ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ ΠΑΛΑΙΟΙ,

ΤΡΑΓΙΚΟΙ, ΛΥΡΙΚΟΙ,
ΚΩΜΙΚΟΙ, ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΙΟΙ,

POETAE GRÆCI VETERES

TRAGICI, LYRICI,
COMICI, EPIGRAMMATARII,

Additis Fragmentis ex probatis authoribus collectis, nunc primùm Græcè & Latinè in vnum redacti corpus.

COLONIÆ ALLOBROGVM,
Typis Petri de la Rouiere.

ANNO CIↃ IↃ CXIV.

ILLVSTRI ET GENEROSO DOMINO, DOMINO ALBERTO VVILHELMO,

ILLVSTRIS AC GENEROSI DOMINI, DOMINI Ioannis VVilhelmi Baronis à Zelking, Domini in VVeinperg, Leonstain, Tornach & VVartperg, &c. S. Cæsareæ Maiestati, & Austriæ superiori à consiliis, &c. Filio.

PIETATE homini nihil melius est, cuius liquores cum ipso statim lacte sunt instillandi paruulis: proximum locum obtinent disciplinæ liberales, quæ licet per se virtutes non sint, tamen ad virtutem præparant ingenium, dum id ex syluestri & immiti mansuetum ac tractabile reddunt. Porrò quod peripateticorum princeps negat adolescentes idoneos esse discendę morali philosophiæ, fortassis haud omnino falsum est. Verùm id non tam accidit vel rei, vel ingenij humani vitio, quàm eorum culpa, qui vel serò tradunt eam animis iam educatione praua corruptis, ac malarum cupiditatum agmine circumobsessis, vel moleste & operose tradunt, magis illud affectantes vt ipsi scire multa videātur, vel turpi lucro inhiantes fabri sint fortunæ suæ, quàm vt discipulos reddant meliores. Alioqui nihil magis secundùm naturam est, quam virtus & eruditio, quæ duo si adimantur homini, iam homo esse desinit. Vnumquodque autem animal eius rei maximè docile est, ad quam natura compositum apparet: velut equus ad cursum, canis ad venatum, auis ad volatum. Non est igitur quod naturam incusemus, sed magni refert, vnde pietatis & eruditionis elementa primùm hauriantur: tum quem ad hæc ducem nanciscatur adolescens, præsertim rudibus illis annis quibus ingenium etiamnum à vitiis purum, veluti cera mollis in omnem fingentis habitum sequax est & obsecundans. Itaque multis nominibus te felicem arbitror, GENEROSE BARO, primum quod eo seculo natus sis, quo vt veræ pietatis, ita & melioris literaturæ sinceritas mirificè reuixit: deinde quod ex ea prosapia natus es, quæ successores suos parum beatos fore iudicat, si opum ac dignitatis eos parauerit hæredes, nisi & veris animæ bonis tum locupletes reddiderit, tum expolitos. Quod te illustrissimi parentes genuerunt, naturæ est: quod te

curarunt statim è nutricis sinu auulsum heroïcis disciplinis imbuendum, veram pietatem ac nobilitatem spirat: prudentiæ vero est, quod ad hæc D. Balthasarem Kesselboden, virum integritate, sapientia, eruditione, cum primis spectatum & exploratum, tibi Ephorum vigilantem, delegerint. Quum vero me in tuorum album adscripserit T.G. vt officij mei aliqua ex parte testimonium aliquod exhiberem, Veterum Græcorum Tragicorum, Comicorum, Lyricorum, & aliorum scripta in vnum volumen, nunc primùm congesta Illustris tui nominis auspiciis prodire volui: In his authoribus velut in quapiam Apellis tabula magni refert, quis adsit commonstrator, qui si contingat egregius artifex, lectio non solum valebit ad recreandos animos, non tantum ad emendatè loquendum, non modo ad vberiorem dicendi facultatem, verum etiam multum proderit philosophiæ moralis perdiscendæ homini qui beate viuere cupiat: Horatij Lyricorum principis versiculos, quos de Homero olim scripsit, ad Sophoclis Euripidis & Æschyli tragœdias merito referre possum:

Quæ quid sit pulchrum quid turpe quid vtile, quid non
Plenius ac melius Chrysippo & Crantore dicunt.

Alia omitto prolixius descripta in præfatione ad Lectores studiosos: Tantum T.G. adhortabor, vt reputare dignetur quantum Deo debeat, cuius munificentiâ tam fœlix sortita est ingenium, tum qualium virorum quanta de te sit exspectatio, quot perspicaces & fauentes in te coniecti sint oculi, postremo quàm isthæc tua ætas ad eruditionem comparandam & heroicas disciplinas hauriendas sit apposita. Vale feliciter & tuorum spem longos in annos diuina Clementia superare largiatur. Ex typographeio nostro xx. die tertij mensis anni CIↃ IↃC XIV.

T. G. Addictissimus,

P. DE LA ROVIERE.

POETARVM GRÆCORVM STVDIOSIS LECTORIBVS S.

CORPVS hoc, Lectores, veterum Poetarum Græcorum, nempe Tragicorum, Comicorum, Lyricorum, Epigrammatographon, tardo quidem, sed tempestiuo passu ex variis Græciæ partibus ad vestras manus peruenire cupit. Quod de Tragœdia, præclarus Orator olim sparsit, fallaciam esse, qua qui deciperet, iustior eo, qui non deciperet; qui deciperetur, sapientior eo, qui non deciperetur, esset, de poesi in genere, Græca præsertim, dici posse arbitror. Quàm enim aspera iucundáque minus sit virtutis semita, Poetæ (tragici præsertim, inter quos Sophocles principatum tenere videtur) qui inusitata quadam docendi ratione & magnifico apparatu, ita inflectere & quasi incantare humanos possunt animos, vt inuiti & tamen cum seuera quadam voluptate sapientiam sequantur: quemadmodum prudenter, ita iustissime infelicitati nostræ imponunt, & salutari quadam fraude vtuntur. Cæterùm à tantis viris posse decipi, neque omnium est, & illorum ferè tantùm, qui præstantiam veterum poetarum, si non sequi re ipsa, mente ac intellectu tamen haurire ac complecti possunt. Ij cum summo iudicio decipiuntur. Equidem quoties stupendam illam opulentiam, illos modos, gestus, cantus, & saltationes, quæ extrinsecus adhibebantur, & spectaculorum instrumenta nominantur ab Aristotele, diligentius considero, veneficium aliquod tragædiam, accuratas præstigias fuisse iudico, quibus multò efficacius ciues, quàm Legislatorum Decretis ad Scenam pertraherentur. Quoties autem tragicos poetas in manus sumo, grauem, sobriam, castigatam, splendidam, prudentem, ac semper sui similem orationem, sed præcipuè sententiarum densitatem, æstimare incipio. Non tam homines profectò, quàm præstantes aliquos virtutis magistros audire videor, qui inferiorem hunc mundum nunquam pede presserint, sed in alto aliquo & publico vniuersi theatro humanæ vitæ miserias ac calamitates semper, vario quidem, sed miro quodã penicillo depinxerint, & iq; nati vni huic rei ac educati fuerint. Quorum spectatores non solos Athenienses, verum homines cœteros esse oporteat, & qui linguæ suæ gnaros Occidentem pariter atque Orientem habuisse mereantur. Neque enim quæ ad vniuersum genus hominum ac vitam spectant, & cum tanta grauitate dicuntur, ita angustis contineri finibus debuisse videntur. Nam singulos, vt homines, tum verò omnes, vt ciues, quid sit sui muneris, tum in amplissima summi Opificis ciuitate, tum in qualicunque vrbe vel familia, docent luculentissimè: & quod longè est præcipuum, sortem humanam verè ac concinnè ob oculos ponunt. Quàm viuis nati-

uísque coloribus hominem nobis describunt, vmbræ somnium, simulachrum, miseriam, calamitatum argumentum, imbecillitatis exemplum, temporis spolium, ludum fortunæ, mutationis imaginem, inuidiæ & calamitatis trutinam, pituitæ, bilis, pulueris globulum & miserum animal, cuius totus orbis ambitionem non capit, fletu spectatores salutat, neque oratione primas agit partes, sed lacrymis. Quam in spem à natura porrò educatur? Prologum videtis, mutum omnino, nisi quatenus vagire solet. Vnde & infantem Latini, Græci νήπιον dixerunt. Donec tandem fari paulatim incipiat, & interpretatione linguę miseram conditionem suam ac fortunam nondum quidem explicare, (nam quis satis eam nouit?) sed fateri tamen. Ita ad magistros ablegatur, quorum subijcitur ferulis. Nam & in pueritiæ theatro Aiaces sunt flagelliferi. Rem tamen agi existimes. Literarum structuræ ac syllabarum, mox & verborum, discuntur, adeo, vt magno postea labore disciplinas discant, priùs cum maiore in linguis versantur. Hîc Protasis, seu prima pars tragœdię constituenda. Sequitur altera, planè vt in tragœdia videmus, in qua turbæ ex turbis oriuntur. Plærique enim, simul ac ad pubertatem est deuentum, quasi non virorum sit vbique satis, quibus ocium ac libertatem suam mancipare possint, inseruire fœminis incipiunt: quæ his moribus ac corruptelâ, ab ætatis anno decimo & quarto Dominæ vocantur: planè quod sunt, non imperiosæ modò, sed procaces quoque, adolescentum ignauiâ, ac insolentes. Ibi iam desidiosè ætas agitur ac miserè; quodque mirere magis, ex innumeris illis adolescentiæ comicis ineptiis luctuosa tragœdiarum argumenta nascuntur. Defunctos isto malo, domi malum sæpe grauius, foris innumera excipiunt. Quippe hic militis, iste mercatoris, alius agricolę, alius causidici personam agit: quisque ita suam, vt felicem alienam existimet. Fastidiosi histriones, & cùm aliis molesti, tum sibi. Iam verò si quis altiora cogitat, & ambitioni laxat pedem, inter spes & vota rem gerit: id est, vigilando somniat: vel dum non consequitur quæ optat, vel quòd consecutus magna, ideo majora iam sperare audet. Ille filij obitum deplorat, iste, sed cum lacrymis optat. Huic domi est Medea, non ad horam, vt in scena, sed ad vitam comes. Illum nunquam melior fortuna respexit: illum diu, sed vt subitò relinquat. Nam cùm alioqui se semper miseros fuisse clament, nemo tamen est miserior, quàm qui felix semper fuit. Hinc gemitus, hinc luctus, hinc suspiria, hinc tragœdiæ illud condimentum, heu heu, quod in vita paginam vtranque facit. Iam si ad Aiaces nostros, Oedipodas, alios quàm plurimos, in tragœdiis vociferantes primarios viros eamus, propria eorum vt in scena, ita & in vita est calamitas, qui quot satellitibus, tot curis stipantur: neque cadunt vt surgant, sed vt semper jaceant. Sicut enim leuia animalcula quædam vel altissimo è loco impunè labuntur: quæ majora sunt, casus quilibet conterit & frangit: ita sceptra & fasces, opes ac potentiæ, & inania ista rerum, stantibus dignitatem addunt, lapsos pondere ipso premunt & comminunt. Partem vltimã, sicut in tragœdia, ita rarò inuenias in vita. Quotus quisque enim senectutem attingit, quæ & hîc Catastrophe vocari meretur? Vltima quippe ætas officina luctus, fæx vitæ, portus calamitatum est, quam vt omnes optant, ita nemo consecutus, ea gaudet, optima cùm expectatur, cùm aduenit, onerosa sibi, aliis molesta. Instat enim diu viuentibus natura, quæ vt creditor immitis, aut importunus danista, ius suum sibi flagitat: &, si nimium cunctêris, huic oculum, illi dentem, illi sensum aliquem, vel omnes simul, tanquam pignus eripit ac tollit: vt qui modò omnia excelsa spirabat, iam imago sui aut cadauer viuum inter homines oberret. Quanquam fabulam vt plurimum mors ipsa absoluit, cuius machina, vt olim histriones loquebantur, non vna est. Alios enim ferrum, alios mare, alios subitò absumit: plærosq; nihil tale cogitantes, quasi è postscenio furtim inuadit: neque vitam modò, sed & spes

in

in medio abrumpit. Plenam suis partibus tragœdiam habetis, cuius Deus est choragus, histrio homo, argumẽtum calamitas, chorus fœminæ & viri, apparatus aurum, argentum, vestes variæ atque magno pretio conductæ: omnia aliena, omnia mutuata, omnia reddenda. Theatrum est hic orbis, in quo hominem Deus collocauit, qui (si nos respicias) magnus, si terram, angustus, si immẽsum illud cælum, quod nos ambit vndique & inuoluit, puncti instar est. Quod si aliquis è cælo aspiceret, fortè quæreret, nec inueniret. Ite nunc, ô miseri histriones, & personam vestram agite. Tu cui purpura & sceptrum euenit, quem cùm multi cingant, plures metuunt, nemo non extinctum vellet, orbem animo inuade, spes tuas & insaniam votorum quantumlibet ac videtur extende; aliquid humana sorte maius concipe animo ac volue, machinas excogita, militem conscribe, aciem instrue, montes complana, latifundia & turres dispone: sed, ô noster, finis ecce instat, & iam vela scenæ complicantur. Tu, cui opes contigerunt, speciosum illud lutum, quod choragi munere ad tempus accepisti, oculis & mente, quantum potes, contemplare: huius gratiâ nauiga, curre, vigila, rape, suda: causas in foro, quantum voce vales & lateribus, declama: pupillos circumscribe, viduas emunge: huic denique inserui, & diuinam animæ tuæ partem, ipsam (inquam) rationem, rei quæ nec sentit nec intelligit submitte, huic penitus inhære, aut ne tange quidem, sed in terra alibi depone, secuturus mox ipse. Finis quippe instat fabulæ, & iam ornamenta flagitat, qui dedit, imò qui mutuauit. Breuissimum Aristoteles ambitum tragœdiæ ponit: noster, si æternitatem spectes, nullus dici potest. Nullum enim spatium aut interuallum habet. Omnia momento geruntur. Quod infantiam ac senectutem vocamus, anni Platonici vix hora est. Ex hoc ipso autem somnus, tanquam publicanus quidam, maximum vectigal sibi petit: mortis fideiussor, & quasi vas quidam aut anteambulo, qui quotidie nos docet id quod semper (nempe ad consummationem vltimi seculi) futurum est. Hæc inculcat tragici, hęc monent, hęc exemplis confirmant & sententiis. Hęc eodem tempore in academia Socrates, in theatro Euripides docebat: sed sublimius vtroque Sophocles, & plærunque efficacius: vt qui in Republica personam egit, Dux Atheniensium & prętor: verè vbique magnus: domi imperator & foris. Quantus autem Euripides, quantus Æschylus fuerit, ex Plutarcho & aliis facilè discimus.

Magnatum miserias tragici poëtæ describunt. Quum verò ad Comicos transimus, velut à leonibus ad simias, in hoc sumus flectendi, vt vulgi vitia non inuisa nobis, sed ridicula videantur, & Democritum potius imitemur, quàm Heraclitum. Quoties hic in publicum processerat, flebat: ille ridebat. Huic omnia quæ agimus tragœdiæ, illi comœdiæ videbantur. Eleuanda sanè omnia, facilíque ferenda animo. Deridere vitam quàm deplorare, facilius apparet. Adijce quoque quod de humano genere melius meretur, qui ridet illud quàm qui luget. Ille spei bonæ nonnihil relinquit: hic autem stultè deflet, quæ corrigi posse desperat. & vniuersa contemplatus maioris animi est, qui risum non tenet, quàm qui lacrymas: quando leuissimum affectum animi mouet, & nihil magnum, nihil seuerum, nec serium quidem ex tanto apparatu putat. Singula propter quæ læti ac tristes sumus, sibi quisque proponat, norítque verissimum esse quod Bion dixit, Omnium hominum negotia initiis esse similia, nec vitam illorum magis sanctam aut seueram esse, quàm conceptus inchoatos. Sed satius est publicos mores, & humana vitia placidè accipere, nec in risum excidere, nec in lacrymas. Nam alienis malis torqueri æterna miseria est, alienis delectari malis voluptas inhumana: sicut illa inutilis humanitas, flere, quod aliquis filium efferat, & frontem suam fingere. In tuis quoque malis id te agere oportet, vt dolori tan-

tum des, quantum poscit ratio, non quantum consuetudo. Plærique enim lacrymas fundunt, vt ostendant: & toties siccos habent oculos, quoties abest spectator; turpe iudicantes non flere, cùm omnes indulgeant externo dolori. Adeò penitus hoc se malum fixit, ex aliena opinione pendere, vt in simulationē doloris etiā simplicissima res, nēpe dolor, veniat. Sed ad comicos redeamus. Tragœdiæ & comœdiæ veteris, mediæ, nouæ, origines, species, partes describere non est huius instituti, nec actum agere nobis animus. Omnium autem Comicorum, præsertim Cratini, Eupolidis, Aristophanis, vnus cùm esset scopus in veteri comœdia, taxandi nimirum atque irridendi, non vno modo prosecuti sunt. Cratinus acer, & aperto nudóque telo. Eupolidis grauis, confictarum nouitate personarum sustinens acerbitatis suæ venustatem. Aristophanes, (cuius multæ Comœdiæ supersunt, reliquorum autem rudera & fragmenta quædam apud Plutarchum, Athenæum, Stobæum, alios, prostant) cum risu mordax, nihil sine facetiis impingens. Menandri nouæ comœdiæ principis ingenium pingit Plutarchus, Aristophanem multo sale perfricans, libello qui etiamnum exstat. Sed quid veteres & aliæ comœdiæ Græcæ nos doceant, videamus. Liber profectò nullus est mortalium. Seruimus omnes fortunæ, ambitioni, voluptatibus insanis, pecuniæ. Si verum est (vt verissimum) præter sapientē liberum esse neminem, & stultos omnes esse seruos, vereor vt in toto terrarum orbe, vbi tam multi se liberos, ingenuos, nobiles iactāt, & generis antiquitatem à fumosis repetunt imaginibus, reperiatur quisquam, qui non in Comicorum seruulis nomen suum conditionémque cogatur agnoscere. Plures enim soles quàm sapientes simul conspicias, & stultorum numerum ne Tarentinus quidem teneat Architas, quem maris ac terræ numeróque carentis arenæ mensorem appellarunt: adeo peruagata communísque res est stultitia, & vtramque paginam facit, vt in Homeri Iliade, quæ stultorum, regum & populorum continet æstus. Damasippum in sermone quodam Horatiano facetè consolatur Stertinius, qui malè re gesta cùm operto capite vellet se mittere in flumen, dexter stetit, *& caue faxis Te quicquam indignum: pudor, inquit, te malus vrget, Insanos qui inter vereare insanus haberi.* qui sunt vt humanis corporibus, sic animis morbi, & quemadmodum non est cuiusquam tam firma valetudo, quæ non aliquo genere morbi tentetur, sic nullus animi status ita tranquillus ac pacatus est, vt numquam prauis opinionibus perturbetur, nec aliquo genere laboret insaniæ. Mania siquidem non omnibus eadem est: ídque malum in aliis facile, in nobis ægrè cernimus, vt pauci vident manticæ quod in tergo est: eo delectamur, id fouemus, alimus, augemus: ac si quis ratione discutere conetur, aut nihil egerit, aut non magnam inierit gratiam. Testis atrabiliarius Thrasilaus Atheniensis, nauium classem totam suam esse somnians, & Argiuus ille,

Qui se credebat miros audire tragœdos, In vacuo lætus sessor plausórque theatro.
Ast vbi cognatorum opibus curáque refectos Expulit elleboro morbum bilémque meraco,
Et rediit ad se, Pol me occidistis, amici, Non seruastis, ait, cui sic extorta voluptas,
Et demptus per vim mentis gratissimus error.

Si tanta est igitur insanorum natio, nónne seruorum & stultorum plena sunt omnia? Alexander Macedo, Iulius Cæsar, Augustus, terrarum Domini, non tam victores aliis imperarunt, quàm victi domitíque vitiis paruêre turpissimis. Qui aliquid cum populo contrahunt, nonne dum sæuissimæ illi belluæ obsequuntur, longissimè à vera libertate & dominatione absunt? In Ægeo mari, sub Arcturi occasum, tot non concitātur fluctus, quot in administratione Reipublicæ motus oboriuntur: nec Euripi fluctus, aut Syrtes tam sunt instabiles, quàm incertæ frequentésque commutationes voluntatum. Non sequitur, sed persequitur, non allicitur, sed trahit rectores suos multitudo:

tudo: & eius immanitatis tot extant impressa vestigia, vt rectè sensisse videantur, qui sapienti non esse capessendam rempublicam censuerunt. Quisquis enim fasces à populo accepit, expertus se molestissimas simul induisse compedes, cum Aristophaneo seruo exclamare coactus est, *Proh Iuppiter & dij, quàm dura est prouincia, si quis hero desipiēti seruus inseruiat!* Priuati nihilo sunt meliores magistratibus. nec est quisquam de catasta & de machinis emptus, qui heri nutus magis obseruet, quàm humiles potentiorū, quibus spe lucri conciliandæque gratiæ vel lenocinari sustinent. Ac quoniam lucri facta est mentio, affirmare non dubitem, ab illo capite & fonte seruitutem cæteráque in hominum cœtus manasse incommoda. Qui rebus pręsunt iudicādis, pretio parantur, nec non causidici, medici, rhetores, philosophi: cuncti sunt ordines nummarij. Nulla ciuitas non venalis est, si emptorem inuenerit. Nulla etiam est ætas, in qua non cernatur obedientia fracti animi, & arbitrio suo carentis. Pueritia magistri metu custodiáque coercetur. Adolescentia temeritate cæcóque animi impetu: virilis ætas honorum contentione ducitur: auaritiæ morbo deplorato laborat senectus, quóque minus est vitæ, eò plus cogit pecuniæ. Multi præterea magnis dotibus deliniti vxoribus ancillantur, aut quod fœdissimum est, verbis verberibúsque domiti, muliercularum imperiis assuescunt. Cœlibes vinculísque matrimonij soluti, meliori conditione non sunt, vt qui scortillorum blanditiis, vel turpibus votis irretiti vitam miserrimam trahant. Equidem superbos mortales esse togata, tunicata, & palliata mancipia, infelicémque seruire seruitutem, liquidò constat. Et vt auctor est præstantissimus Lucretius;

> *Si possent homines, proinde ac sentire videntur*
> *Pondus inesse animo, quod se grauitate fatiget,*
> *Et quibus id fiat caussis cognoscere, & vnde*
> *Tanta mali tanquam moles in pectore constet,*
> *Haud ita vitam agerent, vt nunc plerumque videmus:*
> *Quid sibi quisque velit nescire, & quærere semper,*
> *Commutare locum, quasi onus deponere possit:*

multáque alia in eandem sententiam. Serui sumus igitur infelicissimi, & impotentissimos asciscimus Dominos, qui neque noctu, neque interdiu nos consistere & conquiescere patiuntur. Stultis cupiditatibus seruire captiuitas est multò turpior, quàm quæ in bello contingit. Huius crimen culpámque in ancipites belli casus conferre licet, illius dedecus nosmet cōparamus ipsi nobis, qui non repugnamus, ac ne fugā capessim⁹, sed abiectis armis, nefarij salutis nostræ proditores, turpissimæ nos voluptati, qua neque capitalior pestis humano generi, neque hostis est infensior, prębemus constringendos. Nobis equidem quanto animus pręstantior est corpore, tanto animi seruitus esse debet seruitute corporis acerbior. Nam qui in hostium potentiorum manus incidunt, vel fuga sibi consulere, vel libertatem pretio redimere, vel aliquauis alia ratione ad suos sese recipere possunt: qui autem semel se cupiditatibus manciparunt, numquam ad se redeunt, nec iis vllum amplius est postliminium. Serui porrò aut censu, aut testamento, aut vindicta sępe libertatem adipiscuntur: stultos, insanos, improbos, qui libertati caussa manu asseret? Quid verò? virtus ipsa, quę tot tantísq; laudibus ad cęlum tollitur, captiua trahitur & mirę rerum humanarū vicissitudini seruit. O quantū est in rebus inane! Neque id audias à molli aliquo philosopho, qualis fuit is qui neruos virtutis incidisse dicitur; sed ex M. Bruto, virtutis inter Ethnicos sectātes studiosissimo, qui victus Philippensi pugna, cum iam de se grauius cogitaret, exclamauit, infelix virtus nihil igitur eras pręter verba, at ego te, tanquam rem

magnam, colui & exercui; tu verò fortunę seruiebas.

Has & alias vitę humanę nugas, à veritate veráque virtute fugas, mortalium vitia in contraria perpetuis cursibus oberrantium stoliditatem multiplicem, Comici Gręci describunt, in rebus seriis ita ludentes, vt prudentioribus materiam ingentem cogitandi prębeant, semperque etiam occinant. Quid ridetis? mutato nomine de vobis narratur fabula. At nonnulli clamitant, mores iuuentutis Comicorum lectione corrumpi. Meretrices procaces, inquiunt, auari lenones, parasiti comedones, adolescétes dissoluti, stulti Senes, veteratores & fallaces serui in Aristophanicis comœdiis & aliorum Comicorum fragmentis inducuntur. Hoc si vitium est, non est comicorum vitium, sed eorum qui in Comœdia sui seculi flagitia traducunt & transfigunt. Qui hominum vitia comœdię imputat, idem facit quod turpes mulierculę, quę speculo suo irascuntur, quod formosam sui non referat imaginem. Tolle libidinem, luxum, pecunię amorem, stultitiam, vindictas & fraudes è vita, sustuleris è comœdia. Nihil illa peccat, quę peccamus, sub alienis personis nominibúsque indicat, eóque melius de nobis meretur, quod specie blandientis castigat. Vnum adde. Est quędam ebrietas sicca, quę in comœdiis potissimum cernitur: ebriis enim similes euadunt vanæ gloriæ admodum sitientes. Similes dico? imò multo est deterior ebrietate, inconsulta gloriæ cupiditas, & huic quàm illi mederi difficilius est. Ebrius somno sanari solet: at quos stultæ gloriæ pungunt aculei, quiescere nequeunt. Velint nolint etiam vinosissimi, erit aliquis bibendi modus: non erit vllus gloriæ: ac si quos sibi pepigerit terminos, eos continuò euellet vlterius progrediendi inexplebilis libido. Themistoclem & Alexandrum Macedonem testes appellamus. Multa ebrij temerè & periculosè faciunt: quis tamen ebrius, Deus à sui similibus haberi dum cupit, vt Empedocles, in flammarum abyssum sponte sua insiluit? aut, vt Herostratus, ne ignobilis & inglorius moreretur famosissimum Asiæ templum incendit? Multa ebrij ridiculè: quid ambitiosi? Xerxes, Lysimachus, Pyrrhus, Clytus, Demetrius, Clearchus, & innumeri alij respondeant. Verissimum illud, nihil esse stultius mundanæ, id est euanidæ gloriæ mancipio: coronas esse stultitiæ bullas, eósque qui dicendo laudem captant, gloriámque apud imperitā multitudinē aucupantur, ter homines, id est ter esse miseros. Nec minus rectè profectò in Bacchi pompa, furorísque & amentię comitatu à poeta numerantur, *cæcus amor sui, ac tollens vacuum plus nimium gloria verticem.* Eo in genere est δοξοσοφία, quæ plures sectas peperit, quàm hydra Lernæ capita: artiúmque parentem & magistrā virtutum philosophiam discerpsit. In eodem δοξοκαλία, qua formosi nobis nostra cū pernicie videmur, vt Narcissus in fabulis & gloriosi milites apud Comicos. His adiūge, δοξονομίαν, δοξομανίαν vnóq; nomine κενοδοξίαν, quę falsa honestatis specie mortales incautos in fraudem alliciunt, adamantinísq; vinculis tenēt irretitos. Multos enim reperias qui nec paupertatē aut morbū reformidant, neque terrore mortis deiiciuntur de statu, neque iracundię impetu exeunt de potestate: titillanti verò gloriolę ceu molles ac delicatę mulierculę resistere nequeunt. Quare maximum in eo certamē suscipiendum est, summáque contentione dimicandum, vt appetitum obtemperare doceamus rationi: siquidem intus est proditrix φιλαυτία, quę nobis omnibus innascitur, sopitísque arcis nostrę custodibus, assentationi hosti portas aperit. Illa intromissa non palam & statim irruit, sed clam & pedetentim irrepit: Deinde quibusdam laudum ac blanditiarum pręstigiis illudit sensibus: ac postremò mente caliginibus vndique circunfusa, quid rectum aut prauum sit discernere vetat in tanta erroris caligine. Tunc animi iudicio, velut auriga perturbato, ater, refractarius ac sternax Platonis equus, per ardua, decliuia, plana, aspera, iugalem alterum frustra renitentem secum

abripit

abripit, nec ante consistit quàm agitatorem curru excutiat. Superuacaneum est in conquirendis exemplis operã consumere. Paucissimos in altum prouexit gloria, qui licet initio secundissimis ventis ferrentur, non ad extremum ipsius gloriæ & fortunarum simul omnium naufragium fecerint. Et quisquam tot labores subit, séque tot periculis obijcit eius rei caussa, quæ nascitur ex sermone populi. posita est in assesione imbecilla multitudinis imperitæ, & ex fama pendet, qua nihil vanius leuius & inconstantius esse potest. Sed de Comicis hactenus.

Ad Pindarum, Lyricorum Græcorum principem accedo, Horatij versibus notissimis perenni famæ consecratum, veterumq; encomiis commendatum. Plato de immortalitate animarũ, de mentis vi & præstantia differens, Pindarum laudat, & huius ore loquitur. Sed & in Republica, cùm de fraude ac iustitia, tanquam è tripode, Pindari dictis nititur. Abeant illi procul, qui ne pueri in scholis nescirẽt, cuius temporis aut modi sit vox aliqua, modum omnem intemperantiæ ac vanitatis egressi sunt: Tẽpus aùtem, cuius sacrosancta est possessio, nihil agendo perdiderunt. Nam dum his intentus noster animus, folia arborum sectatur aut vmbram, ipsi nobis fructùs intercipiuntur. Nemo robur eloquentiæ, nemo rerum ac verborum splendorẽ, nemo dignitatem sermonis, & sublimes impetus, nemo tot augustas sententias, tot virtutis præcepta, tot oracula, examinat in Pindari versibus aureis, quæ si in Platone nobis aut Aristotele occurrerent, digna putaremus quibus vitam, quibus mores quisque nostrûm emendaret. Lacedæmones aiunt, milites fortissimos, quoties cum hoste congressuri essent, non cornibus aut tympanis, vel tubarum clangore, sed Poetæ Tyrtæi versibus animos suos inflammasse ad virtutem. Videbant quippe viri immortalitate dignissimi, non tam strepitum inanem, & clamorem sine mente, quàm perfectam eloquentiam, quæ & rythmis suis numerisque adstricta esset, & virtutem solam commendaret, animo nostro vim quandam animo maiorem inspirare, reliqua brutis animalibus esse relinquenda, quę vt voce vtuntur sed confusa, ita tali quoque excitari solent. Quis autem è vobis, his viris defuisse Syllabarium magistrũ dolebit, qui in prima acie ferula armatus, in Tyrtæo ordinem nominum & verborum, rationem syllabarum ostenderet? forsitan enim, metuendum fuit, ne tam imperiti illuc irent, vnde nunquam redituri erant, vel constructionis rationem Rhadamanto reddere, aut Minoi cogerentur. Idne Othryadẽ, aut sublimẽ illum Leonidã, qui excelsi animi sui neruis & ceruicibus vniuersam Persiam sustinuit, spectauisse arbitramini? Atqui neque illis scire quicquã amplius vacabat, quibus tam procliue erat mori: neque nobis in tam sterili argumento diutiùs hærẽdũ, multò minus moriendũ est, qui de vita rectè atq; ordine instituenda cogitamus. Et tamen quiduis lubens patiar, si non in prima Pindari Ode plus sit virium, sapientiæ, neruorum, quàm in ijs versibus Tyrtæi, quorum sola recitatione Lacedæmonũ vita sordebat. Aliorum Lyricorum fragmenta, quantam deliciarum fecerimus iacturam irreparabilem, demonstrant. Alios scriptores neque recensemus, neque virgula tangimus censoria: immo vero quæ ad pietatem pertinent reuerenter suscipimus & exosculamur. In Epigrammatographis multa occurrunt, quæ paulò attentius expensa iudicium acuunt. Omnia expendite, quod ad virtutem pertinet, & perducit, id sequimini pede recto, nobisque de vestris studiis bene mereri percupientibus fauete, & valete. XXI die tertij mensis anni CIↃ IↃC XIV.

ELENCHVS POETARVM, QVI DVOBVS HISCE VOLVMINIBVS CONTINENTVR.

TOM. I.

TOM. II.

SOPHO-

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΑΙ ΕΠΤΑ ΤΡΑΓΩ-
ΔΙΑΙ.

SOPHOCLIS
TRAGOEDIAE
SEPTEM.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΤΡΑ-
ΓΩΔΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΑ.

ΑΙΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ.
ΗΛΕΚΤΡΑ.
ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ.
ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.
ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

SOPHOCLIS TRA-
GOEDIARVM PERSONÆ.

AIAX FLAGELLIFER.
ELECTRA.
OEDIPVS TYRANNVS.
ANTIGONE.
OEDIPVS COLONEVS.
TRACHINIÆ.
PHILOCTETES.

ΥΠΟΘ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΑΙΑΝΤΟΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΥ.

ARGVMENTVM FABVLAE EX GRÆCO TRADVCTVM.

Τὸ δρᾶμα τῆς Τρωϊκῆς ἐστι πραγματείας, ὥσπερ οἱ Ἀντηνορίδαι, καὶ Αἰχμαλωτίδες, καὶ Ἑλένης ἁρπαγή, καὶ Μέμνων. πεπτωκότος γὰρ ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ἀχιλλέως, ἔδοξαν Αἴας τε καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπ' αὐτῷ πλέον τι ἀριστεῦσαι περὶ τὴν τοῦ σώματος κομιδήν. καὶ κρινομένων περὶ τῶν ὅπλων, κρατεῖ Ὀδυσσεύς. ὅθεν ὁ Αἴας τῆς κρίσεως μὴ τυχὼν παρακεκίνηται καὶ διέφθαρται τὴν γνώμην, ὥστε ἐφαπτόμενος τῶν ποιμνίων καὶ τῶν βοῶν, δοκεῖν τοὺς Ἕλληνας διαχειρίζεσθαι· καὶ τὰ μὲν ἀνεῖλε τῶν τετραπόδων, τὰ δὲ δήσας, ἀπάγει ἐπὶ τὴν σκηνήν· ἐν οἷς ἐστι καὶ κριός τις ἔξοχος, ὃν ᾤετο εἶναι Ὀδυσσέα, ὃν δήσας ἐμαστίγου. ὅθεν καὶ τῇ ἐπιγραφῇ πρόσκειται Αἴας μαστιγοφόρος, ἢ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος. Δικαίαρχος δὲ Αἴαντος θάνατον ἐπιγράφει· ἐν δὲ ταῖς διδασκαλίαις ψιλῶς Αἴας ἀναγέγραπται. ταῦτα μὲν οὖν πράττει ὁ Αἴας· καταλαμβάνει δὲ Ἀθηνᾶ τὸν Ὀδυσσέα ἐπὶ τῆς σκηνῆς διοπτεύοντα τί ἄρα πράττει ὁ Αἴας. καὶ δηλοῖ αὐτῷ τὰ πραχθέντα, καὶ προκαλεῖται εἰς τὸ ἐμφανὲς τὸν Αἴαντα ἔτι ἐμμανῆ ὄντα, καὶ ἐπικομπάζοντα ὡς τοὺς ἐχθροὺς ἀνῃρηκότα. καὶ ὁ μὲν εἰσέρχεται ὡς ἐπὶ τὸ μαστιγοῦν τὸν Ὀδυσσέα· παραγίνεται δὲ χορὸς Σαλαμινίων ναυτῶν, εἰδὼς μὲν τὸ γεγονός, ὅτι ποίμνια ἐσφάγησαν Ἑλληνικά, ἀγνοῶν δὲ τὸν δράσαντα. ἔξεισι δὲ καὶ Τέκμησσα τοῦ Αἴαντος αἰχμάλωτος παλλακίς, εἰδυῖα μὲν τὴν σφαγὴν τῶν ποιμνίων ὅτι Αἴαντος, ἀγνοοῦσα δὲ τίνος ἦν τὰ ποίμνια. μαθόντες οὖν παρ' ἀλλήλων τὰ ἀγνοούμενα, ὁ χορὸς μὲν παρὰ Τεκμήσσης, ὅτι Αἴας ταῦτ' ἔδρασε, Τέκμησσα δὲ παρὰ τοῦ χοροῦ, ὅτι Ἑλληνικὰ τὰ σφαγέντα ποίμνια, ἀπολοφύρονται, καὶ μάλιστα ὁ χορός. ἐντεῦθεν ὁ Αἴας προελθών, καὶ ἔμφρων γενόμενος, ἑαυτὸν ἀπολοφύρεται, καὶ τοῦ Τεκμήσσης δεομένης παύσασθαι τῆς ὀργῆς. ἐπὶ ὑποκριθεὶς πεπαῦσθαι, ἔξεισι δῆθεν ὡς θαρσύνων ἕνεκεν, καὶ ἑαυτὸν διαχειρίζεται. εἰσὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ δράματος λόγοι τινὲς Τεύκρου πρὸς Μενέλαον, καὶ πρὸς Ἀγαμέμνονα, μὴ ἐῶντας θάπτειν τὸ σῶμα. τὸ δὲ πέρας, θάψας αὐτὸν ὁ Τεῦκρος, ἀπολοφύρεται. παραινεῖ δὲ ὁ λόγος τῆς τραγῳδίας, ὅτι ἐξ ὀργῆς καὶ λύπης ἄκρας οἱ ἄνθρωποι εἰς μανίαν προπίπτουσιν· ὃ δὴ καὶ Αἴας πέπονθε, τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων ἀποτυχών.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν τῷ ναυστάθμῳ κεῖται πρὸς τῇ σκηνῇ τοῦ Αἴαντος, δαιμονίως δὲ εἰσφέρει

Fabvla ad res Troianas spectat, quemadmodum Antenoridæ, captiuæ Helenæ raptus, & Memnon. Nam cæso in pugna Achille, inter Aiacem & Vlyssem de corpore ferendo incidit controuersia, quòd alter altero in hoc munere obeundo sibi videretur præstantior. Ac quum in iudicio de armis eius contenderent, Vlysses illa obtinuit. Vnde Aiax, quòd causa cecidisset, nimio dolore in furorem actus inuasit gregem, existimans se Græcos trucidare, ac alias quidem ex quadrupedibus iugulat, alias verò colligatas in tentoria abducit. Inter quas eximia quadam magnitudine aries est. quem Vlyssem esse suspicans, ligatum flagellat. vnde titulus huic tragœdiæ inditus est Aiax *μαστιγοφόρος* id est flagellifer, aut ad differentiam Locri. Dicæarchus autem titulum præfigit, *Aiacis mors*. Sed quũ exhibetur fabula, Aiax simpliciter inscribitur. Hæc igitur facit Aiax. Vlyssem autem in tentoriis deprehendit Minerua speculantem quidnam agat Aiax, ac quæcunque gesta sunt ei narrat: vocátque tandem vt foras prodeat, Aiacem etiam-tum furiosum & superbè se efferentem, gloriantémque de interfectis hostibus suis. Deinde se in ædes recipit, Vlyssem flagris cæsurus. Accedit interea chorus ex nautis Salaminiis, sciẽs quidem mactatum esse Græcorum gregem, autorem verò ignorans. Egreditur etiam Tegmessa, quam bello captam Aiax pro cõcubina habebat, sciens quidem ab Aiace stragem gregis editam: verùm cuiusnam gregis, ignara. Vterque igitur quod ignorabat ab vtroque edoctus: chorus quidem à Tegmessa, quòd Aiax cædis esset autor: Tegmessa vicissim Græci exercitus esse gregem: lugent, maximè chorus. Deinde Aiax iam ad se reuersus mentísque compos egreditur, & sua facta deplorat. Tegmessa eum, vt iram remittat, obsecrat. Ille verò iam se remisisse simulans, exit tanquam se cædémque expiaturus, ac mortem sibi consciscit. Sub finem fabulæ contentiones sunt, Teucri aduersus Agamemnonem non permittentem cadauer sepeliri, tandem autem sepultum Teucer luget. Porrò fabula hoc innuit, ex ira nimiáque vincendi cupiditate huiuscemodi morbos existere. Quemadmodum Aiax sperans se armis potiturum, & frustratus, ipse sibi manus adfert. Atque id genus contentiones ne ipsis quidem qui videntur superiores euasisse, sunt vtiles. Vide quid Homerus de hac Aiacis calamitate breuiter quidem, sed patheticè scribat, *Sola sed Aiacis reliquis procul vmbra recessit, Arma ob Pelidæ magno commota furore.* Deinde audi quid victor dicat, *O vtinam haud essem tali in certamine victor.* Nihil igitur vtilitatis attulit ei victoria tanti viri morte redempta.

Fabulæ actio constituitur propè tentoria Aiacis, in naualibus. Mirè autem inducit Mineruam initio

loquentem. Absurdum enim fuisset, Aiacem egressum narrare quæ à se fuerant gesta, & ipsum se reprehendere: neque quisquam alius potuisset rescire quę secretò & noctu ab Aiace designata erant. Dei fuerat ista palàm facere, & quidem Mineruæ, quæ Vlyssis partes studiosè fouebat, vt in fabula est: *Et hanc ideo prodij in viam, Custos tibi & tuo fauens venatui.* De morte Aiacis variát apud autores sententiæ. Alij aiunt à Paride vulneratum venisse in castra sua sanguine diffluentem: alij Troianis oraculum editum, vt luto eum cœnóque peterent, (ferro enim vulnerari non poterat) & hoc modo obiisse: alij rursus, ipsum sibi mortem consciuisse asserunt, quorum est in numero Sophocles. De latere verò quòd illud solùm vulnerabile esset, Pindarus meminit: Corpus quidem qua parte leonino tegebatur exuuio, vulnerari non potuisse: qua verò patebat, fuisse vulneribus obnoxium.

προλογίζουσαν τὴν Ἀθηνᾶν. ἀπίθανον γὰρ τὸν Αἴαντα προελθόντα, εἰπεῖν περὶ τῶν αὐτῷ πεπραγμένων, ὡς ἂν ἐξελέγχοντα ἑαυτόν. οὐδὲ μὴν ἕτερός τις ἠπίστατο τὰ τοιαῦτα, ἐν ἀπορρήτῳ καὶ νυκτὸς τοῦ Αἴαντος δράσαντος. θεοῦ οὖν ἦν τὸ ταῦτα διασαφῆσαι. περὶ δὲ τοῦ θανάτου τοῦ Αἴαντος διαφόρως ἱστορήκασιν· οἱ μὲν γάρ φασιν ὅτι ὑπὸ Πάριδος τρωθεὶς ἦλθεν εἰς τὰς ναῦς αἱμορροῶν· οἱ δὲ, ὅτι χρησμὸς ἐδόθη Τρωσὶ πηλὸν κατ' αὐτοῦ βαλεῖν (σιδήρῳ γὰρ οὐκ ἦν τρωτός), καὶ οὕτω τελευτᾷ. οἱ δὲ ὅτι αὐτόχειρ αὐτοῦ γέγονεν, ὧν ἐστι καὶ Σοφοκλῆς. περὶ δὲ τῆς πλευρᾶς, ὅτι μόνην αὐτὴν τρωτὴν εἶχεν, ἱστορεῖ καὶ Πίνδαρος, ὅτι τὸ μὲν σῶμα (ὅπερ ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῆς Ἡρακλέους λεοντῆς) ἄτρωτον ἦν. τὸ δὲ μὴ καλυφθὲν (ὅπερ ἦν ἡ πλευρὰ) τρωτὸν ἦν. τὸ κεφάλαιον δὲ τοῦ δράματος, Αἴαντος μανία καὶ τελευτή.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΘΗΝΑ,
ΟΔΥΣΣΕΥΣ,
ΑΙΑΣ,
ΧΟΡΟΣ, ἐκ Σαλαμινίων ναυτῶν,
ΤΕΚΜΗΣΣΑ,
ΑΓΓΕΛΟΣ,
ΗΜΙΧΟΡΟΣ,
ΤΕΥΚΡΟΣ,
ΜΕΝΕΛΑΟΣ,
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

PERSONÆ FABVLÆ.

MINERVA,
VLYSSES,
AIAX,
CHORVS senum Salaminiorum,
TECMESSA,
NVNCIVS,
SEMICHORVS,
TEVCER,
MENELAVS,
AGAMEMNON.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΙΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ.

SOPHOCLIS AIAX FLAGELLIFER.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΑΘ. Ἀεὶ μὲν, ὦ παῖ Λαρτίου, δέδορκά σε
Πεῖράν τιν' ἐχθρῶν ἁρπάσαι θηρώμενον·
Καὶ νῦν ἐπὶ σκηναῖς σε ναυτικαῖς ὁρῶ
Αἴαντος, ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει,
πάλαι κυνηγετοῦντα, καὶ μετρούμενον (5)
ἴχνη τὰ κείνου νεοχάραχθ', ὅπως ἴδῃς
εἴτ' ἔνδον, εἴτ' οὐκ ἔνδον. εὖ δέ σ' ἐκφέρει
κυνὸς Λακαίνης ὥς τις εὔρινος βάσις.
ἔνδον γὰρ ἁνὴρ ἄρτι τυγχάνει, κάρα
στάζων ἱδρῶτι καὶ χέρας ξιφοκτόνους. (10)
καί σ' οὐδὲν εἴσω τῆσδε παπταίνειν πύλης
ἔτ' ἔργον ἐστὶν, ἐννέπειν δ' ὅτου χάριν
σπουδὴν ἔθου τήνδ', ὡς παρ' εἰδυίας μάθῃς.

ΟΔ. Ὦ φθέγμ' Ἀθάνας φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
ὡς εὐμαθές σου, κἂν ἄποπτος ᾖς, ὅμως (15)
φώνημ' ἀκούω, καὶ ξυναρπάζω φρενὶ,
χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς.
καὶ νῦν ἐπέγνως εὖ μ' ἐπ' ἀνδρὶ δυσμενεῖ
βάσιν κυκλοῦντ' Αἴαντι τῷ σακεσφόρῳ.
κεῖνον γὰρ, οὐδέν' ἄλλον, ἰχνεύω πάλαι. (20)
νυκτὸς γὰρ ἡμᾶς τῆσδε πρᾶγος ἄσκοπον
ἔχει περάνας, εἴπερ εἴργασται τάδε.
ἴσμεν γὰρ οὐδὲν τρανὲς, ἀλλ' ἀλώμεθα.
κἀγὼ 'θελοντὴς τῷδ' ὑπεζύγην πόνῳ.
ἐφθαρμένας γὰρ ἀρτίως εὑρίσκομεν (25)
λείας ἁπάσας, καὶ κατηναρισμένας
ἐκ χειρὸς, αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις.
τήνδ' οὖν ἐκείνῳ πᾶς τις αἰτίαν τρέπει.
καί μοί τις ὀπτὴρ αὐτὸν εἰσιδὼν μόνον
πηδῶντα πεδία σὺν νεορράντῳ ξίφει, (30)
φράζει τε κἀδήλωσεν, εὐθέως δ' ἐγὼ
κατ' ἴχνος ᾄσσω, καὶ τὰ μὲν σημαίνομαι,
τὰ δ' ἐκπέπληγμαι, κοὐκ ἔχω μαθεῖν ὅτου.
καιρὸν δ' ἐφήκεις. πάντα γὰρ τά τ' οὖν πάρος
τά τ' εἰσέπειτα σῇ κυβερνῶμαι χερί— (35)

ΑΘ. Ἔγνων, Ὀδυσσεῦ, καὶ πάλαι φύλαξ ἔβην
τῇ σῇ πρόθυμος εἰς ὁδὸν κυνηγίᾳ.

ΟΔ. Ἦ καὶ, φίλη δέσποινα, πρὸς καιρὸν πονῶ;

ΑΘ. Ὡς ἔστιν ἀνδρὸς τοῦδε τἄργα ταῦτά σοι.

ΟΔ. Καὶ πρὸς τί δυσλόγιστον ὧδ' ᾖξεν χέρα; (40)

ΑΘ. Χόλῳ βαρυνθεὶς τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων.

ΟΔ. Τί δῆτα ποίμναις τήνδ' ἐπεμπίπτει βάσιν;

ΑΘ. Δοκῶν ἐν ὑμῖν χεῖρα χραίνεσθαι φόνῳ.

ΟΔ. Ἦ καὶ τὸ βούλευμ' ὡς ἐπ' Ἀργείοις τοῦτ' ἦν;

ΑΘ. Κἂν ἐξέπραξεν, εἰ κατημέλησ' ἐγώ. (45)

ΟΔ. Ποίαισι τόλμαις ταῖσδε καὶ φρενῶν θράσει;

IAMBI.

Min. *Semper, ô fili Laërtis, video te*
Insidias quasdam hostium praripere captantem.
Et nunc inter tabernacula nautica te cerno
Aiacis, ubi locum extremum tenet,
Iampridem venantem, & metientem
Vestigia illius recens impressa, vt videas
Vtrum intus, an verò non intus sit. Sed benè ducit te
Quasi sagacis Laconica canis vestigatio.
Intus enim iam vir hic est, Caput
Stillans sudore, & manus cade respersas.
Nec te intra hanc portam introspectare
Amplius opus est, dicere autem cuius causa
Operam hanc susceperis, vt à me sciente ipsum adesse cognoscas.

Vly. *O vox Minerua charissima mihi ex Diis,*
Quam facile perceptibilis: tuam, & si inconspicua eras, attamen
Vocem exaudio, & apprehendo mente
Tanquam sonum tuba Tyrrhenica.
Et nunc intelligis me propter virum inimicum
Hic ambulare, Aiacem dico scutiferum.
Nam illum, nec quenquam alium, quaro iamdudum.
Hac nocte enim rem inopinatam contra nos
Perpetrauit, vt quidem hac facta sunt:
Nam nihil certi habemus, sed adhuc dubitamus:
Et ego mea sponte suscepi hunc explorandi laborem.
Nam corruptam iam esse deprehendimus
Pradam omnem, & greges pecorum iugulatos
Manu vnà cum ipsis pastoribus:
In Aiacem verò omnes culpam conferunt.
Et mihi quidam, qui fuit spectator, & ipsum vidit solum
Exultantè per campum cum recenti cruore manante gladio
Retulit, ac significauit. Ego verò statim
Eius cœpi vestigia persequi, & quadam animaduerto:
Quibusdam verò perturbor, nec possum scire cuius sint.
Sed tu opportunè ades. Nam, vt omnia priora,
Ita & futura, te duce, geram.

Min. *Scio Vlysse, & iampridem custos prodij*
In viam, tua fauens venationi.

Vly. *Vtrum chara domina tempestiuè hanc operam sumo?*

Min. *Vt quidem ab Aiace hac facta sunt.*

Vly. *Quidnam ad rem tam inopinatam impulit manum?*

Min. *Incensus ira propter arma Achillis.*

Vly. *Cur igitur in greges fecit impetum?*

Min. *Putans se cade Principum polluere manum.*

Vly. *An erat hoc eius consilium, quasi in Gracos ista faceret?*

Min. *Et quidem perfecisset, si ego neglexissem.*

Vly. *Qua audacia, vel qua mentis ferocia?*

Min. *Nocte solus ex insidiis coortus contra vos tendebat.*
Vly. *Vtrum & propius accessit, atque ad metam peruenit?*
Min. *Et quidem iam iuxta principales castrorum portas erat.*
Vly. *Quomodo igitur cohibuit à cæde furentem manum?*
Min. *Ego repressi eum, oculis ambiguas*
Opiniones obiiciens, ab illo immensi gaudio,
Et ad greges conuerto, ac varias pecudes,
Prædæ, quæ non diuisæ à pastoribus custodiebantur.
In eas irruens cæde inter cornutas bestias sæuiebat,
Passim mactans. ac videbatur sibi nunc
Geminos Atridas manu sua occidere,
Nunc alios ex ducibus irruens.
Ego verò grassantem furenti morbo
Impuli, & in mala septa deduxi.
Tandem vbi à cæde conquieuit,
Quosdam boues viuos ligauit vinculis,
Et omnem gregem captiuum abducit domum,
Quasi viros, ac non prædam cornutam cepisset:
Et domi vinctos flagris cædit.
Ostendam vero tibi hunc manifestum morbum,
Vt vbi videris, rem omnibus Græcis narrare possis.
Fortiter verò sustine conspectum viri, nec perturberis.
Ego enim oculorum ipsius auersos
Radios arcebo, ne te videant.
Heus tu te voco, qui manus captas
Vinculis coerces, vt accedas huc.
Aiacem appello, progredere huc, ante vestibulum.
Vly. *Quid agis Minerua? nequaquam ipsum foras euoces.*
Min. *Non tacebis, neque metum demes?*
Vly. *Non per Deum, sed intus satis sit vt maneat.*
Min. *Quare hoc non fiat? an non & antè hic vir fuit?*
Vly. *Hostis quidem mihi etiam nunc est.*
Min. *Annon dulcissimus risus est in calamitate inimici ridere?*
Vly. *Mihi satis est vt in domo maneat.*
Min. *Vtrum manifestè furentem times aspicere?*
Vly. *Sanum eum non timerem.*
Min. *Sed nunc te non videbit, etsi propè adsis.*
Vly. *Quomodo, siquidem oculis iisdem vtetur?*
Min. *Ego caliginem palpebris etiam videntibus obiiciam.*
Vly. *Fiant omnia Deo gubernante.*
Min. *Tace nunc, & mane sic in isto loco consistens.*
Vly. *Manebo, etsi mallem procul abesse.*
Min. *Heus tu Aiax iterum te euoco.*
Quid adeo parum reuereris auxiliatricem tuam?
Aia. *O salue Minerua, Salue Iouis filia.*
Quàm opportunè ades, te aureis ego
Ornabo spoliis, propter hanc venationem.
Min. *Pulchrè dixisti, sed hoc mihi narra,*
Tinxisti hastam probè in Græcorum exercitu?
Aia. *Est quod glorier, neque me fecisse nego.*
Min. *An & aduersus Atridas armasti manum?*
Aia. *Ita vt non amplius Aiacem contumelia sint affecturi.*
Min. *Mortui sunt viri, quantum tuum verbum intelligo.*
Aia. *Mortui. Iam mea mihi sibi libet eripiant arma.*
Min. *Age, quid filius Laërtis,*
In qua fortuna tibi constitutus est, vtrum è manibus effugit (tuis?
Aia. *De astutissima vulpecula interrogas me vbi sit?*
Min. *Ego quidem Vlyssem tuum aduersarium dico.*
Aia. *Iucundissimus ô domina intus captiuus*
Sedet. mori enim eum nondum volo.
Min. *Quid igitur eius peius facies, aut quid lucri capies?*
Aia. *Prius alligatus ad columnam vestibuli,*
Min. *Quid igitur infælici struunis mali?*
Aia. *Flagris primum cruentato tergo, deinde morietur.*
Min. *Ne miserum sic flagelles.*
Aia. *Sine me in hac re gaudere ô Minerua:*
Ipse verò hanc & non aliam pœnam dabit.
Min. *Tu igitur, quandoquidem tibi voluptas est ista facere,*
Vtere manu, nec peperceris, quèadmodum in animo habes.

ΑΘ. Νύκτωρ ἐφ' ὑμᾶς δόλιος ὁρμᾶται μόνος.
ΟΔ. Ἦ καὶ παρέστη, κἀπὶ τέρμ' ἀφίκετο;
ΑΘ. Καὶ δὴ 'πὶ δισσαῖς ἦν στρατηγίσιν πύλαις.
ΟΔ. Καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου. 50
ΑΘ. Ἐγώ σφ' ἀπείργω, δυσφόρους ἐπ' ὄμμασι
γνώμας βαλοῦσα, τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς,
καὶ πρός τε ποίμνας ἐκτρέπω, σύμμικτά τε
λείας, ἄδαστα βουκόλων φρουρήματα.
ἔνθ' εἰσπεσὼν ἔκειρε πολύκερων φόνον 55
κύκλῳ ῥαχίζων κἀδόκει μὲν ἔσθ' ὅτε
δισσοὺς ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων,
ὅτ' ἄλλοτ' ἄλλον, ἐμπίτνων, στρατηλατῶν.
ἐγὼ δὲ φοιτῶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις,
ὤτρυνον, εἰσέβαλλον εἰς ἕρκη κακά. 60
κἄπειτ' ἐπειδὴ τοῦδ' ἐλώφησεν φόνου,
τοὺς ζῶντας αὖ δεσμοῖσι συνδήσας βοῶν,
ποίμνας τε πάσας, εἰς δόμους κομίζεται,
ὡς ἄνδρας οὐχ ὡς εὔκερων ἄγραν ἔχων.
καὶ νῦν κατ' οἴκους συνδέτους αἰκίζεται. 65
δείξω δὲ καὶ σοὶ τήνδε περιφανῆ νόσον
ὡς πᾶσιν ἀργείοισιν εἰσιδὼν θροῇς.
θαρσῶν δὲ μίμνε, μηδὲ συμφορὰν δέχου
τὸν ἄνδρ'. ἐγὼ γὰρ ὀμμάτων ἀποστρόφους
αὐγὰς ἀπείρξω, σὴν πρόσοψιν εἰσιδεῖν. 70
οὗτος, σὲ τὸν τὰς αἰχμαλωτίδας χέρας
δεσμοῖς ἀπευθύνοντα, προσμολεῖν καλῶ.
αἴαντα φωνῶ στεῖχε δωμάτων πάρος.
ΟΔ. Τί δρᾷς ἀθάνα. μηδαμῶς σφ' ἔξω κάλει.
ΑΘ. Οὐ σῖγ' ἀνέξῃ, μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς; 75
ΟΔ. Μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ' ἔνδον ἀρκείτω μένων.
ΑΘ. Τί μὴ γένηται; πρόσθεν οὐκ ἀνὴρ ὅδ' ἦν;
ΟΔ. Ἐχθρός γε τῷδε τἀνδρί, καὶ τανῦν ἔτι.
ΑΘ. Οὔκουν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν.
ΟΔ. Ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ τοῦτον εἰς δόμοις μένειν. 80
ΑΘ. Μεμηνότ' ἄνδρα περιφανῶς ὀκνεῖς ἰδεῖν;
ΟΔ. Φρονοῦντα γάρ νιν οὐκ ἂν ἐξέστην ἰδεῖν.
ΑΘ. Ἀλλ' οὐδὲ νῦν σε μὴ παρόντ' ἴδῃ πέλας.
ΟΔ. Πῶς, εἴπερ ὀφθαλμοῖς γε τοῖς αὐτοῖς ὁρᾷ;
ΑΘ. Ἐγὼ σκοτώσω βλέφαρα καὶ δεδορκότα. 85
ΟΔ. Γένοιτο μέντ' ἂν πᾶν, θεοῦ τεχνωμένου.
ΑΘ. Σίγα νῦν ἑστώς, καὶ μέν' ὡς κυρεῖς ἔχων.
ΟΔ. Μένοιμ' ἄν· ἤθελον δ' ἂν ἐκτὸς ὢν τυχεῖν.
ΑΘ. Ὦ οὗτος, αἴας, δεύτερόν σε προσκαλῶ.
τί βαιὸν οὕτως ἐντρέπει τῆς συμμάχου; 90
ΑΙ. Ὦ χαῖρ' ἀθάνα, χαῖρε διογενὲς τέκνον,
ὡς εὖ παρέστης. καί σε παγχρύσοις ἐγὼ
στέψω λαφύροις τῆσδε τῆς ἄγρας χάριν.
ΑΘ. Καλῶς ἔλεξας· ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον,
ἔβαψας ἔγχος εὖ πρὸς ἀργείων στρατῷ. 95
ΑΙ. Κόμπος πάρεστι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
ΑΘ. Ἦ καὶ πρὸς ἀτρείδαισιν ᾔχμασας χέρα;
ΑΙ. Ὥστ' οὔποτ' αἴανθ' οἵδ' ἀτιμάσουσ' ἔτι.
ΑΘ. Τεθνᾶσιν ἄνδρες, ὡς τὸ σὸν ξυνῆκ' ἐγώ.
ΑΙ. Θανόντες, ἤδη τἄμ' ἀφαιρείσθων ὅπλα. 100
ΑΘ. Εἶεν. τί γὰρ δὴ παῖς ὁ τοῦ λαερτίου,
ποῦ σοι τύχης ἕστηκεν; ἢ πέφευγέ σε;
ΑΙ. Ἦ τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξήρου μ' ὅπου;
ΑΘ. Ἔγωγ' ὀδυσσέα τὸν σὸν ἐνστάτην λέγω.
ΑΙ. Ἥδιστος ὦ δέσποινα δεσμώτης ἔσω 105
θακεῖ. θανεῖν γὰρ αὐτὸν οὔ τί πω θέλω.
ΑΘ. Πρὶν ἂν τί δράσῃς, ἢ τί κερδάνῃς πλέον;
Πρὶν ἂν δεθεὶς πρὸς κίον' ἑρκείου στέγης.
ΑΙ. Τί δῆτα τὸν δύστηνον ἐργάσῃ κακόν;
ΑΘ. Μάστιγι πρῶτον νῶτα φοινιχθεὶς θάνῃ. 110
ΑΙ. Μὴ δῆτα τὸν δύστηνον ὧδέ γ' αἰκίσῃ.
ΑΙ. Χαίρειν ἀθάνα τἄλλ' ἐγώ σ' ἐφίεμαι·
κεῖνος δὲ τείσει τήνδε, κοὐκ ἄλλην δίκην.
ΑΘ. Σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τέρψις ἥδε σοι τὸ δρᾶν,
χρῶ χειρί, φείδου μηδὲν ὧνπερ ἐννοεῖς. 115

Χωρῶ

Αι. Χωρῶ πρὸς ἔργον. τοῦτο σοὶ δ' ἐφίεμαι,
τοιάνδ' ἀεί μοι σύμμαχον παρεστάναι.
Αθ. Ὁρᾷς Ὀδυσσεῦ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση,
τούτου τίς ἄν σοι τἀνδρὸς ἢ προνούστερος,
ἢ δρᾶν ἀμείνων ηὑρέθη τὰ καίρια; — 120
Οδ. Ἐγὼ μὲν οὐδέν' οἶδ', ἐποικτείρω δέ νιν
δύστηνον ἔμπας, καίπερ ὄντα δυσμενῆ,
ὁθούνεκ' ἄτῃ συγκατέζευκται κακῇ,
οὐδὲν τὸ τούτου μᾶλλον ἢ τοὐμὸν σκοπῶν.
ἐγὼ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν 125
εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν. —
Αθ. Τοιαῦτα τοίνυν εἰσορῶν, ὑπέρκοπον
μηδέν ποτ' εἴπῃς αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος,
μηδ' ὄγκον ἄρῃς μηδέν', εἴ τινος πλέον
ἢ χειρὶ βρίθεις, ἢ μακροῦ πλούτου βάθει. 130
ὡς ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν
ἅπαντα τἀνθρώπεια. τοὺς δὲ σώφρονας
θεοὶ φιλοῦσι, καὶ στυγοῦσι τοὺς κακούς.

Aia. *Accedo ad opus, in hoc tibi pareo, & peto*
Vt semper mihi talis adsis auxiliatrix.
Min. *Vides Vlysse quanta sit potentia diuina.*
Hoc viro enim quis prudentior?
Aut ad res praeclare gerendas paratior inuentus est?
Vly. *Ego quidem neminem scio: miseret me vero eius,*
Cum ita miserè affectum video, quamuis mihi infensum esse
sciam,
Propterea quòd noxa copulatus est mala:
Et eius exemplum me meae conditionis quoque admonet.
Video enim nos homines nihil aliud esse quàm
Simulachra, quicumque viuimus, & inanem umbram.
Min. *Haec igitur exempla te moneant, superbè*
Ne quid dicas aduersus Deum,
Neque insolescas, si fortè plus aliis
Vel manu polles, vel magnarum opum pondere:
Quia dies inclinat, & excitat rursum
Omnia humana: modestos vero
Dij amant & oderunt malos.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Τελαμώνιε παῖ, τῆς ἀμφιρύτου 135
Σαλαμῖνος ἔχων βάθρον ἀγχιάλου,
σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω·
σὲ δ' ὅταν πληγὴ Διὸς, ἢ ζαμενὴς
λόγος ἐκ Δαναῶν κακόθρους ἐπιβῇ,
μέγαν ὄκνον ἔχω, καὶ πεφόβημαι
πτηνῆς ὡς ὄμμα πελείας. — 140
ὡς καὶ τῆς νῦν φθιμένης νυκτὸς,
μεγάλοι θόρυβοι κατέχουσ' ἡμᾶς
ἐπὶ δυσκλείᾳ. σὲ τὸν ἱππομανῆ
λειμῶν' ἐπιβάντ', ὀλέσαι Δαναῶν
βοτὰ καὶ λείαν, 145
ἥπερ δορίληπτος ἔτ' ἦν λοιπή,
κτείνοντ' αἴθωνι σιδήρῳ. —
τοιούσδε λόγους ψιθύρους πλάσσων
εἰς ὦτα φέρει πάντων Ὀδυσσεὺς,
καὶ σφόδρα πείθει· περὶ γὰρ σοῦ νῦν 150
εὔπειστα λέγει· καὶ πᾶς ὁ κλύων
τοῦ λέξαντος χαίρει μᾶλλον,
τοῖς σοῖς ἄχεσιν καθυβρίζων. —
τῶν γὰρ μεγάλων ψυχῶν ἱεὶς
οὐκ ἂν ἁμάρτοι, κατὰ δ' ἄν τις ἐμοῦ 155
τοιαῦτα λέγων οὐκ ἂν πείθοι.
πρὸς γὰρ τὸν ἔχονθ' ὁ φθόνος ἕρπει.
καίτοι σμικροὶ μεγάλων χωρὶς,
σφαλερὸν πύργου ῥῦμα πέλονται. 160
μετὰ γὰρ μεγάλων βαιὸς ἄριστ' ἄν,
καὶ μέγας ὀρθοῖθ' ὑπὸ μικροτέρων. —
ἀλλ' οὐ δυνατὸν τοὺς ἀνοήτους
τούτων γνώμας προδιδάσκειν. —
ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν θορυβῇ 165
χ' ἡμεῖς οὐδὲν σθένομεν πρὸς ταῦ-
τ' ἀπαλέξασθαι, σοῦ χωρίς, —
ἀλλ' ὅτε γὰρ δὴ τὸ σὸν ὄμμ' ἀπέδραν,
παταγοῦσιν, ἅτε πτηνῶν ἀγέλαι
μέγαν αἰγυπιὸν ὑποδείσαντες· 170
τάχ' ἂν ἐξαίφνης εἰ σὺ φανείης,
σιγῇ πτήξειαν ἄφωνοι. —

Cho. *O fili Telamonis, qui tenes sedem*
Salaminia insulae maritimae:
Quando bene tecum agitur, tunc tibi gratulor:
Et contrà, cùm aliqua plaga diuinitus te oppressit.
Aut Graeci maledicta in te iactant,
Sic trepido, & in metum propter te conijcior,
Vt volucris trepidat columba.
Sicut & praeterita nocte
Magni tumultus nos terruerunt
In mala fama, quòd ferebant te furentem
Egressum in campos pei didisse Graecorum pecora & praedam
Quae in bello capta adhuc reliqua erat:
Ac interfecisse lucenti ferro.
Tales sermones calumniosè confingens
In aures omnium insusurrat Vlysses,
Et admodum persuadet: de te enim nunc
Plausibilia dicit. & quicunque audiunt
Haec ipsum dicentem, valdè gaudent,
Et tuis aerumnis insultant.
Nam qui maledicta iaciunt in magnos viros,
Facilè inueniunt applausores: si quis autem ad me
Talia diceret, non persuaderet:
Nam qui habet, is inuidiae obnoxius est.
Sed ciues humiles praestantium virorum ope destituti,
Infirmum sunt propugnaculum.
Verùm cum magnis viris tenues optimè
Simul eriguntur, ac sustentant se,
Et magni cum tenuibus.
Sed non facilè est stultis,
Haec vera esse, persuadere,
Propter hominum talium clamores.
Et nos nihil possumus his rebus
Opis afferre, sine te, ô Rex noster,
Sed quando illi, qui nunc maledicunt, faciem tuam vident,
Trepidant, velut auium greges
Magnam aquilam vel vulturem metuentes.
Sed si tu fortè subitò illis conspectus fueris,
Multi silentio & metu perculsi tacebunt.

ΕΠΩΔΙΚΗ στροφή.

1 Ἦ ῥά σε Ταυροπόλα Διὸς Ἄρτεμις,
2 (ὦ μεγάλα φάτις, ὦ
3 μᾶτερ αἰσχύνας ἐμᾶς) 175
4 ὥρμασε πανδάμους ἐπὶ βοῦς ἀγελαίας,
5 ἦ πού τινος νίκας ἀκάρπωτον χάριν,
6 ἦ ῥα κλυτῶν ἐνάρων
7 ψευσθεῖσα δώροις, εἴτ' ἐλαφαβολίαις·

EPODICA strophe.

Sin autem, quae in Tauris colitur,
Filia Iouis Diana,
(O fama ingens,
O Diana huius dedecoris nostri mater)
Si ea te impulit, vt in publicos boues saeuires,
Indignans fortè victoria causa gratiam non esse relatam:
Vel ex inclytis spoliis se esse

Frustratam sua parte, vel ex venatione.
Aut ferreus Mars aliquam cur succenseat
Causam habens ex bello, nocturnis insidiis
Te exercet, propter acceptam iniuriam.

Antistrophe.

Nunquam enim mentis compos ad sinistra,
O fili Telamonis, processisses,
Ita in greges irruens.
Potest incidere morbus diuinitus, sed arceant precor
Iuppiter & Apollo malam inter Graecos famam.
Si verò à subornatis hominibus
Captant sermones magni reges,
Aut à scelerato genere Sisyphi,
Ne mihi, ne Rex amplius
Ita in nauticis tentoriis abditus,
Malam famam in te recipias.

EPODOS.

Sed surge & progredere isto ex loco, vbi iam diu
Haeres, in hoc longo & molesto otio,
Atq; interim noxā, qua te diuinitus affligis, magis ascēdis:
Et inimicorum petulantia absque metu liberè,
Ac velut apertis vallibus, contra te erumpit.
Semper ridens te, & linguis de te
Tristia spargunt, quae me dolore afficiunt.

ANAPÆSTI.

Tec. *O socij nauis Aiacis,*
Genere ab indigenis ac nobilibus Atheniensibus orti.
Nos conflictamur cum dolore graui, qui curamus
Telamonis filium procul à patria.
Nunc enim ille acer & magnus & fortis
Aiax, atra
Iacet oppressus tempestate?
Cho. *Quod pro tranquillitate priore*
Nox haec attulit calamitatum onus,
O filia Phrygij Teleutantis,
Narra nobis, quoniam te coniugem bello captam
Amans sustinet Martius Aiax:
Quapropter haec non ignara dixeris.
Tec. *Quomodo verò narrabo rem infandam?*
Nam non minus morte triste malum audies.
Furore enim captus nobis inclytus
Hac nocte Aiax rem foedam perpetrauit,
Haec videre poteris in tabernaculo:
Nempe manu caesas pecudes cruentas,
Quae sunt huius viri facinora.

ANTISTROPHICA, strophe.

Cho. *Qualem affers de viro*
Incenso nuncium ac famam,
Intolerandam, nec euitabilem,
Et ab exercitu magno Graecorum
Rumoribus antè sparsam,
Quam multorum sermo in immensum auget.
Hei mihi metuo impendens malum.
Vir enim hic inclytus & illustris
Per furorem ipse sibi furentes
Afferet manus, postquam interfecit
Cruento gladio pecudes,
Et pastores gregibus praefectos.

ANAPÆSTI.

Tec. *Hei mihi, hinc nobis*

8 ἢ χαλκοθώραξ, ἤ τιν' Ἐνυάλιος 180
9 μομφὰν ἔχων
10 ξυνοῦ δορὸς, ἐννυχίοις μαχαναῖς
11 ἐτίσατο λώβαν;—

ἀντιστροφή.

1 οὔποτε γὰρ φρενόθεν γ' ἐπ' ἀριστερά,
2 παῖ Τελαμῶνος, ἔβας, 185
3 τόσσον ἐν ποίμναις πίτνων,
4 ἥκοι γὰρ ἂν θεία νόσος· ἀλλ' ἀπερύκοι
5 καὶ Ζεὺς κακὰν καὶ Φοῖβος Ἀργείων φάτιν.
6 εἰ δ' ὑποβαλλόμενοι
7 κλέπτουσι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλῆς, 190
8 ἢ τᾶς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς,
9 μὴ μή μ' ἄναξ,
10 ἔθ' ὧδ' ἐφάλοις κλισίαις ὄμμ' ἔχων,
11 κακὰν φάτιν ἄρῃ·

ΕΠΩΔΟΣ.

1 ἀλλ' ἄνα ἐξ ἑδράνων, ὅπου μακραίωνι 195
2 στηρίζῃ ποτὶ τᾷδ' ἀγωνίῳ σχολᾷ,
3 ἄταν οὐρανίαν φλέγων.
4 ἐχθρῶν δ' ὕβρις ὧδ' ἀτάρβητα
5 ὁρμᾶται ἐν εὐανέμοις βάσσαις,
6 πάντων καγχαζόντων γλώσσαις 200
7 βαρυάλγητ'. ἐμοὶ δ' ἄχος ἕστακε.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Τε. Ναὸς ἀρωγοὶ τῆς Αἴαντος,
γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδᾶν,
(ἔχομεν στοναχὰς) οἱ κηδόμενοι
τοῦ Τελαμῶνος τηλόθεν οἴκου. 205
νῦν γὰρ ὁ δεινὸς, ὁ μέγας ὠμοκρατὴς
Αἴας, θολερῷ
κεῖται χειμῶνι νοσήσας.—
Χο. Τί δ' ἐνήλλακται τῆς ἁμερίας
νὺξ ἥδε βάρος, 210
παῖ τοῦ Φρυγίου Τελεύταντος,
λέγ', ἐπεὶ σὲ λέχος δουριάλωτον
στέρξας ἀνέχει θούριος Αἴας.
ὥστ' οὐκ ἂν ἄιδρις ὑπείποις.—
Τε. Πῶς δῆτα λέγω λόγον ἄρρητον; 215
θανάτῳ γὰρ ἴσον βάρος ἐκπεύσῃ.
μανίᾳ γὰρ ἁλοὺς ἡμὶν ὁ κλεινὸς
νύκτερος Αἴας ἀπελωβήθη.
τοιαῦτ' ἂν ἴδοις σκηνῆς ἔνδον
χειροδάικτα σφάγι' αἱμοβαφῆ,
κείνου χρηστήρια τἀνδρός. 220

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ, στροφή.

Χο. 1 Οἵαν ἐδήλωσας ἀνδρὸς
2 αἴθονος ἀγγελίαν
3 ἄτλατον, οὐδὲ φευκτὰν,
4 τῶν μεγάλων Δαναῶν 225
5 ὕπο κληζομέναν,
6 τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει·
7 ὤμοι, φοβοῦμαι τὸ προσέρπον.
8 περίφαντος ἀνὴρ
9 θανεῖται, παραπλήκτῳ 230
10 χερὶ συγκατακτὰς
11 κελαινοῖς ξίφεσιν βοτὰ,
12 καὶ βοτῆρας ἱππονώμας.—

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Τε. Ὤμοι. κεῖθεν κεῖθεν ἄρ' ἡμῖν

δεσμῶτιν

δεσμῶτιν ἄγων ἤλυθε ποίμναν· 235
ὧν τὴν μὲν εἴσω σφάζ' ἐπὶ γαίας,
τὰ δὲ πλευροκοπῶν δίχ' ἀνερρήγνυ.
δύο δ' ἀργίποδας κριοὺς ἀνελών,
τοῦ μὲν κεφαλὴν καὶ γλῶσσαν ἄκραν
ῥιπτεῖ θερίσας, τὸν δ' ὀρθὸν ἄνω 240
κίονι δήσας,
μέγαν ἱπποδέτην ῥυτῆρα λαβών,
παίει λιγυρᾷ μάστιγι διπλῇ,
κακὰ δεννάζων ῥήμαθ', ἃ δαίμων
κοὐδεὶς ἀνδρῶν ἐδίδαξεν.— 245

Captiuas pecudes ducens venit.
Ex quibus alias intus humi stratas iugulauit:
Alias cæsas in duas partes dissecuit.
Duos verò arietes candidos accipiens
Alterius caput & extremam linguam
Abiecit præcidens, Alterum rectum sursum
Ad columnam alligans
Accepto grandi loro equestri
Cædit miserè duplici scutica,
Mala conuicia addens, quæ furor illi
Et nemo hominum subiciebat.

ἀντιστροφή.

Χο. 1 Ὥρα τιν' ἤδη τοι κάρα κα-
2 λύμμασι κρυψάμενον,
3 ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι,
4 ἢ θοὸν εἰρεσίας
5 ζυγὸν ἑζόμενον, 250
6 ποντοπόρῳ ναῒ μεθεῖναι.
7 τοίας ἐρέσσουσιν ἀπειλὰς
8 δικρατεῖς Ἀτρεῖδαι
9 καθ' ἡμῶν. πεφόβημαι
10 λιθόλευστον Ἄρη 255
11 ξυναλγεῖν μετὰ τοῦδε τυ—
12 πείς, τὸν αἶσ' ἄπλατος ἴσχει.

Antistrophe I.

Cho. *Nunc tempus est vt quisque nostrûm caput*
Operiat & inuoluat velis,
Ac pedibus se in fugam coniiciat,
Aut celeri remigio
Nauticis transtris insidens
Pontigrada naui habenas laxet.
Tales mouent minas
Gemini Atridæ, qui rerum potiuntur,
Aduersus nos. nunc metuo
Sententiam, qua condemnati lapidibus obruamur,
Vt simul cum illo pœnam luamus,
Quem furor insanabilis tenet.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Τε. Οὐκέτι· λαμπρᾶς γὰρ ἄτερ στεροπῆς
ἄξας ὀξὺς νότος ὥς, λήγει.
καὶ νῦν φρόνιμος νέον ἄλγος ἔχει. 260
τὸ γὰρ ἐσλεύσσειν οἰκεῖα πάθη,
μηδενὸς ἄλλου παραπράξαντος,
μεγάλας ὀδύνας ὑποτείνει.—

Anapæsti.

Tec. *Atqui non furit amplius, sed*
Velut ex corusco fulgure
Vehemens ventus coortus desiit tandem,
Et nunc sanus nouo dolore angitur.
Nam propriorum malorum consideratio,
Cùm neminem habeas cui possis imputare,
Ingentes dolores parit.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ἀλλ' εἰ πέπαυται, κάρτ' ἂν εὐτυχεῖν δοκῶ· 265
φρούδου γὰρ ἤδη τοῦ κακοῦ μείων λόγος.
Τε. Πότερα δ' ἄν, εἰ νέμοι τις αἵρεσιν, λάβοις,
φίλους ἀνιῶν αὐτὸς ἡδονὰς ἔχειν,
ἢ κοινὸς ἐν κοινοῖσι λυπεῖσθαι ξυνών.
Χο. Τό τοι διπλάζον, ὦ γύναι, μεῖζον κακόν.
Τε. Ἡμεῖς ἄρ' οὐ νοσοῦντες, ἀτώμεσθα νῦν. 270
Χο. Πῶς τοῦτ' ἔλεξας; οὐ κάτοιδ' ὅπως λέγεις.
Τε. Ἀνὴρ ἐκεῖνος ἡνίκ' ἦν ἐν τῇ νόσῳ,
αὐτὸς μὲν ἥδεθ' οἷσιν εἴχετ' ἐν κακοῖς,
ἡμᾶς δὲ τοὺς φρονοῦντας ἠνία ξυνών·
νῦν δ' ὡς ἔληξε, κἀνέπνευσε τῆς νόσου, 275
κεῖνός τε λύπῃ πᾶς ἐλήλαται κακῇ,
ἡμεῖς θ' ὁμοίως οὐδὲν ἧσσον, ἢ πάρος.
ἆρ' ἔστι ταῦτα δὶς τόσ' ἐξ ἁπλῶν κακά;
Χο. Ξύμφημι δή σοι, καὶ δέδοικα μὴ 'κ θεοῦ
πληγή τις ἥκει. πῶς γάρ, εἰ πεπαυμένος, 280
μηδέν τι μᾶλλον ἢ νοσῶν εὐφραίνεται;—
Τε. Ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ' ἐπίστασθαί σε χρή.
Χο. Τίς γάρ ποτ' ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προσέπτατο;
δήλωσον ἡμῖν τοῖς ξυναλγοῦσιν τύχας.
Τε. Ἅπαν μαθήσει τοὔργον, ὡς κοινωνὸς ὤν. 285
κεῖνος γὰρ ἄκρας νυκτός, ἡνίχ' ἕσπεροι
λαμπτῆρες οὐκέτ' ᾖθον, ἄμφηκες λαβὼν
ἐμαίετ' ἔγχος ἐξόδους ἕρπειν κενάς.
κἀγὼ 'πιπλήσσω, καὶ λέγω, τί χρῆμα δρᾷς
Αἴας; τί τήνδ' ἄκλητος, οὔθ' ὑπ' ἀγγέλων 290
κληθείς, ἀφορμᾷς πεῖραν, οὔτε του κλύων
σάλπιγγος; ἀλλὰ νῦν γε πᾶς εὕδει στρατός.
ὁ δ' εἶπε πρός με βαί', ἀεὶ δ' ὑμνούμενα,
γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.

Iambi.

Cho. *Sed si conquieuit furor, tunc præclarè nobiscum agitur.*
Minor enim sublato malo cura est.
Tec. *Vtrum verò si quis optionem det, eliges?*
An afflictis amicis etiam lætari malis,
Quam vnà cum illis affici communi dolore simul?
Cho. *Geminum malum ô Mulier grauius est.*
Tec. *Nos igitur absque morbo nunc miseri sumus.*
Cho. *Quid hoc rei est? non enim intelligo quod dixisti.*
Tec. *Sic est: cùm hic vir morbo oppressus esset,*
Ipse quidem lætabatur illis malis, quibus tenebatur.
Nos verò sanos magna tristitia afficiebat.
Nunc vt desiit furere, ac respirauit à morbo,
Ipse totus affligitur dolore,
Et nos simul ingenti tristitia,
Non minus quàm antè, afficit.
Sunt ergo hæc duplicia ex simplicibus mala.
Cho. *Assentior tibi, & metuo ne à Deo*
Aliqua plaga immineat. Sed quî fit, vt laxato morbo,
Non magis quàm cùm ægrotaret lætetur?
Tec. *Oportet te scire, vt hæc res se habeat.*
Cho. *Quomodo igitur hoc malum incepit?*
Indica nobis infortunium, non minus enim & nos dolemus.
Tec. *Rem totã cognosces, siquidẽ & tu communi dolore afficeris.*
Ipse nocte summa, quo tempore vespertini
Lychni non ampliùs lucebant, ancipitem arripiens
Hastam volebat temere exire.
Cùmque ego increparem, ac dicerem, quam rem agis
Aiax? cur hanc iniussus, & à nullo nuncio
Vocatus suscipis explorationem: neque tuba signum audisti
Et nunc quidem vniuersus exercitus dormit.
Tunc ad me breuem hunc, sed vsitatum sermonem dixit:

Quo ego sermone admonita destiti, ipse autem foras erupit solus,
Neque quid ibi gesserit dicere possum.
Intrò verò rediens captiuos adduxit simul,
Tauros, canes pastorales, & cornutam prædam,
Ex quib. alias pecudes decollauit: alias sursum alligatas
Mactabat ac dissecabat: alias ceu captiuos homines
Flagris cædebat, & sic in pecora sæuiebat.
Tandem ad fores procurrens, cum vmbra quadam
Sermones habuit: nunc quasi de Atridis,
Nunc de Vlysse loquens, magnósque risus edebat,
Commemorans quàm eos vlcisceretur ob acceptam iniuriā.
Deinde, cùm rursum huc intrò irrupisset,
Ad sese vix tandem rediit.
Atque vt cæde pecorum plenam vidit domum,
Pulsans caput exclamauit, inque cadauerum strage
Volutus, recubuit in illa ouium cæde,
Comam manibus acerrimè vellens,
Et diu sic tacitus sedit.
Postea mihi atrociter comminatus est,
Nisi, vt hæc calamitas accidisset, commemorarem,
Quærens in quod negocium incidisset.
Atque ego, amici, metuens, rem vt acta erat
Exposui totam, quantum quidem noram.
Ipse verò statim cœpit eiulare vociferatione tristi,
Cuiusmodi lamentationes antehac nunquam ex eo audiui.
Nam viri timidi, & pusilli animi, luctus
Tales esse, semper antea solebat dicere.
Et prius cùm aliquid ægrè erat, tēperās à claris eiulatibus
Gemebat tantum, vt Taurus fremens.
Nunc verò ista calamitate tristissima oppressus,
Absque cibo potúque inter media pecora
Ferro contrucidata, tacitus iacet prolapsus:
Et manifestè præ se fert, quasi aliquid moliens mali,
Tales sermones, questúsque edit.
Sed ô amici, nam ob hanc causam huc prodiȷ,
Huc introite, & ferte opem, si quid potestis.
Ab amicis enim viri tales flecti solent.

Cho. *Horribilia narras nobis, ô Tecmessa,*
Quæ dicis Aiacem ex rebus aduersis insanire.

Aia. *Hei mihi.*

Tec. *Statim acrius, vt videtur, vociferabitur. An non audistis*
Aiacem, quales clamores ciet?

Aia. *Hei mihi.*

Cho. *Hic vir videtur vel iam affligi morbo,*
Vel à priore ægritudine adhuc dolore affici.

Aia. *Ah Puer, Puer.*

Tec. *Me miseram, Eurysaces, de te clamat,*
Quam rem agit? Vbi tandem est? miseram me.

Aia. *Teucrum voco, vbi es Teucer? An ille perpetuò*
Prædas aget? Ego verò pereo.

Cho. *Hic vir iam apud se esse videtur. Sed aperite:*
Fortasse enim me conspectu verebitur.

Tec. *Ecce aperio, licet tibi videre*
Quomodo rem gesserit, & quomodo ipse affectus sit.

ANTISTROPHICA, strophe 1.

Aia. *O Socij nauales, soli mihi amici,*
Et soli manentes in recta lege,
Videtísne, quanta tempestas
Purpureo velut è mari
Vndique me oppresserit?

Cho. *Hei mihi, quàm nimis vera dixisti Tecmessa,*
Res ipsa ostendit Aiacem furere.

Antistrophe.

Aiax. *O socij genus Nauticæ artis,*
Qui naues ascendistis & agitastis remos in mari,

κἀγὼ μαθοῦσ' ἔληξ'· ὁ δ' ἐσσύθη μόνος. 295
καὶ τὰς ἐκεῖ μὲν οὐκ ἔχω λέγειν πάθας·
εἴσω δ' ἐσῆλθε συνδέτους ἄγων ὁμοῦ
ταύρους, κύνας βοτῆρας, εὔκερών τ' ἄγραν.
καὶ τοὺς μὲν ηὐχένιζε, τοὺς δ' ἄνω τρέπων
ἔσφαζε, κἀρράχιζε· τοὺς δὲ δεσμίους 300
ᾐκίζεθ' ὥστε φῶτας, ἐν ποίμναις πίτνων.
τέλος δ' ἀπᾴξας διὰ θυρῶν σκιᾷ τινὶ
λόγους ἀνέσπα, τοὺς μὲν Ἀτρειδῶν κάτα,
τοὺς δ' ἀμφ' Ὀδυσσεῖ, συντιθεὶς γέλων πολύν,
ὅσην κατ' αὐτῶν ὕβριν ἐκτίσαιτ' ἰών. 305
κἄπειτ' ἐνάξας αὖθις ἐς δόμους πάλιν,
ἔμφρων μόλις πως ξὺν χρόνῳ καθίσταται,
καὶ πλῆρες ἄτης ὡς διοπτεύει στέγος,
παίσας κάρα, θώυξεν· ἐν δ' ἐρειπίοις
νεκρῶν ἐρειφθεὶς ἕζετ' ἀρνείου φόνου, 310
κόμην ἀπρὶξ ὄνυξι συλλαβὼν χερί.
καὶ τὸν μὲν ἧστο πλεῖστον ἄφθογγος χρόνον,
ἔπειτ' ἐμοὶ τὰ δείν' ἐπηπείλησ' ἔπη,
εἰ μὴ φανοίην πᾶν τὸ συντυχὸν πάθος·
κἀνήρετ' ἐν τῷ πράγματος κυροῖ ποτέ. 315
κἀγὼ φίλοι δείσασα, τοὐξειργασμένον
ἔλεξα πᾶν ὅσονπερ ἐξηπιστάμην.
ὁ δ' εὐθὺς ἐξῴμωξεν οἰμωγὰς λυγράς,
ἃς οὔποτ' αὐτοῦ πρόσθεν εἰσήκουσ' ἐγώ.
πρὸς γὰρ κακοῦ τε καὶ βαρυψύχου γόους 320
τοιούσδ' ἀεί ποτ' ἀνδρὸς ἐξηγεῖτ' ἔχειν·
ἀλλ' ἀψόφητος ὀξέων κωκυμάτων,
ὑπεστέναζε ταῦρος ὣς βρυχώμενος.
νῦν δ' ἐν τοιᾷδε κείμενος κακῇ τύχῃ,
ἄσιτος ἀνήρ, ἄποτος, ἐν μέσοις βοτοῖς 325
σιδηροκμῆσιν, ἥσυχος θακεῖ πεσών.
καὶ δῆλός ἐστιν ὥς τι δρασείων κακόν.
τοιαῦτα γάρ πως καὶ λέγει κὠδύρεται.
ἀλλ' ὦ φίλοι, (τούτων γὰρ οὕνεκ' ἐστάλην)
ἀρήξατ' εἰσελθόντες, εἰ δύνασθέ τι. 330
φίλων γὰρ οἱ τοιοίδε νικῶνται φίλοι.

Χο. Τέκμησσα, δεινὰ τοῦ Τελεύταντος, λέγεις
ἡμῖν, τὸν ἄνδρα διαπεφοιβάσθαι κακοῖς.

Αι. Ἰώ μοί μοι.

Τε. Τάχ' ὡς ἔοικε μᾶλλον. ἢ οὐκ ἠκούσατε 335
Αἴαντος, οἵαν τήνδε θωΰσσει βοήν;

Αι. Ἰώ μοί μοι.

Χο. Ἀνὴρ ἔοικεν ἢ νοσεῖν, ἢ τοῖς πάλαι
νοσήμασι ξυνοῦσι λυπεῖσθαι παρών.

Αι. Ἰὼ, παῖ, παῖ. 340

Τε. Ὤ μοι τάλαιν', Εὐρύσακες, ἀμφὶ σοὶ βοᾷ.
τί ποτε μενοινᾷ; ποῦ ποτ' εἶ; τάλαιν' ἐγώ.

Αι. Τεῦκρον καλῶ. ποῦ Τεῦκρος; ἢ τὸν εἰσαεὶ
λεηλατήσει χρόνον; ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι.

Χο. Ἀνὴρ φρονεῖν ἔοικεν. ἀλλ' ἀνοίγετε. 345
τάχ' ἄν τιν' αἰδῶ κἀπ' ἐμοὶ βλέψας λάβοι.

Τε. Ἰδοὺ διοίγω. προσβλέπειν δ' ἔξεστί σοι
τὰ τοῦδε πράγη, καὐτὸς ὡς ἔχων κυρεῖ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ ά.

Ἰώ μοι φίλοι ναυβάται,
Αι.1 μόνοι ἐμῶν φίλων, μόνοι 350
2 τ' ἐμμένοντες ὀρθῷ νόμῳ·
3 ἴδεσθέ μ', οἷον ἄρτι κῦμα
4 φοινίας ὑπὸ ζάλης
5 ἀμφίδρομον κυκλεῖται.—
6 Οἴμ', ὡς ἔοικας ὀρθὰ μαρτυρεῖν ἄγαν. 355

Χο. δηλοῖ δὲ τοὔργον ὡς ἀφροντίστως ἔχει.—

ἀντιστροφὴ ά.

Αι.1 Ἰὼ γένος ναΐας
2 ἀρωγὸν τέχνας, ἅλιον

3 ὃς ἐπέβας ἑλίσσων πλάταν,
4 σέ τοι σέ τοι μόνον δέδορ- 360
5 κα ποιμένων ἐπαρκέσον-
6 τ'· ἀλλά με συνδάιξον.—
Χο. Εὔφημα φώνει· μὴ κακὸν κακῷ διδοὺς
ἄκος, πλέον τὸ πῆμα τῆς ἄτης τίθει.—

στροφὴ β'.

Αἴ. 1 Ὁρᾷς τὸν θρασύν, τὸν εὐκάρδιον, 365
2 τὸν ἐν δαΐοις ἄτρεστον μάχαις,
3 ἐν ἀφόβοις με θηρσὶ δεινὸν χέρας;
4 οἴμοι γέλωτος, οἷον ὑβρίσθην ἄρα.—
Τε. Μὴ δέσποτ' Αἴας, λίσσομαί σ', αὔδα τάδε.
Αἴ. Οὐκ ἐκτός; οὐκ ἄψορρον ἐκνεμῇ πόδα; 370
αἰαῖ, αἰαῖ.
Χο. Ὦ πρὸς θεῶν ὕπεικε, καὶ φρόνησον εὖ.—

στροφὴ γ'.

Αἴ. 1 Ἰὼ δύσμορος, ὃς χεροῖν
2 μεθῆκα τοὺς ἀλάστορας,
3 ἐν δ' ἑλίκεσσι βουσὶ καὶ 375
4 κλυτοῖς πεσὼν αἰπολίοις,
5 ἐρεμνὸν αἷμ' ἔδευσα.—
Χο. Τί δῆτ' ἂν ἀλγοίης ἐπ' ἐξειργασμένοις;
οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν ταῦθ' ὅπως οὐχ ὧδ' ἔχειν.—

ἀντιστροφὴ β'.

Αἴ. 1 Ἰὼ πάνθ' ὁρῶν, ἅπαντ' ἀεὶ 380
2 κακῶν ὄργανον τέκνον Λαρτίου,
3 κακοπινέστατόν τ' ἄλημα στρατοῦ,
4 ἦ που πολὺν γέλωθ' ὑφ' ἡδονῆς ἄγεις.—
Χο. Ξὺν τῷ θεῷ πᾶς καὶ γελᾷ κὠδύρεται.
Αἴ. Ἴδοιμι δή νιν, καίπερ ὧδ' ἀτώμενος. 385
Ἰώ μοί μοι.
Αἴ. Μηδὲν μέγ' εἴπῃς, οὐχ ὁρᾷς ἵν' εἶ κακοῦ;—

ἀντιστροφὴ γ'.

Αἴ. 1 Ἰὼ Ζεῦ προγόνων πάτερ,
2 πῶς ἂν τὸν αἱμυλώτατον,
3 ἐχθρὸν ἄλημα, τούς τε δισ- 390
4 σάρχας ὀλέσας βασιλῆς,
5 τέλος θάνοιμι καὐτός;—
Τε. Ὅταν κατεύχῃ ταῦθ', ὁμοῦ κἀμοὶ θανεῖν
εὔχου. τί γὰρ δεῖ ζῆν με σοῦ τεθνηκότος;—

στροφὴ δ'.

Αἴ. 1 Ἰὼ σκότος, ἐμὸν φάος, ἔρεβος 395
2 ὦ φαεννὸν ὡς ἐμοί,
3 ἕλεσθ' ἕλεσθ' οἰκήτορα,
4 ἕλεσθέ μ'. οὔτε γὰρ θεῶν
5 γένος, οὔθ' ἁμερίων
6 ἔτ' ἄξιος βλέπειν τι- 400
7 ν' εἰς ὄνησιν ἀνθρώπων.
8 ἀλλά μ' ἁ Διὸς ἀλκίμα θεὸς
9 ὀλέθριον αἰκίζει.
10 ποῖ τις οὖν φύγῃ;
11 ποῖ μολὼν μενῶ; 405
12 εἰ τὰ μὲν φθίνει, φίλοι,
13 τοῖς δ' ἐμοῦ πέλας,
14 μώραις δ' ἄγραις προσκείμεθα.
15 πᾶς δὲ στρατὸς δίπαλτος
16 ἄν με χειρὶ φονεύοι.— 410
Τε. Ὦ δυστάλαινα, τοιάδ' ἄνδρα χρήσιμον
φωνεῖν, ἃ πρόσθεν οὗτος οὐκ ἔτλη ποτ' ἄν.—

Vos, vos, inquam solos video
Ex proceribus curantes me:
Sed me simul interficite.

Cho. *Bona verba, quaeso, nec malo malum addens*
Remedium, damnum in maius accumules.

Strophe 2.

Aiax. *Vides hunc ferocem, hunc magnanimum,*
Inque bellicis praeliis imperterritum,
Intérque feras intrepidas manibus acrem,
Heu mihi quantos risus praebebo, quanto me probro contaminavi.

Teg. *Ne Aiax Here, ne quaeso ista dicas.*

Aiax. *Non tu hinc abis? non foras effers pedem?*

Cho. *Per deum oro, ut flecti te patiaris, & rectius sapias.*

Strophe 3.

Aiax. *O ego infelix, qui ex manibus meis*
Emisi illos execrabiles,
Inque armenta boum,
Et greges innoxios incurrens,
Atrum sanguinem fudi.

Cho. *Quid adeo doles ob facta,*
Quae iam infecta fieri non possunt?

Antistrophe 2.

Aiax. *O qui omnia vides, & omnium qui es*
Malorum organum, fili Laërtis,
Sordidissime impostor exercitus,
Quàm tu suaviter & cum voluptate alicubi nunc rides.

Cho. *Omnes, Deo volente, vel rident, vel lugent.*

Aiax. *Utinam videam ipsum, quamuis ita afflictus,*
Heu mihi misera.

Cho. *Ne quid elatè dicas. an non vides quantum mali habeas?*

Antistrophe 3.

Aiax. *O Iupiter maiorum meorum progenitor,*
Utinam occiso garrulo
Veteratore & geminis
Regibus prius perditis,
Deinde & ipse moriar.

Teg. *Quando haec imprecaris, simul & mihi mortem*
Opta: ad quid enim me viuere oportet te mortuo?

Strophe 4.

Aiax. *O lux mea, quàm in tenebras mutata es:*
O lux olim clarissima mihi, ut nunc atra nox facta es.
Tollite me dominum vestrum,
Tollite. non enim deorum
Genus, neque mansuetorum
Amplius dignus sum ut intuear
Hominum, cum aliqua utilitate mea.
Sed me filia Iouis, potens dea
Noxium excruciat.
Nam quò quis effugerit?
Quò curram: aut ubi manebo?
Siquidem prior gloria & fama periit,
Et iam simul alia instant,
Egóque in ista infami venatione iaceo,
Totúsque exercitus iam ambabus manibus,
Ut me interficiat, concurret.

Me miseram, hunc tantum virum

Teg. *Ista loqui, quae ante hoc tempus non sustinuisset?*

Antistrophe. 4.

Aiax. *O fluuij in mare labentes, & antra maritima,*
Ac nemus littorale,
Longo, longo tempore, diúque me
Tenuistis ad Troiam.
Sed non amplius me, non amplius
Habentem spiritum tenabitis,
Hoc sciat, qui sic intelligit.
O Scamandri vicina vnda,
Fauentes Græcis,
Non amplius me virum
Hunc videbitis, Verbum
Dicam magnum, Qualem non alium
Troia in exercitu
Vidit, à terra profectum
Græca, Sed nunc ita inglorius
Contemptúsque hic iaces.

IAMBI.

Cho. *Neque quomodo prohibeam, neque vt sinam te ista dicere*
Inuenio, cum in tanta incideris mala.
Aiax. *Ah, Ah, Quis vnquam putasset sic consentiens*
Meum conuenire nomen malis meis?
Nunc enim tempus est, quo bis lugere me
Et ter oporteat, in tantis demersum malis.
Cuius Pater ex hac ipsa Idæa terra,
Re præclarè gesta, primos honores in exercitu
Domum retulit, parta ingenti gloria.
Ego verò illius filius in eundem locum
Veniens non minore virtute præditus:
Neque minoribus rebus manu gestis,
Infimus inter Græcos ita pereo,
Sed & hoc satis certo scio,
Si viuus Achilles de suis armis
Et de virtutis primatu sententiam dicturus esset,
Non aliquis ea mihi ornamenta præripuisset.
Nunc verò Atridæ homini impostori
Hunc honorem tribuerunt, neglecta mea virtute.
Et nisi oculi mei atque mens alio versa
A meo proposito me auertissent, Nunquam illi amplius
Posthac sententiam contra quenquam talem ferrent.
Sed Pallas terrifica & inuicta Dea
Me iam illis manum intentantem
Fefellit, obuciens animo rabiem,
Vt pecudum cæde manus contaminarem.
Illi verò nunc irrident, elapsi
Me inuito. Sed cum Deus
Aduersatur, tunc etiam ignaui effugiunt è manibus virorum fortium.
Nunc igitur quid oportet me facere, cùm manifeste Diis
Inuisus sim? Oditque me Græcorum exercitus,
Odit & vniuersa Troia, atque hæc ipsa terra.
Vtrum patriam petens, relictis hic nauticis castris,
Et relictis solis Atridis Ægæum mare traiiciam?
At quo vultu ad Patrem redibo
Telamonem? Quomodo me sustinebit aspicere,
Si nudus, & absque primis præmiis virtutis ad illum venero,
Quorum ipse obtinuit coronam gloriæ magnam.
Non possum ista perpeti. Sed quid si irruens
Ad stationes hostium, & solus cum illis conserta manu
Aliquid præclarè geram, atque ita tandem ipse moriar?
Sed hoc si fecero, gratificabor Atridis.
Non igitur faciam. Verum aliquid tentandum est
Tale, quo fene ostendam patri
Me ex illo nequaquam degenerem natum esse.
Turpe enim est hominem longam expetere vitam,
Qui non liberatur à calamitatibus & malis.
Quid enim dies ad diem innuare potest,

ἀντιστροφὴ δ'.

Αι. 1 Πόροι ἁλίρροθοι, πάραλά τ' ἄντρα,
2 καὶ νέμος ἐπάκτιον,
3 πολὺν πολὺν δαρόν τέ με 415
4 κατείχετ' ἀμφὶ Τροίαν
5 χρόνον· ἀλλ' οὐκέτι μ' οὐ-
6 κέτ' ἀμπνοὰς ἔχοντα·
7 τοῦτό τις φρονῶν ἴστω.
8 ὦ σκαμάνδριοι γείτονες ῥοαὶ 420
9 εὔφρονες ἀργείοις,
10 οὐκέτ' ἄνδρα μὴ
11 τόνδ' ἴδητ' (ἔπος
12 ἐξερῶ μέγ') οἷον οὔ-
13 τινα τροία στρατοῦ 425
14 δέρχθη, χθονὸς μολόντ' ἀπὸ
15 ἑλλανίδος· τανῦν δ' ἄ-
16 τιμος ὧδε πρόκειται.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. ΟΥ̓τοι σ' ἀπείργειν οὐδ' ὅπως ἐῶ λέγειν
ἔχω, κακοῖς τοιοῖσδε συμπεπτωκότα. 430
Αι. Αἰαῖ· τίς ἄν ποτ' ᾤεθ' ὧδ' ἐπώνυμον
τοὐμὸν ξυνοίσειν ὄνομα τοῖς ἐμοῖς κακοῖς;
νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοί,
καὶ τρίς· τοιούτοις γὰρ κακοῖς ἐντυγχάνω.
ὅτου πατὴρ μὲν τῆσδ' ἀπ' ἰδαίας χθονὸς 435
τὰ πρῶτα καλλιστεῖ' ἀριστεύσας στρατοῦ,
πρὸς οἶκον ἦλθε πᾶσαν εὔκλειαν φέρων.
ἐγὼ δ' ὁ κείνου παῖς, τὸν αὐτὸν ἐς τόπον
τροίας ἐπελθὼν οὐκ ἐλάσσονι σθένει,
οὐδ' ἔργα μείω χειρὸς ἀρκέσας ἐμῆς, 440
ἄτιμος ἀργείοισιν ὧδ' ἀπόλλυμαι.
καίτοι τοσοῦτόν γ' ἐξεπίστασθαι δοκῶ,
εἰ ζῶν ἀχιλλεὺς τῶν ὅπλων τῶν ὧν πέρι
κρίνειν ἔμελλε κράτος ἀριστείας τινί,
οὐκ ἄν τις αὔτ' ἔμαρψεν ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ. 445
νῦν δ' αὔτ' ἀτρεῖδαι φωτὶ παντουργῷ φρένας
ἔπραξαν, ἀνδρὸς τοῦδ' ἀπώσαντες κράτη.
κεἰ μὴ τόδ' ὄμμα καὶ φρένες διάστροφοι
γνώμης ἀπῇξαν τῆς ἐμῆς, οὐκ ἄν ποτε
δίκην κατ' ἄλλου φωτὸς ὧδ' ἐψήφισαν. 450
νῦν δ' ἡ διὸς γοργῶπις ἀδάματος θεὰ
ἤδη μ' ἐπ' αὐτοῖς χεῖρ' ἐπευθύνοντ' ἐμὴν,
ἔσφηλεν, ἐμβαλοῦσα λυσσώδη νόσον,
ὥστ' ἐν τοιοῖσδε χεῖρας αἱμάξαι βοτοῖς,
κεῖνοι δ' ἐπεγγελῶσιν ἐκπεφευγότες, 455
ἐμοῦ μὲν οὐχ ἑκόντος· εἰ δέ τις θεῶν
βλάπτοι, φύγοι τἂν χὠ κακὸς τὸν κρείσσονα.
καὶ νῦν τί χρὴ δρᾶν, ὅστις ἐμφανῶς θεοῖς
ἐχθαίρομαι, μισεῖ δέ μ' ἑλλήνων στρατός·
ἔχθει δὲ τροία πᾶσα καὶ πεδία τάδε. 460
πότερα πρὸς οἴκους ναυλόχους λιπὼν ἕδρας,
μόνους τ' ἀτρείδας, πέλαγος αἰγαῖον περῶ;
καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς
τελαμῶνι; πῶς με τλήσεταί ποτ' εἰσιδεῖν
γυμνὸν φανέντα τῶν ἀριστείων ἄτερ, 465
ὧν αὐτὸς ἔσχε στέφανον εὐκλείας μέγαν;
οὐκ ἔστι τοὔργον τλητόν. ἀλλὰ δῆτ' ἰὼν
πρὸς ἔρυμα τρώων ξυμπεσὼν μόνος μόνοις,
καὶ δρῶν τι χρηστὸν, εἶτα λοίσθιον θάνω;
ἀλλ' ὧδέ γ' ἀτρείδας ἂν εὐφράναιμί που. 470
οὐκ ἔστι ταῦτα· πεῖρά τις ζητητέα
τοιάδ' ἀφ' ἧς γέροντι δηλώσω πατρὶ,
μή τοι φύσιν γ' ἄσπλαγχνος ἐκ κείνου γεγώς.
αἰσχρὸν γὰρ ἄνδρα τοῦ μακροῦ χρῄζειν βίου,
κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται. 475
τί γὰρ παρ' ἦμαρ ἡμέρα τέρπειν ἔχει,

προσ-

προσθεῖσα κἀναθεῖσα τοῦ γε κατθανεῖν.
οὐκ ἂν πριαίμην οὐδενὸς λόγου βροτὸν,
ὅς τις κεναῖσιν ἐλπίσιν θερμαίνεται.
ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν, ἢ καλῶς τεθνηκέναι 480
τὸν εὐγενῆ χρή. πάντ' ἀκήκοας λόγον.

Χο. Οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ' ὡς ὑπόβλητον λόγον,
Αἶας, ἔλεξας, ἀλλὰ τῆς σαυτοῦ φρενός.
παῦσαί γε μέντοι, καὶ δὸς ἀνδράσιν φίλοις
γνώμης κρατῆσαι, τάσδε φροντίδας μεθείς. 485

Τε. Ὦ δέσποτ' Αἶας, τῆς ἀναγκαίας τύχης
οὐκ ἔστιν οὐδὲν μεῖζον ἀνθρώποις κακόν.
ἐγὼ δ' ἐλευθέρου μὲν ἐξέφυν πατρός,
εἴπερ τινὸς σθένοντος ἐν πλούτῳ Φρυγῶν·
νῦν δ' εἰμὶ δούλη. θεοῖς γὰρ ὧδ' ἔδοξέ που, 490
καὶ σῇ μάλιστα χειρί. τοιγαροῦν, ἐπεὶ
τὸ σὸν λέχος ξυνῆλθον, εὖ φρονῶ τὰ σά,
καί σ' ἀντιάζω πρός τ' ἐφεστίου Διὸς,
εὐνῆς τε τῆς σῆς, ᾗ συνηλλάχθης ἐμοί,
μή μ' ἀξιώσῃς βάξιν ἀλγεινὴν λαβεῖν 495
τῶν σῶν ὑπ' ἐχθρῶν, χειρίαν ἐφείς τινι.
ᾗ γὰρ θάνῃς σὺ, καὶ τελευτήσας ἀφῇς,
ταύτῃ νόμιζε κἀμὲ τῇ τόθ' ἡμέρᾳ
βίᾳ ξυναρπασθεῖσαν Ἀργείων ὕπο,
ξὺν παιδὶ τῷ σῷ δουλίαν ἕξειν τροφήν. 500
καί τις πικρὸν πρόσφθεγμα δεσποτῶν ἐρεῖ,
λόγοις ἰάπτων, ἴδετε τὴν ὁμευνέτιν
Αἴαντος, ὃς μέγιστον ἴσχυσε στρατοῦ,
οἵας λατρείας ἀνθ' ὅσου ζήλου τρέφει.
τοιαῦτ' ἐρεῖ τις· κἀμὲ μὲν δαίμων ἐλᾷ. 505
σοὶ δ' αἰσχρὰ τἄπη ταῦτα καὶ τῷ σῷ γένει.
ἀλλ' αἴδεσαι μὲν πατέρα τὸν σὸν, ἐν λυγρῷ
γήρᾳ προλείπων· αἴδεσαι δὲ μητέρα
πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον, ἥ σε πολλάκις
θεοῖς ἀρᾶται ζῶντα πρὸς δόμους μολεῖν. 510
οἴκτειρε δ', ὦναξ, παῖδα τὸν σὸν, εἰ νέας
τροφῆς στερηθεὶς, σοῦ διοίσεται μόνος
ὑπ' ὀρφανιστῶν μὴ φίλων. ὅσον κακὸν
κείνῳ τε κἀμοὶ τοῦθ' ὅταν θάνῃς, νεμεῖς.
ἐμοὶ γὰρ οὐκέτ' ἔστιν εἰς ὅ, τι βλέπω, 515
πλὴν σοῦ. σὺ γάρ μοι πατρίδ' ᾔστωσας δορί,
καὶ μητέρ', ἄλλη μοῖρα τὸν φύσαντά τε
καθεῖλεν Ἅιδου θανασίμους οἰκήτορας.
τίς δῆτ' ἐμοὶ γένοιτ' ἂν ἀντὶ σοῦ πατρίς;
τίς πλοῦτος; ἐν σοὶ πᾶσ' ἔγωγε σῴζομαι. 520
ἀλλ' ἴσχε κἀμοῦ μνῆστιν. ἀνδρί τοι χρεὼν
μνήμην προσεῖναι, τερπνὸν εἴ τί που πάθοι.
χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτουσ' ἀεί.
ὅτου δ' ἀπορρεῖ μνῆστις εὖ πεπονθότος,
οὐκ ἂν γένοιτ' ἔθ' οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ.

Χο. Αἶας, ἔχειν σ' ἂν οἶκτον ὡς κἀγὼ φρενὶ
θέλοιμ' ἄν· αἰνοίης γὰρ ἂν τὰ τῆσδ' ἔπη.

Αι. Καὶ κάρτ' ἐπαίνου τεύξεται πρὸς γοῦν ἐμοῦ,
ἐὰν μόνον τὸ ταχθὲν εὖ τολμᾷ τελεῖν.

Τε. Ἀλλ' ὦ φίλ' Αἶας, πάντ' ἔγωγε πείσομαι. 550

Αι. Κόμιζέ νύν μοι παῖδα τὸν ἐμὸν, ὡς ἴδω.

Τε. Καὶ μὴν φόβοισί γ' αὐτὸν ἐξελυσάμην.

Αι. Ἐν τοῖσδε τοῖς κακοῖσιν, ἢ τί μοι λέγεις;

Τε. Μὴ σοί γέ που δύστηνος ἀντήσας θάνοι.

Αι. Πρέπον γέ τἂν ἦν δαίμονος τοὐμοῦ τόδε. 535

Τε. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ 'φύλαξα, τοῦτό γ' ἀρκέσαι.

Αι. Ἐπῄνεσ' ἔργον, καὶ πρόνοιαν ἣν ἔθου.

Τε. Τί δῆτ' ἂν ὡς ἐκ τῶνδ' ἂν ὠφελοῖμί σε;

Αι. Δός μοι προσειπεῖν αὐτὸν, ἐμφανῆ τ' ἰδεῖν.

Τε. Καὶ μὴν πέλας γε προσπόλοις φυλάσσεται. 540

Αι. Τί δῆτα μέλλει μὴ οὐ παρουσίαν ἔχειν;

Τε. Ὦ παῖ, πατὴρ καλεῖ σε. δεῦρο προσπόλων
ἄγ' αὐτὸν, ὅσπερ χερσὶν εὐθύνων κυρεῖς.

Αι. Ἕρποντι φωνεῖς, ἢ λελειμμένῳ λόγου;

Τε. Καὶ δὴ κομίζει προσπόλων ὅδ' ἐγγύθεν. 545

Addis à qua differt mortem?
Pro nihilo enim hominem puto,
Qui inanis spe concepta incalescit,
Sed vel honestè viuere, vel honestè mori
Generosum oportet: Hac summa est sermonum meorum.

Cho. *Nemo hoc dixerit, quòd indigna*
Locutus sis. Attamen istum animi tui impetum
Reprime quaeso & da hoc amicis,
Vt ipsorum sententia vincat, atque hanc curam omitte.

Teg. *O Here, Necessitate fortuna*
Non est aliud maius hominibus malum.
Ego ex patre nata sum libero,
Isque opibus affluebat, vt quisquam alius, inter Phrygas.
Nunc serua sum, sic fortè Deo visum est,
Et tua virtuti. Sed postquàm
Veni ad lectum tuum, te vnicè amo.
Quapropter te obtestor per Iouem Ephestium,
Et per connubium, quo iunctus es mihi,
Ne me sinas tristem fabulam fieri,
Cum alicui inimicorum captiuam relinques.
Nam si te mortuus relicta fuero,
Hoc certè statuas, quòd illo ipso die
Me Graeci vi abripient,
Vnà cum filio tuo, ac duram in seruitutem tradent.
Et aliquis acerbè de nobis herus loquetur,
Talibus sermonibus perstringens: Videte Aiacis coniugem,
Qui fuit vir in exercitu praestantissimus.
In qua nunc est seruitute, pro illa priore gloria.
Sic dicet aliquis: at ego fato quidem meo afflicta ero,
Tibi autem & tuo generi haec indecora erunt.
Sed reuerere quaeso patrem tuum, quem tristi
Senio confectum relinquis: reuerere matrem
Multos iam annos sortitam, quae multiplicibus votis
Deos precatur, vt domum saluus redeas.
Misereat te, ô Rex, filij tui, qui puerili
Educatione destitutus, te patre orbatus, ac solus,
Sub iniquis tutoribus erit. Quantum miseriarum
Illi & mihi, si moriere, relinques?
Nam mihi quidem nihil est, quò respiciam,
Praeter te. Tu enim mihi patriam vastasti bello,
Matrem sustulisti, mors verò patrem
Abripuit ad manes, qui apud inferos sunt.
Quae mihi posthac pro te patria erit?
Quae diuitiae? in te enim omnis mihi spes salutis posita est.
Sed memento quaeso mei. Decet enim virum
Memorem esse, si quid illi suaue accidit:
Gratia semper parit gratiam.
Si cui verò excidit accepti beneficij memoria,
Is neutiquam vir generosus est.

Cho. *Vtinam sic affectus esses, vt ego sum,*
Haud dubiè haec istius verba laudares.

Aiax. *Et quidem valdè laudabitur à me,*
Si modò id quod iussero audebit exequi.

Teg. *Chare Aiax, omnibus mandatis tuis obediam.*

Aiax. *Adduc mihi nunc puerum meum, vt videam.*

Teg. *Atqui propter metum ipsum ableguaueram.*

Aiax. *Vtrum ob hanc calamitatem meam, an ob aliam causam?*

Teg. *Eò feci, ne miser tibi occurrens moreretur.*

Aiax. *Conueniens hoc mea fortuna fuit,*

Teg. *Itaque ego intenta fui, hoc vt praestarem.*

Aiax. *Laudo factum, & diligentiam, qua vsa es,*

Teg. *Quid igitur hac in re tibi potero gratificari?*

Aiax. *Concede vt puerum videam & alloquar.*

Teg. *Atqui propè hîc à ministris custoditur.*

Aiax. *Quid igitur obstat, cur non praestò adsit?*

Teg. *O puer, pater vocat te, huc minister*
Ipsum adduc, qui manibus nunc eum regis.

Aiax. *Vtrum à te vocatus venit, an non audit?*

Teg. *Iam verò huc propè ipsum minister adducit,*

Aiax. *Leua puerum, leua, non enim expauescet*
Intuens hanc recentem pecorum cædem,
Siquidem verè meus est à paterna origine,
Sed statim à primis annis in mores patrios
Erudiri ipsum conuenit, & similem fieri natura.
O nate, vtinam patre fortunatior fias,
In alijs verò rebus similis, & eris non malus,
Sed nunc ob hoc te beatum duco,
Quòd nihil horum malorum intelligis:
In non sentiendo enim præsentia mala dulcissima vita est.
Siquidem desipere malum est non dolens.
Donec gaudere ac dolere discas.
Quæ ætas cùm accesserit, tunc te oportebit
Inter hostes ostendere, quali ex patre natus sis.
Interim hunc tenerum spiritum sic alens
Puerilem animam sustentes, matrique sis gaudio.
Nemo, sat scio, Græcorum te afficiet
Odiosa contumelia, & si ego abs te absim.
Talem custodem Teucrum tibi
Relinquam, educationis tuæ sedulum curatorem, & si nunc
Procul abest prædam agens ex agro hostili.
Sed à vobis, milites, Nautica turba,
Hoc beneficium communiter peto,
Vt fratri hoc meum mandatum nuncietis,
Puerum in patriam ad domum meam deducat,
Patríque Telamoni exhibeat, & matri Eribœa,
Qui ipsis erit senectæ præsidium semper.
Donec & ipsi ad inferos subierint.
Atque arma mea nemo, vt de illis certetur,
Proponat Græcis, Neque id faciat Pestis mea
Sed tu puer accipe Clypeum, qui nomen tuum habet,
EVrysaces, ac tene per multiplex vertens
Lorum septemplicem & inuictum clypeum,
Cætera arma vnà mecum sepeliri volo.
Sed quàm primum puerum hunc accipe,
Ac foras educito, neque in tentorio luge,
Valde enim luctu & misericordia afficitur mulier.
Obfirma fores celeriter. Non est sapientis medici
Incantationes recitare in morbo, qui habet opus sectione.

Cho. *Metuo cùm audio istam promptitudinem:*
Non enim mihi placet lingua tua sic acuminata.

Teg. *O Domine Aiax, quam rem agis? quid moliris?*

Aiax. *Ne iudica, ne exquire. Modestia pulchra est.*

Teg. *Hei mihi, quàm animo angor, & te per filium,*
Atque per deos oro, ne nos perditum eas.

Aiax. *Valde quidem me perturbas an non scis quòd diis*
Nihil amplius præstare debeo?

Teg. *Ne quæso ista abominanda dicas,*

Aiax. *Loquere audienti.*

Teg. *Tu verò an non obtemperabis?*

Aiax. *Multum ac nimis iam vociferaris.*

Teg. *Metuo enim, ô Rex*

Aiax. *Non iam hanc alicubi concludetis quàm celerrimè.*

Teg. *Per deum oro, vt flecti te patiaris.*
Stulta mihi videris,
Quæ ingenium meum nunc mitigare cogites.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. *O inclyta Salamis, tu quidem*
Sita in mari, beata es,
Et ab omnibus celebrata semper:
Ego verò infœlix
Iam longum est tempus, ex quo
Ad montem Idam hic maneo
In pratis, vbi pecora pascuntur
Inglorius, in locis vbi semper pascua sunt,
Confectus longi temporis militia,
Ac semper expectans, quando migrare oporteat

Χο. Αἶρ' αὐτὸν αἶρε δεῦρο. ταρβήσει γὰρ οὒ
νεοσφαγῆ τοῦτόν γε προσλεύσσων φόνον,
εἴπερ δικαίως ἔστ' ἐμὸς τὰ πατρόθεν.
ἀλλ' αὐτίκ' ὠμοῖς αὐτὸν ἐν νόμοις πατρὸς
δεῖ πωλοδαμνεῖν, κἀξομοιοῦσθαι φύσιν. 550
ὦ παῖ, γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος,
τὰ δ' ἄλλ' ὅμοιος· καὶ γένοι' ἂν οὐ κακός.
καίτοι σε καὶ νῦν τοῦτό γε ζηλοῦν ἔχω,
ὅθ' οὕνεκ' οὐδὲν τῶνδ' ἐπαισθάνῃ κακῶν.
ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν, ἥδιστος βίος 555
τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ, κάρτ' ἀνώδυνον κακὸν,
ἕως τὸ χαίρειν καὶ τὸ λυπεῖσθαι μάθῃς.
ὅταν δ' ἵκῃ πρὸς τοῦτο, δεῖ σ' ὅπως πατρὸς
δείξῃς ἐν ἐχθροῖς οἷος ἐξ οἵου 'τράφης.
τέως δὲ, κούφοις πνεύμασιν βόσκου, νέαν 560
ψυχὴν ἀτάλλων μητρὶ τῇδε χαρμονήν.
οὔτοι σ' ἀχαιῶν οἶδα μή τις ὑβρίσῃ
στυγναῖσι λώβαις, οὐδὲ χωρὶς ὄντ' ἐμοῦ.
τοῖον πυλωρὸν φύλακα τεῦκρον ἀμφὶ σοὶ
λείψω τροφῆς ἄοκνον ἔμπα κεἰ τανῦν 565
τηλωπὸς οἰχνεῖ, δυσμενῶν θήραν ἔχων.
ἀλλ' ἄνδρες ἀσπιστῆρες, ἐνάλιος λεώς,
ὑμῖν τε κοινῇ τήνδ' ἐπισκήπτω χάριν,
κείνῳ τ' ἐμὴν ἀγγείλατ' ἐντολὴν, ὅπως
τὸν παῖδα τόνδε πρὸς δόμους ἐμοὺς ἄγων, 570
τελαμῶνι δείξῃ, μητρί τ' ἐριβοίᾳ λέγω,
ὥς σφιν γένηται γηροβοσκὸς εἰσαεὶ,
μέχρις οὗ μυχοὺς κίχωσι τοῦ κάτω θεοῦ.
καὶ τἀμὰ τεύχη μήτ' ἀγωνάρχαι τινὲς
θήσουσ' ἀχαιοῖς, μήθ' ὁ λυμεὼν ἐμός. 575
ἀλλ' αὐτό μοι σὺ παῖ λαβὼν ἐπώνυμον
εὐρύσακες, ἴσχε διὰ πολυρράφου στρέφων
πόρπακος ἑπτάβοιον ἄρρηκτον σάκος.
τὰ δ' ἄλλα τεύχη κοίν' ἐμοὶ τεθάψεται.
ἀλλ' ὡς τάχος τὸν παῖδα τόνδ' ἤδη δέχου, 580
καὶ δῶμ' ἀπάκτου, μηδ' ἐπισκήνους γόους
δάκρυε· κάρτα τοι φιλοίκτιστον γυνή.
πύκαζε θᾶσσον. οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ
θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι.

Χο. Δέδοικ' ἀκούων τήνδε τὴν προθυμίαν. 585
οὐ γάρ μ' ἀρέσκει γλῶσσά σου τεθηγμένη.

Τε. Ὦ δέσποτ' αἴας, τί ποτε δρασείεις φρενί;

Αι. Μὴ κρῖνε, μὴ 'ξέταζε, σωφρονεῖν καλόν.

Τε. Οἴμ' ὡς ἀθυμῶ, καί σε πρὸς τοῦ σοῦ τέκνου,
καὶ θεῶν ἱκνοῦμαι, μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ. 590

Αι. Ἄγαν γε λυπεῖς. οὐ κάτοισθ' ἐγὼ θεοῖς
ὡς οὐδὲν ἀρκεῖν εἴμ' ὀφειλέτης ἔτι;

Τε. Εὔφημα φώνει.

Αι. Τοῖς ἀκούουσιν λέγε.

Τε. Σὺ δ' οὐχὶ πείσῃ; 600

Αι. Πόλλ' ἄγαν ἤδη θροεῖς.

Τε. Ταρβῶ γὰρ ὦ 'ναξ.

Αι. Οὐ ξυνέρξεθ' ὡς τάχος;

Τε. Πρὸς θεῶν μαλάσσου.

Αι. Μωρά μοι δοκεῖς φρονεῖν, 605
εἰ τοὐμὸν ἦθος ἄρτι παιδεύειν νοεῖς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ, στροφὴ ά.

Χο. 1 Ὦ κλεινὰ σαλαμὶς σὺ μέν που
2 ναίεις ἁλίπλακτος εὐδαίμων,
3 πᾶσιν περίφαντος αἰεί·
4 ἐγὼ δ' ὁ τλάμων, 610
5 παλαιὸς ἀφ' οὗ χρόνος
6 ἰδαίᾳ μίμνω
7 λειμωνίᾳ μήλων πόᾳ
8 ἀνήριθμος, αἰὲν εὐνώμᾳ
9 χρόνῳ τρυχόμενος· 610
10 κακὰν ἐλπίδ' ἔχων
11 ἔτι με πότ' ἀνύσειν

τὸν

13 τὸν ἀπότροπον
14 ἀΐδηλον ᾅδαν,

Ad abominandum
Obscurum Plutonem.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α.

1 καί μοι δυσθεράπευτος αἴας 615
2 ξύνεστιν ἔφεδρος, ὤ μοι μοι,
3 θεία μανία ξύναυλος·
4 ὃν ἐξέπεμψω
5 πρὶν σύ ποτε θουρίῳ
6 νικῶντ' ἐν ἄρει· 620
7 νῦν δ' αὖ φρενὸς γ' οἰοβώτας
8 φίλοις μέγα πένθος ἄρηται.
9 τὰ πρὶν δ' ἔργα χεροῖν
10 μεγίστας ἀρετᾶς
11 ἄφιλα παρ' ἀφίλοις 625
12 ἔπεσ' ἔπεσεν
13 μελέοις ἀτρείδαις.—

Antistrophe 1.

Iam mihi ad illa mala incurabilis Aiax
Accedit successor, Hei mihi,
In furore diuinitus immisso perseuerans,
Quem tu Salamis emisisti
Prius bellicis
Victorem in praliis.
At nunc animo a commertio hominum refugiens,
Luctum amicis parat,
Et priora facta manuum ipsius maxima,
Ac virtutis decora ingrata apud ingratos
Iacent, iacent,
Apud infœlices Atridas.

στροφὴ β.

1 ἦ που παλαιᾷ μὲν
2 ἔντροφος ἁμέρα,
3 λευκῷ τε γήρα 630
4 μάτηρ νιν ὅταν νοσοῦντα
5 φρενομόρως ἀκούσῃ,
6 αἴλινον αἴλινον,
7 οὐδ' οἰκτρᾶς γόον
8 ὄρνιθος ἀηδοῦς 635
9 ἥσει δύσμορος·
10 ἀλλ' ὀξυτόνους μὲν ᾠδὰς
11 θρηνήσει· χερόπληκτοι
12 δ' ἐν στέρνοισι πεσοῦνται
13 δοῦποι, καὶ πολιᾶς 640
14 ἀμύγματα χαίτας.—

Strophe 2.

Quàm tu multis annis,
Et cano confecta senio,
Mater, quando ipsum agrotum
Et animo desipientem audieris,
Miserabiliter, miserabiliter,
Non misera in modum auicula luscinia,
Infœlix plorabis, sed
In magnos eiulatus
Erumpes, & manuum planctus
In pectus tuum irruent:
Et lacerationes cani capillici fient.

ἀντιστροφὴ β.

1 κρείσσων γὰρ ᾅδᾳ κεύ-
2 θων, ὁ νοσῶν μάταν,
3 ὃς ἐκ πατρῴας
4 ἥκων γενεᾶς ἄριστος 645
5 πολυπόνων ἀχαιῶν,
6 οὐκέτι συντρόφοις
7 ὀργαῖς ἔμπεδος,
8 ἀλλ' ἐκτὸς ὁμιλεῖ.
9 ὦ τλᾶμον πάτερ, 650
10 οἵαν σε μένει πυθέσθαι
11 παιδὸς δύσφορον ἄταν.
12 ἃν οὔπω τις ἔθρεψεν
13 αἰὼν αἰακιδᾶν
14 ἄτερθέ γε τοῦδε. 655

Antistrophe 2.

Satius enim est mori, quàm incurabili morbo teneri.
Nam Aiax ex familia paterna progressus
Achiuorum, qui res magnas gesserunt,
Nam amplius vsitatis
Moribus afficitur, sed versatur extra sese,
O infœlix Pater! qualem
Auditurus es
De filio tristißimam calamitatem?
Qualem nulla vnquam vidit
Ætas in familia Aeacidarum, excepto hoc vnico.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αι. Ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος
φύει τ' ἄδηλα καὶ φανέντα κρύπτεται.
κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδὲν, ἀλλ' ἁλίσκεται
χὠ δεινὸς ὅρκος, καὶ περισκελεῖς φρένες.
κἀγὼ γὰρ ὃς τὰ δείν' ἐκαρτέρουν τότε, 660
βαφῇ σίδηρος ὥς, ἐθηλύνθην στόμα
πρὸς τῆσδε τῆς γυναικός. οἰκτείρω δέ νιν
χήραν παρ' ἐχθροῖς, παῖδά τ' ὀρφανὸν λιπεῖν.
ἀλλ' εἶμι πρός τε λουτρὰ καὶ παρακτίους
λειμῶνας, ὡς ἂν λύμαθ' ἁγνίσας ἐμὰ, 665
μῆνιν βαρεῖαν ἐξαλύξωμαι θεᾶς.
μολὼν δὲ χῶρον ἔνθ' ἂν ἀστιβῆ κίχω,
κρύψω τόδ' ἔγχος τοὐμὸν ἔχθιστον βελῶν,
γαίας ὀρύξας ἔνθα μή τις ὄψεται,
ἀλλ' αὐτὸ νὺξ ᾅδης τε σωζόντων κάτω. 670
ἐγὼ γὰρ ἐξ οὗ χειρὶ τοῦτ' ἐδεξάμην
παρ' ἕκτορος δώρημα δυσμενεστάτου,

IAMBI.

Omnia longum & infinitum tempus
Occulta in lucem producit, & abolet præsentia,
Nec quidquam est, quod quis fieri non posse credas: etenim vincuntur
Etiam graue iusiurandum, & obstinata mentes.
Ita ego qui dudum vehementer obduraueram,
Vt ferrum tinctum, nunc mollius loqui coactus sum
Ab ista muliere. Miseret enim me eius,
Quòd & ipsam viduam inter hostes, & filium orphanum relinquo.
Sed eo ad vndam & littoralia
Prata, vt cædem qua contaminatus sum abluens
Grauem iram Deæ effugiam.
Et ibo donec inueniam aliquem solum locum,
Vbi nunc meum gladium occultabo, quem ex omnibus telis maximè odi,
In effossa terra, ne quis videat,
Sed nox atque inferi sub terra ipsum seruabunt.
Ego enim ab illo die, quo hunc accepi gladium
Dono ab Hectore viro inimicißimo,

Omnem apud Achiuos effudi gratiam.
Sed verum est, quod vulgo fertur prouerbium:
Hostium dona non dona, nec vtilia sunt.
Nos igitur posthac sciemus Diis
Cedere, ac discemus Atridas venerari.
Duces sunt, quare illis obtemperandum est. quid ni?
Nam & quæ firmissima ac potentissima sunt
Magistratibus cedere solent: faciunt hoc niuosa
Hyemes: nam frugifera æstati cedunt.
Cedit & noctis obscura circulus,
Cùm lucida dies orbem illuminat.
Et sæuorum Nimborum flatus aliquando sopiunt
Frementem Pontum. atque ipse validus somnus
Nunc membra ligat, nunc eadem rursum dimittit.
Cur igitur & nos non discamus esse modestiores?
Ego verò scio nunc, quod
Cum hostis essem, ita eram odio habendus,
Vt qui rursus amicus fieri possem. Porrò amicitias
Ita colendas esse censeo,
Vt cogitemus eas non fore perpetuas: nam multi
Non fidelem amicitiæ Portum experti sunt.
Sed hæc rectè se habebunt. Tu verò
Mulier intrò abi, atque deos sedulò
Comprecare, vt conficiant ea quæ cupio.
At vos socij eodem modo Deos precemini,
Et Teucro vbi venerit significate,
Nos vt curet, & nobis sit beneuolus:
Ego enim eò vado, quò eundum est mihi.
Vos verò quæ dico facite: & fortè paulò pòst
Cognoscetis, etsi nunc miser sum, tamen ab his malis me esse liberatum.

PERICOMMATA, strophe 1.

Cho. *Commotus est amore erga mulierem, quàm lætus exilui.*
Io Pan, pan.
O pan marine, à Cyllenio,
Niuibus consperso
Vertice nobis adpareas,
Chorearum dux, vt mihi
Quales saltationes in Nyssa, in Cnosso fiunt spontanea,
Tales immittas.
Nunc enim me choreas ducere iuuat.
Túque per mare Icarum
Qui ambulas, Rex Apollo,
Delie mihi dexter adsis, ad omnia beneuolus.

Antistrophe.

Nam tristis dolor furórque mitigatus est.
Io, io, nunc rursum
Nunc ô Iuppiter adest lux candida,
Diésque tranquilla, qua nobis licet
Rursus ad naues Græcorum accedere. Nam ipse Aiax
Sui oblitus doloris, Deorum rursum
Ritè iura seruans, pietate
Colet ea maxima.
Omnia longum tempus consumit atque accendit,
Et nihil insperandum amplius dixero,
Siquidem præter spem & expectationem
Aiax mutatus est
Animo erga Atridas, ex ingenti contentione atque

IAMBI.

Nu. *Amici hoc primum nunciare volo.*
Teucer iam recens aduenit à Mysiis
Rupibus, & media vadens per castra,
Conuicijs vrgetur ab omnibus Argiuis simul.

οὔπω τι κεδνὸν ἔσχον Ἀργείων πάρα.
ἀλλ' ἔστ' ἀληθὴς ἡ βροτῶν παροιμία,
ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα, κοὐκ ὀνήσιμα. 675
τοιγὰρ τὸ λοιπὸν εἰσόμεσθα μὲν θεοῖς
εἴκειν, μαθησόμεσθα δ' Ἀτρείδας σέβειν.
ἄρχοντές εἰσιν, ὥσθ' ὑπεικτέον. τί μήν;
καὶ γὰρ τὰ δεινὰ καὶ τὰ καρτερώτατα
τιμαῖς ὑπείκει. τοῦτο μὲν νιφοστιβεῖς 680
χειμῶνες ἐκχωροῦσιν εὐκάρπῳ θέρει.
ἐξίσταται δὲ νυκτὸς αἰανῆς κύκλος,
τῇ λευκοπώλῳ φέγγος ἡμέρᾳ φλέγειν.
δεινῶν δ' ἄημα πνευμάτων ἐκοίμισε
στένοντα πόντον. ἐν δ' ὁ παγκρατὴς ὕπνος 685
λύει πεδήσας, οὐδ' ἀεὶ λαβὼν ἔχει.
ἡμεῖς δὲ πῶς οὐ γνωσόμεσθα σωφρονεῖν;
ἐγὼ δ' ἐπίσταμαι γὰρ ἀρτίως ὅτι,
ὅ τ' ἐχθρὸς ἡμῖν ἐς τοσόνδ' ἐχθαρτέος,
ὡς καὶ φιλήσων αὖθις, ἔς τε τὸν φίλον 690
τοσαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν βουλήσομαι,
ὡς αἰὲν οὐ μενοῦντα. τοῖς πολλοῖσι γὰρ
βροτῶν ἄπιστός ἐσθ' ἑταιρείας λιμήν.
ἀλλ' ἀμφὶ μὲν τούτοισιν εὖ σχήσει. σὺ δὲ
ἔσω θεοῖς ἐλθοῦσα διὰ τέλους, γύναι, 695
εὔχου τελεῖσθαι τοὐμὸν ὧν ἐρᾷ κέαρ.
ὑμεῖς θ' ἑταῖροι ταὐτὰ τῇδέ μοι τάδε
τιμᾶτε, Τεύκρῳ τ' ἢν μόλῃ, σημήνατε,
μέλειν μὲν ἡμῶν, εὐνοεῖν δ' ὑμῖν ἅμα.
ἐγὼ γὰρ εἶμ' ἐκεῖσ' ὅποι πορευτέον. 700
ὑμεῖς δ' ἃ φράζω δρᾶτε, καὶ τάχ' ἄν μ' ἴσως
πύθοισθε, κεἰ νῦν δυστυχῶ, σεσωσμένον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΗ, στροφή.

Χο. 1 ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτάμαν.
2 ἰὼ, ἰὼ, πὰν πάν.
3 ὦ πὰν, πὰν ἁλίπλαγκτε, 705
4 Κυλλανίας χιονοκτύπου
5 πετραίας ἀπὸ δειράδος φάνηθ', ὦ
6 θεῶν χοροποί' ἄναξ, ὅπως μοι
7 Νύσια Κνώσια
8 ὀρχήματ' αὐτοδαῆ 710
9 ξυνὼν ἰάψῃς.
10 νῦν γὰρ ἐμοὶ μέλει χορεῦσαι.
11 Ἰκαρίων δ' ὑπὲρ πελαγέων
12 μολὼν ἄναξ Ἀπόλλων
13 ὁ Δάλιος εὔγνωστος 715
14 ἐμοὶ ξυνείης διὰ παντὸς εὔφρων.

ἀντιστροφή.

1 ἔλυσεν γὰρ αἰνὸν ἄχος ἀπ' ὀμμάτων Ἄρης.
2 ἰὼ, ἰὼ νῦν αὖ νῦν,
3 ὦ Ζεῦ, πάρα λευκὸν
4 εὐάμερον πελάσαι φάος 720
5 θοᾶν ὠκυάλων νεῶν, ὅτ' Αἴας
6 λαθίπονος πάλιν, θεῶν δ' αὖ
7 πάνθυτα θέσμια
8 ἐξήνυσ', εὐνομίᾳ
9 σέβων μεγίστᾳ. 725
10 πάνθ' ὁ μέγας χρόνος μαραίνει
11 τε καὶ φλέγει· κοὐδὲν ἀναύδατον
12 φατίσαιμ' ἄν, εὖτέ γ' ἐξ ἀέλπτων
13 Αἴας μετανεγνώσθη
14 θυμοῦ τ' Ἀτρείδαις μεγάλων τε νεικέων. 730

ΙΑΜΒΟΙ.

Αγ. Ἄνδρες φίλοι, τὸ πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω,
Τεῦκρος πάρεστιν ἄρτι Μυσίων ἀπὸ
κρημνῶν· μέσον δὲ προσμολὼν στρατήγιον,
κυδάζεται τοῖς πᾶσιν Ἀργείοις ὁμοῦ.

στείχοντα

στείχοντα γὰρ πρόσωθεν αὐτὸν ἐν κύκλῳ 735
μαθόντες ἀμφέστησαν, εἶτ' ὀνείδεσιν
ἤρασσον ἔνθεν κἄνθεν, οὔτις ἔσθ' ὃς οὔ,
τὸν τοῦ μανέντος κἀπιβουλευτοῦ στρατοῦ
ξύναιμον ἀποκαλοῦντες, ὥς τ' οὐκ ἀρκέσοι
τὸ μὴ οὐ πέτροισι πᾶς καταξανθεὶς θανεῖν. 740
ὥστ' ἐς τοσοῦτον ἦλθον ὥστε καὶ χεροῖν
κολεῶν ἐρυστὰ διεπεραιώθη ξίφη.
λήγει δ' ἔρις δραμοῦσα τοῦ προσωτάτω,
ἀνδρῶν γερόντων ἐν ξυναλλαγῇ λόγου.
ἀλλ' ἡμὶν Αἴας ποῦ 'στιν, ὡς φράσω τάδε; 745
τοῖς κυρίοις γὰρ πάντα χρὴ δηλοῦν λόγον.

Χο. Οὐκ ἔνδον, ἀλλὰ φροῦδος ἀρτίως, νέας
βουλὰς νέοισιν ἐγκαταζεύξας τρόποις.

Αγ. Ἰοὺ ἰού ——
βραδεῖαν ἡμᾶς ἆρ' ὁ τήνδε τὴν ὁδὸν 750
πέμπων ἔπεμψεν, ἢ 'φάνην ἐγὼ βραδύς;

Χο. Τί δ' ἐστὶ χρείας τῆσδ' ὑπεσπανισμένον;

Αγ. Τὸν ἄνδρ' ἀπηύδα Τεῦκρος ἔνδοθεν στέγης
μὴ 'ξω παρεῖναι, πρὶν παρὼν αὐτὸς τύχῃ.

Χο. Ἀλλ' οἴχεταί τοι, πρὸς τὸ κέρδιστον τραπεὶς 755
γνώμης, θεοῖσιν ὡς καταλλαχθῇ χόλου.

Αγ. Ταῦτ' ἐστὶ τἄπη μωρίας πολλῆς πλέα,
εἴπερ τι Κάλχας εὖ φρονῶν μαντεύεται.

Χο. Ποῖον; τί δ' εἰδὼς τοῦδε πράγματος πάρει;

Αγ. Τοσοῦτον οἶδα, καὶ παρὼν ἐτύγχανον. 760
ἐκ γὰρ συνέδρου καὶ τυραννικοῦ κύκλου
Κάλχας μεταστὰς οἶος Ἀτρειδῶν δίχα,
εἰς χεῖρα Τεύκρου δεξιὰν φιλοφρόνως
θεὶς εἶπε, κἀπέσκηψε παντοίᾳ τέχνῃ
εἶρξαι κατ' ἦμαρ τοὐμφανὲς τὸ νῦν τόδε 765
Αἴανθ' ὑπὸ σκηναῖσι, μηδ' ἀφέντ' ἐᾶν,
εἰ ζῶντ' ἐκεῖνον εἰσιδεῖν θέλοι ποτέ.
ἐλᾷ γὰρ αὐτὸν τήνδε θ' ἡμέραν μόνην
δίας Ἀθάνας μῆνις, ὡς ἔφη λέγων.
τὰ γὰρ περισσὰ κἀνόνητα σώματα 770
πίπτειν βαρείαις πρὸς θεῶν δυσπραξίαις
ἔφασχ' ὁ μάντις, ὅστις ἀνθρώπου φύσιν
βλαστὼν ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ.
κεῖνος δ' ἀπ' οἴκων εὐθὺς ἐξορμώμενος
ἄνους καλῶς λέγοντος ηὑρέθη πατρός. 775
ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐννέπει, τέκνον, δορὶ
βούλου κρατεῖν μὲν, σὺν θεῷ δ' ἀεὶ κρατεῖν.
ὁ δ' ὑψικόμπως κἀφρόνως ἠμείψατο,
πάτερ, θεοῖς μὲν κἂν ὁ μηδὲν ὢν ὁμοῦ
κράτος κατακτήσαιτ'· ἐγὼ δὲ καὶ δίχα 780
κείνων πέποιθα τοῦτ' ἐπισπάσειν κλέος.
τοσόνδ' ἐκόμπει μῦθον. εἶτα δεύτερον
δίας Ἀθάνας, ἡνίκ' ὀτρύνουσά νιν
ηὐδᾶτ' ἐπ' ἐχθροῖς χεῖρα φοινίαν τρέπειν,
τότ' ἀντιφωνεῖ δεινὸν ἄρρητόν τ' ἔπος, 785
ἄνασσα, τοῖς ἄλλοισιν Ἀργείων πέλας
ἵστω, καθ' ἡμᾶς δ' οὔποτ' ἐκρήξει μάχη.
τοιοῖσδέ τοι λόγοισιν ἀστεργῆ θεᾶς
ἐκτήσατ' ὀργὴν, οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονῶν.
ἀλλ' εἴπερ ἐστὶ τῇδ' ἔθ' ἡμέρᾳ, τάχ' ἂν 790
γενοίμεθ' αὐτοῦ σὺν θεῷ σωτήριοι.
τοσαῦθ' ὁ μάντις εἶφ'· ὁ δ' εὐθὺς ἐξ ἕδρας
πέμπει με σοὶ φέροντα τάσδ' ἐπιστολὰς
Τεῦκρος φυλάσσειν. εἰ δ' ἀπεστερήμεθα,
οὐκ ἔστιν ἁνὴρ κεῖνος, εἰ Κάλχας σοφός. 795

Χο. Ὦ δαΐα Τέκμησσα, δύσμορον γένος,
ὅρα μολοῦσα τόνδ' ὁποῖ' ἔπη θροεῖ.
ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ τοῦτο μὴ χαίρειν τινά.

Τε. Τί μ' αὖ τάλαιναν, ἀρτίως πεπαυμένην
κακῶν ἀτρύτων, ἐξ ἕδρας ἀνίστατε;

Χο. Τοῦδ' εἰσάκουε τἀνδρὸς, ὡς ἥκει φέρων
Αἴαντος ἡμῖν πρᾶξιν, ἣν ἤλγησ' ἐγώ.

Τε. Οἴμοι, τί φῂς, ἄνθρωπε; μῶν ὀλώλαμεν;

Procedentem enim eum vlterius, vndique
Circumsteterunt, vbi ipsum agnouerunt, atque maledictis
Proscindebant ab omni parte, neque quisquam erat, qui non
Ipsum furentis & insidiantis exercitus
Fratrem appellaret, vt parum abesset,
Quin saxis totus laceratus occumberet:
Eoque res processerat, vt iam manibus
E vaginis stricti educerentur gladij.
Conquieuit tamen contentio, cùm vehementer exarsisset
In commutatione sermonum inter Seniores.
Verùm vbi est Aiax? vt quæ mihi dicenda sunt dicam.
Nam Domino oportet rem omnem narrare.

Cho. *Non est intus, sed iam abiit noua*
Consilia nouis componens moribus.

Nu. *Heu, heu*
Tardène ergo hac via
Teucer huc me misit? an ego tardius veni?

Cho. *Quid igitur commodi interceptum est?*

Nu. *Teucer edixit, vt hic vir intra tectum*
Retineretur, nec priùs exiret foras, quàm ipse veniret.

Cho. *Sed abiit iam conuersus ad meliorem mentem,*
Deorum vt iram expiaret.

Nu. *Hic est sermo dementiæ plenus,*
Si quidem Calchas vera vaticinatur.

Cho. *Quid hoc est? aut quid ille hac de re scit?*

Nu. *Tantum scio, & præsens adfui:*
Ex consilio enim & consessu Regum
Calchas secedens, relictis Atridis,
Dextra Teucrum amanter
Excipiens dixit, & mandauit, omnibus artibus
Cohibere per hunc præsentem diem
Aiacem intra tentorium, neque foras dimittere,
Si viuum ipsum videre vnquam vellet.
Agitat enim hac die sola eum
Inclyta Mineruæ ira, vt ille ait.
Nam homines magni & immodesti
Incidunt in graues pœnas Deorum:
Sic inquit vates, Si quis conditione mortali
Natus est, nec iuxta humanum morem sapit.
Aiax verò statim initio cum à domo proficisceretur,
Patri bene monenti, vt homo amens respondit.
Pater enim: mi fili, inquit, Virtute
Velis vincere, Sed, auxiliante Deo, semper velis vincere.
Ipse verò superbè ac stultè respondebat:
Adiuuante Deo, inquit, etiam ignaui
Vincere solent, Ego vero vel absque
Auxilio diuino, confido me istam attracturum esse gloriam.
Tam superbos iactabat sermones. Atque deinde iterum,
Cùm Minerua ipsum hortaretur,
Iubens, vt contra hostes manum cruentam verteret:
Tunc atrocem & infandam vocem emisit,
Domina, inquit, aliis Græcis auxilio
Adsistas, nostro loco non vnquam perrumpent hostes.
Talibus sermonibus implacabilem
Deæ in se concitauit iram, non vt hominem decet sapientē.
Sed si per hunc diem viuet, tum fortè
Auxiliante Deo poterimus ipsum seruare incolumen.
Sic vates ait: Ille verò statim ex eo loco
Mittit me, vt tibi hæc mandata feram,
Teucer, nēpe vt adserues Aiacē. Si verò iā frustrati sumus,
Non amplius viuit vir ille, si modò rectè sapit Calchas.

Cho. *O misera Tecmessa, infœlix genus!*
Prodi ac vide, quos iste sermones afferat:
Prope enim & in ipso articulo oppressit nos tristissima calamitas.

Teg. *Quid me miseram iam defatigatam*
Malis assiduis, ex sede rursum excitatis?

Cho. *Hunc audi virum, qui venit nuncians,*
Vt cum Aiace agatur, quod me dolore afficit.

Teg. *Hei mihi quid narras? núnnam periimus?*

Nu. *De te quid fiat non scio, verùm de Aiace,*
Si iam foras egressus est, spem habeo non bonam.
Teg. *Est ille quidem iam foris, quàm verò doleo, quid narras?*
Nu. *Illum cohibere mandat Teucer*
Intra tentorium, neque solum dimittere.
Teg. *Vbi est Teucer? & quare dicit istat?*
Nu. *Iam vtiquam aderit ipse, hunc verò exitum*
Exitialem Aiaci existimat fore.
Teg. *O me miseram! à quo id homine cognouit?*
Nu. *A Calchante audiuit. Quòd hac dies*
Aiaci vel mortem esset allatura, vel vitam.
Teg. *Hei mihi, amici, opem ferte in hac ineuitabili fortuna,*
Et ex vobis alij properent Teucrum celeriter aduocare:
Alij ad occidentalia montium iuga, alij ad orientalia
Currentes, quærant infœlicem exitum viri.
Animaduerto enim me ab eo deceptam esse,
Et à veteri apud ipsum gratia excidisse.
Me miseram! quid agò, fili, non nunc tempus est quiescendi,
Sed curram & ego, quocunque potero:
Eamus, in puluere fatigemur, non est nūc opportunū sedere,
Qui seruare cupimus ad mortem festinantem virum.
Verùm celeritas facti & pedum simul aderit.
Aiax. *Iam gladius mactator adstat, qua parte maximè acutus*
Esse potest, si cui & hoc considerare vacat.
Donum quidem Hectoris, quem ex peregrinis
Omnium maximè odi, & cuius aspectus mihi tristissimus fuit.
Fixus verò est in hac terra hostili,
Acie penetrante recens acuminatus:
Quem ego fixi, vndique bene obmuniens
Gratissimum mihi telum, vt eo celeriter vitam finiam,
Sic quidem parati sumus. Iam verò me
Tu primus ô Iuppiter, sic enim decet, iuua,
Petam verò à te non magnum beneficium,
Mitte aliquem nuncium, qui hanc tristem famam
Teucro ferat, vt ille me primus asportet
Collapsum in hunc cruentum gladium,
Ne ab aliquo ex inimicis conspectus prius
Obiiciar canibus & vulturibus laniandus.
Hac tibi, ô Iuppiter, commuto, atque aduoco simul
Mercuriū deductorē animarum subterraneum, vt me sua-
Et facili ac celeri saltu ad inferos deducat, (uiter sopiat,
Vbi latus hoc gladio perrupero.
Atque in auxilium aduoco illas semper virgines
Et semper aspicientes calamitates mortalium,
Graues Erinnyas celerrimas, vt videant
Quàm miserè me perdant Atrida,
Illósque sceleratos, & malos, malè
Perdant, quemadmodum vident me
Manu mea cadere, ita & ipsi huius cadis authores
Manibus charissimorum pignorum intereant.
Ite veloces, vltrices furia,
Gustate, nec parcite vniuerso exercitui.
Tuque per altum cœlum, qui currum agis
Sol, cùm terram quæ me genuit,
Aspicies, paulisper cohibe aureas habenas,
Meámque cladem ac infœlicem interitum nuncia
Grandæuo patri, ac miserrimæ genitrici.
Quæ infœlix vbi hanc audieris famam,
Ingenti luctu totam complebit vrbem.
Sed nihil attinet hæc frustrà deplorare,
Verùm rem incipere oportet celeriter.
O mors mors! nunc accede, ac me spectas
Nam & posthac tecum mihi conuersatio erit.
Téque adeo lux huius diei,
Et te Solem Aurigam nunc appello
Postremum quidem, & nunquam posthac amplius.
O lumen, ô sacrum patriæ solum,
Salaminos, ô paterni penates!
Atque inclytæ Athenæ, nobis cognatum genus,

Αγ. Οὐκ οἶδα τὴν σὴν πρᾶξιν, Αἴαντος δ' ὅτι
θυραῖος εἴπερ ἐστὶν, οὐ θαρσῶ πέρι. 805
Τε. Καὶ μὴν θυραῖος, ὥστε μ' ὠδίνειν, τί φῄς;
Αγ. Ἐκεῖνον εἴργειν Τεῦκρος ἐξεφίεται
σκηνῆς ὕπαυλον, μηδ' ἀφιέναι μόνον.
Τε. Ποῦ δ' ἐστὶ Τεῦκρος, κἀπὶ τῷ λέγει τάδε;
Αγ. Πάρεστ' ἐκεῖνος ἄρτι· τήνδε δ' ἔξοδον 810
ὀλεθρίαν Αἴαντος ἐλπίζει φέρειν.
Τε. Οἴμοι τάλαινα, τοῦ ποτ' ἀνθρώπων μαθών.
Αγ. Τοῦ Θεστορείου μάντεως, καθ' ἡμέραν
τὴν νῦν, ὃ τούτῳ θάνατον ἢ βίον φέρει.
Τε. Οἲ 'γὼ, φίλοι, πρόστητ' ἀναγκαίας τύχης· 815
καὶ σπεύσαθ' οἱ μὲν, Τεῦκρον ἐν τάχει μολεῖν·
οἱ δ', ἑσπέρους ἀγκῶνας, οἱ δ', ἀντηλίους
ζητεῖτ' ἰόντες τἀνδρὸς ἔξοδον κακήν.
ἔγνωκα γὰρ δὴ φωτὸς ἠπατημένη,
καὶ τῆς παλαιᾶς χάριτος ἐκβεβλημένη.
οἴμοι τί δράσω τέκνον; οὐχ ἱδρυτέον. 820
ἀλλ' εἶμι κἀγὼ κεῖσ' ὅποι περ ἂν σθένω.
χωρῶμεν, ἐγκονῶμεν. (οὐχ ἕδρας ἀκμή)
σῴζειν θέλοντες ἄνδρα γ' ὃς σπεύδῃ θανεῖν.—
Χο. Χωρεῖν ἕτοιμος, κοὐ λόγῳ δείξω μόνον. 825
τάχος γὰρ ἔργου καὶ ποδῶν ἅμ' ἕψεται.—
Αι. Ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν ᾗ τομώτατος
γένοιτ' ἂν, εἴ τῳ καὶ λογίζεσθαι σχολή.
δῶρον μὲν ἀνδρὸς Ἕκτορος, ξένων ἐμοὶ
μάλιστα μισηθέντος, ἐχθίστου θ' ὁρᾶν. 830
πέπηγε δ' ἐν γῇ πολεμίᾳ τῇ Τρῳάδι,
σιδηροβρῶτι θηγάνῃ νεηκονής.
ἔπηξα δ' αὐτὸν εὖ περιστείλας ἐγὼ
εὐνούστατον τῷδ' ἀνδρὶ διὰ τάχους θανεῖν.
οὕτω μὲν εὐσκευοῦμεν. ἐκ δὲ τῶνδέ μοι 835
σὺ πρῶτος ὦ Ζεῦ (καὶ γὰρ εἰκὸς) ἄρκεσον.
αἰτήσομαι δέ σ' οὐ μακρὸν γέρας λαβεῖν,
πέμψον τιν' ἡμῖν ἄγγελον, κακὴν φάτιν
Τεύκρῳ φέροντα, πρῶτος ὥς με βαστάσῃ
πεπτῶτα τῷδε περὶ νεορράντῳ ξίφει, 840
καὶ μὴ πρὸς ἐχθρῶν του κατοπτευθεὶς πάρος,
ῥιφθῶ κυσὶν πρόβλητος, οἰωνοῖς θ' ἕλωρ.
τοσαῦτά σ' ὦ Ζεῦ προστρέπω· καλῶ δ' ἅμα
πομπαῖον Ἑρμῆν χθόνιον εὖ με κοιμίσαι,
ξὺν ἀσφαδάστῳ καὶ ταχεῖ πηδήματι, 845
πλευρὰν διαρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ.
καλῶ δ' ἀρωγοὺς τὰς ἀεί τε παρθένους,
ἀεί θ' ὁρώσας πάντα τἀν βροτοῖς πάθη,
σεμνὰς Ἐρινῦς, τανύποδας· μαθεῖν ἐμὲ
πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὡς διόλλυμαι τάλας. 850
καί σφας κακοὺς κάκιστα καὶ πανωλέθρους
ξυναρπάσειαν, ὥσπερ εἰσορῶσ' ἐμὲ
αὐτοσφαγῆ πίπτοντα, τὼς αὐτοσφαγεῖς
πρὸς τῶν φιλίστων ἐκγόνων ὀλοίατο.
ἴτ' ὦ ταχεῖαι ποίνιμοί τ' Ἐρινύες. 855
γεύεσθε, μὴ φείδεσθε πανδήμου στρατοῦ.
σὺ δ' ὦ τὸν αἰπὺν οὐρανὸν διφρηλατῶν
Ἥλιε, πατρῴαν τὴν ἐμὴν ὅταν χθόνα
ἴδῃς, ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν,
ἄγγειλον ἄτας τὰς ἐμὰς μόρον τ' ἐμὸν 860
γέροντι πατρὶ, τῇ τε δυστήνῳ τροφῷ.
ἦ που τάλαινα τήνδ' ὅταν κλύῃ φάτιν,
ἥσει μέγαν κωκυτὸν ἐν πάσῃ πόλει.
ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην.
ἀλλ' ἀρκτέον τὸ πρᾶγμα σὺν τάχει τινί. 865
ὦ Θάνατε Θάνατε νῦν μ' ἐπίσκεψαι μολών.
καίτοι σὲ μὲν κἀκεῖ προσαυδήσω ξυνών·
σὲ δ' ὦ φαεννῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας,
καὶ τὸν διφρευτὴν ἥλιον προσεννέπω
πανύστατον δὴ, κοὔποτ' αὖθις ὕστερον· 870
ὦ φέγγος, ὦ γῆς ἱερὸν οἰκείας πέδον
Σαλαμῖνος, ὦ πατρῷον ἑστίας βάθρον,

κλειναί τ᾽ ἀθῆναι, καὶ τὸ σύντροφον γένος·
κρῆναί τε, ποταμοί θ᾽, οἵδε, καὶ τὰ Τρωϊκὰ
πεδία προσαυδῶ, χαίρετ᾽ ὦ τροφῆς ἐμοί, 875
τοῦθ᾽ ὑμὶν Αἴας τοὔπος ὕστατον θροεῖ·
Ημ. τὰ δ᾽ ἄλλ᾽ ἐν ἅδου τοῖς κάτω μυθήσομαι.
Πόνος πόνῳ πόνον φέρει.
πᾷ πᾷ γὰρ οὐκ ἔβαν ἐγώ;
κοὐδεὶς ἐπίσταταί με συμμαθεῖν τόπος. 880
ἰδοὺ, ἰδοὺ· δοῦπον αὖ κλύω τινά.
Ημ. Ἡμῶν γε ναὸς κοινόπλουν ὁμιλίαν.
Ημ. Τί οὖν δή;
Ημ. Πᾶν ἐστίβηται πλευρὸν ἕσπερον νεῶν.
Ημ. Ἔχεις οὖν; 885
Ημ. Πόνου γε πλῆθος, κοὐδὲν εἰς ὄψιν πλέον.
Ημ. Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐμοὶ δὴ τὴν ἀφ᾽ ἡλίου βολῶν
κέλευθον ἀνὴρ οὐδαμοῦ δηλοῖ φανείς.——

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. στροφὴ ά.

Χο. 1 Τίς ἂν δῆτά μοι, τίς ἂν
2 φιλοπόνων ἁλιαδᾶν, 890
3 ἔχων ἀΰπνους ἄγρας,
4 ἢ τίς ὀλυμπιάδων
5 θεᾶν, ἢ ῥυτῶν
6 Βοσπορίων ποταμῶν
7 ἴδρις, τὸν ὠμόθυμόν γε, 895
8 εἴ ποθι πλαζόμενον, ἂν
9 περιβλέπων ἀπύοι;
10 σχέτλια γὰρ ἐμέ, τὸν
11 μακρῶν πόνων οὐρίῳ
12 μὴ πελάσαι δρόμῳ. 900
13 ἀλλ᾽ ἀμενηνὸν ἄνδρα μὴ λεύσσειν ὅπου.——

σύστημα ά.

Τε. 1 Ἰώ μοί μοι.
Χο. 2 Τίνος βοὴ πάραυλος ἐξέβη νάπους;
Τε. 3 Ἰὼ τλήμων.
Χο. 4 Τὴν δουρίληπτον δύσμορον νύμφην ὁρῶ 905
5 Τέκμησσαν, οἴκτῳ τῷδε συγκεκραμένην.
Τε. 6 Οἴχωκ᾽, ὄλωλα, διαπεπόρθημαι φίλοι.
Χο. 7 Τί δ᾽ ἔστιν;
Τε. 8 Αἴας ὅδ᾽ ἡμῖν ἀρτίως νεοσφαγὴς
9 κεῖται, κρυφαίῳ φασγάνῳ περιπτυχής. 910

στροφὴ β΄.

Χο. 1 Ὤμοι ἐμῶν νόστων·
2 ὤμοι κατέπεφνες
3 ἄναξ τόνδε τὸν συνναύ-
4 ταν. ὦ τάλας,
5 ὦ ταλαίφρον γύναι —— 915

σύστημα β΄.

Τε. 1 Ὡς ὧδε τοῦδ᾽ ἔχοντος, αἰάζειν πάρα.
Χο. 2 Τίνος ποτ᾽ ἆρ᾽ ἔπραξε χειρὶ δύσμορος;
Τε. 3 Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ δῆλον. ἐν γάρ οἱ χθονὶ
4 πηκτὸν τόδ᾽ ἔγχος περιπετοῦς κατηγορεῖ.——

στροφὴ γ΄.

Χο. 1 Ὤμοι ἐμᾶς ἄτας. 920
2 οἷος ἄρ᾽ ᾑμάχθης,
3 ἄφρακτος φίλων.
4 ἐγὼ δ᾽ ὁ πάντα κωφός, ὁ πάν-
5 τ᾽ ἄιδρις, κατημέλησα.
6 πᾷ πᾷ
7 κεῖται ὁ δυστράπελος, ὁ 925
8 δυσώνυμος αἴας;——

σύστημα γ΄.

Τε. 1 Οὔτοι θεατός· ἀλλά νιν περιπτυχεῖ
2 φάρει καλύψω τῷδε παμπήδην, ἐπεὶ
3 οὐδεὶς ἂν ὅστις καὶ φίλος τλαίη βλέπειν
4 φυσῶντ᾽ ἄνω πρὸς ῥῖνας, ἔκ τε φοινίας 930
5 πληγῆς μελανθὲν αἷμ᾽ ἀπ᾽ οἰκείας σφαγῆς.
6 Οἴμοι, τί δράσω; τίς σε βαστάσει φίλων;
7 Ποῦ Τεῦκρος; ὡς ἀκμαῖος, εἰ βαίη, μόλοι,

Fontésque & flumina & hi Troiani
Campi, vos appello: valete mihi ô parentes mei,
Iam vobis Aiax vocem postremam emittit:
Nam cætera in inferno inferis dicam.

Sem. *Labor labori laborem cumulat.*
Quò, quò,
Quónam non ambulani ego?
Neque vllus me locus docere potest:
Sed ecce strepitum quendam audio.

Sem. *Et quidem nauis nostra socium cœtum.*
Sem. *Quidnam igitur?*
Sem. *Totum mihi peragratum est latus occidentale castrorum.*
Sem. *Habésne igitur?*
Sem. *Laborem quidem habeo, neque aliquid praterea quidquã.*
Sem. *Sed neque mihi in via, versus ortum Solis*
Vir hic vsquam apparuit.

PERICOMMATA, strophe 1.

Cho. *Quis igitur mihi, quisnam*
Ex laboriosis numinibus maris,
Habens irrequietam sedem,
Aut ex diis superis, aut pereniter fluentibus
Ad Bosphorum fluminibus, sciens
Sæuum ostendet Aiacem errantem,
Cúmque ipse viderit nobis eum indicabit?
Miserum enim est, cùm tanto oberrauerim
Cum labore, me irritos peregisse cursus,
Neque hominem, qui euanuit, vsquam potuisse videre.

Systema 1.

Teg. *Hei mihi.*
Cho. *Cuiúsnam vox è sylua ad castra vsque insonuit?*
Teg. *Heu me infœlicem.*
Cho. *Captiuam miseram sponsam video*
Tecmessam hoc luctu consternatam.
Teg. *Actum est, perij, expugnata sum, amici.*
Cho. *Quid verò est?*
Teg. *Aiax nobis recens iugulatus*
Iacet, & occulto sese induit gladio.

Strophe 2.

Cho. *O meum reditum!*
Hei mihi occidisti Rex
Me tuum socium Naualem,
Heu me miserum, téque infœlicem mulierem.

Systema 2.

Teg. *Nunc vt res se habet, lugendi tempus est.*
Cho. *Cuius manu rem infœlix perpetrauit?*
Teg. *Manifestum est propria ipsum manu cõcidisse; Nã in terrã*
Fixus ensis, in quem prolapsus est, hoc arguit.

Strophe 3.

Cho. *Heu culpam meam, quantus vir occidisti,*
Destitutus amicorum præsidio?
Et ego ille omnium stolidissimus,
Atque omnium inscientissimus, neglexi.
Vbi igitur, vbinam
Iacet ille intractabilis,
Ille infausti nominis Aiax?

Systema 3.

Teg. *Non est aspiciendus, sed ipsum circumiecta*
Veste operiam hac vndique. Etenim
Nemo amicorum ipsum videre sustinuerit,
Spirantem grauiter naribus, & ex cruento
Vulnere, quod ipse sibi inflixit, atrum exhalantem cruorem.
Hei mihi, quid faciam? quis te sustollet amicorum?
Vbi Teucer? oh quàm nunc in ipso tempore veniret,

Vt fratrem extinctum componeret.
O Miserrime Aiax! Qualitus vir, quàm miserè nunc affe-ctus iaces?
Cuius aspectus etiam hosti lacrymas excutere possit.

Antistrophe 1.

Cho. *Ah satis apparebat te esse miserum,*
Et satis apparebat te pertinacia tua diuturna
Confecturum esse malum
Tristissimum, ita mihi
Per totas noctes ac dies
Sano animo ingemiscens edebas
Inimicas voces contra Atridas,
Diro cum affectu.
Illud nimirum tempus initium fuit
Malorum, quo nobile
De armis propositum est certamen.

Antisystema 1.

Teg. *Hei mihi.*
Cho. *Ad epar penetrat generosum vulnus.*
Teg. *Hei mihi.*
Cho. *Non miror te lugere, mulier,*
Tali amico iam orbatam.
Teg. *Tu hoc cogitas, ego verò sentio,*
Cho. *Assentior tibi.*
Teg. *Hei mihi nate, quod nunc seruitutis iugum*
Subituri sumus? quos nunc habituri curatores?

Antistrophe 2.

Cho. *Hei mihi de crudeli*
Facto dixisti
Atridarum in hoc luctu,
Sed Deus prohibeat.

Antisystema 2.

Teg. *Hac quidem sic acta sunt non sine Deo.*
Cho. *Nimis verò atroces pœnas sumpserunt dij.*
Teg. *Talem quidem pœnam saua Iouis filia*
Pallas inflixit, Vlyssi gratificans.

Antistrophe 3.

Cho. *Certè virulento*
Animo iniuriam facit
Variè exercitatus Vlysses:
Et ridet Aiacem furentem
Multo risu: Ah ah:
Vnáque gemini Reges
Audientes hæc Atrida.

Antisystema 3.

Teg. *Rideant illi sanè, & alienis gaudeant*
Malis, fortè & si viuum desiderârunt minus,
Mortuum lugebunt, in necessitate pugna.
Nam homines stulti bonum in manibus
Cum habent, non sentiunt, priusquàm amiserint.
Mihi eius mors magis dolori est, quàm illis voluptati esse potest.
Ipsi quidem Aiaci optata fuit: nam id quod optauit
Adeptus est, sibi mortem, quemadmodum voluit.
Quid igitur habent quod irrideant.
Deo n. volente sic mortuus est, & nequaquam per illos.

IAMBI.

Insultet ergo Vlysses, si libet, mortuo.
Aiax enim illis non amplius est, sed mihi
Relinquens dolorem & luctum perijt.
Teu. *Hei mihi misero.*
Cho. *Tace, vocem Teucri mihi videor audire*

8 πέπλον τ' ἀδελφὸν τόνδε συγκεκαλυμμένον.
9 ὦ δύσμορ' Αἴας, οἷος ὢν, οἵως ἔχεις 935
10 ὡς καὶ παρ' ἐχθροῖς ἄξιος θρήνων τυχεῖν.—

ἀντιστροφὴ ά.

Χο.1 Ἔμελλες δὴ τάλας,
2 ποτὶ χρόνῳ στερεόφρων
3 ἄρ' ἐξανύσσειν κακὰν
4 μοῖραν ἀπειρεσίων 940
5 πόνων. τοῖά μοι
6 πάννυχα καὶ φαέθον-
7 τ' ἀνεστέναζες ὠμόφρων
8 ἐχθοδόπ' Ἀτρείδαις
9 οὐλίῳ σὺν πάθει 945
10 μέγας ἄρα γ' ἐκεῖνος
11 ἄρχων χρόνος πημάτων,
12 ἦμος ἀριστόχειρ
13 ἀχιλλείων ὅπλων ἔκειτ' ἀγὼν πέρι.—

ἀντισύστημα ά.

Τε.1 Ἰώ μοί μοι. 950
Χο.2 Χωρεῖ πρὸς ἧπαρ (οἶδα) γενναία δύη.
Τε.3 Ἰώ μοί μοι.
Χο.4 Οὐδέν σ' ἀπιστῶ καὶ δὶς οἰμῶξαι, γύναι,
5 τοιοῦδ' ἀποβλαφθεῖσαν ἀρτίως φίλου.
Τε.6 Σοὶ μὲν δοκεῖν ταῦτ' ἔστ', ἐμοὶ δ' ἄγαν φρονεῖν. 955
Χο.7 Ξυναυδῶ.
Τε.8 Οἴμοι τέκνον, πρὸς οἷα δουλείας ζυγὰ
9 χωροῦμεν; οἷοι νῷν ἐφεστᾶσι σκοποί;—

ἀντιστροφὴ ϐ.

Χο.1 Ὤ μοι ἀναλγήτων
2 δισσῶν ἐθρόησας 660
3 ἄναυδόν γ' Ἀτρειδᾶν
4 ἔργον τῷδ' ἄχει.
5 ἀλλ' ἀπείργοι θεός.—

ἀντισύστημα ϐ.

Τε.1 Οὐκ ἂν τάδ' ἔστη τῇδε, μὴ θεῶν μέτα.
Χο.2 Καὶ μὴν ἄγαν ὑπερβριθὲς ἄχθος ἤνυσαν. 965
Τε.3 Τοιόνδε μέντοι Ζηνὸς ἡ δεινὴ θεὸς
4 Παλλὰς φυτεύει πῆμ' Ὀδυσσέως χάριν.

ἀντιστροφὴ γ́.

Χο.1 Ἦ ῥα κελαινώπαν
2 θυμὸν ἐφυβρίζει
3 ὁ πολύτλας ἀνήρ. 970
4 γελᾷ δὲ τοῖσι μαινομένοις
5 ἄχεσιν πολὺν γέλωτα.
7 φεῦ φεῦ,
8 ξύν τε διπλοῖ βασιλῆς
κλύοντες Ἀτρεῖδαι. 975

ἀντισύστημα γ́.

Τε.1 Οἱ δ' οὖν γελώντων, κἀπιχαιρόντων κακοῖς
2 τοῖς τοῦδ', ἴσως τοι, καὶ βλέποντα μὴ ᾽πόθουν,
3 θανόντ' ἂν οἰμώξειαν ἐν χρείᾳ δορός.
4 οἱ γὰρ κακοὶ γνώμαισι, τἀγαθὸν χεροῖν
5 ἔχοντες οὐκ ἴσασι, πρίν τις ἐκβάλῃ. 980
6 ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν, ἢ κείνοις γλυκύς,
7 αὑτῷ δὲ τερπνός. ὧν γὰρ ἠράσθη τυχεῖν,
8 ἐκτήσαθ' αὑτῷ, θάνατον ὅνπερ ἤθελε.
9 τί δῆτα τοῦδ' ἐπεγγελῷεν ἂν κάτα;
10 θεοῖς τέθνηκεν οὗτος, οὐ κείνοισιν, οὔ. 985

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Πρὸς ταῦτ' Ὀδυσσεὺς ἐν κενοῖς ὑβριζέτω.
Αἴας γὰρ αὐτοῖς οὐκέτ' ἔστιν, ἀλλ' ἐμοὶ
λιπὼν ἀνίας καὶ γόους διοίχεται.—
Ἰώ μοί μοι.
Τευ. Σιγήσατ'· αὐδὴν γὰρ δοκῶ Τεύκρου κλύειν, 990
βοῶν-

βοῶντος ἄτης τῆσδ' ἐπίσκοπον μέλος.
Τευ. Ὦ φίλτατ' Αἴας, ὦ ξύναιμον ὄμμ' ἐμοί,
ἆρ' ἠμπόληκας ὥσπερ ἡ φάτις κρατεῖ;
Χο. Ὄλωλεν ἁνήρ, Τεῦκρε, τοῦτ' ἐπίστασο.
Τευ. Ὤμοι βαρείας ἆρα τῆς ἐμῆς τύχης. 995
Χο. Ὡς ὧδ' ἐχόντων.
Τευ. Ὦ τάλας ἐγώ, τάλας.
Χο. Πάρα στενάζειν.
Τευ. Ὦ περιπετὲς πάθος.
Χο. Ἄγαν γε, Τεῦκρε. 1000
Τευ. Φεῦ τάλας. τί γὰρ τέκνον
τὸ τοῦδε, ποῦ μοι γῆς κυρεῖ τῆς Τρῳάδος;
Χο. Μόνος παρὰ σκηναῖσιν.
Τευ. Οὐχ ὅσον τάχος
δῆτ' αὐτὸν ἄξεις δεῦρο, μή τις ὡς κενῆς
σκύμνον λεαίνης δυσμενῶν ἀναρπάσῃ;
ἴθ', ἐγκόνει, σύγκαμνε. τοῖς θανοῦσί τοι
φιλοῦσι πάντες κειμένοις ἐπεγγελᾶν.
Χο. Καὶ μὴν ἔτι ζῶν, Τεῦκρε, τοῦδέ σοι μέλειν 1005
ἐφίεθ' ἁνὴρ κεῖνος, ὥσπερ οὖν μέλει.
Τευ. Ὦ τῶν ἁπάντων δὴ θεαμάτων ἐμοὶ
ἄλγιστον ὧν προσεῖδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ,
ὁδός θ' ὁδῶν ἁπασῶν ἀνιάσασα δὴ
μάλιστα τοὐμὸν σπλάγχνον, ἣν δὴ νῦν ἔβην, 1010
ὦ φίλτατ' Αἴας, τὸν σὸν ὡς ἐπῃσθόμην
μόρον, διώκων κἀξιχνοσκοπούμενος.
ὀξεῖα γάρ σου βάξις ὡς θεοῦ τινος
διῆλθ' Ἀχαιοὺς πάντας, ὡς οἴχῃ θανών.
ἁγὼ κλυὼν δείλαιος, ἐκποδὼν μὲν ὤν, 1015
ὑπεστέναζον, νῦν δ' ὁρῶν ἀπόλλυμαι.
οἴμοι. ——
ἴθ' ἐκκάλυψον, ὡς ἴδω τὸ πᾶν κακόν.
ὦ δυσθέατον ὄμμα, καὶ τόλμης πικρᾶς,
ὅσας ἀνίας μοι καταφθίσας σπερεῖς. 1020
ποῖ γὰρ μολεῖν μοι δυνατόν, εἰς ποίους βροτούς,
τοῖς σοῖς ἀρήξαντ' ἐν πόνοισι μηδαμοῦ;
ἦ που Τελαμών, σὸς πατὴρ ἐμός θ' ἅμα,
δέξαιτ' ἂν εὐπρόσωπος ἵλεώς τ' ἰδὼν
χωροῦντ' ἄνευ σοῦ. πῶς γὰρ οὔχ; ὅτῳ πάρα 1025
μηδ' εὐτυχοῦντι μηδὲν ἥδιον γελᾶν.
οὗτος τί κρύψει; ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακόν;
τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολεμίου νόθον,
τὸν δειλίᾳ προδόντα καὶ κακανδρίᾳ
σέ, φίλτατ' Αἴας, ἢ δόλοισιν, ὡς τὰ σὰ 1030
κράτη θανόντος καὶ δόμους νέμοιμι σούς.
τοιαῦτ' ἀνὴρ δύσοργος, ἐν γήρᾳ βαρύς,
ἐρεῖ, πρὸς οὐδὲν εἰς ἔριν θυμούμενος.
τέλος δ' ἀπωστὸς γῆς ἀπορριφθήσομαι,
δοῦλος λόγοισιν ἀντ' ἐλευθέρου φανείς. 1035
τοιαῦτα μὲν κατ' οἶκον. ἐν Τροίᾳ δέ μοι
πολλοὶ μὲν ἐχθροί, παῦρα δ' ὠφελήσιμα.
καὶ ταῦτα πάντα σοῦ θανόντος ηὑρόμην.
οἴμοι, τί δράσω; πῶς σ' ἀποσπάσω πικροῦ
τοῦδ' αἰόλου κνώδοντος, ὦ τάλας, ὑφ' οὗ 1040
φονέως ἄρ' ἐξέπνευσας; εἶδες ὡς χρόνῳ
ἔμελλέ σ' Ἕκτωρ καὶ θανὼν ἀποφθίσειν;
σκέψασθε πρὸς θεῶν τὴν τύχην δυοῖν βροτοῖν.
Ἕκτωρ μέν, ᾧ δὴ τοῦδ' ἐδωρήθη πάρα,
ζωστῆρι πρισθεὶς ἱππικῶν ἐξ ἀντύγων 1045
ἐκνάπτετ' αἰέν, ἔστ' ἀπέψυξεν βίον.
οὗτος δ' ἐκείνου τήνδε δωρεὰν ἔχων
πρὸς τοῦδ' ὄλωλε θανασίμῳ πεσήματι.
ἆρ' οὐκ Ἐρινὺς τοῦτ' ἐχάλκευσε ξίφος,
κἀκεῖνον ᾅδης δημιουργὸς ἄγριος; 1050
ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ταῦτα καὶ τὰ πάντ' ἀεὶ
φάσκοιμ' ἂν ἀνθρώποισι μηχανᾶν θεούς.
ὅτῳ δὲ μὴ τάδ' ἐστὶν ἐν γνώμῃ φίλα,
κεῖνός τ' ἐκεῖνα στεργέτω κἀγὼ τάδε. ——
Χο. Μὴ τεῖνε μακράν, ἀλλ' ὅπως κρύψεις τάφῳ 1055

Edentis clamorem his malis consentaneum.
Teu. *O amantissime Aiax! ô fraternum caput!*
An verò ita, vt fama fert, tecum actum est?
Cho. *Periit vir ille, hoc scito.*
Teu. *O miseram meam fortunam!*
Cho. *Rebus quidem sic se habentibus.*
Teu. *O me multipliciter infœlicem!*
Cho. *Nunc quidem lugendi tempus est.*
Teu. *Heu malum repentinum.*
Cho. *Nimium quidem.*
Teu. *Hei miser, vbi filius*
Huius est? Quonam in loco Troadis inueniam ipsum?
Cho. *Solus quidem in tentoriis est.*
Teu. *Cur non eum quàm primum*
Huc adducis? ne quis tanquam mortuæ
Catulum leanæ inimicorum rapiat.
Vade, festina, labora: mortuis enim
Et iacentibus omnes insultare solent.
Cho. *Et quidem cùm viueret ille, vt tibi curæ esset*
Filius, mandabat, quemadmodum & curæ est.
Teu. *O spectaculum spectaculorum omnium,*
Quæ vnquam hisce oculis vidi miserrimum!
O viam tristissimam
Cordi meo, qua huc veni!
O charissime Aiax! vt tuam resciui
Mortem, persequens ac inuestigans:
Nam fama de te vehemens tanquàm à Deo aliquo
Per totum exercitum sparsa est, quòd interiisses,
Quam ego miser, etsi procul aberam, tamen audiens
Ingemui, nunc verò rem ipsam videns dolore conficior.
Hei mihi,
Vade, retege, vt totum hoc malum videam.
O miserum aspectum, & horribilem audaciam!
Quantum miseriarum mihi moriens relinquis!
Quò enim, aut ad quos homines confugiam?
Cum tibi in his malis non præsidio fuerim.
An verò tuus Pater meúsque simul
Læto me vultu, & placato accipiet
Venientem sine te? Quid ni? Cui hic mos est,
Vt ne lætis quidem in rebus ridere soleat vnquam,
Ille quid reticebit? quid mali, probrique de me non dicet?
Me ex matre bello capta susceptum nothum
Ignauia & timiditate prodidisse
Te, amantissime Aiax, aut etiam dolo, vt tuas
Opes emortui ac domum possiderem tuam.
Talia vir iracundus, & propter senectutem morosus,
Ad me ob rem nullam dicet, ad contentionem irritatus.
Futurum itaque est, vt tandem ex solo paterno eiiciar,
Atque pro libero seruus propter conuicia patris habear:
Sic domi mecum agetur. Hîc verò in Troade mihi
Multi sunt infensi, pauci verò qui me adiutum velint.
Et hæc omnia te mortuo mihi accidunt.
Hei mihi quid faciam? quonam modo te auellam ab immani
Et cruento isto gladio? ô miser! à quali
Occisore expirasti? Non te fefellit quòd aliquando
Hector etiam mortuus te esset occisurus.
Videte propter Deum fortunam duorum virorum:
Hector quidem eodem illo, quem ab hoc dono acceperat,
Balteo lacer ab equestri curru
Raptatus est, vsque donec exhalauit animam:
Hic verò ensem ab illo donatum habens,
Eo ipso concidit letali affectus vulnere.
An non Erinnys hunc fabrefecit gladium,
Et illum Balteum sæuus Pluto opifex?
Ego igitur & hæc, & alia omnia
Hominibus accidere consilio diuino iudico:
Quibus verò hæc non placent,
Hi suas opiniones ament, mihi ista probantur.
Cho. *Ne producas rem in longum, sed vt sepulchro condas*

Hunc virum cogita, & quid iam subitò responsurus sis:
Video enim hominē inimicum huc venire, & fortasse in his
Ridens, en dicet, quæ vir improbus dixerit. (nostris malis

Teu. *Quis verò ille vir est de exercitu, quem te videre ais?*
Cho. *Menelaus, cuius causa huc nauigauimus.*
Teu. *Video, nam propè existens facilè agnosci potest.*
Me. *Heus tu, tibi dico hoc cadauer manibus*
Teu. *Ne componas, sed sinas ita vt est.*
Me. *Quam ob causam edictum tam durum proponis?*
Teu. *Quia sic mihi placet, & illi qui præest exercitui.*
Me. *An non & causam, cur hoc fiat, dices?*
Propterea quòd cum speraremus nos ipsum ex patria
Adduxisse confœderatum & amicum,
Re ipsa magis inimicum, quàm Troianos experti sumus
Qui exercitui vniuerso machinatus necem,
De nocte hostiliter contra nos irruit, vt armis opprimeret.
Et nisi Deus aliquis has insidias auertisset,
Nos hac ipsa fortuna, quam ipse fortitus est,
Casi iaceremus fœdissima morte,
Ipse verò viueret: nunc autem mutauit Deus
Huius violentiam, fecitque vt pro nobis in pecudes sæuiret.
Quapropter nemini, quantumuis sit potens,
Permittetur, vt hoc sepulchro condat cadauer,
Sed in viridem arenam abiectum
Auibus marinis erit pabulum.
Neque est vt ob hoc valdè succenseas:
Nam si viuentem reprimere non potuimus,
Mortuo certè imperabimus, etiam te inuito,
Ac vi coërcebimus: nunquam enim
Verba mandata mea audire voluit.
Et hoc quidem viri mali est, cum subditus sit,
Non velle audire eos qui præsunt.
Non enim vnquam in ciuitate leges
Bene se habebunt, si absit metus.
Neque exercitus moderato imperio regi poterit.
Si nullum metus aut pudoris munimentum habeat.
Sed oportet virum vt vt magnis viribus præditus est,
Cogitare tamen, quòd aliquando, & quidem leui momento
Metus n. cui adest & pudor simul, (cadere possit.
Hunc posse saluum esse scito.
Vbi verò iniuria præualent, & quisque quod vult facit,
Eam vrbem tandem existima
Ex secundo cursu præcipitem ruituram esse.
Constituatur itaque opportunus metus,
Et non putemus, cum quæ iucunda nobis fuerunt fecerimus,
Nos non vicissim, quæ tristia sunt, passuros esse.
Hæc inter se mutua sunt: Nam ante hic erat
Clarus & contumax, nunc ego vicissim superbio,
Ac tibi denuncio, ne hunc sepelias,
Ne fortè illum sepeliens ipse sepeliendus sis.
Menelae, vide ne dum hæc grauia dicta allegas,

Cho. *Interim ipse contumeliosus sis in mortuos.*
Teu. *Non ego ampliùs mirabor*
Cum peccant, qui genere ignobiles sunt,
Quando hi, qui summo loco nati videntur,
Peccant, ita stultè loquentes.
Sed age repete sermonē ab initio: An non te hūc adduxisse
Vt socium Græcis & fœdere iunctum? (ais
An non ipse nauigauit tanquam sui compos?
Vbi tu dux illius fuisti vnquam? Aut quo iure tibi populis
Imperare licet, quorum ille à domo vsque dux fuit?
Venisti huc Dominus Spartæ non nobis imperans,
Neque est in hunc regendum
Plus tibi iuris, quàm huic in te
Aliorum imperio subiectus huc nauigasti, non vniuersorum
Imperator, vt Aiaci præesses vnquam:
Sed tuis subditis impera, & istis seueris dictis
Illos coërce: Hunc verò sine tu prohibeas;
Seu alius ex ducibus: tamen ego in sepulchro

φράζου τὸν ἄνδρα, χ' ὅ,τι μυθήσῃ τάχα.
βλέπω γὰρ ἐχθρὸν φῶτα, καὶ τάχ' ἂν κακοῖς
γελῶν, ἃ δὴ κακοῦργος ἐξίκοιτ' ἀνήρ.—

Τευ. Τίς δ' ἐστὶν ὅντιν' ἄνδρα προσλεύσσεις στρατοῦ;
Χο. Μενέλαος, ᾧ δὴ τόνδε πλοῦν ἐστείλαμεν. 1070
Τευ. Ὁρῶ, μαθεῖν γὰρ, ἐγγὺς ὢν, οὐ δυσπετής.
Με. Οὗτος, σὲ φωνῶ τόνδε τὸν νεκρὸν χεροῖν
μὴ συγκομίζειν, ἀλλ' ἐᾶν ὅπως ἔχει.
Τευ. Τίνος χάριν τοσόνδ' ἀνήλωσας λόγον;
Με. Δοκοῦντ' ἐμοί, δοκοῦντα δ' ὃς κραίνει στρατοῦ. 1075
Τευ. Οὔκουν ἂν εἴποις ἥντιν' αἰτίαν προθείς;
Με. Ὁθ' οὕνεκ' αὐτὸν ἐλπίσαντες οἴκοθεν
ἄξειν Ἀχαιοῖς ξύμμαχόν τε καὶ φίλον,
ἐξηύρομεν ζητοῦντες ἐχθίω Φρυγῶν.
ὅς τις στρατῷ ξύμπαντι βουλεύσας φόνον, 1080
νύκτωρ ἐπεστράτευσεν, ὡς ἕλοι δορί.
κεἰ μὴ θεῶν τις τήνδε πεῖραν ἔσβεσεν,
ἡμεῖς μὲν ἂν τὴν δ' ἣν ὅδ' εἴληχεν τύχην,
θανόντες ἂν προὐκείμεθ' αἰσχίστῳ μόρῳ·
οὗτος δ' ἂν ἔζη· νῦν δ' ἐνήλλαξεν θεὸς 1085
τὴν τοῦδ' ὕβριν πρὸς μῆλα καὶ ποίμνας πεσεῖν.
ὧν οὕνεκ' αὐτὸν οὔτις ἔστ' ἀνὴρ σθένων
τοσοῦτον ὥστε σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ·
ἀλλ' ἀμφὶ χλωρὰν ψάμαθον ἐκβεβλημένος,
ὄρνισι φορβὴ παραλίοις γενήσεται. 1090
πρὸς ταῦτα μηδὲν δεινὸν ἐξάρῃς μένος.
εἰ γὰρ βλέποντος μὴ 'δυνήθημεν κρατεῖν,
πάντως θανόντος ἄρξομεν, κἂν μὴ θέλῃς,
χερσὶν παρευθύνοντες. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
λόγων ἀκοῦσαι ζῶν ποτ' ἠθέλησ' ἐμῶν. 1095
καίτοι κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ἄνδρα δημότην
μηδὲν δικαιοῦν τῶν ἐφεστώτων κλύειν.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν ἐν πόλει νόμοι καλῶς
φέροιντ' ἄν, ἔνθα μὴ καθεστήκοι δέος,
οὔτ' ἂν στρατός γε σωφρόνως ἄρχοιτ' ἔτι, 1100
μηδὲν φόβου πρόβλημα μηδ' αἰδοῦς ἔχων.
ἀλλ' ἄνδρα χρὴ, κἂν σῶμα γεννήσῃ μέγα,
δοκεῖν πεσεῖν ἂν, κἂν ἀπὸ σμικροῦ κακοῦ.
δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ,
σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο· 1101
ὅπου δ' ὑβρίζειν, δρᾶν θ' ἃ βούλεται πάρα,
ταύτην νόμιζε τὴν πόλιν χρόνῳ ποτὲ,
ἐξ οὐρίων δραμοῦσαν, εἰς βυθὸν πεσεῖν.
ἀλλ' ἑστάτω μοι καὶ δέος τι καίριον,
καὶ μὴ δοκῶμεν, δρῶντες ἃν ἡδώμεθα, 1110
οὐκ ἀντιτίσειν αὖθις, ἃν λυπώμεθα.
ἔρπει παραλλὰξ ταῦτα. πρόσθεν οὗτος ἦν
αἴθων ὑβριστής· νῦν δ' ἐγὼ μέγ' αὖ φρονῶ,
καί σοι προφωνῶ τόνδε μὴ θάπτειν, ὅπως
μὴ τόνδε θάπτων, αὐτὸς εἰς ταφὰς πέσῃς. 1115
Χο. Μενέλαε, μὴ γνώμας ὑποστήσας σοφὰς,
εἶτ' αὐτὸς ἐν θανοῦσιν ὑβριστὴς γένῃ.—
Τευ. Οὐκ ἄν ποτ' ἄνδρες ἄνδρα θαυμάσαιμ' ἔτι,
ὃς μηδὲν ὢν γοναῖσιν, εἶθ' ἁμαρτάνει·
ὅθ' οἱ δοκοῦντες εὐγενεῖς πεφυκέναι, 1120
τοιαῦθ' ἁμαρτάνουσιν ἐν λόγοις ἔπη.
ἄγ' εἴπ' ἀπ' ἀρχῆς αὖθις, ἦ σὺ φὴς ἄγειν
τόνδ' ἄνδρ' Ἀχαιοῖς δεῦρο σύμμαχον λαβών;
οὐκ αὐτὸς ἐξέπλευσεν ὡς αὑτοῦ κρατῶν;
ποῦ σὺ στρατηγεῖς τοῦδε; ποῦ δὲ σοὶ λεῶν 1125
ἔξεστ' ἀνάσσειν ὧν ὅδ' ἡγεῖτ' οἴκοθεν;
Σπάρτης ἀνάσσων ἦλθες, οὐχ ἡμῶν κρατῶν.
οὐδ' ἔσθ' ὅπου σοὶ τόνδε κοσμῆσαι πλέον
ἀρχῆς ἔκειτο θεσμὸς, ἢ καὶ τῷδε σέ.
ὕπαρχος ἄλλων δεῦρ' ἔπλευσας, οὐχ ὅλων 1130
στρατηγὸς, ὥστ' Αἴαντος ἡγεῖσθαί ποτε.
ἀλλ' ὧνπερ ἄρχεις, ἄρχε, καὶ τὰ σέμν' ἔπη
κόλαζ' ἐκείνους· τόνδε δ' εἴτε μὴ σὺ φῇς,
οὐδ' ἅτερος στρατηγὸς, εἰς ταφὰς ἐγὼ

θήσω

θήσω δικαίως, οὐ τὸ σὸν δείσας στόμα. 1135
οὐ γάρ τι τῆς σῆς οὕνεκ' ἐστρατεύσατο
γυναικός, ὥσπερ οἱ πόνου πολλοῦ πλέῳ,
ἀλλ' οὕνεχ' ὅρκων οἷσιν ἦν ἐπώμοτος,
σοῦ δ' οὐδέν· οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας.
πρὸς ταῦτα, πλείους δεῦρο κήρυκας λαβὼν, 40
ἧκε καὶ τὸν στρατηγόν· ὡς τοῦ σοῦ ψόφου
οὐκ ἂν στραφείην, ὡς ἂν ᾖς οἷός περ εἶ.—

Me. Οὐκ αὖ τοιαύτην γλῶσσαν ἐν κακοῖς φιλῶ.
Teu. Τὰ σκληρὰ γάρ τοι κἂν ὑπέρδικ' ᾖ δάκνει.
Me. Ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὰ φρονεῖν. 5145
Te. Οὐ γὰρ βάναυσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην.
Me. Μέγ' ἄν τι κομπάσειας, ἀσπίδ' εἰ λάβοις.
Teu. Κἂν ψιλὸς ἀρκέσαιμι σοί γ' ὡπλισμένῳ.
Me. Ἡ γλῶσσά σου τὸν θυμὸν ὡς μέγαν τρέφει.
Teu Ξὺν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστιν φρονεῖν. 1150
Me. Δίκαια γὰρ τόνδ' εὐτυχεῖν κτείναντά με;
Teu. Κτείναντα; δεινόν γ' εἶπας, εἰ καὶ ζῇς θανών.
Me. Θεὸς γὰρ ἐκσῴζει με, τῷδε δ' οἴχομαι.
Teu. Μή νυν ἀτίμα θεούς, θεοῖς σεσωσμένος.
Me. Ἐγὼ γὰρ ἂν ψέξαιμι δαιμόνων νόμους; 1155
Teu. Εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἐᾷς θάπτειν παρών.
Me. Τούς γ' αὐτὸς αὑτοῦ πολεμίους· οὐ γὰρ καλόν.
Teu. Ἦ σοὶ γὰρ Αἴας πολέμιος προὔστη ποτέ;
Me. Μισοῦντ' ἐμίσει· καὶ σὺ τοῦτ' ἠπίστασο.
Teu Κλέπτης γὰρ αὐτοῦ ψηφοποιὸς ηὑρέθης. 1160
Me. Ἐν τοῖς δικασταῖς, κοὐκ ἐμοί, τόδ' ἐσφάλη.
Teu. Πόλλ' ἂν καλῶς λάθρα σὺ κλέψειας κακά.
Me. Τοῦτ' εἰς ἀνίαν τοὔπος ἔρχεταί τινι.
Teu. Οὐ μᾶλλον, ὡς ἔοικεν, ἢ λυπήσομεν.
Me. Ἕν σοι φράσω· τόνδ' ἐστὶν οὐχὶ θαπτέον. 1165
Teu. Σὺ δ' ἀντακούσῃ τοῦτον, ὡς τεθάψεται.
Me. Ἤδη ποτ' εἶδον ἄνδρ' ἐγὼ γλώσσῃ θρασύν,
ναύτας ἐφορμήσαντα χειμῶνος τὸ πλεῖν,
ᾧ φθέγμ' ἂν οὐκ ἂν εὗρες, ἡνίκ' ἐν κακῷ
χειμῶνος εἴχετ', ἀλλ' ὑφ' εἵματος κρυφεὶς, 1170
πατεῖν παρεῖχε τῷ θέλοντι ναυτίλων.
οὕτω δὲ καὶ σὲ καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα,
σμικροῦ νέφους τάχ' ἄν τις ἐκπνεύσας μέγας
χειμὼν κατασβέσειε τὴν πολλὴν βοήν.—
Teu. Ἐγὼ δέ γ' ἄνδρ' ὄπωπα μωρίας πλέων, 1175
ὃς ἐν κακοῖς ὕβριζε τοῖσι τῶν πέλας·
κᾆτ' αὐτὸν εἰσιδών τις ἐμφερὴς ἐμοὶ,
ὀργήν θ' ὅμοιος, εἶπε τοιοῦτον λόγον,
ὤνθρωπε μὴ δρᾶ τοὺς τεθνηκότας κακῶς.
εἰ γὰρ ποιήσεις, ἴσθι πημανούμενος. 1180
τοιαῦτ' ἄνολβον ἄνδρ' ἐνουθέτει παρών.
ὁρῶ δέ τοί νιν κἄστιν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
οὐδείς ποτ' ἄλλος ἢ σύ. μῶν ᾐνιξάμην;—
Me. Ἄπειμι· καὶ γὰρ αἰσχρὸν εἰ πύθοιτό τις
λόγοις κολάζειν, ᾧ βιάζεσθαι πάρα. 1185
Teu. Ἄφερπέ νυν· κἀμοὶ γὰρ αἴσχιστον κλύειν
ἀνδρὸς ματαίου φλαῦρ' ἔπη μυθουμένου.—

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Xo. Ἔσται μεγάλης ἔριδός τις ἀγών.
ἀλλ' ὡς δύνασαι, Τεῦκρε, ταχύνας
σπεῦσον κοίλην κάπετόν τιν' ἰδεῖν 1190
τῷδ', ἔνθα βροτοῖς τὸν ἀείμνηστον
τάφον εὐρώεντα καθέξει.

ΙΑΜΒΟΙ.

Teu. Καὶ μὴν ἐς αὐτὸν καιρὸν οἵδε πλησίον
πάρεισιν ἀνδρὸς τοῦδε παῖς τε καὶ γυνή,
τάφον περιστελοῦντε δυστήνου νεκροῦ. 1195
ὦ παῖ, πρόσελθε δεῦρο, καὶ σταθεὶς πέλας,
ἱκέτης ἔφαψαι πατρὸς, ὅς σ' ἐγείνατο.
θάκει δὲ προστρόπαιος, ἐν χεροῖν ἔχων

Ut iustum est ponam, nihil metuens os tuum.
Non enim ille propter tuam hic militauit
Uxorem, ut mercede conducti milites,
Sed propter iusiurandum, quo tenebatur obligatus.
Tua verò causa nequaquam: nemini enim ille supplex fa-
ctus est (vel nemine dignũ duxit, cuius causa huc veniret.
Præter hæc præcones plures adducens,
Et peculiare imperiũ habens, aduenit: ob tuũ verò strepitũ
Non manum verterim, utcunque fueris talis, qualis es.

Me. *Non amo linguam talem in rebus aduersis.*
Teu. *Nam dura, etsi valde iusta, tamen acerba sunt.*
Me. *Iste leuis armaturæ iaculator non leuiter superbus videtur.*
Teu. *Non enim sordidam artem didici.*
Me. *Quàm insolens esses si scutum ferres.*
Teu. *Etiam leuiter armatus non fugerim te totum armatum.*
Me. *Lingua tua præ se fert non paruam ferociam.*
Teu. *In causa iusta decet esse ingenti animo.*
Me. *An hoc iustum est, bene agi cum eo, qui me occiderit?*
Teu. *Qui occiderit? mira narras, si occisus es, & tamen adhuc viuis.* *(rieram.*
Me. *Deus me conseruauit: nam quod ad hunc attinebat, iam pe-*
Teu. *Ne igitur contumelia afficias deos, quorum ope seruatus es.*
Me. *An tu me leges deorum violare dices?*
Teu. *Dico equidem si mortuos sepultura prohibes.*
Me. *Eos qui mei hostes fuit quam malè factum.*
Teu. *An tibi Aiax hostis fuit unquam?*
Me. *Infensum sibi oderat, hoc tibi denuncio:*
Teu. *Deceperas enim ipsum, iniustè dicta sententia.*
Me. *Hoc iudicium, non mea culpa factum est.*
Teu. *Sic multa clàm furari posses, ut postea te non fecisse diceres.*
Me. *Hic sermo ad quendam irritandum pertinet*
Teu. *Non nunc acerba dico, sed postea fortè dicturus.*
Me. *Unum hoc tibi denuncio, ne vir hic sepeliatur.*
Teu. *Et tibi contrà denuncio, quod hic quidem citò sepelietur.*
Me. *Vidi ego aliquando virum lingua ferocem,*
Qui nautas impellebat, ut in hyeme nauigarent,
Cuius vocem tu non audires, cum sæua
Tempestate oppressus esset, sed sub stragulis latitans,
Proculcandum se præbuit cuiuis ex nautis.
Sic & te & hoc tuum proteruum os
Aliqua ex parua nubecula coorta
Tempestas facile compresserit, & feroces istos clamores.
Teu. *Ego verò etiam virum vidi stultitiæ plenum,*
Qui in rebus aduersis petulanter insultabat sociis,
Tunc eum aliquis intuens, similis mei,
Et similiter indignans, tali sermone redarguit:
O homo, inquit, noli contumelia afficere mortuos,
Nam si facies, scito te Deo pœnas daturum esse.
Sic stolidum illum monebat alter, qui aderat,
Aspicio verò iam illum, nec est ut mihi videtur
Alius quisquam quàm tu, num rectè coniectaui?
Me. *Abeo, nam turpe auditu fuerit*
Verbis cum eo rixari, quem vi coercere possis.
Teu. *Apage te, nam & mihi turpissimum est audire*
Hominem stolidum inania verba effutientem.

ANAPÆSTI.

Cho. *Instat magna contentionis certamen:*
Verùm quantum potes Teucer properans,
Festina fossam aliquam circumspicere
Huic, ubi ad posteros celebre
Monumentum sub terra habeat.

IAMBI.

Teu. *Et quidem in ipso tempore*
Adsunt huius viri filius & coniux,
Ut exequias parent infœlici mortuo,
O puer! huc accede, ac propè hic consiste,
Atque ut supplex apprehende patrem, qui te genuit:
Procumbens verò flexis genibus, manu tene

Capillos meos, & matris, & tuos
More supplicantium. Quòd si de exercitu
Aliquis vi te auellet ab isto funere,
Malus malè insepultus abiiciatur ex terra
Radicitus cum toto genere suo extirpatus,
Impunè, quemadmodum ego hunc præcido capillum.
Tene hunc, & serua, neque te
Moueat quisquam, sed adhærens tene.
Vos verò mulieres ne pro viris propius
Accesseritis, sed iuuate, donec ego eo
Ac sepulchrum paro, etsi nemo me sinit.

ANTISTROPHICA, strophe 1.

Cho. *Quis vltimus mihi finiet*
Errantium numerus annorum
Semper inexhaustos
Militia labores,
Cui ærumnæ cumulantur
In hac caliginosa terra Troadis,
Quæ probro est Græcia?

Antistrophe 1.

Vtinam prius vel aërem subiisset
Densum, vel communes inferos,
Ille vir, qui tristium
Ostendit armorum Græcis communem vsum.
Heu labores alij ex aliis nati:
Ille vir enim exitium inuenit hominibus.

Strophe 2.

Ille neque coronarum,
Neque gratam poculorum
Concedit oblectationem,
Neque dulcem tibiarum cantum
Infœlix, neque nocturna
Delicias quietis.
Amores verò
Amores prorsum sustulit. Hei mihi,
Iaceo incuratus temerè,
Semper crebro rore
Coma miserè madefacta.
Hæc sunt monumenta Troiæ.

Antistrophe. 2.

Et prius quidem aduersus nocturnos
Metus, erat mihi munimentum.
Et aduersus tela Martius Aiax.
Nunc ille iacet extinctus tristi
Fato. Quænam igitur, quænam posthac
Erit recreatio?
Vtinam essem in illo loco,
Vbi syluosa imminet ponto
Rupes maritimi promontorij,
Sub alta terra Sunij,
Sacras vbi salutare
Liceat Athenas.

IAMBI.

Teu. *Properaui, nam videbam ducem*
Agamemnonem ad nos huc tendentem,
Quem apparet afferre conuicia.
Aga. *Nunciatur mihi te atrocia dicta*
Contra nos impunè effudisse,
Te inquam dico, qui ex bello capta natus es.
Si te mater nobilis peperisset,
Quàm superbè loquereris, & quàm altè incederes:
Quãdo nunc homo nobilis, pro eo qui nõ est, adeò depugnas.

κόμας ἐμὰς καὶ τῆσδε καὶ σαυτοῦ τρίτου,
ἱκτήριον θησαυρόν. εἰ δέ τις στρατοῦ — 1200
βίᾳ σ' ἀποσπάσειε τοῦδε τοῦ νεκροῦ,
κακὸς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθονός,
γένους ἅπαντος ῥίζαν ἐξημημένος,
αὔτως ὅπωσπερ τόνδ' ἐγὼ τέμνω πλόκον.
ἔχ' αὐτὸν ὦ παῖ καὶ φύλασσε, μηδέ σε — 1205
κινησάτω τις, ἀλλὰ προσπεσὼν ἔχου.
ὑμεῖς τε μὴ γυναῖκες ἀντ' ἀνδρῶν πέλας
παρέστατ', ἀλλ' ἀρήγετ', ἔστ' ἐγὼ μόλω,
τάφου μεληθεὶς τῷδε, κἂν μηδεὶς ἐᾷ.—

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α΄.

Χο. 1 Τίς ἄρα νέατος ἐς πότε λήξει — 1210
2 πολυπλάγκτων ἐτέων ἀριθμὸς,
3 τὰν ἄπαυστον γ' αἰὲν ἐμοὶ
4 δορυσσοήτων μόχθων
5 ἄταν ἐπάγων
6 ἀνὰ τὰν εὐρώδη Τροΐαν, — 1215
7 δύστανον ὄνειδος Ἑλλάνων;—

ἀντιστροφὴ α΄.

1 Ὦ φελε πρότερον αἰθέρα δῦναι
2 μέγαν, ἢ τὸν πολύκοινον ᾅδαν
3 κεῖνος ἀνὴρ, ὃς στυγερῶν
4 ἔδειξεν ὅπλων Ἕλλα— — 1220
5 σι κοινὸν Ἄρη.
6 ὦ πόνοι πρόγονοι πόνων·
7 κεῖνος γὰρ ἔπερσεν ἀνθρώπους.—

στροφὴ β΄.

1 κεῖνος οὔτε στεφάνων,
2 οὔτε βαθειᾶν κυλίκων — 1225
3 νεῖμεν ἐμοὶ τέρψιν ὁμιλεῖν,
4 οὔτε γλυκὺν αὐλῶν ὄτοβον,
5 δύσμορος, οὔτ' ἐννυχίαν
6 τέρψιν ἰαύειν·
7 ἐρώτων δ' ἀπέπαυσεν, ὤμοι, — 1230
8 κεῖμαι δ' ἀμέριμνος οὕτως
9 ἀεὶ πυκιναῖς δρόσοις
10 τεγγόμενος κόμας λυγρᾶς,
11 μνήματα Τροίας.—

ἀντιστροφὴ β΄.

1 καὶ πρὶν μὲν οὖν ἐννυχίου
2 δείματος ἦν μοι προβολὰ — 1235
3 καὶ βελέων θούριος Αἴας·
4 νῦν δ' οὗτος ἀνεῖται στυγερῷ
5 δαίμονι. τίς μοι, τίς ἔτ' οὖν
6 τέρψις ἐπέσται; γενοίμαν — 1240
7 ἵν' ὑλᾶεν ἔπεστι πόντου
8 πρόβλημ' ἁλίκλυστον, ἄκραν
9 ὑπὸ πλάκα Σουνίου,
10 τὰς ἱερὰς ὅπως προσεί—
11 ποιμεν Ἀθάνας. — 1245

ΙΑΜΒΟΙ.

Τευ. Καὶ μὴν ἰδὼν ἔσπευσα τὸν στρατηλάτην
Ἀγαμέμνον' ἡμῖν δεῦρο τόνδ' ὁρμώμενον.
δῆλος δέ μοὐστὶ σκαιὸν ἐκλύσων στόμα.—
Αγα. Σὲ δὴ τὰ δεινὰ ῥήματ' ἀγγέλλουσί μοι
τλῆναι καθ' ἡμῶν ὧδ' ἀνοιμωκτεὶ χανεῖν, — 1250
σέ τοι τὸν ἐκ τῆς αἰχμαλωτίδος λέγω.
ἦ που τραφεὶς ἂν μητρὸς εὐγενοῦς ἄπο,
ὑψήλ' ἐφώνεις, κἀπ' ἄκρων ὡδοιπόρεις,
ὅτ' οὐδὲν ὢν, τοῦ μηδὲν ἀντέστης ὕπερ,

κοὔτε

κοὔτε στρατηγοὺς οὔτε ναυάρχους μολὼν 1255
ἡμᾶς Ἀχαιῶν, οὔτε σοῦ, διωρίσω·
ἀλλ᾽ αὐτὸς ἄρχων, ὡς σὺ φῂς, Αἴας ἔπλει.
ταῦτ᾽ οὐκ ἀκούειν μεγάλα πρὸς δούλων κακά;
ποίου κέκραγας ἀνδρὸς ὧδ᾽ ὑπέρφρονα;
ποῖ βάντος, ἢ ποῦ στάντος, οὗπερ οὐκ ἐγώ; 1260
οὐκ ἆρ᾽ Ἀχαιοῖς ἄνδρες εἰσὶ πλὴν ὅδε;
πικροὺς ἔοιγμεν τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων
ἀγῶνας Ἀργείοισι κηρῦξαι τότε,
εἰ πανταχοῦ φανούμεθ᾽ ἐκ Τεύκρου κακοί.
κοὐκ ἀρκέσει ποθ᾽ ὑμὶν οὐδ᾽ ἡσσημένοις 1265
εἴκειν ἃ τοῖς πολλοῖσιν ἤρεσκε κριταῖς·
ἀλλ᾽ αἰὲν ἡμᾶς ἢ κακοῖς βαλεῖτέ που,
ἢ σὺν δόλῳ κεντήσεθ᾽ οἱ λελειμμένοι·
ἐκ τῶνδε μέντοι τῶν τρόπων οὐκ ἄν ποτε
κατάστασις γένοιτ᾽ ἂν οὐδενὸς νόμου, 1270
εἰ τοὺς δίκῃ νικῶντας ἐξωθήσομεν,
καὶ τοὺς ὄπισθεν εἰς τὸ πρόσθεν ἄξομεν.
ἀλλ᾽ εἰρκτέον τάδ᾽ ἐστίν. οὐ γὰρ οἱ πλατεῖς
οὐδ᾽ εὐρύνωτοι φῶτες ἀσφαλέστατοι·
ἀλλ᾽ οἱ φρονοῦντες εὖ, κρατοῦσι πανταχοῦ. 1275
μέγας δὲ πλευρὰ βοῦς ὑπὸ σμικρᾶς ὅμως
μάστιγος ὀρθὸς εἰς ὁδὸν πορεύεται.
καὶ σοὶ προσέρπον τοῦτ᾽ ἐγὼ τὸ φάρμακον
ὁρῶ τάχ᾽, εἰ μὴ νοῦν κατακτήσῃ τινά.
ὃς τἀνδρὸς οὐκέτ᾽ ὄντος, ἀλλ᾽ ἤδη σκιᾶς, 1280
θαρσῶν ὑβρίζεις κἀξελευθεροστομεῖς.
οὐ σωφρονήσεις; οὐ μαθὼν ὃς εἶ φύσιν,
ἄλλον τιν᾽ ἄξεις ἄνδρα δεῦρ᾽ ἐλεύθερον,
ὅστις πρὸς ἡμᾶς ἀντὶ σοῦ λέξει τὰ σά;
σοῦ γὰρ λέγοντος οὐκέτ᾽ ἂν μάθοιμ᾽ ἐγώ. 1285
τὴν βάρβαρον γὰρ γλῶσσαν οὐκ ἐπαΐω.

Χο. Εἴθ᾽ ὑμὶν ἀμφοῖν νοῦς γένοιτο σωφρονεῖν.
τούτου γὰρ οὐδὲν σφῷν ἔχω λῷον φράσαι.

Τευ. Φεῦ, τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτοῖς
χάρις διαρρεῖ, καὶ προδοῦσ᾽ ἁλίσκεται. 1290
εἰ σοῦ γ᾽ ὅδ᾽ ἀνὴρ οὐδ᾽ ἐπὶ σμικρὸν λόγον
Αἴας, ἔτ᾽ ἴσχει μνῆστιν, οὗ σὺ πολλάκις
τὴν σὴν προτείνων προὔκαμες ψυχὴν δορί·
ἀλλ᾽ οἴχεται δὴ πάντα ταῦτ᾽ ἐρριμμένα.
ὦ πολλὰ λέξας ἄρτι κἀνόνητ᾽ ἔπη, 1295
οὐ μνημονεύεις οὐκέτ᾽ οὐδέν, ἡνίκα
ἑρκέων ποθ᾽ ὑμᾶς οὗτος ἐγκεκλεισμένους,
ἤδη τὸ μηδὲν ὄντας, ἐν τροπῇ δορὸς
ἐρρύσατ᾽ ἐλθὼν μοῦνος, ἀμφὶ μὲν νεῶν
ἄκροισιν ἤδη ναυτικοῖς ἑδωλίοις 1300
πυρὸς φλέγοντος, εἰς δὲ ναυτικὰ σκάφη
πηδῶντος ἄρδην Ἕκτορος τάφρων ὕπερ;
τίς ταῦτ᾽ ἀπεῖρξεν; οὐχ ὅδ᾽ ἦν ὁ δρῶν τάδε,
ὃν οὐδαμοῦ φῂς οὐδὲ συμβῆναι ποδί;
ἆρ᾽ ὑμὶν οὗτος ταῦτ᾽ ἔδρασεν ἔνδικα; 1305
χὤτ᾽ αὖθις αὐτὸς Ἕκτορος μόνος μόνου,
λαχών τε κἀκέλευστος ἦλθεν ἀντίος,
οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον εἰς μέσον καθεὶς
ὑγρᾶς ἀρούρας βῶλον, ἀλλ᾽ ὃς εὐλόφου
κυνῆς ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν; 1310
ὅδ᾽ ἦν ὁ πράσσων ταῦτα, σὺν δ᾽ ἐγὼ παρὼν
ὁ δοῦλος, οὑκ τῆς βαρβάρου μητρὸς γεγώς.
δύστηνε, ποῖ βλέπων ποτ᾽ αὐτὰ καὶ θροεῖς;
οὐκ οἶσθα σοῦ πατρὸς μὲν ὃς προὔφυ πατὴρ
ἀρχαῖον ὄντα Πέλοπα βάρβαρον Φρύγα; 1315
Ἀτρέα δ᾽, ὃς αὖ σ᾽ ἔσπειρε, δυσσεβέστατον
προθέντ᾽ ἀδελφῷ δεῖπνον οἰκείων τέκνων;
αὐτὸς δὲ μητρὸς ἐξέφυς Κρήσσης, ἐφ᾽ ᾗ
λαβὼν ἐπακτὸν ἄνδρ᾽ ὁ φιτύσας πατὴρ
ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν. 1320
τοιοῦτος ὤν, τοιῷδ᾽ ὀνειδίζεις σποράν;
ὃς ἐκ πατρὸς μέν εἰμι Τελαμῶνος γεγώς,
ὅστις στρατοῦ τὰ πρῶτ᾽ ἀριστεύσας, ἐμὴν

Et nos neque duces esse, nec gubernatores
Graecorum, aut tuos, deierasti,
Sed Aiax ipse dux, vt tu ais, fuit.
Haec, an non turpe est, ex homine seruo audiri?
De quo viro ita superbe vociferari ausus es?
Quid ille gessit? aut vbi ille costitit, vbi non & ego steterim?
An Graecis nulli alij viri sunt praeter hunc?
Triste videmur de armis Achilleis
Principibus certamen proposuisse.
Si ab eo tempore prorsus, te iudice, mali videbimur:
Anne victis quidem aliquando libebit
Cedere, cum contra vos tot pronunciarint Iudices?
Sed semper in nos vel iaculabimini conuitia,
Vel insidiose nos pungetis victi?
Et his quidem moribus nunquam
Vlla bona leges poterunt constitui,
Si qui iudicio superiores fuerunt, cedere cogentur,
Et qui superati sunt, potiore loco habebuntur:
Sed prohibenda haec sunt. Neque grandia
Semper & vasta corpora sunt firmissima,
Sed qui ingenio valent, dominantur vbique.
Nam & amplissimi corporis bos, ab exigua tamen
Scutica, vt recte in via incedat, perpellitur.
Et tibi ego fore, vt hoc remedium adhibeatur,
Denuncio, ac statim quidem, nisi modestior eris:
Qui viro non amplius viuente (uteris,
Fretus, contra nos cõtumeliose loqueris, & lingua petulãter
An nõ modestiã aliquãdo disces? nec expẽdes vnde nat⁹ sis?
Quin huc adducis virum aliquem ingenuum
Ad nos, qui pro te verba faciat.
Nam te quidem dicentem non intelligo:
Neque hanc Barbaricam vocem audire possum.

Cho. *Vtinam vterque vestrũm rectius sapiat,*
Neque quidquam melius quod nunc vobis optem habeo.

Teu. *Hei mihi quam cito apud homines emortui*
Gratia perit, & prodita deprehenditur.
Siquidem hic vir adeo leuem amplius
O Aiax, tui memoriam ducit, pro quo tu quam saepe
Animam tuam periculo exposuisti, cum hoste dimicans:
Sed perierunt etiam illa beneficia.
O quam multa vana & stulta verba effudisti.
Neque amplius memor es illius temporis, quando
Nos intra vallum ille conclusos & obsessos,
Iámque fusos ac fugatos praelio,
Solus suo eripuit aduentu, cum iam in nauium
Summis tabulatis
Arderet ignis, & in nostra nauigia
Prorsum insiliret Hector superatis fossis?
Quis ea pericula propulsauit? nónne hic solus fecit?
Quem nunc ais nusquam congressum esse pede:
Nam hic quidem haec egregia facinora effecit.
Et quemadmodum rursum cum Hectore solo solus
Sortitus, & iniussus depugnauit,
Non fraude in sortiendo vsus, (cristatae
Neq; ex humido limo calculum immittens, sed eum qui ex
Galea primus mox prosiliret foras.
Hic erat qui ea faciebat, egóque simul,
Qui nũc tibi Barbarus, & ex peregrina matre natus sum.
Infoelix quo respectabas cum ista diceres?
Non tibi in mentem venit tui patris progenitorem
Antiquum illum Pelopem Barbarum ac Phrygem fuisse:
Atrea vero, qui te genuit, hominem impientissimum,
Qui fratri apposuit epulandos proprios liberos.
Tuque adeo ex Cretensi matre natus es, apud quam
Cum pater tuus adulterum deprehendisset,
Iussit eam mutis piscibus laniandam in mare abiici.
Talis tu ex genere natus, tali viro genus exprobras;
Qui patre Telamone natus sum,
Cui propter egregiam prae caeteris virtutem hic honos habitus est,

Vt matrem meam acciperet, quæ genere erat
Regina filia Laomedontis: extra sortem verò
Hoc donum patri præbuit Hercules.
Cum itaque vir præstans ex optimis duobus parentibus
Natus sim, dedecorarem sanguine iunctos?
Quos tu nunc in his ærumnis iacentes
Abijci insepultos iubes, neque pudet te ista dicere.
Hoc itaque scito si quò hunc abieceritis,
Eódem & nos tres vnà abieceritis.
Nam mihi honestius est pro isto decertanti
Præclarè occumbere, potius quam pro tua
Aut tui fratris coniuge. (ad me.
Proinde non minus expende ad te quod attinet, quàm quod
Nam si in me delinques, optabis aliquando
Te timidum magis, quàm ferocem aduersus me fuisse.
Cho. *O rex Vlysse in tempore ipso ades,*
Siquidem non vt cõmittas certamen, sed vt soluas aduenis.
Vl. *Quid verò est viri? nam procul hinc audiui*
Clamorem Atridarum circa hoc egregij viri cadauer.
Aga. *Non enim dignum est, nos audire turpissimos sermones*
O Vlysse ab hoc homine.
Vl. *Quales, nam ego quidem illi ignosco,*
Qui maledictis prouocatus remaledicit.
Aga. *Male audiuit: nam mihi malefaciebat.*
Vl. *Quid igitur fecit, quamobrem hanc pœnam commeruit?*
Aga. *Ait se non passurum vt hoc cadauer insepultum*
Iaceat, sed vi & me inuito in sepulchro positurum esse.
Vl. *Licétne mihi amico vera dicenti*
Apud te vt antea conuersari?
Aga. *Dic, nam hoc nisi siuerem, valdè desiperem:*
Ex Græcis enim te maximum amicum iudico.
Vl. *Audi igitur: Virum hunc per deos*
Ne sinas insepultum ita crudeliter abijci.
Neque te sæua vsque adeo vincat violentia,
In tantum vt oderis, vt etiam diuina iura pedib. proculces.
Nam & mihi hic vir fuit inimicissimus in exercitu,
Postquam vici in certamine de armis Achillis,
Sed ipsum quamuis tali erga me animo affectus fuerit
Nolim tamen probro afficere, quin dicam
Me vnum hunc virum vidisse præstantissimum ex omnibus,
Qui ad Troiam peruenerunt excepto Achille.
Quare non rectè à te honore suo priuatur:
Non enim hunc, sed diuinas leges
Violas: neque iustum est mortuum
Lædere, virum præstantem, ne si quidem es infensus sis.
Aga. *Túne igitur Vlysse mecum pro isto depugnas?*
Vl. *Pugno inquam, & oderam tunc, cum odisse fas erat.*
Aga. *An non & mortuo insultare conueniebat?*
Vl. *Ne gaudeas Atrida turpi lucro.*
Aga. *Regi non semper facile est pietatem colere.* (tribuendam
Vl. *Sed præclarè dicitur, amicis benè monentibus honorem esse*
Aga. *Virum bonum decet tamen obedire magistratibus.*
Vl. *Quiesce, tunc vinces, cùm vincêris ab amicis.*
Aga. *Memento cui iam viro tribuas beneficium.*
Vl. *Erat quidem ille aliquando inimicus, attamen vir præstãs.*
Aga. *Quid ita inimicum mortuum tanti facis?*
Vl. *Nam virtus apud me plus valet, quàm inimicitia.*
Aga. *Tales verò homines sunt inconstantes.*
Vl. *Multi nunc sunt amici, mox deinde acerbè inimici.*
Aga. *An tales amicos si habeas laudabis?*
Vl. *Durum & præfractum ingenium non laudo.*
Aga. *Tu quidem facies vt hodie timidi videamur.*
Vl. *Faciam vt exercitui toti videamur viri iusti.*
Aga. *Iubésne igitur, vt hoc cadauer sepeliri sinam?*
Vl. *Iubeo, nam & ipse vnà ibo.*
Aga. *Vt quisque sibi quæ congruunt facit.*
Vl. *Cui enim magis, quàm mihi consulere me conuenit?*
Aga. *Tuum quidem Hercle hoc opus non meum vocabitur:*

ἴσχει ξύνευνον μητέρ', ἣ φύσει μὲν ἦν
βασίλεια, Λαομέδοντος· ἔκκριτον δέ νιν 1325
δώρημα κείνῳ δῶκεν Ἀλκμήνης τόκος.
ἆρ' ὧδ' ἄριστος ἐξ ἀριστέοιν δυοῖν
βλαστὼν ἂν αἰσχύνοιμι τοὺς πρὸς αἵματος,
οὓς νῦν σὺ τοιοῖσδ' ἐν πόνοισι κειμένους
ὠθεῖς ἀθάπτους, οὐδ' ἐπαισχύνῃ λέγων; 1330
εὖ νυν τόδ' ἴσθι, τοῦτον εἰ βαλεῖτέ που,
βαλεῖτε χἠμᾶς τρεῖς ὁμοῦ συγκειμένους.
ἐπεὶ καλόν μοι τοῦδ' ὑπερπονουμένῳ
θανεῖν προδήλως μᾶλλον ἢ τῆς σῆς ὑπὲρ
γυναικός, ἢ τοῦ σοῦ θ' ὁμαίμονος λέγω. 1335
πρὸς ταῦθ' ὅρα μὴ τοὐμὸν ἀλλὰ καὶ τὸ σόν·
ὡς εἴ με πημανεῖς τι, βουλήσῃ ποτὲ
καὶ δειλὸς εἶναι μᾶλλον ἢ ἐν ἐμοὶ θρασύς.
Χο. Ἄναξ Ὀδυσσεῦ, καιρὸν ἴσθ' ἐληλυθώς,
εἰ μὴ ξυνάψων, ἀλλὰ συλλύσων πάρει. 1340
Οδ. Τί δ' ἔστιν, ἄνδρες; τηλόθεν γὰρ ᾐσθόμην
βοὴν Ἀτρειδῶν τῷδ' ἐπ' ἀλκίμῳ νεκρῷ.
Αγα. Οὐ γὰρ κλύοντές ἐσμεν αἰσχίστους λόγους
ἄναξ Ὀδυσσεῦ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως;
Οδ. Ποίους; ἐγὼ γὰρ ἀνδρὶ συγγνώμην ἔχω 1345
κλύοντι φλαῦρα συμβαλεῖν ἔπη κακά.
Αγα. Ἤκουσεν αἰσχρά· δρῶν γὰρ ἦν τοιαῦτά με.
Οδ. Τί γάρ σ' ἔδρασεν, ὥστε καὶ βλάβην ἔχειν;
Αγα. Οὔ φησ' ἐάσειν τόνδε τὸν νεκρὸν ταφῆς
ἄμοιρον, ἀλλὰ πρὸς βίαν θάψειν ἐμοῦ. 1345
Οδ. Ἔξεστιν οὖν εἰπόντι τἀληθῆ φίλῳ
σοὶ μηδὲν ἧσσον ἢ πάρος ξυνηρετεῖν;
Αγα. Εἴπ'· ἦ γὰρ εἴην οὐκ ἂν εὖ φρονῶν, ἐπεὶ
φίλον σ' ἐγὼ μέγιστον Ἀργείων νέμω.
Οδ. Ἄκουέ νυν. τὸν ἄνδρα τόνδε πρὸς θεῶν 1355
μὴ τλῇς ἄθαπτον ὧδ' ἀναλγήτως βαλεῖν·
μηδ' ἡ βία σε μηδαμῶς νικησάτω
τοσόνδε μισεῖν ὥστε τὴν δίκην πατεῖν.
κἀμοὶ γὰρ ἦν ποθ' οὗτος ἔχθιστος στρατοῦ,
ἐξ οὗ κράτησα τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων· 1360
ἀλλ' αὐτὸν ἔμπας ὄντ' ἐγὼ τοιόνδ' ἐμοί,
οὐκ ἂν ἀτιμάσαιμ' ἄν, ὥστε μὴ λέγειν
ἕν' ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον Ἀργείων, ὅσοι
Τροίαν ἀφικόμεσθα, πλὴν Ἀχιλλέως.
ὥστ' οὐκ ἂν ἐνδίκως ἀτιμάζοιτό σοι· 1365
οὐ γάρ τι τοῦτον, ἀλλὰ τοὺς θεῶν νόμους
φθείροις ἄν. ἄνδρα δ' οὐ δίκαιον, εἰ θάνοι,
βλάπτειν τὸν ἐσθλόν, οὐδ' ἐὰν μισῶν κυρῇς.
Αγα. Σὺ ταῦτ' Ὀδυσσεῦ τοῦδ' ὑπερμαχεῖς ἐμοί;
Οδ. Ἔγωγ'· ἐμίσουν δ', ἡνίκ' ἦν μισεῖν καλόν. 1370
Αγα. Οὐ γὰρ θανόντι καὶ προσεμβῆναί σε χρή;
Οδ. Μὴ χαῖρ' Ἀτρείδη κέρδεσιν τοῖς μὴ καλοῖς.
Αγα. Τόν τοι τύραννον εὐσεβεῖν οὐ ῥᾴδιον.
Οδ. Ἀλλ' εὖ λέγουσι τοῖς φίλοις τιμὰς νέμειν.
Αγα. Κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει. 1375
Οδ. Παῦσαι· κρατεῖς τοι τῶν φίλων νικώμενος.
Αγα. Μέμνησ' ὁποίῳ φωτὶ τὴν χάριν δίδως.
Οδ. Ὅδ' ἐχθρὸς ἀνήρ, ἀλλὰ γενναῖός ποτ' ἦν.
Αγα. Τί ποτε ποιήσεις; ἐχθρὸν ὧδ' αἰδῇ νέκυν;
Οδ. Νικᾷ γὰρ ἡ ἀρετή με τῆς ἔχθρας πολύ. 1380
Αγα. Τοιοίδε μέντοι φῶτες ἔμπληκτοι βροτῶν.
Οδ. Ἦ κάρτα πολλοὶ νῦν φίλοι καὖθις πικροί.
Αγα. Τοιούσδ' ἐπαινεῖς δῆτα σὺ κτᾶσθαι φίλους;
Οδ. Σκληρὰν ἐπαινεῖν οὐ φιλῶ ψυχὴν ἐγώ.
Αγα. Ἡμᾶς σὺ δειλοὺς τῇδε θἠμέρᾳ φανεῖς. 1385
Οδ. Ἄνδρας μὲν οὖν Ἕλλησι πᾶσιν ἐνδίκους.
Αγα. Ἄνωγας οὖν με τὸν νεκρὸν θάπτειν ἐᾶν;
Οδ. Ἔγωγε· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνθάδ' ἵξομαι.
Αγα. Ἦ πάνθ' ὅμοια· πᾶς ἀνὴρ αὑτῷ πονεῖ.
Οδ. Τῷ γάρ με μᾶλλον εἰκὸς ἢ 'μαυτῷ πονεῖν; 1390
Αγα. Σὸν ἄρα τοὔργον οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται.

Οδ. Ὡς ἂν ποιήσῃς, πανταχῇ χρηστός γ' ἔσῃ.
Αγα. Ἀλλ' εὖ γε μέντοι τοῦτ' ἐπίστασ', ὡς ἐγὼ
σοὶ μὲν νέμοιμ' ἂν τῆσδε καὶ μείζω χάριν.
κεῖνος δὲ κἀκεῖ κἀνθάδ' ὢν, ἔμοιγ' ὅμως 1395
ἔχθιστος ἔσται. σοὶ δὲ δρᾶν ἔξεσθ' ἃ χρῇς.
Χο. Ὅστις σ' Ὀδυσσεῦ μὴ λέγει γνώμῃ σοφὸν
φῦναι, τοιοῦτον ὄντα, μῶρός ἐστ' ἀνήρ.
Οδ. Καὶ νῦν γε Τεύκρῳ τἀπὸ τοῦδ' ἀγγέλλομαι,
ὅσον τότ' ἐχθρὸς ἦ, τοσόνδ' εἶναι φίλος. 1400
καὶ τὸν θανόντα τόνδε συνθάπτειν θέλω,
καὶ ξυμπονεῖν, καὶ μηδὲν ἐλλείπειν ὅσων
χρὴ τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν πονεῖν βροτούς.
Τευ. Ἄριστ' Ὀδυσσεῦ, πάντ' ἔχω σ' ἐπαινέσαι
λόγοισι· καί μ' ἔψευσας ἐλπίδος πολύ. 1405
τούτῳ γὰρ ὢν ἔχθιστος Ἀργείων ἀνήρ,
μόνος παρέστης χερσὶν, οὐδ' ἔτλης παρὼν
θανόντι τῷδε ζῶν ἐφυβρίσαι μέγα,
ὡς ὁ στρατηγὸς οὑπιβρόντητος μολὼν,
αὐτός τε χὠ ξύναιμος ἠθελησάτην 1410
λωβητὸν αὐτὸν ἐκβαλεῖν ταφῆς ἄτερ.
τοιγάρ σφ' Ὀλύμπου τοῦδ' ὁ πρεσβεύων πατὴρ,
μνήμων τ' Ἐριννὺς καὶ τελεσφόρος Δίκη,
κακοὺς κακῶς φθείρειαν, ὥσπερ ἤθελον
τὸν ἄνδρα λώβαις ἐκβαλεῖν ἀναξίως. 1415
σὲ δ' ὦ γεραιοῦ σπέρμα Λαέρτου πατρὸς,
τάφου μὲν ὀκνῶ τοῦδ' ἐπιψαύειν ἐᾶν,
μὴ τῷ θανόντι τοῦτο δυσχερὲς ποιῶ·
τὰ δ' ἄλλα καὶ ξύμπρασσε, κεἴ τινα στρατοῦ
θέλεις κομίζειν, οὐδὲν ἄλγος ἕξομεν. 1420
ἐγὼ δὲ τἆλλα πάντα πορσυνῶ· σὺ δὲ
ἀνὴρ καθ' ἡμᾶς ἐσθλὸς ὢν ἐπίστασο.
Οδ. Ἀλλ' ἤθελον μέν· εἰ δὲ μή 'στί σοι φίλον
πράσσειν τάδ' ἡμᾶς, εἶμ' ἐπαινέσας τὸ σόν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Τευ. Ἅλις· ἤδη γὰρ πολὺς ἐκτέταται 1425
χρόνος. ἀλλ' οἱ μὲν κοίλην κάπετον
χερσὶ ταχύνατε, τοὶ δ' ὑψίβατον
τρίποδ' ἀμφίπυρον λουτρῶν ὁσίων
θέσθ' ἐπίκαιρον· μία δ' ἐκ κλισίας
ἀνδρῶν ἴλη τὸν ὑπασπίδιον 1430
κόσμον φερέτω.
σὺ δὲ παῖ σὺ πατρὸς ὅσον ἰσχύεις,
φιλότητι θιγὼν πλευρὰς σὺν ἐμοὶ
τάσδ' ἐπικούφιζ'· ἔτι γὰρ θερμαὶ
σύριγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν 1435
μένος. ἀλλ' ἄγε πᾶς φίλος ὅστις ἀνὴρ
φησὶ παρεῖναι, σούσθω, βάτω,
τῷδ' ἀνδρὶ πονῶν τῷ πάντ' ἀγαθῷ,
κοὐδενί πω λώονι θνητῶν
Αἴαντος ὅτ' ἦν, τότε φωνῶ. 1440
Χο. Ἦ πολλὰ βροτοῖς ἔστιν ἰδοῦσιν
γνῶναι· πρὶν ἰδεῖν δ' οὐδεὶς μάντις
τῶν μελλόντων ὅ τι πράξει.

Vly. *Vt itaque facies, ita vbique bonus habeberis.*
Aga. *Verum hoc scito, quòd tibi ego*
Etiam maiore in re obsecundarem.
Nam hic quidem mortuus & viuus mihi pariter
Inuisus erit, tibi verò facere, quæ voles licebit.
Cho. *Si quis Vlysse te negat virum sapientem*
Esse, hunc ego valde stultum iudico.
Vl. *Et iam Teucro hoc denuncio,*
Me quàm tunc inimicus fuerim, tam nunc amicum esse:
Et simul, vt hic sepeliatur adiuuabo,
Nec vllum laborem aut officium prætermittam, quantum
Decet viris præstantissimis laboris impendere homines.
Teu. *Optime Vlysse, omnino tibi laudem tribuo:*
Nam alium te quàm putaram inuenio.
Quamuis enim huic ex Græcis inimicissimus esses,
Solus tamen ei opitulatus es, neque sustinuisti,
Vt ipse viuus mortuum contumelia afficeres,
Quemadmodum ille furiosus dux
Ipse & frater in animo habebant,
Cum probro hunc insepultum abiicere.
Vtinam illos qui cœlum regit Iupiter,
Et memores diræ, & pœnarum exactrix vindicta
Malos malè perdant, sicut voluerunt ipsi
Hunc virum probro affectum indignè abiicere.
Te verò Vlysse
Pats, hoc funus attingere vereor,
Ne quid, quod huic mortuo triste sit, faciam.
In cæteris verò rebus nos adiuua, & si quem de exercitu
alium
Curare pro te voles, non graue nobis fuerit.
Nam ego reliqua administrabo: Et tu quidem
Viri boni erga nos officio functus es.
Vly. *Atqui volebam quidem adiuuare, quia verò tibi nō placet*
A nobis ista fieri, abeo nec tuam improbo sententiam.

ANAPÆSTI.

Teu. *Satis est, iam enim multum præteriit*
Temporis: Sed vos alij fossam concauam
Manibus celeritèr parate. Alij verò altum
Tripodem in igne, ad sacra lauacra
Sistite idoneum: vna verò ex castris
Militum turma, armorum
Ornatum afferat,
Tu, fili, patrem quantum potes
Amanter apprehende, & latera vnà mecum
Hæc alleua: adhuc enim calida
Vena sursum efflant atrum
Sanguinem. Sed agite quicunque amici
Adestis, adiuuate manibus, mouete vos, ite
Operam date huic præstanti viro,
Quo non alius melior fuit mortalium,
Aiace inquam, donec vixit, hoc affirmo.
Ch. *Quàm multa homines experientia*
Docet, priusquam verò euentum videas, nullus vates
Tibi quò res sit processura dixerit.

ARGVMENTVM FABVLÆ, quæ inscribitur Electra.

HAc fabula senex educator siue pædagogus proponitur, qui, quæ Argis patrata fuerant Oresti aperit. Electra enim generosi animi virgo fratrem Orestem etiamnum infantem clàm surreptum, educatori traditum, ne cum patre interficeretur in Phocidem ad Strophium, ablegat. Vigesimo tandem post interemptum patrem, anno, Argos reuersus, patris mortem vlciscitur.

Fabulæ Actio Argis fingitur. Chorus ex indigenis virginibus constat, præloquitur pædagogus.

PERSONÆ FABVLÆ.

PÆDAGOGVS.
ORESTES.
ELECTRA.
CHORVS constat ex virginibus indigenis.
CHRYSOTHEMIS.
CLYTEMNESTRA.
ÆGISTHVS.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΛΕΚΤΡΑΣ.

ΥΠΟΚΕΙΤΑΙ ὁ τροφεὺς Ὀρέστου παιδαγωγὸς, δεικνὺς τῷ Ὀρέστῃ τὰ ἐν Ἄργει. μικρὸν γὰρ αὐτὸν ὄντα κλέψασα ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Ἠλέκτρα, ἡνίκα ὁ πατὴρ αὐτῶν ἐσφάζετο, δέδωκε τῷ τροφεῖ, φοβουμένη μὴ καὶ αὐτὸν φονεύσωσι σὺν τῷ πατρί. ὁ δὲ τροφεὺς ὑπεξέθετο τὸν Ὀρέστην εἰς τὴν Φωκίδα πρὸς τὸν Στρόφιον, καὶ δι' εἴκοσιν ἐτῶν ἐπανελθὼν εἰς τὸ Ἄργος μετ' αὐτοῦ, δεικνύει αὐτῷ (ὡς εἴρηται) τὰ ἐν αὐτῷ.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Ἄργει. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων παρθένων. προλογίζει δὲ ὁ παιδαγωγὸς Ὀρέστου.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ Ὀρέστου,
ΟΡΕΣΤΗΣ,
ΗΛΕΚΤΡΑ,
ΧΟΡΟΣ ἐξ ἐπιχωρίων παρθένων,
ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ,
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ,
ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Παι.

[illegible]

Ορ.

[illegible]

SOPHOCLIS

ELECTRA.

IAMBI.

Pai. O FILI Agamemnonis, qui duxit exercitum ad Troiam,
Nunc tibi licet coràm videre
Ea, quorum antea cupidus eras:
Hoc enim est antiquum Argos, quod desiderabas.
Hic lucus oestro percitae puellae Inachi.
Hoc porrò Dei Apollinis
Forum Lycaeum: ad sinistram verò hic
Inclytum illud Iunonis templum est: et hoc ipso in loco ubi sumus,
Existimabis te opulentas Mycenas videre,
Atque hanc plenam exitio Pelopidarum domum,
Unde ego te, cùm pater interficeretur olim,
A sorore tua accepi . . .
Abstuli, et servaui atque eduxi,
Donec eo aetas esset, ut patris necem ulcisci posses.
Nunc igitur Oreste et tu charissime hospes
Pylade, deliberandum est celeriter quid faciendum sit:
Nam nobis iam splendidum Solis iubar
Excitat matutinos auium cantus,
Et nox atra reliquit astra:
Priusquàm igitur aliquis ex aedibus prodeat
Conferenda sunt consilia: in eo enim iam loco sumus,

Ore. Ubi non amplius tardare nos oportet, sed facto opus est.
Charissime minister quàm mihi certa
Signa ostendis et amanter erga me affectus es.
Quemadmodum enim generosus equus, et si iam consenuit,
In periculo tamen non deficit animo,
Sed aures arrigit: sic et tu
Nos incitas, atque ipse primus rem aggrederis.
Exponam tibi ergo consilium meum, tu verò
Auribus diligenter attende,
Et si quid displicebit, corrige.
Nam ego cùm profectus Delphos
Oraculum consulerem, quónam modo
Patris necem ulcisci possem:
Tum mihi Apollo respondit haec, quae iam audies.
Nempè ut imparatus ab armis et exercitu
Insidiis aggressus poenas iustas sumerem.
Hoc igitur audito oraculo,
Tu captata opportunitate intrabis
In has aedes, atque explorabis omnia quae fiunt,
Ut rem cognitam nobis certò renuncies.
Non enim te iam senem post tam longum tempus
Agnoscent, neque suspicabuntur aliquid, praesertim cùm sic ornatus sis.
Hac vero oratione utere: dic te hospitem esse
Phocensem à Phanotensi viro missum, is enim
Maximus ipsis socius belli est.
Nuncia vero ipsis iuramento dicta confirmans,
Quòd Orestes violento fato extinctus sit,
In Pythico certamine curribus
Delapsus: haec summa sit consilii.
Nos verò patris tumulum, ut Apollo praecepit,
Ubi libatione et capite desectis capillis
Coronauerimus, rursum huc reuertemur,
Vas aereum manibus ferentes.
Quod tu scis quo loco virgultis tectum lateat,
Ut verbis decipientes, iucundam famam

Afferamus ipsis, quemadmodum meum perierit corpus
Flamma consumptum iam, & in cinerem redactum.
Quid enim hoc me mœrore afficit, si verbo mortuus
Dicar, re ipsa autem vivam, & consequar gloriam.
Existimo enim nullum verbum commodum & utile turpe
Nam scio sæpe & sapientes (esse.
Mortem simulasse, qui deinde ubi domum
Redierunt vivi maiorem ea ex re gloriam adepti sunt.
Ita & me spero post hanc famam
Conspectum inimicis ut astrum effulsurum esse:
Sed tu ô patria terra, & Dij patrij,
Suscipite me: & efficite ut hoc iter mihi feliciter sit.
Tuque ô paterna domus, iam propter te advenio,
Ut probrum de te auferam, à Dijs ad hoc excitatus:
Nec me videatis cum ignominia ex hac terra dimittere,
Sed efficite, ut opes rursum possideam, & constituam domum.
Hæc satis sit dixisse. Tibi vero senex
Curæ sit, ut rem commissam diligenter administres.
Nos verò abimus. nam tempus adest, quod inter homines
Omnibus in rebus dominatur maxime.

Elc. *Heu me miseram!*

Pæd. *Visus sum domi ex ministris aliquam*
Audire gementem ô fili.

Ore. *Num misera Electra est? visne*
Maneamus hic donec luctum certius cognoscamus?

Pæd. *Minime. nihil enim prævertat, quin Apollinis mandata*
Exequi conemur, & ab eis initium fieri debet,
Nempe ab inferiis patris. ita consequemur
Victoriam, & in rebus gerendis robur.

ANAPÆSTI.

O lux alma & terram ambiens
Æque dis aer! quam multas lamentationes nostras
Et crebros adversi pectoris
Planctus audistis cruentos,
Cum nox atra præterijt?
Nam ea quæ tota nocte fiunt, odiosa
Norunt cubilia tristissima domus,
Quam infelicem meum lugeam
Patrem, quem in Barbarica terra
Cruentus Mars non sustulit,
Sed mater mea & consors lecti
Ægysthus, ut quercum solent lignorum sectores,
Ita caput ipsius diffecerunt cruenta securi,
Neque quisquam alius deplorat
Præterquam ego pater mortem tuam
Ita iniuste misereque peremptis.
Sed nequaquam desinam lugere,
Nec acerbos ploratus sistam, donec
Aspiciam lucidos astrorum
Radios, & hoc diurnum cœli lumen,
Quin sicut Luscinia, quæ amisit liberos suos,
Ita luctus ante hasce patrias
Fores, cum vociferatione coram omnibus edam:
O domus Plutonis & Proserpina!
O Mercuri deductor animarum, ô veneranda execratio!
Vósque severa deorum filia Erinnyes,
Quæ iniquas cædes inspicitis,
Et furtivos concubitus,
Venite, opitulamini, ulciscimini patris
Nostri necem,
Et mihi mittite fratrem meum:
Sola enim sustinere non valeo
Ingravescens tristitiæ onus.

ANTISTROPHICA, strophe 1.

Cho. *Heu filia infelicissima*

φέρωμεν αὐτοῖς, τοὐμὸν ὡς ἔρρει δέμας
φλογιστὸν ἤδη καὶ κατηνθρακωμένον.
τί γάρ με λυπεῖ τοῦθ', ὅταν λόγῳ θανὼν
ἔργοισι σωθῶ, κἀξενέγκωμαι κλέος;
δοκῶ μὲν οὐδὲν ῥῆμα σὺν κέρδει κακόν. 60
ἤδη γὰρ εἶδον πολλάκις καὶ τοὺς σοφοὺς
λόγῳ μάτην θνῄσκοντας· εἶθ' ὅταν δόμους
ἔλθωσιν αὖθις, ἐκτετίμηνται πλέον·
ὡς κἄμ' ἐπαυχῶ τῆσδε τῆς φήμης ἄπο
δεδορκότ' ἐχθροῖς ἄστρον ὣς λάμψειν ἔτι. 65
ἀλλ' ὦ πατρῴα γῆ, θεοί τ' ἐγχώριοι,
δέξασθέ μ' εὐτυχοῦντα ταῖσδε ταῖς ὁδοῖς,
σύ τ' ὦ πατρῷον δῶμα· σοῦ γὰρ ἔρχομαι
δίκῃ καθαρτὴς πρὸς θεῶν ὡρμημένος.
καὶ μή μ' ἄτιμον τῆσδ' ἀποστείλητε γῆς, 70
ἀλλ' ἀρχέπλουτον καὶ καταστάτην δόμων.
εἴρηκα μέν νυν ταῦτα· σοὶ δ' ἤδη γέρον
τὸ σὸν μελέσθω βάντι φρουρῆσαι χρέος.
νὼ δ' ἔξιμεν· καιρὸς γάρ, ὅσπερ ἀνδράσι
μέγιστος ἔργου παντός ἐστ' ἐπιστάτης. 75

ΗΛ. Ἰώ μοί μοι δύστηνος.

ΠΑΙ. Καὶ μὴν θυρῶν ἔδοξα προσπόλων τινὸς
ὑποστενούσης ἔνδον αἰσθέσθαι, τέκνον.

ΟΡ. Ἆρ' ἐστὶν ἡ δύστηνος Ἠλέκτρα, θέλεις
μείνωμεν αὐτοῦ κἀνακούσωμεν γόων; 80

ΠΑΙ. Ἥκιστα. μηδὲν πρόσθεν ἢ τὰ Λοξίου
πειρώμεθ' ἔρδειν κἀπὸ τῶνδ' ἀρχηγετεῖν,
πατρὸς χέοντες λουτρά. ταῦτα γὰρ φέρειν
νίκην τ' ἐφ' ἡμῖν καὶ κράτος τῶν δρωμένων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΗΛ. Ὦ φάος ἁγνὸν, καὶ γῆς 85
ἰσόμοιρος ἀὴρ, ὥς μοι
πολλὰς μὲν θρήνων ᾠδάς,
πολλὰς δ' ἀντήρεις ᾔσθου
στέρνων πλαγὰς αἱμασσομένων,
ὁπόταν δνοφερὰ νὺξ ὑπολειφθῇ· 90
τὰ δὲ παννυχίδων ἤδη στυγεραὶ
ξυνίσασ' εὐναὶ μογερῶν οἴκων,
ὅσα τὸν δύστηνον ἐμὸν θρηνῶ
πατέρ', ὃν κατὰ μὲν βάρβαρον αἶαν
φοίνιος Ἄρης οὐκ ἐξένισεν.
μήτηρ δ' ἡμὴ χὠ κοινολεχὴς 95
Αἴγισθος, ὅπως δρῦν ὑλοτόμοι,
σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει.
κοὐδεὶς τούτων οἶκτος ἀπ' ἄλλης
ἢ 'μοῦ φέρεται, σοῦ πάτερ οὕτως
ἀδίκως οἰκτρῶς τε θανόντος. 100
ἀλλ' οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων
στυγερῶν τε γόων, ἔστ' ἂν
λεύσσω παμφεγγεῖς ἄστρων
ῥιπὰς, λεύσσω δὲ τόδ' ἦμαρ, 105
μὴ οὐ τεκνολέτειρ' ὥς τις ἀηδὼν
ἐπὶ κωκυτῷ τῶνδε πατρῴων
πρὸ θυρῶν ἠχὼ πᾶσι προφωνεῖν.
ὦ δῶμ' Ἀΐδου καὶ Περσεφόνης,
ὦ χθόνι' Ἑρμῆ καὶ πότνι' ἀρά, 110
σεμναί τε θεῶν παῖδες Ἐρινύες,
αἳ τοὺς ἀδίκως θνήσκοντας ὁρᾶτε,
αἳ τοὺς εὐνὰς ὑποκλεπτομένους,
ἔλθετ' ἀρήξατε, τίσασθε πατρὸς
φόνον ἡμετέρου, 115
καί μοι τὸν ἐμὸν πέμψατ' ἀδελφόν.
μούνη γὰρ ἄγειν οὐκέτι σωκῶ
λύπης ἀντίρροπον ἄχθος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ, στροφὴ α.

ΧΟ. Ὦ παῖ παῖ δυστανοτάτας

Ἠλέκτρα

2 ἠλέκτρα ματρὸς, τίν' ἀεὶ
3 τάκεις ὧδ' ἀκόρεστον οἰμωγὰν,
4 τὸν πάλαι ἐκ δολερᾶς ἀθεώτατα
5 ματρὸς ἁλόντ' ἀπάταις ἀγαμέμνονα,
6 κακᾷ τε χειρὶ πρόδοτον;
7 ὡς ὁ τάδε πορὼν 125
8 ὄλοιτ', εἴ μοι θέμις τάδ' αὐδᾶν. —

στροφὴ β.

Ηλ. 1 Ὦ γένεθλα γενναίων πατέρων,
2 ἥκετ' ἐμῶν καμάτων παραμύθιον.
3 οἶδά τε καὶ ξυνίημι τάδ', οὔ τί με
4 φυγγάνει, οὐδ' ἐθέλω προλιπεῖν τόδε, 130
5 μὴ οὐ τὸν ἐμὸν στενάχειν πατέρ' ἄθλιον.
6 ἀλλ' ὦ παντοίας
7 φιλότητος ἀμειβόμεναι χάριν,
8 ἐᾶτέ μ' ὧδ' ἀλύειν.
9 αἰαῖ ἱκνοῦμαι. — 135

ἀντίστροφα α.

Χο. 1 Ἀλλ' οὔτοι τόν γ' ἐξ ἀΐδα
2 παγκοίνου λίμνας πατέρ' ἀν-
3 στάσεις, οὔτε γόοισιν, οὐ λιταῖς.
4 ἀλλ' ἀπὸ τῶν μετρίων, ἐπ' ἀμήχανον
5 ἄλγος ἀεὶ στενάχουσα διόλλυσαι, 140
6 ἐν οἷς ἀνάλυσίς ἐστιν
7 οὐδεμία κακῶν.
8 τί μοι τῶν δυσφόρων ἐφίῃ; —

ἀντιστροφὴ β.

Ηλ. 1 Νήπιος ὃς τῶν οἰκτρῶς
2 οἰχομένων γονέων ἐπιλάθεται. 145
3 ἀλλ' ἐμέ γ' ἁ στονόεσσ' ἄραρε φρένας,
4 ἃ ἴτυν αἰὲν ἴτυν ὀλοφύρεται
5 ὄρνις ἀτυζομένα διὸς ἄγγελος·
6 ἰὼ παντλάμων
7 νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεὸν, 150
8 ἅτ' ἐν τάφῳ πετραίῳ
9 αἰαῖ δακρύεις. —

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Οὔτοι σοὶ μούνᾳ τέκνον
ἄχος ἐφάνη βροτῶν,
πρὸς ὅ,τι σὺ τῶν ἔνδον εἶ περισσὰ, 155
οἷς ὁμόθεν εἶ, καὶ γονᾷ ξύναιμος·
οἵα χρυσόθεμις
ζώει, καὶ ἰφιάνασσα,
κρυπτᾷ τ' ἀχέων ἐν ἥβᾳ —

Ηλ. Ὄλβιος ὃν ἁ κλεινὰ 160
γᾶ ποτὲ μυκηναίων
δέξεται εὐπατρίδαν διὸς εὔφρονι
βήματι μολόντα τάνδε γᾶν
ὀρέσταν, ὃν ἔγωγ' ἀκάματα.
προσμένουσ', ἄτεκνος, 165
τάλαιν' ἀνύμφευτος αἰὲν οἰχνῶ,
δάκρυσι μυδαλέα, τὸν ἀνήνυτον
οἶτον ἔχουσα κακῶν· ὁ δὲ λάθεται
ὧν τ' ἔπαθ', ὧν τ' ἐδάη. τί γὰρ οὐκ ἐμοὶ
ἔρχεται ἀγγελίας ἀπατώμενον; 170
ἀεὶ μὲν γὰρ ποθεῖ,
ποθῶν δ' οὐκ ἀξιοῖ φανῆναι. —

Χο. Θάρσει μοι, θάρσει τέκνον·
ἔστι μέγας ἐν οὐρανῷ
Ζεὺς, ὃς ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει. 175
ᾧ τὸν ὑπεραλγῆ χόλον νέμουσα,
μήθ' οἷς ἐχθαίρεις

Electra matris, quàm semper
Tabescis inexhausto luctu,
Deplorans eum qui olim insidiis impientissimæ
Matris suæ interiit, Agamemnonem,
Atque à scelerata manu peremptus est. Utinam
Qui ista gessit
Male pereat, si mihi hæc optare fas est.

Strophe 2.

Ele. *O soboles generosorum parentum,*
Venistis ut meas miserias consolando leniatis:
Noui & intelligo ista, neque me fugiunt,
Sed non tamen hoc prætermittam,
Quin patrem meum miserum lugeam.
Sed, amantissimæ puellæ, quæ mihi multifariè
Beneuolentiæ rependitis gratiam,
Sinite me ita luctu contabescere,
Heu heu obsecro vos.

Antistrophe 1.

Cho. *Sed tamen ab inferorum*
Communi palude patrem
Nullo luctu nullis precibus reuocare poteris,
Sed ex mediocribus malis in insanabilem
Mœrorem delapsa te ipsam perdis,
Neque illis tamen malis luctu mederi potes,
Cur rerum impossibilium tanta tibi cupido est?

Antistrophe. 2.

Ele. *Non est sanæ mentis homo, qui miserè*
Mortuorum parentum obliuiscitur.
Sed mihi, quo magis libeat lugere, animum addit
Misera, quæ Ityn, semper Ityn deplorat
Auicula mœsta, Iouis nuncia.
O multis modis infœlicissima
Niobe, te ego ut Deam colo,
Quæ in lapidem mutata
Heu heu semper luges.

MONOSTROPHICA.

Cho. *Non tibi soli, filia,*
Ex hominibus tristia acciderunt,
Quid igitur tu magis, quàm cæteri te affligis,
Qui eodem gradu sanguinis iuncti sunt?
Quemadmodum Chrysothemis
Viuit, aut Iphianassa.
Et qui occultè alitur Orestes & qui occultatus doles.

Ele. *O te fœlicem, Oreste, quem inclyta*
Terra olim Mycenarum
Optimis parentibus prognatum excipiet fœlici à Deo
Itinere profectum, in hanc terram,
Quem ego indefesso studio
Expectans, absque liberis,
Misera & connubij expers semper obambulo
Lacrymis humida, ineluctabilem
Hanc sortem malorum sustinens: ille verò obliuiscitur
Et iniuriarum & beneficiorum. nam quem de illo teneri,
Nuncium non falsum accipiot
Semper enim nunciatur mihi, nostri desiderio ipsum
Cùmque adeo desideret non dignatur tamen aliquando venire.

Cho. *Bono animo esto filia.*
Est enim magnus in cœlo
Iuppiter, qui intuetur omnia, & gubernat,
Illi vehementem iram tuam committe,
Neque inimicis tuis

Nimium succenseas, nec obliviscaris iniuria tamen:
Tempus enim celeriter transit.
Nec qui nunc Crisam tenet,
In littore situm pascuo,
Filius Agamemnonis, absque reditu erit:
Nec qui apud inferos regnat scelus impunitum relinquet.

Ele. *Sed mihi multum*
Defluxit iam
Temporis absque effectu spei, neque amplius perferre possum,
Quae parentibus orbata luctu contabesco,
Quamque nullus amicus tuetur,
Sed velut inquilinus indignè
Vitam dego in domo paterna, in isto
Foedo amictu,
Et vacuis assisto mensis.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. *O tristem famam de reditu patris ex bello,*
Et tristem mentionem cubiculi paterni!
Quando tibi ab aerea, ex adverso,
Securi incussa est plaga:
Dolus consilium praebuit, amor verò occidit,
Et quidem horribilem seminarunt
Facti speciem, sive dii, sive homines
Ista confecerunt.

Strophe 2.

Ele. *O dies illa, quae ex omnibus maximè*
Acerba illuxisti mihi:
O nox, ô infanda coena
Dira calamitas!
Cum meus pater periit
Foeda morte peremptus manibus duorum,
Quae manus & meam vitam
Proditam abstulerunt, méque perdiderunt.
Quos Deus, qui coelum gubernas,
Iustis poenis afficias,
Neque unquam illis bene sit,
Qui tam dirum facinus perpetrarunt.

Antistrophe 1.

Cho. *Vide ne longiùs provehare maledicendo,*
Non tibi in mentem venit, ex quo statu rerum
In praesentia proprias aerumnas
Tibi accersieris ita indignè?
Multum enim malorum cumulasti
Tuo impatienti semper gignens
Animo contentiones, hoc verò conandum non est,
Ut quis cum potentiore pugnet.

Antistrophe 2.

Ele. *Rei atrocitas me coëgit, rei atrocitas*
Scio, nec mihi ira mea ignota est:
Attamen in rebus ita atrocibus non mihi temperare possum
A talibus imprecationibus
Donec vivo.
A quo enim unquam, ô charum genus!
Audiat aliquis sermonem benignum?
A quo qui rectè sapiat?
Dimittite me, dimittite consolatrices:
Nam haec mihi nunquam intermittentur: neque
Unquam dolere desinam.
Quin perpetuò lugeam.

ANAPAESTI.

Cho. *Atqui benevolentia adducta ista dico,*
Ut fida mater tibi consulens,
Ne malum malo sic accumules.

ὑπεράχθεο, μήτ' ἐπιλάθου.
χρόνος γὰρ εὐμαρὴς θεός.
οὔτε γὰρ ὁ τὰν Κρῖσαν 180
βούνομον ἔχων ἀκτὰν
παῖς Ἀγαμεμνονίδας ἀπερίτροπος.
οὔθ' ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα θεὸς ἀνάσσων.

ΗΛ. Ἀλλ' ἐμὲ μὲν ὁ πολὺς
ἀπολέλοιπεν ἤδη 185
βίοτος ἀνέλπιστος,
οὐδ' ἔτ' ἀρκῶ·
ἅτις ἄνευ τεκέων κατατάκομαι,
ἇς φίλος οὔτις ἀνὴρ ὑπερίσταται.
ἀλλ' ἁπερεί τις ἔποικος, ἀναξία 190
οἰκονομῶ θαλάμους πατρὸς, ὧδε μὲν
ἀεικεῖ σὺν στολᾷ,
κεναῖς δ' ἐφίσταμαι τραπέζαις.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗΚΑ.

στροφὴ α'.

Χο. 1 Οἰκτρὰ μὲν νόστοις αὐδὰ,
2 οἰκτρὰ δ' ἐν κοίταις πατρῴαις, 195
3 ὅτε οἱ παγχάλκων ἀνταία
4 γενύων ὡρμάθη πλαγά.
5 δόλος ἦν ὁ φράσας, ἔρος ὁ κτείνας,
6 δεινὰν δεινῶς προφυτεύσαντες
7 μορφὰν, εἴτ' οὖν θεὸς, εἴτε βροτῶν 200
8 ἦν ὁ ταῦτα πράσσων.

στροφὴ β'.

ΗΛ. 1 Ὦ πασᾶν κείνα πλέον ἁμέ-
2 ρα ἐλθοῦσ' ἐχθίστα δή μοι·
3 ὦ νὺξ, ὦ δείπνων ἀρρήτων 205
4 ἔκπαγλ' ἄχθη·
5 τοὺς ἐμὸς ἴδε πατὴρ
6 θανάτους αἰκεῖς διδύμαιν χειροῖν,
7 αἳ τὸν ἐμὸν εἷλον βίον
8 πρόδοτον, αἵ μ' ἀπώλεσαν·
9 οἷς ὁ μέγας θεὸς Ὀλύμπιος 210
10 ποίνιμα πάθεα παθεῖν πόροι,
11 μηδέ ποτ' ἀγλαΐας ἀπόναιντο,
12 τοιάδ' ἀνύσαντες ἔργα.

ἀντιστροφὴ α'.

Χο. 1 Φράζου μὴ πόρσω φωνεῖν.
2 οὐ γνώμαν ἴσχεις ἐξ οἵων 215
3 τὰ παρόντ', οἰκείας εἰς ἄτας
4 ἐμπίπτεις οὕτως ἀεικῶς;
5 πολὺ γάρ τι κακῶν ὑπερεκτήσω,
6 σᾷ δυσθύμῳ τίκτουσ' αἰεὶ
7 ψυχᾷ πολέμους. τὰ δὲ, τοῖς δυνατοῖς 220
8 οὐκ ἐριστὰ τλᾶθι.

ἀντιστροφὴ β'.

ΗΛ. 1 Ἐν δεινοῖς ἠναγκάσθην δὴ,
2 ἔξοιδ', οὐ λάθει μ' ὀργά,
3 ἀλλ' ἐν γὰρ δεινοῖς οὐ σχήσω
4 ταύτας ἄτας,
5 ὄφρα μ' ἔχῃ βίοτος. 225
6 τίνι γάρ ποτ' ἂν ὦ φίλα γενέθλα,
7 πρόσφορον ἀκούσαιμ' ἔπος;
8 τίνι φρονοῦντι καίρια;
9 ἄνετέ μ', ἄνετε παράγοροι. 230
10 ταῦτα γὰρ ἄλυτα κεκλήσεται.
11 οὐδέ ποτ' ἐκ καμάτων ἀποπαύσομαι,
12 ἀνάριθμος ὧδε θρήνων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἀλλ' οὖν εὐνοίᾳ γ' αὐδῶ,
μάτηρ ὡσεί τις πιστὰ, 235
μὴ τίκτειν σ' ἄταν ἄταις.

Καὶ

Ηλ. Καὶ τί μέτρον κακότητος ἔφυ, φέρε,
πῶς ἐπὶ τοῖς φθιμένοις ἀμελεῖν καλόν;
ἐν τίνι τοῦτ' ἔβλαστ' ἀνθρώπων;
μήτ' εἴην ἔντιμος τούτοις·
μήτ' εἴ τῳ πρόσκειμαι χρηστῷ, 240
ξυνναίοιμ' εὔκηλος, γονέων
ἐκτίμους ἴσχουσα πτέρυγας
ὀξυτόνων γόων.
εἰ γὰρ ὁ μὲν θανὼν 245
γᾶ τε καὶ οὐδὲν ὢν
κείσεται τάλας·
οἱ δὲ μὴ πάλιν
δώσουσ' ἀντιφόνους δίκας,
ἔρροιτ' ἂν αἰδὼς, ἁπάντων 250
τ' εὐσέβεια θνατῶν.

IAMBOI.

Χο. Ἐγὼ μὲν ὦ παῖ, καὶ τὸ σὸν σπεύδουσ' ἅμα,
καὶ τοὐμὸν αὐτῆς, ἦλθον· εἰ δὲ μὴ καλῶς
λέγω, σὺ νίκα· σοὶ γὰρ ἑψόμεσθ' ἅμα.
Ηλ. Αἰσχύνομαι μὲν ὦ γυναῖκες, εἰ δοκῶ 255
πολλοῖσι θρήνοις δυσφορεῖν ὑμῖν ἄγαν.
ἀλλ' ἡ βία γὰρ ταῦτ' ἀναγκάζει με δρᾶν,
σύγγνωτε. πῶς γὰρ ἥτις εὐγενὴς γυνή,
πατρῷ' ὁρῶσα πήματ', οὐ δρῴη τάδ' ἄν,
ἁγὼ κατ' ἦμαρ καὶ κατ' εὐφρόνην ἀεὶ 260
θάλλοντα μᾶλλον ἢ καταφθίνονθ' ὁρῶ;
ᾗ πρῶτα μὲν τὰ μητρὸς ἥ μ' ἐγείνατο
ἔχθιστα συμβέβηκεν· εἶτα δώμασιν
ἐν τοῖς ἐμαυτῆς τοῖς φονεῦσι τοῦ πατρὸς
ξύνειμι, κἀκ τῶνδ' ἄρχομαι, κἀκ τῶνδέ μοι 265
λαβεῖν θ' ὁμοίως καὶ τὸ τητᾶσθαι πέλει.
ἔπειτα ποίας ἡμέρας δοκεῖς μ' ἄγειν,
ὅταν θρόνοις Αἴγισθον ἐνθακοῦντ' ἴδω
τοῖσιν πατρῴοις, εἰσίδω δ' ἐσθήματα
φοροῦντ' ἐκείνῳ ταὐτὰ, καὶ παρεστίους 270
σπένδοντα λοιβὰς ἔνθ' ἐκεῖνον ὤλεσεν,
ἴδω δὲ τούτων τὴν τελευταίαν ὕβριν,
τὸν αὐτοέντην ἡμὶν ἐν κοίτῃ πατρὸς
ξὺν τῇ ταλαίνῃ μητρὶ, μητέρ' εἰ χρεὼν
ταύτην προσαυδᾶν τῷδε συγκοιμωμένην. 275
ἡ δ' ὧδε τλήμων ὥστε τῷ μιάστορι
ξύνεστ', Ἐρινὺν οὔτιν' ἐκφοβουμένη·
ἀλλ' ὥσπερ ἐγγελῶσα τοῖς ποιουμένοις,
εὑροῦσ' ἐκείνην ἡμέραν, ἐν ᾗ τότε
πατέρα τὸν ἁμὸν ἐκ δόλου κατέκτανε, 280
ταύτῃ χοροὺς ἵστησι, καὶ μηλοσφαγεῖ
θεοῖσιν ἔμμην' ἱερὰ τοῖς σωτηρίοις.
ἐγὼ δ' ὁρῶσ' ἡ δύσμορος κατὰ στέγας
κλαίω, τέτηκα, κἀπικωκύω πατρὸς
τὴν δυστάλαιναν δαῖτ' ἐπωνομασμένην, 285
αὐτὴ πρὸς αὐτήν· οὐδὲ γὰρ κλαῦσαι πάρα
τοσόνδ' ὅσον μοι θυμὸς ἡδονὴν φέρει.
αὕτη γὰρ ἡ λόγοισι γενναία γυνὴ
φωνοῦσα τοιάδ' ἐξονειδίζει κακά.
ὦ δύσθεον μίσημα, σοὶ μόνῃ πατὴρ 290
τέθνηκεν; ἄλλος δ' οὔτις ἐν πένθει βροτῶν;
κακῶς ὄλοιο, μηδέ σ' ἐκ γόων ποτὲ
τῶν νῦν ἀπαλλάξειαν οἱ κάτω θεοί.
τάδ' ἐξυβρίζει· πλὴν ὅταν κλύῃ τινὸς
ἥξοντ' Ὀρέστην, τηνικαῦτα δ' ἐμμανὴς 295
βοᾷ παραστᾶσ', οὐ σύ μοι τῶνδ' αἰτία;
οὐ σὸν τόδ' ἐστὶ τοὔργον, ἥτις ἐκ χερῶν
κλέψασ' Ὀρέστην τῶν ἐμῶν ὑπεξέθου;
ἀλλ' ἴσθι τοι τίσουσά γ' ἀξίαν δίκην.
τοιαῦθ' ὑλακτεῖ, σὺν δ' ἐποτρύνει πέλας 300
ὁ κλεινὸς αὐτῇ ταῦτα νυμφίος παρών,
ὁ πάντ' ἄναλκις οὗτος, ἡ πᾶσα βλάβη,
ὁ σὺν γυναιξὶ τὰς μάχας ποιούμενος.

Quis modus calamitatum fuit, cedo?
Aut quomodo eos, qui perierunt, negligere honestè possum?
Qualem hominem esse, qui tali ingenio praeditus sit existimas?
Non ego à talibus honorem expeto.
Neque si cui nupta essem viro bono,
Cum eo quieta viuere possem, ita vt parentibus
Propter metum non persoluerem
Iustos de mortuis luctus.
Si enim ille mortuus, in puluerem & ad nihil redactus?
Iacebit miser, neque autores cadis
Pœnas iustas dabunt?
Perierit pudor, & omnium
Pietas mortalium.

IAMBI.

Cho. *Ego quidem, ô filia, & tua causa simul*
Et meâ ipsius huc veni, si verò non rectè
Dico, tu viceris, tibi enim cedo.
Elc. *Pudet me, ô mulieres, si videor vobis*
Nimis imbecillo animo indulgere luctui,
Sed me necessitas vt hoc faciam cogit,
Quare ignoscetis mihi: quomodo enim generosa mulier
Patris mala cernens non lugeat?
Quæ ego diebus singulis & noctibus semper
Crescentia magis, quàm decrescentia video:
Cui primum à matre, quæ me genuit,
Omnia inimicissima contigerunt: deinde in domo
Mea apud occisores patris
Habitare cogor, & hi mihi dominantur, & ab his
Accipere me atque alii oportet.
Quales igitur me dies agere putas,
Quando in solio AEgisthum sedentem video
Paterno, & aspicio vestibus
Iisdem, quibus pater indutus erat, exornatum, & penatibus
Litantem nostris, eo in loco, vbi illum interfecit.
Video verò hoc extremum probrum domus
Parricidam in lecto patris
Cum perdita matre, matrem si fas est
Eam dicere, quæ cum isto cubat.
Illa verò eo vsque profligata est, vt cum scelesto
Cohabitet, nec furiarum vllam metuat,
Verùm insuper insultans in tanta scelerum immanitate,
Cum nacta est illum diem, quo patrem olim
Meum ex insidiis interfecit,
Eodem die choreas instituit & sacrificat
Diis seruatoribus vt ipsa ait, me- strua sacra celebrans.
Ego verò misera ista videns in domo
Interea luctu tabesco, & deploro patris
Denomine dictum infœlix conuiuium,
Sola mecum, neque enim palàm plorare licet
Tantum, quantum mihi animus cupit,
Ipsa enim dictis generosa mater
Increpans, talia mihi exprobrat mala:
O diis inuisum caput! tibi soli pater
Mortuus est, alius nemo in luctu est.
Male pereas, neque ex luctibus
His vnquam te liberent Dii infernales.
Talia cõtumeliosè in me dicit, præterquã cũ audit ex aliquo
Venturum Orestem, tum verò furibunda
Vociferatur adstans mihi: an non tu mihi horum causa es?
An non tuum hoc est opus? quæ ex manibus meis
Furtim subduxisti Orestem, atque alendum exposuisti?
Sed scito te daturam esse dignas pœnas.
Talia latrat. Et simul incitat propè adstans
Egregius ille sponsus ipsam ad talia.
Ille vnquam prorsum effœminatus, qui nihil est nisi probrum,
Qui cum mulieribus prælia conserit.

Ego verò Orestem misera expectans, qui me ab his malis
Liberet, interea pereo.
Dum enim ille cunctatur, interim mihi & praesens
Spes & futura corrumpitur.
In talibus igitur aerumnis neque moderatè agere,
Nec pietatem colere licet, sed in malis
Necessitas subigit homines: ut malè consulant.

Cho. *Age dic mihi, utrum propè alicubi existente*
AEgistho ista loqueris, an peregrè abest à domo?

Ele. *Sane ne putes me, si ille adesset,*
Ita ante fores obambulare, nunc verò rure est.

Cho. *Ergo & ego animo recepto liberius tecum sermones*
Conferam, siquidem ita sic se habent.

Ele. *Ille quidem abest, proinde quaere si quid voles.*

Cho. *Dic igitur mihi de fratris quid narras*
Aduentu, vel mora? nam hoc scire cupio.

Ele. *Ait quidem, sed nihil eorum quae promisit praestat.*

Cho. *Solet cunctari vir, qui rem magnam molitur.*

Ele. *Atqui ego ipsum nequaquam cunctata seruaui.*

Cho. *Bono animo esto, natus est ex bonis, ideo amicos non deseret.*

Ele. *Spero adhuc, alioqui non diu possem viuere.*

Ch. *Ne quid amplius dixeris, nam video ex aedibus*
Tuam sororem patre eodem prognatam
Et matre eadem Chrysothemin sepulchrales inferias
Ferentem, quae in tribus apud inferos offerri solent.

Chr. *Quos tu rursum hic ante vestibuli fores*
Progressa ô soror clamores cies?
Neque te longum tempus docere potest,
Vt impotenti animo non nimis indulgeas.
Nam & ego, quae mihi conscia sum, scio,
Quàm rerum praesentibus doleam, & si vires
Mihi essent, ostenderem quo animo erga illos affecta essem.
Nunc verò me victam malis, nauigare oportet velis contractioribus,
Et nō sic existimare, quòd aliquid absq; dāno efficere possim.
Sic te velim esse affectam,
Quamuis iustum est, non quidem quemadmodum ego,
Sed ut tu iudicas: si verò libera de...eo
Viuere, his qui dominantur omnib. in rebus obediendū est.

Ele. *Indignum est, te patris, ex quo nata es,*
Obliuisci, & matri gratificari.
Nam omnia haec, quae admonendi mei causa dixisti,
Ex ore illius, non tuo, locuta es. *(videaris.*
Quapropter ex his duob. vtrum voles elige, aut vt desipere
Aut rectè sapere & amicos deserere:
Quae iam dicebas, quòd si vires haberes,
Tunc odium tuum erga illos osten...ra esses,
Me verò patris necem vlcisci cupientem
Non adiuuas, sed magis ne faciam dehortaris: *(arguunt?*
An non haec praeter alia nostra mala, etiā timiditatem tuam
Quamobrem aut doce me, aut ipsa disce: quid enim
Lucri consequar, si patrem lugere desinam?
An non viuo? malè quidem: attamen sufficienter mihi.
Molesta verò illis sum, & mortuo
Hunc honorem tribuo, si qua gratia horū apud inferos est.
Tu verò, quae te odisse ais, verbis quidem odisti,
Re ipsa autem cum parricidis conuersaris.
Ego igitur neque vnquam, si quis mihi
Afferret haec dona, quae tibi in delicijs sunt,
Propter ea me illis subijcere velim. tibi lauta
Consistat mensa, & affluat victus,
Mihi tantum sit quod me non excruciet,
Pabulum, tuum honorem non desidero.
Neque tu si sana esses cuperes: nunc verò cùm posses
Optimi patris filia vocari, voceris
Filia matris: sic plurimis videbere mala,
Vtpote quae mortuum patrem & amicos prodis tuos.

Cho. *Ne quid iracundè propter Deum, nam sermoni*
Vtrinsque inest magna vtilitas, si tu scias

ἐγὼ δ' Ὀρέστην τῶνδε προσμένουσ' ἀεὶ
παυστῆρ' ἐφήξειν ἡ τάλαιν' ἀπόλλυμαι, 305
μέλλων γὰρ αἰεὶ δρᾶν τι, τὰς οὔσας τέ μου
καὶ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορεν.
ἐν οὖν τοιούτοις, οὔτε σωφρονεῖν, φίλαι,
οὔτ' εὐσεβεῖν πάρεστιν, ἀλλ' ἐν τοῖς κακοῖς
πολλή γ' ἀνάγκη κἀπιτηδεύειν κακά. 310

Χο. Φέρ' εἰπέ, πότερον ὄντος Αἰγίσθου πέλας
λέγεις τάδ' ἡμῖν, ἢ βεβῶτος ἐκ δόμων;

Ηλ. Ἦ κάρτα· μὴ δόκει μ' ἄν, εἴπερ ἦν πέλας,
θυραῖον οἰχνεῖν· νῦν δ' ἀγροῖσι τυγχάνει.

Χο. Ἦ κἂν ἐγὼ θαρσοῦσα, μᾶλλον ἐς λόγους 315
τοὺς σοὺς ἱκοίμην, εἴπερ ὧδε ταῦτ' ἔχει.

Ηλ. Ὡς νῦν ἀπόντος, ἱστόρει τί σοι φίλον.

Χο. Καὶ δή σ' ἐρωτῶ τοῦ κασιγνήτου, τί φῄς,
ἥξοντος, ἢ μέλλοντος; εἰδέναι θέλω.

Ηλ. Φησίν γε· φάσκων δ', οὐδὲν ὧν λέγει ποιεῖ. 320

Χο. Φιλεῖ γὰρ ὀκνεῖν πρᾶγμ' ἀνὴρ πράσσων μέγα.

Ηλ. Καὶ μὴν ἔγωγ' ἔσωσ' ἐκεῖνον οὐκ ὄκνῳ.

Χο. Θάρσει· πέφυκεν ἐσθλός, ὥστ' ἀρκεῖν φίλοις.

Ηλ. Πέποιθ', ἐπεί τἂν οὐ μακρὰν ἔζων ἐγώ.

Χο. Μὴ νῦν ἔτ' εἴπῃς μηδέν· ὡς δόμων ὁρῶ 325
τὴν σὴν ὅμαιμον, ἐκ πατρὸς ταὐτοῦ φύσιν
Χρυσόθεμιν, ἔκ τε μητρός, ἐντάφια χεροῖν
φέρουσαν, οἷα τοῖς κάτω νομίζεται.

Χρ. Τίν' αὖ σὺ τήνδε πρὸς θυρῶνος ἐξόδοις
ἐλθοῦσα φωνεῖς, ὦ κασιγνήτη, φάτιν; 330
κοὐδ' ἐν χρόνῳ μακρῷ διδαχθῆναι θέλεις,
θυμῷ ματαίῳ μὴ χαρίζεσθαι κενά.
καίτοι τοσοῦτόν γ' οἶδα κἀμαυτήν, ὅτι
ἀλγῶ 'πὶ τοῖς παροῦσιν, ὥστ' ἄν, εἰ σθένος
λάβοιμι, δηλώσαιμ' ἂν οἷ' αὐτοῖς φρονῶ. 335
νῦν δ' ἐν κακοῖς μοι πλεῖν ὑφειμένῃ δοκεῖ,
καὶ μὴ δοκεῖν μὲν δρᾶν τι, πημαίνειν δὲ μή.
τοιαῦτα δ' ἄλλα καὶ σὲ βούλομαι ποιεῖν·
καίτοι τὸ μὲν δίκαιον, οὐχ ᾗ 'γὼ λέγω,
ἀλλ' ᾗ σὺ κρίνεις. εἰ δ' ἐλευθέραν με δεῖ 340
ζῆν, τῶν κρατούντων ἐστὶ πάντ' ἀκουστέα.

Ηλ. Δεινόν γέ σ' οὖσαν πατρὸς οὗ σὺ παῖς ἔφυς,
κείνου λελῆσθαι, τῆς δὲ τικτούσης μέλειν.
ἅπαντα γάρ σοι τἀμὰ νουθετήματα,
κείνης διδακτά, κοὐδὲν ἐκ σαυτῆς λέγεις. 345
ἔπειθ' ἑλοῦ γε θάτερ', ἢ φρονεῖν κακῶς,
ἢ τῶν φίλων φρονοῦσα, μὴ μνήμην ἔχειν.
ἥτις λέγεις μὲν ἀρτίως, ὡς εἰ λάβοις
σθένος, τὸ τούτων μῖσος ἐκδείξειας ἄν·
ἐμοῦ δὲ πατρὶ πάντα τιμωρουμένης. 350
οὔτε ξυνέρδεις, τήν τε δρῶσαν ἐκτρέπεις.
οὐ ταῦτα πρὸς κακοῖσι δειλίαν ἔχει;
ἐπεὶ δίδαξον, ἢ μάθ' ἐξ ἐμοῦ, τί μοι
κέρδος γένοιτ' ἂν τῶνδε ληξάσῃ γόων.
οὐ ζῶ; κακῶς μέν, οἶδ', ἐπαρκούντως δ' ἐμοί. 355
λυπῶ δὲ τούτους, ὥστε τῷ τεθνηκότι
τιμὰς προσάπτειν, εἴ τις ἔστ' ἐκεῖ χάρις.
σὺ δ' ἡμὶν ἡ μισοῦσα, μισεῖς μὲν λόγῳ,
ἔργῳ δὲ τοῖς φονεῦσι τοῦ πατρὸς ξύνει.
ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἄν ποτ', οὐδ' εἴ μοι τὰ σὰ 360
μέλλοι τις οἴσειν δῶρ', ἐφ' οἷσι νῦν χλιδᾷς,
τούτοις ὑπεικάθοιμι. σοὶ δὲ πλουσία
τράπεζα κείσθω, καὶ περιρρείτω βίος.
ἐμοὶ γὰρ ἔστω τοὐμὲ μὴ λυπεῖν μόνον
βόσκημα· τῆς σῆς δ' οὐκ ἐρῶ τιμῆς τυχεῖν. 365
οὐδ' ἂν σύ, σώφρων γ' οὖσα. νῦν δ' ἐξὸν πατρὸς
πάντων ἀρίστου παῖδα κεκλῆσθαι, καλοῦ
τῆς μητρός. οὕτω γὰρ φανῇ πλείστοις κακή,
θανόντα πατέρα καὶ φίλους προδοῦσα σούς.

Χο. Μηδὲν πρὸς ὀργήν, πρὸς θεῶν· ὡς τοῖς λόγοις 370
ἔνεστιν ἀμφοῖν κέρδος, εἰ σὺ μὲν μάθοις

τοῖς

τοῖς τῶνδε χρῆσθαι, τοῖς δὲ σοῖς αὕτη πάλιν.

Χρ. Ἐγὼ μὲν, ὦ γυναῖκες, ἠθάς εἰμί πως
τῶν τῆσδε μύθων· οὐδ' ἂν ἐμνήσθην ποτὲ,
εἰ μὴ κακὸν μέγιστον εἰς αὐτὴν ἰὸν 365
ἤκουσ', ὃ ταύτην τῶν μακρῶν σχήσει γόων.

Ηλ Φέρ' εἰπὲ δὴ τὸ δεινόν. εἰ γὰρ τῶνδέ μοι
μεῖζόν τι λέξεις, οὐκ ἂν ἀντείποιμ' ἔτι.

Χρ. Ἀλλ' ἐξερῶ σοι πᾶν ὅσον κάτοιδ' ἐγώ.
μέλλουσι γάρ σ', εἰ τῶνδε μὴ λήξεις γόων, 380
ἐνταῦθα πέμψειν, ἔνθα μήποθ' ἡλίου
φέγγος προσόψει, ζῶσα δ' ἐν κατηρεφεῖ
στέγῃ, χθονὸς τῆσδ' ἐκτὸς, ὑμνήσεις κακά.
πρὸς ταῦτα φράζου, καί με μήποθ' ὕστερον
παθοῦσα μέμψῃ. νῦν γὰρ ἐν καλῷ φρονεῖν. 538

Ηλ. Ἦ ταῦτα δή με καὶ βεβούλευνται ποιεῖν;

Χρ. Μάλισθ'· ὅταν περ οἴκαδ' Αἴγισθος μόλῃ.

Ηλ. Ἀλλ' ἐξίκοιτο τοῦδέ γ' οὕνεκ' ἐν τάχει.

Χρ. Τίν', ὦ τάλαινα, τόνδ' ἐπηράσω λόγον;

Ηλ. Ἐλθεῖν ἐκεῖνον, εἴ τι τῶνδε δρᾶν νοεῖ. 390

Χρ. Ὅπως πάθῃς τί χρῆμα; ποῦ ποτ' εἶ φρενῶν;

Ηλ. Ὅπως ἀφ' ὑμῶν ὡς προσώτατ' ἐκφύγω.

Χρ. Βίου δὲ τοῦ παρόντος οὐ μνείαν ἔχεις;

Ηλ. Καλὸς γὰρ οὑμὸς βίοτος, ὥστε θαυμάσαι.

Χρ. Ἀλλ' ἦν ἄν, εἰ σύ γ' εὖ φρονεῖν ἠπίστασο. 395

Ηλ. Μή μ' ἐκδίδασκε τοῖς φίλοις εἶναι κακήν.

Χρ. Ἀλλ' οὐ διδάσκω τοῖς κρατοῦσι δ' εἰκαθεῖν.

Ηλ. Σὺ ταῦτα θώπευ'· οὐκ ἐμοὺς τρόπους λέγεις.

Χρ. Καλόν γε μέντοι μὴ 'ξ ἀβουλίας πεσεῖν.

Ηλ. Πεσούμεθ', εἰ χρή, πατρὶ τιμωρούμενοι. 400

Χρ. Πατὴρ δὲ τούτων (οἶδα) συγγνώμην ἔχει.

Ηλ. Ταῦτ' ἐστὶ τἄπη πρὸς κακῶν ἐπαινέσαι.

Χρ. Σὺ δ' οὐχὶ πείσῃ καὶ συναινέσεις ἐμοί;

Ηλ. Οὐ δῆτα. μήπω νοῦ τοσόνδ' εἴην κενή.

Χρ. Χωρήσομαί τ' ἄρ' οἶπερ ἐστάλην ὁδοῦ. 405

Ηλ. Ποῖ δ' ἐμπορεύῃ; τῷ φέρεις τάδ' ἔμπυρα;

Χρ. Μήτηρ με πέμπει πατρὶ τυμβεῦσαι χοάς.

Ηλ. Πῶς εἶπας; ἦ τῷ δυσμενεστάτῳ βροτῶν;

Χρ. Ὃν ἔκταν' αὐτή. τοῦτο γὰρ λέξαι θέλεις.

Ηλ. Ἐκ τοῦ φίλων πεισθεῖσα; τῷ τοῦτ' ἤρεσεν; 410

Χρ. Ἐκ δείματός του νυκτέρου, δοκεῖν ἐμοί.

Ηλ. Ὦ θεοὶ πατρῷοι, συγγένεσθέ γ' ἀλλὰ νῦν.

Χρ. Ἔχεις τι θάρσος τοῦδε τοῦ τάρβους πέρι;

Ηλ. Εἴ μοι λέγοις τὴν ὄψιν, εἴποιμ' ἂν τότε.

Χρ. Ἀλλ' οὐ κάτοιδα, πλὴν ἐπὶ σμικρὸν φράσαι. 415

Ηλ. Λέγ' ἀλλὰ τοῦτο. πολλά τοι σμικροὶ λόγοι
ἔσφηλαν ἤδη καὶ κατώρθωσαν βροτούς.

Χρ. Λόγος τις αὐτήν ἐστιν εἰσιδεῖν πατρὸς
τοῦ σοῦ τε κἀμοῦ δευτέραν ὁμιλίαν,
ἐλθόντος ἐς φῶς· εἶτα τόνδ' ἐφέστιον 420
πῆξαι λαβόντα σκῆπτρον, οὑφόρει ποτὲ
αὐτὸς, τανῦν δ' Αἴγισθος. ἔκ τε τοῦδ' ἄνω
βλαστεῖν βρύοντα θαλλὸν, ᾧ κατάσκιον
πᾶσαν γενέσθαι τὴν Μυκηναίων χθόνα.
τοιαῦτά του παρόντος, ἡνίχ' Ἡλίῳ 425
δείκνυσι τοὔναρ, ἔκλυον ἐξηγουμένου.
πλείω δὲ τούτων οὐ κάτοιδα, πλὴν ὅτι
πέμπει με κείνη τοῦδε τοῦ φόβου χάριν.
πρός νυν θεῶν σε λίσσομαι τῶν ἐγγενῶν,
ἐμοὶ πιθέσθαι, μηδ' ἀβουλίᾳ πεσεῖν· 430
εἰ γάρ μ' ἀπώσῃ, σὺν κακῷ μέτει πάλιν.

Ηλ. Ἀλλ' ὦ φίλη, τούτων μὲν ὧν ἔχεις χεροῖν,
τύμβῳ προσάψῃς μηδέν. οὐ γάρ σοι θέμις,
οὐδ' ὅσιον, ἐχθρᾶς ἀπὸ γυναικὸς ἱστάναι
κτερίσματ', οὐδὲ λουτρὰ προσφέρειν πατρί. 435
ἀλλ' ἢ πνοαῖσιν, ἢ βαθυσκαφεῖ κόνει
κρύψον νιν, ἔνθα μή ποτ' εἰς εὐνὴν πατρὸς
τούτων προσέρψει μηδέν. ἀλλ' ὅταν θάνῃ,
κειμήλι' αὐτῇ ταῦτα σωζέσθω κάτω.
ἀρχὴν δ' ἄν, εἰ μὴ τλημονεστάτη γυνὴ 440

Huius sermone uti, & hac vicissim tuo.

Chr. *Ego quidem sum olim talia audire*
Ex hac assuefacta sum: neque vnquam mentio eius fit,
Quia aliquid magni mali ei imminere audiam,
Quod ne diutius ingeat, cohercebit ipsam.

Ele. *Age dic quid hoc calamitatis est? si enim mihi aliquid*
His malis grauius annunciaris, non contradicam.

Chr. *Eloquar rem totam, quantum quidem ego scio;*
Decreuerunt enim te, si non lugere desines,
Eo ablegare, vbi non amplius vnquam
Solis lumen aspicias, viua verò in conmunito
Aedificio extra hanc terram, tuam decantes miseriam.
Hac igitur expende, nec me postea
Malo accepto accuses, nunc enim sapere tibi opportunũ est.

Ele. *Sersóne hac de me decreta sunt?*

Chr. *Planè, & quidẽ fiet quàm primũ Aegisthus domum redierit.*

Ele. *Atqui mea causa quàm primum reuertatur.*

Chr. *Quamobrem hoc misera optas?*

Ele. *Vt veniat, si quid tale in animo habet.*

Chr. *An vt aliquid triste patiaris? Quid sic mente deerras?*

Ele. *Vt à vobis quàm longissimè aufugiam.*

Chr. *Nec prasentis vita memoria fuit tibi?*

Ele. *Mirum verò quàm nunc suauem vitam agam.*

Chr. *Sed ageres quidem, si tu recte sapere didicisses:*

Ele. *Ne doce me vt amicis parum fida sim.*

Chr. *Non hoc doceo, sed vt potentioribus cedas.*

Ele. *Tu illis assentare, alienum hoc est à moribus meis.*

Chr. *Hoc nempe decet temeritate quadam ruere.*

Ele. *Ruamus siquidem oportet, modò patris necem vlciscamur.*

Chr. *Pater scio ipse tibi veniam concedet.*

Ele. *Hac sunt consilia, qua ignaui probant.*

Chr. *Tu igitur non obedies? neque auscultabis mihi?*

Ele. *Non sanè, nondum enim ita sum destituta mente.*

Chr. *Pergam igitur ire eò quò missa sum.*

Ele. *Quònam vadis? aut quò fers ista sacra?*

Chr. *Mater mittit me vt patris tumulo inferias afferam.*

Ele. *Quid narras? num inimicissimo homi num?*

Chr. *Quem occidit ipsa, hoc enim dicere volebas.*

Ele. *Num ab amicis persuasa facit hoc? quis autor est?*

Chr. *Terriculamento nocturno mota, vt mihi videtur.*

Ele. *O dij patrij! adeste nunc quaso maximè.*

Chr. *An spem aliquam concepisti ex isto pauore?*

Ele. *Vbi visionem expones mihi, tunc dicam.*

Chr. *Sed parum est, quod hac de re dicere possum.*

Ele. *Dic ergo, sapè enim breuia dicta*
Deceperunt, & erexerunt homines.

Chr. *Aiunt ipsam vidisse patrem*
Tuum ac meum quasi iterum reuiuiscentem
In lucem huc rediisse, deinde in domo
Fixisse sceptrum acceptum, quod olim gestare solebat,
Nunc verò illud AEgisthus gerit: ex illo autem
In altum succreuisse germinantem ramum, quo
Toto Mycenarum terra obumbrata sit.
Hoc mihi quidam, qui tunc audiuit, cùm ipsa soli
Narrauit somnium, indicauit:
Plura his non noui, praterquam quòd
Ad patris sepulchrũ ipsa me propter hunc terrorem misit.
Per Deos patrios te obsecro
Vt mihi auscultes, nec imprudentia ruas.
Nam si me nunc repelles, postea malo coacta reuocabis.

Ele. *Sed ô chara soror, horum qua manibus portas,*
Nihil sepulchro admoneas, non enim fas est
Nec pium, ab inimica muliere afferre
Inferias aut libationes patri.
Sed vel abiice, vel sub alto puluere
Alicubi occulta, vt nunquam ad sepulchrum patris
Quidquam horum perueniat, verùm donec moriatur ipsa
Sub terra ei iste thesaurus asseruetur.
Et nisi omnino ipsa profligatissima mulier

3 ὡς ἔμολες αἰανὴ
4 τᾷδε γᾷ.
5 εὖτε γὰρ ὁ ποντισθεὶς
6 μυρτίλος ἐκοιμάθη 510
7 παγχρύσων δίφρων
8 δυστάνοις αἰκίαις
9 πρόρριζος ἐκριφθεὶς,
10 οὔ τί πω
11 ἔλειπεν ἐκ τοῦδ' οἴκου 515
12 πολύπονος αἰκία —

ΙΑΜΒΟΙ.

ΚΛ. Ἀνειμένη μὲν (ὡς ἔοικας) αὖ στρέφῃ.
οὐ γὰρ πάρεστ' αἴγισθος, ὅς σ' ἐπεῖχ' ἀεὶ
μή τοι θυραίαν γ' οὖσαν αἰσχύνειν φίλους·
νῦν δ' ὡς ἄπεστ' ἐκεῖνος, οὐδὲν ἐντρέπῃ 520
ἐμοῦ γε. καίτοι πολλὰ πρὸς πολλούς με δὴ
ἐξεῖπας, ὡς θρασεῖα καὶ πέρα δίκης
ἄρχω, καθυβρίζουσα καὶ σὲ καὶ τὰ σά.
ἐγὼ δ' ὕβριν μὲν οὐκ ἔχω, κακῶς δέ σε
λέγω, κακῶς κλύουσα πρὸς σέθεν θαμά. 525
πατὴρ γὰρ, οὐδὲν ἄλλο σοὶ πρόσχημ' ἀεὶ,
ὡς ἐξ ἐμοῦ τέθνηκεν. ἐξ ἐμοῦ· καλῶς
ἔξοιδα, τῶνδ' ἄρνησις οὐκ ἔνεστί μοι.
ἡ γὰρ δίκη νιν εἷλεν, οὐκ ἐγὼ μόνη,
ᾗ χρῆν σ' ἀρήγειν, εἰ φρονοῦσ' ἐτύγχανες. 530
ἐπεὶ πατὴρ οὗτος σὸς, ὃν θρηνεῖς ἀεὶ,
τὴν σὴν ὅμαιμον μοῦνος ἑλλήνων ἔτλη
θῦσαι θεοῖσιν, οὐκ ἴσον καμὼν ἐμοὶ
λύπης, ὅτ' ἔσπειρ', ὥσπερ ἡ τίκτουσ' ἐγώ.
εἶεν. δίδαξον δή με τοῦ χάριν τίνων 535
ἔθυσεν αὐτήν. πότερον ἀργείων ἐρεῖς;
ἀλλ' οὐ μετῆν αὐτοῖσι τήν γ' ἐμὴν κτανεῖν.
ἀλλ' ἀντ' ἀδελφοῦ δῆτα μενέλεω κτανὼν
τἄμ', οὐκ ἔμελλε τῶνδέ μοι δώσειν δίκην;
πότερον ἐκείνῳ παῖδες οὐκ ἦσαν διπλοῖ, 540
οὓς τῆσδε μᾶλλον εἰκὸς ἦν θνήσκειν, πατρὸς
καὶ μητρὸς ὄντας, ἧς ὁ πλοῦς ὅδ' ἦν χάριν;
ἢ τῶν ἐμῶν ἅδης τιν' ἵμερον τέκνων
ἢ τῶν ἐκείνης ἔσχε δαίσασθαι πλέον;
ἢ τῷ πανώλει πατρὶ τῶν μὲν ἐξ ἐμοῦ 545
παίδων πόθος παρεῖτο, μενέλεω δ' ἐνῆν;
οὐ ταῦτ' ἀβούλου καὶ κακοῦ γνώμην πατρός;
δοκῶ μὲν, εἰ καὶ σῆς δίχα γνώμης λέγω.
φαίη δ' ἂν ἡ θανοῦσά γ', εἰ φωνὴν λάβοι.
ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ εἰμὶ τοῖς πεπραγμένοις 550
δύσθυμος· εἰ δὲ σοὶ δοκῶ φρονεῖν κακῶς,
γνώμην δικαίαν σχοῦσα τοὺς πέλας ψέγε.

ΗΛ. Ἐρεῖς μὲν οὐχὶ νῦν γέ μ' ὥς τι ἄρξασα
λυπηρὸν εἶτα σοῦ τάδ' ἐξήκουσ' ὕπο·
ἀλλ' ἢν ἐφῇς μοι, τοῦ τεθνηκότος θ' ὕπερ 555
λέξαιμ' ἂν ὀρθῶς, τῆς κασιγνήτης θ' ὁμοῦ.

ΚΛ. Καὶ μὴν ἐφίημ'· εἰ δέ μ' ὧδ' ἀεὶ λόγους
ἐξῆρχες, οὐκ ἂν ἦσθα λυπηρὰ κλύειν. —

ΗΛ. Καὶ δὴ λέγω σοι. πατέρα φῂς κτεῖναι. τίς ἂν
τούτου λόγος γένοιτ' ἂν αἴσχιον ἔτι, 560
εἴτ' οὖν δικαίως, εἴτε μή; λέξω δέ σοι
ὡς οὐ δίκῃ γ' ἔκτεινας, ἀλλά σ' ἔσπασε
πειθὼ κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ᾧ τανῦν ξύνει.
ἐροῦ δὲ τὴν κυναγὸν ἄρτεμιν, τίνος
ποινὰς τὰ πολλὰ πνεύματ' ἔσχ' ἐν αὐλίδι. 565
ἢ 'γὼ φράσω· κείνης γὰρ οὐ θέμις μαθεῖν.
πατήρ ποθ' οὑμὸς, ὡς ἐγὼ κλύω, θεᾶς
παίζων κατ' ἄλσος, ἐξεκίνησεν ποδοῖν
στικτὸν κεράστην ἔλαφον, οὗ κατὰ σφαγὰς
ἐκκομπάσας ἔπος τι τυγχάνει βαλών. 570
κἀκ τοῦδε μηνίσασα λητῴα κόρη
κατεῖχ' ἀχαιοὺς, ὡς πατὴρ ἀντίσταθμον

Quàm multarum calamitatum causa
Huic terra fuisti.
Ex quo enim submersus
Myrtilus interiit
Ex aureo curru
Tristi contumelia
Praeceps deiectus,
Ab eo tempore nunquam
Ab hac domo recessit
Plena aerumnarum calamitas.

IAMBI.

Soluta rursum videris circumuagari,
Quia AEgisthus abest, qui te cohibere solebat,
Ne foris obambulans amicos maledictis tuis deformares.
Nunc quia ille non adest nihil vereris
Me matrem, & quidem multa ad multos
Dixisti de me, quam petulanter & iniustè
Imperare soleam, téque ac tuos contumelia afficere.
Ego vero contumeliosa non sum, maledico autem
Tibi maledictis prius à te saepe lacerata.
Pater enim tibi unicus praetextus est,
Qui à me occisus est, à me inquam, honestè
Quod scio. Nec est causa cur haec facta negem.
Iusta enim ultio ipsum interfecit, non ego sola,
Cui te, si saperes, opem ferre conueniebat.
Quoniam idem iste tuus pater, quem perpetuò deploras,
Tuam Germanam solus ex Graecis ausus fuit
Mactare diis: Non enim ille parem sustinuit
Laborem gignendo, sicut ego parturiendo.
Age dic mihi, ob quam causam, aut cuius gratia,
Mactauit eam? An propter Graecos dices?
Sed non conueniebat, ut propter eos mea interficeretur filia,
At propter fratrem opinor fecit. Verùm cùm interfecerit
Filiam meam, an non debuit mihi dare poenas?
An Menelao ipsi non erant gemini liberi?
Quos magis quàm nostram filiam conueniebat mori, utpote ex patre illo
Et matre natos, cuius gratia suscepta erat expeditio?
An Pluto meos liberos magis,
Quam illius deuorare appetebat?
An perditissimo patri liberi ex me suscepti
Curae non erant, frater autem curae erat?
An non hoc patris est stulti ac mali?
Ego quidem sic statuo, quamuis tu non mecum sentis.
Quod & illa perempta soror affirmaret, si loqui posset.
Ego igitur propter hoc facinus
Minimè doleo. Si vero tibi non rectè sentire videor,
Cũ causam iustã habeam, reprehẽdas sanè propinquos tuos.

Ele. *Non quidẽ hoc dicere potes, quòd à me prius irritata, ista dixeris.*
Sed si tu permiseris mihi, de patre mortuo
Rectè respondebo tibi, ac de sorore simul.

Cly. *Age permitto: nam si ad hunc modum sermone*
Me semper adorta fuisses, nequaquã ista tristia audiuisses.

Ele. *Audi igitur: Patrem ais te interfecisse,*
Quo quid turpius dici potest.
Siue iustè seu iniustè feceris? Ostendam verò tibi
Quàm non iustè interfeceris, sed tibi ut faceres
Persuasit vir malus, qui cum nunc habitas.
Interroga verò venatricem Dianam, propter cuius
Poenam retinuerit classem in Aulide,
Aut ipsa dicam, nam ex illa non fas est audire,
Pater meus aliquando, ut ego audiui,
Cùm in luco Diana luderet, excitauit pedibus,
Notis signatum ceruum, Quem cùm mactaret,
Exultans sermonem quendam iactasse dicitur,
Propter quem sermonem indignata Latonae filia
Detinuit Graecos, donec pater pro compensatione

Fera, suam mactaret filiam.
Sic res acta est. Non enim dimissio
Erat exercitui, neque domum nec ad Ilium. (tandem
Propter quam causam ipse coactus, diuque repugnans vix
Perpulsus est vt eam mactaret, nō in hoc Menalao gratificās.
Quòd si, dicam enim quod etiam ad te attinet, vt fratrem
Iuuaret, id fecisset. An ob eam causam
A te ipsum interfici oportebat? Qua lege?
Nam vide si statues istam legem hominibus,
Ne malum tibi ipsi & pœnitentiam accersas.
Si enim alium pro alio occidere oportebat, tu quidem
Prima morieris, vt iustas pœnas persoluas.
Sed vide ne excusationem, quæ nulla est, afferas:
Dic enim mihi, nisi graue est, propter quam causam
Nunc in tanta turpitudine viuis,
Et cōcūbis cū isto conscelerato ac deuoto capite, quo adiuta
Patrem prius meum interfecisti?
Et liberos procreas, ac priores illos legitimos
Et ex legitimè coniunctis prognatos eiicis.
Quomodo quis talia laudet? An hoc fortè dices,
Quod ita peremptam filiam vlciscaris?
Malè quidem, si sic dicis: non enim honestum est
Inimicis filiæ causa nubere.
Neque admoneri te sinis,
Sed statim hoc in ore habes, quòd te matrem
Contumeliis traducimus. Egoque adeò te dominam
Non minus quàm matrem erga nos esse indico,
Quæ vitam miseram viuo, & à te
Iniuriis multis afficior, & à tuo cohabitatore.
Atque ille alter in exilio, qui manus tuas ægrè effugit,
Infœlix Orestes miserrime viuit,
Quem sæpè à me ali, vt te interficiat,
Obiicere soles. & id quidem si potuissem,
Fecissem sanè quod scias: Ob hanc igitur causam
Prædica de me, si vis, apud omnes, quod sim mala,
Et petulanter maledica, & impudens.
Nam si his vitiis obnoxia sum,
Propemodum non degenero à tua natura.

Cho. Video ipsam ira tumescentem, vtrum verò iustè
Irascatur, rationem non capio.

Cly. Quo consilio me aduersus hanc vti oportet,
Quæ ad hunc modum matrem contumeliis afficit?
Præsertim hac ætate. An verò non videtur (cundia?
Ad quoduis facinus hæc progressura esse absque omni vere

Ele. Imò, vt scias, me quidem horum pudet,
Etsi tu non credis: atque satis agnosco
Quàm importuna hæc sint, méque parum deceant,
Sed acerbitas animi tui, & tua facinora
Mihi per vim istas voces exprimunt:
A turpibus enim turpia discuntur.

Cly. O bestia impudens! an mea dicta
Et facta te multa dicere cogunt?

Ele. Tu dicis hoc, non ego: Tu enim
Ista facis, ex factis verò sermo oritur.

Cly. Atqui per Dianam, hanc audaciam
Non feres impunitam, vbi ÆEgisthus domum redierit.

Ele. Vide, nunc ira incenderis, quæ mihi permisisti prius
Vt dicerem quæ vellem, neque potes audire.

Cly. Non igitur me sines, vt fausto omine
Rem diuinā faciam, postquā tibi permisi vt omnia diceres?

Ele. Sino, iubeo, sacrifica, neque est quod accuses
Os meum, non enim efferar sermone amplius.

Cly. Tu ancilla, quæ ades aufer incensa,
Ex variis frugibus, vt Phœbo preces,
Quæ me his terroribus liberent, effundam.
Audi nunc Apollo, qui in foribus sedem habes,
Occultam hanc meā precationem, non enim vt inter amicos
Loqui tutum est, neque omnia reuelare oportet
Palàm, cum hæc propè adstet,

τοῦ θηρὸς ἀνθύσειε τὴν αὐτοῦ κόρην.
ὧδ' ἦν τὰ κείνης θύματ'· οὐ γὰρ ἦν λύσις
ἄλλη στρατῷ πρὸς οἶκον, οὐδ' εἰς Ἴλιον. 575
ἀνθ' ὧν βιασθεὶς πολλὰ, κἀντιβὰς, μόλις
ἔθυσεν αὐτὴν, οὐχὶ Μενέλεω χάριν.
εἰ δ' οὖν (ἐρῶ γὰρ καὶ τὸ σὸν) κεῖνον θέλων
ἐπωφελῆσαι, ταῦτ' ἔδρα, τούτου θανεῖν
χρῆν αὐτὸν οὕνεκ' ἐκ σέθεν; ποίῳ νόμῳ; 580
ὅρα τιθεῖσα τόνδε τὸν νόμον βροτοῖς,
μὴ πῆμα σαυτῇ καὶ μετάγνοιαν τίθῃς.
εἰ γὰρ κτενοῦμεν ἄλλον ἀντ' ἄλλου, σύ τοι
πρώτη θάνοις ἂν, εἰ δίκης γε τυγχάνοις.
ἀλλ' εἰσόρα μὴ σκῆψιν οὐκ οὖσαν τίθῃς. 585
εἰ γὰρ θέλεις, δίδαξον ἀνθ' ὅτου τανῦν
αἴσχιστα πάντων ἔργα δρῶσα τυγχάνεις,
ἥτις ξυνεύδεις τῷ παλαμναίῳ, μεθ' οὗ
πατέρα τὸν ἁμὸν πρόσθεν ἐξαπώλεσας,
καὶ παιδοποιεῖς, τοὺς δὲ πρόσθεν εὐσεβεῖς 590
κἀξ εὐσεβῶν βλαστόντας ἐκβαλοῦσ' ἔχεις.
πῶς ταῦτ' ἐπαινέσαιμ' ἂν; ἢ καὶ τοῦτ' ἐρεῖς,
ὡς τῆς θυγατρὸς ἀντίποινα λαμβάνεις;
αἰσχρῶς δ', ἐὰν καὶ λέγῃς· οὐ γὰρ καλὸν
ἐχθροῖς γαμεῖσθαι τῆς θυγατρὸς οὕνεκα. 595
ἀλλ' οὐ γὰρ οὐδὲ νουθετεῖν ἔξεστί σε,
ἣ πᾶσαν ἵης γλῶσσαν ὡς τὴν μητέρα
κακοστομοῦμεν. καί σ' ἔγωγε δεσπότιν
ἢ μητέρ' οὐκ ἔλασσον εἰς ἡμᾶς νέμω,
ἣ ζῶ βίον μοχθηρὸν, ἔκ τε σοῦ κακοῖς 600
πολλοῖς ἀεὶ ξυνοῦσα, τοῦ τε συννόμου.
ὁ δ' ἄλλος ἔξω χεῖρα σὴν μόλις φυγὼν,
τλήμων Ὀρέστης δυστυχῆ τρίβει βίον.
ὃν πολλὰ δή μ' ἐπὶ σοὶ τρέφειν μιάστορα
ἐπῃτιάσω· καὶ τόδ', εἴπερ ἔσθενον, 605
ἔδρων ἂν, εὖ τοῦτ' ἴσθι. τοῦδέ γ' οὕνεκα
κήρυσσέ μ' εἰς ἅπαντας, εἴτε χρῇς κακὴν,
εἴτε στόμαργον, εἴτ' ἀναιδείας πλέαν.
εἰ γὰρ πέφυκα τῶνδε τῶν ἔργων ἴδρις,
σχεδόν τι τὴν σὴν οὐ καταισχύνω φύσιν. 610

ΧΟ. Ὁρῶ μένος πνέουσαν· εἰ δὲ σὺν δίκῃ
ξύνεστι, τοῦδε φροντίδ' οὐκέτ' εἰσορῶ.

ΗΛ. Ποίας δέ μοι δεῖ πρός γε τήνδε φροντίδος,
ἥτις τοιαῦτα τὴν τεκοῦσαν ὕβρισε,
καὶ ταῦτα τηλικοῦτος; ἆρ' οὔ σοι δοκεῖ 615
χωρεῖν ἂν εἰς πᾶν ἔργον αἰσχύνης ἄτερ;

ΗΛ. Εὖ νῦν ἐπίστω τῶνδέ μ' αἰσχύνην ἔχειν,
κεἰ μὴ δοκῶ σοι. μανθάνω δ' ὁθούνεκα
ἔξωρα πράσσω κοὐκ ἐμοὶ προσεικότα.
ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκ σοῦ δυσμένεια καὶ τὰ σὰ 620
ἔργ' ἐξαναγκάζει με ταῦτα δρᾶν βίᾳ.
αἰσχροῖς γὰρ αἰσχρὰ πράγματ' ἐκδιδάσκεται.

ΚΛ. Ὦ θρέμμ' ἀναιδὲς, ἦ σ' ἐγὼ καὶ τἄμ' ἔπη
καὶ τἄργα τἀμὰ πόλλ' ἄγαν λέγειν ποιεῖ.

ΗΛ. Σύ τοι λέγεις νιν, οὐκ ἐγώ. σὺ γὰρ ποιεῖς 625
τοὔργον· τὰ δ' ἔργα τοὺς λόγους εὑρίσκεται.

ΚΛ. Ἀλλ' οὐ μὰ τὴν δέσποιναν Ἄρτεμιν, θράσους
τοῦδ' οὐκ ἀλύξεις, εὖτ' ἂν Αἴγισθος μόλῃ.

ΗΛ. Ὁρᾷς; πρὸς ὀργὴν ἐκφέρῃ, μεθεῖσά μοι
λέγειν ἃ χρῄζοιμ', οὐδ' ἐπίστασαι κλύειν. 630

ΚΛ. Οὔκουν ἐάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμου βοῆς
θῦσαί μ', ἐπειδὴ σοί γ' ἐφῆκα πᾶν λέγειν;

ΗΛ. Ἐῶ, κελεύω, θῦε, μηδ' ἐπαιτιῶ
τοὐμὸν στόμ', ὡς οὐκ ἂν πέρα λέξαιμ' ἔτι.

ΚΛ. Ἔπαιρε δὴ σὺ θύμαθ' ἡ παροῦσά μοι 635
παγκάρπ', ἄνακτι τῷδ' ὅπως λυτηρίους
εὐχὰς ἀνάσχω δειμάτων ἃ νῦν ἔχω.
κλύοις ἂν ἤδη, Φοῖβε προστατήριε,
κεκρυμμένην μου βάξιν. οὐ γὰρ ἐν φίλοις
ὁ μῦθος, οὐδὲ πᾶν ἀναπτύξαι πρέπει 640
πρὸς φῶς, παρούσης τῆσδε πλησίας ἐμοί.

[illegible] 645 ... 650 ... 655 ... 660

Παι. [illegible]

Χο. [illegible]

Παι. [illegible] 665

Χο. [illegible]

Παι. [illegible]

Κλ. [illegible] 670

Παι. [illegible]

Ηλ. [illegible]

Παι. [illegible]

Ηλ. [illegible] 675

Κλ. [illegible]

Παι. [illegible]

Ηλ. [illegible]

Κλ. [illegible] 680

Παι. [illegible] 685 ... 690 ... 695 ... 700 ... 705 ... 710

Ne propter inuidiam, & linguæ petulantiam
Seminet rumores inanes totam per urbem.
Verum sic audi, quemadmodum & ego dicam.
Nam quæ hac nocte spectra vidi,
Geminorum somniorum, hæc mihi ô Rex
Siquidem fausta sunt, fac vt rata eueniant:
Sin autem aduersa, ad inimicos meos illa transmitte,
Et, ne me his opibus si qui forte
Insidiis [illegible] [illegible] patiaris.
Sed præsta vt sic semper incolumis
Domum Atridarum, & hæc regna administrem,
Et fruar consuetudine amicorum, cum quibus nunc conuersor,
Placidósque dies vt agam cum liberis qui erga me
Non malevolentia, aut odio acerbo affecti sunt.
Hæc ô Apollo Lycie clementer audi,
Da [illegible] nobis vt precamur.
Cætera vero omnia etiam me tacente
Existimo te, cum deus sis, iure (videre.
Nam qui ex Ioue prognati sunt, eos consentaneum est omnia

Pæd. *O mulieres hospites quî mihi certum dicet*
Verum hæc domus regis Aegisthi sit?

Cho. *Est ita vt dicis, recte coniecisti.*

Pæd. *Num & hæc regis coniux, vt coniicio,*
[illegible] nam ipsa aspectu certum quiddam præ se fert.

Cho. *Maxime, hæc ipsa adest tibi*

Pæd. *Salue ô Regina, tibi affero nuncium*
Iucundum ab amico [illegible] simul.

Cly. *Amplector hoc dictum. Scire vero ex te*
Hoc primum cupio, quisnam huc te miserit.

Pæd. *Phanoteus Phocensis, rem magnam tibi denuncians.*

Cly. *Quamnam hospes? nam cum a viro amico*
Venias, haud dubie aliquid boni affers.

Pæd. *Mortuus est Orestes, rem paucis absoluam.*

Ele. *Heu me miseram, nunc primum perii.*

Cly. *Quid ais, quid ais hospes? ne istam audias.*

Pæd. *Mortuum inquam esse Oresten, vt prius ita & nunc denuncio.*

Ele. *Occidi misera, nulla sum amplius.*

Cly. *Tu rem tuam age: mihi vero hospes*
Dic verum, quo pacto interiit?

Pæd. *Et ad hoc missus sum, & rem totam exponam.*
Profectus ille est ad celebrem Græciæ
Certaminis occasionem, nempe ad ludos Delphicos,
Cumque audisset præconis voce
Cursum proclamari cuius prima erat denunciatio, (ratione.
Progressus est splendidus cum magna omnium qui aderant admi-
Cum præstanti natura certaminis par esse videretur.
Prodiit itaque inde ferens magnificum victoriæ præmium.
Atque vt ex multis pauca tibi dicam,
Nam eius facta ac virtus mihi nota non erant,
Sed quorumcunque præfecti ludorum constituerunt
Cursuum spaciosorum certamina, vt mos est,
Horum omnium præmia victoria referens
Suspiciebatur, & Argiuum ipsum vocabant,
Nomine Oresten, ac filium Agamemnonis,
Qui celebrem illum exercitum collegisset olim,
Et hæc ita se habebant. Quando vero Deus
Affligit aliquem, tunc ne fortes quidem effugere possunt.
Nam ille altero die, cum equestre
Certamen erat, sole iam primum orto,
Progressus est, vna cum multis aliis curruum ductoribus;
Ex quibus Argiuus vnus erat, Spartanus vnus, duo
Libyci curruum compactorum aurigæ,
Et ipse inter eos Thessalicos equos
Ducens, quintus erat: sextus vero Ætolus
Flauos equos habebat: septimus ex Magnesia,
Octauus Leucippus Aenensis genere.
Nonus ab Athenis diuinitus conditis aduenerat,
Bœotius quidam decimum ducebat currum.
Hi stantes, cum ordinati ludorum præfecti

Sorte loco curribus assignarent,
Ad aeris tubae cantum prosiluerunt, atque simul
Equis hortantur, & lora manibus
Quatiunt, totumque curriculum impletur
Fremitu curruum perstrepentibus: pulvis in altum
Glomeratur, simulque omnes inter se mixti
Non parcebant stimulis, ne aliquis ex ipsis
Alterius rotas & equorum flatus superare posset.
Nam circa terga [illegible] rotarum orbitas
Spumabant, atterebant equorum flatus.
Orestes autem versus extremam columnam
Flectebat semper modiolum rotae, dextro vero laxans
Equo sinistro frenum, attrahebat lora alteri proximo.
Et tamdiu quidem currus omnes erecti stabant,
Donec viri Aenensis equi indomiti
Vi abripiunt se, & ex adverso
Conjectantes tum sextum septimumque curriculum
Frontibus concurrunt cum Libycis curribus.
Ex hoc malo deinde alius in alium
Impingere ac irruere coepit: totus vero implebatur
Crisaeus campus equestri naufragio.
Quod animadvertens Atticus auriga
Extra declinat frena inhibens, equitumque praetervehit
Procellam equestrem confusam in medio.
Orestes vero postremus [illegible] loco
Tenebat equos, in fine se victurum sperans,
Qui cum videret Atticum solum relictum,
Strepitu flagrorum insonuit circa aures velocium
Equorum, illumque persequitur, & ambo aequatis iugis
Ferebantur nunc hic, nunc ille
Frontibus equorum praecurrens.
Et reliquum quidem totum cursum tuto
Confecerat infoelix Orestes stans erecto in curru,
Donec tandem, dum laxat sinistrum lorum,
Equo flectente se, imprudens in extremam columnam
Impingit, & affligit medios rotarum modiolos,
Ita curru delapsus humi volvitur
Una cum flexilibus loris: illo vero in terram deiecto,
Equi medio in cursu dissipati sunt.
Et multitudo, ut adolescentem prolapsum vidit
Ex curru, deplorare ipsum coepit.
Quod tantis rebus effectis ita infoeliciter concidisset:
Ipse vero raptatus per terram, interdum ad coelum
Crura extendebat, donec ipsum caeteri aurigae
Aegre cohibito equorum cursu
Solverunt cruentatum, ut a nemine
Amicorum amplius miserum corpus agnosci posset.
Quem statim rogo impositum combusserunt, atque in parva
Urna de magno corpore cinerem colligentes,
Attulerunt viri Phocenses ad id ordinati,
Ut in patria sepeliatur.
Talia haec sunt, quae assero, relatu quidem
Tristia, nobis vero qui vidimus
Visu atrocissima mala ex omnibus, quae unquam vidimus

Cho. *Vae, veterum dominorum*
Ut videtur penitus interiit genus?

Cly. *O Iuppiter! Quid haec? utrum bona dicam*
An mala? Utilia quidem sunt, attamen hoc triste est:
Quod [illegible] malis meis vitam servo.

Paed. *Quid ita animo anxia es ex isto sermone?*

Cly. *Mirum est liberos parere: neque enim gravi iniuria*
Laesi, eos quos peperimus odisse possumus.

Paed. *Frustra igitur, ut videtur, huc venimus.*

Cly. *Minime frustra: quomodo enim frustra dixeris?*
Quando mihi de mortuo certa afferens indicia
Ades. Qui ex me prognatus,
Ab uberibus meis, & educatione mea descivit, (hac terra
Atque exul inter peregrinos vitam egit, neque postquam ex
Abiit, me vidit unquam: accusans vero me

[illegible] 715

[illegible] 720

[illegible] 725

[illegible] 730

[illegible] 735

[illegible] 740

[illegible] 745

[illegible] 750

[illegible] 755

[illegible] 760

Χο. [illegible] 765

Ηλ. [illegible]

Παι. [illegible] 770

Ηλ. [illegible]

Παι. [illegible]

Ηλ. [illegible] 775

cædis

φόνους πατρῴους δείν' ἐπηπείλει τελεῖν. 780
ὥστ' οὔτε νυκτὸς ὕπνον οὔτ' ἐξ ἡμέρας
ἐμὲ στεγάζειν ἡδύν· ἀλλ' ὁ προστατῶν
χρόνος διῆγέ μ' αἰὲν ὡς θανουμένην.
νῦν δ' ἡμέρᾳ γὰρ τῇδ' ἀπηλλάγην φόβου
πρὸς τῆσδ' ἐκείνου θ'· ἥδε γὰρ μείζων βλάβη 785
ξύνοικος ἦν μοι, τοὐμὸν ἐκπίνουσ' ἀεὶ
ψυχῆς ἄκρατον αἷμα· νῦν δ' ἕκηλά που
τῶν τῆσδ' ἀπειλῶν οὕνεχ' ἡμερεύσομεν.—
Ηλ. Οἴμοι τάλαινα. νῦν γὰρ οἰμῶξαι πάρα
Ὀρέστα τὴν σὴν ξυμφοράν, ὅθ' ὧδ' ἔχων 790
πρὸς τῆσδ' ὑβρίζῃ μητρός. ἆρ' ἔχει καλῶς;
Κλ. Οὔτοι σύ· κεῖνος δ' ὡς ἔχει, καλῶς ἔχει.
Ηλ. Ἄκουε Νέμεσι τοῦ θανόντος ἀρτίως.
Κλ. Ἤκουσεν ὧν δεῖ, κἀπεκύρωσεν καλῶς.
Ηλ. Ὕβριζε· νῦν γὰρ εὐτυχοῦσα τυγχάνεις. 795
Κλ. Οὔκουν Ὀρέστης καὶ σὺ παύσετον τάδε;
Ηλ. Πεπαύμεθ' ἡμεῖς, οὐχ ὅπως σε παύσομεν.
Κλ. Πολλῶν ἂν ἥκοις ξεῖν' ἄξιος τυχεῖν,
εἰ τήνδ' ἔπαυσας τῆς πολυγλώσσου βοῆς.
Παι. Οὐκοῦν ἀποστείχοιμ' ἄν, εἰ τάδ' εὖ κυρεῖ. 800
Κλ. Ἥκιστ'· ἐπείπερ οὔτ' ἐμοῦ κατ' ἀξίαν
πράξειας, οὔτε τοῦ πορεύσαντος ξένου.
ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω· τήνδε δ' ἔκτοθεν βοᾶν
ἔα τά θ' αὑτῆς καὶ τὰ τῶν φίλων κακά.—
Ηλ. Ἆρ' ὑμὶν ὡς ἀλγοῦσα κὠδυνωμένη 805
δεινῶς δακρῦσαι κἀπικωκῦσαι δοκεῖ
τὸν υἱὸν ἡ δύστηνος ὧδ' ὀλωλότα;
ἀλλ' ἐγγελῶσα φροῦδος. ὢ τάλαιν' ἐγώ,
Ὀρέστα φίλταθ', ὥς μ' ἀπώλεσας θανών.
ἀποσπάσας γὰρ τῆς ἐμῆς οἴχῃ φρενὸς 810
αἵ μοι μόναι παρῆσαν ἐλπίδων ἔτι,
σὲ πατρὸς ἥξειν ζῶντα τιμωρόν ποτε,
κἀμοῦ ταλαίνης. νῦν δὲ ποῖ με χρὴ μολεῖν;
μόνη γάρ εἰμι, σοῦ τ' ἀπεστερημένη
καὶ πατρὸς ἤδη. δεῖ με δουλεύειν πάλιν 815
ἐν τοῖσιν ἐχθίστοισιν ἀνθρώπων ἐμοὶ
φονεῦσι πατρός. ἆρά μοι καλῶς ἔχει;
ἀλλ' οὔ τι μὴν ἔγωγε τοῦ λοιποῦ χρόνου
ξύνοικος ἔσομαι· ἀλλὰ τῇδε πρὸς πύλῃ
παρεῖσ' ἐμαυτήν, ἄφιλος αὐανῶ βίον. 820
πρὸς ταῦτα καινέτω τις, εἰ βαρύνεται,
τῶν ἔνδον ὄντων· ὡς χάρις μέν, ἢν κτάνῃ,
λύπη δ', ἐὰν ζῶ· τοῦ βίου δ' οὐδεὶς πόθος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗΚΑ.

στροφὴ α'.

Χο. 1 Ποῦ ποτε κεραυνοὶ Διός, ἢ
2 ποῦ φαέθων Ἅλιος, 825
3 εἰ ταῦτ' ἐφορῶντες
4 κρύπτουσιν ἕκηλοι;
Ηλ. 5 Ἒ ἔ, αἰαῖ.
Χο. 6 Ὦ παῖ, τί δακρύεις;
Ηλ. 7 Φεῦ. 830
Χο. 8 Μηδὲν μέγ' ἀΰσῃς.
Ηλ. 9 Ἀπολεῖς με.
Χο. 10 Πῶς;
Ηλ. 10 Εἰ τῶν φανερῶς οἰ—
12 χομένων εἰς Ἀΐδαν 835
13 ἐλπίδ' ὑποίσεις, κατ' ἐμοῦ
14 τακομένας
15 μᾶλλον ἐπεμβάσῃ.—

ἀντιστροφὴ α'.

Χο. 1 Οἶδα γὰρ ἄνακτ' Ἀμφιάρεων
2 χρυσοδέτοις ἕρκεσι 840
3 κρυφθέντ' ἀπάταισι
4 καὶ νῦν ὑπὸ γαίας
Ηλ. 5 Ἒ ἔ, ἰώ.)
Χο. 6 Πάμψυχον ἀνάσσει.

Propter necem patris, atrocia mihi comminatus est,
Vt neque de nocte, nec interdiu
Suauiter dormire possem, sed tempus imminens
Me semper quasi media in morte iactatam cruciabat.
Hac verò dies me liberauit periculo,
Ne hanc vel illum ampliùs metuam: nam hac maior calamitas
Cohabitabat mihi, meum semper exhauriens
Sanguinem: posthac verò, vt opinor, securè
Quod ad huius minas attinet, vitam transigemus.

Ele. *Va mihi misera, nunc deploranda est*
Tua Oreste calamitas, siquidem cum ita miserè interieris,
Insuper etiam prouris à matre afficeris: nũ sic bene agitur?

Cly. *Non quidem, quod ad te attinet, sed cum illo bene actũ est.*

Ele. *Audi diuina vltio eum, qui tam recèns interiit.*

Cly. *Audiuit eos quos oportuit, & decreuit, rectè.*

Ele. *Esto sanè contumeliosa, nunc enim fœlix es.*

Cly. *At nunquid Orestes, & tu ista sedabitis?*

Ele. *Sed iis sumus, non te sedabimus.*

Cly. *Vel ob hanc causam ò hospes [illegible] gentia meritus es*
Præmia, quod huius petulantem linguam compescuisti.

Pæd. *Abibo igitur, quando ista bene se habent.*

Cly. *Minimè, neque enim hoc me dignum esset,*
Neque hospite illo, qui huc te misit.
Sed ingredere intrò, hanc verò foris deplorare
Suas & amicorum suorum miserias sine.

Ele. *An vos istam dolore aut cura affici,*
Aut omnino lugere existimatis,
Quod filius ipsi ita miserabiliter perijt?
Sed in his malis adhuc perditissima mulier ridet: Heu me miseram!
O charissime frater! quam tuo interitu me perdidisti!
Nam moriens simul abstulisti tecum,
Quæ mihi sola spes erat reliqua.
Te enim necis paterna aliquando vindicem
Et meum aduenturum sperabam, nũc verò quò me vertam?
Sola enim ac deserta sum te fratre amisso,
Et patre. Nunc me rursum seruire oportet
Hominibus inimicissimis,
Interfectoribus patris mei: an bene mecum agitur?
Sed neque ego in posterum illis
Cohabitare potero, sed in his ipsis foribus,
Abiiciens me, deserta ab amicis, ita luctu contabescam:
Hoc si cui eorum, qui intus sunt displicebit, occidat me:
Magnum enim beneficium erit, si quis interficiet,
pœna verò si viuam: iam nullo viuendi desiderio teneor.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. *Vbi tandem fulmina Iouis sunt? aut vbi lucens*
Sol est? An dij ista videntes
Quieti dissimulare possunt?

Ele. *Heu heu.*

Cho. *Filia quid ploras?*

Ele. *Hei mihi,*

Cho. *Ne quid grauius dicas.*

Ele. *Enecas me.*

Cho. *Quomodo?*

Ele. *Si de illis qui certò*
Mortui sunt,
Spem aliquam propones mihi,
Quæ dolore conficior,
Magis molesta eris.

Antistrophe. 1.

Cho. *Scio regem Amphiaraum*
Propter aureum
Monile, cum esset occultatus, proditum esse
Dolo mulierum,
Qui nunc etiam apud inferos,

Ele. *Hei mihi, eheu.*

Cho. *Perpetuò viuens regnat.*

Ele. *Heu.*
Cho. *Sic sanè, sunt enim hæc exitialia.*
Ele. *Deditne pœnas?*
Ch. *Sanè dedit.*
Ele. *Scio, scio: apparuit enim*
Qui curaret
Defunctum: at mihi nemo est.
Nam qui erat,
Interiit, præreptus est.

Strophe 2.

Cho. *Infelix quas miserias sustines?*
Ele. *Id equidem scio, ac nimium experta sum,*
Accumulatis, perpetuis, multis
Atrocibus, & tristissimis malis.
Cho. *Scio quid deplores.*
Ele. *Ne igitur, ne amplius*
Me consoleris, ubi non
Cho. *Quid ais, quid dixisti?*
Ele. *Adest spes, ab illis, qui iisdem ex parentibus*
Optimè nati sunt, auxiliatrix.

Antistrophe 2.

Cho. *Omnibus hominibus naturaliter mors est destinata.*
Ele. *An & hoc omnibus destinatum est, vt in incitatis certa- minibus,*
Quemadmodum ille miser,
Sectilibus loris discerpantur?
Cho. *Inopinatum malum.*
Ele. *Quidni? quando ipse in terra peregrina*
Absque officio manuum mearum?
Cho. *Papæ.*
Ele. *Occubuit, neque sepultura,*
Nec luctu à nobis potitus.

IAMBI.

Chr. *Præ lætitia, ô charissima, impellor*
Vt præter decorum festinanter curram.
Affero enim voluptatem, & liberationem à malis,
Quæ hactenus sustinere ac deplorare solebas.
Ele. *Quo pacto tu inuenias mearum calamitatum*
Remedium, quibus vt medendum sit non video?
Chr. *Adest nobis Orestes, hoc tam certum*
Esse credas, cùm ex me audis, quam qui nunc me aspicis.
Ele. *An tu misera insanis, & in his*
Tuis meisque malis adhuc rides?
Chr. *Non, per patrios lares, contumeliæ causa*
Ista dico, sed dico illum præsto adesse nobis.
Ele. *Me miseram, cuiusnam sermone*
Audito ita facilè credidisti?
Chr. *Non ab alio audiui, sed ipsa hanc coniecturam feci,*
Cùm certa signa perspexerim: idcirco hæc vera esse credo.
Ele. *Quo misera conspecto argumento? quidnam*
Vidisti, vnde tanta spe incaluisti?
Chr. *Audi per deos, vt re cognita*
Deinde vel sapere me vel desipere dicas.
Ele. *Dic igitur, siquidem tibi voluptati est hoc narrare.*
Chr. *Atqui dicam rem omnem quantum scio.*
Nam vbi ad vetus patris sepulchrum veni,
Video ex summo tumulo recentes
Fontes lactis, & ornatum vndique
Bustum patris omni florum genere
Quod cùm video, admirans circumspecto,
Ne quis fortè homo interueniat.
Vt verò omnia tuta esse video,
Ad tumulum accedo propius: atque in extrema conspicor
Pyra recens præsectum capillum:
Et statim vt misera vidi, occurrit mihi
Consueta animo meo charissimi fratris imago,

Ηλ.7 Φεῦ. — 845
Χο.8 Φεῦ δῆτ'· ὀλοὰ γάρ.
Ηλ.9 Ἐδάμη γάρ.
Χο.10 Ναί.
Ηλ.11 Οἶδ', οἶδ'· ἐφάνη γὰρ
12 μελέτωρ ἀμφὶ τὸν ἐν — 850
13 πένθει· ἐμοὶ δ' οὔτις ἔτ' ἔ-
14 σθ'· ὃς γὰρ ἔτ' ἦν,
15 φροῦδος ἀναρπασθείς.—

στροφὴ β'.

Χο.1 Δειλαία δειλαίων κυρεῖς.
Ηλ.2 Κἀγὼ τοῦδ' ἵστωρ, ὑπερίστωρ, — 855
3 πανσύρτῳ παμμήνῳ πολλῶν
4 δεινῶν στυγνῶν τ' αἰῶνι.
Χο.5 Εἴδομεν ἃ θρηνεῖς.
Ηλ.6 Μή με νυν μηκέτι
7 παραγάγῃς ἵν' οὐ. — 860
Χο.8 Τί φῄς;
Ηλ.9 Πάρεισιν ἐλπίδων
10 ἔτι κοινοτόκων
11 εὐπατριδᾶν τ' ἀρωγαί.—

ἀντιστροφὴ β'.

Χο.1 Πᾶσι θνατοῖς ἔφυ μόρος.
Ηλ.2 Ἦ καὶ χαλάργοις ἐν ἁμίλλαις — 865
3 οὕτως ὡς κείνῳ δυστάνῳ
4 τμητοῖς ὁλκοῖς ἐγκῦρσαι;
Χο.5 Ἄσκοπος ἁ λώβα.
Ηλ.6 Πῶς γὰρ οὔκ; εἰ ξένος
7 ἄτερ ἐμᾶν χερῶν. — 870
Χο.8 Παπαῖ. Ηλ. Κέκευθεν οὔτε του
9 τάφου ἀντιάσας,
10 οὔτε γόων παρ' ἡμῶν.—

ΙΑΜΒΟΙ.

Χρ. Ὑφ' ἡδονῆς τοι φιλτάτη διώκομαι,
τὸ κόσμιον μεθεῖσα σὺν τάχει μολεῖν. — 875
φέρω γὰρ ἡδονάς τε κἀνάπαυλαν ὧν
πάροιθεν εἶχες καὶ κατέστενες κακῶν.
Ηλ. Πόθεν δ' ἂν εὕροις τῶν ἐμῶν σὺ πημάτων
ἄρηξιν, οἷς ἴασις οὐκ ἔνεστ' ἰδεῖν;
Χρ. Πάρεστ' Ὀρέστης ἡμίν, ἴσθι τοῦτ' ἐμοῦ — 880
κλύουσ' ἐναργῶς, ὥσπερ εἰσορᾷς ἐμέ.
Ηλ. Ἀλλ' ἦ μέμηνας ὦ τάλαινα, κἀπὶ τοῖς
σαυτῆς κακοῖσι, κἀπὶ τοῖς ἐμοῖς γελᾷς;
Χρ. Μὰ τὴν πατρῴαν ἑστίαν, ἀλλ' οὐχ ὕβρει
λέγω τάδ', ἀλλ' ἐκεῖνον ὡς παρόντα νῷν. — 885
Ηλ. Οἴμοι τάλαινα· καὶ τίνος βροτῶν λόγον
τόνδ' εἰσακούσασ' ὧδε πιστεύεις ἄγαν;
Χρ. Ἐγὼ μὲν ἐξ ἐμοῦ τε κοὐκ ἄλλου, σαφῆ
σημεῖ' ἰδοῦσα, τῷδε πιστεύω λόγῳ.
Ηλ. Τίν' ὦ τάλαιν' ἰδοῦσα πίστιν; ἐς τί μοι — 890
βλέψασα θάλπῃ τῷδ' ἀνηκέστῳ πυρί;
Χρ. Πρός νυν θεῶν ἄκουσον, ὡς μαθοῦσά μου
τὸ λοιπὸν ἢ φρονοῦσαν ἢ μώραν λέγῃς.
Ηλ. Σὺ δ' οὖν λέγ', εἴ σοι τῷ λόγῳ τις ἡδονή.
Χρ. Καὶ δὴ λέγω σοι πᾶν ὅσον κατειδόμην. — 895
ἐπεὶ γὰρ ἦλθον πατρὸς ἀρχαῖον τάφον,
ὁρῶ κολώνης ἐξ ἄκρας νεορρύτους
πηγὰς γάλακτος, καὶ περιστεφῆ κύκλῳ
πάντων ὅσ' ἔστιν ἀνθέων θήκην πατρός.
ἰδοῦσα δ' ἔσχον θαῦμα, καὶ περισκοπῶ — 900
μή πού τις ἡμῖν ἐγγὺς ἐγχρίμπτει βροτῶν.
ὡς δ' ἐν γαλήνῃ πάντ' ἐδερκόμην τόπον,
τύμβου προσεῖρπον ἆσσον· ἐσχάτης δ' ὁρῶ
πυρᾶς νεώρη βόστρυχον τετμημένον·
κεὐθὺς τάλαιν' ὡς εἶδον, ἐμπαίει τί μοι — 905
ψυχῇ σύνηθες ὄμμα, φιλτάτου βροτῶν

πάντων ὀρέστου τοῦθ' ὁρᾶν τεκμήριον.
καὶ χερσὶ βαστάσασα, δυσφημῶ μὲν οὔ,
χαρᾷ δὲ πίμπλημ' εὐθὺς ὄμμα δακρύων·
καὶ νῦν θ' ὁμοίως καὶ τότ' ἐξεπίσταμαι, 910
μή του τόδ' ἀγλάϊσμα πλὴν κείνου μολεῖν.
τῷ γὰρ προσήκει πλήν γ' ἐμοῦ καὶ σοῦ τόδε;
κἀγὼ μὲν οὐκ ἔδρασα, τοῦτ' ἐπίσταμαι,
οὐδ' αὖ σύ. πῶς γάρ; ᾗ γε μηδὲ πρὸς θεοὺς
ἔξεστ' ἀκλαύστῳ τῆσδ' ἀποστῆναι στέγης; 915
ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ μητρὸς οὔθ' ὁ νοῦς φιλεῖ
τοιαῦτα πράσσειν, οὔτε δρῶσ' ἐλάνθανεν·
ἀλλ' ἔστ' ὀρέστου ταῦτα τἀπιτίμια.
ἀλλ' ὦ φίλη θάρσυνε. τοῖς αὐτοῖσί τοι
οὐχ αὑτὸς αἰεὶ δαιμόνων παραστατεῖ. 920
νῷν δ' ἦν τὰ πρόσθεν στυγνός· ἡ δὲ νῦν ἴσως
πολλῶν ὑπάρξει κῦρος ἡμέρα καλῶν.—

Ηλ. Φεῦ τῆς ἀνοίας, ὥς σ' ἐποικτείρω πάλαι.
Χρ. Τί δ' ἔστιν; οὐ πρὸς ἡδονὴν λέγω τάδε;
Ηλ. Οὐκ οἶσθ' ὅποι γῆς οὐδ' ὅποι γνώμης φέρῃ. 925
Χρ. Πῶς δ' οὐκ ἐγὼ κάτοιδ' ἅ γ' εἶδον ἐμφανῶς;
Τέθνηκεν ὦ τάλαινα· τὰ κείνου δέ σοι
Ηλ. σωτήρι' ἔρρει· μηδὲν ἐς κεῖνόν γ' ὅρα.
Ηλ. Οἴμοι τάλαινα. τοῦ τάδ' ἤκουσας βροτῶν;
Χρ. Τοῦ πλησίον παρόντος ἡνίκ' ὤλλυτο. 930
Χρ. Καὶ ποῦ 'στιν οὗτος; θαῦμά τοι μ' ὑπέρχεται.
Ηλ. Κατ' οἶκον, ἡδὺς, οὐδὲ μητρὶ δυσχερής.
Χρ. Οἴμοι τάλαινα. τοῦ γὰρ ἀνθρώπων ποτ' ἦν
τὰ πολλὰ πατρὸς πρὸς τάφον κτερίσματα;
Ηλ. Οἶμαι μάλιστ' ἔγωγε τοῦ τεθνηκότος 935
μνημεῖ' ὀρέστου ταῦτα προσθεῖναί τινα.
Χρ. Ὦ δυστυχής· ἐγὼ δὲ σὺν χαρᾷ λόγους
τοιούσδ' ἔχουσ' ἔσπευδον, οὐκ εἰδυῖ' ἄρα
ἵν' ἦμεν ἄτης· ἀλλὰ νῦν ὅθ' ἱκόμην,
τά τ' ὄντα πρόσθεν ἄλλα θ' εὑρίσκω κακά. 940
Ηλ. Οὕτως ἔχει σοι ταῦτ'· ἐὰν δ' ἐμοὶ πίθῃ,
τῆς νῦν παρούσης πημονῆς λύσεις βάρος.
Χρ. Ἦ τοὺς θανόντας ἐξαναστήσω ποτέ;
Ηλ. Οὐκ ἔσθ' ὅ γ' εἶπον. οὐ γὰρ ὧδ' ἄφρων ἔφυν.
Χρ. Τί γὰρ κελεύεις ὧν ἐγὼ φερέγγυος; 945
Ηλ. Τλῆναί σε δρῶσαν ἂν ἐγὼ παραινέσω.
Χρ. Ἀλλ' εἴ τις ὠφέλειά γ', οὐκ ἀπώσομαι.
Ηλ. Ὅρα. πόνου τοι χωρὶς οὐδὲν εὐτυχεῖ.
Χρ. Ὁρῶ. ξυνοίσω πᾶν ὅσονπερ ἂν σθένω.
Ηλ. Ἄκουε δὴ νῦν ᾗ βεβούλευμαι τελεῖν. 950
παρουσίαν μὲν οἶσθα καὶ σύ που φίλων,
ὡς οὔτις ἡμῖν ἐστιν, ἀλλ' ἅδης λαβὼν
ἀπεστέρηκε, καὶ μόνα λελείμμεθον.
ἐγὼ δ' ἕως μὲν τὸν κασίγνητον βίῳ
θάλλοντά τ' εἰσήκουον, εἶχον ἐλπίδας 955
φονέα ποτ' αὐτὸν πράκτορ' ἵξεσθαι πατρός·
νῦν δ' ἡνίκ' οὐκέτ' ἔστιν, εἰς σὲ δὴ βλέπω,
ὅπως τὸν αὐτόχειρα πατρῴου φόνου
ξὺν τῇδ' ἀδελφῇ μὴ κατοκνήσῃς κτανεῖν
αἴγισθον. οὐδὲν γάρ σε δεῖ κρύπτειν μ' ἔτι. 960
ποῖ γὰρ μενεῖς ῥᾴθυμος, ἐς τίν' ἐλπίδων
βλέψασ' ἔτ' ὀρθήν; ᾗ πάρεστι μὲν στένειν
πλούτου πατρῴου κτῆσιν ἐστερημένῃ,
πάρεστι δ' ἀλγεῖν, ἐς τοσόνδε τοῦ χρόνου
ἄλεκτρα γηράσκουσαν ἀνυμέναιά τε. 965
καὶ τῶνδε μέντοι μηκέτ' ἐλπίσῃς ὅπως
τεύξῃ ποτ'. οὐ γὰρ ὧδ' ἄβουλός ἐστ' ἀνὴρ
αἴγισθος, ὥστε σόν ποτ' ἢ κἀμὸν γένος
βλαστεῖν ἐᾶσαι, πημονὴν αὑτῷ σαφῆ.
ἀλλ' ἢν ἐπίσπῃ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασι, 970
πρῶτον μὲν εὐσέβειαν ἐκ πατρὸς κάτω
θανόντος οἴσῃ, τοῦ κασιγνήτου θ' ἅμα·
ἔπειτα δ' ὥσπερ ἐξέφυς, ἐλευθέρα
καλῇ τὸ λοιπὸν, καὶ γάμων ἐπαξίων
τεύξῃ. φιλεῖ γὰρ πρὸς τὰ χρηστὰ πᾶς ὁρᾶν.

Dum hoc indicium aspicio,
Et manibus tollens non malè ominabar:
Præ gaudio verò lacrymis oculos implebam,
Et vt tunc, ita adhuc, pro certo hoc habeo,
A nullo, alio quàm ab Oreste hoc ornamentum venire.
A quo enim conuenit hæc offerri præterquam à te, vel à me?
Et ego quidem non feci, hoc certò scio,
Neque tu: nam quî potuisses, cui ad delubra deorum
Non sine plagis licèt abire ab hac domo?
Sed neque mater eo animo est,
Vt talia faciat, neque id celare potuisset.
Orestis itaque hæc sunt ornamenta.
Quare ô chara soror bono animo sis: non iisdem enim
Semper idem adest Deus,
Qui nobis antehac aduersus fuit: hæc autem forsan
Dies certum auspicium erit multorum bonorum.

Ele. *O stultitiam! quàm me iam pridem miseret tui.*
Chr. *Quid est? an quæ dico non grata sunt tibi?*
Ele. *Neque vbi sis, neque quid cogites scis.*
Chr. *Quid? non sciam ea quæ palàm vidi?*
Ele. *Interiit ille, atque hæc spes salutis*
Periit, non est vt eum expectes.
Chr. *Me miseram, ex quo id audisti homine?*
Ele. *Ex eo qui propè adfuit tunc, quando ille interiit,*
Chr. *Vbinam is est? admiratio quædam me subit.*
Ele. *Domi est, incundus & non molestus matri.*
Chr. *Heu me miseram, à quo igitur homine*
Inferiæ illæ ad sepulchrum patris allatæ sunt?
Ele. *Existimo aliquem demortui Orestis*
Hæc monumenta apposuisse.
Chr. *O me infœlicem! quàm ego cum gaudio*
Hunc nuncium afferens festinabam, nescia
Quibus in malis versaremur: sed nunc vbi veni,
Et illa priora & alia noua inuenio mala.
Ele. *Hæc quidem sic se habent, sed si auscultabis mihi,*
Præsentium miseriarum onere nos leuabis.
Chr. *An mortuos ego resuscitabo?*
Ele. *Non hoc est quod postulo, neque enim ita demens sum.*
Chr. *Quid igitur petis, quod ego præstare possim?*
Ele. *Vt quæ iubebo, audacter exequaris,*
Chr. *Atqui si quid erit vtile, non recusabo.*
Ele. *Vide, absque labore nihil feliciter geritur.*
Chr. *Video, conferam quidquid potero.*
Ele. *Audi igitur, quo pacto rem gerere decreuerim.*
Auxilio amicorum, & tu nosti,
Quemadmodum destitutæ simus: mors enim
Eos abripuit, solæque relictæ sumus,
Ego verò donec fratrem viuere adhuc
Audiebam, spem habui,
Fore, vt ille aliquando vltor paternæ necis veniret.
Nūc autē, postquā ille nō amplius superstes est, ad te respicio
Vt eum, qui manu sua patrem occidit,
Mecum vna non dubites interficere,
AEgisthum dico, nihil enim attinet vt te celem amplius.
Quid enim expectas ignaua, aut quam spem
Respectas firmam? Cui nihil restat nisi lugere,
Deiecta paternis opibus,
Cuique hoc reliquum est, vt in mœrore longo tempore
Innupta consenescas, expers nuptiarum.
Quas quidem nunquam consequeris.
Non enim ita stolidus est
AEgisthus, vt tuum vnquam aut meum genus
Sinat pullulare, vnde illi certum exitium immineat.
Atqui si meum consilium secuta fueris,
Primùm pietatem erga patrem mortuum
Conseruabis, & erga fratrem simul.
Deinde, quemadmodum libera nata es, ita
Libera in posterum vocaberis, & cum te digno marito
Nupta eris: Quilibet enim honestatem spectare solet.

Fama verò non vides quantam celebritatem
Tibi & mihi si ausculses, consecutura sit?
Quis enim ciuium aut peregrinorum nos aspiciens,
Non tali cum laude excipiet?
Videtisne amici has duas sorores,
Quæ patriam domum seruarunt:
Quæ inimicos successu fortunæ elatos
Spreto vitæ periculo oppresserunt:
Hæ dignæ sunt amore, hæ dignæ, quæ ab omnibus colantur:
Has in diebus festis, & populi conuentu,
Propter virtutem omni honore affici conuenit.
Talia de nobis quilibet homo dicet,
Donec viuemus: mortis tum verò decus nunquam interibit.
Quapropter, amantissima soror, ausculta mihi, opitulare
Suscipe laborem fratris causa, libera me ex his malis, (patri
Libera & te ipsam, hoc expendens,
Quam turpe sit eos qui bene nati sunt, turpiter viuere.
Cho. *In talibus rebus prudentia*
Et dicenti & audienti multùm prodest.
Chr. *O mulieres! priusquam hæc loqui inciperet,*
Si mentis compos esset, conseruasset
Prouidentiam sicut eam non seruare videtis,
Nam quò tandem respiciens tanta audacia
Et ipsa armas te & me opitulari iubes:
Nec tibi in mentem venit, quòd mulier, & non vir nata es,
Et multo minus, quàm inimici, viribus vales.
Fortuna autem illis indies magis magisque aspirat,
Nósque destituit ac penitus deserit.
Quis enim talem virum opprimere volens,
Non cum ingenti malo inde discedat?
Vide, ne nobis iam antè afflictis maiora mala
Accersamus, si quis fortè istos excipiat sermones.
Nam hoc nos nihil releuat neque iuuat,
Si cum bona fama fœdè moriamur.
Non enim mors tristissimum est, sed quod cùm quis
Mori cupit, ne id quidem consequi potest.
Proinde te obsecro, vt priusquam omni genere cruciatuum
Funditus pereamus, & genus nostrum totum vastetur,
Iram tuam cohibeas, & quæ dicta iam sunt,
Secreta ego tibi atque irrita seruabo.
Ipsa verò ad te redi, & tandem aliquando
Imbecillitatē tuā agnoscere ac potentioribus cedere disce.
Cho. *Obtempera, Prudentia enim, & mente sana*
Nihil hominibus vtilius est.
Elc. *Inexpectatum nihil dixisti. Nam probè*
Noram, te repudiaturam esse mea consilia:
Sed his manibus solique mihi aggrediendum est
Hoc facinus, nequaquam enim irritum relinquemus.
Chr. *Heu, vtinam tali animo prædita fuisses,*
Tunc cùm pater interficeretur, rem omnem confecisses.
Elc. *Atqui eram quidē natura talis, animo autē tūc fortasse im*
Chr. *Da operam, vt isto animo perpetuò prædita sis. (becilliore*
Ele. *Bene mones. sed nihil me iuuas.*
Chr. *Decet res magnas suscipientem etiam periculum sustinere.*
Ele. *Amo sententiam tuam, timiditatem verò odi.*
Chr. *Patienter audiam etiam cum aliquando me laudabis.*
Ele. *Atqui ex me quidem id nunquam consequeris.*
Chr. *Reliquum est tempus longum, quod hoc iudicabit.*
Ele. *Abi hinc: in te enim nihil est auxilij.*
Chr. *Inest tibi verò nō est animus, qui auscultare ac discere velit.*
Ele. *Vade & matri tuæ hæc omnia narrato,*
Chr. *Nondum ita atroci odio erga te incensa sum.*
Ele. *Sed vide ad quam infamiam me adducas.*
Chr. *Non ad infamiam, sed ad prouidentiam, vt tibi ipsi caueas.*
Ele. *Quod igitur tibi iustum videbitur, id me sequi oportet.*
Chr. *Quando tu aliquando sapies, tunc & tu dux noster eris.*
Ele. *Quam odiosum est pulchrè dicentem ita deerrare.*
Chr. *Rectè loqueris de eo malo, quo tu affecta es.*
Ele. *Quid igitur? an non hæc iustè videor dicere?*

λόγῳ γε μὴν εὔκλειαν οὐχ ὁρᾷς ὅσην 975
σαυτῇ τε κἀμοὶ προσβαλεῖς πεισθεῖσ' ἐμοί;
τίς γάρ ποτ' ἀστῶν ἢ ξένων ἡμᾶς ἰδὼν,
τοιοῖς δ' ἐπαίνοις οὐχὶ δεξιώσεται;
ἴδεσθε τώδε τὼ κασιγνήτω, φίλοι, 980
ὣ τὸν πατρῷον οἶκον ἐξεσωσάτην·
ὣ τοῖσιν ἐχθροῖς εὖ βεβηκόσιν ποτὲ,
ψυχῆς ἀφειδήσαντε, προὐστήτην φόνου.
τούτω φιλεῖν χρὴ, τώδε χρὴ πάντας σέβειν·
τώδ' ἔν θ' ἑορταῖς ἔν τε πανδήμῳ πόλει 985
τιμᾶν ἅπαντας οὕνεκ' ἀνδρείας χρεών.
τοιαῦτά τοι νὼ πᾶς τις ἐξερεῖ βροτῶν,
ζώσαιν θανούσαιν θ' ὥστε μὴ 'κλιπεῖν κλέος.
ἀλλ' ὦ φίλη πείσθητι, συμπόνει πατρί.
σύγκαμν' ἀδελφῷ· παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ. 990
παῦσον δὲ σαυτὴν, τοῦτο γιγνώσκουσ', ὅτι
ζῆν αἰσχρὸν αἰσχρῶς τοῖς καλῶς πεφυκόσιν —
Χο. Ἐν τοῖς τοιούτοις ἐστὶν ἡ προμηθία
καὶ τῷ λέγοντι καὶ κλύοντι σύμμαχος. —
Χρ. Καὶ πρίν γε φωνεῖν ὦ γυναῖκες, εἰ φρενῶν 995
ἐτύγχαν' αὕτη μὴ κακῶν, ἐσῴζετ' ἂν
τὴν εὐλάβειαν ὥσπερ οὐχὶ σῴζεται.
ποῖ γάρ ποτ' ἐμβλέψασα, τοιοῦτον θράσος
αὐτή θ' ὁπλίζει, κἄμ' ὑπηρετεῖν καλεῖς;
οὐκ εἰσορᾷς; γυνὴ μὲν, οὐδ' ἀνὴρ ἔφυς. 1000
σθένεις δ' ἔλασσον τῶν ἐναντίων χερί.
δαίμων δὲ τοῖς μὲν εὐτυχὴς καθ' ἡμέραν,
ἡμῖν δ' ἀπορρεῖ, κἀπὶ μηδὲν ἔρχεται.
τίς οὖν τοιοῦτον ἄνδρα βουλεύων ἑλεῖν,
ἄλυπος ἄτης ἐξαπαλλαχθήσεται; 1005
ὅρα, κακῶς πράσσοντε μὴ μείζω κακὰ
κτησώμεθ', εἴ τις τούσδ' ἀκούσεται λόγους.
λύει γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν, οὐδ' ἐπωφελεῖ,
βάξιν καλὴν λαβόντε, δυσκλεῶς θανεῖν.
οὐ γὰρ θανεῖν ἔχθιστον, ἀλλ' ὅταν θανεῖν 1010
χρῄζων τις, εἶτα μηδὲ τοῦτ' ἔχῃ λαβεῖν.
ἀλλ' ἀντιάζω, πρὶν πανωλέθρους τὸ πᾶν
ἡμᾶς τ' ὀλέσθαι, κἀξερημῶσαι γένος,
κατάσχες ὀργὴν, καὶ τὰ μὲν λελεγμένα
ἄρρητ' ἐγώ σοι κἀτελῆ φυλάξομαι· 1015
αὐτὴ δὲ νοῦν σχὲς ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτὲ,
σθένουσα μηδὲν τοῖς κρατοῦσιν εἰκαθεῖν. —
Χο. Πείθου. προνοίας οὐδὲν ἀνθρώποις ἔφυ
κέρδος λαβεῖν ἄμεινον, οὐδὲ νοῦ σοφοῦ.
Ηλ. Ἀπροσδόκητον οὐδὲν εἴρηκας· καλῶς 1020
δ' ᾔδειν σ' ἀπορρίψουσαν ἁπηγγελλόμην.
ἀλλ' αὐτόχειρί μοι μόνῃ τε δραστέον
τοὔργον τόδ'. οὐ γὰρ δὴ κενόν γ' ἀφήσομεν.
Χρ. Φεῦ, εἴθ' ὤφελες τοιάδε τὴν γνώμην, πατρὸς
θνήσκοντος εἶναι· πάντα γὰρ κατειργάσω. 1025
Ηλ. Ἀλλ' ἦν φύσιν γε, τὸν δὲ νοῦν ἥσσων τότε.
Χρ. Ἄσκει τοιαύτη νοῦν δι' αἰῶνος μένειν.
Ηλ. Ὡς οὐχὶ συνδράσουσα νουθετεῖς τάδε;
Χρ. Εἰκὸς γὰρ ἐγχειροῦντα καὶ πράττειν κακῶς.
Ηλ. Ζηλῶ σε τοῦ νοῦ, τῆς δὲ δειλίας στυγῶ. 1030
Χρ. Ἀνέξομαι κλύουσα, χὤταν εὖ λέγῃς.
Ηλ. Ἀλλ' οὔποτ' ἐξ ἐμοῦ γε μὴ πάθῃς τόδε.
Χρ. Μακρὸς τὸ κρῖναι ταῦτα χ' ὁ λοιπὸς χρόνος.
Ηλ. Ἄπελθε. σοὶ γὰρ ὠφέλησις οὐκ ἔνι.
Χρ. Ἔνεστιν· ἀλλὰ σοὶ μάθησις οὐ πάρα. 1035
Ηλ. Ἐλθοῦσα μητρὶ ταῦτα πάντ' ἔξειπε σῇ.
Χρ. Οὐδ' αὖ τοσοῦτον ἔχθος ἐχθαίρω σ' ἐγώ.
Ηλ. Ἀλλ' οὖν ἐπίστω γ' οἷ μ' ἀτιμίας ἄγεις.
Χρ. Ἀτιμίας μὲν οὔ, προμηθίας δὲ σοῦ.
Ηλ. Τῷ σῷ δικαίῳ δῆτ' ἐπισπέσθαι με δεῖ; 1040
Χρ. Ὅταν γὰρ εὖ φρονῇς, τόθ' ἡγήσῃ σὺ νῷν.
Ηλ. Ἦ δεινὸν εὖ λέγουσαν ἐξαμαρτάνειν.
Χρ. Εἴρηκας ὀρθῶς ᾧ σὺ πρόσκεισαι κακῷ.
Ηλ. Τί δ'; οὐ δοκῶ σοι ταῦτα σὺν δίκῃ λέγειν;

Ἀλλ'

Χρ. Ἀλλ' ἔστιν ἔνθα χ' ἡ δίκη βλάβην φέρει. 1045
Ηλ. [illegible]
Χρ. [illegible]
Ηλ. [illegible]
Χρ. [illegible]
Ηλ. [illegible] 1050
Χρ. [illegible]
Ηλ. [illegible]
Χρ. [illegible]
[illegible]
Ηλ. [illegible] 1055
[illegible]
[illegible]
Χρ. [illegible]
[illegible]
[illegible] 1060

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

Χο. 1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible] 1065
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible] 1070
11 [illegible]
12 [illegible]

ἀντιστροφή α.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible] 1075
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible] 1080
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]

στροφή β.

1 [illegible] 1085
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible] 1090
7 [illegible]
8 [illegible]

ἀντιστροφή β.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible] 1095
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible] 1100

ΙΑΜΒΟΙ.

Ορ. [illegible]
[illegible]
Χο. [illegible]
Ορ. [illegible]
Χο. [illegible] 1105
Ορ. [illegible]

Chr. *Verum, sed aliquando iustitia damnum affert.*
Ele. *Iuxta has leges ego non volo vivere.*
Chr. *Verum si feceris ista, laudabis me.*
Ele. *Atqui faciam equidem nihil veritate.*
Chr. *An tibi non decretum est neque mutabis consilium?*
Ele. *Consilio enim malo nihil est nocentius.*
Chr. *Nihil eorum, quæ ego dico, intelligere videris.*
Ele. *Hæc iam olim, non nuper, decreta sunt mihi.*
Chr. *Abeo igitur, neque enim tu meos sermones*
Probare potes, neque ego tuos mores.
Ele. *Abi intro, non enim tecum communicabo amplius,*
Ne si quidem valde cupias. Est enim
Magna stultitia vanari inania.
Chr. *Tu quæ videris tibi sapere*
Sapias, cum vero malis oppressa eris,
Tunc meum laudabis consilium.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. *Quid est quod sapientissimas in aere volucres*
Contemplamur, quæ alunt
Parentes a quibus prognatæ sunt, & educatæ?
Nos vero contrarium facimus.
Sed per Iouis fulgur,
Et cœlo habitantem iustitiam,
Diu impune erit,
O sub terra fama!
Attolle vocem mihi perfer tristem
Nuncium ad Atridas,
De atrocissimis flagitiis.

Antistrophe 1.

Et quod iam ipsorum in domo
Res sunt afflictæ. Nam liberi inter se dissident
Duplici discordia, nec amplius
Familiaris convictus eos coniungit.
Deserta vero ac sola fluctuat
Electra patris necem
Perpetuo misera lugens,
Ceu querula Luscinia:
Nec mortis periculo movetur,
Quin mors etiam ipsa parata est,
Dum duos ulciscatur modo.
Quis bonis prognatus sic vivere queat?

Strophe 2.

Nemo enim generosus adversis rebus
Dignitatem suam vult deformari,
Obscurus ut fiat, o filia,
Quemadmodum tu lacrymabilem
Vitam assidue egisti,
Dum turpitudinem oppugnas,
Duplicem laudem consecuta,
Ut & sapiens & optima filia diçaris.

Antistrophe 2.

Utinam vivas mihi superior manu
Et opibus inimicos tantum,
Quantum nunc ab illis opprimeris.
Nam te video utique
Adversa fortuna
Iactari meam quæ summa iustitiæ
Et optima est eam colueris,
Nempe pietatem erga Deum.

IAMBI.

Ore. *Num, o mulieres, recte accepimus:*
Et num recte venimus eo quo volebamus?
Cho. *Quid quæris, aut quid est quod cupis?*
Ore. *Ægisthi ædes iamdudum quæro.*
Cho. *Recte huc venisti, & index recte te docuit.*
Ore. *Quis igitur ex vobis intro renunciabit*

Nos adesse rem gratam afferentes, & communiter ad ipsos quoque pertinentem.

Cho. *Hoc facies: si inde abi iuē ex propinquis nūciare oportet.*

Ore. *Vade o mulier! dic eis,*
Phocenses quosdam adesse qui quærant Ægysthum.

Ele. *Hei mihi, num de fama quam audiuimus,*
Affertis certa indicia?

Ore. *Nihil noui de tua fama, sed mihi senex*
Strophius quædam de Oreste nunciare mandauit.

Ele. *Quid igitur est, o hospes? quam metus mihi aduenit!*

Ore. *Afferimus exiguas reliquias in paruo*
Vasculo mortui, vt vides.

Ele. *Heu me miseram, tam illam manifestè*
Videre est calamitatem.

Ore. *Si quid commiseraris malis Orestis*
Hoc vasculo scito corpus ipsius conditum esse.

Ele. *O hospes! da mihi quæso, si quidem*
Hoc vasculum ipsum continet, vt in manus accipiam,
Et me atque vniuersum genus meum simul
Cum hoc cinere lugeam ac deplorem.

Ore. *Date huic, quæcunque est, non enim*
Inimico animo postulat,
Sed est vel ex amicis quæpiam vel sanguine iuncta.

Ele. *O monumentum hominis mihi amantissimi*
De anima Orestis reliquum quam longe dissimili spe,
Ac te misi, nunc accipio.
Nunc enim te porto manibus nihil amplius existentem,
Cum ex hac domo splendidum dimiserim.
Vtinam prius hanc vitam reliquissem,
Quam ego te in terram peregrinam ablegarē, hisce manibus
Subducens ac seruans a cæde.
Sic enim illo tempore mortuus esses,
Communis cum patre sepulchri potitus fuisses:
Nunc exul in peregrina terra
Male periisti, procul a tua sorore.
Neque ego misera te charis manibus
Laui, neque in ignem
Iuxta morem leuaui miserum cadauer:
Sed hominum peregrinorum manibus compositus miser.
Exiguum onus ades exiguo in vasculo.
O infœlicem meam educationem,
Atque inutilem! quam ego sæpe olim tibi
Dulci labore cibum præbui: neque enim vnquam
Magis matri quam mihi cura fuisti:
Neque familia, sed ego te alebam:
Egoque soror tua condormire tibi solebam.
Nunc vero hæc omnia vna dies sustulit,
Te mortuo. omnia enim moriens simul abripuisti
Velut procella. Interiit pater,
Extincta sum & ego, Tu euanuisti,
Rident inimici, insanit præ lætitia
Impientissima mater, de qua tu mihi sæpè
Clam nuncium misisti significans, teipsum affuturum esse
Vltorem. Sed hæc infœlix fortuna
Tua & mea irrita fecit,
Quæ te sic mihi huc misit, nempe pro charissima
Aspectu cinerem atque vmbram inanem.
Heu me infœlicem.
O corpus miserabile!
O quam infausto
Ablegatus es itinere frater charissime. vt me perdidisti,
Perdidisti inquam ô frater germanum caput!
Accipe ergo & me tecum in hoc vasculum,
Vt simul sim, quæ nihil sum, vtique tecum infra
Posthac in inferis. Cum enim viueres,
Æqualis tecum sorte fruebar: quapropter & nunc
Tuo sepulchro superstes esse non volo.
Nam mea sententia non male agitur cū his, qui moriuntur.

Cho. *Memineris te natam mortali ex patre,*

ἡμῖν ποθεινὴν κοινόπουν παρουσίαν.

Χο. Ἥδ', εἴπερ ἄγχιστόν γε κηρύσσειν χρεών.

Ορ. Ἴθ', ὦ γύναι, δήλωσον εἰσελθοῦσ' ὅτι
Φωκεῖς ματεύουσ' ἄνδρες Αἴγισθόν τινες. 1110

Ηλ. Οἴμοι τάλαιν', οὐ δή ποθ' ἧς ἠκούσαμεν
φήμης φέροντες ἐμφανῆ τεκμήρια;

Ορ. Οὐκ οἶδα τὴν σὴν κληδόν', ἀλλά μοι γέρων
ἐφεῖτ' Ὀρέστου Στρόφιος ἀγγεῖλαι πέρι.

Ηλ. Τί δ' ἔστιν, ὦ ξεῖν'; ὥς μ' ὑπέρχεται φόβος. 1115

Ορ. Φέροντες αὐτοῦ σμικρὰ λείψαν' ἐν βραχεῖ
τεύχει θανόντος, ὡς ὁρᾷς, κομίζομεν.

Ηλ. Οἲ 'γὼ τάλαινα, τοῦτ' ἐκεῖν' ἤδη σαφές.
πρόχειρον ἄχθος, ὡς ἔοικε, δέρκομαι.

Ορ. Εἴπερ τι κλαίεις τῶν Ὀρεστείων κακῶν, 1120
τόδ' ἄγγος ἴσθι σῶμα τοὐκείνου στέγον.

Ηλ. Ὦ ξεῖνε, δός νυν πρὸς θεῶν, εἴπερ τόδε
κέκευθεν αὐτόν, τοῦτο τεῦχος ἐς χέρας,
ὅπως ἐμαυτὴν καὶ γένος τὸ πᾶν ὁμοῦ
ξὺν τῇδε κλαύσω κἀποδύρωμαι σποδῷ.— 1125

Ορ. Δόθ', ἥτις ἐστί, προσφέροντες· οὐ γὰρ ὡς
ἐν δυσμενείᾳ γ' οὖσ' ἐπαιτεῖται τόδε,
ἀλλ' ἢ φίλων τις, ἢ πρὸς αἵματος φύσιν.—

Ηλ. Ὦ φιλτάτου μνημεῖον ἀνθρώπων ἐμοί,
ψυχῆς Ὀρέστου λοιπόν, ὡς σ' ἀπ' ἐλπίδων 1130
οὐχ ὧνπερ ἐξέπεμπον εἰσεδεξάμην.
νῦν μὲν γὰρ οὐδὲν ὄντα βαστάζω χεροῖν,
δόμων δέ σ', ὦ παῖ, λαμπρὸν ἐξέπεμψ' ἐγώ.
ὡς ὤφελον πάροιθεν ἐκλιπεῖν βίον,
πρὶν ἐς ξένην σε γαῖαν ἐκπέμψαι χεροῖν 1135
κλέψασα ταῖνδε, κἀνασώσασθαι φόνου,
ὅπως θανὼν ἔκεισο τῇ τόθ' ἡμέρᾳ,
τύμβου πατρῴου κοινὸν εἰληχὼς μέρος.
νῦν δ' ἐκτὸς οἴκων κἀπὶ γῆς ἄλλης φυγὰς
κακῶς ἀπώλου, σῆς κασιγνήτης δίχα. 1140
κοὔτ' ἐν φίλαισι χερσὶν ἡ τάλαιν' ἐγὼ
λουτροῖς σ' ἐκόσμησ', οὔτε παμφλέκτου πυρὸς
ἀνειλόμην, ὡς εἰκός, ἄθλιον βάρος.
ἀλλ' ἐν ξένῃσι χερσὶ κηδευθεὶς τάλας,
σμικρὸς προσήκεις ὄγκος ἐν σμικρῷ κύτει. 1145
οἴμοι τάλαινα τῆς ἐμῆς πάλαι τροφῆς
ἀνωφελήτου, τὴν ἐγὼ θάμ' ἀμφὶ σοὶ
πόνῳ γλυκεῖ παρέσχον. οὔτε γάρ ποτε
μητρὸς σύ γ' ἦσθα μᾶλλον ἢ κἀμοῦ φίλος,
οὔθ' οἱ κατ' οἶκον ἦσαν, ἀλλ' ἐγὼ τροφός, 1150
ἐγὼ δ' ἀδελφὴ σοὶ προσηυδώμην ἀεί.
νῦν δ' ἐκλέλοιπε ταῦτ' ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ
θανόντι σὺν σοί. πάντα γὰρ συναρπάσας,
θύελλ' ὅπως, βέβηκας. οἴχεται πατήρ.
τέθνηκ' ἐγὼ σοί. φροῦδος αὐτὸς εἶ θανών. 1155
γελῶσι δ' ἐχθροί. μαίνεται δ' ὑφ' ἡδονῆς
μήτηρ ἀμήτωρ, ἧς ἐμοὶ σὺ πολλάκις
φήμας λάθρα προὔπεμπες ὡς φανούμενος
τιμωρὸς αὐτός. ἀλλὰ ταῦθ' ὁ δυστυχὴς
δαίμων ὁ σός τε κἀμὸς ἐξαφείλετο, 1160
ὅς σ' ὧδέ μοι προὔπεμψεν ἀντὶ φιλτάτης
μορφῆς, σποδόν τε καὶ σκιὰν ἀνωφελῆ.
Οἴμοι μοι.
ὦ δέμας οἰκτρόν, φεῦ, φεῦ.
ὦ δεινοτάτας, οἴμοι, οἴμοι,
πεμφθεὶς κελεύθους, φίλταθ', ὥς μ' ἀπώλεσας. 1165
ἀπώλεσας δῆτ', ὦ κασίγνητον κάρα.
τοιγὰρ σὺ δέξαι μ' ἐς τὸ σὸν τόδε στέγος,
τὴν μηδὲν εἰς τὸ μηδέν, ὡς σὺν σοὶ κάτω
ναίω τὸ λοιπόν. καὶ γὰρ ἡνίκ' ἦσθ' ἄνω, 1170
ξὺν σοὶ μετεῖχον τῶν ἴσων· καὶ νῦν ποθῶ
τοῦ σοῦ θανοῦσα μὴ ἀπολείπεσθαι τάφου.
τοὺς γὰρ θανόντας οὐχ ὁρῶ λυπουμένους.—

Χο. Θνητοῦ πέφυκας πατρὸς, Ἠλέκτρα, φρόνει·

θνητὸς

θνητοῦ δ' Ὀρέστης· ὥστε μὴ λίαν στένε. 1175
πᾶσιν γὰρ ἡμῖν τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν.
Ορ. Φεῦ, φεῦ, τί λέξω; ποῖ λόγων ἀμηχανῶν
ἔλθω; κρατεῖν γὰρ οὐκέτι γλώσσης σθένω.
Ηλ. Τί δ' ἔσχες ἄλγος; πρὸς τί τοῦτ' εἰπὼν κυρεῖς;
Ορ. Ἦ σὸν τὸ κλεινὸν εἶδος Ἠλέκτρας τόδε; 1180
Ηλ. Τόδ' ἔστ' ἐκεῖνο, καὶ μάλ' ἀθλίως ἔχον.
Ορ. Οἴμοι ταλαίνης ἆρα τῆσδε συμφορᾶς.
Ηλ. Τί δή ποτ', ὦ ξέν', ἀμφ' ἐμοὶ στένεις τάδε;
Ορ. Ὦ σῶμ' ἀτίμως κἀθέως ἐφθαρμένον.
Ηλ. Οὔτοι ποτ' ἄλλην ἢ 'μὲ δυσφημεῖς, ξένε. 1185
Ορ. Φεῦ τῆς ἀνύμφου δυσμόρου τε σῆς τροφῆς.
Ηλ. Τί δή ποτ', ὦ ξέν', ὧδ' ἐπισκοπῶν στένεις;
Ορ. Ὡς οὐκ ἄρ' ᾔδειν τῶν ἐμῶν οὐδὲν κακῶν.
Ηλ. Ἐν τῷ διέγνως τοῦτο τῶν εἰρημένων;
Ορ. Ὁρῶν σε πολλοῖς ἐμπρέπουσαν ἄλγεσι. 1190
Ηλ. Καὶ μὴν ὁρᾷς γε παῦρα τῶν ἐμῶν κακῶν.
Ορ. Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδ' ἔτ' ἐχθίω βλέπειν;
Ηλ. Ὁθούνεκ' εἰμὶ τοῖς φονεῦσι σύντροφος.
Ορ. Τοῖς τοῦ; πόθεν τοῦτ' ἐξεσήμηνας κακόν;
Ηλ. Τοῖς πατρός, εἶτα τοῖσδε δουλεύω βίᾳ. 1195
Ορ. Τίς γάρ σ' ἀνάγκῃ τῇδε προτρέπει βροτῶν;
Ηλ. Μήτηρ καλεῖται, μητρὶ δ' οὐδὲν ἐξισοῖ.
Ορ. Τί δρῶσα; πότερα χερσίν, ἢ λύμῃ βίου;
Ηλ. Καὶ χερσὶ καὶ λύμαισι, καὶ πᾶσιν κακοῖς.
Ορ. Οὐδ' οὑπαρήξων, οὐδ' ὁ κωλύσων πάρα; 1200
Ηλ. Οὐ δῆθ'. ὃς ἦν γάρ μοι, σὺ προὔθηκας σποδόν.
Ορ. Ὦ δύσποτμ', ὡς ὁρῶν σ' ἐποικτείρω πάλαι.
Ηλ. Μόνος βροτῶν νυν ἴσθ' ἐποικτείρας ποτέ.
Ορ. Μόνος γὰρ ἥκω τοῖσι σοῖς ἀλγῶν κακοῖς.
Ηλ. Οὐ δή ποθ' ἡμῖν ξυγγενὴς ἥκεις ποθέν; 1205
Ορ. Ἐγὼ φράσαιμ' ἄν, εἰ τὸ τῶνδ' εὔνουν πάρα.
Ηλ. Ἀλλ' ἐστὶν εὔνουν, ὥστε πρὸς πιστὰς ἐρεῖς.
Ορ. Μέθες τόδ' ἄγγος νῦν, ὅπως τὸ πᾶν μάθῃς.
Ηλ. Μὴ δῆτα πρὸς θεῶν τοῦτό μ' ἐργάσῃ, ξένε.
Ορ. Πιθοῦ λέγοντι, κοὐχ ἁμαρτήσει ποτέ. 1210
Ηλ. Μή, πρὸς γενείου, μὴ 'ξέλῃ τὰ φίλτατα.
Ορ. Οὔ φημ' ἐάσειν.
Ηλ. Ὦ τάλαιν' ἐγὼ σέθεν
Ὀρέστα, τῆς σῆς εἰ στερήσομαι ταφῆς.
Ορ. Εὔφημα φώνει· πρὸς δίκης γὰρ οὐ στένεις.
Ηλ. Πῶς τὸν θανόντ' ἀδελφὸν οὐ δίκῃ στένω; 1215
Ορ. Οὔ σοι προσήκει τήνδε προσφωνεῖν φάτιν.
Ηλ. Οὕτως ἄτιμός εἰμι τοῦ τεθνηκότος;
Ορ. Ἄτιμος οὐδενὸς σύ· τοῦτο δ' οὐχὶ σόν.
Ηλ. Εἴπερ γ' Ὀρέστου σῶμα βαστάζω τόδε.
Ορ. Ἀλλ' οὐκ Ὀρέστου, πλὴν λόγῳ γ' ἠσκημένον. 1220
Ηλ. Ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνου τοῦ ταλαιπώρου τάφος;
Ορ. Οὐκ ἔστι· τοῦ γὰρ ζῶντος οὐκ ἔστι τάφος.
Ηλ. Πῶς εἶπας, ὦ παῖ;
Ορ. Ψεῦδος οὐδὲν ὧν λέγω.
Ηλ. Ἦ ζῇ γὰρ ἁνήρ;
Ορ. Εἴπερ ἔμψυχός γ' ἐγώ.
Ηλ. Ἦ γὰρ σὺ κεῖνος;
Ορ. Τήνδε προσβλέψασά μου 1225
σφραγῖδα πατρός, ἔκμαθ' εἰ σαφῆ λέγω.
Ηλ. Ὦ φίλτατον φῶς.
Ορ. Φίλτατον, συμμαρτυρῶ.
Ηλ. Ὦ φθέγμ', ἀφίκου;
Ορ. Μηκέτ' ἄλλοθεν πύθῃ.
Ηλ. Ἔχω σε χερσίν;
Ορ. Ὡς τὰ λοίπ' ἔχοις ἀεί.
Ηλ. Ὦ φίλταται γυναῖκες, ὦ πολίτιδες, 1230
ὁρᾶτ' Ὀρέστην τόνδε, μηχαναῖσι μὲν
θανόντα, νῦν δὲ μηχαναῖς σεσωσμένον.
Χο. Ὁρῶμεν, ὦ παῖ, κἀπὶ συμφοραῖσί μοι
γεγηθὸς ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. στροφὴ α.

Ηλ. Ἰὼ γοναί, γοναὶ σω- 1235

Natus est mortalis & Orestes: quapropter ne nimiū doleas.
Omnibus enim nobis hoc necesse est ferre.
Ore. *Heu mihi quid dicam? in quos sermones inevitabiles*
Incidi: Lingua amplius temperare non possum.
Ele. *Quid te sollicitat, aut quamobrem ista dicis?*
Ore. *An ne haec est illa inclyta Electrae species?*
Ele. *Est, & quidem misere afflicta.*
Ore. *Heu infoelicem hanc fortunam.*
Ele. *Cur quaeso hospes mea causa ita ingemiscis?*
Ore. *O corpus indignè atque impie deformatum!*
Ele. *Non equidem alia sum, quàm ut me miserans deploras.*
Ore. *Heu vitam innuptam atque calamitosam.*
Ele. *O hospes quare me sic intuens ingemiscis?*
Ore. *Quàm nihil meorum malorum noveram.*
Ele. *Ex quibus igitur nostris dictis ea cognovisti?*
Ore. *Quum video te insigniter oppressam multis miseriis.*
Ele. *Sed vides tu quidem pauca ex meis malis.*
Ore. *Et quomodo aliquis his tristiora videre posset?*
Ele. *Quia cogor interfectoribus cohabitare.*
Ore. *Quibus? Cuius? Quid hoc mali est quod indicas?*
Ele. *Interfectoribus inquā patris, & his necessitas me cogit servire.*
Ore. *Quae necessitas te ut servias cogit?*
Ele. *Mater vocatur, sed nihil maternum habet.*
Ore. *Quomodo? utrum vi cogit: an subducendo cibum?*
Ele. *Et vi, & fame, & omnibus malis.*
Ore. *Nec tibi quisquam est, qui opem ferat, aut prohibeat?*
Ele. *Non sane: nam qui erat, pro eo tu mihi cinerem attulisti.*
Ore. *O miseram te! quàm me iampridem miseret tui.*
Ele. *Solus tu quidem es, quem mea mala movent.*
Ore. *Et solus venio dolens tuis miseriis.*
Ele. *An tu nobis cognatus alicunde advenis?*
Ore. *Dicerem tibi, si has fidas esse scirem.*
Ele. *Est illis mens fida, proinde tutò dices.*
Ore. *Hoc interim vasculum depone, ut rem totam cognoscas.*
Ele. *Ne mihi hoc per Deum facias.*
Ore. *Ausculta mihi, non enim peccabis.*
Ele. *Ne per barbam tuam, ne quaeso charissima mihi eripias.*
Ore. *Non inquam sino.*
Ele. *Heu me miseram,*
Oreste, si tua privabor sepultura.
Ore. *Melius ominare, non enim rectè doles.*
Ele. *Quid? an fratrem defunctum non iustè deploro?*
Ore. *Non te decet ista loqui.*
Ele. *Itáne indigna sum fratre mortuo?*
Ore. *Non indigna, sed illa te non decent.*
Ele. *Siquidem Orestis hoc corpus porto.*
Ore. *Non est revera corpus Orestis, sed tantū verbis assimulatū.*
Ele. *Ubi igitur illius miseri sepulchrum est?*
Ore. *Nusquam: nam viventis non est sepulchrum.*
Ele. *Quomodo narras ô fili?*
Ore. *Nihil equidem falsi dico.*
Ele. *Quid? an vivit ille?*
Ore. *Siquidem ego vivo.*
Ele. *An tu ille es?*
Ore. *Aspicias hoc patris mei*
Sigillum, & me vera dicere intelliges.
Ele. *O dulcissima lux!*
Ore. *Dulcissima, fateor & ego.*
Ele. *O vox fraterna! venisti aliquando?*
Ore. *Non amplius ex aliis quaeras.*
Ele. *Teneóne te manibus?*
Ore. *Ut sic in posterum semper teneas.*
Ele. *O charissimae mulieres, ô cives!*
Videtis Oresten hunc arte
Mortuum simulatum, & eundem arte servatum?
Cho. *Videmus ô filia: & quidem in hoc casu lachrymae*
Prae gaudio nobis ex oculis erumpunt.

PERICOMMATA. strophe 1.

Ele. *O soboles charissimorum corporum!*

Venisti tandem?
Inuenisti: venisti? vides quos volebas?

Systema 1.

Ore. *Adsumus, sed tacita expecta.*
Ele. *Quid est?*
Ore. *Tacere melius erit, ne quis intus audiat.*

Strophe 2.

Ele. *Atqui non per Dianam semper innuptam,*
Non iudico metuendum esse,
Hoc inutile pondus mulierum, quæ sunt intus.

Systema 2.

Ore. *Vide sis, nam etiam mulieribus Martius*
Est animus, quod tu quidem olim experta es.

Strophe 3.

Ele. *Heu, heu,*
Manifestum subiecisti,
Inexplicabile,
Nulla obliuione delebile,
Nostrum,
Sicut est, malum.

Systema 3.

Ore. *Noui hæc, sed cùm aliquando vacabit,*
Tunc horum meminisse oportebit.

Antistrophe 1.

Ele. *Omne conueniens tempus præsens*
Ad dicendum ea, quæ iusta sunt.
Vix enim antehac compressi lingua libertatem.

Antisystema 1.

Ore. *Idem sentio. Tu igitur moderare linguam.*
Ele. *Quid faciam?*
Ore. *Non nunc opportunum est multa dicere.*

Antistrophe 2.

Ele. *Quis verò, cùm tu adueneris,*
Linguam tenere possit, vt non loquatur?
Cùm te ita ex improuiso
Et præter spem intuear.

Antisystema 2.

Ore. *Tunc me vidisti, cùm dij me impulerunt, vt venirem.*

Antistrophe 3.

Ele. *Rem gratam nuncias*
Supra priorem lætitiam,
Siquidem te Deus incitauit,
Ad nostras vt venires ædes,
Diuinum
Et ego illud iudico.

Antisystema 3.

Ore. *Non libenter te gaudere veto,*
Et tamen vereor ne nimium indulgeas animo.

MONOSTROPHICA.

Ele. *Heu qui dignum duxisti post longum tempus*
Exoptatissimo aduentu mihi sic apparere,
Ne ita miserè afflictam me intuens.
Ore. *Quid non faciam?*
Ele. *Ne inquam prohibeas,*
Quum te conspecto gaudeam.
Ore. *Certè etiam in alijs ista videns indignarer.*
Ele. *Approbas?*
Ore. *Quidni?*
Ele. *O amicæ audiui vocem,*
Quam me non sperabam audituram esse,
Ardebam ira tacita,
Neque cùm audiuissem vociferari ausa eram.
Nunc verò teneo te, apparuisti,

2 σωμάτων ἐμοὶ φιλτάτων,
3 ἐμόλετ' ἀρτίως.
4 ἐφηύρετ', ἤλθετ', εἴδεθ' οὓς ἐχρῄζετε.—

σύστημα α.

Ορ. Πάρεσμεν· ἀλλὰ σῖγ' ἔχουσα πρόσμενε.
Ηλ. Τί δ' ἔστιν; 1240
Ορ. Σιγᾶν ἄμεινον, μή τις ἔνδοθεν κλύῃ.—

στροφὴ β.

Ηλ. 1 Ἀλλ' οὐ τὰν ἄρτεμιν
2 τὰν αἰὲν ἀδμήταν,
3 τόδε μὲν οὔποτ' ἀξιώσω τρέσαι,
4 περισσὸν ἄχθος ἔνδον 1245
5 γυναικῶν ὂν ἀεί.—

σύστημα β.

Ορ. 1 Ὅρα γε μὲν δὴ κἂν γυναιξὶν ὡς ἄρης.—

στροφὴ γ.

Ηλ. 1 Ὀττοτοῖ.
2 ἀνέφελον ἐνέβαλες,
3 οὔποτε καταλύσιμον, 1250
4 οὐδέ ποτε λησόμενον,
5 ἁμέτερον οἷον ἔφυ κακόν.—

σύστημα γ.

Ορ. 1 Ἔξοιδα καὶ ταῦτ'· ἀλλ' ὅταν παρουσία
2 φράζῃ, τότ' ἔργων τῶνδε μεμνῆσθαι χρεών.—

ἀντιστροφὴ α.

Ηλ. 1 Ὁ πᾶς ἐμοὶ ὁ πᾶς ἂν 1255
2 πρέποι παρὼν ἐννέπειν
3 τάδε δίκᾳ χρόνος.
4 μόλις γὰρ ἔσχον νῦν ἐλεύθερον στόμα.—

ἀντισύστημα α.

Ορ. Ξύμφημι κἀγώ. τοιγαροῦν σῴζου τόδε.
Ηλ. Τί δρῶσα; 1260
Ορ. Οὗ μή 'στι καιρὸς μὴ μακρὰν βούλου λέγειν.—

ἀντιστροφὴ β.

Ηλ. 1 Τίς οὖν ἀξίαν
2 σοῦ γε πεφηνότος
3 μεταβάλοιτ' ἂν ὧδε σιγὰν λόγων;
4 ἐπεί σε νῦν ἀφράστως 1265
5 ἀέλπτως τ' ἐσεῖδον.—

ἀντισύστημα β.

Ορ. 1 Τότ' εἶδες, ὅτε θεοί μ' ἐπώτρυναν μολεῖν.—

ἀντιστροφὴ γ.

Ηλ. 1 Ὀτοτοτοῖ.
2 ἔφρασας ὑπερτέραν
3 τᾶς πάρος ἔτι χάριτος. 1270
4 εἴ σε θεὸς ἐς μέλαθρα.
5 δαιμόνιον αὐτὸ τίθημ' ἐγώ.—

ἀντισύστημα γ.

Ορ. 1 Τὰ μέν σ' ὀκνῶ χαίρουσαν εἰργαθεῖν. τὸ δὲ
2 δέδοικα λίαν ἡδονῇ νικωμένην.—

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ηλ. Ἰὼ χρόνῳ μακρῷ γε φιλτάταν ὁδὸν 1275
ἐπαξιώσας ὧδέ μοι φανῆναι,
μή τί με πολύπονον ὧδ' ἰδών.
Ορ. Τί μὴ ποιήσω;
Ηλ. Μή μ' ἀποστερήσῃς
τῶν σῶν προσώπων ἡδονὰν μεθέσθαι.
Ορ. Ἦ κἂν ἄλλοισι θυμοίμην ἰδών. 1280
Ηλ. Ξυναινεῖς;
Ορ. Τί μὴν οὔ;
Ηλ. Ὦ φίλαι, ἔκλυον αὐδὰν
ἐγὼ οὐδ' ἂν ἤλπισ' αὐδάν.
ἔσχον ὀργὰν ἄναυδον,
οὐδὲ σὺν βοᾷ κλύουσα τάλαινα. 1285
νῦν δ' ἔχω σε· προὐφάνης δὲ

φιλτάταν

φιλτάταν ἔχων πρόσοψιν,
ἃς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἐν κακοῖς λαθοίμαν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ορ. Τὰ μὲν περισσεύοντα τῶν λόγων ἄφες,
καὶ μήτε μήτηρ ὡς κακὴ δίδασκέ με, 1290
μήθ' ὡς πατρῴαν κτῆσιν Αἴγισθος δόμων
ἀντλεῖ, τὰ δ' ἐκχεῖ, τὰ δὲ διασπείρει μάτην.
χρόνου γὰρ ἄν σοι καιρὸν ἐξείργοι λόγος.
ἃ δ' ἁρμόσει μοι τῷ παρόντι νῦν χρόνῳ
σήμαιν', ὅπου φανέντες, ἢ κεκρυμμένοι, 1295
γελῶντας ἐχθροὺς παύσομεν τῇ νῦν ὁδῷ.
οὕτως δ', ὅπως μήτηρ σε μὴ 'πιγνώσεται
φαιδρῷ προσώπῳ, νῷν ἐπελθόντοιν δόμους.
ἀλλ' ὡς ἐπ' ἄτῃ τῇ μάτην λελεγμένῃ,
στέναζ'. ὅταν γὰρ εὐτυχήσωμεν, τότε 1300
χαίρειν παρέσται καὶ γελᾶν ἐλευθέρως.

Ηλ. Ἀλλ' ὦ κασίγνηθ', ὧδ' ὅπως καὶ σοὶ φίλον
καὶ τοὐμὸν ἔσται τῇδ'. ἐπεὶ τὰς ἡδονὰς
πρὸς σοῦ λαβοῦσα, κοὐκ ἐμὰς ἐκτησάμην.
κοὐδ' ἄν σε λυπήσασα δεξαίμην βραχὺ, 1305
αὐτὴ μέγ' εὑρεῖν κέρδος. οὐ γὰρ ἂν καλῶς
ὑπηρετοίην τῷ παρόντι δαίμονι.
ἀλλ' οἶσθα μὲν τἀνθένδε, πῶς γὰρ οὔ; κλύων
ὁθούνεκ' Αἴγισθος μὲν οὐ κατὰ στέγας,
μήτηρ δ' ἐν οἴκοις, ἣν σὺ μὴ δείσῃς ποθ' ὡς 1310
γέλωτι φαιδρόν. τοὐμὸν ὄψεται κάρα.
μῖσός τε γὰρ παλαιὸν ἐντέτηκέ μοι,
κἀπεί σ' ἐσεῖδον, οὔ ποτ' ἐκλήξω χαρᾶς
δακρυρροοῦσα. πῶς γὰρ ἂν λήξαιμ' ἐγὼ,
ἥτις μιᾷ σε τῇδ' ὁδῷ θανόντα τε, 1315
καὶ ζῶντ' ἐσεῖδον; εἴργασαι δέ μ' ἄσκοπα.
ὥστ' εἰ πατήρ μοι ζῶν ἵκοιτο, μηκέτ' ἂν
τέρας νομίζειν αὐτὸ, πιστεύειν δ' ὁρᾶν.
ὅτ' οὖν τοιαύτην ἡμὶν ἐξήκεις ὁδὸν,
ἄρχ' αὐτὸς, ὥς σοι θυμὸς. ὡς ἐγὼ μόνη, 1320
οὐκ ἂν δυοῖν ἥμαρτον. ἢ γὰρ ἂν καλῶς
ἔσωσ' ἐμαυτὴν, ἢ καλῶς ἀπωλόμην.

Ορ. Σιγᾶν ἐπῄνεσ'. ὡς ἐπ' ἐξόδῳ κλύω
τῶν ἔνδοθεν χωροῦντος.

Ηλ. Εἴσιτ' ὦ ξένοι,
ἄλλως τε καὶ φέροντες οἷ' ἂν οὔτε τις 1325
δόμων ἀπώσαιτ', οὔτ' ἂν ἡσθείη λαβών.

Παι. Ὦ πλεῖστα μῶροι, καὶ φρενῶν τητώμενοι,
πότερα παρ' οὐδὲν τοῦ βίου κήδεσθ' ἔτι,
ἢ νοῦς ἔνεστιν οὔτις ὑμὶν ἐγγενὴς,
ὅτ' οὐ παρ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἐν αὐτοῖσιν κακοῖς 1330
τοῖσιν μεγίστοις ὄντες οὐ γιγνώσκετε;
ἀλλ' εἰ σταθμοῖσι τοῖσδε μὴ 'κύρουν ἐγὼ
πάλαι φυλάσσων, ἦν ἂν ὑμὶν ἐν δόμοις
τὰ δρώμεν' ὑμῶν πρόσθεν ἢ τὰ σώματα.
νῦν δ' εὐλάβειαν τῶνδε προὐθέμην ἐγώ. 1335
καὶ νῦν ἀπαλλαχθέντε τῶν μακρῶν λόγων,
καὶ τῆς ἀπλήστου τῆσδε σὺν χαρᾷ βοῆς,
εἴσω παρέλθεθ', ὡς τὸ μὲν μέλλειν κακὸν
ἐν τοῖς τοιούτοις ἔστ', ἀπηλλάχθαι δ' ἀκμή.—

Ορ. Πῶς οὖν ἔχει τἀντεῦθεν εἰσιόντι μοι; 1340

Παι. Καλῶς· ὑπάρχει γάρ σε μὴ γνῶναί τινα.

Ορ. Ἤγγειλας, ὡς ἔοικεν, ὡς τεθνηκότα.

Παι. Εἷς τῶν ἐν ᾅδου μάνθαν' ἐνθάδ' ὢν ἀνήρ.

Ορ. Χαίρουσιν οὖν τούτοισιν; ἢ τίνες λόγοι;

Παι. Τελουμένων εἴποιμ' ἄν. ὡς δὲ νῦν ἔχει, 1345
καλῶς τὰ κείνων πάντα, καὶ τὰ μὴ καλῶς.

Ηλ. Τίς οὗτός ἐστ' ἀδελφέ; πρὸς θεῶν φράσον.

Ορ. Οὐχὶ ξυνίης;

Ηλ. Οὐδέ γ' ἐς θυμὸν φέρω.

Ορ. Οὐκ οἶσθ' ὅτῳ μ' ἔδωκας ἐς χεῖράς ποτε;

Ηλ. Ποίῳ; τί φωνεῖς;

Dulcissimum prabens aspectum,
Cuius ego nullis arumnis victa obliuisci potero.

IAMBI.

Ore. *O mitte supernacua dicere:*
Nec est vt me doceas quàm mater improba sit,
Et quàm nostras opes exhauriat AEgisthus,
Easque effundat, ac frustra dissipet.
Dū enim hac narras, interim occasio rei gerenda amittitur.
Qua verò conueniunt in prasens tempus
Ea dicas: quomodo? palámne, an ex insidiis
Insultantes inimicos opprimere possimus.
Tu vide ne mater rescissat
Te latam esse, nobis ingredientibus in ades:
Sed velut ob tristem illum falsò nunciatum casum
Ingemiscas. Vbi verò rem fœliciter effecerimus,
Tunc & gaudere nobis, & ridere licebit liberè.

Ele. *Fiat, vt tu vis, mi frater.*
Ita enim agam: nam latitiam hanc
Ex tuo aduentu cepi, cum antea tristis essem.
Neque verò tibi vel parum molesta esse
Cum meo magno bono velim: non enim bene
Huic prasenti me accommodarem fortuna.
Sed scis hic qua fiant, quid ni? cum audieris,
Quod AEgisthus à domo abest,
Mater verò adest, qua non est vt metuas
Ne me latam videat.
Nam odium erga illam vetus in me consenuit:
Postquam verò te aspexi, nunquam gaudere desinam,
Pra gaudio illacrymans. Quomodo enim desinere queam,
Qua te vna eadémque via hac mortuum
Et viuum aspexi, ita insperato gaudio me affecisti.
Vt si pater iam reuiuiscat, non id amplius
Pro miraculo sim habitura, sed creditura:
Quamobrem quando iam huc aduenisti,
Rem administra, tibi vt videtur: Nam ego sola
Ab vtroque illorum non aberrassem, & vel praclarè
Me liberassem, vel honestè occubuissem.

Ore. *Iussi vt taceres, nam in exitu domus*
Aliquem foras prodire audio.

Ele. *Intrate, ô hospites!*
Affertis enim nuncium, quem nemo
A domo repellit, neque quisquam tamen gaudet accipiens.

Pæd. *O plurimum stulti, & mente capti!*
An de salute nihil amplius solliciti estis?
An sensu & ratione omnino estis destituti?
Qui vos non prope periculum, sed in ipsis
Iam maximis periculis versari non expenditis.
Et nisi ego in hisce foribus iampridem
Excubarem, essent vestra in adibus
Consilia prius quàm corpora.
Verùm ego ne id fieret, prouidentiam opposui meam.
Quare nunc his longis sermonibus,
Et immodicis gaudiis ac vociferationibus omissis
Huc intro intrate. Nam mora mala est
In talibus rebus, opportunum verò vt nos absoluamus.

Ore. *Quomodo igitur res se habebit, si ingrediar?*

Pæd. *Bene, nemo enim te nouit.*

Ore. *Nunciasti videlicet me esse mortuum.*

Pæd. *Apud illos scias te vnum ex mortuis esse.*

Ore. *Gaudéntne igitur? aut quid tandem dicunt?*

Pæd. *Re confecta narrabo. Nam vt nunc res habet,*
Bene est, quod ad illos attinet, etsi non bene est.

Ele. *Per Deum, frater, dic mihi quisnam est iste?*

Ore. *An non agnoscis?*

Ele. *Non mihi in mentem venit.*

Ore. *An nescis cuius in manus me olim tradidisti?*

Ele. *Cui? Quid narras?*

Ore. *Cuius in terram Phocensem*
Delatus sum tua prouidentia manibus.
Ele. *An hic ille est, quem ego ex multis*
Solum inueni fidum, cum pater interficeretur?
Ore. *Hic inquam est, ne quaeras plura.*
Ele. *O dulcissima lux! ô solus columen domus*
Agamemnonia, quomodo huc venisti: an tu ille es,
Qui hunc & me seruasti in multis malis?
O manus amantissima! quàm exoptato pede
Fers opem. Quare iampridem,
Cùm adesses, me fefellisti, nec te indicabas. Sed me
Sermone tuo enecabas, cum afferres dulcissimum nuncium?
Salue ô pater, patrem enim mihi iam videre videor,
Salue: scias verò, quod te ex omnibus hominibus maximè
Oderim & amauerim in vno die.
Paed. *Satis est. nam sermones reliquos*
Multae voluent noctes, & dies pariter,
Quibus haec tibi certa commemorari possunt.
Vobis autem edico, qui adstatis, quòd
Nunc tempus rei gerendae: nunc enim Clytemnestra sola est,
Nunc vir nullus est intus: si verò differetis,
Cogitare, quòd & cum his, & prudentioribus aliis,
Cùmque pluribus vobis deinde dimicandum erit.
Ore. *Non hic longo sermone amplius*
Pylade opus est, verùm vt quàm primum
Intremus, atque patrios salutemus
Penates, qui huic praesunt vestibulo.
Ele. *O Rex Apollo, clementer istos exaudi*
Et me simul, quae tuam ad aram saepè
Vt potui munifica adstiti manu.
Nunc ô Apollo affero id quod habeo, nempe preces:
Supplex ad te venio, te adoro, adsis volens
Nobis auxilio, in his consiliis,
Et ostende hominibus, poenam
Pro impietate qualem statuant dij.

ANTISTROPHICA. Strophe.

Cho. *Videte quomodo appetit*
Inimicum sanguinem, furorem spirans Mars.
Ambulant iam in aedibus
Comites immanium facinorum
Ineuitabiles furiae:
Quare non diu aberit
Euentus ab eo, quod animo dubio ominabar.

Antistrophe.

Intrat enim in aedes, mortuorum
Vindex insidioso pede
In diuitem patris domum,
Cruentum manibus gladium vibrans.
Maiae verò filius
Mercurius, insidias caligine
Occultans vsque ad exitum rei, non diu aberit.

IAMBI.

Ele. *O charissimae mulieres: dum viri statim*
Rem peragunt, vos silentium praestate.
Cho. *Quomodo: aut quid nunc agunt?*
Ele. *Illa quidem funeri*
Lebetem apparat, ipsi autem propè adstant.
Cho. *Quare tu foras prosiluisti?*
Ele. *Obseruabo ne*
AEgisthus ignorantibus nobis ingrediatur.
Cly. *Eheu, ô tecta*
Amicis destituta, & plena percussorum.
Ele. *Clamat aliquis intus, an non auditis amicae?*

PERICOMMATA strophe 1.

Cho. *Audiui infanda, adeo*

Ορ. Οὗτ' ὁ Φωκέων πέδον — 1350
ὑπεξεπέμφθην σῇ προμηθίᾳ χεροῖν.
ΗΛ. Ἡ κεῖνος οὗτος ἦν ποτ' ἐκ πολλῶν ἐγὼ
μόνον προσηῦρον πιστὸν ἐν πατρὸς φόνῳ;
Ορ. Ὅδ' ἐστί· μή μ' ἔλεγχε πλείοσιν λόγοις.
ΗΛ. Ὦ φίλτατον φῶς, ὦ μόνος σωτὴρ δόμων — 1355
Ἀγαμέμνονος, πῶς ἦλθες; ἦ σὺ κεῖνος εἶ
ὃς τόνδε κἄμ' ἔσωσας ἐκ πολλῶν πόνων;
ὦ φίλταται μὲν χεῖρες, ἥδιστον δ' ἔχων
ποδῶν ὑπηρέτημα, πῶς οὕτω πάλαι
ξυνών μ' ἔληθες, οὐδ' ἔφαινες, ἀλλά με — 1360
λόγοις ἀπώλλυς, ἔργ' ἔχων ἥδιστ' ἐμοί.
χαῖρ' ὦ πάτερ (πατέρα γὰρ εἰσορᾶν δοκῶ)
χαῖρ'· ἴσθι δ' ὡς μάλιστά σ' ἀνθρώπων ἐγὼ
ἤχθηρα κἀφίλησ' ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.—
Παι. Ἀρκεῖν δοκεῖ μοι. τοὺς γὰρ ἐν μέσῳ λόγους — 1365
πολλαὶ κυκλοῦνται νύκτες ἡμέραι τ' ἴσαι,
αἳ ταῦτά σοι δείξουσιν Ἠλέκτρα σαφῆ.
σφῷν δ' ἐννέπω γε τοῖν παρεστώτοιν, ὅτι
νῦν καιρὸς ἔρδειν· νῦν Κλυταιμνήστρα μόνη,
νῦν οὔτις ἀνδρῶν ἔνδον. εἰ δ' ἐφέξετον, — 1370
φροντίζεθ' ὡς τούτοις τε καὶ σοφωτέροις
ἄλλοισι, τούτων πλείοσιν μαχούμενοι.
Ορ. Οὐκ ἂν μακρῶν ἔθ' ἡμὶν οὐδὲν ἂν λόγων
Πυλάδη τόδ' εἴη τοὔργον. ἀλλ' ὅσον τάχος
χωρεῖν ἔσω, πατρῷα προσκύσανθ' ἕδη — 1375
θεῶν, ὅσοιπερ πρόπυλα ναίουσιν τάδε.—
Ηλ. Ἄναξ Ἄπολλον, ἵλεως αὐτοῖν κλύε,
ἐμοῦ τε πρὸς τούτοισιν, ἥ σε πολλὰ δὴ
ἀφ' ὧν ἔχοιμι λιπαρεῖ προὔστην χερί.
νῦν δ' ὦ Λύκει' Ἄπολλον ἐξ οἵων ἔχω, — 1380
αἰτῶ, προπίτνω, λίσσομαι. γενοῦ πρόφρων
ἡμῖν ἀρωγὸς τῶνδε τῶν βουλευμάτων.
καὶ δεῖξον ἀνθρώποισι τἀπιτίμια
τῆς δυσσεβείας οἷα δωροῦνται θεοί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἴδεθ' ὅπου προνέμεται — 1385
2 τὸ δυσέριστον αἷμα φυσῶν Ἄρης.
3 βεβᾶσιν ἄρτι δωμάτων ὑπόστεγοι
4 μετάδρομοι κακῶν πανουργημάτων
5 ἄφυκτοι κύνες.
6 ὥστ' οὐ μακρὰν γ' ἔτ' ἀμμενεῖ — 1390
7 τοὐμὸν φρενῶν ὄνειρον αἰωρούμενον.—

ἀντιστροφή.

1 παράγεται γὰρ ἐνέρων
2 δολιόπους ἀρωγὸς εἴσω στέγας,
3 ἀρχαιόπλουτα πατρὸς εἰς ἑδράσματα,
4 νεακόνητον αἷμα χειροῖν ἔχων· — 1395
5 ὁ Μαίας δὲ παῖς
6 Ἑρμῆς σφ' ἄγει δόλον σκότῳ
7 κρύψας πρὸς αὐτὸ τέρμα, κοὐκέτ' ἀμμένει.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΗΛ. Ὦ φίλταται γυναῖκες, ἄνδρες αὐτίκα
τελοῦσι τοὔργον· ἀλλὰ σῖγα πρόσμενε. — 1400
Χο. Πῶς δή; τί νῦν πράσσουσιν;
ΗΛ. Ἡ μὲν ἐς τάφον
λέβητα κοσμεῖ, τὼ δ' ἐφέστατον πέλας.
Χο. Σὺ δ' ἐκτὸς ᾖξας πρὸς τί;
ΗΛ. Φρουρήσουσ' ὅπως
Αἴγισθος αὐτὸς μὴ λάθῃ μολὼν ἔσω.
ΚΛ. Αἰ αἶ αἶ αἶ. ἰὼ στέγαι — 1405
φίλων ἔρημοι, τῶν δ' ἀπολλύντων πλέαι.
ΗΛ. Βοᾷ τις ἔνδον· οὐκ ἀκούετ', ὦ φίλαι;—

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἤκουσ' ἀνήκουστα

δύστανος.

[illegible]		*Vt infœlix exhorrescam.*
		Systema 1.
Κλ. [illegible]	1405	Cly. *Væ mihi misera AEgisthe, vbi tandem abes?*
Ηλ. [illegible]		Elc. *Ecce rursum clamat quispiam.*
Κλ. [illegible]		Cly. *Ô nate! nate!*
		Misereat te matris.
Ηλ. [illegible]	1410	Elc. *Verum non a te*
		Misericordiam neque hic consecutus, neque qui eum genuit pater.
στροφὴ β'.		Strophe 2.
Χο. [illegible]		Cho. *O ciuitas, ô miserum genus!*
[illegible]	1415	*Nunc te vnius diei fatum opprimit.*
		Systema 2.
Κλ. [illegible]		Cly. *Hei mihi icta sum.*
Ηλ. [illegible]		Elc. *Duplica si potes plagam.*
Κλ. [illegible]		Cly. *Væ mihi iam iterum.*
Ηλ. [illegible]		Elc. *Vtinam iaceat simul AEgistho fiat.*
στροφὴ γ'.		Strophe 3.
Χο. [illegible]	1420	Cho. *Ratæ sunt imprecationes, reuiuiscunt*
		Qui sub terra sepulti iacent.
		Nam multo cum sanguine se vlciscuntur
		Hi, qui iam olim extincti sunt.
		Systema 3.
Ηλ. [illegible]	1425	Elc. *Sed eccè redeuntur iam illi, quorum cruenta manus*
		Stillat à primitiis Martis: Non dicere possum
		Frater vt res se habeat.
Ορ. [illegible]		Ore. *In domo quidem recte se res habet,*
		Si modo Apollo recte vaticinatus est.
		Occubuit infœlix ista, nec est vt metuas
		Scelus matris, ne te deformet amplius.
ἀντιστροφὴ α'.		Antistrophe 1.
Χο. [illegible]	1430	Cho. *Desinite, video enim*
		Manifeste AEgysthum.
		Antisystema 1.
Ηλ. [illegible]		Elc. *O filij non hinc retro abitis?*
		An non videtis,
		Hunc virum vobis occurrere,
		Qui nunc ex suburbio
		Incedit plenus gaudio!
ἀντιστροφὴ β'.		Antistrophe 2.
Χο. [illegible]	1435	Cho. *Secedite ad vestibulum quam primum.*
		Vtinam sicut priora ita & hæc fœliciter efficiatis.
		Antisystema 2.
Ορ. [illegible]		Ore. *Bono animo sis, perficiemus, vt optas.*
Ηλ. [illegible]		Elc. *Propera.*
Ορ. [illegible]		Ore. *Atqui iam secessi.*
Ηλ. [illegible]	1440	Elc. *Cæterum, quæ hic agenda sunt, cura mihi erunt.*
ἀντιστροφὴ γ'.		Antistrophe 3.
Χο. [illegible]		Cho. *Nam vt in aurem*
		Pauca blande dicam,
		Huic viro commodum erit
		Vt imprudens ruat
		In pœnas & certamen.
		Antisystema 3.
Αι. [illegible]	1445	Eg. *Quis vestrum scit, vbi sint Phocenses hospites,*
		Quos ferunt nobis attulisse nuncium de Oreste, quomodo
		Perierit in equestri certamine?
		Te rogo, te, quæ prius
		Ferox eras, nam maxime tibi id curæ esse
[illegible]	1450	*Existimo, & id præcipue dicere potes.*

IAMBI.

Elc. *Scio, quid enim nesciam casum*
Eius, qui ex meis mihi fuit charissimus.
AEg. *Ubi igitur sunt hospites, dic mihi.*
Elc. *Intus: nam hospitam amicam adepti sunt.*
AEg. *Si quidem mortuum esse certo renunciarunt.*
Elc. *Non sermone tantum sed etiam re ostenderunt.*
AEg. *Licet igitur nobis iam manifestam rem cognoscere.*
Elc. *Licet, et quidem spectaculum est minime invidiosum.*
AEg. *Certe gaudium magnum mihi praeter morem tuum nuncias.*
Elc. *Gaudeas sane, si quidem haec tibi laeta evenerunt.*
AEg. *Nunc ego edico, ut quisque taceat, & fores apertae sint*
Omnibus Mycenaeis atque Argivis, ut videre queant,
Ut si quis ex eis vana spe prius
Elatus fuit, cum viri huius viderit cadaver,
Frenum iam accipiat nostrum neque a me violenter
Castigatus, cristas attollat aut repugnet.
Ele. *Fit hoc quidem a me: nam tempus me docuit*
Sapere, & potentioribus obedire.
AEg. *O Iuppiter, video spectaculum, quod non sine invidia*
Cadit: verum vero addit Nemesis: non assentire possum.
Laxate omnia operimenta ab oculis ut
Cadaver cognata lacrymis a me consequatur.
Ore. *Tu ipse tolle, non meum hoc est, sed te decet*
Hoc aspicere & compellare.
AEg. *Bene mones, & quidem parebo: tu vero*
Sicubi in aedibus Clytemnestra est, eam voces.
Ore. *Prope te est, non alibi circumspectes.*
AEg. *Hei mihi, quid video?*
Ore. *Quem metuis? aut quem non agnoscis?*
AEg. *In quorum hominum retia*
Incidi infelix?
Ore. *Non intelligis iamdudum*
Te vivum cum mortuis loqui?
AEg. *Hei mihi intelligo: non enim dubium est,*
Quin Orestes hic sit, qui me appellat.
Ore. *At cum vates optimus esses, errasti dudum.*
AEg. *Perii miser, sed permitte mihi*
Ut pauca dicam.
Ele. *Ne ulterius sinas eum loqui*
Per Deum frater, aut sermonem in longum producere.
Quid enim hominem malis oppressum,
Et morti destinatum brevis mora iuvare potest?
Sed quam primum iugula, & interfectum obiice
Canibus, ut dignus est, sepeliendum,
Ut hoc unum sit mihi malorum,
Quae diu fuimus, insperatum remedium.
Ore. *Intro eas statim: nam non hic sermonum*
Certamen est, sed de tuo capite.
AEg. *Quid attinet in domum me ducis? nam si honestum est,*
Quod agis, cur tenebris opus est? quin statim interficis?
Ore. *Ne impera, sed vade ad eum locum ubi interfecisti*
Patrem meum, ut ibidem & tu cadas.
AEg. *Itane omnino necesse est hanc domum videre*
Et praesentia & futura Pelopidarum mala.
Ore. *Quod ad te attinet, necesse est, quod ego tibi certo praenuncio.*
AEg. *Atqui non hoc paternum iactas.*
Ore. *Multum obstrepis, interim iter impeditur.*
Sed perge.
AEg. *Tu praecede.*
Ore. *Tibi eundum est prius.*
AEg. *Certe ne fugiam.*
Ore. *Ne itaque suaviter occumbas*
Curandum est mihi, sed acerbe ut intereas.
Debebant vero omnes statim talem poenam luere,
Quicunque contra ius scelerate agere student,
Ut interficerentur, tunc flagitia minus crebra forent.

IAMBOI.

ΗΛ. [illegible]
[illegible]
ΑΙ. [illegible]
ΗΛ. [illegible]
ΑΙ. [illegible] 1455
ΗΛ. [illegible]
ΑΙ. [illegible]
ΗΛ. [illegible]
ΑΙ. [illegible]
ΗΛ. Χαίροις ἄν, εἴ σοι χαρτὰ [illegible] 1460
ΑΙ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 1465
[illegible]
[illegible]
ΗΛ. [illegible]
[illegible]
ΑΙ. [illegible] 1470
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ΟΡ. [illegible]
[illegible] 1475
ΑΙ. [illegible]
[illegible]
ΟΡ. [illegible]
ΑΙ. [illegible]
ΟΡ. [illegible]
ΑΙ. [illegible] 1480
[illegible]
ΟΡ. [illegible]
[illegible]
ΑΙ. [illegible]
[illegible]
ΟΡ. [illegible] 1485
ΑΙ. [illegible]
[illegible]
ΗΛ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 1490
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ΟΡ. [illegible] 1495
[illegible]
ΑΙ. [illegible]
[illegible]
ΟΡ. [illegible]
[illegible] 1500
ΑΙ. [illegible]
[illegible]
ΟΡ. [illegible]
ΑΙ. [illegible]
ΟΡ. [illegible] 1505
[illegible]
ΑΙ. [illegible]
ΟΡ. [illegible]
ΑΙ. [illegible]
ΟΡ. [illegible]
[illegible]
[illegible] 1510
[illegible]
[illegible]

ΑΝΑΠΑΙΣ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ὦ σπέρμ' Ἀτρέως, ὡς πολλὰ παθὸν
δι' ἐλευθερίας μόλις ἐξῆλθες,
τῇ νῦν ὁρμῇ τελεωθέν.

ANAPÆSTI.

Cho. *O familia Atrei, quàm multis exercita malis*
Te vix tandem in libertatem vindicasti,
Hoc præsenti impetu
Ipsam assecuta.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΙΔΙΠΟΔΟΣ ΤΥΡΑΝΝΟΥ ΕΜΜΕΤΡΟΣ ἀριστοφάνους γραμματικοῦ.

Λιπὼν Κόρινθον Οἰδίπους πατρὸς νόθος
Πρὸς τῶν ἁπάντων λοιδορούμενος ξένος,
Ἦλθε πυθέσθαι Πυθικῶν θεσπισμάτων,
Ζητῶν ἑαυτὸν, καὶ γένους φυτοσπόρον.
Εὑρὼν δὲ τλήμων ἐν στεναῖς ἁμαξιτοῖς
Ἄκων ἔπεφνε Λάϊον γεννήτορα.
Σφιγγὸς δὲ δεινῆς θανάσιμον λύσας μέλος,
Ἤσχυνε μητρὸς ἀγνοουμένης λέχος.
Λοιμὸς δὲ Θήβας εἷλε καὶ νόσος μακρά·
Κρέων δὲ πεμφθεὶς Δελφικὴν πρὸς ἑστίαν,
Ὅπως πύθηται τοῦ κακοῦ παυστήριον,
Ἤκουσε φωνῆς μαντικῆς θεοῦ πάρα,
Τὸν Λάϊον ἐκδικηθῆναι φόνον.
Ὅθεν μαθὼν ἑαυτὸν Οἰδίπους τάλας,
Διπλαῖσι χερσὶν ἐξετύφλωσεν κόρας·
Αὐτὴ δὲ μήτηρ ἀγχόναις διώλετο.

ARGVMENTVM AVTORE ARISTOPHANE GRAMMATICO.

Linquit Corinthum per probrum OEdipus, nothus
Polybi vocatus, Delphicúmque oraculum
De patre consultum, & genere petit suo.
Ibique factus obuiam angusta via
Patri, interemit inscius ignotum miser.
Posthac solutis Sphingianis ænigmatis
Fœdauit & matris suæ cubilia.
At pestis & morbi Thebas vexant mali;
Tum missus ad oracula Creo Delphica,
Causam mali allatum & medelam pestilis,
Monetur à diuinitus misso sono
Placent vt interfecti manes Laij
Acto paterna perpetratore ex humo.
Ex eo quis esset, vt resciuit Oedipus;
Ipse sibi lumina manibus effodit suis.
At mater vxor fune vitam finiit.

ΔΙΑ ΤΙ ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΕΠΙΓΕΓΡΑΠΤΑΙ.

Ὁ τύραννος Οἰδίπους ἐπὶ διακρίσει θατέρου ἐπιγέγραπται. χαριέντως δὲ τύραννον ἅπαντες αὐτὸν ἐπιγράφουσι, ὡς ἐξέχοντα πάσης τῆς Σοφοκλέους ποιήσεως, καίπερ ἡττηθέντα ὑπὸ Φιλοκλέους, ὥς φησι Δικαίαρχος. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ πρότερον αὐτὸν ἢ τύραννον ἐπιγράφοντες, διὰ τοὺς χρόνους τῆς διδασκαλίας, καὶ διὰ τὰ πράγματα. ἐλθὼν γὰρ ὁ πηρὸς Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνὸν εἰς τὰς Ἀθήνας ἀφικνεῖται. ἴδιον δέ τι πεπόνθασιν οἱ μεθ' Ὅμηρον ποιηταὶ, τοὺς πρὸ τῶν Τρωϊκῶν βασιλεῖς τυράννους προσαγορεύοντες, ὀψέ ποτε τοῦδε τοῦ ὀνόματος εἰς τοὺς Ἕλληνας διαδοθέντος, κατὰ τοὺς Ἀρχιλόχου χρόνους, καθάπερ Ἱππίας ὁ σοφιστής φησιν. Ὅμηρος γοῦν τὸν πάντων παρανομώτατον Ἔχετον, βασιλέα φησὶ, καὶ οὐ τύραννον, Εἰς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων. προσαγορευθῆναι δέ φασι τὸν τύραννον ἀπὸ τῶν Τυρρηνῶν· χαλεποὺς γάρ τινας περὶ λῃστείας τούτους γενέσθαι. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτὸ ἀπὸ Τύρου πόλεως. εἴρηται δὲ τύραννος κατὰ τὸ τείρειν τοὺς λαοὺς, καὶ ἀνίας ὀδύνας ἐπιφέρειν, καὶ δόλους τοῖς ὑπηκόοις ῥάπτειν. ὅτι δὲ νεώτερον τὸ τοῦ τυράννου ὄνομα, δῆλον ὅτι οὔτε Ὅμηρος, οὔτε Ἡσίοδος, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν παλαιῶν τύραννον ἐν τοῖς ποιήμασιν ὀνομάζει. ὁ δ' Ἀριστοτέλης ἐν Κυμαίων πολιτείᾳ, τοὺς τυράννους φησὶ τὸ πρότερον αἰσυμνήτας προσαγορεύεσθαι. εὐφημότερον γὰρ ἐκεῖνο τοὔνομα.

CVR HÆC FABVLA INSCRIBATVR OEDIPVS TYRANNVS.

HÆC fabula, ad alterius differentiam, OEdipus Tyrannus inscribitur. Scite autem omnes eam fabulam Tyrannum descripserunt, vtpote quæ omnes Sophoclis poëses superet, etiamsi cum victum fuisse à Philocle author sit Dicæarchus. Superiores verò hanc tyranni nomine, propter rerum in ea declaratarum tempora, molestiasque quibus affectus fuit OEdipus, inscripserunt. Mendicum enim ac cæcum OEdipum Coloneum Athenas venisse aiunt. Poëtis verò qui Homerum sequuti sunt peculiare quippiam vsuuenit, qui Reges ante bellum Troianum Tyrannos appellauerūt. Hoc nomen tandem à Græcis est vsurpatum, Archilochi temporibus, vt Hippias sophista testatur, Homerus Echetum omnium sceleratissimum regem, non Tyrannum appellat, cuius hæc sunt verba:

In Echetum regem omnium hominum pessimum.

Tyrannum autem à Tyrrhenis dictum ferunt. Hi enim latrociniis regionem infestabant. Quidam à Tyro vrbe deductum tradunt. Dictus est autem Tyrannus ex verbi notatione, ex eo quod cruciaret populos, iisque dolores inferret, dolósque aduersus subiectos strueret. Constat autem recentius esse Tyranni nomen: neque enim Homerus, neque Hesiodus, neque alius vllus ex veteribus in suo carmine Tyranni mentionem facit. Aristoteles verò in Cumanorum Rep. Tyrannos prius Æsymnetas appellatos fuisse ait. Erat enim illud nomen plausibilius.

ALITER.

OEdipus Tyrannus ad differentiam OEdipi Colonei inscribitur. Præcipua fabulæ capita sunt, Cognitio propriorum malorum OEdipi, Oculorum cæcitas, & Iocastes mors quæ sibi laqueo vitam finiuit.

Oraculum editum Laïo Thebano.

Laïe Labdacide sobolem me supplice poscis
Voce: tibi sed ego natum promitto petenti.
In fatis tamen est, dulcem illius tibi lucem
Ereptum ire manu. Pelopi sic Iuppiter olim
Annuit oranti, cuius natum rapuisses.

Ænigma Sphingis.

Nutrit humus bipedem, mox quadrupedem vnius oris,
Et tripedem, varia contra ac animalia voce
Omnia sunt, Pelagi, cœli, telluris alumna:
Iámque vbi multiplici vadit pede, quo magis ire
Pergit, eo minus est per membra effœta vigoris.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ.

OEDIPVS.
SACERDOS senex Iouis.
CREON.
CHORVS constat ex Thebanis senibus.
TIRESIAS.
IOCASTE.
NVNCIVS.
MINISTER Polybi.
ALIVS NVNCIVS.

Præfatur OEdipus.

SOPHOCLIS OEDIPVS TYRANNVS.

IAMBI. OEd. O NOVA Soboles antiqui Cadmi,
Quid hoc in loco consedistis,
Supplicibus ramis coronati?
Vrbs verò tota thure incenso fumat,
Precibúsque ac gemitu omnia resonant:
Quæ ego cum iudicarem non ex alio nunciante mihi
Cognoscenda esse, ipse huc prodij,
Ille omnium sermonibus celebratus OEdipus.
Sed tu o senex dic: nam te dignum est
Præ alijs vt dicas, quid est quod hic consedistis,
Vtrum metus causa an iniuria affecti? Cupio enim ex animo
Vobis opitulari. Nam certè durus essem,
Si hic iste consessus non commoueret.
Sac. *O Princeps patriæ meæ.*
Vides quales turba consederit
Ad aras tuas, ex quibus aliqui non procul
Volare possunt, alij annis grauati sunt

ΑΛΛΩΣ.

Ο Τύραννος οἰδίπους πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἐν τῷ κολωνῷ ἐπιγέγραπται. Τὸ κεφάλαιον δὲ τοῦ δράματος, γνῶσις τῶν ἰδίων κακῶν οἰδίποδος, πήρωσίς τε τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ δι' ἀγχόνης θάνατος ἰοκάστης.

Χρησμὸς δοθεὶς Λαΐῳ τῷ Θηβαίῳ.

Λαΐε λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς.
Δώσω τοι φίλον υἱόν· ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστὶ
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὧς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς κρονίδης, πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας,
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν. ὁ δ' ηὔξατο σοι τάδε πάντα.

Τὸ αἴνιγμα τῆς σφιγγός.

Ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον οὗ μία φωνή,
Καὶ τρίπον· ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ' αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον.
Ἀλλ' ὁπόταν πλείστοισιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ,
Ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟἸΔΙΠΟΥΣ.
ἹΕΡΕΥΣ.
ΚΡΕΩΝ.
ΧΟΡΟΣ ἐκ Θηβαίων γερόντων.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
ἸΟΚΑΣΤΗ.
ἌΓΓΕΛΟΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ Πολύβου.
ἘΞΑΓΓΕΛΟΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ οἰδίπους.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΟἸΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ. Οἰ. Ὦ Τέκνα, κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφή,
τίνας ποθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε
ἱκτηρίοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι;
πόλις δ' ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει,
ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων.
ἁγὼ δικαιῶν μὴ παρ' ἀγγέλων τέκνα
ἄλλων ἀκούειν, αὐτὸς ὧδ' ἐλήλυθα, 5
ὁ πᾶσι κλεινὸς οἰδίπους καλούμενος.
ἀλλ' ὦ γεραιὲ φράζ', ἐπεὶ πρέπων ἔφυς
πρὸ τῶνδε φωνεῖν, τίνι τρόπῳ καθέστατε
δείσαντες, ἢ στέρξαντες· ὡς θέλοντος ἂν
ἐμοῦ προσαρκεῖν πᾶν· δυσάλγητος γὰρ ἂν 10
εἴην, τοιάνδε μὴ οὐ κατοικτείρων ἕδραν.
Ἱε. Ἀλλ' ὦ κρατύνων οἰδίπους χώρας ἐμῆς,
ὁρᾷς μὲν ἡμᾶς ἡλίκοι προσήμεθα
βωμοῖσι τοῖς σοῖς· οἱ μὲν, οὐδέπω μακρὰν
πτέσθαι σθένοντες· οἱ δὲ, σὺν γήρᾳ βαρεῖς 15

ἱερῆς,

ἱερεύς, ἐγὼ μὲν Ζηνός· οἵδε τ' ἠθέων
λεκτοί· τὸ δ' ἄλλο φῦλον ἐξεστεμμένον
ἀγοραῖσι θακεῖ, πρός τε Παλλάδος διπλοῖς
ναοῖς, ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ.
πόλις γάρ, ὥσπερ καὐτὸς εἰσορᾷς, ἄγαν
ἤδη σαλεύει κἀνακουφίσαι κάρα
βυθῶν ἔτ' οὐχ οἵα τε φοινίου σάλου,
φθίνουσα μὲν κάλυξιν ἐγκάρποις χθονός,
φθίνουσα δ' ἀγέλαις βουνόμοις, τόκοισί τε
ἀγόνοις γυναικῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς
σκήψας ἐλαύνει, λοιμὸς ἔχθιστος, πόλιν,
ὑφ' οὗ κενοῦται δῶμα Καδμεῖον· μέλας δ'
Ἅιδης στεναγμοῖς καὶ γόοις πλουτίζεται.
θεοῖσι μέν νυν οὐκ ἰσούμενόν σ' ἐγὼ
οὐδ' οἵδε παῖδες ἑζόμεσθ' ἐφέστιοι,
ἀνδρῶν δὲ πρῶτον ἔν τε συμφοραῖς βίου
κρίνοντες ἔν τε δαιμόνων ξυναλλαγαῖς.
ὅς γ' ἐξέλυσας ἄστυ Καδμεῖον μολὼν
σκληρᾶς ἀοιδοῦ δασμὸν ὃν παρείχομεν,
καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν οὐδὲν ἐξειδὼς πλέον,
οὐδ' ἐκδιδαχθείς, ἀλλὰ προσθήκῃ θεοῦ
λέγῃ νομίζῃ θ' ἡμὶν ὀρθῶσαι βίον.
νῦν τ', ὦ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα,
ἱκετεύομέν σε πάντες οἵδε πρόστροποι,
ἀλκήν τιν' εὑρεῖν ἡμίν, εἴτε του θεῶν
φήμην ἀκούσας, εἴτ' ἀπ' ἀνδρὸς οἶσθά που.
ὡς τοῖσιν ἐμπείροισι καὶ τὰς ξυμφορὰς
ζώσας ὁρῶ μάλιστα τῶν βουλευμάτων.
ἴθ' ὦ βροτῶν ἄριστ', ἀνόρθωσον πόλιν,
ἴθ', εὐλαβήθηθ'· ὡς σὲ νῦν μὲν ἥδε γῆ
σωτῆρα κλῄζει τῆς πάρος προθυμίας·
ἀρχῆς δὲ τῆς σῆς μηδαμῶς μεμνώμεθα,
στάντες τ' ἐς ὀρθὸν καὶ πεσόντες ὕστερον.
ἀλλ' ἀσφαλείᾳ τήνδ' ἀνόρθωσον πόλιν.
ὄρνιθι γὰρ καὶ τὴν τότ' αἰσίῳ τύχην
παρέσχες ἡμῖν, καὶ τανῦν ἴσος γενοῦ.
ὡς εἴπερ ἄρξεις τῆσδε γῆς, ὥσπερ κρατεῖς,
ξὺν ἀνδράσιν κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν.
ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος οὔτε ναῦς,
ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω.

Οἰ. Ὦ παῖδες οἰκτροί, γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι
προσήλθεθ' ἱμείροντες· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
νοσεῖτε πάντες, καὶ νοσοῦντες, ὡς ἐγὼ
οὐκ ἔστιν ὑμῶν ὅστις ἐξ ἴσου νοσεῖ.
τὸ μὲν γὰρ ὑμῶν ἄλγος εἰς ἕν' ἔρχεται
μόνον καθ' αὑτόν, κοὐδέν' ἄλλον· ἡ δ' ἐμὴ
ψυχὴ πόλιν τε κἀμὲ καὶ σ' ὁμοῦ στένει.
ὥστ' οὐχ ὕπνῳ γ' εὕδοντά μ' ἐξεγείρετε.
ἀλλ' ἴστε πολλὰ μέν με δακρύσαντα δή,
πολλὰς δ' ὁδοὺς ἐλθόντα φροντίδος πλάνοις·
ἣν δ' εὖ σκοπῶν ηὕρισκον ἴασιν μόνην,
ταύτην ἔπραξα. παῖδα γὰρ Μενοικέως
Κρέοντ', ἐμαυτοῦ γαμβρόν, ἐς τὰ Πυθικὰ
ἔπεμψα Φοίβου δώμαθ', ὡς πύθοιθ' ὅ τι
δρῶν, ἢ τί φωνῶν, τήνδε ῥυσαίμην πόλιν.
καί μ' ἦμαρ ἤδη ξυμμετρούμενον χρόνῳ
λυπεῖ τί πράσσει· τοῦ γὰρ εἰκότος πέρα
ἄπεστι πλείω τοῦ καθήκοντος χρόνου.
ὅταν δ' ἵκηται, τηνικαῦτ' ἐγὼ κακὸς
μὴ δρῶν ἂν εἴην πάνθ' ὅσ' ἂν δηλοῖ θεός.

Ιε. Ἀλλ' εἰς καλὸν σύ τ' εἶπας, οἵδε τ' ἀρτίως
Κρέοντα προσστείχοντα σημαίνουσί μοι.

Οἰ. Ὦναξ Ἄπολλον, εἰ γὰρ ἐν τύχῃ γέ τῳ
σωτῆρι βαίη λαμπρὸς ὥσπερ ὄμματι.

Ιε. Ἀλλ' εἰκάσαι μέν, ἡδύς· οὐ γὰρ ἂν κάρα
πολυστεφὴς ὧδ' εἷρπε παγκάρπου δάφνης.

Οἰ. Τάχ' εἰσόμεσθα· ξύμμετρος γὰρ ὡς κλύειν.
ἄναξ, ἐμὸν κήδευμα, παῖ Μενοικέως,
τίν' ἡμὶν ἥκεις τοῦ θεοῦ φήμην φέρων;

Sacerdotes, Iouis ego sacerdos sum, hæc iuuenum
Manus est: nam reliqua multitudo coronata
In foro sedet, iuxta geminum Palladis
20 *Delubrum, & ad Ismeni aras fatidicas.*
Vrbs enim, quemadmodum ipse vides, ingenti
Fluctu quassatur, nec leuare caput
Amplius potest ex profundis procellis.
Interiit enim tam frugiferi folliculi terræ,
25 *Interiit soboles armentorum, vnà cum immaturis*
Fœtibus mulierum, febrili verò tabe
Grassans sæuissima pestis populatur vrbem,
A qua vastantur domus, & ater
Pluto gemitu luctúque ditescit.
30 *Diis quidem nunc non æquantes te, ego*
Et hi pueri sedemus hic ad aram:
Sed inter homines eximium, in calamitate vitæ,
Iudicantes, & ad reconciliandum Deum,
Qui liberasti vrbem tuo aduentu
35 *A tributo sæuæ vatis, quod pendebamus,*
Neque à nobis admonitus,
Vel edoctus, sed ope diuina,
Diceris itaque & iudicaris nobis restituisse vitam.
Nunc verò ô præstantissimum OEdipi caput,
40 *Te precamur omnes ad te conuersi,*
Vt auxilium aliquod inuenias, siue diuina
Voce admonitus, seu ab homine quopiam edoctus.
Video enim sapientibus viris etiam euentus
Consiliorum quàm maximè respondere.
45 *Age igitur, præstantissime Princeps, erige vrbem,*
Prospice, Quemadmodum hæc terra
Te seruatorem vocat propter priorem virtutem,
Nã priorũ rerũ à te gestarũ neutiquã meminisse poterimus,
Si à te erecti prius, postea corruemus,
50 *Sed vrbs in tuto vt collocetur vide.*
Fœlici enim auspicio rem nobis priùs
Administrasti, fac vt & nunc tui similis sis.
Nam si, vt facis, huic terræ dominaberis,
Plenam viris quàm vacuam regere pulchrius est.
55 *Quid enim vel arx est, vel nauis,*
Si vasta sit, nec à viris habitetur.

OEd. *O miseri pueri, Nota, non ignota mihi*
Petitis, nimis enim scio quod
Grauiter laboratis omnes: cúmque vos dolore conficiamini,
60 *Non tamen quisquam est vestrũ, qui ista magis, quàm mihi doleat.*
Nam vester dolor omnium in me vnum redundat.
Me inquam solum & neminem alium hæc cura exercet.
Anima enim mea & vrbis, & meam, & vestrã vicẽ gemit,
Neque me dormientem excitastis vnquam.
65 *Et quàm multas lacrymas profuderim scitis,*
Quámque varias coquitando vias quæsiuerim.
Quod verò vnicum his malis remedium dispicere potui,
Eo vsus sum: Nam filium Menœcei
Creontem affinem meum ad Delphicum
70 *Misi Apollinis oraculum, vt exquirat, quidnam*
Faciam, dicámve, quo hanc vrbem liberem.
Et cùm iuxta dies tempus dinumero,
Mora mihi molesta est nescienti quid agat: nam vltra
Debitum iam tempus abest.
75 *Qui cùm venerit, tunc verò ego admodum malus*
Sim, si non exequar omnia quæ præcipiat Deus.

Sac. *Rectè vt ais, nam hi mihi iam*
Creontem aduenire nunciant.

OEd. *O Apollo, vtinam ille ita fœlici*
80 *Auspicio veniat, vt vultu læto adest.*

Sac. *Aspectu quidem hilaris apparet, quod nisi esset, non ita*
Coronatus incederet Lauri frondibus.

OEd. *Statim sciemus, tantum enim abest, audire vt possit:*
O Rex affinis, fili Menœcei,
85 *Quem nobis à Deo affers nuncium?*

Cre. *Bonum: nam etiam ea quæ grauia sunt, si recte sint*
Administrata, facile in melius conuerti possunt.

OEd. *Quid hoc sermonis est? neque enim fiduciam,*
Vel metum ex his dictis concepio.

Cre. *Si his præsentibus me vis dicere,*
Paratus sum, siue intrò potius imus.

OEd. *Dic omnibus præsentibus. Nam propter hos maiore*
Cura conficior, quam propter salutis causa.

Cre. *Dicam ea, quæ audiui à Deo:*
Nam nos Apollo manifeste iussit
Piaculum, quod in hac terra nutritur
Tollere, neque cum immedicabili malo conflictari.

OEd. *Quæ est expiatio? aut quid hoc ærumnæ est?*

Cre. *Vt vel exilio mulctemus, vel cædem cæde*
Expiemus. Hic enim sanguis turbat ciuitatem. (significat?

OEd. *Ad quemnam igitur pertinet hæc calamitas, quam Apollo*

Cre. *Fuit nobis ô Rex aliquando Laius gubernator*
Huius terræ, priusquam tu hanc regeres vrbem.

OEd. *Scio, audiui enim, etsi ipsum nunquam vidi.*

Cre. *Huius extincti nunc mandat aperte*
Apollo, vt autores cædis puniamus.

OEd. *Vbinam illi sunt? aut vbi deprehendentur*
Veteris sceleris vestigia inuentu difficilia?

Cre. *In hac terra, vt ipse aiebat: quod enim quæritur*
Hoc inueniri potest: facile elabitur, si quid neglectum sit.

OEd. *Sed dic mihi, vtrum domi, an in agro Laius,*
An verò in alia terra interfectus sit?

Cre. *Cum vt aliquid inquirere profectus esset:*
Neque postquam abiit, domum amplius reuersus est.

OEd. *Nec nuncius, aut comes itineris*
Quisquam vidit, vnde aliquis inquirere possit?

Cre. *Perierunt omnes, vno excepto, qui cum aufugisset metu*
Nihil à se visum nisi vnum quiddam commemorare potuit.

OEd. *Quidnam id est? ex vno enim multa inuestigari possunt,*
Cum paruum initium spei oblatum est.

Cre. *A latronibus aiebat non paucis*
Sed multis oppressum interiisse.

OEd. *Quomodo latrones, si ille non pecunia*
Onustus iter faciebat, hoc ausi sunt?

Cre. *Fuit suspicio. Laio verò pereunte*
Nemo opem tulit in periculo.

OEd. *Quid verò mali obstitit, cum Rex ita*
Misere interiret, vt non fieret inquisitio?

Cre. *Perplexa ænigmata Sphingis, ea, quæ ante pedes erant*
Curare nos cogebant, omissis incertis.

OEd. *Sed ab initio rursum hanc rem exigam.*
Recte Apollo, recte & tu,
Pro Rege extincto hanc curam suscepistis,
Quare & ego vobis adiutor ero,
Ac propugnator pro hac terra & diuino oraculo.
Non enim pro remotioribus amicis,
Sed pro me ipso, hoc discutiam odium,
Nam qui illum oppressit, fortasse
Etiam in me eodem modo impetum facere posset:
Dum igitur illi opitulor, mihi ipsi prosum.
Quare quàm celerrime pueri ex hoc loco surgite,
Et sublatis his supplicibus ramis,
Aliquis ex vobis populum Cadmi huc congregent,
Omnia experiemur: vel enim fœlices
Deo duce erimus, vel corruemus.

S.c. *O filii surgamus, hanc enim ob causam*
Huc venimus, quam hic commemorat.
Et Phœbus qui hoc oraculum misit, simul
Seruator nobis adsit, morbúmque depellat.

MONOSTROPHICA.

Cho. *O dulce Iouis oraculum! quale tandem*
Ab opulento Pythico templo
Ad celebrem venisti Thebarum vrbem.

Κρ. Ἐσθλήν· λέγω γὰρ καὶ τὰ δύσφορ', εἰ τύχοι
κατ' ὀρθὸν ἐξελθόντα, πάντ' ἂν εὐτυχεῖν.

Οἰ. Ἔστιν δὲ ποῖον τοὔπος; οὔτε γὰρ θρασὺς,
οὔτ' οὖν προδείσας εἰμὶ τῷ γε νῦν λόγῳ.

Κρ. Εἰ τῶνδε χρῄζεις πλησιαζόντων κλύειν, 90
ἕτοιμος εἰπεῖν, εἴτε καὶ στείχειν ἔσω.

Οἰ. Ἐς πάντας αὔδα. τῶνδε γὰρ πλέον φέρω
τὸ πένθος ἢ καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι.

Κρ. Λέγοιμ' ἂν οἷ' ἤκουσα τοῦ θεοῦ πάρα.
ἄνωγεν ἡμᾶς Φοῖβος ἐμφανῶς ἄναξ, 95
μίασμα χώρας, ὡς τεθραμμένον χθονὶ
ἐν τῇδ', ἐλαύνειν, μηδ' ἀνήκεστον τρέφειν.

Οἰ. Ποίῳ καθαρμῷ; τίς ὁ τρόπος τῆς ξυμφορᾶς;

Κρ. Ἀνδρηλατοῦντας, ἢ φόνῳ φόνον πάλιν
λύοντας, ὡς τόδ' αἷμα χειμάζον πόλιν. 100

Οἰ. Ποίου γὰρ ἀνδρὸς τήνδε μηνύει τύχην;

Κρ. Ἦν ἡμὶν, ὦ 'ναξ, Λάϊός ποθ' ἡγεμὼν
γῆς τῆσδε, πρὶν σὲ τήνδ' ἀπευθύνειν πόλιν.

Οἰ. Ἔξοιδ' ἀκούων· οὐ γὰρ εἰσεῖδόν γέ πω.

Κρ. Τούτου θανόντος νῦν ἐπιστέλλει σαφῶς 105
τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινάς.

Οἰ. Οἱ δ' εἰσὶ ποῦ γῆς; ποῦ τόδ' εὑρεθήσεται
ἴχνος παλαιᾶς δυστέκμαρτον αἰτίας;

Κρ. Ἐν τῇδ' ἔφασκε γῇ. τὸ δὲ ζητούμενον,
ἁλωτόν· ἐκφεύγει δὲ τἀμελούμενον. 110

Οἰ. Πότερα δ' ἐν οἴκοις, ἢ 'ν ἀγροῖς ὁ Λάϊος,
ἢ γῆς ἐπ' ἄλλης τῷδε συμπίπτει φόνῳ;

Κρ. Θεωρὸς, ὡς ἔφασκεν, ἐκδημῶν, πάλιν
πρὸς οἶκον οὐκέθ' ἵκεθ', ὡς ἀπεστάλη.

Οἰ. Οὐδ' ἄγγελός τις οὐδὲ συμπράκτωρ ὁδοῦ 115
κατεῖδ', ὅτου τις ἐκμαθὼν ἐχρήσατ' ἄν;

Κρ. Θνῄσκουσι γὰρ, πλὴν εἷς τις, ὃς φόβῳ φυγὼν,
ὧν εἶδε πλὴν ἓν οὐδὲν εἶχ' εἰδὼς φράσαι.

Οἰ. Τὸ ποῖον; ἓν γὰρ πόλλ' ἂν ἐξεύροι μαθεῖν,
ἀρχὴν βραχεῖαν εἰ λάβοιμεν ἐλπίδος. 120

Κρ. Λῃστὰς ἔφασκε συντυχόντας, οὐ μιᾷ
ῥώμῃ κτανεῖν νιν, ἀλλὰ σὺν πλήθει χερῶν.

Οἰ. Πῶς οὖν ὁ λῃστὴς, εἴ τι μὴ ξὺν ἀργύρῳ
ἐπράσσετ' ἐνθένδ', ἐς τόδ' ἂν τόλμης ἔβη; 125

Κρ. Δοκοῦντα ταῦτ' ἦν. Λαΐου δ' ὀλωλότος
οὐδεὶς ἀρωγὸς ἐν κακοῖς ἐγίγνετο.

Οἰ. Κακὸν δὲ ποῖον ἐμποδὼν, τυραννίδος
οὕτω πεσούσης, εἶργε τοῦτ' ἐξειδέναι;

Κρ. Ἡ ποικιλῳδὸς Σφὶγξ τὸ πρὸς ποσὶ σκοπεῖν, 130
μεθέντας ἡμᾶς τἀφανῆ, προσήγετο.

Οἰ. Ἀλλ' ἐξ ὑπαρχῆς αὖθις αὔτ' ἐγὼ φανῶ.
ἐπαξίως γὰρ Φοῖβος, ἀξίως δὲ σὺ
πρὸ τοῦ θανόντος τήνδ' ἔθεσθ' ἐπιστροφήν.
ὥστ' ἐνδίκως ὄψεσθε κἀμὲ σύμμαχον,
γῇ τῇδε τιμωροῦντα, τῷ θεῷ θ' ἅμα. 135
ὑπὲρ γὰρ οὐχὶ τῶν ἀπωτέρω φίλων,
ἀλλ' αὐτὸς αὑτοῦ τοῦτ' ἀποσκεδῶ μύσος.
ὅστις γὰρ ἦν ἐκεῖνον ὁ κτανὼν, τάχ' ἂν
κἄμ' ἂν τοιαύτῃ χειρὶ τιμωρεῖν θέλοι. 140
κείνῳ προσαρκῶν οὖν, ἐμαυτὸν ὠφελῶ.
ἀλλ' ὡς τάχιστα παῖδες ὑμεῖς μὲν βάθρων
ἵστασθε, τούσδ' ἄραντες ἱκτῆρας κλάδους·
ἄλλος δὲ Κάδμου λαὸν ὧδ' ἀθροιζέτω,
ὡς πᾶν ἐμοῦ δράσοντος. ἢ γὰρ εὐτυχεῖς
σὺν τῷ θεῷ φανούμεθ', ἢ πεπτωκότες. 145

Ἱε. Ὦ παῖδες, ἱστώμεσθα. τῶνδε γὰρ χάριν
καὶ δεῦρ' ἔβημεν, ὧν ὅδ' ἐξαγγέλλεται.
Φοῖβος δ' ὁ πέμψας τάσδε μαντείας, ἅμα
σωτήρ θ' ἵκοιτο, καὶ νόσου παυστήριος. 150

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ὦ Διὸς ἁδυεπὲς φάτι, τίς ποτε
τᾶς πολυχρύσου Πυθῶνος
ἀγλαὰς ἔβας Θήβας,

ἐκτέταμαι

[illegible]

Animo trepido percussus sum,
Metuque tremo.
O Apollo morborum depulsor, Deli, Paean,
Te religiose veneror.
Quid mihi vel nunc vel in posterum
Noua re conficies?
Dic mihi ô aureae filia
Spei, immortalis fama.
Inuocans primum te.
Téque inuoco filia Iouis Minerua,
Et terrae praesidem sororem tuam
Dianam, quae in rotundo fori
Throno celebrem sedem habet,
Et Apollinem simul iaculatorem,
Vos tres malorum depulsores, apparete mihi,
Quando & prioris cladis,
Quae urbem premebat, pepulistis
Ex terra noxium incendium.
Adeste & nunc, ô Dij,
Innumera enim fero mala.
Nam morbo laborat totus populus.
Neque est mihi consilij copia,
Quo quis opitulari queat.
Nam fruges inclytae terrae
Intereunt. Neque in partu
Lucinae labores perferunt
Mulieres. Alium verò
Super alium videas
Ceu volucrem auem,
Celerius indefesso igni,
Ruentem ad littus atri
Plutonis, qui ex urbe innumeri
Pereunt. Misera verò turba
In campo cadaueribus pleno
Iacet indeplorata: intérque eos coniuges
Et canae matres
Ad aras in littore positas,
Hic & illic tristium malorum
Deprecatrices gemitus cient.
Inuocatio Apollinis feruet, & luctuosa vox
Simul consonat. Quamobrem ô aurea
Iouis filia, pulchro aspectu, fer nobis
Auxilium, Martémque pestiferum,
Qui nunc absque armis & scutis
Me vastat, ingenti clade opprimens,
In fugam actum cedere coge.
Atque ex hac terra pelle, siue in magnum
Thalamum Amphitrites,
Siue in Euxini scopulos,
Thraciique maris fluctus.
Nam si quid reliqui nox fecit,
Id insequens dies absumit.
Hunc igitur Martem, ô qui ignea fulgura
Dispensas Iuppiter,
Tuo confice fulmine.
O Rex Lycee, utinam ab aureo
Arcu tuas sagittas
Inuictas distribueres,
Ad opem ferendam directas.
Atque utinam Diana igneos
Spargat radios, quibus Lycios montes
Percurrit. Te qui aurea mitra ornatus es,
Et idem cum hac terra nomen habes
Vinosum inuoco Bacchum,
Maenadum ducem,
Vt venias & comburas lucenti face

Hunc ignominiosum ac pestiferum deum.

IAMBI.

OEd. *Audis quid petas: si autem volens meo sermoni*
Auscultare, & huic morbo succurrere,
Remedium capies fortasse & leuationem mali,
Quod ego, qui iam primum hoc audio, dicam,
Quique à re isthac alienus sum. Non enim diu
Inuestigarem, nisi aliquod indicium haberem.
Nunc vero (iam & ipse ciuium numero ascitus sum)
Omnibus huius vrbis ciuibus hoc denuncio:
Quicunque vestrum scit à quo viro
Laius Labdacides interfectus est,
Huic ego impero vt rem omnem mihi indicet.
Et si forte, ne crimen veniat in eum, libero
Eum metu de se ipso. Nam aliud nihil patietur
Triste, praeterquam vt ex hac terra incolumis abeat:
Si autem quis aliquem nouit peregrinum
Authorem cadis, ne taceat: nam praemium
Ego tribuam, & gratia ipsi reposita erit.
Sin autem tacebitis & aliquis vel amico
Metuens, vel sibi ipsi, repellet hunc sermonem,
Quid deinde facturus sim audite:
Eum ego virum edico, quicunque est, ne quis in terra
Hac cuius ego Rex sum,
Recipiat, neque [illegible] sermone,
Aut precationibus, aut sacrificiis (*contribuat.*
Quidquam cum eo commune habeat, neque sacra aqua
Sed omnes à domo ipsum arceant: Nam ille homo nobis
Piaculum est, quemadmodum Delphicum
Apollinis oraculum mihi ostendit.
Hoc igitur modo decreui & diuinam vocem,
Et illum mortuum defendere.
Execror autem cadis autorem, siue is
Vnus cum esset latuit, siue à pluribus adiutus est,
Vt malus male excommunicatus vitam exigat.
Et imprecor etiam meis adibus, si
In illis me conscio delitescit.
Eadem, quae paulo ante precatus sum,
Vobisque omnia ista, vt exequamini, committo,
Mea causa & Dei,
Et huius terrae, quae ita sterilis atque impie perdita est.
Neque nos, etsi Deus id non praecepisset,
Hoc inexpiatum relinquere conueniebat,
Cum & optimus vir & rex interierit,
Sed inquirere decebat. Nunc vero ego autem sum, (*tum est.*
Qui & regnum administro, quod ab illo prius administra-
Et eius coniugem habeo consortem procreandae sobolis,
Et communes cum eo liberos, si non ille
Infelix in sobole procreanda fuisset, suscepissem.
Nunc in ipsius caput ingruit aduersa fortuna:
Quapropter ego pro illo, vt pro meo parente
Pugnabo, & omnia experiar,
Donec inquiram cadis autorem
Filii Labdaci, ac Polydori,
Et deinceps Cadmi, atque antiqui Agenoris.
Et haec non obedientibus à diis imprecor,
Ne illis vnquam terra fruges ferat,
Neue mulieres sobolem gignant, sed vt leto
Tali moriantur, aut etiam tristiore.
Vobis autem caeteris ciuibus Thebanis precor, quicunque
Ista approbatis, vt sit adiutrix diuina iustitia,
Et vt omnes vobis Dii semper fauentes adsint.
Cho. *Quemadmodum me execratione obstrinxisti rex, ita dicam.*
Neque enim vel ipse occidi vel cadis autorem
Indicare possum, sed haec quaestio ab eo qui proposuit,
Nempe ab Apolline explicari debebat, quisnam id fecisset.
OEd. *Recte dixisti, sed cogere Deos*
Si non ipsi velint, nemo potest.

ἔστι τὸν ἄτιμον ἐν θεοῖς θεόν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Οἰ. [illegible]
[illegible] 225
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 230
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 235
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 240
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 245
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 250
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 255
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 260
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 265
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 270
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 275
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 280
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Χο. [illegible]
[illegible] 285
[illegible]
[illegible]
Οἰ. [illegible]
[illegible]

Τὸ

Χο. Τὰ δεύτερ᾽ ἐκ τῶνδ᾽ ἂν λέγοιμ᾽, ἅ μοι δοκεῖ. 290
Οἰ. Εἰ καὶ τρίτ᾽ ἐστί, μὴ παρῇς τὸ μὴ οὐ φράσαι.
Χο. Ἄνακτ᾽ ἄνακτι ταὔθ᾽ ὁρῶντ᾽ ἐπίσταμαι
μάλιστα Φοίβῳ Τειρεσίαν, παρ᾽ οὗ τις ἂν
σκοπῶν τάδ᾽ ὦναξ ἐκμάθοι σαφέστατα.
Οἰ. Ἀλλ᾽ οὐκ ἐν ἀργοῖς οὐδὲ τοῦτ᾽ ἐπραξάμην. 295
ἔπεμψα γὰρ Κρέοντος εἰπόντος, διπλοῦς
πομπούς· πάλαι δὲ μὴ παρὼν θαυμάζεται.
Χο. Καὶ μὴν τά γ᾽ ἄλλα κωφὰ καὶ παλαί᾽ ἔπη.
Οἰ. Τὰ ποῖα ταῦτα; πάντα γὰρ σκοπῶ λόγον.
Χο. Θανεῖν ἐλέχθη πρός τινων ὁδοιπόρων. 300
Οἰ. Ἤκουσα κἀγώ· τὸν δ᾽ ἰδόντ᾽ οὐδεὶς ὁρᾷ.
Χο. Ἀλλ᾽ εἴ τι μὲν δὴ δείματός γ᾽ ἔχει μέρος,
τὰς σὰς ἀκούων οὐ μενεῖ τοιάσδ᾽ ἀράς.
Οἰ. Ὧ μή ᾽στι δρῶντι τάρβος, οὐδ᾽ ἔπος φοβεῖ.
Χο. Ἀλλ᾽ οὐξελέγχων αὐτὸν ἔστιν. οἵδε γὰρ 305
τὸν θεῖον ἤδη μάντιν ὧδ᾽ ἄγουσιν, ᾧ
τἀληθὲς ἐμπέφυκεν ἀνθρώπων μόνῳ.
Οἰ. Ὦ πάντα νωμῶν Τειρεσία, διδακτά τε,
ἄρρητά τ᾽, οὐράνιά τε, καὶ χθονοστιβῆ,
πόλιν μὲν εἰ καὶ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ᾽ ὅμως 310
οἵᾳ νόσῳ σύνεστιν· ἧς σε προστάτην
σωτῆρά τ᾽ ὦναξ μοῦνον ἐξευρίσκομεν.
Φοῖβος γάρ, εἰ καὶ μὴ κλύεις τῶν ἀγγέλων,
πέμψασιν ἡμῖν ἀντέπεμψεν, ἔκλυσιν
μόνην ἂν ἐλθεῖν τοῦδε τοῦ νοσήματος, 315
εἰ τοὺς κτανόντας Λάϊον μαθόντες εὖ
κτείναιμεν, ἢ γῆς φυγάδας ἐκπεμψαίμεθα.
σὺ δ᾽ οὖν φθονήσας μήτ᾽ ἀπ᾽ οἰωνῶν φάτιν,
μήτ᾽ εἴ τιν᾽ ἄλλην μαντικῆς ἔχεις ὁδόν,
ῥῦσαι σεαυτὸν καὶ πόλιν, ῥῦσαι δ᾽ ἐμέ, 320
ῥῦσαι δὲ πᾶν μίασμα τοῦ τεθνηκότος.
ἐν σοὶ γὰρ ἐσμέν· ἄνδρα δ᾽ ὠφελεῖν ἀφ᾽ ὧν
ἔχοι τε καὶ δύναιτο, κάλλιστος πόνων.
Τει. Φεῦ φεῦ, φρονεῖν ὡς δεινόν, ἔνθα μὴ τέλη
λύει φρονοῦντι. ταῦτα γὰρ καλῶς ἐγὼ 325
εἰδὼς, διώλεσ᾽· οὐ γὰρ ἂν δεῦρ᾽ ἱκόμην.
Οἰ. Τί δ᾽ ἔστιν; ὡς ἄθυμος εἰσελήλυθας.
Τει. Ἄφες μ᾽ ἐς οἴκους· ῥᾷστα γὰρ τὸ σόν τε σὺ,
κἀγὼ διοίσω τοὐμόν, ἢν ἐμοὶ πίθῃ.
Οἰ. Οὔτ᾽ ἔννομ᾽ εἶπας, οὔτε προσφιλῆ πόλει 330
τῇδ᾽, ἥ σ᾽ ἔθρεψε, τήνδ᾽ ἀποστερῶν φάτιν.
Τει. Ὁρῶ γὰρ οὐδὲ σοὶ τὸ σὸν φώνημ᾽ ἰὸν
πρὸς καιρόν, ὡς οὖν μηδ᾽ ἐγὼ ταὐτὸν πάθω.
Χο. Μὴ πρὸς θεῶν, φρονῶν γ᾽ ἀποστραφῇς, ἐπεὶ
πάντες σε προσκυνοῦμεν οἵδ᾽ ἱκτήριοι. 335
Τει. Πάντες γὰρ οὐ φρονεῖτ᾽· ἐγὼ δ᾽ οὐ μήποτε
τἄμ᾽, ὡς ἂν εἴπω μὴ τὰ σ᾽, ἐκφήνω κακά.
Οἰ. Τί φής; ξυνειδὼς οὐ φράσεις, ἀλλ᾽ ἐννοεῖς
ἡμᾶς προδοῦναι καὶ καταφθεῖραι πόλιν;
Τει. Ἐγὼ οὔτ᾽ ἐμαυτὸν οὔτε σ᾽ ἀλγυνῶ. τί ταῦ- 340
τ᾽ ἄλλως ἐλέγχεις; οὐ γὰρ ἂν πύθοιό μου.
Οἰ. Οὐκ, ὦ κακῶν κάκιστε, (καὶ γὰρ ἂν πέτρου
φύσιν σύ γ᾽ ὀργάνειας) ἐξερεῖς ποτέ,
ἀλλ᾽ ὧδ᾽ ἄτεγκτος κἀτελεύτητος φανῇ;
Τει. Ὀργὴν ἐμέμψω τὴν ἐμήν, τὴν σὴν δ᾽ ὁμοῦ 345
ναίουσαν οὐ κατεῖδες, ἀλλ᾽ ἐμὲ ψέγεις.
Οἰ. Τίς γὰρ τοιαῦτ᾽ ἂν οὐκ ἂν ὀργίζοιτ᾽ ἔπη
κλύων, ἃ νῦν σὺ τήνδ᾽ ἀτιμάζεις πόλιν;
Τει. Ἥξει γὰρ αὐτά, κἂν ἐγὼ σιγῇ στέγω.
Οἰ. Οὐκοῦν ἅ γ᾽ ἥξει, καὶ σὲ χρὴ λέγειν ἐμοί. 350
Τει. Οὐκ ἂν πέρα φράσαιμι. πρὸς τάδ᾽, εἰ θέλεις,
θυμοῦ δι᾽ ὀργῆς ἥτις ἀγριωτάτη.
Οἰ. Καὶ μὴν παρήσω γ᾽ οὐδέν, ὡς ὀργῆς ἔχω,
ἅπερ ξυνίημ᾽. ἴσθι γὰρ δοκῶν ἐμοὶ
καὶ ξυμφυτεῦσαι τοὔργον, εἰργάσθαι θ᾽ ὅσον 355
μὴ χερσὶ καίνων. εἰ δ᾽ ἐτύγχανες βλέπων,
καὶ τοὔργον ἂν σοῦ τοῦτ᾽ ἔφην εἶναι μόνου.
Τει. Ἀληθές; ἐννέπω σὲ τῷ κηρύγματι,

Cho. *Dicam secũdum consiliũ, quod mihi de hac re in mẽtẽ venit,*
Vel tertium si fuerit, ne reticueris.
Scio Tiresiam eandem diuinandi vim habere,
Quæ Phœbo est, à quo si quis
Inquirat rem exploret certissimè.
OEd. *Ne hoc quidem à me neglectum est,*
Nam de sententia Creontis ad ipsum misi duos
Nuncios, quamobrem cur adhuc absit miror.
Cho. *Nam alij quidem sermones nihili & inanes sunt.*
OEd. *Quinam? Omnes enim sermones considero.*
Cho. *Mortuum esse quidam viatores retulerunt.*
OEd. *Audiui & ego, sed qui viderit, nondum apparuit.*
Cho. *Atqui si fortè quid metuit,*
Vbi has tuas imprecationes audierit, non aberit diutius.
OEd. *Qui nõ metuit facinus committere, is verba minus metuet.*
Cho. *Sed adest qui redarguat: nam hi*
Vatem huc adducunt
Qui solus ex hominibus vera dicere solet.
OEd. *O qui consideras omnia vates, & quæ addisci possunt,*
Et arcana, cœlestia, ac subterranea,
Etsi non vides, attamen nosti quemadmodũ hæc vrbs
Graui morbo infestetur, cui te auxiliatorem,
Et seruatorem ô Rex solum speramus.
Nam Phœbus, si fortè nescis, cùm nuncios
Misissemus, responsum hoc remisit, liberationem
Hanc solam à morbo futuram esse,
Si inquisitos Laij interfectores
Vel supplicio capitis, vel exilio puniamus.
Tu igitur ne celes nos, siue augurium
Seu aliud quidpiam diuinationis habes:
Libera quæso teipsum, vrbémque, libera & me,
Et libera mortuum isto piaculo:
In te enim omnes spes nobis sitæ sunt: Nam homines iuuare
Prout possis, præclarissimus labor est.
Tir. *Hei mihi, quàm graue est sapere, vbi*
Non expedit sapienti: hæc enim cùm probè scirem,
Perij, neque huc venire debui.
OEd. *Quid res est, quòd ita tristis huc aduenisti?*
Tir. *Dimitte me. facilè enim & tu tuam,*
Et ego meam feram fortunam, si mihi obtemperaueris.
OEd. *Hoc neque iustum est, nec vtile vrbi,*
Quæ te enutriuit, si eam oraculo destituis.
Tir. *Video te haudquaquam opportunè loqui,*
Quare & mihi idem ne accidat, metuo.
Cho. *Ne per Deum, si scis, recuses. Quoniam*
Omnes te supplices deprecamur.
Tir. *Omnes enim non sapitis, ego verò nequaquam*
Ita loquar, tua vt aperiam mala.
OEd. *Quid ais? cùm scias, non dices? an in animo habes*
Nos prodere, ac perdere hanc vrbem?
Tir. *Ego neque me, nec te molestia afficiam: quid ob hanc rem*
Temerè me accusas? non enim auscultabis mihi.
OEd. *Scelestè an non (nam vel saxum*
Irritare queas) aliquando dices?
Pergésque ita immitis ac præfractus esse?
Tir. *Iram accusas meam, sed eam quæ tecum*
Habitat non vides, me verò vituperas.
OEd. *Quis enim non indignetur ista audiens,*
Quemadmodum tu hanc vrbem contumelia afficis?
Tir. *Euenient enim hæc, etsi ego taceam*
OEd. *Quæ igitur euentura sunt, ea te mihi dicere oportet.*
Tir. *Non vlterius dicam, quamobrem tu*
Si libet vel grauissimè irascere.
OEd. *Atqui nihil prætermittam, quẽadmodum nunc iratus sum,*
Quin ea quæ sentio dicam. Tu enim videris mihi
Adiutor facti huius esse, ac tantum non
Tuis manibus ipse cædem fecisse: si verò vidisti
Facinus perpetrari, & hoc tuum solius esse dico.
Tir. *Verum. At ego te dico illi edicto*

Quod propesuisti ipsum obnoxium esse, nec tibi post hūc diē
Fas esse alloqui vel hos ciues, vel me.
Vt qui impius sis, & huius terrae piaculum.
OEd. Ita impudenter monuisti
Hunc sermonem? an te poenas effugiturum putas?
Tir. Effugi, veritatem enim, quae fortior est, alo.
OEd. A quo edoctus ista dicis? non vtique ab arte diuinandi.
Tir. A te, nam tu me, vt dicerem, impulisti.
OEd. Quidnam? Dic rursum vt melius audiam.
Tir. Non intellexisti antea? an tentandi causa quaeris?
OEd. Non de re nota quaero, sed dic rursum.
Tir. Te eius viri interfectorē esse dico, cuius interfectorē quaeris.
OEd. At non impunè bis conuicium facies.
Tir. Dicam igitur & alia, vt magis irascaris?
OEd. Dic quantum voles, frustra quidem dixeris.
Tir. Nescientem te dico cum charissimis (sis malis.
Turpissimè consuetudinem habere, neque videre in quibus
OEd. An te impunè haec semper dicturum esse existimas?
Tir. Existimo, si modò aliquid in veritate est roboris.
OEd. Est quidem, sed tibi non inest veritas, quoniam
Tu & auribus, & mente, & oculis caecus es.
Tir. Tu miser mihi hoc exprobras, quod idem
Paulo post nemo non exprobrabit tibi.
OEd. Sola tenebra te tuentur, alioqui effecissem, (plius aspiceres.
Vt neq; me nec aliū quenquā eorū, qui lucem intuētur, am-
Tir. Non est in fatis à te vt interficiar.
Nam Apollini id curae erit.
OEd. Tuúmne an Creontis hoc commentum est?
Tir. Non Creon tibi mali causa est, sed tu ipse.
OEd. O diuitiae, & regnum, & ars artem
Exuperans in quadam vita felicitate,
Quantum vobis inuidiae subest?
Si quidem hoc regno, quod ciuitas mihi
Sponte sua non petenti dono dedit,
Creon ille, qui initio fidus amicus erat,
Clàm per insidias me deiicere studet,
Subornato hoc praestigiatore malefico,
Fraudulento, circumforaneo, qui nihil videt
Nisi lucrum, ad artem verò caecus est.
Age enim dic mihi: Quomodo tu vates certus es?
Quare tunc cùm adesset Sphinx, quae carmina componebat,
Non afferebas aliquod ciuibus remedium?
Et sanè quidem aenigma interpretari
Non erat vulgaris viri, sed diuinatione opus erat,
Quam neque tu auspicio cognitam protulisti,
Neque ab aliquo deo reuelatam, sed ego adueniens
Ego inquam ille ignarus OEdipus compescui ipsam
Acie mentis rem assecutus, non ab auibus edoctus,
Quem tu conaris eiicere, sperans ad thronum deinde
Creontis te proximum adstaturum esse.
Cum magno malo mihi videris & tu, & qui ista composuit,
Regnaturus esse: & nisi propter senium tibi parcerem,
Malo edoctus cognouisses ea quae agis.
Cho. Nobis coniectantibus & huius sermones
Per iram dicti, & tui videntur,
Neque verò sic oportet, sed potius, quemadmodum diuinū
Oraculum optimè interpretemur, cogitandum est.
Tir. Etsi regnum obtines, hoc tamen aequari oportet
Ex aequo vt dicas atq; audias: hoc ius mihi tecū cōmune est.
Neque enim tibi seruio, sed Apollini.
Nec patrocinio Creontis vtar.
Hoc verò tibi dico, quòd cùm caecitatem exprobres mihi,
Tùque oculis valeas, nō tamē vides in quib. verseris malis,
Neque vbi, nec apud quos habites.
An nescis ex quibus natus sis? téque hostem
Tuis esse pariter, & qui mortui sunt, & qui adhuc viuunt,
Et te vndique impetentes materna pariter ac paterna
Exigunt tandem ex hac terra horribiles dirae,
Qui nunc quidem rectè vides, paulò post caecus eris,

ᾧπερ προεῖπας ἐμμένειν, κἀφ' ἡμέρας
τῆς νῦν προσαυδᾶν μήτε τούσδε, μήτ' ἐμὲ, 360
ὡς ὄντι γῆς τῆσδ' ἀνοσίῳ μιάστορι.
Οἰ. Οὕτως ἀναιδῶς ἐξεκίνησας τόδε
τὸ ῥῆμα; καὶ ποῦ τοῦτο φεύξεσθαι δοκεῖς;
Τει. Πέφευγα· τἀληθὲς γὰρ ἰσχῦον τρέφω.
Οἰ. Πρὸς τοῦ διδαχθείς; οὐ γὰρ ἔκ γε τῆς τέχνης. 365
Τει. Πρὸς σοῦ. σὺ γάρ μ' ἄκοντα προὐτρέψω λέγειν.
Οἰ. Ποῖον λόγον; λέγ' αὖθις, ὡς μᾶλλον μάθω.
Τει. Οὐχὶ ξυνῆκας πρόσθεν; ἢ 'κπειρᾷ λέγειν;
Οἰ. Οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν γνωστόν. ἀλλ' αὖθις φράσον.
Τει. Φονέα σε φημὶ τἀνδρὸς οὗ ζητεῖς κυρεῖν. 370
Οἰ. Ἀλλ' οὔτι χαίρων, δίς γε πημονὰς ἐρεῖς.
Τει. Εἴπω τι δῆτα κἄλλ', ἵν' ὀργίζῃ πλέον;
Οἰ. Ὅσον γε χρῄζεις· ὡς μάτην εἰρήσεται.
Τει. Λεληθέναι σε φημὶ σὺν τοῖς φιλτάτοις
αἴσχισθ' ὁμιλοῦντ', οὐδ' ὁρᾶν ἵν' εἶ κακοῦ. 375
Οἰ. Ἦ καὶ γεγηθὼς ταῦτ' ἀεὶ λέξειν δοκεῖς;
Τει. Εἴπερ τί γ' ἐστὶ τῆς ἀληθείας σθένος.
Οἰ. Ἀλλ' ἔστι, πλὴν σοί· σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ
τυφλὸς τά τ' ὦτα, τόν τε νοῦν, τά τ' ὄμματ' εἶ.
Τει. Σὺ δ' ἄθλιός γε ταῦτ' ὀνειδίζων, ἃ σοὶ 380
οὐδεὶς ὃς οὐχὶ τῶνδ' ὀνειδιεῖ τάχα.
Οἰ. Μιᾶς τρέφει πρὸς νυκτὸς, ὥστε μήτ' ἐμὲ,
μήτ' ἄλλον, ὅστις φῶς ὁρᾷ, βλάψαι ποτ' ἄν.
Τει. Οὐ γάρ με μοῖρα πρός γε σοῦ πεσεῖν, ἐπεὶ
ἱκανὸς Ἀπόλλων, ᾧ τάδ' ἐκπρᾶξαι μέλει. 385
Οἰ. Κρέοντος ἢ σοῦ ταῦτα τἀξευρήματα;
Τει. Κρέων δέ σοι πῆμ' οὐδέν. ἀλλ' αὐτὸς σὺ σοί.
Οἰ. Ὦ πλοῦτε, καὶ τυραννὶ, καὶ τέχνη τέχνης
ὑπερφέρουσα τῷ πολυζήλῳ βίῳ,
ὅσος παρ' ὑμῖν ὁ φθόνος φυλάσσεται, 390
εἰ τῆσδέ γ' ἀρχῆς οὕνεχ', ἣν ἐμοὶ πόλις
δωρητὸν, οὐκ αἰτητὸν εἰσεχείρισεν,
ταύτης Κρέων ὁ πιστὸς, οὑξ ἀρχῆς φίλος,
λάθρα μ' ὑπελθὼν ἐκβαλεῖν ἱμείρεται,
ὑφεὶς μάγον τοιόνδε μηχανορράφον, 395
δόλιον, ἀγύρτην, ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσι
μόνον δέδορκε, τὴν τέχνην δ' ἔφυ τυφλός.
ἐπεὶ, φέρ' εἰπὲ, ποῦ σὺ μάντις εἶ σαφής;
πῶς οὐχ, ὅθ' ἡ ῥαψῳδὸς ἐνθάδ' ἦν κύων,
ηὔδας τι τοῖσδ' ἀστοῖσιν ἐκλυτήριον; 400
καίτοι τό γ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοὐπιόντος ἦν
ἀνδρὸς διειπεῖν, ἀλλὰ μαντείας ἔδει·
ἣν οὔτ' ἀπ' οἰωνῶν σὺ προὐφάνης ἔχων
οὔτ' ἐκ θεῶν του γνωτόν· ἀλλ' ἐγὼ μολὼν
ὁ μηδὲν εἰδὼς Οἰδίπους, ἔπαυσά νιν 405
γνώμῃ κυρήσας, οὐδ' ἀπ' οἰωνῶν μαθών·
ὃν δὴ σὺ πειρᾷς ἐκβαλεῖν, δοκῶν θρόνοις
παραστατήσειν τοῖς Κρεοντείοις πέλας.
κλαίων δοκεῖς μοι καὶ σὺ χὡ συνθεὶς τάδε
ἁγηλατήσειν· εἰ δὲ μὴ 'δόκεις γέρων 410
εἶναι, παθὼν ἔγνως ἂν οἷά περ φρονεῖς.
Χο. Ἡμῖν μὲν εἰκάζουσι καὶ τὰ τοῦδ' ἔπη
ὀργῇ λελέχθαι, καὶ τὰ σ', Οἰδίπου, δοκεῖ.
δεῖ δ' οὐ τοιούτων, ἀλλ' ὅπως τὰ τοῦ θεοῦ
μαντεῖ' ἄριστα λύσομεν, τόδε σκοπεῖν. 415
Τε. Εἰ καὶ τυραννεῖς, ἐξισωτέον τὸ γοῦν
ἴσ' ἀντιλέξαι· τοῦδε γὰρ κἀγὼ κρατῶ.
οὐ γάρ τι σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξίᾳ·
ὥστ' οὐ Κρέοντος προστάτου γεγράψομαι.
λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλόν μ' ὠνείδισας, 420
σὺ καὶ δέδορκας, κοὐ βλέπεις ἵν' εἶ κακοῦ,
οὐδ' ἔνθα ναίεις, οὐδ' ὅτων οἰκεῖς μέτα.
ἆρ' οἶσθ' ἀφ' ὧν εἶ; καὶ λέληθας ἐχθρὸς ὢν
τοῖς σοῖσιν αὐτοῦ νέρθε κἀπὶ γῆς ἄνω,
καί σ' ἀμφιπλὴξ μητρός τε καὶ τοῦ σοῦ πατρὸς 425
ἐλᾷ ποτ' ἐκ γῆς τῆσδε δεινόπους ἀρά,
βλέποντα νῦν μὲν ὄρθ', ἔπειτα δὲ σκότον.

βοῆς δὲ τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμήν,
ποῖος Κιθαιρὼν οὐχὶ σύμφωνος τάχα,
ὅταν καταίσθῃ τὸν ὑμέναιον, ὃν δόμοις 430
ἄνορμον εἰσέπλευσας, εὐπλοίας τυχών;
ἄλλων δὲ πλῆθος οὐκ ἐπαισθάνῃ κακῶν,
ἅ σ᾽ ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις.
πρὸς ταῦτα καὶ Κρέοντα καὶ τοὐμὸν στόμα
προπηλάκιζε· σοῦ γὰρ οὐκ ἔστι βροτῶν 435
κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε.

Οἰ. Ἦ ταῦτα δῆτ᾽ ἀνεκτὰ πρὸς τούτου κλύειν;
οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐχὶ θᾶσσον; οὐ πάλιν
ἄψορρος οἴκων τῶνδ᾽ ἀποστραφεὶς ἄπει;

Τει. Οὐδ᾽ ἱκόμην ἔγωγ᾽ ἄν, εἰ σὺ μὴ ᾽κάλεις. 440

Οἰ. Οὐ γάρ τί σ᾽ ᾔδη μῶρα φωνήσοντ᾽, ἐπεὶ
σχολῇ σ᾽ ἂν οἴκους τοὺς ἐμοὺς ἐστειλάμην.

Τει. Ἡμεῖς τοιοίδ᾽ ἔφυμεν, ὡς μὲν σοὶ δοκεῖ,
μῶροι, γονεῦσι δ᾽ οἵ σ᾽ ἔφυσαν, ἔμφρονες.

Οἰ. Ποίοισι; μεῖνον. τίς δέ μ᾽ ἐκφύει βροτῶν; 445

Τει. Ἥδ᾽ ἡμέρα φύσει σε καὶ διαφθερεῖ.

Οἰ. Ὡς πάντ᾽ ἄγαν γ᾽ αἰνικτὰ κἀσαφῆ λέγεις.

Τει. Οὔκουν σὺ ταῦτ᾽ ἄριστος εὑρίσκειν ἔφυς;

Οἰ. Τοιαῦτ᾽ ὀνείδιζ᾽ οἷς ἔμ᾽ εὑρήσεις μέγαν.

Τει. Αὕτη γε μέντοι σ᾽ ἡ τύχη διώλεσεν. 450

Οἰ. Ἀλλ᾽ εἰ πόλιν τήνδ᾽ ἐξέσωσ᾽, οὔ μοι μέλει.

Τει. Ἄπειμι τοίνυν· καὶ σὺ παῖ κόμιζέ με.

Οἰ. Κομιζέτω δῆθ᾽· ὡς παρὼν σύ γ᾽ ἐμποδὼν
ὀχλεῖς, συθείς τ᾽ ἂν, οὐκ ἂν ἀλγύναις πλέον.

Τει. Εἰπὼν ἄπειμ᾽ ὧν οὕνεκ᾽ ἦλθον, οὐ τὸ σὸν 455
δείσας πρόσωπον· οὐ γάρ ἐσθ᾽ ὅπου μ᾽ ὀλεῖς.
λέγω δέ σοι· τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν πάλαι
ζητεῖς, ἀπειλῶν κἀνακηρύσσων φόνον
τὸν Λαΐειον, οὗτός ἐστιν ἐνθάδε,
ξένος λόγῳ μέτοικος· εἶτα δ᾽ ἐγγενὴς 460
φανήσεται Θηβαῖος, οὐδ᾽ ἡσθήσεται
τῇ ξυμφορᾷ· τυφλὸς γὰρ ἐκ δεδορκότος,
καὶ πτωχὸς ἀντὶ πλουσίου, ξένην ἔπι
σκήπτρῳ προδεικνὺς γαῖαν ἐμπορεύσεται.
φανήσεται δὲ παισὶ τοῖς αὑτοῦ ξυνὼν 465
ἀδελφὸς αὐτὸς καὶ πατήρ, κἀξ ἧς ἔφυ
γυναικὸς υἱὸς καὶ πόσις, καὶ τοῦ πατρὸς
ὁμόσπορός τε καὶ φονεύς. καὶ ταῦτ᾽ ἰὼν
εἴσω λογίζου· κἂν λάβῃς μ᾽ ἐψευσμένον,
φάσκειν ἔμ᾽ ἤδη μαντικῇ μηδὲν φρονεῖν. 470

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

στροφὴ α΄.

Χο. 1 Τίς ὅντιν᾽ ἁ θεσπιέπεια
2 Δελφὶς εἶπε πέτρα
3 ἄρρητ᾽ ἀρρήτων
4 τελέσαντα φοινίαισι χερσίν;
5 ὥρα νιν ἀελλάδων ἵππων 475
6 σθεναρώτερον φυγᾷ πόδα νωμᾶν.
7 ἔνοπλος γὰρ ἐπ᾽ αὐτὸν ἐπενθρώσκει
8 πυρὶ καὶ στεροπαῖς ὁ Διὸς γενέτας.
9 δειναὶ δ᾽ ἅμ᾽ ἕπονται
10 Κῆρες ἀναπλάκητοι. 480

ἀντιστροφὴ α΄.

1 ἔλαμψε γὰρ τοῦ νιφόεντος
2 ἀρτίως φανεῖσα
3 φάμα Παρνασοῦ,
4 τὸν ἄδηλον ἄνδρα πάντ᾽ ἰχνεύειν.
5 φοιτᾷ γὰρ ὑπ᾽ ἀγρίαν ὕλαν, 485
6 ἀνά τ᾽ ἄντρα καὶ πέτρας, ὡς ταῦρος,
7 μέλεος μελέῳ ποδὶ χηρεύων,
8 τὰ μεσόμφαλα γᾶς ἀπονοσφίζων
9 μαντεῖα· τὰ δ᾽ αἰεὶ
10 ζῶντα περιποτᾶται.

στροφὴ β΄.

δεινὰ μὲν οὖν δεινὰ ταράσσει 490

Et tuis questibus quis portus
Quisve mons non resonabit?
Quum rescisces, quales nuptias domi
Infœliciter occasione vsus contraxeris.
Et reliquum malorum agmen, quod tibi adhuc ignotum est,
Quæ vt te pariter ac liberos tuos redundabunt.
Iam, si libet, & Creontem, & os meum
Contumeliose tracta. Te enim non erit
Alius homo sceleratior, qui pereat vnquam.

OEd. *An hoc ferendum est, vt ista ex eo audiamus?*
An non in malam rem hinc abis? an non domum
Mox rursum ab his discedes ædibus?

Tir. *Non vtique venissem ego, nisi tu vocasses.*

OEd. *Non enim sciebam te stulta hac locuturum esse,*
Alioqui tardè te ad nos accersiuissem.

Tir. *Nos tibi quidem videmur stulti,*
Tuis vero parentibus etsi sapientes.

OEd. *Quibus? mane, dic mihi quis me genuit?*

Tir. *Hic dies & gignet te & euertet.*

OEd. *Vt omnia valde obscura & perplexa loqueris.*

Tir. *At tu optimus talium ænigmatum interpretes.*

OEd. *Hæc mihi exprobras, quæ laudem merentur.*

Tir. *Ipsa vtique fortuna te perdidit.*

OEd. *Verum, quando vrbem seruaui, non curo.*

Tir. *Abeo igitur, & tu puer duc me.*

OEd. *Ducat sane: etenim præsens tu impedis,*
Ac interturbas, quare amotus non perinde molestus eris.

Tir. *Abeo postquam dixi ea propter quæ huc veni, non tuum*
Os veritus, non enim tu me occides.
Dico vero tibi, quòd iste vir quem iamdudum
Quæris interminans, & edicta proponens,
De cæde Laij, ille vtiquam hic est,
Peregrinus falsò & aduena dictus, reipsa verò indigena
Et Thebanus ciuis esse videbitur: nec gaudebit
Calamitate, cæcus enim pro vidente factus
Et mendicus pro diuite in peregrinam
Terram baculo nixus abit,
Palam enim fiet, ipsum filiis suis
Fratrem esse, & patrem simul, & ex qua natus est,
Eidem esse filium & maritum, Patris verò
Adulterum & occisorem. Iam si videtur intro
Abi, atque ista exquire. Et si me falsum deprehendes,
Tum dicas me diuinando nihil sapere.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. *Quisnam ille est, de quo vaticinatrix*
Delphica rupes loquitur,
Qui omnium maximè infanda perpetrauit,
Cruentis manibus.
Tempus est, vt ille iam velocibus equis
Celerius fugiat.
Armatus enim in ipsum
Impetum facit,
Igni & fulgure,
Iouis filius, sæuáque
Simulac ineuitabile fatum sequitur.

Antistrophe 1.

Nam incensa est à niuoso
Iam recens fama Parnasso,
Vt quisque illum occultantem se inuestiget,
Qui latet in solis syluis
Antrisque ac rupibus, vt Taurus,
Et miser, misero pede solitarius vagatur,
Ex medio orbe prodita fugiens
Oracula, at illa viua circumuolitant.

Strophe 2.

Horribilia verò mouet

Sapiens vates,
Quæ neque ut credi, neque ut negari possunt video.
Quid igitur dicam, dubito,
Et spe ambigua pendeo,
Neque statuere possum, húcne an illuc respiciam:
Quæ enim inter Labdacidas
Et filium Polybi contentio fuerit,
Neque antehac unquam audiui,
Nec nunc intelligo.
Quali igitur
Iudicio adducar ut huic peregrino
Rumori credam contra OEdipodem?
Fiámque adiutor Labdacidis
Ad inquirendum ignota cædis autorem?

Antistrophe 2.

Sed Iuppiter & Apollo
Sapientes sunt, résque hominum norunt,
Inter homines vero quòd vates
Plus aliis intelligant,
Non satis constat.
Ingenia quidem alia aliis
Præstantiora sunt hominum.
Quapropter ego nisi prius audiero
Firmiora argumenta, non temerè accusantibus regem
Assentiar. Nam hoc manifestum est,
Quòd eum inuasit alata puella.
Et tunc sapientiam suam declarauit,
Ac urbi reipsa profuit. Quamobrem
Me iudice nunquam
Censebitur malus.

IAMBI.

Cre. *O ciues, audiui Regem*
Atrociter me accusare,
Adsum igitur id grauiter ferens. Si enim in his malis
Præsentibus existimat aliquid à me
Dictum factúmve esse grauius
Non mihi vita longioris desiderium est,
Sustinenti talem famam. Non enim leuem
Maculam hic sermo inurit mihi,
Sed maximam, siquidem ciuis malus & noxius urbi
A te atque ab amicis vocabor.

Cho. *Sed hoc probrum fortasse*
Ira expressit, neque seriò dictum est.

Cre. *Quisnam hoc asseuerauit, quòd consilio meo*
Persuasus vates, falsa responderit?

Cho. *Dicta quidem hæc sunt, sed quo animo nescio.*

Cre. *An vultu vero atque serio*
Huius me criminis reum fecit?

Cho. *Nescio. Nam Principum facta non video,*
Sed ipse iam ex domo huc prodit.

OEd. *Heus tu, quid huc venisti? eóne audacia*
Processisti, ut ausis ad mea tecta venire,
Cum sis interfector huius viri manifestè,
Et prædo perspicuè regni mei?
Age dic mihi per Deum, timidúmne me, an stultum
Existimabas esse, cum id consilij caperes?
Aut me putabas non persensurum esse
Cum insidiæ struerentur, nec propulsaturum?
An non insanus est iste conatus tuus,
Absque populo & amicis regnum captare
Quod fauore multitudinis & opibus obtineri solet?

Cre. *Scis quid facias? Pro his, quæ iam dixisti,*
Vicissim audi, & deinde recognita iudica.

OEd. *Orator tu quidem vehemens es, sed ego auditor malus.*
Nam te infensum grauémque deprehendi mihi.

Cre. *Hoc ipsum primum audi, quod dicam.*

OEd. *Hoc ipsum ne mihi dicas, quòd non sis malus.*

---

2 σοφὸς οἰωνοθέτας·
3 οὔτε δοκοῦντ᾽, οὔτ᾽ ἀποφάσκον-
4 θ᾽· ὅ,τι λέξω δ᾽ ἀπορῶ.
5 πέτομαι δ᾽ ἐλπίσιν, οὔτ᾽ ἐν- 495
6 θάδ᾽ ὁρῶν, οὔτ᾽ ὀπίσω.
7 τί γὰρ ἢ λαβδακίδαις,
8 ἢ τῷ πολύβου νεῖκος ἔκει-
9 τ᾽ οὔτε πάροιθέν ποτ᾽ ἐγὼ
10 οὔτε τανῦν πω ἔμαθον 500
11 τι, πρὸς ὅτου δὴ βασάνῳ,
12 ἐπὶ τὰν ἐπίδαμον
13 φάτιν εἶμ᾽ οἰδιπόδα,
14 λαβδακίδαις ἐπίκουρος
15 ἀδήλων θανάτων. — 505

ἀντιστροφὴ β.

1 ἀλλ᾽ ὁ μὲν οὖν Ζεὺς, ὅ,τ᾽ Ἀπόλλων,
2 ξυνετοὶ, καὶ τὰ βροτῶν
3 εἰδότες· ἀνδρῶν δ᾽ ὅτι μάντις
4 πλέον ἢ γὼ φέρεται,
5 κρίσις οὐκ ἔστιν ἀληθής. 510
6 σοφίᾳ δ᾽ ἂν σοφίαν
7 παραμείψειεν ἀνήρ.
8 ἀλλ᾽ οὔποτ᾽ ἔγωγ᾽ ἂν πρὶν ἴδοι-
9 μ᾽ ὀρθὸν ἔπος, μεμφομένων
10 ἂν καταφαίην φανερὰ
11 γὰρ πτερόεσσ᾽ ἦλθε κόρα 515
12 ποτὲ, καὶ σοφὸς ὤφθη,
13 βασάνῳ θ᾽ ἁδύπολις.
14 τῷ δ᾽ ἀπ᾽ ἐμᾶς φρενὸς οὔπο-
15 τ᾽ ὀφλήσει κακίαν. 520

ΙΑΜΒΟΙ.

Κρ. Ἄνδρες πολῖται, δείν᾽ ἔπη πεπυσμένος
κατηγορεῖν μου τὸν τύραννον οἰδίπουν,
πάρειμ᾽ ἀτλητῶν. εἰ γὰρ ἐν ταῖς ξυμφοραῖς
ταῖς νῦν νομίζει πρός γ᾽ ἐμοῦ πεπονθέναι,
λόγοισιν εἴτ᾽ ἔργοισιν εἰς βλάβην φέρον, 525
οὔτοι βίου μοι τοῦ μακραίωνος πόθος,
φέροντι τήνδε βάξιν. οὐ γὰρ εἰς ἁπλοῦν
ἡ ζημία μοι τοῦ λόγου τούτου φέρει,
ἀλλ᾽ ἐς μέγιστον, εἰ κακὸς μὲν ἐν πόλει,
κακὸς δὲ πρὸς σοῦ καὶ φίλων κεκλήσομαι. 530

Χο. Ἀλλ᾽ ἦλθε μὲν δὴ τοῦτο τοὔνειδος τάχ᾽ ἂν
ὀργῇ βιασθὲν μᾶλλον ἢ γνώμῃ φρενῶν.

Κρ. Πρὸς τοῦ δ᾽ ἐφάνθη ταῖς ἐμαῖς γνώμαις ὅτι
πεισθεὶς ὁ μάντις τοὺς λόγους ψευδεῖς λέγοι;

Χο. Ηὐδᾶτο μὲν τάδ᾽, οἶδα δ᾽ οὐ γνώμῃ τίνι. 535

Κρ. Ἐξ ὀμμάτων δ᾽ ὀρθῶν τε κἀξ ὀρθῆς φρενὸς
κατηγορεῖτο τοὐπίκλημα τοῦτό μου;

Χο. Οὐκ οἶδ᾽· ἃ γὰρ δρῶσ᾽ οἱ κρατοῦντες, οὐχ ὁρῶ.
αὐτὸς δ᾽ ὅδ᾽ ἤδη δωμάτων ἔξω περᾷ. —

Οἰ. Οὗτος σὺ, πῶς δεῦρ᾽ ἦλθες; ἢ τοσόνδ᾽ ἔχεις 540
τόλμης πρόσωπον, ὥστε τὰς ἐμὰς στέγας
ἵκου, φονεὺς ὢν τοῦδε τἀνδρὸς ἐμφανῶς,
λῃστής τ᾽ ἐναργὴς τῆς ἐμῆς τυραννίδος;
φέρ᾽ εἰπὲ πρὸς θεῶν, δειλίαν ἢ μωρίαν
ἰδών τιν᾽ ἐν ἐμοὶ, ταῦτ᾽ ἐβουλεύσω ποιεῖν;
ἢ τοὔργον ὡς οὐ γνωριοῖμί σου τόδε,
δόλῳ προσέρπον, κοὐκ ἀλεξοίμην μαθών;
ἆρ᾽ οὐχὶ μῶρόν ἐστι τοὐγχείρημά σου,
ἄνευ τε πλήθους καὶ φίλων τυραννίδα
θηρᾶν, ὃ πλήθει χρήμασίν θ᾽ ἁλίσκεται; — 550

Κρ. Οἶσθ᾽ ὡς ποίησον; ἀντὶ τῶν εἰρημένων
ἴσ᾽ ἀντάκουσον, κᾆτα κρῖν᾽ αὐτὸς μαθών.

Οἰ. Λέγειν σὺ δεινὸς, μανθάνειν δ᾽ ἐγὼ κακὸς
σοῦ. δυσμενῆ γὰρ καὶ βαρύν σ᾽ ηὕρηκ᾽ ἐμοί.

Κρ. Τοῦτ᾽ αὐτὸ νῦν μου πρῶτ᾽ ἄκουσον ὡς ἐρῶ. 555

Οἰ. Τοῦτ᾽ αὐτὸ μή μοι φράζ᾽, ὅπως οὐκ εἶ κακός.

Κρ. Εἴ τοι νομίζεις κτῆμα τὴν αὐθαδίαν
εἶναί τι τοῦ νοῦ χωρὶς, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖς.
Οἰ. Εἴ τοι νομίζεις ἄνδρα συγγενῆ κακῶς
δρῶν, οὐχ ὑφέξειν τὴν δίκην, οὐκ εὖ φρονεῖς.
Κρ. Ξύμφημί σοι ταῦτ᾽ ἔνδικ᾽ εἰρῆσθαι· τὸ δὲ
πάθημ᾽ ὁποῖον φὴς παθεῖν, δίδασκέ με.
Οἰ. Ἔπειθες, ἢ οὐκ ἔπειθες, ὡς χρείη μ᾽ ἐπὶ
τὸν σεμνόμαντιν ἄνδρα πέμψασθαί τινα;
Κρ. Καὶ νῦν ἔθ᾽ αὑτός εἰμι τῷ βουλεύματι. 565
Οἰ. Πόσον τιν᾽ ἤδη δῆθ᾽ ὁ Λάϊος χρόνον;
Κρ. Δέδρακε ποῖον ἔργον; οὐ γὰρ ἐννοῶ.
Οἰ. Ἄφαντος ἔρρει θανασίμῳ χειρώματι.
Κρ. Μακροὶ παλαιοί τ᾽ ἂν μετρηθεῖεν χρόνοι.
Οἰ. Τότ᾽ οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ; 570
Κρ. Σοφός γ᾽ ὁμοίως, κἀξ ἴσου τιμώμενος.
Οἰ. Ἐμνήσατ᾽ οὖν ἐμοῦ τι τῷ τότ᾽ ἐν χρόνῳ;
Κρ. Οὔκουν ἐμοῦ γ᾽ ἑστῶτος οὐδαμοῦ πέλας.
Οἰ. Ἀλλ᾽ οὐκ ἔρευναν τοῦ κτανόντος ἔσχετε;
Κρ. Παρέσχομεν, πῶς δ᾽ οὐχί; κοὐκ ἠκούσαμεν. 575
Οἰ. Πῶς οὖν τόθ᾽ οὗτος ὁ σοφὸς οὐκ ηὔδα τάδε;
Κρ. Οὐκ οἶδ᾽· ἐφ᾽ οἷς γὰρ μὴ φρονῶ, σιγᾶν φιλῶ.
Οἰ. Τοσόνδε γ᾽ οἶσθα, καὶ λέγοις ἂν εὖ φρονῶν.
Κρ. Ποῖον τόδ᾽; εἰ γὰρ οἶδά γ᾽, οὐκ ἀρνήσομαι.
Οἰ. Ὁθούνεκ᾽ εἰ μὴ σοὶ ξυνῆλθε, τὰς ἐμὰς 580
οὐκ ἄν ποτ᾽ εἶπε Λαΐου διαφθοράς.
Κρ. Εἰ μὲν λέγει τάδ᾽, αὐτὸς οἶσθ᾽· ἐγὼ δέ σου
μαθεῖν δικαιῶ ταὔθ᾽ ἅπερ κἀμοῦ σὺ νῦν.
Οἰ. Ἐκμάνθαν᾽· οὐ γὰρ δὴ φονεὺς ἁλώσομαι.
Κρ. Τί δῆτ᾽; ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν γήμας ἔχεις; 585
Οἰ. Ἄρνησις οὐκ ἔνεστιν ὧν ἀνιστορεῖς.
Κρ. Ἄρχεις δ᾽ ἐκείνῃ ταὐτὰ, γῆς ἴσον νέμων;
Οἰ. Ἃ ἂν ᾖ θέλουσα, πάντ᾽ ἐμοῦ κομίζεται.
Κρ. Οὐκοῦν ἰσοῦμαι σφῷν ἐγὼ δυοῖν τρίτος;
Οἰ. Ἐνταῦθα γὰρ δὴ καὶ κακὸς φαίνῃ φίλος. 590
Κρ. Οὐκ, εἰ διδοίης γ᾽, ὡς ἐγὼ, σαυτῷ λόγον.
σκέψαι δὲ τοῦτο πρῶτον, εἴ τιν᾽ ἂν δοκεῖς
ἄρχειν ἑλέσθαι ξὺν φόβοισι μᾶλλον, ἢ
ἄτρεστον εὕδοντ᾽, εἴ γε ταὔθ᾽ ἕξει κράτη.
ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ᾽ αὐτὸς ἱμείρων ἔφυν 595
τύραννος εἶναι μᾶλλον ἢ τύραννα δρᾶν,
οὔτ᾽ ἄλλος ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται.
νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ᾽ ἄνευ φόβου φέρω·
εἰ δ᾽ αὐτὸς ἦρχον, πολλὰ κἂν ἄκων ἔδρων.
πῶς δῆτ᾽ ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν 600
ἀρχῆς ἀλύπου καὶ δυναστείας ἔφυ;
οὔπω τοσοῦτον ἠπατημένος κυρῶ,
ὥστ᾽ ἄλλα χρῄζειν ἢ τὰ σὺν κέρδει καλά.
νῦν πᾶσι χαίρω, νῦν με πᾶς ἀσπάζεται,
νῦν οἱ σέθεν χρῄζοντες ἐκκαλοῦσί με. 605
τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖσι πᾶν ἐνταῦθ᾽ ἔνι.
πῶς δῆτ᾽ ἐγὼ κεῖν᾽ ἂν λάβοιμ᾽, ἀφεὶς τάδε;
οὐκ ἂν γένοιτο νοῦς κακὸς καλῶς φρονῶν.
ἀλλ᾽ οὔτ᾽ ἐραστὴς τῆσδε τῆς γνώμης ἔφυν,
οὔτ᾽ ἂν μετ᾽ ἄλλου δρῶντος ἂν τλαίην ποτέ. 610
καὶ τῶνδ᾽ ἔλεγχον, τοῦτο μὲν Πυθώδ᾽ ἰὼν
πεύθου τὰ χρησθέντ᾽, εἰ σαφῶς ἤγγειλά σοι·
τοῦτ᾽ ἄλλ᾽, ἐάν με τῷ τερασκόπῳ λάβῃς
κοινῇ τι βουλεύσαντα, μή μ᾽ ἁπλῇ κτάνῃς
ψήφῳ, διπλῇ δὲ, τῇ τ᾽ ἐμῇ καὶ σῇ, λαβών. 615
γνώμῃ δ᾽ ἀδήλῳ μή με χωρὶς αἰτιῶ.
οὐ γὰρ δίκαιον οὔτε τοὺς κακοὺς μάτην
χρηστοὺς νομίζειν, οὔτε τοὺς χρηστοὺς κακούς.
φίλον γὰρ ἐσθλὸν ἐκβαλεῖν ἴσον λέγω,
καὶ τὸν παρ᾽ αὑτῷ βίοτον, ὃν πλεῖστον φιλεῖ. 620
ἀλλ᾽ ἐν χρόνῳ γνώσῃ τάδ᾽ ἀσφαλῶς, ἐπεὶ
χρόνος δίκαιον ἄνδρα δείκνυσιν μόνος·
κακὸν δὲ κἂν ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ.
Χο. Καλῶς ἔλεξεν εὐλαβουμένῳ πεσεῖν,
ἄναξ· φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς. 625

Cre. *Si quid bona putas pertinaciam esse*
Absque mente, nimium quidem erras.
OEd. *Si existimas te, cum amicum iniuria afficias,*
Non daturum esse poenas, nimium etiam erras.
Cre. *Assentior tibi, ista verè dici. Sed quaenam*
Haec iniuria est, qua te affectum ais? dic mihi.
OEd. *Persuasisti, an non persuasisti quod oportet me*
Ad praeclarum illum vatem mittere aliquem?
Cre. *Et nunc quidem sentio idem.*
OEd. *Quam diu est ex quo Laius*
Cre. *Quid fecit? nam non intelligo.*
OEd. *Interfectus periit?*
Cre. *Longum & antiquum tempus numerari posset.*
OEd. *An tunc iste vates exercebat hanc artem?*
Cre. *Eodem modo sapiens, & pari honore fuit.*
OEd. *Mentionémne tunc de me aliquam fecit?*
Cre. *Non, quod quidem ego sciam, vt audiuerim vnquam.*
OEd. *At nunquid tum autorem caedis inquirebatis?*
Cre. *Inquirebamus, quid ni? sed non inuenimus.*
OEd. *Quare ergo tunc hic sapiens vates ista non dicebat?*
Cre. *Non scio, de his verò quae nescio, tacere soleo.*
OEd. *Tantum vsque sciebas, & gratum facies, si dices.*
Cre. *Quid hoc est? si enim sciam, non negabo.*
OEd. *Quod nisi ille tecum congressus fuisset, nunquam me*
Caedis Laij autorem esse dixisset.
Cre. *Vtrum hoc dicat, tu nosti, ego verò ex te*
Quaerere cupio eadem, quae tu ex me quaeris.
OEd. *Exquire, non enim vnquam ego interfector deprehendar.*
Cre. *An non sororem meam habes vxorem?*
OEd. *Non nego hoc quod interrogas.* (*frueris terra?*
Cre. *Regnúmque aequaliter cum ea administras, & aequaliter*
OEd. *Quae, quatenus voluit omnia à me consecuta est.*
Cre. *Nonne igitur ego ex aequo inter vos tertius ero?*
OEd. *In hoc sane quam malè fidum apparet te esse amicum.*
Cre. *Non, si me audies itidem, vt ego te.*
Hoc enim primum expende, an tu quenquam existimas
Praeoptare regnum cum metu magis, quàm vt
Securè dormiat praeditus eadem potentia?
Ego igitur non talis ingenio sum,
Regnare vt ipse malim, quàm imperata facere,
Ita moderatissimus quisque affectus est.
Nunc enim à te omnia absque metu habeo:
Si verò ipse imperarem multa vel inuitus facere cogerer.
Quomodo igitur regnum mihi dulcius esse potest,
Quàm imperium & potentia absque molestia?
Non enim ita demens sum,
Vt non ea bona, quae lucro sint, magis amplectenda ducam.
Nunc omnibus delector, nunc me omnes amplectuntur,
Nunc qui tuo patrocinio opus habent me inuocant,
Per me enim apud te esse assequuntur omnia.
Quomodo igitur his commodis amissis regnum appetam?
Mens mala non rectè sapit.
Sed neque ego vnquam hoc consilium amplexus sum:
Neque cuiquam eatenus adiutor esse velim.
Et firmum argumentum si quaeris, à Delphico oraculo
Rem exquire, vtrum oraculum rectè renunciauerim,
Et si me cum vate deprehendes
Aliquid contulisse, non vnius calculo conuictum
Occidas, sed meo tuóque simul.
Propter suspicionē verò incertā ne me priuatim criminerís.
Non enim iustum est sine malos temerè
Bonos iudicare, seu eos qui boni sunt, malos.
Amicum enim bonum eiicere aequè graue crimen duco,
Vt propriam vitam prodere quae charissima est.
Sed tempus ista indicabit tuto.
Tempus enim virum bonum declarat solum,
Malum verò vel vna die cognoueris.
Rectè dixit, cauendum esse ne temerè ruas
O Rex: nam subitò qui sapit, non tutò sapit.

OEd. *Quando aliquis celeriter furtim insidias*
Struit, tunc & me celeriter consilium capere oportet.
Nam si quietus manebo, ille rem suam
Confecerit, ego vero excidero.
Cre. *Quid igitur postulas, an me vis hac terra excedere?*
OEd. *Minime: sed mori non exsilio volo vt effugias.*
Cre. *Quando ostendes, quæ sit causa odij.*
OEd. *Non igitur cedes, neque comedes mihi?*
Cre. *Non enim te recte consulere video.*
OEd. *Mihi vtique recte.*
Cre. *Sed eodem modo & me mihi consulere oportet.*
OEd. *Sed malus es.*
Cre. *Quid si rem non intelligas?*
OEd. *Attamen imperandum est.*
Cre. *Non, si male imperes.*
OEd. *O vrbs vrbs!*
Cre. *Etiam ad me vrbs hæc pertinet, non tantum ad te.*
Cho. *Desinite reges, in tempore enim video*
Ex ædibus Iocasten huc prodeuntem, cuius aduentu
Litem hanc dirimi æquum est.
Ioca. *Quid hanc infœlices temere tumultum*
Sermonibus excitastis, nec vos pudet terra
Sic laborante de priuatis malis rixari?
Quin tu domum abis, tuque Creon ad tuas ædes te recipis,
Et non ex leuis dolore ma[illegible] m[illegible]lum excitetis.
Cre. *Atrocia ô soror OEdipus maritus tuus*
Aduersus me molitur, ad alterum me horum condemnans,
Vel vt consultum me hac terra expellat, vel vt interficiat.
OEd. *Confiteor, male enim facere eum*
Deprehendi mihi, idque ex insidiis.
Cre. *Non bene sit mihi, sed deuotus per eam si quid*
In te commisi eorum, de quibus me accusas.
Ioca. *Crede huic per Deum, marite,*
Atque hoc iusiurandum Deorum reuerere,
Meque adeo, & hos præsentes ciues,

PERICOMMATA. strophe 1.

Cho. *Ausculta volens, remque expende,*
O Rex, obsecro te.
OEd. *Quid ergo postulas, an vt cedam?*
Cho. *Eum qui antehac nunquam stultus habitus est,*
Et nunc sancte iurauit,
Quæso reuerere.

Systema 1.

OEd. *Scis igitur quid velis?*
Cho. *Scio.*
OEd. *Dic quid est?*
Cho. *Amicum innocentem, ne ob causam*
Dubiam cum ignominia eycias.
OEd. *Hoc scito te cum ista petis, mihi*
Exitium moliri, aut fugam ex hac terra.

Strophe 2.

Cho. *Non per Deorum omnium*
Primum Solem hoc ago,
Aut destitutus ope Dei & amicorum
Pessimo exitio per eam,
Si hoc animo sum.
Sed mihi infœlici
Patria calamitas excruciat animum,
Quódque malis prioribus
Hæc mala à nobis accedunt.

Systema 2.

OEd. *Ille igitur abeat, & si me oportet omnino perire,*
Aut cum ignominia hac terra per vim expelli,
Tuum enim miserabile, non huius os reuereor

Οι. Ὅταν ταχύς τις οὑπιβουλεύων λάθρα
χωρῇ, ταχὺν δεῖ κἀμὲ βουλεύειν πάλιν.
εἰ δ' ἡσυχάζων προσμενῶ, τὰ τοῦδε μὲν
πεπραγμέν' ἔσται, τἀμὰ δ' ἡμαρτημένα.
Κρ. Τί δῆτα χρῄζεις, ἦ με γῆς ἔξω βαλεῖν; 630
Οι. Ἥκιστα· θνῄσκειν, οὐ φυγεῖν σε βούλομαι.
Κρ. Ὅταν προδείξῃς οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν.
Οι. Ὡς οὐχ ὑπείξων, οὐδὲ πιστεύσων λέγεις;
Κρ. Οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω.
Οι. Τὸ γοῦν ἐμόν. 635
Κρ. Ἀλλ' ἐξ ἴσου δεῖ κἀμόν.
Οι. Ἀλλ' ἔφυς κακός.
Κρ. Εἰ δὲ ξυνίης μηδέν;
Οι. Ἀρκτέον γ' ὅμως.
Κρ. Οὔτοι κακῶς γ' ἄρχοντος. 640
Οι. Ὦ πόλις, πόλις.
Κρ. Κἀμοὶ πόλεως μέτεστι τῆσδ', οὐ σοὶ μόνῳ.
Χο. Παύσασθ' ἄνακτες· καιρίαν δ' ὑμῖν ὁρῶ
τήνδ' ἐκ δόμων στείχουσαν Ἰοκάστην, μεθ' ἧς
τὸ νῦν παρεστὸς νεῖκος εὖ θέσθαι χρεών. 645
Ιο. Τί τὴν ἄβουλον ὦ ταλαίπωροι στάσιν
γλώσσης ἐπήρατ', οὐδ' ἐπαισχύνεσθε γῆς
οὕτω νοσούσης ἴδια κινοῦντες κακά;
οὐκ εἶ σύ τ' οἴκους, σύ τε Κρέον κατὰ στέγας,
καὶ μὴ τὸ μηδὲν ἄλγος εἰς μέγ' οἴσετε; 650
Κρ. Ὅμαιμε, δεινά μ' Οἰδίπους ὁ σὸς πόσις
δρᾶσαι δικαιοῖ, δυοῖν ἀποκρίνας κακοῖν,
ἢ γῆς ἀπῶσαι πατρίδος, ἢ κτεῖναι λαβών.
Οι. Ξύμφημι· δρῶντα γάρ νιν, ὦ γύναι, κακῶς
εἴληφα τοὐμὸν σῶμα σὺν τέχνῃ κακῇ. 655
Κρ. Μή νυν ὀναίμην, ἀλλ' ἀραῖος, εἴ σέ τι
δέδρακ', ὀλοίμην, ὧν ἐπαιτιᾷ με δρᾶν.
Ιο. Ὦ πρὸς θεῶν πίστευσον Οἰδίπους τάδε,
μάλιστα μὲν τόνδ' ὅρκον αἰδεσθεὶς θεῶν,
ἔπειτα κἀμὲ τούσδε θ' οἳ πάρεισί σοι. 660

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. στροφὴ α.

Χο. 1 Πιθοῦ θελήσας φρονήσας
2 τ' ἄναξ, λίσσομαι.
Οι. 3 Τί σοι θέλεις δῆτ' εἰκάθω;
Χο. 4 Τὸν οὔτε πρὶν νήπιον,
5 νῦν τ' ἐν ὅρκῳ μέγαν,
6 καταίδεσαι. 665

σύστημα α.

Οι. 1 Οἶσθ' οὖν ἃ χρῄζεις;
Χο. 2 Οἶδα.
Οι. 3 Φράζε δὴ τί φῄς.
Χο. 4 Τὸν ἐναγῆ φίλον μήποτ' ἐν αἰτίᾳ 670
5 σὺν ἀφανεῖ λόγῳ ἄτιμον βαλεῖν.
Οι. 6 Εὖ νῦν ἐπίστω, ταῦθ' ὅταν ζητῇς, ἐμοὶ
7 ζητῶν ὄλεθρον ἢ φυγὴν ἐκ τῆσδε γῆς.

στροφὴ β.

Χο. 1 Οὐ τὸν πάντων θεῶν
2 θεὸν πρόμον ἅλιον.
3 ἐπεὶ ἄθεος, ἄφιλος, 675
4 ὅ, τι πύματον ὀλοίμαν,
5 φρόνησιν εἰ τάνδ' ἔχω.
6 ἀλλά μοι δυσμόρῳ
7 γᾶ φθίνουσα τρύχει
8 ψυχὰν, καὶ τάδ' εἰ κακοῖς 680
9 κακὰ προσάψει
10 τοῖς πάλαι τὰ πρὸς σφῷν.

σύστημα β.

Οι. 1 Ὁ δ' οὖν ἴτω, κεἰ χρή με παντελῶς θανεῖν
2 ἢ γῆς ἄτιμον τῆσδ' ἀπωσθῆναι βίᾳ.
3 τὸ γὰρ σὸν, οὐ τὸ τοῦδ', ἐποικτείρω στόμα 685

ἐλεεινόν

4 ἐλεινόν. οὗτος δ᾽ ἔνθ᾽ ἂν ᾖ στυγήσεται.
Κρ.5 Στυγνὸς μὲν εἴκων δῆλος εἶ, βαρὺς δ᾽, ὅταν
6 θυμοῦ περάσῃς· αἱ δὲ τοιαῦται φύσεις
7 αὑταῖς δικαίως εἰσὶν ἄλγισται φέρειν.
Οἰ.8 Οὔκουν μ᾽ ἐάσεις, κἀκτὸς εἶ;
Κρ.9 Πορεύσομαι, 685
10 σοῦ μὲν τυχὼν ἀγνῶτος,
11 ἐν δὲ τοῖσδ᾽ ἴσος.—

ἀντιστροφὴ ά.

Χο.1 Γύναι, τί μέλλεις κομίζειν
2 δόμων τόνδ᾽ ἔσω;
Ἰο.3 Μαθοῦσά γ᾽ ἥτις ἡ τύχη.
Χο.4 Δόκησις ἀγνὼς λόγων 690
5 ἦλθε, δάπτει δὲ καὶ
6 τὸ μὴ ἔνδικον.—

ἀντισύστημα ά.

Ἰο.1 Ἀμφοῖν ἀπ᾽ αὐτοῖν;
Χο.2 Ναιχί.
Ἰο.3 Καὶ τίς ἦν λόγος;
Χο.4 Ἅλις ἔμοιγ᾽ ἅλις γᾶς προπονουμένας
5 φαίνεται, ἔνθ᾽ ἔληξεν, αὐτοῦ μένειν. 995
Οἰ.6 Ὁρᾷς ἵν᾽ ἥκεις ἀγαθὸς ὢν γνώμην ἀνήρ,
7 τοὐμὸν παριεὶς καὶ καταμβλύνων κέαρ;—

ἀντιστροφὴ β́.

Χο.1 Ἄναξ, εἶπον μὲν οὐ-
2 χ ἅπαξ μόνον, ἴσθι δὲ
3 παραφρόνιμον, ἄπορον 700
4 ἐπὶ φρόνιμα πεφάνθαι
5 μ᾽ ἄν, εἴ σε νοσφίζομαι,
6 ὅς γ᾽ ἐμὰν γᾶν φίλαν
7 ἐν πόνοις ἀλύ-
8 ουσαν κατ᾽ ὀρθὸν οὔρισας. 705
9 τανῦν δ᾽ εὔπομπος,
10 εἰ δύναιο, γίνε.

ἀντισύστημα β́.

Ἰο.1 Πρὸς θεῶν δίδαξον κἄμ᾽, ἄναξ, ὅτου ποτὲ
2 μῆνιν τοσήνδε πράγματος στήσας ἔχεις.
Οἰ.3 Ἐρῶ (σὲ γὰρ τῶνδ᾽ ἐς πλέον, γύναι, σέβω) 710
4 Κρέοντος, οἷά μοι βεβουλευκὼς ἔχει.
Ἰο.5 Λέγ᾽, εἰ σαφῶς τὸ νεῖκος ἐγκαλῶν ἐρεῖς.
Οἰ.6 Φονέα με φησὶ Λαΐου καθεστάναι.
Ἰο.7 Αὐτὸς ξυνειδὼς, ἢ μαθὼν ἄλλου πάρα;
Οἰ.8 Μάντιν μὲν οὖν κακοῦργον εἰσπέμψας, ἐπεὶ 715
9 τό γ᾽ εἰς ἑαυτὸν πᾶν ἐλευθεροῖ στόμα.—

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἰο. Σύ νυν ἀφεὶς σεαυτὸν ὧν λέγεις πέρι,
ἐμοῦ ᾽πάκουσον, καὶ μάθ᾽ οὕνεκ᾽ ἐστί σοι
βρότειον οὐδὲν μαντικῆς ἔχον τέχνης.
φανῶ δέ σοι σημεῖα τῶνδε σύντομα. 720
χρησμὸς γὰρ ἦλθε Λαΐῳ ποτ᾽, (οὐκ ἐρῶ
Φοίβου γ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ, τῶν δ᾽ ὑπηρετῶν ἄπο)
ὡς αὐτὸν ἥξοι μοῖρα πρὸς παιδὸς θανεῖν,
ὅστις γένοιτ᾽ ἐμοῦ τε κἀκείνου πάρα.
καὶ τὸν μὲν, ὥσπερ γ᾽ ἡ φάτις, ξένοι ποτὲ 725
λῃσταὶ φονεύουσ᾽ ἐν τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς·
παιδὸς δὲ βλάστας οὐ διέσχον ἡμέραι
τρεῖς, καί νιν ἄρθρα κεῖνος ἐνζεύξας ποδοῖν,
ἔρριψεν ἄλλων χερσὶν εἰς ἄβατον ὄρος.
κἀνταῦθ᾽ Ἀπόλλων οὔτ᾽ ἐκεῖνον ἤνυσε 730
φονέα γενέσθαι πατρὸς, οὔτε Λάϊον
τὸ δεινὸν οὑφοβεῖτο πρὸς παιδὸς θανεῖν.
τοιαῦτα φῆμαι μαντικαὶ διώρισαν.
ὧν ἐντρέπου σὺ μηδέν. ὧν γὰρ ἂν θεὸς
χρείαν ἐρευνᾷ, ῥᾳδίως αὐτὸς φανεῖ. 735
Οἰ. Οἷόν μ᾽ ἀκούσαντ᾽ ἀρτίως ἔχει, γύναι,
ψυχῆς πλάνημα, κἀνακίνησις φρενῶν.

Nam hic vbicunque erit, odio à me habebitur.
Cre. *Durus es dum cedis, sed grauius esset, si ira*
Indulgeres. Nam talia ingenia
Sibi ipsis maximè molesta esse solent.
OEd. *Quin igitur me dimittis, ac foras abis?*
Cre. *Abibo,*
Tibi quidē futurus alienus, inter hos verò æquali cōditione

Antistrophe 1.

Cho. *Domina, quid hunc cunctaris*
Ab his ædibus abducere?
Ioca. *Præsertim cum videam quæ sit præsens fortuna.*
Cho. *Incerta opinio sermonum*
Orta est, mordétque animum
Iniusta criminatio.

Antisystema 3.

Ioca. *Vtriusque ab vtroque?*
Cho. *Vtique.*
Ioca. *Et quid erat sermonis?*
Cho. *Satis, mihi, satis, cum terra ita afflicta sit,*
Videtur, vt hic desinam, vbi ipsi desierunt.
OEd. *Vides quò progrediare, cum vir bonus sis*
Me negligis, ac perturbas meum animum.

Antistrophe 2.

Cho. *Dixi antea ô Rex,*
Non semel, tum verò
Demens ac non intelligens
Rerum vtilium essem,
Si me à te seiungerem.
Nam tu charam patriam meam
Ærumnis oppressam
Erexisti ac seruasti,
Et nunc boni Principis, si posses, officium præstares.

Antisystema 2.

Ioca. *Per Deum dic & mihi rex, quam ob causam*
Tantam iram concepisti?
OEd. *Dicam, nam te omnium maximè veneror,*
De Creonte qualia contra me consilia ceperit.
Ioca. *Dic, si modò iusta de causa ipsum in crimen vocas.*
OEd. *Interfectorem me Laij esse ait.*
Ioca. *Vtrum ex se hoc dicit, an ex alio audiuit?*
OEd. *Vatem illum maleficum subornauit,*
Nam quantum potest, omnium ille ora laxat.

IAMBI.

Ioca. *Omitte iam ea quæ de te ais,*
Méque audi & disce, quòd
Nemo mortalis diuinandi artem rectè tenet,
Cuius rei euidentia signa tibi ostendam.
Oraculum enim Laius olim accepit, de quo nihil dicam,
Nisi quod ab Apolline datum est, vel à ministris ipsius,
Quod in fatis esset, vt ipse à filio interficeretur,
Qui ex me illóque natus esset,
Et illum quidem, quemadmodum fama ferebat, peregrini
Latrones interfecerunt, in eo loco vbi tres viæ coeunt.
Filium verò cum genuisset, nondum exacto
Triduo, fune per pedes traiecto
Dedit ministris exponendum in auiis montibus.
Atque ibi Apollo neque id effecit,
Vt patrem ille interficere posset, aut Laius,
Quod grauiter metuebat, vt filij manu caderet.
Et quidem hæc definiebantur oraculis,
Quorum tu nihil cura. Nam quæ Deus
Necessaria ducit, ea facilè ipse aperiet.
OEd. *Quàm ô mulier ista audiens,*
Nunc animo fluctuo ac perturbor.

Ioca. *Qua cura commotus ista dicis?*
OEd. *Sic mihi visus sum ex te audire, quòd Laius*
In triuio interfectus sit.
Ioca. *Ferebantur ista, neque adhuc ea fama desiit.*
OEd. *Et vbinam est locus, in quo ea calamitas accidit?*
Ioca. *In terra Phocensi est, & via diuisa*
A Delphis atque Daulia eodem in loco coit.
OEd. *Quàm diu vero est, ex quo ista facta sunt?*
Ioca. *Paulò antè, quàm in hac terra*
Regnare cœpisti, hæc denunciata sunt vrbi.
OEd. *O Iuppiter! quid de me facere decreuisti?*
Ioca. *Quare hæc cogitatio animo tuo subit?*
OEd. *Nondum quære, sed quæ fuerit Laij statura*
Dic mihi, & quæ illius ætas?
Ioca. *Grandis erat, cui caput prima canicie pubescebat:*
Forma autem tibi non admodum absimilis erat.
OEd. *Hei mihi, me ipsum ut videtur, in horribiles*
Imprecationes iam conieci insciens.
Ioca. *Quid ais? timeo enim, dum te intueor Rex.*
OEd. *Valdè metuo, ne nimium viderit vates.*
Ostendes vero rem magis, si vnum adhuc dixeris.
Ioca. *Atqui horreo quidem: quæ verò quæres, si sciam dicam.*
OEd. *Vtrum ibat cum paruo comitatu, an multos habebat*
Satellites, vt Rex & Magistratu præditus?
Ioca. *Omnes simul quinque fuerunt, inter eos autem erat*
Et præco, & rheda Laium vehebat vna.
OEd. *Heu heu, hæc iam euidentia sunt, sed quis tandem*
Istos sermones renunciauit vobis?
Ioca. *Famulus, qui solus euasit incolumis.*
OEd. *Vtrum is iam præstò adest domi?*
Ioca. *Non, sed cùm illinc rediisset, postquam te regem*
Factum videt, ac Laium interiisse,
Apprehensa manu mea obsecrauit,
Rus vt se ad pascendos greges ablegarem,
Quàm rarissimè in vrbe vt conspiceretur,
Et dimisi ego ipsum: nam dignus erat
Seruus, qui maiore beneficio afficeretur.
OEd. *Fac quàm primum ad nos huc vt veniat.*
Ioca. *Licet, sed quamobrem hoc expetis?*
OEd. *Timeo mea causa, ne nimis multa*
Dicta mihi sint, quæ nunc explorare volo.
Ioca. *Sed veniet ille. At nunquid & me oportet*
Scire ea, quæ te animo excruciant?
OEd. *Non ignorabis, cum eò spei*
Peruenerint: cui enim potius
Ista narrarem, quàm tibi, quādo talis nobis fortuna cōtigit?
Pater mihi fuit Polybus Corinthius,
Mater Merope Dorica: habebar verò
Vir primarius inter ciues, donec hoc fortè
Mihi euenit, admiratione quidem dignum,
Attamen non dignum moribus meis.
Nam vir quidam in conuiuio valdè ebrius
Inter pocula me subditiuum patris filium vocat.
Idque ego ægrè ferens, illo quidem die
Vix me continebam, postridie verò accedens
Ad matrem ac patrem, rē inquiro, illi grauiter hoc probrū (ferentes
Succensebant illi, qui hunc sermonem sparserat.
Atque ego etsi illis delectabar parentibus, attamen
Cle sermone isto angebar: altè enim in animum descēderas.
Proficiscor igitur clàm parentibus
Ad Pythicum oraculū, & mihi Apollo de his, querū gratia (veneram
Respondet nihil, alia verò misera
Et horrenda denunciat:
Nempe quod in fatis esset, vt cum matre concumberem,
Et sobolem infandam in lucem producerem,
Patrémque occiderem, qui me genuisset.
Quæ cùm audissem, terram Corinthiam
Post id tempus iuxta astra metiri cœpi.
Tandem fugi, ne mihi tristium

Ιο. Ποίας μερίμνης τοῦθ' ὑποστραφεὶς λέγεις;
Οι. Ἔδοξ' ἀκοῦσαι σοῦ τόδ', ὡς ὁ Λάϊος
κατασφαγείη πρὸς τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς. 740
Ιο. Ηὐδᾶτο γὰρ ταῦτ', οὐδέ πω λήξαντ' ἔχει.
Οι. Καὶ ποῦ 'σθ' ὁ χῶρος οὗτος οὗ τόδ' ἦν πάθος;
Ιο. Φωκὶς μὲν ἡ γῆ κλῄζεται, σχιστὴ δ' ὁδὸς
ἐς ταὐτὸ Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας ἄγει.
Οι. Καὶ τίς χρόνος τοῖσδ' ἐστὶν οὑξεληλυθώς; 745
Ιο. Σχεδόν τι πρόσθεν ἢ σὺ τῆσδ' ἔχων χθονὸς
ἀρχὴν ἐφαίνου, τοῦτ' ἐκηρύχθη πόλει.
Οι. Ὦ Ζεῦ, τί μου δρᾶσαι βεβούλευσαι πέρι;
Ιο. Τί δ' ἐστί σοι τοῦτ' Οἰδίπους ἐνθύμιον;
Οι. Μήπω μ' ἐρώτα· τὸν δὲ Λάϊον φύσιν 750
τίν' εἶχε, φράζε, τίνα δ' ἀκμὴν ἥβης ἔχων.
Ιο. Μέγας, χνοάζων ἄρτι λευκανθὲς κάρα,
μορφῆς δὲ τῆς σῆς οὐκ ἀπεστάτει πολύ.
Οι. Οἴ μοι τάλας· ἔοικ' ἐμαυτὸν εἰς ἀρὰς
δεινὰς προβάλλων ἀρτίως οὐκ εἰδέναι. 755
Ιο. Πῶς φῄς; ὀκνῶ τοι πρός σ' ἀποσκοποῦσ' ἄναξ.
Οι. Δεινῶς ἀθυμῶ μὴ βλέπων ὁ μάντις ᾖ·
δείξεις δὲ μᾶλλον ἢν ἓν ἐξείπῃς ἔτι.
Ιο. Καὶ μὴν ὀκνῶ μέν, ἃ δ' ἂν ἔρῃ μαθοῦσ' ἐρῶ.
Οι. Πότερον ἐχώρει βαιός, ἢ πολλοὺς ἔχων 760
ἄνδρας λοχίτας, οἷ' ἀνὴρ ἀρχηγέτης;
Ιο. Πέντ' ἦσαν οἱ ξύμπαντες, ἐν δ' αὐτοῖσιν ἦν
κῆρυξ· ἀπήνη δ' ἦγε Λάϊον μία.
Οι. Αἶ αἶ, τάδ' ἤδη διαφανῆ. τίς ἦν ποτε
ὁ τούσδε λέξας τοὺς λόγους ὑμῖν γύναι; 765
Ιο. Οἰκεύς τις, ὅσπερ ἵκετ' ἐκσωθεὶς μόνος.
Οι. Ἦ κἀν δόμοισι τυγχάνει τανῦν παρών;
Ιο. Οὐ δῆτ'· ἀφ' οὗ γὰρ κεῖθεν ἦλθε, καὶ κράτη
σέ τ' εἶδ' ἔχοντα Λάϊόν τ' ὀλωλότα,
ἐξικέτευσε, τῆς ἐμῆς χειρὸς θιγών, 770
ἀγρούς σφε πέμψαι κἀπὶ ποιμνίων νομάς,
ὡς πλεῖστον εἴη τοῦδ' ἄποπτος ἄστεος.
κἄπεμψ' ἐγώ νιν· ἄξιος γὰρ οἷ' ἀνὴρ
δοῦλος φέρειν ἦν τῆσδε καὶ μείζω χάριν.
Οι. Πῶς ἂν μόλοι δῆθ' ἡμὶν ἐν τάχει πάλιν; 775
Ιο. Πάρεστιν. ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτ' ἐφίεσαι;
Οι. Δέδοικ' ἐμαυτὸν ὦ γύναι, μὴ πόλλ' ἄγαν
εἰρημέν' ᾖ μοι, δι' ἅ νιν εἰσιδεῖν θέλω.
Ιο. Ἀλλ' ἵξεται μέν· ἀξία δέ που μαθεῖν
κἀγὼ τά γ' ἐν σοὶ δυσφόρως ἔχοντ' ἄναξ. 780
Οι. Κοὐ μὴ στερηθῇς γ' ἐς τοσοῦτον ἐλπίδων
ἐμοῦ βεβῶτος. τῷ γὰρ ἂν καὶ μείζονι
λέξαιμ' ἂν ἢ σοί, διὰ τύχης τοιᾶσδ' ἰών;
ἐμοὶ πατὴρ μὲν Πόλυβος ἦν Κορίνθιος,
μήτηρ δὲ Μερόπη Δωρίς. ἠγόμην δ' ἀνὴρ 785
ἀστῶν μέγιστος τῶν ἐκεῖ, πρίν μοι τύχη
τοιάδ' ἐπέστη, θαυμάσαι μὲν ἀξία,
σπουδῆς γε μέντοι τῆς ἐμῆς οὐκ ἀξία.
ἀνὴρ γὰρ ἐν δείπνοις μ' ὑπερπλησθεὶς μέθῃ
καλεῖ παρ' οἴνῳ, πλαστὸς ὡς εἴην πατρί. 790
κἀγὼ βαρυνθεὶς τὴν μὲν οὖσαν ἡμέραν
μόλις κατέσχον, θἀτέρᾳ δ' ἰὼν πέλας
μητρὸς πατρός τ' ἤλεγχον· οἱ δὲ δυσφόρως
τοὔνειδος ἦγον τῷ μεθέντι τὸν λόγον.
κἀγὼ τὰ μὲν κείνοιν ἐτερπόμην, ὅμως 795
δ' ἔκνιζέ μ' αἰεὶ τοῦθ'· ὑφεῖρπε γὰρ πολύ.
λάθρᾳ δὲ μητρὸς καὶ πατρὸς πορεύομαι
Πυθώδε, καί μ' ὁ Φοῖβος ὧν μὲν ἱκόμην
ἄτιμον ἐξέπεμψεν, ἄλλα δ' ἄθλια
καὶ δεινὰ καὶ δύστηνα προὔφηνεν λέγων, 800
ὡς μητρὶ μὲν χρείη με μιχθῆναι, γένος
δ' ἄτλητον ἀνθρώποισι δηλώσοιμ' ὁρᾶν,
φονεὺς δ' ἐσοίμην τοῦ φυτεύσαντος πατρός.
κἀγὼ 'πακούσας ταῦτα, τὴν Κορινθίαν
ἄστροις τὸ λοιπὸν ἐκμετρούμενος χθόνα 805
ἔφευγον ἔνθα μήποτ' ὀψοίμην κακῶν

χρησμῶν

χρησμῶν ὀνείδη τῶν ἐμῶν τελούμενα.
στείχων δ' ἱκνοῦμαι τούσδε τοὺς χώρους, ἐν οἷς
σὺ τὸν τύραννον τοῦτον ὄλλυσθαι λέγεις.
καί σοι γύναι τἀληθὲς ἐξερῶ. τριπλῆς 810
ὅτ' ἦν κελεύθου τῆσδ' ὁδοιπορῶν πέλας,
ἐνταῦθά μοι κῆρύξ τε κἀπὶ πωλικῆς
ἀνὴρ ἀπήνης ἐμβεβὼς, οἷον σὺ φῂς,
ξυνηντίαζον· κἀξ ὁδοῦ μ' ὅ θ' ἡγεμὼν
αὐτός θ' ὁ πρέσβυς πρὸς βίαν ἠλαυνέτην. 815
κἀγὼ τὸν ἐκτρέποντα, τὸν τροχηλάτην
παίω δι' ὀργῆς· καί μ' ὁ πρέσβυς ὡς ὁρᾷ
ὄχου παραστείχοντα, τηρήσας μέσον
κάρα, διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο.
οὐ μὴν ἴσην γ' ἔτισεν· ἀλλὰ συντόμως 820
σκήπτρῳ τυπεὶς ἐκ τῆσδε χειρὸς, ὕπτιος
μέσης ἀπήνης εὐθὺς ἐκκυλίνδεται.
κτείνω δὲ τοὺς ξύμπαντας. εἰ δὲ τῷ ξένῳ
τούτῳ προσήκει Λαΐῳ τι συγγενὲς,
τίς τοῦδέ γ' ἀνδρός ἐστιν ἀθλιώτερος; 825
τίς ἐχθροδαίμων μᾶλλον ἂν γένοιτ' ἀνήρ;
ᾧ μὴ ξένων ἔξεστι μηδ' ἀστῶν τινὰ
δόμοις δέχεσθαι, μηδὲ προσφωνεῖν τινὰ,
ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων· καὶ τάδ', οὔτις ἄλλος ἦν
ἢ 'γὼ 'π' ἐμαυτῷ τάσδ' ἀρὰς ὁ προστιθείς. 830
λέχη δὲ τοῦ θανόντος ἐν χεροῖν ἐμαῖν
χραίνω, δι' ὧν περ ὤλετ'· ἆρ' ἔφυν κακός;
ἆρ' οὐχὶ πᾶς ἄναγνος; εἴ με χρὴ φυγεῖν,
καί μοι φυγόντι, μήστι τοὺς ἐμοὺς ἰδεῖν,
μήτ' ἐμβατεύειν πατρίδος. ἢ γάμοις με δεῖ 835
μητρὸς ζυγῆναι, καὶ πατέρα κατακτανεῖν
Πόλυβον, ὃς ἐξέθρεψε κἀξέφυσέ με.
ἆρ' οὐκ ἀπ' ὠμοῦ ταῦτα δαίμονός τις ἂν
κρίνων ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἂν ὀρθοίη λόγον;
μὴ δῆτα, μὴ δῆτ', ὦ θεῶν ἁγνὸν σέβας, 840
ἴδοιμι ταύτην ἡμέραν, ἀλλ' ἐκ βροτῶν
βαίην ἄφαντος πρόσθεν ἢ τοιάνδ' ἰδεῖν
κηλῖδ' ἐμαυτῷ συμφορᾶς ἀφιγμένην —

Χο. Ἡμῖν μὲν ὦναξ ταῦτ' ὀκνήρ'· ἕως δ' ἂν οὖν
πρὸς τοῦ παρόντος ἐκμάθῃς, ἔχ' ἐλπίδα. 845

Οἰ. Καὶ μὴν τοσοῦτόν γ' ἐστί μοι τῆς ἐλπίδος,
τὸν ἄνδρα τὸν βοτῆρα προσμεῖναι μόνον.

Ιο. Πεφασμένου δὲ, τίς ποθ' ἡ προθυμία;

Οἰ. Ἐγὼ διδάξω σ'. ἢν γὰρ εὑρεθῇ λέγων
σοὶ ταὔτ', ἔγωγ' ἂν ἐκπεφευγοίην πάθος. 850

Ιο. Ποῖον δέ μου περισσὸν ἤκουσας λόγον;

Οἰ. Λῃστὰς ἔφασκες αὐτὸν ἄνδρας ἐννέπειν,
ὥς νιν κατακτείνειαν. εἰ μὲν οὖν ἔτι
λέξει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, οὐκ ἐγὼ 'κτανον·
(οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν εἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος) 855
εἰ δ' ἄνδρ' ἕν' οἰόζωνον αὐδήσει, σαφῶς
τοῦτ' ἐστὶν ἤδη τοὔργον εἰς ἡμᾶς ῥέπον. —

Ιο. Ἀλλ' ὡς φανέν γε τοὔπος ὧδ' ἐπίστασο·
κοὐκ ἔστιν αὐτῷ τοῦτό γ' ἐκβαλεῖν πάλιν.
πόλις γὰρ ἤκουσ', οὐκ ἐγὼ μόνη τάδε. 860
εἰ δ' οὖν τι κἀκτρέποιτο τοῦ πρόσθεν λόγου,
οὔτοι ποτ' ὦναξ τόν γε Λαΐου φόνον
φανεῖ δικαίως ὀρθὸν, ὅν γε Λοξίας
διεῖπε, χρῆναι παιδὸς ἐξ ἐμοῦ θανεῖν.
καίτοι νιν οὐ κεῖνός γ' ὁ δύστηνός ποτε 865
κατέκταν', ἀλλ' αὐτὸς πάροιθεν ὤλετο.
ὥστ' οὐχὶ μαντείας γ' ἂν, οὔτε τῇδ' ἐγὼ
βλέψαιμ' ἂν οὕνεκ', οὔτε τῇδ' ἂν ὕστερον. —

Οἰ. Καλῶς νομίζεις· ἀλλ' ὅμως τὸν ἐργάτην
πέμψον τινὰ στελοῦντα, μηδὲ τοῦτ' ἀφῇς. 870

Ιο. Πέμψω ταχύνασ'· ἀλλ' ἴωμεν ἐς δόμους.
οὐδὲν γὰρ ἂν πράξαιμ' ἂν, ὧν οὐ σοὶ φίλον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

στροφὴ α'.

Χο. Εἴ μοι ξυνείη φέροντι μοῖρα τὰν

Oraculorum probra vnquam euenirent:
Abiens verò in ea loca venio, in quibus
Tu regem periisse ais.
Et tibi verùm fatebor, cùm in itinere
Ad locum, vbi tres viæ coëunt, peruenissem,
Ibi mihi præco, & in rheda, quæ à iumentis ducebatur,
Vir quidam talis, qualem tu describis,
Occurrunt, & ex via me is qui præcedebat,
Atque ipse senex per vim pellunt,
Egóque illum qui me protrudebat aurigam
Ira concitus ferio: tunc me senex vt videt
Ad currum accedentem propius, obseruans medio
Capiti bis stimulum impegit meo,
Neque parem pœnam luit, sed breuiter vno ictu
Sceptro percussus ab hac manu, præceps
Ex medio statim curru deuoluitur:
Deinde comites omnes interficio. Si verò huic hospiti
Aliqua intercedit cum Laio cognatio,
Quis hoc viro est miserior?
Quis æquè superis inuisus homo viuit?
Quem neque peregrino fas est, nec ciui cuiquam,
Domo recipere vel sermone alloqui,
Sed ab ædibus pellor, atque has alius nemo,
Verum ego ipse diras mihi imprecatus sum,
Et thorum mortui manibus meis
Contamino, quibus ille concidit, quis est me sceleratior?
An non totus pollutus sum? tam si me fugere oportet.
Neque mihi exultanti meos videre fas erit,
Neque in patriam redire, si modò non connubio me oportet
Matri iungi, & occidere patrem
Polybum, qui me genuit, atque enutriuit.
An non, qui à crudeli fortuna hæc nobis immitti
Iudicet, rectè sentiat?
Me vtique, ne ô sancta Deorum pietas!
Istum diem videam, sed ex hac vita
Discedam prius, quàm tali videam
Calamitatis macula me pollutum.

Cho. *Sunt hæc quidem nobis molesta, donec verò*
Ex illo rem inquisieris, ne desperes.

OEd. *Et hæc quidem spes mihi reliqua est,*
Pastorem illum vt expectem solum.

Ioca. *Vbi ille aderit, quid tandem facere cogitas?*

OEd. *Ego dicam, si enim dicet*
Eadem quæ tu, tunc ego liberatus ero hac calamitate

Ioca. *Quem igitur ex me præcipuum audisti sermonem?*

OEd. *Ipsum retulisse aiebas, quòd à latronibus*
Interfectus esset, quod si eum adhuc
Numerum dicet, non ego occidi.
Non enim vir vnus idem est, quod multi.
Sin autem ab vno factum esse dicet, tunc manifestè
Huius facinoris ego reus censebor.

Ioca. *Atqui pro certo hunc sermonem habeto,*
Neque ille potest mutare rursum.
Nam tota ciuitas audiuit, non ego sola.
Atque vt sanè aliquid deflectat à sermone priore,
Non tamen de cæde Laij loquetur.
Rectè ita quemadmodum Apollo
Retulit, à filio ipsum meo interfici oportere.
Nam ille miser nequaquam
Interfecit, sed ipse priùs interiit,
Qua propter ego diuinationum causa neque huc
Me verterem neque illuc.

OEd. *Rectè dicis, attamen mercenarium*
Mitte aliquem qui accersat: ne illud omiseris.

Ioca. *Mittam, sed intrò in ædes eamus.*
Nihil enim faciam, nisi quod tibi gratum esse intelligam.

Antisystema I.

Cho. *Vtinam mihi fato contingat, vt retineam*

Venerandam sanctitatem sermonum,
Operúmque omnium quæ leges
Desinierunt excelsæ, quæ cœlitus
Datæ sunt, quarum
Solus Deus pater est, neque eas
Mortalis hominum natura peperit.
Neque enim obliuione sopiuntur,
Neque senescunt.

Antistrophe 1.

Iniustitia peperit tyrannidem: iniustitia
Vbi multa cumulauit temerè
Importuna facta & noxia,
Atque ad summum vbi euecta est, in præcipitem tandem
Necessitatem impellit,
Quando non incedit rectè pedibus.
Vt verò hoc præclarum vrbis certamen,
Non dissoluat vnquam, Deum precor.
Deum enim semper præsidem habere volo.

Strophe 2.

Qui verò contemptim facto dictóve
Sacra violat, nec ius reueretur,
Nec Deorum sedes veneratur,
Is malo fato pereat,
Si propter infœlices delicias
Iniusta capiat lucra,
Nec ab impiis factis abstinet.
Nec manus à non tangendis cohibet demens.
Quis enim posthac hominum, si sic fiat,
Ratione tela reprimet,
Animaque impetum coercebit,
Si impia facta honorem obtinebunt?
Quid attinet me choros ducere?

Antistrophe 2.

Non est vt ad sanctum posthac eam
Terræ vmbilicum religionis causa,
Neque ad delubrum quod est Abis,
Neque ad Olympiam, si non ista
Palam ostensa omnibus erunt hominibus.
Sed tu qui imperas, siquidem ista audis,
Iuppiter omnia regens, ne hæc lateant
Tuum immortale imperium.
Pro nihilo enim antiqua oracula Laio data
Iam ducunt, & nequaquam
Honor Apollini amplius tribuitur,
Intereunt verò diuina.

IAMBI.

Ioc. *Principes terræ, decretum mihi est*
Templa adire Deorum, acceptis his manu
Coronis & Thymiamatis,
Nimis enim animo perturbatur OEdipus
Variis curis, neque vt virum decet
Cordatum, præsentia cum prioribus confert,
Sed pendet ab ore eius, qui aliquem terrorem nunciat:
Quando igitur ego admonendo nihil proficio,
Ad te Apollo, tu enim proximus es,
Cum hac precatione supplex confugio,
Vt nos liberes.
Omnes enim metuimus, cum illum consternatum
Ceu gubernatorem nauis videmus.

Nu. *Nunquid me hospites docere potestis, vbinam*
Regia domus OEdipi sit?

2 τὰν εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων
3 ἔργων τε πάντων, ὧν νόμοι πρόκεινται — 875
4 ὑψίποδες, οὐρανίαν δι' αἰθέρα
5 τεκνωθέντες, ὧν Ὄλυμπος
6 πατὴρ μόνος, οὐδέ νιν θνατὰ
7 φύσις ἀνέρων ἔτικτεν, οὐδὲ
8 μή ποτε λάθα κατακοιμάσῃ. — 880
9 μέγας ἐν τούτοις θεός,
10 οὐδὲ γηράσκει. —

ἀντιστροφὴ ά.

1 ὕβρις φυτεύει τύραννον· ὕβρις, εἰ
2 πολλῶν ὑπερπλησθῇ μάταν,
3 ἃ μὴ 'πίκαιρα μηδὲ συμφέροντα, — 885
4 ἀκρότατον εἰσαναβᾶσ' ἀπότομον,
5 ὤρουσεν εἰς ἀνάγκαν·
6 ἔνθ' οὐ ποδὶ χρησίμῳ χρῆται.
7 τὸ καλῶς δ' ἔχον πόλει πάλαισμα
8 μήποτε λῦσαι θεὸν αἰτοῦμαι. — 890
9 θεὸν οὐ λήξω ποτὲ
10 προστάταν ἴσχων —

στροφὴ β.

1 εἰ δέ τις ὑπέροπτα χερσὶν
2 ἢ λόγῳ πορεύεται,
3 δίκας ἀφόβητος, οὐδὲ — 895
4 δαιμόνων ἕδη σέβων,
5 κακά νιν ἕλοιτο μοῖρα,
6 δυσπότμου χάριν χλιδᾶς,
7 εἰ μὴ τὸ κέρδος κερδανεῖ δικαίως,
8 καὶ τῶν ἀσέπτων ἕρξεται, — 900
9 ἢ τῶν ἀθίκτων θίξεται ματάζων.
10 τίς ἔτι ποτ' ἐν τούτοις ἀνὴρ
11 θυμῷ βέλη ἔρξεται
12 ψυχᾶς ἀμύνειν; εἰ γὰρ αἱ
13 τοιαίδε πράξεις τίμιαι, — 905
14 τί δεῖ με χορεύειν;

ἀντιστροφὴ β.

1 Οὐκέτι τὸν ἄθικτον εἶμι
2 γᾶς ἐπ' ὀμφαλὸν σέβων,
3 οὐδ' εἰς τὸν Ἀβαῖσι ναόν,
4 οὐδὲ τὰν Ὀλυμπίαν, — 910
5 εἰ μὴ τάδε χειρόδεικτα
6 πᾶσιν ἁρμόσει βροτοῖς.
7 ἀλλ' ὦ κρατύνων, εἴπερ ὀρθ' ἀκούεις,
8 Ζεῦ, πάντ' ἀνάσσων, μὴ λάθῃ
9 σὲ τάν τε σὰν ἀθάνατον αἰὲν ἀρχάν. — 915
10 φθίνοντα δ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
11 τὰ Λαΐου θέσφατ' ἐ-
12 ξαίρουσιν ἤδη, κοὐδαμοῦ
13 τιμαῖς Ἀπόλλων ἐμφανής·
14 ἔρρει δὲ τὰ θεῖα. — 920

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἰο. Χώρας ἄνακτες, δόξα μοι παρεστάθη
ναοὺς ἱκέσθαι δαιμόνων, τάδ' ἐν χεροῖν
στέφη λαβούσῃ κἀπιθυμιάματα.
ὑψοῦ γὰρ αἴρει θυμὸν Οἰδίπους ἄγαν
λύπαισι παντοίαισιν· οὐδ' ὁποῖ' ἀνὴρ — 925
ἔννους, τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαίρεται,
ἀλλ' ἔστι τοῦ λέγοντος, εἰ φόβους λέγοι.
ὅτ' οὖν παραινοῦσ' οὐδὲν ἐς πλέον ποιῶ,
πρὸς σ', ὦ Λύκει' Ἄπολλον (ἄγχιστος γὰρ εἶ)
ἱκέτις ἀφῖγμαι τοῖσδε σὺν κατεύγμασιν, — 930
ὅπως λύσιν τιν' ἡμὶν εὐαγῆ πόρῃς.
ὡς νῦν ὀκνοῦμεν πάντες, ἐκπεπληγμένον
κεῖνον βλέποντες ὡς κυβερνήτην νεώς. —

Ἀγ. Ἆρ' ἂν παρ' ὑμῶν, ὦ ξένοι, μάθοιμ' ὅπου
τὰ τοῦ τυράννου δώματ' ἐστὶν Οἰδίπου; — 935

μάλιστα

μάλιστα δ' αὐτὸν εἴπατ', εἰ κάτισθ' ὅπου.
Χο. Στέγαι μὲν αἵδε, καὐτὸς ἔνδον, ὦ ξένε·
γυνὴ δὲ μήτηρ ἥδε τῶν κείνου τέκνων.
Αγ. Ἀλλ' ὀλβία τε καὶ ξὺν ὀλβίοις ἀεὶ
γένοιτ' ἐκείνου γ' οὖσα παντελὴς δάμαρ. 940
Ιο. Αὔτως δὲ καὶ σύ γ', ὦ ξέν'· ἄξιος γὰρ εἶ
τῆς εὐεπείας οὕνεκ'· ἀλλὰ φράζ' ὅτου
χρῄζων ἀφῖξαι, χὤ τι σημῆναι θέλων.
Ιο. Ἀγαθὰ δόμοις τε καὶ πόσει τῷ σῷ, γύναι.
Οἰ. Τὰ ποῖα ταῦτα; παρὰ τίνος δ' ἀφιγμένος; 945
Αγ. Ἐκ τῆς Κορίνθου. τὸ δ' ἔπος οὑξερῶ τάχα,
ἥδοιο μέν, πῶς δ' οὐκ ἄν; ἀσχάλλοις δ' ἴσως.
Ιο. Τί δ' ἔστι; ποίαν δύναμιν ὧδ' ἔχει διπλῆν;
Αγ. Τύραννον αὐτὸν οὑπιχώριοι χθονὸς
τῆς Ἰσθμίας στήσουσιν, ὡς ηὐδᾶτ' ἐκεῖ. 950
Ιο. Τί δ'; οὐχ ὁ πρέσβυς Πόλυβος ἐγκρατὴς ἔτι;
Αγ. Οὐ δῆτ', ἐπεί νιν θάνατος ἐν τάφοις ἔχει.
Ιο. Πῶς εἶπας; ἦ τέθνηκε που Πόλυβος γέρων;
Αγ. Εἰ μὴ λέγω τἀληθές, ἀξιῶ θανεῖν.
Ιο. Ὦ πρόσπολ', οὐχὶ δεσπότῃ τάδ' ὡς τάχος 955
μολοῦσα λέξεις; ὦ θεῶν μαντεύματα,
ἵν' ἐστέ. τοῦτον Οἰδίπους πάλαι τρέμων
τὸν ἄνδρ' ἔφευγε μὴ κτάνοι· καὶ νῦν ὅδε
πρὸς τῆς τύχης ὄλωλεν, οὐδὲ τοῦδ' ὕπο.—
Οἰ. Ὦ φίλτατον γυναικὸς Ἰοκάστης κάρα, 960
τί μ' ἐξεπέμψω δεῦρο τῶνδε δωμάτων;
Ιο. Ἄκουε τἀνδρὸς τοῦδε, καὶ σκόπει κλύων
τὰ σέμν' ἵν' ἥκει τοῦ θεοῦ μαντεύματα.
Οἰ. Οὗτος δὲ τίς ποτ' ἐστί, καὶ τί μοι λέγει;
Ιο. Ἐκ τῆς Κορίνθου, πατέρα τὸν σὸν ἀγγελῶν 965
ὡς οὐκέτ' ὄντα Πόλυβον, ἀλλ' ὀλωλότα.
Οἰ. Τί φῄς, ξέν'; αὐτός μοι σὺ σημάντωρ γενοῦ.
Αγ. Εἰ τοῦτο πρῶτον δεῖ μ' ἀπαγγεῖλαι σαφῶς,
εὖ ἴσθ' ἐκεῖνον θανάσιμον βεβηκότα.
Οἰ. Πότερα δόλοισιν, ἢ νόσου ξυναλλαγῇ; 970
Αγ. Σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή.
Οἰ. Νόσοις ὁ τλήμων, ὡς ἔοικεν, ἔφθιτο.
Αγ. Καὶ τῷ μακρῷ γε συμμετρούμενος χρόνῳ.
Οἰ. Φεῦ φεῦ, τί δῆτ' ἄν, ὦ γύναι, σκοποῖτό τις
τὴν πυθόμαντιν ἑστίαν, ἢ τοὺς ἄνω 975
κλάζοντας ὄρνεις, ὧν ὑφηγητῶν ἐγὼ
κτανεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν· ὁ δὲ θανὼν
κεύθει κάτω δὴ γῆς· ἐγὼ δ' ὅδ' ἐνθάδε,
ἄψαυστος ἔγχους, εἴ τι μὴ τὠμῷ πόθῳ
κατέφθιθ'· οὕτω δ' ἂν θανὼν εἴη 'ξ ἐμοῦ. 980
τὰ δ' οὖν παρόντα συλλαβὼν θεσπίσματα,
κεῖται παρ' ᾅδῃ Πόλυβος, ἄξι' οὐδενός.—
Ιο. Οὔκουν ἐγώ σοι ταῦτα προὔλεγον πάλαι;
Οἰ. Ηὔδας· ἐγὼ δὲ τῷ φόβῳ παρηγόμην.
Ιο. Μὴ νῦν ἔτ' αὐτῶν μηδὲν ἐς θυμὸν βάλῃς. 985
Οἰ. Καὶ πῶς τὸ μητρὸς λέκτρον οὐκ ὀκνεῖν με δεῖ;
Τί δ' ἂν φοβοῖτ' ἄνθρωπος, ᾧ τὰ τῆς τύχης
κρατεῖ, πρόνοια δ' ἐστὶν οὐδενὸς σαφής;
εἰκῆ κράτιστον ζῆν, ὅπως δύναιτό τις.
σὺ δ' ἐς τὰ μητρὸς μὴ φοβοῦ νυμφεύματα. 990
πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασι βροτῶν
μητρὶ ξυνευνάσθησαν. ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ
παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει.—
Οἰ. Καλῶς ἅπαντα ταῦτ' ἂν ἐξείρητό σοι,
εἰ μὴ 'κύρει ζῶσ' ἡ τεκοῦσα· νῦν δ' ἐπεὶ 995
ζῇ, πᾶσ' ἀνάγκη, κεἰ καλῶς λέγεις, ὀκνεῖν.
Ιο. Καὶ μὴν μέγας ὀφθαλμὸς οἱ πατρὸς τάφοι.
Οἰ. Μέγας, ξυνίημ'· ἀλλὰ τῆς ζώσης φόβος.
Αγ. Ποίας δὲ καὶ γυναικὸς ἐκφοβεῖσθ' ὕπερ;
Οἰ. Μερόπης, γεραιέ, Πόλυβος ἧς ᾤκει μέτα. 1000
Αγ. Τί δ' ἔστ' ἐκείνης ὑμὶν ἐς φόβον φέρον;
Οἰ. Θεήλατον μάντευμα δεινόν, ὦ ξένε.
Αγ. Ἦ ῥητόν; ἢ οὐχὶ θεμιτὸν ἄλλον εἰδέναι;
Οἰ. Μάλιστά γ'· εἶπε γάρ με Λοξίας ποτὲ

Præcipuè verò vbi ipse sit, si scitis, dicite.
Cho. *Hæc tecta sunt & ipse, ô hospes intus est.*
Hæc mulier mater illius est liberorum.
Nu. *Precor illi vt fœlix sit, & apud fœlices*
Semper degat, siquidem planè illius est coniux.
Ioca. *Eodem modo & tu fœlix es, ô hospes, dignus enim es*
Ob hunc boni ominis sermonem. Sed dic, quamobrem
Huc veneris, & quid feras.
Nu. *Bona domui & marito tuo.*
Ioca. *Quænam hæc & bona sunt, & vnde nobis aduenis?*
Nu. *Ex Corintho hoc verbum breuiter eloquar,*
Affero nuncium partim lætum, partim tristem.
Ioca. *Quid verò est, quid hic sibi ambiguus sermo vult?*
Nu. *Regem ipsum populus terræ*
Isthmiæ constituent, vt ferebatur illic.
Ioca. *Quid? an non senex Polybus adhuc rerum potitur?*
Nu. *Non sanè, nam mortuus ac sepultus est.*
Ioca. *Quid narras? an mortuus est Polybus?*
Nu. *Si non dico verum, non recuso mori.*
Ioca. *Quid cessas famula Domino celeriter*
Hoc dicere. ô diuina oracula
Vbi nunc estis? Hunc virum iam olim metuens
Ne occideret OEdipus, in exilium abiit
Qui nunc fato suo interiit, non ab hoc peremptus.
OEd. *O charißimum Iocastæ coniugis caput!*
Quid me vocasti huc foras ex ædibus?
Ioca. *Audi hunc virum, & cùm audieris, cogita*
Vbi maneant veneranda illa vaticinia.
OEd. *Hic verò, quisnam est? aut quid affert mihi?*
Ioca. *Ex Corintho patrem tuum Polybum nuncias*
Non viuere amplius, sed mortuum esse.
OEd. *Quid narras hospes? tu ipse rem mihi expone.*
Ioca. *Si hoc primum certò me nunciare oportet,*
Scito illum extinctum esse.
OEd. *Vtrum insidiis, an morbi commutatione?*
Nu. *Parua inclinatio sopit corpora senilia.*
OEd. *Morbo infœlix vt videtur, consumptus est.*
Nu. *Et longo tempore, quod viuendo emensus est.*
OEd. *Heu, heu, quis adhuc spectamus*
Vaticinantes aras, & in aëre
Clangentes aues, quibus autoribus ego
Occidere debui patrem meum, ille verò extinctus
Iam conditus est sub terra, egóque hic sum,
Neque arma attigi nisi fortè desiderio mei
Contabuit: nam tunc quoque à me interfectus esset.
Secum igitur quæ data sunt oracula auferens
Apud inferos iacet, neque vllo ex eis potitus est.
Ioca. *An non ista tibi prædixi iam pridem?*
OEd. *Dixisti, sed ego metu monebar.*
Ioca. *Ne igitur nunc posthac quidquam eorũ in animum inducas.*
OEd. *Et quomodo matris thalamum non me fugere oportet?*
Ioca. *Quid metuat homo, cui fortuna*
Dominatur. Prouidentia nulla in re certa est.
Temerè viuere optimum est, vt quisque poßit.
Tu verò matris nuptias non est vt vereare.
Multi enim homines vel per somnium
Cum matre concubuerunt. Sed hæc si quis
Pro nihilo ducit, is facillimam vitam agit.
OEd. *Rectè hæc à te dicta essent,*
Si non viueret quæ me genuit, sed quando
Illa adhuc viuit omnino, & si benè loqueris, tamen cauere (necesse est.
Ioca. *Atqui magnus oculus est, sepulchrum patris.*
OEd. *Magnus, intelligo, attamen dũ viuit metuendum est.*
Nu. *Cuius mulieris causa metuere te dicis?*
OEd. *Meropes, ô senex, quæ cum Polybo nupta fuit.*
Nu. *Quæ causa vocis est, vt illam metuatis?*
OEd. *Oraculum diuinum horribile ô hospes.*
Nu. *Vtrum tale quod dici poßit? an non fas est alium scire?*
OEd. *Imò maximè. Dixit enim me Apollo aliquando*

Cum matre mea concubiturum esse, & sanguinem
Paternum manibus meis hausturum.
Quamobrem iam olim à Corintho
Procul habitaueram, etsi fœliciter, attamen
Parentum oculos intueri dulcissimum est.

Nu. *At nunquid hoc metuens inde fuisti extorris?*
OEd. *Hoc cauens ne patris occisor essem.*
Nu. *Quin igitur te hoc metu, Rex,*
Quando bene tibi cupio, libero?
OEd. *Atqui gratiam quidem dignam referam.*
Nu. *Et ob hanc quidem causam potissimum huc veni,*
Vt meo aduentu tibi aliquid bene facerem.
OEd. *Sed nunquam tamen ad parentes meos eo.*
Nu. *O fili manifestè appares te nescire quid agas.*
OEd. *Quomodo ô senex? per Deum doce me.*
Nu. *Si ob hanc causam à domo refugis.*
OEd. *Metuo vtique ne de me vera Apollo dixerit.*
Nu. *An metuis, ne quid piaculi à parentibus contrahas?*
OEd. *Istuc ipsum est, quod me semper sollicitum habet.*
Nu. *Atqui temerè quidem metuis.*
OEd. *Quid temerè, siquidem his parentibus natus sum?*
Nu. *Quia te Polybus nihil attingit genere.*
OEd. *Quid narras? an non Polybus me genuit?*
Nu. *Non magis te quàm me, sed æque vt me ita & te genuit.*
OEd. *At quomodo is qui pater est, nullius pater esse potest?*
Nu. *Sed non te genuit ille, vt neque ego.*
OEd. *Quare igitur me filium nominabat?*
Nu. *Dono te olim à manibus meis accepit.*
OEd. *Et adeo dilexit quod ab aliena manu acceperat?*
Nu. *Inopia liberorum, hoc vt faceret, persuasit.*
OEd. *Tu autem verum me emeras, an ex tuis liberis illi donasti?*
Nu. *Inueni te in syluosis vallibus Cithæronis.*
OEd. *Quam ob causam in ea loca venisti?*
Nu. *Montanis pascuis ibi præeram.*
OEd. *Pastor itaque eras, & pro seruitio huc illuc errabas?*
Nu. *Tuus vtique seruator fui illo tempore.*
OEd. *Quid verò calamitatis mihi acciderat, cùm me seruares?*
Nu. *Id articuli pedum tuorum indicare possunt.*
OEd. *Hei mihi, quid hoc vetus malum commemoras?*
Nu. *Soluebam te habentem perforatas pedum summitates.*
OEd. *Graue probrum fasciarum sustinui in cunis.*
Nu. *Ab hoc igitur casu nomen quod habes sortitus es.*
OEd. *Per Deum oro à patre an matre? dic mihi.*
Nu. *Non scio, sed qui te mihi dedit, is melius norit.*
OEd. *An ab alio me accepisti, neque ipse inuenisti?*
Nu. *Non, sed pastor alius te mihi præbuit.*
OEd. *Quisnam ille est? an memorare potes?*
Nu. *Quidam ex familia Laij dicebatur esse.*
OEd. *An eius, qui olim huius terræ Rex fuit?*
Nu. *Maximè, eius viri hic fuit pastor.*
OEd. *Verùm ille adhuc viuit, vt ipsum videre possim?*
Nu. *Id vos populares huius terræ scire potestis.*
OEd. *Si quis inter vos adstantes est,*
Qui pastorem illum, quem hic memorat, nouit,
Siue ruri, seu hîc in vrbe aliquando conspexit,
Is indicet, nam nunc maximè id tempus postulat.
Cho. *Non puto de alio loqui, quàm de eo ipso, qui est ruri,*
Quem & prius requirebas.
Sed regina id omnium optimè dixerit.
OEd. *Mulier, nostine illum quem iam*
Venire iubebamus, vtrum eum iste dicit?
Ioca. *Quis verò sit, quem dixit? ne quid verearis,*
Neque temerè hæc dicta memineris.
OEd. *Non fiet hoc modo, vt iam quando hæc signa*
Deprehendi, non desinam inquirere meum genus.
Ioca. *Non per Deum: si quidem tua vita*
Tibi curæ est, inquiras, satis est me esse afflictam.
OEd. *Bonum animum habe, tu enim etsi ego à tertia vsque*
Matre tripliciter seruus esse apparebo, nihilo deterior eris:

χρῆναι μιγῆναι μητρὶ τῇ 'μαυτοῦ, τό τε 1005
πατρῷον αἷμα χερσὶ ταῖς ἐμαῖς ἑλεῖν.
ὧν οὕνεχ' ἡ Κόρινθος ἐξ ἐμοῦ πάλαι
μακρὰν ἀπῳκεῖτ'· εὐτυχῶς μέν, ἀλλ' ὅμως
τὰ τῶν τεκόντων ὄμμαθ' ἥδιστον βλέπειν.

Αγ. Ἦ γὰρ τάδ' ὀκνῶν κεῖθεν ἦσθ' ἀπόπτολις; 1010
Οι. Πατρός γε χρῄζων μὴ φονεὺς εἶναι, γέρον.
Αγ. Τί δῆτ' ἔγωγ' οὐ τοῦδε τοῦ φόβου σ', ἄναξ,
ἐπείπερ εὔνους ἦλθον, ἐξελυσάμην;
Οι. Καὶ μὴν χάριν γ' ἂν ἀξίαν λάβοις ἐμοῦ.
Αγ. Καὶ μὴν μάλιστα τοῦτ' ἀφικόμην, ὅπως 1015
σοῦ πρὸς δόμους ἐλθόντος, εὖ πράξαιμί τι.
Οι. Ἀλλ' οὔποτ' εἶμι τοῖς φυτεύσασίν γ' ὁμοῦ.
Αγ. Ὦ παῖ, καλῶς εἶ δῆλος οὐκ εἰδὼς τί δρᾷς.
Οι. Πῶς, ὦ γεραιέ; πρὸς θεῶν δίδασκέ με.
Αγ. Εἰ τῶνδε φεύγεις οὕνεκ' εἰς οἴκους μολεῖν. 1020
Οι. Ταρβῶν γε μή μοι Φοῖβος ἐξέλθῃ σαφής.
Αγ. Ἦ μὴ μίασμα τῶν φυτευσάντων λάβῃς;
Οι. Τοῦτ' αὐτό, πρέσβυ, τοῦτό μ' εἰσαεὶ φοβεῖ.
Αγ. Ἆρ' οἶσθα δῆτα πρὸς δίκης οὐδὲν τρέμων;
Οι. Πῶς δ' οὐχί, παῖς γ' εἰ τῶνδε γεννητῶν ἔφυν; 1025
Αγ. Ὁθούνεκ' ἦν σοι Πόλυβος οὐδὲν ἐν γένει.
Οι. Πῶς εἶπας; οὐ γὰρ Πόλυβος ἐξέφυσέ με;
Αγ. Οὐ μᾶλλον οὐδὲν τοῦδε τἀνδρός, ἀλλ' ἴσον.
Οι. Καὶ πῶς ὁ φύσας ἐξ ἴσου τῷ μηδενί;
Αγ. Ἀλλ' οὔ σ' ἐγείνατ' οὔτ' ἐκεῖνος οὔτ' ἐγώ. 1030
Οι. Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ δὴ παῖδά μ' ὠνομάζετο;
Αγ. Δῶρόν ποτ', ἴσθι, τῶν ἐμῶν χειρῶν λαβών.
Οι. Κᾆθ' ὧδ' ἀπ' ἄλλης χειρὸς ἔστερξεν μέγα;
Αγ. Ἡ γὰρ πρὶν αὐτὸν ἐξέπεισ' ἀπαιδία.
Οι. Σὺ δ' ἐμπολήσας ἢ τυχών μ' αὐτῷ δίδως; 1035
Αγ. Εὑρὼν ναπαίαις ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
Οι. Ὡδοιπόρεις δὲ πρὸς τί τούσδε τοὺς τόπους;
Αγ. Ἐνταῦθ' ὀρείοις ποιμνίοις ἐπεστάτουν.
Οι. Ποιμὴν γὰρ ἦσθα, κἀπὶ θητείᾳ πλάνης;
Αγ. Σοῦ γ', ὦ τέκνον, σωτήρ γε τῷ τότ' ἐν χρόνῳ. 1040
Οι. Τί δ' ἄλγος ἴσχοντ' ἐν κακοῖς με λαμβάνεις;
Αγ. Ποδῶν ἂν ἄρθρα μαρτυρήσειεν τὰ σά.
Οι. Οἴμοι, τί τοῦτ' ἀρχαῖον ἐννέπεις κακόν;
Αγ. Λύω σ' ἔχοντα διατόρους ποδοῖν ἀκμάς.
Οι. Δεινόν γ' ὄνειδος σπαργάνων ἀνειλόμην. 1045
Αγ. Ὥστ' ὠνομάσθης ἐκ τύχης ταύτης, ὃς εἶ.
Οι. Ὦ πρὸς θεῶν, πρὸς μητρὸς ἢ πατρός; φράσον.
Αγ. Οὐκ οἶδ'· ὁ δοὺς δὲ ταῦτ' ἐμοῦ λῷον φρονεῖ.
Οι. Ἦ γὰρ παρ' ἄλλου μ' ἔλαβες, οὐδ' αὐτὸς τυχών;
Αγ. Οὔκ, ἀλλὰ ποιμὴν ἄλλος ἐκδίδωσί μοι. 1050
Οι. Τίς οὗτος; ἦ κάτοισθα δηλῶσαι λόγῳ;
Αγ. Τῶν Λαΐου δήπου τις ὠνομάζετο.
Οι. Ἦ τοῦ τυράννου τῆσδε γῆς πάλαι ποτέ;
Αγ. Μάλιστα· τούτου τἀνδρὸς οὗτος ἦν βοτήρ.
Οι. Ἦ κἄστ' ἔτι ζῶν οὗτος, ὥστ' ἰδεῖν ἐμέ; 1055
Αγ. Ὑμεῖς γ' ἄριστ' εἰδεῖτ' ἂν οὑπιχώριοι.
Οι. Ἔστιν τις ὑμῶν τῶν παρεστώτων πέλας,
ὅστις κάτοιδε τὸν βοτῆρ' ὃν ἐννέπει,
εἴτ' οὖν ἐπ' ἀγρῶν, εἴτε κἀνθάδ' εἰσιδών;
σημήναθ', ὡς ὁ καιρὸς ηὑρῆσθαι τάδε. 1060
Χο. Οἶμαι μὲν οὐδέν' ἄλλον ἢ τὸν ἐξ ἀγρῶν,
ὃν κἀμάτευες πρόσθεν εἰσιδεῖν· ἀτὰρ
ἥδ' ἂν τάδ' οὐχ ἥκιστ' ἂν Ἰοκάστη λέγοι.
Γύναι, νοεῖς ἐκεῖνον ὅντιν' ἀρτίως
Οι. μολεῖν ἐφιέμεσθα, τόνδ' οὗτος λέγει; 1065
Τίς δ' ὅντιν' εἶπε, μηδὲν ἐντραπῇς, τὰ δὲ
Ιο. ῥηθέντα βούλου μηδὲ μεμνῆσθαι μάτην.
Οὐκ ἂν γένοιτο τοῦθ', ὅπως ἐγὼ λαβὼν
Οι. σημεῖα τοιαῦτ', οὐ φανῶ τοὐμὸν γένος.
Ιο. Μὴ πρὸς θεῶν, εἴπερ τι τοῦ σαυτοῦ βίου 1070
κήδει, ματεύσῃς τοῦθ'· ἅλις νοσοῦσ' ἐγώ.
Οι. Θάρσει· σὺ μὲν γὰρ οὐδ' ἂν ἐκ τρίτης ἐγὼ
μητρὸς φανῶ τρίδουλος, ἐκφανῇ κακή.

Ὅμως

Ιο. Ὅμως πιθοῦ μοι λίσσομαι, μὴ δρᾶν τάδε.
Οἰ. Οὐκ ἂν πιθοίμην μὴ οὐ τάδ' ἐκμαθεῖν σαφῶς. 1075
Ιο. Καὶ μὴν φρονοῦσά γ' εὖ, τὰ λῷστά σοι λέγω.
Οἰ. Τὰ λῷστα τοίνυν ταῦτά μ' ἀλγύνει πάλαι.
Ιο. Ὦ δύσποτμ', εἴθε μήποτε γνοίης ὃς εἶ.
Οἰ. Ἄξει τις ἐλθὼν δεῦρο τὸν βοτῆρά μοι;
ταύτην δ' ἐᾶτε πλουσίῳ χαίρειν γένει. 1080
Ιο. Ἰοὺ, ἰοὺ δύστηνε. τοῦτο γάρ σ' ἔχω
μόνον προσειπεῖν, ἄλλο δ' οὔποθ' ὕστερον.
Χο. Τί ποτε βέβηκεν, Οἰδίπους, ὑπ' ἀγρίας
ᾄξασα λύπης ἡ γυνή; δέδοιχ' ὅπως
Οἰ. μὴ 'κ τῆς σιωπῆς τῆσδ' ἀναρρήξῃ κακά. 1085
ὁποῖα χρήζει ῥηγνύτω. τοὐμὸν δ' ἐγὼ
κεἰ σμικρόν ἐστι, σπέρμ' ἰδεῖν βουλήσομαι.
αὕτη δ' ἴσως (φρονεῖ γὰρ ὡς γυνὴ μέγα)
τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύνεται.
ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν παῖδα τῆς τύχης νέμων 1090
τῆς εὖ διδούσης οὐκ ἀτιμασθήσομαι.
τῆς γὰρ πέφυκα μητρός. οἱ δὲ συγγενεῖς
μῆνές με μικρὸν καὶ μέγαν διώρισαν.
τοιόσδε δ' ἐκφὺς, οὐκ ἂν ἐξέλθοιμ', ἔτι
ποτ' ἄλλος, ὥστε μὴ 'κμαθεῖν τοὐμὸν γένος. 109)

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ,

στροφὴ ά.

1 Εἴπερ ἐγὼ μάντις εἰμὶ,
2 καὶ κατὰ γνώμαν ἴδρις,
3 οὐ τὸν Ὄλυμπον ἀπεί-
4 ρων κιθαιρὼν οὐκ ἔσῃ
5 τὰν αὔριον πανσέληνον, 1100
6 μὴ οὐ σέ γε καὶ πατριώταν
7 Οἰδίπου, καὶ τροφὸν, καὶ μα-
8 τέρ' αὔξειν, καὶ χορεύεσθαι
9 πρὸς ἡμῶν, ὡς ἐπίηρα φέρον-
10 τα τοῖς ἐμοῖς τυράννοις. 110)
11 ἰήιε φοῖβε,
12 σοὶ δὲ ταῦτ' ἀρέστ' εἴη.

ἀντιστροφὴ ά.

1 Τίς σε τέκνον, τίς σ' ἔτικτε
2 τῶν μακραιώνων; ἄρα
3 Πανὸς ὀρεσσιβάτα 1110
4 προσπελασθεῖσα, ἢ σέ γε
5 τίς θυγάτηρ λοξίου; τῷ
6 γὰρ πλάκες ἀγρόνομοι πᾶ-
7 σαι φίλαι. εἴθ' ὁ κυλλάνας
8 ἀνάσσων, εἴθ' ὁ βακχεῖος 5111
9 θεὸς ναίων ἐπ' ἄκρων ὀρέων,
10 εὕρημα δέξατο νυμφᾶν
11 ἑλικωνιάδων,
12 αἷσι πλεῖστα συμπαίζει.

ΙΑΜΒΟΙ.

Οἰ. Εἰ χρή τι κἀμὲ, μὴ συναλλάξαντά πω, 1120
πρέσβεις, σταθμᾶσθαι, τὸν βοτῆρ' ὁρᾶν δοκῶ
ὅνπερ πάλαι ζητοῦμεν. ἔν τε γὰρ μακρῷ
γήρᾳ ξυνᾴδει, τῷδε τἀνδρὶ σύμμετρος.
ἄλλως τε τοὺς ἄγοντας, ὥσπερ οἰκέτας
ἔγνωκ' ἐμαυτοῦ. τῇ δ' ἐπιστήμῃ σύ μου 1125
προὔχοις, τάχ' ἄν που τὸν βοτῆρ' ἰδὼν πάρος.
Χο. Ἔγνωκα γὰρ, σάφ' ἴσθι. λαΐου γὰρ ἦν
εἴπερ τις ἄλλος πιστὸς, ὡς νομεὺς ἀνήρ.
Οἰ. Σὲ πρῶτ' ἐρωτῶ τὸν κορίνθιον ξένον,
ἦ τόνδε φράζεις;
Αγ. Τοῦτον, ὅνπερ εἰσορᾷς.
Οἰ. Οὗτος σὺ πρέσβυ, δεῦρό μοι φώνει βλέπων
ὅσ' ἄν σ' ἐρωτῶ. λαΐου ποτ' ἦσθα σύ;
Θε. Ἦν δοῦλος οὐκ ὠνητὸς, ἀλλ' οἴκοι τραφείς.
Οἰ. Ἔργον μεριμνῶν ποῖον ἢ βίον τίνα;
Θε. Ποίμναις τὰ πλεῖστα τοῦ βίου ξυνειπόμην. 1135
Οἰ. Χώροις μάλιστα πρὸς τίσι ξύναυλος ὤν;
Θε. Ἦν μὲν κιθαιρὼν, ἦν δὲ πρόσχωρος τόπος.

Ioca. *Attamen obtempera quaeso mihi, ne facias.*
OEd. *Non faciam, quin ista exquiram certò.*
Ioca. *Atqui rectè sentiens, ea quae optima sunt tibi consulo.*
OEd. *Verùm haec optima iam olim mihi molesta fuerunt.*
Ioca. *Heu infoelix, utinam nunquam rescisceas, quis sis.*
OEd. *Eat aliquis & pastorem illum adducat mihi,*
Hanc verò sinite superbire propter opulentiam generis sui.
Ioca. *O te infoelicem, hoc enim solum habeo*
Quod tibi dicam, & nihil amplius.
Cho. *Quare tandem haec abiit vigenti*
Affecta dolore? metuo ne
Ex silentio hoc aliquid proferat mali.
OEd. *Proferat, quae vult, meum tamen*
Etsi humile est genus cognoscere volo,
Ipsam verò fortè, ut mulierem superbam,
Pudet ignobilitatis generis mei,
Ego autem me fortunae filium iudicans,
Quae mihi benefecit, nihil moror istam infamiam:
Hac enim matre natus sum, & cognati
Menses me paruum ac magnum declararunt.
Quare cùm huc vsque progressus sim, non discedam
Aliter, quàm cognito prius genere meo.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Cho. *Si ego vates sum*
Animo non deerrans,
Non per Iouem ignarus
Eris, ò Citharon,
Quin ante crastinam lucem
OEdipi populum vnde natus,
Et alumnum,
Et matrem indicaturus sis, ut Choro celebretur
A nobis, & in hoc gratum
Facturus es meo regi:
O Phe auxiliator, ita tibi placet.

Antistrophe 1.

Quis te fili, quis genuit
Immortalium Deorum? Anne
Cum Pane montano congressa
Te aliqua Phoebi filia genuit?
Huic enim montium rupes
Omnes gratae sunt. An qui in monte Cylles
Regnat Mercurius, siue Bacchus,
Qui montium cacumina colit,
Te suscepit ex aliqua Nympharum
Degentium in Helicone, quibuscum frequenter ludit.

IAMBI.

OEd. *Si me oportet ante congressum*
De senibus coniecturam facere, Pastorem illum videre videor,
Quem iam pridem requirimus, nam longa senectus
Congruit, & huic viro aequalis est,
Praesertim cùm qui ducunt, ministros meos
Nouerim. Tu melius me fortasse nosti,
Vt qui alicubi videris prius.
Cho. *Noui, nam Laij hic fuit*
Vt quisquam alius fidelis pastor.
OEd. *Te primum rogo Corinthie hospes,*
An hunc dicis?
Nu. *Hunc quidem quem intueris,*
OEd. *Heus tu senex, huc aspice, ac dic mihi*
Ea quae te rogo: Laij aliquando fuisti tu?
Ser. *Eram seruus non emptus sed domi educatus.*
OEd. *Quid exercebas? aut qualis tibi vita fuit?*
Ser. *Greges paui, per praecipuum vitae meae tempus.*
OEd. *In quibus locis praecipuè commorabare?*
Ser. *In Citharone & vicinis locis.*
OEd. *Hunccine igitur virum nouisti, aut antè illũ vidisti alicubi?*

[illegible] 1205
[illegible] 1210
[illegible] 1215
[illegible] 1220
[illegible] 1225
[illegible] 1230

ΙΑΜΒΟΙ.

[illegible] 1235
[illegible] 1240
[illegible] 1245
[illegible] 1250
[illegible] 1255
[illegible] 1260
[illegible] 1265

Quàm quantum o [illegible] abstulit,
Et e [illegible] mutata est.
Tas exemplo admonitus,
Tui fatum, tu [illegible] o infœlix
Oedipe. mortal[illegible] neminem [illegible] iudico.
N[illegible] successu euectus,
Vsus es magna fœlicitate,
O Iuppiter cum [illegible] armatam vnguibus
Puellam carmina edentem,
Et à cladibus ter[illegible] liberaret,
Vnde [illegible] fortitus es,
Ac honore [illegible] potitus
In praeclara vrbe reg[illegible].
Quo[illegible] audimus, quis miserior?
Quis [illegible] vox a
De[illegible] vita?
O inclytum Oedipi caput!
Qui [illegible] patre nuptus
Patrem [illegible].
Quomodo [illegible] thorus, quomodo
[illegible] ferre potuit
Tacite tam diu?
Deprehendit te [illegible], quod omnia intuetur tempus,
Id [illegible],
Cum [illegible] maritus & filius
O Laij proles!
Vtinam [illegible] te non aspicerem,
Te enim vehementer deploro
Lugubri voce.
Atque ve[illegible] fatear, propter te, caput erexi,
Et propter eundem rursum inclinaui.

IAMBI.

Nu. *O qui praecipuum in hac terra honorem obtinetis,*
Quae facta audietis? quaeque videbitis? Et quanto
Dolore afficiemini, si modo serio adhuc
Labdacidarum familia vobis curae est.
Existimo enim neque Istrum nec Phasin
Abluere atque expiare posse facinora, quae in hac domo
Latent, quaeque mox in lucem proferentur,
Sponte & non sponte perpetrata: inter malorum verò
Ea quae sponte contrahuntur, maxime dolent.

Cho. *Nihil deesse his quae iam sciuimus, quin sint*
Atrocissima: ad haec quid tu commemorabis?

Nu. *Vt paucissimis & ego dicam, & vos*
Intelligatis, interiit diuinum Iocastae caput.

Cho. *O infelix: per quem vel quam ob causam autem?*

Nu. *Ipsa se [illegible] consciuit, [illegible] quódque in hac re*
Tristissimum est, id abest, non enim est oculis cernitur.
Attamen [illegible] ego memoria teneo,
Audies [illegible] miserae [illegible].
Cum enim ardens ira ingressa esset
Intra domum statim ad conubialem
Thorum accessit, capillos vtraque manu lanians,
Cúmque clausisset fores
Vocat Laium iam olim mortuum
Veteris coniugij memoriam repetens, quae illi causa
Mortis fuerit, se verò parentem relictam
Filio suo ad infoelicem liberorum procreationem.
Deplorabat itaque Thalamum, vbi ipsa infœlix vtrumque
Et ex marito maritum, & ex liberis liberos peperisset,
Vt verò deinde mortua sit non scio,
Nam cum clamore Oedipus irrupit prae quo
Non licebat illius inspectare casum,
Sed in eum discurrentem oculi nostri defixi erant.
Obambulabat enim à nobis arma postulans,
Ac quaerens vbi vxorem coniugem matrémque
Et suam & liberorum suorum inueniret.
Dum ita furit, nescio quis Deorum indicat ei:

Nam nostrûm nemo, qui aderamus, id faciebat.
Horribiliter verò exclamans, quasi ab aliquo raptaretur,
Irruit per geminas fores: imò ex fundo
Fundit claustra, ac conijcit se intra Thalamum.
Ibi reginam ipsam pendentem vidimus,
Tortili suspendio implicitam. & ipse
Vt eam intuitus est horribiliter infremuit miser,
Laxátque pendentem restim, & humi
Se prosternit infœlix: ibi erat miserabile spectaculum.
Nam cum abstulisset à vestibus aureas
Fibulas, quibus illa ornata erat,
Cœpit iis arreptis oculorum orbes fodere,
Sic dicens, se non amplius intueri illam posse,
Neque mala sua, nec scelera quæ perpetrasset,
Sed lumine orbatum posthac, neque quos fas non esset
Visurum esse, nec quibus indigeret, agniturum.
Talia iterum iterúmque vociferando,
Eleuabat palpebras, & oculos lædebat: à cruore verò
Pupularum faciei madescebat: neque enim tantum stillabant
Sanguinis humentes guttæ, sed simul ater
Cruor in modum imbris aut grandinis manabat,
Hæcque non ab vtroque tantum orta sunt mala,
Sed inter se calamitates viri ac mulieris simul commistæ sunt.
Quæque fuit prius fœlicitas, ea fuit
Fœlicitas iuste: ex hoc die facta est
Gemitus, noxa, mors, probrum, & malorum
Quicquid nominari potest, non abest.
Cho. *In quo verò malo nunc miser versatur?*
Nu. *Clamat, vt fores laxentur, & vt aliquis*
Omnibus Thebanis ostendat patris occisorem,
Et matris, addens impias, & infandas voces.
Et se exiturum hac terra ait, neque amplius
In ædibus mansurum ita deuotum, vt se ipse deuouerit.
Auxilio vtique et ductore aliquo
Indiget: nam hic morbus, maior est, quàm vt ferri possit,
Ostendet verò ipse tibi, nam fores
Aperiuntur, & spectaculum statim videbis
Tale, quod vel hostem ad misericordiam cõmouere queas.

ANAPÆSTI.

Cho. *O tristem aspectu calamitatem!*
O tristissimum spectaculum ex omnibus, quæ ego
Vnquam vidi! Quis te ò miser
Corripuit furor? quæ in te irruit
Aduersa fortuna, quæ maiora maximis mala
Ad tuam infœlicitatem accumulauit?
Heu heu te infœlicem. Sed neque aspicere
Te possum, cum multa quærere cupiam,
Multa audire, multa item dicere,
Ita me perturbat tua calamitas.
OEd. *Heu heu,*
Væ mihi misero, vbinam
Sum infœlix? quo mihi vox
Dispergitur, impetu sublata?
O fortuna quónam abiisti?
Cho. *Abiit in euentum tristem nec auditu, nec visu facilem.*

PERICOMMATA. strophe 1.

OEd. *O tenebræ & caligo abominabilis*
Opprimens, infanda,
Inuicta, & infinita! Hei mihi,
Hei mihi iterum, quàm sæuus me subiit simul
Stimulus furoris, & memoria malorum.
Sytema 1.
Cho. *Et quidem nihil mirum est in tantis ærumnis*
Dupliciter te lugere, & duplicibus malis angi.

Antistrophe 2.

OEd. *O amice: tu quidem meus*

οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν οἳ παρῆμεν ἐγγόθεν.
δεινὸν δ' ἀΰσας, ὡς ὑφ' ἡγητοῦ τινὸς,
πύλαις διπλαῖς ἐνήλατ', ἐκ δὲ πυθμένων 1270
ἔκλινε κοῖλα κλῇθρα, κἀμπίπτει στέγῃ,
οὗ δὴ κρεμαστὴν τὴν γυναῖκ' εἰσείδομεν,
πλεκταῖς ἐώραις ἐμπεπλεγμένην. ὁ δὲ,
ὅπως ὁρᾷ νιν, δεινὰ βρυχηθεὶς τάλας,
χαλᾷ κρεμαστὴν ἀρτάνην. ἐπεὶ δὲ γῇ 1275
ἔκειτο τλήμων, δεινὰ δ' ἦν τἀνθένδ' ὁρᾶν.
ἀποσπάσας γὰρ εἱμάτων χρυσηλάτους
περόνας ἀπ' αὐτῆς, αἷσιν ἐξεστέλλετο,
ἄρας ἔπαισεν ἄρθρα τῶν αὑτοῦ κύκλων,
αὐδῶν τοιαῦθ', ὁθούνεκ' οὐκ ὄψοιντό νιν, 1280
οὔθ' οἷ' ἔπασχεν, οὔθ' ὁποῖ' ἔδρα κακὰ,
ἀλλ' ἐν σκότῳ τὸ λοιπὸν οὓς μὲν οὐκ ἔδει
ὀψοίαθ', οὓς δ' ἔχρῃζεν, οὐ γνωσοίατο.
τοιαῦτ' ἐφυμνῶν πολλάκις τε κοὐχ ἅπαξ,
ἤρασσ' ἐπαίρων βλέφαρα. φοίνιαι δ' ὁμοῦ 1285
γλῆναι γένει' ἔτεγγον, οὐδ' ἀνίεσαν
φόνου μυδώσας σταγόνας, ἀλλ' ὁμοῦ μέλας
ὄμβρος χαλάζης αἵματος ἐτέγγετο.
τάδ' ἐκ δυοῖν ἔρρωγεν, οὐ μόνου κακά,
ἀλλ' ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ συμμιγῆ κακά. 1290
ὁ πρὶν παλαιὸς δ' ὄλβος ἦν πάροιθε μὲν
ὄλβος δικαίως· νῦν δὲ τῇδε θἠμέρᾳ
στεναγμὸς, ἄτη, θάνατος, αἰσχύνη, κακῶν
ὅσ' ἐστὶ πάντων ὀνόματ', οὐδέν ἐστ' ἀπόν.
Χο. Νῦν δ' ἔσθ' ὁ τλήμων ἔν τινι σχολῇ κακοῦ; 1295
Αγ. Βοᾷ διοίγειν κλῇθρα, καὶ δηλοῦν τινὰ
τοῖς πᾶσι Καδμείοισι τὸν πατροκτόνον,
τὸν μητρὸς, αὐδῶν ἀνόσι', οὐδὲ ῥητά μοι,
ὡς ἐκ χθονὸς ῥίψων ἑαυτὸν, οὐδ' ἔτι
μενῶν δόμοις ἀραῖος, ὡς ἠράσατο. 1300
ῥώμης γε μέντοι καὶ προηγητοῦ τινὸς
δεῖται. τὸ γὰρ νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν.
δείξει δὲ καὶ σοί. κλῇθρα γὰρ πυλῶν τάδε
διοίγεται· θέαμα δ' εἰσόψει τάχα
τοιοῦτον, οἷον καὶ στυγοῦντ' ἐποικτίσαι. 1305

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ὦ δεινὸν ἰδεῖν πάθος ἀνθρώποις,
ὦ δεινότατον πάντων ὅσ' ἐγὼ
προσέκυρσ' ἤδη. τίς σ', ὦ τλῆμον,
προσέβη μανία; τίς ὁ πηδήσας
μείζονα δαίμων τῶν μακίστων 1310
πρὸς σῇ δυσδαίμονι μοίρᾳ;
φεῦ, φεῦ, δύσταν'. ἀλλ' οὐδ' ἐσιδεῖν
δύναμαί σε, θέλων πόλλ' ἀνερέσθαι,
πολλὰ πυθέσθαι, πολλὰ δ' ἀθρῆσαι·
τοίαν φρίκην παρέχεις μοι. 1315
Αἶ αἶ αἶ αἶ.
Οι. φεῦ, φεῦ, δύστανος ἐγώ· ποῖ γᾶς
φέρομαι τλάμων; πᾷ μοι φθογγὰ
διαπωτᾶται φοράδην;
ἰὼ δαῖμον, ἵν' ἐξήλου. 1320
Χο. Ἐς δεινὸν, οὐδ' ἀκουστὸν, οὐδ' ἐπόψιμον.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. στροφὴ ά.

Οι. 1 Ἰὼ σκότου νέφος ἐμὸν
2 ἀπότροπον, ἐπιπλόμενον ἄφατον,
3 ἀδάματόν τε
4 καὶ δυσούριστον ὄν. 1325
5 οἴμοι μάλ' αὖθις· οἷον εἰσέδυ μ' ἅμα
6 κέντρων τε τῶνδ' οἴστρημα, καὶ μνήμη κακῶν.
σύστημα ά.
Χο. 1 Καὶ θαῦμά γ' οὐδὲν ἐν τοσοῖσδε πήμασι
2 διπλᾶ σε πενθεῖν καὶ διπλᾶ φέρειν κακά.

ἀντιστροφὴ ά.

Οι. 1 Ἰὼ φίλος, σὺ μὲν ἐμὸς

1330

ἐπίπολος

2 ἐπίπολος ἔτι μόνιμος.
3 σὺ γὰρ ὑπομένεις με τό γε
4 τυφλὸν κηδεύων. φεῦ, φεῦ.
5 οὐ γάρ με λήθεις, ἀλλὰ γιγνώσκω σαφῶς,
6 καίπερ σκοτεινός, τήν γε σὴν αὐδὴν ὅμως. 1335

ἀντισύστημα α'.

Χο. 1 Ὦ δεινὰ δράσας, πῶς ἔτλης τοιαῦτα σὰς
2 ὄψεις μαρᾶναι, τίς σ' ἐπῆρε δαιμόνων;

στροφὴ β'.

Οἰ. 1 Ἀπόλλων τάδ' ἦν, Ἀπόλλων, φίλοι,
2 ὁ κακὰ τελῶν τάδ' ἐμὰ πάθεα.
3 ἔπαισε δ' αὐτόχειρ νιν οὔτις, ἀλλ' ἐγὼ 1340
4 τλάμων. τί γὰρ ἔδει μ' ὁρᾶν,
5 ὅτῳ γ' ὁρῶντι μηδὲν ἦν ἰδεῖν γλυκύ;

σύστημα β'.

Χο. 1 Ἦν ταῦθ', ὅπωσπερ καὶ σὺ φῄς.

στροφὴ γ'.

Οἰ. 1 Τί δῆτ' ἐμοὶ βλεπτὸν ἢ
2 στερκτὸν ἢ προσήγορον 1345
3 ἔτ' ἔστ' ἀκούειν ἡδονᾷ, φίλοι;
4 ἀπάγετ' ἐκτόπιον ὅτι τάχιστά με.
5 ἀπάγετ', ὦ φίλοι, τὸν ὀλέθριον μέγαν,
6 τὸν καταρατότατον, ἔτι δὲ καὶ
7 θεοῖς ἐχθρότατον βροτῶν. 1350

σύστημα γ'.

Χο. 1 Δείλαιε τοῦ νοῦ, τῆς τε συμφορᾶς ἴσον;
2 ὥς σ' ἠθέλησα μηδ' ἀναγνῶναί ποτ' ἄν.

ἀντιστροφὴ β'.

Οἰ. 1 Ὄλοιθ' ὅστις ἦν ὃς ἀγρίας πέδας
2 ἐπιποδίας ἀπό τ' ἐμοῦ
3 ἔρρυτο κἀνέσωσεν, οὐδὲν εἰς χάριν 1355
4 πράσσων. τότε γὰρ ἂν θανὼν
5 οὐκ ἦν φίλοισιν οὐδ' ἐμοὶ τοσόνδ' ἄχος.

ἀντισύστημα β'.

Χο. 1 Θέλοντι κἀμοὶ τοῦτ' ἂν ἦν.

ἀντιστροφὴ γ'.

Οἰ. 1 Οὔκουν πατρός γ' ἂν φονεὺς
2 ἦλθον, οὐδὲ νυμφίος 1360
3 βροτοῖς ἐκλήθην ὧν ἔφυν ἄπο.
4 νῦν δ' ἄθεος μέν εἰμ', ἀνοσίων δὲ παῖς,
5 ὁμογενὴς δ' ἀφ' ὧν αὐτὸς ἔφυν τάλας.
6 εἰ δέ τι πρεσβύτερον ἔτι κακοῦ κακόν,
7 τοῦτ' ἔλαχ' Οἰδίπους. 1365

ἀντισύστημα γ'.

Χο. 1 Οὐκ οἶδ' ὅπως σε φῶ βεβουλεῦσθαι καλῶς.
2 κρείσσων γὰρ ἦσθα μηκέτ' ὢν, ἢ ζῶν τυφλός.

ΙΑΜΒΟΙ.

Οἰ. Ὡς μὲν τάδ' οὐχ ὧδ' ἔστ' ἄριστ' εἰργασμένα,
μή μ' ἐκδίδασκε, μηδὲ συμβούλευ' ἔτι.
ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδ' ὄμμασιν ποίοις βλέπων 1370
πατέρα ποτ' ἂν προσεῖδον εἰς ἅδου μολὼν,
οὐδ' αὖ τάλαιναν μητέρ', οἷν ἐμοὶ δυοῖν
ἔργ' ἐστὶ κρείσσον' ἀγχόνης εἰργασμένα.
ἀλλ' ἡ τέκνων δῆτ' ὄψις ἦν ἐφίμερος,
βλαστοῦσ' ὅπως ἔβλαστε, προσλεύσσειν ἐμοί. 1375
οὐ δῆτα, τοῖς γ' ἐμοῖσιν ὀφθαλμοῖς ποτε,
οὐδ' ἄστυ γ', οὐδὲ πύργος, οὐδὲ δαιμόνων
ἀγάλμαθ' ἱερά, τῶν ὁ παντλήμων ἐγὼ
κάλλιστ' ἀνὴρ εἷς ἔν γε ταῖς Θήβαις τραφεὶς,
ἀπεστέρησ' ἐμαυτόν, αὐτὸς ἐννέπων 1380
ὠθεῖν ἅπαντας τὸν ἀσεβῆ, τὸν ἐκ θεῶν
φανέντ' ἄναγνον καὶ γένους τοῦ Λαΐου.
τοιάνδ' ἐγὼ κηλῖδα μηνύσας ἐμὴν,
ὀρθοῖς ἔμελλον ὄμμασιν τούτους ὁρᾶν;
ἥκιστά γ'. ἀλλ' εἰ τῆς ἀκουούσης ἔτ' ἦν 1385
πηγῆς δι' ὤτων φραγμός, οὐκ ἂν ἐσχόμην

Curator adhuc esse perseueras:
Adhuc ades mihi,
Et cæcum curas. Heu, heu,
Non enim me fallis, sed bene noui
Tuam vocem, etsi lumine priuatus.

Antisystema 1.

Cho. *Heu, quàm crudeliter sæuisti: quomodo potuisti sic*
Affligere oculos? quis te incitauit Deorum?

Strophe 2.

OEd. *Apollo ista, ô amici, Apollo*
Mala confecit.
Et hasce meas miserias,
Sed oculos manu sua percussit
Nemo præterquam ego ipse.
Quid enim attinebat me videre,
Cui nihil non tristissimum quod viderem erat?

Systema 2.

Cho. *Est ita vt dicis.*

Strophe 3.

OEd. *Quid mihi quod videre, amare, aut alloqui,*
Aut cum voluptate audire possim restat amici?
Eiicite extorrem quamprimum me
O amici, consceleratum valdè,
Et maximè execrabilem, atque etiam
Diis & omnibus hominibus inuisissimum.

Systema 3.

Cho. *Infælix ob istum animum & calamitatem pariter.*
Vtinam te nunquam cognouissem.

Antistrophe 3.

OEd. *Pereat, quicunque is fuit, qui à pedibus meis*
Sæua vincula in syluestribus pascuis
Soluit, & à morte me
Liberauit, ac seruauit: nihil ille mihi gratum
Fecit: tunc enim cum minore poteram
Et amicorum, & meo dolore mori.

Antisystema 2.

Cho. *Idem & ego optarim.*

Antistrophe 1.

OEd. *Tunc neque patrem interfecissem,*
Nec matrem duxissem vxorem.
Nunc verò & ipse inferi sum, & contaminatorum filius,
Et ex qua natus sum, ex eadem filios suscepi.
Denique si quod vnquam atrox malum fuit,
Id sortitus est OEdipus.

Antisystema 3.

Cho. *Non video quomodo te dicam bene consuluisse.*
Cui melius erat non viuere, quàm cæcum viuere.

IAMBI.

OEd. *Quòd hæc sic non optimè facta sint,*
Ne me doceas, neque consulas amplius.
Quibus enim oculis ego vnquam aspicerem
Patrem meum apud inferos?
Aut miseram matrem, quorum duorum morte
Atrociora à me facta sunt facinora.
Sed liberorum aspectus dulcis erat,
Accrescentium, vt & aspiciendi voluptas accresceret mihi.
Non vtique oculis meis aspicere possem
Hanc vrbem, vel turres, vel Deorum
Simulacra, quibus infælicissimus ego
Vir in hac vrbe honestissimè enutritus
Meipsum priuaui facto decreto,
Vt omnes pellerent impium illum, & à Diis ipsis,
Pollutum iudicatum, & à genere Laij,
Hoc ego dedecus meum cùm ostenderim,
Rectisne oculis hosce intueri poteram?
Minimè. Sed si aliquod etiam auditus
Et aurium septum esset, non possem facere

Quin & ab ea parte obstruerem infelix corpus,
Vt essem pariter oculis & auribus captus.
Nam sensu carere in malis solatium est
O Cithaeron, quare me accepisti, & quare acceptum
Non statim interfecisti? vt nunquam palàm fieret
Hominibus, vnde natus essem.
O Polybe & Corinthe, & patria
Falsò credita domus, Quale me
Sub pulcra specie purulentum malum enutristis?
Nunc enim & ipse malus, & ex malis ortus deprehendor.
O via in triuium diuisa, & vmbrosa silua,
Arbustúmque, & angustus in triuio locus,
Quae sanguinem à manibus meis
Paternum bibistis, An adhuc meministis, qualia
Facinora ibi fecerim, & inde huc veniens
Quae perpetrarim? O nuptiae nuptiae
Genuistis nos, & postquam genuistis, rursum
Remisistis idem semen, atque exhibuistis
Patres, fratres, liberos, sanguinem cognatum,
Sponsas, vxores, matrésque, & quae
Turpissima inter homines censentur.
Sed neque pulcrum est dicere, ea quae factu turpia
Quàm primum, per Deum, me alicubi
Vel occultate, vel occidite, vel in mare
Abiicite, vbi non amplius aspiciatis,
Ite, iniicite manus in virum infoelicem,
Obtemperate, ne vereamini: nam mea mala
Praeter me nemo alius ferre potest.

Cre. *Sed Creon adest in tempore, qui de his quae petis*
Commodè & statuere potest, & rem exequi,
Nam ille pro te solus iam huius terrae custos relictus est.

OEd. *Hei mihi, quid iam dicemus adhuc?*
Quae mihi apud illum iusta fides esse potest?

Cre. *Quando iam antè erga eum omnino iniustus inuentus sum.*
Non huc veni, te vt rideam,
Aut insultem tuis malis.
Sed si genus humanum non curatis, saltem
Omnia depascentem flammam
Solis veremini, qui tale piaculum
Detexit, atque ostendit quod neque terra
Nec imber coelestis, neque hac ipsa feret.
Sed quàm primum intra domum hunc auferte.
Nam cognatos sanguine, maximè cognatorum mala
Solos videre ac cognoscere decet.

OEd. *Per Deum, quando meam de te opinionem fefellisti,*
Et vir optimus venisti ad me sceleratissimum hominem,
Obtempera mihi, nam quod ad te attinet, non ad me, dicā.

Cre. *Quid est quod à me ita enixè petis?*

OEd. *Eiice me ex hac terra quàm primum, vt sim vbi*
Neminem hominum alloqui possim.

Cre. *Fecissem hoc vtique quod scias, nisi prius*
A Deo quaerere libuisset quid sit faciendum.

OEd. *Sed illius omnino iam patefactum est oraculum,*
Vt parricida & impius ego perdar.

Cre. *Ita haec dicta sunt, attamen vt praesens est*
Rerum status, melius est quaerere, quid sit faciendum.

OEd *Itáne de infoelici homine Deum consulere decretum est?*

Cre. *Tua enim fortuna facit vt Deo credatur.*

OEd. *Tibi verò mando, téque adhortor,*
Vt eam, quae domi iacet sepeliri cures,
Decet enim te tuis hoc officium praestare,
Me verò non est vt postulet haec vrbs
Patria, viuentem habere ciuem.
Sed sine me habitare in montibus quo loco dicitur
Meus Cithaeron, quem mater mihi
Et pater constituerunt viuentes proprium sepulchrum
Vt sicut illi morti me destinauerunt moriar.
Nam hoc satis certò scio, me neque morbo,
Nec alio modo interire potuisse: non enim vnquam

τὸ μὴ 'ποκλεῖσαι τοὐμὸν ἄθλιον δέμας,
ἵν' ἦν τυφλός τε καὶ κλύων μηδέν. τὸ γὰρ
τὴν φροντίδ' ἔξω τῶν κακῶν οἰκεῖν, γλυκύ.
ἰὼ Κιθαιρών, τί μ' ἐδέχου; τί μ' οὐ λαβὼν 1390
ἔκτεινας εὐθύς; ὡς ἔδειξα μήποτε
ἐμαυτὸν ἀνθρώποισιν ἔνθεν ἦν γεγώς.
ὦ Πόλυβε, καὶ Κόρινθε, καὶ τὰ πάτρια
λόγῳ παλαιὰ δώμαθ', οἷον ἆρά με
κάλλος κακῶν ὕπουλον ἐξεθρέψατε. 1395
νῦν γὰρ κακός τ' ὢν κἀκ κακῶν εὑρίσκομαι.
ὦ τρεῖς κέλευθοι, καὶ κεκρυμμένη νάπη,
δρυμός τε καὶ στενωπὸς ἐν τριπλαῖς ὁδοῖς,
αἳ τοὐμὸν αἷμα τῶν ἐμῶν χειρῶν ἄπο
ἐπίετε πατρός, ἆρά μου μέμνησθ' ἔτι, 1400
οἷ' ἔργα δράσας ὑμὶν, εἶτα δεῦρ' ἰὼν
ὁποῖ' ἔπρασσον αὖθις; ὦ γάμοι γάμοι,
ἐφύσαθ' ἡμᾶς, καὶ φυτεύσαντες, πάλιν
ἀνεῖτε ταὐτὸν σπέρμα, κἀπεδείξατε
πατέρας, ἀδελφούς, παῖδας, αἷμ' ἐμφύλιον, 1405
νύμφας, γυναῖκας, μητέρας τε, χὠπόσα
αἴσχιστ' ἐν ἀνθρώποισιν ἔργα γίγνεται.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἔσθ' ἃ μηδὲ δρᾶν καλόν.
ὅπως τάχιστα πρὸς θεῶν ἔξω μέ που
καλύψατ', ἢ φονεύσατ', ἢ θαλάσσιον 1410
ἐκρίψατ', ἔνθα μήποτ' εἰσόψεσθ' ἔτι.
ἴτ', ἀξιώσατ' ἀνδρὸς ἀθλίου θιγεῖν.
πείθεσθε, μὴ δείσητε. τἀμὰ γὰρ κακὰ
οὐδεὶς οἷός τε πλὴν ἐμοῦ φέρειν βροτῶν.

Χο. Ἀλλ' ὧν ἐπαιτεῖς ἐς δέον πάρεσθ' ὅδε 1415
Κρέων, τὸ πράσσειν καὶ τὸ βουλεύειν. ἐπεὶ
χώρας λέλειπται μοῦνος ἀντὶ σοῦ φύλαξ.

Οἰ. Οἴμοι τί δῆτα λέξομεν πρὸς τόνδ' ἔπος;
τίς μοι φανεῖται πίστις ἔνδικος; τὰ γὰρ
πάρος πρὸς αὐτὸν πάντ' ἐφεύρημαι κακός. 1420

Κρ. Οὐχ ὡς γελαστής, Οἰδίπους, ἐλήλυθα,
οὐδ' ὡς ὀνειδιῶν τι τῶν πάρος κακῶν.
ἀλλ' εἰ τὰ θνητῶν μὴ καταισχύνεσθ' ἔτι
γένεθλα, τὴν γοῦν πάντα βόσκουσαν φλόγα
αἰδεῖσθ' ἄνακτος ἡλίου, τοιόνδ' ἄγος 1425
ἀκάλυπτον οὕτω δεικνύναι, τὸ μήτε γῆ
μήτ' ὄμβρος ἱερὸς, μήτε φῶς προσδέξεται.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐς οἶκον ἐσκομίζετε.
τοῖς ἐν γένει γὰρ τἀγγενῆ μάλισθ' ὁρᾶν
μόνοις τ' ἀκούειν εὐσεβῶς ἔχει κακά. 1430

Οἰ. Πρὸς θεῶν, ἐπείπερ ἐλπίδος μ' ἀπέσπασας
ἄριστος ἐλθὼν πρὸς κάκιστον ἄνδρ' ἐμέ,
πιθοῦ τί μοι. πρὸς σοῦ γὰρ, οὐδ' ἐμοῦ, φράσω.

Κρ. Καὶ τοῦ με χρείας ὧδε λιπαρεῖς τυχεῖν;

Οἰ. Ῥῖψόν με γῆς ἐκ τῆσδ' ὅσον τάχισθ', ὅπου 1435
θνητῶν φανοῦμαι μηδενὸς προσήγορος.

Κρ. Ἔδρασ' ἂν, εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἂν, εἰ μὴ τοῦ θεοῦ
πρώτιστ' ἔχρῃζον ἐκμαθεῖν τί πρακτέον.

Οἰ. Ἀλλ' ἥ γ' ἐκείνου πᾶσ' ἐδηλώθη φάτις,
τὸν πατροφόντην τὸν ἀσεβῆ μ' ἀπολλύναι. 1440

Κρ. Οὕτως ἐλέχθη ταῦθ'· ὅμως δ' ἵν' ἕσταμεν
χρείας, ἄμεινον ἐκμαθεῖν τί δραστέον.

Οἰ. Οὕτως ἄρ' ἀνδρὸς ἀθλίου πεύσεσθ' ὕπερ;

Κρ. Καὶ γὰρ σὺ νῦν τ' ἂν τῷ θεῷ πίστιν φέροις.

Οἰ. Καὶ σοί γ' ἐπισκήπτω τε, καὶ προστρέψομαι, 1445
τῆς μὲν κατ' οἴκους αὐτὸς ὃν θέλεις τάφον
θοῦ· καὶ γὰρ ὀρθῶς τῶν γε σῶν τελεῖς ὕπερ·
ἐμοῦ δὲ μήποτ' ἀξιωθήτω τόδε
πατρῷον ἄστυ ζῶντος οἰκητοῦ τυχεῖν·
ἀλλ' ἔα με ναίειν ὄρεσιν, ἔνθα κλῄζεται 1450
οὑμὸς Κιθαιρὼν οὗτος, ὃν μήτηρ τέ μοι
πατήρ τ' ἐθέσθην ζῶντι κύριον τάφον,
ἵν' ἐξ ἐκείνων, οἵ μ' ἀπωλλύτην, θάνω.
καίτοι τοσοῦτόν γ' οἶδα, μήτε μ' ἂν νόσον
μήτ' ἄλλο πέρσαι μηδέν. οὐ γὰρ ἄν ποτε 1455

θνήσκων

θνήσκων ἐσώθην, μὴ 'πί τῳ δεινῷ κακῷ.
ἀλλ' ἡ μὲν ἡμῶν μοῖρ', ὅποιπερ εἶσ', ἴτω.
παίδων δὲ τῶν μὲν ἀρσένων μή μοι, Κρέον,
προσθῇ μέριμναν· ἄνδρες εἰσίν, ὥστε μὴ
σπάνιν ποτὲ σχεῖν, ἔνθ' ἂν ὦσι, τοῦ βίου. 1460
ταῖν δ' ἀθλίαιν οἰκτραῖν τε παρθένοιν ἐμαῖν,
αἷν οὔποθ' ἡμὴ χωρὶς ἐστάθη βορᾶς
τράπεζ' ἄνευ τοῦδ' ἀνδρός, ἀλλ' ὅσων ἐγὼ
ψαύοιμι, πάντων τῶνδ' ἀεὶ μετειχέτην·
αἷν μοι μέλεσθαι· καὶ μάλιστα μὲν χεροῖν 146
ψαῦσαί μ' ἔασον κἀποκλαύσασθαι κακά.
ἴθ' ὦναξ,
ἴθ' ὦ γονῇ γενναῖε· χερσί τἂν θιγὼν
δοκοῖμ' ἔχειν σφᾶς, ὥσπερ ἡνίκ' ἔβλεπον.
τί φημί; 147
οὐ δὴ κλύω που πρὸς θεῶν τοῖν μοι φίλοιν
δακρυρροούντοιν, καί μ' ἐποικτείρας Κρέων
ἔπεμψέ μοι τὰ φίλτατ' ἐκγόνοιν ἐμοῖν,
λέγω τι; —

Κρ. Λέγεις· ἐγὼ γάρ εἰμ' ὁ πορσύνας τάδε, 147
γνοὺς τὴν παροῦσαν τέρψιν, ἥ σ' εἶχεν πάλαι.

Οι. Ἀλλ' εὐτυχοίης, καί σε τῆσδε τῆς ὁδοῦ
δαίμων ἄμεινον ἢ 'μὲ φρουρήσας τύχοι.
ὦ τέκνα, ποῦ ποτ' ἐστέ; δεῦρ' ἴτ', ἔλθετε
ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας, 148.
αἳ τοῦ φυτουργοῦ πατρὸς ὑμὶν ὧδ' ὁρᾶν
τὰ πρόσθε λαμπρὰ προυξένησαν ὄμματα.
ὃς ὑμίν, ὦ τέκν', οὔθ' ὁρῶν οὔθ' ἱστορῶν
πατὴρ ἐφάνθην ἔνθεν αὐτὸς ἠρόθην.
καὶ σφὼ δακρύω· προσβλέπειν γὰρ οὐ σθένω, 148
νοούμενος τὰ λοιπὰ τοῦ πικροῦ βίου,
οἷον βιῶναι σφὼ πρὸς ἀνθρώπων χρεών.
ποίας γὰρ ἀστῶν ἥξετ' εἰς ὁμιλίας,
ποίας δ' ἑορτάς, ἔνθεν οὐ κεκλαυμέναι
πρὸς οἶκον ἵξεσθ' ἀντὶ τῆς θεωρίας; 1490
ἀλλ' ἡνίκ' ἂν δὴ πρὸς γάμων ἥκητ' ἀκμάς,
τίς οὗτος ἔσται, τίς παραρρίψει, τέκνα,
τοιαῦτ' ὀνείδη λαμβάνων, ἃ τοῖς ἐμοῖς
γονεῦσιν ἔσται σφῷν θ' ὁμοῦ δηλήματα;
τί γὰρ κακῶν ἄπεστι; τὸν πατέρα πατὴρ 1495
ὑμῶν ἔπεφνε· τὴν τεκοῦσαν ἤροσεν,
ὅθεν περ αὐτὸς ἐσπάρη, κἀκ τῶν ἴσων
ἐκτήσαθ' ὑμᾶς, ὧνπερ αὐτὸς ἐξέφυ.
τοιαῦτ' ὀνειδιεῖσθε. κᾆτα τίς γαμεῖ;
οὐκ ἔστιν οὐδείς, ὦ τέκν', ἀλλὰ δηλαδὴ 1500
χέρσους φθαρῆναι κἀγάμους ὑμᾶς χρεών.
ὦ παῖ Μενοικέως, ἀλλ' ἐπεὶ μόνος πατὴρ
ταύταιν λέλειψαι, νὼ γάρ, ὣ 'φυτεύσαμεν,
ὀλώλαμεν δύ' ὄντε, μή σφε περιίδῃς
πτωχὰς ἀνάνδρους ἐγγενεῖς ἀλωμένας. 1505
μηδ' ἐξισώσῃς τάσδε τοῖς ἐμοῖς κακοῖς.
ἀλλ' οἴκτισόν σφας, ὧδε τηλικάσδ' ὁρῶν,
πάντων ἐρήμους, πλὴν ὅσον τὸ σὸν μέρος.
ξύννευσον, ὦ γενναῖε, σῇ ψαύσας χερί.
σφῷν δ', ὦ τέκν', εἰ μὲν εἰχέτην ἤδη φρένας, 1510
πόλλ' ἂν παρῄνουν· νῦν δὲ τοῦτ' εὔχεσθέ μοι,
οὗ καιρὸς ἀεὶ ζῆν, τοῦ βίου δὲ λῴονος
ὑμᾶς κυρῆσαι τοῦ φυτεύσαντος πατρός. —

Τροχαῖοι.

Κρ. Ἅλις ἵν' ἐξήκεις δακρύων· ἀλλ' ἴθι στέγης ἔσω.
Οι. Πειστέον, κεἰ μηδὲν ἡδύ. 1515
Κρ. Πάντα γὰρ καιρῷ καλά.
Οι. Οἶσθ' ἐφ' οἷς οὖν εἶμι;
Κρ. Λέξεις, καὶ τότ' εἴσομαι κλύων.
Οι. Γῆς μ' ὅπως πέμψεις ἄποικον.
Κρ. Τοῦ θεοῦ μ' αἰτεῖς δόσιν. 1520
Οι. Ἀλλὰ θεοῖς γ' ἔχθιστος ἥκω.

A morte liberatus essem, si non ad al. quod magnum malum essem reseruatus.
Sed vestra quidem fortuna eò quò vadit, eat.
Liberorum verò meorum, qui mares sunt, eorũ ne mihi Creõ
Curam suscipe, viri sunt: quibus non existimo
Quidquam defuturum esse ad vitam, vbicunque fuerint.
Meas vero miseras & miserabiles virgines,
Quibus cibus meæ de mensa nunquam defuit,
Cum ego abessem, verum quæcunque ego
Attingebam, eorum & illæ participes semper fuerunt,
Eas tuæ commendo fidei: & præcipuè te oro, vt manibus
Illas attingere me ita sinas, ac deplorare mala.
Vade ô Rex,
Vade fili optimorum parentum: nam si manibus attigero,
Putabo me illas tenere, vt cum viderem
Quid dico?
Nunquid audio charas filias,
Lacrymantes, & miseratus Creon
Ad me misit amantissima pignora ex liberis meis?
Quid inquam dico?

Cre. *Rectè dicis, nam ego, qui hæc tibi præbeo, adsum,*
Cognito desiderio tuo, quo iampridem teneris.

OEd. *Sis fœlix, & te ob hanc viam*
Deus melius custodiat quàm me.
O filiæ vbinam estis? huc adeste, accedite
Ad has fratris vestri manus,
Quæ genitoris vestri oculos antea lucentes
Sic vt nunc sunt, effecerunt.
Quàm ego vobis ô filiæ re neque visa nec cognita
Prodij pater ex ea, qua ipse natus sum.
Vos deploro, nam videre non possum.
Expendens quàm tristem posthac vitam
Apud homines acturæ sitis.
Ad quos enim ciuium congressus,
Ad quæ festa ibitis, vnde non pro spectandi voluptate
Cum lacrymis domum reuersuræ sitis?
Et vbi iam tempus nuptiis maturum aderit,
Quis ille erit, qui ita volet abiicere liberos,
Vt talia probra suscepturus sit, qualia meis
Vestrisque parentibus incumbunt dedecora?
Quid enim mali abest? Patrem pater vester
Occidit, ex matre liberos suscepit,
Vnde ipse natus est & ex iisdem
Sustulit vos, ex quibus ipse prognatus est. (cere volet)
Hæc vobis per probrum obiicientur. Quis igitur vos du-
Non erit ô filiæ. Sed vos
Steriles innuptásque contabescere oportebit.
Tu verò ô fili Menœcei quoniam solus pater
His relictus es, nos enim qui genuimus
Ambo periimus, ne illas neglectas patiaris,
Mendicas absque viris, cognatas, huc illuc errantes,
Neve meis ærumnis eas æquaueris,
Sed miserere earum. Quæ sit harum ætas vides, (te attinet.
Et ab omnibus destitutas esse vides, præterquam quod ad
Annue, ô generose, manúmque porrige.
Vobis autem ô filiæ, si per ætatem intelligere possetis,
Multa præcepta traderem: nunc verò precemini Deum,
Vt vitam, quæ vobis semper viuenda erit, meliorem
Quàm qualem pater exegit, concedat.

Trochæi.

Cre. *Satis est. Nam quò te luctus abripit?*
Sed huc intra tectum vade.
OEd. *Obtemperandum est, & si nihil iucundum est.*
Cre. *Omnia tempestiua pulchra sunt.*
OEd. *Scis quid nunc velim?*
Cre. *Vbi ex te dicente audiero, tunc sciam.*
OEd. *Vt me ab ædibus huius terræ releges.*
Cre. *Hoc à me petis, quod Dei donum est.*
OEd. *Sed Diis sum maximè inuisus.*

Cre. *Consequeris igitur id statim.*
OEd. *Affirmásne hoc?*
Cre. *Quod non sentio, non soleo dicere.*
OEd. *Aufer nunc me ex hoc loco.*
Cre. *Abi iam, & liberos dimitte.*
OEd. *Nequaquam omnes auferas à me.*
Cre. *Ne cupias omnia obtinere.*
Nam quæ hactenus obtinuisti, ea te non per totam vitam secuta sunt.
Cho. *O patria mea Thebanæ terræ ciues, videtis, OEdipus iste,*
Qui inclyta Sphingis ænigmata soluebat, & præstantissimus vir erat,
Qui non fauorem ciuium, nec fortunas respiciebat,
In quantam tempestatem horrendæ calamitatis inciderit.
Quamobrem tu qui mortalis es, supremum illũ diem specta,
Et memineris, ne quem unquam beatum prædices, priusquã
Extremam vitæ metam absque calamitate transierit.

Κρ. Τοιγαροῦν τεύξῃ τάχα.
Οἰ. Φὴς τάδ' οὖν;
Κρ. Ἃ μὴ φρονῶ γὰρ, οὐ φιλῶ λέγειν μάτην.
Οἰ. Ἄπαγέ νύν μ' ἐντεῦθεν ἤδη. 1525
Κρ. Στεῖχέ νυν τέκνων δ' ἀφοῦ.
Οἰ. Μηδαμῶς ταύτας γ' ἕλῃ μου.
Κρ. Πάντα μὴ βούλου κρατεῖν.
καὶ γὰρ ἃ 'κράτησας, οὔ σοι τῷ βίῳ ξυνέσπετο.
Χο. Ὦ πάτρας Θήβας ἔνοικοι λεύσσετ', Οἰδίπους ὅδε. 1530
ὃς τὰ κλείν' αἰνίγματ' ᾔδει, καὶ κράτιστος ἦν ἀνήρ,
ὅς τις οὐ ζήλῳ πολιτῶν καὶ τύχαις ἐπιβλέπων,
εἰς ὅσον κλύδωνα δεινῆς συμφορᾶς ἐλήλυθεν;
ὥστε, θνητὸν ὄντ', ἐκείνην τὴν τελευταίαν ἰδεῖν
ἡμέραν ἐπισκοποῦντα, μηδέν' ὀλβίζειν, πρὶν ἂν
τέρμα τοῦ βίου περάσῃ, μηδὲν ἀλγεινὸν παθών.

IN SOPHOCLIS ANTIGONEN ARGVMENTVM.

Mortuum Polynicem in singulari certamine cum fratre, Creon insepultum abiicit, atque edicit nequis eum sepeliat, mortem violatæ legis pœnam interminatus. Quem soror Antigone sepelire conata clam custodibus, terra obruit: quibus mortẽ minatur Creon, nisi autorem facinoris indicent. Absterso itaque puluere, vt antè, excubias agunt. Reuersa autem Antigone quum retectum cadauer videret, eiulatu ipsa se prodit: ac mox à custodibus tradita, sententiáque Creontis cõdemnata, viua in speluncam concluditur. Hæc quum perquam dolenti ferret animo AEmon, cui ea desponsata erat, sibi ipse iuxta virginem laqueo strangulatam manus affert, quum hæc omnia antè vaticinatus esset Tiresias. Vxor verò Creontis Eurydice tam tristi casu commota se interimit. Postremò luget Creon & filij sui & vxoris necem.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ.

Ἀποθανόντα Πολυνείκην ἐν τῇ πρὸς τὸν ἀδελφὸν μονομαχίᾳ, Κρέων ἄταφον ἐκβαλὼν, κηρύττει μηδένα αὐτὸν θάπτειν, θάνατον τὴν ζημίαν ἀπειλήσας. τοῦτον Ἀντιγόνη ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ θάπτειν πειρᾶται. καὶ δὴ λαθοῦσα τοὺς φύλακας, ἐπιβάλλει τῷ νεκρῷ χῶμα. οἷς ἐπαπειλεῖ θάνατον ὁ Κρέων, εἰ μὴ τὸν τοῦτο δράσαντα ἐξεύροιεν. οὗτοι δὲ τὴν κόνιν τὴν ἐπιβεβλημένην καθάραντες, οὐδὲν ἧττον ἐφρούρουν. ἐπελθοῦσα δὲ ἡ Ἀντιγόνη, καὶ γυμνὸν εὑροῦσα τὸν νεκρὸν, ἀνοιμώξασα, ἑαυτὴν εἰσαγγέλλει. ταύτην δὲ ὑπὸ τῶν φυλάκων παραδεδομένην Κρέων καταδικάζει, καὶ ζῶσαν εἰς τύμβον καθεῖρξεν. ἐπὶ τούτοις Αἵμων ὁ Κρέοντος, ὃς ἐμνᾶτο αὐτὴν, ἀγανακτήσας, ἑαυτὸν προσαποσφάζει τῇ κόρῃ ἀπολομένῃ ἀγχόνῃ, Τειρεσίου ταῦτα προθεσπίσαντος. ἐφ' ᾧ λυπηθεῖσα Εὐρυδίκη ἡ τοῦ Κρέοντος γαμετὴ, ἑαυτὴν ἀποσφάζει, καὶ τέλος. θρηνεῖ Κρέων τὸν τοῦ παιδὸς καὶ τῆς γαμετῆς θάνατον.

ALIVD ARGVMENTVM ARISTOPHANI GRAMMATICI.

Antigone præter edictum ciuitatis sepelire fratrẽ deprehensa, in subterraneum specum conclusa, à Creonte necatur. Qua de re Æmon dolore, & vehementi erga virginem amore concitatus, ense se configit. Cuius item morte mater perculsa se ipsam occidit.

Fabula ab Euripide eadem tractata est in Antigone. Sed ibi cum Æmone deprehensa, illi in matrimonium datur, & æmonem parit.

Fabulæ actio Thebis Bœotię cõstituitur. Chorus ex indigenis senibus constat. Prætatur Antigone. Finguntur autem geri hæc regnante Creonte. Huius Fabulæ capita, sunt, sepultura Polynicis, Antigones suppliciũ, & mors Eurydices matris AEmonis. Aiunt Sophoclem magno sibi parato ex editione Antigones nomine præfecturam Sami obtinuisse. Acta est Fabula bis & tricies.

Ἄλλως, Ἀριστοφάνους τοῦ γραμματικοῦ.

Ἀντιγόνη παρὰ τὴν πρόσταξιν τῆς πόλεως θάψασα τὸν Πολυνείκην, ἐφωράθη, καὶ εἰς μνημεῖον κατάγειον ἐντεθεῖσα παρὰ τοῦ Κρέοντος ἀνῄρηται. ἐφ' ᾗ καὶ Αἵμων δυσπαθήσας διὰ τὸν εἰς αὐτὴν ἔρωτα, ξίφει ἑαυτὸν διεχρήσατο. ἐπὶ δὲ τῷ τούτου θανάτῳ καὶ ἡ μήτηρ Εὐρυδίκη ἑαυτὴν ἀνεῖλε.

Κεῖται δὲ ἡ μυθοποιΐα αὐτὴ καὶ ἐν Εὐριπίδου Ἀντιγόνῃ. πλὴν ἐκεῖ φωραθεῖσα μετὰ Αἵμονος δίδοται πρὸς γάμου κοινωνίαν, καὶ τέκνον τίκτει τὸν Μαίμονα.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις ταῖς Βοιωτικαῖς· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων γερόντων. προλογίζει δὲ ἡ Ἀντιγόνη. ὑπόκειται δὲ τὰ πράγματα ἐπὶ τῆς Κρέοντος βασιλείας. τὸ δὲ κεφάλαιόν ἐστι, τάφος Πολυνείκους, καὶ Ἀντιγόνης ἀναίρεσις, καὶ θάνατος Αἵμονος, καὶ Εὐρυδίκης τῆς Αἵμονος μητρός. φασὶ δὲ τὸν Σοφοκλέα ἠξιῶσθαι τῆς ἐν Σάμῳ στρατηγίας, εὐδοκιμήσαντα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἀντιγόνης. λέλεκται δὲ τὸ δρᾶμα τοῦτο τριακοστὸν δεύτερον.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΙΣΜΗΝΗ.
Χορὸς Θηβαίων γερόντων.
ΚΡΕΩΝ.
ΦΥΛΑΞ ἄγγελος.
ΑΙΜΩΝ.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
Ἄλλος ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΥΡΥΔΙΚΗ.
ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

Προλογίζει δ' ἡ Ἀντιγόνη.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αν. Ὦ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα,
ἆρ' οἶσθ' ὅ,τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῷν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;
οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν, οὔτ' ἄτης ἄτερ,
οὔτ' αἰσχρὸν, οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ', ὁποῖον οὐ
τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν. 5
καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασι πανδήμῳ πόλει
κήρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως;
ἔχεις τι, κεἰσήκουσας; ἤ σε λανθάνει
πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακά;
Ισ. Ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς μῦθος, Ἀντιγόνη, φίλων 10
οὔθ' ἡδὺς οὔτ' ἀλγεινὸς ἵκετ', ἐξ ὅτου
δυοῖν ἀδελφοῖν ἐστερήθημεν δύο,
μιᾷ θανόντοιν ἡμέρᾳ διπλῇ χερί.
ἐπεὶ δὲ φροῦδός ἐστιν Ἀργείων στρατὸς
ἐν νυκτὶ τῇ νῦν, οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον, 15
οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον, οὔτ' ἀτωμένη.
Αν. Ἤδειν καλῶς, καί σ' ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν
τοῦδ' οὕνεκ' ἐξέπεμπον, ὡς μόνη κλύοις.
Ισ. Τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος.
Αν. Οὐ γὰρ τάφου νῷν τὼ κασιγνήτω Κρέων, 20
τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
Ἐτεοκλέα μὲν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκῃ
χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ κατὰ χθονὸς
ἔκρυψε, τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς·
τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν 25
ἀστοῖσί φασιν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ
τάφῳ καλύψαι, μηδὲ κωκῦσαί τινα,
ἐᾶν δ' ἄκλαυστον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
θησαυρὸν, εἰσορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς.
τοιαῦτά φασι τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα σοὶ 30
κἀμοί, (λέγω γὰρ κἀμὲ) κηρύξαντ' ἔχειν,
καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖσι μὴ εἰδόσι
σαφῆ προκηρύξοντα, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδέν, ἀλλ' ὃς ἂν τούτων τι δρᾷ,
φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει. 35
οὕτως ἔχει σοι ταῦτα, καὶ δείξεις τάχα
εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλῶν κακή.
Ισ. Τί δ', ὦ ταλαῖφρον, εἰ τάδ' ἐν τούτοις, ἐγὼ
λύουσ' ἂν ἢ 'φάπτουσα προσθείμην πλέον;
Αν. Εἰ ξυμπονήσεις, καὶ ξυνεργάσῃ σκόπει. 40
Ισ. Ποῖόν τι κινδύνευμα; ποῖ γνώμης ποτ' εἶ;
Αν. Εἰ τὸν νεκρὸν ξὺν τῇδε κουφιεῖς χερί.

PERSONAE HVIVS TRAGOEDIAE.

ANTIGONE.
ISMENE.
CHORVS Thebanorum senum.
CREON.
NVNCIVS excubitorum vnus.
AEMON.
TIRESIAS.
NVNCIVS alius.
EVRYDICE.
FAMVLVS.

Præloquitur Antigone.

SOPHOCLIS ANTIGONE.

IAMBI.

Ant. *Charum germanum Ismenes caput!*
Num scis quidnam familiæ OEdipi malorū,
Quod non Iuppiter nobis adhuc viuentibus faciat?
Nihil enim triste, neque noxium,
Neque turpe, neque ignominiosum est, quod non
In tuis & meis malis viderim.
Et nunc quid hoc dicunt, vniversæ vrbi
Edictum proposuisse Ducem nuper,
Tenes aliquid? audisti? an te latent
Ad amicos euntia hostium mala?
Ism. *Ad me nullus sermo Antigone de amicis*
Neque latus, neque tristis venit, ex quo
Duobus fratribus priuatæ sumus ambæ,
Mortuis vna die mutuis manibus.
Postquam autem deletus est Argiuorum exercitus
Hac nocte, nihil scio præterea,
Neque magis fortunata neque magis misera.
Ant. *Sciebam, & te extra aulæ portas*
Ideo eduxi, vt audires sola.
Ism. *Quid est? ostendis enim te aliquid medi: antem.*
Ant. *Nonne sepulchro fratres nostros Creon*
Alterum honorans, alterum contumelia afficiens habet?
Eteoclem, vt dicunt, iure vsus iusto,
Et lege, sub terram condidit,
Subterraneis honoratum mortuis:
Alterum miserè mortuum Polynicis cadauer
Ciuibus aiunt interdixisse, ne
Sepulchro tegant, neque lugeat quisquam,
Sed sinant indeploratum, insepultum,
Auibus dulcem thesaurum, intuētibus ad gratiā laniationis.
Hac dicunt bonum Creonta tibi & mihi,
Dico enim & me, edixisse,
Et huc venire, hac nescientibus
Clare edicturum, & hanc rem agere,
Non tanquam leuem, sed qui horum aliquid fecerit,
Mortem propositam esse publicam in vrbe.
Sic tibi hac habent, & ostendes cito,
An generosa sis, an vero ex bonis ignaua.
Ism. *Quid misera, si hæc ita se habent, ego*
Soluens aut sepeliens queam efficere?
Ant. *An me velis adiuuare, considera.*
Ism. *Quale facinus? vbi mens tua est?*
Ant. *An mortuum cum hac alleuabis manu?*

Ism. *An verò cogitas sepelire prohibitum urbi?*
Ant. *Meum & tuum, vel si nolis,*
Fratrem: non enim negabo fuisse fratrem.
Ism. *O misera, Creonte prohibente?*
Ant. *At non licet ei me arcere a meis.*
Ism. *Heu cogita soror pater quomodo nobis*
Inuisus & inglorius perierit,
Propter deprehensa peccata, duos
Oculos effodiens ipse sua manu.
Deinde mater & eadem coniux, duplex malum,
Nexis laqueis perdidit vitam.
Tertium malum fratres duo vno die
Se ipsos interficientes miseri, mortem
Mutuam sibi attulerunt mutuis manibus.
Nunc nos solæ reliquæ sumus considera,
Quanto peius perituræ simus, si lege violata
Edictum Tyranni aut potestatem violauerimus,
Sed hoc oportet cogitare, quòd mulieres
Sumus natæ, quæ non possumus cum viris pugnare
Deinde quia imperant nobis potentiores,
Cogita hæc audire nos oportere & his tristiora.
Ego igitur petens à mortuis veniam,
Quia vi cogor hæc sustinere,
His qui sunt cum imperio obediam. (*ullam rationem*
Nam superuacanea, vel non necessaria, facere non habet
Ant. *Ne iubeo quidem, nec si velis*
Agere mecum, facilè feceris,
Sed sentias, vt tibi videtur, illum ego
Sepeliam, honestum mihi est hoc facienti mori,
Chara cum eo iacebo, cum charo
Sancta faciens: nam longius tempus est,
Quo oportet me placere subterraneis, quàm his qui hic sunt.
Ibi enim semper iacebo: tibi autem si videtur,
Diuinas res decorato.
Ism. *Ego verò non facio irreligiosè,*
Verùm publicum negocium agere mihi impossibile est.
Ant. *Tu quidem ista excusato, ego verò sepulcrum*
Paratura fratri charissimo ibo.
Ism. *Hei miseram, quàm metuo tibi,*
Ant. *Ne mea causa metuas, tuam cures vitam.*
Ism. *Sed indicato nemini*
Hoc facinus, verùm occultè, & ego te cum celabo.
Ant. *Hei effare, multo eris odiosior*
Tacens, si non omnibus hæc denuncies.
Ism. *Calidum in re tristi cor habes.*
Ant. *Sed decreui placere quibus maximè me oportet placere.*
Ism. *Si quidem poteris, sed impossibilia cupis.*
Ant. *Ego cùm nihil facere potero cessabo.*
Ism. *Atqui omnino venari impossibilia non decet.*
Ant. *Si hæc dices, inuisa eris propter me,*
Inuisa & mortuo iacebis iustè.
Sed sine me mea stultitia
Pati hæc tristia. pati er enim
Nihil autem, quin honestè moriar.
Ism. *Sed si ita videtur vade, hoc autem scito,*
Stulta facis, amicis verò amica.

Cho. ANTISTROPHICA. strophe 1.
O radius Solis,
Pulcrius urbi apparens
Theba quàm antea lumen.
Apparuisti tandem ô aurea
Diei oculus,
Super Thebana
Flumina currens
Scutatum Argiuum virum
Euntem in toto apparatu,
Fugientem & currentem veloci,
Mouens freno.

Ισ. Ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἀπόρρητον πόλει;
Αν. Τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σὸν, ἢν σὺ μὴ θέλῃς,
ἀδελφόν· οὐ γὰρ δὴ προδοῦσ' ἁλώσομαι. 45
Ισ. Ὦ σχετλία, Κρέοντος ἀντειρηκότος;
Αν. Ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν μ' εἴργειν μέτα.
Ισ. Οἴμοι· φρόνησον, ὦ κασιγνήτη, πατὴρ
ὡς νῷν ἀπεχθὴς δυσκλεής τ' ἀπώλετο,
πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς 50
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῷ χερί·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνὴ, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·
τρίτον δ' ἀδελφὼ δύο μίαν καθ' ἡμέραν
αὐτοκτονοῦντε τὼ ταλαιπώρω μόρον 55
κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπ' ἀλλήλοιν χεροῖν.
νῦν δ' αὖ μόνα δὴ νὼ λελειμμένα, σκόπει
ὅσῳ κάκιστ' ὀλούμεθ', εἰ νόμου βίᾳ
ψῆφον τυράννων ἢ κράτη παρέξιμεν.
ἀλλ' ἐννοεῖν χρὴ τοῦτο μὲν, γυναῖχ' ὅτι 60
ἔφυμεν, ὡς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχουμένα·
ἔπειτα δ' οὕνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων,
καὶ ταῦτ' ἀκούειν κἄτι τῶνδ' ἀλγίονα.
ἐγὼ μὲν οὖν αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς
ξύγγνοιαν ἴσχειν, ὡς βιάζομαι τάδε, 65
τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι· τὸ γὰρ
περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.
Αν. Οὔτ' ἂν κελεύσαιμ' οὔτ' ἂν, εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἡδέως δρῴης μέτα.
ἀλλ' ἴσθ' ὁποῖά σοι δοκεῖ· κεῖνον δ' ἐγὼ 70
θάψω· καλόν μοι τοῦτο ποιούσῃ θανεῖν.
φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι, φίλου μέτα,
ὅσια πανουργήσασ'· ἐπεὶ πλείων χρόνος
ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε.
ἐκεῖ γὰρ αἰεὶ κείσομαι· σοὶ δ' εἰ δοκεῖ, 75
τὰ τῶν θεῶν ἔντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε.
Ισ. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιοῦμαι· τὸ δὲ
βίᾳ πολιτῶν δρᾶν ἔφυν ἀμήχανος.
Αν. Σὺ μὲν τάδ' ἂν προὔχοι'· ἐγὼ δὲ δὴ τάφον
χώσουσ' ἀδελφῷ φιλτάτῳ πορεύσομαι. 80
Ισ. Οἴμοι ταλαίνης, ὡς ὑπερδέδοικά σου.
Αν. Μὴ μοῦ προτάρβει· τὸν σὸν ἐξόρθου βίον.
Ισ. Ἀλλ' οὖν προμηνύσῃς γε τοῦτο μηδενὶ
τοὔργον, κρυφῇ δὲ κεῦθε, σὺν δ' αὔτως ἐγώ.
Αν. Οἴμοι, καταύδα· πολλὸν ἐχθίων ἔσῃ 85
σιγῶσ', ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε.
Ισ. Θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις.
Αν. Ἀλλ' οἶδ' ἀρέσκουσ' οἷς μάλισθ' ἁδεῖν με χρή.
Ισ. Εἰ καὶ δυνήσῃ γ'· ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾷς.
Αν. Οὐκοῦν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι. 90
Ισ. Ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει τἀμήχανα.
Αν. Εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρῇ μὲν ἐξ ἐμοῦ,
ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσῃ δίκῃ.
ἀλλ' ἔα με καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν
παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο· πείσομαι γὰρ οὐ 95
τοσοῦτον οὐδὲν ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.
Ισ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι, στεῖχε· τοῦτο δ' ἴσθ', ὅτι
ἄνους μὲν ἔρχῃ, τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἀκτὶς ἀελίου, τὸ κάλ-
2 λιστον ἑπταπύλῳ φανὲν 100
3 Θήβᾳ τῶν προτέρων φάος,
4 ἐφάνθης ποτ', ὦ χρυσέας
5 ἁμέρας βλέφαρον,
6 Διρκαίων ὑπὲρ
7 ῥεέθρων μολοῦσα,
8 τὸν λεύκασπιν Ἀργόθεν φῶτα 105
9 βάντα πανσαγίᾳ
10 φυγάδα πρόδρομον ὀξυτέρῳ
11 κινήσασα χαλινῷ.

ΑΝΑ-

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ὃν ἐφ' ἁμετέρᾳ γᾷ πολυνείκης 110
ἀρθεὶς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων
ὀξέα κλάζων αἰετὸς ἐς γᾶν
ὣς ὑπερέπτα,
λευκῆς χιόνος πτέρυγι στεγανὸς
πολλῶν μεθ' ὅπλων 115
ξύν θ' ἱπποκόμοις κορύθεσσι —

ἀντιστροφὴ ά.

1 στὰς δ' ὑπὲρ μελάθρων φονί-
2 αισιν ἀμφιχανὼν κύκλῳ
3 λόγχαις ἑπτάπυλον στόμα
4 ἔβα, πρίν ποθ' ἁμετέρων 120
5 αἱμάτων γένυσι
6 πλησθῆναί τε, καὶ
7 στεφάνωμα πύργων
8 πευκάενθ' ἥφαιστον ἑλεῖν.
9 τοῖος ἀμφὶ νῶτ' ἐτάθη 125
10 πάταγος ἄρεος ἀντιπάλῳ
11 δυσχείρωμα δράκοντι. —

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους
ὑπερεχθαίρει· καί σφας εἰσιδὼν
πολλῷ ῥεύματι προσνισσομένους 130
χρυσοῦ καναχῆς ὑπεροπτίας,
παλτῷ ῥιπτεῖ πυρὶ, βαλβίδων
ἐπ' ἄκρων ἤδη
νίκην ὁρμῶντ' ἀλαλάξαι·

στροφὴ β´.

1 ἀντίτυπος δ' ἐπὶ γᾷ 135
2 πέσε τανταλωθεὶς
3 πυρφόρος, ὃς τότε
4 μαινομένᾳ ξὺν ὁρμᾷ
5 βακχεύων ἐπέπνει
6 ῥιπαῖς ἐχθίστων ἀνέμων. 140
7 εἶχε δ' ἄλλῃ τάδ', ἄλλα δ' ἐπ' ἄλλοις
8 ἐπενώμα στυφελίζων
9 μέγας ἄρης δεξιόσειρος. —

ἀνάπαιστοι.

ἑπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἑπτὰ πύλαις
ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους, ἔλιπον 145
ζηνὶ τροπαίῳ πάγχαλκα τέλη.
πλὴν τοῖν στυγεροῖν, ὣ πατρὸς ἑνὸς
μητρός τε μιᾶς φύντε, καθ' αὑτοῖν
δικρατεῖς λόγχας στήσαντ' ἔχετον,
κοινοῦ θανάτου μέρος ἄμφω. —

ἀντιστροφὴ β´.

1 ἀλλὰ γὰρ ἁ μεγαλώ- 150
2 νυμος ἦλθε νίκα,
3 τᾷ πολυαρμάτῳ
4 ἀντιχαρεῖσα θήβᾳ.
5 ἐκ μὲν δὴ πολέμων 155
6 τῶν νῦν θέσθε λησμοσύναν
7 θεῶν δὲ ναοὺς παννυχίοις πάν-
8 τας ἐπέλθωμεν. ὁ θήβας
9 δ' ἐλελίχθων βάκχιος ἄρχοι. —

ἀνάπαιστοι.

ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας. 160
κρέων ὁ μενοικέως, νεοχμὸς
νεαραῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις
χωρεῖ, τινὰ δὴ μῆτιν ἐρέσσων.
ὅτι σύγκλητον τήνδε γερόντων
προὔθετο λέσχην, 165
κοινῷ κηρύγματι πέμψας.

Anapæsti.

Quem in nostram terram Polynices
Incitatus iurgiis ambiguis adduxit,
Velut celeriter clangens aquila
In terram volat,
Nivea ala tectus,
Cum multis armis,
Et comatis galeis.

Antistrophe 1.

Stans autem super arcem
Cum cruentis hians vndique
Hastis ad vrbis portas,
Abiit priusquam nostro
Sanguine genas
Impleret, &
Priusquam turres
Piceus Vulcanus destrueret.
Talis in tergum extensus est
Terror mortis aduersario
Propugnaculum Draconi.

Anapæsti.

Iuppiter enim superba lingua iactantiam
Valde edit, & eos cernens
Magno impetu accedentes
Cum aureo crepitu, & superbia,
Vibrato strauit fulmine,
In extremis metis
Victoriam cupientem celebrare.

Strophe 2.

In contrariam terram cecidit quassatus
Dux, qui furioso impetu
Insaniens flatu suo incitabat
Impetus vehementium ventorum,
Erat autem aliâs alibi,
Nunc hic, nunc contra alios
Mouebat quatiens
Mars in dextro cornu.

Anapæsti.

Septem duces ad septem portas
Ordinati, pares contra pares, reliquerunt
Ioui fugatori ænea tributa,
Præter miseros fratres,
Qui contra sese
Vtrinque hastas dirigentes
Habent simul mortem ambo.

Antistrophe 2.

Sed gloriosa venit victoria
Armata ac læta vrbi.
Nunc bella
Hæc obliuiscamini,
Deorum verò templa Choris nocturnis
Omnia adeamus. Sed Thebarum
Congregator Bacchus incipiat.

Anapæsti.

Sed Rex vrbis
Creon nouus Dux
Nouis Deorum auspiciis,
Procedit aliquam sententiam remigans,
Quia conuocatum
Senum indixit colloquium
Communi præconio conuocans.

IAMBI.

Cre. *Viri ciuitatem securè Dij*
Magis quassatam fluctibus erexerunt iterum.
Vos ego nuncijs delectos
Ex omnibus mißis accersiui, primum Laij
Sciens vos coluisse imperium.
Deinde quando OEdipus regebat urbem,
Et quando perijt, filijs illorum
Mansisse fidos constanter.
Postquam igitur illi gemino fato
Vno die perierunt, ferientes
Et icti, manu propria impiè,
Ego imperium obtineo
Iuxta propinquitatem generis eorum qui perierunt.
Impoßibile est viri cognoscere
Mentem ac voluntatem priusquam
In magistratibus versans apparet.
Mihi enim quisquis regens ciuitatem
Non optima apprehendit consilia,
Sed metu linguam clausam habet,
Peßimus esse nunc & iam olim videtur,
Et qui pluris quàm suam patriam
Amicum ducit, hunc nequaquam amicum duco.
Ego enim, quod sciat Iuppiter,
Nec tacere velim damnum videns
Impendere ciuibus pro salute,
Neque hostem patriæ mihi amicum
Faciam, hoc sentiens, quòd
Hæc sit quæ seruat cunctos, hac incolumi
Nauigantes amicos facere possumus.
His ego legibus hanc augebo ciuitatem.
Et nunc consentanea his edicta proponam
Ciuibus, de OEdipi filijs,
Vt Eteoclem, qui pro urbe pugnans
Interijt rem fortiter gerens, sepeliant,
Et omnia simul obruant,
Quæ claris adduntur mortuis.
Sed fratrem Polynicen,
Qui patriam & Deos Penates
Exul veniens voluit igni
Incendere prorsus, & voluit fraterno
Sanguine saturari, & hos seruos facere,
Hunc interdico ciuibus,
Ne quisquam sepeliat aut lugeat,
Sed sinat insepultum corpus auibus
Et canibus edendum contumelia affectum.
Hæc est mea sententia: nunquam à me
Honore afficientur improbi, qui probis competit.
Sed amicus ciuitati, moriens,
Et viuens, pariter honore afficietur.

Cho. *Tibi hæc placent Creon,*
De hoc inimico, & de illo amico ciuitatis.
Leges ferre de omnibus tibi licet,
De mortuis & de nobis.

Cre. *Vos igitur custodes estote mandatorum.*

Cho. *Iuuenibus hoc onus impone.*

Cre. *Sed sunt parati cadaueris custodes.*

Cho. *Quid igitur alijs mandas?*

Cre. *Non iuuare illos, qui non obtemperant.*

Cho. *Non est adeo stultus, qui mori cupiat.*

Cre. *Est quidem hæc merces: sed propter spem*
Homines facinus sæpè perdidit.

Nu. *Rex non dicam, vt celeriter*
Anhelans venam leuem tollens pedem.
Nam varias habui curas aduersantes,
In via circumagens me in reditum.
Mens enim dicebat mihi multa loquens:
Miser quò vadis, quò currens pœnam dabis?
Infœlix: sed si remanseris, rescisces tamen Creon

Hic locus citatur à Demo. in παραπρεσβ.

IAMBOI.

Κρ. Ἄνδρες, τὰ μὲν δὴ πόλεος ἀσφαλῶς θεοὶ
πολλῷ σάλῳ σείσαντες ὤρθωσαν πάλιν·
ὑμᾶς δ' ἐγὼ πομποῖσιν ἐκ πάντων δίχα
ἔστειλ' ἱκέσθαι, τοῦτο μὲν τὰ Λαΐου 170
σέβοντας εἰδὼς εὖ θρόνων ἀεὶ κράτη,
τοῦτ' αὖθις, ἡνίκ' Οἰδίπους ὤρθου πόλιν,
κἀπεὶ διώλετ', ἀμφὶ τοὺς κείνων ἔτι
παῖδας μένοντας ἐμπέδοις φρονήμασιν.
ὅτ' οὖν ἐκεῖνοι πρὸς διπλῆς μοίρας μίαν 175
καθ' ἡμέραν ὤλοντο, παίσαντές τε καὶ
πληγέντες αὐτόχειρι σὺν μιάσματι,
ἐγὼ κράτη δὴ πάντα καὶ θρόνους ἔχω
γένους κατ' ἀγχιστεῖα τῶν ὀλωλότων.
ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν 180
ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ.
ἐμοὶ γὰρ ὅστις πᾶσαν εὐθύνων πόλιν
μὴ τῶν ἀρίστων ἅπτεται βουλευμάτων,
ἀλλ' ἐκ φόβου του γλῶσσαν ἐγκλείσας ἔχει, 185
κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ·
καὶ μείζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὑτοῦ πάτρας
φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.
ἐγὼ γὰρ (ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεὶ)
οὔτ' ἂν σιωπήσαιμι τὴν ἄτην ὁρῶν 190
στείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας,
οὔτ' ἂν φίλον ποτ' ἄνδρα δυσμενῆ χθονὸς
θείμην ἐμαυτῷ, τοῦτο γινώσκων ὅτι
ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα, καὶ ταύτης ἔπι
πλέοντες ὀρθῆς τοὺς φίλους ποιούμεθα. 195
τοιοῖσδ' ἐγὼ νόμοισι τήνδ' αὔξω πόλιν,
καὶ νῦν ἀδελφὰ τῶνδε κηρύξας ἔχω
ἀστοῖσι παίδων τῶν ἀπ' Οἰδίπου πέρι.
Ἐτεοκλέα μὲν, ὃς πόλεως ὑπερμαχῶν
ὄλωλε τῆσδε, πάντ' ἀριστεύσας δορί, 200
τάφῳ τε κρύψαι, καὶ τὰ πάντ' ἀφαγνίσαι
ἃ τοῖς ἀρίστοις ἔρχεται κάτω νεκροῖς·
τὸν δ' αὖ ξύναιμον τοῦδε, (Πολυνείκην λέγω)
ὃς γῆν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς,
φυγὰς κατελθὼν ἠθέλησε μὲν πυρὶ 205
πρῆσαι κατάκρας, ἠθέλησε δ' αἵματος
κοινοῦ πάσασθαι, τοὺς δὲ δουλώσας ἄγειν,
τοῦτον πόλει τῇδ' ἐκκεκήρυχθαι, τάφῳ
μήτε κτερίζειν, μήτε κωκῦσαί τινα,
ἐᾶν δ' ἄθαπτον καὶ πρὸς οἰωνῶν δέμας 210
καὶ πρὸς κυνῶν ἐδεστὸν αἰκισθέντ' ἰδεῖν.
τοιόνδ' ἐμὸν φρόνημα, κοὔποτ' ἔκ γ' ἐμοῦ
τιμὴν προέξουσ' οἱ κακοὶ τῶν ἐνδίκων·
ἀλλ' ὅστις εὔνους τῇδε τῇ πόλει, θανὼν
καὶ ζῶν ὁμοίως ἐξ ἐμοῦ τιμήσεται. 215

Χο. Σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει, παῖ Μενοικέως, Κρέον,
τὸν τῇδε δύσνουν, κἀς τὸν εὐμενῆ πόλει.
νόμῳ δὲ χρῆσθαι παντί που γ' ἔνεστί σοι,
καὶ τῶν θανόντων, χὡπόσοι ζῶμεν πέρι.

Κρ. Ὡς ἂν σκοποὶ νῦν ἦτε τῶν εἰρημένων. 220

Χο. Νεωτέρῳ τῳ τοῦτο βαστάζειν πρόθες.

Κρ. Ἀλλ' εἴσ' ἕτοιμοι τοῦ νεκροῦ γ' ἐπίσκοποι.

Χο. Τί δῆτ' ἂν ἄλλο τοῦτ' ἐπεντέλλοις ἔτι;

Κρ. Τὸ μὴ 'πιχωρεῖν τοῖς ἀπιστοῦσιν τάδε.

Χο. Οὐκ ἔστιν οὕτω μῶρος ὃς θανεῖν ἐρᾷ. 225

Κρ. Καὶ μὴν ὁ μισθός γ' οὗτος· ἀλλ' ὑπ' ἐλπίδων
ἄνδρας τὸ κέρδος πολλάκις διώλεσεν.

Αγ. Ἄναξ, ἐρῶ μὲν οὐχ ὅπως τάχους ὕπο
δύσπνους ἱκάνω κοῦφον ἐξάρας πόδα.
πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις, 230
ὁδοῖς κυκλῶν ἐμαυτὸν εἰς ἀναστροφήν.
ψυχὴ γὰρ ηὔδα πολλά μοι μυθουμένη·
τάλας, τί χωρεῖς, οἷ μολὼν δώσεις δίκην;
τλήμων, μένεις αὖ; κεἰ τάδ' εἴσεται Κρέων

ἄλλου

ἄλλου παρ' ἀνδρός, πῶς σὺ δῆτ' οὐκ ἀλγυνῇ;
τοιαῦθ' ἑλίσσων, ἤνυτον σχολῇ βραδύς,
χοὔτως ὁδὸς βραχεῖα γίγνεται μακρά.
τέλος γε μέντοι δεῦρ' ἐνίκησεν μολεῖν.
Σοὶ κεἰ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, φράσω δ' ὅμως.
τῆς ἐλπίδος γὰρ ἔρχομαι δεδραγμένος,
τὸ μὴ παθεῖν ἂν ἄλλο πλὴν τὸ μόρσιμον.
Κρ. Τί δ' ἐστὶν ἀνθ' οὗ τήνδ' ἔχεις ἀθυμίαν;
Αγ. Φράσαι θέλω σοι πρῶτα τἀμαυτοῦ· τὸ γὰρ
πρᾶγμ' οὔτ' ἔδρασ' οὔτ' εἶδον ὅστις ἦν ὁ δρῶν·
οὐδ' ἂν δικαίως ἐς κακὸν πέσοιμί τι.
Κρ. Εὖ γε στοχάζῃ, κἀποφάργνυσαι κύκλῳ
τὸ πρᾶγμα· δηλοῖς δ' ὥς τι σημανῶν νέον.
Αγ. Τὰ δεινὰ γάρ τοι προστίθησ' ὄκνον πολύν.
Κρ. Οὔκουν ἐρεῖς ποτ', εἶτ' ἀπαλλαχθεὶς ἄπει;
Αγ. Καὶ δὴ λέγω σοι. τὸν νεκρόν τις ἀρτίως
θάψας βέβηκε, κἀπὶ χρωτὶ διψίαν
κόνιν παλύνας, κἀφαγιστεύσας ἃ χρή.
Κρ. Τί φής; τίς ἀνδρῶν ἦν ὁ τολμήσας τάδε;
Αγ. Οὐκ οἶδ'· ἐκεῖ γὰρ οὔτε του γενῇδος ἦν
πλῆγμ', οὐ δικέλλης ἐκβολή. στύφλος δὲ γῆ
καὶ χέρσος, ἀρρὼξ οὐδ' ἐπημαξευμένη
τροχοῖσιν, ἀλλ' ἄσημος οὑργάτης τις ἦν.
ὅπως δ' ὁ πρῶτος ἡμὶν ἡμεροσκόπος
δείκνυσι, πᾶσι θαῦμα δυσχερὲς παρῆν.
ὁ μὲν γὰρ ἠφάνιστο, τυμβήρης μὲν οὔ,
λεπτὴ δ' ἄγος φεύγοντος ὥς, ἐπῆν κόνις.
σημεῖα δ' οὔτε θηρὸς, οὔτε του κυνῶν
ἐλθόντος, οὐ σπάσαντος ἐξεφαίνετο.
λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐρρόθουν κακοί,
φύλαξ ἐλέγχων φύλακα, κἂν ἐγίγνετο
πληγὴ τελευτῶσ', οὐδ' ὁ κωλύσων παρῆν.
εἷς γάρ τις ἦν ἕκαστος οὑξειργασμένος,
κοὐδεὶς ἐναργής, ἀλλ' ἔφευγε μὴ εἰδέναι.
ἦμεν δ' ἑτοῖμοι καὶ μύδρους αἴρειν χεροῖν,
καὶ πῦρ διέρπειν, καὶ θεοὺς ὁρκωμοτεῖν,
τὸ μήτε δρᾶσαι, μήτε τῳ ξυνειδέναι
τὸ πρᾶγμα βουλεύσαντι, μήτ' εἰργασμένῳ.
τέλος δ' ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶσιν πλέον,
λέγει τις εἷς, ὃ πάντας ἐς πέδον κάρα
νεῦσαι φόβῳ προύτρεψεν· οὐ γὰρ εἴχομεν
οὔτ' ἀντιφωνεῖν, οὔθ' ὅπως δρῶντες καλῶς
πράξαιμεν. ἦν δ' ὁ μῦθος, ὡς ἀνοιστέον
σοὶ τοὔργον εἴη τοῦτο, κοὐχὶ κρυπτέον.
καὶ ταῦτ' ἐνίκα, κἀμὲ τὸν δυσδαίμονα
πάλος καθαιρεῖ τοῦτο τἀγαθὸν λαβεῖν.
πάρειμι δ' ἄκων οὐχ ἑκοῦσιν, οἶδ' ὅτι.
στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν.
Χο. Ἄναξ, ἐμοί τοι μή τι καὶ θεήλατον
τοὔργον τόδ', ἡ ξύννοια βουλεύει πάλαι.
Κρ. Παῦσαι, πρὶν ὀργῆς καί με μεστῶσαι λέγων,
μὴ 'φευρεθῇς ἄνους τε καὶ γέρων ἅμα.
λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτὰ, δαίμονας λέγων
πρόνοιαν ἴσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πέρι.
πότερον ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην
ἔκρυπτον αὐτὸν, ὅστις ἀμφικίονας
ναοὺς πυρώσων ἦλθε κἀναθήματα,
καὶ γῆν ἐκείνων, καὶ νόμους διασκεδῶν;
ἢ τοὺς κακοὺς τιμῶντας εἰσορᾷς θεούς;
οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ ταῦτα καὶ πάλαι πόλεως
ἄνδρες μόλις φέροντες ἐρρόθουν ἐμοί,
κρυφῇ κάρα σείοντες, οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ
λόφον δικαίως εἶχον, ὡς στέργειν ἐμέ.
ἐκ τῶνδε τούτους ἐξεπίσταμαι καλῶς
παρηγμένους μισθοῖσιν εἰργάσθαι τάδε.
οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν οἷον ἄργυρος
κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε. τοῦτο καὶ πόλεις
πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων.
τόδ' ἐκδιδάσκει καὶ παραλλάσσει φρένας

Ab alio: deinde tu non dolebis tu?
Talia voluens confeci iter tardius,
Et sic via breuis fit longa.
Tandem vicit animus, vt huc currerem,
Vel si nihil proficiam, dicam tibi tamen.
Nam hac spe venio captus,
Quod nihil patiar nisi si fatale sit.
Cre. *Quid est de quo vsque adeo sollicitus es?*
Nu. *Dicam primum pro me. Nam ego*
Non feci, neque vidi qui fecerit,
Nec iuste pœna afficerer.
Cre. *Bene prouides & munis undique*
Causam tuam: significas autem te aliquid afferre noui.
Nu. *Nam pericula augent metum.*
Cre. *Ergo dic tandem deinde liberatus abi.*
Nu. *Dico igitur tibi. Cadauer aliquis iam*
Sepeliens abiit, & super corpus aridum
Puluerem spargens, & fecit funebria, quæ oportet.
Cre. *Quid ais? quis vir hoc ausus est?*
Nu. *Nescio. Ibi enim neque ferramenti*
Vestigium erat, neque ligonis, terra plana
Et non rupta, neque fossa
Rotis, sed autor notari non potuit.
Vt autem nobis primus diei custos
Monstrat, omnibus miraculum erat.
Nihil enim erat obrutum, neque erat tumulus,
Sed tenuis arena iniecta erat, vt fugientis piaculum.
Nec signa erant bestiarum aut canum
Venientium, nec rapientium.
Sermones inter nos sonabant mali,
Custos arguebat custodem & poterant fieri
Plaga tandem, neque aderat quisquam prohibens.
Vnus quisque enim erat, qui fecisse videbatur,
Et nullus certus, sed excusabat se nescire vnusquisque.
Eramus autem parati ignitum ferrum manu capere,
Et ire per ignem & iurare
Quod non fecissemus, nec sciremus quenquam
Fecisse nostro consilio.
Tandem cum nihil inuenimus amplius,
Dicit aliquis, qui omnes caput ad terram
Demittere metu coegit.
Non enim potuimus respondere, neque aliud recte
Facere. Erat autem huius consilium, patefaciendum esse
Tibi negocium, & non celandum.
Et hæc sententia vicit, & me infœlicem
Sors elegit vt hoc bonum acciperem.
Adsum igitur inuitus apud inuitos:
Nemo enim amat malum nuncium.
Mihi verò ne diuinitus accidat
Hoc negocium, disputat mens iam diu.
Cre. *Desine, priusquam ira me impleas loquens,*
Ne deprehendaris & stultus & senex.
Dicis enim non toleranda, Deos
Curare hunc mortuum.
An honore afficerent, vt benefactorem?
Sepelientes eum, qui columnas habentia templa
Inflammaturus venit, & donaria,
Et terram eorum, & leges dissipans?
Num Dii malos honore afficiunt?
Non est. Sed hæc iam antea
Ciues ægre ferentes, obmurmurabant mihi,
Clàm capita mouentes, nec sub iugo
Cristam habebant, vt me amplecterentur.
Inter hos satis scio
Aliquos esse deceptos mercede, vt hæc facerent.
Nulla enim hominibus veluti argentum,
Tam mala res nata est. Hoc vrbes
Expugnat, & viros facit extorres domo.
Hoc docet, & mutat mentes

Bonas, ad turpia negotia accedere:
Ostendit hominibus habere dolos,
Et impietatem nosse.
Qui autem conducti mercede fecerunt hoc
Tempore, adepti sunt ut pœnam darent.
Sed si Iuppiter habet a me reuerentiam,
Hoc scito, iuratus tibi dico,
Nisi autorem huius sepulchri
Inuentum ostenderitis,
Non vobis vna mors sufficiet,
Sed viui pendentes hanc ostendetis iniuriam,
Vt sciatis lucrum quale auferendum,
Deinceps capiatis, ac discatis,
Quod non ex quolibet re lucrum amandum sit.
Nam ex turpibus lucris plures
Damno affici videas, quam iuuari.
Nu. *Iubésne aliquid enunciari, an conuersus hinc abeo?*
Cre. *Non scis vt nunc moleste loquaris?*
Nu. *In auribus an animo morderis?*
Cre. *Quare discernis meum dolorem, vbi sit?*
Nu. *Autor contristat mentem, aures ego.*
Cre. *Heu quàm garrulus es*
Nu. *Num hoc opus ego feci?*
Cre. *Et quidem pecunia vitam prodidisti.*
Nu. *Malum est, si sic videtur falsa suspicari.*
Cre. *Orna tuam opinionem: si autem*
Non monstraueritis mihi autores,
Dicetis, quod male lucra afferunt damna.
Nu. *Vtinam verò inueniatur: siue autem*
Deprehensus fuerit, siue non,
Hoc enim fortuna diiudicat,
Non videbis me iterum huc reuertentem.
Nunc præter spem & opinionem meam
Seruatus debeo Diis gratiam.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. *Multa sunt mala, sed homine*
Nihil atrocius est.
Homo trans glaucum
Mare hyberno vento
Pergit in madidis
Altrum vndis.
Et summam Deorum terram
Immortalem, indefessam,
Priscis diu circumactis aratris,
Singulis annis
Equorum genere exercens.

Antistrophe 1.

Et leuium genus auium,
Circumdans ducit,
Et bestiarum ferarum gentes.
Ducit & maris pisces
Funibus retium
Callidus homo.
Capit autem machinis syluestrem
Bestiam montanam.
Et hirsutum equum ducit
Circa iubam sub iugum,
Et montanum indomitum taurum.

Strophe 2.

Et eloquentiam. & ventosa
Consilia & ciuiles rixas
Docuit: & fugere malas
Habitationes sub diuales,
Et pluuiosas, ad omnia callidus,
Et ad nihil non instructus,
Tantum futuræ mortis
Effugium non inuenit.

χρηστὰς πρὸς αἰσχρὰ πράγματ' ἵστασθαι βροτῶν.
πανουργίας δ' ἔδειξεν ἀνθρώποις ἔχειν, 305
καὶ παντὸς ἔργου δυσσέβειαν εἰδέναι.
ὅσοι δὲ μισθαρνοῦντες ἤνυσαν τάδε,
χρόνῳ ποτ' ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι δίκην,
ἀλλ' εἴπερ ἴσχει Ζεὺς ἔτ' ἐξ ἐμοῦ σέβας.
εὖ τοῦτ' ἐπίστασ', (ὅρκιος δέ σοι λέγω) 310
εἰ μὴ τὸν αὐτόχειρα τοῦδε τοῦ τάφου
εὑρόντες ἐκφανεῖτ' ἐς ὀφθαλμοὺς ἐμούς,
οὐχ ὑμὶν Ἅιδης μοῦνος ἀρκέσει, πρὶν ἂν
ζῶντες κρεμαστοὶ τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν.
ἵν' εἰδότες τὸ κέρδος ἔνθεν οἰστέον, 315
τὸ λοιπὸν ἁρπάζητε, καὶ μάθηθ' ὅτι
οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων τοὺς πλείονας
ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους.
Αγ. Εἰπεῖν τι δώσεις, ἢ στραφεὶς οὕτως ἴω; 320
Κρ. Οὐκ οἶσθα καὶ νῦν ὡς ἀνιαρῶς λέγεις;
Αγ. Ἐν τοῖσιν ὠσὶν, ἢ 'πὶ τῇ ψυχῇ δάκνῃ;
Κρ. Τί δαὶ ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου;
Αγ. Ὁ δρῶν σ' ἀνιᾷ τὰς φρένας, τὰ δ' ὦτ' ἐγώ.
Κρ. Οἴμ' ὡς λάλημα δῆλον ἐκπεφυκὸς εἶ. 325
Αγ. Οὔκουν τό γ' ἔργον τοῦτο ποιήσας ποτέ.
Κρ. Καὶ ταῦτ' ἐπ' ἀργύρῳ γε τὴν ψυχὴν προδούς.
Αγ. Φεῦ, ἦ δεινὸν ᾧ δοκεῖ γε καὶ ψευδῆ δοκεῖν.
Κρ. Κόμψευέ νυν τὴν δόξαν· εἰ δὲ ταῦτα μὴ
φανεῖτέ μοι τοὺς δρῶντας, ἐξερεῖθ' ὅτι 330
τὰ δειλὰ κέρδη πημονὰς ἐργάζεται.
Αγ. Ἀλλ' εὑρεθείη μὲν μάλιστ'· ἐὰν δέ τοι
ληφθῇ τε καὶ μή, (τοῦτο γὰρ τύχη κρινεῖ)
οὐκ ἔσθ' ὅπως ὄψει σὺ δεῦρ' ἐλθόντα με.
καὶ νῦν γὰρ ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς 335
σωθεὶς ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α.

Χο. 1 Πολλὰ τὰ δεινὰ, κοὐδὲν ἀν-
2 θρώπου δεινότερον πέλει.
3 τοῦτο καὶ πολιοῦ πέραν
4 πόντου χειμερίῳ νότῳ 340
5 χωρεῖ περιβρυχίοισι
6 περῶν ὑπ' οἴδμασιν
7 θεῶν τε τὰν ὑπερτάταν γᾶν
8 ἄφθιτον, ἀκαμάταν
9 ἀποτρύεται ἰλλομένων
10 ἀρότρων ἔτος εἰς ἔτος, 345
11 ἱππείῳ γένει πολεύων.

ἀντιστροφὴ α.

1 κουφονόων τε φῦλον ὀρ-
2 νίθων ἀμφιβαλὼν ἄγει,
3 θηρῶν τ' ἀγρίων ἔθνη,
4 πόντου τ' εἰναλίαν φύσιν 350
5 σπείραισι δικτυοκλώστοις
6 περιφραδὴς ἀνήρ.
7 κρατεῖ δὲ μηχαναῖς ἀγραύλου
8 θηρὸς ὀρεσσιβάτα·
9 λασιαύχενα θ' ἵππον ἄξεται, 355
10 ἀμφίλοφον ζυγὸν,
11 οὔρειόν τ' ἀδμῆτα ταῦρον.

στροφὴ β.

1 καὶ φθέγμα, καὶ ἀνεμόεν
2 φρόνημα, καὶ ἀστυνόμους
3 ὀργὰς ἐδιδάξατο, καὶ 360
4 δυσαύλων πάγων αἴθρια καὶ
5 δύσομβρα φεύγειν βέλη,
6 παντοπόρος· ἄπορος
7 ἐπ' οὐδὲν ἔρχεται
8 τὸ μέλλον· ἅιδα μόνον 365

φεύξιν

9 φεῦξιν οὐκ ἐπάξεται·
10 νόσων δ' ἀμηχάνων
11 φυγὰς ξυμπέφρασται. —

ἀντιστροφὴ β.

1 σοφόν τι τὸ μηχανόεν 370
2 τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων,
3 τοτὲ μὲν κακόν, ἄλ-
4 λοτ' αὖθις ἐπ' ἐσθλὸν ἕρπει.
5 νόμους παρείρων χθονὸς,
6 ὑψίπολις· ἄπολις 375
7 δ' ὅτῳ τὸ μὴ καλὸν
8 ξύνεστι τόλμας χάριν.
9 μήτ' ἐμοὶ παρέστιος
10 γένοιτο, μήτ' ἴσον
11 φρονῶν, ὃς τάδ' ἔρδει. — 380

Morborum tamen difficilium
Effugia excogitauit,

Antistrophe 2.

Sapientiam & inuentionem artium
Supra spem habens,
Aliquando ad malum, interdum ad bonum vertit,
Leges violans patrias
Et iusiurandum, fit superbus,
Et hostis, qui non curat honestum
Propter audaciam.
Ne mihi amicus neque socius
Sit, qui hæc facit.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

1 ἐς δαιμόνιον τέρας ἀμφινοῶ
2 τόδε, πῶς εἰδὼς ἀντιλογήσω
3 τήνδ' οὐκ εἶναι παῖδ' Ἀντιγόνην.
4 ὦ δύστηνος καὶ δυστήνου
5 πατρὸς Οἰδιπόδα, τί ποτ'; οὐ δή που 385
6 σέ γ' ἀπιστοῦσαν τοῖς βασιλείοις
7 ἀπάγουσι νόμοις,
8 καὶ ἐν ἀφροσύνῃ καθελόντες;

Anapæsti.

Magnum miraculum considero,
Hoc quomodo sciens negabo,
Hanc non esse Antigonen,
O misera & miseri
Patris OEdipi filia! Quid? Nunquid
Te rebellem
Edicto regio ducunt,
Et in temeritate captam?

ΙΑΜΒΟΙ.

Αγ. Ἥδ' ἔστ' ἐκείνη τοὔργον ἡ 'ξειργασμένη·
τήνδ' εἵλομεν θάπτουσαν. ἀλλὰ ποῦ Κρέων; 390
Χο. Ὅδ' ἐκ δόμων ἄψορρος εἰς δέον περᾷ.
Κρ. Τί δ' ἐστί; ποίᾳ ξύμμετρος προὔβην τύχῃ;
Αγ. Ἄναξ, βροτοῖσιν οὐδέν ἐστ' ἀπώμοτον.
ψεύδει γὰρ ἡ 'πίνοια τὴν γνώμην· ἐπεὶ
σχολῇ ποθ' ἥξειν δεῦρ' ἂν ἐξηύχουν ἐγώ, 395
ταῖς σαῖς ἀπειλαῖς αἷς ἐχειμάσθην τότε.
ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας χαρὰ
ἔοικεν ἄλλῃ μῆκος οὐδὲν ἡδονῇ,
ἥκω, δι' ὅρκων καίπερ ὢν ἀπώμοτος,
κόρην ἄγων τήνδ', ἣ καθευρέθη τάφον 400
κοσμοῦσα. κλῆρος ἐνθάδ' οὐκ ἐπάλλετο.
ἀλλ' ἔστ' ἐμὸν θοὔρμαιον, οὐκ ἄλλου, τόδε.
καὶ νῦν, ἄναξ, τήνδ' αὐτὸς ὡς θέλεις λαβὼν,
καὶ κρῖνε κἀξέλεγχ'· ἐγὼ δ' ἐλεύθερος
δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν. — 405
Κρ. Ἄγεις δὲ τήνδε, τῷ τρόπῳ πόθεν λαβών;
Αγ. Αὕτη τὸν ἄνδρ' ἔθαπτε· πάντ' ἐπίστασαι.
Κρ. Ἦ καὶ ξυνίης καὶ λέγεις ὀρθῶς ἃ φῄς;
Αγ. Ταύτην γ' ἰδὼν θάπτουσαν ὃν σὺ τὸν νεκρὸν
ἀπεῖπας. ἆρ' ἔνδηλα καὶ σαφῆ λέγω; 410
Κρ. Καὶ πῶς ὁρᾶται κἀπίληπτος ᾑρέθη;
Αγ. Τοιοῦτον ἦν τὸ πρᾶγμ'. ὅπως γὰρ ἥκομεν,
πρὸς σοῦ τὰ δείν' ἐκεῖν' ἐπηπειλημένοι,
πᾶσαν κόνιν σήραντες ἣ κατεῖχε τὸν
νέκυν, μυδῶν τε σῶμα γυμνώσαντες εὖ, 415
καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων ὑπήνεμοι,
ὀσμὴν ἀπ' αὐτοῦ μὴ βάλῃ πεφευγότες,
ἐγερτὶ κινῶν ἄνδρ' ἀνὴρ ἐπιρρόθοις
κακοῖσιν, εἴ τις τοῦδ' ἀφειδήσοι πόνου.
χρόνον τάδ' ἦν τοσοῦτον, ἔστ' ἐν αἰθέρι 420
μέσῳ κατέστη λαμπρὸς ἡλίου κύκλος,
καὶ καῦμ' ἔθαλπε· καὶ τότ' ἐξαίφνης χθονὸς
τυφὼς ἀείρας σκηπτόν, οὐράνιον ἄχος,
πίμπλησι πεδίον, πᾶσαν αἰκίζων φόβην
ὕλης πεδιάδος, ἐν δ' ἐμεστώθη μέγας 425
αἰθήρ· μύσαντες δ' εἴχομεν θείαν νόσον.
καὶ τοῦδ' ἀπαλλαγέντος ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἡ παῖς ὁρᾶται κἀνακωκύει πικρᾶς
ὄρνιθος ὀξὺν φθόγγον, ὡς ὅταν κενῆς
εὐνῆς νεοσσῶν ὀρφανὸν βλέψῃ λέχος. 430

IAMBI.

Nu. *Hæc est, quæ facinus fecit,*
Hanc cepimus sepelientem. Sed vbi est Creon?
Cho. *Hic ex ædibus rediens opportunè aduenit.*
Cre. *Quid est? qua iusta pœna accidit?*
Nu. *Rex: Homines non iurent se non mutaturos esse sententiam:*
Mutat enim sequens cogitatio priorem.
Iurani enim me nunquam rediturum esse,
Propter tuas minas, quibus turbatus fuisti.
Sed recens & insperatum gaudium
Non est simile illi voluptati magnitudine.
Venio fide publica, quamuis aliter iuram,
Adducens puellam, quæ deprehensa est
Sepulchrum faciens: sors nunc non delegit me,
Sed nihil contigit hoc lucrum non alteri.
Et nunc rex hanc vt voles acceptam
Indica & conuince, ego liber
Iure absoluar suspicione huius criminis.
Cre. *Adducis hanc, quomodo? vnde?*
Nu. *Hæc sepeliit virum, omnia scias.*
Cre. *Num intelligis, quæ dicis?*
Nu. *Hanc vidi sepelire cadauer*
Quod prohibuisti, quare nota & manifesta dico.
Cre. *Quomodo conspecta, & deprehensa est?*
Nu. *Sic acta res est. Vt à te redij,*
Minis illis perterrefacti puluerem
Verrentes, quo tenebatur cadauer,
Et squalens corpus nudantes,
Sedimus in summis locis sub dio,
Fugientes, ne quem odorem oderet,
Excitando monebat vir virum assiduis
Conuitiis, si quis huic labori parceret:
Hæc tam diu fiebant, donec in aere
Medio stetit splendens sol,
Et æstus calefaciebat, tunc à terra
Ventus ciens turbinem, aeris perturbatorem,
Implet campum, totam flagellans comam
Syluarum in campis, & impletus est aër.
Et nos diuinitus cæcutiebamus.
Et hoc vento sublato diu
Puella cernitur, & eiulat tristis
In modum auiculæ, asperam vocem emittens, vt quando
vacuum

H

Cubile, & pullis orbatum videt:
Sic & ista vt videt nudum cadauer,
Eiulat & diris deuouet autores,
Et manibus statim fert puluerem,
Et ex laudati fabrica proso vasculo
Infertis cadauer ornat.
Et nos conspicientes imus & venamur.
Statim imperterritam
Et de priore & hoc interrogamus
Facto, illa nihil negat
Et mihi aud re iucundum erat ac triste simul.
Nam quod ipse suspicione liberatus eram
Fuit gratum, sed amicorum periculo
Dolebam Sed hac minoris facere
Mea salute soleo.

Cre. *Te verò inuentem terram*
Affirmas aut negas fecisse hac?

Ant. *Et affirmo, & non nego.*

Cre. *Tu auferas te, quocunque voles,*
Sine culpa liberum.
Tu verò dic mihi breuiter,
Nouras edictum, ne hac faceres?

Ant. *Noram: qui enim non nossem? erant enim manifesta.*

Cre. *Et ausa es has leges violare?*

Ant. *Non enim Iuppiter hac mandauerat,*
Neque socia inferorum deorum, Vindicta,
Qui has leges hominibus dederunt.
Neque posse tantum putaui
Tua edicta, vt non scriptas & certas deorum
Leges possit mortalis violare.
Non enim nunc & heri sed semper
Valent, & nullus scit vnde edita sint.
Has ego non debui metu cuiusquam
Violare, & apud Deos pœnas dare.
Sciebam enim me moriturum esse: Quid ni?
Etiamsi id non proposuisses in edicto. Iam si aliquanto
Citius moriar, lucrum hoc dixero.
Nam qui in magnis malis, vt ego,
Viuit huic mors pro lucro est.
Sic & mihi hoc fato mori
Nullus dolor est. Sed si
Fratrem insepultum reliquissem mortuum,
Hac re dolerem illud non doleo.
Tibi verò si stulta fac re videor,
Propemodum stulti iudicio stulta sum.

Cho. *Apparet genus durum ex duro patre*
Puellæ, nam cedere nescit malis.

Cre. *Sed scis, animi duri sensus*
Cadunt maximè, & durissimum
Ferrum assatum igne vndique,
Contritum & fractum sæpe videas.
Et paruo freno scio iratos equos
Regi: Non enim conuenit
Superbire his, qui seruiunt aliis.
Hæc autem contumeliosa esse ausa est,
Leges violans propositas.
Contumelia autem hæc fuerit altera,
Postquam fecit gloriari ac ridere.
Certè nunc ego non sim vir sed illa;
Si hæc incepta impunè tulerit.
Sed siue ex sorore nata sit, siue magis propinqua,
Quàm cuiuis Iuppiter custos est,
Hæc & ipsius soror non effugient
Mortem pessimam: nam & illam
Accuso sociam consilij esse de sepulchro,
Et vocate eam. intus enim vidi iam
Rabiosam, nec compotem mentis.
Solet animus prius capi fraudator
Eorum, qui praua machinantur.

οὕτω δὲ χ' αὕτη ψιλὸν ὡς ὁρᾷ νέκυν
γόοισιν ἐξῴμωξεν, ἐκ δ' ἀρὰς κακὰς
ἠρᾶτο τοῖσι τοὔργον ἐξειργασμένοις·
καὶ χερσὶν εὐθὺς διψίαν φέρει κόνιν,
ἔκ τ' εὐκροτήτου χαλκέας ἄρδην πρόχου — 435
χοαῖσι τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει.
χ' ἡμεῖς δ' ἰδόντες, ἱέμεσθα· σὺν δέ νιν
θηρώμεθ' εὐθὺς οὐδὲν ἐκπεπληγμένην·
καὶ τάς τε πρόσθεν τάς τε νῦν ἠλέγχομεν
πράξεις. ἄπαρνος δ' οὐδενὸς καθίστατο. 440
ἀλλ' ἡδέως ἔμοιγε κἀλγεινῶς ἅμα.
τὸ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκ κακῶν πεφευγέναι,
ἥδιστον· ἐς κακὸν δὲ τοὺς φίλους ἄγειν,
ἀλγεινόν. ἀλλὰ πάντα ταῦθ' ἥσσω λαβεῖν
ἐμοὶ πέφυκε τῆς ἐμῆς σωτηρίας — 445

Κρ. Σὲ δὴ σὲ τὴν νεύουσαν ἐς πέδον κάρα
φῂς, ἢ καταρνῇ μὴ δεδρακέναι τάδε;

Αν. Καὶ φημὶ δρᾶσαι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.

Κρ. Σὺ μὲν κομίζοις ἂν σεαυτὸν ᾗ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον. 450
σὺ δ' εἰπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ συντόμως,
ᾔδεις τὰ κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;

Αν. Ἤιδειν· τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.

Κρ. Καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;

Αν. Οὐ γάρ τι μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, 455
οὐδ' ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη,
οἳ τούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισαν νόμους.
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ᾠόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ', ὥστ' ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 460
οὐ γάρ τι νῦν γε κἀχθὲς, ἀλλ' ἀεί ποτε
ζῇ ταῦτα, κοὐδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτου 'φάνη.
τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δείσασ', ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν. θανουμένη γὰρ ἐξῄδειν (τί δ' οὔ;) 465
κεἰ μὴ σὺ προὐκήρυξας. εἰ δὲ τοῦ χρόνου
πρόσθεν θανοῦμαι, κέρδος αὔτ' ἐγὼ λέγω.
ὅστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν ὡς ἐγὼ κακοῖς
ζῇ, πῶς ὅδ' οὐχὶ κατθανὼν κέρδος φέρει;
οὕτως ἔμοιγε τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν, 470
παρ' οὐδὲν ἄλγος· ἀλλ' ἂν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς
μητρὸς θανόντ' ἄθαπτον ᾐσχόμην νέκυν,
κείνοις ἂν ἤλγουν· τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι.
σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα δρῶσα τυγχάνειν,
σχεδόν τι μώρῳ μωρίαν ὀφλισκάνω. — 475

Χο. Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὠμὸν ἐξ ὠμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός· εἴκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς. —

Κρ. Ἀλλ' ἴσθι τοι, τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ, 480
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
σμικρῷ χαλινῷ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας. οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότ' ἐξηπίστατο, 485
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους.
ὕβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἥδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν, καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνὴρ, αὕτη δ' ἀνὴρ,
εἰ ταῦτ' ἀνατεὶ τῇδε κείσεται κράτη. 490
ἀλλ' εἴτ' ἀδελφῆς, εἴθ' ὁμαιμονεστέρας
τοῦ παντὸς ἡμῖν Ζηνὸς ἑρκείου κυρεῖ,
αὐτή τε χ' ἡ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλεῦσαι τάφου. 495
καί νιν καλεῖτ'· ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτὴν, οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ᾑρῆσθαι κλοπεὺς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.

μισῶ

μισῶ γε μέντοι χὤταν ἐν κακοῖσί τις 500
ἁλοὺς, ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλῃ.—

Αν. Θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναί μ' ἑλών;

Κρ. Ἐγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων, ἅπαντ' ἔχω.

Αν. Τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστὸν οὐδὲν, μηδ' ἀρεσθείη ποτέ. 505
οὕτω δὲ καὶ σοὶ τἄμ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
καίτοι, πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον, ἢ τὸν αὐτάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἁνδάνειν
λέγοιτ' ἂν, εἰ μὴ γλῶτταν ἐγκλείοι φόβος. 510
ἀλλ' ἡ τυραννὶς πολλά τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ,
κἄξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἃ βούλεται.—

Κρ. Σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὁρᾷς;

Αν. Ὁρῶσι χ' οὗτοι, σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.

Κρ. Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῇ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς; 515

Αν. Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχνους σέβειν.

Κρ. Οὔκουν ὅμαιμος χὠ καταντίον θανών;

Αν. Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταυτοῦ πατρός.

Κρ. Πῶς δῆτ' ἐκείνῳ δυσσεβῆ τιμᾷς χάριν;

Αν. Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυς. 520

Κρ. Εἴ σφε τιμᾷς ἐξ ἴσου τῷ δυσσεβεῖ.

Αν. Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὤλετο.

Κρ. Πορθῶν γε τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστὰς ὕπερ.

Αν. Ὅμως ὅ γ' ᾅδης τοὺς νόμους τούτους ποθεῖ.

Κρ. Ἀλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῷ κακῷ λαχεῖν ἴσος. 525

Αν. Τίς δ' οἶδεν εἰ κάτω 'στὶν εὐαγῆ τάδε;

Κρ. Οὔτοι ποθ' οὐχθρὸς, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.

Αν. Οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.

Κρ. Κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους. ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή. 530

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἥδ' Ἰσμήνη
φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἰβομένη.
νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ, αἱματόεν
ῥέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν.— 535

ΙΑΜΒΟΙ.

Κρ. Σὺ δ', ἣ κατ' οἴκους ὡς ἔχιδν' ὑφειμένη
λήθουσά μ' ἐξέπινες (οὐδ' ἐμάνθανον
τρέφων δύ' ἄτα, κἀπαναστάσεις θρόνων)
φέρ' εἰπὲ δή μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου
φήσεις μετασχεῖν, ἢ 'ξομῇ τὸ μὴ εἰδέναι;— 540

Ισ. Δέδρακα τοὔργον, εἴπερ ἥδ' ὁμορροθεῖ,
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.

Αν. Ἀλλ' οὐκ ἐάσει τοῦτό γ' ἡ δίκη σ', ἐπεὶ
οὔτ' ἠθέλησας, οὔτ' ἐγὼ 'κοινωσάμην.

Ισ. Ἀλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι 545
ξύμπλουν ἐμαυτὴν τοῦ πάθους ποιουμένη.

Αν. Ὧν τοὔργον, ᾅδης χ' οἱ κάτω ξυνίστορες.
λόγοις δ' ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.

Ισ. Μήτοι κασιγνήτη μ' ἀτιμάσῃς τὸ μὴ οὐ
θανεῖν τε σὺν σοὶ, τὸν θανόντα θ' ἁγνίσαι. 550

Αν. Μή μοι θάνῃς σὺ κοινὰ, μηδ' ἃ μὴ 'θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς. ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.

Ισ. Καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένῃ φίλος;

Αν. Κρέοντ' ἐρώτα. τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.

Ισ. Τί ταῦτ' ἀνιᾷς μ', οὐδὲν ὠφελουμένη; 555

Αν. Ἀλγοῦσα μὲν δῆτ' εἰ γελῶ γ' ἐν σοὶ γελῶ.

Ισ. Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;

Αν. Σῶσον σεαυτήν. οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.

Ισ. Οἴμοι τάλαινα, κἀμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;

Αν. Σὺ μὲν γὰρ εἵλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν. 560

Ισ. Ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.

Αν. Καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ 'δόκουν φρονεῖν.

Ισ. Καὶ μὴν ἴση νῷν ἐστιν ἡ 'ξαμαρτία.

Αν. Θάρσει, σὺ μὲν ζῇς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι

Odi, quando aliquis in malis
Deprehensus, ea vult excusare.

Ant. *Vis ne quid amplius, quàm me captam occidere?*

Cre. *Nihil, ubi hoc effecero, contentus ero.*

Ant. *Quid igitur cunctaris? cùm nec mihi tui sermones*
Placeant, nec placituri sint,
Nec tibi mei placeant.
Atqui unde maiorem gloriam
Consequerer, quàm quod fratrem sepelij?
His omnibus hoc placere
Dici posset, nisi linguam clauderet metus.
Sed tyrannis cùm alijs in rebus beata est,
Tum quia licet ei dicere & facere quæ vult.

Cre. *Hoc tu sola ciuium vides?*

Ant. *Vident & isti, sed tibi continent os.*

Cre. *Te autem non pudet ab istis dissentire?*

Ant. *Non est turpe cognatos colere.*

Cre. *Nonne & alter fuit frater?*

Ant. *Frater germanus.*

Cre. *Quare igitur isti impio tribuis honorem?*

Ant. *Ne quidem alter frater sic iudicat.*

Cre. *Siquidem eum honoras velut impium.*

Ant. *Non enim seruus illius sed frater fuit.*

Cre. *Oppugnans patriam cùm alter defenderet.*

Ant. *Et tamen mors has leges flagitat.*

Cre. *At boni non sunt dicendi pares malis.*

Ant. *Quis scit an hæc sint pia apud inferos?*

Cre. *Nunquam hostis fit amicus ne mortuus quidem.*

Ant. *Non odisse tecum sed simul amare debeo.*

Cre. *Cùm descenderis, amato*
Illos, me vero viuo nunquam regnabit mulier.

ANAPÆSTI.

Cho. *At ante portam est Ismene,*
Sororias lachrymas stillans,
Nube supercilij purpuream faciem
Deformans, & tristi aspectu
Madefaciens formosas genas.

IAMBI.

Cre. *Tu, quæ domi velut vipera dimissa*
Clàm me exuxisti, nec sciebam
Alere me duas pestes regni,
Age dic mihi, num & tu huius sepulturæ
Socium te esse fateris? aut iurabis te nescire?

Ism. *Feci hoc. Siquidem ista consentit,*
Fio socia & fero culpam.

Ant. *Sed non sinet hoc iustitia, quia*
Nec voluisti, nec ego tecum communicaui.

Ism. *Sed me malorum tuorum non pudet,*
Sociam me periculi facio.

Ant. *Quorum sit factum, Dij testes sunt,*
Verbis amantem non amo.

Ism. *Ne soror me despicito, ut non sines*
Unà mori, & mortuum honore afficere.

Ant. *Nec simul moriare, nec ea quæ non attigisti*
Fac tua, satis est me mori.

Ism. *Quæ verò vita mihi sine te erit?*

Ant. *Creontem interroga, huius enim tu propinqua es.*

Ism. *Quid me crucias nihil iuuans?*

Ant. *Dolet mihi, etsi te derideo.*

Ism. *Quæ igitur alia in re te iuuem?*

Ant. *Serues te ipsam, non enim inuideo tibi salutem.*

Ism. *Hei mihi misera, & non ero consors tuæ mortis?*

Ant. *Tu elegisti vitam, ego mortem.*

Ism. *At prædicente me.*

Ant. *Rectè tu istis, ego illis sapere videor.*

Ism. *At commune vtrisque peccatum est.*

Ant. *Confide, tu enim viuis, nam mea anima iampridem*

Mortua est, vt mortuis benefaciat.
Cre. *Altera harum puellarum nunc primum*
Amens apparet, altera verò inde vsque ab initio.
Ism. *Nunquam enim, quæ erat, manet*
Mens miseris sed excidit.
Cre. *Itaque & tibi excedit, cùm vis esse misera.*
Ism. *Quid enim me in vita delectet sine ista?*
Cre. *Sed istam ne cures, non est amplius.*
Ism. *An occides sponsam filij?*
Cre. *Suscipi liberi possunt etiam ex aliis.*
Ism. *Non sic inter illum & hanc transactum est.*
Cre. *Malas nubere filiis nolo.*
Ant. *O charissime Hæmon, sic te contemnit pater?*
Cre. *Valdè contristas & tu & tua nuptiæ.*
Ism. *An eripies hanc tuo filio?*
Cre. *Mors finiet has nuptias.*
Ism. *Decretum est hanc morî.*
Cre. *Et tibi & mihi ne moras affer.*
Ducite eam intrò, postea erunt
Mulieres non liberæ.
Nam & audaces fugiunt, quando propè
Iam mortem vident.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho.
Beati qui non gustant mala.
Quibus enim mota est domus.
Nulla deest calamitas,
Ad posteros pergens.
Sicut maris tumor quando
Thracio vento occurrit profundum mare,
Voluit ex imo nigrum
Sabulum & turbidum,
Et fremit repercutiens littus,

Antistrophe 1.

Veteres Labdaci familiæ video
Calamitates alias super alias,
Nec posteri liberant genus,
Sed euertit aliquis,
Nec desinit.
Nunc enim reliquum erat
Lumen extremæ radicis in hac familia,
Hoc lethalis Deorum
Inferorum puluis extinguit,
Et amentia & furia.

Strophe 2.

Tuam potentiam, Iuppiter,
Quis potest cohibere?
Quam nec somnus capit æternus,
Nec perpetui Deorum
Menses: perpetuò Princeps
Tenes Olympi
Nitidum fulgorem,
Futurum & præteritum adest tibi,
Hæc lex communis venit
Ad omnium vitam,
Ne sit sine malis.

Antistrophe 2.

Nam incerta spes
Multos consolatur,
Multos autem decipiunt leues cupiditates,
Et ignaris obrepunt,
Priusquam in igne pedem posuerint,

τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν. 565
Κρ. Τὼ παῖδε φημὶ τώδε, τὴν μὲν ἀρτίως
ἄνουν πεφάνθαι, τὴν δ' ἀφ' οὗ τὰ πρῶτ' ἔφυ.
Ισ. Οὐ γάρ ποτ' ὦναξ οὐδ' ὃς ἂν βλαστῇ μένει
νοῦς τοῖς κακῶς πράσσουσιν, ἀλλ' ἐξίσταται.
Κρ. Σοὶ γοῦν, ὅτ' εἵλου σὺν κακοῖς πράσσειν κακά. 570
Ισ. Τί γὰρ μόνῃ μοι τῆσδ' ἄτερ βιώσιμον;
Κρ. Ἀλλ' ἥδε μέντοι μὴ λέγ'· οὐ γὰρ ἔστ' ἔτι.
Ισ. Ἀλλὰ κτενεῖς νυμφεῖα τοῦ σαυτοῦ τέκνου;
Κρ. Ἀρώσιμοι γὰρ χἀτέρων εἰσὶ γύαι.
Ισ. Οὐχ ὥς γ' ἐκείνῳ τῇδέ τ' ἦν ἡρμοσμένα. 575
Κρ. Κακὰς ἐγὼ γυναῖκας υἱέσι στυγῶ.
Ισ. Ὦ φίλταθ' Αἷμον, ὥς σ' ἀτιμάζει πατήρ.
Κρ. Ἄγαν γε λυπεῖς καὶ σὺ καὶ τὸ σὸν λέχος.
Ισ. Ἦ γὰρ στερήσεις τῆσδε τὸν σαυτοῦ γόνον;
Κρ. Ἅιδης ὁ παύσων τούσδε τοὺς γάμους ἔφυ. 580
Ισ. Δεδογμέν', ὡς ἔοικε, τήνδε κατθανεῖν.
Κρ. Καὶ σοί γε κἀμοί. μὴ τριβὰς ἔτ', ἀλλά νιν
κομίζετ' εἴσω δμῶες. ἐκ δὲ τοῦδε χρὴ
γυναῖκας εἶναι τάσδε, μηδ' ἀνειμένας.
φεύγουσι γάρ τοι χ' οἱ θρασεῖς, ὅταν πέλας 585
ἤδη τὸν ᾅδην εἰσορῶσι τοῦ βίου.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ στροφὴ α΄.

Χο. 1 Εὐδαίμονες, οἷσι κακῶν
2 ἄγευστος αἰών.
3 οἷς γὰρ ἂν θεόθεν
4 σεισθῇ δόμος, ἄτας
5 οὐδὲν ἐλλείπει γενεᾶς 590
6 ἐπὶ πλῆθος ἕρπον·
7 ὅμοιον ὥστε ποντίας
8 ἁλὸς οἶδμα δυσπνόοις
9 Θρᾴσσαις ὅταν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ πνοαῖς, 595
10 κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν
11 θῖνα καὶ δυσήνεμον,
12 στόνῳ βρέμουσι δ' ἀντιπλῆγες ἀκταί.—

ἀντιστροφὴ α΄.

1 ἀρχαῖα τὰ Λαβδακιδᾶν
2 οἴκων ὁρῶμαι 600
3 πήματα φθιμένων
4 ἐπὶ πήμασι πίπτον-
5 τ'· οὐδ' ἀπαλλάσσει γενεὰν
6 γένος, ἀλλ' ἐρείπει
7 θεῶν τις, οὐδ' ἔχει λύσιν. 605
8 νῦν γὰρ ἐσχάτας ὑπὲρ
9 ῥίζας ἐτέτατο φάος ἐν Οἰδίπου δόμοις·
10 κατ' αὖ νιν φοινία θεῶν τῶν
11 νερτέρων ἀμᾷ κόνις,
12 λόγου τ' ἄνοια καὶ φρενῶν ἐρινύς.— 610

στροφὴ β΄.

1 τὰν σὰν Ζεῦ δύναμιν τίς ἀνδρῶν
2 ὑπερβασία κατάσχοι,
3 τὰν οὔθ' ὕπνος αἱ-
4 ρεῖ ποθ' ὁ παντογήρως,
5 ἀκάματοί τε θεῶν 615
6 μῆνες; ἀγήρως δὲ χρόνῳ δυνάστας
7 κατέχεις Ὀλύμπου
8 μαρμαρόεσσαν αἴγλαν·
9 τό, τ' ἔπειτα, καὶ τὸ μέλλον,
10 καὶ τὸ πρὶν ἐπαρκέσει. 620
11 νόμος ὅδ' οὐδὲν ἕρπει
12 θνατῶν βιότῳ πάμ-
13 πολις ἐκτὸς ἄτας.—

ἀντιστροφὴ β΄.

1 ἁ γὰρ δὴ πολύπλαγκτος ἐλπὶς
2 πολλοῖς μὲν ὄνησις ἀνδρῶν, 625
3 πολλοῖς δ' ἀπάτα
4 κουφονόων ἐρώτων.
5 εἰδότι δ' οὐδὲν ἕρπει,
6 πρὶν πυρὶ θερμῷ πόδα τις προσαύρῃ.

σοφίᾳ

7 σοφίᾳ γὰρ ἔκ του 630
8 κλεινὸν ἔπος πέφανται,
9 τὸ κακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν
10 τῷδ' ἔμμεν' ὅτῳ φρένας
11 θεὸς ἄγει πρὸς ἄταν.
12 πράσσει δ' ὀλιγοστὸν 635
13 χρόνον ἐκτὸς ἄτας.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ὅδε μὴν Αἵμων, παίδων τῶν σῶν
νέατον γέννημ', ἆρ' ἀχνύμενος
τάλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης,
ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν. 740

ΙΑΜΒΟΙ.

Κρ. τάχ' εἰσόμεσθα μάντεων ὑπέρτερον.
ὦ παῖ, τελείαν ψῆφον ἆρα μὴ κλύων
τῆς μελλονύμφου πατρὶ λυσσαίνων πάρει;
ἢ σοὶ μὲν ἡμεῖς πανταχῇ δρῶντες φίλοι;
Αι. Πάτερ, σός εἰμι, καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων 645
χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.
ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξίως ἔσται γάμος
μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.
Κρ. οὕτω γάρ, ὦ παῖ, χρὴ διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῴας πάντ' ὄπισθεν ἑστάναι. 650
τούτου γὰρ οὕνεκ' ἄνδρες εὔχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς,
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.
ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτύει τέκνα, 655
τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὑτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;
μή νύν ποτ', ὦ παῖ, τὰς φρένας ὑφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὕνεκ' ἐκβάλῃς, εἰδὼς ὅτι
ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 660
γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. τί γὰρ
γένοιτ' ἂν ἕλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός;
ἀλλὰ πτύσας ὡσεί τε δυσμενῆ, μέθες
τὴν παῖδ' ἐν Ἅιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.
ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἷλον ἐμφανῶς ἐγὼ 665
πόλεως ἀπιστήσασαν ἐκ πάσης μόνην,
ψευδῆ γ' ἐμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει,
ἀλλὰ κτενῶ. πρὸς ταῦτ' ἐφυμνείτω Δία
ξύναιμον. εἰ γὰρ δὴ τά γ' ἐγγενῆ φύσει
ἄκοσμα θρέψω, κάρτα τοὺς ἔξω γένους. 670
ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοισιν ὅστις ἔστ' ἀνὴρ
χρηστός, φανεῖται κἀν πόλει δίκαιος ὤν.
ὅστις δ' ὑπερβὰς ἢ νόμους βιάζεται,
ἢ τοὐπιτάσσειν τοῖς κρατοῦσιν ἐννοεῖ,
οὐκ ἔστ' ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν. 675
ἀλλ' ὃν πόλις στήσειε, τοῦδε χρὴ κλύειν
καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια, καὶ τἀναντία.
καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ
καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι θέλειν,
δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον, 680
μένειν δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην.
ἀναρχίας γὰρ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν.
αὕτη πόλεις τ' ὄλλυσιν, ἥδ' ἀναστάτους
οἴκους τίθησιν, ἥδε σὺν μάχῃ δορὸς
τροπὰς καταρρήγνυσι. τῶν δ' ὀρθουμένων 685
σώζει τὰ πολλὰ σώμαθ' ἡ πειθαρχία.
οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις,
κοὔτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἡσσητέα.
κρεῖσσον γάρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἀνδρὸς ἐκπεσεῖν,
κοὐκ ἂν γυναικῶν ἥσσονες καλοίμεθ' ἄν. 690
Χο. Ἡμῖν μέν, εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα,
λέγειν φρονούντως ὧν λέγεις δοκεῖς πέρι.
Αι. Πάτερ, θεοὶ φύουσιν ἀνθρώποις φρένας,
πάντων ὅσ' ἐστὶ χρημάτων ὑπέρτατον.
ἐγὼ δ' ὅπως σὺ μὴ λέγεις ὀρθῶς τάδε, 695
οὔτ' ἂν δυναίμην, μήτ' ἐπισταίμην λέγειν.

Sapienter à quodam
Dictum apparet:
Malum videtur esse bonum
Illi, cuius mentem
Deus impellit ad exitium.
Sed versatur breui
Tempore extra malum.

Anapæsti.

Sed Hæmon liberorum tuorum
Nouissimum germen, utique dolens
Futura sponsa,
Desponsata propter mortem,
Defraudarique sua coniuge dolens.

IAMBI.

Cre. *Citò sciemus melius quàm vates,*
O fili: num audita sententia de futura sponsa,
Venis vt patri irascaris?
Sumus nec tibi omnibus in rebus chari?
Hæ. *Pater, tuus sum, & tu recte sentiens,*
Me corrigas, téque sequar.
Nullas enim nuptias meritò
Anteferam tibi rectè ducenti.
Cre. *Sic oportet fili sentire ex animo,*
Paternæ voluntati omnia postponenda esse.
Ideo enim homines optant liberos
Obedientes domi suscipere,
Vt & inimicos vlciscantur,
Et amicos colant pariter vt parentes.
Sed qui gignit inutiles liberos,
Quid dicas hunc aliud nisi molestiam sibi
Genuisse, & inimicis risum?
Ne mentem per amorem
Mulieris causa abiicias, sciens
Quod frigidus hic amplexus est
Mulieris malæ. Quod enim
Maius vlcus quàm malus amicus?
Sed despuens velut inimicam, sine
Puellam apud inferos nubere.
Postquam enim manifestè deprehendi,
Solam rebellem in tanta vrbe,
Non mentiar ciuitati,
Sed interficiam eam: ad hæc imploret Iouem
Cognationis præsidem: si enim cognati
Mali sunt, aliam potius alienos.
Inter propinquos, si quis est bonus,
Erit etiam Reip. bonus.
Qui autem leges violat,
Atque imperare Magistratibus cogitat,
Hunc non laudabo:
Sed quem vrbs præfecit, hic audiendus est,
De paruis, iustis, & iniustis:
Et hunc virum confidam ego
Bene imperare & bene parere velle,
Et in pugna tempestate ordinatum,
Manere fortem socium.
Nam inobedientiâ nullum maius malum est.
Hæc vrbes perdidit, & vastas
Domos facit, & in pugna fugas
Efficit: sed subditorum
Seruat multos obedientia.
Hæc sic defendenda est bonis,
Et non à muliere vincenda.
Satius est enim à viris euerti,
Ne deteriores mulieribus dicamur.
Cho. *Nobis nisi ætate erramus*
Dicere sapienter videris.
Hæ. *Pater, Dii dant mentem hominibus,*
Id summum bonum est.
Ego quod non rectè hæc dicas,
Neque possum neque sciam dicere,

Alteri fortasse secus videatur:
Tibi verò omnia debeo prospicere,
Quæ dicunt, aut faciunt, aut reprehendunt homines.
Tuus enim aspectus terribilis est ciuibus,
Si quod dicunt, quo non delectare.
Ego autem mussitantes audio,
Quomodo deploret ciuitas hanc puellam,
Quòd illa ex omnibus mulieribus indignissimè
Et pessime propter egregia facta pereat,
Quæ fratrem in cæde mortuum insepultum
A canibus crudiuoribus
Noluit perdi, neque ab auibus.
An non hæc digna est aureo honore?
Talis obscura tacitè fama vagatur.
Mihi tua fœlicitate nihil est optabilius.
Quid enim gloria patris florentis
Gaudium maius liberis sit, aut patri à liberis?
Ne vnum hunc morem tantum retineas,
Vt putes nihil rectum esse, nisi quod tu dicis.
Qui enim solus sapere videtur,
Aut linguam aut mentem habere, quam nemo habeat,
Is retectus inanis deprehensus est.
Sed etiam sapientem virum discere
Multa non est turpe, & non nimium repugnare.
Vides quæ exundantibus fluminibus
Arbores cedunt, ramos seruare,
Sed renitentes radicitus pereunt.
Eodem modo gubernator in naui qui pedem
Tendit & non cedit, euersis postea
Tabulis nauigat fracta naui.
Tu verò cede iræ, & muta sententiam.
Si quid enim sapio iuuenis,
Equidem fateor, excellere
Virum plenum sapientia:
Sed si secus est, rarò enim hoc accidere solet,
Honestum est aliòs etiam audire.
Cho. *Rex, conuenit te, si quid rectè dicitur,*
Discere, & hunc vicissim, rectè enim dictum est, audire.
Cre. *An tali ætate discemus*
Sapere à iuuene?
Hæ. *Nihil iniusti: si verò iuuenis sum,*
Non ætatem, sed rem considera.
Cre. *Res est scilicet improbos honore afficere.*
Hæ. *Non iubeo te malos colere.*
Cre. *Nō ne illa deprehensa est in tali morbo?*
Hæ. *Non hoc dicit populus Thebanus.*
Cre. *Ciuitas verò statuet, quid imperare debeam?*
Hæ. *Vides, quam hoc pueriliter dixisti?*
Cre. *Alius igitur non ego hîc regnet.*
Hæ. *Ciuitas non est, quæ est vnius viri.*
Cre. *An non Principis est ciuitas?*
Hæ. *Scilicet tu voles in deserta vrbe regnare?*
Cre. *Iste mulierem adiuuat.*
Hæ. *Siquidem tu es mulier, nam pro te sollicitus sum.*
Cre. *Pessime, litigas cum patre.*
Hæ. *Video enim te iniusta facere.*
Cre. *An pecco, dum principatum meum honore afficio?*
Hæ. *Non honoras, dum honorem Dei conculcas.*
Cre. *O execrabile ingenium & muliere deterius!*
Hæ. *Non deprehendes me succumbere turpitudini.*
Cre. *An non tu pro illa dicis?*
Hæ. *Et pro te, & pro me, & pro Diis inferis.*
Cre. *Hanc non duces viuam amplius.*
Hæ. *Illa igitur morietur, & mortua interficiet aliquem.*
Cre. *An minandi causa sic loqueris ferociter?*
Hæ. *An minæ sunt ad inania verba respondere?*
Cre. *Malo accepto cognosces quàm mente sis demens.*
Hæ. *Nisi pater esses dicerem te delirare.*

γένοιτο μέντ' ἂν χἀτέρῳ καλῶς ἔχον.
σοῦ δ' οὖν πέφυκα πάντα προσκοπεῖν, ὅσα
λέγει τις ἢ πράσσει τις, ἢ ψέγειν ἔχει.
τὸ γὰρ σὸν ὄμμα δεινὸν ἀνδρὶ δημότῃ — 705
λόγοις τοιούτοις οἷς σὺ μὴ τέρψῃ κλύων.
ἐμοὶ δ' ἀκούειν ἔσθ' ὑπὸ σκότου τάδε,
τὴν παῖδα ταύτην οἷ' ὀδύρεται πόλις,
πασῶν γυναικῶν ὡς ἀναξιωτάτη
κάκιστ' ἀπ' ἔργων εὐκλεεστάτων φθίνει. — 710
ἥτις τὸν αὑτῆς αὐτάδελφον ἐν φοναῖς
πεπτῶτ' ἄθαπτον, μήθ' ὑπ' ὠμηστῶν κυνῶν
εἴασ' ὀλέσθαι, μήθ' ὑπ' οἰωνῶν τινός.
οὐχ ἥδε χρυσῆς ἀξία τιμῆς λαχεῖν;
τοιάδ' ἐρεμνὴ σῖγ' ἐπέρχεται φάτις. — 715
ἐμοὶ δὲ σοῦ πράσσοντος εὐτυχῶς, πάτερ,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον,
τί γὰρ πατρὸς θάλλοντος, εὐκλείας τέκνοις
ἄγαλμα μεῖζον, ἢ τί πρὸς παίδων πατρί;
μή νυν ἓν ἦθος μοῦνον ἐν σαυτῷ φόρει, — 720
ὡς φὴς σύ, κοὐδὲν ἄλλο, τοῦτ' ὀρθῶς ἔχειν.
ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ,
ἢ γλῶσσαν ἣν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
οὗτοι διαπτυχθέντες ὤφθησαν κενοί.
ἀλλ' ἄνδρα κεἴ τις ᾖ σοφός, τὸ μανθάνειν — 725
πόλλ' αἰσχρὸν οὐδέν, καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
ὁρᾷς παρὰ ῥείθροισι χειμάρροις ὅσα
δένδρων ὑπείκει, κλῶνας ὡς ἐκσῴζεται,
τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται;
αὕτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατῆ πόδα — 730
τείνας ὑπείκει μηδέν, ὑπτίοις κάτω
στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.
ἀλλ' εἶκε θυμοῦ, καὶ μετάστασιν δίδου.
γνώμη γὰρ εἴ τις κἀπ' ἐμοῦ νεωτέρου
πρόσεστι, φήμ' ἔγωγε πρεσβεύειν πολὺ — 735
φῦναι τὸν ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων.
εἰ δ' οὖν, φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτῃ ῥέπειν,
καὶ τῶν λεγόντων εὖ καλὸν τὸ μανθάνειν.

Χο. Ἄναξ, σέ τ' εἰκός, εἴ τι καίριον λέγει,
μαθεῖν, σέ τ' αὖ τοῦδ'· εὖ γὰρ εἴρηται διπλῇ. — 740
Κρ. Οἱ τηλικοίδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
φρονεῖν πρὸς ἀνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν;
Αἷ. Μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τἄργα σκοπεῖν.
Κρ. Ἔργον γάρ ἐστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν; — 745
Αἷ. Οὐδ' ἂν κελεύσαιμ' εὐσεβεῖν ἐς τοὺς κακούς.
Κρ. Οὐχ ἥδε γὰρ τοιᾷδ' ἐπείληπται νόσῳ;
Αἷ. Οὔ φησι Θήβης τῆσδ' ὁμόπτολις λεώς.
Κρ. Πόλις γὰρ ἡμῖν ἁμὲ χρὴ τάσσειν ἐρεῖ;
Αἷ. Ὁρᾷς τόδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαν νέος; — 750
Κρ. Ἄλλῳ γὰρ ἢ 'μοὶ χρή γε τῆσδ' ἄρχειν χθονός;
Αἷ. Πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ἥτις ἀνδρός ἐσθ' ἑνός.
Κρ. Οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;
Αἷ. Καλῶς ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος.
Κρ. Ὅδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ ξυμμαχεῖ. — 755
Αἷ. Εἴπερ γυνὴ σύ· σοῦ γὰρ οὖν προκήδομαι.
Κρ. Ὦ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρί.
Αἷ. Οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἐξαμαρτάνονθ' ὁρῶ.
Κρ. Ἁμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμὰς ἀρχὰς σέβων;
Αἷ. Οὐ γὰρ σέβεις, τιμάς γε τὰς θεῶν πατῶν. — 760
Κρ. Ὦ μιαρὸν ἦθος, καὶ γυναικὸς ὕστερον.
Αἷ. Οὐκ ἂν γ' ἕλοις ἥσσω γε τῶν αἰσχρῶν ἐμέ.
Κρ. Ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὅδε.
Αἷ. Καὶ σοῦ γε κἀμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
Κρ. Ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς. — 705
Αἷ. Ἡ δ' οὖν θανεῖται, καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινά.
Κρ. Ἦ κἀπαπειλῶν ὧδ' ἐπεξέρχῃ θρασύς;
Αἷ. Τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
Κρ. Κλαίων φρενώσεις, ὢν φρενῶν αὐτὸς κενός.
Αἷ. Εἰ μὴ πατὴρ ἦσθ', εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν. — 770

Κρ. Γυναικὸς ὢν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
Αἱ. Βούλει λέγειν τι, καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
Κρ. Ἄληθες; ἀλλ᾽ οὐ τόνδ᾽ Ὄλυμπον, ἴσθ᾽ ὅτι,
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
ἄγετε τὸ μῖσος, ὡς κατ᾽ ὄμματ᾽ αὐτίκα 775
παρόντι θνήσκῃ πλησία τῷ νυμφίῳ.
Αἱ. Οὐ δῆτ᾽ ἔμοιγε, τοῦτο μὴ δόξῃς ποτέ,
οὔθ᾽ ἥδ᾽ ὀλεῖται πλησία, σύ τ᾽ οὐδαμὰ
τοὐμὸν προσόψει κρᾶτ᾽ ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρῶν,
ὡς τοῖς θέλουσι τῶν φίλων μαίνῃ ξυνών. 780
Χο. Ἁνήρ, ἄναξ, βέβηκεν ἐξ ὀργῆς ταχύς·
νοῦς δ᾽ ἐστὶ τηλικοῦτος ἀλγήσας βαρύς.
Κρ. Δράτω, φρονείτω μεῖζον, ἢ κατ᾽ ἄνδρ᾽ ἰών·
τὰς δ᾽ οὖν κόρα τάδ᾽ οὐκ ἀπαλλάξει μόρου.
Χο. Ἄμφω γὰρ αὐτὰ καὶ κατακτεῖναι νοεῖς; 785
Κρ. Οὐ τήν γε μὴ θιγοῦσαν· εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
Χο. Μόρῳ δὲ ποίῳ καί σφε βουλεύει κτανεῖν;
Κρ. Ἄγων ἐρῆμος ἔνθ᾽ ἂν ᾖ βροτῶν στίβος,
κρύψω πετρώδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι,
φορβῆς τοσοῦτον ὡς ἄγος μόνον προθείς, 790
ὅπως μίασμα πᾶσ᾽ ὑπεκφύγοι πόλις.
κἀκεῖ τὸν ᾅδην, ὃν μόνον σέβει θεῶν,
αἰτουμένη που, τεύξεται τὸ μὴ θανεῖν.
ἢ γνώσεται γοῦν ἀλλὰ τηνικαῦθ᾽ ὅτι
πόνος περισσός ἐστι τὰν ᾅδου σέβειν. 795

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α.

Αν.1 Ἔρως ἀνίκατε μάχαν,
2 ἔρως, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις,
3 ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς
4 νεάνιδος ἐννυχεύεις
5 φοιτᾷς δ᾽ ὑπερπόντιος, ἔν 800
6 τ᾽ ἀγρονόμοις αὐλαῖς·
7 καί σ᾽ οὔτ᾽ ἀθανάτων
8 φύξιμος οὐδείς,
9 οὔθ᾽ ἁμερίων σέ γ᾽
10 ἀνθρώπων, ὁ δ᾽ ἔχων μέμηνε. 805

ἀντιστροφή.

1 σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους
2 φρένας παρασπᾷς ἐπὶ λώβᾳ,
3 σὺ καὶ τόδε νεῖκος ἀνδρῶν
4 ξύναιμον ἔχεις ταράξας.
5 νικᾷ δ᾽ ἐναργὴς βλεφάρων 810
6 ἵμερος εὐλέκτρου
9 νύμφας, τῶν μεγάλων
10 πάρεδρος ἐν ἀρχαῖς
11 θεσμῶν· ἄμαχος γὰρ ἐμ-
12 παίζει θεὸς Ἀφροδίτα. 815

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

1 νῦν δ᾽ ἤδη 'γὼ καὐτὸς θεσμῶν
2 ἔξω φέρομαι τάδ᾽ ὁρῶν, ἴσχειν
3 δ᾽ οὐκέτι πηγὰς δύναμαι δακρύων,
4 τὸν παγκοίταν ὅθ᾽ ὁρῶ θάλαμον
5 τήνδ᾽ Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν. 820

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α.

Αν.1 Ὁρᾶτέ μ᾽, ὦ γᾶς πατρίας πολῖται,
2 τὰν νεάταν ὁδὸν
3 στείχουσαν, νέατον δὲ φέγγος
4 λεύσσουσαν ἀελίου,
5 κοὔποτ᾽ αὖθις· ἀλλά μ᾽ ὁ παγκοίτας 825
6 ᾍδας ζῶσαν ἄγει
7 τὰν Ἀχέροντος
8 ἀκτάν, οὔθ᾽ ὑμεναίων
9 ἔγκληρον, οὔτ᾽ ἐπινυμφίδειός
10 πώ μέ τις ὕμνος ὕμνησεν, 830
11 ἀλλ᾽ Ἀχέροντι νυμφεύσω.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Οὐκοῦν κλεινὴ καὶ ἔπαινον ἔχου-

Cre. *Mulieris mancipium ne mihi conuicia dicito.*
Hæ. *Vis loqui, & loquens neminem vis audire.*
Cre. *Verum per Olympum scito,*
Non gaudebis me deridendo.
Abducite istam odiosam, vt ob oculos
Coram sponso moriatur.
Hæ. *Non fiet, ne putes hoc,*
Non peribit me inspectante,
Nec tu meum aspicies caput,
Itaque apud amicos mane, qui te ferre possunt.
Cho. *Rex, homo fit vehemens ex ira,*
Tale ingenium dolore fit atrocius.
Cre. *Faciat, ausit, plus quàm pro virili,*
Has puellas non eripiet morti.
Cho. *An ambas occidere decreuisti?*
Cre. *Non illam, quæ non attigit, rectè mones.*
Cho. *Qua morte eam vis interficere?*
Cre. *Ducens eam vbi solitaria est via,*
Occultabo in subterraneo specu,
Tantum cibi addens manipulum,
Vt scelus ex vrbe auferatur:
Ibi Plutonem quem solum colit,
Orans impetrabit ne moriatur:
Aut discet ibi, quòd inutilis labor
Sit, Deos inferos colere.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Amor inuicte,
Amor, qui irruis in fortunas,
Qui in mollibus genis
Puellæ dormis,
Incedis supra mare,
Et per agrestia stabula,
Neque te Deorum quisquam effugit,
Neque mortalium hominum.
Qui te habet, furit.

Antistrophe.

Cho. *Tu etiam iustorum iniustas*
Mentes corrumpis ad nocendum bonis.
Tu & hoc dissidium
Domesticum excitasti.
Vincit præsens amor
Oculorum sponsæ
Magnarum legum Principem.
Insuperabilis enim
Illudit et Venus.

ANAPÆSTI.

Nunc autem & ipse extra leges
Feror, hoc videns: cohibere
Fontes lacrymarum non possum,
Cum video ad Thalamum omnes sepelientem
Antigonen ire.

ANTISTROPHICA.
Strophe 1.

Ant. *Videte me ciues*
Vltimam viam euntem,
Vltimam lucem videntem Solis,
Et non rursus: sed me
Qui omnes sepelit, viuam ducit
Ad Acherontis littus: neque hymenæi
Participem: neque mihi nuptialis
Hymnus decantatus est.
Sed despondebor Acheronti.

ANAPÆSTI.

Cho. *Ergo clara & laudem habens*

In hunc abibis specum mortuorum,
Neque absumentibus vexata morbis,
Neque gladio percussa,
Sed libera, viua, sola
Mortalium ad inferos descendis.

Antistrophe 1.

Ant. *Audiui miseram periisse*
Phrygiam hospitam,
Tantali filiam ad Sipylum saxum,
Quam velut hedera adhærens,
Domuit petræ ramus,
Et imbre tabescentem,
Vt aiunt, nix nunquam deserit,
Sed madefacit sub superciliis lachrymabundis
Colla: hei me
Deus similiter cubare facit.

Anapæsti.

Cho. *At illa erat Dea, & Diis genita,*
Nos mortales, & nati mortalibus:
Et tibi pereunti præclarum est audire,
Diis similia accidisse.

Strophe 2.

Ant. *Hei mihi irrideor, quid me*
Per Deos patrios
Nondum mortuam contumelia afficis, sed præsentem?
O Vrbs, & vrbis
Opulenti ciues!
O Dircæi fontes
Et Thebanum nemus! simul
Testes vos facio,
Quomodo indeplorata ab amicis, quali lege
Ad carcerem effossum
Vado sepulchri insueti:
O me miseram!
Quæ neque viua sum, nec mortua,
Inquilina non viuorum, non mortuorum.

Iambi.

Cho. *Progressa ad extremam contumaciam,*
In summum pœna incidisti.
Multum, ô puella,
Paternum sustines certamen.

Antistrophe 2.

Ant. *Tetigisti acerbissimas*
Mihi curas,
Multiplicem luctum
Et totius prioris
Nostræ calamitatis
Labdacidarum.
O materna coniugij
Furta, concubitus cognati,
Mei patris & miseræ matris!
Ex qualibus ego misera nata sum,
Ad quos deuota, innupta,
Inquilina veniam.
O miserum frater
Nuptiæ coniugium!
Mortuus viuam me occidisti.

Iambi.

Cho. *Piè facere, pietas quædam est.*
Sed autoritas non est violanda
Eorum, qui tenent imperium.
Te autem propter fratrem perdidit indignatio

σ' ἐς τόδ' ἀπέρχει κεῦθος νεκύων.
οὔτε φθινάσιν πληγεῖσα νόσοις,
οὔτε ξιφέων ἐπίχειρα λαχοῦ- 835
σ' ἀλλ' αὐτόνομος ζῶσα μόνη δὴ
θνατῶν Ἀΐδην καταβήσει.

ἀντιστροφὴ α'.

Αν.1 Ἤκουσα δὴ λυγροτάταν ὀλέσθαι
2 τὰν Φρυγίαν ξέναν
3 Ταντάλου, Σιπύλῳ πρὸς ἄκρῳ· 840
4 τὰν, κισσὸς ὡς ἀτενὴς,
5 πετραία βλάστα δάμασεν· καί νιν
6 ὄμβροι τακομέναν,
7 ὡς φάτις ἀνδρῶν,
8 χιών τ' οὐδαμὰ λείπει· 845
9 τέγγει δ' ὑπ' ὀφρύσι παγκλαύτοις
10 δειράδας· ᾇ με δαίμων ὁ-
11 μοιοτάταν κατευνάζει.

ἀνάπαιστοι.

Χο. Ἀλλὰ θεός τοι καὶ θεογεννής·
ἡμεῖς δὲ, βροτοὶ καὶ θνητογενεῖς. 850
καίτοι γ' φθιμένῃ μέγ' ἀκοῦσαι
τοῖς ἰσοθέοις ἔγκληρα λαχεῖν
ζῶσαν καὶ ἔπειτα θανοῦσαν.

στροφὴ β'.

Αν.1 Οἴμοι, γελῶμαι. τί με πρὸς
2 θεῶν πατρῴων 855
3 οὐκ οἰχομέναν ὑβρίζεις,
4 ἀλλ' ἐπίφαντον;
5 ὦ πόλις, ὦ πόλεως
6 πολυκτήμονες ἄνδρες·
7 ἰὼ Διρκαῖαι κρῆναι, 860
8 Θήβας τ' εὐαρμάτου ἄλσος· ἔμπας
9 ξυμμάρτυρας ὔμμ' ἐπικτῶμαι,
10 οἵα φίλων ἄκλαυτος, οἵοις νόμοις
11 πρὸς ἕργμα τυμβόχωστον ἔρ-
12 χομαι τάφου ποταινίου. 865
13 ἰὼ δύστανος,
14 οὔτ' ἐν βροτοῖς οὔτ' ἐν νεκροῖσιν
15 μέτοικος, οὐ ζῶσιν, οὐ θανοῦσιν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους,
ὑψηλὸν ἐς Δίκας βάθρον 870
προσέπεσες, ὦ τέκνον, πολύ·
πατρῷον δ' ἐκτίνεις τιν' ἆθλον.

ἀντιστροφὴ β'.

Αν.1 Ἔψαυσας ἀλγεινοτάτας
2 ἐμοὶ μερίμνας,
3 πατρὸς τριπόλιστον οἶκτον, 875
4 τοῦ τε πρόπαντος
5 ἁμετέρου πότμου
6 κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν.
7 ἰὼ ματρῷαι λέκτρων
8 ἆται, κοιμήματ' αὐτογέννητ' 880
9 ἐμῷ πατρὶ δυσμόρου ματρός,
10 οἵων ἐγώ ποθ' ἁ ταλαίφρων ἔφυν·
11 πρὸς οὓς ἀραῖος ἄγαμος ἅ-
12 δ' ἐγὼ μέτοικος ἔρχομαι.
13 ἰὼ δυσπότμων 885
14 κασίγνητε γάμων κυρήσας,
15 θανὼν ἔτ' οὖσαν κατήναρές με.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Σέβειν μὲν, εὐσέβειά τις·
κράτος δ', ὅτῳ κράτος μέλει,
παραβατὸν οὐδαμᾷ πέλει· 890
σὲ δ' αὐτόγνωτος ὤλεσ' ὀργά.

Ἄκλαυτος.

φύσημα σ᾽.

Αν. Ἄκλαυτος, ἄφιλος, ἀνυμέναιος
ταλαίφρων ἄγομαι
τάνδ᾽ ἑτοίμαν ὁδόν.
μοι τόδε λαμπάδος ἱερὸν ὄμμα 895
θέμις ὁρᾶν ταλαίνᾳ.
τὸν δ᾽ ἐμὸν πότμον ἀδάκρυτον
οὐδεὶς φίλων στενάζει.

ΙΑΜΒΟΙ.

Κρ. Ἆρ᾽ ἴστ᾽, ἀοιδὰς καὶ γόους πρὸ τοῦ θανεῖν
ὡς οὐδ᾽ ἂν εἷς παύσαιτ᾽ ἄν, εἰ χρείη λέγειν; 1000
οὐκ ἄξεθ᾽ ὡς τάχιστα; καὶ κατηρεφεῖ
τύμβῳ περιπτύξαντες, ὡς εἴρηκ᾽ ἐγώ,
ἄφετε μόνην ἔρημον, εἴτε χρὴ θανεῖν,
εἴτ᾽ ἐν τοιαύτῃ ζῶσα τυμβεύειν στέγῃ·
ἡμεῖς γὰρ ἁγνοὶ τοὐπὶ τήνδε τὴν κόρην· 1005
μετοικίας δ᾽ οὖν τῆς ἄνω στερήσεται.

Αν. Ὦ τύμβος, ὦ νυμφεῖον, ὦ κατασκαφὴς
οἴκησις αἰείφρουρος, οἷ πορεύομαι
πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς, ὧν ἀριθμὸν ἐν νεκροῖς
πλεῖστον δέδεκται Φερσέφασσ᾽ ὀλωλότων· 1010
ὧν λοισθία 'γὼ καὶ κάκιστα δὴ μακρῷ
κάτειμι, πρίν μοι μοῖραν ἐξήκειν βίου.
ἐλθοῦσα μέντοι κάρτ᾽ ἐν ἐλπίσιν τρέφω
φίλη μὲν ἥξειν πατρί, προσφιλὴς δὲ σοί,
μῆτερ, φίλη δὲ σοί, κασίγνητον κάρα. 1015
ἐπεὶ θανόντας αὐτόχειρ ὑμᾶς ἐγὼ
ἔλουσα κἀκόσμησα κἀπιτυμβίους
χοὰς ἔδωκα· νῦν δέ, Πολύνεικες, τὸ σὸν
δέμας περιστέλλουσα, τοιάδ᾽ ἄρνυμαι.
καίτοι σ᾽ ἐγὼ 'τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ. 1020
οὐ γάρ ποτ᾽ οὔτ᾽ ἂν εἰ τέκνων μήτηρ ἔφυν,
οὔτ᾽ εἰ πόσις μοι κατθανὼν ἐτήκετο,
βίᾳ πολιτῶν τόνδ᾽ ἂν ἠρόμην πόνον.
τίνος νόμου δὴ ταῦτα πρὸς χάριν λέγω;
πόσις μὲν ἄν μοι κατθανόντος ἄλλος ἦν,
καὶ παῖς ἀπ᾽ ἄλλου φωτός, εἰ τοῦδ᾽ ἤμπλακον,
μητρὸς δ᾽ ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν,
οὐκ ἔστ᾽ ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ.
τοιῷδε μέντοι σ᾽ ἐκπροτιμήσασ᾽ ἐγὼ
νόμῳ Κρέοντι ταῦτ᾽ ἔδοξ᾽ ἁμαρτάνειν, 1030
καὶ δεινὰ τολμᾶν, ὦ κασίγνητον κάρα.
καὶ νῦν ἄγει με διὰ χερῶν οὕτω λαβὼν,
ἄλεκτρον, ἀνυμέναιον, οὔτε του γάμου
μέρος λαχοῦσαν, οὔτε παιδείου τροφῆς,
ἀλλ᾽ ὧδ᾽ ἔρημος πρὸς φίλων ἡ δύσμορος, 1035
ζῶσ᾽ εἰς θανόντων ἔρχομαι κατασκαφάς.
ποίαν παρεξελθοῦσα δαιμόνων δίκην;
τί χρή με τὴν δύστηνον εἰς θεοὺς ἔτι
βλέπειν; τίν᾽ αὐδᾶν ξυμμάχων; ἐπεί γε δὴ
τὴν δυσσέβειαν εὐσεβοῦσ᾽ ἐκτησάμην. 1040
ἀλλ᾽ εἰ μὲν οὖν τάδ᾽ ἐστὶν ἐν θεοῖς καλά,
παθόντες ἂν ξυγγνοῖμεν ἡμαρτηκότες·
εἰ δ᾽ οἵδ᾽ ἁμαρτάνουσι, μὴ πλείω κακὰ
πάθοιεν ἢ καὶ δρῶσιν ἐκδίκως ἐμέ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἔτι τῶν αὐτῶν ἀνέμων αὑταὶ 1045
ψυχῆς ῥιπαὶ τήνδε γ᾽ ἔχουσιν.

Κρ. Τοιγὰρ τούτων τοῖσιν ἄγουσιν
κλαύμαθ᾽ ὑπάρξει βραδυτῆτος ὕπερ.

Αν. Οἴμοι, θανάτου τοῦτ᾽ ἐγγυτάτω
τοὔπος ἀφῖκται. 1050

Κρ. Θαρσεῖν οὐδὲν παραμυθοῦμαι
μὴ οὐ τάδε ταύτῃ κατακυροῦσθαι.

Αν. Ὦ γῆς Θήβης ἄστυ πατρῷον,
καὶ θεοὶ προγενεῖς.
ἄγομαι δὴ 'γὼ, κοὐκέτι μέλλω. 1055
λεύσσετε Θήβης οἱ κοιρανίδαι,

Systema 1.

Ant. *Indeplorata, sine amicis, innupta,*
Misera abducor,
Hanc paratam viam.
Non amplius mihi fas est
Solis sacrum oculum videre.
Et meam mortem
Nullus amicus gemit.

IAMBI.

Cre. *Sed scitis, quòd querelarum & luctuum ante mortem*
Nemo finem faciat, si liceat.
Non ducetis quàm celerrimè, & tecto
Sepulchro includentes, ut dixi,
Solam relinquetis, sive moriatur,
Sive vivens in illo specu maneat:
Nos enim impolluti sumus, quod ad hanc attinet,
Sed nostra conversatione privabitur.

Ant. *O sepulchrum! ô thalame! ô effossa*
Habitatio perpetua! quò vado,
Ad meos, quorum numerum inter mortuos
Maximum recepit Proserpina,
Quorum postrema ego & miserrima
Descendo ante fatale tempus.
Veniens autem, spero
Me charam patri & matri venturam esse,
Et tibi charam frater,
Postquam mortuos ego mea manu laui,
Ornaui, & sepulchrales inferias dedi.
Nunc Polynices tuum corpus curans,
Talem mercedem repeto.
At te honore affeci, apud eos qui rectè iudicant.
Non si mater essem,
Non si maritus mihi mortuus esset,
Contra publicum edictum hoc periculum suscepissem.
Hac cuius legis causa dico?
Marito mortuo alius esset:
Et alius gnatus, si hunc amitterem.
Sed matre & patre sepultis,
Non potest iterum nasci frater:
Ideo te praeferens contra Creontem feci,
Et sana ausa sum ô frater!
Nunc verò ducit me manibus innuptam,
Expertem nuptiarum & liberorum,
Sed hinc deserta ab amicis
Viua in mortuorum sepulchra venio.
Quod ius Deorum violans?
Quid misera aspiciam Deos?
Qua innocem auxilia?
Cum propter pium factum impietatis rea sim.
Sed si haec placent Diis,
Si quid peccaui, ipsa veniam, dedero quòd afficior supplicio.
Sin autem isti peccant, tantundem
Mali patiantur: quantum mihi iniustè inferunt.

Anapaesti.

Cho. *Adhuc eorundem ventorum*
Impetus, iidem animi hanc habent.

Cre. *Ergo ductores plorabunt*
Propter tarditatem.

Ant. *Hei de morte iam*
Sententia dicta est.

Cre. *Non consolor te vt speres,*
Haec non fore rata.

Ant. *O Thebae vrbs patria!*
Et Dii patrii!
Ducor, & non ero amplius.
Videte Thebarum Principes,

Reginam solam reliquam,
Qualia patior,
Propterea, quòd piè feci.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. *Sustinuit & Danaës corpus*
Mutare lumen, in ferreis
Vinculis occultata,
In sepulchrali Thalamo vincta est.
Et nobilis erat,
Et Iouis custodiebat
Aureum germen,
Sed fatalis potentia potens est,
Nec eam imber aut Mars,
Nec turris, nec stridente,
Celeres naues effugerunt.

Antistrophe 1.

Vinctus est iracundus filius Dryantis
Thracum Rex, propter conuicia,
A Baccho affixus scopulo.
Sic furorem suum amittit,
Et florentem animum,
Agnoscit se per furorem attigisse Deum,
Conuiciatrice lingua.
Prohibuit enim afflatas
Mulieres, & Bacchi ignem,
Et irritauit musas.

Strophe 2.

Ad Cyanea saxa
Gemini maris
Litus Bosphori,
Et Thracius sinus est Salmydessus,
Ibi vicinus Mars duobus Phinei filiis
Vidit execrandum vulnus
Factum, propter sæuam coniugem,
Cæcum in miseris orbibus oculorum,
Laceratum hastis à cruentis manibus
Et radiis textoriis.

Antistrophe 2.

Tabefacti autem miseri
Miseram cladem
Deplorabant matris,
Infœlices fato geniti.
Hæc semen nobilium
Fuit Erechthidarum.
Et longinquis in antris
Nutrita est inter patrias procellas
Boreæ filia equestri celeritate, in celso saxo,
Deorum filia, verùm hanc etiam fata
Diuina vicerunt.

IAMBI.

Tir. *Thebani Principes, venimus communem via*
Duo videntes per vnum: cæcis enim
Iter cum duce est.
Cre. *Quid noui est?*
Tir. *Dicam, tu modò vati obtemperes.*
Cre. *Num hactenus discessi à tuis monitis?*
Tir. *Ergo fœliciter regis vrbem.*
Cre. *Agnosco me affectum esse beneficiis.*
Tir. *Sapias ergo nunc in ipso discrimine.*
Cre. *Quid est? quàm ego horreo tua dicta.*
Tir. *Scies artis meæ signa audiens.*
Nam in veterem sedem augurij
Sedens, vbi erat mihi augurij
Ignotam audio auium vocem,
Malo impetu clangentium,

τὴν βασιλειδᾶν μούνην λοιπὴν,
οἷα πρὸς οἵων ἀνδρῶν πάσχω,
τὴν εὐσεβίαν σεβίσασα.—

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α.

Χο. 1 Ἔτλα καὶ Δανάας οὐράνιον φῶς 1060
2 ἀλλάξαι δέμας ἐν χαλκοδέτοις
3 αὐλαῖς· κρυπτομένα δ' ἐν
4 τυμβήρει θαλάμῳ κατεζεύχθη.
5 καίτοι γενεᾷ τίμιος ὦ παῖ, παῖ,
6 καὶ Ζηνὸς ταμιεύ- 1065
7 εσκε γονὰς χρυσορρύτους.
8 ἀλλ' ἁ μοιριδία τις δύνασις, δεινά·
9 οὔτ' ἄν νιν ὄλβος, οὔτ' ἄρης,
10 οὐ πύργος, οὐχ' ἁλίκτυποι
11 κελαιναὶ νᾶες ἐκφύγοιεν.— 1070

ἀντιστροφὴ α.

1 ζεύχθη δ' ὀξύχολος παῖς ὁ Δρύαντος,
2 Ἠδωνῶν βασιλεὺς, κερτομίοις
3 ὀργαῖς ἐκ Διονύσου,
4 πετρώδει κατάφαρκτος ἐν δεσμῷ.
5 οὕτω μανίας δεινὸν ἀποστάζει 1075
6 ἀνθηρόν τε μένος. κεῖ-
7 νος ἐπέγνω μανίαις
8 ψαύων τὸν θεὸν ἐν κερτομίοις γλώσσαις.
9 παύεσκε μὲν γὰρ ἐνθέους
10 γυναῖκας, εὔιόν τε πῦρ, 1080
11 φιλαύλους τ' ἠρέθιζε μούσας.—

στροφὴ β.

1 παρὰ δὲ κυανέων πετρῶν
2 διδύμας ἁλὸς ἀκταὶ Βοσπόριαι,
3 ἰδ' ὁ Θρῃκῶν σαλμυδησσὸς,
4 ἵν' ἀγχίπολις ἄρης, 1085
5 δισσοῖσι φινεΐδαις
6 εἶδεν ἀρατὸν ἕλκος
7 τυφλωθὲν ἐξ ἀγρίας δάμαρτος,
8 ἀλαὸν ἀλαστόροισιν ὀμμάτων
9 κύκλοις ἀραχθὲν ἐκ ἐγχέων, 1090
10 ὑφ' αἱματηραῖς χερσί-
11 τε καὶ κερκίδων ἀκμαῖς.—

ἀντιστροφὴ β.

1 κατὰ δὲ τακόμενοι μέλεοι
2 μελέαν πάθαν κλαῖον ματρὸς, ἔχον-
3 τες ἀνύμφευτον γονάν. ἁ 1095
4 δὲ, σπέρμα ἀρχαιογόνων
5 ἄντασ' ἐρεχθειδᾶν,
6 τηλεπόροις δ' ἐν ἄντροις
7 τράφη θυέλλαισιν ἐν πατρῴαις
8 βορεὰς ἅμιππος, ὀρθόποδος 1100
9 ὑπὲρ πάγου θεῶν ὦ παῖς.
10 ἀλλὰ κἀπ' ἐκείνᾳ μοῖραι
11 μακραίωνες ἔσχον παῖ.—

ΙΑΜΒΟΙ.

Τει. Θήβης ἄνακτες ἥκομεν κοινὴν ὁδὸν
δύ' ἐξ ἑνὸς βλέποντε. τοῖς τυφλοῖσι γὰρ 1105
αὕτη κέλευθος ἐκ προηγητοῦ πέλει.—
Κρ. Τί δ' ἔστιν ὦ γεραιὲ Τειρεσία νέον;
Τει. Ἐγὼ διδάξω. καὶ σὺ τῷ μάντει πιθοῦ.
Κρ. Οὔκουν πάρος γε σῆς ἀπεστάτουν φρενός.
Τει. Τοιγὰρ δι' ὀρθῆς τήνδε ναυκληρεῖς πόλιν. 1110
Κρ. Ἔχω πεπονθὼς μαρτυρεῖν ὀνήσιμα.
Τει. Φρόνει βεβὼς αὖ νῦν ἐπὶ ξυροῦ τύχης.
Κρ. Τί δ' ἔστιν; ὡς ἐγὼ τὸ σὸν φρίσσω στόμα.
Τει. Γνώσει, τέχνης σημεῖα τῆς ἐμῆς κλύων.
εἰς γὰρ παλαιὸν θᾶκον ὀρνιθοσκόπον
ἵζων, ἵν' ἦν μοι παντὸς οἰωνοῦ λιμὴν, 1115
ἀγνῶτ' ἀκούω φθόγγον ὀρνίθων κακῷ
κλάζοντας οἴστρῳ καὶ βεβαρβαρωμένῳ,

καὶ σπῶντας ἐν χηλαῖσιν ἀλλήλους φοναῖς
ἔγνων· πτερῶν γὰρ ῥοῖβδος οὐκ ἄσημος ἦν. 1120
εὐθὺς δὲ δείσας ἐμπύρων ἐγευόμην
βωμοῖσι παμφλέκτοισιν· ἐκ δὲ θυμάτων
Ἥφαιστος οὐκ ἔλαμπεν, ἀλλ' ἐπὶ σποδῷ
μυδῶσα κηκὶς μηρίων ἐτήκετο,
κἄτυφε, κἀνέπτυε, καὶ μετάρσιοι 1125
χολαὶ διεσπείροντο, καὶ καταρρυεῖς
μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς.
τοιαῦτα παιδὸς τοῦδ' ἐμάνθανον πάρα,
φθίνοντ' ἀσήμων ὀργίων μαντεύματα·
ἐμοὶ γὰρ οὗτος ἡγεμών, ἄλλοις δ' ἐγώ. 1130
καὶ ταῦτα τῆς σῆς ἐκ φρενὸς νοσεῖ πόλις.
βωμοὶ γὰρ ἡμῖν, ἐσχάραι τε παντελεῖς,
πλήρεις ὑπ' οἰωνῶν τε καὶ κυνῶν βορᾶς,
τοῦ δυσμόρου πεπτῶτος Οἰδίπου γόνου.
κᾆτ' οὐ δέχονται θυστάδας λιτὰς ἔτι 1135
θεοὶ παρ' ἡμῶν, οὐδὲ μηρίων φλόγα,
οὐδ' ὄρνις εὐσήμους ἀπορροιβδεῖ βοάς,
ἀνδροφθόρου βεβρῶτες αἵματος λίπος.
ταῦτ' οὖν τέκνον φρόνησον. ἀνθρώποισι γὰρ
τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τοὐξαμαρτάνειν· 1140
ἐπεὶ δ' ἁμάρτῃ, κεῖνος οὐκέτ' ἔστ' ἀνὴρ
ἄβουλος οὐδ' ἄνολβος, ὅστις ἐς κακὸν
πεσὼν ἀκεῖται, μηδ' ἀκίνητος πέλει.
αὐθαδία τοι σκαιότητ' ὀφλισκάνει.
ἀλλ' εἶκε τῷ θανόντι, μηδ' ὀλωλότα 1145
κέντει. τίς ἀλκὴ τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν;
εὖ σοι φρονήσας, εὖ λέγω· τὸ μανθάνειν
δ' ἥδιστον εὖ λέγοντος, εἰ κέρδος λέγει.

Κρ. Ὦ πρέσβυ, πάντες ὥστε τοξόται σκοποῦ
τοξεύετ' ἀνδρὸς τοῦδε, κοὐδὲ μαντικῆς 1150
ἄπρακτος ὑμῖν εἰμι, τῶν δ' ὑπαὶ γένους
ἐξημπόλημαι κἀμπεφόρτισμαι πάλαι.
κερδαίνετ', ἐμπολᾶτε τἀπὸ Σάρδεων
ἤλεκτρον, εἰ βούλεσθε, καὶ τὸν Ἰνδικὸν
χρυσόν· τάφῳ δ' ἐκεῖνον οὐχὶ κρύψετε. 1155
οὐδ' εἰ θέλουσ' οἱ Ζηνὸς αἰετοὶ βορὰν
φέρειν νιν ἁρπάζοντες ἐς Διὸς θρόνους,
οὐδ' ὣς μίασμα τοῦτο μὴ τρέσας ἐγὼ
θάπτειν παρήσω κεῖνον· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
θεοὺς μιαίνειν οὔτις ἀνθρώπων σθένει. 1160
πίπτουσι δ', ὦ γεραιὲ Τειρεσία, βροτῶν
χ' οἱ πολλὰ δεινοί, πτώματ' αἴσχρ', ὅταν λόγους
αἰσχροὺς καλῶς λέγωσι τοῦ κέρδους χάριν.

Τει. Φεῦ. ἆρ' οἶδεν ἀνθρώπων τις; ἆρα φράζεται;
Κρ. Τί χρῆμα; ποῖον τοῦτο πάγκοινον λέγεις; 1165
Τει. Ὅσῳ κράτιστον κτημάτων εὐβουλία;
Κρ. Ὅσῳπερ, οἶμαι, μὴ φρονεῖν, πλείστη βλάβη.
Τει. Ταύτης σὺ μέντοι τῆς νόσου πλήρης ἔφυς.
Κρ. Οὐ βούλομαι τὸν μάντιν ἀντειπεῖν κακῶς.
Τει. Καὶ μὴν λέγεις, ψευδῆ με θεσπίζειν λέγων. 1170
Κρ. Τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν φιλάργυρον γένος.
Τει. Τὸ δ' ἐκ τυράννων αἰσχροκέρδειαν φιλεῖ.
Κρ. Ἆρ' οἶσθα ταγοὺς ὄντας, ἃν λέγῃς λέγων;
Τει. Οἶδ'· ἐξ ἐμοῦ γὰρ τήνδ' ἔχεις σώσας πόλιν.
Κρ. Σοφὸς σὺ μάντις, ἀλλὰ τἀδικεῖν φιλῶν. 1175
Τει. Ὄρσεις με τἀκίνητα διὰ φρενῶν φράσαι.
Κρ. Κίνει, μόνον δὲ μὴ 'πὶ κέρδεσιν λέγων.
Τει. Οὕτω γὰρ ἤδη καὶ δοκῶ τὸ σὸν μέρος.
Κρ. Ὡς μὴ 'μπολήσων ἴσθι τὴν ἐμὴν φρένα.
Τει. Ἀλλ' εὖ γέ τοι κάτισθι μὴ πολλοὺς ἔτι 1180
τροχοὺς ἁμιλλητῆρας ἡλίου τελῶν,
ἐν οἷσι τῶν σῶν αὐτὸς ἐκ σπλάγχνων ἕνα
νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν ἀντιδοὺς ἔσῃ,
ἀνθ' ὧν ἔχεις μὲν τῶν ἄνω βαλὼν κάτω,
ψυχήν τ' ἀτίμως ἐν τάφῳ κατῴκισας· 1185
ἔχεις δὲ τῶν κάτωθεν ἐνθάδ' αὖ θεῶν
ἄμοιρον, ἀκτέριστον, ἀνόσιον νέκυν.
ὧν οὔτε σοὶ μέτεστιν, οὔτε τοῖς ἄνω

Et lacerantes se mutuò unguibus.
Agnoui, nam strepitus alarum non erat sine signo.
Statim verò metuens sacrificia tentaui.
In aris flammantibus ex hostiis
Ignis non fulsit, sed in cinere
Fumabat, expuebat, & lentata
Exta dissipantur, & corrupta
Femora iacebant extra tectum adipem.
Hæc à puero audiui
Irrita esse sacrificij signa.
Nam hic mihi monitor est, aliis ego.
Propter te vrbs male habet.
Aræ enim & foci sunt
Pleni cadaueribus volucrum & canum,
Post interitum filiorum OEdipi:
Et deinde non recipiunt sacrificij preces
Dij à nobis, neque femorum flammam.
Neque aues sonant faustas voces,
Postquam comederunt cadauerum pinguedinem.
Hæc cogita: nam hominibus
Omnibus commune est peccare.
Postquam autem peccauit aliquis,
Non est stultus aut infælix, qui
Remedium quærit, & non manet pertinax.
Nam pertinacia stulta & infœlix est.
Sed cede mortuo, ne extinctum
Pungito: qualis fortitudo est in mortuum sæuire?
Bene tibi volens suadeo:
Prodest autem audire bene monentem.

Cre. *O senex! omnes velut ad scopum*
Iaculamini contra hunc virum, & vates
Etiam mihi negotium facit, propter hanc familiam.
Venditus & exportatus sum.
Lucramini, precium accipite, Sardense electrum
Si vultis & Indicum aurum,
Tamen hunc non sepelietis,
Nec si aquilæ cadauer ferant
Rapientes ad Iouis sedem:
Ne illud quidem piaculum timens
Sepeliri hunc permitterem. Bene scio
Deos polius ab hominibus non posse.
Cadunt autem multi ô senex
Quanquam præstantes viri, turpiter,
Cum turpis lucri causa dicunt turpia.

Tir. *Num scit quispiam, aut cogitat hoc?*
Cre. *Quidnam rem notam omnibus dicis?*
Tir. *Quanto præstantius est sapere?*
Cre. *Quanto plus mali est desipere?*
Tir. *Hic tuus est morbus.*
Cre. *Nolo recriminari vatem.*
Tir. *Atqui dicis me falsa vaticinari.*
Cre. *Vates omnes captant pecuniam.*
Tir. *Imò tyranni amant turpia lucra.*
Cre. *An scis, quæ dicis, te dicere contra Principem?*
Tir. *Scio, per me regis hanc vrbem.*
Cre. *Sapiens vates es, sed soles iniquè agere.*
Tir. *Iubebis me, vt dicam oracula.*
Cre. *Moue, modò ne lucri causa.*
Tir. *Sic tibi videbor sanè, quod ad te attinet.*
Cre. *Scito te non lucraturum esse meum animum.*
Tir. *Scito non multos*
Circulos solis confici,
In quibus vnum ex tuis
Mortuum dabis pro cadaueribus,
Pro quibus viuam ignominiosè
In sepulchrum inclusisti.
Aliud verò habes cadauer
Diuinorum expers sine funere profanatum.

Quodcunque tibi licet, nec superi probant.
Sed tu violenter ista facis.
Horum vindices postea
Punituræ latent furiæ,
Vt te capiant in iisdem malis,
Hæc vide an corruptus pecunia
Dicam: erunt enim breui
Domi tuæ luctus,
Et hostiles vrbes turbabuntur,
Ex quibus cadauera canes polluerunt,
Aut feræ aut volucres, ferentes
Polluta busta in aras vrbis.
Hæc contra te velut iaculator
Emisi cum indignatione iacula
Valida, quorum vim non euitabis.
Puer abduc nos domum,
Vt iram iste in iuniores emittat,
Et norit linguam erudire, vt sit modestior,
Et mentem vt sit melior, quàm nunc est,

Cho. *Vates abiit.*
Scimus autem donec
Canos ego ex nigris capillos habeo,
Nunquam eum mentitum esse.

Cre. *Scio ipse, & sum consternatus,*
Difficile est cedere: si autem resisto,
Damno affici in periculo præsto est.

Cho. *Prudentia opus est.*

Cre. *Quid faciendum est dic, ego obtemperabo,*

Cho. *Puellam ex subterraneo specu*
Dimitte, & alterum cadauer sepelito.

Cre. *Hoccine approbas, & iubes cedere?*

Cho. *Quam celerrime,*
Opprimunt enim pœna celeriter malos.

Cre. *Heu, vix muto animum, vt faciam.*
At non possum pugnare cum necessitate.

Cho. *Fac ista, nec manda aliis.*

Cre. *Sic statim vado: ministri*
Qui adsunt & absunt, secures
Propere capientes eant in altum locum.
Ego autem postquam mea mens conuersa est,
Ipse ligaui, & soluam ipse.
Metuo enim ne sit melius
Vsitatis legibus parere.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Cho. *Bacche Cadmeæ*
Puellæ decus,
Et Iouis tonantis genus,
Inclytam qui regis
Italiam, & curas
Eleusina communem
In sinu Cereris,
O Bacche, qui Baccharum metropolin Theben
Incolis ad flumen Ismenen,
Apud satos Dracone.

Antistrophe 1.

Te supra bicipitem petram
Fulgens videt fumus,
Vbi Corycia
Nymphæ ambulant,
Et Castalius fons,
Et Nyssæorum montium
Hederacei tumuli, & virides colles
Vitiferi deducunt te,
Sonantibus Hymnis,
Thebanæ vrbis præsidem,

θεοῖσιν, ὡς ἐκ σοῦ βιάζονται τάδε.
τούτων σε λωβητῆρες ὑστεροφθόροι 1190
λοχῶσιν ᾅδου καὶ θεῶν ἐριννύες,
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοῖσδε ληφθῆναι κακοῖς.
καὶ ταῦτ' ἄθρησον εἰ κατηργυρωμένος
λέγω. φανεῖ γὰρ οὐ μακροῦ χρόνου τριβὴ
ἀνδρῶν, γυναικῶν σοῖς δόμοις κωκύματα. 1195
ἐχθραὶ δὲ πᾶσαι συνταράσσονται πόλεις,
ὅσων σπαράγματ' ἢ κύνες καθήγνισαν,
ἢ θῆρες, ἤ τις πτηνὸς οἰωνὸς, φέρων
ἀνόσιον ὀσμὴν ἑστιοῦχον ἐς πόλιν.
τοιαῦτά σου (λυπεῖς γάρ) ὥστε τοξότης 1200
ἀφῆκα θυμοῦ καρδίας τοξεύματα
βέβαια, τῶν σὺ θάλπος οὐχ ὑπεκδραμεῖ.
ὦ παῖ, σὺ δ' ἡμᾶς ἄπαγε πρὸς δόμους, ἵνα
τὸν θυμὸν οὗτος ἐς νεωτέρους ἀφῇ,
καὶ γνῷ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν, 1205
τὸν νοῦν τ' ἀμείνω τῶν φρενῶν ἢ νῦν φέρει.

Χο. Ἀνὴρ, ἄναξ, βέβηκε δεινὰ θεσπίσας.
ἐπιστάμεσθα δ' ἐξ ὅτου λευκὴν ἐγὼ
τήνδ' ἐκ μελαίνης ἀμφιβάλλομαι τρίχα,
μή πώποτ' αὐτὸν ψεῦδος ἐς πόλιν λακεῖν. 1210

Κρ. Ἔγνωκα καὐτὸς, καὶ ταράσσομαι φρένας.
τό τ' εἰκαθεῖν γὰρ δεινόν· ἀντιστάντα δὲ
ἄτῃ πατάξαι θυμὸν, ἐν δεινῷ πάρα.

Χο. Εὐβουλίας δεῖ παῖ Μενοικέως χρεών.

Κρ. Τί δῆτα χρὴ δρᾶν; φράζε· πείσομαι δ' ἐγώ. 1215

Χο. Ἐλθὼν, κόρην μὲν ἐκ κατώρυχος στέγης
ἄνες, κτίσον δὲ τῷ προκειμένῳ τάφον.

Κρ. Καὶ ταῦτ' ἐπαινεῖς, καὶ δοκεῖ παρεικαθεῖν;

Χο. Ὅσον γ' ἄναξ τάχιστα. συντέμνουσι γὰρ
θεῶν ποδώκεις τοὺς κακόφρονας βλάβαι. 1220

Κρ. Οἴμοι, μόλις μὲν, καρδίας δ' ἐξίσταμαι
τὸ δρᾶν. ἀνάγκῃ δ' οὐχὶ δυσμαχητέον.

Χο. Δρᾶ νῦν τάδ' ἐλθὼν, μηδ' ἐπ' ἄλλοισιν τρέπε.

Κρ. Ὧδ' ὡς ἔχω στείχοιμ' ἄν. ἴτ' ἴτ' ὀπάονες,
οἵ τ' ὄντες, οἵ τ' ἀπόντες, ἀξίνας χεροῖν 1225
ὁρμᾶσθ' ἑλόντες εἰς ἐπόψιον τόπον.
ἐγὼ δ' ἐπειδὴ δόξα τῇδ' ἐπεστράφη,
αὐτός τ' ἔδησα, καὶ παρὼν ἐκλύσομαι.
δέδοικα γὰρ μὴ τοὺς καθεστῶτας νόμους
ἄριστον ᾖ σώζοντα τὸν βίον τελεῖν. 1230

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

στροφὴ α'.

Πολυώνυμε, Καδμείας
Χο. νύμφας ἄγαλμα, καὶ Διὸς
2 βαρυβρεμέτα γένος,
3 κλυτὰν ὃς ἀμφέπεις
4 Ἰταλίαν, μέδεις δὲ παγ- 1235
5 κοίνοις Ἐλευσινίας
6 Δηοῦς ἐν κόλποις,
7 Βακχεῦ Βακχᾶν
8 μητρόπολιν Θήβαν ναίων,
9 παρ' ὑγρὸν Ἰσμηνοῦ 1240
10 ῥεῖθρον, ἀγρί-
11 ου τ' ἐπὶ σπορᾷ δράκοντος.

ἀντιστροφὴ α'.

1 σὲ δ' ὑπὲρ διλόφου πέτρας
2 στέροψ ὄπωπε λιγνὺς, ἔν-
3 θα Κωρύκιαι νύμφαι 1245
4 στείχουσι Βακχίδες,
5 Κασταλίας τε νᾶμα, καὶ
6 σε Νυσαίων ὀρέων
7 κισσήρεις ὄχθαι,
8 χλωρά τ' ἀκτὰ 1250
9 καὶ πολυστάφυλος πέμπει
10 ἀβρότων ἐπέων εὐ-
11 αζόντων Θηβαίας
12 ἐπισκοποῦντ' ἀγυιάς.

στροφὴ ε'.

1 τὰν ἐκ πασᾶν τιμᾷς
2 ὑπερτάταν πόλεων, 1255
3 ματρὶ σὺν κεραυνίᾳ.
4 καὶ νῦν ὡς βιαίας
5 ἔχεται πάνδαμος πόλις
6 ἐπὶ νόσου, μολεῖν 1260
7 καθαρσίῳ ποδὶ παρ-
8 νασίαν ὑπὲρ κλιτύν,
9 ἢ στονόεντα πορθμόν —

ἀντιστροφὴ ε'.

1 ὦ πῦρ πνεόντων ἄστρων
2 χοραγὲ καὶ νυχίων 1265
3 φθεγμάτων ἐπίσκοπε,
4 παῖ Διὸς γένεθλον,
5 προφάνηθι ξὺν ναξίαις
6 ταῖς θυίαισι περιπόλοις,
7 αἵ σε μαινόμεναι 1270
8 πάννυχοι χορεύουσι
9 τὸν ταμίαν ἴακχον. —

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἀγ. Κάδμου πάροικοι καὶ δόμων ἀμφίονος,
οὐκ ἔσθ' ὁποῖον στάντ' ἂν ἀνθρώπου βίον
οὔτ' αἰνέσαιμ' ἂν οὔτε μεμψαίμην ποτέ. 1275
τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει
τὸν εὐτυχοῦντα τόν τε δυστυχοῦντ' ἀεί.
καὶ μάντις οὐδεὶς τῶν καθεστώτων βροτοῖς.
κρέων γὰρ ἦν ζηλωτός, ὡς ἐμοί ποτε,
σώσας μὲν ἐχθρῶν τήνδε καδμείαν χθόνα, 1280
λαβών τε χώρας παντελῆ μοναρχίαν,
εὔθυνε θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ·
καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα. τὰς γὰρ ἡδονὰς
ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ
ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν. 1285
πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα,
καὶ ζῆ τύραννον σχῆμ' ἔχων· ἐὰν δ' ἀπῇ
τούτων τὸ χαίρειν, τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς
οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν —

Χο. Τί δ' αὖ τόδ' ἄχθος βασιλέων ἥκεις φέρων; 1290

Ἀγ. Τεθνᾶσιν· οἱ δὲ ζῶντες, αἴτιοι θανεῖν.

Χο. Καὶ τίς φονεύει; τίς δ' ὁ κείμενος; λέγε.

Ἀγ. Αἵμων ὄλωλεν· αὐτόχειρ δ' αἱμάσσεται.

Χο. Πότερα πατρῴας ἢ πρὸς οἰκείας χερός;

Ἀγ. Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ, πατρὶ μηνίσας φόνου. 1295

Χο. Ὦ μάντι τοὔπος ὡς ἄρ' ὀρθὸν ἤνυσας.

Ἀγ. Ὡς ὧδ' ἐχόντων, τἄλλα βουλεύειν πάρα.

Χο. Καὶ μὴν ὁρῶ τάλαιναν Εὐρυδίκην ὁμοῦ
δάμαρτα τὴν Κρέοντος· ἐκ δὲ δωμάτων
ἤτοι κλύουσα παιδός, ἢ τύχῃ περᾷ. — 1300

Εὐ. Ὦ πάντες ἀστοί, τῶν λόγων γ' ἐπῃσθόμην
πρὸς ἔξοδον στείχουσα, παλλάδος θεᾶς,
ὅπως ἱκοίμην εὐγμάτων προσήγορος.
καὶ τυγχάνω γε κλῇθρ' ἀνασπαστοῦ πύλης
χαλῶσα, καί με φθόγγος οἰκείου κακοῦ 1305
βάλλει δι' ὤτων· ὑπτία δὲ κλίνομαι
δείσασα πρὸς δμωαῖσι, κἀποπλήσσομαι.
ἀλλ' ὅστις ἦν ὁ μῦθος, αὖθις εἴπατε.
κακῶν γὰρ οὐκ ἄπειρος οὖσ' ἀκούσομαι —

Ἀγ. Ἐγὼ φίλη δέσποινα, καὶ παρὼν ἐρῶ, 1310
κοὐδὲν παρήσω τῆς ἀληθείας ἔπος.
τί γάρ σε μαλθάσσοιμ' ἂν ὧν ἐς ὕστερον
ψεῦσται φανούμεθ'; ὀρθὸν ἡ ἀλήθει' ἀεί.
ἐγὼ δὲ σῷ ποδαγὸς ἑσπόμην πόσει
πεδίον ἐπ' ἄκρον, ἔνθ' ἔκειτο νηλεὲς 1315
κυνοσπάρακτον σῶμα πολυνείκους ἔτι.
καὶ τὸν μὲν, αἰτήσαντες ἐνοδίαν θεὸν
πλούτωνά τ' ὀργὰς εὐμενεῖς κατασχεθεῖν,
λούσαντες ἁγνὸν λουτρὸν νεοσπάσιν

Strophe 2.

Quam præ omnibus
Vrbibus honoras
Cum matre tua, quæ fulmine icta est:
Et nunc violento
Tota urbs morbo laborat.
Adesto salutari pede
Super Parnaßi rupem,
Aut super sonans littus.

Antistrophe 2.

O ignicomarum
Dux stellarum,
Et nocturnarum vociferationum Patrone,
Nate Iouis,
Appare vnà cum
Noxiis ancillis.
Quæ te furentes
Per totam noctem
Celebrant præsidem Iacchum.

Nu. IAMBI.

Cadmi ciues & Amphionis,
Nunquam hominum vitam
Laudabo, nec reprehendam.
Fortuna enim facit florentes,
Et rursus facit miseros:
Nec præsciri casus possunt.
Creon erat beatus paulò antè,
Liberata hac vrbe ab hostibus,
Et potitus regno,
Abundabat liberis,
Nunc perierunt omnia: nam voluptates
Cùm perdidit homo, non statuo eum viuere.
Sis sanè diues, quantum voles,
Et viuas regnum tenens: Si verò abiit

Cho. *Ab hinc lætitia, reliqua ceu fumi vmbram*

Nu. *Non ego emerim ad voluptatem.*

Quod onus regum affers?

Cho. *Mortui sunt, & causam mortis præbuere quidam viuentes.*

Nu. *Quis occidit? quis periit?*

Cho. *Hæmon periit à seipso interfectus.*

Nu. *Patrisne, an sua manu?*

Cho. *Ipse sibi consciuit mortem iratus patri, propter mortem Antigones.*

Nu. *O vates verum prædixisti.*

Cho. *Hæc cùm ita sint, alia impendent.*

Video miseram Eurydicen vxorem Creontis

Ex ædibus egredi,

Eur. *Vel quia audiuit, vel casu.*

O ciues, audiui nuntium
Egrediens, vt Palladi
Supplicatum irem.
Et cùm fores patefacta ianua aperio,
Domestici mali vox perculit
Aures meas, ibi supina cecidi,
Metuens inter ancillas, & exanimata sum.

Nu. *Sed rursus eundem sermonem dicito,*

Audiam enim non imperita malorum.
Ego domina præsens dicam,
Et nihil veri omittam.
Quare enim demulcerem te, cùm postea
Mendax deprehenderer: veritas enim mutari non potest.
Ego tuum comitabar virum
In campum, vbi iacet
Miserum laceratum corpus Polynicis,
Et ab eo precantes vt Proserpina
Et Pluto benigni iram cohibeant,
Lauantes sacris vndis in nouis

Ramis, quod reliquum erat combußimus.
Et bustum altum in terra
Fodientes, iterum ad carcerem puellæ
Thalamum Plutonis accessimus.
Vocem procul lugubrem
Audit aliquis circa thalamum,
Et significat Creonti currens.
Huic offertur obscurus sonus
Accedenti magis. Plorans autem vocem
Emittit tristem: ô miser,
Num vates sum? num miserrimam
Eo viam?
Filij me pepulit vox. Sed famuli
Celeriter ite ad sepulchrum.
Videte struem tumuli,
Subeuntes ad ostium. an Hæmonis
Vocem agnosco, aut à Dijs decipior?
Hæc iussu Domini
Considerauimus: in extremo sepulchro
Puellam pendentem collo vidimus,
Laqueo ex fascia facto ligatam,
Et circa hanc iacentem Hæmonem
Lugentem interitum puellæ,
Et patris factum, & infœlices nuptias.
Ille autem vt vidit eum, intrò accedit
Ad eum, & vocat,
Miser quid agis? quare te perdis?
Quid animi habes? quæ te calamitas ad hoc perpulit?
Egredere, supplex te rogo.
Hunc trucibus oculis intuens filius,
Respuens vultu, nec respondens,
Stringit gladium ancipitem, & elapso
Patre per fugam deerrauit: Deinde miser
Sibi iratus statim incumbens
Infixit lateri ensem,
Et pendentem cubitum virginis amplexus,
Cum flatu celerem eiicit halitum,
Pallida gena, cruenti sanguinis.
Iacet mortuus apud mortuam, Nuptiale
Sacrum nactus apud inferos,
Ostendens insipientiam
Maximum esse malum hominibus.

Cho. *Quid hoc significat, quod mulier*
Abijt priusquam quidquam diceret?

Nu. *Et ego obstupui, sed spe nutrior,*
Audita filij morte publicè non vult
Lugere, sed domi ancillis
Imperabit luctum:
Non est adeo stulta vt peccet.

Cho. *Nescio, sed hoc nimium silentium*
Graue videtur esse, etsi clamor frustra est.

Nu. *Sed sciemus ne quid prohibendum*
Clam occultat irata,
Ingreßi, rectè enim dicis,
Nimium enim silentium graue est.

ANAPÆSTI

Cho. *Atqui Rex ipse venit*
Cadauer in manibus habens,
Si fas est dicere, non aliena
Culpa, sed ipsius culpa perditum.

PERICOMMATA. strophe 1.

Cre. *O stulta mentis*
Peccata magna,
Lethalia, interfectores
Et mortuos videtis
Cognatos.
O infœlicia consilia.
O fili iuuenis cum socia mortua
Hei mortuus es, perijsti,

θαλλοῖς, ὃ δὴ λέλειπτο, συγκατήθομεν. 1320
καὶ τύμβον ὀρθόκρανον οἰκείας χθονὸς
χώσαντες, αὖθις πρὸς λιθόστρωτον κόρης
νυμφεῖον ᾅδου κοῖλον εἰσεβαίνομεν.
φωνῆς δ' ἄπωθεν ὀρθίων κωκυμάτων
κλύει τις ἀκτέριστον ἀμφὶ παστάδα, 1325
καὶ δεσπότῃ Κρέοντι σημαίνει μολών.
τῷ δ' ἀθλίας ἄσημα περιβαίνει βοῆς
ἕρποντι μᾶλλον ἆσσον, οἰμώξας δ' ὅπως
ἵησι δυσθρήνητον. ὦ τάλας ἐγώ,
ἆρ' εἰμὶ μάντις; ἆρα δυστυχεστάτην 1330
κέλευθον ἕρπω τῶν παρελθουσῶν ὁδῶν;
παιδός με σαίνει φθόγγος. ἀλλὰ πρόσπολοι
ἴτ' ἆσσον ὠκεῖς, καὶ παραστάντες τάφῳ,
ἀθρήσαθ' ἁρμὸν χώματος λιθοσπαδῆ,
δύντες πρὸς αὐτὸ στόμιον, εἰ τὸν Αἵμονος 1335
φθόγγον συνίημ', ἢ θεοῖσι κλέπτομαι.
τάδ' ἐξ ἀθύμου δεσπότου κελεύσμασιν
ἠθροῦμεν. ἐν δὲ λοισθίῳ τυμβεύματι
τὴν μὲν, κρεμαστὴν αὐχένος κατείδομεν,
βρόχῳ μιτώδει σινδόνος καθημμένην· 1340
τὸν δ' ἀμφὶ μέσσῃ περιπετῆ προσκείμενον,
εὐνῆς ἀποιμώζοντα τῆς κάτω φθοράν,
καὶ πατρὸς ἔργα, καὶ τὸ δύστηνον λέχος.
ὁ δ' ὡς ὁρᾷ σφε. στυγνὸν οἰμώξας, ἔσω
χωρεῖ πρὸς αὐτόν, κἀνακωκύσας, καλεῖ 1345
ὦ τλῆμον, οἷον ἔργον εἴργασαι; τίνα
νοῦν ἔσχες; ἐν τῷ συμφορᾶς διεφθάρης;
ἔξελθε τέκνον. ἱκέσιός σε λίσσομαι.
τὸν δ' ἀγρίοις ὄσσοισι παπτήνας ὁ παῖς,
πτύσας προσώπῳ, κοὐδὲν ἀντειπών, ξίφους 1350
ἕλκει διπλοῦς κνώδοντας· ἐκ δ' ὁρμωμένου
πατρὸς φυγαῖσιν, ἤμπλακ'· εἶθ' ὁ δύσμορος
αὑτῷ χολωθείς, ὥσπερ εἶχ' ἐπενταθείς,
ἤρεισε πλευραῖς μέσσον ἔγχος, ἐς δ' ὑγρὸν
ἀγκῶν' ἔτ' ἔμφρων παρθένῳ προσπτύσσεται· 1355
καὶ φυσιῶν ὀξεῖαν ἐκβάλλει ῥοὴν
λευκῇ παρειᾷ φοινίου σταλάγματος.
κεῖται δὲ νεκρὸς περὶ νεκρῷ, τὰ νυμφικὰ
τέλη λαχὼν δείλαιος εἰν ᾅδου δόμοις,
δείξας ἐν ἀνθρώποισι τὴν ἀβουλίαν, 1360
ὅσῳ μέγιστον ἀνδρὶ πρόσκειται κακόν.

Χο. Τί τοῦτ' ἂν εἰκάσειας; ἡ γυνὴ πάλιν
φρούδη, πρὶν εἰπεῖν ἐσθλὸν ἢ κακὸν λόγον.

Αγ. Καὐτὸς τεθάμβηκ'· ἐλπίσιν δὲ βόσκομαι,
ἄχη τέκνου κλύουσαν, ἐς πόλιν γόους 1365
οὐκ ἀξιώσειν, ἀλλ' ὑπὸ στέγης ἔσω
δμωαῖς προθήσειν πένθος οἰκεῖον στένειν.
γνώμης γὰρ οὐκ ἄπειρος. ὥσθ' ἁμαρτάνειν.

Χο. Οὐκ οἶδ'· ἐμοὶ δ' οὖν ἥ τ' ἄγαν σιγή, βαρὺ
δοκεῖ προσεῖναι, χἠ μάτην πολλὴ βοή. 1370

Αγ. Ἀλλ' εἰσόμεσθα μή τι καὶ κατάσχετον
κρυφῇ καλύπτει καρδίᾳ θυμουμένῃ,
δόμους παραστείχοντες. εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
καὶ τῆς ἄγαν γάρ ἐστί που σιγῆς βάρος.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν ὅδ' ἄναξ αὐτὸς ἐφήκει 1735
μνῆμ' ἐπίσημον διὰ χειρὸς ἔχων·
εἰ θέμις εἰπεῖν, οὐκ ἀλλοτρίαν
ἄτην, ἀλλ' αὐτὸς ἁμαρτών.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α΄.

Κρ. 1 Ἰὼ φρενῶν δυσφρόνων ἁμαρτήματα
2 στερεά, θανατόεντ'. ὦ κτανόντας τε καὶ 1380
3 θανόντας βλέποντες ἐμφυλίους.
4 ὤμοι ἐμῶν ἄνολβα βουλευμάτων.
5 ἰὼ παῖ, νέος νέῳ ξὺν μόρῳ
6 αἰαῖ αἰαῖ, ἔθανες, ἀπελύθης

ἐμαῖς

7 αἰαῖ· ἔθανες ἀπελύθης, 1385

σύστημα α.

Χο.1 Οἴμ' ὡς ἔοικας ὀψὲ τὴν δίκην ἰδεῖν. —

στροφὴ β.

Κρ.1 Οἴμοι,

2 ἔχω μαθὼν δείλαιος· ἐν δ' ἐμῷ κάρᾳ

3 θεὸς τότ' ἄρα τότε μέγα βάρος μ' ἔχων

4 ἔπαισεν, ἐν δ' ἔσεισεν ἀγρίαις ὁδοῖς, 1390

5 οἴμοι λακπάτητον ἀντρέπων χαράν.

6 φεῦ φεῦ, ὦ πόνοι βροτῶν δύσπονοι. —

σύστημα β.

Ἐξ.1 Ὦ δέσποθ', ὡς ἔχων τε καὶ κεκτημένος,

2 τὰ μὲν πρὸ χειρῶν τάδε φέρων, τὰ δ' ἐν δόμοις,

3 ἔοικας ἥκειν καὶ τάχ' ὄψεσθαι κακά. 1395

Κρ.4 Τί δ' ἔστιν αὖ κάκιον ἢ κακῶν ἔτι;

Ἐξ.5 Γυνὴ τέθνηκε, τοῦδε παμμήτωρ νεκροῦ,

6 δύστηνος, ἄρτι νεοτόμοισι πλήγμασι. —

ἀντιστροφὴ α.

Κρ.1 Ἰὼ ἰὼ δυσκάθαρτος ᾅδου λιμήν,

2 τί μ' ἄρα τί μ' ὀλέκεις; ὦ κακάγγελτά μοι 1400

3 προπέμψας ἄχη, τίν' αὖ θροεῖς λόγον;

Χο.4 Αἲ αἲ, ὀλωλότ' ἄνδρ' ἐπεξειργάσω.

Κρ.5 Τί φὴς ὦ παῖ, λέξεις νέον μοι λόγον.

6 αἰ, αἰ, αἰ, σφάγιον ἐπ' ὀλέθρῳ

7 γυναικεῖον ἀμφικεῖσθαι μόρον; 1405

ἀντισύστημα α.

Ἐξ.1 Ὁρᾶν πάρεστιν· οὐ γὰρ ἐν μυχοῖς ἔτι. —

ἀντιστροφὴ β.

Κρ.1 Οἴμοι,

2 κακὸν τόδ' ἄλλο δεύτερον βλέπω τάλας.

3 τίς ἄρα τίς με πότμος ἔτι περιμένει;

4 ἔχω μὲν ἐν χείρεσσιν ἀρτίως τέκνον 1410

5 τάλας, τὸν δ' ἔναντα προσβλέπω νεκρόν.

6 φεῦ φεῦ μᾶτερ ἀθλία, φεῦ τέκνον. —

ἀντισύστημα β.

Ἐξ.1 Ἡ δ' ὀξυθήκτῳ ἥδε βωμία πέριξ

2 λύει κελαινὰ βλέφαρα, κωκύσασα μὲν

3 τοῦ πρὶν θανόντος Μεγαρέως κλεινὸν λέχος, 1415

4 αὖθις δὲ τοῦδε, λοίσθιον δὲ σοὶ κακὰς

5 πράξεις ἐφυμνήσασα τῷ παιδοκτόνῳ. —

στροφὴ γ.

Κρ.1 Αἲ αἲ αἲ αἲ,

2 ἀνέπταν φόβῳ. τί μ' οὐκ ἀνταίαν

3 ἔπαισέν τις ἀμφιθήκτῳ ξίφει; 1420

4 ἄθλιος ἐγώ, φεῦ φεῦ,

5 δειλαίᾳ δὲ συγκέκραμαι δύᾳ. —

σύστημα γ.

Ἐξ.1 Ὡς αἰτίαν γε τῶνδε κἀκείνων ἔχων

2 πρὸς τῆς θανούσης τῆσδ' ἐπεσκήπτου μόρων.

Κρ.3 Ποίῳ δὲ κἀπελύσατ' ἐν φοναῖς τρόπῳ; 1425

Ἐξ.4 Παίσασ' ὑφ' ἧπαρ αὐτόχειρ αὑτήν, ὅπως

5 παιδὸς τόδ' ᾔσθετ' ὀξυκώκυτον πάθος. —

στροφὴ δ.

Κρ.1 Ὤμοι μοι, τάδ' οὐκ ἐπ' ἄλλον βροτῶν

2 ἐμᾶς ἁρμόσει ποτ' ἐξ αἰτίας.

3 ἐγὼ γάρ σ' ἐγώ σ' ἔκανον, ὦ μέλεος, 1430

4 ἐγὼ φάμ' ἔτυμον. ἰὼ πρόσπολοι,

5 ἄγετέ μ' ὅτι τάχος, ἄγετέ μ' ἐκποδών,

6 τὸν οὐκ ὄντα μᾶλλον ἢ μηδένα. —

σύστημα δ.

Χο.1 Κέρδη παραινεῖς, εἴ τι κέρδος ἐν κακοῖς.

2 βράχιστα γὰρ κράτιστα τἀν ποσὶν κακά. — 1435

ἀντιστροφὴ γ.

Κρ.1 Ἴτω ἴτω,

Meis non suapte culpis.

Systema 1.

Cho. *Hei mihi quam sero vides iustitiam.*

Strophe 2.

Cre. *Agnosco miser, nam meo capiti*
Deus magnum hoc
Onus imponens
Perculit me, & in malas vias impulit,
Hei vulgatam euertens lætitiam,
O labores infœlices hominum.

Systema 2.

Fam. *Habes mala quædam in conspectu,*
Alia manibus gestas, & domi
Alia visurus es.

Cre. *An potest esse aliud maius malum?*
Vxor mortua est mater huius infœlix
Nouis plagis.

Antistrophe 1.

Cho. *O nefaria.*
Plutonis domus quid me perdis?
Infausta nuncians, quem edis sermonem?
Hei mortuum interfecisti.
Quid ais? quid noui dicis?
Cadauer propter exitium Hæmonis
lacera muliebre.

Antisystema 1.

Nu. *Licet videre, non enim intus abdita est.*

Antistrophe 2.

Cre. *Hei malum aliud miser video.*
Quod fatum præterea mihi misero restat?
Habeo hic natum in manibus
Miser, aliud cadauer istic est,
Hei mater misera, hei nate.

Antisystema 2.

Cho. *Hæc cito periit, hæc circa aram periit,*
Soluit obscuras palpebras post luctum.

Nu. *Deplorans prioris coniugis inclytum thorum,*
Post nati deplorans nuptias. Postremo tuas
Actiones execrans, tanquam parricida.

Strophe 3.

Hei trepido metu.
Quare me non hostiliter
Ferit aliquis ancipiti gladio
Me miserum. Heu heu
Ex miserabili calamitate constatus sum.

Systema 3.

Nu. *Tanquam qui causam illis & his præbueris,*
Nam à mortua hac cædis reus agebaris.

Cre. *Quomodo verò seipsam interfecit?*

Nu. *Percutiens epar sua manu,*
Postquam mortem filij audiuit.

Strophe 2.

Cre. *Hei mihi, hæc culpa*
Non transfertur in alium.
Ego te interfeci, ò me stultum, ò infœlicem.
Ego inquam verum dico: ò vos famuli
Ducite me cito, ducite, remouete
Non existentem amplius, imo nullum.

Systema 4.

Cho. *Bene mones, si quid boni in malis est.*
Nam præsentia mala maxime celerrime fugienda sunt.

Antistrophe. 3.

Cre. *Eat, eat.*

Appareat mors mihi vltimum
Agens diem,
Postrema eat,
Vt non videam alium diem.

Antisystema 3.

Nu. *Omitte futura, præsentia cura,*
Illa erunt Diis curæ.
Cre. *Sed hæc optaui quæ cupio.*
Nu. *Ne optes, nam fatale malum*
Nemo potest effugere.

Antistrophe 2.

Cre. *Ducite procul inutilem virum,*
Qui te, fili, non volens interfeci,
Et te coniugem. Hei miser,
Non video quò me vertam, aut vbi ponam.
Omnia enim turbata sunt,
Fatum intolerabile inuasit.

ANAPÆSTI.

Cho. *Sapere ad beatitudinem*
Præcipuum est: oportet verò diuina
Non afficere contumelia.
Superbi enim sermones
Gloriosorum dum puniuntur ingentibus malis,
Docent ad extremum sapere.

2 φανήτω μόρων ὁ κάλλιστ' ἐμῶν
3 ἐμοὶ τερμίαν ἄγων ἁμέραν
4 ὕπατος, ἴτω ἴτω,
5 ὅπως μηκέτ' ἆμαρ ἄλλ' εἰσίδω. — 1440

ἀντισύστημα γ'.

Ἐξ. 1 Μέλλοντα ταῦτα· τῶν προκειμένων τι χρὴ
2 πράσσειν· μέλει γὰρ τῶνδ' ὅτοισι χρὴ μέλειν.
Κρ. 3 Ἀλλ' ὧν ἐρῶ μέν, ταῦτα συγκατηυξάμην.
Αγ. 4 Μή νυν προσεύχου μηδέν· ὡς πεπρωμένης
5 οὐκ ἔστι θνητοῖς συμφορᾶς ἀπαλλαγή. — 1445

ἀντιστροφὴ δ'.

Κρ. 1 Ἄγοιτ' ἂν μάταιον ἄνδρ' ἐκποδών.
2 ὅς, ὦ παῖ, σέ γ' οὐχ ἑκὼν κατέκτανον,
3 σέ τ' αὐτάν, ὤμοι μέλεος, οὐδ' ἔχω
4 ὅπα πρὸς πότερον ἴδω, πᾷ καὶ θῶ.
5 τά τ' ἐν χεροῖν γὰρ τάτ' ἐπὶ κρατί μοι 1450
6 πότμος δυσκόμιστος εἰσήλατο. —

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Πολλῷ τὸ φρονεῖν εὐδαιμονίας
πρῶτον ὑπάρχει. χρὴ δὲ τά γ' εἰς θεοὺς
μηδὲν ἀσεπτεῖν. μεγάλοι δὲ λόγοι
μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων 1455
ἀποτίσαντες,
γήρᾳ τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν.

ARGVMENTVM FABVLÆ QVÆ INSCRIBITVR OEdipus Coloneus.

OEdipi Colonei fabula quodammodo conuenit cum fabula OEdipi tyranni: is enim iam senex patria pulsus, Athenas proficiscitur, manu ab Antigone filia deductus. Erant enim filiæ in parentem amore naturali maribus propensiores. Idque oraculo monitus, quod ipse testatur, vt apud Deas venerandas vel terribiles ex hac vita migraret. Tunc igitur veniunt, & cum eo colloquuntur. Quò quum aduenisset Ismene nunciat dissidia inter filios coorta esse, Creontis aduentum instare. Qui quum aduenisset OEdipum abducturus, re infecta discessit. Exposito autem oraculo Duci Theseo, ita è vita migrauit apud Deas.

Hæc autem fabula magna est in admiratione, quam Sophocles iam senex edidit, gratificans non tantum patriæ: sed etiam populo suo. Erat enim oriundus Colono. Populum nobilem declarauit, maximè verò gratificatus est Atheniensibus. Quibus populum inuictum fore, ipsósque deuicturos hostes proponit OEdipus, prædicens fore, vt aduersus Thebanos tandem in seditionem compellantur, ac victoriam de ipsis reportent, vt editum est in oraculis propter ipsius sepulcrum ibi extructum.

ALIVD ARGVMENTVM.

Omnia quæ acciderunt OEdipo Coloneo magnam habent affinitatem cum iis, quæ in altera OEdipi tyranni fabula continentur. Excæcatus enim venit in Atticam, ab Antigone altera ex filiabus per viam deductus. Estque in delubro terribilium Dearum, quod est

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ οἰδίποδος.

Ὁ Ἐπὶ κολωνῷ οἰδίπους συνημμένος πως ἐστὶ τῷ τυράννῳ· ἐκ γὰρ πατρίδος ἐκπεσὼν οἰδίπους ἤδη γηραιὸς ὤν, ἀφικνεῖται εἰς ἀθήνας, ὑπὸ τῆς θυγατρὸς ἀντιγόνης χειραγωγούμενος. ἦσαν γὰρ τῶν ἀρσένων περὶ τὸν πατέρα φιλοστοργότεραι. ἀφικνεῖται δὲ εἰς ἀθήνας κατὰ τὸ πυθόχρηστον, ὡς αὐτός φησι, χρησθὲν αὐτῷ, παρὰ ταῖς σεμναῖς καλουμέναις θεαῖς μεταλλάξαι τὸν βίον. τότε μὲν οὖν ἔρχονται καὶ διαλέγονται πρὸς αὐτόν· ἔπειτα δὲ ἰσμήνη παραγενομένη τά τε κατὰ τὴν στάσιν ἀπαγγέλλει τῶν παίδων, καὶ τὴν γενομένην ἄφιξιν τοῦ κρέοντος πρὸς αὐτόν. ὃς καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τῷ ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς τοὐπίσω, ἄπρακτος ἀπαλλάττεται, ὁ δέ, πρὸς τὸν θησέα διαλεχθεὶς τὸν χρησμόν, οὕτω τὸν βίον καταστρέφει παρὰ ταῖς θεαῖς.

Τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν θαυμαστῶν· ὃ καὶ ἤδη γεγηρακὼς ὁ σοφοκλῆς ἐποίησε χαριζόμενος οὐ μόνον τῇ πατρίδι, ἀλλὰ καὶ τῷ ἑαυτοῦ δήμῳ· ἦν γὰρ κολωνόθεν. ὥστε τὸν μὲν δῆμον, ἐπίσημον ἀποδεῖξαι, χαρίσασθαι δὲ καὶ τὰ μέγιστα τοῖς ἀθηναίοις δι' ὧν ἀπόρθητοι ἔσεσθαι καὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτοὺς κρατήσειν ὑποτίθεται ὁ οἰδίπους, προαναφωνῶν ὅτι διχοστατήσουσι πρὸς θηβαίους ποτέ, καὶ τούτων κρατήσουσιν ἐκ χρησμῶν διὰ τὸν αὐτοῦ τάφον.

ΑΛΛΩΣ.

Τὰ πραχθέντα περὶ τὸν οἰδίπουν ἴσμεν ἅπαντα τὰ ἐν τῷ ἑτέρῳ οἰδίποδι. πεπήρωται γάρ, καὶ ἀφίκετο εἰς τὴν ἀττικήν, ὁδηγούμενος ἐκ μιᾶς τῶν θυγατέρων ἀντιγόνης. καὶ ἔστιν ἐν τῷ τεμένει τῶν σεμνῶν ἐριννύων, ὅ ἐστιν ἐν τῷ καλουμένῳ ἱππίῳ κολωνῷ,

ἐν τῷ κληθέντι, ὅπου καὶ Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν ἱππίου καὶ Προμηθέως, καὶ αὐτοῦ οἱ ὀρεωκόμοι ἵστανται. ἔστι γὰρ αὐτῷ πυθόχρηστον, ἐνταῦθα δεῖν αὐτὸν ταφῆς τυχεῖν. οὐ μὴ δὲ ἐστιν ἱερὸν βέβηλος τόπος. αὐτίκα καθέζεται καὶ κατὰ μικρὸν αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως προέρχεται. ὁρᾷ γάρ τις αὐτὸν τῇδε ἐντεῦθεν, καὶ πορεύεται ἀγγέλλων ὅτι τις πρεσβύτης τῷ χωρίῳ τούτῳ προσκαθῆται. καὶ ἔρχονται οἱ ἐκ τοῦ τόπου ἐν χοροῦ σχήματι μαθησόμενοι τὰ πάντα. πρῶτος ὃς ἐστι καταλύων τὴν ὁδοιπορίαν, καὶ τῇ θυγατρὶ διαλεγόμενος. ἄφραστος δὲ ἐστι καθόλου ἡ οἰκονομία ἐν δράματι, ὡς οὐδενὶ ἄλλῳ σχεδόν.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐν τῷ Ἱππίῳ, πρὸς τῷ ναῷ τῶν σεμνῶν θεῶν. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ἀθηναίων ἀνδρῶν.

in loco qui vocatur Equestris Colonus. Eamque habet denominationem, quoniam Neptuni Equestris ibi est sacellum, & Promethei, quique eius mulorum curam gerunt, ibi considunt. Accepit enim oraculum OEdipum ibi sepeliendum esse. Vbi non est alteri profano locus; ibi consistit. Habes particulatim quæ ad argumentum pertinent. Videt enim eum quilibet eorum qui illic considunt, ac nuntiaturus abit, quemlibet ad eum locum circunstare. Ac veniunt qui in eo loco sunt Chori personam agentes vt omnia discant. Primus est qui iam itinere confecto cum filia colloquitur. Huius fabulæ dispositio in genere non potest enarrari, vt neque aliarum quarumlibet.

Actio fabulæ constituitur in Attica in Equestri, ad templum venerandarum Dearum. Chorus verò constat ex viris Atheniensibus.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΞΕΝΟΣ ὁδίτης.
ΧΟΡΟΣ γερόντων ἀττικῶν.
ΙΣΜΗΝΗ.
ΘΗΣΕΥΣ.
ΚΡΕΩΝ.
ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ οἰδίπους.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ.

OEDIPVS.
ANTIGONE.
HOSPES errans.
CHORVS senum Atheniensium.
ISMENE.
THESEVS.
CREON.
POLYNICES.
NVNCIVS.

OEdipus præfatur.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝῼ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Οἰ. Τέκνον τυφλοῦ γέροντος Ἀντιγόνη, τίνας
χώρους ἀφίγμεθ', ἢ τίνων ἀνδρῶν πόλιν;
τίς τὸν πλανήτην οἰδίπουν καθ' ἡμέραν
τὴν νῦν σπανιστοῖς δέξεται δωρήμασι;
σμικρὸν μὲν ἐξαιτοῦντα, τοῦ σμικροῦ δ' ἔτι
μεῖον φέροντα, καὶ τόδ' ἐξαρκοῦν ἐμοί. 5
στέργειν γὰρ αἱ πάθαι με χὼ χρόνος ξυνὼν
μακρὸς διδάσκει, καὶ τὸ γενναῖον τρίτον.
ἀλλ' ὦ τέκνον, θάκησιν εἴ τινα βλέπεις
ἢ πρὸς βεβήλοις, ἢ πρὸς ἄλσεσιν θεῶν,
στῆσόν με κἀξίδρυσον, ὡς πυθοίμεθα 10
ὅπου ποτ' ἐσμέν. μανθάνειν γὰρ ἥκομεν
ξένοι πρὸς ἀστῶν, ἃν δ' ἀκούσωμεν, τελεῖν.
Αν. Πάτερ ταλαίπωρ' οἰδίπους, πύργοι μὲν, οἳ
πόλιν στέφουσιν, ὡς ἀπ' ὀμμάτων πρόσω·
χῶρος δ' ὅδ' ἱερὸς, ὡς ἀπεικάσαι, βρύων 15
δάφνης, ἐλαίας, ἀμπέλου· πυκνόπτεροι
δ' εἴσω κατ' αὐτὸν εὐστομοῦσ' ἀηδόνες.
οὗ κῶλα κάμψον τοῦδ' ἐπ' ἀξέστου πέτρου.
μακρὰν γὰρ ὡς γέροντι προὐστάλης ὁδόν.
Οἰ. Κάθιζέ νύν με καὶ φύλασσε τὸν τυφλόν. 20
Αν. Χρόνου μὲν οὕνεκ' οὐ μαθεῖν με δεῖ τόδε.
Οἰ. Ἔχεις διδάξαι δή μ' ὅποι καθέσταμεν;
Αν. Τὰς γοῦν Ἀθήνας οἶδα, τὸν δὲ χῶρον οὔ.
Οἰ. Πᾶς γάρ τις ηὔδα τοῦτό γ' ἡμὶν οὑμπόρων.
Αν. Ἀλλ' ὅστις ὁ τόπος ἦ μάθω μολοῦσά ποι; 25

SOPHOCLIS OEDIPVS COLONEVS.

IAMBI.

OEd. *O Cæci senis filia Antigonè,*
Ad quænam loca, aut quam vrbem tandem peruenimus?
Quis exulem OEdipum hodie
Exiguis excipiet donis?
Modicum petentem, & adhuc modico
Magis modicum accipientem, atque id quidem tamen mihi sufficit?
Nam vt boni consulam ærumnæ me, & longa ætas
Docuerunt, & præterea generosa animi patientia.
Sed ô filia! si quem locum vides
Vel profanum, vel consecratum Deo,
In eo me siste, & colloca, vt audiamus
Vbi tandem loci simus: nam hospites
A ciuibus discere conuenit, quid agendum sit.

Ant. *O miserande pater! Turres hic*
Vrbem cingunt, quantum procul videre licet,
Et locus sacer est, vt conijcio: nam
Lauro, olea, & vitibus crebris consitus est.
Et luscinia in locis interioribus frequentes canunt.
Hic conside in isto impolito saxo.
Longam enim, vt vir senio confectus, iam confecisti viam.

OEd. *Colloca nunc me & custodi cæcum.*

Ant. *Ea temporum fortuna est, vt non opus sit me id moneri.*

OEd. *Potésne mihi dicere: quo loco tandem constiterimus?*

Ant. *Athenas quidem noui, sed hunc locum non noui,*
Nam hanc esse Atticam omnes viatores dixère nobis:
Sed quis hic locus sit, visne vt eam & exquiram?

OEd. *Ita filia, si quidem locus est habitabilis.*
Ant. *Est habitatus, sed arbitror non opus esse:*
Video enim virum quendam propè ad nos accedere.
OEd. *Huncne accedentem & properantem?*
Ant. *Et quidem iam praestò adest, proinde si quid voles*
Opportunum est quaerere, nam vir iam adest.
OEd. *O hospes! cognoui ex hac, quae pro me*
Et pro se videt, te in tempore
Aduenire speculatorem. Dic ergo nobis quaeso ea quae interrogabimus.
Hos. *Priusquam plura quaeras, ex isto loco*
Excede, nam tenes locum quem nefas est attingere.
OEd. *Qualis ergo locus est? aut cui Deorum sacer?*
Hos. *Est locus quem neque attingere, nec habitare fas est.*
Nam terribiles Deae eum tenent, terra & noctis filiae.
OEd. *Quaenam sunt? nam venerandarum nomē optarim audire.*
Hos. *Populus qui hîc habitat vocat eas*
Eumenidas, omnia videntes: sed alia alibi pulchra sunt.
OEd. *Vtinam propiciae hunc supplicem accipiant:*
Nam ex hoc loco non excessero amplius.
Hos. *Quid hoc rei est?*
OEd. *Indicium meae calamitatis.*
Hos. *Sed non ausim diutius abesse ab vrbe:*
Quin indicem, quid sit agendum.
OEd. *Per Deum obtestor, ne me contemnas*
Talem exulem, quin ea quae mandabo, nuncies.
Hos. *Dic, non enim à me contemptus eris.*
OEd. *Quis igitur hic locus est, in quo consistimus?*
Hos. *Quae quidem ego scio, ex me audies omnia.*
Nam hic locus totus sacer est: tenet verò eum
Reuerendus Neptunus & ignifer Deus
Prometheus, quémque calcas locum,
Is vocatur in hac terra ferri via,
Estque vrbis Athenarum propugnaculum, & qui in vicinis compitis habitant agricolae,
Hunc equestrem Colonum precantur sibi
Praesidem esse, atque inde nomen
Commune habent, ac Coloniatae vocantur.
Haec ita sunt vt dico hospes non sermonibus
Celebrata magis, quàm ipsa experientia.
OEd. *An aliqui homines in hisce locis habitant?*
Hos. *Certè, & quidem à Deo denominati.*
OEd. *Regnúmne quispiam hîc tenet, an penes multitudinē imperium est?*
Hos. *Haec loca à Rege, qui vrbi praeest, gubernantur.*
OEd. *Is verò quis iam est, qui viribus & sapientia dominatur?*
Hos. *Theseus vocatur prioris regis filius.*
OEd. *An non igitur aliquis ex vobis nuncius ad eum ibit?*
Hos. *Quid ille dicet? an vt veniat hortabitur ipsum?*
OEd. *Vt suppeditans parum, lucretur multum.*
Hos. *Quid opis à viro caeco afferri potest?*
OEd. *Quae illi dicturi sumus, ea non erunt caeca, sed videntia.*
Hos. *Sic accipe, ne erres, si quidem es,*
Vt videris, generosus, praeter fortunam.
Istic mane vbi apparuisti, donec ego
Popularibus, qui hic & non in vrbe degunt,
Haec nunciem: illi enim iudicabunt,
Vtrum oporteat te manere, an hinc rursum discedere.
OEd. *O filia! anne abiit iam hospes?*
Ant. *Abiit, licet igitur tibi pater iam tutò*
Loqui: nam ego sola adsum.
OEd. *O veneranda Dea, terribili aspectu! postquam ego*
In vestra hîc sede primum consedi,
Ne Apollini & mihi parum sitis propiciae,
Qui cùm mihi multa pronunciaret mala,
Hanc praedixit post longum tempus requiem malorum fore.
Vbi peruenissem in extremam regionem, ac dearum
Venerandarum sedem attigissem & hoc hospitium,
Ibi me finiturum esse aerumnosam vitam,
Cum lucro quidem eorum qui me reciperent,
Cum damno verò eorum qui me eiecissent.

Οἰ. Ναὶ τέκνον, εἴπερ ἐστί γ' ἐξοικήσιμος.
Αν. Ἀλλ' ἔστι μήν γ' οἰκητός. οἴομαι δὲ δεῖν
οὐδέν· πέλας γὰρ ἄνδρα τόνδε νῷν ὁρῶ.
Οἰ. Ἦ δεῦρο προστείχοντα κἀξορμώμενον;
Αν. Καὶ δὴ μὲν οὖν παρόντα· χὤ, τι σοι λέγειν 30
εὔκαιρόν ἐστιν, ἔννεφ', ὡς ἁνὴρ ὅδε.
Οἰ. Ὦ ξεῖν', ἀκούων τῆσδε τῆς ὑπέρ τ' ἐμοῦ
αὐτῆς θ' ὁρώσης, οὕνεχ' ἡμὶν αἴσιος
σκοπὸς προσήκεις τῶν ἀδηλουμένων φράσαι.
Ξέ. Πρὶν νῦν τὰ πλείον' ἱστορεῖν, ἐκ τῆσδ' ἕδρας 35
ἔξελθ'· ἔχεις γὰρ χῶρον οὐχ ἁγνὸν πατεῖν.
Οἰ. Τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος; τοῦ θεῶν νομίζεται;
Ξέ. Ἄθικτος οὐδ' οἰκητός· αἱ γὰρ ἔμφοβοι
θεαί σφ' ἔχουσι, γῆς τε καὶ σκότου κόραι.
Οἰ. Τίνων τὸ σεμνὸν ὄνομ' ἂν δεξαίμην κλύων. 40
Ξέ. Τὰς πάνθ' ὁρώσας Εὐμενίδας ὅ γ' ἐνθάδ' ἂν
εἴποι λεώς νιν· ἄλλα δ' ἀλλαχοῦ καλά.
Οἰ. Ἀλλ' ἵλεῳ μὲν τόνδ' ἱκέτην δεξαίατο.
ὡς οὐχ ἕδρας γῆς τῆσδ' ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι.
Ξέ. Τί δ' ἐστὶ τοῦτο; 45
Οἰ. Ξυμφορᾶς ξύνθημ' ἐμῆς.
Ξέ. Ἀλλ' οὐδ' ἐμοί τοι τοὐξανιστάναι πόλεως
δίχ' ἐστὶ θάρσος, πρίν γ' ἂν ἐνδείξω τί δρᾷς.
Οἰ. Πρός νυν θεῶν ὦ ξεῖνε μή μ' ἀτιμάσῃς
τοιόνδ' ἀλήτην, ὧν σε προστρέπω φράσαι.
Ξέ. Σήμαινε, κοὐκ ἄτιμος ἔξ ἐμοῦ φανῇ. 50
Οἰ. Τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος δῆτ' ἐν ᾧ βεβήκαμεν;
Ξέ. Ὅσ' οἶδα κἀγὼ, πάντ' ἐπιστήσῃ κλύων.
χῶρος μὲν ἱερὸς πᾶς ὅδ' ἔστ'· ἔχει δέ νιν
σεμνὸς Ποσειδῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς
Τιτὰν Προμηθεύς. ὃν δ' ἐπιστείβεις τόπον 55
χθονὸς καλεῖται τῆσδε χαλκόπους ὀδός,
ἔρεισμ' Ἀθηνῶν. οἱ δὲ πλησίοι γύαι,
τόνδ' ἱππότην Κολωνὸν εὔχονται σφίσιν
ἀρχηγὸν εἶναι, καὶ φέρουσι τοὔνομα
τὸ τοῦδε κοινὸν πάντες ὠνομασμένοι. 60
Τοιαῦτά σοι ταῦτ' ἐστὶν ὦ ξέν', οὐ λόγοις
τιμώμεν', ἀλλὰ τῇ ξυνουσίᾳ πλέον.
Οἰ. Ἦ γάρ τινες ναίουσι τούσδε τοὺς τόπους;
Ξέ. Καὶ κάρτα, τοῦδε τοῦ θεοῦ γ' ἐπώνυμοι.
Οἰ. Ἄρχει τις αὐτῶν, ἢ 'πὶ τῷ πλήθει λόγος; 65
Ξέ. Ἐκ τοῦ κατ' ἄστυ βασιλέως τάδ' ἄρχεται.
Οἰ. Οὗτος δὲ τίς λόγῳ τε καὶ σθένει κρατεῖ;
Ξέ. Θησεὺς καλεῖται, τοῦ πρὶν Αἰγέως τόκος.
Οἰ. Ἆρ' ἄν τις αὐτῷ πομπὸς ἐξ ὑμῶν μόλοι;
Ξέ. Ὡς πρὸς τί λέξων, ἢ καταρτύσων μόλοι; 70
Οἰ. Ὡς ἂν προσαρκῶν σμικρὰ, κερδάνῃ μέγα.
Ξέ. Καὶ τίς πρὸς ἀνδρὸς μὴ βλέποντος ἄρκεσις;
Οἰ. Ὅσ' ἂν λέγωμεν, πάνθ' ὁρῶντα λέξομεν.
Ξέ. Οἶσθ' ὦ ξέν', ὡς νῦν μὴ σφαλῇς; ἐπείπερ εἶ
γενναῖος ὡς ἰδόντι, πλὴν τοῦ δαίμονος, 75
αὐτοῦ μέν' οὗπερ κἀφάνης, ἕως ἐγὼ
τοῖς ἐνθάδ' αὐτοῦ μὴ κατ' ἄστυ δημόταις
λέξω τάδ' ἐλθών. οἵδε γὰρ κρινοῦσί γε
εἰ χρή σε μίμνειν, ἢ πορεύεσθαι πάλιν.
Οἰ. Ὦ τέκνον, ἦ βέβηκεν ἡμὶν ὁ ξένος, 80
Αν. Βέβηκεν, ὥστε πᾶν ἐν ἡσύχῳ πάτερ
ἔξεστι φωνεῖν, ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας.
Οἰ. Ὦ πότνιαι δεινῶπες, εὖτε νῦν ἕδρας
πρώτων ἐφ' ὑμῶν τῆσδε γῆς ἔκαμψ' ἐγὼ,
Φοίβῳ τε κἀμοὶ μὴ γένησθ' ἀγνώμονες, 85
ὅς μοι τὰ πόλλ' ἐκεῖν' ὅτ' ἐξέχρη κακὰ,
ταύτην ἔλεξε παῦλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἐλθόντι χώραν τερμίαν, ὅπου θεῶν
σεμνῶν ἕδραν λάβοιμι καὶ ξενόστασιν,
ἐνταῦθα κάμψειν τὸν ταλαίπωρον βίον, 90
κέρδη μὲν οἰκήσαντα τοῖς δεδεγμένοις,
ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν, οἵ μ' ἀπήλασαν.

σημεῖα

σημεῖα δ' ἥξειν τῶνδέ μοι παρεγγυᾶν,
ἢ σεισμὸν, ἢ βροντήν τιν', ἢ Διὸς σέλας.
ἔγνωκα μὲν νῦν ὥς με τήνδε τὴν ὁδὸν 95
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ πιστὸν ἐξ ὑμῶν πτερὸν
ἐξήγαγ' εἰς τόδ' ἄλσος. οὐ γὰρ ἄν ποτε
πρώταισιν ὑμῖν ἀντέκυρσ' ὁδοιπορῶν,
νήφων ἀοίνοις, κἀπὶ σεμνὸν ἑζόμην
βάθρον τόδ' ἀσκέπαρνον. ἀλλά μοι θεαὶ 100
βίου κατ' ὀμφὰς τὰς Ἀπόλλωνος, δότε
πέρασιν ἤδη καὶ καταστροφήν τινα,
εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως ἔχειν, ἀεὶ
μόχθοις λατρεύων τοῖς ὑπερτάτοις βροτῶν.
ἴτ' ὦ γλυκεῖαι παῖδες ἀρχαίου σκότου, 105
ἴτ' ὦ μεγίστης Παλλάδος καλούμεναι
πασῶν Ἀθῆναι τιμιωτάτη πόλις,
οἰκτείρατ' ἀνδρὸς Οἰδίπου τόδ' ἄθλιον
εἴδωλον. οὐ γὰρ δὴ τό γ' ἀρχαῖον δέμας.
Αν. Σίγα. πορεύονται γὰρ οἵδε δή τινες 110
χρόνῳ παλαιοὶ σῆς ἕδρας ἐπίσκοποι.
Οι. Σιγήσομαί τε καὶ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα
κρύψον κατ' ἄλσος, τῶνδ' ἕως ἂν ἐκμάθω
τίνας λόγους ἐροῦσιν. ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν
ἔνεστιν ἡ 'ὐλάβεια τῶν ποιουμένων. 115

Et confirmabat signa mihi horum euentura esse,
Vel terraemotum vel tonitru vel Iouis fulgur.
Nunc vero cognosco, quod me hac via
Haud dubie prosperum augurium a vobis
Adduxit in hunc locum: non enim temere factum est,
Quod dum iter facio, primum in vos incidi,
Et sobrius ad vos sobrias perueni, atque in hac veneranda
Et impolita sede consedi. Quare mihi o deae
Iuxta oraculi vocem date hic vitae
Exitum, & catastrophen tandem,
Nisi adhuc non satis malorum habere videor,
Qui sustinui ea, quae quidem sunt grauissima ex humanis malis.
Adeste o dulces filiae antiquae caliginis.
Adsis, o quae a magna Pallade nomen habes,
Athenarum nobilissima ciuitas,
Misereat vos huius miserrimae vmbrae
OEdipi: non enim hoc meum pristinum corpus est.
Ant. Tace, iam veniunt quidam senes
Inspectores tuae sedis.
OEd. Tacebo, & tu me ex via hac ducas,
Atque in luco occultes, donec cognoscam
Horum sermones: nam in explorando
Inest cautio eorum quae agenda sunt.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

Χο. 1 Ὅρα· τίς ἄρ' ἦν; ποῦ ναίει; ποῦ κυρεῖ,
2 ἐκτόπιος συθεὶς ὁ πάντων
3 ὁ πάντων ἀκορέστατος;
4 λεύσσετ' αὐτὸν, προσδέρκου,
5 προσφθέγγου πανταχῇ. 120
6 πλανάτας τις ὁ πρέσβυς, οὐ-
7 δ' ἐγχώριος· προσέβα γὰρ οὐ-
8 κ' ἄν ποτ' ἀστιβὲς ἄλσος ἐς
9 τᾶνδ' ἀμαιμακετᾶν κορᾶν,
10 ἃς τρέμομεν λέγειν, 125
11 καὶ παραμειβόμεσθ' ἀδέρκτως,
12 ἀφώνως, ἀλόγως, τὸ τᾶς
13 εὐφάμου στόμα φροντίδος
14 ἱέντες. τὰ δὲ νῦν τιν' ἥκειν
15 λόγος, οὐδὲν ἅζον- 130
16 θ', ὃν ἐγὼ λεύσσων περὶ πᾶν οὔπω
17 δύναμαι τέμενος
18 γνῶναι ποῦ μοί ποτε ναίει.

ANTISTROPHICA. strophe.

Cho. Vide, quisnam erat, vbi moratur, vbi exsistit,
Exterris, excessit, ille omnium
Hominum audacissimus?
Circumspice, aspice,
Alloquere, vbi vbi est,
Oberrans exul,
Vagus senex,
Neque incola: Nunquam enim
Accessisset ad inaccessum lucum
Dearum inexpugnabilium,
Quas exhorrescimus nominare,
Et praeterimus,
Non aspicientes,
Non alloquentes, non cogitantes de eis,
Voce tantum boni ominis
Emissa. Nunc vero aliquem venisse
Ferunt, nihil esse reuerentem,
Quem ego circumspectans per omne
Nemus nondum possum
Videre, vbinam moretur.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Οι. Ὅδ' ἐκεῖνος ἐγώ. φωνῇ γὰρ ὁρῶ 135
τὸ φατιζόμενον.
Χο. Ἰὼ ἰώ.
δεινὸς μὲν ὁρᾶν, δεινὸς δὲ κλύειν.
Οι. Μή μ' ἱκετεύω προσίδητ' ἄνομον.
Χο. Ζεῦ ἀλεξῆτορ, τίς ποθ' ὁ πρέσβυς;
Οι. Οὐ πάνυ μοίρας εὐδαιμονίσαι
πρώτης, ὦ τῆσδ' ἔφοροι χώρας. 140
δῆλον δ'· οὐ γὰρ ἂν ὧδ' ἀλλοτρίοις
ὄμμασιν εἷρπον,
κἀπὶ σμικροῖς μέγας ὥρμουν.

ἀντιστροφή.

Χο. 1 Ἒ ἒ ἀλαῶν ὀμμάτων ἆρα καὶ
2 ἦσθα φυτάλμιος, δυσαίων 145
3 μακραίων θ', ὡς ἐπεικάσαι.
4 ἀλλ' οὐ μὰν ἔν γ' ἐμοὶ
5 προσθήσεις τάσδ' ἀράς. περᾷς γὰρ
6 περᾷς· ἀλλ' ἵνα τῷδ' ἐν ἀ-
7 φθέγκτῳ μὴ προπέσῃς νάπει 150
8 ποιάεντι, κάθυδρος οὗ
9 κρατὴρ μειλιχίων ποτῶν
10 ῥεύματι συντρέχει,

ANAPAESTI

OEd. Hic ego sum, voce enim video
Hoc quod a vobis dicitur.
Cho. Heu Heu,
Difficilis aspectu, difficilis & auditu.
OEd. Ne me ceu sceleratum quaeso aspicite.
Cho. Iuppiter propulsator, quisnam hic est senex?
OEd. Non valde suspiciendus
Ob veterem fortunam, o terrae huius praesides.
Et hoc re ipsa ostendo: non enim sic alienis
Oculis arrepsissem,
Nec a parua puella tam grandis ducerer.

Antistrophe.

Cho. Heu, heu, ob hanc caecitatem sane
Infeliciter natus es,
Et senex, quantum coniicio.
Sed non vtique mihi
Imputabis has imprecationes.
Transis enim, transis,
Sed ne ad hoc nefandum
Accesseris nemus
Herbidum, vbi vndosus
Crater dulcis aquae

Constituit:
Hanc hospes infœlix,
Diligenter vita, transfer te, abi,
Longa via arcet.
Audisne, ô aerumnose exul?
Animum si aduertis
Ad meum sermonem ex inaccessis locis abi:
Et ex eo loco, unde fas est
Loquere, prius verò te contine.

ANAPÆSTI.

OEd. *Quid animi iam nobis erit filia?*
Ant. *O pater! ciuium moribus est obtemperandum,*
Et cedere illis oportet, etiamsi non sis admonitus.
OEd. *Apprehende igitur me.*
Ant. *Apprehendo quidem.*
OEd. *O Hospites! ne queso iniuria afficiar,*
Cùm vobis obtemperans ex hoc loco transeam.
Cho. *Minimè: nam te ex isto loco*
O senex! inuitum abducet nemo.

MONOSTROPHICA.

OEd. *Vlterius igitur adhuc progredior?*
Ant. *Procede longius.*
OEd. *Adhúcne?*
Cho. *Promoue, puella,*
Vlterius, tu enim audis.
Ant. *Sequere huc,*
Infirmo pede, pater, quò te duco, sustine,
O miserande pater! quod ciuitas odiosum ducit,
Idem & te odisse, atque colere, quod ipsa colit,
OEd. *Duc me filia, vt te loco pio*
Constituti dicamus vicissim
Et audiamus, & ne cum necessitate bellum geramus.
Cho. *Istic consiste, neque extra saxi, quod ex aduerso est,*
Viam pedem amplius promoueas.
Ant. *Sícne?*
Cho. *Satis est inquam.*
OEd. *Vbi igitur sedebo?*
Cho. *Obliquè in summo*
Lapide, modicè te inclinans.
Ant. *Pater, hoc meum officium est, ita placidè,*
Hei mihi,
Gradum gradui aptare,
Dum tuum senile corpus
Hac chara manu inclino.
OEd. *Heu infœlicem calamitatem.*
Cho. *O miser! quando nunc acquiescis,*
Dic, quis te genuit hominum?
Quis est qui ita miser ducitaris?
Quaenam tibi patria est?
OEd. *O hospites! extorris sum, sed ne.*
Cho. *Quare hoc abnuis senex?*
OEd. *Ne me interroges quis sim,*
Neque vlterius procedas inquirendo.
Cho. *Quid hoc rei est?*
OEd. *Calamitosum genus.*
Cho. *Narra quaeso.*
OEd. *Hei mihi, filia, quid dicam?*
Cho. *Ex quo semine natus es?*
Dic hospes de patre.
OEd. *Heu filia, quid mihi accidet?*
Ant. *Dic, iam enim extrema sustines.*
OEd. *Atqui dicam, non enim celare possum.*
Cho. *Diu differtis, sed properate.*
OEd. *Laiine prolem nosistis?*
Cho. *Hei mihi.*
OEd. *De genere Labdacidarum?*

11 τὸν ξένον σάμμορ᾽ οὐ φύλαξαι.
12 μετάσταθ᾽, ἀπόβαθι· πολ- 155
13 λὰ κέλευθος ἐρατύει.
14 κλύεις ὦ πολύμοχθ᾽ ἀλᾶτα;
15 λόγον εἴ τιν᾽ ἔχεις
16 πρὸς ἐμὰν λέσχαν, ἀβάτων ἀποβάς,
17 ἵνα πᾶσι νόμος, 160
18 φώνει· πρόσθεν δ᾽ ἀπερύκου.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Οἰ. Θύγατερ, ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ;
Αν. Ὦ πάτερ, ἀστοῖς ἴσα χρὴ μελετᾶν,
εἴκοντας ἃ δεῖ, κἀκούοντας,
πρόσθιγέ νύν μου.
Οἰ. Ψαύω καὶ δή. 165
ὦ ξεῖνοι, μὴ δῆτ᾽ ἀδικηθῶ
σοὶ πιστεύσας, καὶ μεταναστάς.
Χο. Οὔ τοι μήποτέ σ᾽ ἐκ τῶνδ᾽ ἑδράνων
ὦ γέρον ἄκοντά τις ἄξει.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Οἰ. Ἔτ᾽ οὖν ἔτι προβῶ; ἐπιβαινω.
Χο. Ἐπίβαινε πόρσω. 170
Οἰ. Ἔτι;
Χο. Προβίβαζε κούρα
πόρσω· σὺ γὰρ ἀΐεις.
Αν. Ἕπεο μάν, ἕπε᾽ ὧδ᾽ ἀμαυρῷ
κώλῳ πάτερ ᾇ σ᾽ ἄγω. τόλμα ξεῖνος 175
ἐπὶ ξείνης, ὦ τλάμων, ὅ,τι
καὶ πόλις τέτροφεν ἄφιλον
ἀποστυγεῖν, καὶ τὸ φίλον σέβεσθαι.
Οἰ. Ἄγε νῦν σύ με παῖ, ἵν᾽ ἂν εὐσεβίας
ἐπιβαίνοντες, τὸ μὲν εἴπωμεν, 180
τὸ δ᾽ ἀκούσωμεν,
καὶ μὴ χρείᾳ πολεμῶμεν.
Χο. Αὐτοῦ μηκέτι τοῦδ᾽ αὐτοπέτρου
βήματος ἔξω πόδα κλίνῃς.
Αν. Οὕτως;
Χο. Ἅλις, ὡς ἀκούεις. 185
Οἰ. Ἦ ἑσθῶ;
Χο. Λέχριός γ᾽ ἐπ᾽ ἄκρου
λᾶος βραχὺς ὀκλάσας.
Αν. Πάτερ, ἐμὸν τόδ᾽, ἐν ἡσυχαίᾳ
(ἰώ μοί μοι)
βάσει βάσιν ἅρμοσαι. 190
γεραὸν ἐς χέρα σῶμα σὸν
προκλίνας φιλίαν ἐμάν.
Οἰ. Ὤμοι δύσφρονος ἄτας.
Χο. Ὦ τλάμων, ὅτε νῦν χαλᾷς,
αὔδασον τίς ἔφυς βροτῶν, 195
τίς ὁ πολύπονος ἄγῃ; τίν᾽ ἂν σοῦ
πατρίδ᾽ ἐκπυθοίμαν;
Οἰ. Ὦ ξένοι, ἀπόπτολις· ἀλλὰ μή.
Χο. Τί τόδ᾽ ἀπεννέπεις γέρον;
Οἰ. Μή, μή μ᾽ ἀνέρῃ τίς γ᾽ εἰμί, 200
μηδ᾽ ἐξετάσῃς πέρα ματεύων.
Χο. Τί τόδε;
Οἰ. Δεινὰ φύσις.
Αν. Αὔδα.
Οἰ. Τέκνον, ὤμοι, τί γεγωνῶ;
Χο. Τίνος εἶ σπέρματος,
ξένε φώνει, πατρόθεν.
Οἰ. Ὦ μοι ἐγὼ τί πάθω, τέκνον ἐμόν; 205
Αν. Λέγ᾽, ἐπείπερ ἐπ᾽ ἔσχατα βαίνεις.
Οἰ. Ἀλλ᾽ ἐρῶ· οὐ γὰρ ἔχω κατακρυφάν.
Χο. Μακρὰ μέλλετόν γ᾽, ἀλλὰ ταχύνετε.
Οἰ. Λαΐου ἴστε τιν᾽ ἀπόγονον;
Χο. Ὦ ὠὠ. 210
Οἰ. Τό τε Λαβδακιδᾶν γένος;

[illegible]

ΙΑΜΒΟΙ.

[illegible]

Cho. O Iuppiter.
OEd. Infoelicem OEdipum.
Cho. Túne ille es?
OEd. Ne Quid metuas, quod tecum loquor.
Cho. Hei, hei.
OEd. Infoelix ego. 215
Cho. Ah ah.
OEd. O filia quid nobis accidet?
Cho. Excedite, abite, ex hac regione.
OEd. Caeterum, quae promisistis. vbi ea manebunt?
Cho. Non meretur poenam diuinam, 220
Qui iniuria affectus vlciscitur.
Et fraus pro fraude
Retributa, autori
Laborem non gratiam refert:
Tu verò ex his locis 225
Digressus abi rursum,
Meam terram relinquens,
Ne quam necessitatem amplius
Vrbi meae afferas.
Ant. O hospites venerantes honestatem, quoniam 230
Senis confecti patris mei
Non sustinetis de factis
Non voluntariis audire vocem,
Saltem mei infoelicis, obsecro,
Vos misereat, quae pro solo 235
Patre deprecor, non caecis
Vos intuens oculis,
Sed quasi aliqua ex sanguine
Vestro pregnata precor vt hunc miserum
Reuereamini: nam in vobis tanquam in Deo, 240
Spes nobis posita est. Sed agite, ne denegate
Insperatum beneficium,
Obsecro te, per si quid charum tibi est,
Siue filius, siue obsecro, siue res, siue Deus.
Non enim quisnam est hominum
Qui Deo impellente, 245
Effugere queat.

IAMBI.

Cho. Miseret quidem nos, ô filia OEdipi,
Et tui, & huius, propter calamitatem.
Sed religione moti, non possumus
Aliud tibi respondere, quam quod diximus. 250
OEd. Quid gloria aut famae celebritas,
Si vana est iuuat:
Quidve prodest, quòd Athenarum vrbem dicũt piissimã
Esse, quaeque sola afflictos hospites
Seruare soleat, & illis opitulari? 255
Nam hoc mihi accidit, postquam ex illo loco
Submouistis, nunc me pellitis,
Nomen solum, non corpus hoc
Aut facta mea metuentes: nam quod ad facta attinet,
Passus sum verius quam feci quidquam. 260
Si enim de matre ac patre dicendum est,
Propter quos me abominaris, quod satis scio,
Non quidem malus natura sum,
Qui oppressus violenter, me defendi, vt si sciens
Facinus perpetrassem, venia tamen dignus essem. 265
Nunc verò insciens in ista mala incidi,
Et qui me eiecerunt, scientes fecerunt.
Quapropter per Deos vos obtestor, hospites,
Quando ex illo loco vobis obtemperãs cessi, vt me seruetis,
Et ne dum Deos colere vos dicitis, Deos 270
Negligatis. sed existimetis
Ipsos respicere pios homines,
Et impios quoque videre, neque adhuc quenquam
Impiorum poenam diuinam effugisse.
Praetextu igitur Deorum ne deformes foelicem 275
Athenarum vrbem, auxilium ferens ad impia facta.

Sed quemadmodum supplicem accepisti, fide data,
Serua me [illegible] hoc caput
[illegible], contumelia afficias.
Venio enim [illegible]
Emolumenta [illegible] Dominus
Aderit, qui huius terrae princeps est,
Ille omnia ex me audiet & cognoscet,
Interea ne [illegible] in me fueris.

Cho. *Reuereri ô senex, tua argumenta tua*
Necesse est, quae verbis non paucis
Commemorasti, & contentus ero,
Modo Regi ista si dicentur.

OEd. *Vbinam est Rex huius terrae?*

Cho. *Paternam vrbem tenet, sed nuncius ipsum,*
Qui me huc acciuit, abiit vocaturus.

OEd. *An putatis eum reuerentiam*
Aut curam hominis caeci habiturũ, vt non grauatim veniat?

Cho. *Sanè, si modò nomen audierit tuum.*

OEd. *Quis verò hoc ei nunciabit?*

Cho. *Longa via est, & multi viatorum sermones*
Spargi solent, quibus ille audiet:
Ne metuas veniet nam rumor de te
Apud multos percrebuit, vt etiam si lentus dormiat,
Nomine tuo audito, celeriter aduenturus sit.

OEd. *Vtinam auspicato veniat, & vrbi suae*
Et mihi: quis enim bonus non seipsum amat?

Ant. *O pater, quid dicam? aut quid cogitabo?*

OEd. *Quid verò est filia?* Ant. *Mulierem video*
Ad nos prope accedentem, quae grandi
Equo vehitur, & lato galero
Thessalico caput tectum habet.
Quid dicam?
Est ne? an non est? an verò erro?
Aio, & rursum nego, neque quid dicam habeo:
Infoelix,
Non est alia: nam luculento oculorum aspectu
Indicat accedens, indicat, inquam, quod
Solius hoc est clarum Ismenes caput.

OEd. *Quid ais filia?*

Ant. *Filiam tuam, meámque me videre*
Sororem, ex voce verò statim cognoscere licebit.

Ism. *O amborum Patris & sororis mihi*
Dulcissima congressio, quàm vos aegrè
Inueni, & nunc cum dolore aspicio.

OEd. *O filia venisti:* Ism. *O pater misero aspectu.*

OEd. *O filia ex eodẽ sanguine prognata.* Ism. *O infoelicia alimenta.*

Oed. *Filia apparuisti.* Ism. *Non absque labore quidem.*

OEd. *Attinge me, ô filia.* Ism. *Ambos [illegible].*

OEd. *Hancne & me?* Ism. *Et me quidem infoelicem tertiam.*

OEd. *Filia quare huc [illegible]* Ism. *Tibi pater prospiciens.*

OEd. *Vtrum desiderio [illegible]?* Ism. *[illegible] tibi nunciarem*
Cum hoc [illegible]

OEd. *Fratres ad [illegible] sunt?*

Ism. *Sunt, vbi [illegible] inter eos exorta sunt.*

OEd. *O quam [illegible] Aegypti*
Similes [illegible] genio & viuendi modo.
Nam [illegible]
Sedent [illegible], vxores verò
Foris [illegible] quae ad vitam pertineant.
Sic ex vobis quas laborare conueniebat,
Hi domi desident quasi virgines,
Vos autem pro illis mea causa in his aerumnis
Laborem suscipitis: nam haec postquam ex pueris aetate
Progressa, confirmauit corpus,
Semper infoelix meorum comes errorum fuit,
Senémque duxit: saepe mecum in horridis syluis
Ieiuna, & nudis pedibus ambulauit;
Saepe imbribus aut solis aestu
Confecta ocium & vita commoda domi
Neglexit, vt patri victum quaereret.

280

285

290

295

300

305

310

315

320

325

330

335

340

σὺ δ', ὦ τέκνον, πρόσθεν μὲν ἐξίκου πατρὶ
μαντεῖ' ἄγουσα πάντα Καδμείων λάθρᾳ, 345
ἃ τοῦδ' ἐχρήσθη σώματος· φύλαξ δέ μου
πιστὴ κατέστης, γῆς ὅτ' ἐξηλαυνόμην·
νῦν δ' αὖ τίν' ἥκεις μῦθον, Ἰσμήνη, πατρὶ
φέρουσα; τίς σ' ἐξῆρεν οἴκοθεν στόλος;
ἥκεις γὰρ οὐ κενή γε, τοῦτ' ἐγὼ σαφῶς 350
ἔξοιδα, μὴ οὐχὶ δεῖμ' ἐμοὶ φέρουσά τι.——

Ισ. Ἐγὼ τὰ μὲν παθήμαθ' ἅπαθον, πάτερ,
ζητοῦσα τὴν σὴν ποῦ κατοικοίης τροφήν,
παρεῖσ' ἐάσω (δὶς γὰρ οὐχὶ βούλομαι
πονοῦσά τ' ἀλγεῖν καὶ λέγουσ' αὖθις πάλιν) 355
ἃ δ' ἀμφὶ τοῖν σοῖν δυσμόροιν παίδοιν κακὰ
νῦν ἐστι, ταῦτα σημανοῦσ' ἐλήλυθα.
πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρις, Κρέοντί τε
θρόνους ἐᾶσθαι, μηδὲ χραίνεσθαι πόλιν·
λόγῳ σκοποῦσι τὴν πάλαι γένους φθοράν, 360
οἵα κατέσχε τὸν σὸν ἄθλιον δόμον·
νῦν δ' ἐκ θεῶν του κἀξ ἀλιτηροῦ φρενὸς,
εἰσῆλθε τοῖν τρὶς ἀθλίοιν ἔρις κακή,
ἀρχῆς λαβέσθαι καὶ κράτους τυραννικοῦ.
χὠ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς 365
τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκη θρόνων
ἀποστερίσκει, κἀξελήλακεν πάτρας·
ὁ δ', (ὡς καθ' ἡμᾶς ἔσθ' ὁ πληθύων λόγος)
τὸ κοῖλον Ἄργος βὰς φυγὰς, προσλαμβάνει
κῆδός τε καινὸν καὶ ξυνασπιστὰς φίλους, 370
ὡς αὐτίκ' Ἄργος ἢ τὸ Καδμείων πέδον
τιμῇ καθέξον, ἢ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν.
ταῦτ' οὐκ ἀριθμός ἐστιν, ὦ πάτερ, λόγων,
ἀλλ' ἔργα δεινά. τοὺς δὲ σοὺς ὅποι θεοὶ
πόνους κατοικτιοῦσιν οὐκ ἔχω μαθεῖν.—— 375

Οἰ. Ἤδη γὰρ ἔσχες ἐλπίδ' ὡς ἐμοῦ θεοὺς
ὤραν τιν' ἕξειν, ὥστε σωθῆναί ποτε;

Ισ. Ἔγωγε, τοῖς νῦν, ὦ πάτερ, μαντεύμασιν.

Οἰ. Ποίοισι τούτοις; τί δὲ τεθέσπισται, τέκνον;

Ισ. Σὲ τοῖς ἐκεῖ ζητητὸν ἀνθρώποις ποτὲ 380
θανόντ' ἔσεσθαι ζῶντά τ', εὐσοίας χάριν.

Οἰ. Τίς δ' ἂν τοιοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς εὖ πράξειεν ἄν;

Ισ. Ἐν σοὶ τὰ κείνων φασὶ γίγνεσθαι κράτη.

Οἰ. Ὅτ' οὐκέτ' εἰμὶ, τηνικαῦτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ;

Ισ. Νῦν γὰρ θεοί σ' ὀρθοῦσι, πρόσθε δ' ὤλλυσαν. 385

Οἰ. Γέροντα δ' ὀρθοῦν φλαῦρον, ὃς νέος πέσῃ.

Ισ. Καὶ μὴν Κρέοντά γ' ἴσθι σοι τούτων χάριν
ἥξοντα βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου χρόνου.

Οἰ. Ὅπως τί δράσῃ, θύγατερ; ἑρμήνευέ μοι.

Ισ. Ὥς σ' ἄγχι γῆς στήσωσι Καδμείας, ὅπως 390
κρατῶσι μὲν σοῦ, γῆς δὲ μὴ 'μβαίνῃς ὅρων.

Οἰ. Ἡ δ' ὠφέλησις τίς θύρασι κειμένου;

Ισ. Κείνοις ὁ τύμβος δυστυχῶν ὁ σὸς βαρύς.

Οἰ. Κἄνευ θεοῦ τις τοῦτό γ' ἂν γνώμῃ μάθοι.

Ισ. Τούτου χάριν τοίνυν σε προσθέσθαι πέλας 395
χώρας θέλουσι, μηδ' ἵν' ἂν σαυτοῦ κρατῇς.

Οἰ. Ἦ καὶ κατασκιῶσι Θηβαίᾳ κόνει;

Ισ. Ἀλλ' οὐκ ἐᾷ τοὔμφυλον αἷμά σ', ὦ πάτερ.

Οἰ. Οὐκ ἆρ' ἐμοῦ γε μὴ κρατήσωσίν ποτε.

Ισ. Ἔσται ποτ' ἆρα τοῦτο Καδμείοις βάρος. 400

Οἰ. Ποίας φανείσης, ὦ τέκνον, συναλλαγῆς;

Ισ. Τῆς σῆς ὑπ' ὀργῆς, σοῖς ὅταν στῶσιν τάφοις.

Οἰ. Ἃ δ' ἐννέπεις, κλυοῦσα τοῦ λέγεις, τέκνον;

Ισ. Ἀνδρῶν θεωρῶν Δελφικῆς ἀφ' ἑστίας.

Οἰ. Καὶ ταῦτ' ἐφ' ἡμῖν Φοῖβος εἰρηκὼς κυρεῖ; 405

Ισ. Ὥς φασιν οἱ μολόντες εἰς Θήβης πέδον.

Οἰ. Παίδων τις οὖν ἤκουσε τῶν ἐμῶν τάδε;

Ισ. Ἄμφω γ' ὁμοίως, κἀξεπίστασθον καλῶς.

Οἰ. Κᾆθ' οἱ κάκιστοι τῶνδ' ἀκούσαντες, πάρος
τοὐμοῦ πόθου προὔθεντο τὴν τυραννίδα;—— 410

Ισ. Ἀλγῶ κλύουσα ταῦτ' ἐγὼ, φέρω δ' ὅμως.

Οἰ. Ἀλλ' οἱ θεοί σφι μήτε τὴν πεπρωμένην

Tu verò, filia, etiam prius egressa es, vt patri
Oracula clàm indicare posses
De meo capite data, & custos fidelis
Mihi semper fuisti, cum in exilium pellebar.
Nunc ergo quem mihi nuncium
Ismene affers? quis motus bellicus domi exortus est?
Quin aliquem semper terrorem mihi nuncies.

Ism. *Ego labores, quos sustinui, pater,*
Dum te, vbi esses, quaro,
Non commemorabo. non enim libet
Dolorem praeteritum commemorando duplicare.
Qua verò inter tuos infœlices filios
Mala exorta sunt, ea vt tibi enarrarem, huc veni.
Prius enim contentio inter ipsos erat, vtrum Creonti
Regnum concederent, nec pollucrent vrbem,
Cum recta ratione expenderent antiquam generis labem,
Qua tua infœlix domus contaminata fuit.
Nunc verò a Deo aliquo & exitiali cupiditate
Exorta est inter infœlices contentio mala,
De regno & potentia tyrannica,
Et ille iunior, quique natu mi[n]or est,
Maiori fratri Polynici regnum
Eripuit, eum[que] ex patria in exilium expulit,
Qui, vt apud nos fama est,
Ad Argos profectus exul, adiunxit
Affines nouos sibi & amicorum auxilia,
Vt vel Argiuos, vel Thebanos
Destruenttis efficeret, vel gloria in cœlum eueheret.
Atque hi non sermones tantum sunt,
Sed facta atrocia. Tuorum autem laborum
Quando Dij miserebuntur, dicere non possum.

OEd. *Sperásne igitur fore, vt aliquando*
Dij me liberaturi sint?

Ism. *Spero pater, ex oraculis iam datis.*

OEd. *Quibus? Quid de me oraculo responsum est?*

Ism. *Fore vt te illi requirant aliquando*
Mortuum & viuentem, roboris causa.

OEd. *Quis verò à tali successum habeat?*

Ism. *In te positum esse dicunt robur suum.*

OEd. *Quando non ampliùs sum, an tunc primum vir sum?*

Ism. *Nunc enim Dij te erigunt, prius affixerunt.*

OEd. *Irritum est erigere senem, qui iuuenis concidit.*

Ism. *Atqui scias Creontem ob hanc causam*
Intra tempus breue, non longum, affuturum esse.

OEd. *Quidnam facturus est filia, expone mihi?*

Ism. *Vt te prope terram Thebanam statuant,*
Tuique compotes vt fiant, nō tamē vt fines terra ingrediaris.

OEd. *Quid verò vtilitatis capient, si propè in aditu iacebo?*

Ism. *Sepulchrum tuum in exilio illis graue futurum est.*

OEd. *Quomodo hac in mentem alicui veniant, nisi sit admonitus à Deo?*

Ism. *Ob hanc causam te propè fines terra collocabunt,*
Ne liber aut tua sponte sis.

OEd. *An & in Thebano puluere sepelient?*

Ism. *Non concedit hoc sanguis cognatus.*

OEd. *Non vtique illi meo corpore potientur.*

Ism. *Erit hoc olim Thebanis graue.*

OEd. *Quanam rerum vicißitudine id fiat?*

Ism. *Propter iram tuam, quando in tuo sepulchro consistent.*

OEd. *Hac qua dicis à quonam audisti filia?*

Ism. *A legatis qui redierant ab ara Delphica.*

OEd. *Et hac de me Phœbus vaticinatus est?*

Ism. *Ita dicunt, qui redierunt in Thebanam terram.*

OEd. *Anne filiorum meorum aliquis ista audiuit?*

Ism. *Ambo simul, & sciunt probè.*

OEd. *Quinque hac audierint pessimi,*
Pra desiderio patris regnum appetunt?

Ism. *Doleo ista audiens, sed fero tamen.*

OEd. *Sed vtinam Dij fatale hoc*

Bellum extingui non sinant, & penes me
Prælii rerum sit inter ipsos finis,
Quibus nunc detinentur, & arma mouent:
Nec qui nunc regnum ac sceptra tenet
Obtineat, neque qui in exilium pulsus est
In patriam redeat vnquam, quia me patrem
Ita indigne patria pulsum
Non retinuerunt, nec defenderunt, sed loco motus
Ab ipsis eiectus, & exul renunciatus sum.
Sed dixeris fortè, quod volenti mihi & petenti
Vrbs exilium meritò decreuerit.
Non ita est. Nam illis primis diebus
Cum dolor maximè saeuiret, & mihi dulcißimum
Esset mori, ac lapidibus obrui,
Tūc nemo qui illud meum desiderium expleret inuētus est.
Post interuallum verò tēporis cum ægritudo iā lenita esset,
Et cum me viderent animi dolore prouectum
Mihi ipsi graues pœnas irrogasse priorum delictorum.
Tunc primum vrbs violenter
Me in exilium pepulit post longum tempus: neque illi
Auxilio patrem sublevare cum possent,
Voluerunt sed propter leuem offensionem,
Exul illis & mendicus apud exteros erro.
Ab his verò virginibus, quantum ab hoc sexu
Fieri potest, alimenta vitæ habeo,
Et loci securitatem, & subsidium generis.
Illi præ patre thronos regios,
Et sceptra, & regnum in terra elegerunt.
Sed illis ego auxiliator nunquam ero,
Nec regno Thebano
Potientur, quantum ego ex hac
Oracula audiui de me, & repute
Iam olim data, quæ mihi Phœbus respondit olim.
Mittant igitur vel Creontem, qui me inquirat,
Vel alium potentem in vrbe.
Nam si vos hospites volueritis mihi
Vnà cum venerandis his popularibus deabus
Opem ferre, huic vrbi magnum
Defensorem parabitis, & hostibus meis labores.

Cho. *Dignus quidem Oedipus est commiseratione,*
Et ipse & hæ filiæ. Quando verò terræ huius
Seruatorem te promittis fore,
Admonebo te vtiliter.

OEd. *O charißime consule mihi, nam exequar omnia.*

Cho. *Constitue iam expiationem Dearum, ad quas*
Primum accessisti, & quarum pede presisti terram.

OEd. *Quonam modo, hoc me docete hospites?*

Cho. *Primum sacram vndam ex perenni*
Fonte puris manibus affer.

OEd. *Quid postquam eas libationes accepero?*

Cho. *Sunt crateres viri ingeniosi arte fabrefacti,*
Quorum caput coronabis & ansas ab vtraque parte.

OEd. *Floribúsne, aut filo, aut quo tandem modo?*

Cho. *Ouis iuuencula noua lana ornabis.*

OEd. *Esto: quod verò inicus, quomodo me administrare oportet?*

Cho. *Libationes effunde conuersus ad primam auroram.*

OEd. *An hisce hydriis effundam de quibus dicis?*

Cho. *Aquā de tribus fontibus fundes, vltimā autē totā effundes.*

OEd. *Vnde hanc hydriam implebo, doce & hoc?*

Cho. *Aqua mulsa, vinum verò non addideris.*

OEd. *Verum vbi terra frondosa has libationes acceperis: quid deinde faciam?*

Cho. *Ter nouem ramos oleæ ambabus manibus*
Offer, & has precationes adde.

OEd. *Hæc cupio audire, quæ sunt præcipua.*

Cho. *Quemadmodum eas vocamus Eumenidas, vt ita benigno*
Pectore accipiant supplicem, eúmque seruent.
Precare ipse, & si quis alius est, qui pro te precetur,
Submisse loquens, neque dilatans vocem,

ἔριν κατασβέσειαν, ἐν δ᾽ ἐμοὶ τέλος
αὐτοῖν γένοιτο τῆσδε τῆς μάχης πέρι,
ἧς νῦν ἔχονται, κἀπαναίρονται δόρυ. 415
ὡς οὔτ᾽ ἂν ὃς νῦν σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχει,
μείνειεν, οὔτ᾽ ἂν οὑξεληλυθὼς πάλιν
ἔλθοι ποτ᾽ αὖθις. οἵ γε τὸν φύσαντ᾽ ἐμὲ
οὕτως ἀτίμως πατρίδος ἐξωθούμενον
οὐκ ἔσχον, οὐδ᾽ ἤμυναν, ἀλλ᾽ ἀνάστατος 420
αὐτοῖν ἐπέμφθην, κἀξεκηρύχθην φυγάς.
εἴποις ἂν ὡς θέλοντι τοῦτ᾽ ἐμοὶ τότε
πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατῄνεσεν.
οὐ δῆτ᾽, ἐπεί τοι τὴν μὲν αὐτίχ᾽ ἡμέραν
ὁπηνίκ᾽ ἔζει θυμός, ἥδιστον δέ μοι 425
τὸ κατθανεῖν ἦν, καὶ τὸ λευσθῆναι πέτροις,
οὐδεὶς ἔρωτ᾽ ἐς τόνδ᾽ ἐφαίνετ᾽ ὠφελῶν·
χρόνῳ δ᾽ ὅτ᾽ ἤδη πᾶς ὁ μόχθος ἦν πέπων,
κἀμάνθανον τὸν θυμὸν ἐκδραμόντα μοι
μείζω κολαστὴν τῶν πρὶν ἡμαρτημένων, 430
τὸ τηνίκ᾽ ἤδη, τοῦτο μὲν πόλις βίᾳ,
ἤλαυνέ μ᾽ ἐκ γῆς χρόνιον· οἱ δ᾽ ἐπωφελεῖν
οἱ τοῦ πατρὸς τῷ πατρὶ δυνάμενοι, τὸ δρᾶν
οὐκ ἠθέλησαν, ἀλλ᾽ ἔπους σμικροῦ χάριν
φυγάς σφιν ἔξω πτωχὸς ἠλώμην ἐγώ. 435
ἐκ ταῖνδε δ᾽ οὔσαιν παρθένοιν, ὅσον φύσις
δίδωσιν αὐταῖν, καὶ τροφὰς ἔχω βίου,
καὶ γῆς ἄδειαν, καὶ γένους ἐπάρκεσιν·
τὼ δ᾽ ἀντὶ τοῦ φύσαντος εἱλέσθην θρόνους
καὶ σκῆπτρα κραίνειν, καὶ τυραννεύειν χθονός. 440
ἀλλ᾽ οὔ τι μὴ λάχωσι τοῦδε συμμάχου,
οὔτε σφιν ἀρχῆς τῆσδε Καδμείας ποτὲ
ὄνησις ἥξει. τοῦτ᾽ ἐγᾦδα, τῆσδέ γε
μαντεῖ᾽ ἀκούων, συννοῶν τε τἀξ ἐμοῦ
παλαίφαθ᾽, ἅ μοι Φοῖβος ἤνυσέν ποτε. 445
πρὸς ταῦτα, καὶ Κρέοντα πεμπόντων ἐμοῦ
μαστῆρα, κεἴ τις ἄλλος ἐν πόλει σθένει.
ἐὰν γὰρ ὑμεῖς ὦ ξένοι θέλητέ μου
σὺν ταῖσδε ταῖς σεμναῖσι δημούχοις θεαῖς
ἀλκὴν ποεῖσθαι, τῇδε μὲν πόλει μέγαν 450
σωτῆρ᾽ ἀρεῖσθε, τοῖς δ᾽ ἐμοῖς ἐχθροῖς πόνους.

Χο. Ἐπάξιος μὲν Οἰδίπους κατοικτίσαι
αὐτός τε, παῖδές θ᾽ αἵδ᾽. ἐπεὶ δὲ τῆσδε γῆς
σωτῆρα σαυτὸν τῷδ᾽ ἐπεμβάλλεις λόγῳ,
παραινέσαι σοι βούλομαι τὰ σύμφορα. 455

Οἰ. Ὦ φίλταθ᾽, ὡς νῦν πᾶν τελοῦντι προξένει.

Χο. Θοῦ νῦν καθαρμὸν τῶνδε δαιμόνων, ἐφ᾽ ἃς
τὸ πρῶτον ἵκου, καὶ κατέστειψας πέδον.

Οἰ. Τρόποισι ποίοις; ὦ ξένοι, διδάσκετε.

Χο. Πρῶτον μὲν ἱερὰς ἐξ ἀειρρύτου χοὰς 460
κρήνης ἐνεγκοῦ, δι᾽ ὁσίων χειρῶν θιγών.

Οἰ. Ὅταν δὲ τοῦτο χεῦμ᾽ ἀκήρατον λάβω;

Χο. Κρατῆρές εἰσιν, ἀνδρὸς εὔχειρος τέχνη,
ὧν κρᾶτ᾽ ἔρεψον, καὶ λαβὰς ἀμφιστόμους.

Οἰ. Θαλλοῖσιν, ἢ κρόκαισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ; 465

Χο. Οἰὸς νεαρᾶς νεοπόκῳ μαλλῷ λαβών.

Οἰ. Εἶεν. τὸ δ᾽ ἔνθεν ποῖ τελευτῆσαί με χρή;

Χο. Χοὰς χέασθαι στάντα πρὸς πρώτην ἕω.

Οἰ. Ἦ τοῖσδε κρωσσοῖς οἷς λέγεις χέω τάδε;

Χο. Τρισσάς γε πηγάς, τὸν τελευταῖον δ᾽ ὅλον. 470

Οἰ. Τοῦ τόνδε πλήσας θῶ; δίδασκε καὶ τόδε.

Χο. Ὕδατος, μελίσσης· μηδὲ προσφέρειν μέθυ.

Οἰ. Ὅταν δὲ τούτων γῆ μελάμφυλλος τύχῃ;

Χο. Τρὶς ἐννέ᾽ αὐτῇ κλῶνας ἐξ ἀμφοῖν χεροῖν
τιθεὶς ἐλαίας, τάσδ᾽ ἐπεύχεσθαι λιτάς. 475

Οἰ. Τούτων ἀκοῦσαι βούλομαι· μέγιστα γάρ.

Χο. Ὥς σφας καλοῦμεν Εὐμενίδας, ἐξ εὐμενῶν
στέρνων δέχεσθαι τὸν ἱκέτην σωτηρίους,
αἰτοῦ σύ τ᾽ αὐτός, κεἴ τις ἄλλος ἀντὶ σοῦ,
ἄπυστα φωνῶν, μηδὲ μηκύνων βοήν. 480

ἔπειτ' ἀφέρπειν ἄστροφος. καὶ ταῦτά σοι
δράσαντι, θαρρῶν ἂν παρασταίην ἐγώ·
ἄλλως δὲ δειμαίνοιμ' ἂν ὦ ξεῖν' ἀμφὶ σοί.
Οἰ. Ὦ παῖδε, κλύετον τῶνδε προσχώρων ξένων;
Ισ. Ἠκούσαμέν τε, χὤ τι δεῖ πρόστασσε δρᾶν. 485
Οἰ. Ἐμοὶ μὲν οὐχ ὁδωτά. λείπομαι γὰρ ἐν
τῷ μὴ δύνασθαι μήθ' ὁρᾶν, δυοῖν κακοῖν.
σφῷν δ' ἁτέρα μολοῦσα πραξάτω τάδε.
ἀρκεῖν γὰρ οἶμαι κἀντὶ μυρίων μίαν
ψυχὴν τάδ' ἐκτίνουσαν, ἢν εὔνους παρῇ. 490
ἀλλ' ἐν τάχει τι πράσσετον. μόνον δέ με
μὴ λείπετ'· οὐ γὰρ ἂν σθένοι τοὐμὸν δέμας
ἔρημον ἕρπειν, οὐδ' ὑφηγητοῦ γ' ἄνευ.
Ισ. Ἀλλ' εἶμ' ἐγὼ τελοῦσα· τὸν τόπον δ' ἵνα
χρῆ 'σται μ' ἐφευρεῖν, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν. 495
Χο. Τοὐκεῖθεν ἄλσους ὦ ξένη, τοῦδ'. ἢν δέ του
σπάνιν τιν' ἴσχῃς, ἔστ' ἔποικος ὃς φράσει.
Ισ. Χωροῖμ' ἂν ἐς τόδ'. σὺ δ' ἐνθάδε
φύλασσε πατέρα τόνδε. τοῖς τεκοῦσι γὰρ
οὐδ' εἰ πονεῖ τις, δεῖ πόνου μνήμην ἔχειν. 500

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Δεινὸν μὲν τὸ πάλαι κείμενον ἤδη κακὸν
ὦ ξεῖν' ἐπεγείρειν,
ὅμως δ' ἔραμαι πυθέσθαι. Οἰ. Τί τοῦτο;
Χο. Τᾶς δειλαίας ἀπόρου φανείσας
ἀλγηδόνος, ᾇ ξυνέστας. 505
Οἰ. Μὴ πρὸς ξενίας ἀνοίξῃς
τᾶς σᾶς, πέπονθ' ἔργ' ἀναιδῆ.
Χο. Τό τοι πολὺ καὶ μηδαμὰ λῆγον
χρῄζω ξεῖν' ὀρθὸν ἄκουσμ' ἀκοῦσαι.
Οἰ. Ἰώ μοι. Χο. Στέρξον, ἱκετεύω. Οἰ. Φεῦ, φεῦ. 510
Χο. Πείθου· κἀγὼ γὰρ ὅσον σὺ προσχρῄζεις.
Οἰ. Ἤνεγκον κακότατ' ὦ ξένοι, ἤνεγ-
κον, ἄκων μὲν, θεὸς ἴστω.
τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδέν.
Χο. Ἀλλ' ἐς τί; 515
Οἰ. Κακᾷ μ' εὐνᾷ πόλις οὐδὲν ἴδριν
γάμων ἐνέδησεν ἄτᾳ.
Χο. Ἦ ματρόθεν, ὡς ἀκούω,
δυσώνυμα λέκτρ' ἐπλήσω;
Οἰ. Ὤμοι θάνατος μὲν τάδ' ἀκούειν 520
ὦ ξεῖν', αὗται δὲ δύ' ἐξ ἐμοῦ.
Χο. Πῶς φῄς; Οἰ. Παῖδε, δύο δ' ἄτα. Χο. Ὦ Ζεῦ.
Οἰ. Ματρὸς κοινᾶς ἀπέβλαστον ὠδῖνος.
Χο. Αὗταί σ' ἄρ' ἀπόγονοί τε καὶ
κοιναί γε πατρὸς ἀδελφαί. 525
Οἰ. Ἰώ. Χο. Ἰὼ δῆτα.
Οἰ. Μυρίων ἐπιστροφαὶ κακῶν.
Χο. Ἔπαθες; Οἰ. Ἔπαθον ἄλαστ' ἔχειν.
Χο. Ἔρεξας; Οἰ. Οὐκ ἔρεξα.
Χο. Τί γάρ; Οἰ. Ἐδεξάμην δῶρον, 530
ὃ μήποτ' ἐγὼ ταλακάρδιος
ἐπωφέλησα πόλεος ἐξελέσθαι.
Χο. Δύστανε, τί γάρ; ἔθου φόνον;
Οἰ. Τί τοῦτο; τί δ' ἐθέλεις μαθεῖν; Χο. Πατρός;
Οἰ. Παπαῖ, δευτέραν ἔπαισας ἐπὶ νόσῳ νόσον. 535
Χο. Ἔκανες; Οἰ. Ἔκανον· ἔχει δέ μοι.
Χο. Τί τοῦτο; Οἰ. Πρὸς δίκας τι.
Ψο. Τί γάρ; Οἰ. Ἐγὼ φράσω.
καὶ γὰρ ἄλλους ἐφόνευσα καὶ ὤλεσα,
νόμῳ δὲ καθαρὸς, ἄϊδρις εἰς τόδ' ἦλθον. 540

ΙΑΜΒΟΙ.

Οἰ. Καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' ἡμὶν Αἰγέως γόνος
Θησεὺς κατ' ὀμφὴν σὴν ἀποσταλεὶς πάρα.
Θη. Πολλῶν ἀκούων ἔν τε τῷ πάρος χρόνῳ
τὰς αἱματηρὰς ὀμμάτων διαφθορὰς,

Deinde auersus abi. Et si hæc faceres,
Tum confidenti animo aßisterem tibi,
Aliâs tibi hospes metuerem.
OEd. *O filiæ, audiistisne hos incolas hospites?*
Ism. *Audiuimus, tu verò quæ agenda sunt impera.*
OEd. *Hæc mihi obeunda non sunt: deficior enim*
Propter duplex malum, & quòd vires desunt, & quia cæcus sum.
Ex vobis verò altera eat, & administret hæc,
Nam sufficere existimo, pro multis vna
Animã, si hæc perficiat, quæ beneuola sit.
Sed celeriter hæc facite: tantum verò me
Ne deserite. Nam hoc corpus non potest
Derelictum ambulare & absque duce.
Ism. *Sed abeo ego peractura hæc: locum verò*
Quem me oportet inuenire, mihi demonstrari cupio.
Cho. *Hic iuxta illud nemus: si verò aliqua re*
Indigebis, est incola qui te docebit.
Ism. *Eo igitur ad hoc efficiendum Antigone, tu verò hîc*
Patrem cura: nam parentum causa
Etsi quis laborat, laborum tamen meminisse non debet.

MONOSTROPHICA.

Cho. *Graue est, malum diu sopitum,*
O hospes, mouere,
Attamen audire cupio. OEd. *Quid ergo?*
Cho. *De miserabili & periculosa*
Calamitate tua, in quam incidisti.
OEd. *Ne per hospitium, obsecro, tuum*
Quære: nam turpia facta acciderunt mihi.
Cho. *Sed quæ latè vagata est, neque adhuc desinit,*
Eam cupio hospes famam rectè cognoscere.
OEd. *Hei mihi.* Cho. *Boni consule obsecro.* OEd. *Ah, ah.*
Cho. *Obsequere, egóque vicißim tibi, quantum opus est.*
OEd. *Quæ pessima sunt hospites, ea sustinui,*
Attamen non volens, nouit Deus:
Nam ex his voluntarium nihil fuit.
Cho. *Quid itaque?*
OEd. *Ciuitas ignara me malo thoro*
Fœdarum nuptiarum copulauit.
Cho. *Vtrum matris, vt audio,*
Infandos thalamos ingressus es?
OEd. *Hei mihi, mors est ista audire:*
Hæ verò duæ ex me.
Cho. *Quid ais?* Cho. *Filiæ, & duæ noxæ.* Cho. *O Iuppiter.*
OEd. *Matris communis*
Natæ sunt partu.
Cho. *Sunt igitur filiæ tuæ,*
Et simul patris sorores.
OEd *Heu.* Cho. *Heu vtique.*
OEd' *Infinitorum cumuli malorum.*
Cho' *Sustinuisti?* OEd. *Intolerabilia inquam sustinui.*
Cho' *Perpetrasti?* OEd. *Non perpetraui.*
Cho' *Quid itaque?* OEd. *Donum accepi,*
Quod vtinam infœlix
Nunquam ab vrbe accepissem.
Cho. *Miser. sed quare fecisti cædem?*
OEd. *Quid hoc? Quid est quod quæris?* Cho. *Patris.*
OEd. *Heu dolorem super dolorem cumulas.*
Cho. *Occidisti?* OEd. *Occidi, sed habeo mihi.*
Cho. *Quid id est?* OEd. *Aliquid excusationis iustæ.*
Cho. *Quid ergo?* OEd. *Ego dicam.*
Nam & cæteros occidi, ac perdidi,
Iure verò purus ac inscius ad hoc veni.

IAMBI.

Cho. *Sed Rex nobis Ægei filius*
Theseus, fama de te accitus, adest.
The. *Quia ex multis audiui antea*
De cruenta oculorum tuorum læsione,

Cognoui te, fili Laii: nunc verò in via
Sermone audito, certiùs resciui.
Nam hic habitus & ærumnosum caput
Te nobis indicant, qui sis. Et misertus tui
Aliquid ex te quæram, calamitose OEdipe:
Quid à me, vel ab vrbe petis,
Vel tu, vel hæc misera, quæ tibi ministrat?
Expone, admodum enim graue aliquid
Dixeris, quod à me non sis impetraturus.
Scio enim, & didici ipse, peregrinus existens,
Sicut tu nunc es, & vt quisquam alius in peregrina terra,
Plurima sustinui pericula capite meo.
Quapropter nullum hospitem, quemadmodum tu nunc es,
Præteribo, quo minus illi opem feram. Noui enim,
Homo cum sim, quod de crastino
Die non certior ego sum quàm tu.
OEd. Tua virtus, Theseu, breui sermone
Ostensa est, vt mihi non multis verbis opus sit.
Tu enim de me, & qui sim, & quo patre prognatus,
Et vnde huc aduenerim, dixisti.
Non igitur aliud mihi restat, quàm vt
Quid petam dicam, & oratio consummata erit.
The. Id ipsum iam expone, vt sciam.
OEd. Venio daturus hoc meum miserum corpus
Tibi dono, non tale cuius aspectu quis delectetur,
Vtilitas verò ex eo potior est, quàm forma species.
The. Quid vtilitatis te afferre dicis?
OEd. Postea, non hoc tempore, cognosces.
The. Quomodo commodum ex te declarabitur?
OEd. Quando mortuus fuero, tùque me sepelieris.
The. Petis, quæ postrema sunt vitæ, ea verò quæ in medio sunt
Vel obliuione præteris, vel nihil curas.
OEd. Hic enim mihi illa simul præbebuntur.
The. Sed breuiter hoc beneficium petis à me?
OEd. Sed vide, non enim exiguum hoc certamen erit.
The. Vtrum de tuis dicis an de me?
OEd. Illi me cogent illuc proficisci.
The. Sed si volunt, non tibi exulare honestum est.
OEd. Tunc verò cùm ego vellem, illi non concedebant.
The. O stulte, ira homini calamitoso non est vtilis.
OEd. Vbi me audieris, tunc admone, nunc verò sine.
The. Doce: iam nisi re cognita, non decet me dicere.
OEd. O Theseu, mala atrocia alia super alia pertuli.
The. An de veteri calamitate generis dicis?
OEd. Non: nam ea omnibus Græcis in ore est.
The. Quid igitur grauius pateris quàm pro humano more?
OEd. Sic mihi res se habet. Ex patria pulsus sum
A mea sobole, neque mihi vnquam
Eò redire licet, tanquam parricida.
The. Quare igitur accersent te? vt seorsim habites?
OEd. Diuinum oraculum eos adigit.
The. Quid mali metuunt ex oraculo?
OEd. Quia necesse est eos in hac terra cladem accipere.
The. Quomodo hæc tristia inter me & ipsos accidere possunt?
OEd. O charissime Theseu: Solis Diis non venit
Senectus, aut mors vnquam:
Cætera verò omnia confundit miscétque tempus potens,
Perit enim vigor terræ, perit & corporum,
Moritúrque fides & repullulat perfidia:
Et spiritus idem nunquam neque in hominibus
Amicis manet, neque erga vrbem vrbs.
Aliis enim statim, aliis post interuallum temporis
Amara fiunt, quæ grata erant, & eadem rursum grata.
Sic & Thebanis, etsi nunc res tranquillæ sunt,
Ac inter vos rectè se habent, innumeras infinitum
Tempus procedens noctes diésque adducere potest,
In quibus præsentem consensum & concordiam
Bello dissipaturi sunt ob leuem offensam,
Quando meum dormiens, ac terra obrutum cadauer,

ὁρῶν σ', ὦ παῖ Λαΐου, τανῦν θ' ὁδοῖς — 545
ἐν ταῖσδ' ἀκούων, μᾶλλον ἐξεπίσταμαι.
σκευή τε γάρ σε καὶ τὸ δύστηνον κάρα,
δηλοῦτον ἡμῖν ὄνθ' ὃς εἶ, καί σ' οἰκτίσας
θέλω σ' ἐρέσθαι, δύσμορ' Οἰδίπου, τίνα
πόλεως ἐπέστης προστροπὴν ἐμοῦ τ' ἔχων — 550
αὐτός τε χ' ἡ σὴ δύσμορος παραστάτις,
δίδασκε. δεινὴν γάρ τιν' ἂν πρᾶξιν τύχοις
λέξας, ὁποίας ἐξαφισταίμην ἐγώ.
ὃς οἶδά γ' αὐτὸς ὡς ἐπαιδεύθην ξένος,
ὥσπερ σὺ, χ' ὡς εἷς πλεῖστ' ἀνὴρ ἐπὶ ξένης — 555
ἤθλησα κινδυνεύματ' ἐν τ' ἐμῷ κάρᾳ.
ὥστε ξένον γ' ἂν οὐδέν' ὄνθ', ὥσπερ σὺ νῦν,
ὑπεκτραποίμην μὴ οὐ συνεκσώζειν· ἐπεὶ
ἔξοιδ' ἀνὴρ ὢν, χ' ὤτι τῆς εἰς αὔριον
οὐδὲν πλέον μοι σοῦ μέτεστιν ἡμέρας.— — 560

Οἰ. Θησεῦ, τὸ σὸν γενναῖον ἐν σμικρῷ λόγῳ
παρῆκεν, ὥστε βραχέ' ἐμοὶ δεῖσθαι φράσαι.
σὺ γάρ μ' ὅς εἰμι, κἀφ' ὅτου πατρὸς γεγὼς,
καὶ γῆς ὁποίας ἦλθον, εἰρηκὼς κυρεῖς.
ὥστ' ἐστί μοι τὸ λοιπὸν οὐδὲν ἄλλο, πλὴν — 565
εἰπεῖν ἃ χρῄζω, χ' ὡ λόγος διοίχεται.
Θη. Τοῦτ' αὐτὸ νῦν δίδασχ', ὅπως ἂν ἐκμάθω.
Οἰ. Δώσων ἱκάνω τοὐμὸν ἄθλιον δέμας
σοὶ δῶρον, οὐ σπουδαῖον εἰς ὄψιν· τὰ δὲ
κέρδη παρ' αὐτοῦ κρείσσον' ἢ μορφὴ καλή. — 570
Θη. Ποῖον δὲ κέρδος ἀξιοῖς ἥκειν φέρων;
Οἰ. Χρόνῳ μάθοις ἂν, οὐχὶ τῷ παρόντι που.
Θη. Ποίῳ γὰρ ἡ σὴ προσφορὰ δηλώσεται;
Οἰ. Ὅταν θάνω 'γὼ, καὶ σύ μου ταφεὺς γένῃ.
Θη. Τὰ λοίσθι' αἰτῇ τοῦ βίου, τὰ δ' ἐν μέσῳ — 575
ἢ λῆστιν ἴσχεις, ἢ δι' οὐδενὸς ποιῇ.
Οἰ. Ἐν τοῖσδε γάρ μοι κεῖνα συγκομίζεται.
Θη. Ἀλλ' ἐν βραχεῖ δὴ τήνδε μ' ἐξαιτῇ χάριν.
Οἰ. Ὅρα γε μὴν· οὐ σμικρὸς, οὔχ, ἁγὼν ὅδε.
Θη. Πότερα τὰ τῶν σῶν ἐκγόνων, ἢ 'μοῦ λέγεις; — 580
Οἰ. Κεῖνοι κομίζειν κεῖσ' ἀναγκάζουσί με.
Θη. Ἀλλ' εἰ θέλοντ' ἂν, οὐδὲ σοὶ φεύγειν καλόν.
Οἰ. Ἀλλ' οὐδ', ὅτ' αὐτὸς ἤθελον, παρίεσαν.
Θη. Ὦ μῶρε, θυμὸς δ' ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον.
Οἰ. Ὅταν μάθῃς μου, νουθέτει, τανῦν δ' ἔα. — 585
Θη. Δίδασκ'· ἄνευ γνώμης γὰρ οὔ με χρὴ λέγειν.
Οἰ. Πέπονθα, Θησεῦ, δεινὰ πρὸς κακοῖς κακά.
Θη. Ἦ τὴν παλαιὰν ξυμφορὰν γένους ἐρεῖς;
Οἰ. Οὐ δῆτ'· ἐπεὶ πᾶς τοῦτό γ' Ἑλλήνων θροεῖ.
Θη. Τί γὰρ τὸ μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπον νοσεῖς; — 590
Οἰ. Οὕτως ἔχει μοι· γῆς ἐμῆς ἀπηλάθην
πρὸς τῶν ἐμαυτοῦ σπερμάτων· ἔστιν δέ μοι
πάλιν κατελθεῖν μήποθ', ὡς πατροκτόνῳ.
Θη. Πῶς δῆτά σ' ἂν πεμψαίαθ', ὥστ' οἰκεῖν δίχα;
Οἰ. Τὸ θεῖον αὐτοὺς ἐξαναγκάσει στόμα. — 595
Θη. Ποῖον πάθος δείσαντας ἐκ χρηστηρίων;
Οἰ. Ὅτι σφ' ἀνάγκη τῇδε πληγῆναι χθονί.
Θη. Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τἀμὰ κἀκείνων πικρά;
Οἰ. Ὦ φίλτατ' Αἰγέως παῖ, μόνοις οὐ γίγνεται
θεοῖσι γῆρας, οὐδὲ κατθανεῖν ποτε. — 600
τὰ δ' ἄλλα συγχεῖ πάνθ' ὁ παγκρατὴς χρόνος.
φθίνει μὲν ἰσχὺς γῆς, φθίνει δὲ σώματος—
θνήσκει δὲ πίστις, βλαστάνει δ' ἀπιστία.
καὶ πνεῦμα ταὐτὸν οὔποτ' οὔτ' ἐν ἀνδράσιν
φίλοις βέβηκεν, οὔτε πρὸς πόλιν πόλει. — 605
τοῖς μὲν γὰρ ἤδη, τοῖς δ' ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ
τὰ τερπνὰ πικρὰ γίγνεται, καὖθις φίλα.
καὶ ταῖσι Θήβαις εἰ τανῦν εὐημερεῖ
καλῶς τὰ πρὸς σὲ, μυρίας ὁ μυρίος
χρόνος τεκνοῦται νύκτας ἡμέρας τ' ἰὼν, — 610
ἐν αἷς τὰ νῦν ξύμφωνα δεξιώματα
ἐν δορὶ διασκεδῶσιν ἐκ σμικροῦ λόγου·
ἵν' οὑμὸς εὕδων καὶ κεκρυμμένος νέκυς

ψυχρός ποτ' αὐτῶν θερμὸν αἷμα πίεται,
εἰ Ζεὺς ἔτι Ζεὺς, χὠ Διὸς Φοῖβος σαφής. 615
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἡδὺ τἀκίνητ' ἔπη,
ἔα μ' ἐν οἷσιν ἠρξάμην. τὸ σὸν μόνον
πιστὸν φυλάσσων· κοὔποτ' Οἰδίπουν ἐρεῖς
ἀχρεῖον οἰκητῆρα δέξασθαι τόπων
τῶν ἐνθάδ', εἴπερ μὴ θεοὶ ψεύσουσί με. 620

Χο. Ἄναξ, πάλαι καὶ ταῦτα καὶ τοιαῦτ' ἔπη
γῇ τῇδ' ὅδ' ἀνὴρ ὡς τελῶν ἐφαίνετο.

Θη. Τίς δῆτ' ἂν ἀνδρὸς εὐμένειαν ἐκβάλοι
τοιοῦδ', ὅτῳ πρῶτον μὲν ἡ δορύξενος
κοινή ποτ' ἐστὶν ἑστία παρ' ἡμῖν ἀεί; 625
ἔπειτα δ' ἱκέτης δαιμόνων ἀφιγμένος
γῇ τῇδε κἀμοὶ δασμὸν οὐ σμικρὸν τίνει.
ἁγὼ σέβας θεὶς, οὔποτ' ἐκβαλῶ χάριν
τὴν τοῦδε, χώρᾳ δ' ἔμπαλιν κατοικιῶ.
εἰ δ' ἐνθάδ' ἡδὺ τῷ ξένῳ μίμνειν, σέ νιν 630
τάξω φυλάσσειν. εἴτ' ἐμοῦ στείχειν μέτα
τί δ' ἡδὺ, τούτων Οἰδίπους δίδωμί σοι
κρίναντι χρῆσθαι· τῇδε γὰρ ξυνοίσομαι.

Οἰ. Ὦ Ζεῦ, διδοίης τοῖσι τοιούτοισιν εὖ.

Θη. Τί δῆτα χρῄζεις; ἦ δόμους στείχειν ἐμούς; 635

Οἰ. Εἴ μοι θέμις γ' ἦν. ἀλλ' ὁ χῶρός ἐσθ' ὅδε.

Θη. Ἐν ᾧ τί πράξεις; οὐ γὰρ ἀντιστήσομαι.

Οἰ. Ἐν ᾧ κρατήσω τῶν ἔμ' ἐκβεβληκότων.

Θη. Μέγ' ἂν λέγοις δώρημα τῆς συνουσίας.

Οἰ. Εἰ σοί γ' ἅπερ φὴς ἐμμενεῖ τελοῦντί μοι. 640

Θη. Θάρσει τὸ τοῦδέ γ' ἀνδρός, οὔ σε μὴ προδῶ.

Οἰ. Οὔτοι σ' ὑφ' ὅρκου γ' ὡς κακὸν πιστώσομαι.

Θη. Οὔκουν πέρα γ' ἂν οὐδὲν ἢ λόγῳ φέροις.

Οἰ. Πῶς οὖν ποιήσεις;

Θη. Τοῦ μάλιστ' ὄκνος σ' ἔχει;

Οἰ. Ἥξουσιν ἄνδρες

Θη. Ἀλλὰ τοῖσδ' ἔσται μέλον. 645

Οἰ. Ὅρα με λείπων.

Θη. Μὴ δίδασχ' ἃ χρή με δρᾶν.

Οἰ. Ὀκνοῦντ' ἀνάγκη. Θη. Τοὐμὸν οὐκ ὀκνεῖ κέαρ.

Οἰ. Οὐκ οἶσθ' ἀπειλάς; Θη. Οἶδ' ἐγώ σε μή τινα
ἐνθένδ' ἀπάξοντ' ἄνδρα πρὸς βίαν ἐμοῦ.
πολλαὶ δ' ἀπειλαὶ, πολλὰ δὴ μάτην ἔπη 650
θυμῷ κατηπείλησαν. ἀλλ' ὁ νοῦς ὅταν
αὑτοῦ γένηται, φροῦδα τἀπειλήματα.
κείνοις δ' ἴσως κεἰ δείν' ἐπερρώσθη λέγειν,
τῆς σῆς ἀγωγῆς, οἶδ' ἐγὼ, φανήσεται
μακρὸν τὸ δεῦρο πέλαγος οὐδὲ πλώσιμον. 655
θαρσεῖν μὲν οὖν ἔγωγε κἄνευ τῆς ἐμῆς
γνώμης ἐπαινῶ, Φοῖβος εἰ προὔπεμψέ σε·
ὅμως δὲ κἀμοῦ μὴ παρόντος, οἶδ' ὅτι
τοὐμόν φυλάξει σ' ὄνομα μὴ πάσχειν κακῶς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ στροφὴ α.

Χο. 1 Εὐίππου ξένε τᾶσδε χώρας 660
2 ἵκου τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα,
3 τὸν ἀργῆτα Κολωνόν·
4 ἔνθ' ἁ λίγεια μινύρεται
5 θαμίζουσα μάλιστ' ἀηδὼν
6 χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις 665
7 τὸν οἰνωπὸν ἔχουσα κισσὸν,
8 καὶ τὰν ἄβατον θεοῦ
9 φυλλάδα μυριόκαρπον, ἀνάλιον,
10 ἀνήνεμόν τε πάντων
11 χειμώνων· ἵν' ὁ βακχειώτας ἀεὶ 670
12 Διόνυσος ἐμβατεύει,
13 θεαῖς ἀμφιπολῶν τιθήναις.

ἀντιστροφὴ α'.

1 Θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄχνας
2 ὁ καλλίβοτρυς κατ' ἦμαρ αἰεὶ
3 νάρκισσος, μεγάλαιν θεαῖν 675

Iam diu frigidum, ipsorum calidum sanguinem bibet,
Si modo Iupiter adhuc est Iupiter, & Apollo verax.
Sed non iucundum est arcana proferre.
Sine me qua cœperam prologui, tuámque solùm
Fidem mihi præsta, neque vnquam dices OEdipum
Te recepisse inutilem incolam his locis,

Th. *Si modo Dij non fallunt me.*
Iamdudum hic vir hæc, & consimilia
Huic terræ denunciauit.

The. *Quis respuat talis viri beneuolentiam?*
Cuius primum testis fœderis
Communis semper apud nos est ara.
Deinde his deabus supplex adest,
Et huic terræ ac mihi tributum non exiguum pendit.
Hæc igitur colens non abiiciam beneuolentiam
Huius sed in hac terra ipsi præbebo sedem.
Sine hic manere libebit. tibi impero
Vt ipsum custodias, seu mecum ire
Volet: ex his tibi OEdipe optionem
Permitto. hoc modo enim opitulabor tibi.

OEd. *Iupiter benefac obsecro talibus.*

The. *Quid itaque vis? an ad domum meam ire?*

OEd. *Si mihi fas esset: sed hic locus est.*

The. *In quo quid facies? non enim refragabor.*

OEd. *Hic superabo eos, qui me expulerunt.*

The. *Magnum hoc esset beneficium huius mansionis.*

OEd. *Si quidem rata erunt, quæ mihi dixisti.*

The. *Bonum animum habe, quod ad me attinet, non enim te desertum patiar.*

OEd. *Neque te vt hominem malum iuramento obstringam.*

The. *Non à me iurato plus acceperis, quam si promittam solùm.*

OEd. *Quomodo igitur rē instituis?* The. *Quid præcipuè metuis?*

OEd. *Venient viri.* The. *Illud verò hisce cura erit.*

OEd. *Respice me, si abis me relicto.* The. *Ne doce quæ mihi agenda sunt.*

OEd. *Metuentem necesse est.* The. *At ego non metuo.*

OEd. *Non tu scis, quæ minati sint.* The. *Hoc scio, neminem*
Te hic per vim abrepturum esse.
Multa verò nunc, multa inania verba,
Per iram effunduntur, sed mens quando
Ad sese redijt euanescunt tales minaces voces.
Illis autem, etsi fortassè grandia commoti iactarunt
De te abducendo, sat scio, videbitur
Longum per mare iter, nec facile nauigabile.
Bono igitur animo vt sis, vel absque meo consilio
Te adhortor, si quidem Apollo te huc misit.
Nam me etiam absente scio quòd
Solum nomen meum te defendet ab iniuria.

ANTISTROPHICA strophe 1.

Cho. *Venisti hospes in hanc equestrem terram,*
Loca optima obtinens,
Nempe splendidum colonum,
Vbi canora frequentes
Cantu personant luscinia,
In virentibus vallibus,
Sub vmbrosa sedentes hedera:
Et vbi densa Bacchi
Frondes multiplicem fructum ferunt, qui nec à sole aduritur,
Nec ab vllis ventis,
Aut tempestate læditur: vbi Bacchus
Semper inambulat
Inter diuinas nutrices.

Antistrophe. 1.

Floret verò à rore cœlesti
Narcissus, pulchros flores gignens quotidie.
Vnde magnis Deabus

Corona de more veteri nectuntur.
Vbi & aureo colore
Crocus nascitur. Neque perennes
Fontes deficiunt,
Loca pascua irrigantes circa Cephisum,
Qui iugi flumine
Fœcundans terram, per agros labitur,
Liquidis vndarum imbribus,
Soli campestris. Neque Musarum Chori
Hæc loca despiciunt,
Neque aurea venus.

Strophe 2.

Est verò hîc, quale neque in Asia,
Nec in magna Dorica insula
Pelopis esse vnquam audiui, germen
Quod sponte nascitur, & sine cultura,
Hostique terrorem incutit,
Id germen in hac præcipuè terra floret,
Nempe glaucæ folium oleæ:
Hoc neque iuuenum, nec senum quisquam
Imperans, manibus excidere audet:
Nam vt hoc custodiant intenti sunt
Iouis Morij oculi,
Et cæsia Minerua.

Antistrophe 2.

Sed & aliam laudem commemorare possum,
Qua vel præcipuè hæc vrbs commendatur.
Beneficio magni Dei,
Equis & apparatu nauali præstans.
O Neptune: tu enim huic vrbi
Hoc decus contulisti,
Qui primus frenos equis regendis
In his regionibus inuenisti:
Remi verò nautici
Manibus tractati, mirabili
Celeritate currunt ita vt
Vel Nereidas assequi videantur.

IAMBI.

Ant. *O terra Attica multiplici laude celebrata,*
Nunc te decet istam virtutem tuam declarare.
OEd. *Quid verò noui accidit filia?*
Ant. *Iam propè accedit*
Creon ad nos, non absque satellitio.
OEd. *O charissimi senes, vos mihi*
Iam ostendite auxilium salutis.
Cho. *Bono animo esto, aderit: etsi enim senex sum,*
Attamen huius terræ robur non consenuit.
Cre. *Viri nobiles, qui hanc terram colitis,*
Video vos oculis concepisse
Iam metum aliquem, ab aduentu meo,
Quem nō est opus vt metuatis, aut vt aliquid triste dicatis.
Non enim huc veni, quasi aliquid vi facturus:
Iam enim senex sum, & non ignoro
Me venire ad vrbem Græciæ in primis potentem,
Sed ablegatus sum, vt huic viro
Persuadeam, me vt sequatur ad terram Thebanam.
Neque ab vno priuatim missus sum, sed à ciuibus
Vniuersis. Decet enim me propter sanguinis coniunctionem
Huius ærumnis præcipuè commoueri.
Tu verò, miserrime OEdipe, ausculta mihi,
Redi domum: totus te populus Thebanus
Reuocat merito, & ex omnibus ego maximè:
Quo magis, nisi omnium pessimus sim,
Propter tuas ærumnas, vt dolore afficiar, necesse est.
Video enim te infœlicem in exilio
Huc, illuc, vagari & vnius tantum puellæ
Ministerio vti, victúque egere, quam ego infœlix

4 ἀρχαῖν στεφάνωμ', ὅ τε
5 χρυσαυγὴς κρόκος. οὐδ' ἄυπνοι
6 κρῆναι μινύθουσι,
7 κηφισοῦ νομάδες ῥεέθρων,
8 ἀλλ' αἰὲν ἐπ' ἤματι — 680
9 ὠκυτόκος πεδίων ἐπινίσσεται,
10 ἀκηράτῳ ξὺν ὄμβρῳ
11 στερνούχου χθονός. οὐδὲ μουσᾶν χοροὶ
12 νιν ἀπεστύγησαν, οὐδ' αὖ
13 ἁ χρυσάνιος ἀφροδίτα. — 85

στροφὴ β'.

1 ἔστι δ' οἷον ἐγὼ
2 γᾶς ἀσίας οὐκ ἐπακούω,
3 οὐδ' ἐν τᾷ μεγάλᾳ δωρίδι νάσῳ
4 πέλοπος πώποτε βλαστὸν,
5 φύτευμ' ἀχείρωτον αὐτόποιον — 690
6 ἐγχέων φόβημα δαΐων,
7 ὃ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ
8 γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας.
9 τὸ μέν τις οὔτε νέος, οὔτε γήρᾳ
10 συνναίων ἁλιώσει χερὶ πέρσας. — 695
11 ὁ γὰρ αἰὲν ὁρῶν κύκλος
12 λεύσσει νιν μορίου διὸς,
13 χὰ γλαυκῶπις ἀθάνα. —

ἀντιστροφὴ β'.

1 ἄλλον δ' αἶνον ἔχω
2 ματροπόλει τᾷδε κράτιστον — 700
3 δῶρον τοῦ μεγάλου δαίμονος εἰπεῖν,
4 αὔχημα μέγιστον,
5 εὔιππον, εὔπωλον, εὐθάλασσον.
6 ὦ παῖ κρόνου, σὺ γάρ νιν εἰς
7 τόδ' εἷσας αὔχημ' ἄναξ ποσειδάν. — 705
8 ἵπποισιν τὸν ἀκεστῆρα χαλινὸν
9 πρώταισι ταῖσδ' ἔκτισας ἀγυιαῖς.
10 ἁ δ' εὐήρετμος ἔκπαγλ' ἁλία χερ-
11 σὶ παραπτομένα πλάτα
12 θρώσκει τῶν ἑκατομπόδων — 710
13 νηρήδων ἀκόλουθος.

IAMBOI.

Αν. Ὦ πλεῖστ' ἐπαίνοις εὐλογούμενον πέδον,
νῦν σοι τὰ λαμπρὰ ταῦτα δεῖ φαίνειν ἔπη.
Οἰ. Τί δ' ἔστιν ὦ παῖ καινόν;
Αν. Ἆσσον ἔρχεται
κρέων ὅδ' ἡμῖν οὐκ ἄνευ πομπῶν, πάτερ. — 715
Οἰ. Ὦ φίλτατοι γέροντες, ἐξ ὑμῶν ἐμοὶ
φαίνοιτ' ἂν ἤδη τέρμα τῆς σωτηρίας.
Χο. Θάρσει, παρέσται· καὶ γὰρ εἰ γέρων ἐγὼ,
τὸ τῆσδε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος. —
Κρ. Ἄνδρες χθονὸς τῆσδ' εὐγενεῖς οἰκήτορες, — 720
ὁρῶ τιν' ὑμᾶς ὀμμάτων εἰληφότας
φόβον νεωρῆ τῆς ἐμῆς ἐπεισόδου,
ὃν μήτ' ὀκνεῖτε, μήτ' ἀφῆτ' ἔπος κακόν.
ἥκω γὰρ οὐχ ὡς δρᾶν τι βουληθεὶς, ἐπεὶ
γέρων μέν εἰμι, πρὸς πόλιν δ' ἐπίσταμαι — 725
σθένουσαν ἥκων, εἴ τιν' ἑλλάδος, μέγα.
ἀλλ' ἄνδρα τόνδε τηλικόνδ' ἀπεστάλην
πείσων ἕπεσθαι πρὸς τὸ καδμείων πέδον,
οὐκ ἐξ ἑνὸς στείλαντος, ἀλλ' ἀστῶν ὑπὸ
πάντων κελευσθεὶς, οὕνεχ' ἧκέ μοι γένει — 730
τὰ τοῦδε πενθεῖν πήματ' εἰς πλεῖστον πόλεως.
ἀλλ' ὦ ταλαίπωρ' οἰδίπους, κλύων ἐμοῦ,
ἱκοῦ πρὸς οἴκους. πᾶς σε καδμείων λεὼς
καλεῖ δικαίως, ἐκ δὲ τῶν μάλιστ' ἐγὼ,
ὅσῳπερ (εἰ μὴ πλεῖστον ἀνθρώπων ἔφυν — 735
κάκιστος) ἀλγῶ τοῖσι σοῖς κακοῖς, γέρον,
ὁρῶν σε τὸν δύστηνον ὄντα μὲν ξένον,
ἀεὶ δ' ἀλήτην, κἀπὶ προσπόλου μιᾶς
βιοστερῆ χωροῦντα· τὴν ἐγὼ τάλας

	οὐκ ἄν ποτ' ἐς τοσοῦτον αἰκίας πεσεῖν	740	Nunquam ita miserè affectam fore
	ἔδοξ' ὅσον πέπτωκεν ἥδε δύσμορος,		Existimaui, sicut nunc esse video,
	ἀεί σε κηδεύουσα καὶ τὸ σὸν κάρα		Deum te curat, & tuis sedulo
	πτωχῷ διαίτῃ, τηλικοῦτος, οὐ γάμων		Cibum mendicando quærit, tam grandis iam: Neque nuptũ
	ἔμπειρος, ἀλλὰ τοὐπιόντος ἁρπάσαι.		Elocatur, sed iniuria cuiusuis exposita est:
	ἆρ' ἄθλιον τοὔνειδος, ὦ τάλας ἐγώ,	745	Quàm miserum & turpe id est. Heu me infœlicem,
	ὠνείδισ' εἰς σὲ κἀμὲ καὶ τὸ πᾶν γένος;		Probrum obiecto tibi, mihique, & generi nostro!
	ἀλλ' οὐ γὰρ ἔστι τἀμφανῆ κρύπτειν, σύ νυν		Sed quæ manifesta sunt, ea occultare non possunt.
	πρὸς θεῶν πατρῴων, Οἰδίπους, πεισθεὶς ἐμοὶ		Tu verò, per Deos patrios obtemperans mihi,
	κρύψον, θελήσας ἄστυ καὶ δόμους μολεῖν		Téque abde, ac volens ad nos, & in domum paternã redi.
	τοὺς σοὺς πατρῴους, τήνδε τὴν πόλιν φίλως	750	Huic verò vrbi amanter valedicito:
	εἰπών· ἐπαξία γάρ· ἡ δ' οἴκοι πλέον		Digna enim est: sed pietas erga patriam
	δίκῃ σέβοιτ' ἂν, οὖσα σὴ πάλαι τροφός.		Plus valeat apud te, quæ iam olim te aluit.
Οἰ.	Ὦ πάντα τολμῶν κἀπὸ παντὸς ἂν φέρων	OEd.	O qui nihil non audes, & sub cuiusque
	λόγου δικαίου μηχάνημα ποικίλον,		Sermonis iusti specie insidias struis,
	τί ταῦτα πειρᾷ, κἀμὲ δεύτερον θέλεις	755	Quid me ita tentas? & denuo capere vis,
	ἑλεῖν ἐν οἷς μάλιστ' ἂν ἀλγοίην ἁλούς;		Vt deinde captus maximè doleam.
	πρόσθεν τε γάρ με τοῖσιν οἰκείοις κακοῖς		Prius enim cum malis domesticis cruciarer,
	νοσοῦνθ', ὅτ' ἦν μοι τέρψις ἐκπεσεῖν χθονός,		Cùmque exoptarem ex patria discedere,
	οὐκ ἤθελες θέλοντι προσθέσθαι χάριν,		Non voluisti petenti id beneficium præstare:
	ἀλλ' ἡνίκ' ἤδη μεστὸς ἦ θυμούμενος,	760	Sed cum doloribus saturatus essem,
	καὶ τοὐν δόμοισιν ἦν διαιτᾶσθαι γλυκύ,		Et iam domi consumere vitam mihi iucundum videretur,
	τότ' ἐξεώθεις κἀξέβαλλες, οὐδέ σοι		Ac sentiebam dolorem meum iam consenuisse,
	τὸ συγγενὲς τοῦτ' οὐδαμῶς τότ' ἦν φίλον.		Tunc me extrusisti, ac pepulisti, neque apud te
	νῦν τ' αὖθις, ἡνίκ' εἰσορᾷς πόλιν τέ μοι	765	Coniunctio illa sanguinis quidquam valuit.
	ξυνοῦσαν εὔνουν τήνδε, καὶ γένος τὸ πᾶν,		Nunc verò rursum, quando vides hanc vrbem
	πειρᾷ μετασπᾶν, σκληρὰ μαλθακῶς λέγων.		Me amanter complecti & totum populum,
	καίτοι τίς αὕτη τέρψις, ἄκοντας φιλεῖν;		Auellere inde conaris, & animo acerbo blandè loqueris:
	ὥσπερ τις εἴ σοι λιπαροῦντι μὲν τυχεῖν		Tanta voluptatis tibi est inuitos amare.
	μηδὲν διδοίη, μηδ' ἐπαρκέσαι θέλοι,	770	Perinde ac si quis tibi petenti atque indigenti
	πλήρη δ' ἔχοντι θυμὸν ὧν χρῄζοις, τότε		Nihil det, neque opitulari velit,
	δωροῖθ', ὅτ' οὐδὲν ἡ χάρις χάριν φέροι,		Sed iam abundanti iis quæ petebas prius, tunc primum
	ἆρ' ἂν ματαίου τῆσδ' ἂν ἡδονῆς τύχοις;		Offerat, cùm iam beneficium neutiquam gratum sit,
	τοιαῦτα μέντοι καὶ σὺ προσφέρεις ἐμοί,		An non stultum id beneficium dicas?
	λόγῳ μὲν ἐσθλά, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακά.	775	Talia & tu offers mihi iam dona,
	φράσω δὲ καὶ τοῖσδ', ὥς σε δηλώσω κακόν.		Verbis quidem bona, reipsa autem mala.
	ἥκεις ἔμ' ἄξων, οὐχ ἵν' ἐς δόμους ἄγῃς,		Dicã verò etiã his præsentibus, & ostendã quã malus sis.
	ἀλλ' ὡς πάραυλον οἰκίσῃς, πόλις δέ σοι		Venis vt me abducas, non quidem domi meæ,
	κακῶν ἄνατος τῆσδ' ἀπαλλαχθῇ χθονός.		Sed in finibus vt colloces, atque vrbs tibi
	οὐκ ἔστι σοι ταῦτ', ἀλλά σοι τάδ' ἔστ', ἐκεῖ	780	Vt immunis à malis, quæ ab hac terra impendent, euadat.
	χώρας ἀλάστωρ οὑμὸς ἐνναίων ἀεί.		Non hoc consequeris, sed illa euenient, nempe
	ἔστιν δὲ παισὶ τοῖς ἐμοῖσι τῆς ἐμῆς		Meus malus genius vos infestabit semper,
	χθονὸς λαχεῖν τοσοῦτον, ἐνθανεῖν μόνον.		Et filii mei tantum de terra mea obtinebunt,
	ἆρ' οὐκ ἄμεινον ἢ σὺ τἀν Θήβαις φρονῶ;		Vt in ea moriantur solum.
	πολλῷ γ', ὅσῳπερ κἀκ σαφεστέρων κλύω,	785	Nunquid melius tibi fata Thebarum scire videor
	Φοίβου τε καὐτοῦ Ζηνός, ὃς κείνου πατήρ.		Quàm tu? Multo quidem: nam certiores autores audio,
	τὸ σὸν δ' ἀφῖκται δεῦρ' ὑπόβλητον στόμα		Nempe Phœbum & Iouem, qui eius pater est.
	πολλὴν ἔχον στόμωσιν· ἐν δὲ τῷ λέγειν		Tu verò tuum mendax os hîc ostendis
	κάκ' ἂν λάβοις τὰ πλείον' ἢ σωτήρια.		Probè aculeatum: sed tua dicta
	ἀλλ' οἶδα γάρ σε ταῦτα μὴ πείθων, ἴθι,	790	Plus mali tibi afferent, quàm boni.
	ἡμᾶς δ' ἔα ζῆν ἐνθάδ'· οὐ γὰρ ἂν κακῶς		Ergo abi: non enim persuadebis,
	οὐδ' ὧδ' ἔχοντες ζῷμεν, εἰ τερποίμεθα.		Méque sine hîc viuere: non enim malè
			Ne sic quidem viuemus, quando hæc vita iucunda est.
Κρ.	Πότερα νομίζεις δυστυχεῖν ἔμ' εἰς τὰ σά,	Cre.	An existimas me infœlicem magis esse propter te,
	ἢ σ' εἰς τὰ σαυτοῦ μᾶλλον ἐν τῷ νῦν λόγῳ;		An verò te propter teipsum, cum ista dicas?
Οἰ.	Ἐμοὶ μέν ἐσθ' ἥδιστον εἰ σὺ μήτ' ἐμὲ	795	OEd. Mihi valde iucundum erit si tu neque me
	πείθειν οἷός τ' εἶ μήτε τούσδε τοὺς πέλας.		Monere poteris, neque hos, qui apud me sunt:
Κρ.	Ὦ δύσμορ', οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανεῖ	Cre.	O te miserum quem neque tempus docuit
	φρένας ποτ', ἀλλὰ λῦμα τῷ γήρᾳ τρέφεις;		Sapere, sed senectutis etiam delirio laboras!
Οἰ.	Γλώσσῃ σὺ δεινός· ἄνδρα δ' οὐδέν' οἶδ' ἐγὼ		OEd. Lingua tu quidem acer es, sed neminem ego scio
	δίκαιον ὅστις ἐξ ἅπαντος εὖ λέγει.	800	Tam iustum, qui vbique rectè loquatur.
Κρ.	Χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὰ καίρια.	Cre.	Diuersa sunt hæc, multa dicere, & opportuna.
Οἰ.	Ὡς δὴ σὺ βραχέα, ταῦτα δ' ἐν καιρῷ λέγεις.	OEd.	Quàm hæc breuiter quidem, sed opportunè dicis:
Κρ.	Οὐ δῆθ' ὅτῳ γε νοῦς ἴσος καὶ σοὶ πάρα.	Cre.	Non illis, qui ita sentiunt, sicut tu.
Οἰ.	Ἄπελθ', ἐρῶ γὰρ καὶ πρὸ τῶνδε, μηδέ με	OEd.	Apage te, dicam enim & pro his, neque me
	φύλασσ' ἐφορμῶν ἔνθα χρὴ ναίειν ἐμέ.	805	Obserua aut mone, vbi habitare me oporteat.
Κρ.	Μαρτύρομαι τούσδ', οὐ σέ, πρὸς δὲ τοὺς φίλους	OEd.	Testor hosce, non te, præterea amicos,
	οἷ' ἀνταμείβῃ ῥήματ', ἢν δ' ἕλω ποτέ—	Cre.	Si te aliquando cepero, vt nunc mihi respenderis:
Οἰ.	Τίς δ' ἄν με τῶνδε συμμάχων ἕλοι βίᾳ;	OEd.	Quis verò me his sociis inuitis eripiat?

Χο. [illegible] Κρ. [illegible]
Χο. [illegible]
Κρ. [illegible]
Οι. [illegible] Χο. [illegible]
Κρ. [illegible] 875
Χο. [illegible] Κρ. [illegible]
Χο. [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Θη. [illegible] 880
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ΙΑΜΒΟΙ.

Οι. Ὦ φίλτατ' [illegible]
[illegible] 885
Θη. [illegible]
Οι. [illegible]
[illegible]
Θη. [illegible] Οι. [illegible]
Θη. [illegible] 890
[illegible] 895
[illegible] 900
[illegible] 905
[illegible] 910
[illegible] 915
[illegible] 920
[illegible] 925
Χο. [illegible] 930
Κρ. [illegible]
[illegible] 935

Quòd te hoc effecturum speras? OEd. *Arbitror.*
Cho. *Hæc non amplius existimabo esse ciuitatem.*
Cre. *In causa iusta etiam paruus vincit magnum.*
OEd. *Auditis quæ loquitur?* Cho. *Sed hæc non perficiet.*
Cre. *Deus hoc nouit, non tu.*
Cho. *An non hæc contumelia est?* Cre. *Est contumelia, sed feren-*
da tamen.
Cho. *O ciues vniuersi, ò terræ principes,*
Adeste, properè adeste: vltra enim fas & iustum
Proceditur iam.

Trochæi.

The. *Quid hoc clamoris est? quid rei? quemnam ob metum*
Reuocatis me sacrificantem ad aram Neptuno
Præsidi huius loci? Dicite, vt rem omnem sciam.
Quapropter huc veni celerius, quàm pedibus suaue fuit.

IAMBI.

OEd. *O charissime, agnoui vocem tuam,*
Passus sum atrocia ab hoc viro.
The. *Quænam? quisve est, qui te afflixit? dic mihi.*
OEd. *Hic Creon quem vides, filiarum*
Qui à me auulsit, quod mihi solum erat, auxilium.
The. *Quid narras?* OEd. *Audis ea quæ passus sum.*
The. *Eat ergo aliquis ex ministris quàm celerrimè*
Ad has aras, omnémque populum cogat,
Peditem simul & equitem, à sacris ipsis
Vt accelerent & à custodia, ad locum, vbi duplex
Via coit ambulantibus,
Ne præterducantur puellæ: nam derisiculus
Hospiti fierem huic, si vi me vincì paterer.
Ite vt iussi celeriter. Hunc verò
Si quidem ira vti vellem, qua dignus est,
Non absque vulnere dimitterem de mea manu.
Nunc verò qua lege ipse vsus est,
Eadem, non alia tenebitur.
Non enim hinc abibis priusquam
Illas coràm mihi huc sistes iterum.
Neque enim me dignum fecisti,
Neque maioribus tuis, nec patria tua,
Qui in vrbem iure constitutam ingressus,
Et absque lege gerentem nihil, omisso
Iure loci, per vim irruens
Aufers quod vis, & violenter agis.
Mihique vrbem vacuam viris, aut seruam
Esse censuisti, méque hominem nihili.
Neque verò te hanc disciplinam Thebæ docuerunt,
Non enim solent viros iniustos alere,
Neque probabunt, si audient
Te deprædari mea, & violare sacra per vim,
Et abducere miseros supplices.
Ego sanè, si tuam terram ingressus essem,
Etsi causam haberem iustissimam,
Non tamen absque regis, quicunque esset, autoritate,
Traherem, vel ducerem quidquam: sed memor essem,
Vt hospitem apud ciues se gerere conueniret.
Tu verò patriam indignè deformas tuam
Ipse, & te ingrauescens ætas
Senem simul efficit, & mente deerrantem.
Sicut igitur antè edixi ita & nunc edico,
Vt aliquis quàm primum puellas huc reducat mihi,
Nisi incola huius terræ voles
Vel inuitus esse: Et hæc tibi
Ex animo pariter, ac ore dico.
Cho. *Quo loco res tibi sit vides hospes: nam quod ad maiores*
tuos attinet,
Iustus videris, ea verò quæ agis iniusta sunt.
Cre. *Non ego sine viris hanc vrbem existimans,*
Neque sine consilio, quemadmodum tu dicis,
Opus hoc feci, sed cum scirem,
Quod nemo ciuium propter meos cognatos

Æmulatione ad hoc moueretur, vt eos me inuito aleret,
Et nossem quòd virum parricidam
Ac pollutum non recepturi essetis: neque qui ex connubio
Incesto liberos suscepisset.
Talem ego Senatum ciuibus in Areopago
Rectè consulentē & generosum esse noram, qui non concederet
Vt homines ita temerè errātes, in hac vrbe simul cōsiderēt,
Quibus rebus confisus hanc aggressus sum prædam.
Et quidem hæc non perpetrassem, nisi mihi ipsi tristes
Diras imprecatus esset, & meo generi.
Quare iniuria affectus volui hæc contrà facere.
Iram enim nil aliud extinguit nisi mors.
Mortuos verò nullus dolor exercet amplius.
Ob hæc facere poteris, quod voles.
Nam solitudo me, etsi causam iustam dico,
Tamen humilem facit. Vt vt verò res erit,
Etsi hac ætate sum, tamen resistere conabor.

OEd. *O ingenium impudens, cui te conuiciari existimas?*
Mihine seni, an tibi ipsi?
Qui mihi cædes, & connubia, & calamitates
Impudenter commemoras, quæ mihi infœlici
Inuito acciderunt. Deo enim fortè ita visum est,
Succensenti generi nostro fortasse ob vetus aliquod delictū.
Re ipsa enim non inuenies in me
Aliquod probro dignum factum, quod vel contra me,
Vel contra meos commiserim.
Nam dic mihi: Si oraculo responsum erat patri,
Fore vt à filio occideretur,
Quo iure hoc mihi exprobrare potes?
Qui needum adhuc ex semine patris
Aut matris conceptus natúsve eram.
Si verò infœlici fato natus, sicut natus sum,
Incidi in manus patris, & ipsum interfeci.
Ignarus & quid facerem, & contra quem,
Quo pacto factum inuoluntarium meritò damnare potes?
De nuptiis verò matris ô infœlix non te pudet
Me cogere vt dicam, cùm ea soror tua fuerit?
De quibus statim dicam, neque tacebo,
Quando tu impia voce tua eò prouectus es.
Peperit enim, peperit, heu infœlicitatem,
Ignarum me, ipsa ignara: & deinde mihi nato
Liberos peperit probrum suum.
Atque vnum hoc scio, te volentem hæc probra
In me atque illam iacere, ego verò eam
Inuitus duxi, & hæc inuitus loquor:
Etsi ne quidem ob hoc connubium
Meritò malè audio, neque ob eam ipsam, quam toties
Obiicis mihi patris cædem exprobrans acerbè,
Vnum enim responde mihi, quod te interrogo,
Si quis te virum iustum statim hîc
Opprimens occidere vellet, Quareréine,
Vtrum pater is esset, qui te occideret, an verò statim vlciscereris?
Existimo, siquidem vitam amares, autorem cædis
Vlcisceremis, neque quid iustum circumspiceres.
In talia mala & ego incidi
Diis impellentibus, de quibus ne quidem patris
Anima, si reuiuiscat, mihi contradictura esset.
Tu verò iniustus cùm sis, omnia tamen
Fanda & infanda te iustè dicere existimas,
Et talibus probris me oneras corām his.
Et nomini Thesei blandè palparis,
Vbique Attica, quòd pulchrè sit habitata.
Atque has laudes dum commemoras hoc longè præteris,
Quod si qua terra est, quæ Deos nouit
Honore colere, in hoc hæc Thesei terra excellit,
Vnde tu supplicem ac senem furaris,
Méque in captiuum abducis: & puellas eripuisti mihi,
Quapropter ego has Deas
Inuoco & precibus deprecor,

ζῆλος ξυναίμων τῶν ἐμῶν τρέφειν ἐμέ.
ᾔδη δ᾽ ὁθούνεκ᾽ ἄνδρα καὶ πατροκτόνον
κἄναγνον οὐ δεξοίατ᾽, οὐδ᾽ ὅτῳ γάμοι
ξυνόντες εὑρέθησαν ἀνόσιοι τέκνων.
τοιοῦτον αὐτοῖς ἄρεος εὔβουλον πάγον 940
ἐγὼ ξυνῄδη χθόνιον ὄνθ᾽, ὃς οὐκ ἐᾷ
τοιούσδ᾽ ἀλήτας τῇδ᾽ ὁμοῦ ναίειν πόλει·
ᾧ πίστιν ἴσχων τήνδ᾽ ἐχειρούμην ἄγραν.
καὶ ταῦτ᾽ ἂν οὐκ ἔπρασσον, εἰ μή μοι πικρὰς
αὐτῷ τ᾽ ἀρὰς ἠρᾶτο καὶ τὠμῷ γένει. 945
ἀνθ᾽ ὧν πεπονθὼς, ἠξίουν τάδ᾽ ἀντιδρᾶν.
θυμοῦ γὰρ οὐδὲν γῆράς ἐστιν, ἄλλο πλὴν
θανεῖν. θανόντων δ᾽ οὐδὲν ἄλγος ἅπτεται.
πρὸς ταῦτα πράξεις οἷον ἂν θέλῃς. ἐπεὶ
ἐρημία με, κεἰ δίκαι᾽ ὅμως λέγω, 950
σμικρὸν τίθησι· πρὸς δὲ τὰς πράξεις ὅμως
καὶ τηλικόσδ᾽ ὢν ἀντιδρᾶν πειράσομαι.

Οἰ. Ὦ λῆμ᾽ ἀναιδὲς, τοῦ καθυβρίζειν δοκεῖς,
πότερον ἐμοῦ γέροντος, ἢ σαυτοῦ τόδε;
ὅστις φόνους μοι καὶ γάμους καὶ συμφορὰς 955
τοῦ σοῦ διῆκας στόματος, ἃς ἐγὼ τάλας
ἤνεγκον ἄκων. θεοῖς γὰρ ἦν οὕτω φίλον,
τάχ᾽ ἄν τι μηνίουσιν εἰς γένος πάλαι.
ἐπεὶ καθ᾽ αὑτόν γ᾽ οὐκ ἂν ἐξεύροις ἐμοὶ
ἁμαρτίας ὄνειδος οὐδὲν, ἀνθ᾽ ὅτου 960
τάδ᾽ εἰς ἐμαυτὸν τοὺς ἐμούς θ᾽ ἡμάρτανον.
ἐπεὶ δίδαξον, εἴ τι θέσφατον πατρὶ
χρησμοῖσιν ἱκνεῖθ᾽ ὥστε πρὸς παίδων θανεῖν,
πῶς ἂν δικαίως τοῦτ᾽ ὀνειδίζοις ἐμοί;
ὃ οὔτε βλάστας πω γενεθλίους πατρὸς, 965
οὐ μητρὸς εἶχον, ἀλλ᾽ ἀγέννητος τότ᾽ ἦ.
εἰ δ᾽ αὖ φανεὶς δύστηνος ὡς ἐγὼ ᾽φάνην,
εἰς χεῖρας ἦλθον πατρὶ καὶ κατέκτανον,
μηδὲν ξυνιεὶς ὧν ἔδρων εἰς οὕς τ᾽ ἔδρων,
πῶς γ᾽ ἂν τό γ᾽ ἆκον πρᾶγμ᾽ ἂν εἰκότως ψέγοις; 970
μητρὸς δὲ τλῆμον οὐκ ἐπαισχύνει γάμους,
οὔσης ὁμαίμου σῆς μ᾽ ἀναγκάζων λέγειν,
οἵους ἐρῶ τάχ᾽, οὐ γὰρ οὖν σιγήσομαι,
σοῦ γ᾽ εἰς τόδ᾽ ἐξελθόντος ἀνόσιον στόμα.
ἔτικτε γάρ μ᾽, ἔτικτεν, ὤμοι μοι κακῶν, 975
οὐκ εἰδότ᾽ οὐκ εἰδυῖα, καὶ τεκοῦσά με,
αὑτῆς ὄνειδος παῖδας ἐξέφυσέ μοι.
ἀλλ᾽ ἓν γὰρ οὖν ἔξοιδα, σὲ μὲν ἑκόντ᾽ ἐμὲ
κείνην τε ταῦτα δυσστομεῖν· ἐγὼ δέ νιν
10 ἄκων τ᾽ ἔγημα, φθέγγομαί τ᾽ ἄκων τάδε. 980
ἀλλ᾽ οὐ γὰρ οὔτ᾽ ἐν τοῖσδ᾽ ἁλώσομαι κακὸς
γάμοισιν, οὔθ᾽ οὓς αἰὲν ἐμφορεῖς σύ μοι
φόνους πατρῴους ἐξονειδίζων πικρῶς.
ἓν γάρ μ᾽ ἄμειψαι μοῦνον ὧν σ᾽ ἀνιστορῶ.
εἴ τίς σε τὸν δίκαιον αὐτίκ᾽ ἐνθάδε 985
κτείνοι παραστὰς, πότερα πυνθάνοι᾽ ἂν εἰ
πατήρ σ᾽ ὁ καίνοι, ἢ τίνοι᾽ ἂν εὐθέως;
δοκῶ μὲν, εἴπερ ζῆν φιλεῖς, τὸν αἴτιον
τίνοι᾽ ἂν, οὐδὲ τοὔνδικον περιβλέποις.
τοιαῦτα μέντοι καὐτὸς εἰσέβην κακὰ, 990
θεῶν ἀγόντων· ὥστ᾽ ἐγὼ οὐδὲ τὴν πατρὸς
ψυχὴν ἂν οἶμαι ζῶσαν ἀντειπεῖν ἐμοί.
σὺ δ᾽, εἶ γὰρ οὐ δίκαιος, ἀλλ᾽ ἅπαν καλὸν
λέγειν νομίζων, ῥητὸν ἄρρητόν τ᾽ ἔπος,
τοιαῦτ᾽ ὀνειδίζεις με τῶνδ᾽ ἐναντίον. 995
καί σοι τὸ Θησέως ὄνομα θωπεῦσαι καλὸν,
καὶ τὰς Ἀθήνας ὡς κατῴκηνται καλῶς.
κᾆθ᾽ ὧδ᾽ ἐπαινῶν πολλὰ τοῦδ᾽ ἐκλανθάνει,
ὁθούνεκ᾽ εἴ τις γῆ θεοὺς ἐπίσταται
τιμαῖς σεβίζειν, ἥδε τῷδ᾽ ὑπερφέρει. 1000
ἀφ᾽ ἧς σὺ κλέψας τὸν ἱκέτην γέροντ᾽ ἐμὲ,
αὐτόν τ᾽ ἐχειροῦ, τὰς κόρας τ᾽ οἴχῃ λαβών.
ἀνθ᾽ ὧν ἐγὼ νῦν τάσδε τὰς θεὰς ἐμοὶ
καλῶν ἱκνοῦμαι, καὶ καταστήπτω λιταῖς

ἐλθεῖν

ἐλθεῖν ἀρωγοὺς ξυμμάχους, ἵν᾽ ἐκμάθῃς 1005
οἵων ὑπ᾽ ἀνδρῶν ἥδε φρουρεῖται πόλις.—

Χο. Ὁ ξεῖνος, ὦναξ, χρηστός. αἱ δὲ ξυμφοραὶ
αὐτοῦ πανώλεις, ἄξιαι δ᾽ ἀμυνάθειν.

Θη. Ἅλις λόγων· ὡς οἱ μὲν ἐξειργασμένοι
σπεύδουσιν, ἡμεῖς δ᾽ οἱ παθόντες, ἕσταμεν. 1010

Κρ. Τί δῆτ᾽ ἀμαυρῷ φωτὶ προστάσσεις ποιεῖν;

Θη. Ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ, πομπὸν δ᾽ ἐμὲ
χωρεῖν, ἵν᾽ εἰ μὲν ἐν τόποισι τοῖσδ᾽ ἔχεις
τὰς παῖδας ἡμῖν, αὐτὸς ἐνδείξῃς ἐμοί·
εἰ δ᾽ ἐγκρατεῖς φεύγουσιν, οὐδὲν δεῖ πονεῖν. 1015
ἄλλοι γὰρ οἱ σπεύδοντες, οὓς οὐ μή ποτε
χώρας φυγόντες τῆσδ᾽ ἐπεύξωνται θεοῖς.
ἀλλ᾽ ἐξυφηγοῦ· γνῶθι δ᾽ ὡς ἔχων ἔχῃ,
καί σ᾽ εἷλε θηρῶνθ᾽ ἡ τύχη. τὰ γὰρ δόλῳ
τῷ μὴ δικαίῳ κτήματ᾽ οὐχὶ σῴζεται. 1020
κοὐκ ἄλλον ἕξεις εἰς τόδ᾽. ὡς ἔξοιδά σε
οὐ ψιλὸν οὐδ᾽ ἄσκευον ἐς τοσήνδ᾽ ὕβριν
ἥκοντα τόλμης τῆς παρεστώσης τανῦν.
ἀλλ᾽ ἔσθ᾽ ὅτῳ σὺ πιστὸς ὢν ἔδρας τάδε.
ἃ δεῖ μ᾽ ἀθρῆσαι, μηδὲ τήνδε τὴν πόλιν 1025
ἑνὸς ποιῆσαι φωτὸς ἀσθενεστέραν.
νοεῖς τι τούτων, ἢ μάτην τανῦν τέ σοι
δοκεῖ λελέχθαι, χὤτε ταῦτ᾽ ἐμηχανῶ;—

Κρ. Οὐδὲν σὺ μεμπτὸν ἐνθάδ᾽ ὢν ἐρεῖς ἐμοί.
οἴκοι δὲ χἠμεῖς εἰσόμεσθ᾽ ἃ χρὴ ποιεῖν. 1030

Θη. Χωρῶν ἀπείλει νῦν. σὺ δ᾽ ἡμὶν Οἰδίπους,
ἕκηλος αὐτοῦ μίμνε, πιστωθεὶς ὅτι
ἢν μὴ θάνω γὼ πρόσθεν, οὐχὶ παύσομαι
πρὶν ἄν σε τῶν σῶν κύριον στήσω τέκνων.

Οἰ. Ὄναιο Θησεῦ τοῦ τε γενναίου χάριν 1035
καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐνδίκου προμηθίας.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α᾽.

Χο. 1 Εἴην ὅθι δαΐων
2 ἀνδρῶν τάχ᾽ ἐπιστροφαὶ
3 τὸν χαλκοβόαν ἄρη
4 μίξουσιν, ἢ πρὸς Πυθίαις 1040
5 ἢ λαμπάσιν ἀκταῖς.
6 Οὗ πότνιαι σεμνὰ τιθη-
7 νοῦνται τέλη
8 θνατοῖσιν, ὧν καὶ χρυσέα
9 κλῂς ἐπὶ γλώσσᾳ βέβακε 1045
10 προσπόλων Εὐμολπιδᾶν·
11 ἔνθ᾽ οἶμαι τὸν ἐγρεμάχαν
12 Θησέα καὶ τὰς διστόλους
13 ἀδμῆτας ἀδελφὰς
14 αὐτάρκει τάχ᾽ ἐμμίξειν βοᾷ 1050
15 τούσδ᾽ ἀνὰ χώρους.—

ἀντιστροφὴ α᾽.

1 Ἤ που τὸν ἐφέσπερον
2 πέτρας νιφάδος πελῶ-
3 σ᾽ Οἰάτιδος ἐκ νομοῦ
4 πώλοισιν ἢ ῥιμφαρμάτοις 1055
5 φεύγοντες ἁμίλλαις;
6 ἁλώσεται. δεινὸς γ᾽ ὁ προσ-
7 χώρων ἄρης,
8 δεινὰ δὲ Θησειδᾶν ἀκμά.
9 πᾶς γὰρ ἀστράπτει χαλινός, 1060
10 πᾶσα δ᾽ ὁρμᾶται κατ᾽ ἀμ-
11 πυκτήρια φάλαρα πῶλος
12 ἄμβασις, οἳ τὰν ἱππίαν
13 τιμῶσιν Ἀθάναν,
14 καὶ τὸν πόντιον γαιάοχον 1065
15 ῥέας φίλον υἱόν.—

στροφὴ β᾽.

Ἔρδουσιν ἢ μέλλουσιν; ὡς

Vt ferant mihi auxilium, vt tu cognoscas
A qualibus viris hac ciuitas defenditur.

Cho. *Hospes hic bonus videtur, sed calamitas*
Eius magna est, & digna defensione.

The. *Satis est verborum, qui enim abrepti sunt,*
Hi festinant, nos verò iniuria affecti hic stamus?

Cre. *Quid igitur seni & imbecillo vt faciat imperas?*

The. *Tu pracede, ego verò comes*
Sequar, vt sicubi in his locis habes
Puellas nostras, ipse ostendas mihi.
Si verò in manibus aliorum fugiunt, non est quod laboremus,
Alij enim sunt qui eas persequuntur festinantes, è quorum
manibus
Ex hac terra non effugient tui, vt diis supplicare possint.
Sed praei, & cogita, quo loco res tua sint.
Nam te aliis insidiantem oppressit fortuna: Dolo enim
Malo parta non seruantur.
Neque alium me habebis in hac re, quoniam te scio
Non nudum neque imparatum ad tantam iniuriam
Ac vim faciendam accessisse:
Sed est aliquid, quo fretus hac fecisti,
Hoc me exquirere oportet: neque hanc vrbem
Ab vno viro vinci patiemur.
Intellexisti ne hac, an frustra nunc tibi
Dicta videntur, & quando ista struebas?

Cre. *Nihil eorum qua dixisti reprehendo:*

The. *Domi verò sciemus quid nos facere oporteat,*
Iam vade, deinde minare. Tu verò
Quietus hic mane, confidens
Me, nisi moriar, prius non desiturum esse.
Quam filiarum te rursum compotem faciam.

Cho. *Bene sit tibi, ob istam virtutem,*
Et ob hanc erga nos iustam benignitatem.

ANTISTROPHICA strophe 1.

Cho. *Vtinam essem, vbi hostium*
Congregationes statim
Ferristrepum Martem
Miscebunt, vel in Pythiis,
Vel Eleusinio littore,
Vbi veneranda sacerdotes
Fouent sacra Cereris
Hominibus: & quorum aurea
Sera linguam claudit
Ministri Eumolpida.
Ibi puto bellicosum
Thesea, & geminas
Innuptas sorores,
Magno cum tumultu concursuros esse
In his regionibus.

Antistrophe 1.

An verò in locis occiduis
Vbi Niphades petra sunt, occurrent,
In terra OEatide pascua.
Ibíne equestribus aut curulibus
Fugientes praliis
Capientur. Acer est impetus
Martis incolarum,
Et acris Theseidarum virtus.
Vbique enim lucent frena,
Vbique festinant
Phaleris ornatos.
Conscendere equos, qui equestrem
Colunt Mineruam,
Et qui mari praest, Neptunum,
Rhea filium.

Strophe 2.

Idne rem gerunt, an cunctantur?

Quàm mihi mens præsagit,
Creontem statim redditurum esse
Puellam, quæ graues sustinuit
Ærumnas propter sanguine iunctos.
Deus quotidie aliquid conficit.
Vates sum fœlicium præliorum.
Vtinam velox celeri
Impetu columba sim,
Aetherëis in nubibus volans,
Vt in ipsis pugnis
Mentis meæ præsagium videam.

Antistrophe 2.

O Iuppiter Deorum Rex!
Omnia qui cernis, facias
Vt huius terræ gubernatores
Victrici virtute
Conficiant, hanc cohortem, quæ facilè capi potest.
Inclyta: filia Iouis Minerua,
Téque venator Apollo inuoco,
Et sororem Dianam,
Maculosorum sectatricem
Velocium ceruorum,
Obsecro vos, vt gemino auxilio
Huic terræ adsitis, & ciuibus.

IAMBI.

Cho. *Non me dices esse speculatorem*
Falsum, puellas enim video
Propè huc rursum accedere.
OEd. *Vbi, vbi, quid ais?* Ant. *O pater, pater,*
Quis Deus tibi, vt optimum virum videas
Concedat, qui nos huc remisit tibi?
OEd. *O filiæ anne adestis?* Ant. *Nos quidem manus*
Thesei seruarunt, & optimorum comitum.
OEd. *Accedite, ô filiæ, ad patrem, & corpus meum*
Præter spem erigite.
Ant. *Quod petis consequeris, nam cupidè præstamus hoc beneficium.*
OEd. *Vbi igitur, vbinam estis?* Ant. *Ecce vnà accedimus.*
OEd. *O dulcissima planta.* Ant. *Patri quiduis gratum est.*
OEd. *O fulcra viri.* Ant. *Infœlicis fulcra.*
OEd. *Teneo dulcissima pignora, neque tamen omninò infœlix ero*
Si moriar, cùm vos aderatis mihi.
Fulcite, ô filiæ, dextrum latus meum,
Adhærete genitori, & componite ad quietem
Me qui desertus eram prius, infœlicem exulem,
Et mihi quomodo res acta est paucis narrate:
Nam vobis id ætatis sufficit breuis oratio.
Ant. *Hic est qui nos seruauit, ex eo audies, pater,*
Et sic oratio mea breuis erit.
OEd. *O Hospes, ne mireris, si præ gaudio*
Propter filiarum insperatum reditum dilato sermonem.
Scio enim hanc voluptatem à nemine alio,
Quàm à te mihi oblatam esse.
Tu enim ipsas seruasti, & alius nemo,
Et tibi Dij tribuant, quemadmodum ego opto,
Tibi ipsi, ac terræ huic: nam pietatem
Apud vos solos inter homines inueni,
Et æquitatem ac veritatem.
Expertus igitur, sermone hoc testificor.
Nam per te habeo, quæ habeo, & non per alium.
Porrige mihi ô Rex dexteram,
Vt tangam, & exosculer, si fas est, tuum caput.
Sed quid loquor, quomodo ego infœlix
Attingere postulem virum, qui non est
Aliqua labe contaminatus? Non ego te
Non sanè relinquam: Nam qui ipsi miserias experti sunt,
Hi soli ex afflictionibus aliorum dolorem capiunt.

2 προμνᾶταί τί μοι
3 γνώμα τάχ' ἂν δώσειν
4 τὰν δεινὰ τλᾶσαν, δεινὰ δ' εὑ- 1070
5 ροῦσαν πρὸς αὐθομαίμων πάθη.
6 τελεῖ, τελεῖ Ζεύς τι κατ' ἆμαρ.
7 μάντις εἰμ' ἐσθλῶν ἀγώνων.
8 εἴθ' ἀελλαία ταχύρ-
9 ρωστος πελειὰς 1075
10 αἰθερίας νεφέλας
11 κύρσαιμ', αὐτῶν δ' ἀγώνων
12 θεωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα. —

ἀντιστροφὴ β'.

1 ὦ Ζεῦ πάνταρχε θεῶν,
2 παντόπτα, πόροις 1080
3 γᾶς τᾶσδε δαμούχοις
4 ἐπινικείῳ σθένει τὸν εὔ-
5 αγρον τελειῶσαι λόχον.
6 σεμνά τε παῖς Παλλὰς Ἀθάνα,
7 καὶ τὸν ἀγρευτὰν Ἀπόλλω, 1085
8 καὶ κασιγνήταν πυκνο-
9 στίκτων ὀπαδὸν
10 ὠκυπόδων ἐλάφων,
11 στέργω διπλᾶς ἀρωγὰς
12 μολεῖν γᾷ τᾷδε καὶ πολίταις. 1090

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ὦ ξεῖν' ἀλῆτα, τῷ σκοπῷ μὲν οὐκ ἐρεῖς
ὡς ψευδόμαντις· τὰς κόρας γὰρ εἰσορῶ
τάσδ' ἆσσον αὖθις ὧδε προσπολουμένας.
Οἰ. Ποῦ, ποῦ; τί φής; πῶς εἶπας; Αν. Ὦ πάτερ, πάτερ,
τίς ἂν θεῶν σοι τόνδ' ἄριστον ἄνδρ' ἰδεῖν 1095
δοίη, τὸν ἡμᾶς δεῦρο προσπέμψαντά σοι;
Οἰ. Ὦ τέκνον, ἦ πάρεστον; Αν. Αἵδε γὰρ χέρες
Θησέως ἔσωσαν, φιλτάτων τ' ὀπαόνων.
Οἰ. προσέλθετ', ὦ παῖ, πατρί, καὶ τὸ μηδαμὰ
ἐλπισθὲν ἥξειν σῶμα βαστάσαι δότε. 1100
Αν. Αἰτεῖς ἃ τεύξῃ· σὺν πόθῳ γὰρ ἡ χάρις.
Οἰ. Ποῦ δῆτα, ποῦ 'στον; Αν. Αἵδ' ὁμοῦ πελαζόμεσθα.
Οἰ. Ὦ φίλτατ' ἔρνη. Αν. Τῷ τεκόντι πᾶν φίλον.
Οἰ. Ὦ σκῆπτρα φωτός. Αν. Δυσμόρου γε δύσμορα.
Οἰ. Ἔχω τὰ φίλτατ', οὐδ' ἔτ' ἂν πανάθλιος 1105
θανὼν ἂν εἴην, σφῷν παρεστώσαιν ἐμοί.
ἐρείσατ', ὦ παῖ, πλευρὸν ἀμφιδέξιον,
ἐμφύντε τῷ φύσαντι, κἀναπαύσατον
τοῦ πρόσθ' ἐρήμου τοῦ τε δυστήνου πλάνου.
καί μοι τὰ πραχθέντ' εἴπαθ' ὡς βράχιστ', ἐπεὶ 1110
ταῖς τηλικαῖσδε σμικρὸς ἐξαρκεῖ λόγος. —
Αν. Ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας. τοῦδε χρὴ κλύειν, πάτερ,
καὶ σοί γε τοὔργον τοὐμὸν ἔσται δὴ βραχύ.
Οἰ. Ὦ ξεῖνε, μὴ θαύμαζε πρὸς τὸ λιπαρές,
τέκν' εἰ φανέντ' ἄελπτα, μηκύνω λόγον. 1115
ἐπίσταμαι γὰρ τήνδε τὴν ἐς τάσδε μοι
τέρψιν παρ' ἄλλου μηδενὸς πεφασμένην.
σὺ γάρ νιν ἐξέσωσας, οὐκ ἄλλος βροτῶν.
καί σοι θεοὶ πόροιεν, ὡς ἐγὼ θέλω,
αὐτῷ τε καὶ γῇ τῇδ'· ἐπεὶ τό γ' εὐσεβὲς 1120
μόνοις παρ' ὑμῖν ηὗρον ἀνθρώπων ἐγὼ,
καὶ τοὐπιεικὲς καὶ τὸ μὴ ψευδοστομεῖν.
εἰδὼς δ', ἀμύνω τοῖσδε τοῖς λόγοις τάδε.
ἔχω γὰρ ἅχω διὰ σὲ κοὐκ ἄλλον βροτῶν.
καί μοι χέρ', ὦναξ, δεξιὰν ὄρεξον, ὡς 1125
ψαύσω, φιλήσω τ', εἰ θέμις, τὸ σὸν κάρα.
καίτοι τί φωνῶ; πῶς σ' ἂν ἄθλιος γεγὼς
θιγεῖν θελήσαιμ' ἀνδρὸς ᾧ τίς οὐκ ἔνι
κηλὶς κακῶν ξύνοικος; οὐκ ἔγωγέ σε·
οὐδ' οὖν ἐάσω. τοῖς γὰρ ἐμπείροις βροτῶν 1130
μόνοις οἷόν τε συνταλαιπωρεῖν τάδε.
σὺ δ' αὐτόθεν μοι χαῖρε, καὶ τὰ λοιπά μου

μέλοι

μάλα δικαίως, ὅς γ' ἐς τόδ' ἥκομεν.—

Θη. Οὔτ' εἴ τι μῆκος τῶν λόγων ἔθου πλέον,
τέκνοισι τερφθεὶς τοῖσδε, θαυμάσας ἔχω, 1135
οὐδ' εἰ πρὸ τοὐμοῦ προὔλαβες τὰ τῶνδ' ἔπη.
βάρος γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ἐκ τούτων ἔχει.
Οὐ γὰρ λόγοισι τὸν βίον σπουδάζομεν
λαμπρὸν ποιεῖσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δρωμένοις.
δείκνυμι δ'. ὧν γὰρ ὤμοσ' οὐκ ἐψευσάμην 1140
οὐδέν σε πρέσβυ. τάσδε γὰρ πάρειμ' ἄγων
ζώσας, ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων.
χὤπως μὲν ἁγὼν ᾑρέθη, τί δεῖ μάτην
κομπεῖν, ἅ γ' εἴσει καὐτὸς ἐκ ταύταιν ξυνών;
λόγος δ' ὃς ἐμπέπτωκεν ἀρτίως ἐμοὶ 1145
στείχοντι δεῦρο, συμβαλοῦ γνώμην, ἐπεὶ
σμικρὸς μὲν εἰπεῖν, ἄξιος δὲ θαυμάσαι.
πρᾶγος δ' ἀτίζειν οὐδὲν ἀνθρώπους χρεών.

Οἰ. Τί δ' ἔστι, τέκνον Αἰγέως; δίδασκέ με,
ὡς μὴ εἰδότ' αὐτὸν μηδὲν ὧν σὺ πυνθάνει. 1150

Θη. Φασίν τιν' ἡμῖν ἄνδρα, σοὶ μὲν ἔμπολιν
οὐκ ὄντα, συγγενῆ δέ, προσπεσόντα πως
βωμῷ καθῆσθαι τῷ Ποσειδῶνος, παρ' ᾧ
θύων ἔκυρον ἡνίχ' ὡρμώμην ἐγώ.

Οἰ. Ποδαπόν; τί προσχρῄζοντα τῷ θακήματι; 1155

Θη. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν· σοῦ γάρ, ὡς λέγουσί μοι,
βραχύν τιν' αἰτεῖ μῦθον, οὐκ ὄγκου πλέον.

Οἰ. Ποῖόν τιν'; οὐ γὰρ ἥδ' ἕδρα σμικροῦ λόγου.

Θη. Σοὶ φασὶν αὐτὸν ἐς λόγους ἐλθεῖν, μολόν-
τ' αἰτεῖν ἀπελθεῖν ἀσφαλῶς τῆς δεῦρ' ὁδοῦ. 1160

Οἰ. Τίς δῆτ' ἂν εἴη τήνδ' ὁ προσθακῶν ἕδραν;

Θη. Ὅρα κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμὶν ἐγγενὴς
ἔσθ', ὅστις ἄν σου τοῦτο προσχρῄζοι τυχεῖν.

Οἰ. Ὦ φίλτατ', ἴσχες οὗπερ εἶ. **Θη.** Τί δ' ἔστι σοι;

Οἰ. Μή μου δεηθῇς. **Θη.** Πράγματος ποίου; λέγε. 1165

Οἰ. Ἔξοιδ' ἀκούων τῶνδ', ὅς ἐσθ' ὁ προστάτης.

Θη. Καὶ τίς ποτ' ἐστὶν ὅν γ' ἐγὼ ψέξαιμί τι;

Οἰ. Παῖς οὑμὸς ὦναξ στυγνός, οὗ λόγων ἐγὼ
ἄλγιστ' ἂν ἀνδρῶν ἐξανασχοίμην κλύων.

Θη. Τί δ'; οὐκ ἀκούειν ἔστι, καὶ μὴ δρᾶν ἃ μὴ 1170
χρῄζεις; τί σοι τοῦτ' ἐστὶ λυπηρὸν κλύειν;

Οἰ. Ἔχθιστον ὦναξ φθέγμα τοῦθ' ἥκει πατρί.
καὶ μή μ' ἀνάγκῃ προσβάλῃς τάδ' εἰκαθεῖν.

Θη. Ἀλλ' εἰ τὸ θάκημ' ἐξαναγκάζει, σκόπει
μή σοι πρόνοι' ᾖ τοῦ θεοῦ φυλακτέα.

Ἀν. Πάτερ, πιθοῦ μοι, κεἰ νέα παραινέσω.
τὸν ἄνδρ' ἔασον τόνδε τῇ θ' αὑτοῦ φρενὶ
χάριν παρασχεῖν, τῷ θεῷ θ' ἃ βούλεται.
καὶ νῷν ὕπεικε τὸν κασίγνητον μολεῖν.
οὐ γάρ σε, θάρσει, πρὸς βίαν παρασπάσει 1180
γνώμης, ἃ μὴ σοι συμφέροντα λέξεται.
λόγων δ' ἀκοῦσαι τίς βλάβη; τά τοι καλῶς
ηὑρημέν' ἔργα, τῷ λόγῳ μηνύεται.
ἔφυσας αὐτόν· ὥστε μηδὲ δρῶντά σε
τὰ τῶν κακίστων δυσσεβέστατ', ὦ πάτερ, 1185
θέμις σέ γ' εἶναι κεῖνον ἀντιδρᾶν κακῶς.
ἀλλ' αὐτόν. εἰσὶ χἀτέροις γοναὶ κακαί,
καὶ θυμὸς ὀξύς· ἀλλὰ νουθετούμενοι
φίλων ἐπῳδαῖς ἐξεπᾴδονται φύσιν.
σὺ δ' εἰς ἐκεῖνα, μὴ τὰ νῦν, ἀποσκόπει 1190
πατρῷα καὶ μητρῷα πήμαθ' ἅπαθες.
κἂν κεῖνα λεύσσῃς, οἶδ' ἐγώ, γνώσει κακοῦ
θυμοῦ τελευτήν, ὡς κακὴ προσγίγνεται.
ἔχεις γὰρ οὐχὶ βαιὰ τἀνθυμήματα,
τῶν σῶν ἀδέρκτων ὀμμάτων τητώμενος. 1195
ἀλλ' ἡμὶν εἶκε. λιπαρεῖν γὰρ οὐ καλὸν
δίκαια προσχρῄζουσιν, οὐδ' αὐτὸν μὲν εὖ
πάσχειν, παθόντα δ' οὐκ ἐπίστασθαι τίνειν.—

Οἰ. Τέκνον, βαρεῖαν ἡδονὴν νικᾶτέ με
λέγοντες· ἔστω δ' οὖν ὅπως ὑμῖν φίλον. 1200

Tu verò istinc mihi salue, & in posterum me
Iuste cura, quemadmodum hactenus fecisti.

The. *Non admiror quòd oratione longiori vsus es,*
Laetitia affectus ob receptas filias,
Neque quòd ante me harum sermonem occupasti.
Nihil enim horum nobis graue est;
Non enim sermonibus studemus
Inclarescere magis quàm factis,
Id re ipsa ostendo: nam quae iuraui, ea praesto
Omnia tibi senex, & has adduco tibi
Saluas, atque à minis Creontis liberatas.
Quomodo verò certamen hoc peractum sit, quid attinet
Frustra gloriari, cum hae tibi commemorare possint.
Sed sermonem, qui mihi iam renunciatus est
Huc aduenienti, animo expende, qui etsi
Leuis videtur, admiratione tamen dignus est.
Rem verò nullam negligere homines decet.

OEd. *Quid verò est? ô Theseu, doce me.*
Non enim quicquam verum scio, quae interrogas.

The. *Dicunt nobis quendam, non quidem popularem tuum,*
Sed tamen cognatum supplicem,
Ad aram sedere Neptuni, vbi
Fortè sacrificabam, cum inde excitarer.

OEd. *Quisnam est? aut quid petit ad aram sedens?*

The. *Non scio, nisi quòd audio eum*
Aliquid exiguum à te petere, non fastuosè.

OEd. *Quidnam? non enim de nihilo est, quòd ad aram sedet.*

The. *Dicunt enim petere, vt ipse coràm tecum colloqui possit,*
Tutóque huc ire vt liceat, atque hinc abire.

OEd. *Quisnam igitur est qui in loco sacro assedit?*

The. *Vide, num quis cognatorum vobis sit in vrbe Argiuorum,*
Qui te conuenire postulet.

OEd. *O charissime, mane vbi es.* **The.** *Quid tibi est?*

OEd. *Ne me obsecra.* **The.** *Quare dic mihi?*

OEd. *Scio. Audiui enim ex his, quis sit iste supplex.*

The. *Quis tandem est? quem ego sanè reprehenderim.*

OEd. *Filius, ô Rex, meus odiosus, cuius sermonem ego*
Non absque maximo dolore audire possim.

The. *Quid verò? An non tibi audire, & tamen non facere*
Quod nolis licet? Quid audire molestum est?

OEd. *Tristissima eius vox est patri.*
Ne me quaeso coge vt concedam.

The. *Sed habitus supplicis me subigit: considera*
An non reuerentia erga Deum mihi obseruanda sit?

Ant. *Pater obtempera mihi, etsi adolescens te admonebo;*
Hunc virum sine animo suo
Et Deo obsequi sicut cupit,
Et nobis hoc tribue, vt fratrem huc adire sinas.
Non enim est vt metuas, ne te per vim deducat
A tua sententia, si qua non expediunt, dicet.
Sermonem enim audire quid nocet? Nam praeclarè
Cogitata sermone indicantur.
Ex te natus est, vt etiamsi aduersus te facias
Sceleratissimè ac impientissimè,
Non tamen te deceat illi contrà malefacere.
Admitte ergo ipsum: sunt & aliis liberi praui,
Atque ira vehemens est, sed admoniti
Amicorum blandè sermone mitigantur tamen.
Tu verò non iam illa specta
Paterna & materna piacula, quae sustinuisti,
Quae si sepones, tum sat scio cognosces,
Quàm sit irae tristis exitus.
Habes enim eius rei indicia non per vim oblata,
Quòd oculis captus & occaecatus es:
Sed nobis concede, blandè enim supplicare non decet
Eos, qui iusta petunt. Neque te decet
Beneficio affectum, nolle rependere gratiam.

OEd. *Vincitis me voluptate ingrata*
Dicendo, fiat sicut vobis placet.

Tantum, hospes, cùm ille aduenerit
Ne quis me inuitum cogat.

The. *Semel hoc dixisse satis sit,*
O senex, non libet gloriari, tu verò scito
Te saluum fore, si quidem ego saluus ero.

Epodica strophe.

Cho. *Quisquis immodicum*
Petit, omissa mediocritate,
In vita stultitiæ obnoxius
Me iudice censebitur.
Multa enim longa
Dies offert
Aduersa: Sed læta
Non est videre, præsertim si quis
Cupiditate ardet
Immoderata: Neque adest satietas,
Quæ simul expletur
Cum morte, quando innupta Parca
Sine cantu, sinéque choro apparuit,
Et vitæ exitus.

Antistrophe.

Non nasci omnia vincit
Argumenta, aut vbi natus sis
Redire eodem, vnde veneris
Quàm celerrimè, id secundum est.
Nam cùm quis iuuenilem ætatem attigit,
Afferentem stultas cupiditates,
Quis effugere potuit multiplices labores?
Quis non in miseriis hæsit?
Hinc cædes, seditio, certamina, pugna,
Et inuidia. Ac tandem odiosa
Opprimit, extrema,
Infirma, difficilis
Senectus, amicis inuisa, cui vniuersa
Mala super mala cohabitant.

Epodos.

In qua infœlix non ego solus iactor,
Vndique ceu Boreale littus
Fluctibus expositum quatitur:
Sic & hunc funditus
Procellæ tempestuosæ
Et ærumnæ assiduè exercent,
Quarum aliæ ab occasu solis,
Aliæ verò ab ortu,
Aliæ à meridie,
Aliæ ab vmbrosis Ripheis montibus cumulantur.

IAMBI.

Ant. *Sed hic ad nos, vt videtur, hospes*
Solus, ô pater, ex oculis

OEd. *Lachrymas stillans, accedit.*
Quisnam is est? Ant. *Quem iam pridem præsagiebamus*

Pol. *Animo, adest nobis Polynices.*
Hei mihi, quid faciam? vtrum mea mala
Prius deplorabo, puellæ, an huius miserias intuens
Patris senis, quem in peregrina terra
Vnà vobiscum hic inuenio abiectum,
Tali habitu, in quo tristis
Ac senilis hæret squalor,
Corpus conficiens. In capite verò oculis orbato
Impexi capilli à vento mouentur.
Consimilis porrò, vt habitus est,
Ita & victus esse videtur:
Quæ infœlix ego nimis serò rescisco,
Et confiteor me pessimum hominem
Propter tua alimenta aduenire, ne malum malo cumuletur.

μόνον ξέν', εἴπερ κεῖνος ὧδ' ἐλεύσεται,
μηδεὶς κρατείτω τῆς ἐμῆς ψυχῆς ποτε.—

Θη. Ἅπαξ τὰ τοιαῦτ', οὐχὶ δὶς χρήζω κλύειν
ὦ πρέσβυ. κομπεῖν δ' οὐχὶ βούλομαι. σὺ δὲ
σῶν ἴσθ', ἐάνπερ κἀμέ τις σώζῃ θεῶν.— 1205

ΕΠΩΔΙΚΑ. στροφή.

1 Ὅστις τοῦ πλέονος μέρους
2 χρήζει τοῦ μετρίου παρεὶς
3 ζώειν, σκαιοσύναν φυλάσσων,
4 ἐν ἐμοὶ κατάδηλος ἔσται.
5 ἐπεὶ πολλὰ μὲν αἱ μακραὶ 1210
6 ἁμέραι κατέθεντο δὴ
7 λύπας ἐγγυτέρω. τὰ τέρπον-
8 τα δ' οὐκ ἂν ἴδοις, ὅπο-
9 τ' ἄν τις ἐς πλέον πέσῃ
10 τοῦ θέλοντος. ὁ δ' ἐπίκουρος 1215
11 ἰσοτέλεστος ἄϊδος,
12 ὅτε μοῖρ' ἀνυμέναιος
13 ἄλυρος, ἄχορος ἀναπέφηνε
14 θάνατος ἐς τελευτάν.

ἀντιστροφή.

1 μὴ φῦναι τὸν ἅπαντα νι- 1220
2 κᾷ λόγον· τὸ δ' ἐπεὶ φανῇ,
3 βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἥκει,
4 πολὺ δεύτερον, ὡς τάχιστα.
5 ὡς εὖτ' ἂν τὸ νέον παρῇ
6 κούφας ἀφροσύνας φέρον, 1225
7 τίς πλάγχθη πολύμοχθος ἔξω;
8 τίς οὐ καμάτων ἔνι;
9 φθόνοι, στάσεις, ἔρις, μάχαι,
10 καὶ φθόνος· τό τε κατάμεμπτον
11 ἐπιλέλογχε πύματον 1230
12 ἀκρατὲς, ἀπροσόμιλον
13 γῆρας ἄφιλον, ἵνα πρόπαντα
14 κακὰ κακῶν ξυνοικεῖ.

ἐπῳδός.

1 ἐν ᾧ τλάμων ὅδ' οὐκ ἐγὼ μόνος.
2 πάντοθεν βόρειος ὥς τις ἀκτὰ 1235
3 κυματοπλὴξ χειμερία κλονεῖται.
4 ὣς καὶ τόνδε κατάκρας
5 δειναὶ κυματοαγεῖς
6 ἆται κλονέουσιν ἀεὶ ξυνοῦσαι.
7 αἱ μὲν ἀπ' ἀελίου 1240
8 δυσμᾶν, αἱ δ' ἀνατέλ-
9 λοντος, αἱ δ' ἀνὰ μέσσαν
10 ἀκτῖν', αἱ δὲ νυχίαν ἀπὸ ῥιπᾶν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αν. Καὶ μὴν ὅδ' ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, ὁ ξένος
ἀνδρῶν γε μοῦνος, ὦ πάτερ, δι' ὄμματος 1245
ἀστακτὶ λείβων δάκρυον ὧδ' ὁδοιπορεῖ.

Οἰ. Τίς οὗτος; Αν. Ὅνπερ καὶ πάλαι κατείχομεν
γνώμῃ, πάρεστι δεῦρο Πολυνείκης ὅδε.—

Πο. Οἴμοι τί δράσω; πότερα τἀμαυτοῦ κακὰ
πρόσθεν δακρύσω, παῖδες, ἢ τὰ τοῦδ' ὁρῶν 1250
πατρὸς γέροντος, ὃν ξένης ἐπὶ χθονὸς
ξὺν σφῷν ἐφηύρηκ' ἐνθάδ' ἐκβεβλημένον,
ἐσθῆτι σὺν τοιᾷδε, τῆς ὁ δυσφιλὴς
γέρων γέροντι συγκατῴκηκεν πίνος
πλευρὰν μαραίνων. κρατὶ δ' ὀμματοστερεῖ 1255
κόμη δι' αὔρας ἀκτένιστος ᾄσσεται.
ἀδελφὰ δ', ὡς ἔοικε, τούτοισιν φορεῖ,
τὰ τῆς ταλαίνης νηδύος θρεπτήρια·
ἃ 'γὼ πανώλης ὄψ' ἄγαν ἐκμανθάνω·
καὶ μαρτυρῶ κάκιστος ἀνθρώπων τροφαῖς 1260
ταῖς σαῖσιν ἥκειν, τἄλλα μὴ 'ξ ἄλλων πύθῃ.

ἀλλ'

ἀλλ' ἔστι γὰρ καὶ Ζηνὶ σύνθακος θρόνων
αἰδὼς ἐπ' ἔργοις πᾶσι, καὶ πρὸς σοί πάτερ
παρασταθήτω· τῶν γὰρ ἡμαρτημένων
ἄκη μὲν ἔστι, προσφορὰ δ' οὐκ ἔστ' ἔτι. 1265
τί σιγᾷς;
φώνησον ὦ πάτερ τι. μή μ' ἀποστραφῇς·
οὐδ' ἀνταμείβῃ μ' οὐδέν, ἀλλ' ἀτιμάσας
πέμψεις ἄναυδος, οὐδ' ἃ μηνίεις φράσας;
ὦ σπέρματ' ἀνδρὸς τοῦδ', ἐμαὶ δ' ὁμαίμονες, 1270
πειράσατ' ἀλλ' ὑμεῖς γε κινῆσαι πατρὸς
τὸ δυσπρόσοιστον κἀπροσήγορον στόμα,
ὡς μή μ' ἄτιμον τοῦ θεοῦ γε προστάτην
οὕτως ἀφῇ γε μηδὲν ἀντειπὼν ἔπος.
Αν. Λέγ' ὦ ταλαίπωρ' αὐτὸς ὧν χρείᾳ πάρει. 1275
τὰ πολλὰ γάρ τοι ῥήματ', ἢ τέρψαντά τι,
ἢ δυσχεράναντ', ἢ κατοικτίσαντά πως,
παρέσχε φωνὴν τοῖς ἀφωνήτοις τινά.
Πο. Ἀλλ' ἐξερῶ· καλῶς γὰρ ἐξηγῇ σύ μοι,
πρῶτον μὲν αὐτὸν τὸν θεὸν ποιούμενος 1280
ἀρωγόν, ἔνθεν μ' ὧδ' ἀνέστησεν μολεῖν
ὁ τῆσδε τῆς γῆς κοίρανος, διδοὺς ἐμοὶ
λέξαι τ' ἀκοῦσαί τ' ἀσφαλεῖ ξὺν ἐξόδῳ.
καὶ ταῦτ' ἀφ' ὑμῶν ὦ ξένοι, βουλήσομαι,
καὶ ταῖνδ' ἀδελφαῖν καὶ πατρὸς κυρεῖν ἐμοί. 1285
ἃ δ' ἦλθον, ἤδη σοι θέλω λέξαι πάτερ.
γῆς ἐκ πατρῴας ἐξελήλαμαι φυγάς,
τοῖς σοῖς πανάρχοις οὕνεκ' ἐνθακεῖν θρόνοις
γονῇ πεφυκὼς ἠξίουν γεραιτέρᾳ.
ἀνθ' ὧν μ' Ἐτεοκλῆς ὢν φύσει νεώτερος, 1290
γῆς ἐξέωσεν, οὔτε νικήσας λόγῳ,
οὔτ' εἰς ἔλεγχον χειρὸς οὐδ' ἔργου μολών,
πόλιν δὲ πείσας· ὧν ἐγὼ μάλιστα μὲν
τὴν σὴν Ἐρινὺν αἰτίαν εἶναι λέγω,
ἔπειτα κἀπὸ μάντεων ταύτῃ κλύω. 1295
ἐπεὶ γὰρ ἦλθον Ἄργος ἐς τὸ Δωρικὸν
λαβὼν Ἄδραστον πενθερόν, ξυνωμότας
ἔστησ' ἐμαυτῷ γῆς, ὅσοιπερ Ἀπίας
πρῶτοι καλοῦνται, καὶ τετίμηνται δορί,
ὅπως τὸν ἑπτάλογχον ἐς Θήβας στόλον 1300
ξὺν τοῖσδ' ἀγείρας ἢ θάνοιμι πανδίκως,
ἢ τοὺς τάδ' ἐκπράξαντας ἐκβάλοιμι γῆς.
εἶεν. τί δῆτα νῦν ἀφιγμένος κυρῶ;
σοὶ προστροπαίους ὦ πάτερ λιτὰς ἔχων,
αὐτός γ' ἐμαυτοῦ ξυμμάχων τε τῶν ἐμῶν, 1305
οἳ νῦν σὺν ἑπτὰ τάξεσιν, σὺν ἑπτά τε
λόγχαις, τὸ Θήβης πεδίον ἀμφεστᾶσι πᾶν.
οἷος δορυσσοῦς Ἀμφιάρεως, τὰ πρῶτα μὲν
δόρει κρατύνων, πρῶτα δ' οἰωνῶν ὁδοῖς.
ὁ δεύτερος δ' Αἰτωλὸς Οἰνέως τόκος 1310
Τυδεύς. τρίτος δ' Ἐτέοκλος Ἀργεῖος γεγώς.
τέταρτον Ἱππομέδοντ' ἀπέστειλεν πατὴρ
Ταλαός. ὁ πέμπτος δ' εὔχεται κατασκαφῇ
Καπανεὺς τὸ Θήβης ἄστυ δῃώσειν τάχα.
ἕκτος δὲ Παρθενοπαῖος Ἀρκὰς ὄρνυται, 1315
ἐπώνυμος τῆς πρόσθεν ἀδμήτης χρόνῳ
μητρὸς λοχευθεὶς πιστὸς Ἀταλάντης γόνος.
ἐγὼ δὲ σός, καὶ μὴ σός, ἀλλὰ τοῦ κακοῦ
πότμου φυτευθείς, σός γέ τοι καλούμενος,
ἄγω τὸν Ἄργους ἄφοβον ἐς Θήβας στρατόν. 1320
οἵ σ' ἀντὶ παίδων τῶνδε καὶ ψυχῆς πάτερ,
ἱκετεύομεν ξύμπαντες ἐξαιτούμενοι,
μῆνιν βαρεῖαν εἰκαθεῖν ὁρμωμένῳ
τῷδ' ἀνδρὶ τοὐμοῦ πρὸς κασιγνήτου τίσιν,
ὅς μ' ἐξέωσε κἀπεσύλησεν πάτρας. 1325
εἰ γάρ τι πιστόν ἐστιν ἐκ χρηστηρίων,
οἷς ἂν σὺ προσθῇ, τοῖσδ' ἔφασκ' εἶναι κράτος.
πρός νῦν σε κρηνῶν, πρὸς θεῶν ὁμογνίων
αἰτῶ πιθέσθαι καὶ παρεικαθεῖν· ἐπεὶ 1330
πτωχοὶ μὲν ἡμεῖς, καὶ ξένοι, ξένος δὲ σύ.

Verum adstat throno Iouis
Reuerentia in omnibus factis, ea & coram te, pater,
Assistat: nam peccatorum
Est quidem remedium, defensio vero non est.
Quid taces?
Loquere aliquid, ô pater, ne me auerseris.
An non respondes mihi quicquam, & ita contemptum
Dimittis, non alloquens, nec cur iratus sis dicens?
O filiæ huius, meæque sorores,
Saltem vos date operam: ut moueatis
Difficilem ac durum patrem,
Ne contemptum me Neptuni supplicem,
Sic absque responso dimittat.
Ant. *Dic ipse, quamobrem huc aduenisti.*
Nam longa oratio vel delectans,
Vel offendens, vel ad misericordiam flectens,
Etiam mutis vocem aliquam expressit.
Pol. *Dicam, recte enim me admones.*
Principio hunc ipsum Deum precor
Vt mihi sit auxilio, à cuius ara me excitauit
Rex huius terræ qui mihi concessit
Tuto commeatu dicere hic & audire.
Atque utinam hæc à vobis, hospites,
Et sororibus & patre consequar.
Nunc verò tibi, pater, quare aduenerim dicam.
Ex patria pulsus sum in exilium,
Propterea quod in tuo Throno regio
Vt filius natu maior sedere volebam,
Ob id me Eteocles minor natu
E regno pepulit, cum neque causa me vicisset,
Neque manu, nec factis superior esset,
Sed urbi persuasit. Atque horum malorum ego
Tuam Erinnyn præcipuè causam esse existimo.
Nam & postea eadem à vatibus audiui,
Cum enim ad Argos Doricum venissem,
Adrasti filia ducta coniuratos socios
Adiunxi mihi, quicunque terra Argiua
Principes vocantur & ob virtutem bellicam in honore sunt,
Vt exercitum cum septem ducibus aduersus Thebas
Coactio, vel interirem iustè,
Vel autores horum factorum ex patria pellerem.
Sed his omissis dicam, quare huc aduenerim,
Afferens ad te, pater, preces supplices,
A me atque à meis socijs.
Qui nunc septem legionibus, septemque
Ordinibus hastatis regionem Thebanam circunsistunt.
Dux primus est Ampiaraus bellicosus,
Primas virtute ferens, & primas arte vaticinandi.
Secundus Aetolus Oenei filius
Tydeus. Tertius Eteoclus genere Argiuus.
Quartum Hippomedonem misit pater
Talaus. Quintus Capaneus qui gloriatur
Thebarum urbem se excisurum statim.
Sextus Parthenopæus Arcas proficiscitur,
Cui nomen à matre quæ prius virgo erat,
Inditum est, filius ab Atalante partu editus.
Egó nie tuus, & si quidem non tuus, sed aduersæ
Fortunæ filius, attamen tuus dictus
Filius, duco ab Argis intrepidum exercitum.
Nos igitur te pro filijs, & pro salute, pater,
Obsecramus omnes supplicantes
Vt iram suauam missam facias contra me, qui
Proficiscor ad vlciscendum fratrem,
Qui me pepulit & ex patria extorrem fecit.
Nam, si qua fides oraculo est,
Quibus tu adiunctus esses, penes eos victoriam fore aiebat.
Quapropter nunc te per fontes & Deos cognatos
Obsecro, ut mihi obsequaris, & iram remittas.
Nam & nos mendici ac exules sumus, & tu exul es,

Aliósque colere cogimur, nos & tu,
Eodem infortunio vtrique oppressi.
Ille verò domi tyrannide potitus, hei mihi,
Nobis communiter insultans delicatè viuit,
Quem si tu mihi assensus fueris,
Modica fastu & labore dissipabo,
Téque domi tua collocabo rursum,
Méque adeo, vbi illum per viam eiecero.
Et hæc, si tua voluntas accesserit gloriari
Mihi licebit: sine te verò nulla spes salutis est.

Cho. *Responde huic viro Thesei gratia, qui eum adduxit,*
Quod vtile videbitur, ac deinde ipsum dimitte.

OEd. *Verùm nisi Rex huius terræ*
Hunc ad me huc adduxisset,
Petens vt ipsum audirem,
Non ille vnquam vocem meam audisset.
Nunc verò dignus habitus, abibit audito ex me
Sermone, qui illi nequaquam lætitiam afferet.
Nam tu sceleratissime, cùm Sceptra & Thronum teneres,
Quæ nunc frater tuus Thebis obtinet,
Ipse me patrem, tuum inde pepulisti
In exilium, vbi tali veste vtor,
Quam tu nunc deploras aspiciens, quando
In easdem miserias coniectus es.
Hæc verò deploranda mihi non sunt, sed ferenda
Sicut viuo, sed tui vt parricidæ memoriam retinebo.
Nam tu me in hos labores coniecisti.
Tu me ex patria exegisti. Per te eò redactus sum,
Vt nunc ab aliis quotidianum victum mendicare cogar.
Et nisi genuissem mihi nutricias
Hasce filias, non sanè, quid ad te attinet, amplius essem.
Nunc verò hæ me fouent hæ nutriunt,
Hæ ad sustinendum laborem non muliebri, sed virili robore
prædita sunt.
Vos verò ex alio non ex me geniti estis.
Te igitur & si nondum Deus adortus est,
Attamen id statim fiet, si quidem exercitus proficiscitur
Contra vrbem Thebanam, quam non est vt quis
Se capturum esse iactet, sed prius sanguine
Cades fœdatus, fraterque tuus simul.
Talibus diris vos & antè prosecutus sum,
Et nunc earum contra vos auxilium imploro,
Vt discatis parentes colere,
Et nō propterea me cōtumelia afficiatis, quòd ex patre cæco
Nati estis: nam hæ filiæ talia non fecerunt.
Itaque tuam sedem & Thronos tuos
Obtinebunt, si quidem apud antiquos celebrata
Vindicta assidet Ioui, iuxta veterem legem.
Tu verò abi execrabilis, & à me patre destitute,
Ac sceleratorum pessime: hásque diras tecum feras,
Quas tibi imprecor, néque terra patria
Bello potiaris, nec reuertaris vnquam
Ad Argos, sed fraterna manu
Cadas, eúmque à quo pulsus es, interficias,
Hæc tibi imprecor, & inuoco contra te Tartari
Tristes tenebras, vt tibi sedem præbeant.
Inuoco & hasce Deas, & Martem,
Qui hæc sæua odia inter vos incendit.
His auditis abi, atque nuncia
Omnibus Thebanis, & tuis simul
Fidelibus sociis, qualia OEdipus
Distribuit filiis suis præmia.

Cho. *O Polynices, non gratulor tibi,*
Quòd huc venisti proinde quàm primum abi.

Pol. *Hei mihi, quàm infeliciter huc profectus sum.*
Væ sociis meis, quàm infausto auspicio
Ab Argis mouimus, ô me infelicem.
De quo neque dicere cuiquam
Sociorum licet, neque reuerti rursum,

ἄλλους δὲ θωπεύοντες οἰκοῦμεν, σύ τε
κἀγώ, τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξειληχότες.
ὁ δ' ἐν δόμοις τύραννος, ὦ τάλας ἐγώ,
κοινῇ καθ' ἡμῶν ἐγγελῶν ἁβρύνεται.
ὅν, εἰ σὺ τἀμῇ ξυμπαραστήσεις φρενί, — 1335
βραχεῖ σὺν ὄγκῳ καὶ πόνῳ διασκεδῶ.
ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἐμαυτόν, κεῖνον ἐκβαλὼν βίᾳ.
καὶ ταῦτα, σοῦ μὲν ξυνθέλοντος, ἔστι μοι
κομπεῖν. ἄνευ σοῦ δ' οὐδὲ σωθῆναι σθένω. — 1340

Χο. τὸν ἄνδρα, τοῦ πέμψαντος οὕνεκ', Οἰδίπου,
εἰπὼν ὁποῖα ξύμφορ', ἔκπεμψαι πάλιν.

Οἰ. Ἀλλ' εἰ μέν, ἄνδρες, τῆσδε δημοῦχος χθονὸς
μὴ 'τύγχαν' αὐτὸν δεῦρο προσπέμψας ἐμοὶ
Θησεύς, δικαιῶν ὥστ' ἐμοῦ κλύειν λόγους, — 1345
οὔ τἄν ποτ' ὀμφῆς τῆς ἐμῆς ἐπῄσθετο.
νῦν δ' ἀξιωθεὶς εἶσι, κἀκούσας γ' ἐμοῦ
τοιαῦθ' ἃ τὸν τοῦδ' οὔποτ' εὐφρανεῖ βίον.
ὅς γ', ὦ κάκιστε, σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχων,
ἃ νῦν ὁ σὸς ξύναιμος ἐν Θήβαις ἔχει, — 1350
τὸν αὐτὸς αὑτοῦ πατέρα τόνδ' ἀπήλασας,
κἄθηκας ἄπολιν, καὶ στολὰς ταύτας φορεῖν,
ἃς νῦν δακρύεις εἰσορῶν, ὅτ' ἐν πόνῳ
ταὐτῷ βεβηκὼς τυγχάνεις κακῶν ἐμοί.
οὐ κλαυτὰ δ' ἐστίν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οἰστέα — 1355
τάδ', ὥσπερ ἂν ζῶ, σοῦ φονέως μεμνημένος.
σὺ γάρ με μόχθῳ τῷδ' ἔθηκας ἔντροφον,
σύ μ' ἐξέωσας, ἐκ σέθεν δ' ἀλώμενος,
ἄλλους ἐπαιτῶ τὸν καθ' ἡμέραν βίον.
εἰ δ' ἐξέφυσα τάσδε μὴ 'μαυτῷ τροφοὺς — 1360
τὰς παῖδας, ἦ τἂν οὐκ ἂν ἦν, τὸ σὸν μέρος.
νῦν δ' αἵδε μ' ἐκσῴζουσιν, αἵδ' ἐμαὶ τροφοί,
αἵδ' ἄνδρες, οὐ γυναῖκες, εἰς τὸ συμπονεῖν.
ὑμεῖς δ' ἀπ' ἄλλου κοὐκ ἐμοῦ πεφύκατον.
τοιγάρ σ' ὁ δαίμων εἰσορᾷ μὲν οὔ τί πω — 1365
ὡς αὐτίκ', εἴπερ οἵδε κινοῦνται λόχοι
πρὸς ἄστυ Θήβης. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως πόλιν
κείνην ἐρείψεις. ἀλλὰ πρόσθεν αἵματι
πεσῇ μιανθείς, χὠ ξύναιμος ἐξ ἴσου.
τοιάσδ' ἀρὰς σφῷν πρόσθε τ' ἐξανῆκ' ἐγὼ — 1370
νῦν τ' ἀνακαλοῦμαι ξυμμάχους ἐλθεῖν ἐμοί,
ἵν' ἀξιῶτον τοὺς φυτεύσαντας σέβειν,
καὶ μὴ 'ξατιμάζητον, εἰ τυφλοῦ πατρὸς
τοιῶδ' ἔφυτον. αἵδε γὰρ τάδ' οὐκ ἔδρων.
τοιγὰρ τὸ σὸν θάκημα καὶ τοὺς σοὺς θρόνους — 1375
κρατοῦσιν, εἴπερ ἐστὶν ἡ παλαίφατος
Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις.
σὺ δ' ἔρρ' ἀπόπτυστός τε, κἀπάτωρ ἐμοῦ,
κακῶν κάκιστε, τάσδε συλλαβὼν ἀράς,
ἅς σοι καλοῦμαι, μήτε γῆς ἐμφυλίου — 1380
δορὶ κρατῆσαι, μήτε νοστῆσαί ποτε
τὸ κοῖλον Ἄργος, ἀλλὰ συγγενεῖ χερὶ
θανεῖν, κτανεῖν θ' ὑφ' οὗπερ ἐξελήλασαι.
τοιαῦτ' ἀρῶμαι, καὶ καλῶ τὸ Ταρτάρου
στυγνὸν πατρῷον ἔρεβος, ὥς σ' ἀποικίσῃ. — 1385
καλῶ δὲ τάσδε δαίμονας. καλῶ δ' Ἄρη
τὸν σφῷν τὸ δεινὸν μῖσος ἐμβεβληκότα.
καὶ ταῦτ' ἀκούσας στεῖχε, κἀξάγγελλ' ἰὼν
καὶ πᾶσι Καδμείοισι, τοῖς σαυτοῦ θ' ἅμα
πιστοῖσι συμμάχοισιν, οὕνεκ' Οἰδίπους — 1390
τοιαῦτ' ἔνειμε παισὶ τοῖς αὑτοῦ γέρα.

Χο. Πολύνεικες, οὔτε ταῖς παρελθούσαις ὁδοῖς
ξυνήδομαί σοι, νῦν τ' ἴθ' ὡς τάχος πάλιν.

Πο. Οἴμοι κελεύθου, τῆς τ' ἐμῆς δυσπραξίας.
οἴμοι δ' ἑταίρων. οἷον ἆρ' ὁδοῦ τέλος — 1395
Ἄργους ἀφωρμώμεσθα. ὦ τάλας ἐγώ.
τοιοῦτον οἷον οὐδὲ φωνῆσαί τινι
ἔξεσθ' ἑταίρων, οὐδ' ἀποστρέψαι πάλιν,

ἀλλ'

ἀλλ᾽ ὄντ᾽ ἄναυδον τῇδε συγκῦρσαι τύχῃ.
ὦ τοῦδ᾽ ὅμαιμοι παῖδες, ἀλλ᾽ ὑμεῖς ἐπεὶ 1400
τὰ σκληρὰ πατρὸς κλύετε ταῦτ᾽ ἀρωμένου,
μή τοί με πρὸς θεῶν σφῷν γ᾽, ἐὰν αἱ τοῦδ᾽ ἀραὶ
πατρὸς τελῶνται καί τις ὑμῖν ἐς δόμους
νόστος γένηται, μή μ᾽ ἀτιμάσητέ γε,
ἀλλ᾽ ἐν τάφοισι θέσθε κἀν κτερίσμασι. 1405
καὶ σφῷν ὁ νῦν ἔπαινος, ὃν κομίζετον
τοῦδ᾽ ἀνδρὸς οἷς πονεῖτον, οὐκ ἐλάσσονα
ἔτ᾽ ἄλλον οἴσει τῆς ἐμῆς ὑπουργίας.—

Αν. Πολύνεικες, ἱκετεύω σε πεισθῆναί τί μοι.
Πο. Ὦ φιλτάτη, τὸ ποῖον Ἀντιγόνη, λέγε. 1410
Αν. Στρέψαι στράτευμ᾽ ἐς Ἄργος ὡς τάχιστά γε,
καὶ μὴ σέ τ᾽ αὐτὸν καὶ πόλιν διεργάσῃ.
Πο. Ἀλλ᾽ οὐχ οἷόν τε. πῶς γὰρ αὖθις αὖ πάλιν
στράτευμ᾽ ἄγοιμι ταὐτὸν εἰσάπαξ τρέσας; 1415
Αν. Τί δ᾽ αὖθις ὦ παῖ δεῖ σε θυμοῦσθαι; τί σοι
πάτραν κατασκάψαντι κέρδος ἔρχεται;
Πο. Αἰσχρὸν τὸ φεύγειν, καὶ τὸ πρεσβεύοντ᾽ ἐμὲ
οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα.
Αν. Ὁρᾷς τὰ τοῦδ᾽ οὖν ὡς ἐς ὀρθὸν ἐκφέρεις
μαντεύμαθ᾽, ὃς σφῷν θάνατον ἐξ ἀμφοῖν θροεῖ; 1420
Πο. Χρῄζει γάρ. ἡμῖν δ᾽ οὐχὶ συγχωρητέα.
Αν. Οἴμοι τάλαινα. τίς δὲ τολμήσει κλύων
τὰ τοῦδ᾽ ἕπεσθαι τἀνδρὸς οἷ᾽ ἐθέσπισεν;
Πο. Οὐδ᾽ ἀγγελοῦμεν φλαῦρ᾽. ἐπεὶ στρατηλάτου
χρηστοῦ, τὰ κρείσσω μηδὲ τἀνδεᾶ λέγειν. 1425
Αν. Οὕτως ἄρ᾽ ὦ παῖ ταῦτά σοι δεδογμένα;
Πο. Καὶ μή μ᾽ ἐπίσχῃς γ᾽. ἀλλ᾽ ἐμοὶ μὲν ἥδ᾽ ὁδὸς
ἔσται μέλουσα δύσποτμός τε καὶ κακὴ
πρὸς τοῦδε πατρὸς, τῶν τε τοῦδ᾽ Ἐρινύων.
σφῷν δ᾽ εὐοδοίη Ζεύς, τάδ᾽ εἰ τελεῖτέ μοι 1430
θανόντ᾽. ἐπεὶ οὔ μοι ζῶντί γ᾽ αὖθις ἕξετον.
μέθεσθε δ᾽ ἤδη, χαίρετόν τ᾽. οὐ γάρ μ᾽ ἔτι
βλέποντ᾽ ἐσόψεσθ᾽ αὖθις. Αν. Ὦ τάλαιν᾽ ἐγώ.
Πο. Μή τοί μ᾽ ὀδύρου. Αν. Καὶ τίς ἄν σ᾽ ὁρμώμενον
εἰς προῦπτον ᾅδην οὐ καταστένοι κάσι; 1435
Πο. Εἰ χρὴ θανοῦμαι. Αν. Μὴ σύ γ᾽, ἀλλ᾽ ἐμοὶ πιθοῦ.
Πο. Μὴ πεῖθ᾽ ἃ μὴ δεῖ. Αν. Δυστάλαινά τἄρ᾽ ἐγώ,
εἴ σου στερηθῶ. Πο. Ταῦτα δ᾽ ἐν τῷ δαίμονι
καὶ τῇδε φῦναι χἀτέρᾳ. σφῷν δ᾽ οὖν ἐγὼ
θεοῖς ἀρῶμαι μή ποτ᾽ ἀντῆσαι κακῶν. 1440
ἀνάξιαι γὰρ πᾶσίν ἐστε δυστυχεῖν.

Sed tacentem ita perire oportet.
O sorores, filiæ huius, saltem vos postquam
Diras patris imprecationes audistis,
Ne me per Deum (nam & ad vos istæ imprecationes
Patris pertinent, quis enim vobis in patriam
Reditus erit) ne me destituatis.
Sed sepelite me, atque exequiis prosequimini.
Et vobis ad istam laudem, quam habetis
Propter pietatem erga patrem, alia non minor
Accedet ab officio, quod mihi præstabitis.

Ant. Obsecro te frater, vt mihi auscultes.
Pol. O charissima Antigone, dic quid est?
Ant. Reduc exercitum ad Arges quàm primum,
Neque teipsum & vrbem perdas.
Pol. Sed non potest fieri, quomodo enim iterum
Exercitum eundem cogere possem, si semel fugerem?
Ant. Quid verò attinet te denuo irasci? aut quid
Si patriam euertes, lucro capees?
Pol. Turpe erit fugere, & maior natu cùm sim
Sic irrideri à fratre.
Ant. Audis hunc, quàm manifestè vobis
Vaticinatur, & mortem vtrique pronunciat?
Pol. Postulat enim frater ea, quæ à nobis concedi non possunt.
Ant. Hei mihi, quis verò audebit
Te sequi, auditis huiusce vaticiniis?
Pol. Non renunciabo malum. Est enim Ducis boni
Læta, & non aduersa dicere.
Ant. Siccine tibi decretum est?
Pol. Ne me retine, nam hæc expeditio mihi
Cura est, etsi infœlix & aduersa,
Propter patris diras.
Vobis verò Deus benefaciat, si hæc mihi efficietis
Mortuo, quoniam viuenti non ampliùs poteritis.
Iámque me dimittite, ac valete, non enim me ampliùs
Viuentem aspicietis posthac.
Ant. O me miseram.
Pol. Ne me luge. Ant. Quis verò tendentem
Ad manifestum interitum non lugeat frater?
Pol. Moriar, siquidē oportet. Ant. Non ita, sed mihi obtēpera.
Pol. Ne suade, quæ non decet. Ant. Infœlix ego
Si te fratre priuata fuero. Pol. Hoc penes Deum est,
Vel hoc vel illo fato vt quis nascatur. Vobis verò
Ego precor, vt nunquam incidatis in mala,
Indignæ enim estis, quibus aliquid aduersi accidat.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. στροφὴ ά.

Χο.1 Νέα τάδε νέοθεν ἦλθέ μοι
2 βαρύποτμα κακὰ
3 παρ᾽ ἀλαοῦ ξένου,
4 εἴ τι μοῖρα μὴ κιχάνει. 1445
5 μάτην γὰρ οὐδὲν ἀξίωμα δαιμόνων
6 ἔχω φράσαι.
7 ὁρᾷ ὁρᾷ ταῦτ᾽ ἀεὶ
8 χρόνος, ἐπεὶ μὲν ἕτερα,
9 τὰ δὲ πήματ᾽ αὖθις αὔξων ἄνω. 1450
10 ἔκτυπεν αἰθὴρ ὦ Ζεῦ.—

σύστημα ά.

Οἰ.1 Ὦ τέκνα τέκνα, πῶς ἂν εἴ τις ἔντοπος
2 τὸν πάντ᾽ ἄριστον δεῦρο Θησέα πόροι;
Αν.3 Πάτερ, τί δ᾽ ἐστὶ τἀξίωμ᾽ ἐφ᾽ ᾧ καλεῖς;
Οἰ.4 Διὸς πτερωτὸς ἥδε μ᾽ αὐτίκ᾽ ἄξεται 1455
5 βροντὴ πρὸς ᾅδην. ἀλλὰ πέμψαθ᾽ ὡς τάχος.—

ἀντιστροφὴ ά.

Χο.1 Ἴδε μάλα μέγας ἐρείπεται
2 κτύπος ἄφατος ὅδε
3 διόβολος. ἐς δ᾽ ἄκραν
4 δεῖμ᾽ ὑπῆλθε κρατὸς φόβαν. 1460

PERICOMMATA strophe 1.

Cho. Noua hæc iam recens aduenerunt mihi
Atrocia mala,
Ab hospite cæco,
Nisi diuinitus corrigantur.
Nullum enim consilium Deorum
Temerarium esse dicam.
Omnia enim tempus
Videt ac dispensat: Nam alia
Mala iam rursum cumulat
AEter tonans, ô Iuppiter.

Systema 1.

OEd. O filiæ, quid, si quis incolarum
Optimum Thesea mihi huc accersat?
Ant. Quid rei est pater, quamobrem vocari vis?
OEd. Iouis hoc subitum tonitru statim
Ad inferos me ducet: sed mittite quàm primum.

Antistrophe.

Cho. Ecce iterum ingens editur
Sonitus & infandus
A Ioue, mihique in summo
Vertice præ timore coma eriguntur.

Cohorrui animo: nam cœleste fulgur
Exarsit rursum. Quidnam hoc significat?
Metuo, non enim irritum
Venit unquam, aut absque aduerso casu.
O cœlum magnum, ô Iuppiter.

Antisystema 1.

OEd. *O filiæ, adest mihi fatalis*
Vitæ exitus: nec amplius est effugium.
Cho. *Qui scis? aut unde hoc ratiocinaris?*
OEd. *Certo scio: sed quàm primum aliquis eat,*
Regémque mihi huc adducat.

Strophe 2.

Cho. *Heu, heu,*
Ecce iterum nos circundat
Immensus sonitus.
Propitius sis ô Deus, si quid terræ
Huic aduersi nuncias,
Fœliciter mihi eueniat,
Neque quod hunc virum calamitosum aspexi,
Damnum pro gratia repertam.
O Iuppiter Rex, te inuoco.

Systema 2.

OEd. *Núnnam propè adest Theseus? núnnam viuentem*
Me inueniet, & mentis compotem?
Cho. *Quidnam arcani ei committere cupis?*
OEd. *Pro beneficio accepto plenam gratiam*
Reddere illi volo: quemadmodum pollicitus sum.

Antistrophe 2.

Cho. *O fili, adsis properè, siue in extremo*
Littore marino
Neptuni fortè
Sacrificam aram venerar is, veni.
Nam hospes tibi & vrbi
Et amicis vult
Pro beneficio iustam gratiam rependere.
Propera ô Rex.

Antisystema 2.

The. *Quid rursum apud vos publicè clamoris exoritur?*
Agnosco vocem vestram, & apparet propter hospitem fieri.
Anne Iouis fulmen aut pluuialis
Grando erupit? Omnia enim, cum Deus ita
Tempestates ciet, metuenda sunt.

IAMBI.

OEd. *O Rex optato aduenis, & te Deus*
Auspicato huc adduxit.
The. *Quid autem noui rursum accidit?*
OEd. *Adest mihi finis vitæ, & quemadmodum promisi,*
Te ac vrbem fallere nolo.
OEd. *Quam vero de morte tua cepisti coniecturam?*
The. *Dij ipsi hoc mihi denunciant*
Propositis signis, quæ neutiquam fallunt.
The. *Quomodo dicis hæc denunciari?*
OEd. *Multa & continua tonitrua, & multa*
Contorta fulmina de manu inuicta hoc significant.
The. *Persuades mihi: nam multa te vaticinantem video*
Et non falsa, quid igitur faciendum sit doce.
OEd. *Ego dicam ea quæ tibi*
Et huic vrbi perpetuò rata erunt.
Ad locum quidem ipse statim præibo,
Absque duce, vbi me oportet mori:
Illum verò ne cui hominum indicaueris,
Neque vbi meum corpus conditum est, aut iacet.
Nam iste locus tibi pro multis scutis munimento

5 ἔπτηξα θυμόν· οὐρανία γὰρ ἀστραπὴ
6 φλέγει πάλιν.
7 τί μὰν ἀφήσει βέλος;
8 δέδοικα δ'· οὐ γὰρ ἅλιον
9 ἀφορμᾷ ποτ', οὐδ' ἄνευ ξυμφορᾶς. 1465
10 ὦ μέγας αἰθήρ, ὦ Ζεῦ.

ἀντισύστημα α'.

Οι. 1 Ὦ παῖδες, ἥκει τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ θέσφατος
2 βίου τελευτή, κοὐκέτ' ἔστ' ἀποστροφή.
Χο. 3 Πῶς οἶσθα; τῷ δὲ τοῦτο συμβαλὼν ἔχεις;
Οι. 4 Καλῶς κάτοιδ'· ἀλλ' ὡς τάχιστά μοι μολὼν 1470
5 ἄνακτα χώρας τῆσδέ τις πορευσάτω.

στροφὴ β'.

Χο. 1 Ἔα, ἔα.
2 ἰδοὺ μάλ' αὖθις ἀμφίσταται
3 διαπρύσιος ὄτοβος.
4 ἵλαος, ὦ δαίμων, ἵλαος, εἴ τι γᾷ 1475
5 ματέρι τυγχάνεις ἀφεγγὲς φέρων.
6 ἐναισίου δὲ σοῦ τύχοιμι,
7 μηδ' ἄλαστον ἄνδρ' ἰδών,
8 ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως.
9 Ζεῦ ἄνα, σοὶ φωνῶ. 1480

σύστημα β'.

Οι. 1 Ἆρ' ἐγγὺς ἁνήρ; ἆρ' ἔτ' ἐμψύχου, τέκνα,
2 κιχήσεταί μου καὶ κατορθοῦντος φρένας;
Αν. 3 Τί δ' ἂν θέλοις τὸ πιστὸν ἐμφῦναι φρενί;
Οι. 4 Ἀνθ' ὧν ἔπασχον εὖ, τελεσφόρον χάριν
5 δοῦναί σφιν, ἥνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην. 1485

ἀντιστροφὴ β'.

Χο. 1 Ἰὼ, ἰώ.
2 ἰὼ παῖ βᾶθι, βᾶθ', εἴτ' ἄκραν
3 ἐπὶ γύαλον ἐναλίῳ
4 Ποσειδωνίῳ θεῷ τυγχάνεις
5 βούθυτον ἑστίαν ἁγίζων, ἱκοῦ. 1490
6 ὁ γὰρ ξένος σε καὶ πόλισμα
7 καὶ φίλους ἐπαξιοῖ
8 δικαίαν χάριν παρασχεῖν παθών.
9 σπεῦσον, ἄισσ' ὦναξ.

ἀντισύστημα β'.

Θη. 1 Τίς αὖ παρ' ὑμῶν κοινὸς ἠχεῖται κτύπος, 1495
2 σαφὴς μὲν ἀστῶν, ἐμφανὴς δὲ τοῦ ξένου;
3 μή τις Διὸς κεραυνός, ἤ τις ὀμβρία
4 χάλαζ' ἐπιρράξασα; πάντα γὰρ θεοῦ
5 τοιαῦτα χειμάζοντος εἰκάσαι πάρα.

ΙΑΜΒΟΙ.

Οι. Ἄναξ, ποθοῦντι προὐφάνης, καί σοι θεῶν 1500
τύχην τις ἐσθλὴν τῆσδ' ἔθηκε τῆς ὁδοῦ.
Θη. Τί δ' ἐστὶν, ὦ παῖ Λαΐου, νέορτον αὖ;
Οι. Ῥοπὴ βίου μοι· καί σ' ἅπερ ξυνῄνεσα,
θέλω πόλιν τε τήνδε μὴ ψεύσας θανεῖν.
Θη. Ἐν τῷ δὲ κεῖσαι τοῦ μόρου τεκμηρίῳ; 1505
Οι. Αὐτοὶ θεοὶ κήρυκες ἀγγέλλουσί μοι,
ψεύδοντες οὐδὲν σημάτων προκειμένων.
Θη. Πῶς εἶπας, ὦ γεραιὲ, δηλοῦσθαι τάδε;
Οι. Αἱ πολλὰ βρονταὶ διατελεῖς, τὰ πολλά τε
στράψαντα χειρὸς τῆς ἀνικήτου βέλη. 1510
Θη. Πείθεις με· πολλὰ γάρ σε θεσπίζονθ' ὁρῶ,
κοὐ ψευδόφημα. χὤ τι χρὴ ποιεῖν, λέγε.
Οι. Ἐγὼ διδάξω, τέκνον Αἰγέως, ἅ σοι
γήρως ἄλυπα τῇδε κείσεται πόλει.
χῶρον μὲν αὐτὸς αὐτίκ' ἐξηγήσομαι, 1515
ἄθικτος ἡγητῆρος, οὗ με χρὴ θανεῖν.
τοῦτον δὲ φράζε μήποτ' ἀνθρώπων τινί,
μήθ' οὗ κέκευθε, μήτ' ἐν οἷς κεῖται τόποις,
ὥς σοι πρὸ πολλῶν ἀσπίδων ἀλκὴν ὅδε

δορὸς

Δορός τ' ἐπακτοῦ γειτόνων αἰεὶ τιθῇ· 1520
ἃ δ' ἐξάγιστα, μηδὲ κινεῖται λόγῳ,
αὐτὸς μαθήσει, κεῖσ' ὅταν μόλῃς μόνος.
ὡς οὔτ' ἂν ἀστῶν τῶνδ' ἂν ἐξείποιμί τῳ,
οὔτ' ἂν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς, στέργων ὅμως.
ἀλλ' αὐτὸς αἰεὶ σῷζε, χὤταν ἐς τέλος 1525
τοῦ ζῆν ἀφικνῇ, τῷ προφερτάτῳ μόνῳ
σήμαιν', ὁ δ' αἰεὶ τἀπιόντι δεικνύτω.
χοὔτως ἀδῇον τήνδ' ἐνοικήσεις πόλιν
σπαρτῶν ἀπ' ἀνδρῶν· αἱ δὲ μυρίαι πόλεις,
κἂν εὖ τις οἰκῇ, ῥᾳδίως καθύβρισαν. 1530
θεοὶ γὰρ εὖ μέν, ὀψὲ δ' εἰσορῶσ', ὅταν
τὰ θεῖ' ἀφείς τις ἐς τὸ μαίνεσθαι τραπῇ.
ὃ μὴ σύ, τέκνον Αἰγέως, βούλου παθεῖν.
τὰ μὲν τοιαῦτ' οὖν εἰδότ' ἐκδιδάσκομεν.
χῶρον δ' (ἐπείγει γάρ με τοὐκ θεοῦ παρὸν) 1535
στείχωμεν ἤδη, μηδ' ἔτ' ἐντρεπώμεθα.
ὦ παῖδες, ὧδ' ἕπεσθ'. ἐγὼ γὰρ ἡγεμὼν
σφῷν αὖ πέφασμαι καινός, ὥσπερ σφὼ πατρί.
χωρεῖτε, καὶ μὴ ψαύετ', ἀλλ' ἐᾶτέ με
αὐτὸν τὸν ἱερὸν τύμβον ἐξευρεῖν, ἵνα 1540
μοῖρ' ἀνδρὶ τῷδε τῇδε κρυφθῆναι χθονί.
τῇδ', ὧδε, τῇδε βᾶτε. τῇδε γάρ μ' ἄγει
Ἑρμῆς ὁ πομπός, ἥ τε νερτέρα θεός.
ὦ φῶς ἀφεγγές, πρόσθε πού ποτ' ἦσθ' ἐμόν·
νῦν δ' ἔσχατόν σου τοὐμὸν ἅπτεται δέμας· 1545
ἤδη γὰρ ἕρπω τὸν τελευταῖον βίον
κρύψων παρ' ᾅδην. ἀλλὰ φίλτατε ξένων,
αὐτός τε χώρα θ' ἥδε, πρόσπολοί τε σοί,
εὐδαίμονες γένοισθε, κἀπ' εὐπραξίᾳ
μέμνησθέ μου θανόντος, εὐτυχεῖς ἀεί. 1550

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

Χο. 1 Εἰ θέμις ἐστί μοι τὰν ἀφανῆ θεὸν
2 καὶ σὲ λιταῖς σεβίζειν
3 ἐννυχίων ἄναξ
4 Αἰδωνεῦ, Αἰδωνεῦ,
5 λίσσομαι μήποτ' ἐπιπόνῳ, 1555
6 μήτ' ἐπὶ βαρυαχεῖ
7 ξένον ἐκτανύσαι
8 μόρῳ, τὰν παγκευθῆ κάτω
9 νεκρῶν πλάκα καὶ Στύγιον
10 δόμον. πολλῶν γὰρ ἂν 1560
11 καὶ μάταν πημάτων ἱκνουμένων,
12 πάλιν σε δαίμων δίκαιος αὔξοι.

ἀντιστροφή.

1 ὦ χθόνιαι θεαί, σῶμά τ' ἀνικάτου
2 θηρός, ὃν ἐν πύλαισι
3 φασὶ πολυξένοις 1565
4 εὐνᾶσθαι κνυζεῖσθαί τ' ἐξ ἄντρων
5 ἀδάματον φύλακα παρ' Ἀΐδᾳ,
6 ὡς λόγος αἰὲν ἔχει.
7 *
8 ὅν, ὦ Γᾶς παῖ καὶ Ταρτάρου,
9 κατεύχομαι ἐν καθαρῷ 1570
10 βῆναι ὁρμωμένῳ
11 νερτέρας τῷ ξένῳ νεκρῶν πλάκας.
12 σέ τοι κικλήσκω τὸν αἰένυπνον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αγγ. Ἄνδρες πολῖται, ξυντομώτατον μὲν ἂν
τύχοιμι λέξας Οἰδίπουν ὀλωλότα· 1575
ἃ δ' ἦν τὰ πραχθέντ', οὔθ' ὁ μῦθος ἐν βραχεῖ
φράσαι πάρεστιν, οὔτε τἄργ' ὅσ' ἦν ἐκεῖ.

Χο. Ὄλωλε γὰρ δύστηνος; Αγγ. Ὡς λελογχότα
κεῖνον τὸν αἰεὶ βίοτον ἐξεπίστασο.

Χο. Πῶς; ἆρα θείᾳ κἀπόνῳ τάλας τύχῃ; 1580

Αγγ. Τοῦτ' ἐστὶν ἤδη κἀποθαυμάσαι πρέπον.
ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδ' εἷρπε, καὶ σύ που παρὼν
ἔξοισθ', ὑφηγητῆρος οὐδενὸς φίλων,

Erit aduersus Thebanos bello hanc terram petentes.
Quæ verò sacra sunt, nec efferenda sermone,
Ea cognosces, cùm solus illuc ibis.
Non enim ciuium cuiquam ea dixerim,
Neque filiabus meis, etsi eas amo.
Sed tu hæc serua, & cum tibi finis vitæ
Aduenerit, ea tum uni præstantissimo viro aperies.
Isque deinceps succedenti indicabit,
Et sic inuictam hanc tenebis vrbem
A ciuibus Thebanis: Multæ enim ciuitates
Etiam benè institutæ ad iniurias sæpè versæ sunt.
Dij verò aspiciunt quidem, sed sero, quando aliquis
Pietate omissa furere cœpit:
Hoc ne tibi ô Theseu accidat.
Sed hæc tibi iam antè scienti dico.
Ad locum verò (nam me præsens à Deo fatum vrget)
Eamus, nec vereamur.
O filiæ sequimini huc. Ego enim Dux vobis
Iam recens factus sum, vt vos priùs mihi eratis.
Ite, ne attingite, sed sinite me
Ipsum sacrum tumulum inuenire, vbi
Fatum est huic viro sub terra occultari.
Hac, huc, hac ite. Hac enim me ducit
Mercurius deductor, & inferorum Dea.
O lumen meum tenebrosum, vbi tandem fuisti?
Nunc verò te meum corpus postremum attingit.
Nunc enim eo, vt extremum vitæ tempus
Condam apud inferos. Sed charissime hospes
Et tu, & terra hæc & ministri tui
Fœlices sitis, & cùm vobis bene erit
Memores mei estote beati semper.

ANTISTROPHICA strophe.

Cho. *Si fas est mihi caliginosam Deam,*
Et te precibus venerari, inferorum Rex,
Precor vt non laboriosa,
Nec valdè difficili
Morte defunctus hospes
Subeat communes latebras
Mortuorum terram & Stygiam
Domum. Nam cum multis
Immeritò ærumnis oppressus fueris,
Vicissim te Deus iustus beet.

Antistrophe.

O subterraneæ Deæ, tuque inuicte
Cerbere, quem in vestibulo munito
Cubare dicunt,
Et ex antro latratus edere,
Indomitum custodem inferorum,
Sic enim sermone proditum est,
Te terræ & Tartari filium
Oro, vt placidè
Occurras tendenti
Hospiti ad inferos,
Te inquam inuoco, semper insomnem Cerberum.

IAMBI.

Nu. *O ciues, breuiter vobis*
Renuncio OEdipum esse mortuum,
Quæ verò facta sunt non facile quis breuibus
Dixerit, neque vt res illic acta est.

Cho. *Num interiit ille infœlix?* Nu. *Scias*
Eum reliquisse vitam perpetuò.

Cho. *Quomodo? numnam & diuina & facili fortuna?*

Nu. *Hoc verò iam admiratione dignum est.*
Nam vt hinc abieris, tu qui aderas
Nosti. A nullo enim ex amicis ducebatur,

Sed ipse noster omnium Dux erat.
Vt verò venit ad præruptam viam,
Æreis infernè fundatam gradibus,
Constitit in loco, vbi multæ concurrunt viæ,
Prope concauam voraginem, quo loco Thesei
Et Perithoi fida sunt condita fœdera,
Inter quem locum, & Thoricium saxum consistens,
Et inter cauam Acherdum, ibi in tumulo saxeo
Consedit: Deinde exuit vestes squalidas:
Postea vocatis filiabus iussit viua
Aquæ lauacra sibi alicunde afferri,
Quæ in eminentem frugiferæ Cereris
Tumulum progressæ, mandata patris
Properè exequuntur, & lauatione ipsum
Ac vestitu componunt, quemadmodum fieri assolet,
Cum verò iam omnia quæ fiebant, ei placerent,
Et non erat omissum quidquam quod cuperet,
Tonuit Iupiter terrestris: puellæ verò
Cohorruerunt, audito sonitu & gemibus patris
Circumfusæ lugebant, neque intermiserunt
Pectorum planctus, & longas complorationes.
Ille verò, vt repentè tristem exaudiuit sonum,
Manibus eas amplexus ait: ô filiæ,
Hoc die vobis non ampliùs est pater:
Periit enim vita mea, neque amplius
Mea causa grauem sustinebitis curam,
Quam vobis difficilem fuisse scio. Sed vnum
Verbum laxat omnes istas molestias.
Nam nemo fuit, qui perinde vos amârit,
Sicut ego: quo orbatæ
Reliquum vitæ tempus exigetis.
Sic inter se circumcisi
Clara voce lugebant omnes. Vt verò finem
Lugendi fecerunt, neque amplius vociferatio fiebat,
Silentium secutum est. Vox autem repente quædam
Vocabat ipsum, vt omnibus recti
Præ metu erigerentur capilli.
Multoties enim ipsum vocabat Deus.
Heus, inquit, OEdipe, quid adhuc cunctamur
Ire? iam pridem mora est in te.
Ille verò vt diuinitus se vocari sensit,
Iussit adire ad se regem Thesea,
Qui vbi accessit: ô charum, inquit, caput,
Da manum antiquæ fidei testem filiabus meis,
Et vos filiæ huic date: ac promitte,
Quòd volens has non sis desertùrus, sed facturus
Amanter, quæ illis vtilia fore cognoueris.
Ille verò vt vir generosus non miseratione motus
Promisit hospiti iuratus se facturum esse.
Deinde statim OEdipus
Manibus infirmis filias amplexus ait,
O filiæ, magno ac generoso animo vos ferre oportet
Et ex his locis secedere, neque ea, quæ non fas est,
Videre postuletis, aut non audienda audire.
Abite igitur quàm primùm. Sed Dominus
Theseus adsit, vt cognoscat quæ agenda sint.
Hæc loquentem audiuimus
Vniuersi, effusis lachrymis puellas
Cum gemitu sequentes. Postquam verò discessimus
Paulo pòst conuersi, vidimus
Nusquam amplius virum.
Regem verò vidimus oculos tegentem
Manu ad caput admota, quasi ingenti aliquo
Terrore orto, quem sustinere oculis non posset.
Deinde breui tempore interposito,
Vidimus ipsum terram adorantem simul
Et Deorum sedem cœlum iisdem precibus.
Quali verò interitu ille perierit, nemo
Mortalium dixerit, excepto Theseo.

ἀλλ' αὐτὸς ἡμῖν πᾶσιν ἐξηγούμενος.
ἐπεὶ δ' ἀφῖκτο τὸν καταρράκτην ὀδὸν 1585
χαλκοῖς βάθροισι γῆθεν ἐρριζωμένον,
ἔστη κελεύθων ἐν πολυσχίστῳ μιᾷ,
κοίλου πέλας κρατῆρος. οὗ τὰ Θησέως
Περίθου τε κεῖται πίστ' ἀεὶ ξυνθήματα·
ἐφ' οὗ μέσος στάς, τοῦ τε Θορικίου πέτρου, 1590
κοίλης τ' ἀχέρδου, κἀπὶ λαΐνου τάφου,
καθέζετ'. εἶτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς.
κἄπειτ' ἀΰσας παῖδας, ἠνώγει ῥυτῶν
ὑδάτων ἐνεγκεῖν λουτρὰ καὶ χοάς ποθεν.
τὼ δ' εὐχλόου Δήμητρος εἰς ἐπόψιον 1595
πάγον μολοῦσαι, τάσδ' ἐπιστολὰς πατρὶ
ταχεῖ 'πόρευσαν σὺν χρόνῳ, λουτροῖς τέ νιν
ἐσθῆτί τ' ἐξήσκησαν, ᾗ νομίζεται.
ἐπεὶ δὲ παντὸς εἶχε δρῶντος ἡδονήν,
κοὐκ ἦν ἔτ' ἀργὸν οὐδὲν ὧν ἐφίετο, 1600
κτύπησε μὲν Ζεὺς χθόνιος, αἱ δὲ παρθένοι
ῥίγησαν ὡς ἤκουσαν· ἐς δὲ γούνατα
πατρὸς πεσοῦσαι, κλαῖον, οὐδ' ἀνίεσαν
στέρνων ἀραγμούς, οὐδὲ παμμήκεις γόους.
ὁ δ', ὡς ἀκούει φθόγγον ἐξαίφνης πικρόν, 1605
πτύξας ἐπ' αὐταῖς χεῖρας, εἶπεν, ὦ τέκνα
οὐκ ἔστ' ἔθ' ὑμῖν τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ πατήρ.
ὄλωλε γὰρ δὴ πάντα τἀμά, κοὐκέτι
τὴν δυσπόνητον ἕξετ' ἀμφ' ἐμοὶ τροφήν.
σκληρὰν μὲν οἶδα παῖδες· ἀλλ' ἓν γὰρ μόνον 1610
τὰ πάντα λύει ταῦτ' ἔπος μοχθήματα.
τὸ γὰρ φιλεῖν οὐκ ἔστιν ἐξ ὅτου πλέον
ἢ τοῦδε τἀνδρὸς ἔσχετ', οὗ τητώμεναι,
τὸ λοιπὸν ἤδη βίοτον διάξετον.
τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι, 1615
λύγδην ἔκλαιον πάντες. ὡς δὲ πρὸς τέλος
γόων ἀφίκοντ', οὐδ' ἔτ' ὠρώρει βοή·
ἦν μὲν σιωπή, φθέγμα δ' ἐξαίφνης τινὸς
θώϋξεν αὐτόν, ὥστε πάντας ὀρθίας
στῆσαι φόβῳ δείσαντας ἐξαίφνης τρίχας, 1620
καλεῖ γὰρ αὐτὸν πολλὰ πολλαχῇ θεός.
ὦ οὗτος οὗτος Οἰδίπους, τί μέλλομεν
χωρεῖν; πάλαι δὴ τἀπὸ σοῦ βραδύνεται.
ὁ δ', ὡς ἐπῄσθετ' ἐκ θεοῦ καλούμενος,
αὐδᾷ μολεῖν οἱ γῆς ἄνακτα Θησέα. 1625
κἀπεὶ προσῆλθεν, εἶπεν, ὦ φίλον κάρα,
δός μοι χερὸς σῆς πίστιν ἀρχαίαν τέκνοις,
ὑμεῖς τε παῖδες τῷδε· καὶ καταίνεσον
μήποτε προδώσειν τάσδ' ἑκών, τελεῖν δ' ὅσ' ἂν
μέλλῃς φρονῶν εὖ ξυμφέροντ' αὐταῖς ἀεί. 1630
ὁ δ', ὡς ἀνὴρ γενναῖος, οὐκ οἴκτου μέτα
κατῄνεσεν τάδ' ὅρκιος δράσειν ξένῳ.
ὅπως δὲ ταῦτ' ἔδρασεν, εὐθὺς Οἰδίπους
ψαύσας ἀμαυραῖς χερσὶν ὧν παίδων, λέγει,
ὦ παῖδε, τλάσας χρὴ τὸ γενναῖον φρενὶ 1635
χωρεῖν τόπων ἐκ τῶνδε. μηδ' ἃ μὴ θέμις
λεύσσειν δικαιοῦν. μηδὲ φωνούντων κλύειν.
ἀλλ' ἕρπεθ' ὡς τάχιστα. πλὴν ὁ κύριος
Θησεὺς παρέστω μανθάνων τὰ δρώμενα.
τοσαῦτα φωνήσαντος εἰσηκούσαμεν 1640
ξύμπαντες· ἀστακτὶ δὲ σὺν ταῖς παρθένοις
στένοντες ὡμαρτοῦμεν. ὡς δ' ἀπήλθομεν,
χρόνῳ βραχεῖ στραφέντες, ἐξαπείδομεν
τὸν ἄνδρα, τὸν μέν, οὐδαμοῦ παρόντ' ἔτι,
ἄνακτα δ' αὐτὸν ὀμμάτων ἐπίσκιον 1645
χεῖρ' ἀντέχοντα κρατός, ὡς δεινοῦ τινος
φόβου φανέντος, οὐδ' ἀνασχετοῦ βλέπειν.
ἔπειτα μέντοι βαιὸν οὐδὲ σὺν χρόνῳ
ὁρῶμεν αὐτὸν γῆν τε προσκυνοῦνθ' ἅμα,
καὶ τὸν θεῶν ὄλυμπον ἐν ταὐτῷ λόγῳ. 1650
μόρῳ δ' ὁποίῳ κεῖνος ὤλετ', οὐδ' ἂν εἷς
θνητῶν φράσειε, πλὴν τὸ Θησέως κάρα·

οὐ γάρ τις αὐτὸν οὔτε πυρφόρος θεοῦ
κεραυνὸς ἐξέπραξεν, οὔτε ποντία
θύελλα κινηθεῖσα τῷ τότ' ἐν χρόνῳ· 1655
ἀλλ' ἤ τις ἐκ θεῶν πομπός, ἢ τὸ νερτέρων
εὔνουν διαστὰν γῆς ἀλύπητον βάθρον.
ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτός, οὐδὲ σὺν νόσοις
ἀλγεινὸς ἐξεπέμπετ', ἀλλ' εἴ τις βροτῶν
θαυμαστός. εἰ δὲ μὴ δοκῶ φρονῶν λέγειν, 1660
οὐκ ἂν παρείμην οἷσι μὴ δοκῶ φρονεῖν.

Χο. Ποῦ δ' αἵ τε παῖδες, χοἱ προπέμψαντες φίλων;

Αγ. Αἵδ' οὐχ ἑκάς· γόων γὰρ οὐκ ἀσήμονες
φθόγγοι σφε σημαίνουσι δεῦρ' ὁρμωμένας.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. στροφὴ α'.

Αν. 1 Αἰαῖ, φεῦ. ἔστιν ἔστι νῷν δὴ 1665
2 οὐ τὸ μέν, ἄλλο δὲ μή, πατρὸς ἔμφυτον
3 ἄλαστον αἷμα δυσμόροιν στενάζειν.
4 ᾧτινι τὸν πολὺν
5 ἄλλοτε μὲν πόνον ἔμπεδον εἴχομεν,
6 ἐν πυμάτῳ δ' ἀλόγιστα παροίσομεν 1670
7 ἰδόντε καὶ παθούσα.

σύστημα α'.

Χο. 1 Τί δ' ἔστιν; Αν. Οὐκ ἔστι μὲν εἰκάσαι φίλοι.
Χο. 2 Βέβηκεν; Αν. Ὡς μάλιστ' ἂν ἐν πόθῳ λάβοις.
3 τί γάρ, ὅτῳ μήτ' Ἄρης
4 μήτε πόντος ἀντέκυρσεν, 1675
5 ἄσκοποι δὲ πλάκες
6 ἔμαρψαν ἐν ἀφανεῖ
7 τινὶ μόρῳ φαινόμεναι.
8 τάλαινα. νῷν δ' ὀλεθρία
9 νὺξ ἐπ' ὄμμασι βέβηκε. 1680
10 πῶς γὰρ ἤ τιν' ἀπίαν γᾶν, ἢ
11 πόντιον κλύδων' ἀλώμεναι, βίου
12 δύσοιστον ἕξομεν τροφάν;

στροφὴ β'.

Ισ. 1 Οὐ κάτοιδα. κατά με φόνιος
2 Ἀΐδας ἕλοι πατρὶ 1685
3 ξυνθανεῖν γεραιῷ
4 τάλαιναν· ὡς ἔμοιγ' ὁ μέλλων
5 βίος οὐ βιωτός.

σύστημα β'.

Χο. 1 Ὦ διδύμα τέκνων ἀρίστα,
2 τὸ φέρον ἐκ θεοῦ καλῶς 1690
3 χρὴ φέρειν, μηδ' ἄγαν οὕτω
4 φλέγεσθον. οὔ-
5 τοι κατάμεμπτ' ἔβητον.

ἀντιστροφὴ α'.

Αν. 1 Πόθος καὶ κακῶν ἄρ' ἦν τις,
2 καὶ γὰρ ὃ μηδαμὰ δὴ τὸ φίλον φίλον, 1695
3 ὁπότε γε καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον.
4 ὦ πάτερ, ὦ φίλος,
5 ὦ τὸν ἀεὶ κατὰ γᾶς σκότον εἱμένος·
6 οὐδὲ γέρων ἀφίλητος ἐμοί ποτε
7 καὶ τᾷδε μὴ κυρήσῃς. 1700

ἀντισύστημα α'.

Χο. 1 Ἔπραξεν οὖν. Αν. Ἔπραξεν οἷον ἤθελε.
Χο. 2 Τὸ ποῖον; Αν. Ἇς ἔχρῃζε γᾶς ἐπὶ ξένας
3 ἔθανε. κοίταν δ' ἔχει
4 νέρθεν εὐσκίαστον αἰέν,
5 οὐδὲ πένθος ἔλι- 1705
6 π' ἄκλαυτον. ἀεὶ γὰρ ὄμ-
7 μα σε τόδ', ὦ πάτερ, ἐμὸν
8 στένει δακρυρρόον. οὐδ' ἔχω
9 πῶς με χρὴ τὸ σὸν τάλαιναν
10 ἀφανίσαι τοσόνδ' ἄχος. ἰὼ μή. 1710

Non enim aliquod ipsum ignitum Iouis
Fulmen occidit, neque fluctus
Maris, qui eodem tempore concitabatur.
Sed aut aliquis à Diis nuncius venit, aut inferorum
Beneuolentia terra placidè hiatu eum suscepit.
Absque gemitu enim morbóque
Dolentis sublatus est. Verum si quis alius hominum
Admirandus. Si cui verò non videor rem certam dicere,
Non sanè eo cesserim illis, quibus incerta dicere videor.

Cho. *Vbi verò sunt filiæ, & amici, qui comitati sunt?*

Nu. *Illæ non procul absunt: nam clara vox lugentium*
Indicat eas propè adesse.

Pericommata strophe 1.

Ant. *Heu, heu, nunc est tempus, vt*
Non quidem sanguinem illum natiuum
Et intolerabilem, infœlices deploremus, cuius causa
Antea laborem perpetuum capiebamus:
Nunc verò in fine da sustinemus,
Quæ vidimus, quæque passæ sumus.

Systema 1.

Cho. *Quid verò est?*
Ant. *Non hæc cogitari possunt.*
Cho. *Obiítne?*
Ant. *Atque ita quidem, vt quis scire desideret.*
Cho. *Vtpote quem neque bellum*
Nec mare sustulit,
Sed terra dehiscens abripuit,
Obscuro genere mortis.
Ant. *Me miseram: exitiales enim*
Tenebræ oculos nostros oppresserunt.
Nam vtrum in peregrina terra exules,
An per mare errantes,
Tristem vitam habituræ simus,

Strophe 2.

Nescio. Vtinam
Ipsa quoque moriar misera,
Vnà cum sene patre.
Nam mihi nihil est,
Cur viuere amplius optem.

Systema 2.

Cho. *O geminæ filiæ, optimæ,*
Quod à Deo constitutum est,
Id rectè decet ferre, neque ita nimium
Incendamini luctu: neque enim
Fortuna vestra valdè reprehendenda est.

Antistrophe 2.

Ant. *Est aliquod etiam desiderium malorum.*
Nam quod neutiquam iucundum est, id iucundum erat,
Cum illo præsente frueremur.
O chare pater,
Oppresse perpetuis tenebris sub terra,
Qui senex cùm esses, mihi tamen charus eras,
Et nunc eris.

Antisystema 1.

Cho. *Finiit vitam.*
Ant. *Finiit, sicut voluit.*
Cho. *Quomodo?*
Ant. *Obiit in terra peregrina,*
Quemadmodum optauit, in eáque sepulchrum habet
Sub terra vmbrosum semper,
Neque indefletus interiit,
Nam te oculi mei, ô pater,
Cum gemitu semper lugebunt:
Neque vllum tempus
Desiderium tui
Mihi eximere poterit. Hei mihi.

Non in terra peregrina mori debuisses,
Sed desertus ita interiisti.

Antistrophe 2.

Me miseram, quæ me fortuna,
Sic omnino desertam ac perditam,
Manet, téque chara soror,
Patre sic orbatas?

Antisystema 2.

Cho. *Sed quando fœliciter clausit*
Postremum vitæ diem,
Dolere desinite: nam à malis
Nemo immunis est.

MONOSTROPHICA.

Ant. *Rursus hinc abeamus.*
Cho. *Quid facturæ?*
Ant. *Desiderium tenet me.*
Cho. *Quale?*
Ant. *Videndi domicilium sub terra.*
Cho. *Cuiusnam?*
Ant. *Patris, Heu me miseram.*
Cho. *Quomodo fas est? An non vides?*
Ant. *Quid ita increpas?*
Et nunc sanè
Iam iterum?
Cho. *Occubuit insepultus, & absque omni,*
Ant. *Duc me. & tunc vel interfice.*
Hei mihi infœlici. Vbinam
Posthac deserta, perdita,
Vitam misera exigam?
Cho. *Ne quid amicæ metuatis.*
Ant. *Sed quò iam fugiam?*
Cho. *Iam antè effugistis,*
Ne quid vobis aduersi accidat.
Ant. *Cogito.*
Cho. *Quid ergo adhuc cogitas?*
Ant. *Quomodo domum perueniamus, nescio.*
Cho. *Ne sis sollicita de hoc. Nam afflictio*
Te iam antè oppressit.
Ant. *Nunc quidem vltra, aliquando verò supra modum.*
Cho. *In magno enim mari iactamini.*
Ant. *Certè magno.*
Cho. *Idem affirmo.*
Ant. *Heu, heu, quò ibimus, ô Iupiter?*
Ad quam enim spem
Me Deus nunc impellit?

ANAPÆSTI.

Cho. *Desinite lugere filiæ: Nam quibus*
Mors exoptata contigit,
Eos deplorare non decet, neque fas est.
Ant. *O fili Ægei, tibi supplicamus.*
The. *Quid à me vobis fieri vultis?*
Ant. *Tumulum cupimus*
Aspicere patris nostri.
The. *Sed non fas est illuc ire.*
Ant. *Quid ais Rex Athenarum?*
The. *O filiæ, interdixit ille*
Ne quis accedat ad eum locum,
Néve appellet quisquam mortalium
Tumulum sacrum, quem ipse tenet,
Et hoc si curarem, dicebat me pulchrè
Hanc terram incolumem semper habiturum.
Hæc à nobis Deus audiuit,
Et iusiurandum Iouis, quod audit omnia.
Ant. *Hæc igitur, si ita illi placent,*

11 γᾶς ἐπὶ ξένας θανεῖν ἔχρῃζες, ἀλ-
12 λ' ἔρημος ἔθανες ὧδέ μοι.—

ἀντιστροφὴ β'.

Ισ. Ω τάλαινα, τίς ἄρα με πότμος
2 αὖθις ὧδ' ἔρημος, ἄπορος,
3 ἐπαμμένει σέ τ' ὦ φίλα, 1715
4 πατρὸς ὧδ' ἐρήμας;

ἀντισύστημα β'.

Χο.1 Αλλ' ἐπεὶ ὀλβίως γ' ἔλυσε
2 τὸ τέλος (ὦ φίλαι) βίου,
3 λήγετε τοῦδ' ἄχους.
4 κακῶν γὰρ οὐ-
5 τοι δυσάλωτος οὐδείς. 1720

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Αν. Πάλιν, φίλα, συθῶμεν.
Ισ. Ως τί ῥέξομεν;
Αν. Ιμερος ἔχει με.
Ισ. Τίς; 1725
Αν. Ταν χθονίαν ἑστίαν ἰδεῖν.
Ισ Τινος;
Αν. Πατρὸς, τάλαιν' ἔγωγε.
Ισ Θέμις δὲ πῶς τάδ' ἐστί; μῶν δῆτ' οὐχ ὁρᾷς;
Αν. Τί τόδ' ἐπέπληξας; 1730
Ισ. Καὶ τόδ' ὡς.
Αν. Τί τόδε μάλ' αὖθις;
Ισ. Ατάφος ἔπιτνε, δίχα τε παντός.
Αν. Αγε με, καὶ τότ' ἐνάριξον.
Ισ. Αἲ αἶ δυστάλαινα ποῖ δῆ- 1735
τ' αὖθις ὧδ' ἔρημος, ἄπορος
αἰῶνα τλάμον' ἕξω;
Χο. Φίλαι τρέσητε μηδέν.
Αν. Αλλὰ ποῖ φύγω;
Χο. Καὶ πάρος ἀπεφεύγετον 1740
σφῷν τὸ μὴ πίτνειν κακῶς.
Αν. Φρονῶ.
Χο. Τί δῆθ' ὑπερνοεῖς;
Αν. Οπως μολούμεθ' ἐς δόμους οὐκ ἔχω.
Χο. Μηδέ γε μάτευε μόγος ἔχει. 1745
Αν. Καὶ πάρος ἐπεὶ
τοτὲ μὲν πέρα, τοτὲ δ' ὕπερθεν.
Χο. Μέγ' ἄρα πέλαγος ἐλάχετόν τι.
Αν. Ναὶ, ναί.
Χο. Ξύμφημι καὐτός. 1750
Αν. Φεῦ, φεῦ. ποῖ μόλωμεν, ὦ Ζεῦ;
ἐλπίδων γὰρ ἐς τί με
δαίμων τανῦν γ' ἐλαύνει.—

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Παύετε θρῆνον παῖδες. ἐν οἷς γὰρ
χάρις ἡ χθονία ξυναπόκειται, 1755
πενθεῖν οὐ χρή· νέμεσις γάρ.
Αν Τέκνον Αἰγέως, προσπίτνομέν σοι.
Θη. Τίνος ὦ παῖδες χρείας ἀνύσαι;
Αν. Τύμβον θέλομεν
προσιδεῖν αὐταὶ πατρὸς ἡμετέρου. 1760
Θη Αλλ' οὐ θεμιτὸν σφῷν κεῖσε μολεῖν.
Αν. Πῶς εἶπας, ἄναξ κοίραν' Αθηνῶν;
Θη. Ω παῖδες, ἀπεῖπεν ἐμοὶ κεῖνος
μήτε πελάζειν ἐς τούσδε τόπους,
μήτ' ἐπιφωνεῖν μηδένα θνητῶν 1765
θήκην ἱερὰν ἣν κεῖνος ἔχει.
καὶ ταῦτά μ' ἔφη πράσσοντα, καλῶς
χώραν ἕξειν αἰὲν ἄλυπον.
ταῦτ' οὖν ἔκλυε δαίμων ἡμῶν,
χὼ πάντ' ἀΐων Διὸς ὅρκος.— 1770
Αν. Αλλ' εἰ τάδ' ἔχει νῷν κείνῳ,

ταῦτ'

ταῦτ' αὖ ἀπαρκεῖ. Θήβας δ' ἡμᾶς
τὰς ὠγυγίους πέμψον, ἐάν πως
διακωλύσωμεν ἰόντα φόνον
τοῖσιν ὁμαίμοις.— 1775
Θη. δράσω καὶ τάδε καὶ πάνθ' ὅσ' ἂν
μέλλω πράσσειν πρόσφορά θ' ὑμῖν
καὶ τῷ κατὰ γῆς, ὃς νέον ἔρρει,
πρὸς χάριν· οὐ γὰρ δεῖ μ' ἀποκάμνειν.
Χο. Ἀλλ' ἀποπαύετε, μήτ' ἐπὶ πλείω 1780
θρῆνον ἐγείρετε.
πάντως γὰρ ἔχει τάδε κῦρος.

Eadem sufficiant & nobis. Ad Thebas verò nos
Ogygias mitte si quo modo
Cædem imminentem fratribus
Prohibere possimus.
The. Faciam & hæc, & omnia
Quæ debeo, quæque vobis vtilia sunt,
Vt huic, qui sub terra est, & iam primum interiit,
Gratificer: non enim decet me defatigari.
Cho. Sed iam quiescite, neque præterea maiorem
Luctum excitate:
Omnino enim hæc rata sunt.

ΤΡΑΧΙΝΙΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΕΚ ΤΗΣ Ἀπολλοδώρου βιβλιοθήκης.

Ἡρακλῆς παραγενόμενος εἰς Καλυδῶνα, τὴν Οἰνέως θυγατέρα Δηιάνειραν ἐμνηστεύετο· καὶ διαπαλαίσας ὑπὲρ τῶν γάμων αὐτῆς πρὸς Ἀχελῷον εἰκασθέντα ταύρῳ, περιέκλασε τὸ ἕτερον τῶν κεράτων αὐτοῦ· καὶ τὴν μὲν Δηιάνειραν γαμεῖ. τὸ δὲ κέρας Ἀχελῷος λαμβάνει, δοὺς ἀντὶ τούτου τὸ τῆς Ἀμαλθείας. Ἀμάλθεια δὲ ἦν Αἱμονίου θυγάτηρ, ἣ κέρας εἶχε ταύρου. τοῦτο δὲ (ὡς Φερεκύδης φησί) δύναμιν εἶχε τοιαύτην, ὥστε βρωτὸν ἢ ποτὸν ὅπερ ἂν εὔξαιτό τις, παρέχειν ἄφθονόν τι καὶ ἄπονον. στρατεύει δὲ Ἡρακλῆς μετὰ Καλυδωνίων ἐπὶ Θεσπρωτούς· καὶ πόλιν ἑλὼν Ἔφυραν, ἧς ἐβασίλευε Φύλας, Ἀστυόχῃ τῇ τούτου θυγατρὶ συνελθὼν, πατὴρ Τληπολέμου γίνεται. γενομένων δὲ τούτων, εὐωχούμενος παρ' Οἰνεῖ, κονδύλῳ παίσας ἀπέκτεινεν Εὔνομον τὸν Ἀρχιτέλους παῖδα κατὰ χειρῶν διδόντα. συγγενὴς δὲ οὗτος ἦν Οἰνέως. ἀλλ' ὁ μὲν πατὴρ τοῦ παιδὸς, ἀκουσίως γενομένου τοῦ συμβεβηκότος, συνεγνωμόνει. Ἡρακλῆς δὲ κατὰ τὸν νόμον φυγὴν ὑπομένειν ἤθελε, καὶ δὴ ἔγνω πρὸς Κήυκα εἰς Τραχῖνα ἀπιέναι. ἄγων δὲ Δηιάνειραν, ἐπὶ ποταμὸν Εὔηνον ἦλθεν, ἐν ᾧ καθεζόμενος Νέσσος ὁ Κένταυρος, τοὺς παριόντας διεπόρθμευε, μισθὸν λέγων παρὰ θεῶν ταύτην τὴν πορθμείαν εἰληφέναι διὰ τὸ δίκαιος εἶναι. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Ἡρακλῆς τὸν ποταμὸν διέβη· Δηιάνειραν δὲ μισθὸν αἰτηθεὶς, ἐπέτρεψε Νέσσῳ διακομίζειν. ὁ δὲ διαπορθμεύων αὐτὴν, ἐπεχείρει βιάζεσθαι. τῆς δὲ ἀνακραζούσης αἰσθόμενος Ἡρακλῆς, ἐξελθόντα Νέσσον ἐτόξευσεν εἰς τὴν καρδίαν. ὁ δὲ μέλλων τελευτᾶν, προσκαλεσάμενος Δηιάνειραν εἶπε τὸ παρὸν λαβοῦσαν ἐν κόχλῳ, εἰ θέλοι φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα ἔχειν, τόν τε ἰὸν ἀφῆκε κατὰ τῆς κόχλου. καὶ τὸ ῥυὲν ἐκ τοῦ τραύματος τῆς ἀκίδος αἷμα συμμίξας, δέδωκεν· ἡ δὲ λαβοῦσα ἐφύλαττε παρ' ἑαυτῇ. διεξιὼν δὲ Ἡρακλῆς τὴν Δρυόπων χώραν, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, ὑπαντήσαντος Θειοδάμαντος βοηλατοῦντος, τὸν ἕτερον τῶν ταύρων σφάξας εὐωχήσατο. ὡς δὲ ἧκεν εἰς Τραχῖνα πρὸς Κήυκα, ὑποδεχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, Δρύοπας κατεπολέμησεν. αὖθις δὲ ἐκεῖθεν ὁρμηθεὶς Αἰγιμίῳ βασιλεῖ Δωριέων συνεμάχησε. Λαπίθαι γὰρ περὶ γῆς ὅρων πρὸς αὐτὸν ἐπολέμουν, Κορώνου στρατηγοῦντος. ὁ δὲ πολιορκούμενος ἐπεκαλέσατο Ἡρακλέα βοηθὸν ἐπὶ μέρει τῆς γῆς. βοηθήσας δὲ ὁ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινε Κόρωνον μετὰ καὶ ἄλλων, καὶ τὴν γῆν ἅπασαν ἐλευθέραν ἐποίησεν. ἀπέκτεινε δὲ καὶ Λαογόραν μετὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ, βασιλέα Δρυόπων, ἐν Ἀπόλλωνος τεμένει δαινύμενον, ὑβριστὴν ὄντα καὶ Λαπιθῶν σύμμαχον. παριόντα δὲ Ἴτωνα, εἰς μονομαχίαν προεκαλεῖτο αὐτὸν Κύκνος ὁ Ἄρεος καὶ Πελοπίας· συστὰς δὲ, καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν. ὡς

TRACHINIARVM ARGVMENTVM EX APOLlodori bibliotheca depromptum.

Hercules Calydonem profectus, Regis OEnei filiam Deianiram despondit, & pro consequendis eius nuptiis aduersus Acheloum cum Tauro comparatum luctatus, alterum ipsius cornu fregit. Ac Deianirā ducit vxorem. Achelous verò cornu accepit, dato eius loco cornu Amaltheæ Hæmonij filiæ, quæ tauri cornu habebat. Hoc autem (teste Pherecyde) eiusmodi vim habebat, vt potum & cibum quem quis optaret, copiosum & sine labore suppeditaret. Hercules cum Calydonijs Thesprotis bellum infert, captáque vrbe Ephyra, cuius Rex erat Phylas, cum Astyoche huius filiā congressus, ex ea Tlepolemum suscipit. Celebrato apud OEnea cōuiuio, ictu digiti percussum Architelis filium Eunomū eius manibus aquam infundētem interfecit, qui OEnei cognatus erat. Sed quamuis pater filij casum iniquo animo ferret, ei tamen ignouit. Hercules ex lege seipsum exilio multans, ad Ceyca Trachinem se contulit. Ducta Deianira, ad fluuium Euenum peruenit, ad quem considens Nessus Centaurus prætereuntes traiiciebat, qui hāc traiectionem mercedis loco, quòd Iustus esset, Diis acceptam ferebat. Ipse quidem Hercules fluuium traiecit. Cūm Deianiram in mercedem postularet, eam Nesso traiiciendam concessit, qui ei vim inferre conatus est: qua exclamante Nessus ab Hercule sagitta confixus est. Ille autē moribundus, aduocata Deianira, iussit vt cruorem Hydræ veneno infectum ex vulnere defluentem, ac testa exceptum penes se asseruaret, si Herculis erga se amorem retinere vellet. Hercules verò peragrata Dryopum regione, inopia laborans, quum offendisset Theodamantem boues abigentem, altero è tauris iugulato, conuiuatus est. Trachinem ad Ceyca profectus, ab eo susceptus est debellatis Dryopibus. Rursus inde digressus cum Ægimio Doriensium rege bellum gessit. Corono enim Duce Lapithæ de regionis limitibus aduersus eum bello contendebant. Qui obsessus Herculis opem implorauit, vt in mediam regionis partem veniret. Corono itaque cum alijs interempto, tota regio Herculis auxilio in libertatem vendicata est. Allagoram etiam Dryopum Regem cum ipsius liberis, in delubro Apollinis epulantem interfecit, vt qui esset contumeliosus, belliquc societatem cum Lapithis iniuisset. Itone verò Cycnus Arei & Pelopiæ filius cum ad singulare certamen prouocans ab eodem etiam interficitur. Orchomenum delatus, Regem Amyntorem, quod itinera interclusisset, bello superatum occidit. Trachinem profectus exercitum aduersus OEchaliam coēgit, Eurytum vltutus. Inita belli societate cum Arcadibus, Meliensibus Trachiniis, & Locris Epicnemidiis, interfecto cum liberis

Euryto, vrbem expugnat. Ac sepultis mortuis qui cum eo bellum gesserant, nimirum Hippaso Ceycis filio, Argiuo & Melane Lycymnij liberis, vrbe direpta, Iolen captiuam duxit. Quum ad Cenæum Eubœæ promontorium appulisset, Iouis Cenæi templum ibi ædificauit. Rem sacram facturus Hercules, Licham misit Trachinē qui vestem splendidam esset allaturus. Ab hoc percontata Deianira quomodo se Hercules erga Iolen gereret, ac verita, ne is suum in Iolen amorem transferret, rata Nessi cruorem Hydræ veneno infectum esse poculum Amatorium, eo tunicam perunxit, qua induta sacrificauit Hercules, cáque incalescente hydræ veneno cutis eius corrosa est. Licham pedibus sublimem raptum, tanquam iaculum ex Bœotia contorsit: veste verò corpori adhærente auulsa corporis carnes simul auellebantur. Hercules exitiali veneno infectus Trachinem naui defertur. Deianira re cognita sibi manus attulit. Is dato mandato maiori natu Hyllo, vt Iolen vxorem duceret, in Trachinis montem Œtam delatus, pyram ibi excitatam, cui ipse impositus erat, incendi iussit. Cui quum nemo vellet ignem immittere Pæan armenta deerrantia perquirens, pyram, dono acceptis ab eo sagittis, incendit. Qua incensa dicitur nubes subiecta cum tonitru cum in cœlum euexisse. Ibique immortalitatem consecutus, & cum Iunone reconciliatus, filiam eius Heben duxit vxorem, ex qua liberos Alexiarem & Anicetum suscepit.

δὲ εἰς ὀρχομενὸν ἥκει, ἀρπάσας αὐτὸν ὁ βασιλεὺς μεθ᾽ ἑτέρων ἐκ τῆς οἰκίας διήρπασαι. κωλυόμενος δὲ παρελθεῖν, καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν. ἀφικόμενος δὲ εἰς τραχῖνα, στρατείαν ἐπ᾽ οἰχαλίαν συναθροίσας, εὔρυτον τιμωρήσασθαι θέλων. συμμαχούντων δὲ ἀρκάδων αὐτῷ, καὶ αἰγιμίου τοῦ ἐκ τραχῖνος, καὶ λοκρῶν τῶν ἐπικνημιδίων, κτείνας μετὰ τῶν παίδων εὔρυτον, αἱρεῖ τὴν πόλιν. καὶ θάψας τοὺς σὺν αὐτῷ στρατευσαμένους τοὺς ἀποθανόντας, ἵππασόν τε τὸν κήυκος, καὶ ἀργεῖον καὶ μέλανα τοὺς λυκυμνίου παῖδας, καὶ λαφυραγωγήσας τὴν πόλιν, ἦγεν ἰόλην αἰχμάλωτον, καὶ προσορμισθεὶς κηναίῳ τῆς εὐβοίας ἀκρωτηρίῳ, διὸς κηναίου ἱερὸν ἱδρύσατο. μέλλων δὲ ἱερουργεῖν, εἰς τραχῖνα τὸν λίχαν ἔπεμψε λαμπρὰν ἐσθῆτα οἴσοντα. παρὰ δὲ τούτου τὰ περὶ τὴν ἰόλην δηϊάνειρα πυθομένη, καὶ δείσασα μὴ ἐκείνην μᾶλλον ἀγαπήσῃ, νομίσασα τῇ ἀληθείᾳ φίλτρον τὸ ῥυὲν αἷμα νέσσου, τούτῳ τὸν χιτῶνα ἔχρισεν. ἐνδὺς δὲ ἡρακλῆς ἔθυεν. ὡς δὲ θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος, ὁ τῆς ὕδρας ἰὸς τὸν χρῶτα ἔσηπε. τὸν μὲν λίχαν τῶν ποδῶν ἀράμενος, κατηκόντισεν ἀπὸ τῆς βοιωτίας. τὸν δὲ χιτῶνα ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι. συναπεσπῶντο δὲ καὶ αἱ σάρκες αὐτοῦ. τοιαύτῃ δὲ συμφορᾷ κατασχεθεὶς εἰς τραχῖνα ἐπὶ νεὼς κομίζεται. δηϊάνειρα δὲ αἰσθομένη τὸ γεγονός, ἑαυτὴν ἀνήρτησεν. ἡρακλῆς δὲ ἐντειλάμενος ὕλλῳ, ὃς αὐτῷ ἐκ δηϊανείρας υἱὸς πρεσβύτερος, τὴν ἰόλην ἀνδρωθέντα γῆμαι, παραγενόμενος εἰς οἴτην, ὅ ἐστιν ὄρος τραχῖνος, ἐκεῖ πυρὰν ποιήσας, ἐκέλευσεν ἐπιβὰς ὑφάπτειν. μηδενὸς δὲ τοῦτο πράττειν ἐθέλοντος, ποίας παριὼν κατὰ ζήτησιν ποιμνίων, ὑφῆψε, ἔλαβε τὰ τόξα παρ᾽ αὐτοῦ δωρεάν. καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς λέγεται νέφος ὑποστὰν μετὰ βροντῆς αὐτὸν εἰς οὐρανὸν ἀναπέμψαι. ἔνθα τυχὼν ἀθανασίας, καὶ διαλλαγεὶς ἥρᾳ, τὴν ἐκείνης θυγατέρα ἥβην ἔγημεν, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖδες ἀλεξιάρης καὶ ἀνίκητος ἐγένοντο.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ.

DEIANIRA.
PÆDAGOGVS mulier.
HYLLVS.
CHORVS mulierum Trachiniarum.
NVNTIVS.
LICHAS.
ANCILLA nutrix.
SENEX.
HERCVLES.

Deianira præfatur.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.
ΥΛΛΟΣ.
ΧΟΡΟΣ γυναικῶν τραχινίων.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΛΙΧΑΣ.
ΤΡΟΦΟΣ. ἀγγέλει.
ΠΡΕΣΒΥΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.

Προλογίζει δὲ ἡ δηϊάνειρα.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.

ΙΑΜΒΟΙ.
Δη.

Λόγος μὲν ἔστ᾽ ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανεὶς,
ὡς οὐκ ἂν αἰῶν᾽ ἐκμάθοις
βροτῶν πρὶν ἂν
θάνῃ τις, οὔτ᾽ εἰ χρηστὸς,
οὔτ᾽ εἴ τῳ κακός.
ἐγὼ δὲ τὸν ἐμὸν, καὶ πρὶν
εἰς Ἅιδου μολεῖν,
ἔξοιδ᾽ ἔχουσα δυστυχῆ τε καὶ βαρύν·
ἥτις πατρὸς μὲν ἐν δόμοισιν Οἰνέως 5
ναίουσ᾽ ἐν Πλευρῶνι, νυμφείων ὄτλον
ἄλγιστον ἔσχον, εἴ τις Αἰτωλὶς γυνή.
μνηστὴρ γὰρ ἦν μοι ποταμὸς, (Ἀχελῷον λέγω)
ὅς μ᾽ ἐν τρισὶν μορφαῖσιν ἐξῄτει πατρὸς,
φοιτῶν ἐναργὴς ταῦρος, ἄλλοτ᾽ αἰόλος 10
δράκων ἑλικτὸς, ἄλλοτ᾽ ἀνδρείῳ κύτει
βούπρωρος· ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος
κρουνοὶ διερραίνοντο κρηναίου ποτοῦ.
τοιόνδ᾽ ἐγὼ μνηστῆρα προσδεδεγμένη
δύστηνος αἰεὶ κατθανεῖν ἐπηυχόμην, 15
πρὶν τῆσδε κοίτης ἐμπελασθῆναί ποτε.
χρόνῳ δ᾽ ἐν ὑστέρῳ μὲν, ἀσμένῃ δέ μοι
ὁ κλεινὸς ἦλθε Ζηνὸς Ἀλκμήνης τε παῖς·
ὃς εἰς ἀγῶνα τῷδε συμπεσὼν μάχης,
ἐκλύεταί με. καὶ τρόπον μὲν ἂν πόνων 20
οὐκ ἂν διείποιμ᾽ (οὐ γὰρ οἶδ᾽) ἀλλ᾽ ὅστις ἦν
θακῶν ἀταρβὴς τῆς θέας, ὅδ᾽ ἂν λέγοι.
ἐγὼ γὰρ ἥμην ἐκπεπληγμένη φόβῳ,
μή μοι τὸ κάλλος ἄλγος ἐξεύροι ποτέ.
τέλος δ᾽ ἔθηκε Ζεὺς ἀγώνιος καλῶς, 25
εἰ δὴ καλῶς. λέχος γὰρ Ἡρακλεῖ κριτὸν
ξυστᾶσ᾽, ἀεί τιν᾽ ἐκ φόβου φόβον τρέφω
κείνου προκηραίνουσα. νὺξ γὰρ εἰσάγει
καὶ νὺξ ἀπωθεῖ διαδεδεγμένη πόνον.
κἀφύσαμεν δὴ παῖδας, οὓς κεῖνός ποτε 30
γῄτης ὅπως ἄρουραν ἔκτοπον λαβὼν,
σπείρων μόνον προσεῖδε κἀξαμῶν ἅπαξ.
τοιοῦτος αἰὼν εἰς δόμους τε κἀκ δόμων
αἰεὶ τὸν ἄνδρ᾽ ἔπεμπε λατρεύοντά τῳ.
νῦν δ᾽ ἡνίκ᾽ ἄθλων τῶνδ᾽ ὑπερτελὴς ἔφυ, 35
ἐνταῦθα δὴ μάλιστα ταρβήσασ᾽ ἔχω.
ἐξ οὗ γὰρ ἔκτα κεῖνος Ἰφίτου βίαν,
ἡμεῖς μὲν ἐν Τραχῖνι τῇδ᾽ ἀνάστατοι
ξένῳ παρ᾽ ἀνδρὶ ναίομεν· κεῖνος δ᾽ ὅποι
βέβηκεν, οὐδεὶς οἶδε. πλὴν ἐμοὶ πικρὰς 40
ὠδῖνας αὐτοῦ προσβαλὼν ἀποίχεται.
σχεδὸν δ᾽ ἐπίσταμαί τι πῆμ᾽ ἔχοντά νιν.
χρόνον γὰρ οὐχὶ βαιὸν, ἀλλ᾽ ἤδη δέκα
μῆνας πρὸς ἄλλοις πέντ᾽, ἀκήρυκτος μένει.
κἄστιν τι δεινὸν πῆμα. τοιαύτην ἐμοὶ 45
δέλτον λιπὼν ἔστειχε, τὴν ἐγὼ θαμὰ
θεοῖς ἀρῶμαι πημονῆς ἄτερ λαβεῖν.

Θε. Δέσποινα Δηάνειρα, πολλὰ μέν σ᾽ ἐγὼ
κατεῖδον ἤδη πανδάκρυτ᾽ ὀδύρματα
τὴν Ἡράκλειον ἔξοδον γοωμένην. 50
νῦν δ᾽, εἰ δίκαιον τοὺς ἐλευθέρους φρενοῦν
γνώμαισι δούλαις, κἀμὲ χρὴ φράσαι τόσον·
πῶς παισὶ μὲν τοσοῖσδε πληθύεις, ἀτὰρ
ἀνδρὸς κατὰ ζήτησιν οὐ πέμπεις τινά;
μάλιστα δ᾽ ὅνπερ εἰκὸς Ὕλλον, εἰ πατρὸς 55
νέμοι τιν᾽ ὤραν τοῦ καλῶς πράσσειν δοκεῖν.
ἐγγὺς δ᾽ ὅδ᾽ αὐτὸς ἀρτίπους θρώσκει δόμοις.

SOPHOCLIS TRACHINIÆ.

IAMBI.
Dei.

Vetus hoc dictum est, priori seculo celebratum,
Quòd non liceat de cuiusquam vita iudicare, priusquàm
Mortuus sit, vtrum ea bona an secus fuerit.
Ego verò vel ante mortem statuere possum,
Infœlicem pariter ac tristem vitam me degere,
Quæ in domo paterna OEnei
Cum adhuc habitarem in Pleurone, magis quàm vlla nostræ gentis mulier,
Nuptiarum causa, misera & afflicta fui.
Nam procus mihi contigerat Achelous fluuius,
Qui meum triplici forma ambibat thorum,
Oberrans nunc manifesta specie tauri, nunc maculosi
Draconis, nunc verò forma viri,
Capite bubulo: nam ex hirsuta barba
Scaturigines fontana diffluebant aqua.
Talem ego sponsum expectans,
Misera semper mori præoptabam,
Potius quàm vt huic connubio iungerer. *Præoptatus*
Tandem post longum quidem tempus, attamen mihi valdè
Aduenit inclytus Iouis & Alcmena filius,
Qui pugna congressus cum Acheloo.
Me liberat. Sed quomodo certatum sit inter eos,
Non possum dicere, non enim scio: si quis verò
Intrepidus spectator adfuit, is poterit dicere.
Nam ego eram perculsa metu,
Ne mihi forma doloris esset aliquando.
Tandem statuit Iupiter certaminum gubernator benè,
Si quidem benè. Nam expectato Thalamo Herculis
Potita, semper alio super alium terrore excrucior,
Pro illo sollicita. Nox enim adducit,
Et nox vicissim abducit, excipiens laborem.
Et nati quidem sunt nobis liberi, quos ille
Velut agricola qui procul situm agrum sortitus
Tempore sementis tantum, & messis semel aspicit,
Tale genus vita mihi nunc domum adducit
Maritum, nunc abducit, dum seruit cuidam.
Qui cùm victor ex aliquo certamine euasit,
Tum verò vel maximè timere soleo.
Nam ab eo tempore quo ille interfecit Iphitum,
Nos hic in Trachine exules
Apud hospitem habitamus. Sed quónam ille
Postea abierit, nemo scit, attamen mihi quidem
Grauem de se curam reliquit,
Nec multum abest, quin sciam aliquid ei accidisse mali.
Nam ad tempus non breue, sed iam quindecim
Menses abest, nec interea quidquam de eo auditum est,
Et grauis aliqua calamitas immanere videtur: talē ipse mihi
Reliquit tabellam abiens, quam ego crebrò
Deos precor, vt omine non aduerso acceperim.

Pæd. Domina, video te multis lacrymis
Discessum Herculis deplorare.
Nunc verò, si fas est liberos moneri
A seruis, & me breue quid dicere oportet,
Quid est, quod abundas tot liberis,
Et ad inquirendum patrem neminem eorūm mittis?
Præcipuè verò, quem par est Hyllum, si vt pater
Saluus sit, illi cura est.
Iamque adeò opportunè ipse aduenit domum.

Quapropter si tibi recte videor suadere,
Licet tibi opera eius & consilio meo uti.
Dei. *O fili, hominum etiam ignobilium*
Sermones opportune cadunt. Haec enim mulier
Quamuis serua, libere aliter tamen loquuta est.
Hyll. *Quid autem? dic mihi, si fas est me scire.*
Dei. *Ait tibi turpe esse, de patre*
Tam diu absente non quaerere ubi sit.
Hyll. *Atqui scio, si modo sermonibus fides est habenda.*
Dei. *Ubinam igitur terrarum ipsum commorari audis?*
Hyll. *Hoc quidem exacto anno diu*
Apud Lydam mulierem dicunt ipsum seruisse.
Dei. *Totum hoc, si quidem ei accidit, audierit aliquis.*
Hyll. *Sed euasit inde, quantum ego audio.*
Dei. *Ubi igitur nunc viuus aut mortuus esse dicitur?*
Hyll. *Euboeam dicunt ipsum, atque urbem Euryti*
Bello petere, aut petiturum esse.
Dei. *Sed nosti, nate, quae reliquerit mihi*
Certa oracula de ea terra?
Hyll. *Quaenam, mater? nescio enim.*
Dei. *Quod vel interiturus sit esset,*
Vel hoc certamine superato, in posterum
Reliquum vitae foeliciter exacturus.
In tali igitur discrimine versanti patri
Non abis auxilium laturus? Quando vel incolumes sumus,
Vel concidimus illo extincto,
Illo sospite ac viuente, vel perijmus simul.
Hyll. *Ibo mater: nam si huius oraculi ego*
Famam audissem, iam pridem illi adessem.
Nunc vero consueta fortuna non sinit
Nos pro patre nimis metuere aut sollicitos esse.
Iam vero postquam cognoui, nihil omittam quin
Quidquid veri est in hac re exquiram.
Dei. *Vade igitur, o fili: nam si quis etiam sero*
Recte facit, admonitus, id utile est.

EPODICA strophe 1.

Cho. *Quem nox astrifera cedens*
Reducit, & eundem lucentem sopit,
Solem, Solem inuoco,
Ut huic indicet Alcmenae
Ubinam, ubi proles
Moratur tandem. O qui lucida flamma ardes,
Num ille in mari, an vero
Inter geminam continentem iacet,
Dic, o Sol, qui oculis omnia vides.

Antistrophe 1.

Desiderio enim mariti,
Deianiram audio, animi dubiam,
Ceu miseram quandam auem,
Nunquam sopire luctum & lacrymas,
Sed memorem, ac de itinere viri sollicitam,
In Thalamo tristi & viduo
Moerore confici, tristemque semper
Aliquem expectare casum.

Strophe 2.

Ut enim quis indefessi
Vel Noti, vel Boreae
Fluctus in amplo mari
Venientes ac superuenientes cernit,
Sic Thebanus Hercules
Nutritur atque iactatur
In multis vitae laboribus,
Instar maris Cretici.
Sed tamen semper aliquis Deorum,
Ne moriens inferni domos

ὥστ' εἴ τι σοὶ πρὸς καιρὸν ἐννέπειν δοκῶ,
πάρεστι χρῆσθαι τἀνδρὶ τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις.
Δη. Ὦ τέκνον, ὦ παῖ, κἀξ ἀγεννήτων ἄρα
μῦθοι καλῶς πίπτουσιν· ἥδε γὰρ γυνὴ 60
δούλη μέν, εἴρηκεν δ' ἐλεύθερον λόγον.
Υλ. Ποῖον; δίδαξον, μῆτερ, εἰ διδακτά μοι.
Δη. Σὲ πατρὸς οὕτω δαρὸν ἐξενωμένου,
τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ 'στιν, αἰσχύνην φέρει.
Υλ. Ἀλλ' οἶδα, μύθοις εἴ τι πιστεύειν χρεών. 65
Δη. Καὶ ποῦ κλύεις νιν, τέκνον, ἱδρῦσθαι χθονός;
Υλ. Τὸν μὲν παρελθόντ' ἄροτον ἐν μήκει χρόνου,
Λυδῇ γυναικί φασί νιν λάτριν πονεῖν.
Δη. Πᾶν τοίνυν, εἰ καὶ τοῦτ' ἔτλη, κλύοι τις ἄν.
Υλ. Ἀλλ' ἐξαφεῖται τοῦδέ γ', ὡς ἐγὼ κλύω. 70
Δη. Ποῦ δῆτα νῦν ζῶν ἢ θανὼν ἀγγέλλεται;
Υλ. Εὐβοΐδα χώραν φασίν, Εὐρύτου πόλιν,
ἐπιστρατεύειν αὐτὸν ἢ μέλλειν ἔτι.
Δη. Ἆρ' οἶσθα δῆτ', ὦ τέκνον, ὡς ἔλειπέ μοι
μαντεῖα πιστὰ τῆσδε τῆς χώρας πέρι; 75
Υλ. Τὰ ποῖα, μῆτερ; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ.
Δη. Ὡς ἢ τελευτὴν τοῦ βίου μέλλει τελεῖν,
ἢ τοῦτον ἄρας ἆθλον, εἰς τὸν ὕστερον
τὸν λοιπὸν ἤδη βίοτον εὐαίων' ἔχειν.
ἐν οὖν ῥοπῇ τοιᾷδε κειμένῳ, τέκνον, 80
οὐκ εἶ ξυνέρξων, ἡνίκ' ἢ σεσώσμεθα,
ἢ πίπτομεν, σοῦ πατρὸς ἐξολωλότος,
κείνου βίον σώσαντος, ἢ οἰχόμεσθ' ἅμα;
Υλ. Ἀλλ' εἶμι, μῆτερ· εἰ δὲ θεσφάτων ἐγὼ
βάξιν κατῄδη τῶνδε, κἂν πάλαι παρῆν. 85
νῦν δ' ὁ ξυνήθης πότμος οὐκ ἐᾷ πατρὸς
ἡμᾶς προταρβεῖν, οὐδὲ δειμαίνειν ἄγαν.
νῦν δ' ὡς ξυνίημ', οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ
πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι.
Δη. Χώρει νυν, ὦ παῖ· καὶ γὰρ ὑστέρῳ τό γ' εὖ 90
πράσσειν, ἐπεὶ πύθοιτο, κέρδος ἐμπολᾷ.

ΕΠΩΔΙΚΑ. στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὃν αἰόλα νὺξ ἐναριζομένα
2 τίκτει, κατευνάζει τε φλογιζόμενον
3 ἅλιον ἅλιον αἰτῶ
4 τοῦτο καρῦξαι τὸν Ἀλκμή-
5 νας, πόθι μοι πόθι παῖς 95
6 ναίει ποτ', ὦ λαμ-
7 πρᾷ στεροπᾷ φλεγέθων,
8 ἢ ποντίας αὐλῶνας, ἢ
9 δισσαῖσιν ἀπείροις κλιθείς,
10 εἴπ', ὦ κρατιστεύων κατ' ὄμμα. 100

ἀντιστροφὴ α'.

1 ποθουμένᾳ γὰρ φρενὶ πυνθάνομαι
2 τὰν ἀμφινεικῆ Δηιάνειραν ἀεί,
3 οἷά τιν' ἄθλιον ὄρνιν,
4 οὔποτ' εὐνάζειν ἀδακρύ-
5 των βλεφάρων πόθον, ἀλ- 105
6 λ' εὔμναστον ἀνδρὸς
7 δεῖμα φέρουσαν ὁδοῦ,
8 ἐνθυμίοις εὐναῖς ἀναν-
9 δρώτοισι τρύχεσθαι, κακὰν
10 δύστανον ἐλπίζουσαν αἶσαν. 110

στροφὴ β'.

1 πολλὰ γὰρ ὥστ' ἀκάμαντος
2 ἢ νότου ἢ βορέα τις
3 κύματ' ἂν εὐρέι πόντῳ
4 βάντ' ἐπιόντα τ' ἴδοι,
5 οὕτω δὲ τὸν Καδμογενῆ 115
6 τρέφει, τὸ δ' αὔξει βιότου
7 πολύπονον, ὥσπερ πέλαγος
8 Κρήσιον. ἀλλά τις θεῶν
9 αἰὲν ἀναμπλάκητον Ἅιδα 120

10 σφε δόμων ἐρύκει. —

ἀντίστροφη β'.

1 ὧν ἐπιμεμφομένα σ' ἁ-
2 δέα μέν, ἀντία δ' οἴσω.
3 φαμὶ γὰρ οὐκ ἀποτρύειν 125
4 ἐλπίδα τὰν ἀγαθὰν
5 χρῆναί σ'. ἀνάλγητα γὰρ οὐ-
6 δ' ὁ πάντα κραίνων βασιλεὺς
7 ἐπέβαλε θνατοῖς Κρονίδας.
8 ἀλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰ 130
9 πᾶσι κυκλοῦσ', οἷον ἄρκτου
10 στροφάδες κέλευθοι. —

ἐπῳδός. —

1 μένει γὰρ οὔτ' αἰόλα νὺξ
2 βροτοῖσιν, οὔτε κῆρες,
3 οὔτε πλοῦτος, ἀλλ' ἄφαρ 135
4 βέβακε, τῷ δ' ἐπέρχεται,
5 χαίρειν τε καὶ στέρεσθαι.
6 ἃ καὶ σὲ τὰν ἄνασσαν
7 ἐλπίσιν λέγω
8 τάδ' αἰὲν ἴσχειν. ἐπεὶ 140
9 τίς ὧδε τέκνοισι
10 Ζῆν' ἄβουλον εἶδεν; —

ΙΑΜΒΟΙ

Δη. Πεπυσμένη μέν, ὡς ἀπεικάσαι, πάρει,
πάθημα τοὐμόν· ὡς δ' ἐγὼ θυμοφθορῶ,
μήτ' ἐκμάθοις παθοῦσα, νῦν δ' ἄπειρος εἶ. 145
τὸ γὰρ νεάζον, ἐν τοιοῖσδε βόσκεται
χώροισιν αὑτοῦ, καί νιν οὐ θάλπος θεοῦ,
οὐδ' ὄμβρος, οὐδὲ πνευμάτων οὐδὲν κλονεῖ,
ἀλλ' ἡδοναῖς ἄμοχθον ἐξαίρει βίον
ἐς τοῦθ', ἕως τις ἀντὶ παρθένου γυνὴ 150
κληθῇ, λάβῃ τ' ἐν νυκτὶ φροντίδων μέρος,
ἤτοι πρὸς ἀνδρὸς ἢ τέκνων φοβουμένη.
τότ' ἄν τις εἰσίδοιτο, τὴν αὑτοῦ σκοπῶν
πρᾶξιν, κακοῖσιν οἷς ἐγὼ βαρύνομαι.
πάθη μὲν οὖν δὴ πόλλ' ἔγωγ' ἐκλαυσάμην. 155
ἓν δ', οἷον οὔπω πρόσθεν, αὐτίκ' ἐξερῶ.
ὁδὸν γὰρ ἦμος τὴν τελευταίαν ἄναξ
ὡρμᾶτ' ἀπ' οἴκων Ἡρακλῆς, τότ' ἐν δόμοις
λείπει παλαιὰν δέλτον ἐγγεγραμμένην
ξυνθήμαθ', ἅ μοι πρόσθεν οὐκ ἔτλη ποτὲ 160
πολλοὺς ἀγῶνας ἐξιών, οὕτω φράσαι.
ἀλλ' ὥς τι δράσων εἷρπε, κοὐ θανούμενος.
νῦν δ' ὡς ἔτ' οὐκ ὤν, εἶπε μὲν λέχους ὅ τι
χρείη μ' ἑλέσθαι κτῆσιν, εἶπε δ' ἣν τέκνοις
μοῖραν πατρῴας γῆς διαίρετον νέμοι, 165
χρόνον προτάξας, ὡς τρίμηνον, ἡνίκ' ἂν
χώρας ἀπείη κἀνιαύσιος βεβώς,
τότ' ἢ θανεῖν χρείη σφε τῷδε τῷ χρόνῳ,
ἢ τοῦθ' ὑπεκδραμόντα τοῦ χρόνου τέλος,
τὸ λοιπὸν ἤδη ζῆν ἀλυπήτῳ βίῳ. 170
τοιαῦτ' ἔφραζε πρὸς θεῶν εἱμαρμένα
τῶν Ἡρακλείων ἐκτελευτᾶσθαι πόνων,
ὡς τὴν παλαιὰν φηγὸν αὐδῆσαί ποτε
Δωδῶνι δισσῶν ἐκ πελειάδων ἔφη.
καὶ τῶνδε νημέρτεια συμβαίνει χρόνου 175
τοῦ νῦν παρόντος, ὡς τελεσθῆναι χρεών.
ὥσθ' ἡδέως εὕδουσαν ἐκπηδᾶν ἐμὲ
φόβῳ, φίλαι, ταρβοῦσαν, εἴ με χρὴ μένειν
πάντων ἀρίστου φωτὸς ἐστερημένην. —

Χο. Εὐφημίαν νῦν ἴσχ', ἐπεὶ καταστεφῆ 180
στείχονθ' ὁρῶ τιν' ἄνδρα πρὸς χαρὰν λόγων.

Αγ. Δέσποινα Δηάνειρα, πρῶτος ἀγγέλων
ὄκνου σε λύσω. τὸν γὰρ Ἀλκμήνης τόκον
καὶ ζῶντ' ἐπίστω, καὶ κρατοῦντα, κἀκ μάχης
ἄγοντ' ἀπαρχὰς θεοῖσι τοῖς ἐγχωρίοις. 185

Subeat, ipsum sustinet.

Antistrophe 2.

Quamobrem te reprehendam,
Et iucunda quamuis tibi ingrata feram.
Dico enim te non debere animum despondere,
Nec spem bonam abiicere
Oportere te. Nam sine labore nihil,
Qui omnia gubernat,
Dedit Deus mortalibus,
Sed simul ærumna & gaudia
Omnibus aduoluuntur, Perinde ut Vrsæ
Volubiles circuitus.

Epodos.

Neque enim nox astrifera manet
Hominibus, neque fata manent,
Nec diuitiæ sed, statim
Abeunt: huic relinquitur
Vt gaudeat, alii vero ut egeat.
Hæc igitur, ô Regina semper, spémque simul
Animo memori retine. Nam quis umquam Iouí
Ad iuuandos suos consilium defuisse vidit?

IAMBI.

Dei. *Audisti, ut apparet, ades*
Mœrore meo, sed magnitudinem doloris mei
Ne præsens quidem intelligis, eiúsque ignara es?
Nam iuuenilis ætas in suis pascitur
Campis. Nec ipsam ignis amaritudo,
Neque imber, aut ventus ullus versat,
Sed fruens voluptatibus absque labore vitam exigit,
Eò usque, donec aliqua pro virgine mulier
Vocata fuerit, & susceperit de nocte curarum partem
Anxia vel de viro, vel de liberis,
Tunc intelliget, de se exemplum
Capiens, quantis ego malis oppressa sim.
Nam tristitia multa iam ante defleui,
Vnum verò quale numquam adhuc accedit, eloquar.
Cum enim Rex postremo à nouis
Abiret ex ædibus Hercules, tunc domi
Reliquit mihi antiquam tabulam inscriptam,
Continentem pacta quædam quæ mihi ante illud tempus,
Ad multa certamina proficiscens, numquam aperuit:
Sed discedere solebat, tanquam aliquid gesturus, non ut moriturus.
Iam verò quasi non amplius victurus, statuit quid nuptiarum causa.
De nostris opibus me accipere oporteret, & simul quæ liberis
Portio regni paterni diuisa cederet,
Et tempus constituit, nempe si post hunc discessum
Per annum & menses tres ex hac terra abfuisset,
Tunc se vel tempore illo moriturum esse:
Vel si id tempus effugisset,
In posterum suauiter victurum.
Hæc ait diuinis oraculis
De Herculeis definita esse laboribus.
Sic antiquam fagum respondisse olim
In Dodone geminis columbis oracula reddentibus.
Et horum certitudo accidit
In hoc ipsum tempus, ut euenire ea necesse sit.
Hæc sunt quæ me suauiter dormientem exilire
Metu cogunt, amicæ. si me superstitem esse oportet,
Omnium præstantissimo viro orbatam.

Cho. *Optata loquere: nam coronatum.*
Quendam virum accedere video, aliquid lætum afferentem.

Nu. *Domina, primus ego nuncius*
Molestia te liberabo: nam Alcmenæ filium
Viuere scito, & vicisse, & ex prælio
Adducere Diis indigenis primitias.

Dei. *Quid hoc sermonis est, ô senex quod mihi narras?*

Nu. *Statim in domum tuam gloriosum maritum*
Venturum esse cum victore exercitu.

Dei. *Hoccine à ciuibus an peregrinis auditum refers?*

Nu. *In herboso prato minister hac dixit*
Lichas praeco, ex quo cum audissem,
Exilij, vt tibi primus ista nunciarem,
Atque à te aliquid acciperem, & simul gratiam inirem.

Dei. *Qui fit ergo, quod ipse non venit, siquidem rectè cum eo agitur?*

Nu. *Non facile est illi, Domina,*
Nam vndique ipsum vniuersus Meliensis populus
Circumfusus percunctatur, nec sinit vlterius progredi:
Nam exoptatum nuncium quisque audire cupiens,
Non dimittit eum, priusquam voluptatem audiendo expleuerit,
Sic ille non volens, sed apud volentes,
Haret, videbis autem ipsum statim manifestè.

Dei. *O Iupiter qui intonsum Oeta cacumen tenes,*
Dedisti nobis, etsi post longum tempus, laetitiam.
Exclamate ô mulieres, quaque intra tecta
Quaque foris estis: nam insperatum lumen mihi
Fama illuxit, quo nunc fruor.

Epodica strophe.

Cho. *Exultate in penetralibus adium*
Cantu, vos futuri sponsi. Inter quos
Et virorum succedat
Clangor. Pharetratum
Apollinem, praesidem,
Et simul Paana.

Antistrophe.

Hymnis celebrate ô virgines:
Celebrate cantu & sororem
Dianam Ortygiam
Ceruorum venatricem, ignif eram,
Et vicinas Nymphas.
Sublimis incedo gaudio, nec respuam
Tibiam ô Rex mei pectoris.

Epodos.

Ecce iam me perturbat
Eua. Thyrsus me ad Bacchicum
Conuertit agmen,
Io io Paan.
Sed ecce, chara Domina,
Nunc tibi contraria prioribus malis
Videre licet manifestè.

Iambi.

Dei. *Video, chara mulieres, neque me oculorum*
Vigor destituit, quin hunc videam coetum:
Saluere verò iubeo praeconem, qui post tempus
Longum tandem apparet exoptatus: sed quidnam affert?

Lic. *Bene quidem processimus, & laeta denunciamus,*
Domina, prout res se habet. Cui enim prospera
Fortuna affulsit, eum necesse est bene loqui.

Dei. *O charissime homo, primum ea me qua primū scire cupio,*
Edoce, an Herculem viuum receptura sum?

Lic. *Ego quidem ipsum reliqui valentem,*
Ac viuum, & quidem florentem, nec vllo morbo grauatum.

Dei. *Vbi nam in patriáne an Barbarica terra? cedo,*

Lic. *Est littus in Euboea, ubi statuit*
Aras, & de frugibus sacrificat Cenaeo Ioui.

Dei. *Votíne reus, an oraculo admonitus?*

Lic. *Voto concepta sacra, quoniam harum bello deuicit*
Terram mulierum, quas oculis vides.

Dei. *Ipsa verò, per Deos, cuiusnam sunt, & quae nam?*
Miserabiles enim sunt, nisi me calamitas earum fallit.

Lic. *Has ille excisa vrbe Euryti*

Δη. Τίν' εἶπας, ὦ γεραιέ, τόνδε μοι λόγον;

Αγγ. Τάχ' ἐς δόμους σοὺς τὸν πολύζηλον πόσιν
ἥξειν φανέντα σὺν κράτει νικηφόρῳ.

Δη. Καὶ τοῦ τόδ' ἀστῶν, ἢ ξένων μαθὼν λέγεις;

Αγγ. Ἐν βουθερεῖ λειμῶνι πρόσπολος θροεῖ — 190
Λίχας ὁ κῆρυξ ταῦτα· τοῦ δ' ἐγὼ κλύων,
ἀπῇξ', ὅπως σοι πρῶτος ἀγγείλας τάδε,
πρὸς σοῦ τι κερδάναιμι, καὶ κτῴμην χάριν.—

Δη. Αὐτὸς δὲ πῶς ἄπεστιν, εἴπερ εὐτυχεῖ;

Αγγ. Οὐκ εὐμαρείᾳ χρώμενος πολλῇ, γύναι. — 195
κύκλῳ γὰρ αὐτὸν Μηλιεὺς ἅπας λεὼς
κρίνει παραστάς, οὐδ' ἔχει βῆναι πρόσω.
τὸ γὰρ ποθοῦν ἕκαστος ἐκμαθεῖν θέλων,
οὐκ ἂν μεθεῖτο πρὶν καθ' ἡδονὴν κλύειν.
οὕτως ἐκεῖνος οὐχ ἑκών, ἑκοῦσι δὲ, — 200
ξύνεστιν. ὄψει δ' αὐτὸν αὐτίκ' ἐμφανῆ.—

Δη. Ὦ Ζεῦ, τὸν Οἴτης ἄτομον ὃς λειμῶν' ἔχεις,
ἔδωκας ἡμῖν (ἀλλὰ σὺν χρόνῳ) χαράν.
φωνήσατ' ὦ γυναῖκες, αἵ τ' εἴσω στέγης,
αἵ τ' ἐκτὸς αὐλῆς. ὡς ἄελπτον ὄμμ' ἐμοὶ — 205
φήμης ἀνασχὸν τῆσδε νῦν καρπούμεθα.

ΕΠΩΔΙΚΑ. στροφή.

Χορ.
1 Ανολόλυξον δόμοις
2 ἐφεστίοις ἀλαλαγαῖς
3 ὁ μελλόνυμφος. ἐν δὲ
4 κοινὸς ἀρσένων ἴτω — 210
5 κλαγγά. τὸν εὐφαρέτραν
6 Ἀπόλλωνα προστάταν,
7 ὁμοῦ δὲ καὶ παιᾶν ἀπύσατε.—

ἀντιστροφή.

1 ἀνάγετ' ὦ παρθένοι.
2 βοᾶτε τὰν ὁμόσπορον — 215
3 ἄρτεμιν ὀρτυγίαν,
4 ἐλαφαβόλον, ἀμφίπυρον—
5 γείτονάς τε νύμφας.
6 ἀείρομ', οὐδ' ἀπώσομαι
7 τὸν αὐλόν, ὦ τύραννε τᾶς ἐμᾶς φρενός.— — 220

ἐπῳδός.

1 ἰδού μ' ἀναταράσσει
2 εὐοῖ μ' ὁ κισσός, ἄρτι βακχίαν
3 ὑποστρέφων ἅμιλλαν.
4 ἰὼ ἰὼ παιάν.
5 ἴδε ἴδ' ὦ φίλα γύναι — 225
6 τάδ' ἀντίπρῳρα δή σοι
7 βλέπειν πάρεστ' ἐναργῆ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Δη. Ὁρῶ φίλαι γυναῖκες, οὐδέ μ' ὄμματος
φρουρὰ παρῆλθε τόνδε μὴ λεύσσειν στόλον.
χαίρειν δὲ τὸν κήρυκα προὐννέπω χρόνῳ — 230
πολλῷ φανέντα, χαρτὸν εἴ τι καὶ φέρεις.—

Λι. Ἀλλ' εὖ μὲν ἵγμεθ', εὖ δὲ προσφωνούμεθα
γύναι κατ' ἔργου κτῆσιν· ἄνδρα γὰρ καλῶς
πράσσοντ' ἀνάγκη χρηστὰ κερδαίνειν ἔπη.—

Δη. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, πρῶθ', ἃ πρῶτα βούλομαι, — 235
δίδαξον, εἰ ζῶνθ' Ἡρακλέα προσδέξομαι.

Λι. Ἔγωγέ τοί σφ' ἔλειπον ἰσχύοντά τε,
καὶ ζῶντα καὶ θάλλοντα, κοὐ νόσῳ βαρύν.

Δη. Ποῦ γῆς πατρῴας, εἴτε βαρβάρου; λέγε.

Λι. Ἀκτή τις ἔστ' Εὐβοιίς, ἔνθ' ὁρίζεται — 240
βωμοὺς τέλη τ' ἔγκαρπα Κηναίῳ Διί.

Δη. Εὐκταῖα φαίνων, ἢ 'πὸ μαντείας τινός;

Λι. Εὐκταῖ', ὅθ' ᾕρει τῶνδ' ἀνάστατον δορὶ
χώραν γυναικῶν ὧν ὁρᾷς ἐν ὄμμασιν.

Δη. Αὗται δὲ πρὸς θεῶν, τοῦ ποτ' εἰσὶ, καὶ τίνες;
οἰκτραὶ γὰρ, εἰ μὴ ξυμφοραὶ κλέπτουσί με. — 245

Λι. Ταύτας ἐκεῖνος, Εὐρύτου πέρσας πόλιν,

ἐξείλεθ'

ἐξεῖλεθ' αὑτῷ κτῆμα καὶ θεοῖς κριτόν.
Δη. ἦ κἀπὶ ταύτῃ τῇ πόλει τὸν ἄσκοπον
χρόνον βεβὼς ἦν ἡμερῶν ἀνήριθμον; 250
Λι. οὔκ· ἀλλὰ τὸν μὲν πλεῖστον ἐν Λυδοῖς χρόνον
κατείχεθ', ὥς φησ' αὐτός, οὐκ ἐλεύθερος,
ἀλλ' ἐμποληθείς. τοῦ λόγου δ' οὐ χρὴ φθόνον
γύναι προσεῖναι, Ζεὺς ὅτου πράκτωρ φανῇ.
κεῖνος δὲ πραθεὶς Ὀμφάλῃ τῇ βαρβάρῳ 255
ἐνιαυτὸν ἐξέπλησεν, ὡς αὐτὸς λέγει·
χοὕτως ἐδήχθη τοῦτο τοὔνειδος λαβών,
ὥσθ' ὅρκον αὑτῷ προσβαλὼν διώμοσεν,
ἦ μὴν τὸν ἀγχιστῆρα τοῦδε τοῦ πάθους
ξὺν παιδὶ καὶ γυναικὶ δουλώσειν ἔτι. 260
κοὐχ ἡλίωσε τοὔπος· ἀλλ' ὅθ' ἁγνὸς ἦν,
στρατὸν λαβὼν ἐπακτὸν, ἔρχεται πόλιν
τὴν Εὐρυτείαν· τόνδε γὰρ μεταίτιον
μόνον βροτῶν ἔφασκε τοῦδ' εἶναι πάθους·
ὃς αὐτὸν ἐλθόντ' ἐς δόμους ἐφέστιον 265
ξένον παλαιὸν ὄντα, πολλὰ μὲν λόγοις
ἐπερρόθησε, πολλὰ δ' ἀτηρᾷ φρενί,
λέγων, χεροῖν μὲν ὡς ἄφυκτ' ἔχων βέλη,
τῶν ὧν τέκνων λείποιτο πρὸς τόξου κρίσιν.
φωνεῖ δὲ δοῦλος ἀνδρὸς ὡς ἐλευθέρου 270
ῥαίοιτο. δείπνοις δ' ἡνίκ' ἦν ᾠνωμένος:
ἔρριψεν ἐκτὸς αὐτόν. ὧν ἔχων χόλον,
ὡς ἵκετ' αὖθις Ἴφιτος Τιρυνθίαν
πρὸς κλιτύν, ἵππους νομάδας ἐξιχνοσκοπῶν,
τότ' ἄλλοσ' αὐτὸν ὄμμα, θἀτέρᾳ δὲ νοῦν 275
ἔχοντ', ἀπ' ἄκρας ἧκε πυργώδους πλακός.
ἔργου δ' ἕκατι τοῦδε μηνίσας ἄναξ
ὁ τῶν ἁπάντων Ζεὺς πατὴρ Ὀλύμπιος,
πρατόν νιν ἐξέπεμψεν, οὐδ' ἠνέσχετο,
ὁθούνεκ' αὐτὸν μοῦνον ἀνθρώπων δόλῳ 280
ἔκτεινεν. εἰ γὰρ ἐμφανῶς ἠμύνατο,
Ζεύς τ' ἂν συνέγνω ξὺν δίκῃ χειρουμένῳ.
ὕβριν γὰρ οὐ στέργουσιν οὐδὲ δαίμονες.
κεῖνοι δ' ὑπερχλιδῶντες ἐκ γλώσσης κακῆς,
αὐτοὶ μὲν Ἅιδου πάντες εἴσ' οἰκήτορες, 285
πόλις δὲ δούλη. τάσδε δ' ἅσπερ εἰσορᾷς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον,
χωροῦσι πρὸς σέ. ταῦτα γὰρ πόσις τε σὸς
ἐφεῖτ'. ἐγὼ δὲ πιστὸς ὢν κείνῳ, τελῶ.
αὐτὸν δ' ἐκεῖνον, εὖτ' ἂν ἁγνὰ θύματα 290
ῥέξῃ πατρῴῳ Ζηνὶ τῆς ἁλώσεως,
φρόνει νιν ὡς ἥξοντα. τοῦτο γὰρ λόγου
πολλοῦ καλῶς λεχθέντος ἥδιστον κλύειν.
Χο. Ἄνασσα, νῦν σοι τέρψις ἐμφανὴς κυρεῖ,
τῶν μὲν παρόντων, τὰ δὲ πεπυσμένῃ λόγῳ. 295
Δη. Πῶς δ' οὐκ ἐγὼ χαίροιμ' ἂν ἀνδρὸς εὐτυχῆ
κλύουσα πρᾶξιν τήνδε πανδίκῳ φρενί;
πολλή 'στ' ἀνάγκη τῇδε τοῦτο συντρέχειν.
ὅμως δ' ἔνεστι τοῖσιν εὖ σκοπουμένοις,
ταρβεῖν τὸν εὖ πράσσοντα μὴ σφαλῇ ποτε. 300
ἐμοὶ γὰρ οἶκτος δεινὸς εἰσέβη, φίλαι,
ταύτας ὁρώσῃ δυσπότμους ἐπὶ ξένης
χώρας ἀοίκους ἀπάτοράς τ' ἀλωμένας.
αἳ πρὶν μὲν ἦσαν ἐξ ἐλευθέρων ἴσως
ἀνδρῶν, τανῦν δὲ δοῦλον ἴσχουσιν βίον. 305
ὦ Ζεῦ τροπαῖε, μήποτ' εἰσίδοιμί σε
πρὸς τοὐμὸν οὕτω σπέρμα χωρήσαντά ποι,
μηδ' εἴ τι δράσεις, τῆσδέ γε ζώσης ἔτι.
οὕτως ἐγὼ δέδοικα τάσδ' ὁρωμένη.
ὦ δυστάλαινα, τίς ποτ' εἶ νεανίδων, 310
ἄνανδρος, ἢ τεκοῦσα; πρὸς μὲν γὰρ φύσιν
πάντων ἄπειρος τῶνδε, γενναία δέ τις.
Λίχα, τίνος ποτ' ἐστὶν ἡ ξένη βροτῶν;
τίς δ' ἡ τεκοῦσα, τίς δ' ὁ φιτύσας πατήρ;

Cepit sibi mancipia & Dijs electa.
Dei. *An ad hanc vrbem tam longum post abitum*
Tempus abfuit, & dies innumerabiles?
Lic. *Non, sed maximam temporis partem in Lydia*
Consumpsit, cum, vt ipse ait, non esset liber,
Sed diuenditus, absit inuidia sermoni,
Domina, cuius autor est Iupiter.
Nam venditus apud Omphalen Barbaricam
Annum seruitio compleuit, sicut ipse commemorat:
Et eam quidem contumeliam ita grauiter tulit,
Vt se iureiurando obstrinxerit,
Quòd certò eum, qui huius calamitatis sibi autor extitisset,
Cum liberis & vxore adhuc in seruitutem redacturus esset.
Neq. irritus is sermo fuit, sed quàm primum expiatus est
Collecto exercitu sociali, aggreditur vrbem
Euryti. Nam hunc solum inter homines causam
Eius calamitatis censebat esse:
Qui ipsum venientem ad se domum,
Cum vetus hospes esset, multis sermonibus
Irritauit, & multa dixit animo sano.
Nempe quòd cùm sagittas ineuitabiles gestaret,
Lõgè tamẽ à liberis suis superaretur certamine iaculãdi:
Et quòd vt seruus ab homine libero
Vexaretur: tandem eum, cùm potus esset,
Conuiuio eiecit. Quibus contumelijs commotus,
Cum Iphitus deinde Tirynthiam venisset,
In colle armentales equos quærens,
Tunc cùm ille alibi oculos, alibi mentem
Haberet, de celso ipsum turris tabulato deiecit.
Ob hoc factum indignatus Rex
Omnium, Iupiter, pater, Olympius,
Diuenditum eum demisit, nec sustinuit amplius,
Propterea quòd hunc hominem vnicum dolo
Interfecisset. Nam si aperta vi vltus fuisset,
Iupiter illi ignouisset, punienti eum iure.
Sed filij Euryti superbè insultantes petulanti lingua:
Nam iniuriam non amant, ne superi quidem,
Omnes iam apud inferos habitant,
Vrbs in seruitutẽ redacta est. Et hæ quidẽ, quas hic vides,
Ex secundis rebus infœlicem sortitæ vitam,
Ad te veniunt: sic enim maritus tuus
Præcepit. Ego verò pro mea erga illum fide id exequor.
Ipsius autem, vbi pura sacra
Ioui patri ob vrbem captam perfecerit,
Expectabis aduentum. Nam hoc post longum
Sermonem rectè dictum auditu iucundissimum est.
Cho. *Regina, nunc lætitiam manifestam capis,*
Cùm ex his præsentibus, tum verò ex hoc sermone.
Dei. *Quid ni gaudeam, audiens has*
Res à marito gestas esse iure optimo,
Æquissimum est, vt mea ad hanc lætitia accedat.
Attamen, si quis rectè rem expendat, metuendum est,
Ne huic fortunato aliquid aliquando aduersi accidat.
Nam me commiseratio vehemens commouit, amica,
Postquàm aspexi has infœlices, in terra peregrina
Exules, ac parentibus orbatas, captiuasque,
Quæ antea ex ingenuis fortasse
Natæ, nunc seruilem sustinent vitam.
O Iupiter malorum depulsor, vtinam nunquam te videã
Contra prolem meam sic grassantem:
Aut si quid facies, modo me viuente ne id fiat,
Adeo ego metuo, has aspiciens.
O tu infœlix, quænam es adolescentula?
Virgóne adhuc, an mater? nam quod ad naturam attinet,
Omnium horum adhuc imperita videris esse, & quidem generosa.
O Licha, cuiusnam hæc peregrina est filia?
Quænam illi mater fuit? Quisve qui genuit pater?

Dic mihi:nam huius praecipuè me miseret,
Postquam aspexi eam sola mihi sapere visa sit.

Lic. *Quid ego sciam? Quidve me rogas? forsitan*
Loco illic non infimo nata est.

Dei. *Nunquid ex genere regio Euryti quaedam haec soboles est?*

Lic. *Non noui:neque enim prolixè interrogaui.*

Dei. *An non nomen eius ab aliqua ex comitibus audisti?*

Lic. *Minimè, tacitus enim officium meum obire soleo.*

Dei. *At tu infoelix narra nobis ipsa,*
Nam & haec calamitas est nescire nos quaenam sis.

Lic. *Non quidem nunc minus lingua quàm antea*
Temperabit:neque enim vnquam consueuit
Dicere quidquam magni vel parui,
Sed semper calamitatis onus
Deplorat misera,ex quo patriam
Excelsam reliquit. Haec quidem fortuna
Grauis est ei,attamen veniam meretur,

Dei. *Hanc igitur missam faciamus,eátque intro*
Sic quam placidissimè:neque enim super aerumnas suas
Priores,dolore,insuper à me afficietur:
Satis est calamitatum antea. Domum verò
Eamus omnes,vt tu quò vis
Festines,egóque quod vitiis curato opus est,curem.

Nu. *Mane parumper hic,vt*
Cognoscas sola, quosnam homines ducas intro,
Et ea,qua nondum audisti,quaeque te scire oportet:
Nam omnia haec ego scio.

Dei. *Quidnam est, quamobrem me consistere iubes?*

Nu. *Stans audi. neque enim priorem sermonem*
Frustra audisti,neque nunc,vt arbitror.

Dei. *Vtrum illos rursum huc*
Vocabimus,an mihi,& illis vis dicere?

Nu. *Tibi & Choro audire non prohibetur,sed illos sine.*

Dei. *Iam quidem abierunt,nunc sermo aperiatur.*

Nu. *Hic vir nihil modò dixit*
Rectè,sed vel nunc malus,
Vel antea non verax nuncius fuit.

Dei. *Quid ais? explana mihi ea quae narras,*
Nam quae nunc dixisti,non intelligo.

Nu. *Hunc virum ego audiui dicentem*
Multis testibus praesentibus,quod propter hanc puellam
Ille Eurytum cepisset,
Et praecelsam turribus OEchaliam, quódque solus amor
Ipsum impulisset,vt ista gereret,
Non illa in Lydia,vel apud Omphalen laborem
Seruitii,neque praecipitati Iphiti interitus,
Quem nunc ille praetexens,contraria prioribus dicit.
Sed quando à patre obtinere non potuit
Vt furtiuo puellae concubitu poteretur,
Delictum exiguum,causámque confingens,
Exercitum ducit contra huius patriam,in qua
Eurytum regnum obtinere dixit,
Interficit regem huius patrem , vrbem
Excidit: & nunc, vt vides, domum venit,
Quasi hos mittens, non temerè, Domina.
Neque hanc vt seruam mittit,ne id speres,
Non enim consentaneum est, quia eius amore incensus est.
Visum mihi igitur est tibi aperire hoc totum
Domina, quod ex hoc audiui.
Et haec multi alij in medio Trachiniorum
Foro vnà mecum audiuere simul,
Vt ipse reuinci possit. quod verò,quae dolent,nuncio,
Non laetor,attamen quod verum est dixi.

Dei. *Heu infoelix vbi sum, quidve ago?*
Qualem accepi pestem sub tectum
Occultam? Vae mihi miserae, scilicet sine nomine
Erat,sicut Dux ille iurabat.
Vtique & de splendore,& vultu & indole,

ἐξεῖπ'· ἐπεί νιν τῶνδε πλεῖστον ᾤκτισα 315
βλέπουσ', ὅσῳ περ καὶ φρονεῖν οἶδεν μόνη.—

Λι. τί δ' οἶδ' ἐγώ; τί δ' ἄν με καὶ κρίνοις; ἴσως
γέννημα τῶν ἐκεῖθεν οὐκ ἐν ὑστάτοις.

Δη. Μὴ τῶν τυράννων; Εὐρύτου σπορά τις ἦν;

Λι. Οὐκ οἶδα. καὶ γὰρ οὐδ' ἀνιστόρουν μακράν. 320

Δη. Οὐδ' ὄνομα πρός του τῶν ξυνεμπόρων ἔχεις;

Λι. Ἥκιστα. σιγῇ τοὐμὸν ἔργον ἤνυτον.

Δη. Εἴπ' ὦ τάλαιν' ἀλλ' ἡμὶν ἐκ σαυτῆς. ἐπεὶ
καὶ ξυμφορά τοι μὴ εἰδέναι σέ γ' ἥτις εἶ.

Λι. Οὔ τἄρα τῷ γε πρόσθεν οὐδὲν ἐξίσου 325
χρόνῳ διοίσει γλῶσσαν, ἥτις οὐδαμὰ
προὔφηνεν οὔτε μείζον', οὔτ' ἐλάσσονα.
ἀλλ' αἰὲν ὠδίνουσα συμφορᾶς βάρος,
δακρυρροεῖ δύστηνος, ἐξ ὅτου πάτραν
διήνεμον λέλοιπεν. ἡ δέ τοι τύχη, 330
κακὴ μὲν αὐτῇ γ', ἀλλὰ συγγνώμην ἔχει.

Δη. Ἡ δ' οὖν ἐάσθω, καὶ πορευέσθω στέγας
οὕτως ὅπως ἥδιστα, μηδὲ πρὸς κακοῖς
τοῖς οὖσι λύπην πρός γ' ἐμοῦ λύπης λάβοι.
ἅλις γὰρ ἡ παροῦσα. πρὸς δὲ δώματα 335
χωρῶμεν ἤδη πάντες ὡς σύ θ' οἷ θέλεις
σπεύδῃς, ἐγώ τε τἄνδον ἐξαρκῆ τιθῶ.—

Αγγ. Αὐτοῦ γε πρῶτον βαιὸν ἀμμείνασ', ὅπως
μάθῃς ἄνευ τῶνδ', οὕστινάς γ' ἄγεις ἔσω,
ὧν τ' οὐδὲν εἰσήκουσας, ἐκμάθῃς ἃ δεῖ. 340
τούτων ἔχω γὰρ πάντ' ἐπιστήμην ἐγώ.

Δη. Τί δ' ἔστι; τοῦ με τήνδ' ἐφίστασαι βάσιν;

Αγγ. Σταθεῖσ' ἄκουσον· καὶ γὰρ οὐδὲ τὸν πάρος
μῦθον μάτην ἤκουσας, οὐδὲ νῦν δοκῶ.

Δη. Πότερον ἐκείνους δῆτα δεῦρ' αὖθις πάλιν 345
καλῶμεν, ἢ 'μοὶ ταῖσδέ τ' ἐξειπεῖν θέλεις;

Αγγ. Σοὶ ταῖσδέ τ' οὐδὲν εἴργεται· τούτους δ' ἔα.

Δη. Καὶ δὴ βεβᾶσι, χὠ λόγος σημαινέτω.

Αγγ. Ἀνὴρ ὅδ' οὐδὲν ὧν ἔλεξεν ἀρτίως,
φωνεῖ δίκης ἐς ὀρθόν. ἀλλ' ἢ νῦν κακός, 350
ἢ πρόσθεν οὐ δίκαιος ἄγγελος παρῆν.

Δη. Τί φῄς; σαφῶς μοι φράζε πᾶν ὅσον νοεῖς.
ἃ μὲν γὰρ ἐξείρηκας, ἀγνοία μ' ἔχει.

Αγγ. Τούτου λέγοντος τἀνδρὸς εἰσήκουσ' ἐγώ,
πολλῶν παρόντων μαρτύρων, ὡς τῆς κόρης 355
ταύτης ἕκατι κεῖνος Εὔρυτόν θ' ἕλοι,
τήν θ' ὑψίπυργον Οἰχαλίαν. Ἔρως δέ νιν
μόνος θεῶν θέλξειεν αἰχμάσαι τάδε·
οὐ τἀπὶ Λυδοῖς, οὐδ' ἐπ' Ὀμφάλῃ πόνων
λατρεύματ', οὐδ' ὁ ῥιπτὸς Ἰφίτου μόρος, 360
ὃν νῦν παρώσας οὗτος, ἔμπαλιν λέγει·
ἀλλ' ἡνίκ' οὐκ ἔπειθε τὸν φυτοσπόρον
τὴν παῖδα δοῦναι, κρύφιον ὡς ἔχοι λέχος,
ἔγκλημα μικρὸν αἰτίαν θ' ἑτοιμάσας,
ἐπιστρατεύει πατρίδα τὴν ταύτης, ἐν ᾗ 365
τὸν Εὔρυτον τῶνδ' εἶπε δεσπόζειν θρόνων.
κτείνει τ' ἄνακτα πατέρα τῆσδε, καὶ πόλιν
ἔπερσε. καὶ νῦν (ὡς ὁρᾷς) ἥκει δόμους
ὡς τούσδε πέμπων. οὐκ ἀφροντίστως, γύναι,
οὐδ' ὥστε δούλην· μηδὲ προσδόκα τόδε. 370
οὐδ' εἰκός, εἴπερ ἐντεθέρμανται πόθῳ.
ἔδοξεν οὖν μοι πρὸς σὲ δηλῶσαι τὸ πᾶν
δέσποιν', ὃ τοῦδε τυγχάνω μαθὼν πάρα.
καὶ ταῦτα πολλοὶ πρὸς μέσῃ Τραχινίων
ἀγορᾷ συνεξήκουον ὡσαύτως ἐμοί, 375
ὥστ' ἐξελέγχειν· εἰ δὲ μὴ λέγω φίλα,
οὐχ ἥδομαι, τὸ δ' ὀρθὸν ἐξείρηχ' ὅμως.—

Δη. Οἴμοι τάλαινα, ποῦ ποτ' εἰμὶ πράγματος;
τίν' εἰσδέδεγμαι πημονὴν ὑπόστεγον
λαθραῖον; ὦ δύστηνος, ἆρ' ἀνώνυμος 380
πέφυκεν, ὥσπερ οὑπάγων διώμνυτο;
ἦ κάρτα λαμπρὰ καὶ κατ' ὄμμα καὶ φύσιν;—

Πατρὸς

Ἀγγ. Πατρὸς μὲν οὖσα φύσιν Εὐρύτου ποτὲ,
Ἰόλη καλεῖτο, τῆς ἐκεῖνος οὐδαμὰ
βλάστας ἐφώνει, δῆθεν οὐδὲν ἱστορῶν. 385

Χο. Ὄλοιντο μή τι πάντες οἱ κακοὶ, τὰ δὲ
λαθραῖ' ὃς ἀσκεῖ μὴ πρέποντ' αὐτῷ κακά. —

Δη. Τί χρὴ ποιεῖν γυναῖκες; ὡς ἐγὼ λόγοις
τοῖς νῦν παροῦσιν ἐκπεπληγμένη κυρῶ.

Χο. Πεύθου μολοῦσα τἀνδρὸς, ὡς τάχ' ἂν σαφῆ 390
λέξειεν, εἴ νιν πρὸς βίαν κρίνειν θέλοις.

Δη. Ἀλλ' εἶμι. καὶ γὰρ οὐκ ἀπὸ γνώμης λέγεις.

Χο. Ἡμεῖς δὲ προσμενοῦμεν; ἢ τί χρὴ ποιεῖν;

Δη. Μίμν', ὡς ὅδ' ἀνὴρ, οὐκ ἐμῶν ὑπ' ἀγγέλων,
ἀλλ' αὐτόκλητος ἐκ δόμων πορεύεται. 395

Λι. Τί χρὴ γύναι μολόντα μ' Ἡρακλεῖ λέγειν,
δίδαξον ὡς ἕρποντος εἰσορᾷς ἐμοῦ.

Δη. Ὡς ἐκ ταχείας σὺν χρόνῳ βραδεῖ μολὼν
4 ᾄσσεις, πρὶν ἡμᾶς κἀννεώσασθαι λόγους;

Λι. Ἀλλ' εἴ τι χρῄζεις ἱστορεῖν, πάρειμ' ἐγώ. 400

Δη. Ἦ καὶ τὸ πιστὸν τῆς ἀληθείας νέμεις;

Λι. Ἴστω μέγας Ζεὺς, ὧν γ' ἂν ἐξειδὼς κυρῶ.

Δη. Τίς ἡ γυνὴ δῆτ' ἐστὶν ἣν ἥκεις ἄγων;

Λι. Εὐβοιίς. ὧν δ' ἔβλαστεν, οὐκ ἔχω λέγειν.

Δη. Οὗτος βλέφ' ὧδε· πρὸς τίν' ἐννέπειν δοκεῖς; 405

Λι. Σὺ δ' εἰς τί δή με τοῦτ' ἐρωτήσας ἔχεις;

Δη. Τόλμησον εἰπεῖν εἰ φρονεῖς ὅ σ' ἱστορῶ.

Λι. Πρὸς τὴν κρατοῦσαν Δηάνειραν Οἰνέως
κόρην, δάμαρτά θ' Ἡρακλέους, (εἰ μὴ κυρῶ
λεύσσων μάταια) δεσπότιν τε τὴν ἐμήν. 410

Δη. Τοῦτ' αὔτ' ἔχρῃζον τοῦτό σου μαθεῖν. λέγεις
δέσποιναν εἶναι τήνδε σήν. Λι. Δίκαια γάρ.

Δη. Τί δῆτα, ποίαν ἀξιοῖς δοῦναι δίκην,
ἢν εὑρεθῇς ἐς τήνδε μὴ δίκαιος ὤν;

Λι. Πῶς μὴ δίκαιος; τί ποτε ποικίλας ἔχεις; 415

Δη. Οὐδέν. σὺ μέντοι κάρτα τοῦτο δρῶν κυρεῖς.

Λι. Ἄπειμι. μῶρος δ' ἦν πάλαι κλύων σέθεν.

Δη. Οὔ. πρίν γ' ἂν εἴπῃς ἱστορούμενος βραχύ.

Λι. Λέγ' εἴ τι χρῄζεις. καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.

Δη. Τὴν αἰχμάλωτον, ἣν ἔπεμψας ἐς δόμους, 420
κάτοισθα δήπου; Λι. Φημί. πρὸς τί δ' ἱστορεῖς;

Δη. Οὔκουν σὺ ταύτην, ἣν ὑπ' ἀγνοίας ὁρᾷς,
Ἰόλην ἔφασκες Εὐρύτου σπορὰν ἄγειν;

Λι. Ποίοις ἐν ἀνθρώποισι; τίς πόθεν μολὼν
σοὶ μαρτυρήσει ταῦτ' ἐμοῦ κλύειν παρών; 425

Δη. Πολλοῖσιν ἀστῶν. ἐν μέσῃ Τραχινίων
ἀγορᾷ πολύς σου ταῦτά γ' εἰσήκουσ' ὄχλος.

Λι. Ναί, ————————
κλύειν γ' ἔφασκον. ταὐτὸ δ' οὐχὶ γίγνεται
δόκησιν εἰπεῖν, κἀξακριβῶσαι λόγον. 430

Δη. Ποίαν δόκησιν; οὐκ ἐπώμοτος λέγων
δάμαρτ' ἔφασκες Ἡρακλεῖ ταύτην ἄγειν;

Λι. Ἐγὼ δάμαρτα; πρὸς θεῶν φράσον φίλη
δέσποινα τήνδε, τίς ποτ' ἐστὶν ὁ ξένος.

Δη. Ὃς σοῦ παρὼν ἤκουσεν ὡς ταύτης πόθῳ 435
πόλις δαμείη πᾶσα, κοὐχ ἡ Λυδία
πέρσειεν αὐτήν, ἀλλ' ὁ τῆσδ' ἔρως φανείς.

Λι. Ἄνθρωπος ὦ δέσποιν' ἀποστήτω. τὸ γὰρ
5 νοσοῦντι ληρεῖν, ἀνδρὸς οὐχὶ σώφρονος.

Δη. Μὴ πρός σε τοῦ κατ' ἄκρον Οἰταῖον νάπος 440
Διὸς καταστράπτοντος ἐκκλέψῃς λόγον.
οὐ γὰρ γυναικὶ τοὺς λόγους ἐρεῖς κακῇ,
οὐδ' ἥτις οὐ κάτοιδε τἀνθρώπων, ὅτι
χαίρειν πέφυκεν οὐχὶ τοῖς αὐτοῖς ἀεί.
Ἔρωτι μὲν νῦν ὅστις ἀντανίσταται, 445
πύκτης ὅπως ἐς χεῖρας, οὐ καλῶς φρονεῖ.
οὗτος γὰρ ἄρχει καὶ θεῶν ὅπως θέλει,
κἀμοῦ γε. πῶς δ' οὐ χἀτέρας οἵας γ' ἐμοῦ;
ὥστ' εἴ τι τὠμῷ τἀνδρὶ τῇδε τῇ νόσῳ
ληφθέντι μεμπτός εἰμι, κάρτα μαίνομαι.

Cùm esset Euryti filia,
Et Iole vocaretur, eius ille neutiquam
Genus dicebat, cùm videlicet nihil horum inquisisset.

Cho. *Pereant non omnes mali, sed si quis*
Insidiosè ea quæ non decent, struit.

Dei. *Quid nunc faciendũ est, mulieres? quàm ego his sermonib.*
Animo grauiter perculsa sum.

Cho. *Vade, atque ex ipso rem exquire, nam vera citò*
Dicet, vbi vim admoueris.

Dei. *Eo, non enim improbanda dicis.*

Cho. *Nos verò hîc manemus, si quid facere nos oportet.*

Dei. *Mane, vir enim hîc non à meo nuncio*
Accitus, sed sua sponte ex ædibus progreditur.

Lic. *Quid me oportet Herculi nunciare?*
Dic, nam me iturum esse vides.

Dei. *Tardè hinc ex Trachine discedes,*
Nisi sermonem de integro repetamus prius.

Lic. *Si quid inquirere postulas, adsum.*

Dei. *An & vera dicturus es?*

Lic. *Sciat hoc magnus Iupiter, si modò mihi nota erunt.*

Dei. *Quænam igitur hæc mulier est, quam adducis?*

Lic. *EVboica, sed vnde prognata non possum dicere.*

Dei. *Heus tu, huc respice, Qui cum te loqui existimas?*

Lic. *Quid est, quod me hoc interrogas?*

Dei. *Aude dicere, quod ex te quæro.*

Lic *Cum Deianira, Regina, OEnei*
Filia, coniuge verò Herculis, nisi oculi
Errant, & cum Domina mea.

Dei. *Hoc est, quod volebam, hoc inquam, An fateris*
Dominam me esse tuam? Lic. *Iure quidem.*

Dei. *Quam igitur te commeruisse pœnam dices,*
Si erga hanc iniustus deprehensus fueris?

Lic. *Quomodo iniustus? quid tandem perplexè struis?*

Dei. *Nihil ego, verùm tu id valdè agis.*

Lic. *Discedo, stultus enim fui, qui te tam diu audierim.*

Dei. *Non abibis, prius quàm dixeris aliquid breue quod te interrogabo.*

Lic. *Dic, si quid vis, non enim taciturna es.*

Dei. *Captiuam, quam domum adduxisti,*
Nouistíne? Lic. *Dico: quid verò est quod quæris?*

Dei. *An non hanc, quam te non nouisse ais,*
Iolen dixisti esse Euryti filiam?

Lic. *Inter quos homines? quisve vnquam adueniens*
Testis erit, qui ex me id audierit?

Dei. *Inter multos ciues, in medio Trachiniorum*
Foro, plurimus hæc ex te audiuit populus.

Lic. *Sanè verò,*
Audisse se dixerunt: sed non est idem
Opinionem narrare, ac rem certam nunciare.

Dei. *Quam opinionem? An non iuratus*
Dixisti hanc te Herculi coniugem adducere?

Lic. *Ego coniugem dixi? Sed per Deos dic mihi*
Domina, quis hic hospes est?

Dei. *Qui coràm ex te audiuit, quod propter huius amorem*
Vrbs tota sit subacta, & quòd non illa Lyda mulier
Exciderit eam, sed manifestus amor huius.

Lic. *Hic homo discedat. Nam*
Apud ægrotum nugas agere, non est sapientis.

Dei. *Ne tu per Iouem fulgurantem*
In summo OEta luco, hanc rem me celes.
Non enim mulieri mala dixeris,
Aut ei, quæ ignara sit ingeniorum humanorum,
Quæve nesciat, quòd idem non semper diligitur.
Nam si quis amori obluctatur
Manibus ceu pugil, non rectè sapit.
Ille enim Diis imperat vt vult.
Sic & mihi. Quid ni igitur & aliam talem vincat, qualis (ego sum?
Quapropter si vel maritum meum, quòd hoc morbo
Correptus est, accuso, admodum insanio:

Vel hanc mulierem, quæ nullius criminis
Aut mali mihi causa est.
Non ita fiet. Quòd si illo magistro
Mentiris, doctrinam ab eo non bonam discis.
Sed si tu eum sic doces, dum
In speciem bonus videri vis, malus deprehenderis.
Dic igitur quidquid est veri: nam quid miserius est
Homini libero quàm vocari mendacem?
Neque est vt speres te posse fallere.
Multi enim, quibus dixisti, hi narrabunt mihi.
Neque cur metuas causa est: quoniam
Hoc dolet magis, si nesciam:
Si verò sciam, quid nocet? An non & alias
Plurimas vir meus coniuges habuit?
Nec vlla ex eis adhuc à me maledictum
Vllum, vel probrum tulit, neque hæc feret, & si
Admodum amore eius tabescit. Nam ego ipsam
Intuens miserata sum. Quoniam
Forma pulchritudo vitam eius perdidit,
Et ipsa non volens patria sua
Exitio fuit, eámque in seruitutem redegit. Sed hæc
Vento loquuta sum: tibi autem dico alios vt fallas,
Ergà me verò semper vt verax sis.

Cho. *Ausculta huic rectè enim loquitur,*
Tempúsque hæc probabit, & à me gratiam inibis.

Lic. *Sed chara Domina, Quando te video esse*
Mortalem, mortalia intelligentem nec imprudentem
Rem omnem tibi narrabo, nec occultabo quidquam.
Sic enim est, quemadmodum iste dixit.
Hercules vehementer hanc deperire
Cœpit, & ob eam calamitosa
OEchalia patria ipsius bello capta est.
Atque hæc (oportet enim me & pro illo dicere)
Non vt celarem iussit, neque negauit vnquam,
Sed ego ipse, Regina, metuens tuum
Ne hoc sermone animum affligerem:
Peccaui, si hoc peccatum iudicas.
Quando igitur rem totam iam nosti,
Tua & mariti causa pariter
Hanc mulierem æquo animo feras, & sermonem tuum
Quem de ea dixisti ratum esse velis.
Nam is, qui alia omnia vicit robore,
Amore huius omnino superatus est.

Dei. *Sic sapio, vt hoc factura sim,*
Nec morbum spontaneum vltrò accersam mihi,
Neque cum Deo belligerabo, sed intra domum
Eamus, vt sermonum mandata feras,
Ac dona pro his donis vt aptemus
Ad illum quæ perferas: vacuum enim non æquum est
Te abire: qui huc veneris cum tanta pompa.

EPODICA strophe.

Cho. *Magnam potentiam*
Venus fortita est vt vincat semper.
Nam vt Deorum facta
Omittam, & quomodo
Iouis illuserit, ne dicam,
Vel nocturno Plutoni,
Vel Neptuno, qui terram concutit,
Verùm pro nuptiis huius Deianira
Antequam nupsit, quidam descenderunt ad certamen,
Multis plagis & puluere plena
Prælia facientes.

Antistrophe.

Alter eorum erat fluuius,
Cornuti quadrupedis,
Specie Tauri,
Achelous Ætolus:
Alter verò à Thebis Baccho sacris
Adueniens incuruos

ἢ τῇδε τῇ γυναικὶ τῇ μεταιτίῃ
τοῦ μηδὲν αἰσχροῦ, μηδ' ἐμοὶ κακοῦ τινός.
οὐκ ἔστι ταῦτ'. ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ κείνου μαθὼν
ψεύδῃ, μάθησιν οὐ καλὴν ἐκμανθάνεις·
εἰ δ' αὐτὸς αὑτὸν ὧδε παιδεύεις, ὅταν 455
θέλῃς φανῆναι χρηστός, ὀφθήσῃ κακός.
ἀλλ' εἰπὲ πᾶν τἀληθές· ὡς ἐλευθέρῳ
ψευδεῖ καλεῖσθαι, κὴρ πρόσεστιν οὐ καλή.
ὅπως δὲ λήσεις, οὐδὲ τοῦτο γίνεται.
πολλοὶ γὰρ οἷς εἴρηκας, οἳ φράσουσ' ἐμοί. 460
κεἰ μὲν δέδοικας, οὐ καλῶς ταρβεῖς. ἐπεὶ
τὸ μὴ πυθέσθαι, τοῦτό μ' ἀλγύνειεν ἄν.
τὸ δ' εἰδέναι, τί δεινόν; οὐχὶ χἀτέρας
πλείστας ἀνὴρ εἷς Ἡρακλῆς ἔγημε δή;
κοὔπω τις αὐτῶν ἔκ γ' ἐμοῦ λόγον κακὸν 465
ἠνέγκατ', οὐδ' ὄνειδος· ἥδε τ', οὐδ' ἂν εἰ
κάρτ' ἐντακείη τῷ φιλεῖν. ἐπεί σφ' ἐγὼ
ᾤκτειρα δὴ μάλιστα προσβλέψασ', ὅτι
τὸ κάλλος αὐτῆς τὸν βίον διώλεσε,
καὶ γῆν πατρῴαν οὐχ ἑκοῦσα δύσμορος 470
ἔπερσε κἀδούλωσεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ῥείτω κατ' οὖρον. σοὶ δ' ἐγὼ φράζω κακὸν
πρὸς ἄλλον εἶναι, πρὸς δ' ἔμ' ἀψευδεῖν ἀεί.—

Χο. Πείθου λεγούσῃ χρηστὰ (κοὐ μέμψῃ χρόνῳ)
γυναικὶ τῇδε· κἀπ' ἐμοῦ κτήσῃ χάριν. 47

Λι. Ἀλλ' ὦ φίλη δέσποιν', ἐπεί σε μανθάνω
θνητὴν φρονοῦσαν θνητά, κοὐκ ἀγνώμονα,
πᾶν σοι φράσω τἀληθές, οὐδὲ κρύψομαι.
ἔστιν γὰρ οὕτως ὥσπερ οὗτος ἐννέπει.
ταύτης ὁ δεινὸς ἵμερός ποθ' Ἡρακλῆ 480
διῆλθε, καὶ τῆσδ' οὕνεχ' ἡ πολύφθορος
καθῃρέθη πατρῷος Οἰχαλία δορί.
καὶ ταῦτα (δεῖ γὰρ καὶ τὸ πρὸς κείνου λέγειν)
οὔτ' εἶπε κρύπτειν, οὔτ' ἀπηρνήθη ποτέ.
ἀλλ' αὐτὸς ὦ δέσποινα δειμαίνων τὸ σὸν 485
μὴ στέρνον ἀλγύνοιμι τοῖσδε τοῖς λόγοις,
ἥμαρτον, εἴ τι τήνδ' ἁμαρτίαν νέμεις.
ἐπεί γε μὲν δὴ πάντ' ἐπίστασαι λόγον,
κείνου τε καὶ σὴν ἐξ ἴσου κοινὴν χάριν,
καὶ στέργε τὴν γυναῖκα, καὶ βούλου λόγους 490
οὓς εἶπας ἐς τήνδ', ἐμπέδως εἰρηκέναι.
ὡς τἄλλ' ἐκεῖνος πάντ' ἀριστεύων χεροῖν,
τοῦ τῆσδ' ἔρωτος εἰς ἅπανθ' ἥσσων ἔφυ.

Δη. Ἀλλ' ὧδε καὶ φρονοῦμεν, ὥστε ταῦτα δρᾶν.
κοὔτοι νόσον γ' ἐπακτὸν ἐξαρούμεθα, 495
θεοῖσι δυσμαχοῦντες. ἀλλ' εἴσω στέγης
χωρῶμεν, ὡς λόγων τ' ἐπιστολὰς φέρῃς,
ἅ τ' ἀντὶ δώρων δῶρα χρὴ προσαρμόσαι,
καὶ ταῦτ' ἄγῃς· κενὸν γὰρ οὐ δίκαιά σε
χωρεῖν προσελθόνθ' ὧδε σὺν πολλῷ στόλῳ. 500

ΕΠΩΔΙΚΑ. στροφὴ α'.

Χο. 1 Μέγα τι σθένος ἁ
2 Κύπρις ἐκφέρεται νίκας ἀεί.
3 καὶ τὰ μὲν θεῶν
4 παρέβαν, καὶ ὅπως
5 Κρονίδαν ἀπάτασεν, οὐ λέγω· 505
6 οὐδὲ τὸν ἔννυχον Ἅιδαν,
7 ἢ Ποσειδάωνα τινάκτορα γαίας·
8 ἀλλ' ἐπὶ τάνδ' ἄρ' ἄκοιτιν
9 ἀμφίγυοι κατέβαν πρὸ γάμων τινές·
10 πάμπληκτα παγκόνιτά τ' ἐξ— 510
11 ῆλθον ἄεθλ' ἀγώνων.—

ἀντιστροφή.

1 ὁ μὲν ἦν ποταμοῦ
2 σθένος, ὑψίκερω τετραόρου
3 φάσμα ταύρου
4 Ἀχελῷος ἀπ' Οἰ— 515
5 νιαδᾶν· ὁ δὲ Βακχίας ἄπο
6 ἦλθε παλίντονα Θήβας

τόξα

7 τόξα καὶ λόγχας ῥόπαλόν τε τινάσσων | *Arcus & hastam, clauámque manu quatiens,*
8 παῖς Διός· οἱ τότ' ἀολλεῖς ἴ- | *Filius Iouis, qui in medio*
9 σαν ἐς μέσον ἱέμενοι λεχέων. μόνα | *Congressi sunt, Thori vterque cupiens: inter quos sola*
10 δ' εὔλεκτρος ἐν μέσῳ Κύπρις (520) | *Connubialis Venus,*
11 ῥαβδονόμει ξυνοῦσα.— | *Gubernabat certamen.*

ἐπωδός. | Epodos.

1 τό τ' ἦν χερός, ἦν δὲ | *Tunc manuum, & simul*
2 τόξων πάταγος, ταυρείων | *Arcuum crepitus edebatur,*
3 τ' ἀνάμιγδα κεράτων· (525) | *Et taurinorum mixtim cornuum:*
4 ἦν δὲ ἀμφίπλεκτοι | *Eránt que complicata lucta,*
5 κλίμακες. ἦν δὲ μετώπων ὀλόεντα | *Et frontium letales*
6 πλήγματα, καὶ στόνος ἀμφοῖν. | *Ictus & gemitus vtrinque.*
7 ἁ δ' εὐῶπις ἁβρὰ | *Hæc verò formosa ac tenera puella*
8 τηλαυγεῖ παρ' ὄχθῳ (530) | *In conspicua ripa*
9 ἧστο, τὸν ὃν προσμένουσ' ἀκοίταν. | *Sedebat expectans, quem habitura esset maritum.*
10 ἐγὼ δὲ μάτηρ μὲν οἷα φράζω, | *Ego quæ ceu mater aderam, hæc comperta dico.*
11 τὸ δ' ἀμφινείκητον ὄμμα νύμφας | *Sed puella de qua certabatur,*
12 ἐλεινὸν ἀμμένει. | *Miserabiliter expectabat,*
13 κἀπὸ ματρὸς ἄφαρ (535) | *Donec à matre statim*
14 βέβακεν, ὥς τε πόρτις ἐρήμα.— | *Ceu vitula discessit.*

Δη. ΙΑΜΒΟΙ. | Dei. IAMBI.

Ἦμος φίλαι κατ' οἶκον ὁ ξένος θροεῖ | *Dum ille intus in domo loquitur*
ταῖς αἰχμαλώτοις παισὶν ὡς ἐπ' ἐξόδῳ, | *Cum captiuis puellis vt iam discessurus.*
τῆμος θυραῖος ἦλθον ὡς ὑμᾶς λάθρᾳ, | *Interea ego ad vos huc foras clam egressa sum,*
τὰ μὲν φράσουσα, χερσὶν ἁ 'τεχνησάμην. (540) | *Vt vobis dicam ea quæ manibus fabricaui,*
τὰ δ' οἷα πάσχω συγκατοικτιουμένη. | *Et vt miseriam meam vnà vobiscum deplorem.*
κόρην γάρ, οἶμαι δ' οὐκέτ', ἀλλ' ἐζευγμένην, | *Nā puellā, & si nō puellā amplius, vt existimo, sed nuptā*
παρεισδέδεγμαι, φόρτον ὥστε ναυτίλος, | *In domum accepi, ceu nauita onus*
λωβατὸν ἐμπόλημα τῆς ἐμῆς φρενός. | *Ac mercem noxiam animo meo.*
καὶ νῦν δύ' οὖσαι μίμνομεν μιᾶς ὑπὸ (545) | *Et nunc nos duæ vnà sub lodice*
χλαίνης ὑπαγκάλισμα. τοιάδ' ἡρακλῆς | *Vnius expectabimus amplexum. Talia fidus nobis*
ὁ πιστὸς ἡμῖν κἀγαθὸς καλούμενος | *Et bonus Hercules dictus,*
οἰκούρι' ἀντέπεμψε τοῦ μακροῦ χρόνου. | *Præmia pro tam diuturna custodia domus remisit.*
ἐγὼ δὲ θυμοῦσθαι μὲν οὐκ ἐπίσταμαι | *Sed ego succensere illi non volo.*
νοσοῦντι κείνῳ πολλὰ τῇδε τῇ νόσῳ· (550) | *Qui crebro hocce morbo laborare solet.*
τὸ δ' αὖ ξυνοικεῖν τῇδ' ὁμοῦ, τίς ἂν γυνὴ | *Vt verò in eadem domo cum hac habitem,*
δύναιτο, κοινωνοῦσα τῶν αὐτῶν γάμων; | *Quænam hoc sustineat mulier, præsertim eiusdem thori consors?*
ὁρῶ γὰρ ἥβην, τὴν μὲν ἕρπουσαν πρόσω, | *Video enim ætatem huius eā esse, vt gratia formæ adhuc*
τὴν δὲ φθίνουσαν. ὧν ἀφαρπάζειν φιλεῖ | *Mea verò ætas iā declinat: Ab illis oculi solent (augeatur.*
ὀφθαλμὸς ἄνθος, τῶν δ' ὑπεκτρέπει πόδα. (555) | *Decerpere florem, ab hac verò refugiunt.*
ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι, μὴ πόσις μὲν ἡρακλῆς | *Hoc igitur metuo, ne coniux quidem Hercules*
ἐμὸς καλῆται, τῆς νεωτέρας δ' ἀνήρ. | *Meus vocetur, huius verò adolescentulæ vir,*
ἀλλ' οὐ γάρ, ὥσπερ εἶπον, ὀργαίνειν καλὸν | *Sed, vt antè dixi, non decet irasci*
γυναῖκα νοῦν ἔχουσαν. ᾗ δ' ἔχω φίλαι | *Mulierem cordatam. Quale verò habeam*
λυτήριον λύπημα, τῇδ' ὑμῖν φράσω. (560) | *Remedium doloris, iam vobis exponam.*
ἦν μοι παλαιὸν δῶρον ἀρχαίου ποτὲ | *Est mihi antiquum donum veteris olim*
θηρός, λέβητι χαλκέῳ κεκρυμμένον· | *Centauri in æreo lebete reconditum,*
ὃ παῖς ἔτ' οὖσα, τοῦ δασυστέρνου παρὰ | *Quod cùm adhuc puella essem ab hirsuto*
νέσσου φθίνοντος ἐκ φονῶν ἀνειλόμην. | *Nesso moriente ex cæde accepi.*
ὃς τὸν βαθύρρουν ποταμὸν εὔηνον βροτοὺς (565) | *Qui per profundum amnem Euenum homines*
μισθοῦ 'πόρευε χερσίν, οὔτε πομπίμοις | *Mercede transportabat, manuum non remorum*
κώπαις ἐρέσσων, οὔτε λαίφεσιν νεώς· | *Vtens remigio, nec velis nauigij.*
ὃς κἀμέ, τὸν πατρῷον ἡνίκα στόλον | *Qui & me, cùm comitata familia paterna*
ξὺν ἡρακλεῖ τὸ πρῶτον εὖνις ἑσπόμην, | *Herculem maritum vxor sequerer,*
φέρων ἐπ' ὤμοις, ἡνίκ' ἦν μέσῳ πόρῳ, (570) | *In humeris gestans, cum flumen medium tranaret,*
ψαύει ματαίαις χερσίν. ἐκ δ' ἤϋσ' ἐγώ, | *Stultus manibus attrectare cœpit. Vnde ego exclamaui,*
χὠ ζηνὸς εὐθὺς παῖς ἐπιστρέψας χεροῖν | *Et filius Iouis statim conuersus, manibus*
ἧκεν κομήτην ἰόν· ἐς δὲ πλεύμονας | *Emisit volucrem sagittam, quæ per pulmonem*
στέρνων διερροίζησεν. ἐκθνῄσκων δ' ὁ θὴρ | *Ac pectus cum stridore traiecta est: ipse verò moriens*
τοσοῦτον εἶπε, παῖ γέροντος οἰνέως, (575) | *Dixit ad me, ô filia senis Oenei,*
τοσόνδ' ὀνήσῃ τῶν ἐμῶν (ἐὰν πίθῃ) | *Hoc emolumentum capies, si mihi auscultabis,*
πορθμῶν, ὅθ' οὕνεχ' ὑστάτην σ' ἔπεμψ' ἐγώ. | *Ab hoc transitu, quia te postremam transuexi,*
ἐὰν γὰρ ἀμφίθρεπτον αἷμα τῶν ἐμῶν | *Si enim sanguinem de mea cæde*
σφαγῶν ἐνέγκῃ χερσὶν ᾗ μελαγχόλους | *Concretum acceperis, hic vbi liuidam*
ἔβαψεν ἰοὺς θρέμμα λερναίας ὕδρας, (580) | *Infixit sagittam Lernæa Hydra,*
ἔσται φρενός σοι τοῦτο κηλητήριον | *Erit hoc tibi mentis Herculeæ mulcimentum.*
τῆς ἡρακλείας, ὥστε μή τιν' εἰσιδὼν | *Ne quam ille vnquàm conspectam*

Mulierem plus te amet.
Hoc cùm mihi in mentem venisset, domi enim fuit
Post illius mortem conclusum probè,
Tunicam hanc vnxi fecique omnia
Quæ ille adhuc viuens dixit, & hæc perfecta quidem sunt.
Malos conatus vtinam ego non sciam,
Neque vnquam discam, & hosce odi. & si ausa sum:
Amatoriis medicamentis autem si hanc superare possem
Puellam, & delinimentis erga Herculem,
Ideo fabricatum est hoc opus, si modò tibi non videor
Stultè agere, sin verò, desinam.

Cho. *Sed, si qua fides est facto,*
Videris nobis non malè consuluisse.

Dei. *Hæc fides est: opinionem quidem habeo,*
Sed nunquam adhuc periculum feci.

Cho. *Verùm quod facis scire te oportet, neque quod te putes*
Tenere tenebis, nisi fueris experta.

Dei. *At quid statim sciemus, Hunc enim video*
Foras exire, qui celeriter veniet
Modò hoc à vobis probè occultetur. Nam qui occultè
Etiam quid turpe agit: non incidet in probrum.

Lic. *Quid facere oportet, impera:*
Nam longum iam tempus morati sumus.

Dei. *Idem hoc iamdudum ago,*
Dum tu cum mulieribus peregrinis loqueris intus,
Vt feras mihi hanc pulchrè contextam vestem
Herculi dono, mearum manuum opus.
Cùmque dabis, dic ne quis hominum
Prius hanc corpori suo induat,
Neque eam videat lumen solis,
Neque ara in vestibulo, neque iubar foci,
Prius quàm ipse conspicuus ante aras consistens
Manifestè eam ostenderit in die festo.
Sic enim voui, si eum domi
Viderem seruatum, vel audirem, quòd ritè ipsum
Hac veste ornatum diis ostensura essem,
Sacrificantem nouum in noua tunica.
Et feres et hoc signum, quod ipse cognitu facilè
Sigillo notatum oculis obseruabit:
Sed vade iam, atque hanc primùm legem serua,
Vt cùm sis nuncius ne cures ea quæ non sunt necessaria.
Deinde operam da, vt tibi illius & mea gratia
Pariter conduplicata constet.

Lic. *Si Mercurij officio ritè fungor,*
Non delinquam in eo, quod ad te attinet,
Quin hoc vasculum, ita vt est, offeram ipsi.
Et sermonem quem mihi mandasti fideliter adiungam.

Dei. *Vade igitur, iam nosti enim*
Vt res sunt domi nostra.

Lic. *Scio, & saluas esse dicam.*

Dei. *Nosti item atque vidisti, hospita hæc*
Quàm à me amanter accepta sit.

Lic. *Ita amanter, vt præ gaudio cor meum obstupuerit.*

Dei. *Quid verò aliud dices? vereor enim*
Ne prius illi de meo erga ipsum amore dicas,
Quàm ipsa sciam vtrum ei cordi sim.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. *O maritima & saxosa*
Calida lauacra, quique circa rupes
OEta habitatis, & qui mediam
Iuxta paludem Melida,
Atque in littore Dianæ,
Vbi Græcorum conuentus aguntur,
Quibus à Thermopylis nomen est.

Antistrophe 1.

Iam latum carmen vobis
Tibia iucundum
Sonitum edens reducet, & diuinis

στέρξῃ γυναῖκα κεῖνος ἀντὶ σοῦ πλέον.
τοῦτ' ἐννοήσασ' ὦ φίλαι, (δόμοις γὰρ ἦν
κείνου θανόντος ἐγκεκλῃσμένον καλῶς) 585
χιτῶνα τόνδ' ἔβαψα, προσβαλοῦσ' ὅσα
ζῶν κεῖνος εἶπε. καὶ πεπείρανται τάδε.
κακὰς δὲ τόλμας μήτ' ἐπισταίμην ἐγώ,
μήτ' ἐκμάθοιμι, τάς τε τολμώσας στυγῶ.
φίλτροις δ' ἐάν πως τήνδ' ὑπερβαλώμεθα 590
τὴν παῖδα, καὶ θέλκτροισι τοῖς δ' ἐφ' Ἡρακλεῖ,
μεμηχάνηται τοὔργον, εἴ τι μὴ δοκῶ
πράσσειν μάταιον· εἰ δὲ μή, πεπαύσομαι.—

Χο. Ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ πίστις ἐν τοῖς δρωμένοις
δοκεῖς παρ' ἡμῖν οὐ βεβουλεῦσθαι κακῶς. 595

Δη. Οὕτως ἔχει γ' ἡ πίστις· ὡς τὸ μὲν δοκεῖν
ἔνεστι, πείρᾳ δ' οὐ προσωμίλησά πω.

Χο. Ἀλλ' εἰδέναι χρὴ δρῶσαν, ὡς οὐδ' εἰ δοκεῖς
ἔχειν, ἔχοις ἂν γνῶμα μὴ πειρωμένη.

Δη. Ἀλλ' αὐτίκ' εἰσόμεσθα· τόνδε γὰρ βλέπω 600
θυραῖον ἤδη· διὰ τάχους δ' ἐλεύσεται.
μόνον παρ' ὑμῶν εὖ στεγοίμεθ'· ὡς σκότῳ,
κἂν αἰσχρὰ πράσσῃς, οὔποτ' αἰσχύνῃ πεσῇ.

Λι. Τί χρὴ ποιεῖν σήμαινε τέκνον Οἰνέως·
ὡς ἐσμὲν ἤδη τῷ μακρῷ χρόνῳ βραδεῖς. 605

Δη. Ἀλλ' αὐτὰ δή σοι ταῦτα καὶ πράσσω Λίχα,
ἕως σὺ ταῖς ἔσωθεν ἠγορῶ ξέναις.
ὅπως φέρῃς μοι τόνδε γ' εὐυφῆ πέπλον
δώρημ' ἐκείνῳ τἀνδρὶ τῆς ἐμῆς χερός.
διδοὺς δὲ τόνδε, φράζ' ὅπως μηδεὶς βροτῶν 610
κείνου πάροιθεν ἀμφιδύσεται χροΐ.
μηδ' ὄψεταί νιν μήτε φέγγος ἡλίου,
μήθ' ἕρκος ἱερὸν, μήτ' ἐφέστιον σέλας,
πρὶν κεῖνος αὐτὸν φανερὸς ἐμφανὴς σταθεὶς
δείξῃ θεοῖσιν ἡμέρᾳ ταυροσφάγῳ. 615
οὕτω γὰρ ηὔγμην, εἴ ποτ' αὐτὸν ἐς δόμους
ἴδοιμι σωθέντ' ἢ κλύοιμι, πανδίκως
στελεῖν χιτῶνι τῷδε, καὶ φανεῖν θεοῖς
θυτῆρα καινῷ καινὸν ἐν πεπλώματι.
καὶ τῶνδ' ἀποίσεις σῆμ', ὃ κεῖνος εὐμαθὲς 620
σφραγῖδος ἕρκει τῷδ' ἐπ' ὄμμα θήσεται.
ἀλλ' ἕρπε, καὶ φύλασσε πρῶτα μὲν νόμον
τὸ μὴ 'πιθυμεῖν, πομπὸς ὤν, περισσὰ δρᾶν.
ἔπειθ', ὅπως ἂν ἡ χάρις κείνου τέ σοι
κἀμοῦ ξυνελθοῦσ', ἐξ ἁπλῆς διπλῆ φανῇ.— 625
Ἀλλ' εἴπερ Ἑρμοῦ τήνδε πομπεύω τέχνην
βέβαιον, οὔ τι μὴ σφαλῶ γ' ἐν σοί ποτε,
τὸ μὴ οὐ τόδ' ἄγγος ὡς ἔχει δεῖξαι φέρων,
λόγων τε πίστιν ὧν ἔχεις ἐφαρμόσαι.—

Δη. Στείχοις ἂν ἤδη. καὶ γὰρ ἐξεπίστασαι 630
τά γ' ἐν δόμοισιν ὡς ἔχοντα τυγχάνει.

Λί. Ἐπίσταμαί τε καὶ φράσω σεσωσμένα.

Δη. Ἀλλ' οἶσθα μὲν δὴ καὶ τὰ τῆς ξένης ὁρῶν
προσδέγματ', αὐτὴν ὥς ἐδεξάμην φίλως.

Λί. Ὥστ' ἐκπλαγῆναι τοὐμὸν ἡδονῇ κέαρ. 635

Δη. Τί δῆτ' ἂν ἄλλο γ' ἐννέποις; δέδοικα γὰρ
μὴ πρῷ λέγοις ἂν τὸν πόθον τὸν ἐξ ἐμοῦ,
πρὶν εἰδέναι τἀκεῖθεν εἰ ποθούμεθα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α´.

Χο. 1 Ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα
2 θερμὰ λουτρὰ, καὶ πάγους 640
3 Οἴτας παραναιετάοντες,
4 οἵ τε μέσσαν
5 μηλίδα πὰρ λίμναν,
6 χρυσαλακάτου τ' ἀκτὰν κόρας,
7 ἔνθ' Ἑλλάνων ἀγοραὶ 645
8 πυλάτιδες καλέονται.—

ἀντιστροφὴ α´.

1 ὁ καλλιβόας τάχ' ὑμῖν
2 αὐλὸς οὐκ ἀναρσίαν
3 ἰάχων καναχὰν ἐπάνεισιν,

ἀλλ'

4 ἀλλὰ θείας 650
5 ἀντίλυρον μούσας.
6 ὁ γὰρ Διὸς Ἀλκμήνας τε κοῦρος
7 σοῦται πάσας ἀρετᾶς
8 λάφυρ' ἔχων ἐπ' οἴκους.—

στροφὴ β.

1 ὃν ἀπόπτολιν εἴχομεν 655
2 πάντᾳ δυοκαιδεκάμηνον
3 ἀμμένουσαι χρόνον
4 πελάγιον ἴδριες οὐδέν.
5 ἁ δέ οἱ φίλα δάμαρ τάλαινα
6 δυστάλαινα καρδίαν 660
7 πάγκλαυτος αἰὲν ὤλλυτο.
8 νῦν δ' Ἄρης οἰστρηθεὶς
9 ἐξέλυσ' ἐπίπονον ἁμέραν —

ἀντιστροφὴ β.

1 ἀφίκοιτ' ἀφίκοιτο· μὴ
2 σταίη πολύκωπον ὄχημα 665
3 ναὸς αὐτῷ, πρὶν
4 τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσειε,
5 νασιῶτιν ἑστίαν ἀμείψας,
6 ἔνθα κλῄζεται θυτήρ.
7 ὅθεν μόλοι πανάμερος 670
8 τᾶς πειθοῦς παγχρίστῳ
9 συγκραθεὶς ἐπὶ προφάσει θηρός.

ΙΑΜΒΟΙ.

Δη. Γυναῖκες, ὡς δέδοικα μὴ περαιτέρω
πεπραγμέν' ᾖ μοι πάνθ' ὅσ' ἀρτίως ἔδρων.

Χο. Τί δ' ἔστι, Δηάνειρα, τέκνον Οἰνέως; 675

Δη. Οὐκ οἶδ'. ἀθυμῶ δ' εἰ φανήσομαι τάχα
κακὸν μέγ' ἐκπράξασ' ἀπ' ἐλπίδος καλῆς.

Χο. Οὐ δή τι τῶν σῶν Ἡρακλεῖ δωρημάτων;

Δη. Μάλιστά γ'. ὥστε μήποτ' ἂν προθυμίαν
ἄδηλον ἔργου τῳ παραινέσαι λαβεῖν. 680

Χο. Δίδαξον, εἰ διδακτὸν ἐξ ὅτου φοβῇ.—

Δη. Τοιοῦτον ἐκβέβηκεν οἷον ἂν φράσω
γυναῖκες ὑμῖν θαῦμ' ἀνέλπιστον μαθεῖν.
ᾧ γὰρ τὸν ἐνδυτῆρα πέπλον ἀρτίως
ἔχριον, ἀργῆτ' οἰὸς εὐείρου πόκῳ, 685
τοῦτ' ἠφάνισται διάβορον πρὸς οὐδενὸς
τῶν ἔνδον, ἀλλ' ἐδεστὸν ἐξ αὑτοῦ φθίνει,
καὶ ψῇ κατ' ἄκρας σπιλάδος. ὡς δ' εἰδῇς ἅπαν
ᾗ τοῦτ' ἐπράχθη, μείζον' ἐκτενῶ λόγον.
ἐγὼ γὰρ ὧν ὁ θήρ με κένταυρος, πονῶν 690
πλευρὰν πικρᾷ γλωχῖνι, προὐδιδάξατο,
παρῆκα θεσμῶν οὐδέν, ἀλλ' ἐσῳζόμην
χαλκῆς ὅπως δύσνιπτον ἐκ δέλτου γραφήν.
καί μοι τάδ' ἦν πρόρρητα, καὶ τοιαῦτ' ἔδρων.
τὸ φάρμακον τοῦτ' ἄπυρον, ἀκτῖνός τ' ἀεὶ 695
θερμῆς ἄθικτον ἐν μυχοῖς σῴζειν ἐμέ,
ἕως ἂν ἀρτίχριστον ἁρμόσαιμί που.
κἄδρων τοιαῦτα. νῦν δ' ὅτ' ἦν ἐργαστέον,
ἔχρισα μὲν κατ' οἶκον ἐν δόμοις κρυφῇ
μαλλῷ, σπάσασα κτησίου βοτοῦ λάχνην· 700
κἄθηκα συμπτύξασ' ἀλαμπὲς ἡλίου
κοίλῳ ζυγάστρῳ δῶρον, ὥσπερ εἴδετε.
εἴσω δ' ἀποστείχουσα, δέρκομαι φάτιν
ἄφραστον, ἀξύμβλητον ἀνθρώπῳ μαθεῖν.
τὸ γὰρ κάταγμα τυγχάνω ῥίψασά πως 705
τῆς οἰός, ᾧ προὔχριον, ἐς μέσην φλόγα,
ἀκτῖν' ἐς ἡλιῶτιν. ὡς δ' ἐθάλπετο,
ῥεῖ πᾶν ἄδηλον, καὶ κατέψηκται χθονί,
μορφῇ μάλιστ' εἰκαστὸν, ὥστε πρίονος
ἐκβρώματ' ἂν βλέψειας ἐν τομῇ ξύλου. 710
τοιόνδε κεῖται προπετές. ἐκ δὲ γῆς, ὅθεν
προὔκειτ', ἀναζέουσι θρομβώδεις ἀφροί,
γλαυκῆς ὀπώρας ὥστε πίονος ποτοῦ
χυθέντος εἰς γῆν Βακχίας ἀπ' ἀμπέλου.
ὥστ' οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνώμης πέσω. 715

Consonum Musis.
Iam Iouis & Alcmenæ proles
Aduenit omnium virtutum
Spolia ferens domum.

Strophe 2.

Quem peregrè absentem
Per totos duodecim menses expectauimus.
In mari nauigantem,
De eo nihil scientes.
Eiúsque chara vxor,
Misera, infœlix animum
Multiplici luctu semper affligebat.
Nunc verò Mars œstro concitus
Finiit tempus laborum.

Antistrophe 2.

Veniat, adueniat,
Neque illi nauis consistat,
Prius quàm ad hanc vrbem perueniat,
Insulari sede
Mutata, vbi dicitur sacrificare.
Inde veniat totos dies currens,
Hac vnctili suadela
Implicitus, sub prætextu Centauri.

IAMB

Dei. *Mulieres, quàm metuo, ne ex his, quæ modò gessi,*
Aliquid vltra quàm oportuit fecerim.

Cho. *Quid verò est, ô Deianira?*

Dei. *Nescio, valdè verò metuo, ne videar*
Magnum malum fecisse, spe bona impulsa.

Cho. *Nunquid de tuis donis dicis, quæ Herculi misisti?*

Dei. *Maximè. Nunquam ego alicui, vt rem incertam*
Ita promptè susciperet, consuluerim.

Cho. *Dic, si fas est dicere, Quid est quod metuis?*

Dei. *Ita euenit, sicut dicam*
Vobis mulieres, res mira & insperata accidit,
Nam lana, qua tunicam iam vnxi,
Pulchra, accepta de candida oue,
Ea euanuit, à nemine consumpta,
Sed sua sponte contabuit,
Diffluxitque in summo lapide. Verùm vt rem totam,
Sicut acta est, intelligas, pluribus verbis exponam.
Nam eorum, quæ me Centaurus edocuit,
Cùm dolore lateris conficeretur sagitta vulneratis,
Nihil prætermisi, sed omnia velut sculptam
In ærea tabula legem seruans,
Vtque mihi præditum est ita feci.
Nempè, vt hoc pharmacum ab igni semotum & radiis
Calidis intactum, in angulo adseruarem semper,
Donec alicubi recens adiungendum esset.
Feci hoc, cúmque opus esset,
Vnxi domi clanculum,
Lana ad id vsa sum diuulsa de nostris ouibus.
Et complicatam vestem, ne à radiis solis contingeretur.
In arcula condidi, dono illi, sicut scitis.
Cùm verò intrò rediissem, video quiddam
Infandum, quódque nulli hominum in mentem venire
posset.
Lanam enim diuulsam abiicio,
Qua vsa eram, cùm vestem vngerem,
In medios solis radios, quæ vbi calore correpta est,
Tota dissoluitur incerta de causa, & humi exaruit.
Hunc maximè in modum, quasi de serra
Resegmina aspicias, dum sciditur lignum,
Sic iacebat humi, ac de terra
Vbi iacebat, grumosa spuma efferuescebat,
Perinde vt in autumno feruet pingue mustum
Effusum humi, de vite Bacchi.
Quapropter incerta sum animo quid cogitem?

Video enim me atrox facinus perpetrasse:
Qua enim ratione mihi Centaurus
Beneuolentiam praestaret, propter quam moriebatur?
Non est vt hoc cogitem, sed eum à quo sagitta ictus erat
Cum perimere vellet, mihi blanditus est. Hæc ego nunc tandem
Cum nihil prodest amplius, cogito.
Nam ego sola, nisi me animus fallit,
Infœlix ipsum perditura sum.
Consecta enim sagitta quemadmodum
Etiam Chironem afflixerit, scio, & quicumque attigerit,
Interficit omne genus animantium: ex hoc igitur vulnere
Atrum venenum cum sanguine, quod fluxit,
Quidni & hunc interficiat? videtur igitur mihi.
Et quidem decretum est, si quid illi acciderit mali,
Eodem impetu & me commorituram esse simul.
Infamia enim malum intolerabile est
Illis, qui se bonis prognatos esse sciunt.
Cho. *Exhorrescere ad facinora atrocia necesse est,*
De spe tamen non iudicandum est ante euentum.
Dei. *In malis consiliis non est*
Vlla spes, qua animum erigere possit.
Cho. *Sed aduersus eos, qui non consulto deliquerunt,*
Ira remissior est, quam & te consequi decet.
Dei. *Hoc dixerit non is qui mali*
Particeps est, sed cui nihil domi graue accidit.
Cho. *Tacere decet te diutius,*
Nisi quid filio tuo hac de re dicere voles.
Adest enim qui dudum patrem quæsitum abijt.
Hyll. *O mater, quàm ego ex tribus his vnum optârim,*
Vel te non amplius viuere, vel incolumem
Alterius matrem vocari, aut mentem
Meliorem tibi alicunde datam esse.
Dei. *Quid est, ô nate, à me ortum tanto odio dignum?*
Hyll. *Virum tuum inquam, & eundem meum*
Patrem, hoc die interfecisti.
Dei. *Hei mihi, qualem affers, nate, sermonem?*
Hyll. *Quem quidem irritum fieri non est possibile: Nam quod*
Factum est id infectum fieri non potest.
Dei. *Quid narras, ô fili, ex quónam audisti*
Me tam fœdum facinus designasse?
Hyll. *Hisce oculis graues cruciatus patris*
Vidi, & ex eius ore cognoui.
Dei. *Vbinam in eum incidisti, atque apud eum fuisti?*
Hyll. *Si quidem te scire oportet, res tota exponenda est.*
Cum post excisam inclytam Euryti vrbem
Proficisceretur, secum trophæa & spolia ducens,
Promontorium quoddam maritimum est in Eubœa:
Cenaum ibi patri Ioui
Aras statuebat, & sacrum lucum designabat,
Quo loco primum ipsum cupidè aspexi.
Cúmque iam solennia sacra peracturus esset,
Præco à domo aduenit domesticus Lichas,
Afferens à te dono lethalem vestem,
Qua ille indutus, sicut tu mandaueras,
Mactabat duodecim integros, quos habebat
Ex præda primitias, boues: sed omnia simul
Centum adduxit varia pecora.
Et primum quidem miser hilari animo
Ornatu gaudens & amictu, precabatur.
Vbi verò de venerandis victimis succensa est
Flamma cruenta, déque lignis pinguibus,
Ibi sudor è corpore erupit, & tenaciter adhæsit
Lateribus, velut à fabro iam recens adglutinata
Tunica, circa omnia membra: successit verò ossium
Laceratio cum conuulsione: deinde cruentum
Sæuæ viperæ venenum grassabatur.
Ibi vocauit infœlicem Licham,
Qui huius tui criminis autor non erat,
Quaris, cuius insidijs infectam vestem attulerit.

ὁρῶ δέ μ' ἔργον δεινὸν ἐξειργασμένην.
πόθεν γὰρ ἄν ποτ', ἀντὶ τοῦ θνῄσκων ὁ θὴρ
ἐμοὶ παρέσχ' εὔνοιαν ἧς ἔθνησχ' ὕπερ;
οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ τὸν βαλόντ' ἀποφθίσαι
χρῄζων ἔθελγέ μ'. ὧν ἐγὼ μεθύστερον, 720
ὅτ' οὐκέτ' ἀρκεῖ, τὴν μάθησιν ἄρνυμαι.
μόνη γὰρ αὐτόν, εἴ τι μὴ ψευσθήσομαι
γνώμης, ἐγὼ δύστηνος ἐξαποφθερῶ.
τὸν γὰρ βαλόντ' ἄτρακτον οἶδα καὶ θεὸν
Χείρωνα πημήναντα, χὤνπερ ἂν θίγῃ. 725
φθείρει τὰ πάντα κνώδαλ'. ἐκ δὲ τοῦδ' ὅδε
σφαγῶν διελθὼν ἰὸς αἵματος μέλας,
πῶς οὐκ ὀλεῖ καὶ τόνδε; δόξῃ γοῦν ἐμοί.
καίτοι δέδοκται, κεῖνος εἰ σφαλήσεται,
ταὐτῇ σὺν ὁρμῇ κἀμὲ συνθανεῖν ἅμα. 730
ζῆν γὰρ κακῶς κλύουσαν οὐκ ἀνασχετόν,
ἥτις προτιμᾷ μὴ κακὴ πεφυκέναι.
Χο. Ταρβεῖν μὲν ἔργα δείν' ἀναγκαίως ἔχει.
τὴν δ' ἐλπίδ' οὐ χρὴ τῆς τύχης κρίνειν πάρος.
Δη. Οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς μὴ καλοῖς βουλεύμασιν 735
οὐδ' ἐλπίς, ἥτις καὶ θράσος τι προξενεῖ.
Χο. Ἀλλ' ἀμφὶ τοῖς σφαλεῖσι μὴ 'ξ ἑκουσίας
ὀργὴ πέπειρα, τῆς σε τυγχάνειν πρέπει.
Δη. Τοιαῦτα δ' ἂν λέξειεν οὐχ ὁ τοῦ κακοῦ
κοινωνός, ἀλλ' ᾧ μηδέν ἐστ' οἴκοι βαρύ. 740
Χο. Σιγᾶν ἂν ἁρμόζοι σε τὸν πλείω λόγον,
εἰ μή τι λέξεις παιδὶ τῷ σαυτῆς. ἐπεὶ
πάρεστι μαστὴρ πατρὸς ὃς πρὶν ᾤχετο.
Υλ. Ὦ μῆτερ, ὡς ἂν ἐκ τριῶν σ' ἓν εἱλόμην,
ἢ μηκέτ' εἶναι ζῶσαν, ἢ σεσωσμένην 745
ἄλλου κεκλῆσθαι μητέρ', ἢ λῴους φρένας
τῶν νῦν παρουσῶν τῶνδ' ἀμείψασθαί ποθεν.
Δη. Τί δ' ἐστὶν ὦ παῖ, πρός γ' ἐμοῦ στυγούμενον;
Υλ. Τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἴσθι (τὸν δ' ἐμὸν λέγω
πατέρα) κατακτείνασα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ. 750
Δη. Οἴμοι. τίν' ἐξήνεγκας ὦ τέκνον λόγον;
Υλ. Ουχ οἷόν τε μὴ τελεσθῆναι. τὸ γὰρ
φανθὲν τίς ἂν δύναιτ' ἀγένητον ποιεῖν;
Δη. Πῶς εἶπας, ὦ παῖ; τοῦ παρ' ἀνθρώπων μαθὼν
ἄζηλον οὕτως ἔργον εἰργάσθαι με φῄς; 755
Υλ. Αὐτὸς βαρεῖαν ξυμφορὰν ἐν ὄμμασι
πατρὸς δεδορκώς, κοὐ κατὰ γλῶσσαν κλυών.
Δη. Ποῦ δ' ἐμπελάζεις τἀνδρὶ καὶ παρίστασαι;
Υλ. Εἰ χρὴ μαθεῖν σε, πάντα δὴ φωνεῖν χρεών.
ὅθ' εἷρπε κλεινὴν Εὐρύτου πέρσας πόλιν, 760
νίκης ἄγων τρόπαια κἀκροθίνια,
ἀκτή τις ἀμφίκλυστος Εὐβοίας ἄκρον
Κήναιόν ἐστιν, ἔνθα πατρῴῳ Διὶ
βωμοὺς ὁρίζει, τεμενίαν τε φυλλάδα·
οὗ νιν τὰ πρῶτ' ἐσεῖδον ἄσμενος πόθῳ· 765
μέλλοντι δ' αὐτῷ πολυθύτους τεύχειν σφαγάς,
κῆρυξ ἀπ' οἴκων ἵκετ' οἰκεῖος Λίχας
τὸ σὸν φέρων δώρημα θανάσιμον πέπλον.
ὃν κεῖνος ἐνδύς, ὡς σὺ προὐξεφίεσο,
ταυροκτονεῖ μὲν δώδεκ' ἐντελεῖς ἔχων 770
λείας ἀπαρχὴν βοῦς. ἀτὰρ τὰ πάνθ' ὁμοῦ
ἑκατὸν προσῆγε συμμιγῆ βοσκήματα.
καὶ πρῶτα μὲν δείλαιος, ἵλεῳ φρενὶ
κόσμῳ τε χαίρων καὶ στολῇ κατηύχετο.
ὅπως δὲ σεμνῶν ὀργίων ἐδαίετο 775
φλὸξ αἱματηρὰ κἀπὸ πιείρας δρυός,
ἱδρὼς ἀνῄει χρωτί, καὶ προσπτύσσεται
πλευραῖσιν ἀρτίκολλος, ὥστε τέκτονος,
χιτὼν ἅπαν κατ' ἄρθρον. ἦλθε δ' ὀστέων
ὀδαγμὸς ἀντίσπαστος. εἶτα φοίνιος 780
ἐχθρᾶς ἐχίδνης ἰὸς ὣς ἐδαίνυτο,
ἐνταῦθα δὴ βόησε τὸν δυσδαίμονα
Λίχαν, τὸν οὐδὲν αἴτιον τοῦ σοῦ κακοῦ,
ποίαις ἐνέγκοι τόνδε μηχαναῖς πέπλον.

ὁ δ' οὐδὲν εἰδὼς δύσμορος τὸ σὸν μόνης 785
δώρημ' ἔλεξεν, ὥσπερ ἦν ἐσταλμένον.
κεῖνος δ' ἀκούσας, ὥς τε διώδυνος
σπαραγμὸς αὐτοῦ πλευμόνων ἀνθήψατο,
μάρψας ποδός νιν ἄρθρον ᾗ λυγίζεται,
ῥιπτεῖ πρὸς ἀμφίκλυστον ἐκ πόντου πέτραν. 790
κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει μέσου
κρατὸς διασπαρέντος, αἵματός θ' ὁμοῦ.
ἅπας δ' ἀνηυφήμησεν οἰμωγῇ λεώς,
τοῦ μὲν νοσοῦντος, τοῦ δὲ διαπεπραγμένου.
κοὐδεὶς ἐτόλμα τἀνδρὸς ἀντίον μολεῖν. 795
ἐσπᾶτο γὰρ πέδονδε καὶ μετάρσιος
βοῶν, ἰύζων. ἀμφὶ δ' ἐκτύπουν πέτραι,
Λοκρῶν ὄρειοι πρῶνες, Εὐβοίας τ' ἄκραι.
ἐπεὶ δ' ἀπεῖπε, πολλὰ μὲν τάλας χθονὶ
ῥίπτων ἑαυτόν, πολλὰ δ' οἰμωγῇ βοῶν, 800
τὸ δυσπάρευνον λέκτρον ἐνδατούμενος,
σοῦ τῆς ταλαίνης, καὶ τὸν Οἰνέως γάμον,
οἷον κατακτήσαιτο λυμαντὴν βίου,
τότ' ἐκ προσέδρου λιγνύος διάστροφον
ὀφθαλμὸν ἄρας, εἶδέ μ' ἐν πολλῷ στρατῷ 805
δακρυρροοῦντα, καί με προσβλέψας καλεῖ,
ὦ παῖ, πρόσελθε, μὴ φύγῃς τοὐμὸν κακόν,
μηδ' εἴ σε χρὴ θανόντι συνθανεῖν ἐμοί.
ἀλλ' ἆρον ἔξω, καὶ μάλιστα μέν με θὲς
ἐνταῦθ' ὅπου με μή τις ὄψεται βροτῶν. 810
εἰ δ' οἶκτον ἴσχεις, ἀλλά μ' ἔκ γε τῆσδε γῆς
πόρθμευσον ὡς τάχιστα, μηδ' αὐτοῦ θάνω.
τοσαῦτ' ἐπισκήψαντος, ἐν μέσῳ σκάφει
θέντες σφε πρὸς γῆν τήνδ' ἐκέλσαμεν μόλις
βρυχώμενον σπασμοῖσι. καί νιν αὐτίκα 815
ἢ ζῶντ' ἐσόψεσθ', ἢ τεθνηκότ' ἀρτίως.
τοιαῦτα μῆτερ πατρὶ βουλεύσασ' ἐμῷ
καὶ δρῶσ' ἐλήφθης, ὧν σε ποίνιμος Δίκη
τείσαιτ' Ἐρινύς τ'. εἰ θέμις δ', ἐπεύχομαι.
θέμις δ', ἐπεί μοι τὴν θέμιν σὺ προὔβαλες, 820
πάντων ἄριστον ἄνδρα τῶν ἐπὶ χθονὶ
κτείνασ', ὁποῖον ἄλλον οὐκ ὄψει ποτέ —

Χο. Τί σῖγ' ἀφέρπεις; οὐ κάτοισθ' ὁθούνεκα
ξυνηγορεῖς σιγῶσα τῷ κατηγόρῳ;

ΥΛ. Ἐᾶτ' ἀφέρπειν. οὖρος ὀφθαλμῶν ἐμῶν 825
αὐτῇ γένοιτ' ἄπωθεν ἑρπούσῃ καλῶς.
ὄγκον γὰρ ἄλλως ὀνόματος τί δεῖ τρέφειν
μητρῷον, ἥτις μηδὲν ὡς τεκοῦσα δρᾷ;
ἀλλ' ἑρπέτω χαίρουσα. τὴν δὲ τέρψιν ἣν
τὠμῷ δίδωσι πατρί, τήνδ' αὐτὴ λάβοι. 830

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α.

Χο. 1 Ἴδ' οἷον ὦ παῖδες προσέμιξεν ἄφαρ
2 τοὔπος τὸ θεοπρόπον ἡμῖν
3 τᾶς παλαιφάτου προνοίας,
4 ὅ, τ' ἔλακεν ὁπότε τελεόμηνος ἐκφέροι
5 δωδέκατος ἄροτος, ἀναδοχὰν τελεῖν πόνων 835
6 τῷ Διὸς αὐτόπαιδι. καὶ τάδ' ὀρθῶς
7 ἔμπεδα κατουρίζει.
8 πῶς γὰρ ἂν ὁ μὴ λεύσσων
9 ἔτι ποτ' ἔτ' ἐπίπονον ἔχοι
10 θανὼν λατρείας; — 840

ἀντιστροφὴ α.

1 εἰ γάρ σφε Κενταύρου φονίᾳ νεφέλᾳ
2 χρίει δολοποιὸς ἀνάγκα
3 πλευρὰ προστακέντος ἰοῦ,
4 ὃν τέκετο θάνατος, ἔτεκε δ' αἰόλος δράκων,
5 πῶς ὅδ' ἂν ἀέλιον ἕτερον ἢ τανῦν ἴδοι, 845
6 δεινοτάτῳ μὲν ὕδρας προστετακὼς
7 φάσματι; μελαγχαίτα
8 τ' ἄμμιγά νιν αἰκίζει
9 Νέσσου γ' ὕπο φοίνια δολόμυθα κέντρ'
10 ἐπιζέσαντα. — 850

At ille nihil sciens miser, à te sola
Hoc munus ait, sicut erat, missum esse.
Hercules verò vt audiuit, cum doloribus excruciaretur:
Laceratio enim viscera eius iam corripuerat,
Prehensum ipsum pede, quo loco iunctura est,
Allidit ad prominentem è mari scopulum.
Per comam verò album cerebrum dispergebatur,
Medio capite discisso, cum sanguine simul,
Omnisque cum fletu populus exclamauit:
Quòd pater ita morbo conficeretur, & Lichas interfectus
Nemoque audebat ei occurrere. *(esset.*
Nunc enim humi voluebatur, nunc erectus
Clamabat, ac vociferabatur, vt circa resonarent
Locorum scopuli prominentes, & promontoria Euboea.
Vt verò despondit animum, crebro in terram miser
Seipsum prosternit, horribiliter cum eiulatu exclamans,
Infelix coniugium vituperans
Tuum, & Oenei nuptias,
Qualem sortitus fuerit pestem vitae suae:
Tandem ex praesenti tabe distortos
Oculos attollens, in magno me videt exercitu
Lachrymantem, quem vbi conspicatus est, ad se vocat:
O fili, inquit, accede, ne refugias à mea calamitate,
Ne si quidem, te mihi commori oporteat.
Sed aufer me hinc, & in eo loco pone,
Vbi nemo me hominum videat:
Si te miseret mei, ex hac terra
Quàm primum me traijce, ne hîc moriar,
Cum haec praecepisset, in scapha positum
Ipsum hanc in terram vix deportauimus,
Lamentantem dolore: Et ipsum statim
Vel viuum aspicietis, vel iam recens mortuum:
Talia mater consilia tua aduersus patrem meum
Et facinora deprehenduntur, propter quae vt vltrix poena
Et Erinnys te puniat, si fas est, tibi imprecor.
Sed fas est, vtque esset, tu effecisti,
Quae virum omnium praestantissimum
Interfecisti, qualem non amplius videbis vllum.

Cho. *Cur ita tacitè discedis? An nescis*
Quòd qui tacet, reum se esse confitetur?

Hyll. *Sinite abire, ventus ab oculis meis*
Abigat hanc, vt procul discedat.
Nam quid attinet eam nomine matris tumere,
Quae nihil matre dignum agit?
Abeat igitur & valeat, atque ipsa fruatur
Ea voluptate, quam patri meo praebuit.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. *Ecce qualis statim adparuit*
Vox fatidica nobis,
Veteris diuinae prouidentiae,
Quae respondit, cum exacta praeterijsset
Duodecima aratio, tum fore vt quies à labore
Herculi concederetur, haec rata
Ita vt dicta sunt, sic euenerunt.
Quomodo enim is, qui hac luce
Non amplius fruitur,
Laboriosa mortuus
Prematur adhuc seruitute?

Antistrophe 1.

Nam si Centauri
Dolosum & exitiale
Virus ipsum conficit,
Quod peperit mors, peperitque maculosus Draco,
Quomodo is solem alium videat?
Qui horribili consumitur
Hydra monstro. Quique Hirsuti
Etiam excruciatur
Nessi letiferis atque dolosi
Ignitisque stimulis.

Strophe 2.

Propter hac infelix Deianira subitam
Magnamque domi noxam cernens,
Ortam à pellice recens adducta,
Cum partim parum cauta fuerit, partim peregina
Voce persuasa sit, vt exitiale amorem mariti conciliaret.
Quàm ea nunc alicubi gemit,
Quam vi exhaustam
Alicubi fundit lacrymarum spumam.
Nam veniens
Fati necessitas ostendit,
Et insidiis ortam esse magnam calamitatem.

Antistrophe 2.

Erupit fons lacrymarum, diffusus est
Morbus, vah qualis ab hostibus
Nunquam exaudita est
Nec orta Herculi calamitas, commiseratione digna.
Heu funestam expeditionem,
Qua hac sponsa statim
Parta est ab excelsa
OEchalia, bello victa.
Ipsa verò, qua aduenit
Venus tacita, manifestè
Omnium horum causa est.

IAMBI.

Cho. *Aut ego fallor, aut quendam audio*
Luctum domi iam recens exortum,
Quid dicam?
Haud obscurè aliquis vociferatur, atque infelicem
Luctus edit intus: quidnam noua turba ortum est domi?
Aduerte animum,
Quàm hac anus præter solitum tristis, & contractis superciliis
Prodit huc ad nos aliquid significatura.

Nut. *O filia, quàm nobis magni mali*
Initium fuit donum Herculi missum.

Cho. *Quid verò ô anicula nobis affers noui?*

Nut. *Abijt Deianira vltimam*
Viam pede immoto.

Cho. *Nunquid mortua est?* Nut. *rem omnem tenes.*

Cho. *Mortuáne est infœlix illa?* Nut. *Iterum audis.*

MONOSTROPHICA.

Cho. *Misera perdita, quo genere mortis interijt, cedo?*

Nut. *Tristissimo, vt res peracta est.*

Cho. *Narra quæso, quomodo extincta est?*

Nut. *Sibi ipsi lethum consciuit.*

Cho. *Quisnam furor, aut quis morbus*
Impulit ipsam, vt huic telo
Occurreret: Quomodo perpetrauit
Necem super necem
Rem conficiens sola?

Nut. *Vulnere luctuosi ferri.*

Cho. *An tu hanc violentiam vidisti?*

Nut. *Quidni, vt quæ prope astiterim.*

Cho. *Quis erat? Quomodo? age dic mihi.*

Nut. *Ipsa sua manu perpetrauit hac.*

Cho. *Quid narras?*

Nut. *Ea quæ certa sunt.*

Cho. *Peperit heu grandem*
Hac sponsa, quæ recèns aduenit,
Huic ædibus furiam.

IAMBI.

Nut. *Nimium Sed si præsens adfuisses,*
Ac vidisses, quomodo rē gesserit, tū valdè miserta fuisses.

Cho. *Et talia sustinuit manus muliebris perpetrare?*

Nut. *Atrociter certè, quod vbi audieris, ipsa mihi testis eris.*
Nam cùm sola intrò abiisset,
Et filium domi videret lectulos
Sternere, vt rursus obuiam iret patri,

στροφὴ ϐ.

1 ὧν ἅδ᾽ ἁ τλάμων ἄοκνον
2 μεγάλαν προσορῶσα δόμοισι βλάβαν
3 νέων ἀϊσσόντων γάμων,
4 τὰ μὲν οὔτι προσέβαλε, τὰ δ᾽ ἀπ᾽ ἀλλόθρου
5 γνώμας μολόντ᾽ ὀλεθρίαισι ξυναλλαγαῖς, 855
6 ἦ που ὀλοὰ στένει,
7 ἦ που ἀδινῶν χλωρὰν
8 τέγγει δακρύων ἄχναν.
9 ἁ δ᾽ ἐρχομένα
10 μοῖρα προφαίνει δολίαν 860
11 καὶ μεγάλαν ἄταν.—

ἀντιστροφὴ ϐ.

1 ἔρρωγεν παγὰ δακρύων.
2 κέχυται νόσος, ὦ πόποι, οἷον ἀναρ-
3 σίων οὔπω ἀγακλει-
4 τὸν ἀγακλῆ ἐπέμολε πάθος ὥστ᾽ οἰκτίσαι. 865
5 ἰὼ κελαινὰ λόγχα τοῦ προμάχου δορὸς,
6 ἃ τότε θοὰν νύμφαν
7 ἄγαγες ἀπ᾽ αἰπεινᾶς
8 τάνδ᾽ Οἰχαλίας αἰχμᾷ.
9 ἁ δ᾽ ἀμφίπολος 870
10 Κύπρις ἄναυδος φανερὰ
11 τῶνδ᾽ ἐφάνη πράκτωρ.—

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Πότερον ἐγὼ μάταιος, ἢ κλύω τινὸς
οἴκτου δι᾽ οἴκων ἀρτίως ὁρμωμένου;
τί φημί; 875
ἠχεῖ τις οὐκ ἄσημον, ἀλλὰ δυστυχῆ
κωκυτὸν εἴσω, καί τι καινίζει στέγη.
ξύνες δέ·
τήνδ᾽, ὡς ἀήθης καὶ συνωφρυωμένη
χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς γραῖα σημανοῦσά τι.— 880

Τρ. Ὦ παῖδες, ὡς ἄρ᾽ ἡμὶν οὐ σμικρῶν κακῶν
ἦρξεν τὸ δῶρον Ἡρακλεῖ τὸ πόμπιμον.

Χο. Τί δ᾽ ὦ γεραιὰ καινοποιηθὲν λέγεις;

Τρ. Βέβηκε Δηϊάνειρα τὴν πανυστάτην
ὁδῶν ἁπασῶν ἐξ ἀκινήτου ποδός. 885

Χο. Οὐ δή ποθ᾽ ὡς θανοῦσα;

Τρ. Πάντ᾽ ἀκήκοας.

Χο. Τέθνηκεν ἡ τάλαινα; Τρ. Δεύτερον κλύεις.

Χο. Τάλαιν᾽ ὀλεθρία, τίνι τρόπῳ θανεῖν σφε φής;—

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Τρ. Σχετλιώτατα πρός γε πρᾶξιν.

Χο. Εἰπὲ τῷ μόρῳ γύναι ξυντρέχει. 890

Τρ. Αὑτὴν διηΐστωσε.

Χο. Τίς θυμὸς ἢ τίνες νόσοι,

Τρ. Τάνδ᾽ αἰχμᾷ βέλεος κακοῦ
ξυνεῖλε. Χο. Πῶς ἐμήσατο
πρὸς θανάτῳ θάνατον 895
ἀνύσασα μόνα,

Τρ. Στονόεντος ἐν τομᾷ σιδήρου.

Χο. Ἐπεῖδες ὦ ματαία τάνδ᾽ ὕβριν,

Τρ. Ἐπεῖδον, ὡς δὴ πλησία παραστάτις.

Χο. Τίς ἦν; πῶς; φέρ᾽ εἰπέ. 900

Τρ. Αὐτὴ πρὸς αὑτῆς χειροποιεῖται τάδε.

Χο. Τί φωνεῖς; Τρ. Σαφηνῆ.

Χο. Ἔτεκεν ἔτεκε μεγάλαν
ἀνέορτος ἅδε νύμφα
δόμοισι τοῖσδ᾽ Ἐρινύν. 905

ΙΑΜΒΟΙ.

Τρ. Ἄγαν γε, μᾶλλον δ᾽ εἰ παροῦσα πλησία
ἔλευσσες οἷ᾽ ἔδρασε, κάρτ᾽ ἂν ᾤκτισας.

Χο. Καὶ ταῦτ᾽ ἔτλη τις χεὶρ γυναικεία κτίσαι;

Τρ. Δεινῶς γε· πεύσῃ δ᾽ ὥστε μαρτυρεῖν ἐμοί.
ἐπεὶ παρῆλθε δωμάτων εἴσω μόνη, 910
καὶ παῖδ᾽ ἐν αὐλαῖς εἶδε κοῖλα δέμνια
στορνῦνθ᾽, ὅπως ἄψορρον ἀντῴη πατρί,

κρύ-

κρύψασ' ἑαυτὴν ἔνθα μή τις εἰσίδοι,
βρυχᾶτο μὲν βωμοῖσι προσπίπτουσ', ὅτι
γένοιτ' ἐρήμη, κλαῖε δ' ὀργάνων ὅτου 915
ψαύσειεν, οἷς ἐχρῆτο δειλαία πάρος.
ἄλλῃ δὲ κἄλλῃ δωμάτων στρωφωμένη
εἴ που φίλων βλέψειεν οἰκετῶν δέμας,
ἔκλαιεν ἡ δύστηνος εἰσορωμένη,
αὐτὴ τὸν αὑτῆς δαίμον' ἀνακαλουμένη. 920
καὶ τὰς ἄπαιδας ἐς τὸ λοιπὸν οὐσίας.
ἐπεὶ δὲ τῶνδ' ἔληξεν, ἐξαίφνης σφ' ὁρῶ
τὸν ἡράκλειον θάλαμον εἰσορμωμένην.
κἀγὼ λαθραῖον ὄμμ' ἐπισκιασμένη
φρούρουν· ὁρῶ δὲ τὴν γυναῖκα δεμνίοις 925
τοῖς ἡρακλείοις στρωτὰ βάλλουσαν φάρη.
ὅπως δ' ἐτέλεσε τοῦτ', ἐπενθοροῦσ' ἄνω,
καθέζετ' ἐν μέσοισιν εὐναστηρίοις·
καὶ δακρύων ῥήξασα θερμὰ νάματα,
ἔλεξεν, Ὦ λέχη τε καὶ νυμφεῖ' ἐμά, 930
τὸ λοιπὸν ἤδη χαίρεθ', ὡς ἔμ' οὔ ποτε
δέξεσθ' ἔτ' ἐν κοίταισι ταῖσδ' εὐνάτριαν.
τοσαῦτα φωνήσασα, συντόνῳ χερὶ
λύει τὸν αὑτῆς πέπλον, ᾧ χρυσήλατος
προὔκειτο μαστῶν περονίς· ἐκ δ' ἐλώπισε 935
πλευρὰν ἅπασαν, ὠλένην τ' εὐώνυμον.
κἀγὼ δρομαία βᾶσ', ὅσον περ ἔσθενον,
τῷ παιδὶ φράζω τῆς τεχνωμένης τάδε.
κἀν ᾧ τὸ κεῖσε δεῦρό τ' ἐξορμώμεθα,
ὁρῶμεν αὐτὴν ἀμφιπλῆγι φασγάνῳ 940
πλευρὰν ὑφ' ἧπαρ καὶ φρένας πεπληγμένην.
ἰδὼν δ' ὁ παῖς ᾤμωξεν. ἔγνω γὰρ τάλας
τοὔργον κατ' ὀργὴν ὡς ἐφάψειεν τόδε,
ὀψ' ἐκδιδαχθεὶς τῶν κατ' οἶκον, οὕνεκα
ἄκουσα πρὸς τοῦ θηρὸς ἔρξειεν τάδε. 945
κἀνταῦθ' ὁ παῖς δύστηνος οὔτ' ὀδυρμάτων
ἐλείπετ' οὐδὲν ἀμφί νιν γοώμενος,
οὔτ' ἀμφιπίπτων στόμασιν, ἀλλὰ πλευρόθεν
πλευρὰν παρεὶς, ἔκειτο πόλλ' ἀναστένων.
ὥς νιν ματαίως αἰτίᾳ βάλοι κακῇ. 950
κλαίων ὅθ' οὕνεκ' ἐκ δυοῖν ἔσοιθ' ἅμα
πατρός τ' ἐκείνης τ' ὠρφανισμένος βίου.
τοιαῦτα τἀνθάδ' ἐστίν. ὥστ' εἴ τις δύο
ἢ καὶ πλέους τις ἡμέρας λογίζεται,
μάταιός ἐστιν. οὐ γάρ ἐσθ' ἥ γ' αὔριον, 955
πρὶν εὖ πάθῃ τις τὴν παροῦσαν ἡμέραν.

σύστημα.

Χο. Πότερα πότερ' αὖ ἐπιστένω,
πότερα τέλεα περαιτέρω,
δύσκριτ' ἔμοιγε δυστάνῳ;
τάδε μὲν ἔχομεν ὁρᾶν δόμοις, 960
τάδε δὲ μέλλομεν ἐπ' ἐλπίσιν·
κοινὰ δ' ἔχειν τε καὶ μέλλειν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

1 εἴθ' ἀνεμόεσσά τις
2 γένοιτ' ἔπουρος ἑστιῶτις αὔρα,
3 ἥ τις μ' ἀποικίσειεν ἐκ τόπων, ὅπως 965
4 τὸν Ζηνὸς ἄλκιμον γόνον
5 μὴ ταρβαλέα θάνοιμι
6 μοῦνον εἰσιδοῦσ' ἄφαρ.
7 ἐπεὶ ἐν δυσαπαλλάκτοις ὀδύναις
8 χωρεῖν πρὸ δόμων λέγουσιν 970
9 ἄσπετόν τι θαῦμα.

ἀντιστροφή.

1. ἀγχοῦ δ' ἄρα κοὐ μακρὰν
2 ἔκλαιον, ὀξύφωνος ὡς ἀηδών.
3 ξένων γὰρ ἐξόμιλος ἥδε τις βάσις·

Occultabat ipsa se, ne quis videret,
Ibique lamentabatur ante aras prouoluta,
Suam deplorans orbitatem: & flebat quoties ex instrumentis aliquod
Attingeret, quibus antea uti consueuerat.
Hinc inde verò volutata per domum.
Sicubi ex familia aliquem charum videbat,
Lugebat infœlix ipsum intuens:
Atque vltro Dæmonem vocabat,
Rémque familiarem deplorabat, cui liberi defuturi essent.
Tandem hoc luctu finito subitò ipsam video
In thalamum Herculis irruentem.
Et ego clanculum in tenebris
Obseruabam, cùm mulierem in lecto
Herculis, stratas vestes ponere video.
Quo facto insilijt, suprǻque
Eas consedit in medio thoro,
Et calidißimis lachrymarum fluminibus profusis.
Tandem: ô lectule, inquit, in quo ego sponsa iacui,
In posterum mihi iam vale: nam me non amplius
Accipies in his stratis cubantem.
Hæc cùm dixisset, mox celeri manu
Vestem suam soluit qua aurea
Mamillas coercebat fibula, totúmque nudauit
Latus, ac sinistrum humerum.
Egóque quantum poteram currens
Filio nuncio, quid ipsa struat.
Sed interim dum huc & illuc recurrimus,
Ipsam videmus ancipiti gladio
In latere sub hepate & præcordijs vulneratam.
Quod cùm filius vidisset, fleuit: intelligebat. n. infœlix
Eam ira impulsam hoc facinus perpetrasse.
Seróque cognouit ea, quæ domi gerebantur & quòd
Inuita à Centauro decepta ista fecisset.
Ibi infœlix in lachrymas fletúsque
Omnes solutus ipsam deplorauit,
Ac circumfusus os admouit, & lateri
Latus adiunxit, iacuítque ita vehementer ingemiscens,
Quòd eam in crimen perperam vocasset:
Lugebátque quòd vno tempore ambobus
Patre & illa orbatus esset.
Sic res sunt intus. Quapropter si quis
Duos aut plures dies numerat,
Stultus est: nihil enim est quod ad crastinum spectet,
Sed vide ne tibi hodie aliquid aduersi eueniat.

Systema.

Cho. *Vtram calamitatem nunc deplorabo?*
Vtrum facinus vltra quàm oportuit peractum?
Difficile iudicatu est mihi miseræ.
Hæc enim domi sunt subiecta. iam oculis
Illa verò expectamus.
Idem autem est habere & expectare malum.

ANTISTROPHICA strophe.

Vtinam secundus aliquis
Ventus nostris ædibus aspiret,
Qui me ex hisce locis auferat,
Ne moriar pauore,
Præstantem Iouis filium
Solum conspicata.
Immedicabili dolore affectum.
Nam appropinquare dicunt
Grande miraculum:

Antistrophe.

Propè sanè est, nec longè abest:
Hospites enim velut canora luscinia plorant;
Et cœtus peregrinus accedit.

Quonam portant ipsum? vide vt amicum
Curantes, tristem
Absque strepitu inferunt gradum.
Heu, heu, ipse verò tacitus baiulatur.
Quid consectem, mortuúmne iam esse,
An verò dormire?

ANAPÆSTI.

Hyl. Hei mihi pater.
Heu me miserum pater.
Quid de me fiet? quid consilij capiam? Heu mihi.
Sen. Tace fili, ne moueas
Dirum dolorem patris dilecti:
Viuit enim cubans, sed inhibe mordens
Os tuum.
Hyll. Quid ais senex, an viuit?
Sen. Ne excites dormientem.
Ne suscites, ne irrites,
Furiosum, dirúmque morbum, ô fili.
Hyll. Sed mens mihi misero
Excitauit ingentem molem malorum.
Her. O Iupiter, quonam terrarum venio? apud quosnam
Homines iaceo confectus continuis
Doloribus? va misero mihi,
Iam scelerati morbi violētia rursum incrudescit: hei mihi.
Sen. An non sciebas, multò melius fuisse
Silere, & huic non dispergere
A capite ac palpebris somnum?
Hyll. Sed non poteram me cohibere,
Cùm hoc malum viderem.
Her. O scopuli Cenai, vbi sunt aræ
Sacra, qualem pro qualibus
Sacris mihi misero gratiam
Rependistis? ô Iupiter
Quali me probro affecisti.
Vtinam ego nunquam
Oculis aspexissem
Hanc implacabilem furoris violentiam.
Quis enim incantator, quis artifex
Medicinæ hoc malum
Excepto Ioue mitigare poterit?
Miraculum me procul videre putarem:
Hei mihi, finite, finite me
Infœlicem cubare:
Sinite me infœlicem cubare.
Vbi me attingis? quò reclinas?
Enecas me, enecas.

Hexametri.

Mouisti me, & morbus qui quiescebat,
Iam rursum me cruciat,
Iam rursum grassatur. Vbi nunc estis
O Græcorum omnium
Iniustissimi viri, quorum ego mare multipliciter
Et omnia nemora dum purgo, perij miser.
Et nunc nemo est qui in me, ita morbo affectum,
Ignem vel ferrum salutare conuertere velit.
Hei mihi, nemo, qui caput hoc commimutum, adueniens
Hac vita inuisa exoluere velit.
Sen. O tu, qui filius es huius viri, opus hoc maius fit,
Quàm vt meis viribus administrari queat.
Adiuua igitur. Nam tibi oculus
Vegetior est quàm mihi, ad ipsum seruandum.
Hyll. Manum ego quidem admoueo, sed remedium dolorum
Neque intus, nec foris vllum inuenire possum.

ANAPÆSTI.

Her. Ad salutem. Ita Deus nobiscum agit.
O nate, nate, vbi tandem es?

4 ποῖ δ' αὖ φορῇ νιν, ὡς φίλου 975
5 προκηδόμενος. βαρεῖαν
6 ἄψοφον φέρει βάσιν.
7 αἰαῖ αἰαῖ· ὅδ' ὡς ἄναυδος φέρεται.
8 τί χρή, θανόντα νιν ἢ κα-
9 θ' ὕπνον ὄντα, κρίνας; 980

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΥΛ. Ω μοι ἐγὼ σοῦ πάτερ,
ὤ μοι ἐγὼ σοῦ μέλεος.
τί πάθω; τί δὲ μήσομαι; οἴμοι.
Πρ. Σίγα τέκνον, μὴ κινήσῃς
ἀγρίαν ὀδύναν πατρὸς ὠμόφρονος. 985
ζῇ γὰρ προπετής. ἀλλ' ἴσχε δακὼν
στόμα σόν.
ΥΛ. Πῶς φὴς ὦ γέρον; ἦ ζῇ;
Πρ. Οὐ μὴ 'ξεγερεῖς τὸν ὕπνῳ κάτοχον,
κἀκκινήσεις, κἀναστήσεις
φοιτάδα δεινὴν νόσον, ὦ τέκνον. 990
ΥΛ. Ἀλλ' ἐπί μοι μελέῳ
βάρος ἄπλετον ἐμμέμονε φρὴν.
Ηρ. Ω Ζεῦ, ποῖ γᾶς ἥκω; παρὰ τοῖ-
σι βροτῶν κεῖμαι πεπονημένος ἀ-
λλήκτοις ὀδύναις; οἴμοι ἐγὼ τλά- 995
μων· ἡ δ' αὖ μιαρὰ βρύκει. φεῦ.
ΥΛ. Ἆρ' ἐξῄδεις ὅσον ἦν κέρδος
Πρ. σιγῇ κεύθειν, καὶ μὴ σκεδάσαι
τῷδ' ἀπὸ κρατὸς βλεφάρων θ' ὕπνον;
ΥΛ. Οὐ γὰρ ἔχω πῶς ἂν 1000
στέρξαιμι, κακὸν τόδε λεύσσων.
Ηρ. Ω Κηναία κρηπὶς βωμῶν
ἱερῶν, οἵαν οἵων ἀνθ'
θυμάτων ἐπί μοι μελέῳ χάριν ἠ-
νύσω. ὦ Ζεῦ, 1005
οἵαν μ' ἄρ' ἔθου λώβαν, οἵαν
ἣν μή ποτ' ἐγὼ προσιδεῖν ὁ τάλας
ὤφελον ὄσσοις, τόδ' ἀκήλητον
μανίας ἄνθος καταδερχθῆναι.
τίς γὰρ ἀοιδός, τίς ὁ χειροτέχνης 1010
ἰατορίας, ὃς τήνδ' ἄταν
χωρὶς Ζηνὸς κατακηλήσει;
θαῦμ' ἂν πόρρωθεν ἰδοίμαν. ἒ ἔ,
ἐᾶτέ με δύσμορον εὐνᾶσαι.
ἐᾶτέ με δύστανον εὐνᾶσαι. 1015
πᾷ μου ψαύεις; ποῖ κλίνεις;
ἀπολεῖς μ', ἀπολεῖς.
ἀντέτροφας ὅ,τι καὶ μύσῃ.

Ἑξάμετροι.

ἧπται μου νόσος. ἥδ' αὖθ' ἕρπει. πόθεν ἔστ' ὦ
πάντων Ἑλλάνων ἀδικώτατοι ἀνέρες, οὓς δὴ 1020
πολλὰ μὲν ἐν πόντῳ, κατά τε δρία πάντα καθαίρων
ὠλεκόμαν ὁ τάλας. καὶ νῦν ἐπὶ τῷδε νοσοῦντι
οὐ πῦρ, οὐκ ἔγχος τις ὀνήσιμον οὐκ ἀποτρέψει.
ἒ ἔ, οὐδ' ἀπαράξαι κρᾶτα
βίου θέλει μολὼν 1025
τοῦ στυγερ. δ. φεῦ φεῦ.
Ω παῖ τοῦδ' ἀνδρός, τοὔργον τόδε μεῖζον ἀνήκει
ἢ κατ' ἐμὰν ῥώμαν. σὺ δὲ σύλλαβε. σοί τε γὰρ ὄμμα
ἔμπλεον ἢ δι' ἐμοῦ σῴζειν. ΥΛ. Ψαύω μὲν ἔγωγε
λαθίπονον δ' ὀδυνᾶν οὔτ' ἔνδοθεν οὔτε θύραζ' ἔ- 1030
στι μοι ἐξανύσαι βιότου. τοιαῦτα νέμει Ζεύς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ηρ. Ω παῖ παῖ, ποῦ ποτ' εἶ;
τᾷδέ με τᾷδέ με

πρόσλα-

πρόσλαβε κουφίσας ἒ ἔ.
ἰὼ ἰὼ δαῖμον. 1035
θρώσκει δ' αὖ θρώσκει
δειλαία διολοῦσ' ἡμᾶς
ἀποτίβατος ἀγρία
νόσος· ἰὼ Παλλάς
τόδε μ' αὖ λωβᾶται. ἰὼ παῖ, 1040
τὸν φύτορ' οἰκτίρας,
ἀνεπίφθονον εἴρυσον ἔγχος,
παῖσον ἐμᾶς ὑπὸ κλῃδός.
ἀκοῦ δ' ἄχος ᾧ μ' ἐχόλωσε
σὰ μάτηρ ἄθεος 1045
ἂν ὧδ' ἐπίδοιμι πεσοῦσαν
αὔτως ὧδ' αὔτως ὥς μ' ὤλεσεν.
ὦ Διὸς αὐθαίμων,
ὦ γλυκὺς Ἅιδας·
εὔνασον, εὔνασόν μ' ὠκυπέτῃ μόρῳ 1050
τὸν μέλεον φθίσας.

IAMBOI.

Χο. Κλύουσ' ἔφριξα τάσδε συμφορὰς φίλαι
ἄνακτος, οἵαις οἷος ὢν ἐλαύνεται.
Ηρ. Ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ, καὶ λόγῳ κακὰ
καὶ χερσὶ καὶ νώτοισι μοχθήσας ἐγώ. 1055
κοὔπω τοιοῦτον οὔτ' ἄκοιτις ἡ Διὸς
προὔθηκεν, οὔθ' ὁ στυγνὸς Εὐρυσθεὺς ἐμοί,
οἷον τόδ' ἡ δολῶπις Οἰνέως κόρη
καθῆψεν ὤμοις τοῖς ἐμοῖς Ἐρινύων
ὑφαντὸν ἀμφίβληστρον ᾧ διόλλυμαι. 1060
πλευραῖσι γὰρ προσμαχθὲν, ἐκ μὲν ἐσχάτας
βέβρωκε σάρκας, πλεύμονός τ' ἀρτηρίας
ῥοφεῖ ξυνοικοῦν. ἐκ δὲ χλωρὸν αἷμά μου
πέπωκεν ἤδη, καὶ διέφθαρμαι δέμας
τὸ πᾶν, ἀφράστῳ τῇδε χειρωθεὶς πέδῃ. 1065
κοὐ ταῦτα λόγχη πεδιὰς, οὔθ' ὁ γηγενὴς
στρατὸς Γιγάντων, οὔτε θήρειος βία,
οὔθ' Ἑλλὰς, οὔτ' ἄγλωσσος, οὔθ' ὅσην ἐγὼ
γαῖαν καθαίρων ἱκόμην, ἔδρασέ πω.
γυνὴ δὲ, θῆλυς οὖσα, κοὐκ ἀνδρὸς φύσιν, 1070
μόνη με δὴ καθεῖλε φασγάνου δίχα.
ὦ παῖ, γενοῦ μοι παῖς ἐτήτυμος γεγὼς,
καὶ μὴ τὸ μητρὸς ὄνομα πρεσβεύσῃς πλέον.
δός μοι χεροῖν σαῖν αὐτὸς ἐξ οἴκου λαβὼν
εἰς χεῖρα τὴν τεκοῦσαν, ὡς εἰδῶ σάφα 1075
εἰ τοὐμὸν ἀλγεῖς μᾶλλον, ἢ κείνης ὁρῶν
λωβητὸν εἶδος ἐν δίκῃ κακούμενον.
ἴθ' ὦ τέκνον, τόλμησον. οἴκτειρόν τέ με
πολλοῖσιν οἰκτρὸν, ὅς τις ὥστε παρθένος
βέβρυχα κλαίων. καὶ τόδ' οὐδ' ἂν εἷς ποτὲ 1080
τόνδ' ἄνδρα φαίη πρόσθ' ἰδεῖν δεδρακότα.
ἀλλ' ἀστένακτος αἰὲν ἑσπόμην κακοῖς.
νῦν δ' ἐκ τοιούτου θῆλυς εὕρημαι τάλας.
καὶ νῦν προσελθὼν στῆθι πλησίον πατρὸς.
σκέψαι δ' ὁποίας ταῦτα συμφορᾶς ὕπο 1058
πέπονθα. δείξω γὰρ τάδ' ἐκ καλυμμάτων.
ἰδοὺ, θεᾶσθε πάντες ἄθλιον δέμας.
ὁρᾶτε τὸν δύστηνον ὡς οἰκτρῶς ἔχω.
αἰαῖ ὢ τάλας, ἒ ἔ.
ἔθαλψεν ἄτης σπασμὸς ἀρτίως ὅδ' αὖ 1090
διῇξε πλευρῶν, οὐδ' ἀγύμναστόν μ' ἐᾶν
ἔοικεν ἡ τάλαινα διάβορος νόσος.
ὦναξ Ἀΐδη δέξαι μ'. ὦ Διὸς ἀκτὶς παῖσον.
ἔνσεισον ὦναξ, ἐγκατάσκηψον βέλος
πάτερ κεραυνοῦ. δαίνυται γὰρ αὖ πάλιν 1095
ἤνθηκεν. ἐξώρμηκεν, ὦ χέρες·
ὦ νῶτα, καὶ στέρν'. ὦ φίλοι βραχίονες,
ὑμεῖς ἐκεῖνοι δὴ καθέσταθ', οἵ ποτε
Νεμέας ἔνοικον βουκόλων ἀλάστορα

Huc me,huc inquam,
Assume alleuans.
Heu mihi,Heu fortunam aduersam,
Grassatur in nos rursum,grassatur
Infœlix,quæ nos perdit
Inuictus,crudelis
Morbus,ô Pallas,
Hoc me rursum molestia afficit,ô nate
Miserere parentis,
Apprehende hastam,quod nemo reprehendet,
Feri me sub iugulo,
Remedium adhibe huic dolori,quo me exasperauit
Impia mater tua,
Quam vtinam videam iacentem
Sic eodem modo,quemadmodum me perdidit.
O germane Iouis frater,
O dulcis Pluto.
Sopito me,sopito,
Celerique morte
Infœlicem interfice.

IAMBI.

* Sequẽtem locum Cicero II. Tusc. Quæstionũ sic vertit versibus Iambicis Trimetris.

* *Cohorrui auditis his malis,ô amica,*
Regis nostri,quæ vir tantus existens sustinet.
O multa dictu grauia perpessu aspera,
Quæ corpore exantlata atque pertuli:
Nec mihi Iunonis terror implacabilis,
Significat & exhausto.
Nec tantum inuexit tristis EVrystheus mali,
Quantum vna vecors,O Enei partu edita.
Hæc me irretiuit veste furiali inscium,
Quæ lateri inhærens morsu lacerat viscera,
Vrgénsque grauiter pulmonum haurit spiritus,
Iam decolorem sanguinem omnem exorbuit,
Sic corpus clade horribili absumptum extabuit:
Ipse illigatus peste interimor textili.
Hos non hostilis dextra,non terra edita
Moles Gigantum:non biformato impetu
Centaurus ictus,corpori infixit meo:
Non Graia vis:non barbara vlla immanitas:
Non sæua terris gens relegata vltimis,
Quas peragrans vndique omnem hinc feritatem expuli.
Sed fœminea vis,fœminea interimor manu.
O nate verè hoc nomen vsurpa erga patrem:
Ne me occidentem matris superet charitas:
Huc arripe ad me manibus abstractam piis.
Iam cœnam méne an illam potiorem putes.
Perge,aude nate,illacryma patris pestibus.
Miserere,Gentes nostras flebunt miserias.
Heu virginalem me ore ploratum edere?
Quem vidit nemo vlli ingemiscentem malo:
Sic fœminata virtus afflicta occidit.
Accede nate,assiste,miserandum aspice,
Euisceratum corpus lacerati patris,
Videte cuncti.Tu cœlestium sator
Iace obsecro in me vim coruscam fulminis.
Nunc nunc dolorum anxii feri torquent vertices,
Nunc serpit ardor:ô ante victrices manus,
O pectora,ô terga,ô lacertorum thori,
Vestróne pressu quondam Nemæus Leo
Frendens efflauit grauiter extremum halitum?
Hæc dextra Lernam terram,mactata excetra
Placauit.Hæc bicorporem afflixit manum
Erimanthiam hæc vastificam abiecit belluam.

Hac à tartarea tenebrica abstractum plaga
Tricipitem eduxit Hydra generatum canem:
Hac interemit tortu multiplicabili
Draconem auriferam obtutu obseruantem arborem.
Multa alia victrix nostra lustrauit manus.
Nec quisquam è nostris spolia cepit laudibus.

Huc vsque versio Ciceroniana.

Nunc ita articulis fractis, laceratus,
Ab occulta peste expugnor miser
Ego, qui optima matris dictus sum filius,
Qui Ioue genitus patre.
Sed hoc prædico vobis. Etsi interiero,
In nihilum etsi redactus fuero eam quæ hoc mihi confecit
Vlciscar tamen. Sine igitur vt veniat saltem
Vt discat, atque omnibus nunciet,
Quòd ego & viuus & mortuus malos punierim.
Cho *O misera Græcia, in quanto luctu*
Futura es, vbi hoc viro priuaberis?
Hyll. *Si concedis pater, vt contrà aliquid dicam,*
Etsi morbo affectus, attamen tace, atque audi:
Petam enim à te quod æquum est me consequi:
Da mihi hanc veniam, neque in tantum iræ
Indulge: nescis enim quamobrem
Vel gaudere cupias, vel temerè doleas.
Her. *Dic, si quid vis, deinde desine, nam ego morbo affectus*
Non intelligo tuos perplexos sermones.
Hyll. *De matre dicturus sum, vt nunc cum ea*
Agitur, & quomodo peccauit non volens.
Her. *O scelerate, iam ne iterum mentionem fecisti*
De parricidali matre, vt audire cogar?
Hyll. *Sic enim res est, vt non deceat tacere.*
Her. *Nempe quasi non grauiter prius peccatum sit.*
Hyll. *At non quotidie tamen eam peccasse dices.*
Her. *Dic, sed caue ne te degenerem esse cognoscam.*
Hyll. *Dicam, mortua mater est, & modo occisa.*
Her. *A quonam? prodigia enim in his malis commemoras.*
Hyll. *Ipsa sibi conscious mortem, nemo alius author est.*
Her. *Hei mihi, vtinam mea manu interfecta esset.*
Hyll. *Iram remitteres, rem totam si cognosceres.*
Her. *Rem atrocem commemorare cœpisti, dic ergo, quid est?*
Hyll. *Prorsum errauit, cum nihil mali in animo haberet.*
Her. *Nihil mali pessime, cùm patrem tuum interfecerit?*
Hyll. *Amatorio enim pharmaco te conciliare volens*
Errauit, cum nouas domi nuptias cerneret.
Her. *Ecquis Trachiniorum tantus veneficus est?*
Hyll. *Nessus Centaurus olim persuasit ei*
Vt hocce philtro amore sui te incenderet.
Her. *Hei mihi, perij miser,*
Occidi, interij, lucem non amplius aspicio.
Nunc enim intelligo calamitates nostras,
Abi nate: pater enim tibi iam non viuit amplius,
Voca totum genus cognatum,
Voca & miseram Alcmenam, Iouis
Frustra dictam coniugem, vt vltimum à me
Sermonem de oraculo audiatis, quantum ego scio.
Hyll. *Sed mater non est hic, verum ad littoralem*
Tiryntha profecta, ibique habitat:
Atque ex liberis quosdam secum abduxit,
Cæteri in vrbe Thebana vitam degunt.
Nos verò qui adsumus, si opus est pater,
Audiemus, atque hanc operam tibi dabimus.
Her. *Audi igitur, nunc enim tempus est,*
Vt ostendas, qui vir sis: cùm meus dicare filius.
Nam mihi olim pater prædixit Iupiter,
Neminem viuentium mihi vitam erepturum esse,
Sed eum, qui iam vita defunctus apud inferos habitet.

λέοντ', ἄπλατον θρέμμα κἀπροσήγορον, 1100
βίᾳ κατειργασάμην, Λερναίαν θ' ὕδραν,
διφυῆ τ' ἄμικτον ἱπποβάμονα στρατὸν
θηρῶν, ὑβριστήν, ἄνομον, ὑπέροχον βίαν,
Ἐρυμάνθιόν τε θῆρα, τόν θ' ὑπὸ χθονὸς
ᾅδου τρίκρανον σκύλακ', ἀπρόσμαχον τέρας, 1105
δεινῆς ἐχίδνης θρέμμα, τόν τε χρυσέων
δράκοντα μήλων φύλακ' ἐπ' ἐσχάτοις τόποις.
ἄλλων τε μόχθων μυρίων ἐγευσάμην,
κοὐδεὶς τροπαῖ' ἔστησε τῶν ἐμῶν χερῶν.
νῦν δ' ὧδ' ἄναρθρος καὶ κατερρακωμένος 1110
τυφλῆς ὑπ' ἄτης ἐκπεπόρθημαι τάλας,
ὁ τῆς ἀρίστης μητρὸς ὠνομασμένος,
ὁ τοῦ κατ' ἄστρα Ζηνὸς αὐδηθεὶς γόνος.
ἀλλ' εὖ γέ τοι τόδ' ἴστε, κἂν τὸ μηδὲν ὦ,
κἂν μηδὲν ἕρπω, τήν γε δράσασαν τάδε 1115
χειρώσομαι κἀκ τῶνδε· προσμόλοι μόνον,
ἵν' ἐκδιδαχθῇ πᾶσιν ἀγγέλλειν ὅτι
καὶ ζῶν κακούς γε καὶ θανὼν ἐτισάμην.
Χο. Ὦ τλῆμον Ἑλλάς, πένθος οἷον εἰσορῶ
ἕξουσαν, ἀνδρὸς τοῦδέ γ' εἰ σφαλήσεται. 1120
Υλ. Ἐπεὶ παρέσχες ἀντιφωνῆσαι, πάτερ,
σιγὴν παρασχών, κλῦθί μου νοσῶν ὅμως.
αἰτήσομαι γάρ σ' ὧν δίκαια τυγχάνειν.
δός μοι σεαυτόν, μὴ τοσοῦτον ὡς δάκνῃ
θυμῷ δύσοργος· οὐ γὰρ ἂν γνοίης ἐν οἷς 1125
χαίρειν προθυμῇ, κἀν ὅτοις ἀλγεῖς μάτην.
Ηρ. Εἰπὼν ὃ χρῄζεις, λῆξον· ὡς ἐγὼ νοσῶν
οὐδὲν ξυνίημ' ὧν σὺ ποικίλλεις πάλαι.
Υλ. Τῆς μητρὸς ἥκω τῆς ἐμῆς φράσων, ἐν οἷς
νῦν ἐστιν, οἷς θ' ἥμαρτεν οὐχ ἑκουσία. 1130
Ηρ. Ὦ παγκάκιστε, καὶ παρεμνήσω γὰρ αὖ
τῆς πατροφόντου μητρὸς ὡς κλύειν ἐμέ;
Υλ. Ἔχει γὰρ οὕτως ὥστε μὴ σιγᾶν πρέπειν.
Ηρ. Οὐ δῆτα τοῖς γε πρόσθεν ἡμαρτημένοις.
Υλ. Ἀλλ' οὐδὲ μὴν δὴ τοῖς γ' ἐφ' ἡμέραν ἐρεῖς. 1135
Ηρ. Λέγ'· εὐλαβοῦ δὲ μὴ φανῇς κακὸς γεγώς.
Υλ. Λέγω· τέθνηκεν ἀρτίως νεοσφαγής.
Ηρ. Πρὸς τοῦ; τέρας τοι διὰ κακῶν ἐθέσπισας.
Υλ. Αὐτὴ πρὸς αὑτῆς, οὐδενὸς πρὸς ἐκτόπου.
Ηρ. Οἴμοι· πρὶν ὡς χρῆν σφ' ἐξ ἐμῆς θανεῖν χερός; 1140
Υλ. Κἂν σοῦ στραφείη θυμός, εἰ τὸ πᾶν μάθοις.
Ηρ. Δεινοῦ λόγου κατῆρξας· εἰπὲ δ' ᾗ νοεῖς.
Υλ. Ἅπαν τὸ χρῆμ' ἥμαρτε, χρηστὰ μωμένη.
Ηρ. Χρήστ', ὦ κάκιστε, πατέρα σὸν κτείνασα δρᾷ;
Ηλ. Στέργημα γὰρ δοκοῦσα προσβαλεῖν σέθεν, 1145
ἀπήμπλακ', ὡς προσεῖδε τοὺς ἔνδον γάμους.
Ηρ. Καὶ τίς τοσοῦτος φαρμακεὺς Τραχινίων;
Υλ. Νέσσος πάλαι Κένταυρος ἐξέπεισέ νιν
τοιῷδε φίλτρῳ τὸν σὸν ἐκμῆναι πόθον.
Ηρ. Ἰοὺ ἰοὺ δύστηνος, οἴχομαι τάλας. 1150
ὄλωλ', ὄλωλα, φέγγος οὐκέτ' ἔστι μοι.
οἴμοι, φρονῶ δὴ ξυμφορᾶς ἵν' ἕσταμεν.
ἴθ', ὦ τέκνον· πατὴρ γὰρ οὐκέτ' ἔστι σοι.
κάλει τὸ πᾶν μοι σπέρμα σῶν ὁμαιμόνων,
κάλει δὲ τὴν τάλαιναν Ἀλκμήνην, Διὸς 1155
μάτην ἄκοιτιν, ὡς τελευταίαν ἐμοῦ
φήμην πύθησθε θεσφάτων ὅσ' οἶδ' ἐγώ.
Υλ. Ἀλλ' οὔτε μήτηρ ἐνθάδ', ἀλλ' ἐπακτίᾳ
Τίρυνθι συμβέβηκεν, ὥστ' ἔχειν ἕδραν.
παίδων δὲ τοὺς μὲν ξυλλαβοῦσ' αὐτὴ τρέφει, 1160
τοὺς δ' ἂν τὸ Θήβης ἄστυ ναίοντας μάθοις.
ἡμεῖς δ' ὅσοι πάρεσμεν, εἴ τι χρή, πάτερ,
πράσσειν, κλυόντες ἐξυπηρετήσομεν.
Ηρ. Σὺ δ' οὖν ἄκουε τοὔργον· ἐξήκεις δ' ἵνα
φανεῖς ὁποῖος ὢν ἀνὴρ ἐμὸς καλῇ. 1165
ἐμοὶ γὰρ ἦν πρόφαντον ἐκ πατρὸς πάλαι,
πρὸς τῶν πνεόντων μηδενὸς θανεῖν ὕπο,
ἀλλ' ὅστις ᾅδου φθίμενος οἰκήτωρ πέλοι.

ὅδ'

ὅδ' οὖν ὁ θὴρ κένταυρος, ὡς θεῖον ἦν
προφαντόν, οὕτω ζῶντά μ' ἔκτεινεν θανών. 1170
φανῶ δ' ἐγὼ τούτοισι συμβαίνοντ' ἴσα
μαντεῖα καινὰ τοῖς πάλαι ξυνήγορα,
ἃ τῶν ὀρείων καὶ χαμαικοιτῶν ἐγὼ
Σελλῶν ἐσελθὼν ἄλσος εἰσεγραψάμην
πρὸς τῆς πατρῴας καὶ πολυγλώσσου δρυός· 1175
ἥ μοι χρόνῳ τῷ ζῶντι καὶ παρόντι νῦν,
ἔφασκε μόχθων τῶν ἐφεστώτων ἐμοὶ
λύσιν τελεῖσθαι· κἀδόκουν πράξειν καλῶς.
τὸ δ' ἦν ἄρ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν θανεῖν ἐμέ.
τοῖς γὰρ θανοῦσι μόχθος οὐ προσγίγνεται. 1180
ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ λαμπρὰ συμβαίνει, τέκνον,
δεῖ σ' αὖ γενέσθαι τῷδε τἀνδρὶ σύμμαχον,
καὶ μὴ 'πιμεῖναι τοὐμὸν ὀξῦναι στόμα,
ἀλλ' αὐτὸν εἰκάθοντα συμπράσσειν, νόμον
κάλλιστον ἐξευρόντα, πειθαρχεῖν πατρί. 1185

Υλλ. Ἀλλ' ὦ πάτερ, ταρβῶ μὲν εἰς λόγου στάσιν
τοιάνδ' ἐπελθών, πείσομαι δ' ἅ σοι δοκεῖ.

Ηρ. Ἔμβαλλε χεῖρα δεξιὰν πρώτιστά μοι.

Υλλ. Ὡς πρὸς τί πίστιν τήνδ' ἄγαν ἐπιστρέφεις;

Ηρ. Οὐ θᾶσσον οἴσεις μηδ' ἀπιστήσεις ἐμοί; 1190

Υλλ. Ἰδοὺ προτείνω, κοὐδὲν ἀντειρήσεται.

Ηρ. Ὄμνυ Διός νυν τοῦ με φύσαντος κάρα.

Υλλ. Ἦ μὴν τί δράσειν; καὶ τόδ' ἐξειρήσεται.

Ηρ. Ἦ μὴν ἐμοὶ τὸ λεχθὲν ἔργον ἐκτελεῖν.

Υλλ. Ὄμνυμ' ἔγωγε Ζῆν' ἔχων ἐπώμοτον. 1195

Ηρ. Εἰ δ' ἐκτὸς ἔλθοις, πημονὰς εὔχου λαβεῖν.

Υλλ. Οὐ μὴ λάβω. δράσω γάρ. εὔχομαι δ' ὅμως.

Ηρ. Οἶσθ' οὖν τὸν Οἴτης Ζηνὸς ὕψιστον πάγον;

Υλλ. Οἶδ', ὡς θυτήρ γε πολλὰ δὴ σταθεὶς ἄνω.

Ηρ. Ἐνταῦθά νυν χρὴ τοὐμὸν ἐξάραντά σε 1200
σῶμ' αὐτόχειρα καὶ ξὺν οἷς χρῄζεις φίλων,
πολλὴν μὲν ὕλην τῆς βαθυρρίζου δρυὸς
κείραντα, πολλὸν δ' ἄρσεν' ἐκτεμόνθ' ὁμοῦ
ἄγριον ἔλαιον, σῶμα τοὐμὸν ἐμβαλεῖν.
καὶ πευκίνης λαβόντα λαμπάδος σέλας, 1205
πρῆσαι· γόου δὲ μηδὲν εἰσίτω δάκρυ,
ἀλλ' ἀστένακτος κἀδάκρυτος, εἴπερ εἶ
τοῦδ' ἀνδρός, ἔρξον. εἰ δὲ μή, μενῶ σ' ἐγὼ
καὶ νέρθεν ὤν, ἀραῖος εἰσαεὶ βαρύς.---

Υλλ. Οἴμοι πάτερ, τί μ' εἶπας, οἷά μ' εἴργασαι; 1210

Ηρ. Ὁποῖα δραστέ' ἐστίν. εἰ δὲ μή, πατρὸς
ἄλλου γενοῦ του, μηδ' ἐμὸς κληθῇς ἔτι.

Υλλ. Οἴμοι μάλ' αὖθις, οἷά μ' ἐκκαλεῖ πάτερ,
φονέα γενέσθαι καὶ παλαμναῖον σέθεν.

Ηρ. Οὐ δῆτ' ἔγωγ' ἀλλ' ὧν ἔχω παιώνιον 1215
καὶ μοῦνον ἰατῆρα τῶν ἐμῶν κακῶν.

Υλλ. Καὶ πῶς ὑπαίθων σῶμ' ἂν ἰῴμην τὸ σόν;

Ηρ. Ἀλλ' εἰ φοβῇ πρὸς τοῦτο, τἄλλα μ' ἔργασαι.

Υλλ. Φορᾶς γέ τοι φθόνησις οὐ γενήσεται.

Ηρ. Ἦ καὶ πυρᾶς πλήρωμα τῆς εἰρημένης; 1220

Υλλ. Ὅσον γ' ἂν αὐτὸς μὴ ποτιψαύων χεροῖν·
τὰ δ' ἄλλα πράξω, κοὐ καμῇ τοὐμὸν μέρος.

Ηρ. Ἀλλ' ἀρκέσει καὶ ταῦτα· πρόσνειμαι δέ μοι
χάριν βραχεῖαν πρὸς μακροῖς ἄλλοις διδούς.

Υλλ. Εἰ καὶ μακρὰ κάρτ' ἐστίν, ἐργασθήσεται. 1225

Ηρ. Τὴν Εὐρυτείαν οἶσθα δῆτα παρθένον;

Υλλ. Ἰόλην ἔλεξας, ὥς τ' ἐπεικάζειν ἐμέ.

Ηρ. Ἔγνως. τοσοῦτον δή σ' ἐπισκήπτω τέκνον,
ταύτην, ἐμοῦ θανόντος, (εἴπερ εὐσεβεῖν
βούλει) πατρῴων ὁρκίων μεμνημένος, 1230
προσθοῦ δάμαρτα. μηδ' ἀπιστήσῃς πατρί.
μηδ' ἄλλος ἀνδρῶν τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς ὁμοῦ
κλιθεῖσαν αὐτὴν ἀντὶ σοῦ λάβοι ποτέ·
ἀλλ' αὐτὸς ὦ παῖ τοῦτο κήδευσον λέχος.
πείθου. τὸ γάρ τοι μεγάλα πιστεύσαντ' ἐμοί, 1235
σμικροῖς ἀπιστεῖν, τὴν πάρος συγχεῖ χάριν.—

Υλλ. Οἴμοι. τὸ μὲν νοσοῦντι θυμοῦσθαι, κακόν.

Ille igitur Centaurus, sicut vox diuina
Prædixit, mortuus me viuum interfecit.
Dicam vero tibi simile vaticinium
Nouum, quod veteri illi correspondet.
Quod, cum veternm & humi cubantium
Sellorum lucum ingressus essem, adscripsi
Acceptum à Patri sacra & vocali quercu,
Quæ mihi viuenti ad hoc præsens tempus
Respondit laborum incumbentium finem fore:
Et me feliciter victurum existimabam:
Nempe hoc aliter accipiendũ non erat, quàm vt morerer:
Nam mortui labore omni perfuncti sunt.
Hæc igitur cùm manifestè acciderunt fili,
Decet te patri adiutorem esse,
Et non expectare, donec ego irasci incipiam,
Sed tua sponte officium facias, & pulcherrima legi
Obtemperès, quæ patri obedire iubet.

Hyll. *Vereor pater hanc contentionem subire.*
Optemperabo igitur, si quid à me vis fieri.

Her. *Admoue huc dextram quàm primum manum.*

Hyll. *Cur hanc fidem tam anxiè requiris?*

Her. *Non admouebis celeriter: non obtemperabis mihi?*

Hyll. *Ecce manum porrigo, nec contradico.*

Her. *Iura nunc mihi per caput Iouis genitoris.*

Hyll. *Quid me facturum iurabo & fiet?*

Her. *Iurabis te facturum quod dictum erit.*

Hyll. *Iuro ergo Iouem iurisiurandi inspectorem.*

Her. *Si falles, pœnam imprecare tibi.*

Hyll. *Non dabo pœnas, non enim fallam, attamen imprecor.*

Her. *Nosti montis Oetæ summum apicem Ioui sacrum?*

Hyll. *Noui. sæpe enim in eo sacrificaui.*

Her. *Eò te oportet meum corpus portare*
Tuis & amicorum, quos voles, manibus:
Deinde multis lignis quernis sectis,
Et de syluestri olea pyra instructa,
Oportet te virili animo corpus meum superimponere,
Ac face picea subiecta
Incendere rogum: nec lacrymas fundas, aut lugeas,
Sed sine gemitu lacrymisque si modo meus
Es filius, hæc facies: sin minus, incumbam ego tibi
Apud inferos existens dirus imprecator semper.

Hyll. *Hei mihi pater quid dixisti? quid me facere iubes?*

Her. *Quod facere oportet: si recusas patre*
Alio natus es, meus verò non vocabere filius.

Hyll. *Hei mihi iterum, ad quæ me vocas pater?*
Vt parricida fiam & interfector patris?

Her. *Non parricida, sed malorum, quæ sustineo,*
Pæon, atque vnicus medicus.

Hyll. *Quomodo verò, si comburo, corpus sanabo tuum?*

Her. *Sed ab hoc si abhorres, cætera tantum perage.*

Hyll. *Gestationis quidem officium non recuso.*

Her. *An & pyra dictæ apparatus?*

Hyll. *Modo ne ipse manum admoneam,*
Cætera fient nec opera mea deerit tibi.

Her. *Satis est: tribue verò mihi*
Hoc exiguum beneficium, super alia multa quæ contulisti.

Hyll. *Et si res magna adeo sit, fiet.*

Her. *Euryti filiam nosti, virginem?*

Hyll. *Iolen, vt arbitror, dicis.*

Her. *Tenes: tantum verò tibi præcipio, nate,*
Vt eam, mortuo me, si pietatem colere,
Et iuramenti, quo patri obligatus es, meminisse voles,
Vxorem ducas, nec refrageris patri:
Neque alius vir eam, quæ ad latus meum
Accubuit, quàm tu, accipiat vnquam,
Sed tu fili cura hunc thorum,
Obtẽpera: nam cùm in rebus magnis obtẽperaueris mihi,
Si in paruis resisteς, priorem effundes gratiam.

Hyll. *Hei mihi, ægrotanti quidem succensere non decet,*

At sic affectum quis ferat?
Her. *Ita loqueris, quasi nihil quod iubeo facturus.*
Hyll. *Quis verò eam quæ matri exitij*
Et tibi huius morbi causa fuit,
Quis hanc inquam sustineat, nisi quis à furiis agitetur.
Satius est & me mori,
Quàm cum inimicissimis habitare simul.
Her. *Hic vir, quantum apparet, nihil veneretur*
Patrem morientem: sed à Diis imprecatio dira
Te manet, si verbis meis non obtemperaueris.
Hyll. *Hei mihi, fortè morbo, vt videtur deerrans ita loqueris.*
Her. *Tu enim sopitum malum irritas rursum.*
Hyll. *Hei mihi misero, quanta me dubitatio tenet.*
Her. *Non enim æquum ducis auscultare parenti.*
Hyll. *An ego pater, discam impiè agere?*
Her. *Non est impietas, si animo meo gratificaris.*
Hyll. *An iustè igitur mihi imperas?*
Her. *Iusta testes sunt Dij immortales.*
Hyll. *Faciam igitur, neque detrectabo tuum*
Diis testibus imperium. Non enim vnquam
Malus ero, dum tibi obediam pater.
Her. *Pulchrè concludis orationem & nunc paruum hoc*
Beneficium adde, vt me, priusquam incrudescat
Laceratio, furórque, in pyram ponas.
Age incumbite, tollite, requies malorum
Hæc est. & finis huic viro vltimus.
Hyll. *At nihil quidem prohibet tibi hæc perficere,*
Quandoquidem iubes, & cogis pater.

ANAPÆSTI.

Her. *Age nunc, priusquam morbi violentia rursum sæuire*
Incipiat. O anima dura, ferreo
Et tenaci freno coercita,
Clamorem reprime. Nunc enim gratum sit,
Quod reuera tristissimum est.
Hyll. *Tollite me comites, & veniam mihi*
In his factis tribuite,
Qui nouistis, quàm indignè à Diis,
Dum ita affligor, desertus sim:
Qui cùm me genuerint, dictíque sint
Parentes, tantis malis oppressum aspicere me possunt.
Quid futurum sit, nemo videt.
Quæ verò nunc accidunt tristia quidem nobis,
Illis verò turpia sunt:
Sed ex omnibus acerbissima
Ei, qui hanc calamitatem sustinet.
Her. *Ne tu puella à domo abeas,*
Quæ magnorum hominum recentia funera vidisti,
Multásque calamitates, quæ recens nos oppresserunt,
Ex quibus nulla est, cuius non Iupiter autor fuerit.

τὸ δ᾽ ὧδ᾽ ὁρᾶν φρονοῦντα τίς ποτ᾽ ἂν φέροι;
Ηρ. Ὡς ἐργασείων οὐδὲν ὧν λέγω θροεῖς.
Υλλ. Τίς γὰρ ποθ᾽, ἥ μοι μητρὶ μὲν θανεῖν μόνη 1240
μεταίτιος, σοί τ᾽ αὖθις ὡς ἔχεις ἔχειν,
τίς ταῦτ᾽ ἂν, ὅστις μὴ ᾽ξ ἀλαστόρων νοσοῖ,
ἕλοιτο; κρεῖσσον κἀμέ γ᾽, ὦ πάτερ, θανεῖν,
ἢ τοῖσιν ἐχθίστοισι συνναίειν ὁμοῦ.
Ηρ. Ἀνὴρ ὅδ᾽, ὡς ἔοικεν, οὐ νεμεῖν γ᾽ ἐμοὶ 1245
φθίνοντι μοῖραν· ἀλλά τοι θεῶν ἀρὰ
μενεῖ σ᾽ ἀπιστήσαντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις.
Υλλ. Οἴμοι τάχ᾽ ὡς ἔοικας, ὡς νοσεῖς φράσεις.
Ηρ. Σὺ γάρ μ᾽ ἀπ᾽ εὐνασθέντος ἐκκινεῖς κακοῦ.
Υλλ. Δείλαιος, ὡς ἐς πολλά γ᾽ ἀπορεῖν ἔχω. 1250
Ηρ. Οὐ γὰρ δικαιοῖς τοῦ φυτεύσαντος κλύειν.
Υλλ. Ἀλλ᾽ ἐκδιδαχθῶ δῆτα δυσσεβεῖν πάτερ;
Ηρ. Οὐ δυσσέβεια, τοὐμὸν εἰ τέρψεις κέαρ.
Υλλ. Πράσσειν ἄνωγας οὖν με πανδίκως τάδε;
Ηρ. Ἔγωγε. τούτων μάρτυρας καλῶ θεούς. 1255
Υλλ. Τοιγὰρ ποιήσω, κοὐκ ἀπώσομαι, τὸ σὸν
θεοῖσι δεικνὺς ἔργον. οὐ γὰρ ἄν ποτε
κακὸς φανείην σοί γε πιστεύσας, πάτερ.
Ηρ. Καλῶς τελευτᾷς, κἀπὶ τοῖσδε τὴν χάριν
ταχεῖαν ὦ παῖ πρόσθες, ὡς πρὶν ἐμπεσεῖν 1260
σπαραγμόν, ἤ τιν᾽ οἶστρον, ἐς πυράν με θῇς.
ἄγ᾽, ἐγκονεῖτ᾽, αἴρεσθε. παῦλά τοι κακῶν
αὕτη τελευτὴ τοῦδε τἀνδρὸς ὑστάτη.
Υλλ. Ἀλλ᾽ οὐδὲν εἴργει σοὶ τελειοῦσθαι τάδε,
ἐπεὶ κελεύεις κἀξαναγκάζεις πάτερ. 1265

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ηρ. Ἄγε νῦν, πρὶν τήνδ᾽ ἀνακινῆσαι
νόσον, ὦ ψυχὴ σκληρά, χάλυβος
λιθοκόλλητον στόμιον παρέχου-
σ᾽, ἀνάπαυε βοήν, ὡς ἐπίχαρτον
τελέους ἀεκούσιον ἔργον.— 1270
Υλλ. Αἴρετ᾽ ὀπαδοί, μεγάλην μὲν ἐμοὶ
τούτων θέμενοι συγγνωμοσύνην,
μεγάλην δὲ θεοῖς ἀγνωμοσύνην
εἰδότες ἔργων τῶν πρασσομένων·
οἳ φύσαντες καὶ κληζόμενοι 1275
πατέρες, τοιαῦτ᾽ ἐφορῶσι πάθη.
τὰ μὲν οὖν μέλλοντ᾽ οὐδεὶς ἐφορᾷ.
τὰ δὲ νῦν ἑστῶτ᾽ οἰκτρὰ μὲν ἡμῖν,
αἰσχρὰ δ᾽ ἐκείνοις·
χαλεπώτατα δ᾽ οὖν ἀνδρῶν πάντων, 1280
τῷ τήνδ᾽ ἄτην ὑπέχοντι.—
Ηρ. Λείπου μηδὲ σὺ παρθέν᾽ ἐπ᾽ οἴκων,
μεγάλους μὲν ἰδοῦσα νέους θανάτους,
πολλὰ δὲ πήματα καὶ καινοπαθῆ,
κοὐδὲν τούτων ὅτι μὴ Ζεύς. 1285

ΦΙΛΟ-

ΦΙΛΟΚΤΗΤΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀπαγωγὴ Φιλοκτήτου ἐκ Λήμνου εἰς Τροίαν ὑπὸ Νεοπτολέμου καὶ Ὀδυσσέως καθ' Ἑλένου μαντείαν, ὃς κατὰ μαντείαν Κάλχαντος, ὡς ἰδὼν χρησμοὺς συντελοῦντας περὶ τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν, ὑπὸ Ὀδυσσέως νύκτωρ ἐνεδρευθεὶς, δέσμιος ἤχθη τοῖς Ἕλλησιν. ἡ δὲ σκηνὴ ἐν Λήμνῳ. ὁ δὲ χορὸς ἐκ γερόντων τῶν τῷ Νεοπτολέμῳ συμπλεόντων. κεῖται δὲ καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἡ μυθοποιΐα. ἐδιδάχθη ἐπὶ Γλαυκίππου. πρῶτος ἦν Σοφοκλῆς.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΕΜΜΕΤΡΟΣ.

Ἐν Χρύσῃ Ἀθηνᾶς βωμὸν ἐπικεχωσμένον,
Ἐφ' οὗπερ Ἀχαιοῖς χρεὼν ἦν θῦσαι μόνοις,
Ποίαντος ὅδ' ὁ παῖς πρὶν Ἡρακλεῖ συνών
Ζητῶν δὲ ποτε ναυάτῃ δεῖξαι στόλῳ,
Πληγεὶς ὑπ' ἔχεως, ἐλείφθη ἐν Λήμνῳ νοσῶν.
Ἕλενος δ' Ἀχαιοῖς εἶφ' ἁλώσεσθ' Ἴλιον
Τοῖς Ἡρακλέους τόξοισι, παιδί τ' Ἀχιλλέως·
Τὰ τόξ' ὑπῆρχε παρὰ Φιλοκτήτῃ μόνῳ·
Πεμφθεὶς δ' Ὀδυσσεὺς ἀμφοτέρους συνήγαγεν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.
ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.
ΕΜΠΟΡΟΣ ἄγγελος.
ΗΡΑΚΛΗΣ ἐπιφαινόμενος.

Προλογίζει δὲ ὁ Ὀδυσσεύς.

IN SOPHOCLIS PHILOCTETEM ARGUMENTUM.

Philoctetes in Lemno expositus à Græcis eius vlceris fœtore & eiulatibus offensis ex Heleni vaticinio, ad Troiam, à Neoptolemo & Vlysse abducitur: qui ex oraculo Calchantis, responsorum, quæ ad Troiæ excidium spectarent, periti, ab Vlysse de nocte per insidias vinctus ad Græcos est deductus. Res gesta exponitur in insula Lemno. Chorus est senum, qui socij nauales erant Neoptolemi. Hæc fabula ab Æschylo tractatur, acta Glaucippi temporibus. Primus erat Sophocles.

ARGVMENTVM PEDIBVS metricis conscriptum.

Chryses Mineruæ aram terra quondam obrutam,
Quam victimarum imbuere sanguine Danaos
Responsa diuûm iusserant, Pœantius
Quam viderat heros sectatus pridem Herculem,
Dum quærit Argolicis ostendere copiis,
Serpentis icitur virulentis punctibus.
Graij relinquunt hunc in Lemno saucium.
At Helenus Ithaci exceptus in Troia dolis,
Patriæ canit fata: & sagittas Herculis
Docet futuras cladi & exitio Ilio,
Si sint Achillis additæ illæ ad filium,
Quæ tunc erant Philoctetis cunctæ in manu.
Sed missus ambos adducit Laertius.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ.

VLYSSES.
NEOPTOLEMVS.
CHORVS, qui constat ex senibus simul sequentibus Pyrrhum in naui.
PHILOCTETES.
MERCATOR.
HERCVLES apparens.

Præfatur Vlysses.

SOPHOCLIS PHILOCTETES.

IAMBI.

Vly. HOc littus est insula
Lemni, hominib. inuitum nec habitatum:
Vbi, Nate Achillis, Neoptoleme, Meliensem
Paeantis filium exposui,
Constitutus ad id faciendum à Ducibus,
Tabescentem pede, ex morbo depascente:
Quia nec libare, nec sacrificare
Poteramus tranquillè sed saeuis
Implebat castra execrationibus,
Clamitis, gemens. Sed haec quid attinet
Dicere: non enim sinit tempus,
Ne resciscat me aduenisse, & corrumpam totum
Consilium quo eum videor capturus.
Sed tuum erit reliqua administrare,
Et videre, vbi sit biceps rupes,
Talis vbi in frigore ad solem
Duplex sedes est, in aestate verò,
Per apertum ostium somnum inuitat flatus.
Paulùm infrà ad sinistram videbis
Fontem, si quidem adhuc adest,
Quae, accedens, tacitè mihi significa, vtrum ibi
Locum tenet, an alibi est,
Vt reliquum sermonis audias,
Ego dicam, communiter autem demus operam.

Neo. Rem facilem iubes Vlysse,
Videor enim iam ipsum antrum videre.

Vly. Supràne an infrà? non enim intelligo.

Neo. Suprà, & nullum hîc vestigium est.

Vly. Vide num cubet ibi dormiens.

Neo. Video vacuam habitationem.

Vly. Nec intus est, vt in domo, victus?

Neo. Calcata folia, quasi quis ibi cubet.

Vly. Caeteráne deserta sunt, nec quidquam adest?

Neo. Ligneum poculum, mali cuiusdam artificis
Opus, & olla simul.

Vly. Illius thesaurum commemoras.

Neo. Hei mihi, alij quoque siccantur panni
Pure ac sanie foedati.

Vly. Hîc habitat vir,
Nec procul abest: quò enim aeger
Pedibus, à veteri morbo, eat longius?
Sed aut in pascuorum viam exijt,
Aut animaduertit aliquam herbam salubrem.
Hunc igitur, qui adest, praemitte, vt speculetur,
Ne veniat priusquam ego animaduertam eum: nam me
optaret magis
Quàm caeteros omnes Graecos venire.

Neo. Abit iam ille, & vestigia obseruabit.
Tu verò iam dic, quod vis.

Vly. Nate Achillis, decet te in hac re propter quam venisti
Animo forti esse, non tantum corpore:
Et si quid nouum atque inauditum audies,
Adiuuare non recusabis: ideo enim ades, vt adiutor sis.

Neo. Quid ergo iubes? Vly. Oportet
Te sermone Philocteten fallere.
Cum te interrogabit, quis & vnde venias,
Dices te filium Achillis esse: hoc enim non volo vt mentiaris.
Sed in patriam te redire simulabis, relicto
Graecorum exercitu, odio acerbo commotum,
Qui te vocantes precibus domo venire,

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΟΔ. Ἀκτὴ μὲν ἥδε τῆς περιῤῥύτου χθονὸς
Λήμνου, βροτοῖς ἄστιπτος, οὐδ' οἰκουμένη·
ἔνθ' ὦ κρατίστου πατρὸς Ἑλλήνων τραφεὶς
Ἀχιλλέως παῖ Νεοπτόλεμε, τὸν Μηλιᾶ
Ποίαντος υἱὸν ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε,
ταχθεὶς τόδ' ἔρδειν τῶν ἀνασσόντων ὕπο, 5
νόσῳ καταστάζοντα διαβόρῳ πόδα.
ὅτ' οὔτε λοιβῆς ἡμὶν, οὔτε θυμάτων
παρῆν ἑκήλοις προσθιγεῖν· ἀλλ' ἀγρίαις
κατεῖχ' ἀεὶ πᾶν στρατόπεδον δυσφημίαις
βοῶν, στενάζων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ 10
λέγειν; ἀκμὴ γὰρ οὐ μακρῶν ἡμῖν λόγων·
μὴ καὶ μάθῃ μ' ἥκοντα, κἀκχέω τὸ πᾶν
σόφισμα, τῷ νιν αὐτίχ' αἱρήσειν δοκῶ.
ἀλλ' ἔργον ἤδη σὸν, τὰ λοίφ' ὑπηρετεῖν,
σκοπεῖν θ' ὅπου 'στ' ἐνταῦθα δίστομος πέτρα 15
τοιάδ', ἵν' ἐν ψύχει μὲν ἡλίου διπλῆ
πάρεστιν ἐνθάκησις, ἐν θέρει δ' ὕπνον
δι' ἀμφιτρῆτος αὐλίου πέμπει πνοή.
βαιὸν δ' ἔνερθεν ἐξ ἀριστερᾶς τάχ' ἂν
ἴδοις ποτὸν κρηναῖον, εἴπερ ἐστὶ σῶν. 20
ἅ μοι προσελθὼν σῖγα σήμαιν', εἴτ' ἔχει
χῶρον πρὸς αὐτὸν τόνδε γ', εἴτ' ἄλλῃ κυρεῖ.
ὡς τἀπίλοιπα τῶν λόγων σὺ μὲν κλύεις,
ἐγὼ δὲ φράζω, κοινὰ δ' ἐξ ἀμφοῖν ἴῃ.

ΝΕ. Ἄναξ Ὀδυσσεῦ, τοὔργον οὐ μακρὰν λέγεις. 25
δοκῶ γὰρ οἷον εἶπας ἄντρον εἰσορᾶν.

ΟΔ. Ἄνωθεν, ἢ κάτωθεν; οὐ γὰρ ἐννοῶ.

ΝΕ. Τόδ' ἐξύπερθε, καὶ στίβου γ' οὐδεὶς τύπος.

ΟΔ. Ὅρα καθ' ὕπνον μὴ καταυλισθεὶς κυρῇ.

ΝΕ. Ὁρῶ κενὴν οἴκησιν ἀνθρώπων δίχα. 30

ΟΔ. Οὐδ' ἔνδον οἰκοποιός ἐστί τις τροφή;

ΝΕ. Στειπτή γε φυλλὰς ὡς ἐναυλίζοντί τῳ.

ΟΔ. Τὰ δ' ἄλλ' ἔρημα, κοὐδέν ἐσθ' ὑπόστεγον;

ΝΕ. Αὐτόξυλόν γ' ἔκπωμα, φαυλούργου τινὸς
τεχνήματ' ἀνδρὸς, καὶ πυρεῖ' ὁμοῦ τάδε. 35

ΟΔ. Κείνου τὸ θησαύρισμα σημαίνεις τόδε.

ΝΕ. Ἰοὺ ἰού· καὶ ταῦτά γ' ἄλλα θάλπεται
ῥάκη, βαρείας του νοσηλείας πλέα.

ΟΔ. Ἁνὴρ κατοικεῖ τούσδε τοὺς τόπους σαφῶς,
κἄστ' οὐχ ἑκάς που· πῶς γὰρ ἂν νοσῶν ἀνὴρ 40
κῶλον παλαιᾷ κηρὶ, προσβαίη μακράν;
ἀλλ' ἢ 'πὶ φορβῆς νόστον ἐξελήλυθεν,
ἢ φύλλον εἴ τι νώδυνον κάτοιδέ που.
τὸν οὖν παρόντα πέμψον εἰς κατασκοπὴν,
μὴ καὶ λάθῃ με προσπεσών. ὡς μᾶλλον ἂν 45
ἕλοιτό μ' ἢ τοὺς πάντας Ἀργείους λαβεῖν.

ΝΕ. Ἀλλ' ἔρχεταί τε, καὶ φυλάξεται στίβος.
σὺ δ' εἴ τι χρῄζεις, φράζε δευτέρῳ λόγῳ.

ΟΔ. Ἀχιλλέως παῖ, δεῖ σ' ἐφ' οἷς ἐλήλυθας,
γενναῖον εἶναι μὴ μόνον τῷ σώματι, 50
ἀλλ' ἤν τι καινὸν ὧν πρὶν οὐκ ἀκήκοας
κλύῃς, ὑπουργεῖν, ὡς ὑπηρέτης πάρει.

ΝΕ. Τί δῆτ' ἄνωγας; ΟΔ. Τὴν Φιλοκτήτου σε δεῖ
ψυχὴν ὅπως λόγοισιν ἐκκλέψεις λέγων,
ὅταν σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ πόθεν πάρει, 55
λέγειν, Ἀχιλλέως παῖς· τόδ' οὐχὶ κλεπτέον.
πλεῖς δ' ὡς πρὸς οἶκον, ἐκλιπὼν τὸ ναυτικὸν
στράτευμ' Ἀχαιῶν, ἔχθος ἐχθήρας μέγα,
οἵ σ' ἐν λιταῖς στείλαντες ἐξ οἴκων μολεῖν,

μόνην

μόνην δ' ἔχοντες τήνδ' ἅλωσιν Ἰλίου, 60
οὐκ ἠξίωσαν τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων
ἐλθόντι δοῦναι κυρίως αἰτουμένῳ,
ἀλλ' αὔτ' Ὀδυσσεῖ παρέδοσαν, λέγων ὅσ' ἂν
θέλῃς καθ' ἡμῶν ἔσχατ' ἐσχάτων κακά.
τούτων γὰρ οὐδέν μ' ἀλγυνεῖς· εἰ δ' ἐργάσῃ 65
μὴ ταῦτα, λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς.
εἰ γὰρ τὰ τοῦδε τόξα μὴ ληφθήσεται,
οὐκ ἔστι πέρσαι σοὶ τὸ Δαρδάνου πέδον.
ὡς δ' ἔστ' ἐμοὶ μὲν οὐχί, σοὶ δ' ὁμιλία
πρὸς τόνδε πιστὴ καὶ βέβαιος, ἔκμαθε. 70
σὺ μὲν πέπλευκας, οὔτ' ἔνορκος οὐδενί,
οὔτ' ἐξ ἀνάγκης, οὔτε τοῦ πρώτου στόλου.
ἐμοὶ δὲ τούτων οὐδέν ἐστ' ἀρνήσιμον.
ὥστ' εἴ με τόξων ἐγκρατὴς αἰσθήσεται,
ὄλωλα, καὶ σὲ προσδιαφθερῶ ξυνών. 75
ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο δεῖ σοφισθῆναι, κλοπεὺς
ὅπως γενήσῃ τῶν ἀνικήτων ὅπλων.
ἔξοιδα καὶ φύσει σε μὴ πεφυκότα
τοιαῦτα φωνεῖν, μηδὲ τεχνᾶσθαι κακά.
ἀλλ' ἡδὺ γάρ τι κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν. 80
τόλμα· δίκαιοι δ' αὖθις ἐκφανούμεθα.
νῦν δ' εἰς ἀναιδὲς ἡμέρας μέρος βραχὺ
δός μοι σεαυτόν, κᾆτα τὸν λοιπὸν χρόνον
κέκλησο πάντων εὐσεβέστατος βροτῶν.

ΝΕ. Ἐγὼ μὲν οὓς ἂν τῶν λόγων ἀλγῶ κλύων, 85
Λαερτίου παῖ, τούσδε καὶ πράσσειν στυγῶ.
ἔφυν γὰρ οὐδὲν ἐκ τέχνης πράσσειν κακῆς,
οὔτ' αὐτός, οὔθ' (ὥς φασιν) οὑκφύσας ἐμέ.
ἀλλ' εἴμ' ἕτοιμος πρὸς βίαν τὸν ἄνδρ' ἄγειν,
καὶ μὴ δόλοισιν. οὐ γὰρ ἐξ ἑνὸς ποδὸς 90
ἡμᾶς τοσούσδε πρὸς βίαν χειρώσεται.
πεμφθείς γε μέντοι σοὶ ξυνεργάτης, ὀκνῶ
προδότης καλεῖσθαι· βούλομαι δ', ἄναξ, καλῶς
δρῶν ἐξαμαρτεῖν μᾶλλον ἢ νικᾶν κακῶς.

ΟΔ. Ἐσθλοῦ πατρὸς παῖ, καὐτὸς ὢν νέος ποτὲ, 95
γλῶσσαν μὲν ἀργόν, χεῖρα δ' εἶχον ἐργάτιν·
νῦν δ' εἰς ἔλεγχον ἐξιὼν, ὁρῶ βροτοῖς
τὴν γλῶσσαν, οὐχὶ τἄργα, πάνθ' ἡγουμένην.

ΝΕ. Τί οὖν μ' ἄνωγας ἄλλο πλὴν ψευδῆ λέγειν;

ΟΔ. Λέγω σ' ἐγὼ δόλῳ Φιλοκτήτην λαβεῖν. 100

ΝΕ. Τί δ' ἐν δόλῳ δεῖ μᾶλλον ἢ πείσαντ' ἄγειν;

ΟΔ. Οὐ μὴ πίθηται· πρὸς βίαν δ' οὐκ ἂν λάβοις.

ΝΕ. Οὕτως ἔχει τι δεινὸν ἰσχύος θράσος;

ΟΔ. Ἰοὺς ἀφύκτους, καὶ προπέμποντας φόνον.

ΝΕ. Οὐκ ἆρ' ἐκείνῳ γ' οὐδὲ προσμῖξαι θρασύ; 105

ΟΔ. Οὔ, μὴ δόλῳ λαβόντα γ', ὡς ἐγὼ λέγω.

ΝΕ. Οὐκ αἰσχρὸν ἡγῇ δῆτα τὸ ψευδῆ λέγειν;

ΟΔ. Οὔκ, εἰ τὸ σωθῆναί γε τὸ ψεῦδος φέρει.

ΝΕ. Πῶς οὖν βλέπων τις ταῦτα τολμήσει λακεῖν;

ΟΔ. Ὅταν τι δρᾷς εἰς κέρδος, οὐκ ὀκνεῖν πρέπει. 110

ΝΕ. Κέρδος δ' ἐμοὶ τί τοῦτον ἐς Τροίαν μολεῖν;

ΟΔ. Αἱρεῖ τὰ τόξα ταῦτα τὴν Τροίαν μόνα.

ΝΕ. Οὐκ ἆρ' ὁ πέρσων, ὡς ἐφάσκετ', εἴμ' ἐγώ;

ΟΔ. Οὔτ' ἂν σὺ κείνων χωρίς, οὔτ' ἐκεῖνα σοῦ.

ΝΕ. Θηρατέ' οὖν γίγνοιτ' ἄν, εἴπερ ὧδ' ἔχει. 115

ΟΔ. Ὡς τοῦτό γ' ἔρξας, δύο φέρῃ δωρήματα.

ΝΕ. Ποίω; μαθὼν γὰρ οὐκ ἂν ἀρνοίμην τὸ δρᾶν.

ΟΔ. Σοφός τ' ἂν αὑτὸς κἀγαθὸς κεκλῇ' ἅμα.

ΝΕ. Ἴτω, ποιήσω, πᾶσαν αἰσχύνην ἀφείς.

ΟΔ. Ἦ μνημονεύεις οὖν ἅ σοι παρῄνεσα; 120

ΝΕ. Σάφ' ἴσθ', ἐπείπερ εἰσάπαξ ξυνῄνεσα.

ΟΔ. Σὺ μὲν μένων νυν κεῖνον ἐνθάδ' ἐκδέχου,
ἐγὼ δ' ἄπειμι, μὴ κατοπτευθῶ παρών.
καὶ τὸν σκοπὸν πρὸς ναῦν ἀποστελῶ πάλιν.
καὶ δεῦρ', ἐάν μοι τοῦ χρόνου δοκῆτέ τι 125
κατασχολάζειν, αὖθις ἐκπέμψω πάλιν
τοῦτον τὸν αὐτὸν ἄνδρα, ναυκλήρου τρόποις

Cùm non aliter capere possent Ilium,
Non dederunt tibi Achillis arma
Petenti ea iure,
Sed Vlyssi dederunt: & dices
In me quantum voles mali,
Non enim me dolore afficies, si verò non feceris,
Dolore Graecos afficies.
Nisi enim huius tela capientur,
Non poterit Troia expugnari.
Sed quare mihi non liceat alloqui
Istum, tibi liceat tuto, audi.
Tu nauigasti nulli obnoxius,
Neque coactus, neque in prima expeditione:
Ego hac negare non possum.
Si igitur me senserit adesse, cùm habeat tela,
Perij, & te perdidero.
Id autem tibi excogitandum est,
Vt dolo vincas arma inuicta.
Scio te non esse tali ingenio & natura,
Vt hac dicere ac struere facile possis:
Sed dulce est tibi adipisci victoriam
Ausis, aliàs iterum erimus insti:
Nunc ad impudentiam, ad exiguum tempus
Te des mihi, postea
Voceris sane omnium hominum iustissimus.

Neo. *Quæ facta inuitus audio,*
Ea perpetrare nolim.
Nihil fraude possumus facere,
Neque ego, neque pater meus,
Sed vi cogam Philocteten,
Et non dolis: non enim vno pede
Nos tam multos vi capiet.
Missus enim tecum, vt adiutor, nolim
Proditor vocari: malo enim rectè faciens
Frustrari, quàm turpiter vincere.

Vly. *Et ego cùm essem iuuenis,*
Linguam otiosam, manum habebam strenuam:
Nunc multa expertus video
Linguam, non manum omnia gubernare.

Neo. *Quid enim aliud iubes, quàm mentiri?*

Vly. *Iubeo te dolo Philocteten circumuenire.*

Neo. *Quî magis dolo quàm apertè persuadendo?*

Vly. *Non obtemperabit, neque vi ceperis.*

Neo. *Tantúmne robur habet?*

Vly. *Tela ineuitabilia & lethalia.*

Neo. *Itaque ne accedere quidem tutum est?*

Vly. *Non nisi dolo circumuenias.*

Neo. *Non ducis turpe mentiri?*

Vly. *Non, cùm mendacium salutem affert.*

Neo. *Qua fronte ausit aliquis dicere?*

Vly. *Cum lucri spes est, pudere non decet.*

Neo. *Quid vero mihi prodest hunc venire ad Troiam?*

Vly. *Huius tela capient Troiam.*

Neo. *Nonne dicebas me expugnaturum esse Troiam?*

Vly. *Neque tu sine illis, neque illa sine te.*

Neo. *Capienda sunt igitur, siquidem ita se res habet.*

Vly. *Si feceris, duo habebis præmia.*

Neo. *Quænam? non enim recusabo si sciam.*

Vly. *Et sapiens & fortis vocaberis.*

Neo. *Age faciam, omnem pudorem omittens.*

Vly. *Meministi meum consilium?*

Neo. *Ne dubita, siquidem semel assensi.*

Vly. *Tu hîc expecta illum,*
Ego abeo, ne conspiciar,
Et speculatorem rursus ad nauim mittam:
Et huc, si diu videbimini
Cessare, rursum remittam,
Eundem virum Naucleri specie

Formam fingens, ne agnoscatur.
Quem figura è loquentem
Obseruabis, commodè si quid dicet:
Ego ad nauim eo hæc tibi relinquens,
Mercurius adiuuet nos,
Et victrix Pallas, custos urbis, quæ me semper tuetur.

ANTISTROPHICA strophe 1.

Cho. *Quid, hospes, in externa regione faciam?*
Occultabóne, an dicam apud suspectos?
Dic mihi, nam consilium consilio præstat,
Et sententia illius: apud quem diuinum
Iouis Sceptrum regnat.
Ad te autem peruenit
Summa imperij, ideò dicito,
Quid me facere oporteat.

ANAPÆSTI.

Neo. *Nunc locum in extremo littore*
Videre vis, in quo cubat,
Inspice, & cum venerit,
Metuendus ille viator, ex aula
Ad meam manum accedens,
Da operam vt præsentia cures.

Antistrophe 1.

Cho. *Rem dicis mihi iam olim meditatam, rex,*
Obseruare oculos tuos maximè cum opus est.
Nunc mihi dicito,
In qua aula latens habitet,
Et quo in loco:
Id enim explanare mihi opus est,
Ne ignorem venientem.
Quis locus? quæ sedes? quæ via?
Intúsne an foris?

ANAPÆSTI.

Neo. *Domum hanc vides, vbi geminæ fores,*
Et saxeum cubile est.
Cho. *Vbinam ille miser abest?*
Neo. *Cibi quærendi gratia*
In via hic alicubi propè ambulat.
Hanc enim vitam agere dicitur,
Venando pennatis sagittis,
Tristem, nec sibi remedium
Morbi acquirere.

Strophe 2.

Cho. *Miseret me eius, quod ita*
Neminem, à quo curetur, habet.
Neque oculum hominis noti,
Sed infœlix solus semper
Crudeli morbo conficitur.
Mœret autem in omni
Necessitatis articulo. Quomodo tandem quomodo
Miser se sustentat?
O labores hominum!
O miserum genus mortalium,
Qui vitam mediocritatem non colunt!

Antistrophe 2.

Hic nobilitate auorum
Nulli fortè secundus,
Omnium egens in vita,
Iacet solus, procul ab aliis,
Inter varias notis pictas, vel hirsutas
Feras, & cruciatu simul,
Ac fame conficitur miser, grauésque
Curas sustinet. Atque tristis
Quæ tacere nequit,
Echo procul resonans,
Acerbos ipsius luctus iterat.

μορφὴν δολώσας, ὡς ἂν ἀγνοίᾳ προσῇ·
οὗ δῆτα τέκνον ποικίλως αὐδωμένου,
δέχου τὰ συμφέροντα τῶν ἀεὶ λόγων. 130
ἐγὼ δὲ πρὸς ναῦν εἶμι, σοὶ παρεὶς τάδε.
Ἑρμῆς δ' ὁ πέμπων δόλιος ἡγήσαιτο νῷν,
Νίκη τ' Ἀθάνα πολιάς, ἣ σῴζει μ' ἀεί. —

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α.

Χο.1. Τί χρή, τί χρή με δέσποτ' ἐν ξένᾳ ξένον
2 στέγειν, ἢ τί λέγειν πρὸς ἄνδρ' ὑπόπταν; 135
3 φράζε μοι. τέχνα γὰρ
4 τέχνας ἑτέρας προὔχει,
5 καὶ γνώμα, παρ' ὅτῳ τὸ θεῖον
6 Διὸς σκῆπτρον ἀνάσσεται.
7 σοὶ δ' ὦ τέκνον, τόδ' ἐλήλυθε 140
πᾶν κράτος ὠγύγιον· τό μοι ἔννεπε
τί σοι χρεὼν ὑπουργεῖν. —

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Νε. Νῦν μὲν ἴσως γὰρ τόπον ἐσχατιαῖς
προσιδεῖν ἐθέλεις ὅν τινα κεῖται,
δέρκου θαρσῶν· ὁπόταν δὲ μόλῃ 145
δεινὸς ὁδίτης τῶνδ' ἐκ μελάθρων,
πρὸς ἐμὴν αἰεὶ χεῖρα προχωρῶν,
πειρῶ τὸ παρὸν θεραπεύειν. —

ἀντιστροφὴ α.

Χο.1 Μέλον πάλαι μέλημά μοι λέγεις ἄναξ,
2 φρουρεῖν ὄμμ' ἐπὶ σῷ μάλιστα καιρῷ. 150
3 νῦν δέ μοι λέγ' αὐλὰς
4 ποίας ἔνεδρος ναίει,
5 καὶ χῶρον τίν' ἔχει. τὸ γάρ μοι
6 μαθεῖν οὐκ ἀποκαίριον,
7 μή με λάθῃ προσπεσὼν ποθέν. 155
8 τίς τόπος, ἢ τίς ἕδρα; τίν' ἔχει στίβον,
9 ἔναυλον, ἢ θυραῖον; —

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Νε. Οἶκον μὲν ὁρᾷς τόνδ' ἀμφίθυρον
πετρίνης κοίτης.
Χο. Ποῦ γὰρ ὁ τλήμων αὐτὸς ἄπεστιν; 160
Νε. Δῆλον ἔμοιγ' ὡς φορβῆς χρείᾳ
στίβον ὀγμεύει τόνδε πέλας που.
ταύτην γὰρ ἔχειν βιοτῆς αὐτὸν
λόγος ἐστὶ φύσιν, θηροβολοῦντα
πτηνοῖς ἰοῖς σμυγερὸν σμυγερῶς· 165
οὐδέ τιν' αὐτῷ
παιῶνα κακῶν ἐπινωμᾶν. —

στροφὴ β.

Χο.1 Οἰκτείρω νιν ἔγωγ', ὅπως
2 μή του κηδομένου βροτῶν, 170
3 μηδὲ σύντροφον ὄμμ' ἔχων,
4 δύστανος, μόνος αἰεὶ
5 νοσεῖ μὲν νόσον ἀγρίαν,
6 ἀλύει δ' ἐπὶ παντί τῳ
7 χρείας ἱσταμένῳ, πῶς ποτε πῶς
8 δύσμορος ἀντέχει. 175
9 ὦ παλάμαι θνητῶν,
10 ὦ δύστανα γένη βροτῶν,
11 οἷς μὴ μέτριος αἰών. —

ἀντιστροφὴ β.

1 οὗτος πρωτογόνων ἴσως
2 οἴκων οὐδενὸς ὕστερος, 180
3 πάντων ἄμμορος ἐν βίῳ
4 κεῖται μοῦνος ἀπ' ἄλλων,
5 στικτῶν ἢ λασίων μετὰ
6 θηρῶν, ἔν τ' ὀδύναις ὁμοῦ
7 λιμῷ τ' οἰκτρὸς, ἀνήκεστα μερι- 185
8 μνήματ' ἔχων βαρεῖ-
9 α· δ' ἀθυρόστομος
10 ἀχὼ τηλεφανὴς πικρᾶς
11 οἰμωγᾶς ὑπόκειται. —

ANA-

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Νε. οὐδὲν τούτων θαυμαστὸν ἐμοί. 190
θεῖα γὰρ (εἴπερ κἀγώ τι φρονῶ)
καὶ τὰ παθήματ' ἐκεῖνα πρὸς αὐτὸν
τῆς ὠμόφρονος Χρύσης ἐπέβη·
καὶ νῦν ἃ πονεῖ δίχα κηδεμόνων
οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ θεῶν μελέτῃ, 195
τοῦ μὴ πρότερον τόνδ' ἐπὶ Τροίαν
τεῖναι τὰ θεῶν ἀμάχητα βέλη,
πρὶν ὅδ' ἐξήκοι χρόνος, ᾧ λέγεται
χρῆναί σφ' ὑπὸ τῶνδε δαμῆναι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

Χο.1 Εὔστομ' ἔχε παῖ. Νε. Τί τόδε; 200
Χο.2 Προὐφάνη κτύπος φωτὸς σύν-
3 τροφος ὡς τειρομένου.
4 Ἦ που τῇδ' ἢ τῇδε τόπων;
5 βάλλει, βάλλει μ' ἐτύμα φθογγά
6 του, στίβον κατ' ἀνάγκαν 205
7 ἕρποντος. οὐδέ με λάθει
8 βαρεῖα τηλόθεν αὐδὰ τρυσάνωρ.
9 διάσημα θρηνεῖ γάρ.

ἀντιστροφή.

Χο.1. Ἀλλ' ἔχε τέκνον. Νε. Λέγ' ὅ, τι.
Χο.2 Φροντίδας νέας, ὡς οὐκ ἔξ- 210
3 εδρος ἀλλ' ἔντοπος ἀνήρ.
4 οὐ μολπὰς σύριγγος ἔχων,
5 ὡς ποιμὴν ἀγροβότας, ἀλλ' ἤ
6 που πταίων ὑπ' ἀνάγκας,
7 βοᾷ τηλωπὸν ἰωάν, 215
8 ἢ ναὸς ἄξενον αὐγάζων ὅρμον.
9 προβοᾷ γάρ τι δεινόν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Φιλ. Ἰὼ ξένοι,
τίνες ποτ' ἐς γῆν τήνδε ναυτίλῳ πλάτῃ
κατέσχετ', οὔτ' εὔορμον, οὔτ' οἰκουμένην; 220
ποίας πάτρας ἂν ἢ γένους ὑμᾶς ποτὲ
τύχοιμ' ἂν εἰπών; σχῆμα μὲν γὰρ, Ἑλλάδος
στολῆς ὑπάρχει προσφιλεστάτης ἐμοί·
φωνῆς δ' ἀκοῦσαι βούλομαι. καὶ μή μ' ὄκνῳ
δείσαντες ἐκπλαγῆτ' ἀπηγριωμένον, 225
ἀλλ' οἰκτίσαντες ἄνδρα δύστηνον, μόνον
ἔρημον ὧδε κἄφιλον κακούμενον,
φωνήσατ', εἴπερ ὡς φίλοι προσήκετε.
ἀλλ' ἀνταμείψασθ'· οὐ γὰρ εἰκὸς οὔτ' ἐμὲ
ὑμῶν ἁμαρτεῖν τοῦτό γ', οὔθ' ὑμᾶς ἐμοῦ. 230
Νε. Ἀλλ' ὦ ξέν', ἴσθι τοῦτο πρῶτον, οὕνεκα
Ἕλληνές ἐσμεν. τοῦτο γὰρ βούλει μαθεῖν.
Φιλ. Ὦ φίλτατον φώνημα. φεῦ τὸ καὶ λαβεῖν
πρόσφθεγμα τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἐν χρόνῳ μακρῷ.
τίς σ' ὦ τέκνον προσέσχε; τίς προσήγαγε 235
χρεία; τίς ὁρμή; τίς δ' ἀνέμων ὁ φίλτατος;
γέγωνέ μοι πᾶν τοῦθ', ὅπως εἰδῶ τίς εἶ.
Νε. Ἐγὼ γένος μέν εἰμι τῆς περιρρύτου
Σκύρου. πλέω δ' ἐς οἶκον. αὐδῶμαι δὲ παῖς
Ἀχιλλέως, Νεοπτόλεμος. οἶσθ' ἤδη τὸ πᾶν. 240
Φιλ. Ὦ φιλτάτου παῖ πατρὸς, ὦ φίλης χθονός.
ὦ τοῦ γέροντος θρέμμα Λυκομήδους, τίνι
στόλῳ προσέσχες τήνδε γῆν; πόθεν πλέων;
Νε. Ἐξ Ἰλίου τοι δὴ τανῦν γε ναυστολῶ.
Φιλ. Πῶς εἶπας; οὐ γὰρ δὴ σύ γ' ἦσθα ναυβάτης 245
ἡμῖν κατ' ἀρχὴν τοῦ πρὸς Ἴλιον στόλου.
Νε. Ἦ γὰρ μετέσχες καὶ σὺ τοῦδε τοῦ πόνου;

ANAPÆSTI.

Neo. *Nihil horum mihi mirum videtur:*
Nam hæc mala, si quid ego intelligo,
Diuinitus ipsum oppresserunt,
In crudeli oppido Chryse.
Et quòd nunc affligitur absque curatoribus,
Non hoc fit sine consilio Deorum,
Ne videlicet hic prius contra Troiam
Dirigat inuictas sagittas.
Quàm hoc tempus exactum sit, quo dicitur
Oportere ipsam ab his superari.

ANTISTROPHICA strophe.

Cho. *Tace fili.* Neo. *Quid hoc est?*
Cho. *Visus sum audire incessum*
Consuetum viri quasi adflicti.
Neo. *Vbinam, hicne, an illic?*
Cho. *Vox ferit me*
Hominis quasi difficulter
Incedentis: neque me fallit
Vox grauis procul exaudita,
Tristis, clarè enim sonat:

Antistrophe.

Cho. *Sed suscipe fili.* Neo. *Quidnam?*
Cho. *Nouam curam,*
Non enim procul, sed propè adest vir,
Non fistula canens,
Velut pastor agrestis: Sed sicubi
Impegit, propter cruciatum
Vociferatur ingenti vlulatu:
Vel nauim ad iniquum adplicuisse portum
Videns, clamat aspera voce.

IAMBI.

Phil. *Heu hospites,*
Quinam estis, qui in hanc terram naui
Accessistis minimè portuosam neque habitatam?
Ex qua natione, aut gente tandem
Vos esse dicam? nam habitum Græcum
Aspicio, mihi longè charissimum.
Cupio vocem vestram audire: ne verò metu
Obstupescatis, me ita efferatum aspicientes,
Sed misereat vos mei, qui solus
Ac desertus, & omni amicorum ope destitutus sum.
Loquimini, siquidem vt amici aduenistis.
Respondete, non enim decet, vel hoc officium me
A vobis non consequi, vel vos à me.
Neo. *Hoc primum scito hospes,*
Nos esse Græcos, hoc enim cupis scire.
Phil. *O dulcissimam vocem, vah quàm sermo mihi*
A tali homine contigit post longum tempus.
Quis te, ô fili, huc adduxit? quæ necessitas
Vt huc venires adegit? quis impetus, quis ventorum amicissimus?
Dic mihi, vt sciam qui sis.
Neo. *Ego ex insula sum*
Scyro, Nauigo domum, Dicor verò
Filius Achillis, rem totam tenes.
Phil. *O charissimi patris nate.*
O alumne Lycomedis,
Qua classe huc appulisti: vnde nauigas?
Neo. *Ex Ilio nauigo.*
Phil. *Quomodo? cum non fueris miles*
In prima expeditione?
Neo. *An & tu vnà nauigasti?*

Phil. *Fili, non nosti me?*
Neo. *Vnde nossem, cùm nunquam viderim?*
Phil. *Nec nomen, nec mea mala*
Cognouisti, quibus conficior?
Neo. *Nihil horum scio.*
Phil. *O me miserum,*
De quo nec fama domum,
Neque in Græciam vsquam peruenit,
Sed hi, qui me eiecerunt,
Rident. At morbus
Meus crescit,
O fili, ò nate Achillis,
Sum ille, quem audis
Herculis telorum dominum esse,
Filius Pœanis Philoctetes,
Quem Atridæ & Vlysses,
Exposuerunt sæuo
Pereuntem vulnere viperæ.
Quo morbo me affectum,
Hoc in loco exponentes abierunt. Quando
Ex Chryse venerunt huc,
Tunc vt viderunt me ex longa nauigatione
Dormientem in cauo saxo,
Reliquerunt & vt misero,
Pannos adhibuerunt, & parum cibi,
Qualia contingant ipsis.
Tu verò quomodo putas me
A somno surrexisse?
Quomodo lachrymasse?
Cùm viderem naues meas
Abusse, & neminem adesse,
Qui mihi monstraret:
Omnia contemplans,
Nihil inueni nisi dolorem,
Et huius magnas occasiones.
Ac tempus quidem processit,
Et oportuit me ipsum
Mihi parare victum,
Quem arcus hic inuenit,
Feriens columbas: & si quid præterea
Sagitta tetigerat: ipse miser reptabam
Ad illud petendum.
Aut si potum volebam,
Aut ex glacie, vt hyemis tempore, aliquid ligni frangere,
Ea mihi peragenda erant.
Et ignis deerat,
Sed saxa inter se confricans, vix
Elicui ignem latentem, qui me seruat.
Habitatio enim cum igni,
Omnia suppeditat, præter integram valetudinem.
Nunc audi & de insula.
Nemo huc volens applicat:
Nullus enim hic portus est,
Neque lucrum, neque hospitia.
Nemo huc nauigat, qui sapit:
Fortasse inuitus aliquis huc applicat,
Vt multa accidunt.
Hi cùm veniunt, verbis me consolantur,
Et aliquid cibi
Dant aut vestem:
Hoc autem nemo mihi petenti vult tribuere,
Vt reducat me in patriam, sed pereo miser,
Annum iam decimum, in fame & malis
Alens edacem morbum,
Hæc Atridæ & Vlysses
Fecerunt mihi, de quibus Dij
Sumant pro his factis condignam pœnam.
Cho. *Et ego, sicut alij aduenientes hospites,*

ΦΙΛ. Ὦ τέκνον, οὐ γὰρ οἶσθά μ' ὅντιν' εἰσορᾷς;
ΝΕ. Πῶς γὰρ κάτοιδ' ὃν εἶδον οὐδεπώποτε;
ΦΙΛ. Οὐδ' ὄνομ', οὐδὲ τῶν ἐμῶν κακῶν κλέος 250
ᾔσθου ποτ' οὐδὲν οἷς ἐγὼ διωλλύμην;
ΝΕ. Ὡς μηδὲν εἰδότ' ἴσθι μ' ὧν ἀνιστορεῖς.
ΦΙΛ. Ὦ πόλλ' ἐγὼ μοχθηρός, ὦ πικρὸς θεοῖς,
οὗ μηδὲ κληδὼν ὧδ' ἔχοντος οἴκαδε,
μηδ' Ἑλλάδος γῆς μηδαμοῦ διῆλθέ που. 255
ἀλλ' οἱ μὲν ἐκβαλόντες ἀνοσίως ἐμὲ
γελῶσι σῖγ' ἔχοντες, ἡ δ' ἐμὴ νόσος
ἀεὶ τέθηλε, κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται.
ὦ τέκνον, ὦ παῖ πατρὸς ἐξ Ἀχιλλέως,
ὅδ' εἴμ' ἐγώ σοι κεῖνος, ὃν κλύεις ἴσως 260
τῶν Ἡρακλείων ὄντα δεσπότην ὅπλων,
ὁ τοῦ Ποίαντος παῖς Φιλοκτήτης, ὃν οἱ
δισσοὶ στρατηγοὶ χὠ Κεφαλλήνων ἄναξ
ἔρριψαν αἰσχρῶς ὧδ' ἔρημον, ἀγρίᾳ
νόσῳ καταφθίνοντα, τῆσδ' ἀνδροφθόρου 265
πληγέντ' ἐχίδνης ἀγρίῳ χαράγματι.
ξὺν ᾗ μ' ἐκεῖνοι, παῖ, προθέντες ἐνθάδε,
ᾤχοντ' ἔρημον, ἡνίκ' ἐκ τῆς ποντίας
Χρύσης κατέσχον δεῦρο ναυβάτῃ στόλῳ.
τότ' ἄσμενοί μ' ὡς εἶδον ἐκ πολλοῦ σάλου 270
εὕδοντ' ἐπ' ἀκτῆς ἐν κατηρεφεῖ πέτρῳ,
λιπόντες ᾤχονθ', οἷα φωτὶ δυσμόρῳ
ῥάκη προθέντες βαιὰ, καί τι καὶ βορᾶς
ἐπωφέλημα σμικρόν, οἷ' αὐτοῖς τύχοι.
σὺ δὴ τέκνον, ποίαν μ' ἀνάστασιν δοκεῖς 275
αὐτῶν βεβώτων ἐξ ὕπνου στῆναι τότε;
ποῖ' ἐκδακρῦσαι; ποῖ' ἀποιμῶξαι κακά;
ὁρῶντα μὲν ναῦς ἃς ἔχων ἐναυστόλουν,
πάσας βεβώσας, ἄνδρα δ' οὐδέν' ἔντοπον,
οὐχ ὅς τις ἀρκέσειεν, οὐδ' ὅστις νόσῳ 280
κάμνοντι συλλάβοιτο. πάντα δὲ σκοπῶν,
ηὕρισκον οὐδὲν πλὴν ἀνιᾶσθαι παρόν,
τούτου δὲ πολλὴν εὐμάρειαν, ὦ τέκνον.
ὁ μὲν χρόνος δὴ διὰ χρόνου προὔβαινέ μοι,
κἄδει τι βαιᾷ τῇδ' ὑπὸ στέγῃ μόνον 285
διακονεῖσθαι. γαστρὶ μὲν τὰ σύμφορα
τόξον τόδ' ἐξηύρισκε, τὰς ὑποπτέρους
βάλλον πελείας. πρὸς δὲ τοῦθ', ὅ μοι βάλοι
νευροσπαδὴς ἄτρακτος, αὐτὸς ἂν τάλας
εἰλυόμην δύστηνος, ἐξέλκων πόδα 290
πρὸς τοῦτ' ἄν. εἴ τ' ἔδει τι καὶ ποτὸν λαβεῖν,
καί που πάγου χυθέντος, οἷα χείματι,
ξύλον τι θραῦσαι, ταῦτ' ἂν ἐξέρπων τάλας
ἐμηχανώμην. εἶτα πῦρ ἂν οὐ παρῆν,
ἀλλ' ἐν πέτροισι πέτρον ἐκτρίβων, μόλις 295
ἔφην' ἄφαντον φῶς, ὃ καὶ σώζει μ' ἀεί.
οἰκουμένη γὰρ οὖν στέγη πυρὸς μέτα
πάντ' ἐκπορίζει, πλὴν τὸ μὴ νοσεῖν ἐμέ.
φέρ' ὦ τέκνον νῦν καὶ τὸ τῆς νήσου μάθῃς.
ταύτῃ πελάζει ναυβάτης οὐδεὶς ἑκών. 300
οὐ γάρ τις ὅρμος ἔστιν, οὐδ' ὅποι πλέων
ἐξεμπολήσει κέρδος, ἢ ξενώσεται.
οὐκ ἐνθάδ' οἱ πλοῖ τοῖσι σώφροσι βροτῶν.
τάχ' οὖν τις ἄκων ἔσχε. πολλὰ γὰρ τάδε
ἐν τῷ μακρῷ γένοιτ' ἂν ἀνθρώπων χρόνῳ. 305
οὗτοί μ', ὅταν μόλωσιν, ὦ τέκνον, λόγοις
ἐλεοῦσι μέν, καί πού τι καὶ βορᾶς μέρος
προσέδοσαν οἰκτίσαντες, ἤ τινα στολήν.
ἐκεῖνο δ' οὐδεὶς, ἡνίκ' ἂν μνησθῶ, θέλει
σῶσαί μ' ἐς οἴκους, ἀλλ' ἀπόλλυμαι τάλας 310
ἔτος τόδ' ἤδη δέκατον ἐν λιμῷ τε καὶ
κακοῖσι βόσκων τὴν ἀδηφάγον νόσον.
τοιαῦτ' Ἀτρεῖδαί μ' ἥ τ' Ὀδυσσέως βία,
ὦ παῖ, δεδράκασ'. οἷς Ὀλύμπιοι θεοὶ
δοῖέν ποτ' αὐτοῖς ἀντίποιν' ἐμοῦ παθεῖν. 315
ΧΟ. Ἔοικα κἀγὼ τοῖς ἀφιγμένοις ἴσα

ξένοις

ξένοις ἐποικτείρειν σε Ποίαντος τέκνον.
Νε. Ἐγὼ δὲ καὐτὸς τοῖσδε μάρτυς ἐν λόγοις,
ὡς εἴσ᾽ ἀληθεῖς, οἶδα συντυχὼν κακῶν
ἀνδρῶν ἀτρειδῶν, τῆς τ᾽ ὀδυσσέως βίας. 320
Φιλ. Ἦ γάρ τι καὶ σὺ τοῖς πανωλέθροις ἔχεις
ἔγκλημ᾽ ἀτρείδαις, ὥστε θυμοῦσθαι, παθών;
Νε. Θυμῷ γένοιτο χεῖρα πληρῶσαί ποτε,
ἵν᾽ αἱ μυκῆναι γνοῖεν ἡ σπάρτη θ᾽ ὅτι
χἠ σκῦρος ἀνδρῶν ἀλκίμων μήτηρ ἔφυ. 325
Φιλ. Εὖ γ᾽ ὦ τέκνον. τίνος γὰρ ὧδε τὸν μέγαν
χόλον κατ᾽ αὐτῶν ἐγκαλῶν ἐλήλυθας;
Νε. Ὦ παῖ ποίαντος, ἐξερῶ, μόλις δ᾽ ἐρῶ
ἅγωγ᾽ ὑπ᾽ αὐτῶν ἐξελωβήθην μολών.
ἐπεὶ γὰρ ἔσχε μοῖρ᾽ ἀχιλλέα θανεῖν, 330
Φιλ. (Οἴμοι, φράσῃς μοι μὴ πέρα, πρὶν ἂν μάθω
πρῶτον τόδ᾽, εἰ τέθνηχ᾽ ὁ πηλέως γόνος.)
Νε. Τέθνηκεν ἀνδρὸς οὐδενός, θεοῦ δ᾽ ὕπο
τοξευτός, ὡς λέγουσιν, ἐκ φοίβου δαμείς.
Φιλ. Ἀλλ᾽ εὐγενὴς μὲν ὁ κτανών τε χὡ θανών. 335
ἀμηχανῶ δὲ πότερον, ὦ τέκνον, τὸ σὸν
πάθημ᾽ ἐλέγχω πρῶτον, ἢ κεῖνον στένω.
Νε. Οἶμαι μὲν ἀρκεῖν σοί γε καὶ τὰ σ᾽, ὦ τάλας,
ἀλγήμαθ᾽, ὥστε μὴ τὰ τῶν πέλας στένειν.
Φιλ. Ὀρθῶς ἔλεξας. τοιγαροῦν τὸ σὸν φράσον 340
αὖθις πάλιν μοι πρᾶγμ᾽, ὅτῳ σ᾽ ἐνύβρισαν.
Νε. Ἦλθόν με νηῒ ποικιλοστόλῳ μέτα
δῖός τ᾽ ὀδυσσεὺς, χὠ τροφεὺς τοὐμοῦ πατρός,
λέγοντες, εἴτ᾽ ἀληθὲς, εἴτ᾽ ἄρ᾽ οὖν μάτην,
ὡς οὐ θέμις γίγνοιτ᾽, ἐπεὶ κατέφθιτο 345
πατὴρ ἐμὸς, τὰ πέργαμ᾽ ἄλλον ἢ μ᾽ ἑλεῖν.
ταῦτ᾽ ὦ ξέν᾽ οὕτως ἐννέποντες οὐ πολὺν
χρόνον μ᾽ ἐπέσχον μή με ναυστολεῖν ταχύ.
μάλιστα μὲν δὴ τοῦ θανόντος ἱμέρῳ,
ὅπως ἴδοιμ᾽ ἄθαπτον· οὐ γὰρ εἰδόμην. 350
ἔπειτα μέντοι χὡ λόγος καλὸς προσῆν,
εἰ τἀπὶ τροίᾳ πέργαμ᾽ αἱρήσοιμ᾽ ἰών.
ἦν δ᾽ ἦμαρ ἤδη δεύτερον πλέοντί μοι·
κἀγὼ πικρὸν σίγειον οὐρίῳ πλάτῃ
κατηγόμην· καί μ᾽ εὐθὺς ἐν κύκλῳ στρατὸς 355
ἐκβάντα πᾶς ἠσπάζετ᾽, ὀμνύντες βλέπειν
τὸν οὐκέτ᾽ ὄντα ζῶντ᾽ ἀχιλλέα πάλιν.
κεῖνος μὲν οὖν ἔκειτ᾽. ἐγὼ δ᾽ ὁ δύσμορος
ἐπεὶ δάκρυσα κεῖνον, οὐ μακρῷ χρόνῳ
ἐλθὼν ἀτρείδας πρὸς φίλους, ὡς εἰκὸς ἦν, 360
τά θ᾽ ὅπλ᾽ ἀπῄτουν τοῦ πατρὸς, τά τ᾽ ἄλλ᾽ ὅσ᾽ ἦν.
οἱ δ᾽ εἶπον (οἴμοι) τλημονέστατον λόγον,
ὦ σπέρμ᾽ ἀχιλλέως τἄλλα μὲν πάρεστι σοι
πατρῷ᾽ ἑλέσθαι· τῶν δ᾽ ὅπλων κείνων ἀνὴρ
ἄλλος κρατύνει νῦν ὁ λαέρτου γόνος. 365
κἀγὼ δακρύσας, εὐθὺς ἐξανίσταμαι
ὀργῇ βαρείᾳ, καὶ καταλγήσας, λέγω,
ὦ σχέτλι᾽, ἦ τολμήσατ᾽ ἀντ᾽ ἐμοῦ τινι
δοῦναι τὰ τεύχη τἀμὰ πρὶν μαθεῖν ἐμοῦ;
ὁ δ᾽ εἶπ᾽ ὀδυσσεὺς, πλησίον γὰρ ὢν κυρεῖ, 370
ναὶ παῖ, δεδώκασ᾽ ἐνδίκως οὗτοι τάδε.
ἐγὼ γὰρ αὔτ᾽ ἔσωσα κἀκεῖνον παρών.
κἀγὼ χολωθεὶς εὐθὺς ἤρασσον κακοῖς
τοῖς πᾶσιν, οὐδὲν ἐνδεὲς ποιούμενος,
εἰ τἀμὰ κεῖνος ὅπλ᾽ ἀφαιρήσοιτό με. 375
ὁ δ᾽ ἐνθάδ᾽ ἥκων, καίπερ οὐ δύσοργος ὤν,
δηχθεὶς πρὸς ἁξήκουσεν, ὧδ᾽ ἠμείψατο,
οὐκ ἦσθ᾽ ἵν᾽ ἡμεῖς, ἀλλ᾽ ἀπῆσθ᾽ ἵν᾽ οὔ σ᾽ ἔδει.
καὶ ταῦτ᾽, ἐπειδὴ καὶ λέγεις θρασυστομῶν,
οὐ μή ποτ᾽ ἐς τὴν σκῦρον ἐκπλεύσῃς ἔχων. 380
τοιαῦτ᾽ ἀκούσας κἀξονειδισθεὶς κακὰ
πλέω πρὸς οἴκους, τῶν ἐμῶν τητώμενος
πρὸς τοῦ κακίστου κἀκ κακῶν ὀδυσσέως.
κοὐκ αἰτιῶμαι κεῖνον ὡς τοὺς ἐν τέλει.

Condoleo tibi.
Neo. *Ego verò & testis sum*
Te vera dixisse, vsu expertus
Quàm improbi sint Atrida.
Phil. *An & tu querelam habes,*
Iniuria affectus, vt irascare Atridis?
Neo. *Vtinam manu irasci liceat,*
Vt Mycena & Sparta norint,
Quòd etiam Scyros gignat fortes viros.
Phil. *Quare tantopere iratus*
Venis eos accusatus?
Neo. *Dicam, sed vix dicam,*
Quantis iniuriis affectus sim.
Nam postquam pater Achilles mortuus est.
Phil. *Ne dicas plura, prinsquam audiam,*
An mortuus sit Achilles,
Neo. *Interfectus est à Deo,*
Telo extinctus Phœbi,
Phil. *Generosus vterque.*
Dubito autem, tuúmne malum prius audiam,
An illum deplorem.
Neo. *Satis est te tua mala*
Deplorare, non amicorum.
Phil. *Rectè dixisti, Dic iam quomodo*
Te iniuria affecerint.
Neo. *Venerunt ad me*
Vlysses & Phœnix
Dicentes, siue verò, siue falsò,
Quòd non posset, mortuo patre,
Capi Troia sine me.
Hac dicentes, non diu
Passi sunt me manere, quin nauigarem,
Pracipuè extincti patris desiderio,
Vt viderem, non enim videram viuentem.
Praterea gloriosa res erat,
Si Troiam caperem.
Erátque iam altera dies,
Cum ad Sigaum
Secunda nauigatione appuli,
Ibi me exercitus circumfusus
Egressum salutat: & iurabant
Se videre Achillem.
Ille iacebat, ego verò
Postquam luxi eum,
Accedens ad Atridas,
Arma repeto patris.
Illi reddunt, hoc miserabile responsum
Nate Achillis, catera accipe,
Sed arma paterna alius vir
Habet, nempe Vlysses
Ego lacrymans efferor ira,
Et indignans dico,
Odiosi, audetis alteri
Dare arma, me non interrogato.
Vlysses inquit, aderat enim:
Tradiderunt mihi in iudicio.
Ego enim eripueram Achillem.
Ibi iratus imprecabar
Omnia mala, nihil omittens,
Si ille mihi arma eriperet.
Ille autem huc procedens, quanquam non erat iracundus,
Tamen agrè ferens respondit:
Non aderas nobiscum,
Et nunc ferociter ista dicis,
Nunquam auferas ea tecum,
Hac audiens & probris affectus,
Nauigo domum spoliatus
Ab improbo Vlysse.

Neque tam hunc accuso quàm Principes,
Vrbs enim tota est Principum,
Et exercitus: Sed delinquentes
Fiunt mali exemplis regentum.
Dixi totum negotium, qui verò Atridas odit,
Mihi & Dijs sit amicus.

ANTISTROPHICA. Strophe.

Cho.
O montana omnium nutrix, terra,
Mater Iouis,
Quæ magnum Pactolum auriferum colis,
Te ibi, mater
Veneranda, inuocabam,
Quando iniuria Atridarum
Procedebat aduersus hunc,
Cùm paterna arma
Vlyssi tradiderunt,
O Rectrix Leonum,
Summum numen.

IAMBI.

Phil. *Clarum signum doloris habentes,*
Huc nauigastis hospites:
Et sentitis mecum, quum arbitramini
Hæc Atridis, & Vlyssi imputanda esse.
Noui enim ipsum omnes dolos
Lingua attingere, & fraudes,
Quibus tantum iniusta struis.
Quare id mihi non videtur mirum, sed hoc miror,
An Aiax Maior hoc tulerit.
Neo. *Non viuebat amplius: nam illo*
Viuente non ita spoliatus fuissem.
Phil. *Quid ais? an & ille mortuus est?*
Neo. *Non viuit inquam amplius,*
Phil. *Hei mihi. Sed neque Diomedes,*
Nec Vlysses venditus à Sisypho,
Moriuntur: hos enim non viuere decebat.
Neo. *Non moriuntur, sed magnificè*
Iam florent in exercitu Græcorum.
Phil. *Quid verò antiquus & fidus amicus meus*
Nestor agit, qui hæc omnia
Ipsorum mala prædixit, & sapienter consuluit?
Neo. *Is nunc miser est: nam Antilochus*
Filius eius interiit.
Phil. *Hei mihi, duo simul mala dixisti:*
Perierunt, quos ego minimè periisse volebam.
Heu quid nunc cogitare oportet, quoniam
Illi occiderunt, Vlysses verò viuit,
Quem pro his occubuisse satius fuit?
Neo. *Ille sapienter pugnat: Sed sapiens consilium*
Etiam sæpè impeditur,
Phil. *Age dic mihi, vbinam tunc erat*
Patroclus qui patri tuo charissimus fuit?
Neo. *Et ille mortuus est: Nam vt paucis*
Te edoceam: Bellum neminem nisi casu
Malum interficit, sed optimum quenque semper.
Phil. *Assentior tibi & eodem modo*
De homine nihili interrogabo, sed qui
Acer est lingua & sapiens, quomodo cum eo agitur?
Neo. *Quémnam alium nisi Vlyssem dicis?*
Phil. *Non Vlyssem dico, sed erat quidam Thersites,*
Qui non rarò concionari solebat,
Cùm nemo sineret. scisne an ille adhuc viuat?
Phil. *Non vidi hominem, sed adhuc superstitem esse audiui.*
Neo. *Sic oportebat: Nihil enim mali adhuc periit,*
Sed pulchrè ea curant Dij:
Si quid malitiosum ac fraudulentum est,
Id interire non sinunt,

πόλις γάρ ἐστι πᾶσα τῶν ἡγουμένων, 385
στρατός τε σύμπας· οἱ δ' ἀκοσμοῦντες βροτῶν
διδασκάλων λόγοισι γίγνονται κακοί.
λόγος λέλεκται πᾶς. ὁ δ' Ἀτρείδας στυγῶν,
ἐμοί θ' ὁμοίως καὶ θεοῖς εἴη φίλος.—

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

Χο. 1 Ὀρεστέρα παμβῶτι γᾶ 390
2 μᾶτερ αὐτοῦ Διός,
3 ἃ τὸν μέγαν Πακτωλὸν εὔχρυσον νέμεις,
4 σὲ κἀκεῖ μᾶτερ πό-
5 τνι' ἐξηυδώμαν,
6 ὅτ' ἐς τόνδ' Ἀτρειδᾶν 395
7 ὕβρις πᾶσ' ἐχώρει,
8 ὅτε τὰ πάτρια τεύ-
9 χεα παρεδίδοσαν,
10 ἰὼ μάκαιρα ταυρο-
11 κτόνων λεόντων ἔφε- 400
12 δρε, τῷ Λαερτίου
13 σέβας ὑπέρτατον.—

ΙΑΜΒΟΙ.

Φιλ. Ἔχοντες, ὡς ἔοικε, σύμβολον σαφὲς
λύπης, πρὸς ἡμᾶς, ὦ ξένοι, πεπλεύκατε.
καί μοι προσᾴδεθ' ὥστε γιγνώσκειν, ὅτι 405
ταῦτ' ἐξ Ἀτρειδῶν ἔργα κἀξ Ὀδυσσέως.
ἔξοιδα γάρ νιν παντὸς ἂν λόγου κακοῦ
γλώσσῃ θιγόντα, καὶ πανουργίας, ἀφ' ἧς
μηδὲν δίκαιον ἐς τέλος μέλλει ποιεῖν·
ἀλλ' οὔ τι τοῦτο θαῦμ' ἔμοιγ', ἀλλ' εἰ παρὼν 410
Αἴας ὁ μείζων ταῦθ' ὁρῶν ἠνείχετο.—
Νε. Οὐκ ἦν ἔτι ζῶν, ὦ ξέν'. οὐ γὰρ ἄν ποτε
ζῶντός γ' ἐκείνου ταῦτ' ἐσυλήθην ἐγώ.
Φιλ. Πῶς εἶπας; ἀλλ' ἦ χοὗτος οἴχεται θανών;
Νε. Ὡς μηκέτ' ὄντα κεῖνον ἐν φάει νόει. 415
Φιλ. Οἴμοι τάλας· ἀλλ' οὐχ ὁ Τυδέως γόνος,
οὐδ' οὑμπολητὸς Σισύφου Λαερτίου,
οὐ μὴ θάνωσι. τούσδε γὰρ μὴ ζῆν ἔδει.
Νε. Οὐ δῆτ'. ἐπίστω τοῦτό γ'· ἀλλὰ καὶ μέγα
θάλλοντές εἰσι νῦν ἐν Ἀργείων στρατῷ. 420
Φιλ. Τί δ', ὃς παλαιὸς κἀγαθὸς φίλος τ' ἐμός,
Νέστωρ ὁ Πύλιος ἔστιν; οὗτος γὰρ τά γε
κείνων κάκ' ἐξήρυκε βουλεύων σοφά.
Νε. Κεῖνός γε πράσσει νῦν κακῶς· ἐπεὶ θανὼν
Ἀντίλοχος αὐτῷ φροῦδος, ὅσπερ ἦν γόνος. 425
Φιλ. Οἴμοι, δύ' αὐτὼ τώδ' ἔλεξας, οἷν ἐγὼ
ἥκιστ' ἂν ἠθέλησ' ὀλωλότοιν κλύειν·
φεῦ φεῦ. τί δῆτα δεῖ σκοπεῖν, ὅθ' οἵδε μὲν
τεθνᾶσ', Ὀδυσσεὺς δ' ἔστιν αὖ κἀνταῦθ' ἵνα
χρῆν ἀντὶ τούτων αὐτὸν αὐδᾶσθαι νεκρόν; 430
Νε. Σοφὸς παλαιστὴς κεῖνος. ἀλλὰ χαἰ σοφαὶ
γνῶμαι, Φιλοκτῆτ', ἐμποδίζονται θαμά.
Φιλ. Φέρ' εἰπὲ πρὸς θεῶν. ποῦ γὰρ ἦν ἐνταῦθά σοι
Πάτροκλος, ὃς σοῦ πατρὸς ἦν τὰ φίλτατα;
Νε. Χοὗτος τεθνηκὼς ἦν. λόγῳ δέ σ' ἐν βραχεῖ 435
τοῦτ' ἐκδιδάξω. πόλεμος οὐδέν' ἄνδρ' ἑκὼν
αἱρεῖ πονηρόν, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς ἀεί.
Φιλ. Ξυμμαρτυρῶ σοι. καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτό γε
ἀναξίου μὲν φωτὸς ἐξερήσομαι,
γλώσσῃ δὲ δεινοῦ καὶ σοφοῦ· τί νῦν κυρεῖ; 440
Νε. Ποίου γε τούτου, πλήν γ' Ὀδυσσέως ἐρεῖς;
Φιλ. Οὐ τοῦτον εἶπον· ἀλλὰ Θερσίτης τις ἦν,
ὃς οὐκ ἂν εἵλετ' εἰσάπαξ εἰπεῖν ὅπου
μηδεὶς ἐῴη· τοῦτον οἶσθ' εἰ ζῶν κυρεῖ;
Νε. Οὐκ εἶδον αὐτόν, ᾐσθόμην δ' ἔτ' ὄντα νιν. 445
Φιλ. Ἔμελλ'. ἐπεὶ οὐδέπω κακόν γ' ἀπώλετο,
ἀλλ' εὖ περιστέλλουσιν αὐτὰ δαίμονες.
καί πως τὰ μὲν πανοῦργα καὶ παλιντριβῆ
χαίρουσ' ἀναστρέφοντες ἐξ Ἅιδου, τὰ δὲ

δίκαια

δίκαια καὶ τὰ χρήστ' ἀποστέλλουσ' ἀεί. 450
ποῦ χρὴ τίθεσθαι ταῦτα, ποῦ δ' αἰνεῖν, ὅταν
τὰ θεῖ' ἐπαινῶν, τοὺς θεοὺς εὕρω κακούς;

Νε. Ἐγὼ μὲν, ὦ γένεθλον Οἰταίου πατρὸς,
τὸ λοιπὸν ἤδη τηλόθεν τό, τ' Ἴλιον
καὶ τοὺς Ἀτρείδας εἰσορῶν φυλάξομαι. 455
ὅπου γ' ὁ χείρων τἀγαθοῦ μεῖζον σθένει,
κἀποφθίνει τὰ χρηστὰ, χὠ δειλὸς κρατεῖ,
τούτους ἐγὼ τοὺς ἄνδρας οὐ στέρξω ποτέ.
ἀλλ' ἡ πετραία Σκῦρος ἐξαρκοῦσά μοι
ἔσται τὸ λοιπὸν, ὥστε τέρπεσθαι δόμῳ. 460
νῦν δ' εἶμι πρὸς ναῦν, καὶ σὺ Ποίαντος τέκνον,
χαῖρ' ὡς μέγιστα, χαῖρε· καί σε δαίμονες
νόσου μεταστήσειαν ὡς αὐτὸς θέλεις.
ἡμεῖς δ' ἴωμεν, ὡς ὁπηνίκ' ἂν θεὸς
πλοῦν ἡμὶν εἴκῃ, τηνικαῦθ' ὁρμώμεθα. 465

Φιλ. Ἤδη τέκνον στέλλεσθε; Νε. Καιρὸς γὰρ καλεῖ
πλοῦν μὴ 'ξ ἀπόπτου μᾶλλον ἢ 'γγύθεν σκοπεῖν.

Φιλ. Πρός νύν σε πατρὸς πρός τε μητρὸς, ὦ τέκνον,
πρός τ' εἴ τί σοι κατ' οἶκόν ἐστι προσφιλὲς,
ἱκέτης ἱκνοῦμαι, μὴ λίπῃς μ' οὕτω μόνον 470
ἔρημον ἐν κακοῖσι τοῖσδ' οἵοις ὁρᾷς,
ὅσοισί τ' ἐξήκουσας ἐνναίοντά με.
ἀλλ' ἐν παρέργῳ θοῦ με. δυσχέρεια μὲν
(ἔξοιδα) πολλὴ τοῦδε τοῦ φορήματος.
ὅμως δὲ τλῆθι. τοῖσι γενναίοισί τοι 475
τό, τ' αἰσχρὸν ἐχθρὸν, καὶ τὸ χρηστὸν εὐκλεές.
σοὶ δ' ἐκλιπόντι τοῦτ', ὄνειδος οὐ καλόν·
δράσαντι δ' ὦ παῖ, πλεῖστον εὐκλείας γέρας,
ἐὰν μόλω 'γὼ ζῶν πρὸς Οἰταίαν χθόνα,
ἴθ' ἡμέρας τοι μόχθος οὐχ ὅλης μιᾶς. 480
τόλμησον, ἐμβαλοῦ μ' ὅπῃ θέλεις ἄγων,
ἐς ἀντλίαν, ἐς πρῷραν, ἐς πρύμναν θ', ὅπου
ἥκιστα μέλλω τοὺς ξυνόντας ἀλγυνεῖν.
νεῦσον πρὸς αὐτοῦ Ζηνὸς ἱκεσίου, τέκνον,
πείσθητι. προσπίτνω σε γόνασι, καίπερ ὢν 485
ἀκράτωρ ὁ τλήμων χωλός· ἀλλὰ μή μ' ἀφῇς
ἔρημον οὕτω χωρὶς ἀνθρώπων στίβου.
ἀλλ' ἢ πρὸς οἶκον τὸν σὸν ἔκσωσόν μ' ἄγων,
ἢ πρὸς τὰ Χαλκώδοντος Εὐβοίας σταθμά.
κἀκεῖθεν οὔ μοι μακρὸς εἰς Οἴτην στόλος, 490
Τραχινίαν τε δειράδα καὶ τὸν εὔροον
Σπερχειὸν ἔσται, πατρί μ' ὡς δείξῃς φίλῳ·
ὃν δὴ παλαιὸν ἐξότου δέδοικ' ἐγὼ
μή μοι βεβήκει. πολλὰ γὰρ τοῖς ἱγμένοις
ἔστελλον αὐτὸν ἱκεσίους πέμπων λιτὰς, 495
αὐτόστολον πλεύσαντά μ' ἐκσῶσαι δόμους.
ἀλλ' ἢ τέθνηκεν, ἢ τὰ τῶν διακόνων
ὡς εἰκὸς οἶμαι, τοὐμὸν ἐν σμικρῷ μέρος
ποιούμενοι, τὸν οἴκαδ' ἤπειγον στόλον.
νῦν δ' (ἐς σὲ γὰρ πομπόν τε κ' αὐτὸν ἄγγελον 500
ἥκω) σὺ σῶσον, σύ μ' ἐλέησον, εἰσορῶν
ὡς πάντα δεινὰ κἀπικινδύνως βροτοῖς
κεῖται, παθεῖν μὲν εὖ, παθεῖν δὲ θἄτερα.
χρὴ δ' ἐκτὸς ὄντα πημάτων, τὰ δείν' ὁρᾶν.
χὤταν τις εὖ ζῇ, τηνικαῦτα τὸν βίον 505
σκοπεῖν μάλιστα μὴ διαφθαρεὶς λάθῃ.

ἀντιστροφή.

Χο. 1 Οἴκτειρ' ἄναξ. πολλῶν δ' ἔλε-
2 ξεν δυσοίστων πόνων
3 ἆθλ', ὅσσα μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχοι φίλων.
4 εἰ δὲ πικροὺς ἄναξ 510
5 ἔχθεις Ἀτρείδας,
6 ἐγὼ μὲν τὸ κείνων
7 κακὸν τῷδε κέρδος
8 μέγα τιθέμενος, ἔν-
9 θαπερ ἐπιμέμονεν,

Iusta verò ac proba abripiunt.
Quid de his iudicemus? Quomodo laudabimus
Deorum facta, cum ipsos appareat esse malos?

Neo. *Ego fili Paantis,*
Posthac procul Ilium,
Et Atridas aspiciens cauebo.
Nam vbi vir malus plus potest quàm bonus,
Et probitas opprimitur, & potentia regnat,
Illud ego genus hominum non vnquam amabo.
Sed aspera Scyro posthac
Contentus viuam, ac domi me oblectabo,
Nunc verò ad nauim eo, & tu
Vale, quam maximè vale, Dy te
Morbo liberent, vt optas,
Nos ibimus, vt cùm Deus
Ventum nobis concesserit, nauim soluamus.

Phil. *Iámne abire paratis?* Neo. *Tempus hortatur,*
Vt nauigandi occasionem non procul, sed propè arripia-(mus)

Phil. *Nunc te, fili, per patrem & matrem,*
Per, si quid charum tibi est domi,
Supplex obtestor, ne me hic solum relinquas,
Desertum in his malis, in quibus vides,
Et in quantis me versari audisti,
Saltem neglectum aliquo in loco me pone: etsi scio
Quàm molestum & graue onus sim,
Attamen sustine: nam ingenia generosa
Turpitudinem oderunt, bonitatem verò gloriosam ducũt.
Si me relinques, erit hoc tibi dedecori,
Sin verò receperis, summam consequeris gloriam,
Beneficio tuo viuus in patriam si peruenero.
Age, non vnius diei integri onus fuero:
Aude, abijce me quocunque voles, receptum,
In sentinam, in proram, in puppim, vbi
Minimè cæteris futurus sum molestus:
Annue, fili, per Iouem supplicum præsidem te obtestor,
Sine te exorem, prouoluar ad genua, & si sum
Imbecillis, miser, & claudus, ne me relinquas,
Ita desertum in loco vbi nulla sunt hominum vestigia,
Sed me vel in patriam tuam vnà vehas,
Vel in Eubœam,
Vnde non longa ad OEtam mihi via est,
Et ad iugum Trachinium, atque pulchrè fluentem
Sperchium, vt patri me charo reddas,
Qui mihi iampridem timeo
Ne mortuus sit: nam diligenter his, qui huc venerunt
Mandaui, vt eum meis verbis orarent,
Vt missa naui certa me domum reduceret.
Sed vel is interijt, vel ministri,
Vt credibile est, me neglecto,
Domum profecti sunt.
Nunc igitur ad te deductorem atque simul nuncium
Confugio, tu me serua, tu mei miserere, Veniat tibi in
mentem
Quàm res humanæ fragiles & periculo expositæ sunt:
Nunc fœliciter, nunc secus agunt homines.
Decet verò eum, cui res secundæ sunt, afflictos respicere
Et cùm quis bene viuit, tunc diligenter
Cauere debet, ne imprudenter eam fortunam corrumpat.

Antistrophe.

Cho. *Miserere Rex, multarum commemorauit*
AErumnarum certamina,
Quæ non accidant meis amicis.
Sed si infensos
Odisti Atridas,
Ego illorum iniuriam
Huic lucro tribuens,
Hic, quia vehementer cupit,

In bene instructa, celeri
Naui proficiscerer
In patriam, Deorum
Vindictam effugiens.

IAMBI.

Neo. *Vide ne nunc sis facilis,*
Cum autem pertaesus morbi fueris,
Tunc non sis idem.
Cho. *Minimè haec vnquam mihi*
Culpa iure exprobrabitur.
Neo. *Turpe est me minus benignum*
Erga hospitem esse quàm te.
Quare, si videtur, nauigemus, veniat statim,
Nauis ipsum receptum vehet, nec denegabitur ei.
Modo Dij liberent nos ex hac terra,
Vt nauigemus, quò volumus.
Phil. *O diem laetum, ò suauissimum virum,*
O chari nautae, quomodo vobis reipsa
Gratiam referam, quod me vobis adiunxistis?
Eamus, ac salutemus
Miseram domum, vt videas,
Vnde vixerim, quàm fuerim tolerans
Nemo oculis solum aspectum
Capiens, praeter me, tulisset haec:
Ego necessitate coactus didici haec boni consulere.
Cho. *Expectate, duo viri*
Comes noster & alienus quidam
Procedunt, quibus auditis, postea intrabitis.
Mer. *Nate Achillis, hunc socium,*
Qui fuit custos nauis tuae,
Iussi mihi de te, vbicunque esses, dicere,
Postquam in te incidi praeter opinionem,
Casu applicans ad eundem locum.
Nauigans enim non magna cum classe
Ex Ilio domum in vitiferam
Peparethum, postquam audiui
Quòd hîc essent tui nautae,
Decreui non tacitè, priusquam tibi dicerem,
Nauigare, postquam ad amicos veni,
Non scis quae de te
Argiui habeant consilia
Nec consulta tantum,
Sed facta non irrita.
Neo. *Gratia pro admonitione,*
Si non malus sum, iucunda tibi reposita erit.
Dic vt sciam,
Quid mihi noui consilij à Graecis afferas.
Mer. *Discesserunt, vt persequantur te classe*
Phoenix, & Thesei filij.
Neo. *Vine ducturi me an verbis?*
Mer. *Nescio, sed quod audiui, id tibi nuncio.*
Neo. *An Phoenix & socij*
Haec faciunt propter Atridas?
Mer. *Scito, quòd haec faciunt, & non cunctantur.*
Neo. *Quare Vlysses non venit ipse?*
An metus eum detinet?
Mer. *Hic & Diomedes*
Ad alium nauigabant, cùm ego discederem.
Neo. *Ad quem?*
Mer. *Est quispiam, sed dicito,*
Quis ille sit, submissa voce dicito.
Neo. *Hic est inclytus ille Philoctetes.*
Mer. *Ne plura dicas, sed quàm primum*
Nauiga, atque ex hac terra te proripe.
Phil. *Quid ais? Quare*
Me venditis perplexo sermone?
Neo. *Nondum scio quid dicas,*

10 ἐπ' εὐστόλου ταχείας
11 ναὸς πορεύσαιμ' ἂν ἐς
12 δόμους, τὰν θεῶν
13 νέμεσιν ἐκφυγών.—

IAMBOI.

Νε. Ὅρα σὺ μὴ νῦν μέν τις εὐχερὴς παρῇς, 520
ὅταν δὲ πλησθῇς τῆς νόσου ξυνουσίᾳ,
τότ' οὐκέθ' αὑτὸς τοῖς λόγοις τούτοις φανῇς.
Χο. Ἥκιστα. τοῦτ' οὐκ ἔσθ' ὅπως ποτ' εἰς ἐμὲ
τοὔνειδος ἕξεις ἐνδίκως ὀνειδίσαι.
Νε. Ἀλλ' αἰσχρὰ μέντοι, σοῦ γέ μ' ἐνδεέστερον 525
ξένῳ φανῆναι πρὸς τὸ καίριον πονεῖν.
ἀλλ' εἰ δοκεῖ, πλέωμεν, ὁρμάσθω ταχύς.
χἡ ναῦς γὰρ ἄξει, κοὐκ ἀπαρνηθήσεται.
μόνον θεοὶ σώζοιεν ἔκ τε τῆσδε γῆς
ἡμᾶς, ὅποι τ' ἐνθένδε βουλοίμεσθα πλεῖν.— 530
Φιλ. Ὦ φίλτατον μὲν ἦμαρ, ἥδιστος δ' ἀνήρ,
φίλοι δὲ ναῦται, πῶς ἂν ὑμῖν ἐμφανὴς
ἔργῳ γενοίμην, ὥς μ' ἔθεσθε προσφιλῆ;
ἴωμεν, ὦ παῖ, προσκύσαντε τὴν ἔσω
ἄοικον εἰσοίκησιν, ὥς με καὶ μάθῃς 535
ἀφ' ὧν διέζων, ὥς τ' ἔφυν εὐκάρδιος.
οἶμαι γὰρ οὐδ' ἂν ὄμμασιν μόνην θέαν
ἄλλον λαβόντα πλὴν ἐμοῦ, τλῆναι τάδε.
ἐγὼ δ' ἀνάγκῃ προὔμαθον στέργειν τάδε.
Χο. Ἐπίσχετον, μάθωμεν. ἄνδρε γὰρ δύο, 540
ὁ μὲν, νεὼς σῆς ναυβάτης, ὁ δ' ἀλλόθρους,
χωρεῖτον, ὧν μαθόντες, αὖθις εἴσιτον.—
Εμ. Ἀχιλλέως παῖ, τόνδε τὸν ξυνέμπορον,
ὃς ἦν νεὼς σῆς σὺν δυοῖν ἄλλοιν φύλαξ,
ἐκέλευσ' ἐμοί σε ποῦ κυρῶν εἴης φράσαι, 545
ἐπείπερ ἀντέκυρσα, δοξάζων μὲν οὔ,
τύχῃ δέ πως πρὸς ταὐτὸν ὁρμισθεὶς πέδον.
πλέων γὰρ ὡς ναύκληρος οὐ πολλῷ στόλῳ
ἀπ' Ἰλίου πρὸς οἶκον ἐς τὴν εὔβοτρυν
Πεπάρηθον, ὡς ἤκουσα τοὺς ναύτας, ὅτι 550
σοὶ πάντες εἶεν συννεναυστοληκότες,
ἔδοξέ μοι, μὴ σῖγα, πρὶν φράσαιμί σοι,
τὸν πλοῦν ποεῖσθαι, προστυχόντι τῶν ἴσων.
οὐδὲν σύ που κάτοισθα τῶν σαυτοῦ πέρι,
7 ἃ τοῖσιν Ἀργείοισιν ἀμφὶ σοῦ νέα 555
βουλεύματ' ἐστί, κοὐ μόνον βουλεύματα,
ἀλλ' ἔργα δρώμεν', οὐκέτ' ἐξαργούμενα.—
Νε. Ἀλλ' ἡ χάρις μὲν τῆς προμηθίας, ξένε,
εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλὴς μενεῖ.
φράσον δ' ἅπερ γ' ἔλεξας, ὡς μάθω τί μοι 560
νεώτερον βούλευμ' ἀπ' Ἀργείων ἔχεις.
Εμ. Φροῦδοι διώκοντές σε ναυτικῷ στόλῳ,
Φοῖνίξ θ' ὁ πρέσβυς, οἵ τε Θησέως κόροι.
Νε. Ὡς ἐκ βίας μ' ἄξοντες, ἢ λόγοις πάλιν;
Εμ. Οὐκ οἶδ'. ἀκούσας δ' ἄγγελος πάρειμί σοι. 565
Νε. Ἦ ταῦτα δὴ Φοῖνίξ τε χ' οἱ ξυνναυβάται
οὕτω καθ' ὁρμὴν δρῶσιν Ἀτρειδῶν χάριν;
Εμ. Ὡς ταῦτ' ἐπίστω δρώμεν', οὐ μέλλοντ' ἔτι.
Νε. Πῶς οὖν Ὀδυσσεὺς πρὸς τάδ' οὐκ αὐτάγγελος
πλεῖν ἦν ἑτοῖμος; ἢ φόβος τις εἶργέ νιν; 570
Εμ. Κεῖνός γ' ἐπ' ἄλλον ἄνδρ', ὁ Τυδέως τε παῖς,
8 ἔστελλον, ἡνίκ' ἐξανηγόμην ἐγώ.
Νε. Πρὸς ποῖον αὖ τόνδ' αὐτὸς οὑδυσσεὺς ἔπλει;
Εμ. Ἦν δή τις. ἀλλὰ τόνδε μοι πρῶτον φράσον,
τίς ἐστιν. ἂν λέγῃς δὲ, μὴ φώνει μέγα. 575
Νε. Ὅδ' ἔσθ' ὁ κλεινός σοι Φιλοκτήτης, ξένε.
Εμ. Μή νύν μ' ἔρῃ τὰ πλείον', ἀλλ' ὅσον τάχος
ἔκπλει σεαυτὸν ξυλλαβὼν ἐκ τῆσδε γῆς.
Φιλ. Τί φησιν, ὦ παῖ; τί με κατὰ σκότον ποτὲ
διεμπολᾷ λόγοισι πρός σ' ὁ ναυβάτης; 580
Νε. Οὐκ οἶδά πω τί φησι. δεῖ δ' αὐτὸν λέγειν

ἐς

εἰς φῶς ὃ λέξει πρὸς σὲ κἀμὲ τούσδε τε.

Εμ. Ὦ σπέρμ' Ἀχιλλέως, μή με διαβάλῃς στρατῷ
λέγονθ' ἃ μὴ δεῖ. πόλλ' ἐγὼ κείνων ὕπο
δρῶν ἀντιπάσχω χρηστά γ', οἷ' ἀνὴρ πένης. 585

Νε. Ἐγώ εἰμ' Ἀτρείδαις δυσμενής· οὗτος δέ μοι
φίλος μέγιστος, οὕνεκ' Ἀτρείδας στυγεῖ.
δεῖ δή σ', ἔμοιγ' ἐλθόντα προσφιλῆ, λόγων
κρύψαι πρὸς ἡμᾶς μηδέν' ὧν ἀκήκοας.

Εμ. Ὅρα τί ποιεῖς, παῖ. Νε. Σκοπῶ κἀγὼ πάλαι. 590

Εμ. Σὲ θήσομαι τῶνδ' αἴτιον. Νε. Ποιοῦ λέγων.

Εμ. Λέγω. 'πὶ τοῦτον ἄνδρε τώδ' ὥσπερ κλύεις,
ὁ Τυδέως παῖς ἥ τ' Ὀδυσσέως βία,
διώμοτοι πλέουσιν ἦ μὴν ἢ λόγῳ
πείσαντες ἄξειν, ἢ πρὸς ἰσχύος κράτος. 595
καὶ ταῦτ' Ἀχαιοὶ πάντες ἤκουον σαφῶς
Ὀδυσσέως λέγοντος. οὗτος γὰρ πλέον
τὸ θάρσος εἶχε θἀτέρου δράσειν τάδε.

Νε. Τίνος δ' Ἀτρεῖδαι τοῦδ' ἄγαν οὕτω χρόνῳ
τοσῷδ' ἐπεστρέφοντο πράγματος χάριν, 600
ὅν γ' εἶχον ἤδη χρόνιον ἐκβεβληκότες;
τίς ὁ πόθος αὐτοὺς ἵκετ', ἢ θεῶν βία,
καὶ νέμεσις, αἵπερ ἔργ' ἀμύνουσιν κακά;

Εμ. Ἐγώ σε τοῦτ', ἴσως γὰρ οὐκ ἀκήκοας,
πᾶν ἐκδιδάξω. μάντις ἦν τις εὐγενής, 605
Πριάμου μὲν υἱός, ὄνομα δ' ὠνομάζετο
Ἕλενος, ὃν οὗτος νυκτὸς ἐξελθὼν μόνος,
ὁ πάντ' ἀκούων αἰσχρὰ καὶ λωβήτ' ἔπη
δόλιος Ὀδυσσεὺς εἷλε, δέσμιόν τ' ἄγων
ἔδειξ' Ἀχαιοῖς ἐς μέσον, θήραν καλήν. 610
ὃς δὴ τά τ' ἄλλ' αὐτοῖσι πάντ' ἐθέσπισε,
καὶ τἀπὶ Τροίᾳ πέργαμ' ὡς οὐ μή ποτε
πέρσοιεν, εἰ μὴ τόνδε πείσαντες λόγῳ
ἄγοιντο νήσου τῆσδ' ἐφ' ἧς ναίει τανῦν.
καὶ ταῦθ' ὅπως ἤκουσ' ὁ Λαέρτου τόκος 615
τὸν μάντιν εἰπόντ', εὐθέως ὑπέσχετο
τὸν ἄνδρ' Ἀχαιοῖς τόνδε δηλώσειν ἄγων.
οἴοιτο μὲν μάλισθ' ἑκούσιον λαβών,
εἰ μὴ θέλοι δ', ἄκοντα· καὶ τούτων κάρα
τέμνειν ἐφεῖτο τῷ θέλοντι μὴ τυχών. 620
ἤκουσας, ὦ παῖ, πάντα· τὸ σπεύδειν δέ σοι
καὐτῷ παραινῶ, κεἴ τινος κήδῃ πέρι.

Φιλ. Οἴμοι τάλας· ἦ κεῖνος, ἡ πᾶσα βλάβη,
ἔμ' εἰς Ἀχαιοὺς ὤμοσεν πείσας στελεῖν;
πεισθήσομαι γὰρ ὧδε κἀξ ᾅδου θανὼν 625
πρὸς φῶς ἀνελθεῖν, ὥσπερ οὑκείνου πατήρ.

Εμ. Οὐκ οἶδ' ἐγὼ ταῦτ'· ἀλλ' ἐγὼ μὲν εἶμ' ἐπὶ
ναῦν, σφῷν δ' ὅπως ἄριστα συμφέροι θεός.

Φιλ. Οὔκουν τάδ', ὦ παῖ, δεινά, τὸν Λαερτίου
ἔμ' ἐλπίσαι ποτ' ἂν λόγοισι μαλθακοῖς 630
δεῖξαι νεὼς ἄγοντ' ἐν Ἀργείοις μέσοις;
οὐ· θᾶσσον ἂν τῆς πλεῖστον ἐχθίστης ἐμοὶ
κλύοιμ' ἐχίδνης, ἥ μ' ἔθηκεν ὧδ' ἄπουν.
ἀλλ' ἔστ' ἐκείνῳ πάντα λεκτά, πάντα δὲ
τολμητά· καὶ νῦν οἶδ' ὁθούνεκ' ἵξεται. 635
ἀλλ', ὦ τέκνον, χωρῶμεν, ὡς ἡμᾶς πολὺ
πέλαγος ὁρίζῃ τῆς Ὀδυσσέως νεώς.
ἴωμεν· ἥ τοι καίριος σπουδή, πόνου
λήξαντος, ὕπνον κἀνάπαυλαν ἤγαγεν.

Νε. Οὐκοῦν ἐπειδὰν πνεῦμα τοὐκ πρῴρας ἀνῇ, 640
τότε στελοῦμεν· νῦν γὰρ ἀντιοστατεῖ.

Φιλ. Ἀεὶ καλὸς πλοῦς ἔσθ', ὅταν φεύγῃς κακά.

Νε. Οὔκ, ἀλλὰ κἀκείνοισι ταῦτ' ἐναντία.

Φιλ. Οὐκ ἔστι λῃσταῖς πνεῦμ' ἐναντιούμενον,
ὅταν παρῇ κλέψαι τε χἁρπάσαι βίᾳ. 645

Νε. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ, χωρῶμεν, ἔνδοθεν λαβὼν
ὅτου σε χρεία καὶ πόθος μάλιστ' ἔχει.

Φιλ. Ἀλλ' ἔστιν ὧν δεῖ, καίπερ οὐ πολλῶν ἄπο.

Νε. Τί τοῦθ' ὃ μὴ νεώς γε τῆς ἐμῆς ἔπι;

Φιλ. Φύλλον τί μοι πάρεστιν, ᾧ μάλιστ' ἀεὶ 650

Sed ipse clarè dicet.

Mer. *Ne me prodas exercitui,*
Vt dicam, quæ non conuenit, multis beneficiis,
Ab illis affectus sum.

Neo. *Ego Atridis sum hostis, & hic mihi*
Summus amicus est, quia odit Atridas,
Non igitur occultes quidquam,
Quod mihi gratum putabis.

Mer. *Vide quid agas.* Neo. *Id ipse considero.*

Mer. *Tu eris in culpa.* Neo. *Quanam?*

Mer. *Aduersus hunc, vt audis,*
Diomedes & Vlysses,
Coniurati nauigant, aut verbis
Persuasuri, aut vi coacturi,
Idque omnes Græci audiuerunt
Vlyssem dicere,
Nam hic audacior erat.

Neo. *Quare Græci ex tanto interuallo*
Curam habent Philoctetæ,
Quem multò antè eiecerunt?
Vnde oritur hoc desiderium? an à Diis
Qui puniunt malefacta?

Mer. *Ego narrabo.*
Vates quidam erat,
Priami filius
Helenus, quem noctu egressus
Hic cui omnes maledicunt,
Dolosus Vlysses, cepit,
Et adduxit ad Græcos pulchram prædam,
Qui & alia vaticinatus est,
Et quòd Pergama non essent
Expugnaturi, nisi huic persuasum,
Educerent ex hac insula.
Hæc postquam audiuit Vlysses
Ex vate, statim promisit,
Se hunc adducturum esse:
Sperabat quidem se volentem esse adducturum,
Sed, si nolit, vi coacturum: & pactus est, vt sibi caput
Præcidatur, si hoc non efficiat.
Audiuisti omnia, vt properetis moneo,
Tu, & si quis præterea tibi cura est.

Phil. *Hei mihi, an scelus illud*
Iurauit se mihi persuasurum esse?
Sicut persuadebor ex morte in vitam vt redeam,
Sicut illius pater Sisyphus.

Mer. *Nescio, sed ego ad nauim eo,*
Vobis det Deus, quod optimum est.

Phil. *Nonne hoc iniustissimum est,*
Quòd Vlysses sperat verbis flexurum me esse,
Et ad Græcos adducturum? non fiet:
Vsperam malim audire,
Quæ me claudum fecit,
Sed dicit, & audet omnia,
Et nunc scio, quòd alicubi delitescit.
Quare, ô fili, cedamus, vt mare
Dirimat nos à naui Vlyssis.
Eamus, festinatio tempestiua

Neo. *Postea quietem affert.*
Tunc cùm ventus secundus erit
Nauigabimus, nunc enim aduersus spirat.

Phil. *Semper bona est nauigatio fugienti mala.*

Neo. *Non: nam & Vlyssi aduersantur venti.*

Phil. *Non sunt prædonibus venti contrarij,*
Cum fallere & prædari licet.

Neo. *Si videtur ergo cedamus, sume tecum*
Ea quæ vis, atque ea quibus opus habes.

Phil. *Sunt quædam quibus opus habes.*

Neo. *Mea nauis suppeditabit illa.*

Phil. *Folia quædam sunt,*

Quibus sopire vulnus & mitigare soleo.
Neo. *Cape, & si quid aliud libet.*
Phil. *Si quid mihi de arcu hoc*
Relictum est, ne quis alius auferat.
Neo. *An hos nobiles arcus habes?*
Phil. *Hos, nec alios gesto.*
Neo. *Licétne prope contemplari?*
Et gestare, & osculari?
Phil. *Tibi & hoc, & mea alia,*
Quæ tibi commoda sunt, contingent.
Neo. *Amo certè, sed sic tamen,*
Vt si fas est cupiam, sin minus, omittas.
Phil. *Piè dicis, licet autem,*
Cùm aspectum solis mihi
Reddideris, & patriam
Et patrem senem, & amicos, méque
Cùm inter hostes essem, traduxisti aliò,
Confide, licet hæc tibi contrectare,
Et danti reddere, & gloriari,
Virtutis causa quod solus contrectaueris:
Nam ego benefactis comparaui:
Non grauatim te video contrectantem,
Qui enim beneficio affectus, vicissim benefacere nouit,
Omni thesauro preciosior amicus fuerit.
Neo. *Abi intrò.* Phil. *Et te introducam:*
Nam propter morbum opus est mihi ministro.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Cho. *Audiui non vidi*
Eum, qui insidiatus est thoro
Iouis, Ixionem, vt ad rotam
Ligatus agitaretur captiuus,
Captum esse à Ioue.
Alium neminem
Audiui, nec vidi,
Qui in tristius fatum inciderit,
Quam hic, qui neminem læsit,
Sed vir iustus
Perit adeo indignè.
Hoc miror, quomodo.
Cùm vndique agitatis
Fluctibus mergeretur,
Ita lacrymabilem
Vitam sustinere potuerit,

Antistrophe 1.

Ventis expositus & pedibus captus,
Nullum cohabitatorem,
Nec vicinum vllum saltem malum habens, apud quem gemitum mutuum
Grauémque ac cruentum
Ederet: vel qui
Vehementissimum fluxum
Saniei feruentem vlcerum,
Saucij pedis, leni remedio
Sopiret: si quis adsit,
Qui folium capiat ex terra altrice,
Reptat ipse passim,
Voluitans se.
Sicut puer sine chara nutrice,
Vbi vt incedere possit,
Via plana est, si quando remittit
Sæua pestis.

Strophe 2.

Non ex sacra terra cibum,
Nec vllum semen capit,
Quibus victitare solent
Homines, qui ratione valent.
Præterquam cùm arcu & sagittis

κοιμῶ τόδ' ἕλκος, ὥστε πραΰνειν πάνυ.
Νε. Ἀλλ' ἐκφέρ' αὐτό. τί γὰρ ἔτ' ἄλλ' ἐρᾷς λαβεῖν;
Φιλ. Οἴμοι, τί τόξων τῶνδ' ἀπημελημένον
παρερρύηκεν, ὥς λίπω μή τῳ λαβεῖν.
Νε. Ἦ ταῦτα γὰρ τὰ κλεινὰ τόξ' ἃ νῦν ἔχεις; 655
Φιλ. Ταῦτ'. οὐ γὰρ ἄλλ' ἔσθ' ἃ βαστάζω χεροῖν.
Νε. Ἆρ' ἔστιν ὥστε κἀγγύθεν θέαν λαβεῖν,
καὶ βαστάσαι με, προσκύσαι θ' ὥσπερ θεόν;
Φιλ. Σοί γ', ὦ τέκνον, καὶ τοῦτο, κἄλλο τῶν ἐμῶν
ὁποῖον ἄν σοι ξυμφέρῃ γενήσεται. 660
Νε. Καὶ μὴν ἐρῶ γε· τὸν δ' ἔρωθ' οὕτως ἔχω·
εἴ μοι θέμις, θέλοιμ' ἄν. εἰ δὲ μή, πάρες.
Φιλ. Ὅσιά τε φωνεῖς, ἔστι τ', ὦ τέκνον, θέμις,
ὅς γ' ἡλίου τόδ' εἰσορᾶν ἐμοὶ φάος
μόνος δέδωκας, ὃς χθόν' Οἰταίαν ἰδεῖν, 665
ὃς πατέρα πρέσβυν, ὃς φίλους, ὃς τῶν ἐμῶν
ἐχθρῶν μ' ἔνερθεν ὄντ' ἀνέστησας πέρα.
θάρσει. παρέσται ταῦτά σοι καὶ θιγγάνειν,
καὶ δόντι δοῦναι, κἀξεπεύξασθαι βροτῶν
ἀρετῆς ἕκατι τῶνδ' ἐπιψαῦσαι μόνον. 670
εὐεργετῶν γὰρ καὐτὸς αὔτ' ἐκτησάμην.
οὐκ ἄχθομαί σ' ἰδών τε καὶ λαβὼν φίλον.
ὅστις γὰρ εὖ δρᾶν εὖ παθὼν ἐπίσταται,
παντὸς γένοιτ' ἂν κτήματος κρείσσων φίλος.
Νε. Χωροῖς ἂν εἴσω. Φιλ. Καὶ σέ γ' εἰσάξω. τὸ γὰρ 675
νοσοῦν ποθεῖ σε ξυμπαραστάτην λαβεῖν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α'.

Χο. 1 Λόγῳ μὲν ἐξήκουσ', ὄπωπα δ' οὐ μάλα,
2 τὸν πελάταν λέκτρων
3 ποτὲ τῶν Διὸς Ἰξίονα κατ' ἄμπυκα
4 δεσμάδα δρομάδ', ὡς 680
5 ἔλαβ' ὁ παγκρατὴς κρόνου.
6 ἄλλον δ' οὔτιν' ἔγω-
7 γ' οἶδα κλυὼν, οὐδ' ἐσιδὼν μοίρᾳ
8 τοῦδ' ἐχθίονι συντυχόντα θνατῶν.
9 ὃς οὔτ' ἔρξας τιν', οὔτι νοσφίσας, 685
10 ἀλλ' ἴσος ὢν ἴσοις ἀνήρ,
11 ὤλλυθ' ὧδ' ἀναξίως.
12 τόδε θαῦμ' ἔχει με,
13 πῶς ποτε, πῶς ποτ' ἀμφιπλάκτων
14 ῥοθίων μόνος κλύζων, πῶς 690
15 ἄρα πανδάκρυτον οὕτω βιοτὰν κατέσχεν.—

ἀντιστροφὴ α'.

1 ἵν' αὐτὸς ἦν πρόσουρος, οὐκ ἔχων βάσιν,
2 οὐδέ τιν' ἐγχώρων,
3 κακογείτονα παρ' ᾧ στόνον ἀντίτυπον
4 βαρυβρῶτ' ἀποκλαύ- 695
5 σειεν αἱματηρόν·
6 οὐδ' ὃς τὰν θερμοτάταν
7 αἱμάδα κηκιομέναν ἑλκέων
8 ἐνθήρου ποδὸς ἠπίοισι φύλλοις
9 κατευνάσειεν, εἴ τις ἐμπέσοι, 700
10 φορβάδος ἐκ γαίας ἑλών.
11 ἕρπει δ' ἄλλοτ', ἄλλᾳ γὰρ
12 τότ' ἂν εἰλυόμενος
13 παῖς ἄτερ ὡς φίλας τιθήνας,
14 ὅθεν εὐμάρει' ὑπάρχοι 705
15 πόρου, ἁνίκ' ἐξανείη δακέθυμος ἄτα.—

στροφὴ β'.

1 οὐ φορβὰν ἱερᾶς
2 γᾶς, σπόρον, οὐκ ἄλλων
3 αἴρων, τῶν νεμόμε-
4 σθ' ἀνέρες ἀλφησταί 710

5 πλὴν

5 πλὴν ἐξ ὠκυβόλων εἴ ποτε τόξων
6 πτανοῖς ἰοῖς ἀνύσειε γαστρὶ φορβάν.
7 ὦ μελέα ψυχά,
8 ὃς μηδ᾽ οἰνοχύτου πώματος ἥ-
9 σθη δεκέτη χρόνον, λεύσσων δ᾽ ὅπου 715
10 γνοίη στατὸν εἰς ὕδωρ, αἰεὶ προσενώμα —

ἀντιστροφὴ β´.

1 νῦν δ᾽ ἀνδρῶν ἀγαθῶν
2 παιδὸς ὑπαντήσας,
3 εὐδαίμων ἀνύσει,
4 καὶ μέγας ἐκ κείνων. 720
5 ὅς νιν ποντοπόρῳ δούρατι, πλήθει
6 πολλῶν μηνῶν, πατρῴαν ἄγει πρὸς αὐλὰν
7 Μηλιάδων νυμφᾶν,
8 Σπερχειοῦ τε παρ᾽ ὄχθαις, ἵν᾽ ὁ χάλ-
9 κασπις ἀνὴρ θεοῖς πλάθει πᾶσι 725
10 θείῳ πυρὶ παμφαής, Οἴτας ὑπὲρ ὄχθων.

ΙΑΜΒΟΙ.

Νε. Ἕρπ᾽ εἰ θέλεις. τί δή ποθ᾽ ὧδ᾽ ἐξ οὐδενὸς
λόγου σιωπᾷς, κἀπόπληκτος ὧδ᾽ ἔχῃ;
Φιλ. Ἆ ἆ ἆ.
Νε. Τί ἐστιν; Φιλ. Οὐδὲν δεινόν. ἀλλ᾽ ἴθ᾽ ὦ τέκνον. 730
Φιλ. Μῶν ἄλγος ἴσχεις τῆς παρεστώσης νόσου;
Νε. Οὐ δῆτ᾽ ἔγωγ᾽, ἀλλ᾽ ἄρτι κουφίζειν δοκῶ.
ἰὼ θεοί.
Φιλ. Τί τοὺς θεοὺς ὧδ᾽ ἀναστένων καλεῖς;
Νε. Σωτῆρας αὐτοὺς ἠπίους θ᾽ ἡμῖν μολεῖν. 735
ἆ ἆ ἆ ἆ.
Φιλ. Τί ποτε πέπονθας; οὐκ ἐρεῖς, ἀλλ᾽ ὧδ᾽ ἔσῃ
σιγηλός; ἐν κακῷ δέ τῳ φαίνῃ κυρῶν.
Νε. Ὄλωλα τέκνον, κοὐ δυνήσομαι κακὸν
κρύψαι παρ᾽ ὑμῖν. ἀτταταῖ. διέρχεται, 740
διέρχεται δύστηνος. ὦ τάλας ἐγώ.
ἀπόλωλα τέκνον, βρύχομαι τέκνον. παπαῖ
παπᾶ, παπᾶ, παπᾶ, παπᾶ, παπᾶ, παπαῖ.
πρὸς θεῶν πρόχειρον εἴ τι σοὶ τέκνον πάρα
ξίφος χεροῖν, πάταξον εἰς ἄκρον πόδα· 745
ἀπάμησον ὡς τάχιστα, μὴ φείσῃ βίου.
ἴθ᾽ ὦ παῖ.
Φιλ. Τί δ᾽ ἔστιν οὕτω νεοχμὸν ἐξαίφνης, ὅτου
τοσήνδ᾽ ἰυγὴν καὶ στόνον σαυτοῦ ποιεῖς;
Νε. Οἶσθ᾽ ὦ τέκνον; Νε. Τί ἐστιν; Φιλ. Οἶσθ᾽ ὦ παῖ;
Νε. Τί σοι; 750
Φιλ. Οὐκ οἶδα. Νε. Πῶς οὐκ οἶδας; Φιλ. Παππαπαῖ,
παππαπαῖ.
Νε. Δεινόν γε τοὐπίσαγμα τοῦ νοσήματος.
Φιλ. Δεινὸν γὰρ οὐδὲ ῥητόν· ἀλλ᾽ οἴκτειρέ με.
Νε. Τί δῆτα δράσω; Φιλ. Μή με ταρβήσας προδῷς.
ἥκει γὰρ αὕτη διὰ χρόνου πλάνοις ἴσως 755
Νε. ὡς ἐξεπλήσθη φεῦ. Νε. Ἰὼ δύστηνε σύ.
δύστηνε δῆτα διὰ πόνων πάντων φανείς·
βούλει λάβωμαι δῆτα καὶ θίγω τί σου; —
Φιλ. Μὴ δῆτα τοῦτό γ᾽· ἀλλά μοι τὰ τόξ᾽ ἑλὼν
τάδ᾽ ὥσπερ ᾔτου μ᾽ ἀρτίως, ἕως ἀνῇ 760
τὸ πῆμα τοῦτο τῆς νόσου τὸ νῦν παρόν,
σῶζ᾽ αὐτὰ καὶ φύλαττε. λαμβάνει γὰρ οὖν
ὕπνος μ᾽, ὅταν περ τὸ κακὸν ἐξίῃ τόδε.
κοὐκ ἔστι λῆξαι πρότερον, ἀλλ᾽ ἐᾶν χρεὼν
ἕκηλον εὕδειν. ἢν δὲ τῷδε τῷ χρόνῳ 765
μόλωσ᾽ ἐκεῖνοι, πρὸς θεῶν ἐφίεμαι
ἑκόντα μήτ᾽ ἄκοντα, μήτε τῳ τέχνῃ
κείνοις μεθεῖναι ταῦτα, μὴ σαυτόν θ᾽ ἅμα
κἄμ᾽ ὄντα σαυτοῦ πρόστροπον, κτείνας γένῃ.
Νε. Θάρσει, προνοίας οὕνεκ᾽. οὐ δοθήσεται 770
πλὴν σοί τε κἀμοί. ξὺν τύχῃ δὲ πρόσφερε.
Φιλ. Ἰδοὺ δέχου παῖ, τὸν φθόνον δὲ πρόσκυσον,
μή σοι γενέσθαι πολύπονʼ αὐτά, μηδ᾽ ὅπως
ἐμοί τε καὶ τῷ πρόσθ᾽ ἐμοῦ κεκτημένῳ.

Volucrem aliquam tetigit, qua vesceatur.
O miseram animam!
Quæ vini potum
Toto decennio non gustauit,
Circumspectat verò, sicubi aquam stagnantem videt,
Ad eam arrepit.

Antistrophe 2.

Nunc viri præstantis
Filium sortitus,
Felix tandem finem faciet.
Et magnus ex illis erit,
Qui ipsum impositum naui,
Post multos menses in patriam vehet,
Ad Melienses Nymphas,
Et ad fluenta Sperchij,
Quo in loco Hercules
Ad superos transiit, rogo diuino lucens,
In montis OEtæ vertice.

IAMBI.

Neo. *Perge si vis: quid ita nulla*
De causa taces, & quasi attonitus stupes?
Phil. *Heu, heu.*
Neo. *Quidnam est?*
Phil. *Nihil mali, sed perge.* Neo. *An cohibes magnitudinem*
doloris accedente morbo?
Phil. *Non, sed iam videor leuius habere,*
O superi.
Neo. *Quid nam gemens inuocas Deos?*
Phil. *Vt adsint nobis placidi seruatores.*
Ah, Ah.
Neo. *Quid tibi accidit? non dices? cur ita es*
Taciturnus? nam aliquid mali habere videris.
Phil. *Perij, fili, nec potero hoc malum*
Vos celare. conficior, hei mihi,
Heu, heu me miserum,
Per Deum, si tibi in promptu est
Gladius, ferito pedem meum,
Præcide quamprimum, ne parcas vitæ,
Neo. *Age, ô fili.*
Quidnam tibi ita subitò accidit, quamobrem
Phil. *Tantos clamores ac gemitus cies?*
Nosti fili. Neo. *Quid est?* Phil. *Nosti fili.* Neo.
Quid tibi est?
Neo. *Nescio.* Neo. *Quomodo nescis?* Phil. *Heu heu.*
Phil. *Quàm sæua est accessio huius morbi.*
Neo. *Seuior quàm vt dici queat, sed misereat te mei.*
Quid faciam ergo? Phil. *Ne propter metum morbi me*
deseras.
Accedit enim per interualla, sicut errones solent,
Vbi expletus est. Neo. *Heu miserum te,*
Qui infœlix multiplici dolore confici videris.
Phil. *Visne vt te apprehendam, ac gestem?*
Nequaquam, sed arcum cape,
Quemadmodum me prius rogasti, donec
Remiserit sæuicia morbi:
Serua ac custodi ipsum. Nam me somnus
Occupat, cum morbus desæuiit.
Nec prius desinere possum, sed opus est vt me sinatis
Tranquillum quiescere. Si verò interea
Venerint illi, per Deos te obtestor,
Ne volens, aut nolens, aut vllo artificio
Victus, illis tela concedas, ne te ipsum
Et me tibi supplicem factum simul perdas.
Neo. *Ne metuas sciens nemini relinquam,*
Præterquam tibi & mihi, Ergo quod bene vertat porrige.
Phil. *Age accipe & Liuori supplica.*
Ne tibi ærumnosa sint quemadmodum
Mihi, & illi qui ante me habuit, fuerunt.

Neo. *O superi, vt ita sit, & vtinam*
Secundus cursus nobis contingat, eo
Quo Deus nos ducet, & quo nos nauis portabit.
Phil. *Vereor ò fili, ne hoc votum sit irritum:*
Nam mihi rursus ex profundo stillat ater
Sanguis ebulliens. quid nam noui hoc mihi portendis?
Hei mihi.
Hei mihi iterum: ò pes, quanto dolore me afficis?
Accedit,
Accedit hoc malum propius: miserum me
Haeret morbus, ne quaeso deseratis me.
Heu Heu.
O Vlysse, vtinam iste dolor
Fixus tibi esset in pectore: hei mihi,
Hei iterum. O vos gemini Duces,
Agamemnon & Menelae quomodo pro me
Tanto tempore sustinuissetis hunc morbum?
Hei mihi.
O Mors mors, quare tam saepè vocata
Quotidie, non potes venire aliquando?
O generose adolescens cape
Ignem Lemnium, sic dictum,
Vre, quemadmodum & ego olim
Iouis filio pro his armis
Quae tu nunc seruas, tale officium praestiti.
Quid ais fili?
Quid ais? an taces? vbinam animo peregrinaris?
Neo. *Dolore afficior, & propter tua mala gemo.*
Phil. *Bonum animum habe fili, nam hic morbus*
Violenter accedit, sed citò recedit.
Obsecro verò te, ne me deseras solum.
Neo. *Ne time, manebimus.* Phil. *An manes?*
Neo. *Certò scias.*
Phil. *Non decet, vt te iureiurando obligem.*
Neo. *Neque fas est, me, te relicto, discedere.*
Phil. *Cedo dexteram fidei testem.*
Neo. *Do fidem, mansurum me esse.*
Phil. *Illuc, me illuc.*
Neo. *Quorsum dicis?*
Phil. *Sursum.*
Neo. *Quid desipis iterum? quid in coelum suspicis?*
Phil. *Omitte me, mitte.*
Neo. *Quo remittam?*
Phil. *Omitte tandem.*
Neo. *Non sinam inquam.*
Phil. *Enecas, si attigeris.*
Neo. *Atqui omitto, an nunc rectius sapis?*
Phil. *O terra excipe me moribundum, sicut nunc sum:*
Nam morbi saeuitia non amplius erigere me sinit.
Neo. *Somnus videtur hunc virum paulo post*
Oppressurus esse: resupinat enim caput,
Et sudor à toto corpore fluit,
Atque infimo in pede nigra vena rupta est,
Vnde sanguis erumpit: sed sinamus eum
Ita quiescere, donec somnus obrepat.

EPODICA strophe.

Cho. *Somne cruciatuum ignare ac dolorum, feliciter aspirans*
Venias nobis,
Suauissime Rex,
Et in oculis detineas
Hanc lucem quae nunc praetenditur,
Age veni ò Medice somne:
Tu verò fili vide vbi consistas,
Aut quò proficiscaris, quidve consilij
De eo, quod porrò agendum est, capias.
Nam quid expectamus amplius?
Quid agimus: occasio enim quae omnium
Consilia superat,
Vim magnam in promptu suppeditat.

Νε. Ὦ θεοὶ γένοιτο ταῦτα νῷν· γένοιτο δὲ 775
πλοῦς οὔριός τε κεὐσταλὴς, ὅποι ποτὲ
θεὸς δικαιοῖ, χὠ στόλος πορσύνεται.—
Φιλ. Ἀλλ' οὖν δέδοικα, μὴ ἀτελὴς εὐχὴ, τέκνον.
στάζει γὰρ αὖ μοι φοίνιον τόδ' ἐκ βυθοῦ
κηκῖον αἷμα, καί τι προσδοκῶ νέον. 6ꝯ0
παπαῖ, φεῦ.
παπαῖ μάλ', ὦ πούς, οἷά μ' ἐργάσει κακά.
προσέρπει,
προσέρχεται τόδ' ἐγγύς. οἴμοι μοι τάλας.
ἔχετε τὸ πρᾶγμα· μὴ φύγητε μηδαμῇ. 785
ἀτταταῖ.
ὦ ξένε Κεφαλλὴν, εἴθε σου διαμπερὲς
στέρνων ἵκοιτ' ἄλγησις ἥδε. φεῦ, παπαῖ.
παπαῖ μάλ' αὖθις. ὦ διπλοῖ στρατηλάται,
Ἀγάμεμνον, ὦ Μενέλαε, πῶς ἂν ἀντ' ἐμοῦ 790
τὸν ἴσον χρόνον τρέφοιτε τήνδε τὴν νόσον;
ὤμοι μοι.
ὦ θάνατε, θάνατε, πῶς ἀεὶ καλούμενος
οὕτω κατ' ἦμαρ οὐ δύνᾳ μολεῖν ποτέ;
ὦ τέκνον, ὦ γενναῖον, ἀλλὰ συλλαβὼν 795
τῷ Λημνίῳ τῷδ' ἀνακαλουμένῳ πυρὶ
ἔμπρησον ὦ γενναῖε. κἀγώ τοί ποτε
τὸν τοῦ Διὸς παῖδ' ἀντὶ τῶνδε τῶν ὅπλων,
ἃ νῦν σὺ σῴζεις, τοῦτ' ἐπηξίωσα δρᾶν.
τί φὴς παῖ; 800
τί φῄς; τί σιγᾷς; ποῦ ποτ' ὢν τέκνον κυρεῖς;—
Ἀλγῶ πάλαι δὴ τἀπὶ σοὶ στένων κακά.
Νε. Ἀλλ' ὦ τέκνον, καὶ θάρσος ἴσχ'· ὡς ἥδε μοι
Φιλ. ὀξεῖα φοιτᾷ, καὶ ταχεῖ' ἀπέρχεται.
ἀλλ' ἀντιάζω μή με καταλείπῃς μόνον. 805
Φιλ. Θάρσει, μενοῦμεν. Φιλ. Ἦ μενεῖς; Νε. Σαφῶς φρόνει.
Νε. Οὐ μήν σ' ἔνορκόν γ' ἀξιῶ θέσθαι τέκνον.
Νε. Ὡς οὐ θέμις γ' ἐμοὔστι σοῦ μολεῖν ἄτερ.
Φιλ. Ἔμβαλλε χειρὸς πίστιν. Νε. Ἐμβάλλω μενεῖν.
Φιλ. Ἐκεῖσε νῦν μ' ὄνησον. Νε. Ποῖ λέγεις; Φιλ. Ἄνω. 810
Νε. Τί παραφρονεῖς αὖ; τί τὸν ἄνω λεύσσεις κύκλον;
Φιλ. Μέθες, μέθες με. Νε. Ποῖ μεθῶ; Φιλ. Μέθες ποτέ.
Νε. Οὔ φημ' ἐάσειν. Φιλ. Ἀπό μ' ὀλεῖς, ἢν προσθίγῃς.
Νε. Καὶ δὴ μεθίημ'· εἴ τι δὴ πλέον φρονεῖς.
Φιλ. Ὦ γαῖα, δέξαι θανάσιμόν μ' ὅπως ἔχω. 815
τὸ γὰρ κακὸν τόδ' οὐκέτ' ὀρθοῦσθαί μ' ἐᾷ.
Νε. Τὸν ἄνδρ' ἔοικεν ὕπνος οὐ μακροῦ χρόνου
ἕξειν. κάρα γὰρ ὑπτιάζεται τόδε.
ἱδρώς γέ τοί νιν πᾶν καταστάζει δέμας.
μέλαινά τ' ἄκρου τις παρέρρωγεν ποδὸς 820
αἱμορραγὴς φλέψ. ἀλλ' ἐάσωμεν φίλοι
ἕκηλον αὐτὸν, ὡς ἂν εἰς ὕπνον πέσῃ.

ΕΠΩΔΙΚΑ. στροφή.

Χο. 1 Ὕπν' ὀδύνας ἀδαὴς, Ὕπνε δ' ἀλγέων,
2 εὐαὴς ἡμῖν ἔλθοις.
3 εὐαίων εὐαίων ὦναξ. 825
4 ὄμμασι δ' ἀντίσχοις
5 τάνδ' αἴγλαν, ἃ τέταται τανῦν.
6 ἴθι ἴθι μοι παιών.
7 ὦ τέκνον, ὅρα ποῦ στάσει,
8 ποῖ δὲ βάσει, πῶς δέ μοι 830
9 τἀντεῦθεν φροντίδος ὁρᾷς.
10 ἤδη πρὸς τί μένομεν πράσσειν.
11 καιρός τοι πάντων γνώμαν ἴσχων,
12 πολύ τι πολὺ παρὰ πόδα κράτος ἄρνυται.—

Νε. Ἀλλ'

ἑξάμετροι.

Νε. Αλλ' ὅδε μὲν κλύει οὐδὲν. ἐγὼ δ' ὁρῶ οὕνεκα θήραν 835
τήνδ' ἁλίως ἔχομεν τόξων, δίχα τοῦδε πλέοντες.
τοῦδε γὰρ ὁ στέφανος, τοῦτον θεὸς εἶπε κομίζειν.
κομπεῖν δ' ἔργ' ἀτελῆ σὺν ψεύδεσιν αἰσχρὸν ὄνειδος.—

ἀντιστροφή.

Χο. 1 Αλλὰ τέκνον, τάδε μὲν θεὸς ὄψεται·
2 ὧν δ' ἂν ἀμείβῃ σύ μ' αὖθις, 840
3 βαιάν μοι βαιάν ὦ τέκνον
4 πέμπε λόγων φάμαν·
5 ὡς πάντων ἐν νόσῳ εὐδρακὴς
6 ὕπνος ἄυπνος λεύσσειν.
7 ἀλλ' ὅ,τι δύνᾳ μάκιστον· 845
8 κεῖνό μοι γὰρ μέγιστον.
9 λάθρ' ἐξιδοῦ ὅ,τι πράξεις·
10 οἶσθ' οἷς ὅντιν' αὐδῶμαι, εἰ ταὐτὰ
11 τούτῳ γνώμαν ἴσχεις, μάλα τοι
12 ἄπορα πυκινοῖς ἐνιδεῖν πάθη.— 850

ἐπῳδός.

1 οὖρός τοι τέκνον οὖρος, ἁνὴρ
2 δ' ἀνόμματος,
3 οὐδ' ἔχων ἀρωγὰν ἐκτέταται νύχιος,
4 ἀλεὴς ὕπνος ἐσθλός,
5 οὐ χερὸς, οὐ ποδὸς, 855
6 οὔ τινος ἄρχων.
7 ἀλλ' ὥς τις Ἀΐδᾳ παρακείμενος
8 ὅρα, βλέπε, καίρια φθέγγει.
9 τὸ δ' ἁλώσιμον ἁμᾷ φροντίδι παῖ,
10 πόνος ὁ μὴ φοβῶν κράτιστος.—— 860

ΙΑΜΒΟΙ.

Νε. Σιγᾶν κελεύω, μηδ' ἀφεστάναι φρενῶν.
κινεῖ γὰρ ἁνὴρ ὄμμα, κἀνάγει κάρα.

Φιλ. Ω φέγγος ὕπνου διάδοχον, τό,τ' ἐλπίδων
ἄπιστον οἰκούρημα τῶνδε τῶν ξένων·
οὐ γάρ ποτ' ὦ παῖ τοῦτ' ἂν ἐξηύχησ' ἐγὼ, 865
τλῆναί σ' ἐλεινῶς ὧδε τἀμὰ πήματα
μεῖναι παρόντα καὶ ξυνωφελοῦντά μοι.
οὔκουν Ἀτρεῖδαι τοῦτ' ἔτλησαν εὐφόρως
οὕτως ἐνεγκεῖν οἱ 'γαθοὶ στρατηλάται.
ἀλλ' εὐγενὴς γὰρ ἡ φύσις, κἀξ εὐγενῶν 870
ὦ τέκνον ἡ σή, πάντα ταῦτ' ἐν εὐχερεῖ
ἔθου, βοῆς τε καὶ δυσοσμίας γέμων.
καὶ νῦν ἐπειδὴ τοῦδε τοῦ κακοῦ δοκεῖ
λήθη τις εἶναι κἀνάπαυλα δὴ, τέκνον,
σύ μ' αὐτὸς ἆρον, σύ με κατάστησον τέκνον, 875
ἵν' ἡνίκ' αὖ κόπος μ' ἀπαλλάξῃ ποτὲ,
ὁρμώμεθ' ἐς ναῦν, μηδ' ἐπίσχωμεν τὸ πλεῖν.—

Νε. Αλλ' ἥδομαι μέν σ' εἰσιδὼν παρ' ἐλπίδα
ἀνώδυνον βλέποντα κἀμπνέοντ' ἔτι·
ὡς οὐκέτ' ὄντος γὰρ τὰ συμβόλαιά σου 880
πρὸς τὰς παρούσας ξυμφορὰς ἐφαίνετο.
νῦν δ' αἶρε σαυτόν· εἰ δέ σοι μᾶλλον φίλον,
οἴσουσί σ' οἵδε. τοῦ πόνου γὰρ οὐκ ὄκνος.
ἐπείπερ οὕτω σοί τ' ἔδοξ' ἐμοί τε δρᾶν.—

Φιλ. Αἰνῶ τάδ' ὦ παῖ, καί μ' ἔπαιρ' ὥσπερ νοεῖς. 885
τούτους δ' ἔασον, μὴ βαρυνθῶσιν κακῇ
ὀσμῇ πρὸ τοῦ δέοντος. οὑπὶ νηὶ γὰρ
ἅλις πόνος τούτοισι συνναίειν ἐμοί.—

Νε. Εσται τάδ'. ἀλλ' ἵστω τε, καὐτὸς ἀντέχου.

Φιλ. Θάρσει· τό τοι σύνηθες ὀρθώσει μ' ἔθος· 890

Νε. Παπαῖ. τί δῆτ' ἂν δρῷμ' ἐγὼ τοὐνθένδε γε.

Φιλ. Τί δ' ἔστιν ὦ παῖ; ποῖ ποτ' ἐξέβης λόγῳ;

Νε. Οὐκ οἶδ' ὅποι χρὴ τἄπορον τρέπειν ἔπος.

Φιλ. Απορεῖς δὲ τοῦ σύ; μὴ λέγ' ὦ τέκνον τάδε.

Hexametri.

Neo. *Ille iam sopitus nihil audit, sed video nos præda*
Hac armorum frustra potitos, absque ipso si nauigamus
Nam huic debetur corona, hunc Deus asportari iussit.
Promittere verò irrita falsò, turpissimum probrum est.

Antistrophe.

Cho. *Deus ista viderit, quæ verò respondebis*
Mihi, de his breuem
Sermonem institue.
Ægrotis enim fugax
Somnus est, vt rursum respiciant.
Sed quod potissimum est,
Illud clam
Despice quid facturus sis.
Scis quem dicam,
Si idem sentis, quod ipse,
Tunc tibi ea perferenda sunt,
Quæ etiam sapientibus difficilia essent.

Epodos.

Ventus nunc secundus est,
Philoctetes verò oculis clausis dormit, viribus destitutus,
Iacétque stratus circumfusa caligine:
Quòd ipse in aprico dormit, id nobis commodum est.
Non pedis, non manuum, non vllius membri compos est,
Sed quasi mortuus,
Aspice, iam vides iam commodum incipit loqui:
Vt capi possit, mihi cura est.
Nam certamen absque periculo optimum est.

IAMBI.

Neo. *Tace, neque animo deficias,*
Mouet enim iam oculos, atque erigit caput.

Phil. *O lux somno succedens, & spes*
Custodia hospitum fallax,
Non ego vnquam credidissem.
Te perferre meas tristissimas calamitates,
Ac manere apud me, mihíque ministrare potuisse,
Non Atridæ, boni illi Principes,
Hoc facile sustinere potuerunt,
Sed generosa natura, & ex generosis nata,
Est tua, quare hæc omnia facilia esse
Duxisti, vociferatione mea & fœtore plenus existens.
Nunc verò quando morbi videtur
Remissio quædam esse, ac requies,
Tu me erige, tu in pedes statue fili,
Vt cùm languor me reliquerit,
Ad nauim eamus, nec contemur prouehi.

Neo. *Gaudeo, quòd te video præter spem*
Dolore liberatum, videntem, ac spirantem adhuc,
Nam signa quasi mortui,
In hac calamitate videbantur.
Nunc verò erige te. Visne
Vt isti te portent, non enim labor ipsos grauabit,
Quando tibi ac mihi ita visum est.

Phil. *Laudo ista, fili, Erige tu me, vt libet,*
Istos verò mitte, ne offendantur tetro
Odore ante tempus. Nam in naui
Mecum habitare, satis molestum ipsis erit.

Neo. *Sit ita, sed consiste, atque ipse te sustenta.*

Phil. *Ne cura, pro meo more me erigam,*

Neo. *Hei mihi, quid nunc porrò agam?*

Phil. *Quid hoc est fili? qualis sermo excidit tibi?*

Neo. *Nescio quò vertam dubiam sententiam.*

Phil. *Quid est, quod dubitas? ne ita dicas fili.*

Neo. *Hoc est, quod animum meum angit.*
Phil. *An te difficultas morbi*
Mouit, vt non amplius tecum me recipere velis?
Neo. *Omnia difficilia sunt, cùm quis contra naturam suam*
Facit, ea quæ non decent.
Phil. *Sed nihil indignum patre tuo*
Facis neque dicis, si virum bonum adiuuas?
Neo. *Turpis fama laborabo, hoc est quod me iam pridē cruciat.*
Phil. *Nō quod ad hæc quæ dicis, & facis, attinet, dubito verò.*
Neo. *O Iupiter, quid faciam? bis deprehendar malus,*
Occultās ea quæ nō decet, & turpissimos sermones edens.
Phil. *Hic vir, nisi ego animo deerro,*
Proditurus me videtur esse, méque relicto nauigaturus.
Neo. *Non te relinquam, sed ne cum dolore*
Te ducam, hoc est cur iam pridem angor.
Phil. *Quid tandem dicis fili? nihil enim horum intelligo.*
Neo. *Nihil te celabo, ad Troiam te nauigare oportet,*
Et ad exercitum classémque Atridarum.
Phil. *Hei mihi, quid dixisti?*
Neo. *Ne gemas, priusquàm cognoscas.*
Phil. *Quid cognoscam? quid mihi facies?*
Neo. *Ab hoc morbo te primum liberabo, deinde*
Vna tecum Troiam expugnabo.
Phil. *An seriò ista cogitas facere?*
Neo. *Necessitas enim cogit,*
Quare tu his auditis ne irascaris.
Phil. *Perij infœlix, proditus sum, quid mihi hospes*
Fecisti? Redde huc arcum quàm primum.
Neo. *Non licet: nam me eos, qui cum imperio sunt,*
Audire, ius & vtilitas cogit.
Phil. *O ignis! & quidquid animos terret, quali fraude*
Sana atque inimicissima me cepisti?
Quomodo decepisti? Annon pudet te me aspicere?
Quid tibi supplex factus sum homo sceleste:
Abstulisti mihi vitam erepto arcu,
Redde obsecro, redde quæso te, fili,
Per Deos patrios ne mihi vitam eripias.
Hei mihi misero non mihi respondes amplius,
Sed quasi non concessurus vnquam, ita aspicis.
O littora, ô promontoria, ô commercia
Cum feris sylnestribus, ô prærupti scopuli,
Vobis ista non enim alium habeo, cui dicam,
Conqueror, vos adestis, vos querelis meis assueuistis.
Qualia facinora erga me perpetrauit filius Achillis,
Postquam iurauit domum me reducturum, ad Troiam me
Fidéque data arcus meos *(ducere parat:*
Sacros, Herculis ex Ioue Nati eripuit mihi,
Méque Argiuis vult ostendere,
Quasi viro forti per vim potitus sit.
Nec intelligit se mortuum, & vmbram fumi interfecisse,
Imò imaginem meram: non enim me valentem
Capere potuisset, qui ne sic quidē affectū, nisi dolo cepit.
Nūc verò fraude circumuentus sum miser, quid faciam?
Redde, & adhuc tui similis sis,
Quid ais? an taces? occidi infœlix.
O figura bifores saxi, iterum iam, iterum,
Ad te reuertor, nudus, alimento destitutus.
Sed moriar in hoc antro solus,
Non volucrem, non sylnestrem feram
Arcu amplius ferire possum, sed ipse miser
Mortuus, cibus ero eorum, quorum carnibus victitaui.
Méque venabuntur modò feræ, quas ego venabar prius:
Morte mea necem illarum luam infœlix,
Idque mihi accidit ab eo, quem nihil mali adhuc scire pu-
Ne pereas adhuc, priusquam intelligam vtrum (tabam.
Consilium mutaturus sis: quòd si minus, tunc male mo-
riaris.
Cho. *Quid faciamus, penes te situm est: nam & nauigare*
Licet iam, & sermonibus huius obsequi.

ΝΕ. Ἀλλ' ἐνθάδ' ἤδη τοῦδε τοῦ πάθους κυρῶ. 859
ΦΙΛ. Οὐ δή σε δυσχέρεια τοῦ νοσήματος
ἔπεισεν, ὥστε μή μ' ἄγειν ναύτην ἔτι;
ΝΕ. Ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὑτοῦ φύσιν
ὅταν λιπών τις, δρᾷ τὰ μὴ προσεικότα.
ΦΙΛ. Ἀλλ' οὐδὲν ἔξω τοῦ φυτεύσαντος σύ γε 900
δρᾷς, οὐδὲ φωνεῖς, ἐσθλὸν ἄνδρ' ἐπωφελῶν.
ΝΕ. Αἰσχρὸς φανοῦμαι· τοῦτ' ἀνιῶμαι πάλαι.
ΦΙΛ. Οὔκουν ἐν οἷς γε δρᾷς· ἐν οἷς δ' αὐδᾷς, ὀκνῶ.
ΝΕ. Ὦ Ζεῦ, τί δράσω; δεύτερον ληφθῶ κακός,
κρύπτων θ' ἃ μὴ δεῖ, καὶ λέγων αἴσχιστ' ἐπῶν; 905
ΦΙΛ. Ἀνὴρ ὅδ', εἰ μὴ 'γὼ κακὸς γνώμην ἔφυν,
προδούς μ' ἔοικε, κἀκλιπὼν τὸν πλοῦν στελεῖν.
ΝΕ. Λιπὼν μὲν οὐκ ἔγωγε· λυπηρῶς δὲ μὴ
πέμπω σε μᾶλλον, τοῦτ' ἀνιῶμαι πάλαι.
ΦΙΛ. Τί ποτε λέγεις ὦ τέκνον; ὡς οὐ μανθάνω. 910
ΝΕ. Οὐδέν σε κρύψω. δεῖ γὰρ ἐς Τροίαν σε πλεῖν
πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς, καὶ τὸν Ἀτρειδῶν στόλον.
ΦΙΛ. Οἴμοι τί εἶπας;
ΝΕ. Μὴ στέναζε πρὶν μάθῃς.
ΦΙΛ. Ποῖον μάθημα; τί με νοεῖς δρᾶσαί ποτε;
ΝΕ. Σῶσαι κακοῦ μὲν πρῶτα τοῦδ', ἔπειτα δὲ 915
ξὺν σοὶ τὰ Τροίας πεδία πορθῆσαι μολών.
ΦΙΛ. Καὶ ταῦτ' ἀληθῆ δρᾶν νοεῖς;
ΝΕ. Πολλὴ κρατεῖ
τούτων ἀνάγκη· καὶ σὺ μὴ θυμοῦ κλύων.
ΦΙΛ. Ἀπόλωλα τλήμων, προδέδομαι. τί μ' ὦ ξένε
δέδρακας; ἀπόδος ὡς τάχος τὰ τόξα μοι. 920
ΝΕ. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τε. τῶν γὰρ ἐν τέλει κλύειν,
τό, τ' ἔνδικόν με καὶ τὸ συμφέρον ποιεῖ.
ΦΙΛ. Ὦ πῦρ σὺ, καὶ πᾶν δεῖμα, καὶ πανουργίας
δεινῆς τέχνημ' ἔχθιστον, οἷά μ' εἰργάσω,
οἷ' ἠπάτηκας. οὐδ' ἐπαισχύνει μ' ὁρῶν 925
τὸν προστρόπαιον, τὸν ἱκέτην, ὦ σχέτλιε;
ἀπεστέρηκας τὸν βίον, τὰ τόξ' ἑλών.
ἀπόδος, ἱκνοῦμαί σ', ἀπόδος, ἱκετεύω τέκνον.
πρὸς θεῶν πατρῴων, τὸν βίον μή μ' ἀφέλῃς.
ὤμοι τάλας. ἀλλ' οὐδὲ προσφωνεῖ μ' ἔτι. 930
ἀλλ' ὡς μεθήσων μήποθ' ὧδ' ὁρᾷ πάλιν.
ὦ λιμένες, ὦ προβλῆτες, ὦ ξυνουσίαι
θηρῶν ὀρείων, ὦ καταρρῶγες πέτραι,
ὑμῖν τάδ', οὐ γὰρ ἄλλον οἶδ' ὅτῳ λέγω,
ἀνακλαίομαι παροῦσι τοῖς εἰωθόσιν. 935
οἷ' ἔργ' ὁ παῖς μ' ἔδρασεν οὑξ Ἀχιλλέως,
ὀμόσας ἀπάξειν οἴκαδ', ἐς Τροίαν μ' ἄγει.
προσθείς τε χεῖρα δεξιὰν, τὰ τόξα μου
ἱερὰ λαβὼν τοῦ Ζηνὸς Ἡρακλέους ἔχει,
καὶ τοῖσιν Ἀργείοισι φήνασθαι θέλει, 940
ὡς ἄνδρ' ἑλὼν μ' ἰσχυρὸν, ἐκ βίας ἄγει.
κοὐκ οἶδ' ἐναίρων νεκρὸν, ἢ καπνοῦ σκιὰν,
εἴδωλον ἄλλως. οὐ γὰρ ἂν σθένοντά γε
εἷλέν μ'. ἐπεὶ οὐδ' ἂν ὧδ' ἔχοντ', εἰ μὴ δόλῳ.
νῦν δ' ἠπάτημαι δύσμορος. τί χρή με δρᾶν; 945
ἀλλ' ἀπόδος. ἀλλὰ νῦν ἔτ' ἐν σαυτοῦ γενοῦ.
τί φής; σιωπᾷς; οὐδέν εἰμ' ὁ δύσμορος.
ὦ σχῆμα πέτρας δίπυλον, αὖθις αὖ πάλιν
εἴσειμι πρὸς σὲ ψιλὸς, οὐκ ἔχων τροφήν.
ἀλλ' αὐανοῦμαι τῷδ' ἐν αὐλίῳ μόνος. 950
οὐ πτηνὸν ὄρνιν, οὐδὲ θῆρ' ὀρειβάτην
τόξοις ἐναίρων τοισίδ'. ἀλλ' αὐτὸς τάλας
θανὼν, παρέξω δαῖτ' ὑφ' ὧν ἐφερβόμην,
καί μ' οὓς ἐθήρων πρόσθε, θηράσουσι νῦν.
φόνον φόνου δὲ ῥύσιον τίσω τάλας 955
πρὸς τοῦ δοκοῦντος οὐδὲν εἰδέναι κακόν.
ὄλοιο μή πω, πρὶν μάθοιμ', εἰ καὶ πάλιν
γνώμην μετοίσεις· εἰ δὲ μὴ, θάνοις κακῶς.
ΧΟ. Τί δρῶμεν; ἐν σοί, καὶ τὸ πλεῖν ἡμᾶς ἄναξ
ἤδη 'στι, καὶ τοῖς τοῦδε προσχωρεῖν λόγοις. 960

μοὶ

Νε. Ἐμοὶ μὲν οἶκτος δεινὸς ἐμπέπτωκέ τις
τοῦδ' ἀνδρὸς, οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ καὶ πάλαι.
Φιλ. Ἐλέησον ὦ παῖ πρὸς θεῶν, καὶ μὴ παρῇς
σαυτοῦ βροτοῖς ὄνειδος ἐκκλέψας ἐμέ.
Νε. Οἴμοι τί δράσω; μήποτ' ὤφελον λιπεῖν 965
τὴν Σκῦρον· οὕτω τοῖς παροῦσιν ἄχθομαι.
Φιλ. Οὐκ εἶ κακὸς σύ, πρὸς κακῶν δ' ἀνδρῶν μαθὼν
ἔοικας ἥκειν αἰσχρά. νῦν δ' ἄλλοισι δοὺς,
οἷς εἰκός, ἔκπλει, τἄμ' ἐμοὶ μεθεὶς ὅπλα.
Νε. Τί δρῶμεν ἄνδρες; Οδ. Ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν τί δρᾷς;
οὐκ εἶ μεθεὶς τὰ τόξα ταῦτ' ἐμοὶ πάλιν; 970
Φιλ. Οἴμοι τίς ἁνήρ; ἆρ' Ὀδυσσέως κλύω;
Οδ. Ὀδυσσέως, σάφ' ἴσθ', ἐμοῦ γ', ὃν εἰσορᾷς.
Φιλ. Οἴμοι, πέπραμαι κἀπόλωλ'. ὅδ' ἦν ἄρα
ὁ ξυλλαβών με, κἀπονοσφίσας ὅπλων. 975
Οδ. Ἐγώ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος· ὁμολογῶ τάδε.
Φιλ. Ἀπόδος, ἄφες μοι παῖ τὰ τόξα. Οδ. Τοῦτο μὲν
οὐδ' ἢν θέλῃ δράσει ποτ'. ἀλλὰ καὶ σὲ δεῖ
στείχειν ἅμ' αὐτοῖς, ἢ βίᾳ στελοῦσί σε.
Φιλ. Ἔμ' ὦ κακῶν κάκιστε καὶ τόλμης ἄκρα, 980
οἵδ' ἐκ βίας ἄξουσιν; Οδ. Ἢν μὴ ἕρπῃς ἑκών.
Φιλ. Ὦ Λημνία χθὼν, καὶ τὸ παγκρατὲς σέλας
Ἡφαιστότευκτον, ταῦτα δῆτ' ἀνασχετά,
εἴ μ' οὗτος ἐκ τῶν σῶν ἀπάξεται βίᾳ;
Οδ. Ζεύς ἐσθ' (ἵν' εἰδῇς) Ζεύς ὁ τῆσδε γῆς κρατῶν. 985
Ζεύς, ᾧ δέδοκται ταῦθ'· ὑπηρετῶ δ' ἐγώ.
Φιλ. Ὦ μῖσος, οἷα κἀξανευρίσκεις λέγειν,
θεοὺς προτείνων, τοὺς θεοὺς ψευδεῖς τίθης.
Οδ. Οὔκ, ἀλλ' ἀληθεῖς. ἡ δ' ὁδὸς πορευτέα.
Φιλ. Οὔ φημ' ἔγωγε. Οδ. Φημί· πειστέον τάδε. 990
Φιλ. Οἴμοι τάλας· ἡμᾶς μὲν ὡς δούλους σαφῶς
πατὴρ ἄρ' ἐξέφυσεν, οὐδ' ἐλευθέρους.
Οδ. Οὔκ, ἀλλ' ὁμοίως τοῖς ἀρίστοισιν, μεθ' ὧν
Τροίαν σ' ἑλεῖν δεῖ, καὶ κατασκάψαι βίᾳ.
Φιλ. Οὐδέποτέ γ'· οὐδ' ἢν χρῇ με πᾶν παθεῖν κακόν, 995
ἕως ἂν ᾖ μοι γῆς τόδ' αἰπεινὸν βάθρον.
Νε. Τί δ' ἐργασείεις;
Φιλ. Κρᾶτ' ἐμὸν τόδ' αὐτίκα
πέτρᾳ πέτρας ἄνωθεν αἱμάξω πεσών.
Οδ. Ξυλλάβετον αὐτόν· μὴ 'πὶ τῷδ' ἔστω τάδε.
Φιλ. Ὦ χεῖρες, οἷα πάσχετ' ἐν χρείᾳ φίλης 1000
νευρᾶς, ὑπ' ἀνδρὸς τοῦδε συνθηρώμεναι.
ὦ μηδὲν ὑγιὲς, μηδ' ἐλεύθερον φρονῶν,
οἷ' αὖ μ' ὑπῆλθες, ὥς μ' ἐθηράσω, λαβὼν
πρόβλημα σαυτοῦ παῖδα τόνδ' ἀγνῶτ' ἐμοί.
ἀνάξιον μὲν σοῦ, κατάξιον δ' ἐμοῦ, 1005
ὃς οὐδὲν ᾔδει πλὴν τὸ προσταχθὲν ποιεῖν.
δῆλος δὲ καὶ νῦν ἐστιν ἀλγεινῶς φέρων
οἷς τ' αὐτὸς ἐξήμαρτεν, οἷς τ' ἐγὼ 'παθον.
ἀλλ' ἡ κακὴ σὴ διὰ μυχῶν βλέπουσ' ἀεὶ
ψυχή νιν ἀφυῆ τ' ὄντα, κοὐ θέλονθ' ὅμως 1010
εὖ προὐδίδαξεν ἐν κακοῖς εἶναι σοφόν.
καὶ νῦν ἔμ', ὦ δύστηνε, συνδήσας νοεῖς
ἄγειν ἀπ' ἀκτῆς τῆσδ', ἐν ᾗ με προὐβάλου
ἄφιλον, ἐρῆμον, ἄπολιν, ἐν ζῶσιν νεκρόν.
φεῦ, ὄλοιο· καίτοι πολλάκις τόδ' ηὐξάμην. 1015
ἀλλ' οὐ γὰρ οὐδὲν θεοὶ νέμουσιν ἡδύ μοι,
σὺ μὲν γέγηθας ζῶν, ἐγὼ δ' ἀλγύνομαι
τοῦτ' αὔθ', ὅτι ζῶ σὺν κακοῖς πολλοῖς τάλας,
γελώμενος πρὸς σοῦ τε καὶ τῶν Ἀτρέως
διπλῶν στρατηγῶν, οἷς σὺ ταῦθ' ὑπηρετεῖς. 1020
καίτοι σὺ μὲν κλοπῇ τε κἀνάγκῃ ζυγεὶς,
ἔπλεις ἅμ' αὐτοῖς. ἐμὲ δὲ τὸν πανάθλιον
ἑκόντα πλεύσανθ' ἑπτὰ ναυσὶ ναυβάτην,
ἄτιμον ἔβαλον, ὡς σὺ φῄς· κεῖνοι δὲ σέ.
καὶ νῦν τί μ' ἄγετε; τί μ' ἀπάγεσθε; τοῦ χάριν; 1025
ὃς οὐδέν εἰμι, καὶ τέθνηχ' ὑμῖν πάλαι.
πῶς ὦ θεοῖς ἔχθιστε νῦν οὐκ εἰμί σοι

Neo. *Commiseratio vehemens subiit mihi*
Erga hunc virum, non nunc primum, sed iam pridem
Phil. *Miserere mei, per Deum, neque hanc infamiæ notam*
Inuras tibi, quod me deceperis.
Neo. *Hei mihi quid faciam? Vtinam nunquam è Scyro*
Profectus essem. ita his rebus angor. (Elu
Phil. *Non malo ingenio præditus es, sed videris venire instru-*
Ad scelus, à malis hominibus: nunc igitur apud alios v-
tere his artibus,
Quis digni sunt, atque armis mihi redditis, abi.
Neo. *Quid facimus viri?* Vly. *O pessime omnium, quid facis?*
Non abis? non relinques hos arcus mihi?
Phil. *Hei mihi, quis hic est? numnam Vlyssem audio?*
Vly. *Vlyssem, vt scias, audis, méque adeò quem vides.*
Phil. *Hei mihi dolo venditus sum peryi, nempe hic fuit,*
Qui me circumuenit ac spoliauit armis.
Vly. *Ego inquam feci, non alius, confiteor.* (cupiat,
Phil. *Redde, relinque mihi arcum, fili.* Vly. *Ne hoc quidem, si*
Facere poterit, sed oportet te
Proficisci vnà cum armis, aut vi ducent te.
Phil. *Méne, ô scelerum sceleratissime atque audacissime,*
Hi per vim ducent? Vly. *Si quidem non ibis volens*
Phil. *O terra Lemnia, & omnipotens iubar*
Vulcani, an hæc sunt toleranda?
Vt iste me ab his locis auellat vi?
Vly. *Iupiter est, vt scias, Iupiter huius terræ dominus,*
Iupiter horum autor, egóque administer sum,
Phil. *O scelesto, qualia audes dicere?*
Prætexis Deos, et tui mendacij autores facis.
Vly. *Non, sed veri autores: hæc via tibi eunda est.* (dum est.
Phil. *Nequaquam.* Vly. *Ego verò affirmo, tibique obtēperā-*
Phil. *Hei mihi misero, seruum me ergo*
Pater genuit, nec liberum.
Vly. *Non seruum, sed parem Principibus, cum quibus*
Troiam te capere oportet, & excidere viribus.
Phil. *Nunquam hoc fiet, ne quidem, si oporteat omnia mala me*
Donec mihi hoc antrum fuerit. (pati
Vly. *Quidnam facere paras?* Phil. *Caput hoc statim saxis al-*
Méque de scopulo hoc præcipitē dabo. (lisum cruētabo,
Vly. *Prehendite hunc, ne in ipsius potestate hæc sint.*
Phil. *O manus, quàm indigna sustinetis, quia caretis*
Charo arcu, capta ab hoc viro.
O tu, qui sanum nihil, aut homine libero dignum cogitas,
Quomodo insidiis me circumuenisti? quomodo cepisti,
subornato
Ac protruso pro te hoc adolescēte, qui mihi ignotus erat?
Qui indignus est tuo ingenio, meo verò dignus:
Qui nihil sciebat, nisi quod iussus erat, facere te
Qui et nunc videtur dolore affici,
Propterea, quod in me deliquit, quódque ego affligor.
Sed tua scelerata mens per latebras semper
Prospectans, ipsum rudem fraudis, atque inuitum
Pulchrè instruxit, vt callidus esset in moliendo scelere.
Et nunc infœlix me vinctum cogitas
Ab hoc littore abducere, in quo me prius abiecisti.
Destitutum amicis, desertū, atq. exulem, mortuū in vita.
Ah pereas male, quod tibi sæpè imprecatus sum,
Sed nihil mihi Dij iucundum tribuunt:
Tu vitam lætam egisti, ego doloribus confectus sum.
Atque ob hoc ipsum, quod ita in ærumnis miserè viuo,
Rides tu, cum geminis
Atridis, quibus te ad talia facta ministrum præbes.
Et tu quidem dolo vsus ac necessitate coactus
Nauigasti cum illis: me verò infœlicissimum
Spōte nauigantem, ac septem nauium ducē (esse dicunt.
Contēptū abiecerunt illi, vt tu dicis, ipsi verò te autorem
Nunc ergo quid est, quod me ducitis? cur abducitis?
quam ob causam? (tuus sum.
Qui nihil sum, quódque ad vos attinet, iam olim mor-

Quare ô Diis immortalibus sacrificabitis, nunc tibi non sum
Claudus, grauiter olet? quomodo Diis vouebitis me simul
Nauigante, sacra vos incensuros esse? quomodo libabitis
Hoc enim praetextu me abiiciebas. (amplius?
Male pereatis, pereatis, qui iniuria me affecistis,
Si modò Dij sunt iusti vindices.
Sed scio quòd sunt, alioqui non vnquam huc
Nauigassetis propter virum miserum,
Nisi stimulus aliquis diuinitus, mea causa, vos vrgeret.
Sed ô patria terra, Diique inspectores
Punite, punite tandem
Ipsos omnes: si quid vos miseret mei,
Qui tam miserabiliter viuo. vtinam ipsos periisse
Viderem: tum me etiam morbo liberatum putarem.

Cho. *Vehemens est hospes, & vehementem orationem*
Dixit, nec cedit malis.

Vly. *Multa respondere possem ad huius sermonem,*
Vt mihi concedas, nunc verò vnum est quod dicam:
Talis ego sum vbi tempus postulat,
Vbi verò iudicium fit de iustis & bonis viris,
Non vllum magis pium me inueneris.
Vincere soleo, vbicunque vsus est,
Praeterquam apud te: nunc igitur volens cedam tibi,
Dimittite enim nec attingatis amplius,
Sinite ipsum manere: non enim opus est, vt te adducamus,
Cum arma haec nobis sint: adest enim nobis
Teucer, qui hanc artem tenet,
Egóque adeo, qui me puto non deterius posse
Haec arma tractare, aut dirigere manu,
Quid opus est te? Vale tu, atque hîc Lemnum calca,
Nos ibimus, fortè mihi tuum munus
Honorem pariet: qui tibi debebatur.

Phil. *Hei mihi, quid faciam infoelix? Tune meis*
Armis ornatus, in exercitu Graecorum te ostentabis?

Vly. *Ne quid amplius respondeas, iam enim proficiscor.*

Phil. *O fili Achillis, an tu non amplius*
Mihi respondes, sed ita abis?

Vly. *Abi tu, neque hunc respicias, & si generosus es,*
Ne nobis hanc nostram fortunam corrumpas,

Phil. *An & à vobis, hospites, ita desertus*
Relinquar tamen? nec vos miserebit mei?

Cho. *Hic est gubernator noster,*
Quaecunque ille dicit, eadem tibi & nos dicimus.

Neo. *Accusabor, quòd sim misericors,*
Ab Vlysse, attamen manete, si huic videtur,
Tantisper, donec res è naui
Componant nautae, & Diis sacrum faciamus,
Fortasse interea hic mentem mutabit
In melius, nósque nauim deinde soluemus.
Vos ergo, cùm vocabimus, venitote celeriter.

ANTISTROPHICA. strophe I.

Phil. *O caua rupis antrum*
Calidum, & glaciale, Non te
Vnquam debeo miser
Relinquere, sed mihi
Etiam morienti inseruies.
Hei mihi.
O sedes plenissima
Doloris mei, misera,
Quid de me fiet his diebus?
Quem tandem habebo
Nutritium miser? qua spe victitabo?
Vtinam per sublimem aërem
Magna volucres vehementi vento
Abripiant me: non enim amplius sustentare me queo.

Strophe 2.

Cho. *Tu ipse tibi accersis*

χωλὸν, δυσώδη. πῶς θεοῖς εὔξεσθ', ἐμοῦ
πλεύσαντος, αἴθειν ἱερά; πῶς σπένδειν ἔτι;
αὕτη γὰρ ἦν σοι πρόφασις ἐκβαλεῖν ἐμέ. 1030
κακῶς ὄλοισθ'. ὀλεῖσθε δ' ἠδικηκότες
τὸν ἄνδρα τόνδε, θεοῖσιν εἰ δίκης μέλει.
ἔξοιδα δ' ὡς μέλει γ'. ἐπεὶ οὔποτ' ἂν στόλον
ἐπλεύσατ' ἂν τόνδ' οὕνεκ' ἀνδρὸς ἀθλίου,
εἰ μή τι κέντρον θεῖον ἦγ' ὑμᾶς ἐμοῦ. 1035
ἀλλ' ὦ πατρῴα γῆ, θεοί τ' ἐπόψιοι,
τίσασθε, τίσασθ' ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτὲ
ξύμπαντας αὐτούς, εἴ τι κἄμ' οἰκτείρετε,
ὡς ζῶ μὲν οἰκτρῶς· εἰ δ' ἴδοιμ' ὀλωλότας
τούτους, δοκοῖμ' ἂν τῆς νόσου πεφευγέναι. 1040

Χο. Βαρύς τε καὶ βαρεῖαν ὁ ξένος φάτιν
τήνδ' εἶπ' Ὀδυσσεῦ, κοὐχ ὑπείκουσαν κακοῖς.

Οδ. Πόλλ' ἂν λέγειν ἔχοιμι πρὸς τὰ τοῦδ' ἔπη,
εἴ μοι παρείκοι· νῦν δ' ἑνὸς κρατῶ λόγου.
οὗ γὰρ τοιούτων δεῖ, τοιοῦτός εἰμ' ἐγώ. 1045
χὤπου δικαίων κἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίσις,
οὐκ ἂν λάβοις μου μᾶλλον οὐδέν' εὐσεβῆ.
νικᾶν γε μέντοι πανταχοῦ χρῄζων ἔφυν,
πλὴν εἰς σέ· νῦν δὲ σοί γ' ἑκὼν ἐκστήσομαι.
ἄφετε γὰρ αὐτὸν, μηδὲ προσψαύσητ' ἔτι. 1050
ἐᾶτε μίμνειν. οὐδὲ σοῦ προσχρῄζομεν,
τά γ' ὅπλ' ἔχοντες ταῦτ'· ἐπεὶ πάρεστι μὲν
Τεῦκρος παρ' ἡμῖν, τήνδ' ἐπιστήμην ἔχων
ἐγώ θ', ὃς οἶμαι σοῦ κάκιον οὐδὲν ἂν
τούτων κρατύνειν, μηδ' ἐπιθύνειν χερί. 1055
τί δῆτά σου δεῖ; χαῖρε τὴν Λῆμνον πατῶν.
ἡμεῖς δ' ἴωμεν· καὶ τάχ' ἂν τὸ σὸν γέρας
τιμὴν ἐμοὶ νείμειεν ἣν σ' ἐχρῆν ἔχειν.—

Φιλ. Οἴμοι· τί δράσω δύσμορος; σὺ τοῖς ἐμοῖς
ὅπλοισι κοσμηθεὶς ἐν Ἀργείοις φανῇ; 1060

Οδ. Μή μ' ἀντιφώνει μηδὲν, ὡς στείχοντα δή.

Φιλ. Ὦ σπέρμ' Ἀχιλλέως, οὐδὲ σοῦ φωνῆς ἔτι
γενήσομαι προσφθεγκτὸς, ἀλλ' οὕτως ἄπει;

Οδ. Χώρει σύ· μὴ πρόσλευσσε, γενναῖός περ ὢν,
ἡμῶν, ὅπως μὴ τὴν τύχην διαφθερεῖς. 1065

Φιλ. Ἦ καὶ πρὸς ὑμῶν ὧδ' ἔρημος, ὦ ξένοι,
λειφθήσομαι δὴ, κοὐκ ἐποικτερεῖτέ με;

Χο. Ὅδ' ἐστὶν ἡμῶν ναυκράτωρ ὁ παῖς· ὅσ' ἂν
οὗτος λέγῃ σοι, ταῦτά σοι χ' ἡμεῖς φαμέν.

Νε. Ἀκούσομαι μὲν ὡς ἔφυν οἴκτου πλέως 1070
πρὸς τοῦδ'. ὅμως δὲ μείνατ', εἰ τούτῳ δοκεῖ,
χρόνον τοσοῦτον εἰς ὅσον τά τ' ἐκ νεὼς
στείλωσι ναῦται, καὶ θεοῖς εὐξώμεθα.
χ' οὗτος τάχ' ἂν φρόνησιν ἐν τούτῳ λάβοι
λῴω τιν' ἡμῖν. νὼ μὲν οὖν ὁρμώμεθον· 1075
ὑμεῖς δ', ὅταν καλῶμεν, ὁρμᾶσθαι ταχεῖς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ ά.

Φιλ. 1 Ὦ κοίλας πέτρας γύαλον
2 θερμόν τε καὶ παγετῶδες, ὥς
3 σ' οὐκ ἔμελλον ἄρ' ὦ τάλας
4 λείψειν οὐδέποτ', ἀλλά μοι
5 καὶ θνῄσκοντι συνείσῃ. 1080
6 ὤμοι μοι μοι.
7 ὦ πληρέστατον αὔλιον
8 λύπας τᾶς ἀπ' ἐμοῦ τάλαν
9 τί πτ' αὖ μοι τὸ κατ' ἆμαρ
10 ἔσται; τοῦ ποτε τεύξομαι 1085
11 σιτονόμου μέλεος; πόθεν ἐλπίδος,
12 εἴθ' αἰθέρος ἄνω
13 πτωκάδες ὀξυτόνου διὰ πνεύματος
14 ἕλωσί μ'. οὐ γὰρ ἔτ' ἰσχύω.— 1090

στροφὴ β.

Χο. 1 Σύ τοι, σύ τοι κατηξίω-

σας

2 ὦ βαρύποτμε·
3 οὐκ ἄλλοθεν ἔχει τύχα
4 τᾷδ' ἀπὸ μείζονος·
5 εὖτέ γε παρὸν φρονῆσαι 1095
6 τοῦ λῴονος δαίμονος,
7 εἵλου τὸ κάκιον αἰνεῖν.—

ἀντιστροφὴ α'.

Φιλ. 1 Ὦ τλάμων τλάμων ἄρ' ἐγώ,
2 καὶ μόχθῳ λωβατός, ὃς ἤ-
3 δη μετ' οὐδενὸς ὕστερον 1100
4 ἀνδρῶν εἰσοπίσω τάλας
5 ναίων ἐνθάδ' ὀλοῦμαι,
6 (αἰαῖ αἰαῖ)
7 οὐ φορβὰν ἔτι προσφέρων,
8 οὐ πτανῶν ἀπ' ἐμῶν ὅπλων 1105
9 κραταιαῖς μετὰ χερσὶν
10 ἴσχων. ἀλλά μοι ἄσκοπα
11 κρυπτά τ' ἔπη δολερᾶς ὑπέδυ φρενός.
12 ἰδοίμαν δέ νιν
13 τὸν τάδε μησάμενον, τὸν ἴσον χρόνον 1110
14 ἐμὰς λαχὼν ἀνίας τάδε.—

ἀντιστροφὴ β'.

Χο. 1 Πότμος σε δαιμόνων τάδε,
2 οὐδὲ σέ γε δόλος ἔσχ' ὑπὸ
3 χειρὸς ἐμᾶς. στυγερὰν
4 ἔχε δύσποτμον 1115
5 ἀρὰν ἀρὰν ἐπ' ἄλλοις.
6 καὶ γὰρ ἐμοὶ τοῦτο μέλει
7 μὴ φιλότητ' ἀπώσῃ.—

στροφὴ γ'.

Φιλ. 1 Οἴμοι μοι. καί που πολιᾶς
2 πόντου θινὸς ἐφήμενος 1120
3 γελᾷ μου, χερὶ πάλλων
4 τὰν ἐμὰν μελέου τροφάν,
5 τὰν οὐδείς ποτ' ἐβάστασεν.
6 ὦ τόξον φίλον, ὦ φίλων
7 χειρῶν ἐκβεβιασμένον, 1125
8 ἦ που ἐλεινὸν ὁρᾷς, φρένας εἴ τινας
9 ἔχεις, τὸν Ἡράκλειον
10 ἄθλιον ὧδέ σοι
11 οὐκέτι χρησόμενον τὸ μεθύστερον.
12 ἀλλ' ἐν μεταλλαγᾷ 1130
13 πολυμηχάνου ἀνδρὸς ἐρέσσῃ.
14 ὁρῶν μὲν αἰσχρὰς ἀπάτας,
15 στυγνόν τε φῶτ' ἐχθοδοπόν,
16 μυρί' ἀπ' αἰσχρῶν ἀνατέλλον-
17 θ' ὅσ' ἐφ' ἡμῖν κάκ' ἐμήσατ' Ὀδυσσεύς. 1135

στροφὴ δ'.

Χο. 1 Ἀνδρός τοι τὸ μὲν εὖ δίκαιον εἰπεῖν.
2 εἰπόντος δὲ, μὴ φθονερὰν
3 ἐξῶσαι γλώσσας ὀδύναν.
4 κεῖνος δ' εἷς ἀπὸ πολλῶν
5 ταχθεὶς, τοῦδ' ἐφημοσύνᾳ 1140
6 κοινὰν ἤνυσεν
7 ἐς φίλους ἀρωγάν.—

ἀντιστροφὴ γ'.

Φιλ. 1 Ὦ πταναὶ θῆραι, χαροπῶν
2 τ' ἔθνη θηρῶν, οὓς ὅδ' ἔχει
3 χῶρος οὐρεσιβώτας, 1145
4 φυγᾷ μ' ἠκέτ' ἀπ' αὐλίων
5 πηδᾶτ'. οὐ γὰρ ἔχω χεροῖν
6 τὰν πρόσθεν βελέων ἀλκάν,
7 ὦ δύστανος ἐγὼ τανῦν.
8 ἀλλ' ἀνέδην ὅδε χῶρος ἐρύκεται, 1150
9 οὐκέτι φοβητὸς ὑμῖν.

Hoc malum, infœlix,
Non aliunde infestaris calamitate,
Nec ab aliquo potentiore.
Cum enim tibi liceret rectius sapere,
Ac fortuna meliore uti, maluisti
Habere deterius.

Antistrophe 1.

Phil. *O me miserum, Qui nunc*
Dolore confectus, ac omnium
Hominum destitutus consortio,
In antro hic miser
Habitans moriar.
Non cibum amplius habebo.
Non volucres meo arcu
Robustis manibus
Feriam: sed improuisa
Atque insidiosa fraus dolosa mentis me circumuenit.
Vtinam videam illum,
Qui ista machinatus est, tanto tempore
Meos dolores sustinere.

Antistrophe 2.

Cho. *Fatum te Deorum*
Non dolus cepit.
Mearum manuum, tristem
Omitte atque omissam
Imprecationem aduersus alios:
Nam & mihi hoc curæ est,
Ne beneuolentiam repellas.

Strophe 3.

Phil. *Hei mihi, nunc alicubi in cani*
Maris littore sedens
Me deridet. manu quatiens,
Meum infœlicis victum,
Quo nemo vnquam potitus est.
O chare arcus, èque charis
Manibus extorte,
Certè nunc indignaris, si quid mentis
Habes, quòd Herculis
Miles non amplius
Posthac te gestabit,
Sed mutato Domino,
Manibus fraudulenti viri tractaris,
Videns turpes dolos,
Virúmque odiosum, & inimicum mihi,
Qui natus ex turpi familia, innumerabilia
Contra me mala fecit.

Strophe 4.

Cho. *Boni viri est verum dicere,*
Et cùm quis alius dicit, non inuidiosum
Lingua dolorem exprimere.
Neoptolemus vnus ab exercitu
Ad hoc peragendum constitutus, consilio Vlyssis
Commune auxilium sociis comparauit.

Antistrophe 3.

Phil. *O volucrum præda, ò fuluarum*
Ferarum gentes, quæ habitatis
In his montibus,
Non est vt amplius ab hoc antro
Refugiatis: non enim amplius manibus teneo
Telorum robur, quod fuit prius.
Heu quam miser nunc sum.
Nunc iste locus est absque custodia,
Nec amplius vobis metuendus.

Accedite nunc, ut pulchrè
Vicißim me occidendo, pascamini ad satietatem
Carnibus meis variis:
Nam statim vitam relinquam.
Vnde enim mihi victus erit?
Quis aere victitare potest?
Quum prorsus nihil habeat,
Quos terra nutrix prabet.

Antistrophe 4.

Cho. *Per Deum, si colis hospites, beneuolè*
Cum Neoptolemo agas, qui ad te accessit.
Et hoc scito, quòd tibi
Hanc calamitatem effugere licet.
Qui miserè victitare mauult, & ingentem
Dolorem aßiduè sustinere, stultus est,

MONOSTROPHICA.

Rursum memoriam veteris doloris
Phil. *Renouas, optime hospes.*
Quare me enecas? quare ista facis?
Cho. *Cur ita dicis?*
Phil. *An tu ad inuisam mihi*
Troiam, me abducturum speras?
Cho. *Hoc enim iudico esse optimum.*
Phil. *Iam me relinquite.*
Cho. *Rem gratam mandas,*
Ac volens faciam,
Eamus ergo
Ad nauim, sicut nobis constitutum est.
Phil. *Ne per Iouem*
Te obtestor, abeas.
Sis ergo moderatior.
Cho. *O hospites manete*
Phil. *Per Deum vos oro.*
Quid vociferaris?
Cho. *Hei mihi:*
Phil. *O miseram meam fortunam,*
Perij infœlix.
O pes, pes, quomodo
Te posthac sustinebo?
O hospites, redite quaso.
Cho. *Quid facturi sumus aliud*
Quàm, quod antea ostendisti?
Phil. *Non indignè ferendum est,*
Cum quis præ magnitudine doloris,
Desipiens vociferatur.
Eas ergo nobiscum vt iubemus.
Cho. *Nequaquam: scias hoc esse ratum,*
Phil. *Neque si Iupiter igne*
Fulminis me feriat, facturus sim.
Pereat illum, & simul omnes
Qui ibi bellum gerunt, qui non sunt veriti
Me propter morbum pedis abijcere.
Sed hospites, vnum vos oro.
Cho. *Quid hoc est?* Phil. *Si gladius vobis est,*
Aut aliud teli genus, afferte mihi.
Cho. *Quam cadem*
Facere paras?
Phil. *Caput ac pedem amputabo,*
Morbus enim ad cadem me impellit. Cho. *Quid ita?*
Phil. *Patrem meum requiram.* Cho. *Vbinam?*
Phil. *Apud inferos, non enim*
Viuit amplius.
O vrbs patria,
Vtinam te infelix
Aspicerem, qui relictis sacris tuis
Inimicißimis Græcis auxilio profectus sum, Perij.

10 ἕρπετε νῦν καλὸν,
11 ἀντίφονον κορέσαι στόμα πρὸς χάριν
12 τᾶσδ' αἰόλας σαρκός.
13 ἀπὸ γὰρ βίον αὐτίκα λείψω. 1155
14 πόθεν γὰρ ἔσται βιοτά;
15 τίς ὧδ' ἐν αὔραις τρέφεται,
16 μηκέτι μηδενὸς κρατύνων
17 ὅσα πέμπει βιόδωρος αἶα;

ἀντιστροφὴ δ'.

Χο. 1 Πρὸς θεῶν εἴ τι σέβει ξένον πέλασσον 1160
2 εὐνοίᾳ πάσᾳ πελάταν.
3 ἀλλὰ γνῶθ' εὖ γνῶθ', ἐπὶ σοὶ
4 κῆρα τάνδ' ἀποφεύγειν.
5 οἰκτρὰ γὰρ βόσκειν αὐτὰν
6 δ' ὀχεῖν μυρίον ἄχθος ᾧ ξυνοικεῖ. 1165

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Φιλ. Πάλιν πάλιν παλαιὸν
ἄλγημ' ὑπέμνασας, ὦ
λῷστε τῶν πρὶν ἐντόπων.
τί μ' ὤλεσας; τί μ' εἴργασαι;
Χο. Τί τοῦτ' ἔλεξας; 1170
Φιλ. Εἰ σὺ τὰν ἐμοὶ στυγερὰν
Τρῳάδα γᾶν ἤλπισας μ' ἄξειν.
Χο. Τόδε γὰρ νοῶ κράτιστον.
Φιλ. Ἀπό νύν με λείπετ' ἤδη.
Χο. Φίλα μοι, φίλα ταῦτα 1175
παρήγγειλας ἑκόντι τε πράσσειν.
ἴωμεν, ἴωμεν ναὸς ἵν' ἡμῖν τέτακται.
Φιλ. Μὴ πρὸς ἀραίου Διὸς ἔλθῃς ἱκετεύω.
Χο. Μετρίαζε.
Φιλ. Ὦ ξένοι, μείνατε πρὸς θεῶν. 1180
Χο. Τί θροεῖς;
Φιλ. Αἶ αἶ αἶ αἶ. δαίμων, δαίμων,
ἀπόλωλ' ὁ τάλας.
ὦ πούς, πούς, τί σ' ἔτ' ἐν βίῳ
τεύξω τῷ μετόπιν τάλας; 1185
ὦ ξένοι, ἔλθετ' ἐπήλυδες αὖθις.
Χο. Τί ῥέξοντες ἀλλοκότῳ γνώμᾳ
τῶν πάρος ὧν προὔφαινες;
Φιλ. Οὔτοι νεμεσητὸν
ἀλύοντα χειμερίῳ λύπᾳ 1190
καὶ παρὰ νοῦν θροεῖν.
Χο. Βᾶθί νυν ὦ τάλαν, ὥς σε κελεύομεν.
Φιλ. Οὐδέποτ', οὐδέποτ' (ἴσθι τόδ' ἔμπεδον.)
οὐδ' εἰ πυρφόρος ἀστεροπητὴς
βροντᾶς αὐγαῖς μ' εἶσι φλογίζων, 1195
ἐρρέτω Ἴλιον, οἵ θ' ὑπ' ἐκείνῳ
πάντες, ὅσοι τόδ' ἔτλασαν ἐμοῦ ποδὸς
ἄρθρον ἀπῶσαι. ἀλλ' ὦ ξένοι, ἕν γέ μοι
εὖχος ὀρέξατε.
Χο. Ποῖον ἐρεῖς τόδ' ἔπος; Φιλ. Ξίφος εἴ ποθεν, 1200
ἢ γένυν, ἢ βελέων τι, προπέμψατε.
Χο. Ὡς τίνα ῥέξῃς παλάμαν ποτέ;
Φιλ. Κρᾶτ' ἀπὸ πάντα καὶ ἄρθρα τεμῶ χερί.
φονᾷ φονᾷ νόος ἤδη. Χο. Τί ποτε;
Φιλ. Πατέρα ματεύων. Χο. Ποῖ γᾶς; 1205
Φιλ. Εἰς ᾅδου· οὐ γὰρ ἐν φάει γ' ἔτι.
ὦ πόλις, ὦ πόλις πατρία,
πῶς ἂν εἰσίδοιμ' ἄθλιός γ' ἀνήρ.
ὅς γε σὰν λιπὼν ἱερὰν λιβάδ', ἐχθροῖς ἔβαν
Δαναοῖς ἀρωγός, ἔτ' οὐδέν εἰμι. 1210

ΙΑΜΒΟΙ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ἐγὼ μὲν ἤδη καὶ πάλαι νεὼς ὁμοῦ
στείχων ἂν ἦν σοι τῆς ἐμῆς, εἰ μὴ πέλας
Ὀδυσσέα στείχοντα, τόν τ' Ἀχιλλέως
γόνον πρὸς ἡμᾶς δεῦρ' ἰόντ' ἐλεύσσομεν.
Οδ. Οὐκ ἂν φράσειας ἥντιν' αὖ παλίντροπος 1215
κέλευθον ἕρπεις ὧδε σὺν σπουδῇ ταχύς;
Νε. Λύσων ὅσ' ἐξήμαρτον ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ.
Οδ. Δεινόν γε φωνεῖς· ἡ δ' ἁμαρτία τίς ἦν;
Νε. Ἣν σοὶ πιθόμενος τῷ τε σύμπαντι στρατῷ.
Οδ. Ἔπραξας ἔργον ποῖον ὧν οὔ σοι πρέπον; 1220
Νε. Ἀπάταισιν αἰσχραῖς ἄνδρα καὶ δόλοις ἑλών.
Οδ. Τὸν ποῖον; ὤμοι· μῶν τι βουλεύει νέον;
Νε. Νέον μὲν οὐδέν, τῷ δὲ Ποίαντος τόκῳ.
Οδ. Τί χρῆμα δράσεις; ὥς μ' ὑπῆλθέ τις φόβος.
Νε. Παρ' οὗπερ ἔλαβον τάδε τὰ τόξ', αὖθις πάλιν. 1225
Οδ. Ὦ Ζεῦ, τί λέξεις; οὔ τί που δοῦναι νοεῖς;
Νε. Αἰσχρῶς γὰρ αὐτὰ κοὐ δίκῃ λαβὼν ἔχω.
Οδ. Πρὸς θεῶν, πότερα δὴ κερτομῶν λέγεις τάδε;
Νε. Εἰ κερτόμησίς ἐστι τἀληθῆ λέγειν.
Οδ. Τί φῄς, Ἀχιλλέως παῖ; τίν' εἴρηκας λόγον; 1230
Νε. Δὶς ταὐτὰ βούλει καὶ τρὶς ἀναπολεῖν μ' ἔπη;
Οδ. Ἀρχὴν κλύειν ἂν οὐδ' ἅπαξ ἐβουλόμην.
Νε. Εὖ νυν ἐπίστω, πάντ' ἀκηκοὼς λόγον.
Οδ. Ἔστιν τις ἔστιν, ὅς σε κωλύσει τὸ δρᾶν.
Νε. Τί φῄς; τίς ἔσται μ' οὑπικωλύσων τάδε; 1235
Οδ. Ξύμπας Ἀχαιῶν λαός, ἐν δὲ τοῖς ἐγώ.
Νε. Σοφὸς πεφυκώς, οὐδὲν ἐξαυδᾷς σοφόν.
Οδ. Σὺ δ' οὔτε φωνεῖς οὔτε δρασείεις σοφά.
Νε. Ἀλλ' εἰ δίκαια, τῶν σοφῶν κρείσσω τάδε.
Οδ. Καὶ πῶς δίκαιον, ἅ γ' ἔλαβες βουλαῖς ἐμαῖς, 1240
πάλιν μεθεῖναι ταῦτα; Νε. Τὴν ἁμαρτίαν
αἰσχρὰν ἁμαρτὼν ἀναλαβεῖν πειράσομαι.
Οδ. Στρατὸν δ' Ἀχαιῶν οὐ φοβῇ, πράσσων τάδε;
Νε. Ξὺν τῷ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον.
ἀλλ' οὐδέ τοι τῇ σῇ χερὶ πείθομαι τὸ δρᾶν. 1245
Οδ. Οὔτ' ἆρα Τρωσίν, ἀλλὰ σοὶ μαχούμεθα.
Νε. Ἔστω τὸ μέλλον. Οδ. Χεῖρα δεξιὰν ὁρᾷς
κώπης ἐπιψαύουσαν; Νε. Ἀλλὰ κἀμέ τοι
ταὐτὸν τόδ' ὄψει δρῶντα, κοὐ μέλλοντ' ἔτι.
Οδ. Καίτοι σ' ἐάσω· τῷ δὲ σύμπαντι στρατῷ 1250
λέξω τάδ' ἐλθών, ὅς σε τιμωρήσεται.
Νε. Ἐσωφρόνησας· κἂν τὰ λοίφ' οὕτω φρονῇς,
ἴσως ἂν ἐκτὸς κλαυμάτων ἔχοις πόδα.
σὺ δ' ὦ Ποίαντος παῖ, (Φιλοκτήτην λέγω)
ἔξελθ' ἀμείψας τάσδε πετρήρεις στέγας. 1255
Φιλ. Τίς αὖ παρ' ἄντροις θόρυβος ἵσταται βοῆς;
τί μ' ἐκκαλεῖσθε; τοῦ κεχρημένοι, ξένοι;
ὤμοι· κακὸν τὸ χρῆμα. μῶν τί μοι μέγα
πάρεστε πρὸς κακοῖσι πέμποντες κακόν;
Νε. Θάρσει· λόγους δ' ἄκουσον οὓς ἥκω φέρων. 1260
Φιλ. Δέδοικ' ἔγωγε. καὶ τὰ πρὶν γὰρ ἐκ λόγων
καλῶν κακῶς ἔπραξα, σοῖς πεισθεὶς λόγοις.
Νε. Οὔκουν ἔνεστι καὶ μεταγνῶναι πάλιν;
Φιλ. Τοιοῦτος ἦσθα τοῖς λόγοισι, χὤτε μου
τὰ τόξ' ἔκλεπτες, πιστός, ἀτηρὸς λάθρᾳ. 1265
Ἀλλ' οὔ τι μὴ νῦν· βούλομαι δέ σου κλύειν,
πότερα δέδοκταί σοι μένοντι καρτερεῖν,
ἢ πλεῖν μεθ' ἡμῶν. Φιλ. Παῦε, μὴ λέξῃς πέρα.
μάτην γὰρ ἃ ἂν εἴπῃς γε, πάντ' εἰρήσεται.
Οὕτω δέδοκται; Φιλ. Καὶ πέρα γ' ἴσθ' ἢ λέγω. 1270
Νε. Ἀλλ' ἤθελον μὲν ἄν σε πεισθῆναι λόγοις
Νε. ἐμοῖσιν· εἰ δὲ μή τι πρὸς καιρὸν λέγων
κυρῶ, πέπαυμαι. Φιλ. Πάντα γὰρ φράσεις μάτην.
οὐ γάρ ποτ' εὔνουν τὴν ἐμὴν κτήσῃ φρένα,
ὅστις γ' ἐμοῦ δόλοισι τὸν βίον λαβὼν 1275
ἀπεστέρηκας, κᾆτα νουθετεῖς ἐμὲ
ἐλθών, ἀρίστου πατρὸς ἔχθιστος γεγώς.
ὄλοισθ', Ἀτρεῖδαι μὲν μάλιστ', ἔπειτα δὲ

IAMBI.

Cho. *Ego iampridem ad nauim nostram*
Abiissem, nisi Vlyssem,
Et filium Achillis,
Huc ad nos venire vidissem.
Vly. *Non dices. quamobrem ita sedulo*
Huc reuerti properes?
Neo. *Expiabo ea, quæ prius peccaui.*
Vly. *Rem atrocem narras. Quid verò peccati est?*
Neo. *Quòd tibi obtemperans, & vniuerso exercitui.*
Vly. *Quid ergo fecisti, quod non decuit?*
Neo. *Turpi fraude ac dolo virum decepi.*
Vly. *Quémnam? Hei mihi: num aliquid cogitas noui?*
Neo. *Nihil noui, sed Philoctetæ.*
Vly. *Quam rem facies? Quam me incessit metus.*
Neo. *A quo enim accepi hos arcus, eidem rursum.*
Vly. *O Iupiter, quid ais? an reddere cogitas?*
Neo. *Turpiter enim, & non iustè adeptus.*
Vly. *Per Deum, num ista ioco dicis?*
Neo. *Si iocus est vera dicere:*
Vly. *Quid ais? quid dixisti?*
Neo. *Bis eadem ac ter me vis iterare sermonem?*
Vly. *Vtinam ne semel quidem audissem.*
Neo. *Planè igitur scias, rem totam audisti.*
Vly. *Est aliquis, qui te prohibebit hoc facere.*
Neo. *Quid ais? quis est prohibiturus?*
Vly. *Totus exercitus, & ego.*
Neo. *Sapiens cùm sis, non sapienter loqueris.*
Vly. *Tu verò neque loqueris sapienter, nec facere poteras.*
Neo. *Quid si iusta sunt meliora quam callide cogitata?*
Vly. *Quomodo iustum est te reddere ea,*
Quæ consilio meo adeptus es? Neo. *Peccatū turpe cōmisi,*
Id sarcire conabor.
Vly. *An non times exercitum Græcorum?*
Neo. *Cùm iustè agam, non est vt metuam, sicut ea,*
Nec tuis manibus confido, vt hoc faciam.
Vly. *Non cum Troianis ergo, sed tecum pugnabimus.*
Neo. *Fiat sanè, quod futurum est.* Vly. *Dextra me videt*
Gladij capulum tenere. Neo. *Et me videbis*
Idem facturum esse, nec cunctaturum.
Vly. *Iam igitur te sinam, totique exercitui*
Ista dicam, cui pœnas dabis.
Neo. *Sapis, & hoc modo si sapies in posterum,*
Poteris absque lacrymis exigere vitam.
Tu verò, ô fili Pæantis,
Egredere, relicto hoc antro.
Phil. *Quid turba aut clamoris est ante antrum?*
Quid me euocatis? qua re opus est vobis hospites?
Hei mihi quid hoc est mali? An mihi rursum
Aliquid magni mali adhuc affertis?
Neo. *Bonum animum habe, atque audi quid tibi dicam.*
Phil. *Timeo. Nam & prius per sermones blandos*
Incidi in miseriam, cùm tibi obtemperarem.
Neo. *An non est pœnitentiæ locus?*
Phil. *Talem te fingebas etiam antea, cùm mihi (noceres.*
Arcū insidiis eriperes, vt tibi crederem, cùm mihi furtim
Neo. *Non nunc hoc ago, sed te scire cupio,*
Vtrum tibi decretum sit hic perdurare,
An nobiscum nauigare? Phil. *Desine, ne dicas vlterius,*
Frustra enim verba feceris. (queat.
Neo. *Siccine est sententia?* Phil. *Magis firmiter, quàm vt dici*
Neo. *Ego verò hoc agebam, vt tibi persuaderem verbis:*
Quòd si tibi minus opportunè
Videor dicere desinam. Phil. *Frustra .n. dixeris omnia:*
Neque animum meum beneuolum tibi habebis,
Qui mihi dolo victum abstulisti:
Nunc venis tanquam moniturus,
Optimi patris inimicissime fili.
Pereatis, primum omnium Atridæ, deinde

Vlysses & tu. Neo. *Ne impreceris vlterius,*
Sed accipe de manu mea hac tela.
Phil. *Quid ais? an de-uo decipior?*
Neo. *Iuro per sancti Iouis summum numen.*
Phil. *O quàm grata mihi dicis, si modò vera dicis,*
Neo. *Res manifesta declarabit, sed dexteram*
Porrige, ac tua arma recipe.
Vly. *Ego verò contradico. Dij sint testes,*
Nomine Atridarum, ac totius exercitus.
Phil. *Fili, cuius hæc est vox? nunquid Vlyssem audio?*
Vly. *Certò scias, & quidem propè cernis*
Qui te ad Troiam vi ducam,
Siue velit, siue nolit, filius Achillis.
Phil. *At non gaudebis, si modo rectè hæc sagitta dirigetur.*
Neo. *Ac nequaquam, ne per Deum, ne mitte telum.*
Phil. *Sine manum meam, obsecro, charissime fili,*
Neo. *Non possum sinere.*
Phil. *Hei quare me hominem hostem*
Atque inimicum non sinis occidere sagittis meis?
Neo. *Nec mihi hoc honestum foret, nec tibi.*
Phil. *Attamen, iam scias principes in exercitu*
Græcorum ac præcones vanos, ignauos
Esse ad pugnam, quàm sint lingua feroces.
Neo. *Sit sanè. Arcum iam habes, neque est vt*
Mihi succenseas, aut me accuses amplius.
Phil. *Idem dico, indolem ostendisti fili,*
Qua natus es, non ex Sisypho patre,
Sed Achille, qui cùm viueret inter omnes viuentes
Optimè audiebat, nunc verò inter mortuos optimè audit.
Neo. *Gaudeo patrem meum à te laudari,*
Méque adeo: quid verò per te consequi cupiam, audi.
Quæ diuinitus accidunt hominibus,
Ea necesse est ferre.
Qui verò volentes affliguntur,
Sicut tu, non sunt digni venia,
Neque cuiusquam misericordia,
Tu ita efferatus es, vt consultorem non admittas:
Et cùm quis te animo beneuolenti monet,
Statim odisti, hostem ac infensum tibi esse existimans:
Attamen dicam, Iouémque aduoco testem:
Tu verò hæc scito, atque in animo tuo scribito:
Hoc morbo enim affligeris diuinitus,
Cùm accesseris ad anguem custodem qui apertum
Delubrum occultè latens custodit.
Et remedium huic malo non vnquam
Inuenies, donec iste Sol
Hic oritur, atque illic vicissim occidit,
Priusquam ad Troiam profectus,
Æsculapij filios consequaris apud nos,
Quorum opera hoc morbo leueris, & Pergama
His telis vnà mecum expugnes.
Vnde verò sciam hæc ita esse, iam dicam.
Vir quidam Troianus à nobis captus tenetur,
Helenus, eximius vates, qui clarè dicit,
Quomodo hæc geri oporteat. Et hoc præterea affirmat,
Quòd necesse sit hac æstate
Totam Troiam capi: potestatémque nobis vltro
Sui occidendi facit, si mentitus sit.
Quæ cùm ita sint, sponte concedas.
Pulcher thesaurus est, te vnum ex Græcis
Iudicatum esse præstantissimum, priméque medicum
manus
Liberari morbo, deinde luctuosa
Troia expugnata, summam consequi gloriam.
Phil. *O vita odiosa: cur me retines viuentem,*
Nec finis mori?
Hei mihi, quid faciam? quomodo diffidam sermonibus
Huius qui beneuolus me hortatur?
Cedámne igitur? At quomodo posthac lucem hanc

ὁ Λαρτίου παῖς, καὶ σύ. Νε. Μὴ παύσω τέρα
δέχου δὲ χειρὸς ἐξ ἐμῆς βέλη τάδε. 1280
Φιλ. Πῶς εἶπας; ἆρα δεύτερον δολούμεθα;
Νε. Ἀπώμοσ' ἁγνοῦ Ζηνὸς ὕψιστον σέβας.
Φιλ. Ὦ φίλτατ' εἰπών, εἰ λέγεις ἐτήτυμα.
Νε. Τοὔργον παρέσται φανερόν. ἀλλὰ δεξιὰν
πρότεινε χεῖρα, καὶ κράτει τῶν σῶν ὅπλων. 1285
Οδ. Ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ γ', (ὡς θεοὶ ξυνίστορες)
ὑπέρ τ' Ἀτρειδῶν, τοῦ τε σύμπαντος στρατοῦ.
Φιλ. Τέκνον, τίνος φώνημα; μῶν Ὀδυσσέως
ἐπῃσθόμην;
Οδ. Σάφ' ἴσθι· καὶ πέλας γ' ὁρᾷς,
ὅς σ' ἐς τὰ Τροίας πεδί' ἀποστελῶ βίᾳ, 1290
ἐάν τ' ὁ Ἀχιλλέως παῖς, ἐάν τε μὴ θέλῃ.
Φιλ. Ἀλλ' οὔ τι χαίρων, ἢν τόδ' ὀρθωθῇ βέλος.
Νε. Ἆ, μηδαμῶς· μὴ πρὸς θεῶν μεθῇς βέλος.
Φιλ. Μέθες με πρὸς θεῶν χεῖρα φίλτατον τέκνον.
Νε. Οὐκ ἂν μεθείην. Φιλ. Φεῦ· τί μ' ἄνδρα πολέμιον 1295
ἐχθρόν τ' ἀφείλου μὴ κτανεῖν τόξοις ἐμοῖς;
Νε. Ἀλλ' οὔτ' ἐμοὶ τοῦτ' ἐστὶ καλὸν, οὔτε σοί.
Φιλ. Ἀλλ' οὖν τοσοῦτόν γ' ἴσθι, τοὺς πρώτους στρατοῦ,
τοὺς τῶν Ἀχαιῶν ψευδοκήρυκας, κακοὺς
ὄντας πρὸς αἰχμὴν, ἐν τοῖς λόγοις θρασεῖς. 1300
Νε. Εἶεν· τὰ μὲν δὴ τόξ' ἔχεις, κοὐκ ἔσθ' ὅτου
ὀργὴν ἔχοις ἂν, οὐδὲ μέμψιν εἰς ἐμέ.
Φιλ. Ξύμφημι· τὴν φύσιν δ' ἔδειξας ὦ τέκνον,
ἐξ ἧς ἔβλαστες· οὐχὶ Σισύφου πατρὸς,
ἀλλ' ἐξ Ἀχιλλέως, ὃς μετὰ ζώντων θ' ὅτ' ἦν, 1305
ἤκου' ἄριστα, νῦν τε τῶν τεθνηκότων.—
Νε. Ἥσθην πατέρα τε τὸν ἐμὸν εὐλογοῦντά σε,
αὐτόν τέ μ'· ὧν δέ σου τυχεῖν ἐφίεμαι,
ἄκουσον. ἀνθρώποισι τὰς μὲν ἐκ θεῶν
τύχας δοθείσας ἔστ' ἀναγκαῖον φέρειν· 1310
ὅσοι δ' ἑκουσίοισιν ἔγκεινται βλάβαις,
ὥσπερ σὺ, τούτοις οὔτε συγγνώμην ἔχειν
δίκαιόν ἐστιν, οὔτ' ἐποικτείρειν τινά.
σὺ δ' ἠγρίωσαι, κοὔτε σύμβουλον δέχῃ,
ἐάν τε νουθετῇ τις εὐνοίᾳ λέγων, 1315
στυγεῖς, πολέμιον δυσμενῆ θ' ἡγούμενος.
ὅμως δὲ λέξω· Ζῆνα δ' ὅρκιον καλῶ·
καὶ ταῦτ' ἐπίστω, καὶ γράφου φρενῶν ἔσω.
σὺ γὰρ νοσεῖς τόδ' ἄλγος ἐκ θείας τύχης,
Χρύσης πελασθεὶς φύλακος, ὃς τὸν ἀκαλυφῆ 1320
σηκὸν φυλάσσει κρύφιος οἰκουρῶν ὄφις·
καὶ παῦλαν ἴσθι τῆσδε μή ποτ' ἂν τυχεῖν
νόσου βαρείας, ὡς ἂν αὑτὸς ἥλιος
ταύτῃ μὲν αἴρῃ, τῇδε δ' αὖ δύνῃ πάλιν,
πρὶν ἂν τὰ Τροίας πεδί' ἑκὼν αὐτὸς μόλῃς· 1325
καὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἐντυχὼν Ἀσκληπιαδῶν,
νόσου μαλαχθῇς τῆσδε· καὶ τὰ πέργαμα
ξὺν τοῖσδε τόξοις, ξύν τ' ἐμοὶ πέρσας φανῇς.
ὡς δ' οἶδα ταῦτα τῇδ' ἔχοντ', ἐγὼ φράσω.
ἀνὴρ γὰρ ἡμῖν ἔστιν ἐκ Τροίας ἁλούς, 1330
Ἕλενος ἀριστόμαντις, ὃς λέγει σαφῶς
ὡς δεῖ γενέσθαι ταῦτα. καὶ πρὸς τοῖσδ' ἔτι,
ὡς ἔστ' ἀνάγκη τοῦ παρεστῶτος θέρους,
Τροίαν ἁλῶναι πᾶσαν. ἢ δίδωσ' ἑκὼν
κτείνειν ἑαυτὸν, ἢν τάδε ψευδῆ λέγῃ. 1335
ταῦτ' οὖν ἐπεὶ κάτοισθα, συγχώρει θέλων.
καλὴ γὰρ ἡ 'πίκτησις, Ἑλλήνων ἕνα
κριθέντ' ἄριστον, τοῦτο μὲν παιωνίας
εἰς χεῖρας ἐλθεῖν. εἶτα τὴν πολύστονον
Τροίαν ἑλόντα, κλέος ὑπέρτατον λαβεῖν.— 1340
Φιλ. Ὦ στυγνὸς αἰὼν, τί με, τί δῆτ' ἔχεις ἄνω
βλέποντα, κοὐκ ἀφῆκας εἰς ᾅδου μολεῖν;
οἴμοι τί δράσω; πῶς ἀπιστήσω λόγοις
τοῖς τοῦδ', ὃς εὔνους ὢν ἐμοὶ παρῄνεσεν;
ἀλλ' εἰκάθω δῆτ'. εἶτα πῶς ὁ δύσμορος 1345
εἰς φῶς τάδ' ἔρξας εἶμι; τῷ προσήγορος;

πῶς

ποῖ; ὦ τὰ πάντ' ἰδόντες ἀμφ' ἐμοὶ κύκλοι,
ταῦτ' ἐξανασχήσεσθε, τοῖσιν Ἀτρέως
ἐμὲ ξυνόντα παισὶν, οἵ μ' ἀπώλεσαν.
πῶς τῷ πανώλει παιδὶ τοῦ Λαερτίου; 1350
οὐ γάρ με τἄλγος τῶν παρελθόντων δάκνει·
ἀλλ' οἷα χρὴ παθεῖν με πρὸς τούτων ἔτι,
δοκῶ προλεύσσειν· οἷς γὰρ ἡ γνώμη κακῶν
μήτηρ γένηται, τἄλλα παιδεύει κακά.
καὶ σοῦ δ' ἔγωγε θαυμάσας ἔχω τόδε. 1355
χρῆν γάρ σε μήτ' αὐτόν ποτ' ἐς Τροίαν μολεῖν,
ἡμᾶς τ' ἀπείργειν, οἵτι σου καθύβρισαν
γέρας πατρὸς συλῶντες, οἱ τὸν ἄθλιον
Αἴανθ' ὅπλων σοῦ πατρὸς ὕστερον δίκῃ
Ὀδυσσέως ἔκριναν. εἶτα τοῖσδε σὺ 1360
εἶ ξυμμαχήσων, καί μ' ἀναγκάζεις τόδε;
μὴ δῆτα, τέκνον· ἀλλ' ἅ μοι ξυνώμοσας,
πέμψον πρὸς οἴκους· καὐτὸς ἐν Σκύρῳ μένων
ἔα κακῶς αὐτοὺς ἀπόλλυσθαι κακούς.
χ' οὕτω διπλῆν μὲν ἐξ ἐμοῦ κτήσῃ χάριν, 1365
διπλῆν δὲ πατρὸς· κοὐ κακοὺς ἐπωφελῶν,
δόξεις ὅμοιος τοῖς κακοῖς πεφυκέναι.

Νε. Λέγεις μὲν εἰκότ'· ἀλλ' ὅμως σε βούλομαι
θεοῖς τε πιστεύσαντα, τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις,
φίλου μετ' ἀνδρὸς τοῦδε τῆσδ' ἐκπλεῖν χθονός. 1370

Φιλ. Ἦ πρὸς τὰ Τροίας πεδία, καὶ τὸν Ἀτρέως
ἔχθιστον υἱὸν, τῷδε δυστήνῳ ποδί;

Νε. Πρὸς τοὺς μὲν οὖν σε τήνδε τ' ἔμπυον βάσιν,
παύσοντας ἄλγους, κἀποσῴζοντας νόσου.

Φιλ. Ὦ δεινὸν αἶνον αἰνέσας, τί φῄς ποτε; 1375

Νε. Ἃ σοί τε κἀμοὶ κάλλ' ὁρῶ τελούμενα.

Φιλ. Καὶ ταῦτα λέξας οὐ καταισχύνῃ θεούς;

Νε. Πῶς γάρ τις αἰσχύνοιτ' ἂν ὠφελούμενος;

Φιλ. Λέγεις δ' Ἀτρείδαις ὄφελος, ἢ 'π' ἐμοὶ τόδε;

Νε. Σοί που φίλος γ' ὤν, χὠ λόγος τοιόσδε μοι. 1380

Φιλ. Πῶς, ὅς γε τοῖς ἐχθροῖσιν ἐκδοῦναι θέλεις;

Νε. Ὦ τᾶν, διδάσκου μὴ θρασύνεσθαι κακοῖς.

Φιλ. Ὀλεῖς με (γιγνώσκω σε) τοῖσδε τοῖς λόγοις.

Νε. Οὔκουν ἔγωγε· φημὶ δ' οὔ σε μανθάνειν.

Φιλ. Ἐγωγ' Ἀτρείδας ἐκβαλόντας οἶδά με. 1385

Νε. Ἀλλ' ἐκβαλόντες εἰ πάλιν σώσουσ' ὅρα.

Φιλ. Οὐδέποθ' ἑκόντα γ' ὥστε τὴν Τροίαν ἰδεῖν.

Νε. Τί δῆτ' ἂν ἡμεῖς δρῷμεν, εἰ σέ γ' ἐν λόγοις
πείσειν δυνησόμεσθα μηδὲν ὧν λέγω;
ὡς ῥᾷστ' ἐμοὶ μὲν τῶν λόγων λῆξαι, σὲ δὲ 1390
ζῆν, ὥσπερ ἤδη ζῇς, ἄνευ σωτηρίας.

Φιλ. Ἔα με πάσχειν ταῦθ' ἅπερ παθεῖν με δεῖ·
ἃ δ' ᾔνεσάς μοι δεξιᾶς ἐμῆς θιγών,
πέμπειν πρὸς οἴκους, ταῦτά μοι πρᾶξον, τέκνον.
καὶ μὴ βράδυνε, μηδ' ἐπιμνησθῇς ἔτι 1395
Τροίας· ἅλις γάρ μοι τεθρύληται γόοις.

Τροχαῖοι.

Νε. Εἰ δοκεῖ, στείχωμεν. Φιλ. Ὦ γενναῖον εἰρηκὼς ἔπος.

Νε. Ἀντέρειδε νῦν βάσιν σήν. Φιλ. Εἰς ὅσον γ' ἐγὼ σθένω.

Νε. Αἰτίαν δὲ πῶς Ἀχαιῶν φεύξομαι; Φιλ. Μὴ φροντίσῃς.

Νε. Τί γὰρ, ἐὰν πορθῶσι χώραν τὴν ἐμήν; Φιλ. Ἐγὼ παρὼν,

Νε. (Τίνα προσωφέλησιν ἔρξεις;) Φιλ. Βέλεσι τοῖς Ἡρακλέους,

Νε. (Πῶς λέγεις;) Φιλ. Εἴρξω πελάζειν σῆς γε τού-τοις τ' πάτρας.

Νε. Εἰ δρᾷς ταῦθ' ὥσπερ αὐδᾷς, στεῖχε προσκύσας χθόνα.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἡρ. Μήπω γε, πρὶν ἂν τῶν ἡμετέρων
ἀΐῃς μύθων, παῖ Ποίαντος· 1405
φάσκειν δ' αὐδὴν τὴν Ἡρακλέους
ἀκοῇ τε κλύειν, λεύσσειν τ' ὄψιν.

Aspiciam, si fecero? Quem appellabo amplius?
Vos ô cœlestes orbes, qui omnia aspicitis,
Quomodo hoc sustinebitis, vt ego cum Atrei
Filijs vnà sim, qui me perdiderunt,
Et cum scelerato Vlysse?
Non enim mihi tam dolent præterita,
Vt ea, quæ ab his adhuc patienda sunt,
Quæ iam oculis prævidere videor: quibus enim mens mala est,
Eos etiam ad alia scelera instruit.
Et ego te demiror.
Nam neque teipsum vnquã ad Troiam venire decebat,
Méque si vellem, prohibere, cùm te contumelia affecerint,
Ac paterno honore spoliauerint, eúmque infœlici
Aiaci, in iudicio armorum Vlyssem
Præposuerint. His tu proficisceris
Auxilium laturus, méque vt idem faciam impellis.
Non sis, sed me, quemadmodum mihi iurasti,
Deduc in patriam, atque ipse in Scyro manens
Sine sceleratos illos malè perire:
Ita duplicem à me gratiam inibis,
Et duplicem à patre. Nec malis opem ferens
Videberis ipse quoque similis horum esse.

Neo. *Non aliena dicis, attamen te velim*
Dijs auscultare, & meis sermonibus,
Atque cum hoc amico vnà ex hac terra nauigare.

Phil. *An ad Troiam & inimicissimum Atrei filium*
Proficiscar, isto misero pede?

Neo. *Ad eos nempe, qui te atque hunc purulentum pedem*
Dolore liberabunt, & incolumitatem tibi tribuent.

Phil. *O tristem sermonem, quidnam dixisti?*

Neo. *Id quod tibi, mihique honestum esse iudico.*

Phil. *Et cum ista dicas, non te probro deos afficere putas?*

Neo. *Non probro afficio eos, quos iuuo.*

Phil. *Vtrum dicis, quod Atridis vtile est, an quod mihi?*

Neo. *Ego tibi amicus sum, ideo talis est etiam mea oratio.*

Phil. *Quomodo amicus, cùm me hostibus vis prodere?*

Neo. *Amice, discas in rebus aduersis non efferri.*

Phil. *Enecas, intelligo sermonem tuum.*

Neo. *Ego verò dico te non intelligere.*

Phil. *Scio equidem, quòd Atridæ me abiecerunt.*

Neo. *Sed quid, si, qui abiecerunt, te iterum incolumẽ reddunt?*

Phil. *Non vnquam volentem, vt Troiam aspiciam.*

Neo. *Quid igitur faciam: si tibi sermonibus*
Nullis, quos dico, persuadere possum,
Proximum est vt desinam, téque sinam viuere,
Ita vt viuis expertem salutis.

Phil. *Sine me hæc pati, quæ me oportet pati,*
Quod verò fide data promisisti mihi,
Nempe reductionem in patriam, id quæso effectum reddas
Neque cuncteris, nec memineris amplius Troiæ.
Satis enim lachrymis mihi deplorata est.

Throchæi.

Neo. *Eamus ergo, si videtur.* Phil. *O vocem præclaram.*

Neo. *Siste nunc pedem tuum.* Phil. *Quantum quidem potero.*

Neo. *Quomodo verò criminationem Græcorum effugiam?*

Phil. *Ne cures.*

Neo. *Quid si bello vastabunt regnum meum?* Phil. *Ego adero.*

Neo. *Ad quam vtilitatem?* Phil. *Sagittis Herculis,*

Phil. *Quid dicis?* Phil. *Arcebo ipsos à patria tua.*

Neo. *Si igitur quod ais facturus es, veni, atque osculare terram.*

Anapæsti.

Her. *Nondum abeas, priusquam nostrum*
Audias sermonem Philoctete,
Ac dicas te vocem Herculis
Auribus percipere, atque vultum aspicere.

Propter te enim venio
Cælesti sede relicta,
Consilia Iouis tibi commemorabo,
Atque prohibebo, ne quò iturus eras, eas:
Quapropter sermones meos audi.

IAMBI.

Primùm verò tibi fortunam meam exponam,
Quantis laboribus superatis atque exhaustis
Immortalem virtutem consecutus sum, sicut vides,
Et tibi, quod scias, destinatum est ista pati,
Ac per laborem adipisci gloriam.
Profectus cum hoc viro ad Troiam,
Primùm hoc tristi morbo liberaberis,
Et principem locum virtute obtinens in exercitu,
Paridem, qui causa est horum malorum,
Sagittis meis interficies.
Deinde Troia excisa spolia ad ædes paternas
Mittes, virtute parta, electa in exercitu
Pæanti patri ad OEtaam regionem.
Quæ verò ab exercitu accipies spolia
Monimenta mearum sagittarum, ea ad tumulum meum
Feres: Te porrò, nate Achillis,
Moneo: Nam neque tu absque hoc vales
Troiam capere, nec iste sine te,
Sed veluti Leones duo simul pascentes, seruate
Tu illum, iste verò te: Egóque Æsculapium
Mittam ad Ilium, qui te hoc morbo liberet.
Denuo enim ipsam oportet sagittis meis
Capi. Hoc verò memineritis, cùm terram
Vastabitis, vt Religionem tueamini:
Quia alia omnia posteriora ducit Iupiter,
Pietas enim simul moritur cum hominibus,
Et seu viuant seu moriantur nunquam interit.

ANAPÆSTI.

Phil. O quàm exoptatam vocem mihi misisti,
Etsi post longum tempus appares,
Non recuso parere tuis consiliis.

Neo. Et ego eidem sententiæ subscribo.

Her. Ne igitur nunc diu cunctemini,
Opportuna enim nauigatio
Vrget, atque à puppi instat.

Phil. Age ibo, ac terram hanc salutabo,
Vale ò domus, mea custodia,
Et Nymphæ humida pratorum,
Fragórque grandis è mari resonans,
Vbi sæpè meum maduit
Caput in antro imbribus austri,
Ac vocem meam sæpè
Hermæum promontorium iterans
Repercusso gemitu, cùm tempestate affligerer.
Nunc vos ò fontes & aquæ dulces
Relinquo,
Quod nunquam ita fore existimaui.
Vale ò Lemnia terra maritima,
Méque dimitte prospero cursu,
Quò magna fatorum potentia vocat,
Et amicorum voluntas, & Deus omnipotens,
Qui hæc ita confecit.

Cho. Eamus ergo omnes vnà
Precati Nymphas marinas,
Vt reditum fœlicem nobis concedant.

τὴν σὴν δ' ἥκω χάριν, οὐρανίας
ἕδρας προλιπών,
τὰ Διός τε φράσων βουλεύματά σοι, 1410
κατερητύσων θ' ὁδὸν ἣν στέλλῃ.
σὺ δ' ἐμῶν μύθων ἐπάκουσον.

IAMBOI.

καὶ πρῶτα μέν σοι τὰς ἐμὰς λέξω τύχας,
ὅσους πονήσας καὶ διεξελθὼν πόνους,
ἀθάνατον ἀρετὴν ἔσχον, ὡς πάρεσθ' ὁρᾶν. 1415
καὶ σοὶ (σάφ' ἴσθι) τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν,
ἐκ τῶν πόνων τῶνδ' εὐκλεᾶ θέσθαι βίον.
ἐλθὼν δὲ σὺν τῷδ' ἀνδρὶ πρὸς τὸ Τρωϊκὸν
πόλισμα, πρῶτον μὲν νόσου παύσῃ λυγρᾶς,
ἀρετῇ τε πρῶτος ἐκκριθεὶς στρατεύματος 1420
Πάριν μὲν, ὃς τῶνδ' αἴτιος κακῶν ἔφυ,
τόξοισι τοῖς ἐμοῖσι νοσφιεῖς βίου,
πέρσεις τε Τροίαν, σκῦλά τ' εἰς μέλαθρα σὰ
πέμψεις, ἀριστεῖ' ἐκλαβὼν στρατεύματος,
Ποίαντι πατρὶ πρὸς πάτρας Οἴτης πλάκα. 1425
ἃ δ' ἂν λάβῃς σὺ σκῦλα τοῦδε τοῦ στρατοῦ,
τόξων ἐμῶν μνημεῖα πρὸς πυρὰν ἐμὴν
κόμιζε. καὶ σοὶ ταῦτ' Ἀχιλλέως τέκνον
παρῄνεσ'. οὔτε γὰρ σὺ τοῦδ' ἄτερ σθένεις
ἑλεῖν τὸ Τροίας πεδίον, οὔθ' οὗτος σέθεν. 1430
ἀλλ' ὡς λέοντε συννόμω φυλάσσετον,
οὗτος σὲ καὶ σὺ τόνδ'. ἐγὼ δ' Ἀσκληπιὸν
παυστῆρα πέμψω σῆς νόσου πρὸς Ἴλιον.
τὸ δεύτερον γὰρ τοῖς ἐμοῖς αὐτὴν χρεὼν
τόξοις ἁλῶναι. τοῦτο δ' ἐννοεῖσθ', ὅταν 1435
πορθῆτε γαῖαν, εὐσεβεῖν τὰ πρὸς θεούς.
ὡς τἄλλα πάντα δεύτερ' ἡγεῖται πατὴρ
Ζεύς. ἡ γὰρ εὐσέβεια συνθνήσκει βροτοῖς.
κἂν ζῶσι, κἂν θάνωσιν, οὐκ ἀπόλλυται.—

ANAΠAIΣTOI.

Φιλ. Ὦ φθέγμα ποθεινὸν ἐμοὶ πέμψας, 1440
χρόνιός τε φανείς,
οὐκ ἀπιθήσω τοῖς σοῖς μύθοις.

Νε. Κἀγὼ γνώμην ταύτῃ τίθεμαι.

Ηρ. Μὴ νῦν χρόνιοι μέλλετε πράττειν
καιρὸς καὶ πλοῦς. 1445
ὅδ' ἐπείγει γὰρ κατὰ πρύμναν.—

Φιλ. Φέρε νῦν στείχων, χώραν καλέσω.
χαῖρ' ὦ μέλαθρον ξύμφρουρον ἐμοί,
νύμφαι τ' ἔνυδροι λειμωνιάδες,
καὶ κτύπος ἄρσην πόντου προβολῆς, 1450
οὗ πολλάκι δὴ τοὐμὸν ἐτέγχθη
κρᾶτ' ἐνδόμυχον πληγῇσι νότου,
πολλὰ δὲ φωνῆς τῆς ἡμετέρας
Ἑρμαῖον ὄρος παρέπεμψεν ἐμοὶ
στόνον ἀντίτυπον χειμαζομένῳ. 1455
νῦν δ' ὦ κρῆναι γλύκιόν τε ποτὸν,
λείπομεν ὑμᾶς, λείπομεν ἤδη,
δόξης οὔποτε τῆσδ' ἐπιβάντες.
χαῖρ' ὦ Λήμνου πέδον ἀμφίαλον,
καί μ' εὐπλοίᾳ πέμψον ἀμέμπτως, 1460
ἔνθ' ἡ μεγάλη Μοῖρα κομίζει,
γνώμη τε φίλων, χὠ πανδαμάτωρ
δαίμων, ὃς ταῦτ' ἐπέκρανε.—

Χο. Χωρῶμεν νῦν πάντες ἀολλεῖς,
νύμφαις ἁλίαισιν ἐπευξάμενοι, 1465
νόστου σωτῆρας ἱκέσθαι.—

FINIS TRAGŒDIARVM SOPHOCLIS.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΩΝ ΟΣΑ ΣΩΖΟΝΤΑΙ.

EVRIPIDIS TRAGOEDIAE QVÆ EXTANT,

Cum Latina Gulielmi Canteri interpretatione.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΑ.

ΕΚΑΒΗ.	HECVBA.
ΟΡΕΣΤΗΣ.	ORESTES.
ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ.	PHOENISSÆ.
ΜΗΔΕΙΑ.	MEDEA.
ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ.	HIPPOLYTVS.
ΑΛΚΗΣΤΙΣ.	ALCESTIS.
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.	ANDROMACHE.
ΙΚΕΤΙΔΕΣ.	SVPPLICES.
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ.	IPHIGENIA IN AVLIDE.
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ.	IPHIGENIA IN TAVRIS.
ΡΗΣΟΣ.	RHESVS.
ΤΡΩΑΔΕΣ.	TROADES.
ΒΑΚΧΑΙ.	BACCHÆ.
ΚΥΚΛΩΨ.	CYCLOPS.
ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.	HERACLIDÆ.
ΕΛΕΝΗ.	HELENA.
ΙΩΝ.	ION.
ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.	HERCVLES FVRENS.
ΗΛΕΚΤΡΑ.	ELECTRA.

ARGVMENTVM HVIVS FABVLÆ.

CApta Troia, Græci cùm inde soluissent, ad oppositam in Thracia Cherrhonesum appulerunt, cui Polymestor imperabat. Ibi honorarium Achilli tumulum excitauerunt, in Troia sepulto. Cæterùm commoratis aliquot ibi dies, quos rebus suis constituendis dabant, atque iam abituris Achillis imago super tumulo apparuit, & eorum discessum inhibuit, postulans vt sibi honoris causa darent filiam Priami Polyxenam, quæ ei antè à patre eius fuerat pacta, cuiúsque gratia erat à Paride & Deiphobo sagittis confixus, peracturo sponsalia Priamo. Itaque Græci beneficia eius memoria repetentes, honorémque hunc eius virtuti deferentes, Polyxenam ad sepulcrum Herois immolandam decreuerunt. Miserunt porrò Vlyssem Laertæ filium ad matrem puellæ Hecubam, vt & puellam adduceret, & matri facunda (cuius erat rei artifex) oratione persuaderet, ne filię amissione se amictaret. Vlysses vbi eò accessit, Polyxenam offendit eius conatui opitulantem, matriq. persuadentem, magis ipsius ex re fore vt moriatur, quàm vitam se indignam toleret. Mactata filia, ancillam suam ad littus misit Hecuba, aquam, qua cadauer Polyxenæ ablueretur, allatum. Hæc Polydorum ibi iacentẽ reperit. Etenim Polymestor cognito Troiam esse captam, puerum hunc occiderat, atque in mare abiecerat, vt ipse aurũ possideret, quod vnà cũ puero Priamus pater eius clã miserat superioribus tẽporib., cùm iam imminere Ilio periculum sentiret. Erat autẽ ea vis auri, quæ ad restituendum Priami genus posset sufficere. Hunc Polydorum itaque in littore iacentem ancilla vt inuenit, peplo inuolutum ad Hecubam attulit. Quæ cùm cadauer Polyxenæ esse putaret, nondũ reuelatum simulátque Polydorum esse intellexit, magnum dolorem animo concepit: Polymestorem verò vt vlcisceretur, hoc astu est vsa. Communicata prius cum Agamemnone sententia ancillam suam ad Polymestorem mittit: eum cum liberis eius ad se accersens, cum eo de re necessaria se communicaturam indicãs. Hic inscius Polydori cadauer in littore repertum, simúlque aliis inductus fraudibus, præsto adfuit. Hecuba ideò vocatũ dicere, vti thesauros, quos ipsa Ilij abscondisset, ei indicaret: hominem in tabernaculum suum introducere, nimirum ibi rem apertura, ac alias item datura: quas secum Troia attulisset, pecunias. Erat intus abdita mulierum ingens copia: harum auxilio Hecuba intrò adducti oculos excludere, liberosque eius necare. Rei iudicio inde ad Agamemnonem delato, cùm de nece Polydori multa fingeret Polymestor, Hecuba coràm conuicit, eum auri causa, non eorum quæ prætendebat, puero manus attulisse: iudicauitque secundùm ipsam Agamemnon.

Scena fabulæ fingitur esse in Cherrhóneso Thracica, quæ est è regione Troiæ posita, Chorus constat captiuis Troianis mulieribus, quæ Hecubæ ferunt auxilium.

Η ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΟΥΤΩΣ ΕΧΕΙ.

ΜΕΤΑ τὴν Τροίας ἅλωσιν ἅπαντες οἱ Ἕλληνες, ἐνθορμίζονται ἐν τῇ ἀντιπέρας Χερρονήσῳ τῆς Θρᾴκης, ἧς Πολυμήστωρ ἦρχεν ὁ δὲ καὶ κενοτάφιον ἔχουσιν Ἀχιλλεῖ, ἐν Τροίᾳ ταφέντι. διατρίψαντες δὲ ἐκεῖ ἡμέρας δή τινας, ἐφ᾽ ᾧ τὰ αὐτῶν εὖ διαθήσοντες, ἐπεὶ ἀναχθήσεσθαι ἔμελλον, φανὲν τὸ τοῦ Ἀχιλλέως εἴδωλον ἐπὶ τοῦ τάφου, ἐπέσχε τοὺς Ἀχαιοὺς τῆς ἀναγωγῆς, αἰτοῦν γέρας αὐτῷ δοθῆναι τὴν παῖδα Πριάμου Πολυξένην, τὴν καὶ πρότερον κατεγγυηθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πατρὸς, δι᾽ ἣν καὶ ὑπὸ Πάριδος καὶ Δηιφόβου τοξευθεὶς ἀπώλετο, ὅτι τὰ ἐγγύας πρὸς τοῦτο τελέσειν ἔμελλε Πρίαμος. Ἕλληνες μὲν οὖν ὧν εὖ ἔπαθον ὑπ᾽ αὐτοῦ μεμνημένοι καὶ τιμῶντες τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἐψηφίσαντο σφάξαι τὴν Πολυξένην ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ ἥρωος. ἔπεμψαν δὲ τὸν Λαέρτου Ὀδυσσέα πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς Ἑκάβην, ὡς ἂν τήν τε παρθένον λάβῃ, καὶ τῷ ποικίλῳ τῶν λόγων, πειστὸς γὰρ ἦν ὁ ἀνὴρ, πείσῃ Ἑκάβην, μὴ δυσχεραίνειν ἐπὶ τῇ τῆς παιδὸς ἀφαιρέσει. ἐλθὼν οὖν Ὀδυσσεὺς, τήν τε κόρην συναιρομένην εὗρε αὐτῷ τῆς σπουδῆς, καὶ πείθουσαν τὴν μητέρα, ὡς τεθνήξεσθαι μᾶλλον αὐτῇ προσῆκον, ἢ τὸ ζῆν παρ᾽ ἀξίαν. σφαγείσης δὲ τῆς παρθένου, Ἑκάβη θεράπαιναν αὐτῆς ἔπεμψε παρὰ τὰς ἀκτὰς, ἐφ᾽ ᾧ ὕδωρ ἐκεῖθεν φέρειν πρὸς λουτρὸν Πολυξένης. εὗρε δὲ Πολύδωρον ἐκεῖ κείμενον. ἀνῄρηκε γὰρ ὡς ἔγνω τὴν Τροίαν Πολυμήστωρ, σφάξας αὐτὸν, ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς ἂν αὐτὸς ἔχῃ τὸν χρυσὸν, ὃν πρὸς αὐτὸν μετὰ τοῦ παιδὸς Πολυδώρου προσέπεμψε Πρίαμος ἐπιμελῶς λάθρᾳ, ἐπειδὴ ἑώρα τὸ Ἴλιον πρὸς κίνδυνον ἤδη χωροῦν. ἦν δὲ ὁ χρυσὸς οὗτος πολὺς ἄγαν, καὶ ἱκανὸς ἀρθῶσαι καὶ αὖθις τὸ γένος τοῦ Πριάμου. ὡς οὖν τοῦτον εὗρεν ἡ δούλη κείμενον ἐπ᾽ ἀκταῖς, ἀναλαβοῦσα, καὶ τῷ πέπλῳ εἰλίξασα, κομίζει πρὸς τὴν Ἑκάβην, καὶ ὁ τὸν τῆς Πολυξένης νεκρὸν πρὶν ἐκκαλύψασθαι τοῦτον, ἐπεὶ ἐνόμισεν, ἐπεὶ δὴ ἔγνω Πολύδωρον ἀθλίως τεθνηκότα. καὶ ὅπως ἀμύνηται Πολυμήστορα, μηχανᾶται τοιάδε. κοινωσαμένη πρότερον τὴν περὶ τούτου γνώμην Ἀγαμέμνονι, πέμπει τὴν αὐτῆς δούλην ὡς Πολυμήστορα, αὐτόν τε καὶ τὰ τέκνα πρὸς ἑαυτὴν μετακαλουμένη περί τινος ἀναγκαίου πρὸς αὐτὸν κοινώσασθαι. ὁ δὲ μηδὲν οὖν ἀγνοῶν, ὅτι Πολύδωρος εὕρηται παρὰ ταῖς ἀκταῖς, καὶ ἅμα καί τισιν ὑποκλαπεὶς μετὰ τῶν παίδων πρὸς αὐτὴν ἀφικνεῖται. Ἑκάβη καὶ πρὸς αὐτὸν τούτου χάριν ἐφησὶ κεκληκέναι, ἵνα χρυσοῦ θησαυροὺς κεκρυμμένους ὑπ᾽ αὐτῆς ἐν Ἰλίῳ μηνύσῃ. εἰσάγει δὲ καὶ τὰς σκηνὰς ἔνδον εἰποῦσα, ὡς ἂν καὶ ἕτερ᾽ ἄττα αὐτῷ δώσει χρήματα, μεθ᾽ ὧν ἐξῆλθε τῆς Τροίας. διέκρυπτο δὲ εἴσω πλεῖστος γυναικῶν ὄχλος· οὗ αἳ τοῦτον εἰσελθόντα Ἑκάβῃ, ἐφθάρη μὲν τὰ ὄμματα, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπεσφάγη. δικάσαντος δὲ αὐτοὺς τοῦ Ἀγαμέμνονος ἱστορεῖ, καὶ τοῦ Πολυμήστορος πολλὰ περὶ τῆς σφαγῆς Πολυδώρου διαπλασαμένου Ἑκάβη προσελθοῦσα, ἐλέγξασα αὐτὸν ὡς τοῦ χρυσοῦ χάριν, καὶ οὐχ ὧν προὐτείνετο, τὸν παῖδα ἀνεῖλε, σύμψηφον ἔσχε καὶ Ἀγαμέμνονα.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ ἀντιπέρας τῆς Θρᾴκης Χερρονήσῳ. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν αἰχμαλωτίδων Τρῳάδων, συμμαχουσῶν τῇ Ἑκάβῃ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ εἴδωλον.
ΕΚΑΒΗ.
Χορὸς ἐκ ΤΡΩΑΔΩΝ αἰχμαλωτίδων.
ΠΟΛΥΞΕΝΗ.
ΟΔΥΣΣΕΥΣ.
ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ Ἑκάβης.
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.
ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ.
Προλογίζει δὲ ὁ Πολύδωρος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΚΑΒΗ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΗΚΩ, νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
Λιπών, ἵν᾽ ᾅδης χωρὶς ᾤκισται θεῶν,
Πολύδωρος, Ἑκάβης παῖς γεγὼς τῆς Κισσέως,
Πριάμου τε πατρός. ὅς μ᾽ ἐπεὶ Φρυγῶν πόλιν
Κίνδυνος ἔσχε δορὶ πεσεῖν Ἑλληνικῷ, 5
Δείσας, ὑπεξέπεμψε Τρωϊκῆς χθονός,
Πολυμήστορος πρὸς δῶμα Θρηκὸς ξένου,
Ὃς τὴν ἀρίστην Χερῥονησίαν πλάκα
Σπείρει, φίλιππον λαὸν εὐθύνων δορί.
Πολὺν δὲ σὺν ἐμοὶ χρυσὸν ἐκπέμπει λάθρα, 10
Πατήρ, ἵν᾽ εἴ ποτ᾽ Ἰλίου τείχη πέσοι,
Τοῖς ζῶσιν εἴη παισὶ μὴ σπάνις βίου.
Νεώτατος δ᾽ ἦν Πριαμιδῶν. ὃ καί με γῆς
Ὑπεξέπεμψεν, οὔτε γὰρ φέρειν ὅπλα,
Οὔτ᾽ ἔγχος οἷός τ᾽ ἦν, νέῳ βραχίονι. 15
Ἕως μὲν οὖν γῆς ὄρθ᾽ ἔκειθ᾽ ὁρίσματα,
Πύργοι τ᾽ ἄθραυστοι τρωϊκῆς ἦσαν χθονός,
Ἕκτωρ τ᾽ ἀδελφὸς ἐμὸς ηὐτύχει δορί,
Καλῶς παρ᾽ ἀνδρὶ Θρηκὶ πατρῴῳ ξένῳ,
Τροφαῖσιν, ὥς τις πτόρθος, ηὐξόμην τάλας. 20
Ἐπεὶ δὲ Τροία θ᾽, Ἕκτορός τ᾽ ἀπόλλυται
Ψυχή, πατρῴα θ᾽ ἑστία κατεσκάφη,
Αὐτὸς δὲ βωμῷ πρὸς θεοδμήτῳ πίτνει,
Σφαγεὶς Ἀχιλλέως παιδὸς ἐκ μιαιφόνου,
Κτείνει με χρυσοῦ τὸν ταλαίπωρον χάριν 25
Ξένος πατρῷος, καὶ κτανὼν ἐς οἶδμ᾽ ἁλὸς
Μεθῆχ᾽, ἵν᾽ αὐτὸς χρυσὸν ἐν δόμοις ἔχῃ.
Κεῖμαι δ᾽ ἐπ᾽ ἀκταῖς, ἄλλοτ᾽ ἐν πόντου σάλῳ,
Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος,
Ἄκλαυτος, ἄταφος. νῦν δ᾽ ὑπὲρ μητρὸς φίλης 30
Ἑκάβης ἀΐσσω, σῶμ᾽ ἐρημώσας ἐμόν:
Τριταῖον ἤδη φέγγος αἰωρούμενος,
Ὅσον περ ἐν γῇ τῇδε Χερῥονησίᾳ
Μήτηρ ἐμὴ δύστηνος ἐκ Τροίας πάρα.
Πάντες δ᾽ Ἀχαιοὶ ναῦς ἔχοντες, ἥσυχοι 35
Θάσσουσ᾽ ἐπ᾽ ἀκταῖς τῆσδε Θρῃκίας χθονός.
Ὁ Πηλέως γὰρ παῖς ὑπὲρ τύμβου φανεὶς
Κατέσχ᾽ Ἀχιλλεὺς πᾶν στράτευμ᾽ Ἑλληνικόν,
Πρὸς οἶκον εὐθύνοντας ἐναλίαν πλάτην.
Αἰτεῖ δ᾽ ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν Πολυξένην 40
Τύμβῳ φίλον πρόσφαγμα καὶ γέρας λαβεῖν.
Καὶ τεύξεται τοῦδ᾽, οὐδ᾽ ἀδώρητος φίλων
Ἔσται πρὸς ἀνδρῶν. ἡ πεπρωμένη δ᾽ ἄγει
Θανεῖν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν τῷδ᾽ ἤματι.
Δυοῖν δὲ παίδοιν δύο νεκρὼ κατόψεται 45
Μήτηρ ἐμοῦ τε, τῆς τε δυστήνου κόρης.
Φανήσομαι γὰρ ὡς τάφου τλήμων τύχω,
Δούλης ποδῶν πάροιθεν ἐν κλυδωνίῳ.
Τοὺς γὰρ κάτω σθένοντας ἐξῃτησάμην
Τύμβου κυρῆσαι, κἀς χέρας μητρὸς πεσεῖν. 50
Τοὐμὸν μὲν οὖν, ὅσον περ ἤθελον τυχεῖν,
Ἔσται. γεραιᾷ δ᾽ ἐκποδὼν χωρήσομαι

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

POLYDORI vmbra.
HECVBA.
Chorus TROADVM captiuarum.
POLYXENA.
VLYSSES.
TALTHYBIVS.
Ancilla HECVBÆ.
AGAMEMNON.
POLYMESTOR.
Prologum autem agit Polydorus.

EVRIPIDIS HECVBA.

IAMBI.

VENIO *defunctorum latebra & caliginis portis*
Relictis, (vbi Pluto in sedibus collocatus est
seorsim à diis)
Polydorus, Hecubæ filius filiæ *Cissei*
Priamique patris: qui me, postquam Troianorum vrbem
Periculum inuasit, hasta ne caderet Græca:
Metuens, clàm emisit ex Troiana terra
Polymestoris ad domum Thracij hospitis.
Qui præstantissimam Cherrhonesiam plagam
Seminat, equestrem populum regens hasta.
Multum verò mecum auri emittit occultè
Pater: vt si quando Ilij mœnia caderent,
Viuentibus filiis non esset penuria victus.
Minimus autem natu eram Priamidarum, quam etiam
Clàm emisit: neque enim ferre arma (ob rē me ex terra
Neque hastam potis eram, puerili brachio.
Quandiu quidem igitur terræ recti stabant termini,
Turrésque illæsa Troianæ erant terræ,
Hectórque frater meus feliciter rem gerebat hasta:
Bene apud virum Thracem, patrium hospitem
Alimentis, quasi quispiam surculus, crescebam miser.
Postquam verò Troia, Hectorísque perijt
Anima, & paternus focus euersus est,
Ipse verò ad aram Deo ædificatam cadit
Mactatus Achillis à filio sanguinario:
Interficit me auri miserum gratiâ
Hospes paternus: & quum interfecisset, in procellas maris
Abiecit, vt ipse aurum in domo haberet.
Iaceo autem in littore, interdum in maris æstu
Multis circuitibus vndarum agitatus:
Indefletus, insepultus. nunc verò propter matrem charam
Hecubam prosilio, corpore relicto meo,
Tertiam iam lucem versans in sublimi,
Quandiu in terra hac Cherrhonesia
Mater mea infelix ex Troia adest.
Omnes verò Achiui naues tenentes, quieti
Sedent in littore huius Thraciæ terræ.
Pelei nanque filius super tumulum apparens
Continuit Achilles totum exercitum Græcum
Domum versus dirigentes marinum remum.
Petit verò sororem meam Polyxenam
Tumulo charam victimam & honorarium accipere:
Et potietur hoc neque indonatus amicis
Erit à viris. fatum verò impellit
Mori sororem meam hac die.
Duorum verò liberorum duo cadauera aspiciet
Mater, meùmque, & huius infelicis puellæ.
Apparebo enim: vt sepulturam infelix consequar
Ancillæ ante pedes in vndis.
Nam ab illis quibus est potestas apud inferos impetraui,
Vt tumulo potirer & in manus matris inciderem.
Meum igitur, quantum volebam consequi,
Erit. sed ab anu procul secedam

Hecuba profert enim ipsa pedem sub tentorium
Agamemnonis, phantasma metuens meum.
Ah mater quæ ex regiis ædibus,
Seruilem diem vidisti, vt tam infeliciter agis
Quàm feliciter olim. at te, æquo libramine vsus,
Perdit deorum aliquis pro pristina felicitate.

ANAPÆSTI.

Hec. *Ducite ô puellæ, anum ante domum,*
Ducite erigentes conseruam
Nunc, Troianæ, vobis, antè verò reginam.
Prehendite, gestate,
Deducite, attollite meum corpus
Senilem manum apprehendentes.
Et ego curuo scipione manum
Annixa accelerabo tardigradum
Gressum articulorum promouens.
O fulgur Iouis, ô tenebrosa nox,
Quid tandem excitor de nocte sic
Terroribus, spectris? ô veneranda terra
Nigras alas habentium mater somniorum,
Abominor nocturnam visionem,
Quam de filio meo.
Qui seruatur in Thracia,
De Polyxenáque chara
Filia per insomnia vidi.
Vidi enim terribile visum,
Didici, cognoui.
O terreni dij seruate filium meum,
Qui solus domus anchoráque mea
Niualem Thraciam incolit
Hospitis paterni sub tutela.
Erit aliquid nouum,
Veniet aliquod carmen lugubre luctuosis.
Non vnquam mea mens sic indesinenter
Horruit, metuit.
Vbi tandem diuinam Heleni animam
Aut Cassandra aspiciam, ô Troades,
Vt mihi interpretentur somnia?
Vidi enim variam ceruam
Lupi, cruento vngue mactatam,
Ex meis genibus auulsam per vim
Miserabiliter. Et hoc terriculamentum mihi
Venit super summum tumuli verticem
Spectrum Achillis.
Petebat verò munus, calamitosarum
Quandam Troadum.
A mea igitur, à mea hoc filia
Auertite dij, supplico.
Cho. *Hecuba sedulò ad te fugi*
Herilia tentoria deserens,
Vbi sorte data sum & ordinata
Serua, ex vrbe abacta
Iliade, hastæ acie,
Hasta capta ab Achiuis,
Nihil mali leuans.
Sed nuntij onus portans
Grande, tibique mulier præco dolorum.
Nam in Achiuorum pleno concilio
Dicitur decretum esse, tuam filiam Achilli
Victimam fieri. Tumulum nanque quum ascendisset,
Scis quando aureis apparuit cum armis,
Pontigradas verò continuit rates
Vela rudentibus suffulta habentes,
Hæc clamans:
Quónam Græci meum tumulum
Proficiscimini inhonoratum relinquentes?
Magna verò contentionis orta est tempestas:

Ἑκάβη, περᾷ γὰρ ἥδ' ὑπὸ σκηνῆς πόδα
Ἀγαμέμνονος, φάντασμα δειμαίνουσ' ἐμόν.
Φεῦ ὦ μῆτερ, ἥτις ἐκ τυραννικῶν δόμων, 55
Δούλειον ἦμαρ εἶδες. ὡς πράσσεις κακῶς,
Ὅσονπερ εὖ ποτ'. ἀντισηκώσας δέ σε
Φθείρει θεῶν τις τῆς πάροιθ' εὐπραξίας.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἑκ. Ἄγετ' ὦ παῖδες τὴν γραῦν πρὸ δόμων,
Ἄγετ' ὀρθοῦσαι τὴν ὁμόδουλον 60
Νῦν, Τρῳάδες, ὑμῖν, πρόσθε δ' ἄνασσαν.
Λάβετε, φέρετε,
Πέμπετ', ἀείρατέ μου δέμας,
Γεραιᾶς χειρὸς προσλαζύμεναι.
Κἀγὼ σκολιῷ σκίμπωνι χερὸς 65
Διερειδομένα, σπεύσω βραδύπουν
Ἤλυσιν ἄρθρων προτιθεῖσα.
Ὦ στεροπὰ Διός, ὦ σκοτία νύξ,
Τί ποτ' αἴρομ' ἔννυχος οὕτω
Δείμασι φάσμασιν; ὦ πότνια χθὼν 70
Μελανοπτερύγων μᾶτερ ὀνείρων,
Ἀποπέμπομαι ἔννυχον ὄψιν,
Ἃν περὶ παιδὸς ἐμοῦ
Τοῦ σωζομένου κατὰ Θρῄκην,
Ἀμφὶ Πολυξείνης τε φίλης 75
Θυγατρὸς, δι' ὀνείρων εἶδον.
Εἶδον γὰρ φοβερὰν ὄψιν,
Ἔμαθον, ἐδάην.
Ὦ χθόνιοι θεοὶ, σώσατε παῖδ' ἐμὸν,
Ὃς μόνος, οἴκων ἄγκυρά τ' ἐμῶν. 80
Τὴν χιονώδη Θρῄκην κατέχει,
Ξείνου πατρῴου φυλακαῖσιν.
Ἔσται τι νέον.
Ἥξει τι μέλος γοερὸν γοεραῖς.
Οὔποτ' ἐμὰ φρὴν ὧδ' ἀλίαστος 85
Φρίσσει, ταρβεῖ.
Ποῦ ποτε θείαν Ἑλένου ψυχὰν,
Ἢ Κασάνδρας ἐσίδω Τρῳάδες,
Ὥς μοι κρίνωσ' ὀνείρους;
Εἶδον γὰρ βαλιὰν ἔλαφον 90
Λύκου αἵμονι χαλᾷ σφαζομέναν,
Ἀπ' ἐμῶν γονάτων σπασθεῖσαν ἀνάγκᾳ
Οἰκτρῶς. καὶ τόδε δεῖμά μοι
Ἦλθ' ὑπὲρ ἄκρας τύμβου κορυφᾶς
Φάντασμ' Ἀχιλλέως. 95
Ἤτει δὲ γέρας, τῶν πολυμόχθων
Τινὰ Τρῳάδων.
Ἀπ' ἐμᾶς οὖν ἀπ' ἐμᾶς τόδε παιδὸς
Πέμψατε, δαίμονες, ἱκετεύω.
Χο. Ἑκάβη, σπουδῇ πρὸς σ' ἐλιάσθην, 100
Τὰς δεσποσύνους σκηνὰς προλιποῦσ',
Ἵν' ἐκληρώθην καὶ προσετάχθην
Δούλη, πόλεως ἀπελαυνομένα
Τῆς Ἰλιάδος λόγχας αἰχμᾷ,
Δοριθήρατος πρὸς Ἀχαιῶν, 105
Οὐδὲν παθέων ἀποκουφίζουσ',
Ἀλλ' ἀγγελίας βάρος ἀραμένα
Μέγα, σοί τε γύναι κῆρυξ ἀχέων.
Ἐν γὰρ Ἀχαιῶν πλήρει ξυνόδῳ
Λέγεται δόξαι, σὴν παῖδ' Ἀχιλλεῖ 110
Σφάγιον θέσθαι. τύμβου δ' ἐπιβὰς,
Οἶσθ' ὅτε χρυσέοις ἐφάνη σὺν ὅπλοις,
Τὰς ποντοπόρους δ' ἔσχε σχεδίας,
Λαίφη προτόνοις ἐπερειδομένας,
Τάδε θωΰσσων, 115
Ποῖ δὴ Δαναοὶ τὸν ἐμὸν τύμβον
Στέλλεσθ' ἀγέραστον ἀφέντες;
Πολλῆς δ' ἔριδος συνέπαισε κλύδων·

Δόξα

Δόξα δ' ἐχώρει δίχ' ἀν' Ἑλλήνων
Στρατὸν αἰχμητὴν, τοῖς μὲν διδόναι
Τύμβῳ σφάγιον, τοῖς δ' οὐχὶ δοκοῦν. 120
Ἦν δὲ τὸ μὲν σὸν σπεύδων ἀγαθὸν,
Τῆς μαντιπόλου βάκχης ἀνέχων
Λέκτρ' Ἀγαμέμνων.
Τὼ Θησείδα δ', ὄζω Ἀθηνῶν,
Δισσῶν μύθων ῥήτορες ἦσαν. 125
Γνώμῃ δὲ μιᾷ συνεχωρείτην,
Τὸν Ἀχίλλειον τύμβον στεφανοῦν
Αἵματι χλωρῷ. τὰ δὲ Κασάνδρας
Λέκτρ' οὐκ ἐφάτην τῆς Ἀχιλείας
Πρόσθεν θήσειν ποτὲ λόγχης. 130
Σπουδαὶ δὲ λόγων κατατεινομένων
Ἦσαν ἴσαι πως, πρὶν ὁ ποικιλόφρων
Κόπις, ἡδυλόγος, δημοχαριστὴς,
Λαερτιάδης πείθει στρατιὰν,
Μὴ τὸν ἄριστον Δαναῶν πάντων, 135
Δούλων σφαγίων οὕνεκ' ἀπωθεῖν,
Μηδέ τιν' εἰπεῖν παρὰ Περσεφόνῃ
Στάντα φθιμένων,
Ὡς ἀχάριστοι Δαναοὶ Δαναοῖς
Τοῖς οἰχομένοις ὑπὲρ Ἑλλήνων, 140
Τροίας πεδίων ἀπέβησαν.
Ἥξει δ' Ὀδυσσεὺς ὅσον οὐκ ἤδη,
Πῶλον ἀφέλξων σῶν ἀπὸ μαστῶν,
Ἔκ τε γεραιᾶς χειρὸς ὁρμήσων.
Ἀλλ' ἴθι ναοὺς, ἴθι πρὸς βωμοὺς. 145
Ἵζ' Ἀγαμέμνονος ἱκέτις γονάτων,
Κήρυσσε θεοὺς τούς τ' οὐρανίδας,
Τούς θ' ὑπὸ γαίας. ἢ γάρ σε λιταὶ
Διακωλύσουσ' ὀρφανὸν εἶναι
Παιδὸς μελέας, ἢ δεῖ σ' ἐπιδεῖν 150
Τύμβου προπετῆ φοινισσομένην
Αἵματι παρθένον, ἐκ χρυσοφόρου
Δειρῆς, νασμῷ μελαναυγεῖ.
Εκ. Οἲ 'γὼ μελέα. τί ποτ' ἀπύσω,
Ποίαν ἀχώ; ποῖον ὀδυρμόν; 155
Δειλαία, δειλαίου γήρως,
Δουλείας τᾶς οὐ τλατᾶς,
Τᾶς οὐ φερτᾶς. ὤ μοι μοι.
Τίς ἀμύνει μοι; ποία γέννα;
Ποία δὲ πόλις; 160
Φροῦδος πρέσβυς, φροῦδοι παῖδες.
Ποίαν ἢ ταύταν ἢ κείναν
Στείχω; ποῖ δ' ἥσω; ποῦ τις θεῶν
Ἢ δαίμων ἐπαρωγός;
Ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι Τρῳάδες, 165
Ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι πήματα,
Ἀπωλέσατ', ὠλέσατ'. οὐκέτι μοι
Βίος ἀγαστὸς ἐν φάει.
Ὦ τλάμων ἄγησαί μοι
Ποὺς, ἄγησαι τᾷ γραίᾳ 170
Πρὸς τάνδ' αὐλάν. ὦ τέκνον, ὦ παῖ
Δυστανοτάτας ματέρος,
Ἔξελθ' ἔξελθ' οἴκων. ἄϊε ματέρος
Αὐδὰν ὦ τέκνον, ὡς εἰδῇς
Οἵαν οἵαν 175
Ἀΐω φάμαν περὶ σᾶς ψυχᾶς.
Πο. Ἰὼ μᾶτερ μᾶτερ, τί βοᾷς; τί νέον
Καρύξασ' οἴκων μ' ὥστ' ὄρνιν
Θάμβει τῷδ' ἐξέπταξας;
Εκ. Ὤ μοι τέκνον. 180
Πο. Τί με δυσφημεῖς; φροίμιά μοι κακά.
Εκ. Αἰαῖ σᾶς ψυχᾶς.
Πο. Ἐξαύδα, μὴ κρύψῃς δαρόν.
Δειμαίνω δειμαίνω μᾶτερ,
Τί ποτ' ἀναστένεις; 185
Εκ. Ὦ τέκνον, τέκνον μελέας ματρός.

Sententia verò processit diuersa in Graecorum
Exercitu bellicoso. illis quidem vt daretur
Tumulo victima, illis verò non videbatur.
Erat verò quidem tuum studens bonum
Fatidicae bacchae qui habet
Thalamum Agamemnon.
Thesidae verò, rami Athenarum,
Duorum sermonum autores erant:
Sententia autem vna conueniebant,
Achilleum tumulum coronandum esse
Sanguine virenti. Cassandrae verò
Thorum non dicebant Achillea
Praeponendum esse vnquam hasta.
Studia verò sermonum controuersorum
Erant paria quodammodo, priusquam versutus
Rhetor, suauiloquus, gratiam populi captans,
Laertiades persuadet exercitui,
Non optimum Graecorum omnium,
Seruiles propter victimas repellere:
Ne quis dicat apud Proserpinam
Stans ex mortuis,
Quod ingrati Danai erga Danaos
Mortuos pro Graecis
Troiae ex campis discesserint.
Veniet verò Vlysses iamiam
Puellam abstracturus tuis à mammis,
Exque anili manu abducturus.
Sed vade ad templa, abi ad altaria
Accide Agamemnonis supplex ante genua:
Inuoca deos, & eos qui sunt in caelo,
Et eos qui sunt sub terra. Aut enim te preces
Prohibebunt orba ne sis
Filia misera, aut oportet te aspicere
Ad tumulum cadentem cruentatam
Sanguine virginem, ex aurifero
Collo, flumine nigricante.

Hec. *Heu me miseram, quodnam vociferabor?*
Quam vocem? quem luctum?
Infelix, ob miseram senectutem,
Seruitutem hanc non tolerandam,
Non ferendam. Hei mihi mihi,
Quis defendit me? quae gens?
Quae verò vrbs?
Interiit senex, interierunt liberi.
Quà, an hàc an illàc
Ibo? vbi sedebo? vbi quis deorum
Aut daemonum auxiliator?
O mala quae attulistis Troades,
O mala quae attulistis nocumenta,
Extinxistis, perdidistis, non amplius mihi
Vita grata in luce.
O calamitose duc me
Pes, sis dux anui
Ad hanc aulam, ô nata, ô filia
Afflictissimae matris
Egredere, egredere domo, audi matris
Vocem, ô filia, vt agnoscas
Qualem qualem
Audio famam de tua vita.

Pol. *Ah mater mater, quid clamas? quid noui*
Nuncians ex aedibus me quasi auem
Cum terrore hoc euolare fecisti?

Hec. *Hei mihi filia.*

Pol. *Quid me appellas ominosa voce? prooemia mihi mala.*

Hec. *Hei hei tua vita:*

Pol. *Eloquere, ne celes diu.*
Metuo metuo mater,
Quid tandem ingemiscis?

Hec. *O filia, filia miserae matris.*

Pol. *Quid hoc dicis?*
Hec. *Mactare te Argiuorum communi*
Vrget ad tumulum sententia
Pelidæ soboles.
Pol. *Hei mihi mater vt refers*
Immensa mala?
Indica mihi, indica mihi mater.
Hec. *Loquor filia infandam famam:*
Nunciant Argiuorum decretum esse
Calculo de tua mihi vita.
Pol. *O grauia patiens, ô omnino infelix,*
O misera mater vitæ:
Qualem qualem rursus tibi noxam infestißimam
Infandámque excitauit quispiam dæmon.
Non amplius tibi filia hæc, non amplius sanè
Senectuti miseræ misera simul seruiam.
Catulam enim me tanquam, aut montipastam
Vitulam misera miseram
Videbis manu abreptam
Tua, decollatámque Plutoni
Terra missam sub tenebras:
Vbi cum mortuis
Infelix iacebo.
Et te quidem mater misera
Deploro perquam lamentabilibus fletibus.
Meam autem vitam, probrum & cladem
Nihil deploro, sed mori mihi
Casus melior contigit.

CHORVS.

Cho. *Et quidem Vlysses venit celeritate pedis,*
Hecuba, nouum aliquid tibi significaturus verbum.
Vly. *O mulier, existimo quidem te scire sententiam exercitus,*
Calculumque qui obtinuit: attamen dicam.
Visum est Græcis filiam tuam Polyxenam
Mactare ad excelsum aggerem Achillei sepulchri.
Nos verò comites & adductores puellæ
Ordinarunt esse: sacrificij verò præfectus
Sacerdósque statutus est huius filius Achillis.
Scis igitur quid facies? neque auellaris vi,
Neque ad manuum certamen congrediaris mecum.
Sed agnosce vires & præsentiam malorum
Tuorum. Scitum est, etiam in malis sapere quæ oportet.
Hec. *Ah, ah, instat (vt videtur) certamen ingens,*
Plenum gemituum, nec lacrymarum inane.
Et ego enim non mortua sum vbi me oportuerat mori,
Neque perdidit me Iupiter: nutrit verò vt videam
Malis mala alia maiora infelix ego.
Si verò licet seruis liberos
Non acerba neque cor mordentia
Percontari, te quidem interrogari oportebit,
Nos verò audire qui quærimus hæc.
Vly. *Licet, interroga: temporis enim non inuideo.*
Hec. *Scis quando venisti Ilij explorator*
Lacero amictu deformis: & ab oculis
Mortis guttæ tuam irrigabant barbam?
Vly. *Noui, non enim summa tetigit extremum pectoris attigit mei.*
Hec. *Agnouit verò te Helena, & soli nuntiauit mihi?*
Vly. *Meminimus in periculum nos venisse magnum.*
Hec. *Attigisti verò genua mea humilis existens?*
Vly. *Et quidē adeò vt emmoreretur in tua veste manus mea.*
Hec. *Seruaui te igitur em sique ex terra?*
Vly. *Adeo vt aspiciam lucem solis hanc.*
Hec. *Quid sane dicebas seruus meus existens tum?*
Vly. *Multorum sermonum inuenta, vt non morerer.*
Hec. *Annon ergo iniurius ex hisce consiliis,*
Qui ex me bene passus es, qualia dicis te passum esse:

Πο. Τί τόδ' ἀγγέλλεις;
Εκ. Σφάξαι σ' Ἀργείων κοινὰ
Συντείνει πρὸς τύμβον γνώμα 190
Πηλείδᾳ γέννᾳ.
Πο. Οἴμοι μᾶτερ. πῶς φθέγγῃ
Ἀμέγαρτα κακῶν;
Μάνυσόν μοι μάνυσον μοι μᾶτερ.
Εκ. Αὐδῶ παῖ δυσφήμους φάμας, 195
Ἀγγέλλουσ' Ἀργείων δόξαι
Ψήφῳ, τᾶς σᾶς περὶ μοι ψυχᾶς.
Πο. Ὦ δεινὰ παθοῦσ', ὦ παντλάμων,
Ὦ δύστανε μᾶτερ βιοτᾶς,
Οἵαν οἵαν αὖ σοι λώβαν ἐχθίσταν, 200
Ἀρρήτον τ' ὦρσέν τις δαίμων.
Οὐκ ἔτι σοι παῖς ἅδ'. οὐκ ἔτι δὴ
Γήρᾳ δειλαίῳ συνδουλεύσω.
Σκύμνον γάρ μ' ὥστ' οὐριθρέπταν
Μόσχον δειλαία δειλαίαν 205
Εἰσόψει χειρὸς ἀναρπαστὰν
Σᾶς ἀπολαιμότομόν τ' Ἅιδᾳ
Γᾶς ὑποπεμπομέναν σκότον,
Ἔνθα νεκρῶν μέτα
Ἁ τάλαινα κείσομαι. 210
Καὶ σὲ μὲν μᾶτερ δύστανε
Κλαίω πανδύρτοις θρήνοισι.
Τὸν ἐμὸν δὲ βίον, λώβαν, λύμαν
Τ' οὐ μετακλαίομαι· ἀλλὰ θανεῖν μοι
Ξυντυχία κρείσσων ἐκύρησεν. 215

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν Ὀδυσσεὺς ἔρχεται σπουδῇ ποδός,
Ἑκάβη, νέον τι πρὸς σὲ σημανῶν ἔπος.
Οδ. Γύναι, δοκῶ μέν σ' εἰδέναι γνώμην στρατοῦ,
Ψῆφόν τε τὴν κρανθεῖσαν· ἀλλ' ὅμως φράσω.
Ἔδοξ' Ἀχαιοῖς παῖδα σὴν Πολυξένην 220
Σφάξαι πρὸς ὀρθὸν χῶμ' Ἀχιλλείου τάφου.
Ἡμᾶς δὲ πομποὺς καὶ κομιστῆρας κόρης
Τάσσουσιν εἶναι· θύματος δ' ἐπιστάτης,
Ἱερεύς τ' ἐπέστη τοῦδε, παῖς Ἀχιλλέως.
Οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις; μήτ' ἀποσπασθῇς βίᾳ, 225
Μήτ' ἐς χερὸς ἅμιλλαν ἐξέλθῃς ἐμοί.
Γίγνωσκε δ' ἀλκὴν, καὶ παρουσίαν κακῶν
Τῶν σῶν. σοφόν τοι κἀν κακοῖς ἃ δεῖ φρονεῖν.
Εκ. Αἰαῖ, παρέστηχ' ὡς ἔοικ' ἀγὼν μέγας,
Πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κενός. 250
Κἀγὼ γὰρ οὐκ ἔθνησκον, οὗ μ' ἐχρῆν θανεῖν.
Οὐδ' ὤλεσέ με Ζεύς. τρέφει δ', ὅπως ὁρῶ
Κακῶν κάκ' ἄλλα μείζον' ἡ τάλαιν' ἐγώ.
Εἰ δ' ἔστι τοῖς δούλοισι τοὺς ἐλευθέρους
Μὴ λυπρὰ, μηδὲ καρδίας δηκτήρια 235
Ἐξιστορῆσαι, σοὶ μὲν εἰρῆσθαι χρεὼν,
Ἡμᾶς δ' ἀκοῦσαι τοὺς ἐρωτῶντας τάδε.
Οδ. Ἔξεστ', ἐρώτα, τοῦ χρόνου γὰρ οὐ φθονῶ.
Εκ. Οἶσθ' ἡνίκ' ἦλθες Ἰλίου κατάσκοπος
Δυσχλαινίᾳ τ' ἄμορφος, ὀμμάτων τ' ἄπο 240
Φόνου σταλαγμοὶ σὴν κατέσταζον γένυν;
Οδ. Οἶδ'. οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσέ μου.
Εκ. Ἔγνω δέ σ' Ἑλένη, καὶ μόνῃ κατεῖπ' ἐμοί.
Οδ. Μεμνήμεθ' εἰς κίνδυνον ἐλθόντες μέγαν.
Εκ. Ἥψω δὲ γονάτων τῶν ἐμῶν ταπεινὸς ὤν; 245
Οδ. Ὥστ' ἐνθανεῖν γε σοῖς πέπλοισι χεῖρ' ἐμήν.
Εκ. Ἔσωσα δῆτά σ', ἐξέπεμψά τε χθονός;
Οδ. Ὥστ' εἰσορᾶν γε φέγγος ἡλίου τόδε.
Εκ. Τί δῆτ' ἔλεξας, δοῦλος ὢν ἐμὸς τότε;
Οδ. Πολλῶν λόγων εὑρήμαθ' ὥστε μὴ θανεῖν. 25'
Εκ. Οὔκουν κακύνει τοῖσδε τοῖς βουλεύμασιν,
Ὃς ἐξ ἐμοῦ μὲν ἔπαθες, οἷα φὴς παθεῖν,

Δρᾷς

Δρᾷς δ' οὐδὲν ἡμᾶς εὖ, κακῶς δ' ὅσον δύνῃ.
Ἀχάριστον ὑμῶν σπέρμ', ὅσοι δημηγόρους
Ζηλοῦτε τιμάς, μηδὲ γινώσκοισθέ μοι, 255
Οἳ τοὺς φίλους βλάπτοντες, οὐ φροντίζετε,
Ἢν τοῖσι πολλοῖς πρὸς χάριν λέγητέ τι.
Ἀτὰρ τί δὴ σόφισμα τοῦθ' ἡγούμενοι
Εἰς τήνδε παῖδα ψῆφον ὥρισαν φόνου;
Πότερα τὸ χρῆν σφ' ἐπήγαγ' ἀνθρωποκτονεῖν 260
Πρὸς τύμβον, ἔνθα βουθυτεῖν μᾶλλον πρέπει;
Ἢ τοὺς κτανόντας ἀντιτίσασθαι θέλων,
Εἰς τήνδ' Ἀχιλλεὺς ἐνδίκως τείνει φόνον;
Ἀλλ' οὐδὲν αὐτὸν ἥδε γ' εἴργασται κακόν.
Ἑλένην νιν αἰτεῖν χρὴ τάφῳ προσφάγματα· 265
Κείνη γὰρ ὤλεσέν νιν, εἰς Τροίαν τ' ἄγει.
Εἰ δ' αἰχμαλώτων χρή τιν' ἔκκριτον θανεῖν,
Κάλλει θ' ὑπερφέρουσαν, οὐχ ἡμῶν τόδε.
Ἡ Τυνδαρὶς γὰρ εἶδος ἐκπρεπεστάτη,
Ἀδικοῦσά θ' ἡμῶν οὐδὲν ἧσσον ηὑρέθη. 270
Τῷ μὲν δικαίῳ, τόνδ' ἁμιλλῶμαι λόγον.
Ἃ δ' ἀντιδοῦναι δεῖ σ' ἀπαιτούσης ἐμοῦ,
Ἄκουσον. ἥψω τῆς ἐμῆς, ὡς φῄς, χερὸς,
Καὶ τῆσδε γραίας προσπίτνων παρηΐδος.
Ἀνθάπτομαί σου τῶνδε τῶν αὐτῶν ἐγώ, 275
Χάριν τ' ἀπαιτῶ τὴν τόθ', ἱκετεύω τέ σε,
Μή μου τὸ τέκνον ἐκ χερῶν ἀποσπάσῃς,
Μηδὲ κτάνητε, τῶν τεθνηκότων ἅλις.
Ταύτῃ γέγηθα, κἀπιλήθομαι κακῶν.
Ἥδ' ἀντὶ πολλῶν ἐστί μοι παραψυχή, 280
Πόλις, τιθήνη, βάκτρον, ἡγεμὼν ὁδοῦ.
Οὐ τοὺς κρατοῦντας χρὴ κρατεῖν ἃ μὴ χρεών,
Οὐδ' εὐτυχοῦντας, εὖ δοκεῖν πράξειν ἀεί.
Κἀγὼ γὰρ ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἴμ' ἔτι.
Τὸν πάντα δ' ὄλβον ἦμαρ ἕν μ' ἀφείλετο. 285
Ἀλλ', ὦ φίλον γένειον, αἰδέσθητί με·
Οἴκτειρον, ἐλθὼν δ' εἰς Ἀχαϊκὸν στρατὸν,
Παρηγόρησον, ὡς ἀποκτείνειν φθόνος
Γυναῖκας, ἃς τὸ πρῶτον οὐκ ἐκτείνατε,
Βωμῶν ἀποσπάσαντες, ἀλλ' ᾠκτείρατε. 290
Νόμος δ' ἐν ὑμῖν τοῖς τ' ἐλευθέροις ἴσος,
Καὶ τοῖσι δούλοις αἵματος κεῖται πέρι.
Τὸ δ' ἀξίωμα, κἂν κακῶς λέγῃ, τὸ σὸν,
Πείσει. λόγος γὰρ ἔκ τ' ἀδοξούντων ἰὼν,
Κἀκ τῶν δοκούντων αὐτὸς, οὐ ταὐτὸν σθένει. 295

Χο. Οὐκ ἔστιν οὕτω στερρὸς ἀνθρώπου φύσις,
Ἥτις γόων σῶν καὶ μακρῶν ὀδυρμάτων
Κλύουσα θρήνους, οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.

Οδ. Ἑκάβη, διδάσκου, μηδὲ τῷ θυμουμένῳ
Τὸν εὖ λέγοντα δυσμενῆ ποιοῦ φρενί. 300
Ἐγὼ τὸ μὲν σὸν σῶμ', ὑφ' οὗπερ ηὐτύχουν,
Σώζειν ἕτοιμός εἰμι, κοὐκ ἄλλως λέγω.
Ἃ δ' εἶπον εἰς ἅπαντας, οὐκ ἀρνήσομαι,
Τροίας ἁλούσης, ἀνδρὶ τῷ πρώτῳ στρατοῦ
Σὴν παῖδα δοῦναι σφάγιον ἐξαιτουμένῳ. 305
Ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις,
Ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ πρόθυμος ὢν ἀνὴρ,
Μηδὲν φέρηται τῶν κακιόνων πλέον.
Ἡμῖν δ' Ἀχιλλεὺς ἄξιος τιμῆς, γύναι,
Θανὼν ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος κάλλιστ' ἀνήρ. 310
Οὔκουν τόδ' αἰσχρὸν, εἰ βλέποντι μὲν φίλῳ
Χρώμεσθ', ἐπεὶ δ' ὄλωλε, μὴ χρώμεσθ' ἔτι.
Εἶεν, τί δῆτ' ἐρεῖ τις, ἤν τις αὖ φανῇ
Στρατοῦ τ' ἄθροισις, πολεμίων τ' ἀγωνία;
Πότερα μαχούμεθ', ἢ φιλοψυχήσομεν, 315
Τὸν κατθανόνθ' ὁρῶντες οὐ τιμώμενον;
Καὶ μὴν ἔμοιγε ζῶντι μὲν καθ' ἡμέραν,
Κεἰ σμίκρ' ἔχοιμι, πάντ' ἂν ἀρκούντως ἔχοι.
Τύμβον δὲ βουλοίμην ἂν ἀξιούμενον
Τὸν ἐμὸν ὁρᾶσθαι· διὰ μακροῦ γὰρ ἡ χάρις. 320
Εἰ δ' οἰκτρὰ πάσχειν φῄς, τάδ' ἀντάκουσέ μου.

Facis verò nihil nobis bene: sed male quantum potes!
Ingratum vestrum genus, quicunque populares
Sectamini honores: utinam non cognoscamini mihi:
Qui nihil pensi habetis amicos lædere
Si multitudini ad gratiam dicatis aliquid.
Verum quidnam sophisma hoc prætexentes
Aduersus hanc puellam calculum tulerunt mortis?
Vtrum fatum ipsos induxit homines interficere
Ad tumulum, ubi mactare boues magis decet:
An eos qui interfecerunt, vicißim interficere volens,
Aduersus hanc Achilles iure intendit cædem?
Atqui nullum ipsi hæc fecit malum.
Helenam illum petere oportet sepulchro victimam:
Illa enim perdidit ipsum ad Troiam ducens.
Si verò captiuam oportet aliquam selectam mori.
Pulchritudine excellentem, non nostrum hoc:
Helena enim forma est præstantißima,
Iniuriosáque non minus quàm nos esse comperta est.
Ex æquitate quidem, hoc sermone tecum contendo.
Quæ verò rependere oportet te repetente me,
Audi. Tetigisti meam (quemadmodum dicis) manum,
Et hanc anilem, accidens, genam:
Vicißim attingo tua hæc eadem ego:
Beneficiúmque reposco prius, & supplico tibi
Ne meam filiam ex manibus auferas,
Neque interficiatis. mortuorum satis est.
Hac gaudeo, & obliuiscor malorum:
Hæc pro multis est mihi consolatio,
Ciuitas, nutrix, baculus, dux viæ.
Non oportet victores imperare quæ non decent:
Neque eos qui felices sunt, putare se felices fore semper.
Nam & ego eram olim, sed nunc non amplius sum.
Vniuersam verò felicitatem dies una mihi eripuit.
Sed ô charum mentum, reuerearis me:
Miserere. vadens verò ad Græcorum exercitum
Admone quàm interficere inuidiosum sit
Mulieres (quas primùm non interfecistis)
Ab altaribus auellentes: sed miserti estis.
Lex enim inter vos & liberos æqua
Et seruis de sanguine posita est.
Porrò dignitas etiam si malè dicat tua
Persuadebit. Sermo enim ab incelebribus profectus
Et à celebribus idem, non idem valet.

Cho. *Non est adeo rigida hominis natura*
Quæ luctuum tuorum & longarum complorationum
Audiens fletus, non poßit eiicere lacrymas.

Vly. *O Hecuba, disce, neque præ tua ira*
Me bene dicentem, infensum fingas in animo.
Ego quidem tuum corpus, per quod felix fui.
Seruare paratus sum, & non aliter dico.
Quæ verò dixi apud omnes, non negabo:
Troia capta, viro primario exercitus
Tuam filiam dandam esse victimam postulanti.
In hoc enim laborant multæ vrbes,
Quando quis bonus & strenuus existens vir
Nihil aufert ignauis amplius.
Nobis autem Achilles dignus honore, ô mulier,
Mortuus pro terra Græca honestißimè vir.
Annon hoc turpe est si vidente quidem amico
Vtimur: quum verò interiit, non vtimur amplius?
Agedum quidnam dicat quis, si iterum appareat
Exercitúsque collectio hostiúmque certamen?
Vtrum certabimus, an consulemus vitæ,
Mortuum videntes non habitum in honore?
Atqui mihi quidem viuenti in dies,
Etsi pauca habeam, omnia sufficient:
Sepulchrum autem optarim honoratum
Meum conspici. In longū enim tempus durat hoc officium.
Si verò miserāda passam te dicis, hæc vicißim audi à me.

Sunt apud nos non minus infelices
Vetulæ mulieres & vetuli, quàm tu,
Sponsæque præstantissimis sponsis orbatæ,
Quorum iste occulit corpora Troianus puluis.
Perfer hæc. Nos verò si malè statuimus
Honorare fortem, inscitiæ rei erimus,
Sed vos barbari neque amicos pro amicis
Ducitis, neque honestè mortuos
Admiramini. Itaque quidem Græcia feliciter agit,
Vos autem perfertis consentanea vestris consiliis.

Cho. *Ah ah, quàm mala semper est seruilis conditio:*
Sustinet quæ non oportet per vim victa.

Hec. *O filia, mei quidem sermones in aërem*
Irriti frustrà proiecti de tua cæde:
Tu verò si maiorem potentiam quàm mater habes,
Annitere, omnigenos, velut luscinia os.
Sonos emittens, ne priueris vita.
Procide verò miserabiliter huius Vlyssis ad genu,
Et persuade (habes verò occasionem: sunt enim liberi
Et huic) tuæ vt misereatur fortunæ.

Pol. *Video te ô Vlysses, dextram sub veste*
Occultantem manum, & faciem retrorsum
Vertentem, ne tuum attingam mentum,
Bono animo esto: effugisti meum supplicem Iouem:
Quoniã sequar te & necessitatis gratia,
Et mori volens. Si verò non velim,
Ignaua videbor & amans vitæ mulier.
Quid enim me oportet viuere, cui pater quidem erat rex
Phrygum omnium? (hoc mihi primum vitæ.)
Deinde nutrita sum spe optima,
Regibus sponsa, æmulationem non paruam nuptiarum
Habens, ad cuius domum focúmque aduentura essem:
Domina verò infelix Troianas eram
Mulieres virginésque inter conspicua,
Similis deabus, præter mori solum.
Nunc vero sum serua. Primum quidem hoc nomen
Mortem amare facit, non consuetum existens.
Deinde fortassis dominos sæuo animo præditos
Possem nancisci, quicunque argento me emet
Hectoris & aliorum multorum sororem,
Adigens me vero ad panificium in ædibus,
Verreréque domum & radiis textoriis insistere,
Tristem agentem diem me coget.
Strata vero mea fercus emptitius aliquis
Contaminabit, regibus antea digna iudicata.
Non ita: relinquam ab oculis liberam
Lucem hanc, inferis offerens meum corpus.
Duc igitur me Vlysses, & necato me ducens.
Neque enim spei, neque alicuius opinionis video
Fiduciam apud nos, quod vnquam feliciter agere me o-
Mater tu vero nobis nihil impedimento sis (porteat.
Dicendo neque faciendo: sed assentiaris mihi
Mori priusquam turpia non pro dignitate consequar.
Quicunque enim non consueuit gustare mala,
Fert quidem: dolet vero collum supponens iugo.
Mortuus vero esse possit felicior
Quàm viuens. Viuere enim non honestè, magna calamitas.

Cho. *Mira nota & insignis inter homines est*
A bonis natum esse: & in maius procedit
Nobilitatis nomen apud eos qui digni sunt.

Hec. *Honestè quidem dixisti filia sed huic honesto*
Mœror adest. Si vero oportet Pelei
Rem gratam fieri filio, & probrum effugere,
Vos, ô Vlysses, hanc quidem non interficite,
Sed nos ducentes ad bustum Achillis
Confodite, ne parcatis: ego peperi Paridem,
Qui filium Thetidis, sagittis feriens, interemit.
Non te ô anus, ad moriendum, Achillis
Spectrum, à Græcis, sed hanc, petiuit.

Εἰσὶ παρ᾽ ἡμῖν οὐδὲν ἧσσον ἄθλιαι
Γραῖαι γυναῖκες, ἠδὲ πρεσβῦται σέθεν,
Νύμφαι τ᾽ ἀρίστων νυμφίων τητώμεναι,
Ὧν ἥδε κεύθει σώματ᾽ Ἰδαία κόνις. 325
Τόλμα τάδ᾽, ἡμεῖς δ᾽ εἰ κακῶς νομίζομεν,
Τιμᾶν τὸν ἐσθλὸν, ἀμαθίαν ὀφλήσομεν.
Οἱ βάρβαροι δὲ μήτε τοὺς φίλους φίλους
Ἡγεῖσθε, μήτε τοὺς καλῶς τεθνηκότας
Θαυμάζεθ᾽. ὡς ἂν ἡ μὲν Ἑλλὰς εὐτυχῇ, 330
Ὑμεῖς δ᾽ ἔχηθ᾽ ὅμοια τοῖς βουλεύμασιν.

Χο. Αἰαῖ, τὸ δοῦλον ὡς κακὸν πεφυκέναι,
Τολμᾷ θ᾽ ἃ μὴ χρὴ, τῇ βίᾳ νικώμενον.

Εκ. Ὦ θύγατερ, οὑμοὶ μὲν λόγοι πρὸς αἰθέρα
Φροῦδοι μάτην ῥιφθέντες ἀμφὶ σοῦ φόνου. 335
Σὺ δ᾽ εἴ τι μείζω δύναμιν ἢ μήτηρ ἔχεις,
Σπούδαζε, πάσας ὥστ᾽ ἀηδόνος στόμα
Φθογγὰς ἱεῖσα, μὴ στερηθῆναι βίου.
Πρόσπιπτε δ᾽ οἰκτρῶς τοῦδ᾽ Ὀδυσσέως γόνυ,
Καὶ πεῖθ᾽ (ἔχεις δὲ πρόφασιν· ἔστι γὰρ τέκνα 340
Καὶ τῷδε) τὴν σὴν ὥστ᾽ ἐποικτεῖραι τύχην.

Πο. Ὁρῶ σ᾽ Ὀδυσσεῦ δεξιὰν ὑφ᾽ εἵματος
Κρύπτοντα χεῖρα, καὶ πρόσωπον ἔμπαλιν
Στρέφοντα, μή σου προσθίγω γενειάδος.
Θάρσει. πέφευγας τὸν ἐμὸν ἱκέσιον Δία· 345
Ὡς ἕψομαί σοι, τοῦτ᾽ ἀναγκαίου χάριν,
Θανεῖν τε χρῄζουσ᾽. εἰ δὲ μὴ βουλήσομαι,
Κακὴ φανοῦμαι, καὶ φιλόψυχος γυνή.
Τί γάρ με δεῖ ζῆν, ᾗ πατὴρ μὲν ἦν ἄναξ
Φρυγῶν ἁπάντων. τοῦτό μοι πρῶτον βίου. 350
Ἔπειτ᾽ ἐθρέφθην ἐλπίδων καλῶν ὕπο,
Βασιλεῦσι νύμφη, ζῆλον οὐ σμικρὸν γάμων
Ἔχουσ᾽, ὅτου δῶμ᾽ ἑστίαν τ᾽ ἀφίξομαι·
Δέσποινα δ᾽ ἡ δύστηνος Ἰδαίαισιν ἦν
Γυναιξὶ, παρθένοις τ᾽ ἀπόβλεπτος μέτα· 355
Ἴση θεοῖσι, πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον,
Νῦν δ᾽ εἰμὶ δούλη. πρῶτα μέν με τοὔνομα
Θανεῖν ἐρᾶν τίθησιν οὐκ εἰωθὸς ὄν.
Ἔπειτ᾽ ἴσως ἂν δεσποτῶν ὠμῶν φρένας
Τύχοιμ᾽ ἄν, ὅστις ἀργύρου μ᾽ ὠνήσεται, 360
Τὴν Ἕκτορός τε χἀτέρων πολλῶν κάσιν.
Προσθεὶς δ᾽ ἀνάγκην σιτοποιὸν ἐν δόμοις,
Σαίρειν τε δῶμα, κερκίσιν τ᾽ ἐφεστάναι,
Λυπρὰν ἄγουσαν ἡμέραν μ᾽ ἀναγκάσει.
Λέχη δὲ τἀμὰ δοῦλος ὠνητός ποθεν 365
Χρανεῖ, τυράννων πρόσθεν ἠξιωμένα.
Οὐ δῆτ᾽. ἀφίημ᾽ ὀμμάτων ἐλεύθερον
Φέγγος τόδ᾽, ᾅδῃ προστιθεῖσ᾽ ἐμὸν δέμας.
Ἄγ᾽ οὖν μ᾽ Ὀδυσσεῦ, καὶ διέργασαί μ᾽ ἄγων.
Οὔτ᾽ ἐλπίδος γὰρ, οὔτε του δόξης ὁρῶ 370
Θάρσος παρ᾽ ἡμῖν, ὥς ποτ᾽ εὖ πρᾶξαί με χρή.
Μῆτερ, σὺ δ᾽ ἡμῖν μηδὲν ἐμποδὼν γένῃ,
Λέγουσα, μηδὲ δρῶσα. συμβούλου δέ μοι
Θανεῖν, πρὶν αἰσχρῶν μὴ κατ᾽ ἀξίαν τυχεῖν.
Ὅστις γὰρ οὐκ εἴωθε γεύεσθαι κακῶν, 375
Φέρει μὲν, ἀλγεῖ δ᾽ αὐχέν᾽ ἐντιθεὶς ζυγῷ.
Θανὼν δ᾽ ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος,
Ἢ ζῶν. τὸ γὰρ ζῆν μὴ καλῶς, μέγας πόνος.

Χο. Δεινὸς χαρακτὴρ, κἀπίσημος ἐν βροτοῖς,
Ἐσθλῶν γενέσθαι. κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται 380
Τῆς εὐγενείας τοὔνομα τοῖσιν ἀξίοις.

Εκ. Καλῶς μὲν εἶπας θύγατερ· ἀλλὰ τῷ καλῷ
Λύπη πρόσεστιν. εἰ δὲ δεῖ τῷ Πηλέως
Χάριν γενέσθαι παιδὶ, καὶ ψόγον φυγεῖν
Ὑμᾶς, Ὀδυσσεῦ τήνδε μὲν μὴ κτείνετε· 385
Ἡμᾶς δ᾽ ἄγοντες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως,
Κεντεῖτε, μὴ φείδεσθ᾽. ἐγὼ ἔτικτον Πάριν,
Ὃς παῖδα Θέτιδος ὤλεσεν τόξοις βαλών.
Οὔ σ᾽, ὦ γεραιὲ, κατθανεῖν Ἀχιλλέως
Φάντασμ᾽ Ἀχαιοὺς ἀλλὰ τήνδ᾽ ᾐτήσατο. 390

Ἑκ. Ὑμεῖς δέ μ' ἀλλὰ θυγατρὶ συμφονεύσατε,
Καὶ δὶς τόσον πῶμ' αἵματος γενήσεται
Γαίᾳ, νεκρῷ τε τῷ τάδ' ἐξαιτουμένῳ.
Οδ. Ἅλις κόρης σῆς θάνατος, οὐ προσοιστέος
Ἄλλος πρὸς ἄλλῳ· μηδὲ τόνδ' ὠφείλομεν. 395
Ἑκ. Πολλή γ' ἀνάγκη θυγατρὶ συνθανεῖν ἐμέ.
Οδ. Πῶς; οὐ γὰρ οἶδα δεσπότας κεκτημένος.
Ἑκ. Ὁποῖα κισσὸς δρυὸς, ὅπως τῆσδ' ἕξομαι.
Οδ. Οὔ, μὴν γε πείθῃ τοῖσι σοῦ σοφωτέροις;
Ἑκ. Ὡς τῆσδ' ἑκοῦσα παιδὸς οὐ μεθήσομαι. 400
Οδ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν τήνδ' ἄπειμ' αὐτοῦ λιπών.
Πο. Μῆτερ, πιθοῦ μοι. καὶ σὺ παῖ Λαερτίου
Χάλα τοκεῦσιν εἰκότως θυμουμένοις.
Σύ τ' ὦ τάλαινα τοῖς κρατοῦσι μὴ μάχου.
Βούλει πεσεῖν πρὸς οὖδας, ἑλκῶσαί τε σὸν 405
Γέροντα χρῶτα, πρὸς βίαν ὠθουμένη,
Ἀσχημονῆσαί τ' ἐκ νέου βραχίονος
Σπασθεῖσ'; ἃ πείσῃ μὴ σύ γ'. οὐ γὰρ ἄξιον.
Ἀλλ' ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἡδίστην χέρα
Δὸς, καὶ παρειὰν προσβαλεῖν παρηίδι. 410
Ὡς οὔποτ' αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον
Ἀκτῖνα, κύκλον θ' ἡλίου προσόψομαι.
Τέλος δέχῃ δὴ τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων.
Ὦ μῆτερ, ὦ τεκοῦσ', ἄπειμι δὴ κάτω.
Ἑκ. Ὦ θύγατερ, ἡμεῖς δ' ἐν φάει δουλεύσομεν. 415
Πο. Ἄνυμφος, ἀνυμέναιος, ὧν μ' ἐχρῆν τυχεῖν.
Ἑκ. Οἰκτρὰ σὺ τέκνον, ἀθλία δ' ἐγὼ γυνή.
Πο. Ἐκεῖ δ' ἐν ᾅδου κείσομαι χωρὶς σέθεν.
Ἑκ. Οἴμοι τί δράσω; ποῖ τελευτήσω βίον;
Πο. Δούλη θανοῦμαι, πατρὸς οὖσ' ἐλευθέρου. 420
Ἑκ. Ἡμεῖς δὲ πεντήκοντά γ' ἄμμοροι τέκνων.
Πο. Τί σοι πρὸς Ἕκτορ', ἢ γέροντ' εἴπω πόσιν;
Ἑκ. Ἄγγελλε πασῶν ἀθλιωτάτην ἐμέ.
Πο. Ὦ στέρνα, μαστοί θ', οἵ μ' ἐθρέψαθ' ἡδέως.
Ἑκ. Ὦ τῆς ἀώρου θύγατερ ἀθλίας τύχης. 425
Πο. Χαῖρ' ὦ τεκοῦσα, χαῖρε Κασάνδρα τ' ἐμοί.
Ἑκ. Χαίρουσιν ἄλλοι, μητρὶ δ' οὐκ ἔστι χαρά.
Πο. Ὅ, τ' ἐν φιλίπποις Θρᾳξὶ Πολύδωρος κάσις.
Ἑκ. Εἰ ζῇ γ'. ἀπιστῶ δ', ὧδε πάντα δυστυχῶ.
Πο. Ζῇ, καὶ θανούσης ὄμμα συγκλείσει τὸ σόν. 430
Ἑκ. Τέθνηκ' ἔγωγε, πρὶν θανεῖν, κακῶν ὕπο.
Πο. Κόμιζ' Ὀδυσσεῦ μ' ἀμφιθεὶς κάρα πέπλοις.
Ὡς πρὶν σφαγῆναί γ' ἐκτέτηκα καρδίαν
Θρήνοισι μητρὸς, τήνδε τ' ἐκτήκω γόοις.
Ὦ φῶς· προσειπεῖν γὰρ σὸν ὄνομ' ἔξεστί μοι. 435
Μέτεστι δ' οὐδὲν, πλὴν ὅσον χρόνον ξίφους
Βαίνω μεταξὺ, καὶ πυρᾶς Ἀχιλλέως.
Ἑκ. Οἲ ἐγὼ προλείπω. λύεται δέ μου μέλη.
Ὦ θύγατερ, ἅψαι μητρὸς. ἔκτεινον χέρα.
Δός. μὴ λίπῃς μ' ἄπαιδ'. ἀπωλόμην φίλαι. 440
Ὡς τὴν Λάκαιναν σύγγονον Διοσκόροιν
Ἑλένην ἴδοιμι· διὰ καλῶν γὰρ ὀμμάτων
Αἴσχιστα Τροίαν εἷλε τὴν εὐδαίμονα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. 1 Αὔρα ποντιὰς αὔρα,
2 Ἅτε ποντοπόρους κομίζεις 445
3 Θοὰς ἀκάτους ἐπ' οἶδμα λίμνας
4 Ποῖ με τὰν μελέαν πορεύσεις;
5 Τῷ δουλόσυνος πρὸς οἶκον
6 Κτηθεῖσ' ἀφίξομαι;
7 Ἢ Δωρίδος ὅρμον αἴας, 450
8 Ἢ Φθιάδος, ἔνθα τὸν κάλλιστον
9 Ὑδάτων πατέρα
10 Φασὶν Ἀπιδανὸν
11 Πεδία λιπαίνειν;

Hec. *Vos verò me cum filia simul interficite:*
Et bis tantum poculum sanguinis fiet
Terræ, mortuóque hæc postulanti.
Vly. *Satis puellæ tuæ mors: non addenda*
Alia ad aliam. vtinam ne hanc deberemus.
Hec. *Ingens quidem necessitas est filiæ commori me.*
Vly. *Quomodo? non enim noui me dominos habere.*
Hec. *Vt hedera quercus, sic huic adhærebo.*
Vly. *An non obtemperabis te sapientioribus?*
Hec. *Hanc quidem volens filiam non dimittam.*
Vly. *Sed neque ego ipsam hanc abibo hîc relinquens.*
Pol. *Mater ausculta mihi: & tu fili Laertis*
Remissior sis parentibus iure commotis ad iram.
Tu verò ô misera cum victoribus ne pugna.
An vis cadere in terram. ac sauciare tuum
Senile corpus per vim protrusa?
Et dedecorari iuuenili brachio
Auulsa: quæ patiaris tu nequaquam. Non enim decet.
Sed ô chara mihi mater dulcissimam manum
Porrige, & genam iunge genæ:
Quoniam nunquam iterum, sed nunc postremum
Iubar orbémque solis aspiciam.
Finem accipe iam mearum compellationum.
O mater, ô quæ me peperisti, abeo ad inferos.
Hec. *O filia, nos verò in luce seruiemus.*
Pol. *Expers connubij, expers nuptiarum quibus me conueniebat potiri.*
Hec. *Miseranda tu filia: infelix verò ego mulier,*
Pol. *Illic verò apud inferos iacebo absque te.*
Hec. *Hei mihi quid faciam: vbi finiam vitam?*
Pol. *Serua moriar, patre cùm sim libero.*
Hec. *Nos verò quinquaginta orbæ sanè liberis.*
Pol. *Quid tibi ad Hectorem aut senem dicam maritum?*
Hec. *Nuntia omnium miserrimam me.*
Pol. *O pectora & mamillæ quæ me nutristis suauiter.*
Hec. *O intempestiuam filiæ miser am fortunam.*
Pol. *Vale ô mater, vale Cassandráque mea.*
Hec. *Valent alij: matri verò non est valetudo.*
Pol. *Et in equestribus Thracibus Polydore frater.*
Hec. *Si viuit modò, dubito verò: adeò per omnia infeliciter ago.*
Pol. *Viuit: & morientis oculum claudet tuum.*
Hec. *Mortua sum ego certè ante mortem præ miseriis.*
Pol. *Aufer me ô Vlysses circumponens capiti vestimenta.*
Nam priusquam mactet, contabefacta sum in corde
Luctibus matris, hanc insuper tabefacio fletibus.
O lux: alloqui enim tuum nomen licet mihi,
Sed nulla mihi copia tui est, nisi quantū tēporis gladium
Incedo inter, & tumulum Achillis.
Hec. *Heu mihi, deficio, soluuntur mihi membra.*
O filia prehende matrem, extende manum,
Da, ne relinquas me orbam liberis: perii ô amicæ.
Vtinam Lacedæmoniam sororem Dioscurorum
Helenam videam. per pulchros enim oculos
Turpissimè Troiam euertit felicem.

STROPHE I.

Chorus.

Cho. *O aura, marina aura,*
Quæ pontigradas portas
Celeres naues per fluctus paludis,
Quonam me miseram trahes?
Cui serua ad domum
Possessa veniam?
An Dorica in littus terræ?
An Phthiadis, vbi pulcherrimarum
Aquarum patrem
Dicunt Apidanum
Campos pinguefacere?

Antistrophe 1.

An in insulam maritimo
Remo transmissam infelicem,
Miserandam vitam habentem in domo:
Vbi primitiua palma
Laurúsque sacros porrexit
Ramos Latonæ charæ
Partus decorationem diuini,
Cum Deliensibúsque puellis
Dianæque deæ
Auream vittam
Arcúsque celebrabo cantu?

Strophe 2.

Aut Palladis in vrbe
Pulchrum currum habentis Miner-
uæ, in crocea veste,
Iungam curruì equos,
In artificiosis variegans
Croceo flore decoris tapetibus?
Aut Titanum ad sobolem,
Quam Iupiter candente abstulit
Flamma Saturnius?

Antistrophe 2.

Heu mihi ob liberos meos.
Heu mihi ob parentes terrámque patriam *quæ fumo concidit*
incensa, bello capta
A Græcis. Ego verò in
Peregrina terra iam vocabor
Serua, relinquens Asiam
Europæ famulam,
Mutans cum inferis thalamos.

Talthybius.

Tal. *Vbi reginam olim existentem Ilij*
Hecubam inueniam, ô Troianæ puellæ?
Cho. *Illa prope te tergum habens in terra,*
O Talthybie, iacet inuoluta vestibus.
Tal. *O Iupiter quid dicam? vtrum te homines respicere?*
An opinionem temere hanc habere frustrà,
Falsò existimantes esse deorum genus,
Fortunam verò omnia mortalia gubernare?
An non hæc fuit regina abundantium auro Phrygum?
An non Priami eximiè beati vxor?
Et nunc vrbs quidem vniuersa euersa est hasta?
Ipsa verò serua, anus, orba liberis, in terra
Iacet, puluere fœdans calamitosum caput.
Ah, ah, senex quidem sum, attamen mihi mori
Contingat potius quàm in turpem incidam casum aliquẽ.
Surge, ô infelix, & sublime
Latus eleua, & prorsus canum caput.
Hec. *Age. Quis hic corpus meum non sinit*
Iacere? Quid moues me, quisquis es, afflictam?
Tal. *Talthybius venio Danaidarum minister,*
Agamemnone accersente te ô mulier.
Hec. *O charissime, nunnquam & me insuper mactare ad tumulũ*
Iuxta decretum Græcorum venisti? quàm chara diceres.
Properemus, laboremus: duc me ô senex.
Tal. *Tuam filiam mortuam vt sepelias, ô mulier,*
Venio vocans te: mittunt verò me
Gemini Atridæ, & populus Achaicus.
Hec. *Hei mihi, quid dicis? non ergo quasi morituros*
Venisti ad nos, sed significaturus mala?
Perijsti ô filia à matre abrepta:
Nos verò orbæ liberis in posterum. ô misera ego.
Quomodo vero ipsam confecistis? nunnquam reuerentes?

Ἀντιστροφὴ ά.

1 Ἢ νάσων, ἁλιήρει
2 Κώπᾳ πεμπομέναν τάλαιναν,
3 Οἰκτρὰν βιοτὰν ἔχουσαν οἴκοις,
4 Ἔνθα πρωτόγονός τε φοῖνιξ,
5 Δάφνα θ' ἱεροὺς ἀνέσχε
6 Πτόρθους Λατοῖ φίλᾳ, — 460
7 Ὠδῖνος ἄγαλμα Δίας,
8 Σὺν Δηλιάσιν τε κούραισιν,
9 Ἀρτέμιδός τε θεᾶς
10 Χρυσέαν ἄμπυκα,
11 Τόξα τ' εὐλογήσω; — 465

Στροφὴ β'.

1 Ἢ Παλλάδος ἐν πόλει,
2 Τᾶς καλλιδίφρου Ἀθα-
3 ναίας, ἐν κροκέῳ πέπλῳ
4 Ζεύξομαι ἅρματι πώλους,
5 Ἐν δαιδαλέαισι ποικιλ- — 470
6 λουσ' ἀνθοκρόκοισι πήναις.
7 Ἢ Τιτάνων γενεάν,
8 Τὰν Ζεὺς ἀμφιπύρῳ κοιμίζει
9 Φλογμῷ Κρονίδας;

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὤι μοι τεκέων ἐμῶν. — 475
2 Ὤι μοι πατέρων, χθονὸς
3 θ', ἃ καπνῷ κατερείπεται
4 Τυφομένα, δορίκτητος
5 Τῶν Ἀργείων. ἐγὼ δ' ἐν
6 Ξείνᾳ χθονὶ δὴ κέκλημαι — 480
7 Δούλα, λιποῦσ' Ἀσίαν
8 Εὐρώπας θεράπναν,
9 Ἀλλάξασ' Ἅιδα θαλάμους.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ταλ. Ποῦ τὴν ἄνασσαν δή ποτ' οὖσαν Ἰλίου
Ἑκάβην ἂν ἐξεύροιμι, Τρῳάδες κόραι; — 485
Χο. Αὐτὴ πέλας σου νῶτ' ἔχουσ' ἐπὶ χθονί,
Ταλθύβιε κεῖται, συγκεκλῃμένη πέπλοις.
Ταλ. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω; πότερά σ' ἀνθρώπους ὁρᾶν;
Ἢ δόξαν ἄλλως τήνδε κεκτῆσθαι μάτην
Ψευδῆ, δοκοῦντας δαιμόνων εἶναι γένος, — 490
Τύχην δὲ πάντα τἀν βροτοῖς ἐπισκοπεῖν;
Οὐχ ἥδ' ἄνασσα τῶν πολυχρύσων Φρυγῶν,
Οὐχ ἥδε Πριάμου τοῦ μέγ' ὀλβίου δάμαρ;
Καὶ νῦν πόλις μὲν πᾶσ' ἀνέστηκεν δορί,
Αὐτὴ δὲ, δούλη, γραῦς, ἄπαις, ἐπὶ χθονὶ — 495
Κεῖται, κόνει φύρουσα δύστηνον κάρα.
Φεῦ φεῦ, γέρων μὲν εἰμ', ὅμως δέ μοι θανεῖν
Εἴη, πρὶν αἰσχρᾷ περιπεσεῖν τύχῃ τινί.
Ἀνίστασ' ὦ δύστηνε, καὶ μετάρσιον
Πλευρὰν ἔπαιρε, καὶ τὸ πάλλευκον κάρα. — 500
Εκ. Ἔα. τίς οὗτος σῶμα τοὐμὸν οὐκ ἐᾷ
Κεῖσθαι; τί κινεῖς μ', ὅστις εἶ, λυπουμένην;
Ταλ. Ταλθύβιος ἥκω, Δαναϊδῶν ὑπηρέτης,
Ἀγαμέμνονος πέμψαντος, ὦ γύναι, μέτα.
Εκ. Ὦ φίλτατ', ἆρα κἄμ' ἐπισφάξαι τάφῳ — 505
Δοκοῦν Ἀχαιοῖς ἦλθες; ὡς φίλ' ἂν λέγοις.
Σπεύδωμεν, ἐγκονῶμεν· ἡγοῦ μοι γέρον.
Ταλ. Σὴν παῖδα κατθανοῦσαν ὡς θάψῃς, γύναι,
Ἥκω μεταστείχων σε. πέμπουσιν δέ με
Δισσοί τ' Ἀτρεῖδαι, καὶ λεὼς Ἀχαϊκός. — 510
Εκ. Οἴμοι τί λέξεις; οὐκ ἄρ' ὡς θανουμένους
Μετῆλθες ἡμᾶς, ἀλλὰ σημανῶν κακά;
Ὄλωλας ὦ παῖ μητρὸς ἁρπασθεῖσ' ἄπο.
Ἡμεῖς δ' ἄτεκνοι τοὐπί σ', ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Πῶς καί νιν ἐξεπράξατ'; ἆρ' αἰδούμενοι, — 515

Η πρὸς

Ἢ πρὸς τὸ δεινὸν ἤλθεθ᾽, ὡς ἐχθρὰν, γέρον,
Κτείνοντες; εἰπὲ, καίπερ οὐ λέξων φίλα.
Ταλ. Διπλᾶ με χρῄζεις δάκρυα κερδᾶναι, γύναι,
Σῆς παιδὸς οἴκτῳ. νῦν τε γὰρ λέγων κακὰ
Τέγξω τόδ᾽ ὄμμα, πρὸς τάφῳ θ᾽, ὅτ᾽ ὤλλυτο.
Παρῆν μὲν ὄχλος πᾶς Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ
Πλήρης πρὸ τύμβου σῆς κόρης ἐπὶ σφαγάς.
Λαβὼν δ᾽ Ἀχιλλέως παῖς Πολυξένην χερὸς,
Ἔστησ᾽ ἐπ᾽ ἄκρου χώματος, πέλας δ᾽ ἐγώ.
Λεκτοί τ᾽ Ἀχαιῶν ἔκκριτοι νεανίαι,
Σκίρτημα μόσχου σῆς καθέξοντες χεροῖν,
Ἕσποντο. πλῆρες δ᾽ ἐν χεροῖν λαβὼν δέπας
Πάγχρυσον, αἴρει χειρὶ παῖς Ἀχιλλέως
Χοὰς θανόντι πατρί. σημαίνει δέ μοι
Σιγὴν Ἀχαιῶν παντὶ κηρῦξαι στρατῷ.
Κἀγὼ παραστὰς, εἶπον ἐν μέσοις τάδε.
Σιγᾶτ᾽ Ἀχαιοὶ, σῖγα πᾶς ἔστω λεώς.
Σίγα, σιώπα. νήνεμον δ᾽ ἔστησ᾽ ὄχλον.
Ὁ δ᾽ εἶπεν. ὦ παῖ Πηλέως, πατὴρ δ᾽ ἐμὸς,
Δέξαι χοάς μου τάσδε κηλητηρίους,
Νεκρῶν ἀγωγούς. ἐλθὲ δ᾽ ὡς πίῃς μέλαν
Κόρης ἀκραιφνὲς αἷμ᾽, ὅ σοι δωρούμεθα
Στρατός τε κἀγώ. πρευμενὴς δ᾽ ἡμῖν γενοῦ,
Λῦσαί τε πρύμνας, καὶ χαλινωτήρια
Νεῶν δὸς ἡμῖν, πρευμενοῦς τ᾽ ἀπ᾽ Ἰλίου
Νόστου τυχόντας, πάντας εἰς πάτραν μολεῖν.
Τοσαῦτ᾽ ἔλεξε. πᾶς δ᾽ ἐπηύξατο στρατός.
Εἶτ᾽ ἀμφίχρυσον φάσγανον κώπης λαβὼν
Ἐξεῖλκε κολεοῦ. λογάσι δ᾽ Ἀργείων στρατοῦ
Νεανίαις ἔνευσε, παρθένον λαβεῖν.
Ἡ δ᾽ ὡς ἐφράσθη, τόνδ᾽ ἐσήμηνεν λόγον.
Ὦ τὴν ἐμὴν πέρσαντες Ἀργεῖοι πόλιν,
Ἑκοῦσα θνήσκω. μή τις ἅψηται χροὸς
Τοὐμοῦ. παρέξω γὰρ δέρην εὐκαρδίως.
Ἐλευθέραν δέ μ᾽, ὡς ἐλευθέρα θάνω,
Πρὸς θεῶν μεθέντες, κτείνατ᾽. ἐν νεκροῖσι γὰρ
Δούλη κεκλῆσθαι, βασιλὶς οὖσ᾽, αἰσχύνομαι.
Λαοὶ δ᾽ ἐπερρόθησαν, Ἀγαμέμνων τ᾽ ἄναξ
Εἶπεν μεθεῖναι παρθένον νεανίαις.
Οἱ δ᾽ ὡς τάχιστ᾽ ἤκουσαν ὑστάτην ὄπα,
Μεθῆκαν, οὗπερ καὶ μέγιστον ἦν κράτος.
Κἀπεὶ τόδ᾽ εἰσήκουσε δεσποτῶν ἔπος,
Λαβοῦσα πέπλους ἐξ ἄκρας ἐπωμίδος,
Ἔρρηξε λαγόνος εἰς μέσον παρ᾽ ὀμφαλὸν,
Μαστούς τ᾽ ἔδειξε, στέρνα θ᾽ ὡς ἀγάλματος
Κάλλιστα. καὶ καθεῖσα πρὸς γαῖαν γόνυ,
Ἔλεξε πάντων τλημονέστατον λόγον.
Ἰδοὺ, τόδ᾽ εἰ μὲν στέρνον ὦ νεανία
Παίειν προθυμῇ, παῖσον. εἰ δ᾽ ὑπ᾽ αὐχένα
Χρῄζεις, πάρεστι λαιμὸς εὐτρεπὴς ὅδε.
Ὁ δ᾽ οὐ θέλων τε καὶ θέλων, οἴκτῳ κόρης,
Τέμνει σιδήρῳ πνεύματος διαρροάς.
Κρουνοὶ δ᾽ ἐχώρουν. ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ᾽, ὅμως
Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν,
Κρύπτουσ᾽ ἃ κρύπτειν ὄμματ᾽ ἀρσένων χρεών.
Ἐπεὶ δ᾽ ἀφῆκε πνεῦμα θανασίμῳ σφαγῇ,
Οὐδεὶς τὸν αὐτὸν εἶχεν Ἀργείων πόνον,
Ἀλλ᾽ οἱ μὲν αὐτῶν τὴν θανοῦσαν ἐκ χερῶν
Φύλλοις ἔβαλλον. οἱ δὲ πληροῦσιν πυρὰν
Κορμοὺς φέροντες πευκίνους. ὁ δ᾽ οὐ φέρων,
Πρὸς τοῦ φέροντος τοιάδ᾽ ἤκουεν κακά.
Ἕστηκας ὦ κάκιστε, τῇ νεάνιδι
Οὐ πέπλον, οὐδὲ κόσμον ἐν χεροῖν ἔχων;
Οὐκ εἶ τι δώσων τῇ περισσ᾽ εὐκαρδίῳ,
Ψυχήν τ᾽ ἀρίστῃ; τοιάδ᾽ ἀμφὶ σῆς λέγων
Παιδὸς θανούσης. εὐτεκνωτάτην δέ σε
Πασῶν γυναικῶν, δυστυχεστάτην θ᾽ ὁρῶ.
Χο. Δεινόν τι πῆμα Πριαμίδαις ἐπέζεσε,
Πόλει τε τῇ ἐμῇ θεῶν ἀνάγκαισιν τόδε.

An ad ſæuitiam proceſſiſtis vt hoſtem, ô ſenex,
Interficientes? dic, quamuis non dicturus iucunda.
Tal. *Duplices me poſtulas lachrymas conſequi, ô mulier,*
Filiæ tuæ miſeratione: nunc quidem nuncians mala
Rigabo oculum, & ad ſepulchrum quum periit.
Aderat quidem tota turba Achaici exercitus
Frequens ante tumulum, tuæ filiæ ad mactationem.
Prehendens vero Achillis filius Polyxenam manu,
Statuit in ſummo tumulo, prope vero ego.
Lectique Achiuorum præcipui iuuenes
Saltum vitulæ tuæ cohibituri manibus
Sequebantur. plenum verò in manibus accipiens poculum
Totum aureum, ſuſtollebat manu filius Achillis
Libationes mortuo patri. Significat verò mihi
Silentium Græcorum vniuerſo vt denuntiarem exercitui.
Et ego aſtans dixi in medio hæc:
Tacete vos Græci, tacitus vniuerſus ſit populus:
Sile, tace. tranquillam autem conſtituit turbam.
Ipſe verò dixit: O fili Pelei, pater verò meus,
Accipe libationes meas propitiabiles,
Mortuos elicientes: veni verò vt bibas nigrum
Puellæ incorruptum ſanguinem, quem tibi donamus
Exercituſque & ego: propitius verò nobis ſis,
Soluaſque puppes, & retinacula
Nauium: da nobis felicique ab Ilio
Reditum nactis omnes in patriam venire.
Tantum dixit. Orauit autem vniuerſus exercitus.
Mox auratum enſem capulo accipiens
Extraxit vagina. lectis autem Græcorum exercitus
Adoleſcentibus innuit virginem apprehendere.
Ipſa verò vt ſenſit, hunc ſignificauit ſermonem:
O meam qui excidiſtis Argiui vrbem,
Volens morior: ne quis attingat corpus
Meum: præbebo enim ceruicem forti pectore.
Liberam verò me, vt libera moriar,
Per Deum, mittentes, interficite. Apud manes enim
Seruam vocari, regina quum ſim, pudet me.
Turba verò admurmurabat: & Agamemnon rex
Dicebat vt dimitterent virginem adoleſcentibus.
Illi verò vt celerrime audiuerunt ſummam vocem,
Dimiſerunt, cuius & ſummum erat imperium.
Et poſtquam audiuit dominorum dicta,
Apprehendens peplos ex ſummo humero,
Rupit ilia circa medium iuxta vmbilicum,
Mamillaſque oſtendit, pectoráque quaſi ſtatuæ
Pulcherrima: & flectens ad terram genu,
Dixit omnium miſerrimum ſermonem:
Ecce, hoc ſi quidem pectus ô iuuenis,
Ferire cupis, feri: ſi verò ſub ceruice
Volueris, adeſt iugulus paratus hic.
Ille verò & nolens & volens præ commiſeratione puellæ
Secat ferro ſpiritus meatus.
Fontes verò fluebant. Hæc verò etiam moriens, tamen
Magnam ſolicitudinem habuit decenter vt caderet,
Et occultaret quæ occultare oculos virorum conuenit.
Poſtquam verò emiſit ſpiritum lethali ex mactatione,
Nemo eundem habebat Græcorum laborem:
Sed alij eorum mortuam ex manibus
Frondibus petebant: alij verò implent pyram
Stipites adferentes piceos. qui verò nihil adferebat
Ab adferente talia audiebat conuitia:
Stas ô ignauiſſime, ad honorem huius puellæ,
Neque peplum neque ornatum in manibus habens?
Non vadis aliquid daturus valde animoſæ
Generoſiſſimæque? Talia verò de tua dicebant
Filia mortua. feliciſſimam verò prole te
Omnium mulierum infeliciſſimam video.
Cho. *Sæua quædam clades Priamidis accenſa eſt,*
Vrbique meæ, deorum neceſſitate eſt hæc.

Hec. *O filia, non scio ad quod respiciam malorum*
Multis præsentibus: quum enim attingo aliquod,
Aliud non sinit me. auocat vero inde rursus
Aliud aliquod succedens malorum in malis.
Et nunc tuam quidem ne gemam cladem,
Haud queam delere ex mente.
Hoc vero rursus valde tuum est nuntiata mihi
Generosa. Non igitur mirum, si terra quidem mala,
Nacta bonum cælum diuinitus bonam segetem fert:
Bona vero, frustrata iis quæ conueniebat consequi,
Malum profert fructum. Inter homines vero semper
Malus nihil aliud quam malus,
Bonus autem bonus: neque præ calamitate
Ingenium perdit, sed bonus est semper.
Num iam parentes præstant, an educationes?
Habet equidem quodammodo & educatio honesta
Doctrinam honestatis. Id vero si quis bene didicerit,
Nouit quoque turpe, ex regula honesti cognoscens.
Et hæc quidem mens ejaculata est frustra.
Tu vero vade, & indica Argiuis hæc.
Ne attingat me (?) quisquam, sed arceant multitudinem
A filia. In immenso enim exercitu
Indomita turba, nauticaque licentia [est mali[s]]
Violentior igne. malus vero habetur qui non aliquid fa[cit]
Tu autem accipiens vrnam, antiqua ministra,
Intingens, adfer huc marino salo
Vt filiam lauerit postremis meam,
Sponsam sine sponso, virginemque non virginem
Lauem, proponamque ut quidem digna est, vnde?
Non possum: faciam ut possum. quid enim agam?
Ornatum colligens a captiuis mulieribus
Quæ mihi assidentes hic intro tentoria
Habitant, si qua iam nouos dominos
Latens, habet quoddam furtum ex sua domo.
O species ædium, o olim felix domus,
O plurima tenens pulcherrimaque, felicissime liberis
Priame, auisque ego mater liberorum,
Quam ad nihil deuenimus, superbia
Priori spoliati. Deinde tamen tumescimus:
Aliquis quidem nostrum diuitibus in domibus,
Alius vero inter ciues pretiosus vocatus.
Hæc nihil sunt: quam inania curarum consilia,
Linguæque iactantia. Ille vero felicissimus
Cui de die in diem nihil accidit mali.

EPODICA.

Strophe.

Cho. *Mihi oportebat infelicitatem,*
Mihi oportebat cladem accidere.
Idæam quando primum syluam
Alexander abiegnam
Secabat salum per
Tumidum nauigaturus
Helenæ ad thalamos, quam pul-
cherrimam aureum
Sol radiis suis aspicit.

Antistrophe.

Labores enim & laboribus
Necessitates validiores vndique circumdant.
Publicum ex priuata amentia
Malum Simoentica terra
Exitiale venit,
Calamitasque ab aliis.
Iudicata est vero lis, quam Ida
Iudicauit inter tres beatorum

Ex. [illegible] 585

[illegible] 590

[illegible] 595

[illegible] 600

[illegible] 605

[illegible] 610

[illegible] 615

[illegible] 620

[illegible] 625

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἐμοὶ χρῆν συμφοράν, [illegible] 630

[illegible] 635

Ἀντιστροφή.

[illegible] 640

[illegible] 645

9 Πον-

Παῖδας ἀνδρ᾽ ὀλέσας.

Ἐπῳδός.

Επ᾽ δορί, καὶ φόνον, καὶ ἐμῶν
[illegible]
[illegible] 650
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 655
[illegible]
[illegible]

ΙΑΜΒΟΙ.

Θερ. [illegible]
[illegible]
[illegible] 660
Χο. [illegible]
[illegible]
Θερ. [illegible]
[illegible]
Χο. [illegible] 665
[illegible]
Θερ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
Εκ. [illegible] 670
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Θερ. [illegible]
[illegible] 675
Εκ. [illegible]
[illegible]
Θερ. [illegible]
[illegible]
[illegible] 680
Εκ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 685
Θερ. [illegible]

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α.

Εκ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 690
[illegible]
[illegible]
Χο. [illegible]

Στροφὴ β.

Εκ. [illegible]
[illegible]
[illegible] 695
[illegible]
Θερ. [illegible]
Εκ. [illegible]
Θερ. [illegible] 700

Filiis vir perditis.

Epodus.

Ad bellum, ad necem, & meorum
Aedium exitium.
Gemit verò & aliqua circa
Pulcrè fluentem Eurotam
Lacæna lacrymis confecta
Domi puella.
Canumque in caput mater,
Liberis mortuis ponit
Manum, laniatque genam,
Cruentum unguem
Reddens lacerationibus.

Ancilla.

Anc. *O mulieres, Hecuba ubinam est infelix summa,*
Quæ omnes vincit viros & muliebrem progeniem
Calamitatibus, nemo coronam ei præripiet.
Cho. *Quid verò, ô misera tuo lingua ominosa clamore?*
Ut nunquam dormiunt tristia tua præconia.
Anc. *Hecubæ affero hunc dolorem. In malis verò*
Non facile hominibus læta dicere ore.
Cho. *Atqui prodit ex ædibus*
Hæc opportunè tuis apparet verbis.
Anc. *O prorsus infelix, & adhuc magis quàm dicam,*
Domina periisti, & non amplius aspicis lucem,
Sine liberis, sine marito, civitate orba prorsus perdita.
Hec. *Non novum dixisti, scientibus verò probum dixti.*
Sed quid ad me hoc mihi Polyxenæ
Venis adferens, cuius nunciata est sepultura
Omnium Achæorum manu studiose fieri?
Anc. *Illa nihil novit, sed mihi Polyxenam*
Deplorat: nova verò mala non attingit.
Hec. *Heu mihi misera, num vatum Bacchicum caput*
Vatidica huc Cassandra fert?
Anc. *Viventem dixisti: mortuum verò non gemis.*
Hunc. Sed aspice corpus nudatum mortui,
Si tibi apparebit miraculum & præter spem.
Hec. *Heu mihi, video quidem filium meum mortuum*
Polydorum, quem mihi Thrax servabat in domo vir.
Perij infelix, non amplius sum fuit.
O fili fili, heu, heu, incipio numeros
Bacchicos ex dæmone scelesto qui recens cognovi mala.
Anc. *Cognovisti enim cladem filij ô misera tui.*

Hecuba.

Strophe 1.

Hec. *Incredibilia, incredibilia, nova, nova aspicio:*
Alia ab aliis
Mala malis excidunt.
Neque unquam absque luctu,
Absque gemitu,
Dies me tenebit.
Cho. *Horrenda ô misera, horrenda patimur mala.*

Strophe 2.

Hec. *O fili fili miseræ*
Matris, quo fato meruisti
Quo infortunio iaces?
A quo hominum interfectus?
Anc. *Non scio: in littore eum inveni marino.*
Hec. *Abiectum, an interjectum cruenta hasta?*
Anc. *In arena plana*

Maris ipsum eiecit marina procella.

Strophe 3.

Hec. *Heu mihi, ah ah.*
Intelligo somnium oculorumque meorum
Visionem (non me praeteriit spectrum
Atris alis praeditum) quam aspexi
De te ô fili non ampli-
us existente Iouis in luce.
Cho. *Quis tandem ipsum interfecit, potésne tu intelligens somnia, dicere?*

Strophe 4.

Hec. *Meus hospes*
Threicius eques,
Vbi senex pater
Deposuit illum occultans.
Cho. *Heu mihi, quid narras? aurum vt haberet postquam interfecisset?*
Hec. *Infanda, detestanda, vltra omnem admirationem,*
Non pia neque toleranda. vbi ius hospitum?

Strophe 5.

Ah scelerate vir,
Quam laniasti
Corpus ferreo
Secans ense
Membra huius pu-
eri, neque misertus es.
Cho. *O infelix quam te laboriosissimam mortalium*
Daemon reddidit, quicumque est tibi infensus.
Sed enim video huius domini corpus
Agamemnonis: exinde taceamus, ô amicae.

IAMBI.

Aga. *Hecuba, quid cunctaris filiam tuam occultare sepulcro,*
Veniens sicut Talthybius nuntiauit mihi,
Ne attingeret tuam quisquam Argiuorum puellam?
Nos vtique sinimus, neque attingimus:
Tu vero otiosa es, vt miror ego.
Venio vero accersiturus te. quae illic enim, bene
Acta sunt (si quid tamen horum est bene.)
Hem, quem virum hunc in tentoriis video
Mortuum ex Troianis: non enim Graecorum, vestes
Corpus inuoluentes nuntiant mihi.
Hec. *Infelix, meipsam enim dico dicens te*
Hecuba. Quid faciam? vtrum procidam ad genua
Agamemnonis, aut feram tacite mala?
Ag. *Quid mihi in faciem tergum obuertens tuum*
Ploras, quod actum est vero, non dicis: quis est hic?
Hec. *Sed si me seruam hostémque ducens*
A genibus repelleret, dolorem possemus addere.
Ag. *Non sum vates, vt non audiens*
Possim inuestigare tuorum viam consiliorum.
Hec. *An interpretor quidem ad id quod inimicum est*
Magis mentem, ipso existente neutiquam inimico?
Aga. *Si quidem me vis harum nihil scire rerum,*
Ad idem venis. etenim nec ego audire volo.
Hec. *Haud possum absque hoc me vlcisci*
De liberis meis. quid verso haec?
Audere necesse est, siue consequar, siue non consequar.
Agamemnon supplico tibi per haec genua
Et tuam barbam dextramque felicem.
Aga. *Quam rem quaerens? vtrum liberam*
Vitam consequi? facile enim est tibi.
Hec. *Non sane: malos vlciscens*
Vitam vniuersam seruire volo.
Aga. *Et sane quid nos in auxilium vocas?*

Πόντου νιν ἐξέβαλε πελάγιος κλύδων.

Στροφὴ γ'.

Ἑκ. Οἴ μοι, αἰαῖ.
Ἔμαθον ἐνύπνιον, ὀμμάτων τ' ἐμῶν
Ὄψιν (οὔ με παρέβα φάσμα
Μελανόπτερον) ἃν ἐσεῖδον 705
Ἀμφὶ σ' ὦ τέκνον, οὐ-
κέτ' ὄντα Διὸς ἐν φάει.
Χο. Τίς γάρ νιν ἔκτειν'; οἶσθ' ὀνειρόφρων φράσαι;

Στροφὴ δ'.

Ἑκ. Ἐμὸς ἐμὸς ξένος
Θρήκιος ἱππότας, 710
Ἵν' ὁ γέρων πατὴρ
Ἔθετό νιν κρύψας.
Χο. Οἴμοι τί λέξεις; χρυσὸν ὡς ἔχοι κτανών;
Ἑκ. Ἄρρητ', ἀνωνόμαστα, θαυμάτων πέρα,
Οὐχ ὅσι' οὐδ' ἀνεκτά. ποῦ δίκα ξένων; 715

Στροφὴ ε'.

Ἰὼ κατάρατ' ἀνδρῶν,
Ὡς διεμοιράσω
Χρόα, σιδαρέῳ
Τεμὼν φασγάνῳ
Μέλεα τοῦδε παι- 720
δός, οὐδ' ᾤκτισω.
Χο. Ὦ τλῆμον, ὥς σε πολυπονωτάτην βροτῶν
Δαίμων ἔθηκεν, ὅστις ἐστί σοι βαρύς.
Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ τοῦδε δεσπότου δέμας
Ἀγαμέμνονος, τοὐνθένδε σιγῶμεν φίλαι. 725

ΙΑΜΒΟΙ.

Αγα. Ἑκάβη, τί μέλλεις παῖδα σὴν κρύπτειν τάφῳ
Ἐλθοῦσ', ἐφ' οἷσπερ Ταλθύβιος ἤγγειλέ μοι,
Μὴ θιγγάνειν σῆς μηδέν' Ἀργείων κόρης;
Ἡμεῖς μὲν οὖν εἴωμεν, οὐδ' ἐψαύομεν.
Σὺ δὲ σχολάζεις, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ. 730
Ἥκω δ' ἀποστελῶν σε. τἀκεῖθεν γὰρ εὖ
Πεπραγμέν' ἐστίν (εἴ τι τῶνδ' ἐστὶν καλῶς.)
Ἔα, τίν' ἄνδρα τόνδ' ἐπὶ σκηναῖς ὁρῶ
Θανόντα Τρώων; οὐ γὰρ Ἀργεῖον πέπλοι
Δέμας περιπτύσσοντες ἀγγέλλουσί μοι. 735
Ἑκ. Δύστην', ἐμαυτὴν γὰρ λέγω λέγουσα σέ,
Ἑκάβη, τί δράσω; πότερα προσπέσω γόνυ
Ἀγαμέμνονος τοῦδ', ἢ φέρω σιγῇ κακά;
Αγ. Τί μοι προσώπῳ νῶτον ἐγκλίνασα σὸν
Ὀδύρῃ, τὸ πραχθὲν δ' οὐ λέγεις; τίς ἔσθ' ὅδε; 740
Ἑκ. Ἀλλ' εἴ με δούλην πολεμίαν θ' ἡγούμενος,
Γονάτων ἀπώσαιτ', ἄλγος ἂν προσθείμεθα.
Αγ. Οὔτοι πέφυκα μάντις, ὥστε μὴ κλυὼν
Ἐξιστορῆσαι σῶν ὁδὸν βουλευμάτων.
Ἑκ. Ἆρ' ἐκλογίζομαί γε πρὸς τὸ δυσμενὲς 745
Μᾶλλον φρένας τοῦδ', ὄντος οὐχὶ δυσμενοῦς;
Αγ. Εἴ τοί με βούλῃ τῶνδε μηδὲν εἰδέναι,
Ἐς ταὐτὸν ἥκεις, καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ κλύειν.
Ἑκ. Οὐκ ἂν δυναίμην τοῦδε τιμωρεῖν ἄτερ
Τέκνοισι τοῖς ἐμοῖσι. τί στρέφω τάδε; 750
Τολμᾶν ἀνάγκη, κἂν τύχω, κἂν μὴ τύχω.
Ἀγάμεμνον, ἱκετεύω σε τῶνδε γουνάτων,
Καὶ σοῦ γενείου δεξιᾶς τ' εὐδαίμονος.
Αγ. Τί χρῆμα μαστεύουσα; μῶν ἐλεύθερον
Αἰῶνα θέσθαι; ῥᾴδιον γάρ ἐστί σοι. 755
Ἑκ. Οὐ δῆτα· τοὺς κακοὺς δὲ τιμωρουμένη,
Αἰῶνα τὸν σύμπαντα δουλεύειν θέλω.
Αγ. Καὶ δὴ τίν' ἡμᾶς εἰς ἐπάρκεσιν καλεῖς;

οὐ-

Εκ. Οὐδέν τι τούτων, ὧν σὺ δοξάζεις, ἄναξ.
Ὁρᾷς νεκρὸν τόνδ', οὗ καταστάζω δάκρυ; 760
Αγ. Ὁρῶ. τὸ μέντοι μέλλον οὐκ ἔχω μαθεῖν.
Εκ. Τοῦτόν ποτ' ἔτεκον, κἄφερον ζώνης ὕπο.
Αγ. Ἔστι δέ τις σῶν οὗτος, ὦ τλῆμον, τέκνων;
Εκ. Οὐ τῶν θανόντων Πριαμιδῶν ὑπ' Ἰλίῳ.
Αγ. Ἦ γάρ τιν' ἄλλον ἔτεκες, ἢ κείνους, γύναι; 765
Εκ. Ἀνόνητά γ' (ὡς ἔοικε) τόνδ', ὃν εἰσορᾷς.
Αγ. Ποῦ δ' ὢν ἐτύγχαν', ἡνίκ' ὤλλυτο πόλις;
Εκ. Πατήρ νιν ἐξέπεμψεν, ὀρρωδῶν θανεῖν.
Αγ. Ποῖ, τῶν τότ' ὄντων χωρίσας τέκνων μόνον;
Εκ. Εἰς τήνδε χώραν, οὗπερ ηὑρέθη θανών. 770
Αγ. Πρὸς ἄνδρ', ὃς ἄρχει τῆσδε Πολυμήστωρ χθονός;
Εκ. Ἐνταῦθ' ἐπέμφθη πικροτάτου χρυσοῦ φύλαξ.
Αγ. Θνῄσκει δὲ πρὸς τοῦ, καὶ τίνος πότμου τυχών;
Εκ. Τίνος γ' ὑπ' ἄλλου; Θρῄξ νιν ὤλεσε ξένος.
Αγ. Ὦ τλῆμον, ἦ που χρυσὸν ἠράσθη λαβεῖν; 775
Εκ. Τοιαῦτ', ἐπειδὴ συμφορὰν ἔγνω Φρυγῶν.
Αγ. Εὗρες δὲ ποῦ νιν, ἢ τίς ἤνεγκε νεκρόν;
Εκ. Ἥδ' ἐντυχοῦσα ποντίας ἀκτῆς ἔπι.
Αγ. Τοῦτον ματεύουσ', ἢ πονοῦσ' ἄλλον πόνον;
Εκ. Λουτρ' ᾤχετ' οἴσουσ' ἐξ ἁλὸς Πολυξένῃ. 780
Αγ. Κτανών νιν, ὡς ἔοικεν, ἐκβάλλει ξένος.
Εκ. Θαλασσόπλαγκτόν γ' ὧδε διατεμὼν χρόα.
Αγ. Ὦ σχετλία σὺ, τῶν ἀμετρήτων πόνων.
Εκ. Ὄλωλα, κοὐδὲν λοιπὸν Ἀγάμεμνον κακῶν.
Αγ. Φεῦ φεῦ· τίς οὕτω δυστυχὴς ἔφυ γυνή; 785
Εκ. Οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ τὴν Τύχην αὐτὴν λέγεις.
Ἀλλ' ὧν περ οὕνεκ' ἀμφὶ σὸν πίπτω γόνυ,
Ἄκουσον. εἰ μὲν ὅσιά σοι παθεῖν δοκῶ,
Στέργοιμ' ἄν· εἰ δὲ τοὔμπαλιν, σύ μοι γενοῦ
Τιμωρὸς ἀνδρὸς, ἀνοσιωτάτου ξένου. 790
Ὃς οὔτε τοὺς γῆς νέρθεν, οὔτε τοὺς ἄνω
Δείσας, δέδρακεν ἔργον ἀνοσιώτατον,
Κοινῆς τραπέζης πολλάκις τυχὼν ἐμοί,
Ξενίας τ' ἀριθμῷ πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων.
Τυχὼν δ' ὅσων δεῖ, καὶ λαβὼν προμηθίαν, 795
Ἔκτεινε, τύμβου δ', εἰ κτανεῖν ἐβούλετο,
Οὐκ ἠξίωσεν, ἀλλ' ἀφῆκε πόντιον.
Ἡμεῖς μὲν οὖν δοῦλοί τε κἀσθενεῖς ἴσως,
Ἀλλ' οἱ θεοὶ σθένουσι, χὠ κείνων κρατῶν
Νόμος. νόμῳ γὰρ τοὺς θεοὺς ἡγούμεθα, 800
Καὶ ζῶμεν ἄδικα καὶ δίκαι' ὡρισμένοι.
Ὃς εἰς σ' ἀνελθὼν, εἰ διαφθαρήσεται,
Καὶ μὴ δίκην δώσουσιν, οἵτινες ξένους
Κτείνουσιν, ἢ θεῶν ἱερὰ τολμῶσι φέρειν,
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἴσον. 805
Ταῦτ' οὖν ἐν αἰσχρῷ θέμενος, αἰδέσθητί με.
Οἴκτειρον ἡμᾶς, ὡς γραφεύς τ' ἀποσταθεὶς
Ἰδοῦ με, κἀνάθρησον οἷ' ἔχω κακά.
Τύραννος ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν δούλη σέθεν·
Εὔπαις ποτ' οὖσα, νῦν δὲ γραῦς, ἄπαις θ' ἅμα, 810
Ἄπολις, ἔρημος, ἀθλιωτάτη βροτῶν.
Οἴμοι τάλαινα, ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα;
Ἔοικα πράξειν οὐδέν· ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Τί δῆτα θνητοὶ τἄλλα μὲν μαθήματα
Μοχθοῦμεν ὡς χρὴ πάντα, καὶ ματεύομεν, 815
Πειθὼ δὲ τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόνην
Οὐδέν τι μᾶλλον ἐς τέλος σπουδάζομεν
Μισθοὺς διδόντες μανθάνειν, ἵν' ἦν ποτε
Πείθειν ἅ τις βούλοιτο, τυγχάνειν θ' ἅμα;
Πῶς οὖν ἔτ' ἄν τις ἐλπίσαι πράξειν καλῶς; 820
Οἱ μὲν γὰρ ὄντες παῖδες, οὐκέτ' εἰσί μοι.
Αὐτὴ δ' ἐπ' αἰσχροῖς αἰχμάλωτος οἴχομαι.
Καπνὸν δὲ πόλεως τόνδ' ὑπερθρῴσκονθ' ὁρῶ.
Καὶ μὴν ἴσως μὲν τοῦ λόγου κενὸν τόδε,
Κύπριν προβάλλειν· ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται. 825
Πρὸς σοῖσι πλευροῖς παῖς ἐμὴ κοιμίζεται,
Ἡ φοιβὰς, ἣν καλοῦσι Κασάνδραν Φρύγες.

Hec. *Nihil horum quæ tu putas ô rex.*
Vides cadauer hoc propter quod effundo lacrymas?
Aga. *Video: sed futurum non possum scire.*
Hec. *Hunc olim peperi, & portaui sub cingulo.*
Ag. *Est vero quispiam horum hic, ô misera liberorum?*
Hec. *Non ex illis qui mortui sunt ex filiis Priami sub Ilio.*
Ag. *Anne aliquem alium peperisti quàm illos, ô mulier?*
Hec. *Inutiliter quidem (vt apparet) hunc quem aspicis.*
Aga *Vbi verò erat quando peribat vrbs?*
Hec. *Pater ipsum ablegauit metuens ne moreretur.*
Aga. *Quonam ab existentibus tunc separans liberis solum?*
Hec. *In hanc regionem, vbi inuentus est mortuus.*
Aga. *Ad virum qui rex est huius Polymestorem terræ?*
Hec. *Huc missus est acerbissimi auri custos.*
Aga. *Moritur verò à quo? & quod fatum consequutus?*
Hec. *Quonam ab alio? Thracius ipsum perdidit hospes.*
Aga. *O infelix, num nam argentum amauit accipere?*
Hec. *Talia sunt, postquam calamitatem cognouit Troianorum.*
Aga. *Vbinam illum reperisti? aut quis attulit cadauer?*
Hec. *Hæc incidens in eum marino in littore.*
Aga. *Hunc quærens, an laborans alium laborem?*
Hec. *Aquam abierat allatura ex mari Polyxena.*
Aga. *Quum interfecisset, vt apparet, abiecit, hospes.*
Hec. *Fluctuaturum in mari vtique sic dissecans corpus.*
Aga. *O misera tu propter immensas calamitates!*
Hec. *Perij: & nihil reliquum est, Agamemnon, malorum.*
Aga. *Ah ah, quæ ita infelix nata est mulier?*
Hec. *Non est, nisi infelicitatem ipsam diceres.*
Sed propter quas causas circa tuum cado genu,
Audi. si quidem iusta tibi pati videar,
Boni consulam: si verò contrarium, tu mihi sis
Vltor viri impientissimi hospitis:
Qui neque eos qui sub terra sunt, neque eos qui supra,
Veritus, perpetrauit facinus impientissimum:
Communi mensa sæpe potitus mecum,
Hospitalitatisque numero primus inter meos amicos:
Consecutus verò quæ conueniebat, & accipiens consilium
Interfecit: ac sepultura (quum occidere voluit)
Non dignatus est, sed abiecit in mare.
Nos quidem igitur serua & imbecilles forsan,
Sed dij validi sunt, & illis dominans
Lex: Lege enim deos censemus:
Et viuimus iniusta & iusta definientes.
Quæ lex ad te progressa si corrumpetur,
Et non pœnam dabunt qui hospites
Interficiunt, aut deorum sacra audent capere,
Non est quicquam inter homines æquabile.
Hæc igitur inter turpia numerans, reuerere me,
Miserere nostri, ac quasi pictor seorsim stans,
Vide me, & aspice qualia habeo mala.
Regina eram olim, sed nunc serua tua:
Felix multa sobole olim, nunc verò, anus orbáque liberis simul,
Exul, deserta, afflictissima hominum.
Heu mihi misera: quò à me subducis pedem?
Videor effectura esse nihil, ô misera ego.
Quid tandem mortales alias quidem artes
Elaboramus vt oportet omnes, & inquirimus:
Suadelam verò reginam solum inter homines
Non quidem præter cæteras ad finem studemus
Mercedes dantes discere, vt liceat olim
Persuadere quæ quis vellet consequi simul?
Qui igitur posthac quis sperare possit acturum se benè?
Illi quidem tot liberi non amplius sunt mihi:
Ipsa vero ad turpitudinem captiua proficiscor.
Fumum vero vrbis hunc eglomerantem in altum video.
Atqui fortasse quidem sermo inanis hic sit
Venerem prætendere: attamen dicetur.
Ad tuum latus filia mea cubat
Vates, quam vocant Casandram Phryges,

Vbi incunditas iam noctes ostendes, ô rex,
Aut in lecto charorum amplexuum
Gratiam quam habebit filia? pro illa verò ego?
Ex tenebris enim nocturnisque amplexibus
Illecebrisque simul, hominibus multa gratia.
Audi sanè nunc: mortuum hunc vides?
Huic bene faciens, affini tuo
Feceris. vnius me sermo deficit adhuc,
Vtinam mihi fieret vox in brachiis
Et manibus & coma & pedum ingressu,
Aut Dædali artibus, aut dei alicuius:
Vt omnia simul tuis adhærescerent genibus,
Plorantia, exprimentia omnis generis sermones
O Domine, ô maximum Græcis lumen,
Obtempera: porrige manum huic anui
Vltricem, etsi nihil ea est: sed tamen.
Boni enim viri est iustitiæ inseruire,
Et Malos punire vbique semper
Cho. *Mirum sanè est mortalibus vt omnia accidunt*
Et necessitates leges definiunt,
Amicos efficientes ex inimicissimis?
Inimicósque eos, qui ante beneuoli erant, facientes.
Ag. *Ego te & tuum filium & fortunas tuas,*
O Hecuba, per misericordiã manúmque supplicẽ habeo,
Voloque & deorum gratia, impium hospitem,
Et iustitiæ, hanc tibi dare pœnam:
Si quo modo videar, vt tibi bene sit efficere,
Exercituique non videar Casandræ gratia
Thraciæ regi hanc struere cædem.
Est enim quatenus metus incidit mihi.
Virum hunc, amicum ducit exercitus:
Mortuum verò, hostem. Si verò tibi charus
Hic est, priuatim est hoc, & non publicum exercitui.
Hæc expende. nam volentem quidem me habe
Tibi opem ferre, & promptum ad auxiliandum,
Tardum verò, à Græcis si criminabor.
Hec. *Heu non est mortalium qui sit liber,*
Aut pecuniarum enim seruus est, aut fortunæ
Aut multitudo eum vrbis, aut leges scriptæ
Vrgent, ne vtatur pro arbitrio moribus.
Postquam verò metuis, multitudinique nimium tribuis,
Ego te faciam hoc liberum metu.
Sis conscius quidem, si quid struam mali
Aduersus eum hũc qui interfecit, adiuua verò nequaquã.
Si verò ex Achæis tumultus aut auxilium,
Patiente viro Thrace qualia patietur,
Apparuerit quoddam, cohibe, non præ te ferẽs meã gratiã:
Quod ad alia verò, confide cuncta ego conficiam probè
Aga. *Quomodo igitur? quid facies? vtrum gladium manu*
Accipiens anus, virum barbarum interficies?
Aut venenis, aut ope quanam?
Quæ tibi aderit manus? vnde habebis amicos?
Hec *Tecta occultant hæc Troadum turbam*
Ag. *Captiuas dicis Græcorum prædam?*
Hec. *Cum illis* hunc *meum homicidam vlciscar,*
Ag. *Et quomodo mulieribus in viros erit robur?*
Hec. *Est quædam potẽs multitudo, cũ insidiisque insuperabile.*
Aga. *Sanum quidem sed sanè fœmineum reprehendo genus.*
Hec. *Quid verò? an non mulieres interfecerunt Aegypti filios?*
Et Lemnio funditus viros exterminarunt?
Sed vt fieri oportet, *hanc mihi relinque rationem:*
Mitte verò mihi hanc tuto per exercitum
Mulierem. Et tu, Thracio accedens hospiti,
Dic, Vocat te regina olim sanè Ily
Hecuba, (tua verò non minus quam ipsius causa)
Et liberos: quoniam oportet & liberos scire sermones
Hos ex illa. Recens verò interfectæ
Polyxenæ differ Agamemnon sepulturam,
Vt isti duo frater & soror, propè vna flamma

Ποῦ τὰς φίλας δῆτ' εὐφρόνας δείξεις, ἄναξ,
Ἢ τῶν ἐν εὐνῇ φιλτάτων ἀσπασμάτων
Χάριν τίν' ἕξει παῖς ἐμή; κείνης δ' ἐγώ. 830
Ἐκ τοῦ σκότους γὰρ, νυκτέρων τ' ἀσπασμάτων,
Φίλτρων ὁμοῦ τε, τοῖς πολλὴ χάρις.
Ἄκουε δὴ νῦν. τὸν θανόντα τόνδ' ὁρᾷς;
Τοῦτον καλῶς δρῶν, ὄντα κηδεστὴν σέθεν,
Δράσεις. ἑνός μοι μῦθος ἐνδεὴς ἔτι. 835
Εἴ μοι γένοιτο φθόγγος ἐν βραχίοσι,
Καὶ χερσὶ, καὶ κόμαισι, καὶ ποδῶν βάσει,
Ἢ Δαιδάλου τέχναισιν, ἢ θεῶν τινος,
Ὡς πάνθ' ὁμαρτῇ σῶν ἔχοιτο γουνάτων,
Κλαίοντ', ἐπισκήπτοντα παντοίους λόγους. 840
Ὦ δέσποτ', ὦ μέγιστον Ἕλλησιν φάος,
Πιθοῦ, παράσχε χεῖρα τῇ πρεσβύτιδι
Τιμωρὸν, εἰ καὶ μηδέν ἐστιν. ἀλλ' ὅμως.
Ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς τῇ δίκῃ θ' ὑπηρετεῖν,
Καὶ τοὺς κακοὺς δρᾶν πανταχοῦ κακῶς ἀεί. 845
Χο. Δεινόν γε θνητοῖς, ὡς ἅπαντα συμπίτνει.
Καὶ τὰς ἀνάγκας οἱ νόμοι διώρισαν,
Φίλους τιθέντες τούς γε πολεμιωτάτους,
Ἐχθρούς τε τοὺς πρὶν εὐμενεῖς ποιούμενοι.
Αγ. Ἐγώ σε, καὶ σὸν παῖδα, καὶ τύχας σέθεν 850
Ἑκάβη δι' οἴκτου, χεῖρά θ' ἱκεσίαν ἔχω,
Καὶ βούλομαι θεῶν θ' οὕνεκ' ἀνόσιον ξένον,
Καὶ τοῦ δικαίου, τήνδε σοι δοῦναι δίκην.
Εἴ πως φανείη γ' ὥστε σοι καλῶς ἔχειν,
Στρατῷ τε μὴ δόξαιμι Κασάνδρας χάριν, 855
Θρῄκης ἄνακτι τόνδε βουλεῦσαι φόνον.
Ἔστι γὰρ ᾗ ταραγμὸς ἐμπέπτωκέ μοι.
Τὸν ἄνδρα τοῦτον φίλιον ἡγεῖται στρατὸς,
Τὸν κατθανόντα δ' ἐχθρόν. εἰ δὲ σοὶ φίλος
Ὅδ' ἐστὶ, χωρὶς τοῦτο, κοὐ κοινὸν στρατῷ. 860
Πρὸς ταῦτα φρόντιζ'. ὡς θέλοντα μέν μ' ἔχεις
Σοὶ ξυμπονῆσαι, καὶ ταχὺν προσαρκέσαι,
Βραδὺν δ', Ἀχαιοῖς εἰ διαβληθήσομαι.
Εκ. Φεῦ οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος.
Ἢ χρημάτων γὰρ δοῦλός ἐστιν, ἢ τύχης, 865
Ἢ πλῆθος αὐτὸν πόλεος, ἢ νόμων γραφαὶ
Εἴργουσι χρῆσθαι μὴ κατὰ γνώμην τρόποις.
Ἐπεὶ δὲ ταρβεῖς, τῷ τ' ὄχλῳ πλέον νέμεις,
Ἐγώ σε θήσω τοῦδ' ἐλεύθερον φόβου.
Σύνισθι μὲν γὰρ, ἤν τι βουλεύσω κακὸν 870
Τῷ τόνδ' ἀποκτείναντι, συνδράσῃς δὲ μή.
Ἢν δ' ἐξ Ἀχαιῶν θόρυβος, ἢ 'πικουρία,
Πάσχοντος ἀνδρὸς Θρῃκὸς οἷα πείσεται,
Φανῇ τις, εἶργε, μὴ δοκῶν ἐμὴν χάριν.
Τὰ δ' ἄλλα θάρσει, πάντ' ἐγὼ θήσω καλῶς. 875
Αγα. Πῶς οὖν; τί δράσεις; πότερα φάσγανον χερὶ
Λαβοῦσα γραίᾳ, φῶτα βάρβαρον κτενεῖς,
Ἢ φαρμάκοισιν, ἢ 'πικουρίᾳ τινί;
Τίς σοι ξυνέσται χείρ; πόθεν κτήσῃ φίλους;
Εκ. Στέγαι κεκεύθασ' αἵδε Τρῳάδων ὄχλον. 880
Αγ. Τὰς αἰχμαλώτους εἶπας, Ἑλλήνων ἄγραν;
Εκ. Σὺν ταῖσδε τὸν ἐμὸν φονέα τιμωρήσομαι.
Αγ. Καὶ πῶς γυναιξὶν ἀρσένων ἔσται κράτος;
Εκ. Δεινὸν τὸ πλῆθος, σὺν δόλῳ τε δύσμαχον.
Αγ. Δεινὸν, τὸ μέντοι θῆλυ μέμφομαι γένος. 885
Εκ. Τί δ', οὐ γυναῖκες εἷλον Αἰγύπτου τέκνα,
Καὶ Λῆμνον ἄρδην ἀρσένων ἐξῴκισαν;
Ἀλλ' ὡς γενέσθω, τόνδ' ἐμοὶ μέθες λόγον.
Πέμψον δέ μοι τήνδ' ἀσφαλῶς διὰ στρατοῦ
Γυναῖκα. καὶ σὺ Θρῃκὶ πλαθεῖσα ξένῳ 890
Λέξον· καλεῖ σ' ἄνασσα δή ποτ' Ἰλίου,
Ἑκάβη, (σὸν οὐκ ἔλασσον ἢ κείνης χρέος,)
Καὶ παῖδας· ὡς δεῖ καὶ τέκν' εἰδέναι λόγους
Τοὺς ἐξ ἐκείνης, τὸν δὲ τῆς νεοσφαγοῦς
Πολυξένης ἐπίσχες Ἀγάμεμνον τάφον, 895
Ὡς τώδ' ἀδελφὼ πλησίον μιᾷ φλογὶ

Δισσ

Διστὴ μερίμνῃ μητρὶ κρυφθῆτον χθονί.

Ἀγ. Ἔσται τάδ' οὕτω. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν στρατῷ
Πλοῦς, οὐκ ἂν εἶχον τήνδε σοι δοῦναι χάριν.
Νῦν δ', οὐ γὰρ ἵησ' οὐρίους πνοὰς θεός, 900
Μένειν ἀνάγκη, πλοῦν ὁρῶντας ἥσυχον.
Γένοιτο δ' εὖ πως. Πᾶσι γὰρ κοινὸν τόδε,
Ἰδίᾳ θ' ἑκάστῳ, καὶ πόλει, τὸν μὲν κακὸν,
Κακόν τι πάσχειν· τὸν δὲ χρηστὸν, εὐτυχεῖν.

Duplici cura matris occultentur terra.

Aga. Erunt hæc sic. etenim si esset exercitus
Nauigatio, non potuissem hanc tibi præstare gratiam.
Nunc verò (non enim mittit secundos flatus deus)
Manere necesse est, nauigationem expectãtes tranquillã.
Eueniat autem feliciter. Omnibus enim est commune hoc,
Et peculiariter vnicuique, & vrbi, malum quidem
Malum aliquid pati: bonum verò feliciter agere.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Σὺ μὲν, ὦ πατρὶς Ἰλιὰς, 905
2 Τῶν ἀπορθήτων πόλις
3 Οὐκέτι λέξῃ· τοῖον Ἑλ-
4 λάνων νέφος ἀμφί σε κρύπτει,
5 Δορὶ δὴ δορὶ πέρσαν,
6 Ἀπὸ δὲ στεφάναν κέκαρσαι 910
7 Πύργων, κατὰ δ' αἰθάλου
8 Κηλῖδ' οἰκτροτάταν κέχρωσαι.
9 Τάλαιν', οὐκέτι σ' ἐμβατεύσω.

EPODICA.

Strophe 1.

Cho. Tu quidem ô patria Iliaca
Ex vrbibus inexpugnabilibus
Non amplius diceris. talis Græ-
corum nebula te circumfundit,
Hasta sanè hasta populans.
Corona verò tibi detonsa est
Turrium: circum verò fuliginosi
Fumi macula miserrima denigrata es.
Misera non amplius in te incedam.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Μεσονύκτιος ὠλλύμαν,
2 Ἦμος ἐκ δείπνων ὕπνος 915
3 Ἡδὺς ἐπ' ὄσσοις σκίδναται.
4 Μολπᾶν δ' ἄπο, καὶ χοροποιὸν
5 Θυσιᾶν καταπαύσας
6 Πόσις, ἐν θαλάμοις ἔκειτο,
7 Ξυστὸν δ' ἐπὶ πασσάλῳ, 920
8 Ναύταν οὐκέθ' ὁρῶν ὅμιλον
9 Τροίαν Ἰλιάδ' ἐμβεβῶτα.

Antistrophe 1.

Media nocte perij.
Quando à cœna somnus
Suauis in oculos spargitur:
A cantu verò & lasciuis
Conuiuijs desinens
Maritus in thalamis iacebat,
Hastile verò in paxillo,
Nauticam non amplius videns multitudinem,
Per Troiam Iliacam incedentem.

Στροφὴ β'.

1 Ἐγὼ δὲ πλόκαμον ἀναδέτοις
2 Μίτραισιν ἐρρυθμιζόμαν,
3 Χρυσέων ἐνόπτρων 925
4 Λεύσσουσ' ἀτέρμονας εἰς αὐγὰς,
5 Ἐπιδέμνιος ὡς πέσοιμ' ἐς εὐνάν.
6 Ἀνὰ δὲ κέλαδος ἔμολε πόλιν·
7 Κέλευσμα δ' ἦν κατ' ἄστυ Τροίας
8 Τόδ', ὦ παῖδες Ἑλλάνων, πότε δὴ 930
9 Πότε τὰν Ἰλιάδα σκοπιὰν
10 Πέρσαντες ἥξετ' οἴκους;

Strophe 2.

Ego verò comam relegatis
Mitris componebam
Aureorum speculorum
Aspiciens rotundos splendores,
Astans ad lectum vt ruerem in torum.
Tumultus verò pertransiuit vrbem.
Vociferatio autem erat per vrbem Troiã
Hæc, O filij Græcorum quando sanè,
Quando Iliacam speculam
Excidentes ibitis domum?

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Λέχη δὲ φίλια μονόπεπλος
2 Λιποῦσα, Δωρὶς ὡς κόρα,
3 Σεμνὰν προσίζουσ' 935
4 Οὐκ ἤνυσ' Ἄρτεμιν ἁ τλάμων.
5 Ἄγομαι δὲ θανόντ' ἰδοῦσ' ἀκοίταν
6 Τὸν ἐμὸν, ἅλιον ἐπὶ πέλαγος·
7 Πόλιν τ' ἀποσκοποῦσ', ἐπεὶ
8 Νόστιμον ναῦς ἐκίνησε πόδα, 940
9 Καί μ' ἀπὸ γᾶς ὥρισεν Ἰλιάδος·
10 Τάλαιν', ἀπεῖπον ἄλγει.

Antistrophe 2.

Lectum verò charum simplici veste induta
Relinquens, Dorica vt puella,
Venerandam accedens
Nihil effeci Dianam infelix:
Sed abducor mortuum videns maritum
Meum, marinum per pelagus,
Vrbémque procul aspectans, postquam
Reducem nauis mouit pedem
Et me à terra exterminauit finibus Iliacæ:
Misera ex animo concidi præ dolore.

Ἐπῳδός.

1 Τὰν τοῖν Διοσκούροιν Ἑλέναν κάσιν,
2 Ἰδαῖόν τε βούταν
3 Αἰνόπαριν κατάρᾳ
4 Διδοῦσ', ἐπεί με 495
5 Γᾶς ἐκ πατρῴας ἀπώλεσεν.
6 Ἐξῴκισέν τ' οἴκων γάμος, οὐ γάμος,
7 Ἀλλ' ἀλάστορός τις οἰζύς.

Epodos.

Dioscurorum Helenam sororem,
Idæúmque pastorem
Exitiosum Parin execrationi
Dans: quoniam me
Terra ex patria perdidit:
Expulit ex ædibus nuptia, non nuptia,
Sed dæmonis affligentis quædam calamitas.

Quam vtinam neque pelagus marinum
Reducat iterum,
Neque patriam veniat in domum.

Polydorus.

Pol. *O charissime virorum Priame, charissimáque tu*
Hecuba, illacrymor te intuens, vrbémque tuam,
Hancque modo mortuam gnatam tuam,
Ah, non est quicquam tutum, neque gloria,
Neque rursum eum qui felix, non futurum infelicem:
Sed miscent ea dei antrorsum & retrorsum
Tumultum imponentes, vt futuri inscitia
Colamus illos. Sed hæc quidem quid attinet
Lugere conferentia nihil ad priora mala?
Tu verò si quid incuses meam absentiam,
Quiesce: eram enim in mediis Thraciæ finibus
Absens quando venisti huc. sed postquam adueni,
Iam pedem extra domum tollenti mihi
Ad idem hæc concidit ancilla tua,
Dicens sermones quos audiens veni.
Hec. *Erubesco intueri te aduersum*
Polymestor, in tantis constituta malis.
Cui enim conspecta sum feliciter agens, pudor me tenet
In hoc fato quum sim vbi sum nunc.
Neque queam aspicere te rectis pupulis.
Sed hoc ipsum non maleuolentiam esse duces erga te
Polymestor. Alias verò causa quædam & lex est
Mulieribus, viros ne aspiciant ex aduerso.
Pol. *Et mirum sanè nihil. sed quis vsus tibi mei?*
Propter quod negotium euocasti meum ex ædibus pedem?
Hec. *Priuatim meipsius sanè quiddam ad te volo*
Et liberos dicere tuos. ministros verò mihi
Separatim iube ab his abscedere domibus.
Pol. *Discedite. in tuto enim hæc solitudo.*
Amica quidem nobis es tu, amicus verò mihi
Exercitus Achæorum sed indicare te conuenit
Quid oporteat felici fortuna vtentem non felici vtentibus
Amicis præstare. nam paratus sum ego.
Hec. *Primùm quidem dic, filium quem ex mea manu*
Polydorum, éxque patris, in domibus habes,
An viuat, alia deinde te interrogabo.
Pol. *Maximè: ex illa quidem felix es parte.*
Hec. *O charissime quàm bene & dignè te loqueris.*
Pol. *Quid itaque vis secundò scire ex me?*
Hec. *An parentis huius memor est aliquid mei?*
Pol. *Et huc quidem ad te occultè quærebat venire.*
Hec. *Aurum verò saluum est quod venit ex Troia habens?*
Pol. *Saluum in domibus quidem meis custoditum.*
Hec. *Serua nunc illud, nec concupisce quæ sunt propinquorum.*
Pol. *Minimè: perfruar præsentibus ô mulier.*
Hec. *Scis igitur quæ dicere tibi & liberis volo?*
Pol. *Non scio: tuo hoc significabis sermone.*
Hec. *Sit amatus filius à te, vt tu nunc mihi amaris.*
Pol. *Quid rei est quod & me & liberos scire oportet?*
Hec. *Auri veteres filiorum Priami defossiones.*
Pol. *Hæc sunt quæ vis filio significare tuo?*
Hec. *Maximè, per te sanè. Es enim pius vir.*
Pol. *Quid porrò horum liberorum opus est præsentia?*
Hec. *Præstat, si tu morereris, vt isti sciant.*
Pol. *Pulchrè dixisti sic & sapientius.*
Hec. *Nosti igitur Mineruæ Troianæ vbi tecta?*
Pol. *Ibíne aurum est? signum verò quod?*
Hec. *Nigrum saxum terram eminens supra.*
Pol. *Amplius igitur aliquid vis eorũ quæ sunt ibi dicere mihi?*
Hec. *Seruare te pecunias cum quibus egressa sum volo,*
Pol. *Vbi sanè? intra vestes? aut occultans habes?* id est occul-(tasti.
Hec. *Spoliorum in aceruo in hisce seruantur tectis.*
Pol. *Vbi verò? hæc Achæorum nautica septa?*

8 Αν μήτε πέλαγος ἅλιον 950
9 Ἀπαγάγοι πάλιν,
10 Μήτε πατρῷον ἵκοιτ' ἐς οἶκον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Πο. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πρίαμε, φιλτάτη δὲ σὺ
Ἑκάβη, δακρύω σ' εἰσορῶν, πόλιν τε σὴν,
Τήν τ' ἀρτίως θανοῦσαν ἔκγονον σέθεν. 955
Φεῦ, οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν, οὔτ' εὐδοξία,
Οὔτ' αὖ καλῶς πράσσοντα, μὴ πράξειν κακῶς.
Φύρουσι δ' αὐτὰ θεοὶ πάλιν τε καὶ πρόσω,
Ταραγμὸν ἐντιθέντες, ὡς ἀγνωσίᾳ
Σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ 960
Θρηνεῖν, προκόπτοντ' οὐδὲν εἰς πρόσθεν κακῶν;
Σὺ δ' εἴ τι μέμφῃ τῆς ἐμῆς ἀπουσίας,
Σχές. τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρῄκης ὅροις
Ἀπὼν, ὅτ' ἦλθες δεῦρ' ἐπεὶ δ' ἀφικόμην,
Ἤδη πόδ' ἔξω δωμάτων αἴροντί μοι. 965
Εἰς ταυτὸν ἥδε συμπίτνει δμωὶς σέθεν,
Λέγουσα μύθους, ὧν κλύων ἀφικόμην.
Ἑκ. Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν ἐναντίον
Πολυμῆστορ, ἐν τοιοῖσδε κειμένη κακοῖς.
Ὅτῳ γὰρ ὤφθην εὐτυχοῦσ', αἰδώς μ' ἔχει 970
Ἐν τῷδε πότμῳ τυγχάνουσ', ἵν' εἰμὶ νῦν,
Κἂν αὖ δυναίμην προσβλέπειν σ' ὀρθαῖς κόραις.
Ἀλλ' αὐτὸ μὴ δύσνοιαν ἡγήσῃ σέθεν
Πολυμῆστορ. ἄλλως δ', αἴτιόν τι καὶ νόμος,
Γυναῖκας ἀνδρῶν μὴ βλέπειν ἐναντίον. 975
Πο. Καὶ θαῦμά γ' οὐδέν. ἀλλὰ τίς χρεία σ' ἐμοῦ;
Τί χρῆμ' ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;
Ἑκ. Ἴδιον ἐμαυτῆς δή τι πρὸς σὲ βούλομαι,
Καὶ παῖδας εἰπεῖν σούς. ὀπάονας δέ μοι
Χωρὶς κέλευσον τῶνδ' ἀποστῆναι δόμων. 980
Πο. Χωρεῖτ'. ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδ' ἐρημία.
Φίλη μὲν ἡμῖν εἶ σὺ, προσφιλὲς δέ μοι τόδε
Στράτευμ' Ἀχαιῶν. ἀλλὰ σημαίνειν σε χρὴ,
Τί χρὴ τὸν εὖ πράσσοντα μὴ πράσσουσιν εὖ
Φίλοις ἐπαρκεῖν. ὡς ἕτοιμός εἰμ' ἐγώ. 985
Ἑκ. Πρῶτον μὲν εἰπὲ, παῖδ', ὃν ἐξ ἐμῆς χερὸς
Πολύδωρον, ἔκ τε πατρὸς, ἐν δόμοις ἔχεις,
Εἰ ζῇ, τὰ δ' ἄλλα δεύτερόν σ' ἐρήσομαι.
Πο. Μάλιστα, τοὐκείνου μὲν εὐτυχεῖς μέρος.
Ἑκ. Ὦ φίλταθ', ὡς εὖ κἀξίως σέθεν λέγεις. 990
Πο. Τί δῆτα βούλει δεύτερον μαθεῖν ἐμοῦ;
Ἑκ. Εἰ τῆς τεκούσης τῆσδε μέμνηταί τί μου;
Πο. Καὶ δεῦρό γ' ὡς σὲ κρύφιος ἐζήτει μολεῖν.
Ἑκ. Χρυσὸς δὲ σῶς, ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων;
Πο. Σῶς, ἐν δόμοις γε τοῖς ἐμοῖς φρουρούμενος. 995
Ἑκ. Σῶσον νῦν αὐτὸν, μηδ' ἔρα τῶν πλησίον.
Πο. Ἥκιστ', ὀναίμην τοῦ παρόντος ὦ γύναι.
Ἑκ. Οἶσθ' οὖν ἃ λέξαι σοί τε καὶ παισὶ θέλω;
Πο. Οὐκ οἶδα, τῷ σῷ τοῦτο σημανεῖς λόγῳ.
Ἑκ. Ἔστω φιληθεὶς, ὡς σὺ νῦν ἐμοὶ φιλῇ. 1000
Πο. Τί χρῆμ', ὃ κἀμὲ καὶ τέκν' εἰδέναι χρεών;
Ἑκ. Χρυσοῦ παλαιαὶ Πριαμιδῶν κατώρυχες,
Πο. Ταῦτ' ἔσθ' ἃ βούλει παιδὶ σημῆναι σέθεν;
Ἑκ. Μάλιστα, διὰ σοῦ γ'. εἶ γὰρ εὐσεβὴς ἀνήρ.
Πο. Τί δῆτα τέκνων τῶνδε δεῖ παρουσίας; 1005
Ἑκ. Ἄμεινον, ἢν σὺ κατθάνῃς, τούσδ' εἰδέναι.
Πο. Καλῶς ἔλεξας τῇδε, καὶ σοφώτερον.
Ἑκ. Οἶσθ' οὖν Ἀθάνας Ἰλιάς ἵνα στέγαι;
Πο. Ἐνταῦθ' ὁ χρυσός ἐστι; σημεῖον δὲ τί;
Ἑκ. Μέλαινα πέτρα, γῆς ὑπερτέλλουσ' ἄνω. 1010
Πο. Ἔτ' οὖν τι βούλει τῶν ἐκεῖ φράζειν ἐμοί;
Ἑκ. Σῶσαί σε χρήμαθ', οἷς συνεξῆλθον, θέλω.
Πο. Ποῦ δῆτα; πέπλων ἐντὸς, ἢ κρύψασ' ἔχεις;
Ἑκ. Σκύλων ἐν ὄχλῳ ταῖσδε σῴζεται στέγαις.
Πο. Ποῦ δ' αἵδ'; Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαί; 1015

Ἴδιφ

Εκ. Ἰδίᾳ δ' ἐρυμνῶν αἰχμαλωτίδων στέγαι.
Πο. Τὰ δ' ἔνδον ἦ πιστά, κἀρσένων ἐρημία;
Εκ. Οὐδεὶς Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλ' ἡμεῖς μόναι.
Ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους, καὶ γὰρ Ἀργεῖοι νεῶν
Λῦσαι ποθοῦσιν οἴκαδ' ἐκ Τροίας πόδα. 1020
Ὡς πάντα πράξας ὧν σε δεῖ, στείχῃς πάλιν
Ξὺν παισίν, οὗπερ τὸν ἐμὸν ᾤκισας γόνον.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην,
Ἀλίμενόν τις ὡς
Ἐς ἄντλον ἐμπεσὼν 1025
Λέχριος, ἐκπεσῇ
Φίλας καρδίας,
Ἀμέρσας βίοτον.
Τὸ γὰρ ὑπέγγυον
Δίκᾳ, καὶ θεοῖς, οὐ ξυμπίτνει 1030
Ὀλέθριον ὀλέθριον κακόν.
Ψεύσει σ' ὁδοῦ τῆσδ' ἐλπίς, ἥ σ' ἐπήγαγε
Θανάσιμον πρὸς Ἅιδαν. ἰὼ τάλας.
Ἀπολέμῳ δὲ χειρὶ λείψεις βίον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Πο. Ὤμοι, τυφλοῦμαι φέγγος ὀμμάτων τάλας. 1035
Ημι. Ἠκούσατ' ἀνδρὸς οἰμωγὴν φίλαι;
Πο. Ὤμοι μάλ' αὖθις, τέκνα, δυστήνου σφαγῆς.
Ημι. Φίλαι, πέπρακται καίν' ἔσω δόμων κακά.
Πο. Ἀλλ' οὔτι μὴ φύγητε λαιψηρῷ ποδί.
Βάλλων γὰρ οἴκων τῶνδ' ἀναρρήξω μυχούς. 1040
Ημι. Ἰδοὺ βαρείας χειρὸς ὁρμᾶται βέλος.
Βούλεσθ' ἐπεσπέσωμεν, ὡς ἀκμὴ καλεῖ
Ἑκάβῃ παρεῖναι, Τρῳάσιν τε συμμάχους.
Εκ. Ἄρασσε, φείδου μηδέν, ἐκβάλλων πύλας.
Οὐ γάρ ποτ' ὄμμα λαμπρὸν ἐνθήσεις κόραις. 1045
Οὐ παῖδας ὄψει ζῶντας οὓς ἔκτειν' ἐγώ.
Ημι. Ἦ γὰρ καθεῖλες Θρῇκα, καὶ κρατεῖς ξένου,
Δέσποινα, καὶ δέδρακας οἷάπερ λέγεις;
Εκ. Ὄψει νιν αὐτίκ' ὄντα δωμάτων πάρος
Τυφλόν, τυφλῷ στείχοντα παραφόρῳ ποδί. 1050
Παίδων τε δισσῶν σώμαθ', οὓς ἔκτειν' ἐγὼ
Σὺν ταῖς ἀρίσταις Τρῳάσιν, δίκην δέ μοι
Δέδωκε. χωρεῖ δ', ὡς ὁρᾷς, ὅδ' ἐκ δόμων.
Ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι, κἀποστήσομαι
Θυμῷ ῥέοντι Θρῃκὶ δυσμαχωτάτῳ. 1055

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Πο. Ὤμοι ἐγώ,
Πᾷ βῶ; πᾷ στῶ; πᾷ κέλσω;
Τετράποδος βάσιν θηρὸς ὀρεστέρου
Τιθέμενος ἐπὶ χεῖρα κατ' ἴχνος,
Ποίαν ἢ ταύταν, ἢ τάνδ' ἐξαλλάξω; 1060
Τὰς ἀνδροφόνους μάρψαι χρῄζων
Ἰλιάδας, αἵ με διώλεσαν
Τάλαιναι, τάλαιναι κόραι Φρυγῶν.
Ἰὼ ἰὼ κατάρατοι, ποῖ καί με φυγᾷ
Πτώσσουσι μυχῶν; 1065
Εἴθε μοι ὀμμάτων αἱματόεν βλέφαρον
Ἀκέσαιο, ἀκέσαιο, τυφλὸν Ἅλιε
Φέγγος ἀπαλλάξας,
Ἆ, ἆ. σῖγα, σῖγα κρυπτὰν βάσιν αἰσθάνομαι
Τάνδε γυναικῶν. 1070
Πᾷ πόδ' ἐπαΐξας, σαρκῶν ὀστέων-
Τ' ἐμπλησθῶ, θοίναν ἀγρίων θηρῶν
Τιθέμενος, ἀρνύμενος λώβαν,
Λύμας ἀντίποιν' ἐμᾶς; ἰὼ τάλας.
Ποῖ, πᾷ φέρομαι, τέκν' ἔρημα λιπών, 1075

Hec. *Separatim mulierum captiuarum tecta.*
Pol. *Et verò quæ intus fida sunt & virorum solitaria?*
Hec. *Nullus Achiuorum intus, sed nos solæ.*
Sed perge in domum. Etenim Græci nauium
Soluere cupiunt domum versus ex Troia pedem,
Vt omnia conficiens quæ te oportet. abeas rursum
Cum liberis eò vbi meum posuisti filium.

MONOSTROPHICA.

Cho. *Nondum dedisti, sed fortè dabis pœnam*
Importuosum quispiam quasi
In verticem incidens
Obliquus, excideris
Charo corde,
Orbatus vita.
Quod enim obnoxium est
Iustitiæ, & diis, non concidet,
Exitiale exitiale malum:
Fallet te via huius spes, quæ te induxit
Lethalem ad Plutonem. Heu miser!
Imbelli verò manu relinques vitam.

IAMBI.

Pol. *Heu mihi, obcæcor lumen oculorum miser.*
Sem. *Audistis viri ploratum ô amicæ?*
Pol. *Heu mihi iterum ac iterum ô filij, ob tristem mactationem.*
Sem. *Amicæ, acta sunt noua intra domum mala.*
Pol. *Sed non me effugeritis celeri pede.*
Deiiciens enim adium harum perrumpam angulos.
Sem. *Ecce grauis manu vibratur iaculum.*
Vultis irruamus? quoniam opportunitas vocat
Hecubæ adesse, Troianísque mulieribus auxiliatrices.
Hec. *Frange, nulli parce eiiciens portas:*
Neque enim vnquam visum lucidum restitues pupulis,
Neque filios videbis viuentes quos interfeci ego.
Sem. *Numnam cepisti Thracem, & potiris hospite,*
O domina, & patrasti qualia dicis?
Hec. *Videbis eum statim existentem ante ædes*
Cæcum, cæco euntem errabundo pede,
Filiorúmque duorum corpora, quos interfeci ego
Cum optimis Troadibus. pœnam verò mihi
Dedit, procedit verò (vt vides) hic ex domo.
Sed eminus ab eo & secedam
Ira fluenti à Thrace, insuperabili.

MONOSTROPHICA.

Pol. *O mihi ego:*
Quò vado? vbi sto? quò appellam?
Quadrupedis gradum feræ montanæ
Figens super manus iuxta vestigia:
Qualem viam aut hanc aut illam mutabo,
Homicidas prehendere cupiens
Iliadas, quæ me perdiderunt.
Scelestæ scelestæ puellæ Phrygum,
Io, io scelerata, vbi me fuga
Fugiunt in angulis?
Vtinam mihi oculorum cruentam palpebram
Medearis cæcum ô Sol
Lumen adimens.
At at, tace tace, occultum gradum sentio
Harum mulierum:
Vbi pedem saltu sistens carnibus ossibus-
que implebo, cœnam syluestrium ferarum
Parans, moliens damnum,
Exitij pro talione? Io miser:
Vbi, quò feror, liberos desertos relinquens

Insanis mulieribus Plutonis ad discerpendum,
Mactatásque canibus cruentas
Dapes immanes montanámque abiectionem?
Vbi consistam? quò flectam? quò vadam?
Nauis quemadmodum marinis funibus,
Ex linea tela velum mittens,
Ad istud compulsus sum
Liberorum meorum custos,
Exitiale cubile.

IAMBI.

Cho. *O infelix, quàm tibi intolerabilia facta sunt mala.*
Facienti verò turpia sanas pœnas
Deus dedit, quicunque est tibi infensus.

MONOSTROPHICA.

Pol. *Ah, ah, Io Thracia*
Hastifera, armata,
Equestris, Marti obnoxia gens.
Io Achai, io Atridæ.
Clamorem clamorem clamo, clamorem.
Ite ite, venite per deos.
Audit quis? an nemo opem feret? quid cunctamini?
Mulieres perdiderunt me
Mulieres captiuæ.
Grauia grauia passi sumus.
O mihi ob meum exitium,
Quò vertar? quò ibo?
Aërem peruolans cœlestem
Altam in domum,
Orion aut Sirius
Vbi ignis flammeos
Iacit ab oculis radios?
Aut ad Plutonis atrum
Littus ruam miser?

IAMBI.

Cho. *Ignoscendū, quando quis maiora quàm ferre possit mala*
Patitur, miseram quod cupiat mutare vitam.

Aga. *Clamore audito veni. non enim tranquilla*
Rupis montana filia insonuit per exercitum
Echo prabens tumultum. Si verò non Phrygum
Turres cecidisse sciuissemus Græcorum hasta,
Terrorem præbuisset non mediocriter hic sonus.

Pol. *O charissime (sensi enim ô Agamemnon tua*
Voce audita) vides quæ patimur?

Aga. *Age, Polymestor ô infelix quis te perdidit?*
Quis oculum fecit cæcum, cruentans pupulas,
Filiósque hos interfecit? certè magnam iram
Aduersum te & filios habuit, quicunque fuerit sanè.

Pol. *Hecuba me cum mulieribus captiuis*
Perdidit. non perdidit: sed amplius,

Aga. *Quid dicis? Tu hoc opus fecisti vt dicit?*
Tu audaciam, ô Hecuba, hanc suscepisti immensam?

Pol. *Hei mihi, quid dicis? Anne prope est alicubi?*
Significa. dic vbi est: vt rapiens manibus
Discerpam & cruentem corpus.

Aga. *Heus quid pateris?* Pol. *Per Deum te precor*
Sine me immittere huic furentem manum.

Aga. *Contine te: eiiciens porrò è corde barbariem,*
Dic, vt audiens & te & hanc per vices,
Diiudicem iustè, pro quo pateris hæc.

Pol. *Dicam sanè. Erat quispiam Priamidarum minimus*
Polydorus Hecubæ filius, quem ex Troia mihi
Pater dat Priamus in domibus nutriendum,
Iam suspicans de Troiæ excidio.
Hunc interfeci. quamobrem autem interfeci ipsum,
Audi, quàm bene & sapienti prouidentia.
Metui ne tibi hostis relictus hic puer

Βάκχαις ᾅδου διαμοιρᾶσαι,
Σφακτὰν κυσί τε φονίαν
Δαῖτ' ἀνήμερον, οὐρείαν τ' ἐκβολάν;
Πᾶ στῶ; πᾶ κάμψω; πᾶ βῶ;
Ναῦς ὅπως ποντίοις πείσμασι 1080
Λινόκροκον φάρος στέλλων,
Ἐπὶ τάνδ' ἐσσύμενος
Τέκνων ἐμῶν φύλαξ,
Ὀλέθριον κοίταν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ὦ τλῆμον, ὥς σοι δύσφορ' εἴργασται κακά. 1085
Δράσαντι δ' αἰσχρὰ, δεινὰ τἀπιτίμια
Δαίμων δέδωκεν, ὅστις ἐστί σοι βαρύς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Πο. Αἶ αἶ ἰὼ Θρῄκης
Λογχοφόρον, ἔνοπλον,
Εὔιππον Ἄρει κάτοχον γένος. 1090
Ἰὼ Ἀχαιοὶ, ἰὼ Ἀτρεῖδαι.
Βοὰν βοὰν ἀϋτῶ, βοάν.
Ἴτ' ἴτε, μόλετε πρὸς θεῶν.
Κλύει τις, ἢ οὐδεὶς ἀρκέσει; τί μέλλετε;
Γυναῖκες ὤλεσάν με, 1095
Γυναῖκες αἰχμαλωτίδες.
Δεινὰ δεινὰ πεπόνθαμεν.
Ὤμοι ἐμᾶς λώβας.
Ποῖ τράπωμαι; ποῖ πορευθῶ;
Αἰθέρ' ἀμπτάμενος οὐράνιον, 1100
Ὑψιπετὲς εἰς μέλαθρον,
Ὠρίων ἢ σείριος
Ἔνθα πυρὸς φλογέας
Ἀφίησιν ὄσσων αὐγάς;
Ἢ τὸν ἐς ἀίδα μελανοχρῶτα 1105
Πορθμὸν ᾄξω τάλας;

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ξύγγνωσθ', ὅταν τις κρείσσον', ἢ φέρειν, κακὰ
Πάθῃ, ταλαίνης ἐξαπαλλάξαι ζωῆς.

Αγ. Κραυγῆς ἀκούσας ἦλθον· οὐ γὰρ ἥσυχος
Πέτρας ὀρείας παῖς λέλακ' ἀνὰ στρατὸν 1110
Ἀχὼ διδοῦσα θόρυβον. εἰ δὲ μὴ Φρυγῶν
Πύργους πεσόντας ἴσμεν Ἑλλήνων δορὶ,
Φόβον παρέσχεν οὐ μέσως ὅδε κτύπος.

Πο. Ὦ φίλτατ'· ᾐσθόμην γὰρ Ἀγάμεμνον σέθεν
Φωνῆς ἀκούσας. εἰσορᾷς ἃ πάσχομεν; 1115

Αγ. Ἔα, Πολυμῆστορ ὦ δύστανε τίς σ' ἀπώλεσε;
Τίς ὄμμ' ἔθηκε τυφλὸν, αἱμάξας κόρας,
Παῖδάς τε τούσδ' ἔκτεινεν; ἦ μέγαν χόλον
Σοί γε, καὶ τέκνοισιν εἶχεν, ὅστις ἦν ἄρα.

Πο. Ἑκάβη με σὺν γυναιξὶν αἰχμαλωτίσιν 1120
Ἀπώλεσ', οὐκ ἀπώλεσ'. ἀλλὰ μειζόνως.

Αγα. Τί φῇς; σὺ τοὔργον εἴργασαι τόδ', ὡς λέγει;
Σὺ τόλμαν Ἑκάβη τήνδ' ἔτλης ἀμήχανον;

Πο. Ὤι μοι. τί λέξεις, ἦ γὰρ ἐγγύς ἐστί που;
Σήμηνον εἰπὲ ποῦ 'σθ', ἵν' ἁρπάσας χεροῖν 1125
Διασπάσωμαι, καὶ καθαιμάξω χρόα.

Αγ. Οὗτος, τί πάσχεις; Πολ. πρὸς θεῶν σε λίσσομαι,
Μέθες μ' ἐφεῖναι τῇδε μαργῶσαν χέρα.

Αγ. Ἴσχ'· ἐκβαλὼν δὲ καρδίας τὸ βάρβαρον,
Λέγ', ὡς ἀκούσας σοῦ τε, τῆσδέ τ' ἐν μέρει 1130
Κρίνω δικαίως ἀνθ' ὅτου πάσχεις τάδε.

Πο. Λέγοιμ' ἄν. ἦν τις Πριαμιδῶν νεώτατος
Πολύδωρος, Ἑκάβης παῖς, ὃν ἐκ Τροίας ἐμοὶ
Πατὴρ δίδωσι Πρίαμος ἐν δόμοις τρέφειν,
Ὕποπτος ὢν δὴ Τρωικῆς ἁλώσεως. 1135
Τοῦτον κατέκτειν'· ἀνθ' ὅτου δ' ἔκτεινά νιν,
Ἄκουσον, ὡς εὖ καὶ σοφῇ προμηθίᾳ.
Ἔδεισα μή σοι πολέμιος λειφθεὶς ὁ παῖς,

Τροίαν

Τροίαν ἀθροίσῃ καὶ ξυνοικίσῃ πάλιν,
Γνόντες δ' Ἀχαιοὶ ζῶντα Πριαμιδῶν τινα, 1140
Φρυγῶν ἐς αἶαν αὖθις ἄρειαν στόλον,
Κἄπειτα Θρῄκης πεδία τρίβοιεν τάδε,
Λεηλατοῦντες, γείτοσιν δ' εἴη κακὸν
Τρώων, ἐν ᾧπερ νῦν ἄναξ ἐκάμνομεν.
Ἑκάβη δὲ παιδὸς γνοῦσα θανάσιμον μόρον, 1145
Λόγῳ με τοιῷδ' ἤγαγ', ὡς κεκρυμμένας
Θήκας φράσουσα Πριαμιδῶν ἐν Ἰλίῳ
Χρυσοῦ. μόνον δὲ σὺν τέκνοισί μ' εἰσάγει
Δόμους, ἵν' ἄλλος μή τις εἰδείη τάδε.
Ἵζω δὲ κλίνης ἐν μέσῳ κάμψας γόνυ. 1150
Πολλαὶ δὲ χεῖρες, αἱ μὲν ἐξ ἀριστερᾶς,
Αἱ δ' ἔνθεν, ὡς δὴ παρὰ φίλῳ Τρώων κόραι
Θάκους ἔχουσαι κερκίδ' Ἠδωνῆς χερὸς
Ἤνουν ὑπ' αὐγὰς τούσδε λεύσσουσαι πέπλους.
Ἄλλαι δὲ κάμακα Θρῃκίαν θεώμεναι, 1155
Γυμνόν μ' ἔθηκαν διπτύχου στολίσματος.
Ὅσαι δὲ τοκάδες ἦσαν, ἐκπαγλούμεναι,
Τέκν' ἐν χεροῖν ἔπαλλον, ὡς πρόσω πατρὸς
Γένοιτο, διαδοχαῖς ἀμείβουσαι χερῶν.
Κᾆτ' ἐκ γαληνῶν, πῶς δοκεῖς, προσφθεγμάτων 1160
Εὐθὺς λαβοῦσαι φάσγαν' ἐκ πέπλων ποθὲν,
Κεντοῦσι παῖδας. αἱ δὲ πολεμίων δίκην
Ξυναρπάσασαι, τὰς ἐμὰς εἶχον χέρας,
Καὶ κῶλα. παισὶ δ' ἀρκέσαι χρῄζων ἐμοῖς,
Εἰ μὲν πρόσωπον ἐξανισταίην ἐμόν, 1165
Κόμης κατεῖχον. εἰ δὲ κινοίην χέρας,
Πλήθει γυναικῶν οὐδὲν ἤνυον τάλας.
Τὸ λοίσθιον δὲ πῆμα, πήματος πλέον,
Ἐξειργάσαντο δείν'. ἐμῶν γὰρ ὀμμάτων
Πόρπας λαβοῦσαι, τὰς ταλαιπώρους κόρας 1170
Κεντοῦσιν, αἱμάσσουσιν· εἶτ' ἀνὰ στέγας
Φυγάδες ἔβησαν. ἐκ δὲ πηδήσας ἐγὼ
Θὴρ ὣς, διώκω τὰς μιαιφόνους κύνας,
Ἅπαντ' ἐρευνῶν τοῖχον, ὡς κυνηγέτης,
Βάλλων, ἀράσσων. τοιάδε σπεύδων χάριν 1175
Πέπονθα τὴν σὴν, πολέμιόν τε σὸν κτανὼν,
Ἀγάμεμνον. ὡς δὲ μὴ μακροὺς τείνω λόγους,
Εἴ τις γυναῖκας τῶν πρὶν εἴρηκεν κακῶς,
Ἢ νῦν λέγων ἔστιν τις, ἢ μέλλει λέγειν,
Ἅπαντα ταῦτα συντεμὼν ἐγὼ φράσω· 1180
Γένος γὰρ οὔτε πόντος, οὔτε γῆ τρέφει
Τοιόνδ'· ὁ δ' αἰεὶ ξυντυχὼν, ἐπίσταται.

Χο. Μηδὲν θρασύνου, μηδὲ τοῖς σαυτοῦ κακοῖς
Τὸ θῆλυ συνθεὶς ὧδε πᾶν μέμψῃ γένος.
Πολλαὶ γὰρ ἡμῶν, αἱ μέν εἰσ' ἐπίφθονοι, 1185
Αἱ δ' εἰς ἀριθμὸν τῶν κακῶν πεφύκαμεν.

Εκ. Ἀγάμεμνον, ἀνθρώποισιν οὐκ ἐχρῆν ποτὲ
Τῶν πραγμάτων τὴν γλῶσσαν ἰσχύειν πλέον.
Ἀλλ' εἴτε χρήστ' ἔδρασε, χρήστ' ἔδει λέγειν·
Εἴτ' αὖ πονηρὰ, τοὺς λόγους εἶναι σαθρούς, 1190
Καὶ μὴ δύνασθαι τἄδικ' εὖ λέγειν ποτέ.
Σοφοὶ μὲν οὖν εἴσ' οἱ τάδ' ἠκριβωκότες,
Ἀλλ' οὐ δύναιντ' ἂν διὰ τέλους εἶναι σοφοί,
Κακῶς δ' ἀπώλοντ', οὔτις ἐξήλυξέ πω.
Καί μοι τὸ μὲν σὸν, ὧδ' ἐν φροιμίοις ἔχει. 1195
Πρὸς τόνδε δ' εἶμι, καὶ λόγοις ἀμείψομαι.
Ὃς φῄς, Ἀχαιῶν πόνον ἀπαλλάσσων διπλοῦν,
Ἀγαμέμνονός θ' ἕκατι παῖδ' ἐμὸν κτανεῖν;
Ἀλλ' ὦ κάκιστε, πρῶτον οὔποτ' ἂν φίλον
Τὸ βάρβαρον γένοιτ' ἂν Ἕλλησιν γένος, 1200
Οὔτ' ἂν δύναιτο. τίνα δὲ καὶ σπεύδων χάριν
Πρόθυμος ἦσθα; πότερα κηδεύσων τινὰ,
Ἢ συγγενὴς ὢν, ἢ τίν' αἰτίαν ἔχων;
Ἢ σῆς ἔμελλον γῆς τεμεῖν βλαστήματα
Πλεύσαντες αὖθις; τίνα δοκεῖς πείσειν τάδε; 1205
Ὁ χρυσὸς, εἰ βούλοιο τἀληθῆ λέγειν,
Ἔκτεινε τὸν ἐμὸν παῖδα, καὶ κέρδη τὰ σά.

Troiam colligeret & habitaret olim:
Resciscentes verò Græci viuere Priamidarum aliquem,
Phrygum ad terram rursus tollerent expeditionem,
Et deinde Thracios campos vastarent hos
Populantes: vicinis verò esset malum
Troianorum, propter quod nunc ô rex laborauimus:
Hecuba verò filij quum cognouisset lethale fatum,
Dolo me huiusmodi duxit, tanquam occulta
Receptacula dictura Priamidum sub Ilio
Auri. Solum verò cum liberis me inducit
In domos, vt alius nesciret hæc.
Sedeo verò culcitra in media curuans genu:
Multæ verò manus, illa quidem ad sinistram,
Illa verò inde, vtpote apud amicum, Troianorum puellæ
Sedebant, tenentes telam Edonicæ manus.
Laudabant ad lucem hasce spectantes vestes.
Aliæ hastile Thrœcium spectantes,
Nudum me fecerunt duplici ornamento.
Quæ verò parentes erant, obstupefactæ
Liberos in manibus quatiebant, vtque procul à patre
Fierent, successionibus alternabant manus.
Et deinde ex tacitis (quid videtur?) colloquiis
Statim corripientes enses ex vestibus alicunde,
Confodiunt pueros: aliæ verò hostium instar
Corripientes meas tenebant manus,
Et membra. Filiis verò opem ferre volens meis,
Siquidem faciem erigerem meam,
Capillo retinebant: si verò mouerem manus,
Præ multitudine mulierum nihil efficiebam miser.
Postremo deinde calamitatem plusquam calamitatem
Perpetrauerunt ferociter. meorum enim oculorum,
Fibulas quum corripuissent, infelices pupulas
Fodiunt, cruentant: deinde per tectum
Fugaces abierunt. Exiliens verò ego,
Fera quasi, persequor cruentas canes,
Omnem scrutans parietem quasi venator,
Deiiciens, frangens. Talia dum studeo pro tua gratia
Passus sum, hostem tuum interficiens,
O Agamemnon. vt verò non longos extendam sermones,
Si quis mulieribus ex prioribus dixit malè,
Aut nunc dicens est quis, aut futurus est dicere,
Omnia hæc in compendium ego dicam:
Genus enim neque pontus neque terra nutrit
Tale: ille verò semper qui conuersatur, nouit.

Cho. *Ne insolescas audacius, neque tuis malis*
Muliebre æstimans, sic omne reprehendas genus.
Multæ enim ex nobis aliæ quidem sunt inuidendis virtutibus,
Aliæ verò ad numerum malarum natæ sumus.

Hec. *Agamemnon. Hominibus non conueniebat vnquam*
Quàm ipsas res linguam posse plus.
Sed siue bona egit, bona oportebat dicere:
Siue vicissim mala, sermones esse putidos,
Et non posse iniusta bene eloqui vnquam.
Sapientes quidem igitur sunt qui hæc exactè nouerunt:
At non possunt ad extremum vsque esse sapientes:
Sed pereunt: nec quisquam euasit adhuc:
Et mihi, quod ad te, sic in proœmiis habet.
Ad hunc verò venio, & verbis respondebo.
Quomodo ais te Græcorum laborem leuans duplicem,
Agamemnonisque studio, filium meum interfecisse?
Sed ô pessime, primùm nunquam amicum
Barbarum fiet Græcis genus,
Nec vnquam possit. Quam verò captans gratiam
Tam promptus eras? vtrum in futurus affinitatem aliquã,
Aut cognatus existens? Aut quamnam causam habens?
Aut tua erant terra excisuri germina
Classe reuersi. Cui putas persuasurum esse hæc?
Aurum (si velis vera dicere)
Interfecit meum filium, & lucra tua.

Quandoquidem doce me hoc, quare, quum erat felix
Troia, & circumcirca turris habebat adhuc urbem
Viuebátque Priamus, Hectorísque florebat hasta,
Quare non tum (si quidem huic voluisti gratiam
Praestare) nutriens filium & in domo habens
Interfecisti? an viuentem venisti ad Graecos ducens:
Sed quando nos non amplius eramus in luce,
Fumóque significabatur urbs sub hostibus.
Hospitem interfecisti, tuum accedentem ad focum?
Adhuc nunc audi vt appareas sceleratus.
Oportebat te, si quidem eras Graecis amicus,
Aurum quod dicis non tuum, sed huius habere,
Dare afferentem egentibúsque, & per tempus
Multum à patria terra procul peregrinantibus.
Tu verò ne nunc quidem tuis dimittere manibus
Sustines, sed tenere perseueras adhuc in domo.
Atqui nutriens quidem vt te filium decebat nutrire,
Seruánsque meum, habuisses praeclaram gloriam.
In aduersis enim boni sunt certissimi
Amici: res secundae verò qualibet habent amicos.
Si verò indiguisses pecuniis, hic verò floruisset,
Thesaurus tibi filius potuisset esse meus magnus.
Nunc verò neque illum virum habes tibi amicum,
Aurique fructus perit, filiique tui,
Ipséque agis isto modo. Tibi verò ego dico
Agamemnon, si huic opem tuleris, malus apparebis.
Neque pio enim, neque fideli, quibus decebat,
Neque sancto, neque iusto benefacies hospiti:
Sed ipsum gaudere malis te dicemus
Talem existentem. Dominis verò non facio conuitium.

Cho. Papae, Hominibus quàm bona causa
Bonorum occasiones praebet semper sermonum?

Aga. Molestum quidem est mihi aliena iudicare mala:
Tamen necesse. Etenim dedecus affert,
Negotium in manus eum qui accepit, abiicere hoc.
Mihi verò (vt scias) neque meam videris ob gratiam,
Neque etiam Achaeorum, virum interfecisse hospitem:
Sed vt haberes aurum in aedibus tuis.
Loqueris verò tibi ipsi conferentia, in malis existens.
Forsan igitur apud vos facile est trucidare hospitem,
Nobis verò turpe hisce Graecis hoc. Quomodo ergo
Te iudicans non iniquè fecisse, effugiam vituperationem?
Non certè possem. Sed postquam quae honesta non sunt
Facere ausus es, sustine etiam quae non grata sunt.

Pol. Hei mihi, à muliere (vt videtur) victus,
Serua, dabo deterioribus poenam.

Hec. An non iustè? siquidem perpetrasti mala.

Pol. Hei mihi propter liberos hósque oculos meos misero.

Hec. Doles? quid verò me propter filium non dolere putas?

Pol. Gaudes insultans mihi ô malitiosa tu?

Hec. Non enim me gaudere oportet te quae vlta sum?

Pol. Sed non statim, quando te marina humiditas:

Hec. Vtrum naui ducet me terra in fines Graecanicae?

Pol. Occultabit quidem delapsam ex antennis.

Hec. A quo violentos nactam saltus?

Pol. Ipsa ad malum nauis ascendes pede.

Hec. Alatis tergis aut quonam modo?

Pol. Canis fies, igneos habens aspectus.

Hec. Quomodo verò nosti formae meae transmutationem?

Pol. Apud Thraces vates dixit Dionysius haec.

Hec. Tibi verò nō vaticinatus est quicquā de malis quae habes?

Pol. Non enim vnquam tu me cepisses sic cum insidiis.

Hec. Mortuáne an viua hic implebo vitam?

Pol. Mortua. Tumulus verò nomine tuo vocabitur.

Hec. Formae consentiens, aut quid de me dicis?

Pol. Canis miserae sepulchrum, nautis signum.

Hec. Nihil curae est mihi quum tu mihi dederis poenam.

Pol. Et tuam necesse est filiam Casandram mori.

Hec. Abominor: ipsi haec tibi tribuo habere.

Ἐπεὶ δίδαξον τοῦτο, πῶς ὅτ' εὐτύχει
Τροία, πέριξ δὲ πύργος εἶχ' ἔτι πτόλιν,
Ἔζη τε Πρίαμος, Ἕκτορός τ' ἤνθει δόρυ, 1210
Τί δ' οὐ τότ', εἴπερ τῷδ' ἐβουλήθης χάριν
Θέσθαι, τρέφων τὸν παῖδα, κἀν δόμοις ἔχων
Ἔκτεινας, ἢ ζῶντ' ἦλθες Ἀργείοις ἄγων;
Ἀλλ' ἡνίχ' ἡμεῖς οὐκ ἔτ' ἦμεν ἐν φάει,
Καπνῷ δ' ἐσήμην' ἄστυ πολεμίοις ὕπο, 1215
Ξένον κατέκτας σὴν μολόντ' ἐφ' ἑστίαν;
Πρὸς τοῖσδε νῦν ἄκουσον, ὡς φανῇς κακός.
Χρῆν σ', εἴπερ ἦσθα τοῖς Ἀχαιοῖσιν φίλος,
Τὸν χρυσὸν, ὃν φῂς οὐ σὸν, ἀλλὰ τοῦδ' ἔχειν,
Δοῦναι φέροντα πενομένοις τε, καὶ χρόνον 1220
Πολὺν πατρῴας γῆς ἀπεξενωμένοις.
Σὺ δ' οὐδὲ νῦν πω σῆς ἀπαλλάξαι χερὸς
Τολμᾷς, ἔχων δὲ καρτερεῖς ἔτ' ἐν δόμοις.
Καὶ μὴν τρέφων μὲν ὥς σε παῖδ' ἐχρῆν τρέφειν,
Σώσας τε τὸν ἐμὸν, εἶχες ἂν καλὸν κλέος. 1225
Ἐν τοῖς κακοῖς γὰρ οἱ ἀγαθοὶ σαφέστατοι
Φίλοι. τὰ χρηστὰ δ' αὔθ' ἕκαστ' ἔχει φίλους.
Εἰ δ' ἐσπάνιζες χρημάτων, ὁ δ' εὐτύχει,
Θησαυρὸς ἄν σοι παῖς ὑπῆρχ' οὑμὸς μέγας.
Νῦν δ' οὔτ' ἐκεῖνον ἄνδρ' ἔχεις σαυτῷ φίλον, 1230
Χρυσοῦ τ' ὄνησις οἴχεται, παῖδές τε σοί,
Αὐτός τε πράσσεις ὧδε. σοὶ δ' ἐγὼ λέγω,
Ἀγάμεμνον, εἰ τῷδ' ἀρκέσεις, κακὸς φανῇ.
Οὔτ' εὐσεβῆ γὰρ, οὔτε πιστὸν οἷς ἐχρῆν,
Οὐχ ὅσιον, οὐ δίκαιον εὖ δράσεις ξένον. 1235
Αὐτὸν δὲ χαίρειν τοῖς κακοῖς σε φήσομεν,
Τοιοῦτον ὄντα, δεσπότας δ' οὐ λοιδορῶ.

Χο. Φεῦ, φεῦ βροτοῖσιν ὡς τὰ χρηστὰ πράγματα
Χρηστῶν ἀφορμὰς ἐνδίδωσ' ἀεὶ λόγων.

Αγ. Ἀχθεινὰ μέν μοι τἀλλότρια κρίνειν κακὰ, 1240
Ὅμως δ' ἀνάγκη. καὶ γὰρ αἰσχύνην φέρει,
Πρᾶγμ' ἐς χέρας λαβόντ' ἀπώσασθαι τόδε.
Ἐμοὶ δ' ἵν' εἰδῇς, οὔτ' ἐμὴν δοκεῖς χάριν,
Οὔτ' οὖν Ἀχαιῶν ἄνδρ' ἀποκτεῖναι ξένον,
Ἀλλ' ὡς ἔχῃς τὸν χρυσὸν ἐν δόμοισι σοῖς, 1245
Λέγεις δὲ σαυτῷ πρόσφορ', ἐν κακοῖσιν ὤν.
Τάχ' οὖν παρ' ὑμῖν ῥᾴδιον ξενοκτονεῖν,
Ἡμῖν δέ γ' αἰσχρὸν τοῖσιν Ἕλλησιν τόδε.
Πῶς οὖν σε κρίνας μὴ ἀδικεῖν, φύγω ψόγον;
Οὐκ ἂν δυναίμην. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ μὴ καλὰ 1250
Πράσσειν ἐτόλμας, τλῆθι καὶ τὰ μὴ φίλα.

Πο. Οἴμοι, γυναικὸς, ὡς ἔοιχ', ἡσσώμενος,
Δούλης, ὑφέξω τοῖς κακίοσι δίκην.

Εκ. Οὔκουν δικαίως, εἴπερ εἰργάσω κακά;

Πο. Οἴμοι τέκνων τῶνδ', ὀμμάτων τ' ἐμῶν, τάλας. 1255

Εκ. Ἀλγεῖς; τί δαί με παιδὸς οὐκ ἀλγεῖν δοκεῖς;

Πο. Χαίρεις ὑβρίζουσ' εἰς ἐμ', ὦ πανοῦργε σύ;

Εκ. Οὐ γάρ με χαίρειν χρή σε τιμωρουμένην;

Πο. Ἀλλ' οὐ τάχ', ἡνίκ' ἄν σε ποντία νοτίς·

Εκ. Μῶν ναυστολήσῃ γῆς ὅρους Ἑλληνίδος; 1260

Πο. Κρύψῃ μὲν οὖν πεσοῦσαν ἐκ καρχησίων.

Εκ. Πρὸς τοῦ, βιαίων τυγχάνουσαν ἁλμάτων.

Πο. Αὐτὴ πρὸς ἱστὸν ναὸς ἀμβήσῃ ποδί.

Εκ. Ὑποπτέροις νώτοισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ;

Πο. Κύων γενήσῃ, πύρσ' ἔχουσα δέργματα. 1265

Εκ. Πῶς δ' οἶσθα μορφῆς τῆς ἐμῆς μετάστασιν;

Πο. Ὁ Θρῃξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε.

Εκ. Σοὶ δ' οὐκ ἔχρησεν οὐδὲν, ὧν ἔχεις κακῶν;

Πο. Οὐ γάρ ποτ' ἄν σύ μ' εἷλες ὧδε σὺν δόλῳ.

Εκ. Θανοῦσα δ' ἢ ζῶσ' ἐνθάδ' ἐκπλήσω βίον; 1270

Πο. Θανοῦσα. τύμβῳ δ' ὄνομα σὸν κεκλήσεται.

Εκ. Μορφῆς ἐπῳδὸν, ἤ τι τῆς ἐμῆς ἐρεῖς;

Πο. Κυνὸς ταλαίνης σῆμα, ναυτίλοις τέκμαρ.

Εκ. Οὐδὲν μέλει μοι, σοῦ γέ μοι δόντος δίκην.

Πο. Καὶ σήν γ' ἀνάγκη παῖδα Κασάνδραν θανεῖν. 1275

Εκ. Ἀπέπτυσ'. αὐτῷ ταῦτά σοι δίδωμ' ἔχειν.

Κτενεῖ

Εκ. Μορφῆς ἐπῳδὸν, ἤ τι τῆς ἐμῆς ἐρεῖς;
Πο. Κυνὸς ταλαίνης σῆμα, ναυτίλοις τέκμαρ.
Εκ. Οὐδὲν μέλει μοι, σοῦ γέ μοι δόντος δίκην.
Πο. Καὶ σήν γ' ἀνάγκη παῖδα Κασάνδραν θανεῖν. 1275
Εκ. Ἀπέπτυσ'. αὐτῷ ταῦτά σοι δίδωμ' ἔχειν.
Πο. Κτενεῖ νιν ἡ τοῦδ' ἄλοχος, οἰκουρὸς πικρά.
Εκ. Μήπω μανείη Τυνδαρὶς τοσόνδε παῖς.
Πο. Καὐτόν γε τοῦτον, πέλεκυν ἐξάρασ' ἄνω.
Αγ. Οὗτος, σὺ μαίνῃ, καὶ κακῶν ἐρᾷς τυχεῖν; 1280
Πο. Κτεῖν', ὡς ἐν Ἄργει φόνια λουτρά σ' ἀμμένει.
Αγ. Οὐχ ἕλξετ' αὐτὸν δμῶες ἐκποδὼν βίᾳ;
Πο. Ἀλγεῖς ἀκούων;
Αγ. Οὐκ ἐφέξετε στόμα;
Πο. Ἐγκλείετ'. εἴρηται γάρ. 1285
Αγ. Οὐχ ὅσον τάχος
Νήσων ἐρήμων αὐτὸν ἐκβαλεῖτέ που,
Ἐπείπερ οὕτω καὶ λίαν θρασυστομεῖ;
Ἑκάβη. σὺ δ' ὦ τάλαινα, διπτύχους νεκροὺς
Στείχουσα θάπτε. δεσποτῶν δ' ὑμᾶς χρεὼν 1290
Σκηναῖς πελάζειν Τρῳάδες· καὶ γὰρ πνοὰς
Πρὸς οἶκον ἤδη τάσδε πομπίμους ὁρῶ.
Εὖ δ' ἐς πάτραν πλεύσαιμεν. εὖ δὲ τἀν δόμοις
Ἔχοντ' ἴδοιμεν, τῶνδ' ἀφειμένοι πόνων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἴτε πρὸς λιμένας, σκηνάς τε φίλαι, 1295
Τῶν δεσποσύνων πειρασόμεναι
Μόχθων. Στερρὰ γὰρ ἀνάγκη.

Hec. *Formæ consentiens, aut quid de me dicis?*
Pol. *Canis miseræ sepulchrum, nautis signum.*
Hec. *Nihil curæ est mihi quum tu mihi dederis pœnam.*
Pol. *Et tuam necesse est filiam Cassandram mori.*
Hec. *Abominor: ipsi hæc tibi tribuo habere.*
Pol. *Interficiet ipsam huius coniux domus custos acerba.*
Hec. *Ne unquam insaniat vsque adeo Tyndarei filia.*
Pol. *Ipsumque hunc, securim tollens sursum.*
Aga. *Heus tu, insanis & mala appetis consequi:*
Pol. *Interfice, quoniam Argis homicidalia lauacra te manent.*
Aga. *Non trahetis ipsum famuli ex conspectu per vim:*
Pol. *Doles audiens?*
Aga. *Non cohibetis os?*
Pol. *Concludite, dictum est enim.*
Aga. *Annon quàm celerrimè*
Insularum desertarum ipsum abiicietis aliquò,
Quoniam sic & nimium licentia oris abutitur?
Hecuba, tu verò misera geminos mortuos
Vadens sepelito, Dominorum verò vos oportet
Tentoria accedere Troades. Etenim flatus
Domum versus iam hosce secundos video.
Bene verò vtinam in patriam nauigemus. bene etiam quæ domi
Habere videamus, ab his liberati laboribus.

Chorus.

Cho. *Ite ad portus, & tentoria ô amicæ,*
Heriles expertura
Labores. Dura enim necessitas.

ARGVMENTVM ORESTIS.

Orestes necem patris vlturus, interfecit Ægisthum & Clytæmnestram. Ausus autem matrem occidere, statim pœnam dedit, insanus factus. Tyndaro autem patre interfectæ accusante eum, communem sententiam erant laturi Argiui de hoc quod oporteret pati impium. Forte autem Menelaus rediens ex sua peregrinatione, noctu quidem Helenen misit, interdiu autem ipse venit: & aduocatus ab Oreste, vt iuuaret ipsum, accusantem Tyndarum magis est reueritus. Dictis autem orationibus in cœtu, motus est populus vt occideret Orestem. Pylades autem amicus eius cùm ei adesset, consuluit, vt ipsi primùm de Menelao sumerent pœnam, interficientes Helenam. Ipsi igitur propter hæc venientes frustrati sunt spe, cùm dij Helenem rapuissent. Hermionem autem ostendens Apollo, dedit eis in manum: illi autem hanc volebant occidere. Apparens autem Menelaus, & videns se simul coniuge & liberis ab istis priuatum, conatus est oppugnare regiam: illi autem præuenientes, minabantur se inflammaturos esse. Apollo autem apparens, Helenem dixit se transtulisse ad deos: Orestem autem iussit Hermionem ducere, & Pyladi Electram cohabitare: & purificatum à cæde, Argos tenere.

ALITER.

Orestes propter matris cædem simul & ab Erinnybus exagitatus, & ab Argiuis condemnatus nece, erat interfecturus Helenen & Hermionem: propterea quòd Menelaus præsens non iuuerat eum: prohibitus est autem ab Apolline. Nusquam ponitur mythologia.

ALITER.

Scena fabulæ posita in Argo. Chorus autem constat ex mulieribus Argiuis æqualibus, quæ accedunt, interrogantes de calamitate Orestis. Fabula habet exitum magis comicum. Apparatus fabulæ est talis. Iuxta aulam Agamemnonis fingitur Orestes laborans, & iacens præ insania in lectulo, cui assidet ad pedes Electra. Dubitatur verò, quare non ad caput assideat, sic magis videbatur curare fratrem, ita assidens propius. Videtur igitur propter chorum poeta ita finxisse. Excitatus enim fuisset Orestes, iamprimum, & vix sopitus, si prope ipsum mulieres chori stetissent. Possumus hoc suspicari ex eo quod dicit Electra ad chorum, Tace, tace, tenue vestigium soleæ. Probabilem esse aiunt prætextum huius dispositionis: fabula est ex celeberrimis in scena, sed pessima moribus. nam præter Pyladen, omnes erant improbi.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΡΕΣΤΟΥ.

Ὀρέστης τὸν φόνον τοῦ πατρὸς ἐκδικαζόμενος, ἀνεῖλεν Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν. μητροκτονῆσαι δὲ τολμήσας, παραχρῆμα τὴν δίκην ἔδωκεν, ἐμμανὴς γενόμενος. Τυνδάρεω δὲ τοῦ πατρὸς τῆς ἀνῃρημένης κατηγορήσαντος κατ' αὐτοῦ, ἔμελλον κοινὴν Ἀργεῖοι ψῆφον ἐκφέρεσθαι περὶ τούτου, τί δεῖ παθεῖν τὸν ἀσεβήσαντα. κατὰ τύχην δὲ Μενέλαος ἐκ τῆς πλάνης ὑποστρέψας, νυκτὸς μὲν Ἑλένην εἰσαπέστειλε, μεθ' ἡμέραν δὲ αὐτὸς ἦλθε. καὶ παρακαλούμενος ὑπ' Ὀρέστου βοηθῆσαι, αὐτῷ ἀντιλέγοντα Τυνδάρεων μᾶλλον εὐλαβήθη. λεχθέντων δὲ λόγων ἐν τοῖς ὄχλοις, ἐπείσθη τὸ πλῆθος ἀποκτείνειν Ὀρέστην. συνὼν δὲ τούτῳ ὁ Πυλάδης ὁ φίλος αὐτοῦ, συνεβούλευσε πρῶτον Μενελάου τιμωρίαν λαβεῖν, Ἑλένην ἀποκτείναντας. αὐτοὶ μὲν οὖν ἐπὶ τούτοις ἐλθόντες διεψεύσθησαν τῆς ἐλπίδος, θεῶν τὴν Ἑλένην ἁρπασάντων. τὴν δ' Ἑρμιόνην δείξας ὁ Ἀπόλλων, ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῖς. οἱ δὲ ταύτην φονεύειν ἔμελλον. ἐπιφανεὶς δὲ Μενέλαος, καὶ βλέπων ἑαυτὸν ἅμα γυναικὸς καὶ τέκνων ἐστερημένον ὑπ' αὐτῶν, ἐπεβάλλετο τὰ βασίλεια πορθεῖν. οἱ δὲ φθάσαντες, ὑφάψειν ἠπείλουν. ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Ἀπόλλων, Ἑλένην μὲν ἔφησεν εἰς θεοὺς διακομίζειν, Ὀρέστην δὲ Ἑρμιόνην ἐπέταξε λαβεῖν, Πυλάδῃ δὲ Ἠλέκτραν συνοικῆσαι· καθαρθέντα δὲ τοῦ φόνου, Ἄργους ἄρχειν.

ΑΛΛΩΣ.

Ὀρέστης διὰ τὴν τῆς μητρὸς σφαγὴν, ἅμα καὶ ὑπὸ τῶν Ἐρινύων δειματούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Ἀργείων κατακριθεὶς θανάτῳ, μέλλων φονεύειν Ἑλένην καὶ Ἑρμιόνην, ἀνθ' ὧν Μενέλαος παρὼν οὐκ ἐβοήθησεν, ἐκωλύθη ὑπὸ Ἀπόλλωνος. παρ' οὐδενὶ δὲ κεῖται ἡ μυθολογία.

ΑΛΛΩΣ.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος, ὑπόκειται ἐν Ἄργει. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν Ἀργείων, ἡλικιωτίδων, αἳ καὶ παραγίνονται, ὑπὲρ τῆς τοῦ Ὀρέστου πυνθανόμεναι συμφορᾶς. τὸ δὲ δρᾶμα κωμικωτέραν ἔχει τὴν καταστροφήν. ἡ δὲ διασκευὴ τοῦ δράματος, ἐστὶ τοιαύτη, πρὸς τὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος βασίλεια, ὑπόκειται Ὀρέστης κάμνων, καὶ κείμενος ὑπὸ μανίας ἐπὶ κλινιδίου, ᾧ προσκαθίζεται πρὸς τοῖς ποσὶν Ἠλέκτρα. διαπορεῖται δὲ, τί δή ποτε οὐ πρὸς τῇ κεφαλῇ καθέζεται. οὕτω δὲ μᾶλλον ἐδόκει τὸν ἀδελφὸν τι μαλὸν, οὕτω παρακαθεζομένη πλησιαίτερον. ἔοικεν οὖν διὰ τὸν χορὸν ὁ ποιητὴς διεσκευακέναι. διηγέρθη γὰρ ἂν ὁ Ὀρέστης ἄρτι καὶ μόλις κατακοιμηθεὶς ἐγγὺς αὐτοῦ ἐπὶ χορὸν τὸν χορὸν γυναικῶν παρεστηκότων. ἔστι δὲ ὑπονοῆσαι τοῦτο ἐξ ὧν φησὶν Ἠλέκτρα τῷ χορῷ, Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης. πιθανὴν δὲ εἶναι ταύτην φασὶ τὴν πρόφασιν τῆς τοιαύτης διαθέσεως. τὸ δρᾶμα τῶν ἐπὶ σκηνῆς εὐδοκιμούντων, χείριστον δὲ τοῖς ἤθεσι. πλὴν γὰρ Πυλάδου, πάντες φαῦλοι ἦσαν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΟΡΕΣΤΗΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΗΛΕΚΤΡΑ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΑΠΟΛΛΩΝ.
ΕΛΕΝΗ.
ΧΟΡΟΣ.
ΦΡΥΞ.
ΤΥΝΔΑΡΕΩΣ.
ΠΥΛΑΔΗΣ.
ΕΡΜΙΟΝΗ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Προλογίζει δὲ ἡ Ἠλέκτρα, ὡς ἀδελφὴ Ὀρέστου, ἀποδυρομένη διὰ τὸν Τάνταλον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ᾽ εἰπεῖν ἔπος,
οὐδὲ πάθος, οὐδὲ ξυμφορὰ θεήλατος,
Ης οὐκ ἂν ἄραιτ᾽ ἄχθος ἀνθρώπου φύσις.
Ο γὰρ μακάριος, κοὐκ ὀνειδίζω τύχας,
Διὸς πεφυκώς, ὥς λέγουσι, Τάνταλος, 5
Κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον
Αἰεὶ ποτᾶται, καὶ τίνει ταύτην δίκην.
Ως μὲν λέγουσιν, ὅτι θεοῖς ἄνθρωπος ὤν,
Κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ᾽ ἔχων ἴσον,
Ακόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, αἰσχίστην νόσον. 10
Οὗτος φυτεύει Πέλοπα, τοῦ δ᾽ Ἀτρεὺς ἔφυ,
Ωι στέμματα ξήνασ᾽, ἐπέκλωσεν θεὰ
Εριν, Θυέστῃ πόλεμον ὄντι συγγόνῳ
Θέσθαι. τί τ᾽ ἄῤῥητ᾽ ἀναμετρήσασθαί με δεῖ;
Εδαισε δ᾽ οὖν νιν τέκν᾽ ἀποκτείνας Ἀτρεύς. 15
Ατρέως δὲ (τὰς γὰρ ἐν μέσῳ σιγῶ τύχας)
Ο κλεινός, εἰ δὴ κλεινός, Ἀγαμέμνων ἔφυ,
Μενέλαος τε Κρήσσης μητρὸς Ἀερόπης ἄπο.
Γαμεῖ δ᾽ ὁ μὲν δὴ τὴν θεοῖς στυγουμένην,
Μενέλαος Ἑλένην. ὁ δὲ Κλυταιμνήστρας λέχος 20
Επίσημον εἰς Ἕλληνας, Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Ωι παρθένοι μὲν τρεῖς ἔφυμεν ἐκ μιᾶς,
Χρυσόθεμις, Ἰφιγένειά τ᾽, Ἠλέκτρα τ᾽ ἐγώ,
Αρσην τ᾽ Ὀρέστης, μητρὸς ἀνοσιωτάτης,
Η πόσιν ἀπείρῳ περιβαλοῦσ᾽ ὑφάσματι, 25
Εκτεινεν. ὧν δ᾽ ἕκατι, παρθένῳ λέγειν
Οὐ καλόν. ἐῶ τοῦτ᾽ ἀσαφὲς ἐν κοινῷ σκοπεῖν.
Φοίβου δ᾽ ἀδικίαν μὲν τί δεῖ κατηγορεῖν;
Πείθει δ᾽ Ὀρέστην, μητέρ᾽, ἥ σφ᾽ ἐγείνατο,
Κτεῖναι, πρὸς οὐχ ἅπαντας εὔκλειαν φέρον. 30
Ομως δ᾽ ἀπέκτειν᾽, οὐκ ἀπειθήσας θεῷ.
Κἀγὼ μετέσχον, οἷα δὴ γυνή, φόνου,
Πυλάδης θ᾽ ὃς ἡμῖν συγκατείργασται τάδε.
Εντεῦθεν ἀγρίᾳ συντακεὶς νόσῳ, νοσεῖ
Τλήμων Ὀρέστης. ὁ δὲ πεσὼν ἐν δεμνίοις, 35
Κεῖται. τὸ μητρὸς δ᾽ αἷμά νιν τροχηλατεῖ
Μανίαισιν. ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς
Εὐμενίδας, αἳ τόνδ᾽ ἐξαμιλλῶνται φόβῳ.
Εκτον δὲ δὴ τόδ᾽ ἦμαρ, ἐξ ὅτου σφαγαῖς
Θανοῦσα μήτηρ πυρὶ καθήγνισται δέμας, 40
Ων οὔτε σῖτα διὰ δέρης ἐδέξατο,
Οὐ λούτρ᾽ ἔδωκε χρωτί. χλανιδίων δ᾽ ἔσω

EVRIPIDIS ORESTES.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

ELECTRA.
NVNCIVS.
ORESTES.
APOLLO.
HELENA.
CHORVS.
PHRYX.
TYNDARVS.
PYLADES.
HERMIONE.
MENELAVS.

Præfatur autem Electra, tanquam soror Orestis, deplorans propter Tantalum.

ELECTRA.

Nulla est oratio sic dicendo atrox,
Neque calamitas, neque afflictio diuinitus vemens,
Cuius pondus non sustineat genus humanum.
Ex Ioue natus, vt dicunt, Tantalus,
Timens saxum, quod supra caput eius imminet,
Pendens in aere, & luit hanc pœnam,
Sicut dicunt, quòd cum esset homo cum diis
Habens æqualem dignitatem communis mensa,
Habuit effrænem linguam, turpissimum morbum.
Iste genuit Pelopem, ex hoc Atreus natus est:
Cui dans coronam, destinauit Dea
Discordiam, vt bellum aduersus Thyesten fratrem
Excitaret. quid opus est enumerare infanda?
Cuius liberos interficiens Atreus, excepit eum conuiuio.
Atrei autem, (nam intermedias fortunas taceo)
Ille inclytus filius Agamemnon. siquidem erat inclytus,
Et Menelaus ex Ærope Cretensi matre.
Ducit autem inuisam diis
Helenem Menelaus. Iste autem Clytemnestra coniugium,
Clarum apud Græcos Agamemnon rex:
Cui ex vna ea tres puellæ natæ sumus,
Chrysothemis, Iphigenia, & ego Electra:
Et masculus Orestes ex matre sceleratissima,
Quæ maritum circumdans inextricabili vestimento
Interfecit: propter quæ, ad virginem dicere (siderandum.
Non est honestum. omitto hoc obscurum communiter con-
Sed Phœbi iniustitiam quid opus est accusare?
Persuadet Oresti, matrem quæ eum genuit
Occidere, non apud omnes adferens laudem.
Tamen is eam occidit, non inobediens Deo:
Et ego eram particeps cadis, vt potest mulier:
Et Pylades nos in his adiuuit.
Inde tabescens sæuo morbo languet
Afflictus Orestes, cadens in lecto
Iacet, sanguis enim maternus exagitat eum
Furoribus, (vereor enim nominare deas
Eumenidas, quæ eum certatim perterrent)
Sextus hic dies, ex quo cade
Mortuus mater, purificata est corpus igne:
Intra quem neque cibum per collum accepit,
Neque lauacrum dedit corpori, sed intra vestem

Occultatus, quando corpus leuatum est morbo
Sana mente plorat: aliquando ex lecto
Saltat velox, sicut equus à iugo.
Decretum autem factum est Argis, neque nos tecto,
Neque igni recipere: & ne quis alloquatur
Matricidas. Hæc dies autem est dicta,
In qua ferent sententiam Argiui:
An oporteat nos mori lapidante saxo,
An acuto ense feriri collum.
Habemus autem quãdam spem quòd non simus morituri.
Venit enim in patriam Menelaus ex Troia,
Implensque remo portum Nauplicum,
Applicat ad littus, longo tempore è Troia
Vagatus errationibus: & lugubrem
Helenam, obseruans noctem, (ne quis videns
Venientem interdiu, eorum quorum ad Ilion
Filij perierunt, veniat ad ictus lapidum)
Præmisit in nostram domum. est autem intus,
Plorans sororem, & calamitatem domus.
Habet tamen aliquod solatium dolorum:
Quam enim reliquit domi, quãdo ad Troiam nauigabat,
Virginem, matrique meæ alendam tradidit,
Eam Menelaus ducit Hermionem ex Sparta,
Hac lætatur & obliuiscitur malorum.
Considerabo autem totum accessum, an possim videre
Menelaum venientem: quia in reliquis exigua
Ope vehimur, nisi ab illo
Seruemur. Misera domus est res inops consilij.

Hele. *O filia Clytæmnestræ & Agamemnonis,*
Electra virgo longo adulta tempore,
Quomodo ô misera, tu, & frater tuus,
Miser iste Orestes, est factus homicida matris?
(Non enim polluor tuo alloquio
In Phœbum transferens crimen.)
Lugeo Clytæmnestræ fatum,
Meæ sororis: quam postquam ad Ilion
Nauigaui, (quocunque modo nauigaui irato fato)
Non vidi, sed priuata ea, lugeo calamitatem.

Ele. *Helena, quid tibi dicam, quæ præsens vides*
In calamitatibus esse posteritatem Agamemnonis?
Ego quidem insomnis, assidens misero mortuo:
(Est enim iste mortuus, præter exiguum halitum)
Assideo, non exprobro illi mala.
Tu es beata, & tuus maritus beatus,
Venistis ad nos miserrimos.

Hel. *Quàm longo tempore iacet iste in lecto?*
Ele. *Ex quo consumpsit maternum sanguinem.*
Hel. *O miser, & mater quæ periit.*
Ele. *Sic habet res, vt desperauerim in malis.*
Hel. *Per deos ô virgo obtemperes mihi in aliqua re.*
Ele. *Atqui sum occupata assidendo fratri.*
Hel. *Vis mihi accedere ad sepulchrum sororis?*
Ele. *Meæ matris dicis: quam ob causam?*
Hel. *Ferens primitias comæ meæ, & meas inferias.*
Ele. *An tibi non est fas ire ad cognata sepulchrum?*
Hel. *Erubesco ostendere corpus Argiuis.*
Ele. *Serò recte sapis, cùm tunc inhoneste reliqueris domum.*
Hel. *Rectè dixisti, sed mihi non amanter.*
Ele. *Quis pudor habet te inter Mycenæos?*
Hel. *Metuo patres illorum qui mortui sunt ad Ilium.*
Ele. *Atrociter proclamaris passim per omnium ora Argis.*
Hel. *Tu nunc soluens metum, præstes mihi hoc officium.*
Ele. *Non possum intueri matris sepulchrum.*
Hel. *Turpe est ancillam ferre hæc.*
Ele. *Cur non mittis filiam Hermionem?*
Hel. *Non est honestum virginibus venire in publicum.*
Ele. *Atqui solueret gratiam pro nutricatione mortuæ.*
Rectè dixisti, obtempero tibi puella,

Κρυφθείς. ὅταν μὲν σῶμα κουφισθῇ νόσου,
Ἔμφρων δακρύει. ποτὲ δὲ δεμνίων ἄπο
Πηδᾷ δρομαῖος, πῶλος ὡς ἀπὸ ζυγοῦ, 45
Ἔδοξε δ' Ἄργει τῷδε, μήθ' ἡμᾶς στέγαις,
Μὴ πυρὶ δέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινὰ
Μητροκτονοῦντας. κυρία δ' ἥδ' ἡμέρα,
Ἐν ᾗ διοίσει ψῆφον Ἀργείων πόλις,
Εἰ χρὴ θανεῖν νὼ λευσίμῳ πετρώματι, 50
Ἢ φάσγανον θήξαντ' ἐπ' αὐχένος βαλεῖν.
Ἐλπίδα δὲ δή τιν' ἔχομεν, ὥστε μὴ θανεῖν.
Ἥκει γὰρ εἰς γῆν Μενέλεως Τροίας ἄπο,
Λιμένα δὲ Ναύπλιον ἐκπληρῶν πλάτῃ,
Ἀκταῖσιν ὁρμεῖ, δαρὸν ἐκ Τροίας χρόνον 55
Ἄλαισι πλαγχθείς. τὴν δὲ δὴ πολύστονον
Ἑλένην, φυλάξας νύκτα, μή τις εἰσιδὼν
Μεθ' ἡμέραν στείχουσαν, ὧν ὑπ' Ἰλίῳ
Παῖδες τεθνᾶσιν, εἰς πετρῶν ἔλθῃ βολάς,
Προύπεμψεν εἰς δῶμ' ἡμέτερον. ἔστι δ' ἔσω 60
Κλαίουσ' ἀδελφὴν, συμφοράς τε δωμάτων.
Ἔχει δὲ δή τιν' ἀλγέων παραψυχήν.
Ἣν γὰρ κατ' οἴκους ἔλιφ', ὅτ' ἐς Τροίαν ἔπλει,
Παρθένον, ἐμῇ τε μητρὶ παρέδωκεν τρέφειν
Μενέλαος ἀγαγὼν Ἑρμιόνην Σπάρτης ἄπο, 65
Ταύτῃ γέγηθε, κἀπιλήθεται κακῶν.
Βλέπω δὲ πᾶσαν εἰς ὁδὸν, πότ' ὄψομαι
Μενέλαον ἥκονθ'. ὡς τά γ' ἄλλ' ἐπ' ἀσθενοῦς
Ῥώμης ὀχούμεθ', ἢν τι μὴ κείνου πάρα
Σωθῶμεν, ἄπορον χρῆμα, δυστυχὼν δόμος. 70

ΕΛ. Ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας τε, κἀγαμέμνονος,
Παρθένε μακρὸν δὴ μῆκος Ἠλέκτρα χρόνου,
Πῶς ὦ τάλαινα σύ τε, κασίγνητός τε σὸς,
Τλήμων Ὀρέστης, μητρὸς ὅδε φονεὺς ἔφυ;
Προσφθέγμασι γὰρ οὐ μιαίνομαι σέθεν, 75
Εἰς Φοῖβον ἀναφέρουσα τὴν ἁμαρτίαν.
Καίτοι στένω γε τὸν Κλυταιμνήστρας μόρον,
Ἐμῆς ἀδελφῆς· ἣν ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον
Ἔπλευσ', ὅπως δ' ἔπλευσα θεομανεῖ πότμῳ,
Οὐκ εἶδον. ἀπολειφθεῖσα δ', αἰάζω τύχας. 80

ΗΛ. Ἑλένη τί σοι λέγοιμ' ἄν, ἅ γε παροῦσ' ὁρᾷς,
Ἐν συμφοραῖσι τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον;
Ἐγὼ μὲν ἄυπνος, πάρεδρος ἀθλίῳ νεκρῷ,
Νεκρὸς γὰρ οὗτος οὕνεκα σμικρᾶς πνοῆς,
Θάσσω. τὸ τούτου δ' οὐκ ὀνειδίζω κακά. 85
Σὺ δ' εἶ μακαρία, μακάριός θ' ὁ σὸς πόσις,
Ἥκετον ἐφ' ἡμᾶς ἀθλίως πεπραγότας.

ΕΛ. Πόσον χρόνον δ' ἐν δεμνίοις πέπτωχ' ὅδε;
ΗΛ. Ἐξ οὗπερ αἷμα γενέθλιον κατήνυσεν.
ΕΛ. Ὦ μέλεος· ἡ τεκοῦσά θ', ὡς διώλετο. 90
ΗΛ. Οὕτως ἔχει τάδ', ὥστ' ἀπείρηκ' ἐν κακοῖς.
ΕΛ. Πρὸς θεῶν, πίθοι' ἂν δῆτά μοί τι παρθένε;
ΗΛ. Ὡς ἀσχολός γε συγγόνου προσεδρίᾳ.
ΕΛ. Βούλει τάφον μοι πρὸς κασιγνήτης μολεῖν;
ΗΛ. Μητρὸς κελεύεις τῆς ἐμῆς, τίνος χάριν; 95
ΕΛ. Κόμης ἀπαρχὰς, καὶ χοὰς φέρουσ' ἐμάς.
ΗΛ. Σοὶ δ' οὐχὶ θεμιτὸν πρὸς φίλων στείχειν τάφους;
ΕΛ. Δεῖξαι γὰρ Ἀργείοισι σῶμ' αἰσχύνομαι.
ΗΛ. Ὀψέ γε φρονεῖς εὖ, τότε λιποῦσ' αἰσχρῶς δόμους.
ΕΛ. Ὀρθῶς ἔλεξας, οὐ φίλως δέ μοι λέγεις. 100
ΗΛ. Αἰδὼς δὲ δή τις ἐς Μυκηναίους ἔχει;
ΕΛ. Δέδοικα πατέρας τῶν ὑπ' Ἰλίῳ νεκρῶν.
ΗΛ. Δεινὸν γὰρ Ἄργει τ' ἀναβοᾷ διὰ στόμα.
ΕΛ. Σύ νυν χάριν μοι τὸν φόβον λύσασα δός.
ΗΛ. Οὐκ ἂν δυναίμην μητρὸς εἰσβλέψαι τάφον. 105
ΕΛ. Αἰσχρόν γε μέντοι προσπόλους φέρειν τάδε.
ΗΛ. Τί δ' οὐχὶ θυγατρὸς Ἑρμιόνης πέμπεις δέμας;
ΕΛ. Εἰς ὄχλον ἕρπειν παρθένοισιν οὐ καλόν.
ΗΛ. Καὶ μὴν τίνοι γ' ἂν τῇ τεθνηκυίᾳ τροφάς.
ΕΛ. Ὀρθῶς ἔλεξας, πείθομαί τέ σοι κόρη, 110

Καὶ

Καὶ πέμψομαί γε θυγατέρ᾽. εὖ γάρ τοι λέγεις.
Ω τέκνον ἔξελθ᾽ Ερμιόνη δόμων πάρος,
Καὶ λάβε χοὰς τάσδ᾽ ἐν χεροῖν, κόμας τ᾽ ἐμάς.
Ελθοῦσα δ᾽ ἀμφὶ τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον,
Μελίκρατ᾽ ἄφες γάλακτος, οἰνωπόν τ᾽ ἄχνην, 115
Καὶ στᾶσ᾽ ἐπ᾽ ἄκρου χώματος, λέξον τάδε·
Ελένη σ᾽ ἀδελφὴ ταῖσδε δωρεῖται χοαῖς,
Φόβῳ προσελθεῖν μνῆμα σόν, ταρβοῦσά τι
Αργεῖον ὄχλον· ἀμφὶ δ᾽ εὐμενῆ νιν,
Εμοί τε, καὶ σοί, καὶ πόσει γνώμην ἔχειν, 120
Τοῖν τ᾽ ἀθλίοιν τοῖνδ᾽, οὓς ἀπώλεσεν θεός.
Α δ᾽ εἰς ἀδελφὴν καιρὸς ἐκπονεῖν ἐμήν,
Απανθ᾽ ὑπισχνοῦ νερτέρων δωρήματα.
Ιθ᾽ ὦ τέκνον μοι, σπεῦδε. καὶ χοάς, τάφῳ
Δοῦσ᾽, ὡς τάχιστα τῆς πάλιν μέμνησ᾽ ὁδοῦ. 125

Ελ. Ω φύσις, ἐν ἀνθρώποισιν ὡς μέγ᾽ εἶ κακόν,
Σωτήριόν τε τοῖς καλῶς κεκτημένοις.
Είδετε παρ᾽ ἄκρας ὡς ἀπέθρισε τρίχας,
Σώζουσα κάλλος, ἔστι δ᾽ ἡ πάλαι γυνή.
Θεοί σε μισήσειαν, ὥς μ᾽ ἀπώλεσας, 130
Καὶ τόνδε, πᾶσάν θ᾽ Ελλάδ᾽. ὦ τάλαιν᾽ ἐγώ.
Αἵδ᾽ αὖ πάρεισι τοῖς ἐμοῖς θρηνήμασι
Φίλαι ξυνῳδοί. τάχα μεταστήσουσ᾽ ὕπνου
Τόνδ᾽ ἡσυχάζοντ᾽. ὄμμα δ᾽ ἐκτήξουσ᾽ ἐμὸν
Δακρύοις, ἀδελφὸν ὅταν ὁρῶ μεμηνότα. 135
Ω φίλταται γυναῖκες, ἡσύχῳ ποδὶ
Χωρεῖτε, μὴ ψοφεῖτε, μηδ᾽ ἔστω κτύπος.
Φιλία γὰρ ἡ σή, πρευμενὴς μέν, ἀλλ᾽ ἐμοὶ
Τόνδ᾽ ἐξεγεῖραι, συμφορὰ γενήσεται.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης 140
2 Τιθεῖτε, μὴ κτυπεῖτε, μηδ᾽ ἔστω κτύπος.
Ηλ. 3 Αποπρόβατ᾽ ἐκεῖ-
4 σ᾽, ἀποπρό μοι κοίτας.
Χο. 5 Ιδοὺ πείθομαι. Η. ἆ ἆ, σύριγγος
6 Οπως πνοὰ 145
7 Λεπτοῦ δόνακος, ὦ φίλα φώνει μοι.
Χο. 8 Ιδ᾽ ἀτρεμαίαν ὡς ὑπόροφον
9 Φέρω βοάν. Ηλέ. ναὶ οὕτω
10 Κάταγε κάταγε. πρόσιθ᾽ ἀτρέμας.
11 Ατρέμας ἴθι, λόγον ἀπόδος ἐφ᾽ ὅ, τι 150
12 Χρέος ἐμόλετέ ποτε.
13 Χρόνια γὰρ πεσὼν ὅδ᾽, εὐνάζεται.

Αντιστροφὴ α΄.

Χο. 1 Πῶς ἔχει, λόγου μετάδος ὦ φίλα.
Ηλ. 2 Τίνα τύχαν εἴπω; τίνα δὲ συμφοράν;
3 Ετι μὲν ἐμπνέει, 155
4 Βραχὺ δ᾽ ἀναστένει.
Χο. 5 Τί φής; ὦ τάλας. Ηλέ. ὀλεῖς, εἰ βλέ-
6 φαρα κινήσεις
7 Υπνου γλυκυτάταν φερομένῳ χαράν.
Χο. 8 Ω μέλεος, ἐχθίστων θεό- 160
9 θεν ἐργμάτων, ὦ τάλας· φεῦ μόχθων.
Ηλ. 10 Α, ἆ. ἄδικος ἄδικα τότ᾽ ἄρ᾽ ἔλακεν
11 Ελακεν, ἀπόφονον ὅτ᾽ ἐπὶ τρίποδι
12 Θέμιδος ἄρ᾽ ἐδίκασε
13 Φόνον ὁ Λοξίας ἐμᾶς ματέρος. 165

Στροφὴ β΄.

Χο. 1 Ορᾷς; ἐν πέπλοισι κινεῖ δέμας.
Ηλ. 2 Σὺ γάρ νιν ὦ τάλαινα,
3 Θωΰξασ᾽, ἔβαλες ἐξ ὕπνου.

Et mittam filiam: rectè enim sic dicis.
O filia Hermione exi ante ædes,
Et cape in manus has inferias, & meas comas:
Et veniens ad Clytæmnestræ sepulchrum,
Dimitte ibi mel cum lacte mixtum, & vini spumam,
Et stans in summo tumulo dicas ista:
Helena soror donat te his inferiis,
Cum non ausit ad tuum monimentum accedere, metuens
Argiuam turbam. & iube ipsam propitiam
Mentem habere mihi, & tibi & marito,
Et istis duobus miseris quos perdidit Deus:
Et quæ oportet me facere erga sororem mortuam,
Omnia promitte dona inferorum.
Abi ô filia, propera, & inferiis sepulchro
Datis, quàm celerrimè memineris reditus.

Elc. *O natura, quàm magnum es malum inter homines,*
Et salutares iis qui sunt consecuti bonum.
Videte quomodo præcidit extremos pilos,
Seruans formæ dignitatem, & est tamen vetula,
Dij te perdant, quàm perdidisti me,
Et tunc & totam Græciam. ô misera ego,
Iterum verò accedunt meis lamentis
Chara socia. fortassis excitabunt ex somno
Istum quiescentem, & tabefacient meum oculum
Lacrymis, quando video insanientem fratrem.
O charissimæ mulieres tacito pede
Accedite, non strepite, neque sit fragor:
Tua enim beneuolentia est mihi quidem grata, sed mihi
Erit calamitas excitare istum.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *Tacitè, tacitè, subtile vestigium soleæ*
Ponite, non strepite, neque sit fragor,
Hel. *Procul abite illuc,*
Procul mihi à lecto.
Cho. *Ecce obtempero.* Elc. *Hei hei syringis*
Velut sonus
Tenuis ex arundine, ô chara sones mihi.
Cho. *Ecce submissam tanquam per calamum sibilantem*
Profero vocem. Elc. *Rectè ita.*
Appelle appelle. Adito tacitè,
Tacitè ito. Dicas propter quam
Causam venistis.
Diu enim iacens iste dormit.

Antistrophe 1.

Cho. *Quomodo habet? dicas ô chara.*
Ele. *Quam fortunam dicam, aut quam calamitatem?*
Adhuc quidem spirat,
Et aliquantulum gemit.
Cho. *Quid dicis? ô miser.* Elec. *Perdes eum si palpebras mouebis*
Habentis dulcissimas delicias somni.
Cho. *O miser, propter infanda quæ diuinitus acciderunt facta. ô miser.*
Ele. *Heu heu iniustus iniusta tunc ergo dixit;*
Quando dixit absurdam cædem in tripode
Themidis, & pronunciauit
Apollo necem meæ matris.

Strophe 2.

Cho. *Vides? mouet corpus in veste.*
Ele. *Tu eum ô misera*
Vociferans excitasti è somno.

Cho. *Puto eum quidem dormire,*
Ele. *Non à nobis discedis, non ab aedibus*
Rursus tuum pedem volues,
Omittens strepitum?
Cho. *Dormit.* Ele. *Recte dicis.*

Strophe 3.

Cho. *O veneranda veneranda nox,*
Dans somnos
Laboriosis hominibus,
Veni ex erebo.
Veni veni alata
In domum Agamemnonis:
Nam propter dolores
Et calamitates
Perimus, perimus.
Ele. *Fecistis strepitum.* Cho. *Non.*
Ele. *Tacitè, tacitè cauens ab ore*
Sonitum, à lecto discedens,
Exhibebis quietum gaudium somni, ô chara.

Antistrophe 2.

Cho. *Dic quis erit finis malorum?*
Ele. *Mors. quid enim aliud dicam?*
Non enim habet desiderium cibi.
Cho. *Manifesta igitur est mors.*
Ele. *Perdidit nos Phoebus*
Dans miserum sanguinem: mutuam necem
Patricida matris.
Cho. *Iustè quidem factum, sed non pulcrè.*

Antistrophe 3.

Ele. *Necasti, necata es ô*
Quae peperisti me
Mater, perdidisti verò
Patrem & liberos istos
A tuo sanguine secretos.
Perimus, perimus similes mortuis.
Tu enim es mortua.
Et abit mea
Pars vitae maior in
Gemitibus & luctibus,
Et lacrymis nocturnis: caelebs,
Et sine liberis, vitam nempe
Misera in perpetuum traho.

IAMBI.

Cho. *Virgo Electra accedens prope, vide*
Ne tuus frater mortuus fallat te:
Non enim placet mihi nimia eius remißio.
Ore. *O dulce demulcens somne, remedium morbi,*
Quàm suauis mihi aduenisti opportuno tempore.
O veneranda obliuio malorum, quam es sapiens,
Et optanda dea calamitosis.
Quomodo veni huc? quomodo veni?
Sum enim oblitus priorum priuatus mente.
Ele. *O charißime, quàm exhilarasti me, cum obdormiisses.*
Vis vt contrectem te, & erigam corpus?
Ore. *Attingas, attingas sanè, & absterge à misero*
Ore & oculis meis spumam concretam.
Ele. *Ecce suaue officium, & non recuso*
Fraterna membra curare sororia manu.
Ore. *Subijce lateribus latera, & squalidam comam*
Aufer à facie: obscurè enim video oculis.

Χο. 4 Εὕδειν μὲν οὖν ἔδοξε.
ΗΛ. 5 Οὐκ ἀφ' ἡμῶν; οὐκ ἀπ' οἴκων — 170
6 Πάλιν ἀνὰ πόδα σὺν εἱλίξεις
7 Μεθεμένα κτύπου;
Χο. 8 Ὑπνώσσει. Η. λέγεις εὖ.

Στροφὴ γ'.

Χο. 1 Πότνια πότνια νὺξ,
2 Ὑπνοδότειρα τῶν — 175
3 Πολυπόνων βροτῶν
4 Ἐρεβόθεν ἴθι·
5 Μόλε κατάπτερος
6 τὸν Ἀγαμεμνόνειον ἐπὶ δόμον.
7 Ὑπὸ γὰρ ἀλγέων, — 180
8 Ὑπό τε συμφορᾶς,
9 Διοιχόμεθα, διοιχόμεθα.
ΗΛ. 10 Κτύπον ἠγάγετε. Χ. οὐχί.
ΗΛ. 11 Σῖγα, σῖγα, φυλασσομένα στόματος
12 Ἀνακέλαδον ἀπὸ λέχεος, — 185
13 Ἥσυχον ὕπνου χαρὰν παρέξεις, ὦ φίλα.

Ἀντιστροφὴ β'.

Χο. 1 Θρόει, τίς κακῶν τελευτὰ μένει;
ΗΛ. 2 Θανεῖν. τί δ' ἄλλο γ' εἴπω;
3 Οὐδὲ γὰρ πόθον ἔχει βορᾶς.
Χο. 4 Πρόδηλος ἆρ' ὁ πότμος. — 190
ΗΛ. 5 Ἐξέθυσ' ὁ Φοῖβος ἡμᾶς
6 Μέλεον ἀπόφονον αἷμα δοὺς
7 Πατροφόνου ματρός.
Χο. 8 Δίκαια μὲν, καλῶς δ' οὔ.

Ἀντιστροφὴ γ'.

ΗΛ. 1 Ἔκανες, ἔθανες ὦ — 195
2 Τεκομένα με
3 Μᾶτερ, ἀπὸ δ' ὤλεσας
4 Πατέρα, τέκνα τε τάδε
5 Σέθεν ἀφ' αἵματος.
6 Ὀλόμεθα, ὀλόμεθ' ἰσονέκυες. — 200
7 Σὺ γάρ τ' ἐν νεκροῖς.
8 Τό τ' ἐμὸν οἴχεται
9 Βίου τὸ πλεῖον μέρος ἐν
10 Στοναχαῖσί τε καὶ γόοις,
11 Δάκρυσί τ' ἐννυχίοις. ἄγαμος, — 205
12 Ἔπιδ' ἄτεκνος, ἅτε βίοτον
13 Ἁ μέλεος εἰς τὸν αἰὲν ἕλκω χρόνον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ὅρα παροῦσα παρθέν' Ἠλέκτρα πέλας,
Μὴ κατθανών σε σύγγονος λέληθ' ὅδε.
Οὐ γάρ μ' ἀρέσκει τῷ λίαν παρειμένῳ. — 210
Ορ. Ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον, ἐπίκουρον νόσου,
Ὡς ἡδύ μοι προσῆλθες ἐν δέοντί γε.
Ὦ πότνια λήθη τῶν κακῶν, ὡς εἶ σοφὸ,
Καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν εὐκταία θεός.
Πόθεν ποτ' ἦλθον δεῦρο; πῶς δ' ἀφικόμην; — 215
Ἀμνημονῶ γὰρ τῶν πρὶν ἀπολειφθεὶς φρενῶν.
ΗΛ. Ὦ φίλταθ', ὥς μ' ηὔφρανας εἰς ὕπνον πεσών.
Βούλει θίγω σου, κἀνακουφίσω δέμας;
Ορ. Λαβοῦ λαβοῦ δῆτ'. ἐκ δ' ὄμορξον ἀθλίου
Στόματος ἀφρώδη πέλανον, ὀμμάτων τ' ἐμῶν. — 220
ΗΛ. Ἰδοὺ τὸ δούλευμ' ἡδύ. κοὐκ ἀναίνομαι
Ἀδέλφ' ἀδελφῇ χειρὶ θεραπεύειν μέλη.
Ορ. Ὑπόβαλε πλευροῖς πλευρὰ, καὶ αὐχμώδη κόμην
Ἄφελε προσώπου. λεπτὰ γὰρ λεύσσω κόραις.

Ὦ κα.

Ηλ. Ὦ βοστρύχων πινῶδες ἄθλιον κάρα, 225
ὡς ἠγρίωσαι διὰ μακρᾶς ἀλουσίας.
Ορ. Κλῖνόν μ' ἐς εὐνὴν αὖθις. ὅταν μ' ἀνῇ νόσος
Μανίας, ἄναρθρός εἰμι, κἀσθενῶ τὰ μέλη.
Ηλ. Ἰδού. φίλον τοι τῷ νοσοῦντι δέμνιον,
Ἀνιαρὸν ὂν τὸ κτῆμ', ἀναγκαῖον δ' ὅμως. 230
Ορ. Αὖθις μ' ἐς ὀρθὸν στῆσον, ἀνακύκλει δέμας.
Χο. Δυσάρεστοι οἱ νοσοῦντες, ἀπορίας ὕπο.
Ηλ. Ἦ κἀπὶ γαίας ἁρμόσαι πόδας θέλεις,
Χρόνιον ἴχνος θείς; μεταβολὴ πάντων γλυκύ.
Ορ. Μάλιστα. δόξαν γὰρ τόδ' ὑγιείας ἔχει. 235
Κρεῖσσον δὲ τὸ δοκεῖν, κἂν ἀληθείας ἀπῇ.
Ηλ. Ἄκουε δὴ νῦν, ὦ κασίγνητον κάρα,
Ἕως ἐῶσί σ' εὖ φρονεῖν Ἐρινύες.
Ορ. Λέξεις τι καινόν; καὶ μὲν εὖ, χάριν φέρεις·
Εἰ δ' ἐς βλάβην τιν', ἅλις ἔχω τοῦ δυστυχεῖν. 240
Ηλ. Μενέλεως ἥκει, σοῦ κασίγνητος πατρός.
Ἐν Ναυπλίᾳ δὲ σέλμαθ' ὥρμισται νεῶν.
Ορ. Πῶς εἶπας; ἥκει φῶς ἐμοῖς καὶ σοῖς κακοῖς,
Ἀνὴρ ὁμογενής, καὶ χάριτας ἔχων πατρός;
Ηλ. Ἥκει· τὸ πιστὸν τόδε λόγων ἐμῶν δέχου, 245
Ἑλένην ἀγόμενος Τρωϊκῶν ἐκ τειχέων.
Ορ. Εἰ μόνος ἐσώθη, μᾶλλον ἂν ζηλωτὸς ἦν·
Εἰ δ' ἄλοχον ἄγεται, κακὸν ἔχων ἥκει μέγα.
Ηλ. Ἐπίσημον ἔτεκε Τυνδάρεως ἐς τὸν ψόγον
Γένος θυγατέρων, δυσκλεές τ' ἀν' Ἑλλάδα. 250
Ορ. Σύ νυν διάφερε τῶν κακῶν· ἔξεστι γάρ.
Καὶ μὴ μόνον λέγ', ἀλλὰ καὶ φρόνει τάδε.
Ηλ. Οἴμοι κασίγνητ', ὄμμα σὸν ταράσσεται,
Ταχὺ δὲ μετέθου λύσσαν, ἄρτι σωφρονῶν.
Ορ. Ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι 255
Τὰς αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας.
Αὗται γὰρ αὗται πλησίον θρῴσκουσί μου.
Ηλ. Μέν', ὦ ταλαίπωρ', ἀτρέμα σοῖς ἐν δεμνίοις.
Ὁρᾷς γὰρ οὐδὲν ὧν δοκεῖς σάφ' εἰδέναι.
Ορ. Ὦ Φοῖβ', ἀποκτενοῦσί μ' αἱ κυνώπιδες 260
Γοργῶπες, ἐνέρων ἱέρειαι, δειναὶ θεαί.
Ηλ. Οὔτοι μεθήσω· χεῖρα δ' ἐμπλέξασ' ἐμὴν,
Σχήσω σε πηδᾶν δυστυχῆ πηδήματα.
Ορ. Μέθες, μί' οὖσα τῶν ἐμῶν Ἐρινύων
Μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλῃς εἰς Τάρταρον. 265
Ηλ. Οἲ 'γὼ τάλαινα, τίν' ἐπικουρίαν λάβω,
Ἐπεὶ τὸ θεῖον δυσμενὲς κεκτήμεθα;
Ορ. Δὸς τόξα μοι κερουλκά, δῶρα Λοξίου,
Οἷς μ' εἶπ' Ἀπόλλων ἐξαμύνασθαι θεάς,
Εἴ μ' ἐκφοβοῖεν μανιάσιν λυσσήμασι. 270
Ηλ. Βεβλήσεταί τις θεῶν βροτησίᾳ χερί;
Ορ. Εἰ μὴ 'ξαμείψει χωρὶς ὀμμάτων ἐμῶν.
Οὐκ εἰσακούετ'; οὐχ ὁρᾶθ' ἑκηβόλων
Τόξων πτερωτὰς γλυφίδας ἐξορμωμένας;
Ἆ, ἆ· τί δῆτα μέλλετ'; ἐξακρίζετ' αἰθέρα 275
Πτεροῖς· τὰ Φοίβου δ' αἰτιᾶσθε θέσφατα.
Ἔα, τί χρῆμ' ἀλύω, πνεῦμ' ἀνεὶς ἐκ πνευμόνων;
Ποῖ, ποῖ ποθ' ἡλάμεσθα δεμνίων ἄπο;
Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν' ὁρῶ.
Ηλ. Σύγγονε, τί κλαίεις κρᾶτα θεὶς ἔσω πέπλων; 280
Ορ. Αἰσχύνομαί σοι μεταδιδοὺς πόνων ἐμῶν,
Ὄχλον τε παρέχων παρθένῳ νόσοις ἐμαῖς.
Μὴ τῶν ἐμῶν ἕκατι συντήκου κακῶν.
Σὺ μὲν γὰρ ἐπένευσας τάδ', εἴργασται δ' ἐμοὶ
Μητρῷον αἷμα. Λοξίᾳ δὲ μέμφομαι, 285
Ὅστις μ' ἐπάρας ἔργον ἀνοσιώτατον,
Τοῖς μὲν λόγοις ηὔφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
Οἶμαι δὲ πατέρα τὸν ἐμόν, εἰ κατ' ὄμματα
Ἐξιστόρουν νιν, μητέρ' εἰ κτεῖναί με χρή,
Πολλὰς γενείου τοῦδ' ἂν ἐκτεῖναι λιτάς, 290
Μήποτε τεκούσης εἰς σφαγὰς ὦσαι ξίφος,
Εἰ μήτ' ἐκεῖνος ἀναλαβεῖν ἔμελλε φῶς,
Ἐγὼ δ' ὁ τλήμων τοιάδ' ἐκπλήσειν κακά.

Ele. *O miserum caput, sordidis cincinnis,*
Quam es horridum, quia diu non es lotum.
Ore. *Iterum reclines me in lectum, quando me dimittit morbus*
Insania, sum debilis, & languent membra.
Ele. *Ecce, lectulus est charus ægrotanti:*
Molesta possessio, sed tamen necessaria.
Ore. *Iterum erigas me, & extendas corpus.*
Cho. *Ægroti sunt impatientes propter perturbationem.*
Ele. *Vis componere pedes in terra,*
Ponens vestigium ex longo interuallo? Vicissitudo omnium rerum grata est.
Ore. *Maximè. hoc enim habet opinionem sanitatis.*
Præstat putare, etiamsi reuera non ita sit.
Ele. *Audi nunc ô frater,*
Donec sinunt te sapere Erinnyes.
Ore. *Quid dices noui? si quidem bonum est, gratum erit.*
Si malum, satis antea habeo malorum.
Ele. *Menelaus venit tui patris frater.*
Tabulæ verò nauium stant in cornu Nauplio.
Ore. *Quid dicis, venit lumen meis & tuis malis,*
Vir cognatus, & habens beneficia à patre?
Ele. *Venit. (accipe hoc argumentum mea orationis:)*
Ducens Helenam ex Troiana vrbe.
Ore. *Si solus esset seruatus, esset felicior.*
Si autem ducit vxorem, venit cum ingenti malo.
Ele. *Tyndareus genuit insigne ad vituperationem*
Genus filiarum, & infame per Græciam.
Ore. *Tu ergo esto dissimilis malarum mulierum: licet enim.*
Et non dicas tantum sed & ista senti.
Ele. *Heu mihi ô frater, oculus tuus turbatur,*
Citò mutatus es in rabiem, modò sanus.
Ore. *O mater, precor te, ne incutias mihi*
Puellas cruentas, & quarũ coma habent speciem serpẽtũ.
Istæ enim, istæ saliunt prope me.
Ele. *Mane ô miser quietus in tuo lecto,*
Nihil enim vides eorum quæ putas te videre.
Ore. *O Phœbe, occident me habentes caninam speciem,*
Toruum tuentes, inferorum sacrificulæ, atroces Deæ.
Ele. *Non dimittam te, implicans verò meam manum,*
Prohibebo te saltare infelices saltus.
Ore. *Dimitte tu vna existens ex meis furiis,*
Medium me tenes, vt abiicias in Tartarum.
Ele. *O misera ego, vnde petam auxilium,*
Postquam habemus deum inimicum?
Ore. *Da mihi arcum corneum, dona Apollinis,*
Quibus me iussit Apollo depellere deas,
Si me perterrefacerent furore, rabie.
Ele. *An sauciabitur aliqua dearum mortali manu?*
Ore. *Si non discedet ab oculis meis.*
Non auditis? non videtis eminus ferientium
Arcuum alata tela euibrata?
Ah, ah. quid cunctamini euolare in æthérem
Alis. & accusare oracula Phœbi?
Eia quare deficio animo, emittens spiritum ex pulmone?
Quò, quonam aberraui à lecto?
Ex fluctibus rursus tranquillitatem video,
Ele. *Frater quid ploras caput ponens intra vestem?*
Ore. *Pudet me, quòd tibi communico meos labores,*
Præbens molestiam tibi virgini meo morbo.
Ne contabescas propter mea mala.
Nam tu quidem approbasti hæc, sed ego feci
Maternam cædem: accuso autem Apollinem
Qui me incitans in opus impiissimum,
Verbis quidem me consolatus est, non autem re.
Puto autem si patrem meum coràm
Ipsum interrogassem, an esset interficienda mater,
Extrusurum fuisse multas preces ad has genas,
Ne adigerem gladium in iugulum matris:
Siquidem neque ipse esset recepturus vitam,
Et ego miser futurus in tantis malis.

Nunc retege ô soror,
Et abi à lacrymis, quanquam admodum miserè
Sumus affecti. Et quando vides me deficere animo,
Tu malum meum & corruptum sensum
Coerce & consolare: quando tu ploras,
Nos præsentes oportet te admonere, ô chara.
Ista mutua officia decent amicos.
Sed ô misera vadens intra domum
Porrecta da somno iam diu insomnes palpebras,
Et sume cibum, & laua corpus:
Si enim deseres me, aut propter assiduitatem morbum
Tibi conciliabis, periimus: te enim solam habeo
Auxiliatricem, ab aliis, vt vides, desertus.
Ele. *Non ita erit. tecum volo mori,*
Et viuere: idem enim est, si tu moriaris.
Quid faciam mulier? quomodo sola seruabor?
Sine fratre, sine patre, sine amicis. Sed si tibi videtur,
Oportet ista facere. Sed reclina corpus in lectum,
Et non terrorem, & id quod te exterret ex lecto,
Facilè admittas, mane in lecto:
Etiamsi enim non agrotes, sed videaris agrotare,
Angor animi, fit morbus hominibus.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. *Hei, hei,*
O celeres alatæ
Furiosæ deæ,
Quæ nactæ estis thyrsum dissimilem Bacchico
In lacrymis & luctibus,
Atra Eumenides, &
Per latum aerem volantes, sanguinis
Vlciscentes pœnam, vlciscentes cædem,
Supplico, supplico,
Sinite filium Agamemnonis ob-
liuisci rabiem, insaniam
Furiosam. hei quales
Labores miser concupiscens, peris?
Oraculum ex tripode, quod Phœbus
Dixit, dixit, accipiens in solo.
Vbi dicitur esse vmbilicus terræ.

Antistrophe.

Hei Iupiter,
Quæ misericordia? quale hoc certamen
De cæde venit,
Impellens te miserum, cui lacrymas
Lacrymis addit
Aliquis malus genius, ducens in domum
Sanguinem matris tuæ, qui te exagitat,
Lamentor, lamentor.
Magna fortuna non est stabilis inter homines.
Et sicut velum nauicula celeris
Excutiens Deus, demergit,
Ingentium ærumnarum tanquam ponti
In fluctus vehementes exitiales.
Quam enim hactenus familiam aliam
Diuersam, quàm hanc à diuinis nuptiis
Et à Tantalo ortam oportet me colere?

ANAPÆSTI.

Atqui rex huc venit
Menelaus dominus: ex multa dignitate corporis
Conspici potest,

Καὶ νῦν ἀνακάλυπτ᾽ ὦ κασίγνητον κάρα,
Ἐκ δακρύων τ᾽ ἄπελθε, κεἰ μάλ᾽ ἀθλίως 295
Ἔχομεν. ὅταν δὲ τἄμ᾽ ἀθυμήσαντ᾽ ἴδῃς,
Σύ μοι τὸ δεινὸν καὶ διαφθαρὲν φρενῶν
Ἴσχανε, παραμυθοῦ θ᾽, ὅταν δὲ σὺ στένῃς,
Ἡμᾶς παρόντας χρή σε νουθετεῖν φίλα.
Ἐπικουρίαι γὰρ αἵδε τοῖς φίλοις καλαί. 300
Ἀλλ᾽ ὦ τάλαινα, βᾶσα δωμάτων ἔσω.
Ὕπνῳ τ᾽ ἄυπνον βλέφαρον ἐκταθεῖσα δὸς,
Σῖτόν τ᾽ ὄρεξαι, λουτρά τ᾽ ἐπὶ χροῒ βάλε.
Εἰ γὰρ προλείψεις μ᾽, ἢ προσεδρίᾳ νόσον
Κτήσῃ τιν᾽, οἰχόμεσθα· σὲ γὰρ ἔχω μόνην 305
Ἐπίκουρον, ἄλλων ὡς ὁρᾷς, ἔρημος ὤν.
Ηλ. Οὐκ ἔστι. σὺν σοὶ κατθανεῖν αἱρήσομαι,
Καὶ ζῆν. ἔχει γὰρ ταὐτόν. ἢν σὺ κατθάνῃς,
Γυνὴ τί δράσω; πῶς μόνη σωθήσομαι;
Ἀνάδελφος, ἀπάτωρ, ἄφιλος. εἰ δὲ σοὶ δοκεῖ, 310
Δρᾶν χρὴ τάδ᾽. ἀλλὰ κλῖνον εἰς εὐνὴν δέμας,
Καὶ μὴ τὸ ταρβοῦν κἀκφοβοῦν σ᾽ ἐκ δεμνίων,
Ἄγαν ἀποδέχου· μένε δ᾽ ἐπὶ στρωτοῦ λέχους.
Κἂν μὴ νοσῇς γὰρ, ἀλλὰ δοξάζῃς νοσεῖν,
Κάματος βροτοῖσιν ἀπορία τι γίγνεται. 315

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Αἶ, αἶ.
2 Δρομάδες ὦ πτεροφόροι,
3 Ποτνιάδες θεαί,
4 Ἀβάκχευτον αἳ θίασον ἐλάχετ᾽ ἐν
5 Δάκρυσι, καὶ γόοις, 320
6 Μελαγχρῶτες εὐμενίδες, αἵ τε
7 Τὸν ταναὸν αἰθέρ᾽ ἀμπάλλεσθ᾽, αἵματος
8 Τινύμεναι δίκαν, τινύμεναι φόνον,
9 Καθικετεύομαι, καθικετεύομαι,
10 Τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον ἐάσατ᾽ ἐκ- 325
11 λαθέσθαι λύσσας μανιάδος
12 Φοιταλέου. φεῦ μόχθων,
13 Οἵων ὦ τάλας ὀρεχθεὶς, ἔρρεις,
14 Τρίποδος ἀπὸ φάτιν, ἃν ὁ Φοῖβος
15 Ἔλακεν, ἔλακε, δεξάμενος ἀνὰ δάπεδον, 330
16 Ἵνα μεσόμφαλοι λέγονται μυχοὶ γᾶς.

Ἀντιστροφή.

1 Ἰὼ Ζεῦ,
2 Τίς ἔλεος; τίς ὅδ᾽ ἀγὼν
3 Φόνιος ἔρχεται,
4 Θοάζων σε τὸν μέλεον; ᾧ δάκρυα 335
5 Δάκρυσι συμβάλλει
6 Πορεύων τις εἰς δόμους ἀλαστόρων
7 Ματρὸς αἷμα σᾶς, ὅ σ᾽ ἀναβακχεύει.
8 Κατολοφύρομαι, κατολοφύρομαι.
9 Ὁ μέγας ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς. 340
10 Ἀνὰ δὲ λαῖφος ὥς τις ἀκάτου θοᾶς
11 Τινάξας δαίμων, κατέκλυσε,
12 Δεινῶν πόνων, ὡς πόντου
13 Λάβροις ὀλεθρίοισιν ἐν κύμασιν.
14 Τίνα γὰρ ἔτι πάρος οἶκον ἄλλον 345
15 Ἕτερον, ἢ τὸν ἀπὸ θεογόνων γάμων
16 Τῶν ἀπὸ Ταντάλου, σέβεσθαί με χρή;

ΑΝΑΠΕΣΤΟΙ.

Καὶ μὴν βασιλεὺς ὅδε δὴ στείχει
Μενέλαος ἄναξ· πολλῇ δ᾽ ἁβροσύνῃ
Δῆλος ὁρᾶσθαι, 350

τῶν Ταντάλιδᾶν ἐξ αἵματος ὤν.
Ὦ χιλιόναυν στρατὸν ὁρμήσας
Εἰς γῆν Ἀσίαν,
Χαῖρ'. εὐτυχίᾳ δ' αὐτὸς ὁμιλεῖς,
Θεόθεν πράξας ἅπερ ηὔχου. 355

ΙΑΜΒΟΙ.

Με. Ὦ δῶμα, τῇ μέν σ' ἡδέως προσδέρκομαι,
Τροίαθεν ἐλθών. τῇ δ' ἰδὼν καταστένω.
Κύκλῳ γὰρ εἱλιχθεῖσαν ἀθλίοις κακοῖς,
Οὐπώποτ' ἄλλην μᾶλλον εἶδον ἑστίαν.
Ἀγαμέμνονος μὲν γὰρ τύχας ἠπιστάμην, 360
Καὶ θάνατον, οἵῳ πρὸς δάμαρτος ὤλετο,
Μαλέᾳ προσίσχων πρῷραν. ἐκ δὲ κυμάτων
Ὁ ναυτίλοισι μάντις, ἐξήγγειλέ μοι
Νηρέως προφήτης Γλαῦκος, ἀψευδὴς θεός,
Ὅς μοι τόδ' εἶπεν ἐμφανῶς παραστατῶν· 365
Μενέλαε, κεῖται σὸς κασίγνητος θανών,
Λουτροῖσιν ἀλόχου περιπεσὼν πανυστάτοις.
Δακρύων τ' ἔπλησεν ἐμέ τε, καὶ ναύτας ἐμοὺς
Πολλῶν. ἐπεὶ δὲ Ναυπλίας ψαύω χθονός,
Ἤδη δάμαρτος ἐνθάδ' ἐξορμωμένης, 370
Δοκῶν Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος,
Φίλαισι χερσὶ περιβαλεῖν, καὶ μητέρα,
Ὡς εὐτυχοῦντας, ἔκλυον ἁλιτύπων τινὸς
Τῆς Τυνδαρείας θυγατρὸς ἀνόσιον φόνον.
Καὶ νῦν ὅπου 'στίν, εἴπατ' ὦ νεάνιδες, 375
Ἀγαμέμνονος παῖς, ὃς τὰ δείν' ἔτλη κακά.
Βρέφος γὰρ ἦν τότ' ἐν Κλυταιμνήστρας χεροῖν.
Ὅτ' ἐξέλειπον μέλαθρον, ἐς Τροίαν ἰών.
Ὥστ' οὐκ ἂν αὐτὸν γνωρίσαιμ' ἂν εἰσιδών.
Ορ. Ὅδ' εἰμ' Ὀρέστης Μενέλεως, ὃν ἱστορεῖς, 380
Ἑκὼν ἐγώ σοι τἀμὰ σημανῶ κακά.
Τῶν σῶν δὲ γονάτων πρωτόλεια θιγγάνω,
Ἱκέτης ἀφύλλους στόματος ἐξάπτων λιτάς.
Σῶσόν μ'. ἀφῖξαι δ' αὐτὸς εἰς καιρὸν κακῶν.
Με. Ὦ θεοί, τί λεύσσω; τίνα δέδορκα νερτέρων; 385
Ορ. Εὖ γ' εἶπας. οὐ γὰρ ζῶ κακοῖς, φάος δ' ὁρῶ.
Με. Ὡς ἠγρίωσαι πλόκαμον αὐχμηρὸν τάλας.
Ορ. Οὐχ ἡ πρόσοψίς μ', ἀλλὰ τἄργ' αἰκίζεται.
Με. Δεινὸν δὲ λεύσσεις ὀμμάτων ξηραῖς κόραις.
Ορ. Τὸ σῶμα φροῦδον, τὸ δ' ὄνομ' οὐ λέλοιπέ με. 390
Με. Ὦ παράλογός μοι σὴ φανεῖσ' ἀμορφία.
Ορ. Ὅδ' εἰμὶ μητρὸς τῆς ταλαιπώρου φονεύς.
Με. Ἤκουσα. φείδου δ' ὀλιγάκις λέγειν κακά.
Ορ. Φειδόμεθ'. ὁ δαίμων δ' ἐς ἐμὲ πλούσιος κακῶν.
Με. Τί χρῆμα πάσχεις; τίς σ' ἀπόλλυσιν νόσος; 395
Ορ. Ἡ σύνεσις, ὅτι σύνοιδα δείν' εἰργασμένος.
Με. Πῶς φῄς; σοφόν τοι τὸ σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές.
Ορ. Λύπη μάλιστα δ' ἡ διαφθείρουσά με.
Με. Δεινὴ γὰρ ἡ θεός, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος.
Ορ. Μανίαι τε, μητρὸς τ' αἵματος τιμωρίαι. 400
Με. Ἤρξω δὲ λύσσης πότε; τίς ἡμέρα τότ' ἦν;
Ορ. Ἐν ᾗ τάλαιναν μητέρ' ἐξώγκουν τάφῳ.
Με. Πότερα κατ' οἴκους, ἢ προσεδρεύων, πυρᾷ;
Ορ. Νυκτός, φυλάσσων ὀστέων ἀναίρεσιν.
Με. Παρῆν τις ἄλλος, ὃς σὸν ὤρθου δέμας; 405
Ορ. Πυλάδης, ὁ συνδρῶν αἷμα καὶ μητρὸς φόνον.
Με. Ἐκ φασμάτων δὲ τούσδε νοσεῖς τίνων ὕπο;
Ορ. Ἔδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὶ προσφερεῖς κόρας.
Με. Οἶδ' ἃς ἔλεξας, ὀνομάσαι δ' οὐ βούλομαι.
Ορ. Σεμναὶ γάρ. εὐπαίδευτα δ' ἀποτρέπου λέγειν. 410
Με. Αὗταί σε βακχεύουσι συγγενεῖ φόνῳ;
Ορ. Οἴμοι διωγμῶν, οἷς γ' ἐλαύνομαι τάλας.
Με. Οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τοὺς εἰργασμένους.
Ορ. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς συμφορᾶς.
Με. Μὴ θάνατον εἴπῃς. τοῦτο μὲν γὰρ οὐ σοφόν.
Ορ. Φοῖβος κελεύσας μητρὸς ἐκπρᾶξαι φόνον.

Quòd sis ex familia Tantalidum.
O qui applicuisti exercitum mille nauium
In Asiam,
Salue. tu es felix.
Cum diuinitus effeceris quæ optasti.

IAMBI.

Me. *O domus, partim libenter te aspicio,*
Veniens ex Troia, partim videns gemo.
Nam in orbem circumdatam miserandis malis
Nunquam vidi magis aliam domum.
Etenim Agamemnonis fortunam cognoui,
Et mortem qua ab vxore periit.
Ad Maleam admouens nauem. ex fluctibus verò
Nautarum vates dixit mihi
Nerei propheta Glaucus, verax Deus,
Qui mihi hæc dixit astans clarè:
Menelae iacet tuus frater mortuus,
Incidens in vltima balnea vxoris:
Et impleuit me & nautas meos lacrymis
Multis. postquam autem attigi terram Naupliam,
Ibi iam huc tendente mea coniuge,
Cùm sperarem Orestem filium Agamemnonis,
Et matrem charis complecti brachiis
Tanquam florentes, audiui ex quodam piscatore,
Cædem impiam filiæ Tyndari.
Et nunc ô iuuenculæ dicite vbi est
Agamemnonis filius, qui sustinuit ista magna mala?
Erat enim infans tunc in manibus Clytæmnestræ.
Cùm reliqui domum, vadens ad Troiam:
Quare non nossem eum intuens.
Ore. *Ille sum Menelae Orestes, de quo tu quæris,*
Volens dicam tibi mea mala,
Attingens primùm tua genua.
Supplex accommodans preces oris, sine ramis:
Serua me, aduenisti ipse in ipso articulo malorum.
Me. *O dei, quid video? quem mortuorum video?*
Ore. *Rectè dixisti. non enim viuo præ malis, quanquam video lucem.*
Me. *Quàm es horridus squalidam comam ô miser?*
Ore. *Non species, sed facta me cruciant.*
Me. *Horribiliter vides siccis pupillis oculorum.*
Ore. *Corpus euanidum est, sed nomen non reliquit me.*
Me. *O deformitas apparens mihi præter opinionem.*
Ore. *Hic sum matris meæ miseræ homicida.*
Me. *Audiui. parce dicere mala vel rarò.*
Ore. *Parco. dæmon autem est diues malus aduersus me.*
Me. *Quid tibi accidit? quis morbus te perdit?*
Ore. *Conscientia, quòd sum mihi conscius fecisse atrocia.*
Me. *Quomodo inquis? quod enim sapienter dicitur, clarum est, non obscurum.*
Ore. *Tristitia maximè consumit me.*
Me. *Est sana dea, sed tamen placabilis.*
Ore. *Etiam furores, qui vlciscuntur matris cædem.*
Me. *Quando incepisti furere? quæ dies tum erat?*
Ore. *Qua die miseram matrem oneraui tumulo.*
Me. *An domi, an assidens ad rogum?*
Ore. *Noctu custodiens collectionem ossium.*
Me. *Aderat aliquis, qui conseruaret tuum corpus?*
Ore. *Pylades, qui simul fecit cædem matris.*
Me. *A quibus spectris sic affectus es?*
Ore. *Visus sum tres puellas videre nocti similes.*
Me. *Noui quas dixisti: nuncupare autem nolo.*
Ore. *Atroces enim sunt insipidè ne dixeris, caue.*
Me. *Ipsæ te ob matris cædem exagitant?*
Ore. *Hei persecutionem, qua miser exagitor.*
Me. *Non paterentur dira, qui fecerunt dira?*
Ore. *Sed est nobis translatio casus.*
Me. *Non dicas necem: hoc enim non est sapienter dictum.*
Ore. *In Phœbum iubentem perficere matris cædem.*

Me. *Stultior, quàm vt sciat honestum & iust.*
Ore. *Seruimus diis, quicquid sunt dij.*
Me. *An non iuuat Apollo te in his malis?*
Ore. *Cunctatur. dij autem sunt tales natura.*
Me. *Quàm diu est, quòd mater extincta est?*
Ore. *Sextus hic dies est, rogus adhuc calet sepulchri.*
Me. *Quàm citò à te Eumenides reposcunt sanguinem matris?*
Ore. *Non sapienter, vera dicens, malus es erga amicos.*
Me. *Quid tibi conducit vindicta patris?*
Ore. *Nondum. Id quod cunctatur, est simile inutili.*
Me. *Quomodo ciuitas est erga te affecta cùm hac feceris?*
Ore. *Sic sum in odio, vt nemo me alloquatur.*
Me. *Non purificasti ab illo sanguine manus iuxta leges?*
Ore. *Eiicior ex omnibus domibus quò vado.*
Me. *Qui ciues certant te eiicere ex terra?*
Ore. *Oeax, imputans patri odium, quod concepit ad Troiam.*
Me. *Intelligo. Vlciscitur te ob necem Palamedis.*
Ore. *Non tamen eram eius particeps: per tres pereo.*
Me. *Quis est alius? an aliquis ex Ægisthi amicis?*
Ore. *Isti me persequuntur, quos nunc audit ciuitas.*
Me. *Sinit te ciuitas habere sceptra Agamemnonis?*
Ore. *Quomodo, qui non sinunt me amplius viuere?*
Me. *Quid facientes, quod clarè dicere*
Mihi queas?
Ore. *Calculus feretur contra nos hoc die.*
Me. *An vt concedas in exilium, vel interficiaris, vel non?*
Ore. *Vt interficiar à ciuibus lapidatione.*
Me. *At cur non fugis vltra terminos terræ?*
Ore. *Circumdamur enim vndique aneis armis.*
Me. *Priuatim ab hostibus, an à ciuitate Argiua?*
Ore. *Breuiter, ab omnibus ciuibus, vt interficiar.*
Me. *O miser venis in extremam calamitatem.*
Ore. *Mea spes habet refugium malorum in te.*
Sed veniens fortunatus miseris
Amicis imperti de tua felicitate:
Et non solus teneto, cùm acceperis beneficium,
Sed suscipe & labores per vices,
Persoluens paternum beneficium illis quibus oportet.
Nomen, non rem habent amici,
Qui in calamitatibus sunt amici.
Cho. *Atqui huc contendit senili pede*
Spartiates Tyndareus in nigra veste,
Rasus lugubri modo propter filiam.
Ore. *Perij Menelae, Tyndareus iste*
Accedit ad nos cuius maximè vereor
In conspectum venire propter hac facta.
Nam me aluit paruulum: & multa
Oscula impleuit, Agamemnonis
Filium vlnis gestans, & cum Leda
Honorans me non minus quàm Iouis filios,
Quibus ô infelix cor & anima mea,
Reddidi non bonam gratiam: quam caliginem
Accipiam vultui? quam nebulam ante me
Ponam fugiens pupillas oculorum senis?
Tyn. *Vbi, vbi videam maritum mea filiæ*
Menelaum? nam ad Clytæmnestræ sepulchrum
Inferias fundens audiui quòd in Naupliam
Venit cum vxore seruatus post multos annos.
Ducite me: nam volo ad dextram ipsius
Stans salutare amicum videns ex longo interuallo.
Me. *O senex salue, habens eandem coniugem cum Ioue.*
Tyn. *O salue & tu Menelae meus affinis.*
Heu, quàm malum est non scire futura.
Iste matricida draco ante ædes
Vibrat fulgura morbosa, inuisus mihi.
Menelae, alloqueris eum pollutum?
Me. *Quid ni? est filius mei fratris.*
Tyn. *An cùm talis, sit, ex illo natus est?*
Me. *Natus est: si autem est in calamitate, tamen curandus est.*

Με. Ἀμαθέστερος ὢν τοῦ καλοῦ καὶ τῆς δίκης;
Ορ. Δουλεύομεν θεοῖς, ὅ, τι ποτ' εἰσὶ θεοί.
Με. Κᾆτ' οὐκ ἀμύνει Λοξίας τοῖς σοῖς κακοῖς;
Ορ. Μέλλει, τὸ θεῖον δ' ἐστὶ τοιοῦτον φύσει. 420
Με. Πόσον χρόνον δὲ μητρὸς οἴχονται πνοαί;
Ορ. Ἕκτον τόδ' ἦμαρ, ἔτι πυρὰ θερμὴ τάφου.
Με. Ὡς ταχὺ μετῆλθόν σ' αἷμα μητέρος θεαί.
Ορ. Οὐ σοφός, ἀληθὴς δ' εἰς φίλους ἔφυς κακός.
Με. Πατρὸς δὲ δή τί σ' ὠφελεῖ τιμωρία; 425
Ορ. Οὔπω. τὸ μέλλον δ' ἴσον ἀπραξίᾳ λέγω.
Με. Τὰ πρὸς πόλιν δὲ πῶς ἔχεις, δράσας τάδε;
Ορ. Μισούμεθ' οὕτως ὥστε μὴ προσεννέπειν.
Με. Οὐδ' ἥγνισαι σὸν αἷμα κατὰ νόμους χεροῖν;
Ορ. Ἐκβάλλομαι γὰρ δωμάτων ὅποι μολῶ. 430
Με. Τίνες πολιτῶν ἐξαμιλλῶνταί σε γῆς;
Ορ. Οἴαξ, τὸ Τροίας μῖσος ἀναφέρων πατρί.
Με. Συνῆκα. Παλαμήδους σε τιμωρεῖ φόνου.
Ορ. Οὔκουν μετῆν μοι. διὰ τριῶν δ' ἀπόλλυμαι.
Με. Τίς δ' ἄλλος; ἢ που τῶν ἀπ' Αἰγίσθου φίλων; 435
Ορ. Οὗτοί μ' ὑβρίζουσ', ὧν πόλις τανῦν κλύει.
Με. Ἀγαμέμνονος δὲ σκῆπτρ' ἐᾷ σ' ἔχειν πόλις;
Ορ. Πῶς οἵτινες ζῆν οὐκ ἐῶσ' ἡμᾶς ἔτι;
Με. Τί δρῶντες, ὅ, τι καὶ σαφὲς εἰπεῖν
Ἔχεις ἐμοί; 440
Ορ. Ψῆφος καθ' ἡμῶν οἴσεται τῇδ' ἡμέρᾳ.
Με. Φεύγειν πόλιν τήνδ'; ἢ θανεῖν, ἢ μὴ θανεῖν;
Ορ. Θανεῖν ὑπ' ἀστῶν λευσίμῳ πετρώματι.
Με. Κᾆτ' οὐχὶ φεύγεις γῆς ὑπερβαλὼν ὅρους;
Ορ. Κύκλῳ γὰρ εἱλισσόμεθα παγχάλκοις ὅπλοις. 445
Με. Ἰδίᾳ πρὸς ἐχθρῶν, ἢ πρὸς Ἀργείας χθονός;
Ορ. Πάντων πρὸς ἀστῶν, ὡς θάνω, βραχὺς λόγος.
Με. Ὦ μέλεος, ἥκεις συμφορᾶς εἰς τοὔσχατον.
Ορ. Εἰς σ' ἐλπὶς ἡμὴ καταφυγὰς ἔχει κακῶν.
Ἀλλ' ἀθλίως πράσσουσιν εὐτυχὴς μολών, 450
Μετάδος φίλοισι σοῖσι τῆς εὐπραξίας,
Καὶ μὴ μόνος τὸ χρηστὸν ὑπολαβὼν ἔχε,
Ἀλλ' ἀντιλάζου καὶ πόνων ἐν τῷ μέρει,
Χάριτας πατρῴας ἐκτίνων εἰς οὕς σε δεῖ.
Ὄνομα γάρ, ἔργον δ' οὐκ ἔχουσιν, οἱ φίλοι, 455
Οἱ μὴ 'πὶ ταῖσι συμφοραῖς ὄντες φίλοι.
Χο. Καὶ μὴν γέροντι δεῦρ' ἁμιλλᾶται ποδὶ
Ὁ Σπαρτιάτης Τυνδάρεως μελάμπεπλος,
Κουρᾷ τε θυγατρὸς πενθίμῳ κεκαρμένος.
Ορ. Ἀπωλόμην Μενέλαε. Τυνδάρεως ὅδε 460
Στείχει πρὸς ἡμᾶς, οὗ μάλιστ' αἰδώς μ' ἔχει
Εἰς ὄμματ' ἐλθεῖν, τοῖσιν ἐξειργασμένοις.
Καὶ γάρ μ' ἔθρεψε μικρὸν ὄντα, πολλὰ δὲ
Φιλήματ' ἐξέπλησε, τὸν Ἀγαμέμνονος
Παῖδ' ἀγκάλαισι περιφέρων, Λήδα δ' ἅμα 465
Τιμῶντέ μ' οὐδὲν ἧσσον, ἢ Διοσκόρω,
Οἷς ὦ τάλαινα καρδία, ψυχή τ' ἐμή,
Ἀπέδωκ' ἀμοιβὰς οὐ καλάς. τίνα σκότον
Λάβω προσώπῳ; ποῖον ἐπίπροσθεν νέφος
Θῶμαι γέροντος ὀμμάτων φεύγων κόρας; 470
Τυν. Ποῦ ποῦ θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ἴδω πόσιν,
Μενέλαον; ἐπὶ γὰρ τῷ Κλυταιμνήστρας τάφῳ
Χοὰς χεόμενος, ἔκλυον ὡς εἰς Ναυπλίαν
Ἥκει σὺν ἀλόχῳ πολυετὴς σεσωσμένος.
Ἄγετέ με. πρὸς γὰρ δεξιὰν αὐτοῦ θέλω 475
Στάς, ἀσπάσασθαι χρόνιον εἰσιδὼν φίλον.
Με. Ὦ πρέσβυ χαῖρε. Ζηνὸς ὁμόλεκτρον κάρα.
Τυν. Ὦ χαῖρε καὶ σὺ Μενέλεως, κῆδευμ' ἐμόν.
Ἔα. Τὸ μέλλον ὡς κακὸν τὸ μὴ εἰδέναι.
Ὁ μητροφόντης ὅδε πρὸ δωμάτων δράκων 480
Στίλβει νοσώδεις ἀστραπάς, στύγημ' ἐμόν.
Μενέλαε, προσφθέγγῃ νιν, ἀνόσιον κάρα;
Με. Τί γάρ; φίλου μοι πατρός ἐστιν ἔκγονος.
Τυν. Κείνου γὰρ ὅδε πέφυκε, τοιοῦτος γεγώς;
Με. Πέφυκεν. εἰ δὲ δυστυχεῖ, τιμητέος. 485

Τυν. Βεβαρβάρωσαι, χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις.
Με. Ἑλληνικόν τοι τὸν ὁμόθεν τιμᾶν ἀεί.
Τυν. Καὶ τῶν νόμων γε μὴ πρότερον εἶναι θέλειν.
Με. Πᾶν τοὐξ ἀνάγκης δοῦλόν ἐστ' ἐν τοῖς σοφοῖς.
Τυν. Κέκτησό νυν σὺ τοῦτ', ἐγὼ δ' οὐ κτήσομαι. 490
Με. Ὀργὴ γὰρ ἅμα σου, καὶ τὸ γῆρας, οὐ σοφόν.
Τυν. Πρὸς τόνδ' ἀγὼν τίς σοφίας ἥκει πέρι.
Εἰ τὰ καλὰ πᾶσι φανερὰ, καὶ τὰ μὴ καλά,
Τούτου τίς ἀνδρῶν ἐγένετ' ἀσυνετώτερος,
Ὅς τις τὸ μὲν δίκαιον οὐκ ἐσκέψατο, 495
Οὐδ' ἦλθεν ἐπὶ τὸν κοινὸν Ἑλλήνων νόμον,
Ἐπεὶ γὰρ ἐξέπνευσεν Ἀγαμέμνων βίον,
Πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπὲρ κάρα,
Αἴσχιστον ἔργον, οὐ γὰρ αἰνέσω ποτέ,
Χρῆν αὐτὸν ἐπιθεῖναι μὲν αἵματος δίκην 500
Ὁσίαν, διώκοντ' ἐκβαλεῖν τε δωμάτων
Μητέρα, τὸ σῶφρον τ' ἔλαβεν ἂν τῆς συμφορᾶς,
Καὶ τοῦ νόμου τ' ἂν εἴχετ', εὐσεβής τ' ἂν ἦν.
Νῦν δ' ἐς τὸν αὐτὸν δαίμον' ἦλθε μητέρι.
Κακὴν γὰρ αὐτὴν ἐνδίκως ἡγούμενος, 505
Αὐτὸς κακίων ἐγένετο, μητέρα κτανών.
Ἐρήσομαι δὲ Μενέλεως τοσόνδε σε.
Εἰ τόνδ' ἀποκτείνειεν ὁμόλεκτρος γυνή,
Χ' ὁ τοῦδε παῖς αὖ μητέρ' ἀνταποκτενεῖ,
Κἄπειθ' ὁ κείνου γενόμενος φόνῳ φόνον 510
Λύσει, πέρας δὴ ποῖ κακῶν προβήσεται;
Καλῶς ἔθεντο ταῦτα πατέρες οἱ πάλαι,
Ἐς ὀμμάτων μὲν ὄψιν οὐκ εἴων περᾶν,
Οὐδ' εἰς ἀπάντημ', ὅς τις αἷμ' ἔχων κυροῖ·
Φυγαῖσι δ' ὁσιοῦν, ἀνταποκτείνειν δὲ μή. 515
Ἀεὶ γὰρ εἷς ἔμελλεν ἐξέξειν φόνῳ,
Τὸ λοίσθιον μίασμα λαμβάνων χεροῖν.
Ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν γυναῖκας ἀνοσίους,
Πρώτην δὲ θυγατέρ', ἣ πόσιν κατέκτανεν,
Ἑλένην δὲ τὴν σὴν ἄλοχον οὔποτ' αἰνέσω, 520
Οὐδ' ἂν προσείποιμ', οὐδὲ σὲ ζηλῶ, κακῆς
Γυναικὸς ἐλθόντ' οὕνεκ' εἰς Τροίας πέδον.
Ἀμυνῶ δ' ὅσον περ δυνατός εἰμι, τῷ νόμῳ,
Τὸ θηριῶδες τοῦτο καὶ μιαιφόνον
Παύων, ὃ καὶ γῆν καὶ πόλεις ὄλλυσ' ἀεί. 525
Ἐπεὶ τίν' εἶχες, ὦ τάλας, ψυχὴν τότε,
Ὅτ' ἐξέβαλλε τὸν μαστὸν ἱκετεύουσά σε
Μήτηρ, ἐγὼ μὲν οὐκ ἰδὼν τἀκεῖ κακά,
Δακρύοις γέροντ' ὀφθαλμὸν ἐκτήκω τάλας.
Ἓν γοῦν λόγοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμορροθεῖ, 530
Μισῇ γε πρὸς θεῶν, καὶ τίνεις μητρὸς δίκας,
Μανίαις ἀλαίνων, καὶ φόβοις. τί μαρτύρων
Ἄλλων ἀκούειν δεῖ μ' ἅ γ' εἰσορᾶν πάρα;
Ὡς οὖν ἂν εἰδῇς Μενέλεως, τοῖσι θεοῖς
Μὴ πρᾶσσ' ἐναντί', ὠφελεῖν τοῦτον θέλων. 535
Ἔα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις,
Ἢ μὴ 'πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.
Θυγάτηρ δ' ἐμὴ θανοῦσ' ἔπραξεν ἔνδικα.
Ἀλλ' οὐχὶ πρὸς τοῦδ' εἰκὸς ἦν αὐτὴν θανεῖν.
Ἐγὼ δὲ τἄλλα μακάριος πέφυκ' ἀνήρ, 540
Πλὴν εἰς θυγατέρας, τοῦτο δ' οὐκ εὐδαιμονῶ.
Χο. Ζηλωτὸς, ὅστις ηὐτύχησεν εἰς τέκνα,
Καὶ μὴ 'πισήμους συμφορὰς ἐκτήσατο.
Ορ. Ὦ γέρον, ἐγώ τοι πρὸς σὲ δειμαίνω λέγειν,
Ὅπου σε μέλλω σήν τι λυπήσειν φρένα. 545
Ἐγὼ δ' ἀνόσιός εἰμι, μητέρα κτανών,
Ὅσιος δέ γ' ἕτερον ὄνομα, τιμωρῶν πατρί.
Ἀπαλλαχθήτω δὴ τοῖς λόγοισιν ἐκποδὼν
Τὸ γῆρας ἡμῖν τὸ σὸν, ὅ μ' ἐκπλήσσει λόγου,
Καὶ καθ' ὁδὸν εἶμι, νῦν δὲ σὴν ταρβῶ τρίχα. 550
Τί χρῆν με δρᾶσαι; δύο γὰρ ἀντίθες δυοῖν.
Πατὴρ μὲν ἐφύτευσέν με, σὴ δ' ἔτικτε παῖς,
Τὸ σπέρμ' ἄρουρα παραλαβοῦσ' ἄλλου πάρα.
Ἄνευ δὲ πατρὸς τέκνον οὐκ εἴη ποτ' ἄν.

Tyn. *Factus es barbarus, diu degens inter barbaros.*
Me. *Imò hoc est Græcum, curare cognatum:*
Tyn. *Et hoc est Græcum, non velle esse superiorem legibus.*
Me. *Omni necessitate seruiunt sapientes.*
Tyn. *Habeas tu hoc, ego non habebo.*
Me. *Simul sunt apud te ira & senectus, vtrunque non est sapiens.*
Tyn. *Quæ disputatio sapiens sit de isto?*
Si recta sunt omnibus manifesta, etiam non recta.
Quis homo est isto stultior,
Qui non considerauit ius,
Neque venit in legem communem Græcorum?
Postquam enim Agamemnon expirauit vitam,
Percussus in capite à mea filia
Turpi facinore. (nunquam enim id laudabo)
Oportebat Orestem infligere pœnam profusi *sanguinis*
Iustam accusandóque eijcere ex ædibus
Matrem: accepisset enim laudē modestiæ in calamitate.
Et legem seruasset, & esset pius.
Nunc venit in eandem infelicitatem sicut mater.
Nam iure existimans illam esse malam,
Ipse factus est deterior, interficiens matrem.
Interrogabo te hoc Menelae:
Si interficeret aliquem sua coniunx,
Et illius filius rursus interficiat matrem,
Et natus ex interfectore illo, cædem cæde
Soluat, finis malorum quousque procedet?
Rectè posuerunt maiores olim hæc,
Non sinebant in conspectum venire,
Neque in occursum, quisquis fortè reus esset sanguinis:
Sed expiabant exilio, non vicissim occidere sinebant.
Semper enim vnus cædi foret obnoxius
Extremam contaminationem accipiens manibus.
Ego verò vtique odi impias mulieres,
Et primùm filiam quæ occidit maritum,
Et Helenam tuam coniugem nunquam laudabo,
Neque alloquar, neque te laudo mala
Mulieris gratia venisse ad Troiam.
Defendam autem quantum possum legem:
Bestialem hunc & homicidialem morem
Tollens, qui semper perdit terras & vrbes.
Nam, quo animo eras ô miser tunc,
Quando exeruit vbera supplicans tibi
Mater? ego qui non vidi illa mala,
Tabefacio miser senilem oculum lacrymis.
Vnum ergo confirmat meam sententiam:
Inuisus es diis, & matri das pœnam,
Errans furore & pœna. quid testes
Alios me audire oportet de rebus quas possumus videre?
Vt ergo scias Menelae, Deos
Contra ne facias, volens iuuare istum:
Et sinas à ciuibus interfici saxis,
Aut non accede in Spartanam terram.
Mea filia mortua persoluit iusta:
Sed non erat conueniens interfici eam ab isto,
Ego in aliis rebus satis felix fui,
Præter filias: in hoc non sum felix.
Cho. *Ille est dignus laude, qui liberos adeptus est multos.*
Nec insignes calamitates nactus est.
Ore. *O senex, ego vereor dicere aduersus te,*
Vbi dolore afficiam te & animum tuum.
Ego quidem sum pollutus, quatenus interfeci matrem:
Impollutus autem alio nomine, quòd vltus sum patrem.
Abeat igitur longius ab isto sermone
Tua senectus, quæ interturbat me dicentem,
Et redeo in viam. nunc verò vereor tuam caniciem.
Quid oportebat me facere? oppone enim duo duobus.
Pater quidem me genuit, tua verò filia peperit,
Tanquam ager accipiens semen ab alio.
Sine patre non potest gigni puer.

Cogitabam ego generis autori *(cationem.*
Magis me debere opitulari, quàm illi quæ exhibuit nutri-
Sed filia tua, (vereor enim vocare matrem)
Proprio hymenæo & non modesto
Venit in thalamum alterius viri: *mihi si dico*
Illi, malè dico, & tamen dicam,
Ægisthus erat abditus in domo maritus:
Hunc interfeci, & post illum, *matrem mactaui:*
Irreligiosa quidem faciens, sed vlciscens patrem.
Quod autem minaris me debere lapidari:
Audi, vt profuerim toti Græciæ.
Si enim mulieres veniant ad hanc audaciam,
Vt interficiant viros, facientes refugium
Ad liberos, venantes misericordiam vberibus:
Pro nihilo ducent interficere viros,
Habentes quidlibet quod obiiciant. ego postquam feci
Illa atrocia, quæ tu dicis, compescui istam legem:
Et odio habens matrem, iustè perdidi,
Quæ virum absentem ex ædibus cum exercitu
Ducem pro tota Græcia
Prodidit, & non seruauit incontaminatum lectum:
At cùm sciret se peccasse, non sibi pœnam
Inflixit, sed vt non daret pœnam marito,
Mulctauit & interfecit meum patrem:
Per Deos, (facio mentionem Deorum incommodè
Dicens causam de cæde) si matris factum
Tacens laudarem, quid fecisset mihi pater mortuus?
Non odio habens me exagitasset Erinnybus?
An matri quidem adsunt auxiliatrices deæ,
Isti non adessent, maiori iniuria affecto?
Tu ô senex qui genuisti malam filiam,
Es mihi exitio: nam propter eius malitiam
Patre orbatus, factus sum matricida,
Vides Vlyssis coniugem: non interfecit eam
Telemachus: non enim superinduxit marito maritum,
Sed manet domi impollutum cubile.
Vides Apollinem, qui sedem mediam
Inhabitans, tribuit hominibus certissima oracula,
Cui paremus in omnibus quæ iubet?
Huic parens interfeci matrem.
Ducite illum pollutum, & interficite:
Ille peccauit: non ego. quid oportebat me facere?
An non sufficit Deus, ad conferentem causam in eum
Culpa soluendum? quò tandem effugiat aliquis,
Si non autor liberat me ne interficiar.
Sed non dicas, quòd hæc non sint rectè facta,
Sed nos id fecisse infeliciter.
Coniugia quibus mortalium sunt felicia,
Illis est beata vita: quibus autem non rectè cadunt,
Ii sunt miseri intus & foris.

Cho. *Mulieres semper impedimento omnibus casibus*
Sunt viris ad infelicitatem.

Tyn. *Postquam es ferocior, & non cedis orationi,*
Et sic respondes mihi, vt dolorem adferas:
Magis me incendis pergere ad tuam necem.
Faciam hoc pulchrum additamentum meorum laborum,
Quorum causa veni ornaturus sepulchrum filiæ.
Nam veniens ad euocatam multitudinem Argiuorum,
Commouebo vrbem volentem, non volentem,
In te & tuam sororem, vt detis lapidatu pœnam.
Et illa magis est digna vt interficiatur quàm tu,
Quæ irritauit te aduersus matrem, semper in aurem
Mittens sermones hostiles,
Nuncians somnia de Agamemnone:
Et hoc, quòd oderint concubitum Ægisthi
Dij inferi: (id enim erat quod exacerbauit)
Donec incendit domum igne non Vulcanio.
Menelae tibi hoc dico & præterea faciam etiam:
Si curas meam inimicitiam & affinitatem,

Ἐλογισάμην οὖν, τῷ γένους ἀρχηγέτῃ 555
Μᾶλλόν μ' ἀμῦναι, τῆς ὑποστάσης τροφάς.
Ἡ σὴ δὲ θυγάτηρ, μητέρ' αἰδοῦμαι λέγειν,
Ἰδίοισιν ὑμεναίοισι, κοὐχὶ σώφροσιν,
Εἰς ἀνδρὸς ᾔει λέκτρ'. ἐμαυτὸν, ἢν λέγω
Κακῶς ἐκείνην, ἐξερῶ. λέξω δ' ὅμως. 560
Αἴγισθος ἦν ὁ κρυπτὸς ἐν δόμοις πόσις·
Τοῦτον κατέκτειν', ἐπὶ δ' ἔθυσα μητέρα,
Ἀνόσια μὲν δρῶν, ἀλλὰ τιμωρῶν πατρί.
Ἐφ' οἷς δ' ἀπειλεῖς ὡς πετρωθῆναί με χρή,
Ἄκουσον, ὡς ἅπασαν Ἑλλάδ' ὠφελῶ. 565
Εἰ γὰρ γυναῖκες εἰς τόδ' ἥξουσιν θράσους,
Ἄνδρας φονεύειν, καταφυγὰς ποιούμεναι
Εἰς τέκνα, μαστοῖς τὸν ἔλεον θηρώμεναι,
Παρ' οὐδὲν αὐταῖς ἦν ἂν ὀλλύναι πόσεις,
Ἐπίκλημ' ἐχούσαις ὅ,τι τύχοι. δράσας δ' ἐγὼ 570
Δείν', ὡς σὺ κομπεῖς, τόνδ' ἔπαυσα τὸν νόμον.
Μισῶν δὲ μητέρ', ἐνδίκως ἀπώλεσα,
Ἥτις μεθ' ὅπλων ἄνδρ' ἀπόντ' ἐκ δωμάτων,
Πάσης ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος στρατηλάτην,
Προὔδωκε. κοὐκ ἔσωσεν ἀκήρατον λέχος. 755
Ἐπεὶ δ' ἁμαρτοῦσ' ᾔσθετ', οὐχ αὑτῇ δίκην
Ἐπέθηκεν, ἀλλ' ὡς μὴ δίκην δοίη πόσει,
Ἐζημίωσε πατέρα. κἀπέκτειν' ἐμόν.
Πρὸς θεῶν, ἐν οὐ καλῷ μὲν ἐμνήσθην θεῶν,
Φόνον δικάζων· εἰ δὲ δὴ τὰ μητέρος 580
Σιγῶν ἐπῄνουν, τί μ' ἂν ἔδρασ' ὁ κατθανών;
Οὐκ ἄν με μισῶν ἀνεχόρευ' Ἐριννύσιν;
Ἢ μητρὶ μὲν πάρεισι σύμμαχοι θεαί,
Τῷ δ' οὐ πάρεισι μᾶλλον ἠδικημένῳ;
Σύ τοι φυτεύσας θυγατέρ', ὦ γέρον, κακήν, 585
Ἀπώλεσάς με. διὰ γὰρ τὸ κείνης θράσος,
Πατρὸς στερηθεὶς, ἐγενόμην μητροκτόνος.
Ὁρᾷς Ὀδυσσέως ἄλοχον; οὐ κατέκτανε
Τηλέμαχος· οὐ γὰρ ἐπεγάμει πόσει πόσιν,
Μένει δ' ἐν οἴκοις ὑγιὲς εὐναστήριον. 590
Ὁρᾷς δ' Ἀπόλλων' ὃς μεσομφάλους ἕδρας
Ναίων, βροτοῖσι στόμα νέμει σαφέστατον;
Ὦ πειθόμεσθ' ἅπανθ', ὅσ' ἂν κεῖνος λέγῃ.
Τούτῳ πιθόμενος, τὴν τεκοῦσαν ἔκτανον.
Ἐκεῖνον ἡγεῖσθ' ἀνόσιον, καὶ κτείνετε. 595
Ἐκεῖνος ἥμαρτ', οὐκ ἐγώ. τί χρῆν με δρᾶν;
Ἢ οὐκ ἀξιόχρεως ὁ θεὸς ἀναφέροντί μοι
Μίασμα λῦσαι; ποῖ τις οὖν ἔτ' ἂν φύγοι,
Εἰ μὴ ὁ κελεύσας ῥύσεταί με μὴ θανεῖν;
Ἀλλ' ὡς μὲν οὐκ εὖ, μὴ λέγ', εἴργασται τάδε, 600
Ἡμῖν δὲ τοῖς δράσασιν οὐκ εὐδαιμόνως.
Γάμοι δ' ὅσοις μὲν εὖ καθεστᾶσι βροτῶν,
Μακάριος αἰών. οἷς δὲ μὴ πίπτουσιν εὖ,
Τά τ' ἔνδον εἰσί, τά τε θύραζε δυστυχεῖς.

Χο. Αἰεὶ γυναῖκες ἐμποδὼν ταῖς συμφοραῖς 605
Ἔφυσαν ἀνδρῶν, πρὸς τὸ δυστυχέστερον.

Τυν. Ἐπεὶ θρασύνῃ, κοὐχ ὑποστέλλῃ λόγῳ,
Οὕτω δ' ἀμείβῃ μ' ὥστε μ' ἀλγῦναι φρένας,
Μᾶλλόν μ' ἀνάψεις ἐπὶ σὸν ἐξελθεῖν φόνον.
Καλὸν πάρεργον δ' αὐτὸ θήσομαι πόνων, 610
Ὧν οὕνεκ' ἦλθον θυγατρὶ κοσμήσων τάφον.
Μολὼν γὰρ εἰς ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον,
Ἑκοῦσαν, οὐκ ἄκουσαν ἐπισείσω πόλιν,
Σοί, σῇ τ' ἀδελφῇ λευσίμην δοῦναι δίκην.
Μᾶλλον δ' ἐκείνη σοῦ θανεῖν ἐστ' ἀξία, 615
Ἣ τῇ τεκούσῃ σ' ἠγρίωσ', εἰς οὖς ἀεὶ
Πέμπουσα μύθους ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον,
Ὀνείρατ' ἀγγέλλουσα τἀγαμέμνονος,
Καὶ τοῦθ', ὃ μισήσειαν Αἰγίσθου λέχος
Οἱ νέρτεροι θεοί· καὶ γὰρ ἐνθάδ' ἦν πικρόν, 620
Ἕως ὑφῆψε δῶμ' ἀνηφαίστῳ πυρί.
Μενέλαε, σοὶ δὲ τάδε λέγω, δράσω τε πρός.
Εἰ τοὐμὸν ἔχθος ἐνθυμῇ, κῆδός τ' ἐμόν,

Μὴ τῷδ' ἀμύνειν φόνον, ἐναντίον θεοῖς.
Ἔα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις· 625
Ἢ μὴ 'πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.
Τοσαῦτ' ἀκούσας ἴσθι, μηδὲ δυσσεβεῖς
Ἕλῃ, παρώσας εὐσεβεστέρους φίλους.
Ἡμᾶς δ' ἀπ' οἴκων ἄγετε τῶνδε, πρόσπολοι.
Ορ. Στεῖχ', ὡς ἀθορύβως οὑπιὼν ἡμῖν λόγος 630
Πρὸς τόνδ' ἵκηται, γῆρας ἀποφυγὼν τὸ σόν.
Μενέλαε, ποῖ σὸν πόδ' ἐπὶ συννοίᾳ κυκλεῖς,
Διπλῆς μερίμνης διπτύχους ἰὼν ὁδούς;
Με. Ἔασον, ἐν ἐμαυτῷ τι συννοούμενος,
Ὅπῃ τράπωμαι τῆς τύχης ἀμηχανῶ. 635
Ορ. Μή νυν πέραινε τὴν δόκησιν, ἀλλ' ἐμοὺς
Λόγους ἀκούσας πρόσθε βουλεύου τότε.
Με. Λέγ'. εὖ γὰρ εἶπας. ἔστι δ' οὗ σιγὴ λόγου
Κρείσσων γένοιτ' ἄν. ἔστι δ' οὗ σιγῆς λόγος.
Ορ. Λέγοιμ' ἂν ἤδη. τὰ μακρὰ τῶν σμικρῶν λόγων 640
Ἐπίπροσθέν ἐστι, καὶ σαφῆ μᾶλλον κλύειν.
Ἐμοὶ σὺ τῶν σῶν, Μενέλεως, μηδὲν δίδου·
Ἃ δ' ἔλαβες, ἀπόδος, πατρὸς ἐμοῦ λαβὼν πάρα.
Οὐ χρήματ' εἶπον, χρήματ', ἢν ψυχὴν ἐμὴν 645
Σώσῃς, ἅπερ μοι φίλτατ' ἐστὶ τῶν ἐμῶν.
Ἀδικῶ· λαβεῖν χρὴ
Μ' ἀντὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ
Ἄδικόν τι παρὰ σοῦ· καὶ Ἀγαμέμνων πατὴρ
Ἀδίκως ἀθροίσας Ἑλλάδ', ἦλθ' εἰς Ἴλιον,
Οὐκ ἐξαμαρτὼν αὐτός, ἀλλ' ἁμαρτίαν 650
Τῆς σῆς γυναικὸς, ἀδικίαν τ' ἰώμενος.
Ἓν μὲν τόδ' ἡμῖν ἀνθ' ἑνὸς δοῦναί σε χρή.
Ἀπέδοτο δ', ὡς χρὴ τοῖς φίλοισι τοὺς φίλους,
Τὸ σῶμ' ἀληθῶς σοὶ, παρ' ἀσπίδ' ἐκπονῶν,
Ὅπως σὺ τὴν σὴν ἀπολάβοις ξυνάορον. 655
Ἀπότεισον οὖν μοι ταὐτὸ τοῦτ' ἐκεῖ λαβὼν,
Μίαν πονήσας ἡμέραν ἡμῶν ὕπερ
Σωτήριος στὰς, μὴ δέκ' ἐκπλήσας ἔτη.
Ἃ δ' Αὖλις ἔλαβε σφάγι' ἐμῆς ὁμοσπόρου,
Ἐῶ σ' ἔχειν ταῦθ'· Ἑρμιόνην μὴ κτεῖνε σύ· 660
Δεῖ γάρ σ' ἐμοῦ πράσσοντος ὡς πράσσω τὰ νῦν
Πλέον φέρεσθαι, κἀμὲ συγγνώμην ἔχειν.
Ψυχὴν δ' ἐμὴν δὸς τῷ ταλαιπώρῳ πατρὶ,
Κἀμῆς ἀδελφῆς, παρθένου μακρὸν χρόνον.
Θανὼν γὰρ οἶκον ὀρφανὸν λείψω πατρός. 665
Ἐρεῖς, ἀδύνατον αὐτὸ τοῦτο. τοὺς φίλους
Ἐν τοῖς κακοῖς χρὴ τοῖς φίλοισιν ὠφελεῖν.
Ὅταν δ' ὁ δαίμων εὖ διδῷ, τί χρὴ φίλων;
Ἀρκεῖ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς ὠφελεῖν θέλων.
Φιλεῖν δάμαρτα πᾶσιν Ἕλλησιν δοκεῖς. 670
Κοὐχ ὑποτρέχων σε τοῦτο θωπείᾳ λέγω.
Ταύτης ἱκνοῦμαί σ'. ὦ μέλεος ἐμῶν κακῶν,
Εἰς οἷον ἥκω, τί δὲ ταλαιπωρεῖν με δεῖ;
Ὑπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς ἱκετεύω τάδε.
Ὦ πατρὸς ὅμαιμε θεῖε, τὸν κατὰ χθονὸς 675
Θανόντ' ἀκούειν τάδε δόκει, ποτωμένην
Ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ, καὶ λέγειν ἃ 'γὼ λέγω.
Ταῦτ' εἴς τε δάκρυα καὶ γόους, καὶ συμφορὰς
Εἴρηκα, κἀπῄτηκα τὴν σωτηρίαν,
Θηρῶν, ὃ πάντες, οὐκ ἐγὼ ζητῶ μόνος. 680
Χο. Κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι, γυνή περ οὖσ' ὅμως,
Τοῖς δεομένοισιν ὠφελεῖν. οἷός τε εἶ.
Με. Ὀρέστ', ἐγώ τοι σὸν καταιδοῦμαι κάρα,
Καὶ ξυμπονῆσαι σοῖς κακοῖσι βούλομαι.
Καὶ χρὴ γὰρ οὕτω τῶν ὁμαιμόνων κακὰ 685
Συνεκκομίζειν, δύναμιν ἢν διδῷ θεὸς,
Θνῄσκοντα καὶ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους.
Τὸ δ' αὖ δύνασθαι, πρὸς θεῶν χρῄζω τυχεῖν.
Ἥκω γὰρ ἀνδρῶν συμμάχων κενὸν δόρυ
Ἔχων, πόνοισι μυρίοις ἀλώμενος, 690
Σμικρᾷ σὺν ἀλκῇ τῶν λελειμμένων φίλων.
Μάχῃ μὲν οὖν ἂν οὐχ ὑπερβαλοίμεθα

Non depellas isti necem contra deos:
Sed sine à ciuibus interfici saxis,
Aut non venias amplius in Spartanam terram,
Hæc memineris te audiuisse: neque impios
Elige amicos, pellens pios.
Vos ministri ducite me ab ista domo.
Ore. *Vade, vt sequens oratio sine interpellatore nobis*
Ad hunc eat, senectam effugiens tuam.
Menelae quò moues pedem, in cogitatione
Ingrediens vias duplices dubiæ curis?
Me. *Sine: mecum cogitans,*
Ad quam fortunam vertar, dubito,
Ore. *Ne nunc perficias cogitationem, sed meam*
Orationem audiens prius, tunc delibera.
Me. *Dic, rectè enim dixisti. Est vbi silentium orationi*
Præstat, est & vbi oratio silentio.
Ore. *Dicam ergo. Longa oratio breuiori*
Est potior, & magis plana auditu.
Mihi tu Menelae tuarum rerum nihil dederis:
Sed quæ accepisti redde, cum acceperis à meo patre.
Non loquor de pecunia, sed re (si vitam meam
Seruabis) quæ est mihi inter meas charissima.
Pecco: oportet me accipere
In tali malo
Non debitum auxilium à te. nam & Agamemnon pater
Iniustè congregans Græciam, venit ad Ilion:
Ipse non peccans, sed peccatum
Vxoris tuæ & iniustitiam sanans,
Vnum hoc oportet te mihi dare pro vno.
Et exposuit, vt conuenit amicos amicis,
Corpus reuera tibi, in acie laborans,
Vt tuam tu reciperes coniugem.
Redde mihi hoc, cum illud acceperis,
Laborans, vno die pro nobis
Stans, vt sis seruator, non implens decem annos.
Aulis quam accepit victimam meæ sororis.
Sino te hanc habere, sed Hermionem non occide.
Oportet te enim cùm sim ita calamitosus,
Plus habere, & me ignoscere:
Sed meam vitam da misero patri,
Et meæ sororis quæ fuit virgo longo tempore.
Nam mortuus relinquam orbam domum patris.
Dices, impossibile est hoc ipsum. Amicos
Oportet opem ferre amicis in aduersis.
Quando autem res sunt secundæ quid opus est amicis?
Satis enim est ipse Deus volens iuuare.
Videris omnibus Græcis amare coniugem,
(Non dico autem simulatione insinuans me,)
Per hanc supplico tibi. O miser propter mea mala
Ad quæ venio: quid oportet me laborare?
Supplico enim nunc pro tota domo.
O patrue patris frater, sub terra
Mortuum audire hæc putes, volantem
Animam super te, & dicere quæ ego dico.
Hæc inter lacrymas & luctum & calamitates
Dixi, & reposco salutem
Quærens: quod omnes quærunt, & non ego solus.
Cho. *Et ego tibi supplico, quanquam mulier sim,*
Vt iuues auxilio egentes: nam potes.
Me. *Orestes, ego reuereor tuum caput,*
Et volo te iuuare in malis istis,
Et enim oportet me sic cognatorum mala
Simul ferre, si Deus det vires,
Etiamsi sit moriendum, & interficiendi aduersarij:
Vt possim autem, id peto consequi à diis.
Venio enim hastam vacuam viris sociis
Habens, errans à multis laboribus,
Cum exiguis copiis reliquorum adhuc amicorum,
Pugnando autem non possumus superare

Pelasgum Argos:sed ut mollibus verbis
Possimus,eò spei venio.
Nam quomodo capiat aliquis magna paruis
Laboribus?stultum est hoc velle.
Quando enim turget populus incidens in iram,
Perinde non potest extingui ut vehemens ignis:
Si autem molliter aliquis ei incenso
Laxans cedit,obseruans tempus,
Fortassis exhalet:tum quando remiserit spiritum,
Possis eo uti quantum velis.
Est in eo miseratio,est & magna iracundia,
Optima res obseruanti tempora.
Vadens Tyndareo conabor
Et multitudini persuadere,ut rectè utantur sua potentia.
Nam & nauis intenso ut clauo
Mergitur:manet rursus,si relaxes clauum.
Odit Deus nimium vehementes impetus,
Et oderunt ciues.oportet me,(non frustrà dico)
Seruare te sapienter,non vi,aduersum praestantiores,
Pugnando te non,ut tu fortasse putas,
Seruarim. Non est facile una hasta
Sistere trophaea de malis quae tu habes.
Nunquam Arginos molliter supplicando
Accessimus:nunc necesse est
Sapientibus esse,seruis fortunae.

Ore. *O praterquam quòd militasti uxoris causa,*
In aliis nullius pretij,ignauissime in defendendis amicis,
Fugis? auersaris me: Agamemnonis beneficia
Sunt irrita? O pater, fuisti sine amicis in tuis calamitatibus.
Heu proditus sum,non sunt spes.
Quò conuersus effugiam supplicium Arginorum?
Iste erat mihi refugium salutis.
Sed video hunc amicissimum hominem
Pyladem,venientem cursu ex Phocensibus,
Iucundum spectaculum: fidus amicus in aduersis rebus
Iucundior est visu,quàm nautis tranquillitas.

Trochaei.

Pyl. *Citius quàm me oportebat accedens veni ante urbem*
Audiens comitia urbis,ipse clarè videns
Aduersus te & tuam sororem,tanquam statim sint interfecturi.
Quid hoc? quomodo habes? quid agis charissime meorū aequalium,
Et amicorum & cognatorum? tu enim mihi es ista omnia.

Ore. *Perimus,ut breuiter exponam tibi mea mala,*
Pyl. *Simul euerteris nos:communes sunt enim res amicorum.*
Ore. *Menelaus infidelis est mihi & meae sorori.*
Pyl. *Conuenienter se habet virum malae mulieris fieri malum.*
Ore. *Perinde mihi gratiam retulit ac si non venisset.*
Pyl. *An verè venit in hanc terram?*
Ore. *Tardè,sed celerrimè deprehensus est infidus amicis.*
Pyl. *Et venit adducens nauis pessimam coniugem?*
Ore. *Non ille,sed ipsa illum huc adduxit.*
Pyl. *Vbi est mulier, quae una perdidit plurimos filios Arginorum?*
Ore. *In meis aedibus:si licet istas vocare meas.*
Pyl. *Quid dixisti tu tuo patruo?*
Ore. *Ne pateretur me & sororem interfici à ciuibus.*
Pyl. *Per deos,quid ad haec dixit? cupio enim scire.*
Ore. *Se timere:id quod solent dicere infidi amici amicis.*
Pyl. *Ad qualem excusationem accedens? volo ista omnia scire.*
Ore. *Iste pater venit qui genuit optimas filias.*
Pyl. *Tyndarum dicis? fortasse tibi propter filiam iratus.*
Ore. *Intelligis:huius affinitatem magis elegit quàm patris.*

Πελασγὸν Ἄργος· εἰ δὲ μαλθακοῖς λόγοις
Δυναίμεθ', ἐνταῦθ' ἐλπίδος προσήκομεν.
Σμικροῖσι μὲν γὰρ τὰ μεγάλα πῶς ἕλοι τις ἂν 695
Πόνοισιν; ἀμαθὲς καὶ τὸ βούλεσθαι τάδε.
Ὅταν γὰρ ἡβᾷ δῆμος, εἰς ὀργὴν πεσὼν,
Ὅμοιος ὥστε πῦρ κατασβέσαι λάβρον.
Εἰ δ' ἡσύχως τις αὐτῷ ἐντείνοντι μὲν
Χαλῶν ὑπείκοι, καιρὸν εὐλαβούμενος, 700
Ἴσως ἂν ἐκπνεύσειεν. ὅταν δ' ἀνῇ πνοὰς,
Τύχοις ἂν αὐτοῦ ῥᾳδίως ὅσον θέλεις.
Ἔνεστι δ' οἶκτος, ἔνι δὲ καὶ θυμὸς μέγας,
Καραδοκοῦντι κτῆμα τιμιώτατον.
Ἐλθὼν δὲ Τυνδάρεών τέ σοι πειράσομαι, 705
Πόλιν τε πεῖσαι, τῷ λίαν χρῆσθαι καλῶς.
Καὶ ναῦς γὰρ ἐνταθεῖσα πρὸς βίαν ποδὶ,
Ἔβαψεν· ἔστη δ' αὖθις, ἢν χαλᾷ πόδα.
Μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὰς ἄγαν προθυμίας.
Μισοῦσι δ' ἀστοί. δεῖ δέ μ', οὐκ ἄλλως λέγω, 710
Σώζειν σε σοφίᾳ, μὴ βίᾳ τῶν κρεισσόνων.
Ἀλκῇ δέ σ' οὐκ ἄν, ᾗ σὺ δοξάζεις ἴσως,
Σώσαιμ' ἄν. οὐ γὰρ ῥᾴδιον λόγχῃ μιᾷ
Στῆσαι τρόπαια τῶν κακῶν, ἅ σοι πάρα.
Οὐ γάρ ποτ' Ἄργους γαῖαν ἐς τὸ μαλθακὸν 715
Προσηγόμεσθα· νῦν δ' ἀναγκαίως ἔχει
Δούλοισιν εἶναι τοῖς σοφοῖσι τῆς τύχης.

Ορ. Ὦ, πλὴν γυναικὸς οὕνεκα στρατηλατεῖν,
Τἄλλ' οὐδέν. ὦ κάκιστε, τιμωρεῖν φίλοις,
Φεύγεις; ἀποστραφείς με; τὰ δ' Ἀγαμέμνονος 320
Φροῦδ'; ἄφιλος ἦσθ' ἄρ', ὦ πάτερ, πράσσων κακῶς.
Οἴμοι, προδέδομαι, κοὐκέτ' εἰσὶν ἐλπίδες,
Ὅπη τραπόμενος, θάνατον Ἀργείων φύγω.
Οὗτος γὰρ ἦν μοι καταφυγὴ σωτηρίας.
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε φίλτατον βροτῶν 725
Πυλάδην, δρόμῳ στείχοντα Φωκέων ἄπο,
Ἡδεῖαν ὄψιν. πιστὸς ἐν κακοῖς ἀνὴρ,
Κρείσσων γαλήνης ναυτίλοισιν εἰσορᾶν.

Τροχαῖοι.

Πυ. Θᾶσσον ἤ μ' ἐχρῆν προβαίνων, ἱκόμην δι' ἄστεος,
Σύλλογον πόλεως ἀκούσας, τὸν δ' ἰδὼν αὐτὸς σαφῶς 730
Ἐπὶ σὲ, σύγγονόν τε τὴν σὴν, ὡς κτενοῦντας αὐτίκα.
Τί τάδε; πῶς ἔχεις; τί πράσσεις φίλταθ' ἡλίκων ἐμοὶ
Καὶ φίλων, καὶ συγγενείας, πάντα γὰρ τάδ' εἶ σύ μοι.
Ορ. Οἰχόμεσθ', ὡς ἐν βραχεῖ σοι τἀμὰ δηλώσω κακά.
Πυ. Συγκατασκάπτοις ἂν ἡμᾶς. Κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων. 735
Ορ. Μενέλεως κάκιστος εἰς ἐμὲ, καὶ κασιγνήτην ἐμήν.
Πυ. Εἰκότως, κακῆς γυναικὸς ἄνδρα γίνεσθαι κακόν.
Ορ. Ὥσπερ οὐκ ἐλθὼν, ἔμοιγε ταὐτὸν ἀπέδωκε μολών.
Πυ. Ἦ γὰρ ἔστιν ὡς ἀληθῶς τήνδ' ἀφιγμένος χθόνα;
Ορ. Χρόνιος. ἀλλ' ὅμως τάχιστα κακὸς ἐφωράθη φίλοις. 740
Πυ. Καὶ δάμαρτα τὴν κακίστην ναυστολῶν ἐλήλυθε;
Ορ. Οὐκ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐκείνη κεῖνον ἐνθάδ' ἤγαγε.
Πυ. Ποῦ 'στιν ἣ πλείστους Ἀχαιῶν ὤλεσεν γυνὴ μία;
Ορ. Ἐν δόμοις ἐμοῖσιν, εἰ δὴ τούσδ' ἐμοὺς καλεῖν χρεών.
Πυ. Σὺ δὲ τίνας λόγους ἔλεξας σοῦ κασιγνήτῳ πατρός; 745
Ορ. Μή μ' ἰδεῖν θανόνθ' ὑπ' ἀστῶν, καὶ κασιγνήτην ἐμήν.
Πυ. Πρὸς θεῶν, τί πρὸς τάδ' εἶπε; τόδε γὰρ εἰδέναι θέλω.
Ορ. Ηὐλαβεῖθ', ὃ τοῖς φίλοισι δρῶσιν οἱ κακοὶ φίλοι.
Πυ. Σκῆψιν ἐς ποίαν προβαίνων; τοῦτο πάντ' ἔχω μαθεῖν.
Ορ. Οὗτος ἦλθ' ὁ τὰς ἀρίστας θυγατέρας σπείρας πατήρ. 750
Πυ. Τυνδάρεων λέγεις; ἴσως σοι θυγατέρος θυμούμενος.
Ορ. Αἰσθάνῃ. τὸ τοῦδε κῆδος μᾶλλον εἵλετ', ἢ πατρός.

Πυ. Κἆτ' ἐτόλμησεν πόνων σῶν ἀπλακίσθαι παρών.

Ορ. Οὐ γὰρ αἰχμηταὶ πεφύκασ', ἐν γυναιξὶ δ' ἄλκιμοι.

Πυ. Ἐν κακοῖς ἄρ' εἶ μεγίστοις. καί σ' ἀναγκαῖον θανεῖν. 755

Ορ. Ψῆφον ἀμφ' ἡμῶν πολίτας δεῖ φόνῳ θέσθαι χερῶν.

Πυ. Ἡ κρινεῖ τί χρῆμα; λέξον. διὰ φόβου γὰρ ἔρχομαι.

Ορ. Ἢ θανεῖν, ἢ ζῆν. ὁ μῦθος δ' οὐ μακρὸς μακρῶν πέρι.

Πυ. Φεῦγε νῦν, λιπὼν μέλαθρα σὺν κασιγνήτῃ σέθεν.

Ορ. Οὐχ ὁρᾷς; φρουρούμεθ' ἐν φυλακαῖσι πανταχῇ. 760

Πυ. Εἶδον ἄστεως ἀγυιὰς τεύχεσι πεφραγμένας.

Ορ. Ὡς πόλις πρὸς δυσμενῶν, σῶμα περιπυργούμεθα.

Πυ. Κἀμὲ νῦν ἐροῦ τί πάσχω. καὶ γὰρ αὐτὸς οἴχομαι.

Ορ. Πρὸς τίνος; τοῦτ' ἂν προσείη τοῖς ἐμοῖς κακοῖς κακόν.

Πυ. Στρόφιος ἤλασέ μ' ἀπ' οἴκων φυγάδα θυμωθεὶς πατήρ. 765

Ορ. Ἴδιον, ἢ κοινὸν πολίταις ἐπιφέρων ἔγκλημά τι;

Πυ. Ὅτι συνηράμην φόνον σοι
Μητρὸς, ἀνόσιον λέγων.

Ορ. Ὦ τάλας, ἔοικε καὶ σὲ τἀμὰ λυπήσειν κακά.

Πυ. Οὐχὶ Μενέλεω τρόποισι χρώμεθ', οἰστέον τάδε. 770

Ορ. Οὐ φοβῇ, μή σ' Ἄργος, ὥσπερ κἄμ' ἀποκτεῖναι θέλῃ;

Πυ. Οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῖσδε, Φωκέων δὲ γῇ.

Ορ. Δεινὸν οἱ πολλοὶ, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας.

Πυ. Ἀλλ' ὅταν χρηστοὺς λάβωσι, χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεί.

Ορ. Εἶεν. ἐς κοινὸν τι λέγειν χρή; 775

Πυ. Τίνος ἀναγκαίου πέρι;

Ορ. Εἰ λέγοιμ' ἀστοῖσιν ἐλθών.

Πυ. Ὡς ἔδρασας ἔνδικα;

Ορ. Πατρὶ τιμωρῶν ἐμαυτοῦ.

Πυ. Μὴ λάβωσί σ' ἄσμενοι. 780

Ορ. Ἀλλ' ὑποπτήξας, σιωπῇ κατθάνω;

Πυ. Δειλὸν τόδε.

Ορ. Πῶς ἂν οὖν δρῴην;

Πυ. Ἔχεις τιν', ἢν μένῃς, σωτηρίαν;

Ορ. Οὐκ ἔχω. 785

Πυ. Μολόντι δ' ἐλπὶς ἔστι σωθῆναι κακῶν;

Ορ. Εἰ τύχοι, γένοιτ' ἄν.

Πυ. Οὐκοῦν τοῦτο κρεῖσσον ἢ μένειν.

Ορ. Ἀλλὰ δῆτ' ἔλθω;

Πυ. Θανὼν γοῦν, ὧδε κάλλιον θανῇ. 790

Ορ. Καὶ τὸ πρᾶγμ' ἔνδικόν μοι.

Πυ. Τὸ δοκεῖν, εὔχου μόνον.

Ορ. Εὖ λέγεις. φεύγω τὸ δειλὸν τῇδε.

Πυ. Μᾶλλον ἢ μένων.

Ορ. Καὶ τις ἄν γέ μ' οἰκτίσειε; 795

Πυ. Μέγα γὰρ ηὑγένειά σου.

Ορ. Θάνατον ἀσχάλλων πατρῷον;

Πυ. Πάντα ταῦτ' ἐν ὄμμασιν.

Ορ. Ἰτέον ὡς ἄνανδρον ἀκλεῶς τὸ κατθανεῖν.

Πυ. Αἰνῶ τάδε. 800

Ορ. Ἦ λέγωμεν οὖν ἀδελφῇ ταῦτ' ἐμῇ;

Πυ. Μὴ πρὸς θεῶν.

Ορ. Δάκρυα γοῦν γένοιτ' ἄν.

Πυ. Οὐκοῦν οὗτος οἰωνὸς μέγας.

Ορ. Δηλαδὴ σιγᾶν ἄμεινον. 805

Πυ. Τῷ χρόνῳ δὲ κερδανεῖς.

Ορ. Κεῖνό μοι μόνον πρόσαντες.

Πυ. Τί τόδε; καινὸν αὖ λέγεις.

Ορ. Μὴ θεαί μ' οἴστρῳ κατάσχωσ'.

Πυ. Ἀλλὰ κηδεύσω σ' ἐγώ. 810

Ορ. Δυσχερὲς ψαύειν νοσοῦντος ἀνδρός.

Πυ. Οὐκ ἔμοιγέ σου.

Ορ. Εὐλαβοῦ λύσσης μετασχεῖν τῆς ἐμῆς.

Πυ. Τόδ' οὖν ἴτω.

Ορ. Οὐκ ἄρ' ὀκνήσεις; 815

Πυ. Ὄκνος γὰρ τοῖς φίλοις κακὸν μέγα.

Ορ. Ἕρπε νῦν οἴαξ ποδός μοι.

Πυ. Φίλα γ' ἔχων κηδεύματα.

Ορ. Καί με πρὸς τύμβον πόρευσον πατρός.

Pyl. *Non est ausus capere labores pro te praesens?*

Ore. *Non est bellator, sed inter mulieres strenuus.*

Pyl. *Es in maximis malis, & necesse est te mori.*

Ore. *Oportet ciues ferre calculos de nostra cade.*

Pyl. *Quam rem statuent: dic. sum enim in metu.*

Ore. *Vt aut moriamur, aut viuamus: nō est loga oratio de rebus maximis.*

Pyl. *Fuge relinquens domum cum sorore tua.*

Ore. *Non vides? custodimur praesidiis vndique.*

Pyl. *Vidi vias vrbis septas armis.*

Ore. *Clausi tenemur corpore sicut vrbs obsessa ab hostibus.*

Pyl. *Et me nunc interroga, quid facturus sim: nam ego quoque perii.*

Ore. *Cuius ope? hoc malum accesserit ad mala mea.*

Pyl. *Strophius pater expulit me iratus ex aedibus.*

Ore. *Obiiciens crimen priuatum aut publicum?*

Pyl. *Quòd patrarim tecum*
Caedem matris, pollutum me esse dicens.

Ore. *O miser: videris & tu affici meis malis.*

Pyl. *Non vtemur moribus Menelai: ferenda sunt haec.*

Ore. *Non times, ne Argos velit & te, sicut me interficere?*

Pyl. *Non pertineo, quod ad poenā, ad illos, sed ad Phocenses.*

Ore. *Multitudo est atrox, quando habet improbos praesides.*

Pyl. *Sed quando nanciscitur bonos, habet bona consilia.*

Ore. *Esto, sed quid oportet dici de communi causa?*

Pyl. *De qua re necessaria?*

Ore. *Si dicam causam veniens ad ciues.*

Pyl. *Quod iusta feceris?*

Ore. *Vlciscens necem patris.*

Pyl. *Vereor, vt te sint placidè accepturi.*

Ore. *An perculsus metu tacitè moriar?*

Pyl. *Hoc est timidi.*

Ore. *Quid ergo faciam?*

Pyl. *Habes aliquam salutem, si maneas?*

Ore. *Non habeo.*

Pyl. *Sed eunti est spes à malis seruari?*

Ore. *Si contingat, posset fieri.*

Pyl. *Ergo hoc melius est quàm manere.*

Ore. *An igitur ibo?*

Pyl. *Etiamsi moriaris, honestius est sic mori.*

Ore. *Habeo iustam causam.*

Pyl. *Opta modò vt ita videatur illis.*

Ore. *Rectè dicis, effugiam sic opinionem timiditatis.*

Pyl. *Magis quàm manens.*

Ore. *Aliquis fortasse miserebitur mei.*

Pyl. *Magna res est nobilitas tua.*

Ore. *Dolens paternam mortem.*

Pyl. *Illa omnia plus valent in conspectu.*

Ore. *Eundum est, quia non est virile, mori non gloriosè.*

Pyl. *Laudo ista.*

Ore. *An dicam illa meae sorori?*

Pyl. *Non per deos.*

Ore. *Fierent lacrymae.*

Pyl. *Magnum est hoc omen.*

Ore. *Ergo melius tacere.*

Pyl. *Tempore lucrum facies.*

Ore. *Illud est mihi difficile.*

Pyl. *Quid hoc aliquid noui dicis.*

Ore. *Ne deae me apprehendant oestro.*

Pyl. *Ego curabo te.*

Ore. *Difficile est tangere languentem virum.*

Pyl. *Non mihi te.*

Ore. *Caue fieri particeps mei furoris.*

Pyl. *Hoc valeat.*

Ore. *Non cunctaberis?*

Pyl. *Mora amici est magnum malum.*

Ore. *Vade ô gubernaculum mei pedis.*

Pyl. *Tenens curam dignam amico.*

Ore. *Duc me ad sepulchrum patris.*

Pyl. *Ad quid hoc?*
Ore. *Vt supplicem ipsi ut seruet me.*
Pyl. *Rectè facis.*
Ore. *Matris ne videam sepulchrum.*
Pyl. *Erat enim hostis.*
Sed, propera, ne te prius damnet calculus Argiuorum,
Iungens meis lateribus latus imbecillum morbo:
Quia ego te per vrbem, nihil curans populum,
Non pudore deterritus, vehā. Vbi ostendā me esse amicū,
Si non iuuem te existentem in atroci calamitate?
Ore. *Hoc est habere amicos, non tantùm cognatos,*
Adeo vir quanquā alienus qui conglutinatus est moribus,
Magis meretur haberi amicus, quam multi cognati.

EPODICA.

Strophe.

Cho. *Magna potentia & virtus*
Superbiens per Græciam &
Ad Simoentis riuos,
Retrò versa est ex fœlicitate Atridis
Iam olim ab antiqua calamitate familiæ,
Quando lis de aureo vellere
Venit Tantalidis
Miserrimæ epulæ, &
Neces nobilium liberorum. vnde
Cædes cæde mutata,
Per cædes non desinit
Inter duos Atridas.

Antistrophe.

Honestum: non est honestum: parentum
Secare sæua manu
Corpus, & istum cæde nigrum
Ensem ostendere in lumen Solis,
Iam scelus admittere, est magna impietas,
Et flagitiosorum hominum amentia.
Nam in metu mortis
Tyndaris misera clamauit:
O fili, non facis pia,
Occidens tuam matrem.
Vide, ne colens paternam gratiam, contrahas
Infamiam perpetuam.

Epodus.

Quis morbus, aut quæ lacryma,
Aut quæ misericordia est maior in terra,
Quàm fieri homicidam matris?
Quali, quali re confecta
Insanus factus est furiis,
Furiis propter cædem venatio est
Velocibus circumferens oculos
Filius Agamemnonis,
O miser, quando matris
Ex auratis vestibus
Videns mammam exertam,
Interfecit matrem,
In vltionem paterni casus.

IAMBI.

Ele. *Mulieres, an aliquò abiit ab his ædibus*
Miser Orestes, victus diuinitus immissa rabie?
Cho. *Non, sed vadit ad populum Argiuum,*
De vita propositum certamen
Obiturus, in quo oportet vos mori, aut viuere.

Πυ. Ὡς τί δὴ τόδε; 820
Ορ. Ὥς νιν ἱκετεύσω, μ' ἐσῶσαι.
Πυ. Τὸ δὲ δίκαιον ὧδ' ἔχει.
Ορ. Μητρὸς δὲ μή τ' ἴδοιμι μνῆμα.
Πυ. Πολεμία γὰρ ἦν.
Ἀλλ' ἔπειγ', ὡς μή σε πρόσθεν ψῆφος Ἀργείων ἕλῃ, 825
Περιβαλὼν πλευροῖς ἐμοῖσι πλευρὰ νωχελῆ νόσῳ.
Ὡς ἐγώ δι' ἄστεώς σε, σμικρὰ φροντίζων ὄχλου,
Οὐδὲν αἰσχυνθεὶς, ὀχήσω. Ποῦ γὰρ ὢν δείξω φίλος,
Εἴ σε μὴ 'ν δεινοῖσιν ὄντα συμφοραῖς ἐπαρκέσω;
Ορ. Τοῦτ' ἐκεῖνο, κτᾶσθ' ἑταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον 830
Ὡς ἀνήρ, ὅστις τρόποισι συντακῇ, θυραῖος ὤν,
Μυρίων κρείσσων ὁμαίμων ἀνδρὶ κεκτῆσθαι φίλος.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ὁ μέγας ὄλβος, ἅ τ' ἀρετὰ,
2 Μέγα φρονοῦσ' ἀν' Ἑλλάδα, καὶ
3 Παρὰ Σιμουντίοις ὀχετοῖς, 835
4 Πάλιν ἀνῆλθ' ἐξ εὐτυχίας Ἀτρείδαις,
5 Πάλαι παλαιᾶς ἀπὸ συμφορᾶς δόμων,
6 Ὁπότε χρυσείας ἔρις ἀρνὸς
7 Ἤλυθε Τανταλίδαις,
8 Οἰκτρότατα θοινάματα, καὶ 840
9 Σφάγια γενναίων τέκνων. ὅθεν
10 Φόνῳ φόνος ἐξαμείβων,
11 Δι' αἵματος οὐ προλείπει
12 Δισσοῖσιν Ἀτρείδαις.

Ἀντιστροφή.

1 Τὸ καλὸν, οὐ καλὸν, τοκέων 845
2 Πυριγενεῖ τέμνειν παλάμᾳ
3 Χρόα, μελάνδετον δὲ φόνῳ
4 Ξίφος ἐς αὐγὰς ἀελίοιο δεῖξαι.
5 Τὸ δ' αὖ κακουργεῖν, ἀσέβεια μεγάλη,
6 Κακοφρόνων τ' ἀνδρῶν παράνοια. 850
7 Θανάτου γὰρ ἀμφὶ φόβῳ
8 Τυνδαρὶς ἴαχε τάλαινα.
9 Τέκνον, οὐ τολμᾷς ὅσια,
10 Κτείνων σὰν ματέρα, μὴ πατρῴαν
11 Τιμῶν χάριν, ἐξανάψῃ 855
12 Δύσκλειαν ἐς αἰεί.

Ἐπῳδός.

1 Τίς νόσος, ἢ τίνα δάκρυα,
2 Καὶ τίς ἔλεος μείζων κατὰ γᾶν
3 Ἢ ματροκτόνον αἷμα χειρὶ θέσθαι;
4 Οἷον οἷον ἔργον τελέσας 860
5 Βεβάκχευται μανίαις,
6 Εὐμενίσι θήραμα φόνῳ,
7 Δρομάσι δινεύων βλεφάροις
8 Ἀγαμεμνόνιος παῖς;
9 Ὦ μέλεος, ματρὸς ὅτε 865
10 Χρυσεοπηνήτων φαρέων
11 Μαστὸν ὑπερτέλλοντ' ἐσιδὼν,
12 Σφάγιον ἔθετο ματέρα,
13 Πατρῴων παθέων ἀμοιβάν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ηλ. Γυναῖκες, ἦ που τῶνδ' ἀφώρμηται δόμων 870
Τλήμων Ὀρέστης, θεομανεῖ λύσσῃ δαμείς;
Χο. Ἥκιστα· πρὸς δ' Ἀργεῖον οἴχεται λεών,
Ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι
Δώσων, ἐν ᾧ ζῆν ἢ θανεῖν ὑμᾶς χρεών.

Ηλ. Οἴμοι, τί χρῆμ' ἔδρασε; τίς δ' ἔπεισέ νιν; 875
Χο. Πυλάδης. ἔοικε δ' ὁ μακρὰν ὅδ' ἄγγελος
Λέξειν τὰ κεῖθεν σοῦ κασιγνήτου πέρι.
Αγ. Ὦ τλῆμον, ὦ δύστηνε τοῦ στρατηλάτου
Ἀγαμέμνονος παῖ, πότνι' Ἠλέκτρα, λόγους
Ἄκουσον, οὕς σοι δυστυχεῖς ἥκω φέρων. 880
Ηλ. Αἰαῖ, διοιχόμεσθα· δῆλος εἶ λόγῳ.
Κακῶν γὰρ ἥκεις, ὡς ἔοικεν, ἄγγελος.
Αγ. Ψήφῳ Πελασγῶν τὸν κασίγνητον θανεῖν,
Καί σ', ὦ τάλαιν', ἔδοξε τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ.
Ηλ. Οἴμοι, προσῆλθεν ἐλπίς, ἣν φοβουμένη 885
Πάλαι, τὸ μέλλον ἐξετηκόμην γόοις.
Ἀτὰρ τίς ἀγών, τίνες ἐν Ἀργείοις λόγοι
Καθεῖλον ἡμᾶς, κἀπεκύρωσαν θανεῖν;
Λέγ' ὦ γεραιέ. πότερα λευσίμῳ χερὶ,
Ἢ διὰ σιδήρου πνεῦμ' ἀπορρῆξαί με δεῖ, 890
Κοινὰς ἀδελφῷ συμφορὰς κεκτημένην;
Αγ. Ἐτύγχανον μὲν ἀγρόθεν πυλῶν ἔσω
Βαίνων, πυθέσθαι δεόμενος τά τ' ἀμφὶ σοῦ,
Τά τ' ἀμφ' Ὀρέστου. σῷ γὰρ εὔνοιαν πατρὶ
Ἀεί ποτ' εἶχον. καί μ' ἔφερβε σὸς δόμος, 895
Πένητα μέν, χρῆσθαι δὲ γενναῖον φίλοις.
Ὁρῶ δ' ὄχλον στείχοντα καὶ θάσσοντ' ἄκραν,
Οὗ φασι πρῶτον Δαναὸν Αἰγύπτῳ δίκας
Διδόντ', ἀθροῖσαι λαὸν εἰς κοινὰς ἕδρας.
Ἀστῶν δὲ δή τιν' ἠρόμην ἄθροισμ' ἰδών, 900
Τί καινὸν Ἄργει; μή τι πολεμίων πάρα
Ἀγγελμ' ἀνεπτέρωκε Δαναϊδῶν πόλιν;
Ὁ δ' εἶπ', Ὀρέστην κεῖνον οὐχ ὁρᾷς πέλας
Στείχοντ', ἀγῶνα θανάσιμον δραμούμενον;
Ὁρῶ δ' ἄελπτον φάσμ', ὃ μή ποτ' ὤφελον, 905
Πυλάδην τε καὶ σὸν σύγγονον στείχοντ' ὁμοῦ.
Τὸν μὲν κατηφῆ, καὶ παρειμένον νόσῳ,
Τὸν δ' ὡς ἀδελφὸν ἴσα φίλῳ λυπούμενον.
Νόσημα κηδεύοντα παιδαγωγίᾳ.
Ἐπεὶ δὲ πλήρης ἐγένετ' Ἀργείων ὄχλος, 910
Κῆρυξ ἀναστὰς εἶπε, τίς χρῄζει λέγειν,
Πότερον Ὀρέστην κατθανεῖν, ἢ μὴ χρεών,
Μητροκτονοῦντας; κἀπὶ τῷδ' ἀνίσταται
Ταλθύβιος, ὃς σῷ πατρὶ συνεπόρθει Φρύγας.
Ἔλεξε δ' ὑπὸ τοῖς δυναμένοισιν ὢν ἀεὶ 915
Διχόμυθα, πατέρα μὲν σὸν ἐκπαγλούμενος.
Σὸν δ' οὐκ ἐπαινῶν σύγγονον, καλοῖς κακοὺς
Λόγους ἑλίσσων, ὅτι καθισταίη νόμους
Εἰς τοὺς τεκόντας οὐ καλούς. τὸ δ' ὄμμ' ἀεὶ
Φαιδρωπὸν ἐδίδου τοῖσιν Αἰγίσθου φίλοις. 920
Τὸ γὰρ γένος τοιοῦτον· ἐπὶ τὸν εὐτυχῆ
Πηδῶσ' ἀεὶ κήρυκες. ὅδε δ' αὐτοῖς φίλος,
Ὃς ἂν δύνηται, πόλεος ἔν τ' ἀρχαῖσιν ᾖ.
Ἐπὶ τῷδε δ' ἠγόρευε Διομήδης ἄναξ.
Οὗτος κτανεῖν μὲν οὔτε σ', οὔτε σύγγονον 925
Εἴα, φυγῇ δὲ ζημιοῦντας εὐσεβεῖν.
Ἐπερρόθησαν δ' οἱ μέν, ὡς καλῶς λέγοι,
Οἱ δ' οὐκ ἐπῄνουν. κἀπὶ τῷδ' ἀνίσταται
Ἀνήρ τις ἀθυρόγλωσσος, ἰσχύων θράσει,
Ἀργεῖος, οὐκ Ἀργεῖος, ἠναγκασμένος, 930
Θορύβῳ τε πίσυνος, κἀμαθεῖ παρρησίᾳ,
Πιθανὸς ἔτ' αὐτοὺς περιβαλεῖν κακῷ τινι.
Ὅταν γὰρ ἡδὺς τοῖς λόγοις, φρονῶν κακῶς,
Πείθῃ τὸ πλῆθος, τῇ πόλει κακὸν μέγα.
Ὅσοι δὲ σὺν νῷ χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεί, 935
Κἂν μὴ παραυτίκ', αὖθίς εἰσι χρήσιμοι
Πόλει. θεᾶσθαι δ' ὧδε χρὴ τὸν προστάτην
Ἰδόνθ'. ὅμοιον γὰρ τὸ χρῆμα γίγνεται
Τῷ τοὺς λόγους λέγοντι, καὶ τιμωμένῳ.
Ὃς εἶπ', Ὀρέστην καί σ' ἀποκτεῖναι πέτροις 940
Βάλλοντας. ὑπὸ δ' ἔτεινε Τυνδάρεως λόγους
Τῷ σφὼ κατακτείνοντι τοιούτους λέγειν.
Ἄλλος δ' ἀναστὰς, ἔλεγε τῷδ' ἐναντία,

Elc. *Hei mihi, quid fecit, quis persuasit eum?*
Cho. *Pylades sed videtur iste nuncius ecco*
Dicturus quid sit ibi factum de tuo fratre.
Nun. *O misera, ô infelix ducis*
Agamemnonis filia veneranda Electra, sermones
Audi, quos infelices tibi ferens aduenio.
Elc. *Hei, hei perijmus. significas hoc oratione.*
Nam vt videtur, venis nuncius malorum.
Nun. *Calculis Arginorum, vt interficiatur tuus frater,*
Et tu ô misera, statutum est hodie.
Elc. *Hei mihi, venit spes, quam metuens*
Olim, propter futura contabescebam luctu,
Sed quod certamen, quae orationes inter Arginos
Damnauerunt nos, & suffragium tulerunt de morte?
Dic ô senex, vtrum lapidante manu,
An per ferrum oportet me abrumpere spiritum,
Habentem calamitatem cum fratre communem?
Nun. *Eram ex agro intra portas*
Vadens, volens audire de te
Et de Oreste. Nam erga tuum patrem beneuolentiam
Semper habui, & me aluit tua familia,
Pauperem quidem, sed constantem in amicitia.
Video populum euntem, & insidentem tumulo,
Vbi dicunt primum Danaum Aegypto pœnas
Dantem, congregasse populum in communes sedes.
Videns congregationem, interrogaui aliquem ex ciuibus
Quid nouum Argis, num quod ab hostibus
Nuncium excitauit vrbem Danaidum?
Ille dixit, Non vides illum Orestem propè
Euntem, qui curret letale certamen?
Video insperatam speciem, quam vtinam non vidissem,
Pyladen & tuum fratrem euntes simul:
Hunc tristem & languidum morbo,
Illum tanquam fratrem dolentem aequaliter cum amico,
Ducendo curantem morbum.
Postquam concio Arginorum facta est tota,
Praeco surgens dixit, Quis vult dicere,
Vtrum oporteat Orestem mori, an non,
Matricidam? & postea surgit
Talthybius, qui oppugnauit Phryges cum tuo patre.
Dixit autem semper existens sub potentibus
Ambigua, reuerens tuum patrem,
Sed non laudans tuum fratrem, bonis mala
Dicta inuoluens, quòd faceret legem
Non bonam contra parentes: sed oculum semper
Hilarem dabat Aegisthi amicis.
Nam hoc genus tale est. ad florentem partem
Semper saliunt praecones: ille est eis amicus,
Quisquis est potens & in magistratibus vrbis.
Post hunc dicebat Diomedes rex,
Iste neque te neque fratrem interficere
Sinebat, sed punientes exilio rectè facere.
Alij assenserunt, quòd honestè diceret,
Alij non laudabant. Post hunc surgit
Vir quidam loquax, potens confidentia.
Arginus non Arginus, coactus
In tumultu, & stulta audacia,
Valens persuadendo conijcere eos in aliquod malum.
(Nam quando facundus oratione, malè sentiens
Persuadet vulgo, est magnum malum vrbi.
Quicunque autem prudenter recta consulunt semper,
Etiamsi non statim, tamen postea fiunt vtiles
Vrbi. Principem autem oportet sic considerare
Videntem. Nam simile periculum est
Dicenti orationem, & principi.)
Qui dixit Orestem & te occidi lapidibus debere
Coniectis: subornauit autem Tyndarus orationes
Tales dicere illum vos occidentem.
Alius surgens dicit isti contraria.

Non conspicuus specie, sed vir fortis,
Raro pollens ciuitatem, & circulum fori,
Suas res agens (qui soli seruant terram)
Sed prudens, volens propè accedere ad rem.
Simplex, qui vixerat vitam non reprehendendam,
Is censuit Orestem filium Agamemnonis
Coronandum, qui voluit vlcisci patrem,
Interficiens malam mulierem & impiam,
Quæ effecisset, vt nemo vellet, neque armare manum,
Neque militare relicta domo,
Si domi, relicti, coniuges
Corrumpunt, afficientes contumelia thalamos virorum.
Et videbatur bonis rectè dicere,
Neque vllus amplius dixit, sed accessit tuus frater,
Et dixit, O incolentes terram Inachi,
Olim Pelasgi, postea Danaidæ,
Vos vlciscens, non minus quàm patrem,
Interfeci matrem. Nam si necare viros
Erit fas mulieribus, amplius non effugietis
Mortem, vel vxoribus necesse erit seruire.
Et contrarium facietis, quàm oportet facere.
Nunc enim quæ prodidit lectum mei patris,
Est interfecta: si autem occidetis me,
Lex dissoluetur, nec anteuertet mortem quisquam,
Quia huius audaciæ non fiet raritas.
Sed non persuasit turbæ, cùm quidem videretur rectè dicere.
Et vincit ille malus dicens in multitudine,
Qui dixit interficiendum esse te & fratrem.
Vix persuasit ne moriamini lapidati,
Miser Orestes: & sua manu facta nece
Promisit se relicturum vitam hac die
Tecum: ducit eum ex concione
Pylades lacrymans, & comitantur amici
Plorantes, miserentes, venit tibi
Acerbum spectaculum & miser aspectus.
Sed prepara gladium, aut laqueum collo,
Quia oportet te relinquere lucem, & nobilitas
Nihil tibi profuit, neque Pythius
Phœbus sedens in tripode, sed perdidit.

Cho. *O misera virgo, quàm obductum*
Vultum tuum in terram demittens, muta es,
Tanquam cursura in querelas & luctus.

Μορφῇ μὲν οὐκ εὐωπός, ἀνδρεῖος δ' ἀνὴρ,
Ὀλιγάκις ἄστυ κἀγορᾶς χραίνων κύκλον, 945
Αὐτουργός (οἵπερ καὶ μόνοι σῴζουσι γῆν)
Ξυνετὸς δὲ, χωρεῖν ὁμόσε τοῖς λόγοις θέλων,
Ἀκέραιος, ἀνεπίληπτον ἠσκηκὼς βίον.
Ὃς γ' εἶπ', Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος
Στεφανοῦν, ὃς ἤθελ' ἀντιτιμωρεῖν πατρὶ, 950
Κακὴν γυναῖκα κἄθεον κατακτανὼν,
Ἣ κεῖν' ἀφῄρει, μήθ' ὁπλίζεσθαι χέρα,
Μήτε στρατεύειν ἐκλιπόντα δώματα,
Εἰ τἄνδον οἰκουρήμαθ' οἱ λελειμμένοι
Φθείρουσιν, ἀνδρῶν εὐνίδας λωβώμενοι. 955
Καὶ τοῖς γε χρηστοῖς εὖ λέγειν ἐφαίνετο,
Κοὐδεὶς ἔτ' εἶπε. σὸς δ' ἐπῆλθε σύγγονος,
Ἔλεξε δ', ὦ γῆν Ἰνάχου κεκτημένοι,
Πάλαι Πελασγοὶ, Δαναΐδαι δὲ δεύτερον,
Ὑμῖν ἀμύνων οὐδὲν ἧσσον ἢ πατρὶ, 960
Ἔκτεινα μητέρ'. εἰ γὰρ ἀρσένων φόνος
Ἔσται γυναιξὶν ὅσιος, οὐ φθάνοιτ' ἔτ' ἂν
Θνῄσκοντες, ἢ γυναιξὶ δουλεύειν χρεών.
Τοὐναντίον δὲ δράσετ', ἢ δρᾶσαι χρεών.
Νῦν μὲν γὰρ ἡ προδοῦσα λέκτ' ἐμοῦ πατρὸς, 965
Τέθνηκεν. εἰ δὲ δὴ κατακτενεῖτέ με,
Ὁ νόμος ἀνεῖται, κοὐ φθάνοι θνῄσκων τις ἄν.
Ὡς τῆς γε τόλμης οὐ σπάνις γενήσεται.
Ἀλλ' οὐκ ἔπειθ' ὅμιλον, εὖ δοκῶν λέγειν.
Νικᾷ δ' ἐκεῖνος ὁ κακὸς ἐν πλήθει λέγων, 970
Ὃς ἠγόρευσε σύγγονον σέ τε κτανεῖν.
Μόλις δ' ἔπεισε μὴ πετρουμένους θανεῖν
Τλήμων Ὀρέστης. αὐτόχειρι δὲ σφαγῇ
Ὑπέσχετ' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ λείψειν βίον
Σὺν σοί. πορεύει δ' αὐτὸν ἐκκλήτων ἄπο 975
Πυλάδης δακρύων. σὺν δ' ὁμαρτοῦσιν φίλοι
Κλαίοντες, οἰκτίροντες. ἔρχεται δέ σοι
Πικρὸν θέαμα, καὶ πρόσοψις ἀθλία.
Ἀλλ' εὐτρεπίζου φάσγανον, ἢ βρόχον δέρῃ,
Ὡς δεῖ λιπεῖν σε φέγγος. εὐγένεια δ' 980
Οὐδέν σ' ἐπωφέλησεν, οὐδ' ὁ Πύθιος
Τρίποδα καθίζων Φοῖβος, ἀλλ' ἀπώλεσεν.

Χο. Ὦ δυστάλαινα παρθέν', ὡς ξυνηρεφὲς
Πρόσωπον εἰς γῆν σὸν βαλοῦσ', ἄφθογγος εἶ,
Ὡς εἰς στεναγμοὺς καὶ γόους δραμουμένη. 985

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ele. *Ah, ah. incheo luctus ô Pelasgia,*
Ponens album vnguem in genis,
Cruentam noxam,
Et fragorem capitis, quem nacta est sub terra
Inferorum Proserpina, formosa dea.
Vlulet terra Cyclopea,
Ferrum supra caput ponens tonsorium Atridarum
Propter mala domus.
Illa miseratio, miseratio venit
Pro morituris.
Qui aliquando fuerunt duces Græciæ.

Antistrophe.

Abiit enim, abiit, periit liberorum
Pelopis totum genus, & propter felicitatem
Quondam suspiciendam familiam,
Inuidia nunc cepit diuinitus, & hostilis calculus
De morte inter ciues.
Heu, heu gentes miseræ hominum, plenæ lacrymarum,

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

ΗΛ. 1 Αἶ αἶ. κατάρχομαι στεναγμὸν ὦ Πελασγία,
2 Τιθεῖσα λευκὸν ὄνυχα διὰ παρηίδων,
3 Αἱματηρὸν ἄταν.
4 Κτύπον τε κρατὸς, ὃν ἔλαχ' ἁ κατὰ χθονὸς
5 Νερτέρων Περσέφασσα, καλλίπαις θεά. 990
6 Ἰαχείτω δὲ γᾶ Κυκλωπία,
7 Σίδαρον ἐπὶ κάρα τιθεῖσα κούριμον, τῶν Ἀτρειδᾶν
8 Πήματ' οἴκων.
9 Ἔλεος ἔλεος ὅδ' ἔρχεται
10 Τῶν θανουμένων ὕπερ, 995
11 Στραταλατᾶν Ἑλλάδος ποτ' ὄντων.

Ἀντιστροφή.

1 Βέβακε γὰρ βέβακεν, οἴχεται τέκνων
2 Πρόπασα γέννα Πέλοπος, ὅ τ' ἐπὶ μακαρίοις
3 Ζηλωτὸς ὤν ποτ' οἶκος,
4 Φθόνος νιν εἷλε θεόθεν, ἅ τε δυσμενὴς
5 Φονία ψῆφος ἐν πολίταις. 1000
6 Ἰὼ, ἰὼ, πανδάκρυτ' ἐφαμέρων ἔθνη

7 Πολύπονα, λεύσσεθ' ὡς παρ' ἐλπίδας
8 Μοῖρα βαίνει.
9 Ἕτερα δ' ἑτέροις ἀμείβεται
10 Πήματ' ἐν χρόνῳ μακρῷ, 1005
11 Βροτῶν δ' ὁ πᾶς ἀστάθμητος αἰών.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ μέσον χθονός
Τε τεταμέναν αἰωρήμασι
Πέτραν ἁλύσεσι χρυσέαισι, φερομέναν
Δίναισι, βῶλον ἐξ Ὀλύμπου, 1010
Ἵν' ἐν θρήνοισιν ἀναβοάσω
Γέροντι πατρὶ Ταντάλῳ
Ὃς ἔτεκεν ἔτεκε γενέτορας
Ἐμέθεν δόμων,
Οἳ κατεῖδον ἄτας 1015
Τὸ πτανὸν μὲν δίωγμα πώλων,
Τεθριπποβάμονι στόλῳ,
Πέλοψ ὅτε πελάγεσι διεδίφρευσε
Μυρτίλου φόνον δικὼν ἐς οἶδμα πόντου,
Λευκοκύμασι πρὸς Γεραιστίαις 1020
Ποντίων σάλων
Ἠιόσιν ἁρματεύσας·
Ὅθεν δόμοισι τοῖς ἐμοῖς
Ἦλθ' ἀρὰ πολύστονος,
Λόχευμα ποιμνίοισι Μαιάδος τόκου. 1025
Τὸ χρυσόμαλλον ἀρνὸς ὁπότε
Γένετο, τέρας ὀλοὸν ὀλοὸν
Ἀτρέως ἱπποβότα, ὅθεν ἔρις τὸ πτερωτὸν
Ἡλίου μετέβαλεν ἅρμα, τὰν πρὸς ἑ-
σπέραν κέλευθον οὐρανοῦ προσαρμόσας. 1030
Μονόπωλον εἰς ἀῶ, ἑπταπόρου τε
Δρομήματα πλειάδος, εἰς ὁδὸν ἄλλαν
Ζεὺς μεταβάλλει. τῶν δ' ἀμείβει
Θανάτοις θανάτων, τότ' ἐπώνυμα
Δεῖπνα Θυέστου, λέκτρα τε Κρήσσας 1035
Ἀερόπας δολίας, δολίοισι γάμοις.
Τὰ πανύστατα δ' εἰς ἐμὲ καὶ γενέταν
Ἐμὸν ἦλθε, δόμων πολυπόνοις ἀνάγκαις.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν ὅδε σύγγονος ἕρπει,
Ψήφῳ θανάτου κατακυρωθείς, 1040
Ὅ, τε πιστότατος πάντων Πυλάδης,
Ἰσάδελφος ἀνήρ,
Ἰθύνων νοσερὸν κῶλον Ὀρέστου.
Ποδὶ κηδοσύνῳ παρασειρεύων.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΗΛ. Οἴ 'γὼ. πρὸ τύμβου γάρ σ' ὁρῶσ' ἀναστένω 1045
Ἀδελφέ, καὶ πάροιθε νερτέρων πυρᾶς.
Οἴ 'γὼ μάλ' αὖθις. ὥς σ' ἰδοῦσ' ἐν ὄμμασι
Πανυστάτην πρόσοψιν, ἐξέστην φρενῶν.
ΟΡ. Οὐ σῖγ', ἀφεῖσα τοὺς γυναικείους γόους,
Στέρξεις τὰ κρανθέντ'; οἰκτρὰ μὲν τάδ', ἀλλ' ὅ-
μως 1050
Φέρειν σ' ἀνάγκη τὰς παρεστώσας τύχας.
ΗΛ. Καὶ πῶς σιωπῶ; φέγγος εἰσορᾶν θεοῦ
Τόδ' οὐκέθ' ἡμῖν τοῖς ταλαιπώροις μέτα;
ΟΡ. Σὺ μή μ' ἀπόκτειν'. ἅλις ὑπ' Ἀργείας χερὸς
Τέθνηχ' ὁ τλήμων. τὰ δὲ παρόντ' ἔα κακά. 1055
ΗΛ. Ὦ μέλεος ἥβας σῆς, Ὀρέστα, καὶ πότμου,
Θανάτου τ' ἀώρου. ζῆν ἐχρῆν σ', ὅτ' οὐκέτ' εἶ.
ΟΡ. Μὴ πρὸς θεῶν μοι περιβάλῃς ἀνανδρίαν,
Εἰς δάκρυα πορθμεύουσ' ὑπομνήσει κακῶν.
ΗΛ. Θανούμεθ', οὐχ οἷόν τε μὴ στένειν κακά. 1060

Laboriosi, videte quomodo præter opinionem
Fatum venit.
Alia verò post alia succedunt
Mala in longo tempore.
Tota autem vita hominum est instabilis.

MONOSTROPHICA.

Vtinam vadam ad medium cœli & terræ
Extensum pendendo
Saxum catenis aureis, quod circumfertur
Volutationibus, gleba ex Olympo,
Vt in luctibus recitem
Seni patri Tantalo
Qui peperit, peperit parentes
Meæ familiæ,
Qui viderunt mala,
Celerem cursum equarum
Quadriiugo curru,
Pelops quando ad mare gubernauit currum,
Myrtili cadauer abiiciens in gurgitem maris,
Iuxta albam Geræstiam
Marinorum fluctuum
In littore aurigans:
Vnde familiæ nostræ
Venit luctuosa execratio
Fœtus in grege, à filio Maiæ:
Agnus aureo vellere, quando
Fuit prodigium quàm perniciosum
Atrei equitis, vnde lis alatum
Currum solis mutauit, vt versus oc-
casum viam cœli accommodaret,
Versus auroram quæ vehitur vno equo, & septem
Pleiadum cursus in aliam viam
Iupiter mutat, & permutat
Neces necibus, & famosam
Cœnam Thyestæ, & thalamum Cretensis
Aeropæ dolosæ, dolosis nuptiis.
Postrema in me & patrem
Meum venerunt misero fato familiæ.

ANAPÆSTI.

Cho. *Atqui frater tuus accedit*
Capitali sententia damnatus.
Et fidelissimus omnium Pylades,
Vir par fratri, gubernans
Languidum pedem Orestis,
Iunctus gressu officioso.

IAMBI.

Ele. *Hei mihi videns te ante mortem gemo*
Frater, & ante rogum inferorum.
Heu mihi rursus, quàm videns oculis
Vltimum aspectum, animo abalienata sum.
Ore. *Non taces, omissis muliebribus lamentationibus,*
Boni consules quæ fiunt? Sunt quidem ista miserabilia, sed tamen
Oportet te ferre præsentes fortunas.
Ele. *Et quomodo tacebo? intueri lumen Dei*
Hoc non amplius licet nobis miseris.
Ore. *Non occidas tu me: satis ab Argiua manu*
Mortuus sum miser: sine præsentia mala.
Ele. *O miser Orestes propter tuam adolescentiam & fatum*
Et mortem intempestiuam, oportebat te viuere, quando non amplius es.
Ore. *Ne per Deos iniicias mihi mollitiem,*
In lacrymas traducens, non commemoratione malorum.
Ele. *Moriemur. non est possibile non deplorare mala:*

Omnibus hominib. est miserabile, amittere charam vitã.
Ore. *Ista dies est nobis constituta, oportet aut laqueos*
Pensiles suspendere, aut acuere manu gladium.
Ele. *Tu nunc me frater occide, ne quis Argiuorum occidat,*
Contumelia afficiens genus Agamemnonis.
Ore. *Satis habeo sanguinem matris, te non interficiam:*
Sed moriaris nece quam tibi ipsa consciscas, quocunque (modo vis.
Ele. *Fiet: non deserar à tuo gladio.*
Sed volo brachia circundare tuo collo.
Ore. *Delecteris inani voluptate, siquidem hoc te delectat,*
Circundare brachia euntibus ad mortem.
Ele. *O charissime, ô habens desiderabile & dulcissimum*
Nomen sororis tuæ, & vnam animam.
Ore. *Liquefacies me, volo tibi respondere*
Officio brachiorum. quid enim miser erubescam?
O pectus sororis, ô charus amplexus mihi.
Hæc pro filiorum osculis & coniugali lecto
Alloquia adsunt inter miseros vtrinque.
Ele. *Heu, quomodo idem gladius nos interficiet, si fas sit?*
Et accipiet vnum sepulchrum opus cedri?
Ore. *Suauissimum esset hoc: sed vides, amicis*
Quomodo caremus, vt coniũgamur sepulchro?
Ele. *Nihil dixit, pro te operam nauans ne moriaris,*
Menelaus prauus, proditor mei patris?
Ore. *Ne ostendit quidem oculum. sed in sceptris habens*
Spem, veritus est seruare amicos.
Sed sine, vt generosa & Agamemnone
Facientes dignissima moriamur.
Et ego quidem ingenuitatem ostendam vrbi,
Feriens gladio hepar: te autem oportet
Similia facere meis ausis.
Pylades, tu esto nobis procurator mortis,
Et morientium bene cures corpora,
Et sepeli simul, ferens ad patris tumulum,
Et vale: vado enim ad opus, vt vides.
Pyl. *Differ. hoc enim primum te accuso,*
Si sperasti, me velle viuere te mortuo.
Ore. *Quorsum enim attinet te mecum mori?*
Pyl. *Interrogasti? quorsum verò viuere sine tua amicitia?*
Ore. *Non interfecisti tuam matrem, sicut ego miser.*
Pyl. *Tecum: simul hæc pati me oportet.*
Ore. *Redde tuum corpus patri, non moriaris mecum.*
Tibi enim est ciuitas, mihi autem non iam.
Et domus patris, & magnus portus diuitiarum.
Nuptiis autem huius misera frustratus es,
Quam despondi tibi, colens amicitiam:
Tu autem accipias aliam coniugem ad gignendum.
Affinitas enim mea & tua non amplius est.
Sed ô desiderabilis ocule mea familiaritatis
Vale, non enim hoc licet nobis, tibi tamen erit.
Nam mortui priuamur gaudio.
Pyl. *Equidem non assequeris quid velim.*
Neque sanguinem meum accipiat ferax terra.
Neque splendidus æther, si ego te vnquam prodens,
Et liberans meum corpus, deseram.
Nam & simul interfeci illam, non negabo:
Et totum consilium dedi de iis, ob quæ tu nunc das pœnas.
Ergo & simul mori me oportet tecum & cum hac.
Nam ipsam meam, cui spopondi nuptias,
Iudico coniugem. Nam quid vnquam honestum dicam,
Veniens in Delphidem, arcem Phocensium.
Qui priusquam essetis miseri, affui amicus,
Nunc non sum amicus tibi infelici?
Nihil est, sed hæc & mihi sunt curæ.
Sed postquam sumus morituri, vna rationem
Ineamus, quomodo Menelaus simul tristetur.
Ore. *O charissime, vtinam videns hoc moriar.*
Pyl. *Sequere nunc, sed differ sectionem ensis,*
Ore. *Differam, si potero vlcisci inimicum,*

Πᾶσι γὰρ οἰκτρὸν ἡ φίλη ψυχὴ βροτοῖς.
Ορ. Τόδ' ἦμαρ ἡμῖν κύριον. δεῖ δ' ἢ βρόχους
Ἅπτειν κρεμαστούς, ἢ ξίφος θήγειν χερί.
Ηλ. Σύ νυν μ' ἀδελφέ, μή τις Ἀργείων κτάνῃ
Ὕβρισμα θέμενος τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον. 1065
Ορ. Ἅλις τὸ μητρὸς αἷμ' ἔχω, σὲ δ' οὐ κτενῶ,
Ἀλλ' αὐτόχειρι θνῇσχ' ὅτῳ βούλει τρόπῳ.
Ηλ. Ἔσται τάδ'. οὐδὲν σοῦ ξίφους λελείψομαι,
Ἀλλ' ἀμφιθεῖναι σῇ δέρῃ θέλω χέρας.
Ορ. Τέρπου κενὴν ὄνησιν, εἰ τερπνὸν τόδε, 1070
Θανάτου πέλας βεβῶσι περιβαλεῖν χέρας.
Ηλ. Ὦ φίλτατ', ὦ ποθεινὸν, ἥδιστόν τ' ἔχων
Τῆς σῆς ἀδελφῆς ὄνομα, καὶ ψυχὴν μίαν.
Ορ. Ἔκ τοι με τήξεις, καί σ' ἀμείψασθαι θέλω
Φιλότητι χειρῶν. τί γὰρ ἔτ' αἰδοῦμαι τάλας; 1075
Ὦ στέρν' ἀδελφῆς, ὦ φίλον προσπτύγμ' ἐμὸν,
Τάδ' ἀντὶ παίδων καὶ γαμηλίου λέχους
Προσφθέγματ' ἀμφὶ τοῖς ταλαιπώροις πάρα.
Ηλ. Φεῦ. πῶς ἂν ξίφος νὼ ταυτὸν, εἰ θέμις, κτάνοι;
Καὶ μνῆμα δέξαιθ' ἕν, κέδρου τεχνάσματος; 1080
Ορ. Ἥδιστ' ἂν εἴη ταῦθ'. ὁρᾷς δὲ δὴ φίλων
Ὡς ἐσπανίσμεθ', ὥς τι κοινωνεῖν τάφου;
Ηλ. Οὐδ' εἶφ' ὑπὲρ σοῦ, μὴ θανεῖν σπουδὴν ἔχων,
Μενέλαος ὁ κακὸς, ὁ προδότης τοὐμοῦ πατρὸς;
Ορ. Οὐδ' ὄμμ' ἔδειξεν. ἀλλ' ἐπὶ σκήπτροις ἔχων 1085
Τὴν ἐλπίδ', ηὐλαβεῖτο μὴ σώζειν φίλους.
Ἀλλ' εἶα, ὅπως γενναῖα, κἀγαμέμνονος
Δράσαντε κατθανούμεθ' ἀξιώτατα.
Κἀγὼ μὲν εὐγένειαν ἀποδείξω πόλει,
Παίσας πρὸς ἧπαρ φασγάνῳ. σὲ δ' αὖ χρεὼν 1090
Ὅμοια πράσσειν τοῖς ἐμοῖς τολμήμασι.
Πυλάδη, σὺ δ' ἡμῖν τοῦ φόνου γενοῦ βραβεὺς,
Καὶ κατθανόντοιν εὖ περίστειλον δέμας,
Θάψον τε κοινῇ πρὸς πατρὸς τύμβον φέρων.
Καὶ χαῖρ'. ἐπ' ἔργον δ' ὡς ὁρᾷς πορεύομαι. 1095
Πυ. Ἐπίσχες. ἓν μὲν πρῶτά σοι μομφὴν ἔχω,
Εἰ ζῆν με χρῄζειν σοῦ θανόντος ἤλπισας.
Ορ. Τί γὰρ προσήκει κατθανεῖν σ' ἐμοῦ μέτα;
Πυ. Ἤρου; τί δὲ ζῆν σῆς ἑταιρίας ἄτερ;
Ορ. Οὐκ ἔκτανες σὴν μητέρ', ὡς ἐγὼ τάλας. 1100
Πυ. Σὺν σοί γε, κοινῇ ταῦτα καὶ πάσχειν με δεῖ.
Ορ. Ἀπόδος τὸ σῶμα πατρί. μὴ συνθνῄσκέ μοι.
Σοὶ μὲν γάρ ἐστι πόλις, ἐμοὶ δ' οὐκ ἔστι δή.
Καὶ δῶμα πατρὸς, καὶ μέγας πλούτου λιμήν.
Γάμων δὲ τῆς μὲν δυσπότμου τῆσδ' ἐσφάλης, 1105
Ἥν σοι κατηγγύησ' ἑταιρίαν σέβων,
Σὺ δ' ἄλλο λέκτρον παιδοποίησαι λαβών,
Κῆδος δὲ τοὐμὸν καὶ σὸν, οὐκέτ' ἔστι δή.
Ἀλλ' ὦ ποθεινὸν ὄμμ' ὁμιλίας ἐμῆς,
Χαῖρ'. οὐ γὰρ ἡμῖν ἐστι τοῦτο, σοί γε μήν. 1110
Οἱ γὰρ θανόντες, χαρμάτων τητώμεθα.
Πυ. Ἦ πολὺ λέλειψαι τῶν ἐμῶν βουλευμάτων;
Μήθ' αἷμά μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον,
Μὴ λαμπρὸς αἰθὴρ, εἴ σ' ἐγὼ προδούς ποτε
Ἐλευθερώσας τοὐμὸν, ἀπολείπομαί σε. 1115
Καὶ συγκατέκτανον γὰρ, οὐκ ἀρνήσομαι,
Καὶ πάντ' ἐβούλευσ', ὧν σὺ νῦν τίνεις δίκας.
Καὶ ξυνθανεῖν οὖν δεῖ με σοὶ, καὶ τῇδ' ὁμοῦ.
Ἐμὴν γὰρ αὐτὴν, ἧς λέχος ἐπῄνεσα,
Κρίνω δάμαρτα. τί γὰρ ἐρῶ καλόν ποτε 1120
Γῆν Δελφίδ' ἐλθὼν, Φωκέων ἀκρόπολιν;
Ὃς, πρὶν μὲν ὑμᾶς δυστυχεῖν, φίλος παρῆν,
Νῦν δ' οὐκέτ' εἰμὶ δυστυχοῦντί σοι φίλος;
Οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν κἀμοὶ μέλει.
Ἐπεὶ δὲ κατθανούμεθ', ἐς κοινοὺς λόγους
Ἔλθωμεν, ὡς ἂν Μενέλεως συνδυστυχῇ. 1125
Ορ. Ὦ φίλτατ'. εἰ γὰρ τοῦτο κατθάνοιμ' ἰδών.
Πυ. Πιθοῦ νυν, ἀνάμεινον δὲ φασγάνου τομάς.
Ορ. Μενῶ, τὸν ἐχθρὸν εἴ τι τιμωρήσομαι.

Πυ. Σῖγά νυν, ὡς γυναιξὶ πιστεύω βραχύ. 1105
Ορ. Μηδὲν τρέσῃς τάσδ', ὡς πάρεισιν ἡμῖν φίλαι.
Πυ. Ἑλένην κτάνωμεν, Μενέλεῳ λύπην πικράν.
Ορ. Πῶς; τὸ γὰρ ἕτοιμόν ἐστιν, ἢν ἔσται καλῶς.
Πυ. Σφάξαντες. ἐν δόμοις δὲ κρύπτεται σέθεν.
Ορ. Μάλιστα, καὶ δὴ ταὐτ' ἀποσφραγίζεται. 1110
Πυ. Ἀλλ' οὐκέτ', Ἅιδην νυμφίον κεκτημένη.
Ορ. Καὶ πῶς; ἔχει γὰρ βαρβάρους ὀπάονας.
Πυ. Τίνας; Φρυγῶν γὰρ οὐδέν' ἂν τρέσαιμ' ἐγώ.
Ορ. Οἵους, ἐνόπτρων καὶ μύρων ἐπιστάτας.
Πυ. Τρυφὰς γὰρ ἥκει δεῦρ' ἔχουσα Τρωικάς; 1115
Ορ. Ὥσθ' Ἑλλὰς αὐτῇ σμικρὸν οἰκητήριον.
Πυ. Οὐδὲν τὸ δοῦλον πρὸς τὸ μὴ δοῦλον γένος.
Ορ. Καὶ μὴν τόδ' ἔρξας, δὶς θανεῖν οὐχ ἅζομαι.
Πυ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μήν, σοί γε τιμωρούμενος.
Ορ. Τὸ πρᾶγμα δήλου, καὶ πέραιν' ὅπως λέγεις. 1120
Πυ. Ἔσιμεν ἐς οἴκους δῆθεν ὡς θανούμενοι.
Ορ. Ἔχω τοσοῦτον, τἀπίλοιπα δ' οὐκ ἔχω.
Πυ. Γόους πρὸς αὐτὴν θησόμεσθ' ἃ πάσχομεν.
Ορ. Ὥστ' ἐκδακρῦσαί γ' ἔνδοθεν κεχαρμένην.
Πυ. Καὶ νῷν παρέσται ταὔθ', ἅπερ κείνῃ τότε. 1125
Ορ. Ἔπειτ' ἀγῶνα πῶς ἀγωνιούμεθα;
Πυ. Κρύπτ' ἐν πέπλοισι τοισίδ' ἕξομεν ξίφη.
Ορ. Πρόσθεν δ' ὀπαδῶν τίς ὄλεθρος γενήσεται;
Πυ. Ἐκκλῄσομεν σφᾶς, ἄλλον ἄλλοσε στέγης.
Ορ. Καὶ τόν γε μὴ σιγῶντ' ἀποκτείνειν χρεών. 1130
Πυ. Εἶτ' αὐτὸ δηλοῖ τοὔργον ἢ τείνειν χρεών.
Ορ. Ἑλένην φονεύειν, μανθάνω τὸ σύμβολον.
Πυ. Ἔγνως· ἄκουσον δ' ὡς καλῶς βουλεύομαι.
Εἰ μὲν γὰρ ἐς γυναῖκα σωφρονεστέραν
Ξίφος μεθεῖμεν, δυσκλεὴς ἂν ἦν φόνος, 1135
Νῦν δ' ὑπὲρ ἁπάσης Ἑλλάδος δώσει δίκην,
Ὧν πατέρας ἔκτειν', ὧν τ' ἀπώλεσεν τέκνα,
Νύμφας τ' ἔθηκεν ὀρφανὰς ξυναόρων,
Ὀλολυγμὸς ἔσται, πῦρ τ' ἀνάψουσιν θεοῖς,
Σοὶ πολλὰ κἀμοὶ κέδν' ἀρώμενοι τυχεῖν, 1140
Κακῆς γυναικὸς οὕνεχ' αἷμ' ἐπράξαμεν.
Ὁ μητροφόντης δ' οὐ καλῇ, τοῦτον κτανών,
Ἀλλ' ἀπολιπὼν τοῦτ' ἐπὶ τὸ βέλτιον πεσῇ,
Ἑλένης λεγόμενος τῆς πολυκτόνου φονεύς.
Οὐ δεῖ ποτ', οὐ δεῖ, Μενέλεων μὲν εὐτυχεῖν, 1145
Τὸν σὸν δὲ πατέρα, καὶ σέ, κἀδελφὴν θανεῖν,
Μητέρα τ' (ἐῶ τοῦτ', οὐ γὰρ εὐπρεπὲς λέγειν)
Δόμους τ' ἔχειν σούς, δι' Ἀγαμέμνονος δόρυ
Λαβόντα νύμφην. μὴ γὰρ οὖν ζῴην ἔτι,
Εἰ μὴ 'π' ἐκείνῃ φάσγανον σπάσω μέλαν. 1150
Ἢν δ' οὖν τὸν Ἑλένης μὴ κατάσχωμεν φόνον,
Πρήσαντες οἴκους τούσδε κατθανούμεθα.
Ἑνὸς γὰρ οὐ σφαλέντες ἕξομεν κλέος,
Καλῶς θανόντες, ἢ καλῶς σεσωσμένοι.
Χο. Πάσαις γυναιξὶν ἀξία στυγεῖν ἔφυ 1155
Ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣ κατῄσχυνε γένος.
Ορ. Φεῦ. οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον ἢ φίλος σαφής.
Οὐ πλοῦτος, οὐ τυραννίς· ἀλόγιστον δέ τι
Τὸ πλῆθος ἀντάλλαγμα γενναίου φίλου.
Σὺ γὰρ τά τ' εἰς Αἴγισθον ἐξηῦρες κακά, 1160
Καὶ πλησίον παρῆσθα κινδύνων ἐμοί.
Νῦν δ' αὖ δίδως μοι πολεμίων τιμωρίας,
Κοὐκ ἐκποδὼν εἶ. παύσομαί σ' αἰνῶν, ἐπεὶ
Βάρος τι κἀν τῷδ' ἐστὶν, αἰνεῖσθαι λίαν.
Ἐγὼ δὲ πάντως ἐκπνέων ψυχὴν ἐμήν, 1165
Δράσας τι χρῄζω τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς θανεῖν,
Ἵν' ἀνταναλώσω μὲν, οἵ με προὔδοσαν,
Στένωσι δ' οἵπερ κἄμ' ἔθηκαν ἄθλιον.
Ἀγαμέμνονός τοι παῖς πέφυχ', ὃς Ἑλλάδος
Ἦρξ' ἀξιωθείς, οὐ τύραννος, ἀλλ' ὅμως 1170
Ῥώμην θεοῦ τιν' ἔσχ', ὃν οὐ καταισχυνῶ,
Δοῦλον παρασχὼν θάνατον, ἀλλ' ἐλευθέρως
Ψυχὴν ἀφήσω, Μενέλεων δὲ τείσομαι.

Pyl. *Tace nunc, quia parum credo mulieribus.*
Ore. *Ne timeas has, quæ adsunt nobis amicæ.*
Pyl. *Helenam interficiemus. id afficiet Menelaū magno dolore.*
Ore. *Quid ô? paratus enim sum, si quidē poterit præclarè fieri.*
Pyl. *Interficiemus: latet enim in domo tua.*
Ore. *Maximè, & iā omnia obsignat,* quasi cernens hæreditatem meam.
Pyl. *Sed non amplius, nacta Plutonem sponsum.*
Ore. *Quomodo? habet enim barbaros comites.*
Pyl. *Quos? neminem Phrygem metuo.*
Ore. *Quales possint esse curatores speculorum & vnguentorū.*
Pyl. *Venit ergo huc habens delicias Troianas?*
Ore. *Ita, vt Græcia sit ei parua domuncula.*
Pyl. *Nihil est seruile genus ad non seruile.*
Ore. *Sane hoc faciens, non recuso bis mori.*
Pyl. *Sed neque ego: modò tibi opem feram.*
Ore. *Ostende rem, & perfice sicut dicis.*
Pyl. *Intremus in domum, tanquam morituri.*
Ore. *Habeo hoc, reliqua non habeo.*
Pyl. *Lamentabimur ad ipsam de his quæ patimur.*
Ore. *Vt ploret, quæ inquam in animo gaudeat.*
Pyl. *Et nobis aderunt hæc, sicut illi, tunc.*
Ore. *Deinde quomodo pugnabimus?*
Pyl. *Habebimus gladios acutos in vestibus.*
Ore. *Et coram ministris quæ nex fiet?*
Pyl. *Excludemus eos, alium alio in contignationibus.*
Ore. *Et eum qui non tacuerit, interficiemus.*
Pyl. *Deinde ipsa res docebit, quò oporteat intendere.*
Ore. *Interficere Helenam, agnosco symbolum.*
Pyl. *Tenes. audi nunc quàm honestè consulam.*
Si enim in mulierem honestam
Mitteremus gladium, esset ignominiosa cædes,
Nunc dabit pœnam toti Græciæ,
Et illis quorum parētes occidit, & quorū liberos perdidit,
Et sponsas fecit orbatas maritis,
Erit vociferatio, & accendent ignem diis,
Precantes tibi & mihi multa gloriosa obtingere,
Eo quòd fecimus cædem malæ mulieris.
Non vocaberis matricida, si hanc interfeceris:
Sed relinquens hoc, nomen habebis melius:
Diceris interfector Helenes, quæ multos interfecit.
Non oportet sanè, non oportet Menelaum esse felicem,
Ac tuum patrem & te & sororem mori:
(Matrem omitto. nam hoc non est honestum dicere.)
Et habere tuam domum, per Agamemnonis militiam
Qui recepit vxorem. Non amplius viuam,
Si non aduersus illam strinxero atrum ensem.
Sed si non potiemur cæde Helenes,
Incendentes hanc domum, moriemur.
Nam etsi alterutrum non successerit, habebimus gloriam
Honestè mortui, aut malè seruati.
Cho. *Digna est quæ odio habeatur ab omnibus mulieribus*
Puella Tyndaris, quæ deformat genus.
Ore. *Ah, nihil est præstantius quàm certus amicus,*
Non opes, non regnum: ac stultum est
Multitudinem esse compensationem generosi amici.
Nam tu & mala contra Aegisthum inuenisti,
Et propè aderas mihi in periculis,
Et nunc rursus das mihi vltionem hostium,
Et non abes. Sed desinam te laudare. Quia
Etiam hoc est molestum, nimium laudari.
Ego autem omnino exhalans meam animam,
Volo aliquid faciens inimicis meis mori:
Vt vicissim perdamus illos, qui me prodiderunt:
Et gemant, qui me miserum fecerunt.
Agamemnonis filius sum, qui Græciæ
Imperauit dignus iudicatus, non tyrannus, sed tamen
Habuit robur à Deo, quem non afficiam dedecore,
Oppetens seruilem mortem, sed liberè
Vitam amittam, & Menelaum vlciscar.

Essemus enim felices, si vnum possemus adipisci,
Si alicunde insperata salus accideret
Necantibus, non morientibus: opto hoc.
Nam quod volo, suaue est, & per os
Volucri sermone sine sumptu delectabo animum.
Ele. *Ego frater, existimo hoc ipsum ferre*
Salutem tibi & huic, & tertiò mihi.
Ore. *Dicis diuinitus consilium sed vbi hoc est?*
Quia scio prudentiam adesse tuæ animæ.
Ele. *Audi nunc, & tu huc aduerte animum.*
Ore. *Dic, quia bene dicere habet aliquam voluptatem.*
Ele. *Nouisti filiam Helenæ? scientem interrogo.*
Ore. *Noui Hermionem, quam educauit mater mea.*
Ele. *Illa abiit ad sepulchrum Clytæmnestræ.*
Ore. *Quid factura? suggeris aliquam spem.*
Ele. *Libatura inferias ad sepulchrum matris.*
Ore. *Quare verò dicis mihi hoc conferre ad salutem?*
Ele. *Capite hanc obsidem, quando redierit.*
Ore. *Cuius rei dicis hoc esse remedium nobis tribus amicis?*
Ele. *Interfecta Helene, si quid Menelaus cōtra te vellet agere,*
Aut hūc, & me (quia omnes tres sumus vnum corpus)
Dic quòd sis interfecturus Hermionē & oportet te gladiū
Strictum habere ad ipsum collum virginis:
Si te seruarit, petens ne interficiatur filia,
Menelaus, videns corpus Helenes in sanguine,
Sine patrem possidere puellæ corpus:
Si autem impotens vehementis animi
Volet te interficere, & tu ferito collum virginis.
Et ipsum existimo, etiamsi primum aderit vehemens,
Deinde molliturum animum: non enim durus
Neque fortis est. Hoc habeo nobis
Propugnaculum salutis: dicta est oratio.
Ore. *O habens virilem animum,*
Et corpus inter mulieres decorum,
Quàm digna es magis viuere quàm mori.
Pylades, igitur frustraberis miser tali
Muliere, cum qua viuens haberes felix coniugium.
Pyl. *Vtinam verò fias, & venias ad vrbem Phocensem*
Nuptiis felices nuptias.
Ore. *Quando veniet ad domum Hermione?*
Quia reliqua dixisti si hoc successerit,
Optima capientibus catulum impij patris.
Ele. *Puto verò iam eam esse prope domum,*
Etenim ipsa temporis longitudo eò quadrat.
Ore. *Rectè, tu quidem soror Electra domum*
Ante manens, obserua pedem virginis,
Et obserua, si quis prinsquam fiat cædes,
Aut socius, aut frater patris,
Anteuertat veniens in domum, clamita verò in domum,
Aut valuas pulsans, aut mittens sermonem intro.
Nos verò intrantes, ad postremum
Certamen armabimus manum ense.
Pylades: tu enim iuuas me in laboribus.
O pater, habitans domum atræ noctis,
Inuocat te Orestes filius tuus, vt venias auxiliator
Precantibus. Nam propter te ista patior miser:
Iniustéque proditus sum à tuo fratre,
Cùm rectè fecerim, cuius volo vxorem captam
Interficere: tu verò esto adiutor nobis in hac re.
Ele. *O pater veni igitur siquidem audis sub terra,*
Vocantes liberos, qui tua causa moriuntur.
Pyl. *O cognate mei patris etiam meas preces*
Agamemnon exaudi serua liberos.
Ore. *Interfeci matrem.* Pyl. *Et ego attigi gladium.*
Ele. *Ego instruxi insidias, & liberaui à metu.*
Ore. *Te pater vlciscens.* Ele. *Neque ego te prodidi.*
Pyl. *Ergo probra hæc audiens libera natos.*
Ore. *Libo tibi lacrymis.* Ele. *Et ego lamentationibus.*
Pyl. *Desinite, & pergamus ad opus.*

Ἓν γὰρ εἰ λαβοίμεθ', εὐτυχοῖμεν ἄν,
Εἴ ποθεν ἄελπτος παραπέσοι σωτηρία 1175
Κτανοῦσι, μὴ θανοῦσιν. εὔχομαι τάδε.
Ὃ βούλομαι γὰρ ἡδύ, καὶ διὰ στόμα
Πτηνοῖσι μύθοις ἀδαπάνως τέρψαι φρένας.
ΗΛ. Ἐγώ, κασίγνητ', αὐτὸ τοῦτ' ἔχειν δοκῶ,
Σωτηρίαν σοί, τῷδέ τ', ἐκ τρίτου τ' ἐμοί. 1180
Ορ. Θεοῦ λέγεις πρόνοιαν. ἀλλὰ ποῦ τόδε;
Ἐπεὶ τὸ συνετόν γ' οἶδα σῇ ψυχῇ παρόν.
ΗΛ. Ἄκουε δή νυν. καὶ σὺ δεῦρο νοῦν ἔχε.
Ορ. Λέγ'. ὡς τὸ μέλλειν ἀγαθ', ἔχει τιν' ἡδονήν.
ΗΛ. Ἑλένης κάτοισθα θυγατέρ'; εἰδότ' ἠρόμην. 1185
Ορ. Οἶδ', ἣν ἔθρεψεν Ἑρμιόνην μήτηρ ἐμή.
ΗΛ. Αὕτη βέβηκε πρὸς Κλυταιμνήστρας τάφον.
Ορ. Τί χρῆμα δρῶσα; τίν' ὑποτείνεις ἐλπίδα.
ΗΛ. Χοὰς κατασπείσουσ' ὑπὲρ μητρὸς τάφου.
Ορ. Καὶ δὴ τί μοι τοῦτ' εἶπας ἐς σωτηρίαν; 1100
ΗΛ. Συλλάβεθ' ὅμηρον τήνδ', ὅταν στείχῃ πάλιν.
Ορ. Τίνος τόδ' εἶπας φάρμακον τρισσοῖς φίλοις;
ΗΛ. Ἑλένης θανούσης, ἤν τι Μενέλεώς σε δρᾷ
Ἢ τόνδε, κἀμέ (πᾶν γὰρ ἓν φίλον τόδε)
Λέγ' ὡς φονεύσεις Ἑρμιόνην. ξίφος δὲ χρὴ 1195
Δέρῃ πρὸς αὐτῇ παρθένου σπάσαντ' ἔχειν.
Κἂν μέν σε σώζῃ μὴ θανεῖν χρῄζων κόρην
Μενέλαος, Ἑλένης πτῶμ' ἰδὼν ἐν αἵματι,
Μέθες πεπᾶσθαι πατρὶ παρθένου δέμας.
Ἢν δ' ὀξυθύμου μὴ κρατῶν φρονήματος, 1200
Κτείνῃ σε, καὶ σὺ σφάζε παρθένου δέρην.
Καί νιν δοκῶ, τὸ πρῶτον ἢν πολὺς παρῇ,
Χείρω μαλάξειν σπλάγχνον. οὔτε γὰρ θρασύς,
Οὔτ' ἄλκιμος πέφυκε. τήνδ' ἡμῖν ἔχω
Σωτηρίας ἔπαλξιν. εἴρηται λόγος. 1205
Ορ. Ὦ τὰς φρένας μὲν ἄρσενας κεκτημένη,
Τὸ σῶμα δ' ἐν γυναιξὶ θηλείαις πρέπον,
Ὡς ἀξία ζῆν μᾶλλον, ἢ θανεῖν ἔφυς.
Πυλάδη, τοιαύτης ἆρ' ἁμαρτήσῃ τάλας
Γυναικός. ἢ ζῶν, μακάριον κτήσῃ λέχος. 1210
Πυ. Εἰ γὰρ γένοιτο, Φωκέων δ' ἔλθοι πόλιν
Καλοῖσιν ὑμεναίοισιν ἀξιουμένη.
Ορ. Ἥξει δ' ἐς οἴκους Ἑρμιόνη τίνος χρόνου,
Ὡς τἄλλα γ' εἶπας, εἰ τόδ' εὐτυχήσομεν,
Κάλλισθ', ἑλόντες σκύμνον ἀνοσίου πατρός. 1215
ΗΛ. Καὶ δὴ πέλας νιν δωμάτων εἶναι δοκῶ.
Καὶ γὰρ χρόνου τὸ μῆκος αὐτὸ συντρέχει.
Ορ. Καλῶς. σὺ μὲν νῦν σύγγον' Ἠλέκτρα δόμων
Πάρος μένουσα, παρθένου δέχου πόδα.
Φύλασσε δ' ἤν τις, πρὶν τελευτηθῇ φόνος, 1220
Ἢ ξύμμαχός τις, ἢ κασίγνητος πατρός,
Ἐλθὼν ἐς οἴκους φθῇ. γέγωνε δ' εἰς δόμους,
Ἢ σανίδας παίσασ', ἢ λόγους πέμψασ' ἔσω.
Ἡμεῖς δ' ἔσω στείχοντες, ἐπὶ τὸν ἔσχατον
Ἀγῶν' ὁπλιζώμεσθα φασγάνῳ χέρας. 1225
Πυλάδη, σὺ γάρ μοι συμπονεῖς ἐμοὶ πόνους.
Ὦ δῶμα ναίων νυκτὸς ὀρφναίας πάτερ,
Καλεῖ σ' Ὀρέστης παῖς σός, ἐπίκουρον μολεῖν
Τοῖς δεομένοισι. διὰ σὲ γὰρ πάσχω τάλας
Ἀδίκως. προδέδομαι δ' ὑπὸ κασιγνήτου σέθεν, 1230
Δίκαια πράξας. οὗ θέλω δάμαρθ' ἑλών,
Κτεῖναι. σὺ δ' ἡμῖν τοῦδε συλλήπτωρ γενοῦ.
ΗΛ. Ὦ πάτερ, ἵκου δῆτ', εἰ κλύεις εἴσω χθονός,
Τέκνων καλούντων, οἳ σέθεν θνῄσκουσ' ὕπερ.
Πυ. Ὦ συγγένεια πατρὸς ἐμοῦ, κἀμὰς λιτάς, 1235
Ἀγάμεμνον, εἰσάκουσον, ἔκσωσον τέκνα.
Ορ. Ἔκτεινα μητέρα. Π. ἡψάμην δ' ἐγὼ ξίφους.
ΗΛ. Ἐγὼ δ' ἐπεβούλευσα, κἀπέλυσ' ὄκνου.
Ορ. Σοὶ πάτερ ἀρήγων. Η. οὐδ' ἐγὼ προὔδωκά σε.
Πυ. Οὔκουν ὀνείδη τάδε κλύων ῥύσῃ τέκνα. 1140
Ορ. Δακρύοις κατασπένδω σε. Η. ἐγὼ δ' οἰκτοῖσί γε.
Πυ. Παύσασθε, καὶ πρὸς ἔργον ἐξορμώμεθα.

Εἴπερ γὰρ εἴσω γῆς ἀκοντίζουσ' ἀραὶ,
Κλύει σύ δ' ὦ Ζεῦ πρόγονε, καὶ δίκης σέβας;
Δότ' εὐτυχῆσαι τῷδ', ἐμοί τε τῇδέ τε. 1245
Τρισσοῖς φίλοις γὰρ εἷς ἀγὼν, δίκη μία,
Ἢ ζῆν ἅπασιν, ἢ θανεῖν ὀφείλεται.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

Στροφὴ ά.

Ηλ. 1 Μυκηνίδες ὦ φίλαι.
2 Τὰ πρῶτα κατὰ Πελασγὸν ἕδος Ἀργείων.
Χο. 3 Τίνα θροεῖς αὐδὰν πότνια; 1250
4 Παραμένει γὰρ ἔτι σοι τόδ' ἐν
5 Δαναϊδᾶν πόλει

Σύστημα ά.

Ηλ. 1 Στῆθ' αἱ μὲν ὑμῶν, τόνδ' ἁμαξήρη τρίβον.
2 Αἱ δ' ἐνθάδ' ἄλλον οἶμον, ἐς φρουρὰν δόμων.

Στροφὴ β'.

Χο. 1 Τί δέ με τόδε χρέος ἀπύεις; 1255
2 Ἔννεπέ μοι, φίλα.
Ηλ. 3 Φόβος ἔχει με, μή τις ἐπὶ δώμασι
4 Σταθεὶς ἐπὶ φόνιον αἷμα
5 Πήματα πήμασιν ἐξεύρῃ.

Σύστημα β'.

Ημ. 1 Χωρεῖτ' ἐπειγώμεσθ'. ἐγὼ μὲν οὖν τρίβον 1260
2 Τόνδ' ἐκφυλάξω, τὸν πρὸς ἡλίου βολάς.
Ημ. 3 Καὶ μὴν ἐγὼ τόνδ', ὃ πρὸς ἑσπέραν φέρει.

Στροφὴ γ'.

Ηλ. 1 Δόχμιά νυν κόρας
2 Διάφερ' ὀμμάτων
3 Ἐκεῖθεν ἐνθάδ'. εἶτ' ἐπ' 1265
4 Ἄλλαν σκοπιάν.
Χο. 5 Ἔχομεν ὡς θροεῖς.

Ἀντιστροφὴ ά.

1 Ἑλίσσετέ νυν βλέφαρον,
2 Κόραισι δίδοτε διὰ βοστρύχων πάντα.
Ημ. 3 Ὅδε τις ἐν τρίβῳ προσέρχεται. 1270
4 Τίς ὅδ' ἄρ' ἀμφὶ μέλαθρον πολεῖ
5 Σὸν ἀγρότας ἀνήρ;

Ἀντισύστημα ά.

Ηλ. 1 Ἀπωλόμεσθ' ἄρ' ὦ φίλαι. κεκρυμμένους
2 Θῆρας ξιφήρεις αὐτίκ' ἐχθροῖς, ὑποφανεῖ.

Ἀντιστροφὴ β'.

Ημ. 1 Ἄφοβος ἔχε. κενὸς γὰρ, ὦ φίλα, 1275
2 Στίβος ὃν οὐ δοκεῖς.
Ηλ. 3 Τί δαί; τὸ σὸν βέβαιον ἔτι μοι μένει;
4 Δὸς ἀγγελίαν ἀγαθάν τινά μοι,
5 Εἰ τάδ' ἔρημα τὰ πρόσθ' αὐλᾶς.

Ἀντισύστημα β'.

Ημ. 1 Καλῶς τά γ' ἔνθεν, ἀλλὰ τἀπίσω σκόπει, 1280
2 Ὡς οὔ τις ἡμῖν Δαναϊδῶν πελάζεται.
Ημ. 3 Εἰς ταὐτὸν ἥκεις. καὶ γὰρ οὐδὲ τῇδ' ὄχλος.

Ἀντιστροφὴ γ'.

Ηλ. 1 Φέρε νυν ἐν πύλαισιν
2 Ἀκοὰν βάλω,
3 Τί μέλλεθ' οἱ κατ' οἶκον 1285
4 Ἐν ἡσυχίᾳ
5 Σφάγια φοινίσσειν;

Siquidem enim sub terram preces penetrant,
Audit. Tu verò ô Iupiter proaue, & numen Iustiæ,
Date successum huic re viis, mihi & huic.
Tribus enim amicis est vnum certamen, & vna vindicta.
Debent aut omnes viuere, aut mori.

PERICOMMATA.

Strophe 1.

Ele. *O chara Mycenides,*
Quæ estis primariæ in Pelasgo solo Argiuorum:
Cho. *Quam vocem sonas ô veneranda?*
Manet etenim te hoc in
Vrbe Danaidum.

Systema 1.

Ele. *State aliæ vestrum in hac via publica,*
Aliæ hic in alia via ad præsidium domus.

Strophe 2.

Cho. *Propter quam causam hoc me iubes?*
Dic mihi, ô chara.
Ele. *Metuo, ne quis ad domum*
Stans propter cædem,
Inueniat mala in his malis.

Systema 2.

Se. *Eamus, festinemus, ego semitam*
Hanc obseruabo, ad solis ortum.
Se. *Et ego istam, quæ fert ad occasum.*

Strophe 3.

Ele. *Obliquè nunc pupillas*
Oculorum differ,
Isthinc, huc, deinde ad
Aliam speculam.
Cho. *Facimus vt iubes.*

Antistrophe 1.

Circumferte nunc palpebram,
Date pupillis vndique per capillos locum.
Se. *Hic quis in via accedit,*
Quis hic vadit circa domum
Tuam rusticus vir?

Antisystema 1.

Ele *Perimus ô amicæ, absconditas*
Feras armatas sistim indicet hostibus.

Antistrophe 2.

Se. *Sis sine metu, nam inanis est, ô chara,*
Via, quam tu putas.
Ele. *Quid verò, tua fides, manet mihi adhuc firma?*
Da mihi aliquem bonum nuncium,
An locus ante aulam sit vacuus.

Antisystema 2.

Se. *Hic res bene habent, sed retrò vide.*
Quia nemo ciuium accedit ad nos.
Se. *Venis eodem, neque enim hic turba est.*

Antistrophe 3.

El. *Age nunc in portis audiam:*
Quid cunctamini in ædibus
Per quietem
Mactare hostiam?

Antisystema 3.

Non audiunt. O misera ego propter mala.
Num propter pulchritudinem obstupuerunt gladij?

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Fortè aliquis Argiuus
Armatus properans,
Pede auxiliatore
Accurrit ad ædes:
Spectate nunc melius, non expedit sedere:
Sed aliæ huc, aliæ illuc eatis.

Strophe 2.

Cho. *Mutamus viam,*
Speculantes vndique.
Hel. *O Pelasgum Argos, pereo malè.*
Ele. *Audistis? viri habent manus in cæde:*
Est eiulatus Helenæ vt licet conijcere.

Strophe 3.

Se. *O Iouis, ô Iouis immensa potentia,*
Veni auxilians meis amicis omnino.
Hel. *Menelae, morior, tu verò præsens me non iuuas.*

MONOSTROPHICA.

Ele. *Interficite, ferite, occidite, perdite,*
Duos ancipites gladios mittite,
Ferientes è manu
Desertricem parentum, linquentē coniugem, quæ plurimos
Interfecit Græcorum
In bello, apud fluuium pereuntes,
Vbi lacrymæ inter lacrymas
Ceciderunt propter ferrea tela,
Ad flumen Scamandrum.

IAMBI.

Cho. *Tacete, tacete, audio strepitum cuiusdam*
Viam, irruentis circa domum.
Ele. *O charissimæ mulieres, in medio cæde*
Ista Hermione adest, cessemus à clamore.
Nam vadit incidens in laqueos retium:
Egregia præda erit, si capta fuerit.
Iterum state quieto aspectu,
Et colore non significante factum.
Et ego habebo tetricas pupillas oculorum,
Tanquam non sciens facta.
O virgo venis, Clytæmnestræ sepulchrum
Postquam coronasti, & libasti inferis inferias?
Her. *Venio peracta placatione: sed me*
Metus quidam cepit, quem in ædibus,
Procul existens à domo, audio clamorem.
Ele. *Quid? fiunt quæ sunt digna nostro luctu?*
Her. *Fausta loquere: quid nouum dicis?*
Ele. *Decretum est huic vrbi, hodie Orestem & me mori.*
Her. *Nequaquam fiat, cum vos sitis mei cognati.*
Ele. *Decretum est: sumus in iugo necessitatis.*
Her. *An propterea est clamor in domo?*
Ele. *Supplex procidens ad genua Helenæ clamat.*
Her. *Quis? non satis scio, nisi tu dicas.*
Ele. *Miser Orestes orat ne occidatur, & pro me*
Her. *Domus meritò plorat.*
Ele. *Nam de qua alia re quis magis fleat?*
Sed veni, & sis amicis particeps supplicationis,
Procidens ante tuam matrem valdè beatam,

Ἀντίσυστημα γ'.

1 Οὐκ εἰσακούουσ'. ὦ τάλαιν' ἐγὼ κακῶν.
2 Ἆρ' ἐς τὸ κάλλος ἐκκεκώφηνται ξίφη;

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

1 Τάχα τις Ἀργείων 1290
2 Ἔνοπλος ὁρμάσας,
3 Ποδὶ βοηδρόμῳ
4 Μέλαθρα προσμίξει.
Σκέψασθέ νυν ἄμεινον. οὐχ ἕδρας ἀγών.
Ἀλλ' αἱ μὲν ἐνθάδ', αἱ δ' ἐκεῖσ' ἑλίσσετε. 1295

Στροφὴ β'.

Χο. 1 Ἀμείβω κέλευθον
2 Σκοποῦσα πάντη.
Ελ. Ἰὼ Πελασγὸν Ἄργος, ὄλλυμαι κακῶς.
Ηλ. Ἠκούσατ'; ἄνδρες χεῖρ' ἔχουσιν ἐν φόνῳ.
Ἑλένης τὸ κώκυμ' ἐστὶν, ὡς ἀπεικάσαι. 1300

Στροφὴ γ'.

Ημ. 1 Ὦ Διὸς ὦ Διὸς ἀέναον κράτος,
2 Ἔλθ' ἐπίκουρος ἐμοῖσι φίλοισι πάντως.
Ελ. Μενέλαε, θνῄσκω. σὺ δὲ παρὼν μ' οὐκ ὠφελεῖς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ηλ. Φονεύετε, καίνετε, θείνετε, ὄλλυτε.
Δίπτυχα, δίστομα, φάσγανα πέμπετε, 1305
Ἐκ χερὸς ἱέμενοι τὰν
Λιποπάτορα, λιπόγαμον, ἃ πλείστους
Ἔκτανεν Ἑλλάνων
Δορὶ παρὰ ποταμὸν ὀλομένους,
Ὅθι δάκρυα δάκρυσιν 1310
Ἔπεσε σιδαρέοισι βέλεσιν,
Ἀμφὶ τὰς Σκαμάνδρου δίνας.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Σιγᾶτε, σιγᾶτ'. ᾐσθόμην κτύπου τινὸς
Κέλευθον, ἐσπεσόντος ἀμφὶ δώματα.
Ηλ. Ὦ φίλταται γυναῖκες, εἰς μέσον φόνον
Ἥδ' Ἑρμιόνη πάρεστι. παύσωμεν βοήν. 1315
Στείχει γὰρ ἐσπεσοῦσα δικτύων βρόχους.
Καλὸν τὸ θήραμ', ἢν ἁλῷ, γενήσεται.
Πάλιν κατάστηθ' ἡσύχῳ μὲν ὄμματι,
Χροιᾷ τ' ἀδήλῳ τῶν δεδραμένων πέρι. 1320
Κἀγὼ σκυθρωποὺς ὀμμάτων ἕξω κόρας,
Ὡς δῆθεν οὐκ εἰδυῖα τἀξειργασμένα.
Ὦ παρθέν', ἥκεις τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον
Στέψασα, καὶ σπείσασα νερτέροις χοάς;
Ερ. Ἥκω, λαβοῦσα πρευμένειαν. ἀλλά με 1325
Φόβος τις εἰσελήλυθ', ἥντιν' ἐν δόμοις,
Τηλουρὸς οὖσα δωμάτων, κλύω βοήν.
Ηλ. Τί δ'; ἄξι' ἡμῖν τυγχάνει στεναγμάτων.
Ερ. Εὔφημος ἴσθι. τί δὲ νεώτερον λέγεις;
Ηλ. Θανεῖν Ὀρέστην κἄμ' ἔδοξε τῇδε γῇ. 1330
Ερ. Μὴ δῆτ', ἐμούς γε συγγενεῖς πεφυκότας.
Ηλ. Ἄραρε. ἀνάγκης δ' ἐς ζυγὸν καθέσταμεν.
Ερ. Ἦ τοῦδ' ἕκατι καὶ βοὴ κατὰ στέγας;
Ηλ. Ἱκέτης γὰρ Ἑλένης γόνασι προσπεσὼν βοᾷ.
Ερ. Τίς; οὐδὲν οἶδα μᾶλλον, ἢν σὺ μὴ λέγῃς. 1335
Ηλ. Τλήμων Ὀρέστης, μὴ θανεῖν, ἐμοῦ θ' ὕπερ.
Ερ. Ἐπ' ἀξίοισι τἄρ' ἀνευφημεῖ δόμος.
Ηλ. Περὶ τοῦ γὰρ ἄλλου μᾶλλον ἂν φθέγξαιτό τις;
Ἀλλ' ἐλθὲ καὶ μέτασχες ἱκεσίας φίλοις,
Σῇ μητρὶ προσπεσοῦσα τῇ μέγ' ὀλβίᾳ,

Μενέ-

Μενέλαος ἡμᾶς μὴ θανόντας εἰσίδοι.
Ἀλλ' ὦ τραφεῖσα μητρὸς ἐν χερσὶν ἐμῆς,
Οἴκτειρον ἡμᾶς, κἀπικούφισον κακῶν.
Ἴθ' εἰς ἀγῶνα δεῦρ', ἐγὼ δ' ἡγήσομαι.
Σωτηρίας γὰρ τέρμ' ἔχεις ἡμῖν μόνη. 1345

Ερ. Ἰδοὺ διώκω τὸν ἐμὸν ἐς δόμους πόδα.
Σώθηθ' ὅσον γε τοὐπ' ἐμέ.

Ηλ. Ὦ κατ' οἶκον ὄντες
Φίλοι ξιφήρεις, οὐχὶ συλλήψεσθ' ἄγραν;

Ερ. Οἱ 'γώ. τίνας τούσδ' εἰσορῶ;

Ορ. Σιγᾶν χρεών.
Ἡμῖν γὰρ ἥκεις, οὐχὶ σοί, σωτηρία. 1350

Ηλ. Ἔχεθ', ἔχεθε, φάσγανον δὲ πρὸς δέρῃ
Βαλόντες, ἡσυχάζεθ', ὡς εἰδῇ τόδε
Μενέλαος, οὕνεκ' ἄνδρας, οὐ Φρύγας κακοὺς
Κυρήσας, ἔπραξεν οἷα χρὴ πράσσειν κακούς.
Ἰὼ ἰὼ φίλαι, κτύπον ἐγείρετε, κτύπον καὶ βοὰν 1355
Πρὸ μελάθρων, ὅπως ὁ πραχθεὶς φόνος
Μὴ δεινὸν Ἀργείοισιν ἐμβάλῃ φόβον,
Βοηδρομῆσαι πρὸς δόμους τυραννικούς,
Πρὶν ἂν ἐτύμως ἴδω τὸν Ἑλένας φόνον
Καθαιμακτὸν ἐν δόμοισι κείμενον, 1360
Ἢ καὶ λόγον του προσπόλων πυθώμεθα.
Τὰ μὲν γὰρ οἶδα συμφορᾶς, τὰ δ' οὐ σαφῶς.

Menelaus videat nos morientes.
Sed ô tu, quæ es educata in manibus meæ matris,
Miserere nostri, & leva mala,
Veni huc in certamen, ego præcedam,
Sola enim habes nobis metam salutis.

Her. Ecce properè pono meum pedem in domum.
Seruati estis, quantum in me est.

Ele. O in contignatione
Amici armati, non capietis prædam?

Her. Hei mihi, quos hîc video?

Ore. Oportet tacere.
Venis enim nobis, non tibi, in salutem.

Ele. Tenete, tenete, & ensem ad collum
Admouentes, quiescite, vt videat hoc
Menelaus: quia viros, non ignauos Phryges
Inueniens, passus est ea quæ oportet pati malos.
O amicæ, excitate strepitum, strepitum & clamorem
Ante ædes, vt facta cædes
Non incutiat Argiuis vehementem terrorem,
Atque ob id opem ferant ad ædes tyrannicas,
Priusquam promptè videam Helenæ cædem
Cruentam in domo,
Aut sermonem ministrorum audiamus.
Nam quasdam calamitates scio, quasdam non clarè.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Διὰ δίκας ἔβα θεῶν
Νέμεσις ἐς Ἑλέναν.
Δακρύοισι γὰρ Ἑλλάδ' ἅπασαν ἔπλησε, 1365
Διὰ τὸν ὀλόμενον Ἰδαῖον
Πάριν, ὃς ἄγαγ' Ἑλλάδ' ἐς Ἴλιον.
Ἀλλά, (κτυπεῖ γὰρ κλεῖθρα βασιλείων δόμων)
Σιγήσατ', ἔξω γάρ τις ἐκβαίνει Φρυγῶν,
Οὗ πευσόμεσθα τἀν δόμοις ὅπως ἔχει. 1370

Φρ. Ἀργεῖον ξίφος ἐκ θανάτου πέφευγα
Βαρβάροις ἐν εὐμάρισι,
Κεδρωτὰ παστάδων ὑπὲρ τέρεμνα,
Δωρικάς τε τριγλύφους.
Φροῦδα φροῦδα γᾶ γᾶ 1375
Βαρβάροισι δρασμοῖς.
Αἶ, αἶ, πᾷ φύγω ξέναι,
Πολιὸν αἰθέρ' ἀμπτάμενος,
Ἢ πόντον, Ὠκεανὸς ὃν
Ταυρόκρανος ἀγκάλαις 1380
Ἑλίσσων κυκλοῖ χθόνα;

Χο. Τί δ' ἔστ' Ἑλένης πρόσπολ', Ἰδαῖον κάρα;

Φρ. Ἴλιον, Ἴλιον, ὤμοι μοι,
Φρύγιον ἄστυ καλλίβωλον
Ἴδας ὄρος ἱερόν, 1385
Ὥς σ' ὀλόμενον στένω.
Ἁρμάτειον ἁρμάτειον μέλος
Βαρβάρῳ βοᾷ,
Διὰ τὸ τᾶς ὀρνιθογόνου ὄμμα
Κυκνόπτερον, καλλοσύνας Λήδας σκύμνου, 1390
Δυσελένας, ξεστῶν περγάμων Ἀπολ-
λωνίων Ἐριννύν. ὀττοτοῖ.
Ἰαλέμων ἰαλέμων Δαρδανία τλάμων,
Γανυμήδεος ἱπποσύνα Διὸς εὐνέτα.

Χο. Σαφῶς λέγ' ἡμῖν αὔθ' ἕκαστα τἀν δόμοις. 1395
Τὰ γὰρ πρὶν οὐ γνωτὰ συμβαλοῦσ' ἔχω.

Φρ. Αἴλινον ἀρχὰν θανάτου
Βάρβαροι λέγουσιν αἰαῖ,
Ἀσιάδι φωνᾷ, βασιλέων
Ὅταν αἷμα χυθῇ κατὰ γᾶν 1400
Ξίφεσιν σιδαρέοισιν Ἅιδα.
Ἦλθον ἐς δόμους, ἵν' αὔθ' ἕκαστά σοι λέγω,
Λέοντες Ἕλλανες δύο διδύμω.
Τῷ μὲν ὁ στρατηλάτας πατὴρ ἐκλῄζετο,

MONOSTROPHICA.

Cho. Iustè venit Deorum
Vindicta contra Helenam.
Nam lacrymis totam Græciam impleuit
Propter Idæum perniciosum
Parim, qui ad Ilium Græcos adduxit.
Sed, (nam crepant claustra regiæ domus)
Tacete, egreditur enim aliquis Phrygum,
Ex quo audiemus quid agatur in ædibus.

Phr. Effugi Argiuum ensem ex morte,
In barbaris calceis,
Supra cedrina fastigia thalamorum,
Doricáque pinnacula.
Euanida, euanida terra terra
Barbaris fugientibus.
Heu heu, quò effugiam ô hospitæ,
Per canum æthera volitans,
An per pontum quem Oceanus
Habens taurinum caput cubitis
Circumdans amplectitur terram?

Cho. Quid est Helenæ minister Idæe?

Phr. Ilium, Ilium heu mihi
Phrygia vrbs, habens bonam glebam,
Sacer mons Ida,
Quàm doleo te periisse,
Lugubre lugubre carmen
Barbarica voce,
Propter oculum ex aue natum,
A cygno ortum, filiam formosæ Ledæ
Infelicem Helenam, pulcrè fabricatorum murorum Apollineorum Furiam: heu,
Vociferatio lugubris, lugubris vociferatio. O misera Dardania
Insolens, ob Ganymedem Iouis concubinum.

Cho. Clarè dic nobis rursus singula in ædibus quomodo se habeant.
Non enim facilè coniicio priora.

Phr. Heu heu, principium mortis.
Barbari dicunt, heu heu,
Asiatica voce, regum
Quando sanguis effunditur in terram
Ensibus ferreis ad Plutonem.
Venerunt in domum (vt rursus tibi singula dicam)
Duo leones Græci, gemini:
Pater alterius vocabatur dux,

Alter filius Strophii, dolosus vir
Sicut Vlysses, tacitè dolosus,
Sed fidus amicis & audax ad pugnam:
Peritus pugnandi, & lethalis draco.
Pereat ob tacitam prouidentiam, cum sit maleficus.
Illi verò intro venientes ad thronum
Eius quam habuit iaculator Paris,
Mulieris, oculos lacrymis
Madefacti, humiles
Sederunt: alter hinc, alter illinc,
Alius aliunde armati:
Et manus supplices ad genu
Helenæ posuerunt, posuerunt ambo.
Celeres autem cucurrerunt, cucurrerunt,
Ministri Phryges:
Allocutus est autem alius alium.
Incidens in metum,
Ne quis esset dolus:
Alius videbatur non esse,
Alius in retiariam
Machinam implicare
Filiam Tyndari draco matricida.
Cho. *Vbi tu nunc eras? an iam effugeras metu?*
Phr. *Phrygio, Phrygio more*
Ad comam, auram auram,
Helenæ Helenæ circulo benefacto
Alato, ad genam ciebam,
Barbaro more.
Illa verò linum in colo
Digitis voluebat,
Et fila mittebat ad solum,
Ex præda Phrygia ad tumulum
Monumenta facere
Volens ex lino, purpureos pannos,
Dona Clytæmnestræ.
Allocutus autem est Orestes
Lacænam puellam, ô filia Iouis,
Pone vestigium in solo huc surgens ex sede,
Ad locum aui Pelopis
Veteris aræ,
Vt scias meam orationem.
Ducit, ducit eam: illa verò sequebatur,
Non prospiciens quæ facturus erat,
Ac socius improbus homicida Phocensis alia faciebat va-
Non discedistis, dicebas, Phryges semper mali? (*dens:*
Et conclusit alium aliò
In domo quosdam in stabulis
Equorum, quosdam in latrinis,
Alios hinc inde, alium aliò
Auellens procul à domina.
Cho. *Quæ calamitas postea accidit?*
Phr. *Idæa, Idæa mater, potens, potens, heu heu*
Cruentas clades, impiaque mala, quæ vidi,
Vidi in domo regia,
In vestibus purpureis in caligine
Enses extrahentes in manibus, alius aliò.
Agitauit oculos, ne quis adesset.
Et sicut apri montani
Stantes ante mulierem,
Dicunt: Morieris, morieris,
Maritus improbus te interficit,
Qui prodidit fratris filium vt moreretur Argis.
Illa verò vociferata est: Heu mihi, mihi,
Immittens candidum cubitum pectori,
Percussit caput tristi plaga.
Fugiente autem pede vestigium aureis sandalis
Fecit. sed in comam digitos
Mittens Orestes, sistens Mycenæos calceos,
Sinistro humero incuruans collum,

Ὁ δὲ τοῦ Στροφίου, κακομήδεος ἀνήρ, 1405
Οἷος Ὀδυσσεύς, σιγᾷ δόλιος·
Πιστὸς δὲ φίλοις, θρασὺς εἰς ἀλκάν,
Ξυνετὸς πολέμου, φόνιός τε δράκων.
Ἔρροι τᾶς ἡσύχου προνοίας κακοῦργος ὤν.
Οἱ δὲ, πρὸς θρόνους ἔσω μολόντες, 1410
Ἇς ἔγημ' ὁ τοξότας Πάρις,
Γυναικὸς ὄμμα δακρύοις
Πεφυρμένοι, ταπεινοὶ
Ἕζονθ', ὁ μὲν τὸ κεῖθεν, ὁ δὲ τὸ κεῖθεν,
Ἄλλος ἄλλοθεν πεφραγμένοι. 1415
Περὶ δὲ γόνυ χέρας ἱκεσίους
Ἔβαλον ἔβαλον Ἑλένας ἄμφω.
Ἀνὰ δὲ δρομάδες ἔθορον ἔθορον
Ἀμφίπολοι Φρύγες.
Προσεῖπε δ' ἄλλος ἄλλον, 1420
Πεσὼν ἐν φόβῳ,
Μή τις εἴη δόλος.
Κἀδόκει τοῖς μὲν οὔ,
Τοῖς δ' ἀρκυστάταν
Μηχανὰν ἐμπλέκειν 1425
Παῖδα Τυνδαρίδ' ὁ μητροφόντας δράκων.
Χο. Σὺ δ' ἦσθα ποῦ τότ', ἢ πάλαι φεύγεις φόβῳ;
Φρ. Φρυγίοις ἔτυχον Φρυγίοισι νόμοις
Παρὰ βόστρυχον αὔραν αὔραν
Ἑλένας Ἑλένας εὐπᾶγι κύκλῳ, 1430
Πτερίνῳ πρὸ παρηίδος ἀίσσων,
Βαρβάροισι νόμοισιν,
Ἁ δὲ λίνον ἠλακάτᾳ
Δακτύλοις ἕλισσεν,
Νήματα δ' ἵετο πέδῳ, 1435
Σκύλων Φρυγίων ἐπὶ τύμβον
Ἀγάλματα συστολίσαι
Χρυσέᾳ λίνου φάρεα πορφύρεα,
Δῶρα Κλυταιμνήστρᾳ.
Προσεῖπε δ' Ὀρέστας 1440
Λάκαιναν κόραν. ὦ Διὸς παῖ,
Θὲς ἴχνος πέδῳ δεῦρ' ἀποστᾶσα κλισμοῦ,
Πέλοπος ἐπὶ προπάτορος ἕδραν
Παλαιᾶς ἑστίας,
Ἵν' εἰδῇς λόγους ἐμούς. 1445
Ἄγει δ' ἄγει νιν. ἁ δ' ἐφείπετο,
Οὐ πρόμαντις ὧν ἔμελλεν.
Ὁ δὲ συνεργὸς, ἄλλ' ἔπρασσ' ἰὼν, κακὸς Φωκεύς.
Οὐκ ἐκποδὼν ἴτ' ἀλλ' ἀεὶ κακοὶ Φρύγες;
Ἔκλῃσε δ' ἄλλον ἄλλοσε 1450
Στέγης. τοὺς μὲν ἐν σταθμοῖσιν
Ἱππικοῖσι, τοὺς δ' ἐν ἐξέδραισι,
Τοὺς δ' ἐκεῖσ' ἐκεῖθεν, ἄλλον ἄλλοσε
Διαρμόσας ἀποπρὸ δεσποίνας.
Χο. Τί τοὐπὶ τῷδε συμφορᾶς ἐγίγνετο; 1455
Φρ. Ἰδαία μᾶτερ, μᾶτερ ὀβρίμα, ὀβρίμα, αἰαῖ
Φονίων παθέων, ἀνόμων τε κακῶν, ἅπερ ἔδρακον,
Ἔδρακον ἐν δόμοις τυράννων,
Ἀμφὶ πορφυρέων πέπλων ὑπὸ σκότου
Ξίφη σπάσαντες ἐν χεροῖν, ἄλλος ἄλλοσε 1460
Δίνασεν ὄμμα, μή τις παρὼν τύχοι.
Ὡς κάπροι δ' ὀρέστεροι
Γυναικὸς ἀντίοι σταθέντες,
Ἐννέπουσι, κατθανῇ, κατθανῇ,
Κακός σ' ἀποκτείνει πόσις, 1465
Κασιγνήτου προδοὺς ἐν Ἄργει θανεῖν γόνον.
Ἁ δ' ἴαχεν, ὤμοι μοι.
Λευκὸν ἐμβαλοῦσα πῆχυν στέρνοις
Κτύπησε κρᾶτα μέλεον πλαγᾷ.
Φυγᾷ δὲ ποδὶ τὸ χρυσεοσάνδαλον ἴχνος 1470
Ἔφερεν. ἐς κόμας δὲ δακτύλους
Δικὼν Ὀρέστας, Μυκηνίδ' ἀρβύλαν προβὰς,
Ὤμοις ἀριστεροῖσιν ἀνακλάσας δέρην,

Παίειν

Παίειν λαιμὸν ἔμελλεν εἴσω μέλας ξίφος.
Χο. Ποῦ δῆτ' ἀμύνειν οἱ κατὰ στέγας Φρύγες; 1475
Φρ. Ἰαχᾷ δόμων θύρετρα καὶ σταθμοὺς
Μοχλοῖσιν ἐκβαλόντες, ἔνθ' ἐμίμνομεν,
Βοηδρομοῦμεν ἄλλος ἄλλοσ' ἐν στέγαις.
Ὁ μὲν πέτρους, ὁ δ' ἀγκύλας.
Ὁ δὲ ξίφος προβλῆτ' ἐν χεροῖν ἔχων. 1480
Ἔναντα δ' ἦλθε Πυλάδης ἀλίαστος,
Οἷος οἷος Ἕκτωρ ὁ Φρύγιος, ἢ τρικόρυθος Αἴας,
Ὃν εἶδον εἶδον ἐν πύλαισι Πριαμίσι·
Φασγάνων δ' ἀκμὰς συνήψαμεν.
Τότε δὴ τότε διαπρεπεῖς 1485
Ἐγένοντο Φρύγες, ὅσον Ἄρεος ἀλκὰν
Ἥσσονες Ἑλλάδος ἐγενόμεθ' αἰχμᾶς,
Ὁ μὲν οἰχόμενος φυγάς, ὁ δὲ νέκυς ὤν,
Ὁ δὲ τραῦμα φέρων, ὁ δὲ λισσόμενος
Θανάτου προβολάν. ὑπὸ σκότον δ' ἐφεύγομεν· 1490
Νεκροὶ δ' ἔπιπτον, οἱ δ' ἔμελλον, οἱ δ' ἔκειντο.
Ἔμολε δ' ἁ τάλαιν' Ἑρμιόνα δόμους
Ἐπὶ φόνῳ χαμαιπετεῖ ματρός, ἅ νιν ἔτεκε τλάμων.
Ἄθυρσοι δ' οἷά νιν δραμόντε Βάκχαι,
Σκύμνον ἐν χεροῖν ξυνήρπασαν. 1495
Πάλιν δὲ τὰν Διὸς κόραν ἐπὶ σφαγὰν ἔτεινον.
Ἁ δ' ἐκ θαλάμων ἐγένετο διαπρὸ δωμάτων
Ἄφαντος (ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς, καὶ νύξ)
Ἤτοι φαρμάκοισιν, ἢ μάγων τέχναις, ἢ θεῶν κλοπαῖς.
Τὰ δ' ὕστερ' οὐκ ἔτ' οἶδα. δραπέτην γὰρ ἐξέ- 1500
κλεπτον ἐκ δόμων πόδα.
Πολύπονα δὲ πολύπονα πάθεα
Μενέλαος ἀνασχόμενος, ἀνόνητον ἀπὸ Τροίας
Ἔλαβε τὸν Ἑλένας γάμον.
Χο. Καὶ μὴν ἀμείβει καινὸν ἐκ καινῶν τόδε. 1505
Ξιφηφόρον γὰρ εἰσορῶ πρὸ δωμάτων
Βαίνοντ' Ὀρέστην ἐπτοημένῳ ποδί.

Τροχαῖοι.

Ορ. Ποῦ 'στιν οὗτος, ὃς πέφευγε τοὐμὸν ἐκ δόμων ξίφος;
Φρ. Προσκυνῶ σ' ἄναξ, νόμοισι βαρβάροισι προσπίτνων.
Ορ. Οὐκ ἐν Ἰλίῳ τάδ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐν Ἀργείᾳ χθονί. 1510
Φρ. Πανταχοῦ ζῆν ἡδὺ μᾶλλον, ἢ θανεῖν τοῖς σώφροσιν.
Ορ. Οὔτι που κραυγὴν ἔθηκας Μενέλεῳ βοηδρομεῖν;
Φρ. Σοὶ μὲν οὖν ἔγωγ' ἀμύνειν· ἀξιώτερος γὰρ εἶ.
Ορ. Ἐνδίκως ἡ Τυνδάρειος ἆρα παῖς διώλετο;
Φρ. Ἐνδικώτατ', εἴ γε λαιμοὺς εἶχε τριπτύχους θανεῖν. 1515
Ορ. Δειλίᾳ γλώσσῃ χαρίζῃ, τἄνδον οὐχ οὕτω φρονῶν.
Φρ. Οὐ γὰρ ἥτις Ἑλλάδ' αὐτοῖς Φρυξὶ διελυμήνατο;
Ορ. Ὄμοσον. εἰ δὲ μὴ, κτενῶ σε, μὴ λέγειν ἐμὴν χάριν.
Φρ. Τὴν ἐμὴν ψυχὴν κατώμοσ', ἣν ἂν εὐορκοῖμ' ἐγώ.
Ορ. Ὧδε κἀν Τροίᾳ σίδηρος πᾶσι Φρυξὶν ἦν φόβος; 1520
Φρ. Ἄπεχε φάσγανον. πέλας γὰρ δεινὸν ἀνταυγεῖ φόνον.
Ορ. Μὴ πέτρος γένῃ δέδοικας, ὥστε Γοργόν' εἰσιδών;
Φρ. Μὴ μὲν οὖν νεκρός. τὸ Γοργοῦς δ' οὐ κάτοιδ' ἐγὼ
κάρα.
Ορ. Δοῦλος ὢν φοβῇ τὸν Ἅιδην, ὅς σ' ἀπαλλάξει κακῶν;
Φρ. Πᾶς ἀνὴρ, κἂν δοῦλος ᾖ τις, ἥδεται τὸ φῶς ὁρῶν. 1525
Ορ. Εὖ λέγεις. σῴζει σε σύνεσις. ἀλλὰ βαῖν' εἴσω δόμων.
Φρ. Οὐκ ἄρα κτενεῖς με.
Ορ. Ἀφεῖσαι.
Φρ. Καλὸν ἔπος λέγεις τόδε.
Ορ. Ἀλλὰ μεταβουλευσόμεσθα.
Φρ. Τοῦτο δ' οὐ καλῶς λέγεις.
Ορ. Μῶρος, εἰ δοκεῖς με τλῆναι σὴν καθαιμάξαι δέρην.
Οὔτε γὰρ γυνὴ πέφυκας, οὔτ' ἐν ἀνδράσιν σὺ εἶ. 1530
Τοῦδε, μὴ στῆσαι σε κραυγὴν, οὕνεκ' ἐξῆλθον δό-
μων.
Ὀξὺ γὰρ βοῆς ἀκοῦσαν Ἄργος ἐξεγείρεται.
Μενέλεων δ' οὐ τάρβος ἡμῖν ἐς ξίφους ἐλθεῖν ἀκμήν.

Erat verberaturus nigro gladio guttur.
Cho. *Vbi vero erant Phryges in domo ad auxiliandum?*
Phr. *Audita vociferatione, fores aditum & stabula*
Vectibus eucientes, ubi manebamus,
Accurrimus alius ex alia habitatione:
Alius saxa, alius cuspides,
Alius ensem cum longo capulo habens in manibus.
Venit autem contra nos Pylades impauidus:
Qualis qualis Hector Phrygius, aut Aiax ornatus galea
tres habente conos,
Quem vidi, vidi in portis Priami.
Commisimus autem acies ensium.
Tunc vero tunc conspicui
Erant Phryges, quantum in pugna Martis
Nos sumus inferiores Graecis pugnatoribus:
Alius ab eis fugitiuus, alius mortuus,
Alius vulnus ferens, alius supplex
Propter deterratam mortem, fugimus in tenebras.
Mortui vero ceciderunt, alij erant casuri, alij iacebant.
Ingressa est autem in domum misera Hermione,
Propter caedem matris humi iacentis, quae misera illam
peperit:
Isti verò currentes velut Bacchae sine thyrsis
Rapuerunt velut pullum in manibus.
Rursus tendebant caedem aduersus filiam Iouis:
Illa euaserat extra domum
Non visa (ô Iupiter & terra & lumen & nox)
Siue veneficijs siue arte magorum, siue deceptione deorũ,
Quae postea acciderint nescio. nam fugitiuum sustuli pe-
dem ex aedibus.
Multiplices autem, multiplices aerumnas
Menelaus sustinens: inutile a Troia
Recepit coniugium Helenes.
Cho. *Atqui sequitur aliud nouum ex nouis:*
Nam video tenentem gladium ante aedes
Euntem Oresten attonito pede.

Trochaei.

Ore. *Vbi est iste qui effugit ex aedibus meum ensem?*
Phr. *Adoro te rex, procidens barbaro more.*
Ore. *Ista non sunt in Ilio, sed in Argiua terra.*
Phr. *Vbique sapientibus est suauius viuere, quam mori.*
Ore. *Num fecisti clamorem Menelao, vt accurreret?*
Phr. *Tibi adjum vt opitulareris enim dignior.*
Ore. *Iustè ne igitur perijt filia Tyndari?*
Phr. *Iustissime si haberet triplex guttur ad moriendum.*
Ore. *Propter metum lingua gratificaris, intus non ita sentiens.*
Phr. *Cur non? quae perdidit Graeciam cum ipsis Phrygibus?*
Ore. *Iura, (alias te necabo) te hoc non dicere in meam gratiã.*
Phr. *Per animam meam iurans: & quidem bona velim fide.*
Ore. *Siccine etiam ad Troiam omnes ferrum erat Phrygibus*
terrori?
Phr. *Amoue ensem. nam cùm prope adest, ostendit caedem.*
Ore. *Metuis ne fias lapis, tanquam videris Gorgonem?*
Phr. *Imò ne moriar: non enim Gorgonis caput noui.*
Ore. *Cùm sis seruus, metuis mortem, quae te liberabit a malis?*
Phr. *Quilibet etiam seruus gaudet videre lumen.*
Ore. *Rectè dicis, seruat te prudentia: sed ingredere in aedes.*
Phr. *Non igitur occides me.*
Ore. *Es dimissus.*
Phr. *Dicis hoc pulchrum verbum.*
Ore. *Sed poterimus retractare.*
Phr. *Hoc non pulchrè dicis.*
Ore. *Stultus es si putas me cruentaturum tuum collum.*
Nam neque mulier es, neque es inter viros.
Propterea egressus sum ex aedibus, ne excites clamorem.
Nam totum Argos cum audierit clamorẽ, cito excitatur.
Non est mihi metus Menelaum excipere gladio.

Sed veniat superbiens flavis capillis super humerum.
Si enim adducet Argiuos ad hanc domum,
Persequens caedem Helenae, & me non volet servare,
Et sororem meam, & Pyladem, qui in his me adiuuit,
Videbit duo cadauera, uxorem & virginem.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Cho. *Heu, heu, ô fortuna in aliud certamen, in aliud iterum*
Cadit domus terribile circa Atridas.
Se. *Quid faciemus? nunciabimus haec in urbem?*
An tacita erimus tutius ô chara?

Strophe 2.

Se. *Ecce ante aedes, ecce denuncias aliquid.*
Iste fumus saliens in aerem sursum.
Cho. *Incendunt pinus, tanquam inflammaturi domum*
Tantaleam, neque desistunt à caede.

Strophe 3.

Finis est hominibus, ubi Deus vult.
Magna quaedam vis per aduersos genios
Ferut, ferut hanc domum per caedes,
Propter Myrtili casum ex curru.

Trochaei.

Cho. *Sed video Menelaum propè domum,*
Qui celeriter audiuit fortè fortunam, quae nunc adest.
Ele. *Non anteuertetis coniungentes fores vectibus*
O Atridae in domo? vehemens res est vir in rebus secũdis
Contra eos qui sunt in aduersis, sicut tu Orestes nunc.

IAMBI.

Me. *Venio audiens facinora violenta*
Duorum leonum, (non enim voco eos viros.)
Nam audiui de mea uxore,
Quòd non sit interfecta, sed abrepta ut non conspiciatur.
Audiens inanem famam, quam metu deceptus
Quidam nunciauit mihi: sed matricidae
Sunt hae techna, & in magnum ludicrum.
Aperiat aliquis domum, seruis iubeo
Pellere istas fores, ut saltem filiam meam
Liberem ex manibus hominum impiorum.
Et miseram meam uxorem
Accipiam, cum qua oportet interfici mea manu
Eos qui perdiderunt meam coniugem.
Ore. *Heus tu non attingas manibus ista claustra.*
Te Menelaum compello, qui elatus es superbia,
Aut hac pinna confringam tuum caput,
Frangens vetus tectum, opus artificum,
Munita est ianua vectibus aduersus tuum defendendi
Studium, qui te arcebunt, ne intres in domum.
Me. *Age: quam rem video? splendorem flammae,*
Et in summis aedibus istos obsessos teneri,
Et gladium admotum collo meae filiae.
Ore. *Vtrum vis interrogare, an me audire?*
Me. *Neutrum quidem: sed necesse est, ut videtur, te audire.*
Ore. *Sum occisurus tuam filiam, si vis audire.*
Me. *Interfecta Helena addes caedem caedi?*
Ore. *Vtinam verò tenuissem, non deceptus à diis.*
Me. *Negas eum occideris, & ad contumeliam dicis haec?*
Ore. *Inuitus nego: vtinam enim.*
Me. *Quid optares facere? (incutis enim mihi terrorem.)*
Ore. *Furiam Graeciae interficere.*
Me. *Redde cadauer uxoris, ut operiam tumulo.*
Ore. *Repete a diis, ego verò interficiam tuam filiam.*

Ἀλλ' ὑπὸ ξανθοῖς ἐπ' ὤμων βοστρύχοις γαυρούμενος.
Εἰ γὰρ Ἀργείους ἐπάξει τοῖσδε δώμασιν λαβὼν, 1535
Τὸν Ἑλένης φόνον διώκων, κἀμὲ μὴ σώζειν θέλει,
Σύγγονόν τ' ἐμὴν, Πυλάδην τε τὸν τάδε συνδρῶντά μοι,
Παρθένον τε καὶ δάμαρτα, δύο νεκρὼ κατόψεται.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. Ἰὼ ἰὼ τύχα, ἕτερον εἰς ἀγῶν' ἕτερον αὖ
Δόμος φοβερὸς ἀμφὶ τοὺς Ἀτρείδας πίτνει. 1540
Ημ. Τί δρῶμεν; ἀγγέλλωμεν ἐς πόλιν τάδε,
Ἢ σῖγ' ἔχωμεν ἀσφαλέστερον, φίλαι;

Στροφὴ β'.

Ημ. Ἰδοὺ πρὸ δωμάτων, ἰδοὺ προκηρύσσει
Θοάζων ὅδ' αἰθέρος ἄνω καπνός.
Χο. Ἅπτουσι πεύκας, ὡς πυρώσοντες δόμους 1545
Τοὺς Ταντάλειους, οὐδ' ἀφίστανται φόνου.

Στροφὴ γ'.

Τέλος ἔχει δαίμων βροτοῖσι, τέλος ὅπῃ θέλῃ.
Μεγάλα δέ τις ἁ δύναμις δι' ἀλάστορα,
Ἔπεσεν ἔπεσε μέλαθρα τάδε δι' αἱμάτων,
Διὰ τὸ Μυρτίλου πέσημ' ἐκ δίφρου. 1550

Τροχαῖοι.

Χο. Ἀλλὰ μὴν καὶ τόνδε λεύσσω Μενέλεων δόμων πέλας
Ὀξύπουν ᾐσθημένον που τὴν τύχην, ἣ νῦν πάρα.
Ηλ. Οὐκέτ' ἂν φθάνοιτε κλεῖθρα συμπεραίνοντες μοχλοῖς
Ὦ κατὰ στέγας Ἀτρεῖδαι; δεινὸς εὐτυχῶν ἀνὴρ
Πρὸς κακῶς πράσσοντας, ὡς σὺ νῦν Ὀρέστα δυστυχεῖς. 1555

ΙΑΜΒΟΙ.

Με. Ἥκω κλύων τὰ δεινὰ, καὶ δρασείδια
Δισσοῖν λεόντοιν. (οὐ γὰρ ἄνδρ' αὐτὼ καλῶ)
Ἤκουσα γὰρ δὴ τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
Ὡς οὐ τέθνηκεν, ἀλλ' ἄφαντος οἴχεται.
Κενὴν ἀκούσας βάξιν, ἣν φόβῳ σφαλεὶς 1560
Ἤγγειλέ μοί τις, ἀλλὰ τοῦ μητροκτόνου
Τεχνάσματ' ἐστὶ ταῦτα καὶ πολὺς γέλως.
Ἀνοιγέτω τις δῶμα, προσπόλοις λέγω
Ὠθεῖν πύλας τάσδ', ὡς ἂν ἀλλὰ παῖδ' ἐμὴν
Ῥυσώμεθ' ἀνδρῶν ἐκ χερῶν μιαιφόνων, 1565
Καὶ τὴν τάλαιναν ἀθλίαν δάμαρτ' ἐμὴν
Λαβώμεθ', ᾗ δεῖ ξυνθανεῖν ἐμῇ χερὶ
Τοὺς διολέσαντας τὴν ἐμὴν ξυνάορον.
Ορ. Οὗτος, σὺ κλείθρων τῶνδε μὴ ψαύσῃς χερί.
Μενέλαον εἶπον, ὃς πεπύργωσαι θράσει. 1570
Ἢ τῷδε θριγκῷ κρᾶτα συνθραύσω σέθεν,
Ῥήξας παλαιὰ γεῖσα, τεκτόνων πόνον.
Μοχλοῖς δ' ἄραρε κλεῖθρα, σῆς βοηδρόμου
Σπουδῆς ἅ σ' εἴρξει μὴ δόμων ἔσω περᾶν.
Με. Ἔα, τί χρῆμα; λαμπάδων ὁρῶ σέλας. 1575
Δόμων δ' ἐπ' ἄκρων τούσδε πυργηρουμένους,
Ξίφος δ' ἐμῆς θυγατρὸς ἐπίφρουρον δέρῃ.
Ορ. Πότερον ἐρωτᾷν, ἢ κλύειν ἐμοῦ θέλεις;
Με. Οὐδέτερ'. ἀνάγκη δ' ὡς ἔοικε σοῦ κλύειν.
Ορ. Μέλλω κτενεῖν σου θυγατέρ', εἰ βούλει μαθεῖν. 1580
Με. Ἑλένην φονεύσας, ἐπὶ φόνῳ πράσσεις φόνον;
Ορ. Εἰ γὰρ κατέσχον, μὴ θεῶν κλεφθεὶς ὕπο.
Με. Ἀρνεῖ κατακτὰς, κἀφ' ὕβρει λέγεις τάδε;
Ορ. Λυπράν γε τὴν ἄρνησιν. εἰ γὰρ ὤφελον.
Με. Τί χρῆμα δράσων; (ἐκκαλεῖς γὰρ εἰς φόβον.) 1585
Ορ. Τὴν Ἑλλάδος μιάστορ' εἰς ᾅδου βαλεῖν.
Με. Ἀπόδος δάμαρτος νέκυν, ὅπως χώσω τάφῳ.
Ορ. Θεοὺς ἀπαίτει, παῖδα δ' ἐγὼ κτενῶ σέθεν.

Ὁ μη-

Με. Ὁ μητροφόντης ἐπὶ φόνῳ πράξεις φόνον.
Ορ. Ὁ πατρὸς ἀμύντωρ, ὃν σὺ προὔδωκας θανεῖν. 1590
Με. Οὐκ ἤρκεσέν σοι τὸ πρὶν αἷμα μητέρος;
Ορ. Οὐκ ἂν κάμοιμι τὰς κακὰς κτείνων ἀεί.
Με. Ἦ καὶ σὺ Πυλάδη τοῦδε κοινωνεῖς φόνου;
Ορ. Φησὶν σιωπῶν· ἀρκέσω δ' ἐγὼ λέγων.
Με. Ἀλλ' οὔτι χαίρων, ἤν γε μὴ φύγῃς πτεροῖς. 1595
Ορ. Οὐ φευξόμεσθα, πυρὶ δ' ἀνάψομεν δόμους.
Με. Ἦ γὰρ πατρῷον δῶμα πορθήσεις τόδε;
Ορ. Ὡς μή γ' ἔχῃς σύ, τήνδ' ἐπισφάξας πυρί.
Με. Κτεῖν', ὡς κτανών γε τῶνδέ μοι δώσεις δίκην.
Ορ. Ἔσται τάδε.
Με. Ἆ, ἆ, μηδαμῶς δράσῃς τάδε. 1600
Ορ. Σίγα νυν, ἀνέχου δ' ἐνδίκως πράσσων κακῶς.
Με. Ἦ γὰρ δίκαιον ζῆν σε;
Ορ. Καὶ κρατεῖν γε γῆς.
Με. Ποίας; Ο. ἐν Ἄργει τῷδε τῷ Πελασγικῷ.
Με. Εὖ γοῦν θίγοις ἂν χερνίβων;
Ορ. Τί γὰρ οὔ;
Με. Καὶ σφάγια πρὸ δορὸς καταβάλοις;
Ορ. Σὺ δ' ἂν καλῶς. 1605
Με. Ἁγνὸς γάρ εἰμι χεῖρας.
Ορ. Ἀλλ' οὐ τὰς φρένας.
Με. Τίς δ' ἂν προσείποι σε;
Ορ. Ὅστις ἐστὶ φιλοπάτωρ.
Με. Ὅστις δὲ τιμᾷ μητέρα;
Ορ. Εὐδαίμων ἔφυ.
Με. Οὔκουν σύ γε.
Ορ. Οὐ γὰρ ἁνδάνουσιν αἱ κακαί.
Με. Ἄπαιρε θυγατρὸς φάσγανον.
Ορ. Ψευδὴς ἔφυς. 1610
Με. Ἀλλὰ κτενεῖς μου θυγατέρα;
Ορ. Οὐ ψευδὴς ἔτ' εἶ.
Με. Οἴμοι, τί δράσω;
Ορ. Πεῖθ' ἐς Ἀργείους μολών.
Με. Πειθὼ τίνα.
Ορ. Ἡμᾶς μὴ κτανεῖν, αἰτοῦ πόλιν.
Με. Ἢ παῖδά μου φονεύσετε;
Ορ. Ὧδ' ἔχει τάδε.
Με. Ὦ τλῆμον Ἑλένη.
Ορ. Τἀμὰ δ' οὐχὶ τλήμονα; 1615
Με. Σοὶ σφάγιον ἐκόμισ' ἐκ Φρυγῶν;
Ορ. Εἰ γὰρ τόδ' ἦν.
Με. Πόνους πονήσας μυρίους.
Ορ. Πλήν γ' εἰς ἐμέ.
Με. Πέπονθα δεινά.
Ορ. Τότε γὰρ ἦσθ' ἀνωφελής.
Με. Ἔχεις με.
Ορ. Σαυτόν σύ γ' ἔλαβες κακὸς γεγώς.
Ἀλλ' εἶ', ὕφαπτε δώματ' Ἠλέκτρα τάδε. 1620
Σύ τ' ὦ φίλων μοι τῶν ἐμῶν σαφέστατε
Πυλάδη, κάταιθε γεῖσα τειχέων τάδε.
Με. Ὦ γαῖα Δαναοῦ, ἱππίου τ' Ἄργους κτίται,
οὐκοῦν ἐνόπλῳ ποδὶ βοηδρομήσετε;
Πᾶσαν γὰρ ὑμῶν ὅδε βιάζεται πόλιν, 162[5]
Ζῆν, αἷμα μητρὸς μυσαρὸν ἐξειργασμένος.
Απ. Μενέλαε, παῦσαι λῆμ' ἔχων τεθηγμένον.
Φοῖβός σ' ὁ Λητοῦς παῖς, ὅδ' ἐγγὺς ὢν, καλῶ.
Σύ θ', ὃς ξιφήρης τῇδ' ἐφεδρεύεις κόρῃ,
Ὀρέσθ', ἵν' εἰδῇς οὓς φέρων ἥκω λόγους, 1630
Ἑλένην μέν, ἣν σὺ διολέσαι πρόθυμος ὤν,
Ἥμαρτες, ὀργὴν Μενέλεῳ ποιούμενος,
Ἥδ' ἐστίν, ἣν ὁρᾶτ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς,
Σεσωσμένη τε, κοὐ θανοῦσα πρὸς σέθεν.
Ἐγώ νιν ἐξέσωσα, κἀπὸ φασγάνου 1635
Τοῦ σοῦ κελευσθεὶς ἥρπασ' ἐκ Διὸς πατρός.
Ζηνὸς γὰρ οὖσαν ζῆν νιν ἄφθιτον χρεών,
Κάστορί τε Πολυδεύκει τ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς
Σύνθακος ἔσται, ναυτίλοις σωτήριος.

Me. *Matricida facis cædem supra cædem.*
Ore. *Defensor patris, quem tu prodidisti ut moreretur.*
Me. *Non suffecit tibi prior cædes matris?*
Ore. *Non defatigabor semper interficiendo malas.*
Me. *Vtrum & tu Pylade es particeps huius cædis?*
Ore. *Tacens affirmat: ego verò sufficiam dicens.*
Me. *Sed non gaudens, nisi effugeris alis.*
Ore. *Non effugiemus, sed inflammabimus ædes igne.*
Me. *An vero vastabis has ædes paternas?*
Ore. *Vt ne tu eas habeas, hanc mactantes ad ignem.*
Me. *Interfice, quia interficiens dabis horum mihi pœnas.*
Ore. *Sic erit.*
Me. *Heu heu nequaquam facies hoc.*
Ore. *Tace nunc, & sustine iuste patiens calamitatem.*
Me. *An iustum est te viuere?*
Ore. *Et imperare in terra.*
Me. *Qua?* Or. *In Argo hoc Pelasgico.*
Me. *Recte igitur attinges sacrificia.*
Ore. *Cur non?*
Me. *Et offeres hostias ante pugnam?*
Ore. *Tu autem honeste?*
Me. *Habeo puras manus.*
Ore. *Sed non mentem.*
Me. *Quis te alloquetur?*
Ore. *Quicunque est amans patris.*
Me. *Qui autem honorat matrem,*
Ore. *Est felix.*
Me. *Tu autem non.*
Ore. *Quia non placent mihi mala.*
Me. *Amoue ensem a filia.*
Ore. *Mendax es.*
Me. *Interficies meam filiam?*
Ore. *Iam non es mendax.*
Me. *Hei mihi quid faciam?*
Ore. *Persuade ad Argiuos proficiscens.*
Me. *Cui persuadebo?*
Ore. *Pete à ciuitate, ne nos occidat.*
Me. *An filiam meam interficietis?*
Ore. *Sic est.*
Me. *O misera Helena.*
Ore. *An mea res non sunt miseræ?*
Me. *Aduexi tibi victimam ex Phrygibus?*
Ore. *Vtinam hoc esset.*
Me. *Sustinens labores magnos.*
Ore. *Non mea tamen causa.*
Me. *Acerba passus sum.*
Ore. *Tunc enim eras inutilis.*
M. *Tenes me.*
Ore. *Tu cepisti teipsum, cùm sis malus.*
Sed eia Electra incende istas ædes:
Et tu ô candidissime mihi amicorum
Pylades, incende tecta huius parietis.
Me. *O terra Danaorum & incolæ equestris Argus,*
Non armato pede opem feretis?
Nam iste vim facit toti nostræ ciuitati,
Vt viuat, cùm fecerit abominabilem cædem matris.
Ap. *Menelae, desiste ab irata voluntate.*
Ego Phœbus Latonæ filius, prope existens te voco:
Et tu, qui insidiaris armatus isti puellæ,
Oreste, vt scias, quam orationem afferam.
Helena quidem, quam tu cupiens perdere,
Frustratus es, iratus Menelao,
Hæc est quam videtis in voluminibus aëris,
Seruata & non interfecta à te.
Ego ipsam seruaui, & ab ense
Tuo rapui, iussus à Ioue patre.
Nam, vt filiam Iouis oportet viuere immortalem,
Castori & Polluci in voluminibus aëris
Assidebit, nautis salutaris.

Tu accipies aliam uxorem in domum:
Postquam dij huius pulcritudine
Commiserunt Græcos & Phrygas,
Et fecerunt mortes, ut exhaurirent ex terra
Onus mortalium, magna multitudinis hominum.
Res sic se habent. Te autem oportet
Oresta, postquam huius terræ fines superaueris,
Habitare solum Parrhasium per circulum anni,
Vocabitur autem locus à tuo nomine ab exilio,
Vt vocetur Azanibus & Arcadibus Oresteum,
Inde veniens in urbem Atheniensium,
Redde rationem de cæde materna
Tribus furiis: & dij gubernatores iudicij,
In vico Martio iustissimam
Sententiam ferent, ubi oportet te vincere.
Et ad cuius collum Oreste habes gladium,
Fatum est, te Hermionem ducere: & qui putat
Neoptolemus se ducturum esse, non ducet.
Nam est ei fatum mori Delphico ense,
Postulanti a me pœnas de patre Achille.
Pyladæ autem connubium sororis, cui promisisti,
Da, sequens vita eos felix manet.
Menelae, sine Oresten imperare Argis:
Et tu rediens impera in Spartana terra,
Habens dotem uxoris, quæ te multos
Dans in labores, huc reduxit.
Res urbis ego huic rectè constituam,
Qui ipsum coegi interficere matrem.

Ore. *O Apollo vates, in tuis oraculis*
Non eras usque vanus, sed verax
Me subierat metus, ne aliquem audiens
Dæmonem, viderer audire tuam vocem.
Sed bene facta res, obtemperabo tuæ orationi.
Ecce dimitto Hermionem à nece:
Et promitto coniugium, si dederit pater.

Me. *O Helena, filia Iouis, salue, suspicio te,*
Tenentem beatam sedem Deorum.
Orestes, tibi ego despondeo filiam,
Phœbo dicente, generosus ex generosa familia
Ducens, sis beatus & tu, & ego qui eam tibi do.

Ap. *Vadat nunc quisque quo mandamus,*
Et desinite contentionem. M. *Oportet obedire.*

Ore. *Et ego talis redeo in gratiam à calamitatibus,*
Menelae, & propter tua oracula Apollo.

ANAPÆSTI.

Ap. *Ite nunc in viam, pulcherrimam*
Deorum honorantes pacem. Ego verò
Helenam ad aulam Iouis adducam,
Vadens per polum splendidorum astrorum,
Vbi Iunoni, & Herculis
Hebæ, assidens dea hominibus
Erit, honorabilis semper sacrificiis
Cum Tyndaridis filiis Iouis,
In rem nautarum curans mare.

Cho. *O valde gloriosa victoria, meam*
Vitam habeas,
Et non desinas coronare.

Ἄλλην δὲ νύμφην εἰς δόμους κτῆσαι λαβών. 1640
Ἐπεὶ θεοὶ τῷ τῆσδε καλλιστεύματι
Ἕλληνας εἰς ἓν καὶ Φρύγας συνήγαγον,
Θανάτους τ' ἔθηκαν, ὡς ἀπαντλοῖεν χθονὸς
Ὕβρισμα θνητῶν, ἀφθόνου πληρώματος.
Τὰ μὲν καθ' Ἑλένην ὧδ' ἔχει. σὲ δ' αὖ χρεὼν 1645
Ὀρέστα, γαίας τῆσδ' ὑπερβαλόνθ' ὅρους,
Παρράσιον οἰκεῖν δάπεδον, ἐνιαύσιον κύκλον.
Κεκλήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον,
Ἀζᾶσιν, Ἀρκάσιν τ' Ὀρέστειον καλεῖν.
Ἐνθένδε τ' ἐλθὼν τὴν Ἀθηναίων πόλιν, 1650
Δίκην ὑπόσχες αἵματος μητροκτόνου
Εὐμενίσι τρισσαῖς. θεοὶ δέ σοι δίκης βραβῆς,
Πάγοισιν ἐν Ἀρείοισιν εὐσεβεστάτην
Ψῆφον διοίσουσ', ἔνθα νικῆσαί σε χρή.
Ἐφ' ἧς δ' ἔχεις Ὀρέστα φάσγανον δέρῃ, 1655
Γῆμαι πέπρωταί σ' Ἑρμιόνην. ὃς δ' οἴεται
Νεοπτόλεμος γαμεῖν νιν, οὐ γαμεῖ ποτέ.
Θανεῖν γὰρ αὐτῷ μοῖρα Δελφικῷ ξίφει,
Δίκας Ἀχιλλέως πατρὸς ἐξαιτοῦντά με.
Πυλάδῃ δ' ἀδελφῆς λέκτρον, ᾧ ποτ' ᾔνεσας, 1660
Δός. ὁ δ' ἐπιών νιν βίοτος εὐδαίμων μένει.
Ἄργους δ' Ὀρέστην Μενέλεως ἔα κρατεῖν.
Ἐλθὼν δ' ἄνασσε Σπαρτιάτιδος χθονὸς,
Φερνὰς ἔχων δάμαρτος, ἥ σε μυρίοις
Πόνοις διδοῦσα, δεῦρ' ἀεὶ διήνυσε. 1665
Τὰ πρὸς πόλιν δὲ τῷδ' ἐγὼ θήσω καλῶς,
Ὅς νιν φονεῦσαι μητέρ' ἐξηνάγκασα.

Ορ. Ὦ Λοξία μαντεῖε, σῶν θεσπισμάτων,
Οὐ ψευδόμαντις ἦσθ' ἄρ', ἀλλ' ἐτήτυμος.
Καίτοι μ' ἐσῄει δεῖμα, μή τινος κλύων 1670
Ἀλαστόρων, δόξαιμι σὴν κλύειν ὄπα.
Ἀλλ' εὖ τελεῖται. πείσομαι δὲ σοῖς λόγοις.
Ἰδοὺ μεθίημ' Ἑρμιόνην ἀπὸ σφαγῆς,
Καὶ λέκτρ' ἐπῄνεσ', ἡνίκ' ἂν διδῷ πατήρ.

Με. Ὦ Ζηνὸς Ἑλένη χαῖρε παῖ, ζηλῶ δέ σε, 1675
Θεῶν κατοικήσασαν ὄλβιον δόμον.
Ὀρέστα, σοὶ δὲ παῖδ' ἐγὼ κατεγγυῶ,
Φοίβου λέγοντος, εὐγενὴς δ' ἀπ' εὐγενοῦς
Γήμας, ὄναιο καὶ σὺ, καὶ ὁ διδοὺς ἐγώ.

Απ. Χωρεῖτε νῦν ἕκαστος, οἷ τετάγμεθα. 1680
Νείκας τε διαλύεσθε. Μ. πείθεσθαι χρεών.

Ορ. Κἀγὼ τοιοῦτος ἐνσπονδοῦμαι δὲ συμφοραῖς
Μενέλαε, καὶ σοῖς Λοξία θεσπίσμασιν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Απ. Ἴτε νῦν καθ' ὁδὸν τὴν καλλίστην
Θεῶν εἰρήνην τιμῶντες. ἐγὼ 1685
Δ' Ἑλένην Ζηνὸς μελάθροις πελάσω,
Λαμπρῶν ἄστρων πόλον ἐξανύσας,
Ἔνθα παρ' Ἥρᾳ, τῇ θ' Ἡρακλέους
Ἥβῃ πάρεδρος θεὸς ἀνθρώποις
Ἔσται σπονδαῖς ἔντιμος ἀεὶ, 1690
Σὺν Τυνδαρίδαις τοῖς Διὸς υἱοῖς
Ναύταις, μεδέουσα θαλάσσης.

Χο. Ὦ μέγα σεμνὴ Νίκη, τὸν ἐμὸν
Βίοτον κατέχοις,
Καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα. 1695

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΦΟΙΝΙΣΣΩΝ.

Ἐτεοκλῆς παραλαβὼν τὴν τῶν Θηβῶν βασιλείαν, ἀποστερεῖ τοῦ μέρους τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Πολυνείκην. φυγὰς δ' ἐκεῖνος εἰς Ἄργος παραγενόμενος, ἔγημεν τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Ἀδράστου. κατελθεῖν δ' εἰς τὴν πατρίδα φιλοτιμούμενος, καὶ πείσας τὸν πενθερὸν, συναθροίσας ἀξιόλογον στρατὸν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ εἰς Θήβας ἐλήλυθεν. ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν Ἰοκάστη, ἔπεισεν αὐτὸν ὑπόσπονδον ἐλθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καὶ διαλεχθῆναι πρότερον τῷ ἀδελφῷ περὶ τῆς ἀρχῆς. δυσο-[illegible] δ' ὑπὸ τῆς τυραννίδος τοῦ Ἐτεοκλέους, ἡ μὲν Ἰοκάστη συναγαγεῖν τὰ τέκνα οὐκ ἐδύνατο πρὸς φιλίαν. Πολυνείκης δ', ὡς πρὸς πόλεμον λοιπὸν παρατεταξάμενος, ἀνεχώρησε τῆς πόλεως. ἔχρησε δὲ ὁ Τειρεσίας νίκην ἔσεσθαι τοῖς Θηβαίοις, ἐὰν ὁ παῖς Κρέοντος Μενοικεὺς σφάγιον Ἄρει γένηται. ὁ μὲν οὖν Κρέων, ἠρνήσατο ἐπιδοῦναι τῇ πόλει τὸν παῖδα. ὁ δὲ νεανίσκος, ἐβούλετο. καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ φυγὴν μετὰ χρημάτων διδόντος, ἑαυτὸν ἀπέσφαξε, καὶ δὴ καὶ ἔσφαξε. Θηβαῖοι δὲ τοὺς ἡγεμόνας τῶν Ἀργείων ἔσφαξαν. Ἐτεοκλῆς δὲ καὶ Πολυνείκης μονομαχοῦντες, ἀνεῖλον ἀλλήλους. ἡ μὲν οὖν μήτηρ αὐτῶν εὑροῦσα νεκροὺς τοὺς υἱοὺς ἀνεῖλεν ἑαυτήν. ὁ δὲ ταύτης ἀδελφὸς Κρέων παρέλαβε τὴν βασιλείαν. οἵ τε Ἀργεῖοι νικηθέντες τῇ μάχῃ, ἀνεχώρησαν. Κρέων δὲ δυσχερῶς φέρων, τοὺς μὲν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ τῶν πολεμίων πεσόντας οὐκ ἔδωκεν εἰς ταφήν· Πολυνείκην δὲ ἀκήδευτον ἔρριψεν. Οἰδίπουν δὲ φυγάδα τῆς πατρίδος ἀπέπεμψεν, ἐφ' ὧν μὲν φυλάξας τὸν ἀνθρώπινον νόμον, ἐφ' ὧν δὲ τὴν ὀργὴν λογοποιούμενος, οὐδὲ περὶ τὴν δυστυχίαν ἐλεήσας.

ΚΑΙ ΑΛΛΩΣ.

Περιπαθεῖς ἄγαν αἱ Φοίνισσαι τῇ τραγῳδίᾳ. ἀπόλετο γὰρ ὁ Κρέοντος υἱὸς ἀπὸ τοῦ τείχους, ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀποθανών. ἀπέθανον δὲ καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπ' ἀλλήλων. καὶ Ἰοκάστη ἡ μήτηρ αὐτῶν ἑαυτὴν ἀνεῖλεν ἐν τοῖς παισί. καὶ οἱ ἐπὶ Θήβας στρατευσάμενοι Ἀργεῖοι, ἀπώλοντο. καὶ ἄταφος Πολυνείκης πρόκειται. καὶ Οἰδίπους τῆς πατρίδος ἐκβάλλεται, καὶ σὺν αὐτῷ ἡ θυγάτηρ Ἀντιγόνη. Ἔστι δὲ τὸ δρᾶμα καὶ πολυπρόσωπον, καὶ γνωμῶν πολλῶν μεστόν τε καὶ καλῶν.

ΚΑΙ ΑΛΛΩΣ.

Ἔστι μὲν ταῖς σκηνικαῖς ὄψεσι καλὸν τὸ δρᾶμα, ἐπεὶ καὶ παραπληρωματικόν. ἥ τε ἀπὸ τῶν τειχέων Ἀντιγόνη θεωροῦσα, μέρος οὐκ ἔστι δράματος. καὶ ὑπόσπονδος Πολυνείκης οὐδενὸς ἕνεκα παραγίνεται, ὅ τε ἐπὶ πᾶσι μετ' ᾠδῆς ἀδολέσχου φυγαδευόμενος ὁ Οἰδίπους, προσέρραπται διακενῆς.

ΧΡΗΣΜΟΣ ΔΟΘΕΙΣ ΛΑΙΩ τῷ θηβαίῳ.

Λάϊε Λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς·
Δώσω σοι φίλον υἱόν. ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστί,
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὃς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης, Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας,
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν. ὃ δ' ηὔξατό σοι τάδε πάντα.

Τὸ αἴνιγμα τῆς σφιγγός.

Ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς, καὶ τετράπον, οὗ μία φωνή,
Καὶ τρίπον. ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ' αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον.
Ἀλλ' ὁπόταν πλείστοισιν ἐπειγόμενον ποσὶ βαίνῃ,
Ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

Λύσις τοῦ αἰνίγματος.

Ἄνθρωπον κατέλεξας, ὃς ἡνίκα γαῖαν ἐφέρπει,
Πρῶτον ἔφυ τετράπους νήπιος ἐκ λαγόνων.
Γηραλέος δὲ πέλων τρίτατον πόδα βάκτρον ἐρείδει,
Αὐχένα φορτίζων γήραϊ καμπτόμενος.

ARGVMENTVM PHOENISSARVM.

Eteocles accepto regno Thebarum, priuat parte fratrem suum Polynicem. Exul ille cedens Argos, duxit filiam regis Adrasti. Cupiens autem redire in patriã, & persuaso socero, congregauit magnum exercitum contra fratrem, & ad Thebas venit. mater eius Iocaste fecit eum, factis induciis, in vrbem venire, & colloqui prius cum fratre de principatu. Terribiliter se gerente Eteocle propter tyrannidem, mater Iocaste filios reconciliare non potuit. Polynices verò, tanquam ad pugnam instructus, deinde cessit ex vrbe. Vaticinatur Tiresias, victoriam propositam esse Thebanis, si filius Creontis Menœceus Marti sacrificaretur. Creon verò se daturum filium ciuitati inficiatur: iuuenis tamen voluit, datóque illi exilio vnà cum pecuniis à patre, mortem sibi consciuit, & negotium peregit. Inde Thebani duces Argiuorum interfecerunt. Eteocles verò & Polynices singulari certamine congressi, trucidarunt se mutuò. Mater eorum inueniens mortuos filios, sibi ipsi mortem consciuit. Eius autem frater Creon, regnum accepit, & Argiui superati in pugna, cesserunt. Creon ægrè ferens, eos qui interfecti in bello erant sub Cadmea, noluit concedere ad sepulturam: Polynicem verò inhumatum abiicit, & Oedipum misit in exilium: in aliquibus seruans humanam legem, in aliquibus iram sequens, non miseratus calamitatem eorum.

ALIVD.

Plenæ sunt affectuum Phœnissæ in hac tragœdia. Mortuus enim est filius Creontis pro ciuitate de muro præceps actus: mortui sunt & fratres duo mutua cæde: & mater eorum Iocasta seipsam interfecit inter filios: & duces Argiui, qui ad Thebas duxerant exercitum, perierunt: & insepultus Polynices proponitur: & Oedipus ex patria eiicitur, & vnà cum eo filia Antigone. Fabula hæc habet multas personas, & plena est multis ac præstantibus sententiis.

ALIVD.

Hoc poëma pulchrum est in apparatu scenico, quià multa habet additamenta. Antigone de mœnibus spectans, non est pars fabulæ: & factis induciis, Polynices frustrà in vrbem venit. Super hæc omnia Oedipus loquaci carmine in exiliũ missus, adiicitur superuacuè.

ORACVLVM DATVM LAIO THEBANO.

Laie Labdacida postulas beatum genus filiorum.
Dabo tibi charum filium: sed fatale est,
Te pueri tui manib. relicturũ lumẽ. sic enim annuit
Iupiter Saturnius, persuasus diris tristibus Pelopis,
Cuius charum rapuisti filium: ille imprecatus est tibi hæc omnia.

ÆNIGMA SPHINGIS.

Est bipes in terris, & quadrupes, cui vna est vox,
Et tripes, solum mutat naturam omnium quæ super terram
Reptilia mouentur, & in aëre & in mari.
Sed quando plurimis festinans pedibus venit,
Tunc celeritas membrorum eius debilissima est.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

IOCASTE.
PÆDAGOGVS.
ANTIGONE.
CHORVS ex Phœnissis mulieribus.
POLYNICES.
ETEOCLES.
CREON.
MENOECEVS.
TIRESIAS.
NVNCIVS.
Alter NVNCIVS.
OEDIPVS.
Prologum autem agit Iocaste.

IAMBI.

QVI secas viam cœli in astris,
Et in aurea sedes sede,
Sol, voluens flammam celeribus equis:
Quàm infelicem Thebanis eo tum die
Radium immisisti: quando Cadmus venit in terram
Hanc, relinquens Phœniciam terram maritimam,
Qui quondam ducens Harmoniam filiam Veneris,
Polydorum genuit: ex hoc Labdacum
Dicunt natum: ex eo verò Laium.
Ego verò vocor, filia Menœcei:
Et Creon frater natus est ex eadem matre.
Vocant verò me Iocastem, (hoc enim nomen pater
Indidit) duxit verò me Laius: cùm autem sine liberis
Esset, diu habens connubium meum in domo,
Veniens interrogat Phœbum, & poscit simul
Liberorum in ædibus masculorum communem prolem.
Ille respondit et: O rex equestrium Thebarum,
Ne semina liberorum sulcum inuitis diis:
Si enim genueris filium, interficiet te ille qui satus fuerit,
Et tota domus tua ibit per sanguinem:
Ille verò dans se voluptati, & concedens insaniæ Bacchi,
Seminauit nobis filium: & cùm seminasset infantem,
Agnoscens erratum, & Dei oraculum,
In pratum Iunonis, & culmen Cithæronis
Dat pastoribus exponi puerum,
Fodiens ferreos aculeos per talos medios:
Vnde ipsum Græcia vocat Oedipum.
Polybi verò pastores equorum, accipientes puerum,
Ferunt domum, & in manus dominæ
Posuerunt: ipsa verò mei puerperij laborem
Vberibus submisit, & suo viro persuadet se peperisse.
Iam verò vir factus, cùm genæ inciperent flauescere
Filio meo, aut animaduertens ipse, aut admonitus ab aliquo
Iuit, volens explorare parentes,
Ad domum Apollinis, & Laius eôdem meus maritus,
Quærens cognoscere expositum filium,
An non esset superstes: & coniungunt pedem
Ambo in eodem loci in Phocidis biuio.
Et auriga Lay compellat eum:
O hospes, cede de via tyrannis:

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΙΟΚΑΣΤΗ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΧΟΡΟΣ ἐκ Φοινισσῶν γυναικῶν.
ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.
ΕΤΕΟΚΛΗΣ.
ΚΡΕΩΝ.
ΜΕΝΟΙΚΕΥΣ.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
Ἕτερος ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΟΙΔΙΠΟΥΣ.
Προλογίζει δ' ἡ Ἰοκάστη.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΤΗΝ ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνων ὁδὸν,
Καὶ χρυσοκολλήτοισιν ἐμβεβὼς δίφροις
Ἥλιε, θοαῖς ἵπποισιν εἱλίσσων φλόγα,
Ὡς δυστυχῆ Θήβαισι τῇ τόθ' ἡμέρᾳ
Ἀκτῖν' ἐφῆκας, Κάδμος ἡνίκ' ἦλθε γῆν 5
Τήνδ', ἐκλιπὼν Φοίνισσαν ἐναλίαν χθόνα,
Ὃς παῖδα γήμας Κύπριδος Ἁρμονίαν ποτὲ,
Πολύδωρον ἐξέφυσε. τοῦ δὲ, Λάβδακον
Φῦναι λέγουσιν. ἐκ δὲ τοῦδε, Λάϊον.
Ἐγὼ δὲ παῖς μὲν κλῄζομαι Μενοικέως, 10
Κρέων τ' ἀδελφὸς μητρὸς ἐκ μιᾶς ἔφυ.
Καλοῦσι δ' Ἰοκάστην με. τοῦτο γὰρ πατὴρ
Ἔθετο. γαμεῖ δὲ Λάϊός μ'. ἐπεὶ δ' ἄπαις
Ἦν, χρόνια λέκτρα τἄμ' ἔχων ἐν δώμασιν,
Ἐλθὼν ἐρωτᾷ Φοῖβον. ἐξαιτεῖ θ' ἅμα 15
Παίδων ἐς οἴκους ἀρσένων κοινωνίαν.
Ὁ δ' εἶπεν ὦ Θήβαισιν εὐίπποις ἄναξ,
Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.
Εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς,
Καὶ πᾶς σὸς οἶκος βήσεται δι' αἵματος. 20
Ὁ δ' ἡδονῇ δοὺς, ἔς τε βακχεῖον πεσὼν,
Ἔσπειρεν ἡμῖν παῖδα, καὶ σπείρας βρέφος,
Γνοὺς τἀμπλάκημα, τοῦ θεοῦ τε τὴν φάτιν,
Λειμῶν' ἐς Ἥρας, καὶ Κιθαιρῶνος λέπας
Δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος. 25
Σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα διαπείρας μέσων.
Ὅθεν νιν Ἑλλὰς ὠνόμαζεν Οἰδίπουν.
Πολύβου δέ νιν λαβόντες ἱπποβουκόλοι,
Φέρουσ' ἐς οἴκους· ἔς τε δεσποίνης χέρας
Ἔθηκαν. ἡ δὲ, τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον 30
Μαστοῖς ὑφεῖτο, καὶ πόσιν πείθει τεκεῖν.
Ἤδη δὲ πυρσαῖς γένυσιν ἐξανδρούμενος
Παῖς οὑμὸς, ἢ γνοὺς, ἤ τινος μαθὼν πάρα,
Ἔστειχε. τοὺς φύσαντας ἐκμαθεῖν θέλων,
Πρὸς δῶμα Φοίβου. Λάϊός θ' ὁ ὑμὸς πόσις, 35
Τὸν ἐκτεθέντα παῖδα μαστεύων μαθεῖν
Εἰ μηκέτ' εἴη. καὶ ξυνάπτετον πόδα
Ἐς ταὐτὸν ἄμφω Φωκίδος σχιστῆς ὁδοῦ.
Καί νιν κελεύει Λαΐου τροχηλάτης·
Ὦ ξένε, τυράννοις ἐκποδὼν μεθίστασο. 40

Ὁ δ'

Ὁ δ' ἦρ' ἄναυδος μέγα φρονῶν. πῶλοι δέ νιν
Χηλαῖς τένοντας ἐξεφοίνισσον ποδῶν.
Ὅθεν, τί τἀκτὸς τῶν κακῶν με δεῖ λέγειν;
Παῖς πατέρα κτείνει, καὶ λαβὼν ὀχήματα,
Πολύβῳ τροφεῖ δίδωσιν. ὡς δ' ἐπίεζε — 45
Σφὶγξ ἁρπαγαῖσι πόλιν, ἐμός τ' οὐκ ἦν πόσις,
Κρέων τ' ἀδελφὸς τἀμὰ κηρύσσει λέχη·
Ὅστις σοφῆς αἴνιγμα παρθένου μάθοι,
Τούτῳ ξυνάψειν λέκτρα. τυγχάνει δέ πως
Αἴνιγμ' ἐμὸς παῖς Οἰδίπους Σφιγγὸς μαθών. — 50
Ὅθεν τύραννος τῆσδε γῆς καθίσταται,
Καὶ σκῆπτρ' ἔπαθλα τῆσδε λαμβάνει χθονός.
Γαμεῖ δὲ τὴν τεκοῦσαν, οὐκ εἰδὼς τάλας,
Οὐδ' ἡ τεκοῦσα, παιδὶ συγκοιμωμένη.
Τίκτω δὲ παῖδας παιδὶ, δύο μὲν ἄρσενας, — 55
Ἐτεοκλέα, κλεινήν τε Πολυνείκους βίαν.
Κόρας τε δισσάς. Τὴν μὲν Ἰσμήνην πατὴρ
Ὠνόμασε, τὴν δὲ πρόσθεν Ἀντιγόνην ἐγώ.
Μαθὼν δὲ τἀμὰ λέκτρα μητρῴων γάμων,
Ὁ πάντ' ἀνατλὰς Οἰδίπους παθήματα, — 60
Εἰς ὄμματ' αὑτοῦ δεινὸν ἐμβάλλει φόνον,
Χρυσηλάτοις πόρπαισιν αἱμάξας κόρας.
Ἐπεὶ δὲ τέκνων γένυς ἐμῶν σκιάζεται,
Κλῄθροις ἔκρυψαν πατέρ', ἵν' ἀμνήμων τύχη
Γένοιτο, πολλῶν δεομένη σοφισμάτων. — 65
Ζῶν δ' ἔστ' ἐν οἴκοις. πρὸς δὲ τῆς τύχης νοσῶν,
Ἀρὰς ἀρᾶται παισὶν ἀνοσιωτάτας,
Θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε.
Τὼ δ' εἰς φόβον πεσόντε, μὴ τελεσφόρους
Ἀρὰς θεοὶ κραίνωσιν, οἰκούντων ὁμοῦ, — 70
Ξυμβάντ' ἔταξαν, τὸν νεώτερον πάρος
Φεύγειν ἑκόντα τήνδε Πολυνείκην χθόνα.
Ἐτεοκλέα δὲ σκῆπτρ' ἔχειν μένοντ' αὐτοῦ,
Ἐνιαυτὸν ἀλλάσσοντ'. ἐπεὶ δ' ἐπὶ ζυγοῖς
Καθέζετ' ἀρχῆς, οὐ μεθίσταται θρόνων, — 75
Φυγάδα δ' ἀπωθεῖ τῆσδε Πολυνείκην χθονός.
Ὁ δ' Ἄργος ἐλθών, κῆδος Ἀδράστου λαβών,
Πολλὴν ἀθροίσας ἀσπίδ' Ἀργείων, ἄγει.
Ἐπ' αὐτὰ δ' ἐλθὼν ἑπτάπυλα τείχη τάδε,
Πατρῷ' ἀπαιτεῖ σκῆπτρα, καὶ μέρη χθονός. — 80
Ἐγὼ δ' ἔριν λύουσ', ὑπόσπονδον μολεῖν
Ἔπεισα παιδὶ παῖδα, πρὶν ψαῦσαι δορός.
Ἥξειν δ' ὁ πεμφθείς φησιν αὐτὸν ἄγγελος.
Ἀλλ' ὦ φαεννὰς οὐρανοῦ ναίων πτυχὰς
Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς, δὸς δὲ ξύμβασιν τέκνοις. — 85
Χρὴ δ', εἰ σοφὸς πέφυκας, οὐκ ἐᾶν βροτὸν
Τὸν αὐτὸν αἰεὶ δυστυχῆ καθεστάναι.

Παι. Ὦ κλεινὸν οἴκοις Ἀντιγόνη θάλος πατρί,
Ἐπεί σε μήτηρ παρθενῶνας ἐκλιπεῖν
Μεθῆκε, μέλαθρον δ' εἰς διῆρες ἔσχατον, — 90
Στράτευμ' ἰδεῖν Ἀργεῖον ἱκεσίαις σέθεν,
Ἐπίσχες, ὡς ἂν προυξερευνήσω στίβον,
Μή τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται,
Κἀμοὶ μὲν ἔλθῃ φαῦλος ὡς δούλῳ ψόγος,
Σοὶ δ' ὡς ἀνάσσῃ. πάντα δ' ἐξειδὼς φράσω, — 95
Ἅ τ' εἶδον, εἰσήκουσά τ' Ἀργείων πάρα,
Σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῷ κασιγνήτῳ φέρων,
Ἐνθένδ' ἐκεῖσε, δεῦρό τ' αὖ κείνου πάρα.
Ἀλλ', οὔτις ἀστῶν τοῖσδε χρίμπτεται δόμοις,
Κέδρου παλαιὰν κλίμακ' ἐκπέρα ποδί. — 100
Σκόπει δὲ πεδία, καὶ παρ' Ἰσμηνοῦ ῥοὰς,
Δίρκης τε νᾶμα, πολεμίων στράτευμ' ὅσον.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

1 Ὄρεγε νῦν ὄρεγε γεραιὰν
2 Νέᾳ χεῖρ' ἀπὸ κλιμάκων.

Ille serpebat humi sine voce, sed animum excelsum gerens. equi verò cum
Vngulis rubefecerunt sanguine extremos pedum tēdines.
Vnde sed quid opus est aliena à meis malis dicere.)
Filius meus patrem suum occidit, & accipiens currus
Dat nutrici Polybo. Postquam verò infestabat
Sphinx rapinis vrbem, extincto meo marito,
Creon frater præconium facit de connubio meo:
Quisquis posset exponere ænigma sapientis virginis,
Se daturum esse huic connubium: exponit fortè
Sphingis ænigma filius meus Oedipus.
Vnde dominus huius terræ factus est,
Et accipit sceptra huius terræ, tanquam præmiū sapiētia.
Inde ducit matrem ignorans miser,
Nec sciebat mater se cum filio concumbere.
Pario verò pueros meo filio: duos quidem mares,
Eteoclem, & clarum Polynicen,
Et duas filias, alteram Ismenem pater
Vocauit, alteram maiorem natu, ego Antigonem.
Cùm cognouisset autem, se maritum esse matris
Oedipus, sustinens omnia mala,
Eruit sibi oculos suos,
Aureis fibulis cruentans pupulas.
Postquam autem filiorum meorum genæ teguntur barba,
Abdiderūt patrē intra claustrum, ne spargeretur hæc calamitas
Quæ vt celaretur, habebat opus multis artificiis.
Adhuc viuit domi. æger autem animo propter hanc calamitatem,
Diris deuouet liberos execrandis,
Vt perdant hanc domum acuto ferro.
Filij mei verò incidentes in metum, ne ratas
Diras illas dij perficerent, si habitarent simul,
Paciscentes constituerunt vt iunior Polynices
Tantisper volens exularet hac terra:
Eteocles verò manens, sceptra terræ teneret,
Per vices mutarent annum. Postquam autem in throno
Regni consedit, non discedit ex regno,
Sed extrudit exulem Polynicen ex hac terra.
Ille verò Argos veniens, iunctus affinitate Adrasto,
Magnum conscribens exercitum Argiuorum adducit:
Et veniens ad ipsa hæc Thebana mœnia septem portarū,
Repetit paternum regnum, & partem terræ.
Ego verò vt reconciliarem eos, persuasi filio Polynici,
Vt factis induciis veniret ad fratrem, priusquam congrederentur acie:
Nuncius missus ait eum venturum esse.
O habitans lucidas plicas cœli,
Iupiter, serua nos, da reconciliationem liberis.
Oportet enim te, siquidem curas res mortalium, non sinere
Eundem hominem semper esse miserum.

Pæ. *O Antigone egregium germen patris in domo*
Postquam te mater gynæceum relinquere
Permisit, in extrema contignatione domus,
Vt videas exercitum Argiuorum, propter preces tuas:
Expecta donec inuestigauero viam,
Ne quis ciuium in sententia cogitabundus vagetur,
Et mihi, vt seruo, veniat mala reprehensio,
Tibi verò tanquam reginæ, cùm explorauerim omnia, dicam
Et quæ vidi & quæ audiui ab Argiuis:
Quando veni ferens fratri tuo fidem publicam.
Hinc illuc, & huc rursus ab illo.
Sed nemo ciuium appropinquat his ædibus.
Supera pedibus veteres scalas ex cedro factas,
Et considera campos ad Ismenum fluuium,
Et fontem, quantus exercitus hostium.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Porrige nunc, porrige senilem
Iuueni manum de gradibus.

Subleuens vestigium pedis.

Pæ. Ecce iunge manum virgo, opportunè ascendisti,
Exercitus Græcorum iam mouetur,
Iam separant à se inuicem cohortes.

Strophe 2.

An. O veneranda filia Latonæ
Hecate, æneus totus
Campus fulget.

Pæ. Non segniter enim venit in hanc terram Polynices,
Instructus magno equitatu, & multis clypeis strepens.

Strophe 3.

An. Nunquid portæ claustris,
Æneique vectes
Saxeis Amphionis instrumentis
Iuncti sunt muris?

Pæ. Confide: quod interiora attinet, bene munita est vrbs.
Sed vide primum, si vis scire quis sit.

Strophe 4.

An. Quis est ille fulgenti cono,
Qui antecedit exercitum,
Æneum clypeum circa
Brachium leuiter gerens?

Pæ. Dux est, ô domina.

An. Quisnam? Vnde natus?
Dic ô senex, quomodo nominatur?

Pæ. Hic Mycenæus quidem dicitur genere,
Habitat verò ad Lernæam paludem, rex Hippomedon.

Strophe 5.

An. Heu quàm superbus, quàm terribilis
Aspectu, Giganti
Terrigenæ similis.
Sideris instar vultu splendens in picta veste, non
Conueniens mansuetæ naturæ.

Pæ. Non vides illum, qui præterit Dirces aquam,
Ducem?

An. Alius alius est hic armorum motus.
Quis verò est iste?

Pæ. Filius quidem Oenei est
Tydeus, Martem verò AEtolum in pectore habet.

Strophe 6.

An. Iste Polynicis, ô senex,
Sororis sponsæ
Maritus est?
Quàm alieno colore armorum, semibarbarus.

Pæ. Sunt enim clypeati omnes AEtoli, ô filia,
Et iaculatores, hastis bene collimantes.

An. Tu verò ô senex quomodo scis certò hæc?

Pæ. Videns signa clypeorum tunc notaui,
Quando veni, fidem publicam ferens tuo fratri,
Quæ intuens, noui armatos.

Strophe 7.

An. Quis verò iste, qui circa monimentum Zethi transit,
Comatus, oculis
Terribilis, & aspectu iuuenis?

Pæ. Est dux. An. Quanta multitudo ipsum sequens
Armata circundat!

Pæ. Hic est Parthenopæus Atalantæ filius.

Strophe 8.

An. Sed eum per montes cum matre
Properans Diana, telis domans
Perdat, qui aduersus meam vrbem venit eam expugnaturus.

Pæ. Sint hæc ô filia, iure tamen veniunt in hanc terram.
Idcirco etiam metuo, ne rectè eos considerent dij.

3 ποδὸς ἴχνος ἐπαντύλλων. 105

Παι. Ἰδοὺ, ξυνάψον παρθέν'. εἰς καιρὸν δ' ἔβης.
Κινούμενον γὰρ τυγχάνει πελασγικὸν
Στράτευμα, χωρίζουσι δ' ἀλλήλων λόχους.

Στροφὴ β.

Αν. 1 Ἰὼ πότνια παῖ Λατοῦς
2 Ἑκάτα, κατάχαλκον ἅπαν 110
3 πεδίον ἀστράπτει.

παι. Οὐ γάρ τι φαύλως ἦλθε Πολυνείκης χθόνα,
πολλοῖς μὲν ἵπποις, μυρίοις δ' ὅπλοις βρέμων.

Στροφὴ γ'.

Αν. 1 Ἆρα πύλαι κλείθροις.
2 Χαλκόδετά τ' ἔμβολα 115
3 Λαΐνεοις Ἀμφίονος ὀργάνοις
4 Τείχεος ἥρμοσται;

παι. Θάρσει. τά γ' ἔνδον, ἀσφαλῶς ἔχει πόλις.
Ἀλλ' εἰσόρα τὸν πρῶτον, εἰ βούλει μαθεῖν.

Στροφὴ δ'.

Αν. 1 Τίς οὗτος ὁ λευκολόφας, 120
2 πρόπαρ ὃς ἄγει στρατοῦ,
3 πάγχαλκον ἀσπίδ' ἀμφὶ
4 Βραχίονι κουφίζων;

παι. Λοχαγὸς, ὦ δέσποινα.

Αν. Τίς; πόθεν γεγώς;
Αὔδασον ὦ γεραιὲ τίς ὀνομάζεται; 125

παι. Οὗτος Μυκηναῖος μὲν αὐδᾶται γένος,
Λερναῖα δ' οἰκεῖ νάμαθ' Ἱππομέδων ἄναξ.

Στροφὴ ε'.

Αν. 1 Ἒ ἔ ὡς γαῦρος, ὡς φοβερὸς
2 Εἰσιδεῖν, γίγαντι
3 Γηγενέτᾳ προσόμοιος, 130
4 Ἀστερωπὸς ἐν γραφαῖσιν, οὐχὶ
5 Πρόσφορος ἁμερίῳ γέννᾳ.

παι. Τόνδ' ἐξαμείβοντ' οὐχ ὁρᾷς Δίρκης ὕδωρ,
Λοχαγόν;

Αν. Ἄλλος ἄλλος ὅδε τευχέων τρόπος.
Τίς δ' ἐστὶν οὗτος;

παι. παῖς μὲν Οἰνέως ἔφυ 135
Τυδεὺς, Ἄρη δ' Αἰτωλὸν ἐν στέρνοις ἔχει.

Στροφὴ ϛ'.

Αν. 1 Οὗτος ὁ τᾶς Πολυνείκεος, ὦ γέρον,
2 Αὐτοκασιγνήτας νύμφας,
3 Ὁμόγαμος κυρεῖ;
4 Ὡς ἀλλόχρως ὅπλοισι μιξοβάρβαρος. 140

παι. Σακεσφόροι γὰρ πάντες Αἰτωλοὶ τέκνον,
Λόγχαις τ' ἀκοντιστῆρες εὐστοχώτατοι.

Αν. Σὺ δ' ὦ γέρον, πῶς αἰσθάνῃ σαφῶς τάδε;

παι. Σημεῖ' ἰδὼν τότ' ἀσπίδων ἐγνώρισα.
Σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῷ κασιγνήτῳ φέρων, 145
Ἃ προσδεδορκὼς, οἶδα τοὺς ὡπλισμένους.

Στροφὴ ζ'.

Αν. 1 Τίς δ' οὗτος ἀμφὶ μνῆμα τὸ Ζήθου περᾷ,
2 Καταβόστρυχος, ὄμμασι
3 Γοργὸς εἰσιδεῖν, νεανίας;

παι. 4 Λοχαγός. Α. ὡς ὄχλος νιν ὑστέρῳ ποδὶ 150
5 πανόπλος ἀμφέπει.

παι. Ὅδ' ἐστὶ Παρθενοπαῖος, Ἀταλάντης γόνος.

Στροφὴ η'.

Αν. Ἀλλά νιν ἁ κατ' ὄρη μετὰ ματέρος
Ἄρτεμις ἱεμένα, τόξοις δαμάσασα,
Ὀλέσειεν, ὃς ἐπ' ἐμὰν πόλιν ἔβα πέρσων. 155
Εἴη τάδ', ὦ παῖ. σὺν δίκῃ δ' ἥκουσι γῆν.

παι. Ὃ καὶ δέδοικα, μὴ σκοπῶσ' ὀρθῶς θεοί.

Στρο.

Στροφὴ θ'.

Αν. 1 Ποῦ ποῦ δ' ὃς ἐμοὶ
2 Μιᾶς ἐγένετ' ἐκ ματρὸς
3 Πολυπόνῳ μοίρᾳ; — 160
4 Ὦ φίλτατ', εἰπὲ ποῦ 'στι Πολυνείκης, γέρον.

Παι. Ἐκεῖνος ἑπτὰ παρθένων τάφου πέλας
Νιόβης, Ἀδράστῳ πλησίον παραστατεῖ.
Ὁρᾷς; Αν. Ὁρῶ δῆτ' οὐ σαφῶς, ὁρῶ δέ πως
Μορφῆς τύπωμα, στέρνα τ' ἐξῃκασμένα. — 165

Στροφὴ ι'.

1 Ἀνεμώκεος εἴθε δρόμον νεφέλας
2 Ποσὶν ἐξανύσαιμι δι' αἰθέρος
3 Πρὸς ἐμὸν ὁμογενέτορα,
4 Περὶ δ' ὠλένας δέρᾳ φιλτάτᾳ
5 Βάλοιμι χρόνῳ φυγάδα μέλεον. — 170
6 Ὡς ὅπλοισι χρυσέοισιν εὐπρεπὴς γέρον,
7 Ἑῴοις ὅμοια φλεγέθων
8 Βολαῖς ἁλίου.

Παι. Ἥξει δόμους τούσδ', ὥστε σ' ἐμπλῆσαι χαρᾶς
Ἐνσπόνδος.

Αν. Οὗτος δ' ὦ γεραιέ, τίς; πόθεν κυρεῖ — 175
Ὃς ἅρμα λευκὸν ἡνιοστροφεῖ βεβώς;

Παι. Ὁ μάντις Ἀμφιάραος, ὦ δέσποιν', ἐκεῖ.
Σφάγια δ' ἅμ' αὐτῷ, γῆς φιλαίματοι ῥοαί.

Στροφὴ ια'.

Αν. 1 Ὦ λιπαροζώνου θύγατερ,
2 Ἀελίου σελαναία, — 180
3 Χρυσεόκυκλον φέγγος,
4 Ὡς ἀτρεμαῖα κέντρα
5 Καὶ σώφρονα πώλοις
6 Μεταφέρων ἰθύνει.
7 Ποῦ δ' ὃς τὰ δεινὰ τῇδ' ἐφυβρίζει πόλει — 185
Καπανεύς;

Παι. Ἐκεῖνος ἐσβολὰς σταθμώμενος
Πύργων, ἄνω τε καὶ κάτω τείχη μετρῶν.

Στροφὴ ιβ'.

Αν. Ἰὼ Νέμεσι, καὶ Διὸς
Βαρύβρομοι βρονταί, — 190
Κεραύνιόν τε πῦρ αἰθαλόεν;
Σύ τοι μεγαλανορίαν ὑπεράνορα
Κοιμίζεις· ὅδ' ἐστίν, αἰχμαλωτίδας
Ὃς δορὶ Θηβαίας Μυκηνηΐσιν,
Λερναίᾳ τε δώσειν τριαίνᾳ, — 195
Ποσειδανίοις Ἀμυμωνίοις ὕδασι
Δουλείαν περιβαλών; μή ποτε
Μή ποτε τάνδ' ὦ πότνια, χρυσεοβόστρυχον
Ὦ Διὸς ἔρνος Ἄρτεμι,
Δουλοσύναν τλαίην. — 200

Παι. Ὦ τέκνον, εἴσβα δῶμα, καὶ κατὰ στέγας
Ἐν παρθενῶσι μίμνε σοῖς, ἐπεὶ πόθου
Εἰς τέρψιν ἦλθες, ὧν ἔχρῃζες εἰσιδεῖν.
Ὄχλος γάρ, ὡς ταραγμὸς εἰσῆλθε πόλιν,
Χωρεῖ γυναικῶν πρὸς δόμους τυραννικούς. — 205
Φιλόψογον γὰρ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ.
Σμικράς τ' ἀφορμὰς ἢν λάβωσι τῶν λόγων,
Πλείους ἐπεισφέρουσιν. ἡδονὴ δέ τις
Γυναιξὶ, μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλας λέγειν.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τύριον οἶδμα λιποῦσ', ἔβαν — 210
2 (Ἀκροθίνια Λοξίᾳ
3 Φοινίσσας ἀπὸ νάσου,
4 Φοίβῳ, δούλα μελάθρων,

Strophe. 9.

An. *Vbi est ille qui mecum*
Vna natus est ex matre
Laborioso fato?
O charissime senex, dic vbi sit Polynices.

Pæ. *Ille prope sepulchrum septem virginum*
Niobes stat prope Adrastum.
Vides? An. *Video, sed non satis clarè, video tamen aliquo modo*
Simulachrum formæ ipsius, & pectus adumbratum.

Strophe 10.

Velocis vtinam cursum nubis
Pedibus conficere possem per aerem
Ad meum fratrem.
Brachia enim circum collum amicissimum
Iacerem longo pòst tempore, exulem miserum.
Armis aureis quàm decorus est, ô senex.
Matutinis fulgurans sicut
Radijs solis.

Pæ. *Venit ad hanc domum, vt te expleat gaudio*
Fide publica accepta.

An. *Iste verò ô senex quis est? vnde occurrit?*
Qui currum candidum gubernat, cui insidet.

Pæ. *Est vates Amphiaraus, ô domina, hic:*
Victimæ verò cum eo, & libationes sanguineæ fluentes in terram.

Strophe 11.

An. *O splendidam zonam habentis filia*
Solis Luna,
Aureo circulo decorum lumen,
Quàm quietos stimulos,
Et modestos equis
Inferens, gubernat currum.
Vbi verò est qui atrocia insolenter minatur huic vrbi
Capaneus?

Pæ. *Ille considerat aditus septem*
Turrium, sursum ac deorsum muros metiens.

Strophe 12.

An. *Io Nemesis, & Iouis*
Grauiter sonantia tonitrua,
Et ignis fulminis caliginose,
Tu superbiam immodicam
Sedas: hic ne est, captas
Qui minatur armis se Thebanas mulieres ad Mycenas
Ducturum, & ad Lernæum tridentem,
Ad aquas Neptunias Amymones,
Conijciens eas in seruitutem? Nunquam,
Nunquam hanc ô veneranda, auro capillos reuincta,
O Iouis filia Diana,
Seruitutem sustineam.

Pæ. *Ingredere in domum ô filia, & in contignatione*
In gynæceo maneas tuo: postquam desiderij tui
Ad delectationem venisti, eorum quæ cupiebas videre.
Cœtus enim (postquàm tumultus vrbem ingressus est)
Mulierum venit ad domum tyrannicam.
Querulum enim est muliebre genus.
Et cum paruas occasiones sermonis accipiunt,
Plures addunt. Voluptas verò quædam
Mulieribus est, vt nihil sani inter se dicant.

EPODICA.

Strophe.

Cho. *Relinquens Tyrium mare, veni*
(Primitia spoliorum Loxiæ
Phœnissa ex insula
Phœbo, ministra aulæ,

Vt sub iugis niuosi
Parnaßi degerem)
Ionium per mare
Remo nauigans, circum-
fluos super steriles
Campos Siciliæ.
Zephyri flatibus spirantis in cælo
Pulcherrimum stridorem.

Antistrophe.

Vrbe electa ex mea
Vt essem pulcherrimum donum Apollini,
Cadmeam veni in terram,
Inclytorum liberorum Agenoris,
Cognatas ad Laij
Missa huc turres.
Similis autem statuis ex auro factis
Phœbo ministra sum facta.
Præterea verò Castalij fontis aqua
Expectat me, comas meas
Vt riget, virginum delicias,
In sacrificio Phœbi.

Epodus.

O splendens petra ignis
Duorum verticum lumine, supra cacumen
Bacchium, & tu ô Bacchi vitis,
Quæ quotidianum exstillas potum ,
Fœcundum vitis florentis producens botrum.
O diuina antra draconis,
Montanaque specula deorum,
Niuosúmque montem sacrum
Circumdans immortalis Deæ
Chorus, vtinam sim sine metu,
In medio vmbilico latebrarum
Phœbi, relicta Dirce.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Nunc verò mihi ante mœnia
Impetuosus profectus Mars,
Sanguinem hostilem incendit
Huic, quod vtinam ne accidat, vrbi.
Communes enim sunt amicorum dolores,
Communes etiam sunt, si quid patiatur
Septem munita turribus hac terra,
Phœnissæ regioni. Eheu, heu.
Communis sanguis, communes liberi
Cornigeræ sunt Iûs.
Quorum laborum ego sum particeps.

Antistrophe.

Circum vrbem autem pubes
Clypeorum densa fulget,
Species cruentæ pugnæ,
Quam Mars mox afferet
Filiis Oedipi ferens
Noxam ab Erinnybus.
Argos ô Pelasgicum,
Metuo tuum robur,
Et diuinam vindictam. Non enim iniustum
Ad certamen hoc armatus ruit
Filius, qui suam repetit domum.

IAMBI.

Πολ. *Claustra quidem ianitorum me receperunt*
Facilè, vt venirem in vrbem.
Propter quod etiam metuo, ne me intra retia
Accipientes, non dimittant sine cæde corpus.

5 Ἵν' ὑπὸ δειρᾶσι νιφοβόλοισι
6 Παρνασοῦ κατενάσθην) 215
7 Ἰόνιον κατὰ πόντον
8 Ἐλάτᾳ πλεύσασα, περιρ-
9 ρύτων ὑπὲρ ἀκαρπίστων
10 Πεδίων Σικελίας,
11 Ζεφύρου πνοαῖς ἱππεύσαντος ἐν οὐρανῷ 220
12 Κάλλιστον κελάδημα.

Ἀντιστροφή.

1 Πόλεως ἐκπροκριθεῖσ' ἐμᾶς,
2 Καλλιστεύματα Λοξίᾳ,
3 Καδμείων ἔμολον γᾶν,
4 Κλεινῶν Ἀγηνοριδᾶν, 225
5 Ὁμογενεῖς ἐπὶ Λαΐου
6 Πεμφθεῖσ' ἐνθάδε πύργους.
7 Ἴσα δ' ἀγάλμασι χρυσοτεύκτοις
8 Φοίβῳ λάτρις ἐγενόμαν.
9 Ἔτι δὲ Κασταλίας ὕδωρ 230
10 Ἐπιμένει με, κόμας ἐμὰς
11 Δεῦσαι, παρθένιον χλιδὰν,
12 Φοιβείαισι λατρείαις.

Ἐπῳδός.

1 Ἰὼ λάμπουσα πέτρα πυρὸς
2 Δικόρυφον σέλας, ὑπὲρ ἄκρων 235
3 Βακχείων, Διονύσου οἴνα θ',
4 Ἃ καθαμέριον στάζεις τὸν
5 Πολύκαρπον οἰνάνθας ἱεῖσα βότρυν.
6 Ζάθεά τ' ἄντρα δράκοντος,
7 Οὔρειαί τε σκοπιαὶ θεῶν, 240
8 Νιφόβολόν τ' ὄρος ἱερὸν
9 Εἱλίσσων ἀθανάτας θεοῦ
10 Χορὸς, γενοίμαν ἄφοβος,
11 Παρὰ μεσόμφαλα γύαλα
12 Φοίβου, Δίρκαν προλιποῦσα. 245

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Νῦν δέ μοι πρὸ τειχέων
2 Θούριος μολὼν Ἄρης,
3 Αἷμα δάιον φλέγει
4 Τᾷδ', ὃ μὴ τύχοι, πόλει.
5 Κοινὰ γὰρ φίλων ἄχη. 250
6 Κοινὰ δ', εἴ τι πείσεται
7 Ἑπτάπυργος ἅδε γαῖα,
8 Φοινίσσα χώρα. φεῦ φεῦ.
9 Κοινὸν αἷμα, κοινὰ τέκεα
10 Τᾶς κερασφόρου πέφυκεν Ἰοῦς. 255
11 Ὧν μέτεστί μοι πόνων.

Ἀντιστροφή.

1 Ἀμφὶ δὲ πτόλιν νέφος
2 Ἀσπίδων πυκνὸν φλέγει,
3 Σχῆμα φοινίου μάχας,
4 Ἃν Ἄρης τάχ' εἴσεται 260
5 Παισὶν Οἰδίπου φέρων
6 Πημονὰν Ἐρινύων.
7 Ἄργος ὦ Πελασγικὸν,
8 Δειμαίνω τὰν σὰν ἀλκὰν,
9 Καὶ τὸ θεόθεν. οὐ γὰρ ἄδικον 265
10 Εἰς ἀγῶνα τόνδ' ἔνοπλος ὁρμᾷ
11 Παῖς, ὃς μετέρχεται δόμους.

ΙΑΜΒΟΙ.

Pol. Τὰ μὲν πυλωρῶν κλῇθρά μ' εἰσεδέξατο
Δι' εὐπετείας, τειχέων ἔσω μολεῖν.
Ὃ καὶ δέδοικα, μή με δικτύων ἔσω 270
Λαβόντες, οὐ μεθῶσ' ἀναίμακτον χρόα.

Ὧν

Οὗ οὕνεκ' ὄμμα πανταχῇ διοιστέον,
Κἀκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο, μὴ δόλος τις ᾖ.
Ὁπλισμένος δὲ χεῖρα τῷδε φασγάνῳ,
Τὸ πιστὸν αὐτῷ τοῦ θράσους παρέξομαι. 275
Ὠή, τίς οὗτος; ἢ κτύπον φοβούμεθα;
Ἅπαντα γὰρ τολμῶσι δεινὰ φαίνεται,
Ὅταν δι' ἐχθρᾶς ποὺς ἀμείβηται χθονός.
Πέποιθα μέν τοι μητρί, κοὐ πέποιθ' ἅμα,
Ἥ τις μ' ἔπεισε δεῦρ' ὑπόσπονδον μολεῖν. 280
Ἀλλ' ἐγγὺς ἀλκή· βώμιοι γὰρ ἐσχάραι
Πέλας πάρεισι, κοὐκ ἔρημα δώματα.
Φέρ', ἐς σκοτεινὰς περιβολὰς μεθῶ ξίφος,
Καὶ τάσδ' ἔρωμαι, τίνες ἐφεστᾶσι δόμοις.
Ξέναι γυναῖκες, εἴπατ', ἐκ ποίας πάτρας 285
Ἑλληνικοῖσι δώμασι πελάζετε;

Χο. Φοινίσσα μὲν γῆ πατρίς, ἥ μ' ἐθρέψατο,
Ἀγήνορος δὲ παῖδες ἐκ παίδων δορὸς
Φοίβῳ μ' ἔπεμψαν ἐνθάδ' ἀκροθίνιον.
Μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος 290
Μαντεῖα σεμνὰ Λοξίου τ' ἐπ' ἐσχάρας,
Ἐν τῷδ' ἐπεστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν.
Σὺ δ' ἀνταμείβου μ', ὅστις ὢν ἐλήλυθας
Ἑπτάστομον πύργωμα Θηβαίας χθονός.
Πατὴρ μὲν ἡμῖν Οἰδίπους ὁ Λαΐου. 295

Πο. Ἔτικτε δ' Ἰοκάστη με, παῖς Μενοικέως.
Καλεῖ δὲ Πολυνείκην με Θηβαῖος λεώς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ὦ συγγένεια τῶν Ἀγήνορος τέκνων,
Ἐμῶν τυράννων, ὧν ἀπεστάλην ὕπο,
Γονυπετεῖς ἕδρας προσπίτνω σ' 300
Σ' ἄναξ, τὸν οἴκοθεν νόμον σέβουσα.
Ἔβας, ἔβας ὦ χρόνῳ γᾶν πατρῴαν.
Ἰὼ ἰὼ πότνια, μόλε πρόδομος,
Ἀναπέτασον πύλας,
Κλύεις ὦ τεκοῦσα τόνδε; μᾶτερ, τί μέλλεις 305
Ὑπωρόφια μέλαθρα
Περᾶν, θιγεῖν τ' ὠλέναις τέκνου;

Ιο. Φοίνισσαν, ὦ νεάνιδες, βοὰν ἔσω
Δόμων κλύουσα τῶνδε,
Γήρᾳ τρομερὰν 310
Ἕλκω ποδὸς βάσιν. ἰὼ τέκνον, χρόνῳ
Σὸν ὄμμα, μυρίαις τ' ἐν ἁμέραις προσεῖδον.
Ἀμφίβαλλε μαστὸν ὠλέναισι ματρός,
Παρηΐδων τ' ὄρεγμα,
Βοστρύχων τε κυανόχρωτα χαίτας 315
Πλόκαμον, σκιάζων δέρην ἐμάν.
Ἰὼ ἰὼ μόλις φανεὶς
Ἄελπτα κἀδόκητα ματρὸς ὠλέναις. τί φῶ σε; πῶς ἅπαντα
Καὶ χερσὶ καὶ λόγοισι, πολυέλικτον ἁδονὰν
Ἐκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο περιχορευομένα, τέρψιν 320
Παλαιᾶν λάβω χαρμονᾶν; ἰὼ τέκος,
Ἔρημον πατρῷον ἔλιπες δόμον,
Φυγὰς ἀποσταλεὶς ὁμαίμου λώβᾳ,
Ἦ ποθεινὸς φίλοις,
Ἦ ποθεινὸς Θήβαις. 325
Ὅθεν ἐμάν τε λευκόχροα κείρομαι,
Δακρυόεσσαν ἱεῖσα πενθήρη κόμαν,
Ἄπεπλος φαρέων λευκῶν, τέκνον,
Δυσόρφναια δ' ἀμφὶ τρύχη τάδε σκότι'
Ἀμείβομαι. ὁ δ' ἐν δόμοισι πρέσβυς 330
Ὀμματοστερής, ἀπένας ὁ μαιεύσεων,
Τᾶς ἀποζυγείσας δόμων, πόθον ἀμφιδάκρυτον
Αἰεὶ κατέχων, ἀνῇξε μὲν ξίφους
Ἐπ' αὐτόχειρά τε σφαγὰν,
Ὑπὲρ τέραμνά τ' ἀγχόνας, 335
Στενάζων ἀρὰς τέκνοις.

Quapropter circumferendi sunt undique oculi
Huc & illuc, ne quis sit dolus.
Armatus verò manum hoc ense,
Fiduciam mihi ipsi confidentia prebebo:
Heus quid illuc est? an verò strepitum metuo?
Omnia enim audentibus periculosa videntur,
Quando per hostilem pes incedit terram.
Confisus sum matri (& tamen non planè confido)
Quæ mihi persuasit vt fallis inductus huc venirem.
Sed propè est auxilium, foci enim altarium
Propè adsunt, & non deserta domus.
Age demittam gladium in obscuram vaginam,
Et has interrogabo, quænam astent ædibus
Peregrinæ mulieres. Dicite, quanam ex patria
Accedites ad Græcas domos?

Cho. *Terra quidem Phœnissa patria aluit me:*
Agenoris verò nepotes ex spoliis
Miserunt me huc Phœbo primitias:
Cúmque esset me missurus Oedipi filius inclytus
Ad venerandum oraculum Apollinis, & penetralia,
Interea Argiui duxerunt exercitum ad vrbem.
Tu verò responde mihi, quisnam sis qui venis
Ad Thebas vrbem septem turrium.

Pol. *Pater mihi quidem est Oedipus Lay filius,*
Peperit verò me Iocaste filia Menœcei,
Vocátque me Polynicem Thebanus populus.

MONOSTROPHICA.

Cho. *O cognatio filiorum Agenoris,*
Meorum dominorum, à quibus missa sum.
Procumbo ad genua
Tibi ô rex, colens legem patriam.
Venisti venisti tandem post longũ tẽpus in terram patriam.
Heus Heus veneranda mater venias extra ædes,
Aperi portas,
Num audis hunc quem peperisti? quid cunctaris mater
Excelsa atria
Transire, & amplecti vlnis filium?

Io. *O puella, vocem Phœnissam intra*
Ædes istas audiens,
Senecta tremulum
Incessum pedis traho. O fili, post longum internallum
Et post multos dies aspicio oculum tuum,
Amplectere vbera matris brachiis tuis,
Genásque cupitas,
Comaque cæruleam ad meos capillos
Cæsariem applica, obumbrans collum meum.
Io, Io vix apparens
Præter spem, & præter opinionem in matris brachiis,
Quomodo cõpellabo te? quomodo omnia peragam,
Et manibus & verbis multiplicem voluptatem,
Huc & illuc inambulans, & delectationem
Veteris gaudij accipiam? O fili,
Reliquisti paternam domum desertam,
Exul missus fratris iniuria.
Quàm desideratus amicis
Quam desideratus Thebis!
Vnde rasi canos meos,
Demittens capillos funestos & luctuosos,
Et non induta sum candidis vestibus, ô fili,
Atras verò & squalidas has tenebris ædes
Incolo: senex verò in domo
Excæcatus, iuments comparis
Eius, quod disiunctum à sua familia, desiderium lacrymosum
Semper habens, insiliit in gladium,
Inque manu propria factam cædem,
Sublimésque laqueos,
Cum gemitu proferens execrationes in suos liberos,

Cum vociferationibus autem querelarum
In tenebris occultatur.
Te verò ô fili, audio connubio
Commixtum, coniugalem voluptatem
Habere in externa terra,
Peregrinámque affinitatem curare.
Hæc sunt intolerabilia matri,
Et Laio auo tuo,
Nuptiarum esse accersitam noxam:
Ego verò neque lumen ignis accendi tibi
Legitimum in nuptiis,
Vt decet matrem beatam.
Nec Ismenus curauit hymenæum,
Qui ex balneis constas deliciarum.
Per Thebanam verò vrbem
Prætermissum est silentio ingressus tuæ sponsæ.
Pereant ista, siue ferrum,
Siue dissidium, siue pater tuus in causa est,
Siue fatum petulanter inuasit
Domum Oedipi.
Ad me enim veniunt dolores horum malorum.

IAMBI.

Graues sunt mulieribus, qui cum dolore eduntur partus.
Ac totum genus muliebre amans est liberorum.
Pol. *Mater, bene & non bene cogitans, veni*
Ad viros inimicos. sed necesse est
Omnes amare patriam. qui verò aliter dicit,
Verbis delectatur, mentem verò illic habet.
Adeo autem ad turbas & timorem veni,
Ne quis dolus à fratre me occidat,
Vt habens manum armatam gladio per vrbem
Venerim circumferens vultum. Vnum verò me iuuat,
Induciæ & tua fides, quæ me introduxit
Intra mœnia paterna. veni verò multum lacrymans,
Post longum tempus videns aulam & aras deorum,
Et gymnasia in quibus nutritus sum, & aquam Dirces,
A quibus non iustè pulsus, peregrinam vrbem
Habito. habens aspectum per oculos lacrymantem.
Sed enim ob dolores meos dolere te quoque video,
Caput rasum, & vestes atratas
Habentem. Hei mihi propter mea mala.
Quàm misera res est, ô mater, odium inter domesticos.
Et quàm difficilem habet reconciliationem.
Quid verò meus pater senex in ædibus agit,
Videns tenebras: quid etiam sorores duæ?
An non miseræ gemunt exilium meum?
Ioc. *Aliquis Deus malè perdit genus Oedipi.*
Sic enim cœpit, vt ego parerem contra fas,
Et vt male duceret vxorem pater tuus, túque nascereris.
Verùm ad quid hæc? oportet ferre fatalia,
Quomodo autem interrogem, ne mordeam tuum animum,
Metuo, quæ volo: venis enim mihi desideratus.
Pol. *At exquirere nihil omittas.*
Quæ enim tu vis, ea & mihi grata sunt mater.
Ioc. *Interrogo igitur primùm quæ volo consequi.*
Quid, esse exulem, nónne magnum malum est?
Pol. *Maximum, re verò maius est quàm verbis.*
Ioc. *Quonam modo hoc: quid est vsque adeò malum exulibus?*
Pol. *Vnum quidem est maximum, nō habent libertatē dicendi.*
Ioc. *Serui est (quod dixisti) nō dicere aliquem id quod sentiat.*
Pol. *Oportet ferre stultitias illorum qui dominantur.*
Ioc. *Et hoc acerbum est, desipere cum stultis.*
Pol. *Sed seruiendum est propter vtilitatem contra naturam.*
Ioc. *At spes alunt exules, vt dicitur.*
Pol. *Aspiciunt ea pulchris oculis, cunctantur tamen.*
Ioc. *Neque tempus ostendit tibi eas esse inanes?*
Pol. *Habent Venerem suauem deam quandam.*

Σὺν ἀλαλαῖσι δ' αἰαγμάτων
Σκοτίᾳ κρύπτεται.
Σὲ δ', ὦ τέκνον, καὶ γάμοισι δὴ κλύω
Ζυγέντα, παιδοποιὸν ἁδονὰν 340
Ξένοισιν ἐν δόμοις ἔχειν,
Ξένον τε κῆδος ἀμφέπειν.
Ἄλαστα ματρὶ τῷδε,
Λαΐῳ τε τῷ παλαιγενεῖ,
Γάμων ἐπακτὸν ἄταν. 345
Ἐγὼ δ' οὔτε σοι πυρὸς ἀνῆψα φῶς
Νόμιμον ἐν γάμοις,
Ὡς πρέπει ματρὶ μακαρίᾳ.
Ἀνυμέναια δ' Ἰσμηνὸς ἐκηδεύθη
Λουτροφόρου χλιδᾶς. 350
Ἀνὰ δὲ Θηβαίαν πόλιν
Ἐσιγάθη σᾶς εἴσοδος νύμφας.
Ὄλοιτο τάδ', εἴτε σίδαρος,
Εἴτ' ἔρις, εἴτε πατὴρ ὁ σὸς αἴτιος,
Εἴτε τὸ δαιμόνιον κατεκώμασε 355
Δώμασιν Οἰδιπόδα.
Πρὸς ἐμὲ γὰρ κακῶν ἔμολε τῶν δ' ἄχη.

ΙΑΜΒΟΙ.

Δεινὸν γυναιξὶν αἱ δι' ὠδίνων γοναί.
Καὶ φιλότεκνόν πως πᾶν γυναικεῖον γένος.
Πο. Μᾶτερ, φρονῶν εὖ, κοὐ φρονῶν, ἀφικόμην 360
Ἐχθροὺς ἐς ἄνδρας. Ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει
Πατρίδος ἐρᾶν ἅπαντας. ὃς δ' ἄλλως λέγει,
Λόγοισι χαίρει, τὸν δὲ νοῦν ἐκεῖσ' ἔχει.
Οὕτω δὲ τάρβους εἰς φόβον τ' ἀφικόμην,
Μή τις δόλος με πρὸς κασιγνήτου κτάνῃ, 365
Ὥστε ξίφηρη χεῖρ' ἔχων, δι' ἄστεος
Κυκλῶν πρόσωπον ἦλθον. ἓν δέ μ' ὠφελεῖ,
Σπονδαί τε, καὶ σὴ πίστις, ἥ μ' εἰσήγαγε
Τείχη πατρῷα. πολύδακρυς δ' ἀφικόμην
Χρόνιος ἰδὼν μέλαθρα, καὶ βωμοὺς θεῶν, 370
Γυμνάσιά θ' οἷσιν ἐνετράφην, Δίρκης θ' ὕδωρ·
Ὧν οὐ δικαίως ἀπελαθεὶς, ξένην πόλιν
Ναίω, δι' ὄσσων ὄμμ' ἔχων δακρυρροοῦν.
Ἀλλ' ἐκ γὰρ ἄλγους ἄλγος αὖ σε δέρκομαι,
Κάρα ξυρηκὲς, καὶ πέπλους μελαγχίμους 375
Ἔχουσαν. οἴμοι τῶν ἐμῶν ἐγὼ κακῶν.
Ὡς δεινὸν ἔχθρα μᾶτερ οἰκείων φίλων,
Καὶ δυσλύτους ἔχουσα τὰς διαλλαγάς.
Τί γὰρ πατήρ μοι πρέσβυς ἐν δόμοισι δρᾷ,
Σκότον δεδορκώς, τί δὲ κασίγνηται δύο; 380
Ἦ που στένουσι τλήμονες φυγὰς ἐμάς;
Ιοκ. Κακῶς θεῶν τις Οἰδίπου φθείρει γένος.
Οὕτω γὰρ ἤρξατ', ἄνομα μὲν τεκεῖν ἐμὲ,
Κακῶς δὲ γῆμαι πατέρα σὸν, φῦναί τε σέ.
Ἀτὰρ τί ταῦτα; Δεῖ φέρειν τὰ τῶν θεῶν. 385
Ὅπως δ' ἔρωμαι, μή τι σὴν δάκω φρένα,
Δέδοιχ' ἃ χρῄζω. διὰ πόθου δ' ἐλήλυθας.
Πο. Ἀλλ' ἐξερώτα, μηδὲν ἐνδεὲς λίπῃς.
Ἃ γὰρ σὺ βούλει, ταῦτ' ἐμοὶ μᾶτερ φίλα.
Ιοκ. Καὶ δή σ' ἐρωτῶ πρῶτον, ὧν χρῄζω τυχεῖν. 390
Τί, τὸ στέρεσθαι πατρίδος, ἦ κακὸν μέγα;
Πο. Μέγιστον. ἔργῳ δ' ἐστὶ μεῖζον, ἢ λόγῳ.
Ιοκ. Τίς ὁ τρόπος αὐτοῦ; τί φυγάσι τὸ δυσχερές;
Πο. Ἓν μὲν μέγιστον, οὐκ ἔχει παρρησίαν.
Ιοκ. Δούλου τόδ' εἶπας, μὴ λέγειν ἅ τις φρονεῖ. 395
Πο. Τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεών.
Ιοκ. Καὶ τοῦτο λυπρὸν, συνασοφεῖν τοῖς μὴ σοφοῖς.
Πο. Ἀλλ' ἐς τὸ κέρδος παρὰ φύσιν δουλευτέον.
Ιοκ. Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι φυγάδας, ὡς λόγος;
Πο. Καλοῖς βλέπουσί γ' ὄμμασι, μέλλουσι δέ. 400
Ιοκ. Οὐδ' ὁ χρόνος αὐτὰς διεσάφησ' οὔσας κενάς.
Πο. Ἔχουσιν Ἀφροδίτην τιν' ἡδεῖαν θεόν.

Ιο-

Ιοκ. Πόθεν δ' ἐβόσκου, πρὶν γάμοις εὑρεῖν βίον;
Πο. Ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' οὐκ εἶχον αὖ.
Ιοκ. Φίλοι δὲ πατρὸς καὶ ξένοι σ' οὐκ ὠφέλουν; 405
Πο. Εὖ πρᾶσσε. τὰ φίλων δ' οὐδὲν, ἤν τις δυστυχῇ.
Ιοκ. Οὐδ' ηὑγένειά σ' ἦρεν εἰς ὕψος μέγα;
Πο. Κακὸν τὸ μὴ ἔχειν. τὸ γένος οὐκ ἔβοσκέ με.
Ιοκ. Ἡ πατρὶς, ὡς ἔοικε, φίλτατον βροτοῖς.
Πο. Οὐδ' ὀνομάσαι δύναι' ἂν, ὡς ἐστὶν φίλον. 410
Ιοκ. Πῶς δ' ἦλθες Ἄργος; τίν' ἐπίνοιαν ἔχων;
Πο. Ἔχρησ' Ἀδράστῳ Λοξίας χρησμόν τινα.
Ιοκ. Ποῖον; τί τοῦτ' ἔλεξας; οὐκ ἔχω μαθεῖν.
Πο. Κάπρῳ, λέοντί θ' ἁρμόσαι παίδων γάμους.
Ιοκ. Καὶ σοὶ τί θηρῶν ὀνόματος μέτην, τέκνον; 415
Πο. Οὐκ οἶδ'. ὁ δαίμων μ' ἐκάλει πρὸς τὴν τύχην.
Ιοκ. Σοφὸς γὰρ ὁ θεός. τίνι τρόπῳ δ' ἔσχες λέχος;
Πο. Νὺξ ἦν. Ἀδράστου δ' ἦλθον εἰς παραστάδας.
Ιοκ. Κοίτας ματεύων, ἢ φυγὰς πλανώμενος,
Πο. Ἦν ταῦτα. κἆτά γ' ἦλθεν ἄλλος αὖ φυγάς. 420
Ιοκ. Τίς οὗτος; ὡς ἄρ' ἄθλιος κἀκεῖνος ἦν.
Πο. Τυδεύς, ὃν Οἰνέως φασὶ φῦναι πατρός.
Ιοκ. Τί θηρσὶ δ' ὑμᾶς δῆτ' Ἄδραστος ᾔκασε;
Πο. Στρωμνῆς ἐς ἀλκὴν οὕνεκ' ἤλθομεν πέρι.
Ιοκ. Ἐνταῦθα Ταλαοῦ παῖς συνῆκε θέσφατα; 425
Πο. Κἄδωκεν ἡμῖν δύο δυοῖν νεάνιδας.
Ιοκ. Ἆρ' εὐτυχεῖς οὖν τοῖς γάμοις ἢ δυστυχεῖς;
Πο. Οὐ μεμπτὸς ἡμῖν ὁ γάμος εἰς τόδ' ἡμέρας.
Ιοκ. Πῶς δ' ἐξέπεισας δεῦρό σοι σπέσθαι στρατόν;
Πο. Δισσοῖς Ἄδραστος ὤμοσε γαμβροῖς τόδε, 430
Τυδεῖ τε, κἀμοί, σύγγαμβρος γὰρ ἔστ' ἐμός,
Ἄμφω κατάξειν εἰς πάτραν, πρόσθεν δ' ἐμέ.
Πολλοὶ δὲ Δαναῶν καὶ Μυκηναίων ἄκροι
Πάρεισι, λυπρὰν χάριν, ἀναγκαίαν δ' ἐμοὶ
Διδόντες. ἐπὶ γὰρ τὴν ἐμὴν στρατεύομαι 435
Πόλιν. θεοὺς δ' ἐπώμοσ', ὡς ἀκουσίως
Τοῖς φιλτάτοις ἐναντί' ἠράμην δόρυ.
Ἀλλ' εἰς σὲ τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν
Μῆτερ, διαλλάξασαν ὁμογενεῖς φίλους.
Παῦσαι πόνων με, καὶ σὲ, καὶ πᾶσαν πόλιν. 440
Πάλαι μὲν οὖν ὑμνηθὲν, ἀλλ' ὅμως ἐρῶ.
Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισι τιμιώτατα,
Δύναμίν τε πλείστην τῶν ἐν ἀνθρώποις ἔχει.
Ἁγὼ μεθήκω δεῦρο, μυρίαν ἄγων
Λόγχην. πένης γὰρ οὐδὲν εὐγενὴς ἀνήρ.
Χο. Καὶ μὴν Ἐτεοκλῆς εἰς διαλλαγὰς ὅδε 445
Χωρεῖ. σὸν ἔργον, μῆτερ Ἰοκάστη, λέγειν
Τοιούσδε μύθους, οἷς διαλλάξεις τέκνα.
Ετε. Μῆτερ, πάρειμι. τὴν χάριν δὲ σοὶ διδοὺς
Ἦλθον. τί χρὴ δρᾶν; ἀρχέτω δέ τις λόγου.
Ὡς ἀμφὶ τείχη καὶ ξυνωρίδας λόχων 450
Τάσσων, ἐπέσχον πόλιν, ὅπως κλύοιμί σου
Κοινὰς βραβείας, αἷς ὑπόσπονδον μολεῖν
Τόνδ' εἰσεδέξω τειχέων, πείσασά με.
Ιοκ. Ἐπίσχες. οὔτοι τὸ ταχὺ τὴν δίκην ἔχει. 455
Βραδεῖς δὲ μῦθοι πλεῖστον ἀνύουσι σοφόν.
Σχάσον δὲ δεινὸν ὄμμα, καὶ θυμοῦ πνοάς.
Οὐ γὰρ τὸ λαιμότμητον εἰσορᾷς κάρα
Γοργόνος, ἀδελφὸν δ' εἰσορᾷς ἥκοντα σόν.
Σύ τ' αὖ πρόσωπον πρὸς κασίγνητον στρέφε, 460
Πολύνεικες. εἰς γὰρ ταυτὸν ὄμματα βλέπων,
Λέξεις τ' ἄμεινον, τοῦδε δέξῃ τε λόγους.
Παραινέσαι δὲ σφῷν τι βούλομαι σοφόν.
Ὅταν φίλος τις ἀνδρὶ θυμωθεὶς φίλῳ,
Εἰς ἓν συνελθὼν, ὄμματ' ὄμμασιν διδῷ, 465
Ἐφ' οἷσιν ἥκει, ταῦτα χρὴ μόνον σκοπεῖν.
Κακῶν δὲ τῶν πρὶν μηδενὸς μνείαν ἔχειν.
Λόγος μὲν οὖν σὸς πρόσθε, Πολύνεικες τέκνον.
Σὺ γὰρ στράτευμα Δαναϊδῶν ἥκεις ἄγων,
Ἄδικα πεπονθὼς, ὡς σὺ φῄς. κριτὴς δέ τις 470
Θεῶν γένοιτο, καὶ διαλλακτὴς κακῶν.

Ioc. *Vnde verò alebaris, priusquā per nuptias inuenires victū?*
Pol. *Aliquando habebam in diem, aliquando non habebam.*
Ioc. *Non iuuabant te amici patris, & hospites?*
Pol. *Feliciter rem gere. amicorum enim res in calamitatibus (nihil sunt.*
Ioc. *Non extulit te nobilitas ad magnū gradum?*
Pol. *Malum est nihil habere Genus non aluit me.*
Ioc. *Patria, vt videtur, charissima mortalibus est.*
Pol. *Non quidem dicere possim quam dulcis sit.*
Ioc. *Quomodo venisti Argos? quid consilij habuisti?*
Pol. *Apollo Adrasto quoddam oraculum dedit.*
Ioc. *Quale? quid hoc dixisti? non possum intelligere.*
Pol. *Iussit dare nuptum filias apro & leoni.*
Ioc. *At tibi quænam societas erat nominis bestiarum, ô fili?*
Pol. *Non scio, fatum me ad hanc fortunam vocabat.*
Ioc. *Sapiens enim est Deus. Sed quomodo nactus es connubiū?*
Pol. *Nox erat, cùm veni ad porticus Adrasti.*
Ioc. *Quærens cubile, sicut exul errans?*
Pol. *Hæc erat causa: deinde venit etiam alius exul.*
Ioc. *Quis iste? quàm verò miser & ille erat.*
Pol. *Tydeus, quem dicunt natum Oeneo patre.*
Ioc. *Quare verò feris vos Adrastus comparauit?*
Pol. *Eo quòd venimus in certamen de stragulis.*
Ioc. *Ibi filius Talai intellexit vaticinia?*
Pol. *Et dedit nobis duobus duas puellas.*
Ioc. *Suntne igitur felices aut infaustæ nuptiæ?*
Pol. *Non reprehendo nuptias ad hoc vsque tempus.*
Ioc. *Quomodo persuasisti huc te sequi exercitum?*
Pol. *Adrastus iurauit duobus generis hoc,*
Tydeo & mihi, (hic enim est affinis meus)
Se reducturum vtrunque in patriam, me verò prius.
Multi autem principes Danaorum & Mycenæorum
Adsunt, officium mihi triste sed necessarium
Dantes: duco enim exercitum aduersus meam
Patriam. Deos autem iuro quòd inuitus
Intuli bellum charissimis parentibus.
Sed ad te pertinet reconciliatio horum malorum.
O mater, vt reconciliatis charis fratribus,
Liberes à laboribus me, & te, & totam vrbem.
Iam olim quidem celebratum est, sed tamen dicam:
Opes hominibus sunt honoratissimæ,
Et habent maximam potentiam inter homines.
Quas ego propter huc venio, ducens multas
Hastas: Nam nobilis vir, si pauper sit, nihil est.
Cho. *Atqui Eteocles ad reconciliationem huc*
Accedit: tui officij est, ô mater Iocaste, dicere
Tales sermones, quibus reconciliare possis filios.
Eteo. *Mater, adsum dans verò tibi hanc gratiam,*
Veni. quid me facere oportet: incipiat aliquis dicere.
Quia circa mœnia iuga currus & manipulos
Instruens, inhibui ciuitatem, vt te audirem
De communi reconciliatione, propter quam fallis inducijs
Hunc recepisti intra muros, persuaso me.
Ioc. *Expecta. Celeritas non iustè agit.*
Tarda verò consilia efficiunt multa sapienter.
Remitte toruos oculos, & animi flatus.
Non enim intueris præcisum à faucibus caput
Gorgonis. sed vides venientem fratrem tuum.
Tu quoque vicissim vultum ad fratrem verte
Polynices: nam in idem videns oculis,
Dices melius & melius excipies huius sermones.
Admonere verò vos aliquid sapienter volo.
Quando amicus aliquis iratus amico
Congrediens, mutuo aspicit,
Oportet tantum ea considerare propter quæ venit,
Priorum verò malorum nequaquam meminisse.
O fili Polynices, tua oratio prior erit.
Tu enim venis adducens exercitum Græcorum,
Passus iniusta, vt tu dicis, iudex verò aliquis
Deorum fias, & reconciliator malorum,

Pol. *Oratio veritatis simplex est,*
Et non habet opus multis hinc inde interpretationibus:
Res enim ipsa pro se dicit: mala vero causa
Languens in sese, habet opus accuratis pharmacis.
Ego sollicitus de domo patris,
Et meas & huius volens effugere execrationes,
Quas Oedipus dixit aduersum nos aliquando,
Discessi sponte mea ex hac terra,
Concedens fratri vt regnum teneret in patria per vnum (annum,
Vt ipse regnarem rursus per vices accipiens,
Et non huc veniens per inimicitiam & cædem,
Aliquid mali facerem, & paterer quæ fiunt.
Ipse probans hæc, & inuocans deos testes,
Nihil eorum fecit quæ dixit, sed habet
Ipse regnum, & partem meæ domus.
Et nunc paratus sum mea recipiens,
Exercitum extra hanc terram dimittere,
Et gubernare meam domum per vices accipiens,
Et huic permittere æquale rursus tempus regendam,
Et non vastare patriam, neque admouere
Turribus compactarum scalarum gradus ad ascendendũ.
Quæ non consecutus ius experiar,
Vt faciam quæ statui. *testes verò horum deos voco,*
Quòd omnia iuste faciens, præter ius
Spolior patria iniquissimè.
Hæc singula mater, non perplexos
Sermones colligens dixi, sed & sapientibus.
Et hebetibus iusta, vt mihi videtur.

Cho. *Mihi quidem, etiamsi non in Græcia*
Simus educatæ, videtur tamen prudenter dicere.

Eteo. *Si omnibus idem esset pulchrum, egregiúmque simul,*
Non esset ambigua dissensio inter homines:
Nunc verò nihil simile, nihil æquale hominibus est
Præter nomina, res verò non est eadem.
Ego enim mater non occultans, dicam.
Astra ascenderem Solis ad ortum,
Et sub terram descenderem, *si possem efficere hæc,*
Vt haberem tyrannidem deorum maximam.
Hoc igitur bonum, ô mater, non volo
Alteri concedere magis quàm mihi seruare.
Ignauus enim est, re maiors quisquis amissa,
Minorem acceperit. præterea verò pudet me
Venientem hunc cum armis, & vastantem terram,
Consequi quæ postulat. Thebis enim hoc
Fuerit probrum, si hastæ Mycenææ
Metu, traderem sceptra mea, vt hic haberet.
Oportebat verò ipsum non armis reconciliationem
Facere, ô mater. Id enim omne conficit oratio,
Quod vel ferrum hostium facere possit.
Sed si vult aliequi habitare hanc terram,
Licet sanè: illud verò haud volens concedam,
Cùm liceat mihi regnare, vt seruiam huic vnquam.
Quare veniant mihi ignes, veniant enses,
Iungite equos, campos implete curribus,
Quia non concedam huic meum regnum.
Si enim iniustè facere oportet, regni causa (colere oportet.
Pulcherrimum est iniustè facere: in aliis verò pietatem

Cho. *Non conuenit pulchra dicere in rebus inhonestis.*
Non enim est hoc bonum, sed acerba res est iustitia.

Io. *O fili, non omnia mala senectuti*
Adsunt, Eteocles: sed experientia
Habet aliquid dicere sapientius quàm iuuenes.
Quare pessimam dearum concupiscis
Ambitionẽ, ô fili: ne facias hæc. *iniusta* enim est *hæc Dea.*
In multas enim familias, & vrbes beatas
Intrauit, & egressa est cum pernicie vtentium.
Propter quam tu insanis. Illud multo melius est ô fili,
Æqualitatem colere, quæ semper amicos amicis,
Vrbes vrbibus & socios sociis

Πολ. Ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ,
Κοὐ ποικίλων δεῖ τἄνδιχ' ἑρμηνευμάτων.
Ἔχει γὰρ αὐτὰ καιρόν. ὁ δ' ἄδικος λόγος
Νοσῶν ἐν αὑτῷ, φαρμάκων δεῖται σοφῶν. 475
Ἐγὼ δὲ δωμάτων πατρὸς προυσκεψάμην.
Τοὐμόν τε, καὶ τοῦδ', ἐκφυγεῖν χρῄζων ἀράς,
Ἃς Οἰδίπους ἐφθέγξατ' εἰς ἡμᾶς ποτε,
Ἐξῆλθον ἔξω τῆσδ' ἑκὼν αὐτὸς χθονός,
Δοὺς τῷδ' ἀνάσσειν πατρίδος ἐνιαυτοῦ κύκλον, 480
Ὥστ' αὐτὸς ἄρχειν αὖθις ἀνὰ μέρος λαβών,
Καὶ μὴ δι' ἔχθρας τῷδε καὶ φθόνου μολὼν,
Κακόν τι δρᾶσαι, καὶ παθεῖν, ἃ γίγνεται.
Ὁ δ' αἰνέσας ταῦθ', ὁρκίους τε δοὺς θεούς,
Ἔδρασεν οὐδὲν ὧν ὑπέσχετ', ἀλλ' ἔχει 485
Τυραννίδ' αὐτὸς, καὶ δόμων ἐμῶν μέρος.
Καὶ νῦν ἕτοιμός εἰμι τἀμαυτοῦ λαβὼν,
Στρατὸν μὲν ἔξω τῆσδ' ἀποστεῖλαι χθονός.
Οἰκεῖν δὲ τὸν ἐμὸν οἶκον ἀνὰ μέρος λαβὼν,
Καὶ τῷδ' ἀφεῖναι τὸν ἴσον αὖθις χρόνον, 490
Καὶ μήτε πορθεῖν πατρίδα, μήτε προσφέρειν
Πύργοισι πηκτῶν κλιμάκων προσαμβάσεις.
Ἃ μὴ κυρήσας τῆς δίκης πειράσομαι
Δρᾶν. μάρτυρας δὲ τῶνδε δαίμονας καλῶ,
Ὡς πάντα πράσσων σὺν δίκῃ, δίκης ἄτερ 495
Ἀποστεροῦμαι πατρίδος ἀνοσιώτατα.
Ταῦτ' αὐθ' ἕκαστα, μῆτερ, οὐχὶ περιπλοκὰς
Λόγων ἀθροίσας εἶπον, ἀλλὰ καὶ σοφοῖς
Καὶ τοῖσι φαύλοις ἔνδιχ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.

Χο. Ἐμοὶ μὲν, εἰ καὶ μὴ καθ' Ἑλλήνων χθόνα 500
Τεθράμμεθ', ἀλλ' οὖν ξυνετά μοι δοκεῖς λέγειν.

Ετεο. Εἰ πᾶσι ταὐτὸ καλὸν ἔφυ, σοφόν θ' ἅμα,
Οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις.
Νῦν δ' οὔθ' ὅμοιον οὐδὲν, οὔτ' ἴσον βροτοῖς,
Πλὴν ὀνομάσαι. τὸ δ' ἔργον οὐκ ἔστι τόδε. 505
Ἐγὼ γὰρ οὐδὲν μῆτερ ἀποκρύψας, ἐρῶ.
Ἄστρων ἂν ἔλθοιμ' ἡλίου πρὸς ἀντολάς,
Καὶ γῆς ἔνερθεν, δυνατὸς ὢν δρᾶσαι τάδε,
Τὴν θεῶν μεγίστην ὡς ἔχειν τυραννίδα.
Τοῦτ' οὖν τὸ χρηστὸν μῆτερ οὐχὶ βούλομαι 510
Ἄλλῳ παρεῖναι μᾶλλον, ἢ σῴζειν ἐμοί.
Ἀνανδρία γὰρ, τὸ πλέον ὅστις ἀπολέσας,
Τοὔλασσον ἔλαβε. πρὸς δὲ τοῖσδ', αἰσχύνομαι
Ἐλθόντα σὺν ὅπλοις τόνδε, καὶ πορθοῦντα γῆν,
Τυχεῖν ἃ χρῄζει. ταῖς γὰρ ἂν Θήβαις τόδε 515
Γένοιτ' ὄνειδος, εἰ Μυκηναίου δορὸς
Φόβῳ, παρείην σκῆπτρα τἀμὰ τῷδ' ἔχειν.
Χρῆν δ' αὐτὸν οὐχ ὅπλοισι τὰς διαλλαγὰς,
Μῆτερ, ποιεῖσθαι. Πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος,
Ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν. 520
Ἀλλ' εἰ μὲν ἄλλως τήνδε γῆν οἰκεῖν θέλει,
Ἔξεστ'. ἐκεῖνο δ' οὐχ ἑκὼν μεθήσομαι.
Ἄρχειν παρόν μοι, τῷδε δουλεύσω ποτέ.
Πρὸς ταῦτ', ἴτω μὲν πῦρ, ἴτω δὲ φάσγανα,
Ζεύγνυσθ' ἵππους, πεδία πίμπλαθ' ἁρμάτων, 525
Ὡς οὐ παρήσω τῷδ' ἐμὴν τυραννίδα.
Εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ, τυραννίδος πέρι
Κάλλιστον ἀδικεῖν. τἄλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών.

Χο. Οὐκ εὖ λέγειν χρὴ μὴ 'πὶ τοῖς ἔργοις καλοῖς.
Οὐ γὰρ καλὸν τοῦτ', ἀλλὰ τῇ δίκῃ πικρόν. 530

Ιο. Ὦ τέκνον, οὐχ ἅπαντα τῷ γήρᾳ κακὰ,
Ἐτεόκλεες, πρόσεστιν. ἀλλ' ἡμπειρία
Ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον.
Τί τῆς κακίστης δαιμόνων ἐφίεσαι
Φιλοτιμίας, παῖ; μὴ σύ γ'. ἄδικος ἡ θεός. 535
Πολλοὺς δ' ἐς οἴκους καὶ πόλεις εὐδαίμονας
Εἰσῆλθε, κἀξῆλθεν, ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν χρωμένων.
Ἐφ' ᾗ σὺ μαίνῃ. κεῖνο κάλλιον, τέκνον,
Ἰσότητα τιμᾶν. ἣ φίλους ἀεὶ φίλοις,
Πόλεις τε πόλεσι, συμμάχους τε συμμάχοις 540

Συνδεῖ

Συνδεῖ. τὸ γὰρ ἴσον, νόμιμον ἀνθρώποις ἔφυ.
Τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται
Τοὔλασσον, ἐχθρᾶς δ' ἡμέρας κατάρχεται.
Καὶ γὰρ μέτρ' ἀνθρώποισι καὶ μέρη σταθμῶν,
Ἰσότης ἔταξε, κἀριθμὸν διώρισε. 545
Νυκτός τ' ἀφεγγὲς βλέφαρον, ἡλίου τε φῶς,
Ἴσον βαδίζει τὸν ἐνιαύσιον κύκλον.
Κοὐδέτερον αὐτοῖν φθόνον ἔχει νικώμενον.
Εἶθ' ἥλιος μὲν, νύξ τε δουλεύει βροτοῖς.
Σὺ δ' οὐκ ἀνέξῃ δωμάτων ἔχων ἴσον, 550
Καὶ τῷδ' ἀπονεῖμαι; κᾆτα ποῦ 'στιν ἡ δίκη;
Τί τὴν τυραννίδ' ἀδικίαν εὐδαίμονα
Τιμᾷς ὑπέρφευ, καὶ μέγ' ἥγησαι τόδε;
Περιβλέπεσθαι τίμιον; κενὸν μὲν οὖν.
Ἢ πολλὰ μοχθεῖν, πόλλ' ἔχων ἐν δώμασι 555
Βούλῃ; τί δ' ἐστὶ τὸ πλέον; ὄνομ' ἔχει μόνον.
Ἐπεὶ τά γ' ἀρκοῦνθ' ἱκανὰ τοῖς γε σώφροσιν.
Οὔτοι τὰ χρήματ' ἴδια κέκτηνται βροτοί,
Τὰ τῶν θεῶν δ' ἔχοντες ἐπιμελούμεθα.
Ὅταν δὲ χρῄζωσ', αὔτ' ἀφαιροῦνται πάλιν. 560
Ὁ δ' ὄλβος οὐ βέβαιος, ἀλλ' ἐφήμερος.
Ἄγ', ἢν σ' ἔρωμαι δύο λόγω προθεῖσ' ἅμα,
Πότερα τυραννεῖν, ἢ πόλιν σῶσαι θέλεις;
Ἐρεῖς τυραννεῖν; ἢν δὲ νικήσῃ σ' ὅδε,
Ἀργεῖά τ' ἔγχη δόρυ τὸ Καδμείων ἕλῃ, 565
Ὄψει δαμασθὲν ἄστυ Θηβαῖον τόδε.
Ὄψει δὲ πολλὰς αἰχμαλωτίδας κόρας,
Βίᾳ πρὸς ἀνδρῶν πολεμίων πορθουμένας.
Ὀδυνηρὸς ἄρ' ὁ πλοῦτος, ὃν ζητεῖς ἔχειν,
Γενήσεται Θήβαισι. φιλότιμος δὲ σύ. 570
Σοὶ μὲν τάδ' αὐδῶ· σοὶ δὲ Πολύνεικες λέγω.
Ἀμαθεῖς Ἄδραστος χάριτας ἐς σ' ἀνήψατο.
Ἀσύνετα δ' ἦλθες καὶ σὺ πορθήσων πόλιν.
Φέρ', ἢν ἕλῃς γῆν τήνδ', ὃ μὴ τύχοι ποτὲ,
Πρὸς θεῶν, τροπαῖα πῶς ἀναστήσεις Διί; 575
Πῶς δ' αὖ κατάρξῃ θυμάτων ἑλὼν πάτραν,
Καὶ σκῦλα γράψεις πῶς ἐπ' Ἰνάχου ῥοαῖς;
Θήβας πυρώσας, τάσδε Πολυνείκης θεοῖς
Ἀσπίδας ἔθηκε. μή ποτ' ὦ τέκνον κλέος
Τοιόνδε σοι γένοιτ' ἀφ' Ἑλλήνων λαβεῖν. 580
Ἢν δ' αὖ κρατηθῇς, καὶ τὰ τοῦδ' ὑπερδράμῃ,
Πῶς Ἄργος ἥξεις, μυρίους λιπὼν νεκρούς;
Ἐρεῖ δὲ δή τις, ὦ κακὰ μνηστεύματα
Ἄδραστε προσθεὶς, διὰ μιᾶς νύμφης γάμον
Ἀπωλόμεσθα. δύο κακὼ σπεύδεις, τέκνον, 585
Κείνων στέρεσθαι, τῶνδε τ' ἐν μέσῳ πεσεῖν.
Μέθετον τὸ λίαν, μέθετον. ἀμαθία δυοῖν,
Εἰς ταὔθ' ὅταν μόλητον, ἔχθιστον κακόν.

Χο. Ὦ θεοὶ, γένοισθε τῶνδ' ἀπότροποι κακῶν,
Καὶ ξύμβασίν τιν' Οἰδίπου τέκνοις δότε. 590

Τροχαῖοι.

Ετε. Μῆτερ, οὐ λόγων ἔθ' ἁγὼν, ἀλλ' ἀναλοῦται χρόνος
Οὑν μέσῳ μάτην, περαίνει δ' οὐδὲν ἡ προθυμία.
Οὐ γὰρ ἂν ξυμβαῖμεν ἄλλως, ἢ 'πὶ τοῖς εἰρημένοις,
Ὥστ' ἐμὲ σκήπτρων κρατοῦντα τῆσδ' ἄνακτ' εἶναι χθονός.
Τῶν μακρῶν δ' ἀπαλλαγεῖσα νουθετημάτων μ' ἔα. 595
Καὶ σὺ τῶνδ' ἔξω κομίζου τειχέων, ἢ κατθανῇ.

Πολ. Πρὸς τίνος; τίς δ' ὧδ' ἄτρωτος, ὅστις εἰς ἡμᾶς ξίφος
Φόνιον ἐμβαλὼν, τὸν αὐτὸν οὐκ ἀποίσεται μόρον;

Ετε. Ἐγγύς, οὐ πρόσω βέβηκας. ἐς χέρας λεύσσεις ἐμάς;

Πολ. Εἰσορῶ. δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος, καὶ φιλόψυχον κακόν. 600

Ετε. Κᾆτα σὺν πολλοῖσιν ἦλθες, πρὸς τὸν οὐδὲν ἐς μάχην;

Πολ. Ἀσφαλὴς γὰρ ἐστ' ἀμείνων, ἢ θρασὺς στρατηλάτης.

Ετε. Κομπὸς εἶ σπονδαῖς πεποιθὼς, αἵ σε σῴζουσιν θανεῖν.

Πολ. Καὶ σὲ δεύτερόν γ' ἀπαιτῶ σκῆπτρα, καὶ μέρη χθονός.

Colligat. æqualitas enim est legitima inter homines.
Abundantiori vero semper inimicum est
Id quod minus est, & inchoat statim hostilem diem.
Etenim mensuras hominibus & pondera
Æqualitas ordinauit, & numeros constituit:
Obscurámque palpebram noctis, & lumen solis,
Vt æqualiter circumirent annuum circulum, constituit.
Et neutrum horum duorum victum inuidet alteri,
Atque ita sol & nox seruiunt hominibus.
Tu autem non sustinebis habere æquam partem regni,
Et huic tribuere suam partem? vbi vero est ius?
Quid tyrannidem, beatam iniustitiam
Honoras supra modum, & magni facis hoc?
Circumspici, suspicique, putas esse honorificum? at hoc inane.
An multum laborare, habens multa in domo,
Vis? quid est hoc amplius? nomen habet tantum.
Nam sufficientia sufficiunt modestis.
Neque enim homines proprias possident opes,
Sed habentes a diis datas, curamus eas:
Quum autem illi volunt, auferunt ipsas rursus.
Opulentia enim non est stabilis, sed in diem.
Age, si interrogem, quas sententias proponens simul,
Vtrum regnare, an vrbem seruare mauis?
Regnare velle dices? Si vero vicerit te iste,
Et Argiuorum hastæ exercitum Thebanum ceperint,
Videbis domitam Thebanorum ciuitatem hanc:
Videbis etiam multas puellas captiuas,
Vi raptas ab hostibus.
Dolorem igitur hæc potentia, quam habere quæris,
Allatura est Thebanis: tu vero es ambitiosus.
Tibi quidem hæc dico, tibi vero Polynices hæc declaro.
Adrastus contulit in te intempestiuam gratiam:
Et stulte venisti tu quoque, expugnaturus patriam.
Age, si ceperis hanc vrbem (quod auertant
Dii) quomodo eriges trophæa istius pugnæ?
Quomodo vero primitias dedicabis in sacrificando, capta patria?
Et quomodo inscribes spolia ad flumen Inachi?
Nempe de Thebis incensis Polynices diis hos
Clypeos posuit. nunquam ò fili, gloriam
Talem tibi contingat à Græcis consequi.
Sin fueris victus, & res huius succedant:
Quomodo Argos redibis innumeris relictis mortuis?
Et dicet aliquis: O infelices nuptias
Adraste collocans, propter vnius puellæ coniugium
Perimus. duplex malum accelerans, ò fili.
Illis priuari, & cadere in medio horum.
Remittite nimiam animi cupiditatem, remittite: inscitia enim duorum
Quando in vnum conuenit, maximum malum est.

Cho. *O dii, sitis auersores istorum malorum,*
Et date reconciliationem aliquam filiis Oedipi.

Trochæi.

Eteo. *Mater, non est certamen disputationis, sed perit tempus*
Quod est in medio, frustra, tua vero diligentia nihil efficit.
Non enim possumus aliter reconciliari, nisi prædictis conditionibus,
Vt ego sceptra tenens, rex sim huius terræ.
Omittens vero longas admonitiones, sine me.
Et tu Polynices vade extra hæc mœnia, aut morieris.

Pol. *Per quem? quis sic est inuulnerabilis, qui in nos ensem*
Lethalem immittens non feret similem necem?

Eteo. *Prope adest, ante quem stas. aspicisne manus meas?*

Pol. *Intueor. timida vero res sunt diuitiæ, & amans vitæ malũ.*

Eteo. *Et ideo cũ exercitu venisti ad eam quæ nihil est in pugna?*

Pol. *Cautus enim dux præstat feroci.*

Eteo. *Superbus es, confidens induciis, quæ te seruant à morte.*

Pol. *Iterum reposco à te sceptra, & partem terræ.*

Eteo. *Non reposco: ego enim meam habitabo domum.*
Pol. *Tenens plus quàm partem?*
Eteo. *Ita affirmo. verùm discede ex terra.*
Pol. *O deorum aræ paternæ.*
Eteo. *Quas tu euersurus ades?*
Pol. *Audite me.*
Eteo. *Quis verò audiret te gerentem bellum contra patriam?*
Pol. *Et domus deorum, qui vehuntur candidis equis.*
Eteo. *Qui oderunt te.*
Pol. *Expellimur ex patria.*
Eteo. *Etenim venisti patriam euersurus.*
Pol. *Id fit tua iniustitia, ô dij.*
Eteo. *Mycenis, non hîc deos inuoca.*
Pol. *Impius es.*
Eteo. *Sed non sum hostis patriæ, sicut tu es.*
Pol. *Qui me expellis carentem parte hæreditatis.*
Eteo. *Insuper etiam interficiam te.*
Pol. *O pater, audis quæ patior?*
Eteo. *Et qualia facis, audit.*
Pol. *Et tu ô mater?*
Eteo. *Non fas est te matris nominare caput.*
Pol. *O vrbs.*
Eteo. *Profectus Argos, inuoca Lernæam aquam.*
Pol. *Vado, ne sis sollicitus: te autem laudo mater.*
Eteo. *Egredere è terra.*
Pol. *Egredior. verùm concede mihi, vt videam patrem.*
Eteo. *Non poteris consequi.*
Pol. *Sed sorores virgines.*
Eteo. *Neque has vnquam videbis.*
Pol. *O sorores!*
Eteo. *Quid has vocas, cùm illis sis inimicissimus?*
Pol. *Mater tu læta vale.*
Ioc. *Læta scilicet patior, ô fili?*
Pol. *Non amplius sum filius tuus.*
Ioc. *Ad magnas calamitates ego nata sum.*
Pol. *Ille enim iniuria me afficit.*
Eteo. *Et ego vicissim iniuria afficior.*
Pol. *Vbinam stabis ante turres?*
Eteo. *Ad quid hoc me interrogas?*
Pol. *Aduersus te in acie stabo.*
Eteo. *Et me amor habet huius rei.*
Ioc. *Me miseram. quid facietis ô filij?*
Eteo. *Res ostendet.*
Ioc. *Non effugietis patris diras?*
Pol. *Pereat tota domus.*
Eteo. *Quàm citò ensis meus cruentus non erit amplius ociosus?*
Pol. *Et terram quæ me aluit, & deos testor.*
Quòd indigna & miseranda patiens, eiicior è terra
Sicut seruus, & non natus ab eodem Oedipo.
Et si quid acciderit tibi ô ciuitas, nō me, sed hūc accusato:
Inuitus enim veni, inuitus etiam expellor è patria.
Et tu Phœbe rex, custos viarum publicarum, & atria valete:
Et æquales mei, & statuæ deorum recipientes victimas:
Nescio enim an aliquando licebit mihi rursus vos alloqui.
Spes verò nondum obdormiunt, quibus confido cum diis,
Hoc interfecto, me potiturum hac Thebana terra.
Eteo. *Discedito ex terra. vere enim nomen Polynicis pater*
Indidit tibi diuina prouidentia, cognomen contentionis.

EPODICA.

Strophe.

Cho. *Cadmus venit in hanc terram*
Ex Tyro, cui quadrupes
Vitula sponte corpus prostrauit,
Completum reddens
Oraculum, vbi habitaret.
Campos enim oraculum
Ferentes triticum, loca adium fore respondit,

Ετεο. Οὐκ ἀπαιτούμεσθ'. ἐγὼ γὰρ τὸν ἐμὸν οἰκήσω δόμον. 605
Πο. Τοῦ μέρους ἔχων τὸ πλεῖον;
Ετεο. Φημί. ἀπαλλάσσου δὲ γῆς.
Πο. Ὦ θεῶν βωμοὶ πατρῴων.
Ετεο. Οὓς σὺ πορθήσων πάρει;
Πο. Κλύετέ μου;
Ετεο. Τίς δ' ἂν κλύοι σου πατρίδ' ἐπεστρατευμένου;
Πο. Καὶ θεῶν τῶν λευκοπώλων δώματα.
Ετεο. Οἳ στυγοῦσί σε.
Πο. Ἐξελαυνόμεσθα πατρίδος.
Ετεο. Καὶ γὰρ ἦλθες ἐξελῶν. 610
Πο. Ἀδικίᾳ γε σῇ, ὦ θεοί.
Ετεο. Μυκήναις, μὴ 'νθάδ' ἀνακάλει θεούς.
Πο. Ἀνόσιος πέφυκας.
Ετεο. Ἀλλ' οὐ πατρίδος, ὡς σύ, πολέμιος;
Πο. Ὅς μ' ἄμοιρον ἐξελαύνεις.
Ετεο. Καὶ κατακτενῶ γε πρός.
Πο. Ὦ πάτερ, κλύεις ἃ πάσχω;
Ετεο. Καὶ γὰρ οἷα δρᾷς κλύει.
Πο. Καὶ σὺ μῆτερ;
Ετεο. Οὐ θεμιτόν σοι πατρὸς ὀνομάζειν κάρα. 615
Πο. Ὦ πόλις.
Ετεο. Μολὼν ἐς Ἄργος, ἀνακάλει Λέρνης ὕδωρ.
Πο. Εἶμι, μὴ πόνει. σὲ δ' αἰνῶ μῆτερ.
Ετεο. Ἔξιθι χθονός.
Πο. Ἔξειμι· πατέρα δέ μοι δὸς εἰσιδεῖν.
Ετεο. Οὐκ ἂν τύχοις.
Πο. Ἀλλὰ παρθένους ἀδελφάς.
Ετεο. Οὐδὲ τάσδ' ὄψει ποτέ.
Πο. Ὦ κασίγνηται.
Ετεο. Τί ταύτας ἀνακαλεῖς, γ' ἔχθιστος ὤν; 620
Πο. Μῆτερ, ἀλλὰ σύ μοι χαῖρε.
Ιοκ. Χαρτὰ γοῦν πάσχω, τέκνον;
Πο. Οὐκέτ' εἰμὶ παῖς σός.
Ιοκ. Εἰς πολλὰ γ' ἄθλια πέφυκ' ἐγώ.
Πο. Ὅδε γὰρ εἰς ἡμᾶς ὑβρίζει.
Ετεο. Καὶ γὰρ ἀνθυβρίζομαι.
Πο. Ποῦ ποτε στήσει πρὸ πύργων;
Ετεο. Ὡς τί μ' ἱστορεῖς τόδε;
Πο. Ἀντιτάξομαι κτενῶν σε.
Ετεο. Κἀμὲ τοῦδ' ἔρως ἔχει. 625
Ιοκ. Ὦ τάλαιν' ἐγώ. τί δρᾶτον ὦ τέκνα;
Ετεο. Αὐτὸ σημανεῖ.
Ιοκ. Πατρὸς οὐ φεύξεσθ' Ἐριννῦς;
Πο. Ἐρρέτω πρόπας δόμος.
Ετεο. Ὡς τάχ' οὐκέθ' αἱματηρὸν τοὐμὸν ἀργήσει ξίφος.
Πο. Τὴν δὲ θρέψασάν με γαῖαν, καὶ θεοὺς μαρτύρομαι,
Ὡς ἄτιμος οἰκτρὰ πάσχων, ἐξελαύνομαι χθονός, 630
Δοῦλος ὥς, ἀλλ' οὐχὶ ταὐτοῦ πρὸς Οἰδίπου γεγώς.
Κἄν τι σοι πόλις γένηται, μὴ 'μὲ, τόνδ' αἰτιῶ.
Οὐχ ἑκὼν γὰρ ἦλθον, ἄκων δ' ἐξελαύνομαι χθονός.
Καὶ σὺ Φοῖβ' ἄναξ ἀγυιεῦ, καὶ μέλαθρα χαίρετε,
Ἥλικές θ' οἱ 'μοί, θεῶν τε δεξίμηλ' ἀγάλματα. 635
Οὐ γὰρ οἶδ' εἴ μοι προσειπεῖν αὖθις ἔσθ' ὑμᾶς ποτε.
Ἐλπίδες δ' οὔπω καθεύδουσ', αἷς πέποιθα σὺν θεοῖς
Τόνδ' ἀποκτείνας, κρατήσειν τῆσδε Θηβαίας χθονός.
Ετεο. Ἔξιθ' ἐκ χώρας. ἀληθῶς δ' ὄνομα Πολυνείκην πατὴρ 640
Ἔθετό σοι θείᾳ προνοίᾳ νεικέων ἐπώνυμον.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Κάδμος ἔμολε τάνδε γᾶν
2 Τύριος, ᾧ τετρασκελὴς
3 Μόσχος ἀδάμαστον πέσημα δίκε,
4 Τελεσφόρον διδοῦσα
5 Χρησμόν, οὗ κατοικίσαι 645
6 Πεδία νιν τὸ θέσφατον
7 Πυροφόρα δόμων ἔχρησεν,

8 Καλλι-

8 Καλλιπόταμος ὕδατος ἵνα τε
9 Νοτὶς ἐπέρχεται γυίας
10 Δίρκας χλοηφόρους, 650
11 Καὶ βαθυσπόρους γύας.
12 Βρόμιον ἔνθα τέκε
13 Μάτηρ. Διὸς γάμοισι,
14 Κισσὸς ὃν περιστεφὴς
15 Ἑλικτὸς, εὐθὺς ἔτι βρέφος 655
16 Χλοηφόροισιν ἔρνεσι
17 Κατασκίοισιν ὀλβίσας ἐνώτισε,
18 Βάκχιον χόρευμα
19 Παρθένοισι Θηβαίαισι,
20 Καὶ γυναιξὶν Εὐίοις. 660

Ἀντιστροφή.

1 Ἔνθα φόνιος ἦν δράκων
2 Ἄρεος, ὠμόφρων φύλαξ,
3 Νάματ' ἔνυδρα καὶ ῥέεθρα
4 Χλοερὰ δεργμάτων κόραισι
5 Πολυπλάνοις ἐπισκοπῶν. 665
6 Ὃν ἐπὶ χέρνιβας μολὼν
7 Κάδμος, ὤλεσε μαρμάρῳ.
8 Κρᾶτα φόνιον, ὀλεσίθηρος
9 Ὠλένας δικὼν βολαῖς,
10 Δίας ἀμάτορος 670
11 Παλλάδος φραδαῖσι,
12 Γαπετεῖς δικὼν ὀδόντας
13 Εἰς βαθυσπόρους γύας.
14 Ἔνθεν ἐξανῆκε γᾶ
15 Πάνοπλον ὄψιν ὑπὲρ ἄκρων 675
16 Ὅρων χθονός. σιδαρόφρων
17 Δέ νιν φόνος πάλιν ξυνῆψε φίλᾳ γᾷ.
18 Αἵματος δ' ἔδευσε
19 Γαῖαν, ἅ νιν εὐαλίοισι
20 Δεῖξεν αἰθέρος πνοαῖς. 680

Ἐπῳδός.

1 Καὶ σὲ τὸν προμάτορος
2 Ἰοῦς ποτ' ἔκγονον
3 Ἔπαφον, ὦ Διὸς γένεθλον,
4 Ἐκάλεσ' ἐκάλεσα
5 Βαρβάρῳ βοᾷ. 685
6 Ἰὼ βαρβάροις λιταῖς
7 Βᾶθι βᾶθι τάνδε γᾶν,
8 Σοί νιν ἔκγονοι κτίσαν,
9 Αἱ διώνυμοι θεαὶ
10 Περσέφασσα, καὶ φίλα 690
11 Δαμάτηρ θεά, ἁ πάντων
12 Ἄνασσ', ἁ πάν-
13 των δὲ γᾶ τροφὸς,
14 Ἐκτήσαντο, πέμπε πυρφόρους
15 Θεὰς ἄμυναι τᾷδε γᾷ. 695
16 Πάντα δ' εὐπετῆ θεοῖς.

IAMBOI.

Ἐτεο. Χώρει σὺ, καὶ κόμιζε τὸν Μενοικέως
Κρέοντ', ἀδελφὸν μητρὸς Ἰοκάστης ἐμῆς,
Λέγων τάδ', ὡς οἰκεῖα καὶ κοινὰ χθονὸς
Θέλω πρὸς αὐτὸν συμβαλεῖν βουλεύματα, 700
Πρὶν εἰς μάχην τε καὶ δορὸς τάξιν μολεῖν.
Καίτοι ποδῶν σῶν μόχθον ἐκλύει παρών.
Ὁρῶ γὰρ αὐτὸν πρὸς δόμους στείχοντ' ἐμούς.
Κρ. Ἦ πόλλ' ἐπῆλθον εἰσιδεῖν χρῄζων σ', ἄναξ
Ἐτεόκλεες. πέριξ δὲ Καδμείων πύλας 705
Φύλακάς τ' ἐπῆλθον, σὸν δέμας θηρώμενος.
Ἐτεο. Καὶ μὴν ἐγώ σ' ἔχρῃζον εἰσιδεῖν Κρέον.
Πολλῶν γὰρ εὗρον ἐνδεεῖς διαλλαγάς,
Ὡς εἰς λόγους συνῆψα Πολυνείκει μολών.

Vbi pulcherrimi aqua
Humor percurrens rigat terras
Dirces floriferas,
Et profundos habentia sulcos arua.
Bacchum vbi peperit
Mater conceptum ex Ioue,
Quem hedera circumdata
Et inuoluta, statim adhuc puerum
Virentibus frondibus
Obumbrantibus beans texit,
Bacchi saltationem,
Virginibus Thebanis,
Et mulieribus celebrantibus festa Bacchi.

Antistrophe.

Vbi purpureus erat draco,
Martis, crudelis custos,
Flumina & fluenta
Viridantia oculorum pupulis
Passim errantibus custodiens.
Quem ad lauacra profectus
Cadmus interfecit marmore,
Caput sanguineum, interfector ferarum,
Brachiorum saucians iactibus,
Diua matre carentis
Palladis consiliis,
In terram lapsos iaculatus dentes
In profundos habentia sulcos arua
Vnde mox *emisit terra*
Armatum spectaculum supra summos
Fines terræ i. supra terræ superficiem. *ferrea*
Verò cædes ipsum rursus coniunxit charæ terræ.
Sanguine verò rigauit
Terram, quæ ipsum lucidis
Ostendit cœli flatibus.

Epodus.

Et te ex auia
Io quondam natum
Epaphum, ô Iouis fili,
Vocaui, vocaui
Barbara voce.
Io barbaris precibus
Veni, veni in hanc terram,
Tibi eam posteri condidam coluerunt.
Vbi deæ binomines,
Proserpina, & amica
Ceres dea, omnium
Domina (omni-
um enim tellus est altrix)
Habitarunt, mitte igniferas
Deas ad opem ferendam huic terræ.
Omnia enim facilia sunt diis.

IAMBI.

Eteo. *Vade tu, & adduc Menœcei filium,*
Creontem, fratrem meæ matris Iocastæ,
Dicens hæc, quòd de priuata & publica salute terræ
Velim cum ipso conferre consilia,
Priusquam veniamus in pugnam, & ad aciem.
Atqui pedum tuorum labore liberat te præsens:
Cre. *Video enim ipsum venientem ad domum meam.*
Profectò multa loca perambulaui videre te cupiens ô rex
Eteocles. vndique autem portas Cadmæorum
Et custodes accessi, te quærens.
Eteo. *Et ego volebam te videre ô Creon.*
Omnino enim inueni inutiles reconciliationes,
Postquam in colloquium veni cum Polynice.

Cre. *Audiui ipsum maius quiddam cogitare, quàm Thebas,*
Affinitatéque Adrasti, & exercitu fretum confidere.
Verùm oportet ista deorum arbitrio permittere.
Quæ verò nobis impedimēto sunt maximè, hæc venio dicturus.
Eteo. *Qualia sunt ista? non intelligo enim tuum dictū.*
Cre. *Venit captiuus quispiam ab Argiuis.*
Eteo. *Dicitne aliquid noui de rebus quæ ibi sunt?*
Cre. *Quòd vndique circum turres Thebanam ciuitatem*
Statim armis circumdaturus sit Argiuorum exercitus.
Eteo. *Sunt igitur vrbi Cadmeorum efferenda arma.*
Cre. *Quò? num iuueniliter ferociens, non vides quæ oportebat te videre?*
Eteo. *Extra fossas istas, quòd pugnaturi simus citò.*
Cre. *Exigua est multitudo huius agri, illi verò sunt innumeri.*
Eteo. *Scio illos feroces esse verbis.*
Cre. *Habet aliquas vires apud Græcos Argos.*
Eteo. *Confide, citò implebo campos eorum cæde.*
Cre. *Velim equidem sed hoc video magni laboris.*
Eteo. *Scito quòd non continebo copias intra mœnia.*
Cre. *Atqui tota victoria pendet à consilio.*
Eteo. *Vis igitur vt me conuertam ad alias aliquas vias?*
Cre. *Ad omnes potius, priusquā ad periculum semel venias.*
Eteo. *Quòd si noctu impetum faciamus in eos ex insidiis?*
Cre. *Si verò euentu sperato excidas, huc saluus redibis iterū.*
Eteo. *Nox pariter commoda vtrisque, sed audenti magis.*
Cre. *Rex, atrox est in periculum incidere noctis in tenebris.*
Eteo. *Verùm dum cœnabunt, in eos impetum faciam?*
Cre. *Terrorem tantùm feres: oportet autem vincere.*
Eteo. *Vadum verò Dircæum profundum est ad redeundum.*
Cre. *Omnia sunt deteriora, quàm custodire rectè* ciuitatem.
Eteo. *Quid verò si equitatu adoriamur exercitum Argiuorū?*
Cre. *Et ibi exercitus curribus vndique septus est.*
Eteo. *Quid igitur faciam? an dedam vrbem hosti?*
Cre. *Nequaquam: sed delibera, si quidem es sapiens.*
Eteo. *Quod igitur consilium erit sapientius?*
Cre. *Aiunt apud hostes esse septem viros, vt ego audiui.*
Eteo. *Quid* aiūt illis *esse mādatū vt faciāt? ista n. exigua sunt vires.*
Cre. *Præesse certis cohortib., vt inuadant septē portas.*
Eteo. *Quid igitur faciemus? desperationem enim nō expectabo.*
Cre. *Et tu ad portas septem viros aduersus eos elige.*
Eteo. *Vt præsint copiis, an vt sint soli?*
Cre. *Vt* imperent *cohortibus, delectis iis qui* sint ciuium *fortissimis.*
Eteo. *Intelligo, vt prohibeant murorum ascensum.*
Cre. *Et ducibus socios addas. vnus enim vir non omnia videt.*
Eteo. *Secundum audaciam eligens, an secundum prudentiam?*
Cre. *Vtrunque spectabit. nam alterutrum solum nihil valet.*
Eteo. *Fiet hæc ita. profectus enim in vrbē septē habentē portas,*
Ordinabo duces ad portas, vt dicis,
Opponens pares paribus hostibus.
Nomina porrò singulorum recensere longum fit,
Cùm sub ipsis muris consederint hostes,
Sed vádo, ne simus ociosi manu.
Vtinam verò mihi contingat fratrem habere oppositum,
Et congredientem mecum, *in prælio vt* ipsum *interficiā*
Et occidam eū, qui venit euersurus meā patriā, (hasta,
Et nuptias Antigonæ meæ sororis, & filij tui
Hæmonis, si quid ego fortuna frustratus fuero,
Tibi necesse est curæ esse: sponsionémque firmam,
De qua antè conueni, nunc facio in exitu meo.
Es frater matris meæ, quid multis verbis opus est?
Nutrias eam dignè, & meâ & tuâ causâ.
Pater verò suæ ipse stultitiæ fert præmium,
Excæcans se, non valdè eum laudo:
Et nos simul imprecationibus suis, si exaudiatur, occidet:
Vnum omisimus, si quod oraculum
Tiresias vates nobis dicere posset,
Id ab eo audire. Ego verò filium tuum
Menæceum, qui nomen idem habet patris tui,
Mittam vt accersat huc Tiresiam, ô Creon.

Κρ. Ἤκουσα μεῖζον αὐτὸν ἢ Θήβας φρονεῖν, 710
Κήδει τ' Ἀδράστου, καὶ στρατῷ πεποιθότα.
Ἀλλ' εἰς θεοὺς χρὴ ταῦτ' ἀναρτήσαντ' ἔχειν.
Ἃ δ' ἐμποδὼν μάλιστα, ταῦθ' ἥκω φράσων.
Ετε. Τὰ ποῖα ταῦτα; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ.
Κρ. Ἥκει τις αἰχμάλωτος Ἀργείων πάρα. 715
Ετε. Λέγει δὲ δὴ τί τῶν ἐκεῖ νεώτερον;
Κρ. Μέλλειν πέριξ πύργοισι Καδμείων πόλιν
Ὅπλοις ἑλίξειν αὐτίκ' Ἀργεῖον στρατόν.
Ετε. Ἐξοιστέον τἄρ' ὅπλα Καδμείων πόλει.
Κρ. Ποῖ; μῶν νεάζων οὐχ ὁρᾷς ἃ χρή σ' ὁρᾶν; 720
Ετε. Ἐκτὸς τάφρων τῶνδ', ὡς μαχουμένους τάχα.
Κρ. Σμικρὸν τὸ πλῆθος τῆσδε γῆς. οἱ δ' ἄφθονοι.
Ετε. Ἐγὼδα κείνους τοῖς λόγοις ὄντας θρασεῖς.
Κρ. Ἔχει τιν' ὄγκον Ἄργος Ἑλλήνων πάρα.
Ετε. Θάρσει, τάχ' αὐτῶν πεδίον ἐμπλήσω φόνου. 725
Κρ. Θέλοιμ' ἄν. ἀλλὰ τοῦθ' ὁρῶ πολλοῦ πόνου.
Ετε. Ἴσθι ὡς οὐ καθέξω τειχέων εἴσω στρατόν.
Κρ. Καὶ μὴν τὸ νικᾶν ἐστι πᾶν εὐβουλία.
Ετε. Βούλει τράπωμαι δῆθ' ὁδοὺς ἄλλας τινάς;
Κρ. Πάσας γε, πρὶν κίνδυνον εἰς ἅπαξ μολεῖν. 730
Ετε. Εἰ νυκτὸς αὐτοῖς προσβάλοιμεν ἐκ λόχου;
Κρ. Εἴπερ σφαλείς γε, δεῦρο σωθήσῃ πάλιν.
Ετε. Ἴσον φέρει νύξ. τοῖς δὲ τολμῶσι, πλέον.
Κρ. Ἐνδυστυχῆσαι δεινὸν εὐφρόνης κνέφας.
Ετε. Ἀλλ' ἀμφὶ δεῖπνον οὖσι, προσβάλω δόρυ; 735
Κρ. Ἔκπληξις ἂν γένοιτο. νικῆσαι δὲ δεῖ.
Ετε. Βαθύς γέ τοι Διρκαῖος ἀναχωρεῖν πόρος.
Κρ. Ἅπαν κάκιον τοῦ φυλάσσεσθαι καλῶς.
Ετε. Τί δ' εἰ καθιππεύσαιμεν Ἀργείων στρατόν;
Κρ. Κἀκεῖ πέφρακται λαὸς ἅρμασι πέριξ. 740
Ετε. Τί δῆτα δράσας; πολεμίοις δῶσω πόλιν;
Κρ. Μὴ δῆτα. βούλευσαι δ', ἐπείπερ εἶ σοφός.
Ετε. Τίς οὖν πρόνοια γίγνεται σοφωτέρα;
Κρ. Ἑπτ' ἄνδρας αὐτοῖς φασίν, ὡς ἤκουσ' ἐγώ.
Ετε. Τί προστετάχθαι δρᾶν; τὸ γὰρ σθένος βραχύ. 745
Κρ. Λόχων ἀνάσσειν, ἑπτὰ προσκεῖσθαι πύλαις.
Ετε. Τί δῆτα δρῶμεν; ἀπορίαν γὰρ οὐ μενῶ.
Κρ. Ἑπτ' ἄνδρας αὐτὸς καὶ σὺ πρὸς πύλαις ἑλοῦ.
Ετε. Λόχων ἀνάσσειν, ἢ μονοστόλου δορός;
Κρ. Λόχων, προκρίνας οἵπερ ἀλκιμώτατοι. 750
Ετε. Ξυνῆκ'. ἀμύνειν τειχέων προσαμβάσεις.
Κρ. Καὶ ξυστρατηγούς. Εἷς δ' ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ.
Ετε. Θάρσει προκρίνας, ἢ φρενῶν εὐβουλίᾳ;
Κρ. Ἀμφότερον, ἀπολειφθὲν γὰρ οὐδὲν θάτερον.
Ετε. Ἔσται τάδ'. ἐλθὼν δ' ἑπτάπυλον ἐς πόλιν, 755
Τάξω λοχαγοὺς πρὸς πύλαισιν, ὡς λέγεις,
Ἴσους ἴσοισι πολεμίοισιν ἀντιθείς.
Ὄνομα δ' ἑκάστου διατριβὴ πολλὴ λέγειν,
Ἐχθρῶν ὑπ' αὐτοῖς τείχεσι καθημένων.
Ἀλλ' εἶμ', ὅπως ἂν μὴ καταργῶμεν χέρα. 760
Καί μοι γένοιτ' ἀδελφὸν ἀντήρη λαβεῖν,
Καὶ ξυσταθέντα, διὰ μάχης ἑλεῖν δορί,
Κτανεῖν θ', ὃς ἦλθε πατρίδα πορθήσων ἐμήν,
Γάμους τ' ἀδελφῆς Ἀντιγόνης, παιδός τε σοῦ
Αἵμονος, ἐάν τι τῆς τύχης ἐγὼ σφαλῶ, 765
Σοὶ χρὴ μέλεσθαι. τὴν δόσιν τ' ἐχέγγυον
Τὴν πρόσθε ποιῶ νῦν ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς.
Μητρὸς δ' ἀδελφὸς εἶ, τί δεῖ μακρηγορεῖν;
Τρέφ' ἀξίως νιν, σοῦ τε τὴν τ' ἐμὴν χάριν.
Πατὴρ δ' ἐς αὑτὸν ἀμαθίαν ὀφλισκάνει, 770
Ὄψιν τυφλώσας. οὐκ ἄγαν σφ' ἐπαινέσω.
Ἡμᾶς δ' ἀραῖσιν, ἢν τύχῃ, κατακτενεῖ.
Ἓν δ' ἡμὶν ἀργόν ἐστιν, εἴ τι θέσφατον
Οἰωνόμαντις Τειρεσίας ἔχει φράσαι,
Τοῦτ' ἐκπυθέσθαι ταῦτ'. ἐγὼ δὲ παῖδα σὸν 775
Μενοικέα, σοῦ πατρὸς αὐτεπώνυμον,
Λαβόντα πέμψω δεῦρο Τειρεσίαν, Κρέον.

Σοὶ μὲν γὰρ οὗτος ἐς λόγους ἀφίξεται.
Ἐγὼ δὲ τέχνην μαντικὴν ἐμεμψάμην
Ἤδη πρὸς αὐτόν, ὥστε μοι μομφὰς ἔχειν. 780
Πόλει δὲ καὶ σοὶ ταῦτ᾽ ἐπισκήπτω, Κρέον.
Ἤνπερ κρατήσῃ τἀμά, Πολυνείκους νέκυν
Μήποτε ταφῆναι τῇδε Θηβαίᾳ χθονί.
Θνήσκειν δὲ τὸν θάψαντα, κἂν φίλων τις ᾖ.
Σοὶ μὲν τάδ᾽ αὐδῶ. προσπόλοις δ᾽ ἐμοῖς λέγω, 785
Ἐκφέρετε τεύχη, πάνοπλά τ᾽ ἀμφιβλήματα,
Ὡς εἰς ἀγῶνα τὸν προκείμενον δορὸς
Ὁρμώμεθ᾽ ἤδη ξὺν δίκῃ νικηφόρῳ.
Τῇ δ᾽ εὐλαβείᾳ, χρησιμωτάτῃ θεῶν,
Προσευξόμεσθα, τήνδε διασώζειν πόλιν. 790

Tecum enim lubens in colloquium veniet:
Ego enim artem diuinandi vituperaui
Iam coram ipso, ita vt mihi succenseat.
Vrbi verò & tibi hac mando ô Creon,
Si ego vicero, cadauer Polynicis
Ne vnquam sepeliri patiaris in hac terra Thebana:
Sed vt moriatur qui id sepelierit, etiãsi sit aliquis amicus.
Tibi quidem hac dico. Sed ministris meis dico,
Efferte arma, ferreáque indumenta,
Vt in pugnam propositam belli
Tendamus iam cum vindicta victrice:
Et Cautionem, qua est vtilissima Dearum,
Oremus, vt seruet hanc vrbem.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

EPODICA.

Στροφή.

Χο. 1 Ὦ πολύμοχθος Ἄρης, τί ποθ᾽ αἵματι
2 Καὶ θανάτῳ κατέχῃ, Βρομίου παράμουσος ἑορταῖς;
3 Οὐκ ἐπὶ καλλιχόροις στεφάνοισι νεάνιδος ὥρας,
4 Βόστρυχον ἀμπετάσας λωτοῦ κατὰ πνεύματα μέλπῃ
5 Μοῦσαν, ἐν ᾇ χάριτες χοροποιοί; 795
6 Ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις, στρατὸν Ἀργείων ἐπιπνεύσας
7 Αἵματι Θήβας, κῶμον ἀναυλότατον προχορεύεις.
8 Οὐδ᾽ ὑπὸ θυρσομανεῖ νεβρίδων μέτα δινεύεις,
9 Ἅρμασι καὶ ψαλίοις τετραβάμοσι μώνυχα πῶλον,
10 Ἰσμηνοῦ ἐπὶ χεύμασι βαίνων, 800
11 Ἱππείαισι θοάζεις, Ἀργείοις ἐπιπνεύσας
12 Σπαρτῶν γένναν ἀσπιδοφέρμονα,
13 Θίασον ἔνοπλον, ἀντίπαλον κατὰ
14 Λάϊνα τείχεα χαλκῷ κοσμοῦσαι.
15 Ἦ δεινά τις Ἔρις θεός, ἃ τάδε 805
16 Μήσατο πήματα γᾶς βασιλεῦσι,
17 Λαβδακίδαις πολυμόχθοις.

Strophe.

Cho. O ærumnose Mars, quare sanguine,
Et morte delectaris, à Bacchi festis dissone, ac aliene?
Cur non inter pulchrichoras, chorúmque decentes, coronas puellæ viro maturæ,
Cincinnum pandens, tibiæ per flatus suauiter canis
Carmen aliquod, in quo sunt gratiæ lasciuæ?
Sed cum armatis, exercitum Argiuorum incitans
Cum sanguine contra Thebas, saltationem inconcinnam præsilis?
Neque cum thyrsigero Bacchicóque choro, ceruinis pellibus indutus tripudias,
Sed curribus, & frænis quadrupedum equorum solidis vngulis præditorum
Ismeni ad flumina vadens
Equitationibus curris, Argiuos incitans,
Et satorum genus scutiferum,
Chorum armatum, aduersarium ad
Lapidea mœnia ferro ornans.
Certè atrox quædam est dea Discordia, quæ hæc
Excogitauit mala regibus terræ huius,
Labdacidis miseris.

Ἀντιστροφή.

1 Ὦ ζαθέων πετάλων πολυθηρότα-
2 τον νάπος, Ἀρτέμιδος χιονοτρόφον ὄμμα Κιθαιρών,
3 Μήποτε τὸν θανάτῳ προτεθέντα, λόχευμ᾽ Ἰοκάστας, 810
4 Ὤφελες Οἰδιπόδαν θρέψαι βρέφος ἔκβολον οἴκων,
5 Χρυσοδέτοις περόναις ἐπίσημον,
6 Μηδὲ τὸ παρθένιον πτερόν, οὔρειον τέρας ἐλθεῖν,
7 Πένθεα γαίας, Σφιγγός, ἀμουσοτάταισι σὺν ᾠδαῖς
8 Ἅ ποτε Καδμογενῆ, τετραβάμοσι χαλαῖς 815
9 Τείχεσι χριμπτομένα, φέρεν αἰθέρος εἰς ἄβατον φῶς
10 Γένναν, ἃν ὁ κατὰ χθόνιος
11 Ἅιδας Καδμείοις ἐπιπέμπει.
12 Δυσδαίμων δ᾽ ἔρις
13 Ἄλλα θάλλει παίδων Οἰδιπόδα κατὰ δώματα καὶ πόλιν. 820
14 Οὐ γὰρ ὃ μὴ καλόν, οὔποτ᾽ ἔφυ καλόν,
15 Οὐδ᾽ οἱ μὴ νόμιμοι παῖδες,
16 Ματρὶ λόχευμα, μίασμα πατρός,
17 Ἣ ξύναιμον εἰς λέχος ἦλθεν.

Antistrophe.

O admirandarum frondium, & abundantissimum feris nemus, Dianæ niuose oculo Cithæron,
Nunquam morti destinatum filium Iocastæ,
Debueras Oedipum alere infantem eiectum domo,
Aureis fibulis insignem,
Neque virgineum alatum, montanum monstrum venire debuerat,
Luctus terræ, Sphingis, maximè inconcinnis cum carminibus
Quæ quondam Cadmi, quadrupedibus vngulis,
Mœnib. appropinquans, tulit ætheris in inaccessũ lumen,
Prolem quam Sphingem infernus
Pluto Cadmeis immisit.
Infelix verò lis
Alia oritur liberorum Oedipi in adibus, & vrbe.
Quod enim honestum non est, nunquam fiet honestum,
Neque illegitimi liberi,
Matris partus, piaculum patris, honesti censeri poterunt.
Hæc enim consanguineum in lectum venit.

Ἐπῳδός.

1 Ἔτεκες ὦ γᾶ, ἔτεκές ποτε, 825
2 Βάρβαρον ὡς ἀκοὰν ἐδάην ἐδάην ποτ᾽ ἐν οἴκοις,
3 Τὰν ἀπὸ θηροτρόφου φοινικολόφοιο δράκοντος
4 Γένναν ὀδοντοφυῆ, Θήβαις κάλλιστον ὄνειδος.
5 Ἁρμονίας δέ ποτ᾽ εἰς ὑμεναίους
6 Ἦλθον οὐρανίδαι. φόρμιγγί τε τείχεα Θήβας, 830
7 Τᾶς Ἀμφιονίας τε λύρας ὕπο, πύργος ἀνέστα
8 Διδύμων ποταμῶν, πόρον ἀμφὶ μέσον
9 Δίρκας, χλοεροτρόφον ἃ πεδίον

Epodus.

Genuisti ô terra, genuisti quondam,
Barbaram vt famam audiui, audiui quondam in adibus
A feris nutrito, rubram habente cristam dracone ortum
Genus ex dentibus natum Thebis pulcherrimum decus.
Harmoniæ verò olim ad nuptias
Venerunt cælestes dij, citharâ, ac mœnia Thebarum,
Amphionicáque à lyra, turris surrexit
Geminorum fluminum, vadum circa medium
Dirces, virides herbas alentem quæ campum

Ante Ismenum rigat.
Ióque cornigera auia
Cadmeorum reges genuit.
Innumeráque bona
Alia aliis permutans,
Vrbs hæc in summis
Stetit martiis ornamentis.

IAMBI.

Tir. *Ducito vlterius filia (quia cæco pedi*
Tu es oculus, sicut stella nautis)
Huc in planum campum vestigium ponens meum.
Præcedito, ne impingamus, imbecillis est pater tuus.
Serua mihi tabellas sortium virginea manu,
Quas accepi seruans auguria auium,
In sacris sedibus, vbi vaticinor.
O fili Menœces, nate Creontis, dic mihi,
Quàm longa est reliqua vrbis via,
Ad tuum patrem: quia genu meum defatigatum est:
Crebrum enim incedens gressum, ægre conficio longũ iter.
Cre. *Confide, prope enim ades, ô Tiresia, ad amicos tuos*
Applica pedem tuum: teneas eum fili:
Quia omnis currus, & pes senis solet
Manus externæ expectare leuamina.
Tir. *Sit ita, adsumus. quid vocas me tam celeriter Creon?*
Cre. *Nondum obliti sumus, sed collige robur,*
Et spiritũ collige, eiiciẽs anhelationẽ quã cõtraxisti in via.
Tir. *Magno labore adsum ab Atheniensibus,*
Huc deductus superiori die.
Nam & illic quoddam erat bellum contra Eumolpum,
Cuius gloriosos victores ego Athenienses feci,
Et hanc auream coronam, quam vides, habeo.
Accipiens primitias spoliorum hostilium,
Cre. *Duco esse bonum signum victricem tuam coronam.*
In magna enim procella positi sumus sicut scis,
Belli Danai, & magnum certamen est Thebis.
Rex quidem abiit ornatus armis,
Iam ad pugnam Eteocles Argiuam:
Et mihi mandauit, vt audiam ex te,
Quid facientes, maximè seruemus vrbem.
Tir. *Eteoclis quidem causa clauso ore*
Reticerem oracula: tibi verò quandoquidem vis audire,
Dicam. Laborat enim hæc terra iam pridem, ô Creon,
Ex quo Laius suscepit liberos inuitis diis,
Et genuit maritum matri miserum Oedipum,
Illaque cruenta oculorum lacerationes
Deorum sunt *documentum, & exemplum Græciæ.*
Quæ occultare filii Oedipi longo tempore
Volentes, tanquam effugituri Deos,
Errauerunt stultè: neque enim honorem patri,
Neque liberum exitum dantes, hominem miserum
Irritauerunt: edidit enim in eos imprecationes
Diras, languens, & præterea ignominia affectus.
Propter quæ ego quid non faciens, quidve non dicens,
Veni in odium filiorum Oedipi (ô Creon,
Prope autem adest mors ipsorum manibus ventura ipsis,
Multi verò mortui iuxta mortuos lapsi,
Argiua & Thebana miscentes tela,
Acerbum dabunt luctum terræ Thebanæ.
Tu verò ô misera vrbs simul euerteris,
Nisi sermonibus meis aliquis obtemperauerit.
Nam illud quidem primum erat, ex filiis Oedipi
Neminem ciuem, neque regem esse terræ:
Quòd malis agitentur geniis, & euersuri sint vrbem.
Postquam autem malum potentius fuit bono,
Vna restat alia ratio salutis:
Sed (non enim est mihi tutum hoc dicere,
Acerbúmque est hanc fortunam habentibus,

10 Πρόσθεν Ἰσμηνοῦ καταρδεῖ.
11 Ἰοῦ, ἁ κερόεσσα προμάτωρ,
12 Καδμείων βασιλῆας ἐγείνατο.
13 Μυριάδας δ' ἀγαθῶν
14 Ἑτέρας ἑτέροις μεταμειβομένα,
15 Πόλις ἅδ' ἐπ' ἄκροις
16 Ἕστακ' ἀρηΐοις στεφάνοισιν.

835

840

IAMBOI.

Τι. Ἡγοῦ πάροιθε θύγατερ, ὡς τυφλῷ ποδὶ
Ὀφθαλμὸς εἶ σὺ, ναυβάταισιν ἄστρον ὥς.
Δεῦρ' εἰς τὸ λευρὸν πέδον ἴχνος τιθεῖσ' ἐμὸν,
Πρόβαινε, μὴ σφαλώμεθ'· ἀσθενὴς πατήρ.
Κλήρους τέ μοι φύλασσε παρθένῳ χερὶ, 845
Οὓς ἔλαβον οἰωνίσματ' ὀρνίθων μαθὼν.
Θάκοισιν ἐν ἱεροῖσιν, οὗ μαντεύομαι.
Τέκνον Μενοικεῦ, παῖ Κρέοντος, εἰπέ μοι,
Πόση τις ἡ 'πίλοιπος ἄστεως ὁδὸς
Πρὸς πατέρα τὸν σόν; ὡς τοὐμὸν κάμνει γόνυ. 850
Πυκνὴν δὲ βαίνων ἤλυσιν μόλις περῶ.
Κρ. Θάρσει. πέλας γὰρ Τειρεσία, φίλοισι σοῖς
Ἐξώρμισαι σὸν πόδα· λαβοῦ δ' αὐτοῦ τέκνον·
Ὡς πᾶσ' ἀπήνη, πούς τε πρεσβύτου, φιλεῖ
Χειρὸς θυραίας ἀναμένειν κουφίσματα. 855
Τι. Εἶεν, πάρεσμεν. τί με καλεῖς σπουδῇ Κρέον;
Κρ. Οὔπω λελήσμεθ'. ἀλλὰ σύλλεξαι σθένος,
Καὶ πνεῦμ' ἄθροισον, αἶπος ἐκβαλὼν ὁδοῦ.
Τι. Κόπῳ παρεῖμαι γοῦν Ἐρεχθειδῶν ἄπο
Δεῦρ' ἐκκομισθεὶς τῆς πάροιθεν ἡμέρας. 860
Κἀκεῖ γὰρ ἦν τις πόλεμος Εὐμόλπου δορὸς,
Οὗ καλλινίκους Κεκροπίδας ἔθηκ' ἐγὼ,
Καὶ τόνδε χρυσοῦν στέφανον, ὡς ὁρᾷς, ἔχω,
Λαβὼν ἀπαρχὰς πολεμίων σκυλευμάτων.
Κρ. Οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ στέφη. 865
Ἐν γὰρ κλύδωνι κείμεθ', ὥσπερ οἶσθα σὺ,
Δορὸς Δαναϊδῶν, καὶ μέγας Θήβαις ἀγών.
Βασιλεὺς μὲν οὖν βέβηκε κοσμηθεὶς ὅπλοις
Ἤδη πρὸς ἀλκὴν Ἐτεοκλῆς Μυκηνίδα.
Ἐμοὶ δ' ἐπέσταλκ' ἐκμαθεῖν σέθεν πάρα, 870
Τί δρῶντες ἂν μάλιστα σώσαιμεν πόλιν.
Τει. Ἐτεοκλέους μὲν οὕνεκ' ἂν κλῄσας στόμα
Χρησμοὺς ἐπέσχον. σοὶ δ', ἐπεὶ χρῄζεις μαθεῖν,
Λέξω. νοσεῖ γὰρ ἥδε γῆ πάλαι, Κρέον,
Ἐξ οὗ 'τεκνώθη Λάϊος βίᾳ θεῶν, 875
Πόσιν τ' ἔφυσε μητρὶ μέλεον Οἰδίπουν.
Αἵ θ' αἱματωποὶ δεργμάτων διαφθοραὶ,
Θεῶν σόφισμα, κἀπίδειξις Ἑλλάδι.
Ἃ συγκαλύψαι παῖδες Οἰδίπου χρόνῳ
Χρῄζοντες, ὡς δὴ θεοὺς ὑπεκδραμούμενοι, 880
Ἥμαρτον ἀμαθῶς. οὔτε γὰρ γέρας πατρὶ,
Οὔτ' ἔξοδον διδόντες, ἄνδρα δυστυχῆ
Ἐξηγρίωσαν. ἐκ δ' ἔπνευσ' αὐτοῖς ἀρὰς
Δεινὰς, νοσῶν τε, καὶ πρὸς ἠτιμασμένος.
Ἁγὼ τί οὐ δρῶν, ποῖα δ' οὐ λέγων ἔπη, 885
Εἰς ἔχθος ἦλθον παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου;
Ἐγγὺς δὲ θάνατος αὐτόχειρ αὐτοῖς, Κρέον.
Πολλοὶ δὲ νεκροὶ περὶ νεκροῖς πεπτωκότες,
Ἀργεῖα καὶ Καδμεῖα μίξαντες βέλη,
Πικροὺς γόους δώσουσι Θηβαίᾳ χθονί. 890
Σύ τ' ὦ τάλαινα συγκατασκάπτῃ πόλις,
Εἰ μὴ λόγοισι τοῖς ἐμοῖς τις πείσεται.
Ἐκεῖνο μὲν γὰρ πρῶτον ἦν, ἐκ Οἰδίπου
Μηδένα πολίτην, μηδ' ἄνακτ' εἶναι χθονὸς,
Ὡς δαιμονῶντας κἀνατρέψοντας πόλιν. 895
Ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τὸ κακὸν ἐστὶ τἀγαθοῦ,
Μί' ἔστιν ἄλλη μηχανὴ σωτηρίας.
Ἀλλ', (οὐ γὰρ εἰπεῖν οὔτ' ἐμοὶ τόδ' ἀσφαλὲς,
Πικρόν τε τοῖσι τὴν τύχην κεκτημένοις,

Πό

Πόλει παρασχεῖν φάρμακον σωτηρίας) 900
Ἄπειμι, χαίρεθ᾽. εἷς γὰρ ὢν, πολλῶν μέτα
Τὸ μέλλον εἰ χρὴ πείσομαι. τί γὰρ πάθω;
Κρε. Ἐπίσχες αὐτοῦ πρέσβυ.
Τε. Μὴ 'πιλαμβάνου.
Κρε. Μεῖνον. τί φεύγεις;
Τε. Ἡ τύχη σ᾽, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγώ.
Κρε. Φράσον πολίταις καὶ πόλει σωτηρίαν. 905
Τε. Βούλει σὺ μέν τοι, κοὐχὶ βουλήσῃ τάχα.
Κρε. Καὶ πῶς πατρῴαν γαῖαν οὐ σῶσαι θέλω;
Τε. Θέλεις ἀκοῦσαι δῆτα, καὶ σπουδὴν ἔχεις;
Κρε. Εἰς γὰρ τί μᾶλλον δεῖ προθυμίαν ἔχειν;
Τε. Κλύοις ἂν ἤδη τῶν ἐμῶν θεσπισμάτων. 910
Πρῶτον δ᾽ ἐκεῖνο βούλομαι σαφῶς μαθεῖν.
Ποῦ 'στι Μενοικεύς, ὅς με δεῦρ᾽ ἐπήγαγε;
Κρε. Ὅδ᾽ οὐ μακρὰν ἄπεστι, πλησίον δὲ σοῦ.
Τε. Ἀπελθέτω νῦν θεσφάτων ἐμῶν ἑκάς.
Κρε. Ἐμὸς πεφυκὼς παῖς, ἃ δεῖ σιγήσεται. 915
Τε. Βούλει παρόντος δῆτά σοι τοῦτο φράσω;
Κρε. Κλύων γὰρ ἂν τέρποιτο τῆς σωτηρίας.
Τε. Ἄκουε δὴ νῦν θεσφάτων ἐμῶν ὁδὸν,
Ἃ δρῶντες ἂν σώσαιτε Καδμείων πόλιν.
Σφάξαι Μενοικέα τόνδε δεῖ σ᾽ ὑπὲρ πάτρας 920
Σὸν παῖδ᾽, ἐπειδὴ τὴν τύχην αὐτὸς καλεῖς.
Κρε. Τί φῄς; τίν᾽ εἶπας τόνδε μῦθον, ὦ γέρον;
Τε. Ἅπερ πέφυκε, ταῦτα κἀνάγκη σε δρᾶν.
Κρε. Ὦ πολλὰ λέξας ἐν βραχεῖ χρόνῳ κακά.
Τε. Σοί γ᾽, ἀλλὰ πατρίδι μεγάλα καὶ σωτήρια. 925
Κρε. Οὐκ ἔκλυον, οὐκ ἤκουσα, χαιρέτω πόλις.
Τε. Ἀνὴρ ὅδ᾽ οὐκ ἔθ᾽ αὑτὸς, ἐκνεύει πάλιν.
Κρε. Χαίρων ἴθ᾽. οὐ γὰρ σῶν με δεῖ θεσπισμάτων.
Τε. Ἀπόλωλεν ἡ ἀλήθει᾽, ἐπεὶ σὺ δυστυχεῖς;
Κρε. Ὦ πρός σε γονάτων, καὶ γεραςμίου τριχός. 930
Τε. Τί προσπίτνεις με, δυσφύλακτ᾽ αἰτῇ κακά.
Κρε. Σίγα. πολίταις τούσδε μὴ λέξῃς λόγους.
Τε. Ἀδικεῖν κελεύεις μ᾽; οὐ σιωπήσαιμ᾽ ἄν.
Κρε. Τί δή με δράσεις; παῖδά μου κατακτενεῖς;
Τε. Ἄλλοις μελήσει ταῦτ᾽, ἐμοὶ δ᾽ εἰρήσεται. 935
Κρε. Ἐκ τοῦ δ᾽ ἐμοὶ τόδ᾽ ἦλθε καὶ τέκνῳ κακόν;
Τε. Ὀρθῶς μ᾽ ἐρωτᾷς, κεἰς ἀγῶν᾽ ἔρχῃ λόγων.
Δεῖ τόνδε θαλάμαις, οὗ δράκων ὁ γηγενὴς
Ἐγένετο, Δίρκης ναμάτων ἐπίσκοπος,
Σφαγέντα, φόνιον αἷμα γῇ δοῦναι χοὰς, 940
Κάδμου παλαιῶν Ἄρεος ἐκ μηνιμάτων,
Ὃς γηγενεῖ δράκοντι τιμωρεῖ φόνον.
Καὶ ταῦτα δρῶντες, σύμμαχον κτήσεσθ᾽ Ἄρη.
Χθὼν δ᾽ ἀντὶ καρποῦ καρπὸν, ἀντί θ᾽ αἵματος
Αἷμ᾽ ἢν λάβῃ βρότειον, ἕξετ᾽ εὐμενῆ 945
Γῆν, ἥ ποθ᾽ ὑμῖν χρυσοπήληκα στάχυν
Σπαρτῶν ἀνῆκεν. ἐκ γένους δὲ δεῖ θανεῖν
Τοῦδ᾽ ὃς δράκοντος γένυος ἐκπέφυκε παῖς.
Σὺ δ᾽ ἐνθάδ᾽ ἡμῖν λοιπὸς εἶ Σπαρτῶν γένους,
Ἀκέραιος, ἔκ τε μητρὸς, ἀρσένων τ᾽ ἄπο, 950
Οἵ σοί τε παῖδες. Αἵμονος μὲν οὖν γάμοι
Σφαγὰς ἀπείργουσ᾽, οὐ γάρ ἐστιν ἤϊθεος.
Κεἰ μὴ γὰρ εὐνῆς ἥψατ᾽, ἀλλ᾽ ἔχει λέχος.
Οὗτος δὲ πῶλος τῇδ᾽ ἀνειμένος πόλει,
Θανὼν, πατρῴαν γαῖαν ἐκσώσειεν ἄν. 955
Πικρὸν δ᾽ Ἀδράστῳ νόστον, Ἀργείοισί τε
Θήσει, μέλαιναν κῆρ᾽ ἐπ᾽ ὄμμασι βαλὼν,
Κλεινάς τε Θήβας. τοῖνδ᾽ ἑλοῦ δυοῖν πότμοιν
Τὸν ἕτερον. ἢ γὰρ παῖδα σῶσον, ἢ πόλιν.
Τὰ μὲν παρ᾽ ἡμῶν, πάντ᾽ ἔχεις. ἡγοῦ τέκνον 960
Πρὸς οἶκον. Ὅστις δ᾽ ἐμπύρῳ χρῆται τέχνῃ,
Μάταιος. ἢν μὲν ἐχθρὰ σημήνας τύχῃ,
Πικρὸς καθέστηχ᾽ οἷς ἂν οἰωνοσκοπῇ.
Ψευδῆ δ᾽ ὑπ᾽ οἴκτου τοῖσι χρωμένοις λέγων,
Ἀδικεῖ τὰ τῶν θεῶν. Φοῖβον ἀνθρώποις μόνον 965
Χρῆν θεσπιῳδεῖν, ὃς δέδοικεν οὐδένα.

Vrbi exhibere pharmacum salutis)
Abeo, valete. solus enim cum multis,
Quod futurum est, si oportet, patiar: quid enim patiar?
Cre. *Expecta hîc senex.*
Tir. *Ne me prehendas.*
Cre. *Mane: quid fugis?*
Tir. *Fortuna te fugit, non ego.*
Cre. *Dicito salutem ciuibus & vrbi.*
Tir. *Tu modò quidem vis: sed mox non voles.*
Cre. *Quomodo verò non volo seruare terram patriam?*
Tir. *Vis igitur audire, & rem scire studes? (oportet habere?*
Cre. *Ad quid* .n. *aliud* audiendum me maiorē propensudinē
Tir. *Audies igitur iam mea oracula,*
Sed prius hoc certò cognoscere volo,
Vbinam sit Menœceus, qui me huc adduxit:
Cre. *Ille non procul abest, prope verò te astat.*
Tir. *Abeat nunc procul à meis oraculis.*
Cre. *Filius ex me natus tacebit quæ oportebit.*
Tir. *Vis igitur vt eo præsente tibi hoc dicam?*
Cre. *Audiens enim voluptatem capiet ex re tam salutari.*
Tir. *Audi igitur nunc oraculorum meorum viam.*
Quæ facientes seruabitis Cadmeorum vrbem.
Mactari à te Menœcea hunc oportet pro patria,
Filium tuum: quando quidem hanc fortunam ipse accersis.
Cre. *Quid ais? cuiusmodi sermonem hunc dixisti, ô senex?*
Tir. *Vt res ferunt, sic oportet te facere.*
Cre. *O quàm multa mala paruo tempore dixisti.*
Tir. *Tibi quidem, sed patriæ magna, & salutaria.*
Cre. *Non percepi, non intellexi, valeat vrbs. (iterum.*
Tir. *Vir iste non amplius idem* est: sed *sententiam retractat*
Cre. *Lætus abi. nihil enim opus est mihi tuis oraculis.*
Tir. *Num veritas ideo periit, quia tu infelix es?*
Cre. *Oro te per genua & per venerandam caniciem.*
Tir. *Quare mihi supplicas? inenitabilia postulas mala.*
Cre. *Tace, ne dicas ciuibus hunc sermonem.*
Tir. *Iubes me iniusta facere? non tacebo.*
Cre. *Quid igitur facies mihi? occides meum filium?*
Tir. *Aliis hoc curæ erit, ego verò dicam.*
Cre. *Vnde verò hoc malum venit mihi & filio?*
Tir. *Rectè me interrogas, & in certamen venis verborum.*
Oportet istum in ipso specu, vbi draco terrigena
Fuit, custos fontis Dirces,
Mactatum, dare letalem sanguinem inferias terræ,
Propter veterem iram Martis contra Cadmum,
Qui terrigenæ draconis vlciscitur cædem.
Et hæc facientes, habebitis vobis socium Martem.
Terra verò pro fructu fructum, & pro sanguine
Sanguinem si acceperit humanum, habebitis propitiam
Terram, quæ quondam vobis galeatam spicam
Satorum edidit: oportet enim mori aliquem ex genere
Hoc, qui natus sit filius ex maxilla draconis.
Tu verò hic nobis reliquus es ex satorum genere,
Integer, & ex matre, & ex maribus. i. patre,
Tuique liberi. Hæmonis enim nuptiæ
Cædem ipsius *prohibent: non enim est cælebs,*
Quamuis enim non attigerit lectum, tamen habet lectum.
Iste verò iuuenis huic relictus vrbi,
Si moriatur, patriam terram seruabit.
Acerbum verò reditum Adrasto, cæterisque Argiuis
Faciet, triste fatum oculis obiiciens.
Et inclytas faciet Thebas. ex duabus igitur sortibus elige
Alterā. aut .n. *filium serua, aut vrbē. (rem me duc filia*
Quæ igitur à nobis dici poterāt, *omnia habes.* Quamob-
Ad domum. Quicunque enim vtitur diuinandi arte,
Stultus est. Etenim si fortè dixerit inimica,
Acerbus est iis, quibus vaticinatur:
Dicens verò falsa propter cōmiserationem consulentium,
Violat deorum iura. solum Phœbum hominibus
Oportebat vaticinari, qui neminem timet.

Cho. *Creon, quid taces, semittens vocem non sonantem?*
Etenim mihi non minus quam tibi stupor adest.

Cre. *Quid enim dicat aliquis? manifesta est hac mihi oratio.*
Ego enim nunquam eò veniam calamitatis,
Vt casum filium proponam ciuitati.
Omnibus enim hominibus est amans liberorum vita.
Neque aliquis suũ ipsius filium dederit ad interficiẽdum.
Non laudet me quisquam, occidens meos liberos.
Ipse verò (sum enim in matura vita)
Paratus sum mori, patriæ piaculum.
Verùm age fili, priusquàm resciscat tota ciuitas,
Sinens immoderata oracula vatum,
Fuge quàm celerrimè cedens ex hoc agro.
Dicet enim principibus, & ducibus hæc,
Vadens ad septem portas, & ad duces.
Et si anteuerterimus, seruaberis:
Si verò cunctatus fueris, perimus, occidêris.

Me. *Quò fugiam igitur, ad quam ciuitatem? ad quem hospitẽ?*

Cre. *Vbi quam longissimè ab hac terra absis.*

Me. *Ergo te dicere conuenit, quoniam sim abiturus, me verò imperata facere.*

Cre. *Fugito in Delphos transiens.*

Me. *Quonam me pater oportet ire?*

Cre. *In terram Aetolorum.*

Me. *Ex illa verò quò fugiam?*

Cre. *Ad solum Thesprotorum.*

Me. *Religiosam ad sedem Dodonæ?*

Cre. *Scis.* M. *quod verò tutamen mihi erit?*

Cre. *Deus te comitabitur.*

Me. *Vnde verò erit copia pecuniæ?*

Cre. *Ego prabebo aurum.*

Me. *Bene dicis pater.*

Cre. *Vade nunc. Vadens ad tuam sororem,*

Me. *Cuius primùm vbera traxi, Iocasten dico,*
Cum essem priuatus matre, & auulsus ab ea orphanus:
Tanquam salutaturus vado, & vrbem seruaturus.

Cre. *Sed age, abi, ne quod ad te attinet, tibi ipsi sis impedimento.*

Me. *O mulieres, quàm bene patri exemi metum,*
Decipiens enim verbis, vt consequerer, quæ volo:
Qui ablegat me ex vrbe, priuans ista sorte,
Et ignauiæ prostituit. Sed ignoscendum est
Senioris verò mea non meretur veniam,
Proditorem esse patriæ, quæ me genuit.
Vt igitur sciatis, vadam & seruabo vrbem,
Animámque dabo, vt moriatur pro hac terra.
Turpe enim est, si liberi quidem ab oraculis,
Et non impulsi necessitate deûmmus,
Stantes ad clypeos, non detrectãs mori,
Pugnantes pro patria ante turres:
Ego verò patrem & fratrem prodens,
Et vrbem meam, tanquam timidus ex terra
Discedam: vbicunque enim vixero, videbor ignauus.
Non per Iouem, qui est in astris, & Martem cædium (autorem,
Qui exortos è terra quondam
Satos reges huius terræ constituit.
Sed abibo, & stans in murorum pinnis summis
Interficiens me ipsum ad atrum specum
Draconis, vbi vates dixit,
Liberabo terram: dicta est sententia.
Vado autem, donum mortis non turpe vrbi
Daturus, liberabo autem patriam ab hoc malo.
Si enim accipiens vnusquisque quodcunque possit
Bonum, hoc persequatur, & in commune conferat
Patriæ: ciuitates minora mala
Experientes, in posterum beatæ essent.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. *Ascendisti, ascendisti, ô alata, terræ partus,*

Χο. Κρέον, τί σιγᾷς, γῆρυν ἄφθεγκτον σχάσας;
Κἀμοὶ γὰρ οὐδὲν ἧσσον ἔκπληξις πάρα.

Κρε. Τί δ' ἄν τις εἴποι; δῆλον οἵ γ' ἐμοὶ λόγοι.
Ἐγὼ γὰρ οὔποτ' εἰς τόδ' εἶμι συμφορᾶς, 970
Ὥστε σφαγέντα παῖδα προσθεῖναι πόλει.
Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισι φιλότεκνος βίος.
Οὐδ' ἂν τὸν αὑτοῦ παῖδά τις δοίη κτανεῖν.
Μή μ' εὐλογείτω τἀμά τις κτείνων τέκνα.
Αὐτὸς δ', ἐν ὡραίῳ γὰρ ἕσταμεν βίου, 975
Θνήσκειν ἕτοιμός εἰμι, πατρίδος ἐκλυτήριον.
Ἀλλ' εἶα τέκνον, πρὶν μαθεῖν πᾶσαν πόλιν,
Ἀκόλασθ' ἐάσας μάντεων θεσπίσματα,
Φεῦγ' ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονός.
Λέξει γὰρ ἀρχαῖς καὶ στρατηλάταις τάδε, 980
Πύλας ἐφ' ἑπτὰ καὶ λοχαγέτας μολών.
Κἂν μὲν φθάσωμεν, ἔστι σοι σωτηρία.
Ἢν δ' ὑστερήσῃς, οἰχόμεσθα, κατθανῇ.

Με. Ποῖ δῆτα φεύγω; τίνα πόλιν, τίνα ξένων;

Κρε. Ὅπου χθονὸς τῆσδ' ἐκποδὼν μάλιστ' ἔσῃ. 985

Με. Οὐκοῦν σὲ φράζειν εἰκός, ἐκπονεῖν δ' ἐμέ.

Κρε. Δελφοὺς περάσας, φεῦγε.

Με. Ποῖ με χρὴ πάτερ μολεῖν;

Κρε. Αἰτωλίδ' ἐς γῆν.

Με. Ἐκ δὲ τῆσδε ποῖ περῶ;

Κρε. Θεσπρωτὸν οὖδας.

Με. Σεμνὰ Δωδώνης βάθρα;

Κρε. Ἔγνως. Μ. τί δοῦν ἔρυμά μοι γενήσεται; 990

Κρε. Πόμπιμος ὁ δαίμων.

Με. Χρημάτων δὲ τίς πόρος;

Κρε. Ἐγὼ πορεύσω χρυσόν.

Με. Εὖ λέγεις πάτερ.

Κρε. Χώρει νυν.

Με. Ὡς σὴν πρὸς κασιγνήτην μολὼν,
Ἧς πρῶτα μαστὸν εἵλκυσ', Ἰοκάστην λέγω,
Μητρὸς στερηθεὶς, ὀρφανός τ' ἀποζυγείς, 995
Προσηγορήσων εἶμι, καὶ σώσων πόλιν.

Κρε. Ἀλλ' εἶα χώρει, μὴ τὸ σὸν κωλυέτω.

Με. Γυναῖκες, ὡς εὖ πατρὸς ἐξεῖλον φόβον,
Κλέψας λόγοισιν, ὥσθ' ἃ βούλομαι τυχεῖν.
Ὃς ἐκκομίζει πόλεως, ἀποστερῶν τύχης, 1000
Καὶ δειλίᾳ δίδωσι. καὶ συγγνωστὰ μὲν
Γέροντι, τοὐμὸν δ' οὐχὶ συγγνώμην ἔχει,
Προδότην γενέσθαι πατρίδος, ἥ μ' ἐγείνατο.
Ὡς οὖν ἂν εἰδῆτ', εἶμι, καὶ σώσω πόλιν.
Ψυχήν τε δώσω τῆσδ' ὑπερθανεῖν χθονός. 1005
Αἰσχρὸν γὰρ οἱ μὲν θεσφάτων ἐλεύθεροι,
Κοὐκ εἰς ἀνάγκην δαιμόνων ἀφιγμένοι,
Στάντες παρ' ἀσπίδ' οὐκ ὀκνήσουσι θανεῖν,
Πύργων πάροιθε μαχόμενοι πάτρας ὕπερ,
Ἐγὼ δὲ πατέρα καὶ κασίγνητον προδοὺς, 1010
Πόλιν τ' ἐμαυτοῦ, δειλὸς ὣς, ἔξω χθονὸς
Ἄπειμ'. ὅπου δ' ἂν ζῶ, κακὸς φανήσομαι.
Μὰ τὸν μετ' ἄστρων Ζῆν', Ἄρη τε φόνιον,
Ὃς τοὺς ὑπερτείλαντας ἐκ γαίας ποτὲ
Σπαρτοὺς ἄνακτας τῆσδε γῆς ἱδρύσατο. 1015
Ἀλλ' εἶμι. καὶ στὰς ἐξ ἐπάλξεων ἄκρων
Σφάξας ἐμαυτὸν σηκὸν ἐς μελαμβαθῆ
Δράκοντος, ἔνθ' ὁ μάντις ἐξηγήσατο,
Ἐλευθερώσω γαῖαν. εἴρηται λόγος.
Στείχω δὲ, θανάτου δῶρον οὐκ αἰσχρὸν πόλει 1020
Δώσων, νόσου δὲ τήνδ' ἀπαλλάξω χθόνα.
Εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος ὅ, τι δύναιτό τις
Χρηστὸν, διέλθοι τοῦτο, κεἰς κοινὸν φέροι
Πατρίδι, κακῶν ἂν αἱ πόλεις ἐλασσόνων
Πειρώμεναι, τολοιπὸν εὐτυχοῖεν ἄν. 1025

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἔβας ἔβας ὦ πτεροῦσσα, γᾶς λόχευμα,

2 Νερτέρου τ' Ἐχίδνας,
3 Καδμείων ἁρπαγά,
4 Πολύστονος, πολύφθορος,
5 Μιξοπάρθενος, δάϊον τέρας, 1030
6 Φοιτάσι πτεροῖς,
7 Χαλαῖσί τ' ὠμοσίτοις.
8 Διρκαίων ἅποτ' ἐκ τό-
9 πων νέους πεδαίρου-
10 σ' ἄλυρον ἀμφὶ μοῦσαν, 1035
11 Ὀλομέναν τ' Ἐρινὺν
12 Ἔφερες, ἔφερες ἄχεα πατρίδι
13 Φόνια. φόνιος ἐκ θεῶν,
14 Ὃς τάδ' ἦν ὁ πράξας.
15 Ἰάλεμοι δὲ ματέρων, 1040
16 Ἰάλεμοι δὲ παρθένων
17 Ἐστέναζον οἴκοις,
18 Ἤϊον βοὰν,
19 Ἤϊον μέλος.
20 Ἄλλος ἄλλον ἐπωτότυζε διαδοχαῖς ἀνὰ πτό-
λιν. 1045
21 Βροντᾷ δὲ στεναγμὸς,
22 Ἰαχά τ' ἦν ὅμοιος,
23 Ὁπότε πόλεως ἀφανίσειεν
24 Ἁ πτεροῦσσα παρθένος τιν' ἀνδρῶν.

Ἀντιστροφή.

1 Χρόνῳ δ' ἔβα πυθίαις ἀποστολαῖσιν 1050
2 Οἰδίπους ὁ τλάμων
3 Θηβαίαν τάνδε γᾶν,
4 Τότ' ἀσμένοις, πάλιν δ' ἄχη.
5 Ματρὶ γὰρ γάμους δυσγάμους ὁ τάλας,
6 Καλλίνικος ὢν 1055
7 Αἰνιγμάτων, συνάπτει.
8 Μιαίνει δὲ πόλιν.
9 Δι' αἱμάτων δ' ἀμείβει
10 Μυσαρὸν εἰς ἀγῶνα,
11 Καταβαλὼν ἀραῖς 1060
12 Τέκνα μέλεος. ἀγάμεθ', ἀγάμεθα,
13 Ὃς ἐπὶ θάνατον οἴχεται
14 Γᾶς ὑπὲρ πατρῴας,
15 Κρέοντι μὲν λιπὼν γόους,
16 Τὰ δ' ἑπτάπυργα κλῇθρα γᾶς 1065
17 Καλλίνικα θήσων.
18 Γενοίμεθα δ' ὧδε ματέρες,
19 Γενοίμεθ' εὔτεκνοι φίλαι,
20 Παλλὰς, ἃ δράκοντος αἷμα λιθόβολον κατειρ-
γάσω,
21 Καδμείαν μέριμναν 1070
22 Ὁρμήσασ' ἐπ' ἔργον.
23 Ὅθεν ἐπέσυτο τάνδε γαῖ-
24 αν ἁρπαγαῖσι δαιμόνων τις ἄτα.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αγ. Ὠὴ, τίς ἐν πύλαισι δωμάτων κυρεῖ;
Ἀνοίγετ', ἐκπορεύετ' Ἰοκάστην δόμων. 1075
Ὠὴ μάλ' αὖθις. διὰ μακροῦ μὲν, ἀλλ' ὅμως
Ἔξελθ', ἄκουσον Οἰδίπου κλεινὴ δάμαρ,
Λήξασ' ὀδυρμῶν, πενθίμων τε δακρύων.
Ιοκ. Ὦ φίλτατ', ἦ που ξυμφορὰν ἥκεις φέρων,
Ἐτεοκλέους θανόντος, οὗ παρ' ἀσπίδα 1080
Βέβηκας αἰεὶ, πολεμίων εἴργων βέλη.
Τί μοι ποθ' ἥκεις καινὸν ἀγγελῶν ἔπος;
Τέθνηκεν, ἢ ζῇ παῖς ἐμός; σήμαινέ μοι.
Αγ. Ζῇ. μὴ τρέσῃς τόδ', ὥς σ' ἀπαλλάξω φόβου.
Ιοκ. Τί δ'; ἑπτάπυργοι πῶς ἔχουσι περιβολαί; 1085
Αγ. Ἑστᾶσ' ἄθραυστοι, κοὐκ ἀνήρπασται πόλις.
Ιοκ. Ἦλθον δὲ πρὸς κίνδυνον Ἀργείου δορός;

Infernaque Echidna, i. vipera,
Cadmeorum ad raptum,
Multorum gemituum autor, multis perniciosa,
Mixta virgo, hostile monstrum,
Impetuosis alis,
Vnguibusque crudiuoris:
Quæ quondam ex Dircæis lo-
cis adolescentes è solo attol-
lens inconcinno cum carmine,
Et perniciosis furiis,
Attulisti, attulisti dolores patriæ
Cruentos. Cruentus profectò fuit ille *ex diis,*
Quicunque hæc fecit.
Luctus autem matrum,
Luctus etiam virginum
Resonabant in *ædibus,*
Lugubrem vocem,
Lugubre carmen.
Alius alium lugebat successiuè per vrbem.
Tonitruo autem luctus,
Clamorique erat similis,
Quoties ex vrbe, ex hominum conspectu abripuisset
Alata virgo aliquem virum.

Antistrophe.

Tandem verò venit Pythio missu
Oedipus miser
Thebanam in *hanc terram,*
Tunc quidem ciuibus *lubentibus*, id est gratus, *postea*
verò ingratus ob allatos ipsis *dolores.*
Cum matre enim nuptias infelices miser,
Præclaram victoriam adeptus
Ænigmatum, contraxit.
Polluit autem vrbem.
Per sanguinem verò cædésque *versat,*
Execrandum in certamen
Conyciens imprecationibus
Liberos suos *miser.* Admir*amur, admiramur* illum,
Qui ad mortem abit
Solo pro patrio,
Creonti quidem relinquens luctus:
Sed septem turribus munita claustra huius *agri*
Præclara victoria insignia redditurus.
Vtinam autem sic fiamus matres,
Vtinam fiamus prole fœlices, ô amica,
O Pallas, quæ draconis sanguinem saxis sparsum confe-
cisti,
Cadmi sollicitudinem
Impellens ad opus.
Vnde inuasit hunc agrum
Rapinis dæmonum quædam noxa.

IAMBI.

Nun. *Heus, quis in portis ædium occurrit?*
Aperite, educite locasten ex ædibus,
Heus rursus: serò quidem, sed tamen
Egredere, audi ò inclyta vxor Oedipi,
Sedatis luctibus, & lugubribus lacrymis.
Ioc. *O amicissime, an venis ferens aliquam calamitatem*
De mortuo Eteocle, cui ad clypeum
Adstas semper, arcens tela hostium?
Quodnam mihi venisti nouum nuncians nuncium?
Mortuúsne est? an viuit filius meus? indica mihi.
Nun. *Viuit, ne metuas hoc, quia liberabo te à metu.*
Ioc. *Quomodo verò se habent muri septem portis distincti?*
Nun. *Stant inconcussi, nec capta est vrbs.*
Ioc. *Veneruntne verò ad periculum Argiuæ pugnæ?*

Nun. Ad ipsum articulum ventum est. Sed Mars Cadmeus
Superior euasit Mycenais hastis.
Io. Vnum dic per deos, si quid de Polynice
Scis, quia mihi & hac cura est, an videat lumen.
Nun. Viuit tibi par liberorum in hunc diem.
Ioc. Sis beatus: quomodo verò Argiuorum copias
A portis depulistis inclusi turribus?
Dicito, vt cæcum senem domum
Veniens oblectem, hac seruata.
Nun. Postquam filius Creontis, qui mortuus est pro patria,
Turribus in summis stans nigro manubrio munitum ensem
Per guttur transegit huic salutarem agro,
Cohortes distribuit septem, & cohortium duces
Ad septem portas, custodes Argiui exercitus,
Tuus filius speculatores: equites quidem ad equites
Ordinauit, & pedites ad pedites,
Vt laboranti parti murorum esset exercitus
Depulsio. Statim autem arcibus ab arduis
Albis scutis decorum prospicimus Argiuum exercitum
Telmessum deseruisse. & prope fossam
Cursu attigit vrbem Cadmeæ terræ.
Paan verò, & tubæ sonuerunt simul
Inde, & de mœnibus à nobis.
Et primum quidem adduxit ad Neitas portas
Cohortem crebris clypeis horrentem
Parthenopæus filius venatricis,
Tenens domesticum signum in medio clypeo
Atalantem, quæ arcu procul iaculante aprum
Ætolum domabat. Ad Prœtidem verò
Portam vadebat, victimas habens in curru
Vates Amphiaraus, non habens signa
Significātia arrogantiā, sed modestè signis carentia arma.
Ad portam verò Ogygiam Hippomedon rex
Constitit, habens signum in medio clypeo,
Varius Argum oculis cernentem,
Alios quidem cum astrorum ortu oculos habentem
Cernentes, alios verò occultantem cum astris occidētibus,
Vt postea ipso mortuo videre licebat.
Ad portam verò Homoloida tenebat locum suum
Tydeus, habens in clypeo pellem leonis,
Setis horrentem, dextera verò facem
Gigas Prometheus ferebat, vt incensurus urbem.
Ad Crenaam verò portam filius tuus Polynices
Duxit copias. Potniades verò in clypeo
Insigne equæ pernices saltabant præ metu,
Scitè in gyrum intus circumacta
Ad ipsum clypei manubrium, vt furere viderentur.
Non minus verò Marte in pugna audax
Capaneus adduxit copias ad portam Electram.
Ferreis verò in clypeo figuris signum erat,
Gigas è terra natus, in humeris totam vrbem
Sustinens, vectibus conuulsam violenter:
Vt esset signum nobis, qualia passura esset vrbs.
Adrastus verò erat in septima porta,
Centum viperas habentem clypeum implens pictura
Hydræ: habens in læuo brachio
Argiuum arrogantiæ signum, ex mœnibus verò mediis
Dracones efferebant pueros Thebanos maxillis.
Fui autem spectator horum omnium,
Tesseram ferens ducibus ordinum.
Et primò quidem arcubus & sagittis
Pugnabamus, & fundis longè ferientibus,
Saxorúmque fragmentis. cum autem essemus superiores (pugna,
Clamauit Tydeus, & tuus derepente filius.
O filij Danaûm, priusquam laceremur iactibus,
Quid cunctamini simul omnes irruere in portas,
Leuis armatura equites, & gubernatores curruum?
Postquam autem audiuerunt hanc vocem, nullus erat (ignauus:
Multi autem cadebant cruentati capitibus.

Αγ. Ἀκμὴν γ' ἐπ' αὐτήν. ἀλλ' ὁ Καδμείων Ἄρης
Κρείσσων κατέστη τῶν Μυκηναίων δορός.
Ιο. Ἓν εἰπὲ πρὸς θεῶν, εἴ τι Πολυνείκους πέρι — 1090
Οἶσθ', ὡς μέλει μοι καὶ τόδ', εἰ λεύσσει φάος.
Αγ. Ζῇ σοι ξυνωρὶς εἰς τόδ' ἡμέρας τέκνων.
Ιοκ. Εὐδαιμονοίης. πῶς γὰρ Ἀργείων δόρυ
Πυλῶν ἀπεστήσασθε πυργηρούμενοι;
Λέξον, γέροντα τυφλὸν ὡς κατὰ στέγας — 1095
Ἐλθοῦσα τέρψω, τῆσδε γῆς σεσωσμένης.
Αγ. Ἐπεὶ Κρέοντος παῖς ὁ γῆς ὑπερθανὼν,
Πύργων ἐπ' ἄκρων στὰς μελάνδετον ξίφος
Λαιμῶν διῆκε, τῇδε γῇ σωτήριον,
Λόχους ἔνειμεν ἑπτὰ, καὶ λοχαγέτας — 1100
Πύλας ἐφ' ἑπτὰ, φύλακας Ἀργείου δορὸς,
Σὸς παῖς ἐφέδρους. ἱππότας μὲν ἱππόταις
Ἔταξ', ὁπλίτας δ' ἀσπιδηφόροις ἔπι,
Ὡς τῷ νοσοῦντι τειχέων εἴη δορὸς
Ἀλκὴ δι' ὀλίγου. περγάμων τ' ἀπ' ὀρθίων — 1105
Λεύκασπιν εἰσορῶμεν Ἀργείων στρατὸν
Τευμησσὸν ἐκλιπόντα, καὶ τάφρου πέλας
Δρόμῳ ξυνῆψαν ἄστυ Καδμείας χθονός.
Παιὰν δὲ καὶ σάλπιγγες ἐκελάδουν ὁμοῦ
Ἐκεῖθεν, ἔκ τε τειχέων ἡμῶν πάρα. — 1110
Καὶ πρῶτα μὲν προσῆγε Νηίταις πύλαις
Λόχον πυκναῖσιν ἀσπίσι πεφρικότα,
Ὁ τῆς κυναγοῦ Παρθενοπαῖος ἔγγονος,
Ἐπίσημ' ἔχων οἰκεῖον ἐν μέσῳ σάκει,
Ἑκηβόλοις τόξοισιν Ἀταλάντην κάπρον — 1115
Χειρουμένην Αἰτωλόν. ἐς δὲ Προιτίδας
Πύλας ἐχώρει, σφάγι' ἔχων ἐφ' ἅρματι,
Ὁ μάντις Ἀμφιάραος, οὐ σημεῖ' ἔχων
Ὑβρισμέν', ἀλλὰ σωφρόνως ἄσημ' ὅπλα.
Ὠγύγια δ' εἰς πυλώμαθ' Ἱππομέδων ἄναξ — 1120
Ἔστειχ', ἔχων σημεῖον ἐν μέσῳ σάκει,
Στικτοῖς πανόπτην ὄμμασι δεδορκότα,
Τὰ μὲν σὺν ἄστρων ἐπιτολαῖσιν ὄμματα
Βλέποντα, τὰ δὲ κρύπτοντα δυνόντων μέτα,
Ὡς ὕστερον θανόντος εἰσορᾶν παρῆν. — 1125
Ὁμολωΐσι δὲ τάξιν εἶχε πρὸς πύλαις
Τυδεὺς, λέοντος δέρος ἔχων ἐπ' ἀσπίδος,
Χαίτῃ πεφρικός· δεξιᾷ δὲ λαμπάδα
Τιτὰν Προμηθεὺς ἔφερεν, ὡς πρήσων πόλιν.
Ὁ σὸς δὲ Κρηναίαισι Πολυνείκης πύλαις — 1130
Ἄρην προσῆγε. Ποτνιάδες δ' ἐπ' ἀσπίδι
Ἐπίσημα πῶλοι δρομάδες ἐσκίρτων φόβῳ,
Εὖ πως στρόφιγξιν ἔνδοθεν κυκλούμεναι
Πόρπαχ' ὑπ' αὐτὸν, ὥστε μαίνεσθαι δοκεῖν.
Ὁ δ' οὐκ ἔλασσον Ἄρεος εἰς μάχην φρονῶν, — 1135
Καπανεὺς, προσῆγε λόχον ἐπ' Ἠλέκτραις πύλαις.
Σιδηρονώτοις δ' ἀσπίδος τύποις ἐπῆν
Γίγας, ἐπ' ὤμοις γηγενὴς ὅλην πόλιν
Φέρων, μοχλοῖσιν ἐξανασπάσας βίᾳ,
Ὑπόνοιαν ἡμῖν, οἷα πείσεται πόλις. — 1140
Ταῖς δ' ἑβδόμαις Ἄδραστος ἐν πύλαισιν ἦν,
Ἑκατὸν ἐχίδναις ἀσπίδ' ἐκπληρῶν γραφῇ
Ὕδρας, ἔχων λαιοῖσιν ἐν βραχίοσιν
Ἀργεῖον αὔχημ'. ἐκ δὲ τειχέων μέσων
Δράκοντες ἔφερον τέκνα Καδμείων γνάθοις. — 1145
Παρῆν δ' ἑκάστου τῶνδέ μοι θεάματα,
Ξύνθημα παρφέροντι ποιμέσι λόχων.
Καὶ πρῶτα μὲν τόξοισι καὶ μεσαγκύλοις
Ἐμαρνάμεσθα, σφενδόναις θ' ἑκηβόλοις,
Πετρῶν τ' ἀραγμοῖς. ὡς δ' ἐνικῶμεν μάχῃ, — 1150
Ἔκλαγξε Τυδεὺς, καὶ σὸς ἐξαίφνης γόνος·
Ὦ τέκνα Δαναῶν, πρὶν κατεξάνθαι βολαῖς,
Τί μέλλετ' ἄρδην πάντες ἐμπίπτειν πύλαις,
Γυμνῆτες, ἱππῆς, ἁρμάτων τ' ἐπιστάται;
Ἠχῆς δ' ὅπως ἤκουσαν, ἀργὸς οὔτις ἦν. — 1155
Πολλοὶ δ' ἔπιπτον κρᾶτας αἱματούμενοι.

Ἡμεῖς

Ἡμῶν δ' ἐν ὄσσοις εἶδες αὖ πρὸ τειχέων
Πυκνοὺς κυβιστητῆρας ἐκπεπνευκότας.
Ξηρὰν δ' ἔδευον γαῖαν αἵματος ῥοαῖς.
Ὁ δ' Ἀρκάς, οὐκ Ἀργεῖος, Ἀταλάντης γόνος, 1160
Τυφὼς πύλαισιν ὥς τις ἐμπεσὼν, βοᾷ
Πῦρ καὶ δικέλλας, ὡς κατασκάψων πόλιν.
Ἀλλ' ἔσχε μαργῶντ' αὐτὸν ἐναλίου θεοῦ
Περικλύμενος παῖς, λᾶαν ἐμβαλὼν κάρᾳ
Ἁμαξοπληθῆ, γεῖσ' ἐπάλξεων ἄπο. 1165
Ξανθὸν δὲ κρᾶτα διεπάλυνε, καὶ ῥαφὰς
Ἔρρηξεν ὀστέων, ἄρτι δ' οἰνωπὸν γένυν
Καθῃμάτωσεν. οὐδ' ἀποίσεται βίον
Τῇ καλλιτόξῳ μητρὶ, Μαινάλου κόρῃ.
Ἐπεὶ δὲ τάσδ' ἐσεῖδεν εὐτυχεῖς πύλας, 1170
Ἄλλας ἐπῄει παῖς σὸς, εἱπόμην δ' ἐγώ.
Ὁρῶ δὲ Τυδέα, καὶ παρασπιστὰς πυκνοὺς,
Λόγχαισιν Αἰτωλοῖσιν εἰς ἄκρον στόμα
Πύργων ἀκοντίζοντας, ὥστ' ἐπάλξεων
Λιπεῖν ἐρίπνας φυγάδας. ἀλλά νιν πάλιν,
Κυναγὸς ὡσεὶ, παῖς σὸς ἐξαθροίζεται, 1175
Πύργοις δ' ἐπέστησ' αὖθις. εἰς δ' ἄλλας πύλας
Ἠπειγόμεσθα, τοῦτο παύσαντες νόσον.
Καπανεὺς δὲ, πῶς εἴπωμ' ἂν ὡς ἐμαίνετο;
Μακραύχενος γὰρ κλίμακος προσαμβάσεις 1180
Ἔχων ἐχώρει, καὶ τοσόνδ' ἐκόμπασε,
Μηδ' ἂν τὸ σεμνὸν πῦρ νιν εἰργάθειν Διὸς,
Τὸ μὴ οὐ κατ' ἄκρων περγάμων ἑλεῖν πόλιν.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πετρούμενος,
Ἀνεῖρφ' ὑπ' αὐτὴν ἀσπίδ' εἱλίξας δέμας, 1185
Κλίμακος ἀμείβων ξέστ' ἐνηλάτων βάθρα.
Ἤδη δ' ὑπερβαίνοντα γεῖσα τειχέων
Βάλλει κεραυνῷ Ζεύς νιν. ἐκτύπησε δὲ
Χθὼν, ὥστε δεῖσαι πάντας. ἐκ δὲ κλιμάκων
Ἐσφενδονᾶτο χωρὶς ἀλλήλων μέλη. 1190
Κόμαι μὲν εἰς Ὄλυμπον, αἷμα δ' ἐς χθόνα,
Χεῖρες δὲ καὶ κῶλ' ὡς κύκλωμ' Ἰξίονος
Εἱλίσσετ'. ἐς γῆν δ' ἔμπυρος πίπτει νεκρός.
Ὡς δ' εἶδ' Ἄδραστος Ζῆνα πολέμιον στρατῷ,
Ἔξω τάφρου καθεῖσεν Ἀργείων στρατόν. 1195
Οἱ δ' αὖ παρ' ἡμῶν δεξιὸν Διὸς τέρας
Ἰδόντες, ἐξήλαυνον ἁρμάτων ὄχους
Ἱππεῖς ὁπλῖται, κεἰς μέσ' Ἀργείων ὅπλα
Συνῆψαν ἔγχη. πάντα δ' ἦν ὁμοῦ κακά.
Ἔθνησκον, ἐξέπιπτον ἀντύγων ἄπο. 1200
Τροχοί τ' ἐπήδων, ἄξονές τ' ἐπ' ἄξοσι.
Νεκροὶ δὲ νεκροῖς ἐξεσωρεύονθ' ὁμοῦ.
Πύργων μὲν οὖν γῆς ἔσχομεν κατασκαφὰς
Εἰς τὴν παροῦσαν ἡμέραν. εἰ δ' εὐτυχὴς
Ἔσται τὸ λοιπὸν ἥδε γῆ, θεοῖς μέλει. 1205

Χο. Καλὸν τὸ νικᾶν. εἰ δ' ἀμείνον' οἱ θεοὶ
Γνώμην ἔχουσιν, εὐτυχὴς εἴην ἐγώ.

Ιο. Καλῶς τὰ τῶν θεῶν καὶ τὰ τῆς τύχης ἔχει.
Παῖδές τε γάρ μοι ζῶσι, κἀκπέφευγε γῆ.
Κρέων δ' ἔοικε τῶν ἐμῶν νυμφευμάτων, 1210
Τῶν τ' Οἰδίπου δύστηνος ἀπολαῦσαι κακῶν,
Παιδὸς στερηθεὶς, τῇ πόλει μὲν εὐτυχῶς,
Ἰδίᾳ δὲ λυπρῶς. ἀλλ' ἄνελθέ μοι πάλιν,
Τί τἀπὶ τούτοις παῖδ' ἐμὼ δρασείετον;

Αγ. Ἔα τὰ λοιπά. δεῦρ' ἀεὶ γὰρ εὐτυχεῖς. 1215

Ιο. Τοῦτ' ἐς ὕποπτον εἶπας. οὐκ ἐατέον.

Αγ. Μεῖζόν τι χρῄζεις, ἢ παῖδας σεσωσμένους;

Ιο. Καὶ τἀπίλοιπά γ' εἰ καλῶς πράξω, κλύειν.

Αγ. Μέθες μ', ἔρημος παῖς ὑπασπιστοῦ σέθεν.

Ιο. Κακόν τι κεύθεις, καὶ στέγεις ὑπὸ σκότῳ. 1220

Αγ. Κοὐκ ἄν γε λέξαιμ' ἐπ' ἀγαθοῖσι σοῖς κακά.

Ιο. Εἰ μή γε φεύγων ἐκφύγῃς πρὸς αἰθέρα.

Αγ. Αἰαῖ. τί μ' οὐκ εἴασας ἐξ εὐαγγέλου
Φήμης ἀπελθεῖν, ἀλλὰ μηνῦσαι κακά;
Τὼ παῖδε τὼ σὼ μέλλετον τολμήματα 1225

In nostro autem solo vidisses ante mœnia
Crebros saltatores expirare animam.
Siccam autem rigabant terram fluxu sanguinis.
Arcas verò ille, non Argiuus, filius Atalantæ,
Sicut turbo quidam in portas irruens, clamat
Ignem & ligonem, tanquam euersurus urbem.
Sed repressit ipsum furentem marini dei
Filius Periclymenus, deyciens saxum in caput,
Quòd impleuisset currum, pinnis à propugnaculo ter
Flauúmque caput comminuit, & suturas
Ossium rupit, statímque rubras genas
Cruentauit, neque referet vitam
Insigni iaculatrici matri, filiæ Manali.
Postquam autem hanc portam vidit fortunatam,
Accessit ad reliquas filius tuus, sequebar verò ego.
Video autem Tydeum, & crebros milites clypeatos
Ætolicis hastis in summitates
Turrium iaculantes, vt murorum (rursus
Propugnacula summa relinquerent nostri fugitiui: sed eos
Tanquam venator filius tuus collegit,
Et rursus ad turres collocauit. Ad aliam verò portam
Festinabamus, vbi partem hanc laborantem curassemus.
Quomodo autem dicam, quàm Capaneus insaniuerit?
Longarum enim scalarum gradus
Gestans veniebat, atque hæc superbè protulit,
Ne sacrum quidem ignem ipsum Iouis prohibiturum,
Quominus à summis arcibus capiat urbem.
Et hæc simul dixit, & quamuis saxis peteretur,
Ascendebat tamen, *sub ipsum clypeum contracto corpore,*
Scalarum clauis munitarum politos gradus percurrens.
At iam transcendentem pinnas murorum,
Ferit eum fulmine Iupiter. Strepitum autem edidit
Terra, vt omnes metuerent: at è scalis
Vt funda discutiebantur seorsum alia ab aliis eius mēbra.
Coma quidem cœlum versùs, sanguis verò in terram,
Manus verò & pedes vt rota Ixionis
Voluebantur: ignitum verò in terram cadit cadauer.
Postquam autem vidit Adrastus Iouē inimicū exercitui,
Extra fossam reduxit Argiuum exercitum.
Nostri verò vicissim dextrum Iouis signum
Videntes, eduxerunt curruum vehicula
Equites grauiter armati, & in media Argiuorum arma
Ruentes cōmiserunt hastas. omnia autē mala simul erant.
Moriebantur, cadebant ex suis curribus,
Rotæque saltabant, axésque ad axes attriti cadebant.
Et cadauera cadaueribus cumulabantur simul.
Prohibuimus igitur euersionem turrium terra huius
Hodie, an verò felix
Futura sit in posterum hæc vrbs, Diis hoc erit curæ.
Pulchrum est vincere: si verò dij meliorem
Habuerint sententiam, ego felix essem.

Cho. *Pulchrè habent quæ sunt deorum, & fortunæ.*
Filij enim sunt salui, & ciuitas euasit periculum.

Io. *Creon verò videtur mearum nuptiarum,*
Et horum malorum Oedipi pœnas luere infelix,
Filio priuatus: vrbi quidem faustum id & felix,
Priuatim verò acerbum est. sed narrato mihi deinceps,
Quid post hæc filij mei facere statuerint.

Nun. *Omitte reliqua. semper enim huc vsque es fortunata.*

Ioc. *Hoc dixisti suspiciosè, non est omittendum.*

Nun. *Quid vis maius habere quàm filios saluos?*

Ioc. *An & in posterum prorsus sim futura felix, audire* volo.

Nun. *Dimitte me, filius tuus est sine armigero.*

Ioc. *Aliquod malum occultas, & inuoluis tenebris.*

Nun. *Nequaquam dicam post bona tua, mala.*

Ioc. *Nisi dixeris, effugiendum tibi erit in aërem.*

Nun. *Heu, heu. quare me non sinis post lætum*
Nuncium abire, sed vis me dicere mala?
Filij tui agitant facinora

Turpissima, à toto exercitu singulari certamine congredi
cupientes.
Etenim dixerunt Argiuis & Thebanis
Palàm, qua nunquam dicere debebant.
Eteoclésque stans in arduo loco prior incœpit
De turri, iubens indici silentium exercitui.
Dixit autem. O duces Graci soli,
Prastantissimi Gracorum qui huc venistis,
Et vos ciues Thebani, neque Polynicis gratia
Vendite animas, neque nostra causa.
Ego enim ipse hoc periculum remittens,
Solus committam cum meo fratre certamen.
Et si quidem hunc occidero, solus regnabo in patria,
Victus verò, huic tradam vrbem:
Vos verò omittentes certamen, in Argiuum agrum
Redibitis, non relinquentes hîc vitam:
Thebani verò populi satis est, qui iacet mortuus,
Sic dixit. Tuus autem filius Polynices
Ex agmine celeriter accurrit, & laudauit hoc dictum.
Omnes verò Argiui hoc approbauerunt concursu,
Et Thebani, existimantes iusta hac esse. *(aciei loco*
Propter hac sunt facta induciæ, & in medio vtriusque
Iusiurandum dederunt omnes duces iis staturos esse.
Iámque occultabant corpus aneis armis
Duo iuuenes senis Oedipi.
Amici verò ornabant ducem huius terra,
Pol. *Principes Thebani: alterum verò principes Argiuorum.*
Steterunt autem fulgentes, nec mutauerunt colorem,
Insano impetu cupientes alter in alterum iaculari hastã.
Praetereuntes verò alij aliunde amici,
Animantes sermone dicebant hac:
Polynices, penes te est erigere Iouis statuam
Tropha signũ, & magnam gloriã parare Argis. *(pugnas:*
Eteoclem verò vicissim sic hortabãtur: *Nunc pro patria*
Nunc praclara victoria compos factus, sceptrum regni
Hac dicebant, hortantes ad pugnam. *(tenes:*
Vates verò mactabant pecudes, & igneas acies,
Rupturásque obseruabant, & igni *contrarium humorẽ,*
Sũmáque flamã, qua duarũ rerum *significationes habet,*
Victoria scilicet *signum, & cladis, qua victi afficiuntur.*
Sed si quod remedium, si quã sapientem habes rationẽ,
Et philtra incantationum, vade & cohibe liberos
A sauo certamine, quia periculum est magnum,
Et pramia grauia: lacryma verò *tibi erunt:*
Priuaberis duobus filiis in hoc die.
Ioc. *O filia Antigone, egredere ante ades.*
Non in choreis neque in virginum cœtu
Nunc tibi procedit status fortuna,
Sed viros optimos & fratres tuos
Tendentes ad mortem, impedire te oportet
Cum matre tua, ne mutuò concidant. *(has ades?*
An. *Quem ô mater mœrorem nouum Sonas amicis ante*
Ioc. *O filia, perit vita tuorum fratrum.*
An. *Quomodo dicis?*
Ioc. *Constituti sunt in singulare certamen.*
An. *Heu mihi, quid dicis mater?*
Ioc. *Non grata, sed sequere.*
An. *Quò, virginum cœtu relicto?*
Ioc. *Ad exercitum.*
An. *Pudet me venire in turbam.*
Ioc. *Tua res non requirunt pudorem.*
An. *Quid igitur faciam?*
Ioc. *Soluas dissidium fratrum.*
An. *Quomodo soluam mater?*
Ioc. *Mecum procidens ad genua.*
An. *Pracede tu ad locũ inter acies mediũ, non est cunctandũ.*
Ioc. *Festina, festina ô filia: quia si preuertero*
Filios ante pugnam, mea vita erit in luce.
Si verò tardius veneris, perimus, morieris.

Αἴσχιστα, χωρὶς μονομαχεῖν παντὸς στρατοῦ,
Λέξαντες Ἀργείοισι Καδμείοισί τε
Εἰς κοινόν, οἷον μήποτ' ὤφελον, λέγειν.
Ἐτεοκλῆς ὑπῆρξ' ἀπ' ὀρθίου σταθεὶς
Πύργου, κελεύσας σῖγα κηρύξαι στρατῷ. 1230
Ἔλεξε δ', ὦ γῆς Ἑλλάδος στρατηλάται,
Δαναῶν ἀριστῆς, οἵπερ ἤλθετ' ἐνθάδε,
Κάδμου τε λαὸς, μήτε Πολυνείκους χάριν
Ψυχὰς ἀπεμπολᾶτε, μήθ' ἡμῶν ὕπερ.
Ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τόνδε κίνδυνον μεθεὶς, 1235
Μόνος συνάψω συγγόνῳ τὠμῷ μάχην.
Καὶ μὲν κτάνω τόνδ', οἶκον οἰκήσω μόνος.
Ἡσσώμενος δὲ, τῷδε παραδώσω πόλιν.
Ὑμεῖς δ' ἀγῶν' ἀφέντες, Ἀργείαν χθόνα
Νίσσεσθε βίοτον μὴ λιπόντες ἐνθάδε. 1240
Σπαρτῶν δὲ λαὸς ἅλις, ὅσος κεῖται θανών.
Τοσαῦτ' ἔλεξ'. ὁ σὸς δὲ Πολυνείκης γόνος,
Ἐκ τάξεως ὤρουσε, κἀπῄνει λόγους.
Πάντες δ' ἐπερρόθησαν Ἀργεῖοι τάδε,
Κάδμου τε λαός. ὡς δίκαι' ἡγούμενοι. 1245
Ἐπὶ τοῖσδ' ἐσπείσαντο, κἀν μεταιχμίοις
Ὅρκους συνῆψαν, ἐμμενεῖν στρατηλάτας.
Ἤδη δ' ἔκρυπτον σῶμα παγχάλκοις ὅπλοις
Δισσοὶ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι.
Φίλοι δ' ἐκόσμουν τῆσδε μὲν πρόμον χθονὸς, 1250
Σπαρτῶν ἀριστῆς. τὸν δὲ, Δαναϊδῶν ἄκροι.
Ἔσταν δὲ λαμπρὼ, χρῶμάτ' οὐκ ἠλλαξάτην,
Μαργῶντ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἱέναι δόρυ.
Παρεξιόντες δ' ἄλλος ἄλλοθεν φίλων,
Λόγοισι θαρσύνοντες, ἐξηύδων τάδε· 1255
Πολύνεικες, ἐν σοὶ Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας
Τροπαῖον, Ἄργει τ' εὐκλεᾶ δοῦναι λόγον.
Ἐτεοκλέα δ' αὖ· νῦν πόλεως ὑπερμαχεῖς,
Νῦν καλλίνικος γενόμενος, σκήπτρων κρατεῖς.
Τάδ' ἠγόρευον, παρακαλοῦντες εἰς μάχην. 1260
Μάντεις τε μῆλ' ἔσφαζον, ἐμπύρους δ' ἀκμὰς,
Ῥήξεις τ' ἐνώμων ὑγρότητ' ἐναντίαν,
Ἄκραν τε λαμπάδ', ἣ δυοῖν ὅρους ἔχει,
Νίκης τε σῆμα, καὶ τὸ τῶν ἡσσωμένων.
Ἀλλ' εἴ τιν' ἀλκὴν, ἢ σοφοὺς ἔχεις λόγους, 1265
Ἢ φίλτρ' ἐπῳδῶν, στεῖχ' ἐρήτυσον τέκνα
Δεινῆς ἁμίλλης, ὡς ὁ κίνδυνος μέγας,
Καὶ τἆθλα δεινὰ, δάκρυά σοι γενήσεται.
Δισσοῖν στερείσῃ τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ τέκνοιν.
Ιοκ. Ὦ τέκνον, ἔξελθ' Ἀντιγόνη δόμων πάρος, 1270
Οὐκ ἐν χορείαις οὐδ' ἐν παρθενεύμασι
Νῦν σοι προχωρεῖ δαιμόνων κατάστασις.
Ἀλλ' ἄνδρ' ἀρίστω καὶ κασιγνήτω σέθεν,
Εἰς θάνατον ἐκνεύοντε, κωλῦσαί σε δεῖ
Ξὺν μητρὶ τῇ σῇ, μὴ πρὸς ἀλλήλοιν θανεῖν. 1275
ἀν. Τίν' ὦ τεκοῦσα μᾶτερ ἔκπληξιν νέαν
Φίλοις ἀϋτεῖς τῶνδε δωμάτων πάρος;
Ιοκ. Ὦ θύγατερ, ἔρρει σῶν κασιγνήτων βίος.
ἀν. Πῶς εἶπας;
Ιοκ. Αἰχμὴν εἰς μίαν καθέστατον.
ἀν. Οἲ ἐγώ. τί λέξεις μᾶτερ;
Ιοκ. Οὐ φίλ', ἀλλ' ἕπου. 1280
ἀν. Ποῖ παρθενῶνας ἐκλιποῦσ';
Ιοκ. Ἀνὰ στρατόν.
ἀν. Αἰδούμεθ' ὄχλον.
Ιοκ. Οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τὰ σά.
ἀν. Δράσω δὲ δὴ τί;
Ιοκ. Συγγόνων λύσεις ἔριν.
ἀν. Τί δρῶσα μᾶτερ;
Ιοκ. Προσπίτνουσ' ἐμοῦ μέτα.
ἀν. Ἡγοῦ σὺ πρὸς μεταίχμι', οὐ μελλητέον. 1285
Ιοκ. Ἔπειγ', ἔπειγε θύγατερ· ὡς ἢν μὲν φθάσω
Παῖδας πρὸ λόγχης, οὑμὸς ἐν φάει βίος.
Ἢν δ' ὑστερήσῃς, οἰχόμεσθα, συνθανῆ.

Θα-

Θανοῦσι δ' αὐτοῖς σὺν θανοῦσα κείσομαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ. τρομεράν φρίκαν, 1290
2 Τρομεράν φρένα ἔχω.
3 Αἶ, ἔ. διὰ σάρκα δ' ἐμὰν
4 Ἔλεος ἔλεος
5 Ἔμολε ματρὸς δυσταίνας,
6 Δίδυμα τέκνα, πότερος ἄρα 1295
7 Πότερον αἱμάξει
8 (Ἰώ μοι πόνων.
9 Ἰὼ Ζεῦ, ἰὼ γᾶ, ὁμογενῆ δέραν,
10 Ὁμογενῆ ψυχάν,
11 Δι' ἀσπίδων, δι' αἱμάτων;
12 Τάλαιν' ἐγώ, τάλαινα 1300
13 Πότερον ἄρα νέκυν ὀ-
14 λόμενον ἰαχήσω;

Ἀντιστροφή.

1 Φεῦ γᾶ, φεῦ γᾶ. δίδυμοι θῆρες,
2 Φόνιαι ψυχαί, 1305
3 Δορὶ παλλόμεναι,
4 Πέσεα πέσεα
5 Δαΐα αὐτίχ' αἱμάξετον.
6 Τάλανες, ὅτι ποτὲ μονομάχον
7 Ἐπὶ φρεν' ἐπηλυθέτην. 1310
8 Βοᾷ βαρβάρῳ στενακτὰν ἰαχὰν
9 Μελομέναν νεκροῖς,
10 Δακρύοις θρηνήσω.
11 Σχεδὸν τύχα πέλας φόνου.
12 Κρινεῖ φάος τὸ μέλλον. 1315
13 Ἄποτμος ἄποτμος ὁ φόνος,
14 Ἕνεκεν Ἐρινύων.

Ἀλλὰ γὰρ Κρέοντα λεύσσω τόνδε δεῦρο συννεφῆ
Πρὸς δόμους στείχοντα, παύσω τοὺς παρεστῶτας λόγους.

ΙΑΜΒΟΙ.

Κρ. Οἴμοι, τί δράσω; πότερ' ἐμαυτόν, ἢ πόλιν 1320
Στένω δακρύσας, ἣν πέριξ ἔχει νέφος
Τοιοῦτον, ὥστε δι' Ἀχέροντος ἰέναι;
Ἐμός τε γὰρ παῖς γῆς ὄλωλ' ὑπερθανών,
Τοὔνομα λαβὼν γενναῖον, ἀνιαρὸν δ' ἐμοί.
Ὃν ἄρτι κρημνῶν ἐκ δρακοντείων ἑλὼν, 1325
Αὐτοσφαγῆ δύστηνος ἐκόμισ' ἐν χερσίν.
Βοᾷ δὲ δῶμα πᾶν. ἐγὼ δ' ἥκω μετα-
στέλλων ἀδελφὴν Ἰοκάστην, ὅπως
Λούσῃ, προθῆταί τ' οὐκέτ' ὄντα παῖδ' ἐμόν.
Τοῖς γὰρ θανοῦσι χρὴ τὸν οὐ τεθνηκότα 1330
Τιμὰς διδόντα, χθόνιον εὐσεβεῖν θεόν.

Χο. Βέβηκ' ἀδελφὴ σὴ δόμων ἔξω, Κρέον,
Κόρη τε μητρὸς Ἀντιγόνη κοινῷ ποδί.

Κρε. Ποῖ, κἀπὶ ποίαν συμφοράν; σήμαινέ μοι.

Χο. Ἤκουσε τέκνα μονομάχῳ μέλλειν δορὶ 1335
Εἰς ἀσπίδ' ἥξειν βασιλικῶν δόμων ὕπερ.

Κρ. Πῶς φής; νέκυν τοι παιδὸς ἀγαπάζων ἐμοῦ.
Οὐκ εἰς τόδ' ἦλθον, ὥστε καὶ τάδ' εἰδέναι.

Χο. Ἀλλ' οἴχεται μὲν σὴ κασιγνήτη πάλαι.
Δοκῶ δ' ἀγῶνα τὸν περὶ ψυχῆς, Κρέον, 1340
Ἤδη πεπρᾶχθαι παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου.

Κρε. Οἴμοι, τὸ μὲν σημεῖον εἰσορῶ τόδε,
Σκυθρωπὸν ὄμμα, καὶ πρόσωπον ἀγγέλου
Στείχοντος, ὃς ἡμῖν ἀγγελεῖ τὰ δρώμενα.

Τετράμετροι.

Αγ. Ὦ τάλας ἐγώ, τίν' εἴπω μῦθον, ἢ τίνα λόγον; 1345

Κρε. Οἰχόμεσθ'. οὐκ εὐπροσώποις φροιμίοις ἄρχῃ λόγου.

Αγ. Ὦ τάλας, δισσῶς αὐτῶ. μεγάλα γὰρ φέρω κακά.

Κρε. Πρὸς πεπραγμένοις ἄλλοισι πήμασι λέγεις δὲ τί;

Αγ. Οὐκέτ' εἰσὶ σῆς ἀδελφῆς παῖδες ἐν φάει, Κρέον.

Cum ipsis autem mortuis mortua iacebo.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. *Heu,heu,heu,heu. trementem horrorem,*
Et tremens pectus habeo.
Heu,heu.per meum verò corpus
Miseratio,miseratio,
Venit matris misera,
Propter duos filios. vter igitur
Vtrum cruentabit
(Hei mihi propter labores,
O Iupiter,ô Tellus)cognatam ceruicem,
Cognatam animam,
Per clypeos,per sanguineas cædes?
Misera ego,misera.
Vtrum igitur cadauer ex-
tinctum lugebo?

Antistrophe.

O terra,ô terra Gemina feræ,
Sanguineæ animæ,
Hastam vibrantes,
Cadauera,cadauera vt
Hostilia mox se mutuis vulneribus *cruentabunt.*
Miseri sunt isti,*quòd vnquam singularis prælij*
In cogitationem venerint.
Vociferatione barbara lugubrem sonum
Debitum mortuis,
Cum lacrymis lugens edam.
Prope fortuna,prope cædem est,
*Decernet,*apertéque demoustrabit hæc *lux futurum rei* exitum.
Infelix,infelix est *ista cædes,*
Propter Furias.
Sed enim Creontem video hunc,huc tristem
Ad ædes venientem,missa faciam præsentia verba.

IAMBI.

Cre. *Heu mihi,quid agam,num meipsum,an verò vrbem*
Lugeam lacrymans?quam vndique habet nubes
Talis,vt sit eundum per Acherontem.
Meus enim filius pro patria mortuus periit,
Nobile nomen consecutus:sed mihi molestum.
Quem modò rupibus ex draconteis sublatum,
Propria cæde confectum,miserum tuli in manibus.
Vociferatur autem domus tota. Ego verò venio accer-
siturus sororem Iocasten,vt
Lauet,& componat filium meum, qui non viuit amplius.
Mortuis enim oportet non mortuum
Honores dando,piè colere Deum subterraneum.

Cho. *Tua soror egressa est ex ædibus,ô Creon,*
Puellaque matris Antigone communi gressu.

Cre. *Quò,&ad quam calamitatem:significa mihi.*

Cho. *Audiuit filios singulari certamine esse*
Ad pugnam venturos pro regia domo.

Cre. *Quomodo dicis:ego cadauer mei filij curans,*
Non veni huc,vt hoc etiam scirem.

Cho. *At abiit soror tua iamdudum.*
Existimo autem certamen de vita,Creon,
Iam commissum esse filiis Oedipi.

Cre. *Hei mihi, video quidem signum hoc,*
Tristem oculum,& vultum nuncij
Venientis,qui nunciabit nobis rem gestam.

Nun. *O miser ego quem dicam sermonem, aut quod verbum*

Cre. *Perimus. non speciosis* neque faustis *procemiis initium* sit *orationis.*

Nun. *Heu me miserum.iterum clamo.magna enim fero mala.*

Cre. *Quodnam malum dicis,præter alia quæ acciderunt?*

Nun. *Filij sororis non sunt in luce amplius.*

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Cre. *Heu, heu, magnos dolores sonas mihi & urbi.*
Nun. *O domus Oedipi audis hac*
De filiis extinctis simili clade?
Cho. *Vt lacrymaretur, si sensum haberet.*

Strophe 2.

Cre. *Heu calamitatem miserrimam,*
Heu mala: miser ego & infelix.
Nun. *Si scires mala, qua prater hac acciderunt.*
Cre. *Et quomodo possent accidere istis tristiora?*
Nun. *Mortua est soror tua cum duobus filiis.*

Strophe 3.

Cho. *Eleuate, extollite luctum,*
Et candidarum manuum planctus supra caput.

IAMBI.

Cre. *O misera Iocaste qualem finem vita,*
Et nuptiarum tuarum propter aenigmata sphingis sustinuisti?
Quomodo verò facta est cades geminorum filiorum.
Et certamen ortum ex diris Oedipi? dic mihi.
Nun. *Successus quidem secundos vrbis vestra ante mœnia*
Scis: non enim ita procul sunt ambitus murorum,
Vt nescias omnia qua ibi geruntur.
Postquam enim armauerunt corpus ferreis armis
Senis Oedipi adolescentes,
Steterunt venientes in locum medium inter acies
Duo duces, & duo imperatores,
Vt in certamen singulare descensuri robore hasta.
Intuens autem Argos, emisit Polynices preces:
O veneranda Iuno, tuus enim sum postquam nuptiis
Adiunxi mihi Adrasti filiam, & illius habito terram,
Da mihi occidere fratrem, & contrariam meam
Dextram cruentare victricem.
Peto turpissimam coronam, videlicet vt interficiã fratrẽ.
Multis oborta sunt lacryma, ob magnitudinem calamitatis.
Eteocles verò Palladis armata aureo scuto
Respiciens ad adem precatus est: O filia Iouis,
Da vt hastam victricem ex manu mea illam
In pectus fratris ab hoc brachio iaculer,
Et interficiam eum, qui venit euersurus meam patriam.
Postquam autem missa est fax, vt Tyrrhenica
Tuba sonitus, signum cruenta pugna,
Saltauerunt contra se mutuo atroci saltu,
Et sicut apri acuentes suas genas, i. dentes,
Commiserunt pugnam, madidi genis propter spumam.
Impetum autem faciebant hastis, sed sedebant sub clypeis rotundis,
Vt hasta ferrum excideret frustrà.
Si verò alter oculum alterius eminẽtem supra clypeum vidisset,
Vibrabat hastam versus os volens conuertere:
Sed scitè admonebant clypeorum foraminibus
Oculos? vt esset otiosa hasta.
Plus verò spectantibus stillabat sudoris,
Quàm agentibus, propter metum amicorum.
Eteocles autem offendens pedem ad saxum,
Vestigio excurrens membrum extra clypeum
Ponit: Polynices verò occurrit hasta,
Plagam ferro traditam conspicatus,
Tibiamque transegit Argiua hasta.
Totus autem exercitus Gracus exclamauit.
Et in hoc labore nudum humerum videns,
Prius vulneratus per pectus Polynicis vi
Transegit hastam, & ablatam reddidit voluptatem

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Κρ. Ἒ αἶ, μεγάλα μοι θροεῖς πάθεα, καὶ πόλει. 1350
Αγ. Ὦ δῶμ' ἀκούσατ' Οἰδίπου τόδε,
Παίδων ὁμοίαις συμφοραῖς ὀλωλότων;
Χο. Ὥστ' ἂν δακρῦσαί γ', εἰ φρονοῦντ' ἐτύγχανεν.

Στροφὴ β'.

Κρ. Οἴμοι ξυμφορᾶς βαρυποτμωτάτας.
Οἴμοι κακῶν δύστηνος. ὦ τάλας ἐγώ. 1355
Αγ. Εἰ καὶ τὰ πρὸς τούτοισιν εἰδείης κακά.
Κρ. Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδε δυσποτμώτερα;
Αγ. Τέθνηκ' ἀδελφὴ σὴ, δυοῖν παίδοιν μέτα.

Στροφὴ γ'.

Χο. Ἀνάγετ', ἀνάγετε κωκυτὸν,
Ἐπὶ κρᾶτά τε λευκοπήχεις κτύπους χεροῖν. 1360

ΙΑΜΒΟΙ.

Κρ. Ὦ τλῆμον, οἷον τέρμον' Ἰοκάστη βίου
Γάμων τε τῶν σῶν Σφιγγὸς αἰνιγμοῖς ἔτλης.
Καὶ πῶς πέπρακται διπτύχων παίδων φόνος,
Ἀρᾶς τ' ἀγώνισμ' Οἰδίπου; σήμαινέ μοι.
Αγ. Τὰ μὲν πρὸ πύργων εὐτυχήματα χθονὸς, 1365
Οἶσθ'. οὐ μακρὰν γὰρ τειχέων περιπτυχαὶ,
Ὥστ' οὐχ ἅπαντά σ' εἰδέναι τὰ δρώμενα.
Ἐπεὶ δὲ χαλκέοις σῶμ' ἐκοσμήσανθ' ὅπλοις
Οἱ τοῦ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι,
Ἔστησαν ἐλθόντ' εἰς μέσον μεταίχμιον, 1370
Δισσὼ στρατηγὼ καὶ διπλῶ στρατηλάτα,
Ὡς εἰς ἀγῶνα μονομάχου τ' ἀλκὴν δορός.
Βλέψας δ' ἐς Ἄργος, ἧκε Πολυνείκης ἀράς.
Ὦ πότνια Ἥρα. σὸς γάρ εἰμ', ἐπεὶ γάμοις
Ἔζευξ' Ἀδράστου παῖδα, καὶ ναίω χθόνα, 1375
Δός μοι κτανεῖν ἀδελφὸν, ἀντήρη δ' ἐμὴν
Καθαιμάξαι δεξιὰν νικηφόρον.
Αἴσχιστον αἰτῶ στέφανον, ὁμογενῆ κτανεῖν.
Πολλοῖς δ' ἐπῄει δάκρυα τῆς τύχης ὅση.
Κἄβλεψαν ἀλλήλοισι διαδόντες κόρας. 1380
Ἐτεοκλέης δὲ Παλλάδος χρυσάσπιδος
Βλέψας πρὸς οἶκον, ηὔχετο· ὦ Διὸς κόρη,
Δὸς ἔγχος ἡμῖν καλλίνικον ἐκ χερὸς
Εἰς στέρν' ἀδελφοῦ τῆσδ' ἀπ' ὠλένης βαλεῖν,
Κτανεῖν θ', ὃς ἦλθε πατρίδα πορθήσων ἐμήν. 1385
Ἐπεὶ δ' ἀφείθη πυρσὸς, ὡς Τυρσηνικῆς
Σάλπιγγος ἠχὴ, σῆμα φοινίου μάχης,
Ἧξαν δρόμημα δεινὸν ἀλλήλοις ἔπι.
Κάπροι δ' ὅπως θήγοντες ἀγρίαν γένυν,
Ξυνῆψαν, ἀφρῷ διάβροχοι γενειάδας. 1390
Ἤισσον δ' ὄγχαις. ἀλλ' ὑφίζανον κύκλοις,
Ὅπως σίδηρος ἐξολισθάνοι μάτην.
Εἰ δ' ὄμμ' ὑπερσχὸν ἴτυος ἅτερος μάθοι,
Λόγχην ἐνώμα, στόματι προφθῆναι θέλων.
Ἀλλ' εὖ προσῆγον ἀσπίδων κεγχρώμασιν 1395
Ὀφθαλμὸν, ἀργὸν ὥστε γίγνεσθαι δόρυ.
Πλεῖον δὲ τοῖς ὁρῶσιν ἐστάλαζ' ἱδρὼς,
Ἢ τοῖσι δρῶσι, διὰ φίλων ὀρρωδίαν.
Ἐτεοκλέης δὲ, ποδὶ μεταψαίρων πέτρον,
Ἴχνους ὑπόδρομον κῶλον ἐκτὸς ἀσπίδος 1400
Τίθησι, Πολυνείκης δ' ἀπήντησεν δορὶ,
Πληγὴν σιδήρῳ παραδοθεῖσαν εἰσιδὼν.
Κνήμην δὲ διεπέρασεν Ἀργεῖον δόρυ.
Στρατὸς δ' ἀνηλάλαξε Δαναϊδῶν ἅπας.
Κἀν τῷδε μόχθῳ γυμνὸν ὦμον εἰσιδὼν 1405
Ὁ πρόσθε τρωθεὶς στέρνα Πολυνείκους βίᾳ
Διῆκε λόγχην, κἀπέδωκεν ἡδονὰς

Καδ-

Κάδμου πολίταις, ἐκ δ᾽ ἔθραυσ᾽ ἄκρον δόρυ.
Ὡς δ᾽ ἀπορίαν ἧκον δορὸς, ἐπὶ σκέλος πάλιν
Χωρεῖ. λαβὼν δ᾽ ἀφῆκε μάρμαρον πέτρον, 1410
Μέσον δ᾽ ἄκοντ᾽ ἔθραυσεν. ἐξ ἴσου δ᾽ Ἄρης
Ἦν, κάμακος ἀμφοῖν χεὶρ ἀποστερουμένοις.
Ἔνθεν δὲ κώπας ἁρπάσαντες φασγάνων,
Ἐς ταυτὸν ἧκον. συμβαλόντες δ᾽ ἀσπίδας,
Πολὺν ταραγμὸν ἀμφιβάντ᾽ εἶχον μάχης. 1415
Καί πως νοήσας Ἐτεοκλῆς, τὸ Θεσσαλὸν
Εἰσήγαγε σόφισμ᾽ ὁμιλίᾳ χθονός.
Ἐξαλλαγεὶς γὰρ τοῦ παρεστῶτος πόνου,
Λαιὸν μὲν εἰς τοὔπισθεν ἀμφέρει πόδα,
Πρόσω τὰ κοῖλα γαστρὸς εὐλαβούμενος. 1420
Προβὰς δὲ κῶλον δεξιὸν, δι᾽ ὀμφαλοῦ
Καθῆκεν ἔγχος, σφονδύλοις τ᾽ ἐνήρμοσεν.
Ὁμοῦ δὲ κάμψας πλευρὰ καὶ νηδὺν τάλας,
Σὺν αἱματηραῖς σταγόσι Πολυνείκης πίτνει.
Ὁ δ᾽ ὡς κρατῶν δὴ καὶ νενικηκὼς μάχῃ, 1425
Ξίφος δικὼν ἐς γαῖαν, ἐσκύλευέ νιν,
Τὸν νοῦν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἔχων, ἐκεῖσε δέ.
Ὃ καί νιν ἔσφηλ᾽. ἔτι γὰρ ἐμπνέων βραχὺ,
Σῴζων σίδηρον ἐν λυγρῷ πεσήματι,
Μόλις μὲν, ἐξέτεινε δ᾽ εἰς ἧπαρ ξίφος 1430
Ἐτεοκλέους, ὁ πρόσθε Πολυνείκης πεσών.
Γαῖαν δ᾽ ὀδὰξ ἑλόντες, ἀλλήλων πέλας
Πίπτουσιν ἄμφω, κοὐ διώρισαν κράτος.

Χο. Φεῦ, φεῦ. κακῶν σῶν Οἰδίπου, σ᾽ ὅσον στένω.
Κρ. Τὰς σὰς δ᾽ ἀρὰς ἔοικεν ἐκπλῆσαι θεός. 1435
Αγ. Ἄκουε δή νυν καὶ τὰ πρὸς τούτοις κακά.
Ἐπεὶ τέκνω πεσόντ᾽ ἐλειπέτην βίον,
Ἐν τῷδε μήτηρ ἡ τάλαινα προσπίτνει,
Σὺν παρθένῳ τε, καὶ προθυμίᾳ ποδός.
Τετρωμένους δ᾽ ἰδοῦσα καιρίους σφαγὰς, 1440
Ὤιμωξεν. ὦ τέκν᾽, ὑστέρα βοηδρόμος
Πάρειμι. προσπίτνουσα δ᾽ ἐν μέρει, τέκνα
Ἔκλαι᾽, ἐθρήνει τὸν πολὺν μαστῶν πόνον.
Στένουσ᾽, ἀδελφή θ᾽ ἡ παραστατοῦσ᾽ ὁμοῦ,
Ὦ γηροβοσκὼ μητρὸς, ὦ γάμους ἐμοὺς 1445
Προδόντ᾽ ἀδελφὼ φιλτάτω. στέρνων δ᾽ ἄπο
Φύσημ᾽ ἀνεὶς δύσθνητον Ἐτεοκλῆς ἄναξ,
Ἤκουσε μητρὸς, κἀπιθεὶς ὑγρὰν χέρα,
Φωνὴν μὲν οὐκ ἀφῆκεν. ὀμμάτων δ᾽ ἄπο
Προσεῖπε δακρύοις, ὥστε σημῆναι φίλα. 1450
Ὁ δ᾽ ἦν ἔτ᾽ ἔμπνους. πρὸς κασιγνήτην δ᾽ ἰδὼν,
Γραῖάν τε μητέρ᾽, εἶπε Πολυνείκης τάδε.
Ἀπωλόμεσθα μῆτερ, οἰκτείρω δὲ σὲ,
Καὶ τήνδ᾽ ἀδελφὴν, καὶ κασίγνητον νεκρόν.
Φίλος γὰρ, ἐχθρὸς ἐγένετ᾽. ἀλλ᾽ ὅμως φίλος. 1455
Θάψον δέ μ᾽ ὦ τεκοῦσα, καὶ σὺ σύγγονε,
Ἐν γῇ πατρῴᾳ. καὶ πόλιν θυμουμένην
Παρηγορεῖτον. ὡς τοσόνδε γοῦν τύχω
Χθονὸς πατρῴας, κεἰ δόμους ἀπώλεσα.
Ξυνάρμοσον δὲ βλέφαρά μου τῇ σῇ χερί. 1460
Μᾶτερ (τίθησι δ᾽ αὐτὸς ὀμμάτων ἔπι)
Καὶ χαίρετ᾽. ἤδη γάρ με περιβάλλει σκότος.
Ἄμφω δ᾽ ἅμ᾽ ἐξέπνευσαν ἄθλιον βίον.
Μήτηρ δ᾽ ὅπως εἰσεῖδε τήνδε συμφορὰν,
Ὑπερπαθήσασ᾽, ἥρπασ᾽ ἐκ νεκροῦ ξίφος, 1465
Κἄπραξε δεινά. διὰ μέσου γὰρ αὐχένος
Ὠθεῖ σίδηρον. ἐν δὲ τοῖσι φιλτάτοις
Θανοῦσα κεῖται, περιβαλοῦσ᾽ ἀμφοῖν χέρας.
Ἀνῇξε δ᾽ ὀρθὸς λαὸς εἰς ἔριν λόγων.
Ἡμεῖς μὲν, ὡς νικῶντα δεσπότην ἐμὸν, 1470
Οἳ δ᾽ ὡς ἐκεῖνον. ἦν δ᾽ ἔρις στρατηλάταις,
Οἱ μὲν πατάξαι πρόσθε Πολυνείκην δορὶ,
Οἱ δ᾽ ὡς θανόντων οὐδαμοῦ νίκη πέλοι.
Κἀν τῷδ᾽ ὑπεξῆλθ᾽ Ἀντιγόνη στρατοῦ δίχα,
Οἳ δ᾽ εἰς ὅπλ᾽ ᾖσσον, εὖ δέ πως προμηθίᾳ 1475
Ἐκάθητο Κάδμου λαὸς ἀσπίδων ἔπι.

Cadmi ciuibus: sed fregit summam hastam.
Vemens autem ad inopiam hastæ, in crus inclinatus *retrò*
Cedit, & correptum iecit marmoreum saxum,
Et contudit medium telum. Iam verò Mars æqualis
Erat, amborum manibus priuatis hastâ.
Postea verò manubria corripientes gladiorum,
Congressi sunt cominus. comittentes autem clypeos,
Habebant magnum pugnæ tumultum circumstantē ipsos.
Et quodāmodo rei successū *præsentiēs Eteocles, Thessa-*
Vsurpauit cōmentū sibi notum *ob cōmerciū agri.* (*licum*
Omittens enim præsentem laborem,
Sinistrum quidem pedem retrò refert,
Ante concauitatis ventris & lateribus *cauens:*
Protendens verò dextrum pedem, per vmbilicum
Demisit ensem, egitque ad spinæ vertebras.
Simul autem flectens latera, & ventrem miser
Polynices cum sanguineis guttis cadit.
Hic verò tanquam vincens iam, & victor pugnæ,
Abiiciens gladium in terram, spoliabat eum,
Non habens mentem apud se, sed illic.
Quod & fefellit eū: adhuc n. exiguum quiddam spirans,
Seruánsque ensem in tristi casu,
Vix quidem, extendit tamen ensem in hepar
Eteoclis Polynices, qui prius lapsus erat.
Terrā autē mordicus apprehēdētes alter prope alterum,
Cadunt ambo, nec discreuerunt victoriam.

Cho. *Heu, heu, quantum tuis ego gemo malis tuâ Oedipe.*
Cre. *Tuas autem execrationes videtur impleturus esse Deus.*
Nun. *Audi nunc etiam, quæ præter hæc acciderunt mala.*
Postquam filij lapsi reliquerunt vitam,
Tunc mater misera accedit
Cum filia, celerique gressu.
Videns autem vulneratos lethali cæde
Eiulauit: O filij, tarda auxiliatrix
Adsum. Aduoluta autem per vices, filios
Deplorabat, & lugebat magnū laborem suorum vberum,
Gemens, & soror comes matris simul.
O nutricij senectutis matris, ô mearum nuptiarum
Proditores fratres charissimi, ex pectore autem
Flatum emittens difficilem rex Eteocles,
Audiuit matrem, & porrigens humidam manum,
Vocem quidem non edidit, sed ex oculis
Salutauit eam lacrymis, vt significaret amorem.
Alter verò adhuc spirabat, & intuens sororem,
Et anum matrem, Polynices hæc dixit:
Perimus ô mater, miseret me verò tui,
Et sororis huius, & fratris mortui.
Amicus enim hostis factus est, sed tamen amicus.
Sepelito verò me ô mater, & tu soror,
In terra patria, & vrbem iratam
Placate, vt saltem consequar
Terram patriam, etsi regnum perdidi.
Compone verò palpebras meas tua manu,
O mater (ponit autem eam simul ipse ad oculos suos)
Et valete. iam enim circundant me tenebræ.
Ambo autem simul exhalauerunt miseram vitam.
Mater verò postquam vidit hanc calamitatem,
Vehementer dolens rapuit gladiū hærentem in cadauere,
Et fecit atrocia. nam per medium guttur
Adigit ferrum, inter verò suos charissimos
Mortua iacet, complexa vtrumque manibus.
Surrexit autem erectus exercitus in cōtētionem sermonū,
Nos quidem quasi vicisset dominus meus:
Illi verò quasi alter. erat autem contentio inter duces.
Illi n. Polynicem prius verberasse fratrem *hasta dicebāt*
Hi verò quòd vtrique mortuo nusquam victoria esset.
Interea verò recessit Antigone seorsim ab exercitu.
Isti verò ad arma ruerunt. Bene autē quadā prouidentia
Sedebat Thebanus exercitus in clypeis,

Et anteuertimus nondum armis septum
Argiuum exercitum, irruentes subitò:
Et nullus impetum nostrum *sustinuit. compleuerunt autem campos*
Fugientes fluebat autem sanguis sexcentorum cadauerũ
Cadentium hasta. Vt autem vicimus pugna,
Alij quidem statuerunt trophæum Iouis statuam,
Alij verò prædantes clypeos Argiuorum cadauerum,
Spolia intra vrbem misimus.
Alij verò cum Antigone, mortua
Cadauera ferunt huc, vt misericordia moti sepeliãt amici.
Vrbi verò hæc quidem certamina felicissima
Huic euenerunt, alia verò infelicissima.

ANAPÆSTI.

Cho. *Non ad aures amplius calamitas regia domus venit.*
Licet enim videre cadauera mortuorum
Trium iam hæc ante atria,
Qui communi morte consecuti sunt obscurum æuum.

MONOSTROPHICA.

An. *Non velans cincinnis ornatas*
Teneras genas, nec à virginitate manantem
Sub palpebris purpureum colorem, ruborem
Vultus, verita feror vt Baccha ad cadauera,
Velo resecto à mea coma,
Et deposita stola fimbriata deliciarum mearum,
Pompæ dux mortuis luctuosa. heu, heu.
Hei mihi Polynices profectò respondisti tuo nomini.
Hei mihi mihi Theba. tua enim lis non est lis,
Sed cæde cædes perdidit domum Oedipi,
Peracta sanguine diro, sanguine tristi.
Quem accentorem
Aut quem poeticũ atque lugubrem *gemitũ ad lacrymas,*
Lacrymas, ò domus, domus, accersens ciebo?
Ferens hæc tria cruenta cognata cadauera,
Matrem & filios, gaudia Erinnys?
Quæ domum Oedipi prorsus perdidit,
Quando sæua & perplexa
Subtile carmen intellexit,
Interficiens corpus Musica sphingis. hei mihi pater.
Quæ Græcia, quis barbarus, aut quis superiorum
Nobilium alius sustinuit tot mala
Per quotidianum sanguinem, tales luctus manifestos?
O misera ego, (sicut plorat quædam auis
In summis ramis quercus vel abietis
Sedens priuata matre,
In meis eiulatibus & doloribus concentrix)
Quæ lamentationem lamentationibus istis ante fratrum
cadauera *plorans edo,*
Sola verò vitam actura semper
In stillantibus lacrymis lugens resonabo.
Ad quem primùm à laceratione comæ
Primitias iaciam? an ad gemina matris meæ
Vbera lactis?
An ad mortuorum fratrum vulnera perniciosa?
Heu, relinque tuam domum,
Efferens cæcum oculum ò senex pater:
Ostende ò Oedipe tuam miseram vitam, qui intra domũ,
Coniiciens caliginosas tenebras in tuos oculos,
Trahis longam vitam.
Audisne ò errans in domo,
Miserum pedem senilem in cubili fulciens?
Oed. *Quare me ò filia incessu baculi & cæci*
Pedis, eduxisti in lucem,
Manentem in lecto, ex thalamis tenebricosis,
Maximè miserandis lacrymis,
Canum & obscurum ætheris simulachrum,
Aut cadauer subterraneum, aut volucre somnium?

Κἄφθημεν ὕπω τεύχεσι πεφραγμένον
Ἀργεῖον εἰσπεσόντες ἐξαίφνης στρατόν.
Κοὐδεὶς ὑπέστη. πεδία δ᾽ ἐξεπίμπλασαν
Φεύγοντες. ἔρρει δ᾽ αἷμα μυρίων νεκρῶν, 1480
Λόγχαις πιτνόντων. ὡς δ᾽ ἐνικῶμεν μάχῃ,
Οἱ μὲν Διὸς τρόπαιον ἵστασαν βρέτας,
Οἱ δ᾽ ἀσπίδας συλῶντες Ἀργείων νεκρῶν,
Σκυλεύματ᾽ εἴσω τειχέων ἐπέμπομεν.
Ἄλλοι δὲ τοὺς θανόντας Ἀντιγόνης μέτα 1485
Νεκροὺς φέρουσιν ἐνθάδ᾽ οἰκτίσαι φίλοις.
Πόλει δ᾽ ἀγῶνες οἱ μὲν εὐτυχέστατοι
Τῇδ᾽ ἐξέβησαν. οἱ δὲ δυστυχέστατοι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Οὐκ εἰς ἀκοὰς ἔτι δυστυχία δωμάτων ἥκει.
Πάρα γὰρ λεύσσειν πτώματα νεκρῶν 1490
Τρισσῶν ἤδη τάδε πρὸς μελάθροις.
Κοινῷ θανάτῳ σκοτίαν αἰῶνα λαχόντων.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Αν. Οὐ προκαλυπτομένα βοστρυχώδεος
Ἁβρὰ παρηΐδος, οὐδ᾽ ὑπὸ παρθενίας
Τὸν ὑπὸ βλεφάροις φοινικ᾽, ἐρύθημα 1495
Προσώπου, αἰδουμένα φέρομαι βάκχα νεκύων,
Κράδεμνα δικοῦσα κόμας ἀπ᾽ ἐμᾶς,
Στολίδα κροκόεσσαν ἀνεῖσα τρυφᾶς,
Ἀγεμόνευμα νεκροῖσι πολύστονον αἶ. αἶ.
Ἰώ μοι μοι ὦ Πολύνεικες, ἔφυς ἄρ᾽ ἐπώνυμος. 1500
Ὤ μοι μοι Θῆβαι σὰ δ᾽ ἔρις, οὐκ ἔρις,
Ἀλλὰ φόνῳ φόνος Οἰδιπόδα δόμον ὤλεσε,
Κρανθεῖσ᾽ αἵματι δεινῷ, αἵματι λυγρῷ.
Τίνα προσῳδὸν,
Ἢ τίνα μουσοπόλον στοναχὰν ἐπὶ δάκρυσι, 1505
Δακρύοις ὦ δόμος, δόμος ἀγκαλέσωμαι,
Τρισσὰ φέρουσα τάδε αἵματα σύγγονα,
Ματέρα καὶ τέκνα χάρματ᾽ Ἐρινύος;
Ἃ δόμον Οἰδιπόδαο πρόπαν ὤλεσε,
Τᾶς ἀγρίας ὅτε δυσξυνέτου 1510
Ξυνετὸς μέλος ἔγνω,
Σφιγγὸς ἀοιδοῦ σῶμα φονεύσας. ἰώ μοι πάτερ.
Τίς Ἑλλὰς, ἢ βάρβαρος, ἢ τῶν προπάροι-
θεν εὐγενετᾶν ἕτερος ἔτλα κακῶν τόσων
Δι᾽ αἵματος ἀμερίου τοιάδ᾽ ἄχεα φανερά; 1515
Τάλαιν᾽ ὡς ἐλελίζει τίς ἄρ᾽ ὄρνις,
Δρυὸς, ἢ ἐλάτας ἀκροκόμοις ἀμφὶ κλάδοις
Ἑζομένα μονομάτορος,
Ὀδυρμοῖς ἐμοῖς, ἄχεσι συνῳδός.
Αἴλινον αἰάγμασιν ἃ τοῖσδε προκλαίω. 1520
Μονάδ᾽ αἰῶνα διάξουσα τὸν ἀεὶ χρόνον
Ἐν λειβομένοισι δακρύοισιν ἰαχήσω.
Τίν᾽ ἐπὶ πρῶτον ἀπὸ χαίτας σπαραγμοῖς
Ἀπαρχὰς βαλῶ, ματρὸς ἐμᾶς ἐν διδύμοις
Γάλακτος παρὰ μαστοῖσιν, 1525
Ἢ πρὸς ἀδελφῶν οὐλόμεν᾽ αἰκίσματα νεκρῶν;
Ὀτοτοῖ. λεῖπε σοὺς δόμους,
Ἀλαὸν ὄμμα φέρων, πάτερ γεραιὲ,
Δεῖξον Οἰδίπου σὸν αἰῶνα μέλεον, ὃς ἐπὶ δώμασιν
Ἀέριον σκότον ὄμμασι σοῖσι βαλὼν, 1530
Ἕλκεις μακρόπνουν ζωάν.
Κλύεις ὦ κατ᾽ αὐλὰν ἀλαίνων,
Γεραιὸν πόδα δεμνίοις δύστανος ἰαύων;
Οἰδ. Τί μ᾽ ὦ παρθένε βακτρεύμασι τυφλοῦ
Ποδὸς ἐξάγαγες εἰς φῶς, 1535
Λεχήρη σκοτίων ἐκ θαλάμων,
Οἰκτροτάτοισι δακρύοισι,
Πολιὸν αἰθέρος ἀφανὲς εἴδωλον,
Ἢ νέκυν ἔνερθεν, ἢ πτανὸν ὄνειρον;

ΑΝΑ-

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Αν. Δυστυχὲς ἀγγελίας ἔπος οἴσω.
Πάτερ, οὐκέτι σοι τέκνα λεύσσει
Φάος, οὐδ' ἄλοχος. ἃ παραβάκτροις
Πόδα σὸν τυφλόπουν θεραπεύμασιν
Αἰὲν ἐμόχθει πάτερ, ὤ μοι.
Οιδ. Ὤ μοι μοι ἐμῶν παθέων. 1545
Πάρα γὰρ στενάχειν, τάδ' ἀϋτεῖν.
Τρισσαὶ ψυχαὶ, ποίᾳ μοίρᾳ,
Πῶς ἔλιπον φάος; ὦ τέκνον, αὔδα.
Αν. Οὐκ ἐπ' ὀνείδεσιν, οὐδ' ἐπὶ χάρμασιν,
Ἀλλ' ὀδύναισι λέγω ὁ σὸς ἀλάστωρ 1550
Ξίφεσι βρίθων καὶ πυρὶ καὶ σχετλίαισι μάχαις,
Ἐπὶ παῖδας ἔβα σοὺς, ὦ πάτερ.
Οιδ. Ἰώ μοι. αἶ, αἶ. Α. Τί τάδε καταστένεις;
Οιδ. Τέκνα. Α. δι' ὀδύνας ἔβας.
Οιδ. Εἰ τὰ τέθριππά γ' ἐς ἅρματα λεύσσων 1555
Αν. Ἀελίου, τάδε σώματα νεκρῶν
Ὄμματος αὐγαῖς σαῖς ἐπενώμας.
Οιδ. Τὸ μὲν ἐμῶν τέκνων φανερὸν κακόν.
Ἃ δὲ τάλαιν' ἄλοχος, τίνι μοι τέκνον ὤλετο μοίρᾳ.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Αν. Δάκρυα γοερὰ φανερὰ πᾶσι τιθεμένα. 1560
Τέκεσι μαστὸν ἔφερεν ἔφερεν,
Ἱκέτις ἱκέταν ὀρεγομένα.
Εὗρε δ' ἐν Ἠλέκτραισι πύλαις τέκνα,
Λωτοτρόφον κατὰ λειμῶνα λόγχαις
Κοινὸν ἐνυάλιον μάτηρ, 1565
Ὥστε λέοντας ἐναύλους,
Μαρναμένους ἐπὶ τραύμασιν αἵματος,
Ἤδη ψυχρὰν λοιβὰν φονίαν,
Ἂν ἔλαχ' Ἅιδας, ὤπασε δ' Ἄρης.
Χαλκόκροτον δὲ λαβοῦσα νεκρῶν πάρα 1570
Φάσγανον, εἴσω σαρκὸς ἔβαψεν.
Ἄχει δὲ τέκνων ἔπεσ' ἀμφὶ τέκνοισι.
Πάντα δ' ἐν ἤματι τῷδε συνάγαγεν, ὦ πάτερ,
Ἁμετέροισι δόμοισιν ἄχεα θεὸς,
Ὃς τάδε τελευτᾷ. 1575

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Πολλῶν κακῶν κατῆρξεν Οἰδίπου δόμοις
Τόδ' ἦμαρ. εἴη δ' εὐτυχέστερος βίος.
Κρ. Οἴκτων μὲν ἤδη λήγεθ', ὡς ὥρα τάφου
Μνήμην τίθεσθαι. τούσδ' Οἰδίπου λόγων
Ἄκουσον. ἀρχὰς τῆσδε γῆς ἔδωκέ μοι 1580
Ἐτεοκλέης σὸς παῖς, γαμήλιον φερνὰς διδοὺς
Αἵμονι, κόρης τε λέκτρον Ἀντιγόνης σέθεν.
Οὔκουν σ' ἐάσω τήνδε γῆν οἰκεῖν ἔτι.
Σαφῶς γὰρ εἶπε Τειρεσίας, οὐ μήποτε,
Σοῦ τήνδε γῆν οἰκοῦντος, εὖ πράξειν πόλιν. 1585
Ἀλλ' ἐκκομίζου. καὶ τάδ' οὐχ ὕβρει λέγω,
Οὐδ' ἐχθρὸς ὢν σὸς, διὰ δὲ τοὺς ἀλάστορας
Τοὺς σοὺς δεδοικὼς μή τι γῆ πάθῃ κακόν.
Οιδ. Ὦ μοῖρ' ἀπ' ἀρχῆς ὥς μ' ἔφυσας ἄθλιον,
Καὶ τλήμον', εἴ τις ἄλλος ἀνθρώπων ἔφυ. 1590
Ὃν καὶ πρὶν εἰς φῶς ματρὸς ἐκ γονῆς μολεῖν,
Ἄγονον Ἀπόλλων Λαΐῳ μ' ἐθέσπισε
Φονέα γενέσθαι πατρός. ὦ τάλας ἐγώ.
Ἐπεὶ δ' ἐγενόμην, αὖθις ὁ σπείρας πατὴρ
Κτείνει με, νομίσας πολέμιον διὰ αἰῶνα. 1595
Χρῆν γὰρ θανεῖν νιν ἐξ ἐμοῦ. πέμπει δέ με,
Μαστὸν ποθοῦντα, θηρσὶν ἄθλιον βοράν.
Οὗ σῳζόμεσθα. Ταρτάρου γὰρ ὤφελεν
Ἐλθεῖν Κιθαιρὼν εἰς ἄβυσσα χάσματα,
Ὅς μ' οὐ διώλεσ', ἀλλὰ δουλεῦσαί τί μοι 1600
Δαίμων ἔδωκε Πόλυβον ἀμφὶ δεσπότην,
Κτανὼν δ' ἐμαυτοῦ πατέρ' ὁ δυσδαίμων ἐγὼ,

ANAPAESTI.

An. *Miserum sermonem nuncij feres.*
O pater, non amplius tibi filij vident
Lucem, neque coniux, quæ ad baculum
Pedem tuum cæcum regendi ministerijs
Semper curabat pater: heu mihi.
Oed. *Hei mihi, hei mihi* ob *mea mala.*
Licet enim gemere, licet vociferari.
Tres animæ, quo fato,
Quomodo reliquerunt vitam? ô filia, loquere.
An. *Non exprobrandi causa, nec insultandi gratia,*
Sed cum dolore dico, tuus genius malus,
Grauis gladijs & igne & sæuis pugnis,
In filios irruit tuos ô pater.
Oed. *Heu, heu.* An. *quare ista gemis?*
Oed. *Propter liberos.* An. *Per dolorem vadens perires,*
Oed. *Si intuens currus quadriiugos*
An. *Solis, hæc corpora mortuorum,*
Oculorum tuorum acie considerares.
Oed. *Meorum quidem liberorum manifestum est malum.*
Sed misera coniux quonam fato perijt ô filia?

MONOSTROPHICA.

An. *Lacrymæ lugubres manifesta omnibus facta sunt.*
Filiis mammas ostendebat, ostendebat
Supplex mater *supplices exerens.*
Inuenit autem filios ad portam Electram,
In prato, vbi nascitur lotus, hastis
Communem Martem, mater,
Ceu leones contubernales
Pugnando committentes in vulneribus sanguinis,
Iam frigidam & cruentam libationem,
Quã Pluto quidem *fortitus erat, præbuerat verò Mars.*
Æneum autem accipiens à mortuis
Ensem, misit in suum corpus.
Præ dolore verò filiorum cecidit iuxta filios.
Omnes autem hoc die congregauit, ô pater,
Nostræ domui dolores Deus,
Qui hæc perficit.

IAMBI.

Cho. *Multorum malorum initium fuit Oedipi domui*
Hic dies. Vtinam autem posthac *sit felicior vita.*
Cre. *Luctuũ quidem iam finẽ facite, quia tempus* est *sepulturæ*
Mentionem facere. hæc verò Oedipe verba
Audi. Principatum huius terræ dedit mihi
Eteocles filius tuus, dans dotem propter nuptias
Hæmoni, & coniugium filiæ tuæ Antigones:
Non igitur sinam te hanc terram amplius incolere,
Clare enim dixit Tiresias, nunquam
Te in hac terra habitante, bene acturam vrbem.
Quare abi. Hæc verò non dico tibi per contumeliam,
Neque tuus existens inimicus, sed propter malum genium,
Qui te agitat, timens ne terra aliquid mali patiatur.
Oed. *O fatum quàm me ab initio genuisti miserum*
Et infelicem, si quis alius hominum fuit.
Quem priusquàm venirem ex conceptu materno in lucẽ,
Nondum natum me Apollo Laio vaticinatus est
Homicidam fore patris, O miserum me.
Postquàm verò natus sum, statim pater, qui me seminauit,
Interficere me curat, existimans me sibi hostem infelicẽ fore:
(Oportebat enim eum interfici à me;) mittit autem me
Desiderantem vbera prædam feris infelicem,
Vbi seruatus sum. Vtinam verò Tartari
Venisset in profundos hiatus Cithæron,
Qui me non perdidit: sed vt seruirem, mihi
Dedit fortuna apud Polybum dominum.
Deinde cum interfecissem meum patrem infelix ego,

In matris veni miseræ lectum,
Filiósque fratres genui, quos perdidi,
Accipiens imprecationes à Laio, & dans liberis.
Non enim tam stultus ego natus sum,
Vt in meos oculos inque meorum filiorum vitam,
Sine deorum aliquo hæc patrarem.
Sint illa. quid faciam igitur ò infelix ego?
Quis comitabitur me dux cæci pedis?
Hæcne quæ mortua est? viuens enim satis scio fecisset.
At beatum iugum filiorum: sed non sunt amplius *mihi.*
Verùm ipse adhuc iuuenis inueniam mihi cibum?
Vnde? quare me funditus sic occidis ò Creon?
Occides enim, si me ex hoc *agro eiicias.*
Non tamen voluens manus ad tuum genu,
Timidus videbor: nam meam pristinam generositatem
Non prodam, neque quamuis rem geram male.
Cre. *Tibi rectè dictum, quòd nolis genua mea attingere.*
Ego verò non sinam te habitare hanc *terram.*
Horum verò mortuorum alterum quidem domum oportet
Iam portare: alterum verò, qui euersurus vrbem
Patriam cum aliis venit, Polynicis cadauer,
Eiicite insepultum extra fines huius terræ.
Promulgabuntur autem hæc omnibus Thebanis,
Quicunque deprehensus fuerit hunc mortuum aut coronans
Aut terra tegens & sepeliens, is pœnas *morte luet.*
Relinqui enim oportet indeploratum & insepultũ, volu-
Tu verò relinquens luctus trium cadauerũ, (crib. prædã.
Recipe te ipsam Antigone intra ædes,
Et fac officia virginis, futuram diem
Expectans, in qua te expectat lectus Hæmonis.
An. *O pater, in quantis sumus miseris malis?*
Quàm te gemo, plus quàm mortuos.   *non grauis:*
Non enim pars quidem malorum tibi grauis est, pars verò
Sed in omnibus infelix es pater.
Sed te interrogo nouum tyrannum,
Quid hunc contumelia afficis, patrem expellens terra?
Quare facis leges de misero mortuo?
Cre. *Est Eteoclis sententia hæc, non mea.*
An. *Stulta est, & tu stultus qui obtemperas istis.*
Cre. *Quomodo? non est iustum exequi mandata?*
An. *Non, siquidem mala sunt & malè dicta.*
Cre. *Quid verò? non iustè hic canibus dabitur?*
An. *Non iustam enim pœnam exigitis ab eo.*
Cre. *Siquidem vrbis hostis fuit, qui hostis esse non debuerat.*
An. *Annon dedit fortunæ suæ animam?*
Cre. *Et nunc in sepeliendo pœnam det. (partem sit persecutus?*
An. *Quo peccato commisso* pœnas luet, *quòd* armis suã *agri*
Cre. *Insepultus erit hic vir, vt scias.*
An. *Ego verò eum sepeliam, etiamsi prohibeat vrbs.*
Cre. *Teipsam propè sepelies cum hoc cadauere.*
An. *At gloriosum* est *profectò duos amicos iacere simul.*
Cre. *Prehendite hanc, & portate domum.*
An. *Nequaquam. non enim relinquam hoc cadauer.*
Cre. *Decreuit Deus, ò virgo, quæ tibi non videntur.*
An. *Et illud decretũ est, nõ esse cõtumelia afficiẽdos mortuos.*
Cre. *Vt nullus circa hunc ponat mollem puluerem.*
An. *Profectò te Creon per matrem hanc Iocasten* obtestor,
Cre. *Inutiliter laboras. non enim consequeris hæc.*
An. *Tu verò saltem cadauer aqua lauare me sine.*
Cre. *Vnum hoc fuerit prohibitorum vrbi.*
An. *Sine saltem vt circa sæua vulnera fascias ponam.*
Cre. *Nullo modo tu istum honorabis mortuum. (exosculabor.*
An. *O charissime frater, saltem os tuum labris applicitis*
Cre. *Nec compares calamitatem luctus ad nuptias tuas.*
An. *An vnquam igitur viuens nubam filio tuo?*
Cre. *Multa necessitas te ei* nubere coget *quomodo n. effugias*
An. *Nox igitur illa habebit me Danaidum vnam. (nuptias?*
Cre. *Vidistine audaciam, quàm superbè sit locuta?*
An. *Testis sit ferrum, & gladius adiuratus mihi.*

Εἰς μητρὸς ἦλθον τῆς ταλαιπώρου λέχος,
Παῖδάς τ' ἀδελφοὺς ἔτεκον οὓς ἀπώλεσα,
Ἀρὰς παραλαβὼν Λαΐου, καὶ παισὶ δούς. 1605
Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἀσύνετος πέφυκ' ἐγώ,
Ὥστ' εἰς ἔμ' ὄμματ', εἴς τ' ἐμῶν παίδων βίον
Ἄνευ θεῶν του ταῦτ' ἐμηχανησάμην.
Εἶεν. τί δράσω δῆθ' ὁ δυσδαίμων ἐγώ;
Τίς ἡγεμών μοι ποδὸς ὁμαρτήσει τυφλοῦ; 1610
Ἥδ' ἡ θανοῦσα; ζῶσα γὰρ σάφ' οἶδ' ὅτι.
Ἀλλ' εὔτεκνος ξυνωρίς; ἀλλ' οὐκ ἔστι μοι.
Ἀλλ' ἔτι νεάζων αὐτὸς εὕροιμ' ἂν βίον;
Πόθεν; τί μ' ἄρδην ὧδ' ἀποκτείνεις Κρέον;
Ἀποκτενεῖς γὰρ, εἴ με γῆς ἔξω βαλεῖς. 1615
Οὐ μὴν ἑλίξας γ' ἀμφὶ σὸν χεῖρας γόνυ,
Κακὸς φανοῦμαι. τὸ γὰρ ἐμόν ποτ' εὐγενὲς
Οὐκ ἂν προδοίην, οὐδ' ὅπερ πράσσων κακῶς.
Κρε. Σοί τ' εὖ λέλεκται, γόνατα μὴ χρῄζειν ἐμά,
Ἐγὼ δὲ ναίειν σ' οὐκ ἐάσαιμ' ἂν χθόνα. 1620
Νεκρῶν δὲ τῶνδε, τὸν μὲν εἰς δόμους χρεὼν
Ἤδη κομίζειν. τόνδε δ', ὃς πέρσων πόλιν
Πατρίδα σὺν ἄλλοις ἦλθε, Πολυνείκους νέκυν,
Ἐκβάλλετ' ἄταφον τῆσδ' ὅρων ἔξω χθονός.
Κηρύξεται δὲ πᾶσι Καδμείοις τάδε· 1625
Ὃς ἂν νεκρὸν τόνδ' ἢ καταστέφων ἁλῷ,
Ἢ γῇ καλύπτων, θάνατον ἀνταλλάξεται.
Ἐᾶν δ' ἄκλαυστον, ἄταφον, οἰωνοῖς βοράν.
Σὺ δ' ἐκλιποῦσα τριπλοῦν νεκρῶν γόους,
Κόμιζε σαυτὴν Ἀντιγόνη δόμων ἔσω, 1630
Καὶ παρθενεύου, τὴν ἰοῦσαν ἡμέραν
Μένουσ', ἐν ᾗ σε λέκτρον Αἵμονος μένει.
Αν. Ὦ πάτερ, ἐν οἵοις κείμεθ' ἀθλίοις κακοῖς;
Ὥς σε στενάζω τῶν τεθνηκότων πλέον.
Οὐ γὰρ τὸ μέν σοι βαρὺ κακῶν, τὸ δ' οὐ βαρύ. 1635
Ἀλλ' εἰς ἅπαντα δυστυχὴς ἔφυς πάτερ.
Ἀτὰρ σ' ἐρωτῶ τὸν νεωστὶ κοίρανον,
Τί τόνδ' ὑβρίζεις πατέρ' ἀποστέλλων χθονός;
Τί θεσμοποιεῖς ἐπὶ ταλαιπώρῳ νεκρῷ;
Ἐτεοκλέους βουλεύματ', οὐχ ἡμῶν τάδε. 1640
Κρε. Ἄφρονά γε, καὶ σὺ μωρὸς ὃς ἐπείθου τάδε.
Αν. Πῶς; τἀντεταλμέν' οὐ δίκαιον ἐκπονεῖν;
Κρε. Οὐκ, ἢν πονηρά τ' ᾖ, κακῶς τ' εἰρημένα.
Αν. Τόνδ' οὐ δικαίως ὅδε κυσὶ δοθήσεται;
Κρε. Οὐκ ἔννομον γὰρ τὴν δίκην πράσσεσθέ νιν. 1645
Αν. Εἴπερ γε πόλεως ἐχθρὸς ἦν, οὐκ ἐχθρὸς ὤν.
Κρε. Οὐκοῦν ἔδωκε τῇ τύχῃ τὸν δαίμονα;
Αν. Καὶ τῷ τάφῳ νῦν τὴν δίκην παρασχέτω.
Κρε. Τί πλημμελήσας, τὸ μέρος εἰ μετῆλθε γῆς;
Αν. Ἄταφος ὅδ' ἀνήρ, ὡς μάθῃς, γενήσεται. 1650
Κρε. Ἐγώ σφε θάψω, κἂν ἀπεννέπῃ πόλις.
Αν. Σαυτὴν ἄρ' ἐγγὺς τῷδε συνθάψεις νεκρῷ.
Κρε. Ἀλλ' εὐκλεές τοι δύο φίλω κεῖσθαι πέλας.
Αν. Λάζυσθε τήνδε, κεἰς δόμους κομίζετε.
Κρε. Οὐ δῆτ', ἐπεὶ τοῦδ' οὐ μεθήσομαι νεκροῦ. 1655
Αν. Ἔκριν' ὁ δαίμων παρθέν', οὐχ ἅ σοι δοκεῖ.
Κρε. Κἀκεῖνο κέκριται, μὴ 'φυβρίζεσθαι νεκρούς.
Αν. Ὡς οὔτις ἀμφὶ τῷδ' ὑγρὰν θήσει κόνιν.
Κρε. Ναὶ πρός σε τῆσδε μητρὸς Ἰοκάστης, Κρέον.
Αν. Μάταια μοχθεῖς. οὐ γὰρ ἂν τύχοις τάδε. 1660
Κρε. Σὺ δ' ἀλλὰ νεκρῷ λουτρὰ περιβαλεῖν μ' ἔα.
Αν. Ἓν τοῦτ' ἂν εἴη τῶν ἀπορρήτων πόλει.
Κρε. Ἀλλ' ἀμφὶ τραύματ' ἄγρια τελαμῶνας βαλεῖν.
Αν. Οὐκ ἔσθ' ὅπως σὺ τόνδε τιμήσεις νέκυν.
Κρε. Ὦ φίλτατ', ἀλλὰ στόμα γε σὸν προσπτύξομαι. 1665
Αν. Οὐκ εἰς γάμους σοὶ συμφορὰν κτήσῃ γόοις.
Κρε. Ἦ γὰρ γαμοῦμαι ζῶσα παιδὶ σῷ ποτε;
Αν. Πολλή σ' ἀνάγκη· ποῖ γὰρ ἐκφεύξῃ λέχος;
Κρε. Νὺξ ἆρ' ἐκείνη Δαναΐδων μ' ἕξει μίαν.
Αν. Εἶδες τὸ τόλμημ' οἷον ἐξωνείδισεν; 1670
Κρε. Ἴστω σίδηρος, ὅρκιόν τέ μοι ξίφος.

Κρ. Τί δ' ἐκπροθυμῇ τῶνδ' ἀπαλλάχθαι γάμων;
Αν. Συμφεύξομαι τῷδ' ἀθλιωτάτῳ πατρί.
Κρ. Γενναιότης σοι, μωρία δ' ἔνεστί τις.
Αν. Καὶ ξυνθανοῦμαί γ', ὡς μάθῃς περαιτέρω. 1675
Κρ. Ἴθ', οὐ φονεύσεις παῖδ' ἐμὸν, λεῖπε χθόνα.
Οἰδ. Ὦ θύγατερ, αἰνῶ μέν σε τῆς προθυμίας.
Αν. Ἀλλ' εἰ γαμοίμην, σὺ δὲ μόνος φεύγοις πάτερ;
Οἰδ. Μέν' εὐτυχοῦσα, τἀμ' ἐγὼ στέρξω κακά.
Αν. Καὶ τίς σε τυφλὸν ὄντα θεραπεύσει πάτερ; 1680
Οἰδ. Πεσὼν ὅπου μοι μοῖρα, κείσομαι πέδῳ.
Αν. Ὁ δ' Οἰδίπους ποῦ, καὶ τὰ κλείν' αἰνίγματα;
Οἰδ. Ὄλωλ'. ἓν ἦμαρ μ' ὤλβισεν, ἓν δ' ἀπώλεσεν.
Αν. Οὐκοῦν μετασχεῖν κἀμὲ δεῖ τῶν σῶν κακῶν;
Οἰδ. Αἰσχρὰ φυγὴ θυγατρὶ σὺν τυφλῷ πατρί. 1685
Αν. Οὐ σωφρονούσῃ γ', ἀλλὰ γενναίᾳ, πάτερ.
Οἰδ. Προσάγαγέ νύν με, μητρὸς ὡς ψαύσω σέθεν.
Αν. Ἰδοὺ γεραιᾶς φιλτάτης ψαῦσον χερί.
Οἰδ. Ὦ μῆτερ, ὦ ξυνάορ' ἀθλιωτάτη.
Αν. Οἰκτρὰ πρόκειται, πάντ' ἔχουσ' ὁμοῦ κακά. 1690
Οἰδ. Ἐτεοκλέους δὲ πτῶμα, Πολυνείκους τε ποῦ;
Αν. Τώδ' ἐκτάδην σοι κεῖσθον ἀλλήλοιν πέλας.
Οἰδ. Πρόσθες τυφλὴν χέρ' ἐπὶ πρόσωπα δυστυχῆ.
Αν. Ἰδοὺ θανόντων σῶν τέκνων ἅπτου χερί.
Οἰδ. Ὦ φίλα πεσήματ' ἄθλι' ἀθλίου πατρός. 1695
Αν. Ὦ φίλτατον δῆτ' ὄνομα Πολυνείκους ἐμοί.
Οἰδ. Νῦν χρησμὸς ὦ παῖ Λοξίου περαίνεται.
Αν. Ὁ ποῖος; ἀλλ' ἦ πρὸς κακοῖς ἐρεῖς κακά;
Οἰδ. Ἐν ταῖς Ἀθήναις κατθανεῖν μ' ἀλώμενον.
Αν. Ποῦ; τίς σε πύργος Ἀτθίδος προσδέξεται; 1700
Οἰδ. Ἱερὸς Κολωνὸς, δώμαθ' ἱππείου θεοῦ.
Ἀλλ' εἶα, τυφλῷ τῷδ' ὑπηρέτει πατρὶ,
Ἐπεὶ προθυμῇ τῆσδε κοινοῦσθαι φυγῆς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Αν. Ἴθ' ἐς φυγὰν τάλαιναν. ὄρεγε χέρα φίλαν
Πάτερ γεραιὲ, πομπίμαν 1705
Ἔχων ἔμ', ὥστε ναυσίπομπον αὔραν.
Οἰδ. Ἰδοὺ πορεύομαι, τέκνον. σύ μοι ποδαγὸς ἀθλία γενοῦ.
Αν. Γενόμεθα, γενόμεθ' ἄθλιαί γε
Δῆτα Θηβαιᾶν μάλιστα παρθένων δή.
Οἰδ. Ποῦ γεραιὸν ἴχνος τίθημι; 1710
Βάκτρα πρόσφερ' ὦ τέκνον.
Αν. Τᾷδε τᾷδε βᾶθί μοι. τᾷδε τᾷδε
Πόδα τίθ', ὥς τ' ὄνειρον ἰσχὺν ἔχων.
Οἰδ. Ἰὼ ἰὼ δυστυχεστάτας φυγᾶς.
Ἐλαύνει τὸν γέροντά μ' ἐκ πάτρας. 1715
Ἰὼ ἰὼ δεινὰ δεῖν' ἐγὼ τλάς.
Αν. Τί τλᾶς; τί τλᾶς; οὐχ ὁρᾷ δίκα κακοὺς,
Οὐδ' ἀμείβεται βροτῶν ἀσυνεσίας.
Οἰδ. Ὅδ' εἰμὶ, μοῦσαν ὃς ἐπὶ
Καλλίνικόν τ' οὐράνιόν τ' ἔβαν, 1720
Παρθένου κόρας αἴνιγμ' ἀσύνετον εὑρών.
Αν. Σφιγγὸς ἀναφέρεις ὄνειδος;
Ἄπαγε τὰ πάρος εὐτυχήματ' αὐδῶν.
Τάδε σ' ἐπέμενε μέλεα πάθεα,
Φυγάδα πατρίδος ἄπο γενόμενον, 1725
Ὦ πάτερ, θανεῖν που. ποθεινὰ δάκρυα
Παρὰ φίλαισι παρθένοις λιποῦσ' ἄπειμι
Πατρίδος ἀποπρὸ γαίας,
Ἀπαρθένευτ' ἀλωμένα.
Οἰδ. Φεῦ τὸ χρήσιμον φρενῶν. 1530
Αν. Εἰς πατρός γε συμφορὰς εὐκλεᾶ μ' ἀθήσει.
Τάλαιν' ἐγὼ συγγόνου θ' ὑβρισμάτων.
Ὃς ἐκ δόμων νέκυς ἄθαπτος οἴχεται, μέλεος.
Ὃν, εἴ με καὶ θανεῖν πάτερ χρεὼν,
Σκοτίᾳ γᾷ καλύψω. 1735
Οἰδ. Πρὸς ἥλικας φάνηθι σάς.
Αν. Ἅλις ὀδυρμάτων ἐμῶν.
Οἰδ. Σὺ δ' ἀμφὶ βωμίους λιτάς.

Cre. *Quare verò cupis liberari ab his nuptiis?*
An. *Fugiam vnà cum miserrimo hoc patre.*
Cre. *Generosus animus, & praeterea stultitia quaedam inest tibi.*
An. *Etiam vnà moriar, vt scias amplius.*
Cre. *Vade, non occides filium meum, linque terram.*
Oed. *O filia laudo quidem te propter tuam promptitudinem.*
An. *Sed si nuberem, tunc solus fugeres pater?*
Oed. *Mane felix, ego mea feram patienter mala.*
An. *Quis verò te caecum curabit pater?*
Oed. *Cadens vbicunque mihi fatum est, iacebo in campo.*
An. *Vbi nunc est Oedipus ille, & inclyta aenigmata?*
Oed. *Periit: vna dies me beauit, & vna me perdidit.*
An. *Non igitur oportet & me participem fieri tuorum malorum?*
Oed. *Turpe est exilium filia cum caeco patre.*
An. *Modesta quidem non est turpe, sed superba pater.*
Oed. *Adducito nunc me, vt attingam matrem tuam.*
An. *Ecce tange manu charissimam anum.*
Oed. *O mater, ô coniunx miserrima.*
An. *Miserabiliter iacet, habens simul omnia mala.*
Oed. *Vbi verò est cadauer Eteoclis & Polynicis?*
An. *Illi duo porrecti tibi iacent iuxta se inuicem.*
Oed. *Appone caecam manum super vultus infelices.*
An. *Ecce tange manu tuos mortuos liberos.*
Oed. *O chara cadauera, & misera miseri patris.*
An. *O charissimum igitur nomen Polynicis mihi.*
Oed. *Nunc oraculum Apollinis ô filia, perficitur?*
An. *Quod: an dices alia mala praeter haec?*
Oed. *Ne Athenis moriturum esse exulem.*
An. *Vbinam? quaenam te turris Attica recipiet?*
Oed. *Sacer Colonus, domus equestris dei.*
Sed age, seruito huic caeco patri,
Siquidem cupis esse socia huius exilij.

MONOSTROPHICA.

An. *Vade in exilium miserum, praebe charam manum.*
O pater senex, comitem
Me habens, sicut secundum ventum comitantem naues.
Oed. *Ecce vado filia, tu sis mea dux misera.*
An. *Sumus sumus miserrimae vtique*
Inter omnes Thebanas virgines.
Oed. *Vbi ponam senile vestigium pedis?*
Porrige mihi baculum filia.
An. *Huc huc vade mihi, huc huc*
Pone pedem, habens vires sicut somnium.
Oed. *O fugam miserrimam,*
Eiicit Creon senem me ex patria.
Ego atrocia, atrocia passus.
An. *Quid sustines? quid pateris? non aspicit iustitia malos.*
Neque compensat mortalium imprudentiam.
Oed. *Ego sum is, qui ad Musam*
Victricem & caelestem veni,
Cum soluissem obscurum aenigma virginis Sphingis.
An. Quid *Sphingis refers gloriam?*
Desine pristinam felicitatem narrare
Hae expectabant te misera calamitates,
Exulem ex patria factum.
O pater, moritura alicubi, desiderabiles lacrymas
Apud amicas virgines relinquens, discedo,
Procul à patria terra,
Oed. *Non more virginum errans.*
An. *O mentem generosam.*
In patris calamitate nobilem me faciet.
O misera ego propter fratris contumelias,
Qui mortuus perit insepultus extra paternas *aedes miser,*
Quem, etiamsi me mori oporteat, pater,
Obscura terra tegam, i. clam humabo.
Oed. *Vade ad tuas sodales.*
An. *Sufficiunt mihi meae lacrymae.*
Oed. *Tu verò abi vt* concipias preces *ad aras.*

An. *Habent satiritatem meorum malorum.*
Oed. *Vade saltem, vbi est templum Bromij*
Inaccessum in montibus Manadis.
An. *Heu Thebanam ceruæ pellem*
Induta ego quondam,
In montibus. Semeles saltaui sacrum tripudium,
Beneficium ingratum in Deos conferens.

Trochæi.

Oed. *O patria inclyti ciues videte, sum Oedipus ille,*
Qui solui inclyta ænigmata & vir fui maximus:
Qui solus compescui tyrannidem Sphingis cruentæ.
Nunc verò ignominia affectus, miser, miser expellor ex terra.
Sed quid hæc gemo,& frustrà deploro?
Fatales enim casus oportet ferre mortalem.
Cho. *O valde clara victoria,meam*
*Vitam teneas,*me
Nec vnquam cesses coronare.

Αν. Κόρεσιν ἔχουσ' ἐμῶν κακῶν.
Οιδ. Ἴθ' ἀλλὰ Βρόμιος ἵνα τε σηκὸς 1740
Ἄβατος ὄρεσι Μαινάδος.
Αν. Καδμείαν ᾧ νεβρίδα
Στολιδωσαμένα ποτ' ἐγὼ
Σεμέλας θίασον ἱερὸν ὄρεσιν ἀνεχόρευσα,
Χάριν ἀχάριτον εἰς θεοὺς διδοῦσα. 1745

Τροχαῖοι.

Οιδ. Ὦ πάτρας κλεινοὶ πολῖται, λεύσσετ' Οἰδίπους ὅδε,
Ὃς τὰ κλείν' αἰνίγματ' ἔγνω, καὶ μέγιστος ἦν ἀνήρ.
Ὃς μόνος Σφιγγὸς κατέσχον τῆς μιαιφόνου κράτη.
Νῦν δ' ἄτιμος, οἰκτρὸς, οἰκτρὸς ἐξελαύνομαι χθονός.
Ἀτὰρ τί ταῦτα θρηνῶ καὶ μάτην ὀδύρομαι; 1750
Τὰς γὰρ ἐκ θεῶν ἀνάγκας θνητὸν ὄντα δεῖ φέρειν.
Χο. Ὦ μέγα σεμνὴ νίκα, τὸν ἐμὸν
Βίοτον κατέχοις,
Καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα.

ARGVMENTVM MEDEÆ.

IASON profectus Corinthum, adducens & Medeam, ducit in matrimonium Glaucam filiam Creontis, regis Corinthiorum. Medea autem cùm in exilium à Creonte releganda è Corintho,deprecata esset, vt vno die maneret,& impetrasset, mittit Glaucæ per liberos mercedem pro beneficio dona, vestem & auream coronam, quibus illa vsa perit: Creon etiam complexus filiam moritur. Medea verò cùm interfecisset suos liberos,fugit Athenas in curru draconum alatorum quē à sole acceperat, vecta: ibi verò nubit Ægeo filio Pandionis. Pherecydes autem & Simonides aiunt, quòd Medea Iasonem coquens iuuenem fecerit. De patre verò eius Æsone,sic inquit poeta,qui confecit reditus:

Statim verò fecit Æsonem pubescentem,
Abradens senectam gnara mente,
Coquens multa pharmaca in aureis ollis.

Æschylus verò in nutricibus Bacchi narrat, quòd etiā nutrices Bacchi cum maritis earum coquens, iuuenes fecerit. Staphylus verò dicit aliquo modo interfectum esse Iasonem à Medea. Nam iussu eius eum dormisse sub puppe nauis Argûs, cùm esset dissoluenda tempore: incidente igitur naui super Iasonem, ipsum esse mortuum.

ALIVD ARGVMENTVM ARISTOPHANIS GRAMMATICI.

MEDEA, odio Iasonis, quòd is Glaucen Creontis filiam duxisset, Glaucen & Creontem interfecit, suósque ipsius filios. vnde à Iasone separata, cum Ægeo habitauit. Hæc fabula neque apud Æschylum est, neque apud Sophoclem. Scena fabulæ Corinthi ponitur, Chorus vrbicis mulieribus constat. Acta est Pythiodoro Archonte, circa octogesimam septimam Olympiadem. Primus Euphorion. secundus fuit Sophocles.tertius Euripides. Medea, Philoctetes, Dictes, Messores, Satyrus non extat.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΜΗΔΕΙΑΣ.

ΙΑΣΩΝ εἰς Κόρινθον ἐλθὼν, ἐπαγόμενος καὶ Μήδειαν, ἐγγυᾶται τὴν Κρέοντος τοῦ Κορινθίων βασιλέως θυγατέρα Γλαύκην πρὸς γάμον. μέλλουσα δὲ ἡ Μήδεια φυγαδεύεσθαι ὑπὸ Κρέοντος ἐκ τῆς Κορίνθου, παραιτησαμένη πρὸς μίαν ἡμέραν μεῖναι, καὶ τυχοῦσα, μισθὸν τῆς χάριτος δῶρα διὰ τῶν παίδων πέμπει τῇ Γλαύκῃ, ἐσθῆτα καὶ χρυσοῦν στέφανον. οἷς ἐκείνη χρησαμένη, διαφθείρεται. καὶ ὁ Κρέων δὲ περιπλακεὶς τῇ θυγατρὶ, ἀπόλλυται. Μήδεια δὲ τοὺς ἑαυτῆς παῖδας ἀποκτείνασα, ἐφ' ἅρματος δρακόντων πτερωτῶν, ὃ παρ' Ἡλίου ἔλαβεν, ἔποχος γενομένη, ἀποδιδράσκει εἰς Ἀθήνας, κἀκεῖσε Αἰγεῖ τῷ Πανδίονος γαμεῖται. Φερεκύδης δὲ καὶ Σιμωνίδης φασὶν, ὡς ἡ Μήδεια ἀνεψήσασα τὸν Ἰάσονα νέον ποιήσειε. περὶ δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Αἴσονος, ὁ τοὺς νόστους ποιήσας, φησὶν οὕτως·

Αὐτίκα δ' Αἴσονα θῆκε φίλον κόρον ἡβώοντα,
Γῆρας ἀποξύσασ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Φάρμακα πόλλ' ἕψουσ' ἐπὶ χρυσείοισι λέβησιν.

Αἰσχύλος δ' ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου τροφοῖς ἱστορεῖ, ὅτι καὶ τὰς Διονύσου τροφοὺς μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ἀνεψήσασα, ἐνεοποίησε. Στάφυλος δέ φησι, τὸν Ἰάσονα τρόπον τινὰ ὑπὸ τῆς Μηδείας ἀναιρεθῆναι. ἐγκελεύσασθαι γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τῇ πρύμνῃ τῆς Ἀργοῦς αὐτὸν κατακοιμηθῆναι, μελλούσης τῆς νεὼς διαλύεσθαι ὑπὸ τοῦ χρόνου. ἐπιπεσούσης γοῦν τῆς πρύμνης τῷ Ἰάσονι, τελευτῆσαι αὐτόν.

ΑΛΛΩΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

ΜΗΔΕΙΑ διὰ τὴν πρὸς Ἰάσονα ἔχθραν, τῷ ἐκεῖνον γεγαμηκέναι Γλαύκην τὴν Κρέοντος θυγατέρα, ἀπέκτεινε μὲν Γλαύκην καὶ Κρέοντα καὶ τοὺς ἰδίους υἱούς· ἐχωρίσθη δὲ Ἰάσονος, Αἰγεῖ συνοικήσουσα. Παρ' οὐδετέρῳ κεῖται ἡ μυθοποιΐα.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Κορίνθῳ, ὁ δὲ χορὸς, συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν πολιτίδων. Ἐδιδάχθη ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος, κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν ἑβδόμην Ὀλυμπιάδα. Πρῶτος Εὐφορίων, δεύτερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης. Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτυς, Θερισταὶ, Σάτυροι, οὐ σώζεται.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΤΡΟΦΟΣ ΜΗΔΕΙΑΣ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΜΗΔΕΙΑ.
ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.
ΚΡΕΩΝ.
ΙΑΣΩΝ.
ΑΙΓΕΥΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΠΑΙΔΕΣ ΜΗΔΕΙΑΣ.

Προλογίζει δὲ ἡ τροφός.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΜΗΔΕΙΑ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος
Κόλχων ἐς αἶαν, κυανέας Συμπληγάδας,
Μηδ' ἐν νάπαισι Πηλίου πεσεῖν ποτε
Τμηθεῖσα πεύκη, μηδ' ἐρετμῶσαι χέρας
Ἀνδρῶν ἀρίστων, οἳ τὸ πάγχρυσον δέρας 5
Πελίᾳ μετῆλθον. οὐ γὰρ ἂν δέσποιν' ἐμὴ
Μήδεια, πύργους γῆς ἔπλευσ' Ἰωλκίας,
Ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος.
Οὐδ' ἂν κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας
Πατέρα, κατῴκει τήνδε γῆν Κορινθίαν, 10
Ξὺν ἀνδρὶ καὶ τέκνοισιν, ἁνδάνουσα μὲν
Φυγῇ πολιτῶν, ὧν ἀφίκετο χθόνα,
Αὐτή τε πάντα συμφέρουσ' Ἰάσονι,
Ἥπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,
Ὅταν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχοστατῇ. 15
Νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα, καὶ νοσεῖ τὰ φίλτατα.
Προδοὺς γὰρ αὑτοῦ τέκνα, δεσπότιν τ' ἐμὴν,
Γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται,
Γήμας Κρέοντος παῖδ', ὃς αἰσυμνᾷ χθονός.
Μήδεια δ' ἡ δύστηνος ἠτιμασμένη, 20
Βοᾷ μὲν ὅρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς,
Πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται,
Οἵας ἀμοιβῆς ἐξ Ἰάσονος κυρεῖ.
Κεῖται δ' ἄσιτος, σῶμ' ὑφεῖσ' ἀλγηδόσι,
Τὸν πάντα συντήκουσα δακρύοις χρόνον, 25
Ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ᾔσθετ' ἠδικημένη,
Οὔτ' ὄμμ' ἐπαίρουσ', οὔτ' ἀπαλλάσσουσα γῆς
Πρόσωπον. ὡς δὲ πέτρος, ἢ θαλάσσιος
Κλύδων ἀκούει νουθετουμένη φίλων,
Ἢν μή ποτε στρέψασα πάλλευκον δέρην, 30
Αὐτὴ πρὸς αὑτὴν πατέρ' ἀποιμώξῃ φίλον,
Καὶ γαῖαν, οἴκους θ', οὓς προδοῦσ' ἀφίκετο
Μετ' ἀνδρὸς, ὅς σφε νῦν ἀτιμάσας ἔχει.
Ἔγνωκε δ' ἡ τάλαινα συμφορᾶς ὕπο,
Οἷον πατρῴας μὴ ἀπολείπεσθαι χθονός. 35
Στυγεῖ δὲ παῖδας, οὐδ' ὁρῶσ' εὐφραίνεται.
Δέδοικα δ' αὐτὴν μή τι βουλεύσῃ νέον.
Βαρεῖα γὰρ φρήν. οὐδ' ἀνέξεται κακῶς
Πάσχουσ'. ἐγᾦδα τήνδε. δειμαίνω δέ νιν,
Μὴ θηκτὸν ὤσῃ φάσγανον δι' ἥπατος, 40
Σιγῇ δόμους εἰσβᾶσ', ἵν' ἔστρωται λέχος.
Ἢ καὶ τύραννον τόν τε γήμαντα κτάνῃ,
Κἄπειτα μείζω συμφορὰν λάβῃ τινά.
Δεινὴ γάρ. οὔτοι ῥᾳδίως γε συμβαλὼν

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

NVTRIX MEDEÆ.
PAEDAGOGVS.
MEDEA.
CHORVS MVLIERVM.
CREON.
IASON.
AEGEVS.
NVNCIVS.
FILII MEDEAE.

Prologum autem agit Nutrix.

EVRIPIDIS MEDEA.

IAMBI.

Vtinam nauis Argo non volasset per
Ceruleas Symplegadas in terram Colchicam
Neque in saltibus Pely cecidisset vnquam
Secta pinus: neque manus remigassent
Virorum prestantissimorum, qui aureum vellus
Allatum Pelia ierunt. Neque enim mea domina
Medea nauigasset ad turres agri Iolcij,
Capta vehementer animo amore Iasonis:
Neque persuadens filias Pelia, vt interficerent
Patrem, in habitaret hanc terram Corinthiam,
Cum viro & liberis: placens quidem
Exilio ciuibus, ad quorum terram peruenit,
Et ipsa Iasonem adiuuans in omni re:
Quæ maxima salus est coniugij,
Quando coniux à marito non dissidet.
Nunc verò omnia sunt *inimica, & laborant charissima.*
Nam proditis suis liberis meáque domina,
Iason cubat in nuptiis regiis,
Ducta Creontis filia, qui princeps est huius *agri.*
Medea verò infelix, contumelia affecta
Clamat iusiurandum, vocat & dexteram,
Maximam fidem, & Deos testatur,
Qualem gratiam relatam, consequitur ex Iasone.
Iacet autem sine cibo, subiiciens corpus doloribus,
Omni tempore contabefaciens corpus lachrymis,
Postquam animaduertit se iniuria affectam à viro:
Neque oculos tollens, neque auertens à terra
Faciem, sed vt saxum, aut marinus
Fluctus, audit monitus amicorum:
Nisi quando vertens candidam ceruicem,
Ipsa apud sese deplorauerit patrem suum,
Et terram & ædes, quibus relictis venit huc
Cum marito, qui nunc contumelia affecit eam;
Et misera agnouit ob ipsam calamitatem,
Quid sit *non deserere terram patriam.*
Odit autem liberos, neque lætatur aspectu eorum.
Metuo verò ipsam, ne quid noui moliatur.
Nam animus eius est *vehemens, nec sustinebit mala*
Pati. ego noui eam, metuo autem eam
Ne acutum transfigat gladium per hepar,
Clàm ingressa domum, vbi stratus est lectus:
Aut etiam occidat regem & hunc, qui duxit vxorem
Deinde verò maiorem aliquam cladem accipiat.
Est enim vehemens. facile si susceperit

Cum ea odium aliquis, praeclaram victoriam auferet.
Sed isti pueri cessantes à cursu
Veniunt, nihil cogitantes de matris
Malis: nam puerilis animus non solet dolere.
Paed. *Antiquum mancipium meae dominae,*
Quid ad portas hanc agens solitudinem,
Stas, ipsa tibi recensens mala?
Quomodo sine te sola Medea relinqui vult?
Nut. *O senex, comes liberorum Iasonis,*
Fidelibus ministris calamitates sunt dominorum
Res adversae & angunt ipsorum animos.
Ego enim eò perveni doloris,
Vt mihi venerit desiderium terrae & caelo
Dicere calamitates Medeae egredienti huc.
Paed. *Nondum ergo cessat à luctu misera?*
Nut. *Laudo te: malum inchoatum est, nondum est in medio.*
Paed. *O stultam, si licet hoc dicere de dominis,*
Vt nihil novit de recentioribus malis.
Nut. *Quid verò est, ô senex? ne graveris dicere.*
Paed. *Nihil: poenitet me & priora dixisse.*
Nut. *Ne celes conservam tuam per barbam.*
Nam reticebo si ita opus erit.
Paed. *Audivi quendam dicentem, cùm non viderer audire,*
Accedens ad locum ubi luditur tesseris, ubi natu grandes
Sedent, ad sacram aquam Pirenes,
Quòd liberos hos è terra Corinthia eiicere
Velit cum matre dominus huius terrae
Creon: hic tamen sermo an verus sit,
Haud scio: equidem vellem hoc non sic esse.
Nut. *Et patietur Iason haec liberis suis*
Accidere, etiamsi cum matre dissidium habeat?
Paed. *Veteres novis cedunt affinitatibus.*
Et ille non est amicus his aedibus.
Nut. *Actum est igitur de nobis, si addamus malum*
Novum veteri, priusquam illud exhaustum sit.
Paed. *At tu (non enim commodum est haec scire*
Dominam) quiesce & retice hos sermones.
Nut. *O liberi audite, qualis in vos sit pater.*
Non precor quidem ut pereat: est enim dominus meus,
Sed tamen impius in amicos invenitur.
Paed. *Quis verò mortalium iam non novit hoc,*
Quod quisque se ipsum magis quàm proximum amet?
Nut. *Alij quidem iustè, alij verò etiam quaestus gratia.*
Quid mirum igitur si hos etiam novi connubij causa nō diligat pater?
Ite intra domum liberi, bene enim erit.
Tuque tene hos quàm longissimè abductos,
Neque adducas ad matrem maestam.
Nam iam vidi eam oculis efferari,
Et aliquid patrare cupientē adversus hos: neque desistet
Ab ira, bene scio, priusquam fulmine feriat aliquem.
Vtinam tamen inimicis non amicis aliquid faciat.

ANAPAESTI.

Infelix ego & aerumnosa propter labores.
Heu me, me, quomodo peream?
Hoc illud est chari liberi, mater
Movet cor, movet bilem.
Festinate celeriter intra aedes,
Neque veniatis propiùs in conspectum,
Nec accedatis, sed cavete
Saevum impetum, & horribilem naturam
Animi contumacis.
Ite iam, procedite quàm celerrimè intro,
Certum enim est indicium ab initio sublata
Nubes eiulatus, quod mox incanescet
Maiori furore: quid tandem faciet
Iracundus, & implacabilis
Animus malis punctus?

Ἐχθραν τις αὐτῇ, καλλίνικον οἴσεται. 45
Ἀλλ' οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι
Στείχουσι μητρὸς οὐδὲν ἐννοούμενοι
Κακῶν. Νέα γὰρ φροντὶς οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ.
Παι. Παλαιὸν οἴκων κτῆμα δεσποίνης ἐμῆς,
Τί πρὸς πύλαισι τήνδ' ἄγουσ' ἐρημίαν, 50
Ἕστηκας, αὐτὴ θρεομένη σαυτῇ κακά;
Πῶς σου μόνη Μήδεια λείπεσθαι θέλει;
Τρ. Τέκνων ὀπαδὲ πρέσβυ τῶν Ἰάσονος,
Χρηστοῖσι δούλοις ξυμφορὰ τὰ δεσποτῶν
Κακῶς πίτνοντα, καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται. 55
Ἐγὼ γὰρ εἰς τοῦτ' ἐκβέβηκ' ἀλγηδόνος,
Ὥσθ' ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ
Λέξαι, μολούσῃ δεῦρο, Μηδείας τύχας.
Παι. Οὔπω γὰρ ἡ τάλαινα παύεται γόων;
Τρ. Ζηλῶ σ'· ἐν ἀρχῇ πῆμα, κοὐδέπω μεσοῖ. 60
Παι. Ὦ μῶρος, εἰ χρὴ δεσπότας εἰπεῖν τόδε,
Ὡς οὐδὲν οἶδε τῶν νεωτέρων κακῶν.
Τρ. Τί δ' ἔστιν ὦ γεραιέ; μὴ φθόνει φράσαι.
Παι. Οὐδέν· μετέγνων καὶ τὰ πρόσθ' εἰρημένα.
Τρ. Μὴ πρὸς γενείου κρύπτε σύνδουλον σέθεν. 65
Σιγὴν γὰρ, εἰ χρὴ, τῶνδε θήσομαι πέρι.
Παι. Ἤκουσά του λέγοντος, οὐ δοκῶν κλύειν,
Πεσσοὺς προσελθὼν, ἔνθα δὴ παλαίτατοι
Θάσσουσι, σεμνὸν ἀμφὶ Πειρήνης ὕδωρ,
Ὡς τούσδε παῖδας γῆς ἐλᾷν Κορινθίας 70
Σὺν μητρὶ μέλλει τῆσδε κοίρανος χθονὸς
Κρέων. ὁ μέντοι μῦθος εἰ σαφὴς ὅδε,
Οὐκ οἶδα. βουλοίμην δ' ἂν οὐκ εἶναι τόδε.
Τρ. Καὶ ταῦτ' Ἰάσων παῖδας ἐξανέξεται
Πάσχοντας, εἰ καὶ μητρὶ διαφορὰν ἔχει; 75
Παι. Παλαιὰ καινῶν λείπεται κηδευμάτων.
Κοὐκ ἔστ' ἐκεῖνος τοῖσδε δώμασιν φίλος.
Τρ. Ἀπωλόμεσθ' ἄρ', εἰ κακὸν προσοίσομεν
Νέον παλαιῷ, πρὶν τόδ' ἐξηντληκέναι.
Παι. Ἀτὰρ σύ γ' (οὐ γὰρ καιρὸς εἰδέναι τόδε 80
Δέσποιναν) ἡσύχαζε, καὶ σίγα λόγον.
Τρ. Ὦ τέκν', ἀκούεθ' οἷος εἰς ὑμᾶς πατήρ.
Ὄλοιτο μὲν μή, δεσπότης γάρ ἐστ' ἐμός,
Ἀτὰρ κακός γ' ὢν εἰς φίλους ἁλίσκεται.
Παι. Τίς δ' οὐχὶ θνητῶν; ἄρτι γιγνώσκεις τόδε, 85
Ὡς πᾶς τις αὑτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ;
Τρ. Οἱ μὲν δικαίως, οἱ δὲ καὶ κέρδους χάριν.
Εἰ τούσδε γ' εὐνῆς οὕνεκ' οὐ στέργει πατήρ;
Ἴτ', εὖ γὰρ ἔσται, δωμάτων ἔσω τέκνα.
Σὺ δ' ὡς μάλιστα τούσδ' ἐρημώσας ἔχε, 90
Καὶ μὴ πέλαζε μητρὶ δυσθυμουμένῃ,
Ἤδη γὰρ εἶδον ὄμμα νιν ταυρουμένην,
Τοῖσδ' ὥς τι δρασείουσαν. οὐδὲ παύσεται
Χόλου, σάφ' οἶδα, πρὶν κατασκῆψαί τινα,
Ἐχθρούς γε μέντοι, μὴ φίλους δράσειέ τι. 95

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Δύστανος ἐγὼ μελέα τε πόνων,
Ἰώ μοι μοι, πῶς ἂν ὀλοίμαν;
Τόδ' ἐκεῖνο φίλοι παῖδες, μάτηρ
Κινεῖ κραδίαν, κινεῖ δὲ χόλον.
Σπεύσατε θᾶσσον δώματος εἴσω, 100
Καὶ μὴ πελάσητ' ὄμματος ἐγγύς,
Μηδὲ προσέλθητ', ἀλλὰ φυλάσσεσθ'
ἄγριον ἦθος, στυγεράν τε φύσιν
Φρενὸς αὐθάδους.
Ἴτε νῦν, χωρεῖθ' ὡς τάχος εἴσω. 105
Δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς ἐξαιρόμενον
Νέφος οἰμωγῆς, ὡς τάχ' ἀνάψει
Μείζονι θυμῷ. τί ποτ' ἐργάσεται
Μεγαλόσπλαγχνος, δυσκατάπαυστος
Ψυχὴ, δηχθεῖσα κακοῖσιν. 110

Με. Αἶ αἶ. ἔπαθον τλάμων ἔπαθον μεγάλων
ἄξι' ὀδυρμῶν. ὦ κατάρατοι
παῖδες ὄλοισθε στυγερᾶς ματρὸς
σὺν πατρὶ, καὶ πᾶς δόμος ἔρροι.
Τρ. Ἰώ μοί μοι, ἰὼ τλήμων. 115
Τί δέ σοι παῖδες πατρὸς ἀμπλακίας
μετέχουσι; τί τούσδ' ἔχθεις; οἴμοι
τέκνα, μή τι πάθηθ' ὡς ὑπεραλγῶ.
Δεινὰ τυράννων λήματα. καί πως
ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες, 120
χαλεπῶς ὀργὰς μεταβάλλουσι.
Τὸ γὰρ εἰθίσθαι ζῆν ἐπ' ἴσοισι,
κρεῖσσον. ἔμοιγ' οὖν, εἰ μὴ μεγάλως,
ὀχυρῶς τ' εἴη καταγηράσκειν.
Τῶν γὰρ μετρίων πρῶτα μὲν εἰπεῖν, 125
τοὔνομα νικᾷ, χρῆσθαί τε μακρῷ
λῷστα βροτοῖσι. τὰ δ' ὑπερβάλλοντ', οὐδένα καιρὸν δύναται θνητοῖς.
Μείζους δ' ἄτας, ὅταν ὀργισθῇ
δαίμων, οἴκοις ἀπέδωκεν. 130
Χο. Ἔκλυον φωνὰν, ἔκλυον δὲ βοὰν
τᾶς δυστάνου Κολχίδος.
Οὐδέ πω ἤπιος. ἀλλ' ὦ γεραιά,
λέξον. ἐπ' ἀμφιπύλου γὰρ ἔσω
μελάθρου βοὰν ἔκλυον. 135
Οὐδὲ συνήδομαι γύναι
ἄλγεσι δώματος,
ἐπεί μοι φίλα κέκρανται.
Τρ. Οὐκ εἰσὶ δόμοι. φροῦδα τάδ' ἤδη.
Ὁ μὲν γὰρ ἔχει λέκτρα τυράννων. 140
Ἡ δ' ἐν θαλάμοις τήκει βιοτὰν
δέσποινα, φίλων οὐδενὸς οὐδὲν
παραθαλπομένα φρένα μύθοις.
Με. Αἶ αἶ. διά μου κεφαλᾶς φλὸξ οὐρανία
βαίη. τί δέ μοι ζῆν ἔτι κέρδος; 145
Φεῦ, φεῦ, θανάτῳ καταλυσαίμαν,
βιοτὰν στυγερὰν προλιποῦσα.
Χο. Ἄϊες ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς,
ἰαχὰν, οἵαν ἁ δύστανος μέλπει νύμφα;
Τίς σοί ποτε τᾶς ἀπλάστου 150
κοίτας ἔρος, ὦ ματαία,
σπεύσει θανάτου τελευτάν;
Μηδὲν τόδε λίσσου.
Εἰ δὲ σὸς πόσις
καινὰ λέχη σεβίζει, 155
κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου.
Ζεύς σοι τάδε συνδικήσει.
Μὴ λίαν τάκου,
ὀδυρομένα σὸν εὐνέταν.
Με. Ὦ μεγάλα Θέμι, καὶ πότνι' Ἄρτεμι, 160
λεύσσεθ' ἃ πάσχω, μεγάλοις ὅρκοις
ἐνδησαμένα τὸν κατάρατον
πόσιν; ὅν ποτ' ἐγὼ νύμφαν τ' ἐσίδοιμ' αὐτοῖς μελάθροις διακναιομένους.
Οἵ γ' ἐμὲ πρόσθεν τολμῶσ' ἀδικεῖν. 165
Ὦ πάτερ, ὦ πόλις, ὧν ἀπενάσθην
αἰσχρῶς, τὸν ἐμὸν κτείνασα κάσιν.
Τρ. Κλύεθ' οἷα λέγει, κἀπιβοᾶται
Θέμιν εὐκταίαν, Ζῆνά θ', ὃς ὅρκων
θνατοῖς ταμίας νενόμισται; 170
Οὐκ ἔστιν ὅπως ἔν τινι μικρῷ
δέσποινα χόλον καταπαύσει.
Χο. Πῶς ἂν ἐς ὄψιν τὰν ἁμετέραν
ἔλθοι, μύθων τ' αὐδαθέντων
δέξαιτ' ὀμφάν, 175
εἴ πως βαρύθυμον ὀργὰν,
καὶ λῆμα φρενῶν μεθείη.
Τρ. Μήτοι τό γ' ἐμὸν πρόθυμον
φίλοισιν ἀπέστω.

Me. *Heu heu, passa sum misera passa sum quæ magnis*
Digna sunt lamentis. ô execrandi
Liberi funestæ matris, pereatis
Cum patre, & tota domus pereat.
Nut. *Heu me me, heu me miseram.*
Quid verò tibi filii patris peccata
Participant? cur hos odisti? hei mihi
Liberi, quàm metuo ne quid vobis accidat.
Sæui sunt tyrannorum spiritus, & quodammodo
Leui de causa initio suscipientes, postea diu retinentes.
Difficulter iras, animo mutato deponunt.
Nam assuefactum esse ad viuendum moderatè,
Melius mihi videtur si non magnificè,
Tutóque liceat consenescere.
Nam vt hoc primum dicam, moderatè viuentium
Nomen vincit, & vsu eo, longè
Optimum est hominibus. Sed immoderata
Nullo tempore valent hominibus ad diuturnitatem:
Maiores enim calamitates, quando irascitur
Deus, afferunt familiæ.
Cho. *Audiui vocem, audiui clamorem*
Infelicis Colchidis.
Nec adhuc est placata. Sed ô vetula
Dicito: nam intra biforem
Domum clamorem audiui.
Neque delector ô mulier
Luctibus domus,
Quia non grata sunt ea quæ fiunt.
Nut. *Non sunt ædes: euanuerunt hæc iam.*
Iason enim tenet domum principum,
Medea verò tabefacit vitam in thalamis,
Domina, nullius amicorum quicquam
Verbis lenita animo.
Med. *Heu, heu, vtinam flamma cœlestis per meum caput*
Eat. Quid enim mihi boni est amplius viuere?
Heu heu, diuertam ad mortem,
Relicta odiosa vita.
Cho. *Audiuisti ô Iupiter, & terra, & lux,*
Qualem vocem infelix ederit sponsa?
Quænam tibi insatiabilis
Thori cupiditas, ô stulta,
Accelerabit mortis finem?
Ne hoc preceris,
Quòd si tuus maritus
Colit nouum lectum,
Illi propter hoc ne grauius irascere,
Iupiter hæc vlciscetur pro te.
Ne nimis tabefacias teipsam,
Plorans tuum maritum.
Med. *O magna Themis, & veneranda Diana,*
Videtis quæ patior? quæ magno iuramento
Obligaui execrandum
Maritum: quem vtinã aliquando ego, & sponsam videã
In ædibus discerptos,
Qui me prius audent iniuria afficere.
O pater ô ciuitas, à quibus discessi
Turpiter, occiso meo fratre.
Nut. *Audis quæ dicit, & vt inuocat*
Themidem, fauentem optatis, & Iouẽ, qui iuramẽtorũ
Custos hominibus existimatur?
Non fieri potest, vt in aliqua parua re
Domina iram sedet.
Cho. *Quomodo in conspectum nostrum*
Veniat, & dictorum verborum
Vocem accipiat:
Si fortè acerbam iram,
Et impetum animi remittat.
Nut. *Meum certè studium non*
Deerit amicis.

Cho. *Sed vade, & eam huc adducito domum*
Extra, chara, & hæc dicito:
Propera, priusquam aliquid mali faciat iis, qui intus sunt.
Nam luctus hic valde augetur.

Nut. *Faciam hæc. Sed metuo an persuadeam*
Dominam meam:
Laboris tamen gratiam hanc vobis largiar.
Quanquam leana, quæ recens peperit, aspectu
Efferatur in famulos, quum quis
Accedit propè collocuturus:
Stultos autem dicens & insipientes
Homines, qui ante nos fuerunt, non erraueris.
Qui hymnos in festiuitatibus,
Et conuiuiis & cœnis
Inuenerunt vitæ iucundas auditu voluptates.
Sed nemo hominum horribiles mœrores
Inuenit, quomodo Musica & vario neruorum
Cantu sedare possimus, ex quibus cædes,
Et graues casus, euertunt domos.
Atqui in rebus his maxima vtilitas esset mederi
Hominibus cantu: vbi verò sunt læta
Conuiuia, quid frustrà intendunt vocem?
Præsens enim præbet voluptatem per se,
Conuiuii abundantia mortalibus.

Cho. *Audiui clamorem cum multis gemitibus lamentationum:*
Miseros verò, & tristes dolores clamat
Iasonem *connubii proditorem malúmque sponsum.*
Inuocat autem Deos iniuriis affecta,
Et Themidem, filiam Iouis quæ est custos iurisiurandi,
Quæ ipsum reduxit
In Græciam intermedio freto sitam è regione Colchidis,
Per mare nocturnum,
Supra salsas ponti
Immensi angustias.

IAMBI.

Me. *Mulieres Corinthiæ, exiui è domo,*
Ne reprehendatis me: noui enim multos homines,
Qui clari fuerunt, alios quidem procul à conspectu,
Alios verò inter suos: alii verò ex eo quod quieuerunt,
Comparauerunt sibi infamiam, & opinionem ignauiæ.
Iustitia enim non inest in oculis hominum, vt hic iusti dignoscantur.
Quisquis antequam hominis animum manifestè cognouerit,
Odit semel *inimicus, nulla iniuria affectus*, is iniustè facit.
Oportet autem hospitem valde se accommodare ciuitati,
Neque laudo ciuem qui contumax existens,
Molestus est ciuibus propter imperitiam, ac insolentiam:
Mihi verò hæc res quæ præter spem contigit,
Corrupit animum perii verò & vita
Voluptate omissa, volo mori, amicæ.
In quo enim omnis mea spes erat res feliciter gerenda,
Pessimus omnium *hominum euasit ille meus maritus.*
Omniū autē, quæcūque sunt animata & mentem habent,
Nos mulieres sumus miserrima propago.
Quas primùm quidem oportet maximis opibus
Comparare maritum, dominúmque corporis
Accipere hoc enim malo aliud *longè grauius* est.
Et in hoc maximum est *periculum, aut malum accipere,*
Aut bonum. Non enim honesta sunt *diuortia.*
Mulieribus, neque licet recusare maritum.
Sed venientem ad nouos mores & leges,
Vatem esse oportet, (quia domi non cognouit)
Quem maximè sit habitura virum.
Et si nobis hæc quidem peragentibus bene
Cohabitauerit maritus, nō violētū nobis imponens iugum,
Beata est vita: sin minus, satius est mori.
Vir verò cùm dolet propter res domesticas,
Foras egressus sedat cordis bilem,

Χο. Ἀλλὰ βᾶσά νιν δεῦρο πόρευσον οἴκων 180
Ἔξω, φίλα. καὶ τάδ' αὔδα.
Σπεῦσον πρίν τι κακῶσαι τοὺς εἴσω.
Πένθος γὰρ μεγάλως τόδ' ὁρμᾶται.

Τρ. Δράσω τάδ'. ἀτὰρ φόβος, εἰ πείσω
Δέσποιναν ἐμήν. 185
Μόχθου δὲ χάριν τήνδ' ἐπιδώσω.
Καίτοι τοκάδος δέργμα λεαίνης
Ἀποταυροῦται δμωσὶν, ὅταν τις
Μῦθον προφέρων πέλας ὁρμηθῇ.
Σκαιοὺς δὲ λέγων, κοὐδέν τι σοφοὺς 190
Τοὺς πρόσθε βροτοὺς. οὐκ ἂν ἁμάρτοις.
Οἵτινες ὕμνους ἐπὶ μὲν θαλίαις,
Ἐπί τ' εἰλαπίναις, καὶ παρὰ δείπνοις
Εὕροντο, βίου τερπνὰς ἀκοάς.
Στυγίους δὲ βροτῶν οὐδεὶς λύπας 195
Εὕρετο μούσῃ καὶ πολυχόρδοις
Ὠδαῖς παύειν, ἐξ ὧν θάνατοι,
Δειναί τε τύχαι σφάλλουσι δόμους.
Καίτοι τάδε μὲν κέρδος ἀκεῖσθαι
Μολπαῖσι βροτούς. ἵνα δ' εὔδειπνοι 200
Δαῖτες, τί μάτην τείνουσι βοήν;
Τὸ παρὸν γὰρ ἔχει τέρψιν ἀφ' αὑτοῦ,
Δαιτὸς πλήρωμα βροτοῖσιν.

Χο. Ἰαχὰν ἄιον πολύστονον γόων.
Λιγυρὰ δ' ἄχεα μογερὰ βοᾷ 205
Τὸν ἐν λέχει προδόταν, κακόνυμφον.
Θεοκλυτεῖ δ' ἄδικα παθοῦσα,
Τὰν Ζηνὸς ὁρκίαν Θέμιν,
Ἅ νιν ἔβασεν
Ἑλλάδ' ἐς ἀντίπορον 210
Δι' ἅλα νύχιον,
Ἐφ' ἁλμυρὰν πόντου
Κλῇδ' ἀπέραντον.

IAMBOI.

Μη. Κορίνθιαι γυναῖκες, ἐξῆλθον δόμων,
Μή μοί τι μέμψησθ'. οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν 215
Σεμνοὺς γεγῶτας, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο,
Τοὺς δ' ἐν θυραίοις, οἱ δ' ἀφ' ἡσύχου ποδὸς
Δύσκλειαν ἐκτήσαντο, καὶ ῥᾳθυμίαν.
Δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ' ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν.
Ὅστις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμαθεῖν σαφῶς, 220
Στυγεῖ δεδορκὼς, οὐδὲν ἠδικημένος.
Χρὴ δὲ ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν πόλει,
Οὐδ' ἀστὸν ᾔνεσ', ὅστις αὐθάδης γεγὼς,
Πικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας ὕπο.
Ἐμοὶ δ' ἄελπτον πρᾶγμα προσπεσὸν τόδε, 225
Ψυχὴν διέφθαρκ', οἴχομαι δὲ καὶ βίου
Χάριν μεθεῖσα, κατθανεῖν χρῄζω, φίλαι.
Ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα γιγνώσκειν καλῶς,
Κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηχ' οὑμὸς πόσις.
Πάντων δ', ὅσ' ἔστ' ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει, 230
Γυναῖκές ἐσμεν ἀθλιώτατον φυτόν.
Ἃς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ
Πόσιν πρίασθαι, δεσπότην τε σώματος
Λαβεῖν. κακοῦ γὰρ τοῦδ' ἔτ' ἄλγιον κακόν.
Καὶ τῷδ' ἀγὼν μέγιστος, ἢ κακὸν λαβεῖν, 235
Ἢ χρηστόν. οὐ γὰρ εὐκλεεῖς ἀπαλλαγαὶ
Γυναιξὶν, οὐδ' οἷόν τ' ἀνήνασθαι πόσιν.
Ἐς καινὰ δ' ἤθη καὶ νόμους ἀφιγμένην
Δεῖ μάντιν εἶναι, μὴ μαθοῦσαν οἴκοθεν,
Ὅτῳ μάλιστα χρήσεται ξυνευνέτῃ. 240
Κἂν μὲν τάδ' ἡμῖν ἐκπονουμέναισιν εὖ
Πόσις ξυνοικῇ μὴ βίᾳ φέρων ζυγὸν,
Ζηλωτὸς αἰών. εἰ δὲ μὴ, θανεῖν χρεών.
Ἀνὴρ δ', ὅταν τοῖς ἔνδον ἄχθηται ξυνὼν,
Ἔξω μολὼν ἔπαυσε καρδίας χόλον, 245

Η πρὸς φίλων τιν', ἢ πρὸς ἥλικας τραπείς.
Ἡμῖν δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν.
Λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον
Ζῶμεν κατ' οἴκους, οἱ δὲ μάρνανται δορί.
Κακῶς φρονοῦντες. Ὡς τρὶς ἂν παρ' ἀσπίδα 250
Στῆναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ τεκεῖν ἅπαξ.
Ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πρὸς σὲ κἀμ' ἥκει λόγος.
Σοὶ μὲν πόλις θ' ἥδ' ἐστὶ, καὶ πατρὸς δόμοι,
Βίου τ' ὄνησις, καὶ φίλων συνουσία.
Ἐγὼ δ' ἔρημος, ἄπολις οὖσ', ὑβρίζομαι 255
Πρὸς ἀνδρὸς, ἐκ γῆς βαρβάρου λελῃσμένη.
Οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφὸν, οὐδὲ συγγενῆ,
Ὡς μεθορμίσασθαι τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς.
Τοσοῦτον οὖν σου τυγχάνειν βουλήσομαι,
Ἤν μοι πόρος τις, μηχανή τ' ἐξευρεθῇ, 260
Πόσιν δίκην τῶνδ' ἀντιτίσασθαι κακῶν,
Τὸν δόντα τ' αὐτῷ θυγατέρ', ἥν τ' ἐγήματο,
Σιγᾶν. Γυνὴ γὰρ, τἄλλα μὲν φόβου πλέα,
Κακὴ δ' ἐς ἀλκὴν, καὶ σίδηρον εἰσορᾶν,
Ὅταν δ' ἐς εὐνὴν ἠδικημένη κυρῇ, 265
Οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μιαιφονωτέρα.
Χο. Δράσω τάδ'. ἐνδίκως γὰρ ἐκτίσῃ πόσιν,
Μήδεια. πενθεῖν δ' οὔ σε θαυμάζω τύχας.
Ὁρῶ δὲ καὶ Κρέοντα τῆσδ' ἄνακτα γῆς
Στείχοντα, καινῶν ἄγγελον βουλευμάτων. 270
Κρ. Σὲ τὴν σκυθρωπὸν, καὶ πόσει θυμουμένην,
Μήδειαν, εἶπον τῆσδε γῆς ἔξω περᾶν
Φυγάδα, λαβοῦσαν δισσὰ σὺν σαυτῇ τέκνα,
Καὶ μή τι μέλλειν. ὡς ἐγὼ βραβεὺς λόγου
Τοῦδ' εἰμὶ, κοὐκ ἄπειμι πρὸς δόμους πάλιν, 275
Πρὶν ἄν σε γαίας τερμόνων ἔξω βάλω.
Με. Αἶ, αἶ. πανώλης ἡ τάλαιν' ἀπόλλυμαι.
Ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων,
Κοὐκ ἔστιν ἄτης εὐπρόσοιστος ἔκβασις.
Ἐρήσομαι δὲ, καὶ κακῶς πάσχουσ' ὅμως, 280
Τίνος μ' ἕκατι γῆς ἀποστέλλεις Κρέον;
Κρ. Δέδοικά σ'. (οὐδὲν δεῖ παραμπίσχειν λόγους.)
Μή μοί τι δράσῃς παῖδ' ἀνήκεστον κακόν.
Συμβάλλεται δὲ πολλὰ τοῦδε δείματος.
Σοφὴ πέφυκας, καὶ κακῶν πολλῶν ἴδρις. 285
Λυπῇ δὲ, λέκτρων ἀνδρὸς ἐστερημένη.
Κλύω δ' ἀπειλεῖν, ὡς ἀπαγγέλλουσί μοι,
Τὸν δόντα, καὶ γήμαντα, καὶ γαμουμένην,
Δράσειν τι. ταῦτ' οὖν πρὶν παθεῖν, φυλάξομαι.
Κρεῖσσον δέ μοι νῦν πρός σ' ἀπεχθέσθαι, γύναι, 290
Ἢ μαλθακισθένθ', ὕστερον μέγα στένειν.
Με. Φεῦ, φεῦ. οὐ νῦν με πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις Κρέον,
Ἔβλαψε δόξα, μεγάλα τ' εἴργασται κακά.
Χρὴ δ' οὔποθ' ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ' ἀνὴρ,
Παῖδας περισσῶς ἐκδιδάσκεσθαι σοφούς. 295
Χωρὶς γὰρ ἄλλης, ἧς ἔχουσιν, ἀργίας,
Φθόνον πρὸς ἀστῶν ἀλφάνουσι δυσμενῆ.
Σκαιοῖσι μὲν γὰρ καινὰ προσφέρων σοφὰ,
Δόξεις ἀχρεῖος, κοὐ σοφὸς πεφυκέναι.
Τῶν δ' αὖ δοκούντων εἰδέναι τι ποικίλον, 300
Κρείσσων νομισθεὶς ἐν πόλει, λυπρὸς φανῇ.
Ἐγὼ δὲ καὐτὴ τῆσδε κοινωνῶ τύχης.
Σοφὴ γὰρ οὖσα, τοῖς μὲν εἰμ' ἐπίφθονος,
Τοῖς δ' ἡσυχαία, τοῖς δὲ θατέρου τρόπου,
Τοῖσδ' οὖν προσάντης. εἰμὶ δ' οὐκ ἄγαν σοφή. 305
Σὺ δ' οὖν φοβῇ με, μή τι πλημμελὲς πάθῃς.
Οὐχ ὧδ' ἔχει μοι, μὴ τρέσῃς ἡμᾶς Κρέον,
Ὥστ' ἐς τυράννους ἄνδρας ἐξαμαρτάνειν.
Σὺ γὰρ τί μ' ἠδίκηκας; ἐξέδου κόρην
Ὅτῳ σε θυμὸς ἦγεν. ἀλλ' ἐμὸν πόσιν 310
Μισῶ. σὺ δ' οἶμαι σωφρονῶν, ἔδρας τάδε.
Καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν οὐ φθονῶ καλῶς ἔχειν.
Νυμφεύετ', εὖ πράσσοιτε. τήνδε δὲ χθόνα

Conuersus aut ad aliquem amicum, aut coataneum:
Sed nos oportet spectare ad vnam animam.
Dicunt autem quòd nos periculorum immunem vitam
Viuamus domi, ipsi verò pugnent hasta,
Malè sentientes: quia ter ad clypeum
Stare malim, quàm semel parere.
Sed enim non eadem ad me, & te pertinet oratio.
Tibi enim est hac vrbs & paterna domus,
Vitaque commoditas, & amicorum congressus.
Ego verò deserta & extorris iniuria afficior
A marito, ex agro barbaro abrepta,
Neque matrem, neque fratrem, neque cognatum
Habens, qui me in portum ducat huius calamitatis:
Tantùm igitur cupio tua vti opera,
Si mihi via aliqua, & ratio inueniri possit,
Qua maritum iure vlciscar pro his malis,
Illumque, qui dedit ipsi suam filiam, & Glaucam, *quam duxit.*
Vt taceas. Nam mulier alioqui est plena timore,
Ignauáque ad prælium, & ad intuendum ferrum:
Sed quando est iniuria affecta, in matrimonio,
Non est alia mens crudelior.
Cho. *Faciam hac: nam iustè vlcisceris maritum,*
Medea: non miror autem te lugere istam fortunam.
Sed video Creontem, dominum huius terræ
Venientem, nuncium nouorum consiliorum.
Cre. *Te toruam, & iratam marito,*
Medeam, iubeo exire ex hac terra,
Extorrem, assumptis tecum duobus pueris,
Et nihil cunctari: quia ego autor edicti
Istius sum, neque redibo domum,
Priusquam eiecero te è finibus huius terræ.
Me. *Heu, heu, prorsus misera perij.*
Inimici enim expediunt iam omnem rudētē aduersus me,
Neque est effugium commodum huius mali.
Sed quanquam malè tractor, tamen dicam:
Cur me Creon eiicis ex hac terra?
Cre. *Metuo te (nihil opus est inuoluere sermones)*
Nè quod insanabile malum facias meæ filiæ.
Multæ enim sunt coniecturæ huius metus:
Es callida, & artifex multorum malorum.
Doles verò quòd orbata sis thalamo mariti tui.
Audio autem te minari, vt mihi nunciant,
Et socero, & sponso, & nuptæ
Te aliquid facturam hæc igitur cauebo, priusquā accidāt.
Mulio n. satius est mihi, mulier, nūc in odiū tuū incurrere,
Quàm placatum postea valdè gemere.
Me. *Heu, heu. non mihi nunc primùm, sed sæpè, ô Creon,*
Nocuit existimatio, & magna mala attulit.
Non oportet autem eum qui sapiens est,
Liberos edocendos curare, vt nimium sint sapientes.
Præter enim aliam, quam habent, ignauiam,
Inuidiam apud ciues sibi conciliant odiosam.
Apud stultos enim proferens aliquid nouum & sapiens,
Videberis inutilis, & non sapiens esse:
At contrà illis, qui videntur variam aliquam (*haberē*) *cognitionē*
Præstantior si existimeris in ciuitate, molestus videberis.
Ego verò ipsa quoque particeps sum huius fortunæ.
Nam cum sim sapiens, aliis quidem sum inuisa,
Aliis verò ignaua, aliis verò aliis morib. prædita videor,
Aliis difficilis, & morosa, *tamen non sum nimis sapiens.*
Tu igitur metuis me, ne quid mali tibi à me accidat.
Non sic res meæ se habent, ne metuas me Creon,
Vt in viros principes delinquam.
Tu enim qua iniuria me affecisti? elocasti filiam ei
Cui te animus impulit. Sed meum maritum
Odi. tu autem vt opinor sapienter hæc fecisti.
Et nunc non inuideo, quòd res tuæ præclarè se habeant:
Despondete, bene sit vobis: sed iam in hac terra

Sinite me habitare: quamuis enim iniuria simus affecti,
Tacebimus, à potentioribus victi.

Cre. *Dicis auditu mollia: sed in animo*
Mihi est pauor, ne quid mali moliaris,
Et tantò minus quàm antea confido tibi.
Nam mulier quæ citò irascitur, similiter & vir,
Faciliùs cauetur, quàm taciturnus sapiens.
Proinde exi quàm celerrimè. ne facias multa verba.
Quia hoc decretum est, neque habes artem, vt
Apud nos maneas cùm sit mihi infesta.

Med. *Ne per genua & filiam tuam recèns nuptam.*

Cre. *Consumis verba: nunquam enim persuaseris me.*

Med. *Expelles igitur me, neque revereberis Litas i. Preces?*

Cre. *Non enim mihi charior es mea domo.*

Me. *O patria, quàm valde nunc tui recordor!*

Cre. *Præter liberos enim est mihi longè charissima.*

Me. *Heu. heu. quàm magnum malum hominibus est amor!*

Cre. *Credo, vt tulerit fortuna.*

Me. *Iupiter, non lateat te is qui autor est horum malorum.*

Cre. *Vade ò vana. & libera me curis.*

Me. *Nos laboramus, neque indigemus aliis miseriis.*

Cre. *Citò extruderis violenter manu famulorum.*

Me. *Nequaquam ita, sed rogo te Creon.*

Cre. *Negotium facesses, vt videris ò mulier.*

Me. *Fugiam, non hoc te rogo, vt impetrem ne discedam.*

Cre. *Quid igitur resistis. & non discedis è terra?*

Me. *Concede mihi. vt possim tantum hunc diem manere,*
Et perficere deliberationem, quà fugiam,
Et viaticum meis liberis: quandoquidem pater
Nihil curat vitæ subsidium parare liberis.
Miserare igitur illos, nam & tu pater liberorum
Es. Consentaneum autem est te habere beneuolentiam.
Non enim de me sum sollicita, quòd in exiliū simus ituri.
Illorum verò calamitatem, qua premuntur, lugeo.

Cre. *Animus meus minimè est tyrannicus,*
Sed verecundia victus. multa perperam egi.
Et nunc video quidem me peccare mulier,
Attamen consequeris hoc. sed prædico tibi,
Si te postera lux Dei viderit,
Et liberos tuos intra fines huius terræ,
Morieris. dictus est sermo hic, neque irritus erit.
Nunc igitur si oportet te manere, mane ad vnum diem.
Non enim facies aliquid mali eorum, quæ metuo.

ANAPAESTI.

Cho. *Infelix mulier,*
Heu. heu. misera es ob tuos dolores.
Quónam te vertes? quod hospitium,
Aut quam domum terrāmve, quæ liberet te his malis,
Inuenies?
Quàm te Deus in difficilem tempestatem
Malorum duxit, Medea.

IAMBI.

Me. *Vbique malè mecum agitur: quis contradicet?*
Sed nondum hæc sunt eodem modo, ne putetis.
Restant adhuc alia certamina nouis sponsis,
Et non exigua mala affinibus.
Putas enim me hunc blandis verbis compellaturam fuisse
vnquam,
Nisi aliquid lucri captarem, aut machinarer?
Neque allocuta essem, neque attigissem manibus,
Ille verò eò stultitiæ peruenit,
Vt cùm posset ipse euertere mea consilia,
Si me eiecisset ex hac terra, concesserit hoc die
Me manere, quo tres ex meis inimicis
Interficiam. patrem, puellam, & meum maritum.
Sed cùm habeam multas vias interficiendi eos,
Non scio quam primùm aggrediar, amicæ.

ἐᾶτέ μ' οἰκεῖν. καὶ γὰρ ἠδικημένοι
Σιγησόμεσθα, κρεισσόνων νικώμενοι. 315

Κρ. Λέγεις ἀκοῦσαι μαλθάκ'. ἀλλ' ἔσω φρενῶν
Ὀῤῥωδία μοι, μή τι βουλεύσῃς κακόν,
Τοσῷδε γ' ἧσσον ἢ πάρος πέποιθά σοι.
Γυνὴ γὰρ ὀξύθυμος, ὡς δ' αὔτως ἀνὴρ,
Ῥᾴων φυλάσσειν, ἢ σιωπηλὸς σοφός. 320
Ἀλλ' ἔξιθ' ὡς τάχιστα. μὴ λόγους λέγε.
Ὡς ταῦτ' ἄραρε κοὐκ ἔχεις τέχνην, ὅπως
Μενεῖς παρ' ἡμῖν, οὖσα δυσμενὴς ἐμοί.

Μη. Μὴ πρός σε γονάτων, τῆς τε νεογάμου κόρης.

Κρ. Λόγους ἀναλοῖς. οὐ γὰρ ἂν πείσαις ποτέ. 325

Μη. Ἀλλ' ἐξελᾷς με, κοὐδὲν αἰδέσῃ λιτάς;

Κρ. Φιλῶ γὰρ οὐ σὲ μᾶλλον, ἢ δόμους ἐμούς.

Μη. Ὦ πατρίς, ὥς σου κάρτα νῦν μνείαν ἔχω.

Κρ. Πλὴν γὰρ τέκνων ἔμοιγε φίλτατον πολύ.

Μη. Φεῦ, φεῦ. βροτοῖς ἔρωτες ὡς κακὸν μέγα. 330

Κρ. Ὅπως ἂν οἶμαι καὶ παραστῶσιν τύχαι.

Μη. Ζεῦ, μὴ λάθοι σε, τῶνδ' ὃς αἴτιος κακῶν.

Κρ. Ἕρπ' ὦ ματαία, καί μ' ἀπάλλαξον πόνων.

Μη. Πονοῦμεν ἡμεῖς: κοὐ πόνων κεχρήμεθα.

Κρ. Τάχ' ἐξ ὀπαδῶν χειρὸς ὠσθήσῃ βίᾳ. 335

Μη. Μὴ δῆτα τοῦτόγ'. ἀλλά σ' αἰτοῦμαι Κρέον.

Κρ. Ὄχλον παρέξεις ὡς ἔοικας ὦ γύναι.

Μη. Φευξούμεθ'. οὐ τοῦθ' ἱκέτευσα σοῦ τυχεῖν.

Κρ. Τί δ' οὖν βιάζῃ. κοὐκ ἀπαλλάσσῃ χθονός;

Μη. Μίαν με μεῖναι τήνδ' ἔασον ἡμέραν, 340
Καὶ ξυμπερᾶναι φροντίδ'. ᾗ φευξούμεθα,
Παισί τ' ἀφορμὴν τοῖς ἐμοῖς, ἐπεὶ πατὴρ
Οὐδὲν προτιμᾷ μηχανήσασθαι τέκνοις.
Οἴκτειρε δ' αὐτούς. καὶ σύ τοι παίδων πατὴρ
Πέφυκας. εἰκὸς δ' ἐστὶν εὔνοιάν σ' ἔχειν. 345
Τοὐμοῦ γὰρ οὔ μοι φροντίς, εἰ φευξούμεθα,
Κείνους δὲ κλαίω συμφορᾷ κεχρημένους.

Κρ. Ἥκιστα τοὐμὸν λῆμ' ἔφυ τυραννικόν.
Αἰδούμενος δὲ, πολλὰ δὴ διέφθορα.
Καὶ νῦν ὁρῶ μὲν ἐξαμαρτάνων γύναι, 350
Ὅμως δὲ τεύξῃ τοῦδε. προὐννέπω δέ σοι.
Εἴ σ' ἡ 'πιοῦσα λαμπὰς ὄψεται θεοῦ,
Καὶ παῖδας ἐντὸς τῆσδε τερμόνων χθονὸς,
Θανῇ. λέλεκται μῦθος οὐ ψευδὴς ὅδε.
Νῦν δ' εἰ μένειν δεῖ, μίμν' ἐφ' ἡμέραν μίαν. 355
Οὐ γάρ τι δράσεις δεινὸν, ὧν φόβος μ' ἔχει.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Δύστανε γύναι,
Φεῦ, φεῦ. μελέα τῶν σῶν ἀχέων.
Ποῖ ποτε τρέψῃ; τίνα προξενίαν,
Ἢ δόμον, ἢ χθόνα σωτῆρα κακῶν 360
Ἐξευρήσεις;
Ὡς εἰς ἄπορόν σε κλύδωνα θεὸς
Μήδεια κακῶν ἐπέρασε.

ΙΑΜΒΟΙ.

Μη. Κακῶς πέπρακται πανταχῆ. τίς ἀντερεῖ;
Ἀλλ' οὔτι ταύτῃ ταῦτα. μὴ δοκεῖτέ πω. 365
Ἔτ' εἴσ' ἀγῶνες τοῖς νεωστὶ νυμφίοις,
Καὶ τοῖσι κηδεύσασιν οὐ σμικροὶ πόνοι.
Δοκεῖς γὰρ ἄν με τόνδε θωπεῦσαί ποτ' ἂν,
Εἰ μή τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην;
Οὐδ' ἂν προσεῖπον, οὐδ' ἂν ἡψάμην χεροῖν. 370
Ὁ δ' εἰς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο,
Ὥστ' ἐξὸν αὐτῷ τἄμ' ἑλεῖν βουλεύματα
Γῆς ἐκβαλόντι, τήνδ' ἀφῆκεν ἡμέραν
Μεῖναί μ'. ἐν ᾗ τρεῖς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν νεκροὺς
Θήσω, πατέρα τε καὶ κόρην πόσιν τ' ἐμόν. 375
Πολλὰς δ' ἔχουσα θανασίμους αὐτοῖς ὁδοὺς,
Οὐκ οἶδ' ὁποίᾳ πρῶτον ἐγχειρῶ φίλαι.

Πό-

Πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρὶ,
Ἢ θηκτὸν ὤσω φάσγανον δι᾽ ἥπατος,
Σιγῇ δόμους εἰσβᾶσ᾽, ἵν᾽ ἔστρωται λέχος. 380
Ἀλλ᾽ ἕν τί μοι πρόσαντες, εἰ ληφθήσομαι
Δόμους ὑπερβαίνουσα, καὶ τεχνωμένη,
Θανοῦσα θήσω τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς γέλων.
Κράτιστα τὴν εὐθεῖαν, ᾗ πεφύκαμεν
Σοφαὶ μάλιστα, φαρμάκοις αὐτοὺς ἑλεῖν. 385
Εἶεν· καὶ δὴ τεθνᾶσι. τίς με δέξεται πόλις;
Τίς γῆν ἄσυλον, καὶ δόμους ἐχεγγύους
Ξένος παρασχὼν ῥύσεται τὸ μὸν δέμας;
Οὐκ ἔστι. μείνασ᾽ οὖν σμικρὸν χρόνον,
Ἢν μέν τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλὴς φανῇ, 390
Δόλῳ μέτειμι τόνδε καὶ σιγῇ φόνον.
Ἢν δ᾽ ἐξελαύνῃ ξυμφορά μ᾽ ἀμήχανος,
Αὐτὴ ξίφος λαβοῦσα, κεἰ μέλλω θανεῖν,
Κτενῶ σφε. τόλμης δ᾽ εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν.
Οὐ γὰρ μὰ τὴν δέσποιναν, ἣν ἐγὼ σέβω 395
Μάλιστα πάντων, καὶ ξυνεργὸν εἱλόμην,
Ἑκάτην, μυχοῖς ναίουσαν ἑστίας ἐμῆς,
Χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.
Πικροὺς δ᾽ ἐγώ σφιν καὶ λυγροὺς θήσω γάμους,
Πικρὸν δὲ κῆδος, καὶ φυγὰς ἐμὰς χθονός. 400
Ἀλλ᾽ εἶα· φείδου μηδὲν ὧν ἐπίστασαι
Μήδεια, βουλεύουσα, καὶ τεχνωμένη.
Ἕρπ᾽ εἰς τὸ δεινόν. νῦν ἀγὼν εὐψυχίας.
Ὁρᾷς ἃ πάσχεις; οὐ γέλωτα δεῖ σ᾽ ὀφλεῖν
Τοῖς Σισυφείοις, τοῖς τ᾽ Ἰάσονος γάμοις, 405
Γεγῶσαν ἐσθλοῦ πατρὸς, ἡλίου τ᾽ ἄπο.
Ἐπίστασαι δέ. Πρὸς δὲ καὶ πεφύκαμεν
Γυναῖκες εἰς μὲν ἐσθλ᾽ ἀμηχανώταται,
Κακῶν δὲ πάντων τέκτονες σοφώταται.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α.

Χο. 1 Ἄνω ποταμῶν ἱερῶν 410
2 Χωροῦσι παγαί,
3 Καὶ δίκα καὶ πάντα πάλιν στρέφεται.
4 Ἀνδράσι μὲν δόλιαι βουλαί. θεῶν
5 Δ᾽ οὐκέτι πίστις ἄραρε.
6 Τὰν δ᾽ ἐμὰν εὔκλειαν ἔχειν βιοτὰν, 415
7 Στρέψουσι φᾶμαι.
8 Ἔρχεται τιμὰ
9 Γυναικείῳ γένει.
10 Οὐκέτι δυσκέλαδος
11 Φάμα γυναῖκας ἕξει. 420

Ἀντιστροφὴ α.

1 Μοῦσαι δὲ παλαιγενέων
2 Λήξουσ᾽ ἀοιδᾶν,
3 Τὰν ἐμὰν ὑμνεῦσαι ἀπιστοσύναν.
4 Οὐ γὰρ ἐν ἁμετέρᾳ γνώμᾳ λύρας
5 Ὤπασε θέσπιν ἀοιδὰν 425
6 Φοῖβος ἁγήτωρ μελέων. ἐπεὶ ἀν-
7 τάχησ᾽ ἂν ὕμνον
8 Ἀρσένων γέννᾳ.
9 Μακρὸς δ᾽ αἰὼν ἔχει
10 Πολλὰ μὲν ἁμετέραν 430
11 Ἀνδρῶν τε μοῖραν εἰπεῖν.

Στροφὴ β.

1 Σὺ δ᾽ ἐκ μὲν οἴκων πατρίων ἔπλευσας
2 Μαινομένᾳ κραδίᾳ, διδύ-
3 μους ὁρίσασα πόντου
4 Πέτρας. ἐπὶ δὲ ξένᾳ 435
5 Ναίεις χθονὶ τᾶς ἀνάνδρου
6 Κοίτας ὀλέσασα λέκτρον.
7 Τάλαινα, φυγὰς δὲ χώρας ἄτιμος ἐλαύνῃ.

Vtrum accendam domum sponsa igni,
An adigam acutum ensem per hepar,
Clàm ingressa domum, vbi lectus est stratus?
Sed vnum est mihi periculosum, si deprehendar,
Ingressa domum & moliens ista,
Morte mea risum prabebo meis inimicis.
Optimum est recta via ingredi, qua sumus
Potentes maximè, venenis vt eos interficiamus.
Esto, & iam sint mortui: quæ me ciuitas excipiet?
Quis terram tutam & domum seruantem promissa,
Prabens hospes liberabit meum corpus?
Nemo est. Igitur manens adhuc exiguum tempus,
Siquidem aliqua salutis turris tuta nobis apparuerit,
Aggrediar hanc cædem dolo & clàm.
Si verò calamitas ineuitabilis me exagitet,
Ego correpto gladio, etiamsi mihi moriendum sit,
Occidam eos. vado autem ad extremam audaciam.
Non enim per dominam, quam ego colo
Omnium maximè, & adiutricem elegi
Hecaten, quæ habitat in angulis larium meorum,
Aliquis ex eis gaudens, dolore afficiet meum animum.
Ego autem faciam ipsis nuptias acerbas & tristes,
Et acerbam affinitatem, & exilium meum ex hac terra.
Age verò, nulli arti eorum quæ scis, parcas,
Medea, deliberans, & machinans.
Vade ad atrox facinus: nunc est certamen audaciæ.
Vides quæ patiaris: non oportet te derideri
A genere Sisyphi, & nuptiis Iasonis,
Quæ nata es ex præstanti patre, & à Sole.
Et calles aliquid. Præterea verò natura sumus
Nos mulieres ad bona quidem ineptissimæ,
Malorum verò omnium artifices peritissimæ.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *Sursum versus fluminum sacrorum*
Vadunt fontes,
Et ius & omnia retrò vertuntur.
Viris quidem dolosa sunt consilia, Deorum
Verò fides non amplius est rata.
Mea quidem vita vt non habeat laudem,
Fama obstat.
Honos venit
Muliebri generi.
Non amplius infausta
Fama mulieres premet.

Antistrophe 1.

Musæ verò priscis
Desinent carminibus
Meam celebrare perfidiam.
Neque enim in mentibus nostris lyræ
Diuinum carmen dedit
Phœbus, dux carminum: quia vi-
ctissem hymnum mulieres cecinissent in
Genus masculinum.
Longa autem ætas habet
Multa de nostra,
Virorúmque sorte dicenda.

Strophe 2.

Tu autem nauigasti ex domo patria
Furenti animo, gemi-
na maris metiens
Saxa: in peregrina verò
Terra habitas, vidui
Cubilis amisso lecto.
Infelix tu, ignominia verò affecta, pelleris ex hac terra
exul.

Antistrophe II.

Abiit gratia iurisiurandi, neque amplius pudor
Manet in magna Græcia:
Euolauit autem in ætherem.
Tibi autem non est paterna domus,
O misera, vt ad eam appelles, téque recipias
Ex miseriis huius thalami.
Sed regina potentior domum occupauit.

IAMBI.

Ias. *Non nunc primùm animaduerti sed sæpè,*
Quòd aspera ira sit intractabile malum.
Tibi enim cùm liceret hanc terram, & domum incolere,
Leniter & æquo animo ferenti potentiorum consilia,
Propter inania verba eiiceris ex hac terra.
Ego quidem nihil curo: etiamsi nunquam desinas
Dicere quàm malus vir sit Iason:
Ob ea verò, quæ dixisti in dominos,
Putes magnum esse lucrum, quòd tantùm exilio puniris.
Ego quidem semper ab iratis dominis
Iram abstuli, & volebam te manere:
Tu verò non remittis stultitiam, semper dicens
Conuicia dominis: itaque expelleris ex hac terra.
Ego tamen ne propter hæc quidem defessus amicorũ gratia
Venio, prospecturus tibi ô mulier,
Ne sine viatico cum liberis expellaris,
Neque indigeas aliqua re: exilium trahit multa
Mala secum: quamuis enim tu me oderis,
Non possem tibi malè vnquam velle.

Me. *O pessime omnium (Hoc enim tibi possum dicere*
Lingua summum conuicium in tuam ignauiam)
Venisti ad nos, venisti, qui es inuisus
Diis, & mihi, & vniuerso humano generi?
Ista non est audacia, neque fortitudo,
Intueri coràm amicos, quos iniuria affeceris:
Sed grauissimus inter homines morborum
Omnium est impudentia: bene tamen fecisti quòd veneris.
Ego enim leuabor animo, dicens
Tibi conuicia, & tu dolebis audiens ea.
Sed ab iis quæ prima sunt primùm incipiam dicere.
Seruaui te (vt norunt quicunque Græcorum
Conscenderunt eandem nauim Argo)
Missum vt regeres tauros, spirantes flammas,
Iugis, & seminares letalem segetem:
Et draconem, qui custodiens aureum vellus,
Seruabat multis voluminibus, ipse peruigil existens,
Occiso, attuli tibi lucem salutarem.
Ipsa verò prodito patre, & domo mea,
Peliotem ad Iolcum veni
Tecum, promptior quàm sapientior.
Et occidi Peliam eo genere mortis, quod est miserrimum,
Per eius filias: omnémque tibi metum exemi.
His tamen beneficiis à me affectus, ô pessime mortalium,
Prodidisti me, nouósque tibi comparasti lectos,
Cùm habeas liberos: si enim sine liberis adhuc fuisses,
Ignoscendum tibi fuisset, quòd hunc amasses lectum.
Sed euanida est fides iurisiurandi, neque possum scire
An existimes Deos qui tũc regnarũt, non amplius regnare,
An verò putes noua iura constituta esse hominibus nunc,
Quia tibi conscius es te non seruasse mihi fidem,
Hei dexteram manum, quàm tu sæpè apprehendisti,
Et hæc genua tua, quàm frustrà sumus exceptæ
Ab improbo marito, & spes meæ frustratæ sunt me.
Age verò, colloquar enim tecum tanquam cum amico,
Fingens quidẽ me præclarum aliquod beneficium à te accepturam,
Tu tamen interrogatus videberis turpior.
Quò me nunc vertam: an ad domum patris,

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Βέβακεν ὅρκων χάρις, οὐδ' ἔτ' αἰδὼς
2 Ἑλλάδι τᾷ μεγάλᾳ μίμνει. 440
3 Αἰθερία δ' ἀνέπτα.
4 Σοὶ δ' οὔτε πατρὸς δόμοι,
5 Δύστανε, μεθορμίσασθαι
6 Μόχθων, τῶν δὲ λέκτρων,
7 Ἄλλα βασίλεια κρείσσων δόμοισιν ἐπέστα. 445

ΙΑΜΒΟΙ.

Ια. Οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις,
Τραχεῖαν ὀργὴν, ὡς ἀμήχανον κακόν.
Σοὶ γὰρ παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν,
Κούφως φερούσῃ κρεισσόνων βουλεύματα,
Λόγων ματαίων οὕνεκ' ἐκπεσῇ χθονός. 450
Κἀμοὶ μὲν οὐδὲν πρᾶγμα, μὴ παύσῃ ποτὲ
Λέγουσ', Ἰάσων ὡς κάκιστος ἔστ' ἀνήρ.
Ἃ δ' εἰς τυράννους ἐστί σοι λελεγμένα,
Πᾶν κέρδος ἡγοῦ ζημιουμένη φυγῇ.
Κἀγὼ μὲν αἰεὶ βασιλέων θυμουμένων 455
Ὀργὰς ἀφῄρουν, καί σ' ἐβουλόμην μένειν.
Σὺ δ' οὐκ ἀνίεις μωρίας, λέγουσ' ἀεὶ
Κακῶς τυράννους· τοιγὰρ ἐκπεσῇ χθονός.
Ὅμως δὲ κἀκ τῶνδ' οὐκ ἀπειρηκὼς φίλοις
Ἥκω, τὸ σόν γε προσκοπούμενος, γύναι, 460
Ὡς μήτ' ἀχρήμων σὺν τέκνοισιν ἐκπέσῃς,
Μήτ' ἐνδεής του. πόλλ' ἐφέλκεται φυγὴ
Κακὰ ξὺν αὐτῇ· καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς,
Οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ κακῶς φρονεῖν ποτε.

Μη. Ὦ παγκάκιστε, τοῦτο γάρ σ' εἰπεῖν ἔχω 465
Γλώσσῃ μέγιστον εἰς ἀνανδρίαν κακόν.
Ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθες, ἔχθιστος γεγὼς
Θεοῖς τε, κἀμοὶ, παντί τ' ἀνθρώπων γένει;
Οὔτοι θράσος τόδ' ἐστὶν, οὐδ' εὐτολμία,
Φίλους κακῶς δράσαντ' ἐναντίον βλέπειν. 470
Ἀλλ' ἡ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων
Πασῶν, ἀναίδει'. εὖ δ' ἐποίησας μολών.
Ἐγώ τε γὰρ λέξασα, κουφισθήσομαι
Ψυχὴν κακῶς σε, καὶ σὺ λυπήσῃ κλύων.
Ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρῶτον ἄρξομαι λέγειν. 475
Ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι
Ταυτὸν συνεισέβησαν Ἀργῷον σκάφος,
Πεμφθέντα ταύρων πυρπνόων ἐπιστάτην
Ζεύγλῃσι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύην.
Δράκοντά θ', ὃς πάγχρυσον ἀμφέπων δέρας, 480
Σπείραις ἔσωζε πολυπλόκοις, ἄυπνος ὤν,
Κτείνασ', ἀνέσχον σοὶ φάος σωτήριον.
Αὐτὴ δὲ πατέρα καὶ δόμους προδοῦσ' ἐμοὺς,
Τὴν Πηλιῶτιν εἰς Ἰωλκὸν ἱκόμην
Σὺν σοὶ πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα. 485
Πελίαν τ' ἀπέκτειν', ὥσπερ ἄλγιστον θανεῖν
Παίδων ὑπ' αὐτοῦ. πάντα τ' ἐξεῖλον φόβον.
Καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν παθὼν,
Προύδωκας ἡμᾶς. καινὰ δ' ἐκτήσω λέχη,
Παίδων γεγώτων. εἰ γὰρ ἦσθ' ἄπαις ἔτι, 490
Σύγγνωστ' ἄν σοι, τοῦδ' ἐρασθῆναι λέχους.
Ὅρκων δὲ φρούδη πίστις. οὐδ' ἔχω μαθεῖν,
Ἢ θεοὺς νομίζεις τοὺς τότ' οὐκ ἄρχειν ἔτι,
Ἢ καινὰ κεῖσθαι θέσμι' ἀνθρώποις τανῦν,
Ἐπεὶ σύνοισθά γ' εἰς ἔμ' οὐκ εὔορκος ὤν. 495
Φεῦ δεξιὰ χεὶρ, ἧς σὺ πόλλ' ἐλαμβάνου,
Καὶ τῶνδε γονάτων, ὡς μάτην κεχρώσμεθα
Κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
Ἄγ', ὡς φίλῳ γὰρ ὄντι σοι κοινώσομαι,
Δοκοῦσα μέν τι πρός γε σοῦ πράξειν καλῶς, 500
Ὅμως δ', ἐρωτηθεὶς γὰρ αἰσχίων φανῇ.
Νῦν ποῖ τράπωμαι, πότερα πρὸς πατρὸς δόμους.

Οἷς

Οἷς σοὶ προδοῦσα καὶ πάτραν ἀφικόμην;
Ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; καλῶς γ᾽ ἂν οὖν
Δέξαιντό μ᾽ οἴκοις, ὧν πατέρα κατέκτανον. 505
Ἔχει γὰρ οὕτω· τοῖς μὲν οἴκοθεν φίλοις
Ἐχθρὰ καθέστηχ᾽· οὓς δέ μ᾽ οὐκ ἐχρῆν κακῶς
Δρᾶν, σοὶ χάριν φέρουσα, πολεμίους ἔχω.
Τοιγάρ με πολλαῖς μακαρίαν ἀν᾽ Ἑλλάδα
Ἔθηκας ἀντὶ τῶνδε· θαυμαστὸν δέ σε 510
Ἔχω πόσιν καὶ πιστὸν ἡ τάλαιν᾽ ἐγώ.
Εἰ φεύξομαί γε γαῖαν ἐκβεβλημένη,
Φίλων ἔρημος, σὺν τέκνοις μόνη μόνοις,
Καλόν γ᾽ ὄνειδος τῷ νεωστὶ νυμφίῳ,
Πτωχοὺς ἀλᾶσθαι παῖδας, ἥ τ᾽ ἔσωσά σε. 515
Ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὃς κίβδηλος ᾖ
Τεκμήρι᾽ ἀνθρώποισιν ὤπασας σαφῆ,
Ἀνδρῶν δ᾽ ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,
Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι;
Χο. Δεινή τις ὀργὴ καὶ δυσίατος πέλει, 520
Ὅταν φίλοι φίλοισι συμβάλωσ᾽ ἔριν.
Ια. Δεῖ μ᾽, ὡς ἔοικε, μὴ κακὸν φῦναι λέγειν,
Ἀλλ᾽ ὥστε ναὸς κεδνὸν οἰακοστρόφον
Ἄκροισι λαίφους κρασπέδοις ὑπεκδραμεῖν
Τὴν σὴν στόμαργον, ὦ γύναι, γλωσσαλγίαν. 525
Ἐγὼ δ᾽, ἐπειδὴ καὶ λίαν πυργοῖς χάριν,
Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς ναυκληρίας
Σώτειραν εἶναι θεῶν τε κἀνθρώπων μόνην.
Σοὶ δ᾽ ἔστι μὲν νοῦς λεπτός, ἀλλ᾽ ἐπίφθονος
Λόγος διελθεῖν, ὡς Ἔρως σ᾽ ἠνάγκασε 530
Πόνοις ἀφύκτοις τοὐμὸν ἐκσῶσαι δέμας.
Ἀλλ᾽ οὐκ ἀκριβῶς αὐτὸ θήσομαι λίαν.
Ὅπῃ γὰρ οὖν ὤνησας, οὐ κακῶς ἔχει.
Μείζω γε μὲν τοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
Εἴληφας ἢ δέδωκας, ὡς ἐγὼ φράσω. 535
Πρῶτον μὲν Ἑλλάδ᾽ ἀντὶ βαρβάρου χθονὸς
Γαῖαν κατοικεῖς, καὶ δίκην ἐπίστασαι,
Νόμοις τε χρῆσθαι, μὴ πρὸς ἰσχύος χάριν.
Πάντες δέ σ᾽ ᾔσθοντ᾽ οὖσαν Ἕλληνες σοφήν,
Καὶ δόξαν ἔσχες· εἰ δὲ γῆς ἐπ᾽ ἐσχάτοις 540
Ὅροισιν ᾤκεις, οὐκ ἂν ἦν λόγος σέθεν.
Εἴη δ᾽ ἔμοιγε μήτε χρυσὸς ἐν δόμοις,
Μήτ᾽ Ὀρφέως κάλλιον ὑμνῆσαι μέλος,
Εἰ μὴ ᾿πίσημος ἡ τύχη γένοιτό μοι.
Τοσαῦτα μέν σοι τῶν ἐμῶν πόνων πέρι 545
Ἔλεξ᾽· ἅμιλλαν γὰρ σὺ προύθηκας λόγων.
Ἃ δ᾽ ἐς γάμους μοι βασιλικοὺς ὠνείδισας,
Ἐν τῷδε δείξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγώς,
Ἔπειτα σώφρων, εἶτα σοὶ μέγας φίλος
Καὶ παισὶ τοῖς ἐμοῖσιν. ἀλλ᾽ ἔχ᾽ ἥσυχος. 550
Ἐπεὶ μετέστην δεῦρ᾽ Ἰωλκίας χθονὸς,
Πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς ἀμηχάνους,
Τί τοῦδ᾽ ἂν εὕρημ᾽ ηὗρον εὐτυχέστερον,
Ἢ παῖδα γῆμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς;
Οὐχ ᾗ σὺ κνίζῃ, σὸν μὲν ἐχθαίρων λέχος, 555
Καινῆς δὲ νύμφης ἱμέρῳ πεπληγμένος,
Οὐδ᾽ εἰς ἅμιλλαν πολύτεκνον σπουδὴν ἔχων.
Ἅλις γὰρ οἱ γεγῶτες, οὐδὲ μέμφομαι.
Ἀλλ᾽ ὡς τὸ μὲν μέγιστον οἰκοῖμεν καλῶς,
Καὶ μὴ σπανιζοίμεσθα, γιγνώσκων ὅτι 560
Πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδὼν φίλος.
Παῖδας δὲ θρέψαιμ᾽ ἀξίως δόμων ἐμῶν,
Σπείρας τ᾽ ἀδελφοὺς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις,
Εἰς ταυτὸ θείην, καὶ ξυναρτήσας γένος
Εὐδαιμονοίην. σοί τε γὰρ παίδων τί δεῖ; 565
Ἐμοί τε λύει τοῖσι μέλλουσι τέκνοις
Τὰ ζῶντ᾽ ὀνῆσαι. μῶν βεβούλευμαι κακῶς;
Οὐδ᾽ ἂν σὺ φαίης, εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος.
Ἀλλ᾽ ἐς τοσοῦτον ἥκεθ᾽, ὥστ᾽ ὀρθουμένης
Εὐνῆς γυναῖκες πάντ᾽ ἔχειν νομίζετε. 570

Quibus tibi proditis & patria, huc veni,
An ad miseras filias Peliæ? scilicet illæ pulchrè
Me reciperent in suas ædes quarum patrem interfeci.
Sic enim se res habet. amicis quidem domesticis,
Sum inuisa. quos verò mihi non oportebat malè
Facere, eos tibi gratificans, inimicos habeo.
Ergo inter multas Græcas me beatam
Fecisti, pro hisce beneficiis. egregium verò te
Et fidum maritum habeo infelix ego.
Si verò fugero expulsa ex hac terra,
Sola cum solis liberis orbata amicis,
Præclara verò gloria erit tibi nouo sponso,
Mendicos errare liberos tuos, meque, quæ te seruaui.
O Iupiter, quare auri quidem quod sit adulterinum,
Clara signa hominibus dedisti:
Sed quo oporteat discerni malum virum,
Nullum signum innatum est corpori?
Cho. *Grauis quædam ira & ægrè sanabilis est,*
Quando amici incipiunt contendere cum amicis.
Ias. *Oportet me non segnem esse dicendo, vt videtur,*
Sed velut nauis prudentem gubernatorem,
Summis oris veli subterfugere
Tuam effrænem loquacitatem, ô mulier.
Ego, postquam valde exaggeras tuum beneficium,
Existimo meæ nauigationis Venerem
Seruatricem esse solam inter homines deósque.
Tibi verò est quidem mens subtilis: at odiosa est
Hæc oratio, dum iactas, quòd amor te coegerit
Laboribus ineuitabilibus meum eripere corpus.
Sed non accuratè nimis ista persequar.
Quatenus igitur me iuuisti, bene se res habet.
Atqui seruatione mei maiora beneficia
Accepisti, quàm dederis, quemadmodum ego iam dicam.
Primum quidem pro barbara terra, in Græca
Terra habitas, & scis ius,
Et legibus vti, non pro viribus agere.
Deinde omnes Græci senserunt te esse ingeniosam,
Et adepta es gloriam. si verò in extremis terræ
Finibus habitares, nulla fieret mentio tui.
Mihi verò neque aurum sit domi,
Nec Orphei carmen sonare pulchrius velim,
Nisi illustris mihi contingat fortuna.
Atque hæc quidem tibi de meis laboribus
Dixi. certamen enim tu proposuisti verborum.
Cæterum quæ mihi maledicta de nuptiis regiis obiecisti,
In hoc monstrabo primum quidem quòd sim prudens,
Deinde castus, denique tibi magnus amicus,
Et meis liberis. Sed mane quieta.
Postquam huc veni ex Iolcica terra,
Multa mecum trahens & magna incommoda,
Quodnam consilium hoc melius potuissem inuenire,
Quàm ducere filiam regis, cùm essem exul?
Non vt tu me vellicas, odio quidem habens tuũ coniugiũ,
Perculsus verò desiderio nouæ sponsæ,
Neque certatim numerosæ sobolis procreandæ studio.
(Sufficiunt enim qui nati sunt, nec ideo conqueror)
Sed quòd maximum est, vt commodè viueremus,
Neque verò necessitatũ inopia laboraremus, sciens quòd
Pauperem omnes amici procul fugiunt:
Et vt liberos educarẽ, quẽadmodum decet meam familiã,
Et conserens fratres liberis ex te mihi procreatis,
Vnum genus facerem, idque coniungens,
Beatus viuerem. tibi enim quid opus est liberis?
Et mihi conducit futurorum liberorum causa,
Eos, qui viuunt iuuare. an malè consultaui?
Ne tu quidem diceres hoc, nisi te offenderent nouæ nuptiæ.
Sed eò venitis, vt cum rectè se habet
Coniugium, putetis vos mulieres omnia habere.

Quod si contrà calamitas aliqua inciderit in coniugium,
Etiā ea quæ sūt optima & pulcherrima, inimicissima vobis
Ducitis. oportebat autem homines aliunde
Gignere liberos, neque esse genus muliebre:
Sic enim homines nullum malum haberent.

Cho. *Iason, pulchrè tu quidem ornasti tuam causam:*
Mihi tamen, etiamsi præter animi mei sententiā hoc dicā,
Videris iniustè fecisse, quod prodidisti tuam uxorem.

Me. *Profectò multùm à multis dissentio mortalibus.*
Mihi n. quisquis iniustus existens, tamē sapiēs in dicendo
Est, maxima mulcta dignus videtur,
Nam cū glorietur, se dicendo posse ornare iniustas causas,
Audet fallere: non est autem admodum sapiens.
Sic & tu ne nunc apud me speciosus sis, speciosis verbis vtaris,
Et ne sis adeò bonus orator. Vnum enim verbū occidet te.
Oportuit te, siquidem non fecisti malo animo, me prius persuasa,
Has nuptias contrahere, non autem clam amicis.

Ias. *Præclarè verò mihi hac oratione tuam nauasses operam,*
Si tibi nuptias istas antè declarassem, quæ ne nunc quidē

Me. *Vis remittere magnam iracundiam animi.*
Non hoc te mouit: sed barbara coniunx

Ias. *Non satis gloriosa tibi in senectute fuisset.*
Hoc nunc probè scias, non propter mulierem
Me duxisse filiam Regis quam nunc habeo:
Sed vt antea dixi, eam duxi, volens seruare
Te, & meis liberis fratres

Me. *Regios gignere, propugnaculum domus.*
Ne contingat mihi talis beata vita, quæ afferat mihi tantam molestiam;

Ias. *Neque diuitiæ, quæ meum animum dolore afficiant.*
Scisne quomodo mei compos fies, & sapientior videberis?
Bona ne tibi molesta videantur vnquam.

Me. *Nec putato te esse infelicem, cùm sis felix.*
Insulta mihi, quandoquidem tibi quidem est refugium.

Ias. *Ego verò deserta fugiam ex hac terra.*

Me. *Tu ipsa hæc elegisti, nullum alium accusa.*

Ias. *Quid faciens? num alteri nubens, aut prodens te?*

Me. *Imprecationes regibus impias imprecans.*

Ias. *Et diris deuota sum, deuoueor in tuis ædibus.*
Sed non litigabo tecum de his diutius.
Si verò vis pueris, aut exilio tuo aliquod
Subsidium de mea pecunia accipere,
Dicito: quia sum paratus larga manu dare,
Et mittere hospitibus tesseras, vt tibi benefaciant.
Si hæc non vis, stulta es, ô mulier:

Me. *Desistens verò ab ira, lucraberis meliora.*
Neque tuis hospitibus vtemur,
Neque quicquam accipiemus, neque quicquā nobis des.

Ias. *Improbi n. viri dona iuuamen non habent, nihil iuuant.*
Ego tamen testor deos,
Quòd volo tibi liberisque omnia suppeditare:
Tibi verò non placent bona: sed cum contumacia

Me. *Amicos repellis. quamobrem dolebis magis.*
Vade. amore enim nouæ sponsæ
Captus maceraris, tardans extra domum.
Duc e. n. fortasse n. (cū Deo autē dicetur) (aliis retusabis.
Eas celebrabis nuptias, quas tu ipse postea pœnitētia du-

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Amores quidem nimium immoderati
Venientes, non bonum nomen,
Neque laudem gloriamque conciliant
Viris: si verò moderatè veniat
Venus non est alia Dea
Æquè grata.
Nunquam ô domina, aduersus me
Emittas ex aureis arcubus

Ἢν δ' αὖ γένοιτο ξυμφορά τις ἐς λέχος,
Τὰ λῷστα καὶ κάλλιστα, πολεμιώτατα
Τίθεσθε. χρῆν γὰρ ἄλλοθέν ποθεν βροτοὺς
Παῖδας τεκνοῦσθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος.
Οὕτω δ' ἂν οὐκ ἦν οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν. 575

Χο. Ἰᾶσον, εὖ μὲν τούσδ' ἐκόσμησας λόγους·
Ὅμως δ' ἔμοιγε, κεἰ παρὰ γνώμην ἐρῶ,
Δοκεῖς προδοὺς σὴν ἄλοχον οὐ δίκαια δρᾶν.

Μη. Ἦ πολλὰ πολλοῖς εἰμὶ διάφορος βροτῶν.
Ἐμοὶ γὰρ ὅστις ἄδικος ὢν σοφὸς λέγειν 580
Πέφυκε, πλείστην ζημίαν ὀφλισκάνει.
Γλώσσῃ γὰρ αὐχῶν τἄδικ' εὖ περιστελεῖν,
Τολμᾷ πανουργεῖν. ἔστι δ' οὐκ ἄγαν σοφός.
Ὡς καὶ σὺ μή νυν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένῃ,
Λέγειν τε δεινός. ἓν γὰρ ἐκτενεῖ σ' ἔπος. 585
Χρῆν σ', εἴπερ ἦσθα μὴ κακός, πείσαντά με
Γαμεῖν γάμον τόνδ', ἀλλὰ μὴ σιγῇ φίλων.

Ια. Καλῶς γ' ἄν, οἶμαι, τῷδ' ὑπηρέτεις λόγῳ,
Εἴ σοι γάμον κατεῖπον, ἥτις οὐδὲ νῦν
Τολμᾷς μεθεῖναι καρδίας μέγαν χόλον. 590

Μη. Οὐ τοῦτό σ' εἶχεν, ἀλλὰ βάρβαρον λέχος
Πρὸς γῆρας οὐκ εὔδοξον ἐξέβαινέ σοι.

Ια. Εὖ νυν τόδ' ἴσθι, μὴ γυναικὸς οὕνεκα
Γῆμαί με λέκτρα βασιλέων ἃ νῦν ἔχω,
Ἀλλ', ὥσπερ εἶπον καὶ πρίν, σῶσαι θέλων 595
Σέ, καὶ τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμοσπόρους
Φῦσαι τυράννους παῖδας, ἔρυμα δώμασι.

Μη. Μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος,
Μηδ' ὄλβος, ὅστις τὴν ἐμὴν κνίζοι φρένα.

Ια. Οἶσθ' ὡς μετεύξῃ, καὶ σοφωτέρα φανῇ; 600
Τὰ χρηστὰ μή σοι λυπρὰ φαινέσθω ποτέ,
Μηδ' εὐτυχοῦσα δυστυχὴς εἶναι δοκεῖν.

Μη. Ὕβριζ', ἐπειδὴ σοὶ μὲν ἔστ' ἀποστροφή,
Ἐγὼ δ' ἔρημος τήνδε φευξοῦμαι χθόνα.

Ια. Αὐτὴ τάδ' εἵλου. μηδέν' ἄλλον αἰτιῶ. 605

Μη. Τί δρῶσα; μῶν γαμοῦσα, καὶ προδοῦσά σε;

Ια. Ἀρὰς τυράννοις ἀνοσίους ἀρωμένη.

Μη. Καὶ σοῖς ἀραία γ' οὖσα τυγχάνω δόμοις.

Ια. Ὡς οὐ κρινοῦμαι τῶνδέ σοι τὰ πλείονα.
Ἀλλ' εἴ τι βούλῃ παισὶν ἢ σαυτῆς φυγῇ 610
Προσωφέλημα χρημάτων ἐμῶν λαβεῖν,
Λέγ'. ὡς ἕτοιμος ἀφθόνῳ δοῦναι χερί,
Ξένοις τε πέμπειν σύμβολ', οἳ δράσουσί σ' εὖ.
Καὶ ταῦτα μὴ θέλουσα μωρανεῖς, γύναι.
Λήξασα δ' ὀργῆς, κερδανεῖς ἀμείνονα. 615

Μη. Οὔτ' ἂν ξένοισι τοῖσι σοῖς χρησαίμεθ' ἄν,
Οὔτ' ἄν τι δεξαίμεσθα, μηδ' ἡμῖν δίδου.
Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.

Ια. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι,
Ὡς πάνθ' ὑπουργεῖν σοί τε καὶ τέκνοις θέλω. 620
Σοὶ δ' οὐκ ἀρέσκει τἀγάθ', ἀλλ' αὐθαδίᾳ
Φίλους ἀπωθῇ. τοιγὰρ ἀλγυνῇ πλέον.

Μη. Χώρει. πόθῳ γὰρ τῆς νεοδμήτου κόρης
Αἱρῇ χρονίζων δωμάτων ἐξώπιος.
Νύμφευ'. ἴσως γάρ, σὺν θεῷ δ' εἰρήσεται, 625
Γαμεῖς τοιοῦτον ὥστε θρηνεῖσθαι γάμον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Ἔρωτες ὑπὲρ μὲν ἄγαν
2 Ἐλθόντες, οὐκ εὐδοξίαν,
3 Οὐδ' ἀρετὰν παρέδωκαν
4 Ἀνδράσιν. εἰ δ' ἅλις ἔλθοι 630
5 Κύπρις, οὐκ ἄλλα θεὸς
6 Εὔχαρις οὕτω.
7 Μήποτ' ὦ δέσποιν' ἐπ' ἐμοὶ
8 Χρυσέων τόξων ἐφείης

Ἱμέ-

9 Ἱμέρῳ χρίσασ' ἄφυκτον οἰστόν. 635

Ἀντιστροφὴ α΄.

1 Στέργοι δέ με σωφροσύνα,
2 Δώρημα κάλλιστον θεῶν.
3 Μηδέ ποτ' ἀμφιλόγους ὀρ-
4 γὰς ἀκόρεστά τε νείκη
5 Θυμὸν ἐκπλήξασ' ἑτέ- 640
6 ροις ἐπὶ λέκτροις
7 Προσβάλοιμ'. ἁ δεινὰ Κύπρις,
8 Ἀπολέμους εὐνὰς σεβίζου-
9 σ', ὀξύφρων κρίναι λέχη γυναικῶν.

Στροφὴ β΄.

1 Ὦ πατρίς, ὦ δώματ' ἐμά, 645
2 Μὴ δῆτ' ἄπολις γενοίμαν,
3 Τὸν ἀμηχανίας ἔχουσα
4 Δυσπέρατον αἰῶ-
5 ν' οἰκτροτάτων ἀχέων.
6 Θανάτῳ θανάτῳ πάρος δαμείην, 650
7 Ἁμέραν τάνδ' ἐξανύσασα. Μόχθων
8 Δ' οὐκ ἄλλος ὕπερθεν
9 Ἢ γᾶς πατρίας στέρεσθαι.

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Εἴδομεν, οὐκ ἐξ ἑτέρων
2 Μῦθον ἔχω φράσασθαι. 655
3 Σὲ γὰρ οὐ πόλις, οὐ φίλων τις
4 Ὤκτειρε παθοῦσαν
5 Δεινότατον παθέων.
6 Ἀχάριστος ὄλοιθ', ὅτῳ πάρεστιν
7 Μὴ φίλους τιμᾶν, καθαρὰν ἀνοίξαν- 660
8 τα κλῇδα φρενῶν.
9 Κἀμοὶ φίλος οὔ ποτ' ἔσται.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αἰ. Μήδεια χαῖρε. τοῦδε γὰρ προοίμιον
Κάλλιον οὐδεὶς οἶδε προσφωνεῖν φίλους.
Μη. Ὦ χαῖρε καὶ σύ, παῖ σοφοῦ Πανδίονος 665
Αἰγεῦ. πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπιστρωφᾷ πέδον;
Αἰ. Φοίβου παλαιὸν ἐκλιπὼν χρηστήριον.
Μη. Τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιῳδὸν ἱκάνεις;
Αἰ. Παίδων ἐρευνῶν σπέρμ', ὅπως γένοιτό μοι.
Μη. Πρὸς θεῶν, ἄπαις γὰρ δεῦρ' ἀεὶ τείνεις βίον; 670
Αἰ. Ἄπαιδές ἐσμεν δαίμονός τινος τύχῃ.
Μη. Δάμαρτος οὔσης, ἢ λέχους ἄπειρος ὤν;
Αἰ. Οὐκ ἐσμὲν εὐνῆς ἄζυγες γαμηλίου.
Μη. Τί δῆτα Φοῖβος εἶπέ σοι παίδων πέρι;
Αἰ. Σοφώτερ', ἢ κατ' ἄνδρα συμβαλεῖν, ἔπη. 675
Μη. Θέμις δ' αὖ ἡμᾶς χρησμὸν εἰδέναι θεοῦ;
Αἰ. Μάλιστ', ἐπεί τοι καὶ σοφῆς δεῖται φρενός.
Μη. Τί δῆτ' ἔχρησε, λέξον εἰ θέμις κλύειν.
Αἰ. Ἀσκοῦ με τὸν προύχοντα μὴ λῦσαι πόδα.
Μη. Πρὶν ἂν τί δράσῃς, ἢ τίν' ἐξίκῃ χθόνα; 680
Αἰ. Πρὶν ἂν πατρῴαν αὖθις ἑστίαν μόλω.
Μη. Σὺ δ' ὡς τί χρῄζων, τήνδε ναυστολεῖς χθόνα.
Αἰ. Πιτθεύς τις ἐστὶ γῆς ἄναξ Τροιζηνίας.
Μη. Παῖς ὡς λέγουσι Πέλοπος, εὐσεβέστατος.
Αἰ. Τούτῳ θεοῦ μάντευμα κοινῶσαι θέλω. 685
Μη. Σοφὸς γὰρ ἀνήρ, καὶ τρίβων τὰ τοιάδε.
Αἰ. Κἀμοὶ δὲ πάντων φίλτατος δορυξένων.
Μη. Ἀλλ' εὐτυχοίης, καὶ τύχοις ὅσων ἐρᾷς.
Αἰ. Τί γὰρ σὸν ὄμμα χρώς τε συντέτηχ' ὅδε;
Μη. Αἰγεῦ κάκιστός ἐστί μοι πάντων πόσις. 690
Αἰ. Τί φῄς; σαφῶς μοι σὰς φράσον δυσθυμίας.
Μη. Ἀδικεῖ μ' Ἰάσων, οὐδὲν ἐξ ἐμοῦ παθών.
Αἰ. Τί χρῆμα δράσας; φράζε μοι σαφέστερον.
Μη. Γυναῖκ' ἐφ' ἡμῖν δεσπότιν δόμων ἔχει.
Αἰ. Ἦ που τετόλμηκ' ἔργον αἴσχιστον τόδε; 695

Ineuitabile telum, perunctum desiderio.

Antistrophe I.

Pudicitia verò me delectat,
Pulcherrimum donum deorum.
Nunquam ambigua certa-
mina, & insatiabiles i. immodicas rixas
Consternata animo propter ali-
ud coniugium,
Misceam. O potens Venus,
Pacata coniugia colens,
Acutam ingenij aciem habens discerne lectos mulierum.

Strophe 2.

O patria, ô domus mea,
Nunquam fiam exul,
Habens paupertatis
Transactu difficilem vitam,
In acerbissimis doloribus.
Morte, morte priùs domer,
Hoc die confecto. Malum enim
Non est aliud maius,
Quàm solo patrio priuari.

Antistrophe II.

Vidimus, non ex alienis
Sermonibus hæc possumus referre.
Te enim neque ciuitas, neque aliquis amicorum
Miseratus est, quæ passa es
Grauissima mala.
Pereat inuisus, qui non vult
Amicos iuuare, aperiens candidam
Clauem pectoris,
Nec mihi vnquam erit amicus talis.

IAMBI.

AEg. *Salue Medea. hoc enim exordio*
Pulchrius nemo aliud ad salutandum amicos.
Me. *Salue & tu ô fili sapientis Pandionis,*
AEgeu, vnde accedis solum huius terræ?
AEg. *Relicto antiquo sacello Apollinis.*
Me. *Quare verò ad vmbilicum terræ, vbi est oraculum, iuisti?*
AEg. *Quærens quomodo mihi contingat satio liberorum.*
Me. *Per Deos, ergo sine liberis adhuc trahis vitam?*
AEg. *Sumus sine liberis, dæmonis alicuius inuidia,*
Me. *Cum habeas vxorem, an es sine vxore?*
AEg. *Non sumus lecti nuptialis expertes.*
Me. *Quid igitur dixit tibi Phœbus de liberis?*
AEg. *Obscuriora verba quàm vt possit homo conicere.*
Me. *Estne fas nos scire oraculum Dei?*
AEg. *Maximè, quandoquidem & sapientis indiget mentis, a-*
cutúmque postulat ingenium.
Me. *Quid igitur respondit? dicito, si fas est audire.*
AEg. *Ne ego prominentem vtris soluerem pedem.*
Me. *Priusquam quid facias, aut ad quam terram venias?*
AEg. *Priusquam patrios rursus* ad lares *venero.*
Me. *Tu verò qua re indigens nauigas in hanc terram?*
AEg. *Et quispiam Pittheus, rex terræ* Trœzeniæ.
Me. *Filius Pelopis, vt aiunt, piissimus.*
AEg. *Cum hoc Dei oraculum communicare volo.*
Me. *Est enim vir sapiens, & exercitatissimus in huiusmodi*
rebus.
AEg. *Et mihi charissimus amicorum, quos in militia paraui.*
Me. *Bene igitur tecum agatur, & consequaris quæ expetis.*
AEg. *Quare verò oculi tui & corpus ita contabuerunt?*
Me. *AEgeu, pessimus est mihi omnium maritus.*
AEg. *Quid ais? dic mihi apertè tuam tristitiam.*
Me. *Iason iniuria me afficit, nulla à me affectus.*
AEg. *Quo facinore facto? dic mihi apertius*
Me. *Habet aliam vxorem præter me dominam huius domus,*
AEg. *An igitur ausus est hanc turpissimam rem?*

Me. *Certò sciat. nos verò qui antè eramus amici, retecti sumus ignominiosè.*
AEg. *Vtrum alterius amore captus an tuum exosus lectum?*
Me. *Magno sanè amore captus. fidelis non fuit amicis.*
AEg. *Eat ergo nunc, siquidem est malus, vt dicis.*
Me. *Cupiuit accipere affinitatem regum.*
AEg. *Quis verò dat ei? pertexe hanc orationem.*
Me. *Creon, qui dominus est huius terræ Corinthiacæ.*
AEg. *Ignoscendum igitur tibi est, quòd doles, ô mulier.*
Me. *Perij, præter hoc etiam expellor ex hac terra.*
AEg. *A quo? hoc aliud rursus nouum narras malum.*
Me. *Creon me exulem expelli ex hac terra* (vult.
AEg. *Et permittit Iason? ne hæc quidem laudo.*
Me. *Verbis quidem non permittit hoc: sed tamen reipsa pati*
Sed rogo te supplex per genas has,
Et tua genua, supplex iam tibi fio
Miserere, miserere mei infelicis,
Neque me desertam ac eiectam aspicias:
Sed recipe me hospitam in tuam regionem & domum.
Sic tibi amor à Diis fœcundus
Liberis fiat, & ipse beatus moriaris.
Lucrum autem non scis quantum inueneris hîc.
Faciam enim vt non ampliùs sis sine liberis sed liberos
Procreare vt possis efficiam. talia pharmaca noui,
AEg. *Propter multa tibi hanc gratiam dare.*
Sum paratus, ô mulier. Primùm quidem propter deos.
Deinde propter liberos, quorum generationem promittis.
Ad hoc enim ego iam prorsus sum ineptus.
Sic vero habebo. Tu igitur vbi veneris in Atticum *agrũ*
Conabor te hospitio excipere, quia sum iustus.
Tantum verò hoc tibi prædico mulier,
Nolo tamen te ex hac terra abducere:
Quòd si ipsa veneris in meam domum,
Manebis ibi tuta, neque dimittam te vnquam.
Ex hoc verò agro tu ipsa discedens effer pedem.
Inculpabilis enim etiam apud hospites esse volo.
Me. *Erunt hæc,* & ita fient: *sed si fides daretur mihi*
Horum, haberem omnia præclarè à te.
AEg. *Annon confidis? aut quid tibi est molestum?*
Me. *Confido. Sed domus Peliæ est mihi inimica,*
Et Creon. his enim si iureiurando deuinctus fueris,
Abducere volentib. me ex agro non permittes nec trades.
Verbis verò cõpositione facta, & diis iureiurãdo obstrictus,
Amicus eris mihi & inimicorum meorum *legationibus*
Non parebis, vt ipsis me dedas. *Res n. meæ sunt infirmæ:*
Illis verò sunt opes, & domus regia.
AEg. *Ostendisti magnam prouidentiam in tua oratione.*
Sed si places tibi hæc facere, non recuso:
Mihi enim hæc quoque tutiora sunt,
Si ostendere possim aliquam excusationem tuis inimicis,
Et tua res erit firmior. præi verbis quos iurem deos.
Me. *Iura solum terræ, & Solem patrem patris*
Mei, & totum simul genus Deorum.
AEg. *Quam rem facturum, aut quid non facturum? dicito.*
Me. *Quòd neque tu eiecturus me sis vnquam è terra,*
Neque alius si quis meorum inimicorum me abducere
Velit, permissurum te sed viuentem & volentem.
AEg. *Iuro terram, & splendidum lumen Solis,*
Et omnes deos, me his staturum, quæ ex te audio.
Me. *Satis est. quid autem patieris, si non præstiteris hoc iusiurandum?*
AEg. *Quæ hominibus impiis solent accidere.*
Me. *Lætus abi: omnia enim rectè se habent,*
Et ego in tuam ciuitatem quamprimùm veniam,
Vbi confecero quæ paro, & consecuta fuero quæ volo.

ANAPAESTI.

Cho. *Sed te rex, natus ex Maia, deductor*
Ducat domum,
Et ea, quæcunque in animo habens festinas,

Μη. Σάφ' ἴσθ'. ἄτιμοι δ' ἐσμὲν οἱ πρὸ τοῦ φίλοι.
Αι. Πότερον ἐρασθεὶς, ἢ σὸν ἐχθαίρων λέχος;
Μη. Μέγαν γ' ἔρωτα. πιστὸς οὐκ ἔφυ φίλοις.
Αι. Ἴτω νυν, εἴπερ ὡς λέγεις ἐστὶ κακός.
Μη. Ἀνδρῶν τυράννων κῆδος ἠράσθη λαβεῖν. 700
Αι. Δίδωσι δ' αὐτῷ τίς; πέραινέ μοι λόγον.
Μη. Κρέων ὃ ἄρχει τῆσδε γῆς Κορινθίας.
Αι. Συγγνωστὰ μὲν γὰρ ἦν, σε λυπεῖσθαι, γύναι.
Μη. Ὄλωλα· καὶ πρός γ' ἐξελαύνομαι χθονός.
Αι. Πρὸς τοῦ; τόδ' ἄλλο καινὸν αὖ λέγεις κακόν. 705
Μη. Κρέων μ' ἐλαύνει φυγάδα τῆσδ' ἔξω χθονός.
Αι. Ἐᾷ δ' Ἰάσων; οὐδὲ ταῦτ' ἐπῄνεσα.
Μη. Λόγῳ μὲν οὐχὶ, καρτερεῖν δὲ βούλεται.
Ἀλλ' ἀντομαί σε τῆσδε πρὸς γενειάδος,
Γονάτων τε τῶν σῶν, ἱκεσία τε γίγνομαι, 710
Οἴκτειρον οἴκτειρόν με τὴν δυσδαίμονα
Καὶ μή μ' ἔρημον ἐκπεσοῦσαν εἰσίδῃς.
Δέξαι δὲ χώρᾳ καὶ δόμοις ἐφέστιον.
Οὕτως ἔρως σοὶ πρὸς θεῶν τελεσφόρος
Γένοιτο παίδων, καὐτὸς ὄλβιος θάνοις. 715
Εὕρημα δ' οὐκ οἶσθ' οἷον εὕρηκας τόδε.
Παύσω δέ σ' ὄντ' ἄπαιδα, καὶ παίδων γονὰς
Σπεῖραί σε θήσω. τοιάδ' οἶδα φάρμακα.
Αι. Πολλῶν ἕκατι τήνδε σοι δοῦναι χάριν
Γύναι πρόθυμός εἰμι. πρῶτα μὲν θεῶν, 720
Ἔπειτα παίδων, ὧν ἐπαγγέλλῃ γονάς.
Εἰς τοῦτο γὰρ δὴ φροῦδός εἰμι πᾶς ἐγώ.
Οὕτω δ' ἔχει μοι. σοῦ μὲν ἐλθούσης χθόνα,
Πειράσομαι σου προξενεῖν δίκαιος ὤν.
Τοσόνδε μέν τοι σοὶ προσημαίνω γύναι, 725
Ἐκ τῆσδε μὲν γῆς οὔ σ' ἄγειν βουλήσομαι.
Αὐτὴ δ' ἐάνπερ εἰς ἐμοὺς ἔλθῃς δόμους,
Μενεῖς ἄσυλος, κοὔ σε μὴ μεθῶ ποτε.
Ἐκ τῆσδε δ' αὐτὴ γῆς ἀπαλλάσσου πόδα.
Ἀναίτιος γὰρ καὶ ξένοις εἶναι θέλω. 730
Μη. Ἔσται τάδ'. ἀλλὰ πίστις εἰ γένοιτό μοι
Τούτων, ἔχοιμ' ἂν πάντα πρὸς σέθεν καλῶς.
Αι. Μῶν οὐ πέποιθας; ἢ τί σοι τὸ δυσχερές;
Μη. Πέποιθα. Πελίου δ' ἐχθρός ἐστί μοι δόμος
Κρέων τε. τούτοις δ', ὁρκίοισι μὲν ζυγεὶς, 735
Ἄγουσιν οὐ μεθεῖ' ἂν ἐκ γαίας ἐμέ.
Λόγοις δὲ συμβὰς, καὶ θεῶν ἀνώμοτος,
Φίλος γένοι' ἂν, κἀπικηρυκεύμασιν
Οὐκ ἂν πίθοιο. τἀμὰ μὲν γὰρ ἀσθενῆ.
Τοῖσιν δ' ὄλβος ἐστὶ, καὶ δόμος τυραννικός. 740
Αι. Πολλὴν ἔλεξας ἐν λόγοις προμηθίαν.
Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι δρᾶν τάδ', οὐκ ἀφίσταμαι,
Ἐμοί τε γὰρ τάδ' ἐστὶν ἀσφαλέστερα,
Σκῆψίν τιν' ἐχθροῖς σοῖς ἔχοντα δεικνύναι.
Τὸ σόν τ' ἄραρε μᾶλλον. ἐξηγοῦ θεούς. 745
Μη. Ὄμνυ πέδον γῆς, πατέρα θ' ἥλιον πατρὸς
Τοὐμοῦ, θεῶν τε συντιθεὶς ἅπαν γένος.
Αι. Τί χρῆμα δράσειν; ἢ τί μὴ δράσειν, λέγε.
Μη. Μήτ' αὐτὸς ἐκ γῆς ἐμὲ ἐκβαλεῖν ποτέ,
Μήτ', ἄλλος ἤν τις τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν ἄγειν 750
Χρήζῃ, μεθήσειν ζῶν ἑκουσίῳ τρόπῳ.
Αι. Ὄμνυμι γαῖαν, λαμπρὸν ἡλίου τε φῶς,
Θεούς τε πάντας, ἐμμενεῖν ἅ σου κλύω.
Μη. Ἀρκεῖ. τί δ' ὅρκῳ τῷδε μὴ 'μμένων πάθοις;
Αι. Ἃ τοῖσι δυσσεβοῦσι γίγνεται βροτῶν. 755
Μη. Χαίρων πορεύου. πάντα γὰρ καλῶς ἔχει.
Κἀγὼ πόλιν σὴν ὡς τάχιστ' ἀφίξομαι,
Πράξασ' ἃ μέλλω, καὶ τυχοῦσ' ἃ βούλομαι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἀλλά σ' ὁ Μαίας πομπαῖος ἄναξ
Πελάσειε δόμοις. 760
Ὧν τ' ἐπίνοιαν σπεύδεις κατέχων,

Πρά-

Πράξειας. ἐπεὶ γενναῖος ἀνὴρ,
Αἰγεῦ, παρ' ἐμοὶ δεδόκησαι.

ΙΑΜΒΟΙ.

Μη. Ὦ Ζεῦ, Δίκη τε Ζηνὸς, Ἡλίου τε φῶς,
Νῦν καλλίνικοι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν, φίλαι, 765
Γενησόμεσθα, κεἰς ὁδὸν βεβήκαμεν.
Νῦν δ' ἐλπὶς, ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς τίσειν δίκην.
Οὗτος γὰρ ὁ ἀνὴρ, ᾗ μάλιστ' ἐκάμνομεν,
Λιμὴν πέφανται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.
Ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήτην κάλων, 770
Μολόντες ἄστυ, καὶ πόλισμα Παλλάδος.
Ἤδη δὲ πάντα τἀμά σοι βουλεύματα
Λέξω. δέχου δὲ μὴ πρὸς ἡδονὴν λόγους.
Πέμψασ' ἐμῶν τιν' οἰκετῶν, Ἰάσονα,
Εἰς ὄψιν ἐλθεῖν τὴν ἐμὴν αἰτήσομαι. 775
Μολόντι δ' αὐτῷ μαλθακοὺς λέξω λόγους,
Ὡς καὶ δοκεῖ μοι ταῦτα, καὶ καλῶς ἔχει
Γάμους τυράννων, οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει.
Καὶ ξύμφορ' εἶναι, καὶ καλῶς ἐγνωσμένα.
Παῖδας δὲ μεῖναι τοὺς ἐμοὺς αἰτήσομαι, 780
Οὐχ ὡς λιποῦσα πολεμίας ἐπὶ χθονὸς
Ἐχθροῖσι παῖδας τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι,
Ἀλλ' ὡς δόλοισι παῖδα βασιλέως κτάνω.
Πέμψω γὰρ αὐτοὺς δῶρ' ἔχοντας ἐν χεροῖν,
Νύμφῃ φέροντας, τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα, 785
Λεπτόν τε πέπλον, καὶ πλόκον χρυσήλατον.
Κἄνπερ λαβοῦσα κόσμον ἀμφιθῇ χροΐ,
Κακῶς ὀλεῖται, πᾶς θ' ὃς ἂν θίγῃ κόρης.
Τοιοῖσδε χρίσω φαρμάκοις δωρήματα.
Ἐνταῦθα μέντοι τόνδ' ἀπαλλάσσω λόγον. 790
Ὤιμωξα δ', οἷον ἔργον ἔστ' ἐργαστέον
Τοὐντεῦθεν ἡμῖν. τέκνα γὰρ κατακτενῶ
Τἀμ', οὔτις ἔστιν, ὅστις ἐξαιρήσεται.
Δόμον τε πάντα συγχέασ' Ἰάσονος,
Ἔξειμι γαίας, φιλτάτων παίδων φόνον 795
Φεύγουσα, καὶ τλᾶσ' ἔργον ἀνοσιώτατον.
Οὐ γὰρ γελᾶσθαι τλητὸν ἐξ ἐχθρῶν, φίλαι.
Ἴτω. τί μοι ζῆν κέρδος, οὔτ' ἐμοὶ πατρὶς,
Οὔτ' οἶκος ἔστιν, οὔτ' ἀποστροφὴ κακῶν.
Ἡμάρτανον τόθ', ἡνίκ' ἐξελίμπανον 800
Δόμους πατρῴους, ἀνδρὸς Ἕλληνος λόγοις
Πεισθεῖσ', ὃς ἡμῖν σὺν θεῷ τίσει δίκην.
Οὔτ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ παῖδας ὄψεταί ποτε
Ζῶντας τὸ λοιπὸν, οὔτε τῆς νεοζύγου
Νύμφης τεκνώσει παῖδ'. ἐπεὶ κακὴν κακῶς 805
Θανεῖν σφ' ἀνάγκη τοῖς ἐμοῖσι φαρμάκοις.
Μηδείς με φαύλην κἀσθενῆ νομιζέτω,
Μηδ' ἡσυχαίαν· ἀλλὰ θατέρου τρόπου,
Βαρεῖαν ἐχθροῖς, καὶ φίλοισιν εὐμενῆ.
Τῶν γὰρ τοιούτων εὐκλεέστατος βίος. 810
Χο. Ἐπείπερ ἡμῖν τόνδ' ἐκοίνωσας λόγον,
Σέ τ' ὠφελεῖν θέλουσα, καὶ νόμοις βροτῶν
Ξυλλαμβάνουσα, δρᾶν σ' ἀπεννέπω τάδε.
Μη. Οὐκ ἔστιν ἄλλως. σοὶ δὲ συγγνώμη λέγειν
Τάδ' ἐστὶ, μὴ πάσχουσαν ὡς ἐγὼ κακῶς. 815
Χο. Ἀλλὰ κτανεῖν σὸν σπέρμα τολμήσεις, γύναι;
Μη. Οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα δηχθείη πόσις.
Χο. Σὺ δ' ἂν γένοιό γ' ἀθλιωτάτη γυνή.
Μη. Ἴτω. περισσοὶ πάντες οὑν μέσῳ λόγοι.
Ἀλλ' εἶα χώρει, καὶ κόμιζ' Ἰάσονα. 820
Εἰς πάντα γὰρ δὴ σοι τὰ πιστὰ χρώμεθα.
Λέξεις δὲ μηδὲν τῶν ἐμοὶ δεδογμένων,
Εἴπερ φρονεῖς εὖ δεσπόταις, γυνή τ' ἔφυς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α.

Χο. Ἐρεχθεΐδαι τὸ παλαιὸν ὄλβιοι,

Perficias, quia praestans vir,
Aegeu, apud me, meo iudicio, *visus es.*

IAMBI.

Me. *O Iupiter, & vindicta Iouis & lumen solis!*
Nunc gloriosa victrices meorum inimicorum, ô amicae,
Erimus. & in rectam viam sumus ingressa.
Nunc demum spes est meos hostes daturos poenas.
Hic enim vir, qua parte maximè laborabamus,
Apparuit portus meorum consiliorum:
Ex hoc suspendemus rudentem in puppe,
Vbi venerimus in ciuitatem & vrbem Palladis.
Iam verò tibi omnia mea consilia
Dicam. expecta verò non iucunda verba:
Misso aliquo ex meis domesticis, vt Iason
Veniat in meum conspectum postulabo.
Ipsi verò profectò blanda dicam verba,
Quòd & mihi haec placeant, & quòd bene se habeant
Nuptiae regiae, quas prodita me habet,
Et vtilia haec esse, & rectè facta.
Petam verò vt liberi mei maneant:
Non vt relictura hostium in agro
Filios meos inimicis contumelia afficiendos:
Sed vt dolo filiam regis interficiam,
Mittam enim eos, habentes dona in manibus,
Et ferentes sponsae, ne pellantur ex hac terra,
Tenuem vestem, & currum auro textũ, vel, coronã aureã.
Ea si acceptum ornamentum circundederit corpori,
Miserè peribit, & omnis qui attigerit puellam.
Huiusmodi pharmacis perungam dona,
Hîc autem sino hunc sermonem.
Lugebo autem, quale facinus est faciendum
Deinde nobis. interficiam enim liberos
Meos, nemo est qui possit eos eripere:
Domúmque totam Iasonis vbi miscuero luctu,
Exibo ex hac terra, necem charissimorum liberorum
Fugiens, & ausa facinus impiissimum.
Nõ enim ferendũ est vt derideamur ab inimicis, ô amicae.
Actum sit. quid me iuuat viuere? neque mihi patria
Est, neque domus, nec vllum *effugium malorum.*
Peccaui tunc, quando reliqui
Domum paternam, verbis viri Graeci
Persuasa: qui mihi poenas dabit Deo volente.
Nam nunquam liberos, quos ex me sustulit, videbit
Deinceps viuos: neque ex noua
Sponsa gignet liberos, quia malam malè
Perire ipsam necesse est meis pharmacis.
Nemo me ignauam & imbecillem existimet,
Neque tranquillam: sed alterius ingenij,
Grauem inimicis, & benignam amicis.
Huiusmodi enim hominum vita est gloriosissima.
Cho. *Quandoquidem nobiscum communicasti hunc sermonem,*
Tibique prodesse volens, & legibus mortalium
Opitulans, dehortor te ab his faciendis.
Me. *Non erit aliter. tibi verò venia danda est, quòd dicas*
Ista, quae non ea mala pateris, qua ego.
Cho. *An igitur audebis tuos liberos occidere mulier?*
Me. *Sic enim maximè cruciabitur maritus.*
Cho. *Tu verò eris miserrima mulier.*
Me. *Esto. Superflui sunt intermedij sermones.*
Sed age vade, & adducito Iasonem.
(Ad omnia enim fidelia te vtimur)
Nihil autem dices eorum quae decreui.
Si modò bene vis domina, & es mulier.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *O Erechthidae quondam beati,*

Et deorum filij beatorum,
Sacra terra intactaque
Qui depascitis
Nobilissimam sapientiam,
Semper per lucidissimum
Ætherem iucunde ambulantes,
Vbi aliquando castas
Nouem Pierides
Musas dicunt
Genuisse flauam Harmoniam.

Antistrophe 1.

Pulchrofluique ad Cephisi fluenta
Venerem ferunt ex Cephiso *exhauri-*
entem, regionem perflasse,
Mediocres ventorum,
Dulce spirantes auras.
Semper autem inicientem
Comis fragrans rose-
orum sertum florum,
Sapientia assessores
Mittere amores,
Varia virtutis adiutores.

Strophe 2.

Quomodo igitur sacrorum fluuiorum
Aut vrbs, aut amicorum
Regio te ad se *deductam,*
Interfectricem tuorum *liberorum recipiet,*
Non puram nec piam mulierem ? *cum aliis*
Considera liberorum plagam cædémque,
Considera cædem, quam faciendam *suscipis.*
Ne, per genua te omnes
Supplices vehementer oramus,
Ne tuos *liberos interficias.*

Antistrophe 2.

Quomodo verò confidentiam aut in *mente, aut*
Manu, de tuis liberis,
Et animo sumes,
Immanem admouens audaciam?
Quomodo etiam oculis conflictis
In filios lacrymarum expertem sortem
Continebis? in *cæde non poteris,*
Liberis supplicibus cadentibus,
Madefacere manum cædem cruentam
In misero animo.

IAMBI.

Ias. *Venio vocatus: etenim quamuis* mihi *sis infensa,*
Tamen non frustraberis hac re sed audiam
Quam rem nouam ex me velis mulier.
Me. *Iason, rogo te vt ea mihi, quæ dicta sunt,*
Condones. meas enim iras te *ferre*
Æquum certè est, *quia sunt multa beneficia præstita inter*
nos mutuò.
Ego enim mecum ipsa rationem inij,
Et conuiciata sum mihi: *misera, quid insanio?*
Et irascor illis, qui rebus bene consulunt?
Inimica verò terra huius *dominis sum facta,*
Et marito, qui parat mihi vtilissima,
Ducens puellam regiam, & fratres liberis
Meis gignens? annon tandem *missam faciam*
Iram? quid doleo, cum dii dent bona?
Nónne sunt mihi liberi? scio autem è terra
Fugituros nos, & carituros amicis.
His animo agitatis, agnoui imprudentiam
Magnam me *habere, & frustrà iratam esse.*

2 Καὶ θεῶν παῖδες μακάρων, 825
3 Ἱερᾶς χώρας, ἀπορθήτου
4 Τ' ἀποφερβόμενοι
5 Κλεινοτάταν σοφίαν,
6 Αἰεὶ διὰ λαμπροτάτου
7 Βαίνοντες ἁβρῶς αἰθέρος, 830
8 Ἔνθα ποθ' ἁγνὰς
9 Ἐννέα Πιερίδας
10 Λέγουσι Μούσας
11 Ξανθὰν Ἁρμονίαν φυτεῦσαι.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Καλλινάου τ' ἐπὶ Κηφισοῦ ῥοαῖς 835
2 Τὰν Κύπριν κλῄζουσιν ἀφυ-
3 σσαμέναν χώρας καταπνεῦσαι
4 Μετρίας ἀνέμων
5 Ἡδυπνόους αὔρας.
6 Αἰεὶ δ' ἐπιβαλλομέναν 840
7 Χαίταισιν εὐώδη ῥοδέ-
8 ων πλόκον ἀνθέων,
9 Τᾷ σοφίᾳ παρέδρους
10 Πέμπειν ἔρωτας,
11 Παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς. 845

Στροφὴ β'.

1 Πῶς οὖν ἱερῶν ποταμῶν
2 Ἢ πόλις, ἢ φίλων
3 Πόμπιμόν σε χώρα
4 Τὰν παιδολέτειραν ἕξει.
5 Τὰν οὐχ ὁσίαν μετ' ἄλλων 850
6 Σκέψαι τεκέων πλαγάν,
7 Σκέψαι φόνον οἷον αἴρῃ.
8 Μή, πρὸς γονάτων σε πάντως
9 Πάντως ἱκετεύομεν,
10 Μὴ τέκνα φονεύσῃς. 855

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Πῶς δὲ θράσος ἢ φρενὸς, ἢ
2 Χειρὶ τέκνων σέθεν,
3 Καρδίᾳ τε λήψῃ,
4 Δεινὰν προσάγουσα τόλμαν;
5 Πῶς δ' ὄμματα προσβαλοῦσα 860
6 Τέκνοις, ἄδακρυν μοῖραν
7 Σχήσεις; φόνου οὐ δυνάσῃ,
8 Παίδων ἱκετᾶν πιτνόντων,
9 Τέγξαι χέρα φοινίαν
10 Ἐν τλάμονι θυμῷ. 865

ΙΑΜΒΟΙ.

Ια. Ἥκω κελευσθείς. καὶ γὰρ οὖσα δυσμενὴς,
Οὐκ ἂν γ' ἁμάρτοις τοῦδέ γ', ἀλλ' ἀκούσομαι,
Τί χρῆμα βούλει καινὸν ἐξ ἐμοῦ γύναι.
Μη. Ἰᾶσον, αἰτοῦμαί σε τῶν εἰρημένων
Συγγνώμον' εἶναι. τὰς δ' ἐμὰς ὀργὰς φέρειν 870
Εἰκός γ', ἐπεὶ νῷν πόλλ' ὑπείργασται φίλα,
Ἐγὼ δ' ἐμαυτῇ διὰ λόγων ἀφικόμην,
Κἀλοιδόρησα. σχετλία, τί μαίνομαι,
Καὶ δυσμεναίνω τοῖσι βουλεύουσιν εὖ,
Ἐχθρὰ δὲ γαίας κοιράνοις καθίσταμαι, 875
Πόσει θ', ὃς ἡμῖν δρᾷ τὰ συμφορώτατα,
Γήμας τύραννον, καὶ κασιγνήτους τέκνοις
Ἐμοῖς φυτεύων; οὐκ ἀπαλλαχθήσομαι
Θυμοῦ; τί πάσχω, θεῶν ποριζόντων καλῶς;
Οὐκ εἰσὶ μέν μοι παῖδες, οἶδα δὲ χθόνα 880
Φεύγοντας ἡμᾶς, καὶ σπανίζοντας φίλων.
Ταῦτ' ἐννοηθεῖσ', ᾐσθόμην ἀβουλίαν
Πολλὴν ἔχουσα, καὶ μάτην θυμουμένη.

Νῦν οὖν ἐπαινῶ. σωφρονεῖν τ' ἐμοὶ δοκεῖς,
Κῆδος τόδ' ἡμῖν προσλαβών. ἐγὼ δ' ἄφρων, 885
Ἧ χρῆν μετεῖναι τῶνδε τῶν βουλευμάτων,
Καὶ ξυμπεραίνειν, καὶ παρεστάναι λέχει,
Νύμφην τε κηδεύουσαν ἥδεσθαι σέθεν.
Ἀλλ' ἐσμὲν, οἷον ἐσμὲν, οὐκ ἐρῶ κακὸν,
Γυναῖκες. οὔκουν χρῆν σ' ὁμοιοῦσθαι κακοῖς, 890
Οὐδ' ἀντιτείνειν νήπι' ἀντὶ νηπίων.
Παριέμεσθα, καί φαμεν κακῶς φρονεῖν
Τότ'. ἀλλ' ἄμεινον νῦν βεβούλευμαι τάδε.
Ὦ τέκνα τέκνα, δεῦτε, λείπετε στέγας.
Ἐξέλθετ', ἀσπάσασθε καὶ προσείπατε 895
Πατέρα μεθ' ἡμῶν. καὶ διαλλάχθηθ' ἅμα
Τῆς πρόσθεν ἔχθρας ἐς φίλους μητρὸς μέτα.
Σπονδαὶ γὰρ ἡμῖν, καὶ μεθέστηκεν χόλος.
Λάβεσθε χειρὸς δεξιᾶς. οἴμοι κακῶν.
Ὡς ἐννοοῦμαι δή τι τῶν κεκρυμμένων. 900
Ἆρ' ὦ τέκν', οὕτω καὶ πολὺν ζῶντες χρόνον
Φίλην ὀρέξετ' ὠλένην; τάλαιν' ἐγὼ,
Ὡς ἀρτίδακρύς εἰμι, καὶ φόβου πλέα.
Χρόνῳ δὲ νεῖκος πατρὸς ἐξαιρουμένη,
Ὄψιν τέρειναν τήνδ' ἔπλησα δακρύων. 905
Χο. Κἀμοὶ κατ' ὄσσων χλωρὸν ὡρμήθη δάκρυ.
Καὶ μὴ προβαίη μεῖζον, ἢ τὸ νῦν, κακόν.
Ια. Αἰνῶ γύναι τάδ'. οὐδ' ἐκεῖνα μέμφομαι.
Εἰκὸς γὰρ ὀργὰς θῆλυ ποιεῖσθαι γένος
Γάμους παρεμπολῶντι γ' ἀλλοίους πόσει. 910
Ἀλλ' ἐς τὸ λῷον σὸν μεθέστηκεν κέαρ.
Ἔγνως δὲ τὴν νικῶσαν, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ,
Βουλήν. γυναικὸς ἔργα ταῦτα σώφρονος.
Ὑμῖν δὲ παῖδες οὐκ ἀφροντίστως πατὴρ
Πολλὴν ἔθηκε σὺν θεοῖς σωτηρίαν. 915
Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας
Τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι σὺν κασιγνήτοις ἔτι.
Ἀλλ' αὐξάνεσθε. τἆλλα δ' ἐξεργάζεται
Πατήρ τε, καὶ θεῶν ὅστις ἐστὶν εὐμενής.
Ἴδοιμι δ' ὑμᾶς εὐτραφεῖς ἥβης τέλος 920
Μολόντας, ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν ὑπερτέρους.
Αὕτη τί χλωροῖς δακρύοις τέγγεις κόρας,
Στρέψασα λευκὴν ἔμπαλιν παρηΐδα,
Κοὐκ ἀσμένη τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχῃ λόγον;
Με. Οὐδέν, τέκνων τῶνδ' ἐννοουμένη πέρι. 925
Ια. Θάρσει νυν. εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ θήσω πέρι.
Με. Δράσω τάδ'. οὔτοι σοῖς ἀπιστήσω λόγοις.
Γυνὴ δὲ θῆλυ, κἀπὶ δακρύοις ἔφυ.
Ια. Τί δῆτα λίαν τοῖσδ' ἐπιστένεις τέκνοις;
Με. Ἔτικτον αὐτούς. ζῆν δ' ὅτ' ἐξηύχου τέκνα, 930
Εἰσῆλθέ μ' οἶκτος, εἰ γενήσεται τάδε.
Ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' εἰς ἐμοὺς ἥκεις λόγους,
Τὰ μὲν λέλεκται, τῶν δ' ἐγὼ μνησθήσομαι.
Ἐπεὶ τυράννοις γῆς μ' ἀποστεῖλαι δοκεῖ,
Κἀμοὶ τάδ' ἐστὶ λῷστα, γιγνώσκω καλῶς, 635
Μήτ' ἐμποδών σοι, μήτε κοιράνοις χθονὸς
Ναίειν. δοκῶ γὰρ δυσμενὴς εἶναι δόμοις.
Ἡμεῖς μὲν ἐκ γῆς τῆσδ' ἀπαίρομεν φυγῇ,
Παῖδες δ' ὅπως ἂν ἐκτραφῶσι σῇ χερὶ,
Αἰτοῦ Κρέοντα, τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα. 940
Ια. Οὐκ οἶδ' εἰ πείσαιμι. πειρᾶσθαι δὲ χρή.
Με. Σὺ δ' ἀλλὰ σὴν κέλευσον αἰτεῖσθαι πατρὸς
Γυναῖκα, παῖδας τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα.
Ια. Μάλιστα, καὶ πείσειν γε δοξάζω σφ' ἐγὼ,
Εἴπερ γυναικῶν ἐστι τῶν ἄλλων μία. 945
Με. Συλλήψομαι δὲ τοῦδέ σοι κἀγὼ πόνου.
Πέμψω γὰρ αὐτῇ δῶρ', ἃ καλλιστεύεται
Τῶν νῦν ἐν ἀνθρώποισιν, οἶδ' ἐγὼ, πολὺ,
Λεπτόν τε πέπλον, καὶ στέφος χρυσήλατον,
Παῖδας φέροντας. ἀλλ' ὅσον τάχος χρεὼν 950
Κόσμον κομίζειν δεῦρο προσπόλων τινά.

Nunc igitur laudo te ſaperéque mihi videris,
Qui aſſumpſeris nobis hanc affinitatem. ego verò ſtulta,
Quam oportebat participem horum conſiliorum,
Et ſimul perficere, & aſtare lecto,
Et gaudere quòd ſponſa te curet.
Sed ſumus id, quod ſumus, non dicam malum,
Mulieres. non igitur oportet te imitari malos mores no-
Neque reddere ſtulta pro ſtultis. (ſtros.
Concedimus, & dicimus nos male ſenſiſſe
Tunc, ſed nunc melius hæc conſideraui.
O liberi, liberi venite huc relinquite tecta.
Exite, ſalutate, & compellate
Patrem nobiſcum, & reconciliamini ſimul
Ex priori odio ſuſcepto aduerſus amicos, cum matre.
Fœdus enim eſt nobis, & omnis receſſit ira.
Prehendite manum dextram. Heu mihi propter *mala,*
Dum cogito de quodam facinore quod eſt occultum.
An igitur ô filij, ſic & longum viuentes tempus,
Charam præbebitis manum? miſera ego, (*& metus plena.*
Vt recens ad lacrymas profundendas procliuis facta ſum,
Ex longo enim interuallo propter *contentionem abducens*
Impleui teneram hanc faciem lacrymis. (*vos à patre,*
Cho. *Et mihi ex oculis recentes eruperunt lacrymæ.*
Atque vtinam non euadat maius malum, quàm nunc eſt.
Iaſ. *Probo hæc mulier, neque illa improbo.*
Verisimile enim eſt, nec mirum, *iraſci fœmineum genus*
Marito nuptias alienas mercanti ſibique comparanti.
At in melius tuum mutatum eſt cor,
Agnouiſti verò meliorem atque *victricem, ſed ſerò,*
Sententiam, hæc ſunt *facta mulieris ſapientis.*
Vobis verò liberi non inconſultè pater
Comparauit multam ſalutem cum dijs, i. deorum fauore.
Exiſtimo enim vos huius terræ Corinthiacæ (dis.
Principes fore cum fratribus cæteris ex Glauca ſuſcipien-
Sed creſcite. reliqua enim perficiet
Pater, & quiſquis deorum fuerit vobis. (*tatis*
Vtinam verò vos videam bene educatos ad finem puber-
Peruenire, ſuperiores meis inimicis.
Quid tu rigas pupillas teneris lacrymis,
Auertens retrò candidas genas,
Neque libenti animo à me accipis hunc ſermonem?
Me. *Nihil eſt cauſæ, de liberis hiſce cogito.*
Iaſ. *Confide nunc. ego enim bene curabo hæc.*
Me. *Faciã hæc, non diffida tuis verbis,* vel, parebo tuis verbis.
Mulier verò eſt ſexu naturâ mollis, & ad lachrymas procli
Iaſ. *Quid autẽ tãtoperè ingemiſcis propter liberos hoſce:* (*uis.*
Me. *Peperi eos. quando autem optabam viuere liberos* meos,
Miſeratio me ſubijt, an hoc futurum ſit.
Cæterùm quorum cauſa mecũ in colloquium veniſti,
Ea partim quidem dicta ſunt, partim verò dicentur.
Quando principibus huius *agri me ablegare placet,*
Et mihi hæc ſunt optima, cognoſco bene,
Vt neque tibi, neque dominis huius *agri impedimento ſim*
Habitans hic. *videor enim inimica eſſe* tuæ *familiæ.*
Nos quidem ex hoc agro abibimus in exilium,
Vt autem liberi poſſint educari tua manu,
Roga Creontem, ne fugiant hanc terram.
Iaſ. *Haud ſcio an ei rem perſuaſurus ſim: ſed* tamen *oportet*
tentare
Me. *Tu verò ſaltem iube petere à patre tuam*
Iaſ. *Vxorem, ne mei liberi fugiant hanc terram.*
Maximè, & exiſtimo ego me rem perſuaſurum eſſe ipſi,
Si modò mulierum eſt aliarum vna.
Me. *Ego quoque te adiuuabo in hoc labore.*
Nam mittam ei dona quæ pulchritudine ſuperant res
Nũc inter homines exquiſitas, h*æc* probe noui *ego, multũ*
Tenuem veſtem, & coronam auream:
Ea ferunt mei filij. Sed quàm celerrimè oportet
Aliquem ex famulis huc afferre ornatum.

Eris autẽ beata spõsa tua nõ in vna, sed in sexcẽtis rebus,
Virum optimum te nacta coniugem,
Et posidens ornatum, quem olim Sol
Pater patris mei dat suis posteris.
Sumite hæc dona nuptialia pueri in manus,
Et beatæ dominæ sponsæ date
Ferentes: non accipiet contemnenda munera.

Iaſ. *Cur verò ô demens his euacuas tuas manus?*
Putásne domum regiam carere stolis?
Putásne auro? seruato ne des hæc.
Si enim nos alicuius precij æstimat
Mulier, anteponet pecuniis, certò scio ego.

Me. *Ne tu mihi hæc dicas: muneribus enim vel Deos flecti fama est,*
Aurum verò potentius est inter homines, quàm infinita orationes.
Illi fauet fortuna, illam nunc auget Deus.
Noua sponsa dominatur, meorum verò liberorum exilium
Etiam vita permutaremus, non solùm auro.
Verùm ô filij ingressi vicinas ædes,
Patris nouam vxorem dominámque meam,
Supplices orate, exorate, ne fugiatis hanc terram,
Dantes illud ornamentum: hac enim re potissimũ opus est,
Vt ipsa accipiat in manus hæc dona.
Ite quàm celerrimè, & matri de illis quæ cupit consequi,
Afferte bonum nuncium, re prosperè gesta.

Ευδαιμονήσει δ᾽ οὐχ ἓν, ἀλλὰ μυρία,
Ἀνδρός γ᾽ ἀρίστου σοῦ τυχοῦσ᾽ ὁμευνέτου,
Κεκτημένη τε κόσμον, ὅν ποθ᾽ Ἥλιος
Πατὴρ πατρὸς δίδωσιν ἐκγόνοισιν οἷς. 955
Λάζυσθε φερνὰς τάσδε, παῖδες, εἰς χέρας,
Καὶ τῇ τυράννῳ μακαρίᾳ νύμφῃ δότε
Φέροντες. οὔτοι δῶρα μεμπτὰ δέξεται.

Ια. Τί δ᾽ ὦ ματαία τῶνδε σὰς κενοῖς χέρας;
Δοκεῖς σπανίζειν δῶμα βασίλειον πέπλων; 960
Δοκεῖς δὲ χρυσοῦ; σῷζε, μὴ δίδου τάδε.
Εἴπερ γὰρ ἡμᾶς ἀξιοῖ λόγου τινὸς
Γυνὴ, προθήσει χρημάτων σάφ᾽ οἶδ᾽ ἐγώ.

Μη. Μή μοι σύ. πείθειν δῶρα καὶ θεοὺς λόγος.
Χρυσὸς δὲ κρείσσων μυρίων λόγων βροτοῖς. 965
Κείνης ὁ δαίμων, κεῖνα νῦν αὔξει θεός.
Νέα τυραννεῖ. τῆς δ᾽ ἐμῶν παίδων φυγὰς
Ψυχῆς ἂν ἀλλαξαίμεθ᾽, οὐ χρυσοῦ μόνον.
Ἀλλ᾽ ὦ τέκν᾽ εἰσελθόντε πλουσίους δόμους,
Πατρὸς νέαν γυναῖκα, δεσπότιν τ᾽ ἐμὴν, 970
Ἱκετεύετ᾽, ἐξαιτεῖσθε μὴ φυγεῖν χθόνα,
Κόσμον διδόντες. τοῦδε γὰρ μάλιστα δεῖ,
Εἰς χεῖρ᾽ ἐκείνης δῶρα δέξασθαι τάδε.
Ἴθ᾽ ὡς τάχιστα. μητρὶ δ᾽ ὧν ἐρᾷ τυχεῖν,
Εὐάγγελοι γένοισθε, πράξαντες καλῶς. 975

Antistrophica.

Strophe 1.

Cho. *Nunc spes nulla amplius est mihi liberorum vitæ.*
Nulla superest amplius: eunt enim ad cædem iam.
Accipiet sponsa aureorum redimiculorum,
Accipiet infelix noxam.
Flauam verò circa comam
Ponet Plutonis, i. lethalem, ornatum.
Hæc Medeæ munera manibus accipiens.

Antistrophe 1.

Alliciet eam gratia diuinúsque fulgor pepli,
Auream coronam vt capiti circumponat.
Apud inferos autem mox sponsa ornabitur,
Tale in septum cadet,
Et sortem mortis talem
Accipiet infelix.
Aten verò non subterfugiet.

Strophe 2.

Tu verò ô miser, ô infelix sponse,
Gener regum,
Non animaduertens liberis
Adducis perniciosam vitam, i. exitium paras,
Et vxori tuæ tristem mortem.
O infelix, quantam calamitatem ignoras.

Antistrophe II.

Gemo tuum dolorem,
O misera liberorum
Mater, quæ interficies
Liberos, propter nuptiales
Lectos, quibus in tuam contumeliam relictis iniustè
Maritus habitat cum alia vxore.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Νῦν ἐλπίδες οὐκ ἔτι μοι παίδων ζωᾶς,
2 Οὐκέτι. στείχουσι γὰρ εἰς φόνον ἤδη.
3 Δέξεται νύμφα χρυσέων ἀναδεσμῶν,
4 Δέξεται δύστανος ἄταν.
5 Ξανθᾷ δ᾽ ἀμφὶ κόμᾳ 980
6 Θήσει τὸν ἅδα κόσμον,
7 Ταῦτα ταῖν χεροῖν λαβοῦσα.

Ἀντιστροφὴ α΄.

1 Πείσει χάρις, ἀμβρόσιός τ᾽ αὐγὰ πέπλων,
2 Χρυσότευκτον στέφανον περιθέσθαι.
3 Νερτέροις δ᾽ ἤδη πάρα νυμφοκομήσει. 985
4 Τοῖον εἰς ἕρκος πεσεῖται,
5 Καὶ μοῖραν θανάτου
6 Προσλήψεται δύστανος.
7 Ἄταν δ᾽ οὐχ ὑπεκφεύξεται.

Στροφὴ β΄.

1 Σὺ δ᾽ ὦ τάλαν, ὦ κακόνυμφε, 990
2 Κηδεμὼν τυράννων,
3 Παισὶν οὐ κατειδὼς
4 Ὄλεθρον βιοτῇ προσάγεις,
5 Ἀλόχῳ τε σᾷ στυγερὸν θάνατον.
6 Δύστανε, μοίρας ὅσον παροίχῃ. 995

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Μεταστένομαι δὲ σὸν ἄλγος,
2 Ὦ τάλαινα παίδων
3 Μᾶτερ, ἃ φονεύσεις
4 Τὰ τέκνα, νυμφιδίων ἕνεκεν
5 Λεχέων, ἅ σοι προλιπὼν ἀθέμως 1000
6 Ἄλλῃ ξυνοικεῖ πόσις συνεύνῳ.

Iambi.

Pæd. *Liberi tui, ô domina, liberati sunt ab exilio.*
Et regia sponsa libens dona manibus
Accepit. inde verò pax est tuis liberis.

Me. *Sine Pæ. Cur stas perturbata, quum feliciter rem geris?*
Cur retrò vertisti tuas genas,
Et non libenter à me accipis hunc sermonem?

ΙΑΜΒΟΙ.

Παι. Δέσποιν᾽, ἀφεῖνται παῖδες οἵδε σοι φυγῆς.
Καὶ δῶρα νύμφη βασιλὶς ἀσμένη χεροῖν
Ἐδέξατ᾽. εἰρήνη δὲ τἀκεῖθεν τέκνοις.

Μη. Ἔα. Παι. Τί συγχυθεῖσ᾽ ἕστηκας ἡνίκ᾽ εὐτυχεῖς; 1005
Τί σὴν ἔστρεψας ἔμπαλιν παρηίδα,
Κοὐκ ἀσμένη τόνδ᾽ ἐξ ἐμοῦ δέχῃ λόγον;

Αἰ.

Μη. Αἶ, αἶ.
Παι. Τάδ' οὐ ξυνῳδὰ τοῖσιν ἐξηγγελμένοις.
Μη. Αἶ μάλ' αὖθις.
Παι. Μῶν τιν' ἀγγέλλων τύχην
Οὐκ οἶδα, δόξης δ' ἐσφάλην εὐαγγέλου; 1010
Μη. Ἤγγειλας οἷ' ἤγγειλας· οὐ σὲ μέμφομαι.
Παι. Τί δὴ κατηφεῖς ὄμμα, καὶ δακρυρροεῖς;
Μη. Πολλή μ' ἀνάγκη, πρέσβυ. ταῦτα γὰρ θεοὶ,
Κἀγὼ κακῶς φρονοῦσ' ἐμηχανησάμην.
Παι. Θάρσει, κράτεις τοι καὶ σὺ πρὸς τέκνων ἔτι. 1015
Μη. Ἄλλους κατάξω πρόσθεν ἡ τάλαιν' ἐγώ.
Παι. Οὔτοι μόνη σὺ σῶν ἀπεζύγης τέκνων.
Κούφως φέρειν χρὴ θνητὸν ὄντα συμφοράς.
Μη. Δράσω τάδ'. ἀλλὰ βαῖνε δωμάτων ἔσω,
Καὶ παισὶ πόρσυν' οἷα χρὴ καθ' ἡμέραν. 1020
Ὦ τέκνα τέκνα, σφῷν μὲν ἔστι δὴ πόλις,
Καὶ δῶμ', ἐν ᾧ λιπόντες ἀθλίαν ἐμὲ,
Οἰκήσετ' αἰεὶ μητρὸς ἐστερημένοι.
Ἐγὼ δ' ἐς ἄλλην γαῖαν εἶμι δὴ φυγὰς,
Πρὶν σφῷν ὀνάσθαι, κἀπιδεῖν εὐδαίμονας, 1025
Πρὶν λέκτρα καὶ γυναῖκα καὶ γαμηλίους
Εὐνὰς ἀγῆλαι, λαμπάδας τ' ἀνασχεθεῖν.
Ὦ δυστάλαινα, τῆς ἐμῆς αὐθαδίας.
Ἄλλως ἄρ' ὑμᾶς, ὦ τέκν', ἐξεθρεψάμην·
Ἄλλως δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις, 1030
Στερρὰς ἐνεγκοῦσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.
Ἦ μήν ποθ' ἡ δύστηνος εἶχον ἐλπίδας
Πολλὰς ἐν ὑμῖν, γηροβοσκήσειν τ' ἐμὲ,
Καὶ κατθανοῦσαν χερσὶν εὖ περιστελεῖν,
Ζηλωτὸν ἀνθρώποισι. νῦν δ' ὄλωλε δὴ 1035
Γλυκεῖα φροντίς. σφῷν γὰρ ἐστερημένη,
Λυπρὸν διάξω βίοτον, ἀλγεινόν τ' ἐμοί.
Ὑμεῖς δὲ μητέρ' οὐκέτ' ὄμμασιν φίλοις
Ὄψεσθ', ἐς ἄλλο σχῆμ' ἀποστάντες βίου.
Φεῦ, φεῦ· τί προσδέρκεσθέ μ' ὄμμασιν τέκνα; 1040
Τί προσγελᾶτε τὸν πανύστατον γέλων;
Αἶ, αἶ· τί δράσω; καρδία γὰρ οἴχεται,
Γυναῖκες, ὄμμα φαιδρὸν ὡς εἶδον τέκνων.
Οὐκ ἂν δυναίμην· χαιρέτω βουλεύματα
Τὰ πρόσθεν. ἄξω παῖδας ἐκ γαίας ἐμούς. 1045
Τί δεῖ με πατέρα τῶνδε τοῖς τούτων κακοῖς
Λυποῦσαν, αὐτὴν δὶς τόσα κτᾶσθαι κακά;
Οὐ δῆτ' ἔγωγε. χαιρέτω βουλεύματα.
Καίτοι τί πάσχω; βούλομαι γέλωτ' ὀφλεῖν,
Ἐχθροὺς μεθεῖσα τοὺς ἐμοὺς ἀζημίους; 1050
Τολμητέον τάδ'. ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κάκης,
Τὸ καὶ προέσθαι μαλθακοὺς λόγους φρενί.
Χωρεῖτε παῖδες, ἐς δόμους. ὅτῳ δὲ μὴ
Θέμις παρεῖναι τοῖς ἐμοῖσι θύμασιν,
Αὐτῷ μελήσει· χεῖρα δ' οὐ διαφθερῶ. 1055
Αἶ, αἶ· μὴ δῆτα θυμὲ, μὴ σύ γ' ἐργάσῃ τάδε.
Ἔασον αὐτοὺς ὦ τάλαν, φεῖσαι τέκνων.
Ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν ζῶντες, εὐφρανοῦσί σε.
Μὰ τοὺς παρ' ᾅδῃ νερτέρους ἀλάστορας,
Οὔτοι ποτ' ἔσται τοῦθ', ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ 1060
Παῖδας παρήσω τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι.
Πάντως σφ' ἀνάγκη κατθανεῖν. ἐπεὶ δὲ χρὴ,
Ἡμεῖς κτενοῦμεν, οἵπερ ἐξεφύσαμεν.
Πάντως πέπρακται ταῦτα, κοὐκ ἐκφεύξεται.
Καὶ δὴ 'πὶ κρατὶ στέφανος, ἐν πέπλοισί τε 1065
Νύμφη τύραννος ὄλλυται. σάφ' οἶδ' ἐγώ.
Ἀλλ' εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδὸν,
Καὶ τούσδε πέμψω τλημονεστέραν ἔτι,
Παῖδας προσειπεῖν βούλομαι. δότ' ὦ τέκνα,
Δότ' ἀσπάσασθαι μητρὶ δεξιὰν χέρα. 1070
Ὦ φιλτάτη χεὶρ, φίλτατον δέ μοι στόμα,
Καὶ σχῆμα, καὶ πρόσωπον εὐγενὲς τέκνων,
Εὐδαιμονοῖτον. ἀλλ' ἐκεῖ. τὰ δ' ἐνθάδε
Πατὴρ ἀφείλετ'. ὦ γλυκεῖα προσβολὴ,

Me. *Heu heu.*
Pæd. *Hæc non consentiunt cum illis, quæ nunciaui tibi.*
Me. *Heu heu valde rursus.*
Pæd. *An aliquem casum nuncians*
Insciens, & spe læti nuncij frustratus sum?
Me. *Nunciasti quale nunciasti, non tibi vitio verto.*
Pæd. *Cur igitur oculos demittis, & lacrymas?*
Me. *Multa me necessitas, ô senex* hæc facere cogit. *hæc n. dij,*
Et ego male cogitans machinata sum. *(liberos.*
Pæd. *Confide tu: obtinebis n. adhuc, &* in tua potestate habes
Me. *Alios prius* ad inferos deducam, i. *mittam, misera ego.*
Pæd. *Non tu sola diuulsa es, à tuis liberis.*
Oportet hominem leuiter ferre calamitates.
Me. *Faciam hæc. Sed ingredere in domum,*
Et para pueris quæ conueniunt quotidie.
O filij, filij, vobis quidem iam est vrbs,
Et domus, in qua me miseram relictam,
Habitabitis semper orbati matre.
Ego verò iam vado in aliam terram exul, *(re florentes,*
Priusquam ex vobis potuerim capere voluptatē & vos vide
Priusquam connubium, & uxorem, & nuptiales
Lectos ornarim, facésque sublimem accensas.
O me miseram ob meam contumaciam.
Frustra igitur vos, ô filij, educaui,
Frustráque laboraui, & consumpta sum laboribus,
Ferens duros dolores in partu.
Profectò quondam infelix habui spem
Magnam in vobis sitā, fore vt vos in senio grauē me nutriretis,
Et mortuam manibus rectè componeretis,
Felicitatis causa *æmulandā hominibus, nunc verò iā periit*
Hæc dulcis cura. nam vobis orbata
Tristem degam vitam, acerbámque mihi.
Vos verò matrem non amplius charis oculis
Videbitis transeuntes in aliud vitæ genus.
Heu heu, cur me oculis aspicitis liberi?
Cur arridetis hoc extremo risu?
Heu, heu, quid faciam? cor enim mihi *disperit.*
Mulieres, quia vidi lætos oculos liberorum,
Non possem facere quod statui. *Valeant consilia*
Priora. abducam filios meos è terra.
Quid opus est me patrem horum, horum malis
Cruciantem, mihi bis tanta mala accersere?
Nequaquam ego saltem eos cædam. *valeant consilia.*
Verum quid patior? an volo derideri,
Dimittens meos inimicos impunitos?
Aude dum hoc est. Nam ignauia mea est *(lerim.*
Hoc, quòd & istos molles sermones animo cogitatos *protu*
Intrate pueri in ædes. cui verò non
Licet adesse meis sacrificijs, hoc (neque polluam.
Ipsi curæ erit, manum verò meam cæde *non corrumpam*
Heu heu, nequaquā verò mi anime, ne tu saltē hæc patres.
Mitte eos ô miser. parce liberis,
Illic nobiscum viuentes exhilarabunt te.
Non per dæmones infernos, qui sunt apud Plutonem,
Nunquam hoc fiet, vt ego inimicis
Filios meos relinquam iniuria afficiendos.
Omnino necesse est eos mori: & quoniam hoc oportet,
Nos occidemus eos *qui procreauimus* eos.
Omnino actum est hoc, & non aliter fiet.
Et iam corona in capite est, & in peplis
Sponsa regia perit. hoc *ego bene scio.*
Verùm ego vado miserrimam viam,
Et hos longe tristiore via mittam.
Liberos meos *alloqui volo: date ô liberi,*
Date matri dextram manum. salutate matrem.
O charissima manus & mihi charissimum os,
Et species, & vultus generosus liberorum,
Sitis felices: sed illic res enim, quæ hic erant,
Pater abstulit. O iucundum complexum,

O teneram autem & dulcissimum halitum liberorum.
Ite, ite, non amplius intueri
Vos possum, sed vincor malis.
Et intelligo quidem qualia sint ea mala, quæ sim ausura:
Sed ira est potentior meis consiliis,
Quæ quidem hominibus causa est maximorum malorum.

ANAPÆSTI.

Sæpe iam per subtiliores
Sermones ivi, & ad certamina
Magna veni, si conuenit genus
Muliebre scrutari. sed enim est
Musa etiam nobis, quæ versatur nobiscum.
Sapientiæ docendæ causa, verùm nō cū omnibus habitat,
Exiguum enim numerum inter multas
Inuenias fortasse,
Nec à Musis alienum, numerum inquam *mulierum.*
Et aio mortalium, quicunque sunt
Omnino nuptiarum *expertes, nec genuerunt*
Liberos, anteire felicitate
Eos, qui liberos *progenuerunt.*
Qui enim non habent liberos propter imperitiam, quod ignorent.
Vtrum res suauis hominibus, an verò ingrata
Sint liberi, cùm non habeant,
Carent multis miseriis.
Sed quibus in ædibus est liberorum
Dulce germen, eos video curis
Confici omni tempore.
Primùm quidem quo pacto bene ipsos *educent,*
Et vnde victum relinquant liberis:
Præterea verò vtrum pro malis,
An pro bonis laborent, hoc incertum est.
Vnum verò, quod est omnium extremum iam
Dicam, omnibus hominibus malum.
Etenim iam multi *abundè victum inuenerunt* liberis,
Corporáque liberorum ad pubertatem peruenerunt,
Boníque euaserunt. si tamen malus *ipsis occurrat*
Dæmon, hæc procul ab hominum oculis rapiens ad Plutonē
Mors fert corpora liberorum.
Quomodo igitur prodest præter alios
Hunc etiam acerbissimum dolorem.
Propter liberorum mortem
Addere Deos hominibus?

IAMBI.

Me. *Amica iampridem expectans euentum fortunæ,*
Expecto quales progressus res inde habitura sit.
Equidem video hunc ex Iasonis
Ministris venientem spiritúque irritato, i. anhelo,
Significat autem se nouum aliquod malum nunciaturum.

Nun. *O quæ dirum facinus impiè patrasti,*
Medea, fuge fuge, neque naualem
Relinquens currum i. nauem, *neque vehiculum terram calcans.*

Me. *Quid verò mihi dignum hoc exilio* patratum *est?*

Nun. *Puella regia modò periit,*
Et Creon, qui eam genuit, tuis veneficiis.

Me. *Pulcherrimum sermonem dixisti. inter benefactores*
Et amicos meos posthac iam eris.

Nun. *Quid ais? an rectè sapis, & non insanis mulier?*
Quæ cum iniuria affeceris lares regios,
Gaudes audiens, & non metuis hæc?

Me. *Ego etiam possum aliquid contra tua*
Verba dicere. sed ne indigneris amice.
Dicito quomodo perierint. Nam bis tantùm
Nos delectaueris, si pessimè sint mortui.

Nun. *Postquam gemina soboles tuorum liberorum venit*
Cum patre, & ingressa est nuptiales ædes.

Ὦ μαλθακὸς χρὼς πνεῦμά θ' ἥδιστον τέκνων, 1075
Χωρεῖτε, χωρεῖτ'. οὐκέτ' εἰμὶ προσβλέπειν
Οἵα τ' ἐς ὑμᾶς, ἀλλὰ νικῶμαι κακοῖς.
Καὶ μανθάνω μὲν οἷα τολμήσω κακά·
Θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
Ὅσπερ μεγίστων αἴτιος κακῶν βροτοῖς. 1080

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Πολλάκις ἤδη διὰ λεπτοτέρων
Μύθων ἔμολον, καὶ πρὸς ἁμίλλας
Ἦλθον μείζους, ἢ χρὴ γενεὰν
Θῆλυν ἐρευνᾶν. ἀλλὰ γάρ ἐστι
Μοῦσα καὶ ἡμῖν, ἣ προσομιλεῖ 1085
Σοφίας ἕνεκεν. πάσαισι μὲν οὔ.
Παῦρον δὲ γένος ἐν πολλαῖσιν
Εὕροις ἂν ἴσως.
Κοὐκ ἀπόμουσον τὸ γυναικῶν.
Καί φημι βροτῶν, οἵτινές εἰσι 1090
Πάμπαν ἄπειροι, μηδ' ἐφύτευσαν
Παῖδας, προφέρειν εἰς εὐτυχίαν
Τῶν γειναμένων.
Οἱ μὲν τ' ἄτεκνοι δι' ἀπειροσύνην,
Εἴθ' ἡδὺ βροτοῖς, εἴτ' ἀνιαρὸν 1095
Παῖδες τελέθουσ', οὐχὶ τυχόντες,
Πολλῶν μόχθων ἀπέχονται.
Οἷσι δὲ τέκνων ἔστιν ἐν οἴκοις
Γλυκερὸν βλάστημ', ἐσορῶ μελέτῃ
Κατατρυχομένους τὸν ἅπαντα χρόνον. 1100
Πρῶτον μὲν ὅπως θρέψουσι καλῶς,
Βίοτόν θ' ὁπόθεν λείψουσι τέκνοις.
Ἔτι δ' ἐκ τούτων, εἴτ' ἐπὶ φλαύροις,
Εἴτ' ἐπὶ χρηστοῖς μοχθοῦσι, τόδ' ἐστὶν ἄδηλον.
Ἓν δὲ τὸ πάντων λοίσθιον ἤδη 1105
Πᾶσιν κατερῶ θνητοῖσι κακόν.
Καὶ δὴ γὰρ ἅλις βίοτον εὗρον,
Σώματά τ' εἰς ἥβην ἤλυθε τέκνων,
Χρηστοί τ' ἐγένοντ'. εἰ δὲ κυρήσει
Δαίμων οὗτος, φροῦδος ἐς ᾅδην 1110
Θάνατος προφέρων σώματα τέκνων.
Πῶς οὖν λύει πρὸς τοῖς ἄλλοις
Τήνδ' ἔτι λύπην ἀνιαρὰν τήνδε
Παίδων ἕνεκεν
Θνητοῖσι θεοὺς ἐπιβάλλειν. 1115

ΙΑΜΒΟΙ.

Μη. Φίλαι, πάλαι τοι προσμένουσα τὴν τύχην
Καραδοκῶ τἀκεῖθεν οἷ προβήσεται.
Καὶ δὴ δέδορκα τόνδε τῶν Ἰάσονος
Στείχοντ' ὀπαδῶν, πνεῦμά τ' ἠρεθισμένον
Δείκνυσιν ὥς τι καινὸν ἀγγελεῖ κακόν. 1120

Αγ. Ὦ δεινὸν ἔργον παρανόμως εἰργασμένη
Μήδεια, φεῦγε, μήτε ναΐαν
Λιποῦσ' ἀπήνην, μήτ' ὄχον πεδοστιβῆ.

Μη. Τί δ' ἄξιόν μοι τῆσδε τυγχάνει φυγῆς;

Αγ. Ὄλωλεν ἡ τύραννος ἀρτίως κόρη, 1125
Κρέων θ' ὁ φύσας, φαρμάκων τῶν σῶν ὕπο.

Μη. Κάλλιστον εἶπας μῦθον, ἐν δ' εὐεργέταις
Τὸ λοιπὸν ἤδη καὶ φίλοις ἐμοῖς ἔσῃ.

Αγ. Τί φῄς, φρονεῖς μὲν ὀρθὰ, κοὐ μαίνῃ γύναι,
Ἥτις τυράννων ἑστίαν ᾐκισμένη, 1130
Χαίρεις κλύουσα, κοὐ φοβῇ τὰ τοιάδε;

Μη. Ἔχω τι κἀγὼ τοῖς γε σοῖς ἐναντίον
Λόγοισιν εἰπεῖν. ἀλλὰ μὴ σπέρχου φίλος.
Λέξον δὲ πῶς ὤλοντο. δὶς τόσον γὰρ ἂν
Τέρψειας ἡμᾶς, εἰ τεθνᾶσι παγκάκως. 1135

Αγ. Ἐπεὶ τέκνων σῶν ἦλθε δίπτυχος γονὴ
Σὺν πατρὶ, καὶ παρῆλθε νυμφικοὺς δόμους,

Ἥσθη-

Ησθημεν, οἵπερ σοῖσιν ἐκάμνομεν κακοῖς,
Δμῶες. δι' ὤτων δ' εὐθὺς ἦν πολὺς λόγος,
Σὲ καὶ πόσιν σὸν νεῖκος ἐσπεῖσθαι τὸ πρίν. 1140
Κυνεῖ δ' ὁ μέν τις χεῖρ', ὁ δὲ ξανθὸν κάρα
Παίδων. ἐγὼ δὲ καὐτὸς ἡδονῆς ὕπο,
Στέγας γυναικῶν σὺν τέκνοις ἅμ' ἑσπόμην.
Δέσποινα δ', ἣν νῦν ἀντὶ σοῦ θαυμάζομεν,
Πρὶν μὲν τέκνων σῶν εἰσιδεῖν ξυνωρίδα, 1145
Πρόθυμον εἶχ' ὀφθαλμὸν εἰς Ἰάσονα·
Ἔπειτα μέντοι προυκαλύψατ' ὄμματα,
Λευκήν τ' ἀπέστρεψ' ἔμπαλιν παρηίδα,
Παίδων μυσαχθεῖσ' εἰσόδους. πόσις δὲ σὸς
Ὀργάς τ' ἀφῄρει καὶ χόλον νεάνιδος, 1150
Λέγων τάδ'. οὐ μὴ δυσμενὴς ἔσῃ φίλοις,
Παύσῃ δὲ θυμοῦ, καὶ πάλιν στρέψεις κάρα,
Φίλους νομίζουσ', οὕσπερ ἂν πόσις σέθεν.
Δέξῃ δὲ δῶρα, καὶ παραιτήσῃ πατρὸς,
Φυγὰς ἀφεῖναι παισὶ τοῖσδ', ἐμὴν χάριν. 1155
Ἡ δ' ὡς ἐσεῖδε κόσμον, οὐκ ἠνέσχετο,
Ἀλλ' ᾔνεσ' ἀνδρὶ πάντα. καὶ πρὶν ἐκ δόμων
Μακρὰν ἀπεῖναι πατέρα καὶ παῖδας σέθεν,
Λαβοῦσα πέπλους ποικίλους ἠμπέσχετο,
Χρυσοῦν τε θεῖσα στέφανον ἀμφὶ βοστρύχοις, 1160
Λαμπρῷ κατόπτρῳ σχηματίζεται κόμην,
Ἄψυχον εἰκὼ προσγελῶσα σώματος.
Κἄπειτ' ἀναστᾶσ' ἐκ θρόνων, διέρχεται
Στέγας, ἁβρὸν βαίνουσα παλλεύκῳ ποδί,
Δώροις ὑπερχαίρουσα, πολλὰ πολλάκις 1165
Τένοντ' ἐς ὀρθὸν ὄμμασι σκοπουμένη.
Τοὐνθένδε μέντοι δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν.
Χροιὰν γὰρ ἀλλάξασα, λεχρία πάλιν
Χωρεῖ τρέμουσα κῶλα, καὶ μόλις φθάνει
Θρόνοισιν ἐμπεσοῦσα, μὴ χαμαὶ πεσεῖν. 1170
Καί τις γεραιὰ προσπόλων, δόξασά που
Ἢ Πανὸς ὀργὰς, ἤ τινος θεῶν μολεῖν,
Ἀνωλόλυξε, πρίν γ' ὁρᾷ διὰ στόμα
Χωροῦντα λευκὸν ἀφρὸν, ὀμμάτων τ' ἄπο
Κόρας στρέφουσαν, αἷμά τ' οὐκ ἐνὸν χροΐ. 1175
Εἶτ' ἀντίμολπον ἧκεν ὀλολυγῆς μέγαν
Κωκυτόν. εὐθὺς δ' ἡ μὲν ἐς πατρὸς δόμους
Ὥρμησεν, ἡ δὲ πρὸς τὸν ἀρτίως πόσιν,
Φράσουσα νύμφης συμφοράν. ἅπασα δὲ
Στέγη πυκνοῖσιν ἐκτύπει δρομήμασιν. 1180
Ἤδη δ' ἀνέλκων κῶλον ἕκπλεθρον δρόμου
Ταχὺς βαδιστὴς τερμόνων ἀνθήπτετο.
Ἡ δ' ἐξ ἀναύδου καὶ μύσαντος ὄμματος
Δεινὸν στενάξασ' ἡ τάλαιν' ἠγείρετο.
Διπλοῦν γὰρ αὐτῇ πῆμ' ἐπεστρατεύετο. 1185
Χρυσοῦς μὲν ἀμφὶ κρατὶ κείμενος πλόκος,
Θαυμαστὸν ἵει νᾶμα παμφάγου πυρός.
Πέπλοι δὲ λεπτοὶ, σῶν τέκνων δωρήματα,
Λευκὴν ἔδαπτον σάρκα τῆς δυσδαίμονος.
Φεύγει δ' ἀναστᾶσ' ἐκ θρόνων πυρουμένη, 1190
Σείουσα χαίτην κρᾶτά τ' ἄλλοτ' ἄλλοσε,
Ῥῖψαι θέλουσα στέφανον. ἀλλ' ἀραρότως
Σύνδεσμα χρυσὸς εἶχε. πῦρ δ' ἐπεὶ κόμην
Ἔσεισε, μᾶλλον δὶς τόσως ἐλάμπετο.
Πίτνει δ' ἐς οὖδας συμφορᾷ νικωμένη, 1195
Πλὴν τῷ τεκόντι κάρτα δυσμαθὴς ἰδεῖν.
Οὔτ' ὀμμάτων γὰρ δῆλος ἦν κατάστασις,
Οὔτ' εὐφυὲς πρόσωπον. αἷμα δ' ἐξ ἄκρου
Ἔσταζε κρατὸς συμπεφυρμένον πυρί.
Σάρκες δ' ἀπ' ὀστέων, ὥστε πεύκινον δάκρυ, 1200
Γναθμοῖς ἀδήλοις φαρμάκων ἀπέρρεον,
Δεινὸν θέαμα. πᾶσι δ' ἦν φόβος θιγεῖν
Νεκροῦ. τύχην γὰρ εἴχομεν διδάσκαλον.
Πατὴρ δ' ὁ τλήμων συμφορᾶς ἀγνωσίᾳ,
Ἄφνω προσελθὼν δῶμα, προσπίτνει νεκρῷ. 1205
Ὤμωξε δ' εὐθὺς, καὶ περιπτύξας χέρας

Gauisi sumus, qui tuis laborabamus malis,
Famuli: per aures verò statim ibat multus sermo,
Te, & tuum maritum diremisse priorem discordiam.
Osculabatur autē alius quidē manū, alius verò flauū caput
Puerorum: ego verò & ipse præ lætitia
Simul tuos filios comitabar in conclaue mulierum.
Domina verò, quam nunc pro te admiramur,
Priusquam vidisset par tuorum liberorum
Habebat promptum oculum in Iasonem:
Deinde verò texit oculos,
Et retrò auertit candidas genas,
Abominans ingressum puerorum: sed maritus tuus
Abstulit iram & bilem puellæ,
Hæc dicens: Ne sis inimica amicis,
Desistéque ab ira, & huc iterum conuerte caput,
Existimans amicos eosdem, quos maritus tuus.
Accipe verò munera, & roga patrem,
Vt remittat exilium his meis liberis in *meam gratiam.*
Hæc verò vt aspexit ornatum, non continuit se,
Sed promisit viro omnia. Et priusquam ex ædibus
Procul abirent, pater & liberi tui,
Acceptam variam vestem induit,
Ponens auream coronam supra cincinnos,
Nitidum ad speculum componit comam,
Inanimæ corporis imagini arridens.
Deinde vbi surrexisset de solio, perambulat
Aedes, delicatè incedens candidis pedibus,
Donis huice vehementer gaudens, multum & sæpe
Ceruicem ad erectam oculis respiciens.
Postea verò erat miserabile spectaculum videre.
Nam mutato colore, obliqua retrò
Cedit, tremens membris: & vix anteuertit
Solio illapsa, ne caderet in terram.
Tum verò vna ex famulis anus, cùm existimaret
Aut Panis iram, aut alicuius alius Dei in ipsam *venisse,*
Vlulatum edidit, priùs quàm videret per os
Exeuntem candidam spumam, & ab oculis
Vertentem pupillas, & non amplius in corpore esse san- (*guinem.*
Deinde sono diuersam ab vlulatu emisit magnam
Eiulationem: statim verò vna quidem in domum patris
Cucurrit, alia verò ad recentem maritum,
Dictura calamitatem sponsæ: tota verò
Domus resonabat frequentibus discursationibus.
Iam verò tanto post spacio, quanto tollens pedem celerem
Equus velox metam attigisset:
Illa ex muta, & quæ clauserat oculos,
Grauiter ingemiscens misera excitabatur.
Nam duplex malum infestabat eam.
Aurea quidem corona capiti imposita,
Emittebat mirabilem vorticem ignis omnia deuorantis:
Pepli verò tenues, tuorum liberorum dona,
Deuorabant candidam carnem infelicis.
Ipsa verò inflammata fugiebat, surgens de solio,
Concutiens crines & caput huc & illuc.
Volens abijcere coronam. sed firmiter hærens capiti
Vincula auri, tanta corona, *habebat: ignis verò postquā*
Concussit magis, atque adeò *bis tantum emicuit.* (*comam*
Ipsa verò victa malo cadit in terram,
Et à nemine potuit facilè agnosci præterquàm à patre.
Nec oculorum enim clarus erat status,
Nec liberalis facies, sanguis verò ex summo
Capite stillabat mixtus igni,
Et caro ex ossibus sicut piceæ lacrymæ
Per genas defluebat arcanis illis pharmacis.
Horrendum spectaculū: omnes verò metuebant attingere
Cadauer. Fortunam enim habebamus magistram.
Sed infelix pater ignoratione mali,
Statim ingressus domum, irruit in eam iam mortuam,
Et statim cœpit eiulare: & manibus circundans eam,

Osculabatur, his eam compellans: O misera filia,
Quis Deorum tam turpiter te perdidit?
Quis me senem sepulchrum orbatum te
Facit? hei mihi, utinam tecum moriar filia.
Postquam autem lamentationum & luctuum finem fecit,
Volens senile excitare corpus,
Adhæsit, sicut hedera ramis lauri,
Tenuibus peplis, erat autem horribilis lucta.
Ipse enim volebat excitare genu,
Ipsa verò retrahebat: si verò per vim trahebat,
Senilem carnem divellebat ab ossibus.
Tandem verò defecit, & infelix dimisit
Animam: non enim amplius malo erat superior.
Iacent autem mortui, filia que, & senex pater, alter
Prope alterum, digna lachrymis calamitas.
Quare mihi tua quidem persona è medio recedat audito hoc sermone,
Cognosces enim tu ipsa pœnæ effugium.
Res verò mortalium non nunc primum arbitror umbram esse.
Neque trepidans dixerim alios, qui de mortalibus sapientes
Videntur esse, & indagatores artificesque sermonum,
Hos maximè stultos esse iudicandos.
Nemo enim mortalium est beatus vir.
Opibus verò affluentibus fortunatior
Alio fieri potest alius, beatus verò nequaquam.
Cho. *Videtur Deus multa hoc die*
Mala congessisse iustè in Iasonem.
O misera, quàm miseramur tuam calamitatem,
Filia Creontis, quæ in Plutonis domos
Vadis propter nuptias Iasonis.
Med. *O amicæ decretum est mihi negotium, quum primùm*
Interfecero liberos, discedere ex hac terra:
Neque cunctando prodere liberos,
Vt interficiantur ab alia infestiore manu.
Omnino necesse est eos mori: quia verò oportet,
Nos occidemus eos qui etiam eos procreauimus.
Sed age ô cor, armeris: quid cunctamur
Mala dira, & necessaria facere?
Age ô misera manus mea, arripe gladium,
Corripe, vade ad tristem metam vitæ,
Et ne sis ignaua, neque memineris liberorum
(O charissimi filii, quomodo eos peperisti) sed hoc saltem
Vno die obliuiscaris filiorum tuorum,
Posteà verò luge, etsi enim occideris eos, tamen
Chari fuerunt, sed ego infelix mulier.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Io terra, & omnia illustrans radius
Solis, aspicite, videte illam
Cho. *Perditam mulierem, priusquàm cruentam*
Liberis admoueat manum, quæ cædem ipsa patrabit.
Tuo enim ex aureo
Genere orta est: Deorum verò
Sanguinem nefas est cadere ab hominibus.
Quamobrem ipsam ô diuinum lumen coerce,
Compesce, expelle ex ædibus cruentam
Miseramque furiam a malis dæmonibus agitatam.

Antistrophe.

Frustrà labor perit liberorum,
Et frustrà peperisti charum genus ô tu,
Quæ reliquisti cæruleorum Symplegadum
Scopulorum inhospitalissimum ingressum,
Infelix tu, quare ad animum tuum
Accedit grauis indignatio,
Et ei respondet hostilis cædes?
Noxia enim sunt hominibus piacula cognatorum

Κυνεῖ, προσαυδῶν τοιάδ'. ὦ δύστηνε παῖ,
Τίς σ' ὧδ' ἀτίμως δαιμόνων ἀπώλεσε;
Τίς τὸν γέροντα τύμβον ὀρφανὸν σέθεν
Τίθησιν; οἴμοι, συνθάνοιμί σοι, τέκνον. 1210
Ἐπεὶ δὲ θρήνων καὶ γόων ἐπαύσατο,
Χρῄζων γεραιὸν ἐξαναστῆσαι δέμας,
Προσείχεθ' ὥστε κισσὸς ἔρνεσιν δάφνης,
Λεπτοῖσι πέπλοις. δεινὰ δ' ἦν παλαίσματα.
Ὁ μὲν γὰρ ἤθελ' ἐξαναστῆσαι γόνυ, 1215
Ἡ δ' ἀντελάζυτ'· εἰ δὲ πρὸς βίαν ἄγοι,
Σάρκας γεραιὰς ἐσπάρασσ' ἀπ' ὀστέων.
Χρόνῳ δ' ἀπέσβη, καὶ μεθῆχ' ὁ δύσμορος
Ψυχήν. κακοῦ γὰρ οὐκ ἔτ' ἦν ὑπέρτερος.
Κεῖνται δὲ νεκροί, παῖς τε καὶ γέρων πατήρ, 1220
Πέλας. ποθεινὴ δακρύοισι συμφορά.
Καί μοι τὸ μὲν σὸν ἐκποδὼν ἔστω λόγου.
Γνώσῃ γὰρ αὐτὴ ζημίας ἀποστροφήν.
Τὰ θνητὰ δ' οὐ νῦν πρῶτον ἡγοῦμαι σκιάν.
Οὐδ' ἂν τρέσας εἴποιμι τοὺς σοφοὺς βροτῶν 1225
Δοκοῦντας εἶναι, καὶ μεριμνητὰς λόγων,
Τούτους μεγίστην μωρίαν ὀφλισκάνειν.
Θνητῶν γὰρ οὐδείς ἐστιν εὐδαίμων ἀνήρ.
Ὄλβου δ' ἐπιρρυέντος, εὐτυχέστερος
Ἄλλου γένοιτ' ἂν ἄλλος, εὐδαίμων δ' ἂν οὔ. 1230
Χο. Ἔοιχ' ὁ δαίμων πολλὰ τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ
Κακὰ ξυνάπτειν ἐνδίκως Ἰάσονι.
Ὦ τλῆμον, ὥς σου συμφορὰς οἰκτείρομεν
Κόρη Κρέοντος, ἥτις εἰς Ἅιδου δόμους
Οἴχῃ γάμων ἕκατι τῶν Ἰάσονος. 1235
Με. Φίλαι, δέδοκται τοὔργον ὡς τάχιστά μοι
Παῖδας κτανούσῃ, τῆσδ' ἀφορμᾶσθαι χθονός,
Καὶ μὴ σχολὴν ἄγουσαν, ἐκδοῦναι τέκνα
Ἄλλῃ φονεῦσαι δυσμενεστέρᾳ χερί.
Πάντως σφ' ἀνάγκη κατθανεῖν. ἐπεὶ δὲ χρή, 1240
Ἡμεῖς κτενοῦμεν, οἵπερ ἐξεφύσαμεν.
Ἀλλ' εἶ' ὁπλίζου καρδία. τί μέλλομεν
Τὰ δεινὰ κἀναγκαῖα μὴ πράσσειν κακά;
Ἄγ', ὦ τάλαινα χεὶρ ἐμή, λαβὲ ξίφος,
Λάβ', ἕρπε πρὸς βαλβῖδα λυπηρὰν βίου, 1245
Καὶ μὴ κακισθῇς, μηδ' ἀναμνησθῇς τέκνων,
Ὡς φίλταθ', ὡς ἔτικτες. ἀλλὰ τήνδε γε
Λαθοῦ βραχεῖαν ἡμέραν παίδων σέθεν.
Κἄπειτα θρήνει. καὶ γὰρ εἰ κτενεῖς σφ', ὅμως
Φίλοι γ' ἔφυσαν, δυστυχὴς δ' ἐγὼ γυνή. 1250

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἰὼ γᾶ τε, καὶ παμφαὴς ἀκτὶς
2 Ἀελίου, κατίδετ', ἴδετε τὰν
3 ὀλομέναν γυναῖκα, πρὶν φοινίαν
4 Τέκνοις προσβαλεῖν χέρ' αὐθεντόνον.
5 Σᾶς γὰρ ἀπὸ χρυσέας 1255
6 Γονᾶς ἔβλαστεν. θεῶν
7 Δ' αἷμα πίτνειν φόβος ὑπ' ἀνέρων.
8 Ἀλλά νιν, ὦ φάος διογενές, κάτειργε,
9 Κατάπαυσον, ἔξελ' οἴκων φονίαν,
10 Τάλαιναν τ' Ἐρινὺν ὑπ' ἀλαστόρων. 1260

Ἀντιστροφή.

1 Μάταν μόχθος ἔρρει τέκνων,
2 Μάταν ἄρα γένος φίλιον ἔτεκες, ὦ
3 Κυανεᾶν λιποῦσα Συμπληγάδων
4 Πετρᾶν ἀξενωτάταν ἐσβολάν.
5 Δειλαία, τί σοι φρενῶν 1265
6 Βαρὺς χόλος προσπίτνει;
7 Καὶ δυσμενὴς φόνος ἀμείβεται;
8 Χαλεπὰ γὰρ βροτοῖς ὁμογενῆ μιάσμα-

9 τ' ἐπὶ γαῖαν αὐτοφόνταις, ξυνῳ-
10 δὰ θεόθεν πίτνοντ' ἐπὶ δόμοις ἄχη.

Παῖς. Οἴμοι, τί δράσω; ποῖ φύγω μητρὸς χέρας;

Ἑτ. Οὐκ οἶδ' ἀδελφὲ φίλτατ'· ὀλλύμεσθα γάρ.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ἀκούεις βοάν; ἀκούεις τέκνων;
Ἰὼ τλᾶμον, ἰὼ κακοτυχὲς γύναι.
Παρέλθω δόμους; ἀρῆξαι φόνον 1275
Δοκεῖ μοι τέκνοις.

Παῖς. Ναὶ πρὸς θεῶν ἀρήξατ', ἐν δέοντι γάρ.
Ὡς ἐγγὺς ἤδη γ' ἐσμὲν ἀρκύων ξίφους.

Χο. Τάλαιν', ὡς ἄρ' ἦσθα πέτρος, ἢ σί-
δαρος, ἅ τις τέκνων, ὧν ἔτεκες, 1280
Ἄροτον αὐτόχειρι μοίρᾳ κτενεῖς.
Μίαν δὴ κλύω, μίαν τῶν πάρος
Γυναῖκ' ἐν φίλοις χέρα προσβαλεῖν τέκνοις,
Ἰνὼ μανεῖσαν ἐκ θεῶν, ὅθ' ἡ Διὸς
Δάμαρ νιν ἐξέπεμψε δωμάτων ἄλῃ. 1285
Πίτνει δ' ἁ τάλαιν' ἐς ἅλμαν, φόνῳ
Τέκνων δυσσεβεῖ.
Ἀκτῆς ὑπερτείνασα ποντίας πόδα.
Δυοῖν τε παίδοιν ξυνθανοῦσ' ἀπόλλυται.
Τί δή ποτ' οὖν γένοιτ' ἂν ἔτι δεινόν; 1290
Ὦ γυναικῶν λέχος πολύπονον,
Ὅσα δὴ βροτοῖς ἔρεξας ἤδη κακά;

ΙΑΜΒΟΙ.

Ια. Γυναῖκες, αἳ τῆσδ' ἐγγὺς ἕστατε στέγης,
Ἆρ' ἐν δόμοισιν ἡ τὰ δείν' εἰργασμένη
Μήδεια τοῖσδ', ἢ μεθέστηκεν φυγῇ; 1295
Δεῖ γάρ νιν ἤτοι γῆς σφε κρυφθῆναι κάτω,
Ἢ πτηνὸν ἆραι σῶμ' ἐς αἰθέρος βάθος,
Εἰ μὴ τυράννων δώμασιν δώσει δίκην.
Πέποιθ', ἀποκτείνασα κοιράνους χθονός,
Ἀθῷος αὐτὴ τῶνδε φεύξεσθαι δόμων; 1300
Ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτῆς φροντίδ' ὡς τέκνων ἔχω.
Κείνην μὲν οὓς ἔδρασεν ἔρξουσιν κακῶς.
Ἐμῶν δὲ παίδων ἦλθον ἐκσώσων βίον,
Μή μοί τι δράσωσ' οἱ προσήκοντες γένει,
Μητρῷον ἐκπράσσοντες ἀνόσιον φόνον. 1305

Χο. Ὦ τλῆμον, οὐκ οἶσθ' οἷ κακῶν ἐλήλυθας,
Ἰᾶσον· οὐ γὰρ τούσδ' ἂν ἐφθέγξω λόγους.

Ια. Τί δ' ἔστιν; ἦ που κἄμ' ἀποκτεῖναι θέλει;

Χο. Παῖδες τεθνᾶσι χειρὶ μητρῴᾳ σέθεν.

Ια. Οἴμοι τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας, γύναι. 1310

Χο. Ὡς οὐκέτ' ὄντων σῶν τέκνων φρόντιζε δή.

Ια. Ποῦ γάρ νιν ἔκτειν'; ἐντὸς, ἢ ἔξωθεν δόμων;

Χο. Πύλας ἀνοίξας, σῶν τέκνων ὄψει φόνον.

Ια. Χαλᾶτε κλῇδας ὡς τάχιστα πρόσπολοι.
Ἐκλύεθ' ἁρμοὺς, ὡς ἴδω διπλοῦν κακόν. 1315
Τοὺς μὲν θανόντας, τὴν δὲ τίσωμαι δίκην.

Μη. Τί τάσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις πύλας,
Νεκροὺς ἐρευνῶν κἀμὲ τὴν εἰργασμένην;
Παῦσαι πόνου τοῦδ'. εἰ δ' ἐμοῦ χρείαν ἔχεις,
Λέγ' εἴ τι βούλει· χειρὶ δ' οὐ ψαύσεις ποτέ. 1320
Τοιόνδ' ὄχημα πατρὸς Ἥλιος πατὴρ
Δίδωσιν ἡμῖν, ἔρυμα πολεμίας χερός.

Ια. Ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι
Θεοῖς τε κἀμοὶ παντί τ' ἀνθρώπων γένει,
Ἥτις τέκνοισι σοῖσιν ἐμβαλεῖν ξίφος 1325
Ἔτλης, τεκοῦσα, κἀμ' ἄπαιδ' ἀπώλεσας.
Καὶ ταῦτα δράσασ', ἥλιόν τε προσβλέπεις,
Καὶ γαῖαν, ἔργον τλᾶσα δυσσεβέστατον.
Ὄλοι'· ἐγὼ δὲ νῦν φρονῶ, τότ' οὐ φρονῶν,
Ὅτ' ἐκ δόμων σε, βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονὸς 1330
Ἑλλην' ἐς οἶκον ἠγόμην, κακὸν μέγα,
Πατρός τε καὶ γῆς προδότιν, ἥ σ' ἐθρέψατο.
Τὸν σὸν δ' ἀλάστορ' εἰς ἔμ' ἔσκηψαν θεοί.
Κτανοῦσα γὰρ δὴ σὸν κάσιν παρέστιον,

Parricidis in terra. scio
Diuinitus immissi mala in domum.

Puer. *Heu quid faciam? quò effugiam manus matris?*

Etero. *Nescio charissime frater. actum enim est de nobis.*

MONOSTROPHICA.

Cho. *Audis clamorem? audis liberos?*
O misera, ô mulier infelix,
Accedam domum, depellere necem à
Liberis ego constitui.

Puer. *Per deos ferte opem, oportunè enim feretis.*
Quia sumus iam prope retia gladij.

Cho. *O misera, quàm es saxum, aut fer-*
rum, quæ liberorum, quos peperisti,
Frugem parricidali modo occides?
Vnam hactenus audio, vnam tantùm *de priscis*
Mulierem iniecisse manum charis liberis,
Ino furentem diuinitus, quando Iouis illa
Coniunx ipsam emisit extra domum in exilium.
Misera verò cadit in mare propter cædem
Impiam liberorum,
Pedem supra marinum littus extendens.
Moriens verò cum duobus filiis, periit.
Quidnam igitur potest accidere tristius?
O mulierum coniugia ærumnosa,
Quanta hominibus mala iam attulistis?

IAMBI.

Ia. *Mulieres, quæ statis prope hanc domum,*
Num in ædibus est *illa, quæ facinus hoc atrox commisit,*
Medea istis: an hinc se proripuit fuga?
Oportet enim ipsam aut abscondi sub terra,
Aut attollere volatile corpus in aeris profunditatem,
Nisi regum domui det pœnas.
Num confidit, cùm interfecerit principes huius terræ,
Se posse impunitam aufugere ex his ædibus?
Sed non tam ipsius quàm liberorum curam gero.
Illam enim punient ciues *quos læsit:*
Meorum verò liberorum veni vt seruarem vitam,
Ne aliquid mihi faciant Creontis cognati,
Vindicantes iniustam cædem matris.

Cho. *O infelix, nescis quò malorum veneris,*
Iason: nam non dixisses hæc verba.

Ia. *Quid est? an vult etiam me occidere?*

Cho. *Liberi tui manu matris perierunt.*

Ia. *Heu quid dicis? quàm me perdidisti mulier.*

Cho. *Cogita igitur tanquam de mortuis liberis tuis.*

Ia. *Vbinam eos interfecit, intúsne, an extra domum?*

Cho. *Aperi fores, & videbis cædem tuorum liberorum.*

Ia. *Laxate seras quàm celerrimè ministri,*
Soluite repagula, vt videam geminum malum,
Hos liberos interfectos, & vt illam puniam.

Med. *Quid hasce moues, & vectibus remoues portas,*
Quærens mortuos, & me quæ cædem *patraui?*
Desiste ab hoc labore, si verò tibi me opus est,
Dic si quid vis. Nunquam verò manu me attinges.
Talem currum Sol pater patris
Dat nobis, propugnaculum contra manum hostilem.

Ia. *O scelesta, ô maximè inuisa mulier*
Diis, & mihi, & vniuerso mortalium generi,
Quæ tuis liberis inicere gladium
Ausa es, quos peperisti, & me filiis orbatum perdidisti:
Et cùm hæc feceris, tamen solem aspicis,
Et terram, quæ ausa es rem impiissimam.
Pereas. ego verò nunc primum sapio, tunc non sapiens,
Cùm te ex domo, & terra barbara
Duxi in domum Græcam, magnum malum
Et patris & terræ, quæ te nutriuit, proditricem.
Dij verò coniecerunt in me tuum malum dæmonem.
Nam occiso iam tuo fratre, quo cum simul educata es,

Conscendisti nauem Argo, habentem pulchram proram.
Hæc quidem sunt tua initia. Inde verò nupta
Huic viro, i. mihi, & cùm pepereris mihi liberos,
Propter lectum, & alias nuptias eos perdidisti.
Nulla est Græca mulier, quæ hoc
Vnquam ausa esset: præ quibus ego te dignam duxi,
Quam ducerem, connubium infestum, & mihi perniciosũ,
Leænam, non mulierem, Tyrrhena
Scylla saniorem naturam habentem.
Verùm nequaquam te plurimis conuiciis
Pungerem: talis confidentia tibi innata est.
Pereas tu venefica, & cæde liberorum polluta.
Me verò decet lugere meum fatum:
Qui neque nouis nuptiis fruar,
Nec liberos, quos genui, & educaui,
Potero alloqui viuos, sed amisi.

Med. *Profectò prolixam orationem haberem, & huic contrariã*
Orationi, nisi Iupiter pater sciret,
Qualia beneficia à me acceperis, & quæ tu vicissim feceris.
Tu verò non debebas, meo connubio contempto,
Iucundam vitam agere, insultans mihi.
Neque puella regia, neq; qui tibi eã in matrimoniũ collo-
Creon, impunè me eiicere ex hac terra. (*cauit,*
Quamobrem, si libet, voca me leænam,
Et Scyllam, quæ in Tyrrheno solo habitauit.
Tuum enim, vt conuenit, cor vicissim sauciaui.

Ia. *Tu quoque doles, & particeps es malorum.*
Med. *Bene scito. Soluitur autem dolor, si tu me non irrideas.*
Ia. *O liberi, quàm malam matrem habuistis?*
Med. *O liberi, quàm periistis propter patris cupiditatem.*
Ia. *Tamen mea manus non perdidit eos.*
Med. *Sed iniuria, & noua tua nuptiæ.*
Ia. *An tu voluisti propter nuptias eos occidere?*
Med. *An tu hoc exiguum malum esse putas mulieri?*
Ia. *Quæ quidem modesta sit: tibi verò omnia sunt mala.*
Med. *Sed hi sunt mortui: hoc enim te mordebit.*
Ia. *Isti verò sunt, hei mihi, tuo capiti dæmones infesti.*
Med. *Dij norunt quis cœperit hoc malum.*
Ia. *Norunt sanè tuum abominabilem animum.*
Med. *Odiosus es mihi, amarulentúmque tuum sermonem odi.*
Ia. *Et ego tuum. Facilis est reconciliatio.*
Med. *Quomodo igitur? quid faciam? vehementer enim & ego*
Ia. *Sine me hos mortuos sepelire, & lugere.* (*cupio.*
Med. *Nequaquam, quia ego sepeliam eos hac manu,*
Ferens in lucum Iunonis deæ Acrææ, i. arcium custodis,
Ne quis hostium eos contumelia afficiat,
Sepulcrum reuellens. In hac porrò terra Sisyphi
Constituam præclarum festum, & sacrificia
Deinceps pro illa impia cæde.
Ego verò vado in terram Erechthei,
Habitatura cum Ægeo filio Pandionis.
Tu verò, quemadmodum conuenit, malus malè morieris,
Percussus caput tuum reliquiis nauis Argûs,
Vbi videris miserum exitum mearum nuptiarum.

ANAPÆSTI.

Iaf. *Sed te Erinnys perdat cæsorum filiorum,*
Cædisque vindex Iustitia.
Med. *Quis verò deus, aut dæmon audiret te*
Periurum, & deceptorem hospitum?
Ia. *Hei hei scelesta, & interfectrix liberorum.*
Med. *Vade domum, & sepeli uxorem* tuam.
Iaf. *Vado, orbatus duobus pueris.*
Med. *Nondum lamentaris, expecta & senectam.*
Iaf. *O charissimi liberi,* M. *Matri quidẽ, tibi verò nequaquã.*
Iaf. *Et tamen eos occidisti?* M. *Vt tibi nocerem.*
Iaf. *Heu heu, cupio charum os*

Τὸ καλλίπρῳρον εἰσέβης Ἀργοῦς σκάφος. 1335
Ἤρξω μὲν ἐκ τοιῶνδε. νυμφευθεῖσα δὲ
Παρ' ἀνδρὶ τῷδε, καὶ τεκοῦσά μοι τέκνα,
Εὐνῆς ἕκατι καὶ λέχους σφ' ἀπώλεσας.
Οὐκ ἔστιν ἥτις τοῦτ' ἂν Ἑλληνὶς γυνὴ
Ἔτλη ποθ', ὧν γε πρόσθεν ἠξίουν ἐγὼ 1340
Γῆμαί σε, κῆδος ἐχθρὸν, ὀλέθριόν τ' ἐμοί,
Λέαιναν, οὐ γυναῖκα, τῆς Τυρσηνίδος
Σκύλλης ἔχουσαν ἀγριωτέραν φύσιν.
Ἀλλ' οὐ γὰρ ἄν σε μυρίοις ὀνείδεσι
Δάκοιμι, τοιόνδ' ἐμπέφυκέ σοι θράσος. 1345
Ἔρρ' αἰσχροποιὲ, καὶ τέκνων μιαιφόνε.
Ἐμοὶ δὲ τὸν ἐμὸν δαίμον' αἰάζειν πάρα.
Ὃς οὔτε λέκτρων νεογάμων ὀνήσομαι,
Οὐ παῖδας, οὓς ἔφυσα, κἀξεθρεψάμην,
Ἕξω προσειπεῖν ζῶντας, ἀλλ' ἀπώλεσα. 1350
μή. Ἡ μακρ' ἂν ἐξέτεινα τοῖσδ' ἐναντία
Λόγοισιν, εἰ μὴ Ζεὺς πατὴρ ἠπίστατο,
Οἷ' ἐξ ἐμοῦ πέπονθας, οἷά τ' εἰργάσω.
Σὺ δ' οὐκ ἔμελλες, τἄμ' ἀτιμάσας λέχη,
Τερπνὸν διάξειν βίοτον, ἐγγελῶν ἐμοί, 1355
Οὔθ' ἡ τύραννος, οὔθ' ὅ σοι προσθεὶς γάμους
Κρέων, ἀνατεὶ τῆσδέ μ' ἐκβαλεῖν χθονός.
Πρὸς ταῦτα, καὶ λέαιναν, εἰ βούλει, κάλει,
Καὶ Σκύλλαν, ἣ Τυρσηνὸν ᾤκησεν πέδον.
Τῆς σῆς γὰρ, ὡς χρῆ, καρδίας ἀνθηψάμην. 1360
ἰά. Καὐτή γε λυπῇ, καὶ κακῶν κοινωνὸς εἶ.
μή. Σάφ' ἴσθι. λύει δ' ἄλγος, ἢν σὺ μὴ 'γγελᾷς.
ἰά. Ὦ τέκνα, μητρὸς ὡς κακῆς ἐκύρσατε.
μή. Ὦ παῖδες, ὡς ὤλεσθε πατρῴᾳ νόσῳ.
ἰά. Οὔ τοι νυν ἡμὴ δεξιά σφ' ἀπώλεσεν. 1365
μή. Ἀλλ' ὕβρις, οἵ τε σοὶ νεοδμῆτες γάμοι.
ἰά. Λέχους σφε κἠξίωσας οὕνεκα κτανεῖν;
μή. Σμικρὸν γυναικὶ πῆμα τοῦτ' εἶναι δοκεῖς;
ἰά. Ἥτις γε σώφρων. σοὶ δὲ πάντ' ἐστὶν κακά.
μή. Οἵδ' οὐκ ἔτ' εἰσί. τοῦτο γάρ σε δήξεται. 1370
ἰά. Οἵδ' εἰσὶν, οἴμοι, σῷ κάρᾳ μιάστορες.
μή. Ἴσασιν, ὅστις ἦρξε πημονῆς, θεοί.
ἰά. Ἴσασι δῆτα σήν γ' ἀπόπτυστον φρένα.
μή. Στύγει. πικρὰν δὲ βάξιν ἐχθαίρω σέθεν.
ἰά. Καὶ μὴν ἐγὼ σήν. ῥᾴδιοι δ' ἀπαλλαγαί. 1375
μή. Πῶς οὖν; τί δράσω; κάρτα γὰρ κἀγὼ θέλω.
ἰά. Θάψαι νεκρούς μοι τούσδε, καὶ κλαῦσαι πάρες.
μή. Οὐ δῆτ', ἐπεί σφας τῇδ' ἐγὼ θάψω χερί,
Φέρουσ' ἐς Ἥρας τέμενος ἀκραίας θεοῦ,
Ὡς μή τις αὐτοὺς πολεμίων καθυβρίσῃ, 1380
Τύμβους ἀνασπῶν. γῇ δὲ τῇδε Σισύφου
Σεμνὴν ἑορτὴν, καὶ τέλη προσάψομαι
Τὸ λοιπὸν ἀντὶ τοῦδε δυσσεβοῦς φόνου.
Αὐτὴ δὲ γαῖαν εἶμι τὴν Ἐρεχθέως,
Αἰγεῖ συνοικήσουσα τῷ Πανδίονος. 1385
Σὺ δ', ὥσπερ εἰκὸς, κατθανῇ κακὸς κακῶς,
Ἀργοῦς κάρα σὸν λειψάνῳ πεπληγμένος,
Πικρὰς τελευτὰς τῶν ἐμῶν ἰδὼν γάμων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἰά. Ἀλλά σ' Ἐριννὺς ὀλέσειε τέκνων,
Φονία τε δίκη. 1390
μή. Τίς δὲ κλύει σου θεὸς, ἢ δαίμων,
Τοῦ ψευδόρκου, καὶ ξειναπάτου;
ἰά. Φεῦ, φεῦ μυσαρὰ, καὶ παιδολέτορ.
μή. Στεῖχε πρὸς οἴκους, καὶ θάπτ' ἄλοχον.
ἰά. Στείχω, δισσῶν γ' ἄμορος τέκνων. 1395
μή. Οὔπω θρηνεῖς. μένε καὶ γῆρας.
ἰά. Ὦ τέκνα φίλτατα. Μ. μητρί γε, σοὶ δ' οὔ.
ἰά. Κἄπειτ' ἔκτας; Μ. πημαίνουσά σε.
ἰά. Αἰαῖ, φιλίου χρῄζω στόματος

Παίδων

	Παίδων ὁ τάλας προσπτύξασθαι.	1400		*Miser ego liberis admouere.*
Μη.	Νῦν σφε προσαυδᾷς, νῦν ἀσπάζῃ,		Med.	*Nunc ipsos alloqueris, nunc salutas,*
	Τότ' ἀπωσάμενος. Ι. Δός μοι πρὸς θεῶν			*Tunc repellens. I. Da mihi per deos*
	Μαλακοῦ χρωτὸς ψαῦσαι τέκνων.			*Vt possim attingere tenerum corpus liberorum.*
Μη.	Οὐκ ἔστι. μάτην λόγος ἔῤῥιπται.		Med.	*Non licet. frustra à te hæc verba sunt proiecta.*
Ια.	Ζεῦ, τάδ' ἀκούεις, ὡς ἀπελαυνόμε-	1405	Ia.	*O Iupiter, audis hæc, quomodo repellimur,*
	θ', οἷά τε πάσχομεν ἐκ τῆς μυσαρᾶς,			*Et qualia patimur ab execranda,*
	Καὶ παιδοφόνου τῆσδε λεαίνης;			*Et interfectrice liberorum hac leana?*
	Ἀλλ' ὁπόσον γοῦν πάρα, καὶ δύναμαι,			*Sed quantum saltem licet, & possum,*
	Τάδε θρηνῶ, κἀπιθεάζω,			*Hæc lamentor, & concitus feror,*
	Μαρτυρόμενος δαίμονας, ὥς μοι	1410		*Obtestans deos, quod me*
	Τέκνα κτείνασ' ἀποκωλύεις			*Liberos, quos necasti, prohibes*
	Ψαῦσαί τε χεροῖν, θάψαι τε νεκρούς,			*Attingere manibus, & sepelire mortuos.*
	Οὓς μή ποτ' ἐγὼ φύσας ὄφελον			*Quos vtinam ego nunquam genitos*
	Πρὸς σοῦ φθιμένους ἐπιδέσθαι.			*A te perditos vidissem.*
Χο.	Πολλῶν ταμίας Ζεὺς ἐν Ὀλύμπῳ,	1415	Cho.	*Multarum rerum Iupiter est dispensator in cœlo,*
	Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.			*Multaque præter spem perficiunt Dij,*
	Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,			*Et sperata non fiunt,*
	Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.			*Eorum verò, quæ non sperantur, Deus exitum inuenit.*
	Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.			*Talis euasit hæc res. talem euentum est sortita.*

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ.

Θησεὺς υἱὸς μὲν ἦν Αἴθρας καὶ Ποσειδῶνος, βασιλεὺς δὲ Ἀθηναίων. γήμας δὲ μίαν τῶν Ἀμαζόνων Ἱππολύτην, Ἱππόλυτον ἐγέννησε, κάλλει τε καὶ σωφροσύνῃ διαφέροντα. ἐπεὶ δὲ ἡ συνοικοῦσα τὸν βίον μετήλλαξεν, ἐπεισηγάγετο Κρητικὴν γυναῖκα, τὴν Μίνωος τοῦ Κρητῶν βασιλέως καὶ Πασιφάης θυγατέρα Φαίδραν. ὁ δὲ Θησεὺς Πάλλαντα ἕνα τῶν συγγενῶν φονεύσας, φεύγει εἰς Τροιζῆνα μετὰ τῆς γυναικός, οὗ συνέβη τὸν Ἱππόλυτον παρὰ Πιτθεῖ τρέφεσθαι. θεασαμένη δὲ τὸν νεανίσκον ἡ Φαίδρα, εἰς ἐπιθυμίαν ὤλισθεν, οὐκ ἀκόλαστος οὖσα, πληροῦσα δὲ Ἀφροδίτης μῆνιν, ἣ τὸν Ἱππόλυτον διὰ σωφροσύνην ἀνελεῖν κρίνασα, τὴν Φαίδραν εἰς ἔρωτα παρώρμησε, τέλος δὲ τοῖς προτεθεῖσιν ἐπέθηκε. στέργουσα γὰρ τὴν νόσον ἡ Φαίδρα, χρόνῳ πρὸς τὴν τροφὸν δηλῶσαι βιασθεῖσα, ἣ κατεπηγγείλατο αὐτῇ βοηθήσειν. ἥτις καὶ παρὰ τὴν προαίρεσιν, λόγοις προσήνεγκε τῷ νεανίσκῳ. τραχυνόμενον δὲ αὐτὸν ἡ Φαίδρα καταμαθοῦσα, τὴν μὲν τροφὴν ἐπέπληξεν, ἑαυτὴν δὲ ἀνήρτησε. καθ' ὃν καιρὸν φανεὶς Θησεύς, καὶ καθελεῖν θέλων τὴν ἀπαγχονισμένην, εὗρεν αὐτῇ προσηρτημένην δέλτον, δι' ἧς Ἱππολύτου φθορὰν κατηγόρει, καὶ ἐπιβουλήν. πιστεύσας δὲ τοῖς γεγραμμένοις, τὸν μὲν Ἱππόλυτον ἐπέταξε φεύγειν. αὐτὸς δὲ τῷ Ποσειδῶνι ἀρὰς ἔθετο, ὧν ἐπακούσας ὁ θεὸς, τὸν Ἱππόλυτον διέφθειρεν. Ἄρτεμις δὲ τῶν γεγενημένων ἕκαστα διασαφήσασα Θησεῖ, τὴν μὲν Φαίδραν οὐκ ἐμέμψατο, τοῦτον δὲ παρεμυθήσατο υἱοῦ καὶ γυναικὸς στερηθέντα. τῷ δὲ Ἱππολύτῳ τιμὰς ἔφη ἐγχωρίους γενήσεσθαι. Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Τροιζῶνι κεῖται.

ARGVMENTVM HIPPOLYTI.

Thesevs filius erat Æthræ & Neptuni, & Rex Atheniensium. Is ex Hippolyta vxore, vna ex Amazonibus, genuit Hippolytum, præstantem & forma & modestia. postquam verò coniunx mortua est, duxit aliam vxorem Cretensem Phædram, filiam Minois regis Cretensium & Pasiphaæ. Theseus autem interfecto Pallante, qui vnus e cognatis erat, fugit in Trœzenem vnà cum vxore, vbi accidit ali Hippolytum apud Pittheum. Phædra, cùm conspexisset adolescentem, impulsa est in amorem eius, non quòd esset impudica, sed vt impleret iram Veneris, quæ decreuerat Hippolytum propter castitatem perdere, atque idcirco Phædram in amorem eius impulit, finémque imposuit suo proposito. Nam Phædra, cùm diu tulisset morbum suum, tandem coacta est aperire nutrici. Hæc autem promisit se opitulaturam ei: quæ etiam præter eius voluntatem, allocuta est adolescentem. Phædra vbi cognouit ipsum exasperatum, nutricem quidem obiurgauit, se ipsam verò suspendit. quo tempore Theseus reuersus, & volens detrahere strangulatam, inuenit adpendentes ei literas, in quibus accusabat Hippolytum de stupro illato, & vi intentata. Ille credens scriptis, constituit vt Hippolytus iret in exilium. Ipse verò fecit preces ad Neptunum: quas Deus exaudiens, perdidit Hippolytum. At Diana indicans vnumquodque eorum, quæ acciderant, Theseo, non accusauit Phædram, sed illum consolata est orbatum filio & vxore: Hippolyto autem iussit fieri honores vsitatos in patria. Scena fabulæ est in Trœzene.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

VENVS.
HIPPOLYTVS.
CHORVS EX MVLIERIBVS TROEZENIIS.
ANCILLÆ.
NVTRIX PHÆDRÆ.
PHÆDRA.
THESEVS.
SEMICHORVS.
NVNCIVS.
ALTER NVNCIVS.
DIANA.

Prologum autem agit Venus.

EVRIPIDIS HIPPOLYTVS CORONATVS.

IAMBOI.

Venus. *EGo celebris quidem inter homines, & non ignobilis*
Dea vocor Venus, & in cælo,
Et apud eos quicunque intra mare finésque Atlanticos
Habitant, videntes lumen solis.
Honore quidem afficio eos, qui colunt meam potentiam,
Euerto verò quicunque superbiunt aduersus nos.
Inest enim hoc etiam in deorum genere,
Vt gaudeant, cùm honore afficiuntur ab hominibus.
Ostendam autem mox veritatem verborum horum,
Nam me Thesei filius, Amazonis progenies,
Hippolytus, discipulus casti Pitthei,
Solus ex ciuibus huius terræ Trœzenia,
Dicit pessimam esse Dearum,
Et recusat lectos, neque attingit nuptias:
Sed sororem Phœbi Dianam, filiam Iouis
Honorat, existimans eam maximam esse Dearum,
Semper habitans cum virgine in viridi silua,
Expellit feras è terra velocibus canibus,
Expetens maiora humana consuetudine.
His quidem ego non inuideo. quid enim opus est?
Sed tamen vlciscar, ob ea quæ in me deliquit,
Hippolytum hoc die. Verùm cùm multa
Antea præparârim, non opus habeo magno labore.
Nam quondam profectum eum ex domo Pitthei,
Ad spectaculũ, & sacras ceremonias venerandorũ myste-
Pandionis in agrũ, i. Athenas, *patris nobilis cõiux (riorũ,*
Conspicata Phædra, occupata est in corde
Vehementi amore, idque meo consilio.
Et priusquam veniret in *hanc terram Trœzeniam,*
Ad ipsam rupem Palladis excelsam,
In hac terra ædificauit templum Veneris,
Ardens amore absentis. & propter Hippolytum
In posterum dici voluit Dea templum fundatum fuisse.
Sed postquã Theseus reliquit Cecropium agrũ, i. Athenas,
Fugiens piaculum cædis Pallantidarum,
Et nauigauit in *hanc terram cum vxore,*
Annuũ i. vnius anni *vltro subiens exilium peregri tran-*
Ibi verò gemens, & consternata (sigendum,
Moestra stimulis amoris perit
Silentio, & nemo ex domesticis nouit morbum.
Sed non oportet hunc amorem isti excidere.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.
ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ.
ΧΟΡΟΣ ΕΚ ΤΡΟΙΖΗΝΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑΙ.
ΤΡΟΦΟΣ ΦΑΙΔΡΑΣ.
ΦΑΙΔΡΑ.
ΘΗΣΕΥΣ.
ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΤΕΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΑΡΤΕΜΙΣ.

Προλογίζει δ' ἡ Ἀφροδίτη.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ Στεφανηφόρος.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΠΟΛΛΗ μὲν ἐν βροτοῖσι, κοὐκ ἀνώνυμος
Θεὰ κέκλημαι Κύπρις, οὐρανοῦ τ' ἔσω,
Ὅσοι τε πόντου, τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν
Ναίουσιν εἴσω, φῶς ὁρῶντες ἡλίου,
Τοὺς μὲν σέβοντας τἀμὰ πρεσβεύω κράτη,
Σφάλλω δ' ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα.
Ἔνεστι γὰρ δὴ κἀν θεῶν γένει τόδε.
Τιμώμενοι χαίρουσιν ἀνθρώπων ὕπο.
Δείξω δὲ μύθων τῶνδ' ἀλήθειαν τάχα.
Ὁ γάρ με Θησέως παῖς, Ἀμαζόνος τόκος 10
Ἱππόλυτος, ἁγνοῦ Πιτθέως παιδεύματα,
Μόνος πολιτῶν τῆσδε γῆς Τροιζηνίας,
Λέγει κακίστην δαιμόνων πεφυκέναι.
Ἀναίνεται δὲ λέκτρα, κοὐ ψαύει γάμων.
Φοίβου δ' ἀδελφὴν Ἄρτεμιν, Διὸς κόρην 15
Τιμᾷ, μεγίστην δαιμόνων ἡγούμενος.
Χλωρὰν δ' ἀν' ὕλην παρθένῳ ξυνὼν ἀεὶ
Κυσὶν ταχείαις θῆρας ἐξαιρεῖ χθονός,
Μείζω βροτείας προσπεσὼν ὁμιλίας.
Τούτοισι μέν γ' οὖν οὐ φθονῶ. τί γάρ με δεῖ; 20
Ἃ δ' εἰς ἔμ' ἡμάρτηκε, τιμωρήσομαι
Ἱππόλυτον ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ. τὰ πολλὰ δὲ
Πάλαι προκόψασ', οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ.
Ἐλθόντα γάρ νιν Πιτθέως ποτ' ἐκ δόμων,
Σεμνῶν ἐς ὄψιν καὶ τέλη μυστηρίων 25
Πανδίονος γῆν, πατρὸς εὐγενὴς δάμαρ
Ἰδοῦσα Φαίδρα, καρδίαν κατέσχετο
Ἔρωτι δεινῷ, τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασι.
Καὶ πρὶν μὲν ἐλθεῖν τήνδε γῆν Τροιζηνίαν
Πέτραν παρ' αὐτὴν Παλλάδος, κατόψιον 30
Γῆς τῆσδε ναὸν Κύπριδος ἐγκαθείσατο,
Ἐρῶσ' ἔρωτ' ἔκδημον. Ἱππολύτῳ δ' ἔπι
Τὸ λοιπὸν ὠνόμαζεν ἱδρῦσθαι θεάν.
Ἐπεὶ δὲ Θησεὺς Κεκροπίαν λείπει χθόνα,
Μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν, 35
Καὶ τήνδε σὺν δάμαρτι ναυστολεῖ χθόνα,
Ἐνιαυσίαν ἔκδημον αἰνέσας φυγήν,
Ἐνταῦθα δὴ στένουσα, κἀκπεπληγμένη
Κέντροις ἔρωτος ἡ τάλαιν' ἀπόλλυται
Σιγῇ. ξύνοιδε δ' οὔτις οἰκετῶν νόσον. 40
Ἀλλ' οὔτι ταύτῃ τόνδ' ἔρωτα χρὴ πεσεῖν.

Δείξω

Δείξω δὲ Θησεῖ πρᾶγμα, κἀκφανήσεται.
Καὶ τὸν μὲν ἡμῖν πολέμιον πεφυκότα,
Κτενεῖ πατὴρ ἀραῖσιν, ἃς ὁ πόντιος
Ἄναξ Ποσειδῶν ὤπασεν Θησεῖ γέρας, 45
Μηδὲν μάταιον ἐς τρὶς εὔξασθαι θεῷ.
Ἡ δ' εὐκλεὴς μὲν, ἀλλ' ὅμως ἀπόλλυται
Φαίδρα. τὸ γὰρ τῆσδ' οὐ προτιμήσω κακὸν,
Τὸ μὴ οὐ παρασχεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐμοὶ
Δίκην τοσαύτην, ὥστε μοι καλῶς ἔχειν. 50
Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ τόνδε παῖδα Θησέως
Στείχοντα, θήρας μόχθον ἐκλελοιπότα,
Ἱππόλυτον, ἔξω τῶνδε βήσομαι δόμων.
Πολὺς δ' ἅμ' αὐτῷ προσπόλων ὀπισθόπους
Κῶμος λέλακεν, Ἄρτεμιν τιμῶν θεὰν 55
Ὕμνοισιν. οὐ γὰρ οἶδ' ἀνεῳγμένας πύλας
Ἅδου, φάος δὲ λοίσθιον βλέπων τόδε.

Ostendam autem hoc negotium Theseo, & palam fiet res:
Et hunc meum hostem, qui mihi inimicus est,
Pater interficiet imprecationibus, quas marinus
Rex Neptunus prabuit munus Theseo,
Vt nihil frustrà ter peteret à Deo.
Illa vero inclyta quidem est, sed tamen peribit
Phædra. non enim tanti faciam huius exitium,
Vt mihi mei inimici non dent
Tantas pœnas, vt mihi rectè res habeat, animóq. satisfiat.
Sed (video enim filium hunc Thesei
Venientem relicto labore venationis,
Hippolytum) ex his discedam adibus.
Multus autem cum eo ministrorum à tergo sequens
Cœtus clamitat, celebrans Dianam deam
Hymnis. nescit enim apertas portas
Mortis, & se videre hunc postremum diem.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ἱππ. Ἕπεσθ' ἀείδοντες, ἕπεσθε
Τὰν Διὸς οὐρανίαν Ἄρτεμιν,
Ἄρτεμιν, ᾇ μελόμεσθα. 60
Χο. Πότνια πότνια, σεμνοτάτα,
Ζηνὸς γένεθλον,
Χαῖρέ μοι ὦ κόρα,
Χαῖρέ μοι Λατοῦς,
Ἄρτεμι, καὶ Διὸς,
Καλλίστα πολὺ παρθένων, 65
Αἳ μέγαν κατ' οὐρανὸν
Ναίετ' εὐπατέρειαν αὐλὰν,
Ζηνὸς πολύχρυσον οἶκον.
Ἱππ. Χαῖρέ μοι ὦ καλλίστα, 70
Καλλίστα τῶν κατ' Ὄλυμπον
Παρθένων Ἄρτεμι.

MONOSTROPHICA.

Hipp. *Sequimini canentes, sequimini*
Iouis filiam celestem Dianam,
Dianam, cui curæ sumus.
Cho. *Veneranda, veneranda, augustissima Dea,*
Iouis soboles,
Salue mihi ô puella,
Salue mihi Latona,
Et Iouis filia Diana,
Virginum multo formosissima,
Quæ in amplo cœlo
Habitatis nobilem patris aulam,
Iouis auri copia fulgentem domum.
Hipp. *Salue mihi ô pulcherrima,*
Pulcherrima in cœlo degentium
Virginum Diana.

ΙΑΜΒΟΙ.

Σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου
Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,
Ἔνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρβειν βοτὰ 75
Οὔτ' ἦλθέ πω σίδηρος, ἀλλ' ἀκήρατον
Μέλισσα λειμῶν' ἠρινὸς διέρχεται·
Αἰδὼς δὲ ποταμίαισι κηπεύει δρόσοις,
Ὅσοις διδακτὸν μηδὲν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
Τὸ σωφρονεῖν εἴληχεν, εἰς τὰ πάντ' ἀεὶ 80
Τούτοις δρέπεσθαι, τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θέμις.
Ἀλλ' ὦ φίλη δέσποινα, χρυσέας κόμης
Ἀνάδημα δέξαι, χειρὸς εὐσεβοῦς ἄπο.
Μόνῳ γάρ ἐστι τοῦτ' ἐμοὶ γέρας βροτῶν.
Σοὶ καὶ ξύνειμι, καὶ λόγοις ἀμείβομαι, 85
Κλύων μὲν αὐδὴν, ὄμμα δ' οὐχ ὁρῶν τὸ σόν.
Τέλος δὲ κάμψαιμ' ὥσπερ ἠρξάμην βίου.
Θε. Ἄναξ, θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεὼν,
Ἆρ' ἄν τί μου δέξαιο βουλεύσαντος εὖ;
Ἱππ. Καὶ κάρτα γ'· ἢ γὰρ οὐ σοφοὶ φαινοίμεθ' ἄν. 90
Θε. Οἶσθ' οὖν βροτοῖσιν ὃς καθέστηκεν νόμος;
Ἱππ. Οὐκ οἶδα· τοῦ δὲ καί μ' ἀνιστορεῖς πέρι;
Θε. Μισεῖν τὸ σεμνὸν, καὶ τὸ μὴ πᾶσιν φίλον.
Ἱππ. Ὀρθῶς γε· τίς δ' οὐ σεμνὸς ἀχθεινὸς βροτῶν;
Θε. Ἐν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστι τις χάρις; 95
Ἱππ. Πλείστη γε, καὶ κέρδος γε σὺν μόχθῳ βραχεῖ.
Θε. Ἦ κἀν θεοῖσι ταὐτὸν ἐλπίζεις τόδε;
Ἱππ. Εἴπερ γε θνητοὶ θεῶν νόμοισι χρώμεθα.
Θε. Πῶς οὖν σὺ σεμνὴν δαίμον' οὐ προσεννέπεις;
Ἱππ. Τίν'; εὐλαβοῦ δὲ μή τί σου σφαλῇ στόμα. 100
Θε. Τήνδ', ἣ πύλαισι σαῖς ἐφέστηκεν Κύπρις.
Ἱππ. Πρόσωθεν αὐτὴν ἁγνὸς ὢν ἀσπάζομαι.
Θε. Σεμνή γε μέντοι κἀπίσημος ἐν βροτοῖς.

IAMBOI.

Tibi hanc coronam contextam ex illibatò
Prato, ô domina, floribus ornatam fero.
Vbi neque pastor vult pascere suos greges,
Quò neque venit adhuc ferrum, sed illibatum
Pratum vernum apis peragrat:
Pudor verò rigat rore fluuiatili:
Quibus nihil est studio partum: sed quisquis in ipsa natura
Sapientiam sortitus est, in omnibus rebus semper
Illis fructum decerpere fas est, improbis verò nefas.
Quare ô chara domina, aureæ comæ
Coronam accipe à pia manu.
Soli enim mihi est hoc munus ex mortalibus.
Et tecum versor, & tecum colloquor,
Audiens quidē tuam vocem, sed non videns tuā speciem.
Finem autem vitæ habeam, sicut incœpi.
Anc. *O rex: oportet enim dominos vocare deos,*
Num vis aliquod à me accipere bonum consilium?
Hipp. *Maximè. Alioqui enim non videremur sapientes.*
Anc. *Scis igitur quæ lex mortalibus sit constituta?*
Hipp. *Non noui. quā de re verò me interrogas?*
Anc. *Odisse fastum & id quod non omnibus est gratum.*
Hipp. *Probè dicis. quis enim hominum superbus non est odiosus?*
Anc. *In illis verò, qui sunt comes, estne aliqua gratia?*
Hipp. *Plurima certè, & quidem etiam lucrū cum paruo labore.*
Anc. *Existimas ne verò & inter deos idem esse?*
Hipp. *Siquidem homines vtimur legibus deorum.*
Anc. *Cur ergo tu venerandam Deam non salutas?*
Hipp. *Quamnam? caue verò ne quid tuum os offendat.*
Anc. *Venerem illam, quæ tuis foribus præsidet.*
Hipp. *Eminus ipsam purus existens saluto.*
Anc. *Veneranda tamen est, & insignis inter mortales.*

Hipp. *Aliis alij dij & homines curæ sunt.*

Anc. *Beatus esses, si saperes quantum te opus est sapere.*

Hipp. *Nemo deorum mihi placet, qui sit admirandus noctu.*

Anc. *O fili, oportet honorare deos.*

Hipp. *Ite comites: & euntes ad domum,*
Curate cibos. Iucundum est post venationem
Mensa plena. & conuenit recreare
Equos vt iungens curru eos
Saturatus cibo, exerceam commodè.
Tuam verò Venerem longum ego valere iubeo.

Anc. *Nos verò (iuuenes enim non sunt imitandi)*
Sapientes, ita vt conuenit seruis dicere,
Adorabimus tuam statuam,
O domina Venus oportet autem veniam dare,
Si quis propter adolescentiam habens vehementiorem animi impetum,
Stulta loquitur: dissimula te eum audire.
Sapientiores enim hominibus oportet esse Deos.

ἱππ. Ἄλλοισιν ἄλλος θεῶν τε κἀνθρώπων μέλει.

Θε. Εὐδαιμονοίης, νοῦν ἔχων ὅσον σε δεῖ. 105

ἱππ. Οὐδείς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστὸς θεῶν.

Θε. Τιμαῖσιν ὦ παῖ δαιμόνων χρῆσθαι χρεών.

ἱππ. Χωρεῖτ' ὀπαδοὶ, παρελθόντες δόμους,
Σίτων μέλεσθε. Τερπνὸν ἐκ κυναγίας
Τράπεζα πλήρης. καὶ καταψήχειν χρεὼν 110
Ἵππους, ὅπως ἂν ἅρμασι ζεύξας ὕπο
Βορᾶς κορεσθεὶς, γυμνάσω τὰ πρόσφορα.
Τὴν σὴν δὲ Κύπριν πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω.

Θε. Ἡμεῖς δὲ, τοὺς νέους γὰρ οὐ μιμητέον,
Φρονοῦντες, οὕτως ὡς πρέπει δούλοις λέγειν, 115
Προσευξόμεσθα τοῖσι σοῖς ἀγάλμασι
Δέσποινα Κύπρι. χρὴ δὲ συγγνώμην ἔχειν,
Εἴ τις σ' ὑφ' ἥβης σπλάγχνον ἔντονον φέρων,
Μάταια βάζει. μὴ δόκει τούτων κλύειν.
Σοφωτέρους γὰρ δεῖ βροτῶν εἶναι θεούς. 120

EPODICA.

Strophe I.

Cho. *Aquam Oceani quoddam*
Saxum stillare dicitur,
Fontem fluentem, in quo vrnæ merguntur,
Emittens ex rupibus:
Vbi erat mihi quædam socia,
Purpureas vestes
Fluuiatili rore
Lauans, quas inde supra tergum aprici saxi
Marini deposuit. Vnde mihi
Primum fama venit, dominam

Antistrophe I.

Confectam tabido, i. in quo decumbit tabescens,
Lecto, corpus continere intra
Ædes, tenuésque vestes flauum eius
Caput velare.
Tertium autem ipsam audio
Hunc in ambrosio
Ore diem,
Cereris fructu cibóque corpus castum abstinere.
Occultóque luctu, mortis velle
Prouehi ad miserum finem.

Strophe II.

Tu enim numine afflata furis ô puella,
Siue à Pane, siue ab Hecate agiteris,
Aut venerandis Corybantibus,
Aut à matre montiuaga, lymphata, i. Cybele.
Tu verò etiam fortasse circa multis feris gaudentem
Dictynnam, i. Dianam, *propter peccata,*
Quòd ei sacrificium non feceris, nec mumolaris liba, sic *fatigaris.*
Ita enim hæc Dea & per paludes,
Et per terram, & supra pelagi
Humidam salsuginem fluctibus inuecta.

Antistrophe II.

Aut maritum, Erechthidarum, i. Atheniensium,
Principem illum nobilem virum,
Ladit aliqua in ædibus,
Arcano concubitu tui lecti.
Aut nauta aliquis nauigauit,
Ex Creta veniens vir,

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ὠκεανοῦ τις ὕδωρ
2 Στάζουσα πέτρα λέγεται,
3 Βαπτὰν κάλπισι ῥυτὰν παγὰν
4 Προϊεῖσα κρημνῶν.
5 Ὅθι μοί τις ἦν φίλα, 125
7 Πορφύρεα φάρεα,
6 Ποταμίᾳ δρόσῳ
8 Τέγγουσα, θερμᾶς δ' ἐπὶ νῶτα πέτρας
9 Εὐαλίου κατέβαλλ'. ὅθεν μοι
10 Πρώτα φάτις ἦλθε δεσποίνας 130

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Τειρομέναν νοσερᾷ
2 Κοίτᾳ, δέμας ἐντὸς ἔχειν
3 Οἴκων, λεπτὰ δὲ φάρη ξανθὰν
4 Κεφαλὰν σκιάζειν.
5 Τριτάταν δέ νιν κλύω 135
6 Τάνδ' κατ' ἀμβροσίου
7 Στόματος ἁμέραν
8 Δάματρος ἀκτᾶς δέμας ἁγνὸν ἴσχειν
9 Κρυπτῷ τε πάθει θανάτου θέλουσαν
10 Κέλσαι ποτὶ τέρμα δύστανον. 140

Στροφὴ β'.

1 Σὺ γὰρ ἔνθεος, ὦ κούρα,
2 Εἴτ' ἐκ Πανὸς, εἴθ' Ἑκάτας,
3 Ἢ σεμνῶν Κορυβάντων,
4 Ἢ ματρὸς ὀρείας φοιτᾷς.
5 Σὺ δ' ἀμφὶ τὰν πολύθηρον 145
6 Δίκτυνναν ἀμπλακίαις
7 Ἀνίερος ἀθύτων πελάνων τρύχῃ.
8 Φοιτᾷ γὰρ καὶ διὰ λίμνας,
9 Χέρσον θ' ὑπὲρ πελάγους
10 Δίναις ἐν νοτίαις ἅλμας. 150

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἢ πόσιν τὸν Ἐρεχθειδᾶν
2 Ἀρχαγὸν, τὸν εὐπατρίδαν,
3 Ποιμαίνει τις ἐν οἴκοις,
4 Κρυπτᾷ γε κοίτᾳ τῶν λεχέων,
5 Ἢ ναυβάτας τις ἔπλευσεν 155
6 Κρήτας εὔορμος ἀνὴρ

7 λιμένα

7 Λιμένα τὸν εὐξεινότατον ναύταις,
8 Φήμαν πέμπων βασιλείᾳ.
9 Λύπᾳ δ᾽ ὑπὲρ παθέων
10 Εὐναία δέδεται ψυχά. 160

ἐπῳδός.

1 Φιλεῖ δὲ τᾷ δυστρόπῳ γυναικῶν
2 Ἁρμονίᾳ κακὰ δύστανος
3 Ἀμηχανία συνοικεῖν
4 Ὠδίνων τε καὶ ἀφροσύνας, δι᾽ ἐμᾶς
5 Ἦξέν ποτε νηδύος ἅδ᾽ αὔρα. 165
6 Τὰν δ᾽ εὔλοχον οὐρανίαν,
7 Τόξων μεδέουσαν,
8 Ἄρτεμιν ἀΰτευν.
9 Καί μοι πολυζήλωτος
10 Αἰεὶ σὺν θεοῖσι φοιτᾷ. 170

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἀλλ᾽ ἥδε τροφὸς γεραιὰ πρὸ θυρῶν
Τήνδε κομίζουσ᾽ ἔξω μελάθρων,
Στυγνὸν δ᾽ ὀφρύων νέφος αὔξεται.
Τί ποτ᾽ ἐστὶ, μαθεῖν ἔραται ψυχά.
Τί δεδήληται 175
Δέμας ἀλλόχροον βασιλείας.

Τρ. Ὦ κακὰ θνητῶν, στυγεραί τε νόσοι,
Τί σ᾽ ἐγὼ δράσω; τί δὲ μὴ δράσω;
Τόδε σοι φέγγος λαμπρὸν, ὅδ᾽ αἰθήρ.
Ἔξω δὲ δόμων ἤδη νοσερᾶς δέμνια κοίτης. 180
Δεῦρο γὰρ ἐλθεῖν πᾶν ἔπος ἦν σοι,
Τάχα δ᾽ ἐς θαλάμους σπεύσεις τὸ πάλιν.
Ταχὺ γὰρ σφάλλῃ, κοὐδενὶ χαίρεις.
Οὐδέ σ᾽ ἀρέσκει τὸ παρὸν, τὸ δ᾽ ἀπὸν
Φίλτερον ἡγῇ. 185
Κρεῖσσον δὲ νοσεῖν, ἢ θεραπεύειν.
Τὸ μέν ἐστιν ἁπλοῦν, τῷ δὲ συνάπτει
Λύπη τε φρενῶν, χερσίν τε πόνος.
Πᾶς δ᾽ ὀδυνηρὸς βίος ἀνθρώπων,
Κοὐκ ἔστι πόνων ἀνάπαυσις. 190
Ἀλλ᾽ ὅ τι τοῦ ζῆν φίλτερον ἄλλο,
Σκότος ἀμπίσχων κρύπτει νεφέλαις.
Δυσέρωτες δὴ φαινόμεθ᾽ ὄντες
Τοῦδ᾽, ὅτι τοῦτο στίλβει κατὰ γῆν,
Δι᾽ ἀπειροσύνην ἄλλου βιότου, 195
Κοὐκ ἀπόδειξιν τῶν ὑπὸ γαίας.
Μύθοις δ᾽ ἄλλως φερόμεσθα.

Φαί. Αἴρετέ μου δέμας, ὀρθοῦτε κάρα,
Λέλυμαι μελέων σύνδεσμα, φίλαι.
Λάβετ᾽ εὐπήχεις χεῖρας, πρόπολοι. 200
Βαρύ μοι κεφαλῆς ἐπίκρανον ἔχειν.
Ἄφελ᾽, ἀμπέτασον βόστρυχον ὤμοις,

Τρ. Θάρσει τέκνον, καὶ μὴ χαλεπῶς
Μετάβαλλε δέμας.
Ῥᾷον δὲ νόσον μεθ᾽ ἡσυχίας 205
Καὶ γενναίου λήματος οἴσεις.
Μοχθεῖν δὲ βροτοῖσιν ἀνάγκη.

Φαί. Αἰαῖ. πῶς ἂν δροσερᾶς ἀπὸ κρηνῖδος
Καθαρῶν ὑδάτων πῶμ᾽ ἀρυσαίμαν,
Ὑπό τ᾽ αἰγείροις, ἔν τε κομήτῃ, 210
Λειμῶνι κλιθεῖσ᾽ ἀναπαυσαίμαν;

Τρ. Ὦ παῖ, τί θροεῖς;
Οὐ μὴ παρ᾽ ὄχλῳ τάδε γηρύσῃ.
Μανίας ἔποχον ῥίπτουσα λόγον.

Φαί. Πέμπετέ μ᾽ εἰς ὄρος, εἶμι πρὸς ὕλαν 215
Καὶ παρὰ πεύκας, ἵνα θηροφόνοι
Στείβουσι κύνες,
Βαλιαῖς ἐλάφοις ἐγχριμπτόμεναι.
Πρὸς θεῶν, ἔραμαι κυσὶ θωΰξαι,
Καὶ παρὰ χαίταν ξανθὰν ῥῖψαι

Ad portum maximè hospitalem nautis,
Adferens nuncium reginæ.
Mœrore verò propter mala nunciata,
In lecto ligata detinetur anima.

Epodus.

Solet enim cum moroso mulierum
Temperamento ingenioque mala & misera
Ægritudo cohabitare
Propter partus dolores, & amentiam. per meum
Ventrem venit aliquando ista aura:
Deam verò cœlestem, quæ partus faciles reddit,
Sagittas curantem, itque gaudentem,
Dianam inuocaui.
Et mihi imprimis veneranda
Cum aliis diis semper opem latura *venit.*

ANAPÆSTI.

Sed hæc nutrix vetula ante fores
Hanc portat extra domum:
Tristis autem superciliorum nubes augetur:
Quidnam sit hoc, *scire cupit animus* meus.
Quid læserit
Corpus reginæ pristinum colorem mutatum habens.
Corpus reginæ pristinum colorem mutatum habens.

Nut. *O quantum est in rebus humanis mali, ô morbos odiosos.*
Quid ego tibi faciam? quid verò non faciam?
Ecce tibi hæc lux clara, ecce hic aer.
Extráque domum iam est morbidi cubile lecti.
Huc enim venire, erat omnis sermo tuus:
Breui verò rursus festinabis in thalamos.
Nam cito mutaris, & nulla re gaudes,
Neque tibi placet, quod adest: quod verò abest,
Gratius ducis.
Facilius autem est *ægrotare, quàm sanare.*
Illud enim est *simplex* malum, *cum hoc verò coniunctum est*
Dolórque mentis, manuúmque labor,
Omnis enim hominum vita est *plena dolore,*
Neque est requies laborum,
Sed aliud quiddam quod dulcius est vita,
Tenebræ continentes occultant nebulis.
Male amantes igitur videmur esse
Huius lucis, *quia hæc fulget per terram,*
Propter imperitiam alterius vitæ à nobis nondum gustatæ latentium.
Et propter *nullam demonstrationem rerum sub terra:*
Fabulis verò poetarum decepti, *temerè ferimur.*

Phæ. *Tollite meum corpus, erigite caput,*
Soluta sum membrorum vinculis, ô amicæ.
Apprehendite meas *ex pulchris brachiis pendentes manus, ô famulæ.*
Est mihi graue habere ornamentum capitis.
Aufer, extende contortum capillum, heu humeris.

Nut. *Forti animo sis filia, neque molestè*
Agites corpus.
Facilius enim morbum cum quiete
Et generoso animo feres.
Necesse enim est homines conflictari cum multis malis.

Phæ. *Eheu, quomodo ex roscido fonte*
Hauriam potum limpidæ aquæ?
Et sub alnis, & in viridi
Prato reclinata quiescam?

Nut. *O filia, quid dicis?*
Ne apud turbam hæc dicas,
Effundens sermonem obnoxium furori.

Phæ. *Ducite me in montem, eo ad syluam,*
Et ad pinus, vbi ferarum interfectores
Solum eundo calcant canes,
Maculosis ceruis insilientes.
Per deos cupio clamore excitare canes,
Et circa flauam comam proiicere

Torquem Thessalicum,
Cuspide munitum tenens in manu telum.

Nut. Curnam ô filia curas ista?
Quid tibi est negotij cum exercitio venationis?
Quid verò fontanos latices expetis?
Etenim iuxta arcem est continuus roscidus
Aqua ductus, vnde tibi potest esse potus.

Phæ. O domina sacræ paludis Diana,
Et certaminum equestrium,
Vtinam essem in tuo campo,
Equos domesticos domans.

Nut. Quid rursus hoc stultum profudisti verbum?
Nam modò quidem montem conscendens, ad venationis
Desiderium ferebaris. modò verò contra arena
In fluctuum experte, i. arida, equos agitare cupis.
Hæc profectò diuinatione digna sunt multa,
Quòd aliquis Deus te vexet,
Mentémque mutilet, deliramque reddat, ô filia.

Phæ. Infelix ego quidnam feci?
Quò aberraui à sana mente?
Insaniui, lapsa sum dæmonis noxa.
Heu, heu misera.
Nutrix, tege rursus caput meum.
Pudet enim me eorum quæ dixi.
Tege. lacrymæ mihi ex oculis erumpunt,
Et oculi vertuntur ad pudorem.
Nam ad sanam redire mentem, dolore afficit animum.
Ipsa verò insania malum quoddam est: sed præstat
Non cognoscentem suos errores ac insaniam, perire.

Nut. Tego. meum verò quandonam mors
Corpus teget?
Multa me docet vita longa.
Oportebat enim mediocres inter se mutuò
Mortales miscere, iungere & contrahere amicitias,
Et non vsque ad extremam medullam animæ penetrare,
Et amores animorum facile solui posse,
Et expelli, & intendi, minui, & augeri.
Sed affligi are pro duabus vnam
Animam, graue onus est. Sicut etiam ego
Pro ista doleo.
Accurata verò vitæ studia
Plus aiunt nocere, quàm delectare,
Et pugnare magis cum sanitate.
Sic id quod nimium est, minus laudo
Quàm illud, Ne quid nimis.
Et assentientur mihi sapientes.

Θεσσαλὸν ὅρπακ',
Ἐπίλογχον ἔχουσ' ἐν χειρὶ βέλος.

Τρ. Τί ποτ' ὦ τέκνον τάδε κηραίνεις;
Τί κυνηγεσίων καὶ σοὶ μελέτης;
Τί δὲ κρηναίων νασμῶν ἔρασαι; 225
Πάρα γὰρ δροσερὰ πύργοις συνεχὴς
Κλιτὺς, ὅθεν σοι πῶμα γένοιτ' ἄν.

Φαί. Δέσποινα θαλάσσας Ἄρτεμι λίμνας,
Καὶ γυμνασίων τῶν ἱπποκρότων,
Εἴθε γενοίμαν ἐν σοῖς δαπέδοις, 250
Πώλους Ἐνετὰς δαμαλιζομένα.

Τρ. Τί τόδ' αὖ παράφρων ἔρριψας ἔπος;
Νῦν δὴ μὲν ὄρος βᾶσ' ἐπὶ θήρας
Πόθον ἐστέλλου, νῦν δ' αὖ ψαμάθοις
Ἐπ' ἀκυμάντοις πώλων ἔρασαι. 235
Τάδε μαντείας ἄξια πολλῆς,
Ὅστις σε θεῶν ἀνασειράζει,
Καὶ παρακόπτει φρένας, ὦ παῖ.

Φαί. Δύστηνος ἐγὼ τί ποτ' εἰργασάμην;
Ποῖ παρεπλάγχθην γνώμας ἀγαθᾶς; 240
Ἐμάνην, ἔπεσον δαίμονος ἄτῃ.
Φεῦ φεῦ, τλήμων.
Μαῖα, πάλιν μου κρύψον κεφαλήν.
Αἰδούμεθα γὰρ τὰ λελεγμένα μοι.
Κρύπτε. κατ' ὄσσων δάκρυ μοι βαίνει, 255
Καὶ ἐπ' αἰσχύνην ὄμμα τέτραπται.
Τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι γνώμαν, ὀδυνᾷ.
Τὸ δὲ μαινόμενον, κακόν. ἀλλὰ κρατεῖ,
Μὴ γιγνώσκοντ' ἀπολέσθαι.

Τρ. Κρύπτω. τὸ δ' ἐμὸν πότε δὴ θάνατος 250
Σῶμα καλύψει;
Πολλὰ διδάσκει γάρ μ' ὁ πολὺς βίος.
Χρῆν γὰρ μετρίας εἰς ἀλλήλους
Φιλίας θνητοὺς ἀνακίρνασθαι,
Καὶ μὴ πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχῆς, 255
Εὔλυτα δ' εἶναι στέργηθρα φρενῶν,
Ἀπό τ' ὤσασθαι, καὶ ξυντεῖναι.
Τὸ δ' ὑπὲρ δισσῶν μίαν ὠδίνειν
Ψυχὴν, χαλεπὸν βάρος, ὡς κἀγὼ
Τῆσδ' ὑπεραλγῶ. 260
Βιότου δ' ἀτρεκεῖς ἐπιτηδεύσεις
Φασὶ σφάλλειν πλέον ἢ τέρπειν,
Τῇ θ' ὑγιείᾳ μᾶλλον πολεμεῖν.
Οὕτω τὸ λίαν γ' ἧσσον ἐπαινῶ
Τοῦ μηδὲν ἄγαν. 265
Καὶ ξυμφήσουσι σοφοί μοι.

IAMBI.

Chô. Mulier vetula, fidelis nutrix reginæ
Phædra, videmus miseras istas calamitates.
Obscurũ verò nobis est quisnam sit hic dominæ morbus.
Ex te igitur sciscitari, & audire vellemus.

Nut. Haud scio certò neque enim vult dicere.

Cho. Neque quæ sit causa horum malorum?

Nut. Eodem redis. Nam reticet hæc omnia.

Cho. Quàm est ægrota, & contabuit corpore.

Nut. Quidni contabesceret, quæ tertiumiamdiem impasta (manet?

Cho. Vtrum ab Ate vexata, an mori nitens?

Nut. Mori nitens. abstinet enim à cibo ad decessum è vita, i.

Cho. Rem miram dixisti, si hæc placeat marito. (vt moriatur.

Nut. Occultat enim hæc malum, & dicit se non ægrotare.

Cho. Ille verò in eius faciem intuens non conijcit morbum?

Nut. Minimè. peregrè enim est, procul ab hoc agro.

Cho. Tu verò nullam vim adhibes, conans
Cognoscere morbum huius, & errorem mentis?

Nut. Omnia tentaui, & nihil plus effeci.
Tamen non remittam etiam nunc de meo studio.

IAMBOI.

Χο. Γύναι γεραιὰ, βασιλίδος πιστὴ τροφὲ
Φαίδρας, ὁρῶμεν τάσδε δυστήνους τύχας.
Ἄσημα δ' ἡμῖν, ἥτις ἐστὶν ἡ νόσος.
Σοῦ δ' ἂν πυθέσθαι, καὶ κλύειν βουλοίμεθ' ἄν. 270

Τρ. Οὐκ οἶδ' ἐλέγχουσ'. οὐ γὰρ ἐννέπειν θέλει.

Χο. Οὐδ' ἥτις ἀρχὴ τῶνδε πημάτων ἔφυ;

Τρ. Εἰς ταυτὸν ἥκεις. πάντα γὰρ σιγᾷ τάδε.

Χο. Ὡς ἀσθενεῖ τε καὶ κατέξανται δέμας.

Τρ. Πῶς δ' οὔ; τριταίαν γ' οὖσ' ἄσιτος ἡμέραν; 275

Χο. Πότερον ὑπ' ἄτης, ἢ θανεῖν πειρωμένη;

Τρ. Θανεῖν. ἀσιτεῖ δ' εἰς ἀπόστασιν βίου.

Χο. Θαυμαστὸν εἶπας, εἰ τάδ' ἐξαρκεῖ πόσει.

Τρ. Κρύπτει γὰρ ἥδε πῆμα, κοὔ φησιν νοσεῖν.

Χο. Ὁ δ' εἰς πρόσωπον οὐ τεκμαίρεται βλέπων; 280

Τρ. Ἔκδημος ὢν γὰρ τῆσδε τυγχάνει χθονός.

Χο. Σὺ δ' οὐκ ἀνάγκην προσφέρεις, πειρωμένη
Νόσον πυθέσθαι τῆσδε, καὶ πλάνον φρενῶν;

Τρ. Εἰς πάντ' ἀφῖγμαι, κοὐδὲν εἴργασμαι πλέον.
Οὐ μὴν ἀνήσω γ' οὐδὲ νῦν προθυμίας. 285

Ὡς

Ὡς αὖ παροῦσα καὶ σύ μοι ξυμμαρτυρῇς,
Οἵα πέφυκα δυστυχοῦσι δεσπόταις.
Ἀλλ' ὦ φίλη παῖ, τῶν πάροιθε μὲν λόγων
Λαθώμεθ' ἄμφω, καὶ σύ θ' ἡδίων γενοῦ,
Στυγνὴν ὀφρῦν λύσασα, καὶ γνώμης ὁδόν. 290
Ἐγώ θ' ὅπῃ σοι μὴ καλῶς τόθ' εἱπόμην,
Μεθεῖσ', ἐπ' ἄλλον εἶμι βελτίω λόγον.
Κεἰ μὲν νοσεῖς τι τῶν ἀπορρήτων κακῶν,
Γυναῖκες αἵδε συγκαθιστάναι νόσον.
Εἰ δ' ἔκφορός σοι συμφορὰ πρὸς ἄρσενας, 295
Λέγ', ὡς ἰατροῖς πρᾶγμα μηνυθῇ τόδε.
Εἶεν, τί σιγᾷς; οὐκ ἐχρῆν σιγᾶν, τέκνον,
Ἀλλ' ἤ μ' ἐλέγχειν, εἴ τι μὴ καλῶς λέγω,
Ἢ τοῖσιν εὖ λεχθεῖσι συγχωρεῖν λόγοις.
Φθέγξαι, τί; δεῦρ' ἄθρησον. ὦ τάλαιν' ἐγώ. 300
Γυναῖκες, ἄλλως τούσδε μοχθοῦμεν πόνους,
Ἴσον δ' ἄπεσμεν τῷ πρίν. οὔτε γὰρ τότε
Λόγοις ἐτέγγεθ' ἥδε, νῦν τ' οὐ πείθεται.
Ἀλλ' ἴσθι μέν τοι, πρὸς τάδ' αὐθαδεστέρα
Γίγνου θαλάσσης, εἰ θανῇ προδοῦσα σοὺς 305
Παῖδας, πατρῴων μὴ μεθέξοντας δόμων,
Μὰ τὴν ἄνασσαν ἱππίαν Ἀμαζόνα,
Ἣ σοῖς τέκνοισι δεσπότην ἐγείνατο
Νόθον, φρονοῦντα γνήσι', οἶσθά νιν καλῶς
Ἱππόλυτον. Φ. οἴμοι. Τ. θιγγάνει σέθεν τόδε; 310
φαί. Ἀπώλεσάς με, μαῖα, καί σε πρὸς θεῶν
Τοῦδ' ἀνδρὸς αὖθις λίσσομαι σιγᾶν πέρι.
τρο. Ὁρᾷς; φρονεῖς μὲν εὖ, φρονοῦσα δ' οὐ θέλεις
Παῖδάς τ' ὀνῆσαι, καὶ σὸν ἐκσῶσαι βίον.
φαί. Φιλῶ τέκν'· ἄλλῃ δ' ἐν τύχῃ χειμάζομαι. 315
τρο. Ἁγνὰς μὲν ὦ παῖ χεῖρας αἵματος φέρεις.
φαί. Χεῖρες μὲν ἁγναί, φρὴν δ' ἔχει μίασμά τι.
τρο. Μῶν ἐξ ἐπακτοῦ πημονῆς ἐχθρῶν τινος;
φαί. Φίλος μ' ἀπόλλυσ' οὐχ ἑκοῦσαν οὐχ ἑκών.
τρο. Θησεύς τιν' ἡμάρτηκεν εἰς σ' ἁμαρτίαν; 320
φαί. Μὴ δρῶσ' ἔγωγ' ἐκεῖνον ὀφθείην κακῶς.
τρο. Τί γὰρ τὸ δεινὸν τοῦθ', ὅ σ' ἐξαίρει θανεῖν;
φαί. Ἔα μ' ἁμαρτεῖν. οὐ γὰρ εἰς σ' ἁμαρτάνω.
τρο. Οὐ δῆτ' ἑκοῦσά γ', ἐν δὲ σοὶ λελείψομαι.
φαί. Τί δρᾷς; βιάζῃ χειρὸς ἐξαρτωμένη; 325
τρο. Καὶ σῶν γε γονάτων, κοὐ μεθήσομαί ποτε.
φαί. Κάκ' ὦ τάλαινα σοὶ τάδ' εἰ πεύσῃ κακά.
τρο. Μεῖζον γὰρ ἢ σοῦ μὴ τυχεῖν, τί μοι κακόν;
φαί. Ὀλῇ. τὸ μέντοι πρᾶγμ' ἐμοὶ τιμὴν φέρει.
τρο. Κἄπειτα κρύπτεις, χρήσθ' ἱκνουμένης ἐμοῦ; 330
φαί. Ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν ἐσθλὰ μηχανώμεθα.
τρο. Οὔκουν λέγουσα τιμιωτέρα φανῇ;
φαί. Ἄπελθε πρὸς θεῶν, δεξιάν τ' ἐμὴν μέθες.
τρο. Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι δῶρον οὐ δίδως ὃ χρῆν.
φαί. Δώσω· σέβας γὰρ χειρὸς αἰδοῦμαι τὸ σόν. 335
τρο. Σιγῷμ' ἂν ἤδη. σὸς γὰρ οὑντεῦθεν λόγος.
φαί. Ὦ τλῆμον, οἷον μῆτερ ἠράσθης ἔρον;
τρο. Ὃν ἔσχε ταύρου, τέκνον, ἢ τί φῂς τόδε;
φαί. Σύ τ' ὦ τάλαιν' ὅμαιμε, Διονύσου δάμαρ.
τρο. Τέκνον, τί πάσχεις; συγγόνους κακορροθεῖς; 340
φαί. Τρίτη δ' ἐγὼ δύστηνος ὡς ἀπόλλυμαι;
τρο. Ἔκ τοι πέπληγμαι. ποῖ προβήσεται λόγος;
φαί. Ἐκεῖθεν ἡμεῖς, οὐ νεωστὶ δυστυχεῖς.
τρο. Οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ', ἃ βούλομαι κλύειν.
φαί. Φεῦ, πῶς ἂν σύ μοι λέξειας, ἅ μ' ἐχρῆν λέγειν; 345
τρο. Οὐ μάντις εἰμί, τἀφανῆ γνῶναι σαφῶς.
φαί. Τί τοῦτ' ἐστὶν ὃ λέγουσιν ἀνθρώπους ἐρᾶν;
τρο. Ἥδιστον ὦ παῖ ταὐτόν, ἀλγεινόν θ' ἅμα.
φαί. Ἡμεῖς ἂν εἶμεν θατέρῳ κεχρημέναι.
τρο. Τί φῄς; ἐρᾷς ὦ τέκνον ἀνθρώπων τινός; 350
φαί. Ὅς τις ποθ' οὗτός ἐσθ' ὁ τῆς Ἀμαζόνος;
τρο. Ἱππόλυτον αὐδᾷς; Φ. σοῦ τάδ', οὐκ ἐμοῦ κλύεις.
τρο. Οἴμοι, τί λέξεις τέκνον; ὥς μ' ἀπώλεσας.

Vt præsens tu quoque possis testis esse.
Qualis fuerim erga dominos calamitate afflictos.
Sed ô filia Phædra, priorem quidem sermonem
Obliuiscamur ambæ, & tu placatior fias,
Soluens triste supercilium, & asperam consilij viam.
Egoque si quid tibi non rectè tunc, i. prius, *dixi,* eo nunc
Omisso ad alium veniam meliorem sermonem.
Atque si quo laboras occulto, nec aliis declarando *malo,*
Mulieres istæ adsunt *ad sedandum morbum:*
Si verò tibi calamitas adsit *ad mares efferenda,* virisque
Dic, vt medicis indicetur hæc res. (declaranda,
Esto, quid taces? non oportet te tacere filia,
Sed aut me reprehendere, si quid non rectè dico,
Aut bene dictis obtemperare verbis.
Loquere, quid? huc specta. ô me miseram.
Mulieres, frustrà insumimus hos labores,
Absumus autem à proposito *tã procul quàm prius. neq;*
Verbis demulcebatur hæc, neq; nunc obtẽperat. (*enim tũc*
Sed scias tamen (quamobrem pertinacior
Sis mari) si moriaris, proditis tuis
Liberis, eos paterna non fore participes domus.
Non per reginam equestrem Amazonem,
Quæ tuis liberis dominum procreauit
Spurium, sapientem liberalia, probè ipsum nosti
Hippolytum. P. *Heu me.* N. *Tangit te hoc?*
Phæ. *Perdidisti me nutrix, teque per Deos*
Oro, vt de hoc viro taceas in posterum.
Nut. *Vides? rectè quidem sapis, prudens verò non vis*
Filiisque prodesse, & tuam seruare vitam.
Phæ. *Amo liberos: sed alia tempestate iactor.*
Nut. *O filia, puras quidem manus habes à sanguine.*
Phæ. *Manus quidẽ sunt puræ: sed mẽs piaculũ quoddã habet.*
Nut. *Nũ ex aliunde oblato malo inimici alicuius?* (est polluta
Phæ. *Amicus me perdit non volentem non volens.*
Nut. *An Theseus aliquod peccatum in te peccauit?*
P. *Vtinam ego nunquam illum læsisse videar.*
Nut. *Quæ est igitur illa magna res, quæ te cogit mori?*
P. *Sine me peccare, nec enim in te pecco.*
Nut. *Haud profectò volens, sinam, sed in te deficiam.*
P. *Quid agis? Vim ne facis, pendens ex manu?*
Nut. *Et tua genua non dimittam vnquam.*
P. *Si audies hæc mala, ô misera, audies tibi mala.*
Nut. *An verò mihi maius malũ accidere potest, quã te priuari?*
P. *Peribis, res tamen ista mihi gloriam afferet.*
Nut. *Et deinde tẽ tam* gloriosam *occultas, bona petente me?*
P. *Ex honestis enim turpia molimur.*
Nut. *Ergo si non dixeris hæc, honoratior videberis.*
P. *Abi per Deos, & dimitte meam dextram.*
Nut. *Nequaquã: siquidẽ non das mihi donum quod oportebat.*
P. *Dabo, nam reuereor tuam venerandam manum.*
Nut. *Tacebo iam, iam enim tuum est loqui.*
P. *O misera, qualem mater amasti amorem?*
Nut. *Quo amauit taurum, filia, aut cur hoc dicis?*
P. *Et tu misera soror, Bacchi coniunx.*
Nut. *O filia, quid accidit tibi? cognatis maledicis?*
P. *Egóque tertia infelix, quomodo pereo.*
Nut. *Perculsa sum, quonam euadet hæc oratio?*
P. *Inde nos, non recens* sumus *miseræ.*
Nut. *Nihilo magis scio quæ volo audire.*
P. *Heu quomodo tu mihi posses dicere quæ me oporteat di-*
Nut. *Non sum vates ad obscura clarè cognoscenda.* (*cere?*
P. *Quid* est *hoc, quod homines dicunt amare?*
Nut. *Idem ô filia est dulcissimum & simul acerbissimum.*
P. *Nos sumus vero experta alterutrum.*
Nut. *Quid ais? amas ô filia aliquem hominem?*
P. *Quis nam est ille Amazonis filius?*
Nut. *Hippolytum dicis?* P. *Ex te hæc, non ex me audis.*
Nut. *Heu me quid dicis filia? Vt me perdidisti.*

Mulieres, intolerabilia dicit, *non sustinebo*
Viuens istum hostilem diem: intueor lucem inuisam.
Abiiciam, relinquam corpus, discedam
Ex hac vita moriens. valete, non viuo ego amplius.
Continentes enim non volentes quidem: *sed tamen*
Amant mala. Venus igitur non est dea:
Sed si quid aliud maius est dea,
Quæ hanc & me, & domum perdidit.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. *Audiuisti ô, audiuisti ô, non audiendos*
Reginam morbos miseros fatentem?
Vtinam periissem ego, priusquam tua amica
Excideres ex sano mentis statu. heu mihi. heu, heu.
O misera propter hos dolores,
O ærumnæ, quæ nutritis homines.
Periisti, emisisti in lucem tua *mala.*
Quodnam perpetuum hoc tempus te manet?
Aliquid noui fiet in his *edibus.*
Non enim est amplius obscurũ, quomodo domum hanc
perdat fortuna
Veneris. O misera puella Cressa:

IAMBI.

Phæ. *Mulieres Træzeniæ, quæ extremum hoc*
Vestibulum terræ Pelopiæ habitatis:
Iam sæpe mecum *aliàs noctis in longo tempore*
Cogitaui, quomodo corrupta sit hominum vita.
Et mihi videntur non secundum animi naturam: at præter eam
Deterius facere. est enim recta rerum *cognitio*
Multis. Sed sic spectanda sunt *hæc.*
Bona quidem *tenemus & nouimus,*
Sed non facimus: alij quidem propter ignauiam,
Alij verò anteponentes voluptatem honesto
Aliam aliquam. Sunt enim multæ voluptates vitæ,
Et longæ confabulationes, & ocium iucundum malum,
Et pudor. sunt autem duo voluptatum genera: alterum quidem, bonum:
Alterum verò, onus i. calamitas *domus. Quod si appareret, vbi opus esset*
Hæc non essent duo, cum habeant easdem literas.
Hæc igitur ego cum cogitarem,
Sperabam me nullo pharmaco corrumpi
Posse, vt facerem præter animi sententiam.
Sed dicam tibi etiam meæ mentis viam,
Postquam me vulnerauit amor, considerabã qua ratione
Pulcherrimè ferrem ipsum. Itaque cœpi
Ex eo tempore occultare & celare hunc morbum.
Nam nihil fidendum linguæ quæ alienas quidem
Hominum cogitationes corrigere nouit:
Ipsa verò sibi plurima mala accersit.
Secundò verò hanc amoris *amentiam fortiter ferre,*
Castitate vincens eam, *ante decreueram.*
Tertiò autem, quando modis *istis non potui*
Venerem i. amorem *superare, mors visum est mihi*
Optimum. Nullus his meis *obloquetur consiliis.*
Mihi enim contingat, vt neque lateant præclara mea facinora,
Neque si turpia facinora *faciam, testes multos habeam.*
Ego quidem noram hanc rem, & morbum istum infamem,
Mulierque præterea cum sim, sciebam bene,
Omnibus rem esse inuisam. Vtinam illa pereat pessimè,
Quæcunque cœpit polluere coniugales *lectos* congressa *cum viris*
Prima externis. ex nobilibus autem familiis
Hoc malum cœpit in fœminas aspergi.
Nam cùm turpia placent iis, qui habentur boni,
Certè valde honesta videntur esse malis.

Γυναῖκες, οὐκ ἀνασχετ'. οὐκ ἀνέξομαι
Ζῶσ'. ἐχθρὸν ἦμαρ, ἐχθρὸν εἰσορῶ φάος. 355
Ῥίψω, μεθήσω σῶμ'. ἀπαλλαχθήσομαι
Βίου θανοῦσα. χαίρετ'. οὐκ ἔτ' εἴμ' ἐγώ.
Οἱ σώφρονες γὰρ οὐχ ἑκόντες, ἀλλ' ὅμως,
Κακῶν ἐρῶσι. Κύπρις οὐκ ἄρ' ἦν θεός,
Ἀλλ' εἴ τι μεῖζον ἄλλο γίγνεται θεοῦ, 360
Ἣ τήνδε, κἀμὲ, καὶ δόμους ἀπώλεσεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἄιες ὤ, ἔκλυες ὤ, ἀνήκουστα τᾶς
2 Τυράννου πάθεα μέλεα θρεομένας.
3 Ὀλοίμαν ἔγωγε. πρὶν σὰν φίλαν
4 Κατανύσαι φρενῶν. ἰώ μοι μοι. φεῦ, φεῦ. 365
5 Ὦ τάλαινα τῶνδ' ἀλγέων,
6 Ὦ πόνοι τρέφοντες βροτούς.
7 Ὄλωλας, ἐξέφηνας εἰς φάος κακά.
8 Τίς σε παναμέριος ὅδε χρόνος μένει;
9 Τελευτάσεταί τι καινὸν δόμοις. 370
10 Ἄσημα δ' οὐκ ἔτ' ἐστὶν οἷ φθίνει τύχα
11 Κύπριδος. ὦ τάλαινα παῖ Κρησία.

ΙΑΜΒΟΙ.

Φα. Τροιζήνιαι γυναῖκες, αἳ τόδ' ἔσχατον
Οἰκεῖτε χώρας Πελοπίας προνώπιον,
Ἤδη ποτ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ 375
Θνητῶν ἐφρόντισ', ᾗ διέφθαρται βίος.
Καί μοι δοκοῦσιν οὐ κατὰ γνώμης φύσιν
Πράσσειν κάκιον. ἔστι γὰρ τό γ' εὖ φρονεῖν
Πολλοῖσιν, ἀλλὰ τῇδ' ἀθρητέον τόδε.
Τὰ χρηστ' ἐπιστάμεσθα, καὶ γιγνώσκομεν, 380
Οὐκ ἐκπονοῦμεν δ'. οἱ μὲν ἀργίας ὕπο,
Οἱ δ' ἡδονὴν προθέντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ
Ἄλλην τιν'. εἰσὶ δ' ἡδοναὶ πολλαὶ βίου,
Μακραί τε λέσχαι, καὶ σχολὴ τερπνὸν κακόν,
Αἰδώς τε. δισσαὶ δ' εἰσίν. ἡ μὲν οὐ κακή, 385
Ἡ δ' ἄχθος οἴκων. εἰ δ' ὁ καιρὸς ἦν σαφής,
Οὐκ ἂν δύ' ἤστην ταὔτ' ἔχοντε γράμματα.
Ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ τυγχάνω προγνοῦσ' ἐγὼ,
Οὐκ ἔσθ' ὁποίῳ φαρμάκῳ διαφθερεῖν
Ἔμελλον, ὥστε τοὔμπαλιν πεσεῖν φρενῶν. 390
Λέξω δὲ καί σοι τῆς ἐμῆς γνώμης ὁδόν.
Ἐπεί μ' ἔρως ἔτρωσεν, ἐσκόπουν ὅπως
Κάλλιστ' ἐνέγκαιμ' αὐτόν. ἠρξάμην μὲν οὖν
Ἐκ τοῦδε, σιγᾶν τήνδε, καὶ κρύπτειν νόσον.
Γλώσσῃ γὰρ οὐδὲν πιστόν, ἣ θυραῖα μὲν 395
Φρονήματ' ἀνδρῶν νουθετεῖν ἐπίσταται.
Αὐτὴ δ' ὑφ' αὑτῆς πλεῖστα κέκτηται κακά.
Τὸ δεύτερον δὲ τὴν ἄνοιαν εὖ φέρειν,
Τῷ σωφρονεῖν νικῶσα, προυνοησάμην.
Τρίτον δ', ἐπειδὴ τοισίδ' οὐκ ἐξήνυτον 400
Κύπριν κρατῆσαι, κατθανεῖν ἔδοξέ μοι
Κράτιστον. οὐδεὶς ἀντερεῖ βουλεύμασιν.
Ἐμοὶ γὰρ εἴη, μήτε λανθάνειν καλά,
Μήτ' αἰσχρὰ δρώσῃ, μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν.
Τὸ δ' ἔργον ᾔδειν, τὴν νόσον τε δυσκλεᾶ, 405
Γυνή τε πρὸς τοῖσδ' οὖσ', ἐγίγνωσκον καλῶς,
Μίσημα πᾶσιν. ὡς ὄλοιτο παγκάκως,
Ἥτις πρὸς ἄνδρας ἤρξατ' αἰσχύνειν λέχη
Πρώτη θυραίους. ἐκ δὲ γενναίων δόμων
Τόδ' ἦρξε θηλείαισι γίγνεσθαι κακόν. 410
Ὅταν γὰρ αἰσχρὰ τοῖσιν ἐσθλοῖσιν δοκῇ,
Ἦ κάρτα δόξῃ τοῖς κακοῖς εἶναι καλά.

Μισῶ

Μισῶ δὲ καὶ τὰς σώφρονας μὲν ἐν λόγοις,
Λάθρᾳ δὲ τόλμας οὐ καλὰς κεκτημένας.
Αἳ πῶς ποτ', ὦ δέσποινα ποντία Κύπρι, 415
Βλέπουσιν εἰς πρόσωπα τῶν ξυνευνετῶν;
Οὐδὲ σκότον φρίσσουσι τὸν ξυνεργάτην,
Τέρεμνά τ' οἴκων, μή ποτε φθογγὴν ἀφῇ.
Ἡμᾶς γὰρ αὐτὸ τοῦτ' ἀποκτείνει φίλαι,
Ὡς μή ποτ' ἄνδρα τὸν ἐμὸν αἰσχύνασ' ἁλῶ, 420
Μὴ παῖδας, οὓς ἔτικτον. ἀλλ' ἐλεύθεροι
Παῤῥησίᾳ θάλλοντες, οἰκοῖεν πόλιν
Κλεινῶν Ἀθηνῶν, μητρὸς οὕνεκ' εὐκλεεῖς.
Δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἂν θρασύσπλαγχνός τις ᾖ.
Ὅταν ξυνειδῇ μητρὸς ἢ πατρὸς κακά. 425
Μόνον δὲ τοῦτο φασ' ἁμιλλᾶσθαι βίῳ,
Γνώμην δικαίαν κἀγαθὴν ὅτῳ παρῇ.
Κακοὺς δὲ θνητῶν ἐξέφην', ὅταν τύχῃ,
Προθεὶς κάτοπτρον, ὥστε παρθένῳ νέᾳ,
Χρόνος. παρ' οἷσι μή ποτ' ὀφθείην ἐγώ. 430
Χο. Φεῦ, φεῦ, τὸ σῶφρον ὡς ἁπανταχοῦ καλόν,
Καὶ δόξαν ἐσθλὴν ἐν βροτοῖς κομίζεται.
Τρ. Δέσποιν', ἐμοί τοι συμφορὰ μὲν ἀρτίως
Ἡ σὴ παρέσχε δεινὸν ἐξαίφνης φόβον.
Νῦν δ' ἐννοοῦμαι φαῦλος οὖσα. κἀν βροτοῖς 435
Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι.
Οὐ γὰρ περισσὸν οὐδέν, οὐδ' ἔξω λόγου
Πέπονθας. ὀργαὶ δ' εἰς σ' ἐπέσκηψαν θεᾶς.
Ἐρᾷς; τί τοῦτο θαῦμα; σὺν πολλοῖς βροτῶν.
Κἄπειτ' ἔρωτος οὕνεκα ψυχὴν ὀλεῖς; 440
Οὐκ ἄρα γ' ὀνήσει τοῖς ἐρῶσι τῶν πέλας,
Ὅσοι τε μέλλουσ', εἰ θανεῖν αὐτοὺς χρεών.
Κύπρις γὰρ οὐ φορητόν, ἢν πολλὴ ῥυῇ.
Ἣ τὸν μὲν εἴκονθ' ἡσυχῇ μετέρχεται.
Ὃν δ' ἂν περισσὸν καὶ φρονοῦνθ' εὕρῃ μέγα, 445
Τοῦτον λαβοῦσα πῶς δοκεῖς καθύβρισε.
Φοιτᾷ δ' ἀν' αἰθέρ', ἔστι δ' ἐν θαλασσίῳ
Κλύδωνι Κύπρις. πάντα δ' ἐκ ταύτης ἔφυ.
Ἥδ' ἐστὶν ἡ σπείρουσα, καὶ διδοῦσ' ἔρον,
Οὗ πάντες ἐσμὲν οἱ κατὰ χθόν' ἔγγονοι. 450
Ὅσοι μὲν οὖν γραφάς τε τῶν παλαιτέρων
Ἔχουσιν, αὐτοί τ' εἰσὶν ἐν μούσαις ἀεί,
Ἴσασι μὲν Ζεὺς ὥς ποτ' ἠράσθη γάμων
Σεμέλης, ἴσασι δ' ὡς ἀνήρπασέν ποτε
Ἡ καλλιφεγγὴς Κέφαλον εἰς θεοὺς Ἕως 455
Ἔρωτος οὕνεκ', ἀλλ' ὅμως ἐν οὐρανῷ
Ναίουσι, κοὐ φεύγουσιν ἐκποδὼν θεούς.
Στέργουσι δ' οἶμαι ξυμφορᾷ νικώμενοι.
Σὺ δ' οὐκ ἀνέξῃ; χρῆν σ' ἐπὶ ῥητοῖς ἄρα
Πατέρα φυτεύειν, ἢ 'πὶ δεσπόταις θεοῖς 460
Ἄλλοισιν, εἰ μὴ τούσδε γε στέρξεις νόμους.
Πόσους δοκεῖς δὴ κάρτ' ἔχοντας εὖ φρενῶν,
Νοσοῦνθ' ὁρῶντας λέκτρα, μὴ δοκεῖν ὁρᾶν;
Πόσους δὲ παισὶ πατέρας ἡμαρτηκόσι
Συνεκκομίζειν Κύπριν; ἐν σοφοῖσι γὰρ 465
Τάδ' ἐστὶ θνητῶν, λανθάνειν τὰ μὴ καλά.
Οὐδ' ἐκπονεῖν τοι χρὴ βίον λίαν βροτούς,
Οὐδὲ στέγην γὰρ ᾗ κατηρεφεῖς δόμοι
Καλῶς ἀκριβώσειας. εἰς δὲ τὴν τύχην
Πεσοῦσ' ὅσην σύ, πῶς ἂν ἐκνεῦσαι δοκεῖς; 470
Ἀλλ' εἰ τὰ πλείω χρηστὰ τῶν κακῶν ἔχεις,
Ἄνθρωπος οὖσα, κάρτα γ' εὖ πράξειας ἄν.
Ἀλλ' ὦ φίλη παῖ, λῆγε μὲν κακῶν φρενῶν,
Λῆξον δ' ὑβρίζουσ'. οὐ γὰρ ἄλλο πλὴν ὕβρις
Τάδ' ἐστί, κρείσσω δαιμόνων εἶναι θέλειν. 475
Τόλμα δ' ἐρῶσα. θεὸς ἐβουλήθη τάδε.
Νοσοῦσα δ' εὖ πως τὴν νόσον καταστρέφου.
Εἰσὶν δ' ἐπῳδαὶ, καὶ λόγοι θελκτήριοι.
Φανήσεταί τι τῆσδε φάρμακον νόσου.
Ἦ τἄρα γ' ὀψέ γ' ἄνδρες ἐξεύροιεν ἄν, 480

Odi autem eas, quæ palam verbis quidem sunt casta:
Clàm verò audaciæ facinora non honesta patrant.
Quæ quonam modo, ô domina marina Venus,
Intuentur in vultus suorum coniugum?
Neque horrent tenebras malorum cooperatrices,
Tectáque adium, ne quando vocem edant.
Nos enim hoc ipsum interficiet, ô amica,
Ne vnquam deprehendar dedecorare meum maritum,
Nec liberos quos peperi: sed ingenuè
Libertate florentes incolant vrbem
Nobilium Athenarum, clari propter matrem. (præditus,
Seruũ enim reddit virum, quamuis quis audaci animo sit
Quum sibi conscius est maternorũ, aut paternorũ scelerũ.
Solũ autẽ hoc aiunt certare cũ vita, longéque præstare,
Si cui iusta & honesta mens adsit.
Malos autem homines ostendit, quandò contigerit,
Proponens speculum, vt virgo iuuenis,
Tempus. apud quos ego vtinam nunquam videar.
Cho. *Heu heu, quàm vbique pulchra est modestia:*
Et egregiam gloriam inter homines affert.
Nut. *Domina, mihi quidem calamitas modò*
Tua repentè præbuit ingentem metum:
Nunc verò agnosco me esse timidam. inter homines autẽ
Cogitationes posteriores aliquando sunt prudentiores.
Nihil. n. singulare, nihil noui, *neq; præter rationẽ* quidq̃
Passa es, tibi cõtigit. Ira. n. Deæ veneris in te est grassata.
Amas: quid hoc est mirũ? cum multis hominib. hoc habes
Deinde verò amoris causa animam perdes: (commune.
Haud igitur, haud opus est amore *illis, qui alios amant,*
Et quotquot sunt amaturi, si ipsos mors sit necesse.
Nã Venus non est tolerabilis, si cũ magno impetu irruat.
Quæ cedentem quidem leniter persequitur.
Quẽ verò superbũ, magnificéq; de se sentientẽ inuenerit,
Hunc arreptum, (quomodo putas) duriter tractat.
Vadit enim per aerem, est & in marinis
Fluctibus Venus. Omnia autem ex hac sunt nata.
Hæc est quæ seminat, & dat amorem,
Cuius amoris *omnes in terra sumus posteri.*
Quicunque igitur scripta veterum
Habent, & qui semper versantur in poematis,
Norunt quo modo quondam Iupiter amauerit nuptias
Semeles, & norunt vt aliquando rapuerit
Pulchram lucem spargens Aurora Cephalum inter deos,
Propter amorem, sed tamen in cælo
Habitant, nec fugiunt procul à diis.
Sed dij patiuntur eos, credo, victi calamitate.
Tu verò hæc *non sustinebis? oportebat igitur te conditio-*
A patre gigni, aut sub dominis diis (*nibus certis*
Aliis genitam *viuere, si non acquiescis hisce legibus.*
Quot putas iam valde sana mente præditos esse,
Qui quamuis suos lectos amoris *morbo laborantes vi-*
deant, se videre dissimulent?
Quot etiam patres cum liberis, qui peccarant,
Lenasse Venerẽ, eorũq; culpã extenuasse putas? *sapiẽtia*
Hæc tribuũtur hominũ, vt lateat q̃ nõ sũt honesta. (*enim*
Nec oportet homines vitam nimis scueram *excolere.*
Nam ne tectum quidem, quo tecta sunt *ædes,*
Nimis exacta cura faciũt artifices. *in calamitatem verò*
Lapsa quantam tu dixisti, *quomodo te* hinc *euasuram*
Sed si habes plura bona, quàm mala, (*putas?*
Cùm sis homo, præclarè agitur tecum.
Sed ô chara filia, malam mentem habere cessa,
Cessáque venerem *afficere cõtumelia. nõ enim aliud quã*
Hæc sunt, quæ facis, *superiorẽ diis esse velle.* (*cõtumelia*
Fortiter aũt amorẽ tolera. Deus enĩ voluit hæc ita fieri.
Laborans verò amoris *morbo, morbum hunc bene fini.*
Sunt autem incantationes, & verba animos *demulcẽtia,*
Inuenietur aliquod remedium huius morbi.
Profectò enim serò aliquid *viri inuenient,*

Si nos mulieres nullas artes inueniamus.
Cho. *Phedra, hæc quidem dicit vtiliora*
Ad præsentem calamitatem: laudo verò te.
Sed hæc laus est odiosior verbis
Huius, & tibi longè molestior auditu.
Phæ. *Hoc est, quod benè constitutas hominum ciuitates*
Et familias euertit, nimis splendidi sermones.
Non enim oportet dicere iucunda auribus,
Sed id, ex quo gloriosus quis euadat.
Nut. *Quid* adeo *magnificè loqueris? non verbis speciosis* nunc
Opus est tibi: sed viro. celeriter autem sunt *dispiciendi,*
Qui rectum, apertumq; viro *de te sermonem enuntient.*
Nisi enim tua vita in calamitatibus versaretur
Tantis, & si *esses pudica mulier,*
Nunquam propter lectum, & voluptatem tuam,
Huc te adhortarer: nunc verò est magnum certamen
Vt seruem vitam tuam, neque hoc inuidiæ est *obnoxium.*
Phæ. *O atrocia locuta: non claudes os?*
Et non omittes iterum turpissimos sermones?
Nut. *Sunt quidem hæc turpia, sed meliora tamen tibi, quàm honesta.*
Melior enim erit *res, si modò te seruarit,*
Quàm illud nomen, quo tu superbiens morieris.
P. *Ne per Deos (bene enim dicis, sed turpia)*
Vltra hæc progrediare: quid rectè subiecerim
Animam amori si verò turpia pulchrè dixeris,
In id, quod fugio nunc, delapsa consumar ac peribo.
Nut. *Si igitur tibi sic videbatur non oportebat te peccare.*
Si tamen hoc decreuisti *pare mihi: secunda enim* est *hæc gratia,*
Sunt mihi domi demulcentia philtra
Amoris. venerunt autem mihi modò in mentem,
Quæ te neque turpiter, neque cum læsione mentis,
Liberabunt hoc morbo, si tu non fueris ignaua, neque contumax.
Oportet enim iam ab illo, quem amas, aliquod
Signum, aut sermonem aliquem, aut à vestibus eius
Accipere, & coniungere ex duobus vnum amorem.
P. *Vtrum autem vnctile, an potabile erit hoc pharmacum?*
Nut. *Haud scio ô filia, velis iuuari, non doceri.*
P. *Metuo ne mihi nimis sapiens videaris.*
Nut. *Omnia timere te scito: quid verò vereris?*
P. *Ne quid horum indices Thesei filio.*
Nut. *Sine ô filia: ego rectè curabo hæc.*
Tantum tu mihi domina marina Venus
Auxiliatrix sis: alia enim, quæ ego cogito,
Sufficiet dicere noxiis amicis qui sunt intus.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *Amor, amor, qui per oculos*
Stillas desiderium inducens suauem
Animæ voluptatem illis, aduersus quos militas,
Ne mihi vnquam cum damno appareas,
Ne mihi immoderatus venias.
Neque enim ignis, ne-
que astrorum superum telum est tale,
Quale Venereum
Mittit è manibus
Amor filius Iouis.

Antistrophe 1.

Frustrà, frustrà. & ad Alpheum,
Phœbique in Pythiis delubris,
Mactationem boum iam auget Græcia.
Amorem verò tyrannum hominum
Filium Veneris
Gratissimum thalamorum

Εἰ μὴ γυναῖκες μηχανὰς εὑρήσομεν.
Χο. Φαίδρα, λέγει μὲν ἥδε χρησιμώτερα
Πρὸς τὴν παροῦσαν ξυμφοράν. αἰνῶ δὲ σέ.
Ὁ δ' αἶνος οὗτος δυσχερέστερος λόγων
Τῶν τῆσδε, καὶ σοὶ μᾶλλον ἀλγίων κλύειν. 485
Φαί. Τοῦτ' ἔσθ', ὃ θνητῶν εὖ πόλεις οἰκουμένας
Δόμους τ' ἀπόλλυσ' οἱ καλοὶ λίαν λόγοι.
Οὐ γάρ τι τοῖσιν ὠσὶ τερπνὰ δεῖ λέγειν,
Ἀλλ' ἐξ ὅτου τις εὐκλεὴς γενήσεται.
Τρ. Τί σεμνομυθεῖς; οὐ λόγων εὐσχημόνων 490
Δεῖ σ', ἀλλὰ τἀνδρός. ὡς τάχος διιστέον,
Τὸν εὐθὺν ἐξειπόντας ἀμφὶ σοῦ λόγον.
Εἰ μὲν γὰρ ἦν σοι μὴ 'πὶ συμφοραῖς βίος
Τοιαῖσδε, σώφρων δ' οὖσ' ἐτύγχανες γυνή,
Οὐκ ἄν ποτ' εὐνῆς οὕνεχ' ἡδονῆς τε σῆς, 495
Προσῆγον ἄν σε δεῦρο. νῦν δ' ἀγὼν μέγας,
Σῶσαι βίον σόν, κοὐκ ἐπίφθονον τόδε.
Φαί. Ὦ δεινὰ λέξασ', οὐχὶ συγκλείσεις στόμα;
Καὶ μὴ μεθήσεις αὖθις αἰσχίστους λόγους;
Τρ. Αἴσχρ', ἀλλ' ἀμείνω τῶν καλῶν τάδ' ἐστί σοι. 500
Κρεῖσσον δὲ τοὔργον, εἴπερ ἐκσώσει σε,
Ἢ τοὔνομ', ᾧ σὺ κατθανῇ γαυρουμένη.
Φαί. Καὶ μή γε πρός σε θεῶν (εὖ λέγεις γὰρ αἰσχρὰ δὲ)
Πέρα προβῇς τῶνδ', ὡς ὑπείργασμαι μὲν εὖ
Ψυχὴν ἔρωτι, τἀσχρὰ δ' ἢν λέγῃς καλῶς, 505
Εἰς τοῦθ', ὃ φεύγω νῦν, ἀναλωθήσομαι.
Τρ. Εἴ τοι δοκεῖ σοι, χρῆν μὲν οὔ σ' ἁμαρτάνειν.
Εἰ δ' οὖν, πιθοῦ μοι. δευτέρα γὰρ ἡ χάρις,
Ἔστιν κατ' οἴκους φίλτρα μοι θελκτήρια,
Ἔρωτος. ἦλθε δ' ἄρτι μοι γνώμης ἔσω, 510
Ἅ σ' οὔτ' ἐπ' αἰσχροῖς, οὔτ' ἐπὶ βλάβῃ φρενῶν,
Παύσει νόσου τῆσδ', ἢν σὺ μὴ γένῃ κακή.
Δεῖ δ' ἐξ ἐκείνου δή τι τοῦ ποθουμένου
Σημεῖον, ἢ λόγον τιν', ἢ πέπλων ἄπο
Λαβεῖν, συνάψαι τ' ἐκ δυοῖν μίαν χάριν. 515
Φαί. Πότερα δὲ χριστὸν, ἢ ποτὸν τὸ φάρμακον;
Τρ. Οὐκ οἶδ'. ὄνασθαι, μὴ μαθεῖν βούλου, τέκνον.
Φαί. Δέδοιχ', ὅπως μοι μὴ λίαν φανῇς σοφή.
Τρ. Πάντ' ἂν φοβηθεῖσ' ἴσθι. δειμαίνεις δὲ τί;
Φαί. Μή μοί τι Θησέως τῶνδε μηνύσῃς τόκῳ. 520
Τρ. Ἔασον ὦ παῖ. ταῦτ' ἐγὼ θήσω καλῶς.
Μόνον σύ μοι, δέσποινα ποντία Κύπρι,
Συνεργὸς εἴης. τἄλλα δ' οἷ' ἐγὼ φρονῶ
Τοῖς ἔνδον ἡμῖν ἀρκέσει λέξαι φίλοις.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α.

Χο. 1 Ἔρως, ἔρως, ὁ κατ' ὀμμάτων 525
2 Στάζεις πόθον, εἰσάγων γλυκεῖαν
3 Ψυχᾷ χάριν, οὓς ἐπιστρατεύσῃ,
4 Μή μοί ποτε σὺν κακῷ φανείης,
5 Μηδ' ἄρρυθμος ἔλθοις.
6 Οὔτε γὰρ πυρὸς, οὔ- 530
7 τ' ἄστρων ὑπέρτερον βέλος,
8 Οἷον τὸ τᾶς Ἀφροδίτας
9 Ἵησιν ἐκ χερῶν
10 Ἔρως ὁ Διὸς παῖς.

Ἀντιστροφὴ α.

1 Ἄλλως ἄλλως παρά τ' Ἀλφεῷ, 535
2 Φοίβου τ' ἐπὶ Πυθίοις τεράμνοις,
3 Βούταν φόνον Ἑλλὰς αἶ' ἀέξει δή.
4 Ἔρωτα δὲ τὸν τύραννον ἀνδρῶν,
5 Τὸν τᾶς Ἀφροδίτας
6 Φιλ. τάτων θαλάμων 540

7 Κλη-

7 Κλῃδοῦχον, ὁ στεῖχοντα,
8 Πέρθοντα, καὶ διὰ πάσας
9 Ἰόντα συμφορᾶς
10 Θνατοῖς, ὅταν ἔλθῃ.

Στροφὴ β'.

1 Τὰν μὲν Οἰχαλίᾳ 545
2 Πῶλον, ἄζυγα λέκτρων,
3 Ἄνανδρον τὸ πρὶν, καὶ
4 Ἄνυμφον, οἴκων
5 Ζεύξασ' ἀπειρεσίαν δρομάδα.
6 Ταν ναΐδ' ὅπως τε βάκχαν, 550
7 Σὺν αἵματι, σὺν καπνῷ,
8 Φονίοις θ' ὑμεναίοις
9 Ἀλκμήνας τόκῳ Κύπρις ἐξέδωκεν.
10 Ὦ τλάμων ὑμεναίων.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὦ Θήβας ἱερὸν 555
2 Τεῖχος, ὦ στόμα Δίρκας,
3 Συνείποιτ' ἂν αἵ Κύπρις
4 Οἷον ἕρπει.
5 Βροντᾷ γὰρ ἀμφιπύρῳ, τοκάδα
6 Τὰν Διογόνοιο Βάκχου. 560
7 Νυμφευσαμένα, πότμῳ
8 Φονίῳ κατηύνασε.
9 Δεινὰ γὰρ τὰ πάντ' ἐπιπνεῖ, μέλισσα
δ' οἵα τις πεπόταται.

Φαι. Σιγήσατ' ὦ γυναῖκες, ἐξειργάσμεθα. 565
Χο. Τί δ' ἐστὶ Φαίδρα δεινὸν ἐν δόμοισι σοῖς;
Φαι. Ἐπίσχετ' αὐδὴν τῶν ἔσωθεν ἐκμάθω.
Χο. Σιγῶ. τὸ μέντοι φροίμιον κακὸν τόδε.
Φαι. Ἰώ μοι. αἰ, αἰ, αἰ, αἰ.
Ὦ δυστάλαινα, τῶν ἐμῶν παθημάτων. 570

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Τίνα θροεῖς αὐδάν;
2 Τίνα βοᾷς λόγον;
3 Ἔνεπε, τίς φοβεῖ σε
4 Φάμα, γύναι, φρένας ἐπίσσυτος;

Σύστημα α'.

Φαι. 1 Ἀπωλόμεσθα· ταῖσδ' ἐπιστᾶσαι πύλαις, 575
2 Ἀκούσαθ' οἷος κέλαδος ἐν δόμοις πίτνει.

Στροφὴ β'.

1 Σὺ παρὰ κλῇθρα, σοὶ
2 Μέλει πομπίμα
3 Φάτις δωμάτων.
4 Ἔνεπε δ' ἔνεπέ μοι, 580
5 Τί ποτ' ἔβα κακόν;

Σύστημα β'.

1 Ὁ τῆς φιλίππου παῖς Ἀμαζόνος βοᾷ,
2 Ἱππόλυτος, αὐδῶν δεινὰ πρόσπολον κακά.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἰαχὰν μὲν κλύω,
2 Σαφὲς δ' οὐκ ἔχω 585
3 Γεγωνεῖν ὅπα.
4 Διὰ πύλας ἔμολεν,
5 Ἔμολέ σοι βοά.

Ianitorem atque custodem *non colimus;*
Perdentem homines, & per omnes
Calamitates euntem
Mortalibus, quum ad eos *venerit.*

Strophe. II.

Oechaliam enim
Puellam expertem coniugij,
Quæ prius sine marito fuerat, &
Innuptam in ædibus,
Iungens connubio *impigrã* ac indefessam *cirsu virginẽ,*
N aidem furentem *vt baccham,*
Cum sanguine, & *cum fumo,*
Cruentisque hymenæis,
Alcmenæ filio i. Herculi, *Venus dedit;*
O miseram propter nuptias.

Antistrophe II.

O sacer Thebarum
Murus, ô os Dirces:
Dicite simul quomodo
Venus veniat.
Cum fulmine enim ignito matrem
Bacchi à Ioue geniti
Nuptam, fato
Lethali sopitus, ac necauit.
Horribilis enim venus *omnia afflatu ciet. apis autem*
Vt quædam ad flores, sic venus ad homines *volat.*

P. *Tacete mulieres, perdita sumus.*
Cho. *Quid verò est mali ô Phædra in tuis ædibus?*
P. *Cohibete vos, vt cognoscam clamorẽ illorũ, qui intus sunt.*
Cho. *Taceo.* hoc *tamen* est *malum exordium.*
P. *Heu me, heu, heu, heu, heu.*
O me miseram propter mea mala, quæ patior.

PERICOMMATA.

Strophe I.

Cho. *Quem edis eiulatum?*
Quæ vociferaris verba?
Dicito, quæ terret te
Fama, ô mulier, in tuum *animum subitò ruens?*

Systema I.

P. *Periimus. his astantes foribus,*
Audite qualis strepitus in ædibus ruat, excitetur.

Strophe II.

Tu stas ad ianuam, tibi
Curæ est quæ venit
Ex ædibus fama.
Dic autem, dic mihi,
Quidnam accidit mali?

Systema II.

Filius bellicosæ Amazonis clamat
Hippolytus, dicens contra ancillam grauia mala.

Antistrophe I.

Audio quidem vocem:
Clarè tamen non possum
Percipere vocem.
Per fores transijt,
Venit tibi vox.

Antisystema 1.

Phæ. *Atqui perspicuè sane illam malorum pronubam, &* con- ciliatricem,
Quæ domini lectum prodidit, eloquitur.

Antistrophe II.

Cho. *Hei mihi, mihi, propter mala.*
Prodita es ô chora.
Quid tibi dem consilij?
Arcana enim sunt releuata: peristi.
P. *Heu heu heu heu.* Cho. *Prodita es ab amicis.*

Antisystema II.

P. *Perdidit me, dicens mea mala,*
Amicè quidem *sed non rectè curans hunc morbum.*

IAMBI.

Cho. *Quomodo igitur? quid facies ô* mulier *passa incurabilia* (*mala?*
P. *Haud scio, nisi vnum mori quàm primùm,*
Quod est *præsentium malorum remedium vnicum.*
Hip. *O terra mater, Solisque volumina,* taditque per aerem
Qualium sermonum infandam audiui vocem? (explicati,
Nut. *Tace ô fili, priusquam audiat vocem aliquis.*
Hip. *Non potest fieri vt taceam, cùm tam atrocia audiuerim.*
Nut. *Oro te per tuam pulchram dextram.*
Hip. *Ne admoueas manum, neque attingas vestem.*
Nut. *O per genua tua te rogo, ne me perdas.*
Hip. *Quid verò tacebo, siquidem, vt dicis, nihil mali locuta es?*
Nut. *O fili, hoc meum dictum non est euulgandum.*
Hip. *Honesta tamen inter multos honestum est dicere.*
Nut. *O fili, iusiurandum ne contemnas.*
Hip. *Lingua iurauit, mens verò* manet *iniurata.*
Nut. *O fili quid facies? perdes tuos amicos?*
Hip. *Abominor: nullus enim sceleratus est mihi amicus.*
Nut. *Ignosce. Consentaneum* est *homines errare, ô fili.*
Hipp. *O Iupiter, quid tam fucatum malum hominibus,*
Mulieres sub solis luce collocasti?
Si enim volebas seminare genus humanum,
Non oportebat hoc fieri ex mulieribus:
Sed oportebat homines dicantes in tuis templis
Aut æs, aut ferrum, aut auri pondus,
Liberorum emere semen, pro precio
Æstimationis vnumquemque, i. pro oblati muneris æ- stimatione: *&* in *ædibus*
Liberis habitare, sine mulieribus.
Nunc verò primum hoc malum ducere in ædes
Volentes, expendimus omnes nostræ *domus facultates.*
Inde autem manifestum est, quàm magnum malum sit
Pater enim qui genuit, & educauit, addens (*mulier.*
Dotem, in alienas ædes elocatam mittit,
Qui verò contra malum noxium in ædes recepit,
Gaudet, ornatum addens statuæ
Pessimæ pulchrum, & ornat vestibus
Infelix, õnes *facultates* suę *domus subtrahēs*, *exhauriēs*.
Habet enim necessitatem, quia iunctus affinitate claris
Affinibus, gaudens seruat acerbū molestúmque *lectum.*
Aut bonū cōnubiū, i. bonam vxorem, *soceros verò malos*
Nactus premit lenitque *bono* suum *infortunium.*
Melius verò cui nihil est *istorum, sed inutilis*
Propter simplicitatem mulier in ædibus collocatur.
Odi enim sapientem mulierem. *vtinam verò ne saltem in mea domo*
Sit mulier, quæ plus sapiat, quā oporteat mulierē sapere.
Nam Venus magis parit astutiam
In sapientibus: mulier verò simplex
Propter mentem breuem, exiguamque prudentiam, *stul- titiæ veneteæ est immunis.*
Non oportebat autem ad dominas venire ancillam,

Ἀντισύστημα α.

φαί. 1 Καὶ μὴν σαφῶς γε τὴν κακῶν προμνήστριαν, 590
2 Τὴν δεσπότου προδοῦσαν ἐξαυδᾷ λέχος.

Ἀντιστροφὴ β.

χο. 1 Ὤ μοι ἐγὼ κακῶν.
2 Προδέδοσαι φίλα.
3 Τί σοι μήσομαι; τὰ
4 Κρυπτὰ γὰρ πέφηνε, διὰ δ' ὄλλυσαι.
φαί. Αἶ, αἶ, ἒ, ἔ. Χ. πρόδοτος ἐκ φίλων. 595

Ἀντισύστημα β.

φαί. 1 Ἀπώλεσέ μ' εἰποῦσα συμφορὰς ἐμάς.
2 Φίλως, καλῶς δ' οὔ, τήνδ' ἰωμένη νόσον.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Πῶς οὖν; τί δράσεις, ὦ παθοῦσ' ἀμήχανα;
φαί. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν, κατθανεῖν ὅσον τάχος,
Τῶν νῦν παρόντων πημάτων ἄκος μόνον. 600
ἱππ. Ὦ γαῖα μῆτερ, ἡλίου τ' ἀναπτυχαί,
Οἵων λόγων ἄρρητον εἰσήκουσ' ὄπα.
τρ. Σίγησον, ὦ παῖ, πρίν τιν' αἰσθέσθαι βοῆς.
ἱππ. Οὐκ ἔστ' ἀκούσας δείν' ὅπως σιγήσομαι. 605
τρ. Ναὶ πρός σε τῆς σῆς δεξιᾶς εὐωλένου.
ἱππ. Οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα, μηδ' ἅψῃ πέπλων.
τρ. Ὦ πρός σε γονάτων, μηδαμῶς μ' ἐξεργάσῃ.
ἱππ. Τί δ', εἴπερ ὡς φὴς μηδὲν εἴρηκας κακόν;
τρ. Ὁ μῦθος, ὦ παῖ, κοινὸς οὐδαμῶς ὅδε.
ἱππ. Τά τοι καλ' ἐν πολλοῖσι κάλλιον λέγειν. 610
τρ. Ὦ τέκνον, ὅρκους μηδαμῶς ἀτιμάσῃς.
ἱππ. Ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος.
τρ. Ὦ παῖ, τί δράσεις; σοὺς φίλους διεργάσῃ;
ἱππ. Ἀπέπτυσ'· οὐδεὶς ἄδικος ἐστί μοι φίλος.
τρ. Συγγνώθ'. Ἁμαρτεῖν εἰκὸς ἀνθρώπους, τέκνον. 615
ἱππ. Ὦ Ζεῦ, τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν,
Γυναῖκας, εἰς φῶς ἡλίου κατῴκισας;
Εἰ γὰρ βρότειον ἤθελες σπεῖραι γένος,
Οὐκ ἐκ γυναικῶν χρῆν παρασχέσθαι τόδε.
Ἀλλ' ἀντιθέντας σοῖσιν ἐν ναοῖς βροτοὺς 620
Ἢ χαλκὸν, ἢ σίδηρον, ἢ χρυσοῦ βάρος,
Παίδων πρίασθαι σπέρμα, τοῦ τιμήματος
Τῆς ἀξίας ἕκαστον, ἐν δὲ δώμασι
Ναίειν ἐλευθέροισι, θηλειῶν ἄτερ.
Νῦν δ' εἰς δόμους μὲν πρῶτον ἄξεσθαι κακὸν 625
Μέλλοντες ὄλβον δωμάτων ἐκτίνομεν.
Τούτῳ δὲ δῆλον, ὡς γυνὴ κακὸν μέγα.
Προσθεὶς γὰρ ὁ σπείρας τε καὶ θρέψας πατὴρ
Φερνὰς ἀπῴκισ', ὡς ἀπαλλαχθῇ κακοῦ.
Ὁ δ' αὖ λαβὼν ἀτηρὸν εἰς δόμους κακὸν, 630
Γέγηθε, κόσμον προστιθεὶς ἀγάλματι
Καλὸν κακίστῳ, καὶ πέπλοισιν ἐκπονεῖ,
Δύστηνος, ὄλβον δωμάτων ὑπεξελών.
Ἔχει δ' ἀνάγκην, ὥστε κηδεύσας καλοῖς
Γαμβροῖσι, χαίρων σώζεται πικρὸν λέχος. 635
Ἢ χρηστὰ λέκτρα, πενθεροὺς δ' ἀνωφελεῖς
Λαβὼν, πιέζει τἀγαθῷ τὸ δυστυχές.
Ῥᾷστον δ', ὅτῳ τὸ μηδὲν, ἀλλ' ἀνωφελὴς
Εὐηθίᾳ κατ' οἶκον ἵδρυται γυνή.
Σοφὴν δὲ μισῶ· μὴ γὰρ ἔν γ' ἐμοῖς δόμοις 640
Εἴη φρονοῦσα πλεῖον, ἢ γυναῖκα χρή.
Τὸ γὰρ κακοῦργον μᾶλλον ἐντίκτει Κύπρις
Ἐν ταῖς σοφαῖσιν, ἡ δ' ἀμήχανος γυνὴ
Γνώμῃ βραχείᾳ μωρίαν ἀφῃρέθη.
Χρὴ δ' εἰς γυναῖκας πρόσπολον μὲν οὐ περᾶν, 645

Ἄφθογγα

Ἄφθογγα δ᾽ αὐταῖς συγκατοικίζειν δάκη
Θηρῶν, ἵν᾽ εἶχον μήτε προσφωνεῖν τινά,
Μήτ᾽ ἐξ ἐκείνων φθέγμα δέξασθαι πάλιν.
Νῦν δ᾽ αἱ μὲν ἔνδον δρῶσιν αἱ κακαὶ κακὰ
Βουλεύματ᾽, ἔξω δ᾽ ἐκφέρουσι πρόσπολοι. 650
Ὡς καὶ σύ γ᾽ ἡμῖν πατρός, ὦ κακὸν κάρα,
Λέκτρων ἀθίκτων ἦλθες εἰς συναλλαγάς.
Ἁγὼ ῥυτοῖς νασμοῖσιν ἐξομόρξομαι,
Εἰς ὦτα κλύζων. πῶς ἂν οὖν εἴην κακός,
Ὃς οὐδ᾽ ἀκούσας τοιάδ᾽ ἁγνεύειν δοκῶ; 655
Εὖ δ᾽ ἴσθι, τοὐμόν σ᾽ εὐσεβὲς σώζει, γύναι.
Εἰ μὴ γὰρ ὅρκοις θεῶν ἄφρακτος ᾑρέθην,
Οὐκ ἄν ποτ᾽ ἔσχον μὴ οὐ τάδ᾽ ἐξειπεῖν πατρί.
Νῦν δ᾽ ἐκ δόμων μέν, ἔστ᾽ ἂν ἔκδημος χθονὸς
Θησεύς, ἄπειμι, σῖγα δ᾽ ἕξομεν στόμα. 660
Θεάσομαι δὲ σὺν πατρὸς μολὼν ποδί,
Πῶς νιν προσόψει καὶ σὺ καὶ δέσποινα σή.
Τῆς σῆς δὲ τόλμης εἴσομαι γεγευμένος.
Ὄλοισθε. μισῶν δ᾽ οὔποτ᾽ ἐμπλησθήσομαι
Γυναῖκας, οὐδ᾽ εἴ φησί τίς μ᾽ ἀεὶ λέγειν. 665
Ἀεὶ γὰρ οὖν πως εἰσὶ κἀκεῖναι κακαί.
Ἢ νῦν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδαξάτω,
Ἢ κἄμ᾽ ἐάτω ταῖσδ᾽ ἐπεμβαίνειν ἀεί.

Sed unà habitare cum ipsis muta animantia
Fera, ne quemquam alloqui possent,
Nec ex illo vocem iterum accipere.
Nunc verò malæ quidem mulieres *mala intus agitant*
Consilia, foras verò efferunt ancillæ.
Vt & tu nobis patris, ô scelestum caput,
Lectorum intactorum, nec tangendorum, *venisti ad fœdera concilianda.*
Quæ scelera *ego fluentibus aquis abstergam,*
In aures instillans, easque eluens. *quomodo igitur fierem*
Qui ne purus quidem esse videor his auditis? *(malus,*
Probè autem hoc *scias, te mea pietas servat, mulier.*
Nisi enim iureiurando deorũ incautus essem deprehẽsus,
Nunquam me continuissem, quin dicerem hæc patri.
Nunc verò ex ædibus quidem, quandiu peregrè extra hanc terram
Theseus fuerit, *abibo, tacitè verò continebimus os.*
Videbo autẽ cũ patre profectus. i. huc reuersus *pedibus,*
Quomodo ipsum sis inspectura & tu, & domina tua.
Tuam autem audaciam iam expertus cognoscam.
Pereatis. nunquam verò odio satiatus desinam odisse
Mulieres, neque si quis dicat me hoc *semper dicere.*
Nam profectò & illæ semper sunt malæ.
Aut nunc eas doceat aliquis castas esse,
Aut me quoque sinat in illas inuehi semper.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ἀντιστροφή.

Χο. 1 Τάλανες, ὦ κακοτυχεῖς γυναικῶν πότμοι.
2 Τίν᾽ ἢ νῦν τέχναν ἔχομεν, ἢ λόγον, 670
3 Σφαλεῖσαι κάθαμμα λύειν λόγου;
Φαι. 4 Ἐτύχομεν δίκας, ἰὼ γᾶ καὶ φῶς,
5 Πᾶ ποτ᾽ ἐξαλύξω τύχας;
6 Πῶς δὲ κρύψω πῆμα, φίλαι;
7 Τίς ἂν θεῶν ἀρωγός, ἢ τίς ἂν βροτῶν 675
7 Πάρεδρος, ἢ ξυνεργὸς ἀδίκων ἔργων
9 Φανείη; τὸ γὰρ παρ᾽ ἡμῖν πάθος
10 Πέραν δυσεκπέρατον ἔρχεται βίου.
11 Κακοτυχεστάτα γυναικῶν ἐγώ.

ANTISTROPHICA.

Antistrophe.

Cho. *Infelices ô miserum mulierum fatum.*
Quam iam artem, aut rationem habemus spe
Frustratæ, ad dissoluendum nodum huius *causæ?*
Phæ. *Luimus* meritas *pœnas, ô terra, & lux,*
Quonam fugiens vitabo præsentes *calamitates?*
Quomodo verò ô charæ celabo malum?
Quis deus auxiliator, aut quis hominum
Adiutor, aut cooperator iniustorum facinorum
Apparebit? nam hoc nostrum malum
Vita præsens inexplicabile, ac ineuitabile *venit.*
Ego sum *miserrima* omnium *mulierum.*

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Φεῦ, φεῦ. πέπρακται, κοὐ κατώρθωνται τέχναι, 680
Δέσποινα, τῆς σῆς προσπόλου, κακῶς δ᾽ ἔχει.
Φαι. Ὦ παγκακίστη, καὶ φίλων διαφθορεῦ,
Οἷ᾽ εἰργάσω με. Ζεύς σ᾽ ὁ φιτύσας ἐμός,
Πρόρριζον ἐκτρίψειεν, οὐτάσας πυρί.
Οὐκ εἶπον, οὐ σῆς προὐνοησάμην φρενός, 685
Σιγᾶν ἐφ᾽ οἷσι νῦν ἐγὼ κακύνομαι;
Σὺ δ᾽ οὐκ ἀνέσχου. τοιγὰρ οὐκέτ᾽ εὐκλεεῖς
Θανούμεθ᾽. ἀλλὰ δεῖ με δὴ καινῶν λόγων.
Οὗτος γὰρ ὀργῇ συντεθηγμένος φρένας,
Ἐρεῖ καθ᾽ ἡμῶν πατρὶ σὰς ἁμαρτίας, 690
Ἐρεῖ δὲ Πιτθεῖ τῷ γέροντι συμφοράς,
Πλήσει τε πᾶσαν γαῖαν αἰσχίστων λόγων.
Ὄλοιο καὶ σύ, χὤστις ἄκοντας φίλους
Πρόθυμός ἐστι μὴ καλῶς εὐεργετεῖν.
Τρ. Δέσποιν᾽, ἔχεις μὲν τἀμὰ μέμψασθαι κακά. 695
Τὸ γὰρ δάκνον σου τὴν διάγνωσιν κρατεῖ.
Ἔχω δὲ κἀγὼ πρὸς τάδ᾽, εἰ δέξῃ, λέγειν.
Ἔθρεψά σ᾽, εὔνους τ᾽ εἰμί. τῆς νόσου δέ σοι
Ζητοῦσα φάρμαχ᾽ ηὗρον οὐχ ἃ βουλόμην.
Εἰ δ᾽ εὖ γ᾽ ἔπραξα, κάρτ᾽ ἂν ἐν σοφοῖσιν ἦν. 700
Πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα.
Φαι. Ἦ γὰρ δίκαια ταῦτα, κἀξαρκοῦντά μοι,
Τρώσασαν ἡμᾶς, εἶτα συγχωρεῖν λόγοις;
Τρ. Μακρηγοροῦμεν· οὐκ ἐσωφρόνουν ἐγώ. 705
Ἀλλ᾽ ἔστι κἀκ τῶνδ᾽ ὥστε σωθῆναι, τέκνον.

IAMBI.

Cho. *Heu, heu. actum est. non enim successerunt technæ*
Tuæ ancillæ, ô domina: malè verò se res habet.
P. *O pessima, & amicorum corruptela,* i. corruptrix,
Quæ fecisti mihi! Iupiter pater meus
Perdat te radicitus, fulmine percutiens.
Nonne dixi, an non prævidi tuum consilium,
Vt taceres in iis, propter quæ nunc ego malè affligor?
Tu verò nõ potuisti tacere. *quamobrẽ nõ amplius gloriosæ*
Moriemur: sed opus est nobis iam nouis rationibus.
Hic enim Hippolytus *animum ira concitatum habens,*
Dicet contra nos patri peccata,
Dicet etiam Pittheo seni calamitates,
Implebitque terram omnem turpissimis sermonibus.
Et tu pereas, & quicunque amicis repugnantibus
Promptus est ad non honestè benefaciendum.
Nut. *Domina, potes quidem* iure *mea reprehendere peccata.*
Quod enim te mordet, i. dolor, *tuũ rectũ iudiciũ superat.*
Possum verò & ego ad hæc, si mea verba *admittas, respõdere;*
Educaui te, & beneuola sum: morbi verò tibi
Quærens remedia, inueni non quæ volui:
Si verò feliciter rem *gessissem, valde sapiens fuissem.*
Pro variis. n. euentib. *mentes habemus,* & de reb' iudicamus.
P. *An verò iusta* sunt *hæc, mihiq; sufficientia,* i. grata,
Te sauciatis nobis, deinde nobiscum congredi verbis?
Nut. *Prolixa nimis oratione vtimur. ego non sapiens fui.*
Sed tamen vel propter hæc licet tibi, filia, seruari.

Desiste loqui. nam & prius non rectè
Consuluisti mihi. & aggressa es mala.
Quamobrem de medio secede. & de teipsa
Sis solicita. Ego enim mea rectè curabo.
Vos verò nobiles puellæ Trœzeniæ,
Hoc tantùm mihi præbete deprecanti,
Silentio tegite quæ hic audiuistis.

Cho. *Iuro per castam Dianam filiam Iouis,*
Me nihil vnquam ex tuis malis prolaturam in lucem.

P. *Rectè dixistis. Vnum verò ego admonens me,*
Iam quoddam huius calamitatis inuentū remedium ha-
Vt addam gloriosam quidem vitam meis liberis, (beo,
Ipsa verò iuuer in præsenti casu.
Nunquam enim dedecorabo familiam Cretensem,
Neque veniam in conspectum Thesei.
Turpibus polluta factis, propter animam vnicam.
Esne igitur factura aliquod immedicabile malum?
Mori statui. quomodo verò iam moritura, ego hoc cogi-

Cho. *Bona verba dic.* Phæ. *Et tu me rectè mone. (tabo.*

P. *Ego enim Venerem, quæ me perdit,*

Cho. *Discedens è vita hodie,*
Delectabo: vincar autem ab acerbo amore.
Sed tamen fiam etiam alteri malum
Defuncta, vt discat in meis malis non
Elato animo esse, & huius morbi mecum
Communiter particeps, modestior esse discet.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *Excelsis sub scopulorum latebris vtinam essem,*
Vbi me volantem auem
Inuolatili grege faceret Deus,
Tollerer enim supra marinum fluctum,
Adriatici littoris,
Eridanique aquam,
Vbi stillant purpuream
In aquam patris ter miseræ
Puellæ, Phaetontis miseratione lacrymarum
Electro pellucidos splendores.

Antistrophe I.

Et ad littus pomis plenum Hesperidum
Nympharum conficerem iter, i. volarem,
Vbi Neptunus marinus rector purpurei stagni,
Non amplius, i. non vlterius concedit viam nautis, vene-
Limitem habens ca- (randum
li, quod Atlas sustinet:
Fontésque ambrosij scaturiunt
Apud cubicula aulæ Iouis,
Vbi beata dona donans, & valde diuina feres
Tellus beatitudinem diis.

Strophe II.

O albis velorum alis instructa Cretensis
Nauis, quæ per marinos
Fluctus marisstrepos sali
Adduxisti meam dominam,
Beatis ab ædibus,
Ad infelicissimas nuptiarum delicias.
Aut enim ab vtraque regione,
Aut è terra Cretensi infausta
Volauit inclytas Athenas: Mu-
nychij verò in littore ligauerunt
Contorta funium initia, terreos rudentes,

φαι. Παῦσαι λέγουσα· καὶ τὰ πρὶν γὰρ οὐ καλῶς
Παρῄνεσάς μοι, κἀπεχείρησας κακά.
Ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπελθε, καὶ σαυτῆς πέρι
Φρόντιζ'. ἐγὼ γὰρ τἀμὰ θήσομαι καλῶς.
Ὑμεῖς δὲ παῖδες εὐγενεῖς Τροιζήνιαι, 710
Τοσόνδε μοι παράσχετ' ἐξαιτουμένῃ,
Σιγῇ καλύψαθ', ἃ 'νθάδ' εἰσηκούσατε.

χο. Ὄμνυμι σεμνὴν Ἄρτεμιν Διὸς κόρην,
Μηδὲν κακῶν σῶν ἐς φάος δείξειν ποτέ.

φαι. Καλῶς ἐλέξαθ'. ἓν δὲ προστρέπουσ' ἐγὼ 715
Εὕρημα δή τι τῆσδε συμφορᾶς ἔχω,
Ὡς εὐκλεᾶ μὲν παισὶ προσθεῖναι βίον,
Αὐτὴ δ' ὄνασθαι πρὸς τὰ νῦν πεπτωκότα.
Οὐ γάρ ποτ' αἰσχυνῶ γε Κρησίους δόμους,
Οὐδ' ἐς πρόσωπον Θησέως ἀφίξομαι, 720
Αἰσχροῖς ἐπ' ἔργοις, οὕνεκα ψυχῆς μιᾶς.

χο. Μέλλεις δὲ δή τι δρᾶν ἀνήκεστον κακόν;

φαι. Θανεῖν. ὅπως δ', ἐγὼ τοῦτο βουλεύσομαι.

χο. Εὔφημος ἴσθι. Φ. καὶ σύ γ' εὖ με νουθέτει.
Ἐγὼ δὲ Κύπριν, ἥπερ ἐξόλλυσί με, 725
Ψυχῆς ἀπαλλαχθεῖσα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ.
Τέρψω· πικροῦ δ' ἔρωτος ἡσσηθήσομαι.
Ἀτὰρ κακόν γε χἀτέρῳ γενήσομαι
Θανοῦσ', ἵν' εἰδῇ μὴ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς κακοῖς
Ὑψηλὸς εἶναι. τῆς νόσου δὲ τῆσδέ μοι 730
Κοινῇ μετασχὼν, σωφρονεῖν μαθήσεται.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ἠλιβάτοις ὑπὸ κευθμῶσι γενοίμαν,
2 Ἵνα με πτεροῦσσαν ὄρνιν
3 Θεὸς ἐν ποταναῖς ἀγέλαισι θείη.
4 Ἀρθείην δ' ἐπὶ πόντιον κῦμα 735
5 Τᾶς Ἀδριηνᾶς ἀκτᾶς,
6 Ἠριδανοῦ θ' ὕδωρ.
7 Ἔνθα πορφύρεον σταλάσσουσιν,
8 Εἰς οἶδμα πατρὸς τάλαιναι
9 Κόραι, Φαέθοντος οἴκτῳ, δακρύων 740
10 Τὰς ἠλεκτροφαεῖς αὐγάς.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἑσπερίδων δ' ἐπὶ μηλόσπορον ἀκτὰν
2 Ἀνύσαιμι τᾶν ἀοιδῶν,
3 Ἵν' ὁ ποντομέδων πορφυρέας λίμνας
4 Ναύταις οὐκέθ' ὁδὸν νέμει, σεμνὸν 745
5 Τέρμονα κυρῶν οὐρα-
6 νοῦ, τὸν Ἄτλας ἔχει·
7 Κρῆναί τ' ἀμβρόσιαι χέονται
8 Ζηνὸς μελάθρων παρὰ κοίταις.
9 Ἵν' ὀλβιόδωρος αὔξει ζαθέα 750
10 Χθὼν εὐδαιμονίαν θεοῖς.

Στροφὴ β'.

1 Ὦ λευκόπτερε Κρησία,
2 Πορθμὶς, ἃ διὰ πόντιον
3 Κῦμ' ἁλίκτυπον ἅλμας 755
4 Ἐπόρευσας ἐμὰν ἄνασσαν
5 Ὀλβίων ἀπ' οἴκων,
6 Κακονυμφοτάταν ὄνασιν.
7 Ἦ γὰρ ἀπ' ἀμφοτέρων,
8 Ἢ Κρησίας ἐκ γᾶς δύσορνις
9 Ἔπτατο κλεινὰς Ἀθήνας, Μου- 760
10 νυχίου δ' ἐπ' ἀκταῖς ἐκδήσαντο
11 Πλεκτὰς πεισμάτων ἀρχάς,

11 ἐπ' ἀπείρων γῆς ἔβασαν.

Ἀντιστροφὴ β.

1 Ἀνθ' ὧν οὐχ ὁσίων ἐρώ-
2 των δεινᾷ φρένας Ἀφροδί- 765
3 τας νόσῳ κατεκλάσθη.
4 Χαλεπᾷ δ' ὑπέραντλος οὖσα
5 Συμφορᾷ, τεράμνων
6 Ἀπὸ νυμφιδίων κρεμαστὸν
7 Ἅψεται ἀμφὶ βρόχον 770
8 Λευκᾷ καθαρμόζουσα δέρᾳ,
9 Δαίμονα στυγνὸν καταιδεσθεῖ-
10 σα, τάν τ' εὔδοξον ἀνθαιρουμένα
11 Φάμαν, ἀπαλλάσσουσά
12 Τ' ἀλγεινὸν φρενῶν ἔρωτα.

ΙΑΜΒΟΙ.

Τρ. Ἰοὺ, ἰού. βοηδρομεῖτε πάντες οἱ πέλας δόμων.
Ἐν ἀγχόναις δέσποινα, Θησέως δάμαρ.

Χο. Φεῦ, φεῦ. πέπρακται, βασιλὶς οὐκέτ' ἔστι δὴ
Γυνὴ, κρεμαστοῖς ἐν βρόχοις ἠρτημένη.

Τρ. Οὐ σπεύσετ'; οὐκ οἴσει τις ἀμφιδέξιον 780
Σίδηρον, ᾧ τόδ' ἅμμα λύσομεν δέρης;

Ημ. Φίλαι, τί δρῶμεν; ἦ δοκεῖ περᾶν δόμους,
Λῦσαί τ' ἄνασσαν ἐξ ἐπισπαστῶν βρόχων;

Ημ. Τί δ'; οὐ πάρεισι πρόσπολοι νεανίαι;
Τὸ πολλὰ πράσσειν οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ βίου. 785

Τρ. Ὀρθώσατ' ἐκτείνοντες ἄθλιον νέκυν.
Πικρὸν τόδ' οἰκούρημα δεσπόταις ἐμοῖς.

Χο. Ὄλωλεν ἡ δύστηνος, ὡς κλύω, γυνή.
Ἤδη γὰρ ὡς νεκρόν νιν ἐκτείνουσι δή.

Θη. Γυναῖκες, ἴστε τίς ποτ' ἐν δόμοις βοή; 790
Ἠχὼ βαρεῖα προσπόλων ἀφίκετο.
Οὐ γάρ τί μ' ὡς θεωρὸν ἀξιοῖ δόμος
Πύλας ἀνοίξας εὐφρόνως προσεννέπειν.
Μῶν Πιτθέως τι γῆρας εἴργασται νέον;
Πρόσω μὲν ἤδη βίοτος. ἀλλ' ὅμως ἔτ' ἂν 795
Λυπηρὸς ἡμῖν τούσδ' ἂν ἐκλίποι δόμους.

Χο. Οὐκ εἰς γέροντας ἥδε σοι τείνει τύχη,
Θησεῦ. νέοι θανόντες ἀλγυνοῦσί σε.

Θη. Οἴμοι. τέκνων μοι μή τι συλᾶται βίος;

Χο. Ζῶσιν, θανούσης μητρὸς, ὡς ἄλγιστά σοι. 800

Θη. Τί φής; ὄλωλεν ἄλοχος; ἐκ τίνος τύχης;

Χο. Βρόχον κρεμαστὸν ἀγχόνης ἀνήψατο.

Θη. Λύπῃ παχνωθεῖσ', ἢ 'πὸ συμφορᾶς τινός;

Χο. Τοσοῦτον ἴσμεν. ἄρτι γὰρ κἀγὼ δόμοις,
Θησεῦ, πάρειμι, σῶν κακῶν πενθήτρια. 805

Θη. Αἰαῖ. τί δῆτα τοῖσδ' ἀνέστεμμαι κάρα
Πλεκτοῖσι φύλλοις, δυστυχὴς θεωρὸς ὤν;
Χαλᾶτε κλῇθρα, πρόσπολοι, πυλωμάτων.
Ἐκλύσαθ' ἁρμούς, ὡς ἴδω πικρὰν θέαν
Γυναικὸς, ἥ με κατθανοῦσ' ἀπώλεσεν. 810

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ἰὼ, ἰώ. τάλαινα μελέων κακῶν.
Ἔπαθες, εἰργάσω
Τοσοῦτον, ὥστε τούσδε συγχέαι δόμους.
(Αἰαῖ τόλμας, ὦ βιαίως θανοῦσ', ἀνοσίῳ τε συμφορᾷ)
Σᾶς χερὸς πάλαισμα μελέας. 815
Τίς ἄρα σὰν, τάλαιν', ἀμαυροῖ ζωάν;

Θη. Ὤμοι ἐγὼ πάθεων, ὢ τάλας, ἔπαθον ὦ τάλαινα.
Τὰ μάκιστ' ἐμῶν κακῶν. ὦ τύχα,
Ὥς μοι βαρεῖα καὶ δόμοις ἐπεστάθης.
Κηλὶς ἄφραστος ἐξ ἀλαστόρων τινός, 820
Κατακονὰ μὲν οὖν ἀβίωτος βίου.

Et in terram continentem descenderunt.

Antistrophe II.

Quamobrem non licitis amo-
ribus animo horribiliter Vene-
ris morbo fracta est.
Sana autem superata à
Calamitate, tectis
A sponsalibus pendentem
Nectet laqueum circa
Candidam adaptans ceruicem,
Deam tristem vereri-
ta, honestámque turpi anteponens
Famam, depellens-
que molestum ex animo amorem.

IAMBI.

Anc. Heu heu, accurrite omnes, qui prope domum estis;
Domina, Thesei vxor, est in laqueis.

Cho. Heu heu, actum est. regina iam non est amplius
Mulier, pensilibus in laqueis suspensa.

Nun. Non festinatis? Non adferat aliquis anceps
Ferrum, quo soluamus hunc nodum ceruicis?

Semich. Amicæ, quid agemus? an placet ingredi in ædes,
Et soluere dominam ex astrictis laqueis?

Semi. Cur verò non adsunt iuuenes famuli? (tutum:
Multarum rerū satagere, & curiosū esse, non est in vita

Nun. Rectam collocate, extendentes miserum cadauer.
Acerbum est hoc ministerium dominis meis.

Cho. Periit infelix mulier, vt audio:
Iam enim vt cadauer componi solet, ipsum extendunt.

The. Mulieres, scitis quisnam clamor sit in ædibus?
Vehemens sonitus ancillarum peruenit ad me.
Haud enim vllo modo me, vt spectatorē dignatur familia
Portis apertis hilariter salutare.
Num Pittheo seni aliquid noui accidit?
Prouecta quidem iam est ætate: sed tamen etiam
Cum magno meo dolore has relinqueret ædes.

Cho. Non ad senes tibi tendit hæc fortuna,
O Theseu: iuniores mortui dolore afficient te.

The. Heu, an meorum spoliatur vita liberorum?

Cho. Viuunt, mortua matre quàm acerbissimè.

The. Quid ais? periit vxor? ex quo casu? (suspendit.

Cho. Laqueum pensilem strangulationis, i. vt se strangularet,

The. Doloréne confecta, an ab aliqua calamitate ad hoc im-
pulsa?

Cho. Tantum hoc scimus. recens enim & ego ad ædes
Theseu accedo, tuorum malorum deploratrix, vt tua
mala lugeam.

The. Heu, heu quid igitur his coronatus sum caput
Contextis foliis, qui sum infelix spectator?
Laxate claustra ministri portarum,
Soluite compages, vt videam fatum crudele
Coniugis, quæ me mortua perdidit.

MONOSTROPHICA.

Cho. Heu heu, misera propter misera mala.
Passa es atrocia. confecisti hoc
Tantum, vt confunderes hanc domum.
(Heu heu audaciam: ô violenter mortuam, & scelerato
Certamen tuæ miseræ manus. (casu
Quis vero delevit tuam miseram vitam?

The. Hei mihi propter mala, quæ sum passus: ô misera.
Pessima mea mala: ô fortuna,
Quàm grauis mihi, & meis ædibus accessisti,
Non dicenda macula ex aliqua furia.
Consumit igitur me mea misera vita.

Ego verò miser intueor pelagus malorum
Tantum, vt ego nunquam possim retro natare,
Nec superare fluctus huius calamitatis.
Solutæ compages, vt videam miserum spectaculum.
Qua oratione te miser, quo in tuam fortunam
Infelicem misera compellem?
Auis enim vt quædã ex manib. euolãs ex hominũ cõspe-
Saltu mihi acerbo ad Plutonë ruens. (ctu sublata, abis
Heu, heu, heu, heu: miseranda, miseranda tua hæc mala.
Ex anteacto autem aliunde, refero & ipse tot
Calamitatem hanc, propter peccata in deos commissa,
Superiorum alicuius maiorum progenitorum.

Cho. *O rex non tibi soli hæc mala acciderunt*
Cum multis aliis perdidisti tuam inclytam coniugem.

The. *Sub terra volo sub terra caliginem luce*
Migrans habitare, mortuus in tenebris miser,
Orbatus tua charissima consuetudine.
Perdidisti enim me magis quàm ipsa periisti.
Quem audio? vnde lethalis ille casus
Mulier, accessit ad miserum cor tuum?
Dicetne aliquis factum, an frustra turbam
Famulorum meorum continet domus regalis?
Heu mihi, mihi, propter te miser,
Quantum luctum vidi domus
Non ferendum, neque dicendum, sed perii.
Domus est deserta, & liberi sunt orphani.

Cho. *Reliquisti reliquisti nos, ô charissima mulierum,*
Optimáque, quotquot aspicit
Lumen solis,
Et noctu splendens luna.
Hei miser, miser, quantum malum habet domus.
Palpebra mea lacrymis
Perfusæ madescunt tuo fato.
Sed & sequens malum horreo iampridem.

The. *Sine, sine, quidnam verò ista littera ex chara manu*
Suspensa sibi volunt? quid nam volunt significare?
An verò de lecto liberísque mihi literas
Scripsit infelix, aliquid à me petens?
Bono sis animo misera. Lectos enim Thesei
Domúmque non est vlla, quæ sit ingressura mulier.
Atqui notæ palæ aureæ annuli
Huius non amplius viuentis, at defunctæ, blandiuntur
Age explicatis vinculis sigillorum, (mihi.
Videam quid mihi littera ista dicere velint.

Cho. *Heu heu hoc iterum nouum malum per successionem*
Malorum addit Deus. Mihi igitur
Vita misera conditio propter factum hoc
Erit. Dico enim nos periisse, neque amplius esse.
Heu heu. domum dominorum meorum.
O dæmon, si possibile est ne euertas domum.
Audi verò precantem, præterea enim alicuius
Noui mali sinistrum augurium vt vates prospicio.

The. *Hei mihi. quid ille hoc aliud malum ad malum accessit?*
Non ferendum neque dicendum ô me miserum. (potest.

Cho. *Quid res est? dicito, si quid verbis mecum communicari*

The. *Clamant, clamat littera non ferenda. quo fugiens vitabo*
Molem malorum? perditus enim pereo.
Quale, quale vidi in scriptis carmen
Sonans, miser.

Cho. *Heu heu profers sermonem autorem malorum.*

The. *Hoc profectò non amplius intra portas oris*
Continebo inexplicabile exitiale, noxium
Malum ô ciuitas ciuitas,
Hippolytus ausus est attingere meum thalamum
Per vim, veneranda Iouis oculo contempto.
Sed ô pater Neptune, quas mihi aliquando
Tres imprecationes promisisti, vna conficæ
Ex istis meum filium. Atque [illegible] effugiat

Κακῶν δ' ὁ τάλας πέλαγος εἰσορῶ
Τοσοῦτον, ὥστε μήποτ' ἐκνεῦσαι πάλιν
Μήδ' ἐκπερᾶσαι κῦμα τῆσδε συμφορᾶς.
Εκλύθ' ἁρμοί, ὡς ἰδὼ πικρὰ θέαν. 825
Τίνα λόγον τάλας, τίνα τύχαν σέθεν
Βαρύποτμον γύναι προσαυδῶν τύχω;
Ορνις γὰρ ὥστις ἐκ χερῶν ἄφαντος εἶ,
Πήδημ' ἐς ᾅδου κραιπνὸν ὁρμήσασά μοι.
Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ. μέλεα πάθη τάδε. 830
Πρόσωθεν δέ ποθεν ἀνακομίζομαι
Τύχαν, δαιμόνων ἀμπλακίαισι
Τῶν πάροιθεν τινός.

Χο. Οὐ σοὶ τάδ' ὦναξ ἦλθε δὴ μόνῳ κακά.
Πολλῶν μετ' ἄλλων ὤλεσας κεδνὸν λέχος. 835

Θη. Τὸ κατὰ γᾶς θέλω, τὸ κατὰ γᾶς κνέφας
Μετοικεῖν, σκότῳ θανὼν ὁ τλάμων,
Τῆς σῆς στερηθεὶς φιλτάτης ὁμιλίας.
Ἀπώλεσας γὰρ μᾶλλον, ἢ κατέφθισο.
Τίνος κλύω; πόθεν θανάσιμος τύχα 840
Γύναι, σὰν ἔβα τάλαιναν καρδίαν;
Εἴποι τις ἂν τὸ πραχθέν, ἢ μάτην ὄχλον
Στέγει τύραννον δῶμα προσπόλων ἐμῶν;
Ἰώ μοι μοι σέθεν μέλεος,
Οἷον εἶδον ἄλγος δόμων, 845
Οὐ τλητὸν οὐδὲ ῥητόν. ἀλλ' ἀπωλόμαν.
Ερημος οἶκος καὶ τέκν' ὀρφανεύεται.

Χο. Ελιπες ἔλιπες, ὦ φίλα γυναικῶν,
Ἀρίστα θ', ὁπόσας ὁρᾷ
Φέγγος ἀελίου τε 850
Καὶ νυκτὸς ἀστερωπὸς σελάνα.
Ἰὼ τάλας, ὦ τάλας, ὅσον κακὸν ἔχει δόμος.
Δάκρυσί μου βλέφαρα
Καταχυθέντα, τέγγεται σᾷ τύχᾳ.
Τὸ δ' ἐπὶ τῷδε πῆμα φρίσσω πάλαι. 855

Θη. Εα, ἔα τί δή ποτ' ἥδε δέλτος ἐκ φίλης χερὸς
Ηρτημένη, θέλει τι σημῆναι νέον;
Ἀλλ' ἦ λέχους μοι καὶ τέκνων ἐπιστολὰς
Εγραψεν ἡ δύστηνος, ἐξαιτουμένη;
Θάρσει τάλαινα. λέκτρα γὰρ τὰ Θησέως 860
Οὐκ ἔστι, δῶμά θ', ἥτις εἴσεισι γυνή.
Καὶ μὴν τύποι γε σφενδόνης χρυσηλάτου
Τῆς οὐκέτ' οὔσης τῆσδε, προσσαίνουσί με.
Φέρ' ἐξελίξας περιβολὰς σφραγισμάτων
Ἴδω τί λέξαι δέλτος ἥδε μοι θέλει. 865

Χο. Φεῦ φεῦ. τόδ' αὖ νεοχμὸν ἐκδοχαῖς
Επεισφέρει θεὸς κακόν. ἐμοὶ μὲν οὖν
Ἀβίοτος βίου τύχα πρὸς τὸ κρανθὲν
Εἴη τυχεῖν. ὀλομένους γὰρ οὐκέτ' ὄντας λέγω.
Φεῦ φεῦ, τῶν ἐμῶν τυράννων δόμους. 870
Ω δαῖμον, εἴ πως ἔστι, μὴ σφήλῃς δόμους.
Αἰτουμένης γὰρ κλῦθί μου. πρὸς γάρ τινος
Οἰωνὸν ὥστε μάντις εἰσορῶ κακοῦ.

Θη. Οἴμοι. τόδ' οἷον ἄλλο πρὸς κακῷ κακόν,
Οὐ τλητὸν οὐδὲ λεκτόν. ὦ τάλας ἐγώ. 875

Χο. Τί χρῆμα; λέξον, εἴ τί μοι λόγου μέτα.

Θη. Βοᾷ βοᾷ δέλτος ἄλαστα. πᾷ φύγω
Βάρος κακῶν; ἀπὸ γὰρ ὀλόμενος οἴχομαι.
Οἷον οἷον εἶδον ἐν γραφαῖς μέλος
Φθεγγόμενον, τλάμων. 880

Χο. Αἰ, αἰ, κακῶν ἀρχηγὸν ἐκφαίνεις λόγον.

Θη. Τόδε μὲν οὐκέτι στόματος ἐν πύλαις
Καθέξω δυσεκπέρατον, ὀλοὸν ὀλοὸν
Κακόν. ὦ πόλις, πόλις,
Ἱππόλυτος εὐνῆς τῆς ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν 885
Βίᾳ, τὸ σεμνὸν Ζηνὸς ὄμμ' ἀτιμάσας.
Ἀλλ' ὦ πάτερ Πόσειδον, ἃς ἐμοί ποτε
Ἀρὰς ὑπέσχου τρεῖς, μιᾷ κατέργασαι
Τούτων ἐμὸν παῖδ', ἡμέραν δὲ μὴ φύγῃ

Τήνδ', εἴπερ ἡμῖν ὤπασας σαφεῖς ἀράς.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ἄναξ, ἀπεύχου ταῦτα πρὸς θεῶν πάλιν.
Γνώσῃ γὰρ αὖθις ἀμπλακὼν, ἐμοὶ πιθοῦ.
Θη. Οὐκ ἔστι. καὶ πρός γ' ἐξελῶ σφε τῆσδε γῆς.
Δυοῖν δὲ μοίραιν θατέρᾳ πεπλήξεται.
Ἢ γὰρ Ποσειδῶν αὐτὸν εἰς Ἅιδου δόμους 895
Θανόντα πέμψει, τὰς ἐμὰς ἀρὰς σέβων,
Ἢ τῆσδε χώρας ἐκπεσὼν ἀλώμενος
Ξένην ἐπ' αἶαν λυπρὸν ἀντλήσει βίον.
Χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς παῖς σὸς ἐς καιρὸν πάρα
Ἱππόλυτος. ὀργῆς δ' ἐξανεὶς κακῆς ἄναξ 900
Θησεῦ, τὸ λῷστον σοῖσι βούλευσαι δόμοις.
Ιππ. Κραυγῆς ἀκούσας σῆς ἀφικόμην πάτερ
Σπουδῇ. τὸ μέντοι πρᾶγμ', ἐφ' ᾧ νῦν στένεις,
Οὐκ οἶδα, βουλοίμην δ' ἂν ἐκ σέθεν κλύειν.
Ἔα, τί χρῆμα; σὴν δάμαρθ' ὁρῶ πάτερ 905
Νεκρόν. μεγίστου θαύματος τόδ' ἄξιον.
Ἣν ἀρτίως ἔλειπον, ἣ φάος τόδε
Οὔπω χρόνος παλαιὸς εἰσεδέρκετο.
Τί χρῆμα πάσχει; τῷ τρόπῳ διόλλυται;
Πάτερ, πυθέσθαι βούλομαι σέθεν πάρα. 910
Σιγᾷς; σιωπῆς δ' οὐδὲν ἔργον ἐν κακοῖς.
Ἡ γὰρ ποθοῦσα πάντα καρδία κλύειν,
Κἀν τοῖς κακοῖσι λίχνος οὖσ' ἁλίσκεται.
Οὐ μὴν φίλους γε κἄτι μᾶλλον ἢ φίλους,
Κρύπτειν δίκαιον σὰς πάτερ δυσπραξίας. 915
Θη. Ὦ πόλλ' ἁμαρτάνοντες ἄνθρωποι μάτην,
Τί δὴ τέχνας μὲν μυρίας διδάσκετε,
Καὶ πάντα μηχανᾶσθε κἀξευρίσκετε,
Ἓν δ' οὐκ ἐπίστασθ' οὐδ' ἐθηράσασθέ πω,
Φρονεῖν διδάσκειν, οἷσιν οὐκ ἔνεστι νοῦς; 920
Ιππ. Δεινὸν σοφιστὴν εἶπας, ὅστις εὖ φρονεῖν
Τοὺς μὴ φρονοῦντας δυνατός ἐστ' ἀναγκάζειν.
Ἀλλ' οὐ γὰρ ἐν δέοντι λεπτουργεῖς, πάτερ,
Δέδοικα μή σου γλῶσσ' ὑπερβάλλῃ κακοῖς.
Θη. Φεῦ, χρῆν βροτοῖσι τῶν φίλων τεκμήριον 925
Σαφές τι κεῖσθαι, καὶ διάγνωσιν φρενῶν,
Ὅστις τ' ἀληθής ἐστιν ὅς τε μὴ φίλος.
Δισσάς τε φωνὰς πάντας ἀνθρώπους ἔχειν,
Τὴν μὲν δικαίαν, τὴν δ' ὅπως ἐτύγχανεν,
Ὡς ἡ φρονοῦσα τἄδικ' ἐξηλέγχετο 930
Πρὸς τῆς δικαίας, κοὐκ ἂν ἠπατώμεθα.
Ιππ. Ἀλλ' ἦ τις εἰς σὸν οὖς με διαβαλὼν ἔχει
Φίλων, νοσοῦμεν δ' οὐδὲν ὄντες αἴτιοι.
Ἔκ τοι πέπληγμαι. σοὶ γὰρ ἐκπλήσσουσί με
Λόγοι παραλλάσσοντες ἔξεδροι φρενῶν. 935
Θη. Φεῦ τῆς βροτείας ποῖ προβήσεται φρενός;
Τί τέρμα τόλμης καὶ θράσους γενήσεται;
Εἰ γὰρ κατ' ἀνδρὸς βίοτον ἐξογκώσεται,
Ὁ δ' ὕστερος τοῦ πρόσθεν εἰς ὑπερβολὰς
Πανοῦργος ἔσται, θεοῖσι προσβαλεῖν χθονὶ 540
Ἄλλην δεήσει γαῖαν, ἣ χωρήσεται
Τοὺς μὴ δικαίους καὶ κακοὺς πεφυκότας.
Σκέψασθε δ' εἰς τόνδ', ὅστις ἐξ ἐμοῦ γεγὼς,
Ἤσχυνε τἀμὰ λέκτρα, κἀξελέγχεται
Πρὸς τῆς θανούσης ἐμφανῶς κάκιστος ὤν. 945
Δεῖξον δ', ἐπειδή γ' ἐς μίασμ' ἐλήλυθας,
Τὸ σὸν πρόσωπον δεῦρ' ἐναντίον πατρί.
Σὺ δὴ θεοῖσιν ὡς περισσὸς ὢν ἀνὴρ
Ξύνει; σὺ σώφρων καὶ κακῶν ἀκήρατος;
Οὐκ ἂν πιθοίμην τοῖσι σοῖς κόμποις ἐγὼ, 950
Θεοῖσι προσθεὶς ἀμαθίαν φρονεῖν κακῶς.
Ἤδη νυν αὔχει, καὶ δι' ἀψύχου βορᾶς
Σίτοις καπήλευ', Ὀρφέα τ' ἄνακτ' ἔχων
Βάκχευε, πολλῶν γραμμάτων τιμῶν καπνούς.

Hunc si modò nobis dedisti certas imprecationes, euentu caton.

IAMBI.

Cho. *Rex, deprecare hac rursus à diis.*
Intelliges enim te peccasse. pare mihi.
The. *Non fiet. Præterea verò expellam ipsum ex hac terra.*
Duorum verò fatorum altero mactabitur.
Aut enim Neptunus ipsum ad domum Plutonis
Mittet mortuum, meas imprecationes honorans,
Aut expulsus ex hac terra, vagans
In terra peregrina, miseram vitam deget.
Cho. *Atqui ille ipse filius tuus opportunè adest*
Hippolytus. remittens autem malam iram rex
Theseu, optimè tuæ consule familia.
Hip. *Audiens tuum clamorem pater veni*
Celeriter. sed tamen rem, propter quam nunc gemis,
Non noui: cuperem autem ex te audire.
Eia quid res est? tuam coniugem pater video
Mortuam. hoc dignum est maxima admiratione.
Quam modò reliqui in hac luce,
Non multò ante intuebatur hanc lucem.
Quid accidit ei? quo modo periit?
Pater, volo ex te audire.
Taces? silentij verò nullus est vsus in malis.
Cor enim cupiens omnia audire,
Et in malis aliorum audiēdis *auidū esse deprehenditur.*
Non tamen amicos, & aliquid amplius, quàm amicis,
Celare est iustum, ô pater, tuas calamitates.
The. *O in multis rebus peccantes homines temerè,*
Cur verò artes quidem sexcentas docetis,
Et omnia machinamini, & excogitatis,
Vnum verò non scitis, neque inuenistis adhuc,
Vt sapere doceatis illos, quibus non inest mens?
Hip. *Peritum sapientiæ doctorē dixisti, quicumq; rectè sapere*
Non sapientes potis est. i. potest, *cogere.*
Sed (non opportuno n. *tempore subtiliter disputas pater)*
Metuo ne tua lingua excedat in malis.
The. *Heu, Oportebat hominibus notam amicorum*
Manifestam aliquam esse, & diiudicationem mentis,
Quisnam verus sit & quis non sit verus amicus.
Et omnes homines duplicem vocem habere:
Vnam quidem veracem, alteram verò qualemcunque:
Vt quæ cogitaret iniusta, & mentiretur, *argueretur*
A iusta, neque deciperemur.
Hip. *Sed profectò apud tuas aures aliquis me calumniatus est*
Ex amicis. laboramus autem quamuis nulli culpæ simus
Obstupui. Nam perterrefaciunt me tua *affines.*
Verba, erumpentia extra sedem mentis, i. præter rationē.
The. *Heu, quò progredietur humana mens?*
Quis finis temeritatis & audaciæ erit?
Si enim vniuscuiusque viri vita superbè propagetur,
Et posterior priore longè
Deterior sit, deos adijcere terræ
Oportebit aliam terram, quæ capiat
Eos qui sunt iniusti & mali.
Intuemini verò in hunc, qui cùm ex me natus sit,
Polluit meum thalamum, & deprehenditur
A mortua manifestè quòd fuerit flagitiosissimus.
Ostende igitur, quandoquidem ad hoc piaculum es progressus,
Tuam faciem hic coram patre.
Tu igitur cum diis tanquam excellens vir existens
Versaris? tu castus es & incorruptus à malis?
Ego non ambilus credam tua iactationi,
Tribuens diis imperitiam & imprudentiam.
Iam gloriare, & esu inanimatorum
Cibis cauponare, & habens magistrum Orphea,
Bacchare, multarum litterarum colens fumos.

Siquidē in crimine manifesto deprehēsus es. tales aūt ego
Omnib. fugiendos esse moneo. venātur. n. hominū gratiā
Magnificis verbis, interim facinora turpia molientes.
Hæc est mortua, hoc tibi saluti fore putas,
At in hoc ipso, ô pessime, captus es.
Nam quod iusiurandum grauius? quæ verba
Hac epistola cōtra te scripta potiora esse possent, vt cri-
Dicésne quòd illa te oderit, & nothū genus (mē effugias?
Tuum legitimis ac ingenuis hominibus inimicum esse?
Dicis igitur ipsam malam esse mercatricem vitæ,
Si odio tui perdidit charissima.
An verò dices quòd stultitia viris quidē non inest?
Mulieribus vero innata est? Ego noui iuuenes
Nihilo tutiores esse mulieribus,
Quando Venus turbat iuuenilem animum.
Sed virilitas prodest eis quæ adest.
Quid igitur? quid de his te cum verbis certo,
Cum cadauer adsit, quod est certissimus testis?
Discede ex hac terra quàm celerrimè exul,
Et non proficiscaris Athenas diuinitus ædificatas,
Neq; in fines terræ, cuius imperium hasta mea tenet, i. cui
Si enim affectus hac iniuria à te, vincerer, (ego impero.
Nunquam Isthmius Sinis testaretur à me
Se cæsum: sed me frustra gloriari diceret.
Neque maris consortes Scironides vnquam
Petræ dicerent me grauem esse malis.

Cho. Nescio quomodo dicam felicem esse vllum
Mortalium, nam prima rursus retrouersa sunt.

Hip. Pater, tua quidem ira, & commotio animi tui
Vehemens est, res tamen quæ multas habet rationes,
(Si quis eas euolueret) hæc non est honesta.
Ego verò sum ineptus ad verba faciēdum apud turbam:
Apud æquales verò paulo sum peritior. (sapientes
Habet aūt & hoc aliquā verisimilē rationē. qui. n. inter
Nullius sūt precij, illi sūt aptiores ad loquēdū apud turbā.
Tamen necesse est veniente calamitate (re, inde,
Linguā me soluere, vt loquar. primū autē incipiam dice-
Vnde me primus adortus es vt perditurus,
Et non contradicturum. intueris hoc lumen,
Et terram? in his non est vir me
Castior natus, etiamsi tu neges.
Nam primum quidem noui colere deos,
Et vti amicis, qui non conantur iniuria me afficere,
Sed in quibus est pudor, neque nuntiare mala noui,
Neque vicissim operam meam nauare in rebus turpibus,
iis, qui turpibus vtuntur ac delectantur.
Præterea non sum derisor familiarium, pater:
Sed idem sum amicis tam absentibus quam præsentibus.
Vnius vero criminis sum immunis, quo me nunc cepisse,
& cuius me conuicisse putas.
In hūc n. diē meū corpus est purū à thalamo, i. à re Vene-
Neque noui hunc Veneris actum, nisi verbis audiēs, (rea,
Picturáque cernens. neque enim hæc spectare
Promptus sum, habens animū virginalem.
Si verò mea pudicitia tibi fortè tem non persuadet,
Oportet te ostendere quo modo perierit.
Vtrum huius corpus pulchritudine superaret
Omnes mulieres, an me habitaturum tuam domum
Sperauerim, accepto hæreditario lecto.
Stultus enim fuissem, & planè desipiens.
An hoc feci, quod regnare iucundum sit castis?
Minimè profectò, nisi mentes corruperit
Hominum, quibus placet, monarchia.
Ego enim in certaminibus quidem Græcis vincere
Primus vellem, in vrbe verò secundus
Cum optimis amicis semper viuere feliciter.
Rem enim feliciter gerere sic licet. periculum enim absens
Maiorem tyrannide largitur voluptatem.
Vnum mearū rationū argumētū à me nō est dictū, cætera
Si enim esset mihi testis, qualis ego sum, (verò habes.)

Ἐπεί γ' ἐλήφθης. τοὺς δὲ τοιούτους ἐγὼ 955
Φεύγειν προφωνῶ πᾶσι. θηρεύουσι γὰρ
Σεμνοῖς λόγοισιν, αἰσχρὰ μηχανώμενοι.
Τέθνηκεν ἥδε. τοῦτό σ' ἐκσώσειν δοκεῖς.
Ἐν τῷδ' ἁλίσκει πλεῖστον, ὦ κάκιστε σύ.
Ποῖοι γὰρ ὅρκοι κρείσσονες, τίνες λόγοι 960
Τῆσδ' ἂν γένοιντ' ἄν, ὥστε σ' αἰτίαν φυγεῖν;
Μισεῖν σέ φήσεις τήνδε, καὶ τὸ δὴ νόθον
Τοῖς γνησίοισι πολέμιον πεφυκέναι;
Κακὴν ἄρ' αὐτὴν ἔμπορον βίου λέγεις,
Εἰ δυσμενείᾳ σῇ τὰ φίλτατ' ὤλεσεν. 965
Ἀλλ' ὡς τὸ μῶρον ἀνδράσιν μὲν οὐκ ἔνι,
Γυναιξὶ δ' ἐμπέφυκεν; οἶδ' ἐγὼ νέους
Οὐδὲν γυναικῶν ὄντας ἀσφαλεστέρους,
Ὅταν ταράξῃ Κύπρις ἡβῶσαν φρένα.
Τὸ δ' ἄρσεν αὐτοὺς ὠφελεῖ προσκείμενον. 970
Τί σοι; τί τοῦδε σοῖς ἁμιλλῶμαι λόγοις,
Νεκροῦ παρόντος μάρτυρος σαφεστάτου;
Ἔξερρε γαίας τῆσδ' ὅσον τάχος φυγάς,
Καὶ μήτ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόλῃς,
Μήτ' εἰς ὅρους γῆς, ἧς ἐμὸν κρατεῖ δόρυ. 975
Εἰ γὰρ παθών γε σοῦ τάδ' ἡσσηθήσομαι,
Οὐ μαρτυρήσει μ' Ἴσθμιος Σίνις ποτὲ
Κτανεῖν ἑαυτόν, ἀλλὰ κομπάζειν μάτην.
Οὐδ' αἱ θαλάσσῃ σύννομοι Σκιρωνίδες
Φήσουσι πέτραι, τοῖς κακοῖς μ' εἶναι βαρύν. 980

Χο. Οὐκ οἶδ' ὅπως εἴποιμ' ἂν εὐτυχεῖν τινα
Θνητῶν. τὰ γὰρ δὴ πρῶτ' ἀνέστραπται πάλιν.

Ἱπ. Πάτερ, μένος μὲν ξύστασίς τε σῶν φρενῶν,
Δεινή. τὸ μέντοι πρᾶγμ' ἔχον πολλοὺς λόγους,
Εἴ τις διαπτύξειεν, οὐ καλὸν τόδε. 985
Ἐγὼ δ' ἄκομψος εἰς ὄχλον δοῦναι λόγον.
Εἰς ἥλικας δὲ κὠλίγους σοφώτερος.
Ἔχει δὲ μοῖραν καὶ τόδ'. οἱ γὰρ ἐν σοφοῖς
Φαῦλοι, παρ' ὄχλῳ μουσικώτεροι λέγειν.
Ὅμως δ' ἀνάγκη ξυμφορᾶς ἀφιγμένης, 990
Γλῶσσάν μ' ἀφεῖναι. πρῶτα δ' ἄρξομαι λέγειν,
Ὅθεν μ' ὑπῆλθες πρῶτον ὡς διαφθερῶν.
Κοὐκ ἀντιλέξοντ'. εἰσορᾷς φάος τόδε,
Καὶ γαῖαν; ἐν τοῖσδ' οὐκ ἔνεστ' ἀνὴρ ἐμοῦ,
Οὐδ' ἢν σὺ μὴ φῇς, σωφρονέστερος γεγώς. 995
Ἐπίσταμαι γὰρ πρῶτα μὲν θεοὺς σέβειν,
Φίλοις τε χρῆσθαι, μὴ ἀδικεῖν πειρωμένοις,
Ἀλλ' οἷσιν αἰδώς, μήτ' ἀπαγγέλλειν κακά,
Μήτ' ἀνθυπουργεῖν αἰσχρὰ τοῖσι χρωμένοις,
Οὐκ ἐγγελαστὴς τῶν ὁμιλούντων, πάτερ, 1000
Ἀλλ' αὐτὸς οὐ παροῦσι κἀγγὺς ὢν φίλοις.
Ἑνὸς δ' ἄθικτος, ᾧ με νῦν ἔχειν δοκεῖς.
Λέχους γὰρ εἰς τόδ' ἡμέρας ἁγνὸν δέμας.
Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων,
Γραφῇ τε λεύσσων. οὐδὲ ταῦτα γὰρ σκοπεῖν 1005
Πρόθυμός εἰμι, παρθένον ψυχὴν ἔχων.
Εἰ δὴ τὸ σῶφρον τοὐμὸν οὐ πείθει σ', ἴτω,
Δεῖ δή σε δεῖξαι, τῷ τρόπῳ διεφθάρην.
Πότερα τὸ τῆσδε σῶμ' ἐκαλλιστεύετο
Πασῶν γυναικῶν; ἢ σὸν οἰκήσειν δόμον, 1010
Ἔγκληρον εὐνὴν προσλαβών, ἐπήλπισα,
Μάταιος ἆρ' ἦν. οὐδαμοῦ μὲν οὖν φρενῶν.
Ἀλλ' ὡς τυραννεῖν ἡδὺ τοῖσι σώφροσιν;
Ἥκιστά γ', εἰ μὴ τὰς φρένας διέφθορε
Θνητῶν ὅσοισιν ἁνδάνει, μοναρχία. 1015
Ἐγὼ δ' ἀγῶνας μὲν κρατεῖν Ἑλληνικοὺς
Πρῶτος θέλοιμ' ἄν. ἐν πόλει δὲ δεύτερος
Σὺν τοῖς ἀρίστοις εὐτυχεῖν ἀεὶ φίλοις.
Πράσσειν γὰρ εὖ πάρεστι, κίνδυνος δ' ἀπὼν
Κρείσσω δίδωσι τῆς τυραννίδος χάριν. 1020
Ἓν οὐ λέλεκται τῶν ἐμῶν, τὰ δ' ἄλλ' ἔχεις.
Εἰ μὲν γὰρ ἦν μοι μάρτυς οἷός εἰμ' ἐγώ,

Καὶ

Καὶ τῆσδ' ὁρώσης φέγγος ἠγωνιζόμην,
Ἔργοις ἂν εἶδες τοὺς κακοὺς διεξιών.
Νῦν δ' ὅρκιόν σοι Ζῆνα, καὶ πέδον χθονὸς 1025
Ὄμνυμι τῶν σῶν μήποτ' ἅψασθαι γάμων,
Μηδ' ἂν θελῆσαι, μηδ' ἐς ἔννοιαν λαβεῖν.
Ἦ τἄρ' ὀλοίμην ἀκλεὴς, ἀνώνυμος,
Ἄπολις, ἄοικος, φυγὰς ἀλητεύων χθόνα,
Καὶ μήτε πόντος, μήτε γῆ δέξαιτό μου 1030
Σάρκας θανόντος, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ.
Εἰ δ' ἥδε δειμαίνουσ' ἀπώλεσεν βίον,
Οὐκ οἶδ'. ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις πέρα λέγειν.
Ἐσωφρόνησεν, οὐκ ἔχουσα σωφρονεῖν.
Ἡμεῖς δ' ἔχοντες οὐ καλῶς ἐχρώμεθα. 1035

χο. Ἀρκοῦσαν εἶπας αἰτίας ἀποστροφὴν,
Ὅρκους παρασχὼν, πίστιν οὐ σμικρὰν θεῶν.

θη. Ἆρ' οὐκ ἐπῳδὸς καὶ γόης πέφυχ' ὅδε,
Ὃς τὴν ἐμὴν πέποιθεν εὐοργησίᾳ
Ψυχὴν κρατήσειν, τὸν τεκόντ' ἀτιμάσας; 1040

ἱππ. Καὶ σοῦ γε κάρτα ταῦτα θαυμάζω, πάτερ.
Εἰ γὰρ σὺ μὲν παῖς ἦσθ', ἐγὼ δὲ σὸς πατὴρ,
Ἔκτεινά τοι σ' ἂν, κοὐ φυγαῖς ἐζημίουν,
Εἴπερ γυναικὸς ἠξίους ἐμῆς θιγεῖν.

θη. Ὡς ἄξιον τόδ' εἶπας. οὐχ οὕτω θανῇ, 1045
Ὥσπερ σὺ σαυτῷ τόνδε προὔθηκας νόμον.
Ταχὺς γὰρ ᾅδης ῥᾷστος ἀνδρὶ δυστυχεῖ.
Ἀλλ' ἐκ πατρῴας φυγὰς ἀλητεύων χθονὸς,
Ξένην ἐπ' αἶαν λυπρὸν ἀντλήσεις βίον.
Μισθὸς γάρ ἐστιν οὗτος ἀνδρὶ δυσσεβεῖ. 1050

ἱππ. Οἴμοι, τί δράσεις; οὐδὲ μηνυτὴν χρόνον
Δέξῃ καθ' ἡμῶν, ἀλλά μ' ἐξελᾷς χθονός;

θη. Πέραν γε πόντου, καὶ τόπων Ἀτλαντικῶν,
Εἴ πως δυναίμην, ὥς σου ἐχθαίρω κάρα.

ἱππ. Οὐδ' ὅρκον, οὐδὲ πίστιν, οὐδὲ μάντεων 1055
Φήμας ἐλέγξας, ἄκριτον ἐκβαλεῖς με γῆς;

θη. Ἡ δέλτος ἥδε κλῆρον οὐ δεδεγμένη,
Κατηγορεῖ σου πιστά. τοὺς δ' ὑπὲρ κάρα
Φοιτῶντας ὄρνεις πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω.

ἱππ. Ὦ θεοί, τί δῆτα τοὐμὸν οὐ λύω στόμα, 1060
Ὅστις γ' ὑφ' ὑμῶν, οὓς σέβω, διόλλυμαι;
Οὐ δῆτα. πάντως οὐ πίθοιμ' ἂν οὕς με δεῖ.
Μάτην δ' ἂν ὅρκους συγχέαιμ' οὓς ὤμοσα.

θη. Οἴμοι. τὸ σεμνὸν ὥς μ' ἀποκτενεῖ τὸ σόν.
Οὐκ εἶ πατρῴας ὡς τάχιστα γῆς ἔξω; 1065

ἱππ. Ποῖ δῆθ' ὁ τλήμων τρέψομαι; τίνος ξένων
Δόμους ἔσειμι, τῇδ' ἐπ' αἰτίᾳ φυγών;

θη. Ὅστις γυναικῶν λυμεῶνας ἥδεται
Ξένους κομίζων, καὶ ξυνοικούρους κακῶν.

ἱππ. Αἰαῖ, πρὸς ἧπαρ, δακρύων τ' ἐγγὺς τόδε, 1070
Εἰ δὴ κακός γε φαίνομαι, δοκῶ τέ σοι.

θη. Τότε στενάζειν καὶ προγιγνώσκειν σ' ἐχρῆν,
Ὅτ' εἰς πατρῴαν ἄλοχον ὑβρίζειν ἔτλης.

ἱππ. Ὦ δώματ', εἴθε φθέγμα γηρύσαισθέ μοι,
Καὶ μαρτυρήσαιτ', εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ. 1075

θη. Ἐς τοὺς ἀφώνους μάρτυρας φεύγεις; σοφῶς.
Τὸ δ' ἔργον, οὐ λέγον, σε μηνύει κακόν.

ἱππ. Φεῦ. εἴθ' ἦν ἐμαυτὸν προσβλέπειν ἐναντίον
Στάνθ', ὡς ἐδάκρυσ' οἷα πάσχομεν κακά.

θη. Πολλῷ γε μᾶλλον σαυτὸν ἤσκησας σέβειν, 1080
Ἢ τοὺς τεκόντας ὅσια δρᾶν, δίκαιος ὤν.

ἱππ. Ὦ δυστάλαινα μῆτερ, ὦ πικραὶ γοναί,
Μηδείς ποτ' εἴη τῶν ἐμῶν φίλων νόθος.

θη. Οὐχ ἕξετ' αὐτὸν δμῶες; οὐκ ἀκούετε
Πάλαι ξενοῦσθαι τόνδε προυννέποντά με; 1085

ἱππ. Κλαίων τις αὐτῶν ἄρ' ἐμοῦ γε θίξεται.
Σὺ δ' αὐτὸς, εἴ σοι θυμὸς, ἐξώθει χθονός.

θη. Δράσω τάδ', εἰ μὴ τοῖς ἐμοῖς πείσῃ λόγοις.
Οὐ γάρ τις οἶκτος σῆς μ' ὑπέρχεται φυγῆς.

ἱππ. Ἄραρεν, ὡς ἔοικεν. ὦ τάλας ἐγώ. 1090

Et certarem ista lucem vidente, i. viuente,
Reipsa videres in eos, si indagares.
Nunc verò Iouem custodem iurisiurandi, & hoc solū terrā
Iuro, me nunquam attigisse tuam coniugem,
Neque voluisse, neque in mentem hoc *mihi venisse.*
Alioqui peream inglorius, infamis,
Sine ciuitate, sine aedibus, exul errans in terra.
Et neque mare, neque terra recipiat meas
Carnes defuncti, si sum sceleratus vir.
An autem illa metuens, perdiderit vitam,
Nescio. nam mihi non licet dicere vltrà.
Fuit casta, cum tamen caetera *non posset esse casta.*
Nos verò habentes castitatem, *ea non rectè sumus vsi.*

Cho. *Sufficientē dixisti criminis* obiecti *depulsionē,* causęq; *defēsionē,*
Quia iusiurandū praebuisti, nō leuē deorū fidem.

The. *Nonne hic est incantator & praestigiator,*
Qui confidit iurisiurandi religione se meum
Animum flexurum, cùm patrem me ignominia affecerit?

Hipp. *Atqui in te valde hac miror, pater.*
Si enim meus *tu esses filius, ego verò tuus pater,*
Interfecissem profectò te, nec exilio mulctassem,
Si quidem ausus fuisses meam vxorem attingere.

The. *Quàm rectè hoc dixisti. non sic morieris,*
Sicut tu tibi ipsi hanc proposuisti legem.
Festinata enim mors est gratissima infelici homini.
Sed ex patria terra exul errans,
In terra peregrina miseram vitam ages.
Hac enim est merces homini impio.

Hipp. *Hei mihi, quid facies? neque tempus indicem*
Contra nos recipies, sed me expelles è terra?

The. *Vltra quidem Oceanum, & loca Atlantica,*
Si quomodo possim: sic odi tuum caput.

Hipp. *Neque iusiurandum, neque fidem, neque vatum*
Dicta explorans, me indemnatum ex hoc *agro eiicies?*

The. *Haec epistola, sortitionem non expectans,*
Accusat te fideliter. istis verò supra caput
Volantibus auibus longum ego valere dico.

Hipp. *O Dij, cur igitur non soluam meum os,*
Qui à vobis, quos colo, perdor? (me oportet eā psuadere.
Haud igitur loquar. nā ōnino nō *persuaderē te iis, quib.*
Frustra autem confunderem iusiurandum, quod iuraui.

The. *Hei mihi, quàm me interficiet tua sanctimonia.*
Non abibis quàm celerrimè extra patrium solum?

Hipp. *Quò igitur miser me vertam? cuius hospitis*
Domum ingrediar, propter hoc crimen exulans?

The. *Qui libenter corruptores coniugum*
Recipit peregrinos, & eos qui cohabitant cum malis.

Hipp. *Heu heu, hoc afficit hepar, & hoc prope lacrymas est,*
Quod iam malus appareo & videor tibi.

The. *Tunc oportebat gemere & prouidere,*
Cùm ausus es iniuria afficere vxorem patris tui.

Hipp. *O domus, vtinam mihi vocem edere posses,*
Et testareris, an sim malus vir.

The. *Confugis ad testes mutos: sic clarè*
Haec res, quae non loquitur, indicat te esse malum.

Hipp. *Heu vtinam liceret mihi me ipsum aspicere coram*
Stantem, vt deplorarem qualia mala patior.

The. *Multo magis assuefecisti teipsum colere,*
Quàm pietatem exercere erga parentes iustè.

Hipp. *O mater infelix ò acerba progenies,*
Nemo meorum amicorum sit vnquam nothus.

The. *Non trahetis eum serui? non auditis*
Me iampridem iussisse hunc in exilium pelli?

Hipp. *Plorans igitur aliquis ipsorum me tanget.*
Tu verò ipse, si tibi animus est, expelle me ex hac *terra.*

The. *Faciam hoc, nisi meis pareas verbis.*
Nulla enim misericordia tui me subit exilij.

Hipp. *Statutum est, vt videtur. O me miserum,*

Quia scio quidem hæc, nescio tamen quomodo hæc efferā.
O charissima mihi dearum, filia Latonæ,
Cohabitatrix, socia venationis, fugiemus igitur
Inclytas Athenas: sed valeat vrbs,
Et terra Erechthei: ô solum Trœzenium,
Quàm multa habes iucunda ad pubertatē transigendā,
Vale. Postremum enim te videns alloquor.
O iuuenes, quos æquales habui in hac terra, ite,
Salutate nos, & deducite ex hac terra:
Quia non alium me castiorem hominem vnquam
Videbitis, etiamsi hæc non videantur patri meo.

EPODICA.

Strophe I.

Cho. *Certè valde mihi deorum*
Curæ, quoties animum subeunt,
Dolorē ac mœrorem auferunt.
Prudentiam verò quandam spe celans forensque,
Deficio, & fortunas hominum,
Et facta intuens.
Alia enim aliàs incertis *vicibus mutantur.*
Et hominibus variatur vita
Semper multis erroribus obnoxia.

Antistrophe I.

Vtinam mihi precanti
Diuinitus fatum hoc concedat,
Fortunam cum diuitiis,
Et animum non senescentem curis:
Et existimatio neque eximia, neque etiam
Mala contingat.
Faciles verò mores in crastinum
Tempus semper immutans, temporique seruiens,
Vitam beatam degam.

Strophe II.

Non amplius enim puram
Mentem habeo. Video enim multa *præter spē* accidere,
Postquam ciuitatis Græcæ
Athenarum clarissimam stellam
Vidimus, vidimus ob patris iram
In aliam terram mitti.
O arena vrbani littoris,
Et saltus montane, quò cum *canibus*
Celeribus Hippolyte *ascendisti,*
Cum dea feras interficiens,
Circa castam Dictynnam.

Antistrophe II.

Non amplius iugum
Equorum Venetorum conscendes,
Ad cursum circa paludes in officio
Continens pede equos destinatos exercitiis.
Et vigilans Musa sub iugo chordarum
Desinet, melósque sistet *in domo paterna.*
Sine coronis autem erunt *aræ puellæ*
Latonæ in profundo gramine.
Nuptiales verò perierunt
Lecti propter exilium tuum,
Et tuorum *lectorum certamen,* nuptiarumque spes periit *puellis.*

Epodi.

Ego verò propter tuam calamitatem

Ὡς οἶδα μὲν ταῦτ', οἶδα δ' οὐχ ὅπως φράσω.
Ὦ φιλτάτη μοι δαιμόνων Λητοῦς κόρα,
Σύνθακε, συγκυναγέ, φευξούμεσθα δὴ
Κλεινὰς Ἀθήνας. ἀλλὰ χαιρέτω πόλις,
Καὶ γαῖ' Ἐρεχθέως, ὦ πέδον Τροιζήνιον, 1095
Ὡς ἐγκαθηβᾶν πόλλ' ἔχεις εὐδαίμονα.
Χαῖρ' ὕστατον γάρ σ' εἰσορῶν προσφθέγγομαι.
Ἴτ' ὦ νέοι μοι τῆσδε γῆς ὁμήλικες,
Προσείπαθ' ἡμᾶς καὶ προπέμψατε χθονός·
Ὡς οὔποτ' ἄλλον ἄνδρα σωφρονέστερον 1100
Ὄψεσθε, κεἰ μὴ ταῦτ' ἐμῷ δοκεῖ πατρί.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἦ μέγα μοι τὰ θεῶν
2 Μελεδήμαθ', ὅταν φρένας ἔλθῃ,
3 Λύπας παραιρεῖ.
4 Ξύνεσιν δέ τιν' ἐλπίδι κεύθων, 1105
5 Λείπομαι, ἔν τε τύχαις θνατῶν,
6 Καὶ ἐν ἔργμασι λεύσσων.
7 Ἄλλα γὰρ ἄλλοτ' ἀμείβεται.
8 Μετὰ δ' ἵσταται ἀνδράσιν αἰὼν,
9 Πολυπλάνητος αἰεί. 1110

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Εἴθε μοι εὐξαμένᾳ
2 Θεόθεν τάδε μοῖρα παράσχοι,
3 Τύχαν μετ' ὄλβου,
4 Καὶ ἀκήρατον ἄλγεσι θυμόν.
5 Δόξα δὲ μήτ' ἀτρεκὴς, μήτ' αὖ 1115
6 Παράσημος ἐνείη.
7 Ῥᾴδια δ' ἤθεα τὸν αὔριον
8 Μεταβαλλομένα χρόνον αἰεὶ,
9 Βίον συνευτυχοίην.

Στροφὴ β'.

1 Οὐκέτι γὰρ καθαρὰν 1120
2 Φρέν' ἔχω, τὰ παρ' ἐλπίδα λεύσσων,
3 Ἐπεὶ τὸν Ἑλλανίας
4 Φανερώτατον ἀστέρ' Ἀθήνας,
5 Εἴδομεν εἴδομεν ἐκ πατρὸς ὀργᾶς
6 Ἄλλαν ἐπ' αἶαν ἱέμενον. 1125
7 Ὦ ψάμαθοι πολιήτιδος ἀκτᾶς,
8 Δρυμός τ' ὄρειος, ὅθι κυνῶν
9 Ὠκυπόδων ἐπέβας
10 Θεᾶς μέτα θῆρας ἐναίρων,
11 Δίκτυνναν ἀμφὶ σεμνάν. 1130

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Οὐκέτι συζυγίαν
2 Πώλων Ἐνετᾶν ἐπιβάσῃ,
3 Τὸν ἀμφὶ λίμνας τρόχον
4 Κατέχων ποδὶ γυμνάδος ἵππους.
5 Μοῦσα δ' ἄυπνος ὑπ' ἄντυγι χορδᾶν 1135
6 Λήξει πατρῷον ἀνὰ δόμον.
7 Ἀστέφανοι δὲ κόρας ἀνάπαυλαι
8 Λατοῦς βαθεῖαν ἀνὰ χλόαν.
9 Νυμφίδια δ' ἀπόλω-
10 λε λέχη φυγᾷ σᾷ
11 Λέκτρων ἅμιλλα κόραις. 1140

Ἐπῳδός.

1 Ἐγὼ δὲ σᾷ δυστυχίᾳ

2 Δάκρυσι διοίσω
3 Πότμον ἄποτμον ὦ τάλαινα
4 Μᾶτερ, ἔτεκες ἀνόνατα, φεῦ, 1145
5 Μηνίω θεοῖσιν,
6 Ἰὼ ἰὼ συζυγίαι χάριτες,
7 Τί τὸν τάλαν᾽ ἐκ πατρῴας γᾶς,
8 Οὐδὲν ἄτας αἴτιον,
9 Πέμπετε τῶνδ᾽ ἀπ᾽ οἴκων; 1150

ΙΑΜΒΟΙ.

ἡμι. Καὶ μὴν ὀπαδὸν Ἱππολύτου τόνδ᾽ εἰσορῶ
Σπουδῇ σκυθρωπὸν πρὸς δόμους ὁρμώμενον.
ἀγ. Ποῖ γῆς ἄνακτα τῆσδε Θησέα μολὼν
Εὕροιμ᾽ ἄν, ὦ γυναῖκες; εἴπερ ἴστε μοι
Σημήνατ᾽· ἆρα τῶνδε δωμάτων ἔσω; 1155
χο. Ὅδ᾽ αὐτὸς ἔξω δωμάτων πορεύεται.
ἀγ. Θησεῦ, μερίμνης ἄξιον φέρω λόγον
Σοί, καὶ πολίταις οἳ τ᾽ Ἀθηναίων πόλιν
Ναίουσι, καὶ γῆς τέρμονας Τροιζηνίας.
θη. Τί δ᾽ ἔστι; μῶν τις συμφορὰ νεωτέρα 1160
Δισσὰς κατείληφ᾽ ἀστυγείτονας πόλεις;
ἀγ. Ἱππόλυτος οὐκ ἔτ᾽ ἔστιν, ὡς εἰπεῖν ἔπος,
Δέδορκε μέν τοι φῶς ἐπὶ σμικρᾶς ῥοπῆς.
θη. Πρὸς τοῦ; δι᾽ ἔχθρας μῶν τις ἦν ἀφιγμένος,
Οὗ κατ᾽ ἤσχυν᾽ ἄλοχον ὡς πατρὸς βίᾳ; 1165
ἀγ. Οἰκεῖος αὐτὸν ὤλεσ᾽ ἁρμάτων ὄχος,
Ἀραί τε τοῦ σοῦ στόματος, ἃς σὺ σῷ πατρὶ
Πόντου κρέοντι παιδὸς ἠράσω πέρι.
θη. Ὦ θεοί, Πόσειδόν, ὡς ἄρ᾽ ἦσθ᾽ ἐμὸς πατήρ,
Ὀρθῶς ἀκούσας τῶν ἐμῶν κατευγμάτων. 1170
Πῶς καὶ διώλετ᾽ εἰπέ· πῶς ῥόπτρῳ δίκης
Ἔπαισεν αὐτὸν ῥόπτρον αἰσχύναντά με;
ἀγ. Ἡμεῖς μὲν ἀκτῆς κυμοδέγμονος πέλας
Ψήκτραισιν ἵππων ἐκτενίζομεν τρίχας,
Κλαίοντες· ἦλθε γάρ τις ἄγγελος λέγων, 1175
Ὡς οὐκ ἔτ᾽ ἐν γῇ τῇδ᾽ ἀναστρέψοι πόδα
Ἱππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων.
Ὁ δ᾽ ἦλθε ταυτὸ δακρύων φέρων μέλος
Ἡμῖν ἐπ᾽ ἀκτάς· μυρία δ᾽ ὀπισθόπους
Φίλων ἅμ᾽ ἔστειχ᾽ ἡλίκων ὁμήγυρις. 1180
Χρόνῳ δὲ δή ποτ᾽ εἶπ᾽ ἀπαλλαχθεὶς γόων,
Τί ταῦτ᾽ ἀλύω; πειστέον πατρὸς λόγοις,
Ἐντύνεθ᾽ ἵππους ἅρμασι ζυγηφόρους,
Δμῶες· πόλις γὰρ οὐκ ἔτ᾽ ἔστιν ἥδε μοι.
Τοὐνθένδε μέντοι πᾶς ἀνὴρ ἠπείγετο. 1185
Καὶ θᾶσσον, ἢ λέγοι τις, ἐξηρτυμένας
Πώλους παρ᾽ αὐτὸν δεσπότην ἐστήσαμεν.
Μάρπτει δὲ χερσὶν ἡνίας ἀπ᾽ ἄντυγος,
Αὐταῖσιν ἀρβύλαισιν ἁρμόσας πόδα.
Καὶ πρῶτα μὲν θεοῖς εἶπ᾽ ἀναπτύξας χέρας, 1190
Ζεῦ, μηκέτ᾽ εἴην, εἰ κακὸς πέφυκ᾽ ἀνήρ.
Αἴσθοιτο δ᾽ ἡμᾶς ὡς ἀτιμάζει, πατήρ,
Ἤτοι θανόντας, ἢ φάος δεδορκότας.
Καὶ τῷδ᾽ ἐπῆγε κέντρον εἰς χεῖρας λαβὼν
Πώλοις ὁμαρτῇ· πρόσπολοι δ᾽ ὑφ᾽ ἅρματος 1195
Πέλας χαλινῶν εἱπόμεσθα δεσπότῃ,
Τὴν εὐθὺς Ἄργους κἀπιδαυρίας ὁδόν.
Ἐπεὶ δ᾽ ἔρημον χῶρον εἰσεβάλλομεν,
Ἀκτή τις ἔστι τοὐπέκεινα τῆσδε γῆς,
Πρὸς πόντον ἤδη κειμένη Σαρωνικόν. 1200
Ἔνθεν τις ἠχὼ χθόνιος, ὡς βροντὴ Διός,
Βαρὺν βρόμον μεθῆκε, φρικώδη κλύειν.
Ὀρθὸν τε κρᾶτ᾽ ἔστησαν, οὖς τ᾽ εἰς οὐρανὸν
Ἵπποι· παρ᾽ ἡμῖν δ᾽ ἦν φόβος νεανικός,
Πόθεν ποτ᾽ εἴη φθόγγος. εἰς δ᾽ ἁλιρρόθους 1205
Ἀκτὰς ἀποβλέψαντες ἱερὸν εἴδομεν
Κῦμ᾽ οὐρανῷ στηρίζον, ὥστ᾽ ἀφῃρέθη

Lacrimis oculos rigans feram
Fatum infelix, ô misera
Mater, frustra talem filium peperisti. heu,
Succenseo Diis.
Heu heu, vos gratiæ concordes, concordiæque conciliatrices;
Quare hunc miserum è terra patria,
Nullius culpæ reum,
Emittis procul ab his ædibus?

IAMBOI.

Semich. *Atqui ministrum hunc Hippolyti video.*
Celeriter tristem tendentem ad domum.
Nun. *Quò vadens dominum huius terræ Theseum*
Inueniam ô mulieres? si nouistis, mihi
Significate: nunquid intra hanc domum?
Cho. *Ille ipse egreditur ex ædibus.*
Nun. *Theseu, affero rem dignam consideratione* curaque
Tibi & ciuibus, qui urbem Athenensium
Habitant, & fines terræ Trœzeniæ.
The. *Quidnam est? an noua aliqua calamitas*
Duas vicinas vrbes inuasit?
Nun. *Hippolytus non amplius est, obiit, vt summatim dicam.*
Exiguo tamen temporis momento videt hanc lucẽ adhuc.
The. *A quo cæsus obiit? num aliquis inuasit eum hostiliter,*
Cuius coniugem per vim, vt patris, fœdè stuprarit?
Nun. *Iugum proprij currus perdidit eum,*
Et imprecationes oris tui, quas tu patri tuo
Domino maris vouisti de tuo filio.
The. *O dij, ô Neptune, quàm verè es pater meus,*
Quia rectè audiuisti meas imprecationes,
Quomodo etiam periera? dic quomodo Iustitiæ
Claua percussit eum qui me dedecore affecit?
Nun. *Nos quidem iuxta littus, quod alluitur fluctibus,*
Strigilibus equorum pectebamus crines,
Plorantes, venit enim nuncius quidam dicens
Quòd non amplius in hac terra versurus esset pedem
Hippolytus, habens à te mandatum miseri exilij.
Ipse venit ferens idem carmen lacrymarum
Nobis ad littus: maximus autem à tergo sequens
Cœtus amicorum æqualium simul ibat.
Tandem verò dixit sedatis luctibus,
Quid ista deploro? obtemperandum est verbis patris.
Iungite equos ferentes iuga curribus
Serui, non enim amplius est mihi hæc ciuitas.
Inde tamen omnes festinabant,
Et dicto citius apparatos
Equos ad dominum ipsum statuimus.
Apprehendit verò manibus habenas à sede currus,
Ipsis ocreis ornans pedem.
Et primum quidem diis dixit passis manibus,
Iupiter peream si malus sum vir,
Sentiat autem pater, quomodo nos ignominiosè tractet,
Vel mortuos, vel lucem intuentes....uos.
Deinde accipiens stimulum in manus, admouit
Equis simul, nos verò ministri pone currum
Prope frena sequebamur dominum,
Illa via, quæ fert rectà ad Argos & Epidaurum.
Sed postquam intrauimus in locum desertum,
Est quoddam littus è regione huius terræ,
Situm iam ad mare Saronicum.
Inde quidam sonitus ex terra, sicut vox Iouis,
Emisit vehementem fremitum, horribilem auditu:
Caput autem statuerunt erectum, & aurem in cælum
Equi. Erat verò in nobis metus iuuenilis,
Vndenam esset sonitus, sed in marinum
Littus intuentes, vidimus ingentem
Fluctum cælo hærentẽ, i. valde sublimem, *vt adimeretur*

Meis oculis prospectus litoris Scironij.
Texit autem Isthmum, & petram Æsculapij:
Deinde verò intumescens, & undique spumam
Plurimam effundens cum sonitu, marino aestu,
Venit ad litus, ubi erant quadrigæ:
Et cum ipsa procella, & graui tempestate,
Fluctus ille exposuit humi *taurum, ferum monstrum,*
Cuius sonitu terra omnis plena
Horribiliter resonabat. Intuentibus autem
Hoc spectaculum apparebat maius aspectu nostro.
Statim autem equos grauis inuasit metus.
Et dominus quidem in re equestri
Multum versatus, corripuit manibus habenas,
Traxit autem (ut remum vir nauticus)
Equos *loris retrò flectens corpus.*
Sed equi mordentes frenos, in igni factos, suis mandibulis,
Violenter ferunt, neque manum rectoris,
Neque lora, neque bene compactos currus
Curantes & si quidem in plana
Terra habens gubernacula flectebat cursum,
Apparebat anterius, ut currum Hipp. *retrò conuerteret,*
Taurus, perterrefaciens insano metu quadriiugum currũ.
Quòd si ferebantur versus petras, animo furentes,
Tacite appropinquans, simul comitabatur currum,
Donec impegit, & excussit,
Impellens circulum rota saxo.
Omnia autem erant confusa: fistulaeque sursum
Rotarum saliebant axiumque claui.
Ipse verò miser loris implicitus,
Trahitur vinctus vinculo inexplicabili,
Allisus quidem charum caput ad petras,
Comminuens verò corpus, & clamans horribilia auditu:
State ô equi nutriti in meis præsepibus,
Ne me perdatis. ô misera patris imprecatio.
Quis præsens vult seruare virum optimum?
Multi autem volentes, tardo pede
Eminus sequebamur. iste verò solutus è vinculis
Fractorum lororum, nescio quomodo
Cadit, spirans adhuc exiguam vitam:
Sed equi occultati sunt, & infelix caput
Tauri, haud scio quomodo in terra montosa ingis.
Ego verò ô rex sum quidem famulus tuarum ædium,
Sed tamen eò nunquam adduci potero,
Vt credam tuum filium esse improbum,
Neque si totum genus mulierum suspendatur,
Et aliquis literis impleat omnem in Ida monte
Syluam. quandoquidem scio eum esse probum.

Cho. *Heu heu. perfecta sunt calamitates nouorum malorum,*
Nec est fati necessitatisque effugiũ, nec fatalis necessitas (vitari potest.
The. *Odio quidem viri, qui passus est hæc,*
Delectatus sum istis verbis. nunc autem reueritus
Et deos, & illum, propterea quòd est ex me natus,
Neque delector, neque indignor his malis.
Nut. *Quomodo igitur ferre, aut quid oportet misero*
Nos facere, ut gratificemur animo tuo?
Cogita, sed meo consilio usus,
Non eris crudelis in tuum filium infelicem.
The. *Adferte ipsum, ut videns coram*
Eum, qui negauit se polluisse meos lectos,
Verbis conuincam, deorúmque calamitatibus, i. pœnis diutinitus irrogatis.

MONOSTROPHICA.

Cho. *Tu deorum inflexibilem animum,*
Et hominum ducis ô Venus, simúlque
Puer *varia decorus pluma circumfusus*
Celerrimis alis.
Volitat autem super terram, & valde resonans

Σκίρωνος ἀκτὰς ὄμμα τοὐμὸν εἰσορᾶν.
Ἔκρυπτε δ' Ἰσθμὸν, καὶ πέτραν Ἀσκληπιοῦ.
Κἄπειτ' ἀνοιδῆσάν τε καὶ πέριξ ἀφρὸν 1210
Πολὺν καχλάζον ποντίῳ φυσήματι
Χωρεῖ πρὸς ἀκτὰς, οὗ τέθριππος ἦν ὄχος.
Αὐτῷ δὲ σὺν κλύδωνι καὶ τρικυμίᾳ,
Κῦμ' ἐξέθηκε ταῦρον, ἄγριον τέρας.
Οὗ πᾶσα μὲν χθὼν φθέγματος πληρουμένη 1215
Φρικῶδες ἀντεφθέγγετ'. εἰσορῶσι δὲ
Κρεῖσσον θέαμα δεργμάτων ἐφαίνετο.
Εὐθὺς δὲ πώλοις δεινὸς ἐμπίπτει φόβος.
Καὶ δεσπότης μὲν ἱππικοῖσιν ἤθεσι
Πολὺς ξυνοικῶν, ἥρπασ' ἡνίας χεροῖν. 1220
Ἕλκει δὲ, κώπην ὥστε ναυβάτης ἀνὴρ,
Ἱμᾶσιν εἰς τοὔπισθεν ἀρτήσας δέμας.
Αἱ δ' ἐνδακοῦσαι στόμια πυριγενῆ γνάθοις,
Βίᾳ φέρουσιν, οὔτε ναυκλήρου χερὸς,
Οὔθ' ἱπποδέσμων, οὔτε κολλητῶν ὄχων 1225
Μεταστρέφουσαι. κεἰ μὲν εἰς τὰ μαλθακὰ
Γαίας ἔχων οἴακας εὐθύνοι δρόμον,
Προὐφαίνετ' εἰς τοὔμπροσθεν, ὥστ' ἀναστρέφειν,
Ταῦρος, φόβῳ τέτρωρον ἐκμαίνων ὄχον.
Εἰ δ' εἰς πέτρας φέροιντο, μαργῶσαι φρένας, 1230
Σιγῇ πελάζων, ἄντυγι ξυνείπετο,
Ἐς τοῦθ', ἕως ἔσφηλε, κἀνεχαίτισεν,
Ἀψῖδα πέτρῳ προσβαλὼν ὀχήματος.
Σύμφυρτα δ' ἦν ἅπαντα. σύριγγές τ' ἄνω
Τροχῶν ἐπήδων, ἀξόνων τ' ἐνήλατα. 1235
Αὐτὸς δ' ὁ τλήμων ἡνίαισιν ἐμπλακεὶς,
Δεσμὸν δυσεξέλικτον ἕλκεται δεθεὶς,
Σποδούμενος μὲν πρὸς πέτραις φίλον κάρα,
Θραύων δὲ σάρκας, δεινὰ δ' ἐξαυδῶν κλύειν,
Στῆτ' ὦ φάτναισι ταῖς ἐμαῖς τεθραμμέναι, 1240
Μή μ' ἐξαλείψητ'. ὦ πατρὸς τάλαιν' ἀρά.
Τίς ἄνδρ' ἄριστον βούλεται σῶσαι παρών;
Πολλοὶ δὲ βουληθέντες, ὑστέρῳ ποδὶ
Ἐλειπόμεσθα. χὠ μὲν ἐκ δεσμῶν λυθεὶς
Τμητῶν ἱμάντων, οὐ κάτοιδ' ὅτῳ τρόπῳ, 1245
Πίπτει, βραχὺν δὴ βίοτον ἐμπνέων ἔτι.
Ἵπποι δ' ἔκρυφθεν, καὶ τὸ δύστηνον τέρας
Ταύρου, λεπαίας οὐ κάτοιδ' ὅπου χθονός.
Δοῦλος μὲν οὖν ἔγωγε σῶν δόμων, ἄναξ,
Ἀτὰρ τοσοῦτόν γ' οὐ δυνήσομαί ποτε 1250
Τὸν σὸν πιθέσθαι παῖδ' ὅπως ἐστὶν κακὸς,
Οὐδ' εἰ γυναικῶν πᾶν κρεμασθείη γένος,
Καὶ τὴν ἐν Ἴδῃ γραμμάτων πλήσειέ τις
Πεύκην, ἐπεί μιν ἐσθλὸν ὄντ' ἐπίσταμαι.
Χο. Αἰ, αἰ. κέκρανται συμφορὰ νέων κακῶν. 1255
Οὐδ' ἔστι μοίρας τοῦ χρεών τ' ἀπαλλαγή.
Θη. Μίσει μὲν ἀνδρὸς τοῦ πεπονθότος τάδε,
Λόγοισιν ἥσθην τοῖσδε. νῦν δ' αἰδούμενος
Θεούς τ', ἐκεῖνόν θ', οὕνεκ' ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ,
Οὔθ' ἥδομαι τοῖσδ', οὔτ' ἐπάχθομαι κακοῖς. 1260
Αγ. Πῶς οὖν κομίζειν, ἢ τί χρὴ τὸν ἄθλιον
Δρῶντας σε ἡμᾶς, σῇ χαρίζεσθαι φρενί;
Φρόντιζ'. ἐμοῖς δὲ χρώμενος βουλεύμασιν,
Οὐκ ὠμὸς εἰς σὸν παῖδα δυστυχοῦντ' ἔσῃ.
Θη. Κομίζετ' αὐτὸν, ὡς ἰδὼν ἐν ὄμμασι 1265
Τὸν τἄμ' ἀπαρνηθέντα μὴ χρᾶναι λέχη,
Λόγοις ἐλέγξω, δαιμόνων τε συμφοραῖς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Σὺ τὰν θεῶν ἄκαμπτον φρένα,
Καὶ βροτῶν ἄγεις, Κύπρι, σὺν
Δ' ὁ ποικιλόπτερος ἀμφιβαλὼν
Ὠκυτάτῳ πτερῷ. 1270
Ποτᾶται δ' ἐπὶ γαῖαν, εὐάχητον

Θ' ἁλμυρὸν ἐπὶ πόντον.
Θέλγει δ' Ἔρως, ᾧ μαινομένᾳ κραδίᾳ
Πτανὸς ἐφορμάσῃ, 1275
Χρυσοφαὴς, φύσιν
Ὀρεσκόων σκυλάκων,
Πελαγίων θ', ὅσα τε γᾶ τρέφει,
Τὰν ἅλιος αἰθόμενος δέρκεται,
Ἄνδρας τε· συμπάντων δὲ 1280
Βασιληΐδα τιμὰν Κύπρι
Τῶνδε μόνα κρατύνεις.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἀρ. Σὲ τὸν εὐπατρίδην Αἰγέως κέλομαι
Παῖδ' ἐπακοῦσαι.
Λητοῦς δὲ κόρη σ' Ἄρτεμις αὐδῶ. 1285
Θησεῦ, τί τάλας τοῖσδε συνήδῃ,
Παῖδ' οὐχ ὁσίως σὸν ἀποκτείνας,
Ψεύδεσι μύθοις πεισθεὶς ἀλόχου,
Ἀφανῆ φανερὰν δ' ἔσχες ἄτην.
Πῶς οὐχ ὑπὸ γῆς τάρταρα κρύπτεις 1290
Δέμας αἰσχυνθεὶς;
Ἢ πτηνὸς ἄνω μεταβὰς βίοτον,
Πήματος ἔξω πόδα τόνδ' ἀνέχεις;
Ὡς τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν, οὔ σοι
Κτητὸν βιότου μέρος ἐστίν. 1295

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἄκουε, Θησεῦ, σῶν κακῶν κατάστασιν.
Καί τοι προκόψω γ' οὐδὲν, ἀλγυνῶ δέ σε.
Ἀλλ' εἰς τόδ' ἦλθον, παιδὸς ἐκδεῖξαι φρένα,
Τοῦ σοῦ δικαίαν, ὡς ὑπ' εὐκλείας θάνῃ,
Καὶ σῆς γυναικὸς οἶστρον, ἢ τρόπον τινὰ 1300
Γενναιότητα. τῆς γὰρ ἐχθίστης θεῶν
Ἡμῖν, ὅσαισι παρθένειος ἡδονὴ,
Δηχθεῖσα κέντροις, παιδὸς ἠράσθη σέθεν.
Γνώμῃ δὲ νικᾶν τὴν Κύπριν πειρωμένη,
Τροφοῦ διώλετ' οὐχ ἑκοῦσα μηχαναῖς. 1305
Ἣ σῷ δι' ὅρκων παιδὶ σημαίνει νόσον.
Ὁ δ' ὥσπερ οὖν δίκαιος, οὐκ ἐφείσπετο
Λόγοισιν. οὐδ' αὖ πρὸς σέθεν κακούμενος,
Ὅρκων ἀφεῖλε πίστιν, εὐσεβὴς γεγώς.
Ἡ δ' εἰς ἔλεγχον μὴ πέσῃ φοβουμένη, 1310
Ψευδεῖς γραφὰς ἔγραψε, καὶ διώλεσε
Δόλοισι σὸν παῖδ', ἀλλ' ὅμως ἔπεισέ σε.
Θη. Οἴμοι. Α. δάκνει σε Θησεῦ μῦθος, ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος,
Τἀνθένδ' ἀκούσας, ὡς ἂν οἰμώξῃς πλέον.
Ἆρ' οἶσθα πατρὸς τρεῖς ἀρὰς σαφεῖς ἔχων; 1315
Ὧν τὴν μίαν παρείλες ὦ κάκιστε σὺ
Εἰς παῖδα τὸν σὸν, ἐξὸν εἰς ἐχθρῶν τινα.
Πατὴρ μὲν οὖν σοι πόντιος, φρονῶν καλῶς,
Ἔδωχ' ὅσονπερ χρῆν, ἐπείπερ ᾔνεσε.
Σὺ δ' ἔν τ' ἐκείνῳ, κἀν ἐμοὶ φαίνῃ κακὸς, 1320
Ὃς οὔτε πίστιν, οὔτε μάντεων ὄπα
Ἔμεινας, οὐκ ἤλεγξας, οὐ χρόνῳ μακρῷ
Σκέψιν γ' ἔδωκας· ἀλλὰ θᾶσσον ἢ σ' ἐχρῆν,
Ἀρὰς ἀφῆκας παιδὶ, καὶ κατέκτανες.
Θη. Δέσποιν', ὀλοίμην. Α. Δείν' ἔπραξας, ἀλλ' ὅμως 1325
Ἔτ' ἐστὶ καί σοι τῶνδε συγγνώμης τυχεῖν.
Κύπρις γὰρ ἤθελ' ὥστε γίγνεσθαι τάδε,
Πληροῦσα θυμόν. θεοῖσι δ' ὧδ' ἔχει νόμος·
Οὐδεὶς ἀπαντᾶν βούλεται προθυμίᾳ
Τῇ τοῦ θέλοντος, ἀλλ' ἀφιστάμεσθ' ἀεί. 1330
Ἐπεὶ σάφ' ἴσθι, Ζῆνα μὴ φοβουμένη,
Οὐκ ἄν ποτ' ἦλθον εἰς τόδ' αἰσχύνης ἐγὼ,
Ὥστ' ἄνδρα πάντων φίλτατον βροτῶν ἐμοὶ

Salsum super mare.
Mulcetque Cupido, quem furenti corde
Innaserit alatus,
Auro fulgens, naturam
Catulorum in montibus degentium,
Et marinorum, & quæcunque terra alit,
Quam sol ardens videt,
Et viros, vniuersorum enim
Regum honorem Venus
Horum sola obtines.

ANAPÆSTI.

Dia. *Iubeo te nobilem Ægei*
Filium audire.
Diana vero filia Latonæ compellat te.
O Theseu, cur miser istis delectaris?
Cùm iniustè interfeceris tuum filium,
Falsis verbis adductus vxoris,
Obscurè manifestam vero nactus es cladem.
Cur non sub terra tartara occultas
Corpus, erubescens:
Aut alatus sursum in aetem transferens vitam
Pedem hunc extra noxam sustines? tollis?
Quia cum bonis viris, tibi non
Possidenda est pars vitæ.

IAMBI.

Audi Theseu statum tuorum malorum:
Et si nihil proficiam, tamen dolore afficiam te.
Sed in hunc locum, i. huc, *veni, vt ostendam animum filij*
Tui iustum quòd honestè sit mortuus,
Et vxoris tuæ furorem, aut aliquo modo
Generositatem. A Dea enim inuisissima
Nobis, quotquot virginitas voluptati est,
Morsa stimulis, amauit tuum filium.
Ratione autem superare Venerem conans,
Nutricis periit non volens machinis:
Quæ tuo filio iureiurãdo interposito, acceptaq; fide indicat
Hic autem, vt iustũ erat, non obtemperabat (morbũ Phæ.
Verbis, neque rursum malè tractatus à te,
Irritam fecit fidem iurisiurandi, cùm esset pius.
Illa verò timens ne proderetur,
Scripsit falsas literas, & perdidit
Dolo tuum filium: sed tamen rem persuasit tibi.
The. *Heu heu.* DIA. *Mordet te Theseu hæc oratio, sed expecta;*
Audiens quæ sequuntur, vt plus plores.
An non scis te tres imprecationes ratas habuisse à patre?
Quarum vnam tu pessimè transtulisti
In filium tuum, cùm posses in inimicum aliquẽ conuertere.
Pater quidem marinus, i. Neptunus, *tibi bene volens*
Dedit sicut oportuit, quemadmodum promisit.
Tu verò & in illum, & in me in-ius videris,
Qui neque fidem neque vocem vatum
Expectasti, neque explorasti, neque tempori longo
Consultationem tribuisti: sed citius quàm te oportebat,
Imprecationes emisisti in filium, eúmque occidisti.
The. *Domina, peream.* Dia. *Fecisti atrocia, sed tamen*
Adhuc potes horum veniam consequi.
Nam Venus voluit, vt fierent ista,
Implens iram suam. *Diis enim hæc est lex:*
Nemo vult occurrere, i. aduersari, *studio*
Volentis, sed cedimus semper alij aliis:
Alioqui certò scito, si non timuissem Iouem,
Nunquam venissem ego eò dedecoris,
Vt virum omnium mihi charissimum mortalium,

Mori sinerem. Tuum verò peccatum,
Primum quidem ignorantia liberat à malitia:
Deinde verò vxor tua defuncta magnas *consumpsit*
Verborum probationes in epistola scriptas, *vt animum per*
Nunc maximè tibi hæc mala cõfluxerũt. (*suaderet animũ.*
Sed & mihi dolor adest: *Pios enim Dij*
Mori non gaudent: sed malos
Cum ipsis liberis, & domo perdimus.

ANAPAESTI.

Cho. *Atqui miser ille iam venit,*
Corpus iuuenile,
Et flauum caput fœdè tractatus.
O qualis miseria in hac familia accidit.
Geminus ades
Luctus diuinitus tanquã furor quidã immissus occupauit.

Hip. *Heu heu, heu heu.*
Infelix ego ob iniusti patris
Iniustam sententiam dilaniatus sum.
Perij miser, hei mihi, hei mihi.
Dolores excitantur per meum caput,
Et in cerebro salit spasmus:
Sine, defatigatum corpus quiete recreem.
Heu, heu. ô odiosum iugum equorum, quos mea
Manu alui,
Perdidisti me, & occidisti.
Heu, heu. per Deos serui placidè
Contrectate manibus corpus laceratum.
Quænam astitit dextra lateribus? quænã hæc attrectat?
Aptè me attollite. celeriter autem me domum *trahite,* i.
Infelicem, & execratum (portate,
Patris errore. Iupiter, Iupiter, hæc vides?
Ille ego castus, & cultor deorum,
Ille, qui continentia cunctos supero,
Vado ad manifestam mortem, prorsus
Amissa vita.
Frustra verò labores pietatis
In homines exercui.
Heu, heu, heu, heu.
Et nunc dolor me, dolor inuadit.
Dimitte miserum,
Et veniat mihi mors, quæ sit meus hymnus:
Perdite me, perdite infe-
licem: ancipitem ensem expecto,
Vt me dissecem,
Et sopiam, i. extinguam, *meam vitam.*
O infelicem patris mei imprecationem,
Et pollutorum cæde cognatorum.
Priscorum progenitorum
Malum terminatur in me, neque cunctatur,
Et venit in me, curnam illum, qui nullo modo
Est autor horum *malorum* premit?
Hei mihi. quid dicam?
Quomodo verò liberabo vitam
Meam ab isto stupidum me reddente malo?
Vtinam me miserum consopiat
Plutonis atra nocturnáque necessitas.

IAMBI.

Dia. *O infelix, in quam calamitatem incidisti.*
Generosus animus ille tuus te perdidit.
Hip. *Sine. ô diuinum halitum odoris. etenim licèt in malis*
Sim, tamen sensi te, & leuatus sum corpore.
Est in his adibus dea Diana.
Dia. *O miser, adest tibi charissima tua dea.*
Hip. *Vidésne me domina, quàm sim miser?*
Dia. *Video. sed non fas est me lacrymas emittere ex oculis.*

Θανεῖν ἐᾶσαι· τὴν δὲ σὴν ἁμαρτίαν,
Τὸ μὴ εἰδέναι μὲν πρῶτον ἐκλύει κάκης. 1335
Ἔπειτα δ' ἡ θανοῦσ' ἀνήλωσεν γυνὴ
Λόγων ἐλέγχους, ὥστε σὴν πεῖσαι φρένα.
Μάλιστα μέν νυν σοὶ τάδ' ἔρρωγεν κακά.
Λύπη δὲ κἀμοί. τοὺς γὰρ εὐσεβεῖς θεοὶ
Θνήσκοντας οὐ χαίρουσι. τούς γε μὴν κακοὺς 1340
Αὐτοῖς τέκνοισι καὶ δόμοις ἐξόλλυμεν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Καὶ μὴν ὁ τάλας ὅδε δὴ στείχει,
Σάρκας νεαρὰς
Ξανθόν τε κάρα διαλυμανθείς.
Ω πόνος οἴκων, οἷος ἐκράνθη. 1345
Διδύμων μελάθροις
Πένθος θεόθεν καταληπτόν.
ἱππ. Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Δύστηνος ἐγὼ πατρὸς ἐξ ἀδίκου
Χρησμοῖς ἀδίκοις διελυμάνθην. 1300
Ἀπόλωλα τάλας, οἴμοι μοι.
Διά μου κεφαλῆς ἀΐσσουσ' ὀδύναι,
Κατά γ' ἐγκέφαλον πηδᾷ σφάκελος.
Σχές, ἀπειρηκὸς σῶμ' ἀναπαύσω.
Ε, ἔ. ὦ στυγνὸν ὄχημ' ἵππειον, ἐμῆς 1355
Βόσκημα χερός,
Διά μ' ἔφθειρας, κατά τ' ἔκτεινας.
Φεῦ, φεῦ. πρὸς θεῶν δμῶες ἀτρέμας
Χροὸς ἑλκώδους ἅπτεσθε χερσίν.
Τίς ἐφέστηκεν δεξιὰ πλευροῖς; 1360
Πρόσφορά μ' αἴρετε, σύντονα δ' ἕλκετε
Τὸν κακοδαίμονα, καὶ κατάρατον
Πατρὸς ἀμπλακίαις. Ζεῦ, Ζεῦ, τάδ' ὁρᾷς;
Ὅδ' ὁ σεμνὸς ἐγὼ καὶ θεοσέπτωρ,
Ὅδ' ὁ σωφροσύνῃ πάντας ὑπερσχὼν 1365
Προῦπτον ἐς ᾅδην στείχω κατὰ γῆς
Ὀλέσας βίοτον.
Μόχθους δ' ἄλλως τῆς εὐσεβίας
Εἰς ἀνθρώπους ἐπόνησα.
Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ. 1370
Καὶ νῦν ὀδύνα μ' ὀδύνα βαίνει.
Μέθετε τάλανα.
Καί μοι θάνατος παιὰν ἔλθοι.
Προσαπόλλυτέ μ', ὄλλυτε τὸν δυσδαί-
μον'. ἀμφιτόμου λόγχας ἔραμαι 1375
Διαμοιρᾶσαι,
Διά τ' εὐνᾶσαι τὸν ἐμὸν βίοτον.
Ὦ πατρὸς ἐμοῦ δύστηνος ἀρά,
Μιαιφόνων τι συγγόνων
Παλαιῶν προγεννητόρων 1380
Ἐξορίζεται κακόν, οὐδὲ μέλλει,
Ἔμολέν τ' ἐπ' ἐμέ, τί ποτε τὸν οὐδὲν
Ὄντ' ἐπαίτιον κακῶν.
Ἰώ μοί μοι. τί φῶ;
Πῶς δ' ἀπαλλάξω βιοτὰν 1385
Ἐμὰν τοῦδ' ἀναλγήτου πάθους;
Εἴθε με κοιμάσειε τὸν δυσδαίμονα
Ἅιδου μέλαινα, νύκτερός τ' ἀνάγκα.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀρ. Ὦ τλῆμον, οἵᾳ συμφορᾷ συνεζύγης.
Τὸ δ' εὐγενές σε τῶν φρενῶν διώλεσεν. 1390
Ἔα, ὦ θεῖον ὀσμῆς πνεῦμα. καὶ γὰρ ἐν κακοῖς
Ὤν, ᾐσθόμην σου, κἀνεκουφίσθην δέμας.
ἱππ. Ἔστ' ἐν δόμοισι τοῖσδε γ' Ἄρτεμις θεά.
ἀρ. Ὦ τλῆμον, ἔστι σοί γε φιλτάτη θεῶν. 1395
ἱππ. Ὁρᾷς με δέσποιν', ὡς ἔχω, τὸν ἄθλιον;
ἀρ. Ὁρῶ. κατ' ὄσσων δ' οὐ θέμις βαλεῖν δάκρυ.

Οὐκ

ἱππ. Οὐκ ἔστι σοι κυναγὸς, οὐδ᾽ ὑπηρέτης.
ἀρ. Οὐ δῆτ᾽, ἀτάρ τοι δύσποτμός γ᾽ ἀπόλλυσαι.
ἱππ. Οὐδ᾽ ἱππονώμας, οὐδ᾽ ἀγαλμάτων φύλαξ.
ἀρ. Κύπρις γὰρ ἡ πανοῦργος ὧδ᾽ ἐμήσατο. 1400
ἱππ. Ὤμοι, φρονῶ δὴ δαίμον᾽, ἥ μ᾽ ἀπώλεσεν.
ἀρ. Τιμῆς ἐμέμφθη, σωφρονοῦντι δ᾽ ἤχθετο.
ἱππ. Τρεῖς ὄντας ἡμᾶς ὤλεσ᾽, ᾔσθημαι, Κύπρις.
ἀρ. Πατέρα τε, καὶ σὲ, καὶ τρίτην ξυνάορον.
ἱππ. Ὤιμωξα τοίνυν καὶ πατρὸς δυσπραξίας. 1405
ἀρ. Ἐξηπατήθη δαίμονος βουλεύμασιν.
ἱππ. Ὦ δυστάλας σὺ τῆσδε συμφορᾶς πάτερ.
θη. Ὄλωλα τέκνον, οὐδέ μοι χάρις βίου.
ἱππ. Στένω σὲ μᾶλλον ἢ 'μὲ τῆς ἁμαρτίας.
θη. Εἰ γὰρ γενοίμην, τέκνον, ἀντὶ σοῦ νεκρός. 1410
ἱππ. Ὦ δῶρα πατρὸς σοῦ Ποσειδῶνος πικρά.
θη. Ὡς μή ποτ᾽ ἐλθεῖν ὤφελ᾽ ἐς τοὐμὸν στόμα.
ἱππ. Τί δ᾽; ἔκτανες τἄν μ᾽, ὡς τότ᾽ ἦσθ᾽ ὠργισμένος.
θη. Δόξης γὰρ ἦμεν πρὸς θεῶν ἐσφαλμένοι.
ἱππ. Φεῦ, εἴθ᾽ ἦν ἀραῖον δαίμοσιν βροτῶν γένος. 1415
ἀρ. Ἔασον· οὐδὲ γὰρ γῆς ὑπὸ ζόφον
Θεᾶς ἄτιμοι Κύπριδος ἐκ προθυμίας
Ὀργαὶ κατασκήψουσιν εἰς τὸ σὸν δέμας,
Σῆς εὐσεβείας κἀγαθῆς φρενὸς χάριν.
Ἐγὼ γὰρ αὐτῆς ἄλλον ἐξ ἐμῆς χερὸς, 1420
Ὃς ἂν μάλιστα φίλτατος κυρῇ βροτῶν,
Τόξοις ἀφύκτοις τοῖσδε τιμωρήσομαι.
Σοὶ δ᾽ ὦ ταλαίπωρ᾽, ἀντὶ τῶνδε τῶν κακῶν,
Τιμὰς μεγίστας ἐν πόλει Τροιζηνίᾳ
Δώσω· κόραι γὰρ ἄζυγες γάμων πάρος, 1425
Κόμας κεροῦνταί σοι δι᾽ αἰῶνος μακροῦ,
Πένθη μέγιστα δακρύων καρπουμένῳ.
Ἀεὶ δὲ μουσοποιὸς ἐς σὲ παρθένων
Ἔσται μέριμνα, κοὐκ ἀνώνυμος πεσὼν
Ἔρως ὁ Φαίδρας ἐς σὲ σιγηθήσεται. 1430
Σὺ δ᾽ ὦ γεραιοῦ τέκνον Αἰγέως, λαβὲ
Σὸν παῖδ᾽ ἐν ἀγκάλαισι, καὶ προσέλκυσαι.
Ἄκων γὰρ ὤλεσάς νιν. ἀνθρώποισι δὲ,
Θεῶν διδόντων, εἰκὸς ἐξαμαρτάνειν.
Καὶ σοὶ παραινῶ, πατέρα μὴ στυγεῖν σέθεν, 1435
Ἱππόλυτ᾽· ἔχεις γὰρ μοῖραν ᾗ διεφθάρης.
Καὶ χαῖρ᾽· ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις φθιτοὺς ὁρᾶν,
Οὐδ᾽ ὄμμα χραίνειν θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς.
Ὁρῶ δέ σ᾽ ἤδη τοῦδε πλησίον κακοῦ.
ἱππ. Χαίρουσα καὶ σὺ στεῖχε παρθέν᾽ ὀλβία. 1440
Μακρὰν δὲ λείπεις ῥᾳδίως ὁμιλίαν.
Λύω δὲ νεῖκος πατρὶ, χρῄζουσης σέθεν.
Καὶ γὰρ πάροιθε σοῖς ἐπειθόμην λόγοις.
Αἶ, αἶ, κατ᾽ ὄσσων κιγχάνει μ᾽ ἤδη σκότος.
Λαβοῦ πάτερ μου, καὶ κατόρθωσον δέμας. 1445
θη. Ὤμοι τέκνον, τί δρᾷς με τὸν δυσδαίμονα;
ἱππ. Ὄλωλα, καὶ δὴ νερτέρων ὁρῶ πύλας.
θη. Ἦ τὴν ἐμὴν ἄναγνον ἐκλιπὼν φρένα;
ἱππ. Οὐ δῆτ᾽, ἐπεί σε τοῦδ᾽ ἐλευθερῶ φόνου.
θη. Τί φῄς; ἀφίης αἵματός μ᾽ ἐλεύθερον; 1450
ἱππ. Τὴν τοξόδαμνον Ἄρτεμιν μαρτύρομαι.
θη. Ὦ φίλταθ᾽, ὡς γενναῖος ἐκφαίνῃ πατρί.
ἱππ. Ὦ χαῖρε καὶ σὺ, χαῖρε πολλά μοι πάτερ.
θη. Ὤμοι φρενὸς σῆς εὐσεβοῦς τε κἀγαθῆς.
ἱππ. Τοιῶνδε παίδων γνησίων εὔχου τυχεῖν. 1455
θη. Μή νυν προδῷς με τέκνον, ἀλλὰ καρτέρει.
ἱππ. Κεκαρτέρηται τἄμ᾽· ὄλωλα γὰρ πάτερ.
Κρύψον δέ μου πρόσωπον ὡς τάχος πέπλοις.
θη. Ὦ κλείν᾽ Ἀθηνῶν, Παλλάδος θ᾽ ὁρίσματα,
Οἵου στερήσεσθ᾽ ἀνδρός. ὦ τλήμων ἐγώ. 1460
Ὡς πολλὰ Κύπρι σῶν κακῶν μεμνήσομαι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Κοινὸν τόδ᾽ ἄχος πᾶσι πολίταις
Ἦλθεν ἀέλπτως.

Non amplius est tuus venator, neque minister.
Hip. *Non profecto, sed infelix perijsti.*
Dia. *Neque agitator equorum, neque tuarum statuarũ custos.*
Hipp. *Venus enim veteratoria sic machinata est.*
Dia. *Heu mihi. agnosco iam deam, quæ me perdidit.*
Hipp. *Questa est de honore. infesta. n. tibi fuit, quòd castus erat.*
Dia. *Venus perdidit, vt sentio, nos tres.*
Hipp. *Patrem, & te, & tertiam, vxorem patris.*
Dia. *Deploro igitur & patris infortunia.*
Hipp. *Deceptus est consilio deæ.*
Dia. *O infelix tu pater propter hanc calamitatem.*
Hipp. *Perij fili. nec* vlla *mihi voluptas* est *vitæ.*
The. *Doleo magis tuam vicẽ quàm meam, propter hoc erratũ.*
Hipp. *Vtinam verò fili pro te mortuus essem.*
The. *O dona acerba patris tui Neptuni.*
Hipp. *Vtinam nunquam venissent mihi in meum os.* *(iratus.*
The. *Quid verò? interfecisses me* nihilominus, *adeò tunc eras*
Hip. *Mente. n.* tunc *eramus à dijs priuati.* (deuouere *posset.*
The. *Heu. vtinã* & *mortaliũ genus Deos execrari,* & vicissim
Hip. *Sine. non enim, non sub caliginem terræ*
Dia. *Deæ veneris ex cupiditate, inultæ,* i. sine vltione
Irruunt iræ in tuum corpus,
Propter tuam pietatem & bonam mentem.
Ego enim ipsius alium hac mea manu,
Qui longè charissimus ipsi fuerit mortalium,
His telis ineuitabilibus vlciscar.
Tibi verò ô miser, pro his malis,
Maximos honores in vrbe Trœzenia
Dabo. nam puellæ innuptæ ante nuptias
Tibi tondebunt crines longo tempore,
Præstantes maximum luctum lacrymis.
Semper verò virginum de te musica
Cantilena erunt, nec ignotus lapsus
In te amor Phædræ tacebitur.
Tu verò ô fili senis Ægei, suscipe
Tuum filium in vlnas, & attrahe, i. complectere.
Inuitus enim eum perdidisti: homines verò
Consentaneum est peccare dijs permittentibus.
Et te adhortor vt non odio prosequaris tuum patrem
Hippolyte: tenes enim fatum, quo perijsti,
Et vale. nam non fas est mihi intueri mortuos,
Neque polluere oculos animam efflantis, ac morientis *an-*
Video enim te iam vicinum esse huic malo. *(helitu.*
Læta & tu vade beata virgo.
Hipp. *Longúmque relinquas leuiter* nostrum *colloquium.*
Rixas verò cum patre susceptas dimitto, sic *te volente.*
Nam & antè semper *tuis obtemperaui verbis.*
Heu, heu. venit mihi caligo iam in oculos,
Accipe me pater, & erige corpus.
Hei mihi fili. quid mihi facis misero?
The. *Perij, & iam video portas inferorum.*
Hipp. *An* moriens *relinquens pollutam mentem meam?*
The. *Nequaquam, quandoquidem te libero ab hac cæde.*
Hipp. *Quid ais? dimittis me liberum à culpa necis?*
The. *Testor Dianam sagittis* feras *domantem.*
Hipp. *O charissime, quàm generosus es erga patrem.*
The. *O pater vale, & tu vale plurimum.*
Hipp. *Heu mentem tuam piam & bonam.*
The. *Optate consequi tales germanos liberos.*
Hipp. *Ne nunc deseras me fili, sed fortis sis.*
The. *Fortis iam fui. perij enim pater.*
Hipp. *Tegito autem faciem meam quàm celerrimè peplis.*
O celebres fines Athenarum, & Pallados,
The. *Quali viro orbabimini, ô ego miser.*
Quàm sæpe ô Venus recordabor tua mala.

IAMBI.

Cho. *Communis hic luctus omnibus ciuibus*
Venit præter spem.

Multarum lacrymarum erit impetus.
*N*am praestantium virorum dignis luctu, tristesque
Rumores, hominum animos *magis occupans* ac mouet.

Πολλῶν δακρύων ἔσται πίτυλος.
Τῶν γὰρ μεγάλων ἀξιοπενθεῖς
Φῆμαι, μᾶλλον κατέχουσιν.

ARGVMENTVM ALCESTIDIS.

APOLLO petiit à Parcis, vt Admetus iam moriturus, alium praeberet, qui pro ipso moreretur, vt ipse iterum viueret tamdiu quam antea vixisset. Alcestis autem coniux seipsam dedit illi periculo, neutro parente volente pro filio mori. Non multo post quàm hic casus accidit, Hercules interueniens, cùm à famulo quodam didicisset ea quae acciderant, accedit ad sepulchrum, & cogit mortem discedere, sub veste autem occultat mulierem. Admetum verò rogat, vt eam ad se recipiat & custodiat, se enim dicebat cepisse eam praemium in pugna: non volente autem illo, retegens ostendit ei quam lugebat.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ.

ΑΠΟΛΛΩΝ ᾐτήσατο παρὰ τῶν μοιρῶν, ὅπως Ἄδμητος τελευτᾶν μέλλων, παράσχῃ τινὰ τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ τεθνηξόμενον, ἵνα ἴσον τῷ προτέρῳ χρόνον ζήσῃ. καὶ δὴ Ἄλκηστις ἡ γυνὴ ἐπέδωκεν ἑαυτὴν, μηδετέρου τῶν γονέων ἐθελήσαντος ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἀποθανεῖν. μετ' οὐ πολὺ δὲ τῆς συμφορᾶς ταύτης γενομένης, Ἡρακλῆς παραγενόμενος, καὶ μαθὼν παρά τινος θεράποντος τὰ περὶ τὴν Ἄλκηστιν, ἐπορεύθη ἐπὶ τὸν τάφον, καὶ τὸν θάνατον ἀποστῆναι ποιήσας, ἐσθῆτι καλύπτει τὴν γυναῖκα. τὸν δὲ Ἄδμητον ἠξίου, λαβόντα τηρεῖν. εἰληφέναι γὰρ αὐτὴν πάλης ἆθλον ἔλεγε. μὴ βουλομένου δ' ἐκείνου, ἀποκαλύψας, ἔδειξεν ἣν ἐπένθει.

PERSONAE HVIVS FABVLAE SVNT HAE:

APOLLO.
MORS.
CHORVS.
SEMICHORVS.
ANCILLA ALCESTIDIS.
ALCESTIS.
SERVVS.
ADMETVS.
HVMELVS.
HERCVLES.
PHERES.

Prologum autem agit Apollo

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΑΠΟΛΛΩΝ.
ΘΑΝΑΤΟΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ.
ΑΛΚΗΣΤΙΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.
ΑΔΜΗΤΟΣ.
ΕΥΜΗΛΟΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.
ΦΕΡΗΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἀπόλλων.

EVRIPIDIS ALCESTIS.

IAMBI.

O *Domus Admeti, in qua sustinui ego*
Seruilem mensam boni consulere, quamuis essem deus.
Iupiter enim interfecto filio meo, autor fuit huius meae seruitutis,
Aesculapio, pectoribus immisso fulmine.
Cuius rei causa *ego iratus, fabros diuini ignis*, i. fulminis,
Occidi Cyclopas: itaque me seruire pater
Mortalem apud virum horum pro mulcta coegit.
Cum igitur venissem in hanc terram, boues paui hospitis,
Et seruaui hanc domum vsque in hunc diem.
Pij enim viri pia domus eras,
*A*dmeti *filij Pheretis, quem liberaui à morte,*
Parcis deceptis. promiserunt enim mihi deae
Admetum praesentem mortem effugiturum esse,
Alio cadauere Inferis facta permutatione dato.
Cùmque omnes exploraret & circumiret amicos,
Patrem, & anum matrem, quae ipsum peperit,
Neminem tamen inuenit praeter coniugem, quae vellet
Mori pro ipso, & non amplius intueri hanc lucem,
Quae nunc in aedibus manibus gestatur,
Agens animam eam enim in hoc die

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ω Δώματ' Ἀδμήτει', ἐν οἷς ἔτλην ἐγὼ
Θῆσσαν τράπεζαν αἰνέσαι, θεός περ ὤν.
Ζεὺς γὰρ κατακτὰς παῖδα τὸν ἐμὸν αἴτιος,
Ἀσκληπιὸν, στέρνοισιν ἐμβαλὼν φλόγα.
Οὗ δὴ χολωθεὶς τέκτονας δίου πυρὸς — 5
Κτείνω Κύκλωπας. καί με θητεύειν πατὴρ
Θνητῷ παρ' ἀνδρὶ τῶνδ' ἄποιν' ἠνάγκασεν.
Ἐλθὼν δὲ γαῖαν τήνδ', ἐβουφόρβουν ξένῳ,
Καὶ τόνδ' ἔσωζον οἶκον ἐς τόδ' ἡμέρας.
Ὁσίου γὰρ ἀνδρὸς, ὅσιος ὢν ἐτύγχανον, — 10
Παιδὸς Φέρητος, ὃν θανεῖν ἐρρυσάμην,
Μοίρας δολώσας. ἤνεσαν δέ μοι θεαὶ,
Ἄδμητον ᾅδην τὸν παραυτίκ' ἐκφυγεῖν,
Ἄλλον διαλλάξαντα τοῖς κάτω νεκρόν.
Πάντας δ' ἐλέγξας καὶ διεξελθὼν φίλους, — 15
Πατέρα, γεραιάν θ' ἥ σφ' ἔτικτε μητέρα,
Οὐχ' εὗρε πλὴν γυναικὸς, ἥτις ἤθελε
Θανεῖν πρὸ κείνου, μηκέτ' εἰσορᾶν φάος.
Ἣ νῦν κατ' οἴκους ἐν χεροῖν βαστάζεται
Ψυχορραγοῦσα. τῇδε γάρ σφ' ἐν ἡμέρᾳ — 20

Θανεῖν πέπρωται καὶ μεταστῆναι βίου.
Ἐγὼ δὲ, μὴ μίασμά μ' ἐν δόμοις κίχῃ,
Λείπω μελάθρων τῶνδε φιλτάτην στέγην.
Ἤδη δὲ τόνδε Θάνατον εἰσορῶ πέλας,
Ἱερῆ θανόντων, ὅς νιν εἰς ἅδου δόμους 25
Μέλλει κατάξειν. συμμέτρως δ' ἀφίκετο
Φρουρῶν τόδ' ἦμαρ, ᾧ θανεῖν αὐτὴν χρεών.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Θα. Ἀ, ἆ, ἆ, ἆ.
Τί σὺ πρὸς μελάθροις;
Τί σὺ τῇδε πολεῖς, 30
Φοῖβ'; ἀδικεῖς αὖ τιμὰς ἐνέρων
Ἀφοριζόμενος, καὶ καταπαύων.
Οὐκ ἤρκεσέ σοι μόρον Ἀδμήτου
Διακωλῦσαι, μοίρας δολίῳ
Σφήλαντι τέχνῃ; νῦν δ' ἐπὶ τῇδ' αὖ 35
Χέρα τοξήρη φρουρεῖς ὁπλίσας;
Ἣ τόδ' ὑπέστη, πόσιν ἐκλύσασ'
αὐτὴ προθανεῖν, Πελίου παῖς.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἀπ. Θάρσει. δίκην τοι καὶ λόγους κεδνοὺς ἔχω.
Θα. Τί δῆτα τόξων ἔργον, εἰ δίκην ἔχεις; 40
Ἀπ. Σύνηθες αἰεὶ ταῦτα βαστάζειν ἐμοί.
Θα. Καὶ τοῖσδέ γ' οἴκοις ἐκδίκως προσωφελεῖν;
Ἀπ. Φίλου γὰρ ἀνδρὸς συμφοραῖς βαρύνομαι.
Θα. Καὶ νοσφιεῖς με τοῦδε δευτέρου νεκροῦ;
Ἀπ. Ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνον πρὸς βίαν σ' ἀφειλόμην. 45
Θα. Πῶς οὖν ὑπὲρ γῆς ἐστι, κοὐ κάτω χθονός;
Ἀπ. Δάμαρτ' ἀμείψας, ἣν σὺ νῦν ἥκεις μέτα.
Θα. Κἀπάξομαί γε νερτέραν ὑπὸ χθόνα.
Ἀπ. Λαβὼν ἴθ'. οὐ γὰρ οἶδ' ἂν εἰ πείσαιμί σε.
Θα. Κτείνειν, ὃν ἂν χρῇ; τοῦτο γὰρ τετάγμεθα. 50
Ἀπ. Οὔκ, ἀλλὰ τοῖς μέλλουσι θάνατον ἐμβαλεῖν.
Θα. Ἔχω λόγον γε, καὶ προθυμίαν σέθεν.
Ἀπ. Ἔστ' οὖν ὅπως Ἄλκηστις ἐς γῆρας μόλοι;
Θα. Οὐκ ἔστι. τιμαῖς κἀμὲ τέρπεσθαι δόκει.
Ἀπ. Οὔτοι πλέον γ' ἂν ἢ μίαν ψυχὴν λάβοις. 55
Θα. Νέων φθινόντων, μεῖζον ἄρνυμαι κλέος.
Ἀπ. Κἂν γραῦς ὄληται, πλουσίως ταφήσεται.
Θα. Πρὸς τῶν ἐχόντων Φοῖβε τὸν νόμον τίθης.
Ἀπ. Πῶς εἶπας; ἀλλ' ἦ καὶ σοφὸς λέληθας ὤν;
Θα. Ὠνοῖντ' ἂν οἷς πάρεστι γηραιοὺς θανεῖν. 60
Ἀπ. Οὔκουν δοκεῖ σοι τήνδε μοι δοῦναι χάριν;
Θα. Οὐ δῆτ'. ἐπίστασαι δὲ τοὺς ἐμοὺς τρόπους.
Ἀπ. Ἐχθρούς γε θνητοῖς, καὶ θεοῖς στυγουμένους.
Θα. Οὐκ ἂν δύναιο πάντ' ἔχειν, ἃ μή σε δεῖ. 65
Ἀπ. Ἦ μὴν σὺ παύσῃ, καίπερ ὠμὸς ὢν ἄγαν,
Τοῖος Φέρητος εἶσι πρὸς δόμους ἀνήρ,
Εὐρυσθέως πέμψαντος ἵππειον μέτα
Ὄχημα Θρῄκης ἐκ τόπων δυσχειμέρων.
Ὃς δὴ ξενωθεὶς τοῖσδ' ἐν Ἀδμήτου δόμοις,
Βίᾳ γυναῖκα τήνδε σ' ἐξαιρήσεται. 70
Κοὔθ' ἡ παρ' ἡμῶν σοι γενήσεται χάρις,
Δράσεις θ' ὁμοίως ταῦτ', ἀπεχθήσῃ τ' ἐμοί.
Θα. Πόλλ' ἂν σὺ λέξας, οὐδὲν ἂν πλέον λάβοις.
Ἡ δ' οὖν γυνὴ κάτεισιν εἰς ἅδου δόμους.
Στείχω δ' ἐπ' αὐτὴν, ὡς κατάρξωμαι ξίφει. 75
Ἱερὸς γὰρ οὗτος τῶν κατὰ χθονὸς θεῶν,
Ὅτου τόδ' ἔγχος κρατὸς ἁγνίσει τρίχα.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Τί ποτ' ἡσυχία πρόσθε μελάθρων;
Τί σεσίγηται δόμος Ἀδμήτου;

Fatale est mori, & discedere ex vita.
Ego verò, ne me piaculum in domo deprehendat,
Relinquam adium hac charissima tecta.
Iam enim hanc Mortem video prope nos esse,
Sacerdotem mortuorum, qua ipsam Admeti coniugem
ad Orci domos
Est deductura: conuenienter autem aduenit,
Hunc diem obseruans, quo fatale est eam mori.

ANAPAESTI.

Mors. *Ehem, ehem?*
Quid tu ad ades has?
Quid tu versaris hic
Phœbe? rursus iniustè facis, inferorum honores
Carpens & minuens, vel tollens.
Non satis tibi fuit fatum Admeti
Impedire, *Parcas dolosa*
Decipienti technæ? nunc verò quid hîc iterum
Manum arcu armatam seruas?
Profectò hac promisit, maritum liberatu-
ra se pro eo morituram, Peliæ filia.

IAMBI.

Ap. *Bono sis animo. Ius enim & rationes bonas habeo.*
M. *Quid igitur arcu opus est, si iure agis?*
Ap. *Vsitatum est mihi semper hac gestare.*
M. *An vt etiam iniustè his adibus opituleris?*
Ap. *Angor enim calamitatibus amici viri.*
M. *Et defraudabis me etiam hoc altero mortuo?*
Ap. *At ne illum quidem per vim tibi abstuli.*
M. *Quomodo igitur supra terram est*, ac viuit, *non autem*
sub terra latet?
Ap. *Quia vxorem permutauit, ad quam abducendam tu nūc* (*venis.*
M. *Et quidem abducam sub terram ad inferos?*
Ap. *Accipiens* eam *abi: nescio enim an tibi persuadere possim.*
M. *Occidere videlicet illum quem oportet? ad hoc.n.instructi* (*sumus.*
Ap. *Non, sed cunctantes* senes *interficere.*
M. *Habeo rationem, & studium tuum.*
Ap. *Licétne igitur vt Alcestis ad senectutem perueniat?*
M. *Non licet: me quoque honore delectari putes.*
Ap. *Certè non plus vna anima poteris auferre.*
M. *Quum iuuenes obeunt, maiorem consequor gloriam.*
Ap. *Si verò anus moriatur, splendidum sepelietur.*
M. *Vtilem diuitibus Phœbe legem ponis.*
Ap. *Quid dixisti? an etiam per imprudentiam sapiens es?*
M. *Redimerent, quibus facultas adest, vt senes morerentur.*
Ap. *An non igitur places tibi dare mihi hoc beneficium?*
M. *Non certè. nosti enim meos mores.*
Ap. *Infensos hominibus, & diis inuisos.*
M. *Non posses omnia obtinere, qua non conuenit te* habere.
Ap. *Certè tu desistes, quanquam sis valde crudelis.*
Talis vir ad hanc Pheretis domum veniet,
Missus ab Eurystheo equestrem ad
Currum abducendum *Thracia ex locis frigidis,*
Qui in his Admeti adibus hospitio exceptus,
Per vim tibi hanc mulierem eripiet.
Nec vlla tibi à nobis erit gratia,
Et tamen hac facies, & mihi eris inuisus.
Mors. *Etiamsi tu multa dicas, nihil tamen plus obtinebis.*
Hac enim mulier descendet in Plutonis domos.
Accedo autem ad eam, vt gladio sacra auspicer.
Iste enim est sacer diis inferis,
Cuius hic gladius lustrarit capillum capitis.

ANAPÆSTI.

Cho. *Quodnam* est hoc *silentium ante atria?*
Cur tacet domus Admeti?

Semichorus. *An nullus amicorum prope est,*
Qui dicat vtrum mortuam
Reginam lugere oporteat, an
Adhuc viuens lumen solis *videat Peliæ filia*
Alcestis: quæ mihi quidem, & omnibus aliis optima
Mulier est visa
Erga suum maritum fuisse?

Semi. *Auditne aliquis vel eiulatum, vel manuum strepitum*
In ædibus, vel luctum, tanquam re confecta?

Semi. *Imò verò ne vllus quidem seruorum*
Stat ad portas.
Vtinam verò medius inter fluctus huius calamitatis,
O Pæan, ô Apollo malorum auerruncator, *appareas.*

Semi. *Non tacerem, si esset mortua: non*
Enim iam ex ædibus cadauer elatum euanuit.

Semi. *Vnde* hoc coniicis? *non glorior. quid tibi animum addit?*

Semi. *Quomodo solitarias exequias Admetus*
Dilectæ coniugis peregisset?

Semi. *Non enim video ante fores*
Fontanam (vt receptum est moribus)
Aquã cadaueri lauando destinatã, pro defũctorũ foribus.
Comáque nulla ad vestibulum se-
cta est, *quæ profectò accidunt,* fieriq; solent in *luctu mor-*
Non lamentatur cœtus iuuenilis mulierum. (*tuorum.*

Semi. *Atqui hæc est rata dies,*
Qua fatale erat eam sub terram ire, i. mori.

Semi. *Quid verò hoc dixisti?*

Semi. *Attigisti animum, attigisti etiam mentem.*

Cho. *Decet, quando boni tristantur,*
Lugere, quisquis bonus existimatur ab initio.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Verùm neque classem,
Quocunque terrarum aliquis
Mittens, vel in Lyciam,
Vel ad siccas
Hammonis sedes,
Huius *misera liberare possit*
Animam. fatum enim crudele
Appropinquat. Deorum verò ad aras
Nullum amplius habeo
Sacerdotem, ad quem accedam.

Antistrophe.

Solus verò si in hac luce esset
Oculis videns, i. viuens,
Phœbi filius Æsculapius, *relictis,*
Rediret Alcestis, *tenebricosis sedibus,*
Et portis Plutonis.
Mortuos enim Æsculapius *resuscitabat,*
Priusquam eum interfecit à Ioue vibratum
Telum ignis fulminei.
Nunc verò quam vitæ
Spem arripiam?

ANAPÆSTI.

Omnia enim nunc tentata sunt regibus,
Ad omnes enim aras deorum
Cruenta sacrificia abundant:
Et tamen horum malorum nullum est remedium.

IAMBI.

Sed ecce quædam famularum ex ædibus egreditur

ἡμ. Ἀλλ' οὐδὲ φίλων τις πέλας οὐδεὶς, — 80
Ὅστις ἂν εἴποι, πότερον φθιμένην
Χρὴ βασίλειαν πενθεῖν, ἢ
Ζῶσ' ἔτι φῶς λεύσσει Πελίου παῖς,
Ἄλκηστις, ἐμοὶ, πᾶσί τ' ἀρίστη
Δόξασα γυνὴ
Πόσιν εἰς αὑτῆς γεγενῆσθαι;

ἡμ. Κλύει τις ἢ στεναγμὸν, ἢ χερῶν κτύπον,
Κατὰ στέγας, ἢ γόον, ὡς πεπραγμένων;

ἡμ. Οὐ μὰν οὐδέ τις ἀμφιπόλων
Στατίζετ' ἀμφὶ πύλας. — 90
Εἰ γὰρ μετακύμιος ἄτας,
Ἰὼ Παιὰν, φανείης.

ἡμ. Οὔτ' ἂν φθιμένης γ' ἐσιώπων, οὐ
Γὰρ δὴ φρούδη γ' ἐξ οἴκων νέκυς.

ἡμ. Πόθεν; οὐκ αὐχῶ. τί σε θαρσύνει; — 95

ἡμ. Πῶς ἂν ἔρημον τάφον Ἄδμητος
Κεδνῆς ἂν ἔπραξε γυναικός;

ἡμ. Πυλῶν πάροιθε δ' οὐχ ὁρῶ
Πηγαῖον, ὡς νομίζεται
Χέρνιβ' ἐπὶ φθιτῶν πύλαις, — 100
Χαίτα τ' οὔ τις ἐπὶ προθύροις τομαῖ-
ος, ἃ δὴ νεκύων πένθει πιτνεῖ.
Οὐ δουπεῖ νεολαία γυναικῶν.

ἡμ. Καὶ μὴν τόδε κύριον ἦμαρ,
Ὧι χρή σφε μολεῖν κατὰ γαίας. — 105

ἡμ. Καὶ τί τόδ' αὐδᾷς;

ἡμ. Ἔθιγες ψυχᾶς, ἔθιγες δὲ φρενῶν.

χο. Χρὴ τῶν ἀγαθῶν διακναιομένων,
Πενθεῖν, ὅστις χρηστὸς ἀπ' ἀρχῆς νενόμισται.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἀλλ' οὐδὲ ναυκληρίαν — 110
2 Ἔσθ' ὅποι τις αἴας
3 Στείλας, ἢ Λυκίας,
4 Εἴτ' ἐπὶ τὰς ἀνύδρους
5 Ἀμμωνιάδας ἕδρας, — 115
6 Δυστάνου παραλύσαι
7 Ψυχάν. μόρος γὰρ ἀπότομος
8 Πλάθει. θεῶν δ' ἐπ' ἐσχάραις
9 Οὐκ ἔχω ἐπὶ τίνα
10 Μηλοθύταν πορευθῶ.

Ἀντιστροφή.

1 Μόνος δ' ἂν εἰ φῶς τόδ' ἦν — 120
2 Ὄμμασιν δεδορκὼς
3 Φοίβου παῖς, προλιποῦσ'
4 Ἦλθεν ἕδρας σκοτίους,
5 Ἅιδα τε πύλας. — 125
6 Δμαθέντας γὰρ ἀνίστη,
7 Πρὶν αὐτὸν εἷλε διόβολον
8 Πλῆκτρον πυρὸς κεραυνίου.
9 Νῦν δὲ τίν' ἔτι βίου
10 Ἐλπίδα προσδέχωμαι;

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Πάντα γὰρ ἤδη τετέλεσται βασιλεῦσι, — 130
Πάντων δὲ θεῶν ἐπὶ βωμοῖς
Αἱμόρραντοι θυσίαι πλήρεις,
Οὐδ' ἔστι κακῶν ἄκος οὐδέν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἀλλ' ἥδ' ὀπαδῶν ἐκ δόμων τις ἔρχεται

Δα-

Δακρυρροοῦσα. τίνα τύχην ἀκούσομαι, 135
Πενθεῖν μὲν, εἴ τι δεσπόταισι τυγχάνει,
Συγγνωστόν. εἰ δ' ἔτ' ἐστὶν ἔμψυχος γυνὴ,
Εἴτ' οὖν ὄλωλεν, εἰδέναι βουλοίμεθ' ἄν.
Θε. Καὶ ζῶσαν εἰπεῖν καὶ θανοῦσαν ἔστι σοι.
Χο. Καὶ πῶς ἂν αὐτὸς κατθάνοι τε, καὶ βλέποι; 140
Θε. Ἤδη προνωπής ἐστι καὶ ψυχορραγεῖ.
Χο. Ὦ τλῆμον, οἵας οἷος ὢν ἁμαρτάνεις.
Θε. Οὔπω τόδ' οἶδε δεσπότης, πρὶν ἂν πάθῃ.
Χο. Ἐλπὶς μὲν οὐκ ἔτ' ἐστὶ σώζεσθαι βίον;
Θε. Πεπρωμένη γὰρ ἡμέρα βιάζεται. 145
Χο. Οὔκουν ἐπ' αὐτοῖς πράσσεται τὰ πρόσφορα;
Θε. Κόσμος γ' ἕτοιμος, ᾧ σφε συνθάψει πόσις.
Χο. Ἴστω νυν εὐκλεής γε κατθανουμένη,
Γυνή γ' ἀρίστη τῶν ὑφ' ἡλίῳ μακρῷ.
Θε. Πῶς δ' οὐκ ἀρίστη, τίς δ' ἐναντιώσεται; 150
Τί χρὴ γενέσθαι τὴν ὑπερβεβλημένην
Γυναῖκα; πῶς δ' ἂν μᾶλλον ἐνδείξαιτό τις
Πόσιν προτιμῶσ', ἢ θέλουσ' ὑπερθανεῖν,
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ πᾶσ' ἐπίσταται πόλις.
Ἃ δ' ἐν δόμοις ἔδρασε, θαυμάσῃ κλύων. 155
Ἐπεὶ γὰρ ᾔσθεθ' ἡμέραν τὴν κυρίαν
Ἥκουσαν, ὕδασι ποταμίοις λευκὸν χρόα
Ἐλούσατ'. ἐκ δ' ἑλοῦσα κεδρίνων δόμων
Ἐσθῆτα κόσμον τ', εὐπρεπῶς ἠσκήσατο.
Καὶ στᾶσα πρόσθεν ἑστίας, κατηύξατο. 160
Δέσποιν', ἐγὼ γὰρ ἔρχομαι κατὰ χθονὸς,
Πανύστατόν σε προσπίτνουσ' αἰτήσομαι,
Τέκν' ὀρφανεῦσαι τἀμά. καὶ τῷ μὲν φίλην
Σύζευξον ἄλοχον, τῇ δὲ γενναῖον πόσιν.
Μηδ' ὥσπερ αὐτῶν ἡ τεκοῦσ' ἀπόλλυται, 165
Θανεῖν ἀώρους παῖδας, ἀλλ' εὐδαίμονας
Ἐν γῇ πατρῴᾳ τερπνὸν ἐκπλῆσαι βίον.
Πάντας δὲ βωμοὺς, οἳ κατ' Ἀδμήτου δόμους,
Προσῆλθε, κἀξέστεψε, καὶ προσηύξατο,
Πτόρθων ἀποσχίζουσα μυρσίνης φόβην, 170
Ἄκλαυστος, ἀστένακτος, οὐδὲ τοὐπιὸν
Κακὸν μεθίστη χρωτὸς εὐειδῆ φύσιν.
Κἄπειτα θάλαμον ἐσπεσοῦσα, καὶ λέχος,
Ἐνταῦθα δὴ δάκρυσε, καὶ λέγει τάδε.
Ὦ λέκτρον, ἔνθα παρθένει' ἔλυσ' ἐγὼ 175
Κορεύματ' ἐκ τοῦδ' ἀνδρὸς, οὗ θνήσκω πέρι,
Χαῖρ'. οὐ γὰρ ἐχθαίρω σ'. ἀπώλεσας δ' ἐμὲ
Μόνην. προδοῦναι γάρ σ' ὀκνοῦσα, καὶ πόσιν,
Θνήσκω. σὲ δ' ἄλλη τις γυνὴ κεκτήσεται,
Σώφρων μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως. 180
Κυνεῖ δὲ προσπίτνουσα. πᾶν δὲ δέμνιον
Ὀφθαλμοτέγκτῳ δεύεται πλημμυρίδι.
Ἐπεὶ δὲ πολλῶν δακρύων εἶχεν κόρον,
Στείχει προνωπὴς, ἐκπεσοῦσα δεμνίων.
Καὶ πολλὰ θαλάμων ἐξιοῦσ' ἐπεστράφη, 185
Κἄρριψεν αὐτὴν αὖθις ἐς κοίτην πάλιν.
Παῖδες δὲ πέπλων μητρὸς ἐξηρτημένοι,
Ἔκλαιον. ἡ δὲ λαμβάνουσ' ἐς ἀγκάλας,
Ἠσπάζετ' ἄλλοτ' ἄλλον, ὡς θανουμένη.
Πάντες δ' ἔκλαιον οἰκέται κατὰ στέγας, 190
Δέσποιναν οἰκτείροντες. ἡ δὲ δεξιὰν
Προὔτειν' ἑκάστῳ. κοὔ τις ἦν οὕτω κακὸς,
Ὃν οὐ προσεῖπε, καὶ προσερρήθη πάλιν.
Τοιαῦτ' ἐν οἴκοις ἐστὶν Ἀδμήτου κακά.
Καὶ κατθανών γ' ἂν ὤλετ'. ἐκφυγὼν δ' ἔχει 195
Τοσοῦτον ἄλγος, οὗ ποτ' οὐ λελήσεται.
Χο. Ἦπου στενάζει τοῖσιν Ἄδμητος κακοῖς,
Ἐσθλῆς γυναικὸς εἰ στερηθῆναί σφε χρή.
Θε. Κλαίει γ' ἄκοιτιν ἐν χεροῖν φίλην ἔχων,
Καὶ μὴ προδοῦναι λίσσεται, τἀμήχανα 200
Ζητῶν. φθίνει γὰρ καὶ μαραίνεται νόσῳ.
Παρειμένη δὲ χειρὸς ἄθλιον βάρος.

Lacrymans: quam nouam fortunam audiam?
Lugere quidem, si quid heris accidit,
Veniam meretur. utrum autem adhuc sit viua mulier,
An verò perierit, scire vellemus.
Alc. *Et viuam dicere, & mortuam licet tibi.*
Cho. *Quomodo autem idem potest mortuus esse, & viuere?*
Anc. *Iam morti est vicina, & agit animam.*
Cho. *O miser quali qualis existens vxore priuaris.*
Anc. *Nondum hoc scit dominus priusquam acciderit.*
Cho. *Nulla spes igitur seruandæ vitæ superest?*
Anc. *Fatalis enim dies violenter accedit.*
Cho. *Num igitur fiunt conuenientia ut in tali re?*
Anc. *Ornatus est paratus, quo eam sepeliet maritus.*
Cho *Sciat nunc ille, quòd gloriosè morietur,*
Longè optima mulier omnium, quæ sub sole sunt.
Anc. *Quomodo verò non optima? quis enim contradicet?*
Quid conuenit aliud facere præstantissimam
Mulierem? quomodo enim magis ostenderet ulla coniux alia
Se magni facere maritum, quàm si velit pro eo mori?
Et hæc quidem vniuersa ciuitas nouit,
At quæ domi egit, miraberis audiens.
Postquam enim sensit fatalem diem
Adesse, fluuiali aqua candidum corpus
Lauit, & accipiens ex cedrinis arcis
Vestem, & ornamenta, decorè se ornauit.
Et stans ante aras precabatur:
O domina, ego enim ad inferos eo,
Postremum te adorans, petam, (dā illorū, charam
Vt pupillorū meorū liberorū tutelā suscipias, & alteri qui-
Iungas coniugem, alteri verò generosum maritum.
Neque, quemadmodū ipsorū parens perit, sic etiā ipsorū
Moriantur immatura morte liberi: sed felices
In solo patrio iucundam vitam impleant.
Ad omnes porrò aras, quæ erant in ædibus Admeti,
Accessit, illásque coronauit, & precata est,
Auellens à myrti ramis comā, i. frōdes myrteas decerpēs,
Sine eiulatu, sine gemitu: neque venturum
Malum mutabat florentem colorem cutis.
Deinde verò irruens in thalamum, & in lectum,
Ibi tunc lacrymari cœpit, & dixit hæc.
O lecte, in quo virgineam solui ego
Puella zonam cum hoc viro, pro quo iam morior,
Vale: non enim te odi. perdidisti tamen me
Solam. Verita enim te prodere, & maritum,
Morior: alia verò aliqua mulier te possidebit,
Non quidem castior, sed fortasse felicior.
Osculabatur autem eum aduolata. totus verò lectus
Ex oculis manante rigabatur proluuie. (i. lacr. satiata,
Postquam autem multarum lacrymarū habuit satietatē,
Procedit extra thalamum, descendens à lecto:
Et sæpe egressa ex thalamo, eodem sæpe rediit,
Et abiecit se in lectum iterum atque iterum.
Liberi verò à matris veste pendentes
Plorabant: illa verò suscipiens in vlnas,
Salutabat aliàs alium tanquam iam moritura.
Omnes autem famuli in ædibus plorabant,
Dominam miserantes: illa verò dextram
Porrigebat singulis: & nullus erat tam vilis,
Quem non alloqueretur, & compellaretur ab eo vicissim.
Hæc mala sunt in ædibus Admeti.
Et mortuus quidē periisset. nunc verò cū mortē effugerit,
Tamen tantū dolorem habet, cuius nunquā obliuiscetur.
Cho. *Certè vexatus his malis gemet Admetus,*
Siquidem eum oportet priuari bona coniuge.
Anc. *Iam plorat, in manibus habens charam coniugem*
Et precatur eam, ne se deserat: impossibilia
Quærens. consumitur enim, & contabescit morbo.
Iam enim soluta sunt miseræ vires manuum

Tamen, quamuis paululum adhuc spirans,
Vult suffurari splendidum lumen solis,
Quòd nunquam rursus, at nunc postremum
Radiôs, globúmque solis sit visura.
Sed abibo, & tuam nunciabo præsentiam.
Non enim omnes famuli bene volunt dominis,
Vt beneuoli accedant in malis.
Tu verò es vetus amicus dominis meis.

MONOSTROPHICA.

Cho. *O Iupiter, quis tandem exeundi modus ex malis*
Erit, & finis fortunæ,
Quæ nostris adest dominis?
Egreditur aliquis: an radam comam?
An atrum cultum vestium
Induemus iam?
Anc. *Manifesta quidem, manifesta certè res est, ô amici: sed*
Deos precabimur. Deorum (tamen
Enim est potentia maxima.
O rex Apollo,
Inuenias aliquam Admeto malorum vitandorum ratio-
Largire iam, largire eam: (nem.
Nam & antè inuenisti opem aduersus mala huius:
Nunc quoque fias liberator ex morte,
Mortiferúmque profliga Plutonem.
Cho. *Fili, fili, heu, heu, io, io, fili Pheretis,*
Quomodo rem geris, quũ affligeris, vxore tua priuatus.
Heu, heu, digna & hæc sunt cæde, quæ te cædas,
Et plus est, quàm laqueo collum
Sublimi admouere.
Non tantum enim charam,
Sed etiam charissimam coniugem
Isto die mortuam videbis.
Sed hæc ex ædibus iam, & maritus egreditur.
Geme, ô vociferare, ô Pheræa tellus,
Quia optima mulier contabescit
Morbo sub terra, infernum apud Plutonem.
Nunquam affirmabo nuptias plus habere voluptatis, quã
Coniecturam faciens & ex iis, quæ antea vidi, (doloris,
Et hanc regis Admeti fortunam videns:
Qui amissa optima coniuge
Hac viuet posthac miseram vitam.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Al. *O sol & lumen diei,*
Et cælestes turbines nubium volitantium.
Ad. *Videt te & me ambos calamitosos,*
Nihil in deos peccantes, pro quo moriaris.

Strophe II.

Al. *O terra, & atriorum tecta,*
Nuptialésque thalami,
Patriæ Iolci.
Ad. *Erige te ipsam ô misera, ne me prodas,*
Et precare deos tecum dominos, vt tui misereantur.

Strophe III.

Al. *Video biremem, video scapham,*
Mortuorum autem portitor habens manum ad contum,
Charon me iam vocat, quid cunctaris?
Festina, tu remoraris, cætera parata sunt.
Festinans Charon me nunc accelerat.
Ad. *Heu mihi, acerbam hanc mihi nauigationem*

Ὅμως δὲ, καίπερ σμικρὸν ἐμπνέουσ᾽ ἔτι,
Κλέψαι πρὸς αὐγὰς βούλεται τὰς ἡλίου,
Ὡς οὔποτ᾽ αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον 205
Ἀκτῖνα, κύκλον θ᾽ ἡλίου προσόψεται.
Ἀλλ᾽ εἶμι, καὶ σὴν ἀγγελῶ παρουσίαν.
Οὐ γάρ τι πάντες εὖ φρονοῦσι κοιράνοις,
Ὥστ᾽ ἐν κακοῖσιν εὐμενεῖς παρεστάναι.
Σὺ δ᾽ εἶ παλαιὸς δεσπόταις ἐμοῖς φίλος. 210

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

χο. Ἰὼ Ζεῦ, τίς ἂν πῶς πᾷ πόρος κακῶν
Γένοιτο, καὶ λύσις τύχας,
Ἃ πάρεστι κοιράνοις;
Ἔξεισί τις, ἢ τέμω τρίχα,
Καὶ μέλανα στολμὸν πέπλων 215
Ἀμφιβαλώμεθ᾽ ἤδη;
ἡμι. Δῆλα μὲν, φίλοι, δῆλά γ᾽, ἀλλ᾽ ὅμως
Θεοῖσιν εὐχώμεσθα· θεῶν
Γὰρ δύναμις μεγίστα.
Ὦ ᾽ναξ Παιὰν, 220
Ἔξευρε μηχανάν τιν᾽ Ἀδμήτῳ κακῶν.
Πόριζε δὴ, πόριζε.
Καὶ πάρος γὰρ τοῦδ᾽ ἐφηῦρες,
Καὶ νῦν λυτήριος ἐκ θανάτου γενοῦ,
Φόνιον τ᾽ ἀπόπαυσον Ἅιδαν. 225
χο. Παπαῖ, παῖ, φεῦ, φεῦ. Ἰὼ, ἰὼ, παῖ Φέρητος,
Οἷ᾽ ἔπραξας δάμαρτος σᾶς στερηθείς.
Αἶ, αἶ, ἄξια καὶ σφαγᾶς τάδε,
Καὶ πλέον ἢ βρόχῳ δέρην
Οὐρανίῳ πελάσσαι. 230
Τὰν γὰρ οὐ φίλαν,
Ἀλλὰ φιλτάταν γυναῖκα
Κατθανοῦσαν ἐν ἤματι τῷδ᾽ ἐπόψει.
Ἡ δ᾽ ἐκ δόμων δὴ καὶ πόσις πορεύεται.
Στέναξον, ὦ βόασον, ὦ Φεραία χθὼν, 235
Τὰν ἀρίσταν γυναῖκα μαραινομέναν
Νόσῳ κατὰ γᾶς, χθόνιον παρ᾽ Ἅιδαν.
Οὔποτε φήσω γάμον εὐφραίνειν πλέον ἢ λυπεῖν,
Τοῖς τε πάροιθεν τεκμαιρόμενος,
Καὶ τάσδε τύχας λεύσσων βασιλέως. 240
Ὅστις ἀρίστης ἀπλακὼν ἀλόχου
Τῆσδ᾽, ἀβίωτον τὸν ἔπειτα χρόνον βιοτεύσει.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α΄.

ἀλ. Ἅλιε, καὶ φάος ἁμέρας,
Οὐράνιαί τε δῖναι νεφέλας δρομαίου.
ἀδ. Ὁρᾷ σὲ κἀμὲ, δύο κακῶς πεπραγότας, 245
Οὐδὲν θεοὺς δράσαντας, ἀνθ᾽ ὅτου θανῇ.

Στροφὴ β΄.

ἀλ. Γαῖά τε καὶ μελάθρων στέγαι,
Νυμφίδιοί τε κοῖται
Πατρίας Ἰωλκοῦ.
ἀδ. Ἐπαίρου, ὦ τάλαινα, μὴ προδῷς, 250
Λίσσου δὲ τοὺς κρατοῦντας οἰκτεῖραι θεούς.

Στροφὴ γ΄.

ἀλ. Ὁρῶ δίκωπον, ὁρῶ σκάφος.
Νεκύων δὲ πορθμεὺς ἔχων χέρ᾽ ἐπὶ κοντῷ,
Χάρων μ᾽ ἤδη καλεῖ· τί μέλλεις;
Ἐπείγου· σὺ κατείργεις, τάδ᾽ ἕτοιμα. 255
Σπερχόμενος ταχύνει.
ἀδ. Οἴμοι, πικράν γε τήνδε μοι ναυκληρίαν

Ἐλε-

Ἔλεξας. ὦ δύσδαιμον, οἷα πάσχομεν.

Στροφὴ δ'.

Αλ. Ἄγει μ', ἄγει μέ τις, οὐχ ὁρᾷς,
Νεκύων ἐς αὐλάν, ὑπ' ὀφρύσι κυαναυ- 260
γέσι βλέπων πτερωτὸς ᾅδας;
Τί ῥέξεις; ἄφες. οἵαν ὁδὸν ἁ δει-
λαιοτάτα προβαίνω.

Αδ. Οἰκτρὰν φίλοισιν, ἐκ δὲ τῶν μάλιστ' ἐμοί,
Καὶ παισίν, οἷς δὴ πένθος ἐν κοινῷ τόδε. 265

Στροφὴ ε'.

Αλ. Μέθετε, μέθετέ μ' ἤδη.
Κλίνατέ μ', οὐ σθένω
Ποσί. πλησίον ᾅδας.
Σκοτία δ' ἐπ' ὄσσοισι νὺξ ἐφέρπει.
Τέκνα, τέκν', οὐκ ἔτι δή, 270
Οὐκ ἔτι δὴ μάτηρ σφῷν ἔστιν.
Χαίροντες, ὦ τέκνα, τόδε φάος ὁρῷτον.

Αδ. Οἴμοι. τόδ' ἔπος λυπρὸν ἀκούω,
Καὶ παντὸς ἐμοὶ θανάτου μεῖζον.
Μὴ πρός σε θεῶν τλῇς με προδοῦναι, 275
Ἀλλ' ἀνατόλμα.
Σοῦ γὰρ φθιμένης, οὐκ ἔτ' ἂν εἴην.
Ἐν σοὶ δ' ἐσμὲν καὶ ζῆν καὶ μή.
Σὴν γὰρ φιλίαν σεβόμεσθα.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αλ. Ἄδμηθ', ὁρᾷς γὰρ τἀμὰ πράγμαθ' ὡς ἔχει, 280
Λέξαι θέλω σοι πρὶν θανεῖν, ἃ βούλομαι.
Ἐγώ σε πρεσβεύουσα, καὶ τὶ τῆς ἐμῆς
Ψυχῆς καταστήσασα φῶς τόδ' εἰσορᾶν,
Θνήσκω, παρόν μοι μὴ θανεῖν ὑπὲρ σέθεν,
Ἀλλ' ἄνδρα τε σχεῖν Θεσσαλῶν ὃν ἤθελον, 285
Καὶ δῶμα ναίειν ὄλβιον τυραννίδι.
Οὐκ ἠθέλησα ζῆν ἀποσπασθεῖσά σου
Σὺν παισὶν ὀρφανοῖσιν. οὐδ' ἐφεισάμην,
Ἥβης ἔχουσα δῶρ', ἐν οἷς ἐτερπόμην.
Καί τοι σ' ὁ φύσας, χ' ἡ τεκοῦσα προὔδοσαν, 290
Καλῶς μὲν αὐτοῖς κατθανεῖν ἧκον βίου,
Καλῶς δὲ σῶσαι παῖδα, κεὐκλεῶς θανεῖν.
Μόνος γὰρ αὐτοῖς ἦσθα. κοὔτις ἐλπὶς ἦν,
Σοῦ κατθανόντος, ἄλλα φιτύσειν τέκνα.
Κἀγώ τ' ἂν ἔζων, καὶ σὺ τὸν λοιπὸν χρόνον, 295
Κοὐκ ἂν μονωθεὶς σῆς δάμαρτος ἔστενες,
Καὶ παῖδας ὠρφάνευες. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
Θεῶν τις ἐξέπραξεν, ὥσθ' οὕτως ἔχειν.
Εἶεν. σύ νύν μοι τῶνδ' ἀπόμνησαι χάριν.
Αἰτήσομαι γάρ σ' ἀξίαν μὲν οὔποτε. 300
Ψυχῆς γὰρ οὐδέν ἐστι τιμιώτερον.
Δίκαια δ' ὡς φήσεις σύ. τούσδε γὰρ φιλεῖς
Οὐχ ἧσσον, ἢ 'γὼ παῖδας, εἴπερ εὖ φρονεῖς.
Τούτους ἀνάσχου δεσπότας ἐμῶν δόμων,
Καὶ μὴ 'πιγήμῃς τοῖσδε μητρυιὰν τέκνοις, 305
Ἥτις κακίων οὖσ' ἐμοῦ γυνὴ, φθόνῳ
Τοῖς σοῖσι κἀμοῖς παισὶ χεῖρα προσβαλεῖ.
Μὴ δῆτα δράσῃς ταῦτά γ', αἰτοῦμαί σ' ἐγώ.
Ἐχθρὰ γὰρ ἡ 'πιοῦσα μητρυιὰ τέκνοις
Τοῖς πρόσθ', ἐχίδνης οὐδὲν ἠπιωτέρα. 310
Καὶ παῖς μὲν ἄρσην, πατέρ' ἔχει πύργον μέγαν,
Ὃν καὶ προσεῖπε, καὶ προσερρήθη πάλιν.
Σὺ δ' ὦ τέκνον μοι, πῶς κορευθήσῃ καλῶς;
Ποίας τυχοῦσα συζύγου τῷ σῷ πατρί;
Μή σοί τιν' αἰσχρὰν προσβαλοῦσα κληδόνα, 315
Ἥβης ἐν ἀκμῇ σοὺς διαφθείρῃ γάμους.

Dixisti: ô misera, quàm acerbè affligimur.

Strophe. IIII.

Al. *Abducis me, abducis me quis, non vides,*
In aulam mortuorum, ex caruleis superciliis
Torvum tuens alatus Pluto?
Quid agis? dimitte. qualem viam ego miser-
rima ingredior.

Ad. *Calamitosam amicis, postea verò mihi maximè,*
Et liberis, quibus hic luctus communis est.

Strophe V.

Al. *Dimittite, dimittite me iam.*
Inclinate me, non valeo
Pedibus, prope mors adest.
Tenebricosa verò nox ad oculos serpit.
O liberi, liberi, non amplius iam,
Non amplius iam vestra mater superest,
Laeti, ô filij, hoc lumen intueamini.

Ad. *Heu mihi, audio hunc tristem sermonem,*
Et qualibet morte mihi maiorem, i. grauiorem.
Per deos rogo ne velis me deserere,
Sed animum recipe:
Te enim mortua ego non amplius ero.
Penes enim te est vt viuam, vel non viuam:
Tuam enim amicitiam colimus.

IAMBI.

Al. *Admete (vides enim quomodo se res meae habeant)*
Dicere cupio tibi priusquam moriar, quae volo.
Ego te honore afficiens, & pro mea
Vita constituens te vt lucem hanc aspicias, i. vt viuas,
Morior nunc *pro te: cum liceret mihi non mori,*
Sed habere virum Thessalum, quemcunque vellem.
Et habitare domum beatam regno.
Non volui tamen viuere à te auulsa
Cum liberis orbis patre, nec peperci mihi,
Aurora habens dona, quibus oblectarer.
Atqui pater tuus, & mater te prodiderunt,
Cùm tamen deceret ipsos honestè mori pro filij *vita,*
Honeste etiam seruare filium & gloriosè mori.
Solus enim ipsis eras, nec vlla spes erat,
Te mortuo ipsos genituros aliam sobolem.
Et ego vixissem, & tu reliquum tempus,
Nec tu orbatus tua coniuge gemeres,
Neque liberos orbos educares. Verùm haec quidem
Deorum aliquis effecit vt ita haberent.
Sed sit ita. Tu verò nobis hanc tanti beneficij *memor red-*
Nunquam enim à te dignam postulabo, (de gratiam
(Nam nihil est vita preciosius.)
Iustam tamen, vt ipse dices (hos enim amas
Non minus quàm ego, liberos, siquidem sapis)
Hos patere dominos meae domus esse.
Et non superinducas nouercam his liberis.
Quae cùm me deterior sit mulier, ex inuidia
Meis & tuis liberis manus iniiciet.
Ne facias igitur haec, abs te peto.
Nouerca enim vxori succedens, liberis est inimica
Prioribus, nihilò que mitior quàm vipera. (gnaculum,
Et filius quidem masculus, patrem habet magnum propu-
Quem iam affatus est, & à quo compellatus est vicissim.
Tu verò ô filia mea, quomodo virginitatis annos transiges
Qualem nacta coniugem tui patris, (honestè?
Ne tibi aliquam turpem imponens famam,
In ipso pubertatis flore corrumpat tuas nuptias?

Non enim mater te vnquam nuptui dabit,
Nec in partu tuo te confirmabit animum addens, ô filia,
Præsens, vbi nihil est matre beneuolentius.
Oportet enim me mori. & hoc non in crastinum,
Neque in tertium mensis diem mihi differtur malum:
Sed statim dicar esse inter mortuos.
Valete hilares. & tibi quidem marite
Licet gloriari te habuisse optimam coniugem:
Vobis verò liberi vos esse matre natos optima.

Cho. *Bono sis animo. pro hoc enim dicere non vereor:*
Faciet hæc, si modò de sano mentis statu non deturbetur.

Ad. *Fient hæc, fient, ne metuas. postquam enim ego te*
Viuentem habui, & mortua mea coniunx
Sola vocaberis, & nulla pro te
Sponsa Thessala me compellabit virum suum.
Nulla est tam nobili patre nata,
Nulla quamuis alioqui formâ decentissimè mulier.
Satis enim liberorum habeo, horúmque fruitionem precor
Deos mihi contingere: te enim non amplius fruimur.
Feram autem luctum non tantum huius anni,
Sed donec vita mea durauerit ô coniux,
Odio quidē habēs matrem quæ me peperit, odio etiā pro-
Patrem. nomine enim erant amici, non re. (sequens meum
Tu verò dans ea quæ habuisti charissima pro mea
Vita, seruasti me: An non igitur mihi gemere adest,
Amittenti te talem coniugem?
Omittam verò conuiuia, & conuiuarum sodalicia,
Et coronas, & cantilenas, quæ antea occupauerunt meam
Non enim vnquam amplius attingam barbitum. (domum:
Neque animum impellam canere ad Libycam
Tibiam: tu enim eripuisti mihi omnem oblectationē vitæ.
Solerti verò manu artificum corpus tuum
Effictum, in lecto collocabitur:
Apud quod iacebo, idque complectens manibus,
Vocans tuum nomen, charam in vlnis
Videbor habere coniugem, quamuis non habeam.
Frigidam quidem opinor oblectationem, sed tamen onus
Animæ exhauriam, ac leuabo. in somnis verò
Occurrens oblectabis me. Gratum enim est amicum
Etiam noctu videre, quocunque venerit tempore.
Si verò mihi Orphei adesset lingua, & carmen,
Vt filiam Cereris, aut eius maritum
Demulcens carmine, ab inferis reducerem te coniugem,
Descenderem, nec me Plutonis canis,
Neq; ductor animarū Charō nauta qui ad remū sedet,
Retinerent, priusquam te in vitam reducerem:
Verùm illic me expecta dum moriar,
Præparáque domicilium, vt mecum habitatura.
Mandabo enim vt in iisdem cedrinis arcis meæ
Tecum hæc ponant latera, & vt ea extendant prope
Latera tua. vtinam enim ne mortuus quidem vnquam
A te seiunctus sim, quæ sola mihi fuisti fida.

Cho. *Et ego sanè hunc luctum, vt amicus cum amico,*
Tristem huius vnà feram. ipsa enim est digna.

Al. *O liberi vos iam audiuistis hæc*
Patrem dicentem, se nullam aliam ducturum vnquam
Vxorem in vestrum damnum, neque me neglecturum.

Ad. *Et nunc affirmo eadem, & faciam hæc.*

Al. *Hac conditione accipe liberos ex manibus meis.*

Ad. *Accipio gratum certè munus ex amica manu.*

Al. *Tu nunc sis istis mater pro me liberis.*

Ad. *Ingens certè necessitas orbatis te matrem esse me coget.*

Al. *O liberi, cum viuere me decebat, ad inferos eo, i. morior.*

Ad. *Hei mihi, quid igitur faciam te orbatus?*

Al. *Tempus minuet tibi luctum: mortuus nihil est.*

Ad. *Duc me tecum per deos oro, duc ad inferos.*

Al. *Satis est me mori pro te.*

Ad. *O fatum, quali coniuge me priuas?*

Οὐ γάρ σε μήτηρ οὔτε νυμφεύσει ποτὲ,
οὔτ' ἐν τόκοισι σοῖσι θαρσυνεῖ, τέκνον,
Παροῦσ', ἵν' οὐδὲν μητρὸς εὐμενέστερον.
Δεῖ γὰρ θανεῖν με· καὶ τόδ' οὐκ εἰς αὔριον, 320
Οὐδ' ἐς τρίτην μοι μηνὸς ἔρχεται κακὸν,
Ἀλλ' αὐτίκ' ἐν τοῖς οὐκ ἔτ' οὖσι λέξομαι.
Χαίροντες, εὐφραίνοισθε· καὶ σοὶ μὲν πόσι,
Γυναῖκ' ἀρίστην ἔστι κομπάσαι λαβεῖν,
Ὑμῖν δὲ παῖδες μητρὸς ἐκπεφυκέναι. 325

χο. Θάρσει. πρὸ τούτου γὰρ λέγειν οὐχ ἅζομαι·
Δράσει τάδ', ἤνπερ μὴ φρενῶν ἁμαρτάνῃ.

ἀδ. Ἔσται τάδ', ἔσται, μὴ τρέσῃς· ἐπεί σ' ἐγὼ
Καὶ ζῶσαν εἶχον, καὶ θανοῦσ' ἐμὴ γυνὴ
Μόνη κεκλήσῃ, κοὔτις ἀντὶ σοῦ ποτε 330
Τόνδ' ἄνδρα νύμφη Θεσσαλὶς προσφθέγξεται.
Οὐκ ἔστιν οὕτως οὔτε πατρὸς εὐγενοῦς,
Οὔτ' εἶδος ἄλλως ἐκπρεπεστάτη γυνή.
Ἅλις δὲ παίδων, τῶνδ' ὄνησιν εὔχομαι
Θεοῖς γενέσθαι· σοῦ γὰρ οὐκ ὠνήμεθα. 335
Οἴσω δὲ πένθος οὐκ ἐτήσιον τὸ σὸν,
Ἀλλ' ἔς τ' ἂν αἰὼν οὑμὸς ἀντέχῃ, γύναι,
Στυγῶν μὲν ἥ μ' ἔτικτεν, ἐχθαίρων δ' ἐμὸν
Πατέρα. λόγῳ γὰρ ἦσαν, οὐκ ἔργῳ φίλοι.
Σὺ δ' ἀντιδοῦσα τῆς ἐμῆς τὰ φίλτατα 340
Ψυχῆς, ἔσωσας. ἆρ' ἐμοὶ στένειν πάρα,
Τοιᾶσδ' ἁμαρτάνοντι συζύγου σέθεν;
Παύσω δὲ κώμους, συμποτῶν θ' ὁμιλίας,
Στεφάνους τε, μοῦσάν θ', ἣ κατεῖχ' ἐμοὺς δόμους.
Οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν βαρβίτου θίγοιμ' ἔτι, 345
Οὔτ' ἂν φρέν' ἐξάραιμι πρὸς λίβυν λακεῖν
Αὐλόν. σὺ γάρ μου τέρψιν ἐξείλου βίου.
Σοφῇ δὲ χειρὶ τεκτόνων δέμας τὸ σὸν
Εἰκασθὲν, ἐν λέκτροισιν ἐκταθήσεται,
Ὧ προσπεσοῦμαι, καὶ περιπτύσσων χέρας, 350
Ὄνομα καλῶν σὸν, τὴν φίλην ἐν ἀγκάλαις
Δόξω γυναῖκα, καίπερ οὐκ ἔχων, ἔχειν.
Ψυχρὰν μὲν οἶμαι τέρψιν, ἀλλ' ὅμως βάρος
Ψυχῆς ἀπαντλοίην ἄν. ἐν δ' ὀνείρασι
Φοιτῶσά μ' εὐφραίνοις ἄν. ἡδὺ γὰρ φίλους 355
Κἂν νυκτὶ λεύσσειν, ὅντιν' ἂν παρῇ χρόνον.
Εἰ δ' Ὀρφέως μοι γλῶσσα καὶ μέλος παρῆν,
Ὥστ' ἢ κόρην Δήμητρος, ἢ κείνης πόσιν
Ὕμνοισι κηλήσαντά σ' ἐξ ᾅδου λαβεῖν,
Κατῆλθον ἄν. καί μ' οὔθ' ὁ Πλούτωνος κύων, 360
Οὔθ' οὑπὶ κώπῃ ψυχοπομπὸς ἂν Χάρων
Ἔσχ', πρὶν ἐς φῶς σὸν καταστῆσαι βίον.
Ἀλλ' οὖν ἐκεῖσε προσδόκα μ' ὅταν θάνω,
Καὶ δῶμ' ἑτοίμαζ', ὡς συνοικήσουσά μοι.
Ἐν ταῖσιν αὐταῖς γάρ μ' ἐπισκήψω κέδροις 365
Σοὶ τούσδε θεῖναι, πλευρά τ' ἐκτεῖναι πέλας
Πλευροῖσι τοῖς σοῖς. μηδὲ γὰρ θανών ποτε
Σοῦ χωρὶς εἴην, τῆς μόνης πιστῆς ἐμοί.

χο. Καὶ μὴν ἐγώ σοι πένθος, ὡς φίλος φίλῳ,
Λυπρὸν συνοίσω τῆσδε· καὶ γὰρ ἀξία. 570

ἀλ. Ὦ παῖδες, αὐτοὶ δὴ τάδ' εἰσηκούσατε
Πατρὸς λέγοντος, μὴ γαμεῖν ἄλλην ποτὲ
Γυναῖκ' ἐφ' ὑμῖν, μηδ' ἀτιμάσειν ἐμέ.

ἀδ. Καὶ νῦν γέ φημι, καὶ τελευτήσω τάδε.

ἀλ. Ἐπὶ τοῖσδε, παῖδας χειρὸς ἐξ ἐμῆς δέχου. 375

ἀδ. Δέχομαι φίλον γε δῶρον ἐκ φίλης χερός.

ἀλ. Σὺ νῦν γενοῦ τοῖσδ' ἀντ' ἐμοῦ μήτηρ τέκνοις.

ἀδ. Πολλή γ' ἀνάγκη, σοῦ γ' ἀπεστερημένοις.

ἀλ. Ὦ τέκν', ὅτε ζῆν χρῆν μ', ἀπέρχομαι κάτω.

ἀδ. Οἴμοι, τί δράσω δῆτα σοῦ μονούμενος; 380

ἀλ. Χρόνος μαλάξει σ'· οὐδέν ἐσθ' ὁ κατθανών.

ἀδ. Ἄγου με σὺν σοὶ πρὸς θεῶν, ἄγου κάτω.

ἀλ. Ἀρκοῦμεν ἡμεῖς οἱ προθνήσκοντες σέθεν.

ἀδ. Ὦ δαῖμον, οἵας συζύγου μ' ἀποστερεῖς.

ἄλ. Καὶ μὴν σκοτεινὸν ὄμμα μου βαρύνεται. 385
ἄδ. Ἀπωλόμην ἄρ', εἴ με δὴ λείψεις γύναι.
ἄλ. Ὡς οὐκ ἔτ' οὖσαν, οὐδὲν ἂν λέγοις ἐμέ.
ἄδ. Ὄρθου πρόσωπον, μὴ λίπῃς παῖδας σέθεν.
ἄλ. Οὐ δῆτ' ἑκοῦσά γ', ἀλλὰ χαίρετε τέκνα.
ἄδ. Βλέψον πρὸς αὐτούς, βλέψον. Αλ. οὐδέν εἰμ' ἔτι. 390
ἄδ. Τί δρᾷς; προλείπεις; Αλ. χαῖρ'. Αδ. ἀπωλόμην τάλας.
χο. Βέβηκεν, οὐκ ἔτ' ἔστιν Ἀδμήτου γυνή.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

εὐ. 1 Ἰώ μοι τύχας. μαῖα δὴ κάτω
2 Βέβακεν. οὐκ ἔτ' ἔστιν, ὦ
3 Πάτερ, ὑφ' ἁλίῳ. 395
4 Προλιποῦσα δ' ἁμὸν βίον,
5 Ὠρφάνισε τλάμων.
6 Ἴδε γὰρ ἴδε βλέφαρον, καὶ
7 Παρατόνους χέρας.
8 Ὑπάκουσον, ἄκουσον ὦ 400
9 Μᾶτερ, ἀντιάζω,
10 Ἐγώ σ' ἐγὼ μᾶτερ νῦν γε καλοῦμαι,
11 Ὁ σὸς ποτὶ σοῖσι προσπίτνων στόμασι νεοσσός.
ἄδ. Τὴν οὐ κλύουσαν, οὐδ' ὁρῶσαν ὥστ' ἐγὼ,
Καὶ σφὼ, βαρείᾳ συμφορᾷ πεπλήγμεθα. 405

Ἀντιστροφή.

εὐ. 1 Νέος ἐγὼ πάτερ λείπομαι φίλας
2 Μονόστολός τε ματρός. ὦ
3 Σχέτλια δὴ παθὼν
4 Ἐγὼ ἔργα,
5 * * * * * * *
6 Σύ τ' ἐμοὶ σύγγονε κούρα 410
7 Συνέτλας. ὦ πάτερ,
8 Ἀνόνατ' ἀνόνατ' ἐνύμ-
9 φευσας, οὐδὲ γήρως
10 Ἔβας τέλος σὺν τᾷδ'. ἔφθιτο γὰρ πά-
11 ρος. οἰχομένας δὲ σοῦ μᾶτερ, ὄλωλεν οἶκος. 415

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Ἄδμητ', ἀνάγκη τάσδε συμφορὰς φέρειν.
Οὐ γάρ τι πρῶτος, οὐδὲ λοίσθιος βροτῶν
Γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες. γίγνωσκε δὲ,
Ὡς πᾶσιν ἡμῖν κατθανεῖν ὀφείλεται.
ἄδ. Ἐπίσταμαί γε, κοὐκ ἄφνω κακὸν τόδε 420
Προσέπτατ'. εἰδὼς δ' αὔτ' ἐτειρόμην πάλαι.
Ἀλλ', ἐκφορὰν γὰρ τοῦδε θήσομαι νεκροῦ,
Πάρεστε καὶ μένοντες, ἀντηχήσατε
Παιᾶνα τῷ κάτωθεν ἀσπόνδῳ θεῷ.
Πᾶσιν δὲ Θεσσαλοῖσιν, ὧν ἐγὼ κρατῶ, 425
Πένθους γυναικὸς τῆσδε κοινοῦσθαι λέγω,
Κουρᾷ ξυρήκει, καὶ μελαμπέπλῳ στολῇ.
Τέθριππά τε ζεύγνυσθε, καὶ μονάμπυκας
Πώλους σιδήρῳ τέμνετ' αὐχένων φόβην.
Αὐλῶν δὲ μὴ κατ' ἄστυ, μὴ λύρας κτύπος 430
Ἔστω, σελήνας δώδεκ' ἐκπληρουμένας.
Οὐ γάρ τιν' ἄλλον φίλτερον θάψω νεκρὸν
Τοῦδ', οὐδ' ἀμείνον' εἰς ἐμ'. ἀξία δέ μοι
Τιμῆς, ἐπεὶ τέθνηκεν ἀντ' ἐμοῦ μόνη.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ὦ Πελία θύγατερ, 435
2 Χαίρουσά μοι ἐν ἀΐδα δόμοισι
3 Τὸν ἀνάλιον οἶκον ἱκατεύοις.
4 Ἴστω δ' ἀΐδας ὁ μελαγχαίτας
5 Θεὸς, ὅς τ' ἐπὶ κώπᾳ
6 Πηδαλίῳ τε γέρων 440
7 Νεκροπομπὸς ἵζει,
8 Πολὺ δὴ πολὺ δὴ γυναῖκ' ἀρίσταν
9 Λίμναν Ἀχεροντίαν πορεύσας
10 Ἐλάτᾳ δικώπῳ.

Al. Atqui tenebricosi mei grauantur oculi.
Ad. Perij igitur, si me iam relinqueris mulier.
Al. Vt eam, quæ nihil amplius sum, nihil me dixeris esse.
Ad. Erige faciem, ne relinquas tuos liberos.
Al. Non quidem volens desero: sed valeant liberi.
Ad. Intuere eos, intuere. Al. Nihil amplius sum.
Ad. Quid agis? deseris nos? Al. Vale. Ad. Perij miser.
Cho. Excessit, non amplius est Admeti coniunx.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Eu. Hei mihi propter calamitatem. mater iam ad inferos
Abiit. non amplius est, ô
Pater, sub sole:
Deserens autem meam vitam,
Fecit me orphanum misera.
Vide enim, vide palpebras, &
Resolutas manus.
Audi, audi ô
Mater, te obsecro:
Ego te, ego ô mater nunc saltem voco,
Tuus pullus, i. filius, ad os tuum cadens.
Ad. Vocas neque audientem, neque videntem: itaque ego,
Et vos graui calamitate perculsi sumus.

Antistrophe.

Eu. Ego iuuenis adhuc relinquor à chara, ô pater,
Solúsque matre. ô
Tristia igitur passus
Ego mala,
* * * * * * * *
Tuque mecum soror puella
Eadem sustines. O pater
Frustra, frustra, vxorem duxi-
sti, neque ad senectæ
Finem peruenisti cum ista. prius enim est mortua,
Te autem moriente, ô mater, domus periit.

IAMBI.

Cho. Admete, necesse est hanc calamitatem ferre.
Tu enim neque primus, neque postremus, i. moriendũ est.
Vxore bona priuatus es. scias autem
Quod omnibus nobis mors debetur, i. moriendum est.
Ad. Scio sanè, nec subitò hoc malum
Aduolauit: cum verò scirem hæc, cruciabar iampridem.
Sed (hoc enim cadauer efferam)
Adeste, & unà per vices canite
Lugubre carmen inferorum implacabili Deo.
Omnibus verò Thessalis, quibus ego præsum,
Iubeo communem esse luctum huius mulieris,
Cæsarie rasa, & nigra veste.
Quadrigasque iungite & singularibus
Equis ferro secate ceruicis iubam.
Tibiarum verò ne per vrbem, neque lyræ strepitus
Sit, duodecim integris mensibus.
Non enim vllum aliud charius cadauer sepeliam,
Quàm hoc, neque quod sit plus de me meritum: digna autẽ
Est quæ honore à me afficiatur. siquidẽ pro me est mortua
(sola.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. O Peliæ filia,
Læta mihi in Plutonis ædibus
Tenebricosam domum colas.
Sciat autem Pluto nigricomus
Deus, & qui ad remum,
Et ad gubernaculum senex
Mortuorum deductor sedet,
Se iam longè optimam mulierem, longè optimam, inquam,
Transuexisse trans paludem Acherontiam
Cymba biremi.

Antistrophe I.

Multum te Poetæ
Canent, & in montana habente septem fides
Lyra, & in hymnis sine lyra cantatis celebrantes,
Spartæ quando orbis Carnei
Redit, tempus vernum
Mensis, exoriente
Per totam noctem plena *luna,*
Et in diuitibus & beatis Athenis.
Talem reliquisti moriens cantilenam
Carminum cantoribus, i. poetis.

Strophe II.

Vtinam penes me esset,
Possémque te emittere
In lucem ex Plutonis domo,
Et ex Cocyti fluentis
Fluuiatili, & infernali remo.
Tu enim ô vnica, & chara mulier,
Tu tuum sustinuisti maritum pro tua permutare, atque
Vita ex inferis leuis (tua redimere
Terra cadas supra te, mulier.
Si quẽ verò nouũ elegerit maritus lectũ, i. si nouã vxorem
Profectò valde mihi erit odiosus, liberísque tuis. (duxerit,

Antistrophe II.

Cum eius *mater non voluerit*
Pro filio terra tegere
Corpus, i. mori, *neque pater senex* mori noluerit pro eo,
* * * * * * * *
Quem genuit, nec eum *voluerint liberare*, profectò sunt
Detestandi, habentes canam comam.
Tu verò in pubertate iuuenili pro viro iuueni moriẽs abis.
Tali contingat mihi potiri
Coniuge chara lecti socia.
Hæc enim felicitatis *pars in* hac *vita* est *rara.*
Certè viueret mecum per omnem vitam sine molestia.

IAMBI.

Her. *O hospites, huius Pheraæ terræ incolæ,*
Admetum in ædibus an inueniam?
Cho. *Est domi filius Pheretis ô Hercules.*
Verùm dicito quæ causa te in hanc *Thessalorum vrbem*
Mittit, vt ad *hanc Pheræorum ciuitatem accedas?*
Her. *Tirynthio Eurystheo quendam conficio laborem.*
Cho. *Et quò vadis? cui astrictus es errationi?*
Her. *Vado ad quadriiugum currum Diomedis Thracis.*
Cho. *Quomodo igitur* hoc *poteris? an es imperitus hospitis?*
Her. Sum *imperitus. nondum* enim *veni* in *Bistonum agrum.*
Cho. *Non poteris fieri dominus equorum sine pugna.*
Her. *Sed non erat mihi possibile recusare labores istos.*
Cho. *Interfecturus igitur* cum *venies, an* ab eo interfectus, *& mortuus ibi manebis?*
Her. *Non hoc certamen primum curram ego.*
Cho. *Quid verò lucri facies victo domino?*
Her. *Equos adducam Tirynthio regi.*
Cho. *Non facile* est *frenum inijcere genis.*
Her. *Nisi spirent ignem e naribus.*
Cho. *Quin homines lacerant rapidis genis.*
Her. *Pabulum dicis montanarum ferarum, non equorum.*
Cho. *Videbis præsepia sanguine conspersa.*
Her. *Ipse verò qui aluit* hos equos, *cuius patris filiũ se iactat?*
Cho. *Martis*, seque iactat esse *regem peltæ*, i. peltatorum *Thraciæ auro abundantis.*
Her. *Et hunc mei fati laborem refers?*
Durum enim semper est meũ fatum, *& in arduum tẽdit.*
Certè oportuit me cum filiis, quos Mars genuit,
Pugnam committere primum quidem cum Lycaone,
Deinde verò Cygno. hoc verò tertium venio
Certamen commissurus cum equis, & domino.
Sed nemo est, qui Herculem *Alcmenæ filium*

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Πολλά σε μουσοπόλοι 445
2 Μέλψουσι, καθ' ἑπτάτονόν τ' ὀρείαν
3 Χέλυν, ἔν τ' ἀλύροις κλέοντες ὕμνοις
4 Σπάρτᾳ κύκλος ἁνίκα Καρνείου
5 Περινίσεται ὥρα
6 Μηνός, ἀειρομένας 450
7 Παννύχου σελάνας,
8 Λιπαραῖσί τ' ἐν ὀλβίαις Ἀθάναις.
9 Τοίαν ἔλιπες θανοῦσα μολπὰν
10 Μελέων ἀοιδοῖς.

Στροφὴ β'.

1 Εἴθ' ἐπ' ἐμοὶ μὲν εἴη, 455
2 Δυναίμαν δέ σε πέμψαι
3 Φάος ἐξ Ἀΐδα τεράμνων,
4 Καὶ Κωκυτοῖο ῥεέθρων
5 Ποταμίᾳ νερτέρᾳ τε κώπᾳ.
6 Σὺ γὰρ ὦ μόνα, ὦ φίλα γυναικῶν, 460
7 Σύ γε τὸν αὑτᾶς ἔτλας πόσιν ἀντὶ σᾶς ἀμεῖψαι
8 Ψυχᾶς ἐξ Ἅιδου. κούφα σοι
9 Χθὼν ἐπάνω πέσοι, γύναι.
10 Εἰ δέ τι καινὸν ἕλοιτο πόσις λέχος,
11 Ἦ μάλ' ἔμοιγ' ἂν εἴη στυγηθεὶς, τέκνοις τε τοῖς 465
σοῖς.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ματέρος οὐ θελούσας
2 Πρὸ παιδὸς χθονὶ κρύψαι
3 Δέμας, οὐδὲ πατρὸς γεραιοῦ,
4 * * * * * * *
5 Ὃν ἔτεκον, οὐκ ἔτλαν ῥύεσθαι
6 Σχετλίω πολιὰν ἔχοντε χαίταν. 470
7 Σὺ δ' ἐν ἥβᾳ νέα νέου προθανοῦσα φωτὸς οἴχῃ.
8 Τοιαύτας εἴη με κῦρσαι
9 Συνδυάδος φίλας ἀλόχου.
10 Τοῦτο γὰρ ἔν γε βίῳ σπάνιον μέρος.
11 Ἦ γὰρ ἐμοί γ' ἄλυπος δι' αἰῶνος ἂν ξυνείη. 475

ΙΑΜΒΟΙ.

ἡρ. Ξένοι, Φεραίας τῆσδε κωμῆται χθονός,
Ἄδμητον ἐν δόμοισιν ἆρα κιχάνω;
χο. Ἔστ' ἐν δόμοισι παῖς Φέρητος, Ἡράκλεις.
Ἀλλ' εἰπὲ, χρεία τίς σε Θεσσαλῶν πόλιν
Πέμπει, Φεραῖον ἄστυ προσβῆναι τόδε; 480
ἡρ. Τιρυνθίῳ πράσσω τιν' Εὐρυσθεῖ πόνον.
χο. Καὶ ποῖ πορεύῃ; τῷ συνέζευξαι πλάνῳ;
ἡρ. Θρηκὸς τέτρωρον ἅρμα Διομήδους μέτα.
χο. Πῶς οὖν δυνήσῃ; μῶν ἄπειρος εἶ ξένου;
ἡρ. Ἄπειρος· οὔπω Βιστόνων ἦλθον χθόνα. 485
χο. Οὐκ ἔστιν ἵππων δεσπόσαι σ' ἄνευ μάχης.
ἡρ. Ἀλλ' οὐδ' ἀπειπεῖν μοι τοὺς πόνους οἷόν τε μοι.
χο. Κτανὼν ἄρ' ἥξεις, ἢ θανὼν αὐτοῦ μενεῖς;
ἡρ. Οὐ τόνδ' ἀγῶνα πρῶτον ἂν δράμοιμ' ἐγώ.
χο. Τί δ' ἂν κρατήσας δεσπότην, πλέον λάβοις; 490
ἡρ. Πώλους ἀπάξω κοιράνῳ Τιρυνθίῳ.
χο. Οὐκ εὐμαρὲς χαλινὸν ἐμβαλεῖν γνάθοις.
ἡρ. Εἰ μή γε πῦρ πνέουσι μυκτήρων ἄπο.
χο. Ἀλλ' ἄνδρας ἀρταμοῦσι λαιψηραῖς γνάθοις.
ἡρ. Θηρῶν ὀρείων χόρτον, οὐχ ἵππων λέγεις. 495
χο. Φάτνας ἴδοις ἂν αἵμασιν πεφυρμένας.
ἡρ. Τίνος δ' ὁ θρέψας παῖς πατρὸς κομπάζεται;
χο. Ἄρεος, ζαχρύσου Θρακίας πέλτης ἄναξ.
ἡρ. Καὶ τόνδε τοὐμοῦ δαίμονος πόνον λέγεις;
Σκληρὸς γὰρ αἰεὶ, καὶ πρὸς αἶπος ἔρχεται. 500
Ἦ χρή με παισὶν οὓς Ἄρης ἐγείνατο,
Μάχην συνάψαι, πρῶτα μὲν Λυκάονι,
Αὖθις δὲ Κύκνῳ. τόνδε δ' ἔρχομαι τρίτον
Ἀγῶνα πώλοις, δεσπότῃ τε συμβαλῶν.
Ἀλλ' οὔτις ἔστιν ὃς τὸν Ἀλκμήνης γόνον 505

Τρέ-

Τρέσαντα χεῖρα πολεμίαν πότ' ὄψεται.
χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς τῆσδε κοίρανος χθονὸς,
Ἄδμητος ἔξω δωμάτων πορεύεται.
ἄδ. Χαῖρ' ὦ Διὸς παῖ, Περσέως τ' ἀφ' αἵματος.
ἡρ. Ἄδμητε, καὶ σὺ χαῖρε Θεσσαλῶν ἄναξ. 510
ἄδ. Θέλοιμ' ἄν· εὔνουν ὄντα σ' ἐξεπίσταμαι.
ἡρ. Τί χρῆμα κουρᾷ τῇδε πενθίμῳ πρέπεις;
ἄδ. Θάπτειν τιν' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ μέλλω νεκρόν.
ἡρ. Ἀπ' οὖν τέκνων σῶν πημονὴν εἴργοι θεός.
ἄδ. Ζῶσιν κατ' οἴκους παῖδες, οὓς ἔφυσ' ἐγώ. 515
ἡρ. Πατήρ γε μὴν ὡραῖος, εἴπερ οἴχεται.
ἄδ. Κἀκεῖνος ἔστι, χἠ τεκοῦσά μ', Ἡράκλεις.
ἡρ. Οὐ μὴν γυνή γ' ὄλωλεν Ἄλκηστις σέθεν;
ἄδ. Διπλοῦς ἐπ' αὐτῇ μῦθος ἔστι μοι λέγειν.
ἡρ. Πότερα θανούσης εἶπας, ἢ ζώσης πέρι; 520
ἄδ. Ἔστιν τε, κοὐκ ἔτ' ἔστιν, ἀλγύνει τ' ἐμέ.
ἡρ. Οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ'· ἄσημα γὰρ λέγεις.
ἄδ. Οὐκ οἶσθα μοίρας ἧς τυχεῖν αὐτὴν χρεών;
ἡρ. Οἶδ' ἀντὶ σοῦ γε κατθανεῖν ὑφειμένην.
ἄδ. Πῶς οὖν ἔτ' ἔστιν, εἴπερ ἤνεσεν τάδε; 525
ἡρ. Ἆ, μὴ πρόκλαι' ἄκοιτιν, ἐς τόδ' ἀναβαλοῦ.
ἄδ. Τέθνηχ' ὁ μέλλων, χ' ὁ θανὼν, κοὐκ ἔστ' ἔτι.
ἡρ. Χωρὶς τό τ' εἶναι, καὶ τὸ μὴ, νομίζεται.
ἄδ. Σὺ τῇδε κρίνεις Ἡράκλεις, κείνῃ δ' ἐγώ.
ἡρ. Τί δῆτα κλαίεις; τίς φίλων ὁ κατθανών; 530
ἄδ. Γυνὴ, γυναικὸς ἀρτίως μεμνήμεθα.
ἡρ. Ὀθνεῖος, ἢ σοι συγγενὴς γεγῶσά τις;
ἄδ. Ὀθνεῖος, ἄλλως δ' ἦν ἀναγκαία δόμοις.
ἡρ. Πῶς οὖν ἐν οἴκοις σοῖσιν ὤλεσεν βίον;
ἄδ. Πατρὸς θανόντος, ἐνθάδ' ὠρφανεύετο. 535
ἡρ. Φεῦ. εἴθ' εὕρομέν σ' Ἄδμητε μὴ λυπούμενον.
ἄδ. Ὡς δὴ τί δράσων τόνδ' ὑπορράπτεις λόγον;
ἡρ. Ξένων πρὸς ἄλλων ἑστίαν πορεύσομαι.
ἄδ. Οὐκ ἔστιν ὦναξ· μὴ τοσόνδ' ἔλθοι κακόν.
ἡρ. Λυπουμένοις ὀχληρὸς, εἰ μόλοι, ξένος. 540
ἄδ. Τεθνᾶσιν οἱ θανόντες. ἀλλ' ἴθ' ἐς δόμους.
ἡρ. Αἰσχρὸν παρὰ κλαίουσι θοινᾶσθαι ξένοις.
ἄδ. Χωρὶς ξενῶνές εἰσιν, οἷς σ' εἰσάξομεν.
ἡρ. Μέθες με, καί σοι μυρίαν ἕξω χάριν.
ἄδ. Οὐκ ἔστιν ἄλλου σ' ἀνδρὸς ἑστίαν μολεῖν. 545
Ἡγοῦ σὺ τῷδε δωμάτων ἐξωπίους
Ξενῶνας οἴξας, τοῖς τ' ἐφεστῶσι φράσον,
Σίτων παρεῖναι πλῆθος· ἐν δὲ κλῄσατε
Θύρας μεσαύλους· οὐ πρέπει θοινωμένους
Κλύειν στεναγμῶν, οὐδὲ λυπεῖσθαι ξένους. 550
χο. Τί δρᾷς; τοιαύτης συμφορᾶς προκειμένης,
Ἄδμητε, τολμᾷς ξενοδοχεῖν; τί μῶρος εἶ;
ἄδ. Ἀλλ' εἰ δόμων σφε καὶ πόλεως ἀπήλασα
Ξένον μολόντα, μᾶλλον ἄν μ' ἐπῄνεσας;
Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι συμφορὰ μὲν οὐδὲν ἂν 555
Μείων ἐγίνετ', ἀξενώτερος δ' ἐγώ.
Καὶ πρὸς κακοῖσιν ἄλλο τοῦτ' ἂν ἦν κακὸν,
Δόμους καλεῖσθαι τοὺς ἐμοὺς ἐχθροξένους.
Αὐτὸς δ' ἀρίστου τοῦδε τυγχάνω ξένου,
Ὅταν ποτ' Ἄργους διψίαν ἔλθω χθόνα. 560
χο. Πῶς οὖν ἔκρυπτες τὸν παρόντα δαίμονα,
Φίλου μολόντος ἀνδρὸς, ὡς αὐτὸς λέγεις;
ἄδ. Οὐκ ἄν ποτ' ἠθέλησεν εἰσελθεῖν δόμους,
Εἰ τῶν ἐμῶν τι πημάτων ἐγνώρισε.
Καὶ τῷ μὲν οἶμαι δρῶν τάδ', οὐ φρονεῖν δοκῶ, 565
Οὐδ' αἰνέσει με. τἀμὰ δ' οὐκ ἐπίσταται
Μέλαθρ' ἀπωθεῖν, οὐδ' ἀτιμάζειν ξένους.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ ά.

1 Ὦ πολύξεινος, καὶ ἐλεύθερος 2 Ἀνδρὸς ἀεί ποτ' οἶκος.
3 Σέ τοι καὶ ὁ Πύθιος 570
4 Εὐλύρας Ἀπόλλων
5 Ἠξίωσε ναίειν. 6 Ἔτλα δὲ σοῖσι μηλονόμας
7 Ἐν δόμοις γενέσθαι, 8 Δοχμιᾶν διὰ κλιτύων 575
9 Βοσκήμασι σοῖσι συρίζων 10 Ποιμνίτας ὑμεναίους.

Vnquam visurus sit metuentem hostilem manum.
Cho. *Atqui ecce dominus huius terra*
Admetus, egreditur ex adibus.
Ad. *Salue fili Iouis, Perseique à sanguine orte.*
Her. *Et tu salue rex Thessalorum, Admete.*
Ad. *Optarim quidem: scio* autem *te mihi esse beneuolum.*
Her. *Quam ob* rem *tonsura hac lugubri insignis est*
Ad. *Sepulturus sum hodie quoddam cadauer.*
Her. *Deus igitur arceat malum à tuis liberis.*
Ad. *Viuunt in adibus liberi quos ego genui.*
Her. *Pater verò fortasse aeuo maturus* obiit, *si modò obiit.*
Ad. *Viuit & ille, & mater mea, ô Hercules.*
Her. *Num verò Alcestis tua vxor obiit?*
Ad. *Dupliciter de ea possum respondere.*
Her. *Vtrum de mortua, an de viua dicis?*
Ad. *Est & non est, & dolore afficit me.*
Her. *Nihilo plus scio, obscura enim dicis.*
Ad. *Non scis fatum, quod subire eam oportet?*
Her. *Scio, eam assensisse pro te velle mori.*
Ad. *Quomodo igitur adhuc est, siquidem hac promisit?*
Her. *Ah, ne ãte mortis tẽp⁹ vxorẽ luge, in hoc differ. [ãplius est.*
Ad. *Obiit* illa, *qui.n.* mox *est* moritur⁹, *& qui iã mortuus est nõ*
Her. *Aliquid* tamen *interesse existimatur inter esse, & non esse.*
Ad. *Tu sic sentis Hercules, ego verò aliter.*
Her. *Cur ergo ploras? quis amicorum mortuus est?*
Ad. *Mulier, mulieris modò meminimus.*
Her. *Vtrum alienigenam, qua tibi cognata fuerit?*
Ad. *Alienigena, sed tamen erat necessaria* meis *adibus.*
Her. *Quomodo igitur in tuis adibus vitam amisit?*
Ad. *Hic educata* est *pupilla, patre mortuo.*
Her. *Heu. Vtinam inuenissemus te Admete non dolentem.*
Ad. *Vt verò quid facturus hunc subsuis sermonem?*
Her. *Hospitis ad aliam domum ibo.*
Ad. *Non licet ô rex: ne tantum* mihi *veniat malum.*
Her. *Si hospes ad lugentes veniat, molestus* est illis.
Ad. *Mortui sunt mortui, sed tu veni in ades.*
Her. *Turpe est apud lugentes epulari hospites.*
Ad. *Seorsim hospitum cœnacula sunt, in qua te introducemus.*
Her. *Dimitte me, & tibi maximam habebo gratiam.*
Ad. *Non licet tibi ire in alterius viri domum.*
Pracede tu harum adium externis, i. posticis,
Hospitiis apertis, & horum *prafectis, dic,*
Ciborum vt adsit copia, intus verò claudite
Fores intermedias aularum, non decet enim *vlulantes*
Audire nostros *luctus, neque hospites dolore affici.*
Cho. *Quid agis? proposita tanta calamitate,*
Audes Admete excipere hospites? quid insanis?
Ad. *An si ex adibus ipsum, & vrbe expulissem*
Hospitem ad me *profectum, magis me laudares?*
Non certè, nihilo enim mea calamitas
Minor fieret, & ego essem inhospitalior:
Et ad domestica *mala, aliud hoc accederet malum,*
Quòd mea domus vocaretur inhospitalis.
Ego enim optimum hunc habeo hospitem,
Quum in Argorum siticulosum eo solum.
Cho. *Quomodo igitur celasti prasentem calamitatem,*
Cùm vir amicus venerit, sicut tu dicis?
Ad. *Nunquam voluisset intrare* meam *domum,*
Si quod meorum resciuisset malorum.
Atque huic quidem (opinor) hac faciens, sapere nõ videor.
Neque laudabit me, mea enim non sciunt
Atria repellere, neque contemnere hospites.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Cho. *O multorum hospita, & liberalis, Viri semper domus,*
Te quoque Pythius
Bonus lyra magister Apollo
Dignatus est habitare, Et sustinuit opilio tuis
In adibus fieri, Per obliquas valles,
Canens tuis pecudibus Pastorales hymenaeos.

Antistrophe I.

Et simul pascebantur oblectatione carminum
Maculosæ lynces. Iuit autem linquens Othryum
Saltum, leonum Fulua cohors.
Saltauit autem circa tuam citharam,
O Phœbe, vario villo praditus Hinnulus, vltra alticomas
Abietes transiens leui pede,
Gaudens læto carmine. Strophe II.
Tu enim copiosissimam
Domum habitas, circa pulcherrimam
Bœbiam paludem, agrorúmque iugera,
Et camporum in solo fines, patentes camporum fines,
Circa solis occiduam Stationem, quæ vltra
Molossorum terram *ponitur,*
Et maris Ægei ad littus
Importuosum Pelij tenet imperium: Antistrophe II.
Et nunc aperiens domum,
Accipiet hospitem, humidis palpebris,
Plorans charæ coniugis cadauer in
Ædibus recens mortuum. Nam
Generosa natura effertur ad pudorem.
In bonis enim
Omnia insunt sapientiæ dona.
In mea verò anima fiducia sedet,
Pium virum piè acturum esse. IAMBI.

Ad. *Vtrorum Pheræorum ô beneuola præsentia:*
Mei quidem ministri cadauer iam omni cultu ornatum
Ferunt sublime ad sepulturam, & rogum:
Vos verò mortuam, vt fert consuetudo,
Salutate egredientem postremam viam.

Cho. *Atqui video tuum patrem senili pede*
Venientem, & comites in manibus tuæ coniugi
Ferentes ornatum, mortuorum grata munera.

Phe. *Venio malis tuis tecum laborans, fili.*
Bonam enim & pudicam (nemo contradicet)
Coniugem amisisti. verùm hæc quidem
Ferre necesse est, quanquam sint latu grauia.
Accipe verò hunc ornatum, & sub terram
Eat. huius corpus honore affici decet,
Quæ mortua est pro tua vita, fili.
Et fecit ne orbarer liberis, neque permisit
Me priuatum contabescere lugubri senecta.
Omnibus verò fecit laudatissimam vitam
Mulieribus, ausa hoc generosum facinus.
O quæ seruasti hunc meum filium, *& rursum erexisti*
Nos cadentes, vale, & in Plutonis ædibus
Bene sit tibi dico tales nuptias
Vtiles esse mortalibus, aut vxorem ducere non expedit.

Ad. *Non venisti vocatus à me ad hoc funus,*
Neque tuam præsentiam mihi gratam esse dico.
Et tuum ornatum hæc nunquam induet.
Non enim tuarum rerum indigens sepelietur.
Tunc te dolere oportuit, quando ego peribam.
Tu verò stans eminus, & relinquens alium mori
Iuniorem, cùm tu sis senex, iam deflebis hunc mortuum?
Non fuisti igitur verè mei corporis pater,
Neque illa, quæ dicitur me peperisse, & vocatur
Mater, me peperit: sed à serui sanguine
Suppositus sum clanculum vberibus tuæ coniugis.
Ostendisti manifestè reipsa, quis sis,
Neque existimo me esse filium tuum.
Profectò igitur omnes excellis timiditate,
Quòd tam grandis natu cùm sis, cùmque ad vitæ metam (extremam veneris,
Non voluisti, neque ausus es mori
Pro tuo filio: sed hanc siuistis
Mulierem alienigenam, quam ego & matrem,
Et patrem meum iustè solam existimarim esse.
Atqui decertasses hoc egregium certamen,
Si mortuus esses pro tuo filio. breue enim tibi

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Σαῖς δ' ἐποιμαίνοντο χαρᾷ μελέ-
2 ων βαλιαί τε λύγκες, 3 Ἔβα δὲ λιποῦσ' Ὄθρυ- 580
4 ος νάπος λεόντων 5 Ἁ δαφοινὸς ἴλα.
6 Ἐχόρευσε δ' ἀμφὶ σὰν κιθάραν,
7 Φοῖβε ποικιλόθριξ 8 Νεβρὸς, ὑψικόμων πέραν 585
9 Βαίνουσ' ἐλατᾶν σφυρῷ κούφῳ,
10 Χαίρουσ' εὔφρονι μολπᾷ. Στροφὴ β'.
1 Τοιγὰρ πολυμηλοτάταν
2 Ἑστίαν οἰκεῖ, παρὰ καλλίναον
3 Βοιβίαν λίμναν. ἀρότοις δὲ γυᾶν, 590
4 Καὶ πεδίων δαπέδοις ὅρον,
5 Ἀμφὶ μὲν ἀελίου κνεφαίαν 6 Ἱππόστασιν, αἰθέρα
7 Τὰν Μολοσσῶν τίθεται,
8 Πόντιόν τ' Αἰγαῖον ἐπ' ἀκτὰν 595
9 Ἀλίμενον Πηλίου κρατύνει. Ἀντιστροφὴ β'.
1 Καὶ νῦν δόμον ἀμπετάσας,
2 Δέξεται ξεῖνον νοτερῷ βλεφάρῳ,
3 Τᾶς φίλας κλαίων ἀλόχου νέκυν ἐν
4 Δώμασιν ἀρτιθανῆ. τὸ γὰρ 600
5 Εὐγενὲς ἐκφέρεται πρὸς αἰδῶ.
6 Ἐν τοῖς ἀγαθοῖσι δὲ 7 Πάντ' ἔνεστι σοφίας.
8 Πρὸς δ' ἐμᾷ ψυχᾷ θάρσος ἧσται, 605
9 Θεοσεβῆ φῶτα κεδνὰ πράξειν.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀδ. Ἀνδρῶν Φεραίων εὐμενὴς παρουσία,
Νέκυν μὲν ἤδη πάντ' ἔχοντα πρόσπολοι,
Φέρουσιν ἄρδην πρὸς τάφον τε καὶ πυράν.
Ὑμεῖς δὲ τὴν θανοῦσαν, ὡς νομίζεται,
Προσείπατ' ἐξιοῦσαν ὑστάτην ὁδόν. 610

χο. Καὶ μὴν ὁρῶ σὸν πατέρα γηραιῷ ποδὶ
Στείχοντ', ὀπαδούς τ' ἐν χεροῖν δάμαρτι σῇ
Κόσμον φέροντας, νερτέρων ἀγάλματα.

φε. Ἥκω κακοῖσι σοῖσι συγκάμνων, τέκνον.
Ἐσθλῆς γὰρ, οὐδεὶς ἀντερεῖ, καὶ σώφρονος 615
Γυναικὸς ἡμάρτηκας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
Φέρειν ἀνάγκη, καίπερ ὄντα δύσφορα.
Δέχου δὲ κόσμον τόνδε, καὶ κατὰ χθονὸς
Ἴτω. τὸ ταύτης σῶμα τιμᾶσθαι χρεὼν,
Ἥτις γε τῆς σῆς προὔθανε ψυχῆς, τέκνον, 620
Καί μ' οὐκ ἄπαιδ' ἔθηκεν, οὐδ' εἴασε σοῦ
Στερέντα, γήρᾳ πενθίμῳ καταφθίνειν,
Πάσαις δ' ἔθηκεν εὐκλεέστατον βίον
Γυναιξὶν, ἔργον τλᾶσα γενναῖον τόδε.
Ὦ τόνδ' ἐμὸν σώσασ', ἀναστήσασα δὲ 625
Ἡμᾶς πίτνοντας, χαῖρε, κἀν ᾅδου δόμοις
Εὖ σοι γένοιτο. φημὶ τοιούτους γάμους
Λύειν βροτοῖσιν, ἢ γαμεῖν οὐκ ἄξιον.

ἀδ. Οὔτ' ἦλθες ἐς τόνδ' ἐξ ἐμοῦ κληθεὶς τάφον,
Οὔτ' ἐν φίλοισι σὴν παρουσίαν λέγω. 630
Κόσμον δὲ τὸν σὸν οὔποθ' ἥδ' ἐνδύσεται.
Οὐ γάρ τι τῶν σῶν ἐνδεὴς ταφήσεται.
Τότε ξυναλγεῖν χρῆν σ', ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ.
Σὺ δ' ἐκποδὼν στὰς, καὶ παρεὶς ἄλλῳ θανεῖν
Νέῳ, γέρων ὢν, τόνδ' ἀποιμώξεις νεκρόν; 635
Οὐκ ἦσθ' ἄρ' ὀρθῶς τοῦδε σώματος πατὴρ,
Οὐδ' ἡ τεκεῖν φάσκουσα, καὶ κεκλημένη
Μήτηρ μ' ἔτικτε. δουλίου δ' ἀφ' αἵματος
Μαστῷ γυναικὸς σῆς ὑπεβλήθην λάθρα.
Ἔδειξας εἰς ἔλεγχον ἐξελθὼν, ὃς εἶ. 640
Καί μ' οὐ νομίζω παῖδα σὸν πεφυκέναι.
Ἦ τἄρα πάντων διαπρέπεις ἀψυχίᾳ,
Ὃς τηλίκος τ' ὢν, κἀπὶ τέρμ' ἥκων βίου,
Οὐκ ἠθέλησας οὐδ' ἐτόλμησας θανεῖν
Τοῦ σοῦ πρὸ παιδός. ἀλλὰ τήνδ' εἰάσατε 645
Γυναῖκ' ὀθνείαν, ἣν ἐγὼ καὶ μητέρα,
Πατέρα τέ γ' ἐνδίκως ἂν ἡγοίμην μόνην.
Καίτοι καλόν γ' ἂν τόνδ' ἀγῶν' ἠγωνίσω,
Τοῦ σοῦ πρὸ παιδὸς κατθανών. βραχὺς δέ σοι

Καίτοι ὁ λοιπὸς ἦν βιώσιμος χρόνος. 650
Κἀγώ τ' ἂν ἔζων, χ' ἥδε τὸν λοιπὸν χρόνον,
Κοὐκ ἂν μονωθεὶς ἔστενον κακοῖς ἐμοῖς.
Καὶ μὴν ὅσ' ἄνδρα χρὴ παθεῖν εὐδαίμονα,
Πέπονθας· ἥβησας μὲν ἐν τυραννίδι,
Παῖς δ' ἦν ἐγώ σοι τῶνδε διάδοχος δόμων. 655
Ὥστ' οὐκ ἄτεκνος κατθανὼν ἄλλοις δόμον
Λείψειν ἔμελλες ὀρφανὸν διαρπάσαι.
Οὐ μὴν ἐρεῖς γέ μ', ὡς ἀτιμάζοντα σὸν
Γῆρας, θανεῖν προὔδωκας, ὅστις αἰδόφρων
Πρὸς σ' ἦν μάλιστα· κἀντὶ τῶνδέ μοι χάριν 660
Τοιάνδε καὶ σὺ χ' ἡ τεκοῦσ' ἠλλαξάτην.
Τοιγὰρ φυτεύων παῖδας οὐκ ἔτ' ἂν φθάνοις,
Οἳ γηροβοσκήσουσι, καὶ θανόντα σε
Περιστελοῦσι, καὶ προθήσονται νεκρόν;
Οὐ γάρ σ' ἔγωγε τῇδ' ἐμῇ θάψω χερί. 665
Τέθνηκα γὰρ δὴ τοὐπὶ σ'· εἰ δ' ἄλλου τυχὼν
Σωτῆρος αὐγὰς εἰσορῶ, κείνου λέγω
Καὶ παῖδά μ' εἶναι, καὶ φίλον γηροτρόφον.
Μάτην ἄρ' οἱ γέροντες εὔχονται θανεῖν,
Γῆρας ψέγοντες, καὶ μακρὸν χρόνον βίου. 670
Χο. Ἢν δ' ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται
Θνήσκειν, τὸ γῆρας δ' οὐκ ἔτ' ἐστ' αὐτοῖς βαρύ.
Φε. Παύσασθ', ἅλις γὰρ ἡ παροῦσα συμφορά,
Ὦ παῖ, πατρὸς δὲ μὴ παροξύνῃς φρένα.
Ὦ παῖ, τίν' αὐχεῖς, πότερα Λυδὸν, ἢ Φρύγα 675
Κακοῖς ἐλαύνειν ἀργυρώνητον σέθεν;
Οὐκ οἶσθα Θεσσαλόν με, κἀπὸ Θεσσαλοῦ
Πατρὸς γεγῶτα γνησίως ἐλεύθερον;
Ἄγαν μ' ὑβρίζεις, καὶ νεανίας λόγους
Ῥίπτων ἐς ἡμᾶς, οὐ βαλὼν οὕτως ἄπει. 680
Ἐγὼ δέ σ' οἴκων δεσπότην ἐγεινάμην,
Κἄθρεψ' ὀφείλων, οὐχ ὑπερθνήσκειν σέθεν.
Οὐ γὰρ πατρῷον τόνδ' ἐδεξάμην νόμον,
Παίδων προθνήσκειν πατέρας, οὐδ' Ἑλληνικόν.
Σαυτῷ γὰρ εἴτε δυστυχὴς, εἴτ' εὐτυχὴς, 885
Ἔφυς· ἃ δ' ἡμῶν χρῆν σε τυγχάνειν, ἔχεις.
Πολλῶν μὲν ἄρχεις, πολυπλέθρους δέ σοι γύας
Λείψω· πατρὸς γὰρ ταὔτ' ἐδεξάμην πάρα.
Τί δῆτά σ' ἠδίκηκα; τοῦ σ' ἀποστερῶ;
Μὴ θνῆσχ' ὑπὲρ τοῦδ' ἀνδρὸς, οὐδ' ἐγὼ πρὸ σοῦ. 690
Χαίρεις ὁρῶν φῶς, πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς;
Ἦ μὴν πολύν γε τὸν κάτω λογίζομαι
Χρόνον, τὸ δὲ ζῆν σμικρὸν, ἀλλ' ὅμως γλυκύ.
Σὺ γ' οὖν ἀναιδῶς διεμάχου τὸ μὴ θανεῖν,
Καὶ ζῇς παρελθὼν τὴν πεπρωμένην τύχην, 695
Ταύτην κατακτάς· εἶτ' ἐμὴν ἀψυχίαν
Λέγεις, γυναικὸς ὦ κάκισθ' ἡσσημένε,
Ἣ τοῦ καλοῦ σοῦ προὔθανεν νεανίου.
Σοφῶς δ' ἐφηῦρες, ὥστε μὴ θανεῖν ποτε,
Εἰ τὴν παροῦσαν κατθανεῖν πείσεις ἀεὶ 700
Γυναῖχ' ὑπὲρ σοῦ, κᾆτ' ὀνειδίζεις φίλοις
Τοῖς μὴ θέλουσι δρᾶν τάδ', αὐτὸς ὢν κακός.
Σίγα· νόμιζε δ', εἰ σὺ τὴν σαυτοῦ φιλεῖς
Ψυχὴν, φιλεῖν ἅπαντας· εἰ δ' ἡμᾶς κακῶς
Ἐρεῖς, ἀκούσῃ πολλὰ κοὐ ψευδῆ κακά. 705
Χο. Πλείω λέλεκται νῦν τε καὶ τὰ πρὶν κακά.
Παῦσαι δὲ, πρέσβυ, παῖδα σὸν κακορροθῶν.
Αδ. Λέγ', ὡς ἐμοῦ λέξαντος· εἰ δ' ἀλγεῖς κλύων
Τἀληθὲς, οὐ χρῆν σ' εἰς ἔμ' ἐξαμαρτάνειν.
Φε. Σοῦ δ' ἂν προθνήσκων μᾶλλον ἐξημάρτανον. 710
Αδ. Ταὐτὸν γὰρ ἡβῶντ' ἄνδρα καὶ πρέσβυν θανεῖν;
Φε. Ψυχῇ μιᾷ ζῆν, οὐ δυοῖν ὀφείλομεν.
Αδ. Καὶ μὴν Διός γε μείζον' ἂν ζῴης χρόνον.
Φε. Ἀρᾷ γονεῦσιν, οὐδὲν ἔκδικον παθών;
Αδ. Μακροῦ βίου γὰρ ᾐσθόμην ἐρῶντά σε. 715
Φε. Ἀλλ' οὐ σὺ νεκρὸν ἀντὶ σοῦ τόνδ' ἐκφέρεις;

Omnino reliquum erat tempus vitæ concessum
Et ego vixissem, & ista reliquam ætatem.
Nec orbus uxore gemerem mea mala.
Atqui omnia quæ viro beato contingere possunt,
Accepisti iuuenis enim floruisti in regno,
Et ego eram tibi filius, hæres huius regni,
Itaque moriens non sine liberis, aliis hanc domum
Relicturus eras orbam diripiendam:
Haud tamen dices me, quòd contemnerem tuam
Senectutem, à te morti proditum esse, qui reuerens
Tui maximè fuerim & pro his mihi gratiam
Talem, & tu & mater mihi retulistis.
Non igitur alios liberos posthac ocius procreabis,
Qui te senem alant, & mortuum te
Ornent, & tuum procurent funus?
Non enim ego te hac mea manu sepeliam.
Mortuus enim sum quantum in te est: si verò nactus aliū
Seruatorem, lucem aspicio, i. viuo: huius dico
Et filium me esse, & charum senectutis altorem.
Frustra igitur senes optant mori,
Vituperantes senectam, & longum vitæ tempus.
Si enim propè veniat mors, nemo vult
Mori, senectus verò non amplius est ipsis grauis.
Cho. *Desinite, satis enim est præsens calamitas,*
O fili, patris verò ne exasperes mentem.
Phe. *O fili, quē iactas: vtrum Lydum, an Phrygem*
Aliquē tuū seruū pecunia cōparatū, malis verbis exagi-
Num scis me esse Thessalū, & ex Thessalo (tare putas?
Patre natum, verè liberum?
Nimis me contumeliosè tractas, & iuueniles sermones
Iaciens in nos, sed nō ita abibis, me maledictis prosecutus.
Ego enim te meæ domus dominum genui,
Et educaui, vt debui, non vt pro te morerer:
Non enim hanc patriam legem accepi,
Vt parentes morerentur pro liberis, neque moribus Græ-
cis hoc est receptum.
Tibi enim ipsi siue sis infortunatus, siue fortunatus, (bes.
Natus es: quæ verò à nobis oportebat te habere, hæc ha-
Imperas enim multis, & multorum iugerum arua tibi
Relinquam, nam & hæc accepi à patre meo.
Qua igitur iniuria te affeci? quare te priuo?
Ne moriaris pro hoc viro, i. pro me, neque ego pro te.
Gaudes videns lumen? & putas patrem non delectari vita?
Certè reputo longum apud inferos
Tempus, breuis enim est vita, sed tamen dulcis.
Impudenter autem tu digladiatus es ne morereris,
Et viuis nunc prætergressus fatalem diem,
Hac occisa. Deinde verò meam timiditatem
Accusas, ô timidissime, à muliere victe,
Quæ pro te pulchro adulescentulo mortua est.
Astutè autem hoc excogitasti, vt nunquam moriaris,
Quod persuaseris mori præsentem
Mulierē pro te, deinde verò timiditatē exprobras ami-
Qui hæc noluerunt facere, cùm tu ipse sis timidus. (cis,
Tace: & existima si tu tuam amas
Vitam & omnes suam amare: si verò nobis malè
Dixeris, audies multa, & non falsa mala.
Cho. *Plura dicta sunt & nunc, & antè mala.*
Desine verò senex filium tuum maledictis insectari.
Ad. *Dic quæ minaris, quia ego iam dixi, quæ volebā. Si ve-*
Verū, nō oportebat te in me delinquere. (rò doles audiēs
Phe. *Magis verò peccassem si fuissem mortuus pro te.*
Ad. *Idemne verò est iuuenem mori, & senem?*
Phe. *Debemus vna anima viuere, non duabus.*
Ad. *Atqui Ioue longius viueres tempus.*
Phe. *Maledicis parentibus, nulla iniuria affectus?*
Ad. *Sentio enim te amare longam vitam.*
Phe. *At nonne tu hoc cadauer pro te effers?*

Al. *Hæc sunt signa ô ignauissime, tuæ timiditatis.*
Phe. *Nequaquam à nobis cæsa perijt: non dices hoc.*
Ad. *Heu, utinam hoc uiro indigeas aliquando.*
Phe. *Duc uxores multas, ut plures pro te moriantur.*
Ad. *Tibi hoc est probrosum, tu enim non voluisti mori.*
Phe. *Dulcis est lux ista Dei, dulcis est.*
Ad. *Malum est hoc tuum ingenium, nec in viris esse decet.*
Phe. *Nonne rideres vetulum efferens cadauer?*
Ad. *Morieris tamen inglorius quum morieris.*
Phe. *Male audire mortuus non curo.*
Ad. *Heu, heu, senectus quàm plena est impudentia.*
Phe. *Hæc verò Alc. non fuit quidem impudens: sed eam nactus es dementem.*
Ad. *Abi tu, & sine me sepelire hoc meum cadauer.*
Phe. *Abeo. tu ipse verò, qui es ipsius interfector, ipsam sepelies.*
Et insuper pœnam dabis tuis affinibus:
Vel certè Acastus non amplius erit inter viros habendus,
Nisi pœnas de te sumpserit pro sanguine sororis.
Ad. *Pereas nunc ipse, & tua coniunx,*
Orbi, viuo filio, sicut digni estis,
Senescite: nunquam enim mecum venietis sub idem tectū.
Abite. Si enim deceret me per præcones interdicere tibi
Tua paterna domo, interdicerem.
Nos verò (præsens enim malum est ferendum)
Eamus, ut in rogo ponamus cadauer.

ANAPÆSTI.

Cho. *O misera, ô propter audaciam generosa,*
Et longè præstantissima,
Vale. beneuolus verò te subterraneus Mercurius,
Et Pluto excipiat. si vero & illic
Plus bonorum contingit bonis, horum particeps
Plutonis coniugi assideas.

IAMBI.

Ser. *Multos quidem iam, & ex variis locis*
Hospites in Admeti ædes profectos scio,
Quibus apposui cibos: verum nondum hoc hospite
Deteriorem in hanc domum recepi.
Qui primum quidem lugentem herum videns,
Intrauit ædes, & ausus est transire fores.
Deinde verò non sapienter accepit
Casu oblata xenia, cognita calamitate domus:
Sed siquid non afferremus, compellebat nos ad ferendum, quod petebat.
Arripiens autem hederaceum poculum in manus,
Bibit merum vinum nigræ matris, i. terræ,
Donec calefecit ipsum circumdans flamma
Vini: & coronat caput myrti ramis:
Absurda latrans: erat autem audire geminum melos.
Hic enim cantabat mala, quæ in Admeti domo erant,
Nihil curans: nos verò serui plorabamus
Heram: oculum tamen non ostendebamus hospiti
Madefacientes: sic enim mandauerat Admetus.
Et nunc ego quidem in ædibus conuiuio excipio
Hospitem, versutum furem, & prædonem quendam.
Hæc verò domina ex ædibus abiit, nec eam sū prosecutus,
Neque extendi manum, lugens meam
Dominam, quæ mihi & omnibus seruis erat
Mater: liberauit enim nos ex innumeris malis,
Molliens viri iram. nonne igitur hunc hospitem
Iustè odi, qui incommodo tempore aduenit?
Her. *Heus tu, quid ita tueris toruum, & subtristis?*
Non oportet tristem ministrum hospitibus
Adesse, verum excipere eos decet animo comi.
Tu verò amicum virum heri tui præsentem cernens,
Tristi vultu, & contractis superciliis
Excipis, externi mali curam gerens.

ἀδ. Σημεῖά γ' ὦ κάκιστε τῆς ἀψυχίας.
φε. Οὔτοι πρὸς ἡμῶν γ' ὤλετ'· οὐκ ἐρεῖς τόδε.
ἀδ. Φεῦ. εἴθ' ἀνδρὸς ἔλθοις τοῦδέ γ' ἐς χρείαν ποτέ.
φε. Μνήστευε πολλάς, ὡς θάνωσι πλείονες. 720
ἀδ. Σοὶ τοῦτ' ὄνειδος· οὐ γὰρ ἤθελες θανεῖν.
φε. Φίλον τὸ φέγγος τοῦτο τοῦ θεοῦ, φίλον.
ἀδ. Κακόν τὸ λῆμα, κοὐκ ἐν ἀνδράσιν τὸ σόν.
φε. Οὐκ ἐγγελᾷς γέροντα βαστάζων νεκρόν.
ἀδ. Θανῇ γε μέντοι δυσκλεής, ὅταν θάνῃς. 725
φε. Κακῶς ἀκούειν οὐ μέλει θανόντι μοι.
ἀδ. Φεῦ, φεῦ. τὸ γῆρας ὡς ἀναιδείας πλέων.
φε. Ἥδ' οὐκ ἀναιδής· τήνδ' ἐφηῦρες ἄφρονα.
ἀδ. Ἄπελθε, κἀμὲ τόνδ' ἔα θάψαι νεκρόν.
φε. Ἄπειμι. θάψεις δ' αὐτὸς ὢν αὐτῆς φονεύς. 730
Δίκας δὲ δώσεις σοῖσι κηδεσταῖς ἔτι.
Ἦ τἄρ' Ἄκαστος οὐκέτ' ἔστ' ἐν ἀνδράσιν,
Εἰ μή σ' ἀδελφῆς αἷμα τιμωρήσεται.
ἀδ. Ἔρρων νυν αὐτὸς χἠ ξυνοικήσασά σοι,
Ἄπαιδε παιδὸς ὄντος, ὥσπερ ἄξιοι, 735
Γηράσκετ'· οὐ γὰρ τῷδ' ἔτ' ἐς ταὐτὸν στέγος
Νεῖσθ'· εἰ δ' ἀπειπεῖν χρῆν με κηρύκων ὕπο
Τὴν σὴν πατρῴαν ἑστίαν, ἀπεῖπον ἄν.
Ἡμεῖς δέ, τοὐν ποσὶν γὰρ οἰστέον κακόν,
Στείχωμεν, ὡς ἂν ἐν πυρᾷ θῶμεν νεκρόν. 740

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ὦ σχετλία τόλμης, ὦ γενναία
Καὶ μέγ' ἀρίστη,
Χαῖρε· πρόφρων σε χθόνιός θ' Ἑρμῆς,
Ἅιδης τε δέχοιτ'· εἰ δέ τι κἀκεῖ
Πλέον ἔστ' ἀγαθοῖς, τούτων μετέχουσ' 745
Ἅιδου νύμφῃ παρεδρεύοις.

ΙΑΜΒΟΙ.

θε. Πολλοὺς μὲν ἤδη κἀπὸ παντοίας χθονὸς
Ξένους μολόντας οἶδ' ἐς Ἀδμήτου δόμους,
Οἷς δεῖπνα προύθηκ'· ἀλλὰ τοῦδ' οὔπω ξένον
Κακίον' ἐς τήνδ' ἑστίαν ἐδεξάμην. 750
Ὃς πρῶτα μὲν πενθοῦντα δεσπότην ὁρῶν
Εἰσῆλθε, κἀτόλμησ' ἀμείψασθαι πύλας.
Ἔπειτα δ' οὔ τι σωφρόνως ἐδέξατο
Τὰ προστυχόντα ξένια, συμφορὰν μαθών.
Ἀλλ' εἴ τι μὴ φέροιμεν, ὤτρυνεν φέρειν. 755
Ποτῆρα δ' ἐν χείρεσσι κίσσινον λαβὼν
Πίνει μελαίνης μητρὸς εὔζωρον μέθυ,
Ἕως ἐθέρμην' αὐτὸν ἀμφιβᾶσα φλὸξ
Οἴνου· στέφει δὲ κρᾶτα μυρσίνης κλάδοις,
Ἄμουσ' ὑλακτῶν. δισσὰ δ' ἦν μέλη κλύειν. 760
Ὁ μὲν γὰρ ᾖδε, τῶν ἐν Ἀδμήτου κακῶν
Οὐδὲν προτιμῶν· οἰκέται δ' ἐκλαίομεν
Δέσποιναν· ὄμμα δ' οὐκ ἐδείκνυμεν ξένῳ
Τέγγοντες· Ἄδμητος γὰρ ὧδ' ἐφίετο.
Καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἐν δόμοισιν ἑστιῶ 765
Ξένον, πανοῦργον κλῶπα καὶ λῃστήν τινα.
Ἡ δ' ἐκ δόμων βέβηκεν, οὐδ' ἐφεσπόμην,
Οὐδ' ἐξέτεινα χεῖρ', ἀποιμώζων ἐμὴν
Δέσποιναν, ἥ μοι πᾶσί τ' οἰκέταισιν ἦν
Μήτηρ· κακῶν γὰρ μυρίων ἐρρύετο, 770
Ὀργὰς μαλάσσουσ' ἀνδρός. ἆρα τὸν ξένον
Στυγῶ δικαίως, ἐν κακοῖς ἀφιγμένον;
ἡρ. Οὗτος, τί σεμνὸν καὶ πεφροντικὸς βλέπεις;
Οὐ χρὴ σκυθρωπὸν τοῖς ξένοις τὸν πρόσπολον
Εἶναι, δέχεσθαι δ' εὐπροσηγόρῳ φρενί. 775
Σὺ δ' ἄνδρ' ἑταῖρον δεσπότου παρόνθ' ὁρῶν,
Στυγνῷ προσώπῳ καὶ συνωφρυωμένῳ
Δέχῃ, θυραίου πήματος σπουδὴν ἔχων.

Δεῦρ'

Δεῦρ' ἔλθ', ὅπως ἂν καὶ σοφώτερος γένῃ.
Τὰ θνητὰ πράγματ' οἶδας ἣν ἔχει φύσιν; 780
Οἶμαι μὲν οὔ. πόθεν γάρ; ἄκουέ μου.
Βροτοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται.
Κοὐκ ἔστι θνητῶν, ὅστις ἐξεπίσταται,
Τὴν αὔριον μέλλουσαν εἰ βιώσεται.
Τὸ τῆς τύχης γὰρ ἀφανὲς οἷ προβήσεται, 785
Κἄστ' οὐ διδακτὸν οὐδ' ἁλίσκεται τέχνῃ.
Ταῦτ' οὖν ἀκούσας καὶ μαθὼν ἐμοῦ πάρα,
Εὔφραινε σαυτόν, πῖνε, τὸν καθ' ἡμέραν
Βίον, λογίζου σόν, τὰ δ' ἄλλα, τῆς τύχης.
Τίμα δὲ καὶ τὴν πλεῖστον ἡδίστην θεῶν 790
Κύπριν βροτοῖσιν, εὐμενὴς γὰρ ἡ θεός.
Τὰ δ' ἄλλ' ἔασον ταῦτα, καὶ πιθοῦ λόγοις
Ἐμοῖσιν, εἴπερ ὀρθά σοι δοκῶ λέγειν.
Οἶμαι μέν. οὔκουν τὴν ἄγαν λύπην ἀφείς,
Πίνε μεθ' ἡμῶν, τάσδ' ὑπερβαλὼν τύχας, 795
Στεφάνοις πυκασθείς. καὶ σάφ' οἶδ', ὅθ' οὕνεκα
Τοῦ νῦν σκυθρωποῦ καὶ ξυνεστῶτος φρενῶν
Μεθορμιεῖ σε πίτυλος ἐμπεσὼν σκύφου.
Ὄντας δὲ θνητοὺς, θνητὰ καὶ φρονεῖν χρεών,
Ὡς τοῖς γε σεμνοῖς καὶ συνωφρυωμένοις 800
Ἅπασίν ἐστιν, ὥς γ' ἐμοὶ χρῆσθαι κριτῇ,
Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορά.
θε. Ἐπιστάμεσθα ταῦτα. νῦν δὲ πράσσομεν
Οὐχ οἷα κώμου καὶ γέλωτος ἄξια.
ἡρ. Γυνὴ θυραῖος ἡ θανοῦσα, μὴ λίαν 805
Πένθει, δόμων γὰρ ζῶσι τῶνδε δεσπόται.
θε. Τί ζῶσιν; οὐ κάτοισθα τὰν δόμοις κακά.
ἡρ. Εἰ μή τι σός με δεσπότης ἐψεύσατο.
θε. Ἄγαν γ' ἐκεῖνός ἐστ' ἄγαν φιλόξενος.
ἡρ. Οὔκουν. ὀθνείου γὰρ οὕνεκ' εὖ πάσχειν νεκροῦ. 810
θε. Ἦ κάρτα μέντοι καὶ λίαν γ' οἰκεῖος ἦν.
ἡρ. Μῶν ξυμφοράν τιν' οὖσαν οὐκ ἔφραζέ μοι;
θε. Χαίρων ἴθ'. ἡμῖν δὲ δεσποτῶν μέλει κακά.
ἡρ. Ὅδ' οὐ θυραίων πημάτων ἄρχει λόγος.
θε. Οὐ γάρ σε κωμάζοντ' ἂν ἠχθόμην ὁρῶν. 815
ἡρ. Ἀλλ' ἦ πέπονθα δείν' ὑπὸ ξένων ἐμῶν.
θε. Οὐκ ἦλθες ἐν δέοντι δέξασθαι δόμοις.
Πένθος γὰρ ἡμῖν ἐστὶ καὶ κουρὰν βλέπεις,
Μελαμπέπλους στολμούς τε. Η. τίς δ' ὁ κατθανών;
Μῶν ἢ τέκνων τι φροῦδον, ἢ γέρων πατήρ; 820
θε. Γυνὴ μὲν οὖν ὄλωλεν Ἀδμήτου, ξένε.
ἡρ. Τί φῄς; ἔπειτα δῆτά μ' ἐξενίζετε;
θε. Ἠιδεῖτο γάρ σε τῶνδ' ἀπώσασθαι δόμων.
ἡρ. Ὦ σχέτλι', οἵας ἤμπλακες ξυναόρου.
θε. Ἀπωλόμεσθα πάντες, οὐ κείνη μόνη. 825
ἡρ. Ἀλλ' ᾐσθόμην μὲν, ὄμμ' ἰδὼν δακρυρροοῦν,
Κουράν τε, καὶ πρόσωπον. ἀλλ' ἔπειθέ με
Λέγων θυραῖον κῆδος ἐς τάφον φέρειν.
Βίᾳ δὲ θυμοῦ τάσδ' ὑπερβαλὼν πύλας,
Ἔπινον ἀνδρὸς ἐν φιλοξένου δόμοις, 830
Πράσσοντος οὕτω, κᾆτ' ἐκώμαζον, κάρα
Στεφάνοις πυκασθείς. ἀλλὰ σοῦ τὸ μὴ φράσαι,
Κακοῦ τοσούτου δώμασι προσκειμένου.
Ποῦ καί σφε θάπτει; ποῦ νιν εὑρήσω μολών;
θε. Ὀρθὴν παρ' οἶμον, ἣ 'πὶ Λάρισαν φέρει, 835
Τύμβον κατόψει ξεστὸν ἐκ προαστίου.
ἡρ. Ὦ πολλὰ τλᾶσα καρδία, ψυχή τ' ἐμή,
Νῦν δεῖξον οἷον παῖδά σ' ἡ Τιρυνθία
Ἠλεκτρυόνος γείνατ' Ἀλκμήνη Διί.
Δεῖ γάρ με σῶσαι τὴν θανοῦσαν ἀρτίως 840
Γυναῖκα, κἀς τόνδ' αὖθις ἱδρῦσαι δόμον
Ἄλκηστιν, Ἀδμήτῳ θ' ὑπουργῆσαι χάριν.
Ἐλθὼν δ' ἄνακτα τὸν μελάμπεπλον νεκρῶν,
Θάνατον φυλάξω, καί νιν εὑρήσειν δοκῶ,
Πίνοντα τύμβου πλησίον προσφαγμάτων. 845

Huc accede, tradam præcepta vt fias sapientior.
Scis quam naturam res mortalium habeant? (ex me audi.
Puto autem te adhuc nescire: vnde enim didicisses? itaque
Omnes homines debent mori.
Et nemo mortalium est, qui sciat,
An sit victurus crastinam diem futuram.
Cursus enim fortunæ incertus est quò euadat,
Neque disci potest, neque arte vlla deprehenditur,
Hæc igitur cum audieris & didiceris ex me,
Exhilara teipsum, bibe, quotidianam
Vitam tuam ducas esse, reliqua verò fortunæ.
Cole etiam plurimum suauissimam dearum
Venerem mortalibus, comis enim est hæc dea.
Reliqua verò hæc omitte, & obtempera verbis
Meis, si modò videor tibi rectè præcipere:
Id quod certè puto. Itaque magnam mœstitiam omittens,
Bibe nobiscum, superans præsentem calamitatem,
Coronis ornatus: & certò scio quòd pro
Illa nunc tristi & contracta mente,
Ad alium portum deducet te strepitus poculi incidens.
Cùm simus autem mortales, decet nos mortalia sapere:
Tristibus enim & austeris
Omnibus est (si me vtantur iudice)
Vita, non reuera vita, sed calamitas.
Ser. *Scimus hæc: nunc autem rem gerimus,*
Quæ comessatione & risu non est digna.
Her. *Mulier mortua, est alienigena, ne* igitur *nimium*
Lugeas, domini enim huius domus viuunt.
Ser. *Quid viuunt? nondum scis mala, quæ* sunt *in ædibus.*
Her. *Nisi tuus dominus fefellit me.*
Ser. *Nimium ille est amans hospitum.* *(rem geris.*
Her. *Nequaquam. propter peregrinum enim cadauer bene*
Ser. *Imò verò profectò* cadauer hoc *valde & nimis domesticum erat.* *(xit mihi?*
Her. *An igitur calamitatem aliquam domesticam ille non di-*
Ser. *Tu lætus abi: nobis enim curæ sunt mala dominorum.*
Her. *Hic sermo non externorum malorum est initium.*
Ser. *Haud enim tristarer videns te comessantem.*
Her. *At profectò grauem iniuriam accepi ab hospitibus meis.*
Ser. *Non enim* in *has ædes opportunè venisti, vt te* nunc *ex-*
Nos enim sumus in luctu, & rasuram vides, (ciperemus.
Et nigras vestes? Her. *Quis ergo est mortuus?*
Num aliquis liberorum, an senex pater mortuus est?
Ser. *Imò verò coniunx Admeti periit, ô hospes.*
Her. *Quid ais? & nihilominus tamen me hospitio excepistis?*
Ser. *Verebatur enim te repellere ab hac domo.*
Her. *O miser qualem amisisti coniugem?*
Ser. *Periimus omnes, non illa tantum.*
Her. *At sensi quidem, videns oculos lacrymantes,*
Et rasuram, & faciem: sed persuasit mihi
Dicens se peregrinum funus ad sepulturam prosequi.
Inuito autē animo his superatis foribus, ī ædes ingressus,
Bibi in domo viri hospitalis,
In hac fortuna versantis, & commessatus sum, caput
Coronis redimitus. Sed tua culpa est, quòd non dixisti,
Proposito tanto malo vestræ domui.
Vbi eam sepelit? vbi inueniam eam vadens?
Ser. *Recta via quæ ducit Larissam,*
Videbis tumulum politum extra suburbium.
Her. *O cor, quod multa sustinuisti, & ô mea anima,*
Nunc ostende qualem te filium Tirynthia
Alcmena Electryonis filia Ioui genuerit.
Oportet enim me nunc *seruare recens mortuam*
Mulierem, & restituere in hanc domum
Alcestin, Admetóque gratiam referre.
Profectus igitur mortuorum regem atris indutum peplis
Mortem obseruabo, & spero me inuenturum ipsam,
Bibentem apud tumulū de victimarū mactatarū sanguine.

Et si insidiis illis fructus ex mea sede properans
Eam corripiam, & undique complexus premam meis ma-
Nullus est, qui mihi ipsam eripiat *(nibus,*
Certantem lateribus, priusquam mulierem mihi dimiserit.
Si verò hac præda frustratus fuero, & mors non venerit
Ad cruentam molam, descendam ad inferos,
In obscuram domum Proserpinæ & Plutonis,
Et postulabo: & confido me reducturum esse sursum
Alcestin, vt tradam eam in manus mei hospitis,
Qui me excepit hospitio, nec abegit,
Quamuis esset graui calamitate percussus.
Sed occultauit suum luctum *excelso animo, venerans me.*
Quis ex omnibus Thessalis magis est iste hospitalis?
Quis etiam ex Græciæ incolis? quamobrem non dicet se in-
Benefecisse viro, cum ipse sit animo excelso. *(grato*

ANAPÆSTI.

Ad. *Io, io, tristis accessus, tristisque aspectus*
Viduarum adium. hei mihi, heu mihi. a. a.
Quò vadam? vbi consistam? quid dico? quid verò non?
Quomodo queam perire?
Profectò valdè infelicem mater me peperit.
Beatos duco mortuos, illos amo.
Illam domum habitare expeto.
Non enim lætor hanc solis *lucem intuens,*
Nec in terra pedem eundo figens.
Talem obsidem mihi ereptum
Plutoni mors tradidit.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *Procede, procede. Abi in latebras adium. a, a.*
Passus es digna lamentis. heu, heu.
Es in dolore, bene scio. heu, heu.
Nihil tamen iuuas mortuam. hei mihi mihi.
Non amplius intueri chara coniugis
Vultum coràm, triste est.

ANAPAESTI.

Ad. *Meminisli illius rei, quæ sauciauit meum animum:*
Quod enim homini maius malum accidere potest, quàm amittere
Charam coniugem? vtinam nunquam hac *vxore ducta,*
Habitassem cum hac istas ædes.
Felices duco cælibes & sine liberis mortales.
Pro vna verò anima hac dolere,
Mediocre est *onus.*
Liberorum verò morbos & nuptiales
Lectos morte vastatus,
Intolerabile est *aspicere, cùm licuisset sine liberis*
Et sine coniuge semper viuere.

Antistrophe 1.

Cho. *Fatum, fatum ineluctabile venit. heu, heu.*
Nullum verò finem facis dolorum. heu, heu.
Tristia quidem sunt hæc *latu. sed tamen (heu, heu)*
Perfer. non enim *tu primus amisisti (hei mihi, mihi)*
Coniugem: alios enim alia calamitas
Premit apparens, mortales.

ANAPÆSTI.

Ad. *O longi luctus & ô dolores propter amicos,*
Qui sunt sub terra. cur prohibuisti ô chore,
Ne me proiicerem in cauam sepulcri fossam,
Et cum illa longè præstantissima fœmina
Iacerem mortuus?
Duas enim animas pro vna Pluto
Coniunxisset simul fidelissimas,
Transgressas paludem infernam.

Strophe II.

Cho. *Mihi quidam erat cognatus,*
Cui filius lamentatione dignus

Κἄνπερ λοχαίας αὐτὸν ἐξ ἕδρας συθεὶς,
Μάρψω, κύκλον δὲ περιβαλὼ χεροῖν ἐμαῖν,
Οὐκ ἔστιν ὅστις αὐτὸν ἐξαιρήσεται
Μογοῦντα πλευρὰ, πρὶν γυναῖκ' ἐμοὶ μεθῇ.
Ἢν δ' οὖν ἁμάρτω τῆσδ' ἄγρας, καὶ μὴ μόλῃ — 850
Πρὸς αἱματηρὸν πέλανον, εἶμι τῶν κάτω,
Κόρης, ἄνακτός τ' εἰς ἀνηλίους δόμους,
Αἰτήσομαί τε, καὶ πέποιθ' ἄξειν ἄνω
Ἄλκηστιν, ὥστε χερσὶν ἐνθεῖναι ξένου,
Ὅς μ' ἐς δόμους ἐδέξατ', οὐδ' ἀπήλασε, — 855
Καίπερ βαρείᾳ συμφορᾷ πεπληγμένος.
Ἔκρυπτε δ' ὢν γενναῖος, αἰδεσθεὶς ἐμέ.
Τίς τοῦδε μᾶλλον Θεσσαλῶν φιλόξενος;
Τίς Ἑλλάδ' οἰκῶν; τοιγὰρ οὐκ ἐρεῖ κακὸν
Εὐεργετῆσαι φῶτα, γενναῖος γεγώς. — 860

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἀδ. Ἰὼ, ἰὼ, στυγναὶ πρόσοδοι, στυγναὶ δ' ὄψεις
Χήρων μελάθρων. ἰώ μοι. αἰ αἰ.
Ποῖ βῶ; πῆ στῶ; τί λέγω; τί δὲ μή;
Πῶς ἂν ὀλοίμαν;
Ἢ βαρυδαίμονα μήτηρ μ' ἔτεκεν. — 865
Ζηλῶ φθιμένους, κείνων ἔραμαι,
Κεῖν' ἐπιθυμῶ δώματα ναίειν.
Οὔτε γὰρ αὐγὰς χαίρω προσορῶν,
Οὔτ' ἐπὶ γαίας πόδα πεζεύων.
Τοῖον ὅμηρόν μ' ἀποσυλήσας — 870
Ἅδῃ Θάνατος παρέδωκεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Πρόβα, πρόβα. βᾶθι κεῦθος οἴκων. αἰ, αἰ.
2 Πέπονθας ἄξι' αἰαγμάτων. ἒ, ἔ.
3 Δι' ὀδύνας ἔβας, σάφ' οἶδα. φεῦ, φεῦ.
4 Τὰν νέρθεν οὐδὲν ὠφελεῖς. ἰώ μοι μοι. — 875
5 Τὸ μή ποτ' εἰσιδεῖν φιλίας ἀλόχου
6 Πρόσωπον ἄντα λυπηρόν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἀδ. Ἔμνησας ὅ μου φρένας ἥλκωσεν.
Τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μεῖζον, ἁμαρτεῖν
Πιστῆς ἀλόχου; μή ποτε γήμας, — 880
Ὤφελον οἰκεῖν μετὰ τῆσδε δόμους.
Ζηλῶ δ' ἀγάμους, ἀτέκνους τε βροτῶν.
Ψυχῇ δὲ μιᾷ τῆσδ' ὑπεραλγεῖν,
Μέτριον ἄχθος.
Παίδων δὲ νόσους, καὶ νυμφιδίους — 885
Εὐνὰς θανάτοις κεραϊζομένας,
Οὐ τλητὸν ὁρᾶν, ἐξὸν ἀτέκνους,
Ἀγάμους τ' εἶναι διὰ παντός.

Ἀντιστροφὴ α'.

χο. 1 Τύχα τύχα δυσπάλαιστος ἥκει. αἰ, αἰ.
2 Πέρας δ' οὐδὲν τιθεῖς ἀλγέων. ἒ, ἔ. — 890
3 Βαρέα μὲν φέρειν, ὅμως δέ. φεῦ φεῦ.
4 Τλᾶθ'. οὐ σὺ πρῶτος ὤλεσας, ἰώ μοι μοι.
5 Γυναῖκα. συμφορὰ δ' ἑτέρους ἑτέρα
6 Πιέζει φανεῖσα θνατῶν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἀδ. Ὦ μακρὰ πένθη, λῦπαί τε φίλων — 895
Τῶν ὑπὸ γαῖαν, τί μ' ἐκώλυσας
Ῥῖψαι τύμβου τάφρον ἐς κοίλην,
Καὶ μετ' ἐκείνης τῆς μέγ' ἀρίστης
Κεῖσθαι φθίμενον;
Δύο δ' ἀντὶ μιᾶς ᾅδης ψυχὰς — 900
Τὰς πιστοτάτας γε συνέσχεν ἂν ὁμοῦ,
Χθονίαν λίμνην διαβάντε.

Στροφὴ β'.

χο. 1 Ἐμοί τις ἦν ἐν γένει,
2 Ὧ κόρος ἀξιόθρηνος

Ὠι-

3 Ὤλετ' ἐν δόμοισι 905
4 Μονόπαις. ἀλλ' ἔμπας
5 Ἔφερε κακὸν
6 Ἅλις, ἄτεκνος ὤν,
7 Πολιὰς ἐπὶ χαίτας,
8 Ἤδη προπετὴς ὤν, 910
9 Βιότου τε πόρσω.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἀδ. Ὦ σχῆμα δόμων, πῶς εἰσέλθω;
Πῶς δ' οἰκήσω μεταπίπτοντος
Δαίμονος; οἴμοι, πολὺ γὰρ τὸ μέσον.
Τότε μὲν πεύκαις σὺν Πηλιάσι, 915
Σύν θ' ὑμεναίοις ἔστειχον ἔσω,
Φιλίας ἀλόχου χέρα βαστάζων,
Πολυάχητος δ' εἵπετο κῶμος,
Τήν τε θανοῦσαν, κἄμ' ὀλβίζων.
Ὡς εὐπατρίδαι, κἀπ' ἀμφοτέρων 920
Ὄντες ἀρίστων, σύζυγες εἶμεν.
Νῦν δ' ὑμεναίων γόος ἀντίπαλος,
Λευκῶν τε πέπλων μέλανες στολμοὶ,
Πέμπουσί μ' ἔσω,
Λέκτρων κοίτας ἐς ἐρήμους. 925

Ἀντιστροφὴ β'.

χο. 1 Παρ' εὐτυχῆ σοι πότμον
2 Ἦλθεν ἀπειροκάκῳ τό-
3 δ' ἄλγος. ἀλλ' ἔσωσας
4 βίοτον, καὶ ψυχάν.
5 Ἔθανε δάμαρ, 930
6 Ἔλιπε φιλίαν.
7 Τί νέον τόδε; πολλοὺς
8 Ἤδη παρέλυσε
9 Θάνατος δάμαρτος.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀδ. Φίλοι, γυναικὸς δαίμον' εὐτυχέστερον 935
Τοὐμοῦ νομίζω, καίπερ οὐ δοκοῦνθ' ὅμως.
Τῆς μὲν γὰρ οὐδὲν ἄλγος ἅψεταί ποτε,
Πολλῶν δὲ μόχθων εὐκλεὴς ἐπαύσατο.
Ἐγὼ δ', ὃν οὐ χρῆν ζῆν, παρεὶς τὸ μόρσιμον,
Λυπρὸν διάξω βίοτον, ἄρτι μανθάνω. 940
Πῶς γὰρ δόμων τῶνδ' εἰσόδους ἀνέξομαι;
Τίν' ἂν προσειπὼν; τοῦ δὲ προσρηθεὶς ὕπο,
Τερπνῆς τύχοιμ' ἂν εἰσόδου; ποῖ τρέψομαι;
Ἡ μὲν γὰρ ἔνδον ἐξελεῖ μ' ἐρημία,
Γυναικὸς εὐνὰς εὖτ' ἂν εἰσίδω κενάς, 945
Θρόνους τ' ἐν οἷσιν ἷζε, καὶ κατὰ στέγας
Αὐχμηρὸν οὖδας. τέκνα δ' ἀμφὶ γούνασι
Πίπτοντα, κλαίει μητέρ'. οἱ δὲ δεσπότιν
Στένουσιν, οἵαν ἐκ δόμων ἀπώλεσαν.
Τὰ μὲν κατ' οἴκους, τοιάδ'. ἔξωθεν δέ με 950
Γάμοι γ' ἐλῶσι Θετταλῶν, ξύλλογοι
Γυναικοπληθεῖς. οὐ γὰρ ἐξανέξομαι
Λεύσσων δάμαρτος τῆς ἐμῆς ὁμήλικας.
Ἐρεῖ δέ μ' ὅστις ἐχθρὸς ὢν κυρεῖ, τάδε.
Ἰδοῦ τὸν αἰσχρῶς ζῶνθ', ὃς οὐκ ἔτλη θανεῖν, 955
Ἀλλ' ἣν ἔγημεν ἀντιδοὺς ἀψυχίᾳ,
Πέφευγεν ᾅδην. κᾆτ' ἀνὴρ εἶναι δοκεῖ.
Στυγεῖ δὲ τοὺς τεκόντας, αὐτὸς οὐ θέλων
Θανεῖν. τοιάνδε πρὸς κακοῖσι κληδόνα
Ἕξω. τί μοι ζῆν δῆτα κύδιον φίλοι, 960
Κακῶς κλύοντι, καὶ κακῶς πεπραγότι;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ἐγὼ καὶ διὰ μούσας
2 Καὶ μετάρσιος ᾖξα, καὶ
3 Πλείστων ἁψάμενος λόγων,
4 Κρεῖσσον οὐδὲν ἀνάγκας 965
5 Εὗρον. οὐδέ τι φάρμακον
6 Θρῄσσαις ἐν σανίσι, τὰς

Periit in ædibus
Vnicus sed tamen
Ferebat hoc *malum*
Moderatè, quamuis esset sine liberis,
Canas ad comas
Iam præceps existens
Et ætate prouecta.

ANAPÆSTI.

Cho. *O facies ædium, quomodo ingrediar?*
Quomodo verò habitabo mutata
Fortuna: hei mihi, magnum enim est *discrimen.*
Tunc enim cum tædis ex monte Pelio sectis,
Et cum cantu intrò ibam,
Charæ coniugis manum tenens:
Perstrepénsque carmine sequebatur sodalium cœtus,
Illam, quæ iam est mortua, & me, beatos esse prædicans,
Quòd nobiles, & vtrinque
Ex nobilissimo genere coniuges essemus:
Nunc autem lamentatio hymenæo contraria,
Et pro *candidis vestibus atra vestes*
Me deducunt intrò
In desertum thalami cubile.

Antistrophe ii.

Cho. *Ad prosperam tibi sortem*
Venit nondum experto mala
Hic dolor. sed seruasti
Vitam tuam & animam.
Obiit vxor,
Reliquit amorem,
Quid noui hoc est: *multos* enim alios
Iam spoliauit
Mors vxore.

IAMBI.

Ad. *O amici, coniugis fortunam beatiorem*
Mea esse duco: quamuis autē hoc *non videatur, tamē* sic
Hanc enim nullus dolor attinget posthac, (est.
Et cum magna gloria liberata est à multis doloribus.
Ego verò, quem non oportebat viuere, prætergressus fatum,
Nunc primum discens, tristem degam vitam.
Quomodo enim sustinebo ingressum huius domus?
Quem compellaturus: & à quo compellatus,
Iucundum habebo ingressum? quò me vertam?
Solitudo enim quæ intus est, *perdet me,*
Vxore vacuos quum aspiciam lectos,
Sellásque in quibus sedebat, & in ædibus
Squalidum solum. quum *liberi verò genubus*
Accidentes, plorabunt matrem: alij verò dominam
Gement, qualem amiserint ex domo.
Res quidem domesticæ sunt *tales: foris verò me*
Nuptialia conuiuia Thessalorum agitabunt, & cœtus
Frequentes mulierum. non enim sustinebo
Aspicere coniugis meæ coætaneas.
Quisquis verò mihi inimicus est, dicet hæc:
Vide illum turpiter viuentem, qui non sustinuit mori,
Sed suam coniugem pro se abiiciens præ ignauia,
Effugit mortem: deinde tamen se virum esse putat, & habe-
Et odit parentes, cùm ipse non velit (ri cupit.
Mori. talem famam præter reliqua mala
Habebo. quid igitur mihi vita diuturnior optanda est, *a-*
Malè audienti: & malè rem gerenti? (mici,

ANTISTROPHICA.

Strophe i.

Cho. *Ego & per Musas*
Et sublimis: · per res sublimes, *cucurri, &*
Plurimis volutatus libris,
Nihil necessitate potentius
Inueni. nec vllum pharmacum aduersus hanc reperitur
Thraciis in tabulis, quas / in Thr. libris, quos

Orphei conscripsit
Vox. Neque quæcunque Phœbus
Æsculapij posteris tradidit
Pharmaca, ærumnosis
Aduersus ærumnas præbens mortalibus.

Antistrophe I.

Solius verò Necessitatis *nec ad aras*
Venire, nec ad *simulachrum* huius *Deæ*
Licet accedere. *non enim exaudit victimas*, nec iis flectitur.
Ne mihi veneranda, maior
Venias, quàm prius, in vita.
Etenim quicquid Iupiter annuerit atque decreuerit,
Tecum hoc perficit.
Et quod apud Chalybes
Ferrum nascitur, *domas sine vi.*
Nec vllus præfractæ
Mentis inest pudor.

Strophe II.

Et te, Admete, *ineuitabilibus manuum*
Cepit hæc Dea vinculis.
Perdura verò. non enim reduces vnquam ab Inferis
Flendo, defunctos, ad superos.
Et Deorum nothi pereunt
Liberi morte.
Erat tum nobis chara quando nobiscum erat,
Etiam adhuc mortua nobis chara est.
Generosissimam verò omnium
Adiunxisti tibi *sociam tori* in *ædibus.*

Antistrophe II.

Ne verò mortuorum vt vita defunctorum
Agger existimetur
Sepulcrum tuæ coniugis.
Dijs at similiter, i. vt dij coli solent,
Colatur, numen viatorum, quod viatores adorent.
Et aliquis obliquam viam
Vadens, hoc dicet:
Hæc quondam obiit pro viro,
Nunc verò est beata Dea.
Salue ô veneranda, & bona des nobis.
Tales ipsam salutabunt voces.

IAMBI.

Atqui, vt videtur, hic Alcmenæ filius,
Admete, ad tuam domum venit.
Her. *Ad virum amicum liberè dicendum est,*
Admete, & non retinendæ reprehensiones in pectore
Tacitè: ego enim in tuis malis volebam
Huc accedens explorari amicus.
Tu verò non dixisti propositum cadauer
Tuæ coniugis, sed me excepisti hospitio,
Tanquam curam habens alieni mali.
Et coronaui caput, & libaui dijs
Libationes in tuis ædibus aduersa fortuna pressis, i. funestis.
Quamobrem de te *iam conqueror hæc abs te passus.*
Non tamen te volo contristare in malis.
Cuius verò rei causa venio huc, reuersus denuo,
Dicam. Hanc mulierem serues mihi à me acceptam,
Donec adducens Thracios equos huc
Rediero, interfecto tyranno Bistonum.
Si verò malè rem *gesserim (quod auertant Dij. vtinam enim redeam)*
Do hanc ancillam tuæ familiæ,
Venit autem in meas manus cum *multis laboribus.*
Inuenio enim aliquos publicum certamen
Ponentes athletis, dignum labore:
Vnde abduco hanc, præmium victoriæ
Accipiens. Illis enim, qui in leuiorib. certaminibus *vincebant, licebat*

7 Ὀρφεία κατέγραψε
8 Γῆρυς, οὐδ' ὅσα Φοῖβος
9 Ἀσκληπιάδαισι παρέδωκε — 970
10 Φάρμακα, πολυπόνοις
11 Ἀντιτεμὼν βροτοῖσι.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Μόνας δ' οὔτ' ἐπὶ βωμοὺς
2 Ἐλθεῖν, οὔτε βρέτας θεᾶς
3 Ἔστιν, οὐ σφαγίων κλύει. — 975
4 Μή μοι πότνια μείζων
5 Ἔλθοις, ἢ τὸ πρὶν ἐν βίῳ.
6 Καὶ γὰρ Ζεὺς ὅ, τι νεύσῃ,
7 Σὺν σοὶ τοῦτο τελευτᾷ.
8 Καὶ τὸν ἐν Χαλύβοισι — 880
9 Δαμάζεις σὺ βίᾳ σίδαρον.
10 Οὐδέ τις ἀποτόμου
11 Λήματος ἐστὶν αἰδώς.

Στροφὴ β'.

1 Καί σ' ἐν ἀφύκτοισι χερῶν
2 Εἷλε θεὰ δεσμοῖς. — 885
3 Τόλμα δ'. οὐ γὰρ ἀνά-
4 ξεις ποτ' ἔνερθεν
5 Κλαίων τοὺς φθιμένους ἄνω.
6 Καὶ θεῶν σκότιοι φθίνουσι
7 Παῖδες ἐν θανάτῳ. — 890
8 Φίλα μὲν ὅτ' ἦν γε μεθ' ἡμῶν,
9 Φίλα δ' ἔτι καὶ θανοῦσα.
10 Γενναιοτάταν δὲ πασᾶν
11 Ἐζεύξω κλισίαις ἄκοιτιν.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Μηδὲ νεκρῶν ὡς φθιμένων, — 995
2 Χῶμα νομιζέσθω
3 Τύμβος σᾶς ἀλόχου.
4 Θεοῖσι δ' ὁμοίως
5 Τιμάσθω σέβας ἐμπόρων.
6 Καί τις δοχμίαν κέλευθον — 1000
7 Ἐμβαίνων, τόδ' ἐρεῖ,
8 Αὕτα ποτὲ προύθανεν ἀνδρός,
9 Νῦν δ' ἐστὶ μάκαιρα δαίμων,
10 Χαῖρ' ὦ πότνι' εὖ δὲ δοίης. — 1005
11 Τοῖαί νιν προσεροῦσι φῆμαι.

ΙΑΜΒΟΙ.

Καὶ μὴν ὅδ', ὡς ἔοικεν, Ἀλκμήνης γόνος,
Ἄδμητε, πρὸς σὴν ἑστίαν πορεύεται.
Ἡρ. Φίλον πρὸς ἄνδρα χρὴ λέγειν ἐλευθέρως,
Ἄδμητε, μομφὰς δ' οὐχ ὑπὸ σπλάγχνοις ἔχειν,
Σιγῶντ'. ἐγὼ δὲ σοῖς κακοῖσιν ἠξίουν — 1010
Ἐγγὺς παρεστὼς ἐξετάζεσθαι φίλος.
Σὺ δ' οὐκ ἔφραζες σῆς προκείμενον νέκυν
Γυναικός. ἀλλά μ' ἐξένιζες ἐν δόμοις,
Ὡς δὴ θυραίου πήματος σπουδὴν ἔχων.
Κἄστεψα κρᾶτα, καὶ θεοῖς ἐλειψάμην — 1015
Σπονδάς, ἐν οἴκοις δυστυχοῦσι τοῖσι σοῖς.
Καὶ μέμφομαι μέν, μέμφομαι παθὼν τάδε.
Οὐ μήν σε λυπεῖν ἐν κακοῖσι βούλομαι.
Ὧν δ' οὕνεχ' ἥκω, δεῦρ' ὑποστρέψας πάλιν,
Λέξω. γυναῖκα τήνδε μοι σῶσον λαβών, — 1020
Ἕως ἂν ἵππους δεῦρο Θρῃκίας ἄγων
Ἔλθω, τύραννον Βιστόνων κατακτανών.
Πράξας δ' ὃ μὴ τύχοιμι, νοστήσαιμι γάρ,
Δίδωμι τήνδε σοῖσι προσπολεῖν δόμοις.
Πολλῷ δὲ μόχθῳ ἦλθε χεῖρας εἰς ἐμάς. — 1025
Ἀγῶνα γὰρ πάνδημον εὑρίσκω τινὰς
Τιθέντας ἀθληταῖσιν, ἄξιον πόνου.
Ὅθεν κομίζω τήνδε, νικητήρια
Λαβών. τὰ μὲν γὰρ κοῦφα τοῖς νικῶσιν, ἦν

Ἵπποις

Ἵππους ἄγεσθαι. τοῖσι δ' αὖ τὰ μείζονα 1030
Νικῶσι, πυγμὴν καὶ πάλην, βουφόρβια.
Γυνὴ δ' ἐπ' αὐτοῖς εἵπετ'. ἐντυχόντι δὲ,
Αἰσχρὸν παρεῖναι κέρδος ἦν τόδ' εὐκλεές.
Ἀλλ' ὥσπερ εἶπον, σοὶ μέλειν γυναῖκα χρή.
Οὐ γὰρ κλοπαίαν, ἀλλὰ σὺν πόνῳ λαβὼν, 1035
Ἥκω. χρόνῳ δὲ καὶ σύ μ' αἰνέσεις ἴσως.
ἀδ. Οὔτοι σ' ἀτιμάζων, οὐδ' ἐν αἰσχροῖσι τιθεὶς,
Ἔκρυψ' ἐμῆς γυναικὸς ἀθλίας τύχας,
Ἀλλ' ἄλγος ἄλγει τοῦτ' ἂν ἦν προσκείμενον,
Εἴ του πρὸς ἄλλου δώμαθ' ὡρμήθης ξένου. 1040
Ἅλις δὲ κλαίειν τοὐμὸν ἦν ἐμοὶ κακόν.
Γυναῖκα δ' εἴ πως ἔστιν, αἰτοῦμαί σ' ἄναξ,
Ἄλλον τιν', ὅστις μὴ πέπονθεν οἷ' ἐγὼ,
Σώζειν ἄνωχθι Θεσσαλῶν. πολλοὶ δέ σοι
Ξένοι Φεραίων. μή μ' ἀναμνήσῃς κακῶν. 1045
Οὐκ ἂν δυναίμην τήνδ' ὁρῶν ἐν δώμασιν,
Ἄδακρυς εἶναι. μὴ νοσοῦντί μοι νόσον
Προσθῇς. ἅλις γὰρ συμφορᾷ βαρύνομαι.
Ποῦ καὶ τρέφοιτ' ἂν δωμάτων νέα γυνή;
Νέα γὰρ ὡς ἐσθῆτι καὶ κόσμῳ πρέπει. 1050
Πότερα κατ' ἀνδρῶν δῆτ' ἐνοικήσει στέγην;
Καὶ πῶς ἀκραιφνὴς ἐν νέοις στρωφωμένη
Ἔσται; τὸν ἡβῶνθ' Ἡράκλεις οὐ ῥᾴδιον
Εἴργειν. ἐγὼ δὲ σοῦ προμηθίαν ἔχω.
Ἢ τῆς θανούσης εἰς θάλαμον βήσας τρέφω. 1055
Καὶ πῶς ἐπεισφρῶ τήνδε τῷ κείνης λέχει;
Διπλῆν φοβοῦμαι μέμψιν, ἔκ τε δημοτῶν
Μή τίς μ' ἐλέγξῃ τὴν ἐμὴν εὐεργέτιν
Προδόντ', ἐν ἄλλης δεμνίοις πιτνεῖν νέας,
Καὶ τῆς θανούσης, ἀξία δέ μοι σέβειν. 1060
Πολλὴν πρόνοιαν δεῖ μ' ἔχειν. σὺ δ' ὦ γύναι,
Ἥτις ποτ' εἶ σύ, ταὔτ' ἔχουσ' Ἀλκήστιδι
Μορφῆς μέτρ' ἴσθι, καὶ προσήιξαι δέμας.
Οἴμοι. κόμιζε πρὸς θεῶν ἀπ' ὀμμάτων
Γυναῖκα τήνδε, μή μ' ἕλῃς ᾑρημένον. 1065
Δοκῶ γὰρ αὐτὴν εἰσορῶν, γυναῖχ' ὁρᾶν
Ἐμήν. θολοῖ δὲ καρδίαν. ἐκ δ' ὀμμάτων
Πηγαὶ κατερρώγασιν, ὦ τλήμων ἐγὼ,
Ὡς ἄρτι πένθους τοῦδε γεύομαι πικροῦ.
χο. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχοιμ' ἂν εὖ λέγειν τύχην. 1070
Χρὴ δ' ὅστις εἶ σὺ, καρτερεῖν θεοῦ δόσιν.
ἡρ. Εἰ γὰρ τοσαύτην δύναμιν εἶχον ἐκ Διὸς,
Εἰς φῶς πορεῦσαι νερτέρων ἐκ δωμάτων
Γυναῖκα, καὶ σοὶ τήνδε πορσῦναι χάριν.
ἀδ. Σάφ' οἶδα βούλεσθαί σ' ἄν. ἀλλὰ ποῦ τόδε; 1075
Οὐκ ἔστι τοὺς θανόντας ἐς φάος μολεῖν.
ἡρ. Μὴ νῦν ὑπέρβαλλ', ἀλλ' ἐναισίμως φέρε.
ἀδ. Ῥᾷον παραινεῖν, ἢ παθόντα καρτερεῖν.
ἡρ. Τί δ' ἂν προκόπτοις, εἰ θέλεις ἀεὶ στένειν;
ἀδ. Ἔγνωκα καὐτὸς, ἀλλ' ἔρως τις μ' ἐξάγει. 1080
ἡρ. Τὸ γὰρ φιλῆσαι τὸν θανόντ', ἄγει δάκρυ.
ἀδ. Ἀπώλεσέν με, κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω.
ἡρ. Γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες. τίς ἀντερεῖ;
ἀδ. Ὥστ' ἄνδρα τόνδε μηκέθ' ἥδεσθαι βίῳ.
ἡρ. Χρόνος μαλάξει. νῦν δ' ἔθ' ἡβᾷ σοι κακόν. 1085
ἀδ. Χρόνον λέγοις ἂν, εἰ χρόνος τὸ κατθανεῖν.
ἡρ. Γυνή σε παύσει, καὶ νέοι γάμου πόθοι.
ἀδ. Σίγησον. οἷον εἶπας. οὐκ ἂν ᾠόμην.
ἡρ. Τί δ'; οὐ γαμεῖς γὰρ, ἀλλὰ χηρεύσεις μόνος;
ἀδ. Οὐκ ἔστιν ἥτις τῷδε συγκλιθήσεται. 1090
ἡρ. Μῶν τὴν θανοῦσαν ὠφελεῖν τι προσδοκᾷς;
ἀδ. Κείνην ὅπουπερ ἔστι, τιμᾶσθαι χρεών.
ἡρ. Αἰνῶ μὲν, αἰνῶ. μωρίαν δ' ὀφλισκάνεις.
ἀδ. Ὡς μή ποτ' ἄνδρα τόνδε νυμφίον καλῶν.
ἡρ. Ἐπῄνεσ', ἀλόχῳ πιστὸς οὕνεκ' εἶ φίλος. 1095
ἀδ. Θάνοιμ', ἐκείνην καίπερ οὐκ οὖσαν προδούς.
ἡρ. Δέχου νυν εἴσω τήνδε γενναίαν δόμοις.

Equos abducere. Illis verò qui in grauioribus (accipiebāt.
Vincebant, scilicet in *pugilatu & lucta, armenta*, s. boues
Mulier verò praeterea sequebatur, mihi *verò casu* hanc
Turpe fuisset gloriosum hoc lucrum negligere.
Verum vt dixi, tibi oportet curae esse hanc mulierem.
Non enim furto partam, sed cum honesto *labore acceptā,*
Venio adducens. *tandem verò & tu* pro hoc dono *me*
laudabis fortasse.
Ad. *Neque te contemnens, neque inter* homines *turpes ac*
Celaui meae coniugis miserae calamitates: (infames *ponens,*
Sed fuisset mihi dolor hic additus dolori,
Si misisses ad alius hospitis aedes.
Satis enim mihi fuit hoc meum deplorare malum.
Mulierem verò, si quo modo licet, oro te rex,
Alium aliquem qui non sit passus qualia ego,
Seruare iube, Thessalorum. multi verò tibi sunt
Hospites inter Pheraeos: ne redigas mihi in memoriam mea
Non possem, videns hanc in domo, (*mala.*
Sine lacrymis esse: ne dolenti mihi dolorem
Addas. satis enim mea *calamitate grauor.*
In qua parte aedium educabitur iuuencula?
(Nam vt iuuencula, veste & ornatu nitet)
Vtrum igitur in virorum habitabit tectis?
Et quomodo pura versans inter iuuenes,
Erit? non est facilè iuuenes, ô Hercules,
Coercere. ego verò tui prouidam curam gero.
An alam eam, *abdens in thalamum mortuae?*
Et quomodo inferam hanc in lectum illius?
Duplicem metuo reprehensionem, & ex ciuibus
Ne quis me reprehendat, quòd vxorē *de me bene meritā*
Prodens, in alterius iuuenculae lectis iaceam:
Et huius mortuae (digna enim est quae à me colatur)
Oportet me habere rationem. Tu autem ô mulier,
Quaecunque tandem tu sis, similem habere te Alcestidi
Formae modum scito, & es similis corpore.
Heu mihi. aufer per deos à meis oculis
Istam mulierem, ne me occidas perditum.
Videor enim ipsam intuens, coniugem intueri
Meam: turbat autem hic aspectus meum *cor, & ex ocu-*
Fontes erumpunt. ô me miserum, (*lis* lacrymarum
Quàm acerbum luctum hunc iam gusto.
Cho. *Ego quidem non possem laudare* praesentem *fortunam.*
Oportet autem te, *quisquis sis tu, sustinere quod deus dat.*
Her. *Vtinam verò tantam vim haberem à Ioue,*
Vt in lucem reducerem ex inferorum aedibus
Tuam *coniugem, & tibi hoc praestarem officium.*
Ad. *Satis scio tuam voluntatem. sed vbi hoc fieri potest?*
Impossibile *est mortuos redire in vitam.*
Her. *Ne nūc transgrediaris modum, sed* tuū malū *feras mode-*
Ad. *Facilius est consolari, quàm miseriam sustinere.* (*ratè*
Her. *Quid verò proficies, si semper gemere velis?*
Ad. *Scio & ipse. sed amor quidam* ad hoc *me rapit.*
Her. *Amare enim mortuum, elicit lacrymas.*
Ad. *Perdidit me. & multo magis quàm dicere possum.*
Her. *Amisisti bonam coniugem: quis contradicet?*
Ad. *Ita vt hic vir non amplius delectetur* hac vita.
Her. *Tempus dolorem molliet: nunc verò malum tuum adhuc*
Ad. *Tempus dixeris, si tempus est mori.* (*recens est.*
Her. *Mulier abducet te à luctu, & desideriū nouarū nuptiarū*
Ad. *Tace. quid dixisti? nunquam* hoc *putassem.*
Her. *Quidnam duces igitur vxorem, sed manebis viduus?*
Ad. *Nulla* mulier *est, quae cum hoc*, i. mecum *sit cubitura.*
Her. *Num speras aliquid te prodesse mortuae?*
Ad. *Illam decet honore affici vbicunque est.*
Her *Laudo quidem* hoc, *laudo: sed stultitiae obnoxius es.*
Ad. *Vt nunquam virum hunc sponsum vocaturus,* lauda vel
Her. *Laudo, quia coniugi fidus es amicus.* vitupera.
Ad. *Morerer, si illam proderē. quamuis nō sit amplius* in vi-
Her. *Recipias nunc in domum istam generosam.* (uis.

Ad. Ne iubeas me hoc facere, oro te per Iouē patrem tuum.
Her. *Atqui peccabis, non faciens hoc.*
Ad. *Faciens autem, mordebor dolore in corde.*
Her. *Obtempera. fortasse enim opportuna erit gratia.*
Ad. *Heu. vtinam ex certamine hanc nunquam accepisses.*
Her. *Cum tamen ego vinco, tu vnà mecum vincis.*
Ad. *Recte dixisti, sed mulier hæc abeat.*
Her. *Abibit si oportet, sed primum vide an sit vtile.*
Ad. *Oportet, si modo tu mihi nolis irasci.*
Her. *Sciens quiddam & ego, tantum adhibeo studium.*
Ad. *Vince nunc, non tamen grata mihi facis.*
Her. *Sed erit tempus, cum laudabis nos. obtempera solum.*
Ad. *Deducite, siquidem oportet hanc recipere in ædes.*
Her. *Non committam hanc mulierem ministris.*
Ad. *Tu igitur ipse ipsam introducito, si places, in domum.*
Her. *Imò verò ego in tuas manus tradam.*
Ad. *Non attingam eam. licet verò intrare domum.*
Her. *Commendo eam tantum tuæ dextræ.*
Ad. *Cogis me rex, non volentem hæc facere.*
Her. *Ausis extendere manum, & attingere hospitam.*
Ad. *Atqui extendo eam vt Gorgonis caput resecta.*
Her. *Habes? A. Etiam habeo. H. Serua nunc eam: & Iouis*
Filium olim dices esse egregium hospitem.
Intuere eam, nunquid videatur esse similis
Tuæ coniugi: & tu beatus iam recede à dolore.
Ad. *O dij, quid dicam? miraculum hoc insperatum* esse credo,
Coniugem cernens hanc meam reuera.
An aliquod Dei vanum fallaxque gaudium me facit at-
Her. *Non est: sed intueris hanc tuam coniugem. (tonitum?*
Ad. *Vide tamen ne hoc sit aliquod inferorum spectrum.*
Her. *Non præstigiatorem hunc hospitem fecisti.*
Ad. *An video coniugem, quam sepeliebam?*
Her. *Certò scias. non miror autem te fortunæ tuæ non credere.*
Ad. Cōtrecto, licet an etiam hanc *alloquar vt meā vxorē viuā?*
Her. *Alloquere. habes enim quod voluisti.*
Ad. *O charissima coniugis facies & corpus,*
Habeo te præter spem, existimans fore vt nunquam te vi-
Her. *Habes, inuidia verò nulla deorum adsit.* (*derem.*
Ad. *O maximi Iouis generose fili,*
Beatus sis, & pater, qui te genuit, te
Seruet: tu enim mea restituisti solus.
Quomodo hanc reduxisti ex inferis in istam lucem?
Her. *Commissa pugna cum rege dæmonum.*
Ad. *Vbi hanc cum morte te commisisse dicis?*
Her. *Apud ipsum tumulum ex insidiis* eam *corripiēs manibus.*
Ad. *Cur verò mulier hæc muta stat?*
Her. *Nondum fas tibi huius compellationes*
Audire, priusquam diis inferis
Fuerit purificata, & venerit tertius dies.
Introducas igitur eam & cum sis iustus,
In cæterum sis pius erga hospites.
Et vale. ego verò propositum certamen
Stheneli filio regi conficiam hinc *discedens.*
Ad. *Maneas nobiscum & sis meus hospes.*
Her. *Iterū hoc* aliquando *fiet. nūc enim oportet me properare.*
Ad. *Ergo sis felix, [illegible] redux reuisas domum.*
Ciuibus verò, omnibúsque impero tetrarchiis & præfe-
ctuarum principibus,
Vt choros ob felicem rerum euētum instituant ac agitent,
Arásque profundant odoribus, & optimarū victimarum
Nunc. n. in meliorē vitā traducti sumus. (supplicationib.
Quàm quæ fuit antea. haud enim negabo nunc *me bea-*

ANAPÆSTI. (*tum esse.*

Cho. *Multæ sunt formæ rerum diuinitus euenientium,*
Et multa præter spem dij perficiunt,
Et quæ videbantur euentura, non sunt perfecta vt expe-
Inopinatorum verò exitum inuenit Deus. (ctabantur.
Talis euasit hæc res, tale euentum est sortita.

ἀδ. Μὴ πρὸς σὲ τοῦ σπείραντος αἰτοῦμαι Διός.
ἡρ. Καὶ μὴν ἁμαρτήσει γε μὴ δράσας τόδε.
ἀδ. Καὶ δρῶν γε λύπῃ καρδίαν δηχθήσομαι. 1100
ἡρ. Πιθοῦ. τάχ' ἂν γὰρ ἐς δέον πέσοι χάρις.
ἀδ. Φεῦ, εἴθ' ἐξ ἀγῶνος τήνδε μὴ λάβοις ποτέ.
ἡρ. Νικῶντι μέντοι, καὶ σὺ συννικᾷς ἐμοί.
ἀδ. Καλῶς ἔλεξας. ἡ γυνὴ δ' ἀπελθέτω.
ἡρ. Ἄπεισιν, εἰ χρή. πρῶτα δ' εἰ χρεὼν, ἄθρει. 1105
ἀδ. Χρή, σοῦ γε μὴ μέλλοντος ὀργαίνειν ἐμοί.
ἡρ. Εἰδώς τι κἀγὼ, τήνδ' ἔχω προθυμίαν.
ἀδ. Νίκα νυν. οὐ μὴν ἁνδάνοντά μοι ποιεῖς.
ἡρ. Ἀλλ' ἔσθ' ὅθ' ἡμᾶς αἰνέσεις. πιθοῦ μόνον.
ἀδ. Κομίζετ', εἰ χρὴ τήνδε δέξασθαι δόμοις. 1110
ἡρ. Οὐκ ἂν μεθείην τὴν γυναῖκα προσπόλοις.
ἀδ. Σὺ δ' αὐτὸς αὐτὴν εἴσαγ', εἰ δοκεῖ, δόμους.
ἡρ. Εἰς σὰς μὲν οὖν ἔγωγε θήσομαι χέρας.
ἀδ. Οὐκ ἂν θίγοιμι. δῶμα δ' εἰσελθεῖν πάρα.
ἡρ. Τῇ σῇ πέποιθα χειρὶ δεξιᾷ μόνῃ. 1115
ἀδ. Ἄναξ, βιάζῃ μ' οὐ θέλοντα δρᾶν τάδε.
ἡρ. Τόλμα προτεῖναι χεῖρα, καὶ θιγεῖν ξένης.
ἀδ. Καὶ μὴν προτείνω, Γοργόν' ὡς καρατόμῳ.
ἡρ. Ἔχεις; Α. ἔχω ναί. Η. σῶζέ νυν, καὶ τὸν Διὸς
Φήσεις ποτ' εἶναι παῖδα γενναῖον ξένον. 1120
Βλέψον δ' ἐς αὐτὴν, εἴ τι σῇ δοκεῖ πρέπειν
Γυναικί. λύπης δ' εὐτυχῶν μεθίστασο.
ἀδ. Ὦ θεοί, τί λέξω; θαῦμ' ἀνέλπιστον τόδε,
Γυναῖκα λεύσσων τήνδ' ἐμὴν ἐτητύμως.
Ἢ κέρτομός με θεοῦ τις ἐκπλήσσει χαρά; 1125
ἡρ. Οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ τήνδ' ὁρᾷς δάμαρτα σήν.
ἀδ. Ὅρα γε μή τι φάσμα νερτέρων τόδ' ᾖ.
ἡρ. Οὐ ψυχαγωγὸν τόνδ' ἐποιήσω ξένον.
ἀδ. Ἀλλ' ἣν ἔθαπτον εἰσορῶ δάμαρτ' ἐμήν;
ἡρ. Σάφ' ἴσθ'. ἀπιστεῖν δ' οὔ σε θαυμάζω τύχῃ. 1130
ἀδ. Θίγω, προσείπω ζῶσαν ὡς δάμαρτ' ἐμήν;
ἡρ. Πρόσειπ'. ἔχεις γὰρ πᾶν ὅσονπερ ἤθελες.
ἀδ. Ὦ φιλτάτης γυναικὸς ὄμμα καὶ δέμας,
Ἔχω σ' ἀέλπτως, οὔποτ' ὄψεσθαι δοκῶν.
ἡρ. Ἔχεις. φθόνος δὲ μὴ γένοιτό τις θεῶν. 1135
ἀδ. Ὦ τοῦ μεγίστου Ζηνὸς εὐγενὲς τέκνον,
Εὐδαιμονοίης, καί σ' ὁ φιτύσας πατὴρ
Σώζοι. σὺ γὰρ δὴ τἄμ' ἐξανώρθωσας μόνος.
Πῶς τήνδ' ἔπεμψας νέρθεν εἰς φάος τόδε;
ἡρ. Μάχην συνάψας δαιμόνων τῷ κυρίῳ. 1140
ἀδ. Ποῦ τόνδε θανάτῳ φὴς ἀγῶνα συμβαλεῖν;
ἡρ. Τύμβον παρ' αὐτὸν ἐκ λόχου μάρψας χεροῖν.
ἀδ. Τί γάρ ποθ' ἥδ' ἄναυδος ἕστηκεν γυνή;
ἡρ. Οὔπω θέμις σοι τῆσδε προσφωνημάτων
Κλύειν, πρὶν ἂν θεοῖσι τοῖσι νερτέροις 1145
Ἀφαγνίσηται, καὶ τρίτον μόλῃ φάος.
Ἀλλ' εἴσαγ' εἴσω τήνδε. καὶ δίκαιος ὤν,
Τὸ λοιπὸν, Ἄδμητ', εὐσέβει περὶ ξένους.
Καὶ χαῖρ'. ἐγὼ δὲ τὸν προκείμενον πόνον
Σθενέλου τυράννῳ παιδὶ πορσυνῶ μολών. 1150
ἀδ. Μεῖνον παρ' ἡμῖν καὶ ξυνέστιος γενοῦ.
ἡρ. Αὖθις τόδ' ἔσται, νῦν δ' ἐπείγεσθαί με δεῖ.
ἀδ. Ἀλλ' εὐτυχοίης, νόστιμον δ' ἔλθοις δόμον.
Ἀστοῖς δὲ, πάσῃ τ' ἐννέπω τετραρχίᾳ,
Χοροὺς ἐπ' ἐσθλαῖς συμφοραῖσιν ἱστάναι, 1155
Βωμούς τε κνισᾶν βουθύτοισι προστροπαῖς.
Νῦν γὰρ μεθηρμόσμεσθα βελτίω βίον
Τοῦ πρόσθεν. οὐ γὰρ εὐτυχῶν ἀρνήσομαι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί. 1160
Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

ΥΠΟ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ.

Νεοπτόλεμος ἐν Τροίᾳ γέρας λαβὼν, Ἀνδρομάχην τὴν Ἕκτορος γυναῖκα, παῖδα ἐτέκνωσεν ἐξ αὐτῆς τὸν Μολοττόν. ὕστερον δὲ ἐπέγημεν Ἑρμιόνην, τὴν Μενελάου θυγατέρα. δίκας δὲ πρότερον ᾐτηκὼς τῆς Ἀχιλλέως ἀναιρέσεως τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα, πάλιν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ χρηστήριον, μετανοήσας, ἵνα τὸν θεὸν ἐξιλάσηται. ζηλοτύπως δὲ ἔχουσα πρὸς τὴν Ἀνδρομάχην ἡ βασιλὶς, ἐβουλεύετο κατ' αὐτῆς θάνατον, μεταπεμψαμένη τὸν Μενέλαον. ἡ δὲ τὸ παιδίον μὲν ὑπεξέθηκεν, αὐτὴ δὲ κατέφυγεν ἐπὶ τὸ ἱερὸν τῆς Θέτιδος. οἱ δὲ περὶ τὸν Μενέλαον, καὶ τὸ παιδίον ἀνεῦρον, καὶ ἐκείνην ἀπατήσαντες ἀνέστησαν. καὶ σφάττειν μέλλοντες ἀμφοτέρους, ἐκωλύθησαν, τοῦ Πηλέως ἐπιφανέντος. Μενέλαος μὲν οὖν ἀπῆλθεν εἰς Σπάρτην. Ἑρμιόνη δὲ μετενόησεν, εὐλαβηθεῖσα τὴν παρουσίαν τοῦ Νεοπτολέμου. παραγενόμενος δὲ ὁ Ὀρέστης, ταύτην μὲν ἀπήγαγεν εἰς Σπάρτην, Νεοπτολέμῳ δὲ ἐπεβούλευσεν. ὃν καὶ φονευθέντα, παρῆσαν οἱ φέροντες. Πηλεῖ δὲ μέλλοντι τὸν νεκρὸν θρηνεῖν, Θέτις φανεῖσα, τοῦτον μὲν ἐν Δελφοῖς ἐπέταξε θάψαι, τὴν δὲ Ἀνδρομάχην εἰς Μολοσσοὺς ἀποστεῖλαι μετὰ τοῦ παιδὸς, αὐτὸν δὲ ἀθανασίαν προσδέχεσθαι. τυχὼν δὲ ταύτης, εἰς Μακάρων νήσους ᾤκησεν. ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος, ἐν Φθίᾳ κεῖται. ὁ δὲ χορὸς, συνέστηκεν ἐκ Φθιωτίδων γυναικῶν. προλογίζει δὲ Ἀνδρομάχη. τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν δευτέρων. ὁ πρόλογος σαφὴς, καὶ εὐλόγως εἰρημένος. ἔτι δὲ καὶ τὰ ἐλεγεῖα τὰ ἐν τῷ θρήνῳ τῆς Ἀνδρομάχης, ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει. ῥῆσις Ἑρμιόνης, τὸ βασιλικὸν ἐμφαίνουσα. καὶ ὁ πρὸς Ἀνδρομάχην λόγος, καλῶς ἔχων. εὖ δὲ καὶ ὁ Πηλεὺς, ὁ τὴν Ἀνδρομάχην ἀφελόμενος.

ARGVMENTVM ANDROMACHÆ.

Neoptolemvs ad Troiam munus accipiens Andromachen Hectoris vxorem, filium ex ea genuit Molossum: postea autem superduxit Hermionē Menelai filiam. Sed cum primum postulasset pœnam interfectionis Achillis ab Apolline in Delphis, rediit ad oraculum, agens pœnitentiam, vt deum placaret. Sed regina habens se zelotypè erga Andromachen, molita est ei mortem, accersens Menelaum. Illa autem infantem ablegauit, ac ipsa fugit ad templū Thetidis. Porrò qui erant circa Menelaum, & puerum inuenerunt, & illam deceptam templo & duxerunt: cúmque essent interfecturi vtrumque, prohibiti sunt ab interuenientePeleo. Menelaus ergo rediit Spartam: Hermione autem egit pœnitentiam, verita præsentiam Neoptolemi. Adueniens autem Orestes, hanc quidem reduxit Spartam, Neoptolemo autem insidias posuit: isque interfectus abspórtatur. Peleo autem volenti lugere mortuum, Thetis apparens, húc quidem iussit in Delphis sepeliri, Andromachen autē mittad Molossos cum puero. Ipsum autem Pelea dixit immortalitatem habiturum: qua is potitus, habitauit in insulis fortunatis. Scena fabulę est in Phthia. Chorus autem constat ex Phthiis mulieribus. Præfatur Andromache. Hæc fabula est secundi ordinis. Prologus est perspicuus, & verisimiliter dictus: & elegiaca carmina in querela Andromaches sunt secundi gradus. Oratio Hermiones est regalis, & pulchrà etiam oratio ad Andromachen. Benè & Peleus loquitur, liberans Andromachen.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.
ΧΟΡΟΣ ΕΚ ΦΘΙΩΤΙΔΩΝ.
ΕΡΜΙΟΝΗ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ΜΟΛΟΤΤΟΣ.
ΠΗΛΕΥΣ.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΘΕΤΙΣ.

Προλογίζει δὲ ἡ Ἀνδρομάχη.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

ANDROMACHE.
FAMVLA.
CHORVS EX PHTHIIS.
HERMIONE.
MENELAVS.
MOLOSSVS.
PELEVS.
ORESTES.
NVNCIVS.
THETIS.

Prologum autem agit Andromache.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἀσιάτιδος γῆς σχῆμα, Θηβαία πόλις,
Ὅθεν ποθ' ἕδνων σὺν πολυχρύσῳ χλιδῇ
Πριάμου τύραννον ἑστίαν ἀφικόμην,
Δάμαρ δοθεῖσα παιδοποιὸς Ἕκτορι,
Ζηλωτὸς ἔν γε τῷ πρὶν Ἀνδρομάχη χρόνῳ. 5
Νῦν δ' εἴ τις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνὴ
Ἐμοῦ πέφυκεν, ἢ γενήσεταί ποτε.
Ἥτις πόσιν μὲν Ἕκτορ' ἐξ Ἀχιλλέως
Θανόντ' ἐσεῖδον, παῖδά θ', ὃν τίκτω πόσει,
Ῥιφθέντα πύργων Ἀστυάνακτ' ἀπ' ὀρθίων, 10
Ἐπεὶ τὸ Τροίας εἷλον Ἕλληνες πέδον.
Αὐτὴ δὲ δούλη, τῶν ἐλευθερωτάτων

EVRIPIDIS ANDROMACHE.

IAMBI.

Asiatica terra decus, Thebana ciuitas,
Vnde quondam dotis cum opulentis delicijs
Veni ad regiam domum Priami,
Data coniunx fœcunda Hectori,
Andromache suspicienda quidem priore tempore.
Nunc verò nulla alia calamitosior mulier
Me est, neque erit vnquam.
Quæ maritum quidem Hectorem ab Achille
Interfectum vidi, & filium, quem peperi marito,
Astyanacta proiectum ab arduis turribus,
Postquam Græci ceperunt solum Troiæ.
Ipsa autem serua, liberrima

Familiæ antea habita, in Græciam veni,
Insulari Neoptolemo munus belli
Data, electum ex præda Troiana.
Huius vero Phthiæ & urbis Pharsaliæ
Vicinos campos habito, ubi marina
Thetis habitauit cum Peleo seorsim ab hominibus,
Fugiens frequentiam hominum: Thessalicus vero populus
Vocat Thetidium, propter nuptias deæ. (hunc locum)
Vbi domum hanc habuit filius Achillis,
Peleum verò sinit regere terram Pharsaliam,
Viuo sene sceptrum non volens accipere.
Et ego in his ædibus patrio puerum marem
Congressa cum filio Achillis & meo domino:
Et prius quidem quamuis iacerem in malis, tamen
Spes me semper fouebat, viuo filio
Me inuenturam aliquod præsidium & auxilium in malis.
Postquam verò Lacænam Hermionem ducit,
Meus dominus, auersatus meum seruilem lectum,
Malis ab ipsa miseris exagitor.
Dicit enim, quòd eam occultis pharmacis
Faciam sterilem & inuisam viro,
Et ego pro ea velim tenere domum
Hanc, eiectis lectis ipsius per vim.
Quos ego primum non volens accepi.
Nunc verò reliqui. Magnus Iupiter hoc sciat,
Quòd non volens huic sum facta socia tori,
Sed non persuadeo ei, vult enim me occidere.
Et pater Menelaus in hac re iuuat filiam,
Et nunc in ædibus est, ex Sparta veniens
Propter hoc ipsum. Ego verò territa
Ædibus his vicinum, Thetidis in sacellum
Hoc profecta sedeo, si me prohibeat mori.
Peleus enim hoc *ipsum posterique Pelei*
Colunt, monumentum nuptiarum Thetidis.
Meum autem vnicum filium ablego clam
In alias ædes, timens ne cæsus *moriatur.*
Nam pater eius non adest, me
Vt iuuet, & puero nihil prodest, absens
In terra Delphica, ubi Apollini pœnam
Soluit furoris, per quem aliquando ad Pythonē profectus,
Postulauit Phœbum cædis paternæ, cuius rei furorisque
nunc pendit pœnas,
Si quo modo priora peccata deprecans, eorumque veniā
Efficiat sibi deum propitium in posterum. (petens

Fam. *Domina, ego non vereor hoc nomine*
Vocare te, siquidem hoc ipso te *dignabar & in domo*
Tua, quando habitabamus solum Troiæ.
Eram autem beneuola tibi & tuo marito viuenti:
Et nunc venio afferens tibi nouos sermones,
Metu quidem, ne quis dominorum sentiat,
Sed miseratione tui: nam atrocia molitur
Aduersus te Menelaus & filia, quæ tibi sunt *cauenda.*

And. *O charissima conserua, (es enim conserua*
Huic, quæ prius regina fuit, nunc verò est infelix)
Quid faciunt? quas insidias struunt nunc,
Volentes occidere me longè miserrimam?

Fam. *O tu misera, filium tuum volunt*
Occidere, quem extra domum clam ablegasti.

And. *Heu mihi, rescitum est meum filium ablegatum?*
Vndenam? ô misera, vt perij.

Fam. *Non scio, hæc vero ego ex illis sensi.*
Menelaus autem extra domum abiit ad tuum filium.

And. *Perij igitur ô fili, interficient te*
Gemini correptum vultures: & qui vocatur
Pater, adhuc moram trahit Delphis.

Fam. *Existimo certe te non futuram fuisse adeo infelicem,*
Illo præsente, nunc verò es sine amicis.

And. *Neque venit fama de Peleo quod sit venturus.*

Fam. *Ille est senior, quàm vt possit te iuuare præsens.*

Οἴκων νομισθεῖσ', Ἑλλάδ' εἰσαφικόμην,
Τῷ νησιώτῃ Νεοπτολέμῳ δορὸς γέρας
Δοθεῖσα, λείας Τρωϊκῆς ἐξαίρετον. 15
Φθίας δὲ τῆσδε, καὶ πόλεως Φαρσαλίας
Σύγχορτα ναίω πεδί', ἵν' ἡ θαλασσία
Πηλεῖ ξυνῴκει χωρὶς ἀνθρώπων Θέτις
Φεύγουσ' ὅμιλον. Θεσσαλὸς δέ νιν λεὼς
Θετίδειον αὐδᾷ, θεᾶς χάριν νυμφευμάτων. 20
Ἔνθ' οἶκον ἔσχε τόνδε παῖς Ἀχιλλέως,
Πηλέα δ' ἀνάσσειν γῆς ἐᾷ Φαρσαλίας,
Ζῶντος γέροντος σκῆπτρον οὐ θέλων λαβεῖν.
Κἀγὼ δόμοις τοῖσδ' ἄρσεν' ἐντίκτω κόρον,
Πλαθεῖσ' Ἀχιλλέως παιδὶ, δεσπότῃ τ' ἐμῷ. 25
Καὶ πρὶν μὲν ἐν κακοῖσι κειμένην ὅμως
Ἐλπίς μ' ἀεὶ προῆγε, σωθέντος τέκνου
Ἀλκήν τιν' εὑρεῖν, κἀπικούρησιν κακῶν.
Ἐπεὶ δὲ τὴν Λάκαιναν Ἑρμιόνην γαμεῖ,
Τοὐμὸν παρώσας δεσπότης δοῦλον λέχος, 30
Κακοῖς πρὸς αὐτῆς σχετλίοις ἐλαύνομαι.
Λέγει γὰρ ὥς νιν φαρμάκοις κεκρυμμένοις
Τίθημ' ἄπαιδα, καὶ πόσει μισουμένην,
Αὐτὴ δὲ ναίειν οἶκον ἀντ' αὐτῆς θέλω
Τόνδ', ἐκβαλοῦσα λέκτρα τἀκείνης βίᾳ. 35
Ἃ 'γὼ τὸ πρῶτον οὐχ ἑκοῦσ' ἐδεξάμην,
Νῦν δ' ἐκλέλοιπα. Ζεὺς τάδ' εἰδείη μέγας,
Ὡς οὐχ ἑκοῦσα τῷδ' ἐκοινώθην λέχει.
Ἀλλ' οὔ σφε πείθω, βούλεται δέ με κτανεῖν.
Πατήρ τε θυγατρὶ Μενέλεως συνδρᾷ τάδε. 40
Καὶ νῦν κατ' οἴκους ἔστ' ἀπὸ Σπάρτης μολὼν
Ἐπ' αὐτὸ τοῦτο. δειματουμένη δ' ἐγὼ,
Δόμων πάροικον, Θέτιδος εἰς ἀνάκτορον
Θάσσω τόδ' ἐλθοῦσ', ἤν με κωλύσῃ θανεῖν.
Πηλεύς τε γάρ νιν, ἔκγονοί τε Πηλέως, 45
Σέβουσιν, ἑρμήνευμα Νηρῇδος γάμων.
Ὃς δ' ἔστι παῖς μοι μόνος, ὑπεκπέμπω λάθρα,
Ἄλλους ἐς οἴκους, μὴ θάνῃ φοβουμένη.
Ὁ γὰρ φυτεύσας αὐτὸν οὔτ' ἐμοὶ πάρα
Προσωφελῆσαι, παιδί τ' οὐδέν ἐστ' ἀπὼν 50
Δελφῶν κατ' αἶαν, ἔνθα Λοξίᾳ δίκην
Δίδωσι μανίας, ᾗ ποτ' ἐς Πυθὼ μολὼν,
Ἤτησε Φοῖβον πατρὸς οὗ κτείνει δίκην,
Εἴ πως τὰ πρόσθε σφάλματ' ἐξαιτούμενος
Θεὸν παράσχοιτ' ἐς τὸ λοιπὸν εὐμενῆ. 55

Θε. Δέσποιν', ἐγώ τοι τοὔνομ' οὐ φεύγω τόδε
Καλεῖν σ', ἐπείπερ καὶ κατ' οἶκον ἠξίουν
Τὸν σὸν, τὸ Τροίας ἡνίκ' ᾠκοῦμεν πέδον.
Εὔνους δὲ καὶ σοὶ ζῶντί τ' ἦν τῷ σῷ πόσει.
Καὶ νῦν φέρουσά σοι νέους ἥκω λόγους, 60
Φόβῳ μὲν, μή τις δεσποτῶν αἰσθήσεται,
Οἴκτῳ δὲ τῷ σῷ. δεινὰ γὰρ βουλεύεται
Μενέλαος εἰς σὲ, παῖς θ', ἅ σοι φυλακτέα.

αν. Ὦ φιλτάτη σύνδουλε, σύνδουλος γὰρ εἶ
Τῇ πρόσθ' ἀνάσσῃ τῇδε, νῦν δὲ δυστυχεῖ. 65
Τί δρῶσι; ποίας μηχανὰς πλέκουσιν αὖ,
Κτεῖναι θέλοντες τὴν παναθλίαν ἐμέ;

Θε. Τὸν παῖδά σου μέλλουσιν, ὦ δύστηνε σὺ,
Κτείνειν, ὃν ἔξω δωμάτων ὑπεξέθου.

αν. Οἴμοι. πέπυσται τὸν ἐμὸν ἔκθετον γόνον; 70
Πόθεν ποτ'; ὦ δύστηνος, ὡς ἀπωλόμην.

Θε. Οὐκ οἶδ'. ἐκείνων δ' ᾐσθόμην ἐγὼ τάδε.
Φροῦδος δ' ἐπ' αὐτὸν Μενέλεως δόμων ἄπο.

αν. Ἀπωλόμην ἄρ'. ὦ τέκνον, κτενοῦσί σε
Δισσοὶ λαβόντες γῦπες. ὁ δὲ κεκλημένος 75
Πατὴρ ἔτ' ἐν Δελφοῖσι τυγχάνει μένων.

Θε. Δοκῶ γὰρ οὐκ ἂν ὧδέ σ' ἂν πράσσειν κακῶς,
Κείνου παρόντος. νῦν δ' ἔρημος εἶ φίλων.

αν. Οὐδ' ἀμφὶ Πηλέως ἦλθεν, ὡς ἥξοι, φάτις;

Θε. Γέρων ἐκεῖνος, ὥστε σ' ὠφελεῖν παρών. 80

Καὶ

ἀν. Καὶ μὴν ἔπεμψ' αὐτὸν οὐχ ἅπαξ μόνον.
θε. Μῶν οὖν δοκεῖς σου φροντίσαι τιν' ἀγγέλων;
ἀν. Πόθεν; θέλεις οὖν ἄγγελος σύ μοι μολεῖν;
θε. Τί δῆτα φήσω χρόνιος οὖσ' ἐκ δωμάτων;
ἀν. Πολλὰς ἂν εὕροις μηχανάς· γυνὴ γὰρ εἶ. 85
θε. Κίνδυνος· Ἑρμιόνη γὰρ οὐ σμικρὰ φύλαξ.
ἀν. Ὁρᾷς; ἀπαυδᾷς ἐν κακοῖς φίλοισι σοῖς;
θε. Οὐ δῆτα, μηδὲν τοῦτ' ὀνειδίσῃς ἐμοί.
Ἀλλ' εἶμ', ἐπεί τοι κοὐ περίβλεπτος βίος
Δούλης γυναικὸς, ἤν τι καὶ πάθω κακόν. 90
ἀν. Χώρει νυν· ἡμεῖς δ' οἷσπερ ἐγκείμεσθ' ἀεὶ
Θρήνοισι καὶ γόοισι καὶ δακρύμασι,
Πρὸς αἰθέρ' ἐκτενοῦμεν· ἐμπέφυκε γὰρ
Γυναιξὶ τέρψις τῶν παρεστώτων κακῶν,
Ἀνὰ στόμ' αἰεὶ καὶ διὰ γλώσσης ἔχειν. 95
Πάρεστι δ' οὐχ ἓν, ἀλλὰ πολλά μοι στένειν,
Πόλιν πατρῴαν, τὸν θανόντα θ' Ἕκτορα,
Στερρόν τε τὸν ἐμὸν δαίμον' ᾧ συνεζύγην,
Δούλειον ἦμαρ ἐσπεσοῦσ' ἀναξίως.
Χρὴ δ' οὔποτ' εἰπεῖν οὐδέν' ὄλβιον βροτῶν, 100
Πρὶν ἂν θανόντος τὴν τελευταίαν ἴδῃς,
Ὅπως περάσας ἡμέραν ἥξει κάτω.

Ἐλεγοι.

Ἰλίῳ αἰπεινᾷ Πάρις οὐ γάμον, ἀλλά τιν' ἄταν
Ἠγάγετ' εὐναίαν εἰς θαλάμους Ἑλέναν.
Ἇς ἕνεκ', ὦ Τροία, δορὶ καὶ πυρὶ δηιάλωτον 105
Εἷλέ σ' ὁ χιλιόναυς Ἑλλάδος ὀξὺς Ἄρης.
Καὶ τὸν ἐμὸν μελέας πόσιν Ἕκτορα, τὸν περὶ τείχη
Εἵλκυσε διφρεύων παῖς ἁλίας Θέτιδος.
Αὐτὰ δ' ἐκ θαλάμων ἀγόμαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσας,
Δουλοσύναν στυγερὰν ἀμφιβαλοῦσα κάρᾳ. 110
Πολλὰ δὲ δάκρυά μοι κατέβα χροὸς, ἁνίκ' ἔλειπον
Ἄστυ τε, καὶ θαλάμους, καὶ πόσιν ἐν κονίαις.
Ὤμοι ἐγὼ μελέα, τί μ' ἐχρῆν ἔτι φέγγος ὁρᾶσθαι,
Ἑρμιόνας δούλαν, ἇς ὕπο τειρομένα,
Πρὸς τόδ' ἄγαλμα θεᾶς ἱκέτις περὶ χεῖρε βαλοῦσα, 115
Τάκομαι ὡς πετρίνα πιδακόεσσα λιβάς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ὦ γύναι, ἃ Θέτιδος δάπεδον καὶ ἀνάκτορα θάσσεις
2 Δαρὸν, οὐδὲ λείπεις,
3 Φθιὰς, ὅμως ἔμολον ποτὶ σὰν Ἀσιήτιδα φύναν,
4 Εἴ τί σοι δυναίμαν 120
5 Ἄκος τῶν δυσλύτων πόνων τεμεῖν,
6 Οἵ σε καὶ Ἑρμιόναν ἔριδι στυγερᾷ συνέκλῃσαν,
7 Τλᾶμον, ἀμφὶ λέκτρων
8 Διδύμων ἐπίκοινον
9 Ἐοῦσαν ἀμφὶ παῖδ' Ἀχιλλέως. 125

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Γνῶθι τύχαν, λόγισαι τὸ παρὸν κακὸν εἰς ὅπερ ἥκεις.
2 Δεσπόταις ἁμιλλᾷ
3 Ἰλιὰς οὖσα κόρα Λακεδαίμονος ἐκφύντων.
4 Λεῖπε δεξίμηλον
5 Δόμον τᾶς ποντίας θεοῦ. τί σοι 130
6 Καιρὸς ἀτυζομένᾳ, δέμας αἰκέλιον καταλείβειν
7 Δεσποτῶν ἀνάγκαις;
8 Τὸ κρατοῦν δέ σ' ἔπεισι.
9 Τί μόχθον οὐδὲν οὖσα μοχθεῖς;

Στροφὴ β'.

1 Ἀλλ' ἴθι, λεῖπε θεᾶς Νηρηίδος ἀγλαὸν ἕδραν, 135
2 Γνῶθι δ' οὖσ' ἐπὶ ξένας
3 Δμωὶς ἐπ' ἀλλοτρίας πόλεως,
4 Ἔνθ' οὐ φίλων τιν' εἰσορᾷς
5 Σῶν, ὦ δυστυχεστάτα,
6 Ὦ παντάλαινα νύμφα. 140

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Οἰκτροτάτα γὰρ ἔμοιγ' ἔμολες, γύναι Ἰλιὰς, οἴκους,
2 Δεσποτᾶν δ' ἐμῶν φόβῳ,

And. *Atqui accersiui eum non semel tantum.*
Fam. *Num tibi placet vt procurem aliquem nuncium?*
And. *Vnde? tu igitur tu mihi ire nuncia.*
Fam. *Quid vero dicam si diu absim extra domum?*
And. *Inuenies multas technas, es enim mulier.*
Fam. *Periculum est, nam Hermione est non segnis custos.*
And. *Vides: despondes animum in malis tuorum amicorum?*
Fam. *Nequaquam, nec hoc obiicias mihi:*
Sed vado, quia non est suspicienda vita
Mulieris seruæ, etiamsi quid patiar mali.
And. *Vade nunc: nos vero quibus incumbimus ac immoramur*
Fletus, & luctus & lacrymas (semper
Sub ætherem producemus: nam innata est
Mulieribus delectatio præsentium malorum,
Vt habeant ea semper in ore & lingua.
Adest autem mihi non vnum, sed multa quæ gemam,
Patriam vrbem, & interfectum Hectorem,
Et meam duram fortunam, cui sum alligata,
In seruilem diem, i. in seruitutem, *indigne prolapsa.*
Nullum autem mortalium oportet beatum appellare,
Priusquam mortui videris extremam
Diem, quomodo ea finita descenderit ad inferos.

Elegi.

Ad altum Ilium Paris non nuptias, sed aliquam noxam
Adduxit tori sociam Helenam in thalamum,
Propter quam ô Troia ferro & igni captam
Cepit te velox Mars Græciæ habens mille naues,
Et meum miseræ maritum Hectorem, quem circa murum
Aurigans, i. bigis, traxit filius marinæ Thetidis.
Ego autem ex thalamis ducta sum ad littus maris,
Circumdans caput tristi seruitute.
Multæ autem lacrymæ defluxerunt mihi de corpore, quã-
Vrbem, & thalamos, & maritum in puluere. (do reliqui
Heu ego misera, quid me oportebat amplius intueri lumẽ,
Hermiones seruam, à qua afflicta,
Ad hanc statuam deæ supplex circundans manus
Coliquesco, sicut gutta scaturiens ex saxo.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *O mulier quæ solum Thetidis & templum insides*
Diu, nec deseris:
Ego Phthia, tamen veni ad te Asiaticam genere,
Si quod tibi possem
Remedium difficilium malorum inuenire,
Quæ te & Hermionem in odiosam rixam incluserunt,
O misera, de lectis
Geminis, te inquã lectorũ *communẽ sociã,* vel participẽ
Existentem apud filium Achillis.

Antistrophe I.

Cognosce fortunã, expende præsens malum, in quod venis.
Cum dominis certas
Existens Iliaca puella, natis ex Lacedæmone.
Relinque recipientem oues & sacrificiis pinguem
Domum marinæ deæ. quæ est tibi
Vtilitas tristi, consumere deformatum indecorè *corpus*
Propter violenta imperia dominorum?
Potentia vero dominorum tem *tibi persuadebit.*
Quid contendis, cum nihil possis?

Strophe II.

Quin ito, relinque splendidam sedem Nereidos deæ,
Agnosce vero quod sis in peregrina terra,
Et ancilla in aliena vrbe,
Vbi neminem vides amicorum
Tuorum, ô infelicissima,
O modis omnibus misera sponsa.

Antistrophe II.

Venisti enim Iliaca mulier miseranda ad nostras ædes:
Sed metu meorum dominorum

Sumus quieti (tuam verò fortunam
Fero in miseratione, i. misereor)
Ne filia filiæ Iouis
Videat me tibi beneuolam esse.

IAMBI.

Her. *Ornatum aurearum deliciarum circa caput,*
Et vestitum corporis horum variorum peplorum,
Non ab Achillis neque Peleis
Domo primitias munerum *habens huc veni.*
Sed ex Lacæna Spartana terra
Menelaus pater mihi hæc donat,
Cum magna dote, vt liceat liberè loqui.
Vobis igitur his respondeo verbis.
Tu autem cùm sis serua & captiua mulier,
Vis nobis eiectis ædes tenere
Istas? sum autem inuisa viro propter tua pharmaca & ve-
Venter enim sic te fœtu propter te mihi perit. (neficia:
Callidū.n.est epiroticū, Asiæ cõtinētē incolēs, *in huiusmodi artibus,*
Ingeniū mulierū, à quib. ego te cōpescā. (*modi* artibus,
Et nihil te iuuabit ista domus Nereidis:
Non ara, non templum, sed morieris
Si verò quis Deorum aut hominum te seruare velit,
Oportet te pro priore beata superbia
Expauescere, & humilem accidere ad meum genu,
Et verrere meam domum ex aureis
Vasis dispergentem Acheloi rorem,
Et cognoscere vbi terrarum sis: hac enim non sunt Hector,
Non Priamus, non aurum, sed Græca ciuitas.
Eò verò venis insaniæ, misera tu,
Quæ cum filio patris, qui interfecit tuum maritum,
Audes dormire, & liberos ex interfectore
Parere. Tale est omne barbaricum genus,
Pater enim filiæ, & filius matri miscetur,
Sororque fratri, & per cædem charissimi
Vadunt, & horum nihil prohibet lex.
Quæ ne apud nos introducas non enim est honestum,
Vnum virū habere habenas, i. imperium, *duarū mulierū:*
Sed intuens in vnam lecti sociam Venerem,
Est contentus, quicunque non vult malè habitare.
Cho. *Inuidiosa quædam res est fœminarum sexus,*
Et nuptiarum sociis infesta maximè semper.
And. *Heu, heu. Mala res est hominibus iuuentus, & in iuuētute*
Quisquis mortalium iniustitiam habet. (me
Ego verò metuo, ne quòd ego tibi seruiā ne mea seruitus
Repellat à dicendo, cùm habeam multa iusta argumenta:
Si verò contra vicero, ne propter hoc accipiam aliquod
detrimentum.
Qui enim spirant magna, qui sunt superbi, *præstantiores*
Ægrè ferunt ab inferioribus prolatas. (*rationes*
Tamen non conuincar prodens meipsam.
Dic ô iuuencula, qua te firma ratione
Confidens, à legitimis nuptiis repello? (*minor,*
Quasi Lacæna ciuitas, i. Sparta, *Phrygū vrbe,* Troia, sit
Fortunáque Spartā Troiā *superet, méque liberā videas.*
An iuuentute, & vigenti corpore,
Et magnitudine vrbis, & amicis elata,
Volo tenere tuam domum pro te?
Vtrum vt ego pro te pariam liberos
Seruos, mihi miseram appēdice? miserā molestiā attractā?
An aliquis meos liberos patietur
Phthiæ reges esse, si tu non parias?
Amant nimirum me Græci, idque propter Hectorem:
Et quia ego sum obscura, & non fui regina Phrygum:
Maritus odit te, non propter mea pharmaca:
Sed quia non es idonea ad conuersandum cum ipso.
Nam & hoc est philtrum: non forma, ô mulier,
Sed virtutes delectant maritos:
Tu verò si quid pungeris, Lacæna vrbs

3 Ἡσυχίαν ἄγουσα (τὸ δὲ σὸν
4 οἴκτῳ φέρουσα τυγχάνω)
5 Μὴ παῖς τᾶς Διὸς κόρας 145
6 Σοί μ' εὖ φρονοῦσαν ἴδῃ.

IAMBOI.

ἑρ. Κόσμον μὲν ἀμφὶ κρατὶ χρυσέας χλιδῆς,
Στολμόν τε χρωτὸς τόνδε ποικίλων πέπλων,
Οὐ τῶν Ἀχιλλέως, οὐδὲ Πηλέως ἄπο
Δόμων ἀπαρχὰς δεῦρ' ἔχουσ' ἀφικόμην, 150
Ἀλλ' ἐκ Λακαίνης Σπαρτιάτιδος χθονός.
Μενέλαος ἡμῖν ταῦτα δωρεῖται πατήρ,
Πολλοῖς σὺν ἕδνοις, ὥστ' ἐλευθεροστομεῖν.
Ὑμᾶς μὲν οὖν τοῖσδ' ἀνταμείβομαι λόγοις.
Σὺ δ' οὖσα δούλη, καὶ δορίκτητος γυνή, 155
Δόμους κατασχεῖν ἐκβαλοῦσ' ἡμᾶς θέλεις
Τούσδε, στυγοῦμαι δ' ἀνδρὶ, φαρμάκοισι σοῖς·
Νηδὺς δ' ἀκύμων διὰ σέ μοι διόλλυται.
Δεινὴ γὰρ ἠπειρῶτις εἰς τὰ τοιάδε
Ψυχὴ γυναικῶν, ὧν ἐπισχήσω σ' ἐγώ. 160
Κοὐδέν σ' ὀνήσει δῶμα Νηρῆδος τόδε,
Οὐ βωμὸς, οὐδὲ ναὸς, ἀλλὰ κατθανῇ.
Ἢν δ' οὖν θεῶν τίς σ', ἢ βροτῶν σῶσαι θέλῃ,
Δεῖ σ' ἀντὶ τῶν πρὶν ὀλβίων φρονημάτων,
Πτῆξαι ταπεινὴν, προσπεσεῖν τ' ἐμὸν γόνυ. 165
Σαίρειν τε δῶμα τοὐμὸν, ἐκ χρυσηλάτων
Τευχέων χερὶ σπείρουσαν Ἀχελῴου δρόσον,
Γνῶναί θ' ἵν' εἶ γῆς. οὐ γὰρ ἔσθ' Ἕκτωρ τάδε,
Οὐ Πρίαμος, οὐδὲ χρυσὸς, ἀλλ' Ἑλλὰς πόλις.
Εἰς τοῦτο δ' ἥκεις ἀμαθίας, δύστηνε σὺ, 170
Ἣ παιδὶ πατρὸς ὃς σὸν ὤλεσεν πόσιν,
Τολμᾷς ξυνεύδειν, καὶ τέκν' αὐθέντου πάρα
Τίκτειν. Τοιοῦτον πᾶν τὸ βάρβαρον γένος.
Πατήρ τε θυγατρὶ, παῖς τε μητρὶ μίγνυται,
Κόρη τ' ἀδελφῷ. διὰ φόνου δ' οἱ φίλτατοι 175
Χωροῦσι, καὶ τῶνδ' οὐδὲν ἐξείργει νόμος.
Ἃ μὴ παρ' ἡμᾶς εἴσφερ'. οὐδὲ γὰρ καλὸν,
Δυοῖν γυναικοῖν ἄνδρ' ἕν' ἡνίας ἔχειν.
Ἀλλ' εἰς μίαν βλέποντες εὐναίαν Κύπριν,
Στέργουσιν, ὅστις μὴ κακῶς οἰκεῖν θέλει. 180
χο. Ἐπίφθονόν τι χρῆμα θηλειῶν ἔφυ,
Καὶ ξυγγάμοισι δυσμενὲς μάλιστ' ἀεί.
αν. Φεῦ, φεῦ. Κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον, ἔν τε τῷ νέῳ
Τὸ μὴ δίκαιον ὅστις ἀνθρώπων ἔχει.
Ἐγὼ δὲ ταρβῶ, μὴ τὸ δουλεύειν με σοὶ 185
Λόγων ἀπώσῃ, πόλλ' ἔχουσαν ἔνδικα.
Ἢν δ' αὖ κρατήσω, μὴ 'πὶ τῷδ' ὄφλω βλάβην.
Οἱ γὰρ πνέοντες μεγάλα, τοὺς κρείσσους λόγους
Πικρῶς φέρουσι τῶν κακιόνων ὕπο.
Ὅμως δ' ἐμαυτὴν οὐ προδοῦσ' ἁλώσομαι. 190
Εἴπ' ὦ νεᾶνι, τῷ σ' ἐχεγγύῳ λόγῳ
Πεισθεῖσ', ἀπωθῶ γνησίων νυμφευμάτων;
Ὡς ἡ Λάκαινα τῶν Φρυγῶν μείων πόλις
Τύχῃ θ' ὑπερθεῖ, κἄμ' ἐλευθέραν ὁρᾷς.
Ἢ τῷ νέῳ τε καὶ σφριγῶντι σώματι, 195
Πόλεώς τε μεγέθει, καὶ φίλοις ἐπηρμένη,
Οἶκον κατασχεῖν τὸν σὸν ἀντὶ σοῦ θέλω.
Πότερον ἵν' αὐτὴ παῖδας ἀντὶ σοῦ τέκω
Δούλους, ἐμαυτῇ τ' ἀθλίαν ἐφολκίδα;
Ἢ τοὺς ἐμούς τις παῖδας ἐξανέξεται 200
Φθίας τυράννους ὄντας, ἢν σὺ μὴ τέκῃς.
Φιλοῦσι γάρ μ' Ἕλληνες, Ἕκτορός τ' ἄπο.
Αὐτή τ' ἀμαυρὰ, κοὐ τύραννος ἦν Φρυγῶν.
Οὐκ ἐξ ἐμῶν σε φαρμάκων στυγεῖ πόσις,
Ἀλλ' εἰ ξυνεῖναι μὴ 'πιτηδεία κυρεῖς. 205
Φίλτρον δὲ καὶ τόδ'. οὐ τὸ κάλλος, ὦ γύναι,
Ἀλλ' αἱ ἀρεταὶ τέρπουσι τοὺς ξυνευνέτας.
Σὺ δ' ἤν τι κνισθῇς, ἡ Λάκαινα μὲν πόλις

Μέγ'

Μέγ' ἐστί, τὴν δὲ Σκῦρον οὐδαμοῦ τίθης,
Πλουτεῖς δ' ἐν οὐ πλουτοῦσι, Μενέλεως δέ σοι 210
Μείζων Ἀχιλλέως. ταῦτά τοί σ' ἔχθει πόσις.
Χρὴ γὰρ γυναῖκα, κἂν κακῷ πόσει δοθῇ,
Στέργειν, ἅμιλλάν τ' οὐκ ἔχειν φρονήματος.
Εἰ δ' ἀμφὶ Θρῄκην τὴν χιόνι κατάρρυτον
Τύραννον ἔσχες ἄνδρ', ἵν' ἐν μέρει λέχος 215
Δίδωσι πολλαῖς εἷς ἀνὴρ κοινούμενος,
Ἔκτεινας ἂν τάσδ'; εἶτ' ἀπληστίαν λέχους
Πάσαις γυναιξὶ προστιθεῖσ' ἂν ηὑρέθης.
Αἰσχρόν γε· καίτοι χείρον' ἀρσένων νόσον
Ταύτην νοσοῦμεν, ἀλλὰ προύστημεν καλῶς. 220
Ὦ φίλταθ' Ἕκτορ, ἀλλ' ἐγὼ τὴν σὴν χάριν
Σοὶ καὶ ξυνήρων, εἴ τί σε σφάλλοι Κύπρις.
Καὶ μαστὸν ἤδη πολλάκις νόθοισι σοῖς
Ἐπέσχον, ἵνα σοι μηδὲν ἐνδοίην πικρόν.
Καὶ ταῦτα δρῶσα, τῇ ἀρετῇ προσηγόμην 225
Πόσιν. σὺ δ' οὐδὲ ῥανίδ' ὑπαιθρίας δρόσου
Τῷ σῷ προσίζειν ἀνδρὶ δειμαίνουσ' ἐᾷς.
Μὴ τὴν τεκοῦσαν τῇ φιλανδρίᾳ, γύναι,
Ζήτει παρελθεῖν. τῶν κακῶν γὰρ μητέρων
Φεύγειν τρόπους χρὴ τέκν', ὅσοις ἔνεστι νοῦς. 230

χο. Δέσποιν', ὅσον σοι ῥᾳδίως παρίσταται,
Τοσόνδε πείθου τῇδε συμβῆναι λόγοις.
ἑρ. Τί σεμνομυθεῖς, κεἰς ἀγῶν' ἔρχῃ λόγων,
Ὡς δὴ σὺ σώφρων, τἀμὰ δ' οὐχὶ σώφρονα;
ἀν. Οὔκουν ἐφ' οἷς γε νῦν καθέστηκας λόγοις. 235
ἑρ. Ὁ νοῦς ὁ σός μοι μὴ ξυνοικοίη, γύναι.
ἀν. Νέα πέφυκας, καὶ λέγεις αἰσχρῶν πέρι.
ἑρ. Σὺ δ' οὐ λέγεις γε, δρᾷς δέ μ' εἰς ὅσον δύνῃ.
ἀν. Οὐκ αὖ σιωπῇ Κύπριδος ἀλγήσεις πέρι;
ἑρ. Τί δ'; οὐ γυναιξὶ ταῦτα πρῶτα πανταχοῦ; 240
ἀν. Καλῶς γε χρωμέναισιν· εἰ δὲ μή, οὐ καλά.
ἑρ. Οὐ βαρβάρων νόμοισιν οἰκοῦμεν πόλιν.
ἀν. Κἀκεῖ τά γ' αἰσχρὰ κἀνθάδ' αἰσχύνην ἔχει.
ἑρ. Σοφὴ σοφὴ σύ· κατθανεῖν δ' ὅμως σε δεῖ.
ἀν. Ὁρᾷς ἄγαλμα Θέτιδος ἐς σ' ἀποβλέπον; 245
ἑρ. Μισοῦν γε πατρίδα σὴν Ἀχιλλέως φόνῳ.
ἀν. Ἑλένη νιν ὤλεσ', οὐκ ἐγώ, μήτηρ γε σή.
ἑρ. Ἦ καὶ πρόσω γὰρ τῶν ἐμῶν ψαύσεις κακῶν;
ἀν. Ἰδοὺ σιωπῶ κἀπιλάζυμαι στόμα.
ἑρ. Ἐκεῖνο λέξον, οὗπερ οὕνεκ' ἐστάλην. 250
ἀν. Λέγω σ' ἐγὼ νοῦν οὐκ ἔχειν ὅσον σε δεῖ.
ἑρ. Λείψεις τόδ' ἁγνὸν τέμενος ἐναλίας θεοῦ;
ἀν. Εἰ μὴ θανοῦμαί γ'· εἰ δὲ μή, οὐ λείψω ποτέ.
ἑρ. Ὡς τοῦτ' ἀραρὸς, κοὐ μενῶ πόσιν μολεῖν.
ἀν. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν πρόσθεν ἐκδώσω μέ σοι. 255
ἑρ. Πῦρ σοι προσοίσω, κοὐ τὸ σὸν προσκέψομαι.
ἀν. Σὺ δ' οὖν κάταιθε. θεοὶ γὰρ εἴσονται τάδε.
ἑρ. Καὶ χρωτὶ δεινῶν τραυμάτων ἀλγηδόνας.
ἀν. Σφάζ', αἱμάτου θεᾶς βωμὸν, ἣ μέτεισί σε.
ἑρ. Ὦ βάρβαρον σὺ θρέμμα, καὶ σκληρὸν θράσος. 260
Ἐγκαρτερεῖς δὴ θάνατον; ἀλλ' ἐγώ σ' ἕδρας
Ἐκ τῆσδ' ἑκοῦσαν ἐξαναστήσω τάχα.
Τοιόνδ' ἔχω σου δέλεαρ, ἀλλὰ γὰρ λόγους
Κρύψω. τὸ δ' ἔργον αὐτὸ σημανεῖ τάχα.
Κάθησ' ἑδραία. καὶ γὰρ εἰ πέριξ σ' ἔχοι 265
Τηκτὸς μόλυβδος, ἐξαναστήσω σ' ἐγὼ,
Πρὶν ὃν πέποιθας παῖδ' Ἀχιλλέως μολεῖν.
ἀν. Πέποιθα. δεινὸν δ', ἑρπετῶν μὲν ἀγρίων
Ἄκη βροτοῖσι θεῶν καταστῆσαί τινα,
Ἃ δ' ἔστ' ἐχίδνης καὶ πυρὸς περαιτέρω, 270
Οὐδεὶς γυναικὸς φάρμακ' ἐξηύρηκέ πω
Κακῆς. τοσοῦτόν ἐσμεν ἀνθρώποις κακόν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Ἦ μεγάλων ἀχέων ἄρ' ὑπῆρξεν,

Est aliquid magni Scyrū verò nullo in loco ponis, i. nihili fa- (*cis,*
Et ostētas diuitias inter inopes: Menelaus verò tibi
Maior est Achille: propter hac profectò odit te maritus.
Oportet enim mulierem, etiam si malo viro data sit,
Boni consulere, & non decertare cum eo *de fastu.*
Si verò in Thracia circumfusa niue
Haberes maritum regem, vbi per vices lectum
Dat multis mulieribus *vnus vir communicans,*
An occideres istas? At sic *insatiabilē cupiditatē cōcubitus*
Omnibus mulieribus appones deprehēdereris. (viri, *morbo*
Turpe certè hoc esset, *quāquā grauiore viris,* i. grauius q̄
Hoc venereo laboramus, sed tamē eum *celamus honestè.*
O charissime Hector, sed ego tua causa
Amabam tecum easdem, *si quid te fallebat Venus.*
Etiam iam sæpe vbera tuis spuriis
Præbui, vt tibi nihil darem acerbi:
Et hac faciens, virtute mihi *conciliabam*
Maritum: tu verò neque guttulam ætherei roris
Tuo viro assidere sinis metuens,
Ne matrem tuam *amore virorum, ô mulier,*
Studeas superare. Nam malarum matrum
Mores oportet fugere liberos, quibus inest mens.

Cho. *Domina, quantum tibi adest facultas,* (*nem faciat.*
Tantū pare mihi, vt cū hac Andromacha *verbis cōpositio-*
Her. *Quid arroganter loqueris & venis in certamen verborū,*
Quasi tu quidem sis sapiens, ego verò non sim sapiens?
And. *Haud certè* sapiens es *ob ea saltē verba quib. nūc es vsa.*
Her. *O mulier, tuus animus ne adsit mihi.*
And. *Es iuuencula, & dicis de turpibus.*
Her. *Tu verò non dicis sed facis contra me quantum potes.*
And. *Non tacitè perferes dolorem Zelotypiæ?*
Her. *An non ista sunt vbique summa mulieribus?*
And. *Rectè quidem vtentibus: sin minus, non* sunt *honesta.*
Her. *Non regimus vrbem Barbarorum legibus.*
And. *Et illic turpia & hîc habent dedecus.*
Her. *Callida tu, callida* quidem *es: sed tamen oportet te mori.*
And. *Vides statuam Thetidis in te respicientem?*
Her. *Quæ certè odit tuam patriam propter mortem Achillis.*
And. *Helena mater tua eum perdidit, non ego.*
Her. *An verò vlterius etiam attinges mea mala?*
And. *Ecce taceo & comprimo os.*
Her. *Illud dic, cuius causa huc veni.*
And. *Dico ego te non tantum sapere, quantum oportet.*
Her. *Relinques hoc purum templum marinæ deæ?*
And. *Nisi moriar. sin autem, nunquam relinquam.*
Her. *Hoc quidem fixū est nec expectabo maritū donec redeat.*
And. *Sed ne ego quidem me prius tibi dedam.*
Her. *Ignem tibi admouebo, nec tui rationem habebo.*
And. *Accende igitur tu. dij enim hæc videbunt.*
Her. *Et corpori grauium plagarum* inflictarum *dolores.*
And. *Me iugulato, pollue sanguine* meo *Deæ aram, quæ perse-* (*quetur te.*
Her. *O barbaram te pecudem, & duram audaciam.*
Perferes igitur mortem? Sed ego te sede
Ex hac citò volentem excitabo,
Talem habeo escam ad te eliciendum: sed enim verba
Occultabo, res verò ipsa citò hanc escam *indicabit.*
Sedeas firma. nam etsi vndique te muniram *teneret*
Liquefactum plumbum, hinc tamen *excitabo ego te,*
Priusquam veniat filius Achillis, quem tu venturū cōfidis.
And. *Confido. mirum autem* est, *aduersus quidem serpentes agrestes* ac venenatos,
Remedia mortalibus aliquem Deorum constituisse,
Quæ verò est vipera, & igne superior ac longè deterior,
Nullus remedia inuenit adhuc aduersus mulierem
Malam. tale sumus hominibus malum.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Certè magnorum dolorum autor extitit,

Quando venit in nemus Idaum
Maia & Iouis filius,
Triiugum currum trium *Dearum*
Ducens, illum pulchriiugum,
Odioso certamine
Forma armatum,
Ad stabulum bubulci,
Et ad solitarium pastorem adolescentem,
Et ad stabuli desertos lares.

Antistrophe I.

Ista verò tres Deæ *quando venerunt ad arboreum nemus*
Montanum, fontium abluerunt
Nitentia corpora in aquis.
Venerunt & ad Priamidem, i. Paridem Priami F. *excellentiis astutorum sermonum,* eum
Decipientes.
Venus enim eum *cepit dolosis verbis,*
Dulcibus quidem auditu,
Sed amaram vitæ confusionem afferentibus *Phrygũ vrbi*
Miseræ, & pergamis arcibúsque *Troiæ.*

Strophe II.

Vtinam verò abiecisset perniciem supra caput,
Quæ quondam peperit Parin
Priusquam habitaret Idæum montem:
Quando eum apud laurum sacram
Clamauit Cassandra occidendum esse,
Magnam noxam vrbis Priami.
Quem non accedebat? quem non rogabat
Principum vt occideret infantem?

Antistrophe II.

Non enim super Troiam venisset iugum
Seruile, neque tu mulier
Haberes sedem domus tyrannicæ:
Soluisset autem mater hoc necato, *Græciæ miseros*
Labores, quos apud Troiam
Decem annis errantes tulerunt iuuenes hastis,
Et lecti non fuissent relicti deserti,
Nec senes orbati liberis.

IAMBI.

Me. *Venio afferens tuum filium, quem in aliam domum*
Clam mea filia exposuisti.
Tu enim te iactabas hoc Deæ simulacrum seruaturam te.
Et hunc, & eos qui occultauerunt: sed inuenta es
Mulier minus sapere isto Menelao:
Et nisi relinquens deseras hoc solum,
Iste interficietur pro tuo corpore.
Hoc ergo cogita, vtrum mori velis,
An hunc perire pro tuo peccato,
Quod peccas contra me & meam filiam.

And. *O opinio, opinio, sexcentis iam mortalibus* *(tulisti.*
Qui nihil erãt, vitã tumido fastus strepitu vehemẽter ex-
Quibus verò nominis honesti decus est à veritate, i. verè partum eos
Beatos duco: sed illos, qui falso titulo decus hoc *habent,*
Nunquam dignos censebo, sed tantum fortuna placet vt isti videantur *sapere.*
Tu enim quondã cum *lectissimis Græcorũ imperatoribus*
Troiam abstulisti à Priamo, adeò ignauus existens,
Qui pro filia iuuencula ex tuis verbis,
Tantum ferociæ spirasti, & cum misera muliere
Serua venisti in certamen. Non igitur iudico dignum
Neque te Troia neque Troiam te amplius.
Qui videntur rectè sentire & sapere, *extrinsecus sunt*
Splendidi, intus verò omnibus hominibus similes,
Nisi si quid opibus præstent. *Hoc enim multum potest.*
Menelae, age iam absoluamus sermones.
Sim interfecta à tua filia, & me perdiderit:
Non poterit amplius effugere cruentum cædis piaculum.

2 Ὅτ' Ἰδαίαν ἐς νάπαν ἦλθ' ὁ
3 Τᾶς Μαίας τε καὶ Διὸς γόνος, 275
4 Τρίπωλον ἅρμα δαιμόνων
5 Ἄγων, τὸ καλλιζυγὲς,
6 Ἔριδι στυγερᾷ
7 Κεκορυθμέναν εὐμορφίας,
8 Σταθμοὺς ἐπὶ βούτα,
9 Βοτῆρά τ' ἀμφὶ μονότροπον νεανίαν, 280
10 Ἐρημόν θ' ἑστιοῦχον αὐλάν.

Ἀντιστροφὴ α΄.

1 Ταὶ δ' ἐπεὶ ὑλόκομον νάπος ἤλυθον
2 Οὐρειᾶν, πιδάκων νίψαντο
3 Αἰγλάεντα σώματ' ἐν ῥοαῖς, 285
4 Ἔβαν τε Πριαμίδαν, ὑπερ-
5 βολαῖς λόγων δυσφρόνων
6 Παραβαλλόμεναι.
7 Κύπρις εἷλε λόγοις δολίοις,
8 Τερπνοῖς μὲν ἀκοῦσαι, 290
9 Πικρὰν δὲ σύγχυσιν βίου Φρυγῶν πόλει
10 Ταλαίνᾳ, περγάμοις τε Τροίας.

Στροφὴ β΄.

1 Εἴθε δ' ὑπὲρ κεφαλᾶς ἔβαλεν κακὸν,
2 Ἅ τεκοῦσά ποτε Πάριν,
3 Πρὶν Ἰδαῖον κατοικίσαι λέπας, 295
4 Ὅτε νιν παρὰ θεσπεσίῳ δάφνᾳ
5 Βόασε Κασσάνδρα κτανεῖν,
6 Μεγάλαν Πριάμου πόλεως λώβαν.
7 Τίν' οὐκ ἐπῆλθε; ποῖον οὐκ ἐλίσσετο
8 Δαμογερόντων βρέφος φονεύειν; 300

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Οὔτ' ἂν ἐπ' Ἰλιάσι ζυγὸν ἤλυθε
2 Δούλιον, ὅτι σὺ γύναι
3 Τυράννων ἔσχες ἂν δόμων ἕδρας.
4 Παρέλυσε δ' ἂν Ἑλλάδος ἀλγεινοὺς
5 Πόνους, οὓς ἀμφὶ Τροίαν 305
6 Δεκέτεις ἀλάληντο νέοι λόγχαις.
7 Λέχη τ' ἔρημ' ἂν οὐκ ἂν ἐξελείπετο,
8 Καὶ τεκέων ὀρφανοὶ γέροντες.

IAMBOI.

με. Ἥκω λαβὼν σὸν παῖδ', ὃν εἰς ἄλλους δόμους
Λάθρᾳ θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπεξέθου. 310
Σὺ μὲν γὰρ ηὔχεις, θεᾶς βρέτας σώσειν τόδε,
Τοῦτόν τε καὶ κρύψαντας. ἀλλ' ἐφηυρέθης
Ἧσσον φρονοῦσα τοῦδε Μενέλεω, γύναι.
Κεἰ μὴ τόδ' ἐκλιποῦσ' ἐρημώσεις πέδον,
Ὅδ' ἀντὶ τοῦ σοῦ σώματος σφαγήσεται. 315
Ταῦτ' οὖν λογίζου, πότερα κατθανεῖν θέλεις,
Ἢ τόνδ' ὀλέσθαι σῆς ἁμαρτίας ὕπερ,
Ἣν εἰς ἔμ', εἴς τε παῖδ' ἐμὴν ἁμαρτάνεις.
ἀν. Ὦ δόξα, δόξα, μυρίοισι δὴ βροτῶν
Οὐδὲν γεγῶσι βίοτον ὤγκωσας μέγαν. 320
Εὔκλεια δ' οἷς μὲν ἔστ' ἀληθείας ὕπο,
Εὐδαιμονίζω. τοὺς δ' ὑπὸ ψευδῶν ἔχειν
Οὐκ ἀξιώσω, πλὴν τύχῃ φρονεῖν δοκεῖν.
Σὺ δὴ στρατηγῶν λογάσιν Ἑλλήνων ποτὲ,
Τροίαν ἀφεῖλε Πρίαμον, ὧδε φαῦλος ὤν, 325
Ὅστις θυγατρὸς ἀντὶ παιδὸς ἐκ λόγων
Τοσόνδ' ἔπνευσας, καὶ γυναικὶ δυστυχεῖ
Δούλῃ κατέστης εἰς ἀγῶν'. οὐκ ἀξιῶ
Οὔτ' οὖν σε Τροίας, οὔτε σοῦ Τροίαν ἔτι.
Ἔξωθέν εἰσιν οἱ δοκοῦντες εὖ φρονεῖν, 330
Λαμπροί. τὰ δ' ἔνδον, πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσοι,
Πλὴν εἴ τι πλούτῳ. τοῦτο δ' ἰσχύει μέγα.
Μενέλαε, φέρε δὴ διαπεράνωμεν λόγους.
Τέθνηκα τῇ σῇ θυγατρὶ, καί μ' ἀπώλεσε.
Μιαιφόνον μὲν οὐκ ἔτ' ἂν φύγοι μύσος. 335

Ἐν τοῖς δὲ πολλοῖς καὶ σὺ τόνδ' ἀγωνιῇ
Φόνον· τὸ συνδρασθὲν γάρ σ' ἀναγκάσει χρέος.
Ἢν δ' οὖν ἐγὼ μὲν μὴ θανεῖν ὑπεκδράμω,
Τὸν παῖδα μου κτενεῖτε; κἆτα πῶς πατὴρ
Τέκνου θανόντος, ῥᾳδίως ἀνέξεται; 340
Οὐχ ὧδ' ἄνανδρον αὐτὸν ἡ Τροία καλεῖ.
Ἀλλ' εἶσιν οἷ χρή. Πηλέως γὰρ ἄξια
Πατρός τ' Ἀχιλλέως ἔργα δρῶν φανήσεται.
Ὤσει δὲ σὴν παῖδ' ἐκ δόμων. σὺ δ' ἐκδιδοὺς
Ἄλλῳ, τί λέξεις; πότερον, ὡς κακὸν πόσιν 345
Φεύγει τὸ ταύτης σῶφρον, ἀλλὰ ψεύσεται.
Γαμεῖ δὲ τίς νιν; ἢ σφ' ἄνανδρον ἐν δόμοις
Χήραν καθέξεις πολιόν; ὦ τλήμων ἀνήρ,
Κακῶν τοσούτων οὐχ ὁρᾷς ἐπιρροάς;
Πόσας ἂν εὐνὰς θυγατέρ' ἠδικημένην 350
Βούλοι' ἂν εὑρεῖν, ἢ παθεῖν ἃ 'γὼ λέγω;
Οὐ χρὴ 'πὶ μικροῖς μεγάλα πορσύνειν κακά,
Οὐδ' εἰ γυναῖκές ἐσμεν ἀτηρὸν κακόν,
Ἄνδρας γυναιξὶν ἐξομοιοῦσθαι φύσιν.
Ἡμεῖς γὰρ εἰ σὴν παῖδα φαρμακεύομεν, 355
Καὶ νηδὺν ἐξαμβλοῦμεν, ὡς αὐτὴ λέγει,
Ἑκόντες οὐκ ἄκοντες, οὐδὲ βώμιοι
Πίτνοντες, αὐτοὶ τὴν δίκην ὑφέξομεν
Ἐν σοῖσι γαμβροῖς, οἷσιν οὐκ ἐλάσσονα
Βλάβην ὀφείλω, προστιθεῖσ' ἀπαιδίαν. 360
Ἡμεῖς μὲν οὖν τοιοίδε. τῆς δὲ σῆς φρενὸς
Ἕν σου δέδοικα· διὰ γυναικείαν ἔριν
Καὶ τὴν τάλαιναν ὤλεσας Φρυγῶν πόλιν.
Χο. Ἄγαν γ' ἔλεξας, ὡς γυνὴ πρὸς ἄρσενας.
Καί σου τὸ σῶφρον ἐξετόξευσεν φρενός. 365
Με. Γύναι, τάδ' ἐστὶ σμικρὰ καὶ μοναρχίας
Οὐκ ἄξι', ὡς φῄς, τῆς ἐμῆς, οὐδ' Ἑλλάδος.
Εὖ δ' ἴσθ', ὅτου τις τυγχάνει χρείαν ἔχων,
Τοῦτ' ἔσθ' ἑκάστῳ μεῖζον ἢ Τροίαν ἑλεῖν.
Κἀγὼ θυγατρί, μεγάλα γὰρ κρίνω τάδε, 370
Λέχους στέρεσθαι, σύμμαχος καθίσταμαι.
Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, δεύτερ' ἂν πάσχοι γυνή.
Ἀνδρὸς δ' ἁμαρτάνουσ', ἁμαρτάνει βίου.
Δούλων δ' ἐκεῖνον τῶν ἐμῶν ἄρχειν χρεών,
Καὶ τῶν ἐκείνου τοὺς ἐμούς, ἡμᾶς τε πρός. 375
Φίλων γὰρ οὐδὲν ἴδιον, οἵτινες φίλοι
Ὀρθῶς πεφύκασ', ἀλλὰ κοινὰ χρήματα.
Μένων δὲ τοὺς ἀπόντας, εἰ μὴ θήσομαι
Τἄμ' ὡς ἄριστα, φαῦλός εἰμι κοὐ σοφός.
Ἀλλ' ἐξανίστω τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς. 380
Ὡς ἢν θάνῃς σύ, παῖς ὅδ' ἐκφεύγει μόρον.
Σοῦ δ' οὐ θελούσης κατθανεῖν, τόνδε κτενῶ.
Δυοῖν δ' ἀνάγκη θατέρῳ λιπεῖν βίον.
Αν. Οἴμοι, πικρὰν κλήρωσιν, αἵρεσίν τέ μοι
Βίου καθίστης· καὶ λαχοῦσά γ' ἀθλία, 385
Καὶ μὴ λαχοῦσα, δυστυχὴς καθίσταμαι.
Ὦ μεγάλα πράσσων αἰτίας μικρᾶς πέρι,
Πιθοῦ. τί καίνεις μ'; ἀντὶ τοῦ; ποίαν πόλιν
Προὔδωκα; τίνα σῶν ἔκτανον παίδων ἐγώ;
Ποῖον δ' ἔπρησα δῶμ'; ἐκοιμήθην βίᾳ 390
Σὺν δεσπόταισι. κᾆτ' ἔμ', οὐ κεῖνον κτενεῖς,
Τὸν αἴτιον τῶνδ'; ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ἀφείς,
Πρὸς τὴν τελευτὴν ὑστέραν οὖσαν φέρῃ;
Οἴμοι κακῶν τῶνδ', ὦ τάλαιν' ἐμὴ πατρίς,
Ὡς δεινὰ πάσχω. τί δέ με καὶ τεκεῖν ἐχρῆν, 395
Ἄχθος τ' ἐπ' ἄχθει τῷδε προσθέσθαι διπλοῦν;
Ἀτὰρ τί ταῦτ' ὀδύρομαι, τὰ δ' ἐν ποσὶν
Οὐκ ἐξικμάζω, καὶ λογίζομαι κακά;
Ἥτις σφαγὰς μὲν Ἕκτορος τροχηλάτους
Κατεῖδον, οἰκτρῶς τ' Ἴλιον πυρούμενον, 400
Αὐτὴ δὲ δούλη ναῦς ἐπ' Ἀργείων ἔβην
Κόμης ἐπισπασθεῖσ'. ἐπεὶ δ' ἀφικόμην

Apud multos verò, i. apud populum, & tu periclitaberis ob hanc
Cædē. *opera enim tua* cædem hanc *adiuuās te* in iudicio (periclitari *coget.*
Sin ego effugero ne moriar,
An filium meum occidetis? at quomodo pater,
Filio mortuo, hoc aquo animo feret?
Non adeò ignauum eum Troia vocat.
Sed vadis quò oportet. Peleo enim digna
Res & Achille patre videbitur facere.
Expellet autem tuam filiam ex adibus: & tu nuptui dans
Alteri, quid dices? vtrum quod malum virum
Fugiat huius modestia: sed falsum hoc erit.
Quis verò ducet eam? an ipsam sine viro domi
Tenebis viduam canam? ô miser vir,
Non vides affluxus tantorum malorum?
Quot verò lectis filiam iniuria affectam
Velles inuenire, potius quam pati qua ego dico?
Non oportet ob paruas cuiuſque res, *magna* sibi *parare* (*mala,*
Neque si nos mulieres sumus nocens malum,
Vtros fieri similes mulieribus natura.
Nos enim si veneficiis ladimus tuam filiam,
Et ventrem eius abortire facimus, vt ipsa dicit,
Volentes, non inuiti, ne ad aram quidem
Procidentes, nos pœ iam sustinebimus
Apud tuos generos, quibus non minorem
Pœnam debeo, addens orbitatem.
Nos igitur sumus *tales: sed* propter *tuum animum*
Vnū a te metuo, nā propter *mulierē.* i. mulieris causa su-
Et infelicē perdidisti Phrygū vrbē. (sceptam *contētionem,*
Cho. *Nimis* audacter *sane es locuta, vt mulier ad viros.*
Et tua modestia aberrauit à mentis scopo.
Men. *Mulier, ista sunt parua, & imperio*
Meo non digna, vt ais, neque Gracia:
Sed bene scias, quo quis opus habet,
Hoc cuilibet pluris est, quàm Troiam capere.
Et ego filia (iudico enim ista esse magna)
Ne priuetur connubio, sum adiutor.
Nam alia quidē in secundis malis ponens *ferat mulier:*
Sed excidens viro, excidit vita.
Conuenit autem illum imperare meis seruis,
Et meos meque praterea illius seruis imperare *decet.*
Amicorum enim nihil est *proprium, qui amici*
Verè sunt: sed bona sunt communia.
Expectans autem absentes, si non constituam
Mea quàm optimè, ignauus sum & non sapiens:
Sed surgens cede ex hoc templo dea,
Quia si tu moriaris, puer iste effugiet mortem,
Te verò non volente mori, hunc interficiam:
Necesse autem est *ex duobus alterum relinquere vitam.*
And. *Heu mihi, acerbam sortitionem & electionem mihi*
Vita proponis: Et eligens, misera,
Et non eligens, infelix sum.
O qui magna facinora *causam ob paruam facis,*
Audi, quid me interficis? quare? quam vrbem
Prodidi? quem tuorum liberorum interfeci ego?
Quam domum incendi? dormiui coacta
Cum domino, & tamen me, non illum interficies,
Autorem horum? An principium omittens,
Ad finem, qui est posterior, impetu ferris?
Heu mihi propter ista mala, ô misera mea patria,
Quàm indigna patior. quid verò mihi opus erat parere?
Et addere duplex onus ad hoc onus?
Sed quid hac deploro, qua verò sunt *ante pedes,*
Non defleo neque perpendo mala?
Qua necem Hectoris raptati curru
Vidi, & miserè inflammatum Ilium?
Et ipsa serua in naues Argiuorum ascendi,
Crinibus abstracta, postquam autem veni

In Phthiā sum coniunx interfectoris Hectoris. (respicere
Quid igitur mihi potest esse suaue viuere? ad quid oportet
Vtrum ad præsentem an ad præteritam fortunam?
Vnus iste filius erat mihi reliquus, oculus vitæ:
Hunc sunt interfecturi, quibus ista placent.
Non certè propter meam miseram vitam cum cædent.
In hoc enim est *spes, si seruetur.*
Mihi verò est *turpe non mori pro filio.* (testate.
Ecce relinquo arā, ego iā dominorū sum in manib. ac po-
Vt me iugulent, cædant, vinciant, meāmq; laqueo *suspē*
O fili, ego mater tua, ne tu moriaris, (*dant ceruicem.*
Eo ad Plutonem. si verò vitaris mortem,
Memineris matris, qualia passa perierim,
Et ad patrem tuum vadens per oscula, i. patrem osculās,
Lachrimásque stillans & amplectens manus,
Dicito qualia fecerim: omnibus enim hominibus sunt
Liberi vita: Quisquis verò ipsos liberos *vituperat, non*
· *expertus* prolis voluptatem, (*suo iudicio.*
Minus quidem dolet: sed tamen *cùm sit infelix, beatus est*

Cho. *Miseratus sum* tuam vicem, hæc *audiens, miserabiles e-*
nim sunt *calamitates*
Mortalib. omnibus, quāuis quis externus ac alienus sit.
Oportet igitur te & tuā filiam in reconciliationem ducere,
Menelae, & istam, vt liberetur à malis.

Men. *Cōprehēdite mihi istā, circūplicātes* vinculisq; constrin-
Seruis sermones non gratos audiet. (gentes eius *manus.*
Ego tibi, vt puram aram deæ relinqueres,
Proposui filij mortem, qua ratione *te dolosè induxi,*
Vt venires in meas manus ad necem.
Et tua quidem res sic se habere scias.
Sed de isto puero mea filia iudicabit,
Vtrum velit eum interficere, an non.
Sed vade in hanc domum, vt liberos
Discas non afficere contumelia, serua existens.

And. *Heu mihi dolo me decepisti, sumus in fraudem inducta.*

Men. *Prædica* hoc *omnibus. non enim negamus.*

And. *An sunt hæc apud vos, qui ad Eurotam habitatis, recta?*

Men. *Et iis, qui in Troia* habitant, hoc videtur æquum, *vt in-*
iuriam passi vicem rependant.

And. *Deos verò non deos* esse, *nec vindictam habere putas.*

Men. *Quum hæc erunt, tunc feremus. te verò* nunc *occidam.*

And. *An & pullum hunc sub alis* latentem *auellens?*

Men. *Non: sed filiæ dabo, si velit, occidendum.*

And. *Heu mihi. quomodo igitur te deplorabo ô fili?*

Men. *Nequaquam igitur audax spes ipsum manebit.*

And. *O omnibus hominibus inimicissimi mortalium,*
Spartæ incolæ, dolosi consultores,
Mendaciorum principes, fraudulenti sutores malorum,
Tortuosa & nihil sani, sed omnia insidiosè
Sentientes, immeritò floretis in Græcia.
Quid sceleris non est in vobis? nonne plurimæ cædes?
Nōne turpis quæstus cupidi estis? nōne alia quidē dicētes
Lingua, alia verò sentientes deprehendimini semper?
Pereatis. Mihi verò mors non adeò grauis est,
Vt tibi videtur: illa enim mala *me perdiderunt,*
Quando misera vrbs Phrygum est consumpta,
Et meus inclytus maritus, qui te sæpe hasta
Fecit malum nautam pro milite terrestri.
Nunc verò contra mulierem apparens terribilis miles,
Interficis me. interfice, quia non delinitam te saltem
Et tuam filiam mea lingua dimittam:
Quoniam tu quidem es magnus in Sparta,
Nos verò in Troia. si enim ego iā sum in aduersa fortuna,
Ne propterea gloriare, quia & tu potes in eam incidere.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *Nunquam geminos*
Lectos laudabo mortalium,

Φθίας, φονεῦσιν Ἕκτορος νυμφεύομαι.
Τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν ἡδύ; πρὸς τί χρὴ βλέπειν;
Πρὸς τὰς παρούσας, ἢ παρελθούσας τύχας; 405
Εἷς παῖς ὅδ' ἦν μοι λοιπὸς, ὀφθαλμὸς βίου.
Τοῦτον κτενεῖν μέλλουσιν, οἷς δοκεῖ τάδε.
Οὐ δῆτα τοὐμοῦ γ' οὕνεκ' ἀθλίου βίου.
Ἐν τῷδε μὲν γὰρ ἐλπὶς, εἰ σωθήσεται,
Ἐμοὶ δ' ὄνειδος μὴ θανεῖν ὑπὲρ τέκνου. 410
Ἰδοὺ προλείπω βωμὸν, ἥδε χειρία,
Σφάζειν, φονεύειν, δεῖν, ἀπαρτῆσαι δέρην.
Ὦ τέκνον, ἡ τεκοῦσά σ', ὡς σὺ μὴ θάνῃς,
Στείχω πρὸς ᾅδην. ἢν δ' ὑπεκδράμῃς μόρον,
Μέμνησο μητρὸς, οἷα τλᾶσ' ἀπωλόμην, 415
Καὶ πατρὶ τῷ σῷ διὰ φιλημάτων ἰὼν,
Δάκρυά τε λείβων, καὶ περιπτύσσων χέρας,
Λέγ' οἷ' ἔπραξα. Πᾶσι δ' ἀνθρώποις ἄρ' ἦν
Ψυχὴ, τέκν'. ὅστις δ' αὔτ' ἄπειρος ὢν ψέγει,
Ἧσσον μὲν ἀλγεῖ, δυστυχῶν δ' εὐδαιμονεῖ. 420

χο. Ὤικτειρ' ἀκούσας. οἰκτρὰ γὰρ τὰ δυστυχῆ
Βροτοῖς ἅπασι, κἂν θυραῖος ὢν κυρῇ.
Εἰς ξύμβασιν δὲ χρῆν σε καὶ παῖδ' ἀγαγεῖν,
Μενέλαε, καὶ τήνδ', ὡς ἀπαλλαχθῇ πόνων.

με. Λάβεσθέ μοι τῆσδ' ἀμφελίξαντες χέρας 425
Δμῶες. λόγους γὰρ οὐ φίλους ἀκούσεται.
Ἐγώ σ', ἵν' ἁγνὸν βωμὸν ἐκλίποις θεᾶς,
Προύτεινα παιδὸς θάνατον, ᾧ σ' ὑπήγαγον,
Εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τὰς ἐμὰς ἐπὶ σφαγήν.
Καὶ τἀμφὶ σοῦ μὲν ὧδ' ἔχοντ' ἐπίστασο. 430
Τὰ δ' ἀμφὶ παιδὸς τοῦδε, παῖς ἐμὴ κρινεῖ,
Ἤν τε κτανεῖν νιν, ἤν τε μὴ κτανεῖν θέλῃ.
Ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους τούσδ', ἵν' εἰς ἐλευθέρους,
Δούλη γεγῶσα, μηκέθ' ὑβρίζειν μάθῃς.

αν. Οἴμοι. δόλῳ μ' ὑπῆλθες. ἠπατήμεθα. 435

με. Κήρυσσ' ἅπασιν. οὐ γὰρ ἐξαρνούμεθα.

αν. Ἦ ταῦτ' ἐν ὑμῖν, τοῖς παρ' Εὐρώτᾳ, σοφά;

με. Καὶ τοῖς γ' ἐν Τροίᾳ, τοὺς παθόντας ἀντιδρᾶν.

αν. Τὰ θεῖα δ' οὐ θεῖ', οὐδ' ἔχειν ἡγῇ δίκην.

με. Ὅταν τάδ' ᾖ, τότ' οἴσομεν. σὲ δὲ κτενῶ. 440

αν. Ἦ καὶ νεοσσὸν τόνδ' ὑπὸ πτερῶν σπάσας;

με. Οὐ δῆτα. θυγατρὶ δ', ἢν θέλῃ, δώσω κτανεῖν.

αν. Οἴμοι. τί δῆτα σοῦ κατακλαίω, τέκνον;

με. Οὔκουν θρασεῖά γ' αὐτὸν ἐλπὶς ἀμμένει.

αν. Ὦ πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἔχθιστοι βροτῶν, 445
Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια,
Ψευδῶν ἄνακτες, μηχανορράφοι κακῶν,
Ἑλικτὰ, κοὐδὲν ὑγιὲς, ἀλλὰ πᾶν πέριξ
Φρονοῦντες, ἀδίκως εὐτυχεῖτ' ἀν' Ἑλλάδα.
Τί δ' οὐκ ἐν ὑμῖν ἐστιν; οὐ πλεῖστοι φόνοι; 450
Οὐκ αἰσχροκερδεῖς, οὐ λέγοντες ἄλλα μὲν
Γλώσσῃ, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεσθ' ἀεί;
Ὄλοισθ'. ἐμοὶ δὲ θάνατος οὐχ οὕτω βαρὺς,
Ὥς σοι δέδοκται. κεῖνα γάρ μ' ἀπώλεσεν,
Ὅθ' ἡ τάλαινα πόλις ἀνηλώθη Φρυγῶν, 455
Πόσις θ' ὁ κλεινὸς, ὅς σε πολλάκις δορὶ
Ναύτην ἔθηκεν ἀντὶ χερσαίου κακόν.
Νῦν δ' εἰς γυναῖκα γοργὸς ὁπλίτης φανεὶς,
Κτείνεις μ'. ἀπόκτειν'. ὡς ἀθώπευτόν γέ σε
Γλῶσσαν ἀφήσω τὴν ἐμὴν, καὶ παῖδα σήν.
Ἐπεὶ σὺ μὲν πέφυκας ἐν Σπάρτῃ μέγας, 460
Ἡμεῖς δὲ Τροίᾳ γ'. εἰ δ' ἐγὼ πράσσω κακῶς,
Μηδὲν τόδ' αὔχει, καὶ σὺ γὰρ πράξειας ἄν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Οὐδέποτ' οὐ δίδυμα
2 Λέκτρ' ἐπαινέσω βροτῶν,

3 Οὐδ'

3 Οὐδ' ἀμφιμάτορας κόρους, 465
4 Ἔριν μὲν οἴκων,
5 Δυσμενεῖς τε λύπας.
6 Τὴν μίαν μοι στεργέτω πόσις γάμοις
7 Ἀκοινώνητον ἀνδρὸς εὐνάν.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Οὐδὲ γὰρ ἐν πόλεσι 470
2 Δίπτυχοι τυραννίδες
3 Μιᾶς ἀμείνονες φέρειν,
4 Ἄχθος τ' ἐπ' ἄχθει,
5 Καὶ στάσις πολίταις.
6 Τεκτόνοιν δ' ὕμνοιν ἐργάταιν δυοῖν 475
7 Ἔριν Μοῦσαι φιλοῦσι κραίνειν.

Στροφὴ β'.

1 Πνοαὶ δ' ὅταν φέρωσι ναυτίλους θοαί,
2 Κατὰ πηδαλίων
3 Δίδυμαι πραπίδων γνῶμαι, 480
4 Σοφῶν τε πλῆθος ἀθρόον, ἀσθενέστερον
5 Φαυλοτέρας φρενὸς αὐτοκρατοῦς.
6 Ἑνὸς ἁ δύνασις ἀνά τε μέλαθρα,
7 Κατά τε πόλιας,
8 Ὁπόταν εὑρεῖν θέλωσι καιρόν. 485

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἔδειξεν ἁ Λάκαινα τοῦ στρατηλάτου,
2 Μενέλας· διὰ γὰρ
3 Πυρὸς ἦλθ' ἑτέρῳ λέχει,
4 Κτείνει δὲ τὰν τάλαιναν Ἰλιάδα κόραν,
5 Παῖδά τε, δύσφρονος ἔριδος ὕπερ. 490
6 Ἄθεός γ', ἄνομος, ἄχαρις ὁ φόνος.
7 Ἔτι σοι πότνια
8 Μετατροπὰ τῶνδ' ἔπεισιν ἔργων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Καὶ μὴν ἐσορῶ τόδε σύγκροτον
Ζεῦγος πρὸ δόμων 495
Ψήφῳ θανάτου κατακεκριμένον.
Δύστανε γύναι, τλῆμον δὲ σὺ παῖ,
Μητρὸς λεχέων ὃς ὑπερθνήσκεις,
Οὐδὲν μετέχων,
Οὐδ' αἴτιος ὢν βασιλεῦσιν. 500

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

Στροφὴ α'.

αν. 1 Ἅδ' ἐγὼ χέρας αἱματη-
2 ρὰς βρόχοισι κεκλῃμένα
3 Πέμπομαι κατὰ γαίας.
μο. 4 Μᾶτερ, μᾶτερ, ἐγὼ δὲ σᾷ
5 Πτέρυγι συγκαταβαίνω, 505
6 Καὶ θῦμα δάϊον.
7 Ὦ χθονὸς Φθίας κράτορες,
8 Ὦ πάτερ, ὦ μόλε
9 Φίλοις ἐπίκουρος.

Σύστημα α'.

αν. 1 Κείσῃ δ' ἤδη τέκνον, ὦ φίλος, 510
2 Μαστοῖς ματέρος ἀμφὶ σοῖς,
3 Νεκρὸς ὑπὸ χθονὶ, σὺν νεκρῷ τε.

Στροφὴ β'.

μο. 1 Ὤι μοι μοι, τί πάθω;
2 Τάλας δῆτ' ἐγὼ, σύ τε μᾶτερ.

Σύστημα β'.

με. 1 Ἴθ' ὑποχθόνιοι. 515
2 Καὶ γὰρ ἀπ' ἐχθρῶν ἥκετε πύργων.
3 Δύο δ' ἐκ δισσαῖν θνήσκετ' ἀνάγκαιν.
4 Σὲ μὲν ἡμετέρα ψῆφος ἀναιρεῖ,
5 Παῖδα δ' ἐμὴ παῖς τόνδ' Ἑρμιόνη.
6 Καὶ γὰρ ἄνοια μεγάλη, λείπειν 520
7 Ἐχθροὺς ἐχθρῶν, ἐξὸν κτείνειν,
8 Καὶ φόβον οἴκων ἀφελέσθαι.

Neque liberos, qui habent diuersas matres,
Litem adium
Et tristes dolores.
Maritus in nuptiis mihi sit contentus vno
Lecto viri non communicato cum vllis aliis.

Antistrophe 1.

Neque enim in vrbibus
Duo imperia
Facilius possunt ferri quàm vnum.
Est enim onus supra onus,
Et seditio ciuibus.
Inter fabros etiam duos, hymnorum artifices,
Litem Musa solent excitare.

Strophe II.

Et quando celeres flatus ferunt nautas,
De gubernaculis
Duplex consilium pectorum,
Magnáque multitudo sapientiorum, infirmior est,
Quàm vna mens minus sapiēs, quæ summā rerum potestatem sola habet.
Vnius tantum *potentia inque* priuatis *ædibus,*
Et in vrbibus esse debet, *(volunt.*
Quum homines rei bene gerendæ *occasionem nancisci*

Antistrophe II.

Lacena nostri *ducis* hoc *ostendit,*
O Menelae: nam per
Ignem venit in alterum lectum,
Et interficit meam puellam Iliacam
Et puerum, propter stultam discordiam,
Inuidia est impia, iniusta, odiosa.
Adhuc tibi, ô veneranda,
Aduenier pœnitentia horum factorum.

ANAPÆSTI.

Atqui video hoc coniunctum
Par ante domum
Sententia capitali condemnatum.
O misera mulier, & tu infelix puer,
Qui moreris propter thalamum matris,
Nullo modo culpæ *particeps,*
Neque vllius mali *autor existens regibus.*

PERICOMMATA.

Strophe. 1.

An. *Ecce ego manus cruen-*
tas laqueis colligata
Mittor sub terras.
Mo. *Mater mater, ego verò cum tua*
Ala simul descendo,
Et sum victima peritura.
O terra Phthia principes,
O pater, ô veni
Auxiliator amicis.

Systema 1.

An. *Iacebo iam ô fili, ô chare* fili,
Circa vbera tua matris,
Mortuus sub terra & cum mortua matre.

Strophe II.

Mo. *Hei mihi, mihi, quid patiar?*
Miser igitur ego sum, *túque mater.*

Systema II.

Me. *Ite sub terram:*
Etenim ab hostilibus venitis turribus,
Duo verò moriemini ob duas necessitatēs, i. necessarias
Te enim noster calculus interficit. (causas.
Puerum verò istum mea filia Hermione.
Etenim est *stultitia magna relinquere*
Hostes hostium, cùm liceat eos occidere,
Et auferre à domo terrorem.

Antistrophe 1.

And. *O marite, marite, vtinam tuam*
Manum, & hastam auxiliatricem
Haberem, fili Priami.

Mo. *Infelix, quod ego mortis*
Deprecatorium carmen inueniam?

And. *Precare iam genibus*
Domini appropinquans, ô fili.

Mo. *O chare, ô chare,*
Remitte mihi mortem.

Antisystema 1.

And. *Liquesco, lacrymis pupillas*
Rigo, tanquam ex prærupta petra cadens
Gutta opaca, misera ego.

Antistrophe II.

Mo. *Hei mihi, mihi: quodnam ego*
Malorum remedium expeditum inueniam?

Antisystema II.

Men. *Quare ad me volueris, vt ad marinum saxum,*
Aut ad *fluctum, sic precibus supplicans?*
Nam meis rebus hoc *est vtile:*
Erga te verò non sum affectus bene, siquidem
Consumpta magna parte mea vita,
Troiam cepi, & tuam matrem:
Qua fruens,
Ad Plutonem infernum descendes.

IAMBI.

Cho. *Atqui video hunc Peleum prope* nos,
Celeriter dirigentem huc senilem pedem.

P. *Vos interrogo, & hunc incumbentem cædi,*
Quid hæc sibi volunt? quomodo hæc fiunt? *quā ob causā*
Domus: quid agitis facientes hæc *sine iudicio?* (*laborat*
Menelae, expecta, ne propera sine iudicio.
Præcede tu citius. haud enim, vt videtur mihi,
Moram hæc res requirit: *sed iuuenile*
Robur cupio recipere, si vnquam aliàs.
Primum quidem secundo vento, tanquam velis,
Huic aspirabo. Dic, quo iure manus
Laqueis ligantes isti ducunt te
Et filium: nam vt quædam ouis agnum sub se fouens peris,
Nobis absentibus & domino tuo.

And. *Isti, ô senex, cum filio morituram*
Me sic ducunt, vt vides. quid tibi dicam?
Nam non vnius vocationis celeritate te
Accersiui: sed per sexcentos nuncios.
Scis autem fortasse audiens litem, quæ est in domo,
Cum huius filia, propter quā etiam ego pereo.
Et nunc me ab ara Thetidis, quæ generosum
Filium tibi peperit, quam tu venerandam colis,
Ducunt auulsam, neque vllo iure
Cognita causa, neque absentes ab ædibus
Expectantes: sed meam solitudinem
Scientes & huius pueri, quem nullius mali autorem
Volunt occidere cum me misera.
Sed obsecro te ô senex, ad tua
Genua cadens [manu enim non licet mihi
Attingere tuum charissimum mentum]
Libera me per Deos: alioqui, moriemur
Turpiter quidem vobis, nobis verò miserè, ô senex.

Pel. *Iubeo vos laxare vincula, prius quam aliquis lacrymet,*
Et huius manus geminas dimittere.

Men. *Ego verò alius te non inferior* hoc fieri *veto,*
Et in hac mulierē *longè maiorem potestatē habēs,* quā tu.

Pel. *Quomodo: an nostram domum reges profectus*
Huc? non est tibi satis imperare incolis Spartæ?

M. *Ego cepi ipsam captiuam ex Troia.*

P. *Sed meus filius filij, nepos accepit eā, honorariū munus.*

M. *Nonne mea sunt illius, & illius mea?*

Ἀντιστροφὴ α΄.

αν. 1 Ὦ πόσις πόσις, εἴθε σὰν
2 Χεῖρα καὶ δόρυ σύμμαχον
3 Κτησαίμαν, Πριάμου παῖ. 525

μο. 4 Δύστανος, τί δ' ἐγὼ μόρου
5 Παράτροπον μέλος εὕρω;

αν. 6 Λίσσου δὲ γούνασι
7 Δεσπότου χρίμπτου, ὦ τέκνον.

μο. 8 Ὦ φίλος, ὦ φίλος, 530
9 Ἄνες θάνατόν μοι.

Ἀντισύστημα α΄.

αν. 1 Λείβομαι, δακρύοισιν κόρας
2 Στάζω, λισσάδος ὡς πέτρας
3 Λιβὰς ἀνήλιος, ἁ τάλαινα.

Ἀντιστροφὴ β΄.

μο. 1 Ὤ μοι μοι· τί δ' ἐγὼ 535
2 Κακῶν μῆχος ἐξανύσωμαι;

Ἀντισύστημα β΄.

με. 1 Τί με προσπίτνεις, ἁλίαν πέτραν,
2 Ἢ κῦμα λιταῖς ὣς ἱκετεύων;
3 Τοῖς γὰρ ἐμοῖσιν γέγονεν ὠφέλεια,
4 Σοὶ δ' οὐδὲν ἔχω φίλτρον, ἐπεί τοι 540
5 Μέγ' ἀναλώσας ψυχῆς μόριον,
6 Τροίαν εἷλον, καὶ μητέρα σήν.
7 Ἧς ἀπολαύων,
8 Ἀΐδην χθόνιον καταβήσῃ.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Καὶ μὴν δέδορκα τόνδε Πηλέα πέλας, 545
Σπουδῇ τιθέντα δεῦρο γηραιὸν πόδα.

πη. Ὑμᾶς ἐρωτῶ, τόν τ' ἐφεστῶτα σφαγῇ,
Τί ταῦτα, πῶς ταῦτ'; ἐκ τίνος λόγου νοσεῖ
Δόμος; τί πράσσετ' ἄκριτα μηχανώμενοι;
Μενέλα', ἐπίσχες· μὴ τάχυν' ἄνευ δίκης. 550
Ἡγοῦ σὺ θᾶσσον. οὐ γὰρ ὡς ἔοικέ μοι,
Σχολῆς τόδ' ἔργον, ἀλλ' ἀνηβητηρίαν
Ῥώμην ἐπαινῶ λαμβάνειν εἴπερ ποτέ.
Πρῶτον μὲν οὖν κατ' οὖρον, ὥσπερ ἱστίοις
Ἐμπνεύσομαι τῇδ'. εἰπέ, τίνι δίκῃ χέρας 555
Βρόχοισιν ἐκδήσαντες οἵδ' ἄγουσί σε,
Καὶ παῖδ'; ὕπαρνος γάρ τις ὡς ἀπόλλυσαι,
Ἡμῶν ἀπόντων, τοῦ τε κυρίου σέθεν.

αν. Οἵδ', ὦ γεραιέ, σὺν τέκνῳ θανουμένην
Ἄγουσί μ' οὕτως, ὡς ὁρᾷς. τί σοι λέγω; 560
Οὐ γὰρ μιᾶς σε κληδόνος προθυμίᾳ
Μετῆλθον, ἀλλὰ μυρίων ὑπ' ἀγγέλων.
Ἔριν δὲ τὴν κατ' οἶκον οἶσθά που κλυὼν
Τῆς τοῦδε θυγατρός, ὧν τ' ἀπόλλυμαι χάριν.
Καὶ νῦν με βωμοῦ Θέτιδος, ἣ τὸν εὐγενῆ 565
Ἔτικτέ σοι παῖδ', ἣν σὺ θαυμαστὴν σέβεις,
Ἄγουσ' ἀποσπάσαντες, οὔτε τῳ δίκῃ
Κρίναντες, οὔτε τοὺς ἀπόντας οἴκοθεν
Μείναντες, ἀλλὰ τὴν ἐμὴν ἐρημίαν
Γνόντες, τέκνου τε τοῦδ', ὃν οὐδὲν αἴτιον, 570
Μέλλουσι σὺν ἐμοὶ τῇ ταλαιπώρῳ κτανεῖν.
Ἀλλ' ἀντιάζω σ', ὦ γέρον, τῶν σῶν πάρος
Πίτνουσα γονάτων. χειρὶ δ' οὐκ ἔξεστί μοι
Τῆς σῆς λαβέσθαι φιλτάτης γενειάδος,
Ῥῦσαί με πρὸς θεῶν· εἰ δὲ μή, θανούμεθα 575
Αἰσχρῶς μὲν ὑμῖν, δυστυχῶς δ' ἐμοί, γέρον.

πη. Χαλᾶν κελεύω δεσμά, πρὶν κλαίειν τινά,
Καὶ τῆσδε χεῖρας διπτύχους ἀνιέναι.

με. Ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ γ', ἄλλος οὐχ ἥσσων σέθεν,
Καὶ τῆσδε πολλῷ κυριώτερος γεγώς. 580

πη. Πῶς; ἦ τὸν ἁμὸν οἶκον οἰκήσεις μολὼν
Δεῦρ'; οὐχ ἅλις σοι, τῶν κατὰ Σπάρτην κρατεῖν;

με. Εἷλόν νιν αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἐγώ.

πη. Οὑμὸς δέ γ' αὐτὴν ἔλαβε παῖς παιδὸς γέρας.

με. Οὔκουν ἐκείνου τἀμὰ τἀκείνου τ' ἐμά. 585

Δρᾶν

πη. Δρᾶν εὖ, κακῶς δ᾽ οὐ μηδ᾽ ἀποκτείνειν βίᾳ.
με. Ὡς τήνδ᾽ ἀπάξεις οὔποτ᾽ ἐξ ἐμῆς χερός.
πη. Σκήπτρῳ δὲ τῷδε σὸν καθαιμάξω κάρα.
με. Ψαῦσόν γ᾽ ἵν᾽ εἰδῇς, καὶ πέλας πρόσελθέ μου.
πη. Σὺ γὰρ μετ᾽ ἀνδρῶν, ὦ κάκιστε, κἀκ κακῶν; 590
Σοὶ ποῦ μέτεστιν ὡς ἐν ἀνδράσιν λόγου;
Ὅστις πρὸς ἀνδρὸς Φρυγὸς ἀπηλλάγης λέχους,
Ἄκλῃστ᾽ ἄδουλα δώμαθ᾽ ἑστίας λιπὼν,
Ὡς δὴ γυναῖκα σώφρον᾽ ἐν δόμοις ἔχων,
Πασῶν κακίστην; οὐδ᾽ ἂν εἰ βούλοιτό τις 595
Σώφρων γένοιτο Σπαρτιατίδων κόρη,
Αἳ ξὺν νέοισιν ἐξερημοῦσαι δόμους,
Γυμνοῖσι μηροῖς, καὶ πέπλοις ἀνειμένοις,
Δρόμους παλαίστρας τ᾽ οὐκ ἀνασχετοὺς ἐμοὶ,
Κοινὰς ἔχουσι· κᾆτα θαυμάζειν χρεὼν, 600
Εἰ μὴ γυναῖκας σώφρονας παιδεύετε;
Ἑλένην ἐρέσθαι χρῆν τάδ᾽, ἥτις ἐκ δόμων,
Τὸν σὸν λιποῦσα φίλιον, ἐξεκώμασε
Νεανίου μετ᾽ ἀνδρὸς εἰς ἄλλην χθόνα.
Κἄπειτ᾽ ἐκείνης οὕνεχ᾽, Ἑλλήνων ὄχλον 605
Τοσόνδ᾽ ἀθροίσας, ἤγαγες πρὸς Ἴλιον.
Ἣν χρῆν σ᾽ ἀποπτύσαντα, μὴ κινεῖν δόρυ,
Κακὴν ἐφευρόντ᾽, ἀλλ᾽ ἐᾶν αὐτοῦ μένειν,
Μισθόν τε δόντα, μή ποτ᾽ εἰς οἴκους λαβεῖν.
Ἀλλ᾽ οὔτι ταύτῃ σὸν φρόνημ᾽ ἐπούρισας, 610
Ψυχὰς δὲ πολλὰς κἀγαθὰς ἀπώλεσας,
Παίδων τ᾽ ἄπαιδας γραῦς ἔθηκας ἐν δόμοις,
Πολιούς τ᾽ ἀφείλου πατέρας εὐγενῆ τέκνα.
Ὧν εἷς ἐγὼ δύστηνος· αὐθέντην δὲ σὲ
Μιάστορ᾽ ὥς τιν᾽ εἰσδέδορκ᾽ Ἀχιλλέως. 615
Ὃς οὐδὲ τρωθεὶς ἦλθες ἐκ Τροίας μόνος,
Κάλλιστα τεύχη δ᾽ ἐν καλοῖσι σάγμασιν
Ὅμοι᾽ ἐκεῖσε, δεῦρό τ᾽ ἤγαγες πάλιν.
Κἀγὼ μὲν ηὔδων τῷ γαμοῦντι, μήτε σοὶ
Κῆδος συνάψαι, μήτε δώμασιν λαβεῖν 620
Κακῆς γυναικὸς πῶλον. ἐκφέρουσι γὰρ
Μητρῷ᾽ ὀνείδη. τοῦτο καὶ σκοπεῖτέ μοι
Μνηστῆρες, ἐσθλῆς θυγατέρ᾽ ἐκ μητρὸς λαβεῖν.
Πρὸς τοῖσδε δ᾽ εἰς ἀδελφὸν οἷ᾽ ἐφύβρισας,
Σφάξαι κελεύσας θυγατέρ᾽ εὐηθέστατα. 625
Οὕτως ἔδεισας, μὴ οὐ κακὴν δάμαρτ᾽ ἔχῃς.
Ἑλὼν δὲ Τροίαν, εἶμι γὰρ κἀνταῦθά σοι,
Οὐκ ἔκτανες γυναῖκα χειρίαν λαβών.
Ἀλλ᾽ ὡς ἐσεῖδες μαστὸν, ἐκβαλὼν ξίφος,
Φίλημ᾽ ἐδέξω, προδότιν αἰκάλλων κύνα, 630
Ἥσσων πεφυκὼς Κύπριδος, ὦ κάκιστε σύ.
Κἄπειτ᾽ ἐς οἴκους τῶν ἐμῶν ἐλθὼν τέκνων,
Πορθεῖς ἀπόντων, καὶ γυναῖκα δυστυχῆ
Κτείνεις ἀτίμως, παῖδά θ᾽, ὃς κλαίοντά σε,
Καὶ τὴν ἐν οἴκοις σὴν καταστήσει κόρην, 635
Κεἰ καὶ νόθος πέφυκε. πολλάκις δέ τοι
Ξηρὰ βαθεῖαν γῆν ἐνίκησε σπορά.
Νόθοι τε πολλοὶ γνησίων ἀμείνονες.
Ἀλλ᾽ ἐκκομίζου παῖδα. κύδιον βροτοῖς
Πένητα χρηστὸν, ἢ κακὸν καὶ πλούσιον 640
Γαμβρὸν πεπᾶσθαι, καὶ φίλον. σὺ δ᾽ οὐδὲν εἶ.
χο. Σμικρᾶς ἀπ᾽ ἀρχῆς νεῖκος ἀνθρώποις μέγα
Γλῶσσ᾽ ἐκπορίζει· τοῦτο δ᾽ οἱ σοφοὶ βροτῶν
Ἐξευλαβοῦνται, μὴ φίλοις τεύχειν ἔριν.
με. Τί δῆτ᾽ ἂν εἴποις τοὺς γέροντας ὡς σοφοὶ, 645
Καὶ τοὺς φρενοῦν δοκοῦντας Ἕλληνας ποτὲ,
Ὅτ᾽ ὢν σὺ Πηλεὺς, καὶ πατρὸς κλεινοῦ γεγὼς,
Κῆδος συνάψας, αἰσχρὰ μὲν σαυτῷ λέγεις,
Ἡμῖν δ᾽ ὀνείδη διὰ γυναῖκα βάρβαρον,
Ἣν χρῆν σ᾽ ἐλαύνειν τήνδ᾽ ὑπὲρ Νείλου ῥοὰς 650
Ὑπέρ τε Φᾶσιν, κἀμὲ παρακαλεῖν ἀεὶ,
Οὖσαν μὲν ἠπειρῶτιν, οὗ πεσήματα
Πλεῖσθ᾽ Ἑλλάδος πέπτωκε δοριπετῆ νεκρῶν,

P. *Ad bene faciendũ, nõ autẽ malè, neque ad vi interficiẽdũ.*
Men. *Nunquam abduces hanc ex mea manu:*
P. *Cruentabo verò tuum caput hoc sceptro.*
Men. *Attinge, vt noris, & accede ad me.* (*lis orte?*
P. *Tune igitur* habendus es *inter viros, ô pessime, & ex ma-*
Tuine vt inter viros numerati *aliqua ratio habetur?*
Qui ab homine Phryge priuatus fuisti lecto, i. vxore,
Linquens domum non clausam, & sine seruis,
Quasi haberes castam mulierem in adibus,
Qua omnium est pessima. Neque si velit aliqua
Puella Spartana, possit esse casta:
Que relinquentes domos, cum iunenibus
Nudis femoribus, & tunicis laxatis,
Cursus, & palestras non tolerandas mihi
Communes habent: deinde an mirari oportet,
Si non educatis mulieres castas?
Helenam conueniat hac interrogare, qua ex adibus
Tuum relinquens amicũ coniugij Larem, *lasciuè profugit*
Cum viro iuuene in aliam terram.
Deinde propter illam, Gracorum exercitum
Tantum congregans duxisti ad Ilium:
Quam oportebat te conspuentem non mouere hastam,
Cum inuenisses malam, sed sinere ibi manere,
Mercedéq. dare præterea, *ne vnquã in ædes eã reciperes.*
Sed neque huc feliciter appulisti tuum animum,
Et perdidisti multos, & prastantes viros,
Et fecisti multas *anus orbatas liberis in adibus,*
Canisque parentibus abstulisti generosos liberos.
Quorum ego infelix vnus. percussorem autem te
Tanquam aliquem Achillis malum damonem intueor.
Qui solus ne vulneratus quidem venisti ex Troia:
Et pulchra arma in pulchris thecis (*sti.*
Similia, eadem, nec immutata, *illuc & huc portasti rur-*
Ipse quidem suasi ducturo vxorem, vt neque tecum
Affinitatem contraheret, neque in ædes reciperet
Pullum mala mulieris. Efferunt enim
Materna vitia. Quamobrem etiam considerate
Proci, vt ex bona matre natam *filiam ducatis.*
Praterea verò in fratrem quàm contumeliosus fuisti?
Iubens interficere filiam stultissime.
Adeò timuisti ne non haberes malam coniugem.
Capta autem Troia, (nam & huc tua causa veniam)
Non interfecisti vxorem redactam in tuam potestatem.
Sed postquam vidisti vbera, abiecto gladio,
Osculum accepisti, adulans canem proditricem,
Factus inferior Venere, ô ignauissime tu.
Deinde profectus in ædes meorum liberorum,
Diripis eas ipsis *absentibus, & mulierem miseram*
Interficis turpiter, & puerum, qui plorantem te
Et tuam filiam in adibus faciet,
Quanquam spurius est: sape verò
Arida seminatio vicit pinguem terram.
Et multi nothi sunt *prastantiores legitimis.*
Sed abduc filiam. Melius est *hominibus*
Pauperem bonum, quàm malum & diuitem
Generum acquirere, & amicum: tu verò es nihili homo.
Cho. *Ex paruo initio hominibus magnam contentionem*
Lingua excitat, sed hoc prudentes homines
Cauent, ne litigent cum amicis.
Me. *Quid igitur dicat senes esse sapientes,*
Et illos sapere, qui quondam visi sunt Gracis sapere?
Quando tu existens Peleus, & natus ex inclyto patre,
Affinitate mecum *iunctus, tibi quidem ipsi turpia dicis,*
Et nobis probra propter mulierem barbaram obiicis,
Quam oportebat te expellere vltra flumen Nili,
Et vltra Phasim, & me semper ad hoc *hortari,*
Cùm sit epirotica, Asiæ cõtinentẽ incolẽs, *vbi cadauera*
Multa Gracis iacent armis casa mortuorum,

Et cùm sit ex parte rea sanguinis tui filij.
Nam Paris, qui filium tuum Achillem interfecit,
Erat frater Hectoris, hæc verò erat coniunx Hectoris,
Et tamen tu cum hac idem subis tectum,
Et eiusdem mensæ participem vitam cum *ea vis habere,*
Et sinis parere domi inuisos liberos.
Quæ ego mihi & tibi prospiciens, senex,
Volui interficere hanc, quæ mihi rapitur ex manibus.
Sed age (non est enim turpe colloqui)
Si mea quidem filia non pariat, ex ista verò
Nascantur liberi, eos huius terræ Phthioticæ
Constitues dominos? & cùm sint genere barbari,
Græcis imperabunt? Deinde verò ego quidem non sapio,
Qui odi iniusta, tibi verò mest mens, & sapis?
Illud etiam nunc aspice, considera: *si tu filiam tuam*
Dedisses alicui ciuium, & accidissent hæc ei,
An sederes tacitus? non opinor. pro peregrina verò
Talia dicis aduersus necessarios amicos?
Idem tamen ius habet vir, & mulier
Iniuria affecta à marito: sic etiam vir
Cùm habet in ædibus mulierem impudicam.
Et huic quidem viro magnum robur est in manibus:
Huic verò mulieri *in parētibus & amicis res* sunt *positæ.*
Ergo iustum est me opem ferre meis.
Senex, senex es. de mea verò prætura militari
Dicens, plus iuuas me, quàm tacens.
Helena verò venit in ærumnas non volens, sed diuinitus,
Et hoc plurimum profuit Græciæ.
Nam cum essent imperiti armorum & pugnæ,
Profecerunt ad fortitudinem. Nam conseruatio
Omnium rerum est hominibus magistra.
Quod autem ego veniens in conspectum meæ
Coniugis, cohibui me, ne interficerem eam, *sapienter feci.*
Vellem nec te interfecisse Phocum fratrem.
Hæc bene volēs tibi pluribus sum persecutus, nō iræ gratia.
Si verò excādescas, tibi quidē lingua morbus & garrulitas
Maior est, *mihi verò lucro* est *prouidentia.*

Cho. *Cessate iam (hoc enim est multo melius)*
Verbis ab inanibus, ne ambo simul offendatis.

Pel. *Hei mihi quàm malus mos est in Græcia?*
Quum exercitus statuit trophæa de hostibus,
Non putant hoc opus esse laborantium militum:
Sed imperator victoriæ gloriam reportat,
Qui vnus vibrans hastam cum aliis innumeris,
Nihil plus vno faciens, habet maiorem famam.
Graues autem viri in magistratibus sedentes in vrbibus,
Sunt superbiores plebe, cum tamen *sint homines nihili.*
Illi sunt sapientiores multis aliis,
Si accedat audacia & consilium simul.
Sicut tu & tuus frater tumefacti
Propter Troiā sedetis & ob militarē præturā illic gestam,
Ærumnis aliorum & laboribus elati.
Ostendam autem ego tibi, ne Idæum Paridem
Putes maiorem hostem Peleo posthac,
Nisi in malam rem abieris quàm celerrimè ex ista domo,
Et filia sterilis, quam iste ex nobis natus
Raptabit per ædes illa correpta coma.
Quæ existens sterilis vitula, non fert
Alias parientes, ipsa non habens liberos.
Sed si illa, quod attinet ad liberos, est infelix,
An oportet nos propterea *orbare liberis?*
Discedite ab ista serui, vt videam
Si quis prohibebit me soluere huius manus.
Erige te, vt ego, quanquam tremens,
Remittam consertos laqueos vinculorum.
Sic ô pessime læsisti huius manus?
Putabásne te bouem aut leonem vincire laqueis?
An, ne correpto gladio propulsaret ac vlcisceretur *te,*

τῦ σοῦ παιδὸς, αἵματος κοινουμένη.
Πάρις γὰρ, ὃς σὸν παῖδ᾽ ἔπεφν᾽ Ἀχιλλέα, 655
Ἕκτορος ἀδελφὸς ἦν, δάμαρ δ᾽ ἥδ᾽ Ἕκτορος.
Καὶ τῇδέ γ᾽ εἰσέρχει σὺ ταυτὸν εἰς στέγος,
Καὶ ξυντράπεζον ἀξιοῖς ἔχειν βίον,
Τίκτειν δ᾽ ἐν οἴκοις παῖδας ἐχθίστους ἐᾷς.
Ἁ γὼ προνοίᾳ τῇ τε σῇ κἀμῇ, γέρον, 660
Κτανεῖν θέλων τήνδ᾽ ἐκ χερῶν ἁρπάζομαι.
Καίτοι φέρ᾽, ἅψασθαι γὰρ οὐκ αἰσχρὸν λόγου,
Ἢν παῖς μὲν ἡ μὴ μὴ τέκῃ, ταύτης δ᾽ ἄπο
Βλαστῶσι παῖδες, τῆσδε γῆς Φθιώτιδος
Στήσεις τυράννους, βάρβαροι δ᾽ ὄντες γένος 665
Ἕλλησιν ἄρξουσ᾽; εἶτ᾽ ἐγὼ μὲν οὐ φρονῶ,
Μισῶν τὰ μὴ δίκαια, σοὶ δ᾽ ἔνεστι νοῦς;
Κἀκεῖνο νῦν ἄθρησον· εἰ σὺ παῖδα σὴν
Δούς τῳ πολιτῶν εἶτ᾽ ἔπασχε τοιάδε,
Σιγῇ κάθησ᾽ ἄν; οὐ δοκῶ· ξένης δ᾽ ὕπερ, 670
Τοιαῦτα λάσκεις τοὺς ἀναγκαίους φίλους;
Καὶ μὴν ἴσον γ᾽ ἀνήρ τε καὶ γυνὴ σθένει
Ἀδικουμένη πρὸς ἀνδρός· ὡς δ᾽ αὔτως ἀνὴρ
Γυναῖκα μωραίνουσαν ἐν δόμοις ἔχων.
Καὶ τῷ μὲν ἔστιν ἐν χεροῖν μέγα σθένος, 675
Τῇ δ᾽ ἐν γονεῦσι καὶ φίλοις τὰ πράγματα.
Οὔκουν δίκαιον τοῖς γ᾽ ἐμοῖς ἐπωφελεῖν.
Γέρων, γέρων εἶ. τὴν δ᾽ ἐμὴν στρατηγίαν
Λέγων, ἔμ᾽ ὠφελοῖς ἂν, ἢ σιγῶν, πλέον.
Ἑλένη δ᾽ ἐμόχθησ᾽ οὐχ ἑκοῦσ᾽, ἀλλ᾽ ἐκ θεῶν. 680
Καὶ τοῦτο πλεῖστον ὠφέλησεν Ἑλλάδα.
Ὅπλων γὰρ ὄντες καὶ μάχης ἀΐστορες,
Ἔβησαν εἰς τἀνδρεῖον. ἡ δ᾽ ὁμιλία,
Πάντων βροτοῖσι γίγνεται διδάσκαλος.
Εἰ δ᾽ εἰς πρόσοψιν τῆς ἐμῆς ἐλθὼν ἐγὼ 685
Γυναικὸς, ἔσχον μὴ κτανεῖν, ἐσωφρόνουν.
Οὐδ᾽ ἂν σὲ Φῶκον ἤθελον κατακτανεῖν.
Ταῦτ᾽ εὖ φρονῶν σ᾽ ἐπῆλθον, οὐκ ὀργῆς χάριν.
Ἢν δ᾽ ὀξυθυμῇς, σοὶ μὲν ἡ γλωσσαλγία
Μείζων, ἐμοὶ δὲ κέρδος ἡ προμηθία. 690

χο. Παύσασθον ἤδη, λῷστα γὰρ μακρῷ τόδε,
Λόγων ματαίων, μὴ δύο σφαλῆθ᾽ ἅμα.

πη. Οἴμοι, καθ᾽ Ἑλλάδ᾽ ὡς κακῶς νομίζεται.
Ὅταν τροπαῖα πολεμίων στήσῃ στρατὸς,
Οὐ τῶν πονούντων τοὔργον ἡγοῦνται τόδε, 695
Ἀλλ᾽ ὁ στρατηγὸς τὴν δόκησιν ἄρνυται.
Ὃς εἷς μετ᾽ ἄλλων μυρίων πάλλων δόρυ,
Οὐδὲν πλέον δρῶν ἑνὸς, ἔχει πλείω λόγον.
Σεμνοὶ δ᾽ ἐν ἀρχαῖς ἥμενοι κατὰ πτόλιν,
Φρονοῦσι δήμου μεῖζον, ὄντες οὐδένες, 700
Οἱ δ᾽ εἰσὶν αὐτῶν μυρίῳ σοφώτεροι,
Εἰ τόλμα προσγένοιτο, βούλησίς θ᾽ ἅμα.
Ὡς καὶ σὺ σός τ᾽ ἀδελφὸς, ἐξωγκωμένοι
Τροίᾳ κάθησθε, τῇ τ᾽ ἐκεῖ στρατηγίᾳ,
Μόχθοισιν ἄλλων καὶ πόνοις ἐπηρμένοι. 705
Δείξω δ᾽ ἐγώ σοι, μὴ τὸν Ἰδαῖον Πάριν
Μείζω νομίζειν Πηλέως ἐχθρόν ποτε,
Εἰ μὴ φθερῇ τῆσδ᾽ ὡς τάχιστ᾽ ἀπὸ στέγης,
Καὶ παῖς ἄτεκνος, ἣν ὅδ᾽ ἐξ ἡμῶν γεγὼς,
Ἐλᾷ δι᾽ οἴκων τῆσδ᾽ ἐπισπάσας κόμης. 710
Ἣ στεῖρος οὖσα μόσχος, οὐκ ἀνέξεται
Τίκτοντας ἄλλους, οὐκ ἔχουσ᾽ αὐτὴ τέκνα.
Ἀλλ᾽ εἰ τὸ κείνης δυστυχεῖ παίδων πέρι,
Ἄπαιδας ἡμᾶς δεῖ καταστῆναι τέκνων;
Φθείρεσθε τῆσδε δμῶες, ὡς ἂν ἐκμάθω 715
Εἴ τίς με λύειν τῆσδε κωλύσει χέρας.
Ἔπαιρε σαυτὴν, ὡς ἐγὼ, καίπερ τρέμων,
Πλεκτὰς ἱμάντων στροφίδας ἐξανήσομαι.
Ὧδ᾽ ὦ κάκιστε τῆσδ᾽ ἐλυμήνω χέρας;
Βοῦν ἢ λέοντ᾽ ἤλπιζες ἐντείνειν βρόχοις; 720
Ἢ μὴ ξίφος λαβοῦσ᾽ ἀμυνάθοιτό σε,

Ἐδε-

Ἕλισσ', ἐφ' ἣν δεῦρ' ὑπ' ἀγκάλαις βρέφος,
Ξύλλυε μητρὸς δεσμά. ἐν Φθίᾳ σ' ἐγὼ
Θρέψω, μέγαν τοῖσδ' ἐχθρόν. εἰ δ' ἀπῆν δορὸς
Τοῖς Σπαρτιάταις δόξα, καὶ μάχης ἀγών, 725
Τἄλλ' ὄντες ἴστε μηδενὸς βελτίονες.
Χο. Ἀνειμένον τι χρῆμα πρεσβυτῶν γένος,
Καὶ δυσφύλακτον ὀξυθυμίας ὕπο.
Με. Ἄγαν προνωπὴς εἰς τὸ λοιδορεῖν φέρῃ.
Ἐγὼ δὲ πρὸς βίαν μὲν εἰς Φθίαν μολὼν, 730
Οὔτ' οὖν τι δράσω φλαῦρον, οὔτε πείσομαι.
Καὶ νῦν μέν, οὐ γὰρ ἄφθονον σχολὴν ἔχω,
Ἄπειμ' ἐς οἴκους. ἔστι γάρ τις οὐ πρόσω
Σπάρτης, πόλις τις, ἣ πρὸ τοῦ μὲν ἦν φίλη,
Νῦν δ' ἐχθρὰ ποιεῖ. τήνδ' ἐπεξελθεῖν θέλω, 735
Στρατηλατήσας, χὐποχείριον λαβεῖν.
Ὅταν δὲ τἀκεῖ θῶ κατὰ γνώμην ἐμὴν,
Ἥξω. παρὼν δὲ πρὸς παρόντας ἐμφανῶς
Γαμβροὺς διδάξω καὶ διδάξομαι λόγους.
Κἂν μὲν κολάζῃ τήνδε, καὶ τὸ λοιπὸν ᾖ 740
Σώφρων καθ' ἡμᾶς, σώφρον' ἀντιλήψεται,
Θυμούμενος δὲ, τεύξεται θυμουμένων.
Ἔργοισι δ' ἔργα διάδοχ' ἀντιλήψεται.
Τοὺς σοὺς δὲ μύθους ῥᾳδίως ἐγὼ φέρω.
Σκιὰ γὰρ ἀντίστοιχος ὣς φωνὴν ἔχεις, 745
Ἀδύνατος οὐδὲν ἄλλο, πλὴν λέγειν μόνον.
Πη. Ἡγοῦ τέκνον μοι δεῦρ', ὑπ' ἀγκάλαις σταθείς,
Σύ τ' ὦ τάλαινα. χείματος γὰρ ἀγρίου
Τυχοῦσα, λιμένας ἦλθες εἰς εὐηνέμους.
Αν. Ὦ πρέσβυ, θεοί σοι δοῖεν εὖ, καὶ τοῖς σέθεν, 750
Σώσαντι παῖδα, κἀμὲ τὴν δυσδαίμονα.
Ὅρα δὲ μὴ νῷν εἰς ἐρημίαν ὁδοῦ
Πτήξαντες οἵδε, πρὸς βίαν ἄγωσί με,
Γέροντα μὲν σ' ὁρῶντες, ἀσθενῆ δ' ἐμέ,
Καὶ παῖδα τόνδε νήπιον. σκόπει τάδε. 755
Μὴ νῦν φυγόντες, εἶθ' ἁλῶμεν ὕστερον.
Πη. Οὐ μὴ γυναικῶν δειλὸν εἰσοίσεις λόγον.
Χώρει, τίς ὑμῶν ἅψεται; κλαίων ἄρα
Ψαύσει. θεῶν γὰρ οὕνεχ', ἱππικοῦ τ' ὄχλου,
Πολλῶν θ' ὁπλιτῶν ἄρχομεν Φθίαν κάτα. 760
Ἡμεῖς δ' ἔτ' ὀρθοὶ, κοὐ γέροντες, ὡς δοκεῖς.
Ἀλλ' εἴς γε τοιόνδ' ἄνδρ' ἀποβλέψας μόνον,
Τροπαῖον αὐτοῦ στήσομαι, πρέσβυς περ ὤν.
Πολλῶν νέων γὰρ κἂν γέρων εὔψυχος ᾖ,
Κρείσσων. τί γὰρ δεῖ δειλὸν ὄντ' εὐσωματεῖν; 765

Metuisti? veni huc sub vlnas ô puer,
Solue matris vincula. Ego te in Phthia
Alam magnum istis hostem. Si verò deesset belli
Gloria Spartanis, & pugna certamen,
Scitote, quòd in cæteris rebus nullo estis meliores.
Cho. Soluta quædam ac libera res est senum genus,
Et ægrè potest cohiberi propter iracundiam.
Men. Valde pronus ad conuiciandum ferris.
Ego verò per vim profectus in Phthiam,
Nihil mali faciam, neque patiar.
Et nunc quidem (nam non multum habeo otij)
Redeo domum. Nam est quædam non procul
A Sparta vrbs, quæ antea quidem erat amica,
Nunc verò hostilia facinora facit, hanc persequi volo,
Copiis aduersus eã ductis, vt in potestatẽ meam redigam.
Vbi verò res, quæ sunt illic, ex animi mei sentẽtia com- (posuero
Redibo. Præsens autem apud præsentes apertè
Generos docebo meos, & discam eorum rationes.
Et si puniat hanc, & in posterum sit
Modestus erga nos, modestiã nostrã vicissim experietur.
Iratus verò sentiet iratos,
Factisque facta respondentia vicissim accipiet.
Tua verò verba facilè ego fero,
Nam similis vmbra, vocem habes,
Cùm nihil aliud possis quàm loqui solùm.
Pel. Præcede me huc fili, stans sub vlnis,
Et tu ô misera: nam sæuam tempestatem
Nacta, venisti in tranquillos portus.
And. O senex, dij dent bona tibi & tuis,
Qui seruasti filium & me miseram.
Sed vide ne nunc in solitudinem viæ
Fugientes isti, per vim abducant me,
Videntes te quidem esse senem, me verò imbecillem,
Et istum puerum infantem. considera iam ista,
Ne nunc effugientes, capiamur postea.
Pel. Ne afferas sermonem mulierum timidarum.
Vade. quis vos attinget? Plorans igitur
Attinget, nam beneficio Dei, & equestribus copiis,
Et multis peditibus imperamus in Phthia.
Et nos sumus integro robore, & non senes, vt tu putas.
Sed in talem virum intuens tantùm,
Statuam trophæum de ipso, quamuis senex sim.
Multis enim iuuenibus etiam senex, si sit animosus,
Præstantior est. Quid enim oportet ignauum hominem esse
bono corporis habitu?

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἢ μὴ γενοίμαν, ἢ
2 Πατέρων ἀγαθῶν
3 Εἴην, πολυκτήτων-
4 τε δόμων μέτοχος.
5 Εἴ τι γὰρ ἂν πάσχοι τις ἀμήχανον, 770
6 Ἀλκᾶς οὐ σπάνις εὐγενέταις.
7 Κηρυσσομένοισι δ' ἀπ' ἐσθλωμάτων,
8 Τιμὰ, καὶ κλέος.
9 Οὔτοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν
10 Ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται 775
11 Χρόνος. ἁ δ' ἀρετὰ
12 Καὶ θανοῦσι λάμπει.

EPODICA.

Strophe.

Cho. Aut ne nascar, aut
Ex bonis parentibus
Nascar, potentiúmque
Domorum sim particeps.
Si quam enim rem patiatur aliquis difficilem,
Non est defectus defensionis nobilibus:
Ex præclaris verò facinoribus, quæ celebrantur,
Honor & gloria paratur.
Nunquam reliquias bonorum
Virorum aufert
Tempus. virtus enim
Etiam mortuis lucet.

Ἀντιστροφή.

1 Κρεῖσσον δὲ νίκαν μὴ
2 Κακόδοξον ἔχειν,
3 Ἢ ξὺν φθόνῳ σφάλλειν 780
4 Δυνάμει τε δίκαν.
5 Ἡδὺ μὲν αὐτίκα τοῦτο βροτοῖσιν,
6 Ἐν δὲ χρόνῳ τελέθει ξηρόν.

Antistrophe.

Melius autem est victoriam non
Mala fama contaminatam habere,
Quàm cum inuidia subuertere,
Et opum vi iustitiam.
Hoc est quidem dulce in præsentia hominibus,
Cum tempore verò fit aridum & amarum,

Quin etiam & probris incumbit familiarum, i. in fam. probrum dedecúsque recedit.
Hanc laudo,
Hanc etiam sequar amplector que vitam,
Si nihil extra ius
Imperium, in thalamis rebúsque priuatis,
Et vrbe rebusque publicis possit.

Epodus.

O senex Æacida,
Credo te & cum Lapithis, & Centaurorum hasta laudatissima rem habuisse:
Et Argoa naui, i. Argo naui,
Inhospitales & humidas traiecisse
Marinas Symplegadas
Inclytam ad nauigationem,
Iliacámque ad vrbem, quando primum
Clarus Iouis
Filius eam impleuit nece,
Communem & gloriam
Habentém, illuc ad Eurotam rediisse.

IAMBI.

Fam. O charissimæ mulieres quàm malum malè malo
Succedens vicissim in hoc die paratur.
Nam domina in adibus, Hermionem dico,
A patre deserta, & conscientia simul illius
Facinoris, quod patrauit, quòd Andromacham occidere
Et filium eius statuisset, mori vult,
Metuens maritum, ne pro factis
Ex istis adibus ignominiose ablegetur,
Aut moriatur, quòd voluerit occidere, quos non oportebat.
Vix autem ipsam volentem suspendere collum (mori.
Prohibent famuli custodes & ex dextera
Gladios rapiunt auferentes,
Tam valde dolet: nam prius facta
Agnouit à se non bene facta, Ego quidem
Dominam prohibens à laqueo, defessa sum, amica.
Vos verò ingredientes in istas ades,
Liberate eam à morte: nam consuetis ac veteribus
Amicis noui venientes, ad aliquid nobis persuadēdū sūt (aptiores.

Cho. Atqui in adibus ministrorum audimus
Clamorem de rebus quas tu venis nuncians.
Videtur autem demonstratura misera quantum possit,
Quæ patrarit atrocia: nam excurrit ex adibus,
Fugiens manus ministrorum, cupiditate mortis.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Her. Hei mihi, mihi,
Lacerationem comæ, vnguiúmque hostiles lamationes faciam.

Cho. O filia quid facies? corpúsne tuum damno fædabis?

Strophe II.

Her. Heu, heu, heu, heu.
Vade in atherem à capillis meis
Tenue velum.

Fam. Filia, tege pectus, collige peplis.

Strophe III.

Her. Quid verò oportet me tegere pectus peplis?
Manifesta, vndique conspicua, &
Non occulta fecimus contra maritum.

Fam. Doles quod struxeris necem tua pellici?

Strophe IIII.

Her. Gemo profectò propter hostilem audaciam,
Quam feci, ô execrabilis
Ego, execrabilis viris.

Fam. Condonabit tibi hoc peccatum maritus.

Strophe V.

Her. Quare rapuisti mihi gladium ex manu?
Redde ô chara,

---

7 Καὶ μὴν καὶ ἐν ὀνείδεσιν ἐγκεῖσθαι δόμων,
8 Ταύταν ᾔνεσα, — 785
9 Ταύταν καὶ φέρομαι βιοτὰν,
10 Μηδὲν δίκας ἔξω
11 Κράτος, ἐν θαλάμοις,
12 Καὶ πόλει δύνασθαι.

Ἐπῳδός.

1 Ὦ γέρον Αἰακίδα, — 790
2 Πείθομαι καὶ σὺν Λαπίθαισί σε, καὶ Κεν-
3 ταύροισιν ὁμιλῆσαι δορὶ κλεινοτάτῳ.
4 Καὶ γὰρ ἐπ' Ἀργῴου δορὸς
5 Ἄξενον ὑγρὰν ἐκπεράσαι
6 Ποντίαν ξυμπληγάδα, — 795
7 Κλεινὰν ἐπὶ ναυστολίαν,
8 Ἰλιάδα τε πόλιν ὅτε πάρος
9 Εὐδόκιμος ὁ Διὸς
10 Ἶνις ἀμφέβαλεν φόνῳ.
11 Κοινὰν τὰν εὔκλειαν — 800
12 Ἔχοντ', Εὐρώταν ἀφικέσθαι.

ΙΑΜΒΟΙ.

Θε. Ὦ φίλταται γυναῖκες, ὡς κακὸν κακῷ
Διάδοχον ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ πορσύνεται.
Δέσποινα γὰρ κατ' οἶκον, Ἑρμιόνην λέγω,
Πατρός τ' ἐρημωθεῖσα, συννοίᾳ θ' ἅμα, — 805
Οἷον δέδρακεν ἔργον, Ἀνδρομάχην κτανεῖν
Καὶ παῖδα βουλεύσασα, κατθανεῖν θέλει,
Πόσιν τρέμουσα, μὴ ἀντὶ τῶν δεδραμένων
Ἐκ τῶνδ' ἀτίμως δωμάτων ἀποσταλῇ,
Ἢ κατθάνῃ κτείνουσα τοὺς οὐ χρὴ θανεῖν. — 810
Μόλις δέ νιν, θέλουσαν ἀρτῆσαι δέρην
Εἴργουσι φύλακες δμῶες, ἔκ τε δεξιᾶς
Ξίφη καθαρπάζουσιν ἐξαιρούμενοι.
Οὕτω μέγ' ἀλγεῖ, καὶ τὰ πρὶν δεδραμένα
Ἔγνωκε πράξασ' οὐ καλῶς. ἐγὼ μὲν οὖν — 815
Δέσποιναν εἴργουσ' ἀγχόνης, κάμνω, φίλαι.
Ὑμεῖς δὲ βᾶσαι τῶνδε δωμάτων ἔσω,
Θανάτου νιν ἐκλύσασθε. τῶν γὰρ ἠθάδων
Φίλων νέοι μολόντες, εὐπιθέστεροι.

Χο. Καὶ μὴν ἐν οἴκοις προσπόλων ἀκούομεν — 820
Βοὴν ἐφ' οἷσιν ἦλθες ἀγγέλλουσα σύ.
Δείξειν δ' ἔοικεν ἡ τάλαιν', ὅσον στένει,
Πράξασα δεινά. δωμάτων γὰρ ἐκπερᾷ
Φεύγουσα χεῖρας προσπόλων, πόθῳ θανεῖν.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Ἑρ. Ἰώ μοί μοι, — 825
Σπάραγμα κόμας, ὀνύχων τε δάϊα μύγματα θήσομαι.

Χο. Ὦ παῖ, τί δράσεις; σῶμα σὸν καταικιῇ;

Στροφὴ β'.

Ἑρ. Αἰ, αἰ, αἰ, αἰ.
Ἔρρ' αἰθέριον πλοκάμων ἐμῶν — 830
Ἄπο, λεπτόμιτον φάρος.

Θε. Τέκνον, κάλυπτε στέρνα, σύνδησαι πέπλοις.

Στροφὴ γ'.

Ἑρ. Τί δέ με δεῖ καλύπτειν πέπλοις στέρνα;
Δῆλα, καὶ ἀμφιφανῆ, καὶ
Ἄκρυπτα δεδράκαμεν πόσιν. — 835

Θε. Ἀλγεῖς, φόνον ῥάψασα συγγάμῳ σέθεν;

Στροφὴ δ'.

Ἑρ. Κατὰ μὲν οὖν στένω δαΐας τόλμας,
Ἂν ἔρεξ', ὦ κατάρατος
Ἐγὼ, κατάρατος ἀνθρώποισιν.

Θε. Συγγνώσεταί σοι τήνδ' ἁμαρτίαν πόσις. — 840

Στροφὴ ε'.

Ἑρ. Τί μοι ξίφος ἐκ χερὸς ἠγρεύσω;
Ἀπόδος ὦ φίλα,

Ἀπό-

	Ἀπόδος, ὦ φίλοι, ἵν' ἀντίαν			Redde, vt aduersam
	Ἐρείσω πλαγάν.			Infligam plagam:
	Τί με βρόχων εἴργεις;	845		Quare arces me à laqueis?
θε.	Ἀλλ' οὔ σ' ἀφήσω μὴ φρονοῦσαν, ὡς θάνῃς.		Fam.	An verò dimitterem te furentem, vt morereris?
	Στροφὴ ς'.			Strophe VI.
ἑρ.	Οἴμοι πότμου, ποῦ μοι πυρὸς φίλα φλόξ;		Her.	Heu exitium, vbi est mihi chara flamma ignis?
	Ποῦ δ' εἰς πέτρας ἀερθῶ;			Vbi verò ad vitæ finem sublimis ferar?
	Κατὰ πόντον, ἢ καθ' ὕλαν ὀρέων,			Vtrum in mare, an in syluam montium me conferam,
	Ἵνα θανοῦσα νερτέροισι μέλω;	850		Vt mortua sim curæ inferis?
χο.	Τί ταῦτα μοχθεῖς; συμφοραὶ θεήλατοι		Cho.	Quid ista laboriosè paras? calamitates diuinitus
	Πᾶσι βροτοῖσιν ἢ τότ' ἦλθον, ἢ τότε.			Omnibus hominibus veniunt, aut tunc, aut tunc.
	ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.			MONOSTROPHICA.
ἑρ.	Ἔλιπες ἔλιπες ὦ πάτερ, ἐπακτίαν		Her.	Reliquisti, reliquisti me ô pater, in littore stantem
	Ὡσεὶ μονάδ' ἔρημον οὖσαν			Vt nauem, solam, destitutam existentem
	Ἐναλίας κώπας.	855		Marino remo:
	Ὀλεῖ μ' ὀλεῖ με.			Perdes me, perdes me.
	Οὐκέτι τᾷδ' ἐνοικήσω			Non amplius in hac habitabo
	Νυμφιδίῳ στέγᾳ.			Maritali domo.
	Τίνος ἀγαλμάτων ἱκέτις ὁρμαθῶ;			Cuius statuas supplex petam?
	Ἢ δούλα δούλας γούνασι προσπέσω	860		An serua accidam ad seruilia genua
	Φθιάδος ἐκ γᾶς;			Phthia ex terra quæ venerint?
	Κυανόπτερος ὄρνις εἴθ' εἴην,			Vtinam essem ceruleis alis prædita auis,
	Ἢ πευκᾶεν σκάφος, ἃ			Aut pinea nauis, quæ
	Διὰ κυανέας ἐπέρασ' ἀκτὰς			Per cærulea penetrauis littora,
	Πρωτόπλοος πλάτα.	865		Prima nauigans remo.
	ΙΑΜΒΟΙ.			IAMBI.
θε.	Ὦ παῖ, τὸ λίαν οὔτ' ἐκεῖν' ἐπῄνεσα,		Fam.	O filia, neque tunc illa valde laudaui,
	Ὅτ' ἐς γυναῖκα Τρῳάδ' ἐξημάρτανες,			Quando peccasti in mulierem Troianam:
	Οὔτ' αὖ τὸ νῦν σου δεῖμ', ὃ δειμαίνεις ἄγαν.			Neque nunc tuum hunc metum, quo nimium times.
	Οὐχ ὧδε κῆδος σὸν διώσεται πόσις,			Non sic repellet tuum connubium maritus,
	Φαύλοις γυναικὸς βαρβάρου πεισθεὶς λόγοις.	870		Persuasus mala oratione barbaræ mulieris.
	Οὐ γάρ τι σ' αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἔχει,			Non enim habet te captiuam ex Troia,
	Ἀλλ' ἀνδρὸς ἐσθλοῦ παῖδα σὺν πολλοῖς λαβὼν			Sed viri præstantis filiam accipiens cum magna
	Ἕδνοισι, πόλεώς τ' οὐ μέσως εὐδαίμονος.			Dote, & ex vrbe non mediocriter beata.
	Πατὴρ δέ σ' οὐχ ὧδ', ὡς σὺ δειμαίνεις, τέκνον,			Et pater te non sicut tu metuis filia,
	Προδοὺς ἐάσει δωμάτων τῶνδ' ἐκπεσεῖν.	875		Deserens finet eiici ex hac domo.
	Ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω, μηδὲ φαντάζου δόμων			Sed vade intrò, neque hæc imagineris ades
	Πάροιθε τῶνδε, μή τιν' αἰσχύνην λάβῃς			Ante has, ne quod dedecus accipias, tibi consles,
	Πρόσθεν μελάθρων τῶνδ' ὁρωμένη, τέκνον.			Conspecta ante hanc aulam, ô filia.
χο.	Καὶ μὴν ὅδ' ἀλλόχρως τις ἔκδημος ξένος		Cho.	Atqui hic alio corporis colore præditus quispiã peregrinus (hospes
	Σπουδῇ πρὸς ἡμᾶς βημάτων πορεύεται.	880		Celeriter ad nos ex illa domo venit.
ὀρ.	Ξέναι γυναῖκες, ἦ τάδ' ἐστ' Ἀχιλλέως		Or.	Mulieres hospitæ, an hæc est Achillis
	Παιδὸς μέλαθρα, καὶ τυραννικαὶ στέγαι;			Filij domus, & regia ades?
χο.	Ἔγνως. ἀτὰρ δὴ τίς ὢν πυνθάνῃ τάδε;		Cho.	Eas cognouisti: sed quis existens interrogas hæc?
ὀρ.	Ἀγαμέμνονός τε καὶ Κλυταιμνήστρας τόκος,		Ore.	Agamemnonis & Clytæmnestræ filius,
	Ὄνομα δ' Ὀρέστης. ἔρχομαι δὲ πρὸς Διὸς	885		Nomine Orestes. venio autem ad Iouis
	Μαντεῖα Δωδωναῖ'. ἐπεὶ δ' ἀφικόμην			Oraculum Dodonæum. postquam autem veni
	Φθίαν, δοκεῖ μοι ξυγγενοῦς μαθεῖν πέρι			In Phthiam, placuit mihi percontari de cognata
	Γυναικός, εἰ ζῇ, κεὐτυχοῦσα τυγχάνει			Muliere, an viuat & bene valeat
	Ἡ Σπαρτιᾶτις Ἑρμιόνη. τηλουρὰ γὰρ			Spartana Hermione. remotos enim
	Ναίουσ' ἀφ' ἡμῶν πέδι' ὅμως ἐστὶν φίλη.	890		Quamuis habitet procul à nobis campos, tamen est chara.
θε.	Ὦ ναυτίλοισι χείματος λιμὴν φανεὶς,		Fam.	O nautis portus tempestatis apparens,
	Ἀγαμέμνονος παῖ, πρός σε τῶνδε γουνάτων,			Agamemnonis fili, oro te per ista genua,
	Οἴκτειρον ἡμᾶς, ὧν ἐπισκοπεῖς τύχας,			Miserere nostri (quorum fortunam inspicis
	Πράσσοντας οὐκ εὖ. στεμμάτων δ' οὐχ ἥσσονας			Infelicium) non minus autē valentes quàm rami supplicum
	Σοῖς προστίθημι γόνασιν ὠλένας ἐμάς.	895		Tuis appono genibus vlnas meas.
ὀρ.	Ἔα, τί χρῆμα; μῶν ἐσφάλμεθ', ἢ σαφῶς ὁρῶ		Or.	Age, quænam est res? num erramus? an clarè video
	Δόμων ἄνασσαν τήνδε Μενέλεω κόρην;			Filiam Menelai reginam harum ædium?
ἑρ.	Ἥνπερ μόνην γε Τυνδαρὶς τίκτει γυνὴ,		Her.	Quam solam Tyndaris mulier peperit
	Ἑλένη κατ' οἴκους πατρί, μηδὲν ἀγνόει.			Helena patri in ædibus, ne ignores.
ὀρ.	Ὦ Φοῖβ' ἀκέστωρ, πημάτων δοίης λύσιν.	900	Or.	O Phœbe medice, des solutionem malorum:
	Τί χρῆμα; πρὸς θεῶν, ἢ βροτῶν πάσχεις κακά;			Quænam res est? à diis, an hominibus pateris mala?
ἑρ.	Τὰ μὲν πρὸς ἡμῶν, τὰ δὲ πρὸς ἀνδρὸς, ὅς μ' ἔχει,		Her.	Partim quidem à nobis, partim verò à viro qui me habet,
	Τὰ δ' ἐκ θεῶν του. πανταχῇ δ' ὀλώλαμεν.			Partim etiam à Deo aliquo: vndique verò perimus.
ὀρ.	Τίς οὖν ἂν εἴη μὴ πεφυκότων γέ πω		Ore.	Quæ verò potest esse nondum natis
	Παίδων γυναικὶ συμφορὰ, πλὴν εἰς λέχος;	905		Liberis mulieri calamitas, præterquam de connubio?
ἑρ.	Τοῦτ' αὐτὸ καὶ νοσοῦμεν. εὖ μ' ὑπηγάγου.		Her.	Hac ipsa re languemus, rectè meo sermoni subseruis.
ὀρ.	Ἄλλην τιν' εὐνὴν ἀντὶ σοῦ στέργει πόσις;		Or.	Aliud connubium pro te amat maritus?

Her. *Captiuam vxorem Hectoris.*
Or. *Malum dixisti, vnum virum habere duas coniuges.*
Her. *Talia sunt hæc. deinde ego vlta sum.*
Or. *Num aduersus mulierem struxisti, qualia solet mulier?*
Her. *Necem ipsi & filio notho.*
Or. *Et occidisti: an aliquis liberauit à calamitate?*
Her. *Senex Peleus magis curans deteriores.*
Or. *Tibine verò fuit aliquis, qui cædis huius socius fuerit?*
Her. *Pater, ad hoc ipsum ex Sparta profectus.*
Or. *Et tamen ille superatus est manu senis?*
Her. *Pudore. & me relinquens desertam abiit.*
Or. *Intelligo, metuis maritum propter facta.*
Her. *Tenes. perdet enim me iustè. quid oportet dicere?*
Sed rogo te, Iouem inuocans, cognatorum præsidem,
Mitte me ex hac regione quàm longissimè,
Aut ad paternas ædes: quia videntur mihi
Ædes hæ expulsuræ me, si loqui possent.
Et odit terra Phthia, & si venerit prius
Maritus domum, relinquens oraculum Phœbi,
Occidet me propter res turpissimas: aut seruiemus
Pellici, cui antea imperabamus.
Or. *Quomodo autem hæc, vt ita quis dicat, peccasti?*
Her. *Malarum mulierum introitus me perdiderunt,*
Quæ mihi dicentes hæc laxarunt, ac amplificãtes protulerũt *verba:*
Tu pessimam captiuam in ædibus,
Seruam tolerabis, tecum lecti sociam?
Per reginam, non saltem in meis ædibus
Videns lucem frueretur meo lecto:
Ego verò audiens istos Sirenum sermones,
Callidæ, veteratoriæ, variæ loquacitatis,
Inaniter elata sum stultitia. quid enim opus erat me
Metuere maritum, cui aderant quibus opus erat?
Multæ quidem diuitiæ, & ædibus imperabamus:
Ego autem peperissem filios legitimos,
Illa verò semiseruos meis, nothos:
Sed nunquam, nunquam, non enim semel dicam,
Oportet prudentes, quibus est mulier,
Ad vxorem in ædibus sinere ingredi
Mulieres: istæ enim sunt *magistræ malorum,*
Alia quidem captans lucrum corrumpit lectum:
Alia verò quæ peccauit, vult aliam *secum ægrotare.*
Multæ verò propter ignauiam & libidinẽ peccãt. *& inde*
Virorum languent. Aduersus hæc bene munite (familiæ
Ianuas adsum claustris & vectibus:
Nam nihil boni externi introitus
Mulierum faciunt, sed etiam multa mala.
Cho. *Nimium immisisti* solutam *linguam in cognatum sexum.*
Condonanda quidem tibi sunt *hæc: sed tamen decet*
Mulieres ornare muliebres naturas.
Ore. *Sapiens quædam res* est *eius, qui docuit homines*
Rationes audire coram *ab aduersariis.*
Ego enim sciens perturbationem huius familiæ,
Et tuam litem & vxoris Hectoris,
Expectabam habens custodias, an hic maneres,
An perterrefacta metu captiuæ
Mulieris, velles discedere ex hac domo.
Veni autem non expectans tuas epistolas & mandata,
Si autem reddas rationem, sicut reddis,
Mittam te ab eis ædibus. Nam cùm prius mea esses,
Habitas cum isto viro, perfidia tui patris.
Qui, priusquam faceret irruptionem in fines Troiæ,
Dedit te mihi vxorem: & postea promisit
Nunc te habenti, si expugnaret vrbem Troianam.
Postquam autem rediit huc filius Achillis,
Tuo quidem ignoui patri, hunc verò rogaui,
Vt relinqueret tuum connubium, dicens meas ærumnas,
Et præsentem malum *dæmonem, quòd cognatis quidem*
A viris possem ducere vxorem, aliunde verò non facilè,

ἑρ. Τὴν αἰχμάλωτον Ἕκτορος ξυνευνέτιν.
ὀρ. Κακόν γ' ἔλεξας, ἄνδρα δίσσ' ἔχειν λέχη.
ἑρ. Τοιαῦτα ταῦτα. κᾆτ' ἔγωγ' ἠμυνάμην. 910
ὀρ. Μῶν εἰς γυναῖκ' ἔρραψας οἷα δὴ γυνή;
ἑρ. Φόνον γ' ἐκείνῃ, καὶ τέκνῳ νοθαγενεῖ.
ὀρ. Κἄκτεινας; ἤ τις συμφορά σ' ἀφείλετο;
ἑρ. Γέρων γε Πηλεὺς τοὺς κακίονας σέβων.
ὀρ. Σοὶ δ' ἦν τις ὅστις τοῦδ' ἐκοινώνει φόνου; 915
ἑρ. Πατήρ γ', ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπὸ Σπάρτης μολών.
ὀρ. Κἄπειτα τοῦ γέροντος ἡσσήθη χερί;
ἑρ. Αἰδοῖ γε. καί μ' ἔρημον οἴχεται λιπών.
ὀρ. Συνῆκα. ταρβεῖς τοῖς δεδραμένοις πόσιν.
ἑρ. Ἔγνως. ὀλεῖ γάρ μ' ἐνδίκως. τί δεῖ λέγειν; 920
Ἀλλ' ἄντομαί σε, Δία καλοῦσ' ὁμόγνιον,
Πέμψον με χώρας τῆσδ' ὅποι προσωτάτω,
Ἢ πρὸς πατρῷον μέλαθρον. ὡς δοκοῦσί με
Δόμοι γ' ἐλαύνειν φθέγμ' ἔχοντες οἵδε με.
Μισεῖ τε γαῖα Φθιάς. εἰ δ' ἥξει πάρος 925
Φοίβου λιπὼν μαντεῖον εἰς δόμους πόσις,
Κτενεῖ μ' ἐπ' αἰσχίστοισιν. ἢ δουλεύσομεν
Νόθοισι λέκτροις, ὧν ἐδέσποζον πρὸ τοῦ.
ὀρ. Πῶς οὖν τάδ', ὡς εἴποι τις, ἐξημάρτανες;
ἑρ. Κακῶν γυναικῶν εἴσοδοί μ' ἀπώλεσαν, 930
Αἵ μοι λέγουσαι τούσδ' ἐχαύνωσαν λόγους.
Σὺ τὴν κακίστην αἰχμάλωτον ἐν δόμοις
Δούλην ἀνέξῃ, σοὶ λέχους κοινουμένην;
Μὰ τὴν ἄνασσαν, οὐκ ἂν ἔν γ' ἐμοῖς δόμοις
Βλέπουσ' ἂν αὐγὰς, τἄμ' ἐκαρποῦτ' ἂν λέχη. 935
Κἀγὼ κλύουσα τούσδε Σειρήνων λόγους,
Σοφῶν, πανούργων, ποικίλων λαλημάτων,
Ἐξηνεμώθην μωρίᾳ. τί γάρ με χρῆν
Πόσιν φυλάττειν, ᾗ παρῆν ὅσων ἔδει;
Πολὺς μὲν ὄλβος, δωμάτων δ' ἠνάσσομεν. 940
Παῖδας δ' ἐγὼ μὲν γνησίους ἔτικτον ἄν,
Ἡ δ' ἡμιδούλους τοῖς ἐμοῖς, νοθαγενεῖς.
Ἀλλ' οὔποτ', οὔποτ', οὐ γὰρ εἰσάπαξ ἐρῶ,
Χρὴ τούς γε νοῦν ἔχοντας, οἷς ἔστιν γυνὴ,
Πρὸς τὴν ἐν οἴκοις ἄλοχον ἐσφοιτᾶν ἐᾶν 945
Γυναῖκας. αὗται γὰρ διδάσκαλοι κακῶν.
Ἡ μέν τι κερδαίνουσα, συμφθείρει λέχος·
Ἡ δ' ἀμπλακοῦσα, συννοσεῖν αὑτῇ θέλει.
Πολλαὶ δὲ μαργότητι· κἀντεῦθεν δόμοι
Νοσοῦσιν ἀνδρῶν. πρὸς τάδ' εὖ φυλάσσετε 950
Κλῄθροισι καὶ μοχλοῖσι δωμάτων πύλας.
Ὑγιὲς γὰρ οὐδὲν αἱ θύραθεν εἴσοδοι
Δρῶσιν γυναικῶν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ κακά.
χο. Ἄγαν γ' ἐφῆκας γλῶσσαν ἐς τὸ σύμφυτον.
Συγγνωστὰ μέν νυν σοὶ τάδ', ἀλλ' ὅμως χρεὼν 955
Κοσμεῖν γυναῖκας τὰς γυναικείας νόσους.
ὀρ. Σοφόν τι χρῆμα τοῦ διδάξαντος βροτοὺς
Λόγους ἀκούειν τῶν ἐναντίων πάρα.
Ἐγὼ γὰρ εἰδὼς τῶνδε σύγχυσιν δόμων,
Ἔριν τε τὴν σὴν, καὶ γυναικὸς Ἕκτορος, 960
Φυλακὰς ἔχων ἔμιμνον, εἴτ' αὐτοῦ μενεῖς,
Εἴτ' ἐκφοβηθεῖσ' αἰχμαλωτίδος φόβῳ
Γυναικὸς, οἴκων τῶνδ' ἀπαλλάχθαι θέλεις.
Ἦλθον δὲ, σὰς οὐ μείνας ἐπιστολάς.
Εἰ δ' ἐνδιδοίης, ὥσπερ ἐνδίδως, λόγους, 965
Πέμψων σ' ἀπ' οἴκων τῶνδ'. ἐμὴ γὰρ οὖσα πρὶν,
Σὺν τῷδε ναίεις ἀνδρὶ, σοῦ πατρὸς κάκῃ.
Ὃς, πρὶν τὰ Τροίας εἰσβαλεῖν ὁρίσματα,
Γυναῖκ' ἐμοί σε δοὺς, ὑπέσχεθ' ὕστερον
Τῷ νῦν σ' ἔχοντι, Τρῳάδ' εἰ πέρσοι πόλιν. 970
Ἐπεὶ δ' Ἀχιλλέως δεῦρ' ἐνόστησεν γόνος,
Σῷ μὲν συνέγνων πατρὶ, τὸν δ' ἐλισσόμην
Γάμους ἀφεῖναι σοὺς, ἐμὰς λέγων τύχας,
Καὶ τὸν παρόντα δαίμον'. ὡς φίλων μὲν ἂν
Γήμαιμ' ἀπ' ἀνδρῶν, ἔκτοθεν δ' οὐ ῥᾳδίως, 975

Φεύγων ἀπ' οἴκων, ὧν ἐγὼ φεύγω φυγάς.
Ὁ δ' ἦν ὑβριστὴς, ἔς τ' ἐμῆς μητρὸς φόνον,
Τάς θ' αἱματωποὺς θεὰς ὀνειδίζων ἐμέ.
Κἀγὼ ταπεινὸς ὢν τύχαις ταῖς οἴκοθεν,
Ἤλγουν μὲν ἤλγουν, συμφοραῖς δ' ἠνειχόμην. 980
Σῶν δὲ στερηθεὶς ᾠχόμην ἄκων γάμων.
Νῦν οὖν ἐπειδὴ περιπετεῖς ἔχεις τύχας,
Καὶ ξυμφορὰν τήνδ' εἰσπεσοῦσ' ἀμηχανεῖς,
Ἄξω σ' ἀπ' οἴκων, καὶ πατρὸς δώσω χερί.
Τὸ συγγενὲς γὰρ δεινόν. ἔν τε τοῖς κακοῖς 985
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον οἰκείου φίλου.
Ἑρ. Νυμφευμάτων μὲν τῶν ἐμῶν πατὴρ ἐμὸς
Μέριμναν ἕξει, κοὐκ ἐμὸν κρίνειν τόδε.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα τῶνδέ μ' ἔκπεμψον δόμων.
Μὴ φθῇ με προσβὰς δῶμα, καὶ μολὼν πόσις, 990
Ἢ παιδὸς οἴκους μ' ἐξερημοῦσαν μαθὼν
Πηλεὺς, μετέλθῃ πωλικοῖς διώγμασι.
Ὀρ. Θάρσει, γέροντος χεῖρα, τὸν δ' Ἀχιλλέως
Μηδὲν φοβηθῇς παῖδ', ὅσ' εἰς ἔμ' ὕβρισε.
Τοία γὰρ αὐτῷ μηχανὴ πεπλεγμένη 995
Βρόχοις ἀκινήτοισιν ἕστηκεν φόνου
Πρὸς τῆσδε χειρὸς, ἣν πάρος μὲν οὐκ ἐρῶ,
Τελουμένων δὲ, Δελφὶς εἴσεται πέτρα.
Ὁ μητροφόντης δ', ἢν δορυξένων ἐμῶν
Μείνωσιν ὅρκοι Πυθικὴν ἀνὰ χθόνα, 1000
Δείξει γαμεῖν σφε μηδὲν ὧν ἐχρῆν ἐμέ.
Πικρῶς δὲ πατρὸς φόνιον αἰτήσει δίκην
Ἄνακτα Φοῖβον, οὐδέ νιν μετάστασις
Γνώμης ὀνήσει, θεῷ διδόντα νῦν δίκας.
Ἀλλ' ἔκ τ' ἐκείνου, διαβολαῖς τε ταῖς ἐμαῖς, 1005
Κακῶς ὀλεῖται· γνώσεται δ' ἔχθραν ἐμήν.
Ἐχθρῶν γὰρ ἀνδρῶν μοῖραν εἰς ἀναστροφὴν
Δαίμων δίδωσι, κοὐκ ἐᾷ φρονεῖν μέγα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὦ Φοῖβ', ὁ πυργώσας τὸν ἐν Ἰλίῳ
2 Εὐτειχῆ πάγον, καὶ πόντιε 1010
3 Κυανέαις ἵπποις διφρεύων
4 Ἅλιον πέλαγος,
5 Τίνος οὕνεκ' ἄτιμον ὀργά-
6 ναν χέρα τεκτοσύνας
7 Ἐνυαλίῳ δοριμήστορι προθέντες. 1015
8 Τάλαιναν μεθεῖτε τάλαιναν Τροίαν;

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Πλείστους δ' ἐπ' ἀκταῖσι Σιμοεντίσιν
2 Εὐίππους ὄχους ἐζεύξατε,
3 Καὶ φονίους ἀνδρῶν ἁμίλλας
4 Ἔθετ' ἀστεφάνους. 1020
5 Ἀπὸ δὲ φθίμενοι βεβᾶσιν
6 Ἰλιάδαι βασιλῆ-
7 ες. οὐδ' ἔτι πῦρ ἐπιβώμιον ἐν Τροίᾳ
8 Θεοῖσιν λέλαμπεν καπνῷ θυώδει.

Στροφὴ β'.

1 Βέβακε δ' Ἀτρείδας 1025
2 Ἀλόχου παλάμαις.
3 Αὐτά τ' ἐναλλάξασα φόνον θανάτῳ
4 Πρὸς τέκνων ἀπηύρα.
5 Θεοῦ θεοῦ νιν
6 Κέλευσμ' ἐπεστράφη 1030
7 Μαντόσυνον, ὅτε νιν
8 Ἀργόθεν πορευθεὶς
9 Ἀγαμεμνόνιος κέλωρ,
10 Ἀδύτων ἐπιβὰς κτάνεν, ματρὸς φονεύς.
11 Ὦ δαῖμον, ὦ Φοῖβε, πῶς πείθομαι; 1035

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Πολλαὶ δ' ἀν' Ἑλλάνων
2 Ἀγορὰς ἀχέεις στοναχὰν

Exulans ab ædibus, quale exilium ego exulo.
Ille verò erat contumeliosus, & in necem meæ matris,
Et cruento vultu terribiles Deas, i. Furias *exprobrabat*
Et ego abiectus domestica fortuna, *(mihi.*
Dolebam quidem, dolebā, calamitatibus verò detinebar.
Et priuatus tuis nuptiis inuitus abibam.
Nunc igitur quoniam in contrariū subitò mutatam habes
Et in calamitatē hanc lapsa, mentis inops hæres, (fortunā,
Ducam te ab ædibus, & tradam in manum patris.
Cognatio enim multum potest, & in aduersis rebus
Nihil melius est domestico amico.

Her. *Desponsationis quidem meæ pater meus*
Curam habebit, & non est meum statuere hoc.
Sed quamprimum abduc me ex istis ædibus,
Ne anteuertat me accedens ad domum & veniens ma-
Vel deserentem me domum filij rescifcens *(ritus,*
Peleus persequatur equestri persecutione.

Ore. *Confide, senis manum & Achillis*
Filium ne metuas, qui me contumelia affecit.
Nam tales insidiæ ei structæ
In laqueis inexplicabilibus sunt necis
Ab hac manu, quas insidias prius quidem non dicam:
Sed perfecta resciet Delphica petra.
Matricida verò (si sociorum meorum
Fœdera manserint firma *in terra Pythica)*
Ostendet eum nullam earū debuisse *ducere, quas ego de-*
Suo autem malo poscet pœnam paternæ necis *(bebam.*
A rege Phœbo: neque illum mutatio
Animi iuuabit, dantem nunc pœnas Deo,
Sed & ab illo criminationibusque meis,
Malè peribit. agnoscet autem meam inimicitiam.
Nam virorum inimicorum sortem in conuersionem
Deus dat, & non sinit superbire.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *O Phœbe, qui turribus muniisti in Ilio*
Bene munitum vicum, & Neptune,
Qui veheris cæruleis equis
Per marinum pelagus,
Quare gratuitam laboran-
tem manum vestri artificij
Marti pugnandi perito prodentes
Reliquistis miseram miseram Troiam?

Antistrophe I.

Et plurimos ad ripas Simoentias
Præstantibus equis instructos currus iunxistis,
Et certamina lethalia virorum
Fecistis sine coronis, i. victoriæ corona priuastis,
Et abierunt mortui
Iliaci re-
ges: neque amplius ignis in ara Troiæ
Diis lucet fumo odorato.

Strophe II.

Periit autem Atrides Agamemnon
Coniugis manibus.
Ipsáque commutata cæde cum morte, sui sceleris fructum
A filiis oblatum *percepit.*
Dei Dei eam
Euertit mandatum
Fatidicum, quando eam
Argis profectus
Agamemnonius filius,
Inaccessos cùm adisset thesauros oraculi Delphici, *in-*
uasit, matris interfector.
O Deus, ô *Phœbe, quomodo* hoc *credam?*

Antistrophe II.

Multa verò in Græcorum
Concionibus fortisque *tristes gemitus*

Celebrabant propter infelices filios, uxores,
Reliqueruntque domos,
Ad alium maritum euntes.
Non tibi soli
Tristes acciderunt,
Non amicis solis infesti fuerunt dolores.
Morbum sustinuit Græcia, morbum.
Transiit autem & ad fœcunda iugera Phrygum
Fulmen stillans Plutonias neces.

IAMBI.

Pel. *Phthiæ mulieres, interroganti mihi*
Indicate. audiui enim non certum rumorem,
Quòd Menelai filia relinquens domum
Hanc discesserit: venio igitur habens studiũ cognoscendi,
An hæc sint vera. Nam absentium amicorum
Fortunas curare debent ij, qui domi sunt.
Cho. *Peleu, rectè audiuisti, neque me decet*
Occultare, in quibus sim posita malis:
Nam regina discessit fugitiua ex his ædibus.
Pel. *Quem metum nacta? dic mihi.*
Cho. *Metuens maritum ne eam ex ædibus eiiciat.*
Pel. *Num propter consilia de morte pueri?*
Cho. *Sanè, & metu captiuæ mulieris.*
Pel. *Cum patre verò, aut cum quo reliquit ædes?*
Cho. *Filius Agamemnonis venit nunc abducens eam hinc.*
Pel. *Quam habens spem, an volens uxorem ducere?*
Cho. *Et tui filij filio, i. nepoti tuo parans necem.*
Pel. *Vtrum per insidias, an in conspectum veniens pugnando?*
Cho. *In puro templo Apollinis cum Delphicis.*
Pel. *Hei mihi, hoc iam est atrox. non quàm celerrimè*
Ibit aliquis ad Pythicam aram,
Et quæ hic acta sunt, dicet amicis ibi,
Priusquam interficiatur filius Achillis ab inimicis?
Nun. *Hei mihi mihi, qualem miser venio nunciaturus casum,*
Et tibi, ô senex, & amicis domini?
Pel. *Heu heu, animus præsagit tamquam aliquid expectans.*
Nun. *Non est tibi filius filij, vt scias senex*
Peleu: tales plagas ensium habet
A viris Delphicis & Mycenæo hospite.
Cho. *Heu heu. quid facies ô senex? ne cadas,*
Erige te. Pel. *Nihil sum. perij.*
Euanida quidem est vox, & euanida membra mea infra.
Nun. *Audi, si per tuos amicos vlcisci*
Vis factum, erigens tuum corpus.
Pel. *O fatum senectutis in extremo limite,*
Quale me miserum circum dedisti?
Quomodo periit mihi vnicus filius vnici filij?
Dic: audire enim volo, non audire tamen cupio.
Nun. *Postquam venimus ad clarum solum Phœbi,*
Tres quidem lucidos transitus solis
Spectandis rebus dantes, impleuimus oculos.
Et hoc iam erat suspectum: ac ad turmas
Et cœtus concurrebat populus habitans ibi apud Deum.
Agamemnonis verò filius vadens per urbem,
Singulis in aurem dicebat hostiles sermones:
Vide istum, qui vadit per Dei
Specus plenos auri, thesauros hominum:
Secundò adest ob eandem causam, ob quam & prius
Venit huc, volens euertere templum Apollinis.
Hinc verò manauit rumor per urbem malus,
Magistratúsque congregabantur, & in curias,
Et priuatim, quicunque præerant thesauris Dei,
Præsidiũq; collocarũt in æde Phœbi columnis undeq; suffulta.
Nos verò mala arborum Parnasiarum
Alumna, nihil adhuc scientes de his rebus,
Acceperamus, & accessimus ad aras
Cum hospitibus & vatibus Pythicis.
Et aliquis hoc dixit: O adolescens, quid tibi

3 Μέλποντο δυστάνων τεκέων ἄλοχοι.
4 Ἐκ δ' ἔλειπον οἴκους,
5 Πρὸς ἄλλον εὐνά- 1040
6 τορ'. οὐχὶ σοὶ μόνᾳ
7 Δύσφρονες ἐπέπεσον,
8 Οὐ φίλοισι, λῦπαι.
9 Νόσον Ἑλλὰς ἔτλα, νόσον.
10 Διέβα δὲ Φρυγῶν καὶ πρὸς εὐκάρπους γύας 1045
11 Σκηπτὸς, σταλάσσων Ἅιδα φόνον.

ΙΑΜΒΟΙ.

πη. Φθιώτιδες γυναῖκες, ἱστοροῦντί μοι
Σημήνατ'. ᾐσθόμην γὰρ οὐ σαφῆ λόγον,
Ὡς δώματ' ἐκλιποῦσα Μενέλεω κόρη
Φρούδη τάδ'. ἥκω δ' ἐκμαθεῖν σπουδὴν ἔχων, 1050
Εἰ ταῦτ' ἀληθῆ. τῶν γὰρ ἐκδήμων φίλων
Δεῖ τοὺς κατ' οἶκον ὄντας ἐκπονεῖν τύχας.
χο. Πηλεῦ, σαφῶς ἤκουσας. οὐδ' ἐμοὶ καλὸν
Κρύπτειν ἐν οἷσπερ οὖσα τυγχάνω κακοῖς.
Βασίλεια γὰρ τῶνδ' οἴχεται φυγὰς δόμων. 1055
πη. Τίνος φόβου τυχοῦσα; διαπέρανέ μοι.
χο. Πόσιν τρέμουσα, μὴ δόμων νιν ἐκβάλῃ.
πη. Μῶν ἀντὶ παιδὸς θανασίμων βουλευμάτων;
χο. Ναὶ καὶ γυναικὸς αἰχμαλωτίδος φόβῳ.
πη. Σὺν πατρὶ δ' οἴκους, ἢ τίνος λείπει μέτα; 1060
χο. Ἀγαμέμνονός νιν παῖς βέβηκ' ἄγων χθονός.
πη. Ποίαν περαίνων ἐλπίδ', ἢ γῆμαι θέλων;
χο. Καὶ σοῦ γε παιδὸς παιδὶ πορσύνων μόρον.
πη. Κρυπτὸς καταστὰς, ἢ κατ' ὄμμ' ἐλθὼν μάχῃ;
χο. Ἁγνοῖς ἐν ἱεροῖς Λοξίου Δελφῶν μέτα. 1065
πη. Οἴμοι, τόδ' ἤδη δεινόν. οὐχ ὅσον τάχος
Χωρήσεταί τις Πυθικὴν πρὸς ἑστίαν,
Καὶ τἀνθάδ' ὄντα τοῖς ἐκεῖ λέξει φίλοις,
Πρὶν παῖδ' Ἀχιλλέως κατθανεῖν ἐχθρῶν ὕπο;
ἀγ. Ἰώ μοι μοι. οἵας ὁ τλήμων ἀγγελῶν ἥκω τύχας, 1070
Σοί τ', ὦ γεραιὲ, καὶ φίλοισι δεσπότου.
πη. Αἰαῖ. πρόμαντις θυμὸς, ὥς τι προσδοκᾷ.
ἀγ. Οὐκ ἔστι σοι παῖς παιδὸς, ὡς μάθῃς, γέρον
Πηλεῦ. τοιάσδε φασγάνων πληγὰς ἔχει
Δελφῶν ὑπ' ἀνδρῶν καὶ Μυκηναίου ξένου. 1075
χο. Ἆ, ἆ, τί δράσεις, ὦ γεραιὲ; μὴ πέσῃς,
Ἔπαιρε σαυτόν. Πη. οὐδέν εἰμ'. ἀπωλόμην.
Φρούδη μὲν αὐδὴ, φροῦδα δ' ἄρθρα μου κάτω.
ἀγ. Ἄκουσον, εἰ καὶ σοῖς φίλοις ἀμῦναι θέλεις
Χρῄζεις, τὸ πραχθὲν, σὸν κατορθώσας δέμας. 1080
πη. Ὦ μοῖρα, γήρως ἐσχάτοις πρὸς τέρμασιν
Οἵα με τὸν δύστηνον ἀμφιβᾶσ' ἔχεις;
Πῶς δ' οἴχεταί μοι παῖς μόνου παιδὸς μόνος;
Σήμαιν'. ἀκοῦσαι δ' οὐκ ἀκούσθ' ὅμως θέλω.
ἀγ. Ἐπεὶ τὸ κλεινὸν ἤλθομεν Φοίβου πέδον, 1085
Τρεῖς μὲν φαεννὰς ἡλίου διεξόδους
Θέᾳ διδόντες ὄμματ' ἐξεπίμπλαμεν.
Καὶ τοῦθ' ὕποπτον ἦν ἄρ'. εἴς τε συστάσεις
Κύκλους τ' ἐχώρει λαὸς οἰκήτωρ θεοῦ.
Ἀγαμέμνονος δὲ παῖς διαστείχων πόλιν, 1090
Εἰς οὖς ἑκάστῳ δυσμενεῖς ηὔδα λόγους.
Ὁρᾶτε τοῦτον, ὃς διαστείχει θεοῦ
Χρυσοῦ γέμοντα γύαλα, θησαυροὺς βροτῶν,
Τὸ δεύτερον παρόντ', ἐφ' οἷσι καὶ πάρος
Δεῦρ' ἦλθε, Φοίβου ναὸν ἐκπέρσαι θέλων. 1095
Κἀκ τοῦδ' ἐχώρει ῥόθιον ἐν πόλει κακόν,
Ἀρχαί τ' ἐπληροῦντ' εἴς τε βουλευτήρια,
Ἰδίᾳ θ' ὅσοι θεοῦ χρημάτων ἐφέστασαν,
Φρουρὰν ἐτάξαντ' ἐν περιστύλοις δόμοις.
Ἡμεῖς δὲ μῆλα φυλλάδος Παρνασίας 1100
Παιδεύματ', οὐδὲν τῶνδέ πω πεπυσμένοι,
Λαβόντες ᾖμεν, ἐσχάραις τ' ἐφέσταμεν,
Σὺν προξένοισι μάντεσίν τε Πυθικοῖς.
Καί τις τόδ' εἶπεν· ὦ νεανία, τί σοι

Θεῷ

Θεῷ κατευξόμεσθα; τίνος ἥκεις χάριν; 1105
Ὁ δ' εἶπε· Φοίβῳ τῆς πάροιθ' ἁμαρτίας
Δίκας παρασχεῖν βουλόμεσθ'· ᾔτησα γὰρ
Πατρός ποτ' αὐτὸν αἵματος δοῦναι δίκην.
Κἀνταῦθ' Ὀρέστου μῦθος ἰσχύων μέγα
Ἐφαίνεθ', ὡς ψεύδοιτο δεσπότης ἐμὸς, 1110
Ἥκων ἐπ' αἰσχροῖς· ἔρχεται δ' ἀνακτόρων
Κρηπῖδος ἐντὸς, ὡς πάρος χρηστηρίων
Εὔξαιτο Φοίβῳ. τυγχάνει δ' ἐν ἐμπύροις.
Τῷ δὲ ξιφήρης ἆρ' ὑφειστήκει λόχος,
Δάφνῃ σκιασθείς. ὧν Κλυταιμνήστρας τόκος 1115
Εἷς ἦν, ἁπάντων τῶνδε μηχανορράφος.
Χ' ὃ μὲν κατ' ὄμμα στὰς, προσεύχεται θεῷ.
Οἱ δ' ὀξυθήκτοις φασγάνοις ὡπλισμένοι,
Κεντοῦσ' ἀτευχῆ παῖδ' Ἀχιλλέως λάθρα.
Χωρεῖ δὲ πρύμναν. οὐ γὰρ εἰς καιρὸν τυπεὶς 1120
Ἐτύγχαν'· ἐξέλκει δὲ, καὶ παραστάδος
Κρεμαστὰ τεύχη πασσάλων καθαρπάσας,
Ἔστη 'πὶ βωμοῦ γοργὸς ὁπλίτης ἰδεῖν.
Βοᾷ δὲ Δελφῶν παῖδας, ἱστορῶν τάδε;
Τίνος μ' ἕκατι κτείνετ'; εὐσεβεῖς ὁδοὺς 1125
Ἥκοντα; ποίας ὄλλυμαι πρὸς αἰτίας;
Τῶν δ' οὐδὲν οὐδεὶς μυρίων ὄντων πέλας,
Ἐφθέγξατ', ἀλλ' ἔβαλλον ἐκ χειρῶν πέτροις.
Πυκνῇ δὲ νιφάδι πάντοθεν σποδούμενος,
Προὔτεινε τεύχη, καὶ φυλάσσετ' ἐμβολὰς, 1130
Ἐκεῖσε κἀκεῖσ' ἀσπίδ' ἐκτείνων χερί.
Ἀλλ' οὐδὲν ἦνον. ἀλλὰ πόλλ' ὁμοῦ βέλη,
Οἰστοί, μεσάγκυλ', ἔκλυτοί τ' ἀμφώβολοι,
Σφαγῆς τ' ἐχώρουν βουπόροι ποδῶν πάρος.
Δεινὰς δ' ἂν εἶδες πυρρίχας φρουρουμένου 1135
Βέλεμνα παιδός. ὡς δέ νιν περισταδὸν
Κύκλῳ κατεῖχον, οὐ διδόντες ἀμπνοὰς,
Βωμοῦ κενώσας δεξίμηλον ἐσχάραν,
Τὸ Τρωϊκὸν πήδημα πηδήσας ποδοῖν,
Χωρεῖ πρὸς αὐτούς. οἱ δ', ὅπως πελειάδες 1140
Ἱέρακ' ἰδοῦσαι, πρὸς φυγὴν ἐνώτισαν.
Πολλοὶ δ' ἔπιπτον μιγάδες, ἔκ τε τραυμάτων,
Αὐτοί θ' ὑφ' αὑτῶν στενοπόρους κατ' ἐξόδους.
Κραυγὴ δ' ἐν εὐφήμοισι δύσφημος δόμοις
Πέτραισιν ἀντέκλαγξεν. ἐν εὐδίᾳ δ' ὅπως 1145
Ἔστη φαεννοῖς δεσπότης στίλβων ὅπλοις,
Πρὶν δή τις ἀδύτων ἐκ μέσων ἐφθέγξατο
Δεινόν τι, καὶ φρικῶδες. ὦρσε δὲ στρατὸν
Τρέψας πρὸς ἀλκήν. ἔνθ' Ἀχιλλέως πιτνεῖ
Παῖς, ὀξυθήκτῳ πλευρὰ φασγάνῳ τυπεὶς 1150
Δελφοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ὅσπερ αὐτὸν ὤλεσε
Πολλῶν μετ' ἄλλων. ὡς δὲ πρὸς γαῖαν πιτνεῖ,
Τίς οὐ σίδηρον προσφέρει; τίς οὐ πέτρον
Βάλλων, ἀράσσων; πᾶν δ' ἀνήλωται δέμας
Τὸ καλλίμορφον, τραυμάτων ὑπ' ἀγρίων. 1155
Νεκρὸν δὲ δή νιν, κείμενον βωμοῦ πέλας,
Ἐξέβαλον ἐκτὸς θυοδόκων ἀνακτόρων.
Ἡμεῖς δ' ἀναρπάσαντες ὡς τάχος χεροῖν,
Κομίζομέν νίν σοι κατοιμῶξαι γόοις,
Κλαῦσαί τε, πρέσβυ, γῇ τε κοσμῆσαι τάφῳ. 1160
Τοιαῦθ' ὁ τοῖς ἄλλοισι θεσπίζων ἄναξ,
Ὁ τῶν δικαίων πᾶσιν ἀνθρώποις κριτὴς,
Δίκας διδόντα παῖδ' ἔδρασ' Ἀχιλλέως.
Ἐμνημόνευσε δ', ὥσπερ ἄνθρωπος κακὸς,
Παλαιὰ νείκη. πῶς ἂν οὖν εἴη σοφός; 1165

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν ὅδ' ἄναξ φοράδην οἴκους
Δελφίδος ἐκ γῆς δῶμα πελάζει.
Τλήμων, ὁ παθών. τλήμων δὲ, γέρον,
Καὶ σύ. δέχῃ γὰρ τὸν Ἀχίλλειον
Σκύμνον ἐς οἴκους, οὐχ ὡς σὺ θέλεις. 1170
Αὐτός τε κακοῖς πήμασι κύρσας,

A Deo precemur? cuius causa venis?
Iste verò dixit, Phœbo pro priore peccato
Pœnas dare volumus: postulaui enim
Ab ipso aliquando vt daret pœnas pro sanguine patris.
Et ibi Orestis calumnia multum valens
Apparuit, quòd mentiretur meus dominus,
Veniens de turpi causa. Venit autem templi
Intra fastigium, vt ante oraculum)*mis.*
Precaretur Phœbū. Erat autē occupatus *in incensis victi-*
Hoc aptē in loco *gladiis armatus manipulus substiterat,*
Lauro tectus, i. coronatus, *quorum Clytemnestræ filius*
Erat vnus, omnium istorum scelerum *machinator.*
Et ille quidem in omnium *conspectu stans precatur deū.*
Isti verò acutis ensibus armati
Pungunt inermem filium Achillis clàm.
Retro verò ille cedit. non enim lethaliter vulneratus
Erat: detrahit autem, & postibus
Suspensa arma de clauis diripiens,
Stetit ad aram terribilis bellator aspectu,
Et clamat Delphicos filios, interrogans hæc,
Quare me occiditis, piam viam
Venientem: propter quam causam pereo?
Istorum verò cum prope essent sexcenti, nihil quisquam
Dixit, sed eum eminus petebant lapidibus manu iactis.
Obrutus autem vndique ceu densis niuium imbribus,
Obiiciebat arma, & cauebat ictus,
Huc & illuc manu obiiciens clypeum,
Sed nihil proficiebat. nam multa simul tela
Sagitta, amentata iacula, solutáque missilia,
Verúaque quibus trāsfixi boues torrentur, cadebant antè
Vidisses autem mirabiles saltationes cauentis (*pedes.*
Tela filij: cùm autem ipsum circum circastantes
Vndique conclusum tenerent, non dantes respirandi copiā,
Aræ deserto victimas recipiente foco,
Saltans pedibus Troianum saltum,
Vadit contra eos. Isti verò sicut columbæ
Accipitrem conspicata ad fugam terga verterunt.
Multi autem cadebant promiscuè, & ex vulneribus,
Et ipsi à se conculcati *per angustos exitus.*
Dirus autem clamor in sacra domo
Resonuit ex saxis. ceu autem tranquillitas
Stetit dominus lucens splendidis armis,
Priusquam quidam ex mediis adytis edidit
Terribilem & horribilem vocem, & impulit exercitum
Conuertens ad pugnam: ibi cadit Achillis
Filius vulneratus in lateribus acuto gladio
A viro Delphico, qui eum perdidit
Cum multis aliis. Postquam autem ad terram cadit,
Quis non ferrum adegit? quis non saxum
Iacens, tundens? Consumptum est autem totum corpus
Pulchrum à sæuis vulneribus.
Porrò cadauer ipsius iacens ante altare,
Eiecerunt extra templa victimis opima:
Nos verò correptum quàm celerrimè manibus,
Portamus ipsum tibi deflendum lacrymis
Et lugendum, senex, & ornandum sepultura.
Talia Rex Apollo, *qui vaticinatur aliis,*
Qui est iudex iustitiæ omnibus hominibus,
Fecit filio Achillis danti pœnas:
Et recordatus est, sicut malus homo,
Vetera iurgia: quomodo esset igitur sapiens?

ANAPÆSTI.

Cho. *Atqui ecce rex ipse portatus*
Ex terra Delphica domum accedit.
Miser, cui hoc accidit, miser etiam senex,
Et tu: recipis enim Achilleum
Pullum in ædes, non vt tu vis.
Tùque ipse noxia mala nactus,

In eandem calamitatis sortem incidisti.

Pel. Heu mihi, quale malum video
Hoc, & recipio manu in ædes meas?
Heu mihi ah ah.
O vrbs Thessalica, perimus,
Perimus, non amplius mihi genus, non amplius mihi liberi
Supersunt in ædibus,
O ego acerba passus, in quem
Amicum oculos coniiciens delectabor?
O charum os, & gena, & manus,
Vtinam te ad Ilium interfecisset fatum,
Ad Simoentiam ripam.

Cho. Hic enim profectò ob hac fuisset honore affectus ô senex,
Mortuus: tuáque sors sic esset felicior. (tunc

Pel. O nuptiæ, ô nuptiæ,
Quæ has ædes & meam vrbem
Perdidistis. ah, ah, ah, ah. ô fili,
Vtinam nunquam tuarum nuptiarum causa infaustum
Meum genus in liberos & domum
Recepisset
Hermiones Plutonē, i. malum genium, in tuam perniciē,
Sed fulmine prius periisset, (ô fili.
Neque propter lethalē iaculationē patris sagitta percussi
Sanguinem generosum vnquam
Phœbo, mortalis Deo, acceptum retulisses, patrisque necis eum postulasses.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Cho. Heu, heu.
Mortuum dominum lacrymis & lamentis,
Vt manium lex fingitat, incipiam prosequi.

Pel. Heu heu.
Continenter ego miser
Senex & infelix lacrymo.

Cho. Dei enim hoc est fatum, Deus fecit istas calamitates.

Strophe II.

Pel. O chare domum reliquisti desertam,
Heu mihi, mihi,
Miserum me se
nem. orbum tuo discessu relinquens.

Cho. Oportuisset te ô senex mori ante tuos liberos.

Strophe III.

Pel. Non lacerabo comam,
Non imponam
Meo capiti planctum noxium manu.
O vrbs, duobus liberis
Me priuauit Phœbus.

Cho. O mala passus vidénsque, miser senex:

Strophe IIII.

Qualem vitam habebis in posterum?

Pel. Orbus liberis, desertus, non habens finem malorum,
Exhauriam labores vsque ad mortem.

Cho. Frustra igitur te dy bearunt in nuptiis.

Strophe V.

Pel. Auolantia omnia, euanida iacent,
Fastu sublimi quæ tumebant prius.

Cho. Solus in sola domo versaris.

Strophe VI.

Pel. Ciuitas non est mihi amplius ciuitas,
Sceptráque valeant hæc humi deiecta.
Túque in nocturnis obscurisq; antris degens Nerei filia,
Funditus extinctum me videbis prostratum humi.

Cho. O, ô. Quid motum est? quod sentio
Numen? puellæ cernite, videte.
Deus hic quispiam candidum æthera
Traiiciens, equorum altrices
Campos Phthiæ ingreditur.

Εἰς ἓν μοίρας συνάψας.

πη. Ἰώ μοι, ἐγὼ, κακὸν οἷον ὁρῶ
Τόδε, καὶ δέχομαι χερὶ δώματ' ἐμοῖς.
Ἰώ μοι μοι, αἰ αἰ. 1175
Ὦ πόλι Θεσσαλία, διολώλαμεν.
Οἰχόμεθ'. οὐκέτι μοι γένος, οὐκέτι μοι τέκνα
Λείπεται ἐν οἴκοις.
Ὦ σχέτλιος παθέων ἐγὼ, εἰς τίνα
Δὴ φίλον αὐγὰς βάλλων τέρψομαι; 1180
Ὦ φίλιον στόμα, καὶ γένυ, καὶ χέρες.
Εἴθε σ' ὑπ' Ἰλίῳ ἤναρε δαίμων,
Σιμοεντίδα παρ' ἀκτάν.

χο. Οὗτος μὲν οὖν ἂν ἐκ τῶνδ' ἐτιμᾶτ' ἂν, γέρον,
Θανών. τὸ σὸν δ' ἦν ὧδ' ἂν εὐτυχέστερον. 1185

πη. Ὦ γάμος, ὦ γάμος,
Ὃς τάδε δώματα καὶ πόλιν ἁμὰν
Ὤλεσας, αἰ, αἰ, αἰαῖ. ὦ παῖ,
Μή ποτε σῶν λεχέων τὸ δυσώνυμον
Ὤφελ' ἐμὸν γένος εἰς τέκνα καὶ δόμον 1190
Ἀμφιβαλέσθαι
Ἑρμιόνας ἀίδαν ἐπὶ σοὶ τέκνον,
Ἀλλὰ κεραυνῷ πρόσθεν ὀλέσθαι,
Μηδ' ἐπὶ τοξοσύνᾳ φονίῳ πατρὸς
Αἷμα τὸ διογενές ποτε 1195
Φοῖβον βροτὸς εἰς θεὸν αἰτιάσαι.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

χο. Ὀττοτοῖ ὀττοτοτοῖ,
Θανόντα δεσπόταν γόοις
Νόμῳ τῷ νερτέρων κατάρξομαι.

πη. Ὀττοτοῖ ὀττοτοί. 1200
Διάδοχα τάλας ἐγὼ
Γέρων καὶ δυστυχὴς δακρύω.

χο. Θεοῦ γὰρ αἶσα, θεὸς ἔκρανε συμφοράν.

Στροφὴ β'.

πη. Ὦ φίλος, δόμον ἔλιπες ἔρημον.
Ἰώ μοι μοι, 1205
Ταλαίπωρον ἐμὲ γέρον-
τ', ἄπαιδα νοσφίσας.

χο. Θανεῖν σε πρέσβυ χρῆν πάρος τῶν σῶν τέκνων.

Στροφὴ γ'.

πη. Οὐ σπαράξομαι κόμαν,
Οὐκ ἐπιθήσομαι 1210
Ἐμῷ κάρᾳ κτύπημα χειρὸς ὀλοόν.
Ὦ πόλις, διπλῶν τέκνων
Μ' ἐστέρησε Φοῖβος.

χο. Ὦ κακὰ παθὼν, ἰδών τε δυστυχὲς γέρον.

Στροφὴ δ'.

Τίν' αἰῶνά γ' ἐς τὸ λοιπὸν ἕξεις; 1215

πη. Ἄτεκνος, ἔρημος, οὐκ ἔχων πέρας κακῶν,
Διαντλήσομαι πόνους εἰς ἅδην.

χο. Μάτην δέ σ' ἐν γάμοισιν ὤλβισαν θεοί.

Στροφὴ ε'.

πη. Ἀμπτάμενα πάντα φροῦδα κεῖται,
Κόμπῳ μεταρσίῳ πρόσω. 1220

χο. Μόνος μόνοισιν ἐν δόμοις ἀναστρέφῃ.

Στροφὴ ς'.

πη. Οὐκέτι μοι πόλις πόλις.
Σκῆπτρά τ' ἐρρέτω τάδ' ἐπὶ γαῖαν.
Σύ τ' ὦ κατ' ἄντρα νύχια Νηρέως κόρα
Πανώλεθρόν μ' ὄψεαι πίτνοντα πρὸς γᾶν. 1225

χο. Ἰὼ, ἰώ. τί κεκίνηται; τίνος αἰσθάνομαι
Θείου; κοῦραι, λεύσσετ', ἀθρήσατε.
Δαίμων ὅδε τις λευκὴν αἰθέρα
Πορθμευόμενος, τῶν ἱπποβότων
Φθίας πεδίων ἐπιβαίνει.

ΙΑΜΒΟΙ.

Θε. Πηλεῦ, χάριν σοι τῶν πάρος νυμφευμάτων
ἥκω Θέτις, λιποῦσα Νηρέως δόμους.
Καὶ πρῶτα μέν σοι, τοῖς παρεστῶσιν κακοῖς
Μηδέν τι λίαν γε δυσφορεῖν, παρῄνεσα.
Κἀγὼ γὰρ, ἣν ἄκλαυτ' ἐχρῆν τίκτειν τέκνα, 1235
Ἀπώλεσ' ἐκ σοῦ παῖδα τὸν ταχὺν πόδας
Ἀχιλλέα τεκοῦσα, πρῶτον Ἑλλάδος.
Ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον, σημανῶ, σὺ δ' ἐνδέχου.
Τὸν μὲν θανόντα τόνδ' Ἀχιλλέως γόνον,
Θάψον, πορεύσας Πυθικὴν πρὸς ἐσχάραν, 1240
Δελφοῖς ὄνειδος, ὡς ἀπαγγέλλῃ τάφος
Φόνον βίαιον τῆς Ὀρεστείας χερός.
Γυναῖκα δ' αἰχμάλωτον, Ἀνδρομάχην λέγω,
Μολοσσίαν γῆν χρὴ κατοικῆσαι, γέρον,
Ἑλένῳ συναλλαχθεῖσαν εὐναίοις γάμοις. 1245
Καὶ παῖδα τόνδε, τῶν ἀπ' Αἰακοῦ μόνον
Λελειμμένον δὴ βασιλέα, κἀκ τοῦδε χρὴ
Ἄλλον δι' ἄλλου διαπερᾶν Μολοσσίας,
Εὐδαιμονοῦντας· οὐ γὰρ ὧδ' ἀνάστατον
Γένος γενέσθαι δεῖ τὸ σὸν κἀμὸν, γέρον, 1250
Τροίας τε. καὶ γὰρ θεοῖσι κἀκείνης μέλει,
Καίπερ πεσούσης Παλλάδος προθυμίᾳ.
Σὲ δ', ὡς ἂν εἰδῇς τῆς ἐμῆς εὐνῆς χάριν,
Θεὰ γεγῶσα καὶ θεοῦ πατρὸς τέκος,
Κακῶν ἀπαλλάξασα τῶν βροτησίων, 1255
Ἀθάνατον, ἄφθιτόν τε ποιήσω θεόν.
Κἄπειτα Νηρέως ἐν δόμοις ἐμοῦ μέτα
Τὸ λοιπὸν ἤδη θεὸς συνοικήσεις θεᾷ.
Ἔνθεν κομίζων ξηρὸν ἐκ πόντου πόδα,
Τὸν φίλτατόν σοι παῖδ', ἐμοί τ' Ἀχιλλέα 1260
Ὄψει δόμους ναίοντα νησιωτικούς,
Λευκὴν ἐπ' ἀκτὴν ἐντὸς Εὐξείνου πόρου.
Ἀλλ' ἕρπε Δελφῶν ἐς θεόδμητον πόλιν,
Νεκρὸν κομίζων τόνδε, καὶ κρύψας χθονὶ,
Ἐλθὼν παλαιᾶς χοιράδος κοῖλον μυχὸν 1265
Σηπιάδος ἵζου. μίμνε δ' ἔστ' ἂν ἐξ ἁλὸς
Λαβοῦσα πεντήκοντα Νηρῄδων χορὸν,
Ἔλθω κομιστήν σου, τὸ γὰρ πεπρωμένον
Δεῖ σ' ἐκκομίζειν· Ζηνὶ γὰρ δοκεῖ τάδε.
Παῦσαι δὲ λύπης τῶν τεθνηκότων ὕπερ. 1270
Πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισιν ἥδε πρὸς θεῶν
Ψῆφος κέκρανται, κατθανεῖν τ' ὀφείλεται.

Πη. Ὦ πότνι', ὦ γενναῖα συγκοιμήματα,
Νηρέως γένεθλον, χαῖρε. ταῦτα δ' ἀξίως
Σαυτῆς τε ποιεῖς, καὶ τέκνων τῶν ἐκ σέθεν. 1275
Παύω δὲ λύπην, σοῦ κελευούσης, θεά.
Καὶ τόνδε θάψας εἶμι Πηλίου πτυχὰς,
Οὗπερ σὸν εἷλον χερσὶ κάλλιστον δέμας.
Κᾆτ' οὐ γαμεῖν δῆτ' ἔκ τε γενναίων χρεὼν,
Δοῦναί τ' ἐς ἐσθλοὺς, ὅστις εὖ βουλεύεται; 1280
Κακῶν δὲ λέκτρων μὴ 'πιθυμίαν ἔχειν,
Μηδ' εἰ ζάπλουτους οἴσεται φερνὰς δόμοις.
Οὐ γάρ ποτ' ἂν πράξειαν ἐκ θεῶν κακῶς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί. 1285
Καὶ τὰ δοκηθέντ', οὐκ ἐτελέσθη.
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον ηὗρε θεός.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

IAMBI.

Tho. *Peleu, propter tuas priores nuptias*
Venio Thetis, relicta Nerei domo.
Et primum quidem te præsentibus malis
Non nimium angi hortor.
Nam & ipsa, quā oportuit non lugendos liberos parere,
Amisi ex te filium velocem pedibus
Achillem pariens, præcipuum Græciæ.
Sed quorum causa veni, indicabo, & tu accipe.
Mortuum quidem hunc filium Achillis,
Sepeli, delatum ad focum Pythicum,
In probrum Delphis, vt sepultura indicet
Violentam cædem Orestea manus.
Et mulierem captiuam, Andromachen dico,
Oportet habitare Molossiam terram, senex,
Heleno coniunctam legitimis *lectis nuptiis.*
Et istum puerum ab Æaco solum
Relictum iam regem: & ex hoc oportet
Alium ex alio perpetua successionis serie *regere Molossiā*
Felices: non enim sic euersum
Fieri tuum & meum genus oportet, senex,
Et Troiæ: nam & illa diis curæ est,
Licet corruerit Palladis consilio.
Porro te, vt videas mei connubij gratiam,
Dea nata, & Dei patris filia,
Malis liberatum mortalibus,
Immortalem & incorruptibilem faciam Deum.
Deinde mecum in domo Nerei
In posterum iam Deus habitabis cum dea:
Inde proferens siccum pedem ex Ponto,
Charissimum tibi, & mihi filium Achillem
Videbis habitantem domos insulares,
Candidum ad littus insulæ Leucæ, *intra Euxinū mare.*
Quare vade Delphorum ad diuinitus ædificatam vrbem,
Portans istud cadauer, & vbi texeris terra,
Reuersus antiquæ rupis cauum in *recessum,*
Sepiadis conside, & expecta donec ex mari
Ducens chorum quinquaginta Nereidum,
Gestatorem tuum, veniam: quod enim est fatale
Oportet te perferre: Ioui enim ista videntur.
Seda verò dolorem super mortuis.
Omnibus enim hominibus à diis iste
Calculus est destinatus, morsque debetur ipsis.

Pel. *O veneranda, ô generosa coniunx,*
Nerei filia, salue: ista verò digne
Te & tuis liberis facis.
Sedo verò dolorem te iubente, dea:
Et hoc sepulto pergam ad *Pelij montis antra,*
Vbi cepi tuum pulcherrimum corpus manibus.
Nonne igitur vxores ducere ex generosis oportet,
Et dare nuptum in bonas familias, quisquis rectè res perpendit?
Malorum verò cōnubiorū non oportet cupiditatē habere,
Neque si dotē amplissimā vxor in nostras *ædes afferat.*
Nunquam enim qui diligenter hæc obseruabunt, *diuinitus rem male gerent.*

ANAPÆSTI.

Cho. *Multa sunt species fatorum.*
Multáque perficiunt dij præter spem,
Et expectata non eueniunt,
Non speratorum verò exitum inuenit Deus:
Sic hæc res exiit, talem euentum habuit.

EVRIPIDIS SVPPLICES.

ARGVMENTVM.

Scena quidem est in Eleusine: Chorus autem ex Argiuis mulieribus, quæ matres erant interfectorum ad Thebas procerum. Ipsa fabula est encomium Atheniensium.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

ὑπόθεσις.

Ἡ μὲν σκηνὴ ἐν Ἐλευσῖνι· ὁ δὲ χορὸς ἐξ Ἀργείων γυναικῶν, αἳ μητέρες ἦσαν τῶν ἐν Θήβαις πεπτωκότων ἀριστέων. τὸ δὲ δρᾶμα, ἐγκώμιον Ἀθηναίων.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

ÆTHRA.
CHORVS.
THESEVS.
ADRASTVS.
PRÆCO.
NVNCIVS.
EVADNE.
IPHIS.

Prologum autem agit Æthra.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΑΙΘΡΑ.
ΧΟΡΟΣ.
ΘΗΣΕΥΣ.
ΑΔΡΑΣΤΟΣ.
ΚΗΡΥΞ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΥΑΔΝΗ.
ΙΦΙΣ.

Προλογίζει δὲ ἡ Αἴθρα.

EVRIPIDIS SVPPLICES.

IAMBI.

Ceres tutelaris dea Eleusinis terra
Huius, & sacerdotes qui tenetis templa
Deæ,
Vt ego sim beata precor, & Theseus filius
meus,
Et ciuitas Atheniensis, & terra Pitthei:
In qua me educatam opulentis in ædibus
Æthram pater, dat Pandionis filio
Ægeo vxorem, Apollinis oraculis admonitus.
Istas enim intuens, hæc sum precata.
Anus, quæ relictis sedibus Argiuæ terræ,
Supplici cum olea ramo aduoluuntur meis genibus,
Cladem passæ grauem: nam ad portas
Cadmi, mortuis septem liberis generosis,
Orbæ sunt, quos quondam Argiuorum rex
Adrastus duxit, Oedipi hæreditatis
Partem volens occupare exuli Polynici
Genero: sed cadauera interfecta in prælio
Istorum matres sepelire volunt in patria *terra.*
Prohibent verò victores, neque suscipiendorum, ac asportandorum *facultatem* ipsis
Dare volunt, contemnentes iura Deorum.
Commune verò onus cum his sustinens impetrandæ *opis*
Adrastus iste, rigánsque oculos lachrymis, *(mea*
Iacet, bellúmque & infelicissimam
Gemens expeditionem, quam domo misit.
Qui me hortatur, vt filio meo persuadeam precibus,
Vt cadauerum recuperator, aut persuadendo, aut hasta
Robore fiat, & autor sepulturæ:
Soli meo filio imponens hoc opus,
Et ciuitati Athenensi. Sed pro terra
Aratione sacrifico, egressa ex ædibus meis
Ad hoc templum, vbi primum apparet
Horrens supra terram hanc frugum spica, seges.
Tenens autem hunc manipulum frondis non vinctum,
Expectabo ad castos focos duarum Dearum,
Proserpinæ, & Cereris, miserans quidem
Canas istas matres orbatas liberis, *(iis autem mihi*
Venerans verò sacros supplicū *ramos lana velatos. Ab*

ΙΑΜΒΟΙ.

Δήμητερ ἑστιοῦχ' Ἐλευσῖνος χθονὸς
τῆσδ', οἵ τε ναοὺς ἔχετε πρόσπολοι θεᾶς,
εὐδαιμονεῖν με, Θησέα τε παῖδ' ἐμόν,
πόλιν τ' Ἀθηνῶν, τήν τε Πιτθέως χθόνα,
ἐν ᾗ με θρέψας ὀλβίοις ἐν δώμασιν 5
Αἴθραν πατὴρ δίδωσι τῷ Πανδίονος
Αἰγεῖ δάμαρτα, Λοξίου μαντεύμασιν.
εἰς τάσδε γὰρ βλέψασ' ἐπηυξάμην τάδε,
γραῦς, αἳ λιποῦσαι δώματ' Ἀργείας χθονὸς,
ἱκτῆρι θαλλῷ προσπίτνουσ' ἐμὸν γόνυ, 10
πάθος παθοῦσαι δεινόν· ἀμφὶ γὰρ πύλας
Κάδμου, θανόντων ἑπτὰ γενναίων τέκνων,
ἄπαιδές εἰσιν, οὕς ποτ' Ἀργείων ἄναξ
Ἄδραστος ἤγαγ', Οἰδίπου παγκληρίας
μέρος κατασχεῖν φυγάδι Πολυνείκει θέλων 15
γαμβρῷ. νεκροὺς δὲ τοὺς ὀλωλότας δορὶ
θάψαι θέλουσι τῶνδε μητέρες, χθονί.
εἴργουσι δ' οἱ κρατοῦντες, οὐδ' ἀναίρεσιν
δοῦναι θέλουσι, νόμιμ' ἀτίζοντες θεῶν.
κοινὸν δὲ φόρτον τῆσδ' ἔχων χρείας ἐμοῦ 20
Ἄδραστος, ὄμμα δάκρυσι τέγγων ὅδε,
κεῖται, τό τ' ἔγχος, τήν τε δυστυχεστάτην
στένων στρατείαν, ἣν ἔπεμψεν ἐκ δόμων.
ὅς μ' ἐξοτρύνει παῖδ' ἐμὸν πεῖσαι λιταῖς,
νεκρῶν κομιστὴν ἢ λόγοισιν ἢ δορὸς 25
ῥώμῃ γενέσθαι, καὶ τάφου μεταίτιον·
μόνον τόδ' ἔργον προστιθεὶς ἐμῷ τέκνῳ,
πόλει τ' Ἀθηνῶν. τυγχάνω δ' ὑπὲρ χθονὸς
ἀρότου προθύουσ', ἐκ δόμων ἐλθοῦσ' ἐμῶν,
πρὸς τόνδε σηκὸν, ἔνθα πρῶτα φαίνεται 30
φρίξας ὑπὲρ γῆς τῆσδε κάρπιμος στάχυς.
δεσμὸν δ' ἄδεσμον τόνδ' ἔχουσα φυλλάδος,
μένω πρὸς ἁγναῖς ἐσχάραις δυοῖν θεαῖν,
Κόρης τε καὶ Δήμητρος, οἰκτείρουσα μὲν
πολιὰς ἄπαιδας τάσδε μητέρας τέκνων, 35
σέβουσα δ' ἱερὰ στέμματ'. οἴχεται δέ μοι

Κῆρυξ

Κήρυκα πέμψασ' ἄστυ, δεῦρο Θησέα καλεῖ,
Ὡς ἢ τὸ τούτων λυπρὸν ἐξέλῃ χθονὸς,
Ἢ τάσδ' ἀνάγκας ἱκεσίους λύσῃ, θεοῖς
Ὅσιόν τι δράσας. Πάντα γὰρ δι' ἀρσένων 40
Γυναιξὶ πράσσειν εἰκὸς αἵ τινες σοφαί.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἱκετεύω σε γεραιὰ γεραιῶν ἐκ στομάτων,
Πρὸς γόνυ πίπτουσα τὸ σὸν,
Ἀνά μοι τέκνα λῦσαι φθιμένων
Νεκύων, οἳ καταλείπουσι μέλη, 45
Θανάτῳ λυσιμελεῖ,
Θηρσὶν ὀρείοις βοράν,
Εἰσορῶσ' οἰκτρὰ μὲν ὄσσων
Δάκρυ' ἀμφὶ βλεφάροις,
Ῥυσὰ δὲ σαρκῶν πολιᾶν 50
Καταδρύμματα χειρῶν. τί γὰρ, ἃ
Φθιμένους παῖδας ἐμοὺς οὔτε δόμοις
Προθέμαν, οὔτε τάφων
Χώματα γαίας ἐσορῶ.
Ἔτεκες καὶ σύ ποτ', ὦ πότνια, κοῦρον 55
Φίλα ποιησαμένα λέκτρα πόσει σῷ.
Μετά νυν δὸς ἐμοὶ σᾶς διανοίας.
Μετάδος δ' ὅσον ἐπαλγῶ μελέα,
Τῶν θνῃσκόντων οὓς ἔτεκον. παράπεισον
δὲ σὸν, ὦ λισσόμεθ', ἐλθεῖν, 60
Τέκνον, Ἰσμηνὸν, ἐμάν τ' ἐς χέρα θεῖναι
Νεκύων θαλερῶν σώματα λαΐνων τάφων
Ὁσίως, οὐχ ὑπ' ἀνάγκας δὲ προπιτνοῦ-
σα, προσαιτοῦσ' ἔμολον δεξιπύρους θεῶν
Θυμέλας. ἔχομεν δ' ἔνδικα, καὶ σοὶ 65
Τι πάρεστι σθένος, ὥστ' ἐπ' εὐτεκνίᾳ
Δυστυχίαν τὰν παρ' ἐμοὶ καθελεῖν.
Οἰκτρὰ δὲ πάσχουσ', ἱκετεύω
Τὸν ἐμὸν παῖδα τάλαιν' ἐν χερὶ θεῖναι,
Νέκυν ἀμφιβαλεῖν λυγρὰ μέλεα παιδὸς γ' ἐμοῦ. 70

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἀγὼν ὅδ' ἄλλος ἔρχεται γόων, γόοις
2 Διάδοχος· ἀχοῦσι προσπόλων χέρες.
3 Ἴτ' ὦ ξυνῳδοὶ κτύποι,
4 Ἴτ' ὦ ξυναλγηδόνες,
5 Χορὸν, τὸν Ἅιδας σέβει. 75
6 Διὰ παρῇδος ὄνυχα λευκὸν
7 Αἱματοῦτε, χρῶτά τε φόνιον.
8 Τὰ γὰρ φθιτῶν τοῖς ὁρῶσι κόσμος.

Ἀντιστροφή.

1 Ἄπληστος ἅδε μ' ἐξάγει χάρις γόων
2 Πολύπονος, ὡς ἐξ ἀλιβάτου πέτρας 80
3 Ὑγρὰ ῥέουσα σταγὼν,
4 Ἄπαυστος αἰεὶ γόων.
5 Τὸ γὰρ θανόντων τέκνων,
6 Ἐπίπονόν τι κατὰ γυναῖκας
7 Εἰς γόους πέφυκε πάθος. ἒ, ἔ. 85
8 Θανοῦσα τῶνδ' ἀλγέων λαθοίμαν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Θη. Τίνων γόους ἤκουσα, καὶ στέρνων κτύπον,
Νεκρῶν τε θρήνους, τῶνδ' ἀνακτόρων ἄπο
Ἠχοῦς ἰούσης; ὡς φόβος μ' ἀναπτεροῖ,
Μή μοί τι μήτηρ, ἣν μεταστείχω ποδὶ, 90
Χρονίαν ἀποῦσαν ἐκ δόμων, ἔχῃ νέον.
Ἔα, τί χρῆμα; καινὰς εἰσβολὰς ὁρῶ λόγων,
Μητέρα γεραιὰν βωμίαν ἐφημένην,
Ξένας θ' ὁμοῦ γυναῖκας, οὐχ ἕνα ῥυθμὸν χ' ἕνα
Κακῶν ἐχούσας· ἔκ τε γὰρ γερασμίων 95
Ὄσσων ἀφ' ἧκαν οἰκτρὸν εἰς γαῖαν δάκρυ,
Κουραὶ δὲ, καὶ πεπλώματ' οὐ θεωρικά.
Τί ταῦτα, μῆτερ; σὸν τὸ μηνύειν ἐμοὶ,
Ἡμᾶς δ' ἀκούειν. προσδοκῶ γάρ τι ξένον.

Ad vrbem praco, Theseum huc vocaturus,
Vt aut auferas istam harum miseriam ex terra,
Aut istam necessitatem supplicum soluat, erga deos
Rem aliquam piam faciens. Omnia enim per masculos
Mulieribus conuenit agere, qua sunt modesta.

ANAPÆSTI.

Cho. *Supplico tibi anus ex venerando ore*
Ad genua procidens tua,
Vt redimas mihi filiorum extinctorum
Cadauera, qua relinquunt artus,
Morte soluente membra,
Feris montanis escam:
Intuens quidem miserabiles oculorum
Lacrymas circa palpebras, (notulã
Rugosas verò, fœdásque carnium canarum, i. capitũ ca-
Lacerationes manuum vi factas. *quid enim* ego faciã, *qua*
Mortuos filios meos neque domi
Curaui, neque sepulchrorum
Tumulos terra video?
Peperisti tu quoque quondam, ô veneranda, filium,
Faciens gratum thalamum tuo marito,
Impertias mihi nunc tuam mentem,
Impertias verò quantum doleo misera
De mortuis quos peperi. persua-
de verò tuum, cui sumus supplices, vt venias,
Filium, ad Ismenum, vt in mea manu ponat
Iuuenilium cadauerum corpora ad lapideum sepulchrum
Sanctè: non autem compulsa à necessitate ad tua genua
accidens, petitura venio ad recipientes ignem deorum
Aras habemus autem iustam causam. & tibi
Adest quadam facultas, vt felicitate tui filij
Auferas infelicitatem meam.
Miseranda verò mala quia patior, te supplex oro
Infelix ego, meum filium vt in manu mea ponas,
Vt amplectar misera membra mortua mei filij.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Certamen hoc aliud venit luctuum, luctibus perpetuò
Succedens: planctu *resonant ministrorum manus.*
Ite ô concentores mali,
Ite ô consortes doloris nostri,
Ad *chorum, quem Pluto colit.*
Per genas vnguem candidum mittentes
Cruentate, corpúsque lacerum.
Hic enim honor mortis tribuitur *à viuis.*

Antistrophe.

Educit me hac insatiabilis voluptas luctuum
Ærumnosa, vt ex marina rupe
Humida fluens gutta,
Nullum vnquam finem faciens luctuum.
Nam propter mortuos filios
Vehemens quidam in mulieribus
Ad luctus insitus est affectus: heu heu.
Vtinam mortua horum dolorum obliuiscar.

IAMBI.

The. *Quos luctus audiui, & percussiones pectorum.*
Et lamentationes de mortuis, ex his templis
Sono exeunte? quàm metus me suspensum reddit.
Ne mater, ad quam vado pedibus,
Qua diu abfuit ab adibus, habeat aliquid noui.
Eia, qua res est? video noua procemia sermonum,
Matrem anum in ara sedentem,
Et peregrinas simul mulieres, non vnum sonum
Habentes luctuum: nam ex venerandis
Oculis mittunt miserabiles lachrymas in terram:
Et rasura, ac vestitus non qualis est in pompis sacrorum.
Quid hac sunt mater? tuum est indicare mihi,
Et meum audire. expecto enim aliquid noui.

Æth. *O fili, ista mulieres sunt matres filiorum,*
Qui ad Cadmeas portas occubuerunt,
Septem ducum: & cum ramis supplicibus
Custodiunt me, vt vides, vndique, fili.
The. *Quis verò est iste gemens miserabiliter ad fores?*
Æth. *Adrastus, vt aiunt, Argiuorum rex.*
The. *Hi verò pueri, qui sunt circa istum, an huius sunt filij?*
Æth. *Non, sed filij mortuorum, qui occubuerunt.*
The. *Cur verò ad nos venerunt supplici manu?*
Æth. *Scio: sed de his postea fient verba, fili.*
The. *Te obuolutum penulis interrogo.*
Dic retecto capite, & omitte luctum.
Finis enim nullus rebus imponetur, nisi per linguã eat, ac
Ad. *O clare victoriis Attici soli rex* (declaretur quod petis.
Theseu, venio supplex tibi & vrbi tuæ.
The. *Quam rem venans, aut quo opus habens?*
Ad. *Scisne quam perniciosam expeditionem feci?*
The. *Non enim tacitè pertransiisti Græciam.*
Ad. *Ibi perdidi Argiuorum proceres.*
The. *Talia miserum bellum facit.*
Ad. *Hos mortuos veni petiturus ab vrbe.*
The. *Fretus præconibus Mercurij vt sepelias mortuos?*
Ad. *Sed eorum interfectores non sinunt me* hoc facere.
The. *Quid verò dicunt, cum tu iusta petas?*
Ad. *Quid verò re bene gesta* dicerẽt? victoriã moderatè *nesciunt ferre.*
The. *Ergo venisti consulturus me, aut cuius gratia?*
Ad. *O Theseu cupiens recuperare filios Argiuorum.*
The. *Vbi verò est nobis illud Argos? an frustra gloriabatur?*
Ad. *Periimus ipsi frustrati. ad te igitur venimus,* confugimus.
The. *Vtrum hoc tuo priuato consilio fit, an totius vrbis?*
Ad. *Omnes Danaidæ te suppliciter orant, vt sepelias mortuos.*
The. *Quare verò duxisti septem currus ad Thebas?*
Ad. *Duobus generis hoc præstans officium.*
The. *Cui verò Argiuorum elocasti filias tuas?*
Ad. *Non cum nostra gente contraxi affinitatem domi.*
The. *An peregrinis dedisti Argiuas puellas?*
Ad. *Tydeo, & Polynici Thebano.*
The *Quomodo in amorem huius affinitatis profectus?*
Ad. *Obscura ænigmata Phœbi me induxerunt.*
The. *Quid verò dixit Apollo, parans puellis nuptias?*
Ad. *Vt darem meas filias apro, & leoni.*
The. *Quomodo verò tu explicasti oracula dei?*
Ad. *Cum venissent exules nocte ad meam portam.*
The. *Quis, & quis, dic: duos enim dixisti simul.*
Ad. *Tydeus & Polynices pugnauerunt inter se.*
The. *An his dedisti vt feris tuas filias?*
Ad. *Coniiciens* hanc esse *pugnam duarum ferarum.*
The. *Quomodo verò venerunt relictis finibus patriæ?*
Ad. *Tydeus quidem fugiens sanguinem cognatum ex patria.*
The. *Filius verò Oedipi quomodo venit relictis Thebis?*
Ad. *Propter diras patris, ne interficeret fratrem.*
The. *Prudens dixisti voluntarium hoc exilium.*
Ad. *Sed qui domi manebant, absentes iniuria afficiebant.*
The. *Num frater ipsum fraudat patrimonio?*
Ad. *Hæc vt ostenderem veni, & sic perij.*
The. *Vatésne consuluisti, & vidisti flammas hostiarum?*
Ad. *Heu mihi, vrges me qua re ego maximè impegi.*
The. *Non iuisti* ad hoc bellum, *vt videtur, fauentibus diis.*
Ad. *Quid? Quin etiam iui inuito Amphiarao.*
The. *Sic deus facile auersatus est te.*
Ad. *Iuuenum enim virorum tumultus percellebat me.*
The. *Audaciam* igitur *sectatus es pro bono consilio.*
Ad. *Quod profectò iam multos perdidit duces.*
Sed ô fortissimum caput Græcorum,
Rex Athenensium, erubesco quidem
Procidens humi, amplecti tuum genu manu,
Canus vir, qui æquè, ac tu, fui beatus hactenus:
Tamen necesse est cedere meæ calamitati.

αἴ. Ὦ παῖ, γυναῖκες αἵδε μητέρες τέκνων, 100
Τῶν κατθανόντων ἀμφὶ Καδμείας πύλας,
Ἑπτὰ στρατηγῶν. ἱκεσίοις δὲ σὺν κλάδοις
Φρουροῦσί μ', ὡς δέδορκας, ἐν κύκλῳ, τέκνον.
θη. Τίς δ' ὁ στενάζων οἰκτρὸν ἐν πύλαις ὅδε;
αἴ. Ἄδραστος, ὡς λέγουσιν, Ἀργείων ἄναξ. 105
θη. Οἱ δ' ἀμφὶ τόνδε παῖδες, ἢ τούτου τέκνα;
αἴ. Οὐκ, ἀλλὰ νεκρῶν τῶν ὀλωλότων κόροι.
θη. Τί γὰρ πρὸς ἡμᾶς ἦλθον ἱκεσίᾳ χερί;
αἴ. Οἶδ'. ἀλλὰ τῶνδε μῦθος ὁ ἐντεῦθεν, τέκνον.
θη. Σὲ, τὸν κατήρη χλανιδίοις, ἀνιστορῶ. 110
Λέγ' ἐκκαλύψας κρᾶτα, καὶ πάρες γόον.
Πέρας γὰρ οὐδὲν, μὴ διὰ γλώσσης ἰόν.
ἄδ. Ὦ καλλίνικε γῆς Ἀθηναίων ἄναξ
Θησεῦ, σὸς ἱκέτης, καὶ πόλεως ἥκω σέθεν.
θη. Τί χρῆμα θηρῶν, καὶ τίνος χρείαν ἔχων; 115
ἄδ. Οἶσθ' ἣν στρατείαν ἐστράτευσ' ὀλεθρίαν;
θη. Οὐ γάρ τι σιγῇ διεπέρασας Ἑλλάδα.
ἄδ. Ἐνταῦθ' ἀπώλεσ' ἄνδρας Ἀργείων ἄκρους.
θη. Τοιαῦθ' ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται.
ἄδ. Τούτους θανόντας ἦλθον ἐξαιτῶν πόλιν. 120
θη. Κήρυξιν Ἑρμοῦ πίσυνος, ὡς θάψῃς νεκρούς;
ἄδ. Κἄπειτά γ' οἱ κτανόντες οὐκ ἐῶσί με.
θη. Τί γὰρ λέγουσιν, ὅσια χρῄζοντος σέθεν;
ἄδ. Τί δ'; ἀτυχοῦντες οὐκ ἐπίστανται φέρειν.
θη. Ξύμβουλον οὖν μ' ἐπῆλθες; ἢ τίνος χάριν; 125
ἄδ. Κομίσαι σε Θησεῦ παῖδας Ἀργείων θέλων.
θη. Τὸ δ' Ἄργος ἡμῖν ποῦ 'στιν; ἢ κόμποι μάτην;
ἄδ. Σφαλέντες οἰχόμεσθα. πρὸς σὲ δ' ἥκομεν.
θη. Ἰδίᾳ δοκήσαν σοι τόδ', ἢ πάσῃ πόλει;
ἄδ. Πάντες σ' ἱκνοῦνται Δαναΐδαι θάψαι νεκρούς. 130
θη. Ἐκ τοῦ δ' ἐλαύνεις ἑπτὰ πρὸς Θήβας λόχους;
ἄδ. Διπτοῖσι γαμβροῖς τήνδε πορσύνων χάριν.
θη. Τῷ δ' ἐξέδωκας παῖδας Ἀργείων, σέθεν;
ἄδ. Οὐκ ἐγγενῆ συνῆψα κηδείαν δόμοις.
θη. Ἀλλὰ ξένοις ἔδωκας Ἀργείας κόρας; 135
ἄδ. Τυδεῖ τε, Πολυνείκει τε τῷ Θηβαγενεῖ.
θη. Τίν' εἰς ἔρωτα τῆσδε κηδείας μολών;
ἄδ. Φοῖβός μ' ὑπῆλθε δυστόπαστ' αἰνίγματα.
θη. Τί δ' εἶπ' Ἀπόλλων παρθένοις κραίνων γάμον;
ἄδ. Κάπρῳ με δοῦναι, καὶ λέοντι παῖδ' ἐμώ. 140
θη. Σὺ δ' ἐξελίσσεις πῶς θεοῦ θεσπίσματα;
ἄδ. Ἐλθόντε φυγάδε νυκτὸς εἰς ἐμὰς πύλας.
θη. Τίς καὶ τίς εἰπέ. δύο γὰρ ἐξαυδᾷς ἅμα.
ἄδ. Τυδεὺς μάχην ξυνῆψε, Πολυνείκης θ' ἅμα.
θη. Ἦ τοῖς ἔδωκας, θηρσὶν ὡς, κόρας σέθεν; 145
ἄδ. Μάχην γε δισσοῖν κνωδάλοιν ἀπεικάσας.
θη. Ἦλθον γὰρ δὴ πῶς πατρίδος ἐκλιπόνθ' ὅρους;
ἄδ. Τυδεὺς μὲν, αἷμα συγγενὲς φεύγων χθονός.
θη. Ὁ δ' Οἰδίπου, τίνι τρόπῳ Θήβας λιπών;
ἄδ. Ἀραῖς πατρῴαις, μὴ κασίγνητον κτάνῃ. 150
θη. Σοφὴν γ' ἔλεξας τήνδ' ἑκούσιον φυγήν.
ἄδ. Ἀλλ' οἱ μένοντες, τοὺς ἀπόντας ἠδίκουν.
θη. Ἦ πού σφ' ἀδελφὸς χρημάτων νοσφίζεται;
ἄδ. Ταυτὶ διδάξων ἦλθον, εἶτ' ἀπωλόμην.
θη. Μάντεις δ' ἐπῆλθες, ἐμπύρων τ' εἶδες φλόγα; 155
ἄδ. Οἴμοι διώκεις μ', ᾗ μάλιστ' ἐγὼ 'σφάλην.
θη. Οὐκ ἦλθες, ὡς ἔοικεν, εὐνοίᾳ θεῶν.
ἄδ. Τί δή; πλέον ἦλθον Ἀμφιαρέω πρὸς βίαν.
θη. Οὕτω τὸ θεῖον ῥᾳδίως σ' ἀπεστράφη.
ἄδ. Νέων γὰρ ἀνδρῶν θόρυβος ἐξέπληξέ με. 160
θη. Εὐψυχίαν ἔσπευσας ἀντ' εὐβουλίας.
ἄδ. Ὃ δή γε πολλοὺς ὤλεσε στρατηλάτας.
Ἀλλ' ὦ καθ' Ἑλλάδ' ἀλκιμώτατον κάρα,
Ἄναξ Ἀθηνῶν, ἐν μὲν αἰσχύναις ἔχω,
Πίτνων πρὸς οὖδας, γόνυ σὸν ἀμπίσχειν χερί, 165
Πολιὸς ἀνὴρ, τύραννος εὐδαίμων πάρος.
Ὅμως δ' ἀνάγκη συμφοραῖς εἴκειν ἐμαῖς.

Σῶ-

Σῶσον νεκρούς μοι, τἀμά τ' οἰκτείρας κακά,
Καὶ τῶν θανόντων τάσδε μητέρας τέκνων,
Αἷς γῆρας ἥκει πολιὸν εἰς ἀπαιδίαν. 170
Ἐλθεῖν δ' ἔτλησαν δεῦρο, καὶ ξένον πόδα
Θεῖναι μόλις γεραιὰ κινοῦσαι μέλη,
Πρεσβεύματ' οὐ Δήμητρος εἰς μυστήρια,
Ἀλλ' ὡς νεκροὺς θάψωσιν, ἃς αὐτὰς ἐχρῆν
Κείνων ταφείσας χερσὶν ὡραίων τυχεῖν. 175
Σοφὸν δὲ πενίαν τ' εἰσορᾶν τὸν ὄλβιον,
Πένητά τ' εἰς τοὺς πλουσίους ἀποβλέπειν,
Ζηλοῦνθ', ἵν' αὐτὸν χρημάτων ἔρως ἔχῃ,
Τά τ' οἰκτρὰ τοὺς μὴ δυστυχεῖς δεδοικέναι.
Τόν θ' ὑμνοποιὸν, αὐτὸς ἂν τίκτῃ μέλη, 180
Χαίροντα τίκτειν. ἢν δὲ μὴ πάσχῃ τόδε,
Οὔτοι δύναιτ' ἂν, οἴκοθεν γ' ἀτώμενος,
Τέρπειν ἂν ἄλλους· οὐδὲ γὰρ δίκην ἔχει.
Τάχ' οὖν ἂν εἴποις, Πελοπίαν παρεὶς χθόνα,
Πῶς ταῖς Ἀθήναις τόνδε προστάσσεις πόνον; 185
Ἐγὼ δίκαιός εἰμ' ἀπαγγεῖλαι τάδε.
Σπάρτη μὲν ὠμὴ, καὶ πεποίκιλται τρόπους.
Τὰ δ' ἄλλα μικρὰ κἀσθενῆ. πόλις δὲ σὴ
Μόνη δύναιτ' ἂν τόνδ' ὑποστῆναι πόνον.
Τά τ' οἰκτρὰ γὰρ δέδορκε, καὶ νεανίαν 190
Ἔχει σε ποιμέν' ἐσθλόν· οὗ χρείᾳ πόλεις
Πολλαὶ διώλοντ' ἐνδεεῖς στρατηλάτου.
Χο. Κἀγὼ τὸν αὐτὸν τῷδέ σοι λόγον λέγω
Θησεῦ, δι' οἴκτου τὰς ἐμὰς λαβεῖν τύχας.
Θη. Ἄλλοισι δὴ πόνησ' ἁμιλληθεὶς λόγῳ 195
Τοιῷδ'. ἔλεξε γάρ τις ὡς τὰ χείρονα
Πλείω βροτοῖσίν ἐστι τῶν ἀμεινόνων.
Ἐγὼ δὲ τούτοις ἀντίαν γνώμην ἔχω,
Πλείω τὰ χρηστὰ τῶν κακῶν εἶναι βροτοῖς.
Εἰ μὴ γὰρ ἦν τόδ', οὐκ ἂν ἦμεν ἐν φάει. 200
Αἰνῶ δ', ὃς ἡμῖν βίοτον ἐκ πεφυρμένου
Καὶ θηριώδους θεῶν διεσταθμήσατο.
Πρῶτον μὲν ἐνθεὶς σύνεσιν, εἶτα δ' ἄγγελον
Γλῶσσαν λόγων δοὺς, ὥστε γιγνώσκειν ὄπα,
Τροφήν τε καρποῦ, τῇ τροφῇ τ' ἀπ' οὐρανοῦ 205
Σταγόνας ὑδρηλάς, ὡς τά γ' ἐκ γαίας τρέφῃ
Ἄρδῃ τε νηδύν. πρὸς δὲ τοῖσι, χείματος
Προβλήματ', αἴθρον ἐξαμύνασθαι θεοῦ.
Πόντου τε ναυστολήμαθ', ὡς διαλλαγὰς
Ἔχοιμεν ἀλλήλοισιν, ὧν πένοιτο γῆ. 210
Ἃ δ' ἔστ' ἄσημα, κοὐ σαφῆ, γιγνώσκομεν
Εἰς πῦρ βλέποντες, καὶ κατὰ σπλάγχνων πτυχὰς
Μάντεις προσημαίνουσιν, οἰωνῶν τ' ἄπο.
Ἆρ' οὐ τρυφῶμεν, θεοῦ κατασκευὴν βίῳ
Δόντος τοιαύτην, οἷσιν οὐκ ἀρκεῖ τάδε; 215
Ἀλλ' ἡ φρόνησις τοῦ θεοῦ μεῖζον σθένειν
Ζητεῖ. τὸ γαῦρον δ' ἐν χεροῖν κεκτημένοι,
Δοκοῦμεν εἶναι δαιμόνων σοφώτεροι.
Ἧς καὶ σὺ φαίνῃ δεκάδος, οὐ σοφὸς γεγὼς,
Ὅστις κόρας μὲν, θεσφάτοις Φοίβου ζυγεὶς, 220
Ξένοισιν ὧδ' ἔδωκας ὡς ζώντων θεῶν.
Λαμπρὸν δὲ θολερῷ δῶμα συμμίξας τὸ σὸν,
Ἥλκωσας οἴκους. χρῆν γὰρ οὔτε σώματα
Ἄδικα δικαίοις τὸν σοφὸν συμμιγνύναι,
Εὐδαιμονοῦντας δ' εἰς δόμους κτᾶσθαι φίλους. 225
Κοινὰς γὰρ ὁ θεὸς τὰς τύχας ἡγούμενος,
Τοῖς τοῦ νοσοῦντος πήμασιν διώλεσε
Τὸν οὐ νοσοῦντα, κοὐδὲν ἠδικηκότα.
Εἰς δὲ στρατείαν πάντας Ἀργείους ἄγων,
Μάντεων λεγόντων θέσφατ', εἶτ' ἀτιμάσας, 230
Βίᾳ παρελθὼν θεοὺς, ἀπώλεσας πόλιν,
Νέοις παραχθείς. οἵτινες τιμώμενοι
Χαίρουσι, πολέμους τ' αὐξάνουσ' ἄνευ δίκης,
Φθείροντες ἀστοὺς, ὁ μὲν ὅπως στρατηλατῇ,
Ὁ δ' ὡς ὑβρίζῃ δύναμιν εἰς χεῖρας λαβὼν, 235

Serua mortuos meos, & miseratus mea mala,
Et has matres mortuorum filiorum,
Quibus senectus cana venit ad orbitatem.
Sustinuerunt autem venire huc, & hospitalem pedem
Ponere, vix mouentes senilia membra,
Tanquam legata, non ad ceremonias Cereris,
Sed vt mortuos sepeliant: quas ipsas oportuit
Sepultas manibus filiorum consequi tempestiuum funus.
Sapientis autem est, diuitem aspicere paupertatem.
Pauperem verò respicere ad diuites,
Imitantem eos, vt & ipsum paradæ pecuniæ amor capiat.
Et fortunatos timere miserias.
Et poetam, si versus ipse pariat,
Gaudentem parere: nisi enim ita sit affectus,
Non poterit, si domi malis afficiatur,
Delectare alios: Haud enim æquitatem hoc habet.
Fortasse verò dixeris: Pelopia terra, i. Peloponneso *omis-*
Quomodo iniungis istum laborem Atheniensibus? *(sa,*
Ego paratus sum, vt æquum est, hæc declarare. *(ribus.*
Sparta quidē mea præter alia, *variis est ā est prædita mo-*
Reliqua verò vrbes sunt *parua, & imbecilles: sed tua ci-*
Sola potest sustinere hunc laborem. *(uitas*
Vidit enim nostras *miserias, & iuuenem*
Habet te rectorem bonum: cuius defectu vrbes
Multa perierunt, indigentes duce.

Cho. *Et ego eundem, quem hic, tibi sermonem dico*
Theseu, vt misericordia mouearis mearum calamitatum.

The. *Laboraui iam certans cum aliis oratione*
Tali. dixit enim quidam: quòd mala
Plura sint bonis apud homines.
Ego verò contrariam his sententiam habeo,
Plura bona quàm mala esse hominibus.
Nisi enim hoc esset, non essemus in hac *luce.*
Laudo autem eum, *qui nobis vitam à confusa,*
Et ferina, quisquis ille fuerit *Deorum, discreuit.*
Primum quidem indens mentem, deinde verò nunciam
Sermonis linguam dans, vt agnoscamus vocem,
Et nutrimentum frugum, & frugibus de cælo
Stillas humidas, vt alant illa quæ nascuntur ex terra,
Et rigent ventrem: præterea verò aduersus hyemem
Munimēta donās, aliásq; *vestes ad æstū Dei* Solis *arcē-*
Et maris nauigationem vt commercia *(dum.*
Haberemus inter nos, rerum, quibus indiget terra.
Quæ autem sunt ignota & non perspicua, cognoscimus,
Inuentes in ignem. & per fibras extorum
Vates futura *prædicunt, & ex auguriis* coniiciunt.
Nonne igitur petulantes sumus, cum Deus apparatū vitæ
Dederit talem? quibus hæc non sufficiant?
Sed animus noster *plus posse quàm Deus*
Quærit. falsum autem in manibus habentes,
Videmur esse sapientiores diis.
Quo in numero tu quoque videris esse *non sapiēs existēs,*
Qui filias oraculo Phœbi constrictus,
Sic dedisti peregrinis, vt viuentibus diis.
Miscens autem splendidam familiam tuam pollutæ,
Vulnerasti domos: oportet enim neque corpora,
Iniusta iustis miscere iustum.
Et florētes cōparare amicos ad terrorē inimicis incutiē-
Deus enim ducens communem fortunam, *(dum.*
Laborantis calamitatibus perdidit
Simul laborantem, quamuis nihil peccarit.
Ducens autem omnes Argiuos in expeditionem,
Vatibus contrà *dicētibus, oraculisq; præterea contēptis,*
Per vim neglectis diis, perdidisti ciuitatem,
A iuuenibus adductus, qui cum honore afficiuntur,
Gaudent, & augent bella sine iure,
Corrumpentes ciues, alius quidem vt fiat imperator,
Alius verò vt alium *contumelia afficiat nactus potentiā.*

Alius verò quæstus gratiâ, non considerans
An populus aliquid detrimenti accipiat, dum hæc patitur.
Tres enim sunt partes ciuium: alij quidem diuites,
Inutilésque & semper plura expetunt.
Alij verò pauperes, & indigentes victu,
Vehementes, & tribuentes maiorem partem inuidiæ,
Emittunt malos aculeos in diuites,
Linguis malorum præsidum decepti.
Trium verò partium illa, quæ est in medio, seruat ciuitates,
Disciplinam conseruans, quam constituerit ciuitas.
Et deinde ego tibi auxiliator ero?
Quid honesti dicens ad meos ciues?
Lætus abi: nam non rectè deliberasti
Ipse, vt nos vrgeamus nimis fortunam.

Cho. Malè fecit. In iuuenibus autem hominibus hoc
Inest. veniam igitur huic dare decet.
Sed venimus ô rex ad te vt ad medicum horũ malorum.

Ad. Non elegi te iudicem meorum malorum:
Neque, si quid deprehendar non rectè fecisse,
Istorum punitorem, & obiurgatorem, ô rex,
Sed vt adiuuer. Si autem non vis hæc facere,
Necesse est me tuis verbis acquiescere. Quid enim agã?
Sed ô anus, ite viridem herbam
Frondium relinquentes hic in reditu:
Et Deos, & terram, & frugiferam Deam
Cererem facientes testes, & solis lumen,
Quòd nihil profuerint nobis preces deorum. Tua tamen mater, Theseu, erat filia Pitthei,
Qui erat filius Pelopis, & nos ex terra Pelopia
Possidemus eundem sanguinem paternum tecum.
Quid agis? prodes hæc, & eiicies ex terra
Has anus nihil cõsecutas eorum, quæ ipsas cõsequi decebat?
Nequaquam. habet enim refugium, fera quidem petram,
Serui verò aras Deorum: ciuitas verò ad ciuitatem
Fugit iactata tempestatibus. rerum enim humanarum
Nihil est perpetuò beatum.

Hexametri.

Cho. Vade ô misera à sacro solo Proserpinæ.
Vade, & occurre, genibus imponens manum,
Filiorúmque mortuorum recipe cadauera. ô me miseram,
Quos iuuenes perdidi sub mœnibus Cadmeis.
Hei mihi, prehendite, auferte, mittite:
Secernite, diducite miseras manus seniles.
Per genam ô charissime & præstantissime in Græcia
Precor, cadens ad tua
Genua, & manum miseram:
Miserere pro liberis me supplicem,
Aut velut exulem edentem lugubre carmen, miserabile.
Et fili, ne insepultos in terra Cadmi ludibria ferarum
Filios in tua ætate videas, suppliciter oro,
Aspice lachrymas in meis palpebris, quæ ad tua
Genua hic cado, sepulturam liberis vt perficias.

IAMBI.

The. Mater, quid ploras, tenue peplum super oculos
Tuos ponens? num miserabilem querelam
Harum audiens? nam me quoque permouit nonnihil.
Attolle canum caput, ne lachrymas funde,
Assidens sanctis focis Cereris.

Æth. Heu heu. The. Istorum mala non sunt tibi ingemiscenda.

Æth. O miseræ mulieres. The. Non tu ex illis nata es.

Æth. Dicam fili aliquid tibi, & vrbi honestum?

The. Dic, quia multa sunt etiam à mulieribus sapienter dicta.

Æth. Sed sermo, quem celo, affert mihi verecundiam.

The. Turpiter dixisti, bona celans amicos.

Æth. Non sanè tacens, deinde reprehendam aliquando
Præsens silentium, quod turpiter sit tacitum:
Neque quod sit inutile, mulieres aliquid boni dicere
Timens, amittam meum decus metu.

Ἄλλος δὲ κέρδους οὕνεκ', οὐκ ἀποσκοπῶν
Τὸ πλῆθος, εἴ τι βλάπτεται πάσχον τάδε.
Τρεῖς γὰρ πολιτῶν μερίδες· οἱ μὲν ὄλβιοι,
Ἀνωφελεῖς τε, πλειόνων τ' ἐρῶσ' ἀεί.
Οἱ δ' οὐκ ἔχοντες, καὶ σπανίζοντες βίου, 240
Δεινοὶ νέμοντες τῷ φθόνῳ πλεῖον μέρος,
Εἰς τοὺς ἔχοντας κέντρ' ἀφιᾶσιν κακὰ,
Γλώσσαις πονηρῶν προστατῶν φηλούμενοι.
Τριῶν δὲ μοιρῶν ἡ 'ν μέσῳ, σώζει πόλεις,
Κόσμον φυλάττουσ', ὅντιν' ἂν τάξῃ πόλις, 245
Κἄπειτ' ἐγώ σοι ξύμμαχος γενήσομαι;
Τί πρὸς πολίτας τοὺς ἐμοὺς λέγων καλόν;
Χαίρων ἴθι, μὴ οὐ γὰρ βεβούλευσαι καλῶς.
Αὐτὸς, πιέζειν τὴν τύχην ἡμᾶς λίαν.

χο. Ἥμαρτεν. Ἐν νέοισι δ' ἀνθρώπων τόδε 250
Ἔνεστι. συγγνώμην δὲ τῷδ' ἔχειν χρεών.
Ἀλλ' ὡς ἰατρὸν τόνδ' ἄναξ ἀφίγμεθα.

ἀδ. Οὔτοι δικαστὴν εἱλόμην ἐμῶν κακῶν,
Οὐδ', εἴ τι πράξας μὴ καλῶς εὑρίσκομαι,
Τούτων κολαστὴν κἀπιτιμητὴν, ἄναξ, 255
Ἀλλ' ὡς ὀναίμην· εἰ δὲ μὴ θέλεις τάδε,
Στέργειν ἀνάγκη τοῖσι σοῖς. τί γὰρ πάθω;
Ἄγ' ὦ γεραιαί, στείχετε γλαυκὴν χλόην
Αὐτοῦ λιποῦσαι φυλλάδος καταστεφῆ,
Θεούς τε, καὶ γῆν, τήν τε πυρφόρον θεὰν 260
Δήμητρα θέμεναι μάρτυρας, ἡλίου τε φῶς,
Ὡς οὐδὲν ἡμῖν ἤρκεσαν λιταὶ θεῶν.
Ὃς Πιτθέως ἦν παῖς, Πελοπίας δ' ἡμεῖς χθονὸς
Ταὐτὸν πατρῷον αἷμά σοι κεκτήμεθα.
Τί δρᾷς; προδώσεις ταῦτα, κἀκβαλεῖς χθονὸς 265
Γραῦς οὐ τυχούσας οὐδὲν, ὧν αὐτὰς ἐχρῆν;
Μὴ δῆτ'. ἔχει γὰρ καταφυγὴν, θὴρ μὲν πέτραν,
Δοῦλοι δὲ βωμοὺς θεῶν· πόλις δὲ πρὸς πόλιν
Ἔπτηξε, χειμασθεῖσα. τῶν γὰρ ἐν βροτοῖς,
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν διὰ τέλους εὐδαιμονοῦν. 270

Ἑξάμετροι.

χο. Βᾶθι τάλαιν' ἱερῶν δαπέδων ἀπὸ Περσεφονείας.
Βᾶθι, καὶ ἀντίασον, γονάτων ἐπὶ χεῖρα βαλοῦσα.
Τέκνων τεθνεώτων κόμισαι δέμας. ὦ μελέα 'γὼ,
Οὓς ὑπὸ τείχεσι Καδμείοισιν ἀπώλεσα κούρους.
Ἰώ μοι. λάβετε, φέρετε, πέμπετε· 275
Κρίνετε ταλαίνας χέρας γεραιάς.
Πρὸς γενειάδος ὦ φίλος, ὦ δοκιμώτατος Ἑλλάδι,
Ἅπτομαι, ἀμφιπίτνουσα τὸ σὸν
Γόνυ, καὶ χέρα δειλαίαν.
Οἴκτισαι ἀμφὶ τέκνων μ' ἱκέταν, 280
Ἤ τιν' ἀλάταν, οἰκτρὸν ἰάλεμον, οἰκτρὸν ἱεῖσαν.
Μηδ' ἀτάφους, τέκνον, ἐν χθονὶ Κάδμου χάρματα θηρῶν,
Παῖδας ἐν ἡλικίᾳ τᾷ σᾷ κατίδῃς, ἱκετεύω,
Βλέψον ἐμῶν βλεφάρων ἐπὶ δάκρυον, ἃ περὶ σοῖσιν
Γούνασιν ὧδε πίτνω, τέκνοις τάφον ἐξανύσασθαι. 285

ΙΑΜΒΟΙ.

θη. Μῆτερ, τί κλαίεις, λέπτ' ἐπ' ὀμμάτων φάρη
Βαλοῦσα τῶν σῶν; ἆρα δυστήνους γόους
Κλύουσα τῶνδε; κἀμὲ γὰρ διῆλθέ τι.
Ἔπαιρε λευκὸν κρᾶτα, μὴ δακρυρρόει,
Σεμναῖσι Δηοῦς ἐσχάραις παρημένη. 296

αἰ. Αἰ, αἰ. Θη. τὰ τούτων οὐχὶ σοὶ στενακτέον.

αἰ. Ὦ τλήμονες γυναῖκες. Θη. οὐ σὺ τῶνδ' ἔφυς.

αἰ. Εἴπω τί τέκνον, σοί τε καὶ πόλει καλόν;

θη. Ὡς πολλά γ' ἐστὶ κἀπὸ θηλειῶν σοφά.

αἰ. Ἀλλ' εἰς ὄκνον μοι μῦθος, ὃν κεύθω, φέρει. 295

θη. Αἰσχρόν γ' ἔλεξας. χρήστ' ἀποκρύπτειν φίλοις.

αἰ. Οὔτοι σιωπῶσ', εἶτα μέμψομαί ποτε,
Τὴν νῦν σιωπὴν ὡς ἐσιγήθη κακῶς,
Οὐδ' ὡς ἀχρεῖον τὰς γυναῖκας εὖ λέγειν
Δείσασ', ἀφήσω τῷ φόβῳ τοὐμὸν καλόν. 300

Ἐγὼ

Ἐγὼ δέ σ', ὦ παῖ, πρῶτα μὲν τὰ τῶν θεῶν
Σκοπεῖν κελεύω μὴ σφαλῇς ἀτιμάσας.
Σφαλῇ γὰρ ἐν τούτῳ μόνῳ, τἄλλ' εὖ φρονῶν.
Πρὸς τοῖσδε δ', εἰ μὲν μὴ ἀδικουμένοις ἐχρῆν
Τολμηρὸν εἶναι, κάρτ' ἂν εἶχον ἡσύχως. 305
Νῦν δ' οἶσθα σοί τε τοῦτο τιμὴν οἴσεται,
Κἀμοὶ παραινεῖν οὐ φόβον φέρει, τέκνον,
Ἄνδρας βιαίους, καὶ κατείργοντας νεκροὺς
Τάφου τε μοίρας, καὶ κτερισμάτων λαχεῖν,
Εἰς τήνδ' ἀνάγκην σῇ καταστῆσαι χερί, 310
Νόμιμά τε πάσης συγχέοντας Ἑλλάδος
Παῦσαι. τὸ γάρ τοι συνέχον ἀνθρώπων πόλεις
Τοῦτ' ἔσθ', ὅταν τις τοὺς νόμους σῴζῃ καλῶς.
Ἐρεῖ δὲ δή τις, ὡς ἀνανδρίᾳ χερῶν,
Πόλει παρόν σοι στέφανον εὐκλείας λαβεῖν, 315
Δείσας ἀπέστης. καὶ συὸς μὲν ἀγρίου
Ἀγῶνος ἥψω, φαῦλον ἀθλήσας πόνον.
Οὗ δ' εἰς κράνος βλέψαντα, καὶ λόγχης ἀκμὴν
Χρῆν ἐκπονῆσαι, δειλὸς ὢν ἐφηυρέθης.
Μὴ δῆτ' ἐμός γ' ὤν, ὦ τέκνον, δράσῃς τάδε. 320
Ὁρᾷς, ἄβουλος ὡς κεκερτομημένη
Τοῖς κερτομοῦσι Γοργὸν ὡς ἀναβλέπει
Σὴ πατρίς. ἐν γὰρ τοῖς πόνοισιν αὔξεται.
Αἱ δ' ἥσυχοι σκοτεινὰ πράσσουσαι πόλεις,
Σκοτεινὰ καὶ βλέπουσιν εὐλαβούμεναι. 325
Οὐκ εἶ νεκροῖσι καὶ γυναιξὶν ἀθλίαις
Προσωφελήσων, ὦ τέκνον, κεχρημέναις;
Ὡς οὔτε ταρβῶ σὺν δίκῃ σ' ὁρμώμενον,
Κάδμου θ' ὁρῶσα λαὸν εὖ πεπραγότα,
Ἔτ' αὐτὸν ἄλλα βλήματ' ἐν κύβοις βαλεῖν 330
Πέποιθ'. ὁ γὰρ θεὸς πάντ' ἀναστρέφει πάλιν.
Χο. Ὦ φιλτάτη μοι, τῷδέ τ' εἴρηκας καλῶς,
Κἀμοί· διπλοῦν δὲ χάρμα γίγνεται τόδε.
Θη. Ἐμοὶ λόγοι μέν, μῆτερ, οἱ λελεγμένοι
Ὀρθῶς ἔχουσ' εἰς τόνδε, κἀπεφηνάμην 335
Γνώμην, ὑφ' οἵων ἐσφάλη βουλευμάτων.
Ὁρῶ δὲ κἀγὼ ταῦθ' ἅπερ με νουθετεῖς,
Ὡς τοῖς ἐμοῖσιν οὐχὶ πρόσφορον τρόποις
Φεύγειν τὰ δεινά. πολλὰ γὰρ δράσας καλά,
Ἔθος τόδ' εἰς Ἕλληνας ἐξελεξάμην, 340
Ἀεὶ κολαστὴς τῶν κακῶν καθεστάναι.
Οὔκουν ἀπαυδᾶν δυνατόν ἐστί μοι πόνους.
Τί γάρ μ' ἐροῦσιν οἵ γε δυσμενεῖς βροτῶν,
Ὅθ' ἡ τεκοῦσα, χὐπερορρωδοῦσ' ἐμοῦ,
Πρώτη κελεύεις τόνδ' ὑποστῆναι πόνον; 345
Δράσω τάδ'· εἶμι, καὶ νεκροὺς ἐκλύσομαι
Λόγοισι πείθων· εἰ δὲ μή, βίᾳ δορὸς
Ἤδη τόδ' ἔσται, κοὐχὶ σὺν φθόνῳ θεῶν.
Δόξαι δὲ χρῄζω καὶ πόλει πάσῃ τόδε,
Δόξει δ' ἐμοῦ θέλοντος· ἀλλὰ τοῦ λόγου 350
Προσδούς, ἔχοιμ' ἂν δῆμον εὐμενέστερον.
Καὶ γὰρ κατέστησ' αὐτὸν εἰς μοναρχίαν,
Ἐλευθερώσας τήνδ' ἰσόψηφον πόλιν.
Λαβὼν δ' Ἄδραστον δεῖγμα τῶν ἐμῶν λόγων,
Εἰς πλῆθος ἀστῶν εἶμι· καὶ πείσας τάδε, 355
Λεκτοὺς ἀθροίσας δεῦρ' Ἀθηναίων κόρους
Ἥξω· παρ' ὅπλοις θ' ἥμενος, πέμψω λόγους
Κρέοντι, νεκρῶν σώματ' ἐξαιτούμενος.
Ἀλλ', ὦ γεραιαί, σέμν' ἀφαιρεῖτε στέφη
Μητρός, πρὸς οἴκους ὥς νιν Αἰγέως ἄγω, 360
Φίλην προσάψας χεῖρα. τοῖς τεκοῦσι γὰρ
Δύστηνος, ὅστις μὴ ἀντιδουλεύει τέκνων.
Κάλλιστον ἔρανον· δοὺς γὰρ ἀντιλάζυται
Παίδων παρ' αὐτοῦ τοιάδ', ἃν τοκεῦσι δῷ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἱππόβοτον Ἄργος, ὦ πάτριον ἐμὸν πέδον, 365
2 Ἐκλύετε τάδε γ' ἄνακτος ὅσια

Ego verò te ô fili primùm quidem deorum cultum
Considerare iubeo, ne offendas hoc neglecto.
Nam in hoc solo offendes, alioqui vir sapiens.
Praeterea verò si non oporteret iniustè afflictis
Audacter opem ferre, animo valde quieto essem.
Nunc verò & tibi hoc gloriam fert,
Et mihi hortari te non affert metum, ô fili,
Vt viros violentos, & qui impediunt mortuos,
Ne sepulturae debitam partem, & parentalia consequantur,
Ad hanc (etiam) necessitatem tu compellas manu,
Et qui totius Graeciae mores confundunt,
Compescas. Quod enim continet hominum urbes
Hoc est quando quis leges servat accuratè.
Dicet verò aliquis, quod ob ignaviam manuum,
Cum liceret tibi gloriae coronam urbi comparare,
Timens omiseris. Et suis quidem agrestis
Certamen attigisti, tolerans laborem ingloriam.
Vbi verò in galeam intuentem, & in aciem hastae
Oportebat laborare, fis inventus timidus.
Nequaquam meus existens, ô fili, haec facies.
Vides ne ut inops consilij derisa
A derisoribus, tanquam Gorgonem aspiciat
Tua patria. nam in laboribus haec urbs crescit.
At otiosae urbes obscura facinora faciunt,
Obscuras etiam res spectant, obscuraeque latent, dum ni-
Non ibis mortuis, & miseris mulieribus, (mium timent.
O fili, opem laturus indigentibus?
Quia neque timeo tibi iusta de causa proficiscenti,
Et Cadmi populum videns iam fortunatum,
Aliam fortunam alea ipsum adhuc experturum
Confido: nam deus omnia solet retro vertere.
Cho. *O charissima mihi, & isti rectè dixisti hoc,*
Et mihi duplexque gaudium hoc est.
The. *Mea quidem verba, mater, à me dicta*
Rectè se habent adversus istum, & dixi
Sententiam quibus offenderit consiliis.
Video autem & ipse haec quae me mones,
Quod meis moribus non sit consentaneum,
Fugere pericula. Nam multis rebus honestè gestis,
Elegi morem inter Graecos,
Vt semper essem punitor malorum.
Non igitur recusare possibile est mihi labores.
Quid enim de me dicerent mortales infensi mihi,
Quando tu mater, & timens pro me,
Prima iubes me suscipere hunc laborem?
Vado ista facturus, & cadavera redimam, (morum vi,
Verbis rem hostibus Adrasti persuasurus, sin minus, ar-
Iam hoc erit, & quidem propitiis diis:
Hac autem & à tota civitate decerni cupio,
Decernet autem me volente: sed deliberandi
Facultatem dans habebo populum magis aequum.
Ego enim constitui ipsum in principatu, (suffragij.
Liberam faciens hanc urbem, & habentem aequale ius
Assumpto autem Adrasto ad fidem meorum verborum,
Ad multitudinem ipsorum Ath. ibo, & cum haec ipsis per-
Vbi lectos Athenensium iuvenes collegero, huc (suasero
Veniam & sedens ad arma, mittam nuncios
Creonti, repetens corpora mortuorum.
Sed ô anus auferte sacras coronas
A matre: ut eam ducam ad domum Aegei,
Attingens charam manum, nam parentibus
Filius qui vicissim non servit, infelix est:
Pulcherrimo enim dono dato, vicissim accipit
A suis liberis talia, quae dederit parentibus.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *Argos equis alendis aptum ô meum patrium solum,*
Audivistis haec, audivistis regis

Sancta erga deos, & magna
Regio Pelasgorum, & circa Argos sita regio.

Antistrophe I.

Vtinam verò ad metam meorum malorum, & vltra
Veniens, matris statuam
Funestam tollas, & terram amicam
Inachi facias ope sua iuuans.

Strophe II.

Praeclarum monimentum est vrbibus pius labor,
Et perpetuam gratiam habet
Cultor ciuitatis. perficietne igitur tādem gratas res mihi,
Et mihi, & meis liberis recipiemus sepulturas?

Antistrophe II.

Succurre matri ciuitas, succurre Palladis arx,
Ne polluantur leges hominum.
Tu colis iustitiam, & minus iniustitiae
Tribuis semper: iniuste afflictum quemlibet liberas.

IAMBI.

The. *Habens semper hanc artem, seruis*
Vrbi, & mihi variis in locis nuncians edicta.
Profectus igitur trans Asopum & Ismeni aquam,
Superbo Cadmeorum tyranno haec dic,
Theseus à te amanter repetit cadauera ad sepeliendum,
Habitans vicinam terram, petens consequi,
Et facere amicum totum populum Atheniensem.
Et siquidem postulatis annuant, retrogradus
Veni: si verò parēre nolint, haec erunt secunda verba,
Iuuentutem meam scutiferam vt expectent.
Exercitus enim festinat, & lustratur praesens,
Pulcher iste circa templum, vbi fiunt pulchri chori.
Et quidem volens, & libens suscepit
Ciuitas hunc laborem, postquam sensit me velle.
Ehem, quis iste, qui nostris sermonibus interuenit?
Thebanus vt videtur, non enim certè scio an sit,
Praeco, expecta si iste te liberet hoc labore,
Profectusque huc, occurrat meis consiliis.

Prae. *Quis est tyrannus terrae? ad quem oportet me nunciare*
Verba Creontis, qui imperat Thebis,
Eteocle interfecto apud septemplices
Portas à manu fratris Polynicis?

The. *Primum quidem coepisti orationem falsò hospes,*
Quaerens hic tyrannum: non enim regitur haec vrbs
Ab vno viro, sed est libera ciuitas,
Populus enim imperat successione per vices
Annua, non diuitiis tribuens
Plurimum, sed etiam pauper habet ius aequale.

Prae. *Vnum quidem hoc nobis, vt in talorum ludo, das*
Melius. ciuitas enim, à qua ego venio,
Regitur ab vno viro, non à populi turba,
Neque est qui eam verbis inanibus agitans,
Ad suam vtilitatem, alius aliò vertat.
Qui enim iam est gratus, & dans magnam gratiam,
Rursus laedit: deinde nouis calumniis
Tegens priora errata, effugit poenam:
Alioquì, quomodo non rectè proferēs verba, nec eloquēs,
Rectè posset populus regere ciuitatem?
Tempus enim doctrinam, quàm celeritas
Meliorem dat. labori enim deditus vir pauper,
Si etiam egeat, & sit rerum imperitus ob opera, quae facit,
Non posset ad publica commoda respicere.
Porrò mala res est haec praestantioribus,
Quando improbus vir consequitur dignitatem,
Detinens populum lingua, qui prius nihil fuit.

The. *Bellus est iste praeco, & prodigus verborum.*
Postquam autem tu quoque certasti hoc certamen,
Audi: tu enim certamen instituisti sermonum,
Nihil est infestius ciuitati, quàm tyrannus:
Vbi primum quidem non sunt leges

3 Ὅσια γὰρ θεοῖς, καὶ μεγάλα
4 Πελασγία, καὶ κατ' Ἄργος.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Εἰ γὰρ ἐπὶ τέρμα καὶ τὸ πλέον ἐμῶν κακῶν
2 ἱκόμενος, ἔτι ματέρος ἄγαλμα — 370
3 Φόνιον ἐξέλοις, γᾶν δὲ φίλαν
4 Ἰνάχου θεῖτ' ὀνήσας.

Στροφὴ β'.

1 Καλὸν δ' ἄγαλμα πόλεσιν, εὐσεβὴς πόνος.
2 Χάριν τ' ἔχει τὰν εἰσαεί — 375
3 Τί μοι πόλις κρανεῖ ποτ'; ἆρα φίλιά μοι
4 Τεμεῖ, καὶ τέκνοισι ταφὰς ληψόμεθα.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἄμυνε ματρὶ πόλις, ἄμυνε Παλλάδος,
2 Νόμους βροτῶν μὴ μιαίνειν.
3 Σύ τοι σέβεις δίκαν, τὸ δ' ἧσσον ἀδικίᾳ
4 Νέμεις ἀεί, τὸν δυστυχῆ πάντα ῥύῃ. — 380

ΙΑΜΒΟΙ.

Θη. Τέχνην μὲν αἰεὶ τήνδ' ἔχων, ὑπηρετεῖς
Πόλει τε, κἀμοὶ διαφέρων κηρύγματα.
Ἐλθὼν δ' ὑπέρ τ' Ἀσωπὸν, Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ,
Σεμνῷ τυράννῳ φράζε Καδμείων τάδε,
Θησεύς σ' ἀπαιτεῖ πρὸς χάριν θάψαι νεκρούς, — 385
Συγγείτον' οἰκῶν γαῖαν, ἀξιῶν τυχεῖν,
Φίλον τε θέσθαι πάντ' Ἐρεχθειδῶν λεών.
Κἂν μὲν θέλωσ' αἰνέσαι, παλίσσυτος
Στεῖχ'· ἢν δ' ἀπιστῶσ', οἵδε δεύτεροι λόγοι,
Κῶμον δέχεσθαι τὸν ἐμὸν ἀσπιδηφόρον. — 390
Στρατὸς δὲ θάσσει, κἀξετάζεται παρὼν,
Καλλίχορον ἀμφὶ σεμνὸν εὐτρεπὴς ὅδε.
Καὶ μὴν ἑκοῦσά τ' ἀσμένη τ' ἐδέξατο
Πόλις πόνον τόνδ', ὡς θέλοντά μ' ᾔσθετο.
Ἔα· λόγων τίς ἐμποδὼν ὅδ' ἔρχεται; — 395
Καδμεῖος, ὡς ἔοικεν, οὐ σάφ' οἶδ' ὅτι
Κῆρυξ, ἐπίσχες, ἤν σ' ἀπαλλάξῃ πόνου,
Μολὼν δ' ὑπαντᾷ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασιν.

Κῆ. Τίς γῆς τύραννος; πρὸς τίν' ἀγγεῖλαί με χρὴ
Λόγους Κρέοντος, ὃς κρατεῖ Κάδμου χθονὸς, — 400
Ἐτεοκλέους θανόντος ἀμφ' ἑπταστόμους
Πύλας, ἀδελφοῦ χειρὶ Πολυνείκους ὕπο.

Θη. Πρῶτον μὲν ἤρξω τοῦ λόγου ψευδῶς ξένε,
Ζητῶν τύραννον ἐνθάδ'· οὐ γὰρ ἄρχεται
Ἑνὸς πρὸς ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐλευθέρα πόλις, — 405
Δῆμος δ' ἀνάσσει διαδοχαῖσιν ἐν μέρει
Ἐνιαυσίαισιν, οὐχὶ τῷ πλούτῳ διδοὺς
Τὸ πλεῖστον, ἀλλὰ χὠ πένης ἔχων ἴσον.

Κῆ. Ἓν μὲν τόδ' ἡμῖν, ὥσπερ ἐν πεσσοῖς, δίδως
Κρεῖσσον· πόλις γὰρ ἧς ἐγὼ πάρειμ' ἄπο, — 410
Ἑνὸς πρὸς ἀνδρὸς, οὐκ ὄχλῳ κρατύνεται,
Οὐδ' ἔστιν αὐτὴν ὅστις ἐκχαυνῶν λόγοις,
Πρὸς κέρδος ἴδιον ἄλλοτ' ἄλλοσε στρέφει.
Ὁ δ' αὐτίκ' ἡδὺς, καὶ διδοὺς πολλὴν χάριν,
Εἰσαῦθις ἔβλαψ'· εἶτα διαβολαῖς νέαις — 415
Κλέψας τὰ πρόσθε σφάλματ', ἐξέδυ δίκης.
Ἄλλως τε, πῶς ἂν μὴ διορθεύων λόγους,
Ὀρθῶς δύναιτ' ἂν δῆμος εὐθύνειν πόλιν;
Ὁ γὰρ χρόνος μάθησιν ἀντὶ τοῦ τάχους
Κρείσσω δίδωσι· γαπόνος δ' ἀνὴρ πένης, — 420
Εἰ καὶ γένοιτο, κἀμαθὴς ἔργων ὕπο,
Οὐκ ἂν δύναιτο πρὸς τὰ κοίν' ἀποβλέπειν.
Ἡ δὴ νοσῶδες τοῦτο τοῖς ἀμείνοσιν,
Ὅταν πονηρὸς ἀξίωμ' ἀνὴρ ἔχῃ,
Γλώσσῃ κατασχὼν δῆμον, οὐδὲν ὢν τὸ πρίν. — 425

Θη. Κομψός γ' ὁ κῆρυξ, καὶ παρεργάτης λόγων.
Ἐπεὶ δ' ἀγῶνα καὶ σὺ τόνδ' ἠγωνίσω,
Ἄκου'· ἅμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων.
Οὐδὲν τυράννου δυσμενέστερον πόλει,
Ὅπου τὸ μὲν πρώτιστον οὐκ εἰσὶν νόμοι — 430

Κοινοί,

Κοινοί, κρατεῖ δ' εἷς τὸν νόμον κεκτημένος
Αὐτὸς παρ' αὑτῷ, καὶ τόδ' οὐκέτ' ἔστ' ἴσον.
Γεγραμμένων δὲ τῶν νόμων, ὅ, τ' ἀσθενὴς,
Ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην ἔχει.
Ἔστι δ' ἐνισπεῖν τοῖσιν ἀσθενεστέροις, 435
Τὸν εὐτυχοῦντα, ταὔθ' ὅταν κλύῃ κακῶς.
Νικᾷ δ' ὁ μείων τὸν μέγαν δίκαι' ἔχων.
Τοὐλεύθερον δ' ἐκεῖνο, εἴ τις θέλει πόλει
Χρηστόν τι βούλευμ' εἰς μέσον φέρειν, ἔχων.
Καὶ ταῦθ' ὁ χρῄζων, λαμπρός ἐσθ', ὁ μὴ θέλων, 440
Σιγᾷ. τί τούτων ἔστιν ἰσαίτερον πόλει;
Καὶ μὴν ὅπου γε δῆμος αὐθέντης χθονός,
Ὑποῦσιν ἀστοῖς ἥδεται νεανίαις.
Ἀνὴρ δὲ βασιλεὺς ἐχθρὸν ἡγεῖται τόδε,
Καὶ τοὺς ἀρίστους, οὓς ἂν ἡγῆται φρονεῖν, 445
Κτείνει, δεδοικὼς τῆς τυραννίδος πέρι.
Πῶς οὖν ἔτ' ἂν γένοιτ' ἂν ἰσχυρὰ πόλις,
Ὅταν τις, ὡς λειμῶνος ἠρινοῦ στάχυν,
Τόλμας ἀφαιρῇ, κἀπολωτίζῃ νέους;
Κτᾶσθαι δὲ πλοῦτον καὶ βίον, τί δεῖ τέκνοις, 550
Ὡς τῷ τυράννῳ πλείον' ἐκμοχθῇ βίον;
Ἢ παρθενεύειν παῖδας ἐν δόμοις καλῶς,
Τερπνὰς τυράννοις ἡδονὰς, ὅταν θέλῃ,
Δάκρυα δ' ἑτοιμάζουσι; μὴ ζῴην ἔτι,
Εἰ τἀμὰ τέκνα πρὸς βίαν νυμφεύσεται. 455
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ πρὸς τὰ σ' ἐξηκόντισα.
Ἥκεις δὲ δὴ τί τῆσδε γῆς κεχρημένος;
Κλαίων δ' ἂν ἦλθες, εἴ σε μὴ 'πεμψεν πόλις,
Περισσὰ φωνῶν. τὸν γὰρ ἄγγελον χρεὼν
Λέξανθ', ὅσ' ἂν τάξῃ τις, ὡς τάχος πάλιν 460
Χωρεῖν. τὸ λοιπὸν δ' εἰς ἐμὴν πόλιν Κρέων
Ἧσσον λάλον σου πεμπέτω τιν' ἄγγελον.

Χο. Φεῦ, φεῦ. κακοῖσιν ὡς ὅταν δαίμων διδῷ
Καλῶς, ὑβρίζουσ', ὡς ἀεὶ πράξοντες εὖ.

Κη. Λέγοιμ' ἂν ἤδη. τῶν μὲν ἠγωνισμένων 465
Σοὶ μὲν δοκείτω ταῦτ', ἐμοὶ δὲ τἀντία.
Ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ πᾶς τε Καδμεῖος λεὼς
Ἄδραστον εἰς γῆν τήνδε μὴ παριέναι.
Εἰ δ' ἔστιν ἐν γῇ, πρὶν θεοῦ δῦναι σέλας,
Λύσαντα σεμνὰ στεμμάτων μυστήρια, 470
Τόνδ' ἐξελαύνειν, μηδ' ἀναιρεῖσθαι νεκροὺς
Βίᾳ, προσήκοντ' οὐδὲν Ἀργείων πόλει.
Καὶ μὲν πίθῃ μοι, κυμάτων ἄτερ πόλιν
Σὴν ναυστολήσεις. εἰ δὲ μὴ, πολὺς κλύδων
Ἡμῖν τε, καὶ σοὶ, συμμάχοις τ' ἔσται δορός. 475
Σκέψαι δὲ, καὶ μὴ τοῖς ἐμοῖς θυμούμενος
Λόγοισιν, ὡς δὴ πόλιν ἐλευθέραν ἔχων,
Σφριγῶντ' ἀμείψῃ μῦθον ἐκ βραχιόνων.
Ἐλπὶς γάρ ἐστ' ἄπιστον, ἣ πολλὰς πόλεις
Συνῆψ', ἄγουσα θυμὸν εἰς ὑπερβολάς. 480
Ὅταν γὰρ ἔλθῃ πόλεμος εἰς ψῆφον λεὼ,
Οὐδεὶς ἔθ' αὑτοῦ θάνατον ἐκλογίζεται.
Τὸ δυστυχὲς δὲ τοῦτ' ἐς ἄλλον ἐκτρέπει.
Εἰ δ' ἦν παρ' ὄμμα θάνατος ἐν ψήφου φορᾷ,
Οὐκ ἄν ποθ' Ἑλλὰς δοριμανὴς ἀπώλλυτο. 485
Καίτοι δυοῖν γε πάντες ἄνθρωποι λόγοιν
Τὸν κρείσσον' ἴσμεν, καὶ τὰ χρηστὰ καὶ κακά,
Ὅσῳ τε πολέμου κρεῖσσον εἰρήνη βροτοῖς.
Ἣ πρῶτα μὲν μούσαισι προσφιλεστάτη,
Ποιναῖσι δ' ἐχθρὰ, τέρπεται τ' εὐπαιδίᾳ, 490
Χαίρει δὲ πλούτῳ. ταῦτ' ἀφέντες οἱ κακοὶ
Πολέμους ἀναιρούμεσθα, καὶ τὸν ἥσσονα
Δουλούμεθ' ἄνδρες ἄνδρα, καὶ πόλις πόλιν.
Σὺ δ' ἄνδρας ἐχθροὺς καὶ θανόντας ὠφελεῖς,
Θάπτων, κομίζων θ' ὕβρις οὓς ἀπώλεσεν. 495
Οὔτ' ἄρ' ἔτ' ὀρθῶς Καπανέως κεραύνιον
Δέμας καπνοῦται, κλιμάκων ὀρθοστάτας,
Ἃς προσβαλὼν πύλῃσιν ὤμοσεν πόλιν

Communes, vnus verò imperat, legem possidens
Ipse apud se, & hoc facere non etiam tibi licet.
Scriptis verò legibus, imbecillis,
Et diues ius æquum habet.
Et licet imbecillibus accusare
Potentem, quando hic male audit:
Et vincit minor potentem, habens iustam causam.
Illud etiam est liberum, si quis velit Reipub.
Bonum aliquod consiliũ in mediũ proferre, quod habet,
Et qui hæc vult, clarus est, qui non vult,
Tacet: quid est æquabilius ciuitati quàm hoc?
Et quidem vbi populus princeps est terræ,
Delectatur præsentibus ciuibus fortibus.
At vir tyrannus putat hoc sibi inimicum,
Et præstantissimos quos putat sapere,
Interficit, metuens suæ tyrannidi.
Quomodo igitur ciuitas possit esse firma,
Quando aliquis, sicut ex prato verno spicam,
Aufert audaces ciues, & demetit iuuenes?
Quid igitur opus est liberis comparare opes, & victum,
Eum, qui tyranno maiorem facultatum partem parat?
Aut filias virgines in ædibus honestè educare,
Iucundas tyranno voluptates futuras, quum voluerit,
Lachrymas verò parantibus hæc, allaturas? Ne viuam amplius,
Si mea filia per vim alicui nubant.
Et hæc quidem ad hæc sum eiaculatus, i. respondi.
Quid verò petitum ab hac terra iam venis?
Lachrymaturus enim venisses si te non misisset ciuitas,
Cum supervacanea loquaris: nam nuncium oportet
Dictis iis, quæ quis dici iusserit, quàm celerrimè ex vrbe
Abire. posthac igitur Creon in meam vrbem
Nuncium aliquem te minùs loquacem mittat.

Cho. *Heu heu, quàm, quando fortuna dat malis*
Res secundas, sunt insolẽtes, quasi sẽper felices sint futuri.

Præ. *Dicam iam: ac de disputatis quidem*
Tibi videantur hæc, quæ dixisti: mihi verò secus.
Ego autem interdico & totus populus Thebanus,
Ne admittas Adrastum in hanc terram.
Si autem est in hac, vt antequã Dei Phœbi occidat iubar,
Solutis sacris coronarum mysteriis,
Hunc cum expellas, neque tollas mortuos
Vi, qui nihil attingit ciuitatem Argiuorum.
Et si mihi parueris, sine fluctibus ciuitatem
Tuam gubernabis: sin minùs, magna procella
Belli erit nobis, & tibi, & sociis.
Considera autem, & non iratus meis
Dictis, tanquam habens liberam ciuitatem,
Superbum reddas responsum paucioribus prolatum.
Spes enim est pessima, quæ multas vrbes bello
Commisit, efferens iracundiam extra modum.
Quum enim venit bellum ad suffragia ciuitatis,
Nullus ampliùs suam mortem reputat:
Sed hoc infortunium in alium auertit.
Si verò esset ante oculos mors in calculo ferendo,
Nunquam Græcia furens cupiditate belli periisset.
Et duarum omnes homines rationum
Meliorem scimus, & bona & mala,
Quantóque pax melior sit hominibus, quàm bellum,
Quæ primum quidem est gratissima Musis,
Pœnisque inimica, & delectatur procreatione sobolis,
Et gaudet diuitiis. Hæc bona dimittentes mali,
Bella suscipimus, & inferiorem
Virum viri redigimus in seruitutem, & vrbs vrbem.
Tu verò homines hostiles, mortuósque iuuare vis,
Sepeliens, & curans, quos sua ipsorum iniustitia perdidit.
Non iam rectè Capanei fulmine ictum
Corpus fumaret in scalis erectis,
Quas admouens portis, iurauit se vrbem

Deleturum, volente, & nolente Deo.
Neque rectè rapuisset Charybdis augurem,
Quadriiugum currum circumplexa voragine.
Aliique duces iacent ad portas,
Contriti saxis ossium suturas.
Aut nunc glorieris te plus sapere, quàm Iouem,
Aut deos iustè perdere malos fatearis.
Oportet igitur sapientes primum quidem amare liberos,
Deinde parentes, & patriam: quam oportet augere,
Et non frangere. Lubrica res est, *dux* nimis *audax.*
Gubernatórque nauis placidus pro tempore est sapiens,
Et hac mihi videtur vera *fortitudo, prudentia.*
Satis esse deberet Iupiter vindicans impiorum scelera.
Vos verò non oportebat iniuria tali nos *afficere.*
Ad. *O pessime.* The. *Tace Adraste, comprime os,*
Et non ante meos sermones tuos
Ponas: non enim venit ad te iste præco,
Sed ad me: ergo *nos etiam oportet respondere.*
Ac primùm quidem ad prima tibi respondebo.
Non agnosco ego Creontem dominum meum,
Neque plus posse video, *vt cogat*
Athenas ista facere. Sursum enim fluerent
Res ita, si iam imperio subiiceremur.
Bellum autem hoc ego non incipio,
Qui neque cum istis in Cadmi *terram iui.*
Sed mortuorum cadauera, non lædens vrbem,
Neque afferens certamina, in quibus occumbant viri,
Sepelire iustum duco, communem Græcorum legem
Seruans: quid istorum non rectè se habet?
Etenim si quid passi estis ab Argiuis, illi iam
Mortui sunt, & *vlti estis hostes præclarè,*
Et turpiter illis pœna perit, i. frustra mortuis pœna iam
Sinite iam terra tegi mortuos. (irrogatur.
Vnde enim vnaquaque pars hominis *venit in corpus,*
Eò redit, spiritus quidem in ætherem,
Corpus verò in terram. Haud enim possidemus
Ipsum nobis *proprium, nisi ad incolendam vitam.*
Deinde oportet terram, *quæ* corpus *aluit, ipsum recipere.*
Putasne te malo afficere Argiuos, non sepeliens mortuos?
Nequaquam. Ad totam Græciam hoc pertinet,
Si fraudaris mortuos iustis, *quæ debent consequi.*
Quis retinebit insepultos? Afferet enim timiditatem
Fortibus, si talis ponatur lex.
Et mihi quidem venisti minans atrocia verba,
Mortuos verò formidatis, si tegantur terra?
Quid ne accidat? ne effodiant terram
Vestram sepulti? an ne in cauernis terræ liberos
Gignant, à quibus veniat aliqua vltio?
Inepta certè est *hæc expensa linguæ,*
Timere vanos & inanes metus.
Sed ô stulti cognoscite hominum mala.
Nostra vita est *lucta: sunt autem fortunati,*
Alij quidē mortales statim, alij verò postea, alij verò iam.
Fortuna verò ludit: ab infortunato enim
Honore afficitur, vt sit in secundis rebus.
Beatus verò nunc, auram secundam *metuens relinquere,*
Sublimem tollit afflictum. *Cognitis igitur his oportet,*
Iniuria affectos mediocri, non nimis irasci,
Iniurias verò eas hostibus facere, *quæ nō lædāt Rēpublicā.*
Quomodo igitur hoc *erit? mortuorum corpora*
Sepelire da nobis, qui sepultos *volumus videre.*
Aut manifesta sunt *quæ postea* fient. *nā ibo, & sepeliā vi.*
Nunquam enim efferetur inter Græcos,
Quòd ad me, & urbem Pandionis, i. Athenas, *veniens*
Vetus deorum lex corrupta fuerit.
Cho. *Confide, seruans enim lumen iustitiæ,*
Effugies multos hominum malos *sermones.*
Præ. *Vísne totum colloquar paucis?*

Πέπρωται θεοῦ θέλοντος, ἤν τε μὴ θέλῃ.
Οὐδ᾽ ἥρπασεν Χάρυβδις οἰωνοσκόπον, 500
Τέθριππον ἅρμα περιβαλοῦσα χάσματι.
Ἄλλοι τε κεῖνται πρὸς πύλαις λοχαγέται,
Πέτροις καταξανθέντες ὀστέων ῥαφάς.
Ἢ νῦν φρονεῖν ἄμεινον ἐξαύχει Διός,
Ἢ θεοὺς δικαίως τοὺς κακοὺς ἀπολλύναι. 505
Φιλεῖν μὲν οὖν χρὴ τοὺς σοφοὺς πρῶτον τέκνα,
Ἔπειτα τοκέας, πατρίδα θ᾽, ἣν αὔξειν χρεών,
Καὶ μὴ κατάξαι. σφαλερὸν ἡγεμὼν θρασύς,
Νέος τε ναύτης ἥσυχος καιρῷ, σοφός.
Καὶ τοῦτό μοι τἀνδρεῖον, ἡ προμηθία. 510
Ἐξαρκέσας ἦν Ζεὺς ὁ τιμωρούμενος.
Ὑμᾶς δ᾽ ὑβρίζειν οὐκ ἐχρῆν τοιάνδ᾽ ὕβριν.
ἀδ. Ὦ παγκάκιστε. Θ. σῖγ᾽ Ἄδραστ᾽, ἔχε στόμα,
Καὶ μὴ ᾽πίπροσθε τῶν ἐμῶν τοὺς σοὺς λόγους
Θῇς. οὐ γὰρ ἥκει πρὸς σὲ κήρυξ ὅδε, 515
Ἀλλ᾽ ὡς ἔμ᾽. ἡμᾶς κἀποκρίνασθαι χρεών.
Καὶ πρῶτα μέν σε πρὸς τὰ πρῶτ᾽ ἀμείψομαι.
Οὐκ οἶδ᾽ ἐγὼ Κρέοντα δεσπόζοντ᾽ ἐμοῦ,
Οὐδὲ σθένοντα μεῖζον, ὥστ᾽ ἀναγκάσαι
Δρᾶν τὰς Ἀθήνας ταῦτ᾽. ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι 520
Τὰ πράγμαθ᾽ οὕτως, εἰ ᾽πιταξόμεσθα δή.
Πόλεμον δὲ τοῦτον οὐκ ἐγὼ καθίσταμαι,
Ὃς οὐδὲ σὺν τοῖσδ᾽ ἦλθον εἰς Κάδμου χθόνα.
Νεκροὺς δὲ τοὺς θανόντας, οὐ βλάπτων πόλιν,
Οὐδ᾽ ἀνδροκμῆτας προσφέρων ἀγωνίας, 525
Θάψαι δικαιῶ, τὸν Πανελλήνων νόμον
Σῴζων. τί τούτων ἐστὶν οὐ καλῶς ἔχον;
Εἰ γάρ τι καὶ πεπόνθατ᾽ Ἀργείων ὕπο,
Τεθνᾶσιν. ἠμύνασθε πολεμίους καλῶς,
Αἰσχρῶς τ᾽ ἐκείνοις, χ᾽ ἡ δίκη διοίχεται. 530
Ἐάσατ᾽ ἤδη γῇ καλυφθῆναι νεκρούς.
Ὅθεν δ᾽ ἕκαστον εἰς τὸ σῶμ᾽ ἀφίκετο,
Ἐνταῦθ᾽ ἀπελθεῖν, πνεῦμα μὲν πρὸς αἰθέρα,
Τὸ σῶμα δ᾽ εἰς γῆν. οὔτι γὰρ κεκτήμεθα
Ἡμέτερον αὐτό, πλὴν ἐνοικῆσαι βίον. 535
Κἄπειτα τὴν θρέψασαν αὐτὸ δεῖ λαβεῖν.
Δοκεῖς κακουργεῖν Ἄργος, οὐ θάπτων νεκρούς;
Ἥκιστα. πάσης Ἑλλάδος κοινὸν τόδε,
Εἰ τοὺς θανόντας νοσφίσας ὧν χρὴ λαχεῖν,
Ἀτάφους τις ἕξει. δειλίαν γὰρ εἰσφέρει 540
Τοῖς ἀλκίμοισιν, οὗτος ἢν τεθῇ νόμος.
Κἀμοὶ μὲν ἦλθες δείν᾽ ἀπειλήσων ἔπη,
Νεκροὺς δὲ ταρβεῖτ᾽, εἰ κρυβήσονται χθονί;
Τί μὴ γένηται; μὴ κατασκάψωσι γῆν
Ταφέντες ὑμῶν; ἢ τέκν᾽ ἐν μυχῷ χθονὸς 545
Φύσωσιν, ἐξ ὧν εἶσί τις τιμωρία;
Σκαιόν γε τἀνάλωμα τῆς γλώσσης τόδε,
Φόβους πονηροὺς καὶ κενοὺς δεδοικέναι.
Ἀλλ᾽ ὦ μάταιοι, γνῶτε τἀνθρώπων κακά.
Παλαίσμαθ᾽ ἡμῶν ὁ βίος. εὐτυχοῦσι δὲ, 550
Οἱ μὲν τάχ᾽, οἱ δ᾽ ἐσαῦθις, οἱ δ᾽ ἤδη βροτῶν.
Τρυφᾷ δ᾽ ὁ δαίμων. πρός τε γὰρ τοῦ δυστυχοῦς,
Ὡς εὐτυχήσῃ, τίμιος γεραίρεται.
Ὅ τ᾽ ὄλβιός νιν, πνεῦμα δειμαίνων λιπεῖν,
Ὑψηλὸν αἴρει. γνόντας οὖν χρεὼν τάδε, 555
Ἀδικουμένους τε μέτρια μὴ θυμῷ φέρειν,
Ἀδικεῖν τε τοιαῦθ᾽, οἷα μὴ βλάψαι πόλιν.
Πῶς οὖν ἂν εἴη; τοὺς ὀλωλότας νεκροὺς
Θάψαι δὸς ἡμῖν τοῖς θέλουσιν εὐσεβεῖν.
Ἢ δῆλα τἀνθένδ᾽. εἶμι καὶ θάψω βίᾳ. 560
Οὐ γάρ ποτ᾽ εἰς Ἕλληνας ἐξοισθήσεται,
Ὡς εἰς ἔμ᾽ ἐλθὼν καὶ πόλιν Πανδίονος
Νόμος παλαιὸς δαιμόνων διεφθάρη.
χο. Θάρσει. τὸ γάρ τοι τῆς Δίκης σῴζων φάος,
Πολλοὺς ὑπεκφύγοις ἂν ἀνθρώπων ψόγους. 565
κη. Βούλῃ συνάψω μῦθον ἐν βραχεῖ σέθεν;

Λέγ᾽

Θη. Λέγ', εἴ τι βούλει· καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.
Κη. Οὐκ ἄν ποτ' ἐκ γῆς παῖδας Ἀργείων λάβοις.
Θη. Κἀμοῦ νυν ἀντάκουσον, εἰ βούλει, πάλιν.
Κη. Κλύοιμ' ἄν· οὐ γὰρ ἀλλὰ δεῖ δοῦναι μέρος.
Θη. Θάψω νεκροὺς γῆς ἐξελὼν Ἀσωπίας. 570
Κη. Ἐν ἀσπίσιν σοι πρῶτα κινδυνευτέον.
Θη. Πολλοὺς ἔτλην δὴ χ' ἁτέρους ἄλλους πόνους.
Κη. Ἦ πᾶσιν οὖν σ' ἔφυσεν ἐξαρκεῖν πατήρ;
Θη. Ὅσοι γ' ὑβρισταί. χρηστὰ δ' οὐ κολάζομεν. 575
Κη. Πράσσειν σὺ πόλλ' εἴωθας, ἥ τε σὴ πόλις.
Θη. Τοιγὰρ πονοῦσα πολλά, πόλλ' εὐδαιμονεῖ.
Κη. Ἐλθ', ὥς σε λόγχη σπαρτὸς ἐν πόλει βλάβῃ.
Θη. Τίς δ' ἐκ δράκοντος θοῦρος ἂν φύσειτ' Ἄρης;
Κη. Γνώσῃ σὺ πάσχων. νῦν δ' ἔτ' εἶ νεανίας. 580
Θη. Οὔτοι μ' ἐπαρεῖς, ὥστε θυμοῦσθαι φρένας
Τοῖς σοῖσι κόμποις. ἀλλ' ἀποστέλλου χθονός,
Λόγους ματαίους, οὕσπερ ἤνεγκας, λαβών.
Περαίνομεν γὰρ οὐδέν. ὁρμᾶσθαι χρεὼν
Πάντ' ἄνδρ' ὁπλίτην, ἁρμάτων τ' ἐπεμβάτην, 585
Μοναμπύκων τε φάλαρα κινεῖσθαι στόμα,
Ἀφρῷ καταστάζοντα Καδμείαν χθόνα.
Χωρήσομαι γὰρ ἑπτὰ πρὸς Κάδμου πύλας
Αὐτός γε κῆρυξ. σοὶ δὲ προστάσσω μένειν,
Αὐτὸς σίδηρον ὀξὺν ἐν χεροῖν ἔχων, 590
Ἄδραστε, καί μοι μὴ 'πιμίγνυσθαι τύχας
Τὰς σάς. ἐγὼ γὰρ δαίμονος τοὐμοῦ μέτα
Στρατηλατήσω κλεινὸς ἐν κλεινῷ δορί.
Ἓν δεῖ μόνον μοι, τοὺς θεοὺς ἔχειν, ὅσοι
Δίκην σέβονται. ταῦτα γὰρ ξυνόνθ' ὁμοῦ 595
Νίκην δίδωσιν. Ἀρετὴ δ' οὐδὲν φέρει
Βροτοῖσιν, ἢν μὴ τὸν θεὸν χρῄζοντ' ἔχῃ.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

Στροφὴ α'.

Αἰ. 1 Ὦ μέλεαι μελέων ματέρες λοχαγῶν,
2 Ὥς μοι ὑφ' ἥπατι δεῖμα χλωρὸν ταράσσει.
Χο. 3 Τίν' αὐδὰν τάνδε προσφέρεις νέαν; 600

Σύστημα α'.

Αἰ. 1 Στράτευμα μὲν Παλλάδος κριθήσεται.
Χο. 2 Διὰ δορὸς εἴπας, ἢ λόγων ξυναλλαγαῖς;

Στροφὴ β'.

Αἰ. 1 Γένοιτ' ἂν κέρδος. εἰ δ' ἀρείφατοι
2 Φόνοι, μάχαι, στερνοτυπεῖς γ' ἀνὰ τόπον
3 Πάλιν κτύποι φανήσονται. 605

Σύστημα β'.

Χο. 1 Ὦ τάλαινα, τίνα λόγον,
2 Τίν' ἂν τῶνδ' αἰτίαν λάβοιμι;

Ἀντιστροφὴ α'.

Αἰ. 1 Ἀλλὰ τὸν εὐτυχῆ λαμπρὸν ἄν τις αἱροῖ
2 Μοῖρα πάλιν. τόδε μοι θράσος ἀμφιβαίνει.
Χο. 3 Δικαίους δαίμονας σύ γ' ἐννέπεις. 610

Ἀντισύστημα α'.

Αἰ. 1 Τίνες γὰρ ἄλλοι νέμουσι συμφοράς;
Χο. 2 Διάφορα πολλὰ θεοῖς βροτοῖσιν ὁρῶ.

Ἀντιστροφὴ β'.

Αἰ. 1 Φόβῳ γὰρ τῷ πάρος διόλλυσαι.
2 Δίκα δίκαν ἐξεκάλεσε, καὶ φόνος
3 Φόνον. κακῶν δ' ἀναψυχὰς 615

Ἀντισύστημα β'.

1 Θεοὶ βροτοῖσι νέμουσιν,
2 Ἁπάντων τέρμ' ἔχοντες αὐτοί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τὰ καλλίπυργα πεδία πῶς ἱκοίμεθ' ἄν,
2 Καλλίχορον θεᾶς ὕδωρ λιποῦσαι;
Αἰ. 3 Ποτανάν σε τις θεῶν κτίσαι. 620
Χο. 4 Δίποταμον ἵνα πόλιν μόλω;
Αἰ. 5 Εἰδείης ἂν φίλων, εἰδείης ἂν ψυχάς.
6 Ἔτι ποτ' αἶσα τίς ἄρα πότμος

The. Dic, si quid vis: nec enim es taciturnus.
Præ. Nunquam ex agro nostro filios Argiuorum auferes.
The. Nunc me quoque vicissim audi, si vis.
Præ. Audiam: etenim oportet me tibi vicissim dicendo dare (partem.
The. Sepeliam cadauera, auferens ex terra Thebana.
Præ. Est tibi prius periclitandum cum exercitu.
The. Multos & alios labores iam sustinui.
Præ. An verò pater tuus te genuit ita, vt omnibus sufficias?
The. Quotquot sunt improbi. probos enim non punimus.
Præ. Sæpe tu multa soles facere, & tua ciuitas.
The. Quia verò sustinet multos labores, ideo etiam est valde (beata.
Præ. Veni, vt te hasta Thebana in vrbe lædat.
The. Quid verò ex dracone Mars impetuosus existet?
Præ. Tu experieris patiendo. nunc enim es ferox.
The. Haud me mouebis, vt irascar animo,
Tuis superbis verbis. At ex hoc agro discede,
Referens illa inania verba quæ attulisti.
Nihil enim efficimus colloquendo. mouere oportet
Omnes pedites, & inscensorem curruum,
Et mouere phaleratorum equorum ora,
Spuma spargentia Cadmeam terram.
Proficiscar enim ad septem portas Cadmi
Ipse præco. Tibi verò mando vt maneas,
Ipse tenens ferrum acutum in manibus
Adraste, & mihi non affrices fortunam
Tuam: ego enim cum mea fortuna
Imperator ero inclytus cum inclyta hasta.
Vna re solùm est mihi opus, habere deos, quotquot
Iustitiam colunt. Hæc enim si sint simul,
Dant victoriam. nam virtus nihil prodest
Hominibus, nisi Deum fauentem habeat.

PERICOMMATA.

Strophe I.

Æth. O misera matres miserorum ducum,
Vt mihi pallidus metus sub hepate mentem turbat.
Cho. Quam nouam vocem hanc edidisti?

Systema I.

Æth. Exercitus quidem Palladis ab vrbe decernetur.
Cho. Armisne rem gestum iri dixisti, an verborũ transactione?

Strophe II.

Æth. Efficietur aliquid boni. sanè Martiæ
Cædes, pugnæ, planctus in loco,
Et sonitus iterum fient.

Systema II.

Cho. O misera, quam orationem,
Quam causam horum accipiam, prætendam?

Antistrophe I.

Æth. Sed fortunatum, & illustrẽ ducẽ Theseũ, aliqua extollet
Fortuna rursus hac fiducia me circumdat.
Cho. Iustos memoras tu narras Deos.

Antisystema I.

Æth. Quinam enim alij dispensant calamitates?
Cho. In multis Deos ab hominibus discrepare video.

Antistrophe II.

Æth. Metu enim pristino peris.
Vindicta vindictam euocauit, & cædes,
Cadem. malum enim in mentibus

Antisystema II.

Dij hominibus distribuunt,
Ipsi rerum omniũ fines, & exitus in suis manib. habentes.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. Quomodo veniemus in pulchris turribus insignes cãpos,
Relinquentes Deæ celebris aquam, vbi sunt pulchri chori?
Æth. Vtinam Deorum aliquis te faciat volantem.
Cho. Vt veniam ad vrbem cinctam duobus fluuiis?
Æth. Videbis amicorum nostrorum, videbis animas.
Adhuc enim hoc fieri est fatale. Quod verò factum

Manet fortem
Regem huius terræ?

Antistrophe.

Cho. *Inuocatum rursus Deos antea inuocatos:*
Hæc prima quippe metus est fiducia.
O Iupiter antiquæ matris nostræ
Mariæ vitula, i. filiæ *Inachi*, sci. Iûs in vitulã olim mu-
Esto auxiliator mihi, & *vrbi hanc propitius.* (tatæ,
Tuum simulacrum, & *tuam statuam*
Ex vrbe porto
Contumelia affectam ad rogum, i. aram.

IAMBI.

Nun. *Mulieres, venio habens multa bona nuncia,*
Et ipse seruatus, (captus enim sum in pugna,
Vbi mortui septem manipuli ducum
Pugnauerunt ad flumen Dircæum)
Nunciaturus etiam victoriam Thesei: te verò à sermone
Longo liberabo. Eram enim seruus Capanei,
Quem Iupiter fulmine igneo combussit.

Cho. *O amice, bene quidem nuncias tuum reditum,*
Et res Thesei: si verò etiam exercitus
Atheniensium est saluus, omnia nuntiaueris bona.

Nun. *Saluus. & res acta est sicut Adrastum debuit*
Agere cum Argiuis, quum ab Inacho fluuio
Deductis copiis bellum intulit Cadmeorũ vrbi, i. Thebis.

Cho. *Quomodo verò Iouis trophæa filius Ægei*
Constituit, & eiusdem belli consortes?
Dic. cùm enim adfueris, exhilarabis eos qui non adfuerũt.

Nun. *Clarus quidem radius, solis iubar coruscum,*
Percutiebat terram. ad portam verò Electram
Steti spectator, turrim sacram nactus.
Video autem tres ordines trium exercituum,
Populum quidem armatum ordines *producentem supernè*
Ad ripam Ismeni, vt ferebatur,
Ipsúmque regem inclytum filium Ægei,
Et cum eo collocatos in dextro
Cornu antiquæ Cecropiæ incolas, i. Athenienses,
Et ipsum Paralum armatum hasta,
Apud ipsum fontem Martis equestrem currum
Ad extremas exercitus partes, i. ad latera *collocatum*
Æquali numero. curruum verò vehicula
Infra sacrum sepulchrum Amphionis erant.
Populus verò Thebanus sedebat ante mœnia,
Cum posuisset retrò cadauera, de quibus erat certamen.
Equites verò equitibus erant in armis oppositi.
Quadriiugísque stabant *aduersi currus curribus.*
Præco autem Thesei hæc dixit coram omnibus:
Tacete populi, agmina Thebanorum tacete,
Audite: nos venimus propter cadauera
Volentes sepelire, legem vniuersæ Græciæ
Seruantes, non postulantes vlcisci necem.
Ad hæc verò verba Creon nihil respondit,
Sed sedit tacitè in armis: at duces curruum
Quadriiugorum inde cœperunt pugnam.
Agentes autem currus vicissim vltra ordines alij aliorum,
Milites in curru pugnantes statuerunt in armorum acie.
Et alij quidem pugnabant ferro, alij verò vertebant
Equos ad pugnam rursus aduersus milites curules.
Cum autem vidisset Phorbas, qui dux equorum singularis
Erat, Atheniensibus hostile *curruum agmen* imminens,
Qui etiam contrà Cadmeum tuebantur equitatum,
Commiserunt pugnam, & vincebant, ac vincebantur:
Videns autem hæc, & non audiens (illic enim eram
Vbi pugnabant currus, & curruum milites)
Quæ illic erant tum multa mala, nescio
Quid primum dicam: vtrùm in cœlum
Eleuatum puluerem, quàm esset ingens.
An qui ferebantur sursum & deorsum,

7 Ἐπιμολεῖν τὸν ἀγχίαλον
8 Τοῦδε γᾶς ἄνακτα; 625

Ἀντιστροφή.

χο. 1 Κεκλημένους μὲν ἂν ἀγκαλέσαιθ᾽ οὐ θεούς.
2 Ἀλλὰ φόβων πίστις ἅδε σωτηρία.
3 Ἰὼ Ζεῦ, τᾶς παλαιομάτορος
4 Παιδογόνε, πόριος Ἰνάχου,
5 Πόλει μοι ξύμμαχος γενοῦ τᾷδ᾽ εὐμενής. 630
6 Τὸ σὸν ἄγαλμα, τὸ σὸν ἵδρυμα
7 Πόλεος ἐκκομίζομαι
8 Πρὸς πυρὰν ὑβρισθέν.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀγ. Γυναῖκες, ἥκω πόλλ᾽ ἔχων λέγειν φίλα,
Αὐτός τε σωθεὶς (ἡρέθην γὰρ ἐν μάχῃ, 635
Ἣν οἱ θανόντες ἑπτὰ δεσποτῶν λόχοι
Ἠγωνίσαντο, ῥεῦμα Διρκαῖον πάρα)
Νίκην τε Θησέως ἀγγελῶν. λόγου δέ σε
Μακροῦ ἀπαλλάξω. Καπανέως γὰρ ἦ λάτρις,
Ὃν Ζεὺς κεραυνῷ πυρπόλῳ καταιθαλοῖ. 640

χο. Ὦ φίλτατ᾽, εὖ μὲν νόστον ἀγγέλλεις σέθεν,
Τόν τ᾽ ἀμφὶ Θησέως λόγον. εἰ δὲ καὶ στρατὸς
Σῶς ἐστ᾽ Ἀθηνῶν, πάντ᾽ ἂν ἀγγέλλοις φίλα.

ἀγ. Σῶς. καὶ πέπρακται μὲν, ὡς Ἄδραστον ὤφελε
Πρᾶξαι ξὺν Ἀργείοισιν, οὓς ἀπ᾽ Ἰνάχου 645
Στείλας ἐπεστράτευσε Καδμείων πόλιν.

χο. Πῶς γὰρ τρόπαια Ζηνὸς Αἰγέως τόκος
Ἔστησεν, οἵ τε συμμετασχόντες δορός;
Λέξον. παρὼν γὰρ τοὺς ἀπόντας εὐφρανεῖς.

ἀγ. Λαμπρὰ μὲν ἀκτὶς, ἡλίου κανὼν σαφὴς, 650
Ἔβαλλε γαῖαν. ἀμφὶ δ᾽ Ἠλέκτρας πύλας
Ἔστην θεατὴς, πύργον εὐαγῆ λαβών.
Ὁρῶ δὲ φῦλα τρία τριῶν στρατευμάτων,
Τευχεσφόρον μὲν λαὸν ἐκτείνοντ᾽ ἄνω,
Ἰσμήνιον πρὸς ὄχθον, ὡς μὲν ἦν λόγος, 655
Αὐτόν τ᾽ ἄνακτα παῖδα κλεινὸν Αἰγέως,
Καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ δεξιὸν τεταγμένους
Κέρας, παλαιᾶς Κεκροπίας οἰκήτορας·
Αὐτὸν δὲ Πάραλον ἐσκευασμένον δορὶ,
Κρήνην παρ᾽ αὐτὴν Ἄρεος ἱππότην ὄχλον 660
Πρὸς κρασπέδοισι στρατοπέδου τεταγμένον.
Ἴσους ἀριθμόν. ἁρμάτων δ᾽ ὀχήματα
Ἔνερθε σεμνοῦ μνήματος Ἀμφίονος.
Κάδμου δὲ λαὸς ἧστο πρόσθε τειχέων,
Νεκροὺς ὄπισθεν θέμενος, ὧν ἦν ἁγών. 665
Ἱππεῦσι δ᾽ ἱππῆς ἦσαν ἀντιτάξιμοι,
Τετραόροισί τ᾽ ἀντί᾽ ἅρματ᾽ ἅρμασιν.
Κῆρυξ δὲ Θησέως εἶπεν εἰς ἅπαντας τάδε,
Σιγᾶτε λαοί, σῖγα Καδμείων στίχες,
Ἀκούσατ᾽. ἡμεῖς ἥκομεν νεκροὺς μέτα 670
Θάψαι θέλοντες, τὸν Πανελλήνων νόμον
Σώζοντες, οὐδὲν δεόμενοι τείνειν φόνον.
Κοὐδὲν Κρέων τοῖσδ᾽ ἀντεκήρυξεν λόγοις,
Ἀλλ᾽ ἦστ᾽ ἐφ᾽ ὅπλοις σῖγα. ποιμένες δ᾽ ὄχων,
Τετραόρων ἐντεῦθεν ἦρχον μάχης. 675
Πέραν δὲ διελάσαντες ἀλλήλων ὄχους,
Παραβάτας ἔστησαν ἐς τάξιν δορός.
Χ᾽ οἱ μὲν σιδήρῳ διεμάχοντ᾽, οἱ δ᾽ ἔστρεφον
Πώλους ἐς ἀλκὴν αὖθις ἐς παραβάτας.
Ἰδὼν δὲ Φόρβας, ὃς μοναρχίαν ἄναξ 680
Ἦν, Ἐρεχθειδῶν ἱππικῶν ὄχλων,
Οἵ τ᾽ αὖ τὸ Κάδμου διεφύλασσον ἱππικὸν,
Συνῆψαν ἀλκὴν, καὶ ἐκράτουν, ἐκρατοῦντό τε.
Λεύσσων δὲ ταῦτα, καὶ οὐ κλυὼν, ἐκεῖ γὰρ ἦ,
Ἔνθ᾽ ἅρματ᾽ ἠγωνίζεθ᾽, οἵ τ᾽ ἐπεμβάται, 685
Τἀκεῖ παρόντα πολλὰ πήματ᾽, οὐκ ἔχω
Τί πρῶτον εἴπω, πότερα τὴν εἰς οὐρανὸν
Κόνιν προσαντέλλουσαν, ὡς πολλὴ παρῆν,
Ἢ τοὺς ἄνω τε καὶ κάτω φορουμένους

ἱμά-

Ξυνὸν αἱμάτων τε φοινίου ῥοαί,
Τῶν μὲν πιτνόντων, τῶν δὲ θραυσθέντων δίφρων 690
Εἰς κρᾶτα, πρὸς γῆν ἐκκυβιστώντων βίᾳ,
Πρὸς ἁρμάτων τ' ἀγαῖσι λειπόντων βίον.
Νικῶντα δ' ἵπποις ὡς ὑπεῖδε τὸ στράτευμ'
Κρέων γε, τοὐκεῖθεν δ' ἰτέας λαβὼν χερὶ 695
Χωρεῖ, πρὶν ἐλθεῖν ξυμμάχοις δυσθυμίαν.
Καὶ μὴν τὰ Θησέως γ' οὐκ ὄκνῳ διεφθάρη,
Ἀλλ' ἦν εὐθὺς λαμπρ' ἀναρπάσας ὅπλα.
Καὶ συμπατάξαντες μέσον πάντα στρατόν,
Ἔκτεινον, ἐκτείνοντο, καὶ παρηγγύων 700
Κελευσμὸν ἀλλήλοισι σὺν πολλῇ βοῇ,
Θεῖνε, καὶ ἀντέρειδε τοῖς Ἐρεχθείδαις δόρυ.
Λόχος δ' ὀδόντων ὄφεως ἐξηνδρωμένος
Δεινὸς παλαιστὴς ἦν. ἔκλινε γὰρ κέρας
Τὸ λαιὸν ἡμῶν. δεξιὸν δ' ἡσσώμενον 705
Φεύγει τὸ κείνων. ἦν δ' ἀγὼν ἰσόρροπος.
Κἀν τῷδε τὸν στρατηγὸν αἰνέσαι παρῆν.
Οὐ γὰρ τὸ νικῶν τοῦτ' ἐκέρδαινεν μόνον,
Ἀλλ' ᾤχετ' εἰς τὸ κάμνον οἰκείου στρατοῦ.
Ἔρρηξε δ' αὐδήν, ὥσθ' ὑπηχῆσαι χθόνα. 710
Ὦ παῖδες, εἰ μὴ σχήσετε στερρὸν δόρυ
Σπαρτῶν τόδ' ἀνδρῶν, οἴχεται τὰ Παλλάδος.
Θάρσος δ' ἐνῶρσε παντὶ Δαναϊδῶν στρατῷ.
Αὐτὸς δ' ὅπλισμα τοὐπιδαύριον λαβών,
Δεινῆς κορύνης, διαφέρων ἐσφενδόνα, 715
Ὁμοῦ τραχήλους κἀπικειμένας κάρα
Κυνέας θερίζων, κἀποκαυλίζων ξύλῳ.
Μόλις δέ πως ἔτρεψεν εἰς φυγὴν πόδα.
Ἐγὼ δ' ἀνηλάλαξα, κἀνωρχησάμην,
Κἄκρουσα χεῖρας. οἱ δ' ἔτεινον εἰς πύλας. 720
Βοὴ δὲ καὶ κωκυτὸς ἦν ἀνὰ πτόλιν
Νέων, γερόντων, ἱερά τ' ἐξεπίμπλασαν
Φόβῳ. παρὸν δὲ τειχέων ἔσω μολεῖν,
Θησεὺς ἐπέσχεν. οὐ γὰρ ὡς πέρσων πόλιν
Μολεῖν ἔφασκεν, ἀλλ' ἀπαιτήσων νεκρούς. 725
Τοιόνδε τὸν στρατηγὸν αἱρεῖσθαι χρεών,
Ὃς ἔν τε τοῖς δεινοῖσίν ἐστιν ἄλκιμος,
Μισεῖ θ' ὑβριστὴν λαόν, ὃς πράσσων καλῶς,
Εἰς ἄκρα βῆναι κλιμάκων ἐνήλατα
χο. Ζητῶν, ἀπώλεσ' ὄλβον, ᾧ χρῆσθαι παρῆν. 730
Νῦν τήνδ' ἄελπτον ἡμέραν ἰδοῦσ' ἐγώ,
Θεοὺς νομίζω, καὶ δοκῶ τὰς συμφορὰς
Ἔχειν ἐλάσσω, τῶνδε τισάντων δίκην.
Ὦ Ζεῦ, τί δῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
Φρονεῖν λέγουσι; σοῦ γὰρ ἐξηρτήμεθα, 735
Δρῶμέν τε τοιαῦθ' ἂν σὺ τυγχάνῃς θέλων.
Ἡμῖν γὰρ ἦν τότ' Ἄργος οὐχ ὑποστατόν,
Αὐτοί τε πολλοὶ καὶ νέοι βραχίοσιν.
Ἐτεοκλέους τε συμβάσιν ποιουμένου,
Μέτρια θέλοντος, οὐκ ἐχρῄζομεν λαβεῖν. 740
Κἄπειτ' ἀπωλόμεσθ'. ὁ δ' αὖ τότ' εὐτυχής
Λαβὼν πένης ὣς ἀρτίπλουτα χρήματα,
Ὕβριζ', ὑβρίζων τ' αὖθις αὐτὸς ὤλετο
Κάδμου κακόφρων λαός. Ὦ κενοὶ βροτῶν,
Οἱ τόξον ἐντείνοντες ὡς καιροῦ πέρα, 745
Καὶ πρὸς δίκην γε πολλὰ πάσχοντες κακά,
Φίλοις μὲν οὐ πείθεσθε, τοῖς δὲ πράγμασιν.
Πόλεις τ' ἔχουσαι διὰ λόγου κάμψαι κακά,
Φόνῳ καθαιρεῖσθ', οὐ λόγῳ τὰ πράγματα.
Ἀτὰρ τί ταῦτα; κεῖνο βούλομαι μαθεῖν, 750
Πῶς ἐξεσώθης· εἶτα τἄλλ' ἐρήσομαι.
ἀγ. Ἐπεὶ ταραγμὸς πόλιν ἐσείσθη δορί,
Πύλας διῆλθον, ᾗπερ εἰσῄει στρατός.
χο. Οὓς δ' οὕνεκ' ἀγὼν ἦν, νεκροὺς κομίζετε;
ἀγ. Ὅσοι γε κλεινοῖς ἑπτὰ προὔστησαν δόμοις. 755
χο. Πῶς φῄς; ὁ δ' ἄλλος ποῦ κεκμηκότων ὄχλος;

Fluxus sanguinis purpurei in terris,
Aliis quidem cadentibus, aliis verò fractis curribus,
In caput humi per vim praecipitantibus,
Et relinquentibus vitam simul cum fractione curruum.
Vincentem autem equis vt vidit exercitum
Creon: inde clypeum arripiens manu,
Procedit, priusquam sui melius languescant animis.
Atqui exercitus Thesei non periit metu,
Sed statim obuiam iuit correptis armis splendidis.
Et committentes praelium per totum medium exercitum,
Occidebant, & occidebantur, & adhortabantur
Se mutuis adhortationibus cum magno clamore, (hasta
Ad concurrendum. Erechthidis autem Cadmea resistebat
Manipulus enim virorum ex dentibus serpentis natorum,
Acer bellator erat. Inclinauit enim cornu
Sinistrum nostrum sed dextrum victum
Illorum fugit, eratque certamen aequale.
Et tunc erat laudandus dux:
Non enim solùm in hac parte victrici, quaestum fecit:
Sed etiam iuit ad cornu laborans sui exercitus.
Rupit autem vocem, vt terra redderet sonitum:
O filii, nisi sustinueritis rigidam hastam (ladis, i. Athen.
Satorum hanc virorum, i. Thebanorum, periêrunt res Pal-
Indidit autem fiduciam toti exercitui Danaidum.
Ipseque correpta Epidauria armatura
Formidabilis claua, huc & illuc eam iactans vibrabat,
Simul colla, & insertum caput
Galea demetens, & clauae ligno detruncans,
Vixque tandem conuertit eos in fugam.
Ego autem exclamaui, & saltaui,
Et complosi manibus. Illi verò tendebant ad portas.
Clamor autem, & vlulatus erat in vrbe
Iuuenum, & senum, & implebant templa
Metu. cùm autem posset irruere in vrbem
Theseus, repressit suos: non enim expugnatum vrbem
Dicebat se venisse, sed repetitum cadauera.
Talem oportet eligere copiarum ducem,
Qui & in periculis sit fortis,
Et oderit populum insolentem: qui in secundis rebus
In summos scalarum gradus clauis munitos scanderè
Cho. *Quaerens, perdidit suam felicitatem, qua frui poterat.*
Nunc videns ego hanc insperatam diem,
Iudico esse Deos, & puto calamitates meas
Minores esse, cùm isti dederint poenas.
O Iupiter, quidnam miseros homines,
Dicunt sapere? ex te enim pendemus,
Et talia facimus, quaecunque tu vis.
Nobis enim erat tunc dolor non ferendus,
Ipsique eramus multi & iuuenes brachiis;
Et Eteocle agente de compositione,
Ac petente moderata, non voluimus accipere:
Et deinde periimus. Ille verò tunc fortunatus,
Sicut pauper accipiens recens partas opes,
Erat insolens: & insolens rursus periit
Stultus populus Cadmi. O stulti homines
Qui extendentes arcum vltra quàm conuenit,
Et iustè mala multa passi,
Amicis quidem non obtemperatis, sed rebus ipsis.
Vósque ciuitates cùm possitis oratione declinare mala,
Caede, non verbis molestias amolimini.
Sed quid haec? illud volo scire,
Nun. *Quomodo sis seruatus: deinde alia interrogabo.*
Postquam tumultus vrbem commouit hasta,
Cho. *Transii per portam quam intrabat exercitus.* (recepisti?
Nun. *Quorum verò causa certamen erat, an Theseus, cadauera*
Recepit. quot illi septem defuncti duces in inclytas ar-
ces sunt conditi.
Cho. *Quomodo dicis? vbi verò est reliqua defunctorum turba?*

Nun. *Sepulturæ mandati sunt ad Cithæronis valles.*
Cho. *Illinc, an hinc: quis verò sepeliuit eos?*
Nun. *Theseus, vbi est vmbrosa petra Eleutheris.*
Cho. *Quos verò non sepeliuit, vbi reliquisti mortuos?*
Nun. *Hic propè. propè enim est quicquid festinatur.*
Cho. *An serui tulerunt eos ægrè ex ipsa cæde?*
Nun. *Nullus seruus accessit ad hunc laborem.*
Dixisses, si affuisses, quòd Theseus amasset mortuos.
Cho. *Abluitne ipsorum miserorum cruenta cadauera?*
Nun. *Quin etiam strauit toros, & texit corpora.*
Cho. *Graue quidè erat gestamen, & turpitudinē aliquā habēs:*
Quid tamen turpia dices hominibus communia mala?
Nun. *Heu, quantò cum eis maluissem mori?*
Cho. *Frustra ploras, & istis elicis lachrymas.*
Nun. *Video quidem sed ipsæ me docent plorare.*
Sed age, tollo manus occurrens mortuis,
Effundo que carmen inferorum lugubre,
Compellans amicos, quibus amissis miser
Deploro solitudinem. Hunc enim solum mortalibus
Non licet sumptum factum recipere,
Animam humanam semel amissam: pecunia verò paranda, amissæque recuperandæ sunt rationes.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. *Partim quidem læta, partim verò tristia contigerunt.*
Vrbi enim gloria,
Et ducibus belli
Duplicatur honor.
Mihi verò mortua membra liberorum videre
Acerbum: sed tamen erit pulchrum spectaculum, si videro
Insperatum diem,
Conspicata maximum omnium dolorem.

Antistrophe.

Innuptam me huc vsque perpetuò
Longæuus senex pater
Debuerat ad hunc vsque diem seruare.
Quid enim mihi opus erat liberis?
Non enim existimo me passuram fuisse hoc
Ingens malum, si à nuptiis abstinuissem:
Nunc verò video manifestissimum
Malum, charissimis liberis orbari.

ANAPÆSTI.

Sed hæc nunc video corpora
Mortuorum filiorum. ô me miseram,
Quomodo peream cum istis liberis,
Communem ad Plutonem descendens?

ANTISTROPHICA. Strophe.

Gemitum ô matres
De mortuis sub terram ituris,
Edite, resonate, vicissim responsa meorum
Gemituum audientes.
Cho. *O filij, ô acerba chararum*
Matrum appellatio:
Alloquor te mortuum.
Ad. *Hei mihi, hei mihi propter mea mala.*
Cho. *Ah, ah, passæ sumus ô*
Fœdissimos malorum dolores.
Ad. *O ciuitas Argiua, non videtis meum fatum?*
Cho. *Vident & me profectò miseram orbatam liberis.*

Antistrophe.

Ad. *O afferte misero*
Corpora cruenta,
Interfecta non dignè, neque à dignis,
In quibus finitum est certamen.
Date vt complexibus iam
Manus applicans, meis

ἀγ. Τάφῳ δέδονται πρὸς Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
χο. Τίνος δὲ ποῦ δ' ὧδε; τίς δ' ἔθαψε νιν;
ἀγ. Θησεὺς σκιώδης ἔνθ' Ἐλευθερὶς πέτρα.
χο. Οὓς δ' οὐκ ἔθαψε, ποῦ νεκροὺς ἥκεις λιπών; 760
ἀγ. Ἐγγύς. πέλας γὰρ πᾶν ὅ,τι σπουδάζεται.
χο. Ἦπου πικρῶς σφε θεράποντες ἦγον ἐκ φόνου;
ἀγ. Οὐδεὶς ἐπέστη τῷδε δοῦλος ἐν πόνῳ.
Φαίης ἄν, εἰ παρῆσθ', ὅτ' ἠγάπα νεκρούς.
χο. Ἔνιψεν αὐτὸς τῶν ταλαιπώρων σφαγάς; 765
ἀγ. Κἄστρωσέ γ' ἐν λέκτροις ἐκάλυψε σώματα.
χο. Δεινὸν μὲν ἦν βάσταγμα, κ' αἰσχύνην ἔχον.
Τί δ' αἰσχρὸν ἀνθρώποισι τἀλλήλων κακά;
ἀγ. Οἴμοι πόσῳ σφιν συνθανεῖν ἂν ἤθελον;
χο. Ἄκραντ' ὀδύρῃ, ταῖσδέ τ' ἐξάγεις δάκρυ. 770
ἀγ. Δοκῶ μὲν αὐταί γ' εἰσὶν αἱ διδάσκαλοι.
Ἀλλ' εἶεν· αἴρω χεῖρ', ἀπαντήσας νεκροῖς.
Ἅιδου τε μολπὰς ἐκχέω δακρυρρόους,
Φίλους προσαυδῶν, ὧν λελειμμένος τάλας
Ἐρημίᾳ κλαίω. τοῦτο γὰρ μόνον βροτοῖς 775
Οὐκ ἔστι τἀνάλωμ' ἀναλωθὲν λαβεῖν,
Ψυχὴν βροτείαν. χρημάτων δ' εἰσὶν πόροι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Τὰ μὲν εὖ, τὰ δὲ δυστυχῆ.
2 Πόλει μὲν εὐδοξία,
3 Καὶ στρατηλάταις δορὸς 780
4 Διπλάζεται τιμά.
5 Ἐμοὶ δὲ τῶν παίδων μὲν εἰσιδεῖν μέλη
6 Πικρόν, καλὸν θέαμα δ' εἴπερ ὄψομαι,
7 Τὰν ἄελπτον ἁμέραν,
8 Ἰδοῦσα πάντων μέγιστον ἄλγος. 785

Ἀντιστροφή.

1 Ἄγαμόν μ' ἔτι δεῦρ' ἀεὶ
2 Χρόνος, παλαιὸς πατὴρ,
3 Ὤφελ' ἁμέρα κλῄσαι.
4 Τί γάρ με δεῖ παίδων;
5 Τὸ μὲν γὰρ οὐκ ἤλπιζον ἂν πεπονθέναι 790
6 Πάθος περισσόν, εἰ γάμων ἀπεζύγην.
7 Νῦν δ' ὁρῶ σαφέστατον
8 Κακόν, τέκνων φιλτάτων στερηθεῖσα.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἀλλὰ τάδ' ἤδη σώματα λεύσσω
Τῶν οἰχομένων παίδων. μελέα, 795
Πῶς ἂν ὀλοίμαν σὺν τοῖσδε τέκνοις,
Κοινὸν ἐς ᾅδην καταβᾶσα;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Στεναγμὸν ὦ ματέρες
2 Τῶν κατὰ χθονὸς νεκρῶν
3 Ἀΰσατ', ἀπύσατ', ἀντίφωνʼ ἐμῶν 800
4 Στεναγμάτων κλύουσαι.
χο. 5 Ὦ παῖδες, ὦ πικρὸν φίλων
6 Προσηγόρημα ματέρων,
7 Προσαυδῶ σε τὸν θανόντα.
ἀδ. 8 Ἰὼ, ἰὼ τῶν γ' ἐμῶν κακῶν ἐγώ. 805
χο. 9 Αἶ, αἶ. ἐπάθομεν ὦ
10 Τὰ κύντατ' ἄλγη κακῶν.
ἀδ. 11 Ὦ πόλις Ἀργεία, τὸ ἐμὸν πότμον οὐκ ἐσορᾶτε;
χο. 12 Ὁρῶσι κἀμὲ τὴν τάλαι-
13 ναν, τέκνων ἄπαιδα. 810

Ἀντιστροφή.

ἀδ. 1 Προσάγετ' ὦ δυσπότμων
2 Σώμαθ' αἱματοσταγῆ,
3 Σφαγέντα τ' οὐκ ἀξί', ἐξ οὐκ ἀξίων,
4 Ἐν οἷς ἀγὼν ἐκράνθη.
5 Δόθ' ὡς περιπτυχαῖσι δὴ 815
6 Χέρας προσαρμόσας ἐμοῖς

7 Ἐν ἀγκάλαις τέκνα θῶμαι.
χο. 8 Ἔχεις, ἔχεις. Αδ. πημάτων γ' ἄχθος ἅλις.
χο. 9 Αἰ, αἰ. τοὺς τεκόντας δ' οὐ λέγεις. Αδ. ἀΐετέ μου.
χο. 10 Στένεις ἐπ' ἀμφοῖν ἄχη. 820
ἀδ. 11 Εἴθε με Καδμείων ἔναρον στίχες ἐν κονίαισιν,
χο. 12 Ἐμὸν δὲ μή ποτ' ἐζύγη δέμας
13 Εἰς τὸν ἀνδρὸς εὐνάν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἀδ. Ἴδετε κακῶν πέλαγος, ὦ ματέρες
Τάλαιναι τέκνων. Χο. χερὶ μὲν ὄνυξιν 825
Ἠλοκίσμεθ', ἀμφὶ δὲ σποδὸν
Κάρα κεχύμεθα.
ἀδ. Ἰὼ, ἰώ μοί μοι.
Κατά με πέδον γᾶς ἕλοι,
Διὰ δὲ θύελλα σπάσαι, 830
Πυρός τε φλογμὸς
Ὁ Διὸς ἐν κάρᾳ πέσοι.
χο. Πικροὺς εἶδες γάμους.
Πικρὰν δὲ Φοίβου φάτιν
Ἔγημας. ἁ πολύστονος 835
Οἰδιπόδα δώματα
Λιποῦσ' ἦλθ' Ἐρινύς.

ΙΑΜΒΟΙ.

θη. Μέλλων σ' ἐρωτᾶν, ἡνίκ' ἐξήντλεις στρατῷ
Γόους, ἀφήσω. τοὺς ἐκεῖ μὲν ἐκλιπὼν
Εἴασα μύθους, νῦν δ' Ἄδραστον ἱστορῶ 840
Πόθεν ποθ' οἵδε διαπρεπεῖς εὐψυχίᾳ
Θνητῶν ἔφυσαν; εἰπέ γ', ὡς σοφώτερος
Νέοισιν ἀστῶν τῶνδ'. ἐπιστήμων γὰρ εἶ.
Εἶδον γὰρ αὐτῶν κρείσσον', ἢ λέξαι λόγῳ,
Τολμήμαθ' οἷς ἤλπιζον αἱρήσειν πόλιν. 845
Ἓν δ' οὐκ ἐρήσομαί σε, μὴ γέλωτ' ὄφλω,
Ὅτῳ ξυνέστη τῶνδ' ἕκαστος ἐν μάχῃ,
Ἢ τραῦμα λόγχης πολεμίων ἐδέξατο.
Κενοὶ γὰρ οὗτοι τῶν τ' ἀκουόντων λόγοι,
Καὶ τοῦ λέγοντος, ὅστις ἐν μάχῃ βεβὼς, 850
Λόγχης ἰούσης πρόσθεν ὀμμάτων πυκνῆς,
Σαφῶς ἀπήγγειλ', ὅστις ἐστὶν ἀγαθός.
Οὐκ ἂν δυναίμην οὔτ' ἐρωτῆσαι τάδε,
Οὔτ' αὖ πιθέσθαι τοῖσι τολμῶσιν λέγειν.
Μόλις γὰρ ἄν τις αὐτὰ τἀναγκαῖ' ὁρᾶν 855
Δύναιτ' ἂν, ἑστὼς πολεμίοις ἐναντίος.
ἀδ. Ἄκουε δή νυν. καὶ γὰρ οὐκ ἄκοντί μοι
Δίδως ἔπαινον, ὧν ἔγωγε βούλομαι
Φίλων ἀληθῆ καὶ δίκαι' εἰπεῖν πέρι.
Ὁρᾷς τὸν ἁβρὸν, οὗ βέλος διέπτατο; 860
Καπανεὺς ὅδ' ἐστίν. ᾧ βίος μὲν ἦν πολὺς,
Ἥκιστα δ' ὄλβῳ γαῦρος ἦν. φρόνημα δὲ
Οὐδέν τι μεῖζον εἶχεν, ἢ πένης ἀνὴρ,
Φεύγων, τραπέζαις ὅστις ἐξογκοῖτ' ἄγαν,
Τ' ἀρκοῦντ' ἀτίζων. οὐ γὰρ ἐν γαστρὸς βορᾷ 865
Τὸ χρηστὸν εἶναι, μέτρια δ' ἐξαρκεῖν ἔφη.
Φίλος τ' ἀληθὴς ἦν, φίλοις παροῦσί τε,
Καὶ μὴ παροῦσιν, ὧν ἀριθμὸς οὐ πολύς.
Ἀψευδὲς ἦθος, εὐπροσήγορον στόμα,
Ἄκραντον οὐδὲν οὔτ' ἐς οἰκέτας ἔχων, 870
Οὔτ' ἐς πολίτας. τὸν δὲ δεύτερον λέγω
Ἐτέοκλον, ἄλλην χρηστότητ' ἠσκηκότα.
Νεανίας ἦν, τῷ βίῳ μὲν ἐνδεὴς,
Πλείστας δὲ τιμὰς ἔσχ' ἐν Ἀργείᾳ χθονί.
Φίλων δὲ χρυσὸν πολλάκις δωρουμένων, 875
Οὐκ εἰσεδέξατ' οἶκον, ὥστε τοὺς τρόπους
Δούλους παρασχεῖν, χρημάτων ζευχθεὶς ὕπο.
Τοὺς τ' ἐξαμαρτάνοντας, οὐχὶ τὴν πόλιν
Ἤχθαιρ'. ἐπεί τοι κοὐδὲν αἰτία πόλις,
Κακῶς κλύουσα διὰ κυβερνήτην κακόν. 880
Ὁ δ' αὖ τρίτος τῶνδ' Ἱππομέδων, τοιόσδ' ἔφυ.

In brachiis ponam liberos.
Cho. *Habes, habes.* Ad. *Satis* magnum *onus dolorum.*
Cho. *Heu, heu, parentibus verò non dicis.* Ad. *Audite me.*
Cho. *Graues vtrorumque causa gemitus edis.*
Ad. *Vtinam me copia Thebana occidissent in puluere.*
Cho. *Vtinam verò meum corpus nunquam iunctum fuisset*
In viri alicuius cubile.

MONOSTROPHICA.

Ad. *Videte pelagus malorum ô matres*
Misera filiorum. Cho. *Vnguibus quidem*
Lacerata sumus, cinerem verò circum
Caput fudimus.
Ad. *Heu, heu mihi, mihi.*
Solum terra detrahat me,
Et procella dilaceret,
Ignisque flamma
Iouis incidat capiti.
Cho. *Tristes vidisti nuptias,*
Et funestum oraculum Phœbi secutus,
Nuptum dedisti filias viris: luctuosa enim
OEdipoda domum
Relinquens venit Erinnys infesta tibi.

IAMBI.

Thes. *Cùm essẽ te interrogaturus, cũ apud exercitũ profunderes*
Luctus, hoc *omittam, illos quidem relinquens*
Sermones de tuis rebus. Nunc verò Adrastum interrogo;
Vndenam illi præstantes fortitudine
Mortales nati sunt? dicas tanquam sapientior
Iuuenibus istis inter ciues: peritus enim es rerum.
Vidi enim maiora ipsorum, quàm vt dici possit verbis,
Facinora, quibus sperabant se expugnaturos vrbem.
Illud tamen vnum te non interrogabo, ne rideear,
Cum quo horum quisque sit congressus in pugna,
Aut cuius hostium hasta acceperit vulnus.
Communes enim sunt isti sermones, & audientium
Et dicentium, si quis stans in pugna
Multis hastis euntibus ante oculos
Clarè narrare velit, quis sit fortis:
Non possem ista interrogare,
Neque credere illis, qui audent dicere res huiusmodi.
Vix enim aliquis ipsa necessaria videre
Potest, in *acie stans hostibus oppositus.*
Ad. *Audi ergo nunc: non enim inuito mihi*
Das laudem: volo ego
De amicis vera & iusta dicere.
Vidésne illum splendidum, per quem volauit Iouis *telum?*
Iste est Capaneus, cui ampla quidem erant fortuna,
Minimè verò diuitiis insolens erat. animos verò
Nequaquam maiores gerebat, quàm vir pauper,
Fugiens eũ, quicũque splẽdidis *mẽsis nimis intumesceret,*
Frugalem victum contẽnens: non enim in ventris ingluuie
Probitatem positam *esse, sed mediocria sufficere dicebat.*
Erátque verus amicus, & præsentibus amicus,
Et absentibus, quorum non est *magnus numerus,*
Mores non fucati, & come os,
Nihil dicebat, quod non expleret, neque erga seruos,
Neque erga ciues. Secundum verò dico,
Eteoclum, qui exercuit bonitatem:
Iuuenis erat, pauper quidem fortunis,
Plurimos verò honores habuit in *Argiuo agro.*
Amicis verò aurum ipsi *sæpe dono offerentibus,*
Non recepit in ædes, vt mores
Præberet seruiles, victus à pecunia.
Ipsósque delinquentes, non Rempublicam
Oderat: quia non est *culpanda ciuitas,*
Malè audiens propter gubernatorem malum.
Tertius verò horum Hippomedon, talis fuit:

Statim à puero ausus est non ad voluptatem
Musarum se conuertere, & ad mollem vitam:
Sed habitans ruri, exercens vitam duram,
Gaudebat ad fortia facinora, *& ad venationes vadens,*
Et gaudens equis, & tendens arcum manibus,
Reipublicæ corpus vtile præbere volens.
Alius verò filius venatricis Atalantæ,
Puer Parthenopæus, forma præstantissimus,
Arcas quidem erat: profectus verò ad Inachi fluenta,
Educatur Argis, & illic educatus
Primum quidem, vt conuenit inquilinos viros facere,
Nemini erat molestus, neque inuisus Reipublicæ,
Neque litigator verbis, vnde grauis
Est maximè ciuis, & hospes.
Et collocatus in acie, tanquam esset natus Argiuus,
Defendebat agrum: & quando ciuitas rem bene gerebat,
Gaudebat, acerbè verò ferebat, si quā cladem accipiebat.
Multos autem amatores, multásque fœminas amasias
Habens, cauebat ne quid peccaret.
Tydei verò laudem breuiter dicam magnam.
Non in verbis erat clarus, sed in armis;
Astutus, & acer ad inuenienda multa stratagemata.
Inferior autem prudentia Meleagro fratre,
Æquale nomen arte bellica præstitit,
Inueniens accuratam Musicam in clypeo.
Gloriæ cupida natura, & *diues, vigor autem animi*
Erat in ipsis factis, non in dicendo par.
Ex his dictis ne mirare
Theseu, hos ausos esse oppetere mortem ante turres.
Educatio enim non sordida, sed liberalis *pudorē affert.*
Erubescit enim vir, qui res honestas exercuit,
Ignauus fieri quilibet. fortitudo verò
Doceri potest, siquidem & infans docetur ea
Dicere & audire, quorum notitiam non habet.
Quæ verò didicit aliquis: ea seruare solet
Ad senectam. Sic igitur *bene instituite liberos.*

Systema.

Cho. *O fili, educaui te infelicem,*
Gestaui sub hepate,
Sustinens dolores in partu:
Et nunc Pluto meum
Habet laborem misera:
Ego enim meæ senectutis nutritorem non habeo,
Misera, quæ peperi filium.

IAMBI.

Ad. *Porrò generosum Oiclei filium,* Amphiaraum
Dij viuum abreptum in abditos terræ sinus,
Cum ipsis quadrigis laudant clarè.
Oedipique filium, Polynicen dico,
Nos laudantes, non mentiemur:
Erat enim mihi hospes, priusquam relicta Cadmi vrbe, l. (Thebis
Exilio spontaneo, vltrò, *transiret ad Argos.*
Sed scis quid velim te facere de istis?
The. *Non scio, nisi vnum* hoc, *me tuis obtemperaturū esse ver-* (bis.
Ad. *Percussum quidem igne Iouis Capanea.*
The. *Vis sepelire seorsim tanquam sacrum cadauer?*
Ad. *Certè. omnes verò alios in vno rogo.*
The. *Vbi verò facies huic monumentum* ab aliis *separatum?*
Ad. *Hic, faciens monumentum iuxta istos miseros.*
The. *Hic autem labor cura iam erit seruis,*
Nobis verò isti: procedant igitur onera cadauerum.
Ad. *Ite ô miseræ matres filiorum propè.*
The. *Nequaquam Adraste dicis hoc vtile.*
Ad. *Quomodo? non conuenit attingi à matribus liberos?*
The. *Peribunt, si videant istos* adeo *deformatos:*
Aspectus enim cadauerum est acerbus etiam cum lucro.
Quid igitur dolorem istis addere vis?
Ad. *Vincis: oportet manere patienter: dicis enim rectè*

Παῖς ὢν ἐτόλμησ' εὐθὺς οὐ πρὸς ἡδονὰς
Μουσῶν τραπέσθαι, πρὸς τὸ μαλθακὸν βίου.
Αγροὺς δὲ ναίων, σκληρὰ τῇ φύσει διδοὺς,
Ἔχαιρε πρὸς τἀνδρεῖον, εἴς τ' ἄγρας ἰὼν, 885
Ἵπποις τε χαίρων, τόξα τ' ἐντείνων χεροῖν,
Πόλει παρασχεῖν σῶμα χρήσιμον θέλων.
Ὁ τῆς κυναγοῦ δ' ἄλλος Ἀταλάντης γόνος
Παῖς Παρθενοπαῖος, εἶδος ἐξοχώτατος,
Ἀρκὰς μὲν ἦν, ἐλθὼν δ' ἐπ' Ἰνάχου ῥοὰς, 890
Παιδεύεται κατ' Ἄργος. ἐκτραφεὶς δ' ἐκεῖ,
Πρῶτον μὲν, ὡς χρὴ τοὺς μετοικοῦντας ξένους,
Λυπηρὸς οὐκ ἦν, οὐδ' ἐπίφθονος πόλει,
Οὐδ' ἐξεριστὴς τῶν λόγων, ὅθεν βαρὺς
Μάλιστ' ἂν εἴη δημότης τε καὶ ξένος. 895
Λόχοις δ' ἐνεστὼς, ὥσπερ Ἀργεῖος γεγὼς,
Ἤμυνε χώρᾳ. χ' ὁπότ' εὖ πράσσοι πόλις,
Ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερ', εἴ τι δυστυχοῖ.
Πολλοὺς δ' ἐραστὰς κἀπὸ θηλειῶν ὅσας
Ἔχων, ἐφρούρει μηδὲν ἐξαμαρτάνειν. 900
Τυδέως δ' ἔπαινον ἐν βραχεῖ θήσω μέγαν.
Οὐκ ἐν λόγοις ἦν λαμπρὸς, ἀλλ' ἐν ἀσπίδι
Δεινὸς σοφιστὴς πολλά τ' ἐξευρεῖν σοφά.
Γνώμῃ δ' ἀδελφοῦ Μελεάγρου λελειμμένος
Ἴσον παρέσχεν ὄνομα διὰ τέχνης δορὸς, 905
Εὑρὼν ἀκριβῆ μουσικὴν ἐν ἀσπίδι·
Φιλότιμον ἦθος, πλούσιον. φρόνημα δὲ
Ἐν τοῖσιν ἔργοις, οὐχὶ τοῖς λόγοις ἴσον.
Ἐκ τῶνδε μὴ θαύμαζε τῶν εἰρημένων,
Θησεῦ, πρὸ πύργων τούσδε τολμῆσαι θανεῖν. 910
Τὸ γὰρ τραφῆναι μὴ κακῶς, αἰδῶ φέρει.
Αἰσχύνεται δὲ τἀγαθ' ἀσκήσας ἀνὴρ,
Κακὸς γενέσθαι πᾶς τις. ἡ δ' εὐανδρία
Διδακτὸς, εἴπερ καὶ βρέφος διδάσκεται
Λέγειν, ἀκούειν θ' ὧν μάθησιν οὐκ ἔχει. 915
Ἃ δ' ἂν μάθῃ τις, ταῦτα σῴζεσθαι φιλεῖ
Πρὸς γῆρας. οὕτω παῖδας εὖ παιδεύετε.

Σύστημα.

χο. Ἰὼ τέκνον, δυστυχῆ σ' ἔτρεφον,
Ἔφερον ὑφ' ἥπατος,
Πόνους ἐνεγκοῦσ' ἐν ὠδῖσι· 910
Καὶ νῦν ἅδας τὸν ἐμὸν
Ἔχει μόχθον ἀθλίας·
Ἐγὼ δὲ γηροβοσκὸν οὐκ ἔχω,
Τεκοῦσα τάλαινα παῖδα.

IAMBOI.

ἀδ. Καὶ μὴν τὸν Οἰκλέους γε γενναῖον τόκον, 925
Θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες εἰς μυχοὺς χθονὸς,
Αὐτοῖς τεθρίπποις, εὐλογοῦσιν ἐμφανῶς.
Τὸν Οἰδίπου τε παῖδα, Πολυνείκην λέγω,
Ἡμεῖς ἐπαινέσαντες, οὐ ψευδοίμεθ' ἄν.
Ξένος γὰρ ἦν μοι, πρὶν λιπὼν Κάδμου πόλιν 930
Φυγῇ πρὸς Ἄργος διαβαλεῖν αὐθαίρετος.
Ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶν σε βούλομαι τούτων πέρι;
θη. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἓν, σοῖσι πείθεσθαι λόγοις.
ἀδ. Τὸν μὲν Διὸς πληγέντα Καπανέα πυρὶ.
θη. Ἢ χωρὶς, ἱερὸν ὡς νεκρὸν, θάψαι θέλεις; 935
ἀδ. Ναί. τοὺς δέ γ' ἄλλους πάντας ἐν μιᾷ πυρᾷ.
θη. Ποῦ δῆτα θήσεις μνῆμα τῷδε χωρίσας.
ἀδ. Αὐτοῦ, παρ' οἴκους τούσδε συμπήξας τάφον.
θη. Αὐτὸς μὲν ἤδη δμωσὶν ἂν μέλοι πόνος,
Ἡμῖν δέ γ' οἵδε. στειχέτω δ' ἄχθη νεκρῶν. 940
ἀδ. Ἴτ' ὦ τάλαιναι μητέρες τέκνων πέλας.
θη. Ἥκιστ' Ἄδραστε τοῦτο πρόσφορον λέγεις.
ἀδ. Πῶς; τὰς τεκούσας οὐ χρεὼν ψαῦσαι τέκνων;
θη. Ὄλοιντ' ἰδοῦσαι τούσδ' ἂν ἠλλοιωμένους.
Πικρὰ γὰρ εἶδος κἀμὰ τοῦ τέλους νεκρῶν. 945
Τί δῆτα λύπην ταῖσδε προσθεῖναι θέλεις;
ἀδ. Νικᾷς. μένειν χρὴ τλημόνως. λέγεις γὰρ εὖ.

Θη-

Θησεύς. ὅταν δὲ πυρὶ δὲ προσθῶμεν νεκρούς,
Ὀστᾶ προσάξεσθ'. ὦ ταλαίπωροι βροτοί,
Τί κτᾶσθε λόγχας, καὶ κατ' ἀλλήλων φόνους 950
Τίθεσθε; παύσασθ'. ἀλλὰ λήξαντες πόνων,
Ἄστη φυλάσσεθ', ἥσυχοι μεθ' ἡσύχων.
Σμικρὸν τὸ χρῆμα τοῦ βίου· τοῦτον δὲ χρὴ
Ὡς ῥᾷστα, καὶ μὴ σὺν πόνοις διεκπερᾶν.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Οὐκέτ' εὔτεκνος, οὐκέτ' εὔπαις, 955
2 Οὐδ' εὐτυχίας μέτεστίν μοι
3 Κουροτόκοις ἐν Ἀργείαις,
4 Οὐδ' Ἄρτεμις λοχία
5 Προσφθέγξαιτ' ἂν τὰς ἀτέκνους.
6 Δυσαίων δ' ὁ βίος. 960
7 Πλαγκτὰ δ' ὡσεί τις νεφέλα,
8 Πνευμάτων ὑπὸ δυσχίμων ἀΐσσω.

Ἀντιστροφή.

1 Ἑπτὰ ματέρες, ἑπτὰ κούρους
2 Ἐγεινάμεθ' αἱ ταλαίπωροι,
3 Κλεινοτάτους ἐν Ἀργείοις. 965
4 Καὶ νῦν ἄπαις, ἄτεκνος
5 Γηράσκω δυστανότατος,
6 Οὔτ' ἐν τοῖς φθιμένοις,
7 Οὔτ' ἐν ζῶσιν ἀριθμουμένα,
8 Χωρὶς δή τινα τῶνδ' ἔχουσα μοῖραν. 970

Ἐπῳδός.

1 Ὑπολελειμμένα μοι δάκρυα
2 Μέλεα, παιδὸς ἐν οἴκοις
3 Κεῖται μνήματα, πένθιμοι
4 Κουραί, καὶ στέφανοι κόμας,
5 Ἀοιδαί, τὰς χρυσοκόμας 975
6 Ἀπόλλων οὐκ ἐνδέχεται.
7 Γόοισι δ' ὀρθευομένα,
8 Δάκρυσι νοτερὸν αἰεὶ πέπλον
9 Πρὸς στέρνῳ πτύχα τέγξω.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Καὶ μὴν θαλάμας τάσδ' ἐσορῶ δὴ 980
Καπανέως ἤδη, τύμβον θ' ἱερόν,
Μελάθρων τ' ἐκτὸς
Θησέως ἀναθήματα νεκροῖς,
Κλεινήν τ' ἄλοχον τοῦ καταφθιμένου
Τοῦδε κεραυνῷ πέλας Εὐάδνην, 985
Ἣν Ἶφις ἄναξ παῖδα φυτεύει.
Τί ποτ' αἰθερίαν ἕστηκε πέτραν,
Ἣ τῶνδε δόμων ὑπερακρίζει,
Τήνδ' ἐμβαίνουσα κέλευθον;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Εὐα. 1 Τί φέγγος, τίν' αἴγλαν 990
2 Ἐδίφρευε τότ' ἅλιος
3 Σελάνα τε κατ' αἰθέρα,
4 Λαμπάδ', ἵν' ὠκυθόαι νύμφαι
5 Ἱππεύουσι δι' ὀρφναίας,
6 Ἡνίκα γάμων
7 Τῶν ἐμῶν πόλις Ἄργους 995
8 Ἀοιδὰς εὐδαιμονίας
9 Ἐπύργωσε, καὶ γαμέτα
10 Χαλκοτευχοῦς τε Καπανέως;
11 Πρὸς σ' ἔβαν δρομὰς ἐξ ἐμῶν
12 Οἴκων ἐκβακχευσαμένα, 1000
13 Πυρὸς φῶς τάφον τε
14 Ματεύουσα τὸν
15 Αὐτὸν ἐς Ἅιδαν καταλύσουσ' ἔμμοχθον
16 Βίοτον, αἰῶνός τε πόνους. 1005
17 Ἥδιστος γάρ τοι θάνατος,
18 Συνθνῄσκειν θνῄσκουσι φίλοις,
19 Εἰ δαίμων τάδε δὴ κραίνοι.

Theseus. quum autem istos imposuerimus igni,
Offa conuehetis. ô miseri mortales,
Quid comparatis hastas, & mutuas cædes
Facitis? cessate. Quin vos desinentes à laboribus,
Seruate vrbes quieti cum quietis.
Res breuis est vita, & eam conuenit
Transigere quàm facillimè, & non accersitis laboribus.

EPODICA.

Strophe.

Cho. Non sum ampliùs beata liberis, non ampliùs prole felix:
Neque sum particeps felicitatis
Inter matres Argiuas.
Neque Diana, quæ adest parturientibus,
Salutet nos amissis b[illegible]is.
Misera autem erit vita.
Sicut autem errans nubes,
A sæuis ventis impellor.

Antistrophe.

Septem matres, septem liberos
Peperimus miseræ,
Præstantissimos inter Argiuos.
Et nunc sine liberis, sine filiis
Senesco miserrima,
Nec inter mortuos,
Nec inter viuos numerata,
Seorsim ab his sustinens quandam sortem.

Epodus.

Sunt mihi reliquæ lachrymæ
Miseræ, in domo filij
Iacent monumenta, lugubres
Tonsuræ & coronæ comæ,
Cantus, quos auricomus
Apollo non recipit.
Et excitata manè luctibus,
Lachrymis semper humidam peplorum
Lacinam madefaciam ad pectus.

ANAPÆSTI.

Atqui thalamos hosce iam video
Capanei nunc, sacrúmque tumulum,
Extráque atria
Thesei monumenta dicata mortuis,
Et inclytam coniugem mortui
Huius fulmine, Euadnem prope,
Quam rex Iphis filiam genuit.
Quidnam stat ad sublimem petram,
Quæ superat hanc domum,
Hanc ingressa viam?

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Eu. Quam lucem, quem splendorem orbi sol afferebat
Curru vehebatur infelix, ac infaustus nobis?
Lunáque per cælum quam ferebat
Facem, vbi celeres Nymphæ
Equitant per obscuram noctem,
Quando nuptiarum
Mearum ciuitas Argiua
Cantilenas felicitatis
Magnificè cecinit, & mariti mei
Armati Capanei, bellatoris acerrimi?
Accessi currens ex meis
Ædibus furens,
Ignis flammam occupatura, & in sepulchrum
Itura
Idem, apud Plutonem finitura laboriosam
Vitam, auique grauissimos dolores.
Mors enim est dulcissima,
Commori morientibus amicis,
Si modò Deus ista perficiat.

Cho. *Sed vidisne hunc supra cuius portam stas,*
Rogum, Iouis thesaurum: illic est tuus
Maritus domitus face fulminis.

Antistrophe.

Eu. *Video certè vitæ finem, ad*
Quem accessi. fortuna verò mihi
Coit pede, meum iam contingit pedem. *sed*
Honesti nominis gratia
Hinc tuam
Hac à rupe
Saltans in ignem.
Corpúsque ardente flamma
Marito commiscens charum, &
Corpus meum *prope corpus* mariti *ponens*, in
Proserpinæ descendam thalamos:
Te mortuum nunquam meâ
Prodens animâ sub terra.
Valeat lux, nuptiæque.
Vtinam aliqui lecti iustarum nuptiarum
Argis appareant liberis Euadnetuis
Tuus enim legitimi *lecti maritus*
Contabescens amoris *aura sincera,*
Cum *coniuge generosum animum* habens obijt.

IAMBI.

Cho. *Atqui ecce ipse tuus pater accedit propè*
Ad nouum sermonem, senex Iphis,
Quem cum non audieris prius, iam audiens dolebit.

Iph. *O misera: & ego miser senex,*
Venio habens duplicem luctum domesticum.
Filium enim interfectum Thebana lancea
Eteoclum, in patriam vecturus mortuum,
Et quærens meam filiam, quæ extra domum
Egressa est saltu, vxor Capanei,
Mori cupiens cum marito. tempore quidem
Superiore custodiebatur domi. postea verò quàm ego
Custodiam remisi, propter præsentia mala
Excessit. sed hic ipsam coniicimus
Maximè esse: dicite an sciatis.

Eua. *Quid istas interrogas? ecce ego in saxo*
Sicut quædam auis, supra rogum Capanei,
Infelix corporis *onus pensile leuo*, libróque *pater.*

Iph. *Filia, quænam aura? quæ classis? cuius rei gratiâ*
Domo relictâ venisti in hanc terram?

Eua. *Impetum perciperes meorum consiliorum,* (impulerit.
Audiens. sed non volo te audire, pater, quid ad hæc me

Iph. *Quid verò, non est iustum patrem tuum scire?*

Eua. *Esses iudex non sapiens meæ voluntatis.*

Iph. *Hoc verò cultu cuius rei causâ ornas corpus?*

Eua. *Iste ornatus postulat aliquid eximium, pater.* (*te videre.*

Iph. *At vt ob virum, cuius mors lugetur, nõ decet* sic ornatam

Eua. *Ad quandam enim rem nouam sumus parata.*

Iph. *Cur verò prope sepulchrum, & rogum stas?*

Eua. *Huc enim iam præclaram victoriam adeptura venio.*

Iph. *Quam victoriam adeptura:* hoc *ex te audire cupio.*

Eua. Vincam *omnes mulieres, quas videt sol.*

Iph. *Operibus Mineruæ, an mentis prudentia?*

Eua. *Fortitudine. cum marito enim mortua iacebo.*

Iph. *Quid ais? quid significas hoc ænigmate inepto?*

Eua. *Desiliam in hunc Capanei mortui rogum.*

Iph. *O filia, nequaquam dicas hunc sermonem apud vulgus.*

Eua. *Hoc ipsum volo cunctos Argiuos scire.*

Iph. *Sed ne ego quidem parebo tibi facienti hæc.* (*manu.*

Eua. *Simile* est. *siquidem non poteris me prehendere rapiens*
Iámque demittitur corpus tibi quidem non gratum:
Nobis verò & isti marito, qui simul comburetur.

Cho. *O mulier, atrox facinus fecisti.*

Iph. *Perij miser, ô Argiuæ puellæ.*

Cho. *Heu, heu, hæc horrenda passus,*

χο. Καὶ μὴν ὁρᾷς τήνδ', ἧς ἐφέστηκας πέλας
Πυράν, Διὸς θησαυρὸν, ἔνθ' ἔνεστι σὸς 1010
Πόσις, δαμασθεὶς λαμπάσιν κεραυνίοις.

Αντιστροφή.

εὐά. 1 Ορῶ δὴ τελευτάν,
2 Ην ἕστακα· τύχα δέ μοι
3 Ξυνάπτει ποδός. ἀλλὰ τῆς
4 Εὐκλείας χάριν 1015
5 Ενθεν ὁρμάσω,
6 Τᾶσδ' ἀπὸ πέτρας
7 Πηδήσασα πυρὸς ἔσω.
8 Σῶμά τ' αἴθοπι φλογμῷ
9 Πόσει συμμίξασα φίλον, 1020
10 Χρῶτα χρωτὶ πέλας θεμένα,
11 Περσεφονείας ἥξω θαλάμους
12 Σὲ τὸν θανόντ' οὔποτ' ἐμᾷ
13 Προδοῦσα ψυχᾷ κατὰ γᾶς.
14 Ιτω φῶς, γάμοι τε. 1025
15 Εἴθε τινὲς εὐναὶ δικαίων ὑμεναίων
16 Εν Ἄργει φανῶσι τέκνοισιν.
17 Ο σὸς δ' εὐναῖος γαμέτας
18 Συντακεὶς αὔραις ἀδόλοις,
19 Γενναίας ἀλόχου ψυχᾶς. 1030

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς σὸς πατὴρ βαίνει πέλας
Γεραιὸς Ἶφις, ἐς νεωτέρους λόγους,
Οὓς οὐ κατειδὼς πρόσθεν, ἀλγήσει κλύων.

ἰφ. Ω δυστάλαινα, δυστάλας δ' ἐγὼ γέρων,
Ηκω, διπλοῦν πένθος γε δαιμόνων ἔχων. 1035
Τὸν μὲν θανόντα παῖδα Καδμείων δορὶ
Ετέοκλον ἐς τὴν πατρίδα ναυστολῶν νεκρὸν,
Ζητῶν τ' ἐμὴν παῖδ', ἣ δόμων ἐξώπιος
Βέβηκε πηδήσασα, Καπανέως δάμαρ,
Θανεῖν ἐρῶσα σὺν πόσει. χρόνον μὲν οὖν 1040
Τὸν πρόσθ' ἐφρουρεῖτ' ἐν δόμοις. ἐπεὶ δ' ἐγὼ
Φυλακὰς ἀνῆκα, τοῖς παρεστῶσιν κακοῖς
Βέβηκεν. ἀλλὰ τῇδέ νιν δοξάζομεν
Μάλιστ' εἶναι. φράζετ' εἰ κατείδετε.

εὐά. Τί τούσδ' ἐρωτᾷς; ἥδ' ἐγὼ πέτρας ἔπι 1045
Ορνις τις ὡσεὶ, Καπανέως ὑπὲρ πυρᾶς,
Δύστηνον αἰώρημα κουφίζω, πάτερ.

ἰφ. Τέκνον, τίς αὔρα; τίς στόλος; τίνος χάριν
Δόμων ὑπεκβᾶσ' ἦλθες ἐς τήνδε χθόνα;

εὐά. Οργὴν λάβοις ἂν τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, 1050
Κλύων. ἀκοῦσαι δ' οὔ σε βούλομαι, πάτερ.

ἰφ. Τί δ'; οὐ δίκαιον πατέρα τὸν σὸν εἰδέναι;

εὐά. Κριτὴς ἂν οὐκ ὢν σοφὸς γνώμης ἐμῆς.

ἰφ. Σκευῇ δὲ τῇδε τοῦ χάριν κοσμεῖς δέμας;

εὐά. Θέλει τι κλεινὸν οὗτος ὁ στολμὸς, πάτερ. 1055

ἰφ. Ως οὐκ ἐπ' ἀνδρὶ πένθιμος πρέπεις ὁρᾶν.

εὐά. Εἰς γάρ τι πρᾶγμα νεοχμὸν ἐσταλμένη.

ἰφ. Κἄπειτα τύμβῳ καὶ πυρᾷ φαίνῃ πέλας;

εὐά. Ενταῦθα γὰρ δὴ καλλίνικος ἔρχομαι.

ἰφ. Νικῶσα νίκην τίνα; μαθεῖν χρῄζω σέθεν. 1060

εὐά. Πάσας γυναῖκας ἃς ἐδέρκεθ' ἥλιος.

ἰφ. Εργοις Ἀθάνας, ἢ φρενῶν εὐβουλίᾳ;

εὐά. Αρετῇ. πόσει γὰρ συνθανοῦσα κείσομαι.

ἰφ. Τί φῄς; τί τοῦτ' αἴνιγμα σημαίνεις σαθρόν;

εὐά. Αἴσσω θανόντος Καπανέως τήνδ' ἐς πυράν. 1065

ἰφ. Ω θύγατερ, οὐ μὴ μῦθον ἐς πολλοὺς ἐρεῖς.

εὐά. Τοῦτ' αὐτὸ χρῄζω, πάντας Ἀργείους μαθεῖν.

ἰφ. Αλλ' οὐδέ τοι σοὶ πείσομαι δρώσῃ τάδε.

εὐά. Ομοιον· οὐ γὰρ μὴ κίχῃς μ' ἑλὼν χερί.
Καὶ δὴ παρεῖται σῶμα, σοὶ μὲν οὐ φίλον, 1070
Ημῖν δὲ καὶ τῷ συμπυρουμένῳ πόσει.

χο. Ἰὼ γύναι, δεινὸν ἔργον ἐξειργάσω.

ἰφ. Απωλόμην δύστηνος, Ἀργείων κόραι.

χο. Ε, ἒ, σχέτλια τάδε παθὼν,

Τὸ παντόλμον ἔργον ὄψει τάλας. 1075

ἰφ. Οὐκ ἄν τι δρᾷς ἄλλο ἀθλιώτερον.

χο. Ἰὼ τάλας, μετέλαχες
Τύχας Οἰδιπόδα, γέρον,
Μέρος, καὶ σὺ πόλις ἐμὰ τλάμων.

ἰφ. Οἴμοι· τί δὴ βροτοῖσιν οὐκ ἔστιν τόδε, 1080
Νέους δὶς εἶναι καὶ γέροντας αὖ πάλιν;
Ἀλλ' ἐν δόμοις μὲν ἤν τι μὴ καλῶς ἔχῃ,
Γνώμαισιν ὑστέραισιν ἐξορθούμεθα.
Αἰῶνα δ' οὐκ ἔξεστιν. εἰ δ' ἦμεν νέοι
Δὶς, καὶ γέροντες, εἴ τις ἐξημάρτανεν, 1085
Διπλοῦ βίου λαχόντες, ἐξωρθούμεθ' ἄν.
Ἐγὼ γὰρ ἄλλους εἰσορῶν τεκνουμένους,
Παίδων τ' ἐραστὴς ἦν, πόθῳ τ' ἀπωλλύμην.
Εἰ δ' εἰς τόδ' ἦλθον, κἀξεπειράθην τέκνων,
Οἷον στέρεσθαι πατέρα γίγνεται τέκνων, 1090
Οὐκ ἄν ποτ' εἰς τόδ' ἦλθον, εἰς ὃ νῦν, κακόν.
Ὅστις φυτεύσας, καὶ νεανίαν τεκὼν
Ἄριστον, εἶτα τοῦδε νῦν στερίσκομαι.
Εἶέν· τί δὴ χρὴ τὸν ταλαίπωρόν με δρᾶν;
Στείχειν πρὸς οἴκους; κᾆτ' ἐρημίαν ἴδω 1095
Πολλῶν μελάθρων, ἀπορίαν τ' ἐμῷ βίῳ.
Ἢ πρὸς μέλαθρα τοῦδε Καπανέως μόλω,
Ἥδιστα, πρίν γε δή ποτ' ἦν παῖς ἥδε μοι;
Ἀλλ' οὐκέτ' ἔστιν. ἥ γ' ἐμὴν γενειάδα
Προσήγετ' αἰεὶ στόματι, καὶ κάρα τόδε 1100
Κατεῖχε χειρί. Πατρὶ δ' οὐδὲν ἥδιον
Γέροντι θυγατρός. ἀρσένων δὲ μείζονες
Ψυχαί, γλυκεῖαι δ' ἧσσον εἰς θωπεύματα.
Οὐχ ὡς τάχιστα δῆτά μ' ἄξετ' εἰς δόμους,
Σκότῳ δὲ δώσετ', ἔνθ' ἀσιτίαις ἐμὸν 1105
Δέμας γεραιὸν συντακεὶς ἀποφθερῶ;
Τί μ' ὠφελήσει παιδὸς ὀστέων θιγεῖν;
Ὦ δυσπάλαιστον γῆρας, ὡς μισῶ σ' ἔχων.
Μισῶ δ' ὅσοι χρῄζουσιν ἐκτείνειν βίον,
Νάστοισι, καὶ στρωμναῖσι, καὶ μαγεύμασι 1110
Παρεκτρέποντες ὀχετόν, ὥστε μὴ θανεῖν,
Οὓς χρῆν, ἐπειδὰν μηδὲν ὠφελῶσι πόλιν,
Θανόντας ἔρρειν, κἀκποδὼν εἶναι νέοις.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἡμι. Ἰὼ τάδε δὴ παίδων, καὶ δὴ φθιμένων
Ὀστᾶ φέρεται, λάβετ' ἀμφίπολοι 1115
Γραίας ἀμενοῦς (οὐ γὰρ ἔνεστιν
Ῥώμη παίδων ὑπὸ πένθους.
Πολλοῦ δὲ χρόνου ζώσης μέτα δὴ)
Καταλειβομένας τ' ἄλγεσι πολλοῖς.
Τί γὰρ ἂν μεῖζον τοῦδ' ἔτι θνατοῖς 1120
Πάθος ἐξεύροις,
Ἢ τέκνα θανόντ' ἐσιδέσθαι;

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

παῖς. Φέρω φέρω·
Τάλαινα μᾶτερ ἐκ πυρὸς πατρὸς μέλη,
Βάρος μὲν οὐκ ἀβριθὲς, ἀλγέων ὕπερ, 1125
Ἐν δ' ὀλίγῳ τἀμὰ πάντα συνθείς.

ἡμι. Ἰὼ, ἰώ.
Πᾶ δάκρυα φέρεις φίλα
Ματρὶ τῶν ὀλωλότων,
Σποδοῦ τε πλῆθος ὀλίγον ἀντὶ σωμάτων 1130
Εὐδοκίμων δή ποτ' ἐν Μυκήναις;

παῖς. Ἐγὼ δ' ἔρημος, ἀθλίου πατρὸς τάλας,
Ἔρημον οἶκον ὀρφανεύσομαι, λαβών,
Οὐ πατρὸς ἐν χερσὶ, τοῦ τεκόντος.

ἡμι. Ἰὼ, ἰώ· ποῦ δὲ πόνος ἐμῶν τέκνων; 1135
Ποῦ λοχευμάτων χάρις;
Τροφαί τε ματρὸς, ἄϋπνά τ' ὀμμάτων τέλη,
Καὶ φίλιαι προσβολαὶ προσώπων;

παῖς. Βεβᾶσιν, οὐκ ἔτ' εἰσί σοι μᾶτερ, τέκνα.

Videbis miser audacissimam rem.

Iph. *Neminem alium inuenies tu me miseriorem.*

Cho. *O miser: cepisti*
Senex fortunæ Oedipi
Partem, & tu misera mea ciuitas.

Iph. *Heu mihi, quare non licet hoc hominibus,*
Bis fieri iuuenes, & rursus senes:
Nam in ædibus quidem si quid non rectè se habeat, id
Posterioribus sententiis emendamus:
Vitam verò non licet. si autem essemus iuuenes
Bis, & senes, si quis peccauisset, id nos
Duplicis vitæ compotes factis corrigeremus.
Ego enim videns alios procreare liberos,
Cupiebam etiam liberos, & eorum *peribam desiderio:*
Si verò eò venissem, & fuissem expertus liberos,
Et quale sit patrem priuari liberis,
Nunquam venissem in hoc malum, in quod nunc veni.
Qui cùm plantarim, & genuerim iuuenem
Fortissimum, postea nunc eo priuor.
Eia, quid igitur oportet me miserum facere?
Ire domum? at ibi solitudinem videbo
Multarum ædium, & desperationem meæ vitæ.
An vadam ad domum huius Capanei, (hæc mea filia)
Gratissimam *quidem* mihi *quondam, dum superstes esset.*
Sed iam non est amplius, quæ meas genas
Admouebat semper ori, & hoc caput
Tenebat manu. Nihil enim dulcius est *patri*
Seni quàm filia: masculorum enim sunt *generosiores*
Animi, sed minùs dulces ad blanditias.
Non quàm celerrimè igitur abducetis me domum,
Tenebrisque tradetis, vbi inedia meum
Corpus senile consumptum perdam?
Quid me iuuabit contingere ossa filiæ?
O ineluctabilis senectus, quàm te odi:
Odi etiam quotquot volunt extendere vitam
Vesciculis, & lectis, & incantationibus,
Auertentes vitæ cursum, ne moriantur,
Quos oportebat, quia nihil iuuabant Rempublicam,
Mortuos perire, & è medio sublatos cedere iunioribus.

Anapæsti.

Semich. *Io. iam hæc filiorum & igne iam consumptorum*
Ossa auferte, prehendite famulæ
Anum infirmam (nullum enim inest
Robur, propter luctum filiorum.
Longum enim tempus hunc luctum *iam seruas)*
Liquescentemque multis doloribus.
Quod enim hominibus maius hoc
Malum inuenias,
Quàm intueri mortuos liberos?

Monostrophica.

Puer. *Fero, fero,*
O misera mater, ex rogo membra patris,
Pondus quidem non leue propter dolores,
In exiguo verò loculo *mea omnia componens.*

Semi. *Hei, hei.*
Quò gestas charas lachrymas
Matri mortuorum,
Exiguámque copiam cineris pro corporibus
Eorum, qui fuerunt olim clari Mycenis?

Puer. *Ego verò miser orbatus misero patre,*
Accipiens desertam domum viuam orbus,
Non in manibus patris, qui me genuit.

Semi. *Heu, heu. vbi verò est labor meorum filiorum?*
Vbi nocturnorum gaudiorum gratia?
Et educatio materna, & insomnes oculorum impensæ?
Et dulces oris ad os *applicationes?* i. osculationes.

Puer. *Abierunt, non amplius mater, sibi sunt superstites liberi.*
mater,

Abierunt: æther habet eos iam
Consumptos in cinere ignis,
Et volantes confecerunt iter ad Plutonem.
Pater, tu quidem audis filiorum tuorum sermones.
Num miles aliquando militabo propter *(fili,*
Necem tuam? ut eam ulciscar: Iph. *Utinam verò* hoc *fiat,*
Ut aliquando volente Deo mihi fiat vindicta
Paterna, i. de tuo patre Capaneo. *nōdū hoc malū dormit.*
Puer. *Ah, ah. Luctuum satis super fortuna,*
Satis dolorum adest mihi.
Consistam. ubi accipiet me voluptas
Græcorum ducum, æneis armis,
Extincti patris vindicem?
Adhuc ò pater te coràm aspicere mihi videor,
Tuum iucundum osculum ad meas *genas applicantem.*
Verborum verò solatium tuorum
In aerem sublime fertur.
Reliquisti autem matri luctus duorum,
Téque nunquam dolor es relinquens.
Iph. *Habeo tantum onus, quæ itum me perdidit.*
Age, circa ubera subiiciam cineres.
Puer. *Lamentor, audiens hunc sermonem*
Tristissimum: attigit meum cor.
Iph. *O fili abis, non amplius charam*
Charam effigiem videbo tuæ matris.

IAMBI.

The. *Adraste, & mulieres ex Argivo genere,*
Videtis istos pueros gerentes in manibus
Corpora fortissimorum parentum, quos recepi:
His ego te & civitas donamus.
Vos autem oportet recordantes horum gratiam
Servare, cum videatis quæ nacti sitis ex me. (causa dixi,
Omnibus porro hæc eadem verba, & mandata *monendi*
Ut honore afficiatis hanc urbem semper filiis filiorum
Denunciantes memoriam eorum, quæ adepti estis.
Iupiter autem testis sit, & Dii in cælo,
Quali beneficio à nobis affecti abeatis.
Ad. *Theseu, scimus omnia, quibus Argivorum agrum*
Affecisti, beneficia, rogantem afficiens beneficio.
Habebimus autem non senescentem gratiam: nam præclara
Cùm acceperimus beneficia, *vobis parem gratiam referre*
The. *Quid verò aliud oportet me vobis præstare? (debemus*
Ad. *Salvus sis. dignus enim es tu & tua urbs.*
The. *Sint ista, sed tu quoque eadem consequaris.*
Min. *Audi Theseu hæc Minervæ verba,*
Quid oporteat te facere, facientémque iuvare res *istas*, i. hanc Rempubl. prodesse.
Ne des hæc ossa istis in Argivum agrum
Pueris ferre, sic facilè dimittens eos,
Sed pro tuis & urbis laboribus,
Recipe primùm iuramentum. Oportet autem iurare hunc
Adrastum: hic enim *rex summa rerum potestatem habes,*
Pro universa terra Danaidum iurabit.
Hoc autem erit iusiurandum: nunquam Argivos terram
In hanc adducturos hostilem exercitum:
Et aliis venientibus repugnaturos armis.
Si verò violato iuramento venerint contra hanc *urbem,*
Ut Argivorum ager malè pereat, precare.
In quo verò loco *oporteat te hostias cædere*, audi ex *me.*
Est tibi tripos æneis pedibus præditus intra domum,
Quem quondam Ilii sedibus eversis
Ad aliud negotium Hercules festinans,
Mandavit statui ad aram Pythicam.
In hoc secans tria guttura trium ovium,
Inscribe iusiurandum in cava superficie tripodis,
Deinde des servandum Deo, qui Delphis præsides,
Ut sit & monumentum fœderis, & testimonium Græciæ.

Βεβᾶσ᾽, αἰθὴρ ἔχει νιν ἤδη, 1140
Πυρὸς τετακότας σποδῷ.
Ποτανοὶ δ᾽ ἤνυσαν τὸν ἅιδαν.
Πάτερ, σὺ μὲν τῶν σῶν κλύεις τέκνων λόγους,
Ἆρ᾽ ἀσπιδοῦχος ἔτι ποτ᾽ ἀντιτείσομαι
Σὸν φόνον; Ιφ. εἰ γὰρ γένοιτο τέκνον. 1145
Ὅταν θεοῦ θέλοντος, ἔλθοι μοι δίκα
Πατρῷος. οὔπω κακὸν τόδ᾽ εὕδει.
παῖς. Αἰ, αἶ γόων ἅλις τύχας,
Ἅλις ἀλγέων πάρεστί μοι.
Στένω. ποῦ με δέξεται γάνος 1150
Χαλκέοισιν ὅπλοις Δαναϊδᾶν στρατηλάταν,
Τοῦ φθιμένου παιδὸς ἐκδικαστάς;
Ἔτ᾽ εἰσορᾶν σε, πάτερ, ἐπ᾽ ὀμμάτων δοκῶ,
Φίλον φίλημα παρὰ γένυι τιθέντα σόν.
Λόγων δὲ παρακέλευσμα σῶν,
Ἀέρι φερόμενον οἴχεται. 1155
Δυοῖν δ᾽ ἄχη, ματέρι τ᾽ ἔλιπες,
Σέ τ᾽ οὔποτ᾽ ἄλγη πατρῷα λείψει.
ἰφ. Ἔχω τοσόνδε βάρος, ὅσον μ᾽ ἀπώλεσεν.
Φέρ᾽, ἀμφὶ μαστὸν ὑποβάλω σποδόν. 1160
παῖς. Ἔκλαυσα, τόδε κλύων ἔπος
Στυγνότατον. ἔθιγέ μου φρενῶν.
ἰφ. Ὦ τέκνον, ἔβας. οὐκέτι φίλον
Φίλας ἄγαλμ᾽ ὄψομαι σῆς ματρός.

ΙΑΜΒΟΙ.

Θη. Ἄδραστε, καὶ γυναῖκες Ἀργεῖαι γένος, 1165
Ὁρᾶτε παῖδας τούσδ᾽ ἔχοντας ἐν χεροῖν
Πατέρων ἀρίστων σώμαθ᾽, ὧν ἀνειλόμην.
Τούτοις ἐγώ σε καὶ πόλις δωρούμεθα.
Ὑμᾶς δὲ τῶνδε χρὴ χάριν μεμνημένους,
Σώζειν, ὁρῶντας, ὧν ἐκύρσατ᾽ ἐξ ἐμοῦ. 1170
Παισὶν δ᾽ ἐπαινῶ τούσδε τοὺς αὐτοὺς λόγους,
Τιμᾶν πόλιν τήνδ᾽, ἐκ τέκνων ἀεὶ τέκνοις
Μνήμην παραγγέλλοντας, ὧν ἐκύρσατε.
Ζεὺς δὲ ξυνίστωρ, οἵ τ᾽ ἐν οὐρανῷ θεοί,
Οἵων ὑφ᾽ ἡμῶν στείχετ᾽ ἠξιωμένοι. 1175
ἄδ. Θησεῦ, ξύνισμεν πάνθ᾽, ὅσ᾽ Ἀργείαν χθόνα
Δέδρακας ἐσθλά, δεομένην εὐεργετῶν,
Χάριν τ᾽ ἀγήρω γ᾽ ἕξομεν. γενναῖα γὰρ
Παθόντες, ὑμᾶς ἀντιδρᾶν ὀφείλομεν.
Θη. Τί δῆτ᾽ ἔθ᾽ ὑμῖν ἄλλ᾽ ὑπουργῆσαί με χρή; 1180
ἄδ. Χαῖρ᾽. ἄξιος γὰρ καὶ σὺ, καὶ πόλις σέθεν.
Θη. Ἔσται τάδ᾽. ἀλλὰ καὶ σὺ τῶν αὐτῶν τύχοις.
ἀθη. Ἄκουε Θησεῦ τούσδ᾽ Ἀθηναίας λόγους,
Ἃ χρή σε δρᾶσαι, δρῶντα δ᾽ ὠφελεῖν τάδε.
Μὴ δῷς τάδ᾽ ὀστᾶ τοῖσδ᾽ ἐς Ἀργείαν χθόνα 1185
Παισὶν κομίζειν, ῥᾳδίως οὕτω μεθείς.
Ἀλλ᾽ ἀντὶ τῶν σῶν, καὶ πόλεως μοχθημάτων,
Πρῶτον λάβ᾽ ὅρκον. τόνδε δ᾽ ὀμνύναι χρεὼν
Ἄδραστον. οὗτος κύριος τύραννος ὤν,
Πάσης ὑπὲρ γῆς Δαναϊδῶν ὁρκωμοτεῖν. 1190
Ὁ δ᾽ ὅρκος ἔσται, μήποτ᾽ Ἀργείους χθόνα
Εἰς τήνδ᾽ ἐποίσειν πολέμιον παντευχίαν,
Ἄλλων τ᾽ ἰόντων ἐμποδὼν θήσειν δόρυ.
Ἢν δ᾽ ὅρκον ἐκλιπόντες ἔλθωσιν πόλιν,
Κακῶς ὀλέσθαι πρόστρεπ᾽ Ἀργείων χθόνα. 1195
Ἐν ᾧ δὲ τέμνειν χρὴ σφάγιά σ᾽, ἄκουέ μου.
Ἔστι τρίπους σοι χαλκόπους εἴσω δόμων,
Ὃν Ἰλίου ποτ᾽ ἐξαναστήσας βάθρα,
Σπουδὴν ἐπ᾽ ἄλλην Ἡρακλῆς ὁρμώμενος,
Στῆσαί γ᾽ ἐφεῖτο Πυθικὴν πρὸς ἐσχάραν. 1200
Ἐν τῷδε λαιμοὺς τρεῖς τριῶν μήλων τεμὼν
Ἔγγραψον ὅρκους τρίποδος ἐν κοίλῳ κύτει.
Κἄπειτα σώζειν θεῷ δὸς, ᾧ Δελφῶν μέλει,
Μνημεῖά θ᾽ ὅρκων, μαρτύρημά θ᾽ Ἑλλάδι.

Ἣν δ' αὖ διοίξῃς σφάγια, καὶ τρώσῃς φόνον, 1205
Ὀξύστομον μάχαιραν ἐς γαίας μυχοὺς
Κρύψον, παρ' αὐτὰς ἑπτὰ πυρκαϊὰς νεκρῶν.
Φόβον γὰρ αὐτοῖς, ἤν ποτ' ἔλθωσιν πόλιν,
Δειχθεῖσα θήσει, καὶ κακὸν νόστον πάλιν.
Δράσας δὲ ταῦτα, πέμπε γῆς ἔξω νεκρούς. 1210
Τεμένη δ', ἵν' αὐτῶν σώμαθ' ἡγνίσθη πυρί,
Μέθες παρ' αὐτὴν τρίοδον ἰσθμίας θεοῦ.
Σοὶ μὲν τάδ' εἶπον. παισὶ δ' Ἀργείων λέγω,
Πορθήσεθ' ἡβήσαντες Ἰσμηνοῦ πόλιν,
Πατέρων θανόντων ἐκδικάζοντες φόνον. 1215
Σύ τ' ἀντὶ πατρὸς Αἰγιαλεὺς στρατηλάτης
Νέος καταστάς, παῖς τ' ἀπ' Αἰτωλῶν μολὼν
Τυδέως, ὃν ὠνόμαζε Διομήδην πατήρ.
Ἀλλ' οὐ φθάνειν χρὴ συσκιάζοντας γένυν,
Καὶ χαλκοπληθῆ Δαναϊδῶν ὁρμᾶν στρατόν, 1220
Ἑπτάστολον πύργωμα Καδμείων ἔπι.
Πικροὶ γὰρ αὐτοῖς ἥξετ', ἐκτεθραμμένοι
Σκύμνοι λεόντων, πόλεος ἐκπορθήτορες.
Κοὐκ ἔστιν ἄλλως. ἔκγονοι δ' ἀν' Ἑλλάδα
Κληθέντες, ᾠδὰς ὑστέροισι θήσετε. 1225
Τοῖον στράτευμα σὺν θεῷ πορεύσετε.

Θη. Δέσποιν' Ἀθάνα, πείσομαι λόγοισι σοῖς.
Σὺ γάρ μ' ἀνορθοῖς, ὥστε μὴ 'ξαμαρτάνειν.
Καὶ τόνδ' ἐν ὅρκοις ζεύξομαι· μόνον σύ με
Εἰς ὀρθὸν ἵστη. σοῦ γὰρ εὐμενοῦς πόλει 1230
Οὔσης, τὸ λοιπὸν ἀσφαλῶς οἰκήσομεν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Στείχωμεν Ἄδραστ'. ὅρκια δῶμεν
Τῷδ' ἀνδρὶ, πόλει τ'. ἄξια δ' ἡμῖν
Προμεμοχθήκασι σέβεσθαι.

* * * * * * *
* * * * * * *

Quo autem gladio *hostias,* i. hostiarum guttur *aperueris*
& eas feriens peregeris cædem,
Illum *acutum gladium in terra recessus*
Abde, iuxta ipsos septeni rogos mortuorum:
Metū enim ipsis si quando venerint aduersus hanc *vrbē,*
Ostensus incutiet. & infelicem reditum faciet.
Peractis autem istis, mitte extra terram mortuos:
Lucum etiam, vbi ipsorum corpora purificentur igne,
Concede ad ipsum triuium Deæ Isthmiæ.
Tibi quidem hæc dixi: sed Argiuorum dico filiis,
Adulti capietis Ismeni vrbem, i. Thebas,
Vlciscentes necem parentum mortuorum.
Tuque Ægialei pro patre dux
Iuuenis constitutus, & ab Ætolis veniens filius
Tydei, quem nominauit Diomedem pater.
Sed non oportet inuidere iuuenes genis pubescentes,
Et bene armatum Danaidûm exercitum ruere
Aduersus septem turres Cadmeorum, i. Thebanorum.
Vbi enim creueritis, venietis acerbi ipsis
Tanquam catuli leonum, expugnatores vrbis.
Non fiet aliter. epigoni verò per Græciam
Vocati facietis posteris cantilenas.
Talem exercitum Deo duce vobiscum eò *ducetis.*

The. *Domina Minerua, parebo verbis tuis.*
Tu enim me dirigis, vt non errem.
Et istum iuramento deuinciam: tantùm tu me
Dirigas. nam te propitia vrbi
Existente, in posterum tutò habitabimus.

ANAPAESTI.

Cho. *Eamus Adraste, iusiurandum demus*
Isti viro, & vrbi: digna enim nobis
Laborauerunt vt colantur. digni sunt qui pro laboribus antè nostra causa susceptis, ac toleratis, à nobis piè colantur.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
ἡ ἐν αὐλίδι.

EVRIPIDIS IPHIGENIA
IN AVLIDE.

ARGVMENTVM XILANDRI.

GRæcorum classis ad Troiam proficiscens in Aulide detinebatur, quòd nullus ventus nauigationem dabat. Calchas vates respondit, Iphigeniam Agamemnonis filiam Dianæ immolandam: ita fore, vt ventus existat. Agamemnon domum mittit, accersitque Iphigeniam, Achilli se eam locaturum prætendens. Mater Clytæmnestra vnà venit. Sed re comperta, acriter cum marito expostulat, Achillem quoque sibi adstipulantem habens. Iphigenia autem persuadet vtrisque, vt ipsam pro salute Græciæ sinant immolari. Diana verò eam, cùm esset mactanda, abripit, inque locum eius ceruum supponit. Scena Tragœdiæ est in Aulide. Chorus constat Aulidensibus mulieribus.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
πρόσωπα.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ΚΛΙΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.
ΑΧΙΛΛΕΥΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἀγαμέμνων.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

AGAMEMNON.
SENEX.
CHORVS.
MENELAVS.
CLYTÆMNESTRA.
IPHIGENIA.
ACHILLES.
MINISTER.
NVNCIVS.

Prologum autem agit Agamemnon.

ANAPÆSTI

Aga. O Senex, ante hanc domum procede. Sen. Procedo.
Quid verò noui moliris rex Agamemnon?
Audies. Sen. Festino.
Admodum enim senectus mea insomnis est, & vigil,
Et acumen adest in oculis.
Aga. Quæ stella hæc vehitur cœlo?
Sen. Sirius prope septemplicem
Pleiada ruens, in medio sublimis adhuc.
Aga. Non igitur est sonitus neque auium,
Neque maris, & silentia ventorum
Istum Euripum continent tranquillum.
Sen. Quid verò tu extra tentorium prorūs
Agamemnon rex?
Adhuc enim quies, & somnus est hic in Aulide,
Et sunt immota custodia murorum.
Abeamus intrò. Aga. Felicem duco te, senex.
Felicem enim duco mortalium, quicunque sine periculo
Vitam transegit ignotus, & inglorius:
Minus verò felices duco illos, qui sunt in honoribus.
Sen. Atqui decus hic est vitæ.
Aga. Hoc verò decus est lubricum.
Et gloriæ cupiditas
Dulcis quidem est, sed dolore afficit cùm adest.
Aliquando enim Deorum cultus non ritè peractus euertit vitam.
Aliquando verò hominum sententiæ variæ,
Et molestæ mortalium animos exacerbant.
Sen. Non laudo ista in viro principe.
Non ad omnia bona genuit te
O Agamemnon, Atreus.
Oportet enim te gaudere, & dolere.
Es enim mortalis: &, etiamsi tu non velis: tamen
Deorum numen sic volet.
Tu verò lucernæ lumen aperiens,
Epistolam scribis
Hanc, quam adhuc geris in manibus:
Et easdem literas rursus confundis,
Et obsignas, & soluis postea, denuò resignas,
Abiicisque tædam humi, largas
Lachrymas effundens.
Et nulla inopia consilij indiges, (insanis. quid laboras?
Ne insanias: ob mœrorem, inopiámque consilij ferè
Quid noui, quid noui tibi adest, ô rex?
Age, communica sermonem nobiscum:
Dices enim viro bono & fideli.
Nam tuæ coniugi quondam Tyndareus me
Misit dotem, i. pro dotis parte,
Iustumque sponsæ comitem & curatorem.

IAMBI.

Aga. Fuerunt Ledæ Thestiadi tres virgines,
Phœbe, & Clytemnestra mea coniux,
Et Helena: huius præstantes opibus
Proci fuerunt, adolescentes Græciæ.
Atroces verò minæ & mutuæ cædes
Parabantur ab eo, quisquis non cōsecutus fuisset virginē.
Hæc igitur res dubium habebat patrem Tydareum,
Daret, an non daret, & quomodo fortunam
Optimè attingeret: & hoc ei venit in mentem,
Vt iusiurandum mutuò darent, & dextras coniungerent
Proci inter se, & per ardentes victimas
Libationes demitterent, dirisque votis se astringerent, sc,
Cui vxor obtigisset Tyndaris puella,
Huic simul opitulaturos esse, si quis ex domo capiens eam
Abiret, & depulsuros à lecto habentem,
Et aduersus illum militaturos, & euersuros vrbem,

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἀγα. Ὦ Πρέσβυ, δόμων τῶνδε πάροιθεν στεῖχε. Πρ. στείχω.
Τί δὲ καινουργεῖς Ἀγάμεμνον ἄναξ;
Σπεῦσον. Πρ. σπεύδω.
Μάλα τοι γῆρας τοὐμὸν ἄυπνον,
Καὶ ἐπ' ὀφθαλμοῖς ὀξὺ πάρεστιν. 5
ἀγα. Τίς ποτ' ἄρ' ἀστὴρ ὅδε πορθμεύει;
πρε. Σείριος, ἐγγὺς τῆς ἑπταπόρου
Πλειάδος ᾄσσων, ἔτι μεσσήρης.
ἀγα. Οὔκουν φθόγγος γ' οὔτ' ὀρνίθων,
Οὔτε θαλάσσης· σιγαὶ δ' ἀνέμων 10
Τόνδε κατ' Εὔριπον ἔχουσιν.
πρε. Τί δὲ σὺ σκηνῆς ἐκτὸς ἀΐσσεις
Ἀγάμεμνον ἄναξ,
Ἔτι δ' ἡσυχία τῇδε κατ' Αὖλιν,
Καὶ ἀκίνητοι φυλακαὶ τειχέων. 15
Στείχωμεν ἔσω. Αγα. ζηλῶ σε, γέρον.
Ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὃς ἀκίνδυνον
Βίον ἐξεπέρασ' ἀγνὼς ἀκλεής.
Τοὺς δ' ἐν τιμαῖς ἧσσον ζηλῶ.
πρε. Καὶ μὴν τὸ καλόν γ' ἐνταῦθα βίου. 20
ἀγα. Τοῦτο δέ γ' ἐστὶ τὸ καλὸν, σφαλερόν.
Καὶ τὸ φιλότιμον
Γλυκὺ μὲν, λυπεῖ δὲ προσιστάμενον.
Τοτὲ μὲν, τὰ θεῶν οὐκ ὀρθωθέν-
τ' ἀνέτρεψε βίον· 25
Τοτὲ δ' ἀνθρώπων γνῶμαι πολλαὶ
Καὶ δυσάρεστοι διέκναισαν.
πρε. Οὐκ ἄγαμαι ταῦτ' ἀνδρὸς ἀριστέως.
Οὐκ ἐπὶ πᾶσί σ' ἐφύτευσ' ἀγαθοῖς,
Ἀγάμεμνον, Ἀτρεύς. 30
Δεῖ δέ σε χαίρειν, καὶ λυπεῖσθαι·
Θνητὸς γὰρ ἔφυς. κἂν μὴ σὺ θέλῃς,
Τὰ θεῶν οὕτω βουλόμεν' ἔσται.
Σὺ δὲ λαμπτῆρος φάος ἀμπετάσας,
Δέλτον τε γράφεις 35
Τήνδ', ἣν πρὸ χεροῖν ἔτι βαστάζεις,
Καὶ ταὐτὰ πάλιν γράμματα συγχεῖς,
Καὶ σφραγίζεις, λύεις τ' ὀπίσω,
Ῥίπτεις τε πέδῳ πεύκην, θαλερὸν
Κατὰ δάκρυ χέων. 40
Καὶ τῶν ἀπόρων οὐδενὸς ἐνδεῖς
Μὴ οὐ μαίνεσθαι. τί πονεῖς;
Τί νέον, τί νέον περὶ σοί, βασιλεῦ;
Φέρε, κοίνωσον μῦθον ἐς ἡμᾶς.
Πρὸς δ' ἄνδρ' ἀγαθὸν, πιστόν τε φράσεις. 45
Σῇ γάρ μ' ἀλόχῳ τότε Τυνδάρεως
Πέμπει φερνὴν,
Συννυμφοκόμον τε δίκαιον.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀγα. Ἐγένοντο Λήδᾳ Θεστιάδι τρεῖς παρθένοι,
Φοίβη, Κλυταιμνήστρα τ' ἐμὴ ξυνάορος, 50
Ἑλένη τε· ταύτης οἱ τὰ πρῶτ' ὀλβισμένοι,
Μνηστῆρες ἦλθον, Ἑλλάδος νεανίαι.
Δειναὶ δ' ἀπειλαὶ, καὶ κατ' ἀλλήλων φόνος
Ξυνίσταθ', ὅστις μὴ λάβοι τὴν παρθένον.
Τὸ πρᾶγμα δ' ἀπόρως εἶχε Τυνδάρεῳ πατρὶ, 55
Δοῦναί τε, μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως
Ἅψαιτ' ἄριστα. καί νιν εἰσῆλθεν τάδε,
Ὅρκους συνάψαι, δεξιάς τε συμβαλεῖν
Μνηστῆρας ἀλλήλοισι, καὶ δι' ἐμπύρων
Σπονδὰς καθεῖναι, κἀπαράσασθαι τάδε, 60
Ὅτου γυνὴ γένοιτο Τυνδαρὶς κόρη,
Τούτῳ συναμυνεῖν, εἴ τις ἐκ δόμων λαβὼν
Οἴχοιτο, τόν τ' ἔχοντ' ἀπωθοίη λέχους,
Κἀπιστρατεύσειν, καὶ κατασκάψειν πόλιν,

Ἑλλήν' ὁμοίως, βάρβαρόν δ', ὅπλων μέτα. 65
Ἐπεὶ δ' ἐπιστώθησαν, εὖ δέ πως γέρων
Ὑπῆλθεν αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῇ φρενί,
Δίδωσ' ἑλέσθαι θυγατρὶ μνηστήρων ἕνα,
Ὅποι πνοαὶ φέροιεν Ἀφροδίτης φίλαι.
Ἡ δ' εἵλεθ', ὅς σφε μήποτ' ὤφελεν λαβεῖν, 70
Μενέλαον. ἐλθὼν δ' ἐκ Φρυγῶν ὁ τὰς θεὰς
Κρίνας ὅδ', ὡς ὁ μῦθος ἀνθρώπων ἔχει,
Λακεδαίμον', ἀνθηρὸς μὲν εἱμάτων στολῇ,
Χρυσῷ τε λαμπρὸς, βαρβάρῳ χλιδήματι,
Ἐρῶν ἐρῶσαν ᾤχετ' ἐξαναρπάσας 75
Ἑλένην, πρὸς Ἴδης βούσταθμ' ἔκδημον λαβὼν
Μενέλαον. ὁ δὲ καθ' Ἑλλάδ' οἰστρήσας μόρῳ
Ὅρκους παλαιοὺς Τυνδάρεω μαρτύρεται,
Ὡς χρὴ βοηθεῖν τοῖσιν ἠδικημένοις.
Τοὐντεῦθεν οὖν Ἕλληνες ᾄξαντες δορί, 80
Τεύχη λαβόντες στενόπορ' Αὐλίδος βάθρα
Ἥκουσι τῆσδε, ναυσὶν ἀσπίσιν θ' ὁμοῦ,
Ἵπποις τε πολλοῖς ἅρμασίν τ' ἠσκημένοι.
Κἀμὲ στρατηγεῖν κάρτα Μενέλεω χάριν
Εἵλοντο, σύγγονόν γε. τἀξίωμα δὲ 85
Ἄλλος τις ὤφελ' ἀντ' ἐμοῦ λαβεῖν τόδε.
Ἠθροισμένου δὲ καὶ ξυνεστῶτος στρατοῦ,
Ἥμεσθ', ἀπλοίᾳ χρώμενοι κατ' Αὐλίδα.
Κάλχας δ' ὁ μάντις ἀπορίᾳ κεχρημένοις,
Ἀνεῖλεν, Ἰφιγένειαν, ἣν ἔσπειρ' ἐγώ, 90
Ἀρτέμιδι θῦσαι, τῇ τόδ' οἰκούσῃ πέδον,
Καὶ πλοῦν τ' ἔσεσθαι, καὶ κατασκαφὰς Φρυγῶν,
Θύσασι, μὴ θύσασι δ' οὐκ εἶναι τάδε.
Κλυὼν δ' ἐγὼ ταῦτ' ὀρθίῳ κηρύγματι
Ταλθύβιον εἶπον πάντ' ἀφιέναι στρατόν, 95
Ὡς οὔποτ' ἂν τλὰς θυγατέρα κτανεῖν ἐμήν.
Οὗ δή μ' ἀδελφὸς πάντα προσφέρων λόγον
Ἔπεισε, τλῆναι δεινά. κἀν δέλτου πτυχαῖς
Γράψας, ἔπεμψα πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμήν,
Πέμπειν Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ὡς γαμουμένην. 100
Τό τ' ἀξίωμα τἀνδρὸς ἐκγαυρούμενος,
Συμπλεῖν τ' Ἀχαιοῖς οὕνεκ' οὐ θέλοι λέγων,
Εἰ μὴ παρ' ἡμῶν εἶσιν εἰς Φθίαν λέχος.
Πειθὼ γὰρ εἶχον τήνδε πρὸς δάμαρτ' ἐμήν,
Ψευδῆ συνάψας ἀντὶ παρθένου γάμον. 105
Μόνοι δ' Ἀχαιῶν ἴσμεν ὡς ἔχει τάδε,
Κάλχας, Ὀδυσσεύς, Μενέλεώς θ'. ἃ δ' οὐ καλῶς
Ἔγνων τότ', αὖθις μεταγράφω καλῶς πάλιν
Εἰς τήνδε δέλτον, ἣν κατ' εὐφρόνης σκιὰν
Λύοντα, καὶ συνδοῦντά μ' εἰσεῖδες, γέρον. 110
Ἀλλ' εἶα χώρει, τάσδ' ἐπιστολὰς λαβών,
Πρὸς Ἄργος. ἃ δὲ κέκευθε δέλτος ἐν πτυχαῖς,
Λόγῳ φράσω σοι πάντα τἀγγεγραμμένα.
Πιστὸς γὰρ ἀλόχῳ, τοῖς τ' ἐμοῖς δόμοισιν εἶ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Πέμπω σοι πρὸς ταῖς πρόσθεν 115
Δέλτους ὦ Λήδας ἔρνος.
Λέγε, καὶ σήμαιν', ἵνα καὶ γλώσσῃ
πρε. Σύντονα τοῖς σοῖς γράμμασιν αὐδῶ.
Μὴ στέλλειν τὴν σὴν ἶνιν πρὸς
ἀγα. Τὰν κολπώδη πτέρυγ' Εὐβοίας, 0
Αὖλιν ἀκλύσταν.
Εἰς τὰς ἄλλας ὥρας γὰρ δὴ
Παιδὸς δαίσομεν ὑμεναίους.
Καὶ πῶς Ἀχιλεὺς λέκτρων ἀπλακών,
πρε. Οὐ μέγα φυσῶν θυμὸν ἐπαρεῖ 115
Σοί, σῇ τ' ἀλόχῳ;
Τόδε καὶ δεινόν, σήμαιν' ὅ, τι φής.
Ὄνομ' οὐκ ἔργον παρέχων Ἀχιλλεύς,
ἀγα. Οὐκ οἶδε γάμους, οὐδ' ὅ, τι πράσσομεν,
Οὐδ' ὅτι κείνῳ παῖδ' ἐπεφήμισα 130
Νυμφείους εἰς ἀγκώνων

Græcam pariter, & barbaram, manu armata.
Postquam autem mutuò fidem dederūt, tunc astutè senex
Tyndareus eos fefellit callido consilio:
Concessit enim filiæ vt eligeret vnum ex procis,
Ad quemcunque grati Veneris flatus eam ferrent.
Illa verò elegit (vtinam autem ipse nusquam duxisset eā)
Menelaum. veniens autem ex Phrygibus dearum
Iste iudex, vt habet sermo hominum,
Lacedæmona, florens ornatu vestium,
Et auro splendens barbarico luxu,
Amans amantem abiit abreptam vehens
Helenam in Idæ bouilia procul à patria ducens. iuge
Menelaus igitur in græcia incitatus æstro, desertus à cō
Testatur vetus iusiurandum Tyndareo datum,
Quòd oporteat opem ferre iniuria affectis.
Hinc igitur Græci ruentes ad bellum,
Armis correptis in angustas Aulidis sedes
Huius veniunt, nauibus, & clypeis simul,
Ac equis & multis curribus instructi. (Menelai gratia
Et me Imperatorem primùm quidem mei, deinde verò
Elegerunt fratrem ipsius: dignitatem verò
Hanc vtinam aliquis alius nactus esset pro me.
Collecto autem, & congregato exercitu,
Sedemus, cum non possimus nauigare, in Aulide.
Calchas verò vates cum valde angeretur animo,
Respondit: Iphigeniam, quam genui ego,
Mactandam Dianæ habitanti hoc solum:
Sic autē futuram nauigationem & euersionem Phrygum,
Mactantibus Iphigeniam: non mactantibus verò non fore
Hæc autem audiens ego, claro præconio (hæc.
Iussi Talthybium dimittere totum exercitum,
Vt nunquam passurus meam filiam occidi.
Donec tandem me frater omnem admouens rationem,
Persuasit sustinere atrocia, & in epistola plicis
Scribens misi ad meam vxorem,
Vt mittat filiam tanquam nupturam Achilli,
Amplificans dignitatem viri,
Et dicens, quòd non velit nauigare cum Achiuis,
Nisi à nobis veniat connubium in Phthiam.
Hanc enim persuasionem habui ad coniugem meam,
Falsas prætexens pro puella nuptias.
Soli verò ex Græcis scimus, quomodo se habeant hæc,
Calchas, Vlysses, & Menelaus. Sed quæ non rectè
Tunc decreui, rursus retractò bene scribens
In his literis, quas in vmbra noctis
Soluentem & colligantem vidisti me senex.
Sed eia vade, accipiens hanc epistolam,
Ad Argos. Sed quæ occultat epistola in plicis,
Verbis exponam tibi omnia, quæ in ea sunt scripta.
Es enim fidelis coniugi & meæ familiæ.

ANAPAESTI.

Has *mitto tibi præter priores*
Literas, ô Leda germen.
Sen. *Dic & significa, vt etiam lingua*
Consentientia tuis literis dicam.
Aga. *Ne mittas tuam filiam ad*
Sinuosam alam Eubœæ
Aulidem, quæ non obstruitur fluctibus, i. tranquillam:
Nam in aliud tempus
Filiæ Hymenæos dulces celebrabimus.
Sen. *Et quomodo Achilles frustratus coniugio,*
Non valde incandescens incitabit iram
Aduersus te, & tuam coniugem?
Hoc etiam est periculosum, dicas quid velis.
Aga. *Nomen, non rem præbens Achilles,*
Non nouit nuptias, neque quid agamus,
Neque quòd illi filiam promiserim
Nuptiales in complexum.

Congressus me daturum lectis.
Sen. Atrocia certè audes rex Agamemnon.
Sic deæ, tuam filiam sponsam
Dicens, ducebas victimam pro Danais?
Aga. Hei mihi, mente excidi, mentis non sum compos.
Heu heu. incido enim in calamitatem.
Sed vade agitans tuum pedem, senectæ
Nihil cedens.
Sen. Propero rex.
Aga. Ne nunc, ne nemoribus cinctos, ac opacos consideas iuxta
Fontes, neque demulcearis somno.
Sen. Bona verba quæso.
Aga. Vbique verò præteriens biuiam viam,
Vide, obseruans ne fortè te lateat
Velocibus rotis præteruecta,
Filiam meam portans huc rheda,
Danaorum ad naues.
Sen. Fiet. Aga. Ex septis igitur ocius exi.
Nam si eius comitatui occurras,
Retrò flectes frena,
Mittens ad solum Cyclopum.
Sen. Quomodo autem credetur mihi dicenti hæc
Filia tua, & tua coniugi, dic?
Aga. Serua sigillum, quod supra literas
Has portas.
Vade. hoc enim lumen iam candefacit
Aurora fulgens,
Et ignis curruum Solis.
Adiuua me in his laboribus.
Nemo enim mortalium est ad finem vsque beatus,
Neque felix.
Nullus enim adhuc natus est omnis doloris expers.

EPODICA.

Strophe 1.

Cho. Veni ad littoralem
Arenam maritimæ Aulidis,
Per fluctus Euripi
Nauigans angustam
Chalcidem, vrbem meam relin-
quens, altricem aquarum vicinarum mari,
Inclytæ Arethusæ:
Vt videam exercitum Achiuorum,
Et remos, qui naues promouent Achiuorum
Semideorum, quomodo ad Troi-
am remis mille nauium,
Flauum Menelaum
Nostri mariti
Sequuntur, & nobilem Agamemnonem,
Vt veniant ad Helenam,
Ab Eurota in quo nascuntur arundines,
Quam abduxit Paris pastor,
Munus Veneris:
Quando ad rorem fontanum,
Cum Iunone & Pallade litem, litem
De forma Venus habuit.

Antistrophe 1.

Per nemus multorum sacrificiorum Di-
anæ veni conspicuam
Genam meam rubefaciens
Pudore iuuenili,
Clypei munimentum, & tentoria
Armifera Danaorum vo-
lens & equorum turmas videre.
Vidi autem duos Aiaces cohabitantes,
Oilei, & Telamonis filium,
Coronam decúsque Salaminis,
Et Protesilaum, in sedibus
Delectantes se tesserarum figu-

Εὐνὰς ἐνδώσειν λέκτροις.
πρ. Δεινά γε τολμᾷς Ἀγάμεμνον ἄναξ.
Οὕτω τῆς θεᾶς σὴν παῖδ' ἄλοχον
Φατίσας, ἦγες σφάγιον Δαναοῖς. 135
ἀγα. Οἴ μοι, γνώμας ἐξέσταν.
Αἶ, αἶ, πίπτω δ' εἰς ἄταν.
Ἀλλ' ἴθ' ἐρέσσων σὸν πόδα, γήρᾳ
Μηδὲν ὑπείκων.
πρ. Σπεύδω βασιλεῦ. 140
ἀγα. Μὴ νῦν, μήτ' ἀλσώδεις ἵζου
Κρήνας, μήθ' ὕπνῳ θελχθῇς.
πρ. Εὔφημα θρόει.
ἀγα. Πάντῃ δὲ πόρον σχιστὸν ἀμείβων,
Λεῦσσε, φυλάσσων μή τί σε λάθῃ 145
Τροχαλοῖσιν ὄχοις παραμειψαμένη,
Παῖδα κομίζουσ' ἐνθάδ' ἀπήνη
Δαναῶν πρὸς ναῦς.
πρ. Ἔσται. Αγα. κλῄθρων δ' ἐξόρμα.
Ἢν γάρ νιν πομπαῖς ἀντήσῃς, 150
Πάλιν ἐξορμάσεις σεῖε χαλινούς,
Ἐπὶ Κυκλώπων ἱεὶς θυμέλας.
πρ. Πιστὸς δὲ, φράσας τάδε, πῶς ἔσομαι,
Λέγε, παιδὶ σέθεν, τῇ σῇ τ' ἀλόχῳ;
ἀγα. Σφραγῖδα φύλασσ', ἣν ἐπὶ δέλτῳ 155
Τήνδε κομίζεις.
Ἴθι. λευκαίνει τόδε φῶς ἤδη
Λάμπουσ' ἠώς,
Πῦρ τε τεθρίππων τῶν ἀελίου.
Σύλλαβε μόχθων. 160
Θνητῶν δ' ὄλβιος εἰς τέλος οὐδείς,
Οὐδ' εὐδαίμων.
Οὔπω γὰρ ἔφυ τις ἄλυπος.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἔμολον ἀμφὶ παρακτίαν
2 Ψάμαθον Αὐλίδος ἐναλίας 165
3 Εὐρίπου διὰ χευμάτων
4 Κέλσασα στενοπόρθμων
5 Χαλκίδα, πόλιν ἐμὰν προλιποῦ-
6 σ' ἀγχιάλων ὑδάτων τροφὸν,
7 Τᾶς κλεινᾶς Ἀρεθούσας, 170
8 Ἀχαιῶν στρατιὰν ὡς ἴδοιμ' ἄν,
9 Ἀχαιῶν τε πλάτας ναυσιπόρους
10 Ἡμιθέων. οὓς ἐπὶ Τροί-
11 αν ἐλάταις χιλιόναυσιν,
12 Τὸν ξανθὸν Μενέλαον 175
13 Ἁμέτεροι πόσεις
14 Ἐνέπουσ', Ἀγαμέμνονά τ' εὐπατρίδαν
15 Στέλλειν ἐπὶ τὰν Ἑλέναν
16 Ἀπ' Εὐρώτα δονακοτρόφου,
17 Πάρις ὁ βουκόλος ἂν ἔλαβεν, 180
18 Δῶρον τᾶς Ἀφροδίτας,
19 Ὅτ' ἐπὶ κρηναίαισι δρόσοις
20 Ἥρᾳ Παλλάδι τ' ἔριν ἔριν
21 Μορφᾶς ἁ Κύπρις ἔσχεν.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Πολύθυτον δὲ δι' ἄλσος Ἀρ-
2 τέμιδος ἤλυθον ὀρομένα 185
3 Φοινίσσουσα παρῇδ' ἐμὰν
4 Αἰσχύνᾳ νεοθαλεῖ,
5 Ἀσπίδος ἔρυμα, καὶ κλισίας
6 Ὁπλοφόρους Δαναῶν θέλου- 190
7 σ' ἵππων ὄχλον τ' ἰδέσθαι.
8 Κατεῖδον δὲ δύ' Αἴαντε συνέδρω,
9 Τὸν Οἰλέως, Τελαμῶνός τε γόνον,
10 Τὸν Σαλαμῖνος στέφανον.
11 Πρωτεσίλαόν τ', ἐπὶ θάκοις
12 Πεσσῶν ἡδομένους μορ- 195

13 Φαῖσι

13 φάσμα πολυμνήστορ.
14 Παλαμήδεά θ', ὃν τέκε παῖς ὁ Ποσει-
15 δᾶνος, Διομήδεά θ', ἁ-
16 δοναῖς δίσκου κεχαρημένον. 200
17 Παρὰ δὲ Μηριόνην Ἄρεος
18 ὄζον, θαῦμα βροτοῖσι,
19 Τὸν ἀπὸ νησαίων τ' ὀρέων
20 Λαέρτα τόκον ἅμα δὲ Νι-
21 ρέα κάλλιστον Ἀχαιῶν. 205

Ἐπῳδὸς α'.

1 Τὸν ἰσάνεμόν τε ποδοῖν
2 Λαιψηροδρόμον Ἀχιλῆα,
3 Τὸν ἁ Θέτις τέκε, καὶ
4 Χείρων ἐξεπόνασεν,
5 Ἴδον αἰγιαλοῖσι 210
6 Παρά τε κροκάλαις
7 Δρόμον ἔχοντα σὺν ὅπλοις.
8 Ἅμιλλαν δ' ἐπόνει ποδοῖν
9 Πρὸς ἅρμα τέτρωρον
10 Ἑλίσσων νίκας. 215
11 Ὁ δὲ διφρηλάτας βοὰν ἔθει Εὔ-
12 μηλος Φερητιάδας,
13 Οἷς καλλίστους ἰδόμαν
14 Χρυσοδαιδάλτους στομίοις πώλους
15 Κέντρῳ θεινομένους, τοὺς 220
16 Μὲν μέσους ζυγίους λευ-
17 κοστίκτῳ τριχὶ βαλιούς,
18 Τοὺς δ' ἔξω σειραφόρους
19 Ἀντήρεις καμπαῖσι δρόμων
20 Πυρσότριχας, μονό- 225
21 χαλα δ' ὑπὸ σφυρὰ
22 Ποικιλοδέρμονας.
23 Οἷς παρεπάλλετο
24 Πηλείδας σὺν ὅπλοις παρ' ἄντυγα,
25 Καὶ σύριγγας ἁρματείους. 230

Στροφὴ β'.

1 Ναῶν δ' εἰς ἀριθμὸν ἤλυθον,
2 Καὶ θέαν ἀθέσφατον,
3 Τὰν γυναικείαν ὄψιν ὀμμάτων
4 Ὡς πλήσαιμι μείλινον ἁδονάν.
5 Καὶ κέρας μὲν ἦν 235
6 Δεξιὸν πλάτας ἔχων
7 Φθιώτας ὁ Μυρμιδόνων Ἄρης,
8 Πεντήκοντα ναυσὶ θοαῖς.
9 Χρυσέαις δ' εἰκόσιν
10 Κατ' ἄκρα Νηρῇδες ἕστασαν θεαί, 240
11 Πρύμναις σῆμ' Ἀχιλλείου στρατοῦ.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἀργείων δὲ ταῖσδ' ἰσήρετμοι
2 Νᾶες ἕστασαν πέλας.
3 Ὧν ὁ Μηκιστέως στρατηλάτας
4 Παῖς ἦν, Ταλαὸς ὃν τρέφει πατήρ. 245
5 Καπανέως τε παῖς
6 Σθένελος. Ἀτθίδας δ' ἄγων
7 Ἑξήκοντα ναῦς ὁ Θησέως
8 Παῖς, ἑξῆς ἐναυλόχει, θεὰν
9 Παλλάδ' ἐν μωνύχοις 250
10 Ἔχων πτερωτοῖσιν ἅρμασιν θετόν,
11 Εὔσημόν τε φάσμα ναυβάταις.

Στροφὴ γ'.

1 Τῶν Βοιωτῶν δ' ὅπλισμα ποντίας
2 Πεντήκοντα νᾶας εἰδόμαν,
3 Σημείοις ἐστολισμένας. 255
4 Τοῖς δὲ Κάδμος ἦν
5 Χρύσεον δράκοντ' ἔχων
6 Ἀμφὶ ναῶν κόρυμβα.
7 Λήϊτος δ' ὁ γηγενὴς

ris multiplicibus:
Et Palamedem, quem genuit filius Neptuni, & Diomedem voluptatibus disci gaudentem.
Et iuxta Merionem Martis
Ramum, miraculum hominibus,
Et à montibus insularibus profectum
Laertis filium, & simul Nereum formosissimum Graecorum.

Epodus I.

Et parem vento pedibus
Celeriter currentem Achillem,
Quem genuit Thetis, &
Chiron instituit,
Vidi in littore,
Et ad arenas
Cursum habentem, i. currentem *cum armis:*
Et faciebat certamen pedibus
Cum curru quadriiugo
Agitans corpus *pro victoria.*
Auriga verò clamabat Eumelus Pheretiades,
Cui vidi pulcherrimos
Equos frenis auro variè ornatis insignes
Stimulo impelli,
Medios quidem iugales albis maculis distincta coma varios,
Illos verò, qui extra iugum *catenas ferebant,*
Obliquos flexibus cursuum
Ruffis conspicuos pilis, & solidas
Vngulas habentes sub cruribus,
Varia pelle, varióque colore *praeditos,*
Iuxta quos saltabat
Pelides armatus, iuxta rotarum orbem,
Et fistulas, i. modiolos, *curules.*

Strophe II.

Nauium autem ad ingentem *numerum veni,*
Et spectaculum inenarrabile,
Muliebrem visum oculorum
Vt implerem dulci voluptate.
Et cornu quidem erat
Dextrum remis tenens, i. dextrum classis cornu tenebat
Phthioticus Myrmidonum exercitus;
Quinquaginta nauibus impetuosis vectus.
Aureis verò simulachris sculptae
In summa nauium parte *stabant Nereides Deae,*
In puppibus, signum exercitus Achillei.

Antistrophe. II.

Argiuorum verò istas paribus instructa remis
Naues stabant propè,
Quarum dux Mecistei
Erat filius, quem educat pater Talaus,
Et Capanei filius
Sthenelus. Ex Attica verò ducens
Sexaginta naues Thesei
Filius, deinceps habebat stationem, Deam
Palladem in equestribus
Alatis curribus habens collocatam,
Faustúmque signum nautis.

Strophe III.

Et exercitum Boeotorum, marinas
Naues quinquaginta vidi,
Ornatas signis.
His autem Cadmus erat
Aureum draconem tenens
In nauium rostris.
Leitus verò terrigena

Dux erat naualis exercitus,
Ex terra autem Phocensi venerat. (*mero pares ducens*
Locris verò, i. Locrorum verò nomine, nauibus *his nu-*
Naues Oilei filius, claram
Thronıada vrbem relinquens venerat.

Antistrophe .III.

Ex Mycenis verò Cyclopeis
Filius Atrei mittebat nautas
Centum nauium collectos.
Et simul erat Adrastus
Dux, vt amicus cum amico,
Helenæ *illius, quæ deseruerat domum,*
Barbararum gratiâ nuptiarum,
Vt susciperet Græcia negotium.
Ex Pylo autem Nestoris
Gerenij vidi
Puppes, in quibus *signum taurinis pedibus effictum*
Erat videre, scil. *accolam Alpheum.*

Epodus II.

Ænianorum autem duodecim classes
Nauium erant, quibus rex Guneus
Imperabat, prope verò istos
Elidis principes,
Quos Epeos vocabat omnis populus.
Eurytus autem imperabat his.
Albis verò remis instructum naualem exercitum
Taphium ducebat, quibus Meges
Præerat, Phylei filius,
Relictis Echinis
Insulis, quæ nautis sunt inaccessæ.
Aiax autem alumnus Salaminis,
Dextrum cornu
Sinistro coniungebat.
Has propius habebat stationem remis
Extremis coniungens
Duodecim celerrimas
Naues, vt audiui, & *nauticum*
Populum vidi.
Cui si quis committat
Barbaricas naues,
Non auferet reditum, domum non redibit.
Hic autem audiui, vidi
Naualem expeditionem, vel agmen nauale.
Hæc audiens domi, conuocati
Memoriam seruo exercitus.

IAMBI.

Sen. *Menelae, audes atrocia, quæ te non decet audere.*
Men. *Apage, nimis fidelis es dominis.*
Sen. *Honestum probrum mihi exprobras.*
Men *Plorabis, si facias, quæ te non decet facere.*
Sen. *Non oportet te aperire literas, quas ego fero.*
Men. *Neque oportet te ferre mala omnibus Græcis.*
Sen. *Frustrà certas hæc, relinque verò mihi has* literas.
Men. *Non relinquam.* Sen. *Neque ego dimittam.*
Men. *Citò igitur cruentabo caput tuum sceptro.*
Sen. *Sed gloriosum est mori pro dominis.*
Men. *Dimitte. existens enim seruus dicis longas orationes.*
Sen. *O domine, iniuria afficimur, tuas enim epistolas*
Iste rapiens ex meis manibus vi,
Agamemnon, non vult uti iure.

Trochæi.

Aga. *Ea, quisnam tumultus est in foribus, quæ verborum inso-*
lentia?
Sen. *Mea, non huius oratio est potior dictu.* (*ducis eũ vi?*
Aga. *Tu verò Menelae, quare venisti cum isto in contentionẽ, &*
Men. *Respice ad nos, vt hinc sumam initium orationis.*
Aga. *Num timens non aperiam palpebras, natus ex Atreo?*
Men. *Vidésne hanc tabulam ministram pessimarum literarum?*

8 Ἀρχὸς ναΐου στρατοῦ, 260
9 Φωκῆος δ' ἀπὸ χθονός.
10 Λοκροῖς δὲ τοῖσδ' ἴσας ἄγων
11 Ναῦς Οἰλέως τόκος, κλυτὰν
12 Θρονιάδ' ἐκλιπὼν πόλιν.

Ἀντιστροφὴ γ'.

1 Ἐκ Μυκήνας δὲ τᾶς κυκλωπίας, 265
2 Παῖς Ἀτρέως ἔπεμπε ναυβάτας
3 Ναῶν ἑκατὸν ἠθροισμένους.
4 Σὺν δ' Ἄδραστος ἦν
5 Ταγὸς, ὡς φίλος φίλῳ, 270
6 Τᾶς φυγούσας μέλαθρα,
7 Βαρβάρων χάριν γάμων,
8 Πρᾶξιν Ἑλλὰς ὡς λάβοι.
9 Ἐκ Πύλου δὲ Νέστορος
10 Γερηνίου κατειδόμαν
11 Πρύμνας, σῆμα ταυρόπουν, 275
12 ὁρᾶν πάροικον Ἀλφειόν.

Ἐπῳδὸς β'.

1 Αἰνιάνων δὲ δωδεκάστολοι
2 Ναῦς ἦσαν, ὧν ἄναξ Γουνεὺς
3 Ἄρχε. τῶνδε δ' αὖ πέλας,
4 Ἤλιδος δυνάστορες, 280
5 Οὓς Ἐπειοὺς ὠνόμαζε πᾶς λεώς.
6 Εὔρυτος δ' ἄνασσε τῶνδε.
7 Λευκήρετμον δ' Ἄρη
8 Τάφιον ἦγ', ὧν Μέγης
9 Ἄνασσε, Φυλέως λόχευμα, 285
10 Τὰς Ἐχίνας λιπὼν
11 Νήσους, ναυβάταις ἀπροσφόρους.
12 Αἴας δ' ὁ Σαλαμῖνος ἔντροφος,
13 Δεξιὸν κέρας
14 Πρὸς τὸ λαιὸν ξυνάγε. 290
15 Τῶν ἆσσον ὥρμει πλάταισιν
16 Ἐσχάταισι συμπλέκων
17 Δώδεκ' εὐστροφωτάταισι
18 Ναυσὶν, ὡς ἄιον, καὶ ναυβάταν
19 Εἰδόμαν λεών, 295
20 ᾯ τις εἰ προσοίσει
21 Βαρβάρους βάριδας,
22 Νόστον οὐκ ἀποίσεται.
23 Ἔνθαδ' οἷον εἰδόμαν
24 Νάιον πόρευμα. 300
25 Τὰ δὲ κατ' οἴκους κλύουσα, συγκλήτου
26 Μνήμην σῴζομαι στρατεύματος.

IAMBOI.

πρ. Μενέλαε, τολμᾷς δείν', ἅ σ' οὐ τολμᾶν χρεών.
με. Ἄπελθε, λίαν γε δεσπόταισι πιστὸς εἶ.
πρ. Καλόν γέ μοι τοὔνειδος ἐξωνείδισας. 305
με. Κλαίοις ἂν εἰ πράσσοις ἃ μὴ πράσσειν σε δεῖ.
πρ. Οὐ χρῆν σε λῦσαι δέλτον, ἣν ἐγὼ φέρω.
με. Οὐδὲ σε φέρειν δεῖ πᾶσιν Ἕλλησιν κακά.
πρ. Ἄλλοις ἁμιλλῶ ταῦτ', ἄφες δὲ τήνδ' ἐμοί.
πρ. Οὐκ ἂν μεθείμην. Πρ. οὐδ' ἔγωγ' ἀφήσομαι. 310
με. Σκήπτρῳ τάχ' ἆρα σὸν καθαιμάξω κάρα.
πρ. Ἀλλ' εὐκλεές τοι δεσποτῶν θνῄσκειν ὕπερ.
με. Μέθες. μακροὺς δὲ δοῦλος ὢν λέγεις λόγους.
πρ. Ὦ δέσποτ', ἀδικούμεσθα. σὰς δ' ἐπιστολὰς
Ἐξαρπάσας ὅδ' ἐκ χερῶν ἐμῶν βίᾳ, 315
Ἀγάμεμνον, οὐδὲν τῇ δίκῃ χρῆσθαι θέλει.

Τροχαῖοι.

ἀγ. Ἔα, τίς ποτ' ἐν πύλαισι θόρυβος, καὶ λόγων ἀκοσμία;
πρ. Οὑμὸς, οὐχ ὅδε μῦθος κυριώτερος λέγειν.
ἀγ. Σὺ δὲ τί τῷδ' ἐς ἔριν ἀφίξαι Μενέλεως, βίᾳ τ' ἄγεις;
με. Βλέψον εἰς ἡμᾶς, ἵν' ἀρχὰς τῶν λόγων ταύτας λά-
βω. 320
ἀγ. Μῶν τρέσας οὐκ ἀνακαλύψω βλέφαρον, Ἀτρέως γεγώς;
με. Τήνδ' ὁρᾷς δέλτον, κακίστων γραμμάτων ὑπηρέτιν;

Εἰσο-

ἀγ. Εἰσορῶ, καὶ πρῶτα ταύτην σῶν ἀπάλλαξον χερῶν.
με. Οὐ, πρὶν ἂν δείξω γε Δαναοῖς πᾶσι τἀγγεγραμμένα.
ἀγ. Ἦ γὰρ οἶσθ' ἃ μή σε καιρὸς εἰδέναι, σήμαντρ' ἀνείς; 325
με. Ὥστε σ' ἀλγῦναί γ', ἀνοίξας ἃ σὺ κάκ' εἰργάσω λάθρᾳ.
ἀγ. Ποῦ δὲ καὶ 'λαβές νιν; ὦ θεοί, σῆς ἀναισχύντου φρενός.
με. Προσδοκῶν σὴν παῖδ' ἀπ' Ἄργους εἰ στράτευμ' ἀφίξεται.
ἀγ. Τί δέ σε τἀμὰ δεῖ φυλάσσειν; οὐκ ἀναισχύντου τόδε;
με. Ὅτι τὸ βούλεσθαί μ' ἔκνιζε· σὸς δὲ δοῦλος οὐκ ἔφυν. 330
ἀγ. Οὐχὶ δεινά; τὸν ἐμὸν οἰκεῖν οἶκον οὐκ ἐάσομαι;
με. Πλάγια γὰρ φρονεῖς, τὰ μὲν νῦν, τὰ δὲ πάλαι, τὰ δ' αὐτίκα.
ἀγ. Εὖ κεκόμψευσαι. Πονηρὸν γλῶσσ' ἐπίφθονος σοφή.
με. Νοῦς δέ γ' οὐ βέβαιος ἄδικον κτῆμα, κοὐ σαφὲς φίλοις.
Βούλομαι δέ σ' ἐξελέγξαι, καὶ σὺ μὴ τὰς ὀργῆς ὕπο 335
Ἀποτρέπου τἀληθές. οὐχὶ κατατενῶ λίαν σ' ἐγώ.
Οἶσθ', ὅτ' ἐσπούδαζες ἄρχειν Δαναΐδαις πρὸς Ἴλιον,
Τῷ δοκεῖν μὲν οὐχὶ χρῄζων, τῷ δὲ βούλεσθαι θέλων,
Ὡς ταπεινὸς ἦς, ἁπάσης δεξιᾶς προσθιγγάνων,
Καὶ θύρας ἔχων ἀκλήστους τῷ θέλοντι δημοτῶν, 340
Καὶ διδοὺς πρόσρησιν ἑξῆς πᾶσι, καὶ μή τις θέλοι,
Τοῖς τρόποις ζητῶν πρίασθαι τὸ φιλότιμον ἐκ μέσου;
Κᾆτ' ἐπεὶ κατέσχες ἀρχάς, μεταβαλὼν ἄλλους τρόπους,
Τοῖς φίλοισιν οὐκ ἔτ' ἦσθα τοῖς πρὶν ὡς πρόσθεν φίλος,
Δυσπρόσιτος, ἔσω τε κλῄθρων σπάνιος; Ἄνδρα δ' οὐ χρεὼν 345
Τὸν ἀγαθὸν πράσσοντα μεγάλα τοὺς τρόπους μεθιστάναι,
Ἀλλὰ καὶ βέβαιον εἶναι τότε μάλιστα τοῖς φίλοις,
Ἡνίκ' ὠφελεῖν μάλιστα δυνατός ἐστιν εὐτυχῶν.
Ταῦτα μέν σε πρῶτ' ἐπῆλθον, ἵνα σε πρῶθ' ηὗρον κακόν.
Ὡς δ' ἐς Αὖλιν ἦλθες αὖθις, χὠ Πανελλήνων στρατός, 350
Οὐδὲν ἦσθ', ἀλλ' ἐξεπλήσσου τῇ τύχῃ τῇ τῶν θεῶν,
Οὐρίας πομπῆς σπανίζων. Δαναΐδαι δ' ἀφιέναι
Ναῦς διήγγελλον, μάτην δὲ μὴ πονεῖν ἐν Αὐλίδι.
Ὡς δ' ἄνολβον εἶχες ὄμμα, σύγχυσίν τε, μὴ νεῶν
Χιλίων ἄρχων Πριάμου τε πεδίον ἐμπλήσας δορός; 355
Κἀμὲ παρεκάλεις, τί δράσω; τίνα δὲ πόρον εὕρω πόθεν;
Ὥστε μὴ στερέντα σ' ἀρχῆς, ἀπολέσαι καλὸν κλέος;
Κᾆτ' ἐπεὶ Κάλχας ἐν ἱεροῖς εἶπε σὴν θῦσαι κόρην
Ἀρτέμιδι, καὶ πλοῦν ἔσεσθαι Δαναΐδαις, ἡσθεὶς φρένας,
Ἄσμενος θύσειν ὑπέστης παῖδα, καὶ πέμπεις ἑκών, 360
Οὐ βίᾳ, μὴ τοῦτο λέξῃς, σῇ δάμαρτι, παῖδα σὴν
Δεῦρ' ἀποστέλλειν, Ἀχιλλεῖ πρόφασιν ὡς γαμουμένην.
Κᾆθ' ὑποστρέψας λέληψαι, μεταβαλὼν ἄλλας γραφάς,
Ὡς φονεὺς οὐκέτι θυγατρὸς σῆς ἔσῃ μάλιστά γε.
Οὗτος αὐτός ἐστιν αἰθὴρ ὃς τάδ' ἤκουσεν σέθεν. 365
Μυρίοι δέ τοι πεπόνθασ' αὐτὸ πρὸς τὰ πράγματα,
Ἐκπονοῦσ' ἔχοντες, εἶτα δ' ἐξεχώρησαν κακῶς,
Τὰ μὲν ὑπὸ γνώμης πολιτῶν ἀσυνέτου, τὰ δ' ἐνδίκως
Ἀδύνατοι γεγῶτες αὐτοὶ διαφυλάξασθαι πόλιν.
Ἑλλάδος μάλιστ' ἔγωγε τῆς ταλαιπώρου στένω, 370
Ἣ θέλουσα δρᾶν τι κεδνὸν βαρβάρους τοὺς οὐδένας,
Καταγελῶντας ἐξανήσει διὰ σὲ καὶ τὴν σὴν κόρην.
Μηδέν' ἂν χρέους ἕκατι προστάτην θείμην χθονός,
Μηδ' ὅπλων ἄρχοντα. νοῦν χρὴ τὸν στρατηλάτην ἔχειν
Πόλεος. ὡς ἄρχων ἀνὴρ πᾶς, ξύνεσιν ἢν ἔχων τύχῃ. 375
χο. Δεινὸν κασιγνήτοισι γίγνεσθαι λόγους,
Μάχας θ', ὅταν ποτ' ἐμπέσωσιν εἰς ἔριν.
ἀγ. Βούλομαί σ' εἰπεῖν κακῶς εὖ βραχέα, μὴ λίαν ἄνω
Βλέφαρα πρὸς τἀναιδὲς ἀγαγών, ἀλλὰ σωφρονεστέρως,
Ὡς ἀδελφὸν ὄντ'. ἀνὴρ γὰρ χρηστὸς αἰδεῖσθαι φιλεῖ. 380
Εἰπέ μοι, τί δεινὰ φυσᾷς, αἱματηρὸν ὄμμ' ἔχων;
Τίς ἀδικεῖ σε; τοῦ κέχρησαι; λέκτρ' ἐρᾷς χρηστὰ λα-

Aga. Video, & primum abijce hanc ex tuis manibus. (scripta
Men. Non, priusquam ostendero omnibus Graecis quae in ea sūt
Aga. An igitur scis quae non decet te scire, relaxato sigillo?
Men. Scio, vt te dolore afficiā, apertis, cognitisque malis, quae tu clam patrasti.
Aga. Vbi vero has literas cepisti? ô dij, ô tuae impudentiā mētis.
Men. Expectans tuam filiam, num Argis veniat ad exercitum.
Aga. Quid vero te res meas obseruare oportet? nonne impudētia
Men. Quia voluntas me vellicabat. tuus enim seruus nō sū. (hoc est?
Aga. Non sunt haec atrocia? non sinar regere meam domum?
Men. Obliqua enim, variáque sentis. alia quidem nunc, alia verò olim, alia vero mox.
Aga. Es argutus. lingua arguta est odiosum malum.
Men. Incōstās verò animus est iniusta res, & nō perspicua amicis.
Volo autem te conuincere, tu verò ne prae ira
Auersare verum. Non valde laudo te ego.
Scis quando cupiebas praefici Graecis ad Ilium,
Specie quidem non volens, voluntate verò cupiens,
Quàm eras humilis, omnem dextram prehensans,
Et habens fores patentes cuilibet popularium,
Et dans alloquium ordine omnibus etiam si quis non vole-
Moribus quaerens imperium à vulgo redimere? bat,
Deinde postquam potitus es imperio, mutans mores,
Amicis non amplius fuisti sicut ante, amicus,
Difficilis aditu, & rarus intra claustra? virū verò nō decet
Probum, res magnas gerentem & imperio decoratum,
Sed tunc maxime firmum amicis. (mores mutare.
Quando ipse fortunatus maximè potest eos iuuare.
Haec igitur tibi primum obieci, vbi primum te inueni malū
Postquam verò etiam in Aulin venisti, & totus Graecorū exercitus, (missa,
Nullus eras: sed consternabaris calamitate diuinitus im-
Secunda nauigatione carens: Graeci verò, vt dimitteret
Naues, flagitabant, neque frustrà laborares in Aulide.
Quam verò miserum nomen habuisses, & quantam perturbationem, ni si nauibus (litibus impleuisses?
Mille praepositus fuisses, & Priami campum armatis mi-
Et me consulebas, quid faciam? quamnam viam alicubi re-
Ne priuatus imperio praeclarā gloriā amitteres. (periam?
Deinde postquam in sacrificiis Calchas dixit, vt mactares tuam filiam (visus animo,
Dianae, atque ita secundam nauigationem fore Graecis, ga-
Libens mactaturum te esse filiam tuam promisisti, & volens iussisti
Vxorem tuam, non coactus vi (ne dixeris istud) tuā filiam
Huc mittere, hoc praetextu tanquam nupturam Achilli.
Deinde mutata sententia clam alias literas misisti,
Quòd non sis futurus interfector filiae tuae vllo modo.
Hic ipse aer est testis, qui de te haec audiuit.
Innumeris autem hoc accidit in negotiis gerendis,
Laborant vt haec, honores scil. habeant, deinde excedūt turpiter, (iustè
Partim quidem ob stultum ciuium iudicium, partim verò
Cum non possint ipsi tueri Rempublicam.
Ego potissimum gemo miseram Graeciam,
Quae cū velit aliquid gloriosū gerere cōtra barbaros, ni-
Dimittet eos ridētes propter te & tuā filiā. (hili homines,
Neminem ego fecerem praefectū alicuius loci propter opes,
Neque ducem exercitus: oportet sapere ducem
Ciuitatis. quia vir omnis est dux, si sapientiam habeat.
Cho. Acerba res est, inter fratres fieri verba,
Et certamina quando in contentionē inciderint. (videar,
Aga. Volo tibi rectè maledicere, idque breuiter, ne nimis sim,
Oculos ad impudentiam deducere: sed modestior videar erga te, (dore affici.
Vtpote quòd sis frater meus. Homo. n. turpis non solet pu-
Dic mihi quare acerba spiras, habens cruentum oculum?
Quis te iniuria afficit? qua re indiges? coniugium bonum recuperare cupis?

Non possum equidem tibi praestare: quae enim possidebas,
illis malè *(malorum tuorum, qui non peccaui?*
Praefuisti, ea malè gubernasti. *An igitur ego pœnas dabo*
An te mea ambitio mordet? An in complexibus
Formosam coniugem vis, ratione contempta,
Et honestate, habere? hominis mali mala sunt *voluptates.*
Quòd verò ego nō rectè prius sentiens, sententiam postea
mutarim eius recto consilio,
An ideò *insanio? tu magis* insanis, *qui amissa mala cōiuge,*
Eam *recipere vis. Deo tibi fortunam secundam largiente.*
Iurauerunt Tyndareo iuramentum illud, &
Nuptiarum cupidi proci sed spes (vt arbitror) Dea
Effecit hoc magis, quàm tu, aut tuum robur.
Quibus assumptis bellum auspicare. cognosces autem (opi-
nor) stultitià mentis fuisse.
Malè pactum iusiurandum, & simul per vim extortum
Ego verò non interficiam meos liberos. quod autem est *tibi*
commodum, id.
Praeter ius erit, vindicta scilicet *tuae pessimae coniugis.*
Me verò conficient noctes, diésque lachrymis,
Si faciam iniqua, & iniusta in filios, quos genui.
Haec tibi breuiter dicere volui, quae sūt & clara, & facilia.
Quòd si non vis sapere, ego mea rectè curabo.

IAMBI.

Cho. *Hi dissimiles sunt prius dictis*
Sermonibus. probè autem monent parcere liberis.
Men. *Heu heu, non igitur habeo miser amicos?*
Aga. *Sinon vis perdere amicos.*
go, patre natus?
Men. *Vbi verò ostendes quòd sis* meus frater *ex eodem, quo e*
Aga. *Volo tecum sapere. sed non simul furere.*
Men. *Atqui oportet amicos cum amicis dolere communiter.*
Aga. *Accerse me rectè facturus: sed non, me dolore affecturus.*
Men. *Annon tibi videtur in his laborandum esse cum Graecia?*
Aga. *Graecia verò à nescio quo lymphata Deo tecum insanit.*
Men. *Tu gloriaris nunc regno, prodens tuum fratrem.*
Ego verò ad alias artes me conferam,
Et ad alios amicos. Nun. *O rex omnium Graecorum*
Agamemnon, veni ad ducens tibi tuam filiam,
Quam Iphigeniam olim nominasti in aedibus.
Mater autem comitatur, tua coniunx Clytamnestra,
Et filius Orestes, vt delecteris conspectu horum:
Quia iam pridè procul abes à tuis aedibus peregrè degens,
Sed quia longum iter *fecerunt, ad Eurytum*
Fontem, reficiunt fœmineos pedes,
Et equae ipsae. in gramen verò pratorum
Dimisimus ipsas, vt gustent cibum.
Ego verò praecursor propter tuum apparatum
Venio: exercitus enim hoc *audiuit. velox enim*
Peruasit ipsum *fama, venisse tuam filiam.*
Omnis igitur exercitus cursu venit ad spectaculum,
Vt videant tuam filiam. Fortunati verò viri
Inter omnes homines sunt *inclyti, & conspicui.*
Dicunt autem: Estne aliquis hymenaeus? aut quid agitur?
An desiderio affectus rex Agamemnon filiae,
Curauit adduci eam? ab aliis haec audires:
Dianae initiant adolescentulam
Reginae Aulidis. quisnam eam ducet?
Sed eia omittamus haec. tu verò primitias fer Dianae domi,
Coronate capita, & tu rex Menelae,
Appara nuptias, & in domo
Sonet tibia. & sonitus sit pedum:
Venit enim hic dies felix puellae.
Aga. *Laudo: sed vade intra aedes.*
Reliqua enim fauente fortunà prosperè cedent.
Hei mihi, quid dicam miseria te incipiam.
In quale vinculum fati incidimus?
Ante uertit me fortuna, vt technis
Meis longè sit astutior.

Οὐκ ἔχοιμ' ἄν σοι παρασχεῖν. ὧν γὰρ οὐκ ἐκτῶ καλῶς
Ἦρχες. εἶτ' ἐγὼ δίκην δῶ σῶν κακῶν, ὁ μὴ σφαλείς;
Ἢ δάκνει σε τὸ φιλότιμον τοὐμόν; ἀλλ' ἐν ἀγκά-
λαις 385
Εὐπρεπῆ γυναῖκα χρῄζεις, τὸ λελογισμένον παρείς,
Καὶ τὸ καλόν, ἔχειν; πονηροῦ φωτὸς ἡδοναὶ κακαί.
Εἰ δ' ἐγὼ γνοὺς πρόσθεν οὐκ εὖ, μετετέθην εὐβουλίᾳ,
Μαίνομαι; σὺ μᾶλλον, ὅστις ἀπολέσας κακὸν λέχος,
Ἀναλαβεῖν θέλεις, θεοῦ σοι τὴν τύχην διδόντος εὖ. 390
Ὤμοσαν τὸν Τυνδάρειον ὅρκον οἱ κακόφρονες
Φιλόγαμοι μνηστῆρες. ἡ δέ γ' ἐλπίς, οἶμαι μέν, θεὸς
Ἐξέπραξεν αὐτὸ μᾶλλον, ἢ σύ, καὶ τὸ σὸν σθένος.
Οὓς λαβὼν στράτευ'. ἕτοιμοι δ' εἰσὶ μωρίᾳ φρενῶν
Τοὺς κακῶς παγέντας ὅρκους, καὶ κατηναγκασμένους. 395
Τἀμὰ δ' οὐκ ἀποκτενῶ 'γὼ τέκνα. καὶ τὸ σὸν μὲν εὖ
Παρὰ δίκην ἔσται, κακίστης εὐνίδος τιμωρία.
Ἐμὲ δὲ συντήξουσι νύκτες, ἡμέραι τε δακρύοις,
Ἄνομα δρῶντα καὶ δίκαια παῖδας, οὓς ἐγεινάμην.
Ταῦτά σοι βραχέα λέλεκται, καὶ σαφῆ, καὶ ῥᾴδια. 400
Εἰ δὲ μὴ βούλει φρονεῖν εὖ, τἄμ' ἐγὼ θήσω καλῶς.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Οἵδ' αὖ διάφοροι τῶν πάρος λελεγμένων
Μῦθοι. καλῶς δ' ἔχουσι φείδεσθαι τέκνων.
με. Αἰ, αἰ. φίλους ἄρ' οὐκ ἔχω κακτήμων τάλας;
ἀγ. Εἴ που φίλους γε μὴ θέλεις ἀπολλύναι. 405
με. Δείξεις δὲ ποῦ μοι πατρὸς ἐκ ταὐτοῦ γεγώς;
ἀγ. Συσσωφρονεῖν σοι βούλομ', ἀλλ' οὐ συννοσεῖν.
με. Ἐς κοινὸν ἀλγεῖν τοῖς φίλοισι χρὴ φίλους.
ἀγ. Εὖ δρῶν παρακάλει μ', ἀλλὰ μὴ λυπῶν ἐμέ.
με. Οὐκ ἄρα δοκεῖ σοι τάδε πονεῖν σὺν Ἑλλάδι; 410
ἀγ. Ἑλλὰς δὲ σὺν σοὶ κατὰ θεὸν νοσεῖ τινα.
με. Σκήπτρῳ νυν αὔχει, σὸν κασίγνητον προδούς.
Ἐγὼ δ' ἐπ' ἄλλας εἶμι μηχανάς τινας,
Φίλους τ' ἐπ' ἄλλους. Αγγ. ὦ Πανελλήνων ἄναξ
Ἀγάμεμνον, ἥκω παῖδά σοι τὴν σὴν ἄγων, 415
Ἣν Ἰφιγένειαν ὠνόμαζες ἐν δόμοις.
Μήτηρ δ' ὁμαρτεῖ τῆς Κλυταιμνήστρας δέμας,
Καὶ παῖς Ὀρέστης, ὥστε τερφθείης ἰδών,
Χρόνον παλαιὸν δωμάτων ἔκδημος ὤν.
Ἀλλ' ὡς μακρὰν ἔτεινον, εὔρυτον παρὰ 420
Κρήνην ἀναψύχουσι θηλύπουν βάσιν,
Αὐταί τε πῶλοί γ'. εἰς δὲ λειμώνων χλόην
Καθεῖμεν αὐτάς, ὡς βορᾶς γευσαίατο.
Ἐγὼ δὲ πρόδρομος σῆς παρασκευῆς χάριν
Ἥκω. πέπυσται γὰρ στρατός. ταχεῖα δὲ 425
Διῇξε φήμη παῖδα σὴν ἀφιγμένην.
Πᾶς δ' ἐς θέαν ὅμιλος ἔρχεται δρόμῳ,
Σὴν παῖδ' ὅπως ἴδωσιν. οἱ δ' εὐδαίμονες,
Ἐν πᾶσι κλεινοὶ, καὶ περίβλεπτοι βροτοῖς.
Λέγουσι δ', ὑμέναιός τις, ἢ τί πράσσεται; 430
Ἢ πόθον ἔχων θυγατρὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ,
Ἐκόμισε παῖδα; τῶν δ' ἂν ἤκουσας τάδε,
Ἀρτέμιδι προτελίζουσι τὴν νεάνιδα
Αὐλίδος ἀνάσσῃ. τίς νιν ἄξεταί ποτε;
Ἀλλ' εἶα. τἀπὶ τοῖσιν δ' ἐξάρχου κανᾶ. 435
Στεφανοῦσθε κρᾶτα. καὶ σὺ Μενέλεως ἄναξ,
Ὑμέναιον εὐτρέπιζε. καὶ κατὰ στέγας
Λωτὸς βοάσθω, καὶ ποδῶν ἔστω κτύπος.
Φῶς γὰρ τόδ' ἥκει μακάριον τῇ παρθένῳ.
ἀγ. Ἐπῄνεσ'. ἀλλὰ στεῖχε δωμάτων ἔσω. 440
Τὰ δ' ἄλλ', ἰούσης τῆς τύχης ἔσται καλῶς.
Οἴμοι, τί φῶ δύστηνος; ἄρξωμαι πόθεν;
Εἰς οἷ' ἀνάγκης ζεύγματ' ἐμπεπτώκαμεν.
Ὑπῆλθε δαίμων, ὥστε τῶν σοφισμάτων
Πολλῷ γενέσθαι τῶν ἐμῶν σοφώτερος. 445

Ἡ δυσγένεια δ' ὡς ἔχει τι χρήσιμον;
Καὶ γὰρ δακρῦσαι ῥᾳδίως αὐτοῖς ἔχει,
Ἅπαντά τ' εἰπεῖν. τῷ δὲ γενναίῳ φύσιν
Ἄνολβα ταῦτα. προστάτην γε τοῦ βίου
Τὸν δῆμον ἔχομεν, τῷ τ' ὄχλῳ δουλεύομεν. 450
Ἐγὼ γὰρ ἐκβαλεῖν μὲν αἰδοῦμαι δάκρυ,
Τὸ μὴ δακρῦσαι δ' αὖθις αἰδοῦμαι τάλας,
Εἰς τὰς μεγίστας συμφορὰς ἀφιγμένος.
Εἶεν, τί φήσω πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμήν;
Πῶς δέξομαί νιν; ποῖον ὄμμα συμβαλῶ; 455
Καὶ γάρ μ' ἀπώλεσ' ἐπὶ κακοῖς, ἅ μοι πάρα,
Ἐλθοῦσ' ἄκλητος. εἰκότως δ' ἅμ' ἕσπετο
Θυγατρὶ νυμφεύσουσα, καὶ τὰ φίλτατα
Δώσουσ', ἵν' ἡμᾶς ὄντας εὕρῃσι κακούς.
Τὴν δ' αὖ τάλαιναν παρθένον, τί παρθένον; 460
Ἅιδης νιν, ὡς ἔοικε, νυμφεύσει τάχα.
Ὥς οἰκτίζω. οἶμαι γάρ νιν ἱκετεύειν τάδε·
Ὦ πάτερ, ἀποκτενεῖς με; τοιούτους γάμους
Γήμειας αὐτὸς, χ' ὅστις ἐστί σοι φίλος.
Παρὼν δ' Ὀρέστης ἐγγὺς ἀναβοήσεται 465
Οὐ συνετὰ συνετῶς. ἔτι γὰρ ἐστι νήπιος.
Αἰαῖ. τὸν Ἑλένης ὥς μ' ἀπώλεσεν γάμον
Γήμας ὁ Πριάμου Πάρις, ὅς μ' εἴργασται τάδε.

χο. Κἀγὼ κατῴκτειρ', ὡς γυναῖκα δεῖ ξένην
Ὑπὲρ τυράννων συμφορὰς καταστένειν. 470

με. Ἀδελφὲ, δός μοι δεξιᾶς τῆς σῆς θιγεῖν.

ἀγ. Δίδωμι. σὸν γὰρ τὸ κράτος, ἄθλιος δ' ἐγώ.

με. Πέλοπα κατόμνυμ', ὃς πατὴρ τοὐμοῦ πατρὸς,
Τοῦ σοῦ τ' ἐκλήθη, τόν τε τεκόντα τ' Ἀτρέα,
Ἦ μὴν ἐρεῖν σοι τἀπὸ καρδίας σαφῶς, 475
Καὶ μὴ 'πίτηδες μηδὲν, ἀλλ' ὅσον φρονῶ.
Ἐγώ σ' ἀπ' ὄσσων ἐκβαλόντ' ἰδὼν δάκρυ,
Ὤκτειρα, κἀυτὸς ἀντ' ἀφῆκά σοι πάλιν,
Καὶ τῶν παλαιῶν ἐξαφίσταμαι λόγων,
Οὐκ εἰς σὲ δεινὸς εἰμί. δ' ὅπερ σὺ νῦν. 480
Καί σοι παραινῶ μήτ' ἀποκτείνειν τέκνον,
Μήτ' ἀνθελέσθαι τοὐμόν. οὐ γὰρ ἔνδικον,
Σὲ μὲν στενάζειν, τἀμὰ δ' ἡδέως ἔχειν.
Θνήσκειν τε τοὺς σοὺς, τοὺς δ' ἐμοὺς ὁρᾶν φάος.
Τί βούλομαι γάρ; οὐ γάμους ἐξαιρέτους 485
Ἄλλους λάβοιμ' ἄν, εἰ γάμων ἱμείρομαι;
Ἀλλ' ἀπολέσας ἀδελφὸν, ὅν μ' ἥκιστ' ἐχρῆν,
Ἑλένην ἕλωμαι, τὸ κακὸν ἀντὶ τἀγαθοῦ;
Ἄφρων, νέος τ' ἦν, πρὶν τὰ πράγματ' ἐγγύθεν
Σκοπῶν ἐσεῖδον, οἷον ἦν κτείνειν τέκνα. 490
Ἄλλως τέ μ' ἔλεος τῆς ταλαιπώρου κόρης
Εἰσῆλθε, συγγενείας ἐννοουμένῳ,
Ἣ τῶν ἐμῶν ἕκατι θύεσθαι γάμων
Μέλλει. τί δ' Ἑλένης παρθένῳ τῇ σῇ μέτα;
Ἴτω στρατιὰ διαλυθεῖσ' ἐξ Αὐλίδος. 495
Σὺ δ' ὄμμα παῦσαι δακρύοις τέγγων τὸ σὸν
Ἀδελφὲ, κἀμὲ παρακαλῶν εἰς δάκρυα.
Εἰ δέ τι κόρης σῆς θεσφάτων μέτεστί σοι,
Μή μοι μετέστω. σοὶ νέμω τοὐμὸν μέρος.
Ἀλλ' εἰς μεταβολὰς ἦλθον ἀπὸ δεινῶν λόγων, 500
Εἰκὸς πέπονθα. τὸν ὁμόθεν πεφυκότα
Στέργων, μετέπεσον. ἀνδρὸς οὐ κακοῦ τρόποι
Τοιοίδε, χρῆσθαι τοῖσι βελτίστοις ἀεί.

χο. Γενναῖ' ἔλεξας, Ταντάλῳ τε τῷ Διὸς
Πρέποντα. προγόνους οὐ καταισχύνεις σέθεν. 505

ἀγ. Αἰνῶ σε Μενέλαε, ὅτι παρὰ γνώμην ἐμὴν
Ὑπέθηκας ὀρθῶς τοὺς λόγους, σοῦ τ' ἀξίως.

με. Ταραχή γ' ἀδελφῶν τις ἔρωτα γίγνεται,
Πλεονεξίας τε δωμάτων· ἀπέπτυσα
Τοιάνδε συγγένειαν ἀλλήλων πικράν. 510

ἀγ. Ἀλλ' ἥκομεν γὰρ εἰς ἀναγκαίας τύχας,
Θυγατρὸς αἱματηρὸν ἐκπρᾶξαι φόνον.

με. Πῶς; τίς δ' ἀναγκάσει σε τήν γε σὴν κτανεῖν;

Ignobilitas verò quantum habet vtilitatis?
Etenim licet illis facile lachrymari,
Et dicere tristia: nobilibus verò genere
Omnia ista negata sunt. gubernatorem enim vitæ
Habemus populum, & seruimus plebi.
Equidem vereor emittere lachrymas,
Rursus verò pudet me miserum non lachrymari,
In maximas calamitates delapsum.
Esto. quid dicam ad meam coniugem?
Quomodo excipiam eam? quos oculos in eam coniiciam?
Etenim me perdidit propter mala, quæ mihi adsunt,
Cùm venerit non vocata: iure autem secuta est
Filiam, nuptias eius celebratura, & charissimas res
Datura, vbi nos inueniet perfidiosos.
Hanc verò miseram virginem, quid virginem voco?
Pluto, vt opinor, eam breui ducet. (dicturam:
Vt eam miseror. arbitror enim ipsam mihi supplicem hæc
O pater occides me? tales nuptias
Celebres ipse, & quisquis tibi charus est.
Orestes autem propè stans, clamabit
Non intellecta intelligibiliter: adhuc enim est infans.
Heu heu, vt perdidit me, nuptias cum Helena
Celebrans, Paris filius Priami: qui mihi fecit hæc.

Cho. *Et ego misericordia cōmoueor. quēadmodū decet mulierē*
Propter calamitatem principū ingemiscere. (peregrinam.

Men. *Frater, da mihi vt tuam dextram contingam.*

Aga. *Do. tua est enim victoria, ego verò miser.*

Men. *Iuro Pelopem, qui pater mei patris,*
Et tui vocabatur, & Atreum qui genuit illum,
Certè dicturum me tibi esse ex animo, apertè,
Et nihil artificiosum, sed ita vt sentio.
Ego cùm viderem te ex oculis emittere lachrymas,
Misertus sum tui, & ipse vicissim emisi lachrymas pro-
Et discedo à priore sententia. (pter te,
Non volo in te esse crudelis. vado enim eò vbi tu nūc es,
Et tibi suadeo ne interficias filiam tuam,
Neque anteferas meam vtilitatem: non enim iustum est
Te quidem gemere, me verò suauiter habere.
Et tuos quidem mori, meos verò aspicere hanc lucem,
Quid enim volo? an non egregias nuptias
Alias apparare possum, si nuptias desidero?
Sed perdēs fratrem, quem me minimè oportebat perdere,
Helenam accipiam, malum pro bono?
Stultus & iuuenilis eram prius: sed propiùs rem
Inspiciens, vidi quale malum sit interficere liberos.
Præterea verò me miseratio infelicis puellæ
Subiit cogitantem cognationem nostram,
Quæ propter meas nuptias mactanda
Est. quid enim res est tuæ filiæ cum Helena?
Eat exercitus dimissus ex Aulide.
Tu verò desiste oculos tuos irrigare lachrymis
Frater, & me prouocare ad lachrymas.
Quod si quæ oracula habes de tua filia,
Nihil ad me pertinent. tibi tribuo meam partem.
Sed veni in mutationem à crudeli sententia,
Æquum mihi accidit, fratrem eodem patre satum
Amans, mutatus sum. Boni viri mos est
Ille, semper optima sententia vti.

Cho. *Generosa dixisti, & Tantalo filio Iouis*
Digna: non dedecoras tuos maiores.

Aga. *Laudo te Menelae, quòd præter meam opinionem*
Rectè hæc verba subiecisti, & vt te decet.

Men. *Discordia fit aliqua fratrum propter amorem,*
Et cupiditatem familiæ: abominor
Talem cognationem acerbam mutuò.

Aga. *Atqui peruenimus in necessarias calamitates,*
Vt cruentam cædem exerceam in filiam meam.

Men. *Quisquis verò coget te tuam filiam occidere?*

Aga. *Vniuersus conuentus copiarum Græcarum.*
Men. *Non, si rursus ipsam Argos mittas.*
Aga. *Eatenus possim fallere, sed illa in re non potero fallere.*
Men. *Quid est illud? non oportet turbam nimis timere.*
Aga. *Calchas aperiet oracula exercitui Græcorum.*
Men. *Non si antè moriatur, hoc autem facile est.*
Aga. *Totum genus vatum est gloriæ cupidum & malum.*
Men. *Neque inutile neque vtile est.*
Aga. *Illud verò non timeo, quod mihi subit?* (dicis
Men. *Quomodo possum suspicari eum sermonem, quem tu non*
Aga. *Genus Sisyphi nouit hæc omnia.*
Men. *Nihil est, in quo me & te lædere possit Vlysses.*
Aga. *Semper est varius apud populum.*
Men. *Ipse est ambitiosus, quod est ingens malum.*
Aga. *Ergo puta nunc eum stantem in medio Græcorum*
Dicturum esse oracula ea, quæ enarrauit Calchas. (sum
Et quomodo ego promiserim sacrificiū, quod deinde recu-
Dianæ me facturum: ita in suam sententiam pertrahens
Me & te interfectis, Græcos puellam (exercitum
Mactare iubebit. quòd si ad Argos fugero,
Venientes, cum ipsis mœnis Cyclopiis
Deuastabunt, & euertent terram.
Talia sunt *mea mala. ô me miserum,*
Ad quam angustiam à Diis in hac re nunc redigor?
Vnum mihi caueto Menelae, per exercitum
Veniens, ut ne Clytæmnestra hæc (molauero:
Resciscat, priusquam Plutoni filiam meam acceptam im-
Vt sum miser breuissimis lachrymis.
Vosque ô peregrinæ, silentium seruate.

EPODICA.

Strophe.

Cho. *Beati qui moderata Dea,*
Et cum castitate sunt participes
Lectorum Veneris,
Tranquillitate fruentes.
Insani enim sunt, qui agitantur Veneris *œstro, quum*
Cupido auricomus geminos
Arcus intendit gratiarum, i. amoris gratiosi.
Vnum quidem ad fœlicem vitam,
Alterum verò ad confusionem vitæ.
Deprecor hunc arcum *à nostris*
Thalamis, ô pulcherrima Venus.
Sit verò mihi moderata quidem formæ
Gratia, & sancti amores.
Et sim particeps modetatæ *Veneris:*
Immoderatam verò reiicio.

Antistrophe.

Diuersa sunt *ingenia mortalium.*
Dissimiles etiam sunt *moribus. ille verò mos rectus* est,
Bonum, & semper candidum ingenium.
Et educatio cum disciplina,
Multum confert ad virtutem.
Etenim verecundia coniuncta cum *sapientia,*
Et aliam quoque habet
Gratiam, vt scilicet *mente perspicias*
Quid conueniat, id quod gloriam affert,
Gloriam non senescentem in vita.
Magnum quiddam est, *venari virtutem,*
Mulieribus quidem in Venere sancta &
Occulta, viris verò contrà
Modestia interna, & *multiplex*
In maius auget vrbem.

Epodus.

Venisti ô Paris, illinc, *vbi tu*
Pastor educatus es candidos
Apud Idæos vitulos,
Canens barbaricos modos Phrygiarum
Tibiarum, Olympi cala mis

ἀγ. Ἅπας Ἀχαιῶν σύλλογος στρατεύματος.
μα. Οὔκ, ἢν νιν εἰς Ἄργος γ' ἀποστείλῃς πάλιν. 515
ἀγ. Λάθοιμι τοῦτ' ἄν. ἀλλ' ἐκεῖν' οὐ λήσομαι.
μα. Τὸ ποῖον; οὔτοι χρὴ λίαν ταρβεῖν ὄχλον.
ἀγ. Κάλχας ἐρεῖ μαντεύματ' Ἀργείων στρατῷ.
μα. Οὔκ, ἢν θάνῃ γε πρόσθε. τοῦτο δ' εὐμαρές.
ἀγ. Τὸ μαντικὸν πᾶν σπέρμα, φιλότιμον κακόν. 520
μα. Κοὐδέν γ' ἄχρηστον, οὐδὲ χρήσιμον παρόν.
ἀγ. Ἐκεῖνο δ' οὐ δέδοικας, ὅ μ' ἐσέρχεται;
μα. Ὃν μὴ σὺ φράζεις, πῶς ὑπολάβοιμ' ἂν λόγον;
ἀγ. Τὸ Σισύφειον σπέρμα πάντ' οἶδεν τάδε.
μα. Οὐκ ἔστ' Ὀδυσσεὺς ὅ, τι σὲ κἀμὲ πημανεῖ. 525
ἀγ. Ποικίλος ἀεὶ πέφυκε, τοῦ γ' ὄχλου μέτα.
μα. Φιλοτιμίᾳ μὲν ἐνέχεται, δεινῷ κακῷ.
ἀγ. Οὔκουν δοκεῖς νιν στάντ' ἐν Ἀργείοις μέσοις,
Λέξειν ἃ Κάλχας θέσφατ' ἐξηγήσατο,
Κἄμ' ὡς ὑπέστην θῦμα. κᾆτα ψεύδομαι 530
Ἀρτέμιδι θύσειν. ὃς ξυναρπάσας στρατὸν,
Σὲ κἄμ' ἀποκτείναντας Ἀργείους, κόρην
Σφάξαι κελεύσει. κἂν πρὸς Ἄργος ἐκφύγω,
Ἐλθόντες αὐτοῖς τείχεσιν Κυκλωπίοις
Ξυναρπάσουσι, καὶ κατασκάψουσι γῆν. 535
Τοιαῦτα τἀμὰ πήματ'. ὦ τάλας ἐγώ,
Ὡς ἠπόρημαι πρὸς θεῶν τὰ νῦν τάδε.
Ἕν μοι φύλαξον Μενέλεως, ἀνὰ στρατὸν
Ἐλθὼν, ὅπως ἂν μὴ Κλυταιμνήστρα τάδε
Μάθῃ, πρὶν ᾅδῃ παῖδ' ἐμὴν προσθῶ λαβὼν, 540
Ὡς ἐπ' ἐλαχίστοις δακρύοις πράσσω κακῶς.
Ὑμεῖς τε σιγὴν ὦ ξέναι φυλάσσετε.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Μάκαρες, οἳ μετρίας θεοῦ,
2 Μετά τε σωφροσύνας μετέσχον
3 Λέκτρων Ἀφροδίτας, 545
4 Γαλανείᾳ χρησάμενοι.
5 Μαινομένων οἴστρων, ὅθι δὴ
6 Δίδυμ' ἔρως χρυσοκόμας
7 Τόξ' ἐντείνεται χαρίτων.
8 Τὸ μὲν ἐπ' εὐαίωνι πότμῳ, 550
9 Τὸ δ' ἐπὶ συγχύσει βιοτᾶς.
10 Ἀπενέπω νιν ἁμετέρων
11 Κύπρι καλλίστα θαλάμων.
12 Εἴη δέ μοι μετρία μὲν
13 Χάρις, πόθοι δ' ὅσιοι. 555
14 Καὶ μετέχοιμι τᾶς Ἀφροδίτας,
15 Πολλὰν τ' ἀποθείμαν.

Ἀντιστροφή.

1 Διάφοροι δὲ φύσεις βροτῶν,
2 Διάφοροι δὲ τρόποι. ὁ δ' ὀρθῶς,
3 Ἐσθλὸν σαφὲς αἰεί. 560
4 Τροφαί θ' αἱ παιδευόμεναι,
5 Μέγα φέρουσ' εἰς ἀρετάν.
6 Τό τε γὰρ αἰδεῖσθαι σοφία,
7 Τάν τ' ἐξαλλάσσουσαν ἔχει
8 Χάριν, ὑπὸ γνώμας ἐσορᾶν, 565
9 Τὸ δέον ἔνθα δόξαν φέρει,
10 Κλέος ἀγήρατον, βιοτᾷ.
11 Μέγα τι θηρεύειν ἀρετάν,
12 Γυναιξὶ μὲν κατὰ Κύπριν
13 Κρυπτὰ, ἐν ἀνδράσι δ' αὖ 570
14 Κόσμος ἔνδον ὁ μυριοπληθὴς
15 Μείζω πόλιν αὔξει.

Ἐπωδός.

1 Ἔμολες ὦ Πάρις, ᾗ τε σύ γε
2 Βουκόλος ἀργενναῖς ἐτράφης
3 Ἰδαίαις παρὰ μόσχοις,
4 Βάρβαρα συρίζων Φρυγίων 575
5 Αὐλῶν, Ὀλύμπου καλάμοις

6 Μι-

6 Μιμήματα πνέων.
7 Εὔθηλοι δὲ τρέφοντο βόες.
8 Ὅτι σε κρίσις ἔμενε θεᾶν,
9 Ἅ σ' Ἑλλάδα πέμπει,
10 Ἐλεφαντοδέτων πάροιθεν
11 Δόμων, ὃς τᾶς Ἑλένας
12 Ἐν ἀντωποῖς βλεφάροισιν
13 Ἔρωτα δέδωκας.
14 Ἔρωτι δ' αὐτὸς ἐπτοάθης. 585
15 Ὅθεν ἔρις ἔρις Ἑλλάδα σὺν δορὶ
16 Ναυσί τ' ἄγει,
17 Ἐς Τροίας πέργαμα.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἰὼ, ἰὼ μεγάλαι μεγάλων εὐδαιμονίαι. 590
Τὴν τοῦ βασιλέως
Ἴδετ' Ἰφιγένειαν, ἄνασσαν ἐμὴν,
Τὴν Τυνδάρεώ τε Κλυταιμνήστραν.
Ὡς ἐκ μεγάλων ἐβλάστησαν,
Ἐπί τ' ἀκροτάτας ἥκουσι τύχας. 595
Θεοί γ' οἱ κρείττους, οἵ τ' ὀλβοφόροι
Τοῖς οὐκ εὐδαίμοσι τῶν θνητῶν.
Στῶμεν Χαλκίδος ἔκγονα θρέμματα,
Τὴν βασίλειαν δεξώμεθ' ὄχων
Ἄπο, μὴ σφαλερῶς ἐπὶ τὴν γαῖαν. 600
Ἀγανῶς δὲ χερσὶ μαλακῇ γνώμῃ,
Μὴ ταρβήσῃ νεωστί μοι μολὸν,
Τὸ κλεινὸν τέκνον Ἀγαμέμνονος,
Μὴ δὲ θόρυβον, μηδ' ἔκπληξιν
Ταῖς Ἀργείαις 605
Ξεῖναι ξείναις παρέχωμεν.

ΙΑΜΒΟΙ.

κλυ. Ὄρνιθα μὲν τόνδ' αἴσιον ποιούμεθα,
Τὸ σόν τε χρηστὸν καὶ λόγων εὐφημίαν.
Ἐλπίδα δ' ἔχω τιν' ὡς ἐπ' ἐσθλοῖσιν γάμοις
Πάρειμι νυμφαγωγός. ἀλλ' ὀχημάτων 610
Ἔξω πορεύεσθ' ἃς φέρω φερνὰς κόρῃ,
Καὶ πέμπετ' εἰς μέλαθρον εὐλαβούμενοι.
Σὺ δ' ὦ τέκνον μοι λεῖπε πωλικοὺς ὄχους,
Ἁβρὸν τιθεῖσα κῶλον, ἀσθενές θ' ἅμα.
Ὑμεῖς δὲ νεανίδαισιν ἀγκάλαις ἔπι, 615
Δέξασθε, καὶ πορεύσατ' ἐξ ὀχημάτων,
Καί μοι χερός τις ἐνδότω στηρίγματα,
Θάκους ἀπήνης ὡς ἂν ἐκλίπω καλῶς.
Αἱ δ' εἰς τὸ πρόσθεν στῆτε πωλικῶν ζυγῶν.
Φοβερὸν γὰρ ἀπαραμύθητον ὄμμα πωλικόν. 620
Καὶ παῖδα τόνδε, τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον,
Λάζυσθ' Ὀρέστην. ἔτι γὰρ ἐστὶ νήπιος.
Τέκνον, καθεύδεις πωλικῷ δαμεὶς ὄχῳ;
Ἔγειρ' ἀδελφῆς ἐφ' ὑμέναιον εὐτυχῶς.
Ἀνδρὸς γὰρ ἀγαθοῦ κῆδος αὐτὸς ἐσθλὸς ὢν, 625
Λήψῃ, τὸ Νηρῇδος παιδὸς, ἰσόθεον γένος.
Ἑξῆς καθίστω δεῦρό μου ποδὸς, τέκνον,
Πρὸς μητρὶ Ἰφιγένεια, μακαρίαν δέ με
Ξέναισι ταῖσδε πλησία σταθεῖσα δός,
Καὶ δεῦρο δὴ πατέρα πρόσειπε σὸν φίλον. 630
ἰφι. Ὦ μῆτερ, ὑποδραμοῦσά γ', ὀργισθῇς δὲ μὴ,
Πρὸς στέρνα πατρὸς στέρνα τἀμὰ προσβαλῶ.
κλυ. Ὦ σέβας ἐμοὶ μέγιστον, Ἀγαμέμνων ἄναξ,
Ἥκομεν, ἐφετμαῖς οὐκ ἀπιστοῦσαι σέθεν.
ἰφι. Ἐγὼ δὲ βούλομαι τὰ σὰ στέρν' ὦ πάτερ 635
Ὑποδραμοῦσα, προσβαλεῖν διὰ χρόνου.
Ποθῶ γὰρ ὄμμα δὴ σόν. ὀργισθῇς δὲ μή.
ἀγα. Ἀλλ' ὦ τέκνον χρή. φιλοπάτωρ δ' ἀεί ποτ' εἶ
Μάλιστα παίδων τῶνδ', ὅσους ἐγὼ 'τεκον.
ἰφι. Ὦ πάτερ, εἰσεῖδόν σ' ἀσμένη πολλῷ χρόνῳ. 640
ἀγα. Καὶ γὰρ πατήρ σε. τόδ' ἴσον ὑπὲρ ἀμφοῖν λέγεις.
ἰφι. Χαῖρ', εὖ δέ μ' ἀγαγὼν πρὸς σ' ἐποίησας, πάτερ.

Imitationē faciēs. vel Olympico ritu calamos cōnectēs.
Lati verò boues pascebantur,
Quando te dearum iudicium expectauit,
Quod te in Graciam misit
Ante eburneas
Domos, quæ Helenæ
In aduersos oculos
Amorem iniecisti.
Amore verò tu ipse stupefactus es,
Vnde discordia, discordia Græciam cum hastis,
Et nauibus ducit
Ad Pergama Troia.

ANAPAESTI.

Cho. *Io, io. Magna magnorum* virorum sunt *felicitates.*
Regis filiam
Videte Iphigeniam, reginam meam,
Et Clytæmnestram filiam Tyndarei,
Quomodo ex magnis viris nata sint,
Et ad summam euecta sint fortunam.
Dij sunt potentes, & largiuntur opes
Non felicibus mortalibus.
Consistamus hic ô *Chalcidis filia alumna.*
Excipiamus reginam curru
De suo descendentem, *ne lubricè cadat in terram.*
Hilariter verò manibus, & *cum mente* eā excipiamus,
Ne consternetur recens ad nos veniens
Inclyta filia Agamemnonis,
Neque tumultum, neque terrorem
Argiuis
Hospita hospitibus præbeamus.

IAMBI.

Cly. *Bonum augurium facimus hoc,*
Tuámque comitatem, & verborum latum omen:
Spem verò quandam habeo, quòd ad felices nuptias
Adsim, adducens sponsam. Quamobrem è curribus
Efferte munera dotalia, quæ puellæ fero,
Et mittite diligenter in aulam.
Tu verò ô filia mea relinque equestres currus,
Ponens pedem tenerum & simul infirmum.
Vos verò iuuenilibus in vlnis
Excipite eam, & deducite de curru:
Et mihi det aliquis fulcrum manus,
Sedes currus vt relinquam commodè.
Vos verò ancillæ *state ante equina iuga.*
(Est enim terribilis ferox equorum aspectus)
Et hunc puerum, Agamemnonis filium,
Orestem capite. est enim adhuc infans.
Dormis ô fili mi, victus equestri vectatione?
Expergiscere feliciter ad nuptias sororis,
Præclari enim viri affinitatem, cùm ipse honestus sis,
Accipies, Deæ Nereidos diis par genus, scilicet Achillem.
Assideas huc ordine ad meum pedem, ô filia,
Iuxta matrem, Iphigenia, beatam verò me
Istis hospitis vicina stans ostende,
Et huc iam veniens *tuum charum patrem saluta.*
Iph. *O mater accurrens, (ne mihi succenseas)*
Applicabóne pectus meum ad pectus patris?
Cly. *O rex Agamemnon in primis mihi colende,*
Venimus non immorigeræ tuis mandatis.
Iph. *Ego verò volo ô pater, me ad tuum pectus*
Accurrens applicare post longum tempus:
Cupio enim tuo conspectu frui, ne irascaris.
Aga. *Fruere igitur ô mea filia: semper enim patrem dilexisti*
Præ liberis aliis, quos ego genui.
Iph. *O pater intueor lubens post longum tempus.*
Aga. *Et ego te, ex æquo vtrisque conuenit quod dicis.* (*vasti.*
Iph. *Salue, bene autem fecisti pater, quòd me ad te adduxisti*

κλυ. Θεοῦ σοφοῦ γ' ὁ θρέψας ἢ δοὺς σοφώτερος. 710
ἀγα. Τοιόσδε παιδὸς σῆς ἀνὴρ ἔσται πόσις.
κλυ. Οὐ μεμπτός. οἰκεῖ δ' ἄστυ ποῖον Ἑλλάδος;
ἀγα. Ἀπιδανὸν ἀμφὶ ποταμὸν ἐν Φθίας ὅροις.
κλυ. Ἐκεῖσ' ἀπάξει σὴν ἐμήν τε παρθένον;
ἀγα. Κείνῳ μελήσει ταῦτα, τῷ κεκτημένῳ. 715
κλυ. Ἀλλ' εὐτυχοίτην. τίνι δ' ἐν ἡμέρᾳ γαμεῖ;
ἀγα. Ὅταν σελήνης εὐτυχὴς ἔλθῃ κύκλος.
κλυ. Προτέλεια δ' ἤδη παιδὸς ἔσφαξας θεᾷ;
ἀγα. Μέλλω γ'. ἐπ' αὐτῷ καὶ καθέσταμεν τύχῃ.
κλυ. Κἄπειτα δαίσεις τοὺς γάμους εἰσύστερον; 720
ἀγα. Θύσας γε θύμαθ', ἅ με χρὴ θῦσαι θεοῖς.
κλυ. Ἡμεῖς δὲ θοίνην ποῦ γυναιξὶ θήσομεν;
ἀγα. Ἐνθάδε παρ' εὐπρύμνοισιν Ἀργείων πλάταις.
κλυ. Καλῶς δ', ἀναγκαίως τε. συνενέγκοι δ' ὅμως.
ἀγα. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον, ὦ γύναι, πιθοῦ δέ μοι. 725
κλυ. Τί χρῆμα; πείθεσθαι γὰρ εἴθισμαι σέθεν.
ἀγα. Ἡμεῖς μὲν ἐνθάδ', οὗπέρ ἐσθ' ὁ νυμφίος.
κλυ. Μητρὸς τί χωρὶς δράσεθ' ἃ με δρᾶν χρεών;
ἀγα. Ἐκδώσομεν σὴν παῖδα Δαναϊδῶν μέτα.
κλυ. Ἡμᾶς δὲ ποῦ χρὴ τηνικαῦτα τυγχάνειν; 730
ἀγα. Χώρει πρὸς Ἄργος παρθένους τε τημέλει.
κλυ. Λιποῦσα παῖδα; τίς δ' ἀνασχήσει φλόγα;
ἀγα. Ἐγὼ παρέξω φῶς, ὃ νυμφίοις πρέπει.
κλυ. Οὐχ ὁ νόμος οὗτος, σὺ δὲ φαῦλ' ἡγῇ τάδε.
ἀγα. Οὐ καλὸν ἐν ὄχλῳ σ' ἐξομιλεῖσθαι στρατοῦ. 735
κλυ. Καλὸν τεκοῦσαν τἀμά γ' ἐκδοῦναι τέκνα.
ἀγα. Καὶ τάς γ' ἐν οἴκῳ μὴ μόνας εἶναι κόρας.
κλυ. Ὀχυροῖσι παρθενῶσι φρουροῦνται καλῶς.
ἀγα. Πιθοῦ. κλυ. μὰ τὴν ἄνασσαν Ἀργείαν θεάν.
Ἐλθὼν δὲ τἄξω πρᾶσσε, τἀν δόμοις δ' ἐγώ, 740
Ἃ χρὴ παρεῖναι νυμφίοισι παρθένοις.
ἀγα. Οἴμοι. μάτην ᾖξ', ἐλπίδος δ' ἀπεσφάλην,
Ἐξ ὀμμάτων δάμαρτ' ἀποστεῖλαι θέλων.
Σοφίζομαι δὲ, κἀπὶ τοῖσι φιλτάτοις
Τέχνας πορίζω, πανταχοῦ νικώμενος. 745
Ὅμως δὲ σὺν Κάλχαντι τῷ θυηπόλῳ,
Τὸ τῆς θεοῦ φίλον γ', ἐμοὶ δ' οὐκ εὐτυχές,
Ἐξιστορήσων εἶμι, μόχθον Ἑλλάδος.
Χρὴ δ' ἐν δόμοισιν ἄνδρα τὸν σοφὸν τρέφειν
Γυναῖκα χρηστὴν, κἀγαθὴν, ἢ μὴ τρέφειν. 750

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Ἥξει δὴ Σιμόεντα, καὶ
2 Δίνας ἀργυροειδεῖς,
3 Ἄγυρις Ἑλλάνων στρατιᾶς,
4 Ἀνά τε ναυσὶν, καὶ σὺν ὅπλοις
5 Ἴλιον ἐς τὸ Τροίας 755
6 Φοιβήιον δάπεδον.
7 Τὰν Κασσάνδραν ἵν' ἀκούω
8 Ῥίπτειν ξανθοὺς πλοκάμους,
9 Χλωροκόμῳ στεφάνῳ δάφνας
10 Κοσμηθεῖσαν, ὅταν θεοῦ 760
11 Μαντόσυνοι πνεύσωσ' ἀνάγκαι.

Ἀντιστροφή.

1 Στάσονται δ' ἐπὶ περγάμων
2 Τροίας, ἀμφί τε τείχη
3 Τρῶες, ὅταν χάλκασπις Ἄρης,
4 Πόντιος εὐπρῴροις πλάταις 765
5 Εἰρεσίᾳ πελάζῃ
6 Σιμουντίοις ὀχετοῖς,
7 Τὰν τῶν ἐν αἰθέρι δισσῶν
8 Διοσκούρων Ἑλέναν
9 Ἐκ Πριάμου κομίσαι θέλων 770
10 Εἰς γᾶν Ἑλλάδα δοριπόνοις
11 Ἀσπίσι καὶ λόγχαις Ἀχαιῶν.

Ἐπῳδός.

1 Πέργαμον δὲ, Φρυγῶν πόλιν,

Cly. *Hem Sapiẽs educator, at sapiẽtior qui tradidit educãdũ.*
Aga. *Talis vir maritus erit tuæ filiæ.*
Cly. *Non contemnendus. Sed in qua vrbe Græciæ habitat?*
Aga. *Ad flumen Apidanum in finibus Phthiæ.*
Cly. *Eóne abducet tuam, meámque virginem?*
Aga. *Hæc erunt curæ illi qui possidebit ipsam.*
Cly. *Sint igitur beati. quo verò die ducet eam?*
Aga. *Quum luna felix venerit orbis.* i. quum erit plenilunium.
Cly. *Iámne mactasti Deæ initiales victimas nuptiarum filiæ?*
Aga. *Mactabo: nam in hoc negotio iam sumus occupati.*
Cly. *An vero deinde celebrabis conuiuium nuptiale?*
Aga. *Cum mactauero victimas quas me diis immolare oportet.*
Cly. *Nos vero vbinam faciemus conuiuium mulieribus?*
Aga. *Hic ad naues Græcorum bene puppatas.*
Cly. *Probè, & necesse est ita fieri, attamen confer aliquid.*
Aga. *O vxor, scísne quid factura sis: pare autem mihi.*
Cly. *Quam rem? facturam? nam soleo tibi obtemperare.*
Aga. *Nos quidem illic, vbi est sponsus,* (portet?
Cly. *An sine matre facietis aliquid* eorum, *quæ me facere o-*
Aga. *Elocabimus tuam filiam inter Græcos.*
Cly. *Sed vbi nos interim oportet esse?*
Aga. *Proficiscere Argos, & cura virgines.*
Cly. *Relicta filia? quis verò præferet sublatam facem?*
Aga. *Ego exhibebo facem, quæ conuenit sponsis.*
Cly. *Non* hoc moris est, *& tu ipse iudicas hæc indecora.*
Aga. *Non te decet versari in exercitus turba.*
Cly. *Atqui honestum* est *me matrem meos saltẽ elocare liberos.*
Aga. Honestum est *etiam puellas non solas esse domi.*
Cly. *Bene custodiuntur firmis gynæceis.*
Aga. *Pare.* Cly. *Non per deam reginam Argiuorum.*
Profectus igitur, quæ foris sũt age, res verò domesticas ego
Quas oportet habere puellas nubentes. (curabo.
Aga. *Hei mihi, Frustrà veni frustratúsque sum spe,*
Volens coniugem dimittere è conspectu.
Vtor autem fallaciis & aduersus charissimos
Excogito technas, & tamen vndique vincor.
Attamen cum Calchante vate,
Quid deæ gratum, mihi verò non felix sit,
Percontaturus eo calamitates Græciæ.
Oportet autem virum sapientem in ædibus alere
Vxorem commodam, & bonam, aut omnino *nullã alere.*

EPODICA.

Strophe.

Ch. *Veniet igitur ad Simoënta, &*
Argenteos, limpidósque *vortices,*
Cœtus exercitus Græcorum,
In nauibus, & cum armis
Ad Ilium, in *Troia*
Phœbeum solum.
Vbi audio Cassandram
Diffundere flauos crines,
Viridi corona lauri
Ornatam, quando Dei
Varia numina afflarint.

Antistrophe.

Stabunt autem in Pergamis, & arcibus
Troiæ, & circa muros
Troiani, cum Mars æreis scutis armatus,
Marinus, i. per mare vectus *velocibus nauibus*
Remigatione appropinquabit.
Ad *Simoentis alueos,*
Geminorum in cælo (rem Helenam
Dioscurorum, Castoris, & Pollucis, Iouis filiorum, soro-
Referre volens à Priamo
In terram Græcorum, militaribus, trucibúsque
Clypeis, & hastis Græcorum.

Epodus.

Pergamum verò, vrbem Phrygum

Lapideas circum circa turres
Cingens Marte cruento,
A ceruicibus resecta ciuium capita
Auellens in vrbe Troia,
Euertens funditus vrbem.
Faciet puellas multum lachrymari,
Et coniugem Priami.
Helena verò Iouis
Filia multum plorans erit, i, multùm lugebit,
Relicto marito.
Neque mihi,
Neque meis liberorum liberis, i, nepotibus posterisque
Hac spes vnquam veniat,
Qualem diuites Ly
da, & vxores Phrygum
Statuent ad telam collo-
quentes hac inter sese:
Quis bene comptos capillos
Propugnaculum lachrymosum audiens nostræ
Patria pereuntis, ac euersæ, *rescindet?*
Propter te filiam cygni superbientis longo collo,
Si modò vera est *fama,*
Quòd Leda rem habuerit cum volanti aue,
Iouis quando in cygnum permutatum est corpus:
Siue ideæ, quæ sunt *in tabulis Pieridum,*
Fabula hac ad homines
Tulerunt intempestiuè, & temerè.

IAMBI.

Achil. *Vbinam hic est dux Græcorum?*
Quis ministrorum dicet, Peleo
Filium Achillem quærere eum in portis?
Non enim æqualiter manemus ad Euripi portas.
Nam alij quidem nostrûm expertes nuptiarum,
Relictis ædibus desertis, hîc
Sedent in littore: alij verò habentes vxores, sunt
Sine liberis: tam vehemens amor incidit
Non sine dijs in Græciam, huius expeditionis.
Quod igitur jus ad me pertinet, id oportet me dicere:
Alius verò cui opus est, ipse pro se dicat.
Relictis enim terra Pharsalo, & Peleo,
Moror ad flatus istos tenues Euripi,
Continens Myrmidones, qui mihi semper instantes
Dicunt: Achilles, quid expectamus? quàm longo tempore
Adhuc oportet emetiri nauigationem ad Troiam?
Fac si quid es facturus, aut abduc exercitum domum,
Istas Atridarum non expectans cunctationes.

Cly. *O fili Deæ Nereidis* Achilles, *intus sermonem*
Tuum audiens exiui ex ædibus.

Achi. *O veneranda verecundia, quamnam video*
Fœminam, forma tam decente præditam?

Cly. *Non est mirum te nos non nouisse, quas antè non*
Vidisti, laudo verò te quod colis verecundiam.

Ach. *Quæ verò es? cur venisti ad exercitum Græcorum,*
Mulier, ad viros munitos scutis?

Cly. *Sum quidem filia Ledæ, Clytemnestra verò mihi*
Nomen, maritus verò est mihi rex Agamemnon.

Ach. *Aptè dixisti breuiter opportuna.*
Non decet autem me loqui cum mulieribus.

Cly. *Hem, quid fugis? dextram manui meæ*
Adiunge, felix principium desponsationis.

Ach. *Quid ais? Egóne tibi dexteram? veremur*
Agamemnonem, si tangamus quæ me non oportet tangere.

Cly. *Maximè fas est, quoniam duces meam*
Filiam, ô fili Deæ marinæ Thetidis *Nereidis.*

Ach. *Quas mihi nuptias tu dicis? equidem stupor me habet ô* (*mulier,*
Nisi quid errans dicis nouum sermonem.

Cly. *Omnibus hoc insitum est natura, vt vereantur amicos*
Nouos quum vident, & nuptiarum mentionem facientes.

Ach. *Nunquam mulier ambiui tuam filiam,*

2 Λαΐνοις ἀμφὶ πύργοις
3 Κυκλώσας Ἄρει φονίῳ, 775
4 Λαιμοτόμους κεφαλὰς
5 Σπάσας πόλισμα Τροίας,
6 Πέρσας κατ᾽ ἄκρας πόλιν
7 Θήσει κόρας πολυκλαύτους,
8 Δάμαρτά τε Πριάμου. 780
9 Ἁ δὲ Διὸς Ἑλένα,
10 Κόρα, πολύκλαυτος ἔσεται,
11 Πόσιν προλιποῦσα.
12 Μήτ᾽ ἐμοὶ,
13 Μήτ᾽ ἐμοῖσι τέκνων τέκνοις 785
14 Ἐλπὶς ἅδε ποτ᾽ ἔλθοι,
15 Οἵαν αἱ πολύχρυσοι Λυ-
16 δαὶ καὶ Φρυγῶν ἄλοχοι
17 Στήσουσι παρ᾽ ἱστοῖς μυ-
18 θεῦσαι τάδ᾽ ἐς ἀλλήλας. 790
19 Τίς ἄρα μ᾽ εὐπλοκάμους κόμας,
20 Ἔρυμα δακρυόεντ᾽ ἀκούσας
21 Πατρίδος ὀλλυμένας, ἀπολωτιεῖ;
22 Διά σε τὸν κύκνου δολιχαύχενος γόνον,
23 Εἰ δὴ φάτις ἔτυμος, 795
24 Ὡς ἔτυχε Λήδα σ᾽ ὄρνιθι πταμένῳ
25 Διὸς ὅτ᾽ ἠλλάχθη δέμας·
26 Εἴτ᾽ ἐν δέλτοις Πιερίσιν
27 Μῦθοι τάδ᾽ ἐς ἀνθρώπους
28 Ἤνεγκαν παρὰ καιρὸν ἄλλως. 800

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀχ. Ποῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐνθάδ᾽ ὁ στρατηλάτης;
Τίς ἂν φράσειε προσπόλων, τὸν Πηλέως
Ζητοῦντά νιν παῖδ᾽ ἐν πύλαις Ἀχιλλέα;
Οὐκ ἐξ ἴσου γὰρ μένομεν Εὐρίπου πέλας.
Οἱ μὲν γὰρ ἡμῶν ὄντες ἄζυγες γάμων, 805
Οἴκους ἐρήμους ἐκλιπόντες, ἐνθάδε
Θάσσουσ᾽ ἐπ᾽ ἀκταῖς· οἱ δ᾽ ἔχοντες εὐνίδας,
Ἄπαιδές εἰσιν· οὕτω δεινὸς ἐμπέπτωκ᾽ ἔρως
Τῆσδε στρατείας Ἑλλάδ᾽ οὐκ ἄνευ θεῶν.
Τοὐμὸν μὲν οὖν δίκαιον, ἐμὲ λέγειν χρεών. 810
Ἄλλος δ᾽ ὁ χρῄζων, αὐτὸς ὑπὲρ αὑτοῦ φράσει.
Γῆν γὰρ λιπὼν Φάρσαλον, ἠδὲ Πηλέα,
Μένω ᾽πὶ λεπταῖς ταισίδ᾽ Εὐρίπου πνοαῖς,
Μυρμιδόνας ἴσχων, οἱ δ᾽ ἀεὶ προσκείμενοι
Λέγουσ᾽, Ἀχιλλεῦ, τί μένομεν; πόσον χρόνον 815
Ἔτ᾽ ἐκμετρῆσαι χρὴ πρὸς Ἰλίου στόλον;
Δρᾶ γ᾽, εἴ τι δράσεις, ἢ ἄπαγ᾽ οἴκαδε στρατὸν,
Τὰ τῶν Ἀτρειδῶν μὴ μένων μελλήματα.

κλυ. Ὦ παῖ θεᾶς Νηρῇδος, ἔνδοθεν λόγων
Τῶν σῶν ἀκούσασ᾽, ἐξέβην πρὸ δωμάτων. 820

ἀχ. Ὦ πότνι᾽ αἰδὼς, τήνδε τίνα λεύσσω ποτὲ
Γυναῖκα, μορφὴν εὐπρεπῆ κεκτημένην;

κλυ. Οὐ θαῦμά σ᾽ ἡμᾶς ἀγνοεῖν, οἷς μὴ πάρος
Κατεῖδες· αἰνῶ δ᾽ ὅτι σέβεις τὸ σωφρονεῖν.

ἀχ. Τίς δ᾽ εἶ; τί δ᾽ ἦλθες Δαναϊδῶν ἐς σύλλογον, 825
Γυνὴ πρὸς ἄνδρας ἀσπίσιν πεφραγμένους;

κλυ. Λήδας μέν εἰμι παῖς, Κλυταιμνήστρα δέ μοι
Ὄνομα, πόσις δέ μοι ἐστὶν Ἀγαμέμνων ἄναξ.

ἀχ. Καλῶς ἔλεξας ἐν βραχεῖ τὰ καίρια.
Αἰσχρὸν δέ μοι γυναιξὶ συμβάλλειν λόγους. 830

κλυ. Μεῖνον· τί φεύγεις; δεξιάν γ᾽ ἐμῇ χερὶ
Σύναψον, ἀρχὴν μακαρίαν νυμφευμάτων.

ἀχ. Τί φής; ἐγώ σοι δεξιάν; αἰδοίμεθ᾽ ἂν
Ἀγαμέμνον᾽, εἰ ψαύοιμεν ὧν μή μοι θέμις.

κλυ. Θέμις μάλιστα, τὴν ἐμὴν ἐπεὶ γαμεῖς 835
Παῖδ᾽, ὦ θεᾶς παῖ ποντίας Νηρηΐδος.

ἀχ. Ποίους γάμους φής; ἀφασία μ᾽ ἔχει, γύναι.
Εἰ μή τι παρανοοῦσα καινουργεῖς λόγον.

κλυ. Πᾶσιν τόδ᾽ ἐμπέφυκεν, αἰδεῖσθαι φίλους
Καινοὺς ὁρῶσι, καὶ γάμου μεμνημένους. 840

ἀχ. Οὐπώποτ᾽ ἐμνήστευσα παῖδα σὴν, γύναι,

Οὐδ' ἐξ Ἀτρειδῶν ἦλθέ μοι λόγος γάμων.
κλυ. Τί δῆτ' ἂν εἴη; σὺ πάλιν αὖ λόγους ἐμοὺς
Θαύμαζ'. ἐμοὶ γὰρ θαύματ' ἐστὶ τὰ παρὰ σοῦ.
ἀχ. Εἴκαζε· κοινόν ἐστιν εἰκάζειν τάδε. 845
Ἄμφω γὰρ οὐ ψευδόμεθα τοῖς λόγοις ἴσως.
κλυ. Ἀλλ' ἦ πέπονθα δεινά. μνηστεύω γάμους
Οὐκ ὄντας, ὡς ἔοικεν, αἰδοῦμαι τάδε.
ἀχ. Ἴσως ἐκερτόμησε κἀμὲ καὶ σέ τις.
Ἀλλ' ἀμελίᾳ δὸς αὐτὰ, καὶ φαύλως φέρε. 850
κλυ. Χαῖρ'· οὐ γὰρ ὀρθοῖς ὄμμασίν σ' ἔτ' εἰσορῶ,
Ψευδὴς γενομένη, καὶ παθοῦσ' ἀνάξια.
ἀχ. Καὶ σοὶ τόδ' ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ. πόσιν δὲ σὸν
Στείχω ματεύσων τῶνδε δωμάτων ἔσω.

Τροχαῖοι.

θερά. Ὦ ξέν' Αἰακοῦ γένεθλον, μεῖνον, ὤ, σέ τοι λέγω 855
Τὸν θεᾶς γεγῶτα παῖδα, καὶ σὲ τὴν Λήδας κόρην.
ἀχ. Τίς ὁ καλῶν πύλας παροίξας; ὡς τεταρβηκὼς καλεῖ.
θερά. Δοῦλος, οὐχ ἁβρυνόμεσθα τῷδε. ἡ τύχη γάρ μ' οὐκ ἐᾷ.
ἀχ. Τίνος; ἐμὸς μὲν οὐχί. χωρὶς τἀμὰ κἀγαμέμνονος.
θερά. Τῆσδε τῆς πάροιθεν οἴκων, Τυνδάρεω δόντος πα-
τρός. 860
ἀχ. Ἕσταμεν. φράζ' εἴ τι χρῄζεις, ὧν μ' ἐπέσχες οὕνεκα.
θερά. Ἦ μόνω παρεστὸν ὄντε ταῖσδ' ἐφεστῶτον πύλαις;
κλυ. Ὡς μόνοις λέγοις ἄν, ἔξω δ' ἐλθὲ βασιλείων δόμων.
θερά. Ὦ τύχη, πρόνοιά θ' ἡμή, σώσαθ' οὓς ἐγὼ θέλω.
ἀχ. Ὁ λόγος εἰς μέλλοντ' ἀνοίσει χρόνον. ἔχει δ' ὄγκον
τινά. 865
κλυ. Δεξιᾶς ἕκατι μὴ μέλλ', εἴ τί μοι χρῄζεις λέγειν.
θερά. Οἶσθα δῆτά μ', ὅστις ὤν σοι καὶ τέκνοις εὔνους ἔφυν;
κλυ. Οἶδά σ' ὄντ' ἐγὼ παλαιὸν δωμάτων ἐμῶν λάτριν. (ναξ
θερά. Χ' ὅτι μ' ἐν ταῖς σαῖς φερναῖς ἔλαβεν Ἀγαμέμνων ἄ-
κλυ. Ἦλθες εἰς Ἄργος μεθ' ἡμῶν, κἀμὸς ἦσθ' ἀεί ποτε. 870
θερά. Ὧδ' ἔχει· καὶ σοὶ μὲν εὔνους εἰμί, σῷ δ' ἧσσον πόσει.
κλυ. Ἐκκάλυπτε νῦν ποθ' ἡμῖν, οὕστινας λέγεις λόγους.
θερά. Παῖδα σὴν πατὴρ ὁ φύσας αὐτόχειρ μέλλει κτανεῖν.
κλυ. Πῶς; ἀπέπτυσ', ὦ γεραιέ, μῦθον. οὐ γὰρ εὖ φρονεῖς.
θερά. Φασγάνῳ λευκὴν φονεύων τῆς ταλαιπώρου δέρην. 875
κλυ. Ὦ τάλαιν' ἐγώ. μεμηνὼς ἆρα τυγχάνει πόσις; (οὐ φρονεῖ.
θερά. Ἀρτίφρων, πλὴν εἰς σὲ καὶ σὴν παῖδα. τοῦτο δ'
κλυ. Ἐκ τίνος λόγου; τίς αὐτὸν οὑπάγων ἀλαστόρων;
θερά. Θέσφαθ', ὥς γέ φησι Κάλχας, ἵνα πορεύηται στρατός.
κλυ. Ποῖ; τάλαιν' ἐγώ. τάλαινα δ' ἣν πατὴρ μέλλει κτα-
νεῖν. 880
θερά. Δαρδάνου πρὸς δώμαθ', Ἑλένην Μενέλεως ὅπως λάβῃ.
κλυ. Εἰς ἄρ' Ἰφιγένειαν Ἑλένης νόστος ἦν πεπρωμένος;
θερά. Πάντ' ἔχεις. Ἀρτέμιδι θύσειν παῖδα σὴν μέλλει πατήρ.
κλυ. Ὁ δὲ γάμος τίν' εἶχε τὴν πρόφασιν, ὅς μ' ἐκόμισ' ἐκ δό-
θερά. Ἵν' ἀγάγοις χαίρουσ' Ἀχιλλεῖ παῖδα νυμφεύσουσα σήν. (μων
κλυ. Ὦ θύγατερ, ἥκεις ἐπ' ὀλέθρῳ καὶ σὺ, καὶ μήτηρ σέθεν. 885
θερά. Οἰκτρὰ πάσχετον δύ' οὖσαι. δεινὰ δ' Ἀγαμέμνων ἔτλη.
κλυ. Οἴχομαι τάλαινα, δακρύων νάματ' οὐκέτι στέγω.
θερά. Εἴπερ ἀλγεινόν, τὸ τέκνων στερομένην δακρυρροεῖν.
κλυ. Σὺ δὲ τάδ', ὦ γέρον, πόθεν φῂς εἰδέναι πεπυσμένος; 890
θερά. Δέλτον ᾠχόμην φέρων σοι πρὸς τὰ πρὶν γεγραμμένα.
κλυ. Οὐκ ἐῶν, ἢ ξυγκελεύων παῖδ' ἄγειν θανουμένην;
θερά. Μὴ μὲν οὖν ἄγειν. φρονῶν γὰρ ἔτυχε σὸς πόσις τότ' εὖ.
κλυ. Κᾆτα πῶς φέρων γε δέλτον οὐκ ἐμοὶ δίδως λαβεῖν;
θερά. Μενέλεως ἀφείλεθ' ἡμᾶς, ὃς κακῶν τῶνδ' αἴτιος. 895
κλυ. Ὦ τέκνον Νηρῇδος, ὦ παῖ Πηλέως, κλύεις τάδε;
ἀχ. Ἔκλυον οὖσαν ἀθλίαν σε, τὸ δ' ἐμὸν οὐ φαύλως φέρω.
κλυ. Παῖδά μου κατακτενοῦσι τοῖς σοῖς δολώσαντες γάμοις.
ἀχ. Μέμφομαι κἀγὼ πόσει σῷ, κοὐχ ἁπλῶς οὕτω φέρω.
ἀχ. Οὐκ ἐπαιδεσθήσομαί γε προσπεσεῖν τὸ σὸν γόνυ, 900
Θνητὸς ἐκ θεᾶς γεγῶτα. τί γὰρ ἐγὼ σεμνύνομαι;
Ἢ τίνος σπουδαστέον μοι μᾶλλον, ἢ τέκνου πέρι;
Ἀλλ' ἄμυνον, ὦ θεᾶς παῖ, τῇ τ' ἐμῇ δυσπραξίᾳ,
Τῇ τε λεχθείσῃ δάμαρτι σῇ, μάτην μὲν, ἀλλ' ὅμως
Σοὶ καταστέψασ' ἐγώ νιν ἦγον ὡς γαμουμένην. 905

Neque mihi venit nuncius ab Atridis de nuptiis.
Cly. *Quid hoc tandem fuerit? tu iterum meum sermonem*
Mirare. nam mihi mirus est tuus.
Ach. *Coniice.* commune enim *est* vtrique *hoc coniectare.*
Nam fortassis non mentimur ambo verbis, quæ facimus.
Cly. *Male certè mecum agitur:* nam *concilio nuptias,*
Quæ non sunt, vt videtur. Horum me pudet.
Ach. *Fortasse illusit aliquis mihi & tibi.*
Sed ne cures ista, ferásque leniter.
Cly. *Vale: non enim rectis ampliùs te oculis intueor,*
Cum sim mendax facta, & indigna mihi acciderint.
Ach. *Et tibi hoc* ipsum *à me sit* responsum, *maritum verò tuũ*
Vado quæsiturus illis in ædibus. Trochæi.
Fam. *O hospes nepos AEaci, mane, quia te appello*
Filium Deæ, & te filiam Ledæ.
Ach. *Quis me vocat apertis portis? vt ore perturbato me vocat.*
Fam. *Seruus. non insolesco hoc* meo ministerio: *non enim me*
insolescere *sinit Fortuna.*
Ach. *Cuius? non* enim *meus: mea & Agamemnonis sunt seiuncta.*
Fam. *Harum ædium, ante quas sto, date patre Tyndareo.* (seruus.
Ach. *Stamus, dic si quid vis. propter quæ me sistis.*
Fam. *An igitur soli vos duo statis hic ante* ædes *ad istas fores?*
Cly. *Potes loqui tanquam solis. egredere verò ex ædibus regiis.*
Fam. *O fortuna & mea prouidentia, serua eos, quos volo.*
Ach. *Hæc oratio in lõgũ tẽpus producetur habet. n. aliquod põdus.*
Cly. *Per dextram te oro, ne cunctare, si quid mihi vis dicere,*
Fam. *Scisne igitur, qualis sim, & quàm tibi & tuis liberis fuerim*
Cly. *Scio ego te veterem mearum ædium esse ministrum.* (fidus?
Fam. Scisne *etiam quòd olim me tuæ dotis in partem accepit*
rex Agamemnon?
Cly. *Venisti Argos nobiscum, & meus semper fuisti.* (marito.
Fam. *Sic habet res: & tibi quidẽ sum beneuolus, minùs verò tuo*
Cly. *Aperito nunc tandem nobis quod vis dicere.*
Fam. *Pater vult filiam tuam, quam genuit sua manu occidere.*
Cly. *Quomodo? abominor ô senex, hũc sermonẽ: nõ. n. es compos*
Fam. *Cædens gladio candidam ceruicem miseræ puellæ.* (mẽtis.
Cly. *O me miseram an igitur maritus meus insanit?*
Fam. *Mentis compos* is quidem est, *sed non erga te, & tuam fi-*
liam. hac enim in parte *non sapit.*
Cly. *Qua de causa quis malus Genius illum instigat?*
Fam. *Oracula, vt inquit Calchas vt exercitus proficiscatur.*
Cly. *Quò? me miseram, infelicem etiam illam, quã pater est in-*
terfecturus. (nelai recipiat.
Fam. *Dardani ad sedes,* i. Troiam, *vt Helenam* vxorem *Me-*
Cly. *In Iphigeniæ igitur perniciem reditus Helenæ erat fatalis?*
Fam. *Rẽ tenes omnẽ. Pater filiam tuam immolaturus est Dianæ.*
Cly. *Nuptiæ verò quem prætextum habebant, qui me ex ædi-*
bus adduxit? (chilli datura nuptui.
Fam. *Vt hilaris,* & lubens *adduceres tuam filiam vt eam A-*
Cly. *O filia venis ad necem & tu, & mater tua.*
Fam. *Miseræ vos ambæ patimini. & dira ausus est Agamemnõ.*
Cly. *Perij misera, oculique non ampliùs retinent lachrymas.*
Fam. *Siquidem acerbum est lachrymari orbatam liberis.*
Cly. *Sed tu ô senex, vnde dicis te hæc scire, atque audiuisse?*
Fam. *Ibã adferẽs literas tibi præter illas quæ antè erãt scriptæ.*
Cly. *Vtrum prohibens, an cohortans adducere filiam ad necẽ?*
Fam. *Vt non adduceres: tunc enim resipuerat tuus maritus.*
Cly. *Quomodo verò cum ferres literas, mihi non tradebas eas?*
Fam. *Menelaus mihi eripuit. qui autor est horum malorum.*
Cly. *O fili Nereidis ô fili Pelei,* Achilles, *audis hæc?* (fero.
Ach. *Audio te esse miseram, quòd verò ad me attinet, nõ leuiter*
Cly. *Interficiẽt filiã meã, circumuenientes nos prætextu nuptiarũ*
Ach. *Et ego indignor marito tuo, neque ita leuiter fero.* (tuarũ.
Cly. *Non verebor accidere ad genua tua.* (iam volo?
Ego mortalis tibi nato ex dea, quid. n. ego superbè agere
Pro quonam mihi magis laborandum, quam pro filia?
Quamobrem opem feras ô Deæ fili, & meo infortunio,
Et ei, quæ est dicta tua vxor. frustrà quidem, attamen
Coronans eam adduxi tanquam nupturam tibi.

Nunc verò ad mactationem adducor: tibi verò erit probro,
Si non adiuueris eã. Etsi enim ei nuptiis non fueris iũctus,
Tamen nominatus es charus maritus miseræ puellæ.
Per mentum, per tuam dextram, pérque matrem oro.
(Nam nomẽ tuum me perdidit, cui te oportet opem ferre)
Non possum ad aliam aram confugere, quàm tua genua.
Neque amicus vllus mihi arridet, adest. Audis Agamẽnõ
Crudele & audax consilium: veni autem vt vides mulier,
Ad nanalem exercitum seditiosum, & ferocem ad mala perpetranda,
Vtilem tamen, quum vult: si igitur tu ausus fueris me
Manu porrecta protegere, salui sumus: sin minus, perijmus.

IAMBI.

Cho. *Res est vehemens parere, & adfert ingens desiderium:*
Communéque omnibus est, vt laborent pro liberis.

Ach. *Animus meus excelsus attollitur vlterius,* i. vehementer.
Nouit enim & malis dolere,
Et moderatè lætari secundis rebus.

Cho. *Tales enim homines sunt prudentes,*
Qui sciunt rectè vitam regere consilio.

Ach. *Est quidem vbi dulce sit, non nimium sapere:*
Est etiam tempus, in quo vtile sit esse sapientem.
Ego autem enutritus in ædibus *pientissimi viri*
Chironis, didici habere simplices mores.
Et Atridis, si rectè præerunt,
Parebimus: quando autem non rectè, non parebimus.
Sed hic, & in Troia liberum animum
Prabens eum (quantum in me est) ornabo pugnando.
Te verò, ô passa miseranda à charissimis,
Quæ quidem à viro iuuene præstari possunt, faciam, &
Tantam induens tui commiserationem, te protegam,
Et nunquam mactabitur à patre tua filia,
Quæ mea dicta est: non enim abuti ad suas fraudes
Concedam ego tuo marito meam personam.
Nomen enim meum, etiamsi non sustulit ferrum,
Interficiet tuam filiam: causa autem huius cædis est
Maritus tuus. Meum verò corpus non ampliùs est purum,
Si propter me, & propter meas nuptias pereat
Virgo, quæ atrocia, & non ferenda tulit,
Miris & indignis modis contumelia affecta.
Ego igitur Græcorum omnium *vir essem pessimus,*
Ego eidem homo *nullius precij (Menelaus verò in virorũ numero haberetur)*
Non tanquam Peleo natus, sed ex malo genio,
Siquidem meum nomen eadem administraret tuo marito.
Per educatum in humidis fluctibus
Nereum, patrem Thetidis, quæ me peperit,
Non tanget tuam filiam rex Agamemnon, (plis.
Ne summa quidem manu, digitum *vt admoueat* eius pe-
Aut Sipylus vrbs erit finis Barbarorum,
Vnde nascuntur multi præclari *duces genere:*
Phthia verò nunquam vocabitur patria mea.
Amaras autem molas salsas, & lotarum manuũ aquas re-
Calchas vates: quis enim vir est vates? (portabis
Is qui pauca vera, multa verò falsa dicit,
Si fortè sic ceciderit: sin minus, perijt.
An propter eos qui collocant, sexcentæ puellæ
Petunt meas nuptias: dictum sit hoc.
Sed rex Agamemnon affecit nos contumelia.
Oportebat enim ipsum à me petere nomen meum ad
Venationem filiæ. Clytamnestra enim mihi
Facillimè persuasa fuisset, filiam vt elocaret marito.
Ac dedissem eam Græcis, si ad Ilium
In hoc, i. hac de causa, *laborasset traiectus: nõ recusassemus*
Augere publicum bonum, eorum, *quibus cum militio.*
Nunc verò nihil sum apud duces.
Facile enim est *facere aut non facere rectè:*
Ensis hic fortasse nouerit, quem, priusquam ad Troiam

Νῦν δ' ἐπὶ σφαγὰς πορεύομαι· σοὶ δ' ὄνειδος ἵξεται,
Ὅστις οὐκ ἠμύνας· εἰ γὰρ μὴ γάμοισιν ἐζύγης,
Ἀλλ' ἐκλήθης γοῦν ταλαίνης παρθένου φίλος πόσις.
Πρὸς γενειάδος σε, πρὸς σῆς δεξιᾶς, πρὸς τε μητέρος,
Ὄνομα γὰρ τὸ σόν μ' ἀπώλεσ', ᾧ σ' ἀμυναθεῖν χρε-
ών. 910
Οὐκ ἔχω βωμὸν καταφυγεῖν ἄλλον, ἢ τὸ σὸν γόνυ, (ους
Οὐδὲ φίλος οὐδεὶς γελᾷ μοι· τὰ δ' Ἀγαμέμνονος κλύ-
Ὠμὰ, καὶ πάντολμ'· ἀφῖγμαι δ' ὥσπερ εἰσορᾷς γυνὴ
Ναυτικὸν στράτευμ' ἄναρχον, κἀπὶ τοῖς κακοῖς θρασὺ,
Χρήσιμον δ' ὅταν θέλωσιν. ἢν δὲ τολμήσῃς σύ μου 915
Χεῖρ' ὑπερτεῖναι, σεσώσμεθ'· εἰ δὲ μὴ, οὐ σεσώσμεθα.

IAMBOI.

χο. Δεινὸν τὸ τίκτειν, καὶ φέρει φίλτρον μέγα,
Πᾶσίν τε κοινὸν, ὥσθ' ὑπερκάμνειν τέκνων.
ἀχ. Ὑψηλόφρων μοι θυμὸς αἴρεται πρόσω,
Ἐπίσταται δὲ τοῖς κακοῖσί τ' ἀσχαλᾶν, 920
Μετρίως τε χαίρειν τοῖσιν ἐξωγκωμένοις.
χο. Λελογισμένοι γὰρ οἱ τοιοίδ' εἰσὶ βροτῶν
Ὀρθῶς διαζῆν τὸν βίον γνώμης μέτα.
ἀχ. Ἔστιν μὲν οὖν ἵν' ἡδὺ μὴ λίαν φρονεῖν,
Ἔστιν δὲ χὤπου χρήσιμον γνώμην ἔχειν. 925
Ἐγὼ δ' ἐν ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου τραφεὶς,
Χείρωνος, ἔμαθον τοὺς τρόπους ἁπλοῦς ἔχειν.
Καὶ τοῖς Ἀτρείδαις, ἢν μὲν ἡγῶνται καλῶς,
Πεισόμεθ'· ὅταν δὲ μὴ καλῶς, οὐ πείσομαι.
Ἀλλ' ἐνθάδ' ἐν Τροίᾳ τ' ἐλευθέραν φύσιν 930
Παρέχων, Ἄρη τὸ κατ' ἐμὲ κοσμήσω δορί.
Σὲ δ', ὦ σχέτλια παθοῦσα πρὸς τῶν φιλτάτων,
Ἃ δὴ κατ' ἄνδρα γίγνεται νεανίαν,
Τοσοῦτον οἶκτον περιβαλὼν καταστελῶ,
Κοὔποτε κόρη σὴ πρὸς πατρὸς σφαγήσεται, 935
Ἐμὴ φατισθεῖσ'· οὐ γὰρ ἐμπλέκειν πλοκὰς
Ἐγὼ παρέξω σῷ πόσει τοὐμὸν δέμας.
Τοὔνομα γὰρ εἰ καὶ μὴ σίδηρον ἤρατο,
Τοὐμὸν φονεύσει παῖδα σήν· τὸ δ' αἴτιον
Πόσις σός. ἁγνὸν δ' οὐκέτ' ἐστὶ σῶμ' ἐμὸν, 940
Εἰ δι' ἐμ' ὀλεῖται, διά τε τοὺς ἐμοὺς γάμους
Ἡ δεινὰ τλᾶσα, κοὐκ ἀνεκτὰ παρθένος,
Θαυμαστὰ δ' ὡς ἀνάξι' ἠτιμασμένη.
Ἐγὼ κάκιστος ἦν ἄρ' Ἀργείων ἀνὴρ,
Ἐγὼ τὸ μηδὲν, Μενέλεως δ' ἐν ἀνδράσιν, 945
Ὡς οὐχὶ Πηλέως, ἀλλ' ἀλάστορος γεγὼς,
Εἴπερ φονεύει τοὐμὸν ὄνομα σῷ πόσει.
Μὰ τὸν δι' ὑγρῶν κυμάτων τεθραμμένον
Νηρέα, φυτουργὸν Θέτιδος, ἥ μ' ἐγείνατο,
Οὐχ ἅψεται σῆς θυγατρὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ, 950
Οὐδ' εἰς ἄκραν χεῖρ', ὥστε προσβαλεῖν πέπλοις.
Ἡ Σίπυλος ἔσται πόλις ὅρισμα βαρβάρων,
Ὅθεν πεφύκασ' οἱ στρατηλάται γένος,
Φθία δὲ τοὐμὸν οὐδαμοῦ κληθήσεται.
Πικροὺς δὲ προχύτας, χέρνιβάς τ' ἐνάρξεται 955
Κάλχας ὁ μάντις. τίς δὲ μάντις ἔστ' ἀνὴρ,
Ὃς ὀλίγ' ἀληθῆ, πολλὰ δὲ ψευδῆ λέγει
Τυχὼν, ὅταν δὲ μὴ τύχῃ, διοίχεται.
Ἡ τῶν γαμουμένων ἕκατι μυρίαι κόραι
Θηρῶσι λέκτρον τοὐμόν· εἴρηται τόδε. 960
Ἀλλ' ὕβριν ἐς ἡμᾶς ὕβρισ' Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Χρῆν δ' αὐτὸν αἰτεῖν τοὐμὸν ὄνομ' ἐμοῦ πάρα,
Θήραμα παιδός. ἡ Κλυταιμνήστρα δ' ἐμοὶ
Μάλιστ' ἐπείσθη, θυγατέρ' ἐκδοῦναι πόσει.
Ἔδωκά τ' ἂν Ἕλλησιν, εἰ πρὸς Ἴλιον 965
Ἐν τῷδ' ἔκαμνε νόστος· οὐκ ἠρνούμεθ' ἂν
Τὸ κοινὸν αὔξειν, ὧν μέτ' ἐστρατευόμην.
Νῦν δ' οὐδέν εἰμι παρά γε τοῖς στρατηλάταις,
Ἐν εὐμαρεῖ τε δρᾶν τε καὶ μὴ δρᾶν καλῶς.
Τάχ' εἴσεται σίδηρος, ὃν πρὶν ἐς Φρύγας 970

ἐλ-

Ἐλθεῖν, φόνου κηλῖσιν αἵματι χρανῶ,
Εἴ τίς με τὴν σὴν θυγατέρ' ἐξαιρήσεται.
Ἀλλ' ἡσύχαζε· θεὸς ἐγὼ πέφηνά σοι
Μέγιστος, οὐκ ὤν· ἀλλ' ὅμως γενήσομαι.
χο. Ἔλεξας ὦ παῖ Πηλέως σοῦ τ' ἄξια, 975
Καὶ τῆς ἐναλίας δαίμονος σεμνῆς θεοῦ.
κλυ. Φεῦ. πῶς ἄν σ' ἐπαινέσαιμι μὴ λίαν λόγοις,
Μήτ' ἐνδεὴς τοῦδ' ἀπολέσαιμι τὴν χάριν;
Αἰνούμενοι γὰρ οἱ ἀγαθοὶ τρόπον τινὰ
Μισοῦσι τοὺς αἰνοῦντας, ἢν αἰνῶσ' ἄγαν. 980
Αἰσχύνομαι δὲ παραφέρουσ' οἰκτροὺς λόγους,
Ἰδίᾳ νοσοῦσα· σὺ δ' ἄνοσος κακῶν ἐμῶν.
Ἀλλ' οὖν ἔχει τι σχῆμα, κἂν ἄπωθεν ᾖ
Ἀνὴρ ὁ χρηστὸς δυστυχοῦντας ὠφελεῖν.
Οἴκτειρε δ' ἡμᾶς. οἰκτρὰ γὰρ πεπόνθαμεν. 985
Ἣ πρῶτα μέν σε γαμβρὸν οἰηθεῖσ' ἔχειν,
Κενὴν κατέσχον ἐλπίδ'· εἶτά σοι τάχα
Ὄρνις γένοιτ' ἂν τοῖσι μέλλουσιν γάμοις
Θανοῦσ' ἐμὴ παῖς, ὅ σε φυλάξασθαι χρεών.
Ἀλλ' εὖ μὲν ἀρχὰς εἶπας, εὖ δὲ καὶ τέλη. 990
Σοῦ γὰρ θέλοντος, παῖς ἐμὴ σωθήσεται.
Βούλει νιν ἱκέτιν σὸν περιπτύξαι γόνυ;
Ἀπαρθένευτα μὲν τάδ'· εἰ δέ σοι δοκεῖ,
Ἥξει δι' αἰδοῦς, ὄμμ' ἔχουσ' ἐλεύθερον.
Ἢ μὴ παρούσης ταὐτὰ τεύξομαι σέθεν. 995
ἀχ. Μενέτω κατ' οἴκους. σεμνὰ γὰρ σεμνύνεται.
κλυ. Ὅμως δ' ὅσον γε δυνατὸν αἰδεῖσθαι χρεών.
ἀχ. Σὺ μήτε σὴν παῖδ' ἔξαγ' ὄψιν εἰς ἐμήν,
Μήτ' εἰς ὄνειδος ἀμαθὲς ἔλθωμεν, γύναι.
Στρατὸς γὰρ ἀθρόος, ἀργὸς ὢν τῶν οἴκοθεν, 1000
Λέσχας πονηρὰς καὶ κακοστόμους φιλεῖ.
Πάντως δέ μ' ἱκετεύοντες ἥξετ' εἰς ἴσον,
Εἴτ' ἀνικέτευτος ἦ· ἐμοὶ γὰρ εἷς ἀγὼν
Μέγιστος ὑμᾶς ἐξαπαλλάξαι κακῶν.
Ὡς ἕν γ' ἀκούσασ' ἴσθι, μὴ ψευδῶς μ' ἐρεῖν. 1005
Ψευδῆ λέγων δὲ καὶ μάτην ἐγκερτομῶν,
Θάνοιμι, μὴ θάνοιμι δ', ἢν σώσω κόρην.
κλυ. Ὄναιο συνεχῶς δυστυχοῦντας ὠφελῶν.
ἀχ. Ἄκουε δή νυν, ἵνα τὸ πρᾶγμ' ἔχῃ καλῶς.
κλυ. Τί τοῦτ' ἔλεξας; ὡς ἀκουστέον γέ σου. 1010
ἀχ. Πείθωμεν αὖθις πατέρα, βέλτιον φρονεῖν.
κλυ. Κακός τίς ἐστι, καὶ λίαν ταρβεῖ στρατόν.
ἀχ. Ἀλλ' οἱ λόγοι γε καταπαλαίουσιν λόγους.
κλυ. Ψυχρὰ μὲν ἐλπίς· ὅ τι δὲ χρή με δρᾶν, φράσον.
ἀχ. Ἱκέτευ' ἐκεῖνον πρῶτα, μὴ κτείνειν τέκνα. 1015
Ἢν δ' ἀντιβαίνῃ, πρὸς ἐμὲ σοὶ πορευτέον.
Εἰ γὰρ τὸ χρῇζον ἐπίθοιτ', οὐ τοὐμὸν χρεὼν
Χωρεῖν. ἔχει γὰρ τοῦτο τὴν σωτηρίαν.
Κἀγώ τ' ἀμείνων πρὸς φίλους γενήσομαι.
Στρατός τ' ἂν οὐ μέμψαιτό μ', εἰ τὰ πράγματα 1020
Λελογισμένως πράξαιμι μᾶλλον ἢ σθένει.
Καλῶς δὲ κρανθέντων, πρὸς ἡδονὴν φίλοις,
Σοί τ' ἂν γένοιτο, κἂν ἐμοῦ χωρὶς τάδε.
κλυ. Ὡς σώφρον' εἶπας. δραστέον δ' ἃ σοὶ δοκεῖ.
Ἢν δ' αὖ τι μὴ πράσσωμεν ὧν ἐγὼ θέλω, 1025
Ποῦ σ' αὖθις ὀψόμεσθα; ποῦ χρή μ' ἀθλίαν
Ἐλθοῦσαν εὑρεῖν σὴν χέρ' ἐπίκουρον κακῶν;
ἀχ. Ἡμεῖς σε φύλακες, οὗ χρεών, φυλάξομεν,
Μή τίς σ' ἴδῃ στείχουσαν ἐπτοημένην
Δαναῶν δι' ὄχλου, μηδὲ πατρῷον δόμον 1030
Αἴσχυν'. ὁ γάρ τοι Τυνδάρεως οὐκ ἄξιος
Κακῶς ἀκούειν. ἐν γὰρ Ἕλλησιν μέγας.
κλυ. Ἔστι τάδ'. ἄρχε. σοί με δουλεύειν χρεών.
Εἰ δ' εἰσὶ θεοί, δίκαιος ὢν ἀνὴρ σύ γε
Ἐσθλῶν κυρήσεις· εἰ δὲ μή, τί δεῖ πονεῖν; 1035

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Χορός.

χο. Τίς ἄρ' ὑμέναιος διὰ λωτοῦ Λίβυος

Peruenianni, polluam sanguine maculisque cadis,
Si quis mihi tuam filiam volet eripere.
Sed sis quieta: ego tibi apparui Deus
Maximus, quamuis Deus nō sim: sed tamen erō fortassis.
Cho. O Achilles, dixisti quae te digna sunt,
Et matre tua dea marina veneranda.
Cly. Heu. Quomodo te laudauero verbis neque nimis prolixis,
Neque nimis parcè, ne tuam amittam gratiam?
Boni enim cùm laudantur, aliquo modo
Oderunt eos qui laudant, si nimium eos laudent.
Erubesco autem afferēs querimoniarū miseranda verba,
Priuatim laborans: tu enim es expers meorum malorum.
Sed tamen habet aliquam speciem, vt, etiamsi sit alienus,
Vir bonus, afflictos iuuet.
Miserere igitur nostri. miseranda enim patimur.
Quae primum quidem existimās me habituram te generum,
Habui vanam spem: deinde tibi fortaßis
Omen fuerit nuptiis futuris,
Moriens mea filia, quod te cauere oportet.
Sed bene quidem initio dixisti, bene etiam in fine.
Si enim volueris, seruabitur mea filia.
Visne eam supplicem amplecti tuum genu? (videtur,
Hoc quidem virgini parum est decorum. si tamen ita tibi
Veniet ad te cū pudore, oculos habēs liberos, ac ingenuos.
Aut absente ea, consequar haec abs te.
Ach. Maneat domi. pudicam enim decet pudor.
Cly. Attamen quantum fieri potest, oportet eam pudere.
Ach. Tu neque filiam tuam adducito in meum conspectum,
Neque veniamus in probrum ô mulier inconsideratum.
Exercitus enim copiosus, quum vacuus domesticarum curis
Amat malas & maledicas fabulas. (est vacuus,
Idem planè consequemini, siue supplices ad me veneritis,
Siue non supplex fueris: nam mihi propositum est certā-
Maximum, vt vos à malis istis liberem. (men
Itaque hoc vno audito, scias me non falsò dicturum.
Quòd si falsa dicam, & frustrà vos ludam,
Moriar: quòd si puellam seruauero, non moriar.
Cly. Sis felix, semper iuuans afflictos.
Ach. Audi igitur nunc, vt res rectè geratur.
Cly. Quid hoc dixisti? te quidem audiam volens.
Ach. Persuadeamus iterum patri, vt meliùs sapiat.
Cly. Est quidam ignauus, & nimis timet exercitum.
Ach. Sed rationes superant rationes. (certa-
Cly. Frigida quidem est spes: sed dic, quidnam oporteat me fa-
Ach. Supplicem te primùm illi praebeas, ne occidat filiam:
Quòd si restiterit, tibi ad me veniendum est.
Si enim persuadebitur id quod vis, nō opus est meā operā
Procedere. hoc ipsū enim salutem habet, i. filiae salutem.
Et ego melior, id est meliùs affectus erga amicos ero. (feret,
Et exercitus non culpabit me, si res
Ratione magis quàm viribus gessero.
Et rebus bene perfectis, grata amicis,
Et tibi haec erunt, vel sine mea opera.
Cly. Quàm sapienter dixisti: faciendum igitur vt tibi videtur.
Quòd si ista non perfecero, quae ego volo,
Vbi te rursus videbimus? quò me miseram oportet
Ire, vt inueniam tuam manum auxiliatricem malis?
Ach. Nos te custodes, vbi opus erit, obseruabimus,
Ne quis te videat ire consternatam
Per exercitum Graecorum, ne paternam domum
Dedecores. Nam Tyndareus non dignus est,
Qui malè audiat. Nam inter Graecos est magnus. (et.
Cly. Haec ita sunt. praee. negotiisque sic dux tibi me seruire de-
Si verò sunt dii, tu, cùm sis iustus vir,
Bona consequeris: sin minùs, quid opus est laborare?

EPODICA.

Strophe.

Ch. Qualis erat Hymenaeus, fistula cantatus Libyca,

Et citharam amante choream,
Et tibiis quum Musæ calamis formatam
Ediderunt vocem:
Quando per Pelium montem pulchricoma
Pierides in conuiuio deorum,
Vestigium aureorum sandaliorum
In terram excutientes, i. aureis calceis terram pulsantes,
Venerunt ad nuptias Pelei,
Suauiter canentes Thetin resonantibus vocibus, & Æacidem Peleum,
In montibus Centaurorum celebrantes,
In sylua Peliaca.
Dardanides verò, Iouis
Thalamorum deliciæ chara,
Nectar hausit aureis
Poculis ex crateribus,
Ganymedes Phrygius.
Prope verò candidam
Arenam saltantes
In orbem quinquaginta filiæ
Nerei, nuptias concelebrabant.

Antistrophe.

Cum abiegnis verò telis, & gramineis coronis
Turba venit equestris
Centaurorum ad conuiuium deorum,
Et craterem Bacchi.
Magna autem voce clamauerunt: O Nereia filia,
Filia Thessalica, magnum lumen,
Phœbus vates, atque Musarum
Generationes norunt
Cui nominauit Achillem,
Qui veniet in Troianum agrum hastatis cum Myrmidonum
Militibus, Priami inclytam
Terram incensurus, ac deuastaturus:
Circa corpus aureis
Armis à Vulcano factis
Armatus, induta à Dea
Matre dona sibi data gestans,
Thetide quæ ipsum peperit
Beatum. Tunc Diì nobiles
Nereidis nuptias celebrarunt
Primas, & Pelei Hymenæum.

Epodus.

Te verò Iphigenia coronabunt in capite pulchricomam
Nexus florum coronis Græci, maritus
Cen saxeis ex antris profectam,
Montium vitellam iuuencam,
Humanum cruentantes guttur,
Non fistula, nec ad fistulæ sonum, nutritam neque ad cantum pastorum,
Sed apud matrem ornantem sponsam,
Inachidis i. Argiuis parantem nuptias.
Vbi nunc pudoris,
Aut virtutis habet vim,
Vt possit aliquid facere?
Quando impietas quidem habet magnam
Vim, virtus verò retrò
A mortalibus negligitur,
Iniquitas verò vincit leges,
Quare commune periculum mortalibus impendet,
Ne qua Deorum inuidia veniat, ac ipsos ita premat.

IAMBI.

Cly. Exiui ex ædibus, quærens maritum,
Qui diu abest & reliquit ædes.
Et mea filia misera in lachrymis est,
Emittens multas mutationes gemituum,

2 Μετά τε φιλοχόρου κιθάρας
3 Συρίγγων θ' ὑπὸ καλαμοεσσᾶν
4 Ἔστασαν ἰαχάν,
5 τ' ἀνὰ Πήλιον αἱ καλλιπλόκαμοι 1040
6 Πιερίδες ἐν δαιτὶ θεῶν
7 Χρυσεοσάνδαλον ἴχνος
8 Ἐν γᾷ κρούουσαι,
9 Πηλέως ἐς γάμον ἦλθον
10 Μελῳδοὶ Θέτιν ἀχή- 1045
11 μασι, τόν τ' Αἰακίδαν,
12 Κενταύρων ἐν ὄρεσι κλέουσαι
13 Πηλιάδα κατ' ὕλαν.
14 Ὁ δὲ Δαρδανίδας, Διὸς
15 Λέκτρων τρύφημα φίλον, 1050
16 Χρυσέοισιν ἄφυσσε λοιβὰν
17 Ἐκ κρατήρων γυάλοις,
18 ὁ Φρύγιος Γανυμήδης.
19 Παρὰ δὲ λευκοφαῆ
20 Ψάμαθον εἱλισσόμεναι 1055
21 Κύκλια πεντήκοντα κόραι
22 Νηρέως γάμους ἐχόρευσαν.

Ἀντιστροφή.

1 Ἀνὰ δ' ἐλάταισι, στεφανώδει τε χλόᾳ
2 Θίασος ἔμολεν ἱπποβότας
3 Κενταύρων, ἐπὶ δαῖτα τὰν θεῶν, 1060
4 Κρατῆρά τε Βάκχου.
5 Μέγα δ' ἀνέκλαγον, ὦ Νηρηὶ κόρα,
6 Παῖδές σε Θεσσαλαί, μέγα φῶς,
7 Μάντις ὁ φοιβάδα, ὁ μουσᾶν
8 Τ' εἰδὼς γενεάς, 1065
9 Χείρων, ἐξονόμαζεν,
10 Ὃς ἥξει χθόνα λογχή-
11 ρεσι σὺν Μυρμιδόνων
12 Ἀσπισταῖς, Πριάμοιο κλεινὰν
13 Γαῖαν ἐκπυρώσων, 1070
14 Περὶ σώματι χρυσέων
15 Ὅπλων Ἡφαιστοπόνων
16 Κεκορυθμένος, ἐνδύτ' ἐκ θεᾶς
17 Ματρὸς δωρήματ' ἔχων
18 Θέτιδος, ἅ νιν ἔτικτε. 1075
19 Μακάριον τότε δαί-
20 μονες τᾶς Νηρῇδος
21 Γάμον πρώτας ἔθεσαν
22 Πρῶτας, Πηλέως θ' ὑμεναίους.

Ἐπῳδός.

1 Σὲ δ' ἐπὶ κάρα στέψουσι καλλικόμαν 1080
2 Πλόκαμον Ἀργεῖοι χ', ἄγαν
3 Ὥστε πετραίαν ἀπ' ἄντρων ἐλθοῦσαν,
4 Ὀρέων μόσχον ἀκήρατον,
5 Βρότειον αἱμάσσοντες λαιμόν,
6 Οὐ σύριγγι τραφεῖσαν, οὐ- 1085
7 δ' ἐν ῥοιβδήσεσι βουκόλων,
8 Παρὰ δὲ ματρὶ νυμφοκόμον
9 Ἰναχίδαις γάμον.
10 Ποῦ τὸ τᾶς αἰδοῦς,
11 Ἢ τὸ τᾶς ἀρετᾶς δύνασιν ἔχει 1090
12 Σθένειν τι πρόσωπον;
13 Ὁπότε τὸ μὲν ἄσεπτον ἔχει
14 Δύναμιν, ἁ δ' ἀρετὰ κατόπισθεν
15 Θνατοῖς ἀμελεῖται,
16 Ἀνομία δὲ νόμων κρατεῖ, 1095
17 Καὶ κοινὸς ἀγὼν βροτοῖς,
18 Μή τις θεῶν φθόνος ἔλθῃ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΚΛΥ. Ἐξῆλθον οἴκων προσκοπουμένη πόσιν,
Χρόνιον ἀπόντα κἀκλελοιπότα στέγας.
Ἐν δακρύοισί θ' ἡ τάλαινα παῖς ἐμή, 1100
Πολλὰς ἱεῖσα μεταβολὰς ὀδυρμάτων,

Θάνατον ἀκούσασ', ὃν πατὴρ βουλεύεται.
Μνήμην δ' ἄρ' εἶχον πλησίον βεβηκότος
Ἀγαμέμνονος τοῦδ', ὃς ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ τέκνοις
Ἀνόσια πράσσων αὐτίχ' εὑρεθήσεται. 1105

ἀγα. Λήδας γένεθλον, ἐν καλῷ σ' ἔξω δόμων
Ηὕρηχ', ἵν' εἴπω παρθένου χωρὶς λόγους,
Οὓς οὐκ ἀκούειν τὰς γαμουμένας πρέπει.

κλυ. Τί δ' ἔστιν, οὗ σοι καιρὸς ἀντιλάζυται;

ἀγα. Ἔκπεμπε παῖδα δωμάτων πατρὸς μέτα, 1110
Ὡς χέρνιβες πάρεισιν ηὐτρεπισμέναι,
Προχύται τε, βάλλειν πῦρ καθάρσιον ἐκ χερῶν,
Μόσχοι τε, πρὸ γάμων ἃς θεᾷ πεσεῖν χρεὼν
Ἀρτέμιδι, μέλανος αἵματος φυσήματα.

κλυ. Τοῖς ὀνόμασιν μὲν εὖ λέγεις, τὰ δ' ἔργα σου 1115
Οὐκ οἶδ', ὅπως χρή μ' ὀνομάσασαν, εὖ λέγειν.
Χώρει δὲ θύγατερ ἐκτός, οἶσθα γὰρ πατρὸς
Πάντως ἃ μέλλει, χ' ὑπὸ τοῖς πέπλοις ἄγε
Λαβοῦσ' Ὀρέστην, σὸν κασίγνητον, τέκνον.
Ἰδοὺ πάρεστιν ἥδε πειθαρχοῦσά σοι. 1120
Τὰ δ' ἄλλ' ἐγὼ πρὸς τήνδε κἀμαυτῆς φράσω.

ἀγα. Τέκνον τί κλαίεις, οὐδ' ἔθ' ἡδέως ὁρᾷς;
Εἰς γῆν δ' ἐρείσασ' ὄμμα, πρόσθ' ἔχεις πέπλους.

ἰφι. Φεῦ. Τίν' ἂν λάβοιμι τῶν ἐμῶν ἀρχὴν κακῶν;
Ἅπασι γὰρ πρώτοισι χρῆσθαι πάρα, 1125
Κἀν ὑστάτοισι, κἀν μέσοισι πανταχοῦ.

ἀγα. Τί δ' ἔστιν, ὥς μοι πάντες εἰς ἓν ἥκετε,
Σύγχυσιν ἔχοντες, καὶ ταραγμὸν ὀμμάτων;

κλυ. Εἴφ' ἃν ἐρωτήσω σε γενναίως, πόσι.

ἀγα. Οὐδὲν κελευσμοῦ δεῖ γ', ἐρωτᾶσθαι θέλω. 1130

κλυ. Τὴν παῖδα τὴν σὴν, τήν τ' ἐμὴν μέλλεις κτανεῖν;

ἀγα. Ἔα. Τλήμονά γ' ἔλεξας, ὑπονοεῖς θ' ἃ μή σε χρή.

κλυ. Κἀκεῖνό μοι τὸ πρῶτον ἀπόκριναι πάλιν.

ἀγα. Σὺ δ' ἢν γ' ἐρωτᾷς εἰκότ', εἰκότα κλυεῖς.

κλυ. Οὐκ ἄλλ' ἐρωτῶ, καὶ σὺ μὴ λέγ' ἄλλα μοι. 1135

ἀγα. Ὦ πότνια τύχη, καὶ μοῖρα, καὶ δαίμων γ' ἐμός.

κλυ. Κἀμός τε, καὶ τῆσδ', εἷς τριῶν δυσδαιμόνων.

ἀγα. Τίν' ἠδίκησαι; Κλυ. τοῦτ' ἐμοῦ πεύθῃ πάρα;
Ὁ νοῦς ὅδ' αὐτὸς νοῦν ἔχων οὐ τυγχάνει.

ἀγα. Ἀπωλόμεσθα· προδέδοται τὰ κρυπτά μου. 1140

κλυ. Πάντ' οἶδα, καὶ πεπύσμεθ', ἃ σύ γε μέλλεις με δρᾶν.
Αὐτὸ δὲ τὸ σιγᾶν, ὁμολογοῦντός ἐστί σου,
Καὶ τὸ στενάζειν πολλά, μὴ κάμνῃς λέγων.

ἀγα. Ἰδοὺ σιωπῶ· τὸ γὰρ ἀναίσχυντόν με δεῖ
Ψευδῆ λέγοντα προσλαβεῖν τῇ συμφορᾷ. 1145

κλυ. Ἄκουε δὴ νῦν· ἀνακαλύψω γὰρ λόγους,
Κοὐκέτι παρῳδοῖς χρησόμεσθ' αἰνίγμασιν.
Πρῶτον μὲν, ἵνα σοι πρῶτα τοῦτ' ὀνειδίσω,
Ἔγημας ἄκουσάν με, κἄλαβες βίᾳ,
Τὸν πρόσθεν ἄνδρα Τάνταλον κατακτανών, 1150
Βρέφος τε τοὐμὸν σῷ προσούρισας πάλῳ,
Μαστῶν βιαίως τῶν ἐμῶν ἀποσπάσας,
Καὶ τὼ Διός γε παῖδ', ἐμώ τε συγγόνω,
Ἵπποισι μαρμαίροντ', ἐπεστρατευσάτην.
Πατὴρ δὲ πρέσβυς Τυνδάρεώς σ' ἐρρύσατο, 1155
Ἱκέτην γενόμενον, τἀμὰ δ' ἔσχες αὖ λέχη.
Οὗ σοι καταλλαχθεῖσα, περὶ σὲ καὶ δόμους,
Συμμαρτυρήσεις, ὡς ἄμεμπτος ἦν γυνή,
Εἴς τ' Ἀφροδίτην σωφρονοῦσα, καὶ τὸ σὸν
Μέλαθρον αὔξουσ', ὥστε σ' εἰσιόντα τε 1160
Χαίρειν, θύραζέ τ' ἐξιόντ' εὐδαιμονεῖν.
Σπάνιον δὲ θήρευμ' ἀνδρὶ, τοιαύτην λαβεῖν
Δάμαρτα· φλαύραν δ' οὐ σπάνις γυναῖκ' ἔχειν.
Τίκτω δ' ἐπὶ τρισὶ παρθένοισι, παῖδά σοι
Τόνδ'. ὧν μιᾶς σὺ τλημόνως μ' ἀποστερεῖς. 1165
Κἄν τίς σ' ἔρηται, τίνος ἕκατι νιν κτενεῖς,
Λέξον, τί φήσεις; ἢ 'μὲ χρὴ λέγειν τὰ σά;
Ἑλένην Μενέλαος ἵνα λάβῃ. καλόν γε τοῦ

Postquam audiuit de morte, quam pater molitur:
Feci autem mentionem propè accedentis
Agamemnonis huius, qui aduersus liberos suos
Impia facere mox deprehendetur.

Aga. *O Leda proles* Clytæmnestra, *opportunè te extra domū*
Inuenio vt dicam seorsum à virgine verba,
Quæ non decet audire nupturas.

Cly. *Quidnam id est, cuius opportunitas tibi iam incumbit?*

Aga. *Mitte filiam cum patre ex ædibus,*
Quia sacra aqua adest parata,
Et mole salsa, vt ex manibus conijciantur in ignē lustralē,
Et iuuenca, quas ante nuptias oportet mactari deæ
Dianæ, nigri sanguinis halitus, exundationes.

Cly. *Verbis quidem bene dicis, sed facta tua*
Haud scio, quomodo oporteat me, si nominare velim, laudare.
Exi verò filia. Scis enim quæ pater
Molitur omnino: & sub peplis affer
Assumptum Orestem tuum fratrem, filia.
Ecce adest quæ obtemperat tibi:
Alia verò quæ ad ipsam, & me pertinent, ego dicam.

Aga. *Filia, quid fles? non hilariter me spectas:*
Sed oculis in terram defixis, eos peplis obiectis velas?

Iph. *Heu. Quodnam meorum malorum sumam exordium?*
Omnibus enim licet uti primis,
Et postremis, & medius vbique in omnib. rebus dicēdis.

Aga. *Quid est? quam mihi omnes in vnum conuenitis,*
Habentes perturbationē animi, *& conturbationē vultus?*

Cly. *Dic mihi marite ingenuè, quæ te interrogabo.*

Aga. *Nihil opus est hortatu, interrogari volo.*

Cly. *Visne interficere meam tuámque filiam?*

Aga. *Hē. Dixisti misera, suspicarisq; quæ te nō oportet* suspicari.

Cly. *Illud verò primum mihi responde rursus.*

Aga. *Si tu interrogaueris conuenientia, conuenientia audies.*

Cly. *Non interrogo alia, & tu ne mihi alia dicas.*

Aga. *O fortunam venerandam, ô fatum & genium meum.*

Cly. *Et meum & huius, vnus* est *trium infelicium.*

Aga. *Quà in re læsa es?* Cly. *Hoc ex me quæris?*
Hoc tuum consilium nullam habet prudentiam.

Aga. *Perij, mea arcana sunt prodita.*

Cly. *Noui omnia, & audiui quæ tu mihi facturus es.*
Ipsum verò tuum silentium est signum tui confitentis,
Et tui crebri gemitus: ne labores dicendo.

Aga. *En taceo. Oportet enim me impudentiam*
Falsò dicentem adiungere calamitati.

Cly. *Audi nunc. Aperiam enim tibi meæ mentis cogitationes,*
Et non amplius vtemur ænigmatibus à proposito alienis.
Primum quidem vt hoc primo loco tibi exprobrem,
Duxisti me inuitam, & rapuisti vi,
Occiso priore marito Tantalo,
Infantémque meum solo illisisti tua vibratione, iactúq; tuo,
Auulsum violenter à meis vberibus,
Et filij Iouis meique fratres,
Equis conspicui, tibi *bellum intulerunt.*
Sed Tyndareus pater senex te liberauit,
Factum supplicem, & habuisti rursus meum connubium.
Vbi reconciliata tibi, erga te & domum,
Ipse testis eris, quòd fuerim inculpabilis vxor,
Et in rebus venereis casta, & tuam
Rem familiarem augens, vt sine intrares,
Gauderes: & sine foras prodires, beatus esses.
Rara autem est *venatio viro, vt talem consequatur*
Vxorem: sed non est rarum habere malam vxorem.
Et præter tres filias peperi tibi filium
Hunc, ex quibus vna tu me miserabiliter priuabis.
Et si quis interrogarit te, ob quam causam interficies ipsā,
Dic, quidnam dices? an me tuo nomine loqui oportet? (tit,
Vt Menelaus Helenā recipiat. præclarū certè facinus o-

Mala mulieris causâ *precium persoluere*, dantes nostros
Sic enim *iniustissimâ charissimis redimemus.* (liberos.
Age verò, *si copias hinc ducas, in adibus me relicta,*
Et illic, in agro Troiano, *longum tempus absis,*
Quem in adibus animum me habituram putas,
Quum sedes huius omnes aspiciam vacuas,
Et vacuum conclaue virginum: in lachrymis tunc
Sedebo sola, lugens semper istam,
Perdidit te filia pater, qui te genuit,
Ipse te cadens, non alius, nec alia manu,
Tale pramium relinquens familia.
Quia leui occasione tantum opus erit,
Ob quam ego, & filia relicta.
Excipiamus te eo excipiendi modo, quo te excipere decet.
Ne igitur per Deos, ne cogas me (tuam.
Malam in te esse, neque tu sis malus erga me, filiámque
Mactabis igitur filiam? Tunc quas preces concipies?
Quid tibi boni in sacrificio filia petes?
Num reditum malum cùm turpiter domo sis profectus?
Sed an me iustum est aliquid boni precari tibi?
Nonne igitur iudicabimus Deos stultos,
Si faueamus parricidis?
An verò Argos reuersus supplex *accides liberis tuis?*
At hoc non *licebit tibi. Quis autem etiam aspiciet*
Te ex liberis, si consultò aliquem ex ipsis occideris?
De his scilicet inter nos *iam verbis conuenit. an sceptris*
Solùm excellere, & belli ducem esse oportet? (te decet
Quem conueniebat iusta apud Gracos dicere.
Vultis Graci nauigare ad Troiam?
Ducatis sortem, cuius filiam oporteat mori.
Hoc enim omnibus *ex aquo erat* commune. *haud enim*
te vnum ex omnibus decebat
Prabere tuam filiam victimam Gracis, (causâ
Aut oportebat *Menelaū interficere Hermionem matris*
Cuius negotium erat. Nunc verò ego quidem, qua tuum
Connubium sanctè *seruo, spoliabor filia* mea:
Qua verò peccauit, reducem puellam
Spartam deducens, erit beata.
Responde mihi de his, si quid non rectè dico:
Quòd si probè dixi, ne occidas
Meam ac tuam filiam, & sapiens eris.

Cho. *Obtempera: nam honestum est conseruare liberos,*
Agamemnon: nemo mortalium contra hac dixerit.

Iph. *O pater, si Orphei facundiam haberem,*
Vt possē incantando persuadere lapides vt me sequerētur,
Et demulcere verbis, quos vellem,
Huc venissem, hac ratione iam vsa fuissem. *verū quod so-*
lum sapienter facere possum,
Lachrymas prabebo: hac enim possumus.
Applico verò tuis genibus, tanquam ramum supplicantiū
Meum corpus, quod ista peperit tibi, (cem
Ne me interficias immaturam. iucundum enim est hāc lu-
Aspicere: neque me cogas videre ea, qua sunt sub terra.
Prima ego te patrem appellaui, & tu me filiam:
Prima etiam admouens corpus meum tuis genibus,
Gratas voluptates dedi, & recepi vicissim.
Ista verò erat tua oratio, ô filia, séne
Videbo in adibus beati viri
Viuentem & florentem, vt me dignum est?
Mea verò vicissim oratio hac erat, pendentis à tuis
Genis, quas nunc manibus contrecto.
Quid verò ego te senem ne num excipiam
Pater grato hospitio mearum adium,
Reddens tibi gratiam laboriosa nutricationis:
Horum enim sermonum memoriam adhuc seruo,
Tu verò oblitus es, & me occidere vis.
Ne per Pelopem, & patrem Atreum,
Et per matrem, qua me prius pariens,

Κακῆς γυναικὸς μισθὸν ἀποτίσαι τέκνα,
Τ' ἄχθιστα τοῖσι φιλτάτοις ὠνούμενοι. 1170
Ἄγ', ἢν στρατεύσῃ καταλιπών μ' ἐν δώμασι,
Κἀκεῖ γενήσῃ διὰ μακρᾶς ἀπουσίας,
Τίν' ἐν δόμοις με καρδίαν ἕξειν δοκεῖς,
Ὅταν θρόνους τούσδ' εἰσίδω πάντας κενούς,
Κενοὺς δὲ παρθενῶνας, ἐπὶ δὲ δακρύοις 1175
Μόνη κάθωμαι, τήνδε θρηνῳδοῦσ' ἀεί,
Ἀπώλεσέν σ', ὦ τέκνον, ὁ φυτεύσας πατήρ,
Αὐτὸς κτανών, οὐκ ἄλλος, οὐδ' ἄλλῃ χερί,
Τοιόνδε μισθὸν καταλιπὼν πρὸς τοὺς δόμους,
Ἐπεὶ βραχείας προφάσεως ἔδει μόνον, 1180
Ἐφ' ᾗ σ' ἐγὼ καὶ παῖδες αἱ λελειμμέναι,
Δεξόμεθα δέξιν ἥν σε δέξασθαι χρεών.
Μὴ δῆτα πρὸς θεῶν μήτ' ἀναγκάσῃς ἐμὲ
Κακὴν γενέσθαι περὶ σέ, μήτ' αὐτὸς γένῃ.
Εἶεν. θύσεις δὲ τὴν παῖδ', ἔνθα τίνας εὐχὰς ἐ-
ρεῖς; 1185
Τί σοι κατεύξῃ τἀγαθόν, σφάζων τέκνον;
Νόστον πονηρόν, οἴκοθέν γ' αἰσχρῶς ἰών;
Ἀλλ' ἐμὲ δίκαιον ἀγαθὸν εὔχεσθαί τί σοι;
Οὔ τ' ἄρ' ἀσυνέτους τοὺς θεοὺς ἡγοίμεθ' ἄν,
Εἰ τοῖσιν αὐθένταισιν εὖ φρονήσομεν. 1190
Ἥκων δ' ἐς Ἄργος προσπεσῇ τέκνοισι σοῖς;
Ἀλλ' οὐ θέμις σοι. τίς δὲ καὶ προσβλέψεται
Παίδων σ', ἵν' αὐτῶν προθέμενος κτάνῃς τινά;
Ταῦτ' ἦλθες ἤδη διὰ λόγων, ἢ σκῆπτρά σοι
Μόνον διαφέρειν, καὶ στρατηλατεῖν σε δεῖ, 1195
Ὃν χρῆν δίκαιον λόγον ἐν Ἀργείοις λέγειν,
Βούλεσθ' Ἀχαιοὶ πλεῖν Φρυγῶν ἐπὶ χθόνα;
Κλῆρον τίθεσθε, παῖδ' ὅτου θανεῖν χρεών.
Ἐν ἴσῳ γὰρ ἦν τόδ', ἀλλὰ μή σ' ἐξαίρετον
Σφάγιον παρασχεῖν Δαναΐδαισι παῖδα σήν, 1200
Ἢ Μενέλεων πρὸ μητρὸς Ἑρμιόνην κτανεῖν,
Οὗπερ τὸ πρᾶγμ' ἦν. νῦν δ' ἐγὼ μέν, ἡ τὸ σὸν
Σῴζουσα λέκτρον, παιδὸς ὑστερήσομαι,
Ἡ δ' ἐξαμαρτοῦσ', ὑπότροφον νεάνιδα
Σπάρτῃ κομίζουσ', εὐτυχὴς γενήσεται. 1205
Τούτων ἄμειψαί μ', εἴ τι μὴ καλῶς λέγω.
Εἰ δ' εὖ λέλεκται, μὴ δὴ γε κτάνῃς
χο. Τὴν σήν τε κἀμὴν παῖδα, καὶ σώφρων ἔσῃ.
Πιθοῦ· τὸ γάρ τοι τέκνα συσσῴζειν καλόν,
ἰφ. Ἀγάμεμνον. οὐδεὶς πρὸς τάδ' ἀντείποι βροτῶν. 1210
Εἰ μὲν τὸν Ὀρφέως εἶχον, ὦ πάτερ, λόγον,
Πείθειν ἐπᾴδουσ', ὥσθ' ὁμαρτεῖν μοι πέτρας,
Κηλεῖν τε τοῖς λόγοισιν οὓς ἐβουλόμην,
Ἐνταῦθ' ἂν ἦλθον. νῦν δὲ τἀπ' ἐμοῦ σοφά,
Δάκρυα παρέξω. ταῦτα γὰρ δυναίμεθα. 1215
Ἱκετηρίαν δὲ γόνασιν ἐξάπτω σέθεν,
Τὸ σῶμα τοὐμόν, ὅπερ ἔτικτεν ἥδε σοι,
Μή μ' ἀπολέσῃς ἄωρον. ἡδὺ γὰρ τὸ φῶς
Βλέπειν. τὰ δ' ὑπὸ γῆς μή μ' ἰδεῖν ἀναγκά-
σῃς.
Πρώτη σ' ἐκάλεσα πατέρα, καὶ σὺ παῖδ' ἐμέ. 1220
Πρώτη δὲ γόνασι σοῖσι σῶμα δοῦσ' ἐμόν,
Φίλας χάριτας ἔδωκα, κἀντεδεξάμην.
Λόγος δ' ὁ μὲν σὸς ἦν ὅδ'. ἆρά σ', ὦ τέκνον,
Εὐδαίμον' ἀνδρὸς ἐν δόμοισιν ὄψομαι,
Ζῶσάν τε καὶ θάλλουσαν ἀξίως ἐμοῦ; 1225
Οὑμὸς δ' ὅδ' ἦν αὖ, περὶ σὸν ἐξαρτωμένης
Γένειον, οὗ νῦν ἀντιλάζομαι χερί.
Τί δ' ἆρ' ἐγὼ σέ; πρέσβυν ἆρ' ἐσδέξομαι
Ἐμῶν φίλαισιν ὑποδοχαῖς δόμων, πάτερ,
Πόνων τιθηνοὺς ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς; 1230
Τούτων ἐγὼ μὲν τῶν λόγων μνήμην ἔχω,
Σὺ δ' ἐπιλέλησαι, καί μ' ἀποκτεῖναι θέλεις.
Μὴ πρός σε Πέλοπος, καὶ πρὸς Ἀτρέως πατρός,
Καὶ τῆς γε μητρὸς, ἣ πρὶν ὠδίνουσ' ἐμέ,

Νῦν δευτέρας ὠδῖνα τήνδε λαμβάνω. 1235
Τί μοι μέτεστι τῶν Ἀλεξάνδρου γάμων,
Ἑλένης τε; πόθεν ἦλθ' ἐπ' ὀλέθρῳ τὠμῷ, πάτερ;
Βλέψον πρὸς ἡμᾶς, ὄμμα δὸς φίλημά τε,
Ἵν' ἀλλὰ τοῦτο κατθανοῦσ' ἔχω σέθεν
Μνημεῖον, εἰ μὴ τοῖς ἐμοῖς πείσῃ λόγοις. 1240
Ἀδελφὲ, μικρὸς μὲν σύ γ' ἐπίκουρος φίλοις,
Ὅμως δὲ συνδάκρυσον, ἱκέτευσον πατρὸς
Τὴν σὴν ἀδελφὴν μὴ θανεῖν. αἴσθημά τοι
Κἀν νηπίοισι τῶν κακῶν ἐγγίγνεται.
Ἰδοὺ σιωπῶν λίσσεταί σ' ὅδ', ὦ πάτερ. 1245
Ἀλλ' αἴδεσαί με, καὶ κατοίκτειρον βίον.
Ναὶ, πρὸς γενείου σ' ἀντόμεσθα δύο φίλω.
Ὁ μὲν νεοσσός ἐστιν, ἡ δ' ηὐξημένη.
Ἓν συντεμοῦσα, πάντα νικήσω λόγον.
Τὸ φῶς τόδ' ἀνθρώποισιν ἥδιστον βλέπειν. 1250
Τὰ νέρθε δ' οὐδεὶς. μαίνεται δ', ὃς εὔχεται
Θανεῖν. κακῶς ζῆν κρεῖσσον, ἢ θανεῖν καλῶς.

χο. Ὦ τλῆμον Ἑλένη, διὰ σὲ καὶ τοὺς σοὺς γάμους,
Ἀγὼν Ἀτρείδαις καὶ τέκνοις ἥκει μέγας.

ἀγα. Ἐγὼ τά τ' οἰκτρὰ συνετός εἰμι, καὶ τὰ μὴ, 1255
Φιλῶ τ' ἐμαυτοῦ τέκνα. μαινοίμην γὰρ ἄν.
Δεινῶς δ' ἔχει με ταῦτα τολμῆσαι, γύναι,
Δεινῶς δὲ, καὶ μή. τοῦτο γὰρ πρᾶξαί με δεῖ.
Ὁρᾶθ' ὅσον στράτευμα ναύφαρκτον τόδε,
Χαλκέων θ' ὅπλων ἄνακτες Ἑλλήνων ὅσοι, 1260
Οἷς νόστος οὐκ ἔστ' Ἰλίου πύργους ἔπι,
Εἰ μή σε θύσω, μάντις ὡς Κάλχας λέγει.
Οὐδ' ἔστι Τροίας ἐξελεῖν κλεινὸν βάθρον.
Μέμηνε δ' Ἀφροδίτη τις Ἑλλήνων στρατῷ
Πλεῖν ὡς τάχιστα βαρβάρων ἐπὶ χθόνα, 1265
Παῦσαί τε λέκτρων ἁρπαγὰς Ἑλληνικάς,
Οἳ τὰς ἐν Ἄργει παρθένους κτενοῦσί μου.
Ὑμᾶς τε, κἀμὲ, θέσφατ' εἰ λύσω θεᾶς.
Οὐ Μενέλεώς με καταδεδούλωται, τέκνον,
Οὐδ' ἐπὶ τὸ κείνου βουλόμενον ἐλήλυθα, 1270
Ἀλλ' Ἑλλὰς, ᾗ δεῖ, κἂν θέλω, κἂν μὴ θέλω,
Θῦσαί σε. τούτου δ' ἥσσονες καθέσταμεν.
Ἐλευθέραν γὰρ δεῖ νιν, ὅσον ἐν σοὶ, τέκνον,
Κἀμοὶ, γενέσθαι, μηδὲ βαρβάροις ὕπο
Ἕλληνας ὄντας, λέκτρα συλᾶσθαι βίᾳ. 1275

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

κλυ. Ὦ τέκνον, ὦ ξέναι,
Οἲ 'γὼ, θανάτου σοῦ μελέα.
Φεύγει σε πατὴρ Ἅιδῃ παραδούς.

ἰφι. Οἲ 'γὼ μῆτερ· ταὐτὸ γὰρ
Μέλος εἰς ἀμφοῖν πέπτωκε τύχας, 1280
Κοὐκέτι μοι φῶς,
Οὐδ' ἀελίου τόδε φέγγος.
Ἰὼ, ἰώ. νιφόβολον
Φρυγῶν νάπος,
Ἴδας τ' ὄρεα. Πρίαμος ὅθι ποτὲ 1285
Βρέφος ἁπαλὸν ἔβαλε,
Ματρὸς ἀποπρὸ νοσφίσας,
Ἐπὶ μόρῳ θανατόεντι,
Πάριν, ὃς Ἰδαῖος, Ἰδαῖος
Ἐλέγετ', ἐλέγετ' ἐν Φρυγῶν πόλει. 1290
Μή ποτ' ὤφελε τὸν ἀμφὶ
Βουσὶ βουκόλον τραφέντ'
Ἀλέξανδρον οἰκίσαι
Ἀμφὶ τὸ λευκὸν ὕδωρ, ὅθι κρῆναι
Νυμφᾶν κεῖνται, 1295
Λειμών τ' ἄνθεσι
Θάλλων χλωροῖς,
Καὶ ῥοδόεντ' ἄνθεα, ὑακίν-
θινά τε θεαῖς δρέπειν.
Ἔνθα ποτὲ Παλλὰς ἔμολε, καὶ 1300
Δολιόφρων Κύπρις,

Nunc capit secundos hos dolores partus, ne me caedas.
Quid mihi rei est cum nuptiis Alexandri
Et Helenae: unde pater venit ad meam necem?
Respice me, largire mihi tuum aspectum, & osculum,
Vt, si mihi moriendum sit, habeam hoc saltem tui
Monumentum si non parueris meis verbis.
Frater exiguus tu quidem auxiliator es amicis:
Tamen cum lachrymis patris sis supplex,
Ne occidat tuam sororem. Sensus enim quidam
Malorum inest etiam in infantibus.
Ecce ô pater, tacens iste supplicat tibi.
Quare mei rationem habe, & meam miserare vitam.
Nos duo chari rogamus te per tuas genas.
Alter quidem infans adhuc est, altera verò grandiuscula.
In vnũ breuiter rẽ totã cõferens, omnes rationes meis con- (trarias vincã.
Gratissimũ est *hominibus intueri hãc lucẽ.*
Sed nemo ea, qua infrà sũt, cupit videre: *insanit enim qui* (cupit
Mori. Melius est *malè viuere, quàm bene mori.*

Cho. *O infausta Helena, propter te & tuas nuptias,*
Magnum venit certamen inter Atridas & liberos.

Aga. *Ego quidẽ intelligo, vbi sit opus miseratione, & vbi minus:*
Amans meos liberos: insanirem enim, si aliter facerem:
Grauiter verò me cogit necessitas *hoc audere, mulier,*
Graue etiam, non audere. *oportet enim me hoc facere.*
Videtis quantus hic sit naualis exercitus?
Quot Graecorum reges areis in *armis?*
Quibus ad Ilij turres traiectus non datur,
Nisi te mactauero, quemadmodum dicit Calchas vates;
Neque licet euertere nouam sedem Troiae.
Libido verò quadam incessit exercitum Graecorum
Nauigandi quàm celerrimè in terram barbarorum,
Compescendique Graecanicos coniugum raptus,
Qui meas filias Argis occident,
Et vos, meque, si soluero, irritúmque fecero *oraculũ deae;*
Non me Menelaus filia, subegit,
Nec in illius sententiam concessi:
Sed Graecia me cogit, *cui oportet me seu velim, seu non* (velim
Mactare te. hac enim necessitate *sumus inferiores.*
Oportet enim eam liberam, quantum in te est *filia,*
Et me, fieri, neque à barbaris
Eos qui sunt Graeci, coniugibus per vim spoliari.

MONOSTROPHICA.

Cly. *O filia, ô hospita,*
Heu me miseram propter tuam mortem.
Fugit te pater, tradens te Plutoni, i. *morti.*

Iphi. *Heu mihi mater, mater, (idem enim*
Carmen conuenit ad vtriusque fortunam)
Non amplius mihi lucem,
Neque solis hunc splendorem licebit intueri.
Heu heu niuosa
Phrygum nemora,
Et montes Idae, vbi Priamus olim
Infantem tenerum exposuit,
A matre procul amotum,
Ad mortem funestam missum,
Parin, qui Idaeus, Idaeus
Dicebatur, dicebatur in vrbe Phrygum.
Vtinam Priamus *nunquam circa*
Boues bubulcum educatum
Parin collocasset
Ad aquas limpidas, vbi fontes
Sunt Nympharum,
Et pratum floribus
Florens viridibus,
Et roseos flores, hyacin-
thique Deabus decerpendi.
Quò quondam venit Pallas, &
Dolosa Venus,

αχ. Οὐχ ἑκόντος γ' ἐμοῦ. Κλυ. ἄξει δ' ἔστι (παῖδ') κόρης;
αχ. Μυρίοι γ'. ἄξει δ' Ὀδυσσεύς. Κλυ. ἆρ' ὁ Σισύφου γόνος;
αχ. Αὐτὸς οὗτος. Κλυ. ἴδια πράσσων, ἢ στρατοῦ ταχθεὶς ὕπο;
αχ. Αἱρεθεὶς ἑκών. Κλυ. πονηρά γ' αἵρεσις μιαιφονεῖν.
αχ. Ἀλλ' ἐγὼ σχήσω νιν. Κλυ. ἄξει δ' οὐχ ἑκοῦσαν ἁρπάσας; 1365
αχ. Δηλαδὴ ξανθῆς ἐθείρης. Κλυ. ἐμὲ δὲ τί χρὴ δρᾶν τότε;
αχ. Ἀντέχου θυγατρός. Κλυ. ὡς τοῦδ' οὕνεκ' οὐ σφαγήσεται;
αχ. Ἀλλὰ μὴν εἰς τοῦτό γ' ἥξει. Ιφι. Μῆτερ, εἰσακούσατε
Τοὺς ἐμοὺς λόγους, μάτην γάρ σ' εἰσορῶ θυμουμένην
Σῷ πόσει. τὰ δ' ἀδύναθ' ἡμῖν, καρτερεῖν οὐ ῥᾴδιον. 1370
Τὸν μὲν οὖν ξένον δίκαιον αἰνέσαι προθυμίας.
Ἀλλὰ καὶ σὲ τοῦθ' ὁρᾶν χρὴ, μὴ διαβληθῇς στρατῷ,
Καὶ πλέον πράξωμεν οὐδὲν, ὅδε δὲ συμφορᾶς τύχῃ.
Οἷα δ' εἰσῆλθέν μ' ἄκουσον, μῆτερ, ἐννοουμένην.
Κατθανεῖν μέν μοι δέδοκται. τοῦτο δ' αὐτὸ βούλομαι 1375
Εὐκλεῶς πρᾶξαι, παρεῖσά γ' ἐκποδὼν τὸ δυσγενές.
Δεῦρο δὴ σκέψαι μεθ' ἡμῶν μῆτερ, ὡς καλῶς λέγω.
Εἰς ἐμ' Ἑλλὰς ἡ μεγίστη πᾶσα νῦν ἀποβλέπει,
Κἀν ἐμοὶ πορθμός τε ναῶν καὶ Φρυγῶν κατασκαφαί,
Τάς τε μελλούσας γυναῖκας, ἤν τι δρῶσι βάρβαροι, 1380
Μηκέθ' ἁρπάζειν ἐᾶν τὰς ὀλβίας ἐξ Ἑλλάδος,
Τὸν Ἑλένης τίσαντας ὄλεθρον, ἥντιν' ἥρπασεν Πάρις.
Ταῦτα πάντα κατθανοῦσα ῥύσομαι, καί μου κλέος,
Ἑλλάδ' ὡς ἠλευθέρωσα, μακάριον γενήσεται.
Καὶ γὰρ οὐδέ τοι λίαν γ' ἐμὲ φιλοψυχεῖν χρεών. 1385
Πᾶσι γάρ μ' Ἕλλησι κοινὸν ἔτεκες, οὐχὶ σοὶ μόνῃ.
Ἀλλὰ μυρίοι μὲν ἄνδρες ἀσπίσιν πεφραγμένοι,
Μυρίοι δ' ἐρέτμ' ἔχοντες, πατρίδος ἠδικημένης,
Δρᾶν τι τολμήσουσιν ἐχθρούς χ' ὑπὲρ Ἑλλάδος θανεῖν.
Ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ μί' οὖσα πάντα κωλύσει τάδε. 1390
Τί τὸ δίκαιον τοῦτ'; ἆρ' ἔχοιμεν ἀντειπεῖν ἔπος;
Κἀπ' ἐκεῖν' ἔλθωμεν. οὐ δεῖ τόνδε διὰ μάχης μολεῖν
Πᾶσιν Ἀργείοις γυναικὸς οὕνεκ', οὐδὲ κατθανεῖν.
Εἷς γ' ἀνὴρ κρείσσων γυναικῶν μυρίων ὁρᾶν φάος.
Εἰ δ' ἐβουλήθη τὸ σῶμα τοὐμὸν Ἄρτεμις λαβεῖν, 1395
Ἐμποδὼν γενήσομ' ἐγὼ θνητὸς οὖσα τῇ θεῷ;
Ἀλλ' ἀμήχανον. δίδωμι σῶμα τοὐμὸν Ἑλλάδι.
Θύετ', ἐκπορθεῖτε Τροίαν. ταῦτα γὰρ μνημεῖά μου
Διὰ μακροῦ, καὶ παῖδες οὗτοι, καὶ γάμοι, καὶ δόξ' ἐμή.
Βαρβάρων δ' Ἕλληνας εἰκὸς 1400
Ἄρχειν, ἀλλ' οὐ βαρβάρους
Μῆτερ Ἑλλήνων. τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οἱ δ' ἐλεύθεροι.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Τὸ μὲν σὸν ὦ νεᾶνι, γενναίως ἔχει.
Τὸ τῆς τύχης δὲ καὶ τὸ τῆς θεοῦ νοσεῖ.
αχ. Ἀγαμέμνονος παῖ, μακάριόν μέ τις θεῶν 1405
Ἔμελλε θήσειν, εἰ τύχοιμι σῶν γάμων.
Ζηλῶ δὲ σοῦ μὲν Ἑλλάδ', Ἑλλάδος δὲ σέ.
Εὖ γὰρ τόδ' εἶπας ἀξίως τε πατρίδος.
Τὸ θεομαχεῖν γὰρ ἀπολιποῦσ', ὅ σου κρατεῖ,
Ἐξελογίσω τὰ χρηστὰ, τἀναγκαῖά τε. 1410
Μᾶλλον δὲ λέκτρων σῶν πόθος μ' ἐσέρχεται,
Εἰς τὴν φύσιν βλέψαντα. γενναία γὰρ εἶ.
Ὅρα δ'. ἐγὼ γὰρ βούλομαί σ' εὐεργετεῖν,
Λαβεῖν τ' ἐς οἴκους. ἄχθομαί τ', ἴστω Θέτις,
Εἰ μή σε σώσω Δαναΐδαισι διὰ μάχης 1415
Ἐλθών. ἄθρησον, ὁ θάνατος δεινὸν κακόν.
ιφι. Λέγω τάδ', οὐδὲν οὐδέν' εὐλαβουμένη.
Ἡ Τυνδαρὶς παῖς διὰ τὸ σῶμ' ἀρκεῖ μάχας
Ἀνδρῶν τιθεῖσα, καὶ φόνους. σὺ δ' ὦ ξένε,
Μὴ θνῆσκε δι' ἐμὲ, μηδ' ἀποκτείνῃς τινά. 1420

Ach. *Non me saltem volente.* Cly. *An verò veniet qui puellam attingat, ac nobis eripiat?*
Ach. *Plurimi. Vlysses verò abducet eam.* Cly. *Num progenies Siphi?*
Ach. *Ille ipse.* Cly. *Priuatimne id faciens, an iussu ab exercitus*
Ach. *Electus ad hoc volens.* Cly. *Malam verò electionem elegit, vt volentem*
Ach. *se cæde polluat.*
Ach. *Sed ego arcebo eum.* Cly. *An verò ducet eam raptam non*
Ach. *Scilicet flaua coma correptā.* Cly. *Me verò quid oportet facere tunc?*
Ach. *Retine filiam.* Cly. *An propter hoc non mactabitur?*
Sed tamen ad hoc veniet. Iph. *Mater, audite*
Mea verba, frustrà enim te video irasci (*sustinere,*
Marito tuo. quæ enim nobis sunt impossibilia, non facile est
Istum quidem hospitem æquum est laudare propter promptum animum iuuandi:
Sed & te illud videre oportet, ne apud exercitū accuseris,
Et nihil tamen plus efficiamus, Achilles autem in calamitatem incidat.
Audi autē mater, quæ mihi cogitāti in mentem venerint,
Mori quidem mihi placet, ac decretū: sed hoc ipsum volo
Gloriosè facere, omittens procul indignationem.
Considera verò iam nobiscum mater quam rectè dicam.
Tota maxima Græcia in me nunc intuetur,
Et in me traiectio nauium iacet, & euersio Phrygum.
Posterásque mulieres, si quid intentent barbari,
Non amplius ex beata Græcia rapi permittam,
Postquam barbari perniciem, i. perniciosum raptum Helenes capite luerint, quam Paris rapuit.
Hæc omnia morte meâ redimam, & mea gloria
Erit beata, quod ego liberauerim Græciam.
Etenim non valde opus est mihi amare vitam.
Peperisti enim me communem omnibus Græcis, non tibi soli.
Multi enim viri muniti clypeis:
Multi etiam remiges propter iniuria affectam patriam,
Audebunt aliquid facere contra hostes, & mortē oppetere
Mea verò vnius anima hæc omnia impediet. (pro Græcia.
Quodnā iustum hoc: num vel verbum contra hoc dicere possemus?
Veniamus etiam ad illud. Non oportet hunc pugnare
Cum omnibus Græcis propter mulierem, neque mori.
Vnus enim vir dignior est, quam innumeræ mulieres, qui
Si autem Diana voluit accipere meū corpus, (lucē aspiciat.
An ego quæ sum mortalis, obsistam Deæ?
Sed impossibile est do meum corpus Græciæ.
Mactate me, deuastate Troiā. hæc enim mea monumēta
Erunt longo tempore, & liberi, & nuptiæ, & mea gloria.
Conuenit enim Græcos barbaris
Imperare, non autem barbaros (*liberi.*
Græcis, mater. Barbari enim sunt naturâ serui, Græci verò

IAMBI.

Cho. *Tuum quidem factum, ô puella generosum est.*
Fortuna verò Deæque auxilium laborat.
Ach. *O filia Agamemnonis, beatum me Deorum aliquis*
Facturus esset si tuas nuptias possē habere: (pter Græciam,
Beatā verò Græciam propter te iudico, & te vicissim pro-
Rectè enim dixisti hæc & pro dignitate patriæ.
Omittens enim repugnare Deo, qui te potentior est,
Expendisti quæ bona sunt, & necessaria.
Magis verò me subit desiderium nuptiarum tuarum,
Postquam animaduerti tuam indolem. es enim generosa.
Vide autem. ego enim cupio tibi benefacere,
Et ducere in ædes doleóque, testis sit Thetis,
Nisi te seruauero cum Græcis pugnans.
Considera, mors magnum est malum.
Iphi. *Loquor ista neminem vllo modo respiciens.* (*cellit, bella*
Tyndarea filia Helena propter corpus, formámque ex-
Virorum faciens, & cædes. tu verò ô hospes
Ne moriaris propter me, neque occidas quemquam.

Sine verò me Græciam seruare, si possimus. (quidquam

Ach. O præstantissimi animi præsentiam, nō possū ad hæc amplius
Dicere, siquidem tibi ista videntur. Generosa enim
Sentis. cur enim non dicat quis verum?
Sed tamen fieri potest, vt te consilij huius pœniteat.
Vt igitur scias quæ à me tibi dicta sunt,
Vadens ponam hæc arma iuxta aram,
Vt non permissurus te, sed prohibiturus mori.
Et tu fortasse mox meo consilio vteris,
Quando videbis ensem prope tuum collum:
Non igitur sinam te ista tua temeraria audacia mori.
Sed veniens cum armis istis ad templum Deæ,
Expectabo illic tuam præsentiam.

Iphi. Mater, quid tacitè oculos humectas lachrymis?

Cly. Ego misera habeo caussam cur doleam animo.

Iphi. Potius me cōpescas, ne languefacias obtēpera verò mihi in

Cly. Dicito filia, quia à nobis non afficieris iniuria. (hac re.

Iphi. Ne igitur tuæ comæ concinnos reseces,
Neque circa corpus circumda nigras vestes. (bo?

Cly. Cur verò hoc dixisti, ô filia: vbi te perdidero, an nō luge

Iphi. Non profectò tu saltem, salua sum propter me verò, clarior eris.

Cly. Quomodo dixisti? non conuenit me lugere tuam mortem?

Iphi. Minimè, quia mihi non excitabitur sepulchrum.

Cly. Quid verò, an non ipsa mors existimatur sepultura?

Iphi. Ara deæ filiæ Iouis erit mihi sepulchrum.

Cly. At ô filia, obsequar tibi: bene enim dicis.

Iph. Vtpote beata, & beneficio afficiens Græciam.

Cly. Sed quid nunciabo tuis sororibus?

Iph. Ne ipsis quidem circumdes nigras vestes. (mine?

Cly. Quodnam verò gratum verbum dicam virginibus tuo no

Iph. Vt valeant: Orestem verò hunc educato mihi in virum.

Cly. Complectere eum quem postremùm vides.

Iph. O charissime, iuuisti quantum potuisti amicos.

Cly. Estne aliquid quod Argis tibi gratum facere possim?

Iph. Meum patrem, tuúmque maritum, ne oderis.

Cly. Oportet illum dura certamina propter te subire.

Iphi. Inuitus me pro Græcia perdidit.

Cly. Sed dolo, non generosè, & indignè genere Atrei.

Iphi. Quis vadit ducturus me antequam lacerentur comæ?

Cly. Ego tecum ibo. Iph. Nequaquam non rectè dicis.

Cly. Adhærens tuæ vesti. Iph. Obtempera mihi mater.
Mane, quia & mihi & tibi hoc est honestius.
Aliquis verò horum famulorum patris comitetur me
In pratum Dianæ, vbi mactabor.

Cly. O filia discedis. Iph. Et non redibo.

Cly. Relicta matre. Iph. Vt vides indignè, & præter meritū.

Cly. Siste gradum, ne me deseras. Iph. Non sino te lachrymari,
Vos verò ô puellæ accinite
Calamitati meæ Pæana ad Iouis filiam
Dianam: veniat autem bonum omen Græcis.
Canistra igitur aliquis depromat, & sacra auspicetur, & accendatur ignis,
Molis salsis lustralibus. Et pater meus
Teneat aram dextrâ, quia salutem
Græcis datura vado victricem.

MONOSTROPHICA.

Iph. Ducite me Ilij,
Et Phrygum expugnatricem.
Date coronas contextas, afferte. Nam ista coma est coronanda.
Et fontanis lauacris
Vocate ad templum,
Ad aram Dianam,
Dianam reginam,
Deam beatam.
Quia meo, si opus erit,
Sanguine & mactatione,

Καὶ σῶσαί μ' Ἑλλάδ', ἢν δυνώμεθα.

ἀχ. Ω λῆμ' ἄριστον. οὐκ ἔχω πρὸς τοῦτ' ἔτι
Λέγειν, ἐπεί σοι τάδε δοκεῖ. γενναῖα γὰρ
Φρονεῖς. τί γὰρ τἀληθὲς οὐκ εἴποι τις ἄν;
Ομως δ' ἴσως γὰρ κἂν μεταγνοίης τάδε. 1425
Ως οὖν ἂν εἰδῇς τἀπ' ἐμοῦ λελεγμένα,
Ελθὼν, τάδ' ὅπλα θήσομαι βωμοῦ πέλας,
Ως οὐκ ἐάσων σ', ἀλλὰ κωλύσων θανεῖν.
Χρήσῃ δὲ καὶ σὺ τοῖς ἐμοῖς λόγοις τάχα,
Οταν πέλας σῆς φάσγανον δέρης ἴδῃς. 1430
Οὔκουν ἐάσω σ' ἀφροσύνῃ τῇ σῇ θανεῖν.
Ελθὼν δὲ σὺν ὅπλοις τοῖσδε πρὸς ναὸν θεᾶς,
Καραδοκήσω σὴν ἐκεῖ παρουσίαν.

ἰφι. Μῆτερ, τί σιγῇ δακρύοις τέγγεις κόρας;

κλυ. Εχω τάλαινα πρόφασιν, ὥστ' ἀλγεῖν φρένα. 1435

ἰφι. Παῦσαί με, μὴ κάκιζε. τάδε δ' ἐμοὶ πιθοῦ.

κλυ. Λέγ', ὡς παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσῃ, τέκνον.

ἰφι. Μήτ' οὖν γε τὸν σὸν πλόκαμον ἐκτέμῃς τριχὸς,
Μήτ' ἀμφὶ σῶμα μέλανας ἀμπίσχῃ πέπλους.

κλυ. Τί δὴ τόδ' εἶπας, ὦ τέκνον, ἀπολέσασά σε; 1440

ἰφι. Οὐ σύ γε, σέσωσμαι. κατ' ἐμὲ δ' εὐκλεὴς ἔσῃ.

κλυ. Πῶς εἶπας; οὐ πενθεῖν με σὴν ψυχὴν χρεών;

ἰφι. Ηκιστ', ἐπεί μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται.

κλυ. Τί δαὶ, τὸ θνῄσκειν οὐ τάφος νομίζεται;

ἰφι. Βωμὸς θεᾶς μοι μνῆμα τῆς Διὸς κόρης. 1445

κλυ. Αλλ' ὦ τέκνον, σοι πείσομαι. λέγεις γὰρ εὖ.

ἰφι. Ως εὐτυχοῦσά γ', Ἑλλάδος τ' εὐεργέτις.

κλυ. Τί δαὶ κασιγνήταισιν ἀγγελῶ σέθεν;

ἰφι. Μηδ' ἀμφὶ κείναις μέλανας ἐξάψῃς πέπλους.

κλυ. Εἴπω δὲ παρὰ σοῦ φίλον ἔπος τι παρθένοις; 1450

ἰφι. Χαίρειν γ'. Ορέστην τ' ἔκτρεφ' ἄνδρα τόνδε μοι.

κλυ. Προσέλκυσαί νιν ὕστατον θεωμένη.

ἰφι. Ω φίλτατ', ἐπεκούρησας ὅσον εἶχες φίλοις.

κλυ. Εσθ' ὅτι κατ' Αργος δρῶσά σοι χάριν φέρω;

ἰφι. Πατέρα τὸν ἀμὸν μὴ στύγει, πόσιν γε σόν. 1455

κλυ. Δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ κεῖνον δεῖ δραμεῖν.

ἰφι. Ακων μ' ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος διώλεσεν.

κλυ. Δόλῳ δ', ἀγεννῶς Ατρέως τ' οὐκ ἀξίως.

ἰφι. Τίς μ' εἶσιν ἄξων πρὶν σπαράσσεσθαι κόμας;

κλυ. Εγὼ μετά γε σοῦ. Ιφι. μὴ σύ γ'. οὐ καλῶς λέγεις. 1460

κλυ. Πέπλων ἐχομένη σῶν. Ιφι. ἐμοὶ μῆτερ πιθοῦ.
Μέν', ὡς ἐμοί τε, σοί τε κάλλιον τόδε.
Πατρὸς δ' ὀπαδῶν τῶνδέ τίς με πεμπέτω
Αρτέμιδος εἰς λειμῶν', ὅπου σφαγήσομαι.

κλυ. Ω τέκνον, οἴχῃ. Ιφι. καὶ πάλιν γ' οὐ μὴ μόλω. 1465

κλυ. Λιποῦσα μητέρα. Ιφι. ὡς ὁρᾷς γ', οὐκ ἀξίως.

κλυ. Σχὲς, μή με προλίπῃς. Ιφι. οὐκ ἐῶ στάζειν δάκρυ.
Υμεῖς δ' ἐπευφημήσατ' ὦ νεάνιδες
Παιᾶνα τἠμῇ συμφορᾷ, Διὸς κόρην
Αρτεμιν. ἴτω δὲ Δαναΐδαις εὐφημία. 1470
Κανᾶ δ' ἐναρχέσθω τις, αἰθέσθω δὲ πῦρ,
Προχύταις καθαρσίοισι. καὶ πατὴρ ἐμὸς
Ενδεξιούσθω βωμὸν, ὡς σωτηρίαν
Ελλησι δώσουσ' ἔρχομαι νικηφόρον.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἰφι. Αγετέ με τὰν Ἰλίου
Καὶ Φρυγῶν ἑλέπτολιν. 1475
Στέφεα περίβολα δίδοτε, φέρετε. πλόκαμος ὅδε καταστέφειν.
Χερνίβων τε παγάς.
Ελίσσετ' ἀμφὶ ναὸν,
Αμφὶ βωμὸν Αρτεμιν, 1480
Τὰν ἄνασσαν Αρτεμιν,
Τὰν μάκαιραν.
Ως ἐμοῖσιν εἰ χρεὼν
Αἵμασι, θύμασί τε, 1485

Θι-

Θύσασ' ἐξαλείψω.

χο. Ὦ πότνια, πότνια μᾶτερ,
Ὡς δάκρυά γέ σοι
Δώσομεν ἁμέτερα.
Παρ' ἱεροῖς γὰρ οὐ πρέπει. 1490

ἰφ. Ὦ παΐδες,
Συνεπαείδετ' Ἄρτεμιν,
Χαλκίδος ἀντίπορον,
Ἵνα τε δόρατα
Μέμονε δάϊα δι' ἐμὸν ὄνομα, 1495
Τᾶσδ' Αὐλίδος στενοπόροις
Ὅρμοις. ἰὼ γᾶ μᾶτερ,
Ὦ Πελασγία,
Μυκηναῖαί τ' ἐμαὶ θεράπναι.

χο. Καλεῖς πόλισμα Περσέως, 1500
Κυκλωπίων πόνον χερῶν.

ἰφ. Ἐθρέψας Ἑλλάδι μέγα φάος,
Θανοῦσα δ' οὐκ ἀναίνομαι.

χο. Κλέος γὰρ οὔ σε μὴ λίπῃ.

ἰφ. Ἰὼ, ἰώ. λαμπαδοῦχος ἁμέρα, 1505
Διός τε φέγγος ἕτερον,
Ἕτερον αἰῶνα,
Καὶ μοῖραν οἰκήσομεν.
Χαῖρέ μοι φίλον φάος.

χο. Ἰὼ, ἰὼ ἴδεσθε τὰν Ἰλίου 1510
Καὶ Φρυγῶν ἑλέπτολιν*
Στείχουσαν, ἐπὶ κάρα στέφη
Καλλομένας, χερνίβων τε σταγαῖς,
Βωμόν γε δαίμονος θεᾶς,
Ῥανίσιν αἱματορρύτοις 1515
Θανοῦσαν, εὐφυῆ τε σώματος
Δέρην σφαγεῖσαν. εὔδροσοι παγαὶ
Πατρῷαι μένουσι χέρνιβές τε,
Στρατός τ' Ἀχαιῶν θέλων
Ἰλίου πόλιν μολεῖν. 1520
Ἀλλὰ τὰν Διὸς κόραν
Κλῄσωμεν Ἄρτεμιν θεῶν ἄνασσαν,
Ὡς ἐπ' εὐτυχεῖ πότμῳ.
Ὦ πότνια, θύμασι βροτησίοις
Χαρεῖσα, πέμψον εἰς Φρυγῶν 525
Γαῖαν Ἑλλάνων στρατὸν,
Καὶ δολόεντα Τροίας ἕδη.
Ἀγαμέμνονά τε λόγχαις
Ἑλλάδι κλεινότατον στέφανον
Δὸς ἀμφὶ κάρα τεὸν 1530
Κλέος ἀείμνηστον ἀμφιθεῖναι.

IAMBOI.

ἀγγ. Ὦ Τυνδαρεία παῖ Κλυταιμνήστρα, δόμων
Ἔξω πέρασον, ὡς κλύῃς ἐμῶν λόγων.

κλυ. Φθογγῆς κλύουσα δεῦρο σῆς ἀφικόμην,
Ταρβοῦσα τλήμων, κἀκπεπληγμένη φόβῳ, 1535
Μή μοί τιν' ἄλλην ξυμφορὰν ἥκεις φέρων,
Πρὸς τῇ παρούσῃ. ἀγγ. σῆς μὲν οὖν παιδὸς πέρι.
Θαυμαστά σοι καὶ δεινὰ σημῆναι θέλω.

κλυ. Μὴ μέλλε τοίνυν, ἀλλὰ φράζ' ὅσον τάχος.

ἀγγ. Ἀλλ' ὦ φίλη δέσποινα, πᾶν πεύσῃ σαφῶς. 1540
Λέξω δ' ἀπ' ἀρχῆς, ἤν τι μὴ σφαλεῖσά μου
Γνώμη, ταράξῃ γλῶσσαν ἐν λόγοις ἐμήν.
Ἐπεὶ γὰρ ἱκόμεσθα τῆς Διὸς κόρης
Ἀρτέμιδος ἄλσος λείμακάς τ' ἀνθεσφόρους,
Ἵν' ἦν Ἀχαιῶν σύλλογος στρατεύματος. 1545
Σὴν παῖδ' ἄγοντες, εὐθὺς Ἀργείων ὄχλος
Ἠθροίζεθ'. ὡς δ' ἐσεῖδεν Ἀγαμέμνων ἄναξ
Ἐπὶ σφαγὰς στείχουσαν εἰς ἄλσος κόρην,
Ἀνεστέναξε, κἄμπαλιν στρέψας κάρα,
Δάκρυα προήγαγεν, ὀμμάτων πέπλον προθείς. 1550
Ἡ δὲ σταθεῖσα τῷ τεκόντι πλησίον,

Oracula delebo & numina placabo.

Cho. *Veneranda, veneranda mater,*
Lachrymas tibi iam
Nostras dabimus.
Non enim licet in sacris.

Iph. *O puella,*
Concelebrate Dianam,
Quæ est è regione Chalcidis.
Vbi hasta
Bellica manent propter meum nomen,
In angusto huius Aulidis
Portu.ô terra mater,
O Thessalia,
Et Mycenæ mea famula.

Cho. *Nominas vrbem Persei.*
Laborem manuum Cyclopicarum.

Iph. *Educasti magnum lumen Græciæ:*
Mori tamen non recuso.

Cho. *Gloria enim te nunquam deseret.*

Iphi. *Io io facifera dies,*
Et Iouis lumen, aliam,
Aliam vitam,
Et fatum habitabimus.
Vale mihi charum lumen.

Cho. *Io io, videte Ilij,*
Et Phrygum expugnatricem
Euntem in caput coronas
Iacientem, & sacrarum aquarum fontibus lustrandam,
Ad aram Deæ, Deæ,
Guttis stillantibus sanguine
Morituram, & generosam corporis
Ceruicem interficiendam: roscidi, tiguique fontes
Paterni, & lauacra te manent,
Et exercitus Græcorum volens
Proficisci ad Troiam.
Sed filiam Iouis
Dianam vocabimus, reginam Deorum,
Vt bonum successum det exercitui.
O veneranda, quæ humanis victimis
Gaudes, mitte in Phrygum
Terram exercitum Græcorum,
Et dolosas Troiæ sedes.
Et Agamemnoni cum apparatu bellico,
Græciæ nomine inclytam coronam
Des circa caput tuum ad
Perpetuam gloriam ponere.

IAMBI.

Nunc. O Clytæmnestra *filia Tyndari, edibus*
Egredere, vt audias mea verba.

Cly. *Audiens tuam vocem veni huc*
Consternata misera, metúque perterrefacta,
Ne venias nuncians mihi nouam aliquam calamitatem,
Præter præsentem. Nun. *Imò verò de tua filia,*
Volo tibi mira & horrenda dicere.

Cly. *Ne cuncteris igitur: sed quamprimùm dicito.*

Cly. *Ergo ô chara domina, audies omnia manifestè:*

Nu. *Dicam autem ordine ab initio, nisi quid lapsa mea*
Mens, turbarit linguam in verbis meam.
Postquam enim venimus ad filiæ Iouis
Dianæ nemus, & prata florida,
Vbi erat cœtus exercitus Græcorum,
Ducentes tuam filiam, statim turba Græcorum
Congregabatur. vt vero rex Agamemnon vidit
Puellam euntem ad eadem in nemus,
Ingemuit: & retrò vertens caput,
Emisit lachrymas, oculis vestem opponens.
Illa autem prope patrem cùm stetisset,

Talia dixit: O pater adsum apud te,
Meum verò corpus pro mea patria,
Et pro tota Gracia
Trado volens, vt mactetur ad aram Deæ, iis
Qui me ducunt: siquidem hoc postulat oraculum.
Et quod ad me attinet, sitis fortunati, & victoriæ
Donum consequamini, & redeatis in patriam.
Quamobrem ne quis Græcorum me tangat
Clam: præbebo enim ceruicem animosè.
Tantum dixit. omnes autem qui audiuerunt, obstupuêre
Ob magnitudinem animi, & virginis virtutem.
Talthybius autem stans in medio, cui hoc erat curæ,
Imperauit bonam ominationem, & silentium exercitui.
Calchas verò vates in aureum calathum
Posuit acutum gladium manu extractum
E vagina, & coronauit caput puellæ.
Sed Achilles circum aram Deæ
Accepto calatho & simul aqua, cucurrit.
Dixit autē: O Diana quæ ferarum cæde gaudes, filia Iouis,
Agitans clarum lumen noctu,
Recipe hanc victimam, quam tibi donamus,
Et Græcorum exercitus, & simul rex Agamemnon,
Impollutum sanguinem ceruicis pulchræ virginis:
Et concede nobis, vt tutò possimus nauigare,
Troiaque arces armis expugnare.
Et exercitus & Atridæ steterunt intuentes terram:
Sacerdos verò correpto gladio precatus est,
Et considerauit guttur, vbi feriret.
Mihi verò non leuis dolor subibat animum:
Et stabam inspiciens terram: subitò autem erat videre
Sonum enim plagæ quilibet audierat manifestè: (miraculum.
Sed nemo vidit virginem quò terræ subierit.
Clamat autem sacerdos, acclamat & vniuersus exercitus,
Inspicientes insperatum ab aliquo Deorum (tur.
Spectrū. cui ne tū quidē cùm videbatur, fides adhibeba-
Etenim ceruа palpitans iacebat in terra,
Maxima visu, & eximia spectatu,
Cuius sanguine ara Deæ conspergebatur vndique abundè.
Tunc quanto gaudio Calchantem dixisse putas,
O duces communis huius exercitus Græcorum,
Videtis hanc victimam, quam dea
Obiecit ad aram ceruam montanam?
Hanc magis quàm puellam amat,
Ne contaminet aram cæde istius generosæ puellæ:
Libenter hoc accepit, & secundam nauigationem
Dabit nobis, & accessum ad Troiam.
Quamobrem omnes classici milites sumserunt animos,
Et iuerunt ad naues, quia oportet hoc die
Nos relictis Aulidis cauis recessibus,
Traiicere mare Ægeum. Postquam verò tota
Victima combusta est in Vulcani flamma,
Precatus est vtilia, vt exercitus consequeretur reditum.
Mittit autem me Agamemnon, vt tibi hæc indicem,
Et dicam quale fatum nactus sit ex Diis,
Et vt habeat gloriam immortalem in Græcia.
Ego verò, qui adfui, & rem vidi, dico tibi hæc,
Filia tua palàm ad Deos auolauit. (maritum.
Aufer igitur dolorem, & remitte indignationem aduersus
Inopinata enim mortalibus accidunt *tata Deorum.*
Et seruant eos, quos amant: hic enim dies
Vidit mortuam, & viuam tuam filiam.

Che. *Quàm lætor tua causa, audiens ista de nuncio,*
Viuam enim inter Deos tuam filiam manere dicit.

Cly. *O filia, cuius Dei furtum es facta?*
Quomodo appellem te? quomodo te vocem?
Fingi puto *ad consolationem frustrà hos sermones,*
Vt tui luctus tristis finem faciam, vt te lugere desinam.

Ch. *Atqui & ipse rex Agamemnon venit*

Ἔλεξε τοιάδ'· ὦ πάτερ, πάρειμί σοι.
Τοὐμὸν δὲ σῶμα τῆς ἐμῆς ὑπὲρ πάτρας,
Καὶ τῆς ἁπάσης Ἑλλάδος γαίας ὕπερ,
Θῦσαι δίδωμ' ἑκοῦσα πρὸς βωμὸν θεᾶς, 1555
Ἄγοντας, εἴπερ ἐστὶ θέσφατον τόδε.
Καὶ τοὐπ' ἔμ', εὐτυχοῖτε, καὶ νικηφόρου
Δόρατος τύχοιτε, πατρίδα τ' ἐξίκοισθε γῆν.
Πρὸς ταῦτα μὴ ψαύσῃ τις Ἀργείων ἐμοῦ
Σιγῇ. παρέξω γὰρ δέρην εὐκαρδίως. 1560
Τοσαῦτ' ἔλεξε. πᾶς δ' ἐθαύμασεν κλύων
Εὐψυχίαν τε κἀρετὴν τῆς παρθένου.
Στὰς δ' ἐν μέσῳ Ταλθύβιος, ᾧ τόδ' ἦν μέλον,
Εὐφημίαν ἀνεῖπε, καὶ σιγὴν στρατῷ.
Κάλχας δ' ὁ μάντις εἰς κανοῦν χρυσήλατον 1565
Ἔθηκεν ὀξὺ χειρὶ φάσγανον σπάσας
Κολεῶν ἔσωθεν, κρᾶτά τ' ἔστεψεν κόρης.
Ὁ παῖς δ' ὁ Πηλέως ἐν κύκλῳ βωμὸν θεᾶς,
Λαβὼν κανοῦν ἔθρεξε, χέρνιβάς θ' ὁμοῦ.
Ἔλεξε δ'· ὦ θηροκτόν' Ἄρτεμι, παῖ Διός, 1570
Τὸ λαμπρὸν εἱλίσσουσ' ἐν εὐφρόνῃ φάος,
Δέξαι τὸ θῦμα τόδ', ὅ γε σοι δωρούμεθα,
Στρατός τ' Ἀχαιῶν, Ἀγαμέμνων ἄναξ θ' ὁμοῦ,
Ἄχραντον αἷμα καλλιπαρθένου δέρης,
Καὶ δὸς γενέσθαι πλοῦν νεῶν ἀπήμονα, 1575
Τροίας τε πέργαμ' ἐξελεῖν ἡμᾶς δορί.
Εἰς γῆν δ' Ἀτρεῖδαι, πᾶς στρατός τ' ἔστη βλέπων.
Ἱερεὺς δὲ φάσγανον λαβὼν, ἐπεύξατο,
Λαιμόν τ' ἐπεσκοπεῖθ', ἵνα πλήξειεν ἄν.
Ἐμοὶ δέ τ' ἄλγος οὐ μικρὸν εἰσῄει φρενί, 1580
Κἄστην νενευκώς. θαῦμα δ' ἦν αἴφνης ὁρᾶν.
Πληγῆς κτύπον γὰρ πᾶς τις ᾔσθετ' ἂν σαφῶς,
Τὴν παρθένον δ' οὐκ οἶδεν οὗ γῆς εἰσέδυ.
Βοᾷ δ' ἱερεύς, ἅπας δ' ἐπήχησε στρατός,
Ἄελπτον εἰσιδόντες, ἐκ θεῶν τινος 1585
Φάσμ', οὗ γε μηδ' ὁρωμένου πίστις παρῆν.
Ἔλαφος γὰρ ἀσπαίρουσ' ἔκειτ' ἐπὶ χθονί,
Ἰδεῖν μεγίστη, διαπρεπής τε τὴν θέαν,
Ἧς αἵματι βωμὸς ἐρραίνετ' ἄρδην τῆς θεοῦ.
Κἀν τῷδε Κάλχας, πῶς δοκεῖς; χαίρων ἔφη. 1590
Ὦ τοῦδ' Ἀχαιῶν κοίρανοι κοινοῦ στρατοῦ,
Ὁρᾶτε τήνδε θυσίαν, ἣν ἡ θεὸς
Προύθηκε βωμίαν, ἔλαφον ὀρειδρόμον,
Ταύτην μάλιστα τῆς κόρης ἀσπάζεται,
Ὡς μὴ μιαίνοι βωμὸν εὐγενεῖ φόνῳ, 1595
Ἡδέως τε τοῦτ' ἐδέξατο, καὶ πλοῦν οὔριον
Δίδωσιν ἡμῖν, Ἰλίου τ' ἐπιδρομάς.
Πρὸς ταῦτα πᾶς τις θάρσος αἶρε ναυβάτης,
Χώρει τε πρὸς ναῦν, ὡς ἡμέρᾳ τῇδε δεῖ,
Λιπόντας ἡμᾶς Αὐλίδος κοίλους μυχοὺς 1600
Αἰγαῖον οἶδμα διαπερᾶν. ἐπειδ' ἅπαν
Κατηνθρακώθη θῦμ' ἐν Ἡφαίστου φλογί,
Τὰ πρόσφορ' ηὔξατ', ὡς τύχοι νόστου στρατός.
Πέμπει δ' Ἀγαμέμνων μ', ὥστε σοι φράσαι τάδε,
Λέγειν θ' ὁποίας ἐκ θεῶν μοίρας κυρεῖ, 1605
Καὶ δόξαν ἔσχεν ἄφθιτον καθ' Ἑλλάδα.
Ἐγὼ παρὼν δὲ, καὶ τὸ πρᾶγμ' ὁρῶν, λέγω,
Ἡ παῖς σαφῶς σοι πρὸς θεοὺς ἀφίπτατο.
Λύπης γ' ἀφαίρει, καὶ πόσει πάρες χόλον.
Ἀπροσδόκητα δὲ βροτοῖσι τὰ τῶν θεῶν. 1610
Σῴζουσί θ', οὓς φιλοῦσιν. ἦμαρ γὰρ τόδε,
Θανοῦσαν εἶδε, καὶ βλέπουσαν παῖδα σήν.

χο. Ὡς ἥδομαί τοι ταῦτ' ἀκούσασ' ἀγγέλου.
Ζῶν δ' ἐν θεοῖσι σὸν μένειν φράζει τέκος.

κλυ. Ὦ παῖ, θεῶν τοῦ κλέμμα γέγονας;
Πῶς σε προσείπω; πῶς δὲ φῶ; 1615
Παραμυθεῖσθαι τούσδε μάτην μύθους,
Ὥς σου πένθους λυγροῦ παυσαίμην.

χο. Καὶ μὴν Ἀγαμέμνων ἄναξ στείχει,

Τοιόνδ'

Τοιάδ' αὐτοῦ ἔχουσι σοι φράζειν μύθους. 1720

Ἀγα. Γύναι, θυγατρὸς οὕνεκ' ὄλβιοι φρονοίμεθ' ἄν,
Ἔχει γὰρ ὄντως ἐν θεοῖς ὁμιλίαν.
Χρὴ δέ σε λαβοῦσαν τόνδε μόσχον νεαγενῆ,
Στείχειν πρὸς οἴκους, ὡς στρατὸς πρὸς πλοῦν ὁρᾷ.
Καὶ χαῖρε. χρόνιά γε τἀμά σοι προσφθέγματα 1265
Τροίηθεν ἔσται, καὶ γένοιτό σοι καλῶς.

Χο. Χαίρων Ἀτρείδη, γῆν ἵκου Φρυγίαν.
Χαίρων δ' ἐπάνηκε,
Κάλλιστά μοι σκῦλ' ἀπὸ Τροίας ἑλών.

Aga. Eadem tibi dicturus verba.
Vxor, quod ad filiam attinet, sumus beati:
Habet enim verè consortium inter Deos.
Oportet autē te assūpto hoc tenero vitulo, scilicet Oreste,
Ire domum: quia exercitus spectat ad nauigationem.
Et vale. Ex longo enim internallo tibi colloquia mea
Erunt, cùm ex Troia redibimus, & bene tibi sit.

Cho. Gaudens Atrida venias in terram Phrygum.
Lætúsque redi,
Adferens mihi pulcherrima spolia ex Troia.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ τῆς ἐν Ταύροις.

Ὀρέστης κατὰ χρησμὸν ἐλθὼν εἰς Ταύρους τῆς Σκυθίας μετὰ Πυλάδου, παρακινηθεὶς, τὸ παρ' αὐτοῖς τιμώμενον τῆς Ἀρτέμιδος ξόανον ὑφελέσθαι προῃρεῖτο. προελθὼν δ' ἀπὸ τῆς νεώς, καὶ φανεὶς ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, ἅμα τῷ φίλῳ συλληφθεὶς, ἀνήχθη κατὰ τὸν παρ' αὐτοῖς ἐθισμὸν, ὅπως τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερῷ σφάγιον γένωνται. τοὺς γὰρ καταπλεύσαντας ξένους ἀπέσφαττον. Η μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Ταύροις τῆς Σκυθίας. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ἑλληνίδων γυναικῶν, θεραπαινίδων τῆς Ἰφιγενείας.

ARGVMENTVM IPHIGENIÆ IN TAVRIS.

Orestes oraculo iussus, veniens in Tauros Scythiæ cum Pylade, insania commotus furtim auferre simulachrum Dianæ, quod apud eos colitur, instituit. Progressus autem ex naui, conspectus est ab incolis, & captus vnà cum Pylade. Adductus est autem ad templum Dianæ, vt ibi mactaretur, prout ipsorum erat cósuetudo, vt cò nauigantes hospites occiderent. Scena fabulæ fingitur in Tauris Scythiæ. Chorus constat ex Græcis mulieribus, ancillis Iphigeniæ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΠΥΛΑΔΗΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΒΟΥΚΟΛΟΣ.
ΘΟΑΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΑΘΗΝΑ.

Προλογίζει δὲ ἡ Ἰφιγένεια.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

IPHIGENIA.
ORESTES.
PYLADES.
CHORVS.
PASTOR.
THOAS.
NVNCIVS.
MINERVA.

Prologum autem agit Iphigenia.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ἡ ἐν Ταύροις.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΠΕΛΟΨ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολὼν
Θοαῖσιν ἵπποις, Οἰνομάου γαμεῖ κόρην,
Ἐξ ἧς Ἀτρεὺς ἔβλαστεν. Ἀτρέως δὲ παῖς
Μενέλαος, Ἀγαμέμνων τε. τοῦ δ' ἔφυν ἐγὼ
Τῆς Τυνδαρείας θυγατρὸς Ἰφιγένεια παῖς, 5
Ἣν ἀμφὶ δίναις ἃς θάμ' Εὔριπος πυκναῖς
Αὔραις ἑλίσσων, κυανέαν ἅλα στρέφει,
Ἔσφαξ' Ἑλένης οὕνεχ', ὡς δοκεῖ, πατὴρ,
Ἀρτέμιδι κλειναῖς ἐν πτυχαῖς Αὐλίδος.
Ἐνταῦθα γὰρ δὴ χιλίων ναῶν στόλον 10
Ἑλληνικὸν συνήγαγ' Ἀγαμέμνων ἄναξ
Τὸν καλλίνικον στέφανον Ἰλίου θέλων
Λαβεῖν Ἀχαιοὺς, τούς θ' ὑβρισθέντας γάμους

EVRIPIDIS IPHIGENIA IN TAVRIS.

IAMBI.

Pelops Tantali filius, Pisam profectus
Velocibus equis, Oenomai duxit filiam,
Ex qua Atreus natus est: Atrei verò filius
Menelaus & Agamemnon. ex hoc verò nata sum ego
Iphigenia filia Tyndaridis Clytæmnestræ,
Quam circa vortices, quos crebrò Euripus densis
Auris agitans, vertit caruleum mare,
Mactauit propter Helenam, vt putat, pater,
Dianæ in claro sinu Aulidis.
Hic enim mille nauium classem
Græcorum contraxit Agamemnon rex:
Ex præclara victoria partam coronam Ilij volens
Capere Græcos, & contumelia affectum connubium

Helenæ volẽs persequi, Men. gratificãs. (nõ habẽs secũdos,
Grauem autem nauigandi difficultatem habens, *vẽtósque*
Ad ignispicium uit, vatẽlque consuluit, *& Calchas hæc*
O huius Græci exercitus imperator, (ei dicit:
Agamemnon, ex huius terra portu naues non deduces,
Priusquam filiam tuam Iphigeniam Diana
Acceperis mactatam: quod enim annus pareret ille
Pulcherrimum, vouisti Lucifera te sacrificaturum deæ.
Filiam itaque in domo tua coniunx Clytæmnestra
Peperit (ad me prima pulchritudinis præmia referens)
Quam oportet te immolare. Et me Vlyssis artibus
A matre abduxerunt quasi ad nuptias Achillis.
Cúmque in Aulidem venissem misera super rogum
Sublimis collocata, iam occidebar gladio.
Verùm me subduxit, ceruam pro me subiiciens
Diana Græcis, & per lucidum aerem
Missam me collocauit in hac Terra Taurorum,
In qua terra imperat barbaris barbarus
Thoas, qui celerem pedem ponit velut ales,
Vnde hoc nomen habet propter pedum celeritatem.
Templis autem in istis sacerdotem me constituit,
Vbi legibus talibus delectatur dea
Diana festi, sacrique, *cuius nomen tantùm est honestum.*
Cætera verò taceo, deam reuerita.
Immolo enim (cum mos iste & antè ciuitati fuerit)
Quicunque huc appulerit vir Græcus.
Auspicor quidem sacra: *cædes verò* victimarum, *aliis sũt*
Nefanda, in his templis Deæ. (curæ,
Iam verò quæ nox præsens attulit recentia visa,
Dicam ad aerem, si quod hoc est remedium.
Videbar in somno, relicta hac terra,
Habitare Argis, & inter virgines medias
Dormire: terra autem tergum motu concuti.
Videbar *autem fugere, & foris stans fastigium intueri*
AEdium cadere, & totam ruere contignationem
Deiectam humi ex summis postibus.
Vnica verò relicta est columna, vt mihi videbatur (debat
Paterna domus: ex sũmo autem capitis vertice comam vi
Flauam demittere, vocémque hominis accipere.
Ego verò artem, quam hic exerceo, occidens hospites,
Honorans, aqua lauabam ipsam columnam, *vt morti de-*
Lamentans. sic autem somnium interpretor hoc. (stinatam,
Mortuus est Orestes, quem initiaui ego morti.
Columnæ enim familiarum sunt liberi masculi.
Moriuntur enim hospites, *vbi lauacra me conspersérunt.*
Haud tamẽ accomodare somnium hoc ad amicos possum.
Strophio enim non erat filius, quando ego perij.
Nunc igitur fratri volo dare inferias,
Præsens absenti (hæc enim poterimus præstare
Cum ancillis, quas nobis dedit Rex
Græcas mulieres) sed ob causam aliquam
Nondum accedunt ad me intra domum
In qua habito huius templi.

Ore. *Vide, obserua, ne quis homo sit in via.*
Pyl. *Video, speculórque, conuertens oculos in omnes partes.*
Ore. *Pylade, videtúrne tibi hoc esse templum Deæ,*
Ad quam Argis appulimus nauem marinam?
Pyl. *Mihi quidẽ* videtur, *Orestes, tibi verò idem videri decet.*
Ore. *Et ara, ex qua Græcus stillat sanguis?*
Pyl. *Ex sanguine quidem rubras habet comas.*
Ore. *Loricis verò sub ipsis* templi *spolia vidéſne suspensa?*
Pyl. *Interfectorum primitias,* & exuuias *hospitum.*
Ore. *Ergo oportet oculis in orbem circumactis bene speculari.*
O Phœbe, quò me rursus in hæc retia duxisti,
Edito oraculo? postquam paternam cædem sum vltus,
Matre cæsa, tunc perpetuis vicibus Furiarum
Agitabamur exules, extra sedes patrias,
Cursúsque multos, & itinera flexuosa confeci.

Ἑλένης ἕκατι, Μενέλεῳ χάριν φέρων.
Δεινῆς τ' ἀπλοίας, πνευμάτων τ' οὐ τυγχάνων 15
Εἰς ἔμπυρ' ἦλθε, καὶ λέγει Κάλχας τάδε.
Ὦ τῆσδ' ἀνάσσων Ἑλλάδος στρατηγίας
Ἀγάμεμνον, οὐ μὴ ναῦς ἀφορμίσῃ χθονὸς,
Πρὶν ἂν κόρην σὴν Ἰφιγένειαν Ἄρτεμις
Λάβῃ σφαγεῖσαν. ὅ τι γὰρ ἐνιαυτὸς τέκοι 20
Κάλλιστον, ηὔξω φωσφόρῳ θύσειν θεᾷ.
Παῖδ' οὖν ἐν οἴκοις σὴ Κλυταιμνήστρα δάμαρ
Τίκτει (τὸ καλλιστεῖον εἰς ἔμ' ἀναφέρων)
Ἥν χρή σε θῦσαι. καί μ' Ὀδυσσέως τέχναις
Μητρὸς παρείλοντ' ἐπὶ γάμοις Ἀχιλλέως. 25
Ἐλθοῦσα δ' Αὐλίδ' ἡ τάλαιν' ὑπὲρ πυρᾶς
Μεταρσία ληφθεῖσ' ἐκαινόμην ξίφει.
Ἀλλ' ἐξέκλεψεν ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου
Ἄρτεμις Ἀχαιοῖς, διὰ δὲ λαμπρὸν αἰθέρα
Πέμψασά μ' εἰς τήνδ' ᾤκισεν Ταύρων χθόνα, 30
Οὗ γῆς ἀνάσσει βαρβάροισι βάρβαρος
Θόας, ὃς ὠκὺν πόδα τιθεὶς ἴσον πτεροῖς,
Εἰς τοὔνομ' ἦλθε τόδε ποδωκείας χάριν.
Ναοῖσι δ' ἐν τοῖσδ' ἱερέαν τίθησί με,
Ὅθεν νόμοισι τοῖσιν ἥδεται θεὰ 35
Ἄρτεμις ἑορτῆς, τοὔνομ' ἧς καλὸν μόνον.
Τὰ δ' ἄλλα σιγῶ, τὴν θεὸν φοβουμένη.
Θύω γὰρ, ὄντος τοῦ νόμου καὶ πρὶν πόλει,
Ὃς ἂν κατέλθῃ τήνδε γῆν Ἕλλην ἀνήρ.
Κατάρχομαι μὲν, σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει 40
Ἄρρητ' ἔσωθεν τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς.
Ἃ καινὰ δ' ἥκει νὺξ φέρουσα φάσματα,
Λέξω πρὸς αἰθέρ', εἴ τι δὴ τόδ' ἔστ' ἄκος.
Ἔδοξ' ἐν ὕπνῳ τῆσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς,
Οἰκεῖν ἐν Ἄργει, παρθένοισι δ' ἐν μέσαις 45
Εὕδειν, χθονὸς δὲ νῶτα σεισθῆναι σάλῳ.
Φεύγειν δὲ, κἄξω στᾶσα, θριγκὸν εἰσιδεῖν
Δόμων πίτνοντα, πᾶν δ' ἐρείψιμον στέγος
Βεβλημένον πρὸς οὖδας ἐξ ἄκρων σταθμῶν.
Μόνος δ' ἐλείφθη στῦλος, ὡς ἔδοξέ μοι, 50
Δόμων πατρῴων, ἐκ δ' ἐπικράνων κόμας
Ξανθὰς καθεῖναι, φθέγμα δ' ἀνθρώπου λαβεῖν.
Κἀγὼ τέχνην τήνδ', ἣν ἔχω ξενοκτόνον,
Τιμῶσ', ὑδραίνειν αὐτὸν, ὡς θανούμενον,
Κλαίουσα. τοὔναρ δ' ὧδε συμβάλλω τόδε. 55
Τέθνηκ' Ὀρέστης, οὗ κατηρξάμην ἐγώ.
Στῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες.
Θνῄσκουσι δ' οὓς ἂν χέρνιβες βάλωσ' ἐμαί.
Οὐδ' αὖ συνάψαι τοὔναρ εἰς φίλους ἔχω.
Στροφίῳ γὰρ οὐκ ἦν παῖς, ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ. 60
Νῦν οὖν ἀδελφῷ βούλομαι δοῦναι χοὰς
Παροῦσ' ἀπόντι. ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἂν
Σὺν προσπόλοισιν, ἃς ἔδωχ' ἡμῖν ἄναξ
Ἑλληνίδας γυναῖκας. ἀλλ' ἐξ αἰτίας
Οὔπω τίνος πάρεισιν εἰς ἔμ' εἴσω δόμων, 65
Ἐν οἷς ναίω τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς.

ὀρ. Ὅρα, φυλάσσου μή τις ἐν στίβῳ βροτῶν.
πυλ. Ὁρῶ, σκοποῦμαι δ' ὄμμα πανταχοῦ στρέφων.
ὀρ. Πυλάδη, δοκεῖ σοι μέλαθρα ταῦτ' εἶναι θεᾶς,
Ἔνθ' Ἀργόθεν ναῦν ποντίαν ἐστείλαμεν; 70
πυλ. Ἔμοιγ', Ὀρέστα. σοὶ δὲ συνδοκεῖν χρεών.
ὀρ. Καὶ βωμὸς, Ἕλλην οὗ καταστάζει φόνος;
πυλ. Ἐξ αἱμάτων γοῦν ξάνθ' ἔχει τριχώματα.
ὀρ. Θριγκοῖς δ' ὑπ' αὐτοῖς σκῦλ' ὁρᾷς ἠρτημένα;
πυλ. Τῶν κατθανόντων ἀκροθίνια ξένων. 75
ὀρ. Ἀλλ' ἐγκυκλοῦντ' ὀφθαλμὸν εὖ σκοπεῖν χρεών.
Ὦ Φοῖβε, ποῖ μ' αὖ τήνδ' ἐς ἄρκυν ἤγαγες,
Χρήσας, ἐπειδὴ πατρὸς αἷμ' ἐτισάμην,
Μητέρα κατακτάς; διαδοχαῖς δ' Ἐρινύων
Ἠλαυνόμεσθα φυγάδες, ἔξεδροι χθονὸς, 80
Δρόμους τε πολλοὺς ἐξέπλησα καμπίμους.

Ἐλ-

Ἐλθὼν δέ σ' ἠρώτησα, πῶς τροχηλάτου
Μανίας ἂν ἔλθοιμ' εἰς τέλος, πόνων τ' ἐμῶν,
Οὓς ἐξεμόχθουν περιπολῶν καθ' Ἑλλάδα.
Σὺ δ' εἶπας ἐλθεῖν Ταυρικῆς μ' ὅρους χθονός, 85
Ἔνθ' Ἄρτεμις σὴ σύγγονος βωμοὺς ἔχει,
Λαβεῖν τ' ἄγαλμα θεᾶς ὅ φασιν ἐνθάδε
Εἰς τούσδε ναοὺς οὐρανοῦ πεσεῖν ἄπο.
Λαβόντα δ' ἢ τέχναισιν, ἢ τύχῃ τινί,
Κίνδυνον ἐκπλήσαντ', Ἀθηναίων χθονὶ 90
Δοῦναι. τὸ δ' ἐνθένδ' οὐδὲν ἐρρήθη πέρας.
Καὶ ταῦτα δράσαντ' ἀμπνοὰς ἕξειν πόνων.
Ἥκω δέ, πεισθεὶς σοῖς λόγοισιν, ἐνθάδε
Ἄγνωστον εἰς γῆν, ἄξενον. σὲ δ' ἱστορῶ
Πυλάδη (σὺ γάρ μοι τοῦδε συλλήπτωρ πόνου) 95
Τί δρῶμεν; ἀμφίβληστρα γὰρ τοίχων ὁρᾷς
Ὑψηλά. πότερα δωμάτων προσαμβάσεις
Ἐκβησόμεσθα; πῶς ἂν οὖν μάθοιμεν ἄν;
Ἢ χαλκότευκτα κλῇθρα λύσαντες μοχλοῖς;
Ὧν οὐδὲν ἴσμεν. ἢν δ' ἀνοίγοντες πύλας 100
Ληφθῶμεν εἰσβάσεις τε μηχανώμενοι,
Θανούμεθ'. ἀλλὰ πρὶν θανεῖν, νεὼς ἔπι
Φεύγωμεν, ᾗπερ δεῦρ' ἐναυστολήσαμεν.

Πυλ. Φεύγειν μὲν οὐκ ἀνεκτόν, οὐδ' εἰώθαμεν.
Τὸν τοῦ θεοῦ δὲ χρησμὸν οὐ κακιστέον. 105
Ναοῦ δ' ἀπαλλαχθέντε κρύψωμεν δέμας
Κατ' ἄντρ', ἃ πόντος νοτίδι διακλύζει μέλας,
Νεὼς ἄπωθεν, μή τις εἰσιδὼν σκάφος,
Βασιλεῦσιν εἴπῃ, κᾆτα ληφθῶμεν βίᾳ.
Ὅταν δὲ νυκτὸς ὄμμα λυγαίας μόλῃ, 110
Τολμητέον τοι ξεστὸν ἐκ ναοῦ λαβεῖν
Ἄγαλμα, πάσας προσφέροντε μηχανάς.
Ὅρα δέ γ' εἴσω τριγλύφων, ὅποι κενὸν
Δέμας καθεῖναι. τοὺς πόνους γὰρ οἱ ἀγαθοὶ
Τολμῶσι. δειλοὶ δ' εἰσὶν οὐδὲν οὐδαμοῦ. 115

Ὀρ. Οὔτοι μακρὸν μὲν ἤλθομεν κώπῃ πόρον,
Ἐκ τερμάτων δὲ νόστον ἀροῦμεν πάλιν.
Ἀλλ' εὖ γὰρ εἶπας, πειστέον. χωρεῖν χρεὼν
Ὅποι χθονὸς κρύψαντε λήσομεν δέμας.
Οὐ γὰρ τὸ τοῦ θεοῦ γ' αἴτιον φρονήσομαι, 120
Πεσεῖν ἄχρηστον θέσφατον. τολμητέον.
Μόχθος γὰρ οὐδεὶς τοῖς νέοις σκῆψιν φέρει.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ἰφ. Εὐφαμεῖτ' ὦ πόντου
Δισσὰς συγχωρούσας πέτρας
Εὔξεινον ναίοντες. 125
Ὦ παῖ τᾶς Λατοῦς,
Δίκτυνν' οὐρεία,
Πρὸς σὰν αὐλάν, εὐστύλων
Ναῶν χρυσήρεις θριγκούς,
Πόδα παρθένιον, 130
Ὅσιον ὁσίας
Κλῃδούχου δούλα πέμπω,
Ἑλλάδος εὐίππου πύργους,
Καὶ τείχη χόρτων τ' εὐδένδρων
Ἐξαλλάξασ' Εὐρώπαν, 135
Πατρῴων οἴκων ἕδρας.

Χο. Ἔμολον. τί νέον; τίνα φροντίδ' ἔχεις;
Τί με πρὸς ναοὺς ἄγαγες, ἄγαγες,
Ὦ παῖ τοῦ τᾶς Τροίας πύργους
Ἐλθόντος κλεινᾷ σὺν κώπᾳ 140
Χιλιοναύτᾳ μυριοτευχεῖ
Τῶν Ἀτρειδᾶν τῶν κλεινῶν.

Ἰφ. Ὦ δμωαί, δυσθρηνήτοις
Ὡς θρήνοις ἔγκειμαι,
Τᾶς οὐκ εὐμούσου μολπᾶς βοαῖς 145
Ἀλύροις ἐλέγοις.

Et veniens interrogaui te, quomodo agitantis me
Furoris tandem ad finem venirem, & meorum laborum,
Quos pertuli vagabundus per Graeciam.
Tu verò me iussisti venire in Taurica terra fines,
Vbi Diana soror tua aram habet,
Et rapere statuam Deæ, quam dicunt huc
In hoc templum de cælo decidisse:
Captam verò sine dolo, sine casu aliquo,
Periculo superato, Atheniensium terra,
Dare hanc: præterea verò nullus alius meorum laborum
à te mihi *dictus est finis)*
Et his peractis me respirationē laborum habiturū dixisti.
Venio igitur tuis obtemperans verbis, huc
In terram ignotam, & inhospitalem. Te autem interrogo
Pylade *(tu enim adiutor mihi* es *huius laboris)*
Quid faciemus? munitiones enim murorum vides
Altas, vtrùm domus scalas hinc
Egressi scandemus: quomodo enim hoc *sciemus?*
An area claustra soluentes vectibus, ingrediemur?
Quorum nihil scimus, quod si aperientes portas
Capti fuerimus, ingressúmque machinantes,
Moriemur. Verùm priusquam moriamur, ad nauem
Fugiamus, quâ huc nauigauimus.

Pyl. *Fugere quidē nō* est *tolerabile, neque* fugere *cōsueuimus.*
Dei verò oraculum non est contemnendum.
Sed à templo recedentes, occultemus corpus
In antris, quæ Pontus altius aquis niger,
Procul à naui, ne quis nostram *conspicatus nauem,*
Regibus dicat, & deinde per vim corripiamur.
Quando verò venerit oculus noctis obscuræ,
Audendum erit, *ex templo rapere politam*
Statuam, omnes admouendo machinas. (pedibus
Specta verò intra columnarū calaturas, quà inane ac ex-
Corpus oportet *demittere. Labores enim viri fortes*
Audent subire. *Ignaui verò nihil vsquā sunt,* nihil audēt.

Ore. *Nequaquā lōgū quidē iter remo venimus,* nauicō fecim^9.
Ex istis verò finibus reditum suscipiemus iterum, siue frustrà redibimus. (*iterum* in aliquem
Quamobrem (rectè enim dixisti) parendum est. *vade mor-*
Locum, vbi corpus occultantes lateamus:
Haud enim Dei nomen *culpandum erit,*
Si ceciderit irritum oraculum. Audendum est.
Labor enim nullus iuuenibus tergiuersationem parit.

MONOSTROPHICA.

Iph. *Fauete linguis, ô Ponti*
Gemina concurrentia saxa
Euxinum incolentes homines.
O filia Latonæ
Dictynna montana, vel montiuaga,
Ad tuam aulam, & pulchris columnis ornatorum
Templorum ad *aureas loricas,*
Pedem virgineum,
Sanctum sanctæ
Clauigeræ sacerdotis *serua immitto,*
Græciæ bellicosæ turres,
Et muros, agrísque nemorosis insignem
Relinquens Europam,
Paternæ domus sedem.

Cho. *Adsum. Quid noui? quid es sollicita?*
Cur me ad templum duxisti, duxisti?
O filia illius, qui ad Troiæ turres
Venit cum inclyta classe
Mille nauium, & cum innumeris armatis militibus
Atridarum inclytorum.

Iph. *O famulæ, flebilibus*
Vt lamentatis immoror,
Non iucundi cantus edens clara voce
Insuaues elegos.

Heu, heu in domestico luctu
Quæ mihi accidunt mala,
Fratrem meum
Lugenti ob amissam vitam.
Qualem vidi faciem somniorum
Hac nocte, cuius abiit caligo.
Peri, Peri.
Non est domus paterna.
Hei mihi, interiit meum genus.
Heu, heu propter toleratos Argis labores.
Heu fatum, quod
Fratre, quem habui vnicum, me spolias,
Quem ad inferos misisti: cui has
Inferias paro, poculumque
Mortuorum
Vt in terra dorsum effundam,
Et fontes sanguineos ex montanis vitulis,
Et Bacchi vineam libationem,
Et flauarum labores apum,
Quæ sunt sacrificia pro mortuis, manes placantia.
Verum da mihi aureum
Vas & libationem inferis libandam.
O infra terram
Agamemnonium germen,
Tanquam mortuo hæc tibi
Mitto. Tu verò suscipe, non enim ante
Tuum sepulchrum tibi flauam comam,
Neque lachrymas adferam.
Procul enim absum à tua
Patria, & mea, vbi existimor
Iacere, ego misera, mactata.
Cho. Respondentes cantilenas,
Et hymnum Asiaticum tibi
Barbarica voce,
O domina sonabo,
Musam lugubrem,
Pro mortuis miseram.
Quam in carminibus Pluto
Sonat sine Pæane.
Iphi. Heu mihi Atridarum familia,
Periit lumen sceptrorum.
Heu paternam domum.
Solui pœnas ex beatis
Argiuorum regibus
Principatus. Labor autem ex laboribus
Exoritur. Rotantibus autem equis
Volucribus, mutans sol
Sacrum oculum sui splendoris aufugit.
Ad alios verò alius accessit
Dolor in aula propter aureum agnum,
Cædes ad cædem,
Dolor ad dolorem.
Inde à priùs afflictis
Tantalidis inuadit
Pœna in familiam. accelerat enim res
Indignas contra te malus dæmon.
Initio me inuasit infelix
Fatum coniugij materni,
Et illius noctis, ab initio
Partum, & difficilem educationem
Fatales Deæ mihi portenderunt,
Quæ petita sum in connubium à Græcis,
Quam primogenitum germen in thalamo
Leda infelix filia
Victimam propter patris errorem,
Et sacrificium non iucundum
Peperit, & educauit, optandam
Equestribus in curribus

Ε, ἔ. ἰὼ κακίαις οἰκτείροις,
Αἵ μοι συμβαίνουσ' ἄται,
Σύγγονον ἀμὸν κατα-
κλαιομένᾳ ζωᾶς, 150
Οἵαν ἰδόμαν ὄψιν ὀνείρων
Νυκτός, τᾶς ἐξῆλθ' ὄρφνας.
Ὀλόμαν, ὀλόμαν.
Οὐκ εἴσ' οἶκοι πατρῷοι.
Οἴμοι, φροῦδον γένος. 155
Φεῦ, φεῦ. τῶν Ἄργει μόχθων.
Ἰὼ δαῖμον, ὃς τὸν
Μόνον με κασίγνητον συλᾷς,
Ἀΐδᾳ πέμψας, ᾧ τάσδε
Χοὰς μέλλω, κρατῆρά τε 160
Τὸν φθιμένων
Ὑδραίνειν γαίας ἐν νώτοις,
Πηγάς τ' οὐρείων ἐκ μόσχων,
Βάκχου τ' οἰνηρὰς λοιβάς,
Ξουθᾶν τε πόνημα μελισσᾶν, 165
Ἃ νεκροῖς θελκτήρια κεῖ-
ται. ἀλλ' ἔνδος μοι πάγχρυσον
Τεῦχος, καὶ λοιβὰν ἀΐδᾳ.
Ὦ κατὰ γαίας
Ἀγαμεμνόνιον θάλος. 170
Ὡς φθιμένῳ τάδε σοι
Πέμπω. δέξαι δ', οὐ γὰρ πρὸς
Τύμβον σοι ξανθὰν χαίταν,
Οὐ δάκρυ' οἴσω.
Τηλόσε γὰρ δὴ σᾶς ἀπενάσθην 175
Πατρίδος, κἀμᾶς, ἔνθα δοκήμαι
Κεῖμαι, σφαχθεῖσα τλάμων.
χο. Ἀντιψάλμους ᾠδάς,
Ὕμνον τ' Ἀσιήταν σοι
Βάρβαρον ἰαχάν, 180
Δέσποιν', ἐξαυδάσω,
Τὰν ἐν θρήνοις μοῦσαν,
Νέκυσι μέλεον.
Τὰν ἐν μολπαῖς Ἀΐδας
Ὑμνεῖ, δίχα παιάνων. 185
ἰφι. Οἴμοι τῶν Ἀτρειδᾶν οἴκων.
Ἔρρει φῶς σκήπτρων.
Οἴμοι πατρῴων οἴκων.
Τίν' ἐκ τῶν εὐόλβων
Ἄργει βασιλέων, 190
Ἀρχὰ μόχθος δ' ἐκ μόχθων
Αἴσσει, δινευούσαις ἵπποις
Πταναῖς, ἀμείψας
Δ' ἐξ ἕδρας ἱερὸν ὄμμ' αὐγᾶς ἥλιος.
Ἄλλοις δ' ἄλλα προσέβα 195
Χρυσέας ἀρνὸς μελάθροις ὀδύνα,
Φόνος ἐπὶ φόνῳ,
Ἄχεα ἄχεσιν.
Ἔνθεν τῶν πρόσθεν δμαθέν-
των Τανταλιδᾶν ἐκβαίνει 200
Ποινά γ' εἰς οἴκους. σπεύδει
Δ' ἀσπούδαστ' ἐπὶ σοὶ δαίμων.
Ἐξ ἀρχᾶς μοι δυσδαίμων
Δαίμων τᾶς ματρὸς ζώνας.
Καὶ νυκτὸς κείνας ἐξ ἀρχᾶς 205
Λοχείαν, στεῤῥὰν παιδείαν
Μοῖραι συντείνουσι θεαί,
Ἃ μναστευθεῖσ' ἐξ Ἑλλάνων,
Ἃν πρωτόγονον θάλος ἐν θαλάμοις
Λήδας ἁ τλάμων κούρα 210
Σφάγιον πατρῴᾳ λώβᾳ,
Καὶ θῦμ' οὐκ εὐγάθητον
Ἔτεκεν, ἔτρεφεν εὐκταίαν
Ἱππείοισιν ἐν δίφροισι

Ψαμάθων Αὐλίδος ἐπέβασαν 215
Νύμφαιον, οἴμοι δύσνυμφον,
Τῷ τᾶς Νηρέως κούρας.
Αἰαῖ. νῦν δ' ἀξείνου πόντου ξείνα,
Δυσχόρτους οἴκους ναίω,
Ἄγαμος, ἄτεκνος, ἄπολις, ἄφιλος. 220
Οὐ τὰν Ἄργει μέλπουσ' Ἥραν, οὐδ' ἱστοῖς ἐν καλλι-
Κερκίδι Παλλάδος Ἀτθίδος εἰκὼ (φθόγγοις
Τιτάνων ποικίλλουσα,
Ἀλλ' αἱμορράντων δυσφόρμιγ-
γα ξείνων αἱμάσσουσ' ἄταν, 225
Βωμοὺς οἰκτράν τ' αἰαζόντων,
Οὐδ' οἰκτρόν τ' ἐκβαλλόντων δάκρυον.
Καὶ νῦν κείνων μέν μοι
Λάθα, τὸν δ' Ἄργει δμαθέντα
Κλαίω σύγγονον. 230
Ὃν ἔλιπον ἐπιμαστίδιον
Ἔτι βρέφος, ἔτι νέον,
Ἔτι θάλος ἐν χερσὶ
Ματρὸς, πρὸς στέρνοισί
τ' Ἄργει σκηπτοῦχον Ὀρέσταν. 235

ΙΑΜΒΟΙ.

Καὶ μὴν ὅδ' ἀκτὰς ἐκλιπὼν θαλασσίους
χο. Βουφορβὸς ἥκει σημανῶν τί σοι νέον.
Ἀγαμέμνονος παῖ, καὶ Κλυταιμνήστρας τέκνον,
βυ. Ἄκουε καινῶν ἐξ ἐμοῦ κηρυγμάτων.
Τί δ' ἔστι τοῦ παρόντος ἐκπλῆσσον λόγου; 240
ἰφ. Ἥκουσιν εἰς γῆν κυανέαν Συμπληγάδων
βυ. Πλάτῃ φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι,
Θεᾷ φίλον πρόσφαγμα, καὶ θυτήριον
Ἀρτέμιδι. χέρνιβας δὲ, καὶ κατάργματα
Οὐκ ἂν φθάνοις ἂν εὐτρεπῆ ποιουμένη. 245
Ποδαποί; τίνος γῆς ὄνομ' ἔχουσιν οἱ ξένοι;
ἰφ. Ἕλληνες. ἓν τοῦτ' οἶδα, κοὐ περαιτέρω.
βυ. Οὐδ' ὄνομ' ἀκούσας οἶσθα τῶν ξένων φράσαι;
ἰφ. Πυλάδης ἐκλῄζεθ' ἅτερος πρὸς θατέρου.
βυ. Τῷ συζύγῳ δὲ τοῦ ξένου τί τοὔνομ' ἦν; 250
ἰφ. Οὐδεὶς τόδ' οἶδεν. οὐ γὰρ εἰσηκούσαμεν.
βυ. Πῶς δ' εἴδετ' αὐτοὺς, καὶ τυχόντες εἵλετε;
ἰφ. Ἀκταῖσιν ἐπὶ ῥηγμῖσιν ἀξένου πόρου.
βυ. Καὶ τίς θαλάσσης βουκόλοις κοινωνία;
ἰφ. Βοῦς ἤλθομεν νίψοντες ἐναλίᾳ δρόσῳ. 255
βυ. Ἐκεῖσε δὴ πάνελθε, πῶς νιν εἵλετε
ἰφ. Τρόπῳ θ' ὁποίῳ; τοῦτο γὰρ μαθεῖν θέλω.
Χρόνιοι γὰρ ἥκουσιν. οὐδέπω βωμὸς θεᾶς
Ἑλληνικαῖσιν ἐξεφοινίχθη ῥοαῖς.
Ἐπεὶ τὸν εἰσρέοντα διὰ Συμπληγάδων 260
βυ. Βοῦς ὑλοφορβοὺς πόντον εἰσεβάλλομεν.
Ἦν τις διαρρὼξ κυμάτων πολλῷ σάλῳ
Κοιλωπὸς ἀγμὸς, πορφυρευτικαὶ στέγαι.
Ἐνταῦθα δισσοὺς εἶδέ τις νεανίας
Βουφορβὸς ἡμῶν, κἀπεχώρησεν πάλιν, 265
Ἄκροισι δακτύλοισι πορθμεύων ἴχνος.
Ἔλεξε δ', οὐχ ὁρᾶτε, δαίμονές τινες
Θάσσουσιν οἵδε. θεοσεβὴς δ' ἡμῶν τις ὢν,
Ἀνέσχε χεῖρα, καὶ προσηύξατ' εἰσιδών.
Ὦ ποντίας παῖ Λευκοθέας νεῶν φύλαξ, 270
Δέσποτα Παλαῖμον, ἵλεως ἡμῖν γενοῦ,
Εἴτ' οὖν ἐπ' ἀκταῖς θάσσετον Διοσκόρω,
Ἢ Νηρέως ἀγάλμαθ', ὃς τὸν εὐγενῆ
Ἔτικτε πεντήκοντα Νηρῄδων χορόν.
Ἄλλος δέ τις μάταιος, ἀνομίᾳ θρασὺς, 275
Ἐγέλασεν εὐχαῖς. ναυτίλους δ' ἐφθαρμένους
Θάσσειν φάραγγ' ἔφασκε, τοῦ νόμου φόβῳ
Κλύοντας, ὡς θύοιμεν ἐνθάδε ξένους.
Ἔδοξε δ' ἡμῶν εὖ λέγειν τοῖς πλείοσιν,
Θηρᾶν τε τῇ θεῷ σφάγια τἀπιχώρια. 280
Κἀν τῷδε πέτραν ἅτερος λιπὼν ξένοιν,

In Arenas Aulidis quum Græci *detulerunt*
Sponsam, heu me infelicem sponsam,
Filio Nerei filiæ. i. Achilli Thetidis Nereiæ filio.
Heu heu. nunc inhospitalis Ponti hospes,
Inamœnas domos habito,
Sine nuptiis, sine liberis, sine ciuitate, sine amicis,
Non canens Iunonem Argiuam, nec telis in arguta
Radio Palladis Attica imagines
Titanum varians.
Sed sum sacerdos *sanguinem manantium hospitum,*
Luctuosam cruentans Aten,
Aráque miserabiliter clamantium,
Emittentiúmque miserabiliter lachrymas.
Nunc verò illorum quidem me subit
Obliuio. hunc verò Argis mortuum
Deploro meum *fratrem,*
Quem reliqui subrumum, i. lactantem,
Adhuc infantulum, adhuc tenellum,
Adhuc germen in manibus
Matris, ad pectoráque pendentem,
Argis sceptrigerum Orestem.

IAMBI.

Cho. *Atqui hic relinquens littus marinum*
Pastor venit tibi significaturus aliquid noui.
Pa. *O filia Agamemnonis, & Clytæmnestræ proles,*
Audi nouum ex me præconium.
Iph. *Quid verò terroris est in præsenti nuncio?*
Pa. *Venerunt in terram Symplegadum cyanearum,*
Naui fugientes huc *duo adolescentes,*
Deæ grata victima, & sacrificium
Dianæ. lauacra igitur, & initiationes
Non maturabis decentes parare?
Iphi. *Cuiates* sunt? enim *terra nomen habent hospites isti?*
Pa. *Græci: hoc unum* tantùm *scio, & nil vlterius.*
Iphi. *Ne nomen quidem hospitum, quod audieris, dicere potes?*
Pa. *Pylades alter ab altero appellabatur.*
Iph. *Socij verò hospitis quod erat nomen?*
Pa. *Nullus hoc nouit. non enim audiuimus.*
Iphi. *Quomodo igitur eos vidistis, & cepistis?*
Pa. *In littore ad cauam rupem inhospitalis Ponti.*
Iphi. *Et quod cum mari pastoribus est commercium?*
Pa. *Boues venimus lauaturi marino rore.*
Iph. *Huc igitur redi, quomodo eos cepistis?*
Et quali modo: hoc enim scire cupio.
Seri enim huc *veniunt, nondum ara Deæ*
Madefacta est Græco sanguine.
Pa. *Postquam ad influentem per Symplegades*
Pontum nos pastores boues deduximus,
Est quædam abrupta fluctuum frequenti agitatione
Concaua rupis compages, purpuras captantium tecta.
Hîc geminos iuuenes vidit quidam
Pastor nostrûm, & recessit retrò,
Summis pedum digitis relegens vestigium,
Et dixit: non videtis? dæmones quidam
Hic sedent *isti. quidam verò de nobis religiosior*
Sustulit manus & adorauit intuens:
O marinæ Leucotheæ fili, nauium custos,
O domine Palæmon, sis nobis propitius:
Siue in littore sedetis vos Gemini,
Siue Nerei chara propago, qui generosum
Genuit quinquaginta Nereidum chorum.
Alius verò quidam vanior, & impietate ferox,
Risit has preces. nautásque naufragos
Sedere in specu metu nostri *moris dixit,*
Qui audiuerint quod hîc mactemus hospites.
Visus autem hic *est rectè dixisse plerisque nostrûm.*
Et venari constituimus *Deæ victimas vsitatas.*
Intereà verò illorũ *alter relicto peregrino* solo, *in rupibus*

Stetit, capútque quassauit sursum, & deorsum,
Et ingemuit tremens summis vlnis, manibus,
Insania furens, & clamabat sicut venator:
Pylade, vides hanc? hanc verò non vides
Inferorum dracænam, quomodo me velit interficere,
Horrendis viperis in me ruens armata?
Altera verò spirans ignem ex vestibus, & necem
Remigat alis, matrem meam in vlnis
Tenens, vt in hunc saxeum tumulum abijciat.
Hei mihi, interficiet me: quò fugiam? licebat autem videre
Non eosdem formæ gestus: sed sæpe variebat
Sonósque vitulorum, & canum latratus,
Imitationes vocum, quas aiunt emittere Furias.
Nos verò metu contracti, tanquam morituri,
Tacitè sedebamus. Ille verò districto gladio,
Vitulos ruens in medios ceu leo
Verberat ferro ilia, gladium in latera mittens,
Existimans has Furias Deas propulsare,
Adeò vt cruenta spuma emergeret ex mari.
Postquam verò vniuersus pastorum conuentus videt
Cadentes & vastatos boum greges, armabatur,
Et conchas inflans, & congregans indigenas.
Nam aduersus generosos, & robustos hospites,
Inualidos pugna fore pastores putabamus.
Plures igitur conuenimus exiguo tempore.
Cadit autem remisso stimulo furoris hospes,
Stillans spuma mentum. vt verò vidimus eum
Cōmodè nobis cecidisse, tūc omnis vir sustinebat laborē,
Iaciendo, & pulsando. alter verò hospitum,
Spumámque detergebat, corporísque curam gerebat,
Vestímque bene compacto textu ipsum protegebat,
Obseruans quidem cautè venientia vulnera,
Amicum verò virum officiis bene curans.
Mentis verò compos factus hospes ex lapsu citò surgens,
Animaduertit procellam hostium imminentem sibi,
Et præsentem calamitatem esse prope se,
Ingemuitque. Nos verò non intermisimus saxa
Iacere, alius aliunde instans.
Tum verò atrocem adhortationem audiuimus:
Pylade, moriemur: verùm vt moriamur
Honestissimè, sequere me, districtum ensem tenens manu.
Postquā autē cōspeximus geminos hostium vibratos enses,
Fuga promontoriales impleuimus syluas.
Sed cum fugeret aliquis, alij instantes
Percutiebant eos. cùm autem hos pepulissent,
Nullus tunc hostem cedentem pulsabat saxis.
Sed res erat incredibilis. Innumeris enim ex manibus
Nullus has Deæ victimas tutò capere poterat.
Vix enim nunc, non audendo quidem eas cepimus:
Sed globo facto circumdantes extersimus
Saxis ex manibus enses, ad terram verò genua
Defatigatione demiserunt. Ad regem autem huius agri
Adduximus ipsos. Ille intuitus eos, quàm celerrimè
Ad lauacra & ad mactationem misit tibi.
Opta verò tales, ô virgo, tibi hospitum
Victimas adesse, & si mactes hospites
Tales, Græcia compensabit tuam cædem,
Pendens pœnam cædis in Aulide factæ.

Cho. *Mira dixisti de illo, qui cōspectus est, quicunque tandē sit,*
Qui ex Græcia venit ad Pontum inhospitalem.

Iph. *Bene est. tu igitur vade, & adduc hospites.*
Quæ verò hic facienda sunt, nos curabimus, vt solet.
O miserum cor. prius quidem erga hospites
Tranquillum fuisti, & semper misericors,
Ad cognatas versi solitum lachrymas,
Quoties Græcos viros in manus acciperes.
Nunc verò ex somniis quibus efferati sumus,
Existimans Orestem non amplius solem intueri,

Ἔστη, κάρα τε διετίναξ' ἄνω κάτω,
Κἀπεστέναξεν ὠλένας τρέμων ἄκρας,
Μανίαις ἀλαίνων, καὶ βοᾷ κυναγὸς ὥς,
Πυλάδη, δέδορκας τήνδε; τήνδε δ' οὐχ ὁρᾷς — 285
Ἅιδου δράκαιναν, ὥς με βούλεται κτανεῖν,
Δειναῖς ἐχίδναις εἰς ἔμ' ἐστομωμένη;
Ἡ δ' ἐκ χιτώνων πῦρ πνέουσα, καὶ φόνον,
Πτεροῖς ἐρέσσει, μητέρ' ἀγκάλαις ἐμὴν
Ἔχουσα, πέτρινον ὄχθον ὡς ἐπεμβάλῃ. — 290
Οἴμοι, κτενεῖ με. ποῖ φύγω; παρῆν δ' ὁρᾶν
Οὐ ταυτὰ μορφῆς σχήματ'. ἀλλ' ἠλλάσσετο,
Φθογγάς τε μόσχων, καὶ κυνῶν ὑλάγματα,
Ἃ φάσ' Ἐρινῦς ἱέναι μιμήματα.
Ἡμεῖς δὲ συσταλέντες, ὡς θανούμενοι, — 295
Σιγῇ καθήμεθ'. ὁ δὲ χερὶ σπάσας ξίφος,
Μόσχους ὀρούσας εἰς μέσας λέων ὅπως,
Παίει σιδήρῳ λαγόνας εἰς πλευράς ἱείς,
Δοκῶν Ἐρινῦς θεὰς ἀμύνεσθαι τάδε,
Ὡς αἱματηρὸν πέλαγος ἐξανθεῖν ἁλός. — 300
Κἀν τῷδε πᾶς τις, ὡς ὁρᾷ βουφόρβια
Πίπτοντα, καὶ πορθούμεν', ἐξωπλίζετο,
Κόχλους τε φυσῶν, συλλέγων τ' ἐγχωρίους.
Πρὸς εὐτραφεῖς γὰρ, καὶ νεανίας ξένους,
Φαύλους μάχεσθαι βουκόλους ἡγούμεθα. — 305
Πολλοὶ δ' ἐπληρώθημεν ἐν μικρῷ χρόνῳ.
Πίπτει δὲ μανίας πίτυλον ὁ ξένος μεθεὶς,
Στάζων ἀφρῷ γένειον. ὡς δ' ἐσείδομεν
Προὔργου πεσόντα, πᾶς ἀνὴρ ἔσχεν πόνον,
Βάλλων, ἀράσσων. ἅτερος δὲ τοῖν ξένοιν, — 310
Ἀφρόν τ' ἀπέψη, σώματός τ' ἐτημέλει,
Πέπλων τε προυκάλυπτεν εὐπήνους ὑφὰς,
Καραδοκῶν μὲν τἀπιόντα τραύματα,
Φίλον δὲ θεραπείαισιν ἄνδρ' εὐεργετῶν.
Ἔμφρων δ' ἀνάξας ὁ ξένος πεσήματος, — 315
Ἔγνωκε κλύδωνα πολεμίων προσκείμενον,
Καὶ τὴν παροῦσαν συμφορὰν αὐτοῖν πέλας.
Ὤμωξέ θ'. ἡμεῖς δ' οὐκ ἀνίεμεν πέτρους
Βάλλοντες, ἄλλος ἄλλοθεν προσκείμενοι.
Οὗ δὴ τὸ δεινὸν παρακέλευσμ' ἠκούσαμεν. — 320
Πυλάδη, θανούμεθ'. ἀλλ' ὅπως θανούμεθα
Κάλλισθ'. ἕπου μοι, φάσγανον σπάσας χερί.
Ὡς δ' εἴδομεν δίπαλτα πολεμίων ξίφη,
Φυγῇ λεπαίας ἐξεπίμπλαμεν νάπας.
Ἀλλ' εἰ φύγοι τις, ἅτεροι προσκείμενοι, — 325
Ἔβαλλον αὐτούς. εἰ δὲ τούσδ' ὠσαίατο,
Οὔπερ τὸ νῦν ὑπεῖκον ἤρασσον πέτρῳ.
Ἀλλ' ἦν ἄπιστον. μυρίων γὰρ ἐκ χερῶν
Οὐδεὶς τὰ τῆς θεοῦ θύματ' εὐτύχει λαβών.
Μόλις δέ νιν τόλμῃ μὲν οὐ χειρούμεθα, — 330
Κύκλῳ δὲ περιβαλόντες, ἐξεκλέψαμεν
Πέτροισι χειρῶν φάσγαν', ἐς δὲ γῆν γόνυ
Καμάτῳ καθεῖσαν. πρὸς δ' ἄνακτα τῆσδε γῆς
Κομίζομέν νιν. ὁ δ' ἐσιδὼν, ὅσον τάχος
Ὡς χέρνιβάς τε, καὶ σφαγεῖ' ἐξέπεμπέ σοι. — 335
Εὔχου δὲ τοιάδ', ὦ νεᾶνι, σοὶ ξένων
Σφάγια παρεῖναι, κἂν ἀναλίσκῃς ξένους
Τοιούσδε, τὸν σὸν Ἑλλὰς ἀποτίσει φόνον,
Δίκας τίνουσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς.

χο. Θαυμάστ' ἔλεξας, τὸν φανένθ' ὅστις ποτὲ — 340
Ἕλληνος ἐκ γῆς πόντον ἦλθεν ἄξενον.

ἰφι. Εἶεν. σὺ μὲν κόμιζε τοὺς ξένους, μολών.
Τὰ δ' ἐνθάδ' ἡμεῖς οἷα φροντιούμεθα.
Ὦ καρδία τάλαινα, πρὶν μὲν ἐς ξένους
Γαληνὸς ἦσθα, καὶ φιλοικτίρμων ἀεί, — 345
Εἰς τοὔμφυλον ἀναμετρουμένη δάκρυ,
Ἕλληνας ἄνδρας ἡνίκ' εἰς χέρας λάβοις.
Νῦν δ' ἐξ ὀνείρων, οἷσιν ἠγριώμεθα,
Δοκοῦσ' Ὀρέστην μηκέθ' ἥλιον βλέπειν,

Δύσ-

Δύσνουν με λήψεσθ' οἵτινές ποθ' ἥκετε. 350
Καὶ τοῦτ' ἄρ' ἦν ἀληθές, ᾐσθόμην φίλαι.
Οἱ δυστυχεῖς γὰρ, τοῖσι δυστυχεστέροις,
Αὐτοὶ κακῶς πράξαντες, οὐ φρονοῦσιν εὖ.
Ἀλλ' οὔτε πνεῦμα Διόθεν ἦλθε πώποτε,
Οὐ πορθμίς, ἥτις διὰ πέτρας Συμπληγάδας 355
Ἑλένην ἀπήγαγ' ἐνθάδ', ἥ μ' ἀπώλεσεν,
Μενέλεών θ', ἵν' αὐτοὺς ἀντετιμωρησάμην,
Τὴν ἐνθάδ' Αὖλιν ἀντιθεῖσα τῆς ἐκεῖ,
Οὗ μ' ὥστε μόσχον Δαναΐδαι χειρούμενοι,
Ἔσφαζον, ἱερεὺς δ' ἦν ὁ γεννήσας πατήρ. 360
Οἴμοι, κακῶν γὰρ τῶν τότ' οὐκ ἀμνημονῶ.
Ὅσας γενείου χεῖρας ἐξηκόντισα,
Γονάτων τε τοῦ τεκόντος ἐξαρτωμένη,
Λέγουσα τοιάδ', ὦ πάτερ, νυμφεύομαι
Νυμφεύματ' αἰσχρὰ πρὸς σέθεν, μήτηρ δ' ἐμὲ 365
Σέθεν κατακτείνοντος, Ἀργεῖαί τε νῦν
Ὑμνοῦσιν ὑμεναίοισιν, αὐλεῖται δὲ πᾶν
Μέλαθρον, ἡμεῖς δ' ὀλλύμεσθα πρὸς σέθεν.
Ἅιδης Ἀχιλλεὺς ἦν ἄρ', οὐχ ὁ Πηλέως,
Ὅν μοι προτείνας πόσιν, ἐν ἁρμάτων δ' ὄχοις, 370
Εἰς αἱματηρὸν γάμον ἐπόρθμευσας δόλῳ.
Ἐγὼ δὲ λεπτῶν ὄμμα διὰ καλυμμάτων
Ἔχουσ', ἀδελφόν τ' οὔτιν' ἀνελόμην χεροῖν,
Ὃς νῦν ὄλωλεν, οὐ κασιγνήτῃ στόμα
Συνῆψ' ὑπ' αἰδοῦς, ὡς ἰοῦσ' εἰς Πηλέως 375
Μέλαθρα· πολλὰ δ' ἀπεθέμην ἀσπάσματα
Εἰσαῦθις, ὡς ἥξουσ' εἰς Ἄργος αὖ πάλιν.
Ὦ τλῆμον, εἰ τέθνηκας, ἐξ οἵων καλῶν
Ἔρρεις Ὀρέστα, καὶ πατρὸς ζηλωμάτων.
Τὰ τῆς θεοῦ δὲ μέμφομαι σοφίσματα, 380
Ἥτις, βροτῶν μὲν ἤν τις ἅψηται φόνου,
Ἢ καὶ λοχείας, ἢ νεκροῦ θίγῃ χεροῖν,
Βωμῶν ἀπείργει, μυσαρὸν ὡς ἡγουμένη,
Αὐτὴ δὲ θυσίαις ἥδεται βροτοκτόνοις.
Οὐκ ἔσθ' ὅπως ἔτεκεν ἂν ἡ Διὸς δάμαρ, 385
Λητὼ τοσαύτην ἀμαθίαν. ἐγὼ μὲν οὖν
Τὰ Ταντάλου θεοῖσιν ἑστιάματα,
Ἄπιστα κρίνω, παιδὸς ἡσθῆναι βορᾷ.
Τοὺς δ' ἐνθάδ', αὐτοὺς ὄντας ἀνθρωποκτόνους,
Εἰς τὴν θεὸν τὸ φαῦλον ἀναφέρειν δοκῶ. 390
Οὐδένα γὰρ οἶμαι δαιμόνων εἶναι κακόν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Κυάνεαι κυάνεαι
2 Σύνοδοι θαλάσσας,
3 Ἵν' οἶστρος ὁ ποτώμενος Ἀργόθεν
4 Εὔξεινον ἐπ' οἶδμα 395
5 Διεπέρασε ποτέ.
6 Ἀσιήτιδα γαῖαν
7 Εὐρώπας διαμείψας.
8 Τίνες ποτ' ἄρα τὸν εὔυδρον,
9 Καὶ δονακόχλοα λιπόντες Εὐρώταν 400
10 Ἢ ῥεύματα σεμνὰ Δίρκας
11 Ἔβασαν, ἔβασαν ἄμικτον
12 Αἶαν, ἔνθα κούρα
13 Δία τέγγει βωμούς,
14 Καὶ περικίονας να- 405
15 οὺς αἷμα βρότειον.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἢ ῥοθίοις εἰλατίνοις,
2 Δικρότοισι κώπαις
3 Ἔπλευσαν ἐπὶ πόντια κύματα
4 Νάϊον ὄχημα 410
5 Λινοπόροις αὔραις,
6 Φιλόπλουτον ἅμιλλαν
7 Αὔξοντες μελάθροισιν,
8 Φίλα γὰρ ἐλπὶς ἐγένετ' ἐπὶ

Malevolam vobis *me nanciscemini, quicunque tandem*
Et hoc verum est. Discrucior amica: (huc *veneritis.*
Infelices enim beatioribus,
Propterea quòd ipsi male rem gerunt, non bene volunt.
Verum nec ventus à Ioue missus huc *vnquam,*
Nec nauis, quæ per saxa Symplegadum
Helenam adducat huc, quæ me perdidit:
Et Menelaum, vt ipsos vicissim vlciscerer,
Hic itam *Aulidem opponens illi, quæ illic est,*
Qua Danaidæ me sicut iuuencam capientes
Mactauerunt: sacerdos verò fuit pater, qui me genuit.
Hei mihi, malorum enim illorum nō possum non meminisse.
Quoties ad genas manus eiaculata sum,
Pendens à genibus patris,
Dicens hæc: O pater sponsa fio
Nuptiarum turpium à te: mater verò mea
(Dum tu me interficis) & Argiuæ ipsæ
Celebrant Hymenæus, & personat cantu fistula tota
Aula, ego verò interea interficior à te.
Pluto igitur erat Achilles, non autem *Pelei filius,*
Quem mihi promisisti sponsum in curruum verò vehiculū
Ad cruentas nuptias duxisti dolo.
Ego verò tenuia per velamina oculos
Coniiciens, & prospiciens, *fratrem hunc cepi manibus,*
Qui nūc periit: nequequam tuis eius essem *soror, os meum*
Admoui præ pudore, tanquam itura ad Pelei (ad eius os
Ædes, ac multas distuli salutationes
In aliud tempus, vt iterum Argos reditura.
O miser, si es mortuus, ob qualia mala
Periisti Oreste, & ob *paternæ virtutis æmulationem.*
Deæ verò damno vaframenta,
Quæ, si quis quidem mortalium patrarit cædem,
Aut etiam partum, aut cadauera attigerit manu,
Eum *arcet ab ara, vt impurum existimans.*
Ipsa verò delectatur hostiis humanis.
Nullo modo peperit Iouis coniux
Latona tantam inscitiam, ac inhumanitatem. *ego etiam*
Tantali epulationem diis exhibitam (*esse.*
Incredibilem iudico. Deos scilicet *infantis esu delectatos*
Huius verò regionis incolas quòd sua natura sint homici-
In Deum culpam transtulisse puto. (*da,*
Neminem enim deorum malum esse censeo.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho: *Cærulei, cærulei*
Congressus maris,
Quod Ister volans ab Argis
In Euxinum mare
Penetrauit olim,
Asiaticum solum
Ex Europa migrans.
Quinam igitur aquosum,
Et arundine virentem relinquentes Eurotam,
Sacráque Dirces fluenta
Venerunt, venerunt in ho*spitum commercia fugientem*
Terram vbi puella
Madefacit aras,
Et circa columnas tem-
plorum sanguinem humanum fundit?

Antistrophe 1.

An impetuosis abiegnis,
Duplicibus remis
Nauigarunt per marinos fluctus,
Nauale vehiculum agentes
Velis excipientibus flatus,
Auarum certamen, opúmque conuehendarum studium
Augentes suis *ædibus?*
Dulcis enim spes est, in

Perniciem mortalium, insatiabilis hominibus,
Diuitiarum ob onus, qui feruntur
Errabundi, per fluctus, vrbésque
Barbaricas transeuntes.
Inanes sunt hominum *opiniones: cupiditas*
Verò diuitiarum alijs quidem vitempestiua, ac nimia,
Alijs verò in medium, i. mediocris & tempestiua *venit.*

Strophe II.

Quomodo concurrentes petras, (periculosos,
Quomodo Phineios insomnes, i. Phinei semper omnibus
Scopulos transierunt,
Marinum littus
In Amphitritæ vndis
Currentes, vbi quinquaginta puellarum
Nereidum chori (uertentibus,
Canunt in orbem redeuntibus, & per anni circulum re-
Et implentibus vela, secundísque *flatibus.*
Stridentibus in puppi
Firmis gubernaculis,
Auris australibus, aut
Zephyri flatibus delati
Ad terram auibus abundantem,
Album littus Achillis,
Cursus pulchro stadio celebres, Eu-
xinum ad Pontum.

Antistrophe II.

Vtinā pro votis imperij, quod in hospites huc appulsos
Helena Ledæ chara filia (nostra domina haber,
Huc aliquo casu veniret,
Relicta Troiana vrbe,
Vt circa capillum rore cru-
ento implicita guttur secante
Manu dominæ moreretur,
Dans pœnas mutuas.
Iucundissimè hoc nuncium
Acciperemus, ex Græcia terra
Nautarum si quis huc *veniret,*
Seruitutis meæ mise-
ræ laboribus finem impositurus. Et- (esse in.
enim ex nocturnæ dominæ *somnijs vtinam* mihi *cōtingeret*
Aedibus, & vrbe paterna,
Iucundis hymnis vt fruerer,
In communi gaudio felicitatis.

ANAPAESTI.

Iphi. *Verùm isti manus geminis vinculis*
Vincti veniunt noua
Deæ victima. Tacete ô amicæ.
Græcorum enim consecrandæ *primitiæ iam*
Ista ad templum propè veniunt,
Neque nuncios falsos nunciauit
Pastorius vir. (tibi benignè

Cho. *O veneranda* (vtinam hæc hospites cædendi ministeria
Vrbs hæc remittat) accipe victimas,
Quas apud nos receptus *mos non pias*
Græcis dū apparet, i. qui mos in Græcos impius videtur.

IAMBI.

Iphi. *Esto, primùm igitur vt Deæ cultus rectè habeat,*
Curandum est *mihi. Soluite hospitum manus,*
Vt existentes sacri non sint amplius vincti.
Ingredientes autem in templa, parate
Quæ oportet ad res præsentes, & quæ moribus sunt recepta.
Papæ Quænam est *mater, quæ vos olim peperit?*
Quis pater? quæ soror si qua vobis nata sit?
Qualibus illa geminis iuuenibus priuata,
Sine fratribus erit? Quis rerum euentus nouit, quòd
Tales sint futuri? Omnia enim Deorum consilia
In obscurum eunt, obscura sunt, *nec vllus* impendens *fi-*
Fortuna e. hoc *reddit cognitu difficile.* (bi *malum nouit.*

9 Πήματα βροτῶν, ἄπληστος ἀνθρώποις, 415
10 Ὄλβου βάρος, οἳ φέρονται
11 Πλάνητες, οἶδμα, πόλεις τε
12 Βαρβάρους περῶντες.
13 Κοινᾷ δόξᾳ. γνώμα
14 Δ' οἷς μὲν ἄκαιρος ὄλβου, 420
15 Τοῖσδ' ἐς μέσον ἥκει.

Στροφὴ β.

1 Πῶς τὰς συνδρομάδας πέτρας,
2 Πῶς Φινεΐδας ἀύπνους
3 Ἀκτὰς ἐπέρασαν,
4 Παράλιον αἰγιαλὸν 425
5 Ἐπ' Ἀμφιτρίτας ῥοθίῳ
6 Δραμόντες, ὅπου πεντήκοντα κορᾶν
7 Τῶν Νηρῄδων χοροὶ
8 Μέλπουσιν ἐγκύκλιοι,
9 Καὶ πλησιστίοισι πνοαῖς, 430
10 Συριζόντων κατὰ πρύμναν
11 Εὐναίων πηδαλίων,
12 Αὔραις νοτίαις, ἢ
13 Πνεύμασι Ζεφύρου, τὰν
14 Πολυόρνιθον ἐπ' αἶαν, 435
15 Λευκὰν ἀκτὰν Ἀχιλῆος,
16 Δρόμους καλλισταδίους, Εὔ-
17 ξεινον κατὰ πόντον.

Ἀντιστροφὴ β.

1 Εἴθ' εὐχαῖσι δεσποσύνοις
2 Λήδας Ἑλένα φίλα παῖς 440
3 Ἐλθοῦσα τύχοι, τὰν
4 Τρῳάδα λιποῦσα πόλιν,
5 Ἵν' ἀμφὶ χαίτᾳ δρόσον αἱ-
6 ματηρὰν εἱλιχθεῖσα, λαιμοτόμῳ
7 Δεσποίνας χειρὶ θάνῃ, 445
8 Ποινὰς δοῦσ' ἀντιπάλους.
9 Ἥδιστ' ἂν τήνδ' ἀγγελίαν
10 Δεξαίμεσθ', Ἑλλάδος ἐκ γᾶς
11 Πλωτήρων εἴ τις ἔβα,
12 Δουλείας ἐμᾶς δει- 450
13 λαίας, παυσίπονος. καὶ
14 Γὰρ ὀνείρασι συμβαίην
15 Οἴκοις, πόλει τε πατρῴᾳ
16 Τερπνῶν ὕμνων ἀπολαύειν,
17 Κοινὰν χάριν ὄλβῳ. 455

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἰφι. Ἀλλ' οἵδε χέρας δεσμοῖς διδύμοις
Συνδεθέντες χωροῦσι νέον
Πρόσφαγμα θεᾶς. σιγᾶτε φίλαι.
Τὰ γὰρ Ἑλλήνων ἀκροθίνια δὴ
Ἐν ναοῖσι πέλας τάδε βαίνει, 460
Οὐδ' ἀγγελίας ψευδεῖς λάκε
Βουφορβὸς ἀνήρ.

Χο. Ὦ πότνι', εἴ σοι τάδ' ἀρεσκόντως
Πόλις ἥδε τελεῖ, δέξαι θυσίας,
Ἃς ὁ παρ' ἡμῖν νόμος οὐχ ὁσίας 465
Ἕλλησι διδοὺς ἀναφαίνει.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἰφι. Εἶεν τὰ τῆς θεοῦ μὲν πρῶτον ὡς καλῶς ἔχῃ,
Φροντιστέον μοι. μέθετε τῶν ξένων χέρας,
Ὡς ὄντες ἱεροὶ, μηκέτ' ὦσι δέσμιοι.
Ναοῦ δ' ἔσω στείχοντες, εὐτρεπίζετε 470
Ἃ χρὴ 'πὶ τοῖς παροῦσι, καὶ νομίζεται.
Φεῦ. τίς ἆρα μήτηρ ἡ τεκοῦσ' ὑμᾶς ποτε,
Πατήρ τ' ἀδελφή τ', εἰ γεγῶσα τυγχάνει;
Οἵων στερεῖσα διπτύχων νεανιῶν,
Ἀνάδελφος ἔσται; Τὰς τύχας τίς οἶδ', ὅτῳ 475
Τοιαίδ' ἔσονται; πάντα γὰρ τὰ τῶν θεῶν
Εἰς ἀφανὲς ἕρπει, κοὐδὲν οἶδ' οὐδεὶς κακόν.
Ἡ γὰρ τύχη παρήγαγ' εἰς τὸ δυσμαθές.

Πόθεν ποθ' ἥκετ', ὦ ταλαίπωροι ξένοι;
Ὡς διὰ μακροῦ μὲν τήνδ' ἐπλεύσατε χθόνα, 480
Μακρὸν δ' ἀπ' οἴκων χρόνον ἔσεσθ' ἀεὶ κάτω.
ὀρ. Τί ταῦτ' ὀδύρῃ, κἀπὶ τοῖς μέλλουσι νῷν
Κακοῖσι λυπεῖ, ἥτις εἶ ποτ', ὦ γύναι;
Οὔτοι νομίζω σοφὸν, ὃς ἂν μέλλων θανεῖν,
Οἴκτῳ τὸ δεῖμα τοὐλέθρου νικᾶν θέλῃ, 485
Οὐδ' ὅστις ᾅδην ἐγγὺς ὄντ' οἰκτίζεται,
Σωτηρίας ἄνελπις. ὡς δύ' ἐξ ἑνὸς
Κακὼ συνάπτει, μωρίαν τ' ὀφλισκάνει,
Θνῄσκει θ' ὁμοίως. τὴν τύχην δ' ἐᾶν χρεών.
Ἡμᾶς δὲ μὴ θρήνει σύ. τὰς γὰρ ἐνθάδε 490
Θυσίας ἐπιστάμεσθα καὶ γιγνώσκομεν.
ἰφ. Πότερος ἄρ' ὑμῶν ἐνθάδ' ὠνομασμένος
Πυλάδης κέκληται; τόδε μαθεῖν πρῶτον θέλω.
ὀρ. Ὅδ', εἴ τι δή σοι τοῦτ' ἐν ἡδονῇ μαθεῖν.
ἰφ. Ποίας πολίτης πατρίδος Ἕλληνος γεγώς; 495
ὀρ. Τί δ' ἂν μαθοῦσα τόδε πλέον λάβοις, γύναι;
ἰφ. Πότερον ἀδελφὼ μητρός ἐστον ἐκ μιᾶς;
ὀρ. Φιλότητί γ'· ἐσμὲν δ' οὐ κασιγνήτω, γύναι.
ἰφ. Σοὶ δ' ὄνομα ποῖον ἔθεθ' ὁ φιτύσας πατήρ;
ὀρ. Τὸ μὲν δίκαιον, δυστυχὴς καλοίμεθ' ἄν. 500
ἰφ. Οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ. τοῦτο μὲν δὸς τῇ τύχῃ.
ὀρ. Ἀνώνυμοι θανόντες οὐ γελῴμεθ' ἄν.
ἰφ. Τί δὲ φθονεῖς τοῦτ'; ἦ φρονεῖς οὕτω μέγα;
ὀρ. Τὸ σῶμα θύσεις τοὐμὸν, οὐχὶ τοὔνομα.
ἰφ. Οὐδ' ἂν πόλιν φράσειας ἥτις ἐστί σοι; 505
ὀρ. Ζητεῖς γὰρ οὐδὲν κέρδος, ὡς θανουμένῳ.
ἰφ. Χάριν δὲ δοῦναι τήνδε κωλύει τί σε;
ὀρ. Τὸ κλεινὸν Ἄργος πατρίδ' ἐμὴν ἐπεύχομαι.
ἰφ. Πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὦ ξέν', εἶ κεῖθεν γεγώς;
ὀρ. Ἐκ τῶν Μυκηνῶν γ', αἵ ποτ' ἦσαν ὄλβιαι. 510
ἰφ. Φυγὰς δ' ἀπῆρας πατρίδος, ἢ ποίᾳ τύχῃ;
ὀρ. Φεύγω τρόπον γε δή τιν' οὐχ ἑκὼν ἑκών.
ἰφ. Ἆρ' ἄν τί μοι φράσειας ὧν ἐγὼ θέλω;
ὀρ. Ὡς ἐν παρέργῳ τῆς ἐμῆς δυσπραξίας.
ἰφ. Καὶ μὴν ποθεινός γ' ἦλθες ἐξ Ἄργους μολών. 515
ὀρ. Οὔκουν ἐμαυτῷ γ'. εἰ δὲ σοί, σὺ τοῦτ' ἔρα.
ἰφ. Τροίαν ἴσως οἶσθ', ἧς ἁπανταχοῦ λόγος;
ὀρ. Ὡς μή ποτ' ὤφελόν γε μηδ' ἰδὼν ὄναρ.
ἰφ. Φασίν σφ' ἔτ' οὐκ οὖσαν οἴχεσθαι δορί.
ὀρ. Ἔστιν γὰρ οὕτως, οὐδ' ἄκραντ' ἠκούσατε. 520
ἰφ. Ἑλένη δ' ἀφῖκται δῶμα Μενέλεω πάλιν;
ὀρ. Ἥκει, κακῶς γ' ἐλθοῦσα τῶν ἐμῶν τινι.
ἰφ. Καὶ ποῦ 'στι; κἀμοὶ γάρ τι προυφείλει κακόν.
ὀρ. Σπάρτῃ ξυνοικεῖ τῷ πάρος ξυνευνέτῃ.
ἰφ. Ὦ μῖσος εἰς Ἕλληνας, οὐκ ἐμοὶ μόνῃ. 525
ὀρ. Ἀπέλαυσα κἀγὼ δή τι τῶν κείνης γάμων.
ἰφ. Νόστος δ' Ἀχαιῶν ἐγένεθ', ὡς κηρύσσεται;
ὀρ. Ὡς πάνθ' ἅπαξ με συλλαβοῦσ' ἀνιστορεῖς.
ἰφ. Πρὶν γὰρ θανεῖν σε, τοῦδ' ἐπαυρέσθαι θέλω.
ὀρ. Ἔλεγχ', ἐπειδὴ τοῦδ' ἐρᾷς. λέξω δ' ἐγώ. 530
ἰφ. Κάλχας τις ἦλθε μάντις ἐκ Τροίας πάλιν;
ὀρ. Ὄλωλεν, ὡς ἦν ἐν Μυκηναίοις λόγος.
ἰφ. Ὦ πότνι', ὡς εὖ. τί γὰρ ὁ Λαέρτου γόνος;
ὀρ. Οὔπω νενόστηκ' οἶκον, ἔστι δ', ὡς λόγος.
ἰφ. Ὄλοιτο, νόστου μήποτ' ἐς πάτραν τυχών. 535
ὀρ. Μηδὲν κατεύχου. πάντα τἀκείνου νοσεῖ.
ἰφ. Θέτιδος δ' ὁ τῆς Νηρῇδος ἔστι παῖς ἔτι;
ὀρ. Οὐκ ἔστιν. ἄλλως λέκτρ' ἔγημ' ἐν Αὐλίδι.
ἰφ. Δόλια γὰρ, ὡς ἴσασιν οἱ πεπονθότες.
ὀρ. Τίς εἶ ποθ'; ὡς εὖ πυνθάνῃ τἀφ' Ἑλλάδος. 540
ἰφ. Ἐκεῖθέν εἰμι. παῖς ἔτ' οὖσ' ἀπωλόμην.
ὀρ. Ὀρθῶς ποθεῖς ἄρ' εἰδέναι τἀκεῖ, γύναι.
ἰφ. Τί δ' ὁ στρατηγὸς, ὃν λέγουσ' εὐδαιμονεῖν;
ὀρ. Τίς; οὐ γὰρ ὅν γ' ἐγᾦδα τῶν εὐδαιμόνων.
ἰφ. Ἀτρέως ἐλέγετο δή τις Ἀγαμέμνων ἄναξ. 545
Οὐκ οἶδ'. ἄπελθε τοῦ λόγου τούτου, γύναι.

Vndenam venitis ô miseri hospites?
Quam per longum interuallum nauigastis ad hanc terram?
Et quam longo tempore eritis perpetuo absuturi à patria?
Ore. *Cur tu hæc deploras, & cur de futuris nostris*
Malis contristaris, quæcunque tandem es ô mulier?
Non existimo sapientem qui moriturus,
Ploratione metum exitij vincere vult:
Nec illum, qui mortem alicui iam vicinam deplorat,
Salutis nullam spem habens. quia ex vno geminum
Facit malum, estque obnoxius stultitiæ,
Moriturque æque hic, atque ille. Fortunā igitur oportet (sinere.
Tu igitur ne nos deplora. quæ enim hic fiunt
Sacrificia scimus, & cognoscimus.
Iphi. *Vter verò vestrûm hic nominatus*
Pylades vocatur? hoc scire primum volo.
Ore. *Hic est. ne verò tibi voluptati hoc scire?*
Iphi. *Cuius patriæ Græciæ ciuis est natus?*
Ore. *Quid verò cognoscens hæc, plus habebis mulier?*
Iph. *Vtrùm estis fratres ex vna matre geniti?*
Ore. *Amicitia sumus, non nati fratres, mulier.*
Iphi. *Tibi verò quod nomen imposuit qui te genuit pater?*
Ore. *Vero quidem nomine possemus vocari miseri.*
Iphi. *Non hoc interrogo. hoc enim tribue fortunæ.*
Ore. *Ignoti si moriamur, non ridebimur.*
Iph. *Quid verò sentis hoc? an adeò magnificè sentis?*
Ore. *Meum corpus mactabis, non nomen.*
Iph. *Neque ciuitatem dices, ex qua oriundus es?*
Ore. *Quæris enim quod nullā vtilitatem mihi morituro feret.*
Iph. *Quid verò prohibet quominus hoc beneficiū mihi præstes?*
Ore. *Inclytum Argos patriam meam esse glorior.*
Iph. *Per deos verène, ô hospes, illinc es oriundus?*
Ore. *Ex Mycenis, quæ olim erant beatæ.*
Iph. *Num ex patria discessisti exul, aut quali fortuna?*
Ore. *Exulo aliquomodo non volens, volens.*
Iph. *Num dixeris mihi aliquid eorum, quæ volo?*
Ore. *Vt obiter hoc fiet in mea infelicitate.*
Iph. *Profectò desideratus mihi venis Argis profectus.*
Ore. *Mihi quidem non, si verò tibi, tu hæc ama.*
Iph. *Nouisti fortasse Troiam, cuius vbique fama?*
Ore. *Vtinā non nossē, & nunquam vidissem ne in somnio quidē.*
Iph. *Dicunt eam bello deletam non amplius extare.*
Ore. *Est ita, neque res irritas, i. falsas audiuistis.*
Iph. *Helena verò rediit rursus in Menelai domum?*
Ore. *Rediit: sed infausta rediit cuidam meorum.*
Iph. *Vbinam est? Nam & mihi graue iam pridem dedit malū.*
Ore. *Spartæ cohabitat pristino marito.*
Iph. *O commune Græcis odium, non mihi soli.*
Ore. *Et ego in quēdam amarū fructū ex illius nuptiis percepi.*
Iphi. *Redieruntne Græci, vt fama fertur?*
Ore. *Vt omnia semel, ac simul complexa me interrogas.*
Iphi. *Priusquam enim moriaris, hac narratione frui volo.*
Ore. *Interroga, quādoquidē hoc cupis. ego verò tibi respondebo.*
Iphi. *Rediitne quidam vates Calchas ex Troia?*
Ore. *Periit, vt dicebatur inter Mycenæos. (linit*
Iphi. *O dea veneranda. Quomodo verò est, an viuit Laertis fi-*
Ore. *Nondum domum rediit, viuit tamen, vt dicunt.*
Iph. *Pereat, nec vnquam in patriam redeat.*
Ore. *Nihil impreceris illi. omnes enim res illius laborant.*
Iph. *Filius verò Thetidis Nereidis, i. Achilles, adhuc ne viuit?*
Ore. *Non viuit: frustrà celebrauit nuptias in Aulide (sciunt.*
Iphi. *Dolosæ enim & simulatæ erāt, vt dicunt illi, qui suo dāno*
Ore. *Quæ verò tandem es, quòd tam accuratè de reb. Græciæ (perconteris?*
Iphi. *Inde sum, & puella etiamnum perij.*
Ore. *Rectè ergo cupis scire quæ ibi acta sunt, mulier.*
Iphi. *Vbi verò est dux, quem dicunt esse beatum? (beatorum.*
Ore. *Quisnā? Non enim ille saltē, quē ego noui, est ex numero*
Iphi. *Agamemnon rex quidam Atrei filius dicebatur.*
Ore. *Nihil scio. omitte hunc sermonem, mulier.*

Iph. *Nequaquam per Deos, sed dic, vt exhilarer, ô hospes.*	ιφ. Μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ' εἶφ', ἵν' εὐφρανθῶ ξένε.
Ore. *Periit miser, & praeterea perdidit quempiam.*	ορ. Τέθνηχ' ὁ τλήμων, πρὸς δ' ἀπώλεσέν τινα.
Iphi. *Mortuus est? quo fato? heu me miseram.*	ιφ. Τέθνηκε; ποίᾳ συμφορᾷ; τάλαιν' ἐγώ.
Ore. *Cur verò ingemuisti* propter hoc? *num ad te pertinebat?*	ορ. Τί δ' ἐστέναξας τοῦτο; μῶν προσῆκέ σοι; 550
Iph. *Deploro priorem eius fortunam.*	ιφ. Τὸν ὄλβον αὐτοῦ τὸν πάροιθ' ἀναστένω.
Ore. *Periit enim miserabiliter, interfectus à muliere.* (obiit.	ορ. Δεινῶς γὰρ ἐκ γυναικὸς οἴχεται σφαγείς.
Iphi. *O maximè deploranda quae illum interfecit, & qui caesus*	ιφ. Ὦ πανδάκρυτος ἡ κτανοῦσα, χ' ὡ θανών.
Ore. *Desine igitur iam & ne interroges vlteriùs.*	ορ. Παῦσαί νυν ἤδη μηδ' ἐρωτήσῃς πέρα.
Iph. *Adhuc tantùm, viuitne illius miseri coniunx?* (dedit.	ιφ. Τοσόνδε γ', εἰ ζῇ τοῦ ταλαιπώρου δάμαρ; 555
Ore. *Non est* amplius, nam *filius, quem illa peperit, is eam per-*	ορ. Οὐκ ἔστι. παῖς νιν, ὃν ἔτεχ', οὗτος ὤλεσεν.
Iphi. *O confusa domus.* quid verò volens, cur eam interfecit?	ιφ. Ὦ συνταραχθεὶς οἶκος, ὡς τί δὴ θέλων;
Ore. Ob patrem *mortuum*, & ab ipsa caesum, *ipsam vlciscens.*	ορ. Πατρὸς θανόντος, τήνδε τιμωρούμενος.
Iphi. *Eheu, quàm rectè* factum, nam *poenas iustas exegit.*	ιφ. Φεῦ ὡς εὖ κακὸν δίκαιον εἰσεπράξατο.
Ore. *Sed quamuis necis paternae vindex fit iustus, tamen Deos ha*	ορ. Ἀλλ' οὐ τὰ πρὸς θεῶν εὐτυχεῖ, δίκαιος ὤν. 560
Iph. *Reliquitne domi aliam sobolem Agamemnon?* (bet infensos.	ιφ. Λείπει δ' ἐν οἴκοις ἄλλον Ἀγαμέμνων γόνον;
Ore. *Reliquit Electram virginem vnicam.*	ορ. Λέλοιπεν Ἠλέκτραν γε παρθένον μίαν.
Iph. *Quid verò, estne aliquis sermo de mactata filia?*	ιφ. Τί δέ, σφαγείσης θυγατρὸς ἔστι τις λόγος;
Ore. *Nullus alius, nisi eam mortuam non intueri lucem.*	ορ. Οὐδείς γε, πλὴν θανοῦσαν οὐχ ὁρᾶν φάος.
Iph. *Miseram illam & patrem qui interfecit eam.*	ιφ. Τάλαιν' ἐκείνη, χ' ὡ κτανὼν αὐτὴν πατήρ. 565
Ore. *Malae mulieris gratiâ periit.*	ορ. Κακῆς γυναικὸς χάριν ἄχαριν ἀπώλετο.
Iph. *Interfecti verò patris filius estne Argis?*	ιφ. Ὁ τοῦ θανόντος δ' ἔστι παῖς Ἀργεῖ πατρός;
Ore. *Ille miser est nusquam, & vbique.*	ορ. Ἔστ' ἄθλιός γε, κοὐδαμοῦ, καὶ πανταχοῦ.
Iphi. *Falsa somnia, valete: nihil enim estis.*	ιφ. Ψευδεῖς ὄνειροι χαίρετ'. οὐδὲν ἦτ' ἄρα.
Nec genij qui vocantur sapientes,	Οὐδ' οἱ σοφοί γε δαίμονες κεκλημένοι, 570
Minus sunt mendaces somniis.	Πτηνῶν ὀνείρων εἰσὶν ἀψευδέστεροι.
Magnaque confusio est in rebus diuinis,	Πολὺς ταραγμὸς ἔν τε τοῖς θείοις ἔνι,
Et humanis. hoc vnum verò reliquum est,	Κἀν τοῖς βροτείοις. ἓν δὲ λείπεται μόνον,
Quòd non stultus existens filius, *vatum verbis adductus*	Ὅτ' οὐκ ἄφρων ὤν, μάντεων πεισθεὶς λόγοις,
Periérit, quia periit si credendum est *illis, qui* mortē eius	Ὄλωλεν, ὡς ὄλωλε τοῖσιν εἰδόσιν. 575
Cho. *Heu heu, quid verò nos, & nostri parentes,* (norunt.	χο. Φεῦ, φεῦ. τί δ' ἡμεῖς, οἵ τ' ἐμοὶ γεννήτορες,
Num sunt, an non sunt? quis queat dicere? (afferet	Ἆρ' εἰσίν; ἆρ' οὐκ εἰσί; τίς φράσειεν ἄν;
Iph. *Audite. Iam enim in quoddā venimus colloquium*, quod	ιφ. Ἀκούσατ'. εἰς γὰρ δή τιν' ἥκομεν λόγον,
Vobis etiam vtilitatem, ô hospites, quia est serium.	Ὑμῖν τ' ὄνησιν, ὦ ξένοι, σπουδῆς ἅμα.
Et mihi praecipuè hoc bene sic erit, commodéque cedet,	Κἀμοὶ τόδ' εὖ μάλιστα γ' οὕτω γίγνεται, 580
Si vobis omnibus eadem res placuerit.	Εἰ πᾶσι ταὐτὸν πρᾶγμ' ἀρεσκόντως ἔχοι.
Vis, si te seruaro, nunciare aliquid mihi, i. meo nomine,	Θέλοις ἄν, εἰ σώσαιμί σ', ἀγγεῖλαί τί μοι,
Argos profectus, meis amicis illic degentibus,	Πρὸς Ἄργος ἐλθὼν τοῖς ἐμοῖς ἐκεῖ φίλοις,
Et illis ferre literas, quas quidam, me miseratus,	Δέλτον τ' ἐνεγκεῖν, ἥν τις οἰκτείρας ἐμὲ
Captiuus scripsit, meam non (hospites	Ἔγραψεν αἰχμάλωτος, οὐχὶ τὴν ἐμὴν 585
Existimans manum esse homicidialem, sed à lege mactatos	Φονέα νομίζων χεῖρα, τοῦ νόμου δ' ὕπο
Mori, Dea iudicante haec esse iusta? (Io profectus	Θνήσκειν γε, τῆς θεοῦ ταῦτα δίκαι' ἡγουμένης;
Nullū enim hactenus *habui, qui nunciare* posset, quę vo-	Οὐδένα γὰρ εἶχον, ὅστις ἀγγείλαι μολὼν,
Argos iterum, i. Argos reuersus, & qui *meas literas*	Εἰς Ἄργος αὖθις, τὰς ἐμὰς ἐπιστολὰς
Mitteret aut perferret hinc *seruatus, meorum amicorum*	Πέμψειε σωθεὶς τῶν ἐμῶν φίλων τινί. 590
Tu igitur (es enim, vt videris mihi *non infestus,* (alicui.	Σὺ δ', εἶ γὰρ ὡς ἔοικας οὔτε δυσμενής,
Et Mycenas nouisti, & quos ego volo)	Καὶ τὰς Μυκήνας οἶσθα, χ' οὓς κἀγὼ θέλω,
Serueris, & viuas, mercedem non contemnendam accipiēs,	Σώθητι, καὶ σὺ μισθὸν οὐκ αἰσχρὸν λαβὼν
Propter leues literas, salutem videlicet.	Κούφων ἕκατι γραμμάτων, σωτηρίαν.
Iste verò siquidem ciuitas hoc cogit,	Οὗτος δ', ἐπείπερ πόλις ἀναγκάζει τάδε, 595
Deae fiat hostia, seiunctus à te.	Θεᾷ γενέσθω θῦμα χωρισθεὶς σέθεν.
Ore. *Rectè dixisti caetera, praeter hoc vnum, ô hospita.*	ορ. Καλῶς ἔλεξας τἄλλα, πλὴν ἕν, ὦ ξένη.
Nam istum interfici esset mihi valde grauis dolor.	Τὸ γὰρ σφαγῆναι τόνδ' ἐμοί, βάρος μέγα.
Ego enim sum gubernator nauis harum calamitatum,	Ὁ ναυστολῶν γάρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς.
Iste verò vnà nauigat propter meos labores.	Οὗτος δὲ συμπλεῖ τῶν ἐμῶν μόχθων χάριν. 600
Non igitur iustum est me cum huius nece	Οὔκουν δίκαιον ἐπ' ὀλέθρῳ τῷ τοῦδ' ἐμὲ
Tibi praestare officium, & meipsum eripere ex malis.	Χάριν τίθεσθαι, κἀυτὸν ἐκδῦναι κακῶν.
Sed sic fiat. huic quidem trade literas:	Ἀλλ' ὡς γενέσθω, τῷδε μὲν δέλτον δίδου.
Nam eas Argos mittet, vt tua res rectè habeant.	Πέμψει γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν.
Nos verò, quicunque vult, interficiat. Amicos enim	Ἡμᾶς δ' ὁ χρῄζων κτεινέτω. τὰ τῶν φίλων 605
Quisquis in calamitatem conijciens,	Αἴσχιστον ὅστις καταβαλὼν εἰς ξυμφοράς,
Ipse seruatur, turpissimus est. *Hic autem est mihi amicus,*	Αὐτὸς σέσωσται, τυγχάνει δ' ὅδ' ὢν φίλος,
Quem non minus volo viuere quàm me.	Ὃν οὐδὲν ἧσσον ἢ 'με, φῶς ὁρᾶν θέλω.
Iphi. *O praestantem animum, vt ex generosa aliqua*	ιφ. Ὦ λῆμ' ἄριστον, ὡς ἀπ' εὐγενοῦς τινος
Radice ortus es, amicisque verus amicus.	Ῥίζης πέφυκας, τοῖς φίλοις τ' ὀρθῶς φίλος. 810
Talis vtinam sit meorum fratrum	Τοιοῦτος εἴη τῶν ἐμῶν ὁμοσπόρων,
Qui relictus est: nam ne ego quidem, ô hospites,	Ὅσπερ λέλειπται. καὶ γὰρ οὐδ' ἐγώ, ξένοι,
Sine fratre sum, nisi quòd eum nunc *non video.*	Ἀνάδελφός εἰμι, πλὴν ὅσ' οὐχ ὁρῶσά νιν.
Postquam verò hoc vis, hunc mittemus,	Ἐπεὶ δὲ βούλει ταῦτα, τόνδε πέμψομεν

Δέλτον φέροιτο, σὺ δὲ θανῇ. πολλὴ δέ τις 615
Προθυμία σε τοῦδ' ἔχουσα τυγχάνει.
ὀρ. Θύσει δὲ τίς με, καὶ τὰ δεινὰ τλήσεται;
ἰφ. Ἐγώ. θεᾶς γὰρ τήνδε προστροπὴν ἔχω.
ὀρ. Ἄζηλά γ', ὦ νεᾶνι, κοὐκ εὐδαίμονα.
ἰφ. Ἀλλ' εἰς ἀνάγκην κείμεθ', ἣν φυλακτέον. 220
ὀρ. Αὐτὴ ξίφει θύουσα, θῆλυς ἄρσενας;
ἰφ. Οὐκ. ἀλλὰ χαίτην ἀμφὶ σὴν χερνίψομαι.
ὀρ. Ὁ δὲ σφαγεὺς τίς, εἰ τάδ' ἱστορεῖν με χρή;
ἰφ. Εἴσω δόμων τῶνδ' εἰσὶν, οἷς μέλει τάδε.
ὀρ. Τάφος δὲ ποῖος δέξεταί μ', ὅταν θάνω; 625
ἰφ. Πῦρ ἱερὸν ἔνδον, χάσμα τ' εὐρωπὸν πέτρας.
ὀρ. Φεῦ. πῶς ἄν μ' ἀδελφῆς χεὶρ περιστείλειεν ἄν;
ἰφ. Μάταιον εὐχὴν, ὦ τάλας, ὅστις ποτ' εἶ,
Ηὔξω. μακρὰν γὰρ βαρβάρου ναίει χθονός.
Οὐ μὴν, ἐπειδὴ τυγχάνεις Ἀργεῖος ὤν, 730
Ἀλλ' ὧν γε δυνατὸν, οὐδ' ἐγὼ λείψω χάριν.
Πολύν τε γάρ σοι κόσμον ἐνθήσω τάφῳ,
Καὶ τῆς ὀρείας ἀνθεμόρρυτον γάνος
Ξουθῆς μελίσσης εἰς πυρὰν βαλῶ σέθεν.
Ἀλλ' εἶμι, δέλτον τ' ἐκ θεᾶς ἀνακτόρων 635
Οἴσω. τὸ μέντοι δυσμενὲς μή μου λάβῃς.
Φυλάσσετ' αὐτοὺς πρόσπολοι δεσμῶν ἄτερ.
Ἴσως ἄελπτα τῶν ἐμῶν φίλων τινὶ
Πέμψω πρὸς Ἄργος, ὃν μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ,
Καὶ δέλτος αὐτῷ ζῶντας, οὓς δοκεῖ θανεῖν, 640
Λέγουσ', ἀπίστους ἡδονὰς ἀπαγγελεῖ.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

χο. Κατολοφύρομαί σε
Τὸν χερνίβων ῥανίσι
Μελόμενον αἱμακταῖς.
ὀρ. Οἶκτος μὲν οὐ ταῦτ', ἀλλὰ χαίρετ', ὦ ξέναι. 645

Στροφὴ β'.

χο. Σὲ δὲ τύχας μάκαρος,
Ὦ νεανία,
Σεβόμεθ', εἰς πάτραν
Ὅτι ποτ' ἐμβάσει.
πυλ. Ἄζηλά τοι φίλοισι, θνῃσκόντων φίλων. 650

Στροφὴ γ'.

χο. Ὦ σχέτλιοι πομπαί.
Φεῦ φεῦ, διόλλυσαι,
Αἶ, αἶ, αἶ αἶ.
Πότερος ὁ μέλλων;
Ἔτι γὰρ ἀμφίλογα 655
Δίδυμα μέμονε φρὴν,
Σὲ πάρος, ἢ σ' ἀναστενάξω γόοις.

ΙΑΜΒΟΙ.

ὀρ. Πυλάδη, πέπονθας ταὐτὸ πρὸς θεῶν ἐμοί;
πυλ. Οὐκ οἶδ'. ἐρωτᾷς οὐ λέγειν ἔχοντά με.
ὀρ. Τίς ἐστιν ἡ νεᾶνις; ὡς Ἑλληνικῶς 660
Ἀνήρεθ' ἡμᾶς, τούς τ' ἐν Ἰλίῳ πόνους,
Νόστον τ' Ἀχαιῶν, τόν τ' ἐν οἰωνοῖς σοφὸν
Κάλχαντ', Ἀχιλλέως τ' ὄνομα, καὶ τὸν ἄθλιον
Ἀγαμέμνον' ὡς ᾤκτειρεν; ἀνηρώτα τ' ἐμὲ
Γυναῖκα, παῖδάς τ'. ἔστιν ἡ ξένη γένος 665
Ἐκεῖθεν Ἀργεία τις. οὐ γὰρ ἄν ποτε
Δέλτον τ' ἔπεμπε, καὶ τάδ' ἐξεμάνθανεν,
Ὡς κοινὰ πράσσουσ', Ἄργος εἰ πράσσει καλῶς.
πυλ. Ἔφθης με μικρόν. ταὐτὰ δὲ φθάσας λέγεις,
Πλὴν ἕν. τὰ γάρ τοι βασιλέων παθήματα, 670
Ἴσασι πάντες, ὧν ἐπιστροφή τις ᾖ.
Ἀτὰρ διῆλθον χἄτερον λόγον τινά.
ὀρ. Τίν'; ἐς τὸ κοινὸν δοὺς ἄμεινον ἂν μάθοις.
πυλ. Αἰσχρὸν, θανόντος σοῦ, βλέπειν ἡμᾶς φάος.
Κοινῇ τ' ἔπλευσα, δεῖ με καὶ κοινῇ θανεῖν. 675
Καὶ δειλίαν γὰρ καὶ κάκην κεκτήσομαι
Ἄργει τε, Φωκέων τ' ἐν πολυπτύχῳ χθονί.

Qui perferat literas, tu verò morieris. quoddā enim ma-
Studium huius rei te tenet. (gnum
Ore. Quis verò interficiet me, & hæc atrocia audebit?
Iphi. Ego. huius enim deæ expiationem habeo. (nem habes.
Ore. Indignam certè, ô iuuencula, & infelicē muneris functio-
Iph. At venimus in hāc necessitatē, quæ seruanda nobis est & (cui seruiendum.
Ore. Tu, cùm sis femella, ense mactas mares?
Iphi. Non. sed circa tuam comam manus lauabo.
Ore. Sed quis est mactator? si mihi licet hoc interrogare.
Iph. Intra hanc domum sunt, quibus ista curæ sunt.
Ore. Quale verò sepulchrum accipiet me mortuum?
Iphi. Sacer ignis intus, & tenebrosus hiatus saxi.
Ore. Heu, quomodo me sororis manus tumulabit?
Iphi. Inane votum, ô miser, quisquis tandem es, (ra.
Fecisti: habitat enim tua soror procul ab hac barbara ter-
Veruntamen, quia Argiuus es, (omittam officium.
Ne ego quidē saltē earum rerum, quas præstare potero,
Multum enim ornatum tibi in sepulchro ponam,
Et montana delicias ex florum liquore collectas
Flauæ apis iniiciam in tuum rogum.
Sed ibo. & literas ex sacello Deæ
Portabo. non deprehendes tamen me tibi infestam esse.
Ministri custodite eos sine vinculis.
Fortasse insperata gaudia meorum amicorum alicui
Mittam Argos, quos maximè ego amo,
Et litera illi viuere, quos mortuos credit,
Significantes, incredibiles voluptates nunciabunt.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Cho. Deploro te
Lustrationem guttis
Destinatum cruentis.
Ore. Hæc quidem non miseranda. Quare valete ô peregrinæ.

Strophe II.

Cho. Te verò propter felicem sortem,
O adolescens,
Colimus, in patriam
Quòd tandem redibis.
Pyl. Non optanda sunt hæc amicis, morientibus amicis.

Strophe III.

Cho. O miseranda sacra.
Heu, heu, hospitibus exitiosa.
AE, a, a, e.
Vter est interficiendus?
Adhuc enim ambigua
In geminas distracta sententias manet mens, dubitans
Vtrùm te prius an te lugeam luctu.

IAMBI.

Ore. Pylade dic per deos, affectúsne es sicut ego?
Pyl. Nescio. interrogas me cùm non possim respondere.
Ore. Quænam est hæc puella? Quàm scitè græcanicè
Interrogauit nos, & de laboribus ad Ilium toleratis,
Et de Græcorum reditu, & de vate
Calchante, & de Achille: & miserum
Agamemnonem quàm est miserata? interrogauitque me
De vxore, & liberis eius. Hæc hospita est genere
Illinc profecta Argiua aliqua. nunquam enim
Literas mitteret eò, nec sciscitaretur hæc, (gerant.
Quasi communem fortunam habeat, si Argi rem feliciter
Pyl. Paulò me anteuertisti. eadem enim meditatus dicis,
Præter hoc vnum: Regum enim clades,
Omnes norunt, qui aliquomodo considerant eas.
Sed & aliud quiddam dixit. (municās, meliùs intelliges.
Ore. Quid? dic. nam hoc in commune ferens, mecúmque cō-
Pyl. Turpe est, te mortuo nos intueri lucem.
Vnà enim nauigaui, vnà etiam mori me oportet.
Etenim alioqui timiditatis, & ignauiæ probrum mihi cōci- [liabo
Argis, & in Phocide multos habente recessus.

Videbor enim multis[multi enim sunt mali]
Te prodito, solus ipse rediisse domum,
Aut etiam occiso te, in calamitate familia,
Struxisse necem tibi propter tuum principatum,
Vt ducam tuam sororem patrimonii totius haeredem.
Haec igitur metuo, & horum me pudet:
Nec vllo modo fieri potest quin tecum animam *expirem,*
Et simul iuguler, & conflagrem corpore.
Quia sum amicus tuus, *& vituperationem metuo.*

Ore. *Bona verba quaeso. mea mala me ferre oportet:*
Cùm autē possim ferre simplicē moestitiā, non ferā geminā.
Quod enim tibi triste, & probrosum dicis,
Hoc mihi accidet, si te laborantem mecum
Interfecero. quod enim ad me attinet, non male res habet,
Si moriar, cùm exercear à diis sicut exerceor.
Tu verò es beatus, puráśque nec laborantes habes
AEdes. Ego verò impias, & infelices.
Si fueris autem seruatus, liberos ex mea sorore
Suscipies, quam tradidi tibi vxorem:
Manebitque meum nomen, neque sine liberis domus
Paterna mea delebitur vnquam.
Quare abi, & viue, & inhabita domum paternam.
Et cùm veneris in Graeciam, & ad equestre Argos,
Obtestor te per hanc dextram ista,
Excita mihi *sepulchrum, & impone monumenta mihi.*
Et soror det lachrymas, & comam tumulo:
Et nuncia quomodo ego perierim ab Argiua quadam
Muliere, circa aram lustratus caede.
Neque deseras vnquam meam sororem,
Deserens affinitatem & domum paternam prodens.
Iámq; vale. meorū enim amicorū te charissimū atq. fidissi
O venationis socie, & mecum educate amice, (mū *inueni.*
Quàm multos labores suscepisti propter mea mala:
Nos autem Apollo vates existens fefellit:
Artem enim commentus, quàm longissimè à Graecia
Abegit, pudore priorum vaticiniorum.
Cui ego om nia mea permittens, & verbis eius *obtemperās,*
Interfeci matrem: nunc verò ipse vicissim pereo.

Pyl. *Erit sepulchrum tibi, & sororis* tuae *lectum*
Nunquam deseram, ô miser, quia ego te
Mortuum magis, quàm viuum, habebo amicum.
Sed nondum perdidit me penitus Dei
Oraculum, quamuis stem prope caedem.
Sed saepe, saepe nimia calamitas (fortunaeque placuerit.
Magnas affert rerum mutationes, quoties ita res tulerit,

Ore. *Tace. Phoebi enim vaticinia nihil mihi prosunt.*
Mulier enim haec egreditur extra templum.

Iphi. *Discedite vos: & apparate* (*cadi.*
Profecti, res intus necessarias *iis, qui praesunt* victimarum
Literarum quidem haec lachrymosa volumina
Hospitibus adsunt, quae verò praeter haec volo,
Audite. nemo calamitosus sui similis est,
Quando cadit ex metu in confidentiam.
Ego igitur metuo ne reuersus ex hac *terra*
Nihil curet meas literas,
Is qui debet hanc epistolam Argos perferre.

Ore. *Quid igitur vis? qua de re angeris?*

Iph. *Det iusiurandum mihi se has literas portaturum*
Argos amicis, quibus eas mittere volo. (*reddes?*

Ore. *An tu quoque vicissim huic easdem* iurisiurandi *rationes*

Iphi. *Quā rē me facturā: aut non facturam* vis me iurare? *dic.*

Ore. *Te hūc non mortuū:* ac incolumē *dimissurā* ex hac *terra.*

Iph. *Rectè dixisti. quomodo enim* alioqui *posset nunciare* quae

Ore. *An & tyrannus ista concedet?* (volo?

Iphi. *Etiam, persuadebo ei, & ipsa* ipsū *in nauis imponam sca*

Ore. *Iura tu, & incipe iusiurandum quod* iu *pium.* (*pham.*

Pyl. *Dabo.* Iph. *Dicere oportet, hanc epistolam meis amicis.*

Pyl. *Dabo has literas tuis amicis.*

Δόξω δὲ τοῖς πολλοῖσι, πολλοὶ γὰρ κακοί,
Προδούς σε, σώζεσθ' αὐτὸς εἰς οἴκους μόνος.
Ἢ καὶ φονεῦσαι ἐπὶ νοσοῦσι δώμασι, 680
Ῥάψαι μόρον σοι, σῆς τυραννίδος χάριν.
Ἔγκληρον ὡς δὴ σὴν κασιγνήτην γαμῶν.
Ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι, καὶ δι' αἰσχύνης ἔχω.
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ χρὴ συνεκπνεῦσαί με σοι,
Καὶ συσφαγῆναι, καὶ πυρωθῆναι δέμας, 685
Φίλον γεγῶτα, καὶ φοβούμενον ψόγον.

ὀρ. Εὔφημα φώνει. τἀμὰ δεῖ φέρειν κακά.
Ἁπλᾶς δὲ λύπας ἐξὸν οὐκ οἴσω διπλᾶς.
Ὃ γὰρ σὺ λυπρὸν, κἀπονείδιστον λέγεις,
Ταῦτ' ἔστιν ἡμῖν, εἴ σε συμμοχθοῦντ' ἐμοὶ 690
Κτενῶ. τὸ μὲν γὰρ εἰς ἔμ', οὐ κακῶς ἔχει,
Πράσσονθ' ἃ πράσσω, πρὸς θεῶν λύειν βίον.
Σὺ δ' ὄλβιός τ' εἶ, καθαρά τ', οὐ νοσοῦντ' ἔχεις
Μέλαθρ'. ἐγὼ δὲ δυσσεβῆ καὶ δυστυχῆ.
Σωθεὶς δὲ, παῖδας ἐξ ἐμῆς ὁμοσπόρου 695
Κτησάμενος, ἣν ἔδωκά σοι δάμαρτ' ἔχειν,
Ὄνομά τ' ἐμοῦ γένοιτ' ἄν, οὐδ' ἄπαις δόμος
Πατρῷος οὑμὸς ἐξαλειφθείη ποτ' ἄν.
Ἀλλ' ἕρπε, καὶ ζῆ, καὶ δόμους οἴκει πατρός.
Ὅταν δ' ἐς Ἑλλάδ' ἵππιόν τ' Ἄργος μόλῃς, 700
Πρὸς δεξιᾶς σε τῆσδ' ἐπισκήπτω τάδε,
Τύμβον τε χῶσον, κἀπίθες μνημεῖά μοι.
Καὶ δάκρυ' ἀδελφὴ, καὶ κόμας δότω τάφῳ.
Ἄγγελλε δ', ὡς ὄλωλ' ὑπ' Ἀργείας τινὸς
Γυναικὸς, ἀμφὶ βωμὸν ἁγνισθεὶς φόνῳ. 705
Καὶ μὴ προδῷς μου τὴν κασιγνήτην ποτὲ,
Ἔρημα κήδη, καὶ δόμους ὁρῶν πατρός.
Καὶ χαῖρ'. ἐμῶν γὰρ φίλτατόν σ' εὗρον φίλων,
Ὦ συγκυναγὲ, καὶ συνεκτραφεὶς ἐμοὶ,
Ὦ πόλλ' ἐνεγκὼν τῶν ἐμῶν ἄχθη κακῶν. 710
Ἡμᾶς δ' ὁ Φοῖβος, μάντις ὢν, ἐψεύσατο.
Τέχνην δὲ θέμενος, ὡς προσώταθ' Ἑλλάδος
Ἀπήλασεν, αἰδοῖ τῶν πάρος μαντευμάτων.
Ὧ πάντ' ἐγὼ δοὺς τἀμὰ, καὶ πεισθεὶς λόγοις,
Μητέρα κατακτὰς, αὐτὸς ἀνταπόλλυμαι. 715

πυλ. Ἔσται τάφος σοι, καὶ κασιγνήτης λέχος
Οὐκ ἂν προδοίην, ὦ τάλας, ἐπεί σ' ἐγὼ
Θανόντα μᾶλλον ἢ βλέπονθ' ἕξω φίλον.
Ἀτὰρ τὸ τοῦ θεοῦ γ' οὔ σε διέφθορέν πω
Μάντευμα, καί τοι γ' ἐγγὺς ἕστηκας φόνου. 720
Ἀλλ' ἔστιν, ἔστιν ἡ λίαν δυσπραξία,
Λίαν διδοῦσα μεταβολὰς, ὅταν τύχῃ.

ὀρ. Σίγα. τὰ Φοίβου δ' οὐδὲν ὠφελεῖ μ' ἔπη.
Γυνὴ γὰρ ἥδε δωμάτων ἔξω περᾷ.

ἰφ. Ἀπέλθεθ' ὑμεῖς, καὶ παρευτρεπίζετε 725
Τἄνδον μολόντες, τοῖς ἐφεστῶσι σφαγῇ.
Δέλτου μὲν αἵδε πολύθυροι διαπτυχαὶ
Ξένοι πάρεισιν. ἃ δ' ἐπὶ τοῖσδε βούλομαι,
Ἀκούσατ'. οὐδεὶς αὐτὸς ἐν πόνοις ἀνὴρ,
Ὅταν τε πρὸς τὸ θάρσος ἐκ φόβου πέσῃ. 730
Ἐγὼ δὲ ταρβῶ, μὴ 'πονοστήσας χθονὸς,
Θῆται παρ' οὐδὲν τὰς ἐμὰς ἐπιστολὰς,
Ὁ τήνδε μέλλων δέλτον εἰς Ἄργος φέρειν.

ὀρ. Τί δῆτα βούλει; τίνος ἀμηχανεῖς πέρι;

ἰφ. Ὅρκον δότω μοι, τάσδε πορθμεύσειν γραφὰς 735
Πρὸς Ἄργος, οἷσι βούλομαι πέμψαι φίλων.

ὀρ. Ἦ κἀντιδώσεις τῷδε τοὺς αὐτοὺς λόγους;

ἰφ. Τί χρῆμα δράσειν, ἢ τί μὴ δράσειν; λέγε.

ὀρ. Ἐκ γῆς ἀφήσειν μὴ θανόντα βαρβάρου.

ἰφ. Δίκαιον εἶπας. πῶς γὰρ ἀγγείλειεν ἄν; 740

ὀρ. Ἦ καὶ τύραννος ταῦτα συγχωρήσεται;

ἰφ. Ναὶ, πείσω σφε, κἀυτὴ ναὸς εἰσβήσω σκάφος.

ὀρ. Ὄμνυ. σὺ δ' ἔξαρχ' ὅρκον ὅστις εὐσεβής.

πυλ. Δώσω. ἰφ. λέγειν χρὴ, τῷδε τοῖς ἐμοῖς φίλοις.

πυλ. Τοῖς σοῖς φίλοισι γράμματ' ἀποδώσω τάδε. 745

Κἀγὼ

ἰφ. Κἀγώ σε σώσω κυανέας ἔξω πέτρας.
ὀρ. Τίν' οὖν ἐπόμνυς τοῖς ὅρκοισι θεῶν;
ἰφ. Ἄρτεμιν, ἐν ἧσπερ δώμασι τιμὰς ἔχω.
πυλ. Ἐγὼ δ' ἄνακτά γ' οὐρανοῦ σεμνὸν Δία.
ἰφ. Εἰ δ' ἐκλιπὼν τὸν ὅρκον ἀδικοίης ἐμέ; 750
πυλ. Ἄνοστος εἴην. τί δὲ σύ, μὴ σώσασά με;
ἰφ. Μή ποτε κατ' Ἄργος ζῶσ' ἴχνος θείην ποδός.
πυλ. Ἄκουε δὴ νῦν, ὃν παρήλθομεν λόγον.
ἰφ. Ἀλλ' αὖθις ἔσται καινός, ἢν καλῶς ἔχῃ.
πυλ. Ἐξαίρετόν μοι δὸς τόδ', ἤν τι ναῦς πάθῃ, 755
Χ' ἡ δέλτος ἐν κλύδωνι χρημάτων μέτα
Ἀφανὴς γένηται, σῶμα δ' ἐκσώσω μόνον,
Τὸν ὅρκον εἶναι τόνδε μηκέτ' ἔμπεδον.
ἰφ. Ἀλλ' οἶσθ' ὃ δράσω; πολλὰ γὰρ πολλῶν κυρεῖ.
Τἀνόντα κἀγγεγραμμένα ἐν δέλτου πτυχαῖς 760
Λόγῳ φράσω σοι πάντ' ἀπαγγεῖλαι φίλοις.
Ἐν ἀσφαλεῖ γάρ. ἢν μὲν ἐκσώσῃς γραφήν,
Αὐτὴ φράσει σιγῶσα τἀγγεγραμμένα.
Ἢν δ' ἐν θαλάσσῃ γράμματ' ἀφανισθῇ τάδε,
Τὸ σῶμα σώσας, τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί. 765
πυλ. Καλῶς ἔλεξας τῶν θεῶν, ἐμοῦ θ' ὕπερ.
Σήμαινε δ' ᾧ χρὴ τάσδ' ἐπιστολὰς φέρειν
Πρὸς Ἄργος, ὅ,τι τε χρὴ κλυόντα σοῦ λέγειν.
ἰφ. Ἄγγελλ' Ὀρέστῃ παιδὶ τἀγαμέμνονος,
Ἡ 'ν Αὐλίδι σφαγεῖσ', ἐπιστέλλει τάδε 770
Ζῶσ' Ἰφιγένεια, τοῖς ἐκεῖ δ' οὐ ζῶσ' ἔτι.
ὀρ. Ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνη; κατθανοῦσ' ἥκει πάλιν;
ἰφ. Ἥδ', ἣν ὁρᾷς σύ. μὴ λόγοις ἔκπλησσέ με.
Κόμισαί μ' ἐς Ἄργος, ὦ σύναιμε, πρὶν θανεῖν,
Ἐκ βαρβάρου γῆς, καὶ μετάστησον θεᾶς 775
Σφαγίων, ἐφ' οἷσι ξενοκτόνους τιμὰς ἔχω.
ὀρ. Πυλάδη, τί λέξω; ποῦ ποτ' ὄνθ' ηὑρήμεθα;
ἰφ. Ἢ σοῖς ἀραία δώμασιν γενήσομαι,
Ὀρέσθ', ἵν' αὖθις ὄνομα δὶς κλυὼν μάθῃς.
πυλ. Ὦ θεοί. Ἰφ. τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἐμοῖς; 780
πυλ. Οὐδέν. πέραινε δ'. ἐξέβην γὰρ ἄλλοσε.
Τάχ' οὖν ἐρωτῶν σ' εἰς ἄπιστ' ἀφίξομαι.
ἰφ. Λέγ' οὕνεκ' ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου θεὰ
Ἄρτεμις, ἔσωσέ μ', ἣν ἔθυσ' ἐμὸς πατήρ,
Δοκῶν ἐς ἡμᾶς ὀξὺ φάσγανον βαλεῖν. 785
Εἰς τήνδε δ' ᾤκισ' αἶαν. αἵδ' ἐπιστολαί.
Τάδ' ἐστὶ τἀν δέλτοισιν ἐγγεγραμμένα.
πυλ. Ὦ ῥᾳδίοις ὅρκοισι περιβαλοῦσά με,
Κάλλιστα δ' ὀμόσασ', οὐ πολὺν σχήσω χρόνον.
Τὸν δ' ὅρκον, ὃν κατώμοσ', ἐμπεδώσομεν. 790
Ἰδοὺ φέρω σοι δέλτον, ἀποδίδωμί τε
Ὀρέστα, τῆσδε σῆς κασιγνήτης πάρα.
ὀρ. Δέχομαι. παρεὶς δὲ γραμμάτων διαπτυχάς,
Τὴν ἡδονὴν πρῶτ', οὐ λόγοις αἱρήσομαι.
Ὦ φιλτάτη μοι σύγγον', ἐκπεπληγμένος, 795
Ὅμως σ' ἀπίστῳ περιβαλὼν βραχίονι,
Εἰς τέρψιν εἶμι, πυθόμενος θαυμάστ' ἐμοί.
χο. Ξεῖν', οὐ δικαίως τῆς θεοῦ τὴν πρόσπολον
Χραίνεις ἀθίκτοις περιβαλὼν πέπλοις χέρα.
ὀρ. Ὦ συγκασιγνήτη τε, κἀκ ταὐτοῦ πατρὸς 800
Ἀγαμέμνονος γεγῶσα, μή μ' ἀποστρέφου,
Ἔχουσ' ἀδελφόν, οὐ δοκοῦσ' ἕξειν ποτέ.
ἰφ. Ἐγώ σ' ἀδελφὸν τὸν ἐμόν; οὐ παύσῃ λέγων;
Τὸ δ' Ἄργος αὐτοῦ μεστόν, ἥ τε Ναυπλία.
ὀρ. Οὐκ ἔστ' ἐκεῖ σός, ὦ τάλαινα, σύγγονος. 805
ἰφ. Ἀλλ' ἡ Λάκαινα Τυνδαρίς σ' ἐγείνατο;
ὀρ. Πέλοπός γε παιδὶ παιδός, οὗ 'κπέφυκ' ἐγώ.
ἰφ. Τί φής; ἔχεις τι τῶνδέ μοι τεκμήριον;
ὀρ. Ἔχω. πατρῴων ἐκ δόμων τι πυνθάνου.
ἰφ. Οὐκοῦν λέγειν μὲν χρὴ σέ, μανθάνειν δ' ἐμέ. 810
ὀρ. Λέγοιμ' ἂν ἀκοῇ πρῶτον Ἠλέκτρας τάδε.
Ἀτρέως, Θυέστου τ' οἶδας γενομένην ἔριν.

Iphi. *Et ego te saluum dimittam extra Cyaneas petras.* (cem?
Ore. *Quē antè Deorū in his iuras tui iuramenti testē, ac vindi-*
Iphi. *Dianam, in cuius templis hos sacrorum honores habeo.*
Pyl. *Ego verò regem cæli Iouem venerandum.*
Iphi. *Si verò deserto iureiurando feceris mihi iniuriam?*
Pyl. *Sim sine reditu. quid verò tu, si me non seruaris?*
Iphi. *Nunquam Argis viua vestigium figam pedis.*
Pyl. *Audi verò rem quam præteriuimus.* (dicturus
Iphi. *At rursus habebitur* sermo *nouus, si rectè habeat* quod es
Pyl. *Da mihi hanc exceptionem, si quid acciderit naui,*
Et litera in procellis cum meis rebus
Perierint, corpúsque seruaro solum,
Vt non amplius hoc iuramentum sit ratum.
Iphi. *Scis quid sim factura: multa enim multis accidunt.*
Quæ sunt scripta in epistola plicis,
Dicam tibi verbis, vt omnia possis nunciare amicis,
Res enim tuta est, si enim seruaris literas,
Tum *ipsa dicent tacentes, quæ sunt inscripta.*
Si verò litera in mari deleta fuerint ista,
Corpore seruato, hæc verba seruabis mihi.
Pyl. *Rectè dixisti Deorum, meique causa.*
Significa igitur cui oporteat has litteras ferre
Argos, & quid dicere oporteat me audiuisse ex tē.
Iphi. *Nuncia Orestis filio Agamemnonis,*
In Aulide interfecta mittit has literas
Viua Iphigenia, quæ illic qui istic sunt non viuit ampliùs.
Ore. *Vbi verò illa est? num mortua reuixit?*
Iphi. *Quam vides, illa est, ne verbis interturbe me.*
Deduc me Argos, frater, priusquam moriar,
Ex hac terra barbara, & abducito à dea (habeo.
Victimis, propter quas honorem hospitum interficiendorū
Ore. *Pylade quid dicam tibi? vbinam existētes inuenti sumus?*
quò venimus?
Iphi. *Aut tua familia diras imprecabor*, téque diris prosequar
Orestes, vt rursus nomē bis audiens scias, quem intelligā.
Pyl. *Proh deos.* Iph. *Cur deos inuocas in meis* periculis?
Pyl. *Nihil: pertexe modò, aberraram enim cogitando.*
Fortasse igitur interrogans te perueniam ad incredibilia.
Iphi. *Dic Oresti, quòd ceruam dans pro me dea*
Diana seruauit me, (quam ceruam *mactauit meus pater,*
Cum putaret se in nos acutum ensem immittere)
Et in hanc terram collocauit: hæ sunt meæ *literæ,*
Et hæc sunt scripta in literis.
Pyl. *O quæ me facili iureiurando obstrinxisti,*
Et quæ pulcherrimè iurasti, nonmultū me continebo tēpus.
Id enim iusiurandum, quod iuraui, confirmabimus, atque
Ecce fero tibi literas, & trado (præstabimus.
Oreste, ab hac tua sorore scriptas. (apertis
Ore. *Accipio, omittens verò literarū explicationes* .i. literis nō
Voluptatem primùm non verbis: at factis præsēs *capiam,*
O charissima mihi soror perculsa te subita, (fidē habeo,
Quamuis te brachiis amplectar, tamen non credo, vix tei
Capiam voluntatem, audiens admiranda mihi.
Cho. *Hospes, non rectè deæ ministram*
Polluis, non tangendis circumiiciens peplis manum.
Ore. *O soror, ac ex eodem patre*
Agamemnone nata, ne me auerseris,
Cum teneas fratrem, quem nō putasti te habiturā vnquā.
Iphi. *Egóne te meū fratrem* esse *dicam? nō desines* hoc *dicere?*
Argos enim est *ipso plenum, & Nauplia* terra.
Ore. *Non illic est tuus frater, ô misera.*
Iphi. *Num Lacæna Tyndaris te peperit?*
Ore. *Et quidem ego sum natus ex filio filij Pelopis.*
Iph. *Quid ais? habésne aliquod horū mihi signum* quod osten-
Ore. *Habeo. audi aliquid ex domo paterna.* [das?
Iph. *Ergo te quidem dicere oportet, me verò audire.*
Ore. *Dicam hoc primum Electra audi.*
Atrei & Thyestis ortam noui dissensionem.

Iphi. *Audivi, quae erat de aureo vellere.* eisque telis?
Ore. *Nonne igitur scis te haec texuisse in pretiosis texturis,* sci-
Iphi. *O charissime, propè meum flectis animum.*
Ore. *Item in tela imaginem Solis deficientes?*
Iph. *Texui hanc etiam imaginem subtilibus filis.*
Ore. *Et accepisti à matre lavacrum ad Aulidem?*
Iph. *Novi, nam nuptiae abstulerunt me non bonae.*
Ore. *Cur verò dedisti comam tuam perferendam tuae matri?*
Iphi. *Monumentum pro meo corpore ad sepulturam.*
Ore. *Ea verò quae ipse vidi dicam signa certa.*
Pelopis antiquam in aedibus hastam patris,
Quam vibrans manibus, puellam Pisatidem
Adeptus est Hippodamiam, occiso Oenomao,
In tuis virgineis conclavibus absconditam vidi.

MONOSTROPHICA.

Iphi. *O charissime, nihil enim es aliud: es enim charissimus:*
Teneo te Oreste procul hinc natum, unicum & solum,
Solo ex patrio profectum,
Argis, o charissime.
Ore. *Et ego te mortuam, ut* hominum *est opinio.*
Lachryma autem, lachryma, & luctus cum gaudio
Tuos oculos aquae ac meos humectant.
Iphi. *Hunc verò reliqui infantem in brachiis*
Recentem nutricis,
Recentem in aedibus.
O supra quàm verbis decipi possit, felix mi
Anime, quid dicam?
Ultra miraculum,
Et ultra quàm dici potest, haec acciderunt.
Ore. *In posterum unà degentes erimus felices.*
Iph. *Insperatam voluptatem cepi, ô amicae.*
Metuo autem ne ex manibus mihi in aerem
Avolans elabatur, ô Cyclopes lares, ô domus à Cyclopi-
O chara patria Mycenae, bus conditae,
Gratiam habeo tibi *vitae* mihi datae causa,
Gratiam habeo *educationis* causa,
Quia mihi fratrem istum in *aedibus*
Educasti, mihi, totique familiae *lumen.*
Ore. *Genere quidem beati sumus, sed ad calamitates* ferendas,
O soror, nostra infelix vita est comparata.
Iph. *Ego misera, hoc experta sum, quando ensem*
Ad *cervicem posuit mihi*
Miser pater,
Ore. *Hei mihi, videor enim non praesens te videre ibi.*
Iphi. *Sine Hymenaeo, frater, Achillis*
In tentorium luporum
Fraudulentum quum ducebar.
Et circa aram erant
Lachrymae, & luctus.
Heu heu lavacra, quae *ibi* erant.
Ore. *Deplorans & ego audaciam quam pater ausus est,*
Iph. *Indignum patre, indignum patre*
Fatum nacta sum.
Alia verò ex aliis sequuntur.
Ore. *Si verò tuum fratrem, ô misera, caedens perdidisses*
Numinis alicuius fato,
O *miseram* tunc te futuram *diri facinoris* ream.
Iph. *Atrocia ausa sum, atrocia ausa sum,*
Hei mihi frater.
Quàm vix effugisti
Iniustam necem, meis
Interfectus manibus?
Post haec verò quis malorum *finis* erit?
Quae fortuna mihi quod cupio facere *concedet?*
Quam tibi salutarem *rationem inveniens,*
Rursum ab hac urbe,
Et ab hac nece, remittam te
Patriam in Argivam

ἰφ. Ἤκουσα, χρυσῆς ἀρνὸς ἣν ἦλθ' ἔρις.
ὀρ. Ταῦτ' οὖν ὑφήνασ' οἶσθ' ἐν εὐπήνοις ὑφαῖς;
ἰφ. Ὦ φίλτατ', ἐγγὺς τῶν ἐμῶν κάμπτεις φρενῶν. 815
ὀρ. Εἰκώ τ' ἐν ἱστοῖς ἡλίου μετάστασιν;
ἰφ. Ὕφηνα καὶ τόδ' εἶδος εὐμίτοις πλοκαῖς.
ὀρ. Καὶ λούτρ' ἐς Αὖλιν μητρὸς ἀνεδέξω πάρα;
ἰφ. Οἶδ'· οὐ γὰρ ὁ γάμος ἐσθλὸς ὤν μ' ἀφείλετο.
ὀρ. Τί γὰρ κόμας σὰς μητρὶ δοῦσα σῇ φέρειν; 820
ἰφ. Μνημεῖά γ' ἀντὶ σώματος τοὐμοῦ τάφῳ.
ὀρ. Ἃ δ' εἶδον αὐτός, τάδε φράσω τεκμήρια.
Πέλοπος παλαιὰν ἐν δόμοις λόγχην πατρός,
Ἣν χερσὶ πάλλων, παρθένον Πισάτιδα
Ἐκτήσαθ' Ἱπποδάμειαν, Οἰνόμαον κτανών, 825
Ἐν παρθενῶσι τοῖς σοῖς κεκρυμμένην.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἰφ. Ὦ φίλτατ', οὐδὲν ἄλλο, φίλτατος γὰρ εἶ,
Ἔχω σ' Ὀρέστα τηλύγετον
Χθονὸς ἀπὸ πατρίδος,
Ἀργόθεν, ὦ φίλος. 830
ὀρ. Κἀγώ σε τὴν θανοῦσαν, ὡς δοξάζεται.
Κατὰ δὲ δάκρυα, δάκρυα, κατὰ δὲ γόος ἅμα χαρᾷ
Τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον, ὡσαύτως δ' ἐμόν.
ἰφ. Τόδ' ἔτι βρέφος ἔλιπον ἀγκάλαις
Νεαρὸν τροφοῦ, 835
Νεαρὸν ἐν δόμοις.
Ὦ κρεῖσσον ἢ λόγοισιν, εὐτυχοῦσ' ἐμοῦ
Ψυχά, τί φῶ;
Θαυμάτων πέρα,
Καὶ λόγου πρόσω, τάδ' ἐπέβα. 840
ὀρ. Τὸ λοιπὸν εὐτυχοῖμεν ἀλλήλων μέτα.
ἰφ. Ἄτοπον ἡδονὰν ἔλαβον, ὦ φίλαι.
Δέδοικα δ', ἐκ χερῶν με μὴ πρὸς αἰθέρα
Ἀμπτάμενος φύγῃ, ὦ Κυκλωπίδες ἑστίαι,
Ὦ πατρὶς Μυκήνα φίλα, 845
Χάριν ἔχω ζωᾶς,
Χάριν ἔχω τροφᾶς,
Ὅτι μοι συνομαίμονα τόνδε δόμοις
Ἐξεθρέψω φάος.
ὀρ. Γένει μὲν εὐτυχοῦμεν, ἐς δὲ συμφοράς, 850
Ὦ σύγγον', ἡμῶν δυστυχὴς ἔφυ βίος.
ἰφ. Ἐγὼ μέλεος, οἶδ', ὅτι φάσγανον
Δέρᾳ θῆκέ μοι
Μελεόφρων πατήρ.
ὀρ. Οἴμοι· δοκῶ γὰρ οὐ παρών σ' ὁρᾶν ἐκεῖ. 855
ἰφ. Ἀνυμέναιος, σύγγον', Ἀχιλλέως
Ἐς κλισίαν λέκτρων
Δόλι' ὅτ' ἀγόμαν.
Παρὰ δὲ βωμὸν ἦν
Δάκρυα, καὶ γόοι. 860
Φεῦ, φεῦ χερνίβων ἐκεῖ.
ὀρ. Ὤιμωξα κἀγὼ τόλμαν, ἣν ἔτλη πατήρ.
ἰφ. Ἀπάτορ', ἀπάτορα
Πότμον ἔλαχον.
ὀρ. Ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων κυρεῖ, 865
Εἰ σόν γ' ἀδελφόν, ὦ τάλαιν', ἀπώλεσας
Δαίμονος τύχᾳ τινός.
Ὦ μελέα δεινᾶς τόλμας.
ἰφ. Δείν' ἔτλαν, δείν' ἔτλαν,
Ὤ μοι σύγγονε. 870
Παρὰ δ' ὀλίγον ἀπέφυγες
Ὄλεθρον ἀνόσιον ἐξ ἐμᾶν
Δαϊχθεὶς χερῶν.
Ἁ δ' ἐπ' αὐτοῖσι τίς τελευτά;
Τίς τύχα μοι συγχωρήσει; 875
Τίνα σοι πόρον εὑρομένα,
Πάλιν ἀπὸ πόλεως,
Ἀπὸ φόνου πέμψω
Πατρίδ' ἐς Ἀργείαν,

Πρὶν

Πρὶν ἐπὶ ξίφος . 880
Αἵματι σῷ πελάσαι;
Τόδε τόδε σὸν, ὦ μελέα ψυχά,
Χρέος, ἀνευρίσκειν,
Πότερον κατὰ χέρσον, οὐχὶ ναΐ,
Ἀλλὰ ποδῶν ῥιπᾷ. 885
Θανάτῳ πελάσεις ἄρα
Βάρβαρα φῦλα,
Καὶ δι' ὁδοὺς ἀνόδους στείχων.
Διὰ κυανέας
Μὰν στενοπόρους 890
Πέτρας, μακρὰ κέλευθα
Ναΐοις δρασμοῖς.
Τάλαινα τάλαινα.
Τίς ἂν οὖν τάδ' ἂν,
Ἢ θεὸς, ἢ βροτὸς, ἢ- 895
τι τῶν ἀδοκήτων,
Πόρον ἄπορον ἐξανύσας,
Δυοῖν τοῖν μόνοιν Ἀτρείδαιν
Φανεῖ κακῶν ἔκλυσιν;

IAMBOI.

χο. Ἐν τοῖσι θαυμαστοῖσι καὶ μύθων πέρα. 900
Τάδ' εἶδον αὐτὴ κοὐ κλύουσ' ἀπαγγελῶ.
Τὸ μὲν φίλους ἐλθόντας εἰς ὄψιν φίλων,
Ὀρέστα, χειρῶν περιβολὰς εἰκὸς λαβεῖν.
Λήξαντα δ' οἴκτων, κἀπ' ἐκεῖν' ἐλθεῖν χρεών,
Ὅπως τὸ κλεινὸν ὄνομα τῆς σωτηρίας 905
Λαβόντες, ἐκ γῆς βησόμεσθα βαρβάρου.
Σοφῶν γὰρ ἀνδρῶν ταῦτα, μὴ 'κβάντας τύχης,
Καιρὸν λαβόντας, ἡδονὰς ἄλλας λαβεῖν.
ὀρ. Καλῶς ἔλεξας. τῇ τύχῃ δ' οἶμαι μέλειν
Τόδε ξὺν ἡμῖν. ἢν δέ τις πρόθυμος ᾖ, 910
Σθένειν τὸ θεῖον μᾶλλον εἰκότως ἔχει.
ἰφ. Οὐδέν μ' ἐπέσχες γ', ἀλλ' ἀποστήσει λόγου,
Πρῶτον πυθέσθαι, τίνα ποτ' Ἠλέκτρα πότμον
Εἴληχε βιότου. φίλα γὰρ ἔσται πάντ' ἐμοί.
ὀρ. Τῷδε ξυνοικεῖ βίον ἔχουσ' εὐδαίμονα. 915
ἰφ. Οὗτος δὲ ποδαπὸς, καὶ τίνος πέφυκε παῖς;
ὀρ. Στρόφιος ὁ Φωκεὺς, τοῦδε κλῄζεται πατήρ.
ἰφ. Ὁ δ' ἐστί γ' Ἀτρέως θυγατρὸς, ὁμογενὴς ἐμός;
ὀρ. Ἀνεψιός γε, μόνος ἐμοὶ σαφὴς φίλος.
ἰφ. Οὐκ ἦν τόθ' οὗτος, ὅτε πατήρ ἔκτεινέ με; 920
ὀρ. Οὐκ ἦν. χρόνον γὰρ Στρόφιος ἦν ἄπαις τινά.
ἰφ. Χαῖρ' ὦ πόσις μοι τῆς ἐμῆς ὁμοσπόρου.
ὀρ. Κἀμός γε σωτὴρ, οὐχὶ συγγενὴς μόνον.
ἰφ. Τὰ δεινὰ δ' ἔργα πῶς ἔτλης μητρὸς πέρι;
ὀρ. Σιγῶμεν αὐτά, πατρὶ τιμωρῶν ἐμῷ. 925
ἰφ. Ἡ δ' αἰτία τίς, ἀνθ' ὅτου κτείνει πόσιν;
ὀρ. Ἔα τὰ μητρός. οὐδὲ σοὶ κλύειν καλόν.
ἰφ. Σιγῶ. τὸ δ' Ἄργος πρὸς σὲ νῦν ἀποβλέπει.
ὀρ. Μενέλαος ἄρχει. φυγάδες ἐσμὲν ἐκ πάτρας.
ἰφ. Οὔπου νοσοῦντας θεῖος ὕβρισεν δόμους; 930
ὀρ. Οὐκ, ἀλλ' Ἐρινύων δεῖμά μ' ἐκβάλλει χθονός.
ἰφ. Ταῦτ' ἄρ' ἐπ' ἀκταῖς, κἀνθάδ' ἠγγέλθης μανείς.
ὀρ. Ὤφθημεν οὐ νῦν πρῶτον ὄντες ἄθλιοι.
ἰφ. Ἔγνωκα. μητρός σ' οὕνεκ' ἠλάστρουν θεαί.
ὀρ. Ὥσθ' αἱματηρὰ στόμι' ἐπεμβαλεῖν ἐμοί. 935
ἰφ. Τί γάρ ποτ' εἰς γῆν τήνδ' ἐπόρθμευσας πόδα;
ὀρ. Φοίβου κελευσθεὶς θεσφάτοις, ἀφικόμην.
ἰφ. Τί χρῆμα δρᾶσαι; ῥητὸν, ἢ σιγώμενον;
ὀρ. Λέγοιμ' ἄν. ἀρχαὶ δ' αἵδε μοι πολλῶν πόνων.
Ἐπεὶ τὰ μητρὸς ταῦθ' ἃ σιγῶμεν κακὰ 940
Εἰς χεῖρας ἦλθε, μεταδρομαῖς Ἐρινύων
Ἠλαυνόμεσθα φυγάδες· ἔνθεν μοι πόδα
Εἰς τὰς Ἀθήνας δή γ' ἔπεμψε Λοξίας,
Δίκην παρασχεῖν ταῖς ἀνωνύμοις θεαῖς.

Priusquam ensis in
Sanguine tuo lulletur?
Hoc, hoc tuum est, *ò misera anima,*
Negotium, inuenire, atque statuere,
Vtrum terra, non naui,
Sed pedum impetu, (caput obiecturus;
Morti mox sis appropinquaturus ; mortisque periculis
Per *barbaras gentes,*
Et per *transitus inuios vadens.*
Per Cyaneos
Enim angusto meatu praditos
Scopulos, est *longum iter*
Nauali fuga.
Misera, misera sum ego.
Quis igitur hac impedimenta tollet? quis
Aut Deus, aut mortalis, aut
Aliquid inopinatorum, vel, aut casus aliquis insperatus,
Viam impeditam expediens,
Nobis *duobus solis Atridis*
Ostendet finem malorum?

IAMBI.

Cho. *In hoc admirādo casu, quique omnem sermonem superat,*
Hac ipsa vidi, & audiens nunciabo.
Amicos igitur, qui venerunt in conspectum amicorum,
O Orestes, aequum est *se manibus mutuò complecti.* (Etarē;
Oportet verò nūc *omisso luctu, & ad illud venire,* & spe-
Quomodo inclytum nomen salutis
Adepti, ex hoc agro barbaro discedemus. (ea neglecta;
Sapientum enim virorum hac sūt, non egressos fortuna, nec
Occasionē nactos, voluptates alias percipere, usque re be-
Ore. *Rectè dixisti. Fortuna verò puto cura fore* (ne gesta fruis
Hoc nobiscum, si quid enim hæc nobis *propitia sit,* (tius.
Consentaneū est numē diuinū auxiliis humanis *esse pot-*
Iph. Nihil *me* iam *cohibet, nec* quidquam *auertet à colloquio,*
Quominus primùm quaeram, quodnam Electra fatum
Sortita sit vita. grata enim erunt mihi omnia, quæ dices.
Ore. *Cum hoc* nupta *habitat, vitam habens beatam.*
Iph. *Hic verò cuias, & quo patre natus est?*
Ore. *Strophius Phocensis, huius vocatur pater.*
Iph. *Hic* igitur ob Electram *Atrei filiam est mihi cognatus?*
Ore. *Consobrinus certè* noster est, *solus mihi certus amicus.*
Iph. *Nondum erat iste, quando pater me mactauit?*
Ore. *Non erat. aliquandiu enim Strophius fuit sine liberis.*
Iphi. *Salue mihi maritae mea sororis.*
Ore. *Et meus seruator* est, *non tantùm cognatus.*
Iphi. *Quomodo verò sustinuisti ista atrocia facta de matre?*
Ore. *Taceamus de illis:* feci *vt vlciscerer necem mei patris.*
Iphi. *Qua verò* fuit *causa, quòd occidit maritum?*
Ore. *Sinas hac matris* facinora. *non enim tibi* est *honestū audire.*
Iphi. *Taceo. nunc igitur Argos in te respicit.*
Ore. *Menelaus tenet imperium. nos exules sumus ex patria.*
Iphi. *An igitur patruus iniuria affecit familiam iam afflictam?*
Ore. *Non. sed terror Erynnium exturbat me ex terra.*
Iphi. *Illud igitur est quod in littore tibi accidit: nam & illic nunciatum est te insanire.*
Ore. *Sumus conspecti non nunc primùm in hac miseria.*
Iphi. *Intelligo, propter matrem agitauerunt* te Erynnyes *Dea.*
Ore. *Ita vt cruenta frana iniecerint mihi.*
Iphi. *Cur verò in hanc terram intulisti pedem?*
Ore. *Veni iussus oraculo Phœbi.*
Iph. *Quam rem facturus: dicendam, an tacendam?*
Ore. *Dicam. Initium autem hoc mihi multorum laborum* est:
Postquam hac mala matris, qua iam tacemus,
In nostras *manus venerunt,* manibúsque nostris patrata fuerunt, *incursibus Erynnidum*
Pulsi sumus exules vnde me pedibus
Athenas petere iussit Phœbus,
Vt causam dicerem apud non nominandas Deas.

Est enim ibi sanctum iudicium, quod olim Marti
Iupiter constituit ob quandam contaminationem manuum,
Profectum autem illuc, primùm quidem nullus hospitum
Vltrò me *recepit, vt diis inuisum,*
Qui verò pudore adducti rationem aliquã mei habue-
runt, *hospitalia munera mẽsa mihi soli* assignatæ
Præbuerunt in ædibus, manentes sub eodem tecto.
Silentium autem fecit me omnis colloquij expertem, vt (sẽ.
A cibis, potúsq. cõmunione cũ cæteris habẽda semotus illic es
In vas verò proprium æqualem omnibus Bacchici liquoris
Mensuram plenam infundentes, habebant voluptatem, &
indulgebant genio.
Ego verò reprehendere quidem hospites non audebam.
Dolebam verò tacitè, & simulabam me hæc *non videre,*
Valde ingem iscens, quòd eram matris interfector.
Audio autem Athenienfibus meas calamitates
Festi instituẽdi causam fuisse, & adhuc morẽ hũc manere,
Libatorium vas vt Palladis populus honoret.
Pòstquam autem veni in tumulum Martis, & in iudicio
Steti, ego quidem occupaui alteram sedem,
Alteram verò natu maxima Erinnydum.
Dixi autem ego, audiuìque causam parricidij
Phœbus, ac testificans seruauit me. paria verò mihi
Suffragia numerauit Pallas manu.
Atque victor abii ex iudicio parricidii.
Quæcũq; igitur Furiarũ *sedebãt, acquiescentes iudicio, (re.*
Suffragia prope ipsa me *pro sãcto, & puro statuerũt habe-*
Quæcũque verò Furiarũ huic *legi*, iudicióq; *nõ paruerũt,*
Cursibus irrequietis, vagisque me semper agitauerunt,
Donec rursum redij ad Phœbi sanctum solum,
Et ante adyta iacens extensus, ieiunus à cibo,
Iuraui me illic abrepturũ esse mihi vitã morte volũtaria,
Nisi me seruaret Phœbus, qui me perdiderat.
Ibi ex aureo tripode vocem emittens,
Phœbus misit me huc, vt delapsam cælo auferrem
Statuam & collocarem in terra Atheniensi.
Quare quam Deus *constituit salutem nobis*, hanc
Nobiscum para. Si enim Dea potiamur statua,
Insaniáque liberabor, & te in multiremi scapha
Auectam. Mycenis iterum collocabo.
Quamobrem ô chara, ô sororium caput,
Serua paternam domum, meque conserua,
Quia simul omnia perierunt, & totum genus Pelopidarum.
Cælestem nisi captam abstulerimus Deæ statuam.

Cho. *Grauis quædam Deorum ira efferbuit*
Aduersus semen Tantali, quod semper est in ærumnis:

Iph. *Hanc quidem voluntatem habui priusquam huc venires,*
Vt essem Argis, & tuo conspectu fruerer, ò frater.
Volo verò nunc *eadem, quæ tu, téque laboribus* his cupio
Laborantémque domum, interfectori meo non (liberare,
Infensa paternam erigere volo.
A cæde enim tua manum abstinebimus, (quæ *possim*
Seruabóque domum. Deam verò quomodo latere fallere
Metuo, & tyrannum, quando vacuam
Sedem saxeam statuæ inuenerit.
Quomodo enim tũc nõ moriar? quanã erit mihi excusatio?
Verùm si simul hæc omnia vnum fiant,
Et statuam auferas, & me in firmam puppim habente naui
Abducas, hoc periculosum facinus erit præclarum.
Verùm ego quidem separata ab hoc, peribo,
Tu verò tua re bene constituta redibis domum. (*dum sit,*
Ego tamẽ non fugio vllũ periculum, *neque si mihi moriẽ-*
Modò te seruem, non profectò Vir enim in familia (me.
Mortuus est desiderabilis. Mulieris verò vires sũt *infir-*

Ore. *Nunquam fiam & tuus & matris interfector:*
Satis est illius sanguis a me effusus. *cõmuni verò sẽsu tecũ*
Et viuere volo, & mortuus parem sortem *nancisci.*
Abducam enim te (nisi & ipse hic occumbam).

Ἔστιν γὰρ ὁσία ψῆφος, ἣν Ἄρει ποτὲ — 945
Ζεὺς εἵσατ' ἔκ του δὴ χερῶν μιάσματος.
Ἐλθὼν δ' ἐκεῖσε, πρῶτα μέν μ' οὐδεὶς ξένων
Ἑκὼν ἐδέξαθ', ὡς θεοῖς στυγούμενον.
Οἳ δ' ἔσχον αἰδῶ, ξένια μονοτράπεζά μοι
Παρέσχον, οἴκων ὄντες ἐν ταὐτῷ στέγει. — 950
Σιγῇ δ' ἐτεκτήναντ' ἀπόφθεγκτόν μ', ὅπως
Δαιτὸς γενοίμην, πώματός τ' αὐτῶν δίχα,
Εἰς δ' ἄγγος ἴδιον ἴσον ἅπασι Βακχίου
Μέτρημα πληρώσαντες, εἶχον ἡδονήν.
Κἀγὼ 'ξελέγξαι μὲν ξένους οὐκ ἠξίουν, — 955
Ἤλγουν δὲ σιγῇ, κἀδόκουν οὐκ εἰδέναι,
Μέγα στενάζων, οὕνεκ' ἦ μητρὸς φονεύς.
Κλύω δ' Ἀθηναίοισι τἀμὰ δυστυχῆ
Τελετὴν γενέσθαι, κἄτι τὸν νόμον μένειν,
Χοῆρες ἄγγος Παλλάδος τιμᾶν λεών. — 960
Ὡς δ' εἰς Ἄρειον ὄχθον ἧκον, εἰς δίκην
Τ' ἔστην, ἐγὼ μὲν θάτερον λαβὼν βάθρον,
Τὸ δ' ἄλλο πρέσβειρ' ἥπερ ἦν Ἐρινύων,
Εἰπὼν, ἀκούσας θ' αἵματος μητρὸς πέρι,
Φοῖβός μ' ἔσωσε μαρτυρῶν. ἴσας δέ μοι — 965
Ψήφους διηρίθμησε Παλλὰς ὠλένῃ,
Νικῶν δ' ἀπῆρα φόνια πειρατήρια.
Ὅσαι μὲν οὖν ἕζοντο πεισθεῖσαι δίκῃ,
Ψῆφον παρ' αὐτὴν ἱερὸν ὡρίσαντ' ἔχειν.
Ὅσαι δ' Ἐρινύων οὐκ ἐπείσθησαν νόμῳ, — 970
Δρόμοις ἀνιδρύτοισιν ἠλάστρουν μ' ἀεί,
Ἕως ἐς ἁγνὸν ἦλθον αὖ Φοίβου πέδον,
Καὶ πρόσθεν ἀδύτων ἐκταθεὶς, νῆστις βορᾶς,
Ἐπώμοσ' αὐτοῦ βίον ἀπορρήξειν θανὼν,
Εἰ μή με σώσει Φοῖβος, ὅς μ' ἀπώλεσεν. — 975
Ἐντεῦθεν αὐδὴν τρίποδος ἐκ χρυσοῦ λακὼν,
Φοῖβός μ' ἔπεμψε δεῦρο, διοπετὲς λαβεῖν
Ἄγαλμ', Ἀθηνῶν τ' ἐγκαθιδρῦσαι χθονί.
Ἀλλ' ἥνπερ ἡμῖν ὥρισε σωτηρίαν,
Σύμπραξον. ἢν γὰρ θεᾶς κατάσχωμεν βρέτας, — 980
Μανιῶν τε λήξω, καὶ σὲ πολυκώπῳ σκάφει
Στείλας, Μυκήναις ἐγκαταστήσω πάλιν.
Ἀλλ' ὦ φιλη, ὦ κασίγνητον κάρα,
Σῶσον πατρῷον οἶκον, ἔκσωσον δ' ἐμέ,
Ὡς τἄμ' ὄλωλε πάντα, καὶ τὰ Πελοπιδῶν, — 985
Οὐράνιον εἰ μὴ ληψόμεσθα θεᾶς βρέτας.

Χο. Δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσε
Τὸ Ταντάλειον σπέρμα διὰ πόνων τ' ἄγει.

Ιφι. Τὸ μὲν πρόθυμον, πρίν σε δεῦρ' ἥκειν, ἔχω,
Ἄργει γενέσθαι, καὶ σὲ σύγγον' εἰσιδεῖν. — 990
Θέλω δ' ἅπερ σύ, σέ τε μεταστῆσαι πόνων,
Νοσοῦντά τ' οἶκον, οὐχὶ τῷ κτανόντι με
Θυμουμένη, πατρῷον ὀρθῶσαι θέλω.
Σφαγῆς τε γὰρ σῆς χεῖρ' ἀπαλλάξαιμεν ἄν,
Σώσαιμι δ' οἴκους. τὴν θεὸν δ' ὅπως λάθω, — 995
Δέδοικα, καὶ τύραννον, ἡνίκ' ἂν κενὰς
Κρηπῖδας εὕρῃ λαΐνας ἀγάλματος.
Πῶς δ' οὐ θανοῦμαι; τίς δ' ἔνεστί μοι λόγος;
Ἀλλ' εἰ μὲν ἕν τι τοῦθ' ὁμοῦ γενήσεται,
Ἄγαλμά τ' οἴσεις, κἄμ' ἐπ' εὐπρύμνου νεὼς — 1000
Ἄξεις, τὸ κινδύνευμα γίνεται καλόν.
Τούτου δὲ χωρισθεῖσ', ἐγὼ μὲν ὄλλυμαι,
Σὺ δ' ἂν τὸ σαυτοῦ θέμενος εὖ, νόστου τύχοις.
Οὐ μήν τι φεύγω γ', οὐδέ μ' εἰ θανεῖν χρεών,
Σώσασά σ'. οὐ γὰρ, ἀλλ' ἀνὴρ μὲν ἐκ δόμων — 1005
Θανὼν ποθεινὸς, τὰ δὲ γυναικὸς ἀσθενῆ.

Ορ. Οὐκ ἂν γενοίμην τῆς τε σῆς καὶ μητρὸς φονεύς.
Ἅλις τὸ κείνης αἷμα. κοινόφρων δὲ σοὶ
Καὶ ζῆν θέλοιμ' ἂν, καὶ θανὼν λαχεῖν ἴσον.
Ἄξω δέ γ', ἤνπερ καὐτὸς ἐνταυθοῖ πέσω, — 1010

Πρὸς

Πρὸς οἶκον, ἢ σοῦ κατθανὼν μενῶ μέτα.
Γνώμης δ' ἄκουσον. εἰ πρόσαντες ἦν τόδε
Ἀρτέμιδι, πῶς ἂν Λοξίας ἐθέσπισε
Κομίσαι μ' ἄγαλμα θεᾶς, πόλισμ' εἰς Παλλάδος,
Καὶ σὸν πρόσωπον εἰσιδεῖν; ἅπαντα γὰρ 1015
Συνθεὶς τάδ' εἰς ἕν, νόστον ἐλπίζω λαβεῖν.
ἰφι. Πῶς οὖν γένοιτ' ἂν ὥστε μήθ' ἡμᾶς θανεῖν,
Λαβεῖν θ' ἃ βουλόμεσθα; τῇδε γὰρ νοσεῖ
Νόστος πρὸς οἴκους, ἡ δὲ βούλησις πάρα.
ὀρ. Ἆρ' ἂν τύραννον διολέσαι δυναίμεθ' ἄν; 1020
ἰφι. Δεινὸν τόδ' εἶπας, ξενοφονεῖν ἐπήλυδας.
ὀρ. Ἀλλ' εἰ σὲ σώσει κἀμέ, κινδυνευτέον.
ἰφι. Οὐκ ἂν δυναίμην. τὸ δὲ πρόθυμον ᾔνεσα.
ὀρ. Τί δ' εἴ με ναῷ τῷδε κρύψειας λάθρα;
ἰφι. Ὡς δὴ σκότος λαβόντες ἐκσωθεῖμεν ἄν. 1225
ὀρ. Κλεπτῶν γὰρ ἡ νύξ, τῆς δ' ἀληθείας τὸ φῶς.
ἰφι. Εἰσ' ἔνδον ἱεροὶ φύλακες, οὓς οὐ λήσομεν.
ὀρ. Οἴμοι, διεφθάρμεσθα. πῶς σωθεῖμεν ἄν;
ἰφι. Ἔχειν δοκῶ μοι καινὸν ἐξεύρημά τι.
ὀρ. Ποῖόν τι; δόξης μετάδος, ὡς κἀγὼ μάθω. 1030
ἰφι. Ταῖς σαῖς ἀνίαις χρήσομαι σοφίσμασιν.
ὀρ. Δειναὶ γὰρ αἱ γυναῖκες εὑρίσκειν τέχνας.
ἰφι. Φονέα σε φήσω μητρὸς ἐξ Ἄργους μολεῖν.
ὀρ. Χρῆσαι κακοῖσι τοῖς ἐμοῖς, εἰ κερδανεῖς.
ἰφι. Ὡς οὐ θέμις γε λέξομεν θύειν θεᾷ. 1035
ὀρ. Τίν' αἰτίαν ἔχουσ'; ὑποπτεύω τι γάρ.
ἰφι. Οὐ καθαρὸν ὄντα. τὸ δ' ὅσιον δώσω φόνῳ.
ὀρ. Τί δῆτα μᾶλλον θεᾶς ἄγαλμ' ἁλίσκεται;
ἰφι. Πόντου σε πηγαῖς ἁγνίσαι βουλήσομαι.
ὀρ. Ἔστ' ἐν δόμοισι βρέτας, ἐφ' ᾧ πεπλεύκαμεν; 1040
ἰφι. Κἀκεῖνο νίψαι σοῦ θιγόντος ὡς ἐρῶ.
ὀρ. Ποῖ δῆτα; πόντου νοτερὸν εἶπας ἔκβολον;
ἰφι. Οὗ ναῦς χαλινοῖς λινοδέτοις ὁρμεῖ σέθεν.
ὀρ. Σὺ δ' ἤ τις ἄλλος ἐν χεροῖν οἴσει βρέτας;
ἰφι. Ἐγώ. θιγεῖν γὰρ ὅσιόν ἐστ' ἐμοὶ μόνῃ. 1045
ὀρ. Πυλάδης δ' ὅδ' ἡμῖν ποῦ τετάξεται φόνου;
ἰφι. Ταὐτὸν χεροῖν σοὶ λέξεται μίασμ' ἔχων.
ὀρ. Λάθρα δ' ἄνακτος, ἢ εἰδότος δράσεις τάδε;
ἰφι. Πείσασα μύθοις. οὐ γὰρ ἂν λάθοιμί γε.
ὀρ. Καὶ μὴν νεώς γε πίτυλος εὐήρης πάρα. 1050
ἰφι. Σοὶ δὴ μέλειν χρὴ τἄλλ', ὅπως ἕξει καλῶς.
ὀρ. Ἑνὸς μόνου δεῖ, τάσδε συγκρύψαι τάδε.
Ἀλλ' ἀντίαζε καὶ λόγους πειστηρίους
Εὕρισκ'. ἔχει τοι δύναμιν εἰς οἶκτον γυνή.
Τὰ δ' ἄλλ' ἴσως ἂν πάντα συμβαίη καλῶς. 1055
ἰφι. Ὦ φίλταται γυναῖκες, εἰς ὑμᾶς βλέπω,
Καὶ τἄμ' ἐν ὑμῖν ἐστιν, ἢ καλῶς ἔχειν,
Ἢ μηδὲν εἶναι, καὶ στερηθῆναι πάτρας,
Φίλου τ' ἀδελφοῦ, φιλτάτης τε συγγόνου.
Καὶ πρῶτα μέν μοι τοῦ λόγου τάδ' ἀρχέτω. 1060
Γυναῖκές ἐσμεν, φιλόφρον ἀλλήλαις γένος,
Σώζειν τε κοινὰ πράγματ' ἀσφαλέσταται.
Σιγήσαθ' ἡμῖν, καὶ συνεκπονήσατε
Φυγάς. Καλόν τοι γλῶσσ', ὅτῳ πίστις παρῇ.
Ὁρᾶτε δ', ὡς τρεῖς μία τύχη τοὺς φιλτάτους, 1065
Ἢ γῆς πατρῴας νόστον, ἢ θανεῖν ἔχει.
Σωθεῖσα δ', ὡς ἂν καὶ σὺ κοινωνῇς τύχης,
Σώσω σ' ἐς Ἑλλάδ'. ἀλλὰ πρός σε δεξιᾶς,
Σὲ καὶ σ' ἱκνοῦμαι, σὲ δὲ φίλης παρηίδος,
Γονάτων τε καὶ τῶν ἐν δόμοισι φιλτάτων, 1070
Μητρός, πατρός τε, καὶ τέκνων, ὅτῳ κυρεῖ.
Τί φατε; τίς ὑμῶν φησίν, ἢ τίς οὐ θέλει
Φθέγξασθε ταῦτα; μὴ γὰρ αἰνουσῶν λόγους
Ὄλωλα κἀγὼ καὶ κασίγνητος τάλας.
Θάρσει φίλη δέσποινα, καὶ σώζου μόνον, 1075
χο. Ὡς ἔκ γ' ἐμοῦ σοι πάντα σιγηθήσεται,
Ἴστω μέγας Ζεύς, ὧν ἐπισκήπτεις πέρι.
ἰφι. Ὄναισθε μύθων, καὶ γένοισθ' εὐδαίμονες.

Domum, vel tecum mortuus hic *manebo.*
Audi autem sententiam meam *si molestum hoc esset*
Diana, quomodo Phœbus iussisset
Me deferre statuam deæ in vrbem Palladis,
Et tuam intueri faciem? omnia enim (*potem.*
Hæc in vnum collecta perpendens, spero me reditus fore cō
Iph. *Quomodo potest ergo fieri vt non interficiamur,*
Et consequamur ea quæ volumus? sic enim cogita
Reditum ad domum. Voluntas quidem adest.
Ore. *An tyrannum interficere possemus?* (*ab aduenis cædantur.*
Iph. *Periculosum* est hoc quod *dixisti, vt hospites, ac* indigenæ
Ore. *Verùm si hoc fuerit salutis mihi & tibi, periclitandum.*
Iphi. *Non possem ego, magnitudinem verò tui animi laudo.*
Ore. *Quid verò si occultes me clàm in hoc templo?*
Iphi. *Vt* nimirum *tenebras nacti euadamus incolumes.*
Ore. *Furum enim* est *nox, veritatis verò lux.*
Iph. *Sunt intus sacri custodes, quos non fallemus.*
Ore. *Hei mihi, perijmus, quomodo* igitur *seruabimur?*
Iph. *Videor mihi habere quoddam nouum inuentum.*
Ore. *Quodnam?* mihi tuum *consilium impertias, vt & ego sciā.*
Iph. *Vtar tuo furore ad fallendum.*
Ore. *Mulieres certè* sunt *ingeniosæ ad excogitandas technas.*
Iphi. *Dicam te venisse matricidam ex Argo.*
Ore. *Vtere meis malis, si vtile est.*
Iphi. *Quod* autem tales *non fas sit sacrificare deæ, dicam.*
Ore. *Quam causam prætendens? suspicor enim aliquid.*
Iphi. *Non purū esse te* dicam. *purum verò* factum *dedam neci.*
Ore. *Quomodo verò* sic *Dea statua magis capietur?*
Iphi. *Maris te fontibus lustrare volo.*
Ore. *Estne intus statua propter quam huc venimus?*
Iphi. *Illud etiam* dicam, statuā *cupere se lauari vt à te contre-*
Ore. *Vbinā: maris australe dic ad ostiū.* (*ctatam* ac pollutam.
Iphi. Ibi *vbi nauis tua stat ligata lineis vinculis,* i. funibus.
Ore. *An verò tecum aliquis alius manibus gestabit statuam?*
Iph. *Ego, quia mihi soli licet attingere,*
Ore. *Pylades verò in quo loco huius cædis à nobis ponetur?*
Iph. *Dicetur eodem, quo tu, manuum piaculo pollutus esse.*
Ore. *Faciésne hæc clàm, an sciente rege?*
Iph. *Persuaso verbis. non enim possem eum latere.*
Ore. *Atqui facilis cursus nauis adest.*
Iphi. *Reliqua verò tu curabis vt rectè fiant.*
Ore. *Vna re adhuc opus est, vt istæ hæc occultent.*
Quamobrem obstare eas, & sermones persuadentes
Excogita. habet enim vim ad commiserationem mulier.
Reliqua verò, vt spero bene succedent.
Iphi. *O charissimæ mulieres, ad vos respicio.*
Mea enim res penes vos sitæ sunt, vt vel bene se habeant,
Vel nihil sint, & priuer patria,
Et fratre charo, & cognato charissimo.
Atque hoc quidem primum initium sermonis. (*tuo,*
Nos *mulieres sumus* hominum *genus addictū amori mu-*
Et ad communes res seruandas sumus *fidissimæ.*
Tacete nobiscum, & adiuuate nostram
Hanc *fugam. egregia res est lingua cui fides adest.*
Videte autem quomodo tres charissimos vna fortuna
Possit aut reducere in patriam, aut occidere. (*na.*
Ego enim seruata, vt tu quoque particeps sis nostræ *fortu-*
Saluum te reducam in Græciam. Quare te per dextram,
Et te, & te, te verò precor per charas genas,
Et genua & per quæ charissima habetis in domo,
Per matrem, & patrem, & liberos si quibus sunt.
Quid dicitis? qua vestrûm affirmat, aut quæ non vult
Dicere hæc? non approbantibus enim vobis ea quæ dixi,
Perij & ego & miser frater.
Cho. *Sis bono animo chara domina, & cura tantùm vt serueris,*
Quantum enim ad nos pertinet, omnia tacebimus,
(Sciat magnus Iupiter) de omnibus illis, quæ mandasti.
Iph. *Bene sit vobis propter hunc sermonem, & felices sitis.*

Tuum iam erit munus, ac tuum, ingredi in domum,
Quia statim rex huius agri veniet
Sacrificium exploraturus, an factum sit hospitum,
O veneranda, quæ me in Aulidis sinu
Sana liberasti à patris interfectrice manu,
Serua me nunc etiam, & istos, aut Apollinis
Non amplius hominibus propter te erit verum os.
Verum propitia exeas ex hac barbara terra petens
Athenas: non enim decet te hic
Habitare, cùm liceat tibi vrbem incolere beatam.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *O Auis, quæ circa saxeos*
Ponti scopulos Halcyon,
Lugubre fatum canis,
Voce, quæ à prudentibus intelligi facilè potest,
Quia maritum semper resonantibus luges cantibus,
Ego tibi comparor
Luctu, sine ala ales,
Desiderans Græcorum cœtus.
Desiderans Dianam Lucinam,
Quæ habitat ad Cynthium tumulum.
Et palmam habentem egregias comas,
Et laurum ramosam, &
Sacrum germen cærulæ oleæ,
Partus Latonæ amicum,
Et paludem voluentem aquam
Cygneam, vbi canorus Cygnus
Colit Musas.

Antistrophe I.

O lachrymarum stillæ multæ,
Quæ genas in meas
Ceciderunt, quando turribus
Euersis ascendi naues,
Remigio hostium, & hastis.
Et per venditionem magno auri precio factam
Veni in hanc terram barbaram,
Vbi ceruorum interfectricis
Deæ ministra virginis,
Agamemnonis filia seruio,
Arásque pecudum mactatarum sacrificijs pingues,
Quærens, ærumnam perpe-
tuò miseram. In necessitate enim (facta es.
Non laboras, quia cũ ea nutrita, eíque iampridem assue-
Mutatur tamen interdum *infelicitas.*
Post enim res secundas infortunium
Vitam duram facit hominibus.

Strophe II.

Te verò ô inclyta Argiua,
Nauis quinquaginta remis acta vehet domum.
Modulans verò cera compacta
Fistula montani Panos
Impellet sono remos.
Et Phœbus vates, ciens
Strepitum septem fidibus canora lyra,
Canens, ducet te, pinguem
Atheniensium in terram.
Me verò hic relicta,
Abibis impetuosis remis delata.
Ventis autem dabuntur vela, rudentes verò *à*
Prora, supra classicum apparatum
Extendent pedem
Nauis celeriter euntis.

Antistrophe. II.

Vtinam venirem in pulchrum circum,
Quà solis ardens ignis iter facit.
Super autem domesticos thalamos
Alas in meis humeris

Σὸν ἔργον ἤδη, καὶ σὸν εἰσβαίνειν δόμους,
Ὡς αὐτίχ' ἥξει τῆσδε τύραννος χθονὸς, 1080
Θυσίαν ἐλέγχων, εἰ κατείργασται ξένων.
Ὦ πότνι', ἥπερ μ' Αὐλίδος κατὰ πτυχὰς
Δεινῆς ἔσωσας ἐκ πατροκτόνου χερὸς,
Σῶσόν με καὶ νῦν, τούσδε τ', ἢ τὸ Λοξίου
Οὐκέτι βροτοῖσι διὰ σ' ἐτήτυμον στόμα. 1085
Ἀλλ' εὐμενὴς ἔκβηθι βαρβάρου χθονὸς
Εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ γὰρ ἐνθάδ' οὐ πρέπει
Ναίειν, παρόν σοι πόλιν ἔχειν εὐδαίμονα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὄρνις, ἃ παρὰ πετρίνας
2 Πόντου δειράδας ἀλκυὼν 1090
3 Ἔλεγον οἶτον ἀείδεις,
4 Εὐξύνετον ξυνετοῖσι βοὰν,
5 Ὅτι πόσιν κελαδεῖς ἀεὶ μολπαῖς.
6 Ἐγώ σοι παραβάλλομαι
7 Θρήνοις, ἄπτερος ὄρνις, 1095
8 Ποθοῦσ' Ἑλλάνων ἀγόρους,
9 Ποθοῦσ' Ἄρτεμιν λοχίαν,
10 Ἃ παρὰ Κύνθιον ὄχθον οἰκεῖ,
11 Φοίνικά θ' ἁβροκόμαν,
12 Δάφναν τ' εὐρνέα, καὶ 1100
13 Γλαυκᾶς θαλλὸν ἱερὸν ἐλαίας,
14 Λατοῦς ὠδῖνα φίλαν,
15 Λίμναν θ' εἱλίσσουσαν ὕδωρ
16 Κύκνειον, ἵνα κύκνος μελῳδὸς
17 Μούσας θεραπεύει. 1105

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ὦ πολλαὶ δακρύων λιβάδες,
2 Αἳ παρηΐδας εἰς ἐμὰς
3 Ἔπεσον, ἀνίκα πύργων
4 Ὀλλυμένων ἐπὶ ναυσὶν ἔβαν,
5 Πολεμίων ἐρετμοῖσι, καὶ λόγχαις. 1110
6 Ζαχρύσου δὲ δι' ἐμπολᾶς
7 Νόστον βάρβαρον ἦλθον,
8 Ἔνθα τᾶς ἐλαφοκτόνου
9 Θεᾶς ἀμφίπολον κούραν,
10 Παῖδ' Ἀγαμεμνονίαν λατρεύω. 1115
11 Βωμούς τε μηλοθύτας
12 Ζηλοῦσ', ἄταν διαπαν-
13 τὸς δυσδαίμον'. ἐν γὰρ ἀνάγκαις
14 Οὐ κάμνεις σύντροφος ὤν.
15 Μεταβάλλει δυσδαιμονία. 1120
16 Τὸ γὰρ μετ' εὐτυχίας κακοῦσθαι,
17 Θνατοῖς βαρὺς αἰών.

Στροφὴ β'.

1 Καὶ σὲ μὲν πότνι' Ἀργεία,
2 Πεντηκόντορος οἶκον ἄξει.
3 Συρίζων δ' ὁ κηρόδετας 1125
4 Κάλαμος οὐρείου Πανὸς,
5 Κώπαις ἐπιθωΰξει.
6 Ὁ Φοῖβός θ' ὁ μάντις, ἔχων
7 Κέλαδον ἑπτατόνου λύρας,
8 Ἀείδων, ἄξει λιπαρὰν 1130
9 Εἰς Ἀθηναίων ἐπὶ γᾶν.
10 Ἐμὲ δ' αὐτοῦ λιποῦσα,
11 Βήσῃ ῥοθίοις πλάταις.
12 Ἀέρι δ' ἱστία, προτόνοις κατὰ
13 Πρῷραν, ὑπὲρ στόλον 1135
14 Ἐκπετάσουσι πόδα
15 Ναὸς ὠκυπόμπου.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Λαμπρὸν ἱππόδρομον βαίην,
2 Ἔνθ' εὐάλιον ἔρχεται πῦρ.
3 Οἰκείων δ' ὑπὲρ θαλάμων 1140
4 Πτέρυγας ἐν νώτοις ἁμοῖς

5 Λή-

5 Λήξαιμι ἀνάξασα.
6 Χοροῖς δ' ἐνσταίην, ὅθι καὶ
7 Παρθένος εὐδοκίμων γάμων
8 Παρὰ πόδ' εἱλίσσουσα φίλας 1145
9 Ματρὸς ἡλίκων θιάσους,
10 Ἐς ἁμίλλας χαρίτων,
11 Χαίτας ἁβροπλούτοιο
12 Ἐς ἔριν ὀρνυμένα, πολυποίκιλα
13 Φάρεα καὶ πλοκά- 1150
14 μους περιβαλλομένα,
15 Γένυσιν ἐσκίαζον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Θο. Ποῦ 'σθ' ἡ πυλωρὸς τῶνδε δωμάτων γυνὴ
Ἑλληνίς; ἤδη τῶν ξένων κατήρξατο;
Ἀδύτοις τ' ἐν ἁγνοῖς σῶμα λάμπονται πυρί; 1155
Χο. Ἥδ' ἐστὶν, ἥ σοι πάντ' ἄναξ ἐρεῖ σαφῶς.
Θο. Ἔα, τί τόδε μεταίρεις ἐξ ἀκινήτων βάθρων,
Ἀγαμέμνονος παῖ, θεᾶς ἄγαλμ' ἐν ὠλέναις;
Ιφ. Ἄναξ, ἔχ' αὐτοῦ πόδα σὸν ἐν παραστάσιν.
Θο. Τί δ' ἔστιν Ἰφιγένεια καινὸν ἐν δόμοις; 1160
Ιφ. Ἀπέπτυσ'. ὁσίᾳ γὰρ δίδωμ' ἔπος τόδε.
Θο. Τί φροιμιάζῃ νεοχμόν; ἐξαύδα σαφῶς.
Ιφ. Οὐ καθαρά μοι τὰ θύματ' ἠγρεύσασθ' ἄναξ.
Θο. Τί τοὐκδιδάξαν τοῦτό σ'; ἢ δόξαν λέγεις;
Ιφ. Βρέτας τὸ τῆς θεοῦ πάλιν ἕδρας ἀπεστράφη. 1165
Θο. Αὐτόματον, ἤ νιν σεισμὸς ἔστρεψε χθονός;
Ιφ. Αὐτόματον. ὄψιν δ' ὀμμάτων ξυνήρμοσεν.
Θο. Ἡ δ' αἰτία τίς; ἢ τὸ τῶν ξένων μύσος;
Ιφ. Ἥδ', οὐδὲν ἄλλο. δεινὰ γὰρ δεδράκατον.
Θο. Ἀλλ' ἦ τιν' ἔκανον βάρβαρον ἀκτῆς ἔπι; 1170
Ιφ. Οἰκεῖον ἦλθον τὸν φόνον κεκτημένοι.
Θο. Τίν'; εἰς ἔρον γὰρ τοῦ μαθεῖν πεπτώκαμεν.
Ιφ. Μητέρα κατειργάσαντο κοινωνῷ ξίφει.
Θο. Ἄπολλον, οὐδ' ἐν βαρβάροις τόδ' ἔτλη τις ἄν.
Ιφ. Πάσης διωγμοῖς ἠλάθησαν Ἑλλάδος. 1175
Θο. Ἦ τῶνδ' ἕκατι δῆτ' ἄγαλμ' ἔξω φέρεις;
Ιφ. Σεμνόν γ' ὑπ' αἰθέρ', ὡς μεταστήσω φόνου.
Θο. Μίασμα δ' ἔγνως τοῖν ξένοιν ποίῳ τρόπῳ;
Ιφ. Ἤλεγχον, ὡς θεᾶς βρέτας ἀπεστράφη πάλιν.
Θο. Σοφήν σ' ἔθρεψεν Ἑλλάς, ὡς ᾔσθου καλῶς. 1180
Ιφ. Καὶ μὴν καθεῖσαν δέλεαρ ἡδύ μοι φρενῶν.
Θο. Τῶν Ἀργόθεν τι φίλτρον ἀγγέλλοντε σοί;
Ιφ. Τὸν μόνον Ὀρέστην ἐμὸν ἀδελφὸν εὐτυχεῖν.
Θο. Ὡς δή σφε σώσαις ἡδοναῖς ἀγγελμάτων.
Ιφ. Καὶ πατέρα γε ζῆν, καὶ καλῶς πράσσειν ἐμόν. 1185
Θο. Σὺ δ' ἐς τὸ τῆς θεοῦ γ' ἐξένευσας εἰκότως.
Ιφ. Πᾶσάν γε μισοῦσ' Ἑλλάδ', ἥ μ' ἀπώλεσεν.
Θο. Τί δῆτα δρῶμεν, φράζε, τοῖν ξένοιν πέρι;
Ιφ. Τὸν νόμον ἀνάγκη τὸν προκείμενον σέβειν.
Θο. Οὔκουν ἐν ἔργῳ χέρνιβες, ξίφος τε σόν; 1190
Ιφ. Ἁγνοῖς καθαρμοῖς πρῶτά νιν νίψαι θέλω.
Θο. Πηγαῖσιν ὑδάτων, ἢ θαλασσίᾳ δρόσῳ;
Ιφ. Θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά.
Θο. Ὁσιώτεροι γοῦν τῇ θεῷ πέσοιεν ἄν.
Ιφ. Καὶ τἀμά γ' οὕτω μᾶλλον ἂν καλῶς ἔχοι. 1195
Θο. Οὔκουν πρὸς αὐτὸν ναὸν ἐκπίπτει κλύδων;
Ιφ. Ἐρημίας δεῖ. καὶ γὰρ ἄλλα δράσομεν.
Θο. Ἄγ' ἔνθα χρῄζεις. οὐ φιλῶ τἄρρηθ' ὁρᾶν.
Ιφ. Ἁγνιστέον μοι καὶ τὸ τῆς θεοῦ βρέτας.
Θο. Εἴπερ γε κηλὶς ἔβαλέ νιν μητροκτόνος. 1200
Ιφ. Οὐ γάρ ποτ' ἄν νιν ἠράμην βάθρων ἄπο.
Θο. Δίκαιος ηὑσέβεια, καὶ προμηθία.

Τροχαῖοι.

Ιφ. Οἶσθά νυν ἅ μοι γενέσθω; Θο. σὸν τὸ σημαίνειν τόδε.
Ιφ. Δεσμὰ τοῖς ξένοισι πρόσθες. Θο. ποῖ δέ σ' ἐκφύγοιεν ἄν;
Ιφ. Πιστὸν Ἑλλὰς οἶδεν οὐδέν. Θο. ἴτ' ἐπὶ δεσμὰ πρόσπολοι. 1205
Ιφ. Ἐκκομιζόντων δὲ δεῦρο τοὺς ξένους. Θο. ἔσται τάδε.

Desinerem agitare.
Et starem in choris, ubi etiam
Virgo laudatis in nuptiis
Ad pedem impellens chara
Matris aequalium thiasos,
Ad certamen gratiarum,
Coma mollis, ac opulenta
Ad certamen incitata, variis
Stolis, & cincin-
nis ornata,
Genas obumbrabam.

IAMBI.

Tho. *Ubinam est custos harum aedium mulier*
Graeca? an iam initiauit hospites?
Num in castis adytis corpora ardent igni?
Cho. *Haec est, quae tibi Rex cuncta clarè dicet.*
Tho. *Age, cur hanc transfers ex non mouendis sedibus,*
Agamemnonis filia, Deae statuam brachiis?
Iphi. *O Rex, ibi siste tuum pedem, ubi astas.* (moliris animos
Tho. *Quid verò noui est, Iphigenia, in opinione tua?* quid noui
Iph. *Abominor. impolluta enim hoc tibi respondeo.*
Tho. *Quid dicis noui prooemiis? eloquere clarè.*
Iphi. *Non mundas has hostias Rex mihi venati estis.*
Tho. *Quâ re hoc intellexisti? an dicis quòd sic opineris?*
Iphi. *Statua deae auertit se à sua sede.*
Tho. *Ultrone, an vertit eam terrae motus?*
Iphi. *Ultro, & clausit oculorum aspectum.*
Tho. *Quae verò est causa? an pollutio hospitum?*
Iphi. *Haec est, & nulla alia. atrocia enim fecerunt.*
Tho. *Num aliquem barbarum interfecerunt in littore?*
Iphi. *Venerunt* huc *domestica caede polluti?*
Tho. *Quàm in desiderium enim sciendi incidimus.*
Iphi. *Interfecerũt matrẽ communi ense,* i. iuncta ope. *(fuisset.*
Tho. *O Apollo. Ne inter barbaros quidem quisquam hoc ausus*
Iph. *Pulsi sunt ex Graecia omnibus persequentibus eos.*
Tho. *An igitur propterea portas statuam foras?*
Iphi. *Sub sanctum aetherem, ut amoueam à contagione caedis.*
Tho. *Quomodo verò deprehendisti piaculum hospitum?*
Iphi. *Deprehendi, postquam dea statua retrouersa est.*
Tho. *Sapientẽ te nutriuit Graecia, quòd* rem tam *bene senseris.*
Iphi. *Et nunc animum meum deliniuerunt illecebra suaui.*
Tho. *Nunciantes aliquid suaue ex Argis?*
Iph. *Orestem meum fratrem viuum bene valere.*
Tho. *Videlicet ut eos seruares propter voluptatẽ grati nuncii?*
Iph. *Et patrem meum viuere, & bene valere.* *(extitisti.*
Tho. *Tu verò ad Dea cultum procurandum meritò* ex templo
Iphi. *Ut quae oderim uniuersam Graeciam, quae me perdidit.*
Tho. *Quid igitur faciemus de hospitibus? dic.*
Iphi. *Oportet nos colere legem propositam.*
Tho. *Quare ergo non sunt in promptu lauacra & ensis tuus?*
Iph. *Prius volo eos lauare purificatione religiosa.*
Tho. *Utrùm aquis fontanis, an marino rore?*
Iph. *Mare abluit omnium hominum mala.*
Tho. *Sanctius igitur Deae cadent victimae.*
Iph. *Et res meae sic honestius habebunt.*
Tho. *Nonne ad ipsum templum fluctus alliditur?*
Iphi. *Est opus solitudine. nam & alia faciemus.*
Tho. *Ducito quò vis. Haud enim cupio arcana videre.*
Iph. *Purificanda est mihi & Dea statua.*
Tho. *Siquidem macula matricida polluit eam.*
Iph. *Nunquam enim eam sustulissem ex sua sede.*
Tho. *Iusta res est pietas & diligentia.*

Trochaei.

Iph.
Iphi. *Scis quae mihi nũc fieri debent? Th. Tuũ est hoc significare.*
Iphi. *Addas vincula hospitibus. Th. Quonam tibi effugiant?*
Iphi. *Fidem Graecia nullam nouit. Th. Ite ad vincula ministri.*
Iph. *Educant autem huc hospites. Th. Fiet hoc.*

Iph. *Tegentes vultus eorum à solis flamma.*
Adde etiam mihi comites de tuis satellitibus.
Th. *Isti te comitabuntur.* (*casus:*
Iph. *Et mitte ciuitati aliquos qui illi significent.* Th. *Quosnam*
Iph. *Vt omnes maneant domi.* Th. *Ne interueniant huic neci?*
Iph. *Hac enim sunt abominanda.* Th. *Vade tu,& edicito,*
Ne quis ad horū sacrorum spectaculum propius accedat
Iph. *Recte curas vrbem,*
Nullisque magis curat amicorū. Th. *Tu de me hoc dicis:*
Sed hoc tibi potius conuenit, *quia optimo iure te tota ci-*
uitas miratur.
Iph. *Tu verò maneus hic ante Dea templum.* Th. *Quid faciam:*
Iph. *Auro templum lustra.*
Tho. *Purum vt reperias,quando redieris?*
Iphi. *Cùm autem egredientur hospites.*
Tho. *Quid tunc oportet me facere?*
Iphi. *Tegere oculos peplo.* Th. *Ne contraham contagium cadis?*
Iph. *Si autem videar diutius cunctari.*
Tho. *Modus huius rei quis erit mihi?*
Iph. *Nihil mireris.* Th. *Dea sacra per otium recte perage.*
Iph. *Vtinam autem hac expiatio cadat,vt cupio.*
Tho. *Et ego idem precor.*
Iphi. *Hos hospites iam video ex adibus egredi,*
Et ornatum dea & iuuenes vt cade cadem (*qua*
Eluam abominandam: & fulgorem lucernarum,& reliqua
Ego proposui hospitibus & ad purificationē dea pertinent.
Edico autem ciuibus vt discedant ab hoc piaculo.
Si quis aut templi custos vult habere manus puras,
Aut vadit contracturus nuptias,aut qua partu grauatur:
Fugite,recedite,ne cui adhareat hoc piaculum.
O Iouis & Latona filia virgo si absoluero cadem
Horum,& sacrificauero vbi oportet,habitabis purā domū,
Et nos erimus beati:reliqua verò quamuis non dicam
Diis,qui plura norunt,tibi tamen significo Dea.

MONOSTROPHICA.

Præstanti indole ... Latona filius, quem olim
Deliaca terra in fertilibus
Vallibus auricomum
Phœbum citharædum peritum,
Et Diana,qua propter iaculandi
Peritiam exultat,
Tulit ipsos à scopulo marino,
Puerperij locum inclytum relinquens,non
Stillantium,at immotarum mater aquarum,
Ad consecratum Baccho
Parnasium cacumen,
Vbi maculosum tergū habens, & *cruentam faciem draco,*
Sub opaca arem, ... dentibus æreis minax,
Frondosa lauro,telluris
Immane monstrum,cu-
*stodit oraculum terrestre,*vel subterraneum.
Adhuc ipsum,adhuc infans,adhuc chara
In matris vlnis saliens,
Interfecisti ô Phœbe,oracula verò ini-
isti diuina,tripodéque in aureo
Sedes,in mentiri nescio throno,
Oracula mortalibus edens,
Diuinis meis adytis,
Super Castalia fluenta,
Vicinus,tenens medium terra locum.
Themin verò Terra filiam Phœbus *inuadens eiecit,*
Ex diuinis oraculis,vbi nocturna
*Terra peperit spectra,*filiósque produxit,
Qui multis mortalium,
Et præterita & præsentia,
Et quacunque sunt futura,
In *somno sub obscura terra,*
In *lectis docebant.Terra enim*

Ιφ. Κατακρύψαντες πέπλοισιν ἄλλ' ἐς φέγγος φλογός.
Σῶν τέ μοι σύμπεμπ' ὀπαδῶν. Θο. οἵδ' ὁμαρτήσουσί σοι.
Ιφ. Καὶ πόλει πέμψον τιν', ὅστις σημανεῖ. Θο. ποίας τύχας;
Ιφ. Ἐν δόμοις μίμνειν ἅπαντας. Θο. μὴ συναντῷεν φόνῳ; 1210
Ιφ. Μυσαρὰ γὰρ τὰ τοιάδ' ἐστί. Θο. στεῖχε καὶ σήμαινε σύ.
Μηδέν' εἰς ὄψιν πελάζειν. Ιφ. εὖ γε κηδεύεις πόλιν,
Καὶ φίλων δ' οὐδεὶς μάλιστα. Θο. τοῦτ' ἔλεξας εἰς ἐμέ.
Ὡς εἰκότως σε πᾶσα θαυμάζει πόλις.
* * * * * * *
Ιφ. Σὺ δὲ μένων αὐτοῦ πρὸ ναῶν τῇ θεῷ. Θο. τί χρῆμα δρῶ; 1215
Ιφ. Ἅγνισον χρυσῷ μέλαθρον. Θο. καθαρὸν αὖθις ἥξεις πάλιν;
Ιφ. Ἡνίκ' ἂν δ' αὖ ἔξω περῶσιν οἱ ξένοι. Θο. τί χρή με δρᾶν;
Ιφ. Πέπλον ὀμμάτων προθέσθαι. Θο. μὴ παλαμναῖον λάβω;
Ιφ. Ἢν δ' ἄγαν δοκῶ χρονίζειν. Θο. τοῦδ' ὅρος τίς ἔστ' ἐμοί;
Ιφ. Θαυμάσῃς μηδέν. Θο. τὰ τῆς θεοῦ πρᾶσσ' ἐπὶ σχολῆς καλῶς. 1220
Ιφ. Εἰ γὰρ ὡς θέλω καθαρμὸς ὅδε πέσοι. Θο. συνεύχομαι.
Ιφ. Τούσδ' ἄρ' ἐκβαίνοντας ἤδη δωμάτων ὁρῶ ξένους,
Καὶ θεᾶς κόσμους, νεογνούς τ' ἄρνας, ὡς φόνῳ φόνον
Μυσαρὸν ἐκνίψω, σέλας τε λαμπάδων, τά τ' ἄλλ' ὅσα
Προὐθέμην ἐγὼ ξένοισι καὶ θεᾷ καθάρσια. 1225
Ἐκποδὼν δ' αὐδῶ πολίταις τοῦδ' ἔχειν μιάσματος,
Εἴ τις ἢ ναῶν πυλωρὸς χεῖρας ἁγνεύει θεοῖς,
Ἢ γάμον στείχει συνάψων, ἢ τόκοις βαρύνεται,
Φεύγετ', ἐξίστασθε, μή τῳ προσπέσῃ μύσος τόδε.
Ὦ Διὸς Λητοῦς τ' ἄνασσα παρθέν', ἢν νίψω φόνον 1230
Τῶνδε, καὶ θύσωμεν οὗ χρή, καθαρὸν οἰκήσεις δόμον,
Εὐτυχεῖς δ' ἡμεῖς ἐσόμεθα. τἄλλα δ' οὐ λέγουσ' ὅμως
Τοῖς τὰ πλείον' εἰδόσι θεοῖς, σοί τε σημαίνω θεά.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Εὔπαις ὁ Λατοῦς γόνος, ὅν ποτε
Δηλιὰς ἐν καρποφόροις 1235
Γυάλοις χρυσοκόμαν
Φοῖβον ἐν κιθάρᾳ σοφόν,
Ἅ τ' ἐπὶ τόξων
Εὐστοχίᾳ γάννυται,
Φέρεν νιν ἀπὸ δειράδος εἰναλίας, 1240
Λοχεῖα κλεινὰ λιποῦσ', ἀ-
στάκτων ματέρ' ὑδάτων,
Τὰν βακχεύουσαν Διονύσῳ
Παρνάσιον κορυφάν,
Ὅθι ποικιλόνωτος οἰνωπὸς δρά- 1245
κων, σκιερᾷ κατάχαλκος
εὐφύλλῳ δάφνᾳ, γᾶς
Πελώριον τέρας, ἄμ-
φεπε μαντεῖον χθόνιον.
Ἔτι μιν ἔτι βρέφος, ἔτι φίλας 1250
Ἐπὶ ματέρος ἀγκάλαισι θρῴσκων,
Ἔκανες, ὦ Φοῖβε, μαντείων δ' ἐπέ-
βας ζαθέων, τρίποδί τ' ἐν χρυσέῳ
Θάσσεις, ἐν ἀψευδεῖ θρόνῳ,
Μαντείας βροτοῖς ἀναφαίνων, 1255
Θεσφάτων ἐμῶν ἀδύτων,
Ὑπὸ Κασταλίας ῥεέθρων
Γείτων, μέσον γᾶς ἔχων μέλαθρον.
Θέμιν δ' ἐπεὶ γᾶς ἰὼν παῖδ' ἀπενάσσατο
Ἀπὸ ζαθέων χρηστηρίων, νύχια 1260
Χθὼν ἐτεκνώσατο φάσματα.
Οἳ πόλεσιν μερόπων,
Τά τε πρῶτα, τά τ' ἔπειθ',
Ἅ τ' ἔμελλε τυχεῖν,
Ὕπνου κατὰ δνοφερὰς γᾶς 1265
Εὐνὰς ἔφραζον. γαῖα δὲ

Μαν-

Μαντεῖον ἀφείλετο τιμὰς
Φοῖβον φθόνῳ θυγατρὸς. ταχύπους
Δ' ἐς Ὄλυμπον ὁρμαθεὶς ἄναξ,
Χέρα παιδνὸν ἕλιξ' ἐκ Διὸς θρόνων,
* * * * * * * 1270
Πυθίων δόμων
Χθονίαν ἀφελεῖν
Θεᾶς μῆνιν, νυχίους τ' ἐνοπάς.
Γέλασε δ', ὅτι τέκος ἄφαρ ἔβα,
Πολύχρυσα θέλων λατρεύματα σχεῖν. 1275
Ἐπὶ δ' ἔσεισε κόμαν,
Παῦσε νυχίους ὀνείρους.
Ἀπὸ δὲ λαθοσύναν
Νυκτωπὸν ἐξεῖλε βροτῶν,
Καὶ τιμὰς πάλιν θῆκε Λοξίᾳ, 1280
Πολυάνορι δ' ἐν ξενό-
εντι θρόνῳ θάρση βροτοῖς
Θεσφάτων ἀοιδαῖς.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀγγ. Ὦ ναοφύλακες, βώμιοί τ' ἐπιστάται,
Θόας ἄναξ γῆς τῆσδε, ποῦ κυρεῖ βεβώς; 1285
Καλεῖτ', ἀναπτύξαντες εὐγόμφους πύλας,
Ἔξω μελάθρων τῶνδε κοίρανον χθονός.
χο. Τί δ' ἔστιν, εἰ χρὴ μὴ κελευσθεῖσαν λέγειν;
ἀγγ. Βεβᾶσι φροῦδοι δίπτυχοι νεανίαι,
Ἀγαμεμνονείας παιδὸς ἐκβουλεύματι 1290
Φεύγοντες ἐκ γῆς τῆσδε, καὶ σεμνὸν βρέτας
Λαβόντες ἐν κόλποισιν Ἑλλάδος νεώς.
χο. Ἄπιστον εἶπας μῦθον. ὃν δ' ἰδεῖν θέλεις
Ἄνακτα χώρας φροῦδος ἐκ ναοῦ συθείς.
ἀγγ. Ποῖ; δεῖ γὰρ αὐτὸν εἰδέναι τὰ δρώμενα. 1295
χο. Οὐκ ἴσμεν. ἀλλὰ στεῖχε, καὶ δίωκέ νιν,
Ὅπου κυρήσας, τούσδ' ἀπαγγελεῖς λόγους.
ἀγγ. Ὁρᾶτ', ἄπιστον ὡς γυναικεῖον γένος.
Μέτεστι θ' ὑμῖν τῶν πεπραγμένων μέρος.
χο. Μαίνῃ. τί δ' ἡμῖν τῶν ξένων δρασμοῦ μέτα; 1300
ἀγγ. Οὐκ εἶ κρατούντων πρὸς πύλας ὅσον τάχος;
χο. Οὔ, πρίν γ' ἂν εἴπῃ τοὔπος ἑρμηνεὺς ὅδε,
Εἴτ' ἔνδον, εἴτ' οὐκ ἔνδον ἀρχηγὸς χθονός.
ἀγγ. Ὠὴ, χαλᾶτε κλῇθρα, τοῖς ἔνδον λέγω,
Καὶ δεσπότῃ σημήναθ', οὕνεκ' ἐν πύλαις 1305
Πάρειμι καινῶν φόρτον ἀγγέλλων κακῶν.
θο. Τίς ἀμφὶ δῶμα θεᾶς τόδ' ἵστησιν βοήν,
Πύλας ἀράξας, καὶ φόβον πέμψας ἔσω;
ἀγγ. Ψευδῶς ἔλεγον αἵδε, καί μ' ἀπήλαυνον δόμων.
Ὡς ἐκτὸς εἴης. σὺ δὲ κατ' οἶκον ἦσθ' ἄρα. 1310
θο. Τί προσδοκῶσαι κέρδος, ἢ θηρώμεναι;
ἀγγ. Αὖθις τὰ τῶνδε σημανῶ. τὰ δ' ἐν ποσὶ
Παρόντ', ἄκουσον. ἡ νεᾶνις, ἣ 'νθάδε
Βωμοῖς παρίστατ', Ἰφιγένει', ἔξω χθονὸς
Σὺν τοῖς ξένοισιν οἴχεται, σεμνὸν θεᾶς 1315
Ἄγαλμ' ἔχουσα· δόλια δ' ἦν καθάρματα.
θο. Πῶς φῄς; τί πνεῦμα συμφορᾶς κεκτημένη;
ἀγγ. Σώζουσ' Ὀρέστην. τοῦτο γὰρ σὺ θαυμάσῃ.
θο. Τὸν ποῖον; ἆρ' ὃν Τυνδαρὶς τίκτει κόρη;
ἀγγ. Ὃν τοῖσδε βωμοῖς θεὰ καθωσιώσατο. 1320
θο. Ὦ θαῦμα. πῶς σε μεῖζον ὀνομάσας τύχω;
ἀγγ. Μὴ 'νταῦθα τρέψῃς σὴν φρέν', ἀλλ' ἄκουέ μου.
Σαφῶς δ' ἀθρήσας, καὶ κλύων, ἐκφρόντισον,
Διωγμὸς ὅστις τοὺς ξένους θηράσεται.
θο. Λέγ'. εὖ γὰρ εἶπας. οὐ γὰρ ἀγχίπλουν πόρον 1325
Φεύγουσιν, ὥστε διαφυγεῖν τοὐμὸν δόρυ.
ἀγγ. Ἐπεὶ πρὸς ἀκτὰς ἤλθομεν θαλασσίας,
Οὗ ναῦς Ὀρέστου κρύφιος ἦν ὡρμισμένη,
Ἡμᾶς μὲν, οὓς σὺ δεσμὰ συμπέμπεις ξένων
Ἔχοντας, ἐξένευσ' ἀποστῆναι πρόσω 1330
Ἀγαμέμνονος παῖς, ὡς ἀπόρρητον φλόγα
Θύουσα, καὶ καθαρμὸν, ὃν μετῴχετο.

Vaticinio priuauerat honore
Phœbum inuidia filia ex oraculis ab eo pulsę. Celeri pede
Autem in Olympum contendens Rex,
Manum inanem tibi esse dixit ad Iouis thronum.
Quare orauit ipsum,
Pythiis ex templis
Terrestrem vt auferret
Deæ Telluris iram, nocturnáque responsa.
Risit autem Iupiter, quòd filius statim ad se venisset,
Opulentos cupiens obtinere cultus.
Postquam autem concussit comam,
Fecit cessare nocturna somnia,
Et imposturam
Nocturnam exemit hominibus:
Et pristinos honores iterum dedit Phœbo.
In celebri autem, & hospitum frequen-
tia claro solio fiduciam hominibus
Oraculorum carminibus suppeditat.

IAMBI.

Nun. *O aditui, & ararum præsides,*
Quò abiit rex huius terræ Thoas?
Accersite aperientes portas firmas,
Extra hanc aulam, dominum terræ.
Cho. *Quid verò est? num oportet me non iussam loqui?*
Nun. *Abierunt euanidi duo adolescentes*
Consilio filiæ Agamemnonis
Fugientes ex hac terra, & venerandam statuam
Accipientes in sinu nauis Græcæ.
Cho. *Dicis rem incredibilem: quem autem videre cupis*
Regem huius *terræ, iam ex templo celeriter abiit.*
Nun. *Quò? oportet enim eum scire quæ nunc fiunt.*
Cho. *Nescimus. Quare abi, & persequere ipsum,*
Vt cùm eum nactus fueris, nuncies ei ista verba.
Nunc. *Videte, quàm perfidiosum sit genus muliebre,*
Et vos estis participes horum facinorum.
Cho. *Insanis: quid enim nobis negotij est cum fuga hospitum?*
Nun. *Non ibis ad portam regis quàm celerrimè?*
Ch. *Non, priusquam interpres aliquis dixerit hoc verbum,*
Intúsne sit, an non, princeps huius *agri.*
Nun. *Heus aperite fores, vobis dico qui intus estis,*
Et Regi dicite, quòd ad fores
Adsim, nuncians nouorum pondus malorum.
Tho. *Quis circa domum istam deæ excitat clamorem,*
Fores pulsans, & terrorem mittens intrò?
Nun. *Hæ mentitæ sunt, & abegerunt me à domo* dicentes
Quòd extra esses, tu tamen eras domi.
Tho. *Quod lucrum expectantes, aut* quid *venantes?*
Nun. *Postea dicam quæ ad has pertinent: quæ verò ante pedes*
Iam sunt, audi puella, quæ hic *(ram*
Aris astabat, taciti *que* præerat, *Iphigenia extra hanc ter*
Cum hospitibus abiit, venerandam deæ
Statuam habens. simulata enim erant illa expiationes.
Tho. *Quid ais? quis flatus calamitosus eam impulit?*
Nun. *Vt seruaret Oresten. hoc enim tu miraberis.*
Tho. *Quem? Num illum Tyndaridis filium?*
Nun. *Illum, quem consecrauerat dea ad hanc aram.*
Tho. *O portentum: quo enim alio grauiore nomine te compellem?*
Nun. *Ne huc vertas tuam mentem, ne hoc animo voluas: sed*
Et clarè considerans, & audiens cogita, *(audi me,*
Qui exercitus insequens venetur eos.
Tho. *Dic: rectè enim mones: non enim vicinum nauigantes mare*
Fugiunt, vt possint effugere meam hastam.
Nun. *Postquam venimus ad littus marinum,*
Vbi nauis Orestis latens erat appulsa,
Nobis quidem, quos tu cum ista misisti vincula hospitum
Tenentes, nutu significauit, vt recederemus procul,
Agamemnonis filia, tanquam arcanum ignem
Sacrificatura, & purificationem, quam apparabat.

MM

Ipsa verò retrò vincula tenens hospitum
Ibat manibus & hæc erant quidem nobis *suspecta,*
Placebant tamen tuis ministris, ô Rex.
Tandem verò (vt nobis aliquid ampliùs videretur agere)
Vlulauit, & cantauit, barbara
Carmina quærens, quasi cædem iam ablueret, ac expiaret.
Posteaquam autem diu sedimus,
Venit nobis in mentem timere, *ne soluti hospites*
Interficerent eam & effugerent. [sedimus
Metu tamen ne videremus ea, quæ non oportebat videre,
Tacitè. tandem verò omnibus eadem fuit sententia,
Ire eò vbi illi essent, etiamsi nobis hoc *non concederetur.*
Ibi verò vidimus Græcæ nauis scapham
Remis sublimibus vt alis instructam, & ad impetum cur-
Et nautas quinquaginta qui remos in scalmis (suparatam,
Tenebant. & à vinculis adolescentes
Vidimus *liberos in puppi nauis stantes.*
Contis verò proras regebant. Alij verò ad epotidas
Anchoras suspendebant, alij autem per *scalas*
Properantes, expediebant manibus rudentes.
Marique committentes hospitam, in nauem *demiserunt.*
Nos *verò non parcentes* nobis, vt labori, *quum vidimus*
Dolosas artes, hærebamus hospitæ,
Rudentibúsque. nō *immittētes* illam, *& per gubernacula*
Auferebamus clauos bene munitæ nauis. (euntes,
Oriebatur autē orationis certamē: Quare mare transitis,
Surreptā asportātes ex hoc *agro Deæ statuā, & sacerdotē?*
Cuius rei causa? *quis existens hanc ex* hoc *agro vt emptā*
Ille respondit. Orestes huius frater, vt scias, (auehis?
Filius Agamemnonis, meam aueho
Sororem nactus, quam amiseram ex ædibus ablatam.
Verùm nihilominus retinebamus hospitam.
Et per vim ipsos cogere conabamur, vt nos *ad te sequere-*
Vnde sanè plagæ erant genarum. (tur.
Illi enim ferrum non habebant in *manibus,*
Neque nos. Sed pugnis cum strepitu res gerebatur.
Et manus ab vtroque iuuene simul
In latera nostra, *& in hepar iniecta ferebantur,*
Ita vt committerentur, & defatigarentur membra.
Nos autem malis notis signati
Fugimus in locum arduum, alij quidem in capite
Habentes cruenta vulnera, alij verò in oculis.
In tumulis verò stantes, cautiùs, ac tutiùs
Pugnabamus, & saxa iaciebamus.
Verùm arcebant nos sagittarij in puppi
Stantes, telis, vt repellerent nos *procul.*
Tunc autem (magnus enim fluctus impulerat nauim
Ad terram: nauta autem non audebat humectare pedem:)
Sublatam Orestes in sinistrum humerum,
Progressus in mare, & per scalas saltans,
Collocauit sororem in insigni naui.
Tunc autem quæ de cælo cecidit deæ *Iouis filiæ*
Statua; ex media naue edidit
Vocem quandam: ô terræ Græcæ nautæ nauis,
Incumbite remis fluctúsque pulsantes *albos facite.*
Habemus enim hæc, propter quæ Euxinum pontum
Inter Symplegades nauigauimus.
Illi verò frementes dulcem gemitum,
Percusserunt mare. nauis autem donec erat in
Portu, procedebat. penetrans verò per ostium
Repellebatur incidens in vehementem fluctum.
Vehemens enim ventus subitò ortus, nauis
Pellebat retrò rudentes. Hi verò sustinebant impetum,
Repugnantes contra fluctum: rursum autem ad terram
Fluctus refluus impulit nauim. stans autem
Agamemnonis filia cœpit precari: O Latonæ filia
Serua me tuam sacrificulam, vt veniam in Græciam
Ex hac *terra barbara, & ignosce meo furto.*

Αὐτὴ δ' ὄπισθε δέσμ' ἔχουσα τοῖν ξένοιν
Ἔστειχε χερσί. καὶ τάδ' ἦν ὕποπτα μέν,
Ἤρεσκε μέντοι σοῖσι προσπόλοις, ἄναξ. 1335
Χρόνῳ δ', ἵν' ἡμῖν δρᾶν τι δὴ δοκοῖ πλέον,
Ἀνωλόλυξε, καὶ κατῇδε βάρβαρα
Μέλη μαγεύουσ', ὡς φόνον νίζουσα δή.
Ἐπεὶ δὲ δαρὸν ἦμεν ἥμενοι χρόνον,
Εἰσῆλθεν ἡμᾶς μὴ λυθέντες οἱ ξένοι, 1340
Κτάνοιεν αὐτὴν, δραπέται τ' οἰχοίατο.
Φόβῳ δ' ἃ μὴ χρῆν εἰσορᾶν, καθήμεθα
Σιγῇ. τέλος δὲ πᾶσιν ἦν αὐτὸς λόγος,
Στείχειν ἵν' ἦσαν, καίπερ οὐκ ἐωμένοις.
Κἀνταῦθ' ὁρῶμεν Ἑλλάδος νεὼς σκάφος, 1345
Ταρσῷ κατήρει πίτυλον ἐπτερωμένον,
Ναύτας τε πεντήκοντ' ἐπὶ σκαλμῶν πλάτας
Ἔχοντας. ἐκ δεσμῶν δὲ τοὺς νεανίας
Ἐλευθέρους πρύμνηθεν ἑστῶτας νεώς.
Κοντοῖς δὲ πρῷραν εἶχον. οἱ δ' ἐπωτίδων 1350
Ἀγκύρας ἐξανῆπτον. οἱ δὲ κλίμακας
Σπεύδοντες, ἦγον διὰ χερῶν πρυμνήσια.
Πόντῳ δὲ δόντες τὴν ξένην καθίεσαν.
Ἡμεῖς δ' ἀφειδήσαντες, ὡς ἐσείδομεν
Δόλια τεχνήματ', εἰχόμεσθα τῆς ξένης, 1355
Πρυμνησίων τε καὶ δι' εὐθυντηρίας,
Οἴακας ἐξῃροῦμεν εὐπρύμνου νεώς.
Λόγοι δ' ἐχώρουν· τίνι λόγῳ πορθμεύετε,
Κλέπτοντες ἐκ γῆς ξόανα καὶ θυηπόλους;
Τίνος τίς ὢν σὺ τήνδ' ἀπεμπολᾷς χθονός; 1360
Ὁ δ' εἶπ', Ὀρέστης, τῆσδ' ὅμαιμος, ὡς μάθῃς,
Ἀγαμέμνονος παῖς, τήνδ' ἐμὴν κομίζομαι
Λαβὼν ἀδελφὴν, ἣν ἀπώλεσ' ἐκ δόμων.
Ἀλλ' οὐδὲν ἧσσον εἰχόμεσθα τῆς ξένης,
Καὶ πρὸς σ' ἕπεσθαι διεβιαζόμεσθά νιν. 1365
Ὅθεν τὰ δεινὰ πλήγματ' ἦν γενειάδων.
Κεῖνοί τε γὰρ σίδηρον οὐκ εἶχον χεροῖν,
Ἡμεῖς τε. πυγμαὶ δ' ἦσαν ἐγκροτούμεναι,
Καὶ κῶλ' ἀπ' ἀμφοῖν τοῖν νεανίαιν ἅμα
Εἰς πλευρὰ καὶ πρὸς ἧπαρ ἠκοντίζετο, 1370
Ὥστε ξυνάπτειν καὶ συναποκαμεῖν μέλη.
Δεινοῖς δὲ σημάντροισιν ἐσφραγισμένοι,
Ἐφεύγομεν πρὸς κρημνόν. οἱ μὲν ἐν κάρᾳ
Κάθαιμ' ἔχοντες τραύμαθ', οἱ δ' ἐν ὄμμασιν.
Ὄχθοις δ' ἐπισταθέντες, εὐλαβεστέρως 1375
Ἐμαρνάμεσθα, καὶ πέτρους ἐβάλλομεν.
Ἀλλ' εἶργον ἡμᾶς τοξόται, πρύμνης ἔπι
Σταθέντες ἰοῖς, ὥστ' ἀναστεῖλαι πρόσω.
Κἀν τῷδε, δεινὸς γὰρ κλύδων ὤκειλε ναῦν
Πρὸς γῆν, φόβος δ' ἦν ὥστε μὴ τέγξαι πόδα, 1380
Λαβὼν Ὀρέστης ὦμον εἰς ἀριστερὸν,
Βὰς εἰς θάλασσαν κἀπὶ κλίμακος θορὼν,
Ἔθηκ' ἀδελφὴν ἐντὸς εὐσήμου νεώς.
Τό τ' οὐρανοῦ πέσημα, τῆς Διὸς κόρης
Ἄγαλμα. ναὸς δ' ἐκ μέσης ἐφθέγξατο 1385
Βοή τις, ὦ γῆς Ἑλλάδος ναῦται νεὼς,
Λάβεσθε κώπης, ῥόθιά τ' ἐκλευκαίνετε.
Ἔχομεν γὰρ ὧνπερ οὕνεκ' Εὔξεινον πόρον
Συμπληγάδων ἔσω διεπεράσαμεν.
Οἱ δὲ στεναγμὸν ἡδὺν ἐκβρυχώμενοι, 1390
Ἔπαισαν ἅλμην. ναῦς δ' ἕως μὲν ἐντὸς ἦν
Λιμένος, ἐχώρει. στόμια διαπερῶσα δὲ,
Λάβρῳ κλύδωνι συμπεσοῦσ' ἠπείγετο.
Δεινὸς γὰρ ἐλθὼν ἄνεμος ἐξαίφνης, νεὼς
Ὠθεῖ πάλιν πρυμνήσι'. οἱ δ' ἐκαρτέρουν, 1395
Πρὸς κῦμα λακτίζοντες. ἐς γῆν δὲ πάλιν
Κλύδων παλίρροιος ἦγε ναῦν. σταθεῖσα δ'
Ἀγαμέμνονος παῖς, ηὔξατ' ὦ Λητοῦς κόρη,
Σῶσόν με τὴν σὴν ἱερίαν, πρὸς Ἑλλάδα
Ἐκ βαρβάρου γῆς, καὶ κλοπαῖς σύγγνωθ' ἐμαῖς. 1400

Φιλεῖς δὲ καὶ σὺ σὸν κασίγνητον, θεά.
Φιλεῖν δὲ κἀμὲ τοὺς ὁμαίμονας δόκει.
Ναῦται δ' ἐπηυφήμησαν εὐχαῖσι κόρης
Παιᾶνα, γυμνὰς ἐκ χερῶν ἐπωμίδας
Κώπῃ προσαρμόσαντες, ἐκ κελεύσματος. 1405
Μᾶλλον δὲ μᾶλλον πρὸς πέτρας ᾔει σκάφος.
Χ' ὁ μέν τις εἰς θάλασσαν ὡρμήθη ποσὶν,
Ἄλλοι δὲ πλεκτὰς ἐξανῆπτον ἀγκύρας.
Κἀγὼ μὲν εὐθὺς πρὸς σὲ δεῦρ' ἀπεστάλην,
Σοὶ τὰς ἐκεῖθεν σημανῶν ἄναξ τύχας. 1410
Ἀλλ' ἕρπε, δεσμὰ καὶ βρόχους λαβὼν χεροῖν.
Εἰ μὴ γὰρ οἶδμα νήνεμον γενήσεται,
Οὐκ ἔστιν ἐλπὶς τοῖς ξένοις σωτηρίας.
Πόντου δ' ἀνάκτωρ, Ἴλιόν τ' ἐπισκοπεῖ,
Σεμνὸς Ποσειδῶν, Πελοπίδαις δ' ἐναντίος. 1415
Καὶ νῦν παρέξει τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον
Σοὶ, καὶ πολίταις, ὡς ἔοικεν, ἐν χεροῖν,
Λαβεῖν τ' ἀδελφὴν, ἣ φόνον τὸν Αὐλίδι
Ἀμνημόνευτον θεᾷ προδοῦσ' ἁλίσκεται.
Χο. Ὦ τλῆμον Ἰφιγένεια, συγγόνου μέτα 1420
Θανῇ, πάλιν μολοῦσα δεσποτῶν χέρας.
Θο. Ὦ πάντες ἀστοὶ τῆσδε βαρβάρου χθονὸς,
Οὐκ εἶα πώλοις ἐμβαλόντες ἡνίας,
Παράκτιοι δραμεῖσθε, κἀκβολὰς νεὼς
Ἑλληνίδος δέξεσθε, σὺν δὲ τῇ θεῷ 1425
Σπεύδοντες, ἄνδρας δυσσεβεῖς θηράσετε;
Οἱ δ' ὠκυπομποὺς ἕλξετ' εἰς πόντον πλάτας,
Ὡς ἐκ θαλάσσης, ἔκ τε γῆς ἱππεύμασι
Λαβόντες αὐτοὺς, ἢ κατὰ στύφλου πέτρας
Ῥίψωμεν, ἢ σκόλοψι πήξωμεν δέμας; 1430
Ὑμᾶς δὲ, τὰς τῶνδ' ἴστορας βουλευμάτων,
Γυναῖκες, αὖθις ἡνίκ' ἂν σχολὴν λάβω,
Ποινασόμεσθα. νῦν δὲ τὴν προκειμένην
Σπουδὴν ἔχοντες, οὐ μενοῦμεν ἥσυχοι.
Ἀθη. Ποῖ ποῖ διωγμὸν τόνδε πορθμεύεις, ἄναξ 1435
Θόας; ἄκουσον τῆσδ' Ἀθηναίας λόγους.
Παῦσαι διώκων, ῥεῦμά τ' ἐξορμῶν στρατοῦ.
Πεπρωμένοις γὰρ θεσφάτοισι Λοξίου,
Δεῦρ' ἦλθ' Ὀρέστης, τόν τ' Ἐρινύων χόλον
Φεύγων, ἀδελφῆς τ' Ἄργος εἰσπέμψων δέμας, 1440
Ἄγαλμά θ' ἱερὸν εἰς ἐμὴν ἄξων χθόνα.
Πρὸς μὲν σ' ὅδ' ἡμῖν μῦθος, ὃν δ' ἀποκτενεῖν
Δοκεῖς Ὀρέστην, ποντίῳ λαβὼν σάλῳ,
Ἤδη Ποσειδῶν χάριν ἐμὴν ἀκύμονα
Πόντου τίθησι, ναῦν τε πορθμεύων πλάτῃ. 1445
Μαθὼν δ' Ὀρέστα τὰς ἐμὰς ἐπιστολὰς,
(Κλύεις γὰρ αὐδὴν καίπερ οὐ παρὼν, θεᾶς)
Χώρει λαβὼν ἄγαλμα, σύγγονόν τε σήν.
Ὅταν δ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόλῃς,
Χῶρός τις ἔστιν Ἀτθίδος πρὸς ἐσχάτοις 1450
Ὅροισι, γείτων δειράδος Καρυστίας,
Ἱερὸς, Ἁλάς νιν οὑμὸς ὀνομάζει λεὼς,
Ἐνταῦθα τεύξας ναὸν, ἵδρυσαι βρέτας,
Ἐπώνυμον γῆς Ταυρικῆς, πόνων τε σῶν,
Οὓς ἐξεμόχθεις περιπολῶν καθ' Ἑλλάδα, 1455
Οἴστροις Ἐρινύων. Ἄρτεμιν δέ νιν βροτοὶ
Τὸ λοιπὸν ὑμνήσουσι Ταυροπόλον θεάν.
Νόμον τε θὲς τόνδ', ὅθ' ἑορτάζῃ λεὼς
Τῆς σῆς σφαγῆς ἄποιν', ἐπισχέτω ξίφος
Δέρῃ πρὸς ἀνδρὸς, αἷμά τ' ἐξανιέτω 1460
Ὁσίας ἕκατι θεᾶς, ὅπως τιμὰς ἔχῃ.
Σὲ δ' ἀμφὶ σεμνὰς Ἰφιγένεια κλίμακας
Βραυρωνίας δεῖ τῆσδε κλῃδουχεῖν θεᾶς.
Οὗ καὶ τεθάψῃ κατθανοῦσα, καὶ πέπλων
Ἄγαλμά σοι θήσουσιν εὐπήνους ὑφὰς, 1465
Ἃς ἂν γυναῖκες ἐν τόκοις ψυχορραγεῖς
Λίπωσ' ἐν οἴκοις. τάσδε δ' ἐκπέμπειν χθονὸς
Ἑλληνίδας γυναῖκας ἐξεφίεμαι,

Amas enim & tu tuum fratrem, ô Dea.
Et me quoque consanguineos amare puta.
Nautæ verò puellæ preces exceperunt acclamantes faustũ
Pæana, nudos manuum lacertos
Adplicantes ad remos adhibita exhortatione.
Magis autem atque magis ibat nauis versus scopulum.
Et alius quidem in mare pedum saltu ruit,
Alij verò tortas religabant anchoras.
Ego verò statim huc missus sum,
Vt tibi rex significem quomodo illic se res habeant.
Quamobrem vade, vinculis laqueisque manu correptis.
Nisi enim mare fiat placidum,
Nulla spes salutis est hospitibus reliqua.
Rex enim maris curam gerit Ilij,
Venerandus Neptunus: hostis autem est Pelopidarum.
Et nunc tradet Agamemnonis filium
Tibi, & tuis ciuibus (vt par est) in manus,
Et dabit vt recipias eius sororem, quæ cædem in *Aulide*
Immemorem salutis prodens à Dea deprehenditur.
Cho. *O misera Iphigenia, vnà cum fratre*
Morieris, iterum rediens sub manus dominorum.
Tho. *O cuncti ciues huius barbaricæ terræ,*
Eia, non equis inijcientes frena,
Ad littus curretis? & eruptiones, fugámque *nauis*
Græcanicæ excipietis? & adiuuante dea
Festinantes capietis impios viros?
Alij verò trahetis in mare naues celeres,
Vt mari, & terra, equestribus copiis
Captos ipsos, aut de aspera rupe
Præcipites demus, aut palis ipsorum *figamus corpora?*
Vos autem horum consiliorum conscias
Mulieres, postea quàm ocium nactus fuero,
Puniam, nunc enim in præsentium rerum
Studium intenti, non manebimus quieti. (*Rex*
Min. *Quónam, quò manum hanc* fugientes *insequentem ducis ô*
Thoas? Audi huius Mineruæ verba.
Hos desine persequi, & fluctum excitare exercitus.
Fatalibus enim oraculis Apollinis
Huc venit Orestes, iram Erinnydum
Fugiens, & sororem Argos reducturus,
Statuámque sacram in meum laturus agrum.
Et hæc quidẽ ad te nostra est *oratio. Quem verò occidere*
Decreuisti Orestem marinis interceptum procellis, illum
Iam in meam gratiam Neptunus tutum à periculo fluctuũ
Maris fretum per maris *dorsa transmittens remo.*
Tu verò Orestes audiens mea mandata,
(Audis enim Deæ vocem, licèt præsens non adsis)
Vade accepta statua, & tua sorore.
Et cùm veneris Athenas diuinitus conditas,
Est quidam locus in extremis Atticæ
Finibus, vicinus litori Carystio,
Sacer quem meus populus nunc *vocat Halas:*
Illic extructo templo, colloca statuam
Cognominem Tauricæ Dianæ, *& tuorum laborum,*
Quos tulisti oberrans per Græciam,
Agitatus *stimulis Erynnidũ. Dianam verò ipsam homines*
Posthac celebrabunt Tauricam Deam.
Et hanc legem pone, quando populus celebrabit festum
Tuæ à cæde liberationis, admoneat ensem
Ad alicuius *viri ceruicem, & sanguinem eliciat*
Propter sanctam deam, vt debitos *honores habeat.*
Te verò ô Iphigenia, ad scalas sacras
Brauronias oportet esse æditũam huius deæ.
Vbi etiam sepelieris mortua, & peplorum
Monumenta tibi ponent, texta serica,
Quæ mulieres in partu animam erumpentes
Reliquerint in ædibus. has autem vt educas ex hac *terra*
Mulieres Græcas tibi *mando,*

Iusto consilio, quia te seruaui,
Et prius in Martio pago paria suffragia (demum lege volo,
Iudicans de tuo parricidio, tibi dedi, ô Orestes, & ea-
Vt posthac in iudiciis vincat, quisquis paria suffragia
Quamobrem educ tuam sororem ex hoc agro, (habuerit.
O fili Agamemnonis, & tu ne irascaris Thoas.

Tho. *Regina Minerua, deorum praeceptis*
Quisquis haec audiēs non paret, is nō rectè sentit, nō sapit.
Ego igitur Oresti, si auferens statuam dea
Abiit, & eius sorori non irascor. Quid enim
Aduersus potentes Deos certare decet?
Eant cum statua dea in tuam
Terram, & feliciter statuam ibi collocent.
Mittam verò & has in Graeciam beatam
Mulieres, quemadmodum mandat tua vox,
Et retinebo exercitum, quem eram missurus cōtra hospites,
Et nauium remos. Haec enim quia tibi, ô Dea placēt, ideo
Laudo. Nam & tua, & Deorum fatalis voluntas vincit.

Min. *Ite ô aurae nauim ducentes Agamemnonis*
Filium Athenas. Comitabor autem ipsosque ego,
Seruans meae sororis venerandam statuam.
Ite propter felicitatem vos praeter spem seruantis
Fati, felices existentes.

Cho. *At ô veneranda & inter immortales,*
Et inter mortales, Pallas Minerua,
Faciemus vt tu iubes.
Admodum enim iucundum, & insperatum
Nuncium auribus accepi.
O valde veneranda victoria, meam
Vitam semper occupes,
Nec vnquam desinas eam coronare.

Γνώμας δ' ἀριθμῶν, οὕνεκ' ἐκσώσω σ' ἐγώ,
Καὶ πρίν γ' Ἀρείοις ἐν πάγοις ψήφους ἴσας   1470
Κρίνασ', Ὀρέστα. καὶ νόμισμ' εἰς ταυτὸ γε,
Νικᾶν ἰσήρεις ὅστις ἂν ψήφους λάβῃ.
Ἀλλ' ἐκκομίζε σὴν κασίγνητον χθονός,
Ἀγαμέμνονος παῖ, καὶ σὺ μὴ θυμοῦ Θόας.

Θο. Ἄνασσ' Ἀθάνα, τοῖσι τῶν θεῶν λόγοις   1475
Ὅστις κλύων ἄπιστος, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖ.
Ἐγὼ δ' Ὀρέστῃ τ', εἰ φέρων βρέτας θεᾶς
Βέβηκ', ἀδελφῇ τ' οὐχὶ θυμοῦμαι. Τί γὰρ
Πρὸς τοὺς σθένοντας θεοὺς ἁμιλλᾶσθαι καλόν;
Ἴτωσαν εἰς σὴν σὺν θεᾶς ἀγάλματι   1480
Γαῖαν, καθιδρύσαιντό τ' εὐτυχῶς βρέτας.
Πέμψω δὲ καὶ τάσδ' Ἑλλάδ' εἰς εὐδαίμονα
Γυναῖκας, ὥσπερ σὸν κέλευσμ' ἐφίεται.
Παύσω δὲ λόγχην, ἣν ἐπαίρομαι ξένοις,
Ναῶν τ' ἐρετμά, σοὶ τάδ' ὡς δοκεῖ θεά,   1485
Αἰνῶ, τὸ γὰρ χρεὼν σοῦ τε καὶ θεῶν κρατεῖ.

Ἀθη. Ἴτ' ὦ πνοαὶ ναυσθλοῦσθε τὸν Ἀγαμέμνονος
Παῖδ' εἰς Ἀθήνας. συμπορεύσομαι δ' ἐγώ,
Σώζουσ' ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς σεμνὸν βρέτας.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἴτ' ἐπ' εὐτυχίᾳ τῆς σῳζομένης   1490
Μοίρας, εὐδαίμονες ὄντες.

Χο. Ἀλλ' ὦ σεμνὴ παρά τ' ἀθανάτοις,
Καὶ παρὰ θνητοῖς, Παλλὰς Ἀθάνα,
Δράσομεν οὕτως ὡς σὺ κελεύεις.
Μάλα γὰρ τερπνὴν κἀνέλπιστον   1495
Φήμην ἀκοαῖσι δέδεγμαι.
Ὦ μέγα σεμνὴ Νίκη, τὸν ἐμὸν
Βίοτον κατέχοις,
Καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα.

ARGVMENTVM RHESI.

Rhesus filius quidem fuit Strymonis fluuij, & Terpsichores Musarum vnius: Thracum verò dux, ad Ilium noctu peruenit, Troianis habentibus castra ad naues Graecorum. Hunc Vlysses & Diomedes exploratores existentes interficiunt, Minerua ipsos admonente, quòd ex ipso Graecis magnum immineret periculum. Terpsichore verò apparens, filij cadauer ad sepulturam sustulit. Quidam autem hanc fabulam subditiciam esse existimant, tanquam non sit Euripidis. Sophoclis enim orationis genus magis refert. Sed in catalogo fabularum tanquam legitima inscripta est. Etiam de caelestibus rebus curiosa tractatio, Euripidem autorem arguit. Scena huius fabulae est in Troia. Chorus constat ex vigilibus Troianis, qui etiam prologuuntur. Continet autem nocturnam excitationem, *id est, Troianorum ex somno excitatorum congregationem.*

PERSONAE HVIVS FABVLAE SVNT HAE:

CHORVS VIGILVM.
HECTOR.
AENEAS.
DOLON.
NVNCIVS.
PASTOR.
RHESVS.
VLYSSES.
DIOMEDES.
MINERVA.
PARIS.
MVSA.
RHESI AVRIGA.

Prologum autem agit Chorus.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΡΗΣΟΥ.

Ῥῆσος, παῖς μὲν Στρυμόνος τοῦ ποταμοῦ, καὶ Τερψιχόρης Μουσῶν μιᾶς. Θρακῶν δὲ ἡγούμενος εἰς Ἴλιον ἀφικνεῖται νυκτός, στρατευομένων τῶν Τρώων παρὰ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. τοῦτον Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης κατάσκοποι ὄντες, ἀναιροῦσιν, Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης, ὡς μέγαν ἐσομένου τοῖς Ἕλλησι κίνδυνον ἐκ τούτου. Τερψιχόρη δὲ ἐπιφανεῖσα, τὸ τοῦ παιδὸς σῶμα αἴρεται. Τὸ δὲ δρᾶμα ἔνιοι νόθον ὑπενόησαν, ὡς οὐκ ὂν Εὐριπίδου. τὸν γὰρ Σοφόκλειον μᾶλλον ὑποφαίνει χαρακτῆρα. ἐν μέντοι ταῖς διδασκαλίαις, ὡς γνήσιον ἀναγέγραπται, καὶ ἡ περὶ τὰ μετέωρα δὲ ἐν αὐτῷ πολυπραγμοσύνη, τὸν Εὐριπίδην ὁμολογεῖ. ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Τροίᾳ. ὁ δὲ χορὸς, συνέστηκεν ἐκ φυλάκων Τρωικῶν, οἳ καὶ προλογίζουσι. περιέχει δὲ νυκτεγερσίαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΧΟΡΟΣ ΦΥΛΑΚΩΝ.
ΕΚΤΩΡ.
ΑΙΝΕΙΑΣ.
ΔΟΛΩΝ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΠΟΙΜΗΝ.
ΡΗΣΟΣ.
ΟΔΥΣΣΕΥΣ.
ΔΙΟΜΗΔΗΣ.
ΑΘΗΝΑ.
ΠΑΡΙΣ.
ΜΟΥΣΑ.
ΡΗΣΟΥ ΗΝΙΟΧΟΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ χορός.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΡΗΣΟΣ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Βάθι πρὸς εὐνὰς τὰς Ἑκτορέους
Τίς ὑπασπιδίων ἄγρυπνος βασιλέων,
Εἰ τευχοφόρων δέξαιτο νέων
Κληδόνα μύθων,
Οἳ τετράμοιρον νυκτὸς φρουρὰν 5
Πάσης στρατιᾶς
Πόλεως Τρωίας προκάθηνται.
Λῦσον βλεφάρων γοργωπὸν ἕδραν,
Λεῖπε χαμεύνας φυλλοστρώτους,
Ἕκτορ· καιρὸς γὰρ ἀκοῦσαι. 10
ἑκ. Τίς ὅδ'; ἢ φίλιος φθόγγος; τίς ἀνήρ;
Τί τὸ σῆμα; θρόει·
Τίνες ἐκ νυκτῶν τὰς ἡμετέρας
Κοίτας πλάθουσ'; ἐνέπειν χρή.
χο. Φύλακες στρατιᾶς. ἑκτ. Τί φέρῃ θορύβῳ; 15
χο. Θάρσει. ἑκτ. Θαρσῶ.
Μῶν τις δόλος ἐκ νυκτῶν; χο. Οὐκ ἔστι.
ἑκ. Τί σὺ γὰρ φυλακὰς προλιπὼν ἤδη,
Κινεῖς στρατιάν, εἰ μή τιν' ἔχων
Νυκτηγορίαν; οὐκ εἶσθα δορὸς 20
Πέλας Ἀργείων νυχίας ἡμᾶς
Κοίτας πανόπλους κατέχοντας;
χο. Ὅπλιζε χέρα σύμμαχον, Ἕκτορ.
Βάθι πρὸς εὐνάς,
Ὄτρυν' ἔγχος αἴρειν, ἀφύπνισον. 25
Πέμπε φίλους ἰέναι πρὸς σὸν λόχον.
Ἁρμόζετε ψαλίοις τοὺς ἵππους.
Τίς δ' εἶσ' ἐπὶ Πανθοΐδαν, ἢ τὸν
Εὐρώπας Λυκίων ἀγὸν ἀνδρῶν;
Ποῦ σφαγίων ἔφοροι; 30
Ποῦ δὲ γυμνήτων μόναρχοι;
Τοξοδόροι τε Φρυγῶν;
Ζεύγνυτε κεροῦλκα τόξα νευραῖς.
ἑκ. Τὰ μὲν ἀγγέλλεις δείματ' ἀκούειν,
Τὰ δὲ θαρσύνεις, κοὐδὲν σαφῶς, 35
Ἀλλ' ἦ Κρονίου Πανὸς τρομερᾷ
Μάστιγι φοβῇ, φυλακὰς δὲ λιπὼν
Κινεῖς στρατιάν; τί θροεῖς; τί σε φῶ
Νέον ἀγγέλλειν; πολλὰ γὰρ εἰπὼν
Οὐδέν γε τρανῶς ἀπέδειξας. 40
χο. Πυραίθει στρατὸς Ἀργόλας, Ἕκτορ,
Πᾶσαν ἀν' ὄρφναν.
Δίοπτα δὲ νεῶν πυρσοῖ σταθμά.
Πᾶς δ' Ἀγαμεμνονίαν πρὸς σκηνὰν στρατὸς
Ἐννύχιος σὺν θορύβῳ [illegible], 45
Νέαν τιν' ἐθέλων βάξιν.
Οὐ γάρ πω πρὶν ὧδ' ἐφοβήθη
Ναυσιπόρος στρατός.
Σοὶ δ' ὑποπτεύων γε τὸ μέλλον
Ἦλθον ἄγγελος, ὡς μή ποτέ 50
Τινὰ μέμψιν ἐς ἡμᾶς εἴπῃς.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἑκ. Εἰς καιρὸν ἦλθες, καίπερ ἀγγέλλων φόβον.
Ἄνδρες γὰρ ἐκ γῆς τῆσδε νυκτήρῃ πλάτῃ,
Λαθόντες ὄμμα τοὐμόν, αἴρεσθαι φυγὴν
Μέλλουσι. σαίνει μ' ἔννυχος φρυκτωρία. 55
Ὦ δαῖμον, ὅστις μ' εὐτυχοῦντ' ἐνόσφισας,
Θοίνης λέοντα, πρὶν τὸν Ἀργείων στρατὸν
Σύρδην ἅπαντα τῷδ' ἀναλῶσαι δορί.
Εἰ γὰρ φαεννοὶ μὴ 'ξέλιπον ἡλίου
Λαμπτῆρες, οὐκ ἂν ἔσχον εὐτυχοῦν δόρυ, 60

EVRIPIDIS RHESVS.

ANAPÆSTI.

Vade ad cubile Hectoreum
Aliquis scutatorum regum vigil, vt scias
An acceperis de nouis militibus opem
Troiæ laturis
Nuncium aliquem *verbis expressum,* aut
inquam aliquis eorum,
Qui quadripartitam noctis vigiliam
Totius exercitus
Ante Troianam urbem sedendo obeunt.
Solue trucem sedem palpebrarum,
Relinque lectos humiles, ex foliis substratis factos
Hector: tempus enim est *audire.*
Hec. *Quisnam hic es ô amice? dic, quis vir?*
Quid hoc signum sibi vult?
Quinam per noctem ad nostra
Cubilia appropinquant? dicendum est.
Cho *Vigiles exercitus.* Hec. *Quid affers tam turbulenter?*
Cho. *Bono sis animo* Hec. *Sum bono animo.* (est? Ch. *Nondum.*
Numquis dolus de nocte, i. noctu nobis ab hoste struct
Hec. *Quid ergo tu custodiis iam desertis,*
Turbas exercitum, nisi habes aliquam
Nocturnam nunciationem? non scis exercitum
Prope Argiuum nocturnum nos
Cubile habere in armis? i. armatos agere excubias?
Cho. *Arma sociam manum,* i. socios, *Hector.*
Vade ad cubilia aliorum:
Hortare vt hastam tollant, excita à somno,
Mitte amicos vt veniant ad tuam cohortem,
Aptate frenis equos.
Quis vadit ad Panthœdum? aut ad Sarpedonem
Ducem Lyciorum, qui ex Europa natus est?
Vbi sunt inspectores victimarum?
Vbi sunt tribuni peditum leuis armaturæ?
Vbi sagittarij Phrygum?
Iungite corneos arcus neruis.
He. *Partim quidem nuncias terribilia auditu,*
Partim verò nos animas, nihil tamen liquidè.
Num Saturnij Panis tremulo
Flagello trepidas, & excubiis desertis,
Perturbas exercitum? quid trepidas? quid te dicam
Noui nunciare? multa enim cum dixeris,
Cho. *Nihil tamen clarè demonstrasti.*
Ignes accendit exercitus Argiuus, Hector,
Per totam noctem. (collucent,
Et nauium stationes, quæ sunt sub dio, facibus ardentibus
Et totus exercitus accessit ad Agamemnonis
Tabernaculum noctu cum tumultu,
Desiderans nouum aliquod consilium.
Nunquam enim antea sic trepidauit
Nauticus exercitus.
Tibi igitur suspicens id quod est futurum,
Veni nuncius, ne vnquam
Aliquam accusationem in nos dicas.

IAMBI.

Hec. *Opportunè venisti, quanquam terrorem denuncians,*
Viri enim isti, Græci scilicet, *ex hac terra nocturno remo*
Latentes conspectum meum, i. clam, *arripere fugam*
Statuerũt. Blanditur autem *mihi nocturna ignium incẽsio.*
O Deus, qui me victoriis florentem fraudasti, ceu
Præda leonem, priusquam Græcorum exercitum
Funditus totum ista consumerem hasta.
Si enim lucida non continuissent me solis
Faces, non cohibuissem felicem pugnam,

Priusquam naues incendissem & excurrissem per taberna- (cula,
Interficiens Græcos hac sanguinaria manu.
Ego quidem eram promptus pugnare
Etiam noctu, & uti secundo impetu dei:
Verum sapientes me, & diuina scientes
Vates persuaserunt expectare lumen diei,
Et deinde neminem Græcorum in terra relinquere.
Isti verò non expectant meorum vatum
Consilia, noctu fugitiuus multùm valet.
Quare quamprimum oportet indicere exercitui,
Vt parata sumant arma, & cessent à somno,
Vt aliquis ipsorum h ostium in nauem insiliens,
In tergo laceratus madefaciat scalas sanguine.
Alij verò in laqueis vincti & capti,
Phrygum agros discant arare.

Cho. Hector, properas priusquam scias quid agitur.
An enim viri Græci fugiant, non liquidè scimus. (noctu?
Hec. Quanã est causa, cur Græcorum exercitus ignes accendat
Cho. Nescio, meo tamen animo res hæc est valde suspecta.
Hec. Omnia te metuere scias, si hoc times.
Cho. Nondum antea hostes succenderunt tantum ignem.
Hec. Etiam nunquam antè tam turpiter prælio fusi ceciderunt.
Cho. Tu hac tua virtute fecisti. Quare reliqua nunc dispice.
Hec. Simplex est oratio aduersus hostes, armare manum oportet
Cho. Atqui hic AEneas valde magna festinatione pedis
Venit, nouam aliquam rem habens, quam amicis nunciet.
Æn. Hector, quare nocturni in exercitu
Vigiles ad tua cubilia profecti cum terrore, (exercitus?
Nocturnum conuentum excitant, cur etiam turbatus est
Hec. AEnea, muni armis tuum corpus.
Æn. Quid verò est? nunquid ab hostibus nunciatur
Dolus occultus struí per noctem?
Hec. Fugiunt Græci, & conscendunt naues.
Æn. Quod huius rei dicere potes certum signum?
Hec. Succendunt per totam noctem faces ignis,
Et mihi videntur non esse mansuri in crastinum,
Sed incensis ignibus in bene transtratis nauibus,
Fuga domum ab hac discedunt terra.
Æn. Tu verò quid facturus ob hæc armas manum?
Hec. Ipsos fugientes & salientes in naues
Hasta retinebo, & instabo illis grauis.
Turpe enim nobis & præter turpitudinem damnosum erit,
Deo concedente, hostes absque pugna
Dimittere fugientes, qui nos affecerunt multis malis.
Æn. Vtinam esses tam sapiens, quàm es manu promptus.
Verùm non vnus, & idem mortalium omnia scire (nus,
Naturâ potest: alij enim diuinitus aliud attributũ est mu-
Te quidem pugnare s. tamen, alios verò, rectè consulere
Deus voluit.
Qui audiens ignis faces accensas, adductus es vt credas
Fugere Græcos & exercitum vis educere,
Transiens fossas in media nocte.
Atqui transiens cauam profunditatem fossarum,
Si non inuenias hostes ex terra
Fugientes, sed in tuam hastam respicientes,
Victus quidem non poteris redire ad hanc vrbem.
Quomodo enim transibit exercitus in fuga palos?
Et quomodo per pontes transibunt equites,
Nisi fregerunt rotarum axes? Achillem,
Vincens verò, paratum aduersarium habes Pelei filium
Qui non sinet te inijcere ignem nauibus,
Neque sic, vt tu putas Græcos abripere.
Ardens enim vir est & munitus manu. (arma
Quamobrem exercitum quidem quietum iuxta clypeos &
Dormire sinamus à laboribus bellicis:
Exploratorem verò ad hostes, quicunque volet ire,
Mittendum censeo: & si parent fugam,
Euntes irruamus in Argiuorum exercitum:

Πρὶν ναῦς πυρῶσαι, καὶ διὰ σκηνῶν μολὼν,
Κτείνειν Ἀχαιοὺς τῇδε πολυφόνῳ χερί.
Κἀγὼ μὲν ἦ 'ξώρμητος ἱέναι δόρυ
Ἐν νυκτὶ, χρῆσθαί τ' εὐτυχεῖ ῥύμῃ θεοῦ.
Ἀλλ' οἱ σοφοί με καὶ τὸ θεῖον εἰδότες 65
Μάντεις, ἔπεισαν ἡμέρας μεῖναι φάος,
Κἄπειτ' Ἀχαιῶν μηδέν' ἐν χέρσῳ λιπεῖν.
Οἱ δ' οὐ μένουσι τὴν ἐμῶν θυοσκόπων
Βουλάς. ἐν ὄρφνῃ δραπέτης μέγα σθένει.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα χρὴ παραγγέλλειν στρατῷ, 70
Τεύχη προχείρως λαμβάνειν, λῆξαί θ' ὕπνου,
Ὡς ἄν τις αὐτῶν καὶ νεὼς θρῴσκων ἔπι,
Νῶτον χαραχθεὶς, κλίμακας ῥαίνῃ φόνῳ.
Οἱ δ' ἐν βρόχοισι δέσμιοι λελημμένοι,
Φρυγῶν ἀρούρας ἐκμάθωσι γαπονεῖν. 75
χο. Ἕκτορ, ταχύνεις πρὶν μαθεῖν τὸ δρώμενον.
Ἄνδρες γὰρ εἰ φεύγουσιν, οὐκ ἴσμεν τορῶς.
ἕκ. Τίς γὰρ πυραίθειν ἐξέφρασεν Ἀργείων στρατόν;
χο. Οὐκ οἶδ'· ὕποπτον δ' ἐστὶ κάρτ' ἐμῇ φρενί.
ἕκ. Πάντ' ἂν φοβηθεὶς ἴσθι, δειμαίνων τόδε. 80
χο. Οὔπω πρὶν ἧψαν πολέμιοι τοσόνδε φῶς.
ἕκ. Οὐδ' ὧδέ γ' αἰσχρῶς ἔπεσον ἐν τροπῇ δορός.
χο. Σὺ ταῦτ' ἔπραξας· καὶ τὰ λοιπὰ νῦν σκόπει.
ἕκ. Ἁπλοῦς ἐπ' ἐχθροῖς μῦθος, ὁπλίζειν χέρα.
χο. Καὶ μὴν ὅδ' Αἰνέας καὶ μάλα σπουδῇ ποδὸς 85
Στείχει, νέον τι πρᾶγμ' ἔχων φίλοις φράσαι.
αἰνε. Ἕκτορ, τί χρῆμα νύκτεροι κατὰ στρατὸν
Τὰς σὰς πρὸς εὐνὰς φύλακες ἐλθόντες φόβῳ,
Νυκτηγοροῦσι, καὶ κεκίνηται στρατός;
ἕκ. Αἰνέα, πύκαζε τεύχεσιν δέμας τὸ σόν. 90
αἰνε. Τί δ' ἔστι; μῶν τις πολεμίων ἀγγέλλεται
Δόλος κρυφαῖος ἰέναι κατ' εὐφρόνην;
ἕκ. Φεύγουσιν ἄνδρες, κἀπιβαίνουσιν νεῶν.
αἰνε. Τί τοῦδ' ἂν εἴποις ἀσφαλὲς τεκμήριον;
ἕκ. Αἴθουσι πᾶσαν νύκτα λαμπάδας πυρός, 95
Καί μοι δοκοῦσιν οὐ μενεῖν ἐς αὔριον,
Ἀλλ' ἐκκέαντες πυρσ' ἐπ' εὐσέλμων νεῶν,
Φυγῇ πρὸς οἴκους τῆσδ' ἀφορμᾶν χθονός.
αἰνε. Σὺ δ' ὡς τί δράσων πρὸς τάδ' ὁπλίζῃ χέρα;
ἕκ. Φεύγοντας αὐτοὺς, ἐπιθρώσκοντας νεῶν, 100
Λόγχῃ καθέξω κἀπικείσομαι βαρύς.
Αἰσχρὸν γὰρ ἡμῖν, καὶ πρὸς αἰσχύνῃ κακὸν,
Θεοῦ διδόντος πολεμίους ἄνευ μάχης
Φεύγειν ἐᾶσαι, πολλὰ δράσαντας κακά.
αἰνε. Εἴθ' ἦσθ' ἀνὴρ εὔβουλος, ὡς δρᾶσαι χερί. 105
Ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ' ἐπίστασθαι βροτῶν
Πέφυκεν· ἄλλῳ δ' ἄλλο πρόσκειται γέρας,
Σοὶ μὲν μάχεσθαι, τοῖς δὲ βουλεύειν καλῶς.
Ὅστις πυρὸς λαμπτῆρας ἐξήρθης κλύων
Φεύγειν Ἀχαιοὺς, καὶ στρατὸν μέλλεις ἄγειν, 110
Τάφρους ὑπερβὰς νυκτὸς ἐν καταστάσει.
Καίτοι περάσας κοῖλον αὐλώνων βάθος,
Εἰ μὴ κυρήσεις πολεμίους ἀπὸ χθονὸς
Φεύγοντας, ἀλλὰ σὸν βλέποντας εἰς δόρυ,
Νικώμενος μὲν, οὔτι μὴ μόλῃς πάλιν. 115
Πῶς γὰρ περάσει σκόλοπας ἐν τροπῇ στρατός;
Πῶς δ' αὖ γεφύρας διαβαλοῦσ' ἱππηλάται,
Ἢν ἄρα μὴ θραύσαντες ἀντύγων χνόας;
Νικῶν δ', ἔφεδρον παῖδ' ἔχεις τὸν Πηλέως,
Ὅς σ' οὐκ ἐάσει ναυσὶν ἐμβαλεῖν φλόγα, 120
Οὐδ' ὧδ' Ἀχαιοὺς, ὡς δοκεῖς, ἀναρπάσαι.
Αἴθων γὰρ ἀνὴρ, καὶ πεπύργωται χερί.
Ἀλλὰ στρατὸν μὲν ἥσυχον παρ' ἀσπίσιν
Εὕδειν ἐῶμεν ἐκ κόπων ἀρειφάτων,
Κατάσκοπον δὲ πολεμίων, ὃς ἂν θέλῃ, 125
Πέμπειν δοκεῖ μοι. κἂν μὲν αἴρωνται φυγὴν,
Στείχοντες ἐμπέσωμεν Ἀργείων στρατῷ.

ἢν δ' ἐς δόλον τιν' ἥδ' ἄγῃ φρυκτωρία,
μαθόντες ἐχθρῶν μηχανὰς κατασκόπου,
βουλευσόμεσθα. τήνδ' ἔχω γνώμην, ἄναξ. 130

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τάδε δοκεῖ, τάδε μεταθέμενος νόει.
2 Σφαλερὰ δ' οὐ φιλῶ στρατηγῶν κράτη.
3 Τί γὰρ ἄμεινον, ἢ
4 Ταχυβάταν νεῶν κατόπταν μολεῖν
5 Πέλας, ὅ τι ποτ' ἄρα δαΐοις 135
6 Πυρὰ κατ' ἀντίπρωρα ναυστάθμων δαίεται.

Εκ. Νικᾶτ', ἐπειδὴ πᾶσιν ἁνδάνει τάδε.
Στείχων δὲ κόσμει συμμάχους. τάχ' ἂν στρατὸς
Κινοῖτ' ἀκούσας νυκτέρους ἐκκλησίας.
Ἐγὼ δὲ πέμψω πολεμίων κατάσκοπον. 140
Κἂν μέν τιν' ἐχθρῶν μηχανὴν πυθώμεθα,
Σὺ πάντ' ἀκούσῃ, καὶ παρὼν εἴσῃ λόγον.
Ἐὰν δ' ἀπαίρωσ' εἰς φυγὴν ὡρμημένοι,
Σάλπιγγος αὐδὴν προσδοκῶν καραδόκει,
Ὡς οὐ μενοῦντά μ', ἀλλὰ προσμίξω νεῶν 145
Ὁλκοῖσι νυκτὸς τῆσδ' ἐπ' Ἀργείων στρατόν.

Αἰν. Πέμφ' ὡς τάχιστα· νῦν γὰρ ἀσφαλῶς φρονεῖς.
Σὺν σοὶ δέ μ' ὄψει καρτεροῦνθ', ὅταν δέῃ.

Εκ. Τίς δῆτα Τρώων οἳ πάρεισιν ἐν λόγῳ,
Θέλει κατόπτης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν; 150
Τίς ἂν γένοιτο τῆσδε γῆς εὐεργέτης;
Τίς φησιν; οὔτοι πάντ' ἐγὼ δυνήσομαι
Πόλει πατρῴᾳ συμμάχοις θ' ὑπηρετεῖν.

Δο. Ἐγὼ πρὸ γαίας τόνδε κίνδυνον θέλω
Ῥίψας κατόπτης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν, 155
Καὶ πάντ' Ἀχαιῶν ἐκμαθὼν βουλεύματα,
Ἥξω· 'πὶ τούτοις τόνδ' ὑφίσταμαι πόνον.

Εκ. Ἐπώνυμος μὲν κάρτα καὶ φιλόπτολις
Δόλων. πατρὸς δὲ καὶ πρὶν εὐκλεᾶ δόμον,
Νῦν δὶς τόσως ἔθηκας εὐκλεέστερον. 160

Δο. Οὔκουν πονεῖν μὲν χρή, πονοῦντα δ' ἄξιον
Μισθὸν φέρεσθαι. Παντὶ γὰρ προσκείμενον
Κέρδος πρὸς ἔργῳ, τὴν χάριν τίκτει διπλῆν.

Εκ. Ναί, καὶ δίκαια ταῦτα, κοὐκ ἄλλως λέγω.
Τάξαι δὲ μισθόν, πλὴν ἐμῆς τυραννίδος. 165

Δο. Οὐ σῆς ἐρῶμεν πολιόχου τυραννίδος.

Εκ. Σὺ δ' ἀλλὰ γήμας, Πριαμιδῶν γαμβρὸς γενοῦ.

Δο. Οὐκ ἐξ ἐμαυτοῦ μειζόνων γαμεῖν θέλω.

Εκ. Χρυσὸς πάρεστιν, εἰ τόδ' αἰτήσεις γέρας.

Δο. Ἀλλ' ἔστ' ἐν οἴκοις· οὐ βίου σπανίζομεν. 170

Εκ. Τί δῆτα χρῄζεις, ὧν κέκευθεν Ἴλιος;

Δο. Ἑλὼν Ἀχαιούς, δῶρά μοι ξυναίνεσον.

Εκ. Δώσω· σὺ δ' αἴτει, πλὴν στρατηλάτας νεῶν.

Δο. Κτεῖν', οὔ σ' ἀπαιτῶ Μενέλεω σχέσθαι χέρας.

Εκ. Οὐ μὴν τὸν Ἰλέως παῖδά μ' ἐξαιτεῖς λαβεῖν. 175

Δο. Κακαὶ γεωργεῖν χεῖρες εὖ τεθραμμέναι.

Εκ. Τίν' οὖν Ἀχαιῶν ζῶντ' ἀποινᾶσθαι θέλεις;

Δο. Καὶ πρόσθεν εἶπον, ἔστι χρυσὸς ἐν δόμοις.

Εκ. Καὶ μὴν λαφύρων αὐτὸς αἱρήσῃ παρών.

Δο. Θεοῖσιν αὐτὰ πασσάλευε πρὸς δόμοις. 180

Εκ. Τί δῆτα μεῖζον τῶνδέ μ' αἰτήσεις γέρας;

Δο. Ἵππους Ἀχιλλέως. χρὴ δ' ἐπ' ἀξίοις πονεῖν,
Ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι δαίμονος.

Εκ. Καὶ μὴν ἐρῶντί γ' ἀντερᾷς ἵππων ἐμοί.
Ἐξ ἀφθίτων γὰρ ἄφθιτοι πεφυκότες, 185
Τὸν Πηλέως φέρουσι θούριον γόνον.
Δίδωσι δ' αὐτοὺς πωλοδαμνήσας ἄναξ
Πηλεῖ Ποσειδῶν, ὡς λέγουσι, πόντιος.
Ἀλλ' οὔ σ' ἐπάρας ψεύσομαι. δώσω δέ σοι
Κάλλιστον οἴκοις κτῆμ' Ἀχιλλέως ὄχον. 190

Δο. Αἰνῶ. λαβὼν δὲ φημὶ κάλλιστον Φρυγῶν
Δῶρον δέχεσθαι τῆς ἐμῆς εὐψυχίας.
Σὲ δ' οὐ φθονεῖν χρή· μυρί' ἔστιν ἄλλα σοι,

Si verò in dolum aliquem ducunt hi ignes accensi,
Cognitis hostium insidiis ex exploratore,
Consultabimus. hæc est ô Rex, mea sententia.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. *Hæc* mihi quoque *placent. Hæc mutata sententia cogita.*
Lubrica enim, & periculosa *ducum imperia non amo.*
Quid enim melius est, quàm
Velocem exploratorem ire naues
Prope, vt sciat, curnam ab hostibus *(accendantur*
Ignes in naualibus proras Troianis *aduersas habentibus*

Hec. *Vincitis, quandoquidem omnibus hæc placent.*
Discedens igitur instrue socios. forsan enim exercitus
Moueri posset, auditis nocturnis concionibus.
Ego verò mittam exploratorem hostium.
Et si quos hostium dolos audiuerimus,
Tu omnia audies, & præsens rationem scies.
Si verò soluerint in fugam ruentes,
Tubæ clangorem expectans obserua,
Tanquam non mansuro me: sed accedam ad nauium
Sulcos hac nocte ad Argiuum exercitum.

AEn. *Mitte quamprimùm: nunc enim rectè sentis,*
Tecum verò videbis me tolerantem, quum opus fuerit.

Hec. *Quisnam igitur Troianorum, qui adsunt in isto consilio,*
Vult explorator ad naues Græcorum ire?
Quisnam de hac regione bene mereri cupit?
Quis pollicetur? non enim ego omnia potero
Patriæ, & socijs subministrare, quibus opus est.

Dol. *Ego pro patria hoc periculum volo*
Subiens, speculator ad naues Græcorum ire.
Et omnibus Græcorum cognitis consiliis,
Redibo huc. hunc laborem in me recipio.

Hec. *Habes valde conueniens nomen rei, & es amator patriæ,*
Dolon. patris verò domum & prius nobilem,
Nunc multò reddis nobiliorem, augens dupHci gloria.

Dol. *Ideò laborare me conuenit. sed laborantem decet*
Mercedem auferre. additum enim omni
Negotio lucrum, voluptatem parit duplicem.

Hec. *Sanè, & hac æqua* sunt, *nec aliter,* contrà ve *dico.*
Statue igitur mercedem quamlibet, *præter meum regnū.*

Dol. *Non desidero tuum potens regnum.*

Hec. *Tu verò iam ducens vxorem, Priamidarum affinis fias.*

Dol. *Nolo cum me potentioribus nuptias contrahere.*

Hec. *At aurum* nobis *est, si hoc præmium petis.* *(laboramus.*

Dol. *At* nobis etiam aurum *est in ædibus: victus penuria non*

Hec. *Quid igitur cupis* earum rerum *quas Ilium tenet?*

Dol. *Cùm tu viceris Græcos, promitte mihi dona.*

Hec. *Dabo, tu verò pete, præter duces nauium.*

Dol. *Interfice, non postulo vt abstineas manus à Menelao.*

Hec. *Num Oilei filium postulas à me accipere?*

Dol. *Inutiles* sunt *ad agros colendos, molliter educatæ manus.*

Hec. *Quem igitur Græcorū viuentē dari tibi pro munere cupis?*

Dol. *Atqui anteà dixi, me domi habere aurum.*

Hec. *Atqui ex spoliis præsens ipse eliges,* quę vis.

Dol. *Spolia suspende diis in templis.*

Hec. *Quod igitur maius his à me petis munus?* *(re,*

Dol. *Equos Achillis: decet enim me pro digna mercede labora-*
Vitam incertæ aleæ fortunæ obucientem.

Hec. *Atqui tu quoque eosdem, quos ego cupio, cupis equos.*
Ex immortalibus enim immortales nati
Ferunt Pelei bellicosum filium.
Tradidit autem hos equorum domitor Rex
Marinus Neptunus *Peleo vt dicunt.* *(tur tibi*
Sed non te ad hoc periculum *impellens fallam. dabo igi-*
Pulcherrimam domi possessionem, Achillis currum.

Dol. *Laudo: & si accepero, gloriabor pulcherrimū inter Phryges*
Donum me accepisse, mea fortitudinis causa.
Te verò non inuidere oportet: infinita alia tibi sunt,

Quibus delectaberis, dominaus huic regioni.

Antistrophe.

Magnum certamen, magna enim præmia *cupis accipere.*
His potitus profecto beatus eris:
Cho. *Sed hic labor quoque gloriosus* est.
Magnum quoque est, *affinem esse principum.*
Hac diuina spectet iustitia:
Quod enim ad humana attinet, hæc tibi videntur esse cer [ta.
Dol. *Abeo igitur, profectus verò ad* meatum *aedium lares,*
Ornatu meum corpus decenter ornabo.
Inde verò proferam pedem ad naues Argiuorum.
Cho. *Sed quam habebis aliam vestem pro hac?*
Dol. *Conuenientem huic negotio, & insidiatorio itineri.*
Cho. *A sapiente viro decet aliquam sapientiam discere.*
Dicas quod erit tegmen tui corporis?
Dol. *Ponam lupinam pellem circum dorsum,*
Et faciem feræ circa meum caput ponam,
Gressúmque manibus anteriorem aptans,
Et pedes pedibus, quadrupedem imitabor
Lupi incessum, hostibus difficilem inuentu,
Appropinquans ad fossam, & nauium propugnacula.
Quū verò desertū, ac à nauibus remotū in *locum intrabo*
Bipes incedam sic meus compositus est dolus. (*pedibus,*
Cho. *Feliciter igitur te Maiæ filius illuc, & rursus* huc
Deducat Mercurius, qui est *furum* ac impostorum rex.
*H*abes *enim laborem,* quem jubeas. *Oportet tantum te se*
Dol. *Saluus reuertar, & interfecto Vlysse,* (*cunda vti fortuna.*
Eius caput tibi feram, certum enim signum habeo.
(*Dices Dolonem ad naues Græcorum iuisse*)
Aut filio Tydei, non incruenta manu
Redibo domum, priusquam lumen redeat supra *terram.*

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *Thymbræe, Delie, & Licia*
Per templum gradiens
Apollo ò diuinum caput venias
Arcitenens, venis iam nocturnus, i. hac nocte
Dux salutifer
Huic *viro iteneris*
Et sis, & opitulare Dardanidis.
O omnipotens, ô qui Troiæ
Antiquos muros ædificasti.

Antistrophe I.

Vtinam igitur Dolon *peruenias* ad *naualia, & exercitus*
Græcanici speculator
Venias, & reuertatur rursus ad *aras*
Domus patriæ Iliacæ.
Phthiarum verò equarum in
Currum ascendas,
Occiso prius Achæorum principe,
Quas Æacidæ marinus
Peleo dedit Deus.

Strophe II.

Quia pro laribus & focis,
Et pro patria solus ausus est
Ad stationes nauium ire speculator.
Illum ob *animi præstātiā suspicio, certè* magna *raritas* est
Bonorum, ac fortium virorum, *quoties est*
Tristem solem experiens, atque periclitans *in pelago,*
Et quoties *fluctuat ciuitas.*
Est Phrygum aliquis, est aliquis vir *fortis.*
Inest etiam audacia
In hastis Mysorū quondā ob ignauiam malè audictū,
Qui Mysus nunc *meam belli societatem contemnit.*

Antistrophe II.

Quem virum ex Achiuis
Iste qui pedibus solum calcat interfector
Vulnerabit in tentoriis?

Ἐφ' οἷσι τὴν ψυχὴν παρεὶς ἀριστεύων χθονός.

Ἀντιστροφή.

Χο. 1 Μέγας ἀγών, μεγάλα δ' ἐπινοεῖς ἑλεῖν. 195
2 Μακάριός γε μὴν κυρήσας ἔσῃ,
3 Πόνος δ' εὐκλεής.
4 Μέγα δὲ κοιράνοισι γαμβρὸν πέλειν.
5 Τὰ θεόθεν ἐπιδέτω Δίκα.
6 Τὰ δὲ παρ' ἀνδράσι, τέλεά σοι φαίνεται. 200
Δο. Στείχοιμ' ἄν. ἐλθὼν δ' εἰς δόμους ἐφέστιος
Σκευῇ πρεπόντως σῶμ' ἐμὸν καθάψομαι.
Κἀκεῖθεν ἥσω ναῦς ἐπ' Ἀργείων πόδα.
Χο. Ἐπεὶ τίν' ἄλλην τῆσδ' ἕξεις στολήν;
Δο. Πρέπουσαν ἔργῳ, κλεπταῖσίν τε βήμασιν. 205
Χο. Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν.
Λέξον, τίς ἔσται τοῦδε σώματος στολή.
Δο. Λύκειον ἀμφὶ νῶτα θήσομαι δοράν,
Καὶ χάσμα θηρὸς ἀμφ' ἐμῷ θήσω κάρᾳ.
Βάσιν τε χερσὶ προσθίαν καθαρμόσας, 210
Καὶ κῶλα κώλοις, τετράπουν μιμήσομαι
Λύκου κέλευθον, πολεμίοις δυσεύρετον,
Τάφροις πελάζων καὶ νεῶν προβλήμασιν.
Ὅταν δ' ἔρημον χῶρον ἐμβαίνω ποδί,
Δίβαμος εἶμι. τῇδε σύγκειται δόλος. 215
Χο. Ἀλλ' εὖ σ' ὁ Μαίας παῖς ἐκεῖσε καὶ πάλιν
Πέμψειεν Ἑρμῆς, ὅς γε φηλητῶν ἄναξ.
Ἔχεις δὲ τοὔργον, εὐτυχεῖν μόνον σε δεῖ.
Δο. Σωθήσομαί τε, καὶ κτανὼν Ὀδυσσέως
Οἴσω κάρα σοι. σύμβολον δ' ἔχων σαφὲς 220
Φήσεις Δόλωνα ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν.
Ἢ παῖδα Τυδέως. οὐδ' ἀναιμάκτῳ χερὶ
Ἥξω πρὸς οἴκους, πρὶν φάος μολεῖν χθόνα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Θυμβραῖε, καὶ Δάλιε, καὶ Λυκίας
Χο. 2 Ναὸν ἐμβατεύων 215
3 Ἄπολλον, ὦ δία κεφαλά, μόλε το-
4 ξήρης, ἵκου δ' ἐννύχιος
5 Ἀγεμὼν σωτήριος
6 Ἀνδρὶ πομπᾶς
7 Καὶ ξύλλαβε Δαρδανίδαις. 230
8 Ὦ παγκρατὲς, ὦ Τροίας
9 Τείχη παλαιὰ δείμας.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Μόλοι δὲ ναυκληρίας, καὶ στρατιᾶς
2 Ἑλλάδος διόπτας
3 Ἵκοιτο, καὶ κάμψειε πάλιν θυμέλας 235
4 Οἴκων πατρὸς Ἰλιάδος.
5 Φθιάδων δ' ἵππων ἐπὶ
7 Ἄντυγα βαίη,
7 Δεσπότου πέρσαντος Ἀχαιῶν Ἄρη,
8 Τὰς πόντιος Αἰακίδᾳ 240
9 Πηλεῖ δίδωσι δαίμων.

Στροφὴ β'.

1 Ἐπεὶ πρό τ' οἴκων,
2 Πρό τε γᾶς ἔτλα μόνος
3 Ναύσταθμα βὰς κατιδεῖν.
4 Ἄγαμαι λήματος. ὁ σπανιός 245
5 Τῶν ἀγαθῶν, ὅταν ᾖ
6 Δυσάλιος ἐν πελάγει
7 Καὶ σαλεύῃ πόλις,
8 Ἔστι Φρυγῶν τις, ἔστιν ἄλκιμος.
9 Ἔνι δὲ θάρσος
10 Ἐν αἰχμαῖς. ποῦ Μυσῶν,
11 Ὃς ἐμὰν συμμαχίαν ἀτίζει.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Τίν' ἀνδρ' Ἀχαιῶν
2 Ὁ πεδοστιβὴς σφαγεὺς
3 Οὐτάσει ἐν κλισίαις;

4 Τε-

4 Τετράπουν μῖμον ἔχων θηρ-
5 Θηρός, ἕλοι Μενέλαν.
6 Κτανὼν δ' Ἀγαμεμνονίαν
7 Κρᾶτ', ἐνέγκοι Ἑλέ-
8 νᾳ κακόγαμβρον ἐς χέρας γόον,
9 Ὃς ἐπὶ πόλιν,
10 Ὃς ἐπὶ γᾶν Τροίας χι-
11 λιόναυν ἤλυθ' ἔχων στρατιάν.

IAMBOI.

ἀγγ. Ἄναξ, τοιούτων δεσπόταισιν ἄγγελος
Εἴην τὸ λοιπὸν, οἷά σοι φέρω μαθεῖν. 265
Ἑκ. Ἦ πόλλ' ἀγρώσταις σκαιὰ πρόσκειται φρενί.
Καὶ γὰρ σὺ ποίμνας δεσπόταις τευχεσφόροις
Ἥκειν ἔοικας ἀγγελῶν ἵν' οὐ πρέπει.
Οὐκ οἶσθα δῶμα τοὐμὸν, ἢ θρόνους πατρὸς,
Οἷς χρὴ γεγωνεῖν εὐτυχοῦντα ποίμνια; 270
ἀγγ. Σκαιοὶ βοτῆρές ἐσμεν, οὐκ ἄλλως λέγω.
Ἀλλ' οὐδὲν ἧσσον σοὶ φέρω καλοὺς λόγους.
Ἑκ. Παῦσαι λέγων μοι τὰς προσαυλείους τύχας.
Μάχας πρὸ χειρῶν καὶ δόρη βαστάζομεν.
ἀγγ. Τοιαῦτα κἀγὼ σημανῶν ἐλήλυθα. 275
Ἀνὴρ γὰρ ἀλκῆς μυρίας στρατηλατῶν,
Στείχει φίλος σοὶ σύμμαχός τε τῇδε γῇ.
Ἑκ. Ποίας πατρῴας γῆς ἐρημώσας πέδον;
ἀγγ. Θρῄκης. πατρὸς δὲ Στρυμόνος κικλήσκεται.
Ἑκ. Ῥῆσον τιθέντ' ἔλεξας ἐν Τροίᾳ πόδα; 280
ἀγγ. Ἔγνως. λόγου δὲ δὶς τόσον μ' ἐκούφισας.
Ἑκ. Καὶ πῶς πρὸς Ἴδης ὀργάδας πορεύεται,
Πλαγχθεὶς πλατείας πεδιάδος θ' ἁμαξιτοῦ;
ἀγγ. Οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς, εἰκάσαι γε μὴν πάρα.
Νυκτὸς γὰρ οὔτι φαῦλον ἐμβαλεῖν στρατὸν, 285
Κλύοντα πλήρη πεδία πολεμίας χερός.
Φόβον δ' ἀγρώσταις οἳ κατ' Ἰδαῖον λέπας
Οἰκοῦμεν, αὐτόρριζον ἑστίαν χθονὸς,
Παρέσχε, δρυμὰ νυκτὸς ἔνθηρον μολών.
Πολλῇ γὰρ ἠχῇ Θρῄκιος ῥέων στρατὸς, 290
Ἔστειχε· θάμβει δ' ἐκπλαγέντες ἵεμεν
Ποίμνας ἐς ἄκρας, μή τις Ἀργείων μόλῃ
Λεηλατήσων, καὶ σὰ πορθήσων σταθμά.
Πρὶν δὴ δι' ὤτων γῆρυν οὐχ Ἑλληνικὴν
Ἐδεξάμεσθα, καὶ μετέστημεν φόβου. 295
Στείχων δ' ἄνακτος προὐξερευνητὰς στρατοῦ,
Ἀνιστόρησα Θρῃκίοις προσφθέγμασι,
Τίς ὁ στρατηγὸς, καὶ τίνος κεκλημένος,
Στείχει πρὸς ἄστυ Πριαμίδαισι σύμμαχος.
Καὶ πάντ' ἀκούσας, ὧν ἐφιέμην μαθεῖν, 300
Ἔστην. ὁρῶ δὲ Ῥῆσον ὥστε δαίμονα
Ἑστῶτ' ἐν ἵπποις, Θρῃκίοις τ' ὀχήμασιν.
Χρυσῇ δὲ πλάστιγξ αὐχένα ζυγηφόρον
Πώλων ἔκλῃε, χιόνος ἐξαυγεστέρων.
Πέλτη δ' ἐπ' ὤμων χρυσοκολλήτοις τύποις 305
Ἔλαμπε. Γοργὼ δ' ὡς ἐπ' αἰγίδος θεᾶς
Χαλκῆ μετώποις ἱππικοῖσι πρόσδετος,
Πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.
Στρατοῦ δὲ πλῆθος οὐδ' ἂν ἐν ψήφου λόγῳ
Θέσθαι δυναίμην, ὡς ἄπλατον ἦν ἰδεῖν. 310
Πολλοὶ μὲν ἱππῆς, πολλὰ πελταστῶν τέλη,
Πολλοί τ' ἀτράκτων τοξόται. πολὺς δ' ὄχλος
Γυμνὴς ὁμαρτεῖ, Θρῃκίαν ἔχων στολήν.
Τοιόσδε Τροίᾳ σύμμαχος πάρεστ' ἀνὴρ,
Ὃν οὔτε φεύγων, οὔθ' ὑφεστηκὼς δορὶ, 315
Ὁ Πηλέως παῖς ἐκφυγεῖν δυνήσεται.
Χο. Ὅταν πολίταις εὖ παρῶσι δαίμονες,
Ἕρπει κατάντης συμφορὰ πρὸς τἀγαθόν.
Ἑκ. Πολλοὺς, ἐπειδὴ τοὐμὸν εὐτυχεῖ δόρυ,
Καὶ Ζεὺς πρὸς ἡμῶν ἐστιν, εὑρήσω φίλους. 320
Ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν δεόμεθ', οἵ ποτε πόνων
Μὴ ξυμμετέσχον, ἡνίκ' ἐξώστης Ἄρης

Habens imitationem quadrupedis in
Pelle *beluæ. Vtinam Menelaum interficiat.*
Peracta verò cæde, Agamemnonium
Caput afferat Helenæ,
In manus, luctum inauspicati connubij, 260
Qui ad scortum,
Qui ad Troiam mille
Nauium venit habens exercitum.

IAMBI.

Nun. *O Rex, talium tecum nuncius dominis*
Sim etiam deinceps, quales nunc tibi adfero cognoscenda. 265
Hec. *Profectò multa rusticis absurda insunt in animo.*
Etenim tu de gregibus, dominis armatis,
Videris venire nunciaturus aliquid, vbi non decet.
Nonne scis domum meam, aut sedem patris,
Quibus oportet nuncios prædicare de gregibus florentibus? 270
Nun. *Nos pastores sumus inepti, fateor:*
Nihilominus tamen affero tibi sermones dignos cura.
Hec. *Desine dicere mihi villanas fortunas:*
In manibus gerimus prælia & hastas.
Nunc. *Talia & ego significaturus veni:* 275
Vir enim exercitus numerosi dux
Venit tibi amicus, & belli socius huic terræ.
Hec. *Cuius patriæ terræ solum deserens?*
Nun. *Thraciæ. Strymonis verò vocatur filius.*
Hec. *Rhesum aduenisse narras in Troianum agrum?* 280
Nun. *Scis. leuasti autem me prolixa repetitione sermonis.*
Hec. *Et quomodo ad Idæ colles iter facit,*
Aberrans à lata campestri & plaustraria via?
Nun. *Non scio certò: sed tamen conijcere licet.*
Haud enim absurdũ est cũ huc exercitum noctu ducere, 285
Quia audiuit campos hostili manu plenos esse.
Terrorem verò rusticis qui in Idæo monte
Habitamus per siluestria loca terræ,
Incussit, noctu incedens per saltum plenum feris.
Magno enim clangore Thracius exercitus ruens 290
Ibat: stupore verò nos consternati, agimus
Greges in summitates montium, ne quis Græcorũ accederet
Prædam abacturus, & tua depopulaturus armenta.
Priusquam per aures vocem non Græcam
Accepimus, & destitimus à metu. 295
Vadens verò regis illius scrutatores exercitus
Interrogaui Thracio sermone,
Quis sit dux, cuias vocatus,
Pergat ad vrbem Troianis socius,
Et cum omnia audiuissem quæ cupiebam scire, 300
Restiti. Ibi vide Rhesum veluti deum
Stantem in equis, & Thraciis curribus.
Aurea autem bulla collum iugalium
Equorum claudebat niue candidiorum.
Pelta verò in humeris aureis figuris 305
Fulgebat: Gorgo verò velut in Palladis clypeo
Ferrea, fronti equorum alligata,
Cum multis tintinnabulis sonum terribilem edebat.
Multitudinem verò exercitus neque in ratione calculi
Ponere possem: adeò immensam erat videre. 310
Erant enim multi equites, & multi peltatorum ordines,
Et multi sagittarum iaculatores. & multa turba
Leuis armaturæ sequebatur, Thracium vestitum gerens.
Huiusmodi Troiæ socius adest vir,
Quem neque fugiens, neque subsistens hastâ 315
Pelei filius poterit effugere.
Cho. *Quando ciuibus bene volunt dij,*
Calamitas facilè conuertitur in bonum.
Hec. *Multos, quandoquidem hasta mea rem feliciter gerit,*
Et Iupiter nobiscum est, inueniam amicos. 320
Sed nihil ipsis indigemus, qui olim
Non vnà laborauerunt, quando violentus Mars

Confregit vela huius terræ grauiter spirans.
Rhesus verò ostendit qualis sit Troiæ amicus:
Venit enim ad conuiuium, cum non adfuerit venatoribus
Capientibus prædam, neque vnà laborauit hasta.

Cho. *Meritò tales homines contemnis, & talibus amicis succēses.*
Recipe tamen eos, qui volunt iuuare ciuitatem.

Hec. *Sufficimus nos ad seruandum Ilium vrbem.*

Cho. *Putas iam te hostes cepisse?*

Hec. *Puto, idque ostendet sequens Dei iubar.*

Cho. *Vide quid sit futurum: multa inuertit Deus.*

Hec. *Odi serò opitulari amicis.*

Nun. *O rex, repellere socios, odiosum est:*
Terrori enim erit hostibus conspectus tantùm.

Cho. *Hic itaque quia aduenit, non quidem bello socius,*
Sed hospes ad mensam veniat hospitum.
Gratia enim ei Priamidarum periit.

Hec. *Tu rectè mones, & opportunè rem consideras.*
Armatus igitur aureis armis secundùm sermones nuncij
Rhesus adsit auxiliator huic terræ.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *Adrastia, Iouis filia*
Prohibeat arrogantiam oris:
Dicam enim iam quæcunque meo
Animo placet dicere.
Ades ô fluminis fili,
Ades, appropinquasti ad aulam amici,
Veneranda persuasit te tandem
Pieris mater, & pulchris pontibus instratus
Fluuius ducit te huc.

Antistrophe I.

Strymon qui olim cantatricis
Musæ per intemeratos
Volutatus speciè aquæ
Sinus tuam procreauit pubertatem.
Tu mihi Iupiter conspicuus
Venis, currum vecturus maculosis equis:
Nunc ô patria, ô Phrygia,
Fauente deo, nunc tibi libera ore
Iouem licebit prædicare.

Strophe II.

Ergo tandem rursus antiqua
Troia celebrabit totos dies propinatorios
Cœtus amorum,
Cantilenis, & poculorum temulentis, &c
Vicès alternantibus certaminibus.
Per mare Atridis
Spartam abeuntibus à littore Iliaco.
O amice, vtinam mihi
Tua manu & tua hasta con-
fectis his, quæ cupio, domum reuertaris.

Antistrophe II.

Veni, appare, auro micantem
Peltam Pelidæ obiicias ob oculos,
Obliquam leuans à solo,
Certans manibus & pedibus apud politum currum,
Vibránsque bicuspidem hastam.
Te enim nullus sustinens,
Saltabit vnquam in templo Argiuæ Iunonis:
Sed eum hæc terra
Peremptum Thracio fato
Charissimum onus feret.

ANAPÆSTI.

Io, io, maxime rex, eximium ô Thracia
Catulum aluisti ciuitatis principem aspectu.
Vide auro tectum corporis robur,
Audi strepitus tintinnabulorum crepitantium,
A scutis loris resonantes.

Ἔρρηξε λαῖφος· τὰ δὲ νῦν μεγάλ' ἂν πνέοι.
Ῥῆσος δ' ἔδειξεν οἷος ἦν Τροίᾳ φίλος. 325
Ἥκει γὰρ ἐς δαῖτ', οὐ παρὼν κυνηγέταις
Αἱροῦσι λείαν, οὐδὲ συγκαμὼν δορί.

χο. Ὀρθῶς ἀπαξιοῖς, κἀπίμεμπτος εἶ φίλοις.
Δέχου δὲ τοὺς θέλοντας ὠφελεῖν πόλιν.

ἕκ. Ἀρκοῦμεν οἱ σώζοντες Ἴλιον πάλαι. 330

χο. Πέποιθας ἤδη πολεμίους ᾑρηκέναι;

ἕκ. Πέποιθα· δείξει τοὐπιὸν σέλας θεοῦ.

χο. Ὅρα τὸ μέλλον· πόλλ' ἀναστρέφει θεός.

ἕκ. Μισῶ φίλοισιν ὕστερον βοηδρομεῖν.

ἄγγ. Ἄναξ, ἀπωθεῖν συμμάχους ἐπίφθονον.
Φόβος γένοιτ' ἂν πολεμίοις ὀφθεὶς μόνον. 335

χο. Ὅδ' οὖν ἐπειδὴ ἦλθε, σύμμαχος μὲν οὔ,
Ξένος δὲ πρὸς τράπεζαν ἡκέτω ξένων.
Χάρις γὰρ αὐτοῦ Πριαμιδῶν διώλετο.

ἕκ. Σύ τ' εὖ παραινεῖς, καὶ σὺ καιρίως σκοπεῖς.
Ὁ χρυσοτευχὴς δ' οὕνεκ' ἀγγέλου λόγων 340
Ῥῆσος, παρέστω τῇδε σύμμαχος χθονί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ἀδράστεια μὲν ἁ Διὸς παῖς,
2 Εἴργοι στομάτων φθόνον.
3 Φράσω γὰρ δὴ ὅσον μοι
4 Ψυχᾷ προσφιλές ἐστιν εἰπεῖν. 345
5 Ἥκεις, ὦ ποταμοῦ παῖ,
6 Ἥκεις, ἐπλάθης φίλιον πρὸς αὐλάν.
7 Ἀσπαστός, ἐπεί σε χρόνῳ
8 Πιερὶς μάτηρ, ὅ τε καλλιγέφυ-
9 ρος ποταμὸς πορεύει. 350

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Στρυμὼν, ὅς ποτε τᾶς μελῳδοῦ
2 Μούσας δι' ἀκηράτων
3 Δινηθεὶς ὑδρωπὸς
4 Κόλπων, σὰν ἐφύτευσεν ἥβαν.
5 Σύ μοι Ζεὺς ὁ φαναῖος 355
6 Ἥκεις, διφρεύων βαλιαῖσι πώλοις.
7 Νῦν ὦ πατρὶς, ὦ Φρυγία,
8 Ξὺν θεῷ νῦν σοι τὸν ἐλευθέριον
9 Ζῆνα πάρεστιν εἰπεῖν.

Στροφὴ β'.

1 Ἆρά ποτ' αὖθις ἁ παλαιὰ 360
2 Τροία τοὺς προπότας παναμερεύσει
3 Θιάσους ἐρώτων
4 Ψαλμοῖσι, καὶ κυλίκων οἰνοπληρώτοις
5 Ὑποδεξίαις ἁμίλλαις,
6 Κατὰ πόντον Ἀτρειδᾶν
7 Σπάρταν οἰχομένων Ἰλιάδος παρ' ἀκτᾶς. 365
8 Ὦ φίλος, εἴθε μοι
9 Σᾷ χερὶ καὶ σῷ δορὶ πρά-
10 ξας τάδ', ἐς οἶκον ἔλθοις.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἐλθὲ, φάνηθι, τὰν ζάχρυσον 370
2 Πηλείδα προβαλοῦ κατ' ὄμμα πέλταν,
3 Δοχμίαν πεδαίρων,
4 Σχιστὸν παρ' ἄντυγα, πώλους ἐρεθίζων,
5 Δίβολόν τ' ἄκοντα πάλλων.
6 Σὲ γὰρ οὔτις ὑποστὰς, 375
7 Ἀργείαις ποτ' ἐν Ἥρας δαπέδοις χορεύσει,
8 Ἀλλά νιν ἅδε γᾶ
9 Καταφθίμενον Θρηκὶ μόρῳ
10 Φίλτατον ἄχθος οἴσει.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἰὼ ἰὼ, μέγας ὦ βασιλεῦ, καλὸν ὦ Θρῄκη 380
Σκύμνον ἔθρεψας πολίαρχον ἰδεῖν.
Ἴδε χρυσόδετον σώματος ἀλκὴν,
Κλύε δὲ κόμπους κωδωνοκρότους
Παρὰ πορπάκων κελαδοῦντας.

Θεὸς,

Θεὸς, ὦ Τροία, θεὸς αὐτὸς Ἄρης, 385
Ὁ Στρυμόνιος πῶλος ἀοιδοῦ
Μούσης ἥκων, καταπνεῖ σε.

IAMBOI.

ῥη. Χαῖρ᾽ ἐσθλὸς ἐσθλοῦ παῖ, τύραννε τῆσδε γῆς,
Ἕκτορ. παλαιᾷ σ᾽ ἡμέρᾳ προσεννέπω.
Χαίρω δέ σ᾽ εὐτυχοῦντα, καὶ προσήμενον 390
Πύργοισιν ἐχθρῶν· συγκατασκάψων δ᾽ ἐγὼ
Τείχη πάρειμι, καὶ νεῶν πρήσων σκάφη.

ἕκ. Παῖ τῆς μελῳδοῦ μητέρος, Μουσῶν μιᾶς,
Θρῃκός τε ποταμοῦ Στρυμόνος, φιλῶ λέγειν
Τἀληθὲς αἰεί, κοὐ διπλοῦς πέφυκ᾽ ἀνήρ. 395
Πάλαι πάλαι χρῆν τῇδε συγκάμνειν χθονὶ
Ἐλθόντα, καὶ μὴ τοὐπὶ σ᾽ Ἀργείων ὕπο
Τροίαν ἐᾶσαι πολεμίων πεσεῖν δορί.
Οὐ γάρ τι λέξεις, ὡς ἄκλητος ὢν φίλοις,
Οὐκ ἦλθες, οὐδ᾽ ἤμυνας, οὐδ᾽ ἐπεσκόπεις. 400
Τίς γάρ σε κῆρυξ, ἢ γερουσία Φρυγῶν
Ἐλθοῦσ᾽ ἀμύνειν οὐκ ἐπέσκηψεν πόλει;
Ποῖον δὲ δώρων κόσμον οὐκ ἐπέμψαμεν;
Σὺ δ᾽ ἐγγενὴς ὢν βάρβαρός τε, βαρβάροις,
Ἕλλησιν ἡμᾶς προὔπινες τὸ σὸν μέρος. 405
Καίτοι σε μικρᾶς ἐκ τυραννίδος, μέγαν
Θρῃκῶν ἄνακτα τῇδ᾽ ἔθηκ᾽ ἐγὼ χερί,
Ὅτ᾽ ἀμφὶ Πάγγαιόν τε, Παιόνων τε γῆν,
Θρῃκῶν ἀρίστοις ἐμπεσὼν κατὰ στόμα,
Ἔρρηξα πέλτην, σοὶ δὲ δουλώσας λεὼν 410
Παρέσχον. ὧν σὺ λακτίσας πολλὴν χάριν,
Φίλων νοσούντων ὕστερος βοηδρομεῖς.
Οἱ δ᾽ οὐδὲν ἡμῖν ἐγγενεῖς πεφυκότες,
Πάλαι παρόντες, οἱ μὲν ἐν χωστοῖς τάφοις
Κεῖνται πεσόντες, πίστις οὐ σμικρὰ πόλει. 415
Οἱ δ᾽ ἐνθάδ᾽ ὅπλοις, καὶ παρ᾽ ἱππείοις ὄχοις,
Ψυχρὰν ἄησιν, δίψιόν τε πῦρ θεοῦ
Μένουσι καρτεροῦντες, οὐκ ἐν δεμνίοις
Πυκνὴν ἄμυστιν, ὡς σύ, δεξιούμενοι.
Ταῦθ᾽, ὡς ἂν εἰδῇς, Ἕκτορ᾽ ὄντ᾽ ἐλεύθερον, 420
Καὶ μέμφομαί σοι, καὶ λέγω κατ᾽ ὄμμα σόν.

ῥη. Τοιοῦτός εἰμι κἀυτός, εὐθεῖαν λόγων
Τέμνων κέλευθον, κοὐ διπλοῦς πέφυκ᾽ ἀνήρ.
Ἐγὼ δὲ μεῖζον, ἢ σύ, τῆσδ᾽ ἀπὼν χθονός,
Λύπῃ πρὸς ἧπαρ δυσφορῶν ἐτειρόμην. 425
Ἀλλ᾽ ἀγχιτέρμων γαῖά μοι Σκύθης λεὼς
Μέλλοντι νόστον τὸν πρὸς Ἴλιον περᾶν
Ξυνῆψε πόλεμον. Εὐξείνου δ᾽ ἀφικόμην
Πόντου πρὸς ἀκτάς, Θρῇκα πορθμεύσειν στρατόν.
Ἔνθ᾽ αἱματηρὸς πέλανος εἰς γαῖαν Σκύθης 430
Ἠντλεῖτο λόγχῃ, Θρῄξ τε συμμιγὴς φόνῳ.
Τοιάδε τοί μ᾽ ἀπεῖργε συμφορά, πέδον
Τροίας ἱκέσθαι, σύμμαχόν τέ σοι μολεῖν.
Ἐπεὶ δ᾽ ἔπερσα, τῶνδ᾽ ὁμήρους παῖδας λαβών,
Τάξας ἐτήσιον δασμὸν εἰς δόμους φέρειν, 435
Ἥκω περάσας ναυσὶ πόντιον στόμα,
Τὰ δ᾽ ἄλλα πεζὸς γῆς περῶν ὁρίσματα,
Οὐχ ὡς σὺ κομπεῖς, τὰς ἐμὰς ἀμυστίδας,
Οὐδ᾽ ἐν ζαχρύσοις δώμασιν κοιμώμενος,
Ἀλλ᾽ οἷα πόντον Θρῄκιον φυσήματα 440
Κρυσταλλόπηκτα, Παίονάς τ᾽ ἐπεζάρει,
Ξὺν τοῖσδ᾽ ἀΰπνοις οἶδα τλὰς πορπάμασιν.
Ἀλλ᾽ ὕστερον μὲν ἦλθον, ἐν καιρῷ δ᾽ ὅμως.
Σὺ μὲν γὰρ ἤδη δέκατον αἰχμάζεις ἔτος,
Κοὐδὲν περαίνεις. ἡμέραν δ᾽ ἐξ ἡμέρας 445
Πίπτεις, κυβεύων τὸν πρὸς Ἀργείους Ἄρην.
Ἐμοὶ δὲ φῶς ἓν ἡλίου καταρκέσει,
Πέρσαντι πύργους ναυστάθμοις ἐπεισπεσεῖν,
Κτεῖναί τ᾽ Ἀχαιούς. θατέρᾳ δ᾽ ἀπ᾽ Ἰλίου
Πρὸς οἶκον εἶμι, συντεμὼν τοὺς σοὺς πόνους. 450
Ὑμῶν δὲ μή τις ἀσπίδ᾽ αἰρέτω χερί.

Deus ô Troia, deus ipse Mars,
Pullus Strymonia cantatricis
Musa veniens, aspirat tibi.

IAMBI.

Rhe. *Salue bone, boni patris fili, domine huius terræ,*
Hector, ex longo tandem te tempore alloquor.
Gaudeo autem tibi res secundas esse, & te assidere
Turribus hostium, & ego simul euersurus
Muros Græcorum *adsum, & incensurus naues.*

Hec. *O fili canoræ matris, vnius ex Musis,*
Et Strymonis Thracij fluminis, studeo loqui
Vera semper, nec sum duplex vir.
Iam pridem, iampridem oportebat te opitulari huic terræ
Aduenientem, & non, quantum in te est, ab Argiuis
Hostibus Troiam sinere euerti armis.
Non enim dices, quòd non vocatus ab amicis,
Non veneris, neque opem tuleris, neque curaueris nos.
Quis enim præco, aut senatus Phrygum
Profectus ad te, *non obtestatus est vt opem ferres ciuitati?*
Quorum verò donorum ornatum non misimus tibi?
Tu verò cognatus existens, & barbarus, barbaros
Græcis nos propinasti, & prodidisti, *quantum in te fuit.*
Atqui te ex paruo imperio magnum
Thracum regem feci ego hac dextra,
Quando circa Pangæum montem, *& Pæoniam terram,*
Cum præstantissimis Thracibus in hostē *irruens, in prima*
Rupi peltam, & tibi subactum populum (acie
Tradidi: quorum magnam gratiam tu calcibus repellens,
Amicis laborantibus serò opitularis.
Qui verò nobis non sunt cognati,
Iam pridem præsentes, alij quidem in aggestis tumulis
Iacent mortui, documentum fidei non exiguum ciuitati:
Alij verò hîc in *armis, & iuxta equestres currus,*
Frigidos flatus, & sitibundum ignem dei
Manent constanter sustinentes, non in lectis
Vt tu propinantes crebros haustus.
Hæc, vt scias Hectorem esse liberum,
Expostulo tecum & dico tibi in os.

Rhe. *Talis sum & ego, rectam sermonum*
Viam secans, nec sum duplex vir.
Ego verò magis quàm tu, absens ab hac terra,
Dolore in hepate tuas calamitates *iniquo ferens animo*
Sed confinis meæ terræ Scythicus populus (cruciabar.
Mihi volenti conficere iter ad Ilium
Intulit bellum. Euxini verò veni
Maris ad littus vt traducerem Thracium exercitum.
Ibi cruentus sanguis Scythicus in terram cadens
Hauriebatur hasta, & cruor Thracius mixtus cæde.
Talis calamitas remorata est me, ne ad campum
Troiæ proficiscerer, bellique socius tibi venirem. (ros
Postquā verò expugnaui illos, *& accepi obsides horū libe-*
Constituens vt annuum tributum domum mihi adferant,
Veni traiiciens nauibus ponti fauces,
Alios verò terræ fines traiiciens pedes,
Non vt tu obiicis superbè, meas amystidas frequentans,
Neque in aureis ædibus dormiens,
Sed ventos, quales Pontum *Thracium,*
Glaciem facientes, & Pæoniam perflant,
Sustinui cum his inermibus sicut in armis existentibus,
Sed serò quidem veni, tamen adhuc satis tempestiuè.
Tu enim iam decimum pugnas annum,
Et nihil efficis, sed diem de die
Decis, tanquam Martis alea ludens aduersus Argiuos.
Mihi verò lux vnica solis sufficiet, vnica dies satis erit,
Expugnāti Græcorū *turres, ad irrūpēdū in eorū naualia,*
Et ad cædendos Achiuos, altera verò die *ab Ilio*
Domum redibo, breui finitis tuis laboribus,
Nullus *verò vestrûm clypeum tollat manu.*

Ego enim cohibebo valde gloriantes bello
Achiuos expugnans, quamuis serò venerim.

Systema.

Cho. Io, io, grata dicis:
Tu solus à Ioue es amicus.
Summus Iupiter inuictam inuidiam
A tuis sermonibus velit
Arcere. Nauale enim lignum, i. classis, ab Argis,
Neque prius, neque nunc vllum virum
Traduxit te praestantiorem.
Quomodo Achilles tuam
Hastam poterit,
Quomodo etiam Aiax sustineret?
Vtinam verò ego illam diem
Videam, ò rex, quando, i. qua die, multorũ cadibus imbuta
Manu domum redibis hasta victas.

IAMBI.

Rhe. Talia igitur tibi pro longa absentia,
Factis praestabo. cum bona autẽ Adrastia venia hæc dicã.
Postquam ab hostibus hanc vrbem liberam
Fecerimus, & diis spolia exemeris,
Tecum in agrum Argiuum, cum exercitu proficisci volo.
Et profectus totam Græciam armis vastare,
Vt & ipsi Græci vicissim malis affligi discant.
Hec. Si ab hoc præsenti malo liberatus,
Vrbem incolerem vt olim tutam,
Certè diis haberem valde multam gratiam.
Quod verò ad Argos attinet, & regionem Græciæ,
Non sic, vt dicis, eam armis expugnare facile est.
Rhe. Nõnne optimates Græcorum dicunt huc venisse?
Hec. Non vituperamus eos, sed diu repellimus.
Rhe. Igitur istis interfectis, omnia confecimus.
Hec. Ne nunc, quæ procul sunt, considera, omittens quæ sunt in manibus.
Rhe. Satis esse videtur tibi accipere iniurias, non inferre etiam?
Hec. Satis enim magno principatui impero, etiam hic manens:
Verum siue sinistrum siue dextrum cornu tenere velis,
Siue inter medios socios manere malis illic licet tibi
Peltam figere, & collocare tuum exercitum.
Rhe. Solus pugnare cum hostibus Hector, volo.
Sed si turpe putas non simul incendere nauium
Puppes, cum tam longo tempore prius laboraueris,
Colloca me in prima acie aduersus Achillem & exercitũ.
Hec. Non licet dirigere contra illum martiam hastam.
Rhe. Atqui sermo fuit, quòd nauigâris ad Ilium.
Hec. Nauigauit, & adest: sed iratus
Imperatoribus non simul præliatur.
Rhe. Quis verò post eum clarus est in exercitu?
Hec. Aiax mihi quidem nullo inferior videtur,
Et Tydei filius: est autem præterea facundissimum
Crepitaculum Vlysses, & satis ferox animo,
Qui vir affecit contumelia hanc regionem plurima:
Qui nuper in templum Palladis profectus,
Furatus Palladium ad naues Argiuorum tulit:
Deinde etiam circulator, habens vestem mendici,
Ingressus est mœnia, & multa Argiuis mala
Precatus est, missus in Ilium explorator.
Interfectis autem custodibus & præsidibus portarum
Egressus est, & semper in insidiis inuenitur,
Thymbræum iuxta templum prope vrbem
Sedens: luctamur autem cum graui tristique malo.
Rhe. Nullus vir fortis vult clàm
Interficere hostem, sed vadens in conspectum:
Illum verò quem tu sedere dicis in furtiua sede,
Et struere insidias, viuum comprehendens ego
In exitu portarum, transfigens spinam dorsi,
Faciam epulas volucribus vulturibus.
Prædonem enim existentem, deorumque templa
Spoliantem, oportet eum hoc fato mori.

Ἐγὼ γὰρ ἥξω τοὺς μέγ᾽ αὐχοῦντας δορὶ
Πέρσας Ἀχαιοὺς, κεἰ σὺ ὕστερον μολών.

Σύστημα.

χ. Ἰὼ, ἰώ. φίλα θροεῖς, 455
Φίλος Διόθεν εἶ μόνος.
Φθόνον ἄμαχον ὕπατος Ζεὺς
Θέλοι ἀμφὶ σοῖς λόγοισιν
Εἴργειν. τὸ δὲ ναῶν Ἀργόθεν δόρυ,
Οὔτε πρὶν οὔτε νῦν τιν᾽ ἀνδρῶν
Ἐπόρευσεν σέθεν κρείσσω. 460
Πῶς μοι Ἀχιλλεὺς τὸ σὸν
Ἔγχος ἂν δύναιτο,
Πῶς δ᾽ Αἴας ὑπομεῖναι;
Εἰ γὰρ ἐγὼ τόδ᾽ ἦμαρ εἰσ-
ίδοιμ᾽ ἄναξ, ὅπως πολυφόνου 465
Χειρὸς ἀποινὰ σοῦ λόγχᾳ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ῥη. Τοιαῦτα μέν σοι τῆς μακρᾶς ἀπουσίας
Πράξας παρέξω. σὺν δ᾽ Ἀδραστείᾳ λέγω,
Ἐπειδὰν ἐχθρῶν τήνδ᾽ ἐλευθέραν πόλιν
Θῶμεν, θεοῖσί τ᾽ ἀκροθίνι᾽ ἐξέλῃς, 470
Ξὺν σοὶ στρατεύειν ἐπ᾽ Ἀργείων χθόνα,
Καὶ πᾶσαν ἐλθὼν Ἑλλάδ᾽ ἐκπέρσαι δορὶ,
Ὡς ἂν μάθωσιν ἐν μέρει πάσχειν κακῶς.
ἑκ. Εἰ τοῦ παρόντος τοῦδ᾽ ἀπαλλαχθεὶς κακοῦ,
Πόλιν νεμοίμην ὡς τὸ πρίν ποτ᾽ ἀσφαλῶς, 475
Ἦ κάρτα πολλὴν θεοῖς ἂν εἰδείην χάριν.
Τὰ δ᾽ ἀμφί τ᾽ Ἄργος, καὶ νομοὺς τῆς Ἑλλάδος,
Οὐχ ὧδε πορθεῖν ῥᾴδι᾽, ὡς λέγεις, δορί.
ῥη. Οὐ τούσδ᾽ ἀρίστους φασὶν Ἑλλήνων μολεῖν;
ἑκ. Κοὐ μεμφόμεσθά γ᾽, ἀλλ᾽ ἄδην ἐλαύνομεν. 480
ῥη. Οὐκοῦν κτανόντες τούσδε, πᾶν εἰργάσμεθα.
ἑκ. Μή νυν τὰ πόρρω, τἀγγύθεν μεθεὶς, σκόπει.
ῥη. Ἀρκεῖν ἔοικέ σοι παθεῖν, δρᾶσαι δὲ μή;
ἑκ. Πολλῶν γὰρ ἄρχω κἀνθάδ᾽ ὢν, τυραννίδος.
Ἀλλ᾽ ἤν τι λαιὸν, εἴτε δεξιὸν κέρας, 485
Εἴτ᾽ ἐν μέσοισι συμμάχοις, πάρεστί σοι
Πέλτην ἐρεῖσαι, καὶ καταστῆσαι στρατόν.
ῥη. Μόνος μάχεσθαι πολεμίοις Ἕκτορ θέλω.
Εἰ δ᾽ αἰσχρὸν ἡγῇ μὴ συνεμπρῆσαι νεῶν
Πρύμνας, πονήσας τὸν πρόσθεν πολὺν χρόνον, 490
Τάξον μ᾽ Ἀχιλλέως καὶ στρατοῦ κατὰ στόμα.
ἑκ. Οὐκ ἔστ᾽ ἐκείνῳ θοῦρον ἀντάξαι δόρυ.
ῥη. Καὶ μὴν λόγος γ᾽ ἦν ὡς ἔπλευσ᾽ ἐπ᾽ Ἴλιον.
ἑκ. Ἔπλευσε, καὶ πάρεστιν. ἀλλὰ μηνίων
Στρατηλάταισιν οὐ συνάπτεται δόρυ. 495
ῥη. Τίς δὴ μετ᾽ αὐτὸν ἄλλος εὐδοξεῖ στρατοῦ;
ἑκ. Αἴας ἐμοὶ μὲν οὐδὲν ἡσσᾶσθαι δοκεῖ,
Χ᾽ ὁ Τυδέως παῖς. ἔστι δ᾽ αἱμυλώτατον
Κρότημ᾽ Ὀδυσσεὺς, λῆμά τ᾽ ἀρκούντως θρασὺς,
Καὶ πλεῖστα χώραν τήνδ᾽ ἀνὴρ καθυβρίσας. 500
Ὃς εἰς Ἀθάνας σηκὸν ἔννυχος μολὼν,
Κλέψας ἄγαλμα, ναῦς ἐπ᾽ Ἀργείων φέρει.
Ἤδη δ᾽ ἀγύρτης, πτωχικὴν ἔχων στολὴν,
Εἰσῆλθε πύργους. πολλὰ δ᾽ Ἀργείοις κακὰ
Ἠρᾶτο, πεμφθεὶς Ἴλιον κατάσκοπος. 505
Κτανὼν δὲ φρουροὺς, καὶ παραστάτας πυλῶν,
Ἐξῆλθεν. αἰεὶ δ᾽ ἐν λόχοις εὑρίσκεται,
Θυμβραῖον ἀμφὶ βωμὸν ἄστεος πέλας
Θάσσων. κακῷ δὲ μερμέρῳ παλαίομεν.
ῥη. Οὐδεὶς ἀνὴρ εὔψυχος ἀξιοῖ λάθρᾳ 510
Κτεῖναι τὸν ἐχθρὸν, ἀλλ᾽ ἰὼν κατὰ στόμα.
Τοῦτον δ᾽, ὃν ἵζειν φὴς σὺ κλωπικὰς ἕδρας,
Καὶ μηχανᾶσθαι, ζῶντα συλλαβὼν ἐγὼ,
Πυλῶν ἐπ᾽ ἐξόδοισιν ἀμπείρας ῥάχιν,
Στήσω πετεινοῖς γυψὶ θοινατήριον. 515
Λῃστὴν γὰρ ὄντα, καὶ θεῶν ἀνάκτορα
Συλῶντα, δεῖ νιν τῷδε κατθανεῖν μόρῳ.

Ἕκ. Νῦν μὲν κατακλίνθητε, καὶ γὰρ εὐφρόνη.
Δείξω δ' ἐγώ σοι χῶρον, ἔνθα χρὴ στρατὸν
Τὸν σὸν νυχεῦσαι, τοῦ τεταγμένου δίχα. 520
Ξύνθημα δ' ἡμῖν Φοῖβός ἐστιν, ἤν τι δεῖ,
Μέμνησ' ἀκούσας, Θρηκί τ' ἄγγελλε στρατῷ.
Ὑμᾶς δὲ βάντας χρὴ προπαρθένους τάξεων
Φρουρεῖν ἐγρηγορότας, καὶ τὸν κατάσκοπον
Δέχεσθαι Δόλωνα. καὶ γὰρ εἴπερ ἔστι σῶς, 525
Ἤδη πελάζει στρατοπέδοισι Τρωικοῖς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τίνος ἁ φυλακά; τίς ἀμείβει
2 Τὰν ἐμὰν πρῶτα;
3 Δύεται σημεῖα, καὶ ἑπτάποροι
4 Πλειάδες αἰθέριαι 530
5 Μέσα δ' αἰετὸς οὐρανοῦ ποτᾶται.
6 Ἔγρεσθε, τί μέλλετε, κοιτᾶν;
7 Ἔγρεσθε πρὸς φυλακάν.
8 Οὐ λεύσσετε μήνας αἴγλαν;
9 Ἀὼς δὴ πέλας, ἀὼς 535
10 Γίγνεται, καὶ τίς προδρόμων;
11 Ὅδε γάρ ἐστιν ἀστήρ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἡμι. Τίς ἐκηρύχθη πρώτην φυλακήν;
ἡμι. Μυγδόνος υἱόν φασι Κόροιβον.
ἡμι. Τίς γὰρ ἐπ' αὐτῷ; 540
ἡμι. Κίλικας Παιόνων στρατὸς ἤγειρεν.
ἡμι. Μυσοὶ δ' ἡμᾶς.
ἡμι. Οὔκουν Λυκίους πέμπτην φυλακὴν
Βάντας ἐγείρειν
Καιρὸς, κλήρου κατὰ μοῖραν. 345

Ἀντιστροφή.

ἡμι. 1 Καὶ μὴν ἀΐω Σιμόεντος
2 Ἡμένα κοίτας
3 Φοινίας, ὑμνεῖ πολυχορδοτάτᾳ
4 Γήρυϊ παιδολέτωρ
5 Μελοποιὸς ἀηδονὶς μέριμναν. 550
6 Ἤδη δὲ νέμουσι κατ' Ἴδαν
7 Ποίμνια νυκτιβρόμου
8 Σύριγγος ἰὰν κατακούω.
9 Θέλγει δ' ὄμματος ἕδραν
10 Ὕπνος. ἄδιστος γὰρ ἔβα 555
11 Βλεφάροις πρὸς ἀοῦς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἡμι. Τί ποτ' οὐ πελάθει σκοπὸς, ὃν ναῶν
Ἕκτωρ ὤτρυνε κατόπταν;
ἡμι. Ταρβῶ· χρόνιος γὰρ ἄπεστιν. 560
ἡμι. Ἀλλ' εἰ κρυπτὸν λόχον εἰσπαίσας
Διόλωλε, τάχ' ἂν εἴη φοβερόν.
ἡμι. Αὐδῶ Λυκίους πέμπτην φυλακὴν
Βάντας ἐγείρειν
Ἡμᾶς, κλήρου κατὰ μοῖραν.

ΙΑΜΒΟΙ.

ὀδυ. Διόμηδες, οὐκ ἤκουσας (ἢ κενὸς ψόφος 565
Στάζει δι' ὤτων) τευχέων τινὰ κτύπον;
διο. Οὔκ, ἀλλὰ δεσμὰ πωλικῶν ἐξ ἀντύγων
Κλάζει σιδήρου· κἀμέ τοι, πρὶν ᾐσθόμην
Δεσμῶν ἀραγμὸν ἱππικῶν, ἔδυ φόβος.
ὀδυ. Ὅρα κατ' ὄρφνην, μὴ φύλαξιν ἐντύχῃς. 570
διο. Φυλάξομαί τοι κἀν σκότῳ τιθεὶς πόδα.
ὀδυ. Ἢν δ' οὖν ἐγείρῃς, οἶσθα σύνθημα στρατοῦ;
διο. Φοῖβον Δόλωνος οἶδα σύμβολον κλυών.
ὀδυ. Εὐνὰς ἐρήμους τάσδε πολεμίων ὁρῶ.
διο. Καὶ μὴν Δόλων γε τάσδ' ἔφραζεν Ἕκτορος 575
Κοίτας, ἐφ' ᾧπερ ἔγχος εἵλκυσται τόδε.
ὀδυ. Τί δῆτ' ἂν εἴη; μῶν λόχος βέβηκέ ποι;
διο. Ἴσως ἐφ' ἡμῖν μηχανὴν στήσων τινά.
ὀδυ. Θρασὺς γὰρ Ἕκτωρ νῦν, ἐπεὶ κρατεῖ, θρασύς.

Hec. *Nunc quidem capite locum castris, nox enim* iam est.
Monstrabo verò tibi locum, ubi oportet exercitum
Tuū pernoctare seorsum ab eo loco, qui aliis assignatus est.
Tessera verò nobis est Phœbus, si quid opus fuerit,
Memento te audivisse. & significa Thracio exercitui.
Nos verò euntes oportet paululum ante ordines
Excubias agere vigilando, & exploratorem navium
Excipere Dolonem. etenim, si modo salvus est,
Iam appropinquat castris Troianis.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. *Cuius* iam est *vigilia? quis per vices succedit*
Mihi primum?
Iam occidunt signa, & septemgrada
Pleiades ætheriæ:
Volat autem aquila in medio cæli.
Expergiscimini, quid cunctamini? è lectis
Expergiscimini ad vigiliam.
Non videtis lunæ splendorem?
Aurora iam prope est, *aurora* iam
Oritur, & quis pro foribus
Aliquis enim vir hic adest.

ANAPÆSTI.

Sem. *Cuinam indicta est prima vigilia?*
Semi. *Corybo Mygdonis filio dicunt* indictam.
Semi. *Cui verò post eum?*
Semi. *Cilices excitavit exercitus Pæonius.*
Semi. *Mysi verò nos* excitarunt.
Semi. *Lycios igitur* ad *quintam vigiliam*
Nos hinc *digressos excitare*
Tempus est, *pro ordine sortis.*

Antistrophe.

Se. *Atqui audio Simoentis* ad ripas
Avem *sedentem* in nido
Funesto. canit enim *multiplici*
Voce, liberorum interfectrix
Luscinia, suavis cantus artifex sollicita.
Iam autem pascuntur in Ida
Greges, nocturna
Fistulæ vocem audio,
Demulcet verò oculorum sedem
Somnus. dulcissimus enim is venit
Palpebris circa auroram.

ANAPÆSTI.

Sem. *Cur tandem non appropinquas speculator, quem navium*
Hector misit exploratorem?
Se. *Metuo: diu enim abest.*
Se. *Quòd si in occultas insidias incidens*
Periit, citò erit trepidatio
Se. *Iubeo Lycios* ad *quintam vigiliam*
Digressos, excitare
Nos, pro ordine sortis.

IAMBI.

Vly. *Diomedes non audivisti (num vanus strepitus*
Stillat per aures) armorum quendam sonum?
Dio. *Non: sed vincula ex rotis equestribus*
Clangunt ferri & me, priusquam sensi
Collisionem vinculorum equestrium, subiit metus.
Vlys. *Vide ne per noctem incidas in excubitores.*
Dio. *Cavebo etiamsi per tenebras iter faciam.*
Vlys. *Si verò excitaris* aliquem, *nosti tesseram exercitus?*
Dio. *Phœbum scio esse tesseram, ex Dolone audiens.*
Vlys. *Sine has hostium cubilia video deserta.*
Dio. *Atqui Dolon hæc* esse *dixit Hectoris*
Cubilia, adversus quem Hectorem *hasta allata est hæc.*
Vlys. *Quid res est: num cohors abiit aliquò?*
Dio. *Fortasse adversus nos structura aliquas insidias.*
Vlys. *Hector enim nunc* est *audax, quia vincit, audax est.*

Dio. Quid igitur Vlysses faciemus? non enim inuenimus
Hunc virum in stratis, spe verò frustrati sumus.

Vlys. Accedamus quàm celerrimè ad stationem nauium.
Seruat enim eum Deus, qui & fortunatum
Facit: nobis verò non est violenter agendum contra fortunã.

Dio. Ergo ad Æneam, aut inuisissimum Phrygum
Parim euntes, oportet caput amputare gladio.

Vlys. Quomodo verò noctu per exercitum hostium
Quærens, poteris hos interficere sine periculo?

Dio. Turpe tamen est redire ad Græcorum naues,
Nullo nouo facinore in hostes facto.

Vlys. Quomodo verò nihil fecisti? non interfecto nauium
Exploratore Dolone seruamus hæc
Spolia? an putas te totum exercitum esse prædaturum?
Obtempera: retrò abeamus, viuã verò feliciter his frui liceat.

Min. Quonam ex Troianis stationibus, hoc loco relicto
Discedistis, mœstitia cor morsi,
Quòd vobis non interficere Hectorem, aut Parim Deus
Dat? virum verò non audiuistis socium
Troiæ venisse Rhesum, haud contemnendo apparatu?
Qui si produxerit hanc noctem in crastinum,
Non ipsum Achillis neque Aiacis hasta,
Quin euertat tota castra Græcorum, coercebit,
Demolientem muros, & intra portas
Facientem hasta latam irruptionem.
Illo interfecto omnia habes. Hectoris verò
Lectos omitte, capitumque truncãdorum studium cruentũ,
Continget enim ipsi mors ab alia manu.

Vlys. O domina Minerua (vocis enim sensi
Tuæ consuetum sonum: in periculis enim
Præsens meis opitularis mihi semper)
Hunc igitur virum nobis vbi dormiat, dic,
Et quo loco stationem habeat in barbarico exercitu.

Min. Hic propè sedet, neque coniunctus est cum exercitu.
Sed extra cæterorum ordines collocauit eum
Hector, donec nocti succedat lux diei.
Propè autem equi Thracios ad currus
Albi ligati sunt, vel noctu conspicui.
Fulgent enim veluti fluuialis cygni penna:
Hos interfecto domino abducite.
Pulcherrimam prædam domibus: non enim est vbi,
Huiusmodi currum terra occultet equestrem.

Vlys. Aut tu Diomedes trucida Thracium populum:
Aut mihi permitte, te verò oportet curare equos.

Dio. Ego occidam, tu verò domabis equos. (te prædam es.
Tu enim es exercitatus in rebus industriis, solertique mẽ-
Oportet verò vnũquemlibet ibi collocare vbi maximè vti-

Min. Aliquis ad nos hunc Alexandrum video (lis fuerit.
Venientem, qui ex aliquo custode resciuit (fectis.
Rumores incertos de hostibus ad Troianorum castra pro-

Dio. Vtrum cum aliis, an solus vadit?

Min. Solus vt videtur, ad cubilia Hectoris
Vadit indicaturus speculatores exercitus.

Dio. Num oportet illum priùs mori?

Min. Non poteris plus fatô.
Hunc enim à tua manu cæsum mori nefas est:
Sed cui venis fatalem cædem afferens, ad illum
Propera: ego verò huic sociam Venerem
Me simulãs, quæ auxiliatrix in laboribus ipsi solet adesse,
Inanibus sermonibus inimicum virum excipiam. (terfici,
Atque hæc quidem ego dixi vobis: sed is, quem oportet in-
Non nouit neque audiuit sermonẽ istum, quamuis sit pro-

Par. Te ducem & fratrem appello. (pe nos.
Hector, dormis? non expergisci te conuenit?
Aliquis hostium appropinquat nostro exercitui,
Aut fures, aut speculatores quidam.

Min. Bono sis animo: seruat te hæc beneuola Venus,
Cura verò est mihi tuum bellum, nec sum immemor mihi

Δι. Τί δῆτ' Ὀδυσσεῦ δρῶμεν; οὐ γὰρ ηὕρομεν 580
Τὸν ἄνδρ' ἐν εὐναῖς, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.

ὀδ. Στείχωμεν ὡς τάχιστα ναυστάθμων πέλας.
Σώζει γὰρ αὐτὸν, ὅστις εὐτυχῆ θεῶν
Τίθησιν· ἡμῖν δ' οὐ βιαστέον τύχην.

Δι. Οὐκοῦν ἐπ' Αἰνέαν, ἢ τὸν ἔχθιστον Φρυγῶν 585
Πάριν μολόντε, χρὴ καρατομεῖν ξίφει.

ὀδ. Πῶς οὖν ἐν ὄρφνῃ, πολεμίων ἀνὰ στρατὸν
Ζητῶν, δυναίμην ἂν ἀκινδύνως κτανεῖν;

Δι. Αἰσχρόν γε μέντοι ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
Δράσαντε μηδὲν πολεμίους νεώτερον. 590

ὀδ. Πῶς δ' οὐ δέδρακας; οὐ κτανόντε ναυστάθμων
Κατάσκοπον Δόλωνα, σώζομεν τάδε
Σκυλεύματ'; ἢ πᾶν στρατόπεδον πέρσειν δοκεῖς;
Πείθου, πάλιν στείχωμεν, εὖ δ' εἴη τυχεῖν.

ἀθη. Ποῖ δὴ λιπόντε Τρωϊκῶν ἐκ τάξεων 595
Χωρεῖτε, λύπῃ καρδίαν δεδηγμένοι,
Εἰ μὴ κτανεῖν σφῷν Ἕκτορ', ἢ Πάριν θεὸς
Δίδωσιν; ἄνδρα δ' οὐ πέπυσθε σύμμαχον
Τροίᾳ μολόντα Ῥῆσον, οὐ φαύλῳ τρόπῳ;
Ὃς εἰ διοίσει νύκτα τήνδ' εἰς αὔριον, 600
Οὔτε σφ' Ἀχιλλεὺς, οὔτ' ἂν Αἴαντος δόρυ
Μὴ πάντα πέρσαι ναύσταθμ' Ἀργείων, σχέθοι,
Τείχη κατασκάψαντα, καὶ πυλῶν ἔσω
Λόγχῃ πλατεῖαν εἰσδρομὴν ποιούμενον.
Τοῦτον κατακτὰς, πάντ' ἔχεις· τὰς δ' Ἕκτορος 605
Εὐνὰς ἔασον, καὶ καρατόμους σφαγάς.
Ἔσται γὰρ αὐτῷ θάνατος ἐξ ἄλλης χερός.

ὀδ. Δέσποιν' Ἀθάνα, φθέγματος γὰρ ᾐσθόμην
Τοῦ σοῦ συνήθη γῆρυν, ἐν πόνοισι γὰρ
Παροῦσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀεί ποτε. 610
Τὸν ἄνδρα δ' ἡμῖν ποῦ κατηυνασμένον φράσον,
Πόθεν τέτακται βαρβάρου στρατεύματος.

ἀθη. Ὅδ' ἐγγὺς ἧσται, κοὐ συνήθροισται στρατῷ,
Ἀλλ' ἐκτὸς αὐτὸν τάξεων κατηύνασεν
Ἕκτωρ, ἕως ἂν νὺξ ἀμείψηται φάος. 615
Πέλας δὲ πῶλοι Θρῃκίων ἐξ ἁρμάτων
Λευκαὶ δέδενται, διαπρεπεῖς ἐν εὐφρόνῃ.
Στίλβουσι δ' ὥστε ποταμίου κύκνου πτερόν.
Ταύτας κτανόντες δεσπότην, κομίζετε,
Κάλλιστον οἴκοις σκῦλον· οὐ γάρ ἐσθ' ὅπου 620
Τοιόνδ' ὄχημα χθὼν κέκευθε πωλικόν.

ὀδ. Διόμηδες, ἢ σὺ κτεῖνε Θρῄκιον λεών,
Ἢ 'μοὶ πάρες γε, σοὶ δὲ χρὴ πώλους μέλειν.

Δι. Ἐγὼ φονεύσω, πωλοδαμνήσεις δὲ σύ.
Τρίβων γὰρ εἶ τὰ κομψὰ, καὶ νοεῖν σοφός. 625
Χρὴ δ' ἄνδρα τάσσειν, οὗ μάλιστ' ἂν ὠφελοῖ.

ἀθη. Καὶ μὴν καθ' ἡμᾶς τόνδ' Ἀλέξανδρον βλέπω
Στείχοντα, φυλάκων ἔκ τινος πεπυσμένον
Δόξας ἀσήμους πολεμίων μεμβλωκότων.

Δι. Πότερα σὺν ἄλλοις, ἢ μόνος πορεύεται; 630

ἀθη. Μόνος· πρὸς εὐνὰς δ', ὡς ἔοικεν, Ἕκτορος
Χωρεῖ, κατασκόπους σημανῶν ἥκειν στρατοῦ.

Δι. Οὔκουν ὑπάρχειν τόνδε κατθανόντα χρή;

ἀθη. Οὐκ ἂν δύναιο τοῦ πεπρωμένου πλέον.
Τοῦτον δὲ πρὸς σῆς χειρὸς οὐ θέμις θανεῖν. 635
Ἀλλ' ᾧπερ ἥκεις μορσίμους φέρων σφαγάς,
Τάχυν'· ἐγὼ δὲ τῷδε σύμμαχος Κύπρις
Δοκοῦσ' ἀρωγὸς ἐν πόνοις ὀφθήσομαι,
Σαθροῖς λόγοισιν ἐχθρὸν ἄνδρ' ἀμείψομαι.
Καὶ ταῦτ' ἐγὼ μὲν εἶπον· ὃν δὲ χρὴ παθεῖν, 640
Οὐκ οἶδεν, οὐδ' ἤκουσεν ἐγγὺς ὢν λόγου.

πα. Σὲ τὸν στρατηγὸν καὶ κασίγνητον λέγω,
Ἕκτορ, καθεύδεις; οὐκ ἐγείρεσθαί σε χρῆν;
Ἐχθρῶν τις ἡμῖν χρίμπτεται στρατεύματι,
Ἢ κλῶπες ἄνδρες, ἢ κατάσκοποί τινες. 645

ἀθη. Θάρσει· φυλάσσει σ' ἥδε πρευμενὴς Κύπρις.
Μέλει δέ μοι σὸς πόλεμος, οὐδ' ἀμνημονῶ

Τι-

Τιμῶσ᾽, ἐπαινῶ δ᾽ εὖ παθοῦσα πρὸς σέθεν.
Καὶ νῦν ἐπ᾽ εὐτυχοῦντι Τρωϊκῷ στρατῷ
Ἥκω πορεύουσ᾽ ἄνδρα σοὶ μέγαν φίλον, 650
Τῆς ὑμνοποιοῦ παῖδα Θρήκιον θεᾶς
Μούσης, πατρὸς δὲ Στρυμόνος κικλήσκεται.
πα. Ἀεί ποτ᾽ εὖ φρονοῦσα τυγχάνεις πόλει.
Κἀμοὶ μέγιστον ἐν βίῳ κειμήλιον
Κρίνασά σε, φημὶ τῇδε προσθέσθαι πόλει. 655
Ἥκω δ᾽ ἀκούσας οὐ τορῶς· φήμη δέ τις
Φύλαξιν ἐμπέπτωκεν, ὡς κατάσκοποι
Ἥκουσ᾽ Ἀχαιῶν. χὼ μὲν οὐκ ἰδὼν λέγει,
Ὁ δ᾽ εἰσιδὼν μολόντας, οὐκ ἔχει φράσαι,
Ὧν οὕνεκ᾽ εὐνὰς ἤλυθον πρὸς Ἕκτορος. 660
αφ. Μηδὲν φοβηθῇς. οὐδὲν ἐν στρατῷ νέον.
Ἕκτωρ δὲ φροῦδος, Θρῇκα κοιμήσων στρατόν.
πα. Σύ τοί με πείθεις, σοῖς τε πιστεύω λόγοις.
Τάξιν φυλάξων εἶμ᾽, ἀπαλλαχθεὶς φόβου.
αφ. Χώρει. μέλειν γὰρ πάντ᾽ ἐμοὶ δοκεῖ τάδε, 665
Ὡς εὐτυχοῦντας συμμάχους ἐμοὺς ὁρᾶν.
Γνώσῃ δὲ καὶ σὺ τὴν ἐμὴν προθυμίαν.
Ὑμᾶς δ᾽ αὖ τοὺς ἄγαν γ᾽ ἐσπουδασμένους.
Λαερτίου παῖ, θηκτὰ κοίμιζε ξίφη.
Κεῖται γὰρ ἡμῖν Θρήκιος στρατηλάτης, 670
Ἵπποι τ᾽ ἔχονται, πολέμιοι δ᾽ ᾐσθημένοι,
Χωροῦσ᾽ ἐφ᾽ ὑμᾶς. ἀλλ᾽ ὅσον τάχος χρεὼν
Φεύγειν πρὸς ὁλκοὺς ναυστάθμων. τί μέλλετε,
Σκηπτοῦ μολόντος πολεμίων, σῶσαι βίον;

Σύστημα.

χο. Εἶα, εἶα. βάλε. βάλε. βάλλε, βάλλε. 675
Θένε, θένε. τίς ὁ ἀνήρ;
Λεύσσετε, τοῦτον αὐδῶ.
Κλῶπες, οἵ τινες κατ᾽ ὄρφναν
Τόνδε κινοῦσι στρατόν.
Δεῦρο δεῦρο πᾶς. 680
Τούσδ᾽ ἔχω, καὶ τούσδ᾽ ἔμαρψα.
Τίς ὁ λόχος; πόθεν ἔβας; ποδαπὸς εἶ;

Τροχαῖοι.

οδ. Οὐ χρή σ᾽ εἰδέναι. θανῇ γὰρ σήμερον δράσας κακῶς.
χο. Οὐκ ἐρεῖς σύνθημα, λόγχην πρὶν διὰ στέρνων μολεῖν;
οδ. Ἴσθι. θάρσει. Χο. πέλας τις ἴθι. παῖε, παῖε πᾶς τις αὖ. 685
ημ. Ἦ σὺ δὴ Ῥῆσον κατέκτας; ἀλλὰ τὸν κτενοῦντά σε. (τις.
οδ. Ἴσχε πᾶς τις. Χο. οὐ μὲν οὖν. ἡμι. ἆ, ἆ. φίλον ἄνδρα μὴ θένῃ.
ημ. Καὶ τί δὴ τὸ σῆμα; Οδ. Φοῖβος. ἡμι. ἔμαθον. ἴσχε πᾶς δόρυ.
ημ. Οἶσθ᾽ ὅποι βεβᾶσιν ἄνδρες; Ημι. οὐδ᾽ ὅπῃ κατείδομεν.
ημ. Ἕρπε πᾶς κατ᾽ ἴχνος αὐτῶν, ἢ βοὴν ἐγερτέον. 690
ημ. Ἀλλὰ συμμάχους ταράσσειν δεινόν, ἐν νυκτῷ φόβῳ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

ημ. 1 Τίς ἀνδρῶν ὁ βάς;
2 Τίς, ὃς μέγα θράσος ἐπεύξεται.
3 Χεῖρα φυγὼν ἐμάν;
4 Πόθεν νιν κυρήσω; 695
5 Τίνι προσεικάσω;
6 Ὅστις δι᾽ ὄρφνας ἦλθ᾽ ἀδειμάτῳ ποδὶ;
7 Διά τε τάξεων καὶ φυλάκων ἕδρας;
8 Θεσσαλός, ἢ
9 Παραλίαν Λοκρῶν νεμόμενος πόλιν; 700
10 Ἢ νησιώταν σποράδα κέκτηται βίον.
11 Τίς, ἢ πόθεν, ἢ ποίας πάτρας;
12 Ὁποῖον εὔχεται τὸν ὕπατον θεῶν;
ημ. 13 Ἆρ᾽ ἔστ᾽ Ὀδυσσέως τοὔργον, ἢ τίνος τόδε;
ημ. 14 Εἰ τοῖς πάροιθε χρὴ τεκμαίρεσθαι, τί μήν; 705
ημ. 15 Δοκεῖς γάρ; Ημι. τί μὴν οὔ;
ημ. 16 Θρασὺς γοῦν ἐς ἡμᾶς.
ημ. 17 Τίν᾽ ἀλκάν; τίν᾽ αἰνεῖς; Ημι. Ὀδυσσῆ.
ημ. 19 Μὴ κλωπὸς αἴνει φωτὸς αἱμύλον δόρυ.

Honoris à te delati, fateorque tibi, beneficio affecta à te.
Et nunc ad victoriosum Troianum exercitum
Adsum adducens tibi magnum amicum,
Thracium filium cantatricis deæ
Musæ, patris verò Strymonis vocatur filius.
Par. *Semper beneuola es huic vrbi,*
Et mihi maximum in hac vita thesaurum,
Quam te iudicaui, & huic vrbi addidisse dico.
Venio autem audita re non perspicuè: rumor enim quidam
Custodes peruasit, quod exploratores huc
Venerint Græcorum: & qui quidem eos non vidit, hoc dicit;
Qui verò venientes vidit, non potest dicere,
Cur ad tentorium Hectoris venerint.
Min. *Nihil metuas, nihil in exercitu noui, nihil est periculi.*
Hector enim abest, instructurus Thracium exercitum.
Par. *Tu quidem mihi rem persuades, & tuis credo verbis.*
Ordinem seruaturus abeo liber à metu.
Min. *Abi: decretum enim est mihi ista curare,*
Vt videam meos amicos florere.
Et tu quoque experieris meam promptam voluntatem.
Vobis verò valde dilectis dico.
Fili Laertis, occultate acutos enses;
Iacet enim nobis Thracius dux.
Et equi capti tenentur. hostes verò te cognita;
Vadunt aduersus nos, itaque quàm celerrimè oportet
Fugere ad fulcra nauium. Quid cunctamini,
Fulmine veniente hostium, seruare vitam?

Systema.

Cho. *Age, age feri, feri, feri, feri.*
Occide, occide, quis vir?
Videte, hunc dico.
Grassatores, qui noctu
Hunc turbant exercitum.
Huc, huc quilibet veniat.
Hos teneo, & hos comprehendi.
Quis sermo? vnde venis? quis es?

Trochæi.

Vlys. *Nō oportet te scire. morieris n. hodie si quid malè feceris.*
Cho. *Non dices tesseram, priusquam hasta per pectus veniat?*
Vlys. *Sciat quilibet. cōfide.* Ch. *Accedat aliquis propè. feri, feri*
Semi. *An tu Rhesum interfecisti? te certè interfecturū.* (quilibet.
Vlys. *Contine te quisquis es.* Ch. *Non continebo,* Sem. *Ah, ah, amicum virum ne occidas.*
Semi. *Quodnam igitur est signum?* quæ tessera? Vlys. *Phœbus.*
Se. *Agnoui, omnis miles hastam cohibe.*
Semi. *Scis quò abierunt viri isti?* Se. *Nunquam vidimus.*
Semi. *Quisquis es sequere vestigium ipsorum: aut clamor excitā-*
Semi. *Atqui socios turbare malū est nocturno tumultu.* (dus est.

ANTISTROPHICA.

Strophe. 1.

Se. *Quis virorum est qui venit huc?*
Quis est iqui ob tuam magnam audaciam gloriabitur,
Se effugisse meam manum?
Vbinam ipsum consequar?
Cui *assimilabo eum,*
Qui per noctem venit intrepido pede,
Per ordinem & vigilum sedes?
Thessalus, an
Maritimā Locrensiū inhabitās ciuitatem? (insulis degēs.
Aut aliquis qui vitā insularē & sparsā possidet, in sparsis
Quis tandem vnde, aut cuius patriæ ciuis?
Quem deorum supremum precibus colit?
Cho. *Num est Vlyssis hoc factum, aut cuiusnam?*
Se. *Si ex prioribus oportet coniecturam facere, quid ni?*
Se. *Existimásne* hoc illius esse facinus? Seu. *Cur non?*
S. Est *igitur audax contra nos.*
Se. *Quam fortitudinem prædicas? quem laudas?* Se. *Vlyssem.*
S. *Ne laudes deceptricem hastam furis.*

Antistrophe.

Cho. *Venit & antè*
In vrbem oculos spumalitos habens,
Lacera veste
Indutus gladium gestans
Furtim in veste.
Victum autē mendicans ibat ceu circulator quidā seruus,
Habens caput squalidum, multis fuscus velegatum.
Multa verò
Regia domui Atridarum male
Dixit scilicet vt inimicus imperatoribus.
Vtinam periisset, vtinam periisset iustissimè,
Priusquam in terram Phrygum pedis vestigium tulisset.
Sem. *Siue igitur* hoc sit facinus *Vlyssis, siue nō, metus me tenet*
Hector enim nobis custodibus succensebit. (metuo.
Sem. *Quid dicens?* Se. *Suspicans.*
Sem. *Quid agis? quid stupes?* (*virorum?*
Sem. *Per nos*, i. per medias nostras excubias *trāsiisse*. Se. *Quē*
Sem. Illos, *qui hac nocte venerunt in Phrygium exercitum.*
Au. *Heu, fortuna grauis casus, heu heu.*
Sem. *Hem, tacete omnes.* (*nit.*
Sem. *Ne dormita, vigila. fortasse enim aliquis in retis iactū ve*
Au. *O grauis calamitas Thraciorum sociorum.*
Sem. *Quis est qui gemit?*
Au. *Heimiser ego, & tu rex Thracum.*
O qui funestissimam Troiam aspexisti,
Qualis te cepit vitæ finis?
Cho. *Quis tandem es sociorum? per noctem*
Caligant oculorum *radij, neque te prorsus agnosco.*

ANAPÆSTI.

Vbi aliquem principem Troianorum inueniam?
Vbinam Hector
Sub clypeo somnum carpit?
Cui principum exercitus indicabo
Qualia passi sumus? qualia nobis quidam (*manifestum*
Cum fecerit occulta ac funesta facinora, *euanidus* abierit
Thracibus luctum parans ac afferens.
Cho. *Aliquid mali accidisse Thracio exercitui*
Videtur, quantum hunc audiens cognosco.
Au. *Periit exercitus, cecidit rex*
Dolosâ plagâ.
Qualis me dolor conficit letalis
Vulneris intus? quomodo verò perire possem,
Qui Thracibus luctum attuli?
Oportebat enim me & Rhesum turpiter mori,
Qui appulit ad Troiam auxiliator.

IAMBI.

Hæc mala non obscurè significat iste.
Clare enim loquitur socios periisse.
Au. *Malè acta res est, & ad mala præterea*
Dedecus extremum accedit, *atque hoc duplex est malum.*
Mori enim gloriosè, si omninò moriendum est, (*nom*
Acerbum quidem puto esse ei qui moritur: quomodo enim
Viuentibus verò gloriatio est *& decus familiæ:*
Nos verò inconsultè & turpiter periimus.
Postquam enim nos collocauit in castris Hectorea manus,
Dicta tessera, dormiebamus iacentes in campo,
Fatigatione victi, neque custodiebatur exercitus
Nocturnis vigiliis, neque in ordinibus
Posita erant arma, & scutica non iugis
Equorum applicata erant, quia noster rex audiuerat
Vos vincere, & imminere nauium (cæde.
Puppibus. infeliciter autem dormiuimus, cadentes stratiq;
Et ego solicito corde desinens à somno,
Equis pabulum (existimans matutinam
Me iuncturum eos *ad pugnam) larga metior manu.*
Video autem duos viros circumeuntes nostrum exercitum
Per densam noctem: postquam verò ego motus sum,

Ἀντιστροφή.

χο. 1 Ἔβα καὶ πάρος 710
2 Κατὰ πτόλιν ὕπαφρον ὄμμ' ἔχων,
3 Ῥακόδυτον στολὰν
4 Πυκασθείς, ξιφήρης
5 Κρύφιος ἐν πέπλοις.
6 Βίον δ' ἐπαιτῶν εἷρπ' ἀγύρτης τις λάτρις 715
7 Ψαφαρόχρουν κάρα πινῶντ' ἔχων.
8 Πολλὰ δὲ τὰν
9 Βασιλίδ' ἑστίαν Ἀτρειδᾶν κακῶς
10 Ἔβαζε, δῆθεν ἐχθρὸς στρατηλάταις.
11 Ὄλοιτ' ὄλοιτο πανδίκως, 720
12 Πρὶν ἐπὶ γᾶν Φρυγῶν ποδὸς ἴχνος βαλεῖν.
ἡμι. Εἴτ' οὖν Ὀδυσσέως, εἴτε μή, φόβος μ' ἔχει.
Ἕκτωρ γὰρ ἡμῖν τοῖς φύλαξι μέμψεται.
ἡμι. Τί λάσκων; Ἡμι. δυσοίζω.
ἡμι. Τί δρᾷς δή; τί ταρβεῖς; 725
ἡμι. Καθ' ἡμᾶς περᾶσαι. Ἡμι. τίν' ἄνδρα;
ἡμι. Οἳ τῆσδε νυκτὸς ἦλθον εἰς Φρυγῶν στρατόν.
ἡνι. Ἰώ. δαιμόνων τύχα βαρεῖα. φεῦ, φεῦ.
ἡμι. Ἔα, σῖγα πᾶς.
ἡμι. Ἄθρησον. ἴσως γὰρ εἰς βόλον τις ἔρχεται. 730
ἡνι. Ὢ συμφορὰ βαρεῖα Θρῃκῶν συμμάχων.
ἡμι. Τίς ὁ στένων;
ἡνι. Ἰὼ δύστηνος ἐγώ, σύ τ' ἄναξ Θρῃκῶν.
Ὦ στυγνοτάταν Τροίαν ἰδών.
Οἷόν σε βίου τέλος εἷλεν; 735
χο. Τίς εἶ ποτ' ἀνδρῶν συμμάχων; κατ' εὐφρόνην
Ἀμβλῶπες αὐγαί, κοὔ σε γιγνώσκω γ' ὅλως.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἡνι. Ποῦ τιν' ἄνακτα Τρώων εὕρω;
Ποῦ δῆτ' Ἕκτωρ
Τὸν ὑπασπίδιον κοῖτον ἰαύει; 740
Τίνι σημήνω διόπων στρατιᾶς;
Οἷα πεπόνθαμεν, οἷά τις ἡμᾶς
Δράσας ἀφανῆ, φροῦδος, φανερὸν
Θρῄκεσσι πένθος τολυπεύσας.
χο. Κακὸν κυρεῖν τι Θρῃκίῳ στρατεύματι 745
Ἔοικεν, οἷα τοῦδε γιγνώσκω κλύων.
ἡνι. Ἔρρει στρατιά, πέπτωκεν ἄναξ
Δολίῳ πληγῇ.
Οἷά μ' ὀδύνη τείρει φονίου
Τραύματος εἴσω. πῶς δ' ἂν ὀλοίμην, 750
Τοῖς Θρῃξὶν πένθος τολυπεύσας;
Χρῆν γάρ μ' ἀκλεῶς, Ῥῆσόν τε θανεῖν,
Τροίᾳ κέλσαντ' ἐπίκουρον.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Τάδ' οὐκ ἐν αἰνιγμοῖσι σημαίνει κακά.
Σαφῶς γὰρ αὐδᾷ συμμάχους ὀλωλότας. 755
ἡνι. Κακῶς πέπρακται, κἀπὶ τοῖς κακοῖσι πρὸς
Αἴσχιστα. καί τοι δὶς τόσον κακὸν τόδε.
Θανεῖν γὰρ εὐκλεῶς μέν, εἰ θανεῖν χρεών,
Λυπρὸν μὲν οἶμαι τῷ θανόντι. πῶς γὰρ οὔ;
Τοῖς ζῶσι δ' ὄγκος, καὶ δόμων εὐδοξία. 760
Ἡμεῖς δ' ἀβούλως κἀκλεῶς ὀλώλαμεν.
Ἐπεὶ γὰρ ἡμᾶς ηὔνασ' Ἑκτορεία χείρ,
Ξύνθημα λέξας, ηὕδομεν πέδῳ πεσόντες,
Κόπῳ δαμέντες, οὐδ' ἐφρουρεῖτο στρατὸς
Φυλακαῖσι νυκτέροισιν, οὐδ' ἐν τάξεσιν 765
Ἔκειτο τεύχη, πλῆκτρά τ' οὐκ ἐπὶ ζυγοῖς
Ἵππων καθήρμοσθ', ὡς ἄναξ ἐπεύθετο
Κρατοῦντας ὑμᾶς, κἀφεδρεύοντας νεῶν
Πρύμναισι. φαύλως δ' ηὕδομεν πεπτωκότες.
Κἀγὼ μελούσῃ καρδίᾳ λήξας ὕπνου, 770
Πώλοισι χόρτον, προσδοκῶν ἑωθινὴν
Ζεύξειν πρὸς ἀλκήν, ἀφθόνῳ μετρῶ χερί.
Λεύσσω δὲ φῶτε περιπολοῦνθ' ἡμῶν στρατὸν
Πυκνῆς δι' ὄρφνης. ὡς δ' ἐκινήθην ἐγώ,

Ἐπηξάμην τε κἀπεχώρησ' ἂψ πάλιν. 775
Ἠπείλησα δ' αὐτοῖς μὴ πελάζεσθαι στρατῷ,
Κλῶπας δοκήσας συμμάχων πλάθειν τινάς.
Οἱ δ' οὐδέν. οὐ μὴν οἶδ' ἐγὼ τὰ πλείονα.
Ηὗδον δ' ἀπελθὼν αὖθις ἐς κοίτην πάλιν.
Καί μοι καθ' ὕπνον δόξα τις παρίσταται. 780
Ἵππους γὰρ, ἃς ἔθρεψα κἀδιφρηλάτουν,
Ῥήσῳ παρεστὼς, εἶδον ὡς ὄναρ δοκῶν,
Λύκους ἐπεμβεβῶτας ἑδραίαν ῥάχιν.
Θείνοντε δ' οὐρᾷ πωλικῆς ῥινοῦ τρίχα,
Ἤλαυνον. αἳ δ' ἔρρεγκον ἐξ ἀρτηριῶν 785
Θυμὸν πνέουσαι, κἀνεχαίτιζον φόβῳ.
Ἐγὼ δ' ἀμύνων θῆρας ἐξεγείρομαι
Πώλοισιν, ἔννυχος γὰρ ἐξώρμα φόβος.
Κλύω δ' ἐπάρας κρᾶτα μυχθισμὸν νεκρῶν.
Θερμὸς δὲ κρουνὸς δεσπότου παρὰ σφαγαῖς 790
Βάλλει με δυσθνήσκοντος αἵματος νέου.
Ὀρθὸς δ' ἀναΐσσω χειρὶ σὺν κενῇ δορός.
Καί μ' ἔγχος αὐγάζοντα, καὶ θηρώμενον,
Παίει παραστὰς νεῖραν ἐς πλευρὰν ξίφει
Ἀνὴρ ἀκμάζων. φασγάνου γὰρ ᾐσθόμην 795
Πληγῆς, βαθεῖαν ἄλοκα τραύματος λαβών.
Πίπτω δὲ πρηνής. οἱ δ' ὄχημα πωλικὸν
Λαβόντες ἵππων, ἵεσαν φυγῇ πόδα.
Ἆ, ἆ. ὀδύνη με τείρει, κοὐκέτ' ὀρθοῦμαι τάλας.
Καὶ ξυμφορὰν μὲν οἶδ' ὁρῶν, τρόπῳ δ' ὅτῳ 800
Τεθνᾶσιν οἱ θανόντες, οὐκ ἔχω φράσαι,
Οὐδ' ἐξ ὁποίας χειρός. εἰκάσαι δέ μοι
Πάρεστι, λυπρὰ πρὸς φίλων πεπονθέναι.

Χο. Ἡνίοχε Θρῄκης, τοῦ κακῶς πεπραγότος,
Μηδὲν δυσοίζου πολεμίους δρᾶσαι τάδε. 805
Ἕκτωρ δὲ καὐτὸς συμφορᾶς πεπυσμένος,
Χωρεῖ. συναλγεῖ δ' ὡς ἔοικε σοῖς κακοῖς.

Εκ. Πῶς ὦ μέγιστα πήματ' ἐξειργασμένοι,
Μολόντες ὑμᾶς πολεμίων κατάσκοποι
Λάθουσιν αἰσχρῶς, καὶ κατέσφαξαν στρατὸν, 810
Κοὔτ' εἰσιόντας στρατόπεδ' ἐξαπώσατε,
Οὔτ' ἐξιόντας; τῶνδε τίς τίσει δίκην
Πλὴν σοῦ; σὺ γὰρ δὴ φύλακά φημ' εἶναι στρατοῦ.
Φροῦδοι δ' ἄπληκτοι, τῇ Φρυγῶν κακανδρίᾳ
Πόλλ' ἐγγελῶντες, τῷ στρατηλάτῃ τ' ἐμοί. 815
Εὖ νῦν τόδ' ἴστε, Ζεὺς ὀμώμοται πατὴρ,
Ἤτοι μάραγνά γ', ἢ καρανιστὴς μόρος,
Μένει σε δρῶντα τοιάδ', ἢ τὸν Ἕκτορα
Τὸ μηδὲν εἶναι, καὶ κακὸν νομίζετε.

Σύστημα.

Χο. Ἰὼ, ἰώ. μέγας ἐμοὶ, μέγας ἀγών. 820
Ὦ πολιούχου κράτος,
Τότ' ἄρ' ἔμολ' ὅτε σοι ἄγγελος ἦλθον,
Ἀμφὶ ναυσὶ πυρὰ δαίειν Ἀργείων στρατόν,
Ἐπεὶ ἄγρυπνον ὄμμ' ἐν εὐφρόνῃ
Οὔτ' ἐκοίμισ', οὔτ' ἔβριξεν. 825
Οὐ μὰ τὰς Σιμουντίδας
Πηγὰς, μή μοι κότον ὦ ἄναξ θῇς.
Ἀναίτιος ἔγωγε πάντων.
Εἰ δὲ χρόνῳ παρὰ καιρὸν
Ἔργ', ἢ λόγον πύθῃ, 830
Κατά με γᾶς ζῶντα πόρευσον,
Οὐ παραιτοῦμαι.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ηνι. Τί τοῖσδ' ἀπειλεῖς, βάρβαρός τε βαρβάρου
Γνώμην ὑφαιρῇ τὴν ἐμὴν, πλέκων λόγους.
Σὺ ταῦτ' ἔδρασας. οὐδ' ἂν δεξαίμεθα 835
Οὔθ' οἱ θανόντες, οὔτ' ἂν οἱ τετρωμένοι
Ἄλλον. μακροῦ γε δεῖ σε, καὶ σοφοῦ λόγου,
Ὅτῳ με πείσεις μὴ φίλους κατακτανεῖν,
Ἵππων ἐρασθεὶς, ὧν ἕκατι συμμάχους
Τοὺς σοὺς φονεύεις, πόλλ' ἐπισκήψας μολεῖν. 840

Obstupuerunt, & retrò recesserunt.
Minatus autem sum ipsis, ne accederent ad exercitum,
Existimans aliquos ex sociis fures accedere:
Illi verò nihil. non sanè scio ego plura.
Dormiui enim reuersus iterum in cubile,
Et mihi in somno imago quædam offertur.
Equorũ enim, quos alui, & currus auctos regebam,
Rheso astans, vidi vt in somnis aspiciens,
Lupos conscendere robustam spinam dorsi.
Verberantes autem equinæ pellis cauda setas, eos
Agitabant: ipsi verò edebant flatus ex columellis frenorũ,
Iram spirantes, & reluctabantur metu.
Ego verò arcens bestias excitor
Ab equis, nocturnus enim terror excitabat me.
Audio verò leuans caput gemitus mortuorum.
Nam calidus torrens à cæde domini (tis.
Aspergit me recentis sanguinis, alicuius difficulter morien-
Erectus verò surgo cum manu inermi,
Et me gladium respicientem & venantem,
Ferit astans gladio in imam costam
Vir robustus: gladium enim sensi,
Accipiens profundum sulcum ictus vulneris:
Cado autem pronus: ipsi verò currum equestrem
Rapientes equorum, abierunt fugientes pedibus. (miser.
Heu, heu. Dolor me cruciat, nec ampliùs rectus stare possũ
Et calamitatẽ quidem hãc *noui, quia vido, quo verò modo*
Interfecti sint mortui, non possum dicere,
Neque cuius manu. Sed tamen conicere mihi
Licet, nos hæc mala *tristia ab amicis passos esse.*

Cho. *Auriga Thraciæ miserè affecti,*
Ne dubites hostes fecisse hæc.
Hector autem & ipse audita clade
Accedit: condolet autem, vt par est, tuis malis.

He. *Quomodo qui fecistis maxima mala,*
Profecti speculatores hostium vos
Latuerunt turpiter, & exercitus interfectus est
Neque intrantes castra depulistis,
Neque abeuntes: horum quis pendet pœnam,
Præter teipse enim custodem dico esse exercitus.
Illi verò abierunt illæsi, Phrygum ignauiam
Multum irridentes, & me imperatorem.
Hoc nunc certò sciatis, Per Iouem iuro patrem,
Aut flagellum, aut capitalis mors, i. capitis pœna
Manet te facientem hæc: aut Hectorem
Nihil esse, & ignauum existimate.

Systema.

Cho. *Io, io, magnum mihi, magnum periculum* imminet:
O ciuitatis potens imperium, ô Hector ciuitatis princeps:
Tunc igitur hostis *venit, quando tibi nuncius veni,*
Circa naues nocturnos *ignes accẽsos habere Græcos* signi-
Quia vigilans oculus in hac *nocte* (ficans,
Neque sopitus est, neque conniuit.
Non per Simoentios
Fontes, ne mihi irascaris ô rex.
Ego enim extra culpam sum horum malorum *omnium,*
Si verò vllo *tempore intempestiuum* meum
Factum, aut sermonem audiueris,
Demitte viuentem sub terram,
Non deprecor pœnam.

IAMBI.

Aur. *Quare istis minaris? & ipse barbarus barbari*
Animum meum decipere conaris, nectens sermones.
Tu hæc fecisti. neminem recipiemus, credemus,
Neque qui mortui sunt neque qui vulnerati, (opus est,
Alium quàm te hæc fecisse: *longa & perita oratione tibi*
Qua mihi persuadeas, te amicos non interfecisse,
Equorum amore captum, quorum causa socios
Tuos interficis, cùm multùm obtestatus sis vt venirent,

Venerunt, obierunt. honestius Paris
Hospitij ius dedecorans violauit, quàm tu qui socios inter (fecisti.
Ne dicas enim quòd aliquis Argiuus huc *profectus,*
Nos perdiderit: quis enim superans cohortes
Troianorum, ad nos venit, vt etiam te lateret?
Tu sedisti ante nos, & Phrygum exercitus:
Quis verò vestrûm *vulneratus est? quis sociorum obiit*
Vestrorum, hostibus ad nos *profectis, vt tu dicis?*
Nos verò vulnerati sumus, & qui grauiora mala
Passi sunt, illi *non vident* ampliùs *lucem solis.*
In summa neminem Græcorum incusamus.
Quis enim hostium noctu cubilia
Rhesi profectus huc *inuenisset, nisi quis deorum*
Dixisset interfectoribus: qui verò huc *accesserunt,*
Rem omnem nouerunt. Ergo machinatio hæc.

Hec. *Longo iam tempore sociis vtimur,*
Quanto tempore Achæicus populus in hoc agro consedit,
Et ab ipsis nullum delictum scio mihi obiectum.
An à te inciperemus? non me inuadit amor
Tantus equorum vt amicos interficiam.
Hæc verò Vlysses fecit. *quis enim alius vnquam* hęc
Fecisset aut machinatus fuisset ex Argiuis vir?
Metuo eum, & nonnihil turbat animum meum,
Ne & in Dolonem incidens interfecerit eum.
Diu enim iam abest & nusquam apparet.

Aur. *Non noui tuos, quos narras Vlysses.*
Nos verò à nullo hostium percussi sumus.

Hec. *Tu igitur putes ista, quando tibi ita videtur.*

Aur. *O patria terra, quomodo moriar in te?*

Hec. *Ne morere, satis magna etiam mortuorum turba* est.

Aur. *Quò verò me vertam dominis orbatus?*

Hec. *Mea domus recipiens te curabit.*

Aur. *Quomodo verò manus interfectorum curabunt me?*

Hec. *Iste eundem sermonem non desinet dicere.*

Aur. *Pereat quicunque hæc fecit. non enim in te tenditur*
Lingua vt tu dicis, sed Iustitia scit.

Hec. *Prehendatis ducentes ipsum in meam domum,*
Sic, ne quid conqueratur, ducite.
Vos verò profecti, illis qui sunt *in vrbe oportet,*
Priamóque, & Principibus significare, mortuos
Me iubere sepeliri in publicis viarum diuerticulis.

ANAPAESTI.

Cho. *Curnam ex magna felicitate*
Troiam ducit iterum in luctus
Fortuna, aliud quid serens?
Heu, heu, ô, ô.
Quis supra caput deus, ô rex,
Recens cadauer in manibus
Sublatum gestat?
Stupesco videns hoc malum

IAMBI.

Mu. *Licet videre Troiani: ego enim quæ à sapientibus*
Color Musa, nouem *sororum vna*
Adsum, filium hunc cernens charum miserabiliter
Interfectum ab hostibus: cuius interfector tandem (cæsus.
Dignam dabit pœnam, dolosus Vlysses, à filio Telegono

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Luctu domestico,
O fili, te lugeo. ô
Matris dolor qualem
Viam appulisti ad Troiam?
Certè inauspicatam, & miseram,
Me deterrente te, profectus,
Et aduersante patre vehementer.
Hei mihi propter te, ô charum
Charum caput fili, heu te deploro.

Cho. *Quantum conuenit* mihi *nullam generis cognationem*

Ἦλθον τεθνᾶσιν. ἀσφαλέστερον Πάρις
Ξενίαν κατῄσχυν', ἢ σύ, συμμάχους κτανών.
Μὴ γάρ τι λέξῃς ὥστε Ἀργείων μολὼν
Διώλεσ' ἡμᾶς. τίς δ' ὑπερβαλὼν λόχους
Τρώων ἐφ' ἡμᾶς ἦλθεν, ὥστε καὶ λαθεῖν; 845
Σὺ πρόσθεν ἡμῶν ἦσο καὶ Φρυγῶν στρατός.
Τίς οὖν τέτρωται; τίς τέθνηκε συμμάχων
Τῶν σῶν, μολόντων ὧν σὺ πολεμίων λέγεις;
Ἡμεῖς δὲ καὶ τετρώμεθ', οἱ δὲ μειζόνως
Παθόντες, οὐχ ὁρῶσιν ἡλίου φάος. 850
Ἁπλῶς δ' Ἀχαιῶν οὐδέν' αἰτιώμεθα.
Τίς δ' ἂν χαμεύνας πολεμίων κατ' εὐφρόνην
Ῥήσου μολὼν ἐξηῦρεν, εἰ μή τις θεῶν
Ἔφραζε τοῖς κτανοῦσιν; οἱ δ' ἀφιγμένους
Τὸ παράπαν οὐκ ᾔδεσαν. ἀλλὰ μηχανᾷ τάδε. 855

ἕκ. Χρόνον μὲν ἤδη συμμάχοισι χρώμεθα,
Ὅσονπερ ἐν γῇ τῇδ' Ἀχαιικὸς λεώς.
Κοὐδὲν πρὸς αὐτῶν οἶδα πλημμελὲς κλύων.
Ἐν σοὶ δ' ἂν ἀρχοίμεσθα; μή μ' ἔρως ἕλοι
Τοιοῦτος ἵππων, ὥστ' ἀποκτείνειν φίλους. 860
Καὶ ταῦτ' Ὀδυσσεύς. τίς γὰρ ἄλλος ἄν ποτε
Ἔδρασεν, ἢ 'βούλευσεν Ἀργείων ἀνήρ;
Δέδοικά γ' αὐτόν. καί τι καὶ θράσσει φρένας,
Μὴ καὶ Δόλωνα συντυχὼν κατέκτανε.
Χρόνον γὰρ ἤδη φροῦδος ὤν, οὐ φαίνεται. 865

ἡν. Οὐκ οἶδα τοὺς σούς, οὓς λέγεις Ὀδυσσέας.
Ἡμεῖς δ' ὑπ' ἐχθρῶν οὐδενὸς πεπλήγμεθα.

ἕκ. Σὺ δ' οὖν νόμιζε ταῦτ', ἐπείπερ σοι δοκεῖ.

ἡν. Ὦ γαῖα πατρίς, πῶς ἂν ἐνθάνοιμί σοι;

ἕκ. Μὴ θνῆσχ'. ἅλις γὰρ τῶν τεθνηκότων ὄχλος. 870

ἡν. Ποῖ δὲ τράπωμαι δεσποτῶν μονούμενος;

ἕκ. Οἶκός σε κεύθων οὑμὸς ἐξιάσεται.

ἡν. Καὶ πῶς με κηδεύσουσιν αὐθέντων χέρες;

ἕκ. Ὅδ' αὖ τὸν αὐτὸν μῦθον οὐ λήξει λέγων.

ἡν. Ὄλοιθ' ὁ δράσας. οὐ γὰρ ἐς σὲ τείνεται 875
Γλῶσσ', ὡς σὺ κομπεῖς. ἡ Δίκη δ' ἐπίσταται.

ἕκ. Λάζυσθ' ἄγοντες αὐτὸν ἐς δόμους ἐμούς,
Οὕτως ὅπως ἂν μὴ 'γκαλῇ πορσύνετε.
Ὑμᾶς δ' ἰόντας, τοῖσιν ἐν τείχει χρεὼν
Πριάμῳ τε, καὶ γέρουσι σημῆναι, νεκροὺς 880
Θάπτειν κελεύειν λεωφόρους πρὸς ἐκτροπάς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Τί ποτ' εὐτυχίας ἐκ τῆς μεγάλης,
Τροίαν ἄγει πάλιν ἐς πένθη
Δαίμων, ἄλλο τι φυτεύων;
Ἔα, ἔα, ὢ ὤ. 885
Τίς ὑπὲρ κεφαλῆς θεός, ὦ βασιλεῦ,
Τὸν νεόδμητον ἐν χεροῖν
Φοράδην πέμπει;
Ταρβῶ, λεύσσων τόδε φάσμα.

ΙΑΜΒΟΙ.

μοῦσ. Ὁρᾶν πάρεστι Τρῶες. ἡ γὰρ ἐν σοφοῖς 890
Τιμὰς ἔχουσα Μοῦσα, συγγόνων μία,
Πάρειμι, παῖδα τόνδ' ὁρῶσ' οἰκτρῶς φίλον,
Θανόνθ' ὑπ' ἐχθρῶν. ὅν ποθ' ὁ κτείνας χρόνῳ
Δόλιος Ὀδυσσεύς, ἀξίαν τίσει δίκην.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἰαλέμῳ αὐτοθρήνῳ, 895
2 Τέκνον, σ' ὀλοφύρομαι. ὦ
3 Ματρὸς ἄλγος, οἵαν
4 Ἔκελσας ὁδὸν ποτὶ Τροίαν.
5 Ἦ δυσδαίμονα καὶ μελέαν,
6 Ἀπομεμφθεῖσ' ἐμοῦ πορευθείς, 900
7 Ἀπὸ δ' αὐθομαίμονος πατρὸς βιαίως.
8 Ὤμοι ἐγὼ σέθεν, ὦ φιλία
9 Φιλία κεφαλά, τέκνον, ὤμοι.

χο. Ὅσον προσήκει μὴ γένους κοινωνίαν

Ἔχοντα λύπην τὴν σὴν οἰκτείρω γόνον. 905

Ἀντιστροφή.

μουσ. 1 Ὄλοιτο μὲν Οἰνείδας,
2 Ὄλοιτο δὲ Λαρτιάδας,
3 Ὅς μ' ἄπαιδα γέννας
4 Ἔθηκεν ἀριστοτόκον,
5 Ἅ θ' Ἑλλάδ' ἀπολιποῦσα δόμους, 910
6 Φρυγίων λεχέων ἔπλευσε, πλαθεῖ-
7 σ' ὑπ' Ἰλίῳ. ὤλεσε μέν σ' ἕκατι Τροίας
8 Φίλτατε, μυριάδας τε πόλεις
9 Ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐκένωσεν.

ΙΑΜΒΟΙ.

μουσ. Ἦ πολλὰ μὲν ζῶν, πολλὰ δ' εἰς Ἅιδου μολών, 915
Φιλάμμονος παῖ, τῆς ἐμῆς ἥψω φρενός.
Ὕβρις γὰρ, ἥ σ' ἔσφηλε, καὶ Μουσῶν ἔρις,
Τεκεῖν μ' ἔθηκε τόνδε δύστηνον γόνον.
Περῶσα γὰρ δὴ ποταμίους διὰ ῥοὰς
Λέκτροις ἐπλάθην Στρυμόνος φυταλμίοις, 920
Ὅτ' ἤλθομεν γῆς χρυσόβωλον εἰς λέπας
Πάγγαιον, ὀργάνοισιν ἐξησκημέναι
Μοῦσαι, μεγίστην εἰς ἔριν μελῳδίας,
Κείνῳ σοφιστῇ Θρῃκὶ, κἀτυφλώσαμεν
Θάμυριν, ὃς ἡμῶν πόλλ' ἐδέννασεν τέχνην. 925
Κἀπεὶ σὲ τίκτω, συγγόνους αἰδουμένη,
Καὶ παρθενείας, ἧκ' ἐς εὔυδρον πατρὸς
Δίνας. τρέφειν δέ σ' οὐ βρότειον ἐς χέρα
Στρυμὼν δίδωσιν, ἀλλὰ πηγαίαις κόραις.
Ἔνθ' ἐκτραφεὶς κάλλιστα παρθένων ὕπο, 930
Θρῄκης ἀνάσσων πρῶτος ἦσθ' ἀνδρῶν, τέκνον.
Καί σ' ἀμφὶ γῆν μὲν πατρίαν φιλαιμάτους
Ἀλκὰς κορύσσοντ', οὐκ ἐδείμαινον θανεῖν.
Τροίας δ' ἀπηύδων ἄστυ μὴ κέλσαι ποτὲ,
Εἰδυῖα τὸν σὸν πότμον. ἀλλά σ' Ἕκτορος 935
Πρεσβεύμαθ', αἵ τε μυρίαι γερουσίαι
Ἔπεισαν ἐλθεῖν, κἀπικουρῆσαι φίλοις.
Καὶ τοῦδ' Ἀθάνα παντὸς αἰτία μόρου.
Οὐδὲν δ' Ὀδυσσεὺς, οὐδ' ὁ Τυδέως τόκος
Ἔδρασε δράσας. μὴ δόκει λεληθέναι. 940
Καίτοι πόλιν γε σὴν συγγόνους πρεσβεύομεν
Μοῦσαι μάλιστα, κἀπιχρώμεσθα χθονί,
Μυστηρίων τε τῶν ἀπορρήτων φανὰς
Ἔδειξεν Ὀρφεὺς, αὐτανέψιος νεκροῦ
Τοῦδ', ὃν κατακτείνεις σύ. Μουσαῖόν τε, σὸν 945
Σεμνὸν πολίτην, κἀπὶ πλεῖστον ἄνδρ' ἕνα
Ἐλθόντα, Φοῖβος, σύγγονοί τ' ἠσκήσαμεν.
Καὶ τῶνδε μισθὸν παῖδ' ἔχουσ' ἐν ἀγκάλαις,
Θρηνῶ. σοφιστὴν δ' ἄλλον οὐκ ἐπάξομαι.

Χο. Μάτην ἄρ' ἡμᾶς Θρῄκιος ἁρματηλάτης 950
Ἐλοιδόρει, Ἕκτορ, τῷδε βουλεῦσαι φόνον.

Ἕκ. Ἤδειν τάδ'. οὐδὲν μάντεων ἔδει φράσαι,
Ὀδυσσέως τέχναισι τόνδ' ὀλωλότα.
Ἐγὼ δὲ γῆς ἔφεδρον Ἑλλήνων στρατὸν
Λεύσσων, τί μὴ ἔμελλον ὡς πέμψαι φίλοις 955
Κήρυκας ἐλθεῖν, κἀπικουρῆσαι χθονί;
Ἔπεμψ'. ὀφείλων δ' ἦλθε συμπονεῖν ἐμοί.
Οὐ μὴν θανόντι γ' οὐδαμῶς συνήδομαι.
Καὶ νῦν ἕτοιμος τῷδε καὶ τεῦξαι τάφον,
Καὶ συμπυρῶσαι μυρίων πέπλων χλιδήν. 960
Φίλος γὰρ ἦλθε, δυστυχῶς δ' ἀπέρχεται.

μουσ. Οὐκ εἶσι γαίας ἐς μελάγχιμον πέδον.
Τοσόνδε νύμφην τὴν ἔνερθ' αἰτήσομαι,
Τῆς καρποποιοῦ παῖδα Δήμητρος θεᾶς,
Ψυχὴν ἀνεῖναι τοῦδ'. ὀφειλέτις δέ μοι, 965
Τοὺς Ὀρφέως τιμῶσα φαίνεσθαι φίλους.
Κἀμοὶ μὲν ὡς θανών τε, κοὐ λεύσσων φάος,
Ἔσται τὸ λοιπόν. οὐ γὰρ εἰς ταὐτόν ποτε
Οὔτ' εἶσιν, οὔτε μητρὸς ὄψεται δέμας.
Κρυπτὸς δ' ἐν ἄντροις τῆς ὑπαργύρου χθονὸς, 970

Habenti tecum, dolore punctus tuum deploro filium.

Antistrophe.

Mu. *Pereat Oeneides*, i. Diomedes Oenei nepos, Tydei F.
Pereat etiam Laertiades, i. Vlysses Laertis F.
Qui me orbam sobole
Fecit praestantissima.
Pereat etiam Helena, quae relicta domo,
Phrygios ad thalamos nauigauit, accedens
Ad Ilium Perdidit enim te in Troia
O charissime, & innumeras vrbes
Euacuauit praestantibus viris.

IAMBI.

Mu. *Profecto multum quidem viuens, multum etiam in Plutonis* (aedes profectus,
O fili Philammonis cruciasti meum animum.
Tua enim arrogantia, quae te perdidit, & contentio cum Mu- (sis,
Fecit me parere hanc infelicem sobolem.
Transiens enim olim flumineas vndas
Appropinquaui thalamis genitalibus Strymonis,
Quum uenimus terrae glebarum aurearum fertilem in montem
Pangaeum, instructi musicis instrumentis
Musae, ad maximum certamen artis suauiter canendi,
Cum illo sophista Thracio: & excaecauimus
Thamyrin, qui nostram artem multis conuiciis insectatus (fuerat.
Et postquam te peperi, sorores reuerens,
Et virginitatem, misi ad aquosi patris
Vortices: te vero alendum non ad mortalem focum
Dat Strymon pater, sed fontanis Nymphis.
Vbi enutritum optime a virginibus,
Imperans Thraciae primus eras virorum, fili:
Et te in patrio quidem solo sanguinis cupidas
Acies instruentem, non metuebam moriturum esse.
Interdicebam vero ne ad vrbem Troianam vnquam appelleres,
Sciens tuum fatum. Sed te Hectoris
Legationes, & frequentes senatus nuncij
Induxerunt vt huc ascenderes, & opem ferres amicis.
Sed huius totius cladis Minerua autor est.
Nihil enim Vlysses, nihil Diomedes, Tydei F.
Fecit, si fecisset, ne putes rem me latere potuisse.
Etenim tuam ciuitatem, nos sorores colimus
Musae maxime, & vtimur tua terra,
Et mysteriorum arcanorum reuelationes
Docuit Orpheus, consobrinus cadaueris
Huius, cuius gratia occidi eum, & Musaeum tuum,
Grauem ciuem & quem vnum virum maxime
Proficientem, Phoebus & nos sorores docuimus:
Et horum mercedem nunc filium in vlnis gestans,
Lamentor, alium vero lamentatorem non adducam.

Cho. *Frustra ergo nos auriga Thracius*
Conuiciis insectans dixit, Hector, cadem huic molitos esse.

Hec. *Noram haec (nihil opus erat vate ad dicendum,*
Hunc Vlyssis dolo periisse)
Ego vero patriam obsidione cinctam a Graecis
Videns, cur non fuissem missurus amicis
Nuncios, vt venirent & ferrent opem patriae? (borarет.
Misi: venit autem debens hanc operam, vt vna mecum la-
Non gaudeo tamen eum interfectum esse.
Et nunc sum paratus ei facere sepulchrum.
Et simul incendere delitias multarum vestium.
Amicus enim venit, sed decessit infeliciter.

Mu. *Non ibit in atrum solum terrae.*
Tantum sponsam inferorum orabo,
Filiam frugiferae Cereris deae,
Animam huius vt mihi remittat: est enim mihi debitrix,
Orpheos vt amicos colere videatur.
Et mihi quidem velut mortuus & non cernens lucem
Erit posthac: non enim in eundem locum posthac vnquam
Neque accedet ad me, neque videbit corpus matris.
Sed occultatus in antris huius argentiferae terrae,

Deus ex homine factus iacebit, videns lucem,
Bacchi sacerdos, qui Pangaeum saxum
Habitauit Deus venerandus cognoscentibus eum.
Breuem autē, i. breui futurū, *luctum marinae Dea* Thetidi
Afferam, fatale enim est & illius filium mori.
Lachrymis verò nos sorores primum te canemus,
Deinde Achillem Thetidis filium in luctu olim.
Non liberabit eum Pallas, qua te interfecit:
Tale telum pharetra Apollinis seruat. (lium labores.
O aerumna ex liberorum procreatione manantes, ô morta
Quia qui vos non negligenter reputat,
Orbus vitam deget, neque parens humabit liberos.

Cho. *Ille quidem, vt eius funus paretur, matri iam erit curae.*
Tu verò si quid vis agere propositorum.
Tempus est, Hector. lucescit enim iam.

Hec. *Ite & socios armari quàm celerrimè* (iungite
Iubete, implete ceruices bigarū. i. bigis equos instructos
Laboribus verò vos intentos conuenit expectare Tyrrhenae
Tubae sonitum: quia superato exercitu,
Et muris Achiuorum, nauibus ignem me iniecturum
Confido & Troianis diem libera ~
Radios accedentes solis allaturos, i. & etas Troianos ob sidione liberatum iri spero

ANAPÆSTI.

Cho. *Obtempera regi, eamus armis*
Induti, & sociis
Haec dicamus: fortaßis enim victoriam
Dabit Deus qui nobiscum est.

Ἀνθρωποδαίμων κείσεται βλέπων φάος,
Βάκχου προφήτης, ὥστε Παγγαίου πέτραν
Ὤικησε σεμνὸς τοῖσιν εἰδόσιν θεός.
Ῥᾷον δὲ πένθος τῆς θαλασσίας θεοῦ
Οἴσω. θανεῖν γὰρ καὶ τὸν ἐκ κείνης χρεών. 975
Θρηνοῖς δ' ἀδελφαὶ πρῶτα μὲν σ' ὑμνήσομεν,
Ἔπειτ' Ἀχιλλέα Θέτιδος ἐν πένθει ποτέ.
Οὐ ῥύσεταί νιν Παλλάς, ἥ σ' ἀπέκτανεν.
Τοῖον φαρέτρα Λοξίου σώζει βέλος.
Ὦ παιδοποιοὶ συμφοραί, πόνοι βροτῶν. 980
Ὡς ὅστις ὑμᾶς μὴ κακῶς λογίζεται,
Ἄπαις διοίσει, κοὐ τεκὼν θάψει τέκνα.

χο. Ὅδ' οὐκέτ' ἤδη μητρὶ κηδείαν μέλει.
Σὺ δ' εἴ τι πράσσειν τῶν προκειμένων θέλεις,
Ἕκτορ, πάρεστι. φῶς γὰρ ἡμέρας τόδε. 985

ἕκ. Χωρεῖτε, συμμάχους δ' ὁπλίζεσθαι τάχος
Ἀνώχθε. πώλοις τ' αὐχένας ζευγνύναι.
Πυρσοὺς δ' ἔχοντας χρὴ μένειν Τυρσηνικῆς
Σάλπιγγος αὐδήν. ὡς ὑπερβαλὼν στρατὸν
Τείχη τ' Ἀχαιῶν, ναυσὶν αἴθον ἐμβαλεῖν 990
Πέποιθα, Τρωσί θ' ἡμέραν ἐλευθέραν
Ἀκτῖνα τὴν στείχουσαν ἡλίου φέρειν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Πείθου βασιλεῖ. στείχωμεν ὅπλοις
Κοσμησάμενοι, καὶ ξυμμαχίᾳ
Τάδε φράζωμεν. τάχα δ' ἂν νίκην 995
Δοίη δαίμων ὁ μεθ' ἡμῶν.

ARGVMENTVM TROADVM.

POst excidium Ilij, decretum est Mineruae & Neptuno exercitum Argiuorū delere, altero beneuolēte vrbi, quia fuisset eius conditor: altera autē odio habente Graecos propter contumeliam qua affecit Casandram Aiax. Graeci sorte partiti sunt captiuas mulieres: sed extra sortem dederunt principibus, Agamemnoni Casandram, Neoptolemo Andromacham, Achilli Polyxenam. Hanc autem ad eius monumentum interfecerunt: Astyanactē verò de muro proiecerunt: Helenam verò tanquam interfecturus abduxit Menelaus: Agamemnon verò duxit vxorem Casandram vatem. Hecuba accusans Helenam, & interfectos plorans & lamentans, & funus illis faciens, abducta est ad Vlyssis tabernaculum, data illi in seruitutem.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

NEPTVNVS.
MINERVA.
HECVBA.
CHORVS EX CAPTIVIS TROADIBVS.
TALTHYBIVS.
CASANDRA.
ANDROMACHE.
MENELAVS.
HELENE.

Prologum autem agit Neptunus.

EVRIPIDIS TROADES.

IAMBI.

VEnio relicta Ægea salsa profunditate
Maris, ego Neptunus, vbi Nereidū chorus
Pulcherrimum pedis vestigium explicat sal tando.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΡΩΑΔΩΝ.

Μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν, ἔδοξεν Ἀθηνᾷ τε καὶ Ποσειδῶνι τὸ τῶν Ἀχαιῶν στράτευμα διαφθεῖραι. τοῦ μὲν εὐνοοῦντος τῇ πόλει, διὰ τὴν κτίσιν, τῆς δὲ μισησάσης τοὺς Ἕλληνας, διὰ τὴν Αἴαντος εἰς Κασάνδραν ὕβριν. οἱ δὲ Ἕλληνες ἐκληρώσαντο τὰς αἰχμαλωτίδας τῶν γυναικῶν. τοῖς γὰρ ἐν ἀξιώμασιν ἔδωκαν, Ἀγαμέμνονι μὲν Κασάνδραν, Ἀνδρομάχην δὲ Νεοπτολέμῳ, Πολυξένην δὲ τῷ Ἀχιλλεῖ. ταύτην μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἔσφαξαν. Ἀστυάνακτα δὲ ἀπὸ τῶν τειχῶν ἔρριψαν. Ἑλένην δὲ ὡς ἀποκτενῶν Μενέλαος ἤγαγεν. Ἀγαμέμνων δὲ τὴν χρησμῳδὸν ἐνυμφαγώγησεν. Ἑκάβη δὲ τῆς μὲν Ἑλένης κατηγορήσασα, τοὺς ἀναιρεθέντας δὲ κατοδυρομένη τε καὶ θρηνοῦσα, καὶ κηδεύσασα, πρὸς τὰς τοῦ Ὀδυσσέως ἤχθη σκηνάς, τούτῳ λατρεύειν δοθεῖσα.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.
ΑΘΗΝΑ.
ΕΚΑΒΗ.
ΧΟΡΟΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΔΩΝ ΤΡΩΑΔΩΝ.
ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ.
ΚΑΣΑΝΔΡΑ.
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ΕΛΕΝΗ.

Προλογίζει δὲ ὁ Ποσειδῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΩΑΔΕΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΗΚω λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος
Πόντου, Ποσειδῶν, ἔνθα Νηρῄδων χοροὶ
Κάλλιστον ἴχνος ἐξελίσσουσιν ποδός. εξ

ἐξ οὗ γὰρ ἀμφὶ τήνδε Τρωϊκὴν χθόνα
Φοῖβός τε κἀγὼ λαΐνους πύργους πέριξ
ὀρθοῖσιν ἔθεμεν κανόσιν, οὔποτ' ἐκ φρενῶν
εὔνοι' ἀπέστη τῶν ἐμῶν Φρυγῶν πόλει,
ἣ νῦν καπνοῦται, καὶ πρὸς Ἀργείου δορὸς
ὄλωλε πορθηθεῖσ'· ὁ γὰρ Παρνάσιος
Φωκεὺς Ἐπειός, μηχαναῖσι Παλλάδος
ἐγκύμον' ἵππον τευχέων ξυναρμόσας,
πύργων ἔπεμψεν ἐντὸς ὀλέθριον βάρος·
ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑστέρων κεκλήσεται
δούρειος ἵππος, κρυπτὸν ἀμπισχὼν δόρυ.
ἔρημα δ' ἄλση, καὶ θεῶν ἀνάκτορα
φόνῳ καταρρεῖ· πρὸς δὲ κρηπίδων βάθροις
πέπτωκε Πρίαμος Ζηνὸς ἑρκείου θανών.
πολὺς δὲ χρυσὸς, Φρύγιά τε σκυλεύματα
πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν πέμπεται· μένουσι δὲ
πρύμνηθεν οὖρον, ὡς δεκασπόρῳ χρόνῳ
ἀλόχους τε καὶ τέκν' εἰσίδωσιν ἄσμενοι,
οἳ τήνδ' ἐπεστράτευσαν Ἕλληνες πόλιν.
ἐγὼ δὲ (νικῶμαι γὰρ Ἀργείας θεοῦ
Ἥρας, Ἀθάνας θ', αἳ συνεξεῖλον Φρύγας)
λείπω τὸ κλεινὸν Ἴλιον, βωμούς τ' ἐμούς.
ἐρημία γὰρ πόλιν ὅταν λάβῃ κακή,
νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν, οὐδὲ τιμᾶσθαι θέλει.
πολλοῖς δὲ κωκυτοῖσιν αἰχμαλωτίδων
βοᾷ Σκάμανδρος, δεσπότας κληρουμένων.
καὶ τὰς μὲν Ἀρκάς, τὰς δὲ Θεσσαλὸς λεὼς
εἴληχ'. Ἀθηναίων δὲ Θησεῖδαι πρόμοι.
ὅσαι δ' ἄκληροι Τρῳάδων, ὑπὸ στέγαις
ταῖσδ' εἰσί, τοῖς πρώτοισιν ἐξῃρημέναι
στρατοῦ, σὺν αὐταῖς δ' ἡ Λάκαινα Τυνδαρὶς
Ἑλένη, νομισθεῖσ' αἰχμάλωτος ἐνδίκως.
τὴν δ' ἀθλίαν τήνδ' εἴ τις εἰσορᾶν θέλει,
πάρεστιν Ἑκάβη, κειμένη πυλῶν πάρος,
δάκρυα χέουσα πολλὰ καὶ πολλῶν ὕπερ.
ᾗ παῖς μὲν ἀμφὶ μνῆμ' Ἀχιλλείου τάφου
οἰκτρὰ τέθνηκε τλημόνως Πολυξένη.
φροῦδος δὲ Πρίαμος καὶ τέκν'· ἣν δὲ παρθένον
μεθῆκ' Ἀπόλλων δρομάδα Κασάνδραν ἄναξ,
τὸ τοῦ θεοῦ τε παραλιπὼν τό τ' εὐσεβὲς,
γαμεῖ βιαίως σκότιον Ἀγαμέμνων λέχος.
ἀλλ', ὦ ποτ' εὐτυχοῦσα, χαῖρέ μοι, πόλις,
ξεστόν τε πύργωμ'· εἴ σε μὴ διώλεσε
Παλλὰς Διὸς παῖς, ἦσθ' ἂν ἐν βάθροις ἔτι.

ἀθη. Ἔξεστι τὸν γένει μὲν ἄγχιστον πατρὸς,
μέγαν τε δαίμον' ἐν θεοῖς τε τίμιον,
λύσασαν ἔχθραν τὴν πάρος, προσεννέπειν;

πο. Ἔξεστιν· αἱ γὰρ συγγενεῖς ὁμιλίαι,
ἄνασσ' Ἀθάνα, φίλτρον οὐ μικρὸν φρενῶν.

ἀθη. Ἐπῄνεσ' ὀργὰς ἠπίους· φέρω δὲ σοὶ
κοινοὺς ἐμαυτῇ τ' ἐς μέσον λόγους, ἄναξ.

πο. Μῶν ἐκ θεῶν του καινὸν ἀγγελεῖς ἔπος,
ἢ Ζηνὸς, ἢ καὶ δαιμόνων τινὸς πάρα;

ἀθη. Οὔκ, ἀλλὰ Τροίας οὕνεκ', ἔνθα βαίνομεν,
πρὸς σὴν ἀφῖγμαι δύναμιν, ὡς κοινὴν λάβω.

πο. Ἦ πού νιν ἔχθραν τὴν πρὶν ἐκβαλοῦσα νῦν
ἐς οἶκτον ἦλθες, πυρὶ κατηθαλωμένης;

ἀθη. Ἐκεῖσε πρῶτ' ἄνελθε· κοινώσῃ λόγους,
καὶ συμπονήσεις ἃν ἐγὼ πρᾶξαι θέλω;

πο. Μάλιστ'· ἀτὰρ δὴ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν,
πότερον Ἀχαιῶν ἦλθες οὕνεκ', ἢ Φρυγῶν.

ἀθη. Τοὺς μὲν πρὶν ἐχθροὺς Τρῶας εὐφρᾶναι θέλω,
στρατῷ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἐμβαλεῖν πικρόν.

πο. Τί δ' ὧδε πηδᾷς ἄλλοτ' εἰς ἄλλους τρόπους,
μισεῖς τε λίαν, καὶ φιλεῖς ὃν ἂν τύχῃς;

ἀθη. Οὐκ οἶσθ' ὑβρισθεῖσάν με καὶ ναοὺς ἐμούς;

πο. Οἶδ', ἡνίκ' Αἴας εἷλκε Κασάνδραν βίᾳ.

ἀθη. Κοὐδέν γ' Ἀχαιῶν ἔπαθεν, οὐδ' ἤκουσ' ὕπο.

Ex quo enim tempore in hoc Troiano agro
Phœbus, & ego saxeas turres circum vrbem Troiam
Posuimus recta regula, nunquam ex animo
Abiit mea beneuolentia erga hanc vrbem Phrygum,
Quæ nunc incensa fumat, & ab Argiuo exercitu
Periit expugnata. Nam Parnasius
Epeus Phocensis, artibus Palladis instructus
Equum armis grauidum fabricatus,
Misit intra mœnia exitiale onus:
Vnde à posteris viris vocabitur
Dureus equus, occultā continens hastam, Græcè δόρυ dictā.
Luci autem deserti, & deorum templa
Fluunt cæde, & ad gradus fundamentorum templi
Iouis Hercei, cecidit Priamus moriens.
Multum autem auri, & Phrygia præda
Mittitur ad Græcorum naues: expectant autem
Ventum à puppe, vt post decennium
Videant læti coniuges & liberos
Græci, qui aduersus hanc vrbem duxerunt exercitum.
Ego autem (vincor enim ab Argiua dea
Iunone, & Minerua, quæ simul euerterunt Phrygas)
Relinquo inclytum Ilium & meas aras.
Quum enim infelix solitudo ciuitatem occuparit,
Laborat Deorum cultus, neque Dij coli solent.
Multis autem eiulatibus captiuarum mulierum
Resonat Scamander, quæ iam sortiuntur dominos:
Et alias quidē Arcas, alias verò Thessalus popul. (ceperūt.
Sortitò accepit: Atheniensiū verò Thesidæ duces alias ac-
Quæcunque verò de Troianis sunt extra sortem, sub tectis
Istis sunt, electa primariis
Exercitus viris cum ipsis autem est & *Lacæna Tyndaris*
Helena, adducta captiua iure.
Si quis etiam hanc miseram intueri vult,
Adest Hecuba, iacens ante fores,
Multum lacrymans, & pro multis.
Cuius filia quidem ad sepulchrum Achillis
Misera Polyxena miserè mortua est.
Periit & Priamus & liberi: & quam virginem
Dimisit fugientem Casandram Rex Apollo,
Eam Dei cultu & pietate neglecta,
Agamemnon ducit violenter adulterino concubitu.
Sed vale mihi ô ciuitas quondam beata,
Politaque turres: si te non perdidisset
Pallas Iouis filia, in tuis sedibus adhuc maneres.

Min. *Licetne genere quidem proximum patri meo,*
Magnumque Deum, & inter Deos honoratum,
Deposita priore simultate affari?

Nept. *Licet cognatorum enim congressus,*
O Regina Minerua, non exiguum philtrum sunt *animorū.*

Min. *Laudo amicos affectus lenes. affero autem tibi*
Communes mihique ipsi in medium rationes, ô Rex.

Nept. *Num à Deorum aliquo publicum nuncias mandatum,*
Vel à Ioue vel etiam ab alio deorum?

Min. *Non sed Troiæ causa, vbi* nunc *gradimur,*
Veni ad tuam potentiam, vt mihi eam adiungam.

Nept. *An igitur nunc tandem odio priore deposito,*
Venisti ad commiserationem vrbis *incendio iam consumptæ?*

Min. *Illuc primùm redi. communicabisne* mecum *tua consilia,*
Tuamque mecū operā iunges iis, quæ ego facere cupio?

Nept. *Maximè sed tamen iam volo scire tuam* voluntatem,
Vtrium Græcorum, an Troianorum causa nunc *veneris.*

Min. *Troianos quidem* mihi *prius inimicos exhilarare volo,*
Exercitui verò Græcorum dare tristem reditum.

Nept. *Quid verò ita transilis aliàs ad alios mores?*
Odisti, & amas vehementer nimium quosuis?

Min. *Non scis me contumelia affectam esse, & meum templum?*

Nept. *Scio, quando Aiax traxit Casandram vi.*

Min. *Et nihil ideo passus est, neque audiuit à Græcis.*

Nept. *Atqui deleuerunt Ilium te adiuuante.*
Min. *Idcirco ipsos tecum maleficijs afficere volo.*
Nept. *Quæuis parata sunt à me. quid verò facies?*
Min. *Miserum reditum illis immittere cupio.*
Nept. *In terra manentibus, an in salso mari?*
Min. *Quando nauigabunt domum ab Ilio.*
Et Iupiter quidem pluuiam, & copiosam grandinem
Dabit, & caliginosos atheris flatus,
Et dicit se daturum mihi ignem fulmineum,
Vt sternam Græcos, & incendam naues igni.
Tu etiam præbe tuum munus, Aegæum meatum
Frementem grauibus procellis, & verticibus maris.
Imple verò cadaueribus cauum Eubœæ recessum,
Vt deinceps piè colere mea templa
Discant Achiui, & reliquos deos venerari.
Nept. *Fient hæc. beneficium enim hoc non multis verbis*
Indiget. Turbabo pelagus Aegei maris,
Et littus Myconum & rupes Deliæ,
Scyrus, & Lemnus, Caphærea promontoria,
Multorum extinctorum habebunt corpora mortuorum.
Verùm vade ad Olympum, & fulminea tela
Accipiens manu patris, expecta
Quando exercitus Achiuorum soluet rudentes.
Stultus enim est, mortalium quisquis expugnatis vrbibus,
Templáque sepulchráque & sacra defunctorum
Dat solitudini, nam paulò post ipse etiam perit.

ANAPÆSTI.

Cho. *O Regina infelix, à solo caput, &*
Ceruicem attolle, non ampliùs Troia
Hic est, & non ampliùs sumus reges Troiæ.
Sustine mutatam fortunam.
Nauiga secundùm fretum, nauiga secundùm fortunam,
Neque conuerte proram vitæ
Contra fluctus, cùm nauiges arbitrio fortunæ.
Hec. *Heu, eheu e, e.*
Cur verò non licet mihi miseræ gemere.
Cui patria periit, & liberi, & maritus?
O magnus splendor in paruum iam contractorum
Maiorum, quàm nihil es profectò.
Quid me oportet tacere? quid verò non tacere?
Quid etiam lamentari?
Misera sum ego propter grauem ac infelicem
Reclinationem artuum, quàm malè affecta sum,
Nunc in rigidis lectis exporrecta.
Hei meo capiti, hei meis temporibus
Et lateribus, vt cupio versare
Et extendere dorsum & spinam
In vtrumque parietem membrorum,
Ad perpetua lachrymarum iudicia,
Musa verò tu quoque nobis infelicibus
Clades resona tristes.
Proræ nauium veloces,
Quæ ad sacrum Ilium remis
Per mare purpureum, &
Per portus Græciæ commodos
Tibiarum pæane tristi,
Et fistularum sonora voce,
Euntes, tortam Aegypti
Disciplinā suspēdistis, i. nauticos funes tortos ostētastis, quorum faciendorum artem ab AEg. didicistis.
(Heu, heu) in Troiæ sinu,
Euntes ad Menelai
Odiosam coniugem, Castori dedecus,
Et infamiam Eurotæ patriæque suæ,
Quæ quidem Helena *iugulauit*
Patrem quinquaginta liberorum
Priamum, & me miseram Hecubam
In hanc deiecit calamitatem.

Καὶ μὴν ἐπέρσαν τ' Ἴλιον τῷ σῷ δορί.
Τοιγάρ σφε σὺν σοὶ βούλομαι δρᾶσαι κακῶς.
Ἕτοιμ' ἃ βούλει τἀπ' ἐμοῦ. δράσεις δὲ τί;
Δύσνοστον αὐτοῖς νόστον ἐμβαλεῖν θέλω. 75
Ἐν γῇ μενόντων, ἢ καθ' ἁλμυρὰν ἅλα;
Ὅταν πρὸς οἴκους ναυστολῶσ' ἀπ' Ἰλίου.
Καὶ Ζεὺς μὲν ὄμβρον καὶ χάλαζαν ἄσπετον
Πέμψει, γνοφώδη τ' αἰθέρος φυσήματα.
Ἐμοὶ δὲ δώσειν φησὶ πῦρ κεραύνιον, 80
Βάλλειν Ἀχαιοὺς ναῦς τε πιμπράναι πυρί.
Σὺ δ' αὖ τὸ σὸν παράσχες, Αἰγαῖον πόρον
Τρικυμίαις βρέμοντα καὶ δίναις ἁλός.
Πλῆσον δὲ νεκρῶν κοῖλον Εὐβοίας μυχόν,
Ὡς ἂν τὸ λοιπὸν τἄμ' ἀνάκτορ' εὐσεβεῖν 85
Εἰδῶσ' Ἀχαιοί, θεούς τε τοὺς ἄλλους σέβειν.
ποσ. Ἔσται τάδ'. ἡ χάρις γὰρ οὐ μακρῶν λόγων
Δεῖται. ταράξω πέλαγος Αἰγαίας ἁλός.
Ἀκταὶ δὲ Μυκόνου, Δήλιοί τε χοιράδες,
Σκῦρός τε, Λῆμνός θ', αἱ Καφήρειοί τ' ἄκραι, 90
Πολλῶν θανόντων σώμαθ' ἕξουσιν νεκρῶν.
Ἀλλ' ἕρπ' Ὄλυμπον, καὶ κεραυνίους βολὰς
Λαβοῦσα πατρὸς ἐκ χερῶν, καραδόκει,
Ὅταν στράτευμ' Ἀργεῖον ἐξίῃ κάλως.
Μῶρος δὲ, θνητῶν ὅστις ἐκπορθεῖ πόλεις, 95
Ναούς τε, τύμβους θ' ἱερὰ τῶν κεκμηκότων,
Ἐρημίᾳ δοὺς, αὐτὸς ὤλεθ' ὕστερον.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἄνα δύσδαιμον, πεδόθεν κεφαλὴν
Ἐπάειρε δέρην, οὐκέτι Τροία
Τάδε, καὶ βασιλῆς ἐσμὲν Τροίας. 100
Μεταβαλλομένου δαίμονος, ἀνέχου.
Πλεῖ κατὰ πορθμὸν, πλεῖ κατὰ δαίμονα,
Μηδὲ προσίστη πρῷραν βιότου
Πρὸς κῦμα πλέουσα τύχαισιν.
ἑκά. Αἰ, αἰ, αἰ, αἰ. 105
Τί γὰρ οὐ πάρα μοι μελέᾳ στενάχειν,
Ἧι πατρὶς ἔρρει, καὶ τέκνα, καὶ πόσις,
Ὦ πολὺς ὄγκος συστελλομένων
Προγόνων, ὡς οὐδὲν ἦσθ' ἄρα.
Τί με χρὴ σιγᾶν; τί δὲ μὴ σιγᾶν; 110
Τί δὲ θρηνῆσαι;
Δύστηνος ἐγὼ τῆς βαρυδαίμονος
Ἄρθρων κλίσεως, ὡς διάκειμαι,
Νῶτ' ἐν στερροῖς λέκτροισι ταθεῖσ'.
Οἴμοι κεφαλῆς, οἴμοι κροτάφων, 115
Πλευρῶν θ', ὥς μοι πόθος εἱλίξαι,
Καὶ διαδοῦναι νῶτον, ἄκανθάν
Τ' εἰς ἀμφοτέρους τοίχους μελέων.
Ἐπὶ τοὺς αἰεὶ δακρύων ἐλέγους.
Μοῦσα δὲ χαὔτη τοῖς δυστήνοις, 120
Ἄτας κελαδεῖν ἀχορεύτους.
Πρῷραι ναῶν ὠκεῖαι,
Ἴλιον ἱερὰν αἳ κώπαις
Δι' ἅλα πορφυροειδέα, καὶ
Λιμένας Ἑλλάδος εὐόρμους 125
Αὐλῶν παιᾶνι στυγνῷ,
Συρίγγων τ' εὐφθόγγων φωνῇ
Βαίνουσαι, πλεκτὰν Αἰγύπτου
Παιδείαν ἐξηρτήσασθ'.
Αἰ, αἰ, Τροίας ἐν κόλποις, 130
Τὰν Μενελάου μετανισσόμεναι
Στυγνὰν ἄλοχον, Κάστορι λώβαν,
Τῷ τ' Εὐρώτᾳ δύσκλειαν,
Ἃ σφάζει μὲν
Τὸν πεντήκοντ' ἀροτῆρα τέκνων 135
Πρίαμον, ἐμέ τε μελέαν Ἑκάβαν
Ἐς τάνδ' ἐξώκειλ' ἄταν.
Ὤι μοι θάκους, οἵα θάσσω,

Σκηναῖς ἕδραν Ἀγαμεμνονείαις.
Δούλα δ' ἄγομαι γραῦς ἐξ οἴκων 140
Κουρᾷ ξυρήκει πενθήρει
Κρᾶτ' ἐκπορθηθεῖσ' οἰκτρῶς.
Ἀλλ' ὦ τῶν χαλκεγχέων Τρώων
Ἄλοχοι μέλεαι,
Καὶ κοῦραι, καὶ δύσνυμφοι, 145
Τύφεται Ἴλιον, αἰάζωμεν.
Μάτηρ δ' ὡσεί τις πτανοῖς κλαγγὰν
Ὄρνισιν ὅπως ἐξάρξω 'γὼ
Μολπάν, οὐ τὰν αὐτὰν, οἵαν ποτὲ δὴ
Σκήπτρῳ Πριάμου διερειδομένα 150
Ποδὸς ἀρχεχόρου πληγαῖς Φρυγίους
Εὐκόμποις ἐξῆρχον θεούς.
χο. Ἑκάβη, τί θροεῖς; τί θροεῖς;
Τί δὲ θωΰσσεις;
Διὰ γὰρ μελάθρων, οὓς οἰκτίζῃ, 155
Ἄϊον οἴκτους.
Διὰ δὲ στέρνων φόβος ἀίσσει
Τρῳάσιν, αἳ τῶνδ' οἴκων εἴσω
Δουλείαν αἰάζουσιν.
ἑκ. Ὦ τέκν', Ἀργείων πρὸς ναῦς ἤ- 160
δη κινεῖται κωπήρης χείρ.
Οἲ 'γὼ τλάμων,
Τί θέλουσ'; ἦ πού δή με πέμψουσι
Ναυσὶν ἤδη πατρῴας ἀπὸ γᾶς;
χο. Οὐκ οἶδ', εἰκάζω δ' ἄταν. 165
Ἰὼ ἰώ. μέλεαι μόχθων ἐπακουσόμεθα.
Τρῳάδες ἔξω κομίσασθ' οἴκων,
Στέλλουσ' Ἀργεῖοι νόστον.
ἑκ. Ἒ ἔ, μή νύν μοι τὰν ἐκβακχεύουσαν
Κασάνδραν πέμψητ' ἔξω, 170
Αἰσχύναν Ἀργείοισι
Μαινάδ', ἐπ' ἄλγεσι δ' ἀλγυνθῶ.
Ἰὼ Τροία Τροία δύσταν', ἔρρεις.
Δύστανοι δ' οἵ σ' ἐκλείποντες,
Καὶ ζῶντες, καὶ δμαθέντες. 175
χο. Οἴμοι. τρομερὰ σκηνὰς ἔλιπον
Τάσδ' Ἀγαμέμνονος, ἐπακουσομένα
Βασίλεια σέθεν, μή με κτείνειν
Δόξ' Ἀργείων κεῖται μελέαν.
Ἢ κατὰ πρύμνας ἤδη ναῦται 180
Στέλλονται κινεῖν κώπας.
ἑκ. Ὦ τέκνον, ὀρθρεύουσαν ψυχὰν
Ἐκπληχθεῖσ' ἦλθον φρίκᾳ.
Ἤδη τις ἔβα Δαναῶν κῆρυξ;
Τῷ πρόσκειμαι δούλα τλάμων. 185
χο. Ἐγγύς που κεῖσαι κλήρου. ἑκ. ἰὼ, ἰώ.
χο. Τίς μ' Ἀργείων, ἢ Φθιωτᾶν,
Ἢ νησαίαν ἄξει χώραν
Δύστανον πόρσω Τροίας; φεῦ, φεῦ.
ἑκ. Τῷ δ' ἁ τλάμων; ποῦ πᾷ γαίας 190
Δουλεύσω γραῦς, ὡς κηφὴν, ἁ
Δειλαία νεκροῦ μορφὰ,
Νεκύων ἀμενηνὸν ἄγαλμα, ἢ τὰν
Παρὰ προθύροις φυλακὰν κατέχουσα,
Ἢ παίδων θρέπτειρ', ἃ Τροίας 195
Ἀρχηγοὺς εἶχον τιμάς.
χο. Αἲ, αἲ, ποίοις δ' οἴκτοις
Τὰν σὰν λύμαν ἐξαιάζεις;
ἑκ. Οὐκ Ἰδαίοις ἱστοῖς κερκίδα
Δινεύουσ' ἐξαλλάξω, 200
Νέατον τοκέων σώματα λεύσσω,
Νέατον· μόχθους ἕξω κρείσσους,
Ἢ λέκτροις πλαθεῖσ' Ἑλλάνων.
Ἔρροι νὺξ αὕτα, καὶ δαίμων.
Ἢ Πειρήνας ὑδρευομένα, 205

Heu mihi propter *sedes, in quibus sedeo,*
In Agamemnonis tentoriis residens. 140
Serua verò ducor anus ex adibus patriis,
Casarie rasa lugubri
Caput miserabiliter depopulata.
Sed ô bellatorũ Troianorum
Coniuges misera, 145
Et virgines, & infelices sponsa,
Fumat Ilium: ploremus.
Vt autem quadam mater volucribus clangorem
Auibus edit, sic exordiar ego
Cantilenam, non eandem, qualem olim 150
Sceptro Priami innixa
Pede prasultore ictu Phrygio
Glorioso incipiebam deos celebrare.
Cho. *O Hecuba, quid clamitas? quid clamitas?*
Quid verò vociferaris? 155
Per atria enim, quos miseraris,
Illorum *audio miserandos eiulatus.*
Et per pectora metus inuadit
Troianas, qua in his tabernaculis
Seruitutem suam *deplorant.* 160
Hec. *O filia, ad naues Argiuorum iam*
Mouetur remis instructa manus.
Heu me miseram,
Quid illi *volunt? An nunc me miseram*
Auehent naui patrio procul *à solo?* 165
Cho. *Non scio: sed coniicio calamitatem.*
Io, io. Misera propter *labores,* mox has voces *audiemus:*
Troades prodite extra ades.
Apparant Argiui reditum.
Hec. *Heu, heu. ne mihi nunc furentem* 170
Ducite foras Casandram:
Probrum Argiuis futuram
Manadem. ad dolores enim priores hic nouus *dolor ac-*
Io, Troia, Troia infelix periisti: *(cedet mihi.*
Miseri autem sunt qui te relinquunt, 175
Et viui, & mortui.
Cho *Heu mihi, tremens prodij extra tabernaculum*
Hoc Agamemnonis, auditura
Regina ex te, num me occidere
Miseram lata sit Argiuorum sententia. 180
An iam nauta in puppibus
Parant mouere remos.
Hec. *O filia, matutinam animam*
Horrere perculsa huc *veni.*
Iam venit aliquis Gracorum praco mihi nunciaturus, 185
Cui serua sim addita ego *misera.*
Cho. *Prope sortem* iam *es posita.* Hec. *Io, io.*
Cho. *Quis me Argiuorum, aut Phthiotarum,*
Aut in *insularem terram abducet,*
Miseram procul à Troia? Heu, heu. 190
Hec. Cuinam *ego misera, ubi, ubi terrarum*
Seruiam anus, vt fucus, ego
Misera cadaueris forma,
Mortuorum euanidum simulachrum; an
Apud ædium *vestibula custodiam obtinens,* 195
Ego liberorum nutrix, qua Troia
Pracipuos ac regios olim *habebam honores?*
Cho. Heu, heu, *quibus querelis*
Tuum infortunium exagitas?
Hec. *Non Idais telis radium* 200
Agitans alternabo,
Nec *iuuenilia liberorum corpora videbo,*
Nec *iuuenis ego habebo labores leuiores,*
Aut lectis appropinquãs Gracorũ aliqua voluptate fruar.
Pereat nox ipsa felix, *&* secunda *fortuna.* 205
Aut ex fonte *Pirene aquam hausturа,*

Ministra miserabilis
Sacrarum aquarum ero.

Cho. *Vtinam veniamus in inclytam*
Et beatam Thesei regionem.

Hec. *Ne ad vortices Eurota*
Inuisam ancillam Helenæ sors me ducat,
Vbi occurram Menelao serua,
Expugnatori Troia.
Penes sacram regionem,
Fundamentum pulcherrimum Olympi montis
Fama audiui multis opibus abundare,
Et fertili frugum vbertate.
Hæc mihi secundo loco sit post sacram
Thesei & *valde diuinam regionem.*
Et AEtnaam Vulcani
Oppositam regionem Phœniciæ,
Siculorum montium matrem audio
Prædicari, & *coronis virtutes.* i. ob virtutes & victorias,
Et vicinam terram
Ionio mari feliciter ab incolis *habitari,*
Quam rigat pulcherrimus
Flaua coma fulgens
Crathis, sacris fontibus alens,
Et beans bellicosam terram.

Cho. *Atqui à Græcorum exercitu hic*
Præco, nouorum sermonum promus,
Venit velox pedis vestigium accelerans.
Quid affert? quid dicit? seruæ enim profectò
Iam sumus in agro Doriensi.

IAMBI.

Tal. *Hecuba (crebras enim scis me ad Troiam vias*
Iuisse, præconem ab Achaico exercitu missum)
Notus igitur etiam antè tibi, mulier,
Talthybius venio, tibi *publicum nunciaturus mandatum.*

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Hec. *Hoc, hoc illud est, amica Troianæ, quod iampridem ego metuebam.*

Tal. *Iam sortitione facta estis electæ, si hoc est, quod metū vobis (incutiebat.*

Strophe II.

Hec. *AE, a, quam in vrbem, aut Thessaliæ, aut Phthi- (solidis*
ad is dixisti nos abductum iri, aut in quā vrbem *Cadmei*

Tal. *Singulis viris singula, non simul* omnes, *sortitò assignata estis.*

Strophe III.

Hec. *Quem igitur, quem sortita sum? sors beata quam*
Iliadum expectans excipiet?

Tal. *Scio, sed singula interroges, non omnia simul.*

Strophe IIII.

Hec. *Meam verò quis per sortem accepit filiam,*
Dicito miseram Cassandram?

Tal. *Eximiam eam* & exortem *accepit rex Agamemnon.*

Strophe V.

Hec. *An sponsa Lacedemonia seruam?*
Hei mihi, mihi.

Tal. *Nō: sed ad lectorū occultas nuptias*, vt sit eius concubina.

Strophe VI.

Hec. *An Phœbi virginem, cui* Phœbus *auricomus munus*
Dedit, immunem lecti, cælibémque *vitam?*

Tal. *Amor fatidicæ puellæ sauciauit eum.*

Strophe VII.

Hec. *Abiice ô filia, sacras*
Claues, & à corpore in-
dutarum coronarum sacros ornatus reiice.

Tal. *An nō* est *magnum eam fieri lectorum regiorum participē?*

Strophe IIX.

Hec. *Quid verò* fecistis *illi, quam recens à me*
Abstulistis? vbinam est *filia mea?*

Tal. Polyxenam *dixisti, aut de qua interrogas?*

Πειρήνας οἰκτρὰ
Τῶν σεμνῶν ὑδάτων ἔσομαι.

χο. Τὰν κλεινὰν εἴθ' ἔλθοιμεν
Θησέως εὐδαίμονα χώραν. — 210

ἑκ. Μὴ γὰρ δὴ δίναν γ' Εὐρώτα
Τὰν ἐχθίσταν θεράπναν Ἑλένας,
Ἔνθ' ἀντάσω Μενέλᾳ δούλα,
Τῷ τᾶς Τροίας πορθητᾷ.
Τὰν Πηνειοῦ σεμνὰν χώραν,
Κρηπῖδ' Οὐλύμπου καλλίσταν, — 215
Ὄλβῳ βρίθειν φάμαν ἤκου-
σ' εὐθαλεῖ τ' εὐκαρπείᾳ.
Τάδε δεύτερά μοι μετὰ τὰν ἱερὰν
Θησέως ζαθέαν χώραν.
Καὶ τὰν Αἰτναίαν Ἡφαίστου — 220
Φοινίκας ἀντήρη χώραν,
Σικελῶν ὀρέων ματέρ' ἀκούω
Καρύσσεσθαι, στεφάνοις τ' ἀρετᾶς,
Τάν τ' ἀγχιστεύουσαν γᾶν
Ἰονίῳ ναίειν πόντῳ, — 225
Ἂν ὑγραίνει καλλιστεύων
Ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσαίνων
Κρᾶθις ζαθέαις πηγαῖσι τρέφων,
Εὔανδρόν τ' ὀλβίζων γᾶν.

χο. Καὶ μὴν Δαναῶν ὅδ' ἀπὸ στρατιᾶς — 230
Κῆρυξ, νεοχμῶν μύθων ταμίας,
Στείχει ταχύπουν ἴχνος ἐξανύων.
Τί φέρει; τί λέγει; δοῦλαι γὰρ δὴ
Δωρίδος ἐσμὲν χθονὸς ἤδη.

ΙΑΜΒΟΙ.

ταλ. Ἑκάβη, πυκνὰς γὰρ οἶσθά μ' εἰς Τροίαν ὁδοὺς — 235
Ἐλθόντα κήρυκ' ἐξ Ἀχαιικοῦ στρατοῦ.
Ἐγνωσμένος δὲ καὶ πάροιθέ σοι, γύναι,
Ταλθύβιος ἥκω, καινὸν ἀγγελῶν λόγον.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

ἑκ. Τόδε τόδε φίλαι Τρῳάδες, ὃ φόβος ἦν μοι πάλαι.

ταλ. Ἤδη κεκλήρωσθ', εἰ τόδ' ἦν ὑμῖν φόβος. — 240

Στροφὴ β'.

ἑκ. Αἰ, αἶ τίνα γ' ἢ Θεσσαλίας πόλιν, ἢ Φθι-
άδος εἶπας γ', ἢ Καδμείας χθονός.

ταλ. Κατ' ἄνδρ' ἑκάστη, κοὐχ ὁμοῦ λελόγχατε.

Στροφὴ γ'.

ἑκ. Τίν' ἄρα, τίν' ἔλαχεν; τίνα πότμος εὐτυχὴς
Τῶν Ἰλιάδων μένει; — 245

ταλ. Οἶδ', ἀλλ' ἕκαστα πυνθάνου, μὴ πάνθ' ὁμοῦ.

Στροφὴ δ'.

ἑκ. Τοὐμὸν δὲ τίς ἄρ' ἔλαχε τέκος,
Ἔνεπε, τλάμονα Κασάνδραν;

ταλ. Ἐξαίρετόν νιν ἔλαβεν Ἀγαμέμνων ἄναξ.

Στροφὴ ε'.

ἑκ. Ἦ τᾷ Λακεδαιμονίᾳ νύμφᾳ δούλαν; — 250
Ἰώ μοι μοι.

ταλ. Οὔκ, ἀλλὰ λέκτρων σκότια νυμφευτήρια.

Στροφὴ ς'.

ἑκ. Ἦ τὰν Φοίβου παρθένον, ᾇ γέρας ὁ χρυσοκόμας
Δῶκεν, ἄλεκτρον ζωάν;

ταλ. Ἔρως ἐτόξευσ' αὐτὸν ἐνθέου κόρης. — 255

Στροφὴ ζ'.

ἑκ. Ῥῖπτε τέκνον ζαθέους
Κλῇδας, καὶ ἀπὸ χροὸς ἐν-
δυτῶν στεφέων ἱεροὺς στολμούς.

ταλ. Οὐ γὰρ μέγ' αὐτῇ βασιλικῶν λέκτρων τυχεῖν;

Στροφὴ η'.

ἑκ. Τί δὲ τὸ νεοχμὸν ἀπ' ἐμέθεν — 260
Ἐλάβετε τέκος; ποῦ μοι;

ταλ. Πολυξένην ἔλεξας, ἢ τίν' ἱστορεῖς;

Στρ-

Στροφὴ θ'.

ἑκ. Ταύταν τῷ τέλος ἔζευξεν;
ταλ. Τύμβῳ τέτακται προσπολεῖν Ἀχιλλέως.

Στροφὴ ι'.

ἑκ. Ὤ μοι ἐγώ· τάφῳ πρόσπολον ἐτεκόμαν; (265)
Ἀτὰρ τίς ὅδ᾽ ἦν νόμος, ἢ
Τί θέσμιον, ὦ φίλος, Ἑλλάνων;
ταλ. Εὐδαιμόνιζε παῖδα σήν· ἔχει καλῶς.

Στροφὴ ια'.

ἑκ. Τί τόδ᾽ ἔλακες; ἆρά μοι ἀέλιον λεύσσει;
ταλ. Ἔχει πότμος νιν, ὥστ᾽ ἀπηλλάχθαι κακῶν. (270)

Στροφὴ ιβ'.

ἑκ. Τί δ᾽ ἁ τοῦ χαλκεομίτορος
Ἕκτορος δάμαρ Ἀνδρομάχα τάλαινα,
Τίν᾽ ἔχει τύχαν;
ταλ. Καὶ τήνδ᾽ Ἀχιλλέως ἔλαβε παῖς ἐξαίρετον.

Στροφὴ ιγ'.

ἑκ. Ἐγὼ δὲ τῷ πρόσπολος, ἁ τριτοβάμονος (275)
Χερὶ δευομένα βάκτρου
Γεραιῷ κάρᾳ;
ταλ. Ἰθάκης Ὀδυσσεὺς ἔλαχ᾽ ἄναξ δούλην ἔχειν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἑκ. Ἒ ἔ. ἄρασσε κρᾶτα κούριμον.
Ἕλκ᾽ ὀνύχεσσι δίπτυχον παρειάν. (280)
Ἰώ μοί μοι, μυσαρῷ δολίῳ τ᾽ ἔλαχον
Φωτὶ δουλεύειν
Πολεμίῳ δίκας,
Παρανόμῳ δάκει,
Ὃς πάντα τἀκεῖθ᾽ ἐνθάδ᾽ ἀντίπαλ᾽, αὖθις ἐκεῖσε, διπτύχῳ γλώσσᾳ, (285)
Ἄφιλα τὰ πρότερα φίλα
Τιθέμενος πάντων.
Γοᾶσθ᾽ ὦ Τρῳάδες με.
Βέβακα δύστανος· οἴχομαι (290)
Ἁ τάλαιν᾽, ἃ δυστυχεστάτῳ προσέπεσε κλήρῳ.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Τὸ μὲν σὸν οἶσθα, πότνια· τὰς δ᾽ ἐμὰς τύχας
Τίς ἆρ᾽ Ἀχαιῶν, ἢ τίς Ἑλλήνων ἔχει;
ταλ. Ἴτ᾽, ἐκκομίζειν δεῦρο Κασάνδραν χρεών,
Ὅσον τάχιστα, δμῶες, ὡς στρατηλάτῃ (295)
Εἰς χεῖρας δούς νιν, εἶτα τὰς εἰλεγμένας
Καὶ τοῖσιν ἄλλοις αἰχμαλωτίδας ἄγω.
Ἔα, τί πεύκης ἔνδον αἴθεται σέλας;
Πιμπρᾶσιν, ἢ τί δρῶσι, Τρῳάδες μυχούς,
Ὡς ἐξάγεσθαι τῆσδε μέλλουσαι χθονὸς, (300)
Πρὸς Ἄργος αὑτῶν τ᾽ ἐκπυροῦσι σώματα,
Θανεῖν θέλουσαι; κάρτα τοὐλεύθερον
Ἐν τοῖς τοιούτοις δυσλόφως φέρει κακά.
Ἄνοιγ᾽ ἄνοιγε, μὴ τὸ ταῖσδε πρόσφορον,
Ἐχθρὸν δ᾽ Ἀχαιοῖς, εἰς ἔμ᾽ αἰτίαν βάλῃ. (305)
ἑκ. Οὐκ ἔστιν, οὐ πιμπρᾶσιν, ἀλλὰ παῖς ἐμὴ
Μαινὰς θοάζει δεῦρο Κασάνδρα δρόμῳ.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

κα. Ἄνεχε, πάρεχε φῶς.
Φέρω, σέβω, φλέγω
Λαμπάσι τόδ᾽ ἱερόν. (310)
Ὦ ὑμέναι᾽ ἄναξ.
Ἰδοὺ, ἰδού. μακάριος ὁ γαμέτας,
Μακαρία δ᾽ ἐγὼ κατ᾽ Ἄργος ὁ γαμουμένα.
Ὑμὴν, ὑμέναι᾽ ἄναξ.
Ἐπεὶ σὺ μᾶτερ, ἐπὶ δάκρυσι καὶ (315)
Γόοισι τὸν θανόντα
Πατέρα, πατρίδα τε
Φίλαν καταστένουσ᾽ ἔχεις,
Ἐγὼ δ᾽ ἐπὶ γάμοις ἐμοῖς
Ἀναφλέγω πυρὸς φῶς (320)
Εἰς αὐγὰν, εἰς αἴγλαν.
Ὦ ὑμέναιε σοί, παρθένων ἐπὶ λέκτροις

Strophe IX.

Hec. *Hanc ipsam cui iunxit sors?*
Tal. *Ordinata est vt ministret tumulo Achillis.*

Strophe X.

Hec. *Hei mihi, sepulchro ministram peperi?*
Sed quanam hac est lex, aut
Quis ritus Graecorum, ò amice?
Tal. *Beatam pradicato filiam tuam. bene* enim *habet.*

Strophe XI.

Hec. *Quid hoc dixisti? An mihi solem aspicit?* viuitne?
Tal. *Fatum habet eam, vt liberata sit à malis.*

Strophe XII.

Hec. *Quid verò* facit *illa armipotentis*, & bellatoris
Hectoris coniunx, misera Andromache,
Quam habet fortunam?
Tal. *Hanc etiam accepit eximiam* & exortem *filius Achillis.*

Strophe XIII.

Hec. *Ego verò cui ancilla* addicta sum, *qua fulciente gressum*
Baculo in manu indigeo,
Senili capite?
Tal. *Vlysses Ithaca rex te sortitò seruam* sibi futuram *accepit.*

Monostrophica.

Hec. *Heu, heu. Tunde caput rasum.*
Lacera vnguibus geminam genam.
Heu mihi, mihi abominabili & doloso sortitò cogor
Viro seruire &
Hosti, Iustitia
Insulta vipera: i. Iuris impio violatori.
Qui omnia, qua illic sunt, *hic* ponit *contraria, & rursum*
Illic ponit, i. qui omnia confudit, ac peruertit sua *dupli-*
Res *prius amicas, inimicas* *(ci lingua,*
Reddens omnibus.
O Troades lugete me
Perij infelix, perij
Misera, qua in sortem infelicissimam incidi.

Iambi. (sortè sque

Cho. *Tuum quidem* fatum *scis, veneranda, meas verò fortunas*
Quisnam Achaeorum, aut quis Graecorum habet?
Tal. *Ite. Casandram deducere huc oportet,*
Quàm celerrimè ministri, vt Imperatori
Eam in manus tradam. deinde delectas
Captiuas & aliis adducam.
Sed quid ardet intus flamma pinea?
Incendunt, aut quid agunt, Troades penetralia?
Vt qua iam sint educenda ex hac regione,
Ad Argos: cremántne sua corpora,
Volentes mori? nimia libertas, ac generosus animus,
In huiusmodi casibus *agrè fert mala.*
Aperi, aperi, ne quod his quidem est *commodum,*
Gracis verò incommodum, in me culpam transferat.
Nō est quod putas. *non incēdunt,* neque cremāt quidquā:
Hec. *Correpta furore* *fatidica huc fertur cursu.* *(sed filia mea*

Monostrophica.

Cal. *Attolle* facem, *prabe lumen,*
Fero, colo, ascendo
Facibus hoc sacellum.
O Hymenae rex.
Ecce, ecce, beatus sponsus,
Beata etiam ego, qua Argis nuptura sum tali sponso;
O Hymen, Hymenae rex.
Quoniam tu mater lacrymis, &
Lamentationibus mortuum
Patrem & patriam
Charam deploras,
Ego iam propter meas nuptias
Accendo ignis flammam,
Ad splendorem & fulgorem.
O Hymenae, tibi propter virginum nuptias,

Et tibi, ô Hecate, dans lucem, i. faces accensas ferens.
Propter nuptias virginum, sicut consuetudo fert,
Vibra pedem ætherium, pedes tu aerem tolle.
Duc chorum, Euân, euœ,
Tanquam propter patris mei felicißimam fortunam,
O sacer chore, agè tu Phœbe nunc,
In laureto, in tuo
Templo sacra facio.
Hymen, ô hymen hymen.
Tripudia mater, tripudia, attolle pedem tuum.
Verte pedes huc & illuc *mecum pedum*
Ferens charißimum gressum.
Bona precamini hymenæo, ô
Beatis carminibus.
Clamoribúsque sponsam celebrantes,
Ite ô pulchris peplis ornatæ Phrygum
Virgines, canite meas nuptias,
Et maritum cubili meo fataliter destinatum.

IAMBI.

Cho. *O regina non retinebis insanientem puellam,*
Ne tollat leuem gressum in Argiuorum exercitu?

Hec. *O Vulcane, facem quidem fers in nuptiis mortalium:*
Sed funestam hanc concutis facem ardentem,
Et præter magnam spem heu mihi filia,
Vt nunquam sub armis, neque sub hasta Argiua
Putaui te celebraturam esse nuptias istas.
Da mihi facem, non enim rectè fers ignem
Insana currens. nondum te ô filia tristes casus
Redd derunt modestiorem, sed in eodem statu *manes.*
Auferte faces, & lachrymas commutate
Troiana cum his huius carminibus nuptialibus.

Cas. *Mater orna meum caput victoriosum,*
Et gratulare meis regiis nuptiis,
Et deduc quoque me, & nisi mei gressus tibi *sint* satis *promptì,*
Trude me violenter haud enim est Apollo, qui me ducit:
Sed infeliciore coniugio, quàm Paris *Helenam, me ducit uxorem*
Agamemnon ille inclytus Græcorum rex.
Interficiam enim ipsum, & vicißim vastabo domum eius,
Sumens pœnam pro interfectis fratribus & patre meo.
Sed cætera omittam. non commemorabo securim,
Quæ per meum iugulum ibit, & aliorum,
Nec parricidialia certamina, quæ ex meis nuptiis
Orientur, & familiæ Atrei euersionem.
Et hanc ciuitatem ostendam feliciorem,
QuàmGræcos (numine diuino quidē afflata feror: *sed tamē*
Aliquantum à furore desistam)
Qui propter vnam mulierem, & vnam Venerem,
Helenam quærentes, innumeros amiserunt.
Ipse verò sapiens ille imperator pro inimicißimis
Perdidit charißima, domesticas voluptates
Suorum liberorum dans suo *fratri propter mulierem* Helenam,
Idque propter eā, *quæ volēs, non autem per vim est rapta.*
Et postquam venerunt ad littus Scamandrium,
Mortui sunt: non quòd pellerentur à terræ finibus,
Aut altis turribus patriæ: Quos verò Mars perdidit,
Hos non viderunt liberi, neque coniugis manibus
Vestibus inuoluti sunt, sed in peregrina terra
Iacent. Porrò res domesticæ his similes sunt,
Nam viduæ moriuntur, & qui orbi sunt domi,
Aliorum educant liberos. neque ad sepulchrum
Ipsorum est quisquam qui sanguinem terræ donet.
Certè hac laude hic exercitus est *dignus.*
Sed tacere melius est *turpia: neque Musa mihi*
Sit cantatrix, quæ laudet turpia.
Troiani verò, primum quidem (quòd est pulcherrimum gloria decus)
Mortui sunt pro patria: quos verò bellum sustulit,
Mortui domum ab amicis portati,
In patria sepulchrum adepti sunt,

Διδοῦσ', ὦ Ἑκάτα, φάος,
Παρθένων ἐπὶ λέκτροις, ᾧ νόμος ἔχει, 325
Πάλλε πόδ' αἰθέριον.
Ἄναγε χορὸν, εὐὰν, εὐοῖ
Ὡς ἐπὶ πατρὸς ἐμοῦ μακαριωτάταις τύχαις
Ὁ χορὸς ὅσιος, ἄγε σὺ Φοῖβε νῦν,
Κατὰ σὸν ἐν δάφναις 330
Ἀνάκτορον θυηπολῶ.
Ὑμὴν, ὦ ὑμὴν, ὑμήν.
Χόρευε μᾶτερ, χόρευ', ἄναγε πόδα σὸν.
Ἕλισσε τᾷδ' ἐκεῖσε μετ' ἐμέθεν ποδῶν
Φέρουσα φιλτάταν βάσιν. 335
Βοάσατ' εὖ τὸν ὑμέναιον, ὢ
Μακαρίαις ἀοιδαῖς,
Ἰαχαῖς τε νύμφαν.
Ἴτ' ὦ καλλίπεπλοι Φρυγῶν
Κόραι, μέλπετ' ἐμῶν γάμων, 340
Τὸν πεπρωμένον εὐνᾷ πόσιν ἐμέθεν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Βασίλεια, βακχεύουσαν οὐ λήψῃ κόρην,
Μὴ κοῦφον αἴρῃ βῆμ' ἐς Ἀργείων στρατόν;

Ἑκά. Ἥφαιστε, δᾳδουχεῖς μὲν ἐν γάμοις βροτῶν,
Ἀτὰρ πικράν γε τήνδ' ἀναιθύσσεις φλόγα,
Ἔξω τε μεγάλων ἐλπίδων. οἴμοι τέκνον, 345
Ὡς οὐχ ὑπ' αἰχμῆς, οὐδ' ὑπ' Ἀργείου δορὸς,
Γάμους γαμεῖσθαι τούσδ' ἐδόξαζόν ποτε.
Παράδος ἐμοὶ φῶς. οὐ γὰρ ὀρθὰ πυρφορεῖς
Μαινὰς θοάζουσ', οὐδέ σ' αἱ τύχαι τέκνον
Σεσωφρονήκασιν, ἀλλ' ἔτ' ἐν ταὐτῷ μένεις. 350
Εἰσφέρετε πεύκας, δάκρυά τ' ἀνταλλάσσετε
Τοῖς τῆσδε μέλεσι Τρῳάδες γαμηλίοις.

Κασ. Μῆτερ, πύκαζε κρᾶτ' ἐμὸν νικηφόρον,
Καὶ χαῖρε τοῖς ἐμοῖσι βασιλικοῖς γάμοις,
Καὶ πέμπε τε κἂν μὴ τἀμά σοι πρόθυμά γ' ᾖ, 355
Ὤθει βιαίως. οὐ γάρ ἐστι Λοξίας.
Ἑλένης γαμεῖ με δυστυχέστερον γάμον
Ὁ τῶν Ἀχαιῶν κλεινὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Κτενῶ γὰρ αὐτὸν, κἀντιπορθήσω δόμους,
Ποινὰς ἀδελφῶν καὶ πατρὸς λαβοῦσ' ἐμοῦ. 360
Ἀλλ' αὔτ' ἐάσω, πέλεκυν οὐχ ὑμνήσομαι,
Ὃς εἰς τράχηλον τὸν ἐμὸν εἶσι, χἀτέρων.
Μητροκτόνους τ' ἀγῶνας, οὓς οὑμοὶ γάμοι
Θήσουσιν, οἴκων τ' Ἀτρέως ἀνάστασιν.
Πόλιν τε δείξω τήνδε μακαριωτέραν, 365
Ἢ τοὺς Ἀχαιοὺς, (ἔνθεος μὲν, ἀλλ' ὅμως
Τοσόνδε γ' ἔξω στήσομαι βακχευμάτων)
Οἳ διὰ μίαν γυναῖκα, καὶ μίαν Κύπριν,
Θηρῶντες Ἑλένην μυρίους ἀπώλεσαν.
Ὁ δὲ στρατηγὸς ὁ σοφὸς ἐχθίστων ὕπερ, 370
Τὰ φίλτατ' ὤλεσ', ἡδονὰς τὰς οἴκοθεν
Τέκνων ἀδελφῷ δοὺς γυναικὸς οὕνεκα,
Καὶ ταῦθ' ἑκούσης, κοὐ βίᾳ λελῃσμένης.
Ἐπεὶ δ' ἐπ' ἀκτὰς ἤλυθον Σκαμανδρίους,
Ἔθνῃσκον, οὐ γῆς ὅρι' ἀποστερούμενοι, 375
Οὐδ' ὑψιπύργου πατρίδος. οὓς δ' Ἄρης ἕλοι,
Οὐ παῖδας εἶδον, οὐ δάμαρτος ἐν χεροῖν,
Πέπλοις συνεστάλησαν, ἐν ξένῃ δὲ γῇ
Κεῖνται. τὰ δ' οἴκοι, τοῖσδ' ὅμοι' ἐγίγνετο.
Χῆραί τ' ἔθνῃσκον. οἱ δ' ἄπαιδες ἐν δόμοις, 380
Ἄλλοις τέκν' ἐκθρέψαντες. οὐδὲ πρὸς τάφοις
Ἔσθ' ὅστις αὐτῶν αἷμα γῇ δωρήσεται.
Ἦ τοῦδ' ἐπαίνου τὸ στράτευμ' ἐπάξιον.
Σιγᾶν ἄμεινον τἀσχρά. μηδὲ Μοῦσά μοι
Γένοιτ' ἀοιδὸς, ἥτις ὑμνήσει κακά. 385
Τρῶες δὲ, πρῶτον μὲν τὸ κάλλιστον κλέος,
Ὑπὲρ πάτρας ἔθνῃσκον. οὓς δ' ἕλοι δόρυ,
Νεκροί γ' ἐς οἴκους φερόμενοι φίλων ὕπο,
Ἐν γῇ πατρῴᾳ περιβολὰς εἶχον χθονὸς,

Χεροῖν περισταλέντες, ὧν ἐχρῆν ὕπο. 390
Ὅσοι δὲ μὴ θάνοιεν ἐν μάχῃ Φρυγῶν,
Ἀεὶ κατ' ἦμαρ σὺν δάμαρτι καὶ τέκνοις
Ὤικουν, Ἀχαιοῖς ὧν ἀπῆσαν ἡδοναί.
Τὰ δ' Ἕκτορός σοι λύπρ', ἄκουσον ὡς ἔχει.
Δόξας ἀνὴρ ἄριστος, οἴχεται θανών. 395
Καὶ τοῦτ' Ἀχαιῶν ἵξις ἐξεργάζεται.
Εἰ δ' ἦσαν οἴκοι, χρηστὸς ὢν ἐλάνθανεν.
Πάρις δ' ἔγημε τὴν Διός, γήμας δὲ μή,
Σιγώμενον τὸ κῆδος εἶχεν ἐν δόμοις.
Φεύγειν μὲν οὖν χρὴ πόλεμον, ὅστις εὖ φρονεῖ. 400
Εἰ δ' ἐς τόδ' ἔλθοι, στέφανος οὐκ αἰσχρὸς πόλει,
Καλῶς ὀλέσθαι μὴ καλῶς δὲ, δυσκλεές.
Ὧν οὕνεκ' οὐ χρὴ μῆτερ οἰκτίρειν σε γῆν,
Ἢ τἀμὰ λέκτρα. τοὺς γὰρ ἐχθίστους ἐμοὶ,
Καὶ σοὶ, γάμοισι τοῖς ἐμοῖς διαφθερῶ. 405

Χο. Ὡς ἡδέως κακοῖσιν οἰκείοις γελᾷς,
Μέλπεις θ', ἃ μέλπουσ', οὐ σαφῆ δείξεις ἴσως.

Ταλ. Εἰ μή σ' Ἀπόλλων ἐξεβάκχευσεν φρένας,
Οὔ τἂν ἀμισθὶ τοὺς ἐμοὺς στρατηλάτας
Τοιαῖσδε φήμαις ἐξέπεμπες ἂν χθονός. 410
Ἀτὰρ τὰ σεμνὰ, καὶ δοκήμασιν σοφὰ,
Οὐδέν τι κρείσσω τῶν τὸ μηδὲν ἦν ἄρα.
Ὁ γὰρ μέγιστος τῶν Πανελλήνων ἄναξ,
Ἀτρέως φίλος παῖς, τῆσδ' ἔρωτ' ἐξαίρετον
Μαινάδος ὑπέστη, καὶ πένης μέν εἰμ' ἐγὼ, 415
Ἀτὰρ λέχος γε τῆσδ' ἂν οὐκ ἐκτησάμην.
Καὶ σοὶ μὲν, οὐ γὰρ ἀρτίας ἔχεις φρένας,
Ἀργεῖ' ὀνείδη, καὶ Φρυγῶν ἐπαινέσεις,
Ἀνέμοις φέρεσθαι παραδίδωμ'. ἕπου δέ μοι
Πρὸς ναῦς, καλὸν νύμφευμα τῷ στρατηλάτῃ. 420
Σὺ δ', ἡνίκ' ἄν σε Λαρτίου χρῄζῃ τόκος
Ἄγειν, ἕπεσθαι. σώφρονος δ' ἔσῃ λάτρις
Γυναικὸς, ὥς φασ' οἱ μολόντες Ἴλιον.

Κα. Ἦ δεινὸς ὁ λάτρις. τί ποτ' ἔχουσι τοὔνομα
Κήρυκες, ἓν ἀπέχθημα πάγκοινον βροτοῖς, 425
Οἱ περὶ τυράννους καὶ πόλεις ὑπηρέται.
Σὺ τὴν ἐμὴν φῂς μητέρ' εἰς Ὀδυσσέως
Ἥξειν μέλαθρα; ποῦ δ' Ἀπόλλωνος λόγοι,
Οἵ φασιν αὐτὴν εἰς ἔμ' ἡρμηνευμένοι,
Αὐτοῦ θανεῖσθαι; τἄλλα δ' οὐκ ὀνειδιῶ. 430
Δύστηνος, οὐκ οἶδ' οἷά νιν μένει παθεῖν.
Ὡς χρυσὸς αὐτῷ τἀμὰ καὶ Φρυγῶν κακὰ
Δόξει ποτ' εἶναι. δέκα γὰρ ἀντλήσας ἔτη
Πρὸς τοῖσιν ἐνθάδ', ἵξεται μόνος πάτραν.
Οὗ δὴ στενὸν δίαυλον ᾤκισται πέτρας, 435
Δεινὴ Χάρυβδις, ὠμοβρώς τ' ὀρειβάτης
Κύκλωψ, Λιγυστίς θ' ἡ συῶν μορφώτρια
Κίρκη, θαλάσσης θ' ἁλμυρᾶς ναυάγια,
Λωτοῦ τ' ἔρωτες, Ἡλίου θ' ἁγναὶ βόες,
Αἳ σάρκα φωνήεσσαν ἥσουσίν ποτε, 440
Πικρὰν Ὀδυσσεῖ γῆρυν. ὡς δὲ συντέμω,
Ζῶν εἶσ' ἐς ᾅδου, κἀκφυγὼν λίμνης ὕδωρ,
Κάκ' ἐν δόμοισι μυρί' εὑρήσει μολών.

Τροχαῖοι.

Ἀλλὰ γὰρ τί τοὺς Ὀδυσσέως ἐξακοντίζω πόνους;
Στεῖχ', ὅπως τάχιστ'. ἐν ᾅδου νυμφίῳ γημώμεθα. 445
Ἦ κακὸς κακῶς ταφήσῃ νυκτὸς, οὐκ ἐν ἡμέρᾳ,
Ὦ δοκῶν σεμνόν τι πράσσειν, Δαναϊδῶν στρατηλάτα.
Κἀμέ τοι νεκρὸν φάραγγες γυμνάδ' ἐκβεβλημένην
Ὕδατι χειμάρρῳ ῥέουσαι νυμφίου πέλας τάφου,
Θηρσὶ δώσουσιν δάσασθαι, τὴν Ἀπόλλωνος λάτριν. 450
Ὦ στέφη τοῦ φιλτάτου μοι θεῶν, ἀγάλματ' εὔια,
Χαίρετ'. ἐκλέλοιφ' ἑορτὰς, αἷς πάροιθ' ἠγαλλόμην.
Ἴτ' ἀπ' ἐμοῦ χρωτὸς σπαραγμοῖς, ὡς ἔτ' οὖσ' ἁγνὴ χροὰ,
Δῶ θοαῖς αὔραις φέρεσθαι σοι τάδ', ὦ μαντεῖ' ἄναξ.

Manibus cooperti ab iis, à quibus oportuit.
Qui autem Phryges non mortui sunt in pugna,
Illi semper cum coniuge ac liberis
Habitauerunt, qua voluptas aberat Græcis.
Hectoris verò tibi acerba fata, audi vt se habeant.
Habitus vir fortissimus, obiit mortem.
Et hoc Argiuorum aduentus ad Ilium effecit.
Si enim Græci mansissent domi virtus Hectoris lateret.
Paris porrò duxit Iouis filiam si autem non duxisset,
Obscuram habuisset affinitatem in ædibus.
Fugiendum itaque bellum est ei, qui sapit:
Si verò ad hoc venerit, gloria non turpis patriæ,
Fortiter perire: non fortiter verò turpe est.
Itaque non conuenit te mater lamentari patriam,
Aut meas nuptias: inimicissimos enim mihi,
Et tibi, his meis nuptiis perdam.

Cho. *Quàm suauiter rides tua mala,*
Et canis, quæ cantans, non vera esse fortè demonstrabis.

Tal. *Nisi Apollo te fecisset amentem,*
Non impunè meos duces
Huiusmodi in familiis prosequereris ex hac terra.
Sed præstantes, & hominum opinione sapientes,
Nihilo sunt potiores illis qui nihil sunt.
Nam supremus ille totius exercitus Græci dux,
Atrei filius charus, huius amorem præ aliis electum
Mænadis sustinet, & pauper quidem sum ego,
Sed tamen connubium huius habere nollem.
Et tua quidem (non enim sanam habes mentem)
Argiuorum conuicia, & Phrygum laudes
Ventis ferenda concedo. sequere verò me
Ad naues, pulchra sponsa duci nostro.
Tu verò, quando Laertis filius Vlysses te voluerit
Abducere, sequere, casta enim eris ancilla
Mulieris, vt dicunt qui venerunt ad Ilium.

Cas. *Certè hic minister est acer. quodnam habent nomen*
Vnum pracones? Odium publicum hominibus estis,
Qui apud principes, & Respublicas ministri estis.
Tune ais meam matrem in Vlyssis
Venturam ædes: Vbi verò essent Apollinis oracula,
Quæ à me explicata dicunt ipsam
Hic moriturum esse: Cetera verò non exprobrabo.
Infelix nescit qualia eum maneant ferenda mala,
Quoniam aurum ipsi mea & Phrygum mala
Videbuntur olim esse. decem enim exhaustis annis
Præter istos, quos hic egit, redibit solus in patriam,
Eò pulsus, vbi angustum rupis fretum æstu reciproco iacta-
Sæua Charybdis, & crudiuorus montanus (*tum incolit*
Cyclops & vbi est incantatrix formatrix porcorum
Circe: & vbi sunt salsa naufragia maris,
Et loti amores, Solisque sacra boues,
Quæ carnem loquentem emittent aliquando,
Acerbam Vlyssi vocem. Vt autem breuiter dicam:
Viuus ibit ad inferos, & effugiens aquam paludis,
Mala in suis ædibus inueniet innumera.

Trochæi.

Sed enim Vlyssis recito labores?
Vade, vt celerrimè sponso apud inferos nubamus.
Certè malus malè sepelieris noctu, non interdiu,
O qui existimas te aliquid magni facere, Græcorum dux,
Et me mortuam valles, nudámque eiectam
Aqua torrentis fluentes prope sepulchrum sponsi
Dabunt feris lacerandam, me sacerdotem Apollinis.
O coronæ charissimi mihi deorum, & ornamenta fatidica,
Valete: relinquo festa, quibus antea delectabar.
Discedite à meo corpore dilacerationibus, quoniam adhuc
casta corpore existens, (*sum.*
Do celeribus auris ferenda hæc, quæ tibi, ô Rex, vaticinata

Vbi est nauis ducis? quónam oportet me ascendere?
Non enim diutius auram velis captans expectabis,
Vnam trium Furiarum ex hac terra me abducturus.
Vale mihi mater: ne lacrymes ô chara patria,
Quique sub terra fratres estis, & qui nos genuit pater,
Breui me excipietis, sed veniam ad mortuos victrix,
Et populata domos Atridarum, à quibus perimus.

IAMBI.

Cho. *Hecuba annosa custodes, non videtis*
Dominam, quomodo muta humi cadat?
Non sustinebitis eam, an dimittetis eam? ô ignaue,
Anum lapsam erigite rursum.

Hec. *Sinite me (*non enim iam *mihi grata* sunt, *quæ grata* priùs
Iacere collapsam: lapsu enim digna mala (erant, *ô puellæ*)
Patior, & passa sum, & adhuc patiar.
O dij ignaues quidem opitulatores vos *inuoco,*
Tamen habet aliquem prætextum inuocare deos,
Quando nostrûm aliquis in aduersam fortunam incidit.
Primum igitur mihi gratum est, placétque *bona recensere.*
Malis enim, eorú nque narrationi *maiorē commiseratione*
Fuimus regina, & in regias ædes regi *nupta* sui. (*inseram.*
Hic autem præstantißimos peperi liberos,
Non numero temere: sed virtute excellentißimos Phrygū.
Quos nec *Troiana, nec Græca, nec barbara*
Mulier à se procreatos vnquam gloriari posset.
Illósque vidi hasta prostratos Græca,
Et secui capillos istos ad tumulum mortuorum,
Et ipsi eum *patrem Priamum non ab aliis*
Audiens defleui: sed his oculis vidi
Ipsa trucidatum ad Herceam Iouis *aram:*
Vrbémque captam vidi. Quas verò educaui virgines
Ad dignitatem sponsorum eximiam,
Aliis educatas, ex manibus ereptas amisi.
Neque spes est fore vt posthac ab illis videar,
Neque ego illas vnquam videbo posthac,
Illud verò postremum est, *ac fastigium miserorum malorū,*
Serua mulier, anus, in hostis *ædes abibo.*
Quæ autem huic senectuti sunt incommodißima,
His ministeriis *me adhibebunt, vel ianuarum custos*
Claues vt seruem, ego mater Hectoris,
Vel vt panem faciam & humi stratum habeam
Rugoso dorso, regiis ex lectis eiecta,
Laceras induta circa lacerum corpus
Lacinias stolarum, quæ non decent beatas.
Me miseram: propter vnum connubium vnius
Mulieris in qualia mala incidi, & incidam?
O filia, ô Bacchi socia Casandra, Diis
Quali calamitate soluisti tuam castitatem?
Túque ô misera, vbinam es Polyxena?
Vt neque me mascula, neque fœminea soboles,
Cùm multi fuerint, miseram iuuat.
Cur igitur me erigitis? qua spe adducti
Mouetis delicatum quondam in Troia pedem,
Nunc verò seruilem, ad stratum humi lectum,
Et ad saxea fulcra capitis, vt lapsa peream
Lachrymis arefacta? Ex felicibus igitur
Neminem existimate beatum esse ante mortem.

EPODICA.

Strophe.

Cho. *De Ilio mihi ô* *Musa nouorum hymnorum*
Cane in lacrymis
Cantionem conuenientem.
Nunc enim carmen in Troiam clara voce cantabo.
Quomodo à quadrupede equi *vehiculo*
Græcorum perierim,
Misera bello capta:
Quando reliquerunt equum cœlitus

Ποῦ σκάφος τὸ τοῦ στρατηγοῦ; ποῖ πόδ' ἐμβαίνειν με
χρή; 455
Οὐκέτ' ἂν φθάνοις ἂν αὔραν ἱστίοις καραδοκῶν,
Ὡς μίαν τριῶν Ἐρινὺν τῆσδέ μ' ἐξάξων χθονός.
Χαῖρέ μοι μῆτερ, δακρύσῃς μηδέν· ὦ φίλη πατρίς,
Οἵ τε γῆς ἔνερθ' ἀδελφοὶ χὡ τεκὼν ἡμᾶς πατήρ,
Οὐ μακρὰν δέξεσθέ μ'. ἥξω δ' εἰς νεκροὺς νικηφό-
ρος, 460
Καὶ δόμους πέρσασ' Ἀτρειδῶν, ὧν ἀπωλόμεσθ' ὕπο.

IAMBOI.

Χο. Ἑκάβης γεραιᾶς φύλακες, οὐ δεδόρκατε
Δέσποιναν, ὡς ἄναυδος εἰς πέδον πίτνει;
Οὐκ ἀντιλήψεσθ', ἢ μεθήσετ' ὦ κακαί,
Γραῖαν πεσοῦσαν; αἴρετ' εἰς ὀρθὸν δέμας. 465
Ἑκ. Ἐᾶτέ μ' (οὔτοι φίλα τὰ μὴ φίλ' ὦ κόραι)
Κεῖσθαι πεσοῦσαν· πτωμάτων γὰρ ἄξια
Πάσχω τε, καὶ πέπονθα, κἄτι πείσομαι.
Ὦ θεοί. κακοὺς μὲν ἀνακαλῶ τοὺς συμμάχους,
Ὅμως δ' ἔχει τι σχῆμα κικλήσκειν θεούς, 470
Ὅταν τις ἡμῶν δυστυχῆ λάβῃ τύχην.
Πρῶτον μὲν οὖν μοι τἀγάθ' ἐξᾷσαι φίλον.
Τοῖς γὰρ κακοῖσι, πλείον' οἶκτον ἐμβαλῶ.
Ἦμεν τύραννοι, κεἰς τύραννον ἐγημάμην.
Κἀνταῦθ' ἀριστεύοντ' ἐγεινάμην τέκνα, 475
Οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' ὑπερτάτους Φρυγῶν.
Οὓς Τρῳὰς οὐδ' Ἑλληνὶς, οὐδὲ βάρβαρος
Γυνὴ τεκοῦσα κομπάσειεν ἄν ποτε.
Κἀκεῖνά τ' εἶδον δορὶ πεσόνθ' Ἑλληνικῷ,
Τρίχας τ' ἐτμήθην τάσδε πρὸς τύμβοις νεκρῶν. 480
Καὶ τὸν φυτουργὸν Πρίαμον οὐκ ἄλλων πάρα
Κλύουσ' ἔκλαυσα, τοῖσδε δ' εἶδον ὄμμασιν
Αὐτὴ κατασφαγέντ' ἐφ' ἑρκείῳ πυρᾷ,
Πόλιν θ' ἁλοῦσαν. ἃς δ' ἔθρεψα παρθένους
Εἰς ἀξίωμα νυμφίων ἐξαίρετον, 485
Ἄλλοισι θρέψασ', ἐκ χερῶν ἀφῃρέθην.
Κοὔτ' ἐξ ἐκείνων ἐλπὶς ὡς ὀφθήσομαι,
Αὐτή τ' ἐκείνας οὐκέτ' ὄψομαί ποτε.
Τὸ λοίσθιον δὲ, θριγκὸς ἀθλίων κακῶν,
Δούλη γυνὴ γραῦς εἰς δόμους ἀφίξομαι. 490
Ἃ δ' ἐστὶ γήρᾳ τῷδ' ἀσυμφορώτατα,
Τούτοις με προσθήσουσιν, ἢ θυρῶν λάτριν
Κλῇδας φυλάσσειν, τὴν τεκοῦσαν Ἕκτορα,
Ἢ σιτοποιεῖν, κἀν πέδῳ κοίτας ἔχειν
Ῥυσοῖσι νώτοις βασιλικῶν ἐκ δεμνίων, 495
Τρυχηρὰ περὶ τρυχηρὸν εἱμένην χρόα
Πέπλων λακίσματ', ἀδόκιμ' ὀλβίοις ἔχειν.
Οἲ 'γὼ τάλαινα. διὰ γάμον μιᾶς ἕνα
Γυναικὸς, οἵων ἔτυχον, ὧν τε τεύξομαι.
Ὦ τέκνον, ὦ σύμβακχε Κασάνδρα, θεοῖς 500
Οἵαις ἔλυσας συμφοραῖς ἄγνευμα σόν.
Σύ τ' ὦ τάλαινα ποῦ ποτ' εἶ Πολυξένη;
Ὡς οὔτε μ' ἄρσην, οὔτε θήλεια σπορὰ,
Πολλῶν γενομένων, τὴν τάλαιναν ὠφελεῖ.
Τί δῆτά μ' ὀρθοῦτ'; ἐλπίδων ποίων ὕπο 505
Ἄγετε τὸν ἁβρὸν δή ποτ' ἐν Τροίᾳ πόδα,
Νῦν δ' ὄντα δοῦλον, στιβάδα πρὸς χαμαιπετῆ,
Πέτρινά τε κρήδεμν', ὡς πεσοῦσ' ἀποφθαρῶ
Δακρύοις καταξανθεῖσα; τῶν δ' εὐδαιμόνων
Μηδένα νομίζετ' εὐτυχεῖν, πρὶν ἂν θάνῃ. 510

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἀμφί μοι Ἴλιον, ὦ 2 Μοῦσα, καινῶν ὕμνων
3 Ἆισον ἐν δακρύοις 4 ᾨδὰν ἐπικήδειον.
5 Νῦν γὰρ μέλος εἰς Τροίαν ἰαχήσω,
6 Τετραβάμονος ὡς ὑπ' ἀπήνας 515
7 Ἀργείων ὀλόμαν
8 Τάλαινα δοριάλωτος.
9 Ὅτ' ἔλιπον ἵππον, οὐράνια

10 Βρέμοντα, χρυσεοφάλαρον, ἔνοπλον, 520
11 ἐν πύλαις Ἀχαιοί.
12 Ἀνὰ δ' ἐβόασε λεὼς
13 Τρῳάδος ἀπὸ πέτρας σταθείς.
14 Ἴτ' ὦ πεπαυμένοι πόνων,
15 Τόδ' ἱερὸν ἀνάγετε ξόανον 525
16 Ἰλιάδι διογενεῖ κόρᾳ.
17 Τίς οὐκ ἔβα νεανίδων;
18 Τίς οὐ γεραιὸς ἐκ δόμων;
19 Κεχαρμένοι δ' ἀοιδαῖς,
20 Δόλιον ἔσχον ἄταν. 530

Ἀντιστροφή.

1 Πᾶσα δὲ γέννα Φρυγῶν
2 Πρὸς πύλας ὡρμάθη,
3 Πεύκᾳ ἐν οὐρείᾳ
4 Ξεστὸν λόχον Ἀργείων,
5 Καὶ Δαρδανίας ἄταν θεᾷ δώσων, 535
6 Χάριν ἄζυγος ἀμβροτοπώλου.
7 Κλωστοῦ δ' ἀμφιβόλοι-
8 σι λινοῖο, ναὸς ὡς
9 Σκάφος κελαινὸν, εἰς ἕδρανα
10 Λάϊνα, δάπεδά τε φόνια πατρίδι 540
11 Παλλάδος θέσαν θεᾶς.
12 Ἐπὶ δὲ πόνῳ καὶ χαρᾷ,
13 Νύχιον ἐπεὶ κνέφας παρῆν,
14 Λίβυς τε λωτὸς ἐκτύπει,
15 Φρύγιά τε μέλεα παρθένοι 545
16 Δ' ἀέριον ἀνὰ κρότον ποδῶν,
17 Βοάν τ' ἔμελπον εὔφρον', ἐν
18 Δόμοις δὲ παμφαὲς σέλας
19 Πυρὸς μέλαιναν αἴγλαν
20 Ἔδωκεν παρ' ὕπνῳ. 550

Ἐπῳδός.

1 Ἐγὼ δὲ τὰν ὀρεστέραν
2 Τότ' ἀμφὶ μέλαθρα παρθένον,
3 Διὸς κόραν Ἄρτεμιν,
4 Ἐμελπόμαν χοροῖσι.
5 Φονία δ' ἀνὰ πτόλιν 555
6 Βοὰ κατεῖχε Περγάμων
7 Ἕδρας. βρέφη δὲ φίλια περὶ
8 Πέπλους ἔβαλλε ματρὶ χεῖρας
9 Ἐπτοημένας, λόχου
10 Δ' ἐξέβαιν' Ἄρης, 560
11 Κόρας ἔργα Παλλάδος.
12 Σφαγαὶ δ' ἀμφὶ βωμοῖσι
13 Φρυγῶν, ἔν τε δεμνίοις
14 Καρατόμος ἐρημία νεανίδων,
15 Στέφανον ἔφερεν Ἑλλάδι κουροτρόφον, 565
16 Φρυγῶν πατρίδι πένθος.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἑκάβη, λεύσσεις τήνδ' Ἀνδρομάχην
Ξενικοῖς ἐπ' ὄχοις πορθμευομένην;
Παρὰ δ' εἰρεσίᾳ μαστῶν ἕπεται
Φίλος Ἀστυάναξ, Ἕκτορος ἶνις. 570
ἑκ. Ποῖ ποτ' ἀπήνης νώτοισι φέρῃ
Δύστηνε γύναι, πάρεδρος χαλκέοις
Ἕκτορος ὅπλοις, σκύλοις τε Φρυγῶν
Δοριθηράτοις,
Οἷσιν Ἀχιλλέως παῖς Φθιώτας 575
Στέψει ναοὺς ἀπὸ Τροίας;
αν. Ἀχαιοὶ δεσπόται μ' ἄγουσιν. ἑκ. ἰώ μοί μοι.
αν. Τί παιᾶν' ἐμὸν στενάζεις; ἑκ. αἰαῖ, αἰαῖ.
αν. Τῶνδ' ἀλγέων. ἑκ. ἰὼ Ζεῦ.
αν. Καὶ συμφορᾶς. ἑκ. τέκνα. 580
αν. Πρίν ποτ' ἦμεν.
ἑκ. Βέβακ' ὄλβος, βέβακε Τροία. αν. τλάμων.
ἑκ. Ἐμῶν τ' εὐγένεια παίδων. αν. φεῦ, φεῦ.
ἑκ. Φεῦ δῆτ' ἐμῶν. αν. κακῶν. ἑκ. οἰκτρὰ τύχα.

Frementem, aureis ornatum phaleris, armis fœtum,
Ad portas Græci:
Exclamauit verò populus
Stans à rupe Troade:
Ite ô defuncti laboribus,
Hoc sacrum adducite simulacrum
Iliadi Iouis filiæ Mineruæ.
Quis non iuit iuuenum?
Quis senex non egressus est *domo?*
Exhilarati verò carminibus,
Fallax apprehenderunt malum

Antistrophe.

Totum autem genus Phrygum
Ad portas ruit
Facibus cum montanis,
Politas insidias Argiuorum, (craturum,
Et Dardaniæ cladem, Deæ Mineruæ *daturum,* & conse-
Munus equi immortalis, & non iuncti iugo.
Contorti verò funis *ancipitibus laque-*
is lineis, nauis veluti
Scapham nigram, in sedes
Saxeas, & in solum lethale patriæ,
Palladis trahentes *collocarunt Deæ.*
Sed à labore & festiuitate
Nocturnum crepusculum Troianis *infestum aderat.*
Libycaque tibia sonabat,
Et Phrygiæ cantiones. virgines verò (lentes,
Aëreo cum plausu pedum, pedes in aerẽ cum plausu tol-
Lætam cantionem canebant, in
Ædibúsque illustre iubar
Ignis atrum splendorem
Dabat ad somnum, i. obrepente somno reddebat.

Epodus.

Ego verò monticolam
Tunc in domo virginem
Iouis filiam Dianam
Celebrabam choreis.
Funesta verò tunc *per vrbem*
Vox occupauit Pergamorum
Sedes. infantes verò chari circa
Vestes, tendebant matri manus
Consternatas. ex insidiis
Verò confestim *exiuit Mars,*
Virginis opera Palladis.
Cædes autem circum aras
Fiebat *Phrygum, inque cubilibus*
Lethalis solitudo puellarum
Coronam afferebat Græciæ iuuenum altricẽ.
Phrygum verò *patriæ luctum.*

ANAPÆSTI.

Cho. *Hecuba, vidésne istam Andromachen*
In peregrino vehiculo vehi? (sequitur
Iuxta motum autem vberum currus agitatione motorũ
Charus Astyanax. Hectoris filiolus.
Hec. *Quonam vehiculi dorso veheris*
Infelix mulier, custos æreorum
Armorum Hectoris, & Phrygum spoliorum
Bello captorum:
Quibus Pyrrhus *Achillis filius Phthiotes,*
Coronabit *templa* in patriam delatis *à Troia?*
An. *Achiui domini me abducunt.* He. *Hei mihi, mihi.*
An. *Quid gemis meum pæana?* He. *Heu, heu, a, a.*
An. Heu *dolores.* He. *Iupiter.*
An. *Heu calamitas.* He, *ô filij.*
An. *Quondam fuimus.*
Hec. *Periit felicitas. periit Troia.* An. *Infelix.*
Hec. *Et meorum liberorum nobilitas.* An. *Heu, heu.*
Hec. *Heu propter mea.* An. *Mala.* He. *miseranda calamitas.*

An. Vrbis. He. quæ fumat. An. redeat ad me ò marite.
Hec. Vocas meum filium qui apud Plutonem est, ô misera.
An. Tuæ uxoris præsidium.
Hec. Túque præsentissimum animi robur aduersus Græcos
Olimque liberorum nostrorum antique pater Priame
Deduc me ad inferos.

Hexametri.

Cho. Hæc desideria magna sunt. He. Graues hos patimur dolo-(res
Cho. Pereunte patria. Doloribus enim dolores adduntur,
Cum lætitia Deorum, Diis lætantibus. Tum verò filius effugit Plutonem, i. mortem,
Qui propter odiosum thalamum perdidit Pergama Troiæ.
Cruenta verò corpora mortuorum propè Deam Palladem
Vulturibus laniãda iacent. Iugũ verò seruile subiit Troia.
Hec. O patria, ô misera, relictam te deploro. (fui puerpera.
Cho. Nũc finem miserabilem vides. Hec. Et ego domum in qua

ANAPAESTI.

Cho. O filij deserta ciuitas, mater
Vestra deseritur.
Hec. Qualis planctus & quales luctus.
Lacrymæ stillant ex lacrymis
In nostra domo: qui verò mortuus est,
Obliuiscitur dolorum, nullas fundens lacrymas.

IAMBI.

Cho. Quàm iucundæ sunt lacrymæ mortalibus afflictis,
Luctuúmq; lamẽtationes, & Musa, quæ dolores habet, i. & (lugubre carmen.
An. O mater viri qui olim sua hasta Argiuos
Plurimos perdidit, Hectoris, hæc aspicis?
Hec. Video Deorũ numina, quæ ea quidẽ extollunt in sublime,
Quæ nihil sũt: ea verò, quæ videtur aliquid esse deprimũt, (ac perdunt.
An. Abducor præda cum filio: nobilitas verò
Venit in seruitutem, tantas habens mutationes.
Hec. Necessitatis robur est inuictum, modò & à me
Abiit Cassandra auulsa per vim.
An. Heu, heu, aliquis vt videtur secundus Aiax
Apparuit tuæ filiæ: laboras verò & aliis malis.
Hec. Quorum neque modus, neque numerus est mihi
Malorum: tis enim ad certamen malorum venit.
An. Mortua tibi est filia Polyxena ad tumulum
Achillis mactata, munus ex immi cadaueri.
Hec. Heu me miseram, hoc illud est quod mihi dudum
Talthybius dixit ænigma perspicuum non perspicuè.
An. Ipsam ipsa vidi, & descendens de isto curru,
Velaui peplis ipsam, & cadauer planxi.
Hec. Heu heu filia ob tuam immolationem:
Heu heu iterum, quàm malè periisti.
An. Periit, vt periit: sed tamen quàm ego,
Quæ viua sum feliciore fato periit.
Hec. Non idem est filia, viuere, quod mori.
Mortuus enim nihil est, spes verò insunt vitæ.
An. Audi, vt tuæ voluptatem iniiciam menti.
Non natum esse, æquale dico morti:
At melius est mori, quàm calamitosè viuere.
Nihil enim dolet, qui nulla sentit mala.
Qui verò fuit beatus, & in miserias cadit,
Animo vagans cruciatur propter priorem felicitatem.
Illa verò Polyxena, perinde ac si nunquam vidisset lucem,
Mortua est, & nihil scit malorum suorum.
Ego verò, quæ scopum iaculando sum assecuta, & gloriæ
Quæ bonã partem adepta sum, à fortuna tamẽ aberraui.
Quæ enim decent modestas mulieres,
Hæc exercui in domo Hectoris.
Primùm enim siue adsit siue non adsit
Probrum mulieribus, hoc ipsum adfert .
Malam famã :, quæ domi non manet. (derio domi mansi.
Huius itaque foras exeundi cupiditatis contẽpto desi-
Et intra atria comptos verò mulierum sermones
Non intrò admisi, sed mentem magistram

αν. Πόλεως. Εκ. ἃ καπνοῦται. Αν. μόλοις ὦ πόσις μοι. 585
ἑκ. Βοᾷς τὸν παρ' ᾅδῃ παῖδ' ἐμὸν, ὦ μελέα.
αν. Σῆς δάμαρτος ἄλκαρ. Εκ. σύ τ' ὦ λῦμ' Ἀχαιῶν,
Τέκνων δέσποθ' ἁμῶν πρεσβυγενὲς Πρίαμε,
Κοίμισαί μ' εἰς ᾅδου.

Ἑξάμετροι.

χο. Οἵδε πόθοι μεγάλοι. Εκ. σχέτλια τάδε πάσχομεν ἄλγη. 590
χο. Οἰχομένας πόλεως, ἐπὶ δ' ἄλγεσιν ἄλγεα κεῖται.
Δυσφροσύναισι θεῶν, ὅτε σὸς γόνος ἔκφυγεν ᾅδαν,
Ὃς λεχέων στυγερῶν χάριν ὤλεσε Πέργαμα Τροίας.
Αἱματόεντα δὲ θεᾷ παρὰ Παλλάδι σώματα νεκρῶν
Γυψὶ φέρειν τέταται. ζυγὰ δ' ἤνυσε δούλια Τροίᾳ. 595
ἑκ. Ὦ πατρὶς, ὦ μελέα, καταλειπομέναν σε δακρύω.
χο. Νῦν τέλος οἰκτρὸν ὁρᾷς. Εκ. κἀμὸν δόμον, ἔνθ' ἐλοχεύθην.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ὦ τέκν', ἐρημόπολις μάτηρ
Ἀπολείπεται ὑμῶν.
ἑκ. Οἷος ἰάλεμος, οἷά τε πένθη, 600
Δάκρυά τ' ἐκ δακρύων καταλείβεται
Ἀμετέροισι δόμοις. ὁ θανὼν δ' ἐπι-
λάθεται ἀλγέων ἀδάκρυτος.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Ὡς ἡδὺ δάκρυα τοῖς κακῶς πεπονθόσι,
Θρήνων τ' ὀδυρμοὶ, μοῦσά θ' ἣ λύπας ἔχει. 605
αν. Ὦ μῆτερ ἀνδρὸς, ὅς ποτ' Ἀργείων δορὶ
Πλείστους διώλεσ' Ἕκτορος, τάδ' εἰσορᾷς;
ἑκ. Ὁρῶ τὰ τῶν θεῶν, ὡς τὰ μὲν πυργοῦσ' ἄνω,
Τὰ μηδὲν ὄντα, τὰ δὲ δοκοῦντ' ἀπώλεσαν.
αν. Ἀγόμεθα λεία σὺν τέκνῳ. τὸ δ' εὐγενὲς 610
Εἰς δοῦλον ἥκει, μεταβολὰς τοιάσδ' ἔχον.
ἑκ. Τὸ τῆς ἀνάγκης δεινόν. ἄρτι κἀπ' ἐμοῦ
Βέβηκ', ἀποσπασθεῖσα Κασάνδρα βίᾳ.
αν. Φεῦ φεῦ. ἄλλος τις Αἴας ὡς ἔοικε δεύτερος
Παιδὸς πέφηνε σῆς. νοσεῖς δὲ χ' ἀτέρα. 615
ἑκ. Ὧν γ' οὔτε μέτρον, οὔτ' ἀριθμός ἐστί μοι
Κακῶν. κακῷ γὰρ εἰς ἅμιλλαν ἔρχεται.
αν. Τέθνηκέ σοι παῖς πρὸς τάφῳ Πολυξένη
Σφαγεῖσ' Ἀχιλλέως, δῶρον ἀψύχῳ νεκρῷ.
ἑκ. Οἲ 'γὼ τάλαινα, τοῦτ' ἐκεῖνό μοι πάλαι 610
Ταλθύβιος αἴνιγμ' οὐ σαφῶς εἶπε σαφές.
αν. Εἶδόν νιν αὐτὴ, κἀποβᾶσα τῶνδ' ὄχων,
Ἔκρυψα πέπλοις, κἀπεκοψάμην νεκρόν.
ἑκ. Αἰαῖ τέκνον, σῶν ἀνοσίων προσφαγμάτων.
Αἰαῖ μάλ' αὖθις, ὡς κακῶς διόλλυσαι. 625
αν. Ὄλωλεν ὡς ὄλωλεν. ἀλλ' ὅμως ἐμοῦ
Ζώσης γ' ὄλωλεν εὐτυχεστέρῳ πότμῳ.
ἑκ. Οὐ ταὐτὸν ὦ παῖ τῷ βλέπειν τὸ κατθανεῖν.
Τὸ μὲν γὰρ οὐδὲν, τῷ δ' ἔνεισιν ἐλπίδες.
αν. Ἄκουσον, ὥς σοι τέρψιν ἐμβαλῶ φρενί. 630
Τὸ μὴ γενέσθαι, τῷ θανεῖν ἴσον λέγω.
Τοῦ ζῆν δὲ λυπρῶς κρεῖσσόν ἐστι κατθανεῖν.
Ἀλγεῖ γὰρ οὐδὲν τῶν κακῶν ᾐσθημένος.
Ὁ δ' εὐτυχήσας εἰς τὸ δυστυχὲς πεσὼν,
Ψυχὴν ἀλᾶται τῆς πάροιθ' εὐπραξίας. 635
Κείνη δ' ὁμοίως ὥσπερ οὐκ ἰδοῦσα φῶς,
Τέθνηκε, κοὐδὲν οἶδε τῶν αὑτῆς κακῶν.
Ἐγὼ δὲ τοξεύσασα τῆς εὐδοξίας
Λαχοῦσα πλεῖον, τῆς τύχης ἡμάρτανον.
Ἃ γὰρ γυναιξὶ σώφρον' ἔσθ' ηὑρημένα, 640
Ταῦτ' ἐξεμόχθουν Ἕκτορος κατὰ στέγας.
Πρῶτον μὲν ἔνθα, κἂν προσῇ κἂν μὴ προσῇ
Ψόγος γυναιξὶν, αὐτὸ τοῦτ' ἐφέλκεται
Κακῶς ἀκούειν, ἥτις οὐκ ἔνδον μένει,
Τούτου παρεῖσα πόθον, ἔμιμνον ἐν δόμοις. 645
Εἴσω τε μελάθρων κομψὰ θηλειῶν ἔπη
Οὐκ εἰσεφρούμην. τὸν δὲ νοῦν διδάσκαλον

Οἴκοθεν ἔχουσα χρηστὸν, ἐξήρκουν ἐμοί.
Γλώσσης τε σιγὴν, ὄμμα θ' ἥσυχον πόσει
Παρεῖχον. ᾔδειν δ' ἅ με χρῆν νικᾶν πόσιν, 650
Κείνῳ τε νίκην ὧν ἐχρῆν παριέναι.
Καὶ τῶνδε κληδὼν εἰς στράτευμ' Ἀχαϊκὸν
Ἐλθοῦσ', ἀπώλεσέν μ'. ἐπεὶ γὰρ ᾑρέθην,
Ἀχιλλέως με παῖς ἐβουλήθη λαβεῖν
Δάμαρτα· δουλεύσω δ' ἐν αὐθεντῶν δόμοις. 655
Κεἰ μὲν παρώσασ' Ἕκτορος φίλον κάρα,
Πρὸς τὸν παρόντα πόσιν ἀναπτύξω φρένα,
Κακὴ φανοῦμαι τῷ θανόντι· τόνδε δ' αὖ
Στυγοῦσ', ἐμαυτῆς δεσπόταις μισήσομαι.
Καίτοι λέγουσιν, ὡς μί' εὐφρόνη χαλᾷ 660
Τὸ δυσμενὲς γυναικὸς εἰς ἀνδρὸς λέχος.
Ἀπέπτυσ' αὐτὴν, ἥτις ἄνδρα τὸν πάρος
Καινοῖσι λέκτροις ἀποβαλοῦσ', ἄλλον φιλεῖ.
Ἀλλ' οὐδὲ πῶλος, ἥτις ἂν διαζυγῇ
Τῆς συντραφείσης, ῥᾳδίως ἕλκει ζυγόν. 665
Καίτοι τὸ θηριῶδες, ἄφθογγόν τ' ἔφυ,
Ξυνέσει τ' ἄχρηστον, τῇ φύσει τε λείπεται.
Σὲ δ', ὦ φίλ' Ἕκτορ, εἶχον ἄνδρ' ἀρκοῦντά μοι,
Ξυνέσει, γένει, πλούτῳ τε κἀνδρείᾳ μέγαν.
Ἀκήρατον δέ μ' ἐκ πατρὸς λαβὼν δόμων, 670
Πρῶτος τὸ παρθένειον ἐζεύξω λέχος.
Καὶ νῦν ὄλωλας μὲν σὺ, ναυσθλοῦμαι δ' ἐγὼ
Πρὸς Ἑλλάδ' αἰχμάλωτος εἰς δοῦλον ζυγόν.
Ἆρ' οὐκ ἐλάσσω τῶν ἐμῶν ἔχει κακῶν
Πολυξένης ὄλεθρος, ἣν καταστένεις; 675
Ἐμοὶ γὰρ οὐδ', ὃ πᾶσι λείπεται βροτοῖς,
Ξύνεστιν ἐλπίς· οὐδὲ κλέπτομαι φρένας
Πράξειν τι κεδνόν. ἡδὺ δ' ἐστὶ καὶ δοκεῖν.

χο. Εἰς ταὐτὸν ἥκεις συμφορᾶς· θρηνοῦσα δὲ
Τὸ σὸν, διδάσκεις μ' ἔνθα πημάτων κυρῶ. 680

ἑκ. Αὐτὴ μὲν οὔπω ναὸς εἰσέβην σκάφος,
Γραφῇ δ' ἰδοῦσα, καὶ κλυοῦσ' ἐπίσταμαι.
Ναύταις γὰρ ἢν μὲν μέτριος ᾖ χειμὼν φέρειν,
Προθυμίαν ἔχουσι σωθῆναι πόνων.
Ὁ μὲν παρ' οἴακ', ὁ δ' ἐπὶ λαίφεσιν βεβὼς, 685
Ὁ δ' ἄντλον εἴργων ναός. ἢν δ' ὑπερβάλῃ
Πολὺς ταραχθεὶς πόντος, ἐνδόντες τύχῃ,
Παρεῖσαν αὑτοὺς κυμάτων δρομήμασιν.
Οὕτω δὲ κἀγὼ, πόλλ' ἔχουσα πήματα,
Ἄφθογγός εἰμι, καὶ παρεῖσ' ἐῶ στόμα. 690
Νικᾷ γὰρ οὐκ θεῶν με δύστηνος κλύδων.
Ἀλλ' ὦ φίλη παῖ, τὰς μὲν Ἕκτορος τύχας
Ἔασον· οὐ μὴ δάκρυά νιν σώσῃ τὰ σά.
Τίμα δὲ τὸν παρόντα δεσπότην σέθεν,
Φίλον διδοῦσα δέλεαρ ἀνδρὶ σῶν τρόπων. 695
Κἂν δρᾷς τάδ', εἰς τὸ κοινὸν εὐφρανεῖς φίλους,
Καὶ παῖδα τόνδε παιδὸς ἐκθρέψειας ἂν,
Τροίας μέγιστον ὠφέλημ', ἵν' οἵ ποτε
Ἐξ οὗ γενόμενοι παῖδες, Ἴλιον πάλιν
Κατοικίσειαν, καὶ πόλις γένοιτ' ἔτι. 700
Ἀλλ' ἐκ λόγου γὰρ ἄλλος ἐκβαίνει λόγος.
Τίν' αὖ δέδορκα τόνδ' Ἀχαϊκὸν λάτριν
Στείχοντα, καινῶν ἄγγελον βουλευμάτων;

ταλ. Φρυγῶν ἀρίστου πρίν ποθ' Ἕκτορος δάμαρ,
Μή με στυγήσῃς. οὐχ ἑκὼν γὰρ ἀγγελῶ, 705
Δαναῶν τε κοινὰ, Πελοπιδῶν τ' ἀγγέλματα.

αν. Τί δ' ἔστιν, ὥς μοι φροιμίων ἄρχῃ κακῶν;

ταλ. Ἔδοξε τόνδε παῖδα, πῶς εἴπω λόγον;

αν. Μῶν οὐ τὸν αὐτὸν δεσπότην ἡμῖν ἔχειν;

ταλ. Οὐδεὶς Ἀχαιῶν τοῦδε δεσπόσει ποτέ. 710

αν. Ἀλλ' ἐνθάδ' αὐτὸν λείψανον Φρυγῶν λιπεῖν;

ταλ. Οὐκ οἶδ' ὅπως σοι ῥᾳδίως εἴπω κακά.

αν. Ἐπῄνεσ' αἰδῶ, πλὴν ἐὰν λέγῃς καλά.

ταλ. Κτενοῦσι σὸν παῖδ', ὡς πύθῃ κακὸν μέγα.

αν. Οἴμοι, γάμων τόδ' ὡς κλύω μεῖζον κακόν. 715

Domi habens probam, satisfaciebam mihi,
Linguaeque silentium & placidum aspectum viro
Exhibui, & noram in quibus oportebat me vincere maritum,
Et rursũ quarũ verũ illi concedebam victoriam concedere.
Harúmque rerum fama ad exercitum Achaicum
Perueniens, me perdidit. nam posteaquam capta sum,
Achillis me filius voluit ducere
Coniugem, seruiam autem in domo interfectorum viri:
Et si quidem repulso Hectoris charo capite, ciúſque oblita,
Apud praesentem maritum explicem animum,
Improba videbor erga mortuum: hunc verò contrà
Si prosequar odio, meis dominis ero inuisa.
Atqui dicunt, quòd vna nox laxet ac leniat
Odium mulieris in viri torum,
Ego autem *abominabor eam, quae priorem virum*
Cum amiserit, nouis connubiis alium amat.
Nam ne equa quidem, quae seiuncta fuerit
A compare cum qua nutrita fuerit, facilè trahit iugum.
Atqui haec bestia est muta,
Et rationis vsu caret, & naturâ inferior est hominibus.
Te verò chare Hector habui virum sufficientem mihi,
Prudentia, genere, opibus, & fortitudine excellentem:
Accipiens autem me intactam ex domo paterna,
Primus virginalem tibi *iunxisti lectum,*
Nunc autem tu quidem periisti: ego verò nauigo
In Graeciam captiua ad seruile iugum.
An non minora meis habet mala
Mors Polyxenae, quam tu gemis?
Mihi enim nulla, quae omnibus relinquitur mortalibus,
Superest spes: nec animo decepta puto
Me vllo modo rẽ commodè gesturã. Iucundũ tamẽ est hoc (opinari.

Cho. *In eandem venis calamitatem: lamentans verò*
Tuum malum, *doces me in quibus malis sim.*

Hec. *Ipsa quidem nondum intraui scapham nauis,*
Sed ex conspectu picturae, & auditu scio:
Si nautis enim tempestas mediocris sit ad tolerandum,
Habent promptitudinem laborum vt seruentur,
Hic quidem ad clauum, ille verò ad vela vadens,
Alius verò sentinã hauriens. si verò superauit eorũ vires
Vehementer turbatum mare, cedentes fortunae,
Permittunt se fluctuum cursibus, ac iactationibus.
Sic & ego multa habens mala
Muta sum, & omitto eloqui ista.
Vincit enim me infelix tempestas, quae diuinitus venit,
Sed ò chara filia Hectoris *quidem calamitates*
Omitte: nunquam tuae lacrymae seruabunt eum:
Sed cole praesentem dominum tuum,
Gratas illecebras tuorum morum praebens marito,
Si enim hoc feceris, in commune exhilarabis amicos,
Et filium hunc mei filii poteris bene *educare,*
Maximum adiumentum Troiae, vt aliquando
Nati ex illo liberi rursum Ilium
Restituant, & instauretur vrbs.
Verùm alium alium trahit sermo.
Quem rursum video Graecum hunc ministrum
H*uc accedentem nouorum nuncium consiliorum?*

Tal. *Phrygum praestantissimi olim coniux Hectoris*
Ne me odio habeas: non enim volens nunciabo
Publica decreta Danaorum, & Pelopidarum.

An. *Quid verò est, quòd tam malum exordium incipis?*

Tal. *Decretum est hunc puerum, quomodo eloquar sermonem!*

An. *Num non eundem dominum nobiscum habere?*

Tal. *Nullus Graecorum huic dominabitur vnquam.*

An. *An hic oportet ipsum relinquere, reliquias Phrygum?*

Tal. *Non scio, quomodo tibi facilè dicam mala.*

An. *Laudo pudorem, si modò bona dicas.*

Tal. *Interficient tuum filium, vt audias malum magnum.*

An. *Hei mihi, vt hoc malum* meis *nuptiis grauius audio.*

Tal. *Vincit enim Vlysses in concione Graecorum vniuersorum*
An. *Hei, hei iterũ: nõ enim mediocria patimur mala.* (*loquens.*
Tal. *Dicens non alendum fortissimi viri filium.*
An. *Vtinam hoc modo vinceret de suis.*
Tal. *Praecipitari autem ipsum oportet de Troianis turribus.*
Quamobrem vt hoc *fiat, atque sapientior videaris,*
Neque pertinaciter hunc retine, fortiter verò dolorẽ per
Cumque nihil possis, statuas te nihil posse. (*fer* in tuis *malis.*
Nusquam enim habes auxilium. considerare igitur oportet
Ciuitas periit & maritus, & tu es in seruitute. (haec.
Et nos contra vnam mulierem pugnare
Sumus satis valentes: propter hoc nec pugnam expetere
Nec turpe quicquam, neque odiosum te decet.
Neque etiam volo te conicere in Graecos imprecationes.
Si enim quid dixeris, propter quod irascatur tibi exercitus,
Neque sepelietur iste puer, neque planctum consequetur:
Tacens verò commodéque perferens hos casus,
Huius non insepultum relinques cadauer,
Et tu ipsa vteris Graecis aequioribus.
An. *O charissime, ô fili mihi cultissime,*
Morieris ab hostibus, matrem miseram relinquens.
Nobilitas autem patris tui te interficiet,
Quae aliis salus fuit:
Haec patris gloria tibi non opportunè venit.
O lectos meos infelices, & nuptias,
Quibus veni quondam in domum Hectoris,
Paritura meum filium, *non vt victimam Graecis,*
Sed vt dominum fertilis Asiae.
O fili lacrymas? sentis tua mala?
Quid me corripis manibus, & prehendis vestem,
Vt pullus inuoluens te sub meas alas?
Non veniet Hector inclytam arripiens hastam,
Ex terra reuersus, tibi ferens salutem:
Neque cognatio patris, neque robur Phrygum.
Sed miserabili saltu in ceruicem è sublimi
Cadens sine commiseratione, abrumpes tuam vitam.
O tenerrimum vlnarum gestamen, matri charissimum,
O dulcis halitus corporis. Frustra igitur
In fasciis aluit te haec mamma.
Frustra enim laboraui, & confecta sum laboribus.
Nunc, si alias vnquam, matrem complectere tuam,
Accede ad matrem tuam, *& brachia*
Circunda meis humeris, & applica os.
O barbarica excogitantes Graeci mala,
Cur interficitis hunc puerum innocentem?
O Tyndarea planta, nunquam eras Iouis filia.
Dico enim te natam esse ex multis patribus. (*dia,*
Primum quidem ex patre *malo genio, deinde verò ex inui*
Et caede, & morte & ex aliis, quaecunque tellus alit mala.
Non enim vnquam ego ausim dicere Iouem te produxisse,
Pestem multis barbaris, & Graecis.
Pereas: propter enim pulcherrimos oculos,
Turpiter inclytos Phrygum campos perdidisti.
Agite, ferte, praecipitate, si praecipitare placet,
Epulamini huius carnes: a diis enim
Perimus, & à filio non possemus
Mortem depellere. occultate miserum corpus,
Et conicite in nauem: ad pulchras enim proficiscor
Nuptias, amisso meo filio.
Cho. *Misera Troia, innumerabiles amisisti* viros
Propter vnicam mulierem, & odiosum coniugium.

ANAPAESTI.

Age ô fili, gratam compellationem omittens
Miserae matris, ascende paternarum
Turrium ad summas pinnas, vbi tibi
Animam exhalare suffragia Graecorum *decreuerunt.*
Tollite eum: talia autem conuenit
Promulgare, quicunque est *immisericors,*

ταλ. Νικᾷ δ᾽ Ὀδυσσεὺς ἐν Πανέλλησιν λέγων.
αν. Αἰαῖ μάλ᾽· οὐ γὰρ μέτρια πάσχομεν κακά.
ταλ. Λέξας ἀρίστου παῖδα μὴ τρέφειν πατρός.
αν. Τοιαῦτα νικήσειε τῶν αὑτοῦ πέρι. 720
ταλ. Ῥῖψαι δὲ πύργων δεῖν σφε Τρωικῶν ἄπο.
Ἀλλ᾽ ὡς γενέσθω, καὶ σοφωτέρα φανῇ.
Μήτ᾽ ἀντέχου τοῦδ᾽, εὐγενῶς δ᾽ ἄλγει κακοῖς.
Μήτε σθένουσα, μηδὲν ἰσχύειν δόκει.
Ἔχεις γὰρ οὐδαμῇ ἀλκήν, σκοπεῖν δὲ χρή. 725
Πόλις τ᾽ ὄλωλε, καὶ πόσις, κρατῇ δὲ σύ.
Ἡμεῖς τε πρὸς γυναῖκα μάρνασθαι μίαν
Οἷοί τε. τούτων οὕνεκ᾽ οὐ μάχης ἐρᾶν,
Οὐδ᾽ αἰσχρὸν οὐδὲν, οὐδ᾽ ἐπίφθονόν σε χρή.
Οὔτ᾽ αὖ σ᾽ Ἀχαιοῖς βούλομαι ῥίπτειν ἀράς.
Εἰ γάρ τι λέξεις ὧν χολώσεται στρατός, 730
Οὔτ᾽ ἂν ταφείη παῖς ὅδ᾽, οὔτ᾽ οἴκτου τύχοι.
Σιγῶσα δ᾽, εὖ τε τὰς τύχας κεκτημένη,
Τὸν τοῦδε νεκρὸν οὐκ ἄθαπτον ἂν λίποις,
Αὐτή τ᾽ Ἀχαιῶν πρευμενεστέρων τύχοις.
αν. Ὦ φίλτατ᾽, ὦ περισσὰ τιμηθεὶς τέκνον, 735
Θανῇ πρὸς ἐχθρῶν, μητέρ᾽ ἀθλίαν λιπών.
Ἡ τοῦ πατρὸς δέ σ᾽ εὐγένει᾽ ἀποκτενεῖ,
Ἣ τοῖσιν ἄλλοις γίγνεται σωτηρία.
Τὸ δ᾽ ἐσθλὸν οὐκ ἐς καιρὸν ἦλθέ σοι πατρός.
Ὦ λέκτρα τἀμὰ δυστυχῆ τε καὶ γάμοι, 740
Οἷς ἦλθον ἐς μέλαθρον Ἕκτορός ποτε,
Οὐχ ὡς σφάγιον Δαναΐδαις τέξουσ᾽ ἐμόν,
Ἀλλ᾽ ὡς τύραννον Ἀσιάδος πολυσπόρου.
Ὦ παῖ, δακρύεις; αἰσθάνῃ κακῶν σέθεν;
Τί μου δέδραξαι χερσὶ κἀντέχῃ πέπλων, 745
Νεοσσὸς ὡσεὶ πτέρυγας ἐσπίτνων ἐμάς;
Οὐκ εἶσιν Ἕκτωρ κλεινὸν ἁρπάσας δόρυ,
Γῆς ἐξανελθὼν, σοὶ φέρων σωτηρίαν.
Οὐ συγγένεια πατρὸς, οὐκ ἰσχὺς Φρυγῶν.
Λυγρὸν δὲ πήδημ᾽ ἐς τράχηλον ὑψόθεν 750
Πεσὼν ἀνοίκτως, πνεῦμ᾽ ἀπορρήξεις σέθεν.
Ὦ νέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον,
Ὦ χρωτὸς ἡδὺ πνεῦμα. διὰ κενῆς ἄρα
Ἐν σπαργάνοις σε μαστὸς ἐξέθρεψ᾽ ὅδε.
Μάτην δ᾽ ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις. 755
Νῦν, οὔποτ᾽ αὖθις, μητέρ᾽ ἀσπάζου σέθεν,
Πρόσπιτνε τὴν τεκοῦσαν, ἀμφὶ δ᾽ ὠλένας
Ἕλισσ᾽ ἐμοῖς νώτοισι, καὶ στόμ᾽ ἅρμοσον.
Ὦ βάρβαρ᾽ ἐξευρόντες Ἕλληνες κακά,
Τί τόνδε παῖδα κτείνετ᾽ οὐδὲν αἴτιον; 760
Ὦ Τυνδάρειον ἔρνος, οὔποτ᾽ εἶ Διός,
Πολλῶν δὲ πατέρων φημί σ᾽ ἐκπεφυκέναι,
Ἀλάστορος μὲν πρῶτον, εἶτα δὲ Φθόνου,
Φόνου τε, Θανάτου θ᾽, ὅσα τε γῆ τρέφει κακά.
Οὐ γάρ ποτ᾽ αὐχῶ Ζῆνά γ᾽ ἐκφῦσαί σ᾽ ἐγώ, 765
Πολλοῖσι κῆρα βαρβάροις, Ἕλλησί τε.
Ὄλοιο, καλλίστων γὰρ ὀμμάτων ἄπο
Αἰσχρῶς τὰ κλεινὰ πεδί᾽ ἀπώλεσας Φρυγῶν.
Ἄγετε, φέρετε, ῥίπτετ᾽, εἰ ῥίπτειν δοκεῖ.
Δαίνυσθε τοῦδε σάρκας. ἔκ τε γὰρ θεῶν 770
Διολλύμεσθα, παιδί τ᾽ οὐ δυναίμεθα
Θάνατον ἀρῆξαι. κρύπτετ᾽ ἄθλιον δέμας,
Καὶ ῥίπτετ᾽ ἐς ναῦς. ἐπὶ καλὸν γὰρ ὑμέναιον
Ἥκω, τεκοῦσα τοὐμὸν ἀπολέσασα τέκνον.
χο. Τάλαινα Τροία, μυρίους ἀπώλεσας 755
Μιᾶς γυναικὸς, καὶ λέχους στυγνοῦ χάριν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἄγε παῖ, φίλιον πρόσπτυγμα μεθεὶς
Μητρὸς μογερᾶς, βαῖνε πατρῴων
Πύργων ἐπ᾽ ἄκρας στεφάνας, ὅθι σοι
Πνεῦμα μεθεῖναι ψῆφος ἐκράνθη. 780
Λαμβάνετ᾽ αὐτόν. τὰ δὲ τοιαῦτα χρὴ
Κηρυκεύειν, ὅστις ἄνοικτος,

Καὶ ἀναιδείας, τῆς ὑμετέρας
Γνώμης μᾶλλον φίλος ἐστί.
Ἑκ. Ω τέκνον, ὦ παῖ παιδὸς μογεροῦ, 785
Συλώμεθα σὴν ψυχὴν ἀδίκως,
Μήτηρ, κἀγώ. τί πάθω; τί σ' ἐγὼ
Δύσμορε δράσω; τάδε σοι δίδομεν
Πλήγματα κρατὸς, στέρνων τε κτύπους.
Τῶνδε γὰρ ἄρχομεν. οἲ 'γὼ πόλεως, 790
Οἴμοι δὲ σέθεν. τί γὰρ οὐκ ἔχομεν;
Τίνος ἐνδέομεν, μὴ οὐ πανσυδίᾳ
Χωρεῖν ὀλέθρου διὰ παντός;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Μελισσοτρόφου Σαλαμῖνος
2 Ω βασιλεῦ Τελαμὼν, νάσου 795
3 Περικύμονος οἰκήσας ἕδραν,
4 Τᾶς ἐπικεκλιμένας
5 Ὄχθοις ἱεροῖσιν ἐλαίας
6 Πρῶτον ἔδειξε κλάδον, γλαυκᾶς Ἀθάνα
7 οὐράνιον στέφανον, 800
8 Λιπαραῖσι κόσμον Ἀθήναις.
9 Ἔβας ἔβας τοξοφόρῳ
10 Συναριστεύων ἅμ' Ἀλκμήνας γόνῳ,
11 Ἴλιον Ἴλιον ἐκπέρσων,
12 Πόλιν ἁμετέραν, 805
13 Τοπάροιθ', ὅτ' ἔβας ἀφ' Ἑλλάδος.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ὅθ' Ἑλλάδος ἄγαγε πρῶτον
2 Ἄνθος, ἀτυζόμενος πώλων.
3 Σιμόεντι δ' ἐπ' εὐρείτᾳ πλάταν
4 Ἔσχασε ποντοπόρον, 810
5 Καὶ ναύδετ' ἀνήψατο πρυμνᾶν,
6 Καὶ χερὸς εὐστοχίαν ἐξεῖλε ναῶν,
7 Λαομέδοντι φόνον.
8 Κανόνων τυκίσματα Φοίβου
9 Πυρὸς δὲ φοίνικι πνοᾷ 815
10 Καθελὼν, Τροίας ἐπόρθησε χθόνα.
11 Δὶς δὲ δυοῖν πιτύλοιν τείχη
12 Περὶ Δαρδανίας
13 Φονία κατέλυσεν αἰχμά.

Στροφὴ β'.

1 Μάταν ἄρ', ὦ χρυσέαις 820
2 Ἐν οἰνοχόαις ἁβρὰ βαίνων
3 Λαομεδόντιε παῖ,
4 Ζηνὸς ἔχεις κυλίκων
5 Πλήρωμα, καλλίσταν λατρείαν.
6 Ἁ δὲ σε γειναμένα Τροία, 825
7 Πυρὶ δαίεται.
8 Ἠϊόνες δ' ἅλιαι
9 Ἴαχον οἷον οἰ-
10 ωνὸς ὑπὲρ τέκνων βοᾷ.
11 Αἱ μὲν εὐνάτορας, 930
12 Αἱ δὲ παῖδας, αἱ δὲ
13 Ματέρας γεραιάς.
14 Τὰ δὲ σὰ δροσόεντα λουτρὰ,
15 Γυμνασίων τε δρόμοι βεβᾶ-
16 σιν. σὺ δὲ πρόσωπα νεαρὰ 835
17 Χάρισι παρὰ Διὸς θρόνοις
18 Καλλιγάλανα τρέφεις.
19 Πριάμοιο δὲ γαῖαν
20 Ἑλλὰς ὤλεσ' αἰχμά.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἔρως Ἔρως, ὃς τὰ 840
2 Δαρδάνεια μέλαθρά ποτ' ἦλθες,
3 Οὐρανίδαισι μέλων.
4 Ὡς τότε μὲν μεγάλως
5 Τροίαν ἐπύργωσας, θεοῖσιν
6 Κῆδος ἀναψάμενος. 845

Et quicunque propter impudentiam, vestræ
Sententiæ magis est & approbator, ac fautor.
Hec. *O fili, ô fili* mei *ærumnosi fili*,
Privamur tua vita præter opinionem,
Mater, & ego. quid patiar? quid tibi ego
Infelix faciam? has tibi damus
Plagas capitis, & planctus nostrorum *pectorum*.
Hæc enim sunt in nostra potestate. Hei mihi propter *urbẽ*.
Hei mihi etiam tua causa. *Quid enim* mali *non habemus?*
Quid nobis deest, quid abest, *quin funditus*
Eamus per omnem perniciem?

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *Salamina alentis apes*
O rex Telamon, insulæ
Circumfluæ habitans sedem.
Quæ plantata in
Collibus sacris olivæ
Primum ostendit virentis ramum, Minerva
Cælestem coronam,
Splendidis decus Athenis.
Venisti, venisti arcutenente
Cum Alcmenes filio Hercule *simul rem fortiter gesturus* &
Ilium, Ilium eversurus,
Urbem nostram,
Antea, quando venisti ex Græcia.

Antistrophe I.

Quando adduxit primum Græciæ
Florem, dolens equorum causa, quib. à Laomedonte frau-
Et ad latè fluentem Simoentem navem (datus fuerat,
Statuit pontigradam,
Et rudentes puppibus alligatos suspendit,
Et exemit ex navibus sagittas, quas manu perite iacula-
Laomedonti cædem illaturas. (*batur,*
Armis autem Troiæ *muros ad regulam à Phœbo factos,*
Ignisque puniceâ flammâ
Demolitus, Troiæ diripuit agrum.
Bis autem gemino strepitu muros
Circa Dardaniæ urbem i. circa Troiam,
Cruenta evertit hasta.

Strophe II.

Frustra igitur ô aureos
Inter cyathos molliter incedens
Laomedontie puer, Troiane Ganymedes,
Iovis habes poculorum
Implendorum munus, pulcherrimum ministerium.
Nam quæ te genuit Troia,
Igne iam deflagrat.
Littora marina
Clamore testantur, quomodo ne-
pos pro parentibus vociferetur, au ósque clamet.
Testantur etiã quomodo *aliæ quidem maritos* appellẽt,
Aliæ verò liberos, aliæ verò
Matres annosas.
Tua verò roscida lavacra,
Et gymnasiorum cursus perierunt.
Tu verò iuvenilem faciem
Gratiis & venustate decoram *apud Iovis thronum*
Pulchra tranquillitate munitam alis.
Priami verò terram
Græca perdidit hasta.

Antistrophe II.

O Amor, Amor, qui ad
Dardanias ædes olim venisti,
Diis curæ existens,
Quàm tunc quidem magnificè
Troiam exaltasti, cum diis
Affinitatem iungens.

Iouis igitur nunc es
Probrum, non amplius amor.
Hac huius candidas alas habentis
Dies grata cæteris mortalibus
Lux Troianis funesta,
Vidit pereuntem nostram *terram: vidit*
Pergamorum exitium, vidit hæc dies Troiam,
Habens liberorum procreatorem huius
Terræ maritum meum *in thalamis, quem*
Astrorum quadriiugis auexit
Aureus currus abreptum,
Spem patriæ terræ
Magnam. Deorum verò
Amores fuerunt inutiles Troiæ.

IAMBI.

Men. *O pulchram lucem spargens solis iubar istud,*
In quo vxorem meam capiam
Helenam: hic enim qui multum laboraui, ego
Menelaus sum, & hic est *exercitus Achiuorum.*
Veni autem ad Troiam non (vt multi putant me venisse)
Mulieris causa: sed propter virum, qui ex meis
Ædibus coniugem deceptor hospitum rapuit.
Sed ille quidem Diis fauentibus iam mihi *pœnas dedit,*
Et ipse, & patria Marte collapsa Græcanico.
Venio verò nunc istam Lacænam (non enim libenter
Nomen vxoris, quæ quondam mea fuit, appello)
Abducturus: in hac enim domo cum captiuis
Annumeratur aliis Troianis mulieribus.
Qui enim eam laborantes recuperauerunt bello,
Dederunt mihi eam interficiendam: siue non occidens
Velim eam abducere iterum in Argiuam terram.
Mihi verò decretum est in Troia quidem mortem
Helenæ omittere, nautico verò eam *abducere remo*
In Græciam, & ibi eam dare interficiendam
Pro pœna iis, quibus mortui sint apud Ilium amici.
Sed ite in domum ministri,
Adducite eam cædibus pollutissimam
Coma trahentes: prosperi verò quando
Flatus venerint, mittemus eam in Græciam.

Hec. *O terra vehiculum, & in terra habens sedem,*
Quicunque tandem es, inuestigabilis animis nostris
Iupiter, siue es necessitas naturæ, siue mens mortalium,
Te inuoco. omnia enim per arcanam
Vadens viam ducis mortalia iustè.

Men. *Quid rei est quòd preces renouas deorum?*

Hec. *Laudo te, Menelae, si occideris tuam coniugem,*
Sed videns hanc fuge, ne te capiat amore.
Capit enim oculos virorum, & euertit ciuitates,
Et incendit domos, tales habet illecebras. (*passi sunt.*
Ego ipsam noui, & tu, & reliqui, qui propter eam mala

Hele. *O Menelae proœmium quidem pauore dignum*
Hoc est. manibus enim à famulis tuis
Per vim ex hac domo rapior.
Sed quamuis quidem ferè sciam me tibi inuisam esse,
Tamen interrogare volo, quænam sententia iam sint
A Græcis, & à te de mea vita. (*sed totus exercitus,*

Men. *In iuris rigorē non venisti,* nec summo iure tecū actū est:
Quem læsisti, te mihi dedit vt interficiam.

Hele. *Licétne igitur ad hæc respondere verbis,*
Quòd non iustè si moriar, interficiar?

Men. *Non ad disputandum veni, sed ad te occidendum.*

Hec. *Audi eam, ne moriatur indiga huius rei,*
Menelae, & da contrarios sermones
Nobis contra eam malorum enim, quæ Troiæ euenerunt,
Nullum nosti. In vnum enim collata tota oratio
Interficiet eam, ita vt non possit effugere.

Men. *Munus autem est ocij: si tamen vult dicere,*
Licet. propter tuam autem (vt scias) intercessionem, (*dabo*
Concedam hoc ipsi. ipsius verò causa beneficium hoc ei nō

7 τὸ μὲν οὖν Διὸς
8 οὐκέτ' ὄνειδος ἐρῶ·
9 τὸ τᾶσδε λευκοπτέρου
10 Ἁμέρας φίλιον βροτοῖς 850
11 φέγγος ὀλοὸν
12 εἶδε γαῖαν, εἶδε
13 Περγάμων ὄλεθρον,
14 τεκνοποιὸν ἔχουσα τᾶσδε
15 γᾶς πόσιν ἐν θαλάμοισιν, ὃν
16 ἀστέρων τέθριππος ἔλαβε 855
17 χρύσεος ὄχος ἀναρπάσας.
18 ἐλπίδα γᾷ πατρίᾳ
19 μεγάλαν. τὰ θεῶν δὲ
20 φίλτρα φροῦδα Τροίᾳ.

IAMBOI.

με. Ὦ καλλιφεγγὲς ἡλίου σέλας τόδε, 860
ἐν ᾧ δάμαρτα τὴν ἐμὴν χειρώσομαι
Ἑλένην· ὁ γὰρ δὴ πολλὰ μοχθήσας ἐγὼ
Μενέλαός εἰμι, καὶ στράτευμ' Ἀχαιικόν.
ἦλθον δὲ Τροίαν οὐχ ὅσον δοκοῦσί με
γυναικὸς οὕνεκ', ἀλλ' ἐπ' ἄνδρ', ὃς ἐξ ἐμῶν 865
δόμων δάμαρτα ξεναπάτης ἐλῄσατο.
κεῖνος μὲν οὖν δέδωκε σὺν θεοῖς δίκην,
αὐτός τε καὶ γῆ δορὶ πεσοῦσ' Ἑλληνικῷ.
ἥκω δὲ τὴν Λάκαιναν (οὐ γὰρ ἡδέως
ὄνομα δάμαρτος, ἥ ποτ' ἦν ἐμὴ, λέγω) 870
ἄξων. δόμοις γὰρ τοῖσδ' ἐν αἰχμαλωτικοῖς
κατηρίθμηται Τρῳάδων ἄλλων μέτα.
οἵπερ γὰρ αὐτὴν ἐξεμόχθησαν δορὶ,
κτανεῖν ἐμοί νιν ἔδοσαν, εἴτε μὴ κτανὼν
θέλοιμ' ἄγεσθαι πάλιν ἐς Ἀργείαν χθόνα. 875
ἐμοὶ δ' ἔδοξε τὸν μὲν ἐν Τροίᾳ μόρον
Ἑλένης ἐᾶσαι, ναυπόρῳ δ' ἄγειν πλάτῃ
Ἑλληνίδ' ἐς γῆν, κᾆτ' ἐκεῖ δοῦναι κτανεῖν,
ποινὰς ὅσοις τεθνᾶσ' ἐν Ἰλίῳ φίλοι.
ἀλλ' εἶα χωρεῖτ' ἐς δόμους, ὀπάονες, 880
κομίζετ' αὐτὴν, τῆς μιαιφονωτάτης
κόμης ἐπισπάσαντες. οὔριοι δ' ὅταν
πνοαὶ μόλωσι, πέμψομέν νιν Ἑλλάδα.

ἑκ. Ὦ γῆς ὄχημα, κἀπὶ γῆς ἔχων ἕδραν,
ὅστις ποτ' εἶ σὺ, δυστόπαστος εἰδέναι, 885
Ζεὺς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεος, εἴτε νοῦς βροτῶν,
προσηυξάμην σε· πάντα γὰρ δι' ἀψόφου
βαίνων κελεύθου, κατὰ δίκην τὰ θνήτ' ἄγεις.

με. Τί δ' ἔστιν; εὐχὰς ὡς ἐκαίνισας θεῶν;

ἑκ. Αἰνῶ σε Μενέλα', εἰ κτενεῖς δάμαρτα σήν. 890
ὁρᾶν δὲ τήνδε φεῦγε, μή σ' ἕλῃ πόθῳ.
αἱρεῖ γὰρ ἀνδρῶν ὄμματ', ἐξαιρεῖ πόλεις,
πίμπρησι δ' οἴκους, ὧδ' ἔχει κηλήματα.
ἐγώ νιν οἶδα, καὶ σὺ, χ' οἱ πεπονθότες.

ἑλ. Μενέλαε, φροίμιον μὲν ἄξιον φόβου 895
τόδ' ἐστί. πρὸς γὰρ χερσὶ προσπόλων σέθεν
βίᾳ πρὸ τῶνδε δωμάτων ἐκπέμπομαι.
ἀτὰρ σχεδὸν μὲν οἶδά σοι μισουμένη,
ὅμως δ' ἐρέσθαι βούλομαι, γνῶμαι τίνες
Ἕλλησι καὶ σοὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι; 900

με. Οὐκ εἰς ἀκριβὲς ἦλθες, ἀλλ' ἅπας στρατὸς
κτανεῖν ἐμοί σ' ἔδωκεν, ὅνπερ ἠδίκεις.

ἑλ. Ἔξεστιν οὖν πρὸς ταῦτ' ἀμείψασθαι λόγῳ,
ὡς οὐ δικαίως, ἢν θάνω, θανούμεθα;

με. Οὐκ ἐς λόγους ἥκω, ἀλλά σε κτενῶν. 905

ἑκ. Ἄκουσον αὐτῆς, μὴ θάνῃ τοῦδ' ἐνδεής,
Μενέλαε, καὶ δὸς τοὺς ἐναντίους λόγους
ἡμῖν κατ' αὐτῆς. τῶν γὰρ ἐν Τροίᾳ κακῶν
οὐδὲν κάτοισθα. συντεθεὶς δ' ὁ πᾶς λόγος
κτενεῖ νιν οὕτως, ὥστε μηδαμοῦ φυγεῖν. 910

με. Σχολῆς τὸ δῶρον. εἰ δὲ βούλεται λέγειν,
ἔξεστι. τῶν σῶν δ' οὕνεχ', ὡς μάθῃ, λόγων
δώσω τόδ' αὐτῇ. τῇδε δ' οὐ δώσω χάριν.

Ἑλ. Ἴσως με κἂν εὖ, κἂν κακῶς δόξω λέγειν,
Οὐκ ἀνταμείψῃ πολεμίαν ἡγούμενος. 915
Ἐγὼ δ', ἅ σ' οἶμαι διὰ λόγων ἰόντ' ἐμοῦ
Κατηγορήσειν, ἀντιθεῖσ' ἀμείψομαι
Τοῖς σοῖσι τἀμὰ, καὶ τὰ σ' αἰτιάματα.
Πρῶτον μὲν, ἀρχὰς ἔτεκεν ἥδε τῶν κακῶν,
Πάριν τεκοῦσα· δεύτερον δ' ἀπώλεσεν 920
Τροίαν τε, κἄμ' ὁ πρέσβυς, οὐ κτανὼν βρέφος,
Δαλοῦ πικρὸν μίμημ' Ἀλέξανδρόν ποτε.
Ἔνθεν δὲ τἀπίλοιπ' ἄκουσον, ὡς ἔχει.
Ἔκρινε τρισσὸν ζεῦγος ὅδε τρισσῶν θεῶν.
Καὶ Παλλάδος μὲν ἦν Ἀλεξάνδρῳ δόσις, 925
Φρυξὶ στρατηγοῦνθ' Ἑλλάδ' ἐξανιστάναι.
Ἥρα θ' ὑπέσχετ' Ἀσιάδ', Εὐρώπης θ' ὅρους
Τυραννίδ' ἕξειν, εἴ σφε κρίνειεν Πάρις.
Κύπρις δὲ τοὐμὸν εἶδος ἐκπαγλουμένη,
Δώσειν ὑπέσχετ', εἰ θεὰς ὑπερδράμοι 930
Κάλλει. τὸ δ' ἐνθένδ' ὡς ἔχει σκέψαι λόγον.
Νικᾷ Κύπρις θεάς. καὶ τοσόνδ' οὑμοὶ γάμοι
Ὤνησαν Ἑλλάδ', οὐ κρατεῖσθ' ἐκ βαρβάρων,
Οὔτ' εἰς δόρυ σταθέντες, οὐ τυραννίδι.
Ἃ δ' εὐτύχησεν Ἑλλὰς, ὠλόμην ἐγὼ, 935
Εὐμορφίᾳ πραθεῖσα, κὠνειδίζομαι,
Ἐξ ὧν ἐχρῆν με στέφανον ἐπὶ κάρᾳ λαβεῖν.
Οὔπω με φήσεις αὐτὰ τἀν ποσὶν λέγειν,
Ὅπως ἀφώρμησ' ἐκ δόμων τῶν σῶν λάθρᾳ.
Ἦλθ' οὐχὶ μικρὰν θεὸν ἔχων αὑτοῦ μέτα, 940
Ὁ τῆσδ' ἀλάστωρ, εἴτ' Ἀλέξανδρον θέλεις
Ὀνόματι προσφωνεῖν νιν, εἴτε καὶ Πάριν,
Ὃν ὦ κάκιστε σοῖσιν ἐν δόμοις λιπὼν
Σπάρτης ἀπῆρας νηΐ Κρησίαν χθόνα.
Εἶεν· οὐ σ', ἀλλ' ἐμαυτὴν τοὐπὶ τῷδ' ἐρήσομαι. 945
Τί δὴ φρονοῦσά γ' ἐκ δόμων ἅμ' ἑσπόμην
Ξένῳ, προδοῦσα πατρίδα καὶ δόμους ἐμούς;
Τὴν θεὸν κόλαζε, καὶ Διὸς κρείσσων γενοῦ,
Ὃς τῶν μὲν ἄλλων δαιμόνων ἔχει κράτος,
Κείνης δὲ δοῦλός ἐστι. συγγνώμη δ' ἐμοί. 950
Ἔνθεν δ' ἔχοις ἂν εἰς ἔμ' εὐπρεπῆ λόγον.
Ἐπεὶ θανὼν γῆς ἦλθ' Ἀλέξανδρος μυχούς,
Χρῆν μ', ἡνίκ' οὐκ ἦν θεοπόνητά μου λέχη,
Λιποῦσαν οἴκους ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν.
Ἔσπευδον αὐτὸ τοῦτο. μάρτυρες δέ μοι 955
Πύργων πυλωροὶ, κἀπὸ τειχέων σκοποὶ,
Οἳ πολλάκις μ' ἐφηῦρον ἐξ ἐπάλξεων
Πλεκταῖσιν ἐς γῆν σῶμα κλέπτουσαν τόδε.
Βίᾳ δ' ὁ καινός μ' οὗτος ἁρπάσας πόσις
Δηΐφοβος ἄλοχον εἶχεν ἀκόντων Φρυγῶν. 960
Πῶς οὖν ἔτ' ἂν θνήσκοιμ' ἂν ἐνδίκως πόσι,
Πρὸς σοῦ δικαίως; ἣν ὁ μὲν βίᾳ γαμεῖ,
Τὰ δ' οἴκοθεν κεῖν' ἀντὶ νικητηρίων
Πικρῶς ἐδούλωσ'. εἰ δὲ τῶν θεῶν κρατεῖν
Βούλει, τὸ χρῄζειν ἀμαθές ἐστί σοι τόδε. 965
Χο. Βασίλει', ἄμυνον σοῖς τέκνοισι καὶ πάτρᾳ,
Πειθὼ διαφθείρουσα τῆσδ', ἐπεὶ λέγει
Καλῶς κακοῦργος οὖσα. δεινὸν οὖν τόδε.
Ἑκ. Ταῖς θεαῖσι πρῶτα σύμμαχος γενήσομαι,
Καὶ τήνδε δείξω μὴ λέγουσαν ἔνδικα. 970
Ἐγὼ γὰρ Ἥραν παρθένον τε Παλλάδα,
Οὐκ ἐς τοσοῦτον ἀμαθίας ἐλθεῖν δοκῶ,
Ὥσθ' ἡ μὲν Ἄργος βαρβάροις ἀπημπόλα,
Παλλὰς δ' Ἀθήνας Φρυξὶ δουλεύειν ποτὲ,
Αἳ παιδιαῖσι καὶ χλιδῇ μορφῆς πέρι 975
Ἦλθον πρὸς Ἴδην. τοῦ γὰρ οὕνεκ' ἂν θεὰ
Ἥρα τοσοῦτον ἔσχ' ἔρωτα καλλονῆς;
Πότερον ἀμείνον' ὡς λάβῃ Διὸς πόσιν;
Ἢ γάμον Ἀθηνᾶ θεῶν τινος θηρωμένη,
Ἣ παρθενείαν πατρὸς ἐξῃτήσατο, 980

Hele. *Fortasse siue bene, siue malè dixero, mihi*
Non respondebis, ducens me esse hostem.
Ego verò ad ea, quæ scio te certantem mecum verbis,
Mihi obiecturum esse, respondebo, opponens
Tuis meas, & tuas meis, *criminationes.*
Primùm quidem hæc peperit initia horum malorum
Paridem pariens, deinde verò perdidit
Troiam, & me ille senex, non interficiens infantem,
Facis tristem effigiem Alexandrum olim.
Audi verò iam cætera, vt se habent.
Hic Paris *fuit iudex triplicis iugi trium dearum.*
Et Palladis quidem Alexandro donum promissum *erat,*
Fore vt belli dux creatus Græciam Phrygibus euersam subi-
Iuno verò promisit Asiæ Europæque fines illum (geret.
Regnum habiturũ, si se cæteris *iudicans anteferret Paris.*
Venus verò mirificè prædicans meam formam, hanc
Se daturam ipsi *promisit, si Deas* lata sententia *superasset*
Pulchritudine. nunc verò, quod secutum est, vt se habeat,
Vicit Venus deas, & tantùm mea nuptiæ (perpende.
Iuuerunt Græciã, vt barbarorum imperio non sint subiecti,
Nec in bello perpetuo *constituti, nec tyrannide* vexati.
Quas verò ob res *fœlix euasit Græcia,* ob eas *ego perij,*
Propter meam formam vendita, & tamen ob ea *probrosè*
Ob quæ oportuit me coronam in caput accipere. (accusor,
Nondum dices me ad propositum dicere,
Quòd discesserim clam ex tuis ædibus.
Venit, non exiguam deam habens secum,
Huius malus dæmon, siue Alexandrum velis
Eum appellare, siue Parim:
Quem tu ò pessime, in tua domo relinquens,
Soluisti naue ex Sparta in Cretam tendens.
Sit ita. non te, sed meipsã interrogabo de eo quod sequitur.
Quid igitur cogitans ex domo secuta sum
Hospitem, prodens patriam, & meam domum?
Ipsam deam obiurga, & Ioue potentior fias,
Qui quidem in alios deos habet imperium,
Huius verò seruus est. Ideo & mihi est ignoscendum. (me,
Hinc verò posses habere speciosã accusationem aduersus
Postquam Alexãder mortuus iuit in cauos *terræ recessus,*
Tunc *oportuit me, quum meus lectus nulla Deorum neces-*
sitate amplius *astrictus teneretur,*
Relictis ædibus, ad Argiuorum naues venire.
Studebam hoc ipsum facere. *testes autem sunt mihi*
Turrium custodes, & è muris speculatores,
Qui me sæpe deprahenderunt ex propugnaculis,
Funibus ad terram clàm demittentem hoc corpus.
Per vim autem hic nouus maritus me rapiens,
Deiphobus, vxorem habuit inuitis Phrygibus.
Quomodo igitur iure moriar, ò marite, quomodo
A te iustè cædar? ego, *quam hic per vim duxit?*
Ob *illa verò domestica* mea facinora, *pro victoria præmijs*
Ego acerbè seruiui. Si verò deos vincere
Vis, hoc quidem velle stultum est.

Cho. *O regina defende tuos liberos, & patriam,*
Huius orationem peruertens. dicit enim
Præclarè, cum malefica sit. hoc autem est *perniciosum.*

Hec. *Deabus primùm socia fiam,* earum causam defendam,
Et ostendam hanc non dicere iusta, i. vera.
Ego enim Iunonem, & Palladem virginem,
Non eò dementiæ venisse puto,
Vt hæc quidem Argos barbaris vendiderit,
Pallas verò Athenas Phrygibus seruire voluerit *vnquam.*
Quæ per ludum, & per delitias, de forma certamine,
Venerint ad Idam. cuius enim rei *gratia Dea*
Iuno tantum habuisset desiderium formæ?
An vt præstantiorem Ioue acciperet maritum?
Aut vt Pallas nuptias alicuius deorum tentaret?
Quæ virginitatem à patre postulauit,

Fugiens coniugium: ne fac deas stultas. (*neris.*
Tuum peccatum ornans ne sapientibus hoc *persuadere co-*
Venerem porrò, dixisti, (hoc autem valde ridiculum est)
Venisse meo cum filio ad Menelai domos.
Non enim manens tranquillè in cælo
Potuisset vos abducere cum ipsis Amyclis ad Ilium?
Sed meus filius fuit forma præstantissimus,
Tua verò mens facta est Venus, ipsum conspicata.
Omnia enim stulta sunt Venus mortalibus,
Et nomen Deæ Veneris rectè à stultitia incipit.
Quem tu intuens barbarico vestitu,
Et auro splendentem, furiosè incensa es animo:
Argis enim exiguas habens opes versabaris.
Discedens verò ex Sparta, Phrygum ciuitatem
Fluentem auro, sperasti te posse implere abundè
Sumptibus: non tibi satis erat Menelai
Domus, ad luxuriandum tuis deliciis.
Age, dicis meum filium vi te abduxisse?
Quis Spartanorum sensit? aut qua vociferatione
Inuocasti Castorem adolescentem, (dū in astra sublatum?
Fratremq; Pollucē *gemellū adhuc* in terris *existentē, nec*
Postquam verò Troiam venisti, Argiui verò tuum
Vestigium secuti sunt, erat autem bellicum certamen, (tibi,
Quoties quidē res huius Menelai *meliores nunciabantur*
Menelaum laudabas filius vt doleret meus,
Habens magnum riualem amoris:
Quando verò vincebant Troiani, nihil erat iste.
In fortunam enim intuens hoc studebas vt
Consectareris eam, virtutem verò sequi nolebas. (*dicis,*
Et deinde funibus corpus tuum te clam subducere voluisse
De turribus demittentem quasi maneres inuita.
Vbi ergo deprahensa es, aut suspendens laqueos,
Aut gladium acuens? qua generosa mulier
Fecisset, priorem desiderans maritum.
Atqui monebam te sæpe multis:
O filia, egredere: mei enim filij coniuges
Alias ducent, te verò ad naues Græcas (*nem belli*
Mittam simul adiuuans furtiuum discessum: fac autem fi-
Inter Græcos, & nos. Verum hoc erat tibi molestum.
In Alexandri enim domo contumeliosè regnabas,
Et adorari à barbaris quodammodo volebas.
Illa enim erant tibi magna, & præter hæc tuo corpore
Exibas ornato, & aspiciebas cum marito
Eundem æthera, ô execrandum caput,
Quàm oportuit humilem in laceris pannis,
Frigore trementem, & raso capite Scytharum more
Incedere, plus modestiæ quàm impudentiæ
Habentem propter priora peccata.
Menelae, vt scias quorsum finiam sermonem,
Orna Græciam dignè interfecta hac:
Et hanc tuam legem pone aliis
Mulieribus, vt moriatur quæcunque virum prodiderit.
Cho. *Menelae, pro dignitate maiorum* tuorum, *& tuæ domus,*
Punias coniugem, & auferas eam ex Græcia, (*mulieris.*
Etiam inimicis apparens animosus aduersus turpitudinē
Men. *Tu in eandem sententiam mecum venisti,* quia putas
Hanc volentem abiisse ex mea domo
Ad peregrina cubilia, & Venus propter speciem tantùm
Verbis extollitur. vade ad lapidatores,
Et persolue longas miserias Græcorum breui tempore
Moriens, vt discas me non dedecorare.
Hele. *Ne, per genua te oro, morbum à diis* immissum
Mihi imputans, interficias me: ignosce verò mihi.
Hec. *Ne prodas socios, quos hæc interfecit.*
Ego pro illis, & pro liberis te precor.
Men. *Desine anus: hanc enim nihil curo.*
Dico verò famulis, ad puppes nauium
Hanc vt deferant, vnde traiicit in Græciam.

Φεύγουσα λέκτρα, μὴ ἀμαθεῖς ποίει θεὰς
Τὸ σὸν κακὸν κοσμοῦσα, μὴ πείσῃς σοφούς.
Κύπριν δ' ἔλεξας, ταῦτα γὰρ γέλως πολύς,
Ἐλθεῖν ἐμῷ ξὺν παιδὶ Μενέλεω δόμους.
Οὐκ ἂν μένουσ' ἂν ἥσυχός γ' ἐν οὐρανῷ 985
Αὐταῖς Ἀμύκλαις ἤγαγεν πρὸς Ἴλιον;
Ἦν οὑμὸς υἱὸς κάλλος ἐκπρεπέστατος,
Ὁ σὸς δ' ἰδών νιν νοῦς ἐποιήθη Κύπρις.
Τὰ μῶρα γὰρ πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτη βροτοῖς.
Καὶ τοὔνομ' ὀρθῶς ἀφροσύνης ἄρχει θεᾶς. 990
Ὃν εἰσιδοῦσα βαρβάροις ἐσθήμασι,
Χρυσῷ τε λαμπρὸν, ἐξεμαργώθης φρένας.
Ἐν μὲν γὰρ Ἄργει μίκρ' ἔχουσ' ἀνεστρέφου.
Σπάρτης δ' ἀπαλλαχθεῖσα τὴν Φρυγῶν πόλιν
Χρυσῷ ῥέουσαν ἤλπισας κατακλύσειν 995
Δαπάναισιν. οὐδ' ἦν ἱκανά σοι τὰ Μενέλεω
Μέλαθρα, ταῖς σαῖς ἐγκαθυβρίζειν τρυφαῖς.
Εἶεν. βίᾳ γὰρ παῖδα φῂς ἄγειν ἐμόν.
Τίς Σπαρτιατῶν ᾔσθετ'; ἢ ποίαν βοὴν
Ἀνωλόλυξας, Κάστορος νεανίου 1000
Τοῦ συζύγου τ' ἔτ' ὄντος, οὐ κατ' ἄστρα πω.
Ἐπεὶ δὲ Τροίαν ἦλθες, Ἀργεῖοί τέ σου
Κατ' ἴχνος, ἦν δὲ δοριπετὴς ἀγωνία.
Εἰ μὲν τὰ τοῦδε κρείσσον' ἀγγέλλοιτό σοι,
Μενέλαον ᾔνεις, παῖς ὅπως λυποῖτ' ἐμὸς, 1005
Ἔχων ἔρωτος ἀνταγωνιστὴν μέγαν.
Εἰ δ' εὐτυχοῖεν Τρῶες, οὐδὲν ἦν ὅδε.
Εἰς τὴν τύχην δ' ὁρῶσα, τοῦτ' ἤσκεις, ὅπως
Ἕποι' ἅμ' αὐτῇ, τἀρετῇ δ' οὐκ ἤθελες.
Κἄπειτα πλεκταῖς σῶμα σὸν κλέπτειν λέγεις, 1010
Πύργων καθιεῖσ', ὡς μένουσ' ἀκουσίως.
Ποῦ δῆτ' ἐλήφθης ἢ βρόχους ἀρτωμένη,
Ἢ φάσγανον θήγουσ'; ἃ γενναία γυνὴ
Δράσειεν ἂν, ποθοῦσα τὸν πάρος πόσιν.
Καίτοι γ' ἐνουθέτουν σε πολλὰ πολλάκις. 1015
Ὦ θύγατερ, ἔξελθ'. οἱ δ' ἐμοὶ παῖδες γάμους
Ἄλλους γαμοῦσι. σὲ δ' ἐπὶ ναῦς Ἀχαιικὰς
Πέμψω συνεκκλέψασα. καὶ παῦσον μάχης
Ἕλληνας, ἡμᾶς τ'. ἀλλὰ σοὶ τόδ' ἦν πικρόν.
Ἐν τοῖς Ἀλεξάνδρου γὰρ ὕβριζες δόμοις, 1020
Καὶ προσκυνεῖσθαι βαρβάρων ὕπ' ἤθελες.
Μεγάλα γὰρ ἦν σοι. κἀπὶ τοῖσδε σὸν δέμας
Ἐξῆλθες ἀσκήσασα, κἄβλεψας πόσει
Τὸν αὐτὸν αἰθέρ', ὦ κατάπτυστον κάρα.
Ἣν χρῆν ταπεινὴν ἐν πέπλων ἐρειπίοις 1025
Φρίκῃ τρέμουσαν, κρᾶτ' ἀπεσκυθισμένην
Ἐλθεῖν, τὸ σῶφρον τῆς ἀναιδείας πλέον
Ἔχουσαν ἐπὶ τοῖς πρόσθεν ἡμαρτημένοις.
Μενέλα', ἵν' εἰδῇς οἷ τελευτήσω λόγον,
Στεφάνωσον Ἑλλάδ' ἀξίως τήνδε κτανὼν. 1030
Σαυτοῦ νόμον δὲ τόνδε ταῖς ἄλλαισι θὲς
Γυναιξί, θνήσκειν ἥτις ἂν προδῷ πόσιν.
χο. Μενέλαε, προγόνων ἀξίως τε, δόμων τε σῶν,
Τίσαι δάμαρτα, κἀφελοῦ πρὸς Ἑλλάδος,
Τὸ θῆλύ τ' εὐγενὴς ἐχθροῖς φανείς. 1035
με. Ἐμοὶ σὺ συμπέπτωκας εἰς ταὐτὸν λόγου,
Ἑκουσίως τήνδ' ἐκ δόμων ἐλθεῖν ἐμῶν,
Ξένας εἰς εὐνάς. χἠ Κύπρις κόμπου χάριν
Λόγοις ἐνεῖται. βαῖνε λευστήρων πέλας.
Πόνους δ' Ἀχαιῶν ἀπόδος ἐν μικρῷ μακρούς. 1040
Θανοῦσ' ἵν' εἰδῇς μὴ καταισχύνειν ἐμέ.
ἑλ. Μὴ πρός σε γονάτων τὴν νόσον τὴν τῶν θεῶν
Προσθεὶς ἐμοὶ κτάνῃς με, συγγίγνωσκε δέ.
ἑκ. Μηδ' οὓς ἀπέκτειν' ἥδε συμμάχους προδῷς.
Ἐγὼ πρὸ κείνων, καὶ τέκνων σε λίσσομαι. 1045
με. Παῦσαι γεραιά. τῆσδε δ' οὐκ ἐφρόντισα.
Λέγω δὲ προσπόλοισι, πρὸς πρύμνας νεῶν
Τήνδ' ἐκκομίζειν, ἔνθα ναυστολήσεται.

Ἑκ. Μή νυν νεώς σοι ταυτὸν ἐσβήτω σκάφος.
Με. Τί δ' ἔστι; μεῖζον βρῖθος, ἢ πάροιθ' ἔχει; 1050
Ἑκ. Οὐκ ἔστ' ἐραστὴς, ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ.
Με. Ὅπως ἂν ἐκβῇ τῶν ἐρωμένων ὁ νοῦς.
Ἔσται δ' ἃ βούλει. ναῦν γὰρ οὐκ ἐσβήσεται
Εἰς ἥνπερ ἡμεῖς, καὶ γὰρ οὐ κακῶς λέγεις.
Ἐλθοῦσα δ' Ἄργος, ὥσπερ ἀξία, κακὴ 1055
Κακῶς θανεῖται. καὶ γυναιξὶ σωφρονεῖν
Πάσαισι θήσει. ῥᾴδιον μὲν οὐ τόδε.
Ὅμως δ' ὁ τῆσδ' ὄλεθρος, εἰς φόβον βαλεῖ
Τὸ μῶρον αὐτῶν, κἂν ἔτ' ὦσ' ἐχθίονες.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Οὕτω δὴ τὸν ἐν Ἰλίῳ 1060
2 Ναὸν, καὶ θυόεντα βωμὸν
3 Προύδωκας Ἀχαιοῖς
4 Ὦ Ζεῦ, καὶ πελανῶν φλόγα,
5 Σμύρνης αἰθερίας τε καπνὸν,
6 Καὶ Πέργαμον ἱερὰν, 1065
7 Ἰδαῖά τ' Ἰδαῖα κισσοφόρα νάπη,
8 Χιόνι κατάρρυτα ποταμίᾳ,
9 Τέρμονά τε πρωτόβολον ἁλίῳ
10 Τὰν καταλαμπομέναν
11 Ζαθέαν θεράπναν. 1070

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Φροῦδαί σοι θυσίαι, χορῶν
2 Τ' εὔφημοι κέλαδοι κατ' ὄρφναν,
3 * * * * * * *
4 Χρυσέων τε ξοάνων τύποι,
5 Φρυγῶν τε ζάθεοι σελᾶναι,
6 Συνδώδεκα πλήθει. 1075
7 Μέλει μέλει μοι, τάδ' εἰ φρονεῖς ἄναξ,
8 Οὐράνιον ἕδραν ἐπιβεβακὼς,
9 Αἰθέρα τε, πόλεος ὀλομένας,
10 Ἂν πυρὸς αἰθομένα
11 Κατέλυσέ τις ὁρμά. 1080

Στροφὴ β'.

1 Ὦ φίλος, ὦ πόσι μοι,
2 Σὺ μὲν φθίμενος, ἀλαίνεις
3 Ἄθαπτος, ἄνυδρος.
4 Ἐμὲ δὲ πόντιον σκάφος 1085
5 Ἀΐσσον πτεροῖσι πορεύσει
6 Ἱππόβοτον Ἄργος, ἵνα τείχεα
7 Λάϊνα, κυκλώπει', οὐράνια νέμονται.
8 Τέκνων δὲ πλῆθος ἐν πύλαις
9 Δάκρυσι κατάορα στένει. 1090
10 Βοᾷ βοᾷ, μᾶτερ ὤμοι.
11 Μόναν δή μ' Ἀχαιοὶ
12 Κομίζουσι σέθεν ἀπ' ὀμμάτων,
13 Κυανέαν ἐπὶ ναῦν
14 Εἰναλίαισι πλάταις, 1095
15 Ἢ Σαλαμῖν' ἱερὰν,
16 Ἢ δίπορον κορυφὰν,
17 Ἴσθμιον, ἔνθα πύλας
18 Πέλοπος ἔχουσιν ἕδραι.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Εἴθ' ἀκάτου μεσέας 1100
2 Μέσον πέλαγος ἰούσας.
3 Δίπαλτον ἱερὸν
4 Ἀνὰ μέσον πλάταν πέσοι
5 Αἰγαῖον κεραυνοφαὲς πῦρ,
6 Ἰλιόθεν ὅτε με πολύδακρυν 1105
7 Ἑλλάδι λάτρευμα γᾶθεν ἐξορίζει.
8 Χρύσεα δ' ἔνοπτρα παρθένων
9 Χάριτας ἔχουσα τυγχάνει
10 Διὸς κόρα. μηδὲ γαῖαν
11 Ποτ' ἔλθοι Λάκαιναν, 1110
12 Πατρῷόν τε θάλαμον ἑστίας,

Hec. Ne nunc ingrediatur tecum in eandem nauim.
Men. Quid verò est? Num habet maius pondus nunc, quàm antè (habuit?
Hec. Non est amator, qui non semper amat.
Men. Vt obtuscatur mens rerum amatarum,
Fiett iam quæ petis. nauem enim hæc non ingredietur,
In quam nos: non enim malè mones.
Vbi verò Argos veneris, vt digna est malè
Mala morsetur, & mulieribus vt pudica sint,
Omnibus exemplum propones. facile quidem hoc non est:
Sed tamen huius mors in metum coniiciet
Stultitiam ipsarum, licet hac muliere longè sint peiores.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Sic igitur in Ilio conditum
Templum, odoriferam aram
Prodidisti Græcis,
O Iupiter & sacrificiorum flammam,
Et myrrha aetherea fumum,
Et Pergamon, Troiámque sacram,
Et Idæos, Idæos hederam ferentes saltus,
Rigatos niue fluuiali,
Et verticem, qui primùm feritur à sole.
Et cœlitus illuminatam
Diuinam sacerdotem?

Antistrophe I.

Abierunt tibi sacrificia, & chororum
Strepitus concinni per noctem,
* * * * * * * *
Et aureorum simulachrorum figura,
Et Phrygum diuina luna,
Cum duodecim mensium numero.
Cura est, cura est mihi hoc, an hac animaduertas, ô Rex,
Celestem sedem perambulans,
Ætherémque, mala Troianæ vrbis pereuntis,
Quam conflagrantem flamma
Ingens impetus absumpsit.

Strophe II.

O chare, ô marite mi,
Tu quidem mortuus erras
Insepultus, sine aqua lustrali:
Me verò marina nauis
Ruens remis traiiciet
Equis alendis aptum Argos, vbi muri
Lapides, Cyclopes, altißimi incoluntur.
Liberorum verò multitudo ad portas
Lacrymans ætate immatura gemit.
Clamat, clamat, mater, heu mihi
Solam iam me Achiui
Auehunt à tuis oculis.
Cærulea in naui,
Marinis remis,
Aut in Salaminem sacram,
Aut in bimarem verticem
Isthmi, vbi in portis
Pelopis sunt sedes.

Antistrophe. II.

Vtinam misera naue
Per medium pelagus eunte
Bisulcus, & sacer
In mediam nauem incidat,
AEgæo in mari, fulmine micans vibratus ignis,
Ex Ilio quia me multum lacrymantem
Ancillam Græcia ex patria effert.
Aurea verò specula, virginum
Delicias, habet
Iouis filia. Vtinam verò nunquam in terram
Perueniat Lacænam,
Nec in patrium thalamum Laris,

Nec in urbem Pitbanes,
Nec ad arcis portis munitam Dea Palladis urbem,
Dedecus ex infaustis nuptiis manans quia constans
Græcia magnæ:
Simoenticis verò, i. ad Simoentem olim habitantibus,
Miseras clades Troianis mulieribus attulit.

ANAPAESTI.

Io, io noui cum nouis commutati
Patria casus. Videte Troianorum
Misera coniuges hunc Astyanacta
Mortuum, quem iactu tristi de turribus
Interfecerunt Græci.

IAMBI.

Tal. *O Hecuba, nauis quidem cursus vnus* adhuc *reliquus*
Reliqua spolia Achillei sepulchri
Est delaturus ad littora Phthiotica.
Ipse verò Neoptolemus discessit, nouas quasdam
Calamitates Pelei cum audiuisset, quòd ipsum ex patria
Eiecerit Acastus Peliæ filius,
Cuius causa citiùs, quàm vt moræ diutius indulgeret,
Discessit: & cum ipso Andromache, quæ multarum mihi
Lachrymarum causa fuit, quando discedebat ex terra,
Patriam lugens, & Hectoris
Tumulum alloquens. Et hæc *te rogauit,*
Vt sepelias hunc mortuum qui lapsus ex muris
Amisit animam filius tui Hectoris:
Et simul tep ltas *clypeū æneum, qui fuit terror Achiuorū,*
Hunc quem pater huius circa latera iacere solebat,
Ne hunc ferat in Pelei domum,
Nec in eundem thalamum, vbi nuptias celebrabit
Mater huius Astyanactis *mortui Andromache*, ne spe-
ctans clypeum *dolores videre cogatur.*
Sed pro cedrino feretro, & pro saxeo monumento
Sepelias puerum in hoc clypeo, *& in tua brachia*
Iussit me *dare, vt adornes cadauer peplis,*
Et ornes coronis quantum potes, vt tua nunc fert fortuna.
Nam ipsa mater *abiit. festinatio enim domini*
Eripuit ipsi potestatem filij sepulchro mandandi.
Nos igitur, dum tu adornas cadauer,
Terram huic interea circumscribentes, eruemus hasta.
Tu igitur quàm celerrimè fac mandata.
Ab vno tamen labore te liberaui.
Scamandri enim hæc transiens fluenta,
Laui cadauer, & ablui vulnera.
Sed vado cauum huic facturus sepulchrum.
Vt confestim nobis meaque tuaque opera (*appellāt nauim.*
In vnū concurrentia, i. vt operæ nostræ coniunctæ, *domū*
Hec. *Ponite vndique tornatum Hectoris clypeum in solo,*
Triste spectaculum, & non gratum aspectu mihi.
O qui maiorem armorum quàm mentis fastum habetis,
Quid hunc Achiui puerum metuentes, cædem
Nouam patrastis? ne videlicet Troiam aliquando
Collapsam erigeret? nihil igitur eratis,
Cum Hectore florente armis
Perijmus, & cum adessent innumeri alij socij.
Nunc verò capta vrbe, & deletis Phrygibus,
Tantillum puerum timuistis? Non laudo metum,
Quisquis metuit, non penetrans animum *ratione*, i. qui temerè nos terret.
O charissime, vt tibi miseranda mors superuenit.
Si enim iam adultus obijsses pro vrbe, patriáque tua,
Nuptiásque, & diuinum imperium adeptus,
Beatus fuisses, si quid horum dici potest *beatum.* (*tuo, fili*
Nunc autem hæc quidem non vidisti, neque cognouisti animo
Vllo modo: nihil autē in ædibus habēs, tamē interfectus es.
Infelix caput, vt te afflixerunt misere
Mœnia paterna, Apollinis ædificationes:
Quam plurimum excoluit mater cæsariem,

13 μηδὲ πόλιν Πιτάνας,
14 Χαλκόπυλόν τε θεᾶς,
15 δύσγαμον αἶσχος ἑλὼν
16 Ἑλλάδι τᾷ μεγάλᾳ,
17 Τοῖς Σιμουντίσι τ' αὖ — 1115
18 Μέλεα πάθεα Τρῳάσιν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἰὼ ἰὼ. καιναὶ καινῶν μεταβάλλουσαι
Χθονὶ συντυχίαι. λεύσσετε Τρώων
Τόνδ' Ἀστυάνακτ' ἄλοχοι μέλεαι — 1120
Νεκρὸν, ὃν πύργων δίσκημα πικρὸν
Δαναοὶ κτείναντες ἔχουσιν.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΤΑΛ. Ἑκάβη, νεὼς μὲν πίτυλος εἷς λελειμμένος
Λάφυρα τἀπίλοιπ' Ἀχιλλείου τόκου
Μέλλει πρὸς ἀκτὰς ναυστολεῖν Φθιώτιδας. — 1125
Αὐτὸς δ' ἀνῆκται Νεοπτόλεμος, καινάς τινας
Πηλέως ἀκούσας συμφορὰς, ὥς νιν χθονὸς
Ἄκαστος ἐκβέβληκεν ὁ Πελίου γόνος.
Οὗ θᾶσσον οὕνεκ', ἢ χάριν μονῆς ἔχων,
Φροῦδος· μετ' αὐτοῦ τ' Ἀνδρομάχη, πολλῶν ἐμοὶ — 1130
Δακρύων ἀγωγὸς, ἡνίκ' ἐξώρμα χθονὸς,
Πάτραν ἀναστένουσα, καὶ τὸν Ἕκτορος
Τύμβον προσεννέπουσα. καί σφ' ᾐτήσατο
Θάψαι νεκρὸν τόνδ', ὃς πεσὼν ἐκ τειχέων
Ψυχὴν ἀφῆκεν Ἕκτορος τοῦ σοῦ γόνος, — 1135
Φόβον τ' Ἀχαιῶν χαλκόνωτον ἀσπίδα
Τήνδ', ἣν πατὴρ τοῦδ' ἀμφὶ πλεύρ' ἐβάλλετο,
Μή νιν πορεῦσαι Πηλέως ἐφ' ἑστίαν,
Μηδ' ἐς τὸν αὐτὸν θάλαμον, οὗ νυμφεύσεται
Μήτηρ νεκροῦ τοῦδ' Ἀνδρομάχη, λύπας ὁρᾶν, — 1140
Ἀλλ' ἀντὶ κέδρου περιβόλων τε λαΐνων
Ἐν τῇδε θάψαι παῖδα. σὰς δ' ἐς ὠλένας
Δοῦναι, πέπλοισιν ὡς περιστείλῃς νεκρὸν,
Στεφάνοις θ', ὅση σοι δύναμις, ὡς ἔχει τὰ σά.
Ἐπεὶ βέβηκε, καὶ τὸ δεσπότου τάχος — 1145
Ἀφείλετ' αὐτὴν παῖδα μὴ δοῦναι τάφῳ.
Ἡμεῖς μὲν οὖν, ὅταν σὺ κοσμήσῃς νέκυν,
Γῆν τῷδ' ἐπαμπισχόντες, ἀροῦμεν δόρυ.
Σὺ δ' ὡς τάχιστα πρᾶσσε τἀπεσταλμένα.
Ἑνὸς μὲν οὖν μόχθου σ' ἀπαλλάξας ἔχω. — 1150
Σκαμανδρίους γὰρ τάσδε διαπερῶν ῥοὰς,
Ἔλουσα νεκρὸν, κἀπένιψα τραύματα.
Ἀλλ' εἶμ' ὀρυκτὸν τῷδ' ἀναρρήξων τάφον,
Ὡς σύντομ' ἡμῖν τἀπ' ἐμοῦ τε, κἀπὸ σοῦ
Εἰς ἓν ξυνελθόντ', οἴκαδ' ὁρμίσῃ πλάτην. — 1155
ΕΚΑ. Θέσθ' ἀμφίτορνον ἀσπίδ' Ἕκτορος πέδῳ,
Λυπρὸν θέαμα, κοὐ φίλον λεύσσειν ἐμοί.
Ὦ μείζον' ὄγκον δορὸς ἔχοντες ἢ φρενῶν,
Τί τόνδ', Ἀχαιοὶ, παῖδα δείσαντες, φόνον
Καινὸν διειργάσασθε; μὴ Τροίαν ποτὲ — 1160
Πεσοῦσαν ὀρθώσειεν; οὐδὲν ἦτ' ἄρα.
Ὅθ' Ἕκτορος μὲν εὐτυχοῦντος εἰς δόρυ
Διωλλύμεσθα, μυρίας τ' ἄλλης χερὸς,
Πόλεως δ' ἁλούσης, καὶ Φρυγῶν ἐξεφθαρμένων,
Βρέφος τοσόνδ' ἐδείσατ'. οὐκ αἰνῶ φόβον, — 1165
Ὅστις φοβεῖται, μὴ διεξελθὼν λόγῳ.
Ὦ φίλταθ', ὥς σοι θάνατος ἦλθε δυστυχής.
Εἰ μὲν γὰρ ἔθανες πρὸ πόλεως ἥβης τυχὼν,
Γάμων τε, καὶ τῆς ἰσοθέου τυραννίδος,
Μακάριος ἦσθ' ἄν, εἴ τι τῶνδε μακάριον. — 1170
Νῦν αὖτ' ἰδὼν μὲν, γνούς τε σῇ ψυχῇ, τέκνον,
Οὐκ οἶσθ', ἐχρήσω δ' οὐδὲν ἐν δόμοις ἔχων.
Δύστηνε, κρατὸς ὥς σ' ἔκειρεν ἀθλίως
Τείχη πατρῷα, Λοξίου πυργώματα,
Ὃν πόλλ' ἐκήπευσ' ἡ τεκοῦσα βόστρυχον, — 1175

Φι-

Φιλήμασίν τ' ἔδωκεν, ἔνθεν ἐκγελᾷ
ὀστέων ῥαγέντων φόνος, ἵν' αἰσχρὰ μὴ λέγω.
Ω χεῖρες, ὡς εἰκοὺς μὲν ἡδίστας πατρὸς
Κέκτησθ' ἐν ἄρθροις, ἔκλυτοι δ' ἔμπροσθέ μοι.
Ω πολλὰ κόμπους ἐκβαλὸν φίλον στόμα, 1180
Ολωλας, ἐψεύσω μ', ὅτ' ἐσπίπτων πέπλους,
Ω μῆτερ, ηὔδας, ἦ πολύν σοι βοστρύχων
Πλόκαμον κεροῦμαι, πρὸς τάφον θ' ὁμηλίκων
Κώμους ἀπάξω, φίλα διδοὺς προσφθέγματα.
Σὺ δ' οὐκ ἔμ', ἀλλ' ἐγὼ σὲ τὸν νεώτερον, 1185
Γραῦς, ἄπολις, ἄτεκνος, ἄθλιον θάπτω νεκρόν.
Οἴμοι, τὰ πόλλ' ἀσπάσμαθ', αἵ τ' ἐμαὶ τροφαὶ,
Υπνοι τ' ἐκεῖνοι φροῦδά μοι. τί καί ποτε
Γράψειεν ἄν σε μουσοποιὸς ἐν τάφῳ;
Τὸν παῖδα τόνδ' ἔκτειναν Ἀργεῖοί ποτε, 1190
Δείσαντες; αἰσχρὸν τοὐπίγραμμά γ' Ἑλλάδι.
Ἀλλ' οὖν πατρῴων οὐ λαχὼν, ἕξεις ὅμως
Ἐν ᾗ ταφήσῃ χαλκόνωτον ἰτέαν.
Ω καλλίπηχυν Ἕκτορος βραχίονα
Σώζουσ', ἄριστον φύλακ' ἀπώλεσας σέθεν. 1195
Ως ἡδὺς ἐν πόρπακι σῷ κεῖται τύπος,
Ιτυός τ' ἐν εὐτόρνοισι περιδρόμοις ἱδρὼς,
Ον ἐκ μετώπου πολλάκις πόνους ἔχων
Εσταζεν Ἕκτωρ, προστιθεὶς γενειάδι.
Φέρετε, κομίζετ' ἀθλίῳ κόσμον νεκρῷ 1200
Ἐκ τῶν παρόντων· οὐ γὰρ εἰς κάλλος τύχας
Δαίμων δίδωσιν· ὧν δ' ἔχω, λήψῃ τάδε.
Θνητῶν δὲ μῶρος, ὅστις εὖ πράσσειν δοκῶν,
Ἔμπληκτος ὡς ἄνθρωπος ἄλλοτ' ἄλλοσε,
Βέβαια χαίρει· τοῖς τρόποις γὰρ αἱ τύχαι 1205
Πηδῶσι, κοὐδεὶς αὐτὸς εὐτυχεῖ ποτε.
Χο. Καὶ μὴν πρὸ χειρῶν αἵδε σοι σκυλευμάτων
Φρύγια φέρουσι κόσμον ἐξάπτειν νεκρῷ.
Ἑκ. Ω τέκνον, οὐχ ἵπποισι νικήσαντά σε,
Οὐδ' ἥλικας τόξοισιν, οὓς Φρύγες νόμους 1210
Τιμῶσιν, οὐκ ἐς πλησμονὰς θηρώμενοι,
Μήτηρ πατρός σοι προστίθησ' ἀγάλματα
Τῶν σῶν ποτ' ὄντων, νῦν δέ σ' ἡ θεοστυγὴς
Ἀφείλεθ' Ἑλένη, πρὸς δὲ καὶ ψυχὴν σέθεν
Ἔκτεινε, καὶ πάντ' οἶκον ἐξαπώλεσεν. 1215
Χο. Ἒ ἒ φρενῶν ἔθιγες, ἔθιγες,
Ω μέγας ἐμοί ποτ' ὢν ἀνάκτωρ πόλεως.
Ἑκ. Ἃ δ' ἐν γάμοισι χρῆν σε προσθέσθαι χροῒ,
Ἀσιατίδων γήμαντα τὴν ὑπερτάτην,
Φρύγια πέπλων ἀγάλματ' ἐξάπτω χροός. 1220
Σύ τ' ὦ ποτ' οὖσα καλλίνικε μυρίων
Μῆτερ τροπαίων, Ἕκτορος φίλον σάκος,
Στεφανοῦ· θανῇ γὰρ οὐ θανοῦσα σὺν νεκρῷ.
Ἐπεὶ σε πολλῷ μᾶλλον ἢ τὰ τοῦ σοφοῦ
Κακοῦ τ' Ὀδυσσέως ἄξιον τιμᾶν ὅπλα. 1225
Χο. Αἰαῖ, αἰαῖ.
Πικρὸν ὄδυρμα γαῖά σ', ὦ τέκνον,
Δέξεται. στέναζε μῆτερ.
Ἑκ. Αἰαῖ. Χο. Νεκρῶν ἴακχον. 1230
Ἑκ. Ἰώ μοί μοι.
Χο. Οἴμοι δῆτα σῶν ἀλάστων κακῶν.
Ἑκ. Τελαμῶσιν ἕλκη, τὰ μὲν ἐγώ σ' ἰάσομαι,
Τλήμων ἰατρὸς, ὄνομ' ἔχουσα, τἄργα δ' οὔ.
Τὰ δ' ἐν νεκροῖσι φροντιεῖ πατὴρ σέθεν.
Χο. Ἄρασσ' ἄρασσε κρᾶτα, πιτύλους 1235
Διδοῦσα χειρός. ἰώ μοί μοι.
Ἑκ. Ω φίλταται γυναῖκες.
Χο. Ἑκάβη, σὰς ἔνεπε,
Τίνα θροεῖς αὐδάν;
Ἑκ. Οὐκ ἦν ἄρ' ἐν θεοῖσι, πλὴν οὑμοὶ πόνοι, 1240
Τροία τε, πόλεων ἔκκριτον μισουμένη.
Μάτην δ' ἐβουθυτοῦμεν. εἰ δὲ μὴ θεὸς
Ἔστρεψ' ἄνω τὰ κάτω περιβαλὼν χθονὸς,

Et deosculata est, inde erumpit
Cruor ossibus confractis: ut turpia ne dicam,
O manus ut imaginem quidem iucundam patris
Habetis in articulis, iacetis iam dissoluta ante me.
O gratum os, saepe multa iactare solitum,
Periisti, fefellisti me, quando irruens in meas vestes,
O mater, dicebas. Certè multam tibi concinnorum
Caesariem abscindam & ad sepulturam tuam aequalium
Coetum adducam, dans tibi grata alloquia.
Tu verò non me, sed ego te multo minorem,
Anus, exul liberis orbata, sepelio miserum cadauer.
Hei mihi, illa multa oscula, & mea nutricationes,
Et somni illi interrupti periere mihi. Quidnam
Scribet de te poeta in sepulchro?
Hunc puerum interfecerunt Argiui olim,
Metuentes eu: turpe fuerit epigramma hoc in Graecia.
Sed ô qui paternorum nihil nactus es bonorum, habebis tamen
AEneum scutum, in quo sepeliêris.
O scutum, pulcherrimum Hectoris brachium
Quod olim seruabas, optimum tui custodem nūc amisisti.
Quàm dulcis in manubrio tuo iacet figura,
Vmbonisque in bene tornato ambitu quàm dulcis inest sudor,
Quem ex fronte saepe labores sustinens,
Stillabat Hector, admouens genis.
Ferte, portate misero cadaueri suum ornatum
Pro praesentium rerum statu: Non enim ad decus fortunā
Dat Deus: ex iis verò quae habeo, haec accipe.
Stultus autem est inter homines, qui putans se esse beatū,
Furens veluti homo, huc & illuc
Firmiter indulget gaudio: Moribus enim fortuna
Saltat variis, nec vllus semper est felix.
Cho. *Atqui in manibus ista tibi ex spoliis*
Phrygum adferunt ornatum cadaueri.
Hec. *O fili non equis vincentem te,*
Neque vincentem aequales arcu, quem Phryges morem
Colunt, non ad satietatē venantes: at citra fastidiū obseruantes.
Mater patris tibi ponit ornamenta,
Ex tuis quondam facultatibus: quae nunc tibi diis inuisa
Abstulit Helena, praeterea verò etiam tuam animam
Interfecit & vniuersam domum perdidit.
Cho. *Heu heu tetigisti animi, tetigisti tetigisti*
O magnus olim mihi existens rex ciuitatis.
Hec. *Quae verò oportuit te induere corpori in nuptiis,*
Ducentem nobilissimam Asiaticarum,
Haec ornamenta vestium tuo nunc applico corpori.
Tu verò quae quondam fuisti pulchrarum victoriarum superba
Mater filij trophaeis, Hectoris charū scutū, superba sexcētis
Corona, morieris enim, non mortua cum hoc filij cadauere.
Quia te multò magis hoc filij scutum quàm astuti
Improbique Vlyssis, aequum est, ac decet honorare arma.
Cho. *Heu, heu, a, a.*
O fili, quàm tristi lamentatione terra
Excipiet te, lamentare ô mater.
Hec. *Heu, heu.* Cho. *Mortuorum lamentationem.*
Hec. *Heu mihi, mihi.*
Cho. *Heu igitur ob tua intolerabilia mala.*
Hec. *Ego quidem haec tua vulnera fasciolis ligans curabo,*
Infelix, medici nomē habens, ipsā verò rem, peritiāmq; non habens.
Caetera verò apud mortuos curabit pater tuus.
Cho. *Tunde, tunde manu caput, planctum*
Edens manu hei mihi, mihi.
Hec. *O charissimae mulieres.*
Cho. *Hecuba tuas alloquere.*
Quam vocem edis?
Hec. *Non est igitur apud deos aliud nisi meae miseriae.*
Et Troia prae omnibus vrbibus est inuisa.
Frustra igitur sacrificauimus, si verò Deus non
Euertisset nos superne demittens sub terram,

Obscuri existentes non celebraremur,
Dantes carmina Musis ad posteros mortalium.
Discedite, facite tumulum misero cadaveri.
Habet enim coronas, quemadmodum inferis convenit.
Existimo autem non multum interesse mortuorum,
Si quis sortiatur locupletes inferias:
Hoc enim tantum est inanis pompa viventium.

ANAPÆSTI.

Cho. *Io io misera mater, quæ magnas*
Spes de tua conceperas vita.
Cum enim valde beatus existimareris, quòd ex parentibus
Bonis sis procreatus, tamen
Crudeli morte periisti.
Hec. *Ehem, quósnam Iliacis in his verticibus*
Video flammeas manus terribus
Agitantes? Troiæ
Novum aliquod malum aderit.

IAMBI.

Tal. *Edico manipulorum ductoribus, qui constituti estis ad incē-* *(dendam*
Priami hanc urbem, ut amplius ociosam flammam
In manibus servetis: sed ignem iniiciatis,
Vt funditus eversa Ilii urbe,
Naviguemus domum alacres à Troia.
Vos autem (ut idem sermo habeat duas formas)
Ite Troianorum filii, clarum quando
Clangorem tuba dederint duces exercitus,
Ad naves Græcorum, ut navigetis ex hac *terra.*
Tu verò ô anus, miserrima mulier,
Sequere. venerunt enim ad te *ab Vlysse* missi
Isti, cui te servam sors emittit ex patria.
Hec. *Me miseram. hoc igitur postremum,*
Et finis omnium meorum malorum iam est.
Egredior ex patria, civitas igne succenditur.
Sed ô senilis pes accelera, quamuis ægrè,
Vt salutem miseram urbem,
O magnum aliquando spirans inter barbaros
Troia, inclytum tuum nomen mox amittes.
Incenderis tu, & nos educunt extra patriam
Servas. ô dii! sed *quid deos voco?*
Nam & antè non audiverunt nos invocati.
Age curramus in incendium. nam honestissimum mihi
Cum hac incensa patria mori.
Tal. *Insanis misera propter tua mala.*
Quamobrem abducite eam, *ne parcite. Vlyssi enim oportet*
In manum dare, & ei hoc munus mittere.

MONOSTROPHICA.

Hec. ὀτοτοτοτοτοῖ. Heu, heu, æ, æ, io, io.
O Saturnie rex, genitor Phrygum
Pater, indigna Dardani
Posteritate, vides hæc, quæ patimur?
Cho. *Videt. Hæc verò magna civitas*
Non amplius civitas, periit,
Nil amplius est Troia.
Hec. ὀτοτοτοτοτοῖ heu, heu.
Splendet Ilium. Per-
gamorum igne flagrant
Culmina, & civitas, & summitates murorum.
Cho. *Alâ verò fumus* in aerem sublatus volat, & *ut quidē cæ-*
lestis, i. cælitus ruens armis periit terra.
Vsta sunt *palatia, vastata igne,*
Et hostili hasta.
Hec. *O patria altrix meorum liberorum.* Cho. *Heu, heu.*
Hec. *O liberi audite, agnoscite matris vocem.*
Cho. *Vocas mortuos lugubri voce,*
Senilia&que ponens membra in solo, humi,
Et manibus terram scalpens ambabus.
Succedens tibi genu pono
In *terra, tibi* succedens, humi flecto genua, *meos*

Ἀφανεῖς ἂν ὄντες, οὐκ ἂν ὑμνηθεῖμεν ἄν,
Μούσαις ἀοιδὰς δόντες ὑστέρων βροτῶν. 1245
Χωρεῖτε, θάπτετ' ἀθλίῳ τύμβῳ νεκρόν.
Ἔχει γὰρ οἷα δεῖ γε νερτέρων στέφη.
Δοκῶ δὲ τοῖς θανοῦσι διαφέρειν βραχύ,
Εἰ πλουσίων τις τεύξεται κτερισμάτων.
Κενὸν δὲ γαύρωμ' ἐστὶ τῶν ζώντων τόδε. 1250

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἰὼ, ἰώ. μελέα μήτηρ, ἣ τὰς μεγάλας
Ἐλπίδας ἐν σοὶ κατέγναψε βίου.
Μέγα δ' ὀλβισθεὶς, ὡς ἐκ πατέρων
Ἀγαθῶν ἔφυς,
Δεινῷ θανάτῳ διόλωλας. 1255
ἑκ. Ἔα, ἔα. τίνας Ἰλιάσιν ταῖσδ' ἐν κορυφαῖς
Λεύσσω, φλογέας δαλοῖσι χέρας
Διερέσσοντας. μέλλει Τροίᾳ
Καινόν τι κακὸν προσέσεσθαι.

ΙΑΜΒΟΙ.

ταλ. Αὐδῶ λοχαγοῖς, οἳ τέταχθ' ἐμπιμπράναι 1260
Πριάμου τόδ' ἄστυ, μηκέτ' ἀργοῦσαν φλόγα
Ἐν χειρὶ σώζειν, ἀλλὰ πῦρ ἐνιέναι,
Ὡς ἂν κατασκάψαντες Ἰλίου πόλιν,
Στελλώμεθ' οἴκαδ' ἄσμενοι Τροίας ἄπο,
Ὑμεῖς δ', ἵν' αὑτὸς λόγος ἔχῃ μορφὰς δύο, 1265
Χωρεῖτε Τρώων παῖδες, ὀρθίαν ὅταν
Σάλπιγγος ἠχὼ δῶσιν ἀρχηγοὶ στρατοῦ,
Πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν, ὡς ἀποστέλλησθε γῆς.
Σύ τ' ὦ γεραιὰ δυστυχεστάτη γύναι,
Ἕπου. μεθήκουσίν σ' Ὀδυσσέως πάρα 1270
Οἵδ', ᾧ σε δούλην κλῆρος ἐκπέμπει πάτρας.
ἑκ. Οἲ 'γὼ τάλαινα. τοῦτο δὴ τὸ λοίσθιον,
Καὶ τέρμα πάντων τῶν ἐμῶν ἤδη κακῶν.
Ἔξειμι πατρίδος. πόλις ὑφάπτεται πυρί.
Ἀλλ' ὦ γεραιὲ πούς, ἐπίσπευσον μόλις, 1275
Ὡς ἀσπάσωμαι τὴν ταλαίπωρον πόλιν.
Ὦ μεγάλα δή ποτ' ἀμπνέουσ' ἐν βαρβάροις
Τροία, τὸ κλεινὸν ὄνομ' ἀφαιρήσῃ τάχα.
Πιμπρᾶσί σ', ἡμᾶς δ' ἐξάγουσ' ἤδη χθονὸς
Δούλας. ἰὼ θεοί, τί τοὺς θεοὺς καλῶ; 1280
Καὶ πρὶν γὰρ οὐκ ἤκουσαν ἀνακαλούμενοι.
Φέρ' εἰς πυρὰν δράμωμεν, ὡς κάλλιστά μοι
Σὺν τῇδε κατθανεῖν πατρίδι πιμπραμένῃ.
ταλ. Ἐνθουσιᾷς δύστηνε τοῖς σαυτῆς κακοῖς,
Ἀλλ' ἄγετε, μὴ φείδεσθ'. Ὀδυσσέως δὲ χρὴ 1285
Εἰς χεῖρα δοῦναι τήνδε, καὶ πέμπειν γέρας.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἑκ. Ὀτοτοτοτοτοῖ.
Κρόνιε πρύτανι, Φρύγιε γενέτα
Πάτερ, ἀνάξια τᾶς Δαρδανίου
Γονᾶς τάδ' οἷα πάσχομεν, δέδορκας; 1290
χο. Δέδορκεν, ἁ δὲ μεγαλόπολις,
Ἄπολις, ὄλωλεν,
Οὐδ' ἔτ' ἔστι Τροία.
ἑκ. Ὀτοτοτοτοτοῖ.
Λέλαμπεν Ἴλιος. Περ- 1295
γάμων τε πυρὶ καταίθεται
Τέραμνα καὶ πόλις, ἄκρα τε τειχέων.
χο. Πτέρυγι δὲ καπνὸς, ὥς τις οὐ-
ρανία πεσοῦσα δορὶ καταφθίνει γᾶ.
Μαλερὰ μέλαθρα, πυρὶ κατάδρομα, 1300
Δαΐῳ τε λόγχᾳ.
ἑκ. Ἰὼ γᾶ τρόφιμε τῶν ἐμῶν τέκνων. Χο. ἒ, ἔ.
ἑκ. Ὦ τέκνα, κλύετε, μάθετε ματρὸς αὐδάν.
χο. Ἰαλέμῳ τοὺς θανόντας ἀπύεις,
Γεραιά τ' εἰς πέδον τιθεῖσα μέλεα, 1305
Καὶ χερσὶ γαῖαν κτυποῦσα δισσαῖς.
Διάδοχά σοι γόνυ τίθημι
Γαίᾳ τοὺς ἐμοὺς

Καλοῦσα τέρθεν ἀθλίους ἀκοίτας.
Ἑκ. Ἀγόμεθα, φερόμεθα. Χο. ἄλγος ἄλγος βοᾷς. 1310
Ἑκ. Δούλειον ὑπὸ μέλαθρον. Χο. ἐκ πάτρας γ' ἐμᾶς.
Ἑκ. Ἰὼ Πρίαμε, Πρίαμε, σὺ μὲν γὰρ ὀλόμενος,
Ἄταφος, ἄφιλος, ἄτας ἐμᾶς ἄιστος εἶ.
Μέλας γὰρ ὄσσε κατεκάλυψε
Θάνατος, ὅσιον ἀνοσίαις σφαγαῖς. 1315
Ἰὼ θεῶν μέλαθρα, καὶ πόλις φίλα.
Χο. Ἒ, ἔ. τὰν φόνιον ἔχετε
Φλόγα, δορός τε λόγχαν.
Τάχ' εἰς φίλαν γᾶν ἐμπεσεῖσθ' ἀνώνυμοι.
Κόνις δ' ἴσα καπνῷ πτέρυγι πρὸς αἰθέρα, 1320
Ἄιστον οἴκων ἐμῶν με θήσει.
Ὄνομα δὲ γᾶς ἀφανὲς εἶσιν,
Ἄλλα δ' ἄλλο φρούδον.
Οὐδ' ἔτ' ἔστιν ἁ τάλαινα Τροία.
Ἑκ. Ἐμάθετ', ἐκλύετε
Περγάμων κτύπον. 1325
Ἔνοσις ἅπασαν, ἔνοσις
Ἐπικλύσει πόλιν.
Ἰὼ τρομερὰ, τρομερὰ μέλεα
Φέρετ' ἐμὸν ἴχνος.
Ταλ. Ἴτ' ἐπὶ τάλαιναν 1330
Δούλειον ἁμέραν βίου.
Ἰὼ τάλαινα πόλις. ὅμως δὲ
Πρόφερε πόδα σὸν
Ἐπὶ πλάτας Ἀχαιῶν.

Vocans sub terra degentes miseros maritos.
Hec. *Agimur, ferimur* Cho. *Dolorem, dolorem clamas.*
Hec. *Ad seruilia atria.* Cho. *ex mea patria.*
Hec. *O Priame, Priame, tu quidem mortuus*
Insepultus, & absque amicis, es ignarus mea miseria,
Atra enim oculos tuos tegit
Mors, pium impia cæde sublatum.
Heu deorum templa, & chara ciuitas.
Cho. *Heu, heu, cohibete lethalem*
Flammam, hastaque cuspidem.
Mox in vestram patriam charam venietis inglorij.
Puluis verò, qui sicut fumus ala fertur in aerem,
Deletam domum meam relinquet.
Nomen verò terra vadit ignotum,
Alio verò modo alia res euanida periit,
Nec amplius est infelix Troia.
Hec. *Cognouistis, audiuistis*
Pergamorum ruentium fragorem.
Concussio totam, concussio
Obruet vrbem.
Heu tremula, tremula membra,
Ferte meum vestigium.
Tal. *Ite ad miseram*
Seruilem diem vitæ.
Heu misera ciuitas sed tamen nihilominus
Promoue pedem tuum
Ad naues Græcorum.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΒΑΚΧΩΝ.

Διόνυσος ἀποθεωθεὶς, μὴ βουλομένου Πενθέως τὰ ὄργια αὐτοῦ ἀναλαμβάνειν, εἰς μανίαν ἀγαγὼν τὰς μητρὸς ἀδελφὰς, ἠνάγκασε Πενθέα διασπάσαι. Ἡ μυθοποιία κεῖται παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Πενθεῖ.

ARGVMENTVM BACCHARVM.

Bacchus receptus inter Deos, nolente Pentheo sacra ius recipere, in insaniam adducens matris sorores, coegit eas Pentheum dilaniare. Actio fabulæ composita est apud Æschylum in Pentheo.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.
ΠΕΝΘΕΥΣ.
ΧΟΡΟΣ ΒΑΚΧΩΝ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΚΑΔΜΟΣ.
ΕΤΕΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΓΥΝΗ.

Προλογίζει δὲ ὁ Διόνυσος.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

BACCHVS.
PENTHEVS.
CHORVS EX BACCHIS.
FAMVLVS.
TIRESIAS.
NVNCIVS.
CADMVS.
ALTER NVNCIVS.
MVLIER.

Prologum autem agit Bacchus.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΒΑΚΧΑΙ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἥκω Διὸς παῖς τήνδε Θηβαίων χθόνα
Διόνυσος, ὃν τίκτει ποθ' ἡ Κάδμου κόρη
Σεμέλη, λοχευθεῖσ' ἀστραπηφόρῳ πυρί.
Μορφὴν δ' ἀμείψας ἐκ θεοῦ βροτησίαν,
Πάρειμι Δίρκης νάματ', Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ.
Ὁρῶ δὲ μητρὸς μνῆμα τῆς κεραυνίας
Τόδ', ἐγγὺς οἴκων, καὶ δόμων ἐρείπια
Τυφόμενα, δίου τε πυρὸς ἔτι ζῶσαν φλόγα,
Ἀθάνατον Ἥρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν.

EVRIPIDIS BACCHÆ.

IAMBI.

Venio in hanc Thebanorum terram filius Iouis
Bacchus, quem peperit olim Cadmi filia
Semele, enixa fulguranti igne.
Formam verò permutans ex Deo humanam
Adsum ad fontes Dirces, & Ismeni fluminis aquam.
Et video sepulchrum matris icta fulmine
Hoc iuxta domum, & ædium ruinas
Fumantes, & adhuc viuentem flammam diuini ignis,
Perpetuam contumeliam Iunonis in meam matrem.

Laudo autem Cadmum qui hoc solum inaccessum
Facit sacellum filiæ: vitis verò ipsum
Vndique ego texi botriferis frondibus.
Relinquens autem Lydorum auro abundantes agros,
Et Phrygum, Persarúmque apricos campos,
Et vrbes Bactrianorum & hyemalem terram
Medorum accedens, & Arabiam fœlicem,
Et Asiam vniuersam, quæ ad salsum mare
Iacet, mixtis Græcis & barbaris simul,
Multas habens turribus bene munitas vrbes,
Ad hanc primum veni ciuitatem Græcorum,
Illicque versatus, *agens choros, & constituens mea*
Sacra, vt sim manifestus deus hominibus.
Primas verò Thebas huius terræ Græcanicæ
Vlulatu compleui, induens ceruinam pellem corpori,
Et thyrsū dans in manus hederaceum, i. hedera tectū telū,
Quia me sorores matris, quas minimè oportuit,
Dionysum negabant ex Ioue natum:
Sed Semelen compressam ab aliquo mortali,
In Iouem contulisse culpam stupri,
Idque Cadmi *commentis, quarum causa ipsam interfecisse*
Iouem gloriantur, quòd finxisset hunc concubitum.
Quamobrem ipsas ex ædibus vt œstro percitas expuli ego
Furoribus: montem verò nunc *habitant delira mentibus.*
Coegi verò *eas habere ornatum meorum sacrorum,*
Et totum sexum fœmineum Cadmeorum, quotquot
Mulieres erant, furore correptas expuli ex ædibus.
Simul verò cum filiabus Cadmi *mixtæ,*
Viridibus sub abietibus sedent in excelsis saxis.
Oportet enim ciuitatem hanc scire, etsi nolit,
Se non initiatam esse meis sacris,
Méq; pro Semele matre causa agere, eámque defendere,
Qui mortalibus apparui Deus, quem ipsa *peperit Ioui.*
Cadmus quidem & dignitatem & imperium
Pentheo tradidit, nato ex sua filia,
Qui gerit bellum mecum, & à libationibus
Repellit me, nec vllam facit mentionem mei *in precibus.*
Quamobrem ipsi me Deum esse demonstrabo,
Et cunctis Thebanis: in aliam verò regionem
Rebus hic bene compositis, transferam pedem,
Vbi ostendero me ipsum. Si verò Thebanorum ciuitas
Per iram cum armis Bacchas in exilium pellere
Conetur, exercitum ducem me Mænadibus addam.
Quamobrem speciem mortalem ex diuina *mutatā habeo,*
Et meam formam mutaui in virilem naturam.
Sed ô relinquentes Tmolum, propugnaculum Lydiæ,
Sodalitium meum mulieres, quas ex barbaris
Adduxi socias & comites mihi,
Tollite consueta vrbi Phrygum
Tympana, Rheaeque matris & mea inuenta.
Regiásque circa domos illas profectæ
Penthei pulsate, vt hæc *videat Cadmi ciuitas.*
Ego verò cum Bacchis ad Cithæronis iuga
Profectus, vbi sunt, particeps ero chori, choreásque simul (celebrabo.

ANAPÆSTI.

Cho. *Asiatico ex agro profecta, sacro Tmolo*
Relicto, saltans conficio Bromio Baccho
Laborem iucundum fatigationémque facilem, lenémque,
Bacchicum celebrans deum.
Quis in *via? quis* in *via?*
Quis in *atriis? cedat loco*
Osque ad pia verba dicendū vnusquisque sanctè preparet.
Nam iuxta sacros ritus
Semper Dionysum celebrabo.

EPODICA.

Strophe 1.

O felix quicunque beatus sacra deorum
Sciens, purificat vitam:

Αἰνῶ δὲ Κάδμον, ἄβατον ὃς πέδον τόδε 10
Τίθησι θυγατρὸς σηκόν· ἀμπέλου δέ νιν
Πέριξ ἐγὼ 'κάλυψα βοτρυώδει χλόῃ.
Λιπὼν δὲ Λυδῶν τοὺς πολυχρύσους γύας
Φρυγῶν τε, Περσῶν θ' ἡλιοβλήτους πλάκας,
Βακτριά τε τείχη, τήν τε δύσχειμον χθόνα 15
Μήδων ἐπελθὼν, Ἀραβίαν τ' εὐδαίμονα,
Ἀσίαν τε πᾶσαν, ἣ παρ' ἁλμυρὰν ἅλα
Κεῖται, μιγάσιν Ἕλλησι, βαρβάροις θ' ὁμοῦ,
Πλήρεις ἔχουσα καλλιπυργώτους πόλεις,
Εἰς τήνδε πρῶτον ἦλθον Ἑλλήνων πόλιν. 20
Κἀκεῖ χορεύσας, καὶ καταστήσας ἐμὰς
Τελετὰς, ἵν' εἴην ἐμφανὴς δαίμων βροτοῖς.
Πρώτας δὲ Θήβας τῆσδε γῆς Ἑλληνίδος
Ἀνωλόλυξα, νεβρίδ' ἐξάψας χροὸς,
Θύρσον τε δοὺς ἐς χεῖρα, κίσσινον βέλος. 25
Ἐπεί μ' ἀδελφαὶ μητρὸς, ἃς ἥκιστ' ἐχρῆν,
Διόνυσον οὐκ ἔφασκον ἐκφῦναι Διός.
Σεμέλην δὲ νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τινος
Εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους,
Κάδμου σοφίσμαθ', ὧν νιν οὕνεκα κτανεῖν 30
Ζῆν' ἐξεκαυχῶνθ', ὅτι γάμους ἐψεύσατο,
Τοιγάρ νιν αὐτὰς ἐκ δόμων ᾤστρησ' ἐγὼ
Μανίαις. ὄρος δ' οἰκοῦσι παράκοποι φρενῶν,
Σκευήν τ' ἔχειν ἠνάγκασ' ὀργίων ἐμῶν.
Καὶ πᾶν τὸ θῆλυ σπέρμα Καδμείων, ὅσαι 35
Γυναῖκες ἦσαν, ἐξέμηνα δωμάτων.
Ὁμοῦ δὲ Κάδμου παισὶν ἀναμεμιγμέναι,
Χλωραῖς ὑπ' ἐλάταις ἀνορόφοις ἧνται πέτραις.
Δεῖ γὰρ πόλιν τήνδ' ἐκμαθεῖν, κεἰ μὴ θέλει,
Ἀτέλεστον οὖσαν τῶν ἐμῶν βακχευμάτων, 40
Σεμέλης τε μητρὸς ἀπολογήσασθαί μ' ὕπερ,
Φανέντα θνητοῖς δαίμον', ὃν τίκτει Διί.
Κάδμος μὲν οὖν γέρας τε καὶ τυραννίδα
Πενθεῖ δίδωσι, θυγατρὸς ἐκπεφυκότι.
Ὃς θεομαχεῖ τὰ κατ' ἐμὲ, καὶ σπονδῶν ἄπο 45
Ὠθεῖ μ', ἐν εὐχαῖς τ' οὐδαμοῦ μνείαν ἔχει.
Ὧν οὕνεκ' αὐτῷ θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι,
Πᾶσίν τε Θηβαίοισιν. εἰς δ' ἄλλην χθόνα,
Τἀνθένδε θέμενος εὖ, μεταστήσω πόδα,
Δεικνὺς ἐμαυτόν. ἢν δὲ Θηβαίων πόλις 50
Ὀργῇ σὺν ὅπλοις ἐξ ὄρους βάκχας ἄγειν
Ζητῇ, ξυνάψω μαινάσι στρατηλατῶν.
Ὧν οὕνεκ' εἶδος θνητὸν ἀλλάξας ἔχω,
Μορφήν τ' ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν.
Ἀλλ' ὦ λιποῦσαι Τμῶλον, ἔρυμα Λυδίας, 55
Θίασος ἐμὸς, γυναῖκες, ἃς ἐκ βαρβάρων
Ἐκόμισα παρέδρους καὶ ξυνεμπόρους ἐμοὶ,
Αἴρεσθε τἀπιχώρι' ἐν πόλει Φρυγῶν
Τύμπανα, Ῥέας τε μητρὸς, ἐμά θ' εὑρήματα,
Βασίλειά τ' ἀμφὶ δώματ' ἐλθοῦσαι τάδε 60
Κτυπεῖτε Πενθέως, ὡς ὁρᾷ Κάδμου πόλις.
Ἐγὼ δὲ βάκχαις ἐς Κιθαιρῶνος πτυχὰς
Ἐλθὼν, ἵν' εἰσὶ, συμμετασχήσω χορῶν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἀσίας ἀπὸ γᾶς ἱερὸν Τμῶλον
Ἀμείψασα, θοάζω Βρομίῳ
Πόνον ἡδὺν, κάματόν τ' εὐκάματον, 65
Βάκχιον εὐαζομένα θεόν.
Τίς ὁδῷ; τίς ὁδῷ;
Τίς δὲ μελάθροις; ἔκτοπος ἔστω.
Στόμα τ' εὔφημον ἅπας ἐξοσιούσθω.
Κατὰ νομισθέντα γὰρ, 70
Αἰεὶ Διόνυσον ὑμνήσω.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α΄.

1 Ὦ μάκαρ, ὅστις εὐδαίμων τελετὰς θεῶν
2 εἰδὼς, βιοτὰν ἁγιστεύει,

Καὶ

3 Καὶ θιασεύεται ψυχὰν 75
4 Ἐν ὄρεσι βακχεύων
5 Ὁσίοις καθαρμοῖσι.
6 Τά τε ματρὸς μεγάλας
7 Ὄργια Κυβήλας θεμιτεύων,
8 Ἀνὰ θύρσον τε τινάσσων, 80
9 Κισσῷ τε στεφανωθεὶς,
10 Διόνυσον θεραπεύει.
11 ἴτε βάκχαι, ἴτε βάκχαι,
12 Βρόμιον παῖδα θεὸν θεοῦ
13 Διόνυσον κατάγουσαι, 85
14 Φρυγίων ἐξ ὀρέων
15 Ἑλλάδος εἰς εὐρυχόρους ἀγυιάς,
16 Τὸν Βρόμιον.

Ἀντιστροφὴ α΄.

1 Ὅν ποτ' ἔχουσ' ἐν ὠδίνων λοχίαις ἀνάγ-
2 καισι, πταμένας Διὸς βροντᾶς, 90
3 Νηδύος ἔκβολον μάτηρ
4 Ἔτεκε, λιποῦσ' αἰῶ-
5 να κεραυνίῳ πληγᾷ.
6 Λοχίοις δ' αὐτίκα νιν
7 Δέξατο θαλάμοις Κρονίδας Ζεύς. 95
8 Κατὰ μηρῷ δὲ καλύψας,
9 Χρυσέαισιν συνερείδει
10 Περόναις κρυπτὸν ἀφ' Ἥρας.
11 Ἔτικτε δ' ἁνίκα Μοῖραι
12 Τέλεσαν ταυρόκερων θεὸν, 100
13 Στεφάνωσέν τε δρακόντων
14 Στεφάνοις, ἔνθεν ἄγραν
15 Θηροτρόφοι μαινάδες ἀμφιβάλλον-
16 ται πλοκάμοις.

Στροφὴ β΄.

1 Ὦ Σεμέλας τροφοὶ Θῆβαι, 105
2 Στεφανοῦσθε κισσῷ.
3 Βρύετε, βρύετε χλοηρᾷ
4 Σμίλακι καλλικάρπῳ.
5 Καὶ καταβακχιοῦσθε δρυὸς
6 Ἢ ἐλάτας κλάδοισι. 110
7 Στικτῶν τ' ἐνδυτὰ νεβρίδων
8 Στέφετε λευκοτρίχων πλοκάμων
9 Μαλλοῖς. ἀμφὶ δὲ νάρθηκας ὑβριστὰς
10 Ὁσιοῦσθ'. αὐτίκα γᾶ πᾶσα χορεύσει.
11 Βρόμιος ὅστ' ἄγει θιάσους 115
12 Εἰς ὄρος, εἰς ὄρος, ἔνθα μένει
13 Θηλυγενὴς ὄχλος
14 Ἀφ' ἱστῶν παρὰ κερκίδων
15 Τ' οἰστρηθεὶς Διονύσῳ.

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Ὦ θαλάμευμα Κουρήτων, 120
2 Ζάθεοί τε Κρήτας
3 Διογενέτορες ἔναυλοι,
4 Τρικόρυθες τ' ἐν ἄντροις
5 Βυρσότονον κύκλωμα τόδε
6 Μοι Κορύβαντες ηὗρον. 125
7 Ἀνὰ δὲ βακχείᾳ συντόνῳ
8 Κέρασαν ἁδυβόᾳ Φρυγίων
9 Αὐλῶν πνεύματι, ματρός τε Ῥέας εἰς
10 Χέρα θῆκαν, κτύπον ἐν τ' εὐάσμασι Βακχᾶν.
11 Παρὰ δὲ μαινόμενοι Σάτυροι, 130
12 Ματέρος ἐξανύσαντο θεᾶς.
13 Εἰς δὲ χορεύματα
14 Συνῆψαν τριετηρίδων,
15 Αἷς χαίρει Διόνυσος.

Ἐπῳδός.

1 Ἡδὺς ἐν ὄρεσιν, ὅταν 135
2 Ἐκ θιάσων δρομαίων
3 Πέσῃ πεδόσε, νεβρίδος ἔχων
4 Ἱερὸν ἐνδυτὸν, ἀγρεύων

Et consecrat animam,
In montibus bacchans,
Sacris purgationibus:
Et matris magna
Orgia Cybeles colens,
Thyrsúmque quatiens,
Et hedera coronatus
Dionysum colit.
Ite Bacchæ, ite Bacchæ,
Bromium deum dei filium
Dionysum deducentes,
Ex Phrygiis montibus
In vicos latos Græciæ
Hunc Bromium.

Antistrophe I.

Quem olim habens in partus puerperis necessi-
tatibus, aduolante Iouis tonitruo, & fulmine,
Vtero eiectum, ac abortiuum *mater*
Edidit, relinquens vitam
Fulminea plaga.
Puerperis autem confestim ipsum
Excepit thalamis Saturnius Iupiter.
Et occultans in *femore,*
Aureis conclusit
Fibulis abditum, à Iunone ne periret inuentus.
Peperit verò quando Parcæ
Perfecerunt cornigerum deum,
Et coronauit draconum
Coronis, vnde prædam
Ferarum altrices Mænades captam *imitiunt vndique*
Suis *crinibus*, hanc iis innectentes.

Strophe II.

O Thebæ nutrices Semeles,
Coronamini hedera,
Florete, florete viridi
Smilace pulchros habente corymbos,
Et bacchamini quercus
Aut abietis frondibus ornatæ:
Et vestem maculosarum pellium ceruinarum
Velate, candidorum capillorum
Velleribus: circum autem ferulas superbas (terra saltabit
Sanctificemini, sanctisque ritibus eas sumatis. *mox omnis*
Bromius enim est ille, *qui choros ducit*
In montem in montem, vbi manet
Muliebris turba, quæ recessit
A telis, & radiis,
Furore acta à Baccho.

Antistrophe II.

O contubernium Curetum,
Et diuini Cretenses,
Ioue geniti incolæ,
Triplicémque galeam gestantes in antris,
Hunc tympani *rotundum orbem, intentum corio*
Inuenerunt mihi Corybantes.
Simúlque cum Bacchica acuta voce
Miscuerunt dulcisonos Phrygiarum
Tibiarum flatus, matrísque Rheæ in
Manus posuerunt, & sonum in cantibus Baccharum.
Iuxta verò Corybantes *furentes Satyri,*
Deæ matris Deorum, sacra *peregerunt.*
Ad choros verò
Conuenerunt Trietericum,
Quibus delectatur Dionysius.

Epodus.

Lætus in montibus, quando
Ex choris pernicibus
Cadit, vt in planiciem, hinnuli gestans
Sacram vestem, captans

Sanguinem hircorum caesorum, crudis vescentium delicias,
Tendens in montes Phrygios, & *Lydios.*
Bromius autem chori dux est, praecultor, vociferans *euoe.*
Fluit verò lacte terra,
Fluit etiam vino, fluit & apum
Nectare, Syriaci verò tanquam thuris fumus inde spirat.
Ipse verò Bacchus gestans
Ignitam facem piceae,
Quae ex ferula emicat,
Cursu & choris irritans vagantes,
Et clamoribus excitans,
Delicatas comas in aerem spargens:
Simul verò cum cantu infremit
Talia, O ite Bacchae,
O ite Bacchae ad iuga
Tmoli auro fluentis, deliciis,
Canite Dionysum,
Cum tympanis grandisonis,
Euoe Euium
Celebrantes deum,
Phrygio clamore & vociferatione:
Quando dulcisonans fistula
Sacra sacros
Ludos sonat
Congruos euntibus
In montem, in montem.
Exultans sanè
Ut equinus *pullus, qui simul cum*
Matre pascente
Pedem agitat celerem,
Saltationibus Bacchi, & furore correptus.

IAMBI.

Tir. *Quis in portis Cadmum euocat ex domo,*
Agenoris filium, qui urbe Sidonia
Relicta, aedificauit hanc urbem Thebanorum?
Eat aliquis, nuntiet quòd Tiresias
Ipsum quaerat: scit verò ipse cuius rei causa venio,
Et quae pactus sim senex cum seniore,
Gestare thyrsos, & hinnulorum pelles habere,
Et coronare capita hederaceis germinibus.

Cad. *O chariss. ut laetatus sum, audiens tuam vocem,*
Sapientem ex viro sapiente, cùm domi essem.
Venio autem paratus, hunc habens ornatum dei.
Oportet enim ipsum, qui est filius meae filiae,
Dionysium, qui hominibus apparuit deus,
Quantum pro virili possumus, honoribus *augeri maximè.*
Ubi oportet choros agere? ubi firmare pedem?
Et concutere canum caput? dux via sis tu mihi,
Senex seni, Tiresia: tu enim sapiens es.
Quia non defatigabor nec noctu, nec interdiu
Thyrso pulsans terram. obliti sumus suauium rerum,
Ambo existẽtes *senes.* Tir. *Eadem igitur pateris quae ego.*
Etenim & ego pubesco, & aggrediar mala.

Cad. *Ergo vehiculis in montem transibimus.*
Tir. *Verùm non aequè deus honoraretur.*
Cad. *Senex senem ut puerum ducam te ego.*
Tir. *Ipse deus sine labore illuc nos deducet.*
Cad. *Solíne nos Baccho choreas instituemus?*
Tir. *Soli enim* nos *sapimus, caeteri verò desipiunt.*
Cad. *Cunctatio est longa, sed tu prehende meam manum.*
Tir. *Ecce, coniunge & copula manum* tuam cum mea.
Cad. *Non contemno ego deos, cùm sim mortalis,*
Nihil argutè comminiscimur in deos.
Patris traditiones, quas coaetaneas diu
Seruamus, eas nulla labefactabit ratio, (gitetur ingeniis.
Neque si à summis sapiens aliquid commentum exco
Dicet fortasse *quis quòd senectutem non verear,*
Qui saltare statuerim capite meo hedera coronate.

5 Αἷμα τραγοκτόνον, ὠμοφάγον χάριν,
6 Ἱέμενος εἰς ὄρεα Φρύγια, Λύδια. 140
7 Ὁ δ' ἔξαρχος Βρόμιος, εὐοῖ.
8 Ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον,
9 Ῥεῖ δ' οἴνῳ, ῥεῖ δὲ μελισσᾶν
10 Νέκταρι, Συρίας δ' ὡς λιβάνου καπνός.
11 Ὁ Βακχεὺς δ' ἔχων 145
12 Πυρσώδη φλόγα πεύκας,
13 Ἐκ νάρθηκος ἀΐσσει,
14 Δρόμῳ καὶ χοροῖς ἐρεθίζων πλανάτας,
15 Ἰαχαῖς τ' ἀναπάλλων,
16 Τρυφερόν τε πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων. 150
17 Ἅμα δ' ἐπ' εὐάσμασιν ἐπιβρέμει
18 Τοιάδ', ὦ ἴτε βάκχαι,
19 Ὦ ἴτε βάκχαι,
20 Τμώλου χρυσορόου χλιδᾷ,
21 Μέλπετε τὸν Διόνυσον 155
22 Βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνων,
23 Εὔια τὸν εὔιον
24 Ἀγαλλόμεναι θεὸν,
25 Ἐν Φρυγίαισι βοαῖς, ἐνοπαῖσί τε,
26 Λωτὸς ὅταν εὐκέλαδος 160
27 Ἱερὸς ἱερὰ
28 Παίγματα βρέμῃ
29 Σύνοχα φοιτάσιν
30 Εἰς ὄρος, εἰς ὄρος.
31 Ἡδομένα δ' ἄρα 165
32 Πῶλος ὅπως ἅμα
33 Ματέρι φορβάδι
34 Κῶλον ἄγει ταχύπουν,
35 Σκιρτήμασι βάκχευ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Τη. Τίς ἐν πύλαισι Κάδμον ἐκκαλεῖ δόμων, 170
Ἀγήνορος παῖδ', ὃς πόλιν Σιδωνίαν
Λιπὼν, ἐπύργωσ' ἄστυ Θηβαίων τόδε;
Ἴτω τις, εἰσάγγελλε Τειρεσίας ὅτι
Ζητεῖ νιν. οἶδε δ' αὐτὸς, ὧν ἥκω πέρι,
Ἅ τε ξυνεθέμην πρέσβυς ὢν γεραιτέρῳ, 175
Θύρσους ἀνάπτειν, καὶ νεβρῶν δορὰς ἔχειν,
Στεφανοῦν τε κρᾶτα κισσίνοις βλαστήμασιν.

Κάδ. Ὦ φίλταθ', ὡς σὴν γῆρυν ᾐσθόμην κλύων,
Σοφὴν σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς, ἐν δόμοισιν ὤν.
Ἥκω δ' ἕτοιμος, τήνδ' ἔχων σκευὴν θεοῦ. 180
Δεῖ γάρ νιν ὄντα παῖδα θυγατρὸς ἐξ ἐμῆς
Διόνυσον, ὃς πέφηνεν ἀνθρώποις θεὸς,
Ὅσον καθ' ἡμᾶς δυνατὸν, αὔξεσθαι μέγαν.
Ποῖ δεῖ χορεύειν, ποῖ καθιστάναι πόδα,
Καὶ κρᾶτα σεῖσαι πολιόν; ἐξηγοῦ σύ μοι, 185
Γέρων γέροντι Τειρεσία. σὺ γὰρ σοφός.
Ὡς οὐ κάμοιμ' ἂν οὔτε νύκτ', οὔθ' ἡμέραν
Θύρσῳ κροτῶν γῆν. ἐπιλελήσμεθ' ἡδέως,
Γέροντες ὄντες. Τη. ταὔτ' ἐμοὶ πάσχεις ἄρα.
Κἀγὼ γὰρ ἡβῶ, κἀπιχειρήσω χοροῖς. 190

Κάδ. Οὐκοῦν ὄχοισιν εἰς ὄρος περάσομεν.
Τη. Ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἂν ὁ θεὸς τιμὴν ἔχοι.
Κάδ. Γέρων γέροντα παιδαγωγήσω σ' ἐγώ.
Τη. Ὁ θεὸς ἀμοχθὶ κεῖσε νῷν ἡγήσεται.
Κάδ. Μόνοι δὲ πόλεως Βακχίῳ χορεύσομεν; 195
Τη. Μόνοι γὰρ εὖ φρονοῦμεν, οἱ δ' ἄλλοι κακῶς.
Κάδ. Μακρὸν τὸ μέλλειν, ἀλλ' ἐμῆς ἔχου χερός.
Τη. Ἰδοὺ, ξύναπτε καὶ ξυνωρίζου χέρα.
Κάδ. Οὐ καταφρονῶ 'γὼ τῶν θεῶν θνητὸς γεγώς.
Οὐδὲν σοφιζόμεσθα τοῖσι δαίμοσιν. 200
Πατρίους παραδοχὰς, ἅς θ' ὁμήλικας χρόνῳ
Κεκτήμεθ', οὐδεὶς αὐτὰ καταβαλεῖ λόγος,
Οὐδ' εἰ δι' ἄκρων τὸ σοφὸν εὕρηται φρενῶν.
Ἐρεῖ τις ὡς τὸ γῆρας οὐκ αἰσχύνομαι,
Μέλλων χορεύειν κρᾶτα κισσώσας ἐμόν. 205

οὐ

Οὐ γὰρ διῄρηχ' ὁ θεὸς, εἴτε τὸν νέον
εἰ χρὴ χορεύειν, εἴτε τὸν γεραίτερον,
Ἀλλ' ἐξ ἁπάντων βούλεται τιμὰς ἔχειν
Κοινάς. δι' ἀριθμῶν δ' οὐδὲν αὔξεσθαι θέλει.
Ἐπεὶ σὺ φέγγος, Τειρεσία, τόδ' οὐχ ὁρᾷς, 210
Ἐγὼ προφήτης σοι λόγων γενήσομαι.
Πενθεὺς πρὸς οἴκους ὅδε διὰ σπουδῆς περᾷ,
Ἐχίονος παῖς, ᾧ κράτος δίδωμι γῆς.
Ὡς ἐπτόηται. τί ποτ' ἐρεῖ νεώτερον;
Πεν. Ἔκδημος ὢν μὲν τῆσδ' ἐτύγχανον χθονὸς, 215
Κλύω δὲ νεοχμὰ τήνδ' ἀνὰ πτόλιν κακὰ,
Γυναῖκας ἡμῖν δώματ' ἐκλελοιπέναι,
Πλασταῖσι βακχείαισιν, ἐν δὲ δασκίοις
Ὄρεσι θοάζειν τὸν νεωστὶ δαίμονα
Διόνυσον, ὅστις ἔστι, τιμώσας χοροῖς. 220
Πλήρεις δὲ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἑστάναι
Κρατῆρας. ἄλλην δ' ἄλλοσ' εἰς ἐρημίαν
Πτώσσουσαν εὐναῖς ἀρσένων ὑπηρετεῖν,
Πρόφασιν μὲν ὡς δὴ μαινάδας θυοσκόους,
Τὴν δ' Ἀφροδίτην πρόσθ' ἄγειν τοῦ Βακχίου. 225
Ὅσας μὲν οὖν εἴληφα, δεσμίους χέρας,
Σῴζουσι πανδήμοισι πρόσπολοι στέγαις.
Ὅσαι δ' ἄπεισιν, ἐξ ὄρους θηράσομαι,
Ἰνώ τ', Ἀγαύην θ', ἥ μ' ἔτικτ' Ἐχίονι,
Ἀκταίονός τε μητέρ', Αὐτονόην λέγω. 230
Καὶ σφᾶς σιδηραῖς ἁρμόσας ἐν ἄρκυσι,
Παύσω κακούργου τῆσδε βακχείας τάχα.
Λέγουσι δ', ὥς τις εἰσελήλυθε ξένος
Γόης, ἐπῳδὸς, Λυδίας ἀπὸ χθονὸς,
Ξανθοῖσι βοστρύχοισιν εὔοσμος κόμην, 235
Οἰνωπὸς ὄσσοις χάριτας Ἀφροδίτης ἔχων,
Ὃς ἡμέρας τε κεὐφρόνας συγγίγνεται,
Τελετὰς προτείνων εὐίους νεάνισιν.
Εἰ δ' αὐτὸν εἴσω τῆσδε λήψομαι στέγης,
Παύσω κτυποῦντα θύρσον, ἀνασείοντά τε 240
Κόμας, τράχηλον σώματος χωρὶς τεμών.
Ἐκεῖνος εἶναί φησι Διόνυσον θεόν.
Ἐκεῖνος ἐν μηρῷ ποτ' ἐρράφθαι Διός.
Ὃς ἐκπυροῦται λαμπάσι κεραυνίαις
Σὺν μητρὶ, Δίους ὅτι γάμους ἐψεύσατο. 245
Ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἔστ' ἄξια,
Ὕβρεις ὑβρίζειν, ὅστις ἔστιν ὁ ξένος;
Ἀτὰρ τόδ' ἄλλο θαῦμα, τὸν τερασκόπον
Ἐν ποικίλαισι νεβρίσι Τειρεσίαν ὁρῶ,
Πατέρα τε μητρὸς τῆς ἐμῆς, πολὺν γέλων, 250
Νάρθηκι βακχεύοντ'. ἀναίνομαι, πάτερ,
Τὸ γῆρας ὑμῶν εἰσορῶν, νοῦν οὐκ ἔχον.
Οὐκ ἀποτινάξεις κισσόν; οὐκ ἐλευθέραν
Θύρσου μεθήσεις χεῖρ', ἐμῆς μητρὸς πάτερ;
Σὺ ταῦτ' ἔπεισας, Τειρεσία. τόνδ' αὖ θέλεις, 255
Τὸν δαίμον' ἀνθρώποισιν εἰσφέρων νέον,
Σκοπεῖν πτερωτοὺς, κἀμπύρων μισθοὺς φέρειν.
Εἰ μή σε γῆρας πολιὸν ἐξερρύετο,
Καθῆσ' ἂν ἐν βάκχαισι δέσμιος μέσαις,
Τελετὰς πονηρὰς εἰσάγων. γυναιξὶ γὰρ 260
Ὅπου βότρυος ἐν δαιτὶ γίγνεται γάνος,
Οὐχ ὑγιὲς οὐδὲν ἔτι λέγω τῶν ὀργίων.
Χο. Τῆς δυσσεβείας. ὦ ξέν', οὐκ αἰδῇ θεοὺς,
Κάδμον τε τὸν σπείραντα γηγενῆ στάχυν,
Ἐχίονος δ' ὢν παῖς καταισχύνεις γένος; 265
Τει. Ὅταν λάβῃ τις τῶν λόγων ἀνὴρ σοφὸς
Καλὰς ἀφορμὰς, οὐ μέγ' ἔργον εὖ λέγειν.
Σὺ δ' εὔτροχον μὲν γλῶσσαν ὡς φρονῶν ἔχεις,
Ἐν τοῖς λόγοισι δ' οὐκ ἔνεισί σοι φρένες.
Θρασὺς δὲ δυνατὸς, καὶ λέγειν οἷός τ' ἀνὴρ, 270
Κακὸς πολίτης γίγνεται, νοῦν οὐκ ἔχων.
Οὗτος δ' ὁ δαίμων ὁ νέος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
Οὐκ ἂν δυναίμην μέγεθος ἐξειπεῖν ὅσος

Non enim distinctè dixit Deus vtrum iuuenem
Oporteat choreas ducere, an seniorem:
Sed ab omnibus vult honores habere pariter
Communes. Numeris verò nihil augeri vult.
Quia verò *tu Tiresia lumen hoc* solis *non vides,*
Ego tibi sermonum ero vates.
Pentheus huc ad ædes cum festinatione vadit,
Echionis filius, cui regnum huius terræ tradidi.
Vt est attonitus! quidnam dicet noui?
Pen. *Absens quidem eram ex hac terra,*
Nunc autem audio noua per hanc ciuitatem mala:
Mulieres nobis domos reliquisse,
Fictis bacchationibus indulgentes. *In vmbrosis verò*
Montibus celebrare nouum hunc deum
Dionysum, quicunque ille sit, honorantes cum *choreis.*
Plenos autem thiasis in mediis stare
Crateras. *aliam verò aliò in solitudinem,* & deserta loca,
Fugientem inseruire complexui marium, (Bacchis
Prætextu quidem quasi sint *Mænades sacra peragentes*
Sed ipsam Venerem pluris facere quàm Bacchum.
Quotquot igitur cepi vinctas manibus,
Seruant eas publicis ministri in *tectis* .i. ædibus.
Quotquot verò absunt, eas *ex monte captas* huc *deducam,*
Ino, Agauénque, quæ me Echioni peperit,
Et Actæonis matrem, Autonoëm dico:
Et ipsas ferreis constringens in vinculis,
Coercebo statim ab hac improba bacchatione.
Dicunt verò, quòd quidam venerit hospes
Impostor, præstigiator, ex Lydia terra,
Flauis cincinnis, bene comptus comam,
Habens nigras Veneris gratias in oculis,
Qui dies noctésque conuersatur cum illis,
Sacra prætendens Bacchica puellis.
Quòd si eum intra hanc domum cepero,
Cessare faciam à quassando thyrso, & concutiendâ
Coma, ceruicem à corpore secans,
Hic se dicit esse Dionysum deum: at
Ille quondam in Iouis femore fuit insutus,
Qui crematus est flammis fulmineis (*fuerat*
Vnà cum matre, quia cum Ioue celebratas nuptias mentita
Hæc nónne digna sunt crudeli laqueo, (in nos *se gerere*
Hospitem, quisquis ille sit, adeo petulanter, ac insolenter
Sed ecce aliud miraculum, ipsum vatem
Tiresiam in variis pellibus hinnulorum video,
Et patrem meæ matris, (ô rem valde ridiculam)
Ferula bacchantem. Improbo pater
Senectutem vestram intuens delirantem,
Non abiicies hederam? non liberam
Manum dimittes à thyrso, pater meæ matris?
Tu hoc ei persuasisti Tiresia: hunc iterum tu vis
Nouum deum inferens hominibus, (*cedem auferre,*
Spectare alatas aues, auguria captare, *& ignispiciorum mer-*
Quòd nisi te cana senectus liberaret,
Vinctus sederes inter medias Bacchas,
Introducens sacra perniciosa mulieribus enim
Quando fiunt nuptiæ in conuiuio vinolento,
In eiusmodi sacris nihil sani esse dico.
Cho. *O hospes, non vereris deos, per pietatem?*
Et Cadmum qui seminauit terrigenam segetem,
Cúmque sis Echionis filius, dedecoras tuum *genus?*
Tit. *Cùm sapiens aliquis nactus est sermonis*
Bonas occasiones, non est ei *arduum præclarè dicere.*
Tu quidem habes linguam volubilem vt vir *sapiens:*
In verbis verò tuis non inest mens, neque sapientia.
Confidens autem, ac *potens, & facundia pollens vir,*
Perniciosus ciuis est, nisi mentem habeat sanam.
Hic verò nouus deus, quem tu derides,
Non queam dicere magnitudinem, quantus

Per Græciam sit futurus. Duo enim, ô adolescens,
Præcipua sunt inter homines, Ceres dea,
(Terra autem est Ceres, nomine verò vtro vis hâc appella)
Hæc quidem siccis alimentis alit mortales.
Sed præstat contrarium Semeles filius,
Vuæ enim humidam potionem inuenit, & intulit
Hominibus: quæ liberat miseros mortales
Dolore curarum, quoties repleti fuerint vitis liquore:
Et per somnũ obliuionem malorum, quæ quotidie accidunt,
Dat, nec est aliud pharmacum curarum efficacius.
Hic, qui Deus est, Dijs libat,
Vt homines habeant bona propter ipsum.
Et tamen derides eum, quòd insutus fuerit Iouis
Femori, docebo te quàm hoc se pulchrè habeat.
Postquam ipsum rapuit ex igne fulmineo
Iupiter, & in Olympum duxit infantem recentem,
Iuno voluit eijcere de cælo.
Iupiter autem aduersus hæc dolum hunc *est molitus, vt*
Rupta parte quadam terram ambientis *(pote Deus,*
Ætheris, hic istum posuit, hunc obsidem tradens
Dionysum propter rixas Iunonis, postea verò ipsum
Homines dixerunt enutritum in femore Iouis,
Nomine mutato, quòd dea deus Bacchus
Iunonis quonda obses fuerit, hâc inde *componentes fabulã.*
Vates verò deus hic est *etenim ipsa bacchatio*
Et ipsa insania magnam vaticinandi vim habet.
Quando enim hic deus in corpus venerit multus,
Dicere futura insanientes facit.
Martis quoque partem quandam assumptam habet.
Exercitum enim in armis, & in acie stantem,
Metu perterrefecit priusquàm hastã tangeret, ac dimicaret.
Furor enim & hic à Dionyso venit.
Præterea videbis eum in Delphicis saxis
Salientem cum facibus, & bicipitem rupem
Percutientem, & quatientem bacchicum ramum, *(pare,*
Et magnum existentem per Græciam. quare mihi Pentheu
Ne propter *imperium glorieris, quòd potestatem in homi*
nes habeas, *(nec sit vana,*
Neque, quamuis existimes quidẽ te sapere, tua verò opi
Sapere quidquam te puta. Deum igitur in tuam *ditionem*
Et liba, & bacchare, & coronato caput. *(recipe,*
Non enim ipse Dionysus coget impudicè ferri
Mulieres in Venerem: sed in natura
Inest pudicitia semper ad omnia.
Hoc considerandum est. etenim in Bacchanalibus,
Quæ naturâ *pudica est, non corrumpetur.*
Vides tu gaudes, quando astant ad portas
Multi & quando *Penthei nomen vrbs magnificat,*
Et ille delectatur honore, vt arbitror:
Ego igitur, & Cadmus, quem tu derides,
Hedera coronabimur, & saltabimus,
Canum par senum, sed tamen saltandum est.
Nec pugnabo contra Deum, tuis verbis inductus.
Insanis enim quàm grauissimè, neque pharmacis
Remedium accipies, neque sine his laboras.

Cho. *O senex, Phœbum non dedecoras tuis dictis:*
Bromiumque magnum Deum colens sapis.

Cad. *O fili, rectè Tiresias te admonuit:*
Habita nobiscum non extra leges.
Nunc enim volitas & sapiens nihil sapis,
Etsi enim hic non est Deus, vt tu dicis, *(tiaris honestè,*
Apud te tamen esse Deus *dicatur, & aduersus eum men*
Quòd sit Semeles filius, vt videatur peperisse deum,
Nobis verò omnibus, & toti generi adsit honor.
Vides Actæonis miserum interitum,
Quem crudiuori canes, quos aluit,
Discerpserunt, præstantiorem in venatione,
Quàm Diana sit in syluis gloriantem se esse?

Καθ' Ἑλλάδ' ἔσται. δύο γὰρ, ὦ νεανία,
Τὰ πρῶτ' ἐν ἀνθρώποισι, Δημήτηρ θεὰ, 275
Γῆ δ' ἐστὶν, ὄνομα δ' ὁπότερον βούλει κάλει.
Αὕτη μὲν ἐν ξηροῖσιν ἐκτρέφει βροτούς,
Ὁ δ' ἦλθ' ἐπὶ τἀντίπαλον ὁ Σεμέλης γόνος.
Βότρυος ὑγρὸν πῶμ' εὗρε, κεἰσηνέγκατο
Θνητοῖς, ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς 280
Λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς.
Ὕπνον τε λήθην τῶν καθ' ἡμέραν κακῶν
Δίδωσιν, οὐδ' ἔστ' ἄλλο φάρμακον πόνων.
Οὗτος θεοῖσι σπένδεται θεὸς γεγώς.
Ὥστε διὰ τοῦτον τἀγάθ' ἀνθρώπους ἔχειν. 285
Καὶ καταγελᾷς νιν, ὡς ἐνερράφη Διὸς
Μηρῷ, διδάξω σ' ὡς καλῶς ἔχει τόδε.
Ἐπεί νιν ἥρπασ' ἐκ πυρὸς κεραυνίου
Ζεὺς, ἐς δ' Ὄλυμπον βρέφος ἀνήγαγεν νέον,
Ἥρα νιν ἤθελ' ἐκβαλεῖν ἀπ' οὐρανοῦ. 290
Ζεὺς δ' ἀντεμηχανήσαθ' οἷα δὴ θεὸς,
Ῥήξας μέρος τι τοῦ χθὸν' ἐγκυκλουμένου
Αἰθέρος, ἔθηκε τόνδ' ὅμηρον ἐκδιδοὺς
Διόνυσον Ἥρας νεικέων· χρόνῳ δέ νιν
Βροτοὶ ῥαφῆναί φασιν ἐν μηρῷ Διὸς, 295
Ὄνομα μεταστήσαντες, ὅτι θεᾷ θεὸς
Ἥρᾳ ποθ' ὡμήρευσε, συνθέντες λόγον.
Μάντις δ' ὁ δαίμων ὅδε· τὸ γὰρ βακχεύσιμον,
Καὶ τὸ μανιῶδες, μαντικὴν πολλὴν ἔχει.
Ὅταν γὰρ ὁ θεὸς ἐς τὸ σῶμ' ἔλθῃ πολὺς, 300
Λέγειν τὸ μέλλον τοὺς μεμηνότας ποιεῖ.
Ἄρεώς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινά.
Στρατὸν γὰρ ἐν ὅπλοις ὄντα κἀπὶ τάξεσιν,
Φόβος διεπτόησε πρὶν λόγχης θιγεῖν.
Μανία δὲ καὶ τοῦτ' ἐστὶ Διονύσου πάρα. 305
Ἔτ' αὐτὸν ὄψει κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις
Πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα,
Βάλλοντα καὶ σείοντα βακχεῖον κλάδον,
Μέγαν τ' ἀν' Ἑλλάδ'. ἀλλ' ἐμοὶ Πενθεῦ πιθοῦ,
Μὴ τὸ κράτος αὔχει δύναμιν ἀνθρώποις ἔχειν, 310
Μηδ' ἢν δοκῇς μὲν, ἡ δὲ δόξα σου νοσῇ,
Φρονεῖν δόκει τι· τὸν θεὸν δ' ἐς γῆν δέχου,
Καὶ σπένδε, καὶ βάκχευε, καὶ στέφου κάρα.
Οὐχ ὁ Διόνυσος σωφρονεῖν ἀναγκάσει
Γυναῖκας εἰς τὴν Κύπριν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει 315
Τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν εἰς τὰ πάντ' ἀεί.
Τοῦτο σκοπεῖν χρὴ, καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν
Οὖσ' ἥ γε σώφρων, οὐ διαφθαρήσεται.
Ὁρᾷς, σὺ χαίρεις, ὅταν ἐφεστῶσιν πύλαις
Πολλοὶ, τὸ Πενθέως δ' ὄνομα μεγαλύνῃ πόλις 320
Κἀκεῖνος οἶμαι τέρπεται τιμώμενος.
Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
Κισσῷ τ' ἐρεψόμεσθα, καὶ χορεύσομεν,
Πολιὰ ξυνωρὶς, ἀλλ' ὅμως χορευτέον,
Κοὐ θεομαχήσω σῶν λόγων πεισθεὶς ὕπο. 325
Μαίνῃ γὰρ ὡς ἄλγιστα, κοὔτε φαρμάκοις
Ἄκη λάβοις ἂν, οὔτ' ἄνευ τούτων νοσεῖς.
Ὦ πρέσβυ, Φοῖβόν τ' οὐ καταισχύνεις λόγοις,
Τιμῶν τε Βρόμιον σωφρονεῖς μέγαν θεόν.
Κάδ. Ὦ παῖ, καλῶς σοι Τειρεσίας παρῄνεσεν. 330
Οἴκει μεθ' ἡμῶν, μὴ θύραζε τῶν νόμων.
Νῦν γὰρ πέτῃ τε, καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖς.
Κεἰ μὴ γάρ ἐστιν ὁ θεὸς οὗτος, ὡς σὺ φῄς,
Παρὰ σοὶ λεγέσθω, καὶ καταψεύδου καλῶς,
Ὡς ἔστι Σεμέλης, ἵνα δοκῇ θεὸν τεκεῖν, 335
Ἡμῖν τε τιμὴ παντὶ τῷ γένει προσῇ.
Ὁρᾷς τὸν Ἀκταίωνος ἄθλιον μόρον,
Ὃν ὠμόσιτοι σκύλακες, ἃς ἐθρέψατο,
Διεσπάσαντο, κρείσσον' ἐν κυναγίαις
Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντ', ἐν ὀργάσιν. 340

Ὁ μὴ

Ὃ μὴ πάθῃς σύ· δεῦρό σου στέψω κάρα
Κισσῷ· μεθ' ἡμῶν τῷ θεῷ τιμὴν δίδου.
Οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα, βακχεύσεις δ' ἰών,
Πε. Μηδ' ἐξομόρξῃ μωρίαν τὴν σὴν ἐμοί.
Τῆς σῆς ἀνοίας τόνδε τὸν διδάσκαλον 345
Δίκην μέτειμι. στειχέτω τις ὡς τάχος.
Ἐλθὼν δὲ θάκους τοῦδ', ἵν' οἰωνοσκοπεῖ,
Μοχλοῖς τριαίνου κἀνάτρεψον ἔμπαλιν,
Ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ,
Καὶ στέμματ' ἀνέμοις καὶ θυέλλαισιν μέθες. 350
Μάλιστα γάρ νιν δήξομαι δράσας τάδε.
Οἱ δ' ἀνὰ πόλιν στείχοντες ἐξιχνεύσατε
Τὸν θηλύμορφον ξένον, ὃς ἐσφέρει νόσον
Καινὴν γυναιξὶ καὶ λέχη λυμαίνεται.
Κἄνπερ λάβητε, δέσμιον πορεύετε 355
Δεῦρ' αὐτὸν, ὡς ἂν λευσίμου δίκης τυχὼν
Θάνῃ, πικρὰν βάκχευσιν ἐν Θήβαις ἰδών.
Ὦ σχέτλι', ὡς οὐκ οἶσθα ποῦ ποτ' εἶ λόγων.
Τει. Μέμηνας ἤδη, καὶ πρὶν ἐξέστης φρενῶν.
Στείχωμεν ἡμεῖς Κάδμε, κἀξαιτώμεθα 360
Ὑπέρ τε τούτου καίπερ ὄντος ἀγρίου,
Ὑπέρ τε πόλεως τὸν θεὸν, μηδὲν νέον
Δρᾶν. ἀλλ' ἕπου μοι κισσίνου βάκτρου μέτα.
Πειρῶ δ' ἀνορθοῦν σῶμ' ἐμὸν, κἀγὼ τὸ σόν.
Γέροντε δ' αἰσχρὸν δύο πεσεῖν. ἴτω δ' ὅμως. 365
Τῷ Βακχίῳ γὰρ τῷ Διὸς δουλευτέον.
Πενθεὺς δ' ὅπως μὴ πένθος εἰσοίσει δόμοις
Τοῖς σοῖσι Κάδμε, μαντικῇ μὲν οὐ λέγω,
Τοῖς πράγμασιν δὲ, μῶρα γὰρ μῶρος λέγει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὁσία, πότνα θεῶν, 370
2 Ὁσία δ' ἃ κατὰ γᾶν
3 Χρυσέαν πτέρυγα φέρεις,
4 Τάδε Πενθέως ἀΐεις;
5 Ἀΐεις οὐχ ὁσίαν
6 Ἐς τὸν Βρόμιον τὸν Σεμέλας, 375
7 Τὸν παρὰ καλλιστεφάνοις εὐφροσύναις
8 Δαίμονα πρῶτον μακάρων; ὃς τάδ' ἔχει,
9 Θιασεύειν τε χοροῖς,
10 Μετά τ' αὐλοῦ γελάσαι,
11 Ἀποπαῦσαί τε μερίμνας, 380
12 Ὁπόταν βότρυος ἔλθῃ
13 Γάνος ἐν δαιτὶ θεῶν,
14 Κισσοφόροις δ' ἐν θαλίαις
15 Ἀνδράσι κρατὴρ ὕπνον ἀμφιβάλλῃ.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἀχαλίνων στομάτων, 385
2 Ἀνόμου τ' ἀφροσύνας,
3 Τὸ τέλος δυστυχία.
4 Ὁ δὲ τᾶς ἡσυχίας
5 Βίοτος, καὶ τὸ φρονεῖν, ἀσά-
6 λευτόν τε μένει, καὶ συνέχει 390
7 Δώματα. πόρσω γὰρ, ἀλλ' ὅμως αἰθέρα ναί-
8 οντες, ὁρῶσι τὰ βροτῶν οὐρανίδαι.
9 Τὸ σοφὸν δ' οὐ σοφία.
10 Τό, τε μὴ θνητὰ φρονεῖν,
11 Βραχὺς αἰών· ἐπὶ τούτῳ 395
12 Δέ τις ἂν μεγάλα διώκων,
13 Τὰ παρόντ' οὐχὶ φέροι.
14 Μαινομένων οἵδε τρόποι,
15 Καὶ κακοβούλων παρ' ἔμοιγε φωτῶν.

Στροφὴ β'.

1 Ἱκοίμαν ποτὶ τὰν Κύπρον, 400
2 Νᾶσον τᾶς Ἀφροδίτας,
3 Ἵν' οἱ θελξίφρονες νέμονται
4 Θνατοῖσιν Ἔρωτες.

Quod ne tibi accidat, veni huc, & ego coronabo caput tuũ
Hedera, & nobiscum tribue honorem Deo.
Pen. *Nequaquã admouebis mihi manũ: tu verò bacchatũ eas,*
Neque atteras stultitiam tuam mihi.
Hunc verò tuæ dementiæ magistrum
Pœnis persequar. Eat aliquis quamprimum,
Profectus ad sedes illas, vbi captat auspicia,
Vectibúsque tridentis euerte eas retrò,
Sursum & deorsum omnia confundens simul,
Coronásque ventis, & procellis dimitte.
Maximè enim ipsum mordebo hoc faciens.
Vos verò reliqui euntes per vrbem inuestigate
Illum effœminatum hospitem, qui introducit morbum
Nouum mulieribus, & connubia labefactat.
Et si reperitis, vinctum adducite
Huc eum, vt lapidationis pœnam nactus
Moriatur conspicatus acerba Bacchanalia in Thebis.
Tel. *O miser, nescis quónam progrediaris verbis.*
Iam insanis, & antè de sano mentis statu deturbatus eras.
Eamus nos Cadme, & deprecemur
Pro isto, quanquam existente sæuo,
Et pro ciuitate Deum, ne quid in nos *noui*
Faciat: sed sequere me hederaceo cum baculo.
Et tentes firmare meum corpus, & ego tuum.
Senes enim duos simul *cadere turpe est: ito tamen.*
Baccho enim Iouis filio seruiendum est.
Caue autem ne Pentheus luctum inferat ædibus
Tuis Cadme, vaticinio quidem vtens hoc *non dico:*
Ipsis verò rebus edoctus loquor. *stulta enim stult' profert.*

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Sancta, veneranda deorum,
Sancta, quæ in terra
Aureas alas fers:
Hac Penthei verba *audis?*
Audis profanam iniuriam
Aduersus Bromium Semeles filium,
In pulchra corona cinctis conuiuiorum *oblectationibus*
Deum præcipuum deorum? qui hæc munera *habet,*
Tripudiare choreis,
Et lætari cum tibiis,
Et sedare curas,
Quando venerint vuæ
Deliciæ in conuiuiis deorum,
Floridísque in symposiis
Crater somnum viris immiserit.

Antistrophe I.

Effrenati oris,
Et enormis amentiæ
Finis est *infortunium,*
Tranquillitatis verò
Vita, & prudentia, in-
concussa manet, & continet, firmátque
Domum. nam procul quidem sunt, *sed tamen æthera in-*
colentes intuentur res mortalium Dij *cælestes.*
Nimis *autem esse callidum, non* est *sapientia:*
Et non mortalia sapere,
Decurtat vitam propter hanc causam
Autem aliquis, qui sectatur magna,
Non fruitur præsentibus.
Isti sunt *mores insanientium,*
Et stultorum, meo quidem iudicio, virorum.

Strophe II.

Vtinam veniam in Cyprum,
Insulam Veneris,
Vbi mulcentes animum dispensantur
Mortalibus amores.

Et vtinam perueniam in Paphum, quam centum habentes (*ostia*
Barbari fluminis fluxus
Frugiferam reddunt sine imbribus.
Vbi pulcherrima
Pieria Musarum sedes est,
Sacer cliuus Olympi.
Illuc duc me
Bromie, Bromie
Bacche deus.
Illic sunt Charites,
Illic est Amor,
Illic etiam Bacchis
Fas est orgia celebrare.

Antistrophe II.

Hic deus filius Iouis,
Gaudet quidem lætis conuiuiis,
Amat verò diuitiarum datricem
Pacem, iuuenum altricem deam.
Æqualem autem & diuiti
Et pauperi dat habere
Vini delectationem, carentem tristitia:
Odit verò illum, cui hæc non sunt curæ,
Per diem, & gratas noctes,
Lætum viuere.
Sapientia autem est, abstinere
Animum, mentémque
A temerariis viris.
Quod autem vulgus
Et deterius
Existimat, & quo vtitur, quódq; moribus habet receptũ,
Hoc profectò dicam.

IAMBI.

Fam. *Pentheu adsumus capta hac præda,*
Ad quam nos misisti, neque conati sumus irrita.
Hæc enim fera nobis fuit placida, neque subtraxit
Pedem fuga, sed non inuita tradidit manus,
Neque expauescens: neque mutauit rubras genas,
Sed ridens & se ligari, & abduci iussit,
Et mansit, faciens mandatum meum obsequenter.
Ego autem præ pudore dixi: O hospes, inuitus
Duco te, sed mandato Penthei, qui me misit.
Quas porro tu Bacchas incluseras, quas rapueras,
Et ligaueras in vinculis publici carceris,
Illæ procul à tuis oculis profectæ, solutæ in sacris nemoribus
Saliunt, Bromium inuocantes deum,
Sua sponte verò vincula pedum ipsis soluta sunt,
Claustráque laxarunt fores sine mortali manu.
Hic autem vir venit plenus multis miraculis
Ad hasce Thebas. Tibi igitur cætera curæ esse conuenit.

Pen. *Prehendite manus istius, cùm sit enim in cassibus,*
Non est adeò celer, vt me effugiat.
At ô hospes, corpore quidem non es deformis,
Vt ad mulieres alliciẽdas, quã ob causam Thebas venisti.
Coma enim tua prolixa est, non ob luctam,
Circa genas ipsas fusa, plena amore.
Album verò colorem ex composito factum habes,
Non sub radiis solis, sed sub vmbra
Venerem pulchritudine captans.
Dic igitur mihi primùm, quisnam sit genere.

Ba. *Iactantia nulla hîc erit. Facile autem erit hoc dicere.*
Floribus abundantem Tmolum nonnihil audisti?

Pen. *Noui, qui Sardes circumdat vndique.*

Ba. *Inde sum. Lydia verò mihi est patria.*

Pen. *Vnde verò hæc sacra adfers in Græciam?*

Ba. *Bacchus nos piè initiauit, filius Iouis.*

Pen. *Estne igitur illic aliquis Iupiter qui gignat nouos deos?*

Ba. *Non: sed qui Semeles nuptiis hîc se coniunxit.*

Pen. *Vtrum noctu te, an interdiu coegit?*

5 Πάφον θ', ἃν ἑκατόστομοι 405
6 Βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ
7 Καρπίζουσιν ἄνομβροι
8 ὅπου ἁ καλλιστευομένα
9 Πιερία μούσειος ἕδρα,
10 Σεμνὰ κλιτὺς Ὀλύμπου, 410
11 Ἐκεῖσ' ἄγε με
12 Βρόμιε, Βρόμιε,
13 Πρεβασχεῖε δαῖμον.
14 Ἐκεῖ χάριτες,
15 Ἐκεῖ δὲ πόθος.
16 Ἐκεῖ δὲ Βάκχαις 415
17 Θέμις ὀργιάζειν.

Ἀντιστροφὴ β.

1 Ὁ δαίμων ὁ Διὸς παῖς,
2 Χαίρει μὲν θαλίαισιν,
3 Φιλεῖ δ' ὀλβοδότειραν εἰρή-
4 ναν, κουροτρόφον θεάν. 420
5 Ἴσαν δ' ἔς τε τὸν ὄλβιον,
6 Τόν τε χείρονα δῶκ' ἔχειν
7 Οἴνου τέρψιν ἄλυπον.
8 Μισεῖ δ' ᾧ μὴ ταῦτα μέλει,
9 Κατὰ φάος, νύκτας τε φίλας 425
10 Εὐαίωνα διαζῆν.
11 Σοφὰν δ' ἀπέχειν
12 Πραπίδα, φρένα τε
13 Περισσῶν παρὰ φωτῶν.
14 Τὸ πλῆθος ὅ, τι 430
15 Τὸ φαυλότερον
16 Ἐνόμισε, χρῆταί τε.
17 Τόδε τοι λέγοιμ' ἄν.

IAMBOI.

Θε. Πενθεῦ, πάρεσμεν, τήνδ' ἄγραν ἠγρευκότες,
Ἐφ' ἣν ἔπεμψας, οὐδ' ἄκρανθ' ὡρμήσαμεν. 435
Ὁ θὴρ δ' ὅδ' ἡμῖν πρᾶος, οὐδ' ὑπέσπασε
Φυγῇ πόδ', ἀλλ' ἔδωκεν οὐκ ἄκων χέρας,
Οὐδ' ὠχρός, οὐδ' ἤλλαξεν οἰνωπὸν γένυν.
Γελῶν δὲ, καὶ δεῖν, κἀπάγειν ἐφίετο.
Ἔμενέ τε, τοὐμὸν εὐτρεπὲς ποιούμενος. 440
Κἀγὼ δι' αἰδοῦς εἶπον, ὦ ξέν', οὐχ ἑκὼν
Ἄγω σε, Πενθέως δ' ὅς μ' ἔπεμψ' ἐπιστολαῖς.
Ἃς δ' αὖ σὺ Βάκχας εἶρξας, ἃς συνήρπασας,
Κἄδησας ἐν δεσμοῖσι πανδήμου στέγης,
Φροῦδαί γ' ἐκεῖναι λελυμέναι πρὸς ὀργάδας 445
Σκιρτῶσι, Βρόμιον ἀνακαλούμεναι θεόν.
Αὐτόματα δ' αὐταῖς δεσμὰ διελύθη ποδῶν,
Κλῇδές τ' ἀνῆκαν θύρετρ' ἄνευ θνητῆς χερός.
Πολλῶν δ' ὅδ' ἀνὴρ θαυμάτων ἥκει πλέως
Ἐς τάσδε Θήβας. σοὶ δὲ τἄλλα χρὴ μέλειν. 450

πε. Λάζυσθε χειρῶν τοῦδ'. ἐν ἄρκυσιν γὰρ ὢν
Οὐκ ἔστιν οὕτως ὠκὺς, ὥστε μ' ἐκφυγεῖν.
Ἀτὰρ τὸ μὲν σῶμ' οὐκ ἄμορφος εἶ, ξένε,
Ὡς ἐς γυναῖκας, ἐφ' ὅπερ ἐς Θήβας πάρει.
Πλόκαμός τε γὰρ σοῦ ταναὸς, οὐ πάλης ὕπο, 455
Γένυν παρ' αὐτὴν κεχυμένος, πόθου πλέως.
Λευκὴν δὲ χροιὰν εἰς παρασκευὴν ἔχεις,
Οὐχ ἡλίου βολαῖσιν, ἀλλ' ὑπὸ σκιᾶς
Τὴν Ἀφροδίτην καλλονῇ θηρώμενος.
Πρῶτον μὲν οὖν μοι λέξον, ὅστις εἶ γένος. 460

δι. Οὐ κόμπος οὐδείς. ῥᾴδιον δ' εἰπεῖν τόδε.
Τὸν ἀνθεμώδη Τμῶλον οἶσθά που κλύων.

πε. Οἶδ', ὃς τὸ Σάρδεων ἄστυ περιβάλλει κύκλῳ.

δι. Ἐντεῦθέν εἰμι. Λυδία δέ μοι πατρίς.

πε. Πόθεν δὲ τελετὰς τάσδ' ἄγεις εἰς Ἑλλάδα; 465

δι. Διόνυσος ἡμᾶς εἰσέβησ', ὁ τοῦ Διός.

πε. Ζεὺς δ' ἔστ' ἐκεῖ τις, ὃς νέους τίκτει θεούς;

δι. Οὔκ, ἀλλ' ὁ Σεμέλην ἐνθάδ' ὃς ζεύξας γάμοις.

πε. Πότερα δὲ νύκτωρ σ' ἢ κατ' ὄμμ' ἠνάγκασεν;

Ὁρῶν

Δι. Ὁρῶν ὁρῶντα, καὶ δίδωσιν ὄργια.
Πε. Τὰ δ' ὄργι' ἐστὶ τίν' ἰδέαν ἔχοντά σοι;
Δι. Ἄρρητ' ἀβακχεύτοισιν εἰδέναι βροτῶν.
Πε. Ἔχει δ' ὄνησιν τοῖσι θύουσιν τίνα;
Δι. Οὐ θέμις ἀκοῦσαί σ', ἔστι δ' ἄξι' εἰδέναι.
Πε. Εὖ τοῦτ' ἐκιβδήλευσας, ἵν' ἀκοῦσαι θέλω. 475
Δι. Ἀσέβειαν ἀσκοῦντ' ὄργι' ἐχθαίρει θεοῦ.
Πε. Τὸν θεὸν γὰρ ὁρᾶν φὴς σαφῶς, ποῖός τις ἦν;
Δι. Ὁποῖος ἤθελ', οὐκ ἐγὼ 'τασσον τόδε.
Πε. Τοῦτ' αὖ παρωχέτευσας εὖ κοὐδὲν λέγων.
Δι. Δόξει τις ἀμαθεῖ σοφὰ λέγων οὐκ εὖ φρονεῖν. 480
Πε. Ἦλθες δὲ πρῶτα δεῦρ' ἄγων τὸν δαίμονα;
Δι. Πᾶς ἀναχορεύει βαρβάρων τάδ' ὄργια.
Πε. Φρονοῦσι γὰρ κάκιον Ἑλλήνων πολύ.
Δι. Τάδ' εὖ γε μᾶλλον· οἱ νόμοι δὲ διάφοροι.
Πε. Τὰ δ' ἱερὰ νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν τελεῖς; 485
Δι. Νύκτωρ τὰ πολλά, σεμνότητ' ἔχει σκότος.
Πε. Τοῦτ' εἰς γυναῖκας δόλιόν ἐστι καὶ σαθρόν.
Δι. Κἀν ἡμέρᾳ τό γ' αἰσχρὸν ἐξεύροι τις ἄν.
Πε. Δίκην σε δοῦναι δεῖ σοφισμάτων κακῶν.
Δι. Σὲ δ' ἀμαθίας, ἀσεβοῦντ' εἰς τὸν θεόν. 490
Πε. Ὡς θρασὺς ὁ Βάκχος, κοὐκ ἀγύμναστος λόγων.
Δι. Εἴφ' ὅ,τι παθεῖν δεῖ. τί με τὸ δεινὸν ἐργάσῃ;
Πε. Πρῶτον μὲν ἁβρὸν βόστρυχον τεμῶ σέθεν.
Δι. Ἱερὸς ὁ πλόκαμος, τῷ θεῷ δ' αὐτὸν τρέφω.
Πε. Ἔπειτα θύρσον τόνδε παράδος ἐκ χεροῖν. 495
Δι. Αὐτός μ' ἀφαιροῦ. τόνδε Διονύσου φορῶ.
Πε. Εἱρκταῖσί τ' ἔνδον σῶμα σὸν φυλάξομεν.
Δι. Λύσει μ' ὁ δαίμων αὐτός, ὅταν ἐγὼ θέλω.
Πε. Ὅταν γε καλέσῃς αὐτὸν ἐν Βάκχαις σταθείς.
Δι. Καὶ νῦν ἃ πάσχω πλησίον παρὼν ὁρᾷ. 500
Πε. Καὶ ποῦ 'στιν; οὐ γὰρ φανερὸς ὄμμασίν γ' ἐμοῖς.
Δι. Παρ' ἐμοί. σὺ δ' ἀσεβὴς αὐτὸς ὢν, οὐκ εἰσορᾷς.
Πε. Λάζυσθε, καταφρονεῖ με καὶ Θήβας ὅδε.
Δι. Αὐδῶ με μὴ δεῖν, σωφρονῶν οὐ σώφροσιν.
Πε. Ἐγὼ δὲ δεῖν γε κυριώτερος σέθεν. 505
Δι. Οὐκ οἶδ' ὅτι ζῇς, οὐδ' ὁρᾷς οὐδ' ὅστις εἶ.
Πε. Πενθεύς, Ἀγαυῆς παῖς, πατρὸς δ' Ἐχίονος.
Δι. Ἐνδυστυχῆσαι τοὔνομ' ἐπιτήδειος εἶ.
Πε. Χώρει· καθείρξατ' αὐτὸν ἱππικαῖς πέλας
Φάτναισιν, ὡς ἂν σκότιον εἰσορᾷ κνέφας. 510
Ἐκεῖ χόρευε. τάσδε δ' ἃς ἄγων πάρει,
Κακῶν συνεργοὺς ἢ διεμπολήσομεν,
Ἢ χεῖρα δούπου τοῦδε καὶ βύρσης κτύπου
Δι. Παύσας, ἐφ' ἱστοῖς δμωίδας κεκτήσομαι.
Στείχοιμ' ἄν. ὅ,τι γὰρ μὴ χρεὼν, οὔτοι χρεὼν 515
Παθεῖν. ἀτάρ τοι τῶνδ' ἄποιν' ὑβρισμάτων
Μέτεισι Διόνυσός σ', ὃν οὐκ εἶναι λέγεις.
Ἡμᾶς γὰρ ἀδικῶν, κεῖνον εἰς δεσμοὺς ἄγεις.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 * * * * * * * *
2 Ἀχελῴου θύγατερ,
3 Πότνι', εὐπάρθενε Δίρκα. 520
4 Σὺ γὰρ ἐν σαῖς ποτε παγαῖς,
5 Τὸ Διὸς βρέφος ἔλαβες.
6 Ὅ,τε μηρῷ πυρὸς ἐξ ἀθανάτου Ζεὺς
7 Ὁ τεκὼν ἥρπασέ νιν,
8 Τάδ' ἀναβοάσας, 525
9 Ἴθ' ὦ Διθύραμβ', ἐμὰν
10 Ἄρσενα τάνδε βᾶθι νηδύν.
11 Ἀναφαίνω σε τόδ' ὦ
12 Βάκχιε Θήβαις ὀνομάζειν.
13 Σὺ δέ μ', ὦ μάκαιρα Δίρκα, 530
14 Στεφανηφόρους ἀπωθῇ
15 Θιάσους ἔχουσαν ἐν σοί.
16 Τί μ' ἀναίνῃ; τί με φεύγεις;
17 Ἔτι ναὶ τὰν βοτρυώδη

Bac. *Cernens cernentem: & tradidit hæc sacra.*
Pen. *Hæc vero orgia quam speciem habent tibi?*
Bac. *Nefas est scire non initiatos Bacchi sacris mortales.*
Pen. *Ferúntne aliquam vtilitatem sacrificantibus?*
Bac. *Non est fas te audire: sunt tamen cognitu digna.*
Pen. *Rectè hoc fucasti, cum velim hoc audire.*
Bac. *Deus odit impiè celebrantem orgia.*
Pen. *Tu igitur dicis te vidisse deum palam, qualis esset?*
Bac. *Qualis ipse voluit: non enim ego præcipiebam hoc* (dicens
Pen. *Hæc certè benè aliò deriuasti, transferénsq; vitasti, nihil*
Bac. *Videbitur quis non sapere, si mysteria narret imperito.*
Pen. *Venisti autem primum huc, hunc adducens deum?*
Bac. *Omnes barbari saltantes celebrant hæc orgia.*
Pen. *Sapiunt enim multo peius* barbari, *quàm Græci.*
Bac. Imo in rebus *istis longè melius: sed leges* sunt *dissimiles.*
Pen. *Hæc verò sacra noctu, an interdiu facis?*
Bac. *Noctu plerunque. tenebræ* enim *habent aliquid augusti.*
Pen. *At hoc mulieribus insidiosum est, & vitiosum.*
Bac. *Etiam interdiu inueniat aliquis turpitudinem.*
Pen. *Te verò pœnas dare oportet* propter *impia sophismata.*
Bac. *Te verò* propter *stoliditatem, quia es impius erga deum.*
Pen. *Quàm audax* est *iste Bacchus, nec imperitus verborum.*
Bac. *Dicas quid oporteat pati me. quod atrox* malū *mihi facies?*
Pen. *Primum quidem delicatum tuum cincinnum abscindam.*
Bac. *Sacer* est *capillus iste. Deo enim ipsum nutrio.*
Pen. *Deinde thyrsum hunc trade ex manibus.*
Bac. *Ipse tu mihi eripe: hunc* enim datum *à Baccho fero.*
Pen. *Tuúmque corpus intus in carceribus asseruabimus.*
Bac. *Soluet me Deus ipse, cum ego voluero.*
Pen. *Quando vocabis eum stans inter Bacchas?*
Ba. *Et nunc quæ patior videt propè adstans.*
Pen. *Et vbi est? non enim conspicuus* est *oculis meis.*
Ba. *Mecum. tu verò cùm impius sis, non vides* eum.
Pen. *Comprehendite* hunc. *contemnit* enim *hic me, & Thebas.*
Ba. *Ego sanus vobis insanis edico ne me ligetis.*
Pen. *Ego verò* iubeo, *vt te ligent.* sum enim *te potentior.*
Ba. *Non scis quòd viuas, neque vides quid sis.*
Pen. *Pentheus, Agaues filius, ex patre Echione.*
Ba. *Idoneus es habere malam fortunam iuxta nomen tuum.*
Pen. *Abi: constringite eum iuxta equestre*
Præsepe, vt obscuras videat tenebras.
Ibi salta: istas verò, quas adducis,
Scelerum socias, aut vendemus,
Aut manum à strepitu hoc, & byrsæ sonitu
Compescens, ad telam ancillas admotas *possidebo.*
Bac. *Abibo, nam quod non est fatale, non est necesse*
Pati: sed propter *has contumelias pœnam*
Infliget tibi Bacchus, quem tu nihil esse dicis,
Nos enim lædens, illum ducis in vincula.

EPODICA.

Strophe.

Cho. * * * * * * * * *
Achelói filia,
Veneranda, felix virgo Dirce.
Tu enim olim in tuis fontibus
Infantem Iouis accepisti:
Quando ad femur ex immortali igne Iupiter
Genitor rapuit ipsum,
Hæc clamitans:
O Dithyrambe, meum
Masculum vterum subeas.
Ostendam te sic ô
Bacche Thebis celebrandum.
Tu verò me, ô beata Dirce,
Coronatos repellis
Cœtus habentem in te.
Quare me aspernaris? quare me fugis?
Posthac profectò per racemosas

Dionysi delicias vitis,
Posthac tibi Bromius erit cura.

Antistrophe.

Qualem qualem iram
Ostendit terrestre
Genus, éxque dracone natus
Olim Pentheus, quem Echion
Genuit terra editus,
Immane monstrum, non hominem mortalem:
Sed cruentum vt Gigantem
Aduersarium diis,
Qui me laqueis ministram
Bromij citò ligabit.
Meum enim *tenet hic*
Domo iam chorearum socium,
Abditum in tenebricoso carcere.
Vides hæc ô Iouis fili
Bacche, tuas sacerdotes
In certamine necessitatis, i. in extremo periculo positas?
Veni aureo vultu fulgens, quatiens
Thyrsum per Olympum,
Et cohibe petulantiam sæui viri.

Epodus.

Ad Nyssam fortasse ferarum
Altricem, thyrsum fers,
Thiasos agens, chorósque ducens *ô Dionyse, aut*
In *Corycio vertice,*
Aut fortassis in Olympi nemorosis
Thalamis, vbi quondam
Orpheus cithara ludens
Congregauit arbores
Cantu, congregauit feras sæuas.
O beata Pieria,
Colit te Bacchus.
Et veniet ducturus choros
Cum bacchationibus.
Et celeriter fluentem
Vbi transierit Axium,
Saltantes etiam Mænadas ducet
In Lydiam, vbi traiecerit Axium, *felicitatis*
Mortalibus largitorem, & parentem,
Quem audiui præstantem equis regionem aquis
Lampidissimis rigatam impinguare.

MONOSTROPHICA.

Bac. *Io, audite meam, audite vocem:*
Io Bacchæ, Io Bacchæ:
Cho. *Quis hic? quis? Vnde sonitus hic*
Me vocauit Bacchi?
Bac. *Io iterum voco,*
Semeles Iouísque filius.
Cho. *Io io domine, domine,*
Venias nunc ad nostrum chorum,
O Bromie, Bromie.
Solum terræ commotione sacra tremit.
A, a. mox Penthei domus
Concutietur ruinis.
Bacchus est in atriis,
Colite ipsum.
Semi. *Colimus, ô.*
Videte lapideos columnarum cuneos
Hos trementes.
Bromius clamorem edet intra tecta.
Semi. *Incende fulmineam flagrantem facem,*
Combure, combure domum Penthei.
Semi. *A, a. Non vides ignem, neque respicis*
Circa sacrum sepulchrum Semeles,
Quam quondam Semele fulmine percussa
Reliquit flammam ex Iouis tonitru manantem?

18 Διονύσου χάριν οἰνάδος, 535
19 Ἔτι σοι τοῦ Βρομίου μελήσει.

Ἀντιστροφή.

1 Οἵαν οἵαν ὀργὰν
2 Ἀναφαίνει χθόνιον
3 Γένος, ἐκφύς τε δράκοντος
4 Ποτὲ Πενθεὺς, ὃν Ἐχίων 540
5 Ἐφύτευσε χθόνιος,
6 Ἀγριωπὸν τέρας, οὐ φῶτα βρότειον,
7 Φόνιον δ' ὥστε γίγαν-
8 τ' ἀντίπαλον θεοῖ-
9 σιν. ὃς με βρόχοισι τὰν 545
10 Τοῦ Βρομίου τάχα συνάψει.
11 Τὸν ἐμὸν ἐντὸς ἔχει
12 Δώματος ἤδη θιασώταν,
13 Σκοτίαις κρυπτὸν ἐν εἱρκταῖς.
14 Ἐσορᾷς τάδ' ὦ Διὸς παῖ 550
15 Διόνυσε, σοὺς προφήτας
16 Ἐν ἁμίλλαισιν ἀνάγκας;
17 Μόλε χρυσῶπα, τινάσσων
18 Ἀνὰ θύρσον κατ' Ὄλυμπον.
19 Φονίου δ' ἀνδρὸς ὕβριν κατάσχες. 555

Ἐπῳδός.

1 Πόθι Νύσας ἄρα θη-
2 ροτρόφου θυρσοφορεῖς,
3 Θιάσους ὦ Διόνυσ', ἢ
4 Κορυφαῖς Κωρυκίαις.
5 Τάχα δ' ἐν ταῖς πολυδένδρεσιν Ὀλύμπου 560
6 Θαλάμαις, ἔνθα ποτ' Ὀρ-
7 φεὺς κιθαρίζων
8 Σύναγε δένδρεα Μού-
9 σαις, σύναγε θῆρας ἀγρῶτας.
10 Μάκαρ ὦ Πιερία, 565
11 Σέβεταί σ' Εὔιος.
12 Ἥξει τε χορεύσων
13 Ἅμα βακχεύμασι.
14 Τόν τ' ὠκυρόαν
15 Διαβὰς Ἀξιὸν 570
16 Εἱλισσομένας τε Μαινάδας ἄξει,
17 Λυδίαν, τὸν τᾶς εὐδαιμονίας
18 Βροτοῖς ὀλβοδόταν, πατέρα τε,
19 Τὸν ἔκλυον εὔιππον χώραν ὕδασι
20 Καλλίστοισι λιπαίνειν. 575

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Διο. Ἰώ, κλύετ' ἐμᾶς, κλύετ' αὐδᾶς.
Ἰὼ Βάκχαι, ἰὼ Βάκχαι.
Χο. Τίς ὅδε, τίς, πόθεν ὁ κέλαδος
Ἀνά μ' ἐκάλεσεν εὐίου;
Διο. Ἰὼ πάλιν αὐδῶ, 580
Ὁ Σεμέλας, ὁ Διὸς παῖς.
Χο. Ἰὼ ἰὼ δέσποτα, δέσποτα,
Μόλε νῦν ἡμέτερον εἰς θίασον.
Ὦ Βρόμιε, Βρόμιε.
Πέδον χθονὸς ἔνοσι πότνια. 585
Ἆ, ἆ. τάχα τὰ Πενθέως μέλαθρα
Διατινάξεται πεσήμασιν.
Ὁ Διόνυσος ἀνὰ μέλαθρα.
Σέβετέ νιν.
ἡμι. Σέβομεν ὤ. 590
Εἴδετε λάινα κίοσιν ἔμβολα
Διάδρομα τάδε.
Βρόμιος ἀλαλάξεται στέγας ἔσω.
ἡμι. Ἅπτε κεραύνιον αἴθοπα λαμπάδα,
Σύμφλεγε σύμφλεγε δώματα Πενθέος. 595
ἡμι. Ἆ, ἆ. πῦρ οὐ λεύσσεις, οὐδ' αὐγάζῃ
Σεμέλας ἱερὸν ἀμφὶ τάφον,
Ἄν ποτε κεραυνόβολος
Ἔλιπε φλόγα Διὸς βροντᾶς

δίκετε πεδόσε τρομερὰ σώματα, 600
δίκετε Μαινάδες.
ὁ γὰρ ἄναξ ἄνω κάτω τιθεὶς ἔπεισι
μέλαθρα τάδε, Διὸς γόνος Διόνυσος.

Τροχαῖοι.

Δι. Βάρβαροι γυναῖκες, οὕτως ἐκπεπληγμέναι φόβῳ
πρὸς πέδῳ πεπτώκατ'; ᾐσθήσθ', ὡς ἔοικε, Βακχίου 605
διατινάξαντος δῶμα Πενθέως· ἀλλ' ἐξανίστατε
σῶμα, καὶ θαρσεῖτε σαρκὸς ἐξαμείψασαι τρόμον.
Χο. ὦ φάος μέγιστον ἡμῖν εὐίου βακχεύματος,
ὡς ἐσεῖδον ἀσμένη σε, μονάδ' ἔχουσ' ἐρημίαν.
Δι. εἰς ἀθυμίαν ἀφίκεσθ', ἡνίκ' εἰσεπεμπόμην 610
Πενθέως ὡς ἐς σκοτεινὰς ὁρκάνας πεσούμενος;
Χο. πῶς γὰρ οὔ; τίς μοι φύλαξ ἦν, εἰ σὺ συμφορᾶς τύχοις;
ἀλλὰ πῶς ἠλευθερώθης ἀνδρὸς ἀνοσίου τυχών;
Δι. αὐτὸς ἐξέσωσ' ἐμαυτὸν ῥᾳδίως ἄνευ πόνου.
Χο. οὐδέ σου συνῆψε χεῖρε δεσμίοισιν ἐν βρόχοις; 615
Δι. ταῦτα καὶ καθύβρισ' αὐτόν, ὅτι με δεσμεύειν δοκῶν
οὔτ' ἔθιγεν οὔθ' ἥψαθ' ἡμῶν, ἐλπίσιν δ' ἐβόσκετο.
πρὸς φάτναις δὲ ταῦρον εὑρών, οὗ καθεῖρξ' ἡμᾶς ἄγων,
τῷδε περὶ βρόχους ἔβαλλε γόνασι καὶ χηλαῖς ποδῶν,
θυμὸν ἐκπνέων, ἱδρῶτα σώματος στάζων ἄπο, 620
χείλεσιν διδοὺς ὀδόντας· πλησίον δ' ἐγὼ παρὼν
ἥσυχος θάσσων ἔλευσσον. ἐν δὲ τῷδε τῷ χρόνῳ
ἀνετίναξ' ἐλθὼν ὁ Βάκχος δῶμα, καὶ μητρὸς τάφῳ
πῦρ ἀνῆψ'· ὁ δ' ὡς ἐσεῖδε, δώματ' αἴθεσθαι δοκῶν,
ᾖσσ' ἐκεῖσε κἆτ' ἐκεῖσε, δμωσὶν Ἀχελῷον φέρειν 625
ἐννέπων, ἅπας δ' ἐν ἔργῳ δοῦλος ἦν, μάτην πονῶν.
διαμεθεὶς δὲ τόνδε μόχθον, ὡς ἐμοῦ πεφευγότος,
ἵεται ξίφος κελαινὸν ἁρπάσας δόμων ἔσω.
κᾆθ' ὁ Βρόμιος, ὡς ἔμοιγε φαίνεται, δόξαν λέγω,
φάσμ' ἐποίησεν κατ' αὐλήν· ὁ δ' ἐπὶ τοῦθ' ὡρμημένος
ᾖσσε, 630
κἀκέντει φαεννόν, ὡς σφάζων ἐμέ.
πρὸς δὲ τοῖσδ' αὐτῷ τάδ' ἄλλα Βάκχιος λυμαίνεται·
δώματ' ἔρρηξεν χαμᾶζε· συντεθράνωται δ' ἅπαν
πικροτάτους ἰδόντι δεσμοὺς τοὺς ἐμούς· κόπου δ' ὕπο
διαμεθεὶς ξίφος παρεῖται· πρὸς θεὸν γὰρ ὢν ἀνὴρ 635
εἰς μάχην ἐλθεῖν ἐτόλμησ'. ἥσυχος δ' ἐκβὰς ἐγὼ
δωμάτων ἥκω πρὸς ὑμᾶς, Πενθέως οὐ φροντίσας.
ὡς δέ μοι δοκεῖ, ψοφεῖ γοῦν ἀρβύλη δόμων ἔσω,
εἰς προνώπι' αὐτίχ' ἥξει. τί ποτ' ἄρ' ἐκ τούτων ἐρεῖ;
ῥᾳδίως γὰρ αὐτὸν οἴσω, κἂν πνέων ἔλθῃ μέγα. 640
πρὸς σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς ἀσκεῖν σώφρον' εὐοργησίαν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Πε. πέπονθα δεινά· διαπέφευγέ μ' ὁ ξένος,
ὃς ἄρτι δεσμοῖς ἦν κατηναγκασμένος.
ἔα ἔα· ὅδ' ἐστὶν ἁνήρ· τί τάδε; πῶς προνώπιος
φαίνῃ πρὸς οἴκοις τοῖς ἐμοῖς, ἔξω βεβώς; 645
Δι. στῆσον πόδ', ὀργῇ δ' ὑπόθες ἥσυχον πόδα.
Πε. πόθεν σὺ δεσμὰ διαφυγὼν ἔξω περᾷς;
Δι. οὐκ εἶπον, ἢ οὐκ ἤκουσας, ὅτι λύσει μέ τις;
Πε. τίς; τοὺς λόγους γὰρ εἰσφέρεις καινοὺς ἀεί.
Δι. ὃς τὴν πολύβοτρυν ἄμπελον φύει βροτοῖς. 650
Πε. ὠνείδισας δὴ τοῦτο Διονύσῳ καλόν.
Δι. κλῄειν κελεύω πάντα πύργον ἐν κύκλῳ.
Πε. τί δ'; οὐχ ὑπερβαίνουσι καὶ τείχη θεοί;
Δι. σοφὸς σοφὸς σύ, πλὴν ἃ δεῖ σ' εἶναι σοφόν.
Πε. ἃ δεῖ μάλιστα, ταῦτ' ἔγωγ' ἔφυν σοφός. 655
Δι. κείνου δ' ἀκούσας πρῶτα τοὺς λόγους μάθε,
ὃς ἐξ ὄρους πάρεστιν ἀγγελῶν τί σοι·
ἡμεῖς δέ σοι μενοῦμεν, οὐ φευξούμεθα.
Αγγ. Πενθεῦ, κρατύνων τῆσδε Θηβαίας χθονός,
ἥκω Κιθαιρῶν' ἐκλιπών, ἵν' οὔποτε 660
λευκῆς χιόνος ἀνεῖσαν εὐαγεῖς βολαί.
Πε. ἥκεις δὲ ποίαν προστιθεὶς σπουδὴν λόγου;
Αγγ. Βάκχας ποτνιάδας εἰσιδών, αἳ τῆσδε γῆς
οἴστροισι λευκὸν κῶλον ἐξηκόντισαν,

Prosternite humi tremulas ædes,
Prosternite ô Manades.
Rex enim accedit, sursum deorsum ponens.
Hanc domum, Bacchus Iouis filius.

Trochæi.

Bac. *Barbaræ mulieres, adeóne consternatæ metu,*
Ad solum cecidistis: gauisæ estis, vt videtur, Baccho
Concutiente domum Penthei: sed tollite
Corpus, & confirmate membra, omisso tremore.
Cho. *O lumen nobis maximum Bacchici furoris,*
Vt libens te vidi, cùm priùs haberem desertam solitudinē.
Ba. *Veneratis in desperationem, quando mittebar,*
Tanquam casurus in atrum carcerem Penthei.
Cho. *Quomodo.n.* non timuissem? nam *nemo mihi dux esset, si tibi aliquid mali accideret.*
Ba. *Sed quomodo liberatus es in virum impium incidens?*
Cho. *Ipse meipsum liberaui facile sine labore.*
Ba. *Neque ligauit tuam manum in vinculis?*
In his etiam elusi eum, quia ligare me putans,
Neque attigit, neque ligauit nos. sed pascebatur inani *spe.*
Inueniens enim taurū ad præsepia vbi conclusit nos ductos,
Huic iniecit laqueos ad genua & vngulas pedum,
Iracundiā spirans, & sudorem à corpore stillans, (stans, &
Labris dās dētes, labia dentibus mordés: *ego verò propè*
Quietus sedens spectabam. interea verò temporis
Concussit veniens Bacchus *domum, & in matris sepulchro*
Ignem accēdit: hic verò vt vidit hoc, *domum ardere putās,*
Saltabat huc & illuc, famulis aquam ferre (laborantes.
Imperans omnes autē serui in opere erant occupati frustra
Omittens verò hunc laborem, tanquam me elapso;
Fertur gladium atrum rapiens intra domum.
Deinde Bromius (dico autem vt mihi visum est)
Fecit igneum spectrum in aula, in quod ruens Pentheus,
Saltabat & spectrū *splēdens verberabat, tāquā me iugu-*
Præter verò hæc mala. *ipsū* Bacchus *his etiam affligit. (lās.*
Domū enim disruptā deiecit humi, totáque cōtrita est ipsi
Acerbissim a spectāti vīcula *mea præ defatigatiōe verò (mo*
Dimisso gladio solut' lāguet. Aduers' Deū n. ipse *existēs ho-*
In pugna venire ausus erat Ego verò placidè Bacchas du-
Domo, venio ad vos, Pentheum non curans. (cens è
Vt autem mihi videtur (strepit enim solea in ædibus)
Ad vestibulum mox veniet, quidnam propter ista dicet?
Facilè enim ipsum feram, licet itam *valde spirans venerit.*
Sapientis enim viri est, *exercere moderatam iracundiam.*

IAMBI.

Atrocia sum passus. effugit hospes mihi,
Pen. *Qui modò vinculis erat constrictus. (bulum*
Eia, eia, hic est ille vir. quid hoc rei est? quomodo ante vesti-
Conspiceris ad ædes meas, foras egressus?
Ba. *Siste pedem, & quietum pedem iræ subiice.*
Pen. *Vnde tu excussis vinculis foras egressus es? (quis?*
Ba. *Nonne dixi? nónne audiuisti, quòd esset soluturus me ali-*
Pen. *Quis? semper enim adfers nouos sermones.*
Ba. *Qui gignit fœcundam vitem hominibus.*
Pen. *Falsò iam tribuisti hoc* bonum *præclarum Dionyso.*
Ba. *Claudere iubeo omnes turres circumcirca.*
Pen. *Quid verò: an non transcendunt muros dij? (te sapere.*
Bac. *Sapiens sapiens es, præterquam* in iis, in *quibus oportebat*
Pen. *In quibus maximè opus est, in iis ego sum sapiens.*
Ba. *Istius verò sermones audiens primum disce,*
Qui ex monte adest aliquid nunciaturus tibi:
Nos vero hic manebimus, nec fugiemus.
Nun. *Pentheu, Rex huius Thebanæ terræ,*
Venio relinquens Cithæronem, vbi nunquam
Liquescunt sacri cumuli candidæ niuis.
Pen. *Quid verò seria* res *nunciatum venisti?*
Nun. *Ego, qui conspexi* Bacchas *furentes, quæ ex hac terra*
Oestris percitæ *exsulerunt candidum pedem,*

Venio cupiens nunciare tibi, & urbi, ô Rex,
Quàm dira faciant, & miraculum superantia.
Sed cupio audire utrum tibi liberè
Dicam res illic gestas, an sermonem contrahere debeamus.
Metuo enim celeritatem animi tui, ô Rex,
Et iracundiam & mores nimium tyrannicos.

Pen. *Dicito, quia quod ad me attinet, prorsus eris sine pœna,*
Iustis enim non est irascendum.
Quo autem dixeris atrociora de Bacchis,
Tanto magis hunc, qui ministrauit artes
Mulieribus, obiiciemus pœnæ.

Nun. *Gregariæ quidem pecudes, iam ad montis verticem*
Iuuencorum summum euadebant quum sol
Radios emittebat calefaciens terram:
Video autem tres cœtus muliebrium chororum.
Quibus præerat, uni quidem, Autonoe, alteri verò,
Agaue mater tua, tertio verò choro præerat Ino.
Dormiebant verò omnes corporibus soluta,
Aliæ quidem inclinantes tergum ad frondes abietis.
Aliæ verò in foliis quercus ad solum caput
Casu ponentes modestè: non, ut tu ais,
Ebrias poculo, & strepitu tibiæ,
Venari Venerem in syluis incitatas amore marium.
Tua verò mater inter medias ululauit
Stans Bacchas, ex somno ut excitarent corpus,
Postquam audiuit mugitum cornigerorum boum.
Hæ verò abstergentes humidum ab oculis somnum,
Surrexerunt erectæ, visu miraculum modestia,
Iuuenes, anus, virgines & innuptæ.
Et primum quidem demiserunt comas in humeros,
Et induerunt ceruinas pelles, quibus nodorum
Vinculum solutum erat, & maculosas pelles
Serpentibus cinxerunt, ad lambentem genam, i. serpentium lambenti genã cinxerunt.
Aliæ verò in ulnis capream, aut catulos luporum
Feras gestantes, dabant candidum lac, (erat turgida,
Quibuscunque propter recens puerperium, mamma adhuc
Infantibus domi *relictis, & imposuerunt* sibi *hederaceas*
Coronas, & quernas, & ex smilace florida,
Quædam verò thyrso correpto percussit petram,
Unde roscidus aquæ prosilijt humor.
Alia verò ferulam in terra solum demisit,
Et hac parte emisit deus fontem vini.
Quibus verò desiderium candidi potus, i. lactis, *aderat,*
Summis digitis diuidentes terram,
Habebant copiam lactis, ex hederaceis verò
Thyrsis stillabant suaues mellis humores.
Ita, ut si affuisses, deum, quem nunc vituperas,
Votis aggressus esses, aspiciens hæc.
Conuenimus verò bubulci, & pastores ouium, (disputaturi
Communiũ verborũ cõtentionẽ inter nos excitaturi, i. simul
Quòd horrenda facerent, & miraculis digna.
Et quidnam impostor per urbẽ, & peritus artifex dicendi,
Dixit ad omnes: O qui sacra iuga
Montium habitatis, vultis captam reducamus
Agauem matrem Penthei ex bacchationibus,
Rémque gratam regi faciamus? bene autem nobis dicere
Visus est. arbustorũ igitur in frondibus insidias collocauim⁹,
Occultatis nobis ipsis. Illæ verò constituta
Hora iactabant thyrsum ad Bacchanalia,
Iacchum pleno ore, Iouis filium
Bromium inuocantes: totúsque mons simul bacchabatur,
Et omnes feræ: nihil autem erat immotum cursu.
Agaue verò saltabat prope me,
Ego verò prosilui, eam corripere volens,
Frutecetum relinquens, ubi occultabamus corpus.
Illa verò exclamauit. O celeres meæ canes,
Captamur ab istis viris. quare sequimini me,

Ἥκω φράσαι σοὶ καὶ πόλει χρῄζων, ἄναξ, 665
Ὡς δεινὰ δρῶσι, θαυμάτων τε κρείσσονα.
Θέλω δ' ἀκοῦσαι, πότερά σοι παῤῥησίᾳ
Φράσω τἀκεῖθεν, ἢ λόγον στειλώμεθα·
Τὸ γὰρ τάχος σου τῶν φρενῶν δέδοικ' ἄναξ,
Καὶ τοὐξύθυμον, καὶ τὸ βασιλικὸν λίαν. 670

πεν. Λέγ' ὡς ἀθῷος ἐξ ἐμοῦ πάντως ἔσῃ.
Τοῖς γὰρ δικαίοις οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών.
Ὅσῳ δ' ἂν εἴπῃς δεινότερα Βακχῶν πέρι,
Τοσῷδε μᾶλλον τὸν ὑποθέντα τὰς τέχνας
Γυναιξὶ τόνδε, τῇ δίκῃ προσθήσομεν. 675

ἀγγ. Ἀγελαῖα μὲν βοσκήματ' ἄρτι πρὸς λέπας
Μόσχων ὑπεξήκριζον, ἡνίχ' ἥλιος
Ἀκτῖνας ἐξίησι θερμαίνων χθόνα.
Ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,
Ὧν ἦρχ', ἑνὸς μὲν Αὐτονόη, τοῦ δευτέρου, 980
Μήτηρ Ἀγαυὴ σή, τρίτου δ' Ἰνὼ χοροῦ.
Ηὗδον δὲ πᾶσαι, σώμασιν παρειμέναι,
Αἱ μὲν πρὸς ἐλάτης νῶτ' ἐρείσασαι φόβην,
Αἱ δ' ἐν δρυὸς φύλλοισι πρὸς πέδον κάρα
Εἰκῇ βαλοῦσαι σωφρόνως, οὐχ ὡς σὺ φῂς 685
Οἰνωμένας κρατῆρι καὶ λωτοῦ ψόφῳ
Θηρᾶν καθ' ὕλην Κύπριν ἠρημωμένας.
Ἡ σὴ δὲ μήτηρ ὠλόλυξεν ἐν μέσαις
Σταθεῖσα Βάκχαις, ἐξ ὕπνου κινεῖν δέμας,
Μυκήμαθ' ὡς ἤκουσε κεροφόρων βοῶν. 690
Αἱ δ' ἀποβαλοῦσαι θαλερὸν ὀμμάτων ὕπνον,
Ἀνῇξαν ὀρθαὶ, θαῦμ' ἰδεῖν εὐκοσμίας,
Νέαι, παλαιαί, παρθένοι τ', ἔτ' ἄζυγες.
Καὶ πρῶτα μὲν καθεῖσαν εἰς ὤμους κόμας,
Νεβρίδας τ' ἀνεστείλανθ', ὅσαισιν ἁμμάτων 695
Σύνδεσμ' ἐλέλυτο, καὶ καταστίκτους δορὰς
Ὄφεσι κατεζώσαντο λιχμῶσιν γένυν.
Αἱ δ' ἀγκάλαισι δορκάδ', ἢ σκύμνους λύκων
Ἀγρίους ἔχουσαι, λευκὸν ἐδίδοσαν γάλα,
Ὅσαις νεοτόκοις μαστὸς ἦν σπαργῶν ἔτι, 700
Βρέφη λιποῦσαις. ἐπὶ δ' ἔθεντο κισσίνους
Στεφάνους, δρυός τε, μίλακός τ' ἀνθεσφόρου.
Θύρσον δέ τις λαβοῦσ', ἔπαισεν εἰς πέτραν,
Ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς.
Ἄλλη δὲ νάρθηκ' εἰς πέδον καθῆκε γῆς, 705
Καὶ τῇδε κρήνην ἐξανῆκ' οἴνου θεός.
Ὅσαις δὲ λευκοῦ πώματος πόθος παρῆν,
Ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα,
Γάλακτος ἐσμοὺς εἶχον. ἐκ δὲ κισσίνων
Θύρσων γλυκεῖαι μέλιτος ἔσταζον ῥοαί. 710
Ὥστ', εἰ παρῆσθα, τὸν θεὸν τὸν νῦν ψέγεις,
Εὐχαῖσιν ἂν μετῆλθες, εἰσιδὼν τάδε.
Ξυνήλθομεν δὲ βουκόλοι, καὶ ποιμένες,
Κοινῶν λόγων δώσοντες ἀλλήλοις ἔριν,
Ὡς δεινὰ δρῶσι, θαυμάτων τ' ἐπάξια. 715
Καί τις πλάνης κατ' ἄστυ, καὶ τρίβων λόγων,
Ἔλεξεν εἰς ἅπαντας, ὦ σεμνὰς πλάκας
Ναίοντες ὀρέων, θέλετε θηρασώμεθα
Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ' ἐκ βακχευμάτων,
Χάριν τ' ἄνακτι θώμεθ'; εὖ δ' ἡμῖν λέγειν 720
Ἔδοξε, θάμνων δ' ἐλλοχίζομεν φόβαις,
Κρύψαντες αὑτούς· αἱ δὲ τὴν τεταγμένην
Ὥραν ἐκίνουν θύρσον ἐς βακχεύματα,
Ἴακχον ἀθρόῳ στόματι, τὸν Διὸς γόνον
Βρόμιον καλοῦσαι· πᾶν δὲ συνεβάκχευ' ὄρος 725
Καὶ θῆρες, οὐδὲν δ' ἦν ἀκίνητον δρόμῳ.
Κυρεῖ δ' Ἀγαυὴ πλησίον θρῴσκουσά μου,
Κἀγὼ 'ξεπήδησ', ὡς συναρπάσαι θέλων,
Λόχμην κενώσας, ἔνθ' ἐκρυπτόμην δέμας.
Ἡ δ' ἀνεβόησεν, ὦ δρομάδες ἐμαὶ κύνες, 730
Θηρώμεθ' ἀνδρῶν τῶνδ' ὕπ'· ἀλλ' ἕπεσθέ μοι,

Ἕπ-

Ἕπεσθε, θύρσοις διὰ χερῶν ὡπλισμέναι.
Ἡμεῖς μὲν οὖν φεύγοντες ἐξηλύξαμεν
Βακχῶν σπαραγμὸν. αἱ δὲ νεμομέναις χλόην
Μόσχοις ἐπῆλθον χειρὸς ἀσιδήρου μέτα. 735
Καὶ τὴν μὲν ἂν προσεῖδες εὔθηλον πόριν
Μυκωμένην ἔχουσαν ἐν χεροῖν δίχα.
Ἄλλαι δὲ δαμάλας διεφόρουν σπαράγμασιν.
Εἶδες δ' ἂν ἢ πλεύρ', ἢ δίχηλον ἔμβασιν
Ῥιπτόμεν' ἄνω τε καὶ κάτω. κρεμαστὰ δ' 740
Ἔσταζ' ὑπ' ἐλάταις ἀναπεφυρμέν' αἵματι.
Ταῦροι δ' ὑβρισταὶ κἀς κέρας θυμούμενοι
Τὸ πρόσθεν, ἐσφάλλοντο πρὸς γαῖαν δέμας,
Μυριάσι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων.
Θᾶσσον δὲ διεφοροῦντο σαρκὸς ἐνδυτὰ, 745
Ἢ σὲ ξυνάψαι βλέφαρα βασιλείοις κόραις.
Χωροῦσι δ' ὥς τ' ὄρνιθες ἀρθεῖσαι δρόμῳ
Πεδίων ὑποτάσεις, αἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοαῖς
Εὔκαρπον ἐκβάλλουσι Θηβαίων στάχυν.
Ὑσιάς τ' Ἐρυθράς, αἳ Κιθαιρῶνος λέπας 750
Νέρθεν κατῳκήκασιν, ὥστε πολέμιοι
Ἐπεισπεσοῦσαι, πάντ' ἄνω τε καὶ κάτω
Διέφερον. ἥρπαζον μὲν ἐκ δόμων τέκνα.
Ὁπόσα δ' ἐπ' ὤμοις ἔθεσαν, οὐ δεσμῶν ὕπο
Προσείχετ', οὐδ' ἔπιπτεν εἰς μέλαν πέδον, 755
Οὐ χαλκὸς, οὐ σίδηρος. ἐπὶ δὲ βοστρύχοις
Πῦρ ἔφερον, οὐδ' ἔκαιεν. οἱ δ' ὀργῆς ὕπο,
Εἰς ὅπλ' ἐχώρουν φερόμενοι Βακχῶν ὕπο.
Οὗπερ τὸ δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν, ἄναξ.
Τοῖς μὲν γὰρ οὐχ ᾕμασσε λογχωτὸν βέλος, 760
Κεῖναι δὲ θύρσους ἐξανιεῖσαι χερῶν,
Ἐτραυμάτιζον, κἀπενώτιζον φυγῇ
Γυναῖκες ἄνδρας, οὐκ ἄνευ θεῶν τινος.
Πάλιν δ' ἐχώρουν ὅθεν ἐκίνησαν πόδα,
Κρήνας ἐπ' αὐτὰς, ἃς ἀνῆκ' αὐταῖς θεός. 765
Νίψαντο δ' αἷμα, σταγόνα δ' ἐκ παρηίδων
Γλώσσῃ δράκοντες ἐξεφαίδρυνον χροός.
Τὸν δαίμον' οὖν τόνδ', ὅστις ἔστ', ὦ δέσποτα,
Δέχου πόλει τῇδ', ὡς τά τ' ἄλλ' ἐστὶν μέγας,
Κἀκεῖνό φασιν αὐτὸν, ὡς ἐγὼ κλύω, 770
Τὴν παυσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς.
Οἴνου δὲ μηκέτ' ὄντος, οὐκ ἔστι Κύπρις,
Οὐδ' ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι.
χο. Ταρβῶ μὲν εἰπεῖν τοὺς λόγους ἐλευθέρους
Ἐς τὸν τύραννον, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται. 775
Διόνυσος ἥσσων οὐδενὸς θεῶν ἔφυ.
πεν. Ἤδη τόδ' ἐγγὺς ὥστε πῦρ ὑφάπτεται
Ὕβρισμα βακχῶν, ψόγος εἰς Ἕλληνας μέγας.
Ἀλλ' οὐκ ὀκνεῖν δεῖ. στεῖχ' ἐπ' Ἠλέκτρας ἰὼν
Πύλας, κέλευε πάντας ἀσπιδηφόρους, 780
Ἵππων τ' ἀπαντᾶν ταχυπόδων ἐπεμβάτας,
Πέλτας θ' ὅσοι πάλλουσι, καὶ τόξων χερὶ
Ψάλλουσι νευράς, ὡς ἐπιστρατεύσομεν
Βάκχαισιν. οὐ γὰρ, ἀλλ' ὑπερβάλλει τάδε,
Εἰ πρὸς γυναικῶν πεισόμεσθ' ἃ πάσχομεν. 785
ἀγγ. Πείθῃ μὲν οὐδὲν τῶν ἐμῶν λόγων κλύων,
Πενθεῦ. κακῶς δὲ πρὸς σέθεν πάσχων ὅμως,
Οὔ φημι χρῆναί σ' ὅπλ' ἐπαίρεσθαι θεῷ,
Ἀλλ' ἡσυχάζειν. Βρόμιος οὐκ ἀνέξεται
Κινοῦντα Βάκχας εὐίων ὀρῶν ἄπο. 790
πεν. Οὐ μὴ φρενώσεις μ', ἀλλὰ δέσμιος φυγὼν,
Σώσῃ τόδ', ἢ σοὶ πάλιν ἀναστρέψω δίκην.
ἀγγ. Θύοιμ' ἂν αὐτῷ μᾶλλον, ἢ θυμούμενος,
Πρὸς κέντρα λακτίζοιμι θνητὸς ὢν θεῷ.
πεν. Θύσω φόνον γε θῆλυν, ὥσπερ ἄξιαι, 795
Πολὺν ταράξας ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
Φεύξεσθε πάντες. καὶ τόδ' αἰσχρὸν ἀσπίδας
Θύρσοισι Βακχῶν ἐκτρέπειν χαλκηλάτους.
ἀγγ. Ἀπόρῳ γε τῷδε συμπεπλέγμεθα ξένῳ,

Sequimini, thyrsis manibus armatæ.
Nos itaque fugientes, declinauimus
Lacerationem Baccharum. Ipsæ verò, pascentes herbam
Vitulos inuaserunt cum manu non armata ferro.
Et aliam quidem Baccham vidisses pinguem iuuencam
Mugientẽ tenere in manib. ad pœnã, vel iure belli tenere.
Aliæ verò vaccas distrahebant lacerationibus.
Vidisses autem aut latus, aut pedem bifidum
Iaci sursum & deorsum: pendentia verò frusta
Stillabant sub abietibus commista sanguine:
Tauri verò feroces, & ob iram cornu minaces
Ante sternebantur corporibus ad terram,
Impulsi innumeris manibus puellarum:
Citius verò distrahebantur carnis tegumenta, i. tergora,
Quàm tu commisteres, claudere'sq; palpebras regiis pupillis.
Feruntur autem vt aues in aerem sublatæ cursu
Camporum in planiciem, quæ ad Æsopi fluenta
Frugiferam emittit Thebanam segetem,
Et ad Hysias rubras, quæ sub Cithæronis iugo
Infra habitant, tanquam hostes
Irruentes, omnia sursum atque deorsum
Dissipauerunt, rapuerunt etiam ex ædibus liberos.
Quæcunque verò humeris imposuerunt, vel sine vinculis
Adhærebant: neque cadebant in nigram terram,
Non æs, non ferrum. In capillis verò
Ignem ferebant, neque tamen vrebantur. Isti verò præ ira,
Ad arma venerunt à Bacchis agitati.
Vbi quidem erat videre spectaculum dirum, ô rex.
Horum enim virorum nullũ cuspide munitũ telũ Bacchas
Illæ verò thyrsos emittentes manibus, (cruentabat,
Vulnerabant, & terga fugæ dare cogebant
Fœminæ viros, non sine Deorum aliquo numine.
Rursus verò iuerunt eò, vnde mouerant pedem,
Ad fontes ipsos, quos emisit ipsis Deus:
Abluerunt autem sanguinem, & guttas ex genis
Lingua serpentes abstergebant à corpore.
Deum igitur hunc, quisquis est, ô domine,
Recipe in istam ciuitatem, quia & in reliquis magnus est,
Et illud aiunt ipsum, vt ego audio, præstitisse scilicet,
Curarum sedatricem vitem dedisse mortalibus.
Vino enim sublato, non est Venus,
Neque vlla alia voluptas hominibus amplius.
Cho. Metuo quidem verba libera dicere
Ad tyrannum, sed tamen hæc dicentur:
Bacchus inferior nullo deorum est.
Pen. Iam propè sicut ignis incenditur hæc
Baccharum petulantia, ingens dedecus inter Græcos.
Quare non cunctandum est. Vade ad Electras
Portas. & iube omnes scutatos,
Equorúmque velocipedũ conscensores obuiã mihi venire,
Et quotquot vibrant peltas, & manu arcuum
Pulsant neruos, vt bellum inferamus
Bacchis. Nam alioqui modum superabunt hæc mala,
Si à mulieribus patiamur, quæ patimur.
Nun. Nihil quidem obtemperas, audiens meos sermones,
Pentheu male verò à te quamuis tractor, tamen.
Dico te non debere arma inferre deo,
Sed quiescere: Bromius enim non patietur
Te pellere Bacchas ab Euiis, sacrisque montibus.
Pen. Nequaquam me castigabis: sed vinctus, aut elapsus fuga,
Seruabis hoc tuum corpus, aut aliàs infligam tibi pœnam.
Nun. Potius illi sacrificarem, quàm furens
Calcitrarem aduersus stimulum dei ipse mortalis existens.
Pen. Faciam cædem fœmineam, vt meritæ sunt,
Multam, turbans casus Cithæronis iugis.
Fugietis omnes. hoc enim esset turpe, scuta
Ænea retundi thyrsis Baccharum.
Nun. Negotium habemus cum hoc intractabili hospite,

Quineque patiens, neque agens quiescet:
Quandoquidem adhuc ista rectè componi possunt.

Pen. Quid faciendo? an seruiendo seruitiis meis?
Nun. Ego mulieres huc adducam sine armis.
Pen. Hei mihi. Rem hanc dolosam iam in me machinaris.
Nun. Quamnam? si te seruare cupio meis artibus?
Pen. Ex cōposito communiter hac fecistis, vt bacchemini semper.
Nun. Pactus quidem sum cum deo nimirum.
Pen. Efferte mihi huc arma, tu verò desine loqui.
Nun. Vis ipsas in montibus vnà sedentes videre?
Pen. Maximè dans magnum auri pondus.
Nun. Quomodo verò incidisti in huius rei magnum desiderium?
Pen. Miserè ipsas videre cupio lymphatas.
Nun. An igitur videre cupis libenter, quæ tibi molesta erunt?
Pen. Planè scias, eas videre cupio, tacitè sedens sub abietibus.
Nun. Verùm inuestigabunt te etiamsi velis clam illas intueri.
Pen. Ergo palàm eas intuebor, rectè enim hoc dixisti.
Nun. Ducemus igitur te: & aggredieris viam.
Pen. Duc quàm celerrimè: temporis enim causa tibi non inuideo.
Nun. Compone igitur circa corpus, i. indue, byssinas vestes.
Pen. Cur verò corpus hoc in mulieres ex viro cōuertam? cur ex
Nun. Ne te interficiant, si vir ibi videaris. (viro mulier fiam?
Pen. Rectè hoc dixisti: es autem quidam vir iampridem sapiēs.
Nun. Bacchus non docuit hac.
Pen. Quomodo igitur fient ista, quæ tu me mones rectè?
Nun. Ego ornabo te vadens intra domum.
Pen. Quo ornatu: an fœmineo? sed pudet me.
Nun. Non amplius spectator Manadū alacer es Bacchas haud amplius spectare cupis alacriter.
Pen. Quem igitur ornatum ais te iniecturum esse meo corpori?
Nun. Prolixam quidem comam in capite tuo extendam.
Pen. Secunda verò species ornatus quænam erit mihi?
Nun. Pepli talares, & supra caput erit mitra.
Pen. An præter hac etiam aliquid aliud addes mihi?
Nun. Thyrsum manibus, & maculosam hinnuli pellem.
Pen. Non possem fœmineam induere vestem.
Nun. Sed sanguinem effundes committens prælium cum Bacchis.
Pen. Prudenter primùm ad rei explorationem oportet ire.
Nun. Consultius profectò fuerit hoc, quàm malis venari mala.
Pen. At quomodo per vrbem ibo clam Thebanos?
Nun. Per vias latētes ibimus ego verò dux ero. (me derideāt.
Pen. Quiduis erit mihi potius quiduis alacriter faciā, ne Bacchæ
Nun. Profecti in ædes, de iis quæ nobis visa fuerint, consultabimus.
Pen. Vbique licet: meum obsequium adest tibi.
Nun. Abibo, aut enim arma gestans proficiscar,
Aut tuis parebo consiliis.
Venies autem ad Bacchas, vbi moriens pœnas dabis.

Bac. O mulieres, hic vir obuius fit iactui nostro.
O Bacche, nunc tuum opus est, non enim procul abes.
Vlciscamur eum: primum autem deturba de sede mentis,
Immittens leuem rabiem: vt sanam quidem mentem habēs
Non velit induere fœmineam vestem.
Extra verò mentis sanitatem profectus, induet.
Nunc autem volo ipsum fieri risum Thebanis,
In habitu fœmineo ductum per vrbem,
Ob priores minas, quibus terribilis erat.
Sed vado, ornatum (quo accepto, ad inferos
Vadet interfectum maternis manibus)
Pentheo induturus. Cognoscet verò Iouis filium (Deus
Bacchum, qui est in imperio suo, & in suis sacris tuendis,
Maximè formidabilis hominibus, alioqui mitissimus.

EPODICA.

Strophe.

Num in nocturnis choris
Ponam aliquando candidum
Pedem bacchans,
Ceruicem in roscidum aerem
Iactans, velut caprea, in viridantibus

ὡς οὔτε πάσχων οὔτε δρῶν σιγήσεται.
ὦ τᾶν, ἔτ' ἔστιν εὖ καταστῆσαι τάδε.

πε. τί δρῶντα; δουλεύοντα δουλείαις ἐμαῖς;
ἀγγ. ἐγὼ γυναῖκας δεῦρ' ὅπλων ἄξω δίχα.
πε. οἴμοι. τόδ' ἤδη δόλιον ἔς με μηχανᾷ.
ἀγγ. ποῖόν τι, σῶσαί σ' εἰ θέλω τέχναις ἐμαῖς; 805
πε. ξυνέθεσθε κοινῇ τάδ', ἵνα βακχεύητ' ἀεί.
ἀγγ. καὶ μὴν ξυνεθέμην, τοῦτό γ' ἔστι, τῷ θεῷ.
πε. ἐκφέρετέ μοι δεῦρ' ὅπλα. σὺ δὲ παῦσαι λέγων.
ἀγγ. ἆ, βούλει σφ' ἐν ὄρεσι συγκαθημένας ἰδεῖν;
πε. μάλιστα, μυρίον γε δοὺς χρυσοῦ σταθμόν. 810
ἀγγ. τί δ' εἰς ἔρωτα τοῦδε πέπτωκας μέγαν;
πε. λυπρῶς νιν εἰσίδοιμ' ἂν ἐξῳνωμένας.
ἀγγ. ὅμως δ' ἴδοις ἂν ἡδέως ἅ σοι πικρά;
πε. σάφ' ἴσθι, σιγῇ γ' ὑπ' ἐλάταις καθήμενος.
ἀγγ. ἀλλ' ἐξιχνεύσουσίν σε, κἂν ἔλθῃς λάθρᾳ. 815
πε. ἀλλ' ἐμφανῶς. καλῶς γὰρ ἐξεῖπας τάδε.
ἀγγ. ἄγωμεν οὖν σε, κἀπιχειρήσεις ὁδῷ;
πε. ἄγ' ὡς τάχιστα, τοῦ χρόνου δέ σ' οὐ φθονῶ.
ἀγγ. στεῖλαί νυν ἀμφὶ χρωτὶ βυσσίνους πέπλους.
πε. τί δὴ τόδ'; ἐς γυναῖκας ἐξ ἀνδρὸς τελῶ; 820
ἀγγ. μή σε κτάνωσιν, ἢν ἀνὴρ ὀφθῇς ἐκεῖ.
πε. εὖ γ' εἶπας αὖ τόδ', ὥς τις εἶ πάλαι σοφός.
ἀγγ. Διόνυσος ἡμᾶς ἐξεμούσωσεν τάδε.
πε. πῶς οὖν γένοιτ' ἂν ἃ σύ με νουθετεῖς καλῶς;
ἀγγ. ἐγὼ στελῶ σε δωμάτων εἴσω μολών. 825
πε. τίνα στολήν; ἦ θῆλυν; ἀλλ' αἰδώς μ' ἔχει.
ἀγγ. οὐκέτι θεατὴς μαινάδων πρόθυμος εἶ.
πε. στολὴν δὲ τίνα φὴς ἀμφὶ χρῶτ' ἐμὸν βαλεῖν;
ἀγγ. κόμην μὲν ἐπὶ σῷ κρατὶ ταναὸν ἐκτενῶ.
πε. τὸ δεύτερον δὲ σχῆμα τοῦ κόσμου τί μοι; 830
ἀγγ. πέπλοι ποδήρεις. ἐπὶ κάρᾳ δ' ἔσται μίτρα.
πε. ἦ καί τι πρὸς τοῖσδ' ἄλλο προσθήσεις ἐμοί;
ἀγγ. θύρσον γε χειρὶ, καὶ νεβροῦ στικτὸν δέρας.
πε. οὐκ ἂν δυναίμην θῆλυν ἐνδῦναι στολήν.
ἀγγ. ἀλλ' αἷμα θήσεις, συμβαλὼν βάκχαις μάχην. 835
πε. ὀρθῶς. μολεῖν χρὴ πρῶτον εἰς κατασκοπήν.
ἀγγ. σοφώτερον γοῦν ἢ κακοῖς θηρᾶν κακά.
πε. καὶ πῶς δι' ἄστεως εἶμι Καδμείους λαθών;
ἀγγ. ὁδοὺς ἐρήμους ἴμεν. ἐγὼ δ' ἡγήσομαι.
πε. πᾶν κρεῖσσον, ὥστε μὴ 'γγελᾶν βάκχας ἐμοί. 840
ἀγγ. ἐλθόντ' ἐς οἴκους, ἃν δοκῇ βουλεύσομεν.
πε. ἔξεστι πάντῃ. τό γ' ἐμὸν ἕτοιμον πάρα.
ἀγγ. στείχοιμ' ἄν. ἢ γὰρ ὅπλ' ἔχων πορεύσομαι,
ἢ τοῖσι σοῖσι πείσομαι βουλεύμασιν.

δι. ἥξει δὲ βάκχας, οὗ θανὼν δώσει δίκην. 845
γυναῖκες, ἁνὴρ ἐς βόλον καθίσταται.
Διόνυσε, νῦν σὸν ἔργον. οὐ γὰρ εἶ πρόσω.
τεισώμεθ' αὐτόν. πρῶτα δ' ἔκστησον φρενῶν,
ἐνεὶς ἐλαφρὰν λύσσαν. ὡς φρονῶν μὲν εὖ
οὐ μὴ θελήσῃ θῆλυν ἐνδῦναι στολήν, 850
ἔξω δ' ἐλαύνων τοῦ φρονεῖν ἐνδύσεται.
χρῄζω δέ νιν γέλωτα Θηβαίοις ὀφλεῖν,
γυναικόμορφον ἀγόμενον δι' ἄστεως,
ἐκ τῶν ἀπειλῶν τῶν πρὶν, αἷσι δεινὸς ἦν.
ἀλλ' εἶμι κόσμον, ὅνπερ εἰς ᾅδου λαβὼν 855
ἄπεισι μητρὸς ἐκ χεροῖν κατασφαγεὶς,
Πενθεῖ προσάψων. γνώσεται δὲ τὸν Διὸς
Διόνυσον, ὃς πέφυκεν ἐν τέλει θεὸς
δεινότατος, ἀνθρώποισι δ' ἠπιώτατος.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 ἆρ' ἐν παννυχίοις χοροῖς 860
2 θήσω ποτὲ λευκὸν
3 πόδ' ἀναβακχεύουσα,
4 δέραν εἰς αἰθέρα δροσερὸν
5 ῥίπτουσ', ὡς νεβρὸς χλοεραῖς

6 Ἐμ-

6 Ἐμπαίζουσα λείμακος ἡδοναῖς, 865
7 Ἡνίκ᾽ ἂν φοβερὰν φύγῃ
8 Θήραν ἔξω φυλακᾶς,
9 Εὐπλέκτων ὑπὲρ ἀρκύων,
10 Θωΰσσων δὲ κυναγέτας,
11 Συντείνῃ δράμημα κυνῶν. 870
12 Μόχθοις τ᾽ ὠκυδρόμοις τ᾽ ἀέλλαις
13 Θρώσκει πεδίον παραποτάμιον, ἡδομένα
14 Βροτῶν ἐρημίαις,
15 Σκιαροκόμου τ᾽ ἐν ἔρνεσιν ὕλας.
16 Τί τὸ σοφόν, ἢ τί τὸ κάλλιον 875
17 Παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
18 Ἢ χεῖρ᾽ ὑπὲρ κορυφᾶς
19 Τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν,
20 Ὅ,τι καλόν, φίλον ἀεί.

Ἀντιστροφή.

1 Ὁρμᾶται μόλις, ἀλλ᾽ ὅμως 880
2 Πιστόν τι γε θεῖον
3 Σθένος. ἀπευθύνει δὲ
4 Βροτῶν τούς τ᾽ ἀγνωμοσύναν
5 Τιμῶντας, καὶ μὴ τὰ θεῶν
6 Αὔξοντας, σὺν μαινομένᾳ δόξᾳ. 885
7 Κρυπτεύουσι δὲ ποικίλως
8 Δαρὸν χρόνου πόδα. καὶ
9 Θηρῶσι τὸν ἄσεπτον. οὐ
10 Γὰρ κρεῖσσόν ποτε τῶν νόμων
11 Γινώσκειν χρή, καὶ μελετᾶν. 890
12 Κούφα γὰρ δαπάνα νομίζειν,
13 Ἰσχύν τ᾽ ἔχειν, ὅ,τι ποτ᾽ ἄρα τὸ δαιμόνιον.
14 Τό τ᾽ ἐν χρόνῳ μακρῷ
15 Νόμιμον, ἀεὶ φύσει τε πεφυκός.
16 Τί τὸ σοφόν, ἢ τί τὸ κάλλιον 895
17 Παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
18 Ἢ χεῖρ᾽ ὑπὲρ κορυφᾶς
19 Τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν,
20 Ὅ,τι καλόν, φίλον ἀεί.

Ἐπῳδός.

1 Εὐδαίμων μέν, ὃς ἐκ θαλάσσης 900
2 Ἔφυγε κῦμα, λιμένα δ᾽ ἔκιχεν.
3 Εὐδαίμων δ᾽, ὃς ὕπερθε μόχθων
4 Ἐγένεθ᾽. ἑτέρᾳ δ᾽ ἕτερος ἕτερον
5 Ὄλβῳ, καὶ δυνάμει παρῆλθεν.
6 Μυρίαι μυρίοισιν 905
7 Ἔτ᾽ εἰσὶν ἐλπίδες. αἱ μὲν
8 Τελευτῶσιν ἐν ὄλβῳ
9 Βροτοῖς, αἱ δ᾽ ἀπέβησαν. τὸ δὲ κατ᾽ ἦμαρ
10 Ὅτῳ βίοτος εὐδαίμων, μακαρίζω.

ΙΑΜΒΟΙ.

Δι. Σὲ τὸν πρόθυμον ὄνθ᾽, ἃ μὴ χρεὼν, ὁρᾶν, 910
Σπεύδοντά τ᾽ ἀσπούδαστα, Πενθέα λέγω,
Ἔξιθι πάροιθε δωμάτων. ὄφθητί μοι,
Σκευὴν γυναικὸς μαινάδος βάκχης ἔχων,
Μητρός τε τῆς σῆς καὶ λόχου κατάσκοπος.
Πρέπεις δὲ Κάδμου θυγατέρων μορφῇ μιᾷ. 915
Πε. Καὶ μὴν ὁρᾶν μοι δύο μὲν ἡλίους δοκῶ,
Δισσὰς δὲ Θήβας, καὶ πόλισμ᾽ ἑπτάστομον.
Καὶ ταῦρος ἡμῖν πρόσθεν ἡγεῖσθαι δοκεῖς,
Καὶ σῷ κέρατα κρατὶ προσπεφυκέναι.
Ἀλλ᾽ ἦ ποτ᾽ ἦσθα θήρ; τεταύρωσαι γὰρ οὖν. 920
Ὁ θεὸς ὁμαρτεῖ πρόσθεν ὢν οὐκ εὐμενής.
Δι. Ἔνσπονδος ἡμῖν. νῦν δ᾽ ὁρᾷς, ἃ χρή σ᾽ ὁρᾶν.
Πε. Τί φαίνομαι δῆτ᾽; οὐχὶ τὴν Ἰνοῦς στάσιν,
Ἢ τὴν Ἀγαύης ἑστάναι μητρός γ᾽ ἐμῆς;
Δι. Αὐτὰς ἐκείνας εἰσορᾶν δοκῶ σ᾽ ὁρῶν. 925
Ἀλλ᾽ ἐξ ἕδρας σοι πλόκαμος ἐξέστηχ᾽ ὅδε,
Οὐχ ὡς ἐγώ νιν ὑπὸ μίτρᾳ καθήρμοσα.
Πε. Ἔνδον προσείων αὐτὸν, ἀνασείων τ᾽ ἐγὼ
Καὶ βακχιάζων, ἐξ ἕδρας μεθώρμισα.

Deliciis prati ludens,
Quando effugerit formidandam
Venationem extra custodias,
Super retia bene contexta.
Vociferans verò venator,
Intendit cursum canum.
Et laboribus, & rapidis procellis caprea similis
Saltat planiciem iuxta fluminеam, gaudens
Mortalium solitudine, locísque desertis, vbi nulli sunt
Opacaeque inter ramos sylua degens? (mortales,
Quod est *praestantius, aut quod pulchrius*
Munus à diis datum *inter homines,*
Quàm manum supra verticem
Hostium victricem habere?
Quod pulchrum est, *semper* est *gratum.*

Antistrophe.

Venit vix, sed tamen tandem
Certum diuinum
Robur, ac potens vindicta. *Punit verò Deus*
Homines impietatem
Colentes, & Deorum numen honoribus *non*
Augentes, ac venerantes, *insana* corruptos *opinione.*
Occultant autem dij *variè*
Diu temporis pedem, &
Venantur impium. non
Enim vnquam aliquid *potentius legibus*, moribúsq. iam
Cogitare conuenit, aut meditari. (receptis maius
Leuis enim est *sumptus*, & facile est *existimare*,
Diuinum numen, quodcunque tamen illud sit, *robur haberi*,
Longóque tempore confirmatum
Ius diuinum, quod naturâ semper existit.
Quod est *praestantius, aut quod pulchrius*
A Diis datum *munus inter homines*,
Quàm manum supra verticem
Hostium victricem tenere?
Quod pulchrum est, *semper* est *gratum.*

Epodus.

Beatus *ille qui ex mari*
Effugit fluctus, & attigit portum.
Beatus etiam, qui superior laboribus, ac periculis
Euasit. alia verò ratione *alius alium*
Felicitate, & potentia superauit.
Infinita infinitis
Adhuc adsunt spes, quarum *hæ quidem*
Finiuntur in opulentia
Mortalibus. aliæ verò inanes *euaserunt. Illum verò, in dies*
Cuius vita est *beata, beatum puto.*

IAMBI.

Bac. *Te cupidum videre ea, quæ non fas* est,
Et tentante non tentanda, Penthea compello.
Egredere ante ædes, in meum conspectum prodi.
Habens ornatum mulieris Mænadis Bacchæ,
Et tuæ matris, & Bacchici *cœtus explorator.*
Similis profectò es figura vni filiarum Cadmi.
Pen. *Atqui mihi videor videre duos soles,*
Geminásque Thebas, & oppidum septem portarum,
Et taurus existens videris nobis praeire,
Et tuo capiti cornua adnata esse videntur.
Sed num reuera es fera? formam enim tauri geris.
Deus praecedit nos non beneuolus existens.
Bac. *Cōfœderatus es nobis. nūc n. vides ea, quæ te videre conue-*
Pen. *Quid videor tandem? num Inus statum,* (*nit.*
Aut Agauæ matris meæ stare videor?
Bac. *Illas ipsas me videre existimo, cùm te intueor:*
Verùm è suo loco motus est hic tuus cincinnus,
Non est *vt ego ipsum sub mitra composueram.*
Pen. *Intus concutiens, & agitans ipsum ego,*
Et bacchans, extra sedem eieci.

Bac. *Sed eum nos, quibus te ornare cura est,*
Rursus componemus: quamobrem erige caput.
Pen. *Ecce, ornato tu: tibi enim addicti sumus iam.*
Bac. *Zona sunt tibi laxata, neque ordine vestium*
Plica tenduntur ad talos tuos.
Pen. *Et mihi videntur ad dextrum pedem.*
Ab hac verò parte iuxta pedes tendinē rectè ceplus habet.
Bac. *Num existimabis me primum tuorum amicorum, (destas?*
Quando propter tuā opinionem videbis Bacchas esse mo-
Pen. *Vtrum verò thyrsum dextra sumens manu,*
Aut altera, Bacchæ magis similis ero?
Bac. *In dextra conuenit, & simul dextro pede*
Tollere eum laudo verò quòd mutasti mentem.
Pen. *Possúmne montis Cithæronis iuga*
Cum ipsis Bacchis meis humeris gestare?
Bac. *Poteris, si velis: priorem verò mentem (oportet.*
Non habuisti sanam. Nunc verò hábes qualem te habere
Pen. *Vectes feramus, aut manibus reuellam,*
Supponens humerum, aut brachium verticibus.
Bac. *Ne tu Nympharum perdas sedem,*
Et Panis sedem, vbi solet fistula ludere.
Pen. *Rectè dixisti: non robore vincenda sunt*
Mulieres, abietibus verò meum occultabo corpus.
Bac. *Occultaberis tu occultatione qua te decet occultari,*
Profectum fraudulentum *Mænadum speculatorem.*
Pen. *Atqui mihi videor eas in syluis, velut aues,*
Lectorum comprehendere gratissimis in septis.
Bac. *Ergo ad hoc ipsum contendis explorator.*
Capies autem eas fortassis, si tu non prius fueris captus.
Pen. *Deduc me per mediam Thebanam terram,*
Solus enim ex ipsis Thebanis sum vir hoc audens.
Bac. *Solus tu pro hac repub. laboras, solus.*
Itaque manent te certamina, qualia oportet.
Sequere tantùm. deductor enim ego sum salutaris.
Inde verò abducet te alius. Pen. *Num mater?*
Bac. *Conspicuum omnibus.* Pen. *Ad hoc pergo.*
Bac. *Redibis gestatus.* Pen. *Meam molliciem dicis.*
Bac. *In manibus matris.* Pen. *Coget igitur me deliciari.*
Bac. *Talibus quidem deliciis* Pen. *Dignas quidem* Pentheo res
Bac. *Dirus es tu dirus, & ad diras festinas clades, (aggredior.*
Itaque inuenies gloriam inuitentem cælo.
Extende Agaue manus, & reliqua simul genita
Cadmi filiæ. duco iuuenem
Hunc in magnum certamen. Victor autem ego
Et Bromius erit, cætera verò res ipsa indicabit.

EPODICA.
Strophe.

Cho. *Ite celeres furoris canes, ite in montem,*
Vbi Cadmi filiæ thiasum celebrant,
Oestro ipsas exstimulate,
Aduersus istum ornatu muliebri vestitum,
Speculatorem rabiosum Mænadum.
Mater primùm ipsa à leui petra,
Aut ab aliquo *palo videbit*
Insidiantem Bacchis. *Mænadibus autem acclamabit,*
Quisnam hic ex Cadmeis inuestigator Baccharum *monti-*
In montem, in montem venit ô Baccha, (colarum,
Quis eum genuit?
Non enim ex sanguine
Muliebri natus est.
Sed profectò leanæ alicuius, aut Gorgonum
Lybicarum, est genus.
Veniat Dice manifesta,
Veniat ensem ferens,
Interficiens, i. vt interficiat, Dea penitus
Impium, sceleratum, iniustum
Echionis filium terrigenam,

Διο. Ἀλλ' αὐτὸ ἡμεῖς, οἷς σε θεραπεύειν μέλει, 930
Πάλιν καταστελοῦμεν· ἀλλ' ὄρθου κάρα.
Πεν. Ἰδού, σὺ κόσμει· σοὶ γὰρ ἀνακείμεσθα δή.
Διο. Ζῶναί τέ σοι χαλῶσι, κοὐχ ἑξῆς πέπλων
Στολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τείνουσι σέθεν.
Πεν. Κἀμοὶ δοκοῦσι παρά γε δεξιὸν πόδα. 935
Τἀνθένδε δ' ὀρθῶς παρὰ τένοντ' ἔχει πέπλος.
Διο. Ἦ πού με τῶν σῶν πρῶτον ἡγήσῃ φίλων,
Ὅταν παρὰ λόγον σώφρονας Βάκχας ἴδῃς;
Πεν. Πότερα δὲ θύρσον δεξιᾷ λαβὼν χερί,
Ἢ τῇδε, Βάκχῃ μᾶλλον εἰκασθήσομαι; 940
Διο. Ἐν δεξιᾷ χρὴ χἅμα δεξιῷ ποδὶ
Αἴρειν νιν. αἰνῶ δ' ὅτι μεθέστηκας φρενῶν.
Πεν. Ἆρ' ἂν δυναίμην τὰς Κιθαιρῶνος πτύχας
Αὐταῖσι Βάκχαις τοῖς ἐμοῖς ὤμοις φέρειν;
Διο. Δύναι' ἄν, εἰ βούλοιο· τὰς δὲ πρὶν φρένας, 945
Οὐκ εἶχες ὑγιεῖς. νῦν δ' ἔχεις οἵας σε δεῖ.
Πεν. Μοχλοὺς φέρωμεν, ἢ χερσὶν ἀνασπάσω,
Κορυφαῖς ὑποβαλὼν ὦμον, ἢ βραχίονα.
Διο. Μὴ σύ γε τὰ Νυμφῶν διολέσῃς ἱδρύματα,
Καὶ Πανὸς ἕδρας, ἔνθ' ἔχει συρίγματα. 950
Πεν. Καλῶς ἔλεξας. οὐ σθένει νικητέον
Γυναῖκας· ἐλάταισι δ' ἐμὸν κρύψω δέμας.
Διο. Κρύψῃ σὺ κρύψιν, ἥν σε κρυφθῆναι χρεών,
Ἐλθόντα δόλιον Μαινάδων κατάσκοπον.
Πεν. Καὶ μὴν δοκῶ σφᾶς ἐν λόχμαις, ὄρνιθας ὥς, 955
Λέκτρων ἔχεσθαι φιλτάτοις ἐν ἕρκεσιν.
Διο. Οὐκοῦν ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀποστέλλῃ φύλαξ.
Λήψῃ δ' ἴσως σφᾶς, ἢν σὺ μὴ ληφθῇς πάρος.
Πεν. Κόμιζε διὰ μέσης με Θηβαίας χθονός,
Μόνος γάρ εἰμ' αὐτῶν ἀνὴρ τολμῶν τόδε. 960
Διο. Μόνος σὺ πόλεως τῆσδ' ὑπερκάμνεις, μόνος.
Τοιγάρ σ' ἀγῶνες ἀναμένουσιν, οὓς ἐχρῆν.
Ἕπου δέ. πομπὸς δ' εἶμ' ἐγὼ σωτήριος.
Κεῖθεν δ' ἀπάξει σ' ἄλλος. Πεν. ἡ τεκοῦσά γε;
Διο. Ἐπίσημον ὄντα πᾶσι. Πεν. ἐπὶ τόδ' ἔρχομαι. 965
Διο. Φερόμενος ἥξεις. Πεν. ἁβρότητ' ἐμὴν λέγεις.
Διο. Ἐν χερσὶ μητρός. Πεν. καὶ τρυφᾶν μ' ἀναγκάσεις.
Διο. Τρυφάς γε τοιάσδε. Πεν. ἀξίων μὲν ἅπτομαι.
Διο. Δεινὸς σὺ, δεινὸς, κἀπὶ δείν' ἔρχῃ πάθη.
Ὥστ' οὐρανῷ στηρίζον εὑρήσεις κλέος. 970
Ἔκτειν' Ἀγαυὴ χεῖρας, αἵ θ' ὁμόσποροι
Κάδμου θυγατέρες. τὸν νεανίαν ἄγω
Τόνδ' εἰς ἀγῶνα μέγαν. ὁ νικήσων δ' ἐγώ,
Καὶ Βρόμιος ἔσται. τἄλλα δ' αὐτὸ σημανεῖ.

ΕΠΩΔΙΚΑ.
Στροφή.

Χο. 1 Ἴτε θοαὶ Λύσσης κύνες, ἴτ' εἰς ὄρος, 975
2 Θίασον ἔνθ' ἔχουσι Κάδμου κόραι.
3 Ἀνοιστρήσατέ νιν,
4 Ἐπὶ τὸν ἐν γυναικομίμῳ στολᾷ
5 Μαινάδων κατάσκοπον λυσσώδη.
6 Μάτηρ πρῶτά νιν λευρᾶς ἀπὸ πέτρας, 980
7 Ἢ σκόλοπος ὄψεται,
8 Δοκεύοντα. Μαινάσιν δ' ἀπύσει,
9 Τίς ὅδε Καδμείων μαστὴρ ὀρειοδρόμων,
10 Ἐς ὄρος ἐς ὄρος ἔμολεν ὦ Βάκχαι;
11 Τίς ἄρα νιν ἔτικεν; 985
12 Οὐ γὰρ ἐξ αἵματος
13 Γυναικῶν ἔφυ,
14 Λεαίνας δέ γέ τινος, ἢ Γοργόνων
15 Λιβυσσᾶν γένος.
16 Ἴτω δίκα φανερός, 990
17 Ἴτω ξιφηφόρος,
18 Φονεύουσα λαιμῶν διαμπὰξ
19 Τὸν ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
20 Ἐχίονος γόνον γηγενῆ,

Αν-

Ἀντιστροφή.

1 Ὃς ἀδίκῳ γνώμᾳ, παρανόμῳ τ' ὀργᾷ 995
2 Περὶ τὰ Βάκχι' ὄργια, ματρός τε σᾶς
3 Μανείσᾳ πραπίδι,
4 Παρακόπῳ τε λήματι στέλλεται,
5 Τὸν ἀνίκατον ὡς κρατήσων βίᾳ.
6 Γνώμαν σώφρονα θάνατος ἀπροφάσιστος, 1000
7 Εἰς τά τε θεῶν ἔφυ,
8 Βροτείῳ τ' ἔχειν ἄλυπος βίος.
9 Τὸ σοφὸν οὐ φθόνῳ χαίρω θηρεύουσα,
10 Τὰ δ' ἕτερα μεγάλα φανερὰ τῶν αἰεὶ
11 Ἐπὶ τὰ καλὰ βίον 1005
12 Ἦμαρ εἰς νύκτα τ' εὐ-
13 Αγοῦντ' εὐσεβεῖν.
14 Τὰ δ' ἔξω νόμιμα δίκας ἐκβαλόν-
15 τα τιμᾶν θεούς.
16 Ἴτω δίκα φανερός, 1010
17 Ἴτω ξιφηφόρος,
18 Φονεύουσα λαιμῶν διαμπὰξ
19 Τὸν ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
20 Ἐχίονος τόκον γηγενῆ.

Ἐπῳδός.

1 Φάνηθι ταῦρος, ἢ πολύκρανός γ' ἰδεῖν 1015
2 Δράκων, ἢ πυριφλέγων
3 ὁρᾶσθαι λέων.
4 Ἴθ' ὦ Βάκχε θηραγρέτα, Βακχᾶν
5 Γελῶντι προσώπῳ,
6 Περίβαλε βρόχον, 1020
7 Ἐπὶ θανάσιμον ἀγέλαν
8 Πεσόντα τὰν Μαινάδων.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀγγ. Ὦ δῶμ', ὃ πρίν ποτ' εὐτύχεις ἀν' Ἑλλάδα
Σιδωνίου γέροντος, ὃς τὸ γηγενὲς
Δράκοντος ἔσπειρ' ὄφεος ἐν γαίᾳ θέρος, 1025
Ὥς σε στενάζω, δοῦλος ὢν μὲν, ἀλλ' ὅμως
Χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν.
χο. Τί δ' ἐστίν; ἐκ Βακχῶν τι μηνύεις νέον;
ἀγγ. Πενθεὺς ὄλωλε, παῖς Ἐχίονος πατρός.
χο. Ὦ 'ναξ Βρόμιε, καὶ γὰρ θεὸς φαίνῃ μέγας. 1030
ἀγγ. Πῶς φῄς; τί τοῦτ' ἔλεξας; ἢ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς
Χαίρεις κακῶς πράσσουσι δεσπόταις, γύναι;
χο. Εὐάζω ξένα μέλεσι βαρβάροις.
Οὐκέτι γὰρ δεσμῶν ὑπὸ φόβῳ πτήσσω.
ἀγγ. Θήβας δ' ἀνάνδρους ὧδ' ἄγεις; 1035
χο. Ὁ Διόνυσος, ὁ Διόνυσος, οὐ Θῆβαι κράτος
ἔχουσ' ἐμόν.
ἀγγ. Συγγνωστὰ μέν σοι, πλὴν ἐπ' ἐξειργασμένοις
Κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν.
χο. Ἔννεπέ μοι, φράσον τίνι μόρῳ θνῄσκει,
Ἄδικος, ἄδικά τ' ἐκπορίζων ἀνήρ. 1040
ἀγγ. Ἐπεὶ θεράπνας τῆσδε Θηβαίας χθονὸς
Λιπόντες ἐξέβημεν Ἀσωποῦ ῥοάς,
Λέπας Κιθαιρώνειον εἰσεβάλλομεν,
Πενθεύς τε κἀγώ (δεσπότῃ γὰρ εἱπόμην)
Ξένος θ', ὃς ἡμῖν πομπὸς ἦν θεωρίας. 1045
Πρῶτον μὲν οὖν ποιηρὸν ἵζομεν νάπος,
Τά τ' ἐκ ποδῶν σιγηλὰ καὶ γλώσσης ἄπο
Σώζοντες, ὡς ὁρῷμεν, οὐχ ὁρώμενοι.
Ἦν δ' ἄγκος ἀμφίκρημνον, ὕδασι διάβροχον,
Πεύκαισι συσκιάζον, ἔνθα Μαινάδες
Καθῆντ', ἔχουσαι χεῖρας ἐν τερπνοῖς πόνοις.
Αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν θύρσον ἐκλελοιπότα
Κισσῷ κομήτην αὖθις ἐξανέστεφον.
Αἱ δ' ἐκλιποῦσαι ποικίλ' ὡς πῶλοι ζυγά,
Βακχεῖον ἀντέκλαζον ἀλλήλαις μέλος. 1055
Πενθεὺς δ' ὁ τλήμων θῆλυν οὐχ ὁρῶν ὄχλον,
Ἔλεξε τοιάδ', ὦ ξέν', οὗ μὲν ἕσταμεν,

Antistrophe.

Qui iniqua mente, & iniusta ira
Ad Bacchica orgia, & sua matris,
Furiosa mente,
Et delire fastu proficiscitur,
Inuictum numen *vt superaturus* suis *viribus.*
Mentem modestam (*Mors* enim *inexcusabilis*
Est, quum quis grauius peccat *& in Deorum* numen,
Et in ipsos mortales) *habere*, mortalibus est *doloris expers*, ac tuta *vita.*
Sapientiam citra inuidiam lætor venans, læta consector,
Et alia, quæ sunt *magna*, & *illustria*, *quæ semper*
Ad honesta vitam
Interdiu, noctuque rectè
Dirigunt, pietatem vt colamus.
Ritus vero illi sunt *extra iustitiam*, sunt iniusti, *qui eiciunt ex honoribus Deos*, i. qui deos debitis honoribus (priuant.
Veniat Dice manifesta,
Veniat ensem ferens,
Interfectura penitus Dea
Impium, sceleratum, iniustum,
Echionis filium terrigenam.

Epodus.

Appare taurus, aut multis capitibus formidabilis aspectu
Draco, aut ardens
Visu leo.
Eas ô Bacche ferarum venator, Baccharum
Ridenti vultu,
Circunda laqueum illi, qui
In exitialem turbam
Mænadum incidit.

IAMBI.

Nun. *O domus, quæ quondam florebas in Græcia,*
Sidonij senis, qui terrigenam
Messem serpentis seminauit in terra.
Vt te deploro, seruus quidem existens: sed tamen
Bonis seruis calamitas est, aduersa fortuna *dominorum.*
Cho. *Quidnam est? ex Bacchis quid noui nuncias?*
Nun. *Pentheus filius patris Echionis periit.*
Cho. *O rex Bromie etenim magnus conspiceris deus.*
Nun. *Quid ais: cur hoc dixisti? an ob meos*
Dominos malè rem *gerentes*, & afflictos, *lætaris, mulier?*
Cho. *Ego peregrina celebro* Bacchum *barbaricis carminibus.*
Non enim amplius vinculorum metu trepido.
Nun. *Adeone igitur Thebas ignauas esse putas?* (in me:
Cho. *Dionysus, Dionysus, non Thebæ imperium habent meum*, i.
Nun. *Ignoscendum quidem* est *tibi*: *sed* tamen *perpetratis*
Malis lætari, ô mulieres, non est *honestum.*
Cho. *Dic mihi, declara quônam fato mortuus sit*
Iniustus vir, & iniusta facinora *moliens.*
Nun. *Postquam Therapnas huius Thebani soli*
Prætergressi, euasimus Asopi fluenta,
Iugum Cithæronis ingredi cœpimus,
Pentheus & ego (*sequebar enim dominum*)
Et hospes, qui nobis dux erat ad orgiorum *spectacula.*
Primum quidem herbidum peruenimus in *nemus,*
Et pedum vestigia *taciturna, &* verba manantia *à lingua*
Seruantes, i. pedibus & linguis altum præstantes silentium, vt orgia *videremus*, à Bacchis *non conspecti.*
Erat autẽ vallis geminũ habens præcipitium, aquis irrigua,
Opaca pinu, vbi Mænades
Sedebant, habentes manus iucundis in laboribus.
Nam aliæ quidem ipsarum, thyrsum coma *deficientem,*
Hedera comatum rursus ornantes reddebant.
Aliæ verò relinquentes varia iuga sicut equæ,
Bacchicum carmen aliæ alijs respondentes cantabant.
Pentheus verò miser fœmineam non cernens turbam,
Dixit hæc: O hospes vbi quidem stamus, hinc

Non assequor oculis Mænadum labores, & orgia,
Tumulum igitur conscendens in altam abietem,
Videbo rectè Mænadum turpitudinem.
Postea verò tunc huius hospitis quoddam miraculũ video.
Apprehendens enim abietis sublimem summum *ramum*
Deduxit, duxit, duxit in atrum solum.
Curuabatur verò ramus *vt arcus, aut curua rota,* quæ
Torno tornata cursum in orbem ciat.
Sic ra[illegible] um montanum hospes manu ducens,
Flexit ad terram, faciens non humana opera:
Pentheo verò collocato in ramis abiegnis,
Rectum demisit per manus germen, i. ramum, *sursum*
Sensim, cauens ne excuteret eum:
Erecta verò abies *in altum ætherem firmabatur,*
Continens tergo insidentem dominum.
Visus verò est potius, quàm vidit Mænadas. (boris,
Tantũ n. *nõdũ,* i. vix n. *cõspectus est sedẽs supra* ramũ ar-
Cùm statim hospitem quidẽ illum non ãplius videre licuit.
Ex æthere verò vox quadã exaudita est *(vt autẽ conijcere*
Bacchus exclamauerat) ô iuuenculæ, (licebat,
Duco illum, qui vos, & me, & mea orgia
Deridet. Quare vlciscamini ipsum.
Hæc autem simul dixit, & ad cælum,
Et terram firmum emisit fulgorem sacri ignis.
Tacuit autem æther, nemúsque frondiferum tacitè
Folia continuit, nec audiuisses ferarum vocem.
Illæ verò non manifestè vocem auribus accipientes,
Constiterũt erectæ, & circumtulerunt oculorum *pupillas.*
Ille verò rursus eas cohortatus est: postquã verò agnouerũt
Perspicuum clasicum Bacchi Cadmi *filiæ,*
Festinauerunt columbis non inferiores celeritate,
Pedum *ruentes concitatis cursibus,*
Mater Agaue, sororésque germanæ,
Omnésque Bacchæ per torrentem autem nemoris,
Et per rupes saliebant, dei flatibus furentes.
Postquam verò viderunt abieti dominum insidentem,
Primùm quidem grandes lapides capiti percutientes in eũ
Iaciebant, ascendentes rupem oppositam.
Ramis verò abiegnis Pentheus in eas *iaculabatur.*
Aliæ verò thyrsos emiserunt per aerem
In *sedem miseram Penthei: sed nihil efficiebant.*
Altitudinem enim studio Baccharum *excelsiorem habens,*
Sedebat infelix, oblitus sui, *propter inopiam consilij.*
Tandem verò quernos ramos, vt fulmina contorquentes,
Radices eruebant vectibus nullo ferro munitis.
Cùm verò finem laboris non perficerent,
Dixit Agaue, Age vos circumstantes in orbem
Mænades apprehendite arborem, vt eam, quæ huc *ascẽdit,*
Feram capiamus, ne renunciet Dei
Arcanos choros: illæ verò innumeras manus
Admouerunt abieti, & euulserunt eam ex terra.
In alto verò sedens, ex alto in terram delabens
Cadit ad solum, cum sexcentis eiulatibus
Pentheus. Malo enim se vicinum esse cognouit.
Prima verò mater vt sacerdos fecit initium cædis,
Et ruit in ipsum: ille verò mitram à coma
Abiecit, vt agnoscens eum non interficeret
Misera Agaue: & dixit genas
Attingens: Ego, ô mater, sum filius tuus
Pentheus, quem peperisti in domo Echionis.
Miserare igitur me, ô mater, neque propter mea
Peccata tuum filium interficias:
Illa verò spumam emittens, & distortos
Oculos contorquens, non sentiens, quæ sentire conueniebat,
A Baccho possidebatur, neque Pentheus *eam flexit.*
Sed apprehendens manibus sinistram eius *manum,*
Insistens lateribus miseri,
Auulsit humerum, non robore:

Οὐκ ἐξικνοῦμαι μαινάδων ὄσσοις νόθων·
Ὄχθων δ' ἐπεμβὰς ἐς ἐλάτην ὑψαύχενα
Ἴδοιμ' ἂν ὀρθῶς μαινάδων αἰσχρουργίας. 1060
Τοὐντεῦθεν ἤδη τοῦ ξένου τὸ θαῦμ' ὁρῶ.
Λαβὼν γὰρ ἐλάτης οὐράνιον ἄκρον κλάδον,
Κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν ἐς μέλαν πέδον.
Κυκλοῦτο δ' ὥστε τόξον, ἢ κυρτὸς τροχὸς,
Τόρνῳ γραφόμενος, περιφορὰν ἕλκει δρόμον. 1065
Ὣς κλῶν' ὄρειον ὁ ξένος χεροῖν ἄγων,
Ἔκαμπτεν ἐς γῆν, ἔργματ' οὐχὶ θνητὰ δρῶν.
Πενθέα δ' ἱδρύσας ἐλατίνων ὄζων ἔπι,
Ὀρθὸν μεθίει διὰ χερῶν βλάστημ' ἄνω
Ἀτρέμα, φυλάσσων μὴ ἀναχαιτίσειέ νιν. 1070
Ὀρθὴ δ' ἐς ὀρθὸν αἰθέρ' ἐστηρίζετο,
Ἔχουσα νώτοις δεσπότην ἐφήμενον.
Ὤφθη δὲ μᾶλλον, ἢ κατεῖδε μαινάδας.
Ὅσον γὰρ οὔπω, δῆλος ἦν θάσσων ἄνω.
Καὶ τὸν ξένον μὲν οὐκέτ' εἰσορᾶν παρῆν. 1075
Ἐκ δ' αἰθέρος φωνή τις, ὡς μὲν εἰκάσαι
Διόνυσος ἀνεβόησεν. ὦ νεάνιδες,
Ἄγω τὸν ὑμᾶς κἀμὲ, τἀμά τ' ὄργια
Γέλων τιθέμενον· ἀλλὰ τιμωρεῖσθέ νιν.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πρὸς οὐρανὸν, 1080
Καὶ γαῖαν ἐστήριξε φῶς σεμνοῦ πυρός.
Σίγησε δ' αἰθὴρ, σῖγα δ' ὕλιμος νάπη
Φύλλ' εἶχε, θηρῶν δ' οὐκ ἂν ἤκουσας βοήν.
Αἱ δ' ὠσὶν ἠχὴν οὐ σαφῶς δεδεγμέναι,
Ἔστησαν ὀρθαὶ, καὶ διήνεγκαν κόρας. 1085
Ὁ δ' αὖθις ἐπεκέλευσεν· ὡς δ' ἐγνώρισαν
Σαφῆ κελευσμὸν Βακχίου Κάδμου κόραι,
Ἦξαν πελείας ὠκύτητ' οὐχ ἥσσονες,
Ποδῶν ἔχουσαι συντόνοις δραμήμασι,
Μήτηρ Ἀγαυὴ, σύγγονοί θ' ὁμόσποροι, 1090
Πᾶσαί τε βάκχαι· διὰ δὲ χειμάρρου νάπης,
Ἀγμῶν τ', ἐπήδων θεοῦ πνοαῖσιν ἐμμανεῖς.
Ὡς δ' εἶδον ἐλάτῃ δεσπότην ἐφήμενον,
Πρῶτον μὲν αὐτοῦ χερμάδας κραταιβόλους
Ἔρριπτον, ἀντίπυργον ἐπιβᾶσαι πέτραν. 1095
Ὄζοισι δ' ἐλατίνοισιν ἠκοντίζετο.
Ἄλλαι δὲ θύρσους ἵεσαν δι' αἰθέρος,
Πενθέως τ' ὄχον δύστηνον· ἀλλ' οὐκ ἤνυτον.
Κρεῖσσον γὰρ ὕψος τῆς προθυμίας ἔχων,
Καθῆστο τλήμων, ἀπορίᾳ λελημμένος. 1100
Τέλος δὲ, δρυΐνους συγκεραυνοῦσαι κλάδους,
Ῥίζας ἀνεσπάραττον ἀσιδήροις μοχλοῖς.
Ἐπεὶ δὲ μόχθων τέρματ' οὐκ ἐξήνυτον,
Ἔλεξ' Ἀγαυὴ, φέρε, περιστᾶσαι κύκλῳ,
Πτόρθου λάβεσθε μαινάδες, τὸν ἀμβάτην 1105
Θῆρ' ὡς ἕλωμεν, μηδ' ἀπαγγείλῃ θεοῦ
Χορούς κρυφαίους. αἱ δὲ μυρίαν χέρα
Προσέθεσαν ἐλάτῃ, κἀξανέσπασαν χθονός.
Ὑψοῦ δὲ θάσσων, ὑψόθεν χαμαιπετὴς
Πίπτει πρὸς οὖδας μυρίοις οἰμώγμασι 1110
Πενθεύς· κακοῦ γὰρ ἐγγὺς ὢν, ἐμάνθανεν.
Πρώτη δὲ μήτηρ ἦρξεν ἱερέα φόνου,
Καὶ προσπίτνει νιν· ὁ δὲ μίτραν κόμης ἄπο
Ἔρριψεν, ὥς νιν γνωρίσασα μὴ κτάνῃ
Τλήμων Ἀγαυή· καὶ λέγει, παρῇδος 1115
Ψαύων, Ἐγώ τοι μῆτερ εἰμὶ παῖς σέθεν
Πενθεὺς, ὃν ἔτεκες ἐν δόμοις Ἐχίονος.
Οἴκτειρε δ' ὦ μῆτέρ με, μηδὲ ταῖς ἐμαῖς
Ἁμαρτίαισι, παῖδα σὸν κατακτάνῃς.
Ἡ δ' ἀφρὸν ἐξιεῖσα, καὶ διαστρόφους 1120
Κόρας ἑλίσσουσ', οὐ φρονοῦσ' ἃ χρὴ φρονεῖν,
Ἐκ Βακχίου κατείχετ', οὐδ' ἔπειθέ νιν.
Λαβοῦσα δ' ὠλέναις ἀριστερὰν χέρα,
Πλευραῖσιν ἀντιβᾶσα τοῦ δυσδαίμονος,
Ἀπεσπάραξεν ὦμον οὐχ ὑπὸ σθένους, 1125

Ἀλλ'

Ἀλλ' ὁ θεὸς εὐμάρειαν ἐπεδίδου χεροῖν.
Ἰνὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξειργάζετο,
Ῥηγνῦσα σάρκας, Αὐτονόη τ', ὄχλος τε πᾶς
Ἐπεῖχε Βακχῶν. ἦν δὲ πᾶσ' ὁμοῦ βοή,
Ὁ μὲν στενάζων ὅσον ἐτύγχαν' ἐμπνέων. 1130
Αἱ δ' ἠλάλαζον. ἔφερε δ' ἡ μὲν ὠλένην,
Ἡ δ' ἴχνος αὐταῖς ἀρβύλαις. γυμνοῦντο δὲ
Πλευραὶ σπαραγμοῖς. πᾶσα δ' ᾑματωμένη
Χεῖρας, διεσφαίριζε σάρκα Πενθέως.
Κεῖται δὲ χωρὶς σῶμα, τὸ μὲν ὑπὸ στυφλοῖς 1135
Πέτραις, τὸ δ' ὕλης ἐν βαθυξύλῳ φόβῃ.
Οὐ ῥᾴδιον ζήτημα. κρᾶτα δ' ἄθλιον,
Ὅπερ λαβοῦσα τυγχάνει μήτηρ χεροῖν,
Πήξασ' ἐπ' ἄκρον θύρσον, ὡς ὀρεστέρου
Φέρει λέοντος διὰ Κιθαιρῶνος μέσου, 1140
Λιποῦσ' ἀδελφὰς ἐν χοροῖσι Μαινάδων.
Χωρεῖ δὲ θήρᾳ δυσπότμῳ γαυρουμένη,
Τειχέων ἔσω τῶνδ', ἀνακαλοῦσα Βάκχιον,
Τὸν ξυγκύναγον, τὸν ξυνεργάτην ἄγρας,
Τὸν καλλίνικον, ᾧ δάκρυα νικηφορεῖ. 1145
Ἐγὼ μὲν οὖν ἐκποδὼν τῇ ξυμφορᾷ
Ἄπειμ', Ἀγαύην πρὶν μολεῖν πρὸς δώματα.
Τὸ σωφρονεῖν δὲ καὶ σέβειν τὰ τῶν θεῶν,
Κάλλιστον οἶμαι δ' αὐτὸ καὶ σοφώτατον
Θνητοῖσιν εἶναι χρῆμα, τοῖσι χρωμένοις. 1150

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ἀναχορεύσωμεν Βακχεῖον.
Ἀναβοάσωμεν ξυμφορὰν
Τὰν τοῦ δράκοντος ἐκγενέτα τοῦ Πενθέως,
Ὃς τὰν θηλυγενῆ στολὰν,
Νάρθηκά τε πιστὸν ᾅδαν 1155
Ἔλαβεν, εὔθυρσον,
Ταῦρον προηγητῆρα ξυμφορᾶς ἔχων.
Βάκχαι Καδμεῖαι,
Τὸν καλλίνικον κλεινὸν ἐξεπράξατε
Εἰς γόον, εἰς δάκρυα. 1160
Καλὸς ἀγών, ἐν αἵ-
ματι στάζουσαν χέρα
Περιβαλεῖν τέκνῳ.
Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ εἰς δόμους ὁρμωμένην
Πενθέως Ἀγαύην μητέρ', ἐν διαστρόφοις 1165
Ὄσσοις, δέχεσθε κῶμον εὐίου θεοῦ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

ἀγ. 1 Ἀσιάδες Βάκχαι. Χο. τί με ὀροθύνεις ὦ.
ἀγ. 2 Φέρομεν ἐξ ὀρέων ἕλικα
3 Νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,
4 Μακάριον θήραμα- 1170
χο. 5 Ὁρῶ γε, καί σε δέξομαι σύγκωμον ὦ.
ἀγ. 6 Ἔμαρψα τόνδ' ἄνευ βρόχων
8 Νέον λῖν, ὡς ὁρᾶν πάρα. Χο. πόθεν ἐρημίας;
ἀγ. Κιθαιρών. Χο. τί Κιθαιρών;
ἀγ. 10 Κατεφόνευσέ νιν. 1175
χο. 11 Τίς ἁ βαλοῦσα πρῶτά γε;
ἀγ. 12 Ἐμὸν ἐμὸν τὸ γέρας. Χο. μάκαιρ' Ἀγαύη.
ἀγ. 13 Κλῃζόμεθ' ἐν θιάσοις.
14 Τίς ἄλλα τῶν Κάδμου; Χο. τί Κάδμου;
ἀγ. 15 Γένεθλα, γένεθλα, μετ' ἐμέ, μετ' ἐμέ, τοῦ- 1180
16 δ' ἔθιγε θηρός; Χο. εὐτυχεῖς τᾷδ' ἄγρᾳ.

Ἀντιστροφή.

ἀγ. 1 Μέτεχέ νυν θοίνας. Χο. τί μετέχω τλάμων;
ἀγ. 2 Νέος ὁ μόσχος, ἄρτι γένυν
3 Ὑπὸ κόρυθ' ἁπαλότριχα
4 Κατάκομον θάλλει. 1185
5 Πρέπει γὰρ ὥστε θὴρ ἄγραυλος φόβῃ.
6 Ὁ Βάκχιος κυναγέτας
7 Σοφὸς σοφῶς ἀνέπηλεν
8 Ἐπὶ θῆρα τόνδε μαινάδας. Χο. ὁ γὰρ ἄναξ ἀγρεύς.

Sed ipse deus facilitatem addebat manibus.
Ino verò alterum Penthei latus *conficiebat,*
Rumpens carnem. Autonoë verò & totus cœtus
Astitit Baccharum erat autem simul magnus clamor.
Hic quidem ingemiscebat, quandiu spirabat:
Illa verò vlulabant: alia autem rapiebat brachium,
Alia verò pedem cum ipsis soleis, nudabantur autem
Latera lacerationibus: qualibet verò cruentata
Manibus in pila morem dissiciebat carnes Penthei.
Iacet verò separatim corpus, hac quidē eius pars *sub excel*
Saxis, hac verò sylua in densis frondibus,
Vt non facilè inueniri possit. miserum verò caput,
Quod mater manibus cepit,
Fixum in summo thyrso, vt montani
Leonis circumfert per medium Cithæronem,
Relictis sororibus in choris Manadum.
Incedit autem infelici prada superbiens,
Intra hac mœnia, vocans Bacchum,
Socium venationis. & in prada capienda socium,
Praclara victoria autorem, cui Agauæ, *talis victoria lacry-*
Ego itaque procul ab hac calamitate (*mas feret.*
Discedo, priusquam Agaue domum veniat.
Modestum autem esse, & venerari Deorum numina,
Hanc equidem puto pulcherrimam, & sapientissimam, ac
Mortalibus esse rem, illis, qui virtutibus *vtūtur.* (vtilissimā

MONOSTROPHICA.

Cho. *Celebremus* Bacchum.
Exclamemus calamitatem
Penthei ex dracone procreati,
Qui fœmineam vestem,
Et ferulam, certam mortem, certum mortis pignus,
Accepit, ferulam inquam *pulchris thyrsi frondibus ornatā,*
Taurum ducem calamitatis habens.
O *Baccha Cadmea,* i. Thebanæ, (*vlciscens coniecit*
Illum inclytum. Penth. *praclara victoria cupidum* Bacchus
In luctum, in lacrymas.
Pulchrum est *certamen,*
In sanguine stillantem manum
Inncere filio.
Sed tacendum. *video enim in ædes currentem*
Agauem, Penthei matrem, toruis
Oculis: excipite sodalitium Euij Dei, i. Bacchi.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ag. *O Asiatica* Baccha. Cho. *Quid me nunc excitas ô.*
Ag. *Afferimus ex montibus iuuencum*
Recens interfectum in atria,
Egregiam pradam.
Cho. *Video, & te accipio sociam, ô.*
Ag. *Cepi hunc absque laqueis*
Iuuenem leonem, vt licet videre. Cho. *Ex qua solitudine?*
Ag. *Cithæron.* Cho. *quid Cithæron?*
Ag. *Interfecit eum.*
Cho. *Quanam est quæ primum* eum *percussit?*
Ag. Ego, *meus, meus* est *hic honor.* Cho. *Beata Agaue.*
Ag. Ideo *celebramur in thiasis.*
Quanam alia Cadmi? Cho. *Quid Cadmi?*
Ag. *Soboles, soboles, post me, post me*
Attigit hanc feram? Cho. *Felix es hac præda.*

Antistrophe.

Ag. *Particeps nunc sis cōuiuij.* Cho. *Quid particeps sim misera?*
Ag. *Iuuenis* est *hic iuuencus, modò genam*
Sub capitis *vertice mollibus pilis pubescentem* &
Villosam emittit, i. incipit habere.
Insignis enim est vt leonis agrestis iubis.
Bacchus autem *venator*
Sapiens, sapienter incitauit
Mænadas in hanc feram. Cho. *Hic enim rex* est *venator.*

Ag. *Laudas.* Cho. *Quid laudo?*

Ag. *Mox verò Cadmei,*
Et Pentheus filius matrem
Laudabit, quæ cepit prædam
Hanc ex leone genitam
Excellentem excellenter. Cho. *Lætaris?*

Ag. *Lætor, magna, magna, & insignia*
Hæc opera à me confecta esse.

IAMBI.

Cho. *Ostende ô misera tuam victricem*
Prædam ciuibus, quam ferens huc venisti.

O qui pulchris turribus instructam vrbem Thebani soli
Habitatis, venite vt videatis hanc prædam
Feræ, quam nos Cadmi filiæ cepimus
Non amentatis Thessalorum sagittis,
Nec retibus, sed candidarum
Manuum robore. & deinde licet gloriari
Fabrorum facientium hastas instrumenta frustra parari.
Nos enim manu hunc leonem cepimus,
Inque diuersas partes beluæ membra discerpsimus,
Vbinam meus est senex pater: accedat prope.
Et vbi est meus filius Pentheus? surgat corripiens
Ex ædibus compactarum scalarum gradus,
Vt clauis affigat sculptis laquearibus caput hoc
Leonis, quem in venatione captum huc ego fero.

Cad. *Sequimini me ferentem miserum onus*
Penthei, sequimini famuli ante domum:
Cuius corpus laborans longa inquisitione
Fero hoc inuentum Cithæronis iugis,
Dilaniatum, & nihil in eodem solo,
Nactus in sylua iacens difficulter scrutabili.
Audiui enim ex quodã, filiarum mearũ audacia facinora,
Iam per vrbem, muros ingressus, vadens
Cum sene Tiresia, de Bacchis.
Iterum verò reuersus in montem, porto
Cæsum filium à Mænadibus,
Et illam quidem, quæ Actæonem principem olim
Peperit, vidi Autonoem, Inonémque simul,
Adhuc in saltibus œstro perculsas miseras,
Sed quispiam dixit mihi, huc bacchico pede, i. bacchanté,
Venire Agauen: neque falsa audiuimus,
Video enim eius vultum non felicem.

Aga. *Pater, maximè gloriari licet tibi,*
Quod genueris filias longè præstantissimas omnium
Mortalium: omnes dico, præcipuè verò me,
Quæ iuxta telas reliqui radios,
Ad maiora veni, feras vt vener, capiámque manibus,
Affero autem in vlnis, vt vides, hæc,
Adepta mea virtutis præmium, tuas ad ædes,
Vt suspendantur: tu verò pater hæc accipe manibus:
Lætusque mea venatione,
Voca amicos ad conuiuium. Beatus enim es,
Beatus, quod nos talia facinora fecerimus.

Cad. *O luctum immensum, & non videndum,*
Necem confectam miseris manibus.
Egregiam victimam offerens diis,
Ad conuiuium has Thebas, hos ciues Theb. & me vocas.
Hei mihi propter mala primũ quidẽ tua, postea verò mea:
Quàm nos iustè quidem, sed tamen immodicè, Deus,
Bromius Rex perdidit, cum tamen sit cognatus.

Aga. *Vt morosa senectus est hominibus,*
Et in oculis tetrica. vtinam meus filius
Felix venatione sit, matris ingenio similis,
Quando cum adolescentibus Thebanis simul
Feras appetens inuadet sed tantum repugnare diis
Potens est, potest ille. Monendus igitur, ô pater,
Est tibi, & mihi, ne vafris lætetur malis.
Vbinam est? quis eum huc in meum conspectum

ἀγ. 9 Ἐπαινεῖς. Χο. τί δ᾽ ἐπαινῶ; 1190
ἀγ. 10 Τάχα δὲ Καδμεῖοι,
11 Καὶ παῖς γε Πενθεὺς ματέρα
12 Ἐπαινέσεται, λαβοῦσαν ἄγραν
13 Τάνδε λεοντοφυῆ
14 Περισσὰν περισσῶς. Χο. ἀγάλλῃ; 1195
ἀγ. 15 Γέγηθα μεγάλα, μεγάλα, φανερὰ δὲ
16 Τάδ᾽ ἔργα κατειργασμένα.

IAMBOI.

χο. Δεῖξόν νυν ὦ τάλαινα σὴν νικηφόρον
Ἀστοῖσιν ἄγραν, ἣν φέρουσ᾽ ἐλήλυθας.
ἀγ. Ὦ καλλίπυργον ἄστυ Θηβαίας χθονὸς 1200
Ναίοντες, ἔλθεθ᾽, ὡς ἴδητε τήνδ᾽ ἄγραν,
Κάδμου θυγατέρες θηρὸς, ἣν ἠγρεύσαμεν,
Οὐκ ἀγκυλωτοῖς Θεσσαλῶν στοχάσμασιν,
Οὐ δικτύοισιν, ἀλλὰ λευκοπήχεσι
Χειρῶν ἀκμαῖσι. κᾆτα κομπάζειν χρεὼν, 1205
Καὶ λογχοποιῶν ὄργανα κτᾶσθαι μάτην.
Ἡμεῖς δὲ ταύτῃ χειρὶ τόνδε θ᾽ εἵλομεν,
Χωρίς τε θηρὸς ἄρθρα διεφορήσαμεν.
Ποῦ μοι πατὴρ ὁ πρέσβυς, ἐλθέτω πέλας.
Πενθεύς τ᾽ ἐμὸς παῖς ποῦ 'στιν; αἰρέσθω λαβὼν 1210
Πλεκτῶν πρὸς οἴκους κλιμάκων προσαμβάσεις,
Ὡς πασσαλεύσῃ κρᾶτα τριγλύφοις τόδε
Λέοντος, ὃν πάρειμι θηράσασ᾽ ἐγώ.
κάδ. Ἕπεσθέ μοι φέροντες ἄθλιον βάρος
Πενθέως, ἕπεσθε πρόσπολοι δόμων πάρος 1215
Οὗ σῶμα μοχθῶν μυρίοις ζητήμασι
Φέρω τόδ᾽ εὑρὼν ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς,
Διασπαρακτὸν, κοὐδὲν ἐν ταὐτῷ πέδῳ,
Λαβὼν ἐν ὕλῃ κείμενον δυσευρέτῳ.
Ἤκουσα γάρ του θυγατέρων τολμήματα 1220
Ἤδη κατ᾽ ἄστυ τειχέων ἔσω βεβὼς,
Σὺν τῷ γέροντι Τειρεσίᾳ, Βακχῶν πάρα.
Πάλιν δὲ κάμψας εἰς ὄρος, κομίζομαι
Τὸν κατθανόντα παῖδα Μαινάδων ὕπο.
Καὶ τὴν μὲν Ἀκταίων᾽ Ἀρισταίῳ ποτὲ 1225
Τεκοῦσαν εἶδον Αὐτονόην, Ἰνώ θ᾽ ἅμα,
Ἔτ᾽ ἀμφὶ δρυμοῖς οἰστροπλῆγας ἀθλίας.
Τὴν δ᾽ εἶπέ τις μοι δεῦρο βακχείῳ ποδὶ
Στείχειν Ἀγαυὴν, οὐδ᾽ ἄκραντ᾽ ἠκούσαμεν.
Λεύσσω γὰρ αὐτὴν ὄψιν οὐκ εὐδαίμονα. 1230
ἀγ. Πάτερ, μέγιστον κομπάσαι πάρεστί σοι,
Πάντων ἀρίστας θυγατέρας σπεῖραι μακρῷ
Θνητῶν. ἁπάσας εἶπον, ἐξόχως δ᾽ ἐμὲ,
Ἣ τὰς παρ᾽ ἱστοῖς ἐκλιποῦσα κερκίδας,
Εἰς μείζον᾽ ἥκω, θῆρας ἀγρεύειν χεροῖν. 1235
Φέρω δ᾽ ἐν ὠλέναισιν ὡς ὁρᾷς, τάδε,
Λαβοῦσα τἀριστεῖα, σοῖσι πρὸς δόμοις,
Ὡς ἂν κρεμασθῇ. σὺ δὲ, πάτερ, δέξαι χεροῖν
Γαυρούμενος δὲ τοῖς ἐμοῖς ἀγρεύμασι,
Κάλει φίλους εἰς δαῖτα, μακάριος γὰρ εἶ, 1240
Μακάριος, ἡμῶν τοιάδ᾽ ἐξειργασμένων.
κάδ. Ὦ πένθος οὐ μετρητὸν, οὐδ᾽ οἷόν τ᾽ ἰδεῖν,
Φόνον ταλαίναις χερσὶν ἐξειργασμένων.
Καλὸν τὸ θῦμα καταβαλοῦσα δαίμοσιν,
Ἐπὶ δαῖτα Θήβας τάσδε, κἀμὲ παρακαλεῖς. 1245
Οἴμοι κακῶν μὲν πρῶτα σῶν, ἔπειτ᾽ ἐμῶν.
Ὡς ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐνδίκως μὲν, ἀλλ᾽ ἄγαν
Βρόμιος ἄναξ ἀπώλεσ᾽ οἰκεῖος γεγώς.
ἀγ. Ὡς δύσκολον τὸ γῆρας ἀνθρώποις ἔφυ,
Ἔν τ᾽ ὄμμασι σκυθρωπόν. εἴθε παῖς ἐμὸς 1250
Εὔθηρος εἴη, μητρὸς εἰκασθεὶς τρόποις,
Ὅτ᾽ ἐν νεανίαισι Θηβαίοις ἅμα
Θηρῶν ὀριγνῷτ᾽. ἀλλὰ θεομαχεῖν μόνον
Οἷός τ᾽ ἐκεῖνος. νουθετητέος, πάτερ,
Σοί τ᾽ ἐστὶ, κἀμοὶ, μὴ σοφοῖς χαίρειν κακοῖς. 1255
Ποῦ 'στιν; τίς αὐτὸν δεῦρ᾽ ἂν ὄψιν εἰς ἐμὴν

Καλε-

Καλείτω, ὡς ἴδῃ με τὴν εὐδαίμονα.

κάδ. Φεῦ φεῦ. φρονήσασαι μὲν οἷ' ἐδράσατε,
Ἀλγήσετ' ἄλγος δεινόν· εἰ δὲ διὰ τέλους
Ἐν τῷδ' ἀεὶ μενεῖτ', ἐν ᾧ καθέστατε, 1260
Οὐκ εὐτυχοῦσαι δόξετ' οὐχὶ δυστυχεῖν.

ἀγα. Τί δ' οὐ καλῶς τῶνδ', ἢ τί λυπηρῶς ἔχει;

κάδ. Πρῶτον μὲν ἐς τόνδ' αἰθέρ' ὄμμα σὸν μέθες.

ἀγα. Ἰδού· τί μοι τόνδ' ἐξυπεῖπας εἰσορᾶν;

κάδ. Ἔτ' αὐτὸς, ἤ σοι μεταβολὰς ἔχειν δοκεῖ; 1265

ἀγα. Λαμπρότερος ἢ πρὶν καὶ διειπετέστερος.

κάδ. Τὸ δὲ πτοηθὲν ἔτι σῇ ψυχῇ πάρα;

ἀγα. Οὐκ οἶδα τοὔπος τοῦτο. γίγνομαι δέ πως
Ἔννους, μετασταθεῖσα τῶν πάρος φρενῶν.

κάδ. Κλύοις ἂν οὖν τι κἀποκρίναι' ἂν σαφῶς; 1270

ἀγα. Ὡς ἐκλελήσμεθά γ' ἃ πάρος εἴπομεν, πάτερ.

κάδ. Εἰς ποῖον ἦλθες οἶκον ὑμεναίων μέτα;

ἀγα. Σπαρτῷ μ' ἔδωκας, ὡς λέγουσ', Ἐχίονι.

κάδ. Τίς οὖν ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σῷ πόσει;

ἀγα. Πενθεὺς ἐμῇ τε καὶ πατρὸς κοινωνίᾳ. 1275

κάδ. Τίνος πρόσωπον δῆτ' ἐν ἀγκάλαις ἔχεις;

ἀγα. Λέοντος, ὥς γ' ἔφασκον αἱ θηρώμεναι.

κάδ. Σκέψαι νυν ὀρθῶς, βραχὺς ὁ μόχθος εἰσιδεῖν.

ἀγα. Ἔα, τί λεύσσω; τί φέρομαι τόδ' ἐν χεροῖν;

κάδ. Ἄθρησον αὐτὸ καὶ σαφέστερον μάθε. 1280

ἀγα. Ὁρῶ μέγιστον ἄλγος ἡ τάλαιν' ἐγώ.

κάδ. Μῶν σοι λέοντι φαίνεται προσεικέναι;

ἀγα. Οὔκ, ἀλλὰ Πενθέως ἡ τάλαιν' ἔχω κάρα.

κάδ. Ὠιμωγμένον γε πρόσθεν ἢ σὲ γνωρίσαι.

ἀγα. Τίς ἔκτανέν νιν; πῶς ἐμὰς ἦλθ' εἰς χέρας; 1285

κάδ. Δύστην' ἀλήθει', ὡς ἐν οὐ καιρῷ πάρει.

ἀγα. Λέγ', ὡς τὸ μέλλον καρδία πήδημ' ἔχει.

κάδ. Σύ νιν κατέκτας, καὶ κασίγνηται σέθεν.

ἀγα. Ποῦ δ' ὤλετ'; ἢ κατ' οἶκον; ἢ ποίοις τόποις;

κάδ. Οὗπερ πρὶν Ἀκτέωνα διέλαχον κύνες. 1290

ἀγα. Τί δ' εἰς Κιθαιρῶν' ἦλθε δυσδαίμων ὅδε;

κάδ. Ἐκερτόμει θεὸν σάς τε βακχείας, μολών.

ἀγα. Ἡμεῖς δ' ἐκεῖσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν;

κάδ. Ἐμάνητε, πᾶσά τ' ἐξεβακχεύθη πόλις.

ἀγα. Διόνυσος ἡμᾶς ὤλεσ'· ἄρτι μανθάνω. 1295

κάδ. Ὕβριν ὑβρισθείς. θεὸν γὰρ οὐχ ἡγεῖσθέ νιν.

ἀγα. Τὸ φίλτατον δὲ σῶμα ποῦ παιδὸς, πάτερ;

κάδ. Ἐγὼ μόλις τόδ' ἐξερευνήσας φέρω.

ἀγα. Ἦ πᾶν ἐν ἄρθροις συγκεκλεισμένον καλῶς;
Πενθεῖ δὲ τί μέρος ἀφροσύνης προσῆκ' ἐμῆς; 1300

κάδ. Ὑμῖν ἐγένεθ' ὅμοιος, οὐ σέβων θεόν.
Τοιγὰρ συνῆψε πάντας εἰς μίαν βλάβην,
Ὑμᾶς τε, τόνδε θ', ὥστε διολέσαι δόμους,
Κἄμ', ὅστις ἄτεκνος ἀρσένων παίδων γεγὼς,
Τῆς σῆς τόδ' ἔρνος, ὦ τάλαινα, νηδύος, 1305
Αἴσχιστα καὶ κάκιστα κατθανόνθ' ὁρῶ.
Ὧι δῶμ' ἀνέβλεπεν, ὃς συνεῖχες, ὦ τέκνον,
Τοὐμὸν μέλαθρον, παιδὸς ἐξ ἐμῆς γεγώς.
Πόλει τε τάρβος ἦσθα· τὸν γέροντα δὲ
Οὐδεὶς ὑβρίζειν ἤθελ', εἰσορῶν τὸ σὸν 1310
Κάρα· δίκην γὰρ ἀξίαν ἐλάμβανεν.
Νῦν δ' ἐκ δόμων ἄτιμος ἐκβεβλήσομαι
Ὁ Κάδμος ὁ μέγας, ὃς τὸ Θηβαίων γένος
Ἔσπειρα κἀξήμησα κάλλιστον θέρος.
Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν· καὶ γὰρ οὐκέτ' ὢν ὅμως 1315
Τῶν φιλτάτων ἔμοιγ' ἀριθμήσει, τέκνον.
Οὐκέτι γενείου τοῦδε θιγγάνων χερί,
Τὸν μητρὸς αὐδῶν πατέρα προσπτύξει, τέκνον,
Λέγων, τίς ἀδικεῖ, τίς σ' ἀτιμάζει, γέρον;
Τίς σὴν ταράσσει καρδίαν λυπηρὸς ὤν; 1320
Λέγ', ὡς κολάζω τὸν ἀδικοῦντά σ', ὦ πάτερ.
Νῦν δ' ἄθλιος μὲν εἶμ' ἐγὼ, τλήμων δὲ σύ,
Οἰκτρὰ δὲ μήτηρ, τλήμονες δὲ σύγγονοι.
Εἰ δ' ἔστιν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ,

Vocaris, vt me videat beatam.

Cad. *Heu, heu. Vbi cognoueritis facinora, quæ patrastis,*
Dolebitis dolore graui: si verò perpetuo
In eodem statu manseritis, in quo iam estis,
Cum non sitis felices, existimabitis tamē vos haud infelices (esse.

Aga. *Quid horum verò non rectè, aut quid malè habet?*

Cad. *Primum quidem in hunc aerem oculos tuos attolle.*

Aga. *Ecce, quid me iussisti hunc intueri?*

Cad. *Adhucne aer idē esse, an aliquā mutationē tibi videtur habere?*

Aga. *Illustrior quàm prius, & liquidior videtur.*

Cad. *Stupórne adhuc tuæ animæ adest?*

Aga. *Non intelligo hoc dictum, fio tamen paulatim*
Mentis compos, mutata à priore mente.

Cad. *Audies igitur aliquid, & respondebis sapienter?*

Aga. *Vt oblita sum illorum quæ prius dixi, ô pater.*

Cad. *In quam domum venisti cum Hymenæis?*

Aga. *Elocasti me Echioni nato (vt aiunt) ex satis dentibus.*

Cad. *Quis igitur filius tuo marito domi natus est?*

Aga. *Pentheus, meo & patris consuetudine.*

Cad. *Cuius igitur faciem tenes in vlnis?*

Aga. *Leonis, vt dixerunt venatrices.*

Cad. *Contemplare igitur rectè: breuis labor est intueri.*

Aga. *Hem, quid video? quid fero hoc in manibus?*

Cad. *Contemplare hoc, & cognosce certius.*

Aga. *Video maximum dolorem ego misera.*

Cad. *Num tibi leoni videtur hoc simile esse?*

Aga. *Non, sed Penthei ego misera habeo caput.*

Cad. *Deploratum prius quàm tu agnosceres.*

Aga. *Quis interfecit eum: quomodo venit in meas manus?*

Cad. *Misera veritas, vt non in tempore ades.*

Aga. *Dic, quā propter malum futurū, cor saltū habet, trepidat, (micatque.*

Cad. *Tu occidisti eum & tua soror.*

Aga. *Vbi verò periit: an domi? aut quibus in locis?*

Cad. *Vbi prius Actæona canes nacta sunt.*

Aga. *Quid verò in Cithæronem venit infelix hic?*

Cad. *Illuc iuit vt irrideret Deum Bacchū & tuas bacchationes.*

Aga. *Nos verò quomodo illuc accessimus?*

Cad. *Insanistis, & tota ciuitas Bacchico furore correpta est.*

Aga. *Bacchus nos perdidit: nunc demum hoc intelligo.*

Cad. *Contumelia à vobis affectus. Deum n. nō ducebatis ipsū esse.*

Aga. *Charissimum verò corpus filij vbinam est, pater?*

Cad. *Ego vix hoc indagatione repertum adfero.*

Aga. *An totum suis membris coniunctum rectè?*
Ad Penthea verò quæ pars meæ insaniæ pertinebat?

Cad. *Vobis fuit similis, non colens deum:*
Itaque compulit omnes in eandem noxam,
Vos & hunc, vt perderet hanc domum,
Et me: quocum non haberem masculos liberos,
Hoc germen tui vteri, ô misera,
Turpissimè, & pessimè mortuum video.
O fili, in quem respiciebat domus, qui regebas
Meam domum, ex mea filia natus,
Ciuibus eras verendus, me senem verò
Nemo volebat iniuria afficere, intuens tuum
Caput: pœnam enim dignam accepisset, luisset,
Nunc autem inglorius eiiciar ex domo
Cadmus ego ille ingens, qui Thebanorum genus
Seminaui, & messui pulcherrimam messem.
O charissime virorum, quamuis enim non amplius sis, tamē
Numeraberis inter meos charissimos liberos,
Non amplius attingens manu hoc mentum,
Matris patrem, auum, alloquens amplecteris, fili,
Dicens, quis te iniuria afficit? quis te contemnit, ô senex?
Quis turbat tuum cor molestus existens tibi?
Dic, vt puniam lædentem te, ô pater.
Nunc autem miser sum ego, infelix verò tu,
Et miserabilis mater, infelicésque sorores.
Si quis autem est, qui contemnit deos,

Intuens in huius mortem, putet esse deos.

Cho. *Doleo quidem tuam vicem, Cadme, sua tamen habet pœnā*
Filius filiæ, i. nepos, dignam quidem, luctuosam tamen tibi.

Bac. *O pater (vides enim mea quantum mutata sint.)*
Vbi firmam draconis *formam exueris, tunc serpentis mutabis figuram* & illa, (*talis existens.*
Quam Martis filiam, *Harmoniā* vxorem *habuisti mor-*
Vehiculum autem, ac par vitulorum (vt dicit Iouis oraculū)
Ages cum vxore, barbaris imperans.
Multas autem euertes cum maximis copiis
Vrbes: quando verò Apollinis oraculum
Depopulati fuerint, reditum infelicem retrò
Habebunt. Sed Mars te, & Harmoniam liberabit,
Beatorúmque in terra tuam collocabit vitam.
Hæc non mortali patre natus dicò
Bacchus, sed ex Ioue: si verò sapere
Voluissetis, quod noluistis, Iouis filium
Socium habentes, possetis beati esse.

Cad. *Bacche supplices tibi sumus, peccauimus.*

Bac. *Serò cognouistis nos: at cum oportebat, non noratis.*

Cad. *Agnosco quidē hæc, sed tu ius* nósq; *persequeris nimium*

Bac. *Etenim à vobis lædebar, cùm essem deus.*

Cad. *Conuenit deos non esse similes iracundia hominibus.*

Bac. *Hæc iam pridem Iupiter meus pater annuit.*

Aga. *Heu, heu. Decreta sunt ô senex misera exilia.*

Cad. *O filia, vt venimus in triste malum,*
Túque misera, sororésque tuæ charæ.
Et ego infelix ad barbaros ibo
Senex inquilinus, et adhuc mihi hoc est *fatale,*
In Græciam ducere mixtum barbaricum exercitum.
Et Harmoniam Martis filiam, meam coniugem,
Ego factus *draco, dracæna naturam habentem feram,*
Ducam ad aras, & sepulchra Græcanica,
Dux exercitus: nec liberabor
A malis infelix, nec ad *infernam*
Acheronta nauigans, quietus ero.

Aga. *O pater, ego igitur te orbata exulabo.*

Cad. *Cur ô misera filia me manibus amplecteris,*
Ales vt fucum candido corpore præditus cygnus?

Aga. *Quò enim me vertam eiecta ex patria?*

Cad. *Nescio ô filia. imbecillis auxiliator* est tibi *pater.*

ANAPAESTI.

Aga. *Vale ô domus, vale ô patria*
Ciuitas, desero te propter infortunium meum,
Exulans ex thalamo.

Cad. *Vade ô filia* ad *Aristæi domum.*

Aga. *Primor te ô pater.* Cad. *Et ego te ô filia,*
Et tuas deploro sorores.

Aga. *Atrociter enim, atrociter hanc iniuriam*
Bacchus rex
In tuam domum intulit.

Bac. *Etenim patiebar atrocia à vobis,*
Habens nomen sine honore Thebis.

Ag. *Vale ô pater mihi.*

Cad. *Vale & tu misera filia:*
Difficulter eò venire poteris.

Aga. *O ductores ducite me ad sorores,*
Vt exilij socias assumam miseras.
Proficiscar autem illuc, *vbi*
Neque Cithæron impurus est,
Neque Cithæroni *oculis miscebor*, i. neq; Cithęronē oculis (aspiciam,
Et vbi nulla thyrsi memoria est,
Bacchis verò aliis hæc *erunt curæ.*

Cho. *Multæ formæ* sunt *diuinarum rerum,*
Et quæ sperabantur, non perfecta sunt.
Et insperatorum exitum inuenit Deus.
Sic & *hoc negotium finitum est,* talem habuit euentum.

Εἰς τόνδ' ἀθρήσας θάνατον, ἡγείσθω θεούς. 1325

χο. Τὸ μὲν σὸν ἀλγῶ Κάδμε, σὸς δ' ἔχει δίκην
Παῖς παιδὸς, ἀξίαν μὲν, ἀλγεινὴν δὲ σοί.

διο. Ω πάτερ, ὁρᾷς γὰρ τἄμ' ὅσῳ μετεστράφη,
Ἐκθηριωθεὶς, ὄφεος ἀλλάξει τύπον,
Ἣν Ἄρεος ἔσχες Ἁρμονίαν, θνητὸς γεγώς. 1330
Ὄχον δὲ μόσχων, χρησμὸς ὡς λέγει Διὸς,
Ἐλᾷς μετ' ἀλόχου, βαρβάρων ἡγούμενος.
Πολλὰς δὲ πέρσεις ἀναρίθμῳ στρατεύματι
Πόλεις. ὅταν δὲ Λοξίου χρηστήριον
Διαρπάσωσι, νόστον ἄθλιον πάλιν 1335
Σχήσουσι. σὲ δ' Ἄρης Ἁρμονίαν τε ῥυσάμενος
Μακάρων τ' ἐς αἶαν σὸν καθιδρύσει βίον.
Ταῦτ' οὐχὶ θνητοῦ πατρὸς ἐκγεγὼς λέγω
Διόνυσος, ἀλλὰ Ζηνός. εἰ δὲ σωφρονεῖν
Ἔγνωθ', ὅτ' οὐκ ἠθέλετε, τὸν Διὸς γόνον 1340
Εὐδαιμονεῖτ' ἂν σύμμαχον κεκτημένοι.

κάδ. Διόνυσε, λισσόμεσθά σ', ἠδικήκαμεν.

διο. Ὄψ' ἐμάθεθ' ἡμᾶς. ὅτε δ' ἐχρῆν, οὐκ ᾔδετε.

κάδ. Ἐγνώκαμεν ταῦτ' ἀλλ' ἐπεξέρχῃ λίαν.

διο. Καὶ γὰρ πρὸς ὑμῶν, θεὸς γεγὼς, ὑβριζόμην. 1345

κάδ. Ὀργὰς πρέπει θεοὺς οὐχ ὁμοιοῦσθαι βροτοῖς.

διο. Πάλαι τάδε Ζεὺς οὑμὸς ἐπένευσεν πατήρ.

αγα. Αἰ, αἰ. δέδοκται πρέσβυ, τλήμονες φυγαί.

κάδ. Ω τέκνον, ὡς εἰς δεινὸν ἤλθομεν κακὸν,
Σύ τ' ὦ τάλαινα, σύγγονοί τε σαὶ φίλαι. 1350
Ἐγώ θ' ὁ τλήμων βαρβάρους ἀφίξομαι
Γέρων μέτοικος. ἔτι δέ μοι τὸ θέσφατον
Εἰς Ἑλλάδ' ἀγαγεῖν μιγάδα βάρβαρον στρατόν.
Καὶ τὴν Ἄρεως παῖδ' Ἁρμονίαν, δάμαρτ' ἐμὴν,
Δράκων δρακαίνης φύσιν ἔχουσαν ἀγρίαν, 1355
Ἄξω 'πὶ βωμοὺς καὶ τάφους Ἑλληνικοὺς,
Ἡγούμενος λόγχαισιν. οὐδὲ παύσομαι
Κακῶν ὁ τλήμων. οὐδὲ τὸν καταιβάτην
Ἀχέροντα πλεύσας, ἥσυχος φθήσομαι.

αγα. Ω πάτερ, ἐγὼ δὲ σοῦ στερηθεῖσα, φεύξομαι. 1360

κάδ. Τί μ' ἀμφιβάλλεις χερσὶν ὦ τάλαινα παῖ,
Ὄρνις ὅπως κηφῆνα πολιόχρως κύκνος;

αγα. Ποῖ γὰρ τράπωμαι, πατρίδος ἐκβεβλημένη;

κάδ. Οὐκ οἶδα τέκνον. μικρὸς ἐπίκουρος πατήρ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

αγα. Χαῖρ' ὦ μέλαθρον, χαῖρ' ὦ πατρία 1365
Πόλις. ἐκλείπω σ' ἐπὶ δυστυχίᾳ
Φυγὰς ἐκ θαλάμων.

κάδ. Στεῖχέ νυν ὦ παῖ τὸν Ἀρισταίου.

αγα. Στένομαί σε πάτερ. Καδ. κἀγὼ τέκνον,
Καὶ σὰς ἐδάκρυσα κασιγνήτας. 1370

αγα. Δεινῶς γὰρ δεινῶς τήνδ' αἰκίαν
Διόνυσος ἄναξ
Τοὺς σοὺς εἰς οἴκους ἔφερε.

διο. Καὶ γὰρ ἔπασχον δεινὰ πρὸς ὑμῶν,
Ἀγέραστον ἔχων ὄνομ' ἐν Θήβαις. 1375

αγα. Χαῖρε πάτερ μοι.

κάδ. Χαῖρ' ὦ μελέα καὶ σύ γε θύγατερ.
Χαλεπῶς εἰς τόδ' ἂν ἥκοις.

αγα. Ἄγετ' ὦ πομποί με, κασιγνήτας,
Ἵνα συμφυγάδας λήψομ' οἰκτράς. 1380
Ἔλθοιμι δ' ὅπου
Μήτε Κιθαιρὼν μιαρὸς,
Μήτε Κιθαιρῶν' ὄσσοισιν μ' ἐγὼ,
Μήθ' ὅθι θύρσου μνῆμ' ἀνάκειται.
Βάκχαις δ' ἄλλαισι μέλοιεν. 1385

χο. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη.
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα. 1390

ΥΠΟ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΚΥΚΛΩΠΟΣ.

Ὀδυσσεὺς ἀναχθεὶς ἐξ Ἰλίου, εἰς Σικελίαν ἀπερρίφη, ἔνθα ὁ Πολύφημος ἦρχεν, καὶ δουλεύοντας ἐκεῖ τοὺς Σατύρους, οἶνον δοὺς, ἄρνας ἤμελλε λαμβάνειν, καὶ γάλα παρ' αὐτῶν. ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Πολύφημος, ζητεῖ τὴν αἰτίαν τῆς τῶν ἰδίων ἐκφοράσεως. ὁ Σιληνὸς δὲ, τὸν ξένον λῃστεύοντα καταλαβεῖν φησί.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΣΙΛΗΝΟΣ.
ΧΟΡΟΣ ΣΑΤΥΡΩΝ.
ΟΔΥΣΣΕΥΣ.
ΚΥΚΛΩΨ.

Προλογίζει δὲ ὁ Σιληνός.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΩΨ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ὦ Βρόμιε, διὰ σὲ μυρίους ἔχω πόνους
Νῦν, χὤτ' ἐν ἥβῃ τοὐμὸν εὐσθενὲς δέμας.
Πρῶτον μὲν, ἡνίκ' ἐμμανὴς Ἥρας ὕπο,
Νύμφας ὀρείας ἐκλιπὼν ᾤχου τροφούς.
Ἔπειτά γ' ἀμφὶ γηγενῆ μάχην δορὸς, 5
Ἐνδέξιος σῷ ποδὶ παρασπιστὴς γεγὼς,
Ἐγκέλαδον ἰτέαν εἰς μέσην θενὼν, δορὶ
Ἔκτεινα. φέρ' ἴδω τοῦτ' ἰδὼν ὄναρ λέγω;
Οὐ μὰ Δί'. ἐπεὶ καὶ σκῦλ' ἔδειξα Βακχίῳ.
Καὶ νῦν ἐκείνων μείζον' ἐξαντλῶ πόνον. 10
Ἐπεὶ γὰρ Ἥρα σοὶ γένος Τυρσηνικὸν
Λῃστῶν ἐπῶρσεν, ὡς ὁδηθείης μακρὰν,
Ἐγὼ πυθόμενος, σὺν τέκνοισι ναυστολῶ,
Σέθεν κατὰ ζήτησιν. ἐν πρύμνῃ δ' ἄκρᾳ
Αὐτὸς λαβὼν, ηὔθυνον ἀμφῆρες δόρυ, 15
Παῖδες τ' ἐρετμοῖς ἥμενοι, γλαυκὴν ἅλα
Ῥοθίοισι λευκαίνοντες, ἐζήτουν σ' ἄναξ.
Ἤδη δὲ Μαλέας πλησίον πεπλευκότας,
Ἀπηλιώτης ἄνεμος ἐμπνεύσας δορὶ,
Ἐξέβαλεν ἡμᾶς τήνδ' ἐς Αἰτναίαν πέτραν, 20
Ἵν' οἱ μονῶπες ποντίου παῖδες θεοῦ,
Κύκλωπες οἰκοῦσ' ἄντρ' ἔρημ' ἀνδροκτόνοι.
Τούτων ἑνὸς ληφθέντες ἐσμὲν ἐν δόμοις
Δοῦλοι. καλοῦσι δ' αὐτὸν, ᾧ λατρεύομεν,
Πολύφημον. ἀντὶ δ' εὐίων βακχευμάτων. 25
Ποίμνας Κύκλωπος ἀνοσίου ποιμαίνομεν.
Παῖδες μὲν οὖν μου, κλιτύων ἐν ἐσχάτοις
Νέμουσι μῆλα νέα, νέοι πεφυκότες.
Ἐγὼ δὲ πληροῦν πίστρα, καὶ σαίρειν στέγας
Μένων τέταγμαι τάσδε, τῷδε δυσσεβεῖ 30
Κύκλωπι δείπνων ἀνοσίων διάκονος.
Καὶ νῦν τὰ προσταχθέντ' ἀναγκαίως ἔχει,
Σαίρειν σιδηρᾷ τῇδέ μ' ἁρπάγῃ δόμους.
Ὡς τόν τ' ἀπόντα δεσπότην Κύκλωπ' ἐμὸν,
Καθαροῖσιν ἄντροις, μῆλά τ' εἰσδεχώμεθα, 35
Ἤδη δὲ παῖδας προσνέμοντας εἰσορῶ
Ποίμνας. τί ταῦτα; μῶν κρότος σικιννίδων,
Ὁμοῖος ὑμῖν νῦν τε, χὤτε Βακχίῳ
Κῶμοι συνασπίζοντες Ἀλθαίας δόμους,
Προσῆτ', ἀοιδαῖς βαρβίτων σαυλούμενοι; 40

ARGVMENTVM CYCLOPIS.

Vlysses nauigans ex Ilio, in Siciliam eiectus est, vbi habitabat Polyphemus. Inueniens etiam seruientes illi Satyros, dans eis vinum, voluit emere oues, & lac ab ipsis. Apparens verò Polyphemus quærit causas exportationis rerum suarum. Silenus autem hospitem prædantem eas cepisse dicit.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

SILENVS.
CHORVS SATYRORVM.
VLYSSES.
CYCLOPS.

Prologum autem agit Silenus.

EVRIPIDIS CYCLOPS.

IAMBI.

O Bacche, propter te fero innumerabiles labores
Nunc, & quando in iuuentute meum florebat corpus:
Primùm quidem, quando tu furiis agitatus à Iunone,
Nymphas montanas relinquens, abieras, nutrices.
Deinde in prælio belli Gigantei,
Ad dextrum pedem tuum auxiliator cùm essem,
Enceladum, clypeo in medio percutiens, hasta
Interfeci. Age videam, hócne somnium à me visum dico?
Non per Iouem. nam & spolia ostendi Baccho.
Et nunc illis maiorem haurio laborem.
Postquam enim Iuno tibi genus Tyrrhenum
Immisit latronum, vti peregrinareris procul,
Ego audiens hoc, cum meis liberis nauigo
Ad tui inquisitionem: in puppi verò summa
Ipse gubernaculo *correpto, regebam utrinque* remis *impulsam* (nauem,
Filijque mei ad *remos sedentes, glaucum mare*
Fluctibus dealbantes, quærebant te rex.
Iam verò prope Maleam nauigantes,
Subsolanus ventus aspirans ad nauem,
Impulit nos ad hanc Æteneam petram,
Vbi monoculi filij marini dei
Cyclopes habitant antra deserta, homicidæ.
Horum vnius capti sumus in ædibus
Serui: vocant autem eum, cui seruimus,
Polyphemum: & pro lætitia bacchica,
Greges Cyclopis impij pascimus.
Filij igitur mei cliuis in extremis, ac remotis
Pascunt agnos iuuenes, ipsi quoque *iuuenes existentes,*
Ego verò vt impleam pocula, & verram habitacula
Manens dom*o constitutus sum, hæc, huic impio*
Cyclopi conuiuiorum iniustorum minister:
Et nunc quæ mihi *mandata sunt, necesse est*
Me facere, scilicet *verrere ferreis his rastris domum,*
Vt & absentem dominum Cyclopem *meum*
Mundis antris, & oues excipiamus.
Iam verò filios prope pascentes video
Greges. quid hoc? num strepitus Sicinidum,
Similis est *nunc vobis,* illi vero theso, *quum Baccho*
Sodalium chori simul tutantes Althææ domum
Aderatis, cantu barbitorum delectati?

EPODICA.

Strophe.

Quonam mihi generosis ex patribus,
Et generosis ex matribus nate,
Quò mihi vadis per *scopulos?*
Non hîc lenis aura
Et lætum gramen,
Et verticosa aqua fluuiorum
In poculis posita est, iuxta an-
tra, non tibi balatus agnorum hîc audiuntur.
Heus tu, non hîc, non hîc pascêris?
Non igitur in *cliuo roscido* gramen carpes?
Ohe, saciam saxum mox in te.
Reducam, reducam te caper *cornute,*
Ad *pastoris stationem montanam,*
Cyclopis agrestis.

Antistrophe.

Laxa mihi, ô ouis, *turgentes mammas.*
Excipe mammarum *papillis* tuos *fœtus,*
Quos relinquis agnorum in *thalamis,* i. in ouilibus,
Desiderant te interdiu dormientium
Balatus paruorum agnorum.
In stabulorum *aulam tandem intrabis,*
Herbida relinquens pascua,
Ætnæos intra scopulos.
Hîc non est *Bromius, hîc non* sunt *Chori,*
Nec Bacchæ thyrsigeræ,
Non tympanorum strepitus,
Ad fontes aquifluos,
Non vini virides guttulæ:
Non est hîc *Nyssa cum Nymphis.*

Epodus.

Bacchicum, bacchicum carmen
Cano ad Venerem.
Quam quærens volitabam,
Cum Bacchis candidos pedes habentibus.
O chare, ô chare Bacche,
Vbi solus versaris,
Flauum capillitium concutiens?
Ego enim tuus minister
Seruio Cyclopi
Vnoculo,
Seruus errans cum hac
Hirci misera pelle,
Tua sine amicitia.

IAMBI.

Tacete filij, antra verò in excauata in saxis
Greges cogere famulos iubete.

Cho. *Ite Sed quamnã pater festinationẽ iã habes?* cur adeo nos accelerás?

Sil. *Video ad littus scapham nauis Græcæ,*
Et remorum dominos, i. remiges, *cum duce quodam*
Venientes ad hoc antrum, & circa collum
Vasa ferentes vacua, cibi indigentes,
Vrnasque aquaticas, ô miseri hospites,
Quinam sunt? non norunt dominum
Polyphemum, qualis sit, inhospitale hospitium
Hoc ingredientes, & ad *Cyclopis genas*
Istas hominum voratrices, infeliciter venientes.
Sed taciti sitis, vt ex ipsis *quæramus,*
Vnde accedant ad *Siculam Ætnæam rupem.*

Vlys. *Hospites possetisne dicere, aquam fluuialem vnde*
Sitis remedium possimus accipere, & si quis velis
Cibum vendere nautis indigentibus?
Quid hoc rei est? ad *Bacchi vrbem videmur appulisse.*
Ad antra Satyrorum hunc gregem video.
Saluere iubeo primum natu maximum.

Sil. *Salue hospes, quinam autem sis, dicito, & tuam patriam.*

Vlys. *Ithacus Vlysses, Cephalenia terræ rex.*

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Πᾷ δή μοι γενναίων μὲν πατέρων,
2 Γενναίων τ' ἐκ τοκάδων;
3 Πᾷ δή μοι νίσῃ σκοπέλους;
4 Οὐ τᾷδ' ὑπήνεμος αὔρα,
5 Καὶ ποιηρὰ βοτάνα, 45
6 Δινᾶεν θ' ὕδωρ ποταμῶν
7 Ἐν πέτραις κεῖται, πέλας ἄν-
8 τρων, οὗ σοι βλαχαὶ τεκέων.
9 Ψύττα, οὐ τᾷδ' ἆ, οὐ τᾷδε νεμῇ;
10 Οὐ τὰν κλιτὺν δροσεράν; 50
11 Ὠή, ῥίψω πέτρον τάχα σου.
12 Ὕπαγ', ὕπαγ' ὦ κεράστα,
13 Μηλοβότα στασιωρέ,
14 Κύκλωπος ἀγροβότα.

Ἀντιστροφή.

1 Σπαργῶντάς μοι πρὸ μαστοὺς χάλασον. 55
2 Δέξαι θηλαῖσι σποράς,
3 Ἃς λείπεις ἀρνῶν θαλάμοις.
4 Ποθοῦσί σ' ἁμερόκοιτοι
5 Βλαχαὶ σμικρῶν τεκέων.
6 Εἰς αὐλὰν πότ' ἀμφιβαλεῖς 60
7 Ποιηρὰς λιποῦσα νομούς,
8 Αἰτναίων εἴσω σκοπέλων.
9 Οὐ τάδε Βρόμιος, οὐ τάδε χοροί,
10 Βάκχαι τε θυρσοφόροι.
11 Οὐ τυμπάνων ἀλαλαγμοί, 65
12 Κρήναις παρ' ὑδροχύτοις,
13 Οὐκ οἴνου χλωραὶ σταγόνες,
14 Οὐ Νύσᾳ μετὰ Νυμφᾶν.

Ἐπῳδός.

1 Ἴακχον, Ἴακχον ᾠδὰν
2 Μέλπω πρὸς τὰν Ἀφροδίταν, 70
3 Ἂν θηρεύων πετόμαν,
4 Βάκχαις σὺν λευκόποσιν.
5 Ὦ φίλος, ὦ φίλε Βακχεῖε,
6 Ποῖ οἰοπολεῖς,
7 Ξανθὰν χαίταν σείεις; 75
8 Ἐγὼ δ' ὁ σὸς πρόσπολος
9 Θητεύω Κύκλωπι
10 Τῷ μονοδέρκτᾳ,
11 Δοῦλος ἀλαίνων σὺν τᾷδε
12 Τράγου χλαίνᾳ μελέᾳ, 80
13 Σᾶς χωρὶς φιλίας.

ΙΑΜΒΟΙ.

σιλ. Σιγήσατ' ὦ τέκν', ἄντρα δ' εἰς πετρηρεφῆ
Ποίμνας ἀθροῖσαι προσπόλους κελεύσατε.

Χο. Χωρεῖτ'. ἀτὰρ δὴ τίνα πάτερ σπουδὴν ἔχεις;

σιλ. Ὁρῶ πρὸς ἀκταῖς ναὸς Ἑλλάδος σκάφος, 85
Κώπης τ' ἄνακτας σὺν στρατηλάτῃ τινὶ
Στείχοντας εἰς τόδ' ἄντρον. ἀμφὶ δ' αὐχέσι
Τεύχη φέροντας κενά, βορᾶς κεχρημένους,
Κρωσσούς θ' ὑδρηλούς. ὦ ταλαίπωροι ξένοι,
Τίνες ποτ' εἰσίν; οὐκ ἴσασι δεσπότην 90
Πολύφημον, οἷός ἐστιν, ἄξενον στέγην
Τήνδ' ἐμβεβῶτες, καὶ Κυκλωπίαν γνάθον
Τὴν ἀνδροβρῶτα δυστυχῶς ἀφιγμένοι.
Ἀλλ' ἥσυχοι γίγνεσθ', ἵν' ἐκπυθώμεθα,
Πόθεν πάρεισι Σικελὸν Αἰτναῖον πάγον. 95

οδυ. Ξένοι, φράσαιτ' ἂν νᾶμα ποτάμιον πόθεν
Δίψης ἄκος λάβοιμεν, εἴ τέ τις θέλει
Βορὰν ὀδῆσαι ναυτίλοις κεχρημένοις;
Τί χρῆμα; Βρομίου πόλιν ἐοίκαμεν εἰσβαλεῖν.
Σατύρων πρὸς ἄντροις τόνδ' ὅμιλον εἰσορῶ. 100
Χαίρειν προσεῖπα πρῶτα τὸν γεραίτατον.

σιλ. Χαῖρ' ὦ ξέν', ὅστις δ' εἶ φράσον, πάτραν τε σήν.

οδυ. Ἰθακὸς Ὀδυσσεύς, γῆς Κεφαλλήνων ἄναξ.

σιλ.

σιλ. Οἶδ' ἄνδρα κρόταλον, δριμὺ Σισύφου γένος.
ὀδ. Ἐκεῖνος αὐτός εἰμι. λοιδόρει δὲ μή. 105
σιλ. Πόθεν Σικελίαν τήνδε ναυστολῶν πάρει;
ὀδ. Ἐξ Ἰλίου γε κἀπὸ Τρωϊκῶν πόνων.
σιλ. Πῶς; πορθμὸν οὐκ ᾔδεισθα πατρῴας χθονός;
ὀδ. Ἀνέμων θύελλαι δεῦρό μ' ἥρπασαν βίᾳ.
σιλ. Παπαῖ. τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξαντλεῖς ἐμοί. 110
ὀδ. Ἦ καὶ σὺ δεῦρο πρὸς βίαν ἀπεστάλης;
σιλ. Λῃστὰς διώκων, οἳ Βρόμιον ἀνήρπασαν.
ὀδ. Τίς δ' ἥδε χώρα, καὶ τίνες ναίουσί νιν;
σιλ. Αἰτναῖος ὄχθος Σικελίας ὑπέρτατος.
ὀδ. Τείχη δὲ ποῦ 'στι, καὶ πόλεως πυργώματα; 115
σιλ. Οὐκ ἔστ'. ἔρημοι πρῶνες ἀνθρώπων, ξένε.
ὀδ. Τίνες δ' ἔχουσι γαῖαν; ἢ θηρῶν γένος;
σιλ. Κύκλωπες, ἄντρ' ἔχοντες, οὐ στέγας δόμων.
ὀδ. Τίνος κλύοντες; ἢ δεδήμευται κράτος;
σιλ. Νομάδες. ἀκούει δ' οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενός. 120
ὀδ. Σπείρουσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δήμητρος στάχυν;
σιλ. Γάλακτι, καὶ τυροῖσι, καὶ μήλων βορᾷ.
ὀδ. Βρομίου δὲ πῶμ' ἔχουσιν, ἀμπέλου ῥοάς;
σιλ. Ἥκιστα. τοιγὰρ ἄχορον οἰκοῦσι χθόνα.
ὀδ. Φιλόξενοι δὲ, χὤσιοι περὶ ξένους; 125
σιλ. Γλυκύτατά φασι τὰ κρέα τοὺς ξένους φορεῖν.
ὀδ. Τί φῄς; βορᾷ χαίρουσιν ἀνθρωποκτόνῳ;
σιλ. Οὐδεὶς μολὼν δεῦρ' ὅστις οὐ κατεσφάγη.
ὀδ. Αὐτὸς δὲ Κύκλωψ ποῦ 'στιν; ἢ δόμων ἔσω;
σιλ. Φροῦδος πρὸς Αἴτνην, θῆρας ἰχνεύων κυσίν. 130
ὀδ. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον, ὡς ἀπαίρωμεν χθονός;
σιλ. Οὐκ οἶδ' Ὀδυσσεῦ. πᾶν δέ σοι δρῴημεν ἄν.
ὀδ. Ὄψον πέρασον ἡμῖν, οὗ σπανίζομεν.
σιλ. Οὐκ ἔστιν, ὥσπερ εἶπον, ἄλλο πλὴν κρέας.
ὀδ. Ἀλλ' ἡδὺ λιμοῦ καὶ τόδε σχετήριον. 135
σιλ. Καὶ τυρὸς ὀπίας ἔστι, καὶ βοὸς γάλα.
ὀδ. Ἐκφέρετε. φῶς γὰρ ἐμπολήμασι πρέπει.
σιλ. Σὺ δ' ἀντιδώσεις, εἰπέ μοι, χρυσὸν πόσον;
ὀδ. Οὐ χρυσὸν, ἀλλὰ πῶμα Διονύσου φέρω.
σιλ. Ὦ φίλτατ' εἰπὼν, οὗ σπανίζομεν πάλαι. 140
ὀδ. Καὶ μὴν Μάρων μοι πῶμ' ἔδωκε, παῖς θεοῦ.
σιλ. Ὃν ἐξέθρεψα ταῖσδ' ἐγώ ποτ' ἀγκάλαις;
ὀδ. Ὁ Βακχίου παῖς, ὡς σαφέστερον μάθῃς.
σιλ. Ἐν σέλμασιν νεώς ἐστιν, ἢ φέρεις σύ νιν;
ὀδ. Ὅδ' ἀσκὸς, ὃς κεύθει νιν, ὡς ὁρᾷς, γέρον. 145
σιλ. Οὗτος μὲν οὐδ' ἂν γνάθον πλήσειέ μου.
ὀδ. Ναὶ δὶς τόσον πῶμ', ὅσον ἂν ἐξ ἀσκοῦ ῥυῇ.
σιλ. Καλήν γε κρήνην εἶπας, ἡδεῖάν τ' ἐμοί.
ὀδ. Βούλει σε γεύσω πρῶτον ἄκρατον μέθυ;
σιλ. Δίκαιον. ἦ γὰρ γεῦμα τὴν ὠνὴν καλεῖ. 150
ὀδ. Καὶ μὴν ἐφέλκω καὶ ποτῆρ', ἀσκοῦ μέτα.
σιλ. Φέρ' ἐκπάταξον, ὡς ἀναμνησθῶ πιών.
ὀδ. Ἰδού. Σιλ. Παπαιάξ, ὡς καλὴν ὀσμὴν ἔχει.
ὀδ. Εἶδες γὰρ αὐτήν; Σιλ. Οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὀσφραίνομαι.
ὀδ. Γεῦσαί νυν, ὡς ἂν μὴ λόγῳ 'παινῇς μόνον. 155
σιλ. Βαβαί. χορεῦσαι παρακαλεῖ μ' ὁ Βάκχιος.
Ἆ, ἆ, ἆ. ὀδ. Μῶν τὸν λάρυγγα διεκάναξέ σου καλῶς;
σιλ. Ὥστ' εἰς ἄκρους γε τοὺς ὄνυχας ἀφίκετο.
ὀδ. Πρὸς τῷδε μέντοι καὶ νόμισμα δώσομεν.
σιλ. Χάλα τὸν ἀσκὸν μόνον. ἔα τὸ χρυσίον. 160
ὀδ. Ἐκφέρετέ νυν τυρεύματ', ἢ μήλων τόκον.
σιλ. Δράσω τάδ', ὀλίγον φροντίσας γε δεσποτῶν.
Ὡς ἐκπιεῖν ἂν κύλικα βουλοίμην μίαν,
Πάντων Κυκλώπων ἀντιδοὺς βοσκήματα,
Ῥίψαι τ' ἐς ἅλμην Λευκάδος πέτρας ἄπο, 165
Ἅπαξ μεθυσθεὶς, καταβαλών τε τὰς ὀφρῦς.
Ὡς ὅς γε πίνων μὴ γέγηθε, μαίνεται.
Ἵν' ἔστι τουτί τ' ὀρθὸν ἐξανιστάναι,
Μαστοῦ τε δραγμὸς, καὶ παρεσκευασμένου
Ψαῦσαι χεροῖν λειμῶνος, ὀρχηστύς θ' ἅμα, 170

Sil. *Noui virum loquacem, acre Sisyphi genus.*
Vlys. *Ille ipse sum, ne tamen conuicieris mihi.*
Sil. *Vnde ad Siciliam hanc nauigans ades?*
Vlys. *Ab Ilio, & Troiano bello.*
Sil. *Quomodo? fretum non noras patriae tuae?*
Vlys. *Ventorum procella huc me rapuerunt vi.*
Sil. *Papa. hauris eandem fortunam, quam & ego.*
Vlys. *An & tu huc vi missus es?*
Sil. *Praedones persequens, qui rapuerunt Bacchum.*
Vlys. *Quae verò est haec regio, & quinam eam habitant?*
Sil. *Aetneus tumulus* est *Siciliae altissimus.*
Vlys. *Moenia verò vbi sunt, & vrbis turres?*
Sil. *Non sunt. isti tumuli* sunt *sine hominibus, hospes.*
Vlys. *Quinam verò* hanc *habẽt terrã? éstne* aliquod *genus ferarũ?*
Sil. *Cyclopes antra habentes, non tecta domorum.*
Vlys. *Cui parent? an populare est imperium?*
Sil. Sunt *vagi pastores. nec vllus vlla* in re *alteri paret.*
Vlys. *Semināntne spicas Cereris? aut vnde viuunt?*
Sil. *Lacte, & caseis, & pecudum esu.*
Vlys. *Bacchíne potum habent ex fluxu vitis?*
Sil. *Minimè. ingratam enim habitant terram.*
Vlys. *Súntne hospitales, & pij in hospites?*
Sil. *Dulcissimas dicunt carnes hospites ferre.*
Vlys. *Quid ais: delectantúrne voratione caesorum hominum?*
Sil. *Nemo venit huc, qui non interfectus sit.*
Vlys. *Ipse verò Cyclops vbinam est? an in domo?*
Sil. *Abiit ad Aetnam, feras vestigaturus canibus.*
Vlys. *Scis igitur quid facies, vt soluamus ex hac terra?*
Sil. *Non scio Vlysses: quidlibet tamen in tuã gratiam faciemus.*
Vlys. *Vende nobis cibum cuius indigemus.*
Sil. *Non est, vt dixi, quidquam praeter carnem.*
Vlys. *Verùm dulce famis* est *& hoc sedandae remedium.*
Sil. *Est & caseus coagulo factus, & lac vaccae.*
Vlys. *Efferte. lux enim contractibus conuenit.*
Sil. *Tu verò dic mihi, quantum vicissim* pro his *dabis aurum?*
Vlys. *Non aurum: sed potum Bacchi fero.*
Sil. *O qui* nobis verba *gratissima dixisti, cuius* potus *iãpridem*
Vlys. *Atqui Maron mihi potum dedit, filius dei.* (*indigebamus.*
Sil. *Quem alui puerum ego quondam in meis brachiis;*
Vlys. *Bacchi filius, vt clarius scias.*
Sil. *In tabulis nauis ne est, an fers ipsum tecum?*
Vlys. *Hic vter* est, *qui occultat ipsum* vinum, *vt vides, senex.*
Sil. *Hic profectò* vter, hoc vinũ, *ne buccã quidẽ impleret meã.*
Vlys. *Certè bis tãtus potus,* cã ipleret, *quantus ex vtre fluxerit.*
Sil. *Pulchrum fontem dixisti, gratúmque mihi.*
Vlys. *Vísne vt primùm tibi vinum merum gustandum praebeam?*
Sil. *Aequum* hoc est. *Profectò enim praegustatio emptionem vo-*
cat, homines ad emendum inuitans.
Vlys. *Atqui affero & poculum cum vtre.*
Sil. *Age excutias, vt, cùm bibero, recorder,* ac sciam quale sit.
Vlys. *Ecce.* Sil. *Papa. Quàm pulchrum odorem habet.*
Vlys. *Vidisti igitur ipsum?* Sil. *Non per Iouem, sed olfacio.*
Vlys. *Gusta* nunc *ipsum, vt non verbis laudes tantùm.*
Sil. *Papa. Saltare me inuitat Bacchus.*
Ha, ha, ha. Vl. *Num tibi guttur rigauit egregiè?*
Sil. *Ita vt vel ad extremos vngues peruenerit.*
Vlys. *Praeter hoc verò pecuniam etiam dabimus.*
Sil. *Laxa tantum vtrem,* vt des vinum, *omitte aurum.*
Vlys. *Efferte nunc caseos, & ouium foetum.*
Sil. *Faciam haec, parum certè curans* meos *dominos.*
Quia calicem vnum huius vini plenum *ebibere vellem,*
Omnium Cyclopum *pro eo dans greges,*
Et praeceps ferri in mare alba à petra,
Semel ebrius, & remittens supercilia.
Quoniam, qui bibens non laetatur, prorsus *insanit:*
Vbi n. est hoc vini gaudiũ, ibi licet caput *erectũ excitare,*
Mammarúmque foeminearũ *cõtrectatio* illic est, *& paratũ*
Tangere manibus pratum, & saltatio simul illic est, (*licet*

Malorum & oblivio. Quamobrem ego osculabor, exauriam
Hunc potum. Cyclopis stultitiam
Plorare iubens, & oculum illum medium.
Audi Vlysses, confabulabimur aliquantulum tecum.

Vlys. Atqui amici acceditis ad amicum, cũ quo amice colloquemini.
Sil. Cepistis Troiam, & Helenam captiuam?
Vlys. Et totam familiam Priami expugnauimus.
Sil. Nonne igitur postquam iuuenculam cepistis,
Omnes ipsam subagitastis per vices?
Quia multis delectatur nubens,
Proditricem dico, quæ caligas varias
Circa crura videns, & Parin aureum
Torquem ferentem circa medium collum,
Attonitu obstupuit, Menelaum homuncionem
Optimum deserens: vtinam nusquam genus
Mulierum natum esset, nisi mihi soli.
Ecce vobis pastorum ista pecudes
Rex Vlysses, balantium agnorum nutrimenta,
Coagulatique lactis non pauci casei,
Auferte, secedite quàm celerrimè ab antris,
Botri mihi potum vicissim pro his dantes Bacchici.
Vlys. Hei mihi, Cyclops iste venit: quid agemus?
Perimus enim, ô senex: quò oportet fugere?
Sil. Intra hanc petram, vbi potestis latere.
Vlys. Rẽ hanc periculosam dixisti iubens nos in retia proficisci.
Sil. Non periculosum est hoc. Nam sunt multa petræ refugia.
Vlys. Nequaquam. nam valde Troia gemeret,
Si fugeremus vnum virum. Maximam enim turbam
Phrygum sustinui sæpe cum clypeo.
Sed si moriendum est, moriemur generosè:
Aut viuentes, gloriam pristinam fortiter tuebimur.
Sil. Siste gradũ, & vinũ mihi præbe. quid hoc est? quænã hæc ignauia?
Cy. Quid bacchamini? His in locis non est Dionysus
Non crepitacula æris, & tympanorum pulsationes.
Quomodo mihi se habent in antris recens editi fœtus?
An ad vbera matrum eunt? an verò sub matrum
Latera currunt? & in iunceis vasis
Expressáne est caseorum copia?
Quid dicitis? quid aitis? mox aliquis vestrûm hoc ligno
Lacrymas emittet: spectate sursum, & non deorsum.
Sil. En ad ipsum Iouem oculos attollimus,
Et astra, & Orionem suspicio.
Cy. Prandium estne bene paratum?
Sil. Est. fauces modò sint paratæ.
Cy. An etiam lacte sunt crateres pleni?
Sil. Vt ebibere possis, si velis, totum dolium.
Cy. Ouillúmne, an bouillum an mixtum?
Sil. Quodcunque tu volueris: ne me degluties tantùm.
Cy. Minimè. quia in medio ventre
Saltantes me perderetis ob has vestras gesticulationes.
Age, quam turbam hanc video ad stabula?
Prædones quidam, aut fures appulerunt ad hanc terram:
Video certè hos agnos ex meis stabulis
Tortis viminibus corpore colligatos,
Et vasa caseorum commista, senique
Plagis frontem caluam intumuisse.
Sil. Heu mihi, febricito. contusus miser.
Cy. A quo? quis in tuum caput pugnos incussit, senex?
Sil. Ab his fui percussus, quia hæc non sinebam eos auferre.
Cy. Non sciunt me deum, & à diis progenitum?
Sil. Dixi ego ista, illi tamen efferebant res tuas.
Et hunc caseum, me non permittente, comederunt,
Et hos agnos efferebant: ligato autem te
Ad lignum tricubitale, oculum tuum medium,
Et viscera dicebant se demessuros esse vi,
Et flagellis tuum tergum bellè percussuros esse,
Et deinde te constrictum, in tabulata
Nauis iniectum, venditturos esse alicui,

Κακῶν τε λῆστις. εἶτ' ἐγὼ κωνήσομαι
Τοιόνδε πῶμα, τὴν Κύκλωπος ἀμαθίαν
Κλαίειν κελεύων, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν μέσον.
Ἀκού' Ὀδυσσεῦ, διαλαλήσωμέν τί σοι.
ὀδ. Καὶ μὴν φίλοι γε προσφέρεσθε πρὸς φίλον. 175
σιλ. Ἐλάβετε Τροίαν, τήν τ' Ἑλένην τὴν χειρίαν;
ὀδ. Καὶ πάντα γ' οἶκον Πριαμιδῶν ἐπέρσαμεν.
σιλ. Οὔκουν ἐπειδὴ τὴν νεᾶνιν εἵλετε,
Ἅπαντες αὐτὴν διεκροτήσατ' ἐν μέρει;
Ἐπεί γε πολλοῖς ἥδεται γαμουμένη, 180
Τὴν προδότιν, ἣ τοὺς θυλάκους τοὺς ποικίλους
Περὶ τοῖν σκελοῖν ἰδοῦσα, καὶ τὸν χρύσεον
Κλοιὸν φοροῦντα περὶ μέσον τὸν αὐχένα,
Ἐξεπτοήθη, Μενέλεων ἀνθρώπιον
Λῷστον λιποῦσα. μηδαμοῦ γένος ποτὲ 185
Φῦναι γυναικῶν ὤφελ', εἰ μὴ μοὶ μόνῳ.
Ἰδοὺ τάδ' ὑμῖν ποιμένων βοσκήματα,
Ἄναξ Ὀδυσσεῦ, μηκάδων βοσκήματα,
Πηκτοῦ γάλακτός τ' οὐ σπάνια τυρεύματα.
Φέρεσθε, χωρεῖθ' ὡς τάχιστ' ἄντρων ἄπο, 190
Βότρυος ἐμοὶ πῶμ' ἀντιδόντες εὐίου.
ὀδ. Οἴμοι Κύκλωψ ὅδ' ἔρχεται. τί δράσομεν;
Ἀπολώλαμεν γὰρ ὦ γέρον. ποῖ χρὴ φυγεῖν;
σιλ. Εἴσω πέτρας τῆσδ', οὗπερ ἂν λάθοιτέ γε.
ὀδ. Δεινὸν τόδ' εἶπας, ἀρκύων μολεῖν ἔσω. 195
σιλ. Οὐ δεινόν. εἰσὶ καταφυγαὶ πολλαὶ πέτρας.
ὀδ. Οὐ δῆτ' ἐπεί τἂν μεγάλα γ' ἡ Τροία στένοι,
Εἰ φευξόμεσθ' ἕν' ἄνδρα. μυρίον δ' ὄχλον
Φρυγῶν ὑπέστην πολλάκις σὺν ἀσπίδι.
Ἀλλ' εἰ θανεῖν δεῖ, κατθανούμεθ' εὐγενῶς. 200
Ἢ ζῶντες, αἶνον τὸν πάρος γ' εὖ σώσομεν.
σιλ. Ἄνεχε, πάρεχε. τί τάδε; τίς ἡ ῥᾳθυμία;
κύ. Τί βακχιάζετ'; οὐ Διόνυσος τάδε,
Οὐ κρόταλα χαλκοῦ, τυμπάνων τ' ἀράγματα.
Πῶς μοι κατ' ἄντρα νεόγονα βλαστήματα; 205
Ἦ πρός γε μαστοῖς εἰσι; χὑπὸ μητέρων
Πλευρὰς τρέχουσι; σχοινίοις τ' ἐν τεύχεσι,
Πλήρωμα τυρῶν ἐστιν ἐξημελγμένον;
Τί φατέ; τί λέγετε; τάχα τις ὑμῶν τῷ ξύλῳ
Δάκρυα μεθήσει. βλέπετ' ἄνω, καὶ μὴ κάτω. 210
σιλ. Ἰδού, πρὸς αὐτὸν τὸν Δί' ἀνακεκύφαμεν,
Καὶ τ' ἄστρα, καὶ τὸν Ὠρίωνα δέρκομαι.
κύ. Ἄριστόν ἐστιν εὖ παρεσκευασμένον;
σιλ. Πάρεστιν. ὁ φάρυγξ εὐτρεπὴς ἔστω μόνον.
κύ. Ἦ καὶ γάλακτός εἰσι κρατῆρες πλέῳ; 215
σιλ. Ὥστ' ἐκπιεῖν γέ σ' ἢν θέλῃς ὅλον πίθον.
κύ. Μήλειον, ἢ βόειον, ἢ μεμιγμένον;
σιλ. Ὃν ἂν θέλῃς σύ. μὴ 'μέ γε καταπίῃς μόνον.
κύ. Ἥκιστ'. ἐπεί μ' ἂν ἐν μέσῃ τῇ γαστέρι
Πηδῶντες ἀπολέσαιτ' ἂν ὑπὸ τῶν σχημάτων. 220
Ἔα, τίν' ὄχλον τόνδ' ὁρῶ πρὸς αὐλίοις;
Λῃσταί τινες κατέσχον, ἢ κλῶπες χθόνα.
Ὁρῶ γέ τοι τούσδ' ἄρνας ἐξ ἄντρων ἐμῶν
Στρεπταῖς λύγοισι σῶμα συμπεπλεγμένους,
Τεύχη τε τυρῶν συμμιγῆ, γέροντά τε 225
Πληγαῖς πρόσωπον φαλακρὸν ἐξῳδηκότα.
σιλ. Ὤμοι, πυρέσσω συγκεκομμένος τάλας.
κύ. Ὑπὸ τοῦ; τίς εἰς σὸν κρᾶτ' ἐπύκτευσεν γέρον;
σιλ. Ὑπὸ τῶνδε Κύκλωψ, ὅτι τάδ' οὐκ εἴων φέρειν.
κύ. Οὐκ ᾔσαν ὄντα θεόν με, καὶ θεῶν ἄπο; 230
σιλ. Ἔλεγον ἐγὼ τάδ'. οἱ δ' ἐφόρουν τὰ χρήματα.
Καὶ τόν γε τυρὸν, οὐκ ἐῶντος, ἤσθιον.
Τούς τ' ἄρνας ἐξεφόρουν. δήσαντες δέ σε
Κλῳῷ τριπήχει, κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν μέσον,
Τὰ σπλάγχν' ἔφασκον ἐξαμήσεσθαι βίᾳ, 235
Μάστιγί τ' εὖ τὸ νῶτον ἀπολέψειν σέθεν.
Κἄπειτα συνδήσαντες, ἐς τὰ σέλματα
Τῆς νηὸς ἐμβαλόντες, ἀποδώσειν τινὶ

Πέ-

Πέδαις μοχλεύειν, ἢ πυλῶνα καταβαλεῖν.
κύ. Ἀληθές; οὔκουν κοπίδας ὡς τάχιστ᾽ ἰὼν 240
Θήξεις μαχαίρας, καὶ μέγαν φάκελλον ξύλων
Ἐπιθεὶς ἀνάψεις; ὡς σφαγέντες αὐτίκα
Πλήσουσι νηδὺν τὴν ἐμὴν ἀπ᾽ ἄνθρακος
Θερμὴν ἔδοντος δαῖτα τοῦ κρεανόμου;
Τὰ δ᾽ ἐκ λέβητος ἑφθὰ, καὶ τετηκότα. 245
Ὡς ἔκπλεώς γε δαιτὸς ἡμερεσκόου,
Ἅλις λεόντων ἐστί μοι θοινωμένῳ,
Ἐλάφων τε. χρόνιος δ᾽ εἰμ᾽ ἀπ᾽ ἀνθρώπων βορᾶς.
σιλ. Τὰ καινά γ᾽ ἐκ τῶν ἠθάδων, ὦ δέσποτα,
Ἡδίον᾽ ἐστίν. οὐ γὰρ οὖν νεωστί γε 250
Ἄλλοι πρὸς ἄντρα τὰ σ᾽ ἀφίκοντο ξένοι.
ὀδ. Κύκλωψ, ἄκουσον ἐν μέρει καὶ τῶν ξένων.
Ἡμεῖς βορᾶς χρῄζοντες ἐμπολεῖν λαβεῖν,
Σῶν ἄσσον ἄντρων ἤλθομεν νεὼς ἄπο.
Τοὺς δ᾽ ἄρνας ἡμῖν οὗτος, ἀντ᾽ οἴνου σκύφου, 255
Ἀπημπόλα τε, κἀδίδου, πιεῖν λαβὼν,
Ἑκὼν ἑκοῦσι. κοὐδὲν ἦν τούτῳ βίᾳ.
Ἀλλ᾽ οὗτος ὑγιὲς οὐδὲν, ὧν φησιν, λέγει,
Ἐπεὶ κατελήφθη σου λάθρα πωλῶν τὰ σά.
σιλ. Ἐγώ; κακῶς γὰρ ἐξόλοι᾽. ὀδ. εἰ ψεύδομαι. 260
σιλ. Μὰ τὸν Ποσειδῶ τὸν τεκόντα σ᾽ ὦ Κύκλωψ,
Μὰ τὸν μέγαν Τρίτωνα, καὶ τὸν Νηρέα,
Μὰ τὴν Καλυψὼ, τάς τε Νηρέως κόρας,
Μὰ θ᾽ ἱερὰ κύματ᾽, ἰχθύων τε πᾶν γένος,
Ἀπώμοσ᾽ ὦ κάλλιστον, ὦ Κυκλώπιον, 265
Ὦ δεσποτίσκε, μὴ τὰ σ᾽ ἐξοδᾶν ἐγὼ
Ξένοισι χρήματα. ἢ κακῶς οὗτοι κακοὶ
Οἱ παῖδες ἀπόλοινθ᾽, οὓς μάλιστ᾽ ἐγὼ φιλῶ.
χο. Αὐτὸς ἔχ᾽. ἔγωγε τοῖς ξένοις τὰ χρήματα
Περνάντα σ᾽ εἶδον, εἰ δ᾽ ἐγὼ ψευδῆ λέγω, 270
Ἀπόλοιθ᾽ ὁ πατήρ μου, τοὺς ξένους δὲ μὴ ἀδίκει.
κύ. Ψεύδεσθ᾽. ἔγωγε τῷδε τοῦ Ῥαδαμάνθυος
Μᾶλλον πέποιθα, καὶ δικαιότερον λέγω.
Θέλω δ᾽ ἐρέσθαι. πόθεν ἐπλεύσατ᾽ ὦ ξένοι;
Ποδαποί, τίς ὑμᾶς ἐξεπαίδευσεν πόλις; 275
ὀδ. Ἰθακήσιοι μὲν τὸ γένος. Ἰλίου δ᾽ ἄπο
Πέρσαντες ἄστυ, πνεύμασι θαλασσίοις,
Σὴν γαῖαν ἐξωσθέντες ἥκομεν Κύκλωψ.
κύ. Ἦ τῆς κακίστης οἳ μετήλθεθ᾽ ἁρπαγὰς
Ἑλένης Σκαμάνδρου γείτον᾽ Ἰλίου πόλιν; 280
ὀδ. Οὗτοι, πόνον τὸν δεινὸν ἐξηντληκότες.
κύ. Αἰσχρὸν στράτευμά γ᾽, οἵτινες μιᾶς χάριν
Γυναικὸς, ἐξεπλεύσατ᾽ εἰς γαῖαν Φρυγῶν.
ὀδ. Θεοῦ τὸ πρᾶγμα, μηδέν᾽ αἰτιῶ βροτῶν,
Ἡμεῖς δέ σ᾽, ὦ θεοῦ ποντίου γενναῖε παῖ, 285
Ἱκετεύομέν τε, καὶ λέγομεν ἐλευθέρως,
Μὴ τλῇς πρὸς ἄντρα σοὺς ἀφιγμένους φίλους
Κτανεῖν, βοράν τε δυσσεβῆ θέσθαι γνάθοις.
Οἳ τὸν σὸν ὦναξ πατέρ᾽ ἔχειν ναῶν ἕδρας
Ἱδρυσάμεσθα γῆς ἐν Ἑλλάδος μυχοῖς. 290
Ἱερός τ᾽ ἄθραυστος Ταινάρου μένει λιμὴν,
Μαλέας τ᾽ ἄκροι κευθμῶνες, ἥ τε Σουνίου
Δίας Ἀθάνας σῶς ὑπάργυρος πέτρα,
Γεραίστιοί τε καταφυγαί, τά θ᾽ Ἑλλάδος
Δύσφορ᾽ ὀνείδη Φρυξὶν οὐκ ἐδώκαμεν, 295
Ὧν καὶ σὺ κοινοῖ. γῆς γὰρ Ἑλλάδος μυχοὺς
Οἰκεῖς, ὑπ᾽ Αἴτνῃ τῇ πυριστάκτῳ πέτρᾳ.
Νόμοις δὲ θνητοῖς εἰς λόγους ἀποστρέφου,
Ἱκέτας δέχεσθαι ποντίους ἐφθαρμένους,
Ξένιά τε δοῦναι, καὶ πέπλοις ἐπαρκέσαι. 300
Οὐκ ἀμφὶ βουπόροισι πηχθέντας μέλη
Ὀβελοῖσι, νηδὺν καὶ γνάθον πλῆσαι σέθεν.
Ἅλις δὲ Πριάμου γαῖ᾽ ἐχήρωσ᾽ Ἑλλάδα,
Πολλῶν νεκρῶν πιοῦσα δοριπετῆ φόνον.
Ἀλόχους τ᾽ ἀνάνδρους, γραῦς τ᾽ ἄπαιδας ὤλεσεν, 305
Πολιούς τε πατέρας. εἰ δὲ τοὺς λελειμμένους

Vt saxa vectibus moueas, ac feras, aut vt sis custos ianua.
Cy. *Scilicet. non igitur acutos quàm celerrimè vadens*
Acues gladios, & magnum fascem lignorum
Igni *impositum incendes, vt mactati statim*
Impleant ventrem meum ad carbones,
Calidum quum edam cibũ à carnium distributore *coquo*
Catera verò ex lebete cocta, & elixa sumam, (mihi datũ?
Quia plenus sum *cibi quotidiani*, vel quia plenus sum ci-
Satis leonum ego iam sum epulatus, (bo montano.
Ceruorúmq; satis edi. *Iã pridẽ verò nullas humanas carnes*
Sil. *Noua* ciborum genera *post consueta, ô domine,* (vorani.
Sunt dulcissima: non enim recens
Vlys. *Alij ad antra tua venerunt hospites.*
Cyclops audi vicissim & hospites.
Nos cupientes cibi emptionem, i. cibum emptum, *accipere,*
Prope tua antra venimus à naui:
Hos verò agnos nobis iste pro vini scypho
Vendidit, & dedit, accepto potu,
Volens volentibus, & nihil huic per vim est factum.
Sed iste nihil veri suis verbis dicit,
Postquam deprehensus est res clam vendens tuas.
Sil. *Ego? male pereas.* Vl. *Si mentior.*
Sil. *Non per Neptunum, qui genuit te, ô Cyclops,*
Non per magnum Tritonem, & Nerea,
Non per Calypso, & Nerei puellas,
Non per sacros fluctus, & piscium totum genus,
Iuro, ô pulcherrime, ô Cyclopicule,
O hericule, quòd non vendiderim ego has
Hospitibus res: aut male hi mali
Liberi pereant, quos ego maximè diligo.
Cho. *Heus tu, contine te, tace. Ego enim hospitibus has res*
Vendentem te vidi: si verò ego falsa dico,
Pereat pater meus: hospites verò ne afficias iniuria.
Cyc. *Mentimini. ego verò huic Sileno quàm Rhadamantho,*
Longè magis *fidem habeo, & iustius loquor,* quàm vos.
Volo autem hos *interrogare. Vnde nauigastis hospites?*
Cuiates? qua vos enutriuit ciuitas?
Vly. *Ithacenses quidem* sumus *genere, sed ab Ilio,*
Euersa vrbe, ventis marinis
Ad *tuam terram tempestatibus delati venimus, Cyclops.*
Cy. *An estis illi, qui persecuti estis raptus pessima*
Helena, ad Scamandro vicinam ciuitatem Ilij?
Vlys. *Illi ipsi, labore graui exhausto* ac tolerato.
Cy. *Turpis certè militia, qui propter vnam*
Mulierem, nauigastis in terram Phrygum.
Vlys. *Dei fuit hoc factum, neminem accuses mortalium.*
Nos verò tibi ô marini dei generose fili,
Supplicamus, & dicimus liberè:
Nolis ad antra tuos profectos amicos
Occidere, & cibum impium facere genis,
Qui tuo ô rex patri, templorum sedes
Posuimus in terra Gracia recessibus.
Sacérque, & *inuiolatus manet ei Tanari portus,*
Maleaque summa latebra, excelsæque speculæ, & *Sunij*
Dia Minerua sospes, argento scatens rupes,
Et Geraestea refugia. Gracia verò
Non ferenda probra, Phrygibus non condonauimus.
Cuius gloria & tu sis particeps: Gracia enim recessus
Habitas, sub Ætna ignifera rupe.
Moribus igitur humanis ad colloquium te conuerte,
Supplices vt recipias in mari perditos,
Et munera des hospitalia, & vestibus nos *adiuues.*
Neque commit*tas, vt oblongis affixi membra*
Verubus, ventrem, & maxillas impleamus tuas.
Satis enim Priami terra viduauit Graciam,
Multorum mortuorum faciens hasta cadem.
Coniugésque viris, & anus liberis orbatas perdidit,
Canósque patres: si verò reliquos

Tu igni comburens, conuiuio absumas malo.
Quo se conuertet aliquis? Sed mihi pare Cyclops,
Omitte auiditatem tuæ genæ, & pietatem
Impietati præfer. multis enim
Mala lucra damnum attulerunt.
Sil. Consulere tibi volo, de carnibus quidem
Nihil relinquas huius, & si linguam eius comederis,
Elegans fies, & loquacissimus Cyclops.
Cy. Diuitiæ, homuncio, prudentibus deus sunt,
Reliqua verò sunt iactantia quædam, & verba splendida.
Arces verò marinas, quæ sunt consecratæ meo patri,
Valere iubeo. Quid igitur hæc mihi proposuisti tuis ver- (bis
Iouis enim ego fulmen non metuo hospes,
Nec scio quòd Iupiter sit me potentior deus.
Nec posthac Iouem curabo: Quòd autem eum nō curem,
Audi, Quando deorsum mittit pluuiam,
In hoc antro habitaculum habeo solidum,
Aut vitulum assatum, aut aliquam feram bestiam
Epulans sub tecto tegente meum supinum ventrem.
Epota autem lactis amphora, vestem
Pulso, cum Iouis tonitruis strepitu contendens.
Quando verò Boreas Thracius niuem fundit,
Pellibus ferarum corpus circundans meum,
Et ignem accendens niuem nihil curo,
Terra verò necessariò siue velit, siue nolit,
Pariens herbam, pinguefacit pecudes meas,
Quas ego nulli macto præterquam mihi (non diis)
Et ventri huic, qui maximus est deorum,
Quia comedere, & bibere quotidie,
Id verò Iupiter est hominibus sapientibus,
Et nihil se angere: qui verò leges
Posuerunt, variantes hominum vitam,
Illos plorare iubeo: mea vita ego
Non desinam benefacere, edénsque te.
Xeniáque accipies hæc (vt irreprehensus sim)
Ignem, & patrium hunc lebetem, qui feruens
Tuam carnem ponderosam capiet pulchrè.
Quamobrem serpite intro, huic deo in antro
Vt ad conuiuium stantes, me lautis epulis excipiatis.
Vlyſ. Heu heu, labores quidem Troianos effugi,
Et marinos: nunc verò ad hominis impij
Animum appuli, & importuosum cor.
O Pallas, ô domina Ioue genita Dea,
Nunc, nunc opitulare. ad maiores enim quàm in Ilio
Labores veni, & in periculi sedem.
Et tu lucidarum stellarum qui habitas sedem
O Iupiter, xenia vide hæc. Si enim hæc non vides,
Frustra putaris, Iupiter, cùm non sis, Deus.

MONOSTROPHICA.

Cho. Amplarum faucium ô Cyclops,
Aperi labra, quia parata sunt tibi
Elixa, & assa, & quæ ex prunis detracta degluties,
Dentibus frendens mandas, disseces membra hospitum,
In hirsuto clypeo occisa.
Ne quæso, ne me prodas.
Solus tu mihi soli adduc nauis scapham.
Valeat quidem hæc aula,
Valeat etiam victimarum
Illud, quod impius
Habet sacrificium Cyclops
Ætneus, hospitum
Carnibus qui delectatur vorandis:
Crudelis est ille, & miser, quicunque
In ædium laribus,
Hospites ædium supplices mactat,
Secans, mandens, collidésque vorans
Abominandis dentibus
Hominum calidas ex prunis detractas carnes.

Σὺ συμπυρώσας, δαῖτ' ἀναλώσεις πικράν.
Ποῖ τρέψεταί τις; ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ Κύκλωψ,
Πάρες τὸ μάργον σῆς γνάθου. τὸ δ' εὐσεβὲς
Τῆς δυσσεβείας ἀνθελοῦ. Πολλοῖσι γὰρ 310
Κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἠμείψατο.
σιλ. Παραινέσαι σοι βούλομαι. τῶν μὲν κρεῶν
Μηδὲν λίπῃς τοῦδ'· ἢν δὲ τὴν γλῶσσαν δάκῃς,
Κομψὸς γενήσῃ, καὶ λαλίστατος Κύκλωψ.
κύ. Ὁ πλοῦτος, ἀνθρωπίσκε, τοῖς σοφοῖς θεός. 315
Τὰ δ' ἄλλα, κόμποι καὶ λόγων εὐμορφίαι.
Ἄκρας δ' ἐναλίας, αἷς καθίδρυται πατήρ,
Χαίρειν κελεύω. τί τάδε προυστήσω λόγῳ;
Ζηνὸς δ' ἐγὼ κεραυνὸν οὐ φρίσσω ξένε.
Οὐδ' οἶδ' ὅτι Ζεύς ἐστ' ἐμοῦ κρείσσων θεός. 320
Οὔ μοι μέλει τὸ λοιπόν. ὡς δ' οὔ μοι μέλει,
Ἄκουσον. ὅταν ἄνωθεν ὄμβρον ἐκχέῃ,
Ἐν τῇδε πέτρᾳ, στέγν' ἔχων σκηνώματα,
Ἢ μόσχον ὀπτὸν, ἤ τι θήρειον δάκος
Δαινύμενος εὖ τέγγων γαστέρ' ὑπτίαν. 325
Ἐπεκπιὼν γάλακτος ἀμφορέα, πέπλον
Κρούω, Διὸς βρονταῖσιν εἰς ἔριν κτυπῶν.
Ὅταν δὲ βορέας χιόνα Θρῄκιος χέῃ,
Δοραῖσι θηρῶν σῶμα περιβαλὼν ἐμὸν,
Καὶ πῦρ ἀναίθων, χιόνος οὐδέν μοι μέλει. 330
Ἡ γῆ δ' ἀνάγκῃ, κἂν θέλῃ, κἂν μὴ θέλῃ,
Τίκτουσα ποίαν, τἀμὰ πιαίνει βοτά.
Ἃ ἐγὼ οὔτινι θύω, πλὴν ἐμοί. θεοῖσι δ' οὔ,
Καὶ τῇ μεγίστῃ γαστρὶ τῇδε δαιμόνων.
Ὡς τοὐμπιεῖν γε, καὶ φαγεῖν τοὐφ' ἡμέραν, 335
Ζεὺς οὗτος ἀνθρώποισι τοῖσι σώφροσι,
Λυπεῖν δὲ μηδὲν αὑτόν. οἳ δὲ τοὺς νόμους
Ἔθεντο, ποικίλλοντες ἀνθρώπων βίον,
Κλαίειν ἄνωγα. τὴν δ' ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ
Οὐ παύσομαι δρῶν εὖ, κατεσθίων τέ σε. 340
Ξένιά τε λήψῃ τοιάδ' (ὡς ἄμεμπτος ὦ)
Πῦρ, καὶ πατρῷον τόνδε λέβητά γ', ὃς ζέσας,
Σὴν σάρκα δυσφόρητον ἀμφέξει καλῶς.
Ἀλλ' ἕρπετ' εἴσω, τῷ κατ' αὔλιον θεῷ
Ἵν' ἀμφὶ βωμὸν στάντες, εὐωχῆτέ με. 345
ὀδυ. Αἶ, αἶ, πόνους μὲν Τρωϊκοὺς ὑπεξέδυν,
Θαλασσίους τε. νῦν δ' ἐς ἀνδρὸς ἀνοσίου
Ὠμὴν κατέσχον, ἀλίμενόν τε καρδίαν.
Ὦ Παλλάς. ὦ δέσποινα Διογενὲς θεά,
Νῦν, νῦν ἄρηξον. κρείσσονας γὰρ Ἰλίου 350
Πόνους ἀφῖγμαι, κἀπὶ κινδύνου βάθρα.
Σύ τ' ὦ φαεννῶν ἀστέρων οἰκῶν ἕδρας
Ζεῦ, ξένι' ὅρα τάδ'. εἰ γὰρ αὐτὰ μὴ βλέπεις,
Ἄλλως νομίζῃ Ζεὺς, τὸ μηδὲν ὢν, θεός.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

χο. Εὐρείας φάρυγγος, ὦ Κύκλωψ, 355
Ἀναστόμου τὸ χεῖλος, ὡς ἕτοιμά σοι
Ἑφθὰ καὶ ὀπτὰ καὶ ἀνθρακιᾶς ἀποχραίνειν.
Βρύκειν, κρεοκοπεῖν μέλη ξένων,
Δασυμάλλῳ ἐν αἰγίδι κτεινόμενα.
Μή μοι, μὴ προδίδου. 360
Μόνος μόνῳ κόμιζε πορθμίδος σκάφος.
Χαιρέτω μὲν αὔλις ἅδε,
Χαιρέτω δὲ θυμάτων
Ἀποβώμιος ἃν
Ἔχει θυσίαν Κύκλωψ 365
Αἰτναῖος, ξενικῶν
Κρεῶν κεχαρμένος βορᾷ.
Νηλὴς ὦ τλᾶμον, ὅστις
Δωμάτων ἐφεστίους,
Ξενικοὺς ἱκτῆρας ἐκθύει δόμων, 370
Κόπτων, βρύκων, ἑφθά τε δαινύμενος
Μυσαροῖσιν ὀδοῦσιν
Ἀνθρώπων θερμὰ ἀπ' ἀνθράκων κρέα.

IAMBOI.

ὀδυ. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω, δείν' ἰδὼν ἄντροισιν ἔσω,
Κοὐ πιστὰ, μύθοις εἰκότ', οὐδ' ἔργοις βροτῶν; 375
χο. Τί δ' ἐστ' Ὀδυσσεῦ; μῶν γε θοινᾶται σέθεν
Φίλους ἑταίρους ἀνοσιώτατος Κύκλωψ;
ὀδυ. Δισσούς γ' ἀθρήσας, κἀπιβαστάσας χεροῖν,
Οἳ σαρκὸς εἶχον εὐτραφέστατον πάχος.
χο. Πῶς ὦ ταλαίπωρ' ἦτε πάσχοντες τάδε; 380
ὀδυ. Ἐπεὶ πετραίαν τήνδ' ἐσήλθομεν χθόνα,
Ἀνέκαυσε μὲν πῦρ πρῶτον, ὑψηλῆς δρυὸς
Κορμοὺς πλατείας ἐσχάρας βαλὼν ἔπι,
Τρισσῶν ἁμαξῶν ὡς ἀγώγιμον βάρος.
Ἔπειτα φύλλων ἐλατίνων χαμαιπετῆ 385
Ἔστρωσεν εὐνὴν πλησίον πυρὸς φλογί.
Κρατῆρα δ' ἐξέπλησεν ὡς δεκάμφορον,
Μόσχους ἀμέλξας, λευκὸν εἰσχέας γάλα.
Σκύφος τε κισσοῦ παρέθετ', εἰς εὖρος τριῶν
Πήχεων, βάθος δὲ τεσσάρων ἐφαίνετο. 390
Καὶ χάλκεον λέβητ' ἐπέζεσεν πυρί,
Ὀβελούς τ' ἄκρους μὲν ἐγκεκαυμένους πυρί,
Ξεστοὺς δ' οὐ δρεπάνῳ γ', ἀλλὰ παλιούρου κλάδῳ.
Αἰτναῖά τε σφαγεῖα πελεκέων γνάθοις.
Ὡς δ' ἦν ἕτοιμα πάντα τῷ θεοστυγεῖ 395
Ἅιδου μαγείρῳ, φῶτε συμμάρψας δύο,
Ἔσφαξ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν ῥυθμῷ τινι.
Τὸν μὲν, λέβητος εἰς κύτος χαλκήλατον.
Τὸν δ' αὖ, τένοντος ἁρπάσας ἄκρου ποδὸς,
Παίων πρὸς ὀξὺν γ' ὄνυχα πετραίου λίθου, 400
Ἐγκέφαλον ἐξέρρανε, καὶ καθαρπάσας
Λάβρῳ μαχαίρᾳ σάρκας, ἐξώπτα πυρί.
Τὰ δ' εἰς λέβητ' ἐφῆκεν ἕψεσθαι μέλη.
Ἐγὼ δ' ὁ τλήμων δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χέων,
Ἐχριμπτόμην Κύκλωπι, καὶ διηκόνουν. 405
Ἄλλοι δ', ὅπως ὄρνιθες, ἐν μυχοῖς πέτρας
Πτήξαντες εἶχον. αἷμα δ' οὐκ ἐνῆν χροΐ.
Ἐπεὶ δ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν πλησθεὶς βορᾶς,
Ἀνέπεσε, φάρυγγος αἰθέρ' ἐξιεὶς βαρὺν,
Ἐσῆλθέ μοι θεῖον. ἐμπλήσας σκύφος 410
Μάρωνος αὐτῷ, τοῦδε προσφέρω πιεῖν,
Λέγων τάδ'. ὦ παῖ ποντίου θεοῦ Κύκλωψ,
Σκέψαι τόδ' οἷον Ἑλλὰς ἀμπέλων ἄπο,
Θεῖον κομίζει πῶμα, Διονύσου γάνος.
Ὁ δ' ἔκπλεως ὢν τῆς ἀναισχύντου βορᾶς, 415
Ἐδέξατ', ἔσπασέν τ' ἄμυστιν ἑλκύσας,
Κἀπῄνεσ' ἄρας χεῖρα, φίλτατε ξένων,
Καλὸν τὸ πῶμα δαιτὶ πρὸς καλῇ δίδως.
Ἡσθέντα δ' αὐτὸν ὡς ἐπῃσθόμην ἐγὼ,
Ἄλλην ἔδωκα κύλικα, γιγνώσκων ὅτι 420
Τρώσει νιν οἶνος, καὶ δίκην δώσει τάχα.
Καὶ δὴ πρὸς ᾠδὰς εἷρπ'. ἐγὼ δ' ἐπεγχέων
Ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ, σπλάγχν' ἐθέρμαινον ποτῷ.
Ἄδει δὲ παρὰ κλαίουσι συνναύταις ἐμοῖς,
Ἄμουσ', ἐπηχεῖ δ' ἄντρον. ἐξελθὼν δ' ἐγὼ 425
Σιγῇ σε σῶσαι κἄμ', ἐὰν βούλῃ, θέλω.
Ἀλλ' εἴπατ', εἴτε χρῄζετ', εἴτ' οὐ χρῄζετε
Φεύγειν ἄμικτον ἄνδρα, καὶ τὰ Βακχίου
Ναίειν μέλαθρα Δαναΐδων νυμφῶν μέτα.
Ὁ μὲν γὰρ ἔνδον σὸς πατὴρ, τάδ' ᾔνεσεν. 430
Ἀλλ' ἀσθενὴς γὰρ, κἀποκερδαίνων ποτοῦ,
Ὥσπερ πρὸς ἰξῷ τῇ κύλικι λελημμένος,
Πτέρυγας ἀλύει. σὺ δὲ, νεανίας γὰρ εἶ,
Σώθητι μετ' ἐμοῦ καὶ τὸν ἀρχαῖον φίλον
Διόνυσον ἀνάλαβ', οὐ Κύκλωπι προσφερῆ. 435
χο. Ὦ φίλτατ', εἰ γὰρ τήνδ' ἴδοιμεν ἡμέραν,
Κύκλωπος ἐκφυγόντες ἀνόσιον κάρα.
Ὡς διὰ μακροῦ γε τὸν σίφωνα τὸν φίλον
Χηρεύομεν, τόνδ' οὐκ ἔχομεν καταφυγεῖν.
ὀδυ. Ἄκουε δὴ νῦν ἣν ἔχω τιμωρίαν 440

IAMBI.

O Iupiter quid dicam: quàm horribilia vidi in antro,
Et non credenda, fabulis similia, non operibus hominum.
Cho. *Quidnam est Vlysses: num epulatur tuos*
Charos socios maximè impius Cyclops?
Vlys. *Duos intuitus, & gestans manibus,*
Qui carnis habebant pinguissimam crassitiem.
Cho. *Quomodo ô miseri estis passi ista?*
Vlys. *Postquam saxeum hunc ingressi sumus locum,*
Accendit ignem primùm, altæ quercus
Truncos in latum focum iniiciens,
Tribus fere curribus vehendum pondus:
Deinde ex foliis abiegnis humi stratum
Collocauit lectum iuxta ignis flammam.
Craterem verò impleuit circiter decem amphorarum.
Cùm vaccas mulsisset, album infundens lac,
Et scyphum ex hedera apposuit in latitudinem trium
Vlnarum, profunditate verò quatuor videbatur:
Et aneum lebetem fecit feruere ad ignem,
Et verua summa candentia igne,
Politáque non falce, sed ramo paliuri expediuit,
Et in Ætna mactatas pecudes cum suis instrumētis pro suis
Cùm autē essent parata omnia Diis inuiso, ac impio (*genis,*
Plutonis coquo, viros corripiens duos
Interfecit ex sociis meis, numero quodam & ritu.
Alterum quidem in lebetis cauitatem aneam,
Alterum verò à tendine correptum summi pedis,
Allidens ad acutum vnguem, i. angulum, *saxea rupis,*
Cerebrum effudit, & corripiens
Immani cultro carnem, assabat igne.
Alia verò membra in lebetem elixanda immisit.
Ego verò miser lacrymas ab oculis fundens,
Accedebam ad Cyclopem, & inseruiebam ei.
Alij verò, vt aues, in recessibus petræ
Metu trepidabant, nec sanguis inerat corpori.
Cùm autem sociorum meorum satiatus cibo,
Recubuisset, ex faucibus aerem emittens grauem,
Venit mihi in mentem quiddam diuini: implens n. *poculum*
Marone ipso, i. Maroneo vino, *huic affero, vt bibat,*
Dicens hæc: O fili marini dei Cyclops,
Vide hunc, qualem Græcia ex vitibus
Diuinum ferat potum, Bacchi delicias.
Ille verò plenus impudentis ac inhumani *cibi,*
Accepit, exhausitque ad se *tractam amystiden,* i. poculum,
Et laudauit tollens manum, ô iucundissime hospitum,
Iucundum poculum ad conuiuium bonum das.
Lætari autem ipsum vt sensi ego,
Alium dedi calicem, sciens quòd
Sauciabit eum vinum, & ipse *dabit pœnas citò:*
Et iam ad carmina veniebat, ego verò infundens calices
Alium super alium, viscera calefaciebam potu.
Cantat autem apud flentes nauigationis socios meos
Incondita quædā carmina. *Resonat autē antrū. Egressus at*
Tacitè te seruare, & me, si velis, volo. (*ego*
Quare dicite vtrum velitis, an verò nolitis
Fugere inhospitalem virum, & Bacchi
Habitare aulam, cum Græcis puellis.
Qui enim intus est tuus pater, hæc probat,
Sed imbecillis est, & voluptatem ex potu percipiens,
Tanquam ad viscum calice captus,
Demittit tristis alas. Tu verò (iuuenis enim es)
Serueris mecum, & veterem amicum
Bacchum recipe, Cyclopi non similem.
Cho. *O charissime, vtinam hanc videamus diem,*
Cyclopis effugientes caput impium.
Quia ex longo tempore fistula chara
Caremus, & istum non possumus effugere.
Vlys. *Audi igitur nunc quam habeam vltionem*

Belua atrocis, & quod *tua seruitutis effugium.*

Cho. *Dic: quia Asiatica non libentius strepitum*
Citharæ audiemus, quàm Cyclopem periisse.

Vlys. *Ad comessum ire vult ad fratres*
Cyclopes, exhilaratus hoc bacchico potu.

Cho. *Intelligo, solum deprehendens rythmis ipsum*
Interficere cogitas aut de saxis præcipitare.

Vlys. *Nihil tale, dolosus* est *conatus* noster.

Cho. *Quomodo igitur? sapientē n. te audiuimus iam pridem esse.*

Vlys. *Ab hoc quidem conuiuio ipsum vt abstineat monebo,*
Quòd non Cyclopibus potum oporteat dare hunc,
Sed solum habere, & vitam suauiter agere:
Quando autem dormierit à vino superatus,
Ramus oleæ quidam est in adibus,
Quem ense hoc acuens extremum,
In ignem imponam: & deinde quando incensum
Videro ipsum, tollens ardentem, in mediam inferens
Cyclopis frontem, oculum igne cremans consumam.
Vt autē si quis vir nauales trabes ad nauigationē cōpingēs
Duobus loris terebrum agitat,
Sic circumuertam torrem in lucifero
Cyclopis oculo, & arefaciam pupillam.

Cho. *Io, io. Gaudeo: insanimus hoc inuento.*

Vlys. *Et deinde & te & amicos & senem*
In nauis nigræ cauam imponens scapham,
Duplicibus remis ex hac deducam terra.

Cho. *Fierine igitur potest vt tanquā ex fœdere Dei* nobis fauē-(tis
Et ego comprehendam excæcantem oculos
Torrem? cædis enim huius particeps esse volo. (dere oportet

Vly. *Oportet certè quia magnus est torris, quē te simul cōprehē-*

Cho. Hoc faciam, *quia vel centum plaustrorum tollerem onus,*
Si Cyclopis malè pereuntis
Oculum, tanquam nidum vesparum, possimus elidere.

Vlys. *Tacete nunc. Dolum enim scitis,*
Et quando iubebo architectis, huiúsq; doli autorib. & du-(cibus,
Parete. ego enim viros relictis charis,
Qui intus sunt, non solus seruabor.
Quanquam possem effugere, & iam egressus sum ex antri (angulis:
Sed non est æquum me derelictis meis amicis,
Cum quibus veni huc, effugere solum incolumem.

ANAPÆSTI.

Cho. *Age, quis primus, quis verò post primum*
Ordinatus, torris manubrium portans,
Intra Cyclopis palpebras intrudens,
Clarum oculum perforabit?

Semi. *Carmen intus* auditur.
Tace, tace. Iam enim ebrius
Ineptum carmen canens
Ineptus ac absonus cantor, & mox *ploraturus,*
Procedit extra saxeam domum.
Age ipsum conuiuiis erudientes cicuremus
Ineruditum atque ferum.
Omnino cæcus est futurus.

Anacreonteum (carmen.)

Semi. *Beatus, qui bacchatur*
Botrorum ac vuarum ad *gratos fontes,*
In conuiuio iacens,
Amicum virum in vlnis complectens,
Et in lecto flauum
Delicata tenens amicæ
Vnguentis delibutus, ac nitens,
Cincinnum. loquitur autem aliquis, *fores quis aperiet mihi?*

Cy. *Quò, quò, quò feror? Plenus enim vini* sum.
Lætor autem ob *floridum conuiuium,*
Ceu nauis oneraria repletus
Vsque ad tabulatum ventris summi.
Inuitat me gramen lætificum
Ad comessum vernâ tempestate,

Θηρὸς πονήρου, σοῦ τε δουλείας φυγήν.

χο. Λέγ', ὡς Ἀσιάδος οὐκ ἂν ἥδιον ψόφον
Κιθάρας κλύοιμεν, ἢ Κύκλωπ' ὀλωλότα.

ὀδ. Ἐπὶ κῶμον ἕρπειν πρὸς κασιγνήτους θέλει
Κύκλωπας ἡσθεὶς τῷδε Βακχίου ποτῷ. 445

χο. Ξυνῆκ', ἔρημον ξυλλαβὼν, ῥυθμοῖσί νιν
Σφάξαι μενοινᾷς, ἢ πετρῶν ὦσαι κάτω.

ὀδ. Οὐδὲν τοιοῦτον, δόλιος ἡ 'πιθυμία.

χο. Πῶς δαί; σοφόν τοί σ' ὄντ' ἀκούομεν πάλαι.

ὀδ. Κώμου μὲν αὐτὸν τοῦδ' ἀπαλλάξαι λέγων, 450
Ὡς οὐ Κύκλωψι πῶμα χρὴ δοῦναι τόδε,
Μόνον δ' ἔχοντα, βίοτον ἡδέως ἄγειν.
Ὅταν δ' ὑπνώσσῃ Βακχίου νικώμενος,
Ἀκρέμων ἐλαίας ἔστιν ἐν δόμοισί τις,
Ὃν φασγάνῳ τῷδ' ἐξαποξύνας ἄκρον, 455
Εἰς πῦρ καθήσω. κᾆθ' ὅταν κεκαυμένον
Ἴδω νιν, ἄρας θερμὸν, εἰς μέσην βαλὼν
Κύκλωπος ὄψιν, ὄμματ' ἐκτήξω πυρί.
Ναυπηγίαν δ' ὡς εἴ τις ἁρμόζων ἀνὴρ
Διπλοῖν χαλινοῖν τρύπανον κωπηλατεῖ, 460
Οὕτω κυκλώσω δαλὸν ἐν φαεσφόρῳ
Κύκλωπος ὄψει, καὶ συναυανῶ κόρας.

χο. Ἰὼ, ἰώ. γέγηθα, μαινόμεσθα τοῖς εὑρήμασι.

ὀδ. Κἄπειτα καὶ σὲ, καὶ φίλους, γέροντά τε,
Νεὸς μελαίνης κοῖλον ἐμβήσας σκάφος, 465
Διπλαῖσι κώπαις τῆσδ' ἀποστελῶ χθονός.

χο. Ἔστ' οὖν ὅπως ἂν ὥσπερ ἐν σπονδῇς θεοῦ
Κἀγὼ λαβοίμην τοῦ τυφλοῦντος ὄμματα
Δαλοῦ;

ὀδ. φόνου γὰρ τοῦδε κοινωνεῖν θέλω.

χο. Δεῖ γοῦν. μέγας γὰρ δαλὸς, ὃν ξυλληπτέον. 470
Ὡς κἂν ἁμαξῶν ἑκατὸν ἀροίμην βάρος,
Εἰ τοῦ Κύκλωπος, τοῦ κακῶς ὀλουμένου,

ὀδ. Ὀφθαλμὸν ὥσπερ σφηκιὰν ἐκτρίψομεν.
Σιγᾶτέ νυν. δόλον γὰρ ἐξεπίστασθε.
Χ' ὅταν κελεύω, τοῖσιν ἀρχιτέκτοσι 475
Πείθεσθ'. ἐγὼ γὰρ ἄνδρας ἀπολιπὼν φίλους,
Τοὺς ἔνδον ὄντας, οὐ μόνος σωθήσομαι.
Καίτοι φύγοιμ' ἂν, κἀκβέβηκ' ἄντρου μυχῶν·
Ἀλλ' οὐ δίκαιον, ἀπολιπόντ' ἐμοῦ φίλους,
Ξὺν οἷσπερ ἦλθον δεῦρο, σωθῆναι μόνον. 480

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἄγε, τίς πρῶτος; τίς δ' ἐπὶ πρώτῳ
Ταχθεὶς, δαλοῦ κώπην ὀχμάσας,
Κύκλωπος ἔσω βλεφάρων ὤσας,
Ταμφαεῖ ὄψιν διακναίσει;

ἡμ. Ὠδὴ ἔνδοθεν. 485
Σίγα, σίγα. καὶ δὴ μεθύων
Ἄχαριν κέλαδον μουσιζόμενος
Σκαιὸς ἀπῳδὸς, καὶ κλαυσόμενος,
Χωρεῖ γε πετρίνων ἔξω μελάθρων.
Φέρε νιν κώμοις παιδεύσωμεν 490
Τὸν ἀπαίδευτον.
Πάντως μέλλει τυφλὸς εἶναι.

Ἀνακρεόντειος.

ἡμι. Μακάριος, ὃς εὐιάζει
Βοτρύων φίλαισι πηγαῖς
Ἐπὶ κῶμον ἐκπετασθεὶς, 495
Φίλον ἄνδρ' ὑπαγκαλίζων,
Ἐπὶ δεμνίοις τε ξανθὸν
Χλιδανῆς ἔχων ἑταίρας
Μυρόχριστος λιπαρὸς βό-
στρυχον. αὐδᾷ δὲ, θύραν τίς οἴξει μοι; 500

κυ. Πᾶ, πᾶ, πᾶ, πλέως μὲν οἴνου.
Γάνυμαι δὲ δαιτὸς ἥβῃ,
Σκάφος ὁλκὰς ὡς γεμισθεὶς
Ποτὶ σέλμα γαστρὸς ἄκρας.
Ὑπάγει μ' ὁ χόρτος εὔφρων 505
Ἐπὶ κῶμον ἦρος ὥρας,

Ἐπὶ

Ἐπὶ Κύκλωπας ἀδελφούς. 515
Φέρε μοι ξεῖνε, φέρε μ' ἀσκὸν ἐν δόμοις.
χο. Καλὸν ὄμμασι δεδορκὼς,
Καλὸς ἐκπερᾷ μελάθρων.
Φιλεῖ τις ἡμᾶς.
Λύχνα δ' ἀμμένει δάϊα, σὸν 520
Χρόα χ' ὡς τέρεινα νύμφα
Δροσερῶν ἔσωθεν ἄντρων.
Στεφάνων δ' οὐ μία χροιὰ
Περὶ σὸν κρᾶτα τάχ' ἐξομιλήσει.

ΙΑΜΒΟΙ.

ὀδ. Κύκλωψ ἄκουσον, ὡς ἐγὼ τοῦ Βακχίου 525
Τούτου τρίβων εἰμ', ὃν πιεῖν ἔδωκά σοι.
κύ. Ὁ Βάκχιος δὲ τίς θεὸς νομίζεται;
ὀδ. Μέγιστος ἀνθρώποισιν εἰς τέρψιν βίου.
κύ. Ἐρυγγάνω γοῦν αὐτὸν ἡδέως ἐγώ.
ὀδ. Τοιόσδ' ὁ δαίμων· οὐδένα βλάπτει βροτῶν. 530
κύ. Θεὸς δ' ἐν ἀσκῷ πῶς γέγηθ' οἴκους ἔχων;
ὀδ. Ὅπου τιθῇ τις, ἐνθάδ' ἐστὶν εὐπετής.
κύ. Οὐ τοὺς θεοὺς χρὴ σῶμ' ἔχειν ἐν δέρμασι.
ὀδ. Τί δ' εἴ σε τέρπει γ'; ἦ τὸ δέρμα σοι πικρόν;
κύ. Μισῶ τὸν ἀσκόν· τὸ δὲ ποτὸν φιλῶ τόδε. 535
ὀδ. Μένων νυν αὐτοῦ πῖνε, κεὐθύμει Κύκλωψ.
κύ. Οὐ χρή μ' ἀδελφοῖς τοῦδε προσδοῦναι ποτοῦ;
ὀδ. Ἔχων γὰρ αὐτὸς τιμιώτερος φανῇ.
κύ. Διδοὺς δὲ τοῖς φίλοισι χρησιμώτερος.
ὀδ. Πυγμὰς ὁ κῶμος λοίδορόν τ' ἔριν φιλεῖ. 540
κύ. Μεθύω μὲν, ἔμπας δ' οὔτις ἂν ψαύσειέ μου.
ὀδ. Ὦ τᾶν, πεπωκότ' ἐν δόμοισι χρὴ μένειν.
κύ. Ἠλίθιος, ὅστις μὴ πιὼν κῶμον φιλεῖ.
ὀδ. Ὃς δ' ἂν μεθυσθεὶς γ' ἐν δόμοις μείνῃ, σοφός.
κύ. Τί δρῶμεν ὦ Σιληνέ; σοὶ μένειν δοκεῖ; 545
σιλ. Δοκεῖ· τί γὰρ δεῖ συμποτῶν ἄλλων Κύκλωψ;
κύ. Καὶ μὴν λαχνῶδές γ' οὖδας ἀνθηρᾷ χλόῃ.
σιλ. Καὶ πρός γε θάλπος ἡλίου πίνειν καλόν.
Κλίθητί νύν μοι, πλευρὰ θεὶς ἐπὶ χθονός.
κύ. Ἰδού. τί δῆτα τὸν κρατῆρ' ὄπισθ' ἐμοῦ τίθης; 550
σιλ. Ὡς μὴ παριών τις καταβάλῃ. κύ. πίνειν μὲν οὖν
Κλέπτων σὺ βούλει· κάτθες αὐτὸν εἰς μέσον.
Σὺ δ', ὦ ξέν', εἰπὲ τοὔνομ', ὅ τι σε χρὴ καλεῖν.
ὀδ. Οὖτιν· χάριν δὲ τίνα λαβών σ' ἐπαινέσω;
κύ. Πάντων σ' ἑταίρων ὕστερον θοινάσομαι. 555
ὀδ. Καλόν γε τὸ γέρας τῷ ξένῳ δίδως Κύκλωψ.
κύ. Οὗτος, τί δρᾷς; τὸν οἶνον ἐκπίνεις λάθρᾳ;
σιλ. Οὔκ, ἀλλ' ἔμ' οὗτος ἔκυσεν, ὅτι καλὸν βλέπω.
κύ. Κλαύσῃ, φιλῶν τὸν οἶνον οὐ φιλοῦντα σε.
σιλ. Ναὶ μὰ Δί', ἐπεί μου φησ' ἐρᾶν ὄντος καλοῦ. 560
κύ. Ἔγχει· πλέων δὲ τὸν σκύφον δίδου μόνον.
σιλ. Πῶς οὖν κέκραται; φέρε διασκεψώμεθα.
κύ. Ἀπολεῖς, δὸς οὕτως. σι. ναὶ μὰ Δί', οὐ πρὶν ἄν γέ σε
Στέφανον ἴδω λαβόντα, γεύσωμαί τ' ἔτι. (κύ.
Ὦ οἰνοχόος ἄδικος. σιλ. ναὶ μὰ Δί', ἀλλ' ὁ οἶνος γλυ-
Ἀπομυκτέον δέ σοι γ', ὅπως λήψῃ πιεῖν. 565
κύ. Ἰδοὺ καθαρὸν τὸ χεῖλος αἱ τρίχες τέ μου.
σιλ. Θές νυν τὸν ἀγκῶν' εὐρύθμως, κᾆτ' ἔκπιε,
Ὥσπερ μ' ὁρᾷς πίνοντα, χ' ὥσπερ οὐκ ἐμέ.
κύ. Ἆ, ἆ, τί δράσεις; σιλ. ἡδέως ἠμύστισα.
κύ. Λαβὼν ξέν' αὐτὸς, οἰνοχόος γε μοῦ γενοῦ. 570
ὀδ. Γιγνώσκεται γοῦν ἄμπελος τὴν ἐμὴν χέρα.
κύ. Φέρ', ἔγχεόν νυν. ὀδ. ἐγχέω, σίγα μόνον.
κύ. Χαλεπὸν τόδ' εἶπας, ὅστις ἂν πίῃ πολύν.
ὀδ. Ἰδοὺ λαβὼν ἔκπιθι, καὶ μηδὲν λίπῃς.
Συνεκθανεῖν δὲ σπῶντα χρὴ τῷ πώματι. 575
κύ. Παπαῖ, σοφόν γε τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου.
ὀδ. Κἂν μὲν σπάσῃς γε δαιτὶ πρὸς πολλῇ πολύν,
Τέγξας ἄδιψον νηδὺν, εἰς ὕπνον βαλεῖ.
Ἢν δ' ἐκλίπῃς τι, ξηρανεῖ σ' ὁ Βάκχιος.
κύ. Ἰοὺ ἰού· ὡς ἐξένευσα μόγις· ἄκρατος ἡ χάρις. 580

Ad Cyclopes fratres.
Affer mihi hospes, affer utrem qui est in antro.
Cho. *Pulchrum oculis cernens,*
Ex pulchra egreditur aula.
Amat aliquis nos.
Lucerna autem ut accensa, & ardentes tuum, ô Cyclops,
Corpus illustrant oculi fulgentes, *ut tenera Nympha*
Roscidis in antris, decôre nites.
Coronarum verò, florúmque non unus color
Circa tuum caput mox erit.

IAMBI.

Vlys. *Cyclops audi, quia ego Bacchi*
Huius peritus sum, quem bibendum dedi tibi.
Cy. *Bacchus verò quis deus putatur?*
Vlys. *Maximus hominibus ad iucunditatem vitæ.*
Cy. *Eructo igitur eum suauiter ego.*
Vlys. *Talis deus neminem lædit hominum.*
Cy. *Deus verò in utre quomodo lætatur domicilium habens?*
Vlys. *Vbicunque quis* ipsum *ponit, illic est facilis,* ac libenter.
Cy. *At deos non decet habere corpus in pellibus.*
Vlys. *Quid verò, si te* vinum *delectat, an pellis te offendit?*
Cy. *Odi* quidem ipsum *utrem, hunc verò potum amo.*
Vlys. *Manens igitur hîc bibe, & sis hilaris Cyclops.*
Cy. *Non oportet me fratribus hunc impertire potum?*
Vlys. *Habens enim ipse honoratior eris.*
Cy. *Impertiens autem amicis utilior* ero.
Vlys. *Pugnas conuiuium, conuicia ac lites amat.*
Cy. Quamuis *inebriemur, tamen nemo tanget me.*
Vlys. *O amice, potum oportet domi manere.*
Cyc. *Stultus* est, *quisquis* bene *potus, sodalitium non amat.*
Vlys. *Qui verò ebrius domi manet,* est *sapiens.*
Cy. *Quid agemus Silene? tibíne videtur manendum esse?*
Sil. *Videtur, quid enim opus est aliis conuiuis Cyclops?*
Cy. *Et tamen herbidum* est *solum floridi graminis.*
Vlys. *Et ad æstum solis pulchrum* est *bibere.*
Accumbas igitur huc ponens latera in terra.
Cy. *Ecce, cur verò craterem post me ponis?*
Vlys. *Ne præsens aliquis apprehendat.* Cy. *Bibere igitur*
Clanculum tu vis, ponas ipsum in medium.
Tu verò hospes dic nomen, quo te oporteat vocare.
Vlys. *Vtin, i.* Neminem me vocant. *sed quo beneficio accepto te*
Cy. *Omnium sociorum ultimum te deuorabo.* (*laudabo*
Vlys. *Egregium certè munus hospiti das Cyclops.*
Cy. *Heus tu, quid agis? vinum ebibis clam?*
Sil. *Nô sed me Bac. hic osculatus est, quòd venustŭ aspectŭ ha-*
Cy. *Plorabis, amans vinum, quod non amat te.* *beam.*
Sil. *Non per Iouem, quia te dicis amare me pulchrum.*
Cy. *Infunde, plenum verò poculum da tantùm.*
Sil. *Quomodo igitur sit temperatum, age videamus.*
Cy. *Perdes te,* pet *ibis da sic.* Si. *Non per Iouem, prius quàm te*
Coronam videro accipientem, gustaróque adhuc.
Cy. *O pincernam iniustum.* Sil. *Non per Iouem, sed vinŭ hoc* est
Emungere igitur te prius *debes, ut potum accipias.* (*dulce*
Cy. *Ecce labra sunt pura, & barba mea.*
Sil. *Ponas igitur cubitum concinne, deinde bibe,*
Sicut vides me bibentem, & sicut non.
Cy. *Ha ha, quid facis?* Si. *Suauiter exhausi uno impetu.*
Cy. *Accipiens hospes ipse, pincerna meus esto.*
Vlys. *Putatur vitis esse in mea manu.*
Cy. *Age, nunc infunde.* Vl. *Infundo, tace modò.*
Cy. *Rem difficilem dixisti illi, qui bibit multum.*
Vlys. *Ecce accipiens ebibe, & nihil relinquas,*
Commori autem oportet tacentem cum hoc poculo.
Cy. *Pape, sapiens profectò* est *lignum vitis.* (vinum
Vlys. *Et siquidem ad multum cibŭ, exhaustŭ addideris multum*
Madefaciens non sitientem ventrĕ, in somnum te conuicies.
Si quid verò reliqueris, arefaciet te Bacchus.
Cy. *Iu, iu. Vix enataui vix, mera* est *hæc gratia,*

Cælum verò mihi videtur commistum
Terræ ferri. Iouis etiam thronum
Video & omnium Deorum sanctum numen.
Si Charites me tentarent, eas non oscularer.
Quiescam, contentus isto Ganymede,
Rectissimè per Gratias. Delector autem quodammodo
Puerorum amoribus magis, quàm mulieribus.

Sil. Ego enim sum Iouis Ganymedes, Cyclops.
Cy. Ita per Iouem, quem ego rapio à Dardano.
Sil. Perij ô filij, impia patiar mala.
Cy. Reprehendis amatorem, & in delicijs potum.
Sil. Hei mihi, acerbissimum somnum videbo citò.
Vlys. Agite nunc Dionysi filij, Satyri generosi filij,
Intus enim vir hoc somno solutus,
Citò ex terris faucibus eiiciet carnes,
Et torris in aula fumum emittit,
Nihilque aliud iam restat, nisi vt vramus
Cyclopis oculum. sed vide vt vir sis.
Cho. Saxi robur, & adamantis habebimus.
Ingredere autem domum, priusquam pater resciscat
Discessum tuū qui res ista, quas molitis, tibi sunt parata.
Vlys. Vulcane rex Ætnæe à vicino malo,
Lucidum Cyclopis inflammans oculum, libera nos semel.
Et tu ô nigræ Noctis fili Somne,
Profundus venias belluæ inuiso deo:
Et ne post pulcherrimos Troianos labores,
Et nautas, & ipsum perdatis Vlyssem,
Per hunc virum, qui nec Deos, nec homines curat.
Aut Fortunam quidem oportet existimare Deam, (dicēdū.
Deorū verò cæterorū numē Fortuna minus ac inferius est

Systema.

Comprehendet collum
Intentè cancer
Hospitum epulatoris:
Mox enim igne
Lucidas perdet pupillas.
Iam enim torris ambustus
Occultatur in cinere,
Quercus ingens ramus:
Sed eat Maron, i. vinum,
Exigat à Cyclope meritas pœnas, in eum furens,
Auferat palpebram
Cyclopis, vt infeliciter bibat.
Et ego amantem hederæ gestationem
Bacchum amabilem videre volo,
Cyclopis relinquens solitudinem.
Num ad tantum gaudium tandem perueniam?

IAMBI.

Vlys. Tacete per deos feræ, Satyri, quiescite
Continentes articulos oris, neque spirare vos sino,
Neque conniuere oculis, neque excreare quenquam:
Ne excitetur hoc malum, donec oculi
Visio Cyclopis fuerit expugnata igni.
Cho. Tacemus deglutientes aerem faucibus.
Vlys. Agite nunc, videte, vt attingatis torrem manibus,
Intrò profecti: inflammatus enim est pulchrè.
Cho. Nonne tu ordinabis quos primum oporteat ire,
Et vecte correpto exurere lumen
Cyclopis: vt huius fortunæ participes simus.
Semi. Nos quidem sumus longiores pro foribus
Stantes quàm vt ignem in oculum impellere possimus.
Sem. Nos verò claudi modò facti sumus.
Vlys. Idem igitur accidit vobis, quod & mihi. Ch. Pedes enim
Stantes conuulsi sunt nescio vnde.
Vlys. An stantes habetis spasmum? Ch. Et oculi
Sunt nobis participes vulneris, aut cineris, alicunde.
Vlys. Homines improbi, & nullius precij sunt isti socij.
Cho. Quoniam tergum & spinam miseramur,

Ὁ δ' οὐρανός μοι συμμεμιγμένος δοκεῖ
Τῇ γῇ φέρεσθαι. τοῦ Διός τε τὸν θρόνον 575
Λεύσσω, τό πᾶν τε δαιμόνων ἁγνὸν σέβας.
Οὐκ ἂν φιλήσαιμ' αἱ Χάριτες πειρῶσί με.
Ἅλις Γανυμήδην τόνδ' ἔχων ἀναπαύσομαι
Κάλλιστα νὴ τὰς Χάριτας. ἥδομαι δέ πως
Τοῖς παιδικοῖσι μᾶλλον, ἢ τοῖς θήλεσιν. 580
σιλ. Ἐγὼ γὰρ ὁ Διός εἰμι Γανυμήδης, Κύκλωψ.
κύ. Ναὶ μὰ Δί', ὃν ἁρπάζω γ' ἐγὼ 'κ τοῦ Δαρδάνου.
σιλ. Ἀπόλωλα παῖδες. σχέτλια πείσομαι κακά.
κύ. Μέμφῃ τὸν ἐραστὴν, κἀντρυφᾷς πεπωκότα.
σιλ. Οἴμοι. πικρότατον ὕπνον ὄψομαι τάχα. 585
ὀδ. Ἄγε δὴ Διονύσου παῖδες, εὐγενῆ τέκνα,
Ἔνδον μὲν ἀνὴρ τῷδ' ὕπνῳ παρειμένος,
Τάχ' ἐξ ἀναιδοῦς φάρυγγος ὠθήσει κρέα.
Δαλὸς δ' ἔσωθεν αὐλίων ὠθεῖ καπνόν.
Παρεσκεύασται δ' οὐδὲν ἄλλο, πλὴν πυροῦν 590
Κύκλωπος ὄψιν. ἀλλ' ὅπως ἀνὴρ ἔσῃ.
χο. Πέτρας τὸ λῆμα κἀδάμαντος ἕξομεν.
Χώρει δ' ἐς οἴκους, πρίν τι τὸν πατέρα παθεῖν
Ἀπάλαμνον, ὥς σοι τἀνθάδ' ἐστὶν ἕτοιμα.
ὀδ. Ἥφαιστ' ἄναξ Αἰτναῖε, γείτονος κακοῦ 595
Λαμπρὸν πυρώσας ὄμμ' ἀπαλλάχθηθ' ἅπαξ.
Σύ τ' ὦ μελαίνης Νυκτὸς ἐκπαίδευμ' Ὕπνε,
Ἄκρατος ἐλθὲ θηρὶ τῷ θεοστυγεῖ,
Καὶ μὴ 'πὶ καλλίστοισι Τρωϊκοῖς πόνοις,
Αὐτόν τε ναύτας τ' ἀπολέσητ' Ὀδυσσέα, 600
Ὑπ' ἀνδρὸς, ᾧ θεῶν οὐδὲν ἢ βροτῶν μέλει.
Ἢ τὴν τύχην μὲν δαίμον' ἡγεῖσθαι χρεὼν,
Τὰ δαιμόνων δὲ τῆς τύχης ἐλάσσονα.

Σύστημα.

χο. Λήψεται τὸν τράχηλον
Ἐντόνως ὁ καρκίνος 605
Τοῦ ξενοδαιτυμόνος.
Πυρὶ γὰρ τάχα
Φωσφόρους ὀλεῖ κόρας.
Ἤδη δαλὸς ἠνθρακωμένος
Κρύπτεται ἐς σποδιὰν, 610
Δρυὸς ἄσπετον ἔρνος.
Ἀλλ' ἴτω Μάρων.
Πρασσέτω μαινόμενος.
Ἐξελέτω βλέφαρον
Κύκλωπος, ὡς πίῃ κακῶς. 615
Κἀγὼ τὸν φιλοκισσοφόρον
Βρόμιον ποθεινὸν εἰσιδεῖν θέλω,
Κύκλωπος λιπὼν ἐρημίαν.
Ἆρ' ἐς τόσον γ' ἀφίξομαι;

ΙΑΜΒΟΙ.

ὀδ. Σιγᾶτε πρὸς θεῶν θῆρες, ἡσυχάζετε, 620
Συνθέντες ἄρθρα στόματος. οὐδὲ πνεῖν ἐῶ,
Οὐ σκαρδαμύσσειν, οὐδὲ χρέμπτεσθαί τινα,
Ὡς μὴ 'ξεγερθῇ τὸ κακὸν, ἔστ' ἂν ὄμματος
Ὄψις Κύκλωπος ἐξαμιλληθῇ πυρί.
χο. Σιγῶμεν ἐγκάψαντες αἰθέρα γνάθοις. 625
ὀδ. Ἄγε νῦν ὅπως ἅψεσθε τοῦ δαλοῦ χεροῖν
Ἔσω μολόντες. διάπυρος δ' ἐστὶ καλῶς.
χο. Οὔκουν σὺ τάξεις, οὕστινας πρώτους χρεὼν,
Καὶ τὸν μοχλὸν λαβόντας ἐκκάειν τὸ φῶς
Κύκλωπος, ὡς ἂν τῆς τύχης κοινωνῶμεν. 630
ἡμ. Ἡμεῖς μὲν ἐσμὲν μακρότεροι πρὸ τῶν θυρῶν
Ἑστῶτες, ὠθεῖν ἐς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ.
ἡμ. Ἡμεῖς δὲ χωλοί γ' ἀρτίως γεγενήμεθα.
ὀδ. Ταὐτὸν πεπόνθατ' ἆρ' ἐμοί. Χο. τοὺς γὰρ πόδας
Ἑστῶτες ἐσπάσθημεν, οὐκ οἶδ' ἐξ ὅτου.
ὀδ. Ἑστῶτες ἐσπάσθητε; Χο. καὶ τά γ' ὄμματα 635
Μεστὰ ἔσχομεν κόνεως ἢ τέφρας ποθέν.
ὀδ. Ἄνδρες πονηροὶ, κοὐδὲν οἵδε σύμμαχοι.
χο. Ὁτιὴ τὸ νῶτον, τὴν ῥάχιν τ' οἰκτείρομεν,

Καὶ

Καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκβαλεῖν οὐ βούλομαι 640
Τυπτόμενος, αὕτη γίγνεται πονηρία.
Ἀλλ' οἶδ' ἐπῳδὴν Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ,
Ὡς αὐτόματον τὸν δαλὸν εἰς τὸ κρανίον
Στείχονθ' ὑφάπτειν τὸν μονῶπα παῖδα γῆς.
ὀδυ. Πάλαι μὲν ᾔδη σ' ὄντα τοιοῦτον φύσει. 645
Νῦν δ' οἶδ' ἄμεινον. τοῖσι δ' οἰκείοις φίλοις
Χρῆσθαί μ' ἀνάγκη. χειρὶ δ' εἰ μηδὲν σθένεις,
Ἀλλ' οὖν ἐπεγκέλευέ γ', ὡς εὐψυχίαν
Φίλων κελευσμοῖς τοῖσι σοῖς κτησώμεθα.
χο. Δράσω τάδ', ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν. 650
Κελευσμάτων δ' ἕκατι τυφέσθω Κύκλωψ.
Ἰὼ ἰώ. γενναιότατ' ὠθεῖτε, σπεύδετε,
Ἐκκαίετε τὰν ὀφρὺν
Θηρὸς τοῦ ξενοδαίτα.
Τυφέτω, καιέτω. 655
Τὸν Αἴτνας μηλονόμον
Τόρνευ', ἕλκε, μή σ' ἐξοδυνηθεὶς
Δράσῃ τι μάταιον.
κυ. Ὤμοι. κατηνθρακώμεθ' ὀφθαλμοῦ σέλας.
χο. Καλός γ' ὁ παιάν. μέλπε μοι τόνδε Κύκλωψ. 660
κυ. Ὤμοι μάλ', ὡς ὑβρίσμεθ', ὡς ὀλώλαμεν.
Ἀλλ' οὔτι μὴ φύγητε τῆσδ' ἔξω πέτρας
Χαίροντες, οὐδὲν ὄντες. ἐν πύλαισι γὰρ
Σταθεὶς φάραγγος, τάσδ' ἐναρμόσω χέρας.
χο. Τί χρῆμ' ἀυτεῖς ὦ Κύκλωψ; Κυ. ἀπωλόμην. 665
χο. Αἰσχρός γε φαίνῃ. Κυ. κἀπὶ τοῖσδέ γ' ἄθλιος.
χο. Μεθύων κατέπεσες εἰς μέσους τοὺς ἄνθρακας;
κυ. Οὖτίς μ' ἀπώλεσε. Χο. οὐκ ἄρ' οὐδείς σ' ἠδίκει.
κυ. Οὖτίς με τυφλοῖ βλέφαρον. Χο. οὐκ ἄρ' εἶ τυφλός.
κυ. Ὡς δὴ σύ. Χο. καὶ πῶς σ' οὔτις ἂν θείη τυφλόν; 670
κυ. Σκώπτεις. ὁ δ' Οὖτις ποῦ 'στιν; Χο. οὐδαμοῦ Κύκλωψ.
κυ. Ὁ ξένος ἵν' ὀρθῶς ἐκμάθῃς μ' ἀπώλεσεν,
Ὁ μιαρός, ὅς μοι δοὺς τὸ πῶμα κατέκαυσε.
Δεινὸς γὰρ οἶνος, καὶ παλαίεσθαι βαρύς.
Πρὸς θεῶν πεφεύγασ', ἢ μένουσ' εἴσω δόμων; 675
χο. Οὗτοι σιωπῇ τὴν πέτραν ἐπήλυγα
Λαβόντες ἑστήκασι. Κυ. ποτέρας τῆς χερός;
χο. Ἐν δεξιᾷ. Κυ. ποῦ; Χο. πρὸς αὐτῇ τῇ πέτρᾳ.
Ἔχεις; Κυ. κακόν γε πρὸς κακῷ, τὸ κρανίον
Παίσας κατέαγα. Χο. καί σε διαφεύγουσί γε. 680
κυ. Οὐ τῇδε, ἐπεὶ τῇδ' εἶπας. Χο. οὐ ταύτῃ λέγω.
κυ. Πῇ γάρ; Χο. περιάγουσί σε πρὸς τἀριστερά.
κυ. Οἴμοι. γελῶμαι. κερτομεῖτέ μ' ἐν κακοῖς.
χο. Ἀλλ' οὐκέτ', ἀλλὰ πρόσθεν οὗτός ἐστι σοῦ.
κυ. Ὦ παγκάκιστε, ποῦ ποτ' εἶ; Ὀδ. τηλοῦ σέθεν, 685
Φυλακαῖσι φρουρῶ σῶμ' Ὀδυσσέως τόδε.
κυ. Πῶς εἶπας; ὄνομα μεταβαλὼν καινὸν λέγεις;
ὀδυ. Ὅπερ γ' ὁ φύσας μ' ὠνόμαζ' Ὀδυσσέα.
Δώσειν ἔμελλες ἀνοσίου δαιτὸς δίκας.
Κακῶς γὰρ ἂν Τροίαν γε διεπυρωσάμην, 690
Εἰ μή σ' ἑταίρων φόνον ἐτιμωρησάμην.
κυ. Αἶ, αἶ. παλαιὸς χρησμὸς ἐκπεραίνεται.
Τυφλὴν γὰρ ὄψιν ἐκ σέθεν σχήσειν μ' ἔφη,
Τροίας ἀφορμηθέντος. ἀλλὰ καὶ σέ τοι
Δίκας ὑφέξειν ἀντὶ τῶνδ' ἐθέσπισε, 695
Πολὺν θαλάσσῃ χρόνον ἐναιωρούμενον.
ὀδυ. Κλαίειν σ' ἄνωγα, καὶ δέδραχ' ὅπως λέγω.
Ἐγὼ δ' ἐπ' ἀκτὰς εἶμι, καὶ νεὼς σκάφος
Ἥσω 'πὶ πόντον Σικελόν, ἔς τ' ἐμὴν πάτραν.
κυ. Οὐ δῆτ', ἐπεί σε τῆσδ' ἀπορρήξας πέτρας 700
Αὐτοῖσι συνναύταισι συντρίψω βαλών.
Ἄνω δ' ἐπ' ὄχθον εἶμι, καίπερ ὢν τυφλός,
Δι' ἀμφιτρῆτος τῆσδε προσβαίνων ποδί.
χο. Ἡμεῖς δὲ συνναῦταί γε τοῦδ' Ὀδυσσέως
Ὄντες, τὸ λοιπὸν Βακχίῳ δουλεύσομεν. 705

Et dentes amittere non volo
Verberatus, hac est illa nostra improbitas.
Sed scio incantationem Orphei valde bonam,
Vt sponte sua torris in cranium
Vadens incendat monoculum filium terrae.
Vlys. *Iampridem quidem sciebam te esse talem natura,*
Nunc vero scio melius: propriis igitur amicis
Vti me oportet. manu vero si nihil vales,
Sis saltem adhortator, ut animi praesentiam
Amicorum adhortationibus tuis consequamur.
Cho. *Hoc faciam: in Care periclitabimur.*
Propter adhortationem vero comburatur Cyclops.
Io, io, fortissime totem impellite, festinate,
Vrite supercilia
Bestiae epulatricis hospitum.
Inflammet, vrat aliquis vestrum,
Aetnae pastorem.
Terebra, trahe, ne te ex dolore elapsus
Afficiat aliquo malo *temerario.*
Cy. *Hei mihi. Oculi splendorem torre combustum amisimus.*
Cho. *Pulcher hic Paean: cane mihi hunc Cyclops.*
Cy. *Hei mihi iterum, quomodo sum iniuria affectus, quomodo perij?*
Sed nunquam effugietis ex hoc saxo.
Gaudentes cum nil sitis: in porta enim
Stans huius *hiatus, has applicabo manus.*
Cho. *Quidnam clamitas Cyclops? Cy. Perij.*
Cho. *Turpis videris. Cy. Praeterea etiam miser.*
Cho. *An ebrius lapsus es in medios carbones?*
Cy. *Nemo me perdidit. Ch. Nemo ergo te iniuria affecit.*
Cy. *Nemo excaecauit mihi palpebram. Ch. Ergo non es caecus.*
Cy. *Vtinam tu sis talis. Ch. Quid vero est tibi quis posset te ex (caecare?*
Cy. *Tu rides. Nemo autem ubi est? Ch. Nusquam Cyclops.*
Cy. *Hospes, ut recte intelligas, me perdidit,*
Detestabilis, qui dans mihi potum, exussit oculum.
Vehemens enim est *vinum, & non potest facile vinci.*
Per deos, effugeruntne, an manent in domo?
Cho. *Isti tacite petram opacam ac* obscuram
Occupantes stant. Cy. Ad vtram manum?
Cho. *Ad dextram. Cy. Vbi? Ch. Ad illam ipsam petram.*
Habes? Cy. Malum certe ad malum accedit, *cranium in*
Impingens fregi. Ch. Iam te effugiunt.
Cy. *Non hac, postquam hac dicebas. Ch. Non hac dico.*
Cy. *Quomodo igitur? Ch. Circumeunt te ad sinistram.*
Cy. *Hei mihi, irrideor: irridetis me in malis.*
Cho. *Sed non iam amplius, sed est hic ante te.*
Cy. *O pessime ubi es? Vl. Procul a te.*
Excubiis custodio corpus hoc Vlyssis.
Cy. *Quid dixisti? an mutato priore nomine nouum dicis?*
Vlys. *Quod quis genuit me, nominauit Vlyssem.*
Daturus eras impij cibi poenas:
Male enim Troiam inflammassem,
Si te propter necem sociorum vltus non essem.
Cy. *Heu, heu, antiquum oraculum perficitur.*
Me enim a te excaecatum iri dicebat,
A Troia redeunte: sed & te
Poenas daturum pro his praedixit,
Longo in mari tempore pendentem atque iactatum.
Vlys. *Plorare te iubeo: & video ut dico,* scio autem quid dicam,
Ego enim ad littus vado, & nauis scapham
Impellam ad mare Siculum, & in meam patriam.
Cy. *Nequaquam: quia te hoc abrupto saxo*
Tuis *cum nautis conteram* hoc in vos *iaculatus.*
Sursum n. in collem ac in altum littus *ibo, quamuis sim caecus:*
Per mare istud vadens pedibus.
Cho. Nos *vero nauigationis socij huius Vlyssis*
Existentes, cum hoc Vlysse nauigantes *posthac Baccho*
seruiemus.

ARGVMENTVM HERACLIDARVM.

IOlaus filius quidem erat Iphiclis, Herculis verò ex sorore nepos. Cùm autem in iuuentute ad militiam cum eo iuisset, in senectute natis ex illo beneuolus auxiliator præstò fuit. Cùm enim eius liberi ex vniuersa Græcia expellerentur ab Eurystheo, cum ipsis Athenas venit. Ibique cùm ad aras Deorum confugisset, tutum obtinuit refugium, cùm Demophon summum Reipublicæ principatum haberet. Cùm autem Copreus Eurysthei præco supplices *ab aris* auellere vellet, *Demophon* ipsum prohibuit. Ille verò discessit bellum minatus *Athemensibus* expectandum. Demophon verò hoc quidem contemnebat. Cum verò oracula ipsi reddita fuissent victoriam significantia, si Cereri nobilissimam virginem immolasset, his responsis grauiter angebatur. Nec enim suam, nec ciuium cuiusquam filiam, supplicum gratiâ mactari æquum ducebat. Macaria verò vna ex Herculis filiabus oraculo prius cognito, mortem vltro subiit. Hanc igitur generosa morte defunctam *Demophon* debitis honoribus ornauit. Ipsi verò *Athenienses*, cùm cognouissent hostes adesse, ad prælium alacriter prodierunt. Æ. P.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ.

ΙΟλαος υἱὸς μὲν ἦν Ἰφικλέους, ἀδελφιδοῦς δὲ Ηρακλέους· ἐν νεότητι δ' ἐκείνῳ συστρατευσάμενος ἐν γήρᾳ τοῖς ἐξ ἐκείνου βοηθὸς εὔνους παρέστη. τῶν γὰρ παίδων ἐξ ἁπάσης ἐλαυνομένων γῆς ὑπ' Εὐρυσθέως, ἔχων αὐτοὺς ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, κἀκεῖ προσφυγὼν τοῖς θεοῖς, ἔσχε τὴν ἀσφάλειαν, Δημοφῶντος τῆς πόλεως κρατοῦντος. Κοπρέως δὲ τοῦ Εὐρυσθέως κήρυκος ἀποσπᾶν θέλοντος τοὺς ἱκέτας, ἐκώλυσεν αὐτόν. ὁ δὲ ἀπῆλθε, πόλεμον ἀπειλήσας προσδέχεσθαι. Δημοφῶν δὲ, τούτου μὲν ὠλιγώρει. χρησμῶν δὲ αὐτῷ νικηφόρων φανέντων, ἐὰν Δήμητρι τὴν εὐγενεστάτην παρθένον σφάξῃ, τοῖς λόγοις βαρέως εἶχεν. οὔτε γὰρ ἰδίαν οὔτε τῶν πολιτῶν τινος θυγατέρα χάριν τῶν ἱκετῶν ἀποκτεῖναι, δίκαιον ἡγεῖτο. τὴν μαντείαν δὲ προγνοῦσα μία τῶν Ηρακλέους παίδων Μακαρία, τὸν θάνατον ἑκουσίως ὑπέστη. ταύτην μὲν οὖν εὐγενῶς ἀποθανοῦσαν, ἐτίμησαν. αὐτοὶ δὲ τοὺς πολεμίους ἐπιγνόντες παρόντας, εἰς τὴν μάχην ὥρμησαν.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

IOLAVS.
COPREVS.
CHORVS.
DEMOPHOON.
MACARIA VIRGO.
ANCILLA.
ALCMENA.
NVNCIVS.
EVRYSTHEVS.

Prologum autem agit Iolaus.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΙΟΛΑΟΣ.
ΚΟΠΡΕΥΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΔΗΜΟΦΩΝ.
ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΑΡΘΕΝΟΣ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.
ΑΛΚΜΗΝΗ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἰόλαος.

EVRIPIDIS HERACLIDÆ.

IAMBI.

Io. *IAmpridem hoc decretum est apud me,*
Alius quidem erga proximos iustus est vir.
Qui verò animum habet propensum in lucrum, eique nimis addictum, is
Reique publica est inutilis, & in vitæ commercio grauis ac molestus:
Sed sibi est optimus: scio autem hoc *non verbis edoctus.*
Ego enim præ pudore, & colens cognationem,
Cum possem Argis tranquillè habitare, laborum
Particeps fui maximorum vir vnus cum Hercule,
Quando erat nobiscum: nunc verò postquam in cælo
Habitat, sub alis habens illius liberos,
Seruo eosdem, cum ipse indigeam salute.
Postquam enim pater ipsorum discessit ex terra,
Primum quidem nos voluit Eurystheus interficere.
Sed effugi, & periit quidem mihi *ciuitas,*
Sed vita seruata est: fugimus autem errantes,
Relegati ab alia vrbe in aliam.
Præter enim alia mala, hanc etiam Eurystheus

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΠΑΛΑΙ ποτ' ἐστὶ τοῦτ' ἐμοὶ δεδογμένον,
Ο μὲν δίκαιος τοῖς πέλας πέφυκ' ἀνήρ,
Ο δ' εἰς τὸ κέρδος λῆμ' ἔχων ἀνειμένον,
Πόλει τ' ἄχρηστος, καὶ συναλλάσσειν βαρὺς,
Αὑτῷ δ' ἄριστος. οἶδα δ' οὐ λόγῳ μαθών. 5
Εγὼ γὰρ αἰδοῖ, καὶ τὸ συγγενὲς σέβων,
Εξὸν κατ' Αργος ἡσύχως ναίειν, πόνων
Πλείστων μετέσχον εἷς ἀνὴρ Ηρακλέει,
Οτ' ἦν μεθ' ἡμῶν· νῦν δ' ἐπεὶ κατ' οὐρανὸν
Ναίει, τὰ κείνου τέκν' ἔχων ὑπὸ πτέροις, 10
Σώζω τάδ', αὐτὸς δεόμενος σωτηρίας.
Επεὶ γὰρ αὐτῶν γῆς ἀπηλλάχθη πατὴρ,
Πρῶτον μὲν ἡμᾶς ἤθελ' Εὐρυσθεὺς κτανεῖν.
Αλλ' ἐξέδραμεν. καὶ πόλις μὲν οἴχεται,
Ψυχὴ δ' ἐσώθη. φεύγομεν δ' ἀλώμενοι, 15
Αλλην ἀπ' ἄλλης ἐξορίζοντες πόλιν.
Πρὸς τοῖς γὰρ ἄλλοις καὶ τόδ' Εὐρυσθεὺς κακοῖς

Ὕβρι-

Ὕβρισμ' ἐς ἡμᾶς ἠξίωσεν ἐκτεῖσαι.
Πέμπων γὰρ, ὅποι γῆς πυνθάνοιθ' ἱδρυμένους,
Κήρυκας ἐξαιτεῖ τε κἀξείργει χθονὸς, 20
Πόλιν προτείνων Ἄργος οὐ σμικρὰν φίλην
Ἐχθράν τ' ἑλέσθαι, χ' αὐτὸν εὐτυχοῦντ' ἀεί.
Οἱ δ' ἀσθενῆ μὲν τἀπ' ἐμοῦ δεδορκότες,
Σμικροὺς δὲ τούσδε, καὶ πατρὸς τητωμένους,
Τοὺς κρείσσονας σέβοντες, ἐξείργουσι γῆς. 25
Ἐγὼ δὲ φεύγουσι συμφεύγω τέκνοις,
Καὶ σὺν κακῶς πράσσουσι συμπράσσω κακῶς,
Ὀκνῶν προδοῦναι, μή τις ὧδ' εἴπῃ βροτῶν·
Ἴδεσθ', ἐπειδὴ παισὶν οὐκ ἔστι πατὴρ,
Ἰόλαος οὐκ ἤμυνε συγγενὴς γεγώς. 30
Πάσης δὲ χώρας Ἑλλάδος τητώμενοι,
Μαραθῶνα, καὶ σύγκληρον ἐλθόντες χθόνα,
Ἱκέται καθεζόμεσθα βώμιοι θεῶν,
Προσωφελῆσαι· πεδία γὰρ τῆσδε χθονὸς
Δισσοὺς κατοικεῖν Θησέως παῖδας λόγος, 35
Κλήρῳ λαχόντας, ἐκ γένους Πανδίονος,
Τοῖσδ' ἐγγὺς ὄντας· ὧν ἕκατι τέρμονας
Κλεινῶν Ἀθηνῶν τούσδ' ἀφικόμεσθ' ὅρους.
Δυοῖν γερόντοιν δὲ στρατηγεῖται φυγή.
Ἐγὼ μὲν ἀμφὶ τοισίδ' ἀσχαλῶν τέκνοις. 40
Ἡ δ' αὖ τὸ θῆλυ παιδὸς Ἀλκμήνη γένος,
Ἔσωθε ναοῦ τοῦδ' ὑπηγκαλισμένη,
Σώζει· νέας γὰρ παρθένους αἰδούμεθα
Ὄχλῳ πελάζειν, κἀπιβωμιοστατεῖν.
Ὕλλος δ' ἀδελφοί θ', οἷσι πρεσβεύει γένος, 45
Ζητοῦσ' ὅπου γῆς πύργον οἰκιούμεθα,
Ἢν τῆσδ' ἀπωθώμεσθα πρὸς βίαν χθονός.
Ὦ τέκνα, τέκνα, δεῦρο, λαμβάνεσθ' ἐμῶν
Πέπλων· ὁρῶ κήρυκα τόνδ' Εὐρυσθέως
Στείχοντ' ἐφ' ἡμᾶς, οὗ διωκόμεσθ' ὕπο, 50
Πάσης ἀλῆται γῆς ἀπεστερημένοι.
Ὦ μῖσος, ὥς σ' ὄλοιο, χ' ὁ πέμψας ἀνήρ.
Ὡς πολλὰ δὴ καὶ τῶνδε γενναίῳ πατρὶ,
Ἐκ τοῦδε ταὐτοῦ στόματος ἤγγειλας κακά.

κη. Ἦ που καθῆσαι τήνδ' ἕδραν καλὴν δοκῶν, 55
Πόλιν τ' ἀφῖχθαι σύμμαχον κακῶς φρονῶν;
Οὐ γάρ τις ἔστιν ὃς πάροιθ' αἱρήσεται
Τὴν σὴν ἀχρεῖον δύναμιν ἀντ' Εὐρυσθέως.
Χώρει· τί μοχθεῖς ταῦτ'; ἀνίστασθαί σε χρὴ
Εἰς Ἄργος, οὗ σε λευσίμου μένει δίκη. 60

ἰο. Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι βωμὸς ἀρκέσει θεοῦ,
Ἐλευθέρα τε γαῖ' ἐν ᾗ βεβήκαμεν.

κη. Βούλει πόνον μοι τῇδε προσθεῖναι χερί;

ἰο. Οὔτοι βίᾳ γέ μ', οὐδὲ τούσδ' ἄξεις λαβών.

κη. Γνώσῃ σύ· μάντις δ' ἦσθ' ἄρ' οὐ καλὸς τάδε. 65

ἰ. Οὐκ ἂν γένοιτο τοῦτ' ἐμοῦ ζῶντός ποτε.

κη. Ἄπερρ'· ἐγὼ δὲ τούσδε, κἂν σὺ μὴ θέλῃς,
Ἄξω, νομίζων οὗπέρ εἰσ' Εὐρυσθέως.

ἰο. Ὦ τὰς Ἀθήνας δαρὸν οἰκοῦντες χρόνον,
Ἀμύνεθ'· ἱκέται δ' ὄντες ἀγοραίου Διὸς 70
Βιαζόμεσθα, καὶ στέφη μιαίνεται,
Πόλει τ' ὄνειδος, καὶ θεῶν ἀτιμία.

χο. Ἔα, ἔα, τίς ἡ βοὴ βωμοῦ πέλας
Ἕστηκε; ποίαν συμφορὰν δείξει τάχα;

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

ἰο. Ἴδετε τὸν γέροντ' 75
Ἀμαυρὸν ἐπὶ πέδῳ
Χύμενον, ὦ τάλας.

χο. Πρὸς τοῦ ποτ' ἐν γῇ πτῶμα δύστηνον πίτνεις;

ἰο. Ὅδ' ὦ ξένοι με, σοὺς ἀτιμάζων θεοὺς,
Ἕλκει βιαίως Ζηνὸς ἐκ προβωμίων. 80

Iniuriam nobis voluit inferre.
Mittens enim vbicunque terrarũ audiuerit nos *consedisse,*
Praecones, & ad petcendum depositum nos & *arcet ab agro,*
Argiuam vrbem laudibus extollens & dictus, *non paruum inter amicos*
Odium execratum iri, si nos receperint, & *simul se florere* (iactans.
Illi verò cum res meas infirmas viderent,
Hos verò paruos & patre orbatos pueros,
Colentes potentiores ab omni terra nos *arcent.*
Ego verò fugio cum fugientibus liberis,
Simque afflictus cum afflictis,
Metuens prodere eos, ne quis ita dicat mortalium,
Videte, postquam non est pater filiis,
Iolaus non fert opem, cum sit cognatus.
Ex omni verò profligati Graecia
Venientes ad Marathonem, & terram eiusdem ditionis,
Supplices sedemus ad aras Deorum,
Vt iuuent nos, quia campos huius terrae
Habitare dicuntur duo filii Thesei, (riundi,
Qui sortitò possident hunc agrum, *ex genere Pandionis o-*
Hisce Herculis filiis genere propinqui, quorum causa ad
Inclytarum Athenarum hoc iter confecimus. (fines
A duobus verò senibus hoc exilium regitur. Nam
Ego quidem in his pueris curandis occupor.
Haec verò Alcmene foemineum liberorum genus
Intra hoc templum in vlnis fouens
Seruat, teneillas enim virgines veremur
Adducere ad turbam, ac collocare supplices ad aram.
Hyllus verò & fratres, quibus sexus est praestantior,
Quaerunt vbi possimus habitare aliquam arcem,
Si pellamur ex hac terra per vim.
O filii, filii huc venientes apprehendite meas
Vestes, video etiam praeconem hunc Eurysthei
Venientem ad nos a quo patimur persecutionem
Priuati erroneis tota terra.
O mitialium *odium, vtinam pereas, & vir ille, qui te misit.*
Quàm multa iam & horum generoso patri,
Ex hoc ipso ore nunciasti mala.

Cop. *An igitur in hac sede pulchra, tuaque te consedisse putas,*
Et ad vrbem sociam peruenisse, rectè sentiens?
Nullus enim est, qui antepositurus sit
Tuam imbecillem potentiam Eurysthei potentiae.
Vade quid hac laboras? Oportet te surgere, vt redeas
Ad Argos vbi te expectat iudicium lapidationis.

Iol. *Nequaquam, quoniam mihi opitulabitur ara Dei,*
Et libera terra, in quam egressi sumus.

Cop. *Vis addere huic meae manui laborem?*

Iol. *Nunquam me, neque hos captos per vim abduces.*

Cop. *Cognosces: nec bonus vates hac nosti.*

Iol. *Non fiet hoc me viuente vnquam.*

Cop. *Discede: ego enim hos, quamuis tu nolis,*
Abducam, eos existimans Eurysthei esse, cuius sunt.

Iol. *O qui Athenas longum habitatis tempus,*
Opem ferte. Iouis enim Agorae, id est Forensis, *cum simus supplices,* tamen
Vim patimur, & supplicũ rami lana velati polluuntur.
Vrbi autem hoc affert *probrum, & Deorum* est *ignominia.*

Cho. *Ehem, Ehem. Quisnam clamor prope aram*
Excitatus auditur? quam calamitatem mox ostendet?

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Iol. *Aspicite senem*
Aetate grauem humi
Fusum ô me miserum.

Cho. *A quonam prostratus, humi casu misero iaces?*

Iol. *Iste, ô hospites, me, contemnens tuos deos,*
Trahit violenter ex vestibulo arae Iouis.

Strophe II.

Cho. *Hiccine? ex qua terra, ô senex, ad ex quatuor ciuitatibus*
Et simul habitantem populum venisti? (collectum
An ex ulteriori loco, marino remo
Appulistis vehiculo
Euboico littore?

Iol. *Non ago, ô hospites, insularem vitam:*
Sed ex Mycenis ad tuam terram venimus.

Strophe III.

Cho. *Quo nomine te, ô senex, Mycenæus*
Appellat populus?

Iol. *Herculeum nos forte nouistis assitem*
Iolaum: Nam ista persona non est incelebris.

Strophe IIII.

Cho. *Noui antè audito eius nomine. sed cuiusnã rei causâ in*
Manu tua gestes pueros recens natos, dic.

Iol. *Herculis isti sunt filij ô hospites:*
Supplices tui & ciuitatis qui huc venerunt.

Strophe V.

Cho. *Quam ob causam: dic mihi, an ciuitatis colloquium*
Expetentes consequi?

Iol. *Ne dedantur, neque per vim à Dijs*
Tuis auulsi Argos redeant.

Cho. *Sed tuis dominis hæc non sufficient, nec à te propulsabunt*
Qui imperium in te habentes, hic inuenerunt te. (eos.

Strophe VI.

Cho. *Conuenit deorum vereri supplices, ô hospes,*
Neque violenta manu decet
Te Deorum relinquere sedes.
Veneranda enim Dice hæc non patietur.

Cop. *Emitte nunc ex hac terra hos Eurysthei seruos,*
Et non vtar hac violenta manu.

Strophe VII.

Cho. *Impium est ciuitatem negligere supplicem*
Hospitum supplicationem.

IAMBI.

Cop. *Præclarum verò est extra negotia habere pedem,*
Nactum melius consilium.

Cho. *Ergo Regi huius terræ declaratis*
His rebus oportebat hæc audere, nõ autẽ per vim hospites
A Dijs & à Deorum ara abstrahere, terrámque venerari liberã.

Cop. *Quis autem est rex huius regionis & vrbis?*

Cho. *Inclyti patris filius Demophoon Thesei.*

Cop. *Cum hoc igitur mihi certamen aliquod huius controuersiæ*
Potissimum erit: reliqua verò dicta sunt frustra.

Cho. *Atqui hic ipse iam huc venit festinanter,*
Et Acamas frater, qui erunt auditores huius causæ.

Dem. *Postquam tu senior anteuertisti nos iuniores,*
Accurrens ad hanc aram Iouis,
Dic, quis casus hanc turbam congreget.

Cho. *Sedent supplices isti filij Herculis,*
Coronantes aram, vt vides, ô rex,
Et Iolaus fidus socius patris eorum.

Dem. *Quid igitur clamoribus hæc indigebat calamitas?*

Cho. *Vt eos iste ducere ab hac ara*
Volens, excitauit clamorem, & euertit genu
Senis, vt præ miseratione mihi excusserit lacrymas.

Dem. *Et tamen ornatũ græcanicum, & modũ vestis græcanicæ*
Habet. In rebus verò cæteris, hæc facinora sunt barbaræ
Tuum est iam dicere, & non cunctari, mihi, (manus.
Cuius terræ fines relinquens, huc veneris.

Cop. *Argiuus sum: hoc enim vis scire.*
Quare autem venerim & à quo missus, dicere volo.
Mittit me huc Mycenarum rex Eurystheus
Ducturum hos: veni autem, ô hospes, multa
Iusta simul & facere & dicere habens.
Ipse enim cum sim Argiuus, duco Argiuos
Fugitiuos hos ex mea ciuitate tenens.

Στροφὴ β΄.

χο. Οὗτος, ἐκ ποίας γῆς ὦ γέρον τετράπτολιν
Ξύνοικον ἤλθετε λαόν;
Ἢ πέραθεν ἁλίῳ πλάτᾳ
Κατέχετ' ἐκλιπόντες
Εὐβοῖδ' ἀκτάν; 85

ἰό. Οὐ νησιώτην ὦ ξένοι, τρίβω βίον,
Ἀλλ' ἐκ Μυκηνῶν σὴν ἀφίγμεθα χθόνα.

Στροφὴ γ΄.

χο. Ὄνομα τί σε, γέρον, Μυκηναῖος
Ὠνόμαζε λαός;

ἰό. Τὸν Ἡράκλειον ἴστε που παραστάτην 90
Ἰόλαον, οὐ γὰρ σῶμ' ἀκήρυκτον τόδε.

Στροφὴ δ΄.

χο. Οἶδ' εἰσακούσας καὶ πρίν. ἀλλὰ τοῦ ποτ' ἐν
Χειρὶ σῇ κομίζεις κόρους νεοτρεφεῖς φράσον.

ἰό. Ἡρακλέους οἵδ' εἰσὶ παῖδες ὦ ξένοι,
Ἱκέται σέθεν τε, καὶ πόλεως ἀφιγμένοι. 95

Στροφὴ ε΄.

χο. Τί χρέος; ἦ λόγων πόλεως, ἔνεπέ μοι,
Μελόμενοι τυχεῖν.

ἰό. Μηδ' ἐκδοθῆναι, μηδὲ πρὸς βίαν θεῶν
Τῶν σῶν ἀποσπασθέντες εἰς Ἄργος μολεῖν.

κη. Ἀλλ' οὔτι τοῖς σοῖς δεσπόταις τάδ' ἀρκέσει, 100
Οἳ σοῦ κρατοῦντες ἐνθάδ' εὑρίσκουσί σε.

Στροφὴ ς΄.

χο. Εἰκὸς θεῶν ἱκτῆρας αἰδεῖσθαι ξένε,
Καὶ μὴ βιαίῳ χειρὶ
Δαιμόνων ἀπολιπεῖν σφ' ἕδη.
Πότνια γὰρ δίκα τάδ' οὐ πείσεται. 105

κη. Ἔκπεμπέ νυν γῆς παῖδας τοὺς Εὐρυσθέως,
Κοὐδὲν βιαίῳ τῇδε χρήσομαι χερί.

Στροφὴ ζ΄.

χο. Ἄθεον ἱκεσίαν μεθεῖναι πόλει
Ξένων προστροπάν.

ΙΑΜΒΟΙ.

κη. Καλὸν δέ γ' ἔξω πραγμάτων ἔχειν πόδα, 110
Εὐβουλίας τυχόντα τῆς ἀμείνονος.

χο. Οὔκουν τυράννῳ τῆσδε γῆς φράσαντά σε
Χρῆν ταῦτα τολμᾶν, ἀλλὰ μὴ βίᾳ ξένους
Θεῶν ἀφέλκειν, γῆν σέβοντ' ἐλευθέραν.

κη. Τίς δ' ἐστὶ χώρας τῆσδε, καὶ πόλεως ἄναξ; 115

χο. Ἐσθλοῦ πατρὸς παῖς Δημοφῶν ὁ Θησέως.

κη. Πρὸς τόνδ' ἀγὼν ἄρ' ἂν τοῦδε τοῦ λόγου
Μάλιστ' ἂν εἴη. τἄλλα δ' εἴρηται μάτην.

χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς ἔρχεται σπουδὴν ἔχων,
Ἀκάμας τ' ἀδελφὸς, τῶνδ' ἐπήκοοι λόγων. 120

δη. Ἐπείπερ ἔφθης, πρέσβυς ὢν, νεωτέρους
Βοηδρομήσας τήνδ' ἐπ' ἐσχάραν Διὸς,
Λέξον, τίς ὄχλον τόνδ' ἀθροίζεται τύχη.

χο. Ἱκέται κάθηνται παῖδες οἵδ' Ἡρακλέους,
Βωμὸν καταστέψαντες, ὡς ὁρᾷς, ἄναξ, 125
Πατρός τε πιστὸς Ἰόλεως παραστάτης.

δη. Τί δῆτ' ἰυγμῶν ἥδ' ἐδεῖτο συμφορά;

χο. Βίᾳ νιν οὗτος τῆσδ' ἀπ' ἐσχάρας ἄγειν
Ζητῶν, βοὴν ἔστησε, κἄσφηλεν γόνυ
Γέροντος, ὥστ' ἐμοὶ βαλεῖν οἴκτῳ δάκρυ. 130

δη. Καὶ μὴν στολήν γ' Ἕλληνα, καὶ ῥυθμὸν πέπλων
Ἔχει, τὰ δ' ἔργα, βαρβάρου χερὸς τάδε.
Σὸν δὴ τὸ φράζειν, μὴ μέλλειν τ' ἐμοί,
Ποίας ἀφῖξαι δεῦρο γῆς ὅρους λιπών.

κη. Ἀργεῖός εἰμι. τοῦτο γὰρ θέλεις μαθεῖν. 135
Ἐφ' οἷσι δ' ἥκω, καὶ παρ' οὗ, λέγειν θέλω.
Πέμπει Μυκηνῶν δεῦρό μ' Εὐρυσθεὺς ἄναξ,
Ἄξοντα τούσδε. πολλὰ δ' ἦλθον, ὦ ξένε,
Δίκαι' ὁμοῦ δρᾶσαί τε, καὶ λέξαι φέρων.
Ἀργεῖος ὢν γὰρ αὐτὸς, Ἀργείους ἄγω, 140
Ἐκ τῆς ἐμαυτοῦ τούσδε δραπέτας ἔχων,

Νόμοισι τοῖς ἐκεῖθεν ἐψηφισμένους
Θανεῖν· δίκαιοι δ' ἐσμὲν οἰκοῦντες πόλιν,
Αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίους κραίνειν δίκας.
Πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων ἑστίας ἀφιγμένων, 145
Ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοισίδ' ἕσταμεν λόγοις,
Κοὐδεὶς ἐτόλμησ' ἴδια προσθέσθαι κακά.
Ἀλλ' ἤ τιν' ἐν σοὶ μωρίαν ἐσκεμμένοι,
Δεῦρ' ἦλθον ἐς κίνδυνον, ἐξ ἀμηχάνων
Ῥίπτοντες, εἴτ' οὖν εἴτε μή, γενήσεται. 150
Οὐ γὰρ φρενήρη γ' ὄντα σ' ἐλπίζουσί που
Μόνον τοσαύτης, ἣν ἐπῆλθον, Ἑλλάδος,
Τὰς τῶνδ' ἀβούλως συμφορὰς κατοικτιεῖν.
Φέρ', ἀντίθες γάρ, τούσδε γ' ἐς γαῖαν παρεὶς,
Ἡμᾶς τ' ἐάσας ἐξάγειν, τί κερδανεῖς; 155
Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν, τοιάδ' ἔστι σοι λαβεῖν.
Ἄργους τοσήνδε χεῖρα, τήν τ' Εὐρυσθέως
Ἰσχὺν ἅπασαν τῇδε προσθέσθαι πόλει.
Ἢν δ' ἐς λόγους τε, καὶ τὰ τῶνδ' οἰκτίσματα
Βλέψας πεπανθῇς, ἐς πάλην καθίσταται 160
Δορὸς τὸ πρᾶγμα· μὴ γὰρ ὡς μεθήσομεν
Δόξῃς ἀγῶνα τόνδ' ἄτερ χαλυβδικοῦ.
Τί δῆτα φήσεις; ποῖα πεδί' ἀφαιρεθεὶς,
Τιρυνθίοις δὲ πόλεμον Ἀργείοις ἔχεις;
Ποίοις δ' ἀμύνων συμμάχοις; τίνος δ' ὕπερ 165
Θάψεις νεκροὺς πεσόντας; ἦ κακὸν λόγον
Κτήσῃ πρὸς ἀστῶν, εἰ γέροντος οὕνεκα
Τύμβου, τὸ μηδὲν ὄντος, ὡς εἰπεῖν ἔπος,
Παίδων τε τῶνδ' ἐς ἄντλον ἐμβήσῃ πόδα.
Ἐρεῖς τὸ λῷστον, ἐλπίδ' εὑρήσειν μόνον. 170
Καὶ τοῦτο πολλῷ τοῦ παρόντος ἐνδεές.
Κακῶς γὰρ Ἀργείοισιν οἵδ' ὡπλισμένοι
Μάχοιντ' ἂν ἡβήσαντες, εἴ τι τοῦτό σε
Ψυχὴν ἐπαίρει· χοὐν μέσῳ πολὺς χρόνος,
Ἐν ᾧ διεργασθεῖτ' ἄν. ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ. 175
Δοὺς μηδὲν, ἀλλὰ τἄμ' ἐῶν ἄγειν ἐμὲ,
Κτῶ Μυκήνας, μηδ' ὅπερ φιλεῖτε δρᾶν,
Πάθῃς σὺ τοῦτο, τοὺς ἀμείνονας παρὸν
Φίλους ἑλέσθαι, τοὺς κακίονας λαβεῖν.
Δη. Τίς ἂν δίκην κρίνειεν, ἢ γνοίη λόγον, 180
Πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθοι σαφῶς;
Ιό. Ἄναξ, ὑπάρχει γὰρ τόδ' ἐν τῇ σῇ χθονὶ,
Εἰπεῖν, ἀκοῦσαί τ' ἐν μέρει πάρεστί μοι.
Κοὐδείς μ' ἀπώσει πρόσθεν, ὥσπερ ἄλλοθεν.
Ἡμῖν δὲ καὶ τῷδ' οὐδέν ἐστιν ἐν μέσῳ. 185
Ἐπεὶ γὰρ Ἄργους οὐ μέτεσθ' ἡμῖν ἔτι,
Ψήφῳ κυρωθὲν, ἀλλὰ φεύγομεν πάτραν,
Πῶς ἂν δικαίως ὡς Μυκηναίους ἄγοι,
Ὅδ' ὄντας ἡμᾶς, οὓς ἀπήλασαν χθονός;
Ξένοι γάρ ἐσμεν. ἢ τὸν Ἑλλήνων ὅρον 190
Φεύγειν δικαιοῦθ', ὅστις ἂν τἄργος φύγῃ;
Οὔκουν Ἀθήνας γ'· οὐ γὰρ Ἀργείων φόβῳ,
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελῶσι γῆς.
Οὐ γάρ τι Τραχίς ἐστιν, οὐδ' Ἀχαιικὸν
Πόλισμ', ὅθεν σὺ τούσδε, τῇ δίκῃ μὲν οὔ. 195
Τὸ δ' Ἄργος ὀγκῶν, οἷάπερ καὶ νῦν λέγεις,
Ἤλαυνες ἱκέτας βωμίους καθημένους.
Εἰ γὰρ τόδ' ἔσται, καὶ λόγους κρινοῦσι σοὺς,
Οὐκ οἶδ' Ἀθήνας τάσδ' ἐλευθέρας ἔτι.
Ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα, καὶ φύσιν. 200
Θνῄσκειν θελήσουσ'. ἡ γὰρ αἰσχύνη, πάρος
Τοῦ ζῆν παρ' ἐσθλοῖς ἀνδράσιν νομίζεται.
Πόλει μὲν ἀρκεῖ, καὶ γὰρ οὖν ἐπίφθονον
Λίαν γ' ἐπαινεῖν ἐστι, πολλάκις δὲ δὴ
Καὐτὸς βαρυνθεὶς οἶδ' ἄγαν γ' αἰνούμενος. 205
Σοὶ δ' ὡς ἀνάγκη τούσδε βούλομαι φράσαι
Σῴζειν, ἐπείπερ τῆσδε προστατεῖς χθονός.
Πιτθεὺς μέν ἐστι Πέλοπος, ἐκ δὲ Πιτθέως
Αἴθρα, πατὴρ δ' ἐκ τῆσδε γεννᾶται σέθεν

Legibus patriis condemnatos
Capitis. Æquum autem est, vt nostrā *administrātes Rēpu-*
Nos ipsi per nos ipsos rata perficiamus iudicia. (*blicam*
Cum autē & multorū aliorū ad aras hi trāsfugæ venerint,
In his ipsis stetimus verbis, iidē verbis ac rationib. vsi su-
Et nemo ausus est accersere sibi mala. (mus;
Sed hi si stultitiam aliquam in te animaduerterint,
Huc venerunt in periculum, ob desperationem ac
Coniicientes, siue hoc id quod optant *siue non fiat.*
Non enim sperassent te existentem mentis compotem,
Solum ex tanta Græcia, quam peragrarunt,
Horum inconsultas calamitates miseraturum.
Age, confer enim rationes: *hos dimittens in* nostram *terrā,*
Et sinens nos abducere, quid lucri facies?
A nobis quidem huiusmodi commoda *licet tibi accipere:*
Argi ipsius tantos exercitus, & Eurysthei
Omnes vires addere huic Reipublicæ.
Si verò dicta & horum miserationes
Intuens emollitus fueris, in certamen veniet
Armorum hæc res. non enim sic dimittemus
Gloriæ contentionem istam sine ferro.
Quid verò tum dices? quibus campis spoliatus,
Tirynthiis moenibus bellum Argiuis sustinendum?
Quib. verò bello sociis? vtris nos propulsās? cuius & rei causa
Sepelies tuos ciues mortuos? certè mala famā (sa, quæ prætexta
Tibi comparabis à ciuibus, si propter senem,
Qui est sepulchrum, nihil existens vt ita dicam,
Et propter hos pueros in sentinam imponas pedem.
Sed *dices hoc vnū, quod optimū* est, *te inuenturū esse spem:*
At hoc longè inferius est *præsenti* nostræ ciuitatis robore.
Male enim cum Argiuis isti armati
Pugnabunt, si ad pubertatem peruenerint. si hoc tibi
Animos tollit: & in medio longum est *tempus,*
In quo vos potestis perire. Sed mihi obtempera.
Nihil des. sed sinens me mea abducere,
Concilia tibi *Mycenas. neque (quod soletis facere)*
Hoc facias tu quoque, cum possis potentiores
Amicos tibi *adiungere, vt imbecilliores adsumas.*

Dem. *Quis litem rectè iudicarit, aut causam* bene *cognouerit,*
Priusquam ex vtroque litigatore *sermonem audierit per-*
Iol. *O Rex, licet quidem hoc in tua terra* (*spicuum?*
Dicere & audire vicissim licet mihi,
Nec vllus me pellet vlteriùs, vt aliunde pulsus fui.
Inter nos verò & hunc non conceditur alternis causā dicere.
Postquam nihil est nobis amplius negotij cum Argis,
Decreto facto: sed patriam fugimus,
Quomodo potest iustè retrahere tanquam Argiuos,
Hic nos cùm simus, quos expulit ex patria?
Peregrini enim iam sumus. an ex tota Græcia
Iustum putatis vt exules, si quis *Argiuam vrbem fugiat?*
Nequaquā certè fugiemus *Athenas. Haud n. Argiuorum*
Herculis liberos expellent ex tua *terra.* (*metu*
Haud enim Atheniensiū vrbs *est Trachis, nec Achaicum*
Oppidum, vnde tu istos nullo quidem iure:
Sed Argos laudib. extollēs & iactās verba, qualia nūc quo-
Expulisti supplices ad aram sedentes. (*que dicis,*
Si n. hoc fiat, & Athenienses æqua esse *iudicent tua verba,*
Non video Athenas istas liberas amplius esse.
Sed noui ego horum animum & ingenium.
Mori potius *volent. Dedecus enim, omni*
Vita apud bonos viros putatur.
Satis autem est vrbē ita prædicasse. *Est enim inuidiosum*
Immodicè prædicare. sæpe enim iam
Memini me quoq; grauatū esse, quādo nimiū sū laudatus.
Quòd autem sit *necesse tibi, hoc volo dicere, hos*
Seruare, quia huic terræ præes.
Pittheus enim filius est Pelopis: ex Pittheo verò
Æthra: pater verò ex hac nascitur tuus

Thesens. rursus verò redeo ad horum genus.
Hercules erat Iouis & Alcmenæ filius.
Hæc verò Pelopis filia. Ergo consobrini
Fuerunt tuus pater, & horum pater.
Attingis igitur sic hos genere, ô Demophoon.
Quæ vero præterea extra iam dictã cognationem te oportet
Persoluere filiis, dicam tibi: Glorior enim quondam
Me socium fuisse Theseo, cum essem scutifer Herculis,
Ad petendum balitheum, qui fuit causa multarum cædiũ.
Reduxit autem Hercules ex munitis inferorum recessibus
Patrem tuum. Hoc tota Græcia testatur.
Pro quibus reddere te isti vicissim postulant gratiam,
Ne hosti dedantur, neque per vim à Diis
Tuis auulsi, expellantur ex hoc agro.
Tibi enim priuatim hoc turpe fuerit, & ciuitati malum:
Supplices, exules, cognatos negligere. Hei mihi malorum
Intuere eos, vide eos trahi per vim. (causa.
Sed rogo te, & corono tuas manus,
Et per mentum te precor, ne negligas
Filios Herculis, in manus tuas suscipiens.
Sis verò illis cognatus, sis amicus,
Pater, frater, dominus: omnia enim
Hæc sunt potiora quàm ab Argiuis occidi.

Cho. Misertus sum ego audiens istas calamitates, ô rex,
Nobilitatem verò à fortuna vinci
Nunc maximè vidi. Isti enim è patre
Optimo nati, sunt infelices præter sua merita.

Dem. Tres calamitatis viæ causæque me cogunt,
O Iolae, non repellere tuos hospites.
Primum quidem quod maximum est, Iupiter, ad cuius arã
Sedes habens hunc cœtum pullorum, i. puerorum: (tu
Deinde verò cognatio & prior obligatio, quæ nos monet,
Hos reposcere à nobis paternum beneficium:
Et tertio loco ipsa turpitudo, de qua maximè oportet esse
Si enim permittam hanc vi spoliari (solicitum.
Aram ab homine peregrino, non liberam
Videbor habitare terram: Argiuis autem vereor
Prodere supplices, idque prope laqueum mortemq; iã con-
Vtinam verò tuus aduentus fuisset felicior. (stitutos.
Sed tamen ne nunc quidem trepida, ne te aliquis
Cum pueris auellat ab hac ara per vim.
Tu igitur reuersus Argos, dic ista Eurystheo.
Præterea verò, si quod crimẽ his hospitibus obiiciẽdũ habet,
Ius suum cõsequetur. hos verò tu nunquã hinc abduces.

Cop. Nõ abducã igitur hos, si iusti aliquid afferatur & ratione
Dem. At quomodo iustũ est supplicẽ abducere vi? (causã vincã?
Cop. Nequaquam mihi hoc turpe est, sed tibi damnum feret.
Dem. Certè mihi erit dedecus, si patiar te illos abstrahere. (mus.
Cop. Tu igitur relega eos ex tuis finibus, & tũc eos illinc abduce-
Dem. Ineptus es, qui Deo plus sapis, qui Deo te sapientiorẽ esse
Cop. Ergo huc (vt videtur) malis fugiẽdum est. (putas.
Dem. Omnibus est commune perfugium ara Deorum.
Cop. Hæc non videbuntur pariter Mycenæis.
Dem. Nonne ego rerum istarum sum dominus?
Cop. Nihil lædens Mycenæos illos, si sapis, hos trãsfugas mihi
Dem. Læduntur ergo, quòd ego non polluam deos? (dedes.
Cop. Non cupio te bellum mouere Argiuis.
Dem. Et ego sic sum affectus: istos verò non dimittam.
Cop. Ego tamen abducam meos correptos.
Dem. Haud igitur Argos facile redibis.
Cop. At periculum faciens, hoc citò sciam.
Dem. Plorans igitur hos attinges, idque statim.
Cho. Ne per deos aude percutere præconem.
Dem. Nisi profectò iste præco modestè se gerere discat, eũ percu-
Cho. Abi tu, tu verò rex ne attingas hunc. (tiam.
Cop. Abeo. vnius enim manus infirma est pugna.
Veniam autem magnum Martis Argiui adducens
Huc armatum exercitum. Innumeri enim me

Θησεύς. πάλιν δὲ τῶνδ' ἄνειμί σοι γένος.
Ἡρακλέης ἦν Ζηνός, Ἀλκμήνης τε παῖς.
Κείνη δὲ Πέλοπος θυγατρός· αὐτανέψιοι
Πατὴρ ἂν εἴη σός τε, χ' ὁ τούτων γεγώς. 210
Γένους μὲν ἥκεις ὧδε τοῖσδε, Δημοφῶν.
Ἃ δ' ἐκτὸς ἤδη τοῦ γένους τε σε δεῖ,
Τίσαι λέγω σοι παισί· φημὶ γάρ ποτε
Σύμπλους γενέσθαι τῶνδ' ὑπασπίζων πατρί,
Ζωστῆρα Θησεῖ τὸν πολυκτόνον μέτα, 215
Ἅιδου τ' ἐρεμνῶν ἐξανήγαγεν μυχῶν
Πατέρα σόν. Ἑλλὰς πᾶσα τοῦτο μαρτυρεῖ.
Ὧν ἀντιδοῦναι σ' οἵδ' ἀπαιτοῦσιν χάριν,
Μήτ' ἐκδοθῆναι, μήτε πρὸς βίαν θεῶν
Τῶν σῶν ἀποσπασθέντες, ἐκπεσεῖν χθονός. 220
Σοὶ γὰρ τόδ' αἰσχρὸν χωρίς, ἔν τε πόλει κακόν,
Ἱκέτας ἀλήτας συγγενεῖς, οἴμοι κακῶν.
Βλέψον πρὸς αὐτούς, βλέψον, ἕλκεσθαι βίᾳ.
Ἀλλ' ἄντομαί σε καὶ καταστέφω χεροῖν,
Καὶ πρὸς γενείου, μηδαμῶς ἀτιμάσῃς 225
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας εἰς χέρας λαβών.
Γενοῦ δὲ τοῖσδε συγγενής, γενοῦ φίλος,
Πατήρ, ἀδελφός, δεσπότης· ἅπαντα γὰρ
Ταῦτ' ἐστὶ κρείσσω, πλὴν ὑπ' Ἀργείοις πεσεῖν.
Χο. Ὤικτειρ' ἀκούσας τάσδε συμφοράς, ἄναξ. 230
Τὴν δ' εὐγένειαν τῆς τύχης νικωμένην
Νῦν δὴ μάλιστ' ἐσεῖδον. οἵδε γὰρ πατρὸς
Ἐσθλοῦ γεγῶτες, δυστυχοῦσ' ἀναξίως.
Δη. Τρισσαί μ' ἀναγκάζουσι συμφορᾶς ὁδοί,
Ἰόλαε, τοὺς σοὺς μὴ παρώσασθαι ξένους. 235
Τὸ μὲν μέγιστον, Ζεὺς ἐφ' οὗ σὺ βώμιος
Θάκους, νεοσσῶν τήνδ' ἔχεις πανήγυριν.
Τὸ συγγενές τε, καὶ τὸ προυφείλειν καλῶς
Πράσσειν παρ' ἡμῶν τοῖσδε πατρῴαν χάριν,
Τό τ' αἰσχρὸν, οὗπερ δεῖ μάλιστα φροντίσαι. 240
Εἰ γὰρ παρήσω τόνδε συλᾶσθαι βίᾳ
Ξένου πρὸς ἀνδρὸς βωμόν, οὐκ ἐλευθέραν
Οἰκεῖν δοκήσω γαῖαν, Ἀργείοις δ' ὄκνῳ
Ἱκέτας προδοῦναι, καὶ τάδ' ἀγχόνης πέλας.
Ἀλλ' ὤφελες μὲν εὐτυχέστερος μολεῖν, 245
Ὅμως δὲ καὶ νῦν μὴ τρέσῃς, ὅπως σέ τις
Σὺν παισὶ βωμοῦ τοῦδ' ἀποσπάσει βίᾳ.
Σὺ δ' Ἄργος ἐλθὼν, ταῦτά τ' Εὐρυσθεῖ φράσον,
Πρός τοῖσδέ τ', εἴ τι τοῖσδ' ἐγκαλεῖ ξένοις,
Δίκης κυρήσειν. τούσδε δ' οὐκ ἄξεις ποτέ. 250
Κη. Οὐκ ἢν δίκαιον ᾖ τι, καὶ νικῶ λόγῳ;
Δη. Καὶ πῶς δίκαιον τὸν ἱκέτην ἄγειν βίᾳ;
Κη. Οὔκουν ἐμοὶ τόδ' αἰσχρόν, ἀλλ' οὐ σοὶ βλάβος.
Δη. Ἐμοί γ', ἐὰν σοι τούσδ' ἐφελκύσαι μεθῶ.
Κη. Σὺ δ' ἐξόριζε, κᾆτ' ἐκεῖθεν ἄξομεν. 255
Δη. Σκαιὸς πέφυκας, τοῦ θεοῦ πλέον φρονῶν.
Κη. Δεῦρ' ὡς ἔοικε τοῖς κακοῖσι φευκτέον.
Δη. Ἅπασι κοινὸν ῥῦμα δαιμόνων ἕδρα.
Κη. Ταῦτ' οὐ δοκήσει τοῖς Μυκηναίοις ἴσως.
Δη. Οὔκουν ἐγὼ τῶνδ' εἰμὶ κύριος ἐγώ; 260
Κη. Βλάπτων γ' ἐκείνους μηδέν, ἢν σὺ σωφρονῇς.
Δη. Βλάπτεσθ', ἐμοῦ γε μὴ μιάναντος θεούς;
Κη. Οὐ βούλομαί σε πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν.
Δη. Κἀγὼ τοιοῦτος. τῶνδε δ' οὐ μεθήσομαι.
Κη. Ἄξω γε μέντοι τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ λαβών. 265
Δη. Οὐκ ἆρ' ἐς Ἄργος ῥᾳδίως ἄπει πάλιν.
Κη. Πειρώμενος δὴ τοῦτό γ' αὐτίκ' εἴσομαι.
Δη. Κλαίων ἄρ' ἅψῃ τῶνδε, κοὐκ ἐς ἀμβολάς.
Χο. Μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσῃς θενεῖν.
Δη. Εἰ μή γ' ὁ κῆρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται. 270
Χο. Ἄπελθε, καὶ σὺ τοῦδε μὴ θίγῃς, ἄναξ.
Κη. Στείχω. μιᾶς γὰρ χειρὸς ἀσθενὴς μάχη.
Ἥξω δὲ πολλὴν Ἄρεος Ἀργείου λαβὼν
Πάγχαλκον αἰχμὴν δεῦρο. μυρίοι δέ με 275

Μίμνουσιν ἀσπιστῆρες, Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ
Αὐτὸς στρατηγῶν. Ἀλκάθου δ' ἐπ' ἐσχάτοις,
Καραδοκῶν τἀνθένδε, τέρμασιν μένει. 280
Λαμπρὸς δ', ἀκούσας σὴν ὕβριν, φανήσεται
Σοὶ, καὶ πολίταις, γῇ τε τῇδε, καὶ φυτοῖς.
Μάτην γὰρ ἥβην ἄλλως γ' ἂν κεκτήμεθα
Πολλὴν ἐν Ἄργει, μή σε τιμωρούμενοι.
Δη. Φθείρου. τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ. 285
Ἐνθένδε δ' οὐκ ἔμελλες, αἰσχύνας ἐμὲ,
Ἄξειν βίᾳ τούσδ'. οὐ γὰρ Ἀργείων πόλει
Ὑπήκοον τήνδ', ἀλλ' ἐλευθέραν ἔχω.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ὥρα προνοεῖν, πρὶν ὅροις πελάσαι
Στρατὸν Ἀργείων, μάλα δ' ὀξὺς Ἄρης 290
Ὁ Μυκηναίων,
Ἐπὶ τοῖσι δὲ δὴ μᾶλλον ἔτ' ἢ πρίν.
Πᾶσι γὰρ οὗτος κήρυξι νόμος,
Δὶς τόσα πυργοῦν τῶν γιγνομένων.
Πόσα νιν λέξειν βασιλεῦσι δοκεῖς; 295
Ὡς δείν' ἔπαθεν, καὶ παρὰ μικρὸν
Ψυχὴν ἦλθεν διακναῖσαι.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ιο. Οὐκ ἔστι τοῦδε παισὶ κάλλιον γέρας,
Ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ κἀγαθοῦ πεφυκέναι,
Γαμεῖν τ' ἀπ' ἐσθλῶν. ὃς δ' ἐνικήθη πόθῳ 300
Κακοῖς ἐκοινώνησεν, οὐκ ἐπαινέσω,
Τέκνοις ὄνειδος οὕνεχ' ἡδονῆς λιπεῖν.
Τὸ δυστυχὲς γὰρ ηὑγένει' ἀμύνεται
Τῆς δυσγενείας μᾶλλον. ἡμεῖς γὰρ κακῶν
Εἰς τοὔσχατον πεσόντες, ηὕρομεν φίλους 305
Καὶ ξυγγενεῖς τούσδ', οἳ τοσῆσδ' οἰκουμένης
Ἑλληνίδος γῆς, τῶνδε προὔστησαν μόνοι.
Δότ', ὦ τέκν', αὐτοῖς χεῖρα δεξιὰν, δότε,
Ὑμεῖς τε παισὶ, καὶ πέλας προσέλθετε,
Ὦ παῖδες. ἐς μὲν πεῖραν ἤλθομεν φίλων. 310
Ἣν δ' οὖν ποθ' ὑμῖν νόστος ἐς πάτραν φανῇ,
Καὶ δώματ' οἰκήσητε, καὶ τιμὰς πατρὸς,
Σωτῆρας αἰεὶ καὶ φίλους νομίζετε,
Καὶ μήποτ' ἐς γῆν ἐχθρὸν αἴρεσθαι δόρυ,
Μεμνημένοι τῶνδ'. ἀλλὰ φιλτάτην πόλιν 315
Πασῶν νομίζετ'. ἄξιοι δ' ὑμῖν σέβειν,
Οἳ γῆν τοσήνδε καὶ Πελασγικὸν λεὼν
Ἡμῶν ἀπηλλάξαντο πολεμίους ἔχειν,
Πτωχοὺς ἀλήτας εἰσορῶντες. ἀλλ' ὅμως
Οὐκ ἐξέδωκαν, οὐδ' ἀπήλασαν χθονός. 320
Ἐγὼ δὲ καὶ ζῶν καὶ θανὼν, ὅταν θάνω,
Πολλῷ σ' ἐπαίνῳ, Θησέως ὦ παῖ, φίλος,
Ὑψηλὸν ἀρῶ, καὶ λέγων τάδ', εὐφρανῶ,
Ὡς εὖ τ' ἐδέξω, καὶ τέκνοισιν ἤρκεσας
Τοῖς Ἡρακλείοις. εὐγενὴς δ' ἀν' Ἑλλάδα 325
Σῴζεις πατρῴαν δόξαν. ἐξ ἐσθλῶν δὲ φὺς,
Οὐδὲν κακίων τυγχάνεις γεγὼς πατρὸς,
Παύρων μετ' ἄλλων. ἕνα γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσως
Εὕροις ἂν ὅστις ἐστὶ μὴ χείρων πατρός.
Χο. Ἀεί ποθ' ἥδε γαῖα τοῖς ἀμηχάνοις 330
Σὺν τῷ δικαίῳ βούλεται προσωφελεῖν.
Τοιγὰρ πόνους δὴ μυρίους ὑπὲρ φίλων
Ἤνεγκε, καὶ νῦν τόνδ' ἀγῶν' ὁρῶ πέλας.
Δη. Σοί τ' εὖ λέλεκται, καὶ τὰ τῶνδ' αὐχῶ, γέρον,
Τοιαῦτ' ἔσεσθαι. μνημονεύσεται χάρις. 335
Κἀγὼ μὲν ἀστῶν σύλλογον ποιήσομαι,
Τάξω δ' ὅπως ἂν τὸν Μυκηναίων στρατὸν
Πολλῇ δέχωμαι χειρί. πρῶτα μὲν σκοποὺς
Πέμψω πρὸς αὐτὸν, μὴ λάθῃ με προσπεσών.
Ταχὺς γὰρ Ἄργει πᾶς ἀνὴρ βοηδρόμος. 340
Μάντεις τ' ἀθροίσας θύσομαι. σὺ δ' ἐς δόμους

Expectant clypeati milites, Eurystheúsque Rex
Ipse dux exercitus. Alcathoi verò ad extremos,
Expectans hinc responsa, fines manet.
Vbi autē audierit tuā insolētiā, apparebit splēdidus ac formidabilis
Tibi, & ciuibus, & huic terræ, & arboribus.
Frustrà enim haberemus iuuentutem adeò
Multam Argis, nisi te puniremus.

Dem. *Abi in malam rem. tuum enim Argos non formido.*
Hinc verò nunquam me ignominia afficiens,
Vi abduces hos. Non enim Argiuorum vrbi
Subditam hanc, sed liberam habeo.

ANAPÆSTI.

Cho. *Tēpus est reb. prospicere priusquā ad* nostros *fines appro-*
Exercitus Argiuorū. admodum n. acer Mars est (pinquet
Mycenæorum,
Ob hæc verò, multò magis quàm antè se præstabit acrem.
Omnibus enim præconibus hic est m[illegible]s,
Vt bis tantum exaggerent res, quàm gesta sint, duplo maiores esse dicant, quàm reuera sint.
Quàm multa putas ipsum regibus esse dicturum?
Quòd sit atrocia passus, n[illegible] penè
Veneris in periculum amittendæ vitæ.

IAMBI.

Iol. *Non est hoc pulchrius decus liberis,*
Quàm ex patre bono fortique natos esse,
Et ducere vxores ex bonis. qui verò victus libidine
Coniunxit se cum malis, illum ego non laudabo,
Quòd relinquat liberis dedecus propter voluptatem.
Infelicitatem enim generis nobilitas propulsat
Magis quàm generis ignobilitas. nos enim malorum
In extrema lapsi inuenimus amicos
Et cognatos hos, qui, cùm tanta sit
Græcia terra, tamen hos soli defendunt.
Date vos pueri eis dextram manum, date
Et vos filiis, & propè accedite,
O filij. Periculū certè fecimus amicorū, cùmq; sumus experti.
Si quando igitur contigerit vobis reditus in patriam,
Et domos habueritis & honores patris,
Putate semper hos esse vestros *seruatores & amicos,*
Et nunquam aduersus horum *terram tollite hastā hostilē,*
Memores horum beneficiorum, *sed charissimam ciuitatē*
Omnium putate. Conuenit enim vt colatis eos,
Qui terram tantam & Pelasgicum populum
Auerterunt à nobis, vt haberent eos hostes,
Intuentes vos mendicos, errones: sed tamen
Non dediderunt, neque expulerunt ex sua terra.
Ego verò & viuens & mortuus, quandocunque moriar,
O amice, magnis laudibus æqualem Theseo
Extollam te, & hæc dicens te delectabo,
Quòd & humaniter exceperis nos, & opem tuleris liberis
Herculeis. Nobilis igitur per Græciam
Seruas paternam gloriam. Ex bonis enim cùm natus sis,
Non es deterior patre,
Cum paucis aliis. Vnum enim inter multos fortè
Inuenias, qui non sit deterior patre.

Cho. *Semper hæc terra calamitosis*
In causa iusta vult opem ferre.
Innumeros enim iam labores pro amicis (nobis impēdere.
Tulit. & nunc hoc n[illegible] certamen video propè nos esse

Dem. *Et à te rectè dictum est, & gloriar* atque confido, *senex, hos* [illegible]rum [illegible] mentium officia
Talia fore, qualia dixisti. semper *commemorabitur hoc*
Et ego quidem ciuium conuentum faciam, (*beneficium.*
Et ordinabo vt Mycenæum exercitum
Possim excipere cū magnis copiis. Primū quidē speculatores
Mittam ad ipsum, ne me inscio in nos irruat.
(*Quilibet enim vir velox bellator* hostem *arcet*)
Et sacrificabo cōsiderās vaticinia. Tu verò in *nostras* ędes

Cum pueris ingredere, relinquens aram Iouis,
Sunt enim qui tui, etiamsi ego foris fuero,
Curam habebunt. Quamobrem in ades ito, senex.

Iol. Non relinquam aram, sedemus iam
Supplices expectantes hic, donec ciuitas rē feliciter gesserit.
Vbi autem hoc certamine liberatus fueris praeclare,
Tunc ibimus in ades. Dijs autem non deterioribus,
Quàm Argiui, socijs vtimur, ô Rex.
Nam his quidem Argiuis praeest Iuno, coniunx Iouis,
Nobis verò Minerua dico autem ad felicitatem
Et hoc prodesse, deos habere praestantiores.
Palla enim non patietur se vinci.

EPODICA.

Strophe.

Cho. Si tu magnificè gloriaris, alij
Non ideo te plus curant,
Hospes Argis huc profecte.
Magniloquentiâ tamen tuâ meam
Mentem non terrebis.
Nunquam adeò magnis,
Et adeò pulchram habentibus regionem Athenis hoc
Accidat, vt his verbis terreātur. Tu verò es amēs, & ille,
Sthenelis filius, Eurystheus, est tyrannus: (qui Argis

Antistrophe.

Qui vrbem profectus in aliam
Non minorem Argis,
Deorum supplices exules;
Meámque terram occupantes,
Peregrinus existens, violenter
Trahis: non cedens regibus,
Neque quidquam aliud iusti dicens.
Vbinam hæc honestè fierent, ac honesta censerentur,
Saltem apud sana mentis homines?

Epodus.

Pax mihi quidem placet.
Tu verò stulte rex,
Dico, si aduersus nostram vrbem venias,
Non sic quæ putas, consequêris.
Non tibi soli hasta, ne-
que clypeus ære munitus est.
Sed non tum amans bellorum.
Ne mihi concutias hasta
Gratiarum ac venustatis plenam
Ciuitatem: sed impetum tuum reprime.

IAMBI.

Io. O fili, quid mihi mœrorem oculis ferens
Venis? aliquid noui dicis de hostibus?
Cunctantur, an adsunt, aut quid audis?
Haud igitur te fallet nec vanus erit præconis sermo.
Imperator enim Eurystheus, Deorum fauore felix
Est, bene scio, nec paruos animos tollit
Aduersus Athenas. sed spiritus
Nimis superbos Iupiter punit.

Dem. Venit exercitus Argiuum, & Eurystheus rex:
Ego eum ipse vidi: oportet enim eum virum,
Qui dicit se esse bonum ducem,
Non per nuncios videre hostes.
In hos tamen huius agri campos nondum immisit
Exercitum, sed in Lepara colle considens, (tionē, vt sciat
Speculatur. Hoc autē tibi dicere possū ducis esse cōsidera-
Qua via nunc exercitū armatū aduersus nos sit adductu-
Et in quo huius agri loco tuto sit collocaturus. (rus,
Mea quidem omnia rectè sunt iam constituta,
Et vrbs est in armis, & hostiæ paratæ
Sunt, quibus Dijs has oportet immolari.
Lustratur autem ciuitas à vatibus,
Trophæaque de hostibus, & vrbi salus nunciantur.
Omnes enim vates oraculorum congregans in vnum,

Σὺν παισὶ χώρει, Ζηνὸς ἐσχάρας λιπών.
Εἰσὶ γὰρ οἵ σου, κἂν ἐγὼ θυραῖος ὦ,
Μέριμναν ἕξουσ'. ἀλλ' ἴθ' ἐς δόμους, γέρον.

Ἰο. Οὐκ ἂν λιποίμην βωμόν. ἑζώμεσθα δὲ 345
Ἱκέται μένοντες ἐνθάδ' εὖ πρᾶξαι πόλιν,
Ὅταν δ' ἀγῶνος τοῦδ' ἀπαλλαχθῇς καλῶς,
Ἴωμεν εἰς οἴκους. θεοῖσι δ' οὐ κακίοσι
Χρώμεσθα συμμάχοισιν Ἀργείων, ἄναξ.
Τῶν μὲν γὰρ Ἥρα προστατεῖ Διὸς δάμαρ, 350
Ἡμῶν δ' Ἀθάνα. φημὶ δ' εἰς εὐπραξίαν
Καὶ τοῦθ' ὑπάρχειν, θεῶν ἀμεινόνων τυχεῖν.
Νικωμένη γὰρ Παλλὰς οὐκ ἀνέξεται.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Εἰ σὺ μέγ' αὐχεῖς, ἕτεροι
2 Σοῦ πλέον οὐ μέλονται 355
3 Ξεῖν' Ἀργόθεν ἐλθών.
4 Μεγαλαγορίαισι δ' ἐμὰς
5 Φρένας οὐ φοβήσεις.
6 Μήπω ταῖς μεγάλαισιν οὕ-
7 τω καὶ καλλιχόροις Ἀθάναις 360
8 Εἴη. σὺ δ' ἄφρων, ὅ τ' Ἄργει
9 Σθενέλου τύραννος.

Ἀντιστροφή.

1 Ὃς πόλιν ἐλθὼν ἑτέραν
2 Οὐδὲν ἐλάσσον' Ἄργους,
3 Θεῶν ἱκτῆρας ἀλάτας, 365
4 Καὶ ἐμᾶς χθονὸς ἀντομένους,
5 Ξένος ὢν, βιαίως
6 Ἕλκεις, οὐ βασιλεῦσιν εἴξας,
7 Οὐκ ἄλλο δίκαιον εἰπών.
8 Ποῦ ταῦτα καλῶς ἂν εἴη 370
9 Παρά γ' εὖ φρονοῦσιν;

Ἐπῳδός.

1 Εἰρήνα μὲν ἐμοί γ' ἀρέσκει,
2 Σοὶ δ', ὦ κακόφρων ἄναξ,
3 Λέγω, εἰ πόλιν ἥξεις,
4 Οὐχ οὕτως ἃ δοκεῖς κυρήσεις. 375
5 Οὐ σοὶ μόνῳ ἔγχος, οὐδ' ἰ-
6 τέα κατάχαλκός ἐστιν.
7 Ἀλλ' ὦ πολέμων ἐραστά,
8 Μή μοι δορὶ συνταράξῃς
9 Τὰν εὖ χαρίτεσσιν ἔχουσαν 380
10 Πόλιν, ἀλλ' ἀνάσχου.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἰο. Ὦ παῖ, τί μοι σύννοιαν ὄμμασιν φέρων
Ἥκεις; νέον τι πολεμίων λέγεις πέρι;
Μέλλουσιν, ἢ πάρεισιν, ἢ τί πυνθάνῃ;
Οὐ γάρ τι μὴ ψεύσῃ γε κήρυκος λόγος. 385
Ὁ γὰρ στρατηγὸς, εὐτυχὴς τὰ πρὸς θεῶν
Ἐστὶν, σάφ' οἶδα, καὶ μάλ' οὐ σμικρὸν φρονῶν
Εἰς τὰς Ἀθήνας. ἀλλὰ τῶν φρονημάτων
Ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.

Δη. Ἥκει στράτευμ' Ἀργεῖον, Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ. 390
Ἐγώ νιν αὐτὸς εἶδον. ἄνδρα γὰρ χρεὼν,
Ὅστις στρατηγεῖν φησ' ἐπίστασθαι καλῶς,
Οὐκ ἀγγέλοισι τοὺς ἐναντίους ὁρᾶν.
Πεδία μὲν οὖν γῆς εἰς τάδ' οὐκ ἐφῆκέ πω
Στρατὸν, λεπαίαν δ' ὀφρύην καθήμενος 395
Σκοπεῖ. δόκησιν δὴ τόδ' ἂν λέγοιμί σοι,
Ποίᾳ προσάξει στρατόπεδον ταυνῦν ὁδῷ,
Ἐν ἀσφαλεῖ τε τῆσδ' ἱδρύσεται χθονός.
Καὶ τἀμὰ μέντοι πάντ' ἄραρεν ἤδη καλῶς.
Πόλις τ' ἐν ὅπλοις, σφάγια δ' ἑτοῖμα μέλει 400
Ἕστηκεν, οἷς χρὴ ταῦτα τέμνεσθαι θεῶν.
Θυηπολεῖται δ' ἄστυ μάντεων ὕπο,
Τροπαῖά τ' ἐχθρῶν, καὶ πόλει σωτήρια.
Χρησμῶν γὰρ ἀοιδοὺς πάντας εἰς ἓν ἁλίσας,

Βέβη-

Ἤλεγξα, καὶ βέβηλα καὶ κεκρυμμένα, 405
Λόγια παλαιὰ, τῇδε γῇ σωτήρια.
Καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἐστὶ θεσφάτων
Πόλλ'· ἐν δὲ πᾶσι ταὐτὸν γνῶμα ταὐτὸν ἐμπρέπει.
Σφάξαι κελεύουσίν με παρθένον κόρῃ
Δήμητρος, ἥτις ἐστὶ πατρὸς εὐγενοῦς. 410
Ἐγὼ δ' ἔχω μὲν ὡς ὁρᾷς προθυμίαν
Τοσήνδ' ἐς ὑμᾶς. παῖδα δ' οὔτ' ἐμὴν κτενῶ,
Οὔτ' ἄλλον ἀστῶν τῶν ἐμῶν ἀναγκάσω
Ἄκοντ'. ἑκὼν δὲ τίς κακῶς οὕτω φρονεῖ,
Ὅστις τὰ φίλτατ' ἐκ χερῶν δώσει τέκνα; 415
Καὶ νῦν πικρὰς ἂν συστάσεις ἂν εἰσίδοις,
Τῶν μὲν λεγόντων ὡς δίκαιον ἦν ξένοις
Ἱκέταις ἀρήγειν, τῶν δὲ μωρίαν ἐμὴν
Κατηγορούντων. εἰ δὲ δὴ δράσω τόδε,
Οἰκεῖος ἤδη πόλεμος ἐξαρτύεται. 420
Ταῦτ' οὖν ὅρα σὺ, καὶ συνεξεύρισχ' ὅπως
Αὐτοί τε σωθήσεσθε καὶ πέδον τόδε,
Κἀγὼ πολίταις μὴ διαβληθήσομαι.
Οὐ γὰρ τυραννίδ' ὥστε βαρβάρων ἔχω.
Ἀλλ' ἢν δίκαια δρῶ, δίκαια πείσομαι. 425

χο. Ἀλλ' ἦ πρόθυμον οὖσαν οὐκ ἐᾷ θεὸς
Ξένοις ἀρήγειν τήνδε χρῄζουσαν πόλιν.

ιο. Ὦ τέκν', ἔοιγμεν ναυτίλοισιν οἵτινες
Χειμῶνος ἐκφυγόντες ἄγριον μένος,
Εἰς χεῖρα γῇ συνῆψαν, εἶτα χερσόθεν 430
Πνοαῖσιν ἠλάθησαν εἰς πόντον πάλιν.
Οὕτω δὲ χἠμεῖς τῆσδ' ἀπωθούμεσθα γῆς,
Ἤδη πρὸς ἀκταῖς ὄντες ὡς σεσωσμένοι.
Οἴμοι, τί δῆτ' ἔτερψας ὦ τάλαινά με
Ἐλπὶς τότ', οὐ μέλλουσα διατελεῖν χάριν; 435
Συγγνωστὰ γάρ τοι καὶ τὰ τοῦδ', εἰ μὴ θέλει
Κτείνειν πολιτῶν παῖδας. αἰνέσαι δ' ἔχω
Καὶ τἀνθάδ'. εἰ θεοῖσι δὴ δοκεῖ τάδε
Πράσσειν μ', ἐμοὶ σοὶ γ' οὔποτ' ὄλλυται χάρις.
Ὦ παῖδες ὑμῖν δ' οὐκ ἔχω τί χρήσομαι. 440
Ποῖ τρεψόμεσθα; τίς γὰρ ἄστεπτος θεῶν;
Ποῖον δὲ γαίας ἕρκος οὐκ ἀφίγμεθα;
Ὀλούμεθ', ὦ τέκν', ἐκδοθησόμεσθα δή.
Κἀμοῦ μὲν οὐδὲν εἴ με χρὴ θανεῖν μέλει,
Πλὴν εἴ τι τέρψω τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς θανών. 445
Ὑμᾶς δὲ κλαίω καὶ κατοικτείρω, τέκνα,
Καὶ τὴν γεραιὰν μητέρ' Ἀλκμήνην πατρός.
Ὦ δυστάλαινα τοῦ μακροῦ βίου σέθεν.
Τλήμων δὲ κἀγὼ πολλὰ μοχθήσας μάτην.
Χρῆν χρῆν ἄρ' ἡμᾶς ἀνδρὸς εἰς ἐχθροῦ χέρας 450
Πεσόντας, αἰσχρῶς καὶ κακῶς λιπεῖν βίον.
Ἀλλ' οἶσθ' ὅ μοι σύμπραξον; οὐχ ἅπασα γὰρ
Πέφευγεν ἐλπὶς τῶνδέ μοι σωτηρίας.
Ἔμ' ἔκδος Ἀργείοισιν ἀντὶ τῶνδ', ἄναξ,
Καὶ μήτε κινδύνευε, σωθήτω τέ μοι 455
Τέκν'. οὐ φιλῆσαι δεῖ τὴν ἐμὴν ψυχὴν· ἴτω.
Μάλιστα δ' Εὐρυσθεύς με βούλοιτ' ἂν λαβὼν
Τὸν Ἡράκλειον σύμμαχον καθυβρίσαι.
Σκαιὸς γὰρ ἁνήρ. τοῖς σοφοῖς δ' εὐχὴν χρεὼν
Ἔχθραν συνάπτειν, μὴ ἀμαθεῖ φρονήματι. 460
Πολλῆς γὰρ αἰδοῦς καὶ δίκης τις ἂν τύχοι.
Ὦ πρέσβυ, μή νυν τήνδ' ἐπαιτιῶ πόλιν.

χο. Τάχ' ἂν γὰρ ἡμῖν κέρδος, ἀλλ' ὅμως κακὸν
Γένοιτ' ὄνειδος, ὡς ξένους προὐδώκαμεν.

δη. Γενναῖα μὲν τάδ' εἶπας, ἀλλ' ἀμήχανα. 465
Οὐ σὴν γὰρ ἐλπίζων στρατηλατεῖ
Τί γὰρ γέροντος ἀνδρὸς Εὐρυσθεῖ πλέον
Θανόντος; ἀλλὰ τούσδε βούλεται κτανεῖν.
Δεινὸν γὰρ ἐχθροῖς βλαστάνοντες εὐγενεῖς,
Νεανίαι τε, καὶ πατρὸς μεμνημένοι 470
Λύμης. ἑκάστης ταῦτα πάντ' ἐκεῖνον χρὴ προσκοπεῖν.

Exploraui & vulgata & arcana &
Vetera oracula, salutaria huic terræ.
Et in cæteris quidem rebus *diuersitas est oraculorum*
Multa. Vna vero in re *omnium eadem sententia manifestè* (apparet. Nam
Mactare iubent me virginem puellam
Cereri, *quæ sit ex patre nobili nata.*
Ego vero habeo quidem, vt vides, promptitudinem
Tantam erga vos filiam verò neque meam occidam,
Neque alium ciuium meorum cogam suam mactare,
Nolentem. Volens verò quis adeo desipit,
Qui charissimos liberos ex manibus ad necem *dare velit?*
Et nunc (quod acerbum est) cætus videas ciuium,
Aliorum quidem dicentium, quòd æquum sit hospitibus
Supplicibus opem ferre, aliorum verò stultitiam meam
Accusantium. Nisi verò faciam hoc, quod isti volunt,
Bellum domesticum iam preparatur.
Hæc igitur tu vide, & simul excogita, quomodo
Ipsique seruemini, & hæc regio,
Et ego calumniis à ciuibus non onerer.
Non enim tyrannidem vt barbarorum obtineo.
Sed si iusta faciam iusta patiar.

Cho. *Profectò promptam existentem non sinit deus*
Hospitibus opem ferre hanc ciuitatem quamuis cupientem.

Ioli. *O filij similes sumus nauigantibus qui*
Cum effugerunt sæuam tempestatis vim,
Et appulerunt ad terram propè, deinde à littore
Flatibus reiecti sunt rursus in mare:
Sic & nos depellimur ex hac terra,
Iam existentes ad littus, tanquam salui.
Hei mihi. Quid igitur me oblectasti ò misera
Spes tūc, cum non esses ad exitū perductura beneficiū hoc?
Venum n. merentur & huius res, huic ignoscēdū, *si nolit*
Occidere ciuium filios: laudo autem
Et officia mihi præstita *hic si modò Diis placet hæc*
Peragere mihi, neque tibi hostium *peribit gratia.*
O filij, vobis verò quid consulam non habeo.
Quò nos vertemus? Quis n. Deorū nō coronatus à nobis est
Ad quod etiā terræ septū ac alij ū nō venimus? (præteritus?
Peribimus ò filij. Mox enim hosti *dedemur.*
Et ego quidem, si me oportet mori, nihil curo,
Nisi si quid oblectabo meos inimicos moriens.
Vos verò deploro, & miseret me vestri, filij,
Et Alcmenam vetulam matrem patris vestri miseror.
O infelix propter longam vitam tuam.
*Miser & ego, qui frustrà multum laboraui: (*sthei sc. manus
Oportebat igitur, oportebat nos in hominis inimici, Eury-
Delapsos, turpiter & miserè amittere vitam.
Sed scis in quo me possis iuuare: Non omnis enim
Excidit mihi spes horum salutis.
Me dedito Argiuis pro istis pueris, ô rex,
Et non subeas tu periculum, & seruentur mihi
Liberi isti. Non oportet me amare meā animā, eat, pereat,
Eurystheus enim vellet me præcipuè acceptum
Herculeum socium contumelia afficere.
Amēs n. vir est. *Sapientibus verò* est *optandū, vt cū sapiētes*
Inimicitias susceptas gerant, non cū amētis imperito spiritu.
Multam enim reuerentiam, & commoditatem ex huius-
modi ingenio *quis percipiat?*

Cho. *O senex, ne nunc istam ciuitatē vt culpæ obnoxiam accusa.*
Fortasse enim nobis hoc quidē *prodesset: sed tamen turpe*
Probrum esset, quòd hospites supplices *prodidissemus.*

Dem. *Generosa quidem hæc sūt* quæ *dixisti: sed quæ fieri nequeunt.*
Nō n. tui indigens tuaq; causa Eurystheus *Rex huc ducit*
Quid n. Eurystheo plus accederet, *te homine sene (exercitū.*
Mortuo? sed hos Herculis filios *vult interficere.*
Formidabilis n. res est *hostibus, germinā instar surgētes ge-*
Fortes, filij, & patris, quæ fuerit affectus, *memores (nerosi,*
Iniuriæ. Quæ omnia illum Eurystheū *prouidere* est *necesse*

Sed si quod aliud opportunius nosti
Consilium, hoc aperte expedi. quia ego consilij inops
Oraculis auditis sum & metu plenus.

Mac. Hospites, audaciam mihi nullam ob meum egressum, quòd (sim egressa,
Tribuite. Primum enim hoc deprecor.
Mulieri enim silentium, & modestia,
Et manere quietam in ædibus, pulcherrimum est decus.
Tuos verò audiens ò Iolae gemitus, (causa:
Egressa sum, nō iussa quidem legationē obire generis nostri
Sed tamen aliquo modo sum officiosa. curæ enim mihi sunt
Maximè fratres hi, & de me ipsa
Volo audire, num ad pristina mala
Accedens aliquod nouum malum tuam mordeat mētem.

Iol. O filia te præcipue, non nunc primum liberos
Inter Herculeos iure laudare possum.
Cùm enim nobis visa esset domus bene processisse,
Rursus relapsa est in periculum inexplicabile.
Oraculorum n. cantores, i. vates, hic Demophon ait signi- (ficare
Non taurum neque vitulum, sed virginem
Mactare iubere matre quæ sit nobili,
Si oporteat, si velimus nos & hanc urbem esse saluam.
Hac igitur de re angimur. Neque enim filios
Suos, nec alius cuiuspiam hic dicit se mactaturum.
Et mihi nō aperte quidē hoc dicit: dicit tamē aliquo modo.
Nisi aliqua ratione ex difficultatibus istis nos explicemus,
Oportere nos aliquam aliam terram inuenire.
Ipse enim vult seruare hanc regionem. (riamur?

Mac. An igitur hac ratione sola nos seruatū iri speramus, & glo-

Io. Hac sola ratione. Cæteris enim in rebus felices sumus.

Mac. Ne metuas nunc amplius inimicum Argiuum exercitum.
Ego enim ipsa prius quàm iubear, ò senex,
Parata sum mori, & me præbere victimam.
Quid enim dicemus, si ciuitas quidem velit
Propter nos magnum periculum suscipere:
Nos verò, qui labores aliis imponimus,
Cum possit ciuitas hæc à nobis seruari, fugiamus mortem?
Non ita: etenim valde ridiculum esset, nos
Gemere quidem supplices deorum sedentes,
Natos verò ex illo patre, ex quo nati sumus,
Ignauos videri. vbinam hæc apud bonos honesta sunt?
Honestius arbitror esse, quàm hanc (quod vtinā nūquā ac- (cidat)
Vrbem capi, nos in hostium manus venire,
Et postea aliquam patre nobili natam,
Afflictam, Plutonem nihilominus intueri morique.
Sed eiecta ex hac terra vagabor,
Nec vllo pudore suffundar si quis tunc dicat:
Quare huc venistis cum supplicibus ramis,
Vos vitæ cupidi? discedite ex hac terra:
Ignauis enim nos opem non feremus.
Sed tamen neque siquidem isti moriantur,
Ego verò seruer, spem habeo me felicem fore.
Multi enim iam hac spe decepti prodiderunt amicos.
Quis enim desertam puellam, aut coniugem habere,
Aut ex me suscipere liberos volet?
Ergo melius est mori, quàm incidere in talia pericula
Me indignam. fortassis enim alteri conuenirent
Hæc magis, quæ non esset nobilis, vt ego.
Ducite me, vbi oportet mori hoc corpus,
Et coronate sertis, & immolationis initiū facite, si videatur.
Vincite verò hostes, nam ista anima præsto est,
Volens & non inuita: & profiteor
Me mori pro fratribus his & pro me ipsa.
Consilium etenim hoc non vitæ cupida ego
Inueni pulcherrimū, vt gloriosè vitam relinquā & moriar.

Cho. Papæ, quid dicam, virginis fortem sermonem
Audiens, quæ vult mori pro fratribus?
Quis dicat generosiores his sermones,
Aut quisnam hominum amplius faciat?

Ἀλλ' εἴ τιν' ἄλλην οἶδα κρεισσόνων (?) τρίβον
Βουλῆς, πόριζε· ὡς ἔγωγ' ἀμήχανος
Χρησμοὺς ἀκούσας εἰμὶ καὶ δείσας πλέως.

μα. Ξένοι, θράσος μοι μηδὲν ἐξόδοις ἐμαῖς 475
Προσθῆτε· πρῶτον γὰρ τόδ' ἐξαιτήσομαι.
Γυναικὶ γὰρ σιγή τε καὶ τὸ σωφρονεῖν
Κάλλιστον, εἴσω θ' ἥσυχον μένειν δόμων.
Τῶν σῶν δ' ἀκούσασ', Ἰόλεως, στεναγμάτων
Ἐξῆλθον, οὐ ταχθεῖσα πρεσβεύειν γένους. 480
Ἀλλ' εἰμὶ γάρ πως πρόσφορος· μάλιστα δὲ μοι
Μέλει ἀδελφῶν τῶνδε κἀμαυτῆς πέρι,
Θέλω πυθέσθαι, μὴ 'πὶ τοῖς πάλαι κακοῖς
Προσκείμενόν τι πῆμα σὴν δάκνει φρένα.

ἰο. Ὦ παῖ, μάλιστα σ' οὐ νεωστὶ δὴ τέκνων 485
Τῶν Ἡρακλείων ἐνδίκως αἰνεῖν ἔχω.
Ἡμῖν δ' ὁ δόξας εὖ προχωρῆσαι δόμος,
Πάλιν μεθέστηκ' αὖθις ἐς ἀμήχανον.
Χρησμῶν γὰρ ᾠδοὺς φησὶ σημαίνειν ὅδε,
Οὐ ταῦρον, οὐδὲ μόσχον, ἀλλὰ παρθένον 490
Σφάξαι κελεύειν, ἥτις ἐστὶν εὐγενής,
Εἰ χρὴ μὲν ἡμᾶς, χρὴ δὲ τήνδ' εἶναι πόλιν.
Ταύτῃ οὖν ἀμηχανοῦμεν· οὔτε γὰρ τέκνα
Σφάξειν ὅδ' αὑτοῦ φησιν, οὔτ' ἄλλου τινός.
Κἀμοὶ δὲ λέγει μὲν οὐ σαφῶς, λέγει δέ πως, 495
Εἰ μή τι τούτων ἐξαμηχανήσομεν,
Ἡμᾶς μὲν ἄλλην γαῖαν εὑρίσκειν τινά,
Αὐτὸς δὲ σῶσαι τήνδε βούλεται χθόνα.

μα. Ἐν τῷδε κεχρήσμεσθα σωθῆναι λόγῳ;

ἰο. Ἐν τῷδε, τἄλλα δ' εὐτυχῶς πεπραγότες. 500

μα. Μή νυν τρέσῃς ἔτ' ἐχθρὸν Ἀργείων δόρυ.
Ἐγὼ γὰρ αὐτὴ πρὶν κελευσθῆναι, γέρον,
Θνῄσκειν ἑτοίμη, καὶ παρίστασθαι σφαγῇ.
Τί φήσομεν γάρ, εἰ πόλις μὲν ἀξιοῖ
Κίνδυνον ἡμῶν οὕνεκ' αἴρεσθαι μέγαν, 505
Αὐτοὶ δὲ προστιθέντες ἄλλοισιν πόνους,
Παρὸν σφε σῶσαι, φευξόμεσθα μὴ θανεῖν;
Οὐ δῆτ', ἐπεί τοι καὶ γέλωτος ἄξια,
Στένειν μὲν ἱκέτας δαιμόνων καθημένους,
Πατρὸς δ' ἐκείνου φύντας οὗ πεφύκαμεν, 510
Κακοὺς ὁρᾶσθαι· ποῦ τάδ' ἐν χρηστοῖς πρέπει;
Κάλλιον οἶμαι τῆσδ', ὃ μὴ τύχοι ποτέ,
Πόλεως ἁλούσης, χεῖρας εἰς ἐχθρῶν πεσεῖν.
Κἄπειτ' ἄτιμα πατρὸς οὖσαν εὐγενοῦς,
Παθοῦσαν, Ἅιδην μηδὲν ἧσσον εἰσιδεῖν. 515
Ἀλλ' ἐκπεσοῦσα τῆσδ' ἀλητεύσω χθονός.
Κοὐκ αἰσχυνοῦμαι δῆτ', ἐὰν δή τις λέγῃ,
Τί δεῦρ' ἀφίκεσθ' ἱκεσίοισι σὺν κλάδοις,
Αὐτοὶ φιλοψυχοῦντες; ἔξιτε χθονός.
Κακοὺς γὰρ ἡμεῖς οὐ προσωφελήσομεν. 520
Ἀλλ' οὐδὲ μέντοι τῶνδε γ' ἢν τεθνηκότων,
Αὐτὴ σωθῶ, πράξειν εὖ ἐλπίδας ἔχω.
Πολλοὶ γὰρ ἤδη τῇδε προύδοσαν φίλους.
Τίς γὰρ κόρην ἔρημον, ἢ δάμαρτ' ἔχειν,
Ἢ παιδοποιεῖν ἐξ ἐμοῦ βουλήσεται; 525
Οὐκοῦν θανεῖν ἄμεινον, ἢ τούτων τυχεῖν
Ἀναξίαν. ἄλλῃ δὲ κἂν πρέποι τινὶ
Μᾶλλον τόδ', ἥτις μὴ 'πίσημος, ὡς ἐγώ.
Ἡγεῖσθ' ὅπου δεῖ σῶμα κατθανεῖν τόδε,
Καὶ στεμματοῦτε, καὶ κατάρχεσθ', εἰ δοκεῖ. 530
Νικᾶτε δ' ἐχθρούς· ἥδε γὰρ ψυχὴ πάρα
Ἑκοῦσα, κοὐκ ἄκουσα, κἀξαγγέλλομαι
Θνῄσκειν ἀδελφῶν τῶνδε κἀμαυτῆς ὕπερ.
Εὕρημα γάρ τοι μὴ φιλοψυχοῦσ' ἐγὼ
Κάλλιστον ηὕρηκ', εὐκλεῶς λιπεῖν βίον. 535

χο. Φεῦ φεῦ, τί λέξω, παρθένου μέγαν λόγον
Κλύων, ἀδελφῶν ἣ πάρος θέλει θανεῖν;
Τούτων τίς ἂν λέξειε γενναίους λόγους
Μᾶλλον, τίς ἂν δράσειεν ἀνθρώπων ἔτι;

ἰό. Ὦ τέκνον, οὐκ ἔστ' ἄλλοθεν τὸ σὸν κάρα, 540
Ἀλλ' ἐξ ἐκείνου σπέρμα τῆς θείας φρενὸς
Πέφυκας Ἡρακλέους. οὐδ' αἰσχύνομαι
Τοῖς σοῖς λόγοισι, τῇ τύχῃ δ' ἀλγύνομαι.
Ἀλλ' ᾗ γένοιτ' ἂν ἐνδικωτέρως, φράσω.
Πάσας ἀδελφὰς τῆσδε, δεῦρο χρὴ καλεῖν. 545
Κᾆθ' ἡ λαχοῦσα, θνῃσκέτω γένους ὕπερ.
Σὲ δ' οὐ δίκαιον κατθανεῖν ἄνευ πάλου.
μα. Οὐκ ἂν θάνοιμι τῇ τύχῃ λαχοῦσ' ἐγώ.
Χάρις γὰρ οὐ πρόσεστι· μὴ λέξῃς γέρον.
Ἀλλ' εἰ μὲν ἐνδέχεσθε καὶ βούλεσθέ μοι 550
Χρῆσθαι προθύμῳ, τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ
Δίδωμ' ἑκοῦσα τοῖσδ', ἀναγκασθεῖσα δ' οὔ.
ἰό. Φεῦ. ὅδ' αὖ λόγος σοι τοῦ πρὶν εὐγενέστερος.
Κἀκεῖνος ἦν ἄριστος, ἀλλ' ὑπερφέρεις
Τόλμῃ τε τόλμαν, καὶ λόγῳ χρηστῷ λόγον. 555
Οὐ μὴν κελεύω γ', οὐδ' ἀπεννέπω τέκνον
Θνήσκειν σ'. ἀδελφοὺς δ' ὠφελεῖς θανοῦσα σούς.
μα. Σοφῶς κελεύεις, μὴ τρέσῃς μιάσματος
Τοὐμοῦ μετασχεῖν, ἀλλ' ἐλευθέρως θάνω.
Ἕπου δὲ πρέσβυ, σῇ γὰρ ἐνθανεῖν χερὶ 560
Θέλω· πέπλοις δὲ σῶμ' ἐμὸν κρύψον παρών.
Ἐπεὶ σφαγῆς γε πρὸς τὸ δεινὸν εἶμ' ἐγώ,
Εἴπερ πέφυκα πατρὸς, οὗπερ εὔχομαι.
ἰό. Οὐκ ἂν δυναίμην σῷ παρεστάναι μόρῳ.
μα. Σὺ δ' ἀλλὰ τοῦδε χρῄζε, μή μ' ἐν ἀρσένων, 565
Ἀλλ' ἐν γυναικῶν χερσὶν ἐκπνεῦσαι βίον.
ἰό. Ἔσται τάδ', ὦ τάλαινα παρθένων. ἐπεὶ
Κἀμοὶ τόδ' αἰσχρὸν μὴ σὲ κοσμεῖσθαι καλῶς,
Πολλῶν ἕκατι, τῆς τε σῆς εὐψυχίας,
Καὶ τοῦ δικαίου. τλημονεστάτην δέ σε 570
Πασῶν γυναικῶν εἶδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
Ἀλλ' εἴ τι βούλει τούσδε, τὸν γέροντά τε,
Χώρει προσειποῦσ' ὕστατον πρόσφθεγμά μοι.
μα. Ὦ χαῖρε πρέσβυ, χαῖρε, καὶ δίδασκέ μοι
Τοιούσδε τούσδε παῖδας εἰς τὸ πᾶν σοφούς, 575
Ὥσπερ σύ. μηδὲν μᾶλλον ἀρκέσουσι γάρ.
Πειρῶ δὲ σῶσαι, μὴ θανεῖν πρόθυμος ὤν.
Σοὶ παῖδές ἐσμεν. σαῖν χεροῖν τεθράμμεθα.
Ὁρᾷς δὲ κἀμὲ τὴν ἐμὴν ὥραν γάμου
Διδοῦσαν ἀντὶ τῶνδε κατθανουμένην. 580
Ὑμεῖς τ' ἀδελφῶν ἡ παροῦσ' ὁμιλία,
Εὐδαιμονοῖτε, καὶ γένοιθ' ὑμῖν, ὅσων
Ἡ μὴ πάρειθεν καρδία σπαργήσεται.
Καὶ τὸν γέροντα, τήν τ' ἔσω γραῖαν δόμων
Τιμᾶτε πατρὸς μητέρ' Ἀλκμήνην ἐμοῦ, 585
Ξένους τε τούσδε. κἂν ἀπαλλαγὴ πόνων,
Καὶ νόστος ὑμῖν εὑρεθῇ ποτ' ἐκ θεῶν,
Μέμνησθε τὴν σώτειραν ὡς θάψαι χρεών.
Κάλλιστά τοι δίκαιον. οὐ γὰρ ἐνδεὴς
Ὑμῖν παρέστην, ἀλλὰ προὔθανον γένους. 590
Τάδ' ἀντὶ παίδων ἐστί μοι κειμήλια,
Καὶ παρθενείας, εἴ τι δὴ κατὰ χθονός.
Εἴη γε μέντοι μηδέν. εἰ γὰρ ἕξομεν
Κἀκεῖ μερίμνας οἱ θανούμενοι βροτῶν,
Οὐκ οἶδ' ὅποι τις τρέψεται. τὸ γὰρ θανεῖν, 595
Κακῶν μέγιστον φάρμακον νομίζεται.
ἰό. Ἀλλ' ὦ μέγιστον ἐκπρέπουσ' εὐψυχίᾳ
Πασῶν γυναικῶν, ἴσθι τιμιωτάτη,
Καὶ ζῶσ' ὑφ' ἡμῶν, καὶ θανοῦσ' ἔσῃ πολύ.
Καὶ χαῖρε. δυσφημεῖν γὰρ ἅζομαι θεάν, 600
Ἧ σὸν κατῆρκται σῶμα, Δήμητρος κόρην.
Ὦ παῖδες, οἰχόμεσθα. λύεται μέλη
Λύπῃ. λάβεσθε, κεἰς ἕδραν μ' ἐρείσατε
Αὐτοῦ πέπλοισι τοῖσδε κρύψαντες τέκνα.
Ὡς οὔτε τούτοις ἥδομαι πεπραγμένοις, 605
Χρησμοῦ τε μὴ κρανθέντος, οὐ βιώσιμον.
Μείζων γὰρ ἄτη. συμφορὰ δὲ καὶ τάδε.

Iol. O filia non aliunde tuum caput est natum:
Sed mentis diuinæ semen ex illo
Hercule nata es neque pudefio
Tuis verbis: at fortuna tua grauiter affligor.
Sed quomodo hoc fiat iustius, dicam.
Oportet vocare huc omnes sorores huius.
Et deinde cui sors obtigerit, moriatur pro suo genere.
Nam te non iustum est sine sorte mori.
Mac. Nequaquam ego moriar fortuita sortione facta.
Beneficiũ enim sortitioni non adest. ne dixeris hoc senex.
Sed siquidem recipitis, & vultis me
Vti prompta, meam animam ego
Do volens istis Herculis liberis: coacta verò non dabo.
Iol. Papæ: hæc tua oratio adhuc generosior est priore.
Et illa erat optima: sed superas
Audacia audaciam, & bonam sententiam bona sententia.
Non tamen iubeo, nec prohibeo, ô filia,
Te mori, sed moriens iuuabis fratres tuos.
Mac. Sapienter iubes. ne metuas piaculi
Mei particeps fieri. nam liberè meáque sponte moriar.
Sequere verò senex. in tuis enim manibus mori
Volo. præsens verò vestibus corpus meum tege.
Quia cædis ad ipsum formidabile certamen vadam ego,
Siquidem nata sum ex illo patre, ex quo glorior me natam.
Iol. Non possem adesse tuæ neci.
Mac. Tu igitur hoc saltem mihi præstare velis, nè ego in virorũ,
At in mulierum manibus efflem animam.
Iol. Ita fiet, ô misera virginum, quia
Mihi quoq; hoc esset turpe, te mortuá non ornare pulchrè,
Propter multa & propter magnitudinem animi tui,
Et iustitiam: miserrimam autem te
Omnium mulierum vidi oculis meis.
Sed si quid velis hosce & senem,
Accede me ultimo alloquio allocutura.
Mac. O vale senex. vale & doce mihi
Istos pueros, fratres meos, vt in omni negotio sint sapiẽtes,
Quemadmodũ tu es. Nulla n. alia ratione magis durabũt.
Conare autem eos seruare, mortis non cupidus existens.
Tui liberi sumus, tuis manibus nutriti sumus.
Vides enim & me, meam adolescentiam nubilem
Dare pro meis fratribus hicce mortis deuotam.
Vos verò fratrum præsens coetus,
Beati sitis, & contingant vobis omnia, quorum
Causa, pro quibus, meum cor mactabitur.
Et senem anumque in ædibus existentem,
Alcmenam, patris mei matrem, i. auiam, honorate,
Et hos hospites. Quòd si liberatio à malis,
Et in patriã reditus à diis vnquam concessus vobis fuerĩt,
Recordemini quomodo me vestrã seruatricem sepelire de-
Magnificè certè æquum est: non enim inferior officio (ceat.
Vobis adsui: sed mortua sum pro meo genere.
Hæc autem pro liberis erunt mihi monumenta, (putatur.
Et pro mea virginitate: si quid & sub terra mortuis gratũ
Nihil mali saltem sit apud Inferos. Si enim habituri sumus
Et illic ærumnas, nos, qui morti debemur mortales,
Haud scio quò quis se vertat. Mors enim
Malorum maximum remedium existimatur.
Iol. At ô virgo maximè excellens ob animi magnitudinem,
Omnium mulierum scias te honoratissimam esse.
Et viuens & mortua eris à nobis magnoperè.
Sed vale. vereor enim lædere verbis deam,
Cui tuum corpus initiatum est, Cereris filiam.
O filii, perimus: merguntur membra
Dolore, prehendite & collocate me in sedem,
Hac veste ibi tegentes ô filii:
Quoniam neque his delector, quæ facta sunt,
Et tamen oraculo non perfecto, non potuissemus viuere.
Quia maius malũ accidisset: tamẽ hoc etiã est calamitosũ.

ANAPAESTI.

Cho. *Neminem sine diis dico beatum,*
Neque miserum hominem esse,
Neque eandem domum semper uti
Felicitate. Imminens enim alium aliud
Fatum persequitur.
Hunc quidem ab excelso dignitatis fastigio detrahens
Erronem verò facit beatum. (paruum ac *humilem reddit.*
Fatalia verò f.tique necessitatem *nullo modo fugere fas*
est. *quis* fatum à se *repellet* (est *nulla sapien-*
Sed qui fatum repellere *frustrà promptus* est, conatur, is
Habebit profectò Quare tu (*semper laborem*
Ne suppliciter petas qua sunt *supra Deos.*
Neq; dolore supra modū dole solicitudinē animo sustinēs.
Gloriosam enim obit mortis partem
Hac misera pro fratribus & pro hac *terra*, vel, pro patria
Nec obscura ipsam (terra:
Gloria ab hominibus manans apud homines *excipiet.*
Virtus enim per labores ad cælum *vadit.*
Digna patre Hercule,
Digna etiam fratribus hac à Macaria *fiunt.*
Si verò tu colis eiusdem sententiæ *particeps sum tecum.*
Mortem bonorū, i. memoriam bonorū, qui sunt mortui,

IAMBI.

Fam. *O filij saluete. vbinam* est *senex Iolaus;*
Et mater Herculis *patris* vbinam *abest ab hac sede?*
Iol. *Adsumus, qualis qualis est mea præsentia.*
Fam. *Quare iaces & habes demissam faciem?*
Iol. *Venit* in animum *cura quadam domestica, qua angebar.*
Fam. *Attolle nunc teipsum, erige caput.*
Iol. *Senes sumus, nec vllis viribus valemus.*
Fam. *Venio tamen gaudium tibi magnum afferens.*
Iol. *Quisnam es tu? vbi tecū versatus* tui nunc *non recordor?*
Fam. Sum *famulus Hylli. non nosti me videns?* (*rumna nostræ?*
Iol. O *charissime, venis igitur seruator* noster ac depulsor æ-
Fam. *Maximè Qui etiam præterea nunc felix es* ob *hac*, quæ
Iol. *O Mater fortis filij. Alcmenā dico,* (tibi venio nūciaturus.
Egredere, audi iucundissimos hos sermones:
Iampridē n. grauiter dolens propter *illos, qui* hinc *abierūt,*
Animo tabescebas, dubitans *an reditus* huc ipsis *esset fu-*
turus. (clamore.
Alc. *Quam ob rem vociferaris? totum hoc tectum repletum est*
Iolae, num aliquis iterum te inuadit præsens
Præco ab Argis? infirmum quidem est *hoc meum*
Robur. Hoc tamen oportet te scire, ò hospes,
Non licet tibi istos abducere me viuente vnquam.
Profectò illius Herculis *ne existimer ego*
Mater posthac: si verò attigeris hos manu,
Non bene certabis cum duobus senibus.
Iol. *Confide anus, ne metuas non* enim *Argis*
Præco venit afferens malum nuncium.
Alc. *Cur igitur excitasti clamorem, nuncium timoris?*
Iol. *Vt tu ante hoc templum,* foras egressa, *prope nos venires.*
Alc. *Non scimus nos ista. quisnam est iste?*
Iol. *Nunciat venire filium filij tui,* Hyllum nepotem tuum.
Alc. *O salue & tu cum istis nunciis.*
At cur huic regioni pedem applicans venit?
Vbi nunc est? quæ res eum detinet,
Quo minus tecum apparens meum oblectet animum?
Fam. *Collocat exercitum & ordinat cum quo venit.*
Alc. *Non amplius licet mihi hic cum isto loqui?*
Iol. *Licet, sed nostrum opus* est *interrogare hac.*
Fam. *Quid igitur vis cognoscere ex illis qua gesta sunt?*
Iol. *Quantas adducit copias sociorum?*
Fam. *Multas, non possum enim aliter numerum dicere.*
Iol. *Sciunt vt arbitror, hoc duces Atheniensium.*
Fam. *Sciunt & iā sinistrū cornu cōstitutū est* in quo nostri sunt
Iol. *Iā igitur ordinatus est exercitus atque ad pugnā.* (collocati.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Οὔτινά φημι θεῶν ἄτερ ὄλβιον,
οὐ βαρύποτμον ἄνδρα γενέσθαι,
οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἀεὶ βεβάναι δόμον 610
εὐτυχίᾳ. παρὰ δ' ἄλλαν ἄλλα
μοῖρα διώκει.
τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν, βραχὺν ᾤκισε,
τὸν δ' ἀλήταν, εὐδαίμονα τεύχει.
μόρσιμα δ' οὔτι φυγεῖν θέμις, οὐ σοφί- 615
ᾳ τις ἀπώσεται.
ἀλλὰ μάταν ὁ πρόθυμος ἀεὶ πόνον
ἕξει. ἀλλὰ σὺ
μὴ προπίτνων τὰ θεῶν φέρε,
μηδ' ὑπεραλγεῖ φροντίδα λύπα. 620
εὐδόκιμον γὰρ ἔχει θανάτου μέρος
ἁ μελέα πρό τ' ἀδελφῶν καὶ γᾶς.
οὐδ' ἀκλεής νιν
δόξα πρὸς ἀνθρώπων ὑποδέξεται.
ἁ δ' ἀρετὰ, βαίνει διὰ μόχθων. 625
ἄξια μὲν πατρός,
ἄξια δ' ἀδελφῶν τάδε γίγνεται.
εἰ δὲ σέβεις σύ γε
θανάτους ἀγαθῶν, μετέχω σοι.

ΙΑΜΒΟΙ.

θε. Ὦ τέκνα, χαίρετ'. Ἰόλεως δὲ ποῦ γέρων; 630
μήτηρ δὲ πατρὸς τῆσδ' ἕδρας ἀποστατεῖ;
ἰο. Πάρεσμεν, οἵα δή γ' ἐμοῦ παρουσία.
θε. Τί χρῆμα κεῖσαι, καὶ κατηφὲς ὄμμ' ἔχεις;
ἰο. Φροντίς τις ἦλθεν οἰκεία, συνειχόμην.
θε. Ἔπαιρέ νυν σεαυτὸν, ὄρθωσον κάρα. 635
ἰο. Γέροντές ἐσμεν, κοὐδαμῶς ἐρρώμεθα.
θε. Ἥκω γε μέντοι χάρμα σοι φέρων μέγα.
ἰο. Τίς δ' εἶ σύ; ποῦ σοι συντυχὼν ἀμνημονῶ;
θε. Ὕλλου πενέστης. οὔ με γιγνώσκεις ὁρῶν;
ἰο. Ὦ φίλταθ', ἥκεις ἆρα σωτὴρ νῷν βλάβης; 640
θε. Μάλιστα, καὶ πρός γ' εὐτυχεῖς τὰ νῦν τάδε.
ἰο. Ὦ μῆτερ ἐσθλοῦ παιδὸς, Ἀλκμήνην λέγω,
ἔξελθ', ἄκουσον τοῦδε φιλτάτους λόγους.
πάλαι γὰρ ὠδίνουσα, τῶν ἀφιγμένων
ψυχὴν ἐτήκου, νόστος εἰ γενήσεται. 645
αλ. Τί χρῆμ' ἀϋτῆς πᾶν τόδ' ἐπλήσθη στέγος;
Ἰόλαε, μῶν τίς σ' αὖ βιάζεται παρὼν
κῆρυξ ἀπ' Ἄργους; ἀσθενὴς μὲν ἥ γ' ἐμὴ
ῥώμη, τοσόνδε δ' εἰδέναι σ' ἐχρῆν ξένε·
οὐκ ἔστ' ἄγειν σε τούσδ', ἐμοῦ ζώσης ποτέ. 650
ἦ τἄρ' ἐκείνου μὴ νομιζοίμην ἐγὼ
μήτηρ ἔτ'. εἰ δὲ τῶνδε προσθίξεις χερὶ,
δυοῖν γερόντοιν οὐ καλῶς ἀγωνιῇ.
ἰο. Θάρσει γεραιὰ, μὴ τρέσῃς, οὐκ Ἀργόθεν
κῆρυξ ἀφῖκται, πολεμίους λόγους ἔχων. 655
αλ. Τί γὰρ βοὴν ἔστησας, ἄγγελον φόβου;
ἰο. Σὺ πρόσθε ναοῦ τοῦδ' ὅπως βαίης πέλας.
αλ. Οὐκ ἴσμεν ἡμεῖς ταῦτα. τίς γάρ ἐσθ' ὅδε;
ἰο. Ἥκοντα παῖδα παιδὸς ἀγγέλλει σέθεν.
αλ. Ὦ χαῖρε καὶ σὺ τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασιν. 660
ἀτὰρ τί χώρᾳ τῇδε προσβαλὼν πόδα,
ποῦ νῦν ἄπεστι; τίς νιν εἶργε συμφορὰ
σὺν σοὶ φανέντα δεῦρ' ἐμὴν τέρψαι φρένα;
θε. Στρατὸν καθίζει, τάσσεταί θ', ὃν ἦλθ' ἔχων.
αλ. Τοῦδ' οὐκέθ' ἡμῖν τοῦ λόγου μέτεστι δή. 665
ἰο. Μέτεστιν. ἡμῶν δ' ἔργον ἱστορεῖν τάδε.
θε. Τί δῆτα βούλει τῶν πεπραγμένων μαθεῖν;
ἰο. Πόσον τι πλῆθος συμμάχων πάρεστ' ἔχων;
θε. Πολλούς. ἀριθμὸν δ' ἄλλον οὐκ ἔχω φράσαι.
ἰο. Ἴσασιν, οἶμαι, ταῦτ' Ἀθηναίων πρόμοι. 670
θε. Ἴσασι. καὶ δὴ λαιὸν ἕστηκεν κέρας.
ἰο. Ἤδη γὰρ ὡς ἐς ἔργον ὥπλισται στρατός;

Καὶ

θε. Καὶ δὴ παρῆκται σφάγια τάξεων ἐκτός.
ἰό. Πόσον τιν' ἐς' ἄπωθεν Ἀργεῖον δόρυ;
θε. Ὡς' ἐξορᾶσθαι τὸν στρατηγὸν ἐμφανῶς. 675
ἰό. Τί δρῶντα; μῶν τάσσοντα πολεμίων στίχας;
θε. Ἠικάζομεν ταῦτ'· οὐ γὰρ ἐξηκούομεν.
ἰό. Ἀλλ' εἶμ'· ἐρήμους δεσπότας τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ
Οὐκ ἂν θέλοιμι πολεμίοισι συμβαλεῖν.
Κἄγωγε σὺν σοί· ταὐτὰ γὰρ φροντίζομεν, 680
Φίλοις παρεστῶτες, ὡς ἔοιγμεν, ὠφελεῖν.
θε. Ἥκιστα πρὸς σοῦ μῶρον ἦν εἰπεῖν ἔπος.
ἰό. Καὶ μὴ μετασχεῖν γ' ὀχυρᾶς μάχης φίλοις;
θε. Οὐκ ἔς' ἐν ὄψει τραῦμα μὴ δρώσης χερός.
ἰό. Τί δ'; οὐ θένοιμ' ἂν κἀγὼ δι' ἀσπίδος; 685
θε. Θένοις ἄν, ἀλλὰ πρόσθεν αὐτὸς ἂν πέσοις.
ἰό. Οὐδεὶς ἔμ' ἐχθρῶν προσβλέπων ἀνέξεται.
θε. Οὐκ ἔστιν ὦ τᾶν ἥ ποτ' ἦν ῥώμη σέθεν.
ἰό. Ἀλλ' οὖν μαχοῦμαί γ' ἀριθμὸν οὐκ ἐλάσσοσιν.
θε. Σμικρὸν τὸ σὸν σήκωμα προστίθης φίλοις. 690
ἰό. Μή τοί μ' ἔρυκε δρᾶν παρεσκευασμένον.
θε. Δρᾶν μὲν σύ γ' οὐχ οἷός τε, βούλεσθαι δ' ἴσως.
ἰό. Ὡς μὴ μενοῦντα τἄλλα σοι λέγειν πάρα.
θε. Πῶς οὖν ὁπλίταις τευχέων ἄτερ φανῇ;
ἰό. Ἔστ' ἐν δόμοισιν ἔνδον αἰχμάλωθ' ὅπλα 695
Τοῖσδ', οἷσι χρησόμεσθα, κἀποδώσομεν
Ζῶντες· θανόντας δ' οὐκ ἀπαιτήσει θεός.
Ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω, κἀπὸ πασσάλων ἑλὼν
Ἔνεγκ' ὁπλίτην κόσμον ὡς τάχιστά μοι.
Αἰσχρὸν γὰρ οἰκούρημα γίγνεται τόδε, 700
Τοὺς μὲν μάχεσθαι, τοὺς δὲ δειλίᾳ μένειν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Λῆμα μὲν οὔπω στόρνυσι χρόνος
Τὸ σὸν, ἀλλ' ἡβᾷ, σῶμα δὲ φροῦδον.
Τί πονεῖς ἄλλως, ἃ σὲ μὲν βλάψει,
Σμικρὰ δ' ὀνήσει πόλιν ἡμετέραν. 705
Χρὴ γνωσιμαχεῖν τὴν σὴν ἡλικίαν,
Τὰ δ' ἀμήχαν' ἐᾶν· οὐκ ἔστιν ὅπως
Ἥβην κτήσῃ πάλιν αὖθις.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀλ. Τί χρῆμα μέλλεις σῶν φρενῶν οὐκ ἔνδον ὤν,
Λιπεῖν μ' ἐρήμην σὺν τέκνοις τοῖς ἐμοῖς; 710
ἰό. Ἀνδρῶν γὰρ ἀλκή· σοὶ δὲ χρὴ τούτων μέλειν.
ἀλ. Τί δ'; ἢν θάνῃς σύ, πῶς ἐγὼ σωθήσομαι;
ἰό. Παιδὸς μελήσει παισὶ τοῖς λελειμμένοις.
ἀλ. Ἢν δ' οὖν, ὃ μὴ γένοιτο, χρήσωνται τύχῃ;
ἰό. Οἵδ' οὐ προδώσουσίν σε, μὴ τρέσῃς, ξένοι. 715
ἀλ. Τοσόνδε γάρ τοι θάρσος, οὐδὲν ἄλλ' ἔχω.
ἰό. Καὶ Ζηνὶ μόχθων οἶδ' ἐγὼ μέλειν σέθεν.
ἀλ. Φεῦ· Ζεὺς ἐξ ἐμοῦ μὲν οὐκ ἀκούσεται κακῶς·
Εἰ δ' ἔστιν ὅσιος αὐτὸς οἶδεν εἰς ἐμέ.
θε. Ὅπλων μὲν ἤδη τήνδ' ὁρᾷς παντευχίαν, 720
Φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖσδε συγκρύπτων δέμας·
Ὡς ἐγγὺς ἀγών, καὶ μάλιστ' Ἄρης στυγεῖ
Μέλλοντας· εἰ δὲ τευχέων φοβῇ βάρος,
Νῦν μὲν πορεύου γυμνός, ἐν δὲ τάξεσιν
Κόσμῳ πυκάζου τῷδ'· ἐγὼ δ' οἴσω τέως. 725
ἰό. Καλῶς ἔλεξας· ἀλλ' ἐμοὶ πρόχειρ' ἔχων
Τεύχη κόμιζε, χειρὶ δ' ἔνθες ὀξύην,
Λαιόν τ' ἔπαιρε πῆχυν, εὐθύνων πόδα.
θε. Ἦ παιδαγωγεῖν γὰρ τὸν ὁπλίτην χρεών;
ἰό. Ὄρνιθος οὕνεκ' ἀσφαλῶς πορευτέον. 730
θε. Εἴθ' ἦσθα δυνατὸς δρᾶν ὅσον πρόθυμος εἶ.
ἰό. Ἔπειγε· λειφθεὶς δεινὰ πείσομαι μάχης.
θε. Σύ τοι βραδύνεις, οὐκ ἐγὼ, δοκῶν τι δρᾶν.
ἰό. Οὔκουν ὁρᾷς μου κῶλον ὡς ἐπείγεται;
θε. Ὁρῶ δοκοῦντα μᾶλλον ἢ σπεύδοντά σε. 735
ἰό. Σὺ ταῦτα λέξεις, ἡνίκ' ἂν λεύσσῃς μ' ἐκεῖ.
θε. Τί δρῶντα; βουλοίμην δ' ἂν εὐτυχοῦντά γε.
ἰό. Δι' ἀσπίδος θείνοντα πολεμίων τινά.

Fam. *Quinetiam iam victimæ procul ab ordinibus sunt abductæ.*
Iol. *Quam vero procul abest Argiuus exercitus?*
Fam. *Vt videri possit dux perspicue.* 675
Iol. *Quid facientis an instruentis hostium aciem?*
Fam. *Coniectamus ista: non enim potuimus exaudire* eum.
Iol. *Ergo vadam (dominos meos desertos,* pro *mea* virili *parte*
Non velim cum hostibus confligere.)
Ego quoque tecum. Eadem enim cogitamus, 680
Amicis præsentes, vt videmur, prodesse.
Fam. *Minime ad te* hoc pertinet: *stultum* enim hoc *esset, vt verbum proferam* istud, vt ita loquar.
Iol. *Nec ad me* pertinet *acris pugnæ cũ amicis participẽ esse?*
Fam. *Non est in conspectu vulnus, ne* quemquã *vulneres manu.* 685
Iol. *Quid; annon possem & ego per clypeũ* aliquẽ hostẽ vulnerare?
Fam. *Posses quidem: sed fortasse prius ipse caderes.*
Iol. *Nullus hostis audebit me aspicere.*
Fam. *Non est iam ô amice illud robur, quod olim tibi fuit.*
Iol. *At pugnabo* cum hostibus *nõ inferiori* sociorum *numero* stipat[*]. 690
Fam. *Exiguũ tuũ tentoriũ* tuiq; corporis auxiliũ *addes amicis.*
Iol. *Ne me detine paratum aliquid facere.*
Fam. *Facere quidem tu non potes, at velle forsitan.*
Io. *Vt me non mansuro cætera dicere tibi licet.*
Fam. *Quomodo igitur armatis* viris *tu sine armis apparebis?* 695
Sunt intus arma in ædibus bello parta
Istis, quibus vtemur, & reddemus ea
Viui: a mortuis enim non repetet Deus.
Quamobrem ingredi eris intro, & de paxillis capiens,
Affer ornatum militarem quàm celerrimè mihi. 700
Est enim hæc domestica commoratio turpis.
Alios quidẽ pugnare, alios vero propter metum domi *manere.*

ANAPÆSTI.

Cho. *Animi præsentiam quidem nondum prosternit tempus*
Tuam: sed animus quidẽ *viget, corpus verò* nimis est *infirmum.*
Quid frustrà laboras: quæ tibi quidem nocebunt, 705
Parum verò iuuabunt vestram ciuitatem.
Oportet tuã ætatẽ agnita sua imbecillitate consiliũ mutare,
Et omittere illa quæ sunt *impossibilia. Fieri non potest,*
Vt recuperes denuò iuuentutem.

IAMBI.

Alc. *Quam rem moliris tuæ mentis non compos existens?*
Vis me relinquere desertam cum istis meis pueris? 710
Iol. *Virorum enim* est *pugna: tuum verò est curare* pueros *istos.*
Alc. *Quid verò si morieris tu, quomodo ego seruabor?*
Iol. *Filij* Herculis *erunt curæ omnibus, qui reliqui fuerint.*
Alc. *Si verò (quod vtinam ne contingat) aduersa fortuna vtãtur?*
Iol. *Isti hospites non prodent te, ne metuas.* 715
Alc. *Hoc tantum certè habeo fiduciæ, aliud nihil.*
Iol. *Et Ioui scio sunt curæ tui labores.*
Alc. *Proh Iupiter malè quidẽ à me nõ audiet,* nec maledicã *ipsi:*
An vero pius sit erga me, ipse nouit.
Fam. *Armorum quidẽ hunc vides vniuersum apparatum,* 720
Sed non satis citò poteris tegere corpus hisce,
Quia pugna propè est: & maxime Mars odit
Cunctantes: si verò metuis pondus armorum,
Nunc quidem vade nudus: in exercitu verò
Tegaris hoc ornatu: ego verò portabo eousque. 725
Iol. *Rectè dixisti verum mihi prompta tenens*
Arma portato, insere verò manui bipennem,
Et læuum attolle cubitum, dirigens meum *gressum.*
Fam. *An igitur armatum* militem, *vt puerum ducere decet?*
Iol. *Propter omen incedendum* est *tutò.* 730
Fam. *Vtinam ita posses facere vt es cupidus.*
Iol. *Propera, tristia patiar, si maturè non peruenero ad pugnã.*
Fam. *Tu certè cunctaris, at ego videor tibi nihil agere.*
Iol. *Annon vides, quomodo festinet meus pes?*
Fam. *Video te magis* motu ficto *videre, quã* te ipsa *properare.* 735
Iol. *Tu tamẽ* hoc verum esse *dices, cum illic me videbis.*
Fam. *Quid* videbo te *facientẽ: optarẽ certè* te videre *feliciter vincentem.*
Iol. *Vulnerantem aliquem ex hostibus per clypeum.*

Fam. *Tandem aliquando veniemus* ad exercitum. *hic n. metue,*
hoc metuendum, ne secius eo veniamus.

Iol. *Proh. vtinam ô* meum *brachium quale te pubescens*
Meminimus nos, quando cum Hercule
Spartam expugnasti, socius sis mihi
Talis. solus enim *Eurysthium in fugam*
Verterem. quia profectò ignauus est *etiam ad sustinendam*
Hoc aũt etiã in opulentia nõ rectè se habet, (hostilẽ hasta.
Fortitudinis opinio: putamus enim
Diuitem omnia bene scire.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *O terra, ô luna per totam noctem lucens,*
Splendidissimum Dei Solis
Lucens mortalibus iubar,
Afferte mihi nuncium,
Vocémque ad cælum tollite,
Et ad sedem regiam,
Et ad cæsiam Mineruam, vel, in cæsiæ Mineruæ tẽplo.
Volo pro *patrio solo,*
Volo pro meis *ædibus,* pro focis & aris,
Supplices in agrum meum *quia recepi,*
Periculum cano secare ferro, i. de periculosa controuersia
Antistrophe I. (fulgentibus armis decernere.
Formidabile quidem est. *ciuitatem, vt Mycenas,*
Fortunatam, & armorum
Robore gloriâque *valde celebrem,*
Iram aduersus meã terrã occultare, & latens odiũ in eã
Malum verò turpe fuerit *ô ciuitas, si hospites* (seruare.
Supplices dedamus
Et formidemus Argos.
Iupiter est *mihi belli socius, non metuo.*
Iupiter mihi gratiam meritò
Habet Nunquam mortalibus
Inferiores Dij videbuntur, nec erunt.

Strophe II.

Sed ô veneranda (tuum enim est hoc *solum*
Terra huius, *tuum* est, *&* hæc *vrbs* tua, *cuius tu mater es*
Et domina, & custos)
Abige aliò eum, qui non iustè
Huc adducit infestum
Exercitum ab Argis. Haud enim ob meam virtutem
Æquum est me expelli ex mearum ędium *atriis.*

Antistrophe II.

Nam tibi multorum sacrificiorum semper
Honor perficitur, defertur, *neque celatur*: at manifestè ce-
Mensium vltima dies, (lebratur
Tẽplorũmque carmina, chororũmque cantiones semper au-
Ventoso autem in littore (diuntur.
Vlulatus resonant nocturnis plausibus
Sub pedibus virginum.

IAMBI.

Fam. *O domina, nuncios tibi breuissimos*
Auditu, & mihi huic, i. mihi, qui hic adsum, *pulcherrimos,*
Vincimus hostes, & collocantur trophæa, (*fero.*
Quæ habent vniuersa arma tuorum hostium.

Alc. *O charissime, iste dies egit te* huc,
Vbi liber fias propter hos nuncios.
Nondum tamen liberas me ab vna quadam difficultate:
Metuo enim an mihi viuant, quos opto viuere.

Fam. *Viuunt maximè gloriosi in exercitu.*

Alc. *Senex verò ipse Iolaus num adhuc superstes est?*

Fam. *Maximè, idque re pulcherrimè gesta Deorum fauore.*

Alc. *Quid verò est? numquod præclarum* facinus *in prælio fecit?*

Fam. *Factus est iuuenis rursus ex sene.*

Alc. *Mira dicis, sed te prosperam amicorum*
Pugnæ dimicationem primum narrare volo.

Fam. *Vna mea oratio omnia tibi significabit hæc.*
Postquam enim alteri alteris armatum exercitum

Θε. Ηξεις ποθ' ὕστερόν γε. τοῦτο γὰρ φοβοῦ.

ἰο. Φεῦ. εἴθ' ὦ βραχίων, οἷον ἡβῶντά σε 740
Μεμνήμεθ' ἡμεῖς, ἡνίκα ξὺν Ἡρακλεῖ
Σπάρτην ἐπόρθεις, σύμμαχος γένοιό μοι
Τοιοῦτος, εἷς ἂν Σθενέλου τροπούμενος
Θείμην. ἔστι τοι καὶ κακὸς μένειν δόρυ.
Ἔστι δ' ἐν ὄλβῳ καὶ τόδ' οὐκ ὀρθῶς ἔχον, 745
Εὐψυχίας δόκησις. οἰόμεσθα γὰρ
Τὸν εὐτυχοῦντα, πάντ' ἐπίστασθαι καλῶς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Γᾶ, καὶ παννύχιος σελάνα,
2 Καὶ λαμπρόταται θεοῦ
3 Φαεσιμβρότου αὐγαί, 750
4 Ἀγγελίαν μοι ἐνέγκατε.
5 Ἰαχήσατε δ' οὐρανῷ,
6 Καὶ παρὰ θρόνον ἀρχέταν,
7 Γλαυκᾶς τ' ἐν Ἀθάνας.
8 Μέλλω τᾶς πατριώτιδος γᾶς, 755
9 Μέλλω καὶ ὑπὲρ δόμων,
10 Ἱκέτας ὑποδεχθείς,
11 Κίνδυνον πολιῷ τεμεῖν σιδάρῳ.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Δεινὸν μὲν, πόλιν ὡς Μυκήνας
2 Εὐδαίμονα, καὶ δορὸς, 760
3 Πολυαίνετον ἀλκᾷ
4 Μῆνιν ἐμᾷ χθονὶ κεύθειν.
5 Κακὸν δ', ὦ πόλις, εἰ ξένους
6 Ἱκτῆρας παραδώσομεν.
7 Καὶ δείσωμεν Ἄργος. 765
8 Ζεύς μοι ξύμμαχος, οὐ φοβοῦμαι.
9 Ζεύς μοι χάριν ἐνδίκως
10 Ἔχει. οὔποτε θνατῶν
11 Ἥσσονές ποτ' αὖ, οὔτ' ἐμοὶ φανοῦνται.

Στροφὴ β'.

1 Ἀλλ' ὦ πότνια, σὸν γὰρ οὖδας 770
2 Γᾶς σὴν, καὶ πόλις, ἧς σὺ μάτηρ,
3 Δέσποινά τε, καὶ φύλαξ,
4 Πόρευσον ἄλλᾳ τὸν οὐ δικαίως
5 Τᾷδ' ἐπάγοντα δορυσσοῦντα
6 Στρατὸν Ἀργόθεν. οὐ γὰρ ἐμᾷ γ' ἀρετᾷ 775
7 Δίκαιός εἰμ' ἐκπεσεῖν μελάθρων.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἀλλ' ἐπεί σοι πολύθυτος ἀεὶ
2 Τιμὰ κραίνεται, οὐδὲ λάθει
3 Μηνῶν φθινὰς ἁμέρα,
4 Νέων τ' ἀοιδαὶ, χορῶν τε μολπαί. 780
5 Ἀνεμόεντι δ' ἐπ' ὄχθῳ,
6 Ὀλολύγματα παννυχίοις ὑπὸ παρ-
7 θένων ἰαχεῖ ποδῶν κρότοισιν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Θε. Δέσποινα, μύθους σοί τε συντομωτάτους
Κλύειν, ἐμοί τε τῷδε καλλίστους, φέρω. 785
Νικῶμεν ἐχθροὺς, καὶ τροπαῖ' ἱδρύεται,
Παντευχίαν ἔχοντα πολεμίων σέθεν.

ἀλ. Ὦ φίλταθ', ἥδε σ' ἡμέρα διήλασεν
Ἠλευθερῶσθαι τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασι.
Μιᾶς δέ μ' οὔπω συμφορᾶς ἐλευθεροῖς. 790
Φόβος γὰρ, εἴ μοι ζῶσιν, οὓς ἐγὼ θέλω.

Θε. Ζῶσιν μέγιστοί γ' εὐκλεεῖς κατὰ στρατόν.

ἀλ. Ὁ μὲν γέρων οὖν ἐστ' Ἰόλεως ὅδε;

Θε. Μάλιστα. πράξας δ' ἐκ θεῶν κάλλιστα δή.

ἀλ. Τί δ' ἔστι; μῶν τι κεδνὸν ἠγωνίζετο; 795

Θε. Νέος μεθέστηκ' ἐκ γέροντος αὖθις αὖ.

ἀλ. Θαυμαστ' ἔλεξας. ἀλλά σ' εὐτυχῆ φίλων
Μάχης ἀγῶνα πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.

Θε. Εἷς μου λόγος σοι πάντα σημανεῖ τάδε.
Ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλοισιν ὁπλίτην στρατὸν 800

Κατὰ στόμ' ἐκτείνοντες ἀντετάξαμεν,
Ἐκβὰς τεθρίππων Ὕλλος ἁρμάτων πόδα,
Ἔστη μέσοισιν ἐν μεταιχμίοις δορός.
Κἄπειτ' ἔλεξεν, ὦ στρατηγ', ὃς Ἀργόθεν
Ἥκεις ἐπὶ τήνδε γαῖαν οὐκ εἴασας ἐᾶν, 805
Καὶ τὰς Μυκήνας οὐδὲν ἐργάσῃ κακὸν,
Ἀνδρὸς στερήσας. ἀλλ' ἐμοὶ μόνος μόνῳ
Μάχην συνάψας, ἢ κτανὼν, ἄγου λαβὼν
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας. ἢ θανὼν, ἐμοὶ
Τιμὰς πατρῴους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες. 810
Στρατὸς δ' ἐπῄνεσ', εἴς τ' ἀπαλλαγὰς πόνων
Καλῶς λελέχθαι μῦθον, εἴς τ' εὐψυχίαν.
Ὁ δ' οὔτε τοὺς κλύοντας αἰδεσθεὶς λόγων,
Οὔτ' αὐτὸς αὑτοῦ δειλίαν στρατηγὸς ὤν,
Ἐλθεῖν ἐτόλμησ' ἐγγὺς ἀλκίμου δορός. 815
Ἀλλ' ἦν κάκιστος. εἶτα τοιοῦτος γεγὼς,
Τοὺς Ἡρακλείους ἦλθε δουλώσων γόνους.
Ὕλλος μὲν οὖν ἀπῆλθ' ἐς τάξιν πάλιν.
Μάντεις δ', ἐπειδὴ μονομάχου δι' ἀσπίδος
Διαλλαγὰς ἔγνωσαν οὐ τελουμένας, 820
Ἔσφαζον, οὐκ ἔμελλον, ἀλλ' ἀφίεσαν
Λαιμῶν βροτείων εὐθὺς οὔριον φόνον.
Οἱ δ' ἅρματ' εἰσέβαινον, οἱ δ' ὑπ' ἀσπίδων
Πλευροῖς ἔκρυπτον πλεύρ'. Ἀθηναίων δ' ἄναξ
Στρατῷ παρήγγειλ', οἷα χρὴ τὸν εὐγενῆ. 825
Ὦ ξυμπολῖται, τῇ τε βοσκούσῃ χθονὶ,
Καὶ τῇ τεκούσῃ νῦν τιν' ἀρκέσαι χρεών.
Ὁ δ' αὖ τό τ' Ἄργος μὴ καταισχῦναι θέλων,
Καὶ τὰς Μυκήνας, συμμάχους ἐλίσσετο.
Ἐπεὶ δ' ἐσήμην' ὄρθιον Τυρσηνικῇ 830
Σάλπιγγι, καὶ συνῆψαν ἀλλήλοις μάχην,
Πόσον τιν' αὐχεῖς πάταγον ἀσπίδων βρέμειν,
Πόσον τινὰ στεναγμὸν, οἰμωγὴν θ' ὁμοῦ;
Τὰ πρῶτα μέν νυν πίτυλος Ἀργείου δορὸς
Ἐρρήξαθ' ἡμᾶς. εἶτ' ἐχώρησαν πάλιν. 835
Τὸ δεύτερον δὲ, ποὺς ἐπαλλαχθεὶς ποδὶ,
Ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ στὰς, ἐκαρτέρει μάχη.
Πολλοὶ δ' ἔπιπτον. ἦν δὲ τοῦ κελεύσματος,
Ὦ τὰς Ἀθήνας, ὦ τὸν Ἀργείων γύην
Σπείροντες, οὐκ ἀρήξετ' αἰσχύνην πόλει; 840
Μόλις δὲ πάντα δρῶντες, οὐκ ἄτερ πόνων,
Ἐτρεψάμεσθ' Ἀργεῖον εἰς φυγὴν δόρυ.
Κἀνταῦθ' ὁ πρέσβυς Ὕλλον ἐξορμώμενον
Ἰδὼν, ὀρέξας ἱκέτευσε δεξιὰν,
Ἰόλαος, ἐμβῆσαί νιν ἵππειον δίφρον. 845
Λαβὼν δὲ χερσὶν ἡνίας, Εὐρυσθέως
Πώλοις ἐπεῖχε. τἀπὸ τοῦδ' ἤδη κλύων
Λέγοιμ' ἂν ἄλλων, δεῦρο δ' αὐτὸς εἰσιδών.
Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον
Δίας Ἀθάνας, ἅρμ' ἰδὼν Εὐρυσθέως, 850
Ἠράσαθ' Ἥβῃ, Ζηνί θ', ἡμέραν μίαν
Νέος γενέσθαι. κἀποτίσασθαι δίκην
Ἐχθρούς. κλύειν δὴ θαύματος πάρεστί σοι.
Δισσὼ γὰρ ἀστέρ' ἱππικοῖς ἐπὶ ζυγοῖς
Σταθέντ', ἔκρυψαν ἅρμα λυγαίῳ νέφει. 855
Σὸν δὴ λέγουσι παῖδά γ' οἱ σοφώτεροι,
Ἥβην θ'. ὁ δ' ὄρφνης ἐκ δυσαιθρίου, νέων
Βραχιόνων ἔδειξεν ἡβητὴν τύπον.
Αἱρεῖ δ' ὁ κλεινὸς Ἰόλεως Εὐρυσθέως
Τέτρωρον ἅρμα πρὸς πέτραις Σκιρωνίσιν. 860
Δεσμοῖς τε δήσας χεῖρας, ἀκροθίνιον
Κάλλιστον ἥκει τὸν στρατηλάτην ἄγων,
Τὸν ὄλβιον πάροιθε. τῇ δὲ νῦν τύχῃ
Βροτοῖς ἅπασι λαμπρὰ κηρύσσει μαθεῖν.
Τὸν εὐτυχεῖν δοκοῦντα μὴ ζηλοῦν, πρὶν ἂν 865
Θανόντ' ἴδῃ τις, ὡς ἐφήμεροι τύχαι.
Χο. Ὦ Ζεῦ τροπαῖε, νῦν ἐμοὶ δεινοῦ φόβου
Ἐλεύθερον πάρεστιν ἦμαρ εἰσιδεῖν.

In fronte extendentes aciem instructa opposuimus.
Hyllus quadrungis ex curribus, i. ex quadrigis eff. rēs pedē.
Constitit in medio spacio utriusque exercitus instructi,
Et deinde dixit: O dux qui ab Argis
Venis in hanc terrā non permittimus tua res, ut aliter facias,
Et Mycenas nullo afficies incommodo, (quàm dicam;
Si eas uno viro privaris. Quare mecum solus cum solo
Pugna congressus, aut me caeso, abduc assumptos
Herculis filios: aut interfectus, mihi
Paternos honores & domos habere permitte.
Exercitus verò assensit, & ad finem malorum,
Et pro magnitudine animi, praeclarè dictam esse sententiam.
Iste verò neque reveritus eos, qui hæc *verba audierant,*
Neque ipse quamuis esset dux, propter *suum metum*
Ausus est ad fortis hasta certamen propius venire:
Sed erat ignauissimus: dein cùm talis esset,
Venit in servitutem redacturus liberos Herculis.
Hyllus itaque discessit iterum in suam *aciem.*
Vates verò, postquam singulari certamine
Pacem non fieri cognouerunt, virginem Macariam
Immolabant, non cunctabantur sed emittebant (sanguinē:
Ex faucib. humanis stati secūdā necē. i. salutiferū, faustūq;
Alij autem conscendebant currus, alij sub clypeorum
Lateribus sua *latera tegebant. Athenensium verò* rex
Denunciauit exercitui, qualia oportet virum fortē dicere:
O ciues terra qua vos alit,
Et qua genuit vos, opus est quēlibet vestrū *iam opem ferre:*
Similiter etiam alter Argos non volens dedecorare
Et Mycenas, precabatur socios.
Postquam autem signum dedit clarum Tyrrhenica
Tuba, & inter se commiserunt pugnam,
Quantum sonitum clypeorum putas fremuisse?
Quantum gemitum eiulatúmque simul editum fuisse?
Primum quidem strepitus Argiui exercitus
Perrupit nos, deinde retrocesserunt.
Postea verò collatus pes pedi,
Et vir aduersus virum stans, perseuerabat in pugna.
Multi autē cadebant. erant autē adhortationis hęc verba:
O qui Athenas, i. Atticam, *ô qui Argiuorum agros*
Seritis, incolitis, *non depelletis ab vrbe dedecus?*
Vix autem omnia facientes, non sine labore
Vertimus in fugam Argiuum exercitum.
Tunc autem senex Hyllum extra suam aciem *ruentem*
Conspicatus, porrecta dextra rogauit,
Iolaus, ut se imponeret in equestrem currum.
Cùm autem manibus habenas cepisset, Eurysthei (*audiens*
Ad equos adegit. Quod autē postea accidit, id ex alio *iam*
Dicet alius quidem, ego verò testis oculatus huc ista nar-
ratururus veni. (litur in Pallenide;
Transiens enim venerandum pagum Pallenidis, i. quæ co-
Diua Minerua, currum conspicatus Eurysthei,
Votum fecit Iuuenta, & Ioui, ut vno die
Redderetur sibi vigor iuuentutis, & vlcisci posset
Hostes: audire iam potes miraculum.
Duae enim stella supra equestre iugum
Stantes, texerunt currum obscura nube.
Sapientiores autem viri *dicunt* fuisse *tuum filium* Herculē,
Hebēque Herculis vxorē. *Ille verò ex atherea caligine e-*
Brachiorum ostendit iuuenilem formam. (*gressus, iuuenilium*
Capit verò inclytus Iolaus Eurysthei
Quadriiugum currum ad saxa Scironia,
Et vinciens vinculis manus, spolium
Pulcherrimum ac optimum, *ipsum Imperatorē, venit addu-*
Illum priùs beatum. at praesenti fortuna, (*cens;*
Omnibus mortalibus clarè edicit, ut discant,
Ne ducant beatū eū qui videtur esse fortunatus, priusquā
Viderit eū aliquis mortuū: quia fortuna habet quotidianas
Cho. *O Iupiter trophaeorū autor, nūc mihi diro metu* (*mutationes*
Liberum diem licet intueri.

Alc. *O Iupiter, aspex isti sero quidem mea mala.*
Tamen habeo tibi gratiam pro isto beneficio:
Et filium meum cum antea non putarem ego
Cum Dijs versari, nunc scio manifeste cum Dijs cũ versari.
O filij, nunc profectò nunc liberi à laboribus,
Liberi etiam ab illo, qui male peribit,
Eurystheo eritis & urbem patris vestri
Videbitis, & in possessionem ibitis terræ hæreditariæ,
Et sacrificabitis dijs patrijs, à quibus exclusi
Hospites agebatis vitam erroneam ac miseram.
Sed quanam Iolaus occulta sapientia
Pepercit Eurystheo ut eum non interficeret?
Dicito, apud nos enim hoc non est sapienter factum,
Si quis ceperit hostem, non poscere pœnam ab eo.
Fam. *Te honorans, hoc fecit, ut ipsum oculis videres*
Victum & tuæ manui imperio subiectum,
Non tamen volentem ipsum huc adduxit: sed per vim
Constrinxit eum necessitas. Etenim non volebat
Viuus in conspectum tuum venire & dare pœnas.
Quamobrem ô anus gaude, & memineris mei,
Quod primum dixisti, quando cœpi sermonem.
Pronunciа me liberum, nam in talibus rebus oportet
Ingenuorum os verax esse & promissis stare.

ANTISTROPHICA.
Strophe I.

Cho. *Mihi chorus quidem est gratus, si sit*
Dulcis gratia fistula in conuiuio,
Et adsit grata Venus.
Iucundum verò quiddam est, etiam amicorum
Felicitatem videre illorum,
Qui antè non videbantur esse felices.
Multa enim parit
Parca finis datrix, quę res omnes ad suũ finẽ perducit,
Ætásque Saturni filia.

Antistrophe I.

Habes viam quandam, ô ciuitas,
Iustã & pręclarũ exẽplũ. Nũquã oportet hoc tolli, sci. ipsũ
Cultum Deorum. Qui verò non ita sentit,
Is ad insaniam propius accedit,
Cùm manifesta sint argumenta
Hæc Illustria enim certè
Deus denunciat mortalibus exempla,
Iniustorum resecans, reprimens tollénsque
Superbiam perpetuò.

Strophe II.

Est in cælo incedens
Tuus filius, ô grandæua,
(Fugit igitur nunc illam vulgatam famam, quòd in Plutonis
Domum descenderit, ignis
Dira flamma corpore combustus)
Hebésque amabilem corpore premit
Lectum aurea in aula.
O Hymenæe, duos
Filios Iouis honore diuino dignatus es.

Antistrophe II.

Conueniunt multa multis.
Etenim patri horum Palladem
Dicunt auxiliatricem esse:
Et hos Herculis filios, illius Deæ ciuitas
Et populus seruauit.
Repressit autem insolentiam hominis, Eurysthei, cui furor
Erat iuris loco violenter.
Nunquam igitur mihi spiritus
Animúsque sit insatiabilis.

IAMBI.

Nun. *O domina, vides quidem, sed tamen dicetur.*
Venimus adducentes tibi hunc Eurystheum,

ἀλ. Ὦ Ζεῦ, χρόνῳ μὲν τἀμ' ἐπεσκέψω κακά.
Χάριν δ' ὅμως σοι τῶν πεπραγμένων ἔχω. 870
Καὶ παῖδα τὸν ἐμὸν πρόσθεν οὐ δοκοῦσ' ἐγὼ
Θεοῖς ὁμιλεῖν, νῦν ἐπίσταμαι σαφῶς.
Ὦ τέκνα νῦν δὴ νῦν ἐλεύθεροι πόνων,
Ἐλεύθεροι δὲ τοῦ κακῶς ὀλουμένου
Εὐρυσθέως ἔσεσθε, καὶ πόλιν πατρὸς 875
Ὄψεσθε, κλήρους δ' ἐμβατεύσετε χθονὸς,
Καὶ θεοῖς πατρῴοις θύσεθ', ὧν ἀπειργμένοι
Ξένοι, πλανήτην εἴχετ' ἄθλιον βίον.
Ἀτὰρ τί κεύθων Ἰόλεως σοφόν ποτε,
Εὐρυσθέως ἐφείσαθ', ὥστε μὴ κτανεῖν, 880
Λέξον. παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ οὐ σοφὸν τόδε,
Ἐχθροὺς λαβόντα, μὴ ἀποτίσασθαι δίκην.
θε. Τὸ σὸν προτιμῶν, ὥς νιν ὀφθαλμοῖς ἴδοις
Κρατοῦσα, καὶ σῇ δεσποτούμενον χερί,
Οὐ μὴν ἑκόντα γ' αὐτὸν, ἀλλὰ πρὸς βίαν 885
Ἔζευξ' ἀνάγκῃ. καὶ γὰρ οὐκ ἐβούλετο
Ζῶν εἰς σὸν ἐλθεῖν ὄμμα, καὶ δοῦναι δίκην.
Ἀλλ' ὦ γεραιὰ χαῖρε, καὶ μέμνησό μου,
Ὃ πρῶτον εἶπας ἡνίκ' ἠρχόμην λόγου.
Ἐλευθεροῦν με. ἐν δὲ τοῖς τοιοῖσδε χρὴ 890
Ἀψευδὲς εἶναι τοῖσι γενναίοις στόμα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.
Στροφὴ α'.

χο. 1 Ἐμοὶ χορὸς μὲν ἡδὺς, εἰ
2 Λίγεια λωτοῦ χάρις ἐνὶ δαΐ,
3 Εἴη δ' εὔχαρις Ἀφροδίτα.
4 Τερπνὸν δέ τι καὶ φίλων ἀ- 895
5 ρ' εὐτυχίαν ἰδέσθαι
6 Τῶν πάρος οὐ δοκούντων.
7 Πολλὰ γὰρ τίκτει
8 Μοῖρα τελεσσιδότειρ',
9 ῥ' αἰών τε Κρόνου παῖς. 900

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἔχεις ὁδόν τιν', ὦ πόλις,
2 Δίκαιον. Οὐ χρή ποτε τόδ' ἀφελέσθαι,
3 Τιμᾶν θεούς. ὁ δὲ μή σε φάσκων,
4 Ἐγγὺς μανιῶν ἐλαύνει,
5 Δεικνυμένων ἐλέγχων 905
6 Τῶνδ'. ἐπίσημα γάρ τοι
7 Θεὸς παραγγέλλει,
8 Τῶν ἀδίκων παραιρῶν
9 Φρονήματος αἰεί.

Στροφὴ β'.

1 Ἔστιν ἐν οὐρανῷ βεβακὼς 910
2 Τεὸς γόνος, ὦ γεραιά,
3 (Φεύγει λόγον, ὡς τὸν Ἅιδα
4 Δόμον κατέβα, πυρὸς
5 Δεινᾷ φλογὶ σῶμα δαισθείς)
6 Ἥβας τ' ἐρατὸν χροΐζει 915
7 Λέχος χρυσέαν κατ' αὐλάν.
8 Ὦ Ὑμέναιε, δισσοὺς
9 Παῖδας Διὸς ἠξίωσας.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Συμφέρεται τὰ πολλὰ πολλοῖς.
2 Καὶ γὰρ πατρὶ τῶνδ' Ἀθάναν 920
3 Λέγουσ' ἐπίκουρον εἶναι.
4 Καὶ τούσδε θεᾶς πόλις
5 Καὶ λαὸς ἔσωσε κείνας.
6 Ἔσχε δ' ὕβριν ἀνδρὸς, ᾧ θυ-
7 μὸς ἦν πρὸ δίκας βίαιος. 925
8 Μήποτ' ἐμοὶ φρόνημα
9 Ψυχά τ' ἀκόρεστος εἴη.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀγγ. Δέσποιν', ὁρᾷς μὲν, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται,
Εὐρυσθέα σοι τόνδ' ἄγοντες ἥκομεν.

Ἄελπτον ὄψιν, τῶνδέ τ' οὐχ ἑκὼν τυχεῖν. 930
Οὐ γάρ ποτ' ηὔχει χεῖρας ἵξεσθαι σέθεν,
Ὅτ' ἐκ Μυκηνῶν πολυπόνων σὺν ἀσπίσιν
Ἔστειχε μείζω τῆς τύχης φρονῶν πολύ,
Πέρσων Ἀθήνας. ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν
Δαίμων ἔθηκε καὶ μετέστησεν τύχας. 935
Ὕλλος μὲν οὖν, ὅ τ' ἐσθλὸς Ἰόλεως, βρέτας
Διὸς τροπαίου καλλίνικον ἵστασαν.
Ἐμοὶ δὲ πρὸς σὲ τόνδ' ἐπιστέλλουσ' ἄγειν,
Τέρψαι θέλοντες σὴν φρέν'. ἐκ γὰρ εὐτυχοῦς
Ἥδιστον ἐχθρὸν ἄνδρα δυστυχοῦνθ' ὁρᾶν. 940
αλ. Ὦ μῖσος, ἥκεις; εἷλέ σ' ἡ Δίκη χρόνῳ;
Πρῶτον μὲν οὖν μοι δεῦρ' ἐπίστρεψον κάρα,
Καὶ τλῆθι τοὺς σοὺς προσβλέπειν ἐναντίους
Ἐχθρούς. κρατῇ γὰρ νῦν γε κοὐ κρατεῖς ἔτι.
Ἐκεῖνος εἶ σύ; βούλομαι γὰρ εἰδέναι. 945
Ὃς πολλὰ μὲν τὸν ὄνθ', ὅπου 'στὶ νῦν, ἐμὸν
Παῖδ' ἠξίωσας, ὦ πανοῦργ', ἐφυβρίσαι;
Τί γὰρ σὺ κεῖνον οὐκ ἔτλης καθυβρίσαι;
Ὃς καὶ παρ' ᾅδην ζῶντά νιν κατήγαγες,
Ὕδρας, λέοντάς τ' ἐξαπολλύναι λέγων, 950
Ἔπεμπες; ἄλλα δ' οἷ' ἐμηχανῶ κακά,
Σιγῶ. μακρὸς γὰρ μῦθος ἂν γένοιτό μοι.
Κοὐκ ἤρκεσέν σοι ταῦτα τολμῆσαι μόνον,
Ἀλλ' ἐξ ἁπάσης κἀμὲ καὶ τέκν' Ἑλλάδος
Ἤλαυνες, ἱκέτας δαιμόνων καθημένους, 955
Τοὺς μὲν γέροντας, τοὺς δὲ νηπίους ἔτι.
Ἀλλ' ηὗρες ἄνδρας, καὶ πόλισμ' ἐλεύθερον,
Οἵ σ' οὐκ ἔδεισαν. δεῖ σε κατθανεῖν κακῶς.
Καὶ κερδανεῖς ἅπαντα. χρῆν γὰρ οὐχ ἅπαξ
Θνῄσκειν σε, πολλὰ πήματ' ἐξειργασμένον. 960
χο. Οὐκ ἔστ' ἀνυστὸν, τόνδε σοι κατακτανεῖν.
αγγ. Ἄλλως ἄρ' αὐτὸν αἰχμάλωτον εἵλομεν;
Εἴργει δὲ δὴ τίς τόνδε μὴ θανεῖν νόμος;
χο. Τοῖς τῆσδε χώρας προστάταισιν οὐ δοκεῖ.
αγγ. Τί δὴ τόδ', ἐχθροὺς τοῖσδε μὴ καλὸν κτανεῖν; 965
χο. Οὐχ ὅντιν' ἄν γε ζῶνθ' ἕλωσιν ἐν μάχῃ.
αγγ. Καὶ ταῦτα δόξανθ' Ὕλλος ἐξηνέσχετο;
χο. Χρῆν δ' αὐτὸν οἶμαι τῇδ' ἀπιστῆσαι χθονί.
αγγ. Χρῆν τόνδε μὴ ζῆν, μηδ' ὁρᾶν φάος ἔτι.
χο. Τότ' ἠδικήθη πρῶτον, οὐ θανὼν ὅδε. 970
αγγ. Οὔκουν ἔτ' ἐστὶν ἐν καλῷ δοῦναι δίκην;
χο. Οὐκ ἔστι, τοῦτον ὅστις ἂν κατακτάνοι.
αλ. Ἔγωγε· καίτοι φημὶ κἄμ' εἶναί τινα.
χο. Πολλὴν ἄρ' ἕξεις μέμψιν, εἰ δράσεις τόδε.
αλ. Φιλῶ πόλιν τήνδ'· οὐδὲν ἀντιλεκτέον. 975
Τοῦτον δ', ἐπείπερ χεῖρας ἦλθεν εἰς ἐμάς,
Οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξαιρήσεται.
Πρὸς ταῦτα τὴν θρασεῖαν, ὅστις ἂν θέλῃ,
Καὶ τὴν φρονοῦσαν μεῖζον ἢ γυναῖκα χρή,
Λέξει. τὸ δ' ἔργον τοῦτ' ἐμοὶ πεπράξεται. 980
χο. Δεινόν τι καὶ συγγνωστὸν, ὦ γύναι, σ' ἔχειν
Νεῖκος πρὸς ἄνδρα τόνδε, γιγνώσκω καλῶς.
ευ. Γύναι, σάφ' ἴσθι μή με θωπεύσοντά σε,
Μηδ' ἄλλο μηδὲν τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι
Λέξονθ', ὅθεν χρὴ δειλίαν ὀφλεῖν τινα. 985
Ἐγὼ δὲ νεῖκος οὐχ ἑκὼν τόδ' ἠράμην.
Ἤδη γε σοὶ μὲν αὐτανέψιος γεγώς,
Τῷ σῷ δὲ παιδὶ συγγενὴς Ἡρακλεῖ.
Ἀλλ' εἴτ' ἔχρῃζον, εἴτε μή, θεὸς γὰρ ἦν,
Ἥρα με κάμνειν τήνδ' ἔθηκε τὴν νόσον. 990
Ἐπεὶ δ' ἐκείνῳ δυσμένειαν ἠράμην,
Κἄγνων ἀγῶνα τόνδ' ἀγωνιούμενος,
Πολλῶν σοφιστὴς πημάτων ἐγιγνόμην,
Καὶ πόλλ' ἔτικτον νυκτὶ συνθακῶν ἀεί,
Ὅπως διώσας καὶ κατακτείνας ἐμοὺς 995
Ἐχθροὺς, τὸ λοιπὸν μὴ συνοικοίην φόβῳ.
Εἰδὼς μὲν οὐκ ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐτητύμως

Insperatū spectaculū, harūq; rerū nō minus insperatū exitū.
Nunquam enim putauit se venturum in manus tuas,
Quando ex Mycenis laboriosis cum clypeis
Veniebat longè maiora spirans, quā eius fortuna ferret, ac
Expugnaturus Athenas: sed in contrarium
Deus rem vertit, & mutauit fortunam.
Hyllus igitur & fortis Iolaus statuam
Iouis victoris triumphalem statuerunt.
Mihi verò mandarunt vt hunc ad te adducerem,
Volentes delectare tuum animum. Nam dulcissimum est,
Hostem videre ex felici infelicem factum.
Alc. *O odium venisti? num prehendit te Dica tandem?*
Primum igitur huc ad me conuerte caput.
Et aude coràm intueri tuos aduersarios &
Hostes. Teneris enim nunc, neque tu tenes amplius.
Tune es ille? (volo enim videre)
Qui ausus es contumelia afficere, ô veterator, meum,
Qui est nunc vbicunque est, filium in multis rebus?
Qua in re enim non ausus es eum afficere contumelia?
Qui viuum misisti ipsum etiam ad inferos,
Et qui misisti mandans vt perderet hydras & leones,
Et alia multa mala, quæ excogitasti:
Taceo: esset enim mihi longa oratio.
Et tibi non satis fuit ista solum audere,
Sed etiam ex omni Græcia me & liberos
Depulisti, sedentes supplices deorum,
Partim quidem senes, partim verò adhuc infantulos.
Sed inuenisti viros & ciuitatem liberam,
Qui te non metuerunt, oportet te miserè mori,
Et lucraberis omnia: oportet enim non semel
Mori te, qui multa scelera patrasti.
Cho. *Non licet tibi illum interficere.*
Nun. *Frustrà igitur eum captiuum cepimus?*
Qua verò lex prohibet illum interfici?
Cho. *Non placet principibus huius regionis.*
Nun. *Quidnā hoc rei est, an istis non honestū est interficere inimicos?*
Cho. *Non, quem viuentem ceperunt in prælio.*
Nun. *Et hæc decreta Hyllus probauit?*
Cho. *Puto. an non oportebat eum obedire huic ciuitati?*
Nun. *Imò non oportebat eū viuere, neque lucem amplius videre.*
Cho. *Hoc primum est rectè factum, quòd iste non est necatus.*
Nun. *Haud igitur amplius honestum est eum dare pœnas?*
Cho. *Non est* honestum ei, *quisquis hunc interfecerit.*
Alc. *Quid verò ego dicam, si ausit aliquis eum interficere?*
Cho. *Magnam habebis reprehensionem, si hæc feceris.*
Alc. *Amo hanc ciuitatem, non est contradicendum:*
Sed hunc, postquam in manus venit meas,
Nemo mihi mortalium eripiet.
Quamobrem me, quisquis voluerit, audacem
Et animo concipientem maiora, quàm decet fœminam,
Dicat, hæc tamen res à me peragetur.
Cho. *Graue quoddam & venia dignum, ô mulier, te habere*
Odium aduersus hunc virum, cognosco probè.
Eu. *O mulier, certò scias me non adulaturum tibi esse,*
Nec aliud quicquam pro mea vita leuanda
Dicturum, vnde oporteat quempiā cōdemnari timiditatis.
Ego enim non volens contentionem hanc suscepi.
Sum enim tibi quidem natus consobrinus,
Herculi verò tuo filio cognatus.
Sed siue volebam, siue non volebam (dea enim erat)
Iuno fecit vt ego hoc morbo laborarem.
Postquam autem cum illo suscepi inimicitiam,
Et decreui certare hoc certamen,
Fui excogitator multorum malorum,
Et multa peperi noctu considens perpetuò,
Vt vexatis & interfectis meis
Inimicis, reliquum vitæ tempus *à metu liber transigerem.*
Sciens quidem non numerum, sed verè

Virum esse tuum filium: quamuis enim inimicus fuerit,
Tamen à me prędicabitur, cùm fuerit vir excellens.
Isto verò discedente, nonne oportebat me
Inuisum istis, & scientem
Inimicitiam paternam, omnem lapidem mouere,
Interficiendo & eiciendo, & omnia machinando?
Sic agenti, mea erant in tuto.
Tu verò, si meam fortunam vsurpasses, nequaquam
Infestis leonis inuisos catulos
Exagitasses malis, at patienter
Siuisses habitare Argos: hoc nemini persuaseris.
Nunc igitur, cùm hostes nō interfecerint me tunc in prælio
Prōptum existentē moriq; cupiētem ex Græcorum more,
Si nunc *moriar, non ero purus illi, qui me interfecerit,*
Ciuitásque me *dimisit, modestè agens, Deum*
Longè pluris faciens quàm meas inimicitias.
Ad ea quæ dixisti, meū responsum *vicissim audiuisti. Iam verò oportet*
Supplicem ac generosum vocare me, ideoq; mihi parcere.
Sic enim se meæ res habent. Quanquam *mori quidem ne*
Cupio, relicta tamen vita non dolebo. (quaquam

Cho. *Te parum, ô Alcmena, admonere volo,*
Vt hunc virum dimittas, quando ciuitati hoc *placet.*

Alc. *Quid si & iste moriatur, &* nos vestræ *ciuitati pareamus* (simul?

Cho. *Id fuerit optimum, quo modo verò hoc fiet?*

Alc. *Ego facilè docebo. occiso enim*
Isto, deinde cadauer amicis repetentibus
Dabo. Corpus enim non denegabo terræ.
Hic verò mortuus mihi pœnas dabit. sed qui me cædet
piaculum admittet.

Eu. *Occide, vitam n. à te non deprecor. Hanc verò ciuitatem,*
Quoniam me dimisit, & reuerita est interficere,
Donabo vetere Apollinis oraculo,
Quod olim plus opinione proderit.
Me enim mortuum sepelietis, vbi est fatale,
Ante templum Diuæ virginis Pallenidis:
Et tibi quidem beneuolus & vrbi salutaris
Inquilinus semper iacebo sub terra.
Horum verò posteris inimicissimus,
Quandocunque venerint huc cum magno exercitu,
Prodentes hoc beneficium: tales hospites
Defendistis. Quomodo igitur hæc ego audiens,
Huc veni & oraculum non consului.
Iunonem censeo longè potentiorem oraculis?
Et non proditurammme: sed neque mihi inferias fieri,
Neque permittas sanguinem fluere in meum locum.
Infelicem enim ipsis reditum pro his ego
Dabo. duplexque lucrum habebitis ex me.
Vrbémque iuuabo, istósque lædam mortuus.

Alc. *Quid igitur cunctamini* (si huic *vrbi salutem*
Fatale est hunc *allaturum esse, & ex me nascituris*)
Interficere hunc hominem, hæc audientes?
Ostendit enim viam tutissimam.
Vir quidem hic est *inimicus, iuuabis tamen mortuus.*
Abducite ipsum famuli. deinde oportet canibus
Dare cæsum. Ne enim speres fore, *vt*
Rursus patrio me eiicias solo.

ANAPÆSTI.

Cho. *Eadem mihi placent.* Quare ite *famuli* hecque peragite.
Quæ enim à nobis sunt decreta,
Pura erunt Regibus, nostrósque Principes nullo piaculo
polluent.

Ἄνδρ᾽ ὄντα τὸν σὸν παῖδα. καὶ γὰρ ἐχθρὸς ὤν,
Ἀκούσεταί γ᾽ ἐσθλά, χρηστὸς ὢν ἀνήρ.
Κείνου δ᾽ ἀπαλλαχθέντος, οὐκ ἐχρῆν μ᾽ ἄρα 1000
Μισούμενον πρὸς τῶνδε, καὶ ξυνειδότα
Ἔχθραν πατρῴαν, πάντα κινῆσαι λίθον,
Κτείνοντα, κἀκβάλλοντα, καὶ τεχνώμενον;
Τοιαῦτα δρῶντι, τἀμὰ γίγνετ᾽ ἀσφαλῆ.
Οὔκουν σύ γ᾽ ἀναλαβοῦσα τὰς ἐμὰς τύχας, 1005
Ἐχθροῦ λέοντος δυσμενῆ βλαστήματα
Ἤλαυνες ἂν κακοῖσιν. ἀλλὰ σωφρόνως
Εἴασας οἰκεῖν Ἄργος· οὔτιν᾽ ἂν πίθοις.
Νῦν οὖν, ἐπειδή μ᾽ οὐ διώλεσαν τότε
Πρόθυμον ὄντα τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις, 1010
Οὐχ ἁγνός εἰμι τῷ κτανόντι κατθανών.
Πόλις τ᾽ ἀφῆκε σωφρονοῦσα, τὸν θεὸν
Μεῖζον τιμῶσα τῆς ἐμῆς ἔχθρας πολύ.
Προσεῖπας ἀντήκουσας. ἐντεῦθεν δὲ χρὴ
Τὸν προστρόπαιον, τόν τε γενναῖον καλεῖν. 1015
Οὕτω γε μέντοι τἄμ᾽ ἔχει. θανεῖν μὲν οὐ
Χρῄζω. λιπὼν δ᾽ ἂν οὐδὲν ἀχθοίμην βίον.

χο. Παραινέσαι σοι μικρὸν Ἀλκμήνη θέλω,
Τὸν ἄνδρ᾽ ἀφεῖναι τόνδ᾽, ἐπεὶ πόλει δοκεῖ.

ἀλ. Τί δ᾽ ἢν θάνῃ τε καὶ πόλει πειθώμεθα; 1020

χο. Τὰ λῷστ᾽ ἂν εἴη. πῶς τάδ᾽ οὖν γενήσεται;

ἀλ. Ἐγὼ διδάξω ῥᾳδίως. κτανοῦσα γὰρ
Τόνδ᾽, εἶτα νεκρὸν τοῖς μετελθοῦσιν φίλων
Δώσω. τὸ γὰρ σῶμ᾽ οὐκ ἀπιστήσω χθονί.
Οὗτος δὲ δώσει τὴν δίκην θανὼν ἐμοί. 1025

εὐ. Κτεῖν᾽, οὐ παραιτοῦμαί σε. τήνδε δὲ πόλιν,
Ἐπεί μ᾽ ἀφῆκε, καὶ κατῃδέσθη κτανεῖν,
Χρησμῷ παλαιῷ Λοξίου δωρήσομαι,
Ὃς ὠφελήσει μεῖζον ἢ δοκεῖ χρόνῳ.
Θανόντα γάρ με θάψετ᾽, οὗ τὸ μόρσιμον, 1030
Δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος.
Καὶ σοὶ μὲν εὔνους, καὶ πόλει σωτήριος
Μέτοικος αἰεὶ κείσομαι κατὰ χθονός.
Τοῖς τῶνδε δ᾽ ἐκγόνοισι πολεμιώτατος,
Ὅταν μόλωσι δεῦρο σὺν πολλῇ χερί, 1035
Χάριν προδόντες τήνδε. τοιούτων ξένων
Προύστητε. πῶς οὖν ταῦτ᾽ ἐγὼ πεπυσμένος,
Δεῦρ᾽ ἦλθον, ἀλλ᾽ οὐ χρησμὸν ᾐδέσθην θεοῦ;
Ἥραν νομίζων θεσφάτων κρείσσω πολὺ,
Κοὐκ ἂν προδοῦναί μ᾽. ἀλλὰ μήτε μοι χοὰς, 1040
Μήθ᾽ αἷμ᾽ ἐάσητ᾽ εἰς ἐμὸν στάξαι τάφον.
Κακὸν γὰρ αὐτοῖς νόστον ἀντὶ τῶνδ᾽ ἐγὼ
Δώσω. διπλοῦν δὲ κέρδος ἕξετ᾽ ἐξ ἐμοῦ.
Ὑμᾶς τ᾽ ὀνήσω, τούσδε τε βλάψω θανών.

ἀλ. Τί δῆτα μέλλετ᾽, εἰ πόλει σωτηρίαν 1045
Κατεργάσασθαι, τοῖσί τ᾽ ἐξ ὑμῶν χρεών,
Κτείνειν τὸν ἄνδρα τόνδ᾽, ἀκούοντες τάδε;
Δείκνυσι γὰρ κέλευθον ἀσφαλεστάτην.
Ἐχθρὸς μὲν ἀνήρ, ὠφελεῖ δὲ κατθανών.
Κομίζετ᾽ αὐτὸν δμῶες. εἶτα χρὴ κυσὶν 1050
Δοῦναι κτανόντας. μὴ γὰρ ἐλπίσῃς, ὅπως
Αὖθις πατρῴας ζῶν ἔμ᾽ ἐκβαλεῖς χθονός.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ταὐτὰ δοκεῖ μοι, στείχετ᾽ ὀπαδοί.
Τὰ γὰρ ἐξ ἡμῶν,
Καθαρῶς ἔσται βασιλεῦσιν. 1055

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΕΛΕΝΗ.
ΠΑΡΙΣ.
ΤΕΥΚΡΟΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ΓΡΑΥΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΘΕΟΝΟΗ.
ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.
ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ.

Προλογίζει δὲ ἡ Ἑλένη.

ΙΑΜΒΟΙ.

Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαί,
Ος ἀντὶ δίας ψακάδος, Αἰγύπτου πέδον,
Λευκῆς τακείσης χιόνος, ὑγραίνει γύας.
Πρωτεὺς δ', ὅτ' ἔζη, τῆσδε γῆς τύραννος ἦν,
Φάρον μὲν οἰκῶν νῆσον, Αἰγύπτου δ' ἄναξ, 5
Ος τῶν κατ' οἶδμα παρθένων μίαν γαμεῖ
Ψαμάθην, ἐπειδὴ λέκτρ' ἀφῆκεν Αἰόλου.
Τίκτει δὲ τέκνα δισσὰ τοῖσδε δώμασιν,
Θεοκλύμενον ἄρσεν', ὅτι δὴ θεοὺς σέβων
Βίον διήνεγκ', εὐγενῆ τε παρθένον 10
Εἰδώ, τὸ μητρὸς ἀγλάϊσμ', ὅτ' ἦν βρέφος.
Ἐπεὶ δ' ἐς ἥβην ἦλθεν ὡραίαν γάμων,
Καλοῦσιν αὐτὴν Θεονόην. τὰ θεῖα γὰρ
Τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα πάντ' ἠπίστατο,
Προγόνου λαβοῦσα Νηρέως τιμὰς πάρα. 15
Ἡμῖν δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος
Σπάρτη, πατὴρ δὲ Τυνδάρεως. ἔστι δὲ δὴ
Λόγος τις, ὡς Ζεὺς μητέρ' ἔπτατ' εἰς ἐμὴν
Λήδαν, κύκνου μορφώματ' ὄρνιθος λαβών.
Ος δόλιον εὐνὴν ἐξέπραξ' ὑπ' αἰετοῦ 20
Δίωγμα φεύγων, εἰ σαφὴς οὗτος λόγος.
Ἑλένη δ' ἐκλήθην. ἃ δὲ πεπόνθαμεν κακὰ,
Λέγοιμ' ἄν. ἦλθον τρεῖς θεαὶ κάλλους πέρι,
Ἰδαῖον ἐς κευθμῶν' Ἀλέξανδρον πάρα,
Ἥρα, Κύπρις τε, Διογενής τε παρθένος, 25
Μορφῆς θέλουσαι διαπεράνασθαι κρίσιν.
Τοὐμὸν δὲ κάλλος, εἰ καλὸν τὸ δυστυχές,
Κύπρις προτείνασ' ὡς Ἀλέξανδρος γαμεῖ,
Νικᾷ. λιπὼν δὲ βούσταθμ' Ἰδαῖος Πάρις,

EVRIPIDIS HELENA.

ARGVMENTVM XYLANDRI.

Ostenditur hac Tragœdia Helenam non fuisse raptam à Paride, sed à Mercurio deportatam in Ægyptum, ibique custoditam à Proteo. Nubes autem, simulacrum Helenæ, abducta, à Paride bello Troiano occasionem dedit. Quo confecto, eam nubem secum Menelaus, abducit illò, diúque vagatus in Ægyptum venit. Ibi euanuit simulachrum, & ipse veram Helenam (cuius tum coniugium Theoclymenus Protei filius expetebat) inuenit, vsúsque auxilio Theonoes, Proteo natæ, abducit.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

HELENA.
PARIS.
TEVCER.
CHORVS PVELLARVM GRÆCARVM.
MENELAVS.
ANVS.
NVNCIVS.
THEONOE.
THEOCLYMENVS.
GEMINI, SCIL. CASTOR, ET POLLVX.

Prologum autem agit Helena.

IAMBI.

Hel. *Nili quidem hæc* sunt *formosis virginibus ac* Nymphis *decora flumina,*
Qui pro cælesti roris gutta solum Ægypti,
Liquefacta candida niue, irrigat & agros.
Proteus autem, quando viuebat, erat dominus huius terræ,
Colens quidem insulam Pharum, rex verò Ægypti,
Qui vnam virginum in Nili *aquis degentium vxorē duxit*
Psamathen, postquam reliquit lectum Æoli,
Et procreauit duos liberos in his ædibus.
Theoclymenum marem, qui colens deos,
Vitam egit & puellam generosa
Forma, delicias matris, quando erat infantula.
Sed postquam ad pubertatem venit & ad ætatem nubilem,
Vocarunt ipsam Theonoen, quia diuina
Cùm præsentia, tùm futura omnia sciebat,
Accipiens hunc honorem à Nereo proauo.
Nobis verò patria quidem est *non ignobilis*
Sparta, pater verò Tyndareus: est autem
Fama quædam, quòd Iupiter volauerit in meam matrem
Ledam, assumpta forma cygni auis,
Qui effecit dolosum concubitum, ab aquila
Persecutionem fugiens si vera est ista fama.
Helena verò vocata sum. quæ verò mala perpessa sim iam,
Dicam. Venerunt tres deæ propter formam
In specum Idæum ad Alexandrum,
Iuno, Venus, & virgo Ioue nata, Pallas,
Volentes ipsum *perficere iudicium de forma.*
Meam verò formam (quod autem est *formosum*, id sæpe mortalibus est *infelix)*
Venus proponens, quòd Alexander esset me ducturus vxorem,
Vincit. Paris verò Idam relictis stabulis pecorum,

Venit Spartam tanquam habiturus meum lectum.
Sed Iuno molestè ferens, quòd non vicisset Deas,
Irritum fecit meum coniugium Alexandro:
Dedit enim non me: sed assimilatam mihi
Imaginem viuam, sub cælo compactam,
Filio regis Priami: putauit autem se habere me,
Falsa opinione deceptus, cùm non haberet. Iouis porrò
Consilia alia accesserunt ad hæc mala.
Nam immisit bellum in terram Græcorum,
Et in infelices Phryges, vt hominum turba,
Et multitudine matrem Tellurem leuaret,
Et clarum faceret optimum Græcorum.
Phrygum autem in prælio proposita fui (non ego quidem,
Sed nomen meum) Græcis belli præmium.
Mercurius autem accipiens me in voluminibus aeris,
Et tegens nube (non enim neglexit me
Iupiter) collocauit in hanc domum Protei,
Iudicans omnium hominum castissimum,
Vt seruarem coniugium Menelao inuiolatum.
Et ego quidem hîc sum. at infelix maritus
Congregato exercitu meum raptum
Venatur, profectus ad arces Ilij.
Multi verò viri propter me ad Scamandria
Fluenta occubuerunt. Ego verò quæ omnia sustinui,
Execranda sum & existimor prodito meo
Marito, conflasse bellum Græcis magnum.
Cur igitur adhuc viuo? hunc sermonem audiui ex Deo
Mercurio, me iterum habitaturam esse in terra
Sparta cum meo *marito, postquã resciuerit quòd ad Troiã*
Non venerim, vt non substernerem alicui meum corpus.
Quandiu igitur hanc solis lucem aspiciebat
Proteus, à nuptiis libera eram: sed postquam terra
Tenebris occultatus est, i. postquam obiit, *defuncti filius*
Venatur meas nuptias, sed pristinum meum maritum
Honorans, ad hoc Protei monumentum procido
Supplex, vt marito seruet meum coniugium.
Vt si per Græciam infame nomen fero,
Ne corpus saltem hoc mihi dedecus hîc sustineat.

Teu. *Quis habet imperium harum munitarum ædium?*
Diuitiis enim affluens hæc *domus videtur, vt coniici potest*
Regales enim porticus & pinnis conspicuæ sunt *sedes.*
Sed ô dij, quam speciem vidi? video inuisissimam
Mulieris formam, letalem, quæ me perdidit,
Et omnes Græcos. Dij te, quantam habes similitudinem
Helenæ, abominentur: si verò non in peregrina
Terra essem, hoc saxo rectè iacto
Interficerem te, *vt* propter *formã Helenæ filiæ Iouis morer-* (*eris.*

Hel. *Quare verò ô miser, quisquis es, me sic auersaris,*
Et me propter illius calamitatem odisti?

Teu. *Erraui & cessi iræ magis, quàm me oportuit.*
Tota enim Græcia odit filiam Iouis,
Ignosce verò mihi mulier, quòd hæc dixi.

Hele. *Quisnam es: vnde venisti in huius terræ solum?*

Teu. Sum *vnus ex miseris Græcis ô mulier.*

Hele. *Non igitur mirandum* est *si odisti Helenam.*
Verùm quis es? vnde? cuius? oportet te dicere. (*ter,* vocatur

Teu. *Nomen quidem nobis* est, *Teucer. Qui verò* me *genuit pa-*
Telamon, patria verò Salamis, quæ me nutriuit.

Hele. *Quid igitur Nili hos perer ras agros?*

Teu. *Exul pulsus sum ex patria terra.*

Hele. *Miser eris* profectò. *Quis verò te eiecit patria?*

Teu. *Telamon qui* me *genuit. quem haberes chariorem?*

Hele. *Quã ob causã? Hæc n res habet calamitatem,* est calami-

Teu. *Aiax frater* meus *perdidit me, mortuus ad Troiam.* (tosa.

Hele. *Quomodo? an tuo gladio primas eum vita?*

Teu. *Saltu in proprium gladium perdidit ipsum.*

Hele. *Insaniebát ne: nam quis faceret hæc sanus?*

Teu. *Nonistine quendam Achillem filium Pelei?*

Σπάρτην ἀφίκεθ', ὡς ἐμὸν σχήσων λέχος. 30
Ἥρα δὲ μεμφθεῖσ', οὕνεκ' οὐ νικᾷ θεάς,
ἐξηνέμωσε τἄμ' Ἀλεξάνδρῳ λέχη.
Δίδωσι δ' οὐκ ἔμ', ἀλλ' ὁμοιώσασ' ἐμοὶ
Εἴδωλον ἔμπνουν, οὐρανοῦ ξυνθεῖσ' ἄπο,
Πριάμου τυράννου παιδὶ καὶ δοκεῖ μ' ἔχειν, 35
Κενὴν δόκησιν οὐκ ἔχων. τὰ δ' αὖ Διὸς
Βουλεύματ' ἄλλα τοῖσδε συμβαίνει κακοῖς.
Πόλεμον γὰρ εἰσήνεγκεν Ἑλλήνων χθονὶ,
Καὶ Φρυξὶ δυστήνοισιν, ὡς ὄχλου βροτῶν,
Πλήθους τε κουφίσειε μητέρα χθόνα, 40
Γνωτόν τε θείη τὸν κράτιστον Ἑλλάδος.
Φρυγῶν δ' ἐς ἀλκὴν προὐτέθην. ἐγὼ μὲν οὔ,
Τὸ δ' ὄνομα τοὐμὸν ἆθλον Ἕλλησιν δορός.
Λαβὼν δέ μ' Ἑρμῆς ἐν πτυχαῖσιν αἰθέρος,
Νεφέλῃ καλύψας, οὐ γὰρ ἠμέλησέ μου 45
Ζεὺς, τόνδ' ἐς οἶκον Πρωτέως ἱδρύσατο,
Πάντων προκρίνας σωφρονέστατον βροτῶν,
Ἀκέραιον ὡς σώσαιμι Μενέλεῳ λέχος.
Κἀγὼ μὲν ἐνθάδ' εἰμί. ὁ δ' ἄθλιος πόσις,
Στράτευμ' ἀθροίσας, τὰς ἐμὰς ἀναρπαγὰς 50
Θηρᾷ, πορευθεὶς Ἰλίου πυργώματα.
Ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις
Ῥοαῖσιν ἔθανον. ἡ δὲ πάντα τλᾶσ' ἐγὼ,
Κατάρατός εἰμι καὶ δοκῶ προδοῦσ' ἐμὸν
Πόσιν, συνάψαι πόλεμον Ἕλλησιν μέγαν. 55
Τί δῆτ' ἔτι ζῶ; θεοῦ τόδ' εἰσήκουσ' ἔπος
Ἑρμοῦ, τὸ κλεινὸν ἔτι κατοικήσειν πέδον
Σπάρτης, σὺν ἀνδρὶ γνόντος ὡς ἐς Ἴλιον
Οὐκ ἦλθον, ἵνα μὴ λέκτρ' ὑποστρώσω τινί.
Ἕως μὲν οὖν φῶς ἡλίου τόδ' ἔβλεπεν 60
Πρωτεὺς, ἄσυλος ἦν γάμων. ἐπεὶ δὲ γῆς
Σκότῳ κέκρυπται, παῖς ὁ τοῦ τεθνηκότος
Θηρᾷ γαμεῖν με. τὸν πάλαι δ' ἐμὸν πόσιν
Τιμῶσα, Πρωτέως μνῆμα προσπίτνω τόδε
Ἱκέτις, ἵν' ἀνδρὶ τἀμὰ διασώσῃ λέχη, 65
Ὡς, εἰ καθ' Ἑλλάδ' ὄνομα δυσκλεὲς φέρω,
Μή μοι τὸ σῶμά γ' ἐνθάδ' αἰσχύνην ὄφλῃ.

τευ. Τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος;
Πλούτῳ γὰρ οἶκος ἄξιος προσεικάσαι,
Βασίλειά τ' ἀμφιβλήματ', εὔθριγκοί θ' ἕδραι. 70
Ἔα. ὦ θεοὶ, τίν' εἶδον ὄψιν; ἐχθίστην ὁρῶ
Γυναικὸς εἰκὼ φόνιον, ἥ μ' ἀπώλεσεν,
Πάντας τ' Ἀχαιούς. θεοί σ' ὅσον μίμημ' ἔχεις
Ἑλένης, ἀποπτύσειαν. εἰ δὲ μὴ 'ν ξένῃ
Γαίᾳ πόδ' εἶχον, τῷδ' ἂν εὐστόχῳ πέτρῳ 75
Ἀπώλυσ', ἂν εἰκοῦς ἔθανες ἂν Διὸς κόρης.

ἑλέ. Τί δ', ὦ ταλαίπωρ', ὅστις ὤν μ' ἀπεστράφης,
Καὶ ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς ἐμὲ στυγεῖς;

τευ. Ἥμαρτον, ὀργῇ δ' εἶξα μᾶλλον ἤ μ' ἐχρῆν.
Μισεῖ γὰρ Ἑλλὰς πᾶσα τὴν Διὸς κόρην. 80
Σύγγνωθι δ' ἡμῖν τοῖς λελεγμένοις γύναι.

ἑλέ. Τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπεστράφης πέδον;

τευ. Εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὦ γύναι, τῶν ἀθλίων.

ἑλέ. Οὐκ ἆρα σ' Ἑλένην εἰ στυγεῖς, θαυμαστέον.
Ἀτὰρ τίς εἶ; πόθεν; τίνος; ἐξαυδᾶν σε χρή. 85

τευ. Ὄνομα μὲν ἡμῖν, Τεῦκρος. ὁ δὲ φύσας πατὴρ,
Τελαμών. Σαλαμὶς δὲ πατρὶς ἡ θρέψασά με.

ἑλέ. Τί δῆτα Νείλου τούσδ' ἐπιστρέφῃ γύας;

τευ. Φυγὰς πατρῴας ἐξελήλαμαι χθονός.

ἑλέ. Τλήμων ἂν εἴης. τίς δέ σ' ἐκβάλλει πάτρας; 90

τευ. Τελαμὼν ὁ φύσας. τίν' ἂν ἔχοις μᾶλλον φίλον;

ἑλέ. Ἐκ τοῦ; τὸ γάρ τοι πρᾶγμα συμφορὰν ἔχει.

τευ. Αἴας μ' ἀδελφὸς ὤλεσ', ἐν Τροίᾳ θανών.

ἑλέ. Πῶς; οὔ τί που σῷ φασγάνῳ βίον στερείς;

τευ. Οἰκεῖον αὐτὸν ὤλεσ' ἅλμ' ἐπὶ ξίφος. 95

ἑλέ. Μανέντ'; ἐπεὶ τίς σωφρονῶν τλαίη τάδ' ἄν;

τευ. Τὸν Πηλέως τιν' οἶσθ' Ἀχιλλέα γόνον;

Μνη.

ἑλέ. Μνηστὴρ ποθ' Ἑλένης ἦλθεν, ὡς ἀκούομεν.
τευ. Θανὼν δ' ὅπλων ἔριν ἔσχε συμμάχοις.
ἑλέ. Καὶ δὴ τί τοῦτ' Αἴαντι γίγνεται κακόν; 100
τευ. Ἄλλου λαβόντος ὅπλ', ἀπηλλάχθη βίου.
ἑλέ. Σὺ τοῖς ἐκείνου δῆτα τί κακοῖς νοσεῖς;
τευ. Οὕνεκ' αὐτῷ γ' οὐ ξυνωλόμην ὁμοῦ.
ἑλέ. Ἦλθες γὰρ, ὦ ξεῖν', Ἰλίου κλεινὴν πόλιν;
τευ. Καὶ ξύν γε πέρσας αὐτὸς ἀνταπωλόμην. 105
ἑλέ. Ἤδη γὰρ ἧπται, καὶ κατείργασται πυρί;
τευ. Ὥστ' οὐδ' ἴχνος γε τειχέων εἶναι σαφές.
ἑλέ. Ὦ τλῆμον Ἑλένη, διὰ σ' ἀπόλλυνται Φρύγες.
τευ. Καὶ πρός γ' Ἀχαιοί· μεγάλα δ' εἴργασται κακά.
ἑλέ. Πόσον χρόνον γὰρ διεπορθήθη πόλις; 110
τευ. Ἑπτὰ σχεδόν τι καρπίμους ἐτῶν κύκλους.
ἑλέ. Χρόνον δ' ἐμείνατ' ἄλλον ἐν Τροίᾳ πόσον;
τευ. Πολλὰς σελήνας, δέκα διελθούσας ἔτη.
ἑλέ. Ἦ καὶ γυναῖκα Σπαρτιᾶτιν εἵλετε;
τευ. Μενέλαος αὐτὴν ἦγ' ἐπισπάσας κόμης. 115
ἑλέ. Εἶδες σὺ τὴν δύστηνον, ἢ κλύων λέγεις;
τευ. Ὥσπερ σέ γ', οὐδὲν ἧσσον, ὀφθαλμοῖς ὁρῶ.
ἑλέ. Σκοπεῖτε, μὴ δόκησιν εἴχετ' ἐκ θεῶν.
τευ. Ἄλλου λόγου μέμνησο, μὴ κείνης ἔτι.
ἑλέ. Οὕτω δοκεῖτε τὴν δόκησιν ἀσφαλῆ; 120
τευ. Αὐτὸς γὰρ ὄσσοις εἶδον, καὶ νοῦς ὁρᾷ.
ἑλέ. Ἤδη δ' ἐν οἴκοις σὺν δάμαρτι Μενέλεως;
τευ. Οὔκουν ἐν Ἄργει γ', οὐδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοαῖς.
ἑλέ. Αἰαῖ, κακὸν τόδ' εἶπας, οἷς κακὸν λέγεις.
τευ. Ὡς κεῖνος ἀφανὴς σὺν δάμαρτι κλῄζεται. 125
ἑλέ. Οὐ πᾶσι πορθμὸς αὐτὸς Ἀργείοισιν ἦν;
τευ. Ἦν, ἀλλὰ χειμὼν ἄλλοσ' ἄλλον ὥρισε.
ἑλέ. Ποίοισιν ἐν νώτοισι ποντίας ἁλός;
τευ. Μέσον περῶσι πέλαγος Αἰγαίου πόρου.
ἑλέ. Κἀκ τοῦδε Μενέλαον οὔτις οἶδ' ἀφιγμένον; 130
τευ. Οὐδείς· θανὼν δὲ κλῄζεται καθ' Ἑλλάδα.
ἑλέ. Ἀπωλόμεσθα. Θεστιὰς δ' ἔστιν κόρη;
τευ. Λήδαν ἔλεξας; οἴχεται θανοῦσα δή.
ἑλέ. Οὔ πού νιν Ἑλένης αἰσχρὸν ὤλεσεν κλέος;
τευ. Φασὶ βρόχῳ γ' ἅψασαν εὐγενῆ δέρην. 135
ἑλέ. Οἱ Τυνδάρειοι δ' εἰσὶν, ἢ οὐκ εἰσὶ κόροι;
τευ. Τεθνᾶσι, καὶ τεθνᾶσι· δύο δ' ἐστὸν λόγω.
ἑλέ. Πότερος ὁ κρείσσων; ὦ τάλαιν' ἐγὼ κακῶν.
τευ. Ἄστροις σφ' ὁμοιωθέντε φάσ' εἶναι θεώ.
ἑλέ. Καλῶς ἔλεξας τοῦτο· θάτερον δὲ τί; 140
τευ. Σφαγαῖς ἀδελφῆς οὕνεκ' ἐκπνεῦσαι βίον.
Ἅλις δὲ μύθων· οὐ διπλᾶ χρῄζω στένειν.
Ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον τούσδε βασιλείους δόμους,
Τὴν θεσπιῳδὸν Θεονόην χρῄζων ἰδεῖν,
Σὺ προξένησον, ὡς τύχω μαντευμάτων, 145
Ὅπῃ νεὼς στείλαιμ' ἂν οὔριον πτερὸν
Ἐς γῆν ἐναλίαν Κύπρον, οὗ μ' ἐθέσπισεν
Οἰκεῖν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωτικὸν
Σαλαμῖνα θέμενον τῆς ἐκεῖ χάριν πάτρας.
ἑλέ. Πλοῦς, ὦ ξέν', αὐτὸς σημανεῖ· σὺ δ' ἐκλιπὼν 150
Γῆν τήνδε φεῦγε, πρίν σε παῖδα Πρωτέως
Ἰδεῖν, ὃς ἄρχει τῆσδε γῆς· ἄπεστι δὲ
Κυσὶ πεποιθὼς ἐν φοναῖς θηροκτόνοις.
Κτείνει γὰρ Ἕλλην' ὅντιν' ἂν λάβῃ ξένον.
Ὅτου δ' ἕκατι, μήτε σὺ ζήτει μαθεῖν, 155
Ἐγώ τε σιγῶ· τί γὰρ ἂν ὠφελοῖμί σε;
τευ. Καλῶς ἔλεξας, ὦ γύναι· θεοὶ δέ σοι
Ἐσθλῶν ἀμοιβὰς ἀντιδωρησαίατο.
Ἑλένῃ δ' ὅμοιον σῶμ' ἔχουσ', οὐ τὰς φρένας
Ἔχεις ὁμοίας, ἀλλὰ διαφόρους πολύ. 160
Κακῶς δ' ὄλοιτο, μηδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοὰς
Ἔλθοι· σὺ δ' εἴης εὐτυχὴς ἀεὶ, γύναι.
ἑλέ. Ὦ μεγάλων ἀχέων καταβαλλομένα μέγαν οἶκτον,
Ποῖον ἁμιλλαθῶ γόον, ἢ τίνα μοῦσαν ἐπέλθω,
Δάκρυσιν, ἢ θρήνοις, ἢ πένθεσιν; ἒ ἔ. 165

Hel. *Aliquando venit procus Helenæ, vt audimus.*
Teu. *Is mortuus reliquit certamen socijs suis de armis.*
Hel. *Quare verò hoc fuit malum Aiaci?*
Teu. *Cùm alius potitus esset armis, ipse de vita decessit.*
Hel. *Tu igitur ob illius mala laboras?*
Teu. *Propterea quòd non vnà cum eo perij.*
Hel. *Venisti igitur, ò hospes, ad inclytam vrbem Ilij?*
Teu. *Et quidem simul expugnans, vicissim perij.*
Hel. *Iamne incensa, & deleta est igni?*
Teu. *Ita, vt ne vestigium quidem murorum appareat.*
Hel. *O misera Helena, propter te pereunt Phryges.*
Teu. *Et præterea Græci: magna enim mala acciderunt.*
Hel. *Quantum verò tẽpus consumptũ est in expugnanda vrbe?*
Teu. *Septem propemodum frugiferi annorum orbes.*
Hel. *Quantum verò reliquum temporis in Troia mansistis?*
Teu. *Multas lunas, multos menses, decem elapsos annos.*
Hel. *An etiam mulierem Spartanam cepistis?*
Teu. *Menelaus eam abduxit, retrahens coma.*
Hel. *Vidistine tu miseram illam, an narras tantùm audita?*
Teu. *Sicut te iam meis oculis cerno non minus.*
Hel. *Videte ne habueritis falsam à dijs oblatam opinionem.*
Teu. *Alius rei mentionem fac, ne illius ampliùs memineris.*
Hel. *Tam certam hanc opinionem existimatis?*
Teu. *Ipse enim meis oculis vidi, & mens cernit.*
Hel. *Estne Menelaus iam domi cum coniuge sua?*
Teu. *Neque in Argis est, neque ad fluenta Eurotæ.*
Hele. *Heu heu, malum hoc dixisti, quibus malum hoc dicis.*
Teu. *Quia ille dicitur mortuus cum vxore sua.*
Hele. *Annon erat omnibus Græcis idem traiectus?*
Teu. *Erat: sed tempestas aliò alium disiecit.*
Hele. *Quibus in dorsis vacitiqui æquoreis salis?*
Teu. *Transeuntibus medium pelagus Ægei maris.*
Hele. *Et nemo nouit an Menelaus ex hoc euaserit?*
Teu. *Nemo fama enim est eum mortuum esse per Græciam.*
Hele. *Perijt superestne Thestias puella?*
Teu. *Ledam dicis? morte iam perijt.*
Hele. *Num eam perdidit mala fama Helenæ?*
Teu. *Aiunt laqueo strinxisse generosum collum.*
Hele. *Vtrum verò viuunt filij Tyndarei, an non?*
Teu. *Mortui sunt, & non sunt mortui: duplex enim est fama.*
Hele. *Vtra est potior? ò me miseram propter hæc mala.*
Teu. *Dicunt assimilatos astris esse Deos.*
Hele. *Rectè dixisti hoc, quæ verò est altera fama?*
Teu. *Ob sororis cædem efflasse animam.*
Sed satis superque de his dictum est, non volo dupliciter gemere.
Sed quorum causa veni in hanc regiam domum,
Fatidicam Theonoen cupiens videre, hac in re
Adiuua me officiosè, vt consequar vaticinia,
Quò mittam secundam alam nauis
In terram marinam, i. in insulã, Cyprũ, vbi me vaticinatus est
Apollo habitaturum, nomen insulare,
Salaminis imponentem ibi recẽs conditę, *antiquæ patriæ causa.*
Hele. *Ipsa nauigatio, ò hospes, ostendet. tu verò relicta*
Hac terra fuge priusquam te filius Protei
Videat, qui dominus est huius terræ: abest enim iam
Confidens canibus in cæde ferarum mactante.
Occidit enim quemcunque ex Græcis hospitem ceperit.
Qua verò de causa hoc faciat, *neq; tu studeas cognoscere,*
Et ego taceo: quid enim te iuuerim hac re?
Teu. *Rectè dixisti ò mulier. Dij verò tibi*
Reddant gratiam pro tuis beneficiis:
Cùm autem habeas corpus simile Helenæ, haud tamen *animum*
Habes similem, sed valdè dissimilem.
Malè verò pereat Helena, neque ad fluenta Eurotæ
Veniat: tibi verò ò mulier semper bene sit.
Hele. *O me consectam magnorũ dolorũ magnã miserationem,*
Quo luctu mecũ ipsa *certabo? aut quod carmen persequar,*
Lacrymis, aut lamentis, aut lugubri querela: heu, heu.

EPODICA.

Strophe. I.

Alata puella,
Virgines. Telluris filiæ,
Sirenes, vtinam meis luctibus accentrices
Veniatis, habentes Lybicam
Fistulam, aut calamos in *deplorandis malis*
Meis, continuas lacrymas,
Dolores doloribus, carmina carminibus,
Et cantus meis *lamentationibus consonos*
Mittat proserpina,
Funestos, funestos, grata mihi *beneficia,*
Vt inter lacrymas à me
Sub nigram aulam hy-
mnos accipiat extinctis mortuis conuenientes.

Antistrophe. I.

Cho. *Ad aquam caruleam*
Fui, & implicito gramine
Purpureas tunicas marinas
In aureo fulgore
Calefaciens, & circum in ramis arundinis,
Inde miserabiliter quædam vox *resonuit.*
Audiui strepitum inamœnum, flebilem,
Quia sonum quendam edidit lamentatione gemens
Ceu quædam Nympha Nais,
Quæ propter *maritum* in *montibus fugientem,* per montes errantem *emittit tristem* ciulatum, *subque*
Saxeis cauis antris
Deplorat nuptias Panis.

Strophe II.

Hel. *Io, Io. O præda barbarica nauis,*
Puella Græca,
Nauta ex Græcis
Quispiam venit, venit,
Lacrymas super lacrymas mihi ferens,
Ilij euersionem narrans,
Quæ cura fuit igni Idæo, quæ Idæo incendio deflagrauit
Propter me, propter quam multi interfecti sunt,
Propter meum infelix nomen.
Leda verò laqueis
Vitam finiuit, dede-
corans, nos propter dolores nostra causa susceptos moriẽs.
Meus verò in mari multùm vagatus
Maritus perditus obiit.
Castorisque fratrisque simul geniti Pollucis,
Geminum patriæ decus,
Euanidum, euanidum, ex hominum conspectu sublatum
Equis pulsata reliquit sola,
Gymnasiáque arundinosi
Eurotæ prope ripas, *iuuenilem laborem.*

Antistrophe. II.

Cho. *Heu heu, heu heu: ô fortunam multorum gemituum autorẽ,*
Et fatum tuum ô mulier.
Infelix vita
Quædam tibi *contigit, contigit,*
Quando genuit te ex matre
Iupiter insignis per atherem delatus,
Candida niuis instar ala cygni.
Quod enim malum à te abest?
Quas vitæ miserias non sustinuisti?
Mater enim periit,
Et gemini, Iouis non fe-
lices sunt filij chari.
Solumque patrium non vides.
Per multos verò populos *vadit*
Fama, quæ te barbaro
Connubio ô venerãda, tribuit.
Tuus verò maritus *in mari*

ἘΠΩΔΙΚΆ.

Στροφὴ α'.

1 Πτεροφόροι νεάνιδες,
2 Παρθένοι χθονὸς κόραι
3 Σειρῆνες, εἴθ' ἐμοῖς
4 Μόλοιτ' ἔχουσαι τὸν Λίβυν
5 Λωτὸν ἢ σύριγγας αἰλίνοις κακοῖς 170
6 Τοῖς ἐμοῖσι σύνοχα δάκρυα,
7 Πάθεσι πάθεα, μέλεσι μέλεα.
8 Μουσεῖα τε θρηνήμασι ξυνῳδὰ
9 Πέμψειε Φερσέφασσα,
10 Φόνια, φόνια, χάριτας, 175
11 Ἵν' ἐπὶ δάκρυσι παρ' ἐμοῦ
12 Ὑπὸ μέλαθρα νύχια παι-
13 ᾶνας νέκυσιν ὀλομένοις λάβῃ.

Ἀντιστροφὴ α'.

χο. 1 Κυανοειδὲς ἀμφ' ὕδωρ
2 Ἔτυχον, ἕλικά τ' ἀνὰ χλόαν 180
3 Φοίνικας ἁλιοπέπλους
4 Αὐγαῖσιν ἐν ταῖς χρυσέαις
5 Θάλπουσ', ἀμφί τ' ἐν δόνακος ἔρνεσιν,
6 Ἔνθεν οἰκτρὸν ἀνεβόασεν.
7 Ὅμαδον ἔκλυον, ἔλεγον, 185
8 Ὅτι ποτ' ἔλακεν αἰάγμασι στένουσα,
9 Νύμφα τις οἷα Ναΐς,
10 Ὄρεσι φυγάδα νόμον ἱ-
11 εῖσα γοερόν, ὑπὸ δὲ
12 Πέτρινα μύχαλα γύαλα 190
13 Πανὸς ἀνακαλεῖ γάμους.

Στροφὴ β'.

ἑλ. 1 Ἰὼ, ἰὼ, θήραμα βαρβάρου πλάτας,
2 Ἑλλανίδες κόραι,
3 Ναύτας Ἀχαιῶν
4 Τίς ἔμολεν, ἔμολεν, 195
5 Δάκρυα δάκρυσί μοι φέρων,
6 Ἰλίου κατασκαφάν,
7 Πυρὶ μέλουσαν Ἰδαίῳ,
8 Δι' ἐμὲ τὰν πολυκτόνον,
9 Δι' ἐμὸν ὄνομα πολύπονον. 200
10 Λήδα δ' ἐν ἀγχόναις
11 Θάνατον ἔλαβεν αἰσχύ-
12 νας ἐμᾶς ὑπ' ἀλγέων.
13 Ὁ δ' ἐμὸς ἐν ἁλὶ πολυπλανὴς
14 Πόσις ὀλόμενος οἴχεται. 205
15 Κάστορός τε συγγόνου τε
16 Διδυμογενὲς ἄγαλμα πατρίδος,
17 Ἀφανὲς, ἀφανὲς
18 Ἱππόκροτα λέλοιπε δάπεδα,
19 Γυμνάσιά τε δονακόεντος 210
20 Εὐρώτα, νεανιᾶν πόνον.

Ἀντιστροφὴ β'.

χο. 1 Αἰαῖ, αἰαῖ, ὦ δαίμονος πολυστόνου
2 Μοίρας τε σᾶς γύναι.
3 Αἰὼν δυσαίων
4 Τις ἔλαχεν, ἔλαχεν, 215
5 Ὅτε σε τέκετο ματρόθεν
6 Ζεὺς πρέπων δι' αἰθέρος,
7 Χιονόχρως κύκνου πτερῷ.
8 Τί γὰρ ἄπεστί σοι κακῶν;
9 Τίνα δὲ βίοτον οὐκ ἔτλας; 220
10 Μάτηρ μὲν οἴχεται,
11 Δίδυμά τε Διὸς οὐ-
12 δαιμονεῖ τέκνα φίλα.
13 Χθόνα δὲ πάτριον οὐχ ὁρᾷς.
14 Διὰ δὲ πόλιας ἔρχεται 225
15 Βάξις, ἅ σε βαρβάροισι
16 Λέχεσι πόσιν ὀπαδίδωσι.
17 Ὁ δὲ σὸς ἐν ἁλὶ,

18 Κύμασί τε λείψαντα βίοτον,
19 Οὐδέ ποτ' ἔτι πάτρια μέλαθρα, 230
20 Καὶ χαλκίοικον ὀλβιεῖς.

Ἐπῳδός.

ἑλέ. 1 Φεῦ, φεῦ, τίς ἢ Φρυγῶν,
2 Ἢ τίς Ἑλλανίας ἀπὸ χθονὸς,
3 Ἔτεμε τὰν δακρυόεσσαν
4 Ἰλίῳ πεύκαν; ἔνθεν ὀλόμενον 235
5 Σκάφος συναρμόσας
6 Ὁ Πριαμίδας,
7 Ἔπλευσε βαρβάρῳ πλάτᾳ
8 Τὰν ἐμὰν ἐφ' ἑστίαν,
9 Ἐπὶ τὸ δυστυχὲς κάλλος, 240
10 Ὡς ἕλοι γάμον ἐμόν.
11 Ἁ δὲ δόλιος ἁ πολυκτόνος
12 Κύπρις, Δαναΐδαις ἄγουσα
13 Θάνατον, Πριαμίδαις τε.
14 Ὦ τάλαινα συμφορᾶς. 245
15 Ἡ δὲ χρυσέοις θρόνοις
16 Διὸς ὑπαγκάλισμα σεμνὸν Ἥρα, τὸν ὠκύπουν
17 Ἔπεμψε Μαιάδος γόνον,
18 Ὅς με χλοερὰ
19 Δρεπομέναν ἔσω πέπλων 250
20 Ῥόδεα πέταλα, χαλκίοικον
21 Ὡς Ἀθάναν μόλοι
22 μ' ἀναρπάσας δι' αἰθέρος,
23 Τάνδε γαῖαν εἰς ἄνολβον,
24 Ἔριν ἔριν τάλαιναν ἔθετο
25 Πριαμίδαισιν Ἑλλάδος. 255
26 Τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα
27 Παρὰ Σιμουντίοις ῥοαῖσι
28 Μαψίδιον ἔχει φάτιν.

IAMBOI.

χο. Ἔχεις μὲν ἀλγείν', οἶδα· σύμφορον δέ σοι, 260
Ὡς ῥᾷστα τἀναγκαῖα τοῦ βίου φέρειν.
ἑλέ. Φίλαι γυναῖκες, τίνι πότμῳ συνεζύγην;
Ἆρ' ἡ τεκοῦσά μ' ἔτεκεν ἀνθρώποις τέρας;
Γυνὴ γὰρ οὔθ' Ἑλληνὶς, οὔτε βάρβαρος
Τεῦχος νεοσσῶν λευκὸν ἐκλοχεύεται, 265
Ἐν ᾧ με Λήδαν φασὶν ἐκ Διὸς τεκεῖν.
Τέρας γὰρ ὁ βίος καὶ τὰ πράγματ' ἐστί μου.
Τὰ μὲν δι' Ἥραν, τὰ δὲ τὸ κάλλος αἴτιον.
Εἴθ' ἐξαλειφθεῖσ', ὡς ἄγαλμ', αὖθις πάλιν,
Αἴσχιον εἶδος ἔλαβον ἀντὶ τοῦ καλοῦ. 270
Καὶ τὰς τύχας μὲν τὰς κακὰς ἃς νῦν ἔχω,
Ἕλληνες ἐπελάθοντο, τὰς δὲ μὴ κακὰς
Ἔσωζον, ὥσπερ τὰς κακὰς σώζουσί μου.
Ὅστις μὲν οὖν εἰς μίαν ἀποβλέπων τύχην,
Πρὸς θεῶν κακοῦται, βαρὺ μὲν, οἰστέον δ' ὅμως. 275
Ἡμεῖς δὲ πολλαῖς συμφοραῖς ἐγκείμεθα.
Πρῶτον μὲν οὐκ οὖσ' ἄδικος, εἰμὶ δυσκλεής.
Καὶ τοῦτο μεῖζον τῆς ἀληθείας κακὸν,
Ὅστις τὰ μὴ προσόντα κέκτηται κακά.
Ἔπειτα πατρίδος θεοί μ' ἀφιδρύσαντο γῆς, 280
Ἐς βάρβαρ' ἤθη, καὶ φίλων τητωμένη,
Δούλη καθέστηκ' οὖσ' ἐλευθέρων ἄπο.
Τὰ βαρβάρων γὰρ δοῦλα πάντα, πλὴν ἑνός.
Ἄγκυρα δ' ἥ μου τὰς τύχας ὤχει μόνη,
Πόσιν ποθ' ἥξειν, καί μ' ἀπαλλάξαι κακῶν. 285
Οὗτος τέθνηκεν, οὗτος οὐκέτ' ἔστι δή.
Μήτηρ δ' ὄλωλε, καὶ φονεὺς αὐτῆς ἐγώ.
Ἀδίκως μὲν, ἀλλὰ τἄδικον τοῦτ' ἔστ' ἐμόν.
Ὃ δ' ἀγλάϊσμα δωμάτων ἐμοῦ τ' ἔφυ,
Θυγάτηρ ἄνανδρος πολιὰ παρθενεύεται. 290
Τὼ τοῦ Διὸς δὲ λεγομένω Διοσκόρω,
Οὐκ ἐστόν. ἀλλὰ πάντ' ἔχουσα δυστυχῆ,

Fluctibúsque reliquit vitam.
Nunquam amplius patriam regiam,
Æréque fulgentem domum beabis.

Epodus.

Hele. *Heu heu, quis fuit Phrygum?*
Aut quis à terra Græcorum
Secuit deplorandam
Pinum aduersus Ilium? Vnde perdita
Nauis constructa
Patris *filius Priami,*
Nauigauit barbarico remo
Ad meam domum,
Ad infelicem formam,
Vt raperet me in matrimonium.
Sed dolosa & multarum cædium autor
Venus hoc fecit, *afferens Græcis*
Mortem & Priamidis, i. Troianis.
O me miseram ob *calamitatem.*
Et in aureis sedibus
Iuno, veneranda complexus Iouis, celerem
Filium Maiæ misit,
Qui me herbida
Intra peplos decerpentem
Rosarum folia, æneo templo celebrem
Vt ad Mineruam irem,
Rapiens per aërem, inque correptam portans
In hanc infelicem terram,
Contentionem, contentionem miseram excitauit
Græcia in Priamidas, i. Græcos, & Troianos.
Meum verò nomen
Ad fluenta Simoentis
Inanem habet famam.

IAMBI.

Cho. *Habes quidem graues dolores scio sed conducit tibi,*
Vt quàm facillimè necessaria vitæ mala *feras.*
Hele. *Charæ mulieres, quali fato sum implicata?*
Annon me mater mea prodigium mortalibus peperit?
Nam neque Græca neque barbara mulier
Edit partu album ouum, *vas pullorum,*
In quo ferunt Ledam me ex Ioue conceptam *peperisse.*
Prodigium n. est mea *vita, & res* quę *mihi* contigerunt,
prodigiosæ sunt.
Partim quidem hęc mihi contigerũt *ob Iunonem, partim*
verò forma mea meorum malorum fuit *causa.*
Vtinam deleta sicut statua, iterum
Deteriorem speciem pro illa pulchra forma acciperem.
Nam honestam quidem meam *fortunã, quam nunc habeo,*
Græci sunt obliti. non honestam verò, sed turpē, in animo
Seruant, vt malam fortunam meam *seruant.*
Quisquis igitur inspiciens in vnam fortunam,
A Diis affligitur, graue illud *quidẽ, sed tamen ferendũ est.*
Nos verò multas in *calamitates incidimus.*
Primum enim cum non peccauerim, tamen sum infamis,
Et hoc malum est *maius quàm si verum esset,*
Si cui imputantur mala, quæ non adsunt ei.
Deinde eduxerunt me dij ex patria, & collocauerunt
Inter homines, qui mores habent barbaricos: & ego orbata
Facta sum serua, quæ orta sum ex liberis. *(amicis,*
Omnia n. hominũ gẽnera *apud Barbaros seruiunt, præter*
Illa sola anchora vehebat meã fortunã, (vnũ ipsorũ Regẽ.
Meum maritũ aliquãdo venturũ, & me liberaturũ ex his
Ille iam est mortuus, ille non est amplius. *(malis,*
Mater etiam periit, & ego interfectrix sum *eius,*
Iniustè quidem, sed tamen ego culpam hanc sustineo.
Quod autem fuit decus domus meique,
Filia, sine viro canescit virgo.
Castor verò & Pollux, qui dicuntur filij Iouis,
Non sunt amplius: *Quamobrẽ omnes sustinẽs calamitates,*

Rumoribus quidem fictis obijsse verò ipsa nequaquam.
Hoc verò postremum est si venerimus in patriam,
Carcere coercebimur. Nam mei ciues in carcerem me
coniicient, illam quæ sub Ilio fuit,
Existimantes me Helenam cum Menelao venisse.
Nam si viueret maritus, agnosceremur alter ab altero,
Ad signa venientes, quæ nobis solis erant nota,
Nūc verò neq; hoc est, neq; seruabitur, neq; sospes ille re-
Quid igitur amplius viuo? cui reseruor fortunæ? (dibit vnquā.
Ad nuptias eligam mutationem malorum?
Vt habitem cum viro barbaro, ad opulentam
Mensam sedens? At quando maritus inuisus
Habitat cum muliere, & corpus eius est inuisum.
Optimum est mori, quomodo verò moriar honestè?
Turpes enim sunt laquei sublimes, quibus vita finitur,
Quinetiam in seruis hoc fœdum existimatur.
Sed cædes habent aliquid generosi & pulchri.
Parui autē momēti est modus discedendi iam ex hac vita.
In tantam enim malorum profunditatem venimus.
Nam aliæ quidem propter formam sunt felices
Mulieres: nos verò hæc ipsa perdidit.

Cho. Helena, hospitem qui venit, quisquis est ille,
Ne putes omnia vera dixisse.
Hel. Atqui clarè dixit maritum meum perijsse.
Cho. Multa sunt falsa quæ dicuntur.
Hel. Et contrà, multa quæ vera sunt, perspicua sunt.
Cho. Ad calamitatem enim potius, quàm ad bonum es propensa.
Hele. Metus enim me circumdans in hanc formidinem ducit.
Cho. Quam verò beneuolentiam in his ædib. habes ac experiris?
Hel. Omnes sunt mei amici, præter regem, qui sectatur meas nuptias. (sepulcri.
Cho. Scis igitur quid faciendum tibi sit? relinque hunc locum
Hele. Ad quem sermonem aut adhortationem vadis?
Cho. Ingressa in ædes illius, quæ omnia nouit,
Ex marina Nereide nata puella
Theonoes, interroga eam an tuus maritus adhuc viuat,
An verò solis hāc reliquerit lucē. Vbi verò bene tē cogno
Pro fortuna gaudio, vel luctui indulge. (ueris,
Nam priusquam rectè scias aliquid, quid tibi proderit
Si doleas? Quamobrem obtempera mihi.
Relicto hoc sepulchro, accede ad puellam,
Vnde scies, i. poteris omnia rectè cognoscere
Continens te in his ædibus, quid prospectas vlterius?
Volo autem & ego tecum ingredi domum,
Et simul audire virginis oracula.
Mulier enim debet mulierem adiuuare.

MONOSTROPHICA.

Hel. Amica, sermones vestros & admonitiones accepi.
Ite, ite igitur in domum,
In ædibus miserias
Vt audiatis meas.
Cho. Vocas non ægrè volentem.
Hel. O diem infelicem,
Quàm igitur misera, quàm lacryma-
bilem orationem audiam?
Cho. Ne præsaga dolorum,
Præcipias, ô chara, luctus.
Hel. Quidnam meus maritus miser passus est?
An videt lucem,
Et quadriiugos currus solis,
Et vias astrorum? an verò inter mortuos sub terra
Terrestrem obit fortunam?
Cho. In melius interpretare,
Quicquid est futurum.
Hel. Te inuocaui, & te iurando sum obtestata,
Humidum locum arundinetis
Eurota mortuo scire cupiens
Si vera est fama hæc de viro meo. Nam si mortuus est,

Τοῖς πράγμασιν τέθνηκα, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
Τὸ δ' ἔσχατον τοῦτ', εἰ μόλοιμεν εἰς πάτραν,
Κλείθροις ἂν εἰργοίμεσθα, τὴν ὑπ' Ἰλίῳ 295
Δοκοῦντες Ἑλένην Μενέλεω μ' ἐλθεῖν μέτα.
Εἰ μὲν γὰρ ἔζη πόσις, ἀνεγνώσθημεν ἂν
Εἰς ξύμβολ' ἐλθόντες, ἃ φανερὰ μόνοις ἂν ἦν.
Νῦν δ' οὔτε τοῦτ' ἔστ', οὔτε μὴ σωθῇ ποτε.
Τί δῆτ' ἔτι ζῶ; τίν' ὑπολείπομαι τύχην, 300
Γάμους ἑλομένη τῶν κακῶν ὑπαλλαγάς,
Μετ' ἀνδρὸς οἰκεῖν βαρβάρου, πρὸς πλουσίαν
Τράπεζαν ἵζουσ'; ἀλλ' ὅταν πόσις πικρὸς
Ξυνῇ γυναικὶ, καὶ τὸ σῶμ' ἐστὶ πικρόν.
Θανεῖν κράτιστον. πῶς θάνοιμ' ἂν οὖν καλῶς; 305
Ἀσχήμονες μὲν ἀγχόναι μετάρσιοι,
Κἀν τοῖσι δούλοις δυσπρεπὲς νομίζεται,
Σφαγαὶ δ' ἔχουσιν εὐγενές τι καὶ καλόν,
Σμικρὸν δ' ὁ καιρὸς σάρκ' ἀπαλλάξαι βίου.
Εἰς γὰρ τοσοῦτον ἤλθομεν βάθος κακῶν. 310
Αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι διὰ τὸ κάλλος εὐτυχεῖς
Γυναῖκες, ἡμᾶς δ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπώλεσεν.
χο. Ἑλένη, τὸν ἐλθόνθ' ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος,
Μὴ πάντ' ἀληθῆ δοξάσῃς εἰρηκέναι.
ἑλέ. Καὶ μὴν σαφῶς γ' ἔλεξεν ὀλωλέναι πόσιν. 315
χο. Πόλλ' ἂν γένοιτο καὶ διὰ ψευδῶν ἔπη.
ἑλέ. Καὶ τοὔμπαλίν γε τῶνδ' ἀληθείας σαφῆ.
χο. Εἰς ξυμφορὰν γὰρ ἀντὶ τἀγαθοῦ φέρει.
ἑλέ. Φόβος γὰρ εἰς τὸ δεῖμα περιβαλών μ' ἄγει.
χο. Πῶς δ' εὐμενείας τοισίδ' ἐν δόμοις ἔχεις; 310
ἑλέ. Πάντες φίλοι μοι, πλὴν ὁ θηρεύων γάμους.
χο. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; μνήματος λιποῦσ' ἕδραν.
ἑλέ. Εἰς ποῖον ἕρπεις μῦθον ἢ παραίνεσιν;
χο. Ἐλθοῦσ' ἐς οἴκους, ἣ τὰ πάντ' ἐπίσταται,
Τῆς ποντίας Νηρῇδος ἐκγόνου κόρης, 325
Πυθοῦ πόσιν σὸν Θεονόης, εἴτ' ἔστ' ἔτι,
Εἴτ' ἐκλέλοιπε φέγγος· ἐκμαθοῦσα δ' εὖ,
Πρὸς τὰς τύχας τὸ χάρμα, τοὺς γόους τ' ἔχε.
Πρὶν δ' οὐδὲν ὀρθῶς εἰδέναι, τί σοι πλέον
Λυπουμένῃ γένοιτ' ἄν, ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ. 330
Τάφον λιποῦσα τόνδε, σύμμιξον κόρῃ,
Ὅθενπερ εἴσῃ πάντα τἀληθῆ φράσαι.
Ἔχουσ' ἐν οἴκοις τοῖσδε, τί βλέπεις πρόσω;
Θέλω δὲ κἀγώ σοι συνεισελθεῖν δόμοις,
Καὶ συμπυθέσθαι παρθένου θεσπίσματα. 335
Γυναῖκα γὰρ δὴ συμπονεῖν γυναικὶ χρή.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἑλέ. Φίλαι, λόγους ἐδεξάμαν.
Βᾶτε, βᾶτε δ' εἰς δόμους,
Ἀγῶνας ἐντὸς δόμων
Ὡς πύθησθε τοὺς ἐμούς. 340
χο. Θέλουσαν οὐ μόλις καλεῖς.
ἑλέ. Ἰὼ μέλεος ἁμέρα,
Τίν' ἄρα τάλαινα, τίνα δακρυό-
εντα λόγον ἀκούσομαι;
χο. Μὴ πρόμαντις ἀλγέων, 345
Προλάμβαν' ὦ φίλα γόους.
ἑλέ. Τί μοι πόσις μέλεος ἔτλα;
Πότερα δέρκεται φάος,
Τέθριππά τ' ἀελίου,
Ἐς κέλευθά τ' ἀστέρων, ἢ νέκυσι κατὰ χθονὸς 350
Ταὶ χθόνιον ἔχει τύχαν;
χο. Εἰς τὸ φέρτερον τίθει
Τὸ μέλλον, ὅ, τι γενήσεται.
ἑλέ. Σὲ γὰρ ἐκάλεσα, σὲ δὲ κατώμοσα,
Τὸν ὑδρόεντα δόνακι χλοερὸν 355
Εὐρώταν, θανόντος
Εἰ βάξις ἔτυμος ἀνδρὸς ἅδε μοι.

Τί

Τί τέλος ἀνύω τι;
Φόνιον αἰώρημα διὰ δέρης ὀρέξομαι,
Η ξιφοκτόνον δίωγμα λαιμορρύτου σφαγᾶς 360
Αὐτοσίδαρον ἔσω πελάσω διὰ σαρκὸς, ἅμιλλα,
Θῦμα τριζύγοις θεαῖσι. τόν τε σύριγγ' ἀοι-
δαῖς σεβίζοντα Πριαμίδαν ποτ' ἀμφὶ βουστάθμους.
χο. Ἄλλοσ' ἀποτροπὰ κακῶν γένοιτο, τὸ δὲ σὸν, εὐτυχές.
ἑλέ. Ἰὼ Τροία τάλαινα, 365
Δι' ἔργ' ἄνεργ' ὄλλυσαι, μέλεά τ' ἔτλας.
Τὰ δ' ἐμὰ δῶρα Κύπρις ἔτεκε
Πολὺ μὲν αἷμα, πολὺ δὲ δάκρυον,
Ἄχεά τ' ἄχεσι, δάκρυα δάκρυσιν
Ἔλαβε πάθεα. 370
Ματέρες τε παῖδας ὤλεσαν.
Ἀπὸ δὲ παρθένοι κόμας
Ἔθεντο, σύγγονοι νεκρῶν,
Σκαμάνδριον ἀμφὶ Φρύγιον οἶδμα.
Βοὰν βοὰν δ' Ἑλλὰς 375
Κελάδησε κἀνωτότυξεν.
Ἐπὶ δὲ κρατὶ χέρας ἔθηκεν,
Ὄνυχι δ' ἁπαλόχροα γένυν
Ἔδευσε φονίαισι πλαγαῖς.
Ὦ μάκαρ Ἀρκαδία ποτὲ παρθένε 380
Καλλιστοῖ, Διὸς ἃ λεχέων ἐπέ-
βας τετραβάμοσι γυίοις,
Ὡς πολὺ ματρὸς ἐμᾶς ἔχεις πλέον.
Ἃ μορφᾶ θηρῶν λάχνα γυίων,
Ὄμματι λάβρῳ σχῆμα λεαίνας 385
Ἐξαλλάξασ', ἄχθεα λύπης.
Ἄν τέ ποτ' Ἄρτεμις ἐξεχορεύσατο,
Χρυσοκέρατ' ἔλαφον, Μέροπος Τιτανίδα κούραν
Καλλοσύνας ἕνεκεν. τὸ δ' ἐμὸν δέμας,
Ὤλεσεν, ὤλεσε 390
Πέργαμα Δαρδανίας,
Ὀλομένους τ' Ἀχαιούς.

IAMBOI.

με. Ὦ τὰς τεθρίππους Οἰνομάου Πίσῃ κάτα
Πέλοψ ἁμίλλας ἐξαμιλληθείς ποτε,
Εἴθ' ὤφελες τόθ' ἡνίκ' ἔρανον εἰς θεοὺς 395
Πεισθεὶς ἐποίεις, ἐν θεοῖς λιπεῖν βίον,
Πρὶν τὸν ἐμὸν Ἀτρέα πατέρα γεννῆσαί ποτε,
Ὃς ἐξέφυσεν Ἀερόπης λέκτρων ἄπο,
Ἀγαμέμνον', ἐμέ τε Μενέλεων, κλεινὸν ζυγόν.
Πλεῖστον γὰρ οἶμαι, καὶ τόδ' οὐ κόμπῳ λέγω, 400
Στράτευμα κώπῃ διορίσαι Τροίαν ἔπι,
Τύραννος οὐδὲν πρὸς βίαν στρατηλατῶν,
Ἑκοῦσι δ' ἄρξας Ἑλλάδος νεανίαις.
Καὶ τοὺς μὲν οὐκ ἔτ' ὄντας, ἀριθμῆσαι πάρα,
Τοὺς δ' ἐκ θαλάσσης, ἀσμένους πεφευγότας, 405
Νεκρῶν φέροντας ὀνόματ' εἰς οἴκους πάλιν.
Ἐγὼ δ' ἐπ' οἶδμα πόντιον γλαυκῆς ἁλὸς
Τλήμων ἀλῶμαι χρόνον ὅσονπερ Ἰλίου
Πύργους ἔπερσα, κἀς πάτραν χρῄζων μολεῖν,
Οὐκ ἀξιοῦμαι τοῦδε πρὸς θεῶν τυχεῖν. 410
Λιβύης τ' ἐρήμους, ἀξένους τ' ἐπιδρομὰς
Πέπλευκα πάσας, χὤταν ἐγγὺς ὦ πάτρας,
Πάλιν μ' ἀπωθεῖ πνεῦμα. κοὔποτ' οὔριον
Εἰσῆλθε λαῖφος, ὥστε μ' εἰς πάτραν μολεῖν.
Καὶ νῦν τάλας ναυαγὸς, ἀπολέσας φίλους, 415
Ἐξέπεσον εἰς γῆν τήνδε. ναῦς δὲ πρὸς πέτρας
Πολλοὺς ἀριθμοὺς ἄγνυται ναυαγίων.
Τρόπις δ' ἐλείφθη ποικίλων ἁρμοσμάτων,
Ἐφ' ἧς ἐσώθην μόλις ἀνελπίστῳ τύχῃ,
Ἑλένη τε, Τροίας ἣν ἀποσπάσας ἔχω. 420
Ὄνομα δὲ χώρας τῆσδε καὶ λεὼν
Οὐκ οἶδ'. ὄχλον γὰρ ἐσπεσεῖν ᾐσχυνόμην,
Ὥσθ' ἱστορῆσαι τὰς ἐμὰς δυσχλαινίας.

Quid hæc absurda censebuntur?
Præbebo collum suspendio letali. (*sanguinem emittentis,*
Aut plagam ense cædes faciente, cruentæ *necis aperto gutture*
Propria manu ferrum e iactans, in guttur *adigam per car-*
nes, ego, quæ fui *certamen,* &
Victima trium Deabus proposita, *quando fistula canens,*
meâ formâ *celebrabat Priameia* Paris *olim apud stabula.*
Cho. *Alio auersio malorum* horum *fiat,* hæc mala Dij alio a-
Hele. *O Troia infelix,* (uertant. *tua verò* res sint *felices.*
Propter facta infecta peris, & sustinuisti misera mala.
Mea enim propter *dona, Venus peperit*
Multum sanguinem multásque lacrymas.
Et dolores super dolores, lachrymas super lachrymas,
Accepit clades Ilium:
Matres enim amiserunt liberos,
Virgines vero rasam comam,
Sorores mortuorum, posuerunt
Ad Scamandrum fluuium Phrygia.
Vocem vero vocem Græcia
Resonantem edidit & vlulauit,
Capitique manus imposuit,
Vnguibúsque teneras genas
Cruentauit letalibus plagis.
O felix Arcadia olim virgo
Callisto quæ cubile Iouis in vrsam conuersa
Conscendisti quadrupedib. mēbris, id est, quatuor pedib.,
Quantò felicior es matre mea,
O Callisto, *quæ forma ferarū,* & *villis mēbrorū,* id est hirsuta
Truci aspectu, figura leænæ (vrsæ forma mēbrisq. villosis
Mutasti & finisti dolores: Felix & illa,
Quam Diana quondam eiecit extra suum chorum,
Ceruam habente aurea cornua, filiā Meropis quæ fuit vnus
Propter pulchritudinem. Meum verò corpus (*ex Titanib.*
Perdidit, perdidit
Pergama Troiana,
Et miseros Græcos.

IAMBI.

Me. *O qui circa Pisam Oenomai quadriiugum*
Certamē vicisti aliquando Pelops, id est, *qui* curuli certamine
Vtinā tūc quādo conuiuiū inter deos (Oenomaū superasti,
Faciebas a patre in frusta *dissectus, inter deos reliquisses*
Priusquam olim generares patrem meum Atreum, (*vitam,*
Qui ex congressu cum Aerope genuit
Agamemnonem, & me Menelaum, inclytum par.
Maximum enim credo (*hoc autem sine iactantia dico*)
Exercitum ad Troiam remis traduxit
Rex nullo modo per vim tyrannicéq; copias ducens:
Sed imperans volentibus iuuenibus Græciæ.
Et alios quidem, qui nō amplius inter viuos *sunt, numerare*
Alios vero, qui ex mari lubenter effugerunt. (*licet.*
Ferentes retro domum nomina mortuorum.
At ego supra vndas cerulei maris
Miser erro, ex quo tempore Ilij
Turres euerti, & in patriam cupiens redire, tamen
A Diis dignus non iudicor, qui hoc consequar.
Libiæq; deserta loca, inhospitalésq; ue barbarorū *incursiones*
Omnes prænauigaui: & quando prope patriam sum,
Ventus me rursus alio *repellit: nec adhuc* aura *secunda*
Intrauit ac inflauit meæ nauis *velum, vt ego in patriam*
Et nunc miser naufragus, amissis amicis, (*redirem*
Eiectus sum in hanc terram: nauis autem ad saxa
Multis numeris naufragiorum fracta est.
Carina *verò* sola mihi *relicta est varijs ex compagibus,*
In qua seruatus sum ægrè, insperato casu,
Helenáque mecum, quam a Troia abstractam duco.
Nomen autem regionis huius, & huius *populum*
Non noui: turbam enim adire erubui,
(*Vt* nullus *spectaret meas vestium sordes*)

VV

Occultans præ pudore meas miserias. Quum enim vir
Magnus in miserias incidit, in aliam affectionem
Incidit deteriorem, quàm is qui pridem est infelix.
Necessitas verò me cruciat: nam neque cibus adest mihi,
Neque vestes circa corpus. Hoc autem coniicere
Licet. Nauis enim fragmentis eiectitiis tegor.
Peplos enim priores splendidásque vestes,
Delicatásque mare rapuit, inque antri recessu
Occultata vxore, quæ mihi omnium malorum
Causa fuit, venio reliquos
Socios cogens seruare meos lectos, i. Helenam vxorem.
Solus verò aberro, quærens sociis meis qui illic sunt,
Res necessarias, si quas inueniens accipiam.
Conspicatus autem hanc domum vndique pinnis ornatam,
Et pulchras portas diuitis alicuius viri, huc
Accessi. Spes enim est ex opulentis ædibus me
Accepturum aliquid nostris nautis. Nam pauperes,
Neque si velint iuuare possent.
Ohe. Quis ianitor veniet ex ædibus,
Qui nuntiet mea mala intro?

An. Quis est ad fores? non discedes ab ædibus,
Nec stans ad fores atrij
Molestiam præbebis dominis? aut morieris,
Cùm sis Græcus, quibus non est reditus ex hac terra.

Men. O anus, hæc hæc verba recte dicis,
Licet tibi ita loqui. parebo igitur sed tamē hūc omitte sermonem.

An. Abi, nam hoc munus mihi incumbit, ô hospes,
Ne quis Græcus accedat ad hanc domum.

Men. Ah, ne afferas mihi manus neque per vim me pellas.

An. Non enim obtemperas mihi, quæ dico: culpandus igitur es.

Men. Nuncia intus tuis dominis.

An. Vereor ne acerbum sit tibi si tua verba nunciem.

Men. Venio naufragus hospes, non violandum hominum genus.

An. Vade nunc ad aliam aliquam domum pro ista.

Men. Non faciam, sed intrabo: tu verò pare mihi.

An. Scito te esse molestum & mox depelleris vi.

Men. Heu heu vbi sunt mei egregij exercitus?

An. Illic igitur fortasse fuisti superbus, non hic.

Men. O Fortuna, quam indigna contumelia afficimur?

An. Quare palpebras humectas lachrymis? quid doles?

Men. Priorem felicitatem a nobis amissam doleo.

An. Igitur discedens des has lacrymas tuis amicis.

Men. Quænam hæc regio? cuius nam istæ regiæ ædes?

An. Proteus hanc domū incolit: terra verò hæc vocatur Ægyptus.

Men. Ægyptus? ô me infelicem quò igitur nauigaui?

An. An verò tu cōtemnis gentem Nili?

Men. Non illam contemno: sed gemo meam fortunam.

An. Multi sunt videlicet, non tu solus.

Men. Estne igitur domi rex de quo dicis?

An. Hoc est eius sepulchrum, filius verò est dominus terræ.

Men. Vbi verò est? extrane foris, an domi?

An. Non est intus. Græcis autem est infestissimus.

Men. Quam causam habet, quam ego luo?

An. Helena est in ædibus, filia Iouis.

Men. Quomodo ais? quem sermonem dixisti? dic mihi iterum.

An. Filia Tyndarei, quæ Spartæ quondam erat.

Men. Vnde profecta? quam rationem ista res habet?

An. Ex agro Laconico huc profecta.

Men. Quando? num spoliati sumus, coniuge erepta ex antro?

An. Priusquam Græci venirent ad Troiam, ô hospes.
Quare discede a domo: nam est quædam in domo
Plaga regia, qua turbatur domus.
Non venisti tempestiue: si verò dominus
Ceperit te, mors erit tibi loco xeniorum.
Beneuola enim sum Græcis: sed tamen aspera
Verba tibi dedi, i. dixi, timens dominum meum.

Men. Quid dicam? quid loquar? miseras enim ærumnas
Audio prioribus nunc accedentes:

Κρύπτων ὑπ' αἰδοῦς τὰς τύχας· ὅταν δ' ἀνὴρ
Πράξῃ κακῶς ὑψηλὸς, εἰς ἀηθίαν 425
Πίπτει κακίω τοῦ πάλαι δυσδαίμονος.
Χρεία δὲ τείρει μ'· οὔτε γὰρ σῖτος πάρα,
Οὔτ' ἀμφὶ χρῶτ' ἐσθῆτες· αὐτὰ δ' εἰκάσαι
Πάρεστι ναὸς ἐκβόλοις ἃ ἀμπίσχομαι.
Πέπλους δὲ τοὺς πρὶν, λαμπρά τ' ἀμφιβλήματα, 430
Χλιδάς τε πόντος ἥρπασ'· ἐν δ' ἄντρου μυχοῖς
Κρύψας γυναῖκα τὴν κακῶν πάντων ἐμοὶ
Ἄρξασαν, ἥκω, τούς τε περιλελειμμένους
Φίλων φυλάσσειν τἄμ' ἀναγκάσας λέχη.
Μόνος δὲ νοστῶ, τοῖς ἐκεῖ ζητῶν φίλοις 435
Τὰ πρόσφορ', ἤν πως ἐξερευνήσας λάβω.
Ἰδὼν δὲ δῶμα περιφερὲς θριγκοῖς τόδε,
Πύλας τε σεμνὰς ἀνδρὸς ὀλβίου τινὸς,
Προσῆλθον· ἐλπὶς δ' ἔκ γε πλουσίων δόμων
Λαβεῖν τι ναύταις· ἐκ δὲ μὴ 'χόντων βίον, 440
Οὐδ' εἰ θέλοιεν, ὠφελεῖν ἔχοιεν ἄν.
Ὠή· τίς ἂν πυλωρὸς ἐκ δόμων μόλοι,
Ὅστις διαγγείλειε τἄμ' εἴσω κακά;

χ. Τίς πρὸς πύλαισιν; οὐκ ἀπαλλάξῃ δόμων,
Καὶ μὴ πρὸς αὐλείοισιν ἑστηκὼς πύλαις, 445
Ὄχλον παρέξεις δεσπόταις; ἢ κατθανῇ
Ἕλλην πεφυκὼς, οἷσιν οὐκ ἐπιστροφαί.

με. Ὦ γραῖα, ταῦτα ταῦτ' ἔπη καλῶς λέγεις.
Ἔξεστι· πείσομαι γάρ· ἀλλ' ἄνες λόγον.

χ. Ἄπελθ'· ἐμοὶ γὰρ τοῦτο προστέτακται, ξένε, 450
Μηδένα πελάζειν τοῖσδ' Ἑλληνικὸν δόμοις.

με. Ἆ, μὴ προσείλει χεῖρα, μηδ' ὤθει βίᾳ.

χ. Πείθῃ γὰρ οὐδὲν ὧν λέγω· σὺ δ' αἴτιος.

με. Ἄγγειλον εἴσω δεσπόταισι τοῖσι σοῖς.

χ. Πικρῶς ἄρ' οἶμαί γ' ἀγγελεῖν τοὺς σοὺς λόγους. 455

με. Ναυαγὸς ἥκω ξένος, ἀσύλητον γένος.

χ. Οἶκον πρὸς ἄλλον νῦν τιν' ἀντὶ τοῦδ' ἴθι.

με. Οὐκ, ἀλλ' ἔσω πάρειμι· καὶ σύ μοι πιθοῦ.

χ. Ὀχληρὸς ἴσθ' ὤν, καὶ τάχ' ὠσθήσῃ βίᾳ.

με. Αἰαῖ, τὰ κλεινὰ ποῦ 'στί μοι στρατεύματα; 460

χ. Οὐκοῦν ἐκεῖ που σεμνὸς ἦσθ', οὐκ ἐνθάδε.

με. Ὦ δαῖμον, ὡς ἀνάξι' ἠτιμώμεθα.

χ. Τί βλέφαρα τέγγεις δάκρυσι; πρὸς τίν' οἰκτρὸς εἶ;

με. Πρὸς τὰς πάροιθε συμφορὰς εὐδαίμονας.

χ. Οὔκουν ἀπελθὼν δάκρυα σοῖς δώσεις φίλοις. 465

με. Τίς δ' ἥδε χώρα; τοῦ δὲ βασίλειοι δόμοι;

χ. Πρωτεὺς τάδ' οἰκεῖ δώματ'. Αἴγυπτος δὲ γῆ.

με. Αἴγυπτος; ὦ δύστηνος, οἷ πέπλευκ' ἄρα.

χ. Τί δὴ τὸ Νείλου μεμπτόν ἐστί σοι γάνος;

με. Οὐ τοῦτ' ἐμέμφθην· τὰς ἐμὰς στένω τύχας. 470

χ. Πολλοὶ κακῶς πράσσουσιν, οὐ σὺ δὴ μόνος.

με. Ἔστ' οὖν ἐν οἴκοις ὅντιν' ὀνομάζεις, ἄναξ;

χ. Τόδ' ἐστὶν αὐτοῦ μνῆμα, παῖς δ' ἄρχει χθονός.

με. Ποῦ δῆτ' ἂν εἴη; πότερον ἐκτὸς ἢ 'ν δόμοις;

χ. Οὐκ ἔνδον. Ἕλλησιν δὲ πολεμιώτατος. 475

με. Τίν' αἰτίαν σχὼν ἧς ἐπηυρόμην ἐγώ;

χ. Ἑλένη κατ' οἴκους ἐστὶ τούσδε τοῦ Διός.

με. Πῶς φῄς; τίν' εἶπας μῦθον; αὖθίς μοι φράσον.

χ. Ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣ κατὰ Σπάρτην ποτ' ἦν.

με. Πόθεν μολοῦσα; τίνα τὸ πρᾶγμ' ἔχει λόγον; 480

χ. Λακεδαίμονος γῆς δεῦρο νοστήσασ' ἄπο.

με. Πότ'; οὔ τί που λελῄσμεθ' ἐξ ἄντρων λέχος;

γρ. Πρὶν τοὺς Ἀχαιοὺς ἐς Τροίαν πλεῦσαι, ξένε.
Ἀλλ' ἕρπ' ἀπ' οἴκων· ἔστι γάρ τις ἐν δόμοις
Τύχη τύραννος, ᾗ ταράσσεται δόμος. 485
Καιρὸν γὰρ οὐδέν' ἦλθες· ἢν δὲ δεσπότης
Λάβῃ σε, θάνατος ξένιά σοι γενήσεται.
Εὔνους γάρ εἰμ' Ἕλλησιν, οὐχ ὅσον πικροὺς
Λόγους ἔδωκα, δεσπότην φοβουμένη.

με. Τί φῶ; τί λέξω; συμφορὰς γὰρ ἀθλίας 490
Ἐκ τῶν πάροιθε τὰς παρεστώσας κλύω,

Εἰ τὴν μὲν αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἄγων
Ἥκω δάμαρτα, καὶ κατ᾽ ἄντρα σώζεται,
Ὄνομα δὲ ταὐτὸν τῆς ἐμῆς ἔχουσά τις
Δάμαρτος ἄλλη, τοισίδ᾽ ἐναίει δόμοις. 495
Διός γ᾽ ἔλεξε παῖδά νιν πεφυκέναι.
Ἀλλ᾽ ἦ τις ἔστι Ζηνὸς ὄνομ᾽ ἔχων ἀνὴρ
Νείλου παρ᾽ ὄχθας; εἷς γὰρ ὅ γε κατ᾽ οὐρανόν.
Σπάρτη δὲ ποῦ γῆς ἐστι, πλὴν ἵν᾽ αἱ ῥοαὶ
Τοῦ καλλιδόνακός εἰσιν Εὐρώτα μόνον; 500
Ἁπλοῦν δὲ Τυνδάρειον ὄνομα κλῄζεται.
Λακεδαίμονος δὲ γαῖά τις ξυνώνυμος,
Τροίας τ᾽; ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω τί χρὴ λέγειν.
Πολλοὶ γὰρ ὡς εἴξασιν ἐν πολλῇ χθονὶ
Ὀνόματα ταὔτ᾽ ἔχουσι, καὶ πόλις πόλει, 505
Γυνή τε γυναικί· οὐδὲν οὖν θαυμαστέον.
Οὐδ᾽ αὖ τὸ δεινὸν προσπόλου φευξούμεθα.
Ἀνὴρ γὰρ οὐδεὶς ὧδε βάρβαρος φρένας,
Ὃς ὄνομ᾽ ἀκούσας τοὐμὸν οὐ δώσει βοράν.
Κλεινὸν τὸ Τροίας πῦρ, ἐγώ θ᾽, ὃς ἧψά νιν 510
Μενέλαος, οὐκ ἄγνωστος ἐν πάσῃ χθονί.
Δόμων ἄνακτα προσμενῶ· ἔχει δέ μοι
Δισσὰς φυλάξεις. ἢν μὲν ὠμόφρων τις ᾖ,
Κρύψας ἐμαυτὸν εἶμι πρὸς ναυάγια.
Ἢν δ᾽ ἐνδιδῷ τι μαλθακὸν, τὰ πρόσφορα 515
Τῆς νῦν παρούσης συμφορᾶς αἰτήσομαι.
Κακῶν δὲ τοὐμὸν ἔσχατον τοῖς ἀθλίοις,
Ἄλλους τυράννους, αὐτὸν ὄντα βασιλέα,
Βίον προσαιτεῖν. ἀλλ᾽ ἀναγκαίως ἔχει.
Λόγος γάρ ἐστιν οὐκ ἐμὸς, σοφῶν δ᾽ ἔπος, 520
Δεινῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἰσχύειν πλέον.

Σύστημα.

Χο. Ἤκουσα τᾶς θεσπιῳδοῦ κόρας,
Ἃ χρήζουσ᾽ ἐφάνη τυραννείοις
Δόμοις, ὡς Μενέλαος οὔπω
Μελαμφαὲς οἴχεται 525
Δι᾽ ἔρεβος χθονὶ κρυφθεὶς,
Ἀλλ᾽ ἔτι κατ᾽ οἶδμ᾽ ἅλιον
Τρυχόμενος, οὔπω λιμένων
Ψαύσειε πατρίας γᾶς,
Ἀλατείᾳ βιότου 530
Ταλαίφρων, ἄφιλος φίλων,
Παντοδαπᾶς ἐπὶ γᾶς
Πόδα χριμπτόμενος εἰναλίῳ
Κώπᾳ Ἰλιάδος ἐκ γᾶς.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἑλ. Ἥδ᾽ αὖ τάφου τοῦδ᾽ εἰς ἕδρας ἐγὼ πάλιν 535
Στείχω, μαθοῦσα Θεονόης φίλους λόγους,
Ἣ πάντ᾽ ἀληθῶς οἶδε. φησὶ δ᾽ ἐν φάει
Πόσιν τὸν ἀμὸν ζῶντα φέγγος εἰσορᾶν,
Πορθμοὺς δ᾽ ἀλᾶσθαι μυρίους πεπλευκότα
Ἐκεῖσε κἀκεῖσ᾽, οὐδ᾽ ἀγύμναστον πλάναις 540
Ἥξειν, ὅταν δὴ πημάτων λάβῃ τέλος.
Ἓν δ᾽ οὐκ ἔλεξεν, εἰ μολὼν σωθήσεται.
Ἐγὼ δ᾽ ἀπέστην τοῦτ᾽ ἐρωτῆσαι σαφῶς,
Ἡσθεῖσ᾽ ἐπεί νιν εἶπέ μοι σεσωσμένον.
Ἐγγὺς δέ που νιν τῆσδ᾽ ἔφασκ᾽ εἶναι χθονὸς, 545
Ναυαγὸν ἐκπεσόντα σὺν παύροις φίλοις.
Ὤμοι, πότ᾽ ἥξεις; ὡς ποθεινὸς ἂν μόλοις.
Ἔα, τίς οὗτος; οὔ τί που κρυπτεύομαι
Πρωτέως ἀσέπτου παιδὸς ἐκ βουλευμάτων;
Οὐχ ὡς δρομαία πῶλος, ἢ Βάκχη θεοῦ, 550
Τάφῳ ξυνάψω κῶλον; ἄγριος δέ τις
Μορφὴν ὅδ᾽ ἐστὶν, ὅς με θηρᾶται λαβεῖν.
Με. Σὲ τὴν ὄρεγμα δεινὸν ὡρμημένην
Τύμβου ᾽πὶ κρηπῖδ᾽ ἐμπύρους τ᾽ ὀρθοστάτας,
Μεῖνον· τί φεύγεις; ὡς δέμας δείξασα σὸν 555
Ἔκπληξιν ἡμῖν, ἀφασίαν τε προστίθης.
Ἑλ. Ἀδικούμεθ᾽, ὦ γυναῖκες· εἰργόμεσθα γὰρ

Si adducens receptam ex Troia
Coniugem venio, & illa quae in antro latet, seruatur,
Nomen verò idem habens, quod mea, aliqua
Vxor alia in his habitat aedibus.
Dixit enim anus haec, eam esse filiam Iouis,
Sed an est aliquis vir, qui habet nomen Iouis,
Ad ripam Nili? unus qui in caelo est, vnicus est.
Vbi vero terrarum est Sparta, nisi ibi, vbi fluenta
Sunt Eurotae, qui habet pulchros calamos, tantum?
Vnum verò est nomen Tyndarei, quod sic vocatur.
An est aliqua terra, quae idem nomen habeat cum Lacedamone,
Et Troia? ego certè non habeo quid dicam.
Multi enim vt videtur in diuersis regionibus
Habent eadem nomina, & ciuitas cum ciuitate,
Et mulier cum muliere: non est igitur mirandum.
Neque rursus fugiemus terribile istud dictum ancillae.
Nullus enim vir est tam barbaro animo
Qui audito meo nomine, non sit daturus cibum.
Notus est ignis Troiae: egóque, qui accendi ipsam,
Menelaus non sum ignotus in vlla regione,
Expectabo dominum domus: sed illa res habet mihi
Duplicem cautionem. Si quidem est crudelis,
Occultans me, ibo ad fractas tabulas nauis:
Si verò se facilem praebuerit, necessaria subsidia
Praesenti calamitati petam:
Malorum verò nobis miseris illud est extremum,
Quòd ab aliis tyrannis, ipse qui sum rex,
Petere cogor victum sed hoc necessarium est.
Non est autem meus sermo, sed sapientum,
Nihil esse valentius graui necessitate.

Systema.

Cho. *Audiui ex fatidica puella,*
Quae oraculum reddens declarauit in regiis
Aedibus, quòd Menelaus nondum
Nigrum abiit
Per Erebum humo tectus.
Sed adhuc supra fluctus marinos
Vexatus, nondum portus
Patriae terrae possit attingere,
Propter errationem vitae, propter erraticam vitam;
Miser, sine amicis,
Ad omnem terram
Admouens pedem marino
Remo ex terra Troiana profectus.

IAMBI.

Hele. *At ego ad sedem huius sepulchri iterum*
Vado, postquam cognoui charos sermones Theonoes,
Quae omnia bene scit: dicit autem in luce versantem
Meum maritum viuentem intueri lucem,
Nauigióque traiectis sexcentis fretis errare
Huc & illuc, nec inexercitatum erroribus
Venturum, quando peruenerit ad finem malorum.
Vnum verò non dixit, num saluus sit venturus.
Ego autem id percontari palam nolui,
Delectata, quòd enim saluum esse mihi dixit.
Et nunc prope hanc terram esse dicebat,
Eiectum naufragio cum paucis amicis.
Vtinam mihi tandem venias, quàm desideratus venies,
Age quis est iste? nunquid occultis insidiis capior
Ex consiliis impii filii Protei?
Non tanquam equa currens, aut Baccha Dei
Admouebo pedem sepulcro: ferus autem quidam
Aspectu est iste, qui me venando conatur capere.
Men. *Te festinantem ad terribilem fossum*
Sepulcri, & ad sacras placentas ignem coniectens, voco.
Mane, quare fugis? vt ostendens tuum corpus,
Terrorem nobis & stuporem offers.
Hele. *Vim patimur, ô mulieres. Arcemur enim*

A sepulcro, ab hoc viro, & me captam vult
Dare tyrannis, quarum fugimus nuptias.
Men. *Non sumus praedones, neque ministri malorum.*
Hele. *Atqui deformem vestem habes circa corpus.*
Men. *Siste celerem pedem, emittens timorem.*
Hel. *Sisto, postquam attigi hunc locum,* sepulcrum Protei,
Men. *Quaenam es? quam tuam speciem video mulier?*
Hele. *Tu verò quis es? Eadem enim te, quae me,* dubitationis *habet ratio.*
Men. *Nunquam vidi similiorem corpore,*
O dij: nam Dei beneficium est hoc etiam agnoscere amicos.
Hele. *Graeca* sum. *Sed & tuum* genus *cupio scire.*
Men. *Video te Helenae maximè similem, ô mulier.*
Hel. *Et ego te Menelao: nec habeo quod dicam.*
Men. *Rectè profectò agnoscis miserrimum virum.*
Hele. *O serò veniens in manus coniugis tuae.*
Men. *Qualis coniugis? ne attingas meam vestem.*
Hele. *Quam tibi Tyndareus pater meus dedit.*
Men. *O Hecate lucifera, spectra nobis effer laeta.*
Hele. *Non vides me nocturnam ministram Proserpinae.*
Men. *At certè non sum maritus duarum coniugum.*
Hel. *Quorũ verò lectorũ alterũ?* cuius alterius vxoris *dominus es?*
Men. *Illius, quam antrũ occultat, & quã ex Phrygibus adduco.*
Hele. *Non habes aliam vxorem praeter me.*
Men. *An verò sana mente quidẽ sum: at oculi mei laborant,* hallucinantur?
Hele. *An non videris videre tuam coniugem, cum me vides?*
Men. *Corpus* quidem est *simile, sed certa cognitio mihi deest.*
Hel. *Considera quid tibi deest: quis te prudentior est?*
Men. *Similis es, hoc non possum negare.*
Hele. *Quis igitur alius te docebit, nisi oculi tui?*
Men. *Illud quidem, quod ad te attinet, quia habeo aliam vxorẽ.*
Hel. *Ego non veni in terram Troianam, sed erat simulacrum.*
Men. *Quis verò potest facere corpora videntia?*
Hele. *Aether vnde tu habes coniugem diuinitus factam.*
Men. *Quis Deus finxit: dicis enim insperata.*
Hele. *Iunonis permutatio est, ne Paris me potiretur.*
Men. *Quomodo verò hîc eras, & simul in Troia?*
Hel. *Nomen potest in multis locis esse, sed corpus non.*
Men. *Dimitte me, veni satis habens miseriarum.*
Hel. *Relinques igitur nos & abduces illam inanẽ* vel factitiam *vxorem?*
Men. *Vale, quia similis es Helenae.*
Hele. *Perij, nam te nacta maritum, tamen non habebo.*
Men. *Magnitudo malorũ quae ibi perpessi sumus, persuadet me, non tu.*
Hele. *Heu mihi, quae est me infelicior:*
Charissimi me relinquunt, neque redibo ad
Graecos, neque in *patriam meam vnquam.*
Nun. *Menelae, quaerens te, vix tandem inuenio,*
Per omnem hanc terram barbaram errans,
Missus à socijs ad antrum *à te relictis.*
Men. *Quid est? an spoliati estis à barbaris?*
Nun. *Miranda venio habens, quae minora sunt nomine, quã re.*
Men. *Dic, quia adfers aliquid noui hac sollicitudine.*
Nun. *Dico te frustra tot labores sustinuisse.*
Men. *Antiqua refers mala. quid verò noui nuncias?*
Nun. *Coniunx tua abijt ad volumina caeli,*
Sublata ex hominum *oculis, caelóque occultatur,*
Relicto venerando illo antro, vbi eam seruabamus,
Postquàm haec tantùm dixit: O miseri Phryges,
Et omnes Graeci, propter me ad Scamandri
Littus dolis Iunonis estis mortui,
Putantes Paridem habere Helenam, quam non habuit.
Ego verò postquã tãto tẽpore mãsi, quãto me manere oportuit,
Seruans destinatũ fati tempus, ad aërem patrem meũ,
Abeo: misera verò filia Tyndarei famam
Malam frustra audiuit, cùm esset sine culpa.
O filia Ledae salue, hîc eras igitur?
Ego verò te tanquam abijsses in secessus astrorum,
Nunciabam ignorans quod volatile

Τάφου, πρὸς αἰδρὶς τοῦδε. καί μ᾽ ἄγειν θέλει
Δοῦναι τυράννοις, ὧν ἐφεύγομεν γάμους.
με. Οὐ κλῶπές ἐσμεν, οὐχ ὑπηρέται κακῶν. 560
ἑλέ. Καὶ μὴν στολήν γ᾽ ἄμορφον ἀμφὶ σῶμ᾽ ἔχεις.
με. Στῆσον, φόβου μεθεῖσα, λαιψηρὸν πόδα.
ἑλέ. Ἵστημ᾽, ἐπεί γε τοῦδ᾽ ἐφάπτομαι τόπου.
με. Τίς εἶ; τίν᾽ ὄψιν σήν, γύναι, προσδέρκομαι;
ἑλέ. Σὺ δ᾽ εἶ τίς; αὐτὸς γάρ σε κἄμ᾽ ἔχει λόγος. 565
με. Οὐπώποτ᾽ εἶδον προσφερέστερον δέμας.
Ὦ θεοί· θεὸς γὰρ καὶ τὸ γιγνώσκειν φίλους.
ἑλέ. Ἑλληνίς. ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.
με. Ἑλένῃ σ᾽ ὁμοίαν δὴ μάλιστ᾽ εἶδον, γύναι.
ἑλέ. Ἐγὼ δὲ Μενελάῳ γε σέ. οὐδ᾽ ἔχω τί φῶ. 570
με. Ἔγνως γὰρ ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.
ἑλέ. Ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας.
με. Ποίας δάμαρτος; μὴ θίγῃς ἐμῶν πέπλων.
ἑλέ. Ἥν σοι δίδωσι Τυνδάρεως ἐμὸς πατήρ.
με. Ὦ φωσφόρ᾽ Ἑκάτη, πέμπε φάσματ᾽ εὐμενῆ. 575
ἑλέ. Οὐ νυκτίφαντον πρόπολον Ἐνοδίας μ᾽ ὁρᾷς.
με. Οὐ μὴν γυναικῶν γ᾽ εἷς δυοῖν ἔφυν πόσις.
ἑλέ. Ποίων δὲ λέκτρων δεσπότης ἄλλων ἔφυς;
με. Ἣν ἄντρα κεύθει, κἀκ Φρυγῶν κομίζομαι.
ἑλέ. Οὐκ ἔστιν ἄλλη σή τις ἀντ᾽ ἐμοῦ γυνή. 580
με. Ἦπου φρονῶ μὲν εὖ, τὸ δ᾽ ὄμμα μου νοσεῖ;
ἑλέ. Οὐ γάρ με λεύσσων σὴν δάμαρθ᾽ ὁρᾶν δοκεῖς;
με. Τὸ σῶμ᾽ ὅμοιον, τὸ δὲ σαφές μ᾽ ἀποστερεῖ.
ἑλέ. Σκέψαι. τί σου δεῖ; τίς δὲ σοῦ σοφώτερος;
με. Ἔοικας. οὔτοι τοῦτό γ᾽ ἐξαρνήσομαι. 585
ἑλέ. Τίς οὖν διδάξει σ᾽ ἄλλος ἢ τὰ σά γ᾽ ὄμματα;
με. Ἐκεῖ νοσοῦμεν, ὅτι δάμαρτ᾽ ἄλλην ἔχω.
ἑλέ. Οὐκ ἦλθον εἰς γῆν Τρῳάδ᾽, ἀλλ᾽ εἴδωλον ἦν.
με. Καὶ τίς βλέποντα σώματ᾽ ἐξεργάζεται;
ἑλέ. Αἰθήρ, ὅθεν σὺ θεοπόνητ᾽ ἔχεις λέχη. 590
με. Τίνος πλάσαντος θεῶν; ἄελπτα γὰρ λέγεις.
ἑλέ. Ἥρας διάλλαγμ᾽, ὡς Πάρις με μὴ λάβοι.
με. Πῶς οὖν ἂν ἐνθάδ᾽ ἦσθ᾽, ἐν Τροίᾳ θ᾽ ἅμα;
ἑλέ. Τοὔνομα γένοιτ᾽ ἂν πολλαχοῦ, τὸ σῶμα δ᾽ οὔ.
με. Μέθες με, λύπας ἅλις ἔχων ἐλήλυθα. 595
ἑλέ. Λείψεις γὰρ ἡμᾶς, τὰ δὲ κεν᾽ ἐξάξεις λέχη;
με. Καὶ χαῖρέ γ᾽, Ἑλένῃ προσφερὴς ὁθούνεκ᾽ εἶ.
ἑλέ. Ἀπωλόμην. λαβοῦσά σ᾽ οὐχ ἕξω πόσιν.
με. Τἀκεῖ με μέγεθος τῶν πόνων πείθει, σὺ δ᾽ οὔ.
ἑλέ. Οἲ ἐγώ, τίς ἡμῶν ἐγένετ᾽ ἀθλιωτέρα; 600
Οἱ φίλτατοι λείπουσιν. οὐδ᾽ ἀφίξομαι
Ἕλληνας, οὐδὲ πατρίδα τὴν ἐμήν ποτε.
ἄγγ. Μενέλαε, μαστεύων σε κιγχάνω μόλις,
Πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα,
Πεμφθεὶς ἑταίρων τῶν λελειμμένων ὕπο. 605
με. Τί δ᾽ ἔστιν; ἦπου βαρβάρων συλᾶσθ᾽ ὕπο;
ἄγγ. Θαυμάστ᾽, ἐλάσσω τοὔνομ᾽ ἢ τὸ πρᾶγμ᾽ ἔχον.
με. Λέγ᾽. ὡς φέρεις τι τῇδε τῇ σπουδῇ νέον;
ἄγγ. Λέγω πόνους σε μυρίους τλῆναι μάτην.
με. Παλαιὰ θρηνεῖς πήματ᾽. ἀγγέλλεις δὲ τί; 610
ἄγγ. Βέβηκεν ἄλοχος σὴ πρὸς αἰθέρος πτυχάς,
Ἀρθεῖσ᾽ ἄφαντος. οὐρανῷ δὲ κρύπτεται,
Λιποῦσα σεμνὸν ἄντρον, οὗ σφ᾽ ἐσῴζομεν,
Τοσόνδε λέξασ᾽, ὦ ταλαίπωροι Φρύγες,
Πάντες τ᾽ Ἀχαιοί, δι᾽ ἔμ᾽ ἐπὶ Σκαμανδρίοις 615
Ἀκταῖσιν, Ἥρας μηχαναῖς ἐθνήσκετε,
Δοκοῦντες Ἑλένην οὐκ ἔχοντ᾽ ἔχειν Πάριν.
Ἐγὼ δ᾽ ἐπειδὴ χρόνον ἔμειν᾽ ὅσον μ᾽ ἐχρῆν,
Τὸ μόρσιμον σώσασα, πατέρ᾽ ἐς οὐρανὸν
Ἄπειμι. φήμας δ᾽ ἡ τάλαινα Τυνδαρὶς 620
Ἄλλως κακὰς ἤκουσεν, οὐδὲν αἰτία.
Ὦ χαῖρε Λήδας θύγατερ, ἐνθάδ᾽ ἦσθ᾽ ἄρα;
Ἐγὼ δέ σ᾽ ἄστρων ὡς βεβηκυῖαν μυχοὺς
Ἤγγελλον, εἰδὼς οὐδέν, ὡς ὑπόπτερον

Αἰ-

Δέμας πορίζεις. οὐκ ἐῶ σε κερτομεῖν 625
Ἡμᾶς τόδ' αὖθις, ὡς ἄδην ἐν Ἰλίῳ
Πόνους παρεῖχες σῷ πόσει καὶ συμμάχοις.
με. Τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο. ξυμβεβᾶσιν οἱ λόγοι
Οἱ τῆσδ' ἀληθεῖς. ὦ ποθεινὸς ἡμέρα,
Ἥ σ' εἰς ἐμὰς ἔδωκεν ὠλένας λαβεῖν. 630
ἑλ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Μενέλεως, ὁ μὲν χρόνος
Παλαιὸς, ἡ δὲ τέρψις ἀρτίως πάρα.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Ἔλαβον ἀσμένα πόσιν ἐμὸν φίλαι,
Περί τ' ἐπέτασα χέρα φίλιον
Ἐν μακρᾷ φλογὶ φαεσφόρῳ. 635
με. Κἀγὼ σε. πολλοὺς δ' ἐν μέσῳ λόγους ἔχων,
Οὐκ οἶδ' ὁποίου πρῶτον ἄρξωμαι τὰ νῦν.

Στροφὴ β'.

ἑλ. Γέγηθα, κρατὶ δ' ὀρθίους ἐθείρας
Ἀνεπτέρωκα, καὶ δάκρυ σταλάσσω.
Περὶ δὲ γυῖα χέρας ἔβαλον, 640
Ἡδονὰν ὡς λάβω
Ὦ πόσις, ὦ φιλτάτα πρόσοψις.

Στροφὴ γ'.

με. Οὐ μέμφομαι.
Ἔχω τὰ τοῦ Διὸς λέκτρα, Λήδας τε
Ἃν ὑπὸ λαμπάδων κόροι 645
Λευκίπποι ξυνομαίμονες ὤλβισαν ὤλβισαν
Τὸ πρόσθεν. ἐκ δόμων δ' ἐνοσφίσαντο θεοὶ ἐμοῦ.
Πρὸς ἄλλαν δ' ἐλαύνει θεὸς συμφορὰν τᾶσδε κρείσσω.
Τὸ κακὸν δ' ἀγαθὸν σέ τε κἀμὲ συνάγαγε πόσιν
Χρόνιον. ἀλλ' ὅμως ὀναίμην τύχας. 650
ἑλ. Ὄναιο δῆτα. ταὐτὰ γὰρ ξυνεύχομαι.
Δυοῖν γὰρ ὄντοιν, οὐχ ὁ μὲν τλήμων, ὁ δ' οὔ.

Στροφὴ δ'.

Φίλαι, φίλαι, τὰ πάρος
Οὐκέτι στένομεν, οὐδ' ἀλγῶ.
Πόσιν ἐμὸν ἔχομεν ἔχομεν, 655
Ὃν ἔμενον, ἔμενον ἐκ Τροίας
Πολυετῆ μολεῖν.
με. Ἔχεις. ἐγώ τε σ'. ἡλίους δὲ μυρίους
Μόγις διελθὼν, ᾐσθόμην τὰ τῆς θεοῦ.

Στροφὴ ε'.

Ἐμὰ δὲ δάκρυα χαρμονᾶς 660
Πλέον ἔχει χάριτος ἢ λύπας.
ἑλ. Τί φῶ; τίς ἂν τάδ' ἤλπισεν βροτῶν ποτε;
Ἀδόκητον ἔχω σε πρὸς στέρνοις.
με. Κἀγὼ σὲ τὴν δοκοῦσαν Ἰδαίαν πόλιν
Μολεῖν, Ἰλίου τε μελέους πύργους. 665
Πρὸς θεῶν, δόμων πῶς τῶν ἐμῶν ἀπεστάλης;

Στροφὴ ς'.

ἑλ. Ἒ ἒ, πικρὰς ἐς ἀρχὰς βαίνεις.
Ἒ ἒ, πικρὰν δ' ἐρευνᾷς φάτιν.
με. Λέγ', ὡς ἀκουστὰ πάντα δῶρα δαιμόνων.
ἑλ. Ἀπέπτυσα μὲν λόγον, οἷον οἷον ἐσοίσομαι. 670
με. Ὅμως δὲ λέξον. ἡδύ τοι μόχθων κλύειν.

Στροφὴ ζ'.

ἑλ. Οὐκ ἐπὶ λέκτρα βαρβάρου νεανία,
Πετομένας κώπας,
Πετομένας δ' ἔρωτος ἀδίκων γάμων.
με. Τίς σ' ὁ δαίμων, ἢ πότμος συλᾷ πάτρας; 675

Στροφὴ η'.

ἑλ. Ὁ Διὸς, ὁ Διὸς, ὦ πόσι, παῖς
Μ' ἐπέλασε Νείλῳ.
με. Θαυμαστὰ τοῦ πέμψαντος. ὢ δεινοὶ λόγοι.

Στροφὴ θ'.

ἑλ. Κατεδάκρυσα, καὶ βλέφαρον ὑγραίνω
Δάκρυσιν. ἁ Διός μ' ἄλοχος ὤλεσεν 680
Ἥρα. με. Τί νῷν χρήζουσα προσθεῖναι κακόν;

Corpus haberes. non patiar vt te maledictis insectentur
Nostris istis iterum, quòd ibi ad Ilium satis
Laborum prabueris tuo marito & bellis sociis. (verba
Men. Hoc est illud, quod hæc mihi dicebat. Nam conueniunt
Vera huius mulieris cum nuncij verbis. ò optatam diem,
Qua te in meas vlnas suscipiendam dedit.
Hele. O charissime virorum Menelae, tēpus quidē, quo te carui,
Longum est, voluptas verò nunc demum adest, qua fruar.

ANOMOIOSTROPHA.

Strophe I.

Amica, libens recepi meum maritum,
Amplectens amica manu
In longa flamma lucifera.
Men. Et ego te. habēs autē multos sermones in medio propositos;
Nescio vnde primum nunc incipiam.

Strophe II.

Hel. Gaudeo. Erectas verò in capite comas
Demitto vt alas, & stillo lacrymas.
Circa verò tua membra manus ieci,
Vt voluptatem capiam,
O marite, ò amantissimum aspectum.

Strophe III.

Men. Non reprehendo, nec dāno quæ mihi contigerūt. Nūc n.
Habeo coniugem filiam Iouis, & Ledæ,
Quam à facibus suis illustratam pueri
Candidis insignes equis, gemini fratres, bearunt, bearunt
Olim. Ex ædibus verò meis te Dij simul absportarunt.
Ad aliā verò fortē hanc præsenti meliorē Deus nos ducit.
Malū autē conuersū in bonū, & te, & me coniūxit maritū,
Serò reuersum ad te sed tamen vtinam hac fortuna fruar.
Hel. Fruaris sanè. ego enim tecum idem opto. (alter verò non.
Nam cū duo simus fieri non potest vt alter quidē sit miser,

Strophe IV.

Amica, amica, priora mala
Non amplius gemimus, neque doleo: Nam
Habeo, habeo meum maritum,
Quem expectabam, expectabam ex Troia
Post multos annos venturum.
Men. Habes. & ego te. soles verò sexcētos, dies annósq; plurimos
Cū ægrè prætererim, Deæ Iunonis fraudē nūc demū sēsi.

Strophe V.

Mea verò lachrymæ propter insperatā ac præsētē lætitiā
Plus habent gratiæ, quam tristitiæ.
Hele. Quid dicam: quis hominum hæc vnquam sperasset?
Præter opinionem habeo te ad pectus.
Men. Et ego te, quæ videbaris ad Idæam vrbem.
Et miseras turres Ilij iuisse. sed oro te
Per Deos, hic quomodo ex meis ædibus emissa fuerit.

Strophe. VI.

Hel. Heu heu, redis ad acerbum principium.
Heu heu, acerbam etiam famam quæris.
Men. Dic, quia omnia deorum dona sunt audienda.
Hel. Abominor hunc sermonem, qualem qualem afferam.
Men. Attamen dicito. Iucundū n. est præteritos labores audire.

Strophe VII.

Hel. Non ad thalamum barbari adolescentis,
Volante veni remo:
Volante sed Amore miserarum nuptiarum.
Men. Quis Deus, aut quod fatum spoliat te patria?

Strophe VIII.

Hele. Ille Iouis, ille Iouis filius Mercurius, ò marite,
Me admouit Nilo, ad Nilum me transportauit. (nes.
Men. Miranda narras de eo qui te huc deduxit. ò miros sermo-

Strophe IX.

Hele. Lacrymo, & palpebras humecto
Lacrymis: coniux enim Iouis me perdidit
Iuno. Men. Quæ mala volens adderet?

Strophe x.

Hele. Hei mihi mala, lauacra, & fontes illos,
Vbi Deae formam ornarunt,
Vnde iudicium mihi perniciosum venit.

Men. An Iuno haec mala tibi ob illud iudicium fecit?

Strophe. xi.

Hele. Fecit haec, Venus cum abstulisset mihi. Mem. Quomodo? dic.

Hele. Paridem, cui me promiserat. Men. O misera.

Hele. Misera, misera: sic appuli in Ægyptum.

Men. Deinde dedit pro te simulacrum, vt ex te audio.

Strophe xii. (lamitates.

Hele. In aedibus verò nostris quales acciderunt calamitates, ca-
Ah mater infelix. Hei mihi miserae. M. Quid ais?

Hele. Non est amplius mihi mater. strangulantem enim laqueũ
Alligauit collo propter me, & propter mearum infoelicii

Men. Hei mihi. Viuitne filia Hermione? (nuptiarum turpitudinẽ.

Strophe xiii.

Hele. Sine nuptiis, sine liberis, ô marite gemit
Infelices nuptias meas & meum dedecus.

Men. O Paris, qui totam domum meam funditus euertisti,
Haec etiam te perdiderunt, & multa millia
Æreis armis instructorum Graecorum.

Strophe xiv.

Hele. Me verò à patria infelicem &
Execrabilem Deus abegit
Ab vrbe, & à te:
Quia domum, & coniugium reliqui,
Non relinquens propter turpes nuptias.

IAMBI.

Cho. Si in reliquis etiam rebus posthac prosperam fortunam
Consequamini, hoc ad priora mala compẽsanda sufficiet.

Nun. Menelae, impertiatis & mihi aliquid voluptatis,
Quam audio quidem & ego: sed tamen planè quae nã sit nõ

Men. O senex, tu quoque particeps sis nostrorũ sermonũ. (scio.

Nun. Nonne haec laborum ad Iliũ à te toleratorum fuit autor ac

Men. Non est haec. decepti sumus à Diis, (arbitra?
Habentes in manibus tristem imaginem nubis.

Nun. Quid ais? sustinuimus igitur labores frustrà propter nubem?

Men. Haec sunt opera Iunonis, & contentio triũm Dearum.

Nun. Haec verò, quae verè mulier est, estne tua coniux?

Men. Haec est mea coniux. verbis verò meis crede his saltem in

Nun. O filia, quàm varia quaedam res est Deus, (rebus.
Et coniectu difficilis. facile enim certas rerum vices mutat.
Huc & illuc versans. Nam hic quidẽ laborat ac seruatur,
Ille verò, qui non laborauit, contrà, perit malè,
Nihil habens firmi continua fortuna.
Tu n. & maritus tuus magnos labores sustinuistis, (studio.
Tu quidẽ sinistris de te sparsis rumorib.: ille verò armorũ
Properãs n. quãdo properabat, nihil habuit, nũc verò habet,
Vltrò habens obsecutam maximè prosperam fortunam.
Non igitur patrem senem, & Castorẽ atq; Pollucẽ, Iouis fi
Dedecorasti, neque fecisti qualia dicuntur. (lios
Nunc igitur renouo tuas nuptias iterum,
Et memini faces, quas quadriiugis
Equis vehens praeferebam: tu verò in curru
Cum isto sponsa relinquebas faelicem domum.
Improbus enim est qui non colit res dominorum,
Nec laetis eorũ reb. congratulatur, nec aduersis condolet.
Ego tametsi natus sum seruus, tamen sim hactenus
Numeratus inter generosos
Seruos, non habens nomen liberum,
Sed mentem: hoc enim melius est quàm duo mala
Vnum habere, & malo animo praeditum esse,
Et ab aliis qui prope te sunt dici seruum.

Men. Age ò senex, multos enim ad clypeum, in bello,
Labores expleuisti, tolerasti propter meos labores.
Et nunc particeps meae felicitatis
Vade, & nuncia meis sociis, qui adhuc viuunt,

Στροφὴ ι'.

ἑλ. Οἴμοι δ' ἐμῶν λουτρῶν καὶ κρηνῶν,
Ἵνα θεαὶ μορφὰν ἐφαίδρυναν.
Ἔνθεν ἔμολε κρίσις.

με. Τὰ δ' ἐς κρίσιν σοι τῶνδ' ἔθηχ' Ἥρα κακά; 685

Στροφὴ ια'.

ἑλ. Κύπρις ὥς νιν ἀφέλοιτο. Με. πῶς; αὔδα.

ἑλ. Πάριν, ᾧ με κατένευσεν. Με. ὦ τλᾶμον.

ἑλ. Τλάμων, τλάμων. ὧδ' ἐπέλασ' Αἰγύπτῳ.

με. Εἶτ' ἀντέδωκ' εἴδωλον, ὡς σέθεν κλύω.

Στροφὴ ιβ'.

ἑλ. Τὰ δὲ σὰ κατὰ μέλαθρα πάθεα, πάθεα. 690
Μᾶτερ, οἲ ἐγώ. Με. τί φῄς;

ἑλ. Οὐκ ἔστι μάτηρ. ἀγχόνιον δὲ βρόχον
Δι' ἐμὲ κατεδήσατο δυσγάμου αἰσχύνας.

με. Οἴμοι. θυγατρὸς δ' Ἑρμιόνης ἔστιν βίος;

Στροφὴ ιγ'.

ἑλ. Ἄγαμος, ἄτεκνος, ὦ πόσι, καταστένει 695
Γάμον ἄγαμον αἰσχύνας.

με. Ὦ πᾶν κατ' ἄκρας δῶμ' ἐμὸν πέρσας Πάρι,
Τάδε καὶ σὲ διώλεσε, μυριάδας τε
Χαλκεόπλων Δαναῶν.

Στροφὴ ιδ'.

ἑλ. Ἐμὲ δὲ πατρίδος ἄπο, κακόποτμον 700
Ἀραίαν ἔβαλλε θεὸς
Ἀπὸ πόλεος, ἀπό τε σέθεν,
Ὅτε μέλαθρα, λέχεά τ' ἔλιπον
Οὐ λιποῦσ' ἐπ' αἰσχροῖς γάμοις.

ΙΑΜΒΟΙ.

χορ. Εἰ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τύχης εὐδαίμονος 705
Τύχοιτε, ἀρκέσειε τῶν πρὶν ἂν κακῶν.

ἀγγ. Μενέλαε, κἀμοὶ πρόσδοτέ τι τῆς ἡδονῆς,
Ἣν μανθάνω μὲν καὐτός, οὐ σαφῶς δ' ἔχω.

με. Ἀλλ' ὦ γεραιέ, καὶ σὺ κοινώνει λόγων.

ἀγγ. Οὐχ ἥδε μόχθων τῶν ἐν Ἰλίῳ βραβεύς; 710

με. Οὐχ ἥδε· πρὸς θεῶν ἦμεν ἠπατημένοι
Νεφέλης ἄγαλμ' ἔχοντες ἐν χεροῖν λυγρόν.

ἀγγ. Τί φῄς; νεφέλης ἄρ' ἄλλως εἴχομεν πόνους πέρι;

με. Ἥρας τάδ' ἔργα, καὶ θεῶν τρισσῶν ἔρις.

ἀγγ. Ἡ δ' οὖσ' ἀληθῶς ἐστὶν ἥδε σὴ δάμαρ; 715

με. Αὕτη. λόγοις δ' ἐμοῖσι πίστευσον τάδε.

ἀγγ. Ὦ θύγατερ, ὁ θεὸς ὡς ἔφυ τι ποικίλον,
Καὶ δυστέκμαρτον. εὖ δέ πως πάντ' ἀναστρέφει
Ἐκεῖσε κἀκεῖσ' ἀναφέρων· ὁ μὲν πονεῖ,
Ὁ δ' οὐ πονήσας αὖθις ὄλλυται κακῶς, 720
Βέβαιον οὐδὲν τῆς ἀεὶ τύχης ἔχων.
Σὺ γὰρ, πόσις τε σὸς, πόνων μετέσχετε,
Σὺ μὲν λόγοισιν, ὁ δὲ δορὸς προθυμίᾳ.
Σπεύδων δ' ὅτ' ἔσπευδ', οὐδὲν εἶχε· νῦν δ' ἔχει,
Αὐτόματα πράξας τἀγάθ' εὐτυχέστατα. 725
Οὐκ ἄρα γέροντα πατέρα, καὶ Διοσκόρω
Ἤσχυνας, οὐδ' ἔδρασας οἷα κλῄζεται.
Νῦν ἀνανεοῦμαι τὸν σὸν ὑμέναιον πάλιν,
Καὶ λαμπάδων μεμνήμεθ', ἃς τετραόροις
Ἵπποις τροχάζων παρέφερον· σὺ δ' ἐν δίφροις, 730
Ξὺν τῷδε νύμφη δῶμ' ἔλειπες ὄλβιον.
Κακὸς γὰρ ὅστις μὴ σέβει τὰ δεσποτῶν,
Καὶ ξυγγέγηθε, καὶ ξυνωδίνει κακοῖς.
Ἐγὼ μὲν εἴην, κεἰ πέφυχ' ὅμως λάτρις,
Ἐν τοῖσι γενναίοισιν ἠριθμημένος 735
Δούλοισι, τοὔνομ' οὐκ ἔχων ἐλεύθερον,
Τὸν νοῦν δέ· κρεῖσσον γὰρ τόδ', ἢ δυοῖν κακοῖν
Ἕν' ὄντα χρῆσθαι, τὰς φρένας τ' ἔχειν κακάς,
Ἄλλων τ' ἀκούειν δοῦλον ὄντα τῶν πέλας.

με. Ἄγ' ὦ γεραιέ, πολλὰ μὲν παρ' ἀσπίδα 740
Μοχθήματ' ἐξέπλησας ἐκπονῶν ἐμοί.
Καὶ νῦν μετασχὼν τῆς ἐμῆς εὐπραξίας,
Ἐλθὼν ἄγγελλε τοῖς λελειμμένοις φίλοις

Τάδ'

Τάδ', ὡς ἔχουσι, δεσπότῃ σημήνατε,
Μίμνειν τ' ἐπ' ἀκταῖσιν τ' ἐμοὺς καραδοκοῦντ' 745
Ἀγῶνας, οἳ μένουσιν, οὓς δ' ἐλπίζομεν,
Καὶ τήνδ' ὅπως ἂν τῆσδ' ἀπαλλαχθῶ χθονὸς
Φρουροῦντ', ὅπως ἂν εἰς ἓν ἐλθόντες τύχης,
Ἐκ βαρβάρων σωθῶμεν, ἢν δυνώμεθα.
ἀγγ. Ἔσται τάδ', ὦναξ, ἀλλὰ τοι τὰ μάντεων 750
Ἐσεῖδον, ὡς φαῦλ' ἐστὶ, καὶ ψευδῶν πλέα.
Οὐδ' ἦν ἄρ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐμπύρου φλογὸς,
Οὔτε πτηνῶν φθέγματ'· εὔηθες δέ τοι
Τὸ καὶ δοκεῖν ὄρνιθας ὠφελεῖν βροτούς.
Κάλχας γὰρ οὐκ εἶπ', οὐδ' ἐσήμηνε στρατῷ, 755
Νεφέλης ὑπερθνῄσκοντας εἰσορῶν φίλους,
Οὐδ' Ἕλενος, ἀλλὰ πόλις ἀνηρπάσθη μάτην.
Εἴποις ἂν, οὕνεχ' ὁ θεὸς οὐκ ἠβούλετο.
Τί δῆτα μαντευόμεθα; τοῖς θεοῖς χρὴ
Θύοντας αἰτεῖν ἀγαθὰ, μαντείας δ' ἐᾶν. 760
Βίου γὰρ ἄλλως δέλεαρ ηὑρέθη τόδε,
Κοὐδεὶς ἐπλούτησ' ἐμπύροισιν ἀργὸς ὤν.
Γνώμη δ' ἀρίστη μάντις, ἥ τ' εὐβουλία.
χο. Ἐς ταὐτὸ κἀμοὶ δόξα μάντεων πέρι
Χωρεῖ γέροντι. τοὺς θεοὺς ἔχων τις ἂν 765
Φίλους, ἀρίστην μαντικὴν ἔχει δόμοις.
ἑλέ. Εἶεν, τὰ μὲν δὴ δεῦρ' ἀεὶ καλῶς ἔχει.
Ὅπως δ' ἐσώθης, ὦ τάλας, Τροίας ἄπο,
Κέρδος μὲν οὐδὲν εἰδέναι, πόθος δέ τις
Τὰ τῶν φίλων φίλοισιν αἰσθέσθαι κακά. 770
με. Ἦ πολλά μ' ἤρου μιᾷ ἐν ὁδῷ μιᾷ θ' ὑφ' ἕν.
Τί σοι λέγοιμ' ἂν τὰς ἐν Αἰγαίῳ φθορὰς,
Τὰ Ναυπλίου τ' Εὐβοϊκὰ πυρπολήματα,
Κρήτην τε, καὶ Λιβύης θ' ἃς ἐπεστράφην πόλεις,
Σκοπιάς τε Περσέως; οὐ γὰρ ἐμπλήσαιμί σε 775
Μύθων, λέγων τ' ἄν σοι κάκ' ἀλγοίην ἔτι,
Πάσχων τ' ἔκαμνον· δὶς δ' ἂν ἀλγήσαιμ' ἄν.
ἑλέ. Κάλλιον εἶπας, ἢ 'γὼ ἀνηρόμην. ἓν δ' εἰπὲ, πάντα παραλιπὼν, πόσον χρόνον
Πόντου 'πὶ νώτοις ἅλιον ἐφθείρου πλάνον; 780
με. Ἐνιαυτὸς, ἐς ὃ τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέκα
Ἔτεσι, διῆλθον δ' ἑπτὰ περιδρομὰς ἐτῶν.
ἑλέ. Φεῦ, φεῦ, μακρόν γ' ἔλεξας, ὦ τάλας, χρόνον.
Σωθεὶς δ' ἐκεῖθεν, ἐνθάδ' ἦλθες εἰς σφαγάς.
με. Πῶς φῄς; τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας, γύναι. 785
ἑλέ. Φεῦγ' ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονός.
Θανῇ πρὸς ἀνδρὸς, οὗ τάδ' ἐστὶ δώματα.
με. Τί χρῆμα δράσας ἄξιον τῆς συμφορᾶς;
ἑλέ. Ἥκεις ἄελπτος, ἐμποδὼν τ' ἐμοῖς γάμοις.
με. Ἦ γὰρ γαμεῖν τις τἄμ' ἐβούλετ' ἄλοχα; 790
ἑλέ. Ὕβριν θ' ὑβρίζειν εἰς ἐμ', ἣν ἔτλην ἐγώ.
με. Ἰδίᾳ σθένων τις, ἢ τυραννεύων χθονός;
ἑλέ. Ὃς γῆς ἀνάσσει τῆσδε Πρωτέως γόνος.
με. Τόδ' ἦν ἐκεῖν' αἴνιγμ', ὃ προσπόλου κλύω.
ἑλέ. Ποίοις ἐπιστὰς βαρβάροις πυλώμασιν; 795
με. Τοῖσδ', ἔνθεν ὥσπερ πτωχὸς ἐξηλαυνόμην.
ἑλέ. Οὔ που προσῄτεις βίοτον; ὢ τάλαιν' ἐγώ.
με. Τοὔργον μὲν ἦν τοῦτ', ὄνομα δ' οὐκ εἶχεν τόδε.
ἑλέ. Πάντ' οἶσθ' ἄρ', ὡς ἔοικας, ἀμφ' ἐμῶν γάμων.
με. Οἶδ'· εἰ δὲ λέκτρα διέφυγες, τοῦτ' οὐκ ἔχω. 800
ἑλέ. Ἄθικτον εὐνήν ἴσθι σοι σεσωσμένην.
με. Τίς τοῦδε πειθώ; φίλα γὰρ, εἰ σαφῆ λέγεις.
ἑλέ. Ὁρᾷς τάλαιναν τῷδ' ἀθλίαν ἕδραν ἐμήν;
με. Ὁρῶ τάλαινα στιβάδας, ὧν τί σοι μέτα;
ἑλέ. Ἐνταῦθα λέκτρων ἱκετεύομεν φυγάς. 805
με. Βωμοῦ σπανίζουσ', ἢ νόμοισι βαρβάροις;
ἑλέ. Ἐρρύεθ' ἡμᾶς τοῦτ' ἴσον ναοῖς θεῶν.
με. Οὐδ' ἆρα πρὸς οἴκους ναυστολεῖν ἔξεστί μοι;
ἑλέ. Ξίφος μὲν εἶ σε μᾶλλον, ἢ τοὐμὸν λέχος.
με. Οὕτως ἂν εἴην ἀθλιώτατος βροτῶν. 810
ἑλέ. Μή νυν καταιδοῦ, φεῦγε δ' ἐκ τῆσδε χθονός.

Hæc, quomodo nos inueneris, & qua fortuna vtamur.
Vtque maneant ad littus, & expectent mea
Certamina, quæ nos adhuc *manent, & quæ speramus.*
Et quomodo possimus enauigare ex hac terra,
Custodiant ac obseruent: vt eadem venientes fortuna
A barbaris incolumes discedamus, si possimus.
Nun. *Fient hæc ô Rex: sed vatum vaticinia*
Video quam mala sint, & plena mendaciorum.
Nihil igitur sani est in ignis flamma,
Neque in vocibus auium: stultitia verò est
Vel opinari mortales ab auibus iuuari.
Calchas enim non dixit, neque significauit exercitui:
Video amicos morientes pro nube.
Non, sed vrbs frustrà direpta est.
Sed fortasse dixeris, quòd Deus non voluerit hæc nobis in-(dicari.
Quid ergo vates consulimus? Diis oportet
Sacrificantes bona petere, & sinere vaticinia.
Hæc enim illecebra vitæ frustrà est inuenta.
Et nemo factus est diues vaticiniis sine labore.
Prudentia enim bonúmque consilium est vates optimus.
Cho. *Ego quoque idem sentio de vatibus,*
Quod senex. Qui deos habet
Amicos, is habet optimam diuinationem domi.
Hel. Sint ista sicut dicis. Res autem *huc vsque quidem rectè se* (*habent.*
Sed quomodo saluus è Troia veneris, ô miser,
Nihil quidem lucri est scire, desiderium tamen quoddam
Amicis inest cognoscendi amicorum mala.
Men. *Certè multa me in exigua, & vna via interrogasti.*
Quid dicam tibi calamitates in Ægæo mari nobis im-(missas,
Et Euboica incendia Nauplij,
Et Cretam, & Libyam, & ad quas vrbes appuli,
Et speculas Persei? non enim explerem te
Verbis meis, & ego dicens tibi mea mala, amplius dolerē,
Defatigatus enim sum patiendo. duplici autē mœrore affi-(*cerer.*
Hel. *Pulchrius dixisti, quàm ego te interrogaui.*
Vnum verò dic omissis cæteris omnibus, quandiu
Maris supra dorsum marina erratione conflictatus es?
Men. *Anno* tempore *supra decem annos, quos fuimus ad Troiā*
Transegi autem septem orbes annorum.
Hele. *Heu heu, longum certè tempus dixisti, ô miser.*
Seruatus autem illinc, huc venisti ad necem.
Men. *Quomodo ais: quid dicis? quàm me perdidisti mulier.*
Hel. *Fuge quàm celerrimè discedens ex hac terra.*
Interficieris enim à viro, cuius hæc domus est.
Men. *Quam rem* tali *malo dignam feci?*
Hel. *Venis præter ipsius opinionem, & impedimento es meis nu-*(*ptiis.*
Men. *An igitur vult aliquis ducere meam vxorem?*
Hele. *Et contumelia me afficere, quam ego sustinui.*
Men. *An aliquis priuatim potens, an verò dominus terræ?*
Hele. *Filius Protei, qui imperat huic terræ.*
Men. *Hoc est illud ænigma, quod audiui ex ancillæ.*
Hele. *Ad quam astans portam barbaricam?*
Men. *Ad istam, vnde tanquam mendicus sum repulsus.*
Hele. *Num petebas victum ô me miseram.*
Men. *Hæc quidem res erat: hoc verò nomen non vsurpaui.*
Hele. *Ergo nosti omnia, vt videris, de nuptiis.*
Men. *Noui. an verò hunc* barbari *thalamum effugeris, nescio.*
Hele. *Intactum lectum scias tibi seruatum à me.* (*si vera dicis.*
Men. Quanā huius rei fides mihi? *grata enim* sūt, quę dicis
Hele. *Vides miseram meam sedem ad hoc sepulchrum?*
Men. *Video misera toros, cum quibus quid rei tibi est?*
Hele. *Hic lectorum* barbarorum *effugia suppliciter petimus.*
Men. *Vtrum egent ara, an hoc facis more barbarico?*
Hel. *Hoc tuetur nos æquè ac templa deorum.*
Men. *Ergo non licebit mihi domum nauigare?*
Hele. *Ensis manet te potius, quàm meus lectus.*
Men. *Sic essem miserrimus mortalium.*
Hele. *Ne nūc te pudeat* facere quod dico: *sed fuge ex hac terra.*

Men.	*Relicta est propter te expugnaui Troiam.*	με.	Λιπὼν σε; Τροίαν ἐξέπερσα σὴν χάριν.	
Hel.	*Melius enim est, quàm ut te meum connubium perdat.*	ἑλέ.	Κρεῖσσον γὰρ, ἢ σὲ τἀμά σ' ἀποκτεῖναι λέχη.	
Men.	*Ignaua igitur facinora dixisti Illóque non digna, rebúsque meis ad Ilium gestis indigna.*	με.	Ανανδρ' ἄρ' εἶπας, Ἰλίου τ' οὐκ ἄξια.	
Hel.	*Non enim potes interficere regem, quem fortasse cupis.*	ἑλέ.	Οὐκ ἂν κτάνοις τύραννον, ὃν σπεύδεις ἴσως.	805
Men.	*Ideóne corpus habet inuulnerabile ferro?*	με.	Οὕτω σιδήρῳ τρωτὸν οὐκ ἔχει δέμας;	
Hel.	*Scies: audere autẽ quod est impossibile, nõ est sapientis viri.*	ἑλέ.	Εἴσῃ. τὸ τολμᾶν δ' ἀδύνατον, ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.	
Men.	*An igitur tacens, ipsi meas manus ligandas prabebo?*	με.	Σιγῇ παράσχω δῆτ' ἐμὰς δῆσαι χέρας;	
Hel.	*Ad inopiam consilij redactus es. Opus autẽ est arte aliqua.*	ἑλέ.	Εἰς ἄπορον ἥκεις. δεῖ δὲ μηχανῆς τινος.	
Men.	*Verum verò est iucũdius, mori facientes aliquid, aut nõ facientes.*	με.	Δρῶντας γὰρ, ἢ μὴ δρῶντας, ἥδιον θανεῖν.	810
Hele.	*Vna spes reliqua est, qua sola seruari possumus.*	ἑλέ.	Μί' ἔστιν ἐλπὶς, ᾗ μόνῃ σωθεῖμεν ἄν.	
Men.	*An emendo, aut audendo, vel persuadendo?*	με.	Ωνητὸς, ἢ τολμητὸς, ἢ λόγων ὕπο;	
Hele.	*Si rex non audiat te huc venisse.*	ἑλέ.	Εἰ μὴ τύραννος ἐκπύθοιτ' ἀφιγμένον.	
Men.	*Quis verò me prodet, cùm nemo sciat quis ego sim?*	με.	Ἐρεῖ δὲ τίς μ'; οὐ γνώσεταί γ', ὅς γ' εἰμ' ἐγώ.	
Hel.	*Est intus apud eum adiutrix quadam similis diis.*	ἑλέ.	Ἔστ' ἔνδον αὐτῷ ξύμμαχος θεοῖς ἴση.	815
Men.	*An aliqua fama collocata in penetralibus adium?*	με.	Φήμη τις οἴκων ἐν μυχοῖς ἱδρυμένη;	
Hel.	*Non, sed soror: Theonoen ipsam vocant.*	ἑλέ.	Οὔκ, ἀλλ' ἀδελφή. Θεονόην καλοῦσί νιν.	
Men.	*Nomen quidem est fatidicum, sed dic quid faciat?*	με.	Χρηστήριον μὲν τοὔνομ'. ὅ, τι δὲ δρᾷ φράσον.	
Hel.	*Omnia nouit, & dicet fratri suo te adesse.*	ἑλέ.	Πάντ' οἶδ', ἐρεῖ τε συγγόνῳ παρόντα σε.	
Men.	*Morsemur: nam fieri non potest ut ego lateam.*	με.	Θνήσκοιμεν ἄν. λαθεῖν γὰρ οὐχ οἷόν τέ μοι.	820
Hel.	*Si quo modo possem eam persuadere supplicantes?*	ἑλέ.	Εἴ πως ἂν ἀναπείσαιμεν ἱκετεύοντέ νιν.	
Men.	*Quam rem ut faciat? in quam spem me adducis?*	με.	Τί χρῆμα δρᾶσαι; τίν' ὑπάγεις μ' ἐς ἐλπίδα;	
Hel.	*Ne dicat fratri te adesse in hac terra.*	ἑλέ.	Παρόντα γαίᾳ μὴ φράσαι σε συγγόνῳ.	
Men.	*Si verò huic ei persuaserimus, an ex huius terra finibus poterimus*	με.	Πείσαντε δ', ἐκ γῆς διορισαίμεσθ' ἂν πόδα;	
Hele.	*Sociá nobis illá facile, clã nequaquã (dẽ efferre poteremus?*	ἑλέ.	Κοινῇ γ' ἐκείνῃ ῥᾳδίως, λάθρᾳ δ' οὐκ ἄν.	825
Men.	*Tuum est hoc munus, quia mulier conueniens est mulieri.*	με.	Σὸν ἔργον, ὡς γυναικὶ προσφορὰ γυνή.	
Hele.	*Non habebit genua intacta à meis manibus.*	ἑλέ.	Ως οὐκ ἄθικτα γόνατ' ἐμῶν ἕξει χερῶν.	
Men.	*Age: sed si nostram orationem non receperit?*	με.	Φέρ', ἢν δὲ δὴ νὼ μὴ ἀποδέξηται λόγους;	
Hele.	*Morieris, & ego misera per vim illi nubam.*	ἑλέ.	Θανῇ· γαμοῦμαι δ' ἡ τάλαιν' ἐγὼ βίᾳ.	
Men.	*Proditrix eris: hanc verò vim pratexis.*	με.	Προδότις ἂν εἴης. τὴν βίαν σκήψασ' ἔχεις.	830
Hele.	*At iuro sanctum iusiurandum per tuum caput.*	ἑλέ.	Ἀλλ' ἁγνὸν ὅρκον σὸν κάρα κατώμοσα.	
Men.	*Quid ais? te morituram esse, & non mutaturum connubium?*	με.	Τί φής; θανεῖσθαι, κοὔποτ' ἀλλάξειν λέχη;	
Hele.	*Eodem gladio, & iacebo iuxta te.*	ἑλέ.	Ταὐτῷ ξίφει γε. κείσομαι δὲ σοῦ πέλας.	
Men.	*Tange meam dextram, ad hac nunc confirmanda.*	με.	Ἐπὶ τοῖσδε τοίνυν δεξιᾶς ἐμῆς θίγε.	
Hele.	*Attingo tu tanto, te mortuo, me relicturam hanc lucem.*	ἑλέ.	Ψαύω, θανόντος σοῦ, τόδ' ἐκλείψειν φάος.	835
Men.	*Et ego orbatũ te, finiam vitam.*	με.	Κἀγὼ στερηθεὶς σοῦ, τελευτήσειν βίον.	
Hele.	*Quomodo autem moriemur ut gloriosè moriamur?*	ἑλέ.	Πῶς οὖν θανούμεθ', ὥστε καὶ δόξαν λαβεῖν;	
Men.	*Sepulchri supra dorsum te cæsa, me cadet. Sed priùs decertabimus magno certamine. Pro tuo lectò: qui verò vult, propè accedat. Troianũ n. lectũ, & res ad Troiam gestas non dedecorabo, Nec in Græciã reuersus, multã vituperatione accipiã, ps (sime audiam, Qui Thetidem quidem priuaui Achille, Aiacis verò Telamonij cadem aspexi, Theseique filium, ciúsque fatum vidi. Propter meam verò Coniugem ego non ausim mori? Maximè. nam si sunt Dij sapientes, Virum fortem interfectum ab inimicis Circumtegunt leui terra in sepulcro. Ignauos verò in solidum duriumque terra fulcrum eiiciunt. O Dij, fiat tandem aliquando fortunatum genus Tantaleum, & liberetur à malis.*	με.	Τύμβου ἐπὶ νώτοις σὲ κτανὼν, ἐμὲ κτενῶ. Πρῶτον δ' ἀγῶνα μέγαν ἀγωνιούμεθα Λέκτρων ὑπὲρ σῶν. ὁ δὲ θέλων, ἴτω πέλας. Τὸ Τρωϊκὸν γὰρ οὐ καταισχυνῶ κλέος, Οὐδ' Ἑλλάδ' ἐλθὼν, λήψομαι πολὺν ψόγον, Ὅστις Θέτιν μὲν ἐστέρησ' Ἀχιλλέως, Τελαμωνίου δ' Αἴαντος εἰσεῖδον σφαγὰς, Τὸν Νηλέως τε παῖδ' ἄπαιδα. διὰ δὲ τὴν ἐμὴν Οὐκ ἀξιώσω κατθανεῖν δάμαρτ' ἐγώ; Μάλιστά γε. εἰ γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ σοφοὶ, Εὔψυχον ἄνδρα πολεμίων θανόνθ' ὕπο, Κούφῃ καταμπίσχουσιν ἐν τύμβῳ χθονὶ, Κακοὺς δ' ἐφ' ἕρμα στερεὸν ἐκβάλλουσι γῆς.	840 845 850 855 860
Hele.	*Heu me miseram (sic enim se habet mea fortuna) Menelae, actum est de nobis: egreditur ex adibus Fatidica Theonoe: domus crepat, Solutis repagulis. fuge. Sed quid fugiendum? Absens enim & præsens te venisse Huc, nouit, ô infelix: quàm perij. Seruatus à Troia & barbarica terra Veniens, in barbaricos gladios rursus incides.*	ἑλέ.	Οἲ 'γὼ τάλαινα. τὴν τύχην γὰρ ὧδ' ἔχω. Μενέλαε, διεργάσμεσθα. ἐκβαίνει δόμων Ἡ θεσπιῳδὸς Θεονόη. κτυπεῖ δόμος, Κλήθρων λυθέντων. φεῦγ'. ἀτὰρ τί φευκτέον; Ἀποῦσα γάρ σε, καὶ παροῦσ' ἀφιγμένον Δεῦρ' οἶδεν. ὦ δύστηνος, ὡς ἀπωλόμην. Τροίας δὲ σωθεὶς, κἀπὸ βαρβάρου χθονὸς, Εἰς βάρβαρ' ἐλθὼν, φάσγαν' αὖθις ἐμπεσεῖ.	865 870
The.	*Præi tu mihi ferens facem splendens lumen, Sulphurisque ex adiũ penetralib. ritũ soluámq. purgationẽ Vt spiritũ æthẽrque purum cali accipiamus. (sacri atheris. Tu verò viam, si quis eam lasu polluit, quæ pede Calcans impio, da lustrali flamma, sacra lustres flamma, Concutiásque facem ignis, ut transeam. Ritúque meo Diis peracto, cæteriomuts absolutis, iterum Larariæ flammam in ædes portato.*	θεο.	Ἡγοῦ σύ μοι φέρουσα λαμπτήρων σέλας, Θείου δὲ σεμνὸν θεσμὸν αἰθέρος μυχοὺς, Ὡς πνεῦμα καθαρὸν οὐρανοῦ δεξώμεθα. Σὺ δ' αὖ κέλευθον, εἴ τις ἔβλαψεν ποδὶ Στείβων ἀνοσίῳ, δὸς καθαρσίῳ φλογὶ, Κρούσον δὲ πεύκην, ἵνα διεξέλθω, πυρός. Νόμον δὲ τὸν ἐμὸν θεοῖσιν ἀποδοῦσα, πάλιν Ἑστίαν φλόγ' εἰς δόμους κόμιζε τῇ.	875

Ἑλένη, τί τἀμὰ πῶς ἔχει θεσπίσματα;
Ἥκει πόσις σὸς Μενέλεως ὅδ' ἐμφανής, 880
Νεῶν στερηθεὶς, τοῦ τε σοῦ μιμήματος.
Ὦ τλῆμον, οἵους διαφυγὼν ἦλθες πόνους,
Οὐδ' οἶσθα νόστον οἴκαδ', εἴτ' αὐτοῦ μενεῖς.
Ἔρις γὰρ ἐν θεοῖς σύλλογός τε σοῦ πέρι.
Ἔσται πάρεδρος Ζηνὶ τῷδ' ἐν ἤματι. 885
Ἥρα μὲν, ἥ σοι δυσμενὴς πάροιθεν ἦν,
Νῦν ἐστιν εὔνους, κἀς πάτραν σῶσαι θέλει
Ξὺν τῇδ', ἵν' Ἑλλὰς τοὺς Ἀλεξάνδρου γάμους
Δώρημα Κύπριδος ψευδονύμφους μάθῃ.
Κύπρις δὲ νόστον σὸν διαφθεῖραι θέλει, 890
Ὡς μὴ 'ξελεγχθῇ, μηδὲ πριαμένη φανῇ
Τὸ κάλλος Ἑλένης οὕνεκ' ἀνονήτοις γάμοις.
Τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν, εἴθ' ἃ βούλεται Κύπρις,
Λέξασ' ἀδελφῷ σ' ἐνθάδ' ὄντα διολέσω,
Εἴτ' αὖ μεθ' Ἥρας στᾶσα σὸν σώσω βίον, 895
Κρύψασ' ὅμαιμον, ὅς με προστάσσει τάδε
Εἰπεῖν, ὅταν γῆν τήνδε νοστήσας τύχῃς.
Τίς εἶσ' ἀδελφῷ τόνδε σημανῶν ἐμῷ
Παρόνθ', ὅπως ἂν τοὐμὸν ἀσφαλῶς ἔχῃ;
Ἑλ. Ὦ παρθέν', ἱκέτις ἀμφὶ σὸν πίτνω γόνυ, 900
Καὶ προσκαθίζω θᾶκον οὐκ εὐδαίμονα,
Ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς τοῦδέ θ', ὃν μόλις ποτὲ
Λαβοῦσ', ἐπ' ἀκμῆς εἰμι κατθανόντ' ἰδεῖν.
Μή μου κατείπῃς σῷ κασιγνήτῳ πόσιν
Τόνδ' εἰς ἐμὰς ἥκοντα φιλτάτας χέρας. 905
Σῶσον δὲ, λίσσομαί σε. συγγόνῳ δὲ σῷ
Τὴν εὐσέβειαν μὴ προδῷς τὴν σήν ποτε,
Χάριτας πονηρὰς κἀδίκους ὠνουμένη.
Μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὴν βίαν, τὰ κτητὰ δὲ
Κτᾶσθαι κελεύει πάντας, οὐκ ἐξ ἁρπαγῆς. 910
Ἐατέος δ' ὁ πλοῦτος ἄδικός τις ὤν.
Κοινὸς γάρ ἐστιν οὐρανὸς πᾶσι βροτοῖς,
Καὶ γαῖ', ἐν ᾗ χρὴ δώματ' ἀναπληρουμένους
Τἀλλότρια μὴ 'χειν, μηδ' ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ.
Ἡμᾶς δὲ καιρίως μὲν, ἀθλίως δ' ἐμοὶ, 915
Ἑρμῆς ἔδωκε πατρὶ σῷ σώζειν πόσει
Τῷδ', ὃς πάρεστι κἀπολάζυσθαι θέλει.
Πῶς οὖν θανὼν ἂν ἀπολάβοι; κεῖνος δὲ πῶς
Τὰ ζῶντα τοῖς θανοῦσιν ἀποδοίη ποτ' ἄν;
Ἤδη τὰ τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ τοῦ πατρὸς σκόπει. 920
Πότερον ὁ δαίμων χὠ θανὼν τὰ τῶν πέλας
Βούλοιντ' ἂν, ἢ οὐ βούλοιντ' ἂν ἀποδοῦναι πάλιν;
Δοκῶ μέν. οὔκουν χρή σε συγγόνῳ πλέον
Νέμειν ματαίῳ μᾶλλον ἢ χρηστῷ πατρί.
Εἰ δ' οὖσα μάντις, καὶ τὰ θεῖ' ἡγουμένη, 925
Τὸ μὲν δίκαιον τοῦ πατρὸς διαφθερεῖς,
Τῷ δ' οὐ δικαίῳ συγγόνῳ δώσεις χάριν,
Αἰσχρὸν, τὰ μέν σε θεῖα πάντ' ἐξειδέναι,
Τά τ' ὄντα καὶ μὴ, τὰ δὲ δίκαια μὴ εἰδέναι.
Τήν τ' ἀθλίαν ἔμ', οἷσιν ἔγκειμαι κακοῖς, 930
Ῥῦσαι, πάρεργον δοῦσα τοῦτο τῆς τύχης.
Ἑλένην γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐ στυγεῖ βροτῶν,
Ἣ κλῄζομαι καθ' Ἑλλάδ' ὡς προδοῦσ' ἐμὸν
Πόσιν, Φρυγῶν τ' ᾤκησα πολυχρύσους δόμους.
Ἢν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω, κἀπιβῶ Σπάρτης πάλιν, 935
Κλύοντες, εἰσιδόντες ὡς τέχναις θεῶν
Ὤλοντ', ἐγὼ δὲ προδότις οὐκ ἦν φίλων,
Πάλιν μ' ἀνάξουσ' εἰς τὸ σῶφρον αὖθις αὖ.
Ἐδνώσομαί τε θυγατέρ', ἣν οὐδεὶς γαμεῖ,
Τὴν δ' ἐνθάδ' ἐκλιποῦσ' ἀλητείαν πικρὰν, 940
Ὄντων ἐν οἴκοις χρημάτων ὀνήσομαι.
Κεἰ μὲν θανὼν ὅδ' ἐν πυρᾷ κατεσφάγη,
Πρόσω σφ' ἀπόντα δακρύοις ἂν ἠγάπων.
Νῦν δ' ὄντα, καὶ σωθέντ' ἀφαιρεθήσομαι.
Μὴ δῆτα, παρθέν', ἀλλά σ' ἱκετεύω τόδε. 945
Δὸς τὴν χάριν μοι τήνδε, καὶ μιμοῦ τρόπους

Helena, quomodo se habent mea vaticinia?
Venit tuus maritus Menelaus, hic conspicuus,
Orbatus nauibus, & tuo simulachro.
O miser, quibus laboribus vitatis, huc venisti,
Neque scis vtrum sis domum reuersurus, an verò hic mã-
Contentio enim inter Deos conciliumque de te (surus.
Erit hodie apud Iouem.
Iuno quidem, quæ tibi hactenus inimica fuit,
Nunc est beneuola, & vult te saluum ducere in patriam
Cum ista Helena, vt Græcia nuptias Alexandri
Falsas cognoscat, donum fallacis Veneris.
Venus vero vult impedire tuum reditum,
Ne coarguatur, neque videatur emisse
Formam Helenę palàm, Helenæ causa, venali connubio.
Summa vero te potestas in nobis est sita, siue, quod cupit
Perdam te dicens fratri quod hic sis: (Venus,
Siue contrà cum Iunone stans, seruem tuam vitam,
De tuo aduentu celans fratrem, qui me iussit hoc
Significare tibi, quando tu hunc agrum veneris.
Quis exit? dicabo fratri meo hunc
Adesse, vt res mea tuta sit, vtque periculo careant.
Helé. O Virgo, cado supplex ad genua tua,
Et sedeo apud hanc miseram sedem
Pro me ipsa, & isto quem vix tandem
Nacta in ipso articulo discriminis sum, vt videam eũ mori.
Ne dicas tuo fratri, meum maritum
Hunc venisse in meas charissimas manus.
Serua vero ipsum oro te supplex fratri vero tuo
Pietatem tuam ne prodas, ne prostituas vnquam
Gratiam malam iniustámque tibi comparans:
Odit enim Deus omnem vim. Partas vero res
Possidere iubet omnes non ex rapinis.
Omittendæ sunt omnes diuitiæ iniustæ.
Commune enim est cælum omnibus hominibus,
Et terra in qua oportet implentes domus,
Non habere aliena, neque auferre vi.
Me vero diuino consilio sed cum mea miseria
Mercurius tradidit patri tuo, vt me seruaret marito
Huic, qui adest & vult me recipere.
Quomodo igitur mortuus me recipiat? & quomodo ille
Viuam mortuo huic reddat? (sidera,
Quamobrem iam Dei numen, & patris tui religionẽ con-
Vtrum Deus, & ille mortuus ea, quæ sunt aliorum, retinere
Velint, an velint me reddere: (set te fratri tuo plus
Equidẽ arbitror hoc tibi perpẽdendũ. Haud igitur opor-
Tribuere stulto & patere magis quam bono patri.
Si verò vates existens & rerum diuinarum interpres,
Ius quidem patris corrumpas,
Huic verò non iusto fratri tuo ius tribuas,
Turpe fuerit, te omnia quidẽ diuina mysteria cognoscere,
Et ea, quæ sunt, & quæ nõ sunt, iusta verò quæ sint, nescire.
Me igitur miseram ex malis, in quib. versor, (Iulgés mihi.
Libera, hoc obiter aduersæ fortunæ dãs, pręterq; fortè in-
Nullus enim mortalium est, qui non oderit Helenam,
Quæ in Græcia dicor prodidisse meum
Maritum, & habitasse in opulentis ædibus Phrygum.
Quòd si in Græciam venero, & rediero Spartam,
Audientes, & videntes quòd ipsi dearum dolis
Perierint, ego vero non fuerim proditrix amicorum,
Referent me iterum inter pudicas mulieres:
Et dotatam elocabo filiam, quam nullus nunc ducit:
Et relinquens hanc miseram errationem hîc,
Fruar opibus, quas domi habeo.
Et si quidẽ hic mortuus in incẽdio Troię interfectus fuisset,
Lacrymis prosequerer eum procul absentem,
Nunc vero spoliabor viuo, & saluo.
Ne igitur ô virgo! rem, quam minaris, sed hoc te supplex
Tribue mihi beneficium hoc, & imitare mores (rogo,

Iusti patris: hæc enim liberis est gloria
Pulcherrima, quicunque ex bono patre nati
Eosdem mores habent, quos parentes.
Cho. *Digna quidem sunt commiseratione quæ iam dixisti:*
Sed tu quoque miserabilis. desidero tamen Menelai
Sermonem audire, quem dicturus est de vita.
Men. *Ego neque sustineam procidere ad tua genua,*
Neque lacrymis rigare palpebras. nam res ad Troiã gestas
Valde dedecorarem si timidus essem.
Quanquam dicunt, quod sit generosi viri,
In aduersis rebus lacrymas ab oculis demittere: (*honestũ*)
Sed nequaquã hoc honestũ p[illegible] (*si modò cẽsetur hoc*
Sequar, propter meã pristinã felicitatẽ ac generositatem.
Sed si quidẽ tibi videtur, placetq; virũ peregrinũ *seruare*,
Et qui quærit iustè recipere suam vxorem,
Redde, *& insuper serua* nos: *si vero non videtur*,
Ego quidem non nunc primum, sed sæpius
Miser fuerim, tu verò videberis iniusta mulier.
Quæ verò digna sunt nobis, & quæ iusta ducimus,
Et quæ tuum cor maximè tangent ac pungent,
Ea dicã ad monumẽtũ patris tui cum *desiderio*, cũmq; su
O senex, qui habitas hoc lapideum sepulcrum, (spirus.
Rogo te vt mihi meam vxorem reddas,
Quam Iupiter huc misit tibi vt mihi seruares.
Scio tamen *quod nobis nunquam reddes* hanc *mortuus*.
Sed hæc patrem sub terra inuocatum,
Qui antea fuit gloriosissimus, non sinet
Malè audire: nam ipsa nunc habet hanc rem in potestate
O inferne Pluto, etiam te adiutorem inuoco, (sua.
Qui multa corpora propter hanc accepisti,
Quæ ceciderunt meo gladio, & habes mercedem,
Aut nunc illos redde viuos,
Aut coge hanc, quæ pro patre
Videtur præstantior, vt mihi reddat meam vxorem.
Quòd si me mea coniuge spoliaueritis,
Quas hæc præterit rationes, eas tibi dicam.
Iureiurando tenemur ob tristia, vt scias virgo,
Primum quidem dimicare cum tuo fratre.
Et illũ vel me oportet mori. Simplex oratio est (detrectet,
Si vero in pugna pedẽ pedi nõ opponat, pedẽ mecũ cõferre
Fame vero nos ad tumulum supplices expugnare conetur,
Decreui hanc interficere, & deinde meum
Ad hepar adigere gladium hunc ancipitem,
Huius sepulcri supra dorsum vt sanguinis fluxus
Destillent in sepulcrum. iacebimus autem
Mortui ambo ordine supra hoc politum sepulcrum,
Perpetuus dolor tibi, & probrum patri tuo.
Non enim ducet hanc neque frater tuus,
Nec alius quisquam sed ego abducam eam,
Si non possum domum saltem ad mortuos.
Quid ista dic? *Si ad fœmineã* molitiẽ effusis *lacrymis me*
Miserãdus esse potius, quã strenuus fortisq; vir (cõuerterẽ,
Interfice, si videtur tibi, non n. inglorium me *interficies.*
Imo vero obtempera meis verbis,
Vt sis iusta, & ego accipiam meam *coniugem.*
Cho. *Inte* est, *ò puella, gubernare hanc deliberationem.*
Sic autem iudica, vt omnibus placeas.
The. *Ego sic sũ à natura instituta, vt amem pietatem, idq; volo,*
Amóque me ipsam, & gloriam mei patris
Non possum, neque fratri gratiam
Tribuam, ex qua possim infamis videri.
Magnum enim sacellum iustitiæ mihi inest
In natura: & hoc à Nereo
Habens, conabor Menelaum seruare.
Postquam autem Iuno vult tibi benefacere, (riosa mihi
Eodẽ calculũ ferã, et suffragabor *Gratia verò, i. venus gl*[illegible]
Propitia quidẽ sit: nusquã tamẽ vllum cõmercium illa me-
Conabor autem semper manere virgo: (*cum habui*

Πατρὸς δικαίου. παισὶ γὰρ κλέος τόδε
Κάλλιστον, ὅστις ἐκ πατρὸς χρηστοῦ γεγὼς,
Εἰς ταὐτὸν ἦλθε τοῖς τεκοῦσι τοὺς τρόπους.
Θεο. Οἰκτρὸν μὲν οἱ παρόντες ἐν μέσῳ λόγοι, 950
Οἰκτρὰ δὲ καὶ σὺ. τοὺς δὲ Μενέλεω ποθῶ
Λόγους ἀκοῦσαι, τίνας ἐρεῖ ψυχῆς πέρι.
Με. Ἐγὼ σὸν οὔτ' ἂν προσπεσεῖν τλαίην γόνυ,
Οὔτ' ἂν δακρῦσαι βλέφαρα. τὴν Τροίαν γὰρ ἂν
Δειλοὶ φανέντες, πλεῖστον αἰσχύνοιμεν ἄν. 955
Καίτοι λέγουσιν, ὡς πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς
Ἐν ξυμφοραῖσι δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν βαλεῖν.
Ἀλλ' οὐχὶ τοῦτο τὸ καλὸν, εἰ καλὸν τόδε,
Αἱρήσομαι, πρὸ τῆς ἐμῆς εὐψυχίας.
Ἀλλ' εἰ μὲν ἀνδρὶ σοι δοκεῖ σῶσαι ξένον, 860
Ζητοῦντί γ' ὀρθῶς ἀπολαβεῖν δάμαρτ' ἐμὴν,
Ἀπόδος τε καὶ πρὸς, σῶσον· εἰ δὲ μὴ δοκεῖ,
Ἐγὼ μὲν οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις
Ἄθλιος ἂν εἴην, σὺ δὲ γυνὴ κακὴ φανῇ.
Ἃ δ' ἄξι' ἡμῶν καὶ δίκαι' ἡγούμεθα, 965
Καὶ σοῦ μάλιστα καρδίας ἀνθάψεται,
Λέξω τάδ' ἀμφὶ μνῆμα σοῦ πατρὸς πεσών.
Ὦ γέρον, ὃς οἰκεῖς τόνδε λάϊνον τάφον,
Ἀπόδος, ἀπαιτῶ τὴν ἐμὴν δάμαρτά σε,
Ἣν Ζεὺς ἔπεμψε δεῦρο σοὶ σώζειν ἐμοί. 970
Οἶδ' οὕνεχ' ἡμῖν οὔποτ' ἀποδώσεις θανών.
Ἀλλ' ἥδε πατέρα νέρθεν ἀνακαλούμενον
Οὐκ ἀξιώσει τὸν πρὶν εὐκλεέστατον
Κακῶς ἀκούειν. κυρία γάρ ἐστι νῦν.
Ὦ νέρτερ' Ἅιδη, καὶ σὲ σύμμαχον καλῶ, 975
Ὃς πόλλ' ἐδέξω τῆσδ' ἕκατι σώματα,
Πεσόντα τῷ 'μῷ φασγάνῳ, μισθὸν δ' ἔχεις.
Ἢ νῦν ἐκείνους ἀπόδος ἐμψύχους πάλιν,
Ἢ τήνδ' ἀνάγκασόν γ', εὐσεβοῦς πατρὸς
Κρείσσω φανεῖσαν, τἄμ' ἀποδοῦναι λέχη. 980
Εἰ δ' ἐμὲ γυναῖκα τὴν ἐμὴν συλήσετε,
Ἅ σοι παρῆκε τῶνδε τῶν λόγων φράσω.
Ὅρκοις κεκλήμεθ', ὡς μάθῃς, ὦ παρθένε,
Πρῶτον μὲν ἐλθεῖν διὰ μάχης σῷ συγγόνῳ,
Κἀκεῖνον, ἢ 'μὲ δεῖ θανεῖν. ἁπλοῦς λόγος. 985
Ἢν δ' ἐς μὲν ἀλκὴν μὴ πόδ' ἀντιθῇ ποδὶ,
Λιμῷ δὲ θηρᾷ τύμβον ἱκετεύοντε νὼ,
Κτείνειν δέδοκται τήνδ' ἐμοί, κἄπειτ' ἐμὸν
Πρὸς ἧπαρ ὦσαι δίστομον ξίφος τόδε,
Τύμβου 'πὶ νώτοις τοῦδ', ἵν' αἵματος ῥοαὶ 990
Τάφου καταστάζωσι. κεισόμεσθα δὲ
Νεκρὼ δύ' ἑξῆς τῷδ' ἐπὶ ξεστῷ τάφῳ,
Ἀθάνατον ἄλγος σοὶ, ψόγος δὲ σῷ πατρί.
Οὐ γὰρ γαμεῖ τήνδ' οὔτε σύγγονος σέθεν,
Οὔτ' ἄλλος οὐδείς. ἀλλ' ἐγώ σφ' ἀπάξομαι, 995
Εἰ μὴ πρὸς οἴκους δυνάμεθ', ἀλλὰ πρὸς νεκρούς.
Τί ταῦτα; δακρύοις εἰς τὸ θῆλυ τρεπόμενος,
Ἐλεεινὸς ἦν ἂν μᾶλλον ἢ δραστήριος.
Κτεῖν', εἰ δοκεῖ σοι. δυσκλεῶς γὰρ οὐ κτενεῖς.
Μᾶλλόν γε μέντοι τοῖς ἐμοῖς πείθου λόγοις, 1000
Ἵν' ᾖς δικαία, καὶ δάμαρτ' ἐγὼ λάβω.
Χο. Ἐν σοὶ βραβεύειν, ὦ νεᾶνι, τοὺς λόγους.
Οὕτω δὲ κρῖνον, ὡς ἅπασιν ἁνδάνῃς.
Θεο. Ἐγὼ πέφυκά τ' εὐσεβεῖν καὶ βούλομαι.
Φιλῶ τ' ἐμαυτὴν, καὶ κλέος τοὐμοῦ πατρὸς 1005
Οὐκ ἂν μιάναιμ', οὐδὲ συγγόνῳ χάριν
Δοίην ἂν ἐξ ἧς δυσκλεὴς φανήσομαι.
Ἔνεστι δ' ἱερὸν τῆς δίκης ἐμοὶ μέγα
Ἐν τῇ φύσει, καὶ τοῦτο Νηρέως πάρα
Ἔχουσα, σώζειν Μενέλεων πειράσομαι. 1010
Ἥρα δ' ἐπείπερ βούλεταί σ' εὐεργετεῖν,
Ἐς ταὐτὸν οἴσω ψῆφον· ἡ Κύπρις δ' ἐμοὶ
Ἵλεως μὲν εἴη, συμβέβηκε δ' οὐδαμοῦ.
Πειράσομαι δὲ παρθένος μένειν ἀεί.

[illegible]

Quæ verò ad hoc sepulcrum exprobrasti patri meo, 1015
Idem & ipsa dico. nam iniuste facerem,
Si non redderem. Ille enim viuens
Reddidisset tibi hanc vt haberes, & huic te:
Vindicta enim est horum & apud mortuos,
Et viuos homines omnes: Mens enim 1020
Defunctorum non viuit quidem: sensum tamen habet
Immortalem incidens in immortalem ætherem.
Vt igitur rem pertexam non prolixè, tacebo
Quæ me suppliciter rogastis, neque stultitiæ
Fratris vnquam consentiens adiutrix ero. 1025
Afficiam enim eum beneficio, tametsi non videar,
Ex impietate retractum, ac ex impio, si pium ipsum faciã.
Vos igitur inuenite vestrarum difficultatum exitum.
Ego verò è medio recedens, tacebo.
Incipite verò à Diis & supplices rogate 1030
Venerem quidem: vt permittat te redire in patriam:
Iunonem verò, vt in eadem sententia maneat,
Quam habet de salute tua & mariti tui.
Tu verò ô pater, qui defunctus es, quantum ego possum,
Præstabo, vt nunquam voceris impius pro pio. 1035

Cho. *Nemo vnquam iniustus fortunatus fuit.*
In causa verò iusta spes est salutis.

Hel. *Menelae, seruati quidem sumus à virgine, quãtũ in ea situm est.*
Hinc verò iam oportet te rationibus in medium collatis,
Communem salutis parandæ rationem mecum excogitare. 1040

Men. *Audi nunc: tu diu fuisti in hac domo,*
Et educata es cum famulis regis.

Hele. *Quare hoc dixisti? affers enim spem,*
Quasi aliquid boni facturus sis in commune nobis.

Men. *Persuaderéne posses alicui eorum, qui quadriiugis* 1045
Vehiculis præsunt, vt nobis det currum?

Hele. *Persuadebo, sed quo modo fugiemus,*
Qui sumus imperiti camporum & terræ barbaricæ?
Dixisti rem impossibilem. Men. *Age, quid verò si occultatus in adibus,*
Interficiam hoc ancipiti gladio regem? 1050

Hel. *Non pateretur, neque taceret*
Soror, si fratrem interfecturus esses.

Men. *At neque nauis nobis est, qua seruari possimus*
Fugientes: quam enim habebamus, mare nunc eam habet.

Hele. *Audi, si quid & mulier dixerit sapienter.* 1055
Vis dici mortuus verbis, cum reuera non sis mortuus?

Men. *Malum quidem est omẽ. si quid tamen lucrabor hoc dicẽs,*
Paratus sum vt patiar me verbis mortuum dici, cũ non sim mortuus.

Hel. *Mouebo autem misericordiam muliebris tonsura & lamentationibus, apud impium Regem.* ipsa. 1060

Men. *Quod verò res ista nobis remedium habet salutis?*

Hel. *Vetustum enim quendam morem prætendam,*
Qui si iam in mari mortuus sis, inani sepulcro,
Ab huius agri tyrãno petam, vt mihi permittat te sepelire.

Men. *Fac autem eum concessisse. deinde quomodo sine naui* 1065
Seruabimur, sepelientes meum corpus in inani sepulcro?

Hel. *Iubebo nauim dare, qua deuehebam*
Ornatum ad tuam sepulturam, in brachia maris.

Men. *Quã bene hoc dixisti, præter illud vnũ, si in terra sepulcrum*
Facere te iubeat, istud commentum nihil vtilitatis nobis feret. 1070

Hele. *Sed dicemus non esse consuetudinem in Græcia,*
Tegere terra eos, qui in mari sunt mortui.

Men. *Bene hoc etiam emendas. deinde ego tecum nauigabo,*
Et simul imponam ornatum in eandem nauim.

Hele. *Oportet te adesse ex primis, & tuos* 1075
Socios nauigationis, qui euaserunt in naufragio.

Men. *Atqui si nauim ad anchoras stantem accepero,*
Stabit vir iuxta virum armatus gladio.

Hele. *Oportet te omnia illa gubernare: tantum secundi*
Flatus sint velo, & nauis cursus. 1080

Men. *Fient hæc. Dij enim sinient meos labores.*
Sed ex quo dices te audiuisse, quod mortuus sim?

Hele. *Ex te. dic autem te solum euasisse fatum,*
Nauigantem cum filio Atrei, & vidisse eum mori.
Men. *Certè hæc lacerata & pannosa corporis vestimenta*
Testabuntur me euasisse ex *nauticis ruinis.*
Hel. *Opportunè iā ista tibi venerūt: Tūc verò importunè te per-*
Illud verò miserū malū *fortasse* nūc *bene cadet.* (*didissent.*
Men. *Verum verò me tecum in ædes ingredi oportet,*
An tranquilli sedebimus ad hoc sepulcrum?
Hel. *Maneas hic: nam si quid violentius in te voluerit agere,*
Hoc sepulcrum tuebitur te, & tuus ensis.
Ego verò vadens domum præcidam cincinnos,
Et mutabo candidas vestes cum nigris,
Et iniiciam cruentos vngues genis mei *corporis.*
Magnum enim impendet *periculum, & video duo momēta:*
Aut enim oportet me mori, si deprehēsa fuero aliquid *ma-*
Aut abire in patriam, & seruare tuum corpus. (*chinari.*
O veneranda, quæ iaces in lecto Iouis,
Iuno, duos miseros homines recrea à laboribus.
Petimus, recta brachia ad cœlum
Iactantes, vbi habitas in varia sede astrorum.
Et tu quæ consecuta es laudem pulchritudinis meis nuptiis
Venus, filia Diones, ne me perdas,
Satis enim damni, quo me hactenus affecisti,
Nomen meum *præbens apud barbaros, non corpus.*
Sine verò me mori, si vis me *occidere,*
In patria. Cur es inexplebilis malis?
Amores, fraudes, & dolosa inuenta
Exercens, & cruentos amores adium.
Sed si moderata esses, in rebus *cæteris suauissima Deorum*
Hominibus esses: non aliter dico.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *Te rupibus sub frondosis,*
Sedentem in museis & sedibus voco,
Te musicam, & *maximè canoram auem*
Lacrymantem luscinam,
Veni per flauas
Genas gemens,
Adiuuans meas lamentationes,
Miseros labores Helenæ
Canens, & Iliadum
Lacrymabilem laborem,
Per hastas Græcorum
Qui venit, venit per *campos*
Barbarico remo,
Qui cucurrit, fluctus miseros
Adducens Troianis,
Ex Lacedæmone
Postquam rapuit tuum lectum, i. te sponsam.
Paris infelix maritus
Ductu Veneris.

Antistrophe. 1.

Multi autem Græcorum hastis, & saxeis, i. saxorum,
Ictib. percussi, *mortē miseram habent,* miserè sūt mortui,
Facientes, vt tondeant miseram comam coniuges.
Domus verò iacent sine sponsis.
Multos verò, accensa
Flammea face mari *circumfluam*
Eubœam Græcos sustulit
Vniremus vir, vnus solus Nauplius, *saxis*
Caphareis eos iniiciens,
Ægæisque marinis, i. Ægæi maris *litoribus.*
Accendens dolosam facem stellæ splendenti similem.
Importuosi enim sunt illi *montes, miseri,* funestiq; nautis,
Barbaricæ nauigationis causa,
Quando tu procul à patria pro-
cellarum flatu
Monstrum non monstrum, sed

ἑλ. Σοὶ ἢ μόνος γε φάσκε διαφυγὼν μόρους,
Ἀτρέως σὺν παιδὶ, καὶ θανόντ' ὁρᾶν.
με. Καὶ μὴν τάδ' ἀμφίβληστρα σώματος ῥάκη 1085
Ξυμμαρτυρήσει ναυτικῶν ἐρειπίων.
ἑλ. Ἐς καιρὸν ἦλθε, τότε δ' ἄγαν ἀπώλλυτο.
Τὸ δ' ἄθλιον κεῖν', εὐτυχὲς τάχ' ἂν πέσοι.
με. Πότερα δ' ἐς οἴκους σοι συνεισελθεῖν με χρὴ,
Ἢ πρὸς τάφῳ τῷδ' ἥσυχοι καθώμεθα; 1090
ἑλ. Αὐτοῦ μέν· ἢν γὰρ καί τι πλημμελές σε δρᾷ,
Τάφος σ' ὅδ' ἂν ῥύσαιτο, φάσγανόν τε σόν.
Ἐγὼ δ' ἐς οἴκους βᾶσα, βοστρύχους τεμῶ,
Πέπλων τε λευκῶν μέλανας ἀνταλλάξομαι,
Παρῇδί τ' ὄνυχα φόνιον ἐμβαλῶ χροός. 1095
Μέγας γὰρ ὁ ἀγὼν, καὶ βλέπω δύο ῥοπάς.
Ἢ γὰρ θανεῖν δεῖ μ', ἢν ἁλῶ τεχνωμένη,
Ἢ πατρίδ' ἐλθεῖν, καὶ σὸν ἐκσῶσαι δέμας.
Ὦ πότνι', ἣ Δίοισιν ἐν λέκτροις πιτνεῖς,
Ἥρα, δύ' οἰκτρὼ φῶτ' ἀνάψυξον πόνων, 1100
Αἰτούμεθ' ὀρθὰς ὠλένας πρὸς οὐρανὸν
Ῥιπτοῦνθ', ἵν' οἰκεῖς ἀστέρων ποικίλματα.
Σύ θ', ἣ 'πὶ τῷ 'μῷ κάλλος ἐκτήσω γάμῳ,
Κόρη Διώνης Κύπρι, μή μ' ἐξεργάσῃ.
Ἅλις δὲ λύμης, ἥν μ' ἐλυμήνω πάρος, 1105
Τοὔνομα παρασχοῦσ', οὐ τὸ σῶμ' ἐν βαρβάροις.
Θανεῖν δ' ἔασόν μ', εἰ κατακτεῖναι θέλεις,
Ἐν γῇ πατρῴᾳ. τί ποτ' ἄπληστος εἶ κακῶν;
Ἔρωτας, ἀπάτας, δόλιά τ' ἐξευρήματα
Ἀσκοῦσα, φίλτρα θ' αἱματηρὰ δωμάτων. 1110
Εἰ δ' ἦσθα μετρία, τἄλλα γ' ἡδίστη θεῶν
Πέφυκας ἀνθρώποισιν. οὐκ ἄλλως λέγω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Σὲ τὰν ἐναυλίοις ὑπὸ δενδροκόμοις,
2 Μουσεῖα, καὶ θάκους ἐνίζουσαν ἀναβοάσω,
3 Σὲ τὰν ἀοιδοτάταν ὄρνιθα μελῳδὸν 1115
4 Ἀηδόνα δακρυόεσσαν,
5 Ἔλθ' ὦ διὰ ξουθᾶν
6 Γενύων ἐλελιζομένα,
7 Θρήνων ἐμοὶ ξυνεργὸς,
8 Ἑλένας μελέας πόνους, 1120
9 Τὸν Ἰλιάδων τ' αἰ-
10 χμαῖς δακρυόεντα πότμον
11 Ἀχαιῶν ὑπὸ λόγχαις,
12 Ὃς ἔμολεν ἔμολε πεδία
13 Βαρβάρῳ πλάτᾳ, 1125
14 Ὃς ἔδραμε ῥόθια μέλεα
15 Πριαμίδαις ἄγων,
16 Λακεδαίμονος ἄπο
17 Λέχεα σέθεν ὦ Ἑλένα
18 Πάρις αἰνόγαμος
19 Πομπαῖσιν Ἀφροδίτας. 1130

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Πολλοὶ δ' Ἀχαιῶν ἐν δορὶ, καὶ πετρίναις
2 Ῥιπαῖσιν ἐκπνεύσαντες, Ἅιδαν μέλεον ἔχουσι,
3 Ταλαινᾶν τᾶν ἀλόχων κείραντες ἔθειραν.
4 Ἄνυμφα δὲ μέλαθρα κεῖται. 1135
5 Πολλοὺς δὲ πυρσεύσας
6 Φλογερὸν σέλας ἀμφίρυτον
7 Εὔβοιαν εἷλ' Ἀχαιῶν
8 Μονόκωπος ἀνὴρ, πέτραις
9 Καφηρίσιν ἐμβαλὼν, 1140
10 Αἰγαίαις τ' ἐναλίοις ἀκταῖς
11 Δόλιον ἀστέρα λάμψας.
12 Ἀλίμενα δ' ὄρεα μάλεα,
13 Βαρβάρου στολᾶς,
14 Ὅτ' ἔσυτο πατρίδος ἄπο, χει-
15 μάτων πνοᾷ 1145
16 Τέρας, οὐ τέρας, ἀλλ'

17 Ἐριν

17 Βᾶσ' Δαναΐδαις
18 ἐπὶ ναυσὶν ἄγαγε,
19 εἴδωλον ἱερὸν Ἥρας. 1150

Στροφὴ β'.

1 Ὅ τι θεὸς, ἢ μὴ θεὸς, ἢ τὸ μέσον,
2 Τίς φησ' ἐρευνάσας
3 Βροτῶν μακρότατον πέρας εὑ-
4 ρεῖν, ὃς τὰ θεῶν ἐσορᾷ
5 Δεῦρο, καὶ αὖθις ἐκεῖσε, 1155
6 Καὶ πάλιν ἀντιλόγοις
7 Πηδῶντ' ἀνελπίστοις τύχαις.
8 Σὺ Διὸς ἔφυς, ὦ Ἑλένα, θυγάτηρ·
9 Πτανὸς γὰρ ἐν κόλποις σε Λή-
10 δας ἐτέκνωσε πατήρ. 1160
11 Καὶ ἰαχήθης καθ' Ἑλλανίαν
12 Ἄδικος, προδότις, ἄπι-
13 στος, ἄθεος· οὐδ' ἔχω
14 Τὸ τὸ σαφές, ὅ τι ποτ' ἐν βροτοῖς.
15 Τὸ θεῶν ἔπος ἀλαθὲς ηὗρον. 1165

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἄφρονες ὅσοι τὰς ἀρετὰς πολέμῳ
2 κτᾶσθε, δορός τ' ἀλκαίου
3 Λόγχαισι καταπαυόμενοι
4 Πόνους θνατῶν ἀμαθῶς.
5 Εἰ γὰρ ἅμιλλα κρινεῖ νιν 1170
6 Αἵματος, οὔ ποτ' ἔρις
7 Λείψει κατ' ἀνθρώπων πόλεις.
8 Αἳ Πριαμίδος γᾶς ἔλιπον θαλάμους,
9 Ἐξὸν διορθῶσαι λόγοις
10 Σὰν ἔριν, ὦ Ἑλένα. 1175
11 Νῦν δ' οἱ μὲν Ἅιδᾳ μέλονται κάτω,
12 Τείχεα δὲ φλογμὸς ὥστε
13 Διὸς ἐπέσυτο φλόξ,
14 Ἐπὶ πάθεα πάθεσι φέρεις
15 Ἀθλίοις ἐν συμφοραῖς Ἰλίου. 1180

ΙΑΜΒΟΙ.

Θεο. Ὦ χαῖρε πατρὸς μνῆμ'. ἐπ' ἐξόδοισι γὰρ
Ἔθαψα Πρωτεῦ σ', ἕνεκ' ἐμῆς προσρήσεως.
Ἀεὶ δέ σ' ἐξιών τε κἀσιὼν δόμους
Θεοκλύμενος παῖς ὅδε προσεννέπει, πάτερ.
Ὑμεῖς μὲν οὖν κύνας τε καὶ θηρῶν βρόχους, 1185
Δμῶες, κομίζετ' ἐς δόμους τυραννικούς.
Ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν πόλλ' ἐλοιδόρησα δή.
Οὐ γάρ τι θανάτῳ τοὺς κακοὺς κολάζομεν.
Καὶ νῦν πέπυσμαι φανερὸν Ἑλλήνων τινὰ
Εἰς γῆν ἀφῖχθαι, καὶ λεληθέναι σκοπούς, 1190
Ἤτοι κατόπτην, ἢ κλοπαῖσι θηρώμενον
Ἑλένην· θανεῖται δ', ἤν γε συλληφθῇ μόνον.
Ἔα. ἀλλ' ὡς ἔοικε, πάντα διαπεπραγμένα
Ηὕρηκα. τύμβου γὰρ κενὰς λιποῦσ' ἕδρας
Ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἐκπεπόρθμευται χθονός. 1195
Ὠὴ, χαλᾶτε κλῇθρα, λύεθ' ἱππικὰς
Φάτνας, ὀπαδοί, κἀκκομίζεθ' ἅρματα,
Ὡς ἂν πόνου γ' ἕκατι μὴ λάθῃ με γῆς
Τῆσδ' ἐκκομισθεῖσ' ἄλοχος, ἧς ἐφίεμαι.
Ἐπίσχετ'. εἰσορῶ γὰρ οὓς διώκομεν, 1200
Παρόντας ἐν δόμοισι, κοὐ πεφευγότας.
Αὕτη, τί πέπλοις μέλανας ἐξῆψαι χροὸς
Λευκῶν ἀμείψασ', ἔκ τε κρατὸς εὐγενοῦς
Κόμας σίδηρον ἐμβαλοῦσ' ἀπέθρισας,
Χλωροῖς τε τέγγεις δάκρυσι σὴν παρηίδα 1205
Κλαίουσα; πότερον ἐννύχοις πεισθεῖσ' ὄψεσι
Στένεις ὀνείροις, ἢ φάτιν τιν' οἴκοθεν
Κλύουσα, λύπῃ σὰς διέφθαρσαι φρένας;
Ἑλ. Ὦ δέσποτ', ἤδη γὰρ τόδ' ὀνομάζω σ' ἔπος,
Ὄλωλα. φροῦδα τἀμά, κοὐδέν εἰμ' ἔτι. 1210

Contentionem belliq; causam *Græcis, nebula*
In nauibus vehens,
Idolum sacrum Iunonis, huc appulistis.

Strophe II.

Quod autem hoc fuerit *Deus, aut non Deus, aut medium* quoddam genus,
Quis dixerit scrutando conatus
Mortalium longissimum, ac à se remotissimum *finem inuenire, qui Deorum res aspicit*
Mutas, modo huc, *&* modò *contrà illuc,*
Et iterum contrarius, ac
Insperatis casibus salientes.
Tu es filia Iouis ò Helena,
Volucris enim in sinu te Ledæ genuit pater:
Et tamen *fama de te* est *per Græciam,*
Quòd sis *iniusta, proditrix, perfida, impia:* nec *habeo,* nec scio
Quidnam sit certi, quicquid fuerit *inter mortales.*
Illud autem *Deorum verbum verum* esse *reperi.*

Antistrophe II.

Dementes estis, *quotquot virtutem* laudemq; *bello* vobis
Comparatis, hastæ fortis
Cuspide sedentes, sedare cupientes.
Miserias mortalium, sine clade, cladis expertes vos fore
speratis. (men
Si enim ipsas hominum miserias *iudices,* dirimitq; certa-
Sanguinis, nunquam contentio
Deerit in hominum urbibus,
Quæ Priameia Troianæq; *terra reliquerunt thalamos,*
Cum verbis posset componi
Tua discordia ò Helena.
Nunc autem alij quidem apud inferos curæ sunt Plutoni,
Mœnia vero conflagrarunt *sicut ignita*
Iouis properat flamma,
Clades supra clades afferens iam constitutis
Miseris Troianis in calamitate.

IAMBI.

The. *O salue patris sepulcrũ (in exitu enim* vestibuloq; domus
Te sepeliui, ò Proteu, propter meam salutationem)
Semper enim te, egrediens & ingrediens domum,
Theoclymenus filius hic tuus *affatur, pater.*
Vos quidem, canes & bestiarum retia,
Famuli ferte in domum regiam:
Ego verò me ipsum sæpe iam conuiciis sum insectatus.
Nequaquam enim morte malos mulctamus.
Et nunc audiui quendam Græcum palam
In hanc terram venisse & fefellisse speculatores,
Aut exploratorem, aut furto abducere captantem
Helenam: morietur autem, si modo fuerit comprehensus.
Age. Sed (vt videtur) omnia peracta iam
Inuenio: nam relicta vacua sede sepulchri,
Helena *Tyndarei filia, nauigio discessit ex* hac *terra.*
Heus, laxate claustra, soluite equorum
Præsepia ministri, & exportate currus,
Vt ne me fallat propter laborem, ex terra
Hac exportata uxor, quam expeto.
Expectate: video enim eos, quos persequimur,
Adesse in ædibus, & non effugisse.
Heus tu, quare suspendisti nigras vestes à corpore,
Mutatis albis, & à generoso capite
Crines præcidisti immisso ferro,
Et rigas tuas genas recentibus lacrymis
Plorans? vtrum persuasa nocturnis
Somniis gemis, aut famam aliquam domo
Audiens, dolore conficis animum tuum?
Hele. *O domine, (iam enim te hoc nomine appello)*
Perij, res meæ sunt euanidæ, nihil sum amplius.

The.	*In qua verò calamitate versaris? qualis est tua fortuna?*
Hel.	*Menelaus (hei mihi, quomodo* hoc *dicā?) mortuus est mihi.*
The.	*Nullo modo lætor tuis* hisce *verbis.* sed tamen ob *hæc sum*
	Quomodo nosisti? an tibi Theonoe hoc dixit? (*felix.*
Hel.	*Et illa dicit, & hic qui* fuit *præsens, quum ille periit.*
The.	*Venitne aliquis qui hæc etiam certò nunciet?*
Hel.	*Venit. veniat autem ut ego cupio* ipsum *venire.*
The.	*Quis est? ubi est? ut certius sciam.*
Hel.	*Iste qui sedet perculsus ad hoc monumentum.*
The.	*O Apollo, quàm deformi vestitu insignis est!*
Hele.	*Hei mihi, videor mihi & meum maritum sic se habere.*
The.	Cuias autem est *iste vir, & unde appulit ad* hanc *terram?*
Hele.	*Græcus, unus è Græcis qui navigarunt cum marito meo.*
The.	*Quo autem mortis genere ais* Menelaum *periisse?*
Hele.	*Miserrimo humidis fluctibus maris.*
The.	*Ubi? an navigantem in mari barbarico?*
Hele.	*Libyæ importuosa ejectum ad saxa.*
The.	*Et quomodo hic non periit, cum fuerit socius navigationis?*
Hel.	*Mali interdum sunt fortunatiores bonis.*
The.	*Ubi verò navis fragmenta* huc *veniens reliquit?*
Hele.	*Ubi utinam periisset: non autem Menelaus.*
The.	*Periit* igitur *ille: sed in qua navi venit* hic iste?
Hel.	Nautæ *casu advenientes receperunt eum, ut dicit.*
The.	*Ubi verò est illud malum,* i. perniciosum simulachrum,
	quod pro te missum est ad Troiam?
Hele.	*De effigie nubis loqueris? abiit in aerem.*
The.	*O Priame, & terra Troiana frustrà periisti.*
Hele.	*Et ego sum particeps calamitatis Troianorum.*
The.	*Reliquitne maritum insepultum, an vero texit terra?*
Hele.	*Insepultum* reliquit. *Heu me miseram propter mea mala.*
The.	*Huiusne* igitur *rei causa secuisti circinnos flavæ comæ?*
Hel.	*Amicus enim est, quisquis est, qui hic adest.*
The.	*Rectène igitur calamitas hæc deploratur?*
Hele.	*An vero leniter ferres tuæ sororis mortem?* (*sepulchrum?*
The.	*Nequaquā, quomodo igitur deinceps etiā habitabis ad hoc*
Hele.	*Quid me verbis mordacibus lacessis, nec omittis mortuum?*
The.	*Tu enim es fida tuo marito, fugiens me.*
Hel.	*Sed nō amplius te* fugiam. *Iam igitur incipe meas nuptias.*
The.	*Sero quidem venisti: sed tamen hæc laudo.*
Hele.	*Scis igitur quid velim te facere? priora obliviscamur.*
The.	*Qua conditione? Gratia n pro gratia veniat* ac ref. ratur.
Hele.	*Faciamus fœdus, & reconcilieris mihi.*
The.	*Remitto indignationem adversus te susceptā. avolet aūt in*
Hele.	*Nunc te per hæc genua, quando es amicus,* (*aerem*
The.	*Quam rem captans, supplex à me cupide petis?*
Hele.	*Volo maritum meum defunctum sepelire.*
The.	Quid *autem est sepultura absentium? an sepelies umbram?*
Hel.	*Mos est apud* Græcos, *qui in mari mortuus fuerit.*
The.	*Quid facere? Græci profectò* sunt *sapientes talib.* in rebus.
Hele.	*Sepelire in vacuis textis tunicis.*
The.	*Fac funus, excita tumulum, ubi terrarum volueris.*
Hele.	*Non sic sepelimus nautas extinctos* in aquis.
The.	*Quomodo igitur? ignoro mores Græcorum.*
Hele.	*Exportamus in mare, quæcunque conveniunt mortuis.*
The.	Quid *igitur in tuam gratiam exhibebo mortuo?*
Hele.	Nescio: *ego enim* sū *imperita* istarū rerū, *cum priùs fuerim*
The.	*O hospes, gratum profectò nuncium attulisti.* (*felix.*
Men.	*Non saltem mihi, neque mortuo.*
The.	Quomodo *sepelitis mortuos, qui in mari perierunt?*
Men.	*Prout sunt uniuscuiusque facultates.* (accipies.
The.	*Dic quod ad sūptus attinet, quicquid voles, propter hanc*
Men.	*Primum quidem effusus præbetur sanguis mortuis.*
The.	Cuiusnam *indica mihi, ego vero parebo.*
Men.	*Tu ipse statuito: sufficient enim quæcunque dederis.*
The.	*Apud barbaros quidem mos* est, *equum aut taurum.*
Men.	*Siquidem vis aliquid dare, nihil des generoso indignum.*
The.	*His non caremus in beatis* ac amplis *armentis.*
Men.	*Et afferuntur lecti strati corpore vacui.*

θεο.	Ἐν τῷ δὲ κεῖσαι συμφορᾶς; τίς ἡ τύχη;	
ἑλέ.	Μενέλαος, οἴμοι, πῶς φράσω; τέθνηκέ μοι.	
θεο.	Οὐδέν τι χαίρω σοῖς λόγοις. τὰ δ' εὐτυχῶ.	
	Πῶς οἶσθα; μῶν σοι Θεονόη λέγει τάδε;	
ἑλέ.	Κείνη τέ φησι, ὅ τε παρὼν ὅτ' ὤλλυτο.	1225
θεο.	Ἥκει γὰρ ὅστις καὶ τάδ' ἀγγέλλει σαφῆ;	
ἑλέ.	Ἥκει. μόλοι γὰρ ὡς ἐγὼ χρῄζω μολεῖν.	
θεο.	Τίς ἐστι; ποῦ 'στιν; ἵνα σαφέστερον μάθω.	
ἑλέ.	Ὅδ', ὃς κάθηται τῷδ' ὑποπτήξας τάφῳ.	
θεο.	Ἄπολλον, ὡς ἐσθῆτι δυσμόρφῳ πρέπει.	1230
ἑλέ.	Οἴμοι. δοκῶ μοι καὶ τὸν ἐμὸν ἔχειν πόσιν.	
θεο.	Ποδαπὸς δ' ὅδ' ἐστ' ἀνὴρ καὶ πόθεν κατέσχε γῆς;	
ἑλέ.	Ἕλλην, Ἀχαιῶν εἷς, ἐμῷ σύμπλους πόσει.	
θεο.	Θανάτῳ δὲ ποίῳ φησὶ Μενέλεων θανεῖν;	
ἑλέ.	Οἰκτρόταθ', ὑγροῖσιν ἐν κλυδωνίοις ἁλός.	1235
θεο.	Ποῦ; βαρβάροισι πελάγεσι ναυσθλούμενον;	
ἑλέ.	Λιβύης ἀλιμένοις ἐκπεσόντα πρὸς πέτραις.	
θεο.	Καὶ πῶς ὅδ' οὐκ ὄλωλε κοινωνῶν πλάτης;	
ἑλέ.	Ἐσθλῶν κακίους ἔστιν ὅτ' εὐτυχέστεροι.	
θεο.	Λιπὼν δὲ ναὸς ποῦ πάρεστιν ἔκβολα;	1240
ἑλέ.	Ὅπου κακῶς ὄλοιτο, Μενέλεως δὲ μή.	
θεο.	Ὄλωλ' ἐκεῖνος. ἦλθε δ' ἐν ποίῳ σκάφει;	
ἑλέ.	Ναῦταί σφ' ἀνείλοντ' ἐντυχόντες, ὡς λέγει.	
θεο.	Ποῦ δ' ἣ τὸ πρόσθεν ἀντὶ σοῦ Τροίᾳ κακόν;	
ἑλέ.	Νεφέλης λέγεις ἄγαλμα; ἐς αἰθέρ' οἴχεται.	1245
θεο.	Ὦ Πρίαμε, καὶ γῆ Τρῳὰς ἔρρεις μάτην.	
ἑλέ.	Κἀγὼ μετέσχον Πριαμίδαις δυσπραξίας.	
θεο.	Πόσιν δ' ἄθαπτον ἔλιπεν, ἢ κρύπτει χθονί;	
ἑλέ.	Ἄθαπτον. οἲ 'γὼ τῶν ἐμῶν τλήμων κακῶν.	
θεο.	Τῶνδ' οὕνεκ' ἔτεμες βοστρύχους ξανθῆς κόμης;	1250
ἑλέ.	Φίλος γάρ ἐστιν, ὅς ποτ' ἐστὶν ἐνθάδ' ὤν.	
θεο.	Ὀρθῶς μὲν ἥδε συμφορὰ δακρύεται.	
ἑλέ.	Ἐν εὐμαρεῖ γοῦν σὴν κασιγνήτην θανεῖν.	
θεο.	Οὐ δῆτα. πῶς οὖν; τόνδ' ἔτ' οἰκήσεις τάφον;	
ἑλέ.	Τί κερτομεῖς με, τὸν θανόντα δ' οὐκ ἐᾷς;	1255
θεο.	Πιστὴ γὰρ εἶ σὺ τῷ πόσει φεύγουσά με.	
ἑλέ.	Ἀλλ' οὐκέτ'. ἤδη δ' ἄρχε τῶν ἐμῶν γάμων.	
θεο.	Χρόνια μὲν ἦλθες, ἀλλ' ὅμως αἰνῶ τάδε.	
ἑλέ.	Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; τῶν πάρος λαθώμεθα.	
θεο.	Ἐπὶ τῷ; χάρις γὰρ ἀντὶ χάριτος ἐλθέτω.	1260
ἑλέ.	Σπονδὰς τέμωμεν, καὶ διαλλάχθητί μοι.	
θεο.	Μεθίημι νεῖκος τὸ σόν. ἴτω δ' ὑπόπτερον.	
ἑλέ.	Πρὸς νῦν σε γονάτων τῶνδ', ἐπείπερ εἶ φίλος.	
θεο.	Τί χρῆμα θηρῶσ', ἱκέτις ὠρέχθης ἐμοῦ;	
ἑλέ.	Τὸν κατθανόντα πόσιν ἐμὸν θάψαι θέλω.	1265
θεο.	Τί δ'; ἔστ' ἀπόντων τύμβος; ἢ θάψεις σκιάν;	
ἑλέ.	Ἕλλησίν ἐστι νόμος, ὃς ἂν πόντῳ θάνῃ,	
θεο.	Τί δρᾶν; σοφοί τοι Πελοπίδαι τὰ τοιάδε.	
ἑλέ.	Κενοῖσι θάπτειν ἐν πέπλων ὑφάσμασιν.	
θεο.	Κτέριζ'. ἀνίστη τύμβον, οὗ χρῄζεις χθονός.	1270
ἑλέ.	Οὐχ ὧδε ναύτας ὀλομένους τυμβεύομεν.	
θεο.	Πῶς δαί; λέλειμμαι τῶν ἐν Ἕλλησιν νόμων.	
ἑλέ.	Ἐς πόντον ὅσα χρὴ νέκυσιν ἐξορμίζομεν.	
θεο.	Τί σοι παράσχω δῆτα τῷ τεθνηκότι;	
ἑλέ.	Οὐκ οἶδ'. ἐγὼ δ' ἄπειρος, ἡ πρὶν εὐτυχοῦσ'.	1275
θεο.	Ὦ ξένε, λόγων μὲν κληδόν' ἤνεγκας φίλην.	
με.	Οὔκουν ἐμαυτῷ γ', οὐδὲ τῷ τεθνηκότι.	
θεο.	Πῶς τοὺς θανόντας θάπτετ' ἐν πόντῳ νεκρούς;	
με.	Ὡς ἂν παρούσης οὐσίας ἕκαστος ᾖ.	
θεο.	Πλούτου λέγ' οὕνεχ', ὅ τι θέλεις, ταύτης χάριν.	1280
με.	Προσφάζεται μὲν αἷμα πρῶτα νερτέροις.	
θεο.	Τίνος; σύ μοι σήμαινε, πείσομαι δ' ἐγώ.	
με.	Αὐτὸς σὺ γίγνωσκ', ἀρκέσει γὰρ ἂν διδῷς.	
θεο.	Ἐν βαρβάροις μὲν ἵππον ἢ ταῦρον νόμος.	
με.	Διδούς γε μὲν δή, δυσγενὲς μηδὲν δίδου.	1285
θεο.	Οὐ τῶνδ' ἐν ἀγέλαις ὀλβίαις σπανίζομεν.	
με.	Καὶ στρωτὰ φέρεται λέχεα σώματος κενά.	

Θεο. Εἶεν· τί δ' ἄλλο πρὸς φόνῳ νομίζεται;
Με. Χαλκήλατ' ἔντη· καὶ γὰρ ἦν φίλος δορί.
Θεο. Ἄξια τάδ' ἔσται Πελοπιδῶν, ἃ δώσομεν. 1280
Με. Καὶ τἄλλ', ὅσα χθὼν καλὰ φέρει βλαστήματα.
Θεο. Πῶς οὖν; ἐς οἶδμα τίνι τρόπῳ καθίετε;
Με. Ναῦν δεῖ παρεῖναι καὶ πιτυλεῦσιν ἐρέτας.
Θεο. Πόσον δ' ἀπείργει μῆκος ἐκ γαίας δόρυ;
Με. Ὡς ἐξορᾶσθαι ῥόθια χερσόθεν μόλις. 1285
Θεο. Τί δὴ; τόδ' Ἑλλὰς νόμιμον ἐκ τίνος σέβει;
Με. Ὡς μὴ πάλιν γῆ λύματ' ἐκβάλλῃ κλύδων.
Θεο. Φοίνισσα κώπη ταχύπορος γενήσεται.
Με. Καλῶς ἂν εἴη, Μενέλεῴ τε πρὸς χάριν.
Θεο. Οὔκουν σὺ χωρὶς τῆσδε δρῶν ἀρκεῖς τάδε; 1290
Με. Μητρὸς τόδ' ἔργον, ἢ γυναικὸς, ἢ τέκνων.
Θεο. Ταύτης ὁ μόχθος, ὡς λέγεις, θάπτειν πόσιν.
Με. Ἐν εὐσεβείᾳ γοῦν νόμιμα μὴ κλέπτειν νεκρῶν.
Θεο. Ἴτω· πρὸς ἡμῶν ἄλοχον εὐσεβῆ τρέφειν.
Ἐλθὼν δ' ἐς οἴκους ἐξελῶ κόσμον νεκρῷ, 1295
Καί σ' οὐ κενὸν χεροῖν γῆς ἀποστελῶ,
Δράσαντα τῇδε πρὸς χάριν· φήμας δ' ἐμοὶ
Ἐσθλὰς ἐνεγκὼν γ', ἀντὶ τῆς ἀχλαινίας
Ἐσθῆτα λήψῃ σῖτον, ὥστε σ' εἰς πάτραν
Ἐλθεῖν, ἐπεὶ νῦν γ' ἀθλίως ἔχονθ' ὁρῶ. 1300
Σὺ δ' ὦ τάλαινα, μὴ 'πὶ τοῖς ἀνηνύτοις
Τρύχου σεαυτήν· Μενέλεως δ' ἔχει πότμον,
Κοὐκ ἂν δύναιτο ζῆν ὁ κατθανὼν πόσις.
Με. Σὸν ἔργον, ὦ νεᾶνι· τὸν παρόντα μὲν
Στέργειν πόσιν χρὴ, τὸν δὲ μηκέτ' ὄντ' ἐᾶν. 1305
Ἄριστα γάρ σοι ταῦτα πρὸς τὸ τυγχάνον.
Ἢν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω, καὶ τύχω σωτηρίας,
Οἵαν γενέσθαι χρή σε σῷ ξυνευνέτῃ,
Παύσω ψόγου σε τοῦ πρὶν, ἢν γυνὴ γένῃ.
Ἑλ. Ἔσται τάδ'· οὐδὲ μέμψεται πόσις ποτὲ 1310
Ἡμῖν· σὺ δ' αὐτὸς ἐγγὺς ὢν εἴσῃ τάδε.
Ἀλλ' ὦ τάλας εἴσελθε, καὶ λουτρῶν τύχε,
Ἐσθῆτά τ' ἐξάλλαξον· οὐκ εἰς ἀμβολὰς
Εὐεργετήσω σ'· εὐμενέστερον γὰρ ἂν
Τῷ φιλτάτῳ μοι Μενέλεῳ τὰ πρόσφορα 1315
Δρῴης ἂν, ἡμῶν τυγχάνων, οἵων σε χρή.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὀρεία ποτὲ δρομάδι κώλῳ
2 Μάτηρ θεῶν ἐσύθη
3 Ἀν' ὑλάεντα νάπη,
4 Ποτάμιόν τε χεῦμ' ὑδάτων, 1320
5 Βαρύβρομόν τε κῦμ' ἅλιον,
6 Πόθῳ τᾶς ἀποιχομένας
7 Ἀρρήτου κούρας.
8 Κρόταλα δὲ βρόμια διαπρύσιον
9 Ἱέντα κέλαδον ἀνεβόα, 1325
10 Θηρῶν ὅτε ζυγίους
11 Ζεύξασα θεᾷ σατίνας
12 Τὰν ἁρπασθεῖσαν κυκλίων
13 Χορῶν ἔξω παρθενίων.
14 Μετὰ κούρας δ' ἀελλόποδες, 1330
15 Ἁ μὲν τόξοις Ἄρτεμις,
16 Ἁ δ' ἔγχει Γοργῶπις πάνοπλος.
17 Αὐγάζων δ' ἐξ οὐρανίων
18 Ἄλλαν μοῖραν ἔκραινε.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Δρομαῖον δ' ὅτε πολυπλανήτων 1335
2 Μάτηρ ἔπαυσε πόνων,
3 Ματεύουσα πόνους
4 Θυγατρὸς ἁρπαγὰς δολίους,
5 Χιονοθρέμμονας δ' ἐπέρα-
6 σ' Ἰδαιᾶν νυμφᾶν σκοπιάς. 1340
7 Ῥίπτει δ' ἐν πένθει,
8 Πέτρινα κατὰ δρία πολυνιφέα.

The. *Fiet. quid verò præterea afferri mos est?*
Men. *Arma ænea: etenim erat amans armorum.*
The. *Digna erunt hæc Pelopidis, quæ dabimus.*
Men. *Et cætera quæ tellus pulchra profert germina.*
The. *Quomodo verò hæc tractatis in fluctus quo modo demittitis?*
Men. *Nunc oportet adesse & gubernatores remorum,* i. remiges.
The. *Quantum vero spatij nauem arcet à terra?*
Men. *Vt vix conspici possint à littore fluctus* circa nauem.
The. *Quid vero, quam ob causam hunc morem colit Græcia?*
Men. *Ne fluctus piamenta rursus in terram euciat.*
The. *Nauis Phœnissa velox aderit.*
Men. *Rectè* hoc *erit, & Menelao gratum.*
The. *Nonne tu potes sine hac hoc facere?*
Men. *Matris hoc opus* est, *aut vxoris, aut filiorum.*
The. *Huius negotium* est, *vt dicis, sepelire maritum.*
Men. *Res certè pia* est, *non defraudare mortuos suis iustis.*
The. *Eat* igitur hæc. est n. *nostrum, coniugem piam alere.*
Profectus igitur in ædes efferam ornatum mortuo,
Et dimittam te ex terra non vacuis manibus,
Gratificantem huic. nuncios verò mihi
Bonos quia attulisti, pro sordidis laceri sque *pannis*, quos
Accipies vestem, & cibum, vt in patriam (gestas,
Redeas si quidem nunc miserè affectum te video.
Tu verò ô misera, ne propter inutiles res
Crucies te ipsam. Menelaus enim functus est fato,
Neque potest iterum *viuere maritus* tuus *mortuus.*
Men. *Tuum officium* hoc est, *ô adolescentula, præsentem quidem*
Maritum oportet amare, eum vero qui periit, omittere.
Hoc enim tibi optimum est *in præsenti casu.*
Quod si venero in Græciam, & fuero saluus,
Qualem decet esse te erga tuum maritum,
Si talis fueris vxor, eximam te pristino probro.
Hel. *Fient hæc. nunquam autem maritus culpabis*
Nos. Tu verò qui prope ades, scies ista.
Verum ô miser intra, & laua corpus.
Et muta vestem. non in moram reiiciens rem, i. mox mox
Benefaciam tibi. sic *enim beneuolentius*
Charissimo meo Menelao conuenientes inferias
Facies, si consequaris à nobis, quæ te consequi *oportet.*

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *Montana quondam veloci pede*
Mater deorum Cybele *festinauit*
Per syluestres saltus,
Et fluuialem fluxum aquarum,
Grauiterque strepentes fluctus marinos,
Desiderio amissæ
Non nominandæ filiæ, venerandæ Proserpinę.
Crepitacula vero Bacchica clarum
Sonitum mittentia resonabant,
Leones quando iugales
Iunxit ad suum Dea currum,
Raptam filiam *rotundis*
Choris ex virgineis quærens.
Cum puellis autem celeres tunc aderant præsentes,
Sagittis quidem Diana,
Hasta verò Pallas terribilis vt *Gorgo armata.*
Spectans verò omnia Iupiter sedibus *ex cælestibus,*
Aliud fatum versabat ac *ad exitum ducebat.*

Antistrophe 1.

Cursoriis autem quando, & multiuagis
Mater finem imposuit laboribus,
Quærens meatus viasque
Filiæ, raptus & dolosos,
Transiit niuosas
Speculas Nympharum Idæarum:
Proiecit autem se *in luctum,* (uosis natas.
Saxeas supra herbas niuosas, i. supra herbas in saxis ni-

Mortalib. verò terra campos virēti gramine nudatos red-
Non dans fructum arationibus. (didit,
Populorum autem genus tunc consumpsit.
Gregibus verò non emittebat læta
Pabula frondosorum pampinorum.
Multorum verò vita defecit,
Neque erant sacrificia deorum,
Et oblationes non incendebantur in aris:
Et prohibebat roscidos fontes
Emittere limpidas aquas.

Strophe. II.

Postquam autem sustulit conuiuia
Diis humanóque generi,
Iupiter placans infestam
Iram matris, dixit:
Ite veneranda Gratiæ,
Ite propter ancillam virginem
Iratæ Cereri
Mærorem eximite, festiue
Et vos Musæ choream hymnis celebrate,
Ærisque vocem terrestrem & grauem edite,
Et tympana cōpacta ex bubula pelle accipite ac pulsate.
Pulcherrimè verò *tunc primum* in cœtu Deorum *beatorū*
Risit Dea Venus,
Et accepit in manus
Tibiam grauiter sonantem,
Delectata illa modulatione.

Antistrophe. II.

Quem neque fas neque pium est, amoris flamma
Incendisti in thalamis.
Iram igitur habes magnæ
Matris ô filia, sacrificia
Non piè faciens Diis.
Multum certè possunt hinnulorum
Maculosæ pelles,
Et herba coronata hedera,
Ferulas in c[illegible],
Et circumuoluta rhombo, in orbem acta saltibus
Circularibus quassatio pedum *etherea,* sublimis,
Et bacchans coma bacchantium,
Et peruigilia Dea.
Bene autem ipsam diebus
Superauit luna.
Tu verò *forma tantùm gloriabaris.*

IAMBI.

Hele. *Quod ad ea quidē attinet, quæ intus sūt, benè nobiscū agi-*
Nam Protei filia, quæ nostrum dolū adiuuat, (tur, ô amica.
De meo marito præsente interrogata à fratre,
Non dixit fratri. Mortuum verò, & in terra iacentem
Dicit non amplius soli: *lucem intueri, in meam gratiam.*
Pulcherrima verò ornamēta meus *maritus arripuit fauēte*
Nam arma quæ demissurus erat in mare, (tibi *fortuna*
Hæc immissa robusta manu in scuti manubrium,
Ipse portat, hastámque dexitra corripuit,
Tanquam defuncto gratas exequias iam mecū peracturus.
Commode verò corpus ad pugnam armis instruxit,
Vt de barbaris innumeris trophæa manu
Erecturus, quum nauem intrauerimus quæ remis agitur.
Vestib. verò mutatis, alias à me accepit, *pro naufraga veste,*
Quibus ego ipsum exornaui, & balneis corpus eius
Dedi, corp' aquis iam, *sera lauacra fluuialis roris* afferés.
Sed egreditur è domo qui meas
Nuptias paratas se in manibus habere putat.
Tacendum est *mihi. Te verò* ô chore *speramus*
Beneuolū fore nobis, *compressurámq; tuum os, si possimus*
Seruati ipsi, te quoque simul tandem seruare.
The. *Procedite ordine, vt ordinauit hospes,*
Ministri, ferentes marinas inferias.

9 Βροτοῖσι δ' ἄχλοα πεδία γᾶς
10 Οὐ καρπίζουσ' ἀρότοις.
11 Λαῶν δὲ φθείρει γένναν. 1345
12 Ποίμναις δ' οὐχ ἵει θαλερὰς
μα. 13 Βοσκὰς εὐφύλλων ἑλίκων.
14 Πολίων δ' ἀπέλειπε βίος,
15 Οὐδ' ἦσαν θεοῖς θυσίαι,
16 Βωμοῖς τ' ἄφλεκτοι πέλανοι. 1350
17 Πηγάς τ' ἀμπαύει δροσερὰς
18 Λευκῶν ἐκβάλλειν ὑδάτων.

Στροφὴ β'.

1 Ἐπεὶ δ' ἔπαυσ' εἰλαπίνας
2 Θεοῖς, βροτείῳ τε γένει,
3 Ζεὺς μειλίσσων στυγίους 1355
4 Ματρὸς ὀργάς, ἐνέπει,
5 Βᾶτε σεμναὶ Χάριτες,
6 Ἴτε τὰν περὶ παρθένῳ
7 Δηοῖ θυμωσαμένᾳ
8 Λύπαν ἐξαλλάξατ' ἀλαλᾷ. 1360
9 Μοῦσαί θ' ὕμνοισι χορῶν,
10 Χαλκοῦ δ' αὐδὰν χθονίαν,
11 Τύμπανά τε λάβετε βυρσοτενῆ.
12 Κάλλιστα τότε πρῶτα μακάρων
13 Κύπρις γέλασέ τε θεά, 1365
14 Δέξατό τ' ἐς χέρας
15 Βαρύβρομον αὐλόν,
16 Τερφθεῖσ' ἀλαλαγμῷ.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὧν οὐ θέμις, οὐδ' ὁσία,
2 Ἐπύρωσας ἐν θαλάμοις, 1370
3 Μῆνιν δ' ἔχεις μεγάλας
4 Ματρός, ὦ παῖ, θυσίας
5 Οὐ σεβίζουσα θεᾶς.
6 Μέγα τοι δύναται νεβρῶν
7 Παμποίκιλοι στολίδες, 1375
8 Κισσοῦ τε στεφθεῖσα χλόα,
9 Νάρθηκας ἐς ἱερούς,
10 Ῥόμβου θ' εἱλισσομένα
11 Κυκλιὰς ἔνοσις αἰθερία,
12 Βακχεύουσά θ' ἔθειρα Βρομίῳ, 1380
13 Καὶ παννυχίδες θεᾶς.
14 Εὖ δέ νιν ἄμασιν
15 Ὑπέβαλε σελάνα.
16 Μορφᾷ μόνον ηὔχεις.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἑλέ. Τὰ μὲν κατ' οἴκους, εὐτυχοῦμεν ὦ φίλαι. 1385
Ἡ γὰρ συνεκκλέπτουσα Πρωτέως κόρη,
Πόσιν παρόντα τὸν ἐμὸν ἱστορουμένη
Οὐκ εἶπ' ἀδελφῷ. κατθανόντα δ' ἐν χθονὶ
Οὔ φησιν αὐγὰς εἰσορᾶν, ἐμὴν χάριν.
Κάλλιστα δῆτ' ἀνήρπασεν ἐν τύχῃ πόσις. 1390
Ἃ γὰρ καθήσειν ὅπλ' ἔμελλεν εἰς ἅλα,
Ταῦτ', ἐμβαλὼν πόρπακι γενναίαν χέρα,
Αὐτὸς κομίζει, δόρυ τε δεξιᾷ λαβών,
Ὡς τῷ θανόντι χάριτα δὴ συμπονῶν.
Προὔργου δ' ἐς ἀλκὴν σῶμ' ὅπλοις ἠσκήσατο, 1395
Ὡς βαρβάρων τρόπαια μυρίων χερὶ
Θήσων, ὅταν κωπῆρες ἐσβῶμεν σκάφος.
Πέπλους δ' ἀμείψας ἀντὶ ναυτίλου στολῆς,
Ἃ 'γώ νιν ἐξήσκησα, καὶ λουτροῖς χρόα
Ἔδωκα, χρόνια νίπτρα ποταμίας δρόσου. 1400
Ἀλλ' ἐκπερᾷ γὰρ δωμάτων ὁ τοὺς ἐμοὺς
Γάμους ἑτοίμους ἐν χεροῖν ἔχειν δοκῶν,
Σιγητέον μοι. καὶ σὲ προσποιούμεθα
Εὔνουν, κρατεῖν τε στόματος, ἢν δυνώμεθα
Σωθέντες αὐτοὶ καὶ σὲ συσσῶσαί ποτε. 1405
Θεο. Χωρεῖτ' ἐφεξῆς, ὡς ἔταξεν ὁ ξένος,
Δμῶες, φέροντες ἐνάλια κτερίσματα.

Ἑλέ-

Ἑλένη, σὺ δ', ἤν σοι μὴ κακῶς δόξω λέγειν,
Πείθου μέν' αὐτοῦ. ταὐτὰ γὰρ παροῦσά τε
Πράξεις τὸν ἄνδρα τὸν σὸν, ἤν τε μὴ παρῇς. 1410
Δέδοικα γάρ σοι, μή τις ἐμπεσὼν πόθος,
Πείσῃ μεθεῖναι σῶμ' ἐς οἶδμα πόντιον,
Τοῦ πρόσθεν ἀνδρὸς χάρισιν ἐκπεπληγμένην.
Ἄγαν γὰρ αὐτὸν οὐ παρόνθ' ὅμως στένεις.
Ἑλέ. Ὦ καινὸς ἡμῖν πόσις, ἀναγκαίως μ' ἔχει 1405
Τὰ πρῶτα λέκτρα, νυμφικάς θ' ὁμιλίας
Τιμᾶν ἐγὼ δὲ διὰ τὸ μὲν στέργειν πόσιν,
Καὶ ξυνθάνοιμ' ἄν. ἀλλὰ τίς κείνῳ χάρις,
Ξὺν κατθανόντι κατθανεῖν; ἔα δέ με
Αὐτὴν μολοῦσαν, ἐντάφια δοῦναι νεκρῷ. 1420
Θεοὶ δέ σοί τε δοῖεν οἷ' ἐγὼ θέλω,
Καὶ τῷ ξένῳ τῷδ', ὅτι συνεκπονεῖ τάδε.
Ἕξεις δέ μ' οἵαν χρή σ' ἔχειν ἐν δώμασι
Γυναῖκ', ἐπειδὴ Μενέλεων εὐεργετεῖς,
Κἄμ'. ἔρχεται γὰρ δή τιν' ἐς τύχην τάδε. 1425
Ὅστις δὲ δώσει ναῦν, ἐν ᾗ τάδ' ἄξομεν,
Πρόσταξον, ὡς ἂν τὴν χάριν πλήρη λάβω.
Θεο. Χώρει σὺ, καὶ ναῦν τοῖσδε πεντηκόντορον
Σιδωνίαν δὸς, καὶ ἐρετμῶν ἐπιστάτας.
Ἑλέ. Οὐκοῦν ὅδ' ἄρξει ναὸς, ὃς κοσμεῖ τάφον; 1430
Θεο. Μάλιστ' ἀκούειν τῷδε χρὴ ναύτας ἐμούς.
Ἑλέ. Αὖθις κέλευσον, ἵνα σαφῶς μάθωσί σου.
Θεο. Αὖθις κελεύω, καὶ τρίτον γ', εἴ σοι φίλον.
Ἑλέ. Ὄναιο· κἀγὼ τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.
Θεο. Μή νυν ἄγαν σὸν δακρύοις κατέξαινε χρόα. 1435
Ἑλέ. Ἥδ' ἡμέρα σοι τὴν ἐμὴν δείξει χάριν.
Θεο. Τὰ τῶν θανόντων οὐδὲν, ἀλλ' ἄλλως πόνος.
Ἑλέ. Ἔστιν τι κἀκεῖ κἀνθάδ', ὧν ἐγὼ λέγω.
Θεο. Οὐδὲν χερείω Μενέλεώ μ' ἕξεις πόσιν.
Ἑλέ. Οὐδὲν σὺ μεμπτός. τῆς τύχης δεῖ μοι μόνον. 1440
Θεο. Ἐν σοὶ τόδ', ἢν σὴν εἰς ἐμὲ εὔνοιαν διδῷς.
Ἑλέ. Οὐ νῦν διδαξόμεσθα τοὺς φίλους φιλεῖν.
Θεο. Βούλει ξυναρωγὸς αὐτὸς ἐκπέμψω στόλον;
Ἑλέ. Ἥκιστα, μὴ δούλευε σοῖς δούλοις, ἄναξ.
Θεο. Ἀλλ' εἶα τοὺς μὲν Πελοπιδῶν ἐῶ νόμους. 1445
Καθαρὰ γὰρ ἡμῖν δώματ'. οὐ γὰρ ἐνθάδε
Ψυχὴν ἀπῆκε Μενέλεως. ἴτω δέ τις
Φράσων ὑπάρχοις τοῖς ἐμοῖς, φέρειν γάμων
Ἀγάλματ' οἴκους εἰς ἐμούς. πᾶσαν δὲ χρὴ
Γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίαις ὑμνῳδίαις 1450
Ὑμέναιον Ἑλένης, κἀμὸν, ὡς ζηλωτὸς ᾖ.
Σὺ δ', ὦ ξέν', ἐλθὼν πελαγίους ἐς ἀγκάλας,
Τῷ τοῦδε πρίν ποτ' ὄντι δοὺς πόσει τάδε,
Πάλιν πρὸς οἴκους σπεῦδ', ἐμὴν δάμαρτ' ἔχων,
Ὡς τοὺς γάμους τοὺς τῆσδε συνδαίσας ἐμοὶ, 1455
Στέλλῃ πρὸς οἴκους, ἢ μένων εὐδαιμονῇς.
Μεν. Ὦ Ζεῦ, πατήρ τε, καὶ σοφὸς κλῄζῃ θεὸς,
Βλέψον πρὸς ἡμᾶς, καὶ μετάστησον κακῶν.
Ἕλκουσι δ' ἡμῖν πρὸς λέπας τὰς συμφορὰς,
Σπουδῇ σύναψαι, κἂν ἄκρᾳ θίγῃς χερὶ, 1460
Ἥξομεν ἵν' ἤδη βουλόμεσθα τῆς τύχης.
Ἅλις δὲ μόχθων, οὓς ἐμοχθοῦμεν πάρος.
Κέκλησθέ μοι θεοὶ, πολλὰ χρήσθ' ἐμοῦ κλύειν,
Καὶ λυπρά γ'. ὀφείλω δ' οὐκ ἀεὶ πράσσειν κακῶς,
Ὀρθῷ δὲ βῆναι ποδί. μίαν δέ μοι χάριν 1465
Δόντες, τὸ λοιπὸν εὐτυχῆ με θήσετε.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Φοίνισσα Σιδωνιὰς ὦ
2 Ταχεῖα κώπα, ῥοθίοισι μάτηρ
3 Εἰρεσία φίλα,
4 Χοραγὲ τῶν καλλιχόρων 1470
5 Δελφίνων, ὅταν αὔραις
6 Πέλαγος νήνεμον ᾖ.

Tu verò Helena, si tibi non videor malè loqui,
Obtempera. mane hic. Idem enim & præsens,
Et si non adsis, facies marito tuo.
Metuo enim tibi, ne quod desiderium te corripiens,
Impellat te ad demittendum corpus in fluctus marinos,
Prioris mariti gratia, & amare perculsam.
Ipsum enim licet non præsentem, tamen nimis luges.
Hele. O inclyte nobis marite, necesse est
Primum thalamum, & consuetudine nuptialem
Honore afficere. Ego enim quòd amo maritum,
Etiam cum eo mori vellem. sed quænam utilitas ad illum hinc rediret,
Si cum eo mortuo simul morerer? sine igitur me
Ipsam proficisci, & inferias dare mortuo.
Dij verò tibi dent, qualia ego cupio,
Et huic hospiti, quòd nos adiunet in hac re.
Habebis autē me talem, qualē te conuenit in adib. haberē
Vxorem, quandoquidem Menelao benefacis,
Et mihi. Hæc n. iā ad quādā fortunā venīūt, casúq; quodā
Quis verò det nauē, in qua abducamus hæc, (nobis cōtigūt.
Manda alicui vt integram gratiam accipiam?
The. Vade tu, & nauem his quinquaginta remorum
Sidoniam da, & remorum præfectos, i. remiges.
Hele. Annon ille nauem gubernabit, qui curabit inferias?
The. Oportet nautas meos imprimis huic parere.
Hel. Iube iterum, vt clarè intelligant te.
The. Iterum iubeo, & tertiò si tibi placet.
Hele. Bene sit tibi, & ego sum beata propter mea consilia.
The. Ne nunc nimium lacrymis conficias tuum corpus.
Hele. Hæc dies tibi meam gratiam indicabit.
The. Res mortuorum nihil sunt, sed tantùm labor
Hel. Est aliquid & illic, & hîc eorum quæ dico.
The. Non habebis me deteriorem maritum Menelao.
Hel. Tu non es culpandus: fortuna solum mihi curanda est.
The. In te situm est hoc, si mihi tuam beneuolentiam præstiterīs.
Hel. Non nunc primùm discemus amare amicos.
The. Visne vt ego vos adiuuans, emittam classem? nauē deducā
H. l. Minimè, ne seruias tuis seruis, ô rex, (vobiscum?
The. Equidem Pelopidarum missos faciam ritus.
Pura enim sunt nobis ædes. Non enim hîc
Animam efflauit Menelaus, Eat igitur aliquis
Qui dicat meis satrapis vt ferant nuptiarum
Ornamenta in domum meam. Oportet autem totam
Terram celebrare beatis hymnorum carminibus
Hymenæum Helenæ, & meum, vt sit suspiciendus.
Tu verò, ô hospes, profectus ad marinas vlnas, æquoreósq;
Vbi dederis hæc priori huius marito, (sinus,
Rursus ad ædes propera meam vxorem habens, reducens,
Vt huius nuptiis mecum celebratis,
Proficiscaris ad tuas ædes, aut hic manens sis beatus.
Men. O Iupiter pater & sapiens Deus vocaris,
Aspice nos, & libera ex malis,
Trahentes verò nos calamitates cum mœrore,
Diligenter adiuua: & si nos attigeris summa tantū manu,
Veniemus ad eam fortunam ad quam venire volumus.
Satis enim est laborum, quos hactenus pertulimus.
Inuoco vos dij, vt multa de me audiatis læta,
Et tristia: non enim debeo semper infelix esse,
Sed recto pede tādem incedere. Vnum verò mihi beneficiū
Si dederitis, in posterum felicem me facietis.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. O Phœnissa, Sidonia,
Velox nauis, vndarum mater,
Amica nauigatio,
Præsultrix pulchras choreas exercentium
Delphinum, quando ventis
Mare tranquillum caret,

Et cum glauca filia Ponti
Tranquillitas hæc dixerit:
Vela quidem expandite, ventis ea
Relinquentes, ac permittentes marinis.
Accipite verò abiegnos remos
O nautæ: io nautæ
Mittentes portuosum
Ad littus Perseæ domus Helenam.

Antistrophe I.

Certè alicubi puellas fluuij
Ad vndam Leucippidas, aut ante templum
Mineruæ nanciscêris.
Serò veniens ad choreas,
Et Hyacinthi festa,
Ad intempestam noctem,
Quem certamine superatum
Rotundo fragmine disci
Interfecit Apollo in terra Laconica,
Solenni sacrorum die.
Filius autem Iouis iussit coli
Puellam, quam reliquerat domi,
Cui nondum faces accensæ fuerant ad nuptias.

Strophe. II.

Vtinam per aerem volucres
Essemus Libycæ
Aues, quæ ordine volantes,
Relicta hyberna tempestate,
Redeunt antiquissimæ
Fistulæ obtemperantes
Pastoris ducisque sui, qui siccos
Campos & fructiferos terræ
Superuolans canit.
O volucres longis insignes collis,
Consortes nubiũ cursus, quâ nubes currũt, simul currẽtes,
In Pleiadibus sub mediis,
Et iuxta nocturnum Orionem,
Nunciate nuncium,
Ad Eurotam sedentes,
Quòd Menelaus Dardani
Vrbe capta, domum sit venturus.

Antistrophe II.

Venite tandem equestri curru
Per aerem inuecti
Filij Tyndaridæ, Castor & Pollux, Tyndari filij,
Micantium astrorum sub procellis,
Qui habitatis in cœlo, venite
Seruatores Helenæ,
In glaucam marinam vndam,
Cæruleósque fluctuum
Impetuosos fluxus, & canas maris vndas,
Nautis prosperos ventorum
Flatus à Ioue, cœlitus mittentes.
A sorore infamiam
Barbarici thalami repellite,
Quã ob contentionẽ Idæã, i. inter Deas in Ida mõte motã,
Agitatam suscepit,
Quamuis non fuerit Ilij
Phœbeas ad turres.

IAMBI.

Nun. O Rex pessima in ædibus inuenimus:
Quàm noua mala mox ex me audies.
The. Quid verò est? Nun. Alius tibi quære connubia
Mulieris: Helena enim abiit ex hac terra.
The. Alisne in aerem sublata, an solum calcãte pede? an itinere (pedestri?
Nun. Menelaus auexit eam naui ex hac terra,
Qui ipse venit nuncians se mortuum esse.
The. O quàm horrenda narras: sed quæ nauis gubernatio eam

7 Γλαυκὰ δὲ πόντου θυγάτηρ
8 Γαλάνεια, τάδ' εἴπῃ,
9 Κατὰ μὲν ἱστία πετάσατ' αὔραις — 1475
10 Λιπόντες εἰναλίαις,
11 Λάβετε δ' εἰλατίνας πλάτας,
12 Ω ναῦται, ἰὼ ναῦται,
13 Πέμποντες εὐλιμένους
14 Περσείων οἴκων Ἑλέναν ἐπ' ἀκτάς. — 1480

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Η που κόρας αὖ ποταμοῦ
2 Παρ' οἶδμα λευκιππίδας, ἢ πρὸ ναοῦ
3 Παλλάδος ἂν λάβοις,
4 Χρόνῳ ξυνελθοῦσα χοροῖς,
5 Η κώμοις ὑακίνθου, — 1485
6 Νύχιον ἐς εὐφροσύναν,
7 Ον ἐξαμιλλασάμενος
8 Τροχὸν τέρμονι δίσκου
9 Εκανε Φοῖβος, τᾷ λακαίνᾳ γᾷ
10 Βούθυτον ἁμέραν. — 1490
11 Ο Διὸς δ' εἶπε σέβειν γόνος
12 Μόσχον θ', ἃν λίποιτ' οἴκοις,
13 Ας οὔπω πεῦκαι πρὸ γάμων ἔλαμψαν.

Στροφὴ β'.

1 Δι' ἀέρος εἴθε ποτανοὶ
2 Γενοίμεθα Λίβυες — 1495
3 Οἰωνοὶ, αἳ στολάδες,
4 Ομβρον λιποῦσαι χειμέριον,
5 Νίσονται πρεσβυτάτα
6 Σύριγγι πειθόμεναι
7 Ποιμένος, ὃς ἄβροχα — 1500
8 Πεδία, καρποφόρα τε γᾶς
9 Επιπετόμενος ἰαχεῖ.
10 Ω ποταναὶ δολιχαύχενες
11 Σύννομοι νεφέων δρόμου,
12 Βᾶτε Πλειάδας ὑπὸ μέσας, — 1505
13 Ωρίωνά τ' ἐννύχιον
14 Καρύξατ' ἀγγελίαν,
15 Εὐρώταν ἐφεζόμεναι,
16 Μενέλαος ὅτι Δαρδάνου
17 Πόλιν ἑλὼν, δόμον ἥξει. — 1510

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Μόλοιτέ ποθ' ἵππιοι ἅρμα
2 Δι' αἰθέρος ἱέμενοι
3 Παῖδες Τυνδαρίδαι,
4 Λαμπρῶν ἄστρων ὑπ' ἀέλλαισιν,
5 Οἳ ναίετ' οὐράνιοι — 1515
6 Σωτῆρε τᾶς Ἑλένας
7 Γλαυκὸν ἐπ' οἶδμ' ἅλιον,
8 Κυανόχροά τε κυμάτων
9 Ῥόθια πολιὰ θαλάσσας,
10 Ναύταις εὐαεῖς ἀνέμων — 1520
11 Πέμποντες Διόθεν πνοάς.
12 Δύσκλειαν ἀπὸ συγγόνου
13 Βάλετε βαρβάρων λεχέων,
14 Αν Ἰδαίων ἐρίδων
15 Ποινηθεῖσ' ἐκτήσατο, γᾶν — 1525
16 Οὐκ ἐλθοῦσαν Ἰλίου
17 Φοιβείας ἐπὶ πύργους.

IAMBOI.

ἀγγ. Ἄναξ, τὰ κάκιστ' ἐν δόμοις εὑρήκαμεν,
Ὡς καιν' ἀκούσῃ πήματ' ἐξ ἐμοῦ τάχα.
θεο. Τί δ' ἔστιν; Ἀγγ. ἄλλης ἐκπόνει μνηστεύματα — 1530
Γυναικός. Ἑλένη γὰρ βέβηκ' ἔξω χθονός.
θεο. Πτεροῖσιν ἀρθεῖσ', ἢ πεδοστιβεῖ ποδί;
ἀγγ. Μενέλαος αὐτὴν ἐκπεπόρθμευσεν χθονός,
Ὃς αὐτὸς αὑτὸν ἦλθεν ἀγγέλλων θανεῖν.
θεο. Ὦ δεινὰ λέξας. τίς δέ νιν ναυκληρία — 1535

Ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός; ἄπιστα γὰρ λέγεις.
Ἀγγ. Ἥν γε ξένῳ δίδως σύ. καὶ τὸ σοὺς ἔχων
Ναύτας βέβηκεν, ὡς ἂν ἐν βραχεῖ μάθῃς.
Θεο. Πῶς; εἰδέναι πρόθυμος. οὐ γὰρ ἤλπιζον
Εἴσω βέβηκε μίαν ὑπερδραμεῖν χέρα 1540
Τοσούσδε ναύτας, ὧν ἀπεστάλης μέτα.
Ἀγγ. Ἐπεὶ λιποῦσα τούσδε βασιλείους δόμους
Ἡ τοῦ Διὸς παῖς πρὸς θάλασσαν ἐστάλη,
Σοφώταθ' ἁβρὸν πόδα τιθεῖσ', ἀνέστενε
Πόσιν πέλας παρόντα, κοὐ τεθνηκότα. 1545
Ὡς δ' ἤλθομεν σῶν περιβόλους νεωρίων,
Σιδωνίαν ναῦν πρωτόπλουν καθείλκομεν,
Ζυγῶν τε πεντήκοντα, καὶ ῥετμῶν μέτρα
Ἔχουσαν. ἔργου δ' ἔργον ἐξημείβετο.
Ὁ μὲν ἱστόν, ὁ δὲ πλάτην καθίστατο, 1550
Ταρσόν τε χειρὶ, λευκά θ' ἱστί' εἰς ἓν ἦν,
Πηδάλιά τε ζεύγλαισι παρακαθίετο.
Κἀν τῷδε μόχθῳ, τοῦτ' ἄρα σκοπούμενοι,
Ἕλληνες ἄνδρες Μενέλεῳ ξυνέμποροι,
Προσῆλθον ἀκταῖς, ναυφθόροις ἠσθημένοι 1555
Πέπλοισιν, εὐειδεῖς μὲν, αὐχμηροὶ δ' ὁρᾶν.
Ἰδὼν δέ νιν παρόντας Ἀτρέως γόνος
Προσεῖπε, δόλιον οἶκτον εἰς μέσον φέρων.
Ὦ τλήμονες, πῶς ἐκ τίνος νεώς ποτε
Ἀχαιΐδος θραύσαντες ἥκετε σκάφος; 1560
Ἆρ' Ἀτρέως παῖδ' ὀλόμενον συνθάπτετε;
Ὃν Τυνδαρὶς παῖς ἥδ' ἀπόντα κενοταφεῖ;
Οἱ δ' ἐκβαλόντες δάκρυα ποιητῷ τρόπῳ,
Εἰς ναῦν ἐχώρουν Μενέλεῳ ποντίσματα
Φέροντες. ἡμῖν δ' ἦν μὲν ἥδ' ὑποψία, 1565
Λόγος δ' ἐν ἀλλήλοισι, τῶν ἐπεσβατῶν
Ὡς πλῆθος εἴη. διεσιωπῶμεν δ' ὅμως,
Τοὺς σοὺς λόγους σώζοντες. ἄρχειν γὰρ νεὼς
Ξένον κελεύσας, πάντα συνέχεας τάδε.
Καὶ τἄλλα μὲν δὴ ῥᾳδίως εἴσω νεὼς 1570
Ἐθέμεθα κουφίζοντα. ταύρειος δὲ πούς
Οὐκ ἤθελ' ὀρθὸς σανίδα προσβῆναι κάτα,
Ἀλλ' ἐξεβρυχᾶτ' ὄμμ' ἀναστρέφων κύκλῳ,
Κυρτῶν τε νῶτα, κεἰς κέρας παρεμβλέπων,
Μὴ θιγγάνειν ἀπεῖργεν. ὁ δ' Ἑλένης πόσις, 1575
Ἐκάλεσεν. ὦ πέρσαντες Ἰλίου πόλιν,
Οὐκ οὖν ἀναρπάσαντες Ἑλλήνων νόμῳ
Νεανίαις ὤμοισι ταύρειον δέμας,
Εἰς πρῷραν ἐμβαλεῖτε, φάσγανόν θ' ἅμα
Πρόχειρον ὤσει σφάγια τῷ τεθνηκότι; 1580
Οἱ δ' εἰς κέλευσμ' ἐλθόντες, ἐξανήρπασαν
Ταῦρον, φέροντές τ' εἰσέθεντο σέλματα.
Μονάμπυκον δὲ Μενέλεως ψήχων δέρην,
Μέτωπά τ', ἐξέπεισεν εἰσβῆναι δόρυ.
Τέλος δ', ἐπειδὴ ναῦς τὰ πάντ' ἐδέξατο, 1585
Πλήσασα κλιμακτῆρας εὐσφύρου ποδὸς
Ἑλένη, καθέζετ' ἐν μέσοις ἑδωλίοις,
Ὅ, τ' οὐκ ἔτ' ὢν λόγοισι Μενέλεως πέλας.
Ἄλλοι δὲ τοίχους δεξιοὺς, λαιούς τ' ἴσοι,
Ἀνὴρ παρ' ἄνδρ' ἕζοντο, ὑφ' εἵμασι ξίφη 1590
Λαθραῖ' ἔχοντες, ῥόθιά τ' ἐξεπίμπλατο
Βοῆς κελευστοῦ φθέγμαθ', ὡς ἠκούσαμεν.
Ἐπεὶ δὲ γαίας ἦμεν οὔτ' ἄγαν πρόσω,
Οὔτ' ἐγγὺς, οὕτως ἤρετ' οἰάκων φύλαξ.
Ἔτ' ὦ ξέν' εἰς τὸ πρόσθεν, ἢ καλῶς ἔχει, 1595
Πλεύσωμεν; ἀρχαὶ γὰρ νεὼς μέλουσι σαί.
Ὁ δ' εἶπεν, ἅλις μοι. δεξιᾷ δ' ἑλὼν ξίφος,
Εἰς πρῷραν εἷρπε, κἀπὶ ταυρείῳ σφαγῇ
Σταθεὶς, νεκρῶν μὲν οὐδενὸς μνήμην ἔχων,
Τέμνων δὲ λαιμὸν ηὔχετ'. ὦ ναίων ἅλα 1600
Πόντιε Πόσειδον, Νηρέως θ' ἁγναὶ κόραι,
Σώσατέ μ' ἐπ' ἀκτὰς Ναυπλίας, δάμαρτά τε

Auexit ex hac terra? incredibilia enim dicis.
Nun. *Quam tu dedisti hospiti, tuosque habens* retinénsque
Nautas abiit, vt iam totam breuiter intelligas.
The. *Quomodo? scire cupio. Non enim spem*
In istam veni, nunquam crediderim vnam manum supe-
Tot nautas, cum quibus tu missus es. *(riorem fuisse*
Nun. *Postquam relicta regia hac domo*
Filia Iouis ad mare deducta est,
Astutissimè mollem pedem componens, lugebat
Maritum prope praesentem, & non mortuum.
Vt autem venimus ad tuorum naualium septum,
Detraximus nauem Sidoniam praecipuam
Cum iugis & remis quinquaginta.
Labor autem labori succedebat.
Alius enim malum, alius verò remum collocabat,
Remigiique ferrem manu disponebat, *candidáque vela simul erant,* expediebantur,
Gubernaculáque iugis, vel loris *immittebantur.*
In hoc autem labore considerantes hoc
Viri Graeci Menelao comites itineris,
Accesserunt ad littus, vestibus nauticis, vel, naufragis
Vestibus formosi quidem, sed aspectu squalidi.
Cùm autem Atrei filius Menelaus *ipsos adesse vidisset,*
Alloquutus est, dolosum luctum prae se ferens:
O miseri, quomodo, ex qua naui tandem
Graeca venitis collisa scapha?
Num vnà sepelietis filium Atrei mortuum,
Quem haec filia Tyndari absentem sepelit?
Illi verò emittentes lacrymas per simulationem,
In nauem iuerunt cum Menelao, res mergendas in mare,
Ferentes. nobis autem haec quidem erant suspecta:
Et de hoc inter nos colloquebamur, vectorum
Quòd magna *multitudo esset: sed tamen tacebamus,*
Seruantes tua mandata: praeesse enim naui
Iubens hospitem perdidisti haec omnia.
Et alia quidem iam facilè in nauim
Imposueramus à [illegible] *in altum sublata, taurinus verò pes*
Non volebat rectus ad nauis tabulam accedere:
Sed mugiebat, circumagitans oculos,
Et curuans tergum, & suspectans in cornua,
Arcebat nos, ne attingeretur. Ibi verò maritus Helenae
Vocauit: O socij, qui Troiam euertistis,
Annon corripientes more Graecorum
Iuuenilibus humeris taurinum corpus
In proram conijcietis? & simul ensis
Promptus fodiet victimam mortuo.
Illi verò venientes ad hanc *adhortationem, corripuerunt*
Taurum, & ferentes imposuerunt in tabulas nauis,
Menelaus verò demulcens collum circundatum vno fune,
Et frontem, effecit vt intraret nauim.
Tandem vero postquam nauis omnia recepit,
Implens, premens *scalas formoso pede*
Helena, consedit in medijs transtris,
Et, qui verbis nō amplius erat, Menelaus prope eam sedit.
Alij verò in dextro pariete, et totidem in sinistro,
Vir apud virum sedebant, sub vestibus gladios
Abditos habentes: tum verò clari sublati sunt ab omnibus
Clamores adhortationis ad iter, vt audiuimus.
Cùm autem non admodum procul essemus à terra,
Neque prope, sic interrogauit custos gubernaculi:
An adhuc vlterius ò hospes (an verò rectè habet res)
Nauigabimus? nam gubernatio nauis mihi est cura.
Ille verò dixit: Satis est mihi: & dextra arripiens gladium
Ad proram contendit, & ad taurinam, i. tauri caedem
Stans nullius quidem mortui mentionem faciens,
Sed secans tauri guttur, precatus est: O qui habitas in mari,
Marine Neptune, & casta filia Nerei,
Seruate me ad littus Nauplium, i. Argiuum, & coniugem

Incolumem ex hac *terra. Fluxus autem sanguinis*
Saliebant in aquam secundi cursus omen hospiti.
Et aliquis hoc dixit: Dolosa est *hac nauigatio,*
Retro nauigemus ad Naxiam: iube tu.
Tu verò verte gubernaculum. Sed à cade tauri
Stans filius Atrei, vocauit suos *socios:*
Quid cunctamini ô flores Græcia,
Iugulare, mactare barbaros, & è naui
Abiicere in aquam? tuis verò nautis
Noster *præfectus clamat contrariam vocem.*
Nonne igitur alius quidem corripiet postremam tabulam,
Alius verò frangens iugum, alius auferens remum à scalmo,
Cruentabit caput hominum peregrinorum?
Omnes autem recti consurrexerunt, alij quidem in manibus
Perticas nauticas, alij verò gladios habentes.
Cæde verò nauis fluebat, & erat adhortatio
Helena ex puppi: Vbi est *gloria Troiana?*
Ostendite erga barbaros homines. Præfestinatione verò
Cadebant alij, alij verò erigebantur, alios verò iam
Mortuos vidisses. Menelaus verò habens arma,
Considerans vbi laborarent socij,
Eò manu dextra admouebat gladium,
Ita vt præcipitarentur nostri *è naui, nudauitque*
Remos tuis nautis: inde verò ad gubernacula progressus
Rex, dixit se in Græciam directurum nauim.
Illi verò tollebant malum, & venerunt secundi venti,
Et sic abierunt è terra. Ego verò effugiens necem,
Demisi me in mare ad anchoram.
Laborantem verò iam me quidam tendens funem
Recepit, & in terram exposuit, vt tibi
Nunciarem hæc, diffidentia autem moderata
Nihil est vtilius hominibus.

Cho. *Nunquam putassem, neque te, neque nos falli posse,*
O Rex, quòd Menelaus adesset, & non resciceremus.

Trochæi.

The. *O me miserum deceptum muliebribus artificiis.*
Elapsæ sunt mihi nuptiæ speratæ. *Et si posset capi*
Nauis persequendo, citò laborans reciperem ac interficerē
Nunc igitur vlciscar sororem, quæ me prodidit, (hospites.
Quæ videns Menelaum in ædibus, non indicauit mihi.
Nunquam enim virum alium decipiet vaticiniis.

Cho. *Heus tu, quò fers pedem ô domine, ad quam cædem?*

The. *Quò me ius iubet: quare discedite è medio.*

Cho. *Non dimittam tuam vestem: ad magna n. mala festinas.*

The. *An tu domino imperabis, cum seruus sis?* C. *Sentio n. rectè.*

The. *Haud mihi saltem* videris rectè sentire, *nisi me dimittas.*

Cho. *Te tamen non dimittemus.*

The. *Vt interficiam meam pessimam sororē.* C. *Imò verò piissimā.*

The. *Quæ me prodidit?* C. *Honesta certè proditio, facere iusta.*

The. *Quæ meam coniugem alteri dedit?* C. *Imò verò iis, qui plus in eam iuris habent.* (*eam à patre*

The. *Quis verò* est *rerum mearum dominus?* C. Ille *qui accepit*

The. *At fortuna dedit mihi.* C. *Sed fatum eam abstulit.*

The. *Non oportet te res meas iudicare.* C. Imò verò *si meliora dicam.* (*piè fecit.*

The. *Ergo seruimus, non dominamur.* Cho. *Defendo hanc, quia*

The. *Mortem appetere videris.*

Cho. *Interfice, sororem verò tuam*
Non interficies nobis volentibus, sed me. Pro dominis
Gloriosissimum est *generosis seruis mori.*

IAMBI.

Gem. *Cohibe iram, qua non rectè abriperis,*
Theoclymene rex huius terræ. Gemini verò te
Dioscuri, i. Iouis filij, vocamus, quos Leda olim
Peperit, & Helenam, quæ fugit ex tua domo.
Irasceris enim propter nuptias tibi non destinatas fato.

Ἄσυλον ἐκ γῆς αἵματος δ' ἀπορροαὶ
Ἐς οἶδμ' ἐσηκόντιζον οὔρια ξένῳ.
Καί τις τόδ' εἶπε, δόλιος ἡ ναυκληρία. 1605
Πάλιν πλέωμεν Ναξίαν· κέλευε σύ.
Σὺ δὲ στρέφ' οἴακ'. ἐκ δὲ ταυρείου φόνου
Ἀτρείδης σταθεὶς παῖς, ἀνεβόησε συμμάχους.
Τί μέλλετ' ὦ γῆς Ἑλλάδος λωτίσματα
Σφάζειν, φονεύειν βαρβάρους, νεώς τ' ἄπο 1610
Ῥίπτειν ἐς οἶδμα; ναυβάταις δὲ τοῖσι σοῖς
Βοᾷ κελευστὴς τὴν ἐναντίαν ὄπα.
Οὐκοῦν ὁ μέν τις λοῖσθον αἰρεῖται δόρυ,
Ὁ δὲ ζύγ' ἄξας, ὁ δ' ἀφελὼν σκαλμοῦ πλάτην,
Καθαιματώσει κρᾶτα πολεμίων ξένων; 1615
Ὀρθοὶ δ' ἀνῇξαν πάντες, οἱ μὲν ἐν χεροῖν
Κορμοὺς ἔχοντες ναυτικούς, οἱ δὲ ξίφη.
Φόνῳ δὲ ναῦς ἐρρεῖτο. παρακέλευσμα δ' ἦν
Πρύμνηθεν Ἑλένης. ποῦ τὸ Τρωικὸν κλέος;
Δείξατε πρὸς ἄνδρας βαρβάρους. σπουδῆς δ' ὕπο 1620
Ἔπιπτον, οἱ δ' ὠρθοῦντο, τοὺς δὲ κειμένους
Νεκροὺς ἂν εἶδες. Μενέλεως δ' ἔχων ὅπλα,
Ὅποι νοσοῖεν ξύμμαχοι κατασκοπῶν,
Ταύτῃ προσῆγε χειρὶ δεξιᾷ ξίφος,
Ὥστ' ἐκκολυμβᾶν ναός· ἠρήμωσε δὲ 1625
Σοὺς ναυβατῶν ἐρετμά. ἐπ' οἴακα δ' ἐλθὼν
Ἄναξ, ἐς Ἑλλάδ' εἶπεν εὐθύνειν δόρυ.
Οἱ δ' ἱστὸν ἦρον, οὔριαι δ' ἧκον πνοαί.
Βεβᾶσι δ' ἐκ γῆς. διαφυγὼν δ' ἐγὼ φόνον,
Καθῆκ' ἐμαυτὸν εἰς ἅλ', ἀγκύρας πάρα. 1630
Ἤδη δὲ κάμνοντ' ἐμ' ἀπὸ τείνων μέ τις
Ἀνείλετ', ἐς δὲ γαῖαν ἐξέβησε σοι
Τάδ' ἀγγελοῦντα. σώφρονος δ' ἀπιστίας
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν χρησιμώτερον βροτοῖς.

Χο. Οὐκ ἄν ποτ' ηὔχουν οὔτε σ', οὔθ' ἡμᾶς λαθεῖν 1635
Μενέλαον, ὦ 'ναξ, ὡς ἐλάνθανεν παρών.

Τροχαῖοι.

Θεο. Ὢ γυναικείαις τέχναισιν αἱρεθεὶς ἐγὼ τάλας,
Ἐκπεφεύγασιν γάμοι με. κεἰ μὲν ἦν ἁλώσιμος
Ναῦς διώγμασιν, πονήσας εἷλον ἂν ξένους.
Νῦν δὲ τὴν προδοῦσαν ἡμᾶς τεισόμεσθα σύγγονον, 1640
Ἥτις ἐν δόμοισιν ὁρῶσα Μενέλεων, οὐκ εἶπέ μοι.
Τοιγὰρ οὔποτ' ἄλλον ἄνδρα ψεύσεται μαντεύμασι.

Χο. Οὗτος ὦ, ποῖ σὸν πόδ' αἴρεις, δέσποτ', εἰς ποῖον φόνον;

Θεο. Οἷπερ ἡ δίκη κελεύει μ'· ἀλλ' ἀφίστασθ' ἐκποδών.

Θεο. Οὐκ ἀφήσομαι πέπλων σῶν· μεγάλα γὰρ σπεύδεις κακά. 1645

Θεο. Ἀλλὰ δεσποτῶν κρατήσεις δοῦλος ὤν. Χο. φρονῶ γὰρ εὖ.

Θεο. Οὐκ ἐμοί γ', εἰ μή μ' ἐάσεις. Χο. οὐ μὲν οὖν σ' ἐάσομεν.

Θεο. Σύγγονον κτανεῖν κακίστην. Χο. εὐσεβεστάτην μὲν οὖν.

Θεο. Ἥ με προὔδωκε; Χο. καλήν γε προδοσίαν, δίκαια δρᾶν.

Θεο. Τἀμὰ λέκτρ' ἄλλῳ διδοῦσα; Χο. τοῖς γε κυριωτέροις. 1650

Θεο. Κύριος δὲ τῶν ἐμῶν τίς; Χο. ὃς ἔλαβε πατρὸς πάρα.

Θεο. Ἀλλ' ἔδωκεν ἡ τύχη μοι. Χο. τὸ δὲ χρεὼν ἀφείλετο.

Θεο. Οὐ σὲ τἀμὰ χρὴ δικάζειν. Χο. ἤν γε βελτίω λέγω.

Θεο. Ἀρχόμεσθ' ἄρ', οὐ κρατοῦμεν. Χο. ὅσια δρᾶν, τὰ δ' ἔκδικα οὔ.

Θεο. Κατθανεῖν ἐρᾶν ἔοικας. Χο. κτεῖνε, σύγγονον δὲ σὴν 1655
Οὐ κτενεῖς ἡμῶν ἑκόντων, ἀλλ' ἐμέ. πρὸ δεσποτῶν
Τοῖσι γενναίοισι δούλοις εὐκλεέστατον θανεῖν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Διό. Ἐπίσχες ὀργάς, αἷσιν οὐκ ὀρθῶς φέρῃ,
σκ. Θεοκλύμενε, γῆς τῆσδ' ἄναξ. δισσοὶ δέ σε
οι. Διόσκοροι καλοῦμεν, οὓς Λήδα ποτὲ 1660
Ἔτικτεν, Ἑλένην θ', ἣ πέφευγε σοὺς δόμους.
Οὐ γὰρ πεπρωμένοισιν ὀργίζῃ γάμοις.

οὐδ'

Οὐδ᾽ ἡ θεᾶς Νηρῇδος ἔκγονος κόρη
Ἀδικεῖ τ᾽ ἀδελφοῦ Θεονόη, τὰ τῶν θεῶν
Τιμῶσα, πατρός τ᾽ ἐνδίκους ἐπιστολάς. 1665
Εἰς μὲν γὰρ ἀεὶ τὸν παρόντα νῦν χρόνον
Κείνην κατοικεῖν σοῖσιν ἐν δόμοις ἐχρῆν,
Ἐπεὶ δὲ Τροίας ἐξανεστάθη βάθρα,
Καὶ τοῖς θεοῖς παρέσχε τοὔνομ᾽, οὐκέτι
Ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δεῖ νιν ἐζεῦχθαι γάμοις, 1670
Ἐλθεῖν δ᾽ ἐς οἴκους καὶ συνοικῆσαι πόσει.
Ἀλλ᾽ ἴσχε μὲν σῆς συγγόνου μέλαν ξίφος,
Νόμιζε δ᾽ αὐτὴν σωφρόνως πράσσειν τάδε.
Πάλαι δ᾽ ἀδελφὴν κἂν πρὶν ἐξεσώσαμεν,
Ἐπεί περ ἡμᾶς Ζεὺς ἐποίησεν θεούς. 1675
Ἀλλ᾽ ἥσσονες τοῦ τε πεπρωμένου θ᾽ ἅμα,
Καὶ τῶν θεῶν ἔφυμεν, οἷς ἔδοξεν ὧδ᾽ ἔχειν.
Σοὶ μὲν τάδ᾽ αὐδῶ, συγγόνῳ δ᾽ ἐμῇ λέγω,
Πλεῖ ξὺν πόσει σῷ, πνεῦμα δ᾽ ἕξετ᾽ οὔριον.
Σωτῆρε δ᾽ ἡμεῖς σὼ κασιγνήτω διπλῶ, 1680
Πόντον παριππεύοντε, πέμψομεν πάτραν.
Ὅταν δὲ κάμψῃς, καὶ τελευτήσῃς βίον,
Θεὸς κεκλήσῃ, καὶ Διοσκόρων μέτα
Σπονδῶν μεθέξεις, ξένιά τ᾽ ἀνθρώπων πάρα
Ἕξεις μεθ᾽ ἡμῶν. Ζεὺς γὰρ ὧδε βούλεται. 1685
Οὗ δ᾽ ὥρισέν σε πρῶτα Μαιάδος τόκος,
Σπάρτης ἀπάρας τὸν κατ᾽ οὐρανὸν δρόμον,
Κλέψας δέμας σὸν, μὴ Πάρις γήμειέ σε,
Φρουρὸν παρ᾽ ἀκτὴν τεταμένην νῆσον λέγω,
Ἑλένη τὸ λοιπὸν ἐν βροτοῖς κεκλήσεται, 1690
Ἐπεὶ κλοπὰς σὰς ἐκ δόμων ἐδέξατο.
Καὶ τῷ πλανήτῃ Μενέλεῳ θεῶν πάρα
Μακάρων κατοικεῖν νῆσόν ἐστι μόρσιμον.
Τοὺς εὐγενεῖς γὰρ οὐ στυγοῦσι δαίμονες,
Τῶν δ᾽ ἀναριθμήτων μᾶλλόν εἰσιν οἱ πόνοι. 1695
Θε. Ὦ παῖδε Λήδας καὶ Διὸς, τὰ μὲν πάρος
Νείκη μεθήσω σφῷν κασιγνήτης πέρι,
Ἐγὼ δ᾽ ἀδελφὴν οὐκ ἂν κτάνοιμ᾽ ἐμήν.
Κείνη δ᾽ ἴτω πρὸς οἶκον, εἰ θεοῖς δοκεῖ.
Ἴστον δ᾽ ἀρίστης σωφρονεστάτης θ᾽ ἅμα 1700
Γεγῶτ᾽ ἀδελφῆς, ὁμογενοῦς ἀφ᾽ αἵματος,
Καὶ χαίρεθ᾽ Ἑλένης οὕνεκ᾽ εὐγενεστάτης
Γνώμης, ὃ πολλαῖς ἐν γυναιξὶν οὐκ ἔνι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ᾽ ἀέλπτως κραίνουσι θεοί. 1705
Καὶ τὰ δοκηθέντ᾽ οὐκ ἐτελέσθη,
Τῶν δ᾽ ἀδοκήτων πόρον ηὗρε θεός.
Τοιόνδ᾽ ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

Neque puella nata ex dea Nereide,
Theonoe soror tua tibi facit iniuriam, quæ nume: *Deorũ*
Colit, & iusta patris mandata seruat.
Semper enim ad tempus vsque nunc præsens
Illam in tuis ædibus habitare oportuit,
Postquam vero Troiæ euersæ sunt sedes,
Et postquam hæc *præbuit nomen Diis, non amplius:*
Iisdem tuis nuptiis ipsam astrictam detineri oportet,
Sed redire domum, & habitare cum pristino marito.
Quamobrem abstine quidem à sorore tua nigrum gladium,
Existima vero eam prudenter hæc fecisse.
Iam pridem autem & ante seruabimus sororem,
Postquam Iupiter fecit nos deos,
Sed inferiores fuimus simul & fato,
Et Diis quibus placuit vt hæc sic haberent.
Ac tibi quidem hæc dico. Tibi verò sorori mea dico,
Vt nauiges cum marito tuo ventũ enim habebitis secundũ.
Nos verò seruatores gemini fratres tui,
Equitantes circa mare, mittemus te in patriam.
Quum verò flexeris ac finiueris vitam, quum obieris,
Vocaberis dea, & cum Iouis filiis geminis fratribus *tuis*
Particeps eris sacrificiorum, & oblationes ab hominibus
Nobiscum accipies: nam Iupiter ita vult.
Vbi verò ab aliis *secretam collocauit te primum Maiæ fi-*
Auferens Sparta, ex cælestibus ædibus, (lius Mercurius,
Furatus tuum corpus, ne Paris duceret te, illic Dea
(*Propugnaculum* autem *exporrectum iuxta littus* insulam
Helena posthac apud homines vocabitur, (dico)
Quia te domo furtim illuc *absportatam recepit.*
Et erranti Menelao à diis
Fatale est habitare in insulis fortunatis.
Dii enim non oderunt generosos:
Eorum verò qui in nullo numero sunt, magis sunt labores.
The. *O filii Ledæ & Iouis, priorem quidem*
Contentionem de vestra sorore omittam,
Et meam sororem non amplius interficiam.
Illa igitur eat domum, si diis placet:
Scitote vero, vos optimæ simul & castissimæ
Sororis esse fratres, vno prognatos sanguine,
Et valete propter generosum Helenæ
Animum, qualis non inest in multis mulieribus.

ANAPÆSTI.

Cho. *Multæ sunt formæ diuinorum* operum.
Dii vero multa præter spem perficiunt:
Et quæ videntur, non eueniunt.
Non speratorum autem inuenit Deus viam.
Sic exiit hoc negotium.

ARGVMENTVM IONIS.

CReusam Erechthei filiam Apollo vitians, grauidam fecit Athenis: illa verò partum sub arcem exposuit, eundem locum & delicti & partus testem accipiens. Infantem igitur Mercurius auferens, Delphos tulit: inueniens illum prophetissa educauit: Creusam autem Xuthus duxit vxorem. Qui cùm in bello contra principes Eubœæ opem tulisset Atheniensibus, dono ab illis accepit & regnum & prædictæ nuptias. Huic igitur alius filius non fuit, hunc verò educatum à sacerdote, Delphi æditiuum fecerunt. Qui ignorans seruiuit suo patri. Scena huius fabulæ in Delphis fingitur.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΩΝΟΣ.

Κρέουσαν τὴν Ἐρεχθέως Ἀπόλλων φθείρας, ἔγκυον ἐποίησεν ἐν Ἀθήναις. ἡ δὲ τὸ γεννηθὲν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν ἐξέθηκε, τὸν αὐτὸν τόπον καὶ τοῦ ἀδικήματος καὶ τῆς λοχείας μάρτυρα λαβοῦσα. τὸ μὲν οὖν βρέφος Ἑρμῆς ἀνελόμενος, εἰς Δελφοὺς ἤνεγκεν. εὑροῦσα δ' ἡ προφῆτις, ἀνέθρεψε. τὴν Κρέουσαν δὲ Ξοῦθος ἔγημε· συμμαχήσας γὰρ Ἀθηναίοις, τὴν βασιλείαν, καὶ τὸν τῆς προειρημένης γάμον ἔλαβε δωρεάν. τούτῳ μὲν οὖν ἐκ ἄλλος παῖς ἐγένετο. τὸν δ' ἐκτραφέντα ὑπὸ τῆς προφήτιδος, οἱ Δελφοὶ νεωκόρον ἐποίησαν· ὁ δὲ ἀγνοῶν, ἐδούλευε τῷ πατρί. Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Δελφοῖς.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

MERCVRIVS.
ION.
CHORVS EX CREVSÆ ANCILLIS.
CREVSA.
XVTHVS.
SENEX.
FAMVLVS CREVSÆ.
PYTHIA SEV VATES.
MINERVA.

Prologum autem agit Mercurius.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΕΡΜΗΣ.
ΙΩΝ.
ΧΟΡΟΣ ΕΚ ΘΕΡΑΠΑΙΝΙΔΩΝ ΚΡΕΟΥΣΗΣ.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ΞΟΥΘΟΣ.
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ ΚΡΕΟΥΣΗΣ.
ΠΥΘΙΑ, ΗΤΟΙ ΠΡΟΦΗΤΙΣ.
ΑΘΗΝΑ.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἑρμῆς.

EVRIPIDIS ION.

IAMBI.

Mer. *ATlas ille ferreis humeris cælum,*
Deorum antiquam domum terens & sustinens, ex *Dearum*
Vna genuit Maiam, quæ me genuit
Mercurium, maximo Ioui Deorũ nunciũ.
Venio autem in *hanc Delphorum terram, vbi vmbilicum*
Supra medium sedens Phœbus canit hominibus
Præsentia & futura vaticinans semper.
Est enim non obscura Græcorum ciuitas
Ab auream hastam gerente Pallade vocata,
Vbi filiam Erechthei Phœbus *nuptiis* sibi *iunxit*
Creusam per vim, quo loco septentrionalia saxa
Palladis sub arce Athenensium terra,
Macras vocant domini terræ Atticæ.
Inscio verò patre (sic enim deo placuit)
Tulit onus ventris postquam vero tempus venit,
Pariens domi puerum, abs͡portauit infantem
In idem antrum, vbi concubuit cum deo
Creusa & exponit vt moriturum
In rotundo orbe caua cista,
Maiorum morem seruans, & terrigenæ
Erichthonij. Illi enim Iouis filia
Custodes cùm adiunxisset ad *corporis custodiam,*
Duos dracones virginibus campestribus, i. Nymphis,
Dedit seruandum. Vnde Erechthidis illic
Mos quidam est inter serpentes auratos
Alere liberos. Sed ea quæ habebat virgo ornamenta,
Filio appendens reliquit, tanquam morituro.
Ibi me Phœbus *frater hoc rogat:*
O frater, profectus ad indigenam populum

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΑΤΛΑΣ ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν,
Θεῶν παλαιὸν οἶκον, ἐκτρίβων, θεῶν
μιᾶς ἔφυσε Μαῖαν, ἣ μ' ἐγείνατο
Ἑρμῆν, μεγίστῳ Ζηνὶ δαιμόνων λάτριν.
Ἥκω δὲ Δελφῶν τήνδε γῆν, ἵν' ὀμφαλὸν 5
μέσον καθίζων Φοῖβος, ὑμνῳδεῖ βροτοῖς,
τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα θεσπίζων ἀεί.
Ἔστιν γὰρ οὐκ ἄσημος Ἑλλήνων πόλις,
τῆς χρυσολόγχου Παλλάδος κεκλημένη,
οὗ παῖδ' Ἐρεχθέως Φοῖβος ἔζευξεν γάμοις 10
βίᾳ Κρέουσαν, ἔνθα προσβόρρους πέτρας
Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ τῆς Ἀθηναίων χθονὸς,
Μακρὰς καλοῦσι γῆς ἄνακτες Ἀτθίδος.
Ἀγνὼς δὲ πατρί, τῷ θεῷ γὰρ ἦν φίλον,
γαστρὸς διήνεγκ' ὄγκον. ὡς δ' ἦλθε χρόνος, 15
τεκοῦσ' ἐν οἴκοις παῖδ' ἀπήνεγκεν βρέφος
εἰς ταυτὸν ἄντρον, οὗπερ ηὐνάσθη θεῷ
Κρέουσα, κἀκτίθησιν ὡς θανούμενον
κοίλης ἐν ἀντίπηγος εὐτρόχῳ κύκλῳ,
προγόνων νόμον σώζουσα, τοῦ τε γηγενοῦς 20
Ἐριχθονίου. κείνῳ γὰρ ἡ Διὸς κόρη
φρουρὼ παραζεύξασα φύλακε σώματος,
δισσὼ δράκοντε, παρθένοις Ἀγλαυρίσι
δίδωσι σώζειν. ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἐκεῖ
νόμος τις ἐστιν, ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις 25
τρέφειν τέκν'. ἀλλ' ἣν εἶχε παρθένος χλιδὴν,
τέκνῳ προσάψασ' ἔλιπεν, ὡς θανουμένῳ.
Καί μ', ὢν ἀδελφὸς Φοῖβος, αἰτεῖται τάδε.
Ὦ σύγγον', ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα

Κλει-

ἐλθὼν ἐς Ἀθήνας, οἶδα γὰρ θεᾶς πόλιν, 30
λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐκ κοίλης πέτρας
αὐτῷ σὺν ἄγγει σπαργάνοισί θ' οἷς ἔχει,
ἔνεγκ' ἀδελφῷ τὰμὰ πρὸς χρηστήρια,
καὶ θὲς πρὸς αὐταῖς εἰσόδοις δόμων ἐμῶν.
τὰ δ' ἄλλ', ἐμὸς γάρ ἐστιν, ὡς εἰδῇς, ὁ παῖς, 35
ἡμῖν μελήσει. Λοξίᾳ δ' ἐγὼ χάριν
πράσσων ἀδελφῷ, πλεκτὸν ἐξάρας κύτος
ἤνεγκα, καὶ τὸν παῖδα κρηπίδων ἔπι
τίθημι ναοῦ τοῦδ', ἀναπτύξας κύτος
ἑλικτὸν ἀντίπηγος, ὡς ὁρῷθ' ὁ παῖς. 40
κυρεῖ δ' ἅμ' ἱππεύοντος ἡλίου κύκλῳ
προφῆτις ἐσβαίνουσα μαντεῖον θεοῦ.
ὄψιν δὲ προσβαλοῦσα παιδὶ νηπίῳ
ἐθαύμασ', εἴ τις Δελφίδων τλαίη κόρη
λαθραῖον ὠδῖν' ἐς θεοῦ ῥῖψαι δόμον. 45
ὑπὲρ δὲ θυμέλας διορίσαι πρόθυμος ἦν·
οἴκτῳ δ' ἀφῆκεν ὠμότητα, καὶ θεὸς
συνεργὸς ἦν τῷ παιδὶ μὴ 'κπεσεῖν δόμων.
τρέφει δέ νιν λαβοῦσα. τὸν σπείραντα δὲ
οὐκ οἶδε Φοῖβον οὐδὲ μητέρ' ἧς ἔφυ, 50
ὁ παῖς τε τοὺς τεκόντας οὐκ ἐπίσταται.
νέος μὲν οὖν ὢν ἀμφὶ βωμίους τροφὰς
ἠλᾶτ' ἀθύρων· ὡς δ' ἀπηνδρώθη δέμας,
Δελφοί σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα τοῦ θεοῦ,
ταμίαν τε πάντων πιστόν. ἐν δ' ἀνακτόροις 55
θεοῦ καταζῇ δεῦρ' ἀεὶ σεμνὸν βίον.
Κρέουσα δ' ἡ τεκοῦσα τὸν νεανίαν,
Ξούθῳ γαμεῖται συμφορᾶς τοιᾶσδ' ὕπο.
ἦν ταῖς Ἀθήναις τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις,
οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων· 60
ὃν συμπονήσας καὶ ξυνεξελὼν δορὶ,
γάμων Κρεούσης ἀξίωμ' ἐδέξατο,
οὐκ ἐγγενὴς ὤν, Αἰόλου δὲ τοῦ Διὸς
γεγὼς Ἀχαιός. χρόνια δὲ σπείρας λέχη
ἄτεκνός ἐστι καὶ Κρέουσ'· ὧν οὕνεκα 65
ἥκουσι πρὸς μαντεῖ' Ἀπόλλωνος τάδε
ἔρωτι παίδων. Λοξίας δὲ τὴν τύχην
ἐς τοῦτ' ἐλαύνει, κοὐ λέληθεν, ὡς δοκεῖ.
δώσει γὰρ εἰσελθόντι μαντεῖον τόδε
Ξούθῳ τὸν αὑτοῦ παῖδα, καὶ πεφυκέναι 70
κείνου σφε φήσει, μητρὸς ὡς ἐλθὼν δόμους
γνωσθῇ Κρεούσῃ, καὶ γάμοι τε Λοξίου
κρυπτοὶ γένωνται, παῖς τ' ἔχῃ τὰ πρόσφορα.
Ἴωνα δ' αὐτὸν, κτίστορ' Ἀσιάδος χθονὸς,
ὄνομα κεκλῆσθαι θήσεται καθ' Ἑλλάδα. 75
ἀλλ' ἐς δαφνώδη γύαλα βήσομαι τάδε,
τὸ κρανθὲν ὡς ἂν ἐκμάθω παιδὸς πέρι.
ὁρῶ γὰρ ἐκβαίνοντα Λοξίου γόνον
τόνδ', ὡς πρὸ ναοῦ λαμπρὰ θῇ πυλώματα
δάφνης κλάδοισιν. ὄνομα δ', οὗ μέλλει τυχεῖν, 80
Ἴων' ἐγὼ πρῶτος ὀνομάζω θεῶν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ιων. Ἅρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
ἥλιος ἤδη λάμπει κατὰ γῆν,
ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος
ἐς νύχθ' ἱεράν. 85
Παρνησιάδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ
καταλαμπόμεναι τὴν ἡμέραν
ἁψῖδα βροτοῖσι δέχονται.
σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς εἰς
ὀρόφους Φοίβου πέτεται. 90
θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδα ζάθεον
Δελφὶς, ἀείδουσ' Ἕλλησι βοὰς,
ἃς ἂν Ἀπόλλων κελαδήσῃ.
ἀλλ' ὦ Φοίβου Δελφοὶ θέραπες,
τὰς Κασταλίας ἀργυροειδεῖς 59
βαίνετε δίνας, καθαραῖς δὲ δρόσοις

Inclytarum Athenarum: nosti enim deæ Palladis urbem,
Accipiens infantem recentem ex caua petra
Cum ipso vase & fasciis, quas habet,
Portato mihi fratri ad mea oracula,
Et ponito in ipso introitu mearum ædium.
Reliqua vero (hic enim puer meus est, vt scias)
Mihi erunt curæ. Apollini vero beneficium ego
Præstans fratri, auferens contextum ex corio calathum
Detuli. & infantem intra limina
Templi huius pono, aperiens calathum
Inuolutum arcula, vt videretur infans.
Sole autem cælum equis ascendente in orbem, est
Sacerdos ingressa templum Dei,
Oculisque coniectis in infantem puerum,
Mirata est, si qua Delphica puella ausa esset
Clandestinum partum in Dei proiicere domum.
Volebat autem extrudere extra sacrum limen,
Miseratione tamen omisit crudelitatem, & Deus
Adiutor erat puero, ne eiiceretur domo.
Susceptum autem ipsum alit, patrem vero eius
Phœbum esse nescit, neque matrem nouit, ex qua natus est.
Et ipse puer parentes suos non nouit.
Iuuenis igitur existens circa stirpem in templo datam
Vagabatur ludens, vbi vero euasit in virum,
Delphi ipsum fecerunt custodem auri ipsius Dei,
Et fidelem quæstorem omnium: in templo vero
Dei viuit hucusque semper honestam vitam.
Creusa vero quæ pepérat hunc adolescentem,
Xutho nubit, tali casu:
Erat Atheniensibus, & Chalcedontidis,
Qui Euboicam terram inhabitant, bellica tempestas,
Qua simul cũ Atheniẽsibus tolerata, simulq; ferro deletis hostibus,
Nuptiarum Creusæ dignitatem accepit,
Non indigena existens, sed ex Æolo Iouis filio
Natus Achæus. Diu vero liberis procreandis dans operam
Sobolis expers est, & Creusa. Quamobrem
Veniunt ad hæc Apollinis oracula,
Cupiditate sobolis: Apollo verò fortunam
Huc impulit, nec est oblitus filii, vt existimatur.
Dabit enim ingredienti templum hoc
Xutho suum ipsius filium, & natum esse
Ipsum ex illo dicet, vt veniens ad maternam domum
Agnoscatur à Creusa, & nuptiæ Apollinis
Occultæ sint, & filius habeat debitam hæreditatem.
Iona vero ipsum, conditorem Asiaticæ terræ,
Nomine vocari curabit per Græciam.
Sed in hos lauriferos secessus ibo,
Vt in his ediscam de puero quid à Deo sit statutum.
Video enim egredientem Apollinis filium
Hunc, vt ornet portas ante templum
Lauri ramis: nomen vero, quod adepturus est,
Ionem, ego primus ipsum nomino deorum.

ANAPAESTI.

Ion. *Currus quidem hos splendidos quadrigarum*
Sol iam illuminat per terram,
Astra vero ætheris micans hoc igne
Sub nocte sacra.
Parnassii vero vertices inaccessi,
Illustrati diurnum Solis
Currum, qui lucem fert mortalibus accipiunt.
Myrrhæ vero aridæ fumus
In summa tecta Phœbi volat.
Mulier vero sedet supra sacrum tripodem
Delphica, canens Græcis oracula,
Quæ Apollo illi dedit.
Sed ô Delphici Phœbi ministri ad
Castalia limpidos
Ite vertices, puróque rore, puris aquis

Abluti ite in templum,
Osque bene ominans & bonum custodite.
Responsáque læta cupientibus
Vaticinantes date,
Propria lingua declarantes oracula.
Nos vero labores, quos à puero
Laboramus usque, ramis lauri,
Et sacris coronis vestibula Phœbi
Pura faciemus, humidísque solum
Guttis humidum: & greges avium,
Quæ lædunt
Sacra donaria, sagittis meis
Fugabimus. Nam *tanquam incerta matre,*
Et incerto patre natus, illud quod me aluit,
Phœbi templum colo.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Age ô recens natum, ô
Ministerium pulcherrimæ lauri,
Quæ Phœbi aream
Verris sub templo,
Ex hortis Deorum decerpta,
Vbi rores rigant sacri,
Perennem fontem
Emittentes,
Myrti sacram comam,
Qua verro solum Dei
Quotidie, cum solis
Ala celeri,
Seruiens quotidie:
O Paan, ô Paan,
Beatus, beatus
Sis ô Latonæ fili.

Antistrophe.

Honestum certè laborem ô
Phœbe, tibi ante ædem seruio,
Colens oraculorum sedem.
Præclarus enim est *iste labor mihi,*
Seruam manum præbere Diis, Diis seruire.
Non mortalibus: at immortalibus,
Gloriosis laboribus exercere
Non recusabo.
Phœbus est *mihi genitor pater.*
Educantem enim me *prædico.*
Illum vero, qui mihi utilis est, *patris*
Nomine voco,
Phœbum, qui colitur hoc *templo.*
O Paan, ô Paan,
Beatus, Beatus
Sis ô Latonæ fili.

ANAPÆSTI.

Sed finiam labores
Lauri raptationibus.
Ex aureis verò vasis proiiciam
Terræ fontem,
Quem effundunt Castaliæ
Vortices, humidam aquam
Proiiciens, purus existens à lecto.
Vtinam verò sic Phœbo
Seruire non desinam,
Aut desinam bona fortuna.
Eia, eia. Veniunt iam, & relinquunt
Volucres Parnassi cubilia.
Edico ne appropinquetis pinnis,
Neque in aureas ædes veniatis.
Feriam te telis ô Iouis
Præco, avium rostro curuo
Robur vincens.

Ἀφυδρανάμενοι στείχετε ναούς.
Στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ' ἀγαθὸν,
Φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσι
Μαντεύεσθαι, 100
Γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνειν.
Ἡμεῖς δὲ πόνους, οὓς ἐκ παιδὸς
Μοχθοῦμεν ἀεὶ, πτόρθοις δάφνης,
Στέφεσί θ' ἱεροῖς ἐσόδους Φοίβου
Καθαρὰς θήσομεν, ὑγραῖς τε πέδον 105
Ῥανίσι νοτερόν. πτηνῶν τ' ἀγέλας,
Αἳ βλάπτουσι
Σέμν' ἀναθήματα, τόξοισιν ἐμοῖς
Φυγάδας θήσομεν. ὡς γὰρ ἀμήτωρ,
Ἀπάτωρ τε γεγὼς, τοὺς θρέψαντας 110
Φοίβου ναοὺς θεραπεύω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἄγ' ὦ νεηθαλὲς, ὦ
2 Καλλίστας προπόλευμα δάφνας,
3 Ἃ τὰν Φοίβου θυμέλαν
4 Σαίρεις, ὑπὸ ναοῖς, 115
5 Κήπων ἐξ ἀθανάτων,
6 Ἵνα δρόσοι τέγγουσ' ἱεραὶ,
7 Τὰν ἀέναον παγὰν
8 Ἐκπροϊεῖσαι,
9 Μυρσίνας ἱερὰν φόβαν. 120
10 Ἃ σαίρω δάπεδον θεοῦ
11 Παναμέριος ἅμ' ἀελίου
12 Πτέρυγι θοᾷ,
13 Λατρεύων τὸ κατ' ἦμαρ.
14 Ὦ Παιὰν, ὦ Παιὰν,
15 Εὐαίων, εὐαίων 125
16 Εἴης ὦ Λατοῦς παῖ.

Ἀντιστροφή.

1 Καλόν γε τὸν πόνον ὦ
2 Φοῖβέ σοι πρὸ δόμων λατρεύω,
3 Τιμῶν μαντεῖον ἕδραν. 130
4 Κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι,
5 Θεοῖσιν δούλαν χέρ' ἔχειν.
6 Οὐ θνατοῖς, ἀλλ' ἀθανάτοις,
7 Εὐφάμοις πόνοις μοχθεῖν
8 Οὐκ ἀποκάμνω. 135
9 Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ.
10 Τὸν βόσκοντα γὰρ εὐλογῶ.
11 Τὸν δ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος
12 Ὄνομα λέγω
13 Φοίβου τοῦ κατὰ ναόν. 140
14 Ὦ Παιὰν, ὦ Παιὰν,
15 Εὐαίων, εὐαίων
16 Εἴης ὦ Λατοῦς παῖ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἀλλ' ἐκπαύσω γὰρ μόχθους
Δάφνας ὁλκοῖς. 145
Χρυσέων δ' ἐκ τευχέων ῥίψω
Γαίας παγὰν,
Ἂν ἀποχεύονται Κασταλίας
Δῖναι, νοτερὸν ὕδωρ
Βάλλων, ὅσιος ἀπ' εὐνᾶς ὤν. 150
Εἴθ' οὕτως ἀεὶ Φοίβῳ
Λατρεύων μὴ παυσαίμην,
Ἢ παυσαίμαν ἀγαθᾷ μοίρᾳ.
Ἔα, ἔα. φοιτῶσ' ἤδη, λείπουσί τε
Πτανοὶ Παρνασοῦ κοίτας. 155
Αὐδῶ μὴ χρίμπτειν θριγκοῖς,
Μηδ' εἰς χρυσήρεις οἴκους.
Μάρψω σ' αὖ τόξοις, ὦ Ζηνὸς
Κῆρυξ, ὀρνίθων γαμφηλαῖς
Ἰσχὺν νικῶν. 160

Ὁδ

Ὅδ' ἐπὶ θυμέλας ἄλλος ἐρέσσει
Κύκνος· οὐκ ἄλλᾳ
Φοινικοφαῆ πόδα κινήσεις;
Οὐδέν σ' ἁ φόρμιγξ ἁ Φοίβου
Σύμμολπος τόξων ῥύσαιτ' ἄν. 165
Πάραγε πτέρυγας·
Λίμνας τ' ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος·
Αἱμάξεις, εἰ μὴ πείσῃ,
Τὰς καλλιφθόγγους ᾠδάς.
Ἔα, ἔα· τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα; 170
Μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας
Καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
Ψαλμοί σ' εἴρξουσιν τόξων.
Οὐ πείσῃ; χωρῶν δίναις
Ταῖς Ἀλφειοῦ παιδούργει, 175
Ἢ νάπος Ἴσθμιον,
Ὡς ἀναθήματα μὴ βλάπτηται,
Ναοί θ' οἱ Φοίβου.
Κτείνειν δ' ὑμᾶς αἰδοῦμαι,
Τοὺς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας 180
Θνατοῖς. οἷς δ' ἔγκειμαι μόχθοις,
Φοίβῳ δουλεύσω, κοὐ λήξω
Τοὺς βόσκοντας θεραπεύων.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Οὐκ ἐν ταῖς ζαθέαις Ἀθάναις
Εὐκίονες ἦσαν αὐλαὶ 185
Θεῶν μόνον, οὐδ' ἀγυιάτιδες
Θεραπεῖ', ἀλλά γε καὶ παρὰ Λοξίᾳ
Τῷ Λατοῦς, διδύμων προσώ-
πων καλλίφαρον φῶς.
Ἰων. Ἰδοὺ τάνδ' ἄθρησον, 190
Λερναῖον ὕδραν ἐναίρει
Χρυσέαις ἅρπαις ὁ Διὸς παῖς.
Φίλα, πρόσιδ' ὄσσοισιν.
Χο. Ὁρῶ. Ἰων. Καὶ πέλας ἄλλος αὐτοῦ,
Πανὸν πυρίφλεκτον αἴρει. 195
Χο. Τίς ἄρ', ὃς ἐμαῖς μυθεύεται
Παρὰ πήναισιν;
Ἰων. Ἀσπιστὰς Ἰόλαος, ὃς
Κοινοὺς αἰρόμενος πόνους
Διὸς παιδὶ συναντλεῖ. 200
Καὶ μὰν τόνδ' ἄθρησον,
Πτεροῦντος ἔφεδρον ἵππου
Τὰν πῦρ πνέουσαν ἐναίρει
Τρισώματον ἀλκάν.
Χο. Πάντᾳ τοι βλέφαρον διώκω. 205
Ἰων. Σκέψαι κλόνον ἐν τύχοισι
Λαΐνοισι Γιγάντων.
Χο. Ὧδε δερκόμεσθ', ὦ φίλαι.
Ἰων. Λεύσσεις οὖν ἐπ' Ἐγκελάδῳ
Γοργωπὸν πάλλουσαν ἴτυν; 210
Χο. Λεύσσω Παλλάδ' ἐμὰν θεόν.
Ἰων. Τί γάρ; κεραυνὸν ἀμφίπυρον, ὄβριμον,
Ἐν Διὸς ἑκηβόλοισι χερσίν;
Χο. Ὁρῶ, τὸν δάιον
Μίμαντα πυρὶ καταιθαλοῖ. 215
Καὶ Βρόμιος ἄλλον
Ἀπολέμοισι κισσίνοισι βάκτροις
Ἐναίρει Γᾶς τέκνων ὁ Βακχεύς.
Σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ,
Θέμις γυάλων ὑπερβῆναι 220
Λευκῷ ποδί γ'; Ἰων. Οὐ θέμις, ὦ ξέναι.
Χο. Οὐδ' ἂν ἐκ σέθεν ἂν πυθοίμαν;
Ἰων. Τίνα δὲ θέλεις; Χο. Ἆρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν γᾶς
Φοίβου κατέχει δόμος; Ἰων. Στέμμασί γ' ἐνδυτόν,
Ἀμφὶ δὲ Γοργόνες. Χο. Οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ. 225
Ἰων. Εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον πρὸ δόμων,
Καί τι πυθέσθαι χρῄζετε Φοίβου,

Ecce ad templi aras alius remigat ac volat
Cycnus. Non alio
Rubentem pedem mouebis?
Nihil te cithara Phœbi
Concentrix à meis sagittis liberabit.
Alio igitur tuis
Paludem ingredere Deliacam.
Cruentabis, nisi obtemperes, tua
Pulchrè sonora carmina.
Eia, eia: Quanam hæc auis noua accessit?
Num sub pinnis nidum
Ex festucis factura venit suis liberis?
Te cantus arcebunt arcuum.
Non parebis? Hinc discedens, in verticibus
Alphei constricto nido liberos procrea,
Aut in nemus Isthmium profecta,
Vt donaria non lædantur,
Et templa Phœbi.
Vereor enim vos interficere,
Quæ Deorum voces & voluntatem nunciatis
Hominibus. Quibus verò destinatus sum laboribus,
Iis seruiam Phœbo, & non desinam
Meos alumnos ac nutritores colere.

MONOSTROPHICA.

Cho. *Non in diuinis Athenis*
Sunt ornata columnis aulæ
Deorum tantum, neque sacrorum
Cultus: verùm etiam apud Apollinem
Latonæ filium, geminorum deorum
Speciosum lumen adest.
Ion. *Ecce hunc aspice,*
Lernæam hydram interficit
Aureis aduncis telis Iouis filius.
Quæso te intuere oculis.
Cho. *Video. Ion. Et prope eum alius*
Interficit ardentem volucrem.
Cho. *Quisnam est, qui mea commemoratur*
Inter pensa?
Ion. *Armiger Iolaus, qui*
Suscipiens communes labores
Cum Hercule Iouis filio exhaurit.
Et illum specta
Insidentem equo alato, qui
Ignes spirantem interficit
Tricorporem chimæræ violentiam.
Cho. *Vndique moueo palpebras, oculis omnia perlustrans.*
Ion. *Considera pugnam in parietibus*
Saxeis Gigantum.
Cho. *Huc spectemus, amica.*
Ion. *Vides igitur eam, quæ aduersus Enceladum*
Horribilem vibrat clypeum?
Cho. *Video Palladem meam Deam.*
Ion. *An & fulmen vtrinque candens, & impetuosum*
Iouis eminus ferientis manibus?
Cho. *Video. Nam hostem*
Mimantem Gigantem fulmineo igne cremat.
Et Bromius alium
Imbellibus hederaceis baculis, thyrsis,
Interficit Terræ filium Baccheus.
Te adutum compello,
Estne fas transire penetralia
Cho. *Albo pede? Ion. Non est fas, ô hospites.*
Neque ex te audiero, quæ discere cupio?
Ion. *Quid verò cupis? C. Num verè medium vmbilicum terræ*
Phœbi continet templum? Ion. Ornatum etiam est coronis.
Et circa sunt Gorgones. C. Sic etiam fama fert.
Ion. *Si quidem Deo placentam immolastis ante templum,*
Et aliquid ex Phœbo sciscitari cupitis,

Accedite ad aras, non mactatis vero
Ouibus, ne in penetralia templi transite.

Cho. *Intelligo* quod dicis. *Ritum igitur Dei* (*lectabunt.*
Non violabimus. Quæ verò sunt *extra* têplum, *oculos ob-*

Ion. *Oculis* hæc *ōnia aspectate, quia* vobis *ēt fas* est hęc intueri.

Cho. *Miserunt me domini hos secessus Dei vt viderem.*

Ion. *Ancillæ verò cuius familiæ vocamini?*

Cho. *Palladis palatia* sunt *sedes altrices*

Cre. *Meorum Dominorum. Has verò,* quæ sunt *præsentes circa* me, *interroga.*

IAMBI.

Ion. *Generositas tibi* adest, *& morum indicium*
Hanc otis *figuram habes, quæcunque tandem sis ô mulier.*
De homine enim plerunque iudicarit,
Figurā eius *cōspicatus quis,* & cognoscet *an sit generosus.*
Age, sed attonitum me reddidisti tuos oculos claudens,
Lacrymisque rigans generosas genas,
Postquam aspexisti casta Apollinis templa.
Curnam in istam solicitudinem venisti ô mulier?
Quia omnes alij penetralia cernentes Dei,
Lætantur, hic verò *tuus oculus lacrymas fundit.*

Cre. *O hospes, hoc quidem tuum* facinus *non est absurdum,*
Quòd in admirationem veneris ob meas lacrymas.
Ego enim contemplata hanc Apollinis adem,
Memoriam antiquam remensa sum quandam, quiddam olim factum in memoriam reuocaui.
Domi autem mentem habui quamuis hic essem præsens.
O miseræ mulieres, ô facinora
Deorum! quid igitur faciemus? *quo iustitiam remittemus,*
Si dominantium iniuriis pereamus?

Ion. *Quam ob rem occultè despondes animum mulier?*

Cre. *Ob nullā. Arcum* & mœroris intētionē *remisi, cætera vero*
Egóque taceo, & tu ne cures nec inquiras *amplius.*

Ion. *Quæ vero es? Vnde terrarum venisti? ex qua patria*
Es nata? quo nomine te vocari à nobis oportet?

Cre. *Creusa quidem mihi nomen* est. *ex Erechtheo verò*
Nata sum, patria verò est, *Atheniensium ciuitas.*

Ion. *O inclytam habitans vrbem, & à generosis*
Educata parentibus, vt te admiror, mulier.

Cre. *Hactenus, ô hospes, nec vlterius felices sumus.*

Ion. *Per Deos* dic, *verúne quæ memorantur à mortalibus?*

Cre. *Quam rem interrogas ô hospes? scire cupio.*

Ion. *Pater aui patris tui ex terráne ortus est?*

Cre. *Erichthonius quidem, sed genus me non iuuat.*

Ion. *Num & ipsum Minerua ex terra sustulit?*

Cre. *In virgineas manus, quamuis eum non peperisset.*

Ion. *Tradidítne verò* eum *sicut in pictura* cerni *solet?*

Cre. *Filiabus Cecropis seruandum, non conspectum.*

Ion. *Audiui virgines soluisse arcam deæ.*

Cre. *Ideo mortuæ cruentarunt saxum petræ.*

Ion. *Age, quid autē? Estne verū hoc, an falsò rumor* circūfertur

Cre. *Quidnam interrogas? non enim laboro ocio.*

Ion. *Pater* tuus *Erechtheus mactauitne tuas sorores?*

Cre. *Ausus est mactare victimas pro patria.*

Ion. *Quomodo vero tu sola sororum seruata es?*

Cre. *Infans recèns nata matris eram in vlnis.*

Ion. *Patrem vero tuum veréne hiatus terræ oc. tat?*

Cre. *Ictus tridentis Neptuni ipsum perdiderunt.*

Ion. *Locus vero istic est nuncupatus Macræ?*

Cre. *Quid vero interrogas hoc? vt mihi reuocasti in memoriam* (*quiddā*

Ion. *Honorat illum* locū *Pythius, & fulgura Pythia?*

Cre. *Honorat honorat, vtinam nunquam te aspexissem.*

Ion. *Quid vero? Odisti tu Deo gratissima loca?*

Cre. *Nequaquā:* Sed *hospes, dedecus quoddā* admisśū in illis

Ion. *Maritus vero quis te duxit Atheniēsiū, mulier?* (*antris scio.*

Cre. *Non ciuis, sed aduena ex aliena terra.*

Ion. *Quis? nobilem aliquem ipsum fuisse oportet.*

Παρέστ' ἐν εὐμενείᾳ. τῶν δ' ἀσφάκτοις
Μήλοισι, δόμων μὴ πάριτ' εἰς μυχόν.

χο. Ἔχω μαθοῦσα. θεοῦ δὲ νόμον
Οὐ παραβαίνομεν, ἃ δ' ἐκτὸς, ὄμμα τέρψει. 230

ἴων. Πάντα θεᾶσθ', ὅτι καὶ θέμις, ὄμμασι.

χο. Μεθεῖσαν δεσπόται θεοῦ με γύαλα τάδ' εἰσιδεῖν.

ἴων. Δμωαὶ δὲ τίνων κλῄζεσθε δόμων;
Παλλάδος ἔνοικα τρόφιμα μέλαθρα 235
Τῶν ἐμῶν τυράννων. παρούσας δ' ἀμφὶ τᾶσδ' ἐρώτα.

IAMBOI.

ἴων. Γενναιότης σοι, καὶ τρόπων τεκμήριον
Τὸ σχῆμ' ἔχεις τόδ', ἥτις εἶ ποτ' ὦ γύναι.
Γνοίη δ' ἂν ὡς τὰ πολλά γ' ἀνθρώπου πέρι,
Τὸ σχῆμ' ἰδών τις, εἰ πέφυκεν εὐγενής. 240
Ἔα. ἀλλ' ἐξέπληξάς μ', ὄμμα συγκλείσασα σὸν,
Δακρύοις θ' ὑγράνασ' εὐγενῆ παρηίδα,
Ὡς εἶδες ἁγνὰ Λοξίου χρηστήρια.
Τί ποτε μερίμνης εἰς τόδ' ἦλθες ὦ γύναι;
Οὗ πάντες ἄλλοι, γύαλα λεύσσοντες θεοῦ, 245
Χαίρουσιν, ἐνταῦθ' ὄμμα σὸν δακρυρροεῖ.

κρέ. Ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν, οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει,
Εἰς θαύματ' ἐλθεῖν δακρύων ἐμῶν πέρι.
Ἐγὼ δ' ἰδοῦσα τούσδ' Ἀπόλλωνος δόμους,
Μνήμην παλαιὰν ἀνεμετρησάμην τινά. 250
Οἴκοι δὲ τὸν νοῦν ἔσχον ἐνθάδ' οὖσά που.
Ὦ τλήμονες γυναῖκες, ὦ τολμήματα
Θεῶν, τί δῆτα, ποῖ δίκην ἀνοίσομεν,
Εἰ τῶν κρατούντων ἀδικίαις ὀλούμεθα;

ἴων. Τί χρῆμ' ἀνερμήνευτα δυσθυμῇ γύναι; 255

κρέ. Οὐδέν. μεθῆκα τόξα. τἀπὶ τῷδε δὲ,
Ἐγώ τε σιγῶ, καὶ σὺ μὴ φρόντιζ' ἔτι.

ἴων. Τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πάτρας
Πέφυκας; ὄνομα τί σε καλεῖν ἡμᾶς χρεών;

κρέ. Κρέουσα μέν μοι τοὔνομ', ἐκ δ' Ἐρεχθέως 260
Πέφυκα, πατρὶς γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις.

ἴων. Ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ, γενναίων τ' ἄπο
Τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω γύναι.

κρέ. Τοσαῦτα, κεὐτυχοῦμεν ὦ ξέν', οὐ πέρα.

ἴων. Πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὡς μεμύθευται βροτοῖς. 265

κρέ. Τί χρῆμ' ἐρωτᾷς ὦ ξέν'; ἐκμαθεῖν θέλω.

ἴων. Ἐκ γῆς πατρός σου πρόγονος ἔβλαστε πατήρ;

κρέ. Ἐριχθόνιός γε. τὸ δὲ γένος μ' οὐκ ὠφελεῖ.

ἴων. Ἦ καί σφ' Ἀθάνα γῆθεν ἐξανείλετο;

κρέ. Εἰς παρθένους γε χεῖρας, οὐ τεκοῦσά νιν. 270

ἴων. Δίδωσι δ', ὥσπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;

κρέ. Κέκροπός γε σῴζειν παισὶν οὐχ ὁρώμενον.

ἴων. Ἤκουσα λῦσαι παρθένους τεῦχος θεᾶς.

κρέ. Τοιγὰρ θανοῦσαι σκόπελον ᾕμαξαν πέτρας.

ἴων. Εἶεν. τί δαί; τόδ' ἆρ' ἀληθὲς, ἢ μάτην λόγος; 275

κρέ. Τί χρῆμ' ἐρωτᾷς, καὶ γὰρ οὐ κάμνω σχολῇ.

ἴων. Πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνους;

κρέ. Ἔτλη πρὸ γαίας σφάγια παρθένους κτανεῖν.

ἴων. Σὺ δ' ἐξεσώθης πῶς κασιγνήτων μόνη;

κρέ. Βρέφος νεογνὸν μητρὸς ἦν ἐν ἀγκάλαις. 280

ἴων. Πατέρα δ' ἀληθῶς χάσμα σὸν κρύπτει χθονός;

κρέ. Πληγαὶ τριαίνης ποντίου σφ' ἀπώλεσαν.

ἴων. Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλημένος;

κρέ. Τί δ' ἱστορεῖς τόδ'; ὥς μ' ἀνέμνησάς τινος.

ἴων. Τιμᾷ σφε Πύθιος, ἀστραπαί τε Πύθιαι; 285

κρέ. Τιμᾷ, τιμᾷ, ὡς μή ποτ' ὤφελόν σ' ἰδεῖν.

ἴων. Τί δὲ στυγεῖς σὺ τοῦ θεοῦ τὰ φίλτατα;

κρέ. Οὐδὲν ξέν', οἶδ' ἄδυτον αἰσχύνην τινά.

ἴων. Πόσις δὲ τίς σ' ἔγημ' Ἀθηναίων γύναι;

κρέ. Οὐκ ἀστὸς, ἀλλ' ἐπακτὸς ἐξ ἄλλης χθονός. 290

ἴων. Τίς; εὐγενῆ νιν δεῖ πεφυκέναι τινά.

Ξοῦ-

κρέ.	Ξοῦθος πεφυκὼς Αἰόλου, Διός τ' ἄπο.		Cre.	*Xuthus, ab Æolo Ioueque genus trahens.*
ἴων.	Καὶ πῶς ξένος σ' ὢν, ἔσχεν οὖσαν ἐγγενῆ;		Ion.	*Et quomodo peregrinus existēs te indigenā existētē habuit?*
κρέ.	Εὔβοι' Ἀθήναις ἔστι τις γείτων πόλις.		Cre.	*Eubœa quædam urbs Athenis est vicina.*
ἴων.	Ὅροις ὑγροῖσιν, ὡς λέγουσ', ὡρισμένη.	295	Ion.	*Humidis, vt aiunt, limitibus terminata.*
κρέ.	Ταύτην ἔπερσε Κεκροπίδαις κοινῷ δορί.		Cre.	*Hanc depopulatus est* cum *Cecropidis communi bello.*
ἴων.	Ἐπίκουρος ἐλθών, κᾆτα σὸν γαμεῖ λέχος;		Ion.	*Veniens auxiliator deinde te duxit vxorem?*
κρέ.	Φερνάς γε πολέμου, καὶ δορὸς λαβὼν γέρας.		Cre.	*Dotem belli, pugnæque præmium accipiens.*
ἴων.	Σὺν ἀνδρὶ δ' ἥκεις, ἢ μόνη χρηστήρια;		Ion.	*Cum viro autem venis sola,* ad hæc *oracula?*
κρέ.	Σὺν ἀνδρί. σηκοῖς δ' ἐστρέφει Τροφωνίου.	500	Cre.	*Cum viro.* Ille *verò delubrum adiit Trophonij.*
ἴων.	Πότερα θεατὴς, ἢ χάριν μαντευμάτων;		Ion.	*Vtrū spectator* &contemplandi gratiâ, *an vaticinij causa?*
κρέ.	Κείνου τε, Φοίβου θ', ἓν θέλων μαθεῖν ἔπος.		Cre.	*Illiúsque, Phœbique responsum vnum scire cupiens.*
ἴων.	Καρποῦ δ' ὑπὲρ γῆς ἥκετ', ἢ παίδων πέρι;		Ion.	*Nū pro terræ frugibus venitis, an de liberis* Deū cōsulturi?
κρέ.	Ἄπαιδές ἐσμεν, χρόνι' ἔχοντ' εὐνήματα.		Cre.	*Sine liberis sumus, quāuis diuturnā lecti cōsuetudinē habue*
ἴων.	Οὐδ' ἔτεκες οὐδὲν πώποτ', ἀλλ' ἄτεκνος εἶ;	305	Ion.	*Nec quidquā vnquā peperisti: sed sine liberis es?* (*rimus.*
κρέ.	Ὁ Φοῖβος οἶδε τὴν ἐμὴν ἀπαιδίαν.		Cre.	*Phœbus nouit meam sterilitatem,* eiúsque causam.
ἴων.	Ὦ τλῆμον, ὡς τἄλλ' εὐτυχοῦσ', οὐκ εὐτυχεῖς.		Ion.	*O misera, quā cæteris* in reb. *cū sis felix* in hac nō *es felix.*
κρέ.	Σὺ δ' εἶ τίς; ὥς σου τὴν τεκοῦσαν ὤλβισα.		Cre.	*Tu verò quisnam es? Vt tuam matrem iudico beatam.*
ἴων.	Τοῦ θεοῦ καλοῦμαι δοῦλος, εἰμί τ', ὦ γύναι.		Ion.	*Dei vocor seruus & sum, ô mulier.*
κρέ.	Ἀνάθημα πόλεως, ἤ τινος πραθεὶς ὕπο;	310	Cre.	*Donáriúmne ciuitatis, aut à quonam venditus?*
ἴων.	Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν, Λοξίου κεκλήμεθα.		Ion.	*Non scio, nisi hoc vnum, Apollinis vocor.*
κρέ.	Ἡμεῖς σ' ἄρ' αὖθις ὦ ξέν' ἀντοικτείρομεν.		Cre.	*Nos igitur, ô hospes, te quoque vicissim miseramur.*
ἴων.	Ὡς μὴ εἰδόθ', ἥτις μ' ἔτικεν, ἐξ ὅτου τ' ἔφυν.		Ion.	*Vt qui nesciam quæ me peperit, & vnde natus sim.*
κρέ.	Ναοῖσι δ' οἰκεῖς τοισίδ', ἢ κατὰ στέγας;		Cre.	*Habitásne in istis templis, vel in* aliqua *domo?*
ἴων.	Ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ', ἵν' ἂν λάβῃ μ' ὕπνος.	315	Ion.	*Totū Dei* tēplū est *mihi domus, vbi me somnus occuparit.*
κρέ.	Παῖς δ' ὢν ἀφίκου ναὸν, ἢ νεανίας;		Cre.	*Puérne existens* in hoc *templum venisti, an adolescens?*
ἴων.	Βρέφος λέγουσιν οἱ δοκοῦντες εἰδέναι.		Ion.	*Infantem dicunt, qui existimant se scire.*
κρέ.	Καὶ τίς γάλακτί σ' ἐξέθρεψε Δελφίδων;		Cre.	*Quæ verò te lacte enutriuit ex Delphicis?*
ἴων.	Οὐ πώποτ' ἔγνων μαστόν. ἣ δ' ἔθρεψέ με.		Ion.	*Nunquam cognoui mammam. hæc me aluit.*
κρέ.	Τίς, ὦ ταλαίπωρ'; ὡς νοσοῦσ' ηὗρον νόσους.	320	Cre.	Quænam *ô ærumnose? Vt laborans inueni morbum.*
ἴων.	Φοίβου προφῆτιν, μητέρ' ὡς νομίζομεν.		Ion.	*Phœbi sacerdos, quam ducimus matrem.*
κρέ.	Εἰς δ' ἄνδρ' ἀφίκου τίνα τροφὴν κεκτημένος;		Cre.	*Venisti verò ad virilem ætatem cuius educationē adeptus?*
ἴων.	Βωμοί μ' ἔφερβον, οὑπιών τ' ἀεὶ ξένος.		Ion.	*Aræ me aluerunt, & semper accedens hospes.*
κρέ.	Τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ', ἄρ' ἥτις ἦν ποτε.		Cre.	*Misera te quæ peperit, quæcunque fuerit tandem.*
ἴων.	Ἀδίκημά του γυναικὸς ἐγενόμην ἴσως.	325	Ion.	*Fortasse fui probrum alicuius mulieris.*
κρέ.	Ἔχεις δὲ βίοτον; εὖ γὰρ ἤσκησαι πέπλοις.		Cre.	*Habésne victum? bene enim ornatus es vestibus.*
ἴων.	Τοῖς τοῦ θεοῦ κοσμούμεθ', ᾧ δουλεύομεν.		Ion.	*Dei* donis *ornamur, cui seruimus.*
κρέ.	Οὐδ' ᾖξας εἰς ἔρευναν ἐξευρεῖν γονάς;		Cre.	*Non contendisti ad inquisitionē vt inuenires* tuos *parētes?*
ἴων.	Ἔχω γὰρ οὐδὲν, ὦ γύναι, τεκμήριον.		Ion.	*Nullum enim indicium ô mulier, habeo.*
κρέ.	Φεῦ. πέπονθέ τις σῇ μητρὶ ταὔτ' ἄλλη γυνή.	330	Cre.	*Heu. Quædam alia mulier passa est eadem cum tua matre.*
ἴων.	Τίς; εἰ πόνου μοι ξυλλάβοι, χαίροιμεν ἄν.		Ion.	*Quænam? Dic. si me iuuaret, lætaremur.*
κρέ.	Ἧς οὕνεκ' ἦλθον δεῦρο, πρὶν πόσιν μολεῖν.		Cre.	*Illa cuius causa veni huc, priusquam accedat maritus.*
ἴων.	Ποῖόν τι χρῄζουσ', ὡς ὑπουργήσω, γύναι;		Ion.	*Quamnam* rem *cupiens, vt tibi, mulier, inseruiam?*
κρέ.	Μάντευμα κρυπτὸν δεομένη Φοίβου μαθεῖν.		Cre.	*Oraculum occultum ex Phœbo cupiens cognoscere.*
ἴων.	Λέγοις ἄν. ἡμεῖς δ' ἄλλα προξενήσομεν.	335	Ion.	*Dic. Nos enim cætera procurabimus.*
κρέ.	Ἄκουε δὴ τὸν μῦθον, ἀλλ' αἰδούμεθα.		Cre.	*Audi iam* meum *sermonem, sed nos pudet* hæc dicere.
ἴων.	Οὔτ' ἄρα πράξεις οὐδέν. ἀργὸς ἡ θεός.		Ion.	*Ergo nihil ages. Hæc Dea* verecundia est *inutilis.*
κρέ.	Φοίβῳ μιγῆναί φησί τις φίλων ἐμῶν.		Cre.	*Quædam mea amica dicit se concubuisse cum Phœbo.*
ἴων.	Φοίβῳ γυνὴ γεγῶσα; μὴ λέγ', ὦ ξένη.		Ion.	*An mulier compressa esset à deo ne dixeris, ô hospes.*
κρέ.	Καὶ παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρᾳ πατρός.	340	Cre.	*Et puerum peperit Deo clam patre.*
ἴων.	Οὐκ ἔστιν. ἀνδρὸς ἀδικίαν αἰσχύνεται.		Ion.	*Non est: humana* enim *culpa pudet* Deum.
κρέ.	Ὅ φησιν αὐτὴ, καὶ πέπονθεν ἄθλια.		Cre.	Imò *quod inquit ipsa, id etiam est passa.*
ἴων.	Τί χρῆμα δράσασ', εἰ θεῷ συνεζύγη;		Ion.	*Quid postea fecit, si quidem deo iuncta fuit?*
κρέ.	Τὸν παῖδ', ὃν ἔτεκεν, ἐξέθηκε δωμάτων.		Cre.	*Filium, quem peperit, exposuit foras.*
ἴων.	Ὁ δ' ἐκτεθεὶς παῖς, ποῦ 'στιν; εἰσορᾷ φάος;	345	Ion.	*Hic filius expositus vbi est? aspicitne* solis *lucem?*
κρέ.	Οὐκ οἶδεν οὐδείς. ταῦτα καὶ μαντεύομαι.		Cre.	*Nemo scit. &* ob *hæc ipsa oraculum consulo.*
ἴων.	Εἰ δ' οὐκέτ' ἔστι, τίνι τρόπῳ διεφθάρη;		Ion.	*Si igitur non amplius superest, quomodo periit?*
κρέ.	Θῆράς σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κτανεῖν.		Cre.	*Putat bestias interfecisse illum miserum.*
ἴων.	Ποίῳ τόδ' ἔγνω χρωμένη τεκμηρίῳ;		Ion.	*Quonam indicio vtens cognouit hoc?*
κρέ.	Ἐλθοῦσ', ἵν' αὐτὸν ἐξέθηκ', οὐχ ηὗρ' ἔτι.	350	Cre.	*Cum venisset* eò, *vbi eum exposuerat, non inuenit iterum.*
ἴων.	Ἦν δὲ σταλαγμὸς ἐν στίβῳ τις αἵματος;		Ion.	*Erátne aliqua stilla sanguinis in via?*
κρέ.	Οὔ φησι. καίτοι πόλλ' ἐπεστράφη πέδον.		Cre.	*Negat* se quicquam vidisse *quāuis diligēter cōsiderauerit*
ἴων.	Χρόνος δὲ τίς τῷ παιδὶ διαπεπραγμένῳ;		Ion.	Quod *vero tempus* est *interfecto puero?* (*solum.*
κρέ.	Σοὶ ταὐτὸν ἥβης, εἴπερ ἦν, εἶχ' ἂν μέτρον.		Cre.	*Haberet eandem mensuram ætatis, quam tu, si viueret.*
ἴων.	Ἀδικεῖ νυν ὁ θεός. ἡ τεκοῦσα δ' ἄθλια.	355	Ion.	*Iniuria afficit eam Deus. mater vero* est *misera.*
κρέ.	Οὔκουν ἔτ' ἄλλον ὕστερον τίκτει γόνον.		Cre.	Nunquam *in posterum gignet aliam sobolem.*
ἴων.	Τί δ' εἰ λάθρᾳ νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβών;		Ion.	*Quid vero si furtim sublatum Phœbus ipsum alat?*
κρέ.	Τὰ κοινὰ χαίρων, οὐ δίκαια δρᾷ μόνος.		Cre.	*Gaudens de re communi solus, non facit iustè.*
ἴων.	Οἴμοι. προσῳδὸς ἡ τύχη τἠμῷ πάθει.		Ion.	*Heu congruam fortunam meæ calamitati.*

Cre. *Et te, ô hospes, existimo matrem miseram desiderare.*
Ion. *Ne me ducas ad dolorem, cuius obliti sumus.*
Cre. *Taceo: pertexe verò illa de quibus interrogo te.*
Ion. *Scisne igitur quæ pars tuæ orationis laboret maximè?*
Cre. *Quid verò non languet illi miseræ?*
Ion. *Quomodo Deus, quod latere cupit oraculo deteget?*
Cre. *Si quidem insidet communi tripodi Græciæ.*
Ion. *Pudet eum huius rei, ne exquire ab ipso.*
Cre. *Quæ verò passa est Dei concubitũ, ob hanc fortunã dolet.*
Ion. *Non est, qui tibi vaticinetur isto.*
In suo enim templo accusatus tanquam turpis
Phœbus, iustè eum, qui oracula tibi redderet,
Afficeret aliquo malo. Quamobrem hinc discede mulier.
Non enim dicenda sunt Deo contraria,
Eò enim dementiæ veniremus,
Si deos inuitos cogere vellemus
Dicere quæ nolunt, aut ante aram factis
Mactationibus ouium, aut per auguria auium.
Si enim vi eos vrgeamus inuitis Diis,
Possidemus inuita bona, ô mulier.
Quæ verò volentes dederint, illis iuuamur.
Cho. *Multæ profectò sunt multorum mortalium calamitates.*
Formæ verò illarum inter se differunt. vnã verò felicitatẽ
Vix vnquam inueniet aliquis in hominum vita.
Cre. *O Phœbe, & illic & hic non iustus es*
In illam absentem, cuius adsunt sermones.
Tu enim non seruasti tuũ filiũ, quẽ oportebat à te seruari.
Nec interroganti matri, vates existens, dices quod cupit.
Vt si quidem non superest amplius tumuletur sepulcro:
Si verò viuit, veniat matris in conspectum tandem.
Sed omittere hæc conuenit, si à Deo
Prohibemur cognoscere quæ volumus.
Sed ô hospes (video enim generosum maritum
Xuthum, qui proxima Trophonii iam
Reliquit spelæa) dictos sermones
Taceto apud maritum, ne quod probrum suscipiam,
Curiosè tractans arcana, & efferatur sermo
Non ita, vt nos eum explicauimus.
Conditio enim mulierum misera est apud viros.
Nam bonæ etiam inter malas mixtæ
Odio habemur: adeo miseræ sumus.
Xu. *Primum quidem Deus qui meorum alloquiorum*
Accipit primitias, saluus sit, túque ô vxor deinde salue.
Num serò reuersus te consternaui pauore?
Cre. *Non, sed in solicitudinem venisti. sed mihi*
Dic quodnam oraculum ex Trophonii specu feras,
Et quomodo nobis semen liberorum succedet.
Xu. *Non voluit anteuertere Dei*
Oraculum: vnum tantum dixit, me non sine liberis
Domum rediturum esse, neque etiam te ab oraculis.
Cre. *O veneranda Phœbi mater, vtinam feliciter*
Venerimus huc: vtinã nostra cõmercia, quæ antea fuerunt,
Cadant meliora apud filium tuum.
Xu. *Fient hæc. Sed quis est hîc propheta Dei?*
Ion. *Nos quidẽ ea curamus, quæ sunt extra templũ: Interiora verò alij curant,*
Qui prope tripodem sedent, hospes,
Optimates Delphorum, quos legit sors.
Xu. *Rectè dixisti. Habeo igitur omnia, quæ cupiebamus.*
Ibo igitur intrò. Etenim, vt ego audio.
Per sortem cecidit aduenientibus oraculum
Commune ante templum: volumus die
Hac (sacra enim est) dei capere oracula.
Tu verò circa aras, ô mulier, laureos
Accipiens ramos, pete à Diis vt prole felix
Oraculum ego referam ex templo Apollinis.
Cre. *Erunt hæc, erunt: si velit autem Apollo*
Nunc saltem priora sanare peccata,

κρέ. Καί σ' ἄξιν οἶμαι μητρὸς ἀθλίας ποθεῖν. 360
ἴων. Καὶ μή γ' ἐπ' οἶκτον μ' ἔξαγ', οὗ λελήσμεθα.
κρέ. Σιγῶ· πέραινε δ' ὧν σ' ἀνιστορῶ πέρι.
ἴων. Οἶσθ' οὖν ὃ κάμνει τοῦ λόγου μάλιστά σοι;
κρέ. Τί δ' οὐκ ἐκείνῃ τῇ ταλαιπώρῳ νοσεῖ;
ἴων. Πῶς ὁ θεὸς ὃ λαθεῖν βούλεται, μαντεύσεται; 365
κρέ. Εἴπερ καθίζει τρίποδα κοινὸν Ἑλλάδος.
ἴων. Αἰσχύνεται τὸ πρᾶγμα, μὴ 'ξέλεγχέ νιν.
κρέ. Ἀλγύνεται δέ γ' ἡ παθοῦσα τῇ τύχῃ.
ἴων. Οὐκ ἔστιν ὅστις σοι προφητεύσει τάδε.
Ἐν τοῖς γὰρ αὑτοῦ δώμασι κακὸς φανεὶς 370
Φοῖβος, δικαίως τὸν θεμιστεύοντά σοι
Δράσειεν ἄν τι πῆμ'. ἀπαλλάσσου, γύναι,
Τῷ γὰρ θεῷ τἀναντί' οὐ μαντευτέον.
Εἰς γὰρ τοσοῦτον ἀμαθίας ἔλθοιμεν ἄν,
Εἰ τοὺς θεοὺς ἄκοντας ἐκπονήσομεν 375
Φράζειν, ἃ μὴ θέλουσιν, ἢ προβωμίοις
Σφαγαῖσι μήλων, ἢ δι' οἰωνῶν πτεροῖς.
Ἂν γὰρ βίᾳ σπεύδωμεν ἀκόντων θεῶν,
Ἀκόντα κεκτήμεσθα τἀγαθ', ὦ γύναι.
Ἃ δ' ἂν διδῶσ' ἑκόντες, ὠφελούμεθα. 380
χο. Πολλαί γε πολλοῖς εἰσι συμφοραὶ βροτῶν.
Μορφαὶ δὲ διαφέρουσιν. ἓν δ' ἂν εὐτυχὲς
Μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπων βίῳ.
κρέ. Ὦ Φοῖβε, κἀκεῖ κἀνθάδ' οὐ δίκαιος εἶ,
Ἐς τὴν ἀποῦσαν, ἧς πάρεισιν οἱ λόγοι. 385
Σύ γ' οὐκ ἔσωσας τὸν σὸν, ὃν σῶσαί σ' ἐχρῆν,
Οὐδ' ἱστορούσῃ μητρὶ μάντις ὢν ἐρεῖς.
Ὡς εἰ μὲν οὐκέτ' ἔστιν, ὀγκωθῇ τάφῳ.
Εἰ δ' ἔστιν, ἔλθῃ μητρὸς εἰς ὄψιν ποτέ.
Ἀλλ' ἐᾶν χρὴ τάδ', εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ 390
Κωλυόμεσθα μὴ μαθεῖν ἃ βούλομαι.
Ἀλλ' ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ εὐγενῆ πόσιν
Ξοῦθον, πέλας δὴ τόνδε, τὰς Τροφωνίου
Λιπόντα θαλάμας, τοὺς λελεγμένους λόγους
Σίγα πρὸς ἄνδρα, μή τιν' αἰσχύνην λάβω, 395
Διακονοῦσα κρυπτὰ, καὶ προβῇ λόγος
Οὐχ ᾗπερ ἡμεῖς αὐτὸν ἐξειλίσσομεν.
Τὰ γὰρ γυναικῶν δυσχερῆ πρὸς ἄρσενας,
Κἀν ταῖς κακαῖσιν ἁγαθαὶ μεμιγμέναι
Μισούμεθ', οὕτω δυστυχεῖς πεφύκαμεν. 400
ξοῦ. Πρῶτον μὲν ὁ θεὸς τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων
Λαβὼν ἀπαρχὰς χαιρέτω, σύ τ' ὦ γύναι.
Μῶν χρόνιος ἐλθὼν σ' ἐξέπληξ' ὀρρωδίας;
κρέ. Οὐδέν γ', ἀφίκου δ' εἰς μέριμναν. ἀλλά μοι
Λέξον, τί θέσπισμ' ἐκ Τροφωνίου φέρεις, 405
Παίδων ὅπως νῷν σπέρμα συγκραθήσεται.
ξοῦ. Οὐκ ἠξίωσε τοῦ θεοῦ προλαμβάνειν
Μαντεύμαθ', ἓν δ' οὖν εἶπεν, οὐκ ἄπαιδά με
Πρὸς οἶκον ἥξειν, οὐδὲ σ' ἐκ χρηστηρίων.
κρέ. Ὦ πότνια Φοίβου μῆτερ, εἰ γὰρ αἰσίως 410
Ἔλθοιμεν, ἅ τε νῷν συμβόλαια πρόσθεν ἦν,
Ἐς παῖδα τὸν σὸν μεταπέσοι βελτίονα.
ξοῦ. Ἔσται τάδ'. ἀλλὰ τίς προφητεύει θεοῦ;
ἴων. Ἡμεῖς τά γ' ἔξω, τῶν ἔσω δ' ἄλλοις μέλει,
Οἳ πλησίον θάσσουσι τρίποδος, ὦ ξένε, 415
Δελφῶν ἀριστῆς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος.
ξοῦ. Καλῶς. ἔχω δὴ πάνθ', ὅσων ἐχρῄζομεν.
Στείχοιμ' ἂν εἴσω. καὶ γὰρ, ὡς ἐγὼ κλύω,
Χρηστήριον πέπτωκε τοῖς ἐπήλυσι
Κοινὸν πρὸ ναοῦ. βούλομαι δ' ἐν ἡμέρᾳ 420
Τῇδ', αἰσία γὰρ, θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα.
Σὺ δ' ἀμφὶ βωμοὺς, ὦ γύναι, δαφνηφόρους
Λαβοῦσα κλῶνας, εὐτέκνους εὔχου θεοῖς,
Χρησμούς μ' ἐνεγκεῖν ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.
κρέ. Ἔσται τάδ', ἔσται. Λοξίας δ' ἐὰν θέλῃ 425
Νῦν ἀλλὰ τὰς πρὶν ἀναλαβεῖν ἁμαρτίας,

Απας

Ἅπας μὲν οὐ γένοιτ' ἂν εἰς ἡμᾶς φίλος,
Ὅσον δὲ χρῄζει, θεὸς γὰρ ἐστί, δέξομαι.
Ιων. Τί ποτε λόγοισιν ἡ ξένη πρὸς τὸν θεὸν
Κρυπτοῖσιν αἰεὶ λοιδοροῦσ' αἰνίσσεται; 430
Ἤτοι φυγοῦσα γῆς ὕπερ μαντεύεται;
Ἢ καί τι σιγῶσ', ὧν σιωπᾶσθαι χρεών;
Ἀτὰρ θυγατρὸς τῆς Ἐρεχθέως, τί μοι
Μέλει; προσήκει τ' οὐδέν; ἀλλὰ χρυσέαις
Πρόχοισιν ἐλθὼν εἰς ἀπορραντήρια, 435
Δρόσον καθήσω. νουθετητέος δέ μοι
Φοῖβος, τί πάσχει· παρθένους βίᾳ γαμῶν,
Προδίδωσι; παῖδας τεκνούμενος λάθρα
Θνήσκοντας ἀμελεῖ; μὴ σύ γ'. ἀλλ' ἐπεὶ κρατεῖς,
Ἀρετὰς δίωκε. Καὶ γὰρ ὅστις ἂν βροτῶν 440
Κακὸς πεφύκῃ, ζημιοῦσιν οἱ θεοί.
Πῶς οὖν δίκαιον, τοὺς νόμους ὑμᾶς βροτοῖς
Γράψαντας, αὐτοὺς ἀνομίαν ὀφλισκάνειν;
Εἰ δ', οὐ γὰρ ἔσται, τῷ λόγῳ δὲ χρήσομαι,
Δίκας βιαίων δώσετ' ἀνθρώποις γάμων, 445
Σὺ, καὶ Ποσειδῶν, Ζεύς θ' ὃς οὐρανοῦ κρατεῖ.
Ναοὺς τίνοντες ἀδικίας κενώσετε.
Τὰς ἡδονὰς γὰρ τῆς προμηθίας πάρος
Σπεύδοντες, ἀδικεῖτ'. οὐκέτ' ἀνθρώπους κακοὺς
Λέγειν δίκαιον, εἰ τὰ τῶν θεῶν κακὰ 450
Μιμούμεθ', ἀλλὰ τοὺς διδάσκοντας τάδε.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Σὲ τὰν ὠδίνων λοχιᾶν,
2 Εἰλείθυιαν τ' ἐμὰν
3 Ἀθάναν ἱκετεύω,
4 Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευ- 455
5 θεῖσαν κατ' ἀκροτάτας
6 Κορυφᾶς Διός. ὦ πότνια Νίκα,
7 Μόλε Πύθιον οἶκον,
8 Οὐλύμπου χρυσέων θαλάμων
9 Πταμένα πρὸς ἀγυιάς, 460
10 Φοιβήιος ἔνθα γᾶ,
11 Μεσόμφαλος ἑστία,
12 Παρὰ χορευομένῳ τρίποδι
13 Μαντεύματα κραίνει.
14 Σὺ, καὶ παῖς Λατογενής, 465
15 Δύο θεαὶ δύο παρθένοι,
16 Κασίγνηται σεμναὶ τοῦ Φοίβου
17 Ἱκετεύσατε δ', ὦ κόραι,
18 Τὸ παλαιὸν Ἐρεχθέως
19 Γένος εὐτεκνίας χρονίου καθαροῖς 470
20 Μαντεύμασι κῦρσαι.

Ἀντιστροφή.

1 Ὑπερβαλλούσας γὰρ ἔχει
2 Θνατοῖς εὐδαιμονίας,
3 Ἀκίνητον ἀφορμὰν
4 Τέκνων, οἷς ἂν καρποτρόφοι 475
5 Λάμπωσιν ἐν θαλάμοις
6 Πατρίοισι νεάνιδες ἧβαι.
7 Διαδέκτορα πλοῦτον
8 Ὡς ἕξοντες γ' ἐκ πατέρων
9 Ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις. 480
10 Ἀλκά τε γὰρ ἐν κακοῖς,
11 Σύν τ' εὐτυχίαις φίλον,
12 Δορί τε γᾷ πατρίᾳ φέρει
13 Σωτήριον ἀλκάν.
14 Ἐμοὶ μὲν πλούτου τε πάρος, 485
15 Βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶεν
16 Τροφαὶ κήδειοι κεδνῶν τέκνων.
17 Τὸν ἄπαιδα δ' ἀποστυγῶ
18 Βίον, ᾧ τε δοκεῖ, ψέγω.
19 Μετὰ δὲ κτεάνων μετρίων βιοτᾶς 490

Non totus quidem erga nos erit amicus:
Quantum verò vult (est enim Deus) accipiam.
Quid verò verbis hæc hospita in Deum
Tectis semper conuicia iactans obscurè significat?
An exulans pro patria consulit oraculum?
An etiam tacens aliquid eorum, *quæ taceri conuenit?*
Sed filia hæc Erechthei quid mihi
Curæ est? & quid me *attingit solum* Atticum? *quin aureis*
Gutturnis profectus ad aspersoria,
Aspergine emittam. Sed castigandus mihi
Phœbus, qua mente virgines per vim comprimens,
Prodat liberos ex illis *suscipiens clam,* & deserat
Morientes. Tu igitur ne negligas hæc, *sed quando* rerum *es*
Cole virtutem. Etenim quisquis mortalium (*dominus.*
Improbus est, illum *dij puniunt.*
Quomodo igitur æquum est *vos qui leges mortalibus*
Scripsistis, ipsos iniustitiæ reos esse?
Si igitur hoc verum est, (*non est tamen*) *iam vtar sequenti*
Pœnas dabitis hominibus violenti congressus, (sermone
Tu, & Neptunus, & Iupiter, qui in cœlo dominatur.
Templa verò desolabitis stupra vestra *luentes.*
Voluptates enim ante modestiam
Studiosè ponentes, iniustè facitis. non amplius homines
Accusare iustum est, *si Deorum vitia*
Imitemur. sed Deos, *qui docent hæc,* æquum est accusare.

EPODICA.

Strophe.

Cho. *Te partuum obstetricem,*
Elithyiam, meámque
Mineruam obsecro,
Quæ Prometheo Titani
Obstetricata es in summis
Verticibus Iouis, ô veneranda victoria,
Veni ad *Pythicam domum,*
Olympi ex *aureis thalamis*
Volitans ad plateas,
Vbi Phœbeia tellus,
Domus in terræ medio sita,
Numine afflato tripode
Oracula perfecta reddit.
Tu, & Latonæ filia Diana,
Duæ deæ, duæ virgines,
Castæ sorores Phœbi,
Supplicate iam ô virgines,
Vt antiquum Erechthei
Genus felicem prolem tandem puris
Oraculis consequatur.

Antistrophe.

Eximias enim præbet
Mortalibus fœlicitates
Certa spes firmúmque *præsidium*
Liberorum, quibus nutritiui fructibus
Fulget in thalamis
Patrius florida iuuentus,
Hæreditarias diuitias
Quòd à parentibus sint habituri, quas
Aliis ad liberos, posteróssque suos transmittant.
Præsidium enim liberi sunt parentibus, *in malis* aduersis,
Et in secundis rebus iucũdum sunt solatium, (quæ rebus,
Armísque solo patrio fert filiorum virtus
Salutarem opem.
Mihi quidem & diuitiis,
Et regiis thalamis præferantur
Educationes domesticæ bonorum liberorum.
Odi verò orbam
Vitam: & si cui placet, hunc *reprehendo.*
Cum mediocribus verò facultatibus vitam

Prolem felicem habeam.

EPODVS.

O sedes Panis, &
Vicina petra
Secessus longis epulis,
Vbi choreas ducunt pedibus
Agrestis Dei *triplices puella,*
Per *viridia stadia* prataque, *ante Palladis templa,*
Fistularum, i. fistulis lusorum, *ad varios*
Modos hymnorum:
Quando tibia canis,
O Pan, tuis in antris,
Vbi quem peperit quadam
Virgo (ô misera) infantem Phœbo,
Exposuit epulum volucribus,
Et feris cruentam
Dapem, ob amari connubij
Probrum. Nec inter radios textorios, nec inter *sermones*
Famam audiui, nunquam audiui, *felicitatis esse participes*
Liberos à Diis ex stupro susceptos, datosque *mortalibus.*

Trochæi.

Ion. *Ministra, qua circa basim huius templi*
Sacri custodiam habentes dominum obseruatis,
Reliquit ne iam sacrum tripodem & oraculum
Xuthus? an manet in sacello interrogans de orbitate?

Cho. *Intus est, ô hospes, nondum egressus est ex hac domo.*
Sed tanquam iam egrediatur, harum portarum audimus
Strepitum: atque adeò exeuntem iam dominũ videre licet.

Xu. *O fili salue: nam hoc exordium loquendi mihi conuenit.*

Ion. *Salui sumus, & tu sanus sis, & duo existentes,* i. ambo, *prospera vtamur fortuna.*

Xu. *Da manus tua mihi osculum, & complexum corporis.*

Ion. *Sanusne es, an ô hospes, vertit te in furorem aliqua Dei no*(xa?)

Xu. *Sanus sum, charissima nactus, si fugis, consequar.*

Ion. *Desine. Ne me contrectans, Dei coronas rumpas manu.*

Xu. Contrectabo, *neque pignus capio, inuenio enim quod mihi est charissimum.* (*sagittas recipias?*

Ion. *Non recedes à me, priusquam intra pulmones* tuos meas

Xu. *Quare verò fugis me, cùm agnoscas tua charissima?*

Ion. Debeo ad *sanitatẽ reuocare ineptos & insanos hospites* (or.

Xu. *Interfice, & crema: patris n si tu me occideris, eris interfect.*

Ion. *Quomodo verò tu mihi pater es? hoc igitur an non ridendum mihi audiui?*

Xu. *Nonne velox oratio poterit significare tibi meas* res?

Ion. *Et quid mihi dicturus es?*

Xu. *Ego sum tuus pater, & tu meus filius.*

Ion. *Quis dixit hac?*

Xu. *Apollo qui te aluit meum existentem.*

Ion. *Dicis tibi ipsi testimonium.*

Xu. *Imò verò Dei cognitis oraculis* hæc dico.

Ion. *Deceptus es audito ænigmate.*

Xu. *Annon rectè audiuimus?*

Ion. *Quis igitur fuit sermo Phœbi?*

Xu. *Eum qui obuiam mihi venisset.*

Ion. In *quo occursu?*

Xu. *Exeunti ex hoc templo Dei.*

Ion. *Quid futurum vt illi accidat?*

Xu. *Meum esse filium.*

Ion. *Ex te natum an donum aliunde* datum i. adoptiuum?

Xu. *Donum, & tamen natum ex me.*

Ion. *Primum ergo mihi coniungis pedem tuum?* In me primum (incidisti?

Xu. *Non alteri, ô fili,* occurri.

Ion. *Vndenam venit hac fortuna?*

Xu. *Vterque miramur eandem* fortunam.

Ion. *Age, ex qua verò matre tibi natus sum?*

Xu. Dicere *non possum.*

Ion. *Neque Phœbus dixit?*

Xu. *Delectatus hoc, illud non interrogaui.*

20 Εὐπαίδες ἐχθίμαν.

Επῳδός.

1 Ὦ Πανὸς θακήματα, καὶ
2 Παραυλίζουσα πέτρα,
3 Μυχοῖς δαισὶ μακραῖς,
4 Ἵνα χορεὺς στείβουσι ποδοῖν 495
5 Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι,
6 Στάδια χλοερὰ πρὸ Παλλάδος ναῶν,
7 Συρίγγων ὑπ' αἰόλας
8 Ἰαχᾶς ὕμνων,
9 Ὅταν αὐλίοις συρίζῃς, 500
10 Ὦ Πάν, τοῖσι σοῖς ἐν ἄντροις,
11 Ἵνα τεκοῦσά τις
12 Παρθένος ὦ μελέα, βρέφος Φοίβῳ
13 Πτανοῖς ἐξώρισεν θοίναν,
14 Θηρσί τε φοινίαν 505
15 Δαῖτα πικρῶν γάμων
16 Ὕβριν οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτε λόγοις
17 Φάτιν ἄιον, εὐτυχίας μετέχειν
18 Θεόθεν τέκνα θνατοῖς.

Τροχαῖοι.

ἴων. Πρόσπολοι γυναῖκες, αἳ τῶνδ' ἀμφὶ κρηπῖδας δόμων 510
Θυοδόκων φρούρημ' ἔχουσαι δεσπότην φυλάσσετε,
Ἐκλέλοιπ' ἤδη τὸν ἱερὸν τρίποδα, καὶ χρηστήριον
Ξοῦθος, ἢ μίμνει κατ' οἶκον ἱστορῶν ἀπαιδίαν;

χο. Ἐν δόμοις ἐστ', ὦ ξέν'. οὔπω δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.
Ὡς δ' ἐπ' ἐξόδοισιν ὄντος, τῶνδ' ἀκούομεν πυλῶν 515
Δοῦπον. ἐξιόντα τ' ἤδη δεσπότην ὁρᾶν πάρα.

ξυ. Ὦ τέκνον, χαῖρ'. ἡ γὰρ ἀρχὴ τοῦ λόγου πρέπουσά μοι.

ἴων. Χαίρομεν. σὺ δ' εὖ φρόνει γε, καὶ δύ' ὄντ' εὖ πράξομεν.

ξυ. Δὸς χερὸς φίλημά μοι σῆς, σώματός τ' ἀμφὶ πτυχάς.

ἴων. Εὖ φρονεῖς μέν, ἤ σ' ἔμηνε θεοῦ τις ὦ ξένε βλάβη; 520

ξυ. Σωφρονῶ, τὰ φίλταθ' εὑρών, εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι.

ἴων. Παῦε, μὴ ψαύσας, τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα ῥήξῃς χερί.

ξυ. Ἅψομαι. κοὐ ῥυσιάζω. τἀμὰ δ' εὑρίσκω φίλα.

ἴων. Οὐκ ἀπαλλάξῃ, πρὶν εἴσω τόξα πνευμόνων λαβεῖν;

ξυ. Ὡς τί δὴ φεύγεις με; σαυτοῦ γνωρίσας τὰ φίλτατα; 525

ἴων. Οὐ φιλῶ φρενοῦν ἀμούσους, καὶ μεμηνότας ξένους.

ξυ. Κτεῖνε, καὶ πίμπρη. πατρὸς γάρ, ἢν κτάνῃς, ἔσῃ φονεύς.

ἴων. Ποῦ δέ μοι πατὴρ σύ; ταῦτ' οὖν οὐ γέλως κλύειν ἐμοί;

ξυ. Οὐ τρέχων ὁ μῦθος ἄν σοι τἀμὰ σημήνειεν ἄν;

ἴων. Καὶ τί μοι λέξεις; 530

ξυ. Πατὴρ σός εἰμι, καὶ σὺ παῖς ἐμός.

ἴων. Τίς λέγει τόδε;

ξυ. Ὅς σ' ἔθρεψεν ὄντα Λοξίας ἐμόν.

ἴων. Μαρτυρεῖς σαυτῷ.

ξυ. Τὰ τοῦ θεοῦ γ' ἐκμαθὼν χρηστήρια. 535

ἴων. Ἐσφάλης αἴνιγμ' ἀκούσας.

ξυ. Οὐκ ἄρ' ὀρθ' ἀκούομεν;

ἴων. Ὁ δὲ λόγος τίς ἐστι Φοίβου;

ξυ. Τὸν συναντήσαντά μοι.

ἴων. Τίνα συνάντησιν; 540

ξυ. Δόμων τῶνδ' ἐξιόντι τοῦ θεοῦ.

ἴων. Συμφορᾶς τίνος κυρῆσαι;

ξυ. Παῖδ' ἐμὸν πεφυκέναι.

ἴων. Σὸν γεγῶτ', ἢ δῶρον ἄλλως;

ξυ. Δῶρον, ὄντα δ' ἐξ ἐμοῦ. 545

ἴων. Πρῶτα δῆτ' ἐμοὶ ξυνάπτεις πόδα σόν;

ξυ. Οὐκ ἄλλῳ τέκνον.

ἴων. Ἡ τύχη πόθ' ἥκει;

ξυ. Δύο μίαν θαυμάζομεν.

ἴων. Ἔα. τίνος δέ σοι πέφυκα μητρός; 550

ξυ. Οὐκ ἔχω φράσαι.

ἴων. Οὐδὲ Φοῖβος εἶπε;

ξυ. Τερφθεὶς τοῦτο, κεῖν' οὐκ ἠρόμην.

Ἴων. Γῆς ἄρ' ἐκπέφυκα μητρός.
Ξου. Οὐ πέδον τίκτει τέκνα. 555
Ἴων. Πῶς ἂν οὖν εἴην σός;
Ξου. Οὐκ οἶδ', ἀναφέρω δ' εἰς τὸν θεόν.
Ἴων. Φέρε λόγων ἀψώμεθ' ἄλλων.
Ξου. Ταῦτ' ἄμεινον, ὦ τέκνον.
Ἴων. Ἦλθες εἰς νόθον τι λέκτρον; 560
Ξου. Μωρίᾳ γε τοῦ νέου.
Ἴων. Πρὶν κόρην λαβεῖν Ἐρεχθέως;
Ξου. Οὐ γὰρ ὕστερόν γέ πω.
Ἴων. Ἆρα δῆτ' ἐκεῖ μ' ἔφυσας;
Ξου. Τῷ χρόνῳ γε συντρέχει. 565
Ἴων. Κᾆτα πῶς ἀφικόμεσθα δεῦρο;
Ξου. Ταῦτ' ἀμηχανῶ.
Ἴων. Διὰ μακρᾶς ἐλθὼν κελεύθου;
Ξου. Τοῦτο κἄμ' ἀπαιολᾷ.
Ἴων. Πυθίαν δ' ἦλθες πέτραν πρίν; 570
Ξου. Εἰς φανάς γε Βακχίου.
Ἴων. Προξένων δ' ἔν του κατέσχες;
Ξου. Ὅς με Δελφίσιν κόραις.
Ἴων. Ἐθίασεν, ἢ πῶς τόδ' αὐδᾷς;
Ξου. Μαινάσιν τε Βακχίου. 575
Ἴων. Ἔμφρον', ἢ κάτοινον ὄντα;
Ξου. Βακχίου πρὸς ἡδοναῖς.
Ἴων. Τοῦτ' ἐκεῖν' ἵν' ἐσπάρημεν.
Ξου. Ὁ πότμος σ' ἐξηῦρε, τέκνον.
Ἴων. Πῶς δ' ἀφικόμεσθα ναούς; 580
Ξου. Ἔκβολον κόρης ἴσως.
Ἴων. Ἐκπεφεύγαμεν τὸ δοῦλον.
Ξου. Πατέρα νῦν δέχου, τέκνον.
Ἴων. Τῷ θεῷ γοῦν οὐκ ἀπιστεῖν εἰκός.
Ξου. Εὖ φρονεῖς ἄρα. 585
Ἴων. Καὶ τί βουλόμεσθά γ' ἄλλο;
Ξου. Νῦν ὁρᾷς ἃ χρή σ' ὁρᾶν.
Ἴων. Ἢ Διὸς παιδὸς γενέσθαι παῖς;
Ξου. Ἢ σοί γε γίγνεται.
Ἴων. Ἢ θίγω δῆθ' οἵ μ' ἔφυσαν; 590
Ξου. Πιθόμενός γε τῷ θεῷ.
Ἴων. Χαῖρέ μοι πάτερ.
Ξου. Φίλον γε φθέγμ' ἐδεξάμην τόδε.
Ἴων. Ἡμέρα θ' ἡ νῦν παροῦσα.
Ξου. Μακάριόν γ' ἔθηκέ με. 595
Ἴων. Ὦ φίλη μῆτερ, πότ' ἆρα καὶ σὸν ὄψομαι δέμας;
Νῦν ποθῶ σε μᾶλλον ἢ πρίν, ἥτις εἶ ποτ', εἰσιδεῖν.
Ἀλλ' ἴσως τέθνηκας, ἡμεῖς δ' οὐδὲν ἂν δυναίμεθα.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Κοιναὶ μὲν ἡμῖν δωμάτων εὐπραξίαι.
Ὅμως δὲ καὶ δέσποιναν εἰς τέκν' εὐτυχεῖν 600
Ἐβουλόμην ἄν, τούς τ' Ἐρεχθέως δόμους.
Ξου. Ὦ τέκνον, εἰς μὲν σὴν ἀνεύρεσιν θεὸς
Ὀρθῶς ἔκρανε, καὶ συνῆψ' ἐμοί τε σέ.
Σύ τ' αὖ τὰ φίλταθ' ηὗρες, οὐκ εἰδὼς πάρος.
Ὃ δ' ᾖξας ὀρθῶς, τοῦτο κἄμ' ἔχει πόθος, 605
Ὅπως σύ τ', ὦ παῖ, μητέρ' εὑρήσεις σέθεν,
Ἐγώ θ', ὁποίας μοι γυναικὸς ἐξέφυς.
Χρόνῳ δὲ δόντες ταῦτ', ἴσως εὕροιμεν ἄν.
Ἀλλ' ἐκλιπὼν θεοῦ δάπεδ' ἀλητείαν τε σήν,
Εἰς τὰς Ἀθήνας στεῖχε κοινόφρων πατρί, 610
Οὗ σ' ὄλβιον μὲν σκῆπτρον ἀναμένει πατρός,
Πολὺς δὲ πλοῦτος· οὐδὲ θάτερον νοσῶν
Δυοῖν, κεκλήσῃ δυσγενὴς, πένης θ' ἅμα.
Ἀλλ' εὐγενής τε, καὶ πολυχρήματος βίου.
Σιγᾷς; τί πρὸς γῆν ὄμμα σὸν βαλὼν ἔχεις; 615
Εἰς φροντίδας τ' ἀπῆλθες, ἐκ δὲ χαρμονῆς
Πάλιν μεταστὰς δεῖμα προσβάλλεις πατρί.
Ἴων. Οὐ ταὐτὸν εἶδος φαίνεται τῶν πραγμάτων,
Πρόσωθεν ὄντων, ἐγγύθεν θ' ὁρωμένων. 620
Ἐγὼ δὲ τὴν μὲν συμφορὰν ἀσπάζομαι,

Ion. *Ex terra igitur matre sum natus.*
Xu. *Terra non gignit liberos.*
Ion. *Quomodo igitur essem tuus?*
Xu. *Nescio, ad deum autem refero.*
Ion. *Age attingamus alios sermones.*
Xu. *Hoc* erit *melius, ô fili.*
Ion. *Venistíne in illegitimum aliquem thorum?*
Xu. *Stultitia iuuentutis.*
Ion. Priusquam *duceres filiam Erechthei?*
Xu. *Non enim postea vnquam.*
Ion. *An igitur tunc me genuisti?*
Xu. *Conuenit tempus.*
Ion. *Quomodo verò huc venimus?*
Xu. Ob *hoc inops consilij hareo.*
Ion. *Per longum profectus iter?*
Xu. *Et hoc me incertum animi facit.*
Ion. *Venistíne prius ad* Pythiam oraculi *rupem?*
Xu. *Ad festa Bacchi.*
Ion. *Ad quam verò* domum *hospitum diuertisti?*
Xu. Illius, *qui me* Delphicis *puellis.*
Ion. *Initiauit te, aut quomodo hoc dicis?*
Xu. *Menadibúsque* Bacchi.
Ion. *Sobrium an ebrium existentem?*
Xu. *Bacchi captum voluptate.*
Ion. Secundum *hoc*, quod refers, *illic tunc sati sumus.*
Xu. *Fatum te inuenit, ô fili.*
Ion. *Quomodo verò venimus ad hoc templa?*
Xu. *Fortasse* infans *expositus à puella.*
Ion. *Effugimus* igitur *seruitutem*, nec serui sumus appellandi.
Xu. *Patrem nunc suscipe, ô fili.*
Ion. *Non conuenit igitur non obsequi deo.*
Xu. *Rectè profectò sentis.*
Ion. *Quid igitur praterea volumus aliud?*
Xu. *Nunc vides qua conuenit te videre.*
Ion. *An ex Iouis filio filium me natum esse* video?
Xu. *Vt tibi quidem accidit.*
Ion. *An igitur attingam illos, qui me genuerunt?*
Xu. *Obtemperans deo.*
Ion. *Salue mi ô pater.*
Xu. *Gratam certè compellationem hanc accipio.*
Ion. *Et hodierna dies.*
Xu. *Beatum me fecit.*
Ion. *O chara mater, quando igitur tuum aspiciam corpus?*
Nunc magis cupio te videre, quàm antea, quacúnque tandē
Sed fortasse mortua es, & nos te iuuare nihil possumus. (*sis.*

IAMBI.

Cho. *Communes quidem nobis* sunt *domorum fœlicitates,*
Tamen etiam dominum prole fœlicem esse
Optarim, & Erechthei familiam.
Xu. *O fili, de tua inuentione deus*
Rem *rectè perfecit, & iunxit te mihi:*
Túque vicissim charissima inuenisti, nesciens antea.
Ad quod autem & tu incitatus es, ad hoc ipsum me quoque
Quomodo túque, ô fili inuenias matrē tuā, (fert desideriū.
Et ego ex qua mihi muliere natus sis.
Tempori verò permittentes hac, eam fortasse inueniemus.
Verùm relinquens dei templum, & tuum exilium,
Athenas eas cum patre, animo beneuolo,
Vbi te beatum sceptrum expectat patris,
Et magna opes: neque, licèt labores carens altero
Duorum parentum, *vocaberis ignobilis, paupérque simul:*
Sed nobilis & amplarum diues opum.
Taces? cur in terram defixos oculos habes?
Ad cogitandum regressus es, & ex latitia
Iterum mutatus metum inücis patri.
Ion. *Non idem probrum videtur* esse *rerum,*
Qua procul sunt, & qua ex propinquo spatio spectantur.
Ego certè, hanc quidem fortunam libens amplector:

Inclytas Athenas, nec aliunde adductum genus,
Quo me intrudam duobus morbis laborans,
Patre inquilino natus, *& ipse nothus existens.*
Et hoc habens probrum, infirmus quidē ac homo priuatus,
Nullius pretij vir vocabor, & contemnar. *(manens.*
Si verò in primum ciuitatis ordinem ruens,
Aliquid esse contendam, à tenuioribus quidem
Odio habebimur. odiosa enim sunt potentiora.
Qui verò boni sunt, & possunt esse sapientes,
Tacent, nec ad negotia properant,
Risum inter ipsos excitabo, *stultitiæque nomen consequar,*
Qui non quiescam in ciuitate strepitus periculique *plena.*
Rursus verò clarorum, & Remp. administrantiū virorum
Ad dignitatem si ascendam, magis obseruabor ciuium
Suffragiis. Sic enim hæc accidere *solent ô pater.*
Qui regunt respublicas, & tenent *dignitates,*
Æmulis sunt infestissimi.
Veniens verò in domum alienam aduena existens,
Et ad mulierem non habentem liberos, quæ socia fuerit
Tuæ calamitatis prius, frustrata nunc sua spe,
Ipsa apud se casum hunc acerbè feret.
Quomodo igitur ei non inuisus ero,
Quando assistam quidem ad pedem tuum,
Illa verò sine liberis existens tuas res charas acerbè intuebi (tur?
Deinde *aut tu me negligens, respicies tuam vxorem,*
Aut res meas honorans, domum confundes.
Quot neces iam venenorum letalium
Mulieres inuenerunt viris perniciem adferentes?
Alioqui etiam tuam coniugem miseror, pater,
Absque liberis senescentem: non enim est *digna,*
Quæ prole careat, cùm sit bonis parentibus prognata.
Regni verò frustrà laudati
Species quidem externa grata est: *interiora verò*
Sunt *tristia. Quis enim beatus, quis fœlix* est,
Quis semper *metuens, & limis ac trāsuersis oculis aspiciēs* *(vim,*
Degit vitam? priuatus igitur fortunatus
Viuere malim, quàm princeps existens,
Cui voluptas est improbos habere amicos,
Et qui bonos odit, metuens ne moriatur.
Sed *fortasse dices quòd aurum hæc superat,*
Et dulce est *habere diuitias. non amo malè audire*
In manibus seruans diuitias, neque habere labores.
Sint mihi bona *mediocria sine tristitia*
Quæ vero hîc habuerim bona, audi pater.
Primum quidem gratissimum hominibus otium,
Turbámque mediocrem, neque me deturbauit de via
Improbus quisquam: illud enim non tolerabile,
Cedere de via, & locum dare deterioribus,
In deorum verò precibus, aut in luctibus hominum
Inseruiebam gaudentibus ipse non lugens.
Et alios quidem dimittebam, alij verò veniebant hospites.
Itaque iucundus semper eram nouis ipse nouus existens.
Quòd verò optandum est hominibus, etiam nolentibus,
Iustum me & lex, & natura simul
Deo præbuit. Hac igitur cogitans mecum,
Meliora existimo quæ hîc sunt, *quàm quæ illic, pater.*
Sinas igitur me mihi viuere. æqualis enim est gratia,
Magnis gaudere, paruisque iucundè frui.

Cho. *Rectè dixisti, si modò illi, quos ego amo,*
His tuis verbis felices sint futuri.

Xu. *Mitte hos sermones, & felix esse disce.*
Volo enim ibi, vbi te inueni, sacra *auspicari, fili.*
Communis mensæ conuiuium ad commune veniens,
Sacrificióq; facto tua natalicia celebrare, quæ prius nō cele-
Nunc autem te sicut hospitē ducens domesticū, (brauimus.
Exhilarabo conuiuio, & Attica terra
Quòd te patrem inuenerim. De quibus verò cogitē ac sim
Audi. Dicunt indigenas esse (solicitus,

Πατέρα σ' ἀνευρών. ὧν δὲ γιγνώσκω πέρι,
Ἄκουσον. εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας
Κλεινὰς Ἀθήνας, οὐκ ἐπείσακτον γένος,
Ἵν' εἰσπεσοῦμαι δύο νόσω κεκτημένος,
Πατρός τ' ἐπακτοῦ, καὐτὸς ὢν νοθαγενής. 625
Καὶ τοῦτ' ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μὲν ὤν,
Μηδὲν κ' οὐδὲν ἂν κεκλήσομαι.
Ἢν δ' εἰς τὸ πρῶτον πόλεως ὁρμηθεὶς ζυγὸν
Ζητῶ τις εἶναι, τῶν μὲν ἀδυνάτων ὕπο
Μισησόμεσθα. λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα. 630
Ὅσοι δὲ χρηστοί, δυνάμενοί τ' εἶναι σοφοί,
Σιγῶσι, κοὐ σπεύδουσιν εἰς τὰ πράγματα,
Γέλωτ' ἐν αὐτοῖς, μωρίαν τε λήψομαι,
Οὐχ ἡσυχάζων ἐν πόλει ψόφου πλέᾳ.
Τῶν δ' αὖ λογίων τε, χρωμένων τε τῇ πόλει 635
Εἰς ἀξίωμα βάς, πλέον φρουρήσομαι
Ψήφοισιν. οὕτω γὰρ τάδ' ὦ πάτερ φιλεῖ,
Οἳ τὰς πόλεις ἔχουσι, κἀξιώματα,
Τοῖς ἀνθαμίλλοις εἰσὶ πολεμιώτατοι.
Ἐλθὼν δ' ἐς οἶκον ἀλλότριον ἔπηλυς ὤν, 640
Γυναῖκά θ' ὡς ἄτεκνον, ἣ κοινουμένη
Τὰς συμφορὰς σοι πρόσθεν, ἀπολαχοῦσα νῦν,
Αὐτὴ καθ' αὑτὴν τὴν τύχην οἴσει πικρῶς.
Πῶς δ' οὐχ ὑπ' αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
Ὅταν παραστῶ σοὶ μὲν ἐγγύθεν ποδός, 645
Ἡ δ' οὖσ' ἄτεκνος, τὰ σὰ φίλ' εἰσορᾷ πικρῶς;
Κᾆτ' ἢ προδοὺς σύ μ', ἐς δάμαρτα σὴν βλέπῃς,
Ἢ τἀμὰ τιμῶν, δῶμα συγχέας ἔχῃς.
Ὅσας σφαγὰς δὴ φαρμάκων θανασίμων,
Γυναῖκες εὗρον ἀνδράσιν διαφθοράς; 650
Ἄλλως τε, τὴν σὴν ἄλοχον οἰκτείρω πάτερ,
Ἄπαιδα γηράσκουσαν. οὐ γὰρ ἀξία,
Πατέρων ἀπ' ἐσθλῶν οὖσ', ἀπαιδίᾳ νοσεῖν.
Τυραννίδος δὲ τῆς μάτην αἰνουμένης,
Τὸ μὲν πρόσωπον ἡδύ, τἀν δόμοισι δὲ 655
Λυπηρά. τίς γὰρ μακάριος, τίς εὐτυχής,
Ὅστις δεδοικώς, καὶ παραβλέπων βίαν,
Αἰῶνα τείνει; δημότης δ' ἂν εὐτυχὴς
Ζῆν ἂν θέλοιμι μᾶλλον, ἢ τύραννος ὤν,
Ὧι τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν, 660
Ἐσθλοὺς δὲ μισεῖ, κατθανεῖν φοβούμενος.
Εἴποις ἄν, ὡς ὁ χρυσὸς ἐκνικᾷ τάδε.
Πλουτεῖν τε τερπνόν. οὐ φιλῶ ψόφους κλύειν,
Ἐν χερσὶ σῴζων ὄλβον, οὐδ' ἔχειν πόνους.
Εἴη γ' ἐμοὶ μέτρια μὴ λυπουμένῳ. 670
Ἃ δ' ἐνθάδ' εἶχον ἀγάθ', ἄκουσόν μου πάτερ.
Τὴν φιλτάτην μὲν πρῶτον ἀνθρώποις σχολήν,
Ὄχλον τε μέτριον. οὐδέ μ' ἐξέπληξ' ὁδοῦ
Πονηρὸς οὐδείς. κεῖνο δ' οὐκ ἀνασχετόν,
Εἴκειν ὁδοῦ χαλῶντα τοῖς κακίοσιν. 675
Θεῶν δ' ἐν εὐχαῖς, ἢ γόοισιν, ἢ βροτῶν
Ὑπηρετῶν, χαίρουσιν οὐ γοώμενος.
Καὶ τοὺς μὲν ἐξέπεμπον, οἱ δ' ἧκον ξένοι.
Ὥσθ' ἡδὺς αἰεὶ καινὸς ἂν καινοῖσιν ἦν.
Ὁ δ' εὐκτὸν ἀνθρώποισι, κἂν ἄκουσιν ᾖ, 680
Δίκαιον εἶναί μ' ὁ νόμος, ἡ φύσις θ' ἅμα
Παρεῖχε τῷ θεῷ. ταῦτα συννοούμενος,
Κρείσσω νομίζω τἀνθάδ', ἢ τἀκεῖ, πάτερ.
Χο. Ἔα δ' ἐμαυτοῦ ζῆν. ἴση γὰρ ἡ χάρις,
Μεγάλοισι χαίρειν, σμικρὰ δ' ἡδέως ἔχειν. 685
Ξυ. Καλῶς ἔλεξας, εἴπερ, οὓς ἐγὼ φιλῶ,
Ἐν τοῖσι σοῖσιν εὐτυχήσουσιν λόγοις.
Παῦσαι λόγων τῶνδ'. εὐτυχεῖν δ' ἐπίστασο.
Θέλω γὰρ οὗπέρ σ' εὗρον ἄρξασθαι τέκνον,
Κοινῆς τραπέζης δαῖτα πρὸς κοινὴν πεσών, 640
Θῦσαί θ' ἅ σου πρὶν γενέθλι' οὐκ ἐθύσαμεν.
Καὶ νῦν μὲν ὡς δὴ ξένον ἄγων σ' ἐφέστιον,
Δείπνοισι τέρψω. τῇ δ' Ἀθηναίων χθονὶ

Ἄξω

Ἄξω θεατὴν δῆθεν, ὡς οὐκ ὄντ' ἐμόν.
Καὶ γὰρ γυναῖκα τὴν ἐμὴν οὐ βούλομαι 643
Λυπεῖν ἄτεκνον οὖσαν, αὐτὸς εὐτυχῶν.
Χρόνῳ δὲ καιρὸν λαμβάνων, προσάξομαι
Δάμαρτ' ἐᾶν σε σκῆπτρα τἄμ' ἔχειν χθονός.
Ἴωνα δ' ὀνομάζω σε, τῇ τύχῃ πρέπον,
Ὁθούνεκ' ἀδύτων ἐξιόντι μοι θεοῦ 645
Ἴχνος συνῆψας πρῶτος. ἀλλὰ τῶν φίλων
Πλήρωμ' ἀθροίσας, βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ
Πρόσειπε, μέλλων Δελφίδ' ἐκλείπειν πόλιν.
Ὑμῖν δὲ σιγᾶν δμωίδες λέγω τάδε,
Ἢ θάνατον εἰπούσαισι πρὸς δάμαρτ' ἐμήν. 650

Ion. Στείχοιμ' ἄν. ἓν δὲ τῆς τύχης ἄπεστί μοι.
Εἰ μὴ γὰρ ἥτις μ' ἔτεκεν, εὑρήσω, πάτερ,
Ἀβίωτον ἡμῖν. εἰ δ' ἐπεύξασθαι χρεών,
Ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ' ἡ τεκοῦσ' εἴη γυνή,
Ὥς μοι γένηται μητρόθεν παρρησία. 655
Καθαρὸς γὰρ ἤν τις ἐς πόλιν πέσῃ ξένος,
Κἂν τοῖς λόγοισιν ἀστὸς ᾖ, τό γε στόμα
Δοῦλον πέπαται, κοὐκ ἔχει παρρησίαν.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ὁρῶ δάκρυα καὶ πενθίμους ἄλλας 660
2 Στεναγμάτων εἰσβολάς,
3 Ὅταν ἐμὰ τύραννος εὐπαιδίαν
4 Πόσιν ἔχοντ' ἴδῃ,
5 Αὐτὴ δ' ἄπαις ᾖ καὶ λελειμμένη τέκνων.
6 Τίν' ὦ παῖ θεσμάσι Λατοῦς, 665
7 Ἔχρησας εἰς ὑμνῳδίαν;
8 Πόθεν ὁ παῖς ὅδ' ἀμφὶ ναοὺς σέθεν
9 Τρόφιμος ἐξέβα, γυναικῶν τίνος;
10 Οὐ γάρ με σαίνει θέσφατα,
11 Μή τιν' ἔχῃ δόλον. 670
12 Δειμαίνω συμφοράν,
13 Ἐφ' ὅ ποτε βάσεται,
14 Ἄτοπος ἄτοπα γάρ
15 Παραδίδωσί μοι,
16 Τάδε θεοῦ φήμα. 675
17 Ἔχει δόλον τύχαν θ' ὁ παῖς,
18 Ἄλλων τραφεὶς ἐξ αἱμάτων.
19 Τίς οὐ τάδε ξυνοίσεται;

Ἀντιστροφή.

1 Φίλαι, πότερ' ἐμᾷ δεσποίνᾳ τάδε τορῶς
2 Ἐς οὖς γεγωνήσομεν 680
3 Πόσιν, ἐν ᾧ τὰ πάντ' ἔχουσ', ἐλπίδων
4 Μέτοχος ἦν τλάμων;
5 Νῦν δ' ἡ μὲν ἔρρει συμφοραῖς, ὁ δ' εὐτυχεῖ,
6 Πολιὸν ἐσπεσοῦσα γῆρας.
7 Πόσις δ' ἀτίετος φίλων. 685
8 Μέλεος, ὃς θυραῖος ἐλθὼν δόμους
9 Μέγαν ἐς ὄλβον οὐκ ἔσωσε τύχας.
10 Ὄλοιτ', ὄλοιθ', ὃ πότνιαν
11 Ἐξαπαφὼν ἐμάν,
12 Καὶ θεοῖσιν μὴ τύχοι 690
13 Καλλίφλογα πέλανον
14 Ἐπὶ πυρὶ καθαγνίσας.
15 Τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται

* * * * * * *

19 Τυραννίδος, τυραννίδος φίλα. 695

Ἐπῳδός.

1 Ἤδη πελάζει, δεῖπνον κυρεῖ
2 Παῖς καὶ πατὴρ νέος νέον,
3 Ἵνα δειράδες Παρνασοῦ
4 Πέτρας ἔχουσαι σκόπελον, 700
5 Οὐράνιόν θ' ἕδραν.
6 Ἵνα Βάκχιος ἀμφιπύρους ἀνέχων
7 Πεύκας λαιψηρὰ πηδᾷ
8 Νυκτιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις.

Ducam velut spectatorem, tanquam non existentem meũ filium.
Meam enim coniugem non volo
Tristitia afficere exulantem sterilem, cùm ipse sim fœlix.
Tempore verò occasionem accipiens adducam
Coniugem, vt sinat te habere mea sceptra meæ terræ.
Ionem verò nomino te, nomine fortunæ conueniente;
Eò quòd egredienti mihi ex templo Dei
Tu primus occurristi. quare amicorum
Cœtum congregans, iucundo sacrificio
Saluta, relicturus Delphicam ciuitatem.
Vobis verò ancillis edico vt taceatis hæc:
Aut si vxori meæ dixeritis, denuncio mortem.

Ion. *Proficiscar ergo: sed vna pars fortunæ deest mihi.*
Nisi enim inuenimam matrem, quæ me peperit, pater,
Insuauis vita nobis erit: Si quid verò votis est expetendũ,
Vtinam sit Attica mulier quæ me peperit,
Vt mihi sit à matre libertas loquendi.
Si enim quis hospes inciderit in puram ciuitat
Quanquam nomine ciuis sit: tamen os
Seruile mutescit, & non habet loquendi libertatem.

EPODICA.

Strophe.

Cho. *Video quidem lacrymas, & alia lugubria*
Luctuum exordia,
Quando mea domina sobolem
Maritum suum habere sciet,
Ipsa verò sterilis fuerit, & carens liberis:
O fili Latonæ, quo antistite, quo vate
Vsus es in oraculo edendo?
Vnde adolescens iste circa tua templa
Nutritus adoleuit, & ex qua muliere natus?
Non enim mihi blandiuntur, non placent hæc oracula,
Vereor ne quem habeant dolum latentem.
Metuo casum istum, nec scio
Quorsum sit euasurus, quia nouus est ac
Insolens. Insolita enim
Mihi quidem perhibet,
Huic verò puero grata & auspicata.
Habet dolum, & fœlicitatem hic puer,
Ab alio nutritus sanguine.
Quis hæc mecum non intelliget?

Antistrophe.

O amicæ, vtrum meæ dominæ hæc apertè
In aurem clara voce dicemus.
De marito, in quo omnia habens reposita, spei
Particeps erat misera?
Nunc enim illa quidem periit ob calamitates, (hic verò felix est)
Properans ad canam senectam.
Maritus verò expers est amicorum.
Miser, qui ex peregrino solo profectus in alienam domum,
Ad magnas opes non seruauit Fortunæ dona.
Pereat ille, qui dominam
Decepit meam.
Et diis nunquam
Lataflamma consumptam placentam molámque,
In igne consecret, nec vnquam litet.
Quod verò ad me attinet, rem totam domina sciet.

* * * * * * * *

Regni enim, regni, reginæque sum amica.

Epodus.

Certè iam accedens ad conuiuium vadit,
Filius & pater nouus nouum,
Vbi sunt iuga Parnaßi
Habentia scopulum saxeum,
Aeriásque sedes.
Vbi Bacchus ardentes sustollens
Tædas celeriter salit
Noctiuagis vnà cum Bacchis.

Vtinam hic puer nunquam veniat in meam ciuitatem,
Et moriatur relinquens nouam diem.
Gemens enim ciuitas haberet iustum indignationis
Praetextum, id est, *peregrinum ingressum,* si peregrinus in
eam regnaturus veniret.
Satis n. *est* quòd Athenis regnarit *ille, qui princeps antè*
Fuit, Erechtheus rex.

IAMBI.

Cre. *O senex paedagoge Erechthei patris*
Mei quondam existentis, dum esset adhuc in hac luce,
Excita teipsum ad Dei oracula,
Vt mecum laeteris, si quod Apollo Rex
Oraculum de futuris liberis dixerit.
Cum amicis enim dulce est *esse fortunatum.*
Contrà verò si quid acciderit mali (quod absit)
Dulce est *intueri in oculos hominis beneuoli.*
Ego enim te vt tu quoque olim meum patrem,
Quamuis domina sim, colo patris loco.

Sen. *O filia dignos claris maioribus*
Mores seruas, neque dedecoras
Tuos antiquos maiores Aborigenes.
Trahe, trahe me ad templum, & duc me,
Ardua enim mihi sunt *oracula*, templáque quo nobis
eundum. *senectutis igitur mea*
Adiuuans pedem, sis mihi medica.

Cre. *Sequere nunc, obseruáque vestigium vbi ponas.*
Sen. *Ecce pes quidem tardus, animus verò promptus.*
Cre. *Firma baculo lubricum iter terrae.*
Sen. *Et hoc caecum* est *quia exiguo spatio video.*
Cre. *Rectè dixisti, sed non molestè feras.*
Sen. *Non quidem volens, sed quod est inuitum, in mea potestate* (non teneo.
Cre. *Mulieres, mea telae & radij*
Fida ancilla, quam fortunam adeptus maritus
De liberis abiit, quorum gratia huc venimus?
Dicite mihi: si enim bona mihi sunt, *significate.*
Non n. *in infidos ac ingratos dominos conferes* beneficij (laetitiam.
Cho. *O fortuna.*
Cre. *Hoc prooemium orationis profectò non* est *felix.*
Cho. *O miseram.*
Sed quid oraculis dominorum excrucior? (posita est?
Sint illa: quid agemus de rebus, de quibus mors nobis pro-
Cre. *Quanam* est *ista cantilena? & de quibus hic metus est?*
Cho. *Dicemus, an tacebimus, aut quid agemus?*
Cre. *Dicito, quocunque modo habes aliquem casum de me.*
Cho. *Dicetur, etiamsi bis mihi moriendum sit.*
Non licet tibi domina in vlnas capere
Liberos, neque vberibus applicare hos.
Sen. *Hei mihi vtinam morerer filia.* Cre. *O me miseram.*

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Sen. *Accepi calamitatem, patior dolorem vita tristis, ô amica.*
Perimus ô filia. Cre. *Va, va, va, va.*
Penetrans dolor sauciauit me
Intra pulmones istos.
Sen. *Nondum ingemiscas.*
Cre. *Verùm adsunt luctus.*
Sen. *Priusquam discamus,* & rem certò sciamus.
Cre. *Quem nuncium mihi* dicis expectandum?
Sen. *An eadem patiens dominus, miseria*
Particeps sit eiusdem, *an tu sola calamitosa sis.*
Cho. *Illi quidem, ô senex, Apollo*
Dedit, peculiariter igitur beatus est sine hac.

Strophe II.

Cre. *Hoc verò summum malum supra hoc*
Locuta es, dolorem mihi lugendum.
Sen. *Vtrum nasciturum ex aliqua muliere*
Filium de quo dixisti an iam natum vaticinatus est?
Cho. *Iam natum,* & *perfectum adolescentem*

9 Μήποτ' εἰς ἐμὰν πόλιν ἵκοιθ' ὁ παῖς. 705
10 Νέαν δ' ἁμέραν ἀπολιπὼν, θάνοι.
11 Στενομένα γὰρ ἂν πόλις ἔχοι
12 Σκῆψιν, ξενικὰν ἐσβολάν.
13 Ἅλις ὁ πάρος ἀρχαγὸς
14 Ὢν Ἐρεχθεὺς ἄναξ. 710

ΙΑΜΒΟΙ.

κρέ. Ὦ πρέσβυ παιδαγώγ' Ἐρεχθέως πατρὸς
Τοὐμοῦ ποτ' ὄντος ἡνίκ' ἦν ἔτ' ἐν φάει,
Ἔπαιρε σαυτὸν πρὸς θεοῦ χρηστήρια,
Ὥς μοι συνησθῇς, εἴ τι Λοξίας ἄναξ
Θέσπισμα παίδων ἐς γονὰς ἐφθέγξατο. 715
Σὺν τοῖς φίλοις γὰρ ἡδὺ μὲν πράσσειν καλῶς.
Ἃ μὴ γένοιτο δ', εἴ τι τυγχάνοι κακὸν,
Εἰς ὄμματ' εὔνου φωτὸς ἐμβλέψαι γλυκύ.
Ἐγὼ δέ σ', ὥσπερ καὶ σὺ πατέρ' ἐμόν ποτε,
Δέσποιν' ὅμως οὖσ', ἀντικηδεύω πατρός. 620

πρ. Ὦ θύγατερ, ἄξι' ἀξίων γεννητόρων
Ἤθη φυλάσσεις, κοὐ καταισχύνασ' ἔχεις
Τοὺς σοὺς παλαιοὺς ἐκγόνους αὐτόχθονας.
Ἕλχ', ἕλκε πρὸς μέλαθρα, καὶ κόμιζέ με.
Αἰπεινά δέ μοι μαντεῖα. τοῦ γόνατος δέ μοι 725
Συνεκπονοῦσα κῶλον, ἰατρὸς γενοῦ.

κρέ. Ἕπου νυν. ἴχνος δ' ἐκφύλασσ', ὅπου τιθεῖς.
πρ. Ἰδού. τὸ τοῦ ποδὸς μὲν βραδὺ, τὸ τοῦ δὲ νοῦ ταχύ.
κρέ. Βάκτρῳ δ' ἐρείδου περίδρομον στίβον χθονός.
πρ. Καὶ τοῦτο τυφλὸν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ. 730
κρέ. Ὀρθῶς ἔλεξας. ἀλλὰ μὴ 'παρῇς κόπῳ.
πρ. Οὔκουν ἑκών γε. τοῦ δ' ἀπόντος οὐ κρατῶ.
κρέ. Γυναῖκες, ἱστῶν τῶν ἐμῶν καὶ κερκίδος
Δούλευμα πιστὸν, τίνα τύχην λαβὼν πόσις
Βέβηκε παίδων, ὧνπερ οὕνεχ' ἥκομεν; 735
Σημήνατ'. εἰ γὰρ ἀγαθά μοι, μηνύσατε.
Οὐκ εἰς ἀπίστους δεσπότας βαλεῖς χαράν.
χο. Ἰὼ δαῖμον.
κρέ. Τὸ φροίμιον μὲν τῶν λόγων, οὐκ εὐτυχές.
χο. Ἰὼ τλάμων. 740
Ἀλλὰ τί θεσπίσμασι δεσποτῶν πονῶ;
Εἶεν. τί δρῶμεν, θάνατος οὗ κεῖται πέρι;
κρέ. Τίς ἥδε μοῦσα, χ' ὁ φόβος τίνων πέρι;
χο. Εἴπωμεν, ἢ σιγῶμεν, ἢ τί δράσομεν;
κρέ. Εἶφ'. ὡς ἔχεις γε συμφοράν τιν' εἰς ἐμέ. 745
χο. Εἰρήσεταί τοι, κεἰ θανεῖν μέλλω διπλῆ.
Οὐκ ἔστι σοι, δέσποιν', ἐπ' ἀγκάλαις λαβεῖν
Τέκν', οὐδὲ μαστῷ σῷ προσαρμόσαι τόδε.
πρ. Ὤ μοι, θάνοιμι, θύγατερ. Κρέ. ὦ τάλαιν' ἐγώ.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

πρ. Συμφορᾷ ἔλαβον, ὅθεν ἄχος ἀβίωτον, ὦ φίλαι. 750
Διοιχόμεσθα τέκνον. Κρέ. αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Διαπετὴς ἔτυψεν ὀδύνα με
Πνευμόνων τῶνδ' ἔσω.
πρ. Μήπω στενάξῃς.
κρέ. Ἀλλὰ πάρεισι γόοι. 755
πρ. Πρὶν ἂν μάθωμεν.
κρέ. Ἀγγελίαν τίνα μοι;
Εἰ ταὐτὰ πράσσων δεσπότης, τῆς συμφορᾶς
Κοινωνός ἐστιν, ἢ μόνη σὺ δυστυχεῖς.
χο. Κείνῳ μὲν, ὦ γεραιὲ, παῖδα Λοξίας 760
Ἔδωκεν. ἰδίᾳ δ' εὐτυχεῖ ταύτης δίχα.

Στροφὴ β'.

κρέ. Τόδ' ἐπὶ τῷδε κακὸν ἄκρον
Ἔλακες ἄχος ἐμοὶ στένειν.
πρ. Πότερα δ' ἐκφῦναι δεῖ γυναικός ἔκ τινος 765
Τὸν παῖδ', ὃν εἶπας, ἢ γεγῶτ' ἐθέσπισεν;
χο. Ἤδη πεφυκότ' ἐκτελῆ νεανίαν

Δί-

Δίδωσιν αὐτῷ Λοξίας. παρῆν δ' ἐγώ.

Στροφὴ γ'.

κρέ. Πῶς φῄς;
Ἄφατον, ἄφατον, ἀναύδητον
Λόγον ἐμοὶ θροεῖς. 770

πρ. Κἀμοίγε. Κρέ. πῶς δ' ὁ χρησμὸς ἐκπεραίνεται,
Σαφέστερόν μοι φράζε χ' ὅστις ἔσθ' ὁ παῖς.

χο. Ὅτῳ ξυναντήσειεν, ἐκ θεοῦ συθείς,
Πρῶτον πόσις σός, παῖδ' ἔδωκ' αὐτῷ θεός.

Στροφὴ δ'.

κρέ. Ὀτοτοτοτοῖ. 775
Τὸ δ' ἐμὸν, ἄτεκνον ἄτεκνον ἔλαβεν
Ἄρα βίοτον. ἐρημίᾳ δ' ὀρφανοὺς δόμους οἰκήσω.
Τίς οὖν ἐχρήσθη; τοῦ συνῆψ' ἴχνος ποδὸς
Πόσις ταλαίνης; πῶς δὲ ποῦ νιν εἰσίδω;

χο. Οἶσθ' ὦ φίλη δέσποινα τὸν νεανίαν, 780
Ὃς τόνδ' ἔσαιρε ναόν; οὗτός ἐσθ' ὁ παῖς.

Στροφὴ ε'.

κρέ. Ἀν' ὑγρὸν ἀμπταίην αἰθέρα
Πέραν γαίας Ἑλλανίας,
Ἀστέρας ἑσπερίους.
Οἷον, οἷον ἄλγος ἔπαθον. 785

ΙΑΜΒΟΙ.

πρ. Ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατὴρ
Οἶσθ', ἢ σιωπῇ τοῦτ' ἀκύρωτον μένει;

χο. Ἴων', ἐπείπερ πρῶτος ἤντησεν πατρί.

πρ. Μητρὸς δὲ ποίας ἐστί; Χο. οὐκ ἔχω φράσαι.
Φροῦδος δ' ἵν' εἰδῇς πάντα τἀπ' ἐμοῦ, γέρον, 790
Παιδὸς προθύσων ξένια, καὶ γενέθλια,
Σκηνὰς ἐς ἱερὰς τῆσδε λαθραίως πόσις,
Κοινὴν ξυνάψων δαῖτα παιδὶ τῷ νέῳ.

πρ. Δέσποινα, προδεδόμεσθα, σὺν γάρ σοι νοσῶ,
Τοῦ σοῦ πρὸς ἀνδρός, καὶ μεμηχανημένως 795
Ὑβριζόμεσθα, δωμάτων τ' Ἐρεχθέως
Ἐκβαλλόμεσθα. καὶ σὸν οὐ στυγῶν πόσιν,
Λέγω, σὲ μέντοι μᾶλλον, ἢ κεῖνον φιλῶν.
Ὅστις σε γήμας ξένος ἐπεισελθὼν πόλιν,
Καὶ δῶμα καὶ σὴν παραλαβὼν παγκληρίαν, 800
Ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκαρπούμενος
Λάθρα πέφηνεν, ὡς λάθρα δ', ἐγὼ φράσω.
Ἐπεί σ' ἄτεκνον ᾔσθετ', οὐκ ἔστεργέ σοι
Ὅμοιος εἶναι, καὶ τύχης τ' ἴσον φέρειν.
Λαβὼν δὲ δοῦλα λέκτρα, νυμφεύσας λάθρα, 805
Τὸν παῖδ' ἔφυσεν. ἐξενωμένον δέ τῳ
Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν. ὁ δ' ἐν θεοῦ
Δόμοισιν ἄφετος, ὡς λάθοι, παιδεύεται.
Νεανίαν δ' ὡς ᾔσθετ' ἐκτεθραμμένον,
Ἐλθεῖν σ' ἔπεισε δεῦρ' ἀπαιδίας χάριν. 810
Κᾆθ' ὁ θεὸς οὐκ ἐψεύσαθ', ὅδ' ἐψεύσατο,
Πάλαι τρέφων τὸν παῖδα, κἄπλεκε πλοκὰς
Τοιάσδ'. ἁλοὺς μὲν, ἀνέφερ' εἰς τὸν δαίμονα.
Ἐλθὼν δὲ καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,
Τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς. 815
Καινὸν δὲ τοὔνομ' ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον,
Ἴων, ἰόντι δῆθεν ὅτι συνήντετο.
Οἴμοι, κακούργους ἄνδρας ὡς ἀεὶ στυγῶ,
Οἳ συντιθέντες τἄδικ', εἶτα μηχαναῖς
Κοσμοῦσι. φαῦλον χρηστὸν ἂν λαβεῖν φίλον 820
Θέλοιμι μᾶλλον, ἢ κακὸν σοφώτερον.
Καὶ τῶνδ' ἁπάντων ἔσχατον πείσῃ κακὸν,
Ἀμήτορ', ἀναρίθμητον, ἐκ δούλης τινὸς
Γυναικὸς, εἰς σὸν δῶμα δεσπότην ἄγειν.
Ἁπλοῦν ἂν ἦν γὰρ τὸ κακὸν, εἰ παρ' εὐγενοῦς 825
Μητρὸς, πείσας σε, σὴν λέγων ἀπαιδίαν,
Ἐσῴκισ' οἴκοις. εἰ δέ σοι τόδ' ἦν πικρὸν,
Τῶν Αἰόλου νιν χρῆν ἐφιμεῖραι γάμων.
Ἐκ τῶνδε δεῖ σε δὴ γυναικεῖόν τι δρᾶν,

Dedit ipsi Phœbus. Aderam enim ego quũ ipsũ ipsi dedit.

Strophe III.

Cre. *Quid ais?*
Infandam, infandam, indictam
Rem narras.

Sen. *Et mihi. C. Quomodo vero oraculum ad finem perducatur,*
Clarius mihi dicito: & quis sit hic puer.

Cho. *Cui venisset obuiam, ex Dei* templo *egressus,*
Primo maritus tuus, hunc *ipsi filium dedit Deus.*

Strophe IV.

Cre. *Heu, heu, heu.*
Meum igitur fatum *prolis expertẽ, prolis expertem accepit*
Profecto vitã. In solitudine igitur viduas domos habitabo.
Quis igitur significatus est oraculo? cuinam occurrit
Maritus miseræ? vbinam ipsum aspiciam?

Cho. *Nosti chara domina adolescentem illum,*
Qui hoc verrebat templum? iste est ille filius.

Strophe V.

Cre. *Vtinam volitem per humidum aerem*
Vltra Græcam terram
Stellas ad *Hesperias.*
Qualem, qualem patior dolorem.

IAMBI.

Sen. *Quo vero nomine ipsum nominauit pater,*
Nosti? an silentio hoc incertum manet?

Cho. *Ionis, quoniam primus obuiam venit patri.*

Sen. *Matre vero ex qua est?* ch. *Non possum dicere.*
Sed abiit, vt omnia scias, quæ ego scio, senex,
Pro filio sacrificaturus xenia, & genethlia,
In sacra templa clam huius maritus,
Communiter celebraturus epulum cum filio.
Domina, proditi sumus (tecum enim doleo)

Sen. *A tuo viro, & instructa fraude*
Iniuria afficimur, & domo Erechthei
Eiicimur. Hoc *autem, suum non odio prosequens maritum,*
Dico, sed quòd te magis, quàm illum amo.
Qui cum duxisset te veniens hospes in hanc ciuitatem,
Et domum, & totam hæreditatem tuam accipiens,
Ex alia muliere pueros procreans
Clam deprehenditur: quomodo vero clam, ego dicam.
Postquam te sensit esse sterilem, non sat habuit tibi
Similis esse, & fortuna parem conditionem *ferre,*
Sed adiungens sibi aliquam seruam, clam congressus
Hunc puerum genuit: ablegatum verò peregrè alicui
Delphorum tradidit educandum: hic vero in Dei
Templo educatur, vt latitaret, tanquam Deo dedicatus.
Vt verò sensit adolescentem adoleuisse,
Persuasit tibi vt venires huc sterilitatis gratia.
Et Deus non mentitus est, iste verò est mentitus,
Iam olim alens hic suum *filium, & nexuit dolos*
Tales: deprehensus enim suam culpam *confert in Deum.*
Profectus verò, ad oraculum, *& omnẽ morã tollere cupiẽs,*
Imperium huius *agri* mox *ipsi tradere decreuit.*
Nouum verò nomen per otium est ab eo *fictum,*
Ion, quòd scilicet occurrit venienti patri.
Hei mihi, vt semper odi viros improbos,
Qui cõponẽtes atq; moliẽtes facinora *iniusta, deinde machinis*
Adornant. simplicem, at probum habere amicum
Magis velim, quàm astutum, at improbum.
Et horum omnium extremum patieris malum,
Vt eum qui matrem suam ignorat, qui in nullo numero est,
qui ex aliqua serua
Muliere natus est dominum in tuam domum ducas.
Simplex enim esset hoc malũ, si ex aliqua nobili susceptum
Matre, te persuasa, te cõsentiẽte, tuã causatus sterilitatẽ,
In tuis ædibus collocasset. Si verò hoc tibi fuisset acerbum,
Oportebat ipsum appetere nuptias ab Æolo patre.
Itaque oportet te iam aliquod muliebre facinus *facere.*

Aut enim correpto gladio, aut dolo aliquo,
Aut venenis oportet te *tuum interficere maritum,*
Et filium, priusquam tibi mors ab illis eueniat.
Si enim fueris ignaua, tu amittes hanc vitam.
Duobus enim hostibus in vnam domum venientibus,
Aut alterum oportet esse infortunatum aut alterum.
Ego certè tecum laborem suscipere aeque iuuare *volo,*
Et simul interficere filium, ingressus ades,
Vbi conuiuium apparat, & præmia nutricationis dominis
Reddens, & mori, & viuens lucem aspicere.
Solum enim adfert seruis dedecus
Nomen: cæteris enim omnibus in rebus, *liberis*
Nullus seruus est *deterior, qui bonus fuerit.*

Cho. *Et ego chara domina, calamitatem volo*
Communicans tecum istam, aut mori aut viuere honestè.

ANAPÆSTI.

Cre. *O anima, quomodo tacebo, aut quomodo*
Clandestinos aperiam concubitus?
Pudorem exuam?
Quod enim impedimentum obstat mihi amplius?
In quod virtutis certamen descendimus?
Nonne maritus noster proditor est?
Priuor enim domo, priuor & liberis.
Omnes etiam spes perierunt, quas disponere
Cupiens rectè, non potui,
Tacens concubitum,
Tacens partum valde deplorandum.
Sed non per *solium sidereum Iouis,*
Et non per *Deã* Palladem *habitantẽ supra meos scopulos,*
Et non per *paludis aquosæ Tritonidos*
Sacrum littus,
Non amplius occultabo concubitum, vt pectore & corde
Abluto leuior sim.
Stillant meæ pupillæ lacrymis,
Et anima dolet malis insidiis petita
Et ab hominibus, & à diis,
Quos demonstrabo
Ingratos proditores lectorum.
O septem fidibus instructa suauiter edens
Cithara vocem, quæ rusticis, i. ruri
Cornibus inanimatis sonat
Musarum hymnos clarè sonantes,
Tibi, ô fili Latonæ, reprehensionem
Hoc die dicam.
Venisti mihi auro comam, i. aurea coma
Fulgens, quando in sinus
Crocea florum folia vestibus decerpebam,
Vt eas variarem aureis floribus.
Candidis enim inhærens volis
Manuum, in antri cubilia
Clamantem me, ô mater, me clamantem magno clamore,
Deus concubinus, stuprator
Ducebas impudenter,
Veneri gratificans.
Ego verò infelix pario tibi
Filium, quem metu matris
In antrum proieci tuum,
Vbi me tuis lectis miseram miseris
Iunxisti infelicem.
Hei mihi, mihi. Nunc enim periit
A volucribus direptus esca
Meus & tuus miser filius.
Tu verò interim cithara clangis
Pæanas canens.
Ohe! Te filium *Latonæ alloquor,*
Qui oracula sortiris, i. per sortes edis,
In aureis sedibus, & in
Terra mediis sedibus.

Ἢ γὰρ ξίφος λαβοῦσαν, ἢ δόλῳ τινὶ, 830
Ἢ φαρμάκοισι, σὸν κατακτεῖναι πόσιν,
Καὶ παῖδα, πρίν σοι θάνατον ἐκ κείνων μολεῖν.
Εἰ γάρ γ' ὑφήσεις, τοῦδ' ἀπαλλάξῃ βίου.
Δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν στέγος,
Ἢ θάτερον δεῖ δυστυχεῖν, ἢ θάτερον. 835
Ἐγὼ μὲν οὖν σοι καὶ συνεκπονεῖν θέλω,
Καὶ συμφονεύειν παῖδ', ἐπεισελθὼν δόμους,
Οὗ δαῖτ' ὁπλίζει. καὶ τροφεῖα δεσπόταις
Ἀποδοὺς θανεῖν τι, ζῶν τι φέγγος εἰσορᾶν.
Ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει, 840
Τοὔνομα· τὰ δ' ἄλλα πάντα, τῶν ἐλευθέρων
Οὐδεὶς κακίων δοῦλος, ὅστις ἐσθλὸς ᾖ.

χο. Κἀγὼ, φίλη δέσποινα, συμφορᾶς θέλω
Κοινουμένη τῆσδ', ἢ θανεῖν, ἢ ζῆν καλῶς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

κρέ. Ὦ ψυχὰ, πῶς σιγάσω; πῶς δὲ 845
Σκοτίας ἀναφήνω εὐνάς;
Αἰδοῦς ἀπολειφθῶ;
Τί γὰρ ἐμπόδιον κώλυμ' ἔτι μοι;
Πρὸς τίν' ἀγῶνα τιθέμεσθ' ἀρετῆς;
Οὐ πόσις ἡμῶν προδότης γέγονε; 850
Στέρομαι δ' οἴκων, στέρομαι παίδων.
Φροῦδαι δ' ἐλπίδες, ἃς διαθέσθαι
Χρῄζουσα καλῶς, οὐκ ἐδυνάσθην,
Σιγῶσα γάμους,
Σιγῶσα τόκους πολυκλαύτους. 855
Ἀλλ' οὐ τὸ Διὸς πολύαστρον ἕδος,
Καὶ τὴν ἐπ' ἐμοῖς σκοπέλοισι θεὰν,
Λίμνης τ' ἐνύδρου Τριτωνιάδος
Πότνιαν ἀκτὰν,
Οὐκέτι κρύψω λέχος, ὡς στέρνων 860
Ἀπονησαμένη ῥάων ἔσομαι.
Στάζουσι κόραι δακρύοισιν ἐμαὶ,
Ψυχὰ δ' ἀλγεῖ κακοβουλευθεῖσ'
Ἔκ τ' ἀνθρώπων, ἔκ τ' ἀθανάτων,
Οὓς ἀποδείξω 865
Λέκτρων προδότας ἀχαρίστους.
Ὦ τᾶς ἑπταφθόγγου μέλπων
Κιθάρας ἐνοπὰν, ἅ, τ' ἀγραύλοις
Κέρασιν ἐν ἀψύχοις ἀχεῖ
Μουσᾶν ὕμνους εὐαχήτους, 870
Σοὶ μομφὰν, ὦ Λατοῦς παῖ,
Πρὸς τάνδ' αὐγὰν αὐδάσω.
Ἦλθές μοι χρυσῷ χαίταν
Μαρμαίρων, εὖτ' εἰς κόλπους
Κρόκεα πέταλα φάρεσιν ἔδρεπον, 875
Ἀνθίζειν χρυσανταυγῆ.
Λευκοῖς δ' ἐμφὺς καρποῖς
Χειρῶν, εἰς ἄντρου κοίτας
Κραυγάν μ', ὦ μάτερ, μ' αὐδῶσαν,
Θεὸς ὁμευνέτας 880
Ἆγες ἀναιδείᾳ,
Κύπριδι χάριν πράσσων.
Τίκτω δ' ἁ δύστανός σοι
Κοῦρον, τὸν φρίκᾳ ματρὸς,
Εἰς ἄντρα βάλον τὰν σὰν, 885
Ἵνα με λέχεσι μελέαν μελέοις
Ἐζεύξω τὰν δύστανον.
Οἴμοι μοι. καὶ νῦν ἔρρει
Πταναῖς ἁρπασθεὶς θοίνα
Παῖς μοι, καὶ σὸς τλάμων. 890
Σὺ δὲ κιθάρᾳ κλάζεις,
Παιᾶνας μέλπων.
Ὠή, τὸν Λατοῦς αὐδῶ,
Ὅς γ' ὀμφὰς κληροῖς
Πρὸς χρυσέοις θάκοις, καὶ 895
Γαίας μεσσήρεις ἕδρας.

Εἰς σὲ αὐδὰν κηρύξω.
Ἰὼ κακὸς εὐνάτωρ,
Ὃς τῷ μὲν ἐμῷ νυμφεύτᾳ,
Χάριν οὐ προλαβὼν,
Παῖδ' ἐς οἴκους οἰκίζεις. 900
Ὁ δ' ἐμὸς γενέτας, καὶ σός γ' ἀμαθὴς,
Οἰωνοῖς ἔρρει συλαθεὶς, οἰκεῖα
Σπάργανα ματέρος ἐξαλλάξας.
Μισεῖ σ' ἁ Δᾶλος, καὶ δάφνας 905
Ἔρνεα, φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν.
Ἔνθα λοχεύματα σεμν' ἐλοχεύσατο
Λατὼ Δίοισί σε καρποῖς.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Οἴμοι, μέγας θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται
Κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐκβάλοι δάκρυ. 910
πρ. Θύγατερ, οὔτοι σὸν βλέπων ἐμπίπλαμαι
Πρόσωπον, ἔξω δ' ἐγενόμην γνώμης ἐμῆς.
Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ,
Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο.
Οὓς ἐκβαλοῦσα τῶν παρεστώτων κακῶν 915
Μετῆλθες ἄλλων πημάτων κακὰς ὁδούς.
Τί φής; τίνα λόγον Λοξίου κατηγορεῖς;
Ποῖον τεκεῖν φὴς παῖδα; ποῦ θεῖναι πόλεως
Θηρσὶ φίλον τύμβευμ'; ἄνελθέ μοι πάλιν.
κρέ. Αἰσχύνομαι μὲν σ', ὦ γέρον, λέξω δ' ὅμως. 920
πρ. Ὡς συστενάζειν γ' οἶδα γενναίως φίλοις.
κρέ. Ἄκουε τοίνυν. οἶσθα Κεκροπίας πέτρας
Πρόσβορρον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν,
πρ. Οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα καὶ βωμοὶ πέλας.
κρέ. Ἐνταῦθ' ἀγῶνα δεινὸν ἠγωνίσμεθα. 925
πρ. Τίν'; ὡς ἀπαντᾷ δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.
κρέ. Φοίβῳ συνῆψ' ἄκουσα δύστηνον γάμον.
πρ. Ὦ θύγατερ, ἆρ' ἦν ταῦθ', ἅ γ' ᾐσθόμην ἐγώ;
κρέ. Οὐκ οἶδ'. ἀληθῆ δ' εἰ λέγεις, φαίημεν ἄν.
πρ. Νόσον κρυφαίαν ἡνίκ' ἔστενες λάθρᾳ; 930
κρέ. Τότ' ἦν, ἃ νῦν σοι φανερὰ σημαίνω κακά.
πρ. Κᾆτ' ἐξέκλεψας πῶς Ἀπόλλωνος γάμους;
κρέ. Ἔτικτον. ἀνάσχου ταῦτ' ἐμοῦ κλύων, γέρον.
πρ. Ποῦ; τίς λοχεύει σ'; ἢ μόνη μοχθεῖς τόδε;
κρέ. Μόνη κατ' ἄντρον, οὗπερ ἐζεύχθην γάμοις. 935
πρ. Ὁ παῖς δὲ ποῦ 'στιν, ἵνα σὺ μηκέτ' ἧς ἄπαις;
κρέ. Τέθνηκεν, ὦ γεραιὲ, θηρσὶν ἐκτεθείς.
πρ. Τέθνηκεν; Ἀπόλλων δ' ὁ κακὸς οὐδὲν ἤρκεσεν;
κρέ. Οὐκ ἤρκεσ'. ᾅδου δ' ἐν δόμοις παιδεύεται.
πρ. Τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; οὐ γὰρ δὴ σύ γε. 940
κρέ. Ἡμεῖς ἐν ὄρφνῃ σπαργανώσαντες πέπλοις.
πρ. Οὐδὲ ξυνῄδει σοί τις ἔκθεσιν τέκνου;
κρέ. Αἱ ξυμφοραί γε καὶ τὸ λανθάνειν μόνον.
πρ. Καὶ πῶς ἐν ἄντρῳ παῖδα σὸν λιπεῖν ἔτλης;
κρέ. Πῶς δ'; οἰκτρὰ πολλὰ στόματος ἐκβαλοῦσ' ἔπη. 945
πρ. Φεῦ. τλήμων σὺ τόλμης. ὁ δὲ θεὸς μᾶλλον σέθεν.
κρέ. Εἰ παῖδά γ' εἶδες χεῖρας ἐκτείνοντά μοι.
πρ. Μαστὸν διώκοντ', ἢ πρὸς ἀγκάλαις πεσεῖν;
κρέ. Ἐνταῦθ', ἵν' οὐκ ὤν, ἄδικ' ἔπασχεν ἐξ ἐμοῦ.
πρ. Σοὶ δ' ἐς τί δόξης ἦλθεν ἐκβαλεῖν τέκνον; 950
κρέ. Ὡς τὸν θεὸν σώζοντα τόν γ' αὑτοῦ γόνον.
πρ. Οἴμοι. δόμων σῶν ὄλβος ὡς χειμάζεται.
κρέ. Τί κρᾶτα κρύψας, ὦ γέρον, δακρυρροεῖς;
πρ. Σὲ, καὶ πατέρα σὸν δυστυχοῦντας εἰσορῶν.
κρέ. Τὰ θνητὰ τοιαῦτ', οὐδὲν ἐν ταὐτῷ μένει. 955
πρ. Μή νυν ἔτ' οἴκτων θύγατερ ἀντεχώμεθα.
κρέ. Τί γάρ με χρὴ δρᾶν; ἀπορία τὸ δυστυχεῖν.
πρ. Τὸν πρῶτον ἀδικήσαντά σ' ἀποτίνου θεόν.
κρέ. Καὶ πῶς τὰ κρείσσω, θνητὸς οὖσ', ὑπερδράμω;
πρ. Πίμπρη τὰ σεμνὰ Λοξίου χρηστήρια. 960
κρέ. Δέδοικα. καὶ νῦν πημάτων ἅδην ἔχω.

Tibi vocem in aurem sonabo:
O improbe concubitor,
Qui meo quidem marito Xutho,
Cum beneficium nullum ab eo *prius acceperis,*
Filium in ædes deducendum dedisti.
Meus verò, & tuus filius, ignotus
Periit abreptus à volucribus, propriis
Fasciis matris amißis.
Odit te Delus, & lauri
Rami iuxta palmam molli coma præditam,
Vbi partu venerando peperit
Te Latona, diuinis manibus laurum palmámque tenens.

IAMBI.

Cho. *Hei mihi, quàm magnus thesaurus aperitur*
Malorum, propter quæ quilibet emitteret lacrymas.
Sen. *O filia, non possum satiari intuens tuam*
Faciem: extráque mentem meam sum.
Exhaurientem enim me nunc fluctum malorum animo,
A puppi obruit me alius fluctus *à tuis verbis* manans
Quæ profundens à præsentibus malis,
Transiisti ad malas vias aliorum malorum.
Quid ais? qua ratione accusas Phœbum?
Qualem puerum ais te peperiße? quo loco vrbis posuisse
Bestiis gratū epulum? redeas huc mihi tē iterū mihi narra.
Cre. *Revereor quidem te, ô senex: sed tamen* rem denuo *dicam:*
Sen. *Quia scio generosè vnà dolere cum amicis.*
Cre. *Audi igitur. nouisti Cecropiæ rupis*
Septentrionale antrum, quas Macras vocamus?
Sen. *Scio, vbi est sacellum Panis, & ara propè.*
Cre. *Ibi certamen triste decertauimus.*
Sen. *Quod? vt occurrunt mihi lacrymæ propter tua verba.*
Cre. *Cum Phœbo coniunxi inuita infaustum connubium.*
Sen. *O filia, num erant illa, quæ ego senseram?*
Cre. *Nescio: sed si vera dicis, vera fatebimur.*
Sen. *Quando gemebas clàm arcanum morbum?*
Cre. *Hoc erat malum, quod nunc tibi apertè dico.*
Sen. *Deinde verò quomodo celasti Apollinis nuptias?*
Cre. *Peperi. Patienter hæc ex me audi, ô senex.*
Sen. *Vbi? Quænam* mulier *tibi obstetricis officium præstitit? an sola laborem hunc tulisti?*
Cre. *Sola in antro vbi compressa sum.*
Sen. *Puer verò vbi est, vt tu non sis amplius sine liberis?*
Cre. *Mortuus est, ô senex expositus feris.*
Sen. *Mortuus est? Apollo verò malus* tibi *nullam opem tulit?*
Cre. *Nullā opem* mihi *tulit. Sed* infās *Plutonis in* ædib. *institui*tur, i. obiit.
Sen. *Quis verò* feris *ipsū exposuit? non n. tu saltē.*
Cre. *Nos nocte sub obscura inuoluentes peplis.*
Sen. *Nemo conscius tibi est expositionis filij?*
Cre. *Ipsa calamitas, & ipsa latebra tantum.*
Sen. *Et quomodo in antro filium tuum relinquere ausa es?*
Cre. *Quomodonam? Multis miserandis verbis ore prolatis.*
Sen. *Eheu. O te audacem: deus autem durior* est *quam tu.*
Cre. *Si puerum vidisses manus porrigentem mihi.*
Sen. *Vtrū expetentē vbera, an in vlnas* tuas *cupientē irruere?*
Cre. Illuc ire cupientē, *vbi non existēs, iniusta patiebatur à me.*
Sen. *Tibi verò quare venit in mentem exponere filium?*
Cre. *Quòd Deus,* (vt speraueram) *seruaturus esset suam sobolē.*
Sen. *Hei mihi vt felicitas tua domus agitatur fluctibus.*
Cre. *Quid obuoluto capite, ô senex, fundis lacrymas?*
Sen. *Te, & patrem tuum videns agitatos tristibus casibus.*
Cre. *Res mortaliū huiusmodi* sunt, *nihil in eodē* statu *permanet.*
Sen. *Ne nunc amplius, ô filia, lamētis hæreamus,* indulgeamus.
Cre. *Quid igitur me oportet facere? Infelicitas enim* habet *me inopiam consilij.*
Sen. *Ipsum primum, qui te iniuria affecit, vlciscere deum.*
Cre. *Et quomodo potentiora* numina *mortalis existēs superabo?*
Sen. *Incende veneranda Phœbi templa.*
Cre. *Metuo, & nunc quidem satis miseriarum habeo.*

Sen. *Ausis igitur possibilia, interficias tuum maritum.*
Cre. *Revereor coniugium, quod habuimus, cum esset bonus.*
Sen. *Nunc igitur saltem puerum contra te ortum cæde.*
Cre. *Quomodo? si esset possibile, quam vellem.*
Sen. *Armatis tuis satellitibus, qui gladios ferunt.*
Cre. *Vadam* igitur. *verùm ubi fiet hoc?*
Sen. *In sacris tabernaculis, ubi excipit conuiuio amicos.*
Cre. *Insigne* scelus est *cades*, *& meum servitium* est *infirmum.*
Sen. *Hei mihi. vituperas* hæc? *Eia* igitur *tu nunc aliquod ini* (*consilium.*
Cre. *Atqui habeo dolosa, & efficacitatis plena.*
Sen. *Ero minister huius utriusque rei ego.*
Cre. *Audi igitur. nouisti pugnam terrigenam, i.* Gigantum?
Sen. *Noui quam commiserunt* in *Phlegra Gigantes cum diis.*
Cre. *Ibi terra edidit Gorgonem terribile monstrum.*
Sen. *Num suis filiis sociam, & deorum laborem?*
Cre. *Etiam & eam interfecit Iouis filia, Pallas dea.*
Sen. *Quam verò forma truculenta figuram habebat?*
Cre. *Thoracem spiris viperæ armatum* habebat.
Sen. *Num hæc est fabula, quam audiui olim?*
Cre. *Huius pelle Mineruam pectus munitum habere* ferunt.
Sen. *Quam Ægidem nominant, Palladis vestem?*
Cre. *Hoc adepta est nomen quando venit in pugnam deorum.*
Sen. *Hoc igitur, filia, quod damnum tuis hostibus feret?*
Cre. *Erichthonium nosti: sed quid* horum *non nosses, senex?*
Sen. *Quem primum vestrûm progenitorem submisit tellus?*
Cre. *Huic dat Pallas edito recenter.*
Sen. *Quid: serium enim quoddam profers verbum.*
Cre. *Geminas guttas sanguinis, à Gorgone* manantes.
Sen. *Quam vim habent aduersus hominis naturam?*
Cre. *Hanc quidem mortiferam, aliam verò curatricem morborũ.*
Sen. *In quo appendens corpori pueri?*
Cre. *In aureis ligamentis: hic autem dedit meo patri.*
Sen. *Illo verò mortuo ad te peruenit* vtraque gutta?
Cre. *Etiam, & ego illud* venenum *in manus commissura fero.*
Sen. *Quomodo igitur temperatur geminum donum deæ?*
Cre. *Quæ quidem stillauit ex caua vena cadis.*
Sen. *In quem usum hæc utimini? quam vim habet?*
Cre. *Arcet morbos, & habet alimenta vitæ.*
Sen. *Altera verò gutta, quam dicis, quid facit?*
Cre. *Interficit, venenum existens draconum Gorgonum.*
Sen. *In unumne commixtum istum cruorem circumfers?*
Cre. *Seorsim. Cum malo enim bonum non miscetur.*
Sen. *O charissima filia, omnia habes, quibus est tibi opus.*
Cre. *Hoc morietur puer, tu verò interfector eris.*
Sen. *Vbi, & quid faciens? tuum est imperare, meum verò obsequi.*
Cre. *Athenis, domum cùm venerit meam.*
Sen. *Non rectè hoc dixisti. nam & tu meum* consiliũ *vituperas.*
Cre. *Quomodo igitur: suspicaris quod etiã mihi in mentẽ venit?*
Sen. *Tu filium videberis interfecisse, etiamsi non interfeceris.*
Cre. *Rectè, dicunt enim nouercas inuidere priuignis.*
Sen. *Hic ipsum interfice nunc, ut negare possis cadem.*
Cre. *Anticipo certè tempore voluptatem.*
Sen. *Et tuum latebis maritum* in iis, in *quibus te studet latere.*
Cre. *Scis igitur quid facias? ex mea manu accipe*
Aureum opus Palladis, vetus hoc vasculum.
Proficiscaris ubi nobis clam sacrificat maritus,
Cùmque cœna finem fecerit, & libamina diis
Volens libare, habens hoc in veste,
Demitte conijciens in poculum adolescentis.
Priuatim verò, non omnibus, separans potum,
Illi, qui futurus est dominus meæ domus.
Et cum penetrarit guttur, nunquam veniet
Ad inclytas Athenas: sed mortuus hic manebit.
Sen. *Tu quidem mitte pedem intra domum hospitum:*
Nos verò id faciemus, ad quod ordinati sumus.
Age ò senilis pes, iuuenis fias
Factis, etiamsi tempore non possis.
Hostilem autem ad virum perge cum dominis,

πρ. Τὰ δυνατὰ νῦν τόλμησον, ἄνδρα σὸν κτανεῖν.
κρέ. Αἰδούμεθ' εὐνὰς τὰς τόθ', ἡνίκ' ἐσθλὸς ἦν.
πρ. Νῦν δ' ἀλλὰ παῖδα τὸν ἐπὶ σοὶ πεφηνότα.
κρέ. Πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατόν, ὡς θέλοιμί γ' ἄν. 965
πρ. Ξιφηφόρους σοὺς ὁπλίσασ' ὀπάονας.
κρέ. Στείχοιμ' ἄν. ἀλλὰ ποῦ γενήσεται τόδε;
πρ. Ἱεραῖσιν ἐν σκηναῖσιν, οὗ θοινᾷ φίλους.
κρέ. Ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δοῦλον ἀσθενές.
πρ. Ὤμοι. μαλακίζῃ, φέρε σὺ νῦν βούλευέ τι. 970
κρέ. Καὶ μὴν ἔχω γε δόλια, καὶ δραστήρια.
πρ. Ἀμφοῖν ἂν εἴην τοῖνδ' ὑπηρέτης ἐγώ.
κρέ. Ἄκουε τοίνυν. οἶσθα γηγενῆ μάχην;
πρ. Οἶδ', ἣν Φλέγρᾳ Γίγαντες ἔστησαν θεοῖς.
κρέ. Ἐνταῦθα Γοργόν' ἔτεκε γῆ, δεινὸν τέρας. 975
πρ. Ἦ παισὶν αὑτῆς σύμμαχον, θεῶν πόνον;
κρέ. Ναί. καί νιν ἔκτειν' ἡ Διὸς Παλλὰς θεά.
πρ. Ποῖόν τι μορφῆς σχῆμ' ἔχουσαν ἀγρίας;
κρέ. Θώρακ' ἐχίδνης περιβόλοις ὡπλισμένον.
πρ. Ἆρ' οὗτός ἐσθ' ὁ μῦθος, ὃν κλύω πάλαι; 980
κρέ. Ταύτης Ἀθάναν δέρος ἐπὶ στέρνοις ἔχειν.
πρ. Ἣν αἰγίδ' ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν;
κρέ. Τόδ' ἔσχεν ὄνομα, θεῶν ὅτ' ἦλθεν εἰς δόρυ.
πρ. Τί δῆτα, θύγατερ, τοῦτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;
κρέ. Ἐριχθόνιον οἶσθ', ἢ τί γ' οὐ μέλλεις γέρον; 985
πρ. Ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;
κρέ. Τούτῳ δίδωσι Παλλὰς ὄντι νεογόνῳ.
πρ. Τί χρῆμα; μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἔπος.
κρέ. Δισσοὺς σταλαγμοὺς αἵματος Γοργοῦς ἄπο.
πρ. Ἰσχὺν ἔχοντ' ἂν τίνα πρὸς ἀνθρώπου φύσιν; 990
κρέ. Τὸν μὲν θανάσιμον, τὸν δ' ἀκεσφόρον νόσων.
πρ. Ἐν τῷ καθάψας ἀμφὶ παιδὶ σώματος;
κρέ. Χρυσοῖσι δεσμοῖς. ὁ δὲ δίδωσ' ἐμῷ πατρί.
πρ. Κείνου δὲ κατθανόντος, εἰς σ' ἀφίκετο,
κρέ. Ναί. κἀπὶ καρπῷ γ' αὐτὸ ἐγὼ χερὸς φέρω. 995
πρ. Πῶς οὖν κέκρανται δίπτυχον δῶρον θεᾶς;
κρέ. Κοίλης μὲν ὅστις φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνου.
πρ. Τί τῷδε χρῆσθε; δύναμιν ἐκφέρει τίνα;
κρέ. Νόσους ἀπείργει, καὶ τροφὰς ἔχει βίου.
πρ. Ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς, ὃν λέγεις, τί δρᾷ; 1000
κρέ. Κτείνει, δρακόντων ἰὸς ὢν τῶν Γοργόνων.
πρ. Εἰς ἓν δὲ κραθὲν ταὐτὸν ἢ χωρὶς φορεῖς;
κρέ. Χωρίς. κακῷ γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμίγνυται.
πρ. Ὦ φιλτάτη παῖ, πάντ' ἔχεις, ὅσων σε δεῖ.
κρέ. Τούτῳ θανεῖται παῖς. σὺ δ' ὁ κτείνων ἔσῃ. 1005
πρ. Ποῦ, καὶ τί δράσας; σὸν λέγειν, τολμᾶν δ' ἐμόν.
κρέ. Ἐν ταῖς Ἀθήναις, δῶμ' ὅταν τοὐμὸν μόλῃ.
πρ. Οὐκ εὖ τόδ' εἶπας. καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις.
κρέ. Πῶς ἆρ'; ὑπείδου τοῦθ', ὃ κἀμ' ἐσέρχεται;
πρ. Σὺ παῖδα δόξεις διολέσαι, κεἰ μὴ κτενεῖς. 1010
κρέ. Ὀρθῶς. φθονεῖν γάρ φασι μητρυιὰς τέκνοις.
πρ. Αὐτοῦ νυν αὐτὸν κτεῖν', ἵν' ἀρνήσῃ φόνους.
κρέ. Προλάζυμαι γοῦν τῷ χρόνῳ τὴν ἡδονήν.
πρ. Καὶ σόν γε λήσεις πόσιν, ἅ σε σπεύδει λαθεῖν.
κρέ. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; χειρὸς ἐξ ἐμῆς λαβὼν 1015
Χρύσωμ' Ἀθάνας, τόδε παλαιὸν ὄργανον,
Ἐλθὼν ἵν' ἡμῖν βουθυτεῖ λάθρα πόσις,
Δείπνων ὅταν λήγωσι, καὶ σπονδὰς θεοῖς
Μέλλωσι λείβειν, ἐν πέπλοις ἔχων τόδε,
Κάθες βαλὼν εἰς πῶμα τῷ νεανίᾳ. 1020
Ἰδίᾳ δὲ, μὴ πᾶσι, χωρίσας ποτὸν
Τῷ τῶν ἐμῶν μέλλοντι δεσπόζειν δόμων.
Κἄνπερ διέλθῃ λαιμὸν, οὔποθ' ἵξεται
Κλεινὰς Ἀθήνας, κατθανὼν δ' αὐτοῦ μενεῖ.
πρ. Σὺ μέν νυν εἴσω προξένων μέθες πόδα. 1025
Ἡμεῖς δ' ἐφ' ᾧ τετάγμεθ' ἐκπονήσομεν.
Ἄγ' ὦ γεραιὲ πούς, νεανίας γενοῦ
Ἔργοισι, κεἰ μὴ τῷ χρόνῳ πάρεστί σοι.
Ἐχθρὸν δ' ἐπ' ἄνδρα στεῖχε δεσποτῶν μέτα,

Kαὶ

Καὶ συμφόρει, καὶ συνεξαίρει δόμων. 1030
Τὴν δ' εὐσέβειαν, εὐτυχοῦσι μὲν, καλὸν
Τιμᾶν, ὅταν δὲ πολεμίους δρᾶσαι κακῶς
Θέλῃ τις, οὐδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος, ἃ τῶν
2 Νυκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσεις, 1035
3 Καὶ μεθαμερίων, ὅδωσον
4 Δυσθανάτων κρατήρων πλη-
5 ρώματ', ἐφ' οἷσι πέμπει
6 Πότνια πότνι' ἐμὰ
7 Χθονίας Γοργοῦς λαι- 1040
8 μοτόμων ἀπὸ σταλαγμῶν,
9 Τῷ τῶν Ἐρεχθειδᾶν
10 Δόμων ἐφαπτομένῳ,
11 Μηδέ ποτ' ἄλλος ἄρχοι τ' οἴκων
12 Πόλεως ὀθνείων, 1045
13 Πλὴν τῶν εὐγενετᾶν Ἐρεχθειδᾶν.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Εἰ δ' ἀτελὴς θάνατος, σπουδαί τε δεσποί-
2 νας, ὅ, τι καιρὸς ἄπεισι τόλμας,
3 Ἅ τε νῦν φέρετ' ἐλπὶς, ἢ θη-
4 κτὸν ξίφος, ἢ λαιμῶν ἐξά- 1050
5 ψει βρόχον ἀμφὶ δέρην.
6 Πάθεσι πάθεα δ' ἐ-
7 ξανύτους', εἰς ἄλλας
8 Βιότου μορφὰς κάτεισιν.
9 Οὐ γὰρ δόμων γ' ἑτέρους 1055
10 Ἄρχοντας ἀλλοδαποὺς
11 Ζῶσά ποτ' ὀμμάτων ἐν φαεννοῖς
12 Ἀνέχοιτ' ἂν αὐγαῖς,
13 Ἁ τῶν εὐπατριδᾶν γεγῶσ' οἴκων.

Στροφὴ β'.

1 Αἰσχύνομαι τὸν πολύυμνον 1060
2 Θεὸν, εἰ παρὰ καλλιχόροισι παγαῖς,
3 Λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων
4 Ὄψεται ἐννύχιος, ἄυπνος ὤν,
5 Ὅτε καὶ Διὸς ἀστερωπὸς
6 Ἀνεχόρευσεν αἰθὴρ, 1065
7 Χορεύει δὲ σελάνα,
8 Καὶ πεντήκοντα κόραι
9 Νηρέος, αἳ κατὰ πόντον,
10 Ἀενάων τε ποταμῶν
11 Δίνας χορευόμεναι, 1070
12 Τὰν χρυσοστέφανον κόραν,
13 Καὶ ματέρα σεμνὰν,
14 Ἵν' ἐλπίζει βασιλεύσειν,
15 Ἄλλων πόνον τ' ἐσπεσεῖν,
16 Ὁ Φοίβειος ἀλάτας. 1075

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὁρᾶθ' ὅσοι δυσκελάδοισι
2 Κατὰ Μοῦσαν ἰόντες ἀείδεθ' ὕμνοις
3 Ἀμέτερα λέκτρα, καὶ γάμους
4 Κύπριδος ἀθέμιτας, ἀνοσίους)
5 Ὅσον εὐσεβίᾳ κρατοῦμεν 1080
6 Ἄδικον ἄροτον ἀνδρῶν.
7 Παλίμφαμος ἀοιδὰ,
8 Καὶ μοῦσ' ἐς ἄνδρας ἴτω,
9 Δυσκέλαδος ἀμφὶ λέκτρων.
10 Δείκνυσι γὰρ ὁ Διὸς ἐκ 1085
11 Παίδων ἀμνημοσύνας,
12 Οὐ κοινὰν τεκέων τύχαν
13 Οἴκοισι φυτεύσας
14 Δεσποίνᾳ, πρὸς δ' Ἀφροδίταν
15 Ἄλλαν θέμενος χάριν, 1090
16 Νόθου παιδὸς ἔκυρσεν.

Et simul interfice, & simul cum tolle ex adibus.
In rebus enim secundis est honestum pietatem
Colere: quando verò hostibus nocere
Aliquis vult, nulla lex obstat.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *O Trivia filia Cereris, qua*
Nocturnis itineribus dominaris
Et diurnis, ducito
Tristem ferentium mortem poculorum ple-
nitudinem ad eos, *contra quos mittit*
Veneranda, veneranda mea domina
Terrestris Gorgonis guttu-
ris secti ex guttis venenum collectum,
Ad illum scilicet, *qui Erechthidarum*
Inuadit familiam.
Nunquam alius ex aliena familia
Imperet urbi,
Præter nobiles Erechthidas.

Antistrophe I.

Si verò mors imperfecta, nec ad finem perducta, *conatúsq;*
Et ipsa opportunitas destitueris audaciam, (*quæ domina,*
Et spes, qua nunc se offert, vel acu-
tus gladius, vel aliquis malus *dæmon ad innecten-*
dum laqueum circa collum eius,
(*Doloribus autem dolores* additi nunc *ex-*
oriuntur) *ad alias*
Vita formas, ad Inferos se. hic alieni dominatus affector
Non enim suæ *domus alios* (*descendet.*
Dominos alienigenas
Viuens unquam oculorum in lucidis
Tolerabit splendoribus,
Quæ ex nobili familia nata est.

Strophe II.

Pudet me propter hymnis celeberrimum
Deum, si circa fontes à pulchris choris frequentatos,
Facem spectatricem Eicadum,
Sit visurus nocturnus, i. noctu, *insomnis existens,* vigilans,
Quando & Iouis stellatus
Chorum ducit æther,
Et choros agitat Luna,
Et quinquaginta filiæ
Nerei, quæ in Ponto,
Perenniúmque fluuiorum
In gurgitibus tripudiantes celebrant
Aurea corona decoram Proserpinam,
Et matrem venerandam,
Vbi sperat se regnaturum,
Et aliorum opes occupaturum,
Phœbeius erro, vagúsque Phœbi filius.

Antistrophe II.

Videte, quotquot famosis ac infaustis,
Musam percurrentes, i. Poetæ Musis operam nauantes,
Nostros thalamos, & nuptias (*canitis hymnis*
Veneris illegitimas & *impias,*
Quantum pietate superemus
Iniustam seminationem virorum i. viros iniustos.
Infame carmen de nobis editum,
Et Musa ad viros progressa *sciat,*
Famosam de cõnubiis nostris in vulgus se immeritò pro-
Ostendit enim ille ex Iouis (diisse.
Filiis natus, *ingratitudinem,*
Non cõmunẽ liberorũ fortunã, i. prolem à fortuna datam,
Domi seminans procreánsque
Cum *domina: apud Venerem verò*
Aliam hoc *ponens beneficium,*
Spurium filium adeptus est.

IAMBI.

Fam. Inclyta mulieres, ubi filiam Erechthei
Dominam inuenero? passim enim in urbe
Quærens eam circumiui, nec possum eam inuenire.
Cho. Quid hoc rei est, ô conserue? quæ alacritas
Pedum habet te, & quos sermones adfers?
Fam. Inuestigamur, & hi magistratus indigenæ
Quærunt eam ut moriatur lapidata.
Cho. Hei mihi quid dicis? anne deprehensæ sumus
Molientes clandestinam cædem pueri? (samur.
Fam. Deprehẽsi sumus omnes pariter, & in extremis malis ver-
Cho. Quomodo verò conspecta detectáq; sunt nostra arcana
Fam. Iniustum inferius iustitia (fraudis consilia?
Inuenit deus, nolens pollui.
Cho. Quomodo? supplicans rogo te ut dicas ista:
Cum enim audiuerimus utrum oporteat nos mori,
An verò videre solis lumen, libentius moriemur.
Fam. Postquam abiit oraculo dei relicto
Maritus Creusæ filium nouum secum ducens,
Ad conuiuium & sacrificia, quæ parabat diis,
Xuthus quidem abiit illuc, ubi ignis emicat dei
Bacchicus, ut cæsarum victimarum sanguine Bacchi saxa
Rigaret gemina pro agnitione filij,
Cum dixisset: Tu quidem ô fili, nũc æqualiter librata manẽs
Tabernacula statue fabrorum operis.
Postquam autẽ sacrificauero genitorib. diis, si diutius hinc
Abfuero, epulæ sint & præbeantur præsentibus amicis.
Acceptis verò vitulis abiit. adolescens verò
Religiosè ambitus tabernaculorum carentes parietibus
Erectis columnis erigebat. solis flammam
Diligenter cauens, ne spectarent vel ad medios ictus, &
Radios. i. ad meridianos solis ardẽtis radios, vel cõtra ad
In iugeri lõgitudinẽ aptangulã dimensus aream, (occiduos.
Quæ mensuram habebat in medio spatio sexcentorum
Pedum numerum, ut dicunt artifices periti,
Quòd uniuersum Delph. populũ ad conuiuiũ vocaturus esset.
Accipiens verò aulæa sacra ex thesauris, locum
Obumbrabat, mira hominibus visu.
Primùm quidem alam peplorum tecto circumiecit,
Quod fuit donatarium Herc. Iouis filij, quos peplos Her-
Attulit Deo Apollini spolium Amazonum. (cule
Erant autem in his huiusmodi textura intexta:
Cælum congregans stellas in ætheris orbe.
Equos quidem agebat ad ultimam flammam
Sol, trahens secum clarum Vesperi lumen.
Atris verò vestibus amicta nox, nullis astrictum iugis,
Vehiculum vibrabat: stellæ verò comitabantur deam.
Pleias quidem ibat medium per æthera,
Atque ensifer Orion. desuper verò
Vrsa circumuoluens se cum cauda in aureo polo.
Orbis verò plena luna emicabat sursum, surgebat,
Mensis diuisor, & Hyades nautis
Signum notissimum, & lucifera
Aurora pellens astra. in parietes verò
Iniecit alia aulæa barbarica,
Instructas naues remis contrarias Græcis,
Et semiferos viros, & equestres venationes
Ceruorum, & leonum agrestium captas prædas.
Ad ianuam verò Cecropem propè filias,
Inuolutum nodis, id quod cuiusdam Atheniensis
Donarium erat. aurea autem in medio conuiuio
Pocula collocauit. summis vero pedibus incedens
Præco, proclamauit. ut quicunque vellet indigena
Ad conuiuiũ veniret. postquã autẽ impletũ est tabernaculũ,
Coronis ornati, læto cibo
Animum explebant. ut verò voluptatem remiserunt,
Progressus senex quidam in medium solum,
Constitit: risum verò mouit conuiuis magnum,

IAMBOI.

Θε. Κλειναὶ γυναῖκες, ποῦ κόρην Ἐρεχθέως
Δέσποιναν εὕρω; πανταχῆ γὰρ ἄστεως
Ζητῶν νιν, ἐξέπλησα, κοὐκ ἔχω λαβεῖν.
Χο. Τί δ' ἔστιν, ὦ ξύνδουλε; τίς προθυμία 1095
Ποδῶν ἔχει σε, καὶ λόγους τίνας φέρεις;
Θε. Θηρώμεθ'. ἀρχαὶ δ' αἱ 'πιχώριοι χθονὸς
Ζητοῦσιν αὐτὴν, ὡς θανῇ πετρουμένη.
Χο. Οἴ 'γώ, τί λέξεις; οὔ τί που λελήμμεθα
Κρυφαῖον εἰς παῖδ' ἐκπορίζουσαι φόνον; 1100
Θε. Ἐγνώσμεθ', ἴσθι, κοὐκ ἐν ὑστάτοις κακοῖς.
Χο. Ὤφθη δὲ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα;
Θε. Τὸ μὴ δίκαιον τῆς δίκης ἡσσώμενον
Ἐξηῦρεν ὁ θεὸς, οὐ μιανθῆναι θέλων.
Χο. Πῶς; ἀντιάζω σ' ἱκέτις ἐξειπεῖν τάδε. 1005
Πεπυσμέναι γὰρ, εἰ θανεῖν ἡμᾶς χρεὼν,
Ἥδιον ἂν θάνοιμεν, εἴθ' ὁρᾶν φάος.
Θε. Ἐπεὶ θεοῦ μαντεῖον ᾤχετ' ἐκλιπὼν
Πόσις Κρεούσης, παῖδα τὸν καινὸν λαβὼν,
Πρὸς δεῖπνα, θυσίας θ', ἃς θεοῖς ὡπλίζετο, 1110
Ξοῦθος μὲν ᾤχετ', ἔνθα πῦρ πηδᾷ θεοῦ
Βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας
Δεύσειε δισσὰς παιδὸς ἀντ' ὀπτηρίων,
Λέξας, σὺ μέν νυν τέκνον ἀμφήρεις μένων,
Σκηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασι. 1115
Θύσας δὲ γενέταις θεοῖσιν, ἢν μακρὸν χρόνον
Μένω, παρόντες δαῖτες ἔστωσαν φίλοις.
Λαβὼν δὲ μόσχους, ᾤχεθ'. ὁ δὲ νεανίας
Σεμνῶς ἀτοίχους περιβολὰς σκηνωμάτων
Ὀρθοστάταις ἱδρύεθ', ἡλίου φλογὸς 1120
Καλῶς φυλάξας, οὔτε πρὸς μέσας βολὰς
Ἀκτῖνας, οὔτ' αὖ πρὸς τελευτώσας βίον,
Πλέθρου σταθμήσας μῆκος εἰς εὐγώνιον,
Μέτρημ' ἔχουσαν τοὐν μέσῳ γε μυρίων
Ποδῶν ἀριθμὸν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοὶ, 1125
Ὡς πάντα Δελφῶν λαὸν εἰς θοίνην καλῶν.
Λαβὼν δ' ὑφάσμαθ' ἱερὰ θησαυρῶν πάρα,
Κατεσκίαζε, θαύματ' ἀνθρώποις ὁρᾶν.
Πρῶτον μὲν ὀρόφῳ πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,
Ἀνάθημα Δίου παιδὸς, οὓς Ἡρακλέης 1130
Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῷ.
Ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί.
Οὐρανὸς ἀθροίζων ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ.
Ἵππους μὲν ἤλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα
Ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος. 1135
Μελάμπεπλος δὲ νὺξ, ἀσείρωτον ζυγοῖς
Ὄχημ' ἔπαλλεν. ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ.
Πλειὰς μὲν ᾔει μεσοπόρου δι' αἰθέρος,
Ὅ τε ξιφήρης Ὠρίων. ὕπερθε δὲ
Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρει πόλῳ 1140
Κύκλος δὲ πανσέληνος ἠκόντιζ' ἄνω
Μηνὸς διχήρης, Ὑάδες τε ναυτίλοις
Σαφέστατον σημεῖον, ἥ τε φωσφόρος
Ἕως διώκουσ' ἄστρα. τοίχοισιν δ' ἔπι,
Ἤμπισχεν ἄλλα βαρβάρων ὑφάσματα, 1145
Εὐηρέτμους ναῦς ἀντίας Ἑλληνίσιν,
Καὶ μιξόθηρας φῶτας, ἱππικὰς τ' ἄγρας
Ἐλάφων, λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα,
Κατ' εἰσόδους δὲ, Κέκροπα θυγατέρων πέλας
Σπείραισιν εἰλίσσοντ', Ἀθηναίων τινὸς 1150
Ἀνάθημα. χρυσέους τ' ἐν μέσῳ συσσιτίῳ
Κρατῆρας ἔστησ'. ἐν δ' ἄκροισι βὰς ποσὶ
Κῆρυξ ἀνεῖπε τὸν θέλοντ' ἐγχωρίων
Ἐς δαῖτα χωρεῖν. ὡς δ' ἐπληρώθη στέγη,
Στεφάνοισι κοσμηθέντες, εὐόχθου βορᾶς 1155
Ψυχὴν ἐπλήρουν. ὡς δ' ἀνεῖσαν ἡδονὴν,
Παρελθὼν πρέσβυς εἰς μέσον πέδον,
Ἔστη, γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πολὺν,

Πρ-

Πρόθυμα διακονῶν. ἔκ τε γὰρ κρωσσῶν ὕδωρ
Χεροῖν ἔνιπτρα ἔδωκεν, ἐξεθυμία 1160
Σμύρνης ἱδρῶτα, χρυσέων τ' ἐκπωμάτων
Ἦρχ' αὐτὸς, αὑτῷ τόνδε προστάξας πόνον.
Ἐπεὶ δ' ἐς αὐλοὺς ἧκον, ἐς κρατῆρά τε
Κοινὸν, γέλων ἔθηκ', ἀναρπάζειν χρεὼν
Οἰνηρὰ τεύχη σμικρὰ, μεγάλα δ' εἰσφέρειν. 1165
Ὡς θᾶσσον ἔλθοιεν εἰς ἡδονὰς φρενῶν.
Ἦν δὴ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτους,
Χρυσέας τε φιάλας· ὁ δὲ λαβὼν ἐξαίρετον,
Ὡς τῷ νέῳ δὴ δεσπότῃ χάριν φέρων,
Ἔδωκε πλῆρες τεῦχος, εἰς οἶνον βαλὼν 1170
Ὅ φασι δοῦναι φάρμακον δραστήριον
Δέσποιναν, ὡς παῖς ὁ νέος ἐκλίποι φάος.
Κοὐδεὶς τάδ' ᾔδει. ἐν χεροῖν δ' ἔχοντι δὴ
Σπονδὰς μετ' ἄλλων παιδὶ τῷ πεφηνότι,
Βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγξατο, 1175
Ὁ δ' ὡς ἐν ἱερῷ μάντεσίν τ' ἐσθλοῖς τραφεὶς,
Οἰωνὸν ἔθετο, κἀκέλευσ' ἄλλον νέον
Κρατῆρα πληροῦν· τὰς δὲ πρὶν σπονδὰς θεοῦ,
Δίδωσι γαίᾳ, πᾶσί τ' ἐκσπένδειν λέγει.
Σιγὴ δ' ὑπῆλθεν· ἐκ δ' ἐπίμπλαμεν δρόσου 1180
Κρατῆρας ἱεροὺς, Βιβλίνου τε πώματος.
Κἀν τῷδε μόχθῳ πτηνὸς εἰσπίπτει δόμους
Κῶμος πελειῶν. Λοξίου γὰρ ἐν δόμοις
Ἀτρέστως ναίουσ'. ὡς δ' ἀπέσπεισαν μέθυ,
Κεῖς αὐτὸ χείλη πώματος κεχρημέναι, 1185
Καθῆκαν, εἷλκον δ' εὐπτέρους ἐς αὐχένας.
Καὶ ταῖς μὲν ἄλλαις ἄνοσος ἦν λοιβὴ θεοῦ.
Ἡ δ' ἕζετ', ἔνθ' ὁ καινὸς ἔσπεισεν γόνος,
Ποτοῦ τ' ἐγεύσατ'. εὐθὺς εὔπτερον δέμας
Ἔσεισε, κἀβάκχευσεν, ἐκ δ' ἔκλαγξ' ὄπα 1190
Ἀξύνετον, αἰάζουσ'· ἐθάμβησεν δὲ πᾶς
Θοινατόρων ὅμιλος ὄρνιθος πόνους.
Θνήσκει δ' ἀσπαίρουσα, φοινικοσκελεῖς
Χηλὰς παρεῖσα. γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη
Ὑπὲρ τραπέζης ἧκ' ὁ μαντευτὸς γόνος. 1195
Βοᾷ δέ, τίς μ' ἔμελλεν ἀνθρώπων κτανεῖν;
Σήμαινε πρέσβυ. σὴ γὰρ ἡ προθυμία,
Καὶ πῶμα χειρὸς σῆς ἐδεξάμην πάρα.
Εὐθὺς δ' ἐρευνᾷ γραῖαν ὠλένην λαβὼν,
Ἐπ' αὐτοφώρῳ πρέσβυν ὡς ἔχοντ' ἕλοι. 1200
Ὤφθη δὲ, καὶ κατεῖπ' ἀναγκασθεὶς μόλις,
Τόλμας Κρεούσης, πώματός τε μηχανάς.
Θεῖ δ' εὐθὺς ἔξω, συλλαβὼν θοινάτορας,
Ὁ πυθόχρηστος Λοξίου νεανίας.
Κἀν κοιράνοισι Πυθικοῖς σταθεὶς, λέγει. 1205
Ὦ γαῖα σεμνὴ, τῆς Ἐρεχθέως ὕπο
Ξένης γυναικὸς, φαρμάκοισι θνήσκομεν.
Δελφῶν δ' ἄνακτες ὥρισαν πετρορριφῆ
Θανεῖν ἐμὴν δέσποιναν οὐ ψήφῳ μιᾷ,
Τὸν ἱερὸν ὡς κτείνουσαν, ἔν τ' ἀνακτόροις 1210
Φόνον τιθεῖσαν. πᾶσα δὲ ζητεῖ πόλις
Τὴν ἀθλίως σπεύδουσαν ἀθλίαν ὁδόν.
Παίδων γὰρ ἐλθοῦσ' εἰς ἔρον Φοίβου πάρα,
Τὸ σῶμα κοινῇ τοῖς τέκνοις ἀπώλεσεν.

Σύστημα.

χο. Οὐκ ἔστ', οὐκ ἔστι θανάτου 1215
Παρατροπὰ μελέᾳ μοι.
Φανερὰ γὰρ, φανερὰ τάδ' ἤδη
Σπονδᾶς ἐκ Διονύσου βοτρύων θοᾶς
Ἐχίδνας σταγόσι μιγνυμένας φόνῳ,
Φανερὰ θύματα νερτέρων. 1220
Συμφοραὶ μὲν ἐμῷ βίῳ,
Λεύσιμοι δὲ καταφθοραί.
Δέσποινα, τίνα
Φυγὰν πτερόεσσαν, ἢ
Χθονὸς ὑπὸ σκοτίους μυχοὺς πορευθῶ. 1225

Officiosè ministrans illis. Namque ex hydriis aquam
Manibus fundebat lauacra, & adolebat
Myrrha succum, & aureis poculis
Praerat ipse, sibiipsi vendicans hoc ministerium.
Postquam verò conuiuium *ad tibias venit, & ad poculum*
Nouum, senex dixit, oportere auferre
Parua pocula vinaria, & magna adferre,
Vt citius venirent isti ad voluptatem animorum.
Erat tum labor adferentium argentea
Atque aurea vasa. Ipse verò capiens eximium,
Tanquam nouo iam hero gratificaturus,
Dedit *plenum vas, iaciens in vinum*
Efficax venenum, quod dicunt ei dedisse
Dominam, vt nouus filius lucem relinqueret hoc necatus,
Et nemo hoc norat. in manibus verò habenti
Libationem cum aliis filio declarato,
Dixit aliquis ex domesticis conuitium.
Ille verò vt qui nutritus fuisset in tẽplo, & inter *peritos va-*
Omen malum *hoc esse duxit, & iussit alium nouum* (*tes,*
Craterem impleri: priorem verò libationem dei
Dat terra, effundit humi, *omnibúsque edicit vt effundant,*
Silentium verò subiit omnes. *Implemus autem vere*
Crateras sacros, & vino Biblino.
Et in hoc labore, irruit in domum volucre
Agmen columbarum (Apollinis enim in templo
Tutò habitant) postquam autem gustauerunt vinum
Et in ipsum rostra potus cupida
Demiserunt & traxerunt pennata in guttura:
Caeteris quidem erat innoxius potus dei:
Qua verò consederat, vbi nouus filius vinum effuderat,
Et quae gustarat potum, statim alatum corpus
Concussit, & bacchari coepit, & cum clangore vocem emisit
Obscuram, gemens. obstupuit autem totus
Conuiuarum coetus ob columbae labores.
Moritur autem palpitans, & purpureos
Pedes demittens. Nuda tum ex vestibus membra
Supra mensam demisit vaticinio declaratus filius,
Clamátque: quis hominum voluit me occidere?
Indica ô senex. tuum enim fuit hoc promptum ministerium,
Et poculum à tua accepi manu.
Statim verò inquirit senile brachium prehendens,
Vt in ipso facto senem praesentem caperet.
Deprehensus autem est manifestè, & coactus vix declarauit
Facinus Creusa, & machinationes poculi.
Currit verò statim foras secum ducens conuiuas
Apollinis vaticinio renunciatus filius,
Et stans inter proceres Pythicos dixit:
O sancta terra, ab hac Erechthide
Peregrina muliere, venenis extinguimur.
Delphorum verò principes decreuerunt, vt iactis lapidibus
Moriatur mea domina, non vno suffragio: (*obruta*
Vt quae virum Deo sacrum interficere voluerit, & in tẽplo
Caedem committere conata sit. tota verò quaerit ciuitas
Illam, quae huc maturauit miserum iter.
Liberorum enim procreandorum *desiderio ad* Phoebum
Corpus suum *vnà cum liberis perdidit.* (*profecta,*

Systema.

Cho. *Non est, non est mortis*
Effugium mihi miserae.
Manifesta enim sunt, *manifesta* sunt *haec iam*
Per *libationes celeres ex Bacchi botris* vuísque
Mixtas guttis echidnae ad ferendam puero *necem.*
Manifesta sunt *sacrificia mortuorum:*
Calamitates quidem meae vitae,
Pernicies verò corpus *lapidibus obruentes.*
O domina, quanam
Alata fuga, aut
Sub tenebricosos secessus terrae

Ibo, mortis lapidibus allatum
Exitium fugiens, aut quadriiugorum equorum
Celerrimam vngulam... usúmq; velocissimum côscendês,
In puppes nauium confugiens? (aut
Non licet cuiquam latere, nullus latere potest, nisi volens
Deus ipsum surripiat, occultet & ex periculo eripiat.
Quidnam ô misera domina es
Animo passura: Ergo volentes
Afficere aliquo malo alios, ipsa
Patiemur hoc ipsum, vt ipsa iustitia flagitat.

Trochæi.

Cre. Ministræ inuestigamur ad funestam necem,
Pythio suffragio damnata, dedor autem ad supplicium.
Cho. Scimus o misera, tuas calamitates, tu non es felix.
Cre. Quò fugiam igitur: vix enim abstuli pedem extra mala,
Ne morerer. furti autem huc perueni, elapsa ex manib. hostiû.
Cho. Quonam alio, nisi ad aram: Cr. Quid verò mihi proderit hoc?
Cho. Non est fas occidere supplicem. Cr. At lege pereo.
Cho. Manibus quidem capta. Cr. Atque illi sunt ministri
Huc festinant strictis ensibus. Ch. Sede nunc ad aram.
Etiamsi enim hic moriaris: tamê interfectoribus tuis (tuna.
Piacula ex tua cæde côciliabis. ferêda autem est præsens for

IAMBI.

Ion. O taurina prædite facie Cephise pater,
Qualem viperam hanc genuisti: aut ignis
Draconem ex oculis emittentem lethalem flammam,
Cui omnis audacia inest, neque minor est
Gorgoneis guttis, quibus me voluit interficere.
Prehendite, vt eius pulchros cincinnos
Comæ lacerent saxa Parnassi,
Vnde saltu de saxo deiicietur.
Bona autem fortuna fauit mihi, priusquam ad ciuitatem
Athenarum venirem: & sub nouerca essem.
Inter socios enim expertus sum mentem
Tuam quantum malum mihi sis, & quàm inimica.
Complexa enim me intra tuam domum,
Confestim sublatum demisisses in Plutonis domum.
Sed nec ara, nec Apollinis templum
Seruabit te. Tui verò miseratio mihi potius debetur,
Et matri meæ. Et si enim mihi corpus
Eius abest: tamen nomen nunquam abest.
Videte hanc veneficam, dolum ex dolo
Qualem nexuerit: non horruit aram dei,
Tanquam non datura pœnas factorum suorum.
Cre. Interdico tibi ne me interficias,
Et meo ipsius, & dei nomine, ad cuius aram stamus.
Ion. Quid vero res tibi & Phœbo commune est?
Cre. Corpus hoc deo sacrum do habendum, i. deuoueo.
Ion. Et tamen interfecisti filium dei?
Cre. Verum non amplius eras Apollinis, sed patris tui.
Ion. Sed fuimus, patris enim substantiam meá esse, méq; ex illo natum dico. (tu n. non amplius es in eius potestate.
Cre. Ergo tûc quidé eius. F. eras. Nunc verò egó sû tua domina.
Ion. Non pie facis, ego verò tunc pius eram.
Cre. Interfeci enim te existentem hostem meæ familiæ.
Ion. Num armatus veni in tuam terram?
Cre. Maxime: incendisti enim iam domum Erechthei.
Ion. Quibus facibus, aut qua flamma ignis?
Cre. Erás administraturus mea, me inuita occupans.
Ion. Patre concedente terram, quam armis acquisiuit.
Cre. Quæ vero societas est Æolis posteris cum vrbe Palladis?
Ion. Armis eam liberauit, non verbis.
Cre. Fuit igitur auxiliator, non autem habitator, nec dominus (huius agri.
Con. Ergo occidisti me metu futuri:
Cre. Ne morerer, si tu non morereris, at regno potireris.
Ion. Inuides quod pater inuenit me, cùm tu careas liberis?
Cre. Tu ergo eorum, qui carent liberis, diripies domos?
Ion. Nobis igitur saltem hereditatis paternæ nulla erit portio?

Πορευθῶ, θανάτου λευσίμου
Ἄταν ἀποφεύγουσα, τεθρίππων
Ὠκίσταν χαλᾶν ἐπιβᾶσ', ἢ
Πρύμνας ἐπὶ ναῶν;
Οὐκ ἔστι λαθεῖν, ὅτε μὴ χρῄζων
Θεὸς ἐκκλέπτει. 1230
Τί ποτ', ὦ μελέα δέσποινα, μένει
Ψυχῇ σε παθεῖν; ἆρα θέλοντες
Δρᾶσαί τι κακὸν τοὺς πέλας, αὐτοὶ
Πεισόμεθ', ὥσπερ τὸ δίκαιον. 1235

Τροχαῖοι.

κρέ. Πρόσπολοι, διωκόμεσθα θανασίμους ἐπὶ σφαγὰς
Πυθίῳ ψήφῳ κρατηθεῖσ', ἔκδοτος δὲ γίγνομαι.
χο. Ἴσμεν, ὦ τάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς, ἵν' εἶ τύχης.
κρέ. Ποῖ φύγω δῆτ'; ἐκ γὰρ οἴκων προὔλαβον μόλις πόδα
Μὴ θανεῖν· κλοπῇ δ' ἀφῖγμαι, διαφυγοῦσα πολεμίους. 1240
χο. Ποῖ δ' ἂν ἄλλοσ' ἢ 'πὶ βωμόν; Κρ. καὶ τί μοι πλέον τόδε;
χο. Ἱκέτιν οὐ θέμις φονεύειν. Κ. τῷ νόμῳ δέ γ' ὄλλυμαι.
χο. Χειρία γ' ἁλοῦσα. Κ. καὶ μὴν οἵδ' ἀγωνισταὶ πικροὶ
Δεῦρ' ἐπείγονται ξιφήρεις. Χο. ἵζε νῦν πυρᾶς ἔπι.
Κἂν θάνῃς γὰρ ἐνθάδ' οὖσα, τοῖς ἀποκτείνασί σε 1245
Προστρόπαιον αἷμα θήσεις. Οἰστέον δὲ τὴν τύχην.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἰων. Ὦ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισοῦ πατρὸς,
Οἵαν ἔχιδναν τήνδ' ἔφυσας, ἢ πυρὸς
Δράκοντ' ἀναβλέποντα φοινίαν φλόγα.
Ἧ τόλμα πᾶσ' ἔνεστιν, οὐδ' ἥσσων ἔφυ 1250
Γοργοῦς σταλαγμῶν, οἷς ἔμελλέ με κτανεῖν.
Λάζυσθ', ἵν' αὐτῆς τοὺς ἀκηράτους πλόκους
Κόμης καταξήνωσι Παρνασοῦ πλάκες,
Ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκηθήσεται.
Ἐσθλοῦ δ' ἔκυρσα δαίμονος, πρὶν ἐς πόλιν 1255
Μολεῖν Ἀθηνῶν, χὑπὸ μητρυιὰν πεσεῖν.
Ἐν συμμάχοις γὰρ ἀναμετρήσας φρένας
Τὰς σὰς, ὅσον μοι πῆμα δυσμενής τ' ἔφυς.
Εἴσω γὰρ ἄν με περιβαλοῦσα δωμάτων,
Ἄρδην ἂν ἐξέπεμψας εἰς ᾅδου δόμους. 1260
Ἀλλ' οὔτε βωμὸς, οὔτ' Ἀπόλλωνος δόμος,
Σώσει σ'. ὁ δ' οἶκτος ὁ σὸς, ἐμοὶ κρείσσων πάρα
Καὶ μητρὶ τἠμῇ. καὶ γὰρ εἰ τὸ σῶμά μοι
Ἄπεστιν αὐτῆς, τοὔνομ' οὐκ ἄπεστί πω.
Ἴδετε τὴν πανοῦργον, ἐκ τέχνης τέχνην 1265
Οἵαν ἔπλεξε· βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ,
Ὡς οὐ δίκην δώσουσα τῶν εἰργασμένων.
κρέ. Ἀπεννέπω σε μὴ κατακτείνειν ἐμὲ,
Ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς, τοῦ θεοῦ θ' ἵν' ἕσταμεν.
ἰων. Τί δ' ἐστὶ Φοίβῳ σοί τε κοινὸν ἐν μέσῳ; 1270
κρέ. Ἱερὸν τὸ σῶμα τῷ θεῷ δίδωμ' ἔχειν.
ἰων. Κἄπειτ' ἔκτεινες φαρμάκοις τὸ τοῦ θεοῦ;
κρέ. Ἀλλ' οὐκέτ' ἦσθα Λοξίου, πατρὸς δὲ σοῦ.
ἰων. Ἀλλ' ἐγενόμεσθα, πατρὸς δ' οὐσίαν λέγω.
κρέ. Οὐκοῦν τότ' ἦσθα· νῦν δ' ἐγὼ, σὺ δ' οὐκέτ' εἶ. 1275
ἰων. Οὐκ εὐσεβεῖς γε, τἀμὰ δ' εὐσεβῆ τότ' ἦν.
κρέ. Ἔκτεινα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.
ἰων. Οὔτοι σὺν ὅπλοις ἦλθον εἰς τὴν σὴν χθόνα;
κρέ. Μάλιστα. κἀπίμπρης δ' Ἐρεχθέως δόμους.
ἰων. Ποίοισι πανοῖς, ἢ πυρὸς ποίᾳ φλογί; 1280
κρέ. Ἔμελλες οἰκεῖν τἄμ', ἐμοῦ βίᾳ λαβών.
ἰων. Πατρός γε γῆν διδόντος, ἣν ἐκτήσατο.
κρέ. Τοῖς Αἰόλου δὲ πῶς μετῆν τῆς Παλλάδος;
ἰων. Ὅπλοισιν αὐτὴν, οὐ λόγοις ἐρρύσατο.
κρέ. Ἐπίκουρος οἰκήτωρ γ' ἂν οὐκ εἴη χθονός. 1285
ἰων. Κἄπειτα τοῦ μέλλειν μ' ἀπέκτεινες φόβῳ;
κρέ. Ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.
ἰων. Φθονεῖς, ἄπαις οὖσ', εἰ πατὴρ ἐξηῦρέ με;
κρέ. Σὺ τῶν ἀτέκνων δῆτ' ἀναρπάσεις δόμους;
ἰων. Ἡμῖν δέ γ' ἀλλὰ πατρικῆς οὐκ ἦν μέρος; 1290

κρέ. Ὅσ᾽ ἀσπὶς ἔγχος θ᾽, ἥδε σοι παμπησία.
ἴων. Ἔκλειπε βωμὸν καὶ θεηλάτους ἕδρας.
κρέ. Τὴν σὴν ὅπου σοι μητέρ᾽ ἐστὶ νουθέτει.
ἴων. Σὺ δ᾽ οὐχ ὑφέξεις ζημίαν, κτείνουσ᾽ ἐμέ;
κρέ. Ἤν γ᾽ ἐντὸς ἀδύτων τῶνδέ με σφάξαι θέλῃς. 1295
ἴων. Τίς ἡδονή σοι θεοῦ θανεῖν ἐν στέμμασι;
κρέ. Λυπήσομέν τιν᾽, ὧν λελυπήμεθ᾽ ὕπο.
ἴων. Φεῦ. Δεινόν γε θνητοῖς τοὺς νόμους ὡς οὐ καλῶς
Ἔθηκεν ὁ θεός, οὐδ᾽ ἀπὸ γνώμης σοφῆς.
Τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους, βωμὸν οὐχ ἵζειν ἐχρῆν, 1300
Ἀλλ᾽ ἐξελαύνειν, οὐδὲ γὰρ ψαύειν καλὸν
Θεοῖς πονηρὰν χεῖρα· τοῖσι δ᾽ ἐνδίκοις
Ἱερὰ καθίζειν, ὅστις ἠδικεῖτ᾽, ἐχρῆν,
Καὶ μὴ 'πὶ ταὐτὸ τοῦτ᾽ ἰόντ᾽ ἔχειν ἴσον,
Τόν τ᾽ ἐσθλὸν ὄντα τόν τε μὴ, θεῶν πάρα. 1305
πυ. Ἐπίσχες ὦ παῖ· τρίποδα γὰρ χρηστήριον
Λιποῦσα, θριγκοῦ τοῦδ᾽ ὑπερβάλλω πόδα,
Φοίβου προφῆτις, τρίποδος ἀρχαῖον νόμον
Σῴζουσα, πασῶν Δελφίδων ἐξαίρετος.
ἴων. Χαῖρ᾽ ὦ φίλη μοι μῆτερ, οὐ τεκοῦσά περ. 1310
πυ. Ἀλλ᾽ οὖν λεγόμεθά γ᾽· ἡ φάτις δ᾽ οὔ μοι πικρά.
ἴων. Ἤκουσας ὥς μ᾽ ἔκτεινεν ἥδε μηχαναῖς;
πυ. Ἤκουσα, καὶ σύ γ᾽ ὠμὸς ὢν, ἁμαρτάνεις.
ἴων. Οὐ χρή με τοὺς κτείνοντας ἀνταπολλύναι;
πυ. Προγόνοις δάμαρτες δυσμενεῖς ἀεί ποτε. 1315
ἴων. Ἡμεῖς δὲ μητρυιαῖς γε πάσχοντες κακῶς.
πυ. Μὴ ταῦτα· λείπων ἱερὰ, καὶ στείχων πάτραν.
ἴων. Τί δή με δρᾶν χρὴ νουθετούμενον χρεών;
πυ. Καθαρὸς Ἀθήνας ἐλθ᾽ ὑπ᾽ οἰωνῶν καλῶν.
ἴων. Καθαρὸς ἅπας τοι, πολεμίους ὃς ἂν κτάνῃ. 1320
πυ. Μὴ σύ γε· παρ᾽ ἡμῶν δ᾽ ἔκλαβ᾽ οὓς ἔχω λόγους.
ἴων. Λέγοις ἄν· εὔνους δ᾽ οὖσ᾽ ἐρεῖς ὅσ᾽ ἂν λέγῃς.
πυ. Ὁρᾷς τόδ᾽ ἄγγος χερὸς ὑπ᾽ ἀγκάλαις ἐμαῖς;
ἴων. Ὁρῶ παλαιὰν ἀντίπηγ᾽ ἐν στέμμασιν.
πυ. Ἐν τῇδέ σ᾽ ἔλαβον νεογενὲς βρέφος ποτέ. 1325
ἴων. Τί φῄς; ὁ μῦθος εἰσενήνεκται νέος.
πυ. Σιγῇ γὰρ εἶχον αὐτά· νῦν δὲ δείκνυμεν.
ἴων. Πῶς οὖν ἔκρυπτες τόδε λαβοῦσ᾽ ἡμᾶς πάλαι;
πυ. Ὁ θεός σ᾽ ἐβούλετ᾽ ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν.
ἴων. Νῦν δ᾽ οὐχὶ χρῄζει; τῷδε γνῶναι με χρή; 1330
πυ. Πατέρα κατειπὼν τῆσδέ σ᾽ ἐκπέμπει χθονός.
ἴων. Σὺ δ᾽ ἐκ κελευσμῶν, ἢ πόθεν σῴζεις τάδε;
πυ. Ἐνθύμιόν μοι τότε τίθησι Λοξίας.
ἴων. Τί χρῆμα δρᾶσαι; λέγε, πέραινε σοὺς λόγους.
πυ. Σῶσαι τόδ᾽ εὕρημ᾽ ἐς τὸν ὄντα νῦν χρόνον. 1335
ἴων. Ἔχει δέ μοι τί κέρδος ἢ τίνα βλάβην;
πυ. Ἐνθάδε κέκρυπται σπάργαν᾽ οἷς ἐνῆσθα σύ.
ἴων. Μητρὸς τάδ᾽ ἡμῖν ἐκφέρεις ζητήματα.
πυ. Ἐπεί γ᾽ ὁ δαίμων βούλεται· πάροιθε δ᾽ οὔ.
ἴων. Ὦ μακαρία μοι φασμάτων ἥδ᾽ ἡμέρα. 1340
πυ. Λαβὼν νυν αὐτὰ τὴν τεκοῦσαν ἐκπόνει.
Πᾶσαν δ᾽ ἐπελθὼν Ἀσιάδ᾽ Εὐρώπης θ᾽ ὅρους,
Γνώσῃ τάδ᾽ αὐτός. τοῦ θεοῦ δ᾽ ἕκατί σε
Ἔθρεψά τ᾽ ὦ παῖ, καὶ τάδ᾽ ἀποδίδωμί σοι,
Ἃ κεῖνος ἀκέλευστόν μ᾽ ἐβουλήθη λαβεῖν, 1345
Σῶσαί θ᾽· ὅτου δ᾽ ἐβούλεθ᾽ οὕνεκ᾽, οὐκ ἔχω λέγειν.
Ἤιδει δὲ θνητῶν οὔτις ἀνθρώπων τάδε
Ἔχοντας ἡμᾶς, οὐδ᾽ ἵν᾽ ἦν κεκρυμμένα.
Καὶ χαῖρ᾽· ἴσον γάρ σ᾽ ὡς τεκοῦσ᾽ ἀσπάζομαι.
Ἄρξαι δ᾽ ὅθεν σὴν μητέρα ζητεῖν σε χρή. 1350
Πρῶτον μὲν εἴ τις Δελφίδων τεκοῦσά σε,
Ἐς τούσδε ναοὺς ἐξέθηκε παρθένος.
Ἔπειτα δ᾽ εἴ τις Ἑλλάς. ἐξ ἡμῶν δ᾽ ἔχεις
Ἅπαντα, Φοίβου θ᾽, ὃς μετέσχε τῆς τύχης.
ἴων. Φεῦ φεῦ· κατ᾽ ὄσσων ὡς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ, 1355
Ἐκεῖσε τὸν νοῦν δοὺς, ὅθ᾽ ἡ τεκοῦσά με
Κρυφαῖα νυμφευθεῖσ᾽, ἀπημπόλα λάθρᾳ,
Καὶ μαστὸν οὐχ ὑπέσχεν, ἀλλ᾽ ἀνώνυμος

Cre. *Quaecunque clypeus, hastáque, haec tibi vniuersa possessio.*
Ion. *Relinque aram & numine plenas sacrásque sedes.*
Cre. *Erudias tuam matrem, vbicunque est.*
Ion. *Num tu non dabis poenas me interficiens?*
Cre. *Siquidem intra haec adyta velis me interficere?*
Ion. *Quae voluptas tibi* est mors inter coronas & ornaméta *Dei?*
Cre. *Afficiemus dolore quẽdã eorũ, à quib. dolore fuimus affecta.*
Ion. *Proh Mirum certè* est, *quod hominibus non rectè leges*
Posuerit Deus, neque sapienti consilio:
Iniustos enim ad aram sedere non conueniebat,
Sed depelli inde: neque enim honestum est *attrectare*
Deos manu iniusta: sed iustos
Ad sacras aras sedere oportebat, quicũq; iniuria afficeretur,
Non autẽ in eundẽ hunc locũ venientẽ par beneficiũ *im-*
A dijs & iustum & iniustum virum. *(petrare*
Py. *Contine te ò fili. Tripodem enim fatidicum*
Ego relinquens septum istud supero pede,
Phoebi sacerdos, antiquam obseruationem tripodis (seruãs,
Seruãs, electa ex omnib. Delphicis mulierib. ad hoc mini-
Ion. *Salue ò chara mihi mater, quamuis* me *non pepereris.*
Py. *Sed tamen dicamur, haec n. appellatio mihi non* est *ingrata.*
Ion. *Audiuisti vt haec me interfecit* suis *dolis?*
Py. *Audiui, & tu crudelitate peccas.*
Ion. Nonne *decet interfectores meos vicissim à me perdi?*
Py. *Semper* sunt *infestae vxores* priuignis. *(ipsis*
Ion. *Et nos sumus* infesti *nouercis, quum maleficiis afficimur* ab
Py. *Non haec relinquens sacra & discedens in patriam?*
Ion. *Quid igitur me facere conuenit abs te admonitum?*
Py. *Vade purus Athenas bonis auibus.*
Ion. *Purus est certè quisquis occidit hostes.*
Py. *Ne tu sic facias: à nobis, quos habeo sermones, accipe.*
Ion. *Dicas: beneuola enim existens dices quaecunque dices.*
Py. *Vides hoc vas sub mea manus vlnis?*
Ion. *Video arculam antiquam inuolutam coronis.*
Py. *In hac te accepi infantem olim recens natum.*
Ion. *Quid ais? Hic sermo nouus affertur.*
Py. *Clam enim habui haec, nunc verò ostendimus.*
Ion. *Quomodo igitur occultasti hoc, cùm acceperis nos dudum?*
Py. *Deus te voluit in templo habere ministrum.*
Ion. *An nunc non vult? vnde hoc possum scire?*
Py. *Indicans patrem dimittit te ex hac terra.*
Ion. *Tu verò an iussu alicuius, aut vnde seruas haec?*
Py. *In animo mihi hoc posuit Apollo.*
Ion. *Quam rem vt age* *re? dic, perfice tuos sermones.*
Py. *Vt seruarem hoc inuentum ad praesens vsque tempus.*
Ion. *Quid autem lucri, aut damni mihi fert istud?*
Py. *Hic occultatus fuisti fasciis scisne tu?*
Ion. *Matris haec nobis profers inquirenda indicia.*
Py. *Quando deus hoc vult, antea enim non voluit.*
Ion. *O dies, quae faustas res mihi monstras.*
Py. *Accipe nunc haec & sedulò quaere matrem.*
Totam verò percurrens Asiam, Europaeque fines,
Agnosces haec signa ipse. propter deum verò te
Alui, ò fili, & tibi haec reddo,
Quae ille voluit me accipere iniussam,
Et seruare: cuius verò rei causa hoc voluerit, dicere nõ possũ.
Nullus verò mortalium hominum sciebat haec
Nos habere, nec vbi essent recondita.
Sed vale: perinde enim ac mater diligo te.
Incipias verò vnde oportet quaerere tuam matrem.
Primùm quidem, si qua Delphica pariens te,
In hoc templum exposuerit puella.
Deinde verò an aliqua Graeca: ex nobis verò habes
Omnia, & Phoebo, qui est socius tuae fortunae.
Ion. *Heu, heu ab oculis vt humidas emitto lacrymas,*
Illud animo cogitans quod mater mea
Clam nupta, vendidit ac exposuit me clam,
Et non praebuit vbera, sed ignotus ego

In Dei templo habui vitam seruilem.
Dei quidem consilia fuerunt *bona: Fortuna verò*
Mala. tempore enim, quo me oportebat in vlnis
Matris deliciari, & aliquam voluptatem percipere vitæ, eo
Priuatus sum charissima matris alimento.
Misera etiam est mater, quæ eandem miseriam
Tulit, filij amittens gaudia.
Et nunc accipiens hanc arcam feram deo
Donarium, vt nihil inueniam eorum, *quæ non cupio.*
Si enim serua me peperit aliqua,
Deterius esset *inuenisse matrem, quàm omittere tacentem.*
O Phœbe templis hanc dedico tuis.
Sed quid facio? an dei benignitati
Repugno? qui indicia matris seruauit mihi.
Aperienda sunt hæc, & audendum,
Fatum enim nemo præterire potest vnquam.
O sacra ornamenta, curnam mihi abscondita fuistis,
Et vos vincula, in quibus ea, quæ mihi chara erãt, custodita (sunt?
Ecce operculum arculæ rotundæ,
Quomodo non consenuit ob quoddam diuinum consilium,
Et caries abest à nexibus. quod verò interfuit
Tempus, longum iam est *illis thesauris.*

Cre. *Quodnam insperatarum* rerum *spectaculum video?*
Cho. *Tacere tu sæpe etiam antea nouisti mihi.*
Cre. *Mihi non est amplius silendum, ne me moneas,*
Video enim arcam, quam ego exposui olim,
Et te ô fili, infantem adhuc tenerum existentem
Ad antra Cecropis, & ad rupibus cinctas Macras.
Relinquam igitur hanc arã, etiamsi nunc mihi moriẽdũ sit.
Ion. *Prehendite hanc. diuinitus enim in furorem versa desiliit,*
Relinquens simulachra aræ: vincite brachia.
Cre. *Iugulare me ne desinatis, quia corripiens retinebo*
Et hanc arcam, *& te* fili, *& res tuas* hic *reconditas.*
Ion. *Annon* sunt *hæc atrocia? vador sermone.*
Cre. *Non, sed amicis tuis inuentus es amicus.*
Ion. *Egone amicus tuus? & tamen me clam interfecisti?*
Cre. *Imò filius es: siquidem hoc est parentibus charissimum.*
Ion. *Desine* dolos *nectere. Coarguam enim ego te probè.*
Cre. *Vtinam in eum* locum *venerim ô fili, vt eum* scopum quò collineo, *sagittis assequar.*
Ion. *Vacuáne* est *hæc arca, an tegit aliquid, quo sit plena?*
Cre. *Tua indusia, quibus te exposui ego.*
Ion. *Dicésne ipsorum* indusiorum notas *priusquam inspicias?*
Cre. Dicam. *Etsi nõ dicã, mori iubẽs volo*, mortem non recuso.
Ion. *Dic, quia ista tua fiducia habet aliquid singulare.*
Cre. *Videte texturam, quam ego puella quondam existẽs texui.*
Ion. *Qualemnam? multa* enim sunt *textura puellarum.*
Cre. *Non absolutam, sed veluti rudimentum radij.*
Ion. *Quam habet figuram? vt me non hic capias.*
Cre. *Gorgon quidem* est *in medio staminis peplorum.*
Ion. *O Iupiter, quod fatum nos venatur?*
Cre. *Et in ora* est *cincta serpentibus, Ægidis in modum.*
Ion. *Ecce. Hæc est textura, vt inuenimus fatalia.*
Cre. *O vetus virgineum opus mearum telarum.*
Ion. *Estne* signum *aliquod præter hoc, an hoc solo felix es?*
Cre. *Dracones* præterea sunt, opus *quoddã antiquũ, aureis genis*
Ion. *Donũ Mineruæ, qua liberos inter* serpẽtes *alẽ iubet?* (insignes.
Cre. *Ad imitationem antiqui Erichthonij.* (*aurea ornamenta?*
Ion. *Ad quid faciẽdũ? in quẽ vsum, dic* mihi, addita sunt hæc
Cre. *Vt ferret puer recens natus hæc monilia, ô fili.*
Ion. *Insunt isti* dracones. *tertiũ autẽ* signum *cupio cognoscere.*
Cre. *Coronam ex olea imposui tibi tum,*
Quam primum Palladis edidit scopulus,
Quæ si adhuc adest, nondum reliquit folia virentia,
Sed viret, cùm ex non marcescente olea sit facta.
Ion. *O charissima mihi mater, vt lubens te aspicio,*
Et allabor ad tuas genas lubenter.

Ἐν θεοῦ μελάθροις εἶχον οἰκέτην βίον.
Τὰ τοῦ θεοῦ μὲν, χρηστά· τοῦ δὲ δαίμονος, 1360
Βαρέα. χρόνον γὰρ, ὅν μ' ἐχρῆν ἐν ἀγκάλαις
Μητρὸς τρυφῆσαι, καί τι τερφθῆναι βίου,
Ἀπεστερήθην φιλτάτης μητρὸς τροφῆς.
Τλήμων δὲ χἠ τεκοῦσά μ', ὡς ταὐτὸν πάθος
Πέπονθε, παιδὸς ἀπολέσασα χαρμονάς. 1365
Καὶ νῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπηγ', οἴσω θεῷ
Ἀνάθημ', ἵν' εὕρω μηδὲν ὧν οὐ βούλομαι.
Εἰ γάρ με δούλη τυγχάνει τεκοῦσά τις,
Εὑρεῖν κάκιον μητέρ', ἢ σιγῶντ' ἐᾶν.
Ὦ Φοῖβε, ναοῖς ἀνατίθημι τήνδε σοῖς. 1370
Καίτοι τί πάσχω; τοῦ θεοῦ προθυμίᾳ
Πολεμῶ, τὰ μητρὸς σύμβολ' ὃς σέσωκέ μοι.
Ἀνοικτέον τάδ' ἐστὶ, καὶ τολμητέον.
Τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐχ ὑπερβαίην ποτ' ἄν.
Ὦ στέμμαθ' ἱερὰ, τί ποτέ μοι κεκεύθατε, 1375
Καὶ σύνδεθ', οἷσι τἄμ' ἐφρουρήθη φίλα;
Ἰδοὺ περίπτυγμ' ἀντίπηγος εὐκύκλου,
Ὡς οὐ γεγήρακ' ἔκ τινος θεηλάτου,
Εὐρώς τ' ἄπεστι πλεγμάτων. ὁ δ' ἐν μέσῳ
Χρόνος πολὺς δὴ τοῖσδε θησαυρίσμασι. 1380
κρέ. Τί δῆτα φάσμα τῶν ἀνελπίστων ὁρῶ;
χο. Σιγᾶν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶδά μοι.
κρέ. Οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά. μή με νουθέτει.
Ὁρῶ γὰρ ἄγγος, οὗ 'ξέθηκ' ἐγώ ποτε,
Σέ γ', ὦ τέκνον μοι, βρέφος ἔτ' ὄντα νήπιον, 1385
Κέκροπος ἐς ἄντρα, καὶ Μακρὰς πετρηρεφεῖς.
Λείψω δὲ βωμὸν τόνδε, κεἰ θανεῖν με χρή.
Λάζυσθε τήνδε. θεομανὴς γὰρ ἥλατο
ἴων. Βωμοῦ λιποῦσα ξόανα. δεῖτε δ' ὠλένας.
κρέ. Σφάζοντες οὐ λήγοιτ' ἄν, ὡς ἀνθέξομαι 1390
Καὶ τῆσδε, καὶ σοῦ, τῶν τε σῶν κεκρυμμένων.
ἴων. Τάδ' οὐχὶ δεινά; ῥυσιάζομαι λόγῳ.
κρέ. Οὐκ, ἀλλὰ σοῖς φίλοισιν εὑρίσκῃ φίλος.
ἴων. Ἐγὼ φίλος σός; κᾆτά μ' ἔκτεινες λάθρᾳ;
κρέ. Παῖς γ', εἰ τόδ' ἐστὶ τοῖς τεκοῦσι φίλτατον. 1395
ἴων. Παῦσαι πλέκουσα. λήψομαι δ' ἐγὼ καλῶς.
κρέ. Εἰς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεύω, τέκνον.
ἴων. Κενὸν τόδ' ἄγγος, ἢ στέγει πλήρωμά τι;
κρέ. Σά γ' ἔνδυθ', οἷσί σ' ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε.
ἴων. Καὶ τοὔνομ' αὐτῶν ἐξερεῖς πρὶν εἰσιδεῖν; 1400
κρέ. Κἂν μὴ φράσω γε, κατθανεῖν ὑφίσταμαι.
ἴων. Λέγ'. ὡς ἔχει τι δεινόν ἥ γε τόλμα σου.
κρέ. Σκέψασθ', ὃ παῖς ποτ' οὖσ' ὕφασμ' ὕφην' ἐγώ.
ἴων. Ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφάσματα.
κρέ. Οὐ τέλεον. οἷον δ' ἐκδίδαγμα κερκίδος. 1405
ἴων. Μορφὴν ἔχον τίν', ὥς με μὴ ταύτῃ λάβῃς;
κρέ. Γοργὼ μὲν ἐν μέσοισιν ἠτρίοις πέπλων.
ἴων. Ὦ Ζεῦ, τίς ἡμᾶς ἐκκυνηγετεῖ πότμος;
κρέ. Κεκρασπέδωται δ' ὄφεσιν, αἰγίδος τρόπον.
ἴων. Ἰδού. τόδ' ἐσθ' ὕφασμα, θέσφαθ' ὡς εὑρίσκομεν. 1410
κρέ. Ὦ χρόνιον ἱστῶν παρθένευμα τῶν ἐμῶν.
ἴων. Ἔστιν τι πρὸς τοῖσδ', ἢ μόνῳ τῷδ' εὐτυχεῖς;
κρέ. Δράκοντες, ἀρχαῖόν τι παγχρύσῳ γένυι.
ἴων. Δώρημ' Ἀθάνας, ἣ τέκν' ἐντρέφειν λέγει;
κρέ. Ἐριχθονίου γε τοῦ πάλαι μιμήματα. 1415
ἴων. Τί δρᾶν; τί χρῆσθαι; φράζε μοι, χρυσώματι.
κρέ. Δέραια παιδὶ νεογόνῳ φέρειν, τέκνον.
ἴων. Ἔνεισιν οἵδε. τὸ δὲ τρίτον ποθῶ μαθεῖν.
κρέ. Στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε,
Ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος εἰσηνέγκατο.
Ὃς εἴπερ ἔστιν, οὔποτ' ἐκλείπει χλόην, 1420
Θάλλει δ' ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου γεγώς.
ἴων. Ὦ φιλτάτη μοι μῆτερ, ἄσμενός σ' ἰδὼν,
Πρὸς ἀσμένας πέπτωκα σὰς παρηΐδας.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

κρέ. Ω τέκνον, ὦ φῶς ματρὶ, κρεῖσσον ἡλίου, 1425
Συγγνώσεται γὰρ ὁ θεὸς, ἐν χεροῖν σ' ἔχω,
Αελπτον εὕρημ', ὃν κατὰ γᾶς ἐνέρων
Χθονίων, μετὰ Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν.
ἴων. Αλλ' ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἐν χεροῖν σέθεν
Ο κατθανών τε, κοὐ θανὼν φαντάζομαι. 1430

Στροφὴ β'.

κρέ. Ιὼ, ἰώ. λαμπρᾶς αἰθέρος ἀναπτυχαὶ,
Τίν' αὐδὰν ἀΰσω;
Βοάσω; πόθεν μοι
Συνέκυρσ' ἀδόκητος ἡδονά;
Πόθεν δ' ἐλάβομεν χαράν; 1435
ἴων. Εμοὶ γενέσθαι πάντα μᾶλλον ἄν ποτε
Μῆτερ παρέστη τοῦδ', ὅπως σὸς εἴμ' ἐγώ.

Στροφὴ γ'.

κρέ. Ετι φόβῳ τρέμω. Ιων. μῶν οὐκ ἔχειν μ' ἔχουσα;
κρέ. Τὰς γὰρ ἐλπίδας ἀπέβαλον πρόσω.
Ιὼ γύναι, πόθεν ἔλαβες ἐμὸν βρέφος εἰς ἀγκάλαν. 1440
Τίν' ἀνὰ χεῖρα δόμους ἔβα Λοξίου;
ἴων. Θεῖον τόδε. ἀλλὰ τἀπίλοιπα τῆς τύχης
Εὐδαιμονοῖμεν, ὡς τὰ πρόσθε, δυστυχῆ.

Στροφὴ δ'.

κρέ. Τέκνον, οὐκ ἀδάκρυτος ἐκλοχεύῃ.
Γόοις δὲ ματρὸς ἐκ χερῶν ὁρίζῃ. 1445
Νῦν δὲ γενειάσιν πάρα σέθεν πνέω,
Μακαριωτάτας τυχοῦσ' ἡδονᾶς.
ἴων. Τοὐμὸν λέγουσα, καὶ τὸ σὸν κοινῶς λέγεις.

Στροφὴ ε'.

κρέ. Απαιδες οὐκ ἐσμὲν, οὐδ' ἄτεκνοι.
Δῶμα δ' ἑστιοῦται, γᾶ δ' ἔχει τυράννους. 1450
Ανηβᾷ δ' Ερεχθεὺς, ὅ, τε γηγενέτας
Δόμος, οὐκέτι νύκτα δέρκεται,
Αλίου δ' ἀναβλέπει λαμπάσι.
ἴων. Μῆτερ, παρών μοι καὶ πατὴρ, μετασχέτω
Τῆς ἡδονῆς τῆσδ', ἧς ἔδωχ' ὑμῖν ἐγώ. 1455

Στροφὴ ς'.

κρέ. Ω τέκνον, τί φῄς; Ιων. οἷον οἷον ἀνελέγχομαι.
κρέ. Πῶς ἄπαις; ἄλλοθεν γέγονας γὰρ ἄλλοθεν;
ἴων. Ως μοι νόθον με παρθένευμ' ἔτικτε σόν.

Στροφὴ ζ.

κρέ. Οὐχ ὑπὸ λαμπάδων,
Οὐδὲ χορευμάτων, 1460
Υμέναιος ἐμὸς, τέκνον,
Ετικτε σὸν κάρα.
ἴων. Αἰ, αἴ. πέφυκα δυσγενὴς μῆτερ πόθεν;

Στροφὴ η'.

κρέ. Ιστω Γοργοφόνα. Ιων. τί τοῦτ' ἔλεξας;
κρέ. Α σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς 1465
Τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει.
ἴων. Λέγεις μοι δόλια, κοὐ σαφῆ τάδε.
κρέ. Παρ' ἀηδόνιον πέτραν Φοίβῳ.
ἴων. Τί Φοῖβον αὐδᾷς;
κρέ. Κρυπτόμενον λέχος ηὐνάσθην. 1470
ἴων. Λέγ'. ὡς ἐρεῖς τι κεδνὸν, εὐτυχές τέ μοι.

Στροφὴ θ'.

κρέ. Δεκάτῳ δέ σε μηνὸς ἐν κύκλῳ,
Κρύφιον ὠδῖν' ἔτικον Φοίβῳ.
ἴων. Ω φίλτατ' εἰποῦσ', εἰ λέγεις ἐτήτυμα.

Στροφὴ ι'.

κρέ. Παρθένια δ' ἐμᾶς ματέρος 1475
Σπάργαν' ἀμφίβολά σοι τάδε
Ενῆψα, κερκίδος ἐμᾶς πλάνους.
Γάλακτι δ' οὐκ ἐπέσχον, οὐδὲ μαστῷ
Τροφεῖα ματρὸς, οὐδὲ λουτρὰ χεροῖν.
Ανὰ δ' ἄντρον ἔρημον, 1480
Οἰωνῶν γαμφηλαῖς

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Cre. *O fili, ô lumen matris, præstantius sole*
(Ignoscet enim mihi *deus) in manibus te habeo*
Insperatum inuentum, quem sub terra mortuorum
Mortuum, & cum Proserpina existimabam habitare.
Ion. *At ô chara mihi mater, in manibus tuis*
Mortuus, & non mortuus imaginatione videor.

Strophe II.

Cre. *Io, io, splendentis atheris orbes explicati,*
Quam vocem sonabo?
Clamabo? vnde mihi
Occurrit insperata voluptas?
Vnde accepimus hoc gaudium?
Ion. *Omnia citius mihi euentura esse,* *(sim ego.*
O mater, in mentē venit, vt existimarē, *quā hoc, quòd eius*

Strophe III.

Cre. *Adhuc metu tremo* Io. *An, ne non habeas me, quem habes?*
Cre. *Has enim spes procul absceceram.*
Io mulier, vnde accepisti mearum infantem vlnarum?
Per *quam manum venit* ad *domum Apollinis?*
Ion. *Diuinum hoc* est. *At in cateris fortuna* rebus
Beatissimi, quia res *priores* fuerunt *infelices.*

Strophe IV.

Cre. *Fili, non sine lacrymis éditus es,*
Et cum *lamentis ex manibus matris exterminatus es.*
Nunc verò ad tuas genas spiro,
Beatissima compos facta voluptatis.
Ion. *Meum* fatum *commemorans, tuum etiam commune dicis.*

Strophe V.

Cre. *Sine liberis non amplius sumus, neque orba.*
Et mea domus colitur, & habet dominos.
Repubescit autem Erecthеus, & terrigena
Domus non amplius noctem videt,
Solis verò facibus illustrata lucem *rursus intuetur.*
Ion. *Mater, cùm pater mihi iam adsit, sit socius*
Huius voluptatis, quam prabui vobis ego.

Strophe VI.

Cre. *O fili, quid ais?* I. *Qualis, qualis* filius *arguor?* qualis inue-
Cre. *Quid dixisti? aliunde igitur natus es, aliunde?* *(nion*
Ion. *Hos mihi, tua virginitas peperit me nothum.*

Strophe VII.

Cre. *Non sub facibus,*
Non cum *tripudiis*
Hymenaus meus, ô fili,
Peperit tuum caput.
Ion. *Heu, heu. Vndenam* igitur *ignobilis* ego, *mater, natus sū?*

Strophe VIII.

Cre. *Sciat Gorgonis interfectrix.* I. *Quid hoc dixisti?*
Cre. *Qua scopulis in meis*
Rupem oleis consitam ac oliuiferam *incolit.*
Ion. *Dicis mihi obscura, nec manifesta hac.*
Cre. *Ad rupem lusciniis celebrem Phœbo.*
Ion. *Quid narras Phœbum?*
Cre. *Furtiuo lecto iuncta sum.*
Ion. *Perge, quia dicis aliquid gloriosum & faustum mihi.*

Strophe IX.

Cre. *In decima verò reuolutione mensis*
Occultum partum peperi Phœbo.
Ion. *O gratissima locuta, si modò vera dicis.*

Strophe X.

Cre. *Virginales verò mea matris*
Fascias circumiectas tibi
Indui, varium opus mei radij.
Lacte verò tibi *non prabui neque mamma,*
Alimenta matris, neque lauacra manibus.
Sed in antro deserto
Auium rostris

Cædes epulúmque futurus i. laniandus ac vorandus, *ad*
Plutonem & mortem à me tunc *eiectus es.*

Ion. *O dira mater ausa.*

Strophe XI.

Cre. *Metu constricta, tuam*
Animam perdidi, fili.
Et occidi te inuita.

Ion. *Et à me non piè cæsa mortua es.*

Strophe XII.

Cre. *Heu, misera quidem tunc* fuit *fortuna,*
Misera verò & hæc sunt.
Voluimur illinc (rebus,
Huc ærũnis, & modò huc, modò illuc agitamur aduersis
Secundisq́; rebus rursus, lætisque mutata fortuna fruimur
Mutantur enim crebrò fortunæ *flatus,* (interdum.
Maneat eadem fortuna, *sufficiant superiora mala: nunc*
Verò quidam secundus ventus ex malis ortus est, ô fili.

IAMBI.

Cho. *Nemo putet quidquam hominibus vnquam*
Insperatum esse, considerans ea, quæ nunc accidunt.

Ion. *O quæ iam mutasti sexcentos mortales,*
Vt essent infelices, & rursus valde felices essent,
Fortuna, ad quale monumentum vitæ venimus,
Vt matrẽ fere caderẽ, & indigna facinora mater *patere-*
Heu. Profectò in lucidis solis circumuolutionibus (*tur.*
Licet hæc omnia quotidie discere.
Charum igitur inuentum te mater inuenimus,
Et genus nihil culpandum nobis, quod ad hoc attinet.
Cætera verò ad te solam volo dicere.
Huc accede. In aurem enim hos sermones dicere volo,
Et offundere tenebras his rebus, hæc tenebris velare.
Vide tu mater, ne, cũ lapsa fueris virgo, (destino cõgressu:
Morbus aliquis *fuerit in occultis nuptiis,* & peccaris clã-
Deinde tui peccati *causam* culpámque *Deo tribuas.*
Meam verò turpitudinem effugere conans,
Peperisse me dicas Phœbo, cùm non pepereris ex Deo.

Cre. *Non, per eam, quæ quondam curru vecta tulit opem,*
Victoriam Mineruam, Ioui aduersus terrigenas,
Nullus mortalium est tibi pater, ô fili:
Sed qui te educauit Apollo Rex.

Ion. *Quomodo igitur suum filium dedit alteri patri,*
Ex Xuthóque dicit me natum esse filium?

Cre. *Progenitum quidem ex eo te non dicit esse, sed ei donat te*
Ex se natum. Etenim amicus amico
Dare queat suum filium heredem domus.

Ion. *Deus quidem verax* est, *aut frustrà vaticinatur,*
Meam meritò perturbans, mater, mentem.

Cre. *Audi igitur nunc quæ mihi in mentem venerunt, ô fili,*
Cùm velit tibi deus benefacere, in regiam
Domum te collocat. Dei enim filius *si dicereris,* ac esses,
Nunquam vniuersam hæreditatem haberes.
Neque nomen patris. Quomodo enim haberes hæredita
tem Dei, *cuius ego nuptias*
Occultaui ipsa, & te interfeci clam?
Ille igitur te iuuans alteri patri attribuit.

Ion. *Non ita segniter ea,* quæ dicis, *ego persequor,* nõ tã facilè
Sed interrogabo Phœbum, templum ingressus, (credo.
Vtrum sim filius hominis, an Phœbi.
Ehem. quis supra sacras ædes exoriens ac emicans,
Deorum ostendit faciem solis instar splendentem?
Fugiamus ô mater, ne deorum numina
Spectemus, nisi sit opus nos ea videre.

Min. *Ne fugite. non enim hostem me fugitis,*
Sed amicam vobis, & Athenis, & hîc existentem.
Veni autem tuæ terræ cognominis
Pallas festinans cursu ab Apolline huc missa,
Qui in conspectum quidem vestrum venire noluit,
Ne veniat in mediam reprehensionẽ præteritorũ facinorũ.

φόνευμα, θοίναμά τ' εἰς ἀΐδαν ἐκβάλῃ.

ἴων. Ὦ δεινὰ τλᾶσα μῆτερ.

Στροφὴ ια'.

κρέ. Ἐν φόβῳ καταληφθεῖσα, σὰν
Ψυχὰν ἀπέβαλον, τέκνον. 1485
Ἔκτεινά σ' ἄκουσα.

ἴων. Ἐξ ἐμοῦ τ' οὐχ ὁσί' ἔθνησκες.

Στροφὴ ιβ'.

κρέ. Ἰώ, δειναὶ μὲν τότε τύχαι,
Δεινὰ δὲ καὶ τάδε.
Ἑλισσόμεθ' ἐκεῖθεν 1490
Ἐνθάδε δυστυχίαισιν,
Εὐτυχίαις τε πάλιν.
Μεθίσταται δὲ πνεύματα.
Μενέτω. τὰ πάρος ἅλις κακά. νῦν
Δ' ἐγένετό τις οὖρος ἐκ κακῶν, ὦ παῖ. 1495

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Μηδεὶς δοκείτω μηδὲν ἀνθρώπων ποτὲ
Ἄελπτον εἶναι πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.

ἴων. Ὦ μεταβαλοῦσα μυρίους ἤδη βροτῶν,
Καὶ δυστυχῆσαι, καὖθις αὖ πρᾶξαι καλῶς,
Τύχη, παρ' οἵαν ἤλθομεν στάθμην βίου, 1500
Μητέρα φονεῦσαι, καὶ παθεῖν ἀνάξια.
Φεῦ. ἆρ' ἐν φαενναῖς ἡλίου περιπτυχαῖς
Ἔνεστι πάντα τάδε καθ' ἡμέραν μαθεῖν.
Φίλον μὲν οὖν σ' εὕρημα μῆτερ ηὕρομεν,
Καὶ τὸ γένος οὐδὲν μεμπτὸν ὡς ἡμῖν τόδε. 1505
Τὰ δ' ἄλλα πρὸς σὲ βούλομαι μόνην φράσαι.
Δεῦρ' ἔλθ'. ἐς οὖς γὰρ τοὺς λόγους εἰπεῖν θέλω,
Καὶ περικαλύψαι τοῖς πράγμασι σκότον.
Ὅρα σὺ μῆτερ, μὴ σφαλεῖσα παρθένος,
Ἐγγίνεται νοσήματ' εἰς κρυπτοὺς γάμους. 1510
Ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθῇς τὴν αἰτίαν.
Καὶ τοὐμὸν αἰσχρὸν ἀποφυγεῖν πειρωμένη,
Φοίβῳ τεκεῖν με φῄς, τεκοῦσ' οὐκ ἐκ θεοῦ.

κρέ. Μὰ τὴν παρασπίζουσαν ἅρμασίν ποτε
Νίκην Ἀθηνᾶν Ζηνὶ γηγενεῖς ἔπι. 1515
Οὐκ ἔστιν ὅστις σοι πατὴρ θνητῶν, τέκνον,
Ἀλλ' ὅσπερ ἐξέθρεψε Λοξίας ἄναξ.

ἴων. Πῶς οὖν τὸν αὐτοῦ παῖδ' ἔδωκ' ἄλλῳ πατρὶ,
Ξούθου τέ φησι παῖδά μ' ἐκπεφυκέναι;

κρέ. Πεφυκέναι μὲν οὐχί, δωρεῖται δέ σε 1520
Αὐτοῦ γεγῶτα. καὶ γὰρ ἂν φίλος φίλῳ
Δοίη τὸν αὑτοῦ παῖδα δεσπότην δόμων.

ἴων. Ὁ θεὸς ἀληθὴς, ἢ μάτην μαντεύεται,
Ἐμοῦ ταράσσει μῆτερ εἰκότως φρένα.

κρέ. Ἄκουε δὴ νῦν. ἅ μ' ἐσῆλθεν, ὦ τέκνον. 1025
Εὐεργετῶν σε Λοξίας, εἰς εὐγενῆ
Δόμον καθίζει. τοῦ θεοῦ δὲ λεγόμενος,
Οὐκ ἔσχες ἄν ποτ' οὔτε παγκληρίας δόμων,
Οὔτ' ὄνομα πατρός. πῶς γὰρ, οὗ γ' ἐγὼ γάμους
Ἔκρυπτον αὐτὴ, καί σ' ἀπέκτεινον λάθρα; 1030
Ὁ δ' ὠφελῶν σε, προστίθησ' ἄλλῳ πατρί.

ἴων. Οὐχ ὧδε φαύλως αὔτ' ἐγὼ μετέρχομαι.
Ἀλλ' ἱστορήσω Φοῖβον εἰσελθὼν δόμους,
Εἴτ' εἰμὶ θνητοῦ πατρὸς, εἴτε Λοξίου.
Ἔα. τίς οἴκων θυοδόκων ὑπερτελὴς 1535
Ἀνθήλιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν;
Φεύγωμεν, ὦ τεκοῦσα, μὴ τὰ δαιμόνων
Ὁρῶμεν, εἰ μὴ καιρός ἐσθ' ἡμᾶς ὁρᾶν.

ἀθη. Μὴ φεύγετ'. οὐ γὰρ πολεμίαν με φεύγετε,
Ἀλλ' ἔν τ' Ἀθήναις, κἀνθάδ' εὐμενῆ. 1040
Ἐπώνυμος δὲ σῆς ἀφικόμην χθονὸς,
Παλλὰς, δρόμῳ σπεύσασ' Ἀπόλλωνος πάρα,
Ὃς ἐς μὲν ὄψιν σφῷν μολεῖν οὐκ ἠξίου,
Μὴ τῶν πάροιθε μέμψις ἐς μέσον μόλῃ,

Ἡμᾶς

Ἡμᾶς δ' ἔπεμψε τούσδε λόγους ὑμῖν φράσαι, 1545
Ὡς ἐκ τεκούσης σ' ἧς Ἀπόλλωνος γεγώς,
Δίδωσι δ' οἷς δέδωκεν, οὐ φύσασί σε,
Ἀλλ' ὡς κομίζῃ οἶκον εὐγενέστατον.
Ἐπεὶ δ' ἀνεώχθη πρᾶγμα μηνυθὲν τόδε,
Θανεῖν σε δείσας μητρὸς ἐκ βουλευμάτων, 1550
Καὶ τήνδε πρὸς σοῦ μηχαναῖς ἐρρύσατο.
Ἔμελλε δ' αὐτὰ διασιωπήσας ἄναξ,
Ἐν ταῖς Ἀθήναις γνωριεῖν ταύτην τε σὴν,
Σέ θ' ὡς πέφυκας τῆσδε, καὶ Φοίβου πατρός.
Ἀλλ' ὡς περαίνω πρᾶγμα, καὶ χρησμοὺς θεοῦ, 1555
Ἐφ' οἷς ἐζεύξατ' ἅρματ', εἰσακούσατον.
Λαβοῦσα τόνδε παῖδα, Κεκροπίαν χθόνα
Χώρει Κρέουσα, κἀς θρόνους τυραννικοὺς
Ἵδρυσον. ἐκ γὰρ τῶν Ἐρεχθέως γεγὼς,
Δίκαιος ἄρχειν τῆς γ' ἐμῆς ὅδε χθονός. 1560
Ἔσται δ' ἀν' Ἑλλάδ' εὐκλεής. οἱ τοῦδε γὰρ
Παῖδες γενόμενοι τέσσαρες ῥίζης μιᾶς,
Ἐπώνυμοι γῆς, κἀπιφυλίου χθονὸς
Λαῶν ἔσονται, σκόπελον οἳ ναίουσ' ἐμόν.
Τελέων μὲν ἔσται πρῶτος, εἶτα δεύτερος, 1565
Ὁπλῆτες Ἀργαδῆς τ' ἐμῆς τ' ἀπ' Αἰγίδος
Ἔμφυλον ἕξουσ' αἰγικορῆς. οἱ τῶνδε δ' αὖ
Παῖδες γενόμενοι σὺν χρόνῳ πεπρωμένῳ
Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις,
Χέρσους τε παράλους, ὃ σθένος τἠμῇ χθονὶ 1570
Δίδωσιν. ἀντίπορθμα δ' ἠπείροιν δυοῖν
Πεδία κατοικήσουσιν, Ἀσιάδος τε γῆς,
Εὐρωπίας τε. τοῦδε δ' ὀνόματος χάριν
Ἴωνες ὀνομασθέντες ἕξουσι κλέος.
Ξούθῳ δὲ καὶ σοὶ γίγνεται κοινὸν γένος. 1575
Δῶρος μὲν, ἔνθεν Δωρὶς ὑμνηθήσεται
Πόλις κατ' αἶαν Πελοπίαν. ὁ δεύτερος
Ἀχαιὸς, ὃς γῆς παραλίας Ῥίου πέλας
Τύραννος ἔσται, κἀπισημανθήσεται
Κείνου καλεῖσθαι λαὸς ὄνομ' ἐπώνυμος. 1580
Καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἔπραξε. πρῶτα μὲν,
Ἄνοσον λοχεύει σ', ὥστε μὴ γνῶναι φίλους.
Ἐπεὶ δ' ἔτικτες τόνδε παῖδα, κἀπέθου
Ἐν σπαργάνοισιν, ἁρπάσαντ' ἐς ἀγκάλας,
Ἑρμῆν κελεύει δεῦρο πορθμεῦσαι βρέφος, 1585
Ἔθρεψέ τ', οὐδ' εἴασεν ἐκπνεῦσαι βίον.
Νῦν οὖν σιώπα, παῖς ὅδ' ὡς πέφυκε σὸς,
Ἵν' ἡ δόκησις Ξοῦθον ἡδέως ἔχῃ,
Σύ τ' αὖ τὰ σαυτῆς ἀγάθ' ἔχουσ' ἴῃς, γύναι.
Καὶ χαίρετ'. ἐκ γὰρ τῆσδ' ἀναψυχῆς πόνων, 1590
Εὐδαίμον' ὑμῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι.

Τροχαῖοι.

ἴων. Ὦ Διὸς Παλλὰς μεγίστου θύγατερ, οὐκ ἀπιστίᾳ
Σοὺς λόγους ἐδεξάμεσθα. πείθομαι δ' εἶναι πατρὸς
Λοξίου καὶ τῆσδε, καὶ πρὶν τοῦτο δ' οὐκ ἄπιστον ἦν.
κρέ. Τἀμὰ νῦν ἄκουσον. αἰνῶ Φοῖβον οὐκ αἰνοῦσα πρίν. 1595
Οὕνεχ' οὗ ποτ' ἠμέλησε παιδὸς, ἀποδίδωσί μοι.
Αἵδε δ' εὐωποὶ πύλαι μοι, καὶ θεοῦ χρηστήρια
Δυσμενῆ πάροιθεν ὄντα. νῦν δὲ καὶ ῥόπτρων χέρας
Ἡδέως ἐκκρημνάμεσθα, καὶ προσεννέπω πύλας.
ἀθη. Ἤνεσ', οὕνεκ' εὐλογεῖς θεὸν μεταβαλοῦσ' ἀεί ποτε. 1600
Χρόνια μὲν τὰ τῶν θεῶν πως, εἰς τέλος δ' οὐκ ἀσθενῆ.
κρέ. Ὦ τέκνον, στείχωμεν οἴκους. ἀθη. στείχεθ', ἕψομαι δ' ἐγώ.
κρέ. Ἀξία γ' ἡμῶν ὁ δουρὸς καὶ φιλοῦσά γε πόλιν,
ἀθη. Εἰς θρόνους γ' ἵζου παλαιούς. Κρ. ἄξιον τὸ κτῆμά μοι.
χο. Ὦ Διὸς Λητοῦς τ' Ἄπολλον, χαῖρ'. ὅτῳ δ' ἐλαύνεται 1605
Συμφοραῖς οἶκος, σέβοντα δαίμονας θαρσεῖν χρεών.
Εἰς τέλος γὰρ οἱ μὲν ἐσθλοὶ τυγχάνουσιν ἀξίων,
Οἱ κακοὶ δ', ὥσπερ πεφύκασ', οὔποτ' εὖ πράξειαν ἄν.

Nos verò misit vt hos sermones vobis dicamus,
Quòd hæc peperit te ex Apolline patre.
Dat autem te quibus dedit, qui te non genuerunt,
Sed hoc facit, *vt accipias*, h. *ib. atque domum nobilissimam.*
Postquam verò res hæc est aperta, indicio declarata,
Metuens ne tu morereris ex matris insidiis,
Neue hæc abs te machinis tuis sublata periret, ita vos à morte *liberauit.*
Hæc autem Rex Apollo *statuerat reticere,*
Et Athenis declarare hanc esse tuam matrem,
Et te ex hac, & Apolline patre natum esse.
Sed vt finiam rem, & dei oracula, ca, (veniretis *audite*
Propter quæ iuncti fuistis curribus, i. currus iunxistis, vt huc
Accipiens hunc filium ad *Cecropiam terram*
Vade Creusa, & in thronis regiis eum
Colloca. *Nam ex Erechthei* posteris *natum*
Hunc æquum est *imperare mea terra.*
Erítque per totam G*ræciam clarus. Huius enim*
Filij quatuor ex vna radice nati,
*Cognomin*es *terræ, distributique in tribus agri*
Populorum erunt, qui rupem meam habitant.
Geleon quidem primus erit. deinde secundum Ionis F.
Hopletem, tertium, *Argades, &* quartum denominatum à *mea Ægide* (*Horum autem*
Ægicoreis habebunt tribulem, ac suæ tribus principem.
Liberi progeniti cum tempore fatali,
Cycladas incolent insulares vrbes, i. in insulis cycladibus
Orásque maritimas quod robur agro meo (conditas,
Dat: opposita verò littora duarum continentium
Inhabitabunt, & campos Asiaticæ terræ,
Et Europææ. Ob huius verò Ionis *nomen*
Iones nominati habebunt gloriam.
Xutho verò & tibi commune liberorum *genus erit,*
Dorus quidem vnde Dorica celebrabitur
Ciuitas. In agro verò Pelopio alter filius erit
Achæus, qui maritimæ terræ prope Rhium
Dominus erit, & insigniter gloriabitur
Populus se de illius nomine cognominem appellari,
Rectè verò Apollo omnia fecit. primum quidem,
Sine dolore parere te fecit, vt non rescirent amici.
Postquam verò peperisti hunc puerum, & imposuisti
Fasciis, arreptum in vlnas
Mercurium iubet ferre infantem huc,
Illúmque aluit, nec passus est animam efflare.
Nunc igitur tace, quòd hic puer sit tuus,
Vt hæc opinio Xuthum delectet,
Et tu vicissim tua bona habeas, ô mulier.
Et valete: ex hac enim respiratione laborum
Denuncio vobis magnas felicitates. Trochæi.

Ion. *O Pallas maximi Iouis filia, non per incredulitatem*
Tuos sermones recepimus. Credo verò me esse filium *patris*
Apollinis, & huius, & prius hoc non erat incredibile.

Cre. *Mea verba nunc audi: laudo Phœbum, non laudans antea,*
Quòd quem antea neglexit filium, nunc *reddit mihi.*
Hæ verò templi *portæ mihi* nunc sunt *formosæ, & Dei oracula* nunc sunt grata, (annulisque *manus*
Quæ prius erant infesta. Nunc igitur etiam ex marculis
Libenter suspendimus, & saluto portas.

Min. *Laudo, quòd deum laudes mutata tandem voluntate.*
Tarda quidē quodāmodo sunt deorū auxilia, sed tādē non (sunt *infirma.*

Cre. *O fili, eamus domum.* M. *Ite, sequar verò ego.*

Cre. *Digna certa nobis comes via, & amās ciuitatis.* (*hæc possessio.*

Min. *In thronis āntiquis sede.* Cr. *Digna* est mag: iq; faciēd. *mihi*

Cho. *O Apollo Iouis & Latonæ* fili, *vale. Cuius igitur agitatur*
Domus calamitatibus si deos colat, illum cōfidere *oportet.*
Tandē n. boni quidem consequuntur digna pietate præmia.
Mali verò, vt digni sunt, nunquam felices erunt.

ARGVMENTVM HERCVLIS furentis.

HErcules cùm vxorem duxisset Megaram filiam Creontis, liberos ex ea procreauit: quos cùm reliquisset Thebis, ipse profectus est Argos vt certamina ab Eurystheo proposita conficeret. Superatis autem omnibus, tandem ad inferos descendit: & cùm longum ibi tempus moratus fuisset, apud viuos opinionem reliquit, quod obiisset. Thebani verò seditione commota aduersus Creontem principem, Lycum ex Eubœa in vrbem reduxerunt.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

AMPHITRYO.
MEGARA.
LYCVS.
IRIS.
LYSSA.i.rabies, vel furia.
NVNCIVS.
HERCVLES.
THESEVS.

Prologum autem agit Amphitryo.

EVRIPIDIS HERCVLES furens.

IAMBI.

Amph. *QVis mortalium non nouit eiusdem tori cum Ioue participem*
Argiuum Amphitryonem, quem olim Alcæus
Filius Persei genuit, patrem illum Herculis?
Qui tenuit has Thebas, vbi terrigena virorum
Satorum seges est nata, quorum generis Mars
Paruum numerum seruauit, qui Cadmi vrbem
Fœcundam reddunt liberis liberorum. Hinc natus est
Creon filius Menœcei, rex huius terræ.
Creon verò pater est huius Megaræ,
Quam olim omnes Cadmei, i. Thebani, in nuptiis
Tibia concelebrarunt, quum in meas
Domos inclytus Hercules ipsam duxit.
Relictis verò Thebis quò ego migraui,
Et Megara, & affinibus, filius meus
Muros Argiuos, & vrbem Cyclopicam
Incolere expetiuit, ex qua ego exul sũ, propterea quòd occidi
Electryonem meas autem calamitates
Lenire studens, & volens habitare in patria,
Magnum Eurystheo dat præmium, promittens fore, *vt omnino,* i. totum,
Orbem terrarum pacaret, siue à Iunonis
Stimulis vexatus siue fato aliquo simul cum vrgente.
Ac cæteros quidem labores exantlauit,
Ad extremum verò per fauces Tænari
Iuit ad Plutonis domum, *canem illum tricorporem,*
In lucem educturus, vnde non redit.
Est autem quidam vetus Thebanorum sermo,
Antea Lycum fuisse maritum Dircæ,
Dominum huius vrbis, quæ septem turres habet,
Priusquam terra dominarentur in equis albis equitantes
Amphion & Zethus filij Iouis.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ μαινομένου.

ΗΡακλῆς γήμας Μεγάραν τὴν Κρέοντος, παῖδας ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε· καταλιπὼν δὲ τούτους ἐν ταῖς Θήβαις, αὐτὸς εἰς Ἄργος ἦλθεν, Εὐρυσθεῖ τοὺς ἄθλους ἐκπονήσων. πάντων δὲ περιγενόμενος, ἐπὶ πᾶσιν εἰς ᾅδου κατῆλθε. καὶ πολὺν ἐκεῖ διατρίψας χρόνον, δόξαν ἀπέλιπε παρὰ τοῖς ζῶσιν, ὡς εἴη τεθνηκώς· στασιάσαντες δὲ οἱ Θηβαῖοι πρὸς τὸν δυνάστην Κρέοντα, Λύκον ἐκ τῆς Εὐβοίας κατήγαγον.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.
ΜΕΓΑΡΑ.
ΛΥΚΟΣ.
ΙΡΙΣ.
ΛΥΣΣΑ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.
ΘΗΣΕΥΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἀμφιτρύων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ μαινόμενος.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΤΙς τὸν Διὸς σύλλεκτρον οὐκ οἶδε βροτῶν,
Ἀργεῖον Ἀμφιτρύων', ὃν Ἀλκαῖός ποτε
Ἔτικτεν ὁ Περσέως, πατέρα τόνδ' Ἡρακλέος;
Ὃς τάσδε Θήβας ἔσχεν, ἔνθ' ὁ γηγενὴς
Σπαρτῶν στάχυς ἔβλαστεν, ὧν γένους Ἄρης 5
Ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον, οἳ Κάδμου πόλιν
Τεκνοῦσι παίδων παισίν. ἔνθεν ἐξέφυ
Κρέων Μενοικέως παῖς, ἄναξ τῆσδε χθονός.
Κρέων δὲ Μεγάρας τῆσδε γίγνεται πατήρ,
Ἣν πάντες ὑμεναίοισι Καδμεῖοί ποτε 10
Λωτῷ συνηλάλαξαν, ἡνίκ' εἰς ἐμοὺς
Δόμους ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς νιν ἤγετο.
Λιπὼν δὲ Θήβας, οὗ κατῳκίσθην ἐγώ,
Μεγάραν τε τήνδε, πενθερούς τε παῖς ἐμός,
Ἀργεῖα τείχη, καὶ Κυκλωπίαν πόλιν 15
Ὠρέξατ' οἰκεῖν, ἣν ἐγὼ φεύγω, κτανὼν
Ἠλεκτρύωνα. συμφορὰς δὲ τὰς ἐμὰς
Ἐξευμαρίζων, καὶ πάτραν οἰκεῖν θέλων,
Καθόδου δίδωσι μισθὸν Εὐρυσθεῖ μέγαν,
Ἐξημερῶσαι γαῖαν, εἴθ' Ἥρας ὕπο 20
Κέντροις δαμασθείς, εἴτε τοῦ χρεὼν μέτα.
Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐξεμόχθησεν πόνους.
Τὸ λοίσθιον δὲ, Ταινάρου διὰ στόμα
Βέβηκ' ἐς ᾅδου, τὸν τρισώματον κύνα
Εἰς φῶς ἀνάξων. ἔνθεν οὐχ ἥκει πάλιν. 25
Γέρων δὲ δή τις ἔστι Καδμείων λόγος,
Ὡς ἦν πάρος Δίρκης ὁ ἑυνήτωρ Λύκος,
Τὴν ἑπτάπυργον τήνδε δεσπόζων πόλιν,
Τὼ λευκοπώλω πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς
Ἀμφίον', ἠδὲ Ζῆθον, ἐκγόνω Διός. 30

Οὗ τοῦδε γέννας παῖς ὁ τῆσδε κληθεὶς,
Καδμεῖος οὐκ ὢν, ἀλλ' ἀπ' Εὐβοίας μολὼν,
Κτείνει Κρέοντα, καὶ κτανὼν ἄρχει χθονὸς,
Στάσει νοσοῦσαν τήνδ' ἐπεσπεσὼν πόλιν.
Ἡμῖν δὲ κῆδος ἐς Κρέοντ' ἀνημμένον, 35
Κακὸν μέγιστον ὡς ἔοικε γίγνεται.
Τοὐμοῦ γὰρ ὄντος παιδὸς ἐν μυχοῖς χθονὸς,
Ὁ κλεινὸς οὗτος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος,
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελεῖν θέλει,
Κτανὼν δάμαρτα, ὡς φόνῳ σβέσῃ φόνον, 40
Κἄμ', εἴ τι δὴ χρὴ κἄμ' ἐν ἀνδράσιν λέγειν,
Γέροντ' ἀχρεῖον, μή ποθ' οἵδ' ἠνδρωμένοι,
Μήτρωσιν ἐκπράξωσιν αἵματος δίκην.
Ἐγὼ δὲ, λείπει γάρ με τοῖσδ' ἐν δώμασι
Τροφὸν τέκνων οἰκουρὸν, ἡνίκα χθονὸς 45
Μέλαιναν ὄρφνην εἰσέβαινε παῖς ἐμὸς,
Σὺν μητρὶ τέκνα, μὴ θάνωσ' Ἡρακλέους,
Βωμὸν καθίζω τόνδε σωτῆρος Διὸς,
Ὃν καλλινίκου δορὸς ἄγαλμ' ἱδρύσατο
Μινύας κρατήσας οὑμὸς εὐγενὴς τόκος. 50
Πάντων δὲ χρεῖοι τάσδ' ἕδρας φυλάσσομεν,
Σίτων, ποτῶν, ἐσθῆτος, ἀστρώτῳ πέδῳ
Πλευρὰς τιθέντες. ἐκ γὰρ ἐσφραγισμένοι
Δόμων καθήμεθ' ἀπορίᾳ σωτηρίας.
Φίλων δὲ τοὺς μὲν οὐ σαφεῖς ὁρῶ φίλους, 55
Οἱ δ' ὄντες ὀρθῶς, ἀδύνατοι προσωφελεῖν.
Τοιοῦτον ἀνθρώποισιν ἡ δυσπραξία,
Ἧς μή ποθ' ὅστις καὶ μέσως εὔνους ἐμοὶ,
Τύχοι, φίλων ἔλεγχον ἀψευδέστατον.
Ὦ πρέσβυ, Ταφίων ὅς ποτ' ἐξεῖλες πόλιν, 60
Στρατηλατήσας κλεινὰ Καδμείων δορός.
με. Ὡς οὐδὲν ἀνθρώποισι τῶν θείων σαφές.
Ἐγὼ γὰρ οὔτ' ἐς πατέρ' ἀπηλάθην τύχης,
Ὃς οὕνεκ' ὄλβου μέγας ἐκομπάσθη ποτὲ,
Ἔχων τυραννίδ', ἧς μακραὶ λόγχαι πέρι 65
Πηδῶσ' ἔρωτι, σώματ' εἰς εὐδαίμονα.
Ἔχων δὲ τέκνα, κἀμ' ἔδωκε παιδὶ σῷ,
Ἐπίσημον εὐνὴν Ἡρακλεῖ συνοικίσας.
Καὶ νῦν ἐκεῖνα μὲν θανόντ' ἀνέπτατο.
Ἐγὼ δὲ καὶ σὺ μέλλομεν θνῄσκειν, γέρον, 70
Οἵ θ' Ἡράκλειοι παῖδες, οὓς ὑπὸ πτεροῖς
Σώζω νεοσσοὺς, ὄρνις ὣς ὑφειμένους.
Οἳ δ' εἰς ἔλεγχον ἄλλος ἄλλοθεν πίτνων,
Ὦ μῆτερ, αὐδᾷ, ποῖ πατὴρ ἄπεστι γῆς;
Τί δρᾷ; πόθ' ἥξει; τῷ νέῳ δ' ἐσφαλμένοι, 75
Ζητοῦσι τὸν τεκόντ'. ἐγὼ δὲ διαφέρω
Λόγοισι μυθεύουσα. θαυμάζω δ' ὅταν
Πύλαι ψοφῶσι, πᾶς τ' ἀνίστησιν πόδα,
Ὡς πρὸς πατρῷον προσπεσούμενοι γόνυ.
Νῦν οὖν τίν' ἐλπίδ', ἢ πόρον σωτηρίας 80
Ἐξευμαρίζῃ, πρέσβυ; πρὸς σὲ γὰρ βλέπω.
Ὡς οὔτε γαίας ὅρι' ἂν ἐκβαῖμεν λάθρα,
(Φυλακαὶ γὰρ ἡμῶν κρείσσονες κατ' ἐξόδους)
Οὔτ' ἐν φίλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας
Ἔτ' εἰσὶν ἡμῖν. ἥντιν' οὖν γνώμην ἔχεις, 85
Λέγ' εἰς τὸ κοινὸν, μὴ θανεῖν ἕτοιμον ᾖ,
Χρόνον δὲ μηκύνωμεν ὄντες ἀσθενεῖς.
ἀμ. Ὦ θύγατερ, οὔτοι ῥᾴδιον τὰ τοιάδε
Φαύλως σπουδάσαντ' ἄνευ πόνου.
με. Λύπης τι προσδεῖς; ἢ φιλεῖς οὕτω φάος; 90
ἀμ. Καὶ τῷδε χαίρω, καὶ φιλῶ τὰς ἐλπίδας.
με. Κἀγώ. δοκεῖν δὲ τἀδόκητ' οὐ χρὴ, γέρον.
ἀμ. Ἐν ταῖς ἀναβολαῖς τῶν κακῶν ἔνεστ' ἄκη.
με. Ὁ δ' ἐν μέσῳ με λυπεῖ ὢν, δάκνει χρόνος.
ἀμ. Γένοιτ' ἂν, ὦ θύγατερ, οὔριος δρόμος 95
Ἐκ τῶν παρόντων τῶνδ' ἐμοὶ καὶ σοὶ κακῶν,
Ἔλθοι τ' ἔτ' ἂν παῖς οὑμὸς, εὐνήτωρ δὲ σός.
Ἀλλ' ἡσύχαζε, καὶ δακρυρρόους τέκνων

Cuius filius eodem quo pater nomine vocatus,
Non existens Thebanus, sed ex Eubœa profectus,
Occidit Creontem: quo interfecto, ipse imperat terræ,
Irruens in hanc urbem seditione laborantem.
Nobis verò affinitas cum Creonte contracta
Maximum, ut apparet, malum est.
Nam dum in penetralibus terræ est filius meus,
Ille inclytus huius terræ dominus Lycus
Liberos Herculis vult interficere,
Interfecta coniuge, ut cædem cæde extinguat,
Et me: (si modò inter viros numerare me quoque convenit,
Senem inutilem) ne aliquãdo illi postquam ad virilem ætatẽ (peruenerint,
Pœnas exigant cædis ab avunculis.
Ego verò (reliquit enim me in his ædibus,
Nutritorem liberorum & custodem domus, quando terræ
Obscuram caliginem ingressus est filius meus)
Cum matre, ne liberi Herculis moriantur,
Ad aram hanc Iovis servatoris sedeo,
Quam statuit, ut monumentum sit victricis hastæ,
Cum vicisset Minyas generosus filius meus.
Has autẽ sedes servamus constituti in *inopia rerũ omniũ,*
Cibi, potus, vestitus, in non strato solo
Latera ponentes. Etenim exclusi
E domo, sedemus ob desperationem salutis.
Amicorum verò alios quidem video non esse *veros amicos,*
Et qui verè sunt, non possunt nos adiuvare.
Eiusmodi inter homines res est *calamitas.*
In quã utinã nunquam qui vel mediocriter mihi sit *amicus,*
Incidat, certissimum indicem amicorum.
Me. *O senex qui Taphiorum olim cepisti urbem,*
Gloriosè dux creatus exercitus Thebanorum,
Quàm Deorum nullum consilium *certum* est *hominibus,*
Ego enim haud pedem refero ad patris fortunam,
Qui propter opes olim valde superbus erat,
Habens regnum propter quod longa hastæ
Saltãt eius occupãdi cupiditate, in beata corpora pricipũ.
Habens autem liberos: filio tuo me dedit,
Nobilem coniugem Herculi iungens matrimonio.
Et nunc illa quidem mortua avolaverunt.
Ego verò, & tu senex, moriemur,
Et liberi Herculis, quos sub alis
Pullos veluti gallina incubans servo.
Ipsi autem ad explorandum alius aliunde accedens,
O mater, inquit, ubinam terrarum abest pater?
Quid facit? quando veniet? ob iuventutis autẽ imbecillitatẽ,
Quærunt patrẽ. ego verò mentem ipsorum aliò *distraho,*
Verbis ipsos *consolans. Admiror verò quando*
Fores strident, & unusquisque attollit pedem,
Ut ad paternum se procellurí genu.
Nunc igitur quam spem, aut sedem salutis
Præbes ô senex? ad te enim respicio.
Nam neque terminos terræ clam egredi possumus,
(Sunt enim custodiæ in exitu nobis potentiores)
Neque in amicis spes salutis
Nobis est amplius. Sententiam igitur quam habes,
In medium profer, ne mors sit expedita nobis:
Sed tempus producamus, quia sumus infirmi.
Am. *O filia, non facile* est *talibus* in *rebus* (consiliũ quæras.
Segniter, & sine labore consilium dare. si seriò agas, bonũq;
Me. *Quid tristitia tibi deest: cur amas tantopere lucem?*
Am. *Ego verò & lætor ea, & spem amo.*
Me. *Et ego: sed non oportet sperare non speranda.*
Am. *In ipsa malorum mora insunt remedia.*
Me. *At tempus interiectum, quod est triste mordet me.*
Am. *Utinam, filia, contingat secundus cursus*
Ex præsentibus malis mihi, & tibi,
Ac veniat aliquando filius meus, tuus maritus.
Verum quiesce, & lacrymarum plenos liberis

Fontes aufer, & ipsos delini verbis,
Commentis fallens quamuis misera sint ista fallacie.
Laborãt n. tandẽq; cessant *etiã ipsa mortaliũ calamitates,*
Et flatus ventorum non semper robur habent,
Et qui felices sunt, non sunt perpetuò felices,
Omnia enim à se inuicem distant bifariam.
Ille autem optimus est *vir, qui spei*
Semper confidit: at desperare, hominis est *mali.*

MONOSTROPHICA.

Sublimia ad *atria, & senilem*
Lectum, circa baculos
Fulcrũ ponẽs, baculis vestigia firmans, *missus sũ lugubriũ*
Carminum cantator, vt cana auis
Verba tantum, & speciem nocturnam
Nocturnorum somniorum,
Tremula tantũ, sed tamen prõpta, ac officiosa verba pro-
Io liberi, liberi patre (fundens.
Carentes, ô senex,
Tuque mater infelix, quæ
Plutonis in *ædibus maritum* latentem
Deploras.
Ne defatigeris pedem: & lenta membra.
Tanquam ad saxeam
Rupem iugales
Equos emittentes, vt
Onus gestans equi currum trahentis,
Apprehende me *manibus, & veste,*
Vbi deficit imbecille pedis vestigium.
Senex senem deduc,
Ante inter æqualium labores,
Cui iuueniles simul ferro munita hasta
Iuueni olim aderant, celeberrimæ
Patriæ non probra.
Videte vt truces isti patris similes sint
Oculorum fulgores.
Infortunium verò nondum est relictum à liberis,
Neque periit gratia.
O Græcia belli socios
Quales quales amittes,
Cùm his priuaberis.

IAMBI.

Sed enim video dominum huius terræ
Lycum esse prope hanc domum.
Ly. *Herculis patrem, & vxorem,*
Si mihi conuenit, interrogo. cõuenit autem, siquidẽ dominus
Vester sum, interrogare quæ volo.
Quàm diu quæritis prorogare vitam?
Quam spem, aut quod auxilium videtis ne moriamini?
An patrem horum iacentem apud Plutonem
Venturum creditis, vt ita præter dignitatem
Luctum tollatis, quòd mori vos oporteat?
Tu quidem spargens per Græciam inanem iactationem,
Quòd particeps tui coniugij Iupiter nouũ filium *genuerit:*
Tu verò quod præstantissimi viri vxor vocata sis.
Quid verò præclari gestum est à tuo marito,
Quòd palustrem Hydram interfectam perdiderit?
Aut Nemeæum leonem: quem retibus captum
Strangulatione brachiorum se interfecisse dicit?
Hisne freti mecum *certatis? Horum igitur causa*
Non oportet mori liberos Herculis?
Qui habuit existimationem fortitudinis, cùm nihil esset,
In certamine ferarum, cæteris in rebus *non fortis,*
Qui nunquam clypeum habuit in sinistra manu,
Neque *venit prope hastam: sed arcum habens.*
Ignauissimum armorum genus, ad fugam paratus erat.
At viri fortitudinis indicium est *non arcus,*
Sed qui manens aspicit, & vicissim intuetur
Hastæ velocis sulcum, in acie constitutus.

Πηγὰς ἀφαίρει, καὶ παρευκήλει λόγοις,
Κλέπτουσα μύθοις ἀθλίους κλοπὰς ὅμως. 100
Κάμνουσι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἱ συμφοραὶ
Καὶ πνεύματ' ἀνέμων, οὐκ ἀεὶ ῥώμην ἔχει.
Οἵ τ' εὐτυχοῦντες, διὰ τέλους οὐκ εὐτυχεῖς.
Ἐξίσταται γὰρ πάντ' ἀπ' ἀλλήλων δίχα.
Οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, ὅστις ἐλπίσιν 105
Πέποιθεν αἰεί. τὸ δ' ἀπορεῖν, ἀνδρὸς κακοῦ.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

χο. Ὑπώροφα μέλαθρα, καὶ γεραιὰ
Δέμνι', ἀμφὶ βάκτροις
Ἔρεισμα θέμενος, ἐστάλην ἰηλέμων
Γόων ἀοιδὸς, ὥστε πολιὸς ὄρνις. 110
Ἔπεα μόνον, καὶ δόκημα νυκτιφαντὸν
Ἐννύχων ὀνείρων,
Τρομερὰ μὲν, ἀλλ' ὅμως πρόθυμα.
Ἰὼ τέκεα, τέκεα πατρὸς
Ἀπάτορ' ὦ γεραιὲ, 115
Σύ τε τάλαινα μᾶτερ, ἃ
Τὸν ἀΐδα δόμοις πόσιν
Ἀναστενάζεις.
Μὴ προκάμητε πόδα, βαρύ τε κῶλον,
Ὥστε πρὸς πετραῖον 120
Λέπας ζυγηφόρον
Πῶλον ἀνέντες. ὡς
Βάρος φέρων τροχηλάτοιο πώλου,
Λαβοῦ χερῶν, καὶ πέπλων,
Ὅτου λέλοιπε ποδὸς ἀμαυρὸν ἴχνος. 125
Γέρων γέροντα παρακόμιζε,
Τὸ πάρος ἐν ἡλίκων πόνοις,
Ὦ ξυνόπλα δόρατα νέα,
Νέῳ ξυνῶν ποτ' ἀκλεεστάτας
Πατρίδος οὐκ ὄνειδος. 130
Ἴδετε πατρὸς ὡς γοργῶπες αἵδε προσφερεῖς.
Ὀμμάτων αὐγαί.
Τὸ δὲ δὴ κακοτυχὲς, οὐ λέλοιπεν ἐκ τέκνων.
Οὐδ' ἀποίχεται χάρις.
Ἑλλὰς ὦ ξυμμάχους, 135
Οἵους οἵους ὀλέσασα
Τούσδ' ἀποστερήσῃ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τῆσδε κοίρανον χθονὸς,
Λύκον περῶντα τῶνδε δωμάτων πύλας,
λύ. Τὸν Ἡράκλειον πατέρα, καὶ ξυνάορον. 140
Εἰ χρή μ', ἐρωτῶ. χρὴ δ', ἐπεί γε δεσπότης
Ὑμῶν καθέστηχ', ἱστορεῖν ἃ βούλομαι.
Τίν' εἰς χρόνον ζητεῖτε μηκῦναι βίον;
Τίν' ἐλπίδ', ἀλκήν τ' εἰσορᾶτε μὴ θανεῖν;
Ἢ τὸν παρ' ᾅδῃ πατέρα τῶνδε κείμενον 145
Πιστεύεθ' ἥξειν, ὡς ὑπὲρ τὴν ἀξίαν
Τὸ πένθος αἴρεσθ', εἰ θανεῖν ὑμᾶς χρεών;
Σὺ μὲν καθ' Ἑλλάδ' ἐκβαλὼν κόμπους κενοὺς,
Ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς τέκοι νέον,
Σὺ δ', ὡς ἀρίστου φωτὸς ἐκλήθης δάμαρ. 150
Τί δὴ τὸ σεμνὸν σῷ κατείργασται πόσει,
Ὕδραν ἕλειον διολέσας κτανών;
Ἢ τὸν Νέμειον θῆρ'; ὃν ἐν βρόχοις ἑλὼν,
Βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν.
Τοῖσδ' ἐξαγωνίζεσθε; τῶνδ' ἄρ' οὕνεκα 155
Τοὺς Ἡρακλέους παῖδας οὐ θνήσκειν χρεών;
Ὃς ἔσχε δόξαν, οὐδὲν ὢν, εὐψυχίας,
Θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τἄλλα δ' οὐδὲν ἄλκιμος,
Ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾷ χερὶ,
Οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγὺς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων, 160
Κάκιστον ὅπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν.
Ἀνδρὸς δ' ἔλεγχος, οὐχὶ τόξ' εὐψυχίας.
Ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε κἀντιδέρκεται
Δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα, τάξιν ἐμβεβώς.

Ἔχει

Ἔχει δὲ τοὐμὸν οὐκ ἀναίδειαν, γέρον, 165
Ἀλλ' εὐλάβειαν. οἶδα γὰρ κατακτανὼν
Κρέοντα πατέρα τῆσδε, καὶ θρόνους ἔχων.
Οὔκουν τραφέντων τῶνδε, τιμωροὺς ἐμοὺς
Χρῄζω λιπέσθαι τῶν δεδραμένων δίκην.
Τὰ τοῦ Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει 170
Παιδός. τὰ δ' εἰς ἔμ', Ἡράκλεις, ἐμοὶ μέλει
Λόγοισι τὴν τοῦδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
Δεῖξαι. κακῶς γάρ σ' οὐκ ἐατέον κλύειν.
Πρῶτον μὲν οὖν τἄρρητ' (ἐν ἀρρήτοισι γὰρ
Τὴν σὴν νομίζω δειλίαν, Ἡράκλεες) 175
Σὺν μάρτυσιν θεοῖς, δεῖ μ' ἀπαλλάξαι σέθεν.
Διὸς κεραυνὸν δ' ἠρόμην, τέθριππά τε,
Ἐν οἷς βεβηκὼς, τοῖσι γῆς βλαστήμασι
Γίγασι πλευροῖς πτῆν' ἐναρμόσας βέλη,
Τὸν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασεν. 180
Τετρασκελές θ' ὕβρισμα Κενταύρων γένος
Φολόην ἐπελθὼν, ὦ κάκιστε βασιλέων,
Ἐροῦ τίν' ἄνδρ' ἄριστον ἐγκρίναιεν ἄν.
Ἢ οὐ παῖδα τὸν ἐμὸν, ὃν σὺ φῂς εἶναι δοκεῖν;
Δίρφυν τ' ἐρωτῶν, ἥ σ' ἔθρεψ' Ἀβαντίδα, 185
Οὐκ ἄν γ' ἐπαινέσειεν. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου,
Ἐσθλόν τι δράσας, μάρτυρ' ἂν λάβοις πάτραν.
Τὸ πάνσοφον δ' εὕρημα, τοξήρη σαγὴν
Μέμφῃ. κλύων νυν τ' ἀπ' ἐμοῦ, σοφὸς γενοῦ.
Ἀνὴρ ὁπλίτης, δοῦλός ἐστι τῶν ὅπλων, 190
Καὶ τοῖσι συνταχθεῖσιν οὖσι μὴ 'γαθοῖς,
Αὐτὸς τέθνηκε δειλίᾳ τῇ τῶν πέλας.
Θραύσας τε λόγχην, οὐκ ἔχει τῷ σώματι
Θάνατον ἀμῦναι γ' ἂν, ἔχων ἀλκὴν μόνον.
Ὅσοι δὲ τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὔστοχον, 195
Ἓν μὲν τὸ λῷστον, μυρίους οἰστοὺς ἀφεὶς
Ἄλλοις, τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν.
Ἑκὰς δ' ἀφεστὼς πολεμίους ἀμύνεται,
Τυφλοῖς ὁρῶντας οὐτάσας τοξεύμασιν.
Τὸ σῶμά τ' οὐ δίδωσι τοῖς ἐναντίοις, 200
Ἐν εὐφυλάκτῳ δ' ἐστί. τοῦτο δ' ἐν μάχῃ
Σοφὸν μάλιστα, δρῶντα πολεμίους κακῶς,
Σώζειν τὸ σῶμα μὴ 'κ τύχης ὡρμισμένους.
Λόγοι μὲν οἵδε, τοῖσι σοῖς ἐναντίαν
Γνώμην ἔχουσι τῶν καθεστώτων πέρι. 205
Παῖδας δὲ δὴ τί τούσδ' ἀποκτεῖναι θέλεις;
Τί σοι δ' ἔδρασαν; ἕν τι σ' ἡγοῦμαι σοφὸν,
Εἰ τῶν ἀρίστων τἄκγον', αὐτὸς ὢν κακὸς,
Δέδοικας. ἀλλὰ τοῦθ' ὅμως ἡμῖν βαρὺ,
Εἰ δειλίας σῆς κατθανούμεθ' οὕνεκα. 210
Ὃ χρῆν σ' ὑφ' ἡμῶν τῶν ἀμεινόνων παθεῖν,
Εἰ Ζεὺς δικαίας εἶχεν εἰς ἡμᾶς φρένας.
Εἰ δ' οὖν ἔχειν γῆς σκῆπτρα τῆσδ' αὐτὸς θέλεις,
Ἔασον ἡμᾶς φυγάδας ἐξελθεῖν χθονός.
Βίαν δὲ δράσῃς μηδὲν, ἢ πείσῃ βίαν, 215
Ὅταν θεοῦ σοι πνεῦμα μεταβαλὸν τύχῃ.
Φεῦ ὦ γαῖα Κάδμου, καὶ γὰρ εἰς σ' ἀφίξομαι,
Λόγους ὀνειδιστῆρας ἐνδατούμενος,
Τοιαῦτ' ἀμύνεθ' Ἡρακλεῖ, τέκνοισί τε;
Ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολὼν, 220
Θήβαις ἔθηκεν ὄμμ' ἐλεύθερον βλέπειν.
Οὐδ' Ἑλλάδ' ᾔνεσ', οὐδ' ἀνέξομαί ποτε
Σιγῶν, κακίστην λαμβάνων εἰς παῖδ' ἐμὸν,
Ἣν χρῆν νεοσσοῖς τοῖσδε πῦρ, λόγχας, ὅπλα,
Φέρουσαν ἐλθεῖν ποντίων καθαρμάτων, 225
Χέρσου τ' ἀμοιβὰς, ὧν ἐμόχθησεν χάριν.
Τὰ δ' ὦ τέκν' ὑμῖν, οὔτε Θηβαίων πόλις,
Οὔθ' Ἑλλὰς ἀρκεῖ. πρὸς δ' ἔμ' ἀσθενῆ φίλον
Δεδόρκατ', οὐδὲν ὄντα πλὴν γλώσσης ψόφον.
Ῥώμη γὰρ ἐκλέλοιπεν, ἣν πρὶν εἴχομεν. 230
Γήρᾳ δὲ τρομερὰ γυῖα, κἀμαυρὸν σθένος.
Εἰ δ' ἦν νέος τι, κἄτι σώματος κρατῶν,

Habet autem factum meum, ô senex, non impudentiam,
Sed cautionem. scio enim quòd interfecerim
Creontem patrem huius, & regnum habeam.
Haud igitur educatis his, vltores meos
Volo relinquere, factorum meorũ qui repetat à me pœnam.
Am. *Iupiter quidem opem ferat Iouis parti,* causam
Filij defendens *quod enim ad me* pertinet, *ô Hercules, cu- (ra mihi erit,*
Vt verbis huius stultitiam pro te
Ostendam: neque enim commitendum est vt male audias.
Primum igitur nefanda (inter nefanda enim
Tuam, i. tibi à Lyco obiectã, *ignauiam* ponendã *arbitror,*
Testimonio Deorum, me à te oportet amouere. (*Hercules*)
Interrogo autem Iouis fulmen, & quadrigas,
In quibus vectus, terra filiis
Gigantibus, lateribus insigens volucria tela,
Præclara victoria triumphum cum Diis celebrauit.
Quadrupes etiam probrum, Centaurorum genus,
Ad Pholoen *profectus, ô pessime rex.*
Interroga, quemnam virum præstantissimum iudicarint,
An nõ filiũ meũ, quẽ tu dicis videri quidẽ fortẽ: sed tamen
Dirphẽ; si interroges Abantidẽ, quæ te nutriuit, (nõ *esset*
Non laudarit te profectò. *Non est enim vbi* (*possis.*
Præclaro *aliquo* facinore *facto*, eius *testem patriã* accipere
Inuẽtum autẽ sapientissimũ, sagittiferã pharetra, & arcum
Vituperas. At nũc rationes à me platas *audiẽs sapiẽs fias.*
Vir grauiter armatus, seruus est armorum,
Et quando qui simul in acie stant, non sunt strenui,
Ipse quoq; occũbit propter ignauiã eorũ, qui prope ipsũ stãt.
Et vbi fregerit hastam, non potest à corpore
Mortem depellere, vires solum habens.
Quotquot verò manum habent, arcu iaculandi peritam,
Vnũ quidẽ cõmodũ habent optimũ. Horũ n. aliquis *mille*
In *alios,* suum *corpus defendit à morte:* (*sagittis emissis*
Et procul stans hostes vlciscitur,
Cæcis *videntes sauciãs sagittis:*
Neque dat corpus hostibus vulnerandum:
Sed est in loco tuto. Illud autem in pugna
Sapientissimum est, *si dum hostes malis affligis,*
Serues corpus, ne incidas in irruentes in te.
Hæc quidem oratio contrariam tuæ
Sententiam habet de rebus propositis.
Verùm liberos hosce cur vis occidere?
Quid verò tibi fecerunt? Vna in re te sapientem existimo,
Quòd posteros optimorum virorum, cùm ipse malus sis,
Metuis. sed tamen hoc nobis est graue,
Si propter tuam timiditatem moriemur.
Quod æquum erat vt à nobis, qui meliores sumus, tibi con- (tingeret,
Si Iupiter istum erga nos animum haberet.
Si igitur tu imperium huius terræ vis habere,
Sine nos exules exire ex hac terra.
Per *vim verò nihil facias* nobis, *aut patieris grauia* mala,
Cùm flatus dei mutatus tibi fuerit.
Proh. *O terra Cadmi (ad te enim veniam*
Verba probrosa in te congerens)
Itane opem fertis Herculi, & liberis eius?
Qui solus pugna cum omnibus Minyis congressus,
Fecit vt Thebæ libero oculo cernerent lucem.
Neque Græciam laudo, neque potero patienter vnquam
Tacere pessimam experiens in filium meum,
Quam oportebat pueris istis ignem, hastas, arma
Ferentem, auxilio venire, *marinarum purgationum* causa,
Terræque variis monstris purgatæ vt ipsis referret *gra-*
tiam ob labores quos Hercules exantlauit.
Hæc vobis ô liberi, neque Thebanorum ciuitas,
Neque Græcia præstat, ad me verò amicũ imbecillum
Respicitis, qui nihil sum præter strepitum linguæ.
Defecerunt enim vires, quas prius habuimus.
Senectute autem tremula sunt membra, & euanidum robur.
Quòd si essem iuuenis, & adhuc valerem corpore,

Arrepta hasta flauum huius capillum
Cruentarem, vt vltra Atlanticos
Terminos metu fugeret meam hastam.
Annon occasiones dicendi boni
Homines habent, etiamsi tardus sit aliquis ad dicendum?

Cho. *Tu quidem dicito contra nos verba, quibus munitus es:*
Ego verò tibi pro tuo sermone malefaciam.

Ly. *Agite, alij quidem in Heliconem, alij verò in Parnassi valles*
Lignatores profectos iubete secare quercuum
Truncos: postquam verò in vrbem importati fuerint,
Circum aram cumulantes vtrinque constructa ligna,
Incendite, & cremate corpora ipsorum
Omnium, vt sciant quòd mortuus Creon *non*
Imperat huic terræ, sed ego nunc hæc obtineo.
Vos verò senes, qui aduersarij meis
Consilijs estis, non solùm lugete
Liberos Herculis, verùm etiam familiæ vestræ
Calamitates, quando aliquid patietur: recordemini verò,
Vos seruos esse meæ tyrannidis.

Cho. *O partus terræ quos Mars seminauit olim,*
Nudans amplas genas Draconis,
Non sceptra dextræ manus fulcimina
Tolletis, & viri huius impium caput
Cruentabitis? qui cùm non sit Thebanus,
Dominus est teterrimus iuuenum aduena cùm sit?
Verùm tu non imperabis mihi vnquam lætus,
Neque quæ ego multo labore manibus meis comparaui,
Habebis, sed cum tua pernicie discedens vnde venisti, illic
Iniustè viuas. Nam me viuente nunquam occides
Liberos Herculeos, non tam procul terram
Subter latet ille relictis liberis.
Nam tu quidem hanc terram perdidisti.
Ille verò cùm profuerit ei, non consequutur digna præmia.
Deinde multa facio ego, amicos meos
Beneficijs afficiens mortuos, vbi amicis maximè opus est.
O dextra manus, quàm cupis sumere hastam,
Sed per imbecillitatem amisisti opportunitatem,
Alioqui te compescuissem, qui me seruum appellas,
Et Thebas has gloriose incoleremus,
In quibus tu lætaris: neque enim rectè sapit ciuitas
Seditione laborans, & malis consilijs.
Nunquam enim aliâs te dominum sibi *comparasset.*

Me. *Laudo* vos, *ô senes: amicorum enim gratia*
Amicos iram iustam habere conuenit.
Sed propter nos irati dominis
Nihil patiamini, sed meam Amphitryo
Sententiam audi, si quid tibi videar rectè dicere.
Equidem liberos amo, quomodo enim non amarem,
Quos peperi, quos enixa sum? & mortem
Miseram iudico: sed necessitati
Qui resistit, eum hominem stultum existimo.
Nos autem, quando mori necesse est, mori conuenit,
Non igne consumptos, & hostibus risum
Mouentes, quod mihi videtur *morte ipsa maius malum.*
Debemus enim multum decus nostræ *familiæ.* Nam
Te quidē opimo gloriosa belli cepit, atmotúque gloria floruisti.
Quare non est *ferendū, vt moriaris præ timiditate:*
Meus verò maritus vel *sine* multorū *testimonio* est gloriosus
Qui liberos hos haud seruari velit,
Malam famam adeptos: nam generosi
Male audiunt apud hostes *pro liberis.*
Mihique exemplum viri non est reiiciendum.
Verùm considera quomodo spem tuam reputem.
An putas filium tuum è terra venturum?
At quis mortuorum ex Plutonis ædib. ad superos rediit?
An hoc putas, *quasi verbis hunc delinire possimus?*
Minimè, conuenit virum stultum hostem fugere,
Sapientibus verò & honestè educatis cedere.

Λαβὼν ἂν ἔγχος, τοῦδε τοὺς ξανθοὺς πλόκους
Καθαιμάτωσ' ἄν, ὥστ' Ἀτλαντικῶν πέρα
Φεύγειν ὅρων ἂν δειλίᾳ τοὐμὸν δόρυ. 235

χο. Ἆρ' οὐκ ἀφορμὰς τοῖς λόγοισιν οἱ 'γαθοὶ
Θνητῶν ἔχουσι, κἂν βραδύς τις ᾖ λέγειν;

λύ. Σὺ μὲν λέγ' ἡμᾶς, οἷς πεπύργωσαι λόγοις.
Ἐγὼ δὲ δράσω σ' ἀντὶ τῶν λόγων κακῶς.
Ἄγ', οἱ μὲν Ἑλικῶν', οἱ δὲ Παρνασοῦ πτυχὰς 240
Τέμνειν ἄνωχθ' ἐλθόντες ὑλουργοὺς δρυὸς
Κορμούς. ἐπειδὰν δ' εἰσκομισθῶσιν πόλει,
Βωμὸν πέριξ νήσαντες ἀμφήρη ξύλα,
Ἐμπίμπρατ' αὐτῶν, καὶ πυροῦτε σώματα
Πάντων, ἵν' εἰδῶσ', οὕνεκ' οὐχ ὁ κατθανὼν 245
Κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἐγὼ τανῦν τάδε.
Ὑμεῖς δὲ πρέσβεις ταῖς ἐμαῖς ἐναντίοι
Γνώμαισιν ὄντες, οὐ μόνον στενάξετε
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου
Τύχας, ὅταν πάσχῃ τι μεμνήσεσθε δὲ, 250
Δοῦλοι γεγῶτες τῆς ἐμῆς τυραννίδος.

χο. Ὦ γῆς λοχεύματ', οὓς Ἄρης σπείρει ποτὲ,
Λάβρον δράκοντος ἐξερημώσας γένυν,
Οὐ σκῆπτρα χειρὸς δεξιᾶς ἐρείσματα
Ἀρεῖτε, καὶ τοῦδ' ἀνδρὸς ἀνόσιον κάρα 255
Καθαιματώσεθ'; ὅστις οὐ Καδμεῖος ὢν,
Ἄρχει κάκιστος τῶν νέων, ἔπηλυς ὤν,
Ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ σὺ δεσπόσεις χαίρων ποτέ.
Οὐδ', ἃ 'πόνησα πόλλ' ἐγὼ καμὼν χερὶ,
Ἕξεις, ἀπ' ἔρρων δ', ἔνθεν ἦλθες ἐνθάδε, 260
Ὕβριζ'. ἐμοῦ γὰρ ζῶντος, οὐ κτενεῖς ποτε
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας· οὐ τοσόνδε γῆς
Ἔνερθ' ἐκεῖνος κρύπτεται λιπὼν τέκνα.
Ἐπεὶ σὺ μὲν γῆν τήνδε διολέσας ἔχεις,
Ὁ δ' ὠφελήσας, ἀξίων οὐ τυγχάνει· 265
Κἄπειτα πράσσω πόλλ' ἐγὼ, φίλους ἐμοὺς
Θανόντας εὖ δρᾶν, οὗ φίλων μάλιστα δεῖ.
Ὦ δεξιὰ χείρ, ὡς ποθεῖς λαβεῖν δόρυ,
Ἐν δ' ἀσθενείᾳ τὸν πόθον διώλεσας.
Ἐπεί σ' ἔπαυσ' ἂν, δοῦλον ἐννέποντά με. 270
Καὶ τάσδε Θήβας εὐκλεῶς ᾠκήσαμεν,
Ἐν αἷς σὺ χαίρεις. οὐ γὰρ εὖ φρονεῖ πόλις
Στάσει νοσοῦσα, καὶ κακοῖς βουλεύμασιν.
Οὐ γάρ ποτ' ἂν σε δεσπότην ἐκτήσατο.

μα. Γέροντες, αἰνῶ. τῶν φίλων γὰρ οὕνεκα 275
Ὀργὰς δικαίας τοὺς φίλους ἔχειν χρεών.
Ἡμῶν δ' ἕκατι δεσπόταις θυμούμενοι,
Πάθητε μηδέν. τῆς δ' ἐμῆς Ἀμφιτρύων
Γνώμης ἄκουσον, ἤν τί σοι δοκῶ λέγειν.
Ἐγὼ φιλῶ μὲν τέκνα. πῶς γὰρ οὐ φιλῶ, 280
Ἅτικτον, ἁμόχθησα; καὶ τὸ κατθανεῖν
Δεινὸν νομίζω· τῷ δ' ἀναγκαίῳ τρόπῳ
Ὃς ἀντιτείνει, σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτόν.
Ἡμᾶς δ' ἐπειδὴ δεῖ θανεῖν, θνῄσκειν χρεὼν,
Μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσιν γέλων 285
Διδόντας, οὑμοὶ τοῦ θανεῖν μεῖζον κακόν.
Ὀφείλομεν γὰρ πολλὰ δώμασιν καλά.
Σὲ μὲν δόκησις ἔλαβεν εὐκλεὴς δορὸς,
Ὥστ' οὐκ ἀνεκτὸν δειλίας θανεῖν ὕπο·
Οὑμὸς δ' ἀμαρτύρητος εὐκλεὴς πόσις. 290
Ὃς τούσδε παῖδας οὐκ ἂν ἐκσῶσαι θέλοι,
Δόξαν κακὴν λαβόντας· οἱ γὰρ εὐγενεῖς
Κάμνουσι τοῖς αἰσχροῖσι τῶν τέκνων ὕπερ·
Ἐμοί τε μιμητέος ἀνὴρ οὐκ ἀπωστέος.
Σκέψαι δὲ τὴν σὴν ἐλπίδ', ᾗ λογίζομαι. 295
Ἥξειν νομίζεις παῖδα σὸν γαίας ὕπο;
Καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ ᾅδου πάλιν;
Ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαιμεν ἄν;
Ἥκιστα· φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεὼν,
Σοφοῖσι δ' εἴκειν, καὶ τεθραμμένοις καλῶς. 300

Ῥᾷον γὰρ αἰδοῦς ὑπολαβὼν οἷ' ἂν τύχοις.
Ἤδη δ' ἐσῆλθέ μ', εἰ παραιτησαίμεθα
Φυγὰς τέκνων τῶνδ'· ἀλλὰ καὶ τόδ' ἄθλιον,
Πενίᾳ σὺν οἰκτρᾷ περιβαλεῖν σωτηρίαν,
Ὡς τὸ ξένων πρόσωπα φεύγουσιν φίλοις. 305
Ἓν τ' ἦμαρ ἡδὺ βλέμμ' ἔχειν φασὶν μόνον.
Τόλμα μεθ' ἡμῶν θάνατον, ὃς μένει σ' ὅμως.
Προκαλούμεθ' εὐγένειαν, ὦ γέρον, σέθεν.
Τὰς τῶν θεῶν γὰρ ὅστις ἐκμοχθεῖ τύχας,
Πρόθυμός ἐστιν, ἡ προθυμία δ' ἄφρων. 310
Ὃ χρὴ γὰρ, οὐδεὶς μὴ θεῶν θήσει ποτέ.

χο. Εἰ μὲν σθενόντων τῶν ἐμῶν βραχιόνων
Ἦν τίς σ' ὑβρίζων, ῥᾳδίως ἐπαύσατ' ἄν.
Νῦν δ' οὐδέν ἐσμεν. σὸν δὲ τοὐντεῦθεν σκοπεῖν,
Ὅπως διώσῃ τὰς τύχας, Ἀμφιτρύων. 315

ἀμ. Οὔτοι τὸ δειλὸν, οὐδὲ τοῦ βίου πόθος
Θανεῖν ἐρύκει μ', ἀλλὰ παιδὶ βούλομαι
Σῶσαι τέκν', ἄλλως δ' ἀδυνάτων ἔοικ' ἐρᾶν.
Ἰδοὺ πάρεστιν ἥδε φασγάνῳ δέρη,
Κεντεῖν, φονεύειν, ἱέναι πέτρας ἄπο. 320
Μίαν δὲ νῷν δὸς χάριν ἄναξ ἱκνούμεθα.
Κτεῖνόν με καὶ τήνδ' ἀθλίαν παίδων πάρος.
Ὡς μὴ τέκν' εἰσίδωμεν, ἀνόσιον θέαν,
Ψυχορραγοῦντα καὶ καλοῦντα μητέρα,
Πατρός τε πατέρα. τἄλλα δ', εἰ πρόθυμος εἶ, 325
Πρᾶσσ'· οὐ γὰρ ἀλκὴν ἔχομεν, ὥστε μὴ θανεῖν.

με. Κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι, χάριτι προσθεῖναι χάριν,
Ἵν' ἀμφοῖν εἷς ὑπουργήσῃς διπλᾶ,
Κόσμον πάρες μοι παισὶ προσθεῖναι νεκρῶν,
Δόμους ἀνοίξας, νῦν γὰρ ἐκκεκλῄσμεθα. 330
Ὡς ἀλλὰ ταῦτ' ἀπολάχωσ' οἴκων πατρός.

λυ. Ἔσται τάδ'· οἴγειν κλῇθρα προσπόλοις λέγω.
Κοσμεῖσθ' ἔσω μολόντες. οὐ φθονῶ πέπλων.
Ὅταν δὲ κόσμον περιβάλησθε σώμασιν,
Ἥξω πρὸς ὑμᾶς νερτέρᾳ δώσων χθονί. 335

με. Ὦ τέκν', ὁμαρτεῖτ' ἀθλίῳ μητρὸς ποδὶ
Πατρῷον εἰς μέλαθρον. οὗ τῆς οὐσίας
Ἄλλοι κρατοῦσι, τὸ δ' ὄνομ' ἔσθ' ἡμῶν ἔτι.

ἀμ. Ὦ Ζεῦ, μάτην ἄρ' ὁμόγαμόν σ' ἐκτησάμην,
Μάτην δὲ παιδὸς τὸν νεὼν ἐκλήζομεν. 340
Σὺ δ' ἦσθ' ἄρ' ἥσσων ἢ 'δόκεις εἶναι φίλος.
Ἀρετῇ σε νικῶ θνητὸς ὢν, θεὸν μέγαν.
Παῖδας γὰρ οὐ προὔδωκα τοὺς Ἡρακλέους.
Σὺ δ' ἐς μὲν εὐνὰς κρύφιος ἠπίστω μολεῖν,
Τἀλλότρια λέκτρα, δόντος οὐδενὸς, λαβών. 345
Σῴζειν δὲ τοὺς σοὺς οὐκ ἐπίστασαι φίλους.
Ἀμαθής τις εἶ θεὸς, ἢ δίκαιος οὐκ ἔφυς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Αἴλινον μὲν ἐπ' εὐτυχεῖ
2 Μολπᾷ Φοῖβος ἰαχεῖ,
3 Τὰν καλλίφθογγον κιθάραν 350
4 Ἐλαύνων πλήκτρῳ χρυσέῳ.
5 Ἐγὼ δὲ τὸν γᾶς, ἐνέρων τ' ἐς ὄρφναν
6 Μολόντα, παῖδ' εἴτε Διός νιν εἴπω,
7 Εἴτ' Ἀμφιτρύωνος ἶνιν,
8 Ὑμνῆσαι στεφάνωμα μόχθων, 355
9 Δι' εὐλογίας θέλω.
10 Γενναίων δ' ἀρεταὶ πόνων,
11 Τοῖς θανοῦσιν ἄγαλμα.
12 Πρῶτον μὲν Διὸς ἄλσος
13 Ἠρήμωσε λέοντος, 360
14 Πυρσῷ δ' ἀμφεκαλύφθη,
15 Ξανθὸν κρᾶτ' ἐπινωτίσας,
16 Δεινοῦ χάσματι θηρός.

Facilius enim pudorem retinens voti compos fias.
Sed venit mihi iam in mentem, si deprecado impetraremus
Exilia liberorum horum: sed hoc quoque miserum est,
Salutem miserabili cum paupertate adipisci.
Quia amici fugiunt vultum hospitum.
Vnumque diem solum iucundum aspectum habere dicunt.
Ausis nobiscum mortem oppetere, *quæ tamen te manet.*
Prouocamus, ac obtestamur *nobilitatem, ô senex, suam.*
Quisquis n. calamitates Deorũ i. à Diis immissas, *patiẽter*
Promptus est. Hac tamen promptitudo est amens. (*tolerat,*
Quod n. fieri necesse est, id nullus Deorũ vnquã irritũ faciet.

Cho. *Si valentibus quidem meis brachiis*
Iniuriam quis faceret facilè compesceretur à me.
Nunc verò nihil sumus. tuum igitur est posthac considerare,
Amphitryo, qua ratione repellas has calamitates.

Am. *Non timiditas, neque desiderium vitæ,*
Prohibet me quin moriar: sed volo filij
Liberos seruare, alioqui impoßibilia viderer affectare.
En adest hæc ceruix ensi,
Vt pungatur, vt cadatur, vt de saxo deturbetur.
Vnam verò nobis vt hanc gratiam, ô rex, des, precamur,
Interficias me, & miseram hanc ante pueros,
Ne liberos intueamur, spectaculum impium,
Animam per vim efflantes, & vocantes matrem,
Et patrem patris, reliqua verò, si lubet tibi,
Facias: non habemus n. auxilium, quod à morte nos liberet.

Me. *Et ego te supplex rogo, vt addas gratiæ gratiam,*
Vt ambobus vnus rem gratam facias dupliciter.
Permitte mihi vt liberis addam ornatum mortuorum,
Ædibus apertis. nunc enim exclusi sumus:
Vt saltem hæc consequantur ex ædibus patris.

Ly. *Erunt hæc. dico ministris vt aperiant claustra,*
Ornemini intro profecti. non inuideo vobis *vestes.*
Vbi verò ornatum corporibus applicaueritis,
Veniam ad vos, mersurus sub terram inferorum.

Me. *O liberi sequimini matris miserum pedem*
In domum paternam in qua facultates vestras
Alij tenent, nomen verò nobis adhuc restat.

Am. *O Iupiter, frustra ergo te eiusdem tori socium habui,*
Frustra etiam filij templum tibi consecratum celebramus,
Tu enim es amicus imbecillior quàm videbaris esse.
Virtute igitur supero Deum magnum ego mortalis.
Neque enim prodidi liberos Herculis.
Tu quidem clam noueras venire in meum *thalamum,*
Occupans alienum lectum, nemine concedente:
At non nouisti seruare tuos amicos,
Imperitus aliquis es Deus, aut non es iustus.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *Ælinon quidem infelici*
Cantu Phœbus resonat,
Sonoram citharam
Pulsans aureo plectro.
Ego verò in terræ, & inferorum caliginem
Ingressum filium, siue Iouis ipsum dixero,
Siue Amphitryonis filium,
Celebrare, laborum coronam,
Laudibus volo.
Laudes enim generosorum laborum,
Sunt *decus mortuis.*
Ac primum quidem nemus Herculis *Iouis*
Viduauit leone.
Fuluo autem circumtexit se,
Flauum leonis *caput imponens tergo,*
Terribili rictu feræ.

Antistrophe I.

Et montiuagum agrestium
Centaurorum genus olim
Vulnerauit arcu lethali,
Interficiens volucribus sagittis.
Nouit hoc Peneus *qui pulchros vertices habet,*
Et longa camporum sterilia arua,
Peliaca Therapna, i. Th. ad Pelium montem sitæ,
Viciniq́ue Homoles populi, *degentes inter*
Pinus, vnde manus
Armantes, terram Thessalorum
Equitationibus domabant.
Aureóque decoram capite
Capream dorso maculosam,
Prædatricem syluestrium, & venatorum vastatricem,
Cum occidisset, ferarum interfectricem Deam Dianam
Oenoatidem delectauit, quæ in Oenoë agri Argiui vrbe (colitur.

Strophe II.

Et ascendit quadrigas.
Et frænis domuit equos
Diomedis, qui ad lethalia præsepia
Sine frænis furentes vorabant
Cruentos cibos genis gau-
dijs viros vorãtibus indulgẽtes, *& tristib. mensis exultãtes.*
Vltra verò argenteis vndis fluentem
Hebrum traiecit ipsos in *ripam,*
Mycenæo laborans & seruiens *tyranno,*
Ad hoc Peliacum littus,
Anauri iuxta ostia.
Cycnúmque hospitum interfectorem,
Arcu, sagittisque *perdidit, Amphanææ* regionis
Habitatorem inhospitalem.

Antistrophe II.

Et ad *puellas musicas*
Venit in aulam Hesperiam. i. in hortos Hesperios,
Aureis à foliis, ramisque, *pomiferum*
Fructum manu decerpturus.
Dracone rubrum habente tergum,
Qui circum inaccessum, & conuolutum anfractũ excubabat
Interfecto. Æquoreique maris
Sinus ingressus est, mortalibus
Columnas ponens remis.
Calique sub mediam
Sedem agitat manus,
Atlantis domum accedens.
Stellatásque sustinuit domos
Fortitudine diuina.

Strophe III.

Et ad exercitum equestrem Amazonum
Circa Mæotim fluuiis abundantem
Iuit per fluctus Euxinos paludis i. per Euxini maris fretũ.
Quem autem *non ex Græcia*
Cœtum amicorum colligens iuit aduersus
Puellam Martiam, vt *peplorum*
Aureis filis textum amictum, &
Baltheo perniciosam prædam haberet
Græcia verò accepit inclyta
Spolia puellæ barbaræ,
Et seruantur Mycenis.
Et innumera capita habentem
Canem Lernæ, qui multos interfecit,
Hydram igni deleuit,
Et telis circumdedit, ac vndique percussit,
Tricorporem quibus
Occidit Geryonem, *pastorem Erythia.*

Antistrophe III.

Cursuum etiam aliorum certamina fœlicia
Confecit. Lacrymosum autem

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Τάν τ' ὀρεινόμον ἀγρίων
2 Κενταύρων ποτὲ γένναν — 365
3 Ἔστρωσεν τόξοις φονίοις,
4 Ἐναίρων πτανοῖς βέλεσιν.
5 Ξύνοιδε Πηνειὸς ὁ καλλιδίνας,
6 Μακραί τ' ἄρουραι πεδίων ἄκαρποι.
7 Καὶ Πηλιάδες θεράπναι, — 370
8 Σύγχορτοί τ' Ὁμόλας ἔναυλοι
9 Πεύκαισιν, ὅθεν χέρας
10 Πληροῦντες, χθόνα Θεσσαλῶν
11 Ἱππείαις ἐδάμαζον.
12 Τάν τε χρυσοκάρανον — 375
13 Δόρκαν, ποικιλόνωτον
14 Συλήτειραν ἀγρωστᾶν
15 Κτείνας, θηροφόνον θεὰν
16 Οἰνωᾶτιν ἀγάλλει.

Στροφὴ β'.

1 Τεθρίππων τ' ἐπέβα, — 380
2 Καὶ ψαλίοις ἐδάμασσε πώλους
3 Διομήδεος. αἳ φονίαισι φάτναις,
4 Ἀχάλιν' ἐθόαζον
5 Κάθαιμα σῖτα γένυσι χαρ-
6 μοναῖσιν ἀνδροβρῶσι δυστράπεζοι. — 385
7 Πέραν δ' ἀργυρορρύταν
8 Ἕβρου ἐξεπέρασ' ὄχθον,
9 Μυκηναίῳ πονῶν τυράννῳ,
10 Τάν τε Πηλιάδ' ἀκτὰν
11 Ἀναύρου παρὰ πηγάς. — 390
12 Κύκνον τε ξεινοδαΐκταν
13 Τόξοις ὤλεσεν, Ἀμφαναίας
14 Οἰκήτορ' ἄμικτον.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὑμνῳδούς τε κόρας
2 Ἤλυθεν ἑσπερίων ἐς αὐλάν, — 395
3 Χρυσέων πετάλων ἄπο μηλοφόρον
4 Χερὶ καρπὸν ἀμέρξων,
5 Δράκοντα πυρσόνωτον,
6 Ὃς ἄπλατον ἀμφ' ἑλικτὸς ἕλικ' ἐφρούρει,
7 Κτανών. ποντίας θ' ἁλὸς — 400
8 Μυχοὺς εἰσέβαινε, θνατοῖς
9 Γαλανείας τιθεὶς ἐρετμοῖς,
10 Οὐρανοῦ θ' ὑπὸ μέσσαν
11 Ἐλαύνει χέρας ἕδραν,
12 Ἄτλαντος δόμον ἐλθών. — 405
13 Ἀστρωπούς τε κατέσχεν οἴκους
14 Εὐανορίᾳ θεῶν.

Στροφὴ γ'.

1 Τὸν ἱππευτάν τ' Ἀμαζόνων στρατὸν
2 Μαιῶτιν ἀμφὶ πολυπόταμον
3 Ἔβα δι' Εὔξεινον οἶδμα λίμνας, — 410
4 Τίν' οὐκ ἀφ' Ἑλλανίας
5 Ἀγορὰν ὁμιλον φίλων,
6 Κόρας ἀρείας πέπλων
7 Χρυσεόστολον φᾶρος,
8 Ζωστῆρος ὀλεθρίους ἄγρας. — 415
9 Τὰ κλεινὰ δ' Ἑλλὰς ἔλαβε
10 Βαρβάρου κόρας λάφυ-
11 ρα, καὶ σώζετ' ἐν Μυκήναις.
12 Τάν τε μυριόκρανον
13 Πολύφονον κύνα Λέρνας — 420
14 Ὕδραν ἐξεπύρωσε,
15 Βέλεσί τ' ἀμφέβαλε,
16 Τὸν τρισώματον οἷσιν
17 Ἔκτα βοτῆρ' Ἐρυθείας.

Στροφὴ γ'.

1 Δρόμων τ' ἄλλων ἀγάλματ' εὐτυχῆ — 425
2 Διῆλθε. τὸν πολυδάκρυτον

Ἐκλους

3 Ἔπλευσ' ἐς Ἅιδαν, πόνων τελευτάν,
4 Ἵν' ἐκπεραίνη τάλας
5 Βίοτον, οὐδ' ἔβα πάλιν.
6 Στέγαι δ' ἔρημοι φίλων. 430
7 Τὰν δ' ἀνόστιμον τέκνων
8 Χάρωνος ἐπιμένει πλάτα
9 Βίου κέλευθον ἄθεον,
10 Ἄδικον. εἰς δὲ σὰς χέρας
11 Βλέπει δώματα σοῦ παρόντος. 435
12 Εἰ δ' ἐγὼ σθένος ἥβων,
13 Δόρυ τ' ἔπαλλον ἐν αἰχμᾷ,
14 Καδμείων τε σύνηβοι,
15 Τέκεσσιν ἂν προσέσταν
16 Ἀλκᾷ. νῦν δ' ἀπολείπο- 440
17 μαι τᾶς εὐδαίμονος ἥβας.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἀλλ' ἐσορῶ γὰρ τούσδε, φθιμένων
Ἔνδυμ' ἔχοντας,
Τοὺς τοῦ μεγάλου δή ποτε παῖδας
Τοπρὶν Ἡρακλέους, ἄλοχόν τε φίλην, 445
Ὑπὸ σειραίοις ποσὶν ἕλκουσαν
Τέκνα, καὶ γεραιὸν πατέρ' Ἡρακλέους.
Δύστηνος ἐγώ,
Δακρύων ὡς οὐ δύναμαι κατέχειν
Γραίας ὄσσων ἔτι πηγάς. 450

ΙΑΜΒΟΙ.

Με. Εἶεν. τίς ἱερεύς, τίς σφαγεὺς τῶν δυσπότμων,
Ἢ τῆς ταλαίνης τῆς ἐμῆς ψυχῆς φονεύς;
Ἕτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ' εἰς Ἅιδου τάδε;
Ὦ τέκν', ἀγόμεθα ζεῦγος οὐ καλὸν νεκρῶν,
Ὁμοῦ γέροντες, καὶ νέοι, καὶ μητέρες. 455
Ὦ μοῖρα δυστάλαιν' ἐμοῦ τε, καὶ τέκνων
Τῶνδ', οὓς πανύστατ' ὄμμασιν προσδέρκομαι.
Ἔτεκον μὲν ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐθρεψάμην
Ὕβρισμα, κἀπίχαρμα καὶ διαφθοράν.
Φεῦ. ἦ πολύ με δόξης ἐξέπαισαν ἐλπίδες, 460
Ἣν πατρὸς ὑμῶν ἐκ λόγων ποτ' ἤλπισα.
Σοὶ μὲν γὰρ Ἄργος ἔνεμ' ὁ κατθανὼν πατήρ·
Εὐρυσθέως δ' ἔμελλες οἰκήσειν δόμους,
Τῆς καλλικάρπου κράτος ἔχων Πελασγίας.
Στολήν τε θηρὸς ἀμφέβαλλε σῷ κάρᾳ 465
Λέοντος, ᾗπερ αὐτὸς ἐξωπλίζετο.
Σὺ δ' ἦσθα Θηβῶν τῶν φιλαρμάτων ἄναξ,
Ἔγκληρα πεδία τἀμὰ γῆς κεκτημένος.
Ὡς ἐξέπειθες τὸν κατασπείραντά σε.
Εἰς δεξιὰν δὲ σὴν, ἀλεξητήριον 470
Ξύλον καθίει, Δαιδάλου ψευδῆ δόσιν.
Σοὶ δ', ἣν ἔπερσε τοῖς ἑκηβόλοις ποτὲ
Τόξοισι, δώσειν Οἰχαλίαν ὑπέσχετο.
Τρεῖς δ' ὄντας, τριπτύχοις τυραννίσι
Πατὴρ ἐπύργου, μέγα φρονῶν ἐπ' ἀνδρίᾳ. 475
Ἐγὼ δὲ νύμφας ἠκροθινιαζόμην,
Κήδη συνάψουσ', ἔκ τ' Ἀθηναίων χθονός,
Σπάρτης τε, Θηβῶν τε, ὡς ἀνημμένοι κάλως
Πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' εὐδαίμονα.
Καὶ ταῦτα φροῦδα. μεταβαλοῦσα δ' ἡ τύχη, 480
Νύμφας μὲν ὑμῖν Κῆρας ἀντέδωκ' ἔχειν,
Ἐμοὶ δὲ δάκρυα λουτρά, δύστηνος φρενῶν.
Πατὴρ δὲ πατρὸς ἑστιᾷ γάμους ὅδε,
Ἅιδην νομίζων πενθερόν, κῆδος πικρόν.
Ὤμοι. τίν' ὑμῶν πρῶτον, ἢ τίν' ὕστατον 485
Πρὸς στέρνα θῶμαι; τῷ προσαρμόσω στόμα;
Τίνος λάβωμαι; πῶς ἄν, ὡς ξουθόπτερος
Μέλισσα, συνενέγκαιμ' ἂν ἐκ πάντων γόους,
Εἰς ἓν δ' ἐνεγκοῦσ', ἀθρόον ἀποδοίην δάκρυ;
Ὦ φίλτατ', εἴ τις φθόγγος εἰσακούεται 490
Θνητῶν παρ' Ἅιδῃ, σοὶ τάδ', Ἡράκλεις, λέγω,

Ad Plutonem nauigauit, laborum finem,
Vt miser finiret
Vitam, nec enim inde *redijt.*
Domus autem fine amicis est.
Hunc verò fine reditu liberorum
Charontis nauis expectat
Finem vitæ impiam,
Iniustam in tuas verò manus
Respicit corpus præsentis.
Quòd si ego pubescerem viribus,
Et hastam in pugna vibrare possem,
Et Thebanorum coæui me iuuarent,
Adessem liberis
Robore meo. *Nunc autem deseror à*
Felici iuuentute.

ANAPÆSTI.

Sed enim video hos mortuorum
Vestitum habere,
Filios magni quondam
Antea Herculis: & charam vxorem
Trahentem catenatis pedibus
Liberos & senem patrem Herculis.
Me miserum,
Quia non possum continere lacrymarum
Amplius seniles oculorum fontes.

IAMBI.

Meg. *Age, quis sacerdos, quis mactator miserorum,*
Aut miseræ meæ animæ occisor?
Vt ducas paratas hasce victimas ad inferos?
O liberi, ducimur non pulchra copula mortuorum,
Vnà senes, & iuuenes, & matres.
O fatum miserum meum, & liberorum
Horum quos postremum oculis aspicio.
Peperi quidem vos, hostibus verò educaui
Contumeliam, & ludibrium, & exitium, i. eorum contumeliis, ludibriis, cædique destinatos.
Heu, admodum sanè spes meam opinionem delusit,
Quam ex patris vestri verbis olim speraui.
Tibi enim pater defunctus Argos tribuebat:
Eras autem habitaturus in ædibus Eurysthei,
Imperium habens fertilis Pelasgiæ.
Spoliúmque feræ circumiiciebat tuo capiti,
Leonis scilicet, *quo ipse* pater *armabatur.*
Tu verò rex eras Thebarum, quæ currus amant,
Possidens meos agri campos hæreditarios.
Vt spes *persuaserat tuo patri.*
In dextram verò tuam, hostilis vis *propulsatoriam*
Clauam tradebat, fallax donum Dædali.
Tibi autem eam, quam olim vastauit longè iaculantibus
Telis, Oechaliam daturum se promisit.
Tres verò vos existentes triplici regno
Pater muniebat, valdè elatus magnitudine animi.
Ego verò deligebam eximias sponsas,
Affinitates contractura, & ex Atheniensium agro,
Et Sparta, & Thebis: vt religantes vestrarū nauiū *rudētes,*
Retinaculis vitam firmatam *haberetis beatam.*
Hæc tamen sunt *euanida, fortuna verò mutata*
Sponsas quidē nobis Parcas pro virginibus dedit habēdas,
Mihi verò lacrymas, lauacrum, ô me miserum.
Auus autem hic præbet conuiuium nuptiale,
Plutonem socerum iudicans, & affinem patris.
Heu me, quemnam vestrum primum, aut quem vltimum
Adpectus admouebo? cui os adhibebo os?
Quem complectar? quomodo vt varias alas habens
Apis ex omnibus conferam luctus?
Et in vnum conferens, vbe-- lacrymas edam?
O charissime, si quis modò vocem exaudit
Mortuorum apud Plutonem, tibi hæc Hercules dico:

Moritur pater tuus, & liberi: pereo & ego,
Quæ antea fœlix ab hominibus propter te vocabar.
Opem feras veni, & vmbra mihi appareas.
Satis enim sufficiens eris nobis vbi veneris.

Am. *Improbi enim sunt in te, qui tuos liberos occidunt.*
Tu quidem mulier ea peragas, quæ ad inferos pertinent.
Ego verò te ô Iupiter, manus ad cælum tendens
Compello, vt liberis, si quid eos iuuare
Velis, opem feras, quia breui nihil ipsis *proderis,*
Quanquam sæpe vocatus es, frustrà labore.
Mori enim nos, *vt apparet, necesse est.*
Verum ô senes, parua certè sunt *huius vitæ* commoda.
Hanc igitur vt iucundissimè transigatis, operam date,
A die ad noctem non dolentes, ac voluptatib. indulgentes.
Quia tempus non nouit spes firmas
Seruare, suum enim negotium *curans, auolat.*
Videte me qui suspiciendus eram hominibus,
Præclarè viuēs, & tamen *fortuna* hæc omnia *mihi eripuit,*
Vt pennam leuem abripiens *in aerem, vno die.*
Diuitia verò magna, & gloria, haud scio cuinam
Stabilis sit. Valete, virum enim amicum
Postremum nunc ô vos æquales, vidistis.

Me. *Ehem. O Senex, videóne mea charissima? aut quid dicam?*

Am. *Nescio filia, stupor enim me quoque tenet.*

Me. *Hic est, quem audiebamus infra terram esse,*
Nisi in luce somnium aliquod videmus.
Quid loquar? quale somnium video consternata?
Non est alius ille, quàm tuus filius ô senex.
Huc ô liberi venite, *pendete ex paternis vestibus.*
Ite, festinate, ne dimittatis, quoniam Ioue
Seruatore nihil hic vobis est inferior.

Her. *Salue ô domus túque vestibulum domus meæ.*
Quàm libens te aspicio, postquam in lucem veni.
Hem, quid rei est? video liberos ante domum
Coronatos capita ornatu mortuorum,
Et meam uxorem in turba virorum,
Et patrem lacrymantem ob *aliquam calamitatem,*
Age prope hos stans interrogabo.
Mulier, quæ res noua accidit domui?

Me. *O charissime vir, ô lumen patri veniens,*
Venis, saluus es opportunè veniens ad amicos.

Her. *Quid ais? in quem tumultum venimus pater?*

Me. *Perimus tu verò senex veniam des mihi,*
Si præripui quæ te loqui ad hunc conueniebat.
Mulieres enim quodammodo sunt *viris miserabiliores.*
Et liberi mei mortui sunt, & ego perij.

Her. *O Apollo: quo exordio incipis sermonem?*

Me *Perierunt fratres, & pater meus senex.*

Her. *Quid ais? quid fecit, aut qualem hastam expertus?*

Me. *Inclytus Lycus dominus terræ ipsos perdidit.*

Her. *Verum occurrens armis, an concitata terra seditione?*

Me. *Seditione regnum Cadmi tenet quod septem portas habet.*

Her. *Quid verò ad te, & senem peruenit hic terror?*

Me. *Interfecturus erat patrem, & me, & liberos.* (eos pupillos?

Her, *Quid ais? an metuēs orbitatē meorū liberorū?* i. meos libe-

Me. *Ne aliquando vlciscantur mortem Creontis.*

Her. *Quis verò est iste vestium ornatus mortuis conueniens?*

Me. *Mortis his vestibus iam sumus induti.*

Her. *Et per vim moriebamini? ô me miserum.*

Me. *Amicis orbatæ verò mortuum audiebamus.*

Her. *Vnde verò vos inuasit hæc animi defectio?*

Me. *Eurysthei nuncij nunciauerunt ista.*

Her. *Sed quare reliquistis domum & meos lares?*

Me. Per vim expulsi sumus. *pater quidē eiectus ex lecto strato.*

Her. *Nec puduit ipsum contumelia afficere senem?*

Me. *Pudor procul habitat ab illa Dea, vt* sc.

Her. *Sic igitur absentes inopia laborauimus amicorum?*

Me. *Quinam enim viro calamitoso sunt amici?*

Θνῄσκει πατήρ σὸς, καὶ τέκν'· ὄλλυμαι δ' ἐγὼ,
Ἡ πρὶν μακαρία διὰ σ' ἐκλῃζόμην βροτοῖς.
Ἄρηξον, ἐλθὲ, καὶ σκιὰ φάνηθί μοι.
Ἅλις γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸς ἂν γένοιο σύ. 495
Κακοὶ γὰρ ἐς σέ γ', οἳ τέκνα κτείνουσι σά.

ἀμ. Σὺ μὲν τὰ νέρθεν εὐτρεπῆ ποιοῦ, γύναι.
Ἐγὼ δὲ σ', ὦ Ζεῦ, χεῖρ' ἐς οὐρανὸν δικὼν,
Αὐδῶ, τέκνοισιν εἴ τι τοῖσδ' ὠφελεῖν
Μέλλεις, ἀμύνειν, ὡς τάχ' οὐδὲν ἀρκέσεις, 500
Καίτοι κέκλησαι πολλάκις. μάτην πονῶ.
Θανεῖν γὰρ ὡς ἔοικ' ἀναγκαίως ἔχει.
Ἀλλ' ὦ γέροντες, μικρὰ μὲν τὰ τοῦ βίου.
Τοῦτον δ' ὅπως ἥδιστα διαπεράσετε,
Ἐξ ἡμέρας ἐς νύκτα μὴ λυπούμενοι. 505
Ὡς ἐλπίδας μὲν ὁ χρόνος οὐκ ἐπίσταται
Σώζειν, τὸ δ' αὑτοῦ σπουδάσας, διέπτατο.
Ὁρᾶτέ μ', ὅσπερ ἦν περίβλεπτος βροτοῖς,
Ὀνομαστὰ πράσσων, καί μ' ἀφείλεθ' ἡ τύχη,
Ὥσπερ πτερὸν πρὸς αἰθέρ' ἡμέρᾳ μιᾷ. 510
Ὁ δ' ὄλβος ὁ μέγας, ἥ τε δόξ', οὐκ οἶδ' ὅτῳ
Βέβαιός ἐστι. χαίρετ'. ἄνδρα γὰρ φίλον
Πανύστατον νῦν ἥλικες δεδόρκατε.

με. Ἔα. ὦ πρέσβυ, λεύσσω τἀμὰ φίλτατ'; ἢ τί φῶ;

ἀμ. Οὐκ οἶδα, θύγατερ. ἀφασία δὲ κἄμ' ἔχει. 515

με. Ὅδ' ἐστὶν ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκούομεν,
Εἰ μή γ' ὄνειρον ἐν φάει τι λεύσσομεν.
Τί φημί; ποῖ' ὄνειρα κηραίνουσ' ὁρῶ;
Οὐκ ἔσθ' ὅδ' ἄλλος ἀντὶ σοῦ παιδὸς, γέρον.
Δεῦρ' ὦ τέκν' ἐκκρήμνασθε πατρῴων πέπλων. 520
Ἴτ', ἐγκονεῖτε, μὴ μεθῆτ', ἐπεὶ Διὸς
Σωτῆρος ὑμῖν οὐδέν ἐσθ' ὅδ' ὕστερος.

ἡρα. Ὦ χαῖρε μέλαθρον, πρόπυλά θ' ἑστίας ἐμῆς,
Ὡς ἄσμενός σ' ἐσεῖδον ἐς φάος μολών.
Ἔα. τί χρῆμα; τέκν' ὁρῶ πρὸ δωμάτων 525
Στολμοῖσι νεκρῶν κρᾶτας ἐξεστεμμένα,
Ὄχλῳ τ' ἐν ἀνδρῶν τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
Πατέρα τε δακρύοντα συμφορὰς τινός.
Φέρ' ἐκπύθωμαι τῶνδε πλησίον σταθείς.
Γύναι, τί καινὸν ἦλθε δώμασι χρέος; 530

με. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολὼν πατρὶ,
Ἥκεις, ἐσώθης εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις.

ἡρα. Τί φῄς; τίν' ἐς ταραγμὸν ἥκομεν, πάτερ;

με. Διολλύμεσθα. σὺ δὲ γέρον, σύγγνωθί μοι,
Εἰ πρόσθεν ἥρπασ', ἃ σὲ λέγειν πρὸς τόνδ' ἐχρῆν. 535
Τὸ θῆλυ γάρ πως μᾶλλον οἰκτρὸν ἀρσένων.
Καὶ τἄμ' ἔθνῃσκε τέκν', ἀπωλλύμην δ' ἐγώ.

ἡρα. Ἄπολλον, οἵοις φροιμίοις ἄρχῃ λόγου.

με. Τεθνᾶσ' ἀδελφοὶ, καὶ πατὴρ οὑμὸς γέρων.

ἡρα. Πῶς φῄς; τί δράσας ἢ δορὸς ποίου τυχών; 540

με. Λύκος σφ' ὁ κλεινὸς γῆς ἄναξ διώλεσεν.

ἡρα. Ὅπλοις ἀπαντῶν, ἢ νοσησάσης χθονός;

με. Στάσει. τὸ Κάδμου δ' ἑπτάπυλον ἔχει κράτος.

ἡρα. Τί δῆτα πρὸς σὲ καὶ γέροντ' ἦλθεν φόβος;

με. Κτείνειν ἔμελλε πατέρα κἀμὲ καὶ τέκνα. 545

ἡρα. Τί φῄς; τί ταρβῶν ὀρφάνευμ' ἐμῶν τέκνων;

με. Μή ποτε Κρέοντι θάνατον ἐκτεισαίατο.

ἡρα. Κόσμος δὲ πέπλων τίς ὅδε νερτέροις πρέπων;

με. Θανάτου τάδ' ἤδη περιβόλαι' ἀνήμμεθα.

ἡρα. Καὶ πρὸς βίαν ἐθνῄσκετ'; ὦ τλήμων ἐγώ. 550

με. Φίλων ἔρημοι. σὲ δὲ θανόντ' ἠκούομεν.

ἡρα. Πόθεν δ' ἐς ὑμᾶς ἥδ' ἐσῆλθ' ἀθυμία;

με. Εὐρυσθέως κήρυκες ἤγγελλον τάδε.

ἡρα. Τί δ' ἐξελείπετ' οἶκον, ἑστίαν τ' ἐμήν;

με. Βίᾳ, πατὴρ μὲν ἐκπεσὼν στρωτοῦ λέχους. 555

ἡρα. Κοὐκ ἔσχεν αἰδῶ τὸν γέροντ' ἀτιμάσαι;

με. Αἰδώς γ' ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεοῦ πρόσω.

ἡρα. Οὕτω δ' ἀπόντες ἐσπανίζομεν φίλων;

με. Φίλοι γάρ εἰσιν ἀνδρὶ δυστυχεῖ τίνες;

Μέ-

ἡρ. Μάχας δὲ Μινυῶν, ἃς ἔτλην, ἀπέπτυσαν; 560
με. Ἄφιλον, ἵν' αὖθίς σοι λέγω, τὸ δυστυχές.
ἡρ. Οὐ ῥίψεθ' ᾅδου τάσδε περιβολὰς κόμης;
Καὶ φῶς ἀναβλέψεσθε, τοῦ κάτω σκότου
Φίλας ἀμοιβὰς ὄμμασι δεδορκότες;
Ἐγὼ δὲ, νῦν γὰρ τῆς ἐμῆς ἔργον χερὸς, 565
Πρῶτον μὲν εἶμι, καὶ κατασκάψω δόμους
Καινῶν τυράννων, κρᾶτα δ' ἀνόσιον τεμὼν,
Ῥίψω κυνῶν ἕλκημα. Καδμείων δ' ὅσους
Κακοὺς ἐφηῦρον, εὖ παθόντας ἐξ ἐμοῦ,
Τῷ καλλινίκῳ τῷδ' ὅπλῳ χειρώσομαι. 570
Τοὺς δὲ πτερωτοῖς διαφορῶν τοξεύμασι,
Νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμηνὸν ἐμπλήσω φόνου.
Δίρκης τε νᾶμα λευκὸν αἱμαχθήσεται.
Τῷ γάρ μ' ἀμύνειν μᾶλλον, ἢ δάμαρτι χρὴ,
Καὶ παισὶ, καὶ γέροντι; χαιρόντων πόνοι. 575
Μάτην γὰρ αὐτοὺς τῶνδε μᾶλλον ἤνυσα.
Καὶ δεῖ μ' ὑπὲρ τῶνδ', εἴπερ οἵδ' ὑπὲρ πατρὸς,
Θνήσκειν ἀμύνοντ' ἢ τί φήσομεν καλὸν,
Ὕδρᾳ μὲν ἐλθεῖν ἐς μάχην, λέοντί τε,
Εὐρυσθέως πομπαῖσι, τῶν δ' ἐμῶν τέκνων 580
Οὐκ ἐκπονήσω θάνατον; οὐκ ἄρ' Ἡρακλῆς
Ὁ καλλίνικος, ὡς πάροιθε, λέξομαι.
Δίκαια τοὺς τεκόντας ὠφελεῖν τέκνα,
Πατέρα τε πρέσβυν, τήν τε κοινωνὸν γάμων.
ἀμ. Πρὸς σοῦ μὲν, ὦ παῖ, τοῖς φίλοις εἶναι φίλον, 585
Τά τ' ἐχθρὰ μισεῖν. ἀλλὰ μὴ 'πείγου λίαν.
ἡρ. Τί δ' ἐστὶ τῶνδε θᾶσσον, ἢ χρεὼν, πάτερ;
ἀμ. Πολλοὺς πένητας, ὀλβίους δὲ τῷ λόγῳ
Δοκοῦντας εἶναι, συμμάχους ἄναξ ἔχει.
Οἳ στάσιν ἔθηκαν, καὶ διώλεσαν πόλιν, 590
Ἐφ' ἁρπαγαῖσι τῶν πέλας. τὰ δ' ἐν δόμοις,
Δαπάναισι φροῦδα, διαφυγόνθ' ὑπ' ἀργίας.
Ὤφθης ἐπελθὼν πόλιν, ἐπεὶ δ' ὤφθης, ὅρα
Ἐχθροὺς ἀθροίσας, μὴ παρὰ γνώμην πέσῃς.
ἡρ. Μέλει μὲν οὐδὲν, εἴ με πᾶσ' εἶδεν πόλις. 595
Ὄρνιν δ' ἰδών τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἕδραις,
Ἔγνων πόνον τιν' εἰς δόμους πεπτωκότα,
Ὥστ' ἐκ προνοίας κρύφιος εἰσῆλθον χθόνα.
ἀμ. Καλῶς προσελθὼν νῦν, προσειπέ θ' ἑστίαν,
Καὶ δὸς πατρῴοις δώμασι σὸν ὄμμ' ἰδεῖν. 600
Ἥξει γὰρ αὐτὸς σὴν δάμαρτα, καὶ τέκνα
Ἕλξων, φονεύσων, κἄμ' ἐπισφάξων, ἄναξ.
Μένοντι δ' αὐτοῦ πάντα σοι γενήσεται,
Τῇ τ' ἀσφαλείᾳ κερδανεῖς. πόλιν τε σὴν
Μὴ πρὶν ταράξῃς, πρὶν τόδ' εὖ θέσθαι, τέκνον. 605
ἡρ. Δράσω τάδ'. εὖ γὰρ εἶπας. εἶμ' ἔσω δόμων.
Χρόνῳ δ' ἀνελθὼν ἐξ ἀνηλίων μυχῶν,
Ἅιδου Κόρης τ' ἔνερθεν, οὐκ ἀτιμάσω
Θεοὺς προσειπεῖν πρῶτα τοὺς κατὰ στέγας.
ἀμ. Ἦλθες γὰρ ὄντως δώματ' εἰς ᾅδου, τέκνον; 610
ἡρ. Καὶ θῆρά γ' εἰς φῶς τὸν τρίκρανον ἤγαγον.
ἀμ. Μάχῃ κρατήσας, ἢ θεᾶς δωρήμασιν;
ἡρ. Μάχῃ. τὰ μυστῶν δ' ὄργι' εὐτύχησ' ἰδών.
ἀμ. Ἦ καὶ κατ' οἴκους ἐστὶν Εὐρυσθέως ὁ θήρ.
ἡρ. Χθονίας νιν ἄλσος, Ἑρμιών τ' ἔχει πόλις. 615
ἀμ. Οὐκ οἶδεν Εὐρυσθεύς σε γῆς ἥκοντ' ἄνω;
ἡρ. Οὐκ οἶδ'. ἵν' ἐλθὼν τἀνθάδ' εἰδείην πάρος.
ἀμ. Χρόνον δὲ πῶς τοσοῦτον ἦσθ' ὑπὸ χθονί;
ἡρ. Θησέα κομίζων ἐχρόνισ' ἐν ᾅδου, πάτερ.
ἀμ. Καὶ ποῦ 'στιν; ἢ γῆς πατρίδος οἴχεται πέδον; 620
ἡρ. Βέβηκ' Ἀθήνας, νέρθεν ἄσμενος φυγών.
Ἀλλ' εἶ' ὁμαρτεῖτ', ὦ τέκν', εἰς δόμους πατρί.
Καλλίονές τ' ἄρ' εἴσοδοι τῶν ἐξόδων
Πάρεισιν ὑμῖν. ἀλλὰ θάρσος ἴσχετε,
Καὶ νάματ' ὄσσων μηκέτ' ἐξανίετε. 625
Σύ τ', ὦ γύναι μοι, σύλλογον ψυχῆς λαβὲ,
Τρόμου τε παῦσαι, καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων.

Her. *Pralia verò, qua contra Minyas sustinui, expuerunt?*
Me. *Calamitas, vt tibi dicam iterum, est sine amicis.*
Her. *Non abucietis Plutonis istum amictum à coma?*
Et lucem aspicietis, infernarum tenebrarum
Charas vicissitudines oculis cernentes?
Ego verò, nunc enim opus est mea manus,
Primum quidem vadam, & euertam domum
Noui tyranni: caput autem impium abscissum
Abiiciam canibus lanienam: quoscunque verò Thebanos
Malos deprehendero, beneficiis à me affectos,
Hoc praclaris victoriis insigni clauę telo subigam.
Alios verò dissipans alatis sagittis,
Cade mortuorum implebo totum Ismenum,
Et limpida aqua Dirca cruentabitur.
Etenim cui me magis, quàm vxori, opitulari conuenit,
Et liberis, & seni? valeant labores.
Frustrà enim illos potius, quàm hos exantlaui.
Et conuenit me pro istis, siquidem illi pro patre, eos
Defendentem mori: aut quid dicemus honestum,
Pugnare quidem cum Hydra, & leone
Missum ab Eurystheo: à meis verò liberis
Mortem non depellam? non aguur Hercules
Praclaris victoriis clarus vt antè, dicar.
Iustum est vt parentes adiuuent liberos,
Et patrem senem, & participem nuptiarum, i. coniugem.
Am. *Tuum quidem est, ô fili, amicis esse amicum,*
Et inimicos odisse. Sed ne nimium festines.
Her. *Quid verò in bis ô pater citius sit quàm conueniat?*
Am. *Multos pauperes, sed qui sermone diuites*
Videntur esse auxiliarios habet Rex:
Qui seditionem concitarunt, & perdiderunt ciuitatem,
Propter rapinas proximorum. res enim familiaris
Sumptibus profusa est, & ocio periit. (vide,
Conspectus es accedēs ad vrbē: postquā verò conspectus es,
Ne congregatis inimicis prater opinionem tuam pereas.
Her. *Non est mihi cura, etiamsi tota me ciuitas viderit.*
Conspicatus autem auem quandam in sedibus inauspicatis,
Intellexi aliquam calamitatem incidisse in domum.
Itaque de industria clam ingressus sum terram.
Am. *Rectè accedens nunc saluta lares,*
Et paternis adibus da tuum vultum vt videam.
Ipse enim veniet tuam vxorem & liberos,
Tracturus interfecturus. & me vnà mactaturus rex.
Manenti verò hîc omnia tibi ex animi sentētia succedēt,
Et lucrum facies tua securitate: & vrbem tuam
Non prius turbaueris, quàm hoc bene confeceris, ô fili.
Her. *Faciam ista: rectè enim dixisti. vado intra domum.*
Tandem autem reuersus ex sole carentibus recessibus,
Plutonis sponsa sub terra degentis, non dedignabor
Primum deos domesticos salutare.
Am. *Verène igitur descendisti in dómos Plutonis, o fili?*
Her. *Quinetiam belluam tricipitem in lucem eduxi.*
Am. *Pugna victam, an munere dea deductam?*
Her. *Pugna: fortunatus autem fui, qui viderim sacra sacerdotū.*
Am. *Estne in adibus Eurysthei hac bellua?*
Her. *Nemus Cereris, & ciuitas Hermion ipsam habet.*
Am. *An non scit Eurystheus te rediisse in terram?*
Her. *Non scit, veni vt scirem prius quomodo se hîc res haberent.*
Am. *Quomodo verò tamdiu fuisti sub terra?*
Her. *Reducens Theseum cunctatus sum apud inferos, ô pater.*
Am. *Vbi verò is est? vtrum iuit in solum terra patria?*
Her. *Iuit Athenas gaudens se fugisse ex locis subterraneis.*
Sed eia, sequimini patrem ô liberi, in domum.
Introitus profectò honestior ipso exitu
Adest vobis. Quare fiduciam habeatis,
Et riuos oculorum ne amplius effundatis,
Túque ô mea coniux animum recollige,
Et desine metuere, & dimitte meam vestem.

Non enim sum alatus neque fugere cupio amicos.
Ah nō dimittūt hi, sed pēdēt ex vestibus, vestib. adhęrent.
Tanto magis huc accessistis in ipso articulo periculi.
Hos igitur manibus correptos mecum ceu *scaphulas ducā.*
Ut nauis autem attraham ad me. *etenim non recuso*
Cultum liberorū omnia hominū studia in hoc sunt *aqualia.*
Amant n. liberos & illi, qui sunt *prastantissimi mortalium,*
Et illi, qui nihil sunt. Opibus etiam prastantes
Habent liberos charos: & *qui non* habent opes, tamen liberos amant. *omne n.* animalis *genus* est *prolis amās.*

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *Iuuentus* est *mihi gratum*
Onus: senectus vero semper
Grauior scopulis Ætna
Supra caput iacet, meum caput premit,
Palpebrarum obscuram
Lucem operiens.
Ne mihi nec Asiatici
Regni opes sint,
Nec auri domus plena,
Ut hęc pro iuuentute accipiam:
Qua pulcherrima quidem in diuitiis,
Pulcherrima etiam est *in paupertate.*
Molestam enim lethalémque senectutem
Odi. sub fluctus
Igitur peritura vadat. Utinam nunquam
Ad ades hominum & ciuitates
Uenisset: sed in aere semper
Alis ferretur.

Antistrophe I.

Si verò Diis esset prudentia,
Et sapientia apud homines,
Haberent hi *geminam iuuentutem,*
Manifestum signum
Uirtutis, in iis, *quibus* virtus
Adesset, & mortales ad
Splendores solis iterum
Irent geminos cursus, duplex æui spatium rursus exigerēt.
Sed ignobiles simplicem
Haberent vita modum.
Et hoc modo & *malos,*
Et bonos cognoscere liceret
Pariter, sicut in nubibus stellarum
Numerus nautis est notus.
Nunc verò nulla à Diis nota
Certa bonorum, & malorum, bonos à malis discernens est
Sed volubile quoddam æuum (constituta.
Auget solum diuitias.

Strophe II.

Non cessabo Gratias
Cum Musis commiscere
Iucundissima coniunctione.
Utinam viuam in bonis Musarum studiis,
Et semper sim inter flores & *coronas.*
Adhuc vetus cantator
Canto Mnemosynam.
Adhuc Herculis
Egregias victorias canam,
Tum apud Bacchum largitorem vini,
Tum apud Chelyos septem fides habentis
Cantum, & tibiam Libycam.
Nondum sedabimus, nec tacere patiemur
Musas, qua me saltare fecerunt.

Antistrophe II.

Paana quidem Deliades
Cantant circa portas, celebrantes
Felicem filium Latona,

Οὐ γὰρ πτερωτὸς, οὐδὲ φευξείω φίλους.
Α. οἵδ' οὐκ ἀφιᾶσιν, ἀλλ' ἀνθάπτονται πέπλων.
Τοσῷδε μᾶλλον οὐδ' ἴσως ἐπὶ ξυροῦ. 630
Ἄξω λαβών γε τούσδ' ἐφολκίδας χεροῖν.
Ναῦς δ' ὡς ἐφέλξω. καὶ γὰρ οὐκ ἀναίνομαι
Θεράπευμα τέκνων. πάντα τἀνθρώπων ἴσα.
Φιλοῦσι παῖδας οἵ τ' ἀμείνονες βροτῶν,
Οἵ τ' οὐδὲν ὄντες. χρήμασιν δὲ διάφοροι 635
Ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ. πᾶν δὲ φιλότεκνον γένος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο.
1 Ἁ νεότας μοι φίλον ἄ-
2 χθος, τὸ δὲ γῆρας, αἰεὶ
3 Βαρύτερον Αἴτνας σκοπέλων,
4 Ἐπὶ κρατὶ κεῖται, 640
5 Βλεφάρων σκοτεινὸν
6 Φάος ἐπικαλύψαν.
7 Μή μοι μήτ' Ἀσιήτιδος
8 Τυραννίδος ὄλβος εἴη,
9 Μὴ χρυσοῦ δώματα πλήρη, 645
10 Τᾶς ἥβας ἀντιλαβεῖν.
11 Ἃ καλλίστα μὲν ἐν ὄλβῳ,
12 Καλλίστα δ' ἐν πενίᾳ.
13 Τὸ δὲ λυγρὸν, φόνιόν τε γῆρας,
14 Μισῶ. κατὰ κυμάτων 650
15 δ' ἔρροι μηδέ ποτ' ὤφελεν
16 Θνατῶν δώματα, καὶ πόλεις
17 Ἐλθεῖν, ἀλλὰ κατ' αἰθέρ' ἀεὶ
18 Πτεροῖσι φορείσθω.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Εἰ δὲ θεοῖς ἦν ξύνεσις, 655
2 Καὶ σοφία κατ' ἄνδρας,
3 Δίδυμον ἂν ἥβαν ἔφερον.
4 Φανερὸν χαρακτῆ-
5 ρ' ἀρετᾶς ὅσοισι
6 Μέτα, καὶ θανόντες 660
7 Τὰς αὐγὰς πάλιν ἁλίου
8 Δισσοὺς ἂν ἔβαν διαύλους.
9 Ἁ δυσγένεια δ' ἁπλοῦν ἂν
10 Εἶχε ζωᾶς βιοτάν.
11 Καὶ τῷδ' ἦν τούς τε κακοὺς ἂν 665
12 Γνῶναι, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς
13 Ἴσον, ἅτ' ἐν νεφέλαισιν ἄστρων
14 Ναύταις ἀριθμὸς πέλει.
15 Νῦν δ' οὐδεὶς ὅρος ἐκ θεῶν
16 Χρηστοῖς οὐδὲ κακοῖς σαφής. 670
17 Ἀλλ' εἱλισσόμενός τις αἰὼν
18 Πλοῦτον μόνον αὔξει.

Στροφὴ β'.

1 Οὐ παύσομαι τὰς Χάριτας
2 Μούσαις συγκαταμιγνὺς,
3 Ἡδίσταν συζυγίαν. 675
4 Εἰ ζώην μετ' ἀμουσίας,
5 Αἰεὶ δ' ἐν στεφάνοισιν εἴην.
6 Ἔτι τοι γέρων ἀοιδὸς
7 Κελαδῶ Μναμοσύναν.
8 Ἔτι τὰν Ἡρακλέους 680
9 Καλλίνικον ἀείσω,
10 Παρά τε Βρόμιον οἰνοδότην.
11 Παρά τε χέλυος ἑπτατόνου
12 Μολπὰν, καὶ Λίβυν αὐλόν.
13 Οὔπω καταπαύσομεν 685
14 Μούσας, αἵ μ' ἐχόρευσαν.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Παιᾶνα μὲν Δηλιάδες
2 Ὑμνοῦσ' ἀμφὶ πύλας, τὸν
3 Λατοῦς εὔπαιδα γόνον

Εἱλισ-

4 Εἱλίσσουσαι καλλίχοροι. 690
5 Παιᾶνας δ' ἐπὶ σοῖς μελάθροις,
6 Κύκνος ὡς γέρων ἀοιδὸς
7 Πολιᾶν ἐκ γενύων
8 Κελαδήσω. τὸ γὰρ εὖ
9 Τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει, 695
10 Διὸς ὁ παῖς. τᾶς δ' εὐγενίας
11 Πλέον ὑπερβάλλων,
12 Μοχθήσας τὸν ἄκυμον
13 Θῆκεν βίοτον βροτοῖς,
14 Πέρσας δείματα θηρῶν. 700

IAMBOI.

λύκ. Εἰς καιρὸν οἴκων Ἀμφιτρύων ἔξω περᾷ.
Χρόνος γὰρ ἤδη δαρὸς, ἐξ ὅτου πέπλοις
Κοσμεῖσθε σῶμα, καὶ νεκρῶν ἀγάλμασιν.
Ἀλλ' εἶα, παῖδας, καὶ δάμαρθ' Ἡρακλέους
Ἔξω κέλευε τῶνδε φαίνεσθαι δόμων, 705
Ἐφ' οἷς ὑπέστητ' αὐτεπάγγελτοι θανεῖν.
ἀμ. Ἄναξ, διώκεις μ' ἀθλίως πεπραγότα,
Ὕβριν θ' ὑβρίζεις ἐπὶ θανοῦσι τοῖς ἐμοῖς.
Ἃ χρῆν σε μετρίως, καὶ κρατεῖς, σπουδὴν ἔχειν.
Ἐπεὶ δ' ἀνάγκην προστίθης ἡμῖν θανεῖν, 710
Στέργειν ἀνάγκη. δραστέον δ', ἃ σοὶ δοκεῖ.
λύκ. Ποῦ δῆτα Μεγάρα; ποῦ τέκν' Ἀλκμήνης γόνου;
ἀμ. Δοκῶ μὲν αὐτὴν, ὡς θύραθεν εἰκάσαι.
λύκ. Τί χρῆμα δόξης τῆσδ' ἔχεις τεκμήριον;
ἀμ. Ἱκέτιν πρὸς ἁγνοῖς ἑστίας θάσσειν βάθροις. 715
λύκ. Ἀνόνητά γ' ἱκετεύουσαν ἐκσῶσαι βίον.
ἀμ. Καὶ τὸν θανόντα γ' ἀνακαλεῖν μάτην πόσιν.
λύκ. Ὁ δ' οὐ πάρεστιν. οὐ γὰρ μὴ μόλῃ ποτέ;
ἀμ. Οὔκ. εἴγε μή τις θεῶν ἀναστήσειέ νιν.
λύκ. Χώρει πρὸς αὐτὴν, καὶ κόμιζ' ἐκ δωμάτων. 720
ἀμ. Μέτοχος ἂν εἴην τοῦ φόνου, δράσας τόδε.
λύκ. Ἡμεῖς, ἐπειδή σοι τόδ' ἔστ' ἐνθύμιον,
Οἱ δειμάτων ἔξωθεν, ἐκπορεύσομεν
Σὺν μητρὶ παῖδας. δεῦρ' ἕπεσθε πρόσπολοι,
Ὡς ἂν σχολὴν λύσωμεν ἄσμενοι πόνων. 725
ἀμ. Σὺ δ' οὖν ἴθ', ἔρχῃ δ' οἷ χρεών. τὰ δ' ἄλλ' ἴσως
Ἄλλῳ μελήσει. Προσδόκα δὲ δρῶν κακῶς,
Κακόν τι πράξειν. ὦ γέροντες, εἰς καλὸν
Στείχει, βρόχοισι δ' ἀρκύων γενήσεται
Ξιφηφόροισι, τοὺς πέλας δοκῶν κτενεῖν 730
Ὁ παγκάκιστος. εἶμι δ', ὡς ἴδω νεκρὸν
Πίπτοντ'. ἔχει γὰρ ἡδονὰς θνήσκων ἀνὴρ
Ἐχθρὸς, τίνων τε τῶν δεδραμένων δίκην.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

χο. Μεταβολὰ κακῶν.
Μέγας ὁ πρόσθ' ἄναξ, 735
Πάλιν ὑποστρέφει
Βίοτον εἰς ἅδαν.
Ἰὼ δίκα, καὶ θεῶν
Παλίρρους πότμος.
ἀμ. Ἦλθες χρόνῳ μὲν, οὗ δίκην δώσεις θανὼν, 740
Ὕβρεις ὑβρίζων τοὺς ἀμείνονας σέθεν.

Στροφὴ β'.

χο. Χαρμοναὶ, δακρύων
Ἔδοσαν ἐκβολάς.
Πάλιν ἔμολεν, ἃ πάρος
Οὔποτε διὰ φρενὸς ἤλ- 745
πισε παθεῖν γᾶς ἄναξ.
Ἀλλ' ὦ γεραιοὶ, καὶ τὰ δωμάτων ἔσω
Σκοπῶμεν, εἰ πράσσει τις ὡς ἐγὼ θέλω.

Στροφὴ γ'.

λύ. Ἰώ μοί μοι. Χο. τόδε κατάρχεται
Μέλος ἐμοὶ κλύειν 750

In gyrum ducentes pulchram choream.
Paanas etiam tuis atriis,
Sicut cygnus, senex cantor
Ex canis genis
Sonabo. Bonum enim argumentum
Hymnorum adest mihi,
Filius Iouis. nobilitatem enim
Longè superans, & charitate præstans,
Laboribus suis tranquillam
Fecit vitam mortalibus,
Sublatis ferarum terroribus.

IAMBI.

Ly. *In tempore extra domum egreditur Amphitryo.*
Tempus enim iam longum est, *ex quo vestibus*
Et monumentis mortuorum ornatis corpus.
Sed age, liberos & uxorem Herculis
Iube extra has ædes apparere,
Quia promisistis vos vltro morituros.

Am. *O rex, insectaris me miserum*
Ac insuper meos iam morituros afficis contumelia.
Quibus in rebus *decebat te, licèt* in nos *imperium habeas,*
moderatum studium habere.
Quoniam verò mortis necessitatem nobis imponis,
Necesse est *boni consulere. facienda verò, quæ tibi videntur.*

Lyc. *Vbinam est Megara: vbi proles filij Alcmenæ?*
Am. *Videtur mihi quantum foris stans possum conijcere.*
Lyc. *Quam rem opinionis huius habes argumentum?*
Am. *Supplex sedere ad sanctas sedes laris.*
Lyc. *Frustrà supplicat, vt conseruet vitam.*
Am. *Et frustrà vocat mortuum maritum.*
Lyc. *Ille verò non adest, neque venturus est vnquam?*
Am. *Non. nisi deus aliquis excitauerit eum.*
Lyc. *Vade ad eam, & è domo ducas.*
Am. Particeps *essem cædis, si facerem hæc,*
Lyc. Nos, *siquidem hoc tibi est cordi,*
Qui sumus extra terrores, educemus
Liberos cum matre. huc sequimini famuli,
Vt soluamus moram huius negotij libentes.

Am. *Tu igitur eas. Vadis autem si fatum est, alia verò fortassis*
Alteri curæ erunt. expecta autem cùm malè feceris,
Te quoque *malum aliquod passurum. ô senes, opportunè*
It domum. *Incidet verò in plagarum laqueos* (Lycus
Ensiferos, qui sperat se proximos interfecturum
Pessimus. ibo autem vt videam mortuum
Cadentem: affert enim voluptates moriens vir
Inimicus, & cùm persoluit pœnas factorum.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Cho. *Mutatio malorum.*
Qui magnus rex antea erat,
Iterum flectit
Vitam ad Plutonem.
O iustitiam & Deorum
Fatum refluens.

Am. *Venisti serò quidem* eò, *vbi morte pœnas lues,*
Qui nos *te præstantiores iniuriis afficiebas.*

Strophe II.

Cho. *Gaudia, lacrymarum*
Dederunt mihi *riuulos.*
Venerunt enim *rursus, quæ prius*
Nunquam animo spe-
rauit se passurum dominus huius *terræ.*
Sed ô senex, quid intra domum fiat
Videamus, si quis agat vt ego cupio.

Strophe III.

Lyc. *Hei mihi, mihi. C. Incipit hoc*
Carmen, mihi auditu

Iucundum in ædibus.
Mors non procul abest: Iam enim *clamat,*
Clamat, gemens procemium cædis, rex.
Ly. O *tota Cadmi terra, dolo pereo.*
Cho. *Etenim* alios *ipse perdidisti, vicißim igitur pœnas persolues,*
Aude dolorem ferre, tuorum *facinorum pœnas luens.*

Strophe IV.

Cho. *Quis mortalis existens* Deos *polluens iniustitia,*
Stultum sermonem contra beatos cælites
Effudit, quòd dij nihil poßint?
Senes, non est amplius superstes *impius vir.*
Tacent atria, ad choros nos vertamus.
Amici enim, quos volo, felices sunt.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Chorea, chorea & conuiuia curæ sunt hominibus, *Thebarũ*
Per sacram vrbem.
Mutationes enim lacrymarum.
Mutationes fortunæ
Pepererunt cantus.
Abiit & obiit *superbus ille rex.*
Ille verò prior & antiquior princeps
Regnat, Acherontio portu relicto.
Venit spes præter opinionem.

Antistrophe I.

Dij, Dij solent impios &
Pios audire.
Aurum, & felicitas
De sana mente depellit homines,
Iniustam potentiam secum
Attrahens. Tempus enim Deúsque *sustinuit*
Iterum intueri, tandémq; nos afflictos miserari.
Lege enim concedens nobis, & æquitati gratiam tribuens,
Fregit nigrum currum diuitiarum.

Strophe II.

Ismeno sit *coronatio,*
Et vrbis septem portas habentis coronati
Vici saltate.
Et Dirce pulchrè fluens,
Et vnà puellæ Asopicæ
Ite patris aqua
Relicta concentrices, & simul celebrate
Nymphæ Herculis
Præclara victoria decorum certamen. ô
Pythij nemorosa rupes,
Et domus Musarum Heliconidum.
Venite læto cum *strepitu* cantúque
In *meam vrbem, & meos muros,*
Vbi satorum hominum *genus apparuit,*
Agmen armatorum, quod terram
Liberorum liberis permutat,
Sacrum lumen Thebis.

Antistrophe II.

O lectorum duo cognata
Cubilia, mortalis sci. Amphitryonis,
Et Iouis, qui venit ad cubile
Nymphæ Perseidis. & credibilis
Mihi iam vetus
Concubitus tuus ô Iupiter,
Præter spem apparuit.
Tempus verò ostendit splendidam
Victoriam Herculis,
Qui ex penetralibus terræ rediit,
Relicta domo infernali Plutonis.
Melior dominus mihi es,
Gratus genere regum, vel, quàm ignobilitas regum, i. quã
Quæ nunc intueri licet (reges ignobiles, vt Lycus.
Ensiferorum in certaminum

Φίλιον ἐν δόμοις.
Θάνατος ὁ σῶν βοᾷ,
Βοᾷ, στενάζων φροίμιον γ', ἄναξ, φόνου.
λυ. Ω πᾶσα Κάδμου γαῖ', ἀπόλλυμαι δόλῳ.
χο. Καὶ γὰρ διώλλυς· ἀντίποινα δ' ἐκτίνων, 755
Τόλμα, διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην.

Στροφὴ δ'.

χο. Τίς ὁ θεοὺς ἀνομίᾳ χραίνων, θνητὸς ὤν,
Αφρονα λόγον οὐρανίων μακάρων
Κατέβαλ', ὡς ἄρ' οὐ σθένουσι θεοί;
Γέροντες, οὐκέτ' ἔστι δυσσεβὴς ἀνήρ. 760
Σιγᾷ μέλαθρα. πρὸς χορούς τραπώμεθα.
Φίλοι γὰρ εὐτυχοῦσιν, οὓς ἐγὼ θέλω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Χοροί, χοροί, καὶ θαλίαι μέλουσι Θήβας
2 Ιερὸν κατ' ἄστυ.
3 Μεταλλαγαὶ γὰρ δακρύων, 765
4 Μεταλλαγαὶ εὐτυχίας
5 Ετεκον ἀοιδάς.
6 Βέβακεν ἄναξ ὁ καινός.
7 Ο δὲ παλαίτερος
8 Κρατεῖ, λιμένα λιπών γε τοῦ Αχερόντιον. 770
9 Δοκημάτων ἐκτὸς ἦλθεν ἐλπίς.

Αντιστροφὴ α'.

1 Θεοί, θεοί, τῶν ἀδίκων μέλουσι, καὶ τῶν
2 ὁσίων ἐπαΐειν.
3 Ο χρυσός, ἅ τ' εὐτυχία,
4 Φρενῶν βροτοὺς ἐξάγεται, 775
5 Δυνάσιν ἄδικον
6 Εφέλκων. χρόνου γὰρ ῥόπαλα
7 Τὸ πάλιν οὐ τλᾷ
8 Νόμον παρέμενος, ἀνομίᾳ χάριν διδούς
9 Εθραυσεν ὄλβου κελαινὸν ἅρμα. 780

Στροφὴ β'.

1 Ισμηνὸς στεφαναφορεῖ,
2 Ξεσταί θ' ἑπταπύλου πόλεως
3 Αναχορεύσατ' ἀγυιαί.
4 Δίρκα θ' ἁ καλλιρέεθρος,
5 Σύν τ' Ασωπίδες κόραι, 785
6 Πατρὸς ὕδωρ βᾶτε
7 Λιποῦσαι συναοιδοὶ
8 Νύμφαι τὸν Ηρακλέους
9 Καλλίνικον ἀγῶν'. ὦ
10 Πυθίου δενδρῶτι πέτρα, 790
11 Μουσῶν θ' Ελικωνιάδων δώματα,
12 Ηξετ' εὐγαθεῖ κελάδῳ
13 Εμὰν πόλιν, ἐμά τε τείχη,
14 Σπαρτῶν ἵνα γένος ἐφάνη,
15 Χαλκασπίδων λόχος, ὃς γᾶν 795
16 Τέκνων τέκνοις μεταμείβει,
17 Θήβαις ἱερὸν φῶς.

Αντιστροφὴ β'.

1 Ω λέκτρων δύο συγγενεῖς
2 Εὐναί, θνατογενοῦς τε,
3 Καὶ Διός, ὃς ἦλθεν ἐς εὐνὰς 800
4 Νύμφας τᾶς Περσηΐδος. ὡς πιστὸν
5 Μοι τὸ παλαιὸν ἤδη
6 Λέχος ὦ Ζεῦ τὸ σὸν,
7 Οὐδ' ἐπ' ἐλπίδι φάνθη.
8 Λαμπρὰν δ' ἔδειξ' ὁ χρόνος 805
9 Τὰν Ηρακλέος ἀλκάν.
10 Ος γᾶς ἐξέβα θαλάμων,
11 Πλούτωνος δῶμα λιπὼν νέρτερον.
12 Κρείσσων μοι τύραννος ἔφυς,
13 Η δυσγένει' ἀνάκτων. 810
14 Α νῦν ἐσορᾷν φαίνει,
15 Ξιφηφόρων ἐς ἀγώνων

Αμιλ-

16 ἀμίλλας, ὁ τὸ δίκαιον
17 Θεοῖς ἔτ' ἀρέσκει.

IAMBOI.

Ἔα, ἔα. 815
Ἆρ' ἐς τὸν αὐτὸν πίτυλον ἥκομεν φόβου,
Γέροντες, οἷον φάσμ' ὑπὲρ δόμων ὁρῶ.
Φυγῇ φυγῇ.
Νωθὲς πέδαιρε κῶλον, ἐκποδὼν ἔλα.
Ὦ 'ναξ Παιάν, 820
Ἀπότροπος γένοιό μοι τῶν πημάτων.
Ἶρις. Θαρσεῖτε Νυκτὸς τήνδ' ὁρῶντες ἔκγονον
Λύσσαν, γέροντες, κἀμὲ τὴν θεῶν λάτριν
Ἶριν· πόλει γὰρ οὐδὲν ἥκομεν βλάβος,
Ἑνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς σώματα στρατεύομεν, 825
Ὅν φασιν εἶναι Ζηνὸς Ἀλκμήνης τ' ἄπο.
Πρὶν μὲν γὰρ ἄθλους ἐκτελευτῆσαι πικρούς,
Τὸ χρή νιν ἐξέσωζεν, οὐδ' εἴα πατὴρ
Ζεύς νιν κακῶς δρᾶν, οὔτ' ἐμ', οὔθ' Ἥραν ποτέ.
Ἐπεὶ δὲ μόχθους διεπέρασ' Εὐρυσθέως, 830
Ἥρα προσάψαι καινὸν αἷμ' αὐτῷ θέλει,
Παῖδας κατακτείναντι. συνθέλω δ' ἐγώ.
Ἀλλ' εἶ' ἄτεγκτον συλλαβοῦσα καρδίαν,
Νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε,
Μανίας τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε, καὶ παιδοκτόνους 835
Φρενῶν ταραγμούς, καὶ ποδῶν σκιρτήματα,
Ἔλαυνε, κίνει, φόνιον ἐξίει κάλων.
Ὡς ἂν πορεύσας δι' Ἀχερούσιον πόρον
Τὸν καλλίπαιδα στέφανον αὐθέντῃ φόνῳ,
Γνῷ μὲν τὸν Ἥρας οἷός ἐστ' αὐτῷ χόλος, 840
Μάθῃ δὲ τὸν ἐμόν. ἢ θεοὶ μὲν οὐδαμοῦ,
Τὰ θνητὰ δ' ἔσται μεγάλα, μὴ δόντος δίκην.
Λύσ. Ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρός, ἔκ τε μητέρος
Πέφυκα, Νυκτὸς Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος.
Τιμὰς δ' ἔχω τάσδ', οὐκ ἀγασθῆναι φίλοις, 845
Οὐδ' ἥδομαι φοιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων φίλους.
Παραινέσαι δέ, πρὶν σφαλεῖσαν εἰσιδεῖν,
Ἥρᾳ θέλω σοί τ', ἢν πίθησθ' ἐμοῖς λόγοις.
Ἀνὴρ ὅδ' οὐκ ἄσημος, οὔτ' ἐπὶ χθονί,
Οὔτ' ἐν θεοῖσιν, οὗ μ' ἐσπέμπετε δόμους· 850
Ἄβατον δὲ χώραν, καὶ θάλασσαν ἀγρίαν
Ἐξημερώσας, θεῶν ἀνέστησεν μόνος
Τιμάς, πιτνούσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο.
Σοί τ' οὐ παραινῶ μεγάλα βουλεῦσαι κακά.

Τροχαῖοι.

Ἶρις. Μὴ σὺ νουθέτει τά θ' Ἥρας κἀμὰ μηχανήματα. 855
Εἰς τὸ λῷστον ἐμβιβάζεις ἴχνος, ἀντὶ τοῦ κακοῦ.
Οὐχὶ σωφρονεῖν γ' ἔπεμψε δεῦρό σ' ἡ Διὸς δάμαρ.
Λύσ. Ἥλιον μαρτυρόμεσθα δρῶσ' ἃ δρᾶν οὐ βούλομαι.
Εἰ δὲ δή μ' Ἥρᾳ θ' ὑπουργεῖν σοί τ' ἀναγκαίως ἔχει
Τάχος, ἐπιρροιβδεῖν θ' ὁμαρτεῖν ὡς κυνηγέτῃ
κύνας, 860
Εἶμί γ'· οὔτε πόντος οὕτω κύμασι στένων λάβρως,
Οὔτε γῆς σεισμός, κεραυνοῦ τ' οἶστρος ὠδῖνας πνέων,
Οἷ' ἐγὼ στάδια δραμοῦμαι στέρνον εἰς Ἡρακλέος.
Καὶ καταρρήξω μέλαθρα, καὶ δόμους ἐπεμβαλῶ,
Τέκν' ἀποκτείνασα πρῶτον· ὁ δὲ κανὼν οὐκ εἴσεται 865
Παῖδας, οὓς ἔτικτ', ἐναίρων, πρὶν ἂν ἐμὰς λύσσας
ἀφῇ.
Ἢν ἰδού, καὶ δὴ τινάσσει κρᾶτα βαλβίδων ἄπο,
Καὶ διαστρόφους ἑλίσσει σῖγα γοργωποὺς κόρας.
Ἀμπνοὰς δ' οὐ σωφρονίζει, ταῦρος ὣς ἐς ἐμβολήν
Δεινά. μυκᾶται δέ, Κῆρας ἀνακαλῶν τὰς Ταρτάρου. 870
Τάχα σ' ἐγὼ μᾶλλον χορεύσω, καὶ καταυλήσω φόβῳ.
Στεῖχ' ἐς Οὔλυμπον πεδαίρουσ', Ἶρι, γενναῖον πόδα.
Εἰς δόμους δ' ἡμεῖς ἄφαντοι δυσόμεσθ' Ἡρακλέος.

Contentione, propter iustitiam hęc
Diis adhuc placent.

IAMBI.

Hem, hem.
An in idem certamen timoris venimus?
Senes quale spectrum video supra domum?
Fuga, fuga
Segnem ex solo tolle pedem, è medio abi.
O rex Apollo,
Auerruncus sis mihi malorum, à me depelle mala.
Iris. *Confidite videntes filiam hanc Noctis*
Lyssam, ô senes, & me Deorum ministram
Iridem. Nullum enim vrbi venimus allaturæ *damnum.*
Sed militamus aduersus corpora vnius viri,
Quem Iouis & Alcmena filium esse dicunt.
Nam priusquam absolueret dura certamina,
Necessitas ipsum seruauit, neque permisit pater
Iupiter ei malefacere, neque me, neque Iunonem vnquam.
Sed postquam confecit labores Eurysthei,
Iuno vult ei nouum sanguinem nouúmq; piaculum *addere*
Interficienti liberos. & ego assentior.
Sed age inexorabilis, correpto eius corde,
Noctis obscura innupta virgo,
Insaniam in virum hunc, vel interfectricem filiorum
Mentis perturbationem, & pedum saltationem
Impelle, commoue, cruentum emitte funem,
Vt cæsa & ad Plutonem missa *per Acherontium iter*
Illa pulchra liberorum corona, propria manu,
Cognoscat qualis in ipsum sit Iunonis ira,
Et discat meam. certè dij nihil essent,
Res verò *mortalium essent magna, si pœnas* iste *non daret.*
Ly. *Ex generoso quidem patre, & matre* nobili
Nata sum, ex sanguine. Noctis, & Cæli.
Honores verò hos, & munus hoc *habeo, vt non inuideam*
Neque lęter vadens aduersus homines amicos. (amicis,
Sed admonere, priusquam errantem me videatis,
Iunonem, téque volo, si obtemperaueritis meis verbis.
Vir hic non est *obscurus, neque in terra,*
Neque inter Deos, in cuius domum me mittitis.
Regiones enim inaccessas, & ferum mare
Cùm pacarit, solus in integrum *restituit Deorum*
Honores ab impiis viris sublatos.
Neque tibi suadeo vt grauia mala velis, & moliaris isti,
Trochæi.
Iris. *Ne tu nos moneas, Iunonis enim mala consilia*
In optimum vestigium ingrediuntur pro malo, i. non malum at optimum exitum habebunt.
Coniunx Iouis non misit te huc, vt moderatè agas.
Lys. *Solem testor me facere, quæ non cupio facere.*
Si igitur me Iunoni tibique inseruire necesse est,
Celeriter, vel cum impetu te sequi, vt venatorem canis sequi solet,
Vado. neque pontus adeo celeriter fluctibus ingemiscens,
Neque terramotus, & fulminis impetus dolores spirans,
Vt ego curram in pectus Herculis,
Et rumpam domum, vel impetum faciam in familiam,
Interficiens primum liberos: qui verò occidet, nesciet
Liberos se, quos genuit, occidere, priusquam liberatus fuerit *à mea rabie.*
Est, fit quod cupis, *ecce. Et iam quatit caput à foribus,*
Et distortos ac truculentos oculos tacitè voluit.
Anhelitum verò non moderatur, & est *vt taurus ad impressionem* faciendam
Incitatus, mugit verò inuocans Furias Tartari.
Ego te mox magis incitabo, & terrore inflabo.
Vade in Olympum ô Iri, tollens generosos pedes.
In ades verò nos inuisibiles penetrabimus Herculis,

MONOSTROPHICA.

Cho. *Eheu, eheu,*
Geme. decenditur enim ac decerpitur *tuus flos,*
O ciuitas, filius Iouis.
Infelix es ô Gracia, qua benefactorem
Amittes, perdes Lyssa furoribus
Agitatum occultis.
Discessit in curru vecta *hac* Lyssa *multorũ gemituũ autor.*
Currus autem, i. equis currum trahentibus *subdidit stimulos vt ad perniciem* ferendam ruens, (formidabilis,
Noctis Gorgõ, i. noctis filia Gorgoni similis, *centũ capitib.*
Serpentum sibilis Lyssa terribilis, *oculis micans.*
Citò deus commutauit felicem in infelicem.
Celeriter verò animam *expirabitis à patre* cæsi *ô liberi.*
O me infelicem. ô Iupiter, tuũ genus statim sine liberis erit.
Lyssa enim te crudelis, & vltrices
Vindictæ malis affligent: O domus,
Inchoatur chorea sine tympanis.
Non grata thyrso Bacchico (ô domus)
Ad cædes spectans, *non ad Bacchicam*
Insolentiam, propter botrorum fluxus, & vini copiam,
Fugâ liberi, *exilite,* ocyus hinc vos proripite.
Hostile hoc, hostile est
Carmen quod hîc *accinitur,*
Venatúrque persecutionem liberorum.
Non sine effectu in ædibus
Lyssa bacchabitur.
Heu, heu malorum causâ.
Heu, heu profectò.
Quàm lugeo senem
Patrem, & liberorum nutricem.
Frustra liberi gignuntur.)
Ecce, ecce.
Turbo concutit domum, concidit tectum,
Heu, heu, quid agis ô fili Iouis?
Portas turbationem tartaream in atrium.
Vt olim Pallas aduersus Enceladum
In domum mittis.

Nun. *O senio cana corpora.* Cho. *quo clamore me vocas?*

Nun. *Atrocia* sunt mala, *quæ in ædibus* fiunt. *Vatẽ aliũ nõ ducã.*
Mortui sunt liberi. (qui nobis hæc prædicat.
Heu heu, lugete, quia lugendum est.
Hostiles sunt hę *cædes,*
Hostiles etiam parentum manus.
Nemo posset maiora dicere, quàm passi sumus.
Quomodo liberis lamentabilem cladem,
Cladem patris indicas?
Dic quomodo venerint diuinitus
In domum hæc mala,
Et miseros casus liberorum nobis apertè narra.

IAMBI.

Nun. *Sacra quidem erant ante Iouis aram*
Ad lustrationem ædium, postquam cæsum huius *agri regem*
Eiecit ex his ædibus Hercules.
Chorus aũt liberorũ pulchra forma cõspicuus ad arã *stabat,*
Et pater, & Megara. calathus verò iam circum
Aram ferebatur. vocem verò piam habebamus.
Cum autem torrem manu dextra laturus esset
Filius Alcmenæ, vt intingeret in aquam lustralem,
Constitit tacitus. & cùm cunctaretur pater,
Filij aduerterũt oculos ad eũ, eũ intuebantur. *Ille verò non,*
Sed corruptus conuersionibus oculorũ, (amplius idem erat,
Fibrásq; in oculis sanguineas emittẽs, oculisq; sanguineis
Spumam in bene comatam genam exstillabat. (micans,
Dixit autem cum risu furioso:
Pater, quid sacra facturus accendo, priusquã interfecerim
Ignem lustralem, & duplicem laborem habeo, (Eurystheũ,
Cùm liceat mihi vna manu ista ritè conficere?
Quum autem huc attulero caput Eurysthei,

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

χο. Ὀτοτοτοτοῖ,
Στέναξον, ἀποκείρεται σὸν ἄνθος — 875
Πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονος.
Μέλεος, Ἑλλὰς, ἃ τὸν εὐεργέταν
Ἀποβαλεῖς, ὀλεῖς μανίαισι Λύσσας
Χορευθέντ' ἀναύλοις.
Βέβακεν ἐν δίφροισιν ἁ πολύστονος, — 880
Ἅρμασι δ' ἐνδίδωσι κέντρον ὡς ἐπὶ λώβᾳ
Νυκτὸς Γοργὼν, ἑκατογκεφάλοις
Ὄφεων ἰαχήμασι Λύσσα μαρμαρωπός.
Ταχὺ τὸν εὐτυχῆ μετέβαλε δαίμων.
Ταχὺ δὲ πρὸς πατρὸς τέκν' ἐκπνεύσεται. — 885
Ἰώ μοι μέλεος, ἰὼ Ζεῦ, τὸ σὸν γένος ἄγονον αὐτίκα
Λυσσάδες ὠμοβρῶτες, ἄδικοι Ποιναὶ
Δίκαισι, κακοῖσιν ἐκπετάσουσιν. ἰὼ στέγαι.
Κατάρχεται χορεύματα τυμπάνων ἄτερ,
Οὐ Βρομίου κεχαρισμένα θύρσῳ. ἰὼ δόμοι. — 890
Πρὸς αἵματ', οὐχὶ τᾶς Διονυσιάδος
Βοτρύων ἐπὶ χεύμασι λοιβᾶς,
Φυγῇ τέκν' ἐξορμᾶτε
Δάϊον τόδε δάϊον
Μέλος ἐπαυλεῖται, — 895
Κυναγετεῖ τε τέκνων διωγμόν.
Οὔποτ' ἄκραντα δόμοισι
Λύσσα βακχεύσει.
Αἶ αἶ κακῶν.
Αἶ αἶ δῆτα. — 900
Τὸν γεραιὸν ὡς στένω
Πατέρα, τάν τε παιδοτρόφον.
Μάταν τέκεα φιτύεται.
Ἰδοὺ, ἰδού.
Θύελλα σείει δῶμα, συμπίπτει στέγη. — 905
Ἤ, ἤ. τί δρᾷς ὦ παῖ Διός;
Μελάθρῳ τάραγμα ταρτάρειον,
Ὡς ἐπ' Ἐγκελάδῳ ποτὲ Παλλὰς, — 910
Εἰς δόμους πέμπεις.

ἀγγ. Ὦ λευκὰ γήρᾳ σώματα. Χ. ἀνακαλεῖς με τίνα βοάν;

ἀγγ. Ἄλαστα τὰν δόμοισι. μάντιν οὐχ ἕτερον ἄξομαι.
Τεθνᾶσι παῖδες.
Αἶ αἶ. στενάζετ', ὡς στενακτά.
Δάϊοι φόνοι. — 915
Δάϊοι δὲ τοκέων χέρες.
Οὐκ ἄν τις εἴποι μᾶλλον, ἢ πεπόνθαμεν.

χο. Πῶς παισὶ στενακτὰν ἄταν,
Ἄταν πατέρος ἀμφαίνεις;
Λέγε τίνα τρόπον ἔσυτο θεόθεν
Ἐπὶ μέλαθρα κακὰ τάδε, — 920
Τλήμονάς τε παίδων τύχας.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀγγ. Ἱερὰ μὲν ἦν πάροιθεν ἐσχάρας Διὸς
Καθάρσι' οἴκων, γῆς ἄνακτ' ἐπεὶ κτανὼν
Ἐξέβαλε τῶνδε δωμάτων Ἡρακλέης. — 925
Χορὸς δὲ καλλίμορφος εἱστήκει τέκνων,
Πατήρ τε, Μεγάρα τ'. ἐν κύκλῳ δ' ἤδη κανοῦν
Εἵλικτο βωμοῦ. φθέγμα δ' ὅσιον εἴχομεν.
Μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν,
Εἰς χέρνιβ' ὡς βάψειεν Ἀλκμήνης τόκος, — 930
Ἔστη σιωπῇ. καὶ χρονίζοντος πατρὸς
Παῖδες προσέσχον ὄμμ'. ὁ δ' οὐκέτ' αὐτὸς ἦν,
Ἀλλ' ἐν στροφαῖσιν ὀμμάτων ἐφθαρμένος,
Ῥίζας τ' ἐν ὄσσοις αἱματωποὺς ἐκβαλὼν,
Ἀφρὸν κατέσταζ' εὐτρίχου γενειάδος. — 935
Ἔλεξε δ' ἅμα γέλωτι παραπεπληγμένῳ,
Πάτερ, τί θύω, πρὶν κτανεῖν Εὐρυσθέα,
Καθάρσιον πῦρ, καὶ πόνους διπλοῦς ἔχω,
Ἐξὸν μιᾶς μοι χειρὸς εὖ θέσθαι τάδε;
Ὅταν δ' ἐνέγκω δεῦρο κρᾶτ' Εὐρυσθέως, — 940

Ἔπειτα τοὺς νῦν θανόντας ἁγνιῶ χέρας. 940
Ἐκχεῖτε πηγὰς, ῥίπτετ' ἐκ χειρῶν κανᾶ.
Τίς μοι δίδωσι τόξα; τίς δ' ὅπλον χερός;
Πρὸς τὰς Μυκήνας εἶμι. λάζυσθαι χρεὼν
Μοχλοὺς δικέλλας θ', ὡς τὰ Κυκλώπων βάθρα,
Φοίνικι κανόνι καὶ τύκοις ἡρμοσμένα, 945
Στρεπτῷ σιδήρῳ συντριαινώσω πόλιν.
Ἐκ τοῦδε βαίνων, ἅρματ' οὐκ ἔχων, ἔχειν
Ἔφασκε, δίφρου τ' εἰσέβαινεν ἄντυγα,
Κἄθεινε, κέντρῳ δῆθεν ὡς θείνων χερί.
Διπλοῦς δ' ὀπαδοῖς ἦν γέλως, φόβος θ' ὁμοῦ. 950
Καί τις τόδ' εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρακὼν,
Παίζει πρὸς ἡμᾶς δεσπότης, ἢ μαίνεται;
Ὁ δ' εἷρπ' ἄνω τε καὶ κάτω κατὰ στέγας.
Μέσον δ' ἐς ἀνδρῶν' ἐσπεσὼν, Νίσου πόλιν
Ἥκειν ἔφασκε, δωμάτων ἔσω βεβώς. 955
Κλιθεὶς δ' ἐς οὖδας, ὡς ἐκεῖ, σκευάζεται
Θοίνην. διελθὼν δ' εἰς βραχὺν χρόνον μονῆς,
Ἰσθμοῦ ναπαίας ἔλεγε προσβαίνειν πλάκας.
Κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεὶς πορπαμάτων,
Πρὸς οὐδέν' ἡμιλλᾶτο, κἀκηρύσσετο 960
Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ καλλίνικος, οὐδενὸς
Ἀκοὴν ὑπειπών. δεινὰ δ' Εὐρυσθεῖ βρέμων,
Ἦν ἐν Μυκήναις τῷ λόγῳ. πατὴρ δέ νιν
Θιγὼν κραταιᾶς χειρὸς, ἐννέπει τάδε.
Ὦ παῖ, τί πάσχεις; τίς ὁ τρόπος ξενώσεως 965
Τῆσδ'; οὔ τί που φόνος σ' ἐβάκχευσεν νεκρῶν,
Οὓς ἄρτι καίνεις; ὁ δέ νιν Εὐρυσθέως δοκῶν
Πατέρα προταρβοῦνθ' ἱκέσιον ψαύειν χερὸς,
Ὠθεῖ. φαρέτραν δ' εὐτρεπῆ σκευάζεται,
Καὶ τόξ' ἑαυτοῦ παισὶ, τοὺς Εὐρυσθέως 970
Δοκῶν φονεύειν. οἱ δὲ ταρβοῦντες φόβῳ,
Ὤρουσαν ἄλλος ἄλλοσ'. εἰς πέπλους ὁ μὲν
Μητρὸς ταλαίνης, ὁ δ' ὑπὸ κίονος σκιὰν.
Ἄλλος δὲ βωμὸν, ὄρνις ὣς ἔπτηξ' ὕπο.
Βοᾷ δ' ἡ μήτηρ, ὦ τεκὼν, τί δρᾷς, τέκνα 975
Κτείνεις; βοᾷ δὲ πρέσβυς, οἰκετῶν τ' ὄχλος.
Ὁ δ' ἐξελίσσων παῖδα κίονος κύκλῳ,
Τόρνευμα δεινὸν ποδὸς ἐναντίον σταθεὶς,
Βάλλει πρὸς ἧπαρ. ὕπτιος δὲ λαΐνους
Ὀρθοστάτας ἔδευσεν, ἐκπνέων βίον. 980
Ὁ δ' ἠλάλαξε, κἀπεκόμπασεν τάδε,
Εἷς μὲν νεοσσὸς ὅδε θανὼν Εὐρυσθέως,
Ἔχθραν πατρῴαν ἐκτίνων, πέπτωκέ μοι.
Ἄλλῳ δ' ἐπεῖχε τόξ', ὃς ἀμφὶ βωμίαν
Ἔπτηξε κρηπῖδ', ὡς λεληθέναι δοκῶν. 985
Φθάνει δ' ὁ τλήμων γόνασι προσπεσὼν πατρὸς.
Καὶ πρὸς γένειον χεῖρα, καὶ δέρην, βαλὼν,
Ὦ φίλτατ', αὐδᾷ, μή μ' ἀποκτείνῃς πάτερ.
Σός εἰμι, σὸς παῖς. οὐ τὸν Εὐρυσθέως ὀλεῖς.
Ὁ δ' ἄγριον ὄμμα Γοργόνος στρέφων, 990
Ὡς ἐντὸς ἔστη παῖς λυγροῦ τοξεύματος,
Μυδροκτύπον μίμημ' ὑπὲρ κάρα βαλὼν,
Ξύλον καθῆκε παιδὸς εἰς ξανθὸν κάρα.
Ἔρρηξε δ' ὀστᾶ. δεύτερον δὲ παῖδ' ἑλὼν,
Χωρεῖ τρίτον θῦμ' ὡς ἐπισφάξων δυοῖν. 995
Ἀλλὰ φθάνει νιν ἡ τάλαιν' ἔσω δόμων
Μήτηρ ὑπεκλαβοῦσα, καὶ κλείει πύλας.
Ὁ δ' ὡς ἐπ' αὐτοῖς δὴ Κυκλωπίοισιν ὢν,
Σκάπτει, μοχλεύει θύρετρα, κἀκβαλὼν σταθμὰ,
Δάμαρτα καὶ παῖδ' ἑνὶ κατέστρωσεν βέλει. 1000
Κἀνθένδε πρὸς γέροντος ἱππεύει φόνον.
Ἀλλ' ἦλθεν εἰκὼν, ὡς ὁρᾶν ἐφαίνετο,
Παλλὰς κραδαίνουσ' ἔγχος ἐπὶ λόφῳ κέαρ,
Κἄρριψε πέτρον στέρνον εἰς Ἡρακλέους.
Ὅς νιν φόνου μαργῶντος ἔσχε, κεἰς ὕπνον 1005
Καθῆκε, πίτνει δ' ἐς πέδον, πρὸς κίονα
Νῶτον πατάξας, ὃς πεσήματι στέγης

Propter præsentes mortuos expiabo manus.
Effundite fontes, & abiicite canistra è manibus,
Quis mihi dat arcum? quis arma manus?
Ad Mycenas vado. oportet capere
Vectes & ligones, vt Cyclopum sedes
Rubra regula, & calce, secantibúsque latomorum malleis (*aptatas,*
Inflexo ferro simul euertam vrbem.
Postea discedens, cum non haberet currum, habere se
Dicebat, & ascendit in summam sedem currus,
Et verberabat eam, *manu tanquam stimulo verberans.*
Duplex verò ministris erat risus metúsque simul.
Et quidam hoc dixit, alius in alium intuitus,
Ludit nobiscum dominus: an furit?
Ille verò serpebat sursum & deorsum in domo.
Veniēs verò in mediam habitationē virorū, in ciuitatē Nisi
Venire se dicebat, ingressus in domum.
Recumbens autem in solo quasi illic esset, parat
Epulas: sed breui tempore vadens per habitationem,
Dicebat se accedere ad rupes nemorosi Isthmi:
Et ibi posito nudo corpore à chlamyde,
Cum nemine certabat, & tamen *renunciabatur*
Ipse à se victor, nullius à se victi
Famam noménque *proferens. dira verò Eurystheo minans,*
Erat Mycenis opinione, & *verbis. pater autem ipsum*
Attingens valida manu, sic allocutus est:
O fili, quid pateris? quis est hic modus mutationis
Huius? nunquid dementauit te cædes mortuorum,
Quos modo interfecisti? Ille verò ipsum pro Eurystheo exi-
Patrem formidantem supplicem, manū attingere, (*stimans*
Repellit. apparat autem pulchram pharetram,
Et arcum suis liberis, ipsos Eurysthei liberos
Interficere se putans. Illi verò metu consternati
Ruebant alius alio, sub vestes quidem alius
Miseræ matris, alius verò sub vmbram columnæ,
Alius sub aram sicut auis trepidè fugit.
Mater autem clamat, O genitor quid agis? liberos
Occidis: clamat etiam senex, & turba ministrorum.
Ipse verò insequens puerum circa columnam
Aduersus pedem pueri stans, dirum telum
Mittit in hepar: Supinus verò lapideas
Columnas irrigauit expirans vitam.
Ille verò vlulauit, & gloriabundus hæc protulit,
Vnus quidem hic pullus Eurysthei mortuus,
Pœnam persoluens paternæ inimicitiæ iacet mihi.
Arcum verò in alterum intendit, qui ad altaris
Crepidinem trepidans confugerat, sic latiturum se sperans.
Præuenit autem miser ad genua patris accidens,
Et manu ad mentum & collum extensa,
O charissime, inquit, pater ne me occidas.
Tuus sum, tuus filius, non perdes Eurysthei filium.
Ille verò vertens truces oculos seu *Gorgonis,*
Vt puer stetit intra iactum tristis sagittæ,
Ceu faber ferrarius supra caput iaculatus, atque tundens,
Lignum demisit in flauum caput pueri,
Fregit autem ossa. Cum verò secundum filium interfecisset,
Vadit tanquam tertiam victimam mactaturus supra duas.
Sed anteuertit eum intra domum misera
Eripiens mater, & claudit portas.
Ille verò quasi iam ad ipsos Cyclopicos muros *esset,*
Fodit, vectibus mouet fores, & excussis postibus & liminib.
Vxorem & filium vno telo prostrauit.
Inde properat ad necem senis.
Sed venit imago, vt cerni videbatur.
Pallas manu vibrans hastam cuspide munitam,
Et iecit saxum in pectus Herculis,
Quod prohibuit ipsum à furiosa cæde, & in somnum
Immisit. cecidit autem in solum, ad columnam
Tergum allidens, qua propter ruinam tecti

Disrupta iacebat super crepidinem, & ima fundamenta,
Cum sene vincula constringens laqueo. (fugiat, cum
Nos verò liberantes a fuga pedē Herculis, i. impediētes ne
Alligauimus ad columnam, vt finito somno, & expergefactus,
Nihil præter iam patrata facinora *patret.*
Dormit autem ille miser somnum non felicem,
Occisis liberis, & vxore. ego quidem
Haud scio quisnam mortalium sit infelicior.

MONOSTROPHICA.

Cho. *Cædes erat, quam habuit terra Argolica,*
Tunc quidem celeberrima, & optima
Græcia filiarum Danai.
Hæc verò mala *superarunt, & cursu præterierunt*
Mala illa, quæ *tunc* acciderunt *misero* quidem, sed tamē
Generoso filio Progues vnicum filium Ityn habentis.
Cædem à Musis factam dicere possem.
Tu verò tres filios, quos genuisti, ô hostis ô crudelis,
Rabiosa confecisti fato, rabidus ac furiosus interfecisti.
Quo gemitu, aut luctu,
Aut quia mortalium voce præscitia mala deflebo?
An Plutonis chorum resonabo?
Heu heu.
Videte bifariam claustra
Altarum ædium inclinata, disiecta.
Heu me.
Videte miseros istos liberos ante patrem
Miserum iacentes.
Qui dormit grauem somnum post cædem.
Videte *etiam vincula, & ex multis laqueis cōpacta nodorū*
Retinacula circa corpus Herculis (funiúmque
Hæc suspensa lapideas
Circa columnas ædium.
Hic verò veluti auis gemens implumem
Dolorem liberorum, senex tardo pede
Acerbum persequens solutionem, adest.
Am. *Senes Thebani, non sinetis tacitè*
Solutum somno
Sinitis obliuisci malorum?
Cho. *Et te gemo lacrymis, senex, &*
Liberos, & præclaris victoriis insigne caput.
Am. *Longius procedite, ne*
Strepitum faciatis, ne clametis, ne
Dormientem bene,
Et somniculosum ex somno excitetis.
Cho. *Heu me, quanta hæc est cædes.* Am. *Ah, ah, discedite.*
Iacens resurgit.
Non tacitam lamentationem.
Lamentamini ô senex: ne ex somno
Excitatus, vinculis
Ruptis, perdat ciuitatem,
Patrem verò, & domum deiiciat.
Cho. *Impossibile impossibile mihi* est.
Am. *Tace. spirationem considerabo.*
Age, aurem admonebo.
Cho. *Dormit?* Am. *Sanè quidem dormit somnum perniciosum.*
Qui vxorem interfecit, qui
Interfecit etiam liberos, arcus
Stridore sagittisque *conficiens.* Ch. *Geme nunc.*
Am. *Gemo mortem liberorum.*
Cho. *Hei mihi ob filium tuum.*
Ah. ah, ô senex. Am. *Tace. tace rursus*
Excitatus *sese voluitat varium.*
Age, corpus occultatum
Sub atrio tegam, abscondam.
Cho. *Confide. nox habet palpebras filij tui.*
Am. *Videte, videte,*
Lucem quidem relinquere in
Malis non fugio miser.

Διχόρραγὴς ἔκειτο κρηπίδων ἔπι,
Σὺν τῷ γέροντι δεσμὰ σειραίων βρόχων.
Ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμοῦ πόδα, 1010
Ἀνήπτομεν πρὸς κίον', ὡς λήξας ὕπνου
Μηδὲν προσεργάσαιτο τοῖς δεδραμένοις.
Εὕδει δ' ὁ τλήμων ὕπνον οὐκ εὐδαίμονα,
Παῖδας φονεύσας, καὶ δάμαρτ'. ἐγὼ μὲν οὖν
Οὐκ οἶδα, θνητῶν ὅστις ἀθλιώτερος. 1015

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ὁ φόνος ἦν, ὃν Ἀργολὶς ἔχει πέτρα,
Τότε μὲν περισαμότατος καὶ ἄριστος
Ἑλλάδι τῶν τοῦ Δαναοῦ παίδων.
Τάδ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε
Τὰ τότε κακὰ τάλανι. 1020
Διογενεῖ κόρῳ μονοτέκνου Πρόκνης
Φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον Μούσαις.
Σὺ δὲ τέκνα τρίγονα τεκόμενος, ὦ δάϊε,
Λυσσάδι συγκατειργάσω μοίρᾳ.
Ἒ ἒ, τίνα στεναγμὸν, ἢ γόον, 1025
Ἢ φθιτῶν ᾠδὰν,
Ἢ τὸν Ἅιδα χορὸν ἰαχήσω;
Φεῦ. φεῦ.
Ἴδεσθε διπτυχα κλῇθρα
Κλίνονται ὑψιπύλων δόμων. 1030
Ἰώ μοι.
Ἴδεσθε τάδε τέκνα πρὸ πατρὸς ἄθλια,
Κείμενα δύστανα,
Εὕδοντος ὕπνον δεινὸν ἐκ παίδων φόνου.
Περὶ δὲ δεσμὰ καὶ πολύβροχ' ἀμμάτων 1035
Ἐρείσμαθ' Ἡρακλέους ἀμφὶ δέμας
Τάδε λαΐνοις ἀνημμένα
Ἀμφὶ κίοσιν οἴκων.
Ὁ δ' ὥς τις ὄρνις ἄπτερον καταστένων
Ὠδῖνα τέκνων, πρέσβυς ὑστέρῳ ποδὶ 1040
Πικρὰν διώκων ἤλυσιν, πάρεσθ' ὅδε.
Ἀμ. Καδμεῖοι γέροντες, οὐ σῖγα, σῖγα,
Τὸν ὕπνῳ παρειμένον,
Ἐάσετε λαθέσθαι κακῶν;
Χο. Καὶ σὲ δακρύοις στένω, πρέσβυ, καὶ 1045
Τέκνα, καὶ τὸ καλλίνικον κάρα.
Ἀμ. Ἑκαστέρω πρόβατε, μὴ
Κτυπεῖτε, μὴ βοᾶτε, μὴ
Τὸν εὔδι' ἰαύοντα,
Ὑπνώδεά τ' εὐνᾶς ἐγείρετε. 1050
Χο. Οἴμοι, φόνος ὅσος ὅδ'. Ἀμ. ἆ, ἆ, διολεῖτέ με.
Κεχυμένος ἐπαντέλλει.
Οὐκ ἀτρέμα θρῆνον αἰ-
άξετ', ὦ γέροντες; μὴ
Δέσμ' ἀνεγειρόμενος 1055
Χαλάσας, ἀπολεῖ πόλιν.
Ἀπὸ δὲ πατέρα, μέλαθρά τε καταράξῃ.
Χο. Ἀδύνατ' ἀδύνατά μοι.
Ἀμ. Σῖγα. πνοὰς μάθω.
Φέρε, πρὸς οὖς βάλω. 1060
Χο. Εὕδει; Ἀμ. ναὶ, εὕδει ὕπνον ὀλόμενον,
Ὅς ἔκανεν ἄλοχον,
Ἔκανε δὲ τέκνα, τοξήρει
Ψαλμῷ τοξεύσας. Χο. στέναζέ νυν.
Ἀμ. Στενάζω τέκνων ὄλεθρον. 1065
Χο. Ἰώ μοι σέθεν παιδός.
Αἶ αἶ, πρέσβυ. Ἀμ. σῖγα, σῖγα, παλίντροπος
Ἐξεγειρόμενος στρέφεται.
Φέρ', ἀπόκρυφον δέμας
Ὑπὸ μέλαθρον κρύψω. 1070
Χο. Θάρσει· νὺξ ἔχει βλέφαρα παιδὶ σῷ.
Ἀμ. Ὁρᾶθ', ὁρᾶτε.
Τὸ μὲν φάος ἐκλιπεῖν ἐπὶ
Κακοῖσιν οὐ φεύγω τάλας.

ΑΛΛ'

Ἀλλ' εἴ με κτενεῖ πατέρ' ὄντα, 1075
Πρὸς δὲ κακοῖς κακὰ μήσεται,
Πρὸς Ἐρινύσι θ' αἷμα σύγγονον ἕξει.
χο. Τότε θανεῖν σ' ἐχρῆν ὅτε δάμαρτι σᾷ
Φόνον ὁμοσπόρων ἔμελλες ἐκπράξειν,
Ταφίων περίκλυστον ἄστυ πέρσας. 1080
ἀμ. Φυγᾷ φυγᾷ, γέροντες,
Ἀποπρὸ δωμάτων
Διώκετε, φεύγετε μάργον
Ἄνδρ' ἐπεγειρόμενον.
Τάχα φόνον ἕτερον ἐπὶ φόνῳ βαλὼν, 1085
Ἀναβακχεύσει Καδμείων πόλιν.

IAMBOI.

ἡρα. Ὦ Ζεῦ, τί παῖδ' ἤχθηρας ὧδ' ὑπέρκοτον
Τὸν σὸν, κακῶν δὲ πέλαγος εἰς τόδ' ἤγαγες;
Ἔα· ἔμπνους μέν εἰμι καὶ δέδορχ' ἅπερ με δεῖ,
Αἰθέρα τε καὶ γῆν τόξα θ' ἡλίου τάδε, 1090
Ὡς ἐν κλύδωνι καὶ φρενῶν ταράγματι
Πέπτωκα δεινῷ, καὶ πνοὰς θερμὰς πνέω,
Μετάρσι' οὐ βέβαια πλευμόνων ἄπο.
Ἰδοὺ, τί δεσμοῖς ναῦς ὅπως ὡρμισμένος,
Νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα 1095
Πρὸς ἡμιθραύστῳ λαΐνῳ τειχίσματι
Ἧμαι νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχων.
Πτερωτὰ τ' ἔγχη, τόξα τ' ἔσπαρται πέδῳ,
Ἃ πρὶν παρασπίζοντ' ἐμοῖς βραχίοσιν,
Ἔσῳζε πλευρὰ, ἐξ ἐμοῦ τ' ἐσῴζετο. 1100
Ἦ που κατῆλθον αὖθις εἰς ᾅδου μολὼν;
Εὐρυσθέως δίαυλον εἰς ᾅδου πάλιν;
Ἀλλ' οὔτε Σισύφειον εἰσορῶ πέτρον,
Πλούτωνά τ', οὐδὲ σκῆπτρα Δήμητρος κόρης.
Ἔκ τοι πέπληγμαι· ποῦ ποτ' ὢν ἀμηχανῶ. 1105
Ὠή, τίς ἐγγὺς ἢ πρόσω φίλων ἐμῶν,
Δύσγνοιαν ὅστις τὴν ἐμὴν ἰάσεται;
Σαφῶς γὰρ οὐδὲν οἶδα τῶν εἰωθότων.
ἀμ. Γέροντες, ἔλθω τῶν ἐμῶν κακῶν πέλας.
χο. Κἀγώ γε σὺν σοὶ, μὴ προδοὺς τὰς συμφοράς. 1110
ἡρα. Πάτερ, τί κλαίεις, καὶ συναμπίσχῃ κόρας,
Τοῦ φιλτάτου σοι τηλόθεν παιδὸς βεβώς;
ἀμ. Ὦ τέκνον· εἶ γὰρ καὶ κακῶς πράσσων, ἐμός.
ἡρα. Πράσσω δ' ἐγὼ τί λυπρὸν, οὗ δακρυρροεῖς;
ἀμ. Ἃ κἂν θεῶν τις εἰ πάθοι, καταστένοι. 1115
ἡρα. Μέγας ὁ κόμπος, τὴν τύχην δ' οὔπω λέγεις.
ἀμ. Ὁρᾷς γὰρ αὐτὸς, εἰ φρονῶν ἤδη κυρεῖς.
ἡρα. Εἴπ', εἴ τι καινὸν ὑπογράφῃ τὠμῷ βίῳ.
ἀμ. Εἰ μηκέθ' ᾅδου βάκχος, ἐκφράσαιμεν ἄν.
ἡρα. Παπαῖ· τόδ', ὡς ὕποπτον ᾐνίξω πάλιν. 1120
ἀμ. Καί σ', εἰ βεβαίως εὖ φρονεῖς, ἤδη σκοπῶ.
ἡρα. Οὐ γάρ τι βακχεύσας γε μέμνημαι φρένας.
ἀμ. Λύσω, γέροντες, δεσμὰ παιδὸς, ἢ τί δρῶ;
ἡρα. Καὶ τόν γε δήσαντ' εἴπ'· ἀναινόμεσθα γάρ.
ἀμ. Τοσοῦτον ἴσθι τῶν κακῶν· τὰ δ' ἄλλ' ἔα. 1125
ἡρα. Ἀρκεῖ· σιωπῇ γὰρ μαθεῖν οὐ βούλομαι.
ἀμ. Ὦ Ζεῦ, παρ' Ἥρας ἆρ' ὁρᾷς θρόνων τάδε;
ἡρα. Ἀλλ' ἦ τι κεῖθεν πολέμιον πεπόνθαμεν;
ἀμ. Τὴν θεὸν ἐάσας, τὰ σὰ περιστέλλου κακά.
ἡρα. Ἀπωλόμεσθα· συμφορὰν λέξεις τινά. 1130
ἀμ. Ἰδοὺ, θέασαι τάδε τέκνων πεσήματα.
ἡρα. Οἴμοι· τίν' ὄψιν τήνδε δέρκομαι τάλας;
ἀμ. Ἀπόλεμον ὦ παῖ πόλεμον ἔσπευσας τέκνοις.
ἡρα. Τί πόλεμον εἶπας; τούσδε τίς διώλεσε;
ἀμ. Σὺ καὶ σὰ τόξα, καὶ θεῶν ὃς αἴτιος. 1135
ἡρα. Τί φῄς; τί δράσας; ὦ κάκ' ἀγγέλλων πάτερ.
ἀμ. Μανείς· ἐρωτᾷς δ' ἄθλι' ἑρμηνεύματα.
ἡρα. Ἦ καὶ δάμαρτός εἰμ' ἐγὼ φονεὺς ἐμῆς;
ἀμ. Μιᾶς ἅπαντα χειρὸς ἔργα σῆς τάδε.
ἡρα. Αἰαῖ· στεναγμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος. 1140

Verum si me qui sum pater interficiet,
Ad mala mala addet,
Et praeter furias habebit cadem cognatam.
Cho. *Tunc te mori oportuit, quando coniugis tuae*
Cadem fratrum ulturus eras,
Euersa a signis urbe Taphiorum.
Am. *Fuga, fuga, senes,*
Procul ab aedibus
Currite, fugite furiosum
Virum excitatum.
Mox caedem alteram ad caedem addens,
Bacchabitur per urbem Thebanorum.

IAMBI.

Her. *O Iupiter, quare odisti adeo iracunde filium*
Tuum, & induxisti in mare istud malorum?
Hem. Spiro quidem, & video quae me oportet,
Aërem, & terram & radios hosce solis,
Vt in tempestatem, & mentis perturbationem
Incidi grauem, & spiritus feruentes spiro, ducens eos
Ex alto: & ex pulmonibus non aequaliter.
Ecce, quid vinculis, ceu nauis in portum subducta, vinctum (habens
Iuuenilem thoracem, & brachium
Adsum ad fractum lapideum parietem?
Certe sedes habeo vicinas mortuis,
Alataque sagitta & arcus sparsi sunt humi,
Quae antea admota meis brachiis,
Seruabant latera, & a me seruabantur.
Numquam redii iterum ad inferos,
Eurystheus reciprocam viam ad inferos profectus?
At neque Sisypheum intueor saxum,
Neque Plutonem, neque sceptra filiae Cereris, i. Proserpinae.
Obstupui certe, & ubinam sim ignoro.
Eheu quis prope, vel procul est *meorum amicorum,*
Qui meae ignorantiae medeatur?
Nihil n. certo noui eorum quae consueueram scire.
Am. *Senes, ibo prope mea mala.*
Cho. *Et ego tecum, non prodens calamitates,* calamitosos non (deserens.
Her. *Pater, quid ploras, & tegis oculos,*
A charissimo filio tuo longe discedens?
Am. *O fili, es enim meus, tametsi infelix sis.*
Her. *Quid vero ego mali patior, quamobrem plores?*
Am. *Quae si quis vel Deorum pateretur, gemeret.*
Her. *Magnus est verborum iste strepitus, at fortunam,* & quid acciderit, nondum dicis.
Am. *Vides n. ipse, si iam mentis es compos.*
Her. *Dic, si quid noui vitae meae ascribis.*
Am. *Nisi apud inferos esses Bacchus dicerem.*
Her. *Papae hoc tanquam suspectum obscure dixisti iterum.*
Am. *Et te iam considero an constanter animi compos sis.*
Her. *Atqui non memini me mente captum fuisse.*
Am. *Senes, soluamne vincula filii, aut quid agam?*
Her. *Dic etiam eum, qui ligauit: moleste enim* haec *ferimus.*
Am. *Tantum scias malorum, caetera vero omitte.*
Her. *Satis est, non enim tacite cognoscere volo.*
Am. *O Iupiter, vidésne haec a sede Iunonis* profecta?
Her. *An aliquid ab illa mali passi sumus?*
Am. *Missa Dea, cura tua mala.*
Her. *Periimus, quam calamitatem dices?*
Am. *Ecce, aspice liberorum cadauera haec.*
Her. *Heu me, quale spectaculum video miser?*
Am. *Infelix, o fili, bellum studiose fecisti liberis.*
Her. *Quid bellum narras: quis perdidit hos?*
Am. *Tu, & arcus tuus, & deorum ille,* qui malorum horum est (autor.
Her. *Quid ais? quid feci? o pater mala nuncians.*
Am. *Insaniens: quaeris autem miserabilem narrationem.*
Her. *An & uxoris meae sum ego interfector?*
Am. *Haec omnia* sunt *unius manus tuae facinora.*
Her. *Heu heu, circundat enim me nubes luctuum.*

Am. *Propter hæc deploro tuas calamitates.*
Her. *An etiam confregi meam domum, & furore percitus impertur*
Am. *Haud scio præter vnũ hoc, omnia tua sunt infelicia.* (baust
Her. *Vbi verò furor nos inuasit? vbi perdidit?*
Am. *Quum ad aram manus expiabas igne.*
Her. *Heu me, quid igitur parco vitæ meæ,*
Cum factus sim interfector meorum charissimorum liberorũ?
Cur igitur ad polites saxi saltus nõ eo, cur ex prærupto saxo
Aut gladio in hepar adacto, (præceps non feror?
Vindex fiam sanguinis liberorum?
Aut carnem meam cremans igne,
Infamiam vitæ quæ me manet, repellam?
Sed impedimento mihi futurus in meis letalibus consiliis
Venit Theseus ille, cognatus & amicus meus.
Conspiciemur ab eo, & cæsorum liberorum piaculum
Veniet in conspectum charissimorum meorum hospitum.
Hei mihi, quid faciam? vbi malorum solitudinem
Inueniam? alatusne, an per terram vadens?
Age vestibus tenebras offundam capiti.
Pudet enim me scelerum, quæ patraui.
Et huic piacularem sanguinem aspergens,
Nullo malo afficere innocentes volo.
The. *Venio cum aliis, qui ad fluenta Asopi*
Armati iuuenes terræ Atheniensium manent,
Tuo filio, ô senex, hastam auxiliatricem ferens.
Venit enim fama in vrbem Erechthidarum,
Quòd Lycus occupato imperio huius regionis,
Bellum & pugnam contra vos excitauit. (les,
Vt n. referrẽ gratiã pro beneficiis, quæ in me cõtulit Hercu-
Quòd me saluũ ex inferis reduxerit, veni, si quid opus sit, ô
Vobis, aut manu mea, aut sociis. (senex,
Hem, quare solum repletum est cadaueribus istis?
Num frustratus sum, & malis recentibus
Posterior veni? quis liberos hos occidit?
Cuius viri coniugem hanc existentem aspicio?
Non enim prope hastam in acie collocantur pueri,
Sed aliquid aliud nouum malum inuenio.

ANOMOIOSTROPHA.

Strophe I.

Am. *O qui tenes tumulum oleas ferentem.*
The. *Quamobrem me vocas miserabili isto proœmio?*

Strophe II.

Am. *Passi sumus grauia mala à diis.*
The. *Quinam sunt hi pueri, propter quos ploras?*

Strophe III.

Am. *Meus quidem miser filius genuit eos:*
Sed postquam genuit, interfecit,
Funestam cædem facere ausus.
The. *Bona verba quæso.* Am. *Volentes iubes.*
The. *O quàm indigna dixisti.* Am. *Periimus, periimus subitò.*
The. *Quid ais? quid faciens?* Am. *furioso certamine,*
Deceptus tincturis venenis Hydræ habentis centum capita.
The. Hoc est *quoddã certamen,* malumq. quod accidit *mortuis*
(ob *Iunonis dolum.*

Strophe IV.

Am. *Meus, meus hic filius,*
Laboriosus, ad
Bellum quod Gigantes delevit,
Venit cum diis Phlegræum
In campum scutatus.
The. *Heu, heu, quis vir adeò est infelix?*

Strophe V.

Am. *Non facilè cognosces alium miseriorem*
Hominem, & magis errabundum.
The. *Cur verò tegit miserum caput veste?*

Strophe VI.

Am. *Quia reueretur tuum conspectum,*
Et amicitiam cognatam atque
Sanguinémque ex filiorum cæde manantem.

ἀμ. Τούτων ἕκατι σὰς καταστένω τύχας.
ἡρ. Ἦ γὰρ συνήραξ' οἶκον, ἢ βάκχευσ' ἐμόν;
ἀμ. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν, πάντα δυστυχεῖ τὰ σά.
ἡρ. Ποῦ δ' οἶστρος ἡμᾶς ἔλαβε; ποῦ διώλεσε;
ἀμ. Ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἡγνίζου πυρί. 1145
ἡρ. Οἴμοι τί δῆτα φείδομαι ψυχῆς ἐμῆς,
Τῶν φιλτάτων μοι γενόμενος παίδων φονεύς,
Κοὐκ εἶμι πέτρας λισσάδος πρὸς ἅλματα,
Ἢ φάσγανον πρὸς ἧπαρ ἐξακοντίσας,
Τέκνοις δικαστὴς αἵματος γενήσομαι, 1150
Ἢ σάρκα τὴν ἐμὴν καταπιμπρὰς πυρί,
Δύσκλειαν, ἥ μένει μ', ἀπώσομαι βίου;
Ἀλλ' ἐμποδών μοι θανασίμων βουλευμάτων,
Θησεὺς ὅδ' ἕρπει, συγγενὴς, φίλος τ' ἐμός.
Ὀφθησόμεσθα, καὶ τεκνοκτόνον μύσος 1155
Εἰς ὄμμαθ' ἥξει φιλτάτῳ ξένων ἐμῶν.
Οἴμοι τί δράσω; ποῖ κακῶν ἐρημίαν
Εὕρω; πτερωτὸς, ἢ κατὰ χθονὸς μολών;
Φέρ' ἄν τι κρατὶ περιβάλω σκότος.
Αἰσχύνομαι γὰρ τοῖς δεδραμένοις κακοῖς. 1160
Καὶ τῷδε προστρόπαιον αἷμα προσλαβὼν,
Οὐδὲν κακῶσαι τοὺς ἀναιτίους θέλω.
θη. Ἥκω σὺν ἄλλοις, οἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοὰς
Μένουσιν ἔνοπλοι γῆς Ἀθηναίων κόροι,
Σῷ παιδὶ, πρέσβυ, σύμμαχον φέρων δόρυ. 1165
Κληδὼν γὰρ ἦλθεν εἰς Ἐρεχθειδῶν πόλιν,
Ὡς σκῆπτρα χώρας τῆσδ' ἀναρπάσας Λύκος,
Εἰς πόλεμον ὑμῖν, καὶ μάχην καθίσταται.
Τίνων δ' ἀμοιβὰς, ὧν ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς,
Σώσας με νέρθεν, ἦλθον, εἴ τι δεῖ, γέρον, 1170
Ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς, ἢ συμμάχων.
Ἔα· τί νεκρῶν τοῖσδε πληθύει πέδον;
Οὔπου τι λέλειμμαι καὶ νεωτέρων κακῶν
Ὕστερος ἀφῖγμαι; τίς τάδ' ἔκτεινεν τέκνα;
Τίνος γεγῶσαν τήνδ' ὁρῶ συνάορον; 1175
Οὐ γὰρ δορός γε παῖδες ἵστανται πέλας,
Ἀλλ' ἄλλο τοί που καινὸν εὑρίσκω κακόν.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

ἀμ. Ὦ τὸν ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων.
θη. Τί χρῆμά μ' οἰκτροῖς ἐκάλεσας προοιμίοις;

Στροφὴ β'.

ἀμ. Ἐπάθομεν πάθεα μέλεα πρὸς θεῶν. 1180
θη. Οἱ παῖδες οἵδε, τίνες, ἐφ' οἷς δακρυρροεῖς;

Στροφὴ γ'.

ἀμ. Ἔτεκε μὲν οὑμὸς ἶνις τάλας.
Τεκόμενος δ' ἔκτανε,
Φόνιον αἷμα τλάς.
θη. Εὔφημα φώνει. Αμ. βουλομένοισιν ἐπαγγέλλῃ. 1185
θη. Ὦ δεινὰ λέξας. Αμ. οἰχόμεθ', οἰχόμεθα πτανοί.
θη. Τί φής; τί δράσας; Αμ. μαινομένῳ πιτύλῳ,
Πλαγχθεὶς ἑκατογκεφάλου βαφαῖς ὕδρας.
θη. Ἥρας ὅδ' ἀγών· τίς δ' ὅδε νεκροῖς, γέρον;

Στροφὴ δ'.

ἀμ. Ἐμὸς ἐμὸς ὅδε γόνος, 1190
Ὁ πολύπονος, ὃς ἐπὶ
Δόρυ γιγαντοφόνον
Ἦλθε σὺν θεοῖσι Φλεγραῖον
Εἰς πεδίον ἀσπιστάς.
θη. Φεῦ φεῦ, τίς ἀνδρῶν ὧδε δυσδαίμων ἔφυ; 1195

Στροφὴ ε'.

ἀμ. Οὐκ ἂν γ' εἰδείης ἕτερον πολυμοχθότερον,
Πολυπλαγκτότερόν τε θνατῶν.
θη. Τί γὰρ πέπλοισιν ἄθλιον κρύπτει κάρα;

Στροφὴ ς'.

ἀμ. Αἰδόμενος τὸ σὸν ὄμμα,
Καὶ φιλίαν ὁμόφυλον, 1200
Αἷμά τε παιδοφόνον.

Θη. Ἀλλ' ὡς συναλγῶν τ' ἦλθον. ἐκκάλυπτέ νιν.

Στροφὴ ζ.

ἀμ. Ὦ τέκνον, πάρες ἀπ' ὀμμάτων
Πέπλον. ἀπόδικε. ῥέθος ἀελίῳ δεῖξον.
Βάρος ἀντίπαλον δακρύοις συναμιλλᾶται. 1205
Ἱκετεύομεν ἀμφὶ
Σὰν γενειάδα, καὶ γόνυ, καὶ
Χέρα, προσπίτνων,
Πολιόν τε δάκρυον ἐκβαλών.
Ἰὼ παῖ, 1210
Κατάσχε λέοντος ἀγρίου θυμόν γ', ὅπως
Βρόμον ἐπὶ φόνιον, ἀνόσιον ἐξάγῃ,
Καὶ θέλων κακοῖς συνάψαι, τέκνον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Θη. Εἶεν. σὲ τὸν θάσσοντα δυστήνους ἕδρας
Αὐδῶ, φίλοισιν ὄμμα δεικνύναι τὸ σόν. 1215
Οὐδεὶς σκότος γὰρ ὧδ' ἔχει μέλαν νέφος,
Ὅστις κακῶν σῶν συμφορὰν κρύψειεν ἄν.
Τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις φόνον;
Ὡς μὴ μύσος με σῶν βάλῃ προσφθεγμάτων;
Οὐδὲν μέλει μοι σύν γε σοὶ πράσσειν κακῶς. 1120
Καὶ γάρ ποτ' εὐτύχησ'. ἐκεῖσ' ἀνοιστέον,
Ὅτ' ἐξέσωσάς μ' εἰς φάος, νεκρῶν πάρα.
Χάριν δὲ γηράσκουσαν ἐχθαίρω φίλων,
Καὶ τῶν καλῶν μὲν ὅστις ἀπολαύειν θέλει,
Συμπλεῖν δὲ τοῖς φίλοισι δυστυχοῦσιν, οὔ. 1225
Ἀνίστασ'. ἐκκάλυψον ἄθλιον κάρα,
Βλέψον πρὸς ἡμᾶς. ὅστις εὐγενὴς βροτῶν,
Φέρει τὰ θεῶν γε πτώματ', οὐδ' ἀναίνεται.
ἡρα. Θησεῦ, δέδορκας τόνδ' ἀγῶν' ἐμῶν τέκνων;
Θη. Ἤκουσα, καὶ βλέποντι σημαίνεις κακά. 1230
ἡρα. Τί δῆτά μου κρᾶτ' ἀνεκάλυψας ἡλίῳ;
Θη. Τί δ'; οὐ μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν.
ἡρα. Φεῦγ', ὦ ταλαίπωρ', ἀνόσιον μίασμ' ἐμόν.
Θη. Οὐδεὶς ἀλάστωρ τοῖς φίλοις ἐκ τῶν φίλων.
ἡρα. Ἐπῄνεσ'. εὖ δράσας δέ σ', οὐκ ἀναίνομαι. 1235
Θη. Ἐγὼ δὲ πάσχων εὖ τότ', οἰκτείρω σε νῦν.
ἡρα. Οἰκτρὸς γάρ εἰμι, τἄμ' ἀποκτείνας τέκνα.
Θη. Κλαίω χάριν σὴν ἐφ' ἑτέραισι συμφοραῖς.
ἡρα. Εὗρες δέ γ' ἄλλους ἐν κακοῖσι μείζοσιν;
Θη. Ἅπτῃ κάτωθεν οὐρανοῦ δυσπραξίᾳ. 1240
ἡρα. Τοιγὰρ παρεσκευάσμεθ', ὥστε κατθανεῖν.
Θη. Δοκεῖς ἀπειλῶν μέλειν τι δαίμοσιν;
ἡρα. Αὐθάδης ὁ θεός. πρὸς δὲ τοὺς θεοὺς, ἐγώ.
Θη. Ἴσχε στόμ', ὡς μὴ μέγα λέγων, μεῖζον πάθῃς.
ἡρα. Γέμω κακῶν δή, κοὐκέτ' ἔσθ' ὅπη τεθῇ. 1245
Θη. Δράσεις δὲ δὴ τί; ποῖ φέρῃ θυμούμενος;
ἡρα. Θανών, ὅθεν περ ἦλθον, εἶμι γῆς ὕπο.
Θη. Εἴρηκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγους.
ἡρα. Σὺ γ' ἐκτὸς ὤν γε συμφορᾶς, με νουθετεῖς.
Θη. Ὁ πολλὰ δὴ τλὰς Ἡρακλῆς λέγει τάδε, 1250
ἡρα. Οὔκουν τοσαῦτά γ', εἰ μέτρῳ μοχθητέον.
Θη. Εὐεργέτης βροτοῖσι, καὶ μέγας φίλος;
ἡρα. Οἱ δ' οὐδὲν ὠφελοῦσί μ', ἀλλ' Ἥρα κρατεῖ.
Θη. Οὐκ ἂν ἀνάσχοιθ' Ἑλλὰς ἀμαθίᾳ θανεῖν.
ἡρα. Ἄκουε δή νυν, ὡς ἁμιλληθῶ λόγοις 1255
Πρὸς νουθετήσεις σάς. ἀναπτύξω δέ σοι
Ἀβίωτον ἡμῖν νῦν τε, καὶ πάροιθεν ὄν.
Πρῶτον μὲν ἐκ τοῦδ' ἐγενόμην, ὅστις κτανὼν
Μητρὸς γεραιὸν πατέρα, προστρόπαιος ὤν,
Ἐγήματο τὴν τεκοῦσαν Ἀλκμήνην ἐμέ. 1260
Ὅταν δὲ κρηπὶς μὴ καταβληθῇ γένους
Ὀρθῶς, ἀνάγκη δυστυχεῖν τοὺς ἐκγόνους.
Ζεὺς δ', ὅστις ὁ Ζεύς, πολέμιόν μ' ἐγείνατο
Ἥρᾳ. σὺ μέντοι μηδὲν ἀχθεσθῇς, γέρον.
Πατέρα γὰρ ἀντὶ Ζηνὸς ἡγοῦμαι σ' ἐγώ. 1265

Atqui veni ut unà doleam, detege eum.

Strophe VII.

Am. *O fili, demitte ab oculis*
Vestem, rejice, ostende faciem soli.
Dignitas tua pars pondere certat cum lacrymis.
Supplicamus ad
Mentum tuum, & genua, &
Manum advoluti,
Et canas lacrymas emittentes.
O fili.
Cohibe animum saevi leonis, quando
Fremitum ad letiferum ac impium stimularis,
Mala volens malis addere, ô fili.

IAMBI.

The. *Age. Te qui sedes in misera sede*
Alloquor, ut ostendas amicis vultum tuum.
Nullus enim adeò nigram tenebrarum nubem habet,
Qui malorum tuorum calamitatem possit occultare.
Quare mihi protendens manum ostendis necem,
Ne me piaculum tuorũ alloquiorum percutiat ac polluat?
Nihil recuso tecum infelix esse.
Etenim fui aliquando felix. illuc mens & cogitatio est referenda,
Quum me salvum ex inferis in lucem eduxisti.
Odi enim gratiam amicorum senescentem.
Et eum qui praeclaris quidem bonisque rebus *frui vult,*
Sed non vult *una navigare cum amicis calamitosis.*
Surge, detege miserum caput,
Intuere nos. quicunque mortalium generosus est,
Casus deorum fert, nec recusat.

Her. *O Thesen vidistine certamen meorum liberorum?*
The. *Audivi, & videnti mala indicas.*
Her. *Cur igitur meum caput detexisti soli?*
The. *Quid? non polluis Deos, cùm sis homo?*
Her. *Fuge ô miser impiam contagionem meam.*
The. *Nullum contagium amicis ab amicis* contingit.
Her. *Laudo. quòd autem tibi benefecerim, non inficior.*
The. *Ego verò cùm beneficio sim à te tum affectus, misereor nunc tui.*
Her. *Miserandus adsum, qui occiderim meos liberos.*
The. *Defleo tuum beneficium ob alias calamitates.*
Her. *Invenistine alios in maioribus* positos *malis?*
The. *ô Infelicitas ex terrestribus locis ad caelũ usque pertingis.*
Her. *Quamobrem parati sumus mori.*
The. *Putásne tuas minas Diis aliquo modo cura fore?*
Her. *Deus* erga me est numen *arrogans* ac superbum. *Ego verò* vicissim sum arrogans ac superbus *erga Deos.*
The. *Comprime os, ne superba loquens, maiora patiaris.*
Her. *Plenus sum iam malorum, neque est amplius locus ulli malo.*
The. *Quid igitur facies? quò iratus ferris?*
Her. *Mortuus sub terram vadam, unde veni.*
The. *Dixisti verba hominis plebeij.*
Her. *Tu verò cùm extra calamitatem sis, me mones.*
The. *Hercules igitur ista dicit qui tam multa iam passus est?*
Her. *Nequaquam tanta si* certa *mensura laborandum* esset.
The. *Benefactor hominum, & magnus amicus?*
Her. *Illi verò nihil iuvant me, sed vincit Iuno.*
The. *Non patietur Graecia* te *per imperitiam ac* temeritatem *mori.*
Her. *Audi nunc, ut verbis contendam*
Contra *tuas admonitiones. explicabo autem tibi,*
Non vivendum mihi neque nunc, neque antea fuisse.
Nam *primum quidem ex eo natus sum, qui occiso*
Sene patre matris, cùm esset caede pollutus,
Genuit Alcmenam, quae me peperit.
Cùm autem fundamentum generis non iactum est
Rectè, necesse est infelices esse liberos.
Iupiter verò, quicunque ille sit Iupiter, genuit me inimicum
Iunoni. Tu tamen ne mea verba *molestè feras, ô senex.*
Nam te iudico patrem ego pro Iove.

Cùm enim adhuc lacterem truculentos serpentes
Clam immisit in cunabula mea
Coniux Iouis, vt periremus.
Postquam verò carnis amictum adeptus sum
Pubescentẽ, labores, quos pertuli, quorsũ attinet me referre?
Qualesnam aut leones, aut tricorpores
Typhones, aut Gigantes, aut quadrupedes feras,
In prælio Centauris referto non confeci?
Et vtrinque habentem capita, & repullulantem canem
Hydram interfeci? & infinitorum aliorum laborum
Greges percurri, & ad inferos perueni,
Plutonis ianitorem canem tricipitem in lucem
Vt educerem, Eurysthei iussu.
Postremam verò cædem hanc miser sustinui patrare,
Liberis cæsis, domum vt coronarem malis.
Venio autem in eam necessitatem, vt neque in meis charis
Thebis habitare fas mihi sit. *si verò maneam,*
Ad quod templum, aut cœtum amicum
Ibo? nec enim Atas affabiles ac propitias *habeo.*
Sed Argos proficiscar? quomodo, siquidem fugio patriam?
Age, an in aliam aliquam ciuitatem me conferam?
At postea limis ac infestis *oculis aspiciemur, vtpote noti*
Linguæ amaris stimulis exagitati.
Nonne hic est filius *ille Iouis, qui filios olim interfecit,*
Et vxorem? an non ex hac terra in malam rem abibit?
At viro, qui aliquando dicebatur beatus,
Acerba est *mutatio. at cui semper malè*
Est, nihil dolet, quia miserias habet cognatas.
Ad hanc autem calamitatem venturum me aliquando puto.
Etenim terra mittet vocem, interdicens mihi
Ne attingam terram, & mare, ne traiiciam,
Et fontes fluminum, & eum qui rotatur
Ixionem in vinculis imitabor.
Et hoc est *optimum, vt nemo Græcorum me videat,*
Inter quos bona fortuna vtentes eramus beati.
Quid igitur opus est me viuere? quod lucrum habebimus,
Si vitam inutilem & pollutam habeamus?
Tripudiet igitur inclyta vxor Iouis,
Pulsans Olympij Iouis sandalio solum, i. cælum.
Fecit enim id, quod voluit,
Virum primum in Græcia ab ipsis fundamentis
Sursum atque deorsum euertens. talem Deam
Quis adoraret? quæ propter mulierem
Inuidens thalamo Iouis, benefactores
Græciæ perdidit, qui extra omnem culpam sunt.

The. Non *est alterius Dei certamen istud,*
Quàm vxoris Iouis. Hoc rectè sentis.
Facilius autem *te monere possum, quàm* ipse *mala pati.*
Nullus autem mortalium est illæsus à fortuna,
Neque deorum, si modò non sunt *falsa poetarum carmina.*
An non matrimonia inter se, quæ nulla lege permittuntur,
Contraxerunt? nonne propter tyrannidem vinculis
Patres ignominia affecerunt? & tamen habitant
Cælum & sua peccata tulerunt æquo animo.
Sed quid dices? si tu quidem cùm sis mortalis,
Nimium immoderatè feras varios vitæ casus, *Dii verò non*
Thebas igitur relinque propter legem. (idem faciant?
Sequere verò nos ad vrbem Palladis.
Ibi purgatis tuis manibus à piaculo,
Dabo tibi domum, & partem facultatum mearum.
Munera verò quæ habeo à ciuibus, seruatis adolescentibus
Bis septem, interfecto tauro Gnossio,
Hæc tibi dabo. vbique verò terrarum mihi
Delubra sunt consecrata. Hæc dominata
A te deinceps ab hominibus vocabuntur
Viuo: cùm verò mortuus ad inferos veneris,
Sacrificiis, & lapideis tumulis, templis statuisque
Tota Atheniensium ciuitas te celebrabit.

Ἔτ' ἐν γάλακτί τ' ὄντι, γοργωποὺς ὄφεις
Ἐπεισέφρησε σπαργάνοισι τοῖς ἐμοῖς
Ἡ τοῦ Διὸς σύλλεκτρος, ὡς ὀλοίμεθα.
Ἐπεὶ δὲ σαρκὸς περιβόλαι' ἐκτησάμην
Ἡβῶντα, μόχθους, οὓς ἔτλην, τί δεῖ λέγειν; 1270
Ποίους ποτ' ἢ λέοντας, ἢ τρισωμάτους
Τυφῶνας, ἢ γίγαντας, ἢ τετρασκελῆ,
Κενταυροπληθῆ πόλεμον οὐκ ἐξήνυσα;
Τήν τ' ἀμφίκρανον, καὶ παλιμβλαστῆ κύνα
Ὕδραν φονεύσας, μυρίων τ' ἄλλων πόνων 1275
Διῆλθον ἀγέλας, κἀς νεκροὺς ἀφικόμην,
Ἅιδου πυλωρὸν κύνα τρίκρανον ἐς φάος
Ὅπως πορεύσαιμ' ἐντολαῖς Εὐρυσθέως.
Τὸν λοίσθιον δὲ τόνδ' ἔτλην τάλας φόνον,
Παιδοκτονήσας, δῶμα θριγκῶσαι κακοῖς. 1280
Ἥκω δ' ἀνάγκης ἐς τόδ'. οὔτ' ἐμαῖς φίλαις
Θήβαις ἐνοικεῖν, ὅσιον. ἢν δὲ καὶ μένω,
Εἰς ποῖον ἱερὸν, ἢ πανήγυριν φίλων
Εἶμ'; οὐ γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους ἔχω.
Ἀλλ' Ἄργος ἔλθω; πῶς, ἐπεὶ φεύγω πάτραν; 1285
Φέρ', ἀλλ' ἐς ἄλλην δή τιν' ὁρμήσω πόλιν;
Κἄπειθ' ὑποβλεπώμεθ' ὡς ἐγνωσμένοι,
Γλώσσης πικροῖς κέντροισι κληδουχούμενοι.
Οὐχ οὗτος ὁ Διὸς, ὃς τέκν' ἔκτεινέν ποτε,
Δάμαρτά τ'; οὐ γῆς τῆσδ' ἀποφθαρήσεται; 1290
Κεκλημένῳ δὲ φωτὶ μακαρίῳ ποτὲ,
Αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν. ᾧ δ' αἰεὶ κακῶς
Ἔστ', οὐδὲν ἀλγεῖ, συγγενῶς δύστηνος ὤν.
Εἰς τοῦτο δ' ἥξειν συμφορᾶς οἶμαί ποτε.
Φωνὴν γὰρ ἥσει χθὼν, ἀπεννέπουσά με 1295
Μὴ θιγγάνειν γῆς, καὶ θάλασσα μὴ περᾶν,
Πηγαί τε ποταμῶν, καὶ τὸν ἁρματήλατον
Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκμιμήσομαι.
Καὶ ταῦτ' ἄριστα, μηδέν' Ἑλλήνων μ' ὁρᾶν,
Ἐν οἷσιν εὐτυχοῦντες, ἦμεν ὄλβιοι. 1300
Τί δῆτά με ζῆν δεῖ; τί κέρδος ἕξομεν,
Βίον τ' ἀχρεῖον, ἀνόσιον κεκτημένοι;
Χορευέτω δὲ Ζηνὸς ἡ κλεινὴ δάμαρ,
Κρούουσ' Ὀλυμπίου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πόδα.
Ἔπραξε γὰρ βούλησιν, ἣν ἐβούλετο, 1305
Ἄνδρ' Ἑλλάδος τὸν πρῶτον αὐτοῖσιν βάθροις
Ἄνω κάτω στρέψασα. τοιαύτῃ θεῷ
Τίς ἂν προσεύχοιθ'; ἣ γυναικὸς οὕνεκα,
Λέκτρων φθονοῦσα Ζηνὶ, τοὺς εὐεργέτας
Ἑλλάδος ἀπώλεσ', οὐδὲν ὄντας αἰτίους. 1310

Θη. Οὐκ ἔστιν ἄλλου δαιμόνων ἀγὼν ὅδε,
Ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος. εὖ τόδ' αἰσθάνῃ.
Παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ πάσχειν κακῶς.
Οὐδεὶς δὲ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀκήρατος,
Οὐ θεῶν, ἀοιδῶν εἴπερ οὐ ψευδεῖς λόγοι. 1315
Οὐ λέκτρα τ' ἀλλήλοισιν, ὧν οὐδεὶς νόμος,
Συνῆψαν; οὐ δεσμοῖσι διὰ τυραννίδας
Πατέρας ἐκηλίδωσαν, ἀλλ' οἰκοῦσ' ὅμως
Ὄλυμπον, ἠνέσχοντό θ' ἡμαρτηκότες.
Καί τοι τί φήσεις; εἰ σὺ μὲν θνητὸς γεγὼς, 1320
Φέρεις ὑπέρφευ τὰς τύχας, θεοὶ δὲ μή;
Θήβας μὲν οὖν ἔκλειπε, τοῦ νόμου χάριν.
Ἕπου δ' ἅμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος.
Ἐκεῖ χέρας σὰς ἁγνίσας μιάσματος,
Δόμους τε δώσω, χρημάτων τ' ἐμῶν μέρος. 1325
Ἃ δ' ἐκ πολιτῶν δῶρ' ἔχω, σώσας κόρους
Δὶς ἑπτὰ, ταῦρον Κνώσιον κατακτανὼν,
Σοὶ ταῦτα δώσω. πανταχοῦ δέ μοι χθονὸς
Τεμένη δέδασται. ταῦτ' ἐπωνομασμένα,
Σέθεν τὸ λοιπὸν ἐκ βροτῶν κεκλήσεται, 1330
Ζῶντος. θανόντος δ' εὖτ' ἂν εἰς ᾅδου μόλῃς,
Θυσίαισι, λαΐνοισί τ' ἐξογκώμασι,
Τίμιον ἀνάξει πᾶσ' Ἀθηναίων πόλις.

Καλὸς

Καλὸς γὰρ ἀστοῖς στέφανος Ἑλλήνων ὕπο,
Ἄνδρ' ἐσθλὸν ὠφελοῦντας, εὐκλείας τυχεῖν. 1335
Κἀγὼ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
Τήνδ' ἀντιδώσω. νῦν γὰρ εἶ χρεῖος φίλων.
Θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν, οὐδὲν δεῖ φίλων.
Ἅλις γὰρ ὁ θεὸς ὠφελῶν, ὅταν θέλῃ.
Ἡρα. Οἴμοι, πάρεργα τάδ' ἔστ' ἐμῶν κακῶν. 1340
Ἐγὼ δὲ τοὺς θεοὺς οὔτε λέκτρ' ἃ μὴ θέμις
Στέργειν νομίζω, δεσμά τ' ἐξάπτειν χεροῖν,
Οὔτ' ἠξίωσα πώποτ', οὔτε πείσομαι,
Οὐδ' ἄλλον ἄλλου δεσπότην πεφυκέναι.
Δεῖται γὰρ ὁ θεὸς, εἴπερ ἔστ' ὄντως θεὸς, 1345
Οὐδενός. ἀοιδῶν οἵδε δύστηνοι λόγοι.
Ἐσκεψάμην δὲ, καίπερ ἐν κακοῖσιν ὤν,
Μὴ δειλίαν ὄφλω τιν', ἐκλιπὼν φάος.
Ταῖς συμφοραῖς γὰρ ὅστις οὐχ ὑφίσταται,
Οὐδ' ἀνδρὸς ἂν δύναιθ' ὑποστῆναι βέλος. 1350
Ἐγκαρτερήσω θάνατον. εἶμι δ' ἐς πόλιν
Τὴν σὴν, χάριν τε μυρίων δώρων ἔχω.
Ἀτὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγευσάμην,
Ὧν οὔτ' ἀπεῖπον οὐδέν', οὔτ' ἀπ' ὀμμάτων
Ἔσταξα πηγὰς, οὐδ' ἂν ᾠόμην ποτὲ 1355
Εἰς τοῦθ' ἱκέσθαι, δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων βαλεῖν.
Νῦν δ', ὡς ἔοικε, τῇ τύχῃ δουλευτέον.
Εἶεν. γεραιὲ, τὰς ἐμὰς φυγὰς ὁρᾷς,
Ὁρᾷς δὲ παίδων ὄντα μ' αὐθέντην ἐμῶν.
Δὸς τούσδε τύμβῳ, καὶ περίστειλον νεκροὺς, 1360
Δακρύοισι τιμῶν. ἐμὲ γὰρ οὐκ ἐᾷ νόμος.
Πρὸς στέρν' ἐρείσας μητρὶ, δούς τ' ἐς ἀγκάλας,
Κοινωνίαν δύστηνον, ἣν ἐγὼ τάλας
Διώλεσ' ἄκων. γῇ δ' ἐπὴν κρύψῃς νεκροὺς,
Οἴκει πόλιν τήνδ', ἀθλίως μὲν, ἀλλ' ὅμως 1365
Ψυχὴν βιάζου τἀμὰ συμφέρειν κακά.
Ὦ τέκν', ὁ φύσας χ' ὁ τεκὼν ὑμᾶς πατὴρ
Ἀπώλεσ', οὐδ' ὤνασθε τῶν ἐμῶν καλῶν,
Ἁγὼ παρεσκεύαζον ἐκμοχθῶν βίᾳ,
Εὔκλειαν ὑμῖν πατρὸς, ἀπόλαυσιν καλήν. 1370
Σέ τ' οὐχ ὁμοίως, ὦ τάλαιν', ἀπώλεσα,
Ὥσπερ σὺ τἀμὰ λέκτρ' ἔσωζες ἀσφαλῶς,
Μακρὰς διαντλοῦσ' ἐν δόμοις οἰκουρίας.
Οἴμοι δάμαρτος, καὶ τέκνων. οἴμοι δ' ἐμοῦ,
Ὡς ἀθλίως πέπραγα, κἀποζεύγνυμαι 1375
Τέκνων, γυναικός τ'. ὦ λυγραὶ φιλημάτων
Τέρψεις, λυγραὶ δὲ τῶνδ' ὅπλων κοινωνίαι.
Ἀμηχανῶ γὰρ, πότερ' ἔχω τάδ', ἢ μεθῶ,
Ἃ πλευρὰ τἀμὰ προσπίτνοντ', ἐρεῖ τάδε.
Ἡμῖν τέκν' εἷλες, καὶ δάμαρθ'. ἡμᾶς ἔχεις 1380
Παιδοκτόνους σούς. εἶτ' ἐγὼ τάδ' ὠλέναις
Οἴσω; τί φάσκων; ἀλλὰ γυμνωθεὶς ὅπλων,
Ξὺν οἷς τὰ κάλλιστ' ἐξέπραξ' ἐν Ἑλλάδι,
Ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλὼν αἰσχρῶς θάνω;
Οὐ λειπτέον τάδ'. ἀθλίως δὲ σωστέον. 1385
Ἕν μοί τι, Θησεῦ, σύγκαμ'. ἀθλίου κυνὸς
Κόμιστρ' ἐς Ἄργος συγκατάστησον μολὼν,
Λύπῃ τι παίδων μὴ πάθω μονούμενος.
Ὦ γαῖα Κάδμου, πᾶς τε Θηβαῖος λεὼς,
Κείρασθε, συμπενθήσατ', ἔλθετ' εἰς τάφον 1390
Παίδων, ἅπαντας δ' ἑνὶ λόγῳ πενθήσατε
Νεκρούς τε κἀμέ. πάντες ἐξολώλαμεν
Ἥρας μιᾷ πληγέντες ἄθλιοι τύχῃ.
Θη. Ἀνίστασ', ὦ δύστηνε. δακρύων δ' ἅλις.
Ἡρα. Οὐκ ἂν δυναίμην. ἄρθρα γὰρ πέπηγέ μου. 1395
Θη. Καὶ τοὺς σθένοντας γὰρ καθαιροῦσιν τύχαι.
Ἡρα. Φεῦ. αὐτοῦ γενοίμην πέτρος ἀμνήμων κακῶν.
Θη. Παῦσαι. δίδου δὲ χεῖρ' ὑπηρέτῃ φίλῳ.
Ἡρα. Ἀλλ' αἷμα μὴ σοῖς ἐξομόρξωμαι πέπλοις.
Θη. Ἔκμασσε, φείδου μηδέν. οὐκ ἀναίνομαι. 1400
Ἡρα. Παίδων στερηθεὶς, παῖδ' ὅπως ἔχω σ' ἐμόν.

Pulchrum enim ciuibus est ornamentum, à Græcis
Gloriam consequi, virum bonum dum adiuuant.
Et ego tibi gratiam pro mea salute
Hanc referam. nunc enim es dignus amicorum.
Quando autem aliquem dij honorant, non opus est amicis:
Deus enim satis est ad iuuandum, cum vult.
Her. *Hei mihi, aliena sunt hæc à meis malis.*
Ego verò Deos neque connubia illegitima
Amare puto, neque vincula à manibus suspendere,
Neque dignum hoc Diis iudicaui vnquam, neque credam
Alterum alterius dominum fuisse.
Nam Deus, qui quidem reuera Deus sit, indiget
Nullius. Poetarum verò sunt hæ miseræ fabulæ.
Et quanquam in calamitate sum, tamen cogitaui
Ne timiditatis alicuius accuser, si relinquam lucem.
Quisquis enim non sustinet aduersos casus,
Is ne viri quidem telum poterit sustinere.
Fortiter expectabo mortem. Ibo autem in ciuitatem
Tuam, & gratiam habeo pro infinitis donis.
At gustaui iam sexcentos labores,
Quorum nihil recusaui, neque ab oculis
Stillaui lacrymarum fontes, neque putaui me vnquam
Eò peruenturum, vt emitterem ex oculis lacrymas.
Nunc verò, vt apparet, fortunæ seruiendum est.
Esto. ô senex, vides meum exilium,
Vides etiā me proprium interfectorem meorum liberorum.
Hos manda tumulo, huma, & orna cadauera,
Lacrymis honorans (lex enim me non sinit hæc facere)
Admouens ad pectus matris, & dans in vlnas
Communionē, i. communē sobolem, miserā, quā ego miser
Inuitus perdidi postquam verò terra mortuos occultaueris,
Habita hanc vrbem, miserè quidem, sed tamen
Coge animum ad ferendum mecum vnà mea mala.
O liberi, qui procreauit & genuit vos pater,
Perdidit, neque fructum percipitis ex meis bonis,
Quæ ego comparaui ex laboribus per vim,
Gloriam patris vobis partam, fructum honestum.
Téque non similiter ô misera perdidi,
Vt tu fideliter seruasti meum thalamum,
Longā domus custodiā, & molestiam in ædibus exhauriēs.
Heu meam vxorem, & liberos, heu mè,
Quàm miserè ego, & iam auellor
A liberis, & vxore. ô acerba osculorum
Delectationes, & tristis societas horum armorum.
Dubito enim, vtrum hæc retinere, an dimittere debeam,
Quæ ad latus meum accidentia hæc dicent:
Nobis perdidisti liberos, & vxorem, habes nos
Liberorum interfectores tuorum: deinde ego vlnis ea
Feram? quid dicens? sed nudatus armis,
Quibus res præclarissimas gessi in Græcia,
Obiiciens me hostibus turpiter morerer?
Non relinquenda hæc sunt, sed miserè seruanda.
In vna quadam te me adiuues Theseu, miseri canis
Ad deductionem ad Argos me comitare,
Ne quid ob liberorum à me cæsorum dolorem mihi soli accidat.
O terra Cadmi, & vniuersus populus Thebanus,
Tondemini, simul lugete, ite ad sepulturam
Liberorum, omnes verò vno ore lugete
Mortuos, & me. omnes periimus,
Iunonis vna percussi misera plaga & calamitate.
The. *Surge, ô miser: satis enim est lacrymarum.*
Her. *Non possum. nam artus mei obriguerunt.*
The. *Quid mirum? etenim & robustos deiiciunt calamitates.*
Her. *Heu. Vtinam fiam hic saxum immemor malorum.*
The. *Cessa. da verò manum amico ministro.*
Her. *Verùm caue, ne sanguinem abstergam vestibus tuis.*
The. *Absterge. ne parcas. non recuso.*
Her. *Orbatus liberis, habeo te loco filij mei.*

The. *Da collo tuam manum:ego enim te ducam.*
Her. *Par enim hoc est amicorum:sed alter infelix est.*
O senex,talem virum amicum habere oportet.
Am. *Patria enim,quæ procreauit hunc,est prole felix.*
Her. *Thesen,conuertas me retro,vt videam liberos.*
The. *Hoc igitur vt quoddā solatiū habens lenior eris,* dolore le-
Her. *Cupio.volo applicari ad pectus patris.* (uaberis.
Am. *Ecce hæc,ô fili,quæ enim mihi grata sunt studes.*
The. *Itane malorum tuorum non amplius memor es?*
Her. *Omnia illa minora his mala perpessus sum.*
The. *Videbit aliquis te effœminatum esse,& non laudabit.*
Her. *Viuo tibi abiectus.sed prius me promotum eris.*
The. *Vbinam est valde inclytus ille Hercules?*
Her. *Qualis tu esses,si in tantis malis esses?*
The. *Animi præsentia profecto vir essem quouis inferior.*
Her. *Quomodo igitur adhuc dicis me malis fractum esse?*
The. *Procede.*Her.*Vale ô senex.*Am.*Et tu fili mi.*
Her. *Sepelito,vt dixi liberos.*Am.*sed quis me,fily,sepeliet?*
Her. *Ego* Am.*Quando veniens?*H.*Vbi sepelieris liberos.*
Am. *Quomodo?*H.*Athenas mittam à Thebis.*
Verum manda terra liberos malè tractatos.
Nos verò,qui perdidimus domum dedecore,
Sequemur vt perdita scapula Theseum.
Quicunque verò diuitias,aut potentiā magis quàm amicos
Bonos habere cupit,malè sentit.

ANAPÆSTI.

Cho. *Imus miserabiles,& valde lugentes*
Amissis maximis amicis.

θη. Δίδου δέρῃ σὴν χεῖρ', ὁδηγήσω δ' ἐγώ.
ἡρα. Ζεῦγός γε φίλιον. ἅτερος δὲ, δυστυχής.
Ὦ πρέσβυ,τοιόνδ' ἄνδρα χρὴ κτᾶσθαι φίλον.
ἀμ. Ἡ γὰρ τεκοῦσα τόνδε πατρὶς εὔτεκνος. 1405
ἡρα. Θησεῦ,πάλιν με στρέψον,ὡς ἴδω τέκνα.
θη. Ὡς δή τι φίλτρον τοῦτ' ἔχων ῥάων ἔσῃ.
ἡρα. Ποθῶ.πατρός γε στέρνα προσθέσθαι θέλω.
ἀμ. Ἰδοὺ τάδ',ὦ παῖ.τἀμὰ γὰρ σπεύδεις φίλα.
θη. Οὕτως πόνων σῶν οὐκέτι μνήμην ἔχεις; 1410
ἡρα. Ἅπαντ' ἐλάσσω κεῖνα τῶνδ' ἔτλην κακά.
θη. Εἴ σ' ὄψεταί τις θῆλυν ὄντ',οὐκ αἰνέσει.
ἡρα. Ζῶ σοι ταπεινός;ἀλλὰ πρόσθεν οὐ δοκῶ.
θη. Ἄγαν γ' ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς,ποῦ κεῖνος ὤν;
ἡρα. Σὺ ποῖος ἦς αὖ,νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὤν; 1415
θη. Ὡς εἰς τὸ λῆμα παντὸς ἦν ἥσσων ἀνήρ.
ἡρα. Πῶς οὖν ἔτ' εἴπῃς,ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς;
θη. Πρόβαινε.Ηρα.χαῖρ' ὦ πρέσβυ.Αμ.καὶ σύ μοι τέκνον.
ἡρα. Θάφθ' ὥσπερ εἶπον παῖδας.Αμ.ἐμὲ δὲ τίς τέκνον;
ἡρα. Ἐγώ.Αμ.πότ' ἐλθών.Ηρ.ἡνίκ' ἂν θάψῃς τέκνα.1420
ἀμ. Πῶς;Ηρα.εἰς Ἀθήνας πέμψομαι Θηβῶν ἄπο.
Ἀλλ' εἰσκόμιζε τέκνα δυσκόμιστα γῇ.
Ἡμεῖς δ' ἀναλώσαντες αἰσχύναις δόμον,
Θησεῖ πανώλεις ἑψόμεσθ' ἐφολκίδες.
Ὅστις δὲ πλοῦτον ἢ σθένος μᾶλλον φίλων 1425
Ἀγαθῶν πεπᾶσθαι βούλεται,κακῶς φρονεῖ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Στείχομεν οἰκτροὶ,καὶ πολύκλαυτοι,
Τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.

EVRIPIDIS ELECTRA.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΛΕΚΤΡΑ.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

COLONVS MYCENÆVS.
ELECTRA.
ORESTES.
PYLADES, MVTA PERSONA.
CHORVS.
SENEX.
NVNCIVS.
GEMINI, id est, CASTOR ET POLLVX.

Prologum autem agit Colonus.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ ΜΥΚΗΝΑΙΟΣ.
ΗΛΕΚΤΡΑ.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΠΥΛΑΔΗΣ, ΚΩΦΟΝ ΠΡΟΣΩΠΟΝ.
ΧΟΡΟΣ.
ΠΡΕΣΒΥΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ.

Προλογίζει δὲ ὁ Αὐτουργός.

IAMBI.

Cho. *O Terra antiquum Argos,& Inachi fluenta,*
Vnde quondam ducens nauib. mille Martem, i.exercitum,
In agrum Troianum nauigauit Agamemnon Rex.
Interfecto autem,qui regnabat in Iliaco solo,
Priamo,captâque ac euersa Dardani inclyta vrbe,
In hanc vrbem Argos rediit.excelsis autem in
Templis posuit spolia plurima barbarorum.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ὦ ΓΗΣ παλαιὸν Ἄργος,Ἰνάχου ῥοαί,
Ὅθεν ποτ' ἄρας ναυσὶ χιλίαις Ἄρη,
Εἰς γῆν ἔπλευσε Τρῳάδ' Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Κτείνας δὲ τὸν κρατοῦντ' ἐν Ἰλιάδι χθονὶ
Πρίαμον,ἑλών τε Δαρδάνου κλεινὴν πόλιν, 5
Ἀφίκετ' εἰς τόδ' Ἄργος.ὑψηλῶν δ' ἐπὶ
Ναῶν τέθεικε σκῦλα πλεῖστα βαρβάρων.

Κἀκεῖ μὲν, ηὐτύχησεν· ἐν δὲ δώμασι,
Θνήσκει γυναικὸς πρὸς Κλυταιμνήστρας δόλῳ,
Καὶ τοῦ Θυέστου παιδὸς Αἰγίσθου χερί. 10
Χ' ὁ μὲν παλαιὰ σκῆπτρα Ταντάλου λιπὼν,
Ὄλωλεν. Αἴγισθος δὲ βασιλεύει χθονός,
Ἄλοχον ἐκείνου Τυνδαρίδα κόρην ἔχων.
Οὓς δ' ἐν δόμοισιν ἔλιπεν, ὅτ' εἰς Τροίαν ἔπλει,
Ἄρσενά τ' Ὀρέστην, θῆλύ τ' Ἠλέκτρας θάλος, 15
Τὸν μὲν πατρὸς γεραιὸς ἐκκλέπτει τροφεὺς,
Μέλλοντ' Ὀρέστην χερὸς ὑπ' Αἰγίσθου θανεῖν,
Στροφίῳ τ' ἔδωκε Φωκέων εἰς γῆν τρέφειν.
Ἡ δ' ἐν δόμοις ἔμεινεν Ἠλέκτρα πατρός.
Ταύτην ἐπειδὴ θαλερὸς εἶχ' ἥβης χρόνος, 20
Μνηστῆρες ᾔτουν Ἑλλάδος πρῶτοι χθονός.
Δείσας δὲ, μή τῳ παῖδας Ἀργείων τέκοι,
Ἀγαμέμνονος ποινάτορας, εἶχεν ἐν δόμοις
Αἴγισθος, οὐδ' ἥρμοζε νυμφίῳ τινί.
Ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτ' ἦν φόβου πολλοῦ πλέων, 25
Μή τῳ λαθραίως τέκνα γενναίῳ τέκοι,
Κτανεῖν σφ' ἐβουλεύσατ'. ὠμόφρων δ' ὅμως
Μήτηρ νιν ἐξέσωσεν Αἰγίσθου χερός.
Εἰς μὲν γὰρ ἄνδρα σκῆψιν εἶχ' ὀλωλότα,
Παίδων δ' ἔδεισε μὴ φθονηθείη φόνῳ. 30
Ἐκ τῶνδε δὴ τοιόνδ' ἐμηχανήσατο
Αἴγισθος. ὃς μὲν γῆς ἀπαλλαχθῇ φυγὰς
Ἀγαμέμνονος παῖς, χρυσὸν εἶπεν, ὃς ἂν κτάνῃ.
Ἡμῖν δὲ δὴ δίδωσιν Ἠλέκτραν ἔχειν
Δάμαρτα, πατέρων μὲν Μυκηναίων ἄπο 35
Γεγῶσιν, οὐ δὴ τοῦτό γ' ἐξελέγχομαι.
Λαμπροὶ γὰρ εἰς γένος γε, χρημάτων δὲ δὴ
Πένητες. ἔνθεν ηὑγένει' ἀπόλλυται·
Ὡς ἀσθενεῖ δοὺς, ἀσθενῆ λάβοι φόβον.
Εἰ γάρ νιν ἔσχεν ἀξίωμ' ἔχων ἀνὴρ, 40
Εὕδοντ' ἂν ἐξήγειρε τὸν Ἀγαμέμνονος
Φόνον, δίκη τ' ἂν ἦλθεν Αἰγίσθῳ τότε.
Ἣν οὔποτ' ἀνὴρ ὅδε (σύνοιδέ μοι Κύπρις)
Ἤσχυνεν εὐνῇ. παρθένος δ' ἔτ' ἐστὶ δή.
Αἰσχύνομαι γὰρ ὀλβίων ἀνδρῶν τέκνα 45
Λαβὼν, ὑβρίζειν, οὐ κατάξιος γεγώς.
Στένω δὲ τὸν λόγοισι κηδεύοντ' ἐμοὶ
Ἄθλιον Ὀρέστην, εἴποτ' εἰς Ἄργος μολὼν,
Γάμους ἀδελφῆς δυστυχεῖς εἰσόψεται.
Ὅστις δέ μ' εἶναί φησι μῶρον, εἰ λαβὼν 50
Νέαν εἰς οἴκους παρθένον, μὴ θιγγάνω,
Γνώμης πονηροῖς κανόσιν ἀναμετρούμενος
Τὸ σῶφρον ἴστω, κἀυτὸς αὖ τοιοῦτος ὤν.

ἠλέ. Ὦ νὺξ μέλαινα, χρυσέων ἄστρων τροφὲ,
Ἐν ᾗ τόδ' ἄγγος τῷδ' ἐφεδρεῦον κάρα 55
Φέρουσα, πηγὰς ποταμίας μετέρχομαι.
Οὐ δή τι χρείας εἰς τοσόνδ' ἀφιγμένη,
Ἀλλ' ὡς ὕβριν δείξωμεν Αἰγίσθου θεοῖς,
Γόους τ' ἀφίημ' αἰθέρ' εἰς μέγαν πατρί.
Ἡ γὰρ πανώλης Τυνδαρὶς, μήτηρ ἐμὴ, 60
Ἐξέβαλέ μ' οἴκων, χάριτα τιθεμένη πόσει.
Τεκοῦσα δ' ἄλλους παῖδας Αἰγίσθῳ πάρα,
Πάρεργ' Ὀρέστην κἀμὲ ποιεῖται δόμων.

αὐτ. Τί γὰρ τάδ', ὦ δύστην', ἐμὴν μοχθεῖς χάριν,
Πόνους ἔχουσα, πρόσθεν εὖ τεθραμμένη, 65
Καὶ ταῦτ' ἐμοῦ λέγοντος, οὐκ ἀφίστασαι;

ἠλέ. Ἐγώ σ' ἴσον θεοῖσιν ἡγοῦμαι φίλον.
Ἐν τοῖς ἐμοῖς γὰρ οὐκ ἐνύβρισας κακοῖς.
Μεγάλη δὲ θνητοῖς μοῖρα, συμφορᾶς κακῆς
Ἰατρὸν εὑρεῖν, ὡς ἐγώ σε λαμβάνω. 70
Δεῖ δή με κἀκέλευστον, εἰς ὅσον σθένω,
Μόχθου 'πικουφίζουσαν, ὡς ῥᾷον φέρῃς,
Συνεκκομίζειν σοι πόνους. ἅλις δ' ἔχεις
Τἄξωθεν ἔργα· τἀν δόμοις δ' ἡμᾶς χρεὼν

Et illic quidē, in agro Troiano, rem feliciter gessit: in adib. (verò suis.
Moritur uxoris Clytemnestræ dolo cæsus,
Et Ægisthi, filij Thyestis, manu.
Et ille quidem Agam. antiquis sceptris Tantali relictis,
Perit, Ægisthus verò agri regnum obtinet,
Vxorem illius, Tyndaris filiam habens.
Quos verò domi reliquit, quum ad Troiam nauigauit,
Marémque Orestem, fœmineúmque Electræ germen
Hunc quidem patris senex nutritor surripit,
Orestem, cùm Ægisthi manibus iam cadendus esset,
Strophióque dedit in Phocensium agro alendum.
Hæc verò Electra in patris ædibus remansit.
Hāc, postquā florēs pubertatis tēpus ipsā *habuit,* i. quū pu-
Proci petebant Græcæ principes terræ. (bertatem attigit,
Metuens verò, ne cui Argiuorum liberos pareret,
Agamemnonis cæsi futuros *vltores, eam continebat domi*
Ægisthus, nec vlli sponso despondebat.
Cùm verò hoc etiā magni metus, periculíque *plenum esset,*
Ne cui generoso viro *liberos clàm pareret,*
Interficere ipsam statuit. Ipsa tamen
Mater ipsam seruauit ex Ægisthi manu.
Aduersus enim maritum qui perierat, habebat speciosam
causam, qua prætexeret eius necem?
Sed timuit ne liberorum cæde sibi conflaret inuidiam.
Ob has igitur causas *facinus huiusmodi machinatus est*
Ægisthus. qui quidem ex hoc *agro discessit exul,*
Agamemnonis filius, aurū promisit ei, qui interferit ipsum.
Nobis verò iam dedit Electram, vt eam habeamus
Vxorem, qui ex parentibus quidem Myceneis
Nati sumus. Nec enim hac in parte *redarguor.*
Clari enim genere quidem sumus: *pecuniis verò iam*
Pauperes sumus. hinc, ideo *nobilitas perit.*
Vt infirmo dans vxorem, *infirmum haberet metum.*
Si enim ipsam habuisset dignitate præditus vir,
Sopitam excitasset Agamemnonis
Cædem, pœnásque tanti sceleris *Ægisthus tunc dedisset,*
Quam Electram *nūquam vir iste (conscia est mihi Venus)*
Cubili polluit, sed adhuc virgo manet.
Erubesco enim beatorum virorum liberos
Nactus, violare eos, *cùm non sim dignus.*
Deploro autem verbis affinitate iunctum mihi
Miserum Orestem. si vnquam Argos reuersus,
Nuptias sororis infelices aspiciet.
Quicunque verò me stultum esse dicit, quòd cùm receperim
Iuuenem virginem in ædes, eam tamen *non attingam, is*
Mentis praua regula se metiri
Continentiam sciat, séque talem esse norit incontinētē sci.

Ele. *O nox atra, aureorum astrorum nutrix,*
In qua hoc vas, huic incumbens capiti
Ferens, fontes flumineos peto,
Non quidem quòd ad tantam inopiam sim redacta:
Sed vt Ægisthi contumeliam, & iniurias *ostendamus Diis.*
In lamentationes in amplum ætherem emittam patri.
Illa enim perniciosa Tyndaris, mater mea,
Eiecit me ex ædibus, gratificans marito suo.
Quia enim alios liberos apud Ægisthum, Ægistho, *peperit,*
Orestem & me, alienos à domo ducit.

Colo. *Cur verò, ô infelix, hæc* in *meam gratiam laboras,*
Labores sustinens, prius delicatè nutrita,
Et hæc me iubente, non desistis?
Ego te Diis æqualem amicum duco:

Ele. *In meis enim malis non insultasti contumeliose* mihi.
Magna verò mortalibus est *felicitas, aduersa fortuna*
Medicum inuenisse, vt ego te nunc *accipio.*
Oportet igitur me vel iniussam pro viribus
Labore te leuare, atque vt facilius feras,
Vnà tecum tolerare labores. satis enim habes
Operum foris. Domesticas verò res *non oportet*

Parare, & administrare: venienti enim operario (ac paratas
Foris, iucundum est res domesticas inuenire rectè dispositas,

Colo. Si igitur ita tibi placet, vade: etenim non procul sunt
Fontes ab ædibus istis: ego verò prima luce
Boues in arua agens, seminabo iugera.
Nullus enim ignauus, deos habens in ore,
Victum & opes poterit colligere sine labore.

Ore. Pylades, te namque iam præ cunctis mortalibus ego
Fidum iudico & amicum, & hospitem mihi. (bas
Solus n. ex omnibus amicis Orestē hūc admirabaris, & ama-
Venientem ea fortuna, qua vtor, atrocia ab Ægistho passus,
Qui meum interfecit patrem, & perdita (neq; Dei iussu,
Mater cum adiuuit. Venio autem ex Dei mysteriis, arca-
In Argiuum solum, nemine conscio,
Cædem interfectoribus patris mei relaturus, eósque pro
cæde facta vicissim interfecturus.
Istáque nocte profectus ad tumulum patris,
Lacrymásque dedi, & primitias comæ ei obtuli,
Pyramque sanguine ouium iugulatarum, atque cæsarum im-
Clam tyrannis, qui tenent imperium huius agri. (bus,
Et intra quidem vrbis muros non infero pedem:
Geminū verò consilij certamen componens, & agitans ani
Ad fines terræ huius, vt me recipiam pede (mo, veni
Aliam in regionem si quis speculatorum me cognouerit
Quærentem sororem (aiunt enim ipsam connubio
Iunctam hîc habitare, nec permansisse virginem)
Vt colloquar cum ipsa, & cædis sociam
Assumens, quæ intra mœnia geruntur cognoscam liquidò.
Nunc igitur (aurora enim candidum vultum extollit)
Extra semitam istam vestigium alternemus, & aliò receda-
Aut enim aliquis arator, aut aliqua mulier ancilla (mus.
Apparebit nobis, quam interrogabimus,
An hæc loca soror incolat mea.
Sed (video enim hanc quandam ex anc
Aqua fontana onus raso capite
Ferentem) sedeamus, & interrogemus eam,
A serua muliere si quod verbum accipere possimus de reb.
Ob quæ, ô Pylades, in hanc venimus terram.

EPODICA.

Strophe.

Ele. Intende, tempus est, pedis impetum:
Ingredere, ingredere, ô quæ fletibus indulges.
Hei mihi, mihi.
Sum Agamemnonis
Filia, & me peperit Clytæmnestra,
Inuisa Tyndari filia.
Vocántque me miseram
Electram ciues.
Heu, heu propter duros labores
Et vitam tristem, ô pater.
Tu verò nunc in Plutonis domo
Iaces, à tua coniuge iugulatus.
Et ab Ægistho, Agamemnon:
Age eundem excita luctum,
Repete lacrymosam voluptatem.

Antistrophe.

Intende, tempus est, pedis impetum.
Ingredere, ingredere, ô quæ fletibus indulges.
Io, Eheu,
Quæ in vrbe, aut quæ in domo ô
Miser frater seruis,
Calamitosam in thalamis relinquens
Paternis, inter ærumnas
Acerbissimas sororem?
Venias horum malorum mihi
Miseræ liberator, ô Iupiter, Iupiter,
Patrique cædis
O inuisissimæ vindex, Argos

Ἐξευτρεπίζειν. εἰσιόντι δ᾽ ἐργάτῃ
Θύραθεν, ἡδὺ τἄνδον εὑρίσκειν καλῶς.

αὐτο. Εἴ τοι δοκεῖ σοι, στεῖχε· καὶ γὰρ οὐ πρόσω
Πηγαὶ μελάθρων τῶνδ᾽. ἐγὼ δ᾽ ἅμ᾽ ἡμέρᾳ
Βοῦς εἰς ἀρούρας ἐσβαλὼν, σπερῶ γύας.
Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα,
Βίον δύναιτ᾽ ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου.

ὀρέ. Πυλάδη, σὲ γὰρ δὴ πρῶτον ἀνθρώπων ἐγὼ
Πιστὸν νομίζω καὶ φίλον, ξένον τ᾽ ἐμοί.
Μόνος δ᾽ Ὀρέστην τόνδ᾽ ἐθαύμαζες φίλων,
Πράσσοντ᾽ ἃ πράσσω, δείν᾽ ὑπ᾽ Αἰγίσθου παθὼν,
Ὅς μου κατέκτα πατέρα, χ᾽ ἡ πανώλεθρος
Μήτηρ. ἀφῖγμαι δ᾽ ἐκ θεοῦ μυστηρίων
Ἀργεῖον οὖδας, οὐδενὸς ξυνειδότος,
Φόνον φονεῦσι πατρὸς ἀλλάξων ἐμοῦ.
Νυκτὸς δὲ τῆσδε πρὸς τάφον μολὼν πατρὸς,
Δάκρυά τ᾽ ἔδωκα, καὶ κόμης ἀπηρξάμην,
Πυρᾷ τ᾽ ἐπέσφαξ᾽ αἷμα μηλείου φόνου,
Λαθὼν τυράννους, οἳ κρατοῦσι τῆσδε γῆς.
Καὶ τειχέων μὲν ἐντὸς οὐ βαίνω πόδα,
Δυοῖν δ᾽ ἅμιλλαν ξυντιθεὶς, ἀφικόμην
Πρὸς τέρμονας γῆς τῆσδ᾽, ἵν᾽ ἐκβάλω ποδὶ
Ἄλλην ἐπ᾽ αἶαν, εἴ μέ τις γνοίη σκοπῶν,
Ζητῶν τ᾽ ἀδελφήν (φασὶ γάρ νιν ἐν γάμοις
Ζευχθεῖσαν οἰκεῖν, οὐδὲ παρθένον μένειν)
Ὡς συγγένωμαι, καὶ φόνου ξυνεργάτιν
Λαβὼν, τά γ᾽ εἴσω τειχέων σαφῶς μάθω.
Νῦν οὖν, ἕως γὰρ λευκὸν ὄμμ᾽ ἀναίρεται,
Ἔξω τρίβου τοῦδ᾽ ἴχνος ἀλλαξώμεθα.
Ἢ γάρ τις ἀροτὴρ, ἤ τις οἰκέτις γυνὴ
Φανήσεται νῷν, ἥντιν᾽ ἱστορήσομεν,
Εἰ τούσδε ναίει σύγγονος τόποις ἐμή.
Ἀλλ᾽, εἰσορῶ γὰρ τήνδε προσπόλον τινὰ,
Πηγαῖον ἄχθος ἐν κεκαρμένῳ κάρᾳ
Φέρουσαν, ἑζώμεσθα, κἀκπυθώμεθα
Δούλης γυναικὸς, ἤν τι δεξώμεσθ᾽ ἔπος,
Ἐφ᾽ οἷσι, Πυλάδη, τήνδ᾽ ἀφίγμεθα χθόνα.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

ἠλέ. 1 Σύντειν᾽, ὥρα, ποδὸς ὁρμάν.
2 Ὦ ἔμβα ἔμβα κατακλαίουσα.
3 Ἰώ μοί μοι.
4 Ἐγενόμαν Ἀγαμέμνονος,
5 Καί μ᾽ ἔτικτε Κλυταιμνήστρα,
6 Στυγνὰ Τυνδάρεω κόρα.
7 Κικλήσκουσι δέ μ᾽ ἀθλίαν
8 Ἠλέκτραν πολιῆται.
9 Φεῦ φεῦ σχετλίων πόνων,
10 Καὶ στυγερᾶς ζόας, ὦ πάτερ.
11 Σὺ δ᾽ ἐν ᾅδᾳ δὴ
12 Κεῖσαι, σᾶς ἀλόχου σφαγαῖς
13 Αἰγίσθου τ᾽, Ἀγάμεμνον.
14 Ἴθι τὸν αὐτὸν ἔγειρε γόον,
15 Ἄναγε πολύδακρυν ἁδονάν.

Ἀντιστροφή.

1 Σύντειν᾽, ὥρα, ποδὸς ὁρμάν.
2 Ὦ ἔμβα ἔμβα κατακλαίουσα.
3 Ἰώ μοί μοι.
4 Τίνα πόλιν, τίνα δ᾽ οἶκον ὦ
5 Τλᾶμον σύγγον᾽ ἀλατεύεις,
6 Οἰκτρὰν ἐν θαλάμοις λιπὼν
7 Πατρῴοις, ἐπὶ συμφοραῖς
8 Ἀλγίσταισιν ἀδελφάν;
9 Ἔλθοις τῶνδε πόνων ἐμοὶ
10 Τᾷ μελέᾳ λυτὴρ, ὦ Ζεῦ, Ζεῦ,
11 Πατρί θ᾽ αἱμάτων
12 Ἐχθίστων ἐπίκουρος, Ἄρ-

13 γου κλάζεις τάδ' ἀοίταν
14 Θὲς τόδε τεῦχος ἐμῆς ἀπὸ κρα- 140
15 τὸς ἑλοῦσ', ἵνα πατρὶ γόους
16 Νυχίους ἐπορθοβοάσω.

Ἐπῳδός.

1 Ἰαχὰν ἀοιδὰν, μέλος ἀΐδα, πάτερ
2 Σοὶ κατὰ γᾶς ἐνέπω γόους,
3 Οἷς ἀεὶ τὸ κατ' ἦμαρ 145
4 Λείβομαι. κατὰ μὲν φίλαν
5 Ὄνυχι τεμνομένα δέραν,
6 Χέρα τε κρᾶτ' ἐπικούριμον τιθεμένα:
7 Θανάτῳ σῷ.
8 Ἒ ἒ, δρύπτε κάρα. 150
9 Οἷα δέ τις κύκνος ἀχέτας
10 Ποταμίοις παρὰ χεύμασι
11 Πατέρα φίλτατον καλεῖ,
12 Ὀλόμενον δολίοις βρόχων
13 Ἕρκεσιν, ὣς σὲ τὸν ἄθλιον 155
14 Πάτερ ἐγὼ κατακλαίομαι,
15 Λουτρὰ πανύσταθ' ὑδρανάμενον χροῒ,
16 Κοίτᾳ ἐν οἰκτροτάτᾳ θανάτου.
17 Ἰώ μοι μοι.
18 Πικρᾶς μὲν πελέκεως τομᾶς σᾶς, πάτερ, 160
19 Πικρᾶς δ' ἐκ Τροΐας ὁδοῦ βουλᾶς.
20 Οὐ μίτραις σε γυνὴ
21 Δέξατ', οὐδ' ἐπὶ στεφάνοις.
22 Ξίφεσι δ' ἀμφιτόμοις λυγρὰν
23 Αἰγίσθου λώβαν θεμένα, 165
24 Δόλιον ἔσχεν ἀκοίταν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἀγαμέμνονος ὦ κόρα ἤλυθον Ἠλ-
2 λέκτρα ποτὶ σὰν ἀγροτέραν αὐλάν.
3 Ἔμολέ τις, ἔμολε γαλακτοπότας ἀνὴρ
4 Μυκηναῖος, ὀρειβάτας. 170
5 Ἀγγέλλει δ', ὅτι νῦν τριταίαν
6 Καρύσσουσιν θυσίαν
7 Ἀργεῖοι πᾶσαι δὲ παρ' Ἥραν
8 Μέλλουσι παρθενικαὶ στείχειν.

Στροφὴ β'.

Ἠλέ. 1 Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις φίλαι 175
2 Θυμὸν, οὐδ' ἐπὶ χρυσέοις
3 Ὅρμοις ἐκπεπόταμαι
4 Τάλαιν', οὐδ' ἱστᾶσα χορούς
5 Ἀργείαις ἅμα νύμφαις,
6 Εἱλικτὸν κρούσω πόδ' ἐμόν. 180
7 Δάκρυσι χεύω,
8 Δακρύων δέ μοι μέλει
9 Δειλαίᾳ τὸ κατ' ἦμαρ.
10 Σκέψαι μου πιναρὰν κόμαν,
11 Καὶ τρύχη τάδ' ἐμῶν πέπλων, 185
12 Εἰ πρέποντ' Ἀγαμέμνονος
13 Κούρᾳ τᾷ βασιλείᾳ.
14 Τᾷ Τροΐᾳ θ' ἃ μου πατέρος
15 Μέμναταί ποθ' ἁλοῦσα.

Ἀντιστροφὴ α'.

Χο. 1 Μεγάλα θεός· ἀλλ' ἴθι, καὶ παρ' ἐμοῦ 190
2 Χρῆσαι πολύπηνα φάρεα δῦναι,
3 Χρύσεά τε χάρισι, προσθήματ' ἀγλαΐας.
4 Δοκεῖς τοῖς σοῖς δακρύοις,
5 Μὴ τιμῶσα θεοὺς, κρατήσειν
6 Ἐχθρῶν, οὔτοι στοναχαῖς, 195
7 Ἀλλ' εὐχαῖς θεοὺς σεβίζου-
8 σ' ἕξεις εὐαμερίαν ὦ παῖ.

Ἀντιστροφὴ β'.

Ἠλέ. 1 Οὐδεὶς θεῶν ἐνοπᾶς κλύει
2 Τᾶς δυσδαίμονος, οὐ παλαι-

Appellens pedem vagum.
Depone hoc vas meo à capite
Tollens, vt patri luctus
Nocturnos edam clara voce.

Epodus.

Vociferationem, carmen Plutonis, ô pater,
Luctus tibi sub terra recenti cano,
Quibus semper quotidie
Indulgeo, charam
Vnguibus lanians ceruicem,
Manumque in caput rasum iniiciens,
Ob mortem tuam.
Ah, ah, lacera caput.
Vt autem quidam olor canorus
Flumineas ad vndas
Patrem charissimum vocat,
Necatum dolosis laqueorum
Plagis, sic etiam *te miserum*
Patrem ego deploro,
Qui lauacris vltimis abluisti corpus,
In funestissimo lecto mortis.
Hei mihi, mihi, propter
Tristem tuum illum securis, qua percussus fuisti, *pater,*
Et propter *triste consilium reditus à Troia.*
Non mitris te coniux
Excepit, neque coronis,
Sed ensibus ancipitibus tristem
Ægisthi contumeliam accelerans, fœdæq; libidini seruiēs,
Dolosum habuit maritum.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. *O Agamemnonis filia Electra,*
Veni ad tuam agrestem caulam.
Venit enim quidam, venit lactis potator vir
Mycenaus, montiuagus.
Nunciatque quòd nunc tertianū, i. tertio die celebrandū,
Promulgent sacrificium, & solenne sacrum indicant
Argiui, omnesque ad Iunonem, & ad Iunonis sacra,
Virgines sint conuentura.

Strophe II.

Ele. *Nec ob* generis *splendorem,* nec ob formæ decus, *amicæ,*
Animo, nec ob aurea
Monilia superbè, prętérque modum *efferor*
Misera, nec stans in *choris,* nec celebrans *choreas*
Argiuis cum nymphis, cum sponsis & puellis,
Volubilem pulsabo pedē meum, pedē in orbem agēs terrā
Lachrymis fluo, lachrymisque rigor, (pulsabo.
Lachrymaque mihi curæ sunt
Misera quotidie.
Aspice miseram squalidam comam,
Et has scissuras mearum vestium, & considera
An vnquam Agamemnonis
Filiæ fuerint hę ornamēta. Nam *hæc* sunt meum *regnū,*
Hæc etiam sunt *Troia, quæ mei patris*
Memor est, ab eo quondam capta.

Antistrophe I.

Cho. *Potens est Dea* Fortuna. *Sed veni, & à me*
Preciosas vestes vtendas accipe, quas induas,
Aureasque gratis accipe, additamenta venustatis.
Putasne tuis lacrymis,
Non colentem Deos, sine Deorum cultu, *te superiorem fore*
Hostibus? non gemitu, nec lacrymis,
Sed votis deos venerans,
Habebis aus felicitatem, ô filia.

Antistrophe II.

Ele. *Nullus Deorum clamores audit*
Infelicis Electræ, *neque veteres*

Patris iugulatores, quibus est iugulatus.
Hei mihi tum ob eum, *qui periit,*
Tum etiam propter viuentem Orestem *erronem,*
Qui alicubi terram aliam tenet
Afflictus, errore delatus
Ad seruilem larem, ad domum, vbi seruit alicui,
Ex inclyto patre natus.
Ipsa verò in pauperibus ædibus
Habito tabescens animo,
Ab ædibus paternis exul,
Montanas incolens rupes.
Mater verò in lectis viri cæde patrata,
Cum alio marito *nuptiis coniuncta habitat.* IAMBI.

Cho. *Multorum malorum Græcis causa fuit*
Helena tuæ matris soror, domuique tuæ.
Ele. *Hei mihi mulieres, omitto* iam *lamenta.*
Nam *peregrini quidā isti,* nostris *ædib. vicina (ex insidiis:*
*Cubilia hab*ē*tes,* in loco nostris ędib. vicino latētes, *surgūt*
Fugā, tu quidē per viā vadēs, *ego verò in ædes* me recipiēs,
Viros maleficos vitemus pede.
Ore. *Mane ô misera, ne formides meam manum.*
Ele. *O Phœbe Apollo, supplex te oro, ne moriar.*
Ore. *Alios potius occiderem* mihi *magis inuisos quàm te.*
Ele. *Abi, ne tangas quæ te tangere non oportet.*
Ore. *Non est, quod possim contrectare iustius.*
Ele. *Quomodo igitur ensem gestans ad ædes meas in insidiis la*
Ore. *Manens audi, & mox non aliter dices.* (*titas?*
Ele. *Maneo, omnino n. tua sum. Es enim* me *potentior.*
Ore. *Venio ferens tibi fratris mandata.*
Ele. *O charissime, vtrum viuentis, an mortui?*
Ore. *Viuit, primùm enim tibi læta nunciare volo.*
Ele. *Felix sis à* Diis accipiēs *mercedē iucundissimorū verborū.*
Ore. *Communiter largior hoc nobis ambobus habendum.*
Ele. *Vbi terrarum ille miser miserum exilium tolerat?*
Ore. *Non vnam vrbis* vnius *legem obseruans conficitur.*
Ele. *Non quotidiani victus inopia laborat?*
Ore. *Habet quidem* victum, *inops tamen* est *vir exul.*
Ele. *Quod verò mandatum ab illo ferens* huc *venisti?*
Ore. *Num viuas & vbi viuens calamitates feras.*
Ele. *Ergo primùm vides quàm aridum sit meum corpus.*
Ore. *Doloribus etiam contabuisti, ita vt ego gemā,* tuáq; sortem
Ele. *Et caput, & cincinnos abrasos nouacula.* (deplorem.
Ore. *Cruciat te frater, & fortasse mortuus pater?*
Ele. *Eheu quid mihi n. hisce charius est?*
Ore. *Heu, heu. quid verò tu tuo fratri putas* in animo esse? quo animo erga te putas eum esse?
Ele. *Absens ille, non præsens nobis* est *charus.*
Ore. *Ex quo verò te tempore hîc habitas procul ab vrbe?*
Ele. *Nuptæ sumus, ô hospes, funesto connubio.*
Ore. *Deploro fratrem tuum, num Mycenæo alicui?*
Ele. *Non, vt pater olim sperauerat fore vt me elocaret.*
Ore. *Dic, vt* hoc *auditum tuo fratri referam.*
Ele. *In his ædibus habito procul ab ipso.*
Ore. *Fossor aliquis aut bubulcus dignus* habitus est *hac domo?*
Ele. *Vir* forte quidem *pauper*, sed tamen *generosus, & in me*
Ore. *Hæc verò pietas quænam inest tuo marito?* (*pius.*
Ele. *Nunquam lectum meum ausus est tangere.* (suo cōgressu?
Ore. *Castitatem aliquam diuinam habens, an te indicās indignā*
Ele. *Parentes meos contumelia afficere non voluit.*
Ore. *At quomodo tales nuptias nactus non est lætatus?*
Ele. *Non dominum ducit eum, qui me dedit, ô hospes.*
Ore. *Intelligo. Oresti ne quando expendat pœnas.*
Ele. *Hoc ipsum metuens. præterea verò etiam modestus est.*
Ore. *Papæ. Generosum virum narras, & liberaliter tractandū.*
Ele. *Si modò tandem domum redeat, qui nunc abest.*
Ore. *Mater vero, quæ te peperit, hæc tulit?*
Ele. *Mulieres viris, ô hospes haud liberis amicæ sūt,* iisq; fauēt-
Ore. *Cuius rei causa Ægisthus te hac affecit contumelia?* (*dás.*
Ele. *Parere me voluit infirmos* liberos, *huic* viro me cōiugem

3 σῶν παιδὸς σφαγίας μέλει. 200
4 Οἴ μοι τοῦ κατεφθιμένου,
5 Τοῦ τε ζῶντος ἀλάτα,
6 Ὅς που γᾶν ἄλλαν κατέχει
7 Μέλεος ἀλαίνων
8 Ποτὶ θῆσσαν ἑστίαν, 205
9 Τοῦ κλεινοῦ πατρὸς ἐκφύς.
10 Αὐτὰ δ' ἐν χερνῆσι δόμοις
11 Ναίω ψυχὰν τακομένα,
12 Δωμάτων πατρίων φυγάς,
13 Οὐρείας ἀν' ἐρίπνας. 210
14 Μάτηρ δ' ἐν λέκτροις φονίῳ
15 Ἄλλῳ σύγγαμος οἰκεῖ.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Πολλῶν κακῶν Ἕλλησιν αἰτίαν ἔχει
Σῆς μητρὸς Ἑλένη σύγγονος, δόμοις τε σοῖς.
ἠλέ. Οἴ μοι γυναῖκες, ἐξέβην θρηνημάτων. 215
Ξένοι τινὲς παρ' οἶκον οἵδ' ἐφεστίους
Εὐνὰς ἔχοντες, ἐξανίστανται λόχου·
Φυγῇ, σὺ μὲν κατ' οἶμον, ἐς δόμους δ' ἐγώ,
Φῶτας κακούργους ἐξαλύξωμεν ποδί.
ὀρέ. Μέν', ὦ τάλαινα· μὴ τρέσῃς ἐμὴν χέρα. 220
ἠλέ. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, προσπιτνῶ σε μὴ θανεῖν.
ὀρέ. Ἄλλους κτάνοιμι μᾶλλον ἐχθίους σέθεν.
ἠλέ. Ἄπελθε, μὴ ψαῦ' ὧν σε μὴ ψαύειν χρεών.
ὀρέ. Οὐκ ἔσθ' ὅτου θίγοιμ' ἂν ἐνδικώτερον.
ἠλέ. Καὶ πῶς ξιφήρης πρὸς δόμοις λοχᾷς ἐμοῖς; 225
ὀρέ. Μείνασ' ἄκουσον, καὶ τάχ' οὐκ ἄλλως ἐρεῖς.
ἠλέ. Ἕστηκα. πάντως δ' εἰμὶ σή· κρείσσων γὰρ εἶ.
ὀρέ. Ἥκω φέρων σοι σοῦ κασιγνήτου λόγους.
ἠλέ. Ὦ φίλτατ', ἆρα ζῶντος, ἢ τεθνηκότος;
ὀρέ. Ζῇ. πρῶτα γάρ σοι τἀγάθ' ἀγγέλλειν θέλω. 230
ἠλέ. Εὐδαιμονοίης μισθὸν ἡδίστων λόγων.
ὀρέ. Κοινῇ δίδωμι τοῦτο νῷν ἀμφοῖν ἔχειν.
ἠλέ. Ποῦ γῆς ὁ τλήμων τλήμονας φυγὰς ἔχων;
ὀρέ. Οὐχ ἕνα νομίζων φθείρεται πόλεως νόμον.
ἠλέ. Ἦ που σπανίζων τοῦ καθ' ἡμέραν βίου; 235
ὀρέ. Ἔχει μὲν ἀσθενὴς δὲ δὴ φεύγων ἀνήρ.
ἠλέ. Λόγον δὲ δὴ τίν' ἦλθες ἐκ κείνου φέρων;
ὀρέ. Εἰ ζῇς, ὅπου τε ζῶσα συμφορὰς ἔχεις.
ἠλέ. Οὐκοῦν ὁρᾷς μου πρῶτον ὡς ξηρὸν δέμας.
ὀρέ. Λύπαις γε συντετηκὸς, ὥστε με στένειν. 240
ἠλέ. Καὶ κρᾶτα πλόκαμόν τ' ἐσκυθισμένον ξυρῷ.
ὀρέ. Δάκνει σ' ἀδελφὸς, ὅ, τι θανὼν ἴσως πατήρ;
ἠλέ. Οἴ μοι. τί γάρ μοι τῶνδέ γ' ἐστὶ φίλτερον;
ὀρέ. Φεῦ φεῦ τί δαὶ σὺ σῷ κασιγνήτῳ δοκεῖς;
ἠλέ. Ἀπὼν ἐκεῖνος, οὐ παρὼν ἡμῖν φίλος. 245
ὀρέ. Ἐκ τοῦ δὲ ναίεις ἐνθάδ' ἄστεος ἑκάς;
ἠλέ. Ἐγημάμεσθ' ὦ ξεῖνε θανάσιμον γάμον.
ὀρέ. Ὤμωξ' ἀδελφὸν σόν. Μυκηναίων τινά;
ἠλέ. Οὐχ ᾧ πατήρ μ' ἤλπιζεν ἐκδώσειν ποτέ.
ὀρέ. Εἴφ', ὡς ἀκούσας σῷ κασιγνήτῳ λέγω. 250
ἠλέ. Ἐν τοῖσδ' ἐκείνου τηλορὸς ναίω δόμοις.
ὀρέ. Σκαφεύς τις, ἢ βουφορβὸς ἄξιος δόμων;
ἠλέ. Πένης ἀνὴρ γενναῖος, ἔς τ' ἔμ' εὐσεβής.
ὀρέ. Ἡ δ' εὐσέβεια τίς πρόσεστι σῷ πόσει;
ἠλέ. Οὐπώποτ' εὐνῆς τῆς ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν. 255
ὀρέ. Ἅγνευμ' ἔχων τι θεῖον, ἤ σ' ἀπαξιῶν;
ἠλέ. Γονέας ὑβρίζειν τοὺς ἐμοὺς οὐκ ἠξίου.
ὀρέ. Καὶ πῶς γάμον τοιοῦτον οὐχ ἥσθη λαβών;
ἠλέ. Οὐ κύριον τὸν δόντα μ' ἡγεῖται ξένε.
ὀρέ. Ξυνῆκ'. Ὀρέστῃ μή ποτ' ἐκτίσῃ δίκην. 260
ἠλέ. Τοῦτ' αὐτὸ ταρβῶν, πρὸς δὲ καὶ σώφρων ἔφυ.
ὀρέ. Φεῦ. γενναῖον ἄνδρ' ἔλεξας, εὖ τε δραστέον.
ἠλέ. Εἰ δή ποτ' ἥξει γ' εἰς δόμους ὁ νῦν ἀπών.
ὀρέ. Μήτηρ δέ σ' ἡ τεκοῦσα ταῦτ' ἠνέσχετο;
ἠλέ. Γυναῖκες ἀνδρῶν, ὦ ξέν', οὐ παίδων φίλαι. 265
ὀρέ. Τίνος δέ σ' οὕνεχ' ὕβρισ' Αἴγισθος τάδε;
ἠλέ. Τεκεῖν μ' ἐβούλετ' ἀσθενῆ, τοιῷδε δούς.

ὀρέ. Ὡς δῆθε παῖδας μὴ τέκοις ποινάτορας;
ἠλέ. Τοιαῦτ' ἐβούλευσ', ὧν ἐμοὶ δοίη δίκην.
ὀρέ. Οἶδεν δέ σ' οὖσαν παρθένον μήτηρ σέθεν; 270
ἠλέ. Οὐκ οἶδε, σιγῇ τοῦθ' ὑφαιρούμεσθά νιν.
ὀρέ. Αἵδ' οὖν φίλαι σοι τούσδ' ἀκούουσιν λόγους;
ἠλέ. Ὥστε στέγειν γε τἀμὰ καὶ σ' ἔπη καλῶς.
ὀρέ. Τί δῆτ' Ὀρέστης πρὸς τόδ' Ἄργος ἢν μόλῃ;
ἠλέ. Ἤρου τόδ'; αἰσχρόν γ' εἶπας· οὐ γὰρ νῦν ἀκμή. 275
ὀρέ. Ἐλθὼν δὲ δὴ πῶς φονέας ἂν κτάνοι πατρός;
ἠλέ. Τολμῶν ὑπ' ἐχθρῶν οἷ' ἐτολμήθη πατήρ.
ὀρέ. Ἦ καὶ μετ' αὐτοῦ μητέρ' ἂν τλαίης κτανεῖν;
ἠλέ. Ταὐτῷ γε πελέκει, τῷ πατὴρ ἀπώλετο.
ὀρέ. Λέγω τάδ' αὐτῷ, καὶ βέβαια τἀπὸ σοῦ; 280
ἠλέ. Θάνοιμι, μητρὸς αἷμ' ἐπισφάξασ' ἐμῆς.
ὀρέ. Φεῦ· εἴθ' ἦν Ὀρέστης πλησίον κλύων τάδε.
ἠλέ. Ἀλλ' ὦ ξέν', οὐ γνοίην ἂν εἰσιδοῦσά νιν.
ὀρέ. Νέα γάρ, οὐδὲν θαῦμ', ἀπεζύγης νέου.
ἠλέ. Εἷς ἂν μόνος νιν τῶν ἐμῶν γνοίη φίλων. 285
ὀρέ. Ἆρ' ὃν λέγουσιν αὐτὸν ἐκκλέψαι φόνου;
ἠλέ. Πατρός γε παιδαγωγὸς ἀρχαῖος γέρων.
ὀρέ. Ὁ κατθανὼν δὲ σὸς πατὴρ τύμβου κυρεῖ;
ἠλέ. Ἔκυρσεν ὡς ἔκυρσεν, ἐκβληθεὶς δόμων.
ὀρέ. Οἴμοι τόδ' οἷον εἶπας· αἴσθησις γὰρ οὖν 290
Κἀκ τῶν θυραίων πημάτων δάκνει βροτούς.
Λέξον δ', ἵν' εἰδὼς σῷ κασιγνήτῳ φέρω
Λόγους ἀτερπεῖς, ἀλλ' ἀναγκαίους κλύειν.
Ἔνεστι δ' οἶκτος, ἀμαθίᾳ μὲν οὐδαμοῦ,
Σοφοῖσι δ' ἀνδρῶν· οὐ γὰρ οὐδ' ἀζήμιον, 295
Γνώμην ἐνεῖναι τοῖς σοφοῖς λίαν σοφήν.
χο. Κἀγὼ τὸν αὐτὸν τῷδ' ἔρον ψυχῆς ἔχω.
Πρόσω γὰρ ἄστεως οὖσα, τἀν πόλει κακὰ
Οὐκ οἶδα, νῦν δὲ βούλομαι κἀγὼ μαθεῖν.
ἠλέ. Λέγοιμ' ἄν, εἰ χρή· χρὴ δὲ πρὸς φίλον λέγειν 300
Τύχας βαρείας τὰς ἐμὰς κἀμοῦ πατρός.
Ἐπεὶ δὲ κινεῖς μῦθον, ἱκετεύω, ξένε,
Ἄγγελλ' Ὀρέστῃ τἀμὰ καὶ κείνου κακά.
Πρῶτον μὲν οἵοις ἐν πέπλοις αὐλίζομαι,
Πίνῳ θ' ὅσῳ βέβριθ', ὑπὸ στέγαισί τε 305
Οἵαισι ναίω, βασιλικῶν ἐκ δωμάτων.
Αὐτὴ μὲν ἐκμοχθοῦσα κερκίσιν πέπλους,
Ἢ γυμνὸν ἕξω σῶμα, καὶ στερήσομαι.
Αὐτὴ δὲ πηγὰς ποταμίους φορουμένη.
Ἀνέορτος ἱερῶν, καὶ χορῶν τητωμένη, 310
Ἀναίνομαι δὲ γυναῖκας, οὖσα παρθένος.
Ἀναίνομαι δὲ Κάστορ', ᾧ, πρὶν ἐς θεοὺς
Ἐλθεῖν, ἔμ' ἐμνήστευον, οὖσαν ἐγγενῆ.
Μήτηρ δ' ἐμὴ Φρυγίοισιν ἐν σκυλεύμασιν
Θρόνῳ κάθηται, πρὸς δ' ἕδραις Ἀσιήτιδες 315
Δμωαὶ στατίζουσ', ἃς ἔπερσ' ἐμὸς πατήρ,
Ἰδαῖα φάρη χρυσέαις ἐζευγμέναι
Πόρπαισιν, αἷμα δ' ἔτι πατρὸς κατὰ στέγας
Μέλαν σέσηπεν, ὃς δ' ἐκεῖνον ἔκτανεν,
Εἰς ταὐτὰ βαίνων ἅρματ' ἐκφοιτᾷ πατρί. 320
Καὶ σκῆπτρ' ἐν οἷς Ἕλλησιν ἐστρατηλάτει,
Μιαιφόνοισι χερσὶ γαυροῦται λαβών.
Ἀγαμέμνονος δὲ τύμβος ἠτιμασμένος,
Οὔπω χοάς ποτ', οὐδὲ κλῶνα μυρσίνης
Ἔλαβε, πυρὰ δὲ χέρσος ἀγλαϊσμάτων. 325
Μέθῃ δὲ βρεχθεὶς τῆς ἐμῆς μητρὸς πόσις
Ὁ κλεινός, ὡς λέγουσιν, ἐνθρώσκει τάφῳ,
Πέτροις τε λεύει μνῆμα λάινον πατρός,
Καὶ τοῦτο τολμᾷ τοὔπος εἰς ἡμᾶς λέγειν·
Ποῦ παῖς Ὀρέστης; ἆρά σοι τύμβῳ καλῶς 330
Παρὼν ἀμύνει; ταῦτ' ἀπὼν ὑβρίζεται.
Ἀλλ' ὦ ξέν', ἱκετεύω σ', ἀπάγγειλον τάδε.
Πολλοὶ δ' ἐπιστέλλουσιν, ἑρμηνεὺς δ' ἐγώ,
Αἱ χεῖρες, ἡ γλῶσσ', ἡ ταλαίπωρός τε φρήν,
Κάρα τ' ἐμὸν ξυρῆκες, ὅ τ' ἐκείνου τεκών. 335
Αἰσχρὸν γάρ, εἰ πατὴρ μὲν ἐξεῖλεν Φρύγας,

Ore. *Ne scilicet pareres filios paternæ cędis vltores?*
Ele. *Talia cepit consilia, quorum vtinam mihi pœnas luat.*
Ore. *Nouitne vir matris te esse virginem?*
Ele. *Haud nouit: clam n ipso tem illam premimus silentio.*
Ore *Istæ verò amicæ e tibi hos sermones audiunt?*
Ele. *Vt mea, & tua verba tegant fideliter.*
Ore. *Quid igitur faceret Orestes, si ad hoc Argos rediret?*
Ele. *Rogas hoc: absurdum dixisti. non enim nunc occasio.*
Ore. *Reuersus autem quomodo interfectores occidat patris?*
Ele. *Audēs ea, quæ pater meus ab inimicorū audacia passus est.*
Ore. *An & cum ipso matrem auderes occidere?*
Ele. *Hac ipsa securi, qua pater periit.*
Ore. *Dicamne hæc ei, & certa quæ abs te audio?*
Ele. *Vtinam moriar, vbi matris meæ sanguinem effudero.*
Ore. *Papæ: Vtinam Orestes prope nos adesset, hæc audiens.*
Ele. *At ô hospes, non cognoscerem ipsum intuens.*
Ore. *Iuuenis enim, non mirum seiuncta es ab ipso iuuene.*
Ele. *Vnus solus meorum amicorum ipsum agnosceret.*
Ore. *Num eum intelligis, quem aiunt ipsum subduxisse cædi?*
Ele. *Patris pædagogus grandæuus senex.*
Ore. *Pater verò tuus extinctus num sepultura compos factus est?*
Ele. *Factus est compos, vt factus est, eiectus ædibus.*
Ore. *Hei mihi propter hoc quod dixisti. Sensus enim*
Etiam externis ex malis homines mordicat.
Dic verò, vt edoctus tuo fratri feram
Nuncios tristes quidem: sed tamen auditu necessarios.
Inest n. commiseratio. inscitia verò minimè
Sapientibus viris. nequaquam tamē hoc est expers damni,
Mentem inesse sapientibus nimis astutam.
Cho. *Et ego eodem, quo iste, animi desiderio teneor.*
Cùm enim sim procul ab vrbe, quæ sunt in vrbe, mala
Non noui, nunc verò cupio & ego cognoscere.
Ele. *Dicam si fas sit. fas autem est apud amicum exponere*
Meos graues casus, & patris mei.
Quoniam autem sermonem prouocas, hospes, supplex oro te,
Nuncia Oresti mea, & ipsius mala.
Primum quidem quibus in vestibus pernoctem,
Quantisque sordibus grauer, & sub tectis
Qualibus habitem ex regio sanguine procreata.
Ipsa quidem radiis elaborans peplos,
Vel nudum corpus habebo, & vestibus carebo.
Ipsa etiam fluminеos fontes ferens,
Expers festorum, & sacrorum, & choris priuata.
Mulieres verò auersor. cùm virgo sim:
Auersor quoque Castorem, cui priusquam ad deos
Translatus esset, me parētes despōdebant iunctā sanguine.
Mater verò mea inter spolia Phrygia
Throno insidet: ad sellas verò Asiaticæ
Famulæ consistunt, quas captas abduxit meus pater,
Idæa pallia gestantes, aureis religata constrictæ
Fibulis: sanguis verò patris adhuc in tectis
Ater putrescit: qui verò illum occidit,
In eosdem, quos pater, conscendens currus prorůit:
Sceptraque quibus imperabat Græcis,
Cæde pollutis manibus exultat tenens.
Agamemnonis verò sepulchrum neglectum
Nusquam, nec libamina, neque ramum myrti
Accepit: rogus verò cultus omnis, ac splendoris est expers.
Ebrietate verò rigatus, vinoq; madēs meæ matris maritus
Inclytus ille, vt aiunt, insultat sepulchro,
Saxisque pulsat lapideum monumentum patris:
Atque hoc audet in nos verbum dicere:
Vbi filius Orestes? annon tibi tumulum egregiè
Præsens defendit? hæc absens petulanter sallitat.
Quare, ô hospes te supplex oro, hæc fratri meo renuncia.
Multi n. hęc mādant. primū quidem ego, quę sum horum
Deinde verò manus lingua miseraque mens, (interpres.
Capitque meum rasum & illius parens.
Turpe enim fuerit, si pater quidem deleuerit Phryges,

Ipse verò vnicum virũ, unus existẽs, non poßit interficere,
Cùm iuuenis sit, & ex meliore patre natus.
Cho. Atqui video istum, tuum dico maritum,
Defunctum dici labore, domum properare.
Colo. Hem. Quosnam hos in foribus conspicor hospites?
Cuius verò rei causa ad has agrestes ædium fores
Accesserunt? an mea opera indigentes? Mulieri enim
Turpe est, ad fores stare cum iuuenibus.
Elc. O charißime, in suspicionem ne mihi, i. de me, venias.
Verũ autẽ sermonẽ inter nos habitum, scies. hi n. hospites
Veniunt ad me Orestis nuncij mandatorum.
Sed ô hospites, date veniam verbis ab isto dictis.
Colo. Quid aiunt? viuitne est & lucem aspicit? viuitne Orestes?
Elc. Est ex horũ quidem sermone. dicũt n. non incredibilia mihi.
Colo. Nunquid etiam patris, & tuorum malorum meminit?
Ele. In spe versamur ista. sed infirmus est vir exulans.
Colo. Quem autem sermonem Orestis hic nunciaturi venerunt?
Elc. Exploratores hos misit meorum malorum.
Colo. Ergo partim quidem aspiciunt, partim verò tu ipsa narras.
Ele. Nouerunt, nihil hac quidem in parte laborant.
Colo. Ergo iam pridem ipsis portas apertas oportuit.
Ite in ædes pro latis enim nunciis
Munera hospitalia accipietis, qualia mẽa occultat domus.
Ferte ô ministri intra hasce ædes arma,
Et nihil contradicite, quia à charo chari
Venistis viro. quamuis enim pauper sim,
Non tamen animum maleuolum vobis exhibebo.
Ore. Per deos quæso, hicne vir est, qui vnà nuptias celat
Tuas, Orestem probo afficere non volens?
Ele. Hic vocatur maritus meus misera. (dignoscendam.
Ore. Papæ. Nullũ est certum argumẽtum ad virorũ generositatẽ
Mortalium enim ingenia magnam perturbationem habẽt.
Iam enim vidi virum generosi patris filium,
Qui nihil erat, & contra vidi bonos liberos ex malis paren-
Famemque in hominis opulenti spiritu, (tib. procreatos.
Animúmque magnum in paupere corpore.
Quomodo igitur quis hæc discernens rectè iudicet?
Opibusne? malo sanè vtetur iudice.
An iis qui nihil poßident? sed habet vitium
Paupertas: docet enim virum ob egestatem mala.
An ad arma veniam? quis verò lanceam militis aspiciens,
Testis esse queat, quisnam sit strenuus?
Optimum igitur est hæc temere neglecta relinquere.
Hic enim vir, neque inter Argiuos magnus,
Neque etiam opinione, specie, ac splẽdore domus inflatus,
Cùmque sit inter plebeios ipse plebeius, tamen optimus est
An non sapietis, qui vanarum opinionum (inuentus.
Pleni erratis? Nec ex consuetudine mortales
Iudicabitis, & ex moribus nobiles?
Tales enim viri ciuitates administrant bene,
Et domos. at carnes vacua mente, & rationis expertes,
Statuæ fori sunt. neque enim in prælio
Robustum brachium potius quàm imbecillum manet:
Hoc enim in ipsa natura situm est, & in animi præsentia.
Quare (dignus enim est & præsens, & absens
Agamemnonis filius cuius gratia venimus)
Accipiamus ad eum diuersoria. Ire oportet
Famulis intra has domos. quia mihi pauper
Hospes fuerit alacrior diuite, quia nos alacrius excipiet,
Laudo igitur huius viri oblatum hospitium. (quàm diues.
Mallem tamen si frater me tuus
In ædes felices ipse felix duxisset.
Fortasse autem venerit. Apollinis enim rata sunt
Oracula, mortalium verò diuinationem valere sino.
Colo. Nunc quàm antehac magis, ô Electra, gaudio
Incaluimus corde. fortasse enim
Ægre progrediens fortuna, consistet præclare.
Ele. O miser, cùm noris tuarum ædium penuriam,

Ὁ δ' εἷς ἕν', εἷς ὤν, οὐ δυνήσεται κτανεῖν,
Νέος πεφυκώς, κἀξ ἀμείνονος πατρός;
χο. Καὶ μὴν δέδορκα τόνδε, σὸν λέγω πόσιν,
Λήξαντα μόχθου πρὸς δόμους ὡρμημένον. 340
αὐτ. Ἔα· τίνας τούσδ' ἐν πύλαις ὁρῶ ξένους;
Τίνος δ' ἕκατι τάσδ' ἐπ' ἀγραύλους πύλας
Προσῆλθον; ἦ μου δεόμενοι; γυναικί τοι
Αἰσχρὸν μετ' ἀνδρῶν ἑστάναι νεανιῶν.
ἠλέ. Ὦ φίλτατ', εἰς ὕποπτα μὴ μόλῃς ἐμοί. 345
Τὸν ὄντα δ' εἴσῃ μῦθον· οἵδε γὰρ ξένοι
Ἥκουσ' Ὀρέστου πρὸς με κήρυκες λόγων.
Ἀλλ' ὦ ξένοι, σύγγνωτε τοῖς εἰρημένοις.
αὐτ. Τί φασίν; ἁνὴρ ἔστι καὶ λεύσσει φάος;
ἠλέ. Ἔστιν λόγῳ γοῦν, φασὶ δ' οὐκ ἄπιστ' ἐμοί. 350
αὐτ. Ἦ καί τι πατρὸς σῶν τε μέμνηται κακῶν;
ἠλέ. Ἐν ἐλπίσιν ταῦτ'· ἀσθενὴς φεύγων ἀνήρ.
αὐτ. Ἦλθον δ' Ὀρέστου τίν' ἀγορεύοντες λόγον;
ἠλέ. Σκοποὺς ἔπεμψε τούσδε τῶν ἐμῶν κακῶν.
αὐτ. Οὐκοῦν τὰ μὲν λεύσσουσι, τὰ δὲ σύ που λέγεις. 355
ἠλέ. Ἴσασιν, οὐδὲν τῶνδ' ἔχουσιν ἐνδεές.
αὐτ. Οὐκοῦν πάλαι χρῆν τοῖσδ' ἀναπεπτάσθαι πύλας.
Χωρεῖτ' ἐς οἴκους· ἀντὶ γὰρ χρηστῶν λόγων
Ξενίων κυρήσεθ', οἷ' ἐμὸς κεύθει δόμος.
Αἴρεσθ', ὀπαδοί, τῶνδ' ἔσω τεύχη δόμων, 360
Καὶ μηδὲν ἀντείπητε, παρὰ φίλου φίλοι
Μολόντες ἀνδρός· καὶ γὰρ εἰ πένης ἔφυν,
Οὔτοι τό γ' ἦθος δυσγενὲς παρέξομαι.
ὀρέ. Πρὸς θεῶν, ὅδ' ἁνὴρ ὃς συνεκκλέπτει γάμους
Τοὺς σούς, Ὀρέστην οὐ καταισχύνειν θέλων; 365
ἠλέ. Οὗτος κέκληται πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας.
ὀρέ. Φεῦ· οὐκ ἔστ' ἀκριβὲς οὐδὲν εἰς εὐανδρίαν.
Ἔχουσι γὰρ ταραγμὸν αἱ φύσεις βροτῶν.
Ἤδη γὰρ εἶδον ἄνδρα γενναίου πατρὸς
Τὸ μηδὲν ὄντα, χρηστά τ' ἐκ κακῶν τέκνα, 370
Λιμόν τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίου φρονήματι,
Γνώμην τε μεγάλην ἐν πένητι σώματι.
Πῶς οὖν τις αὐτὰ διαλαβὼν ὀρθῶς κρινεῖ;
Πλούτῳ; πονηρῷ γ' ἆρα χρήσεται κριτῇ.
Ἢ τοῖς ἔχουσι μηδέν; ἀλλ' ἔχει νόσον 375
Πενία, διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ κακόν.
Ἀλλ' εἰς ὅπλ' ἔλθω; τίς δὲ πρὸς λόγχην βλέπων
Μάρτυς γένοιτ' ἂν ὅστις ἐστὶν ἀγαθός;
Κράτιστον εἰκῆ ταῦτ' ἐᾶν ἀφειμένα.
Οὗτος γὰρ ἁνὴρ οὔτ' ἐν Ἀργείοις μέγας, 380
Οὔτ' αὖ δοκήσει δωμάτων ὠγκωμένος,
Ἐν τοῖς δὲ πολλοῖς ὤν, ἄριστος ηὑρέθη.
Οὐ μὴ φρονήσεθ' οἳ κενῶν δοξασμάτων
Πλήρεις πλανᾶσθε, τῇ δ' ὁμιλίᾳ βροτοὺς
Κρινεῖτε, καὶ τοῖς ἤθεσιν τοὺς εὐγενεῖς; 385
Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τὰς πόλεις οἰκοῦσιν εὖ,
Καὶ δώμαθ'· αἱ δὲ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν,
Ἀγάλματ' ἀγορᾶς εἰσιν. οὐδὲ γὰρ δόρυ
Μᾶλλον βραχίων σθεναρὸς ἀσθενοῦς μένει.
Ἐν τῇ φύσει δὲ τοῦτο, κἀν εὐψυχίᾳ. 390
Ἀλλ', ἄξιος γὰρ ὅ τε παρὼν ὅ τ' οὐ παρὼν
Ἀγαμέμνονος παῖς, οὗπερ οὕνεχ' ἥκομεν,
Δεξώμεθ' οἴκων καταλύσεις. χωρεῖν χρεὼν
Δμῶες δόμων τῶνδ' ἐντός. ὡς ἐμοὶ πένης
Εἴη πρόθυμος πλουσίου μᾶλλον ξένος. 305
Αἰνῶ μὲν οὖν τοῦδ' ἀνδρὸς εἰσδοχὰς δόμων,
Ἐβουλόμην δ' ἄν, εἰ κασίγνητός με σὸς
Εἰς εὐτυχοῦντας ἦγεν εὐτυχὼν δόμους.
Ἴσως δ' ἂν ἔλθοι. Λοξίου γὰρ ἔμπεδοι
Χρησμοί, βροτῶν δὲ μαντικὴν χαίρειν ἐῶ. 400
Νῦν ἢ πάροιθεν μᾶλλον Ἠλέκτρα χαρᾷ
Θερμαινόμεσθα καρδίαν. ἴσως γὰρ ἂν
Μόλις προβαίνουσ' ἡ τύχη σταίη καλῶς.
ἠλέ. Ὦ τλῆμον, εἰδὼς δωμάτων χρείαν σέθεν,

Τί δῆτ' ἐδέξω μείζονας σαυτῆς ξένους; 405

αὐτ. Τί δ'; εἴπερ εἰσὶν, ὡς δοκοῦσιν, εὐγενεῖς,
Οὐκ ἔν τε μικροῖς, ἔν τε μὴ, στέρξουσ' ὁμῶς;

ἠλέ. Ἐπεί νυν ἐξήμαρτες, ἐν σμικροῖσιν ὤν,
Ἐλθ' ὡς παλαιὸν τροφὸν ἐμοῦ φίλου πατρὸς,
Ὃς ἀμφὶ ποταμὸν Τάναον, Ἀργείας ὅρους 410
Τέμνοντα γαίας, Σπαρτιάτιδός τε γῆς,
Ποίμναις ὁμαρτεῖ, πόλεος ἐκβεβλημένος·
Κέλευε δ' αὐτὸν τῶνδ' ἐς δόμους ἀφιγμένων,
Ἐλθεῖν, ξένοις τ' εἰς δαῖτα πορσῦναί τινα.
Ἡσθήσεταί τοι, κἀπεύξεται θεοῖς, 415
Ζῶντ' εἰσακούσας παῖδ', ὅν ἐκσῴζει ποτέ.
Οὐ γὰρ πατρῴων ἐκ δόμων μητρὸς πάρα
Λάβοιμεν ἄν τι· πικρὰ δ' ἀγγείλαιμεν ἄν,
Εἰ ζῶντ' Ὀρέστην ἡ τάλαιν' αἴσθοιτ' ἔτι.

αὐτ. Ἀλλ', εἰ δοκεῖ σοι, τούσδ' ἀπαγγελῶ λόγους 420
Γέροντι. χώρει δ' εἰς δόμους ὅσον τάχος,
Καὶ τἄνδον ἐξάρτυε. πολλά τοι γυνὴ
Χρῄζουσ' ἂν εὕροι δαιτὶ προσφορήματα.
Ἔστιν δὲ δὴ τοσαῦτά γ' ἐν δόμοις ἔτι,
Ὥσθ' ἕν γ' ἐπ' ἦμαρ τούσδε πληρῶσαι βορᾶς. 425
Ἐν τοῖς τοιούτοις δ' ἡνίκ' ἂν γνώμη πέσῃ,
Σκοπῶ τὰ χρήμαθ' ὡς ἔχει μέγα σθένος,
Ξένοις τε δοῦναι, σῶμά τ' εἰς νόσον πεσὸν
Δαπάναισι σῶσαι. τῆς δ' ἐφ' ἡμέραν βορᾶς
Εἰς μικρὸν ἥκει· πᾶς γὰρ ἐμπλησθεὶς ἀνὴρ 430
Ὁ πλούσιός τε χὡ πένης, ἴσον φέρει.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Κλειναὶ νᾶες, αἵ ποτ' ἔβατε Τροίαν
2 Τοῖς ἀμετρήτοις ἐρετμοῖς,
3 Πέμπουσαι χορεύματα Νηρῄδων
4 Ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε δελφὶς 435
5 Πρῴραις κυανεμβόλοι-
6 σιν εἱλισσόμενος,
7 Πορεύων τὸν τᾶς Θέτιδος
8 Κοῦφον ἅλμα ποδῶν Ἀχιλῆ,
9 Σὺν Ἀγαμέμνονι, Τρωΐας 440
10 Ἐπὶ Σιμουντίδας ἀκτάς.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Νηρῇδες δ' Εὐβοΐδας ἀκτὰς λιποῦσαι,
2 Ἡφαίστου χρυσέων ἀκμόνων
3 Μόχθους ἀσπιστὰς ἔφερον τευχέων,
4 Ἀνά τε Πήλιον, ἀνά τ' ἐρυμνᾶς 445
5 Ὄσσας ἱερὰς νάπας,
6 Νυμφαίας σκοπιάς,
7 Κόρας μάτευσ', ἔνθα πατὴρ
8 Ἱππότας τρέφεν Ἑλλάδι φῶς,
9 Θέτιδος εἰνάλιον γόνον, 450
10 Ταχύπορον πόδ' Ἀτρείδαις.

Στροφὴ β'.

1 Ἰλιόθεν δ' ἔκλυόν τινος ἐν
2 Λιμέσιν Ναυπλίοις βεβῶτος,
3 Τᾶς σᾶς, ὦ Θέτιδος παῖ,
4 Κλεινᾶς ἀσπίδος ἐν κύκλῳ
5 Τοιάδε σήματα, 455
6 Δείματα Φρύγια, τετύχθαι.
7 Περιδρόμῳ μὲν ἴτυος ἕδρᾳ
8 Περσέα λαιμοτόμον ὑπὲρ ἁλὸς
9 Ποτανοῖσι πεδίλοις
10 Φυὰν Γοργόνος ἴσχειν, 460
11 Διὸς ἀγγέλῳ σὺν Ἑρμᾷ,
12 Τῷ Μαίας ἀγροτῆρι κούρῳ.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἐν δὲ μέσῳ κατέλαμπε σάκει

Cur istos excepisti maiores te hospites?

Colo. *Quid, etiam si sunt, vt videntur, nobiles?*
Annon inter tenues & inter non tenues acquiescent tamē?

Ele. *Quando nunc peccasti, homo existens tenuis,*
Abi ad veterem alumnum mei chari patris
Qui ad amnem Tanaum, Argiua fines
Secantem terræ, & Spartanę soli,
Eiectus ciuitate, greges sequitur, ac pascit, *(nerint)*
Iube autem ipsum (cum isti hospites in nostras *ædes adue-*
Ire, hospitiúmque ad conuiuium parare cibos aliquos.
Gaudebit sanè, & supplicabit diis.
Vbi viuum audierit filium, quem olim seruauit.
Non enim ex paternis ædibus à matre
Acciperemus quidquam: imo verò nunciaremus tristia,
Si viuere Orestem adhuc misera intelligeret.

Colo. *Ergo, quoniam* hoc *placet tibi, hæc nunciabo verba*
Seni. tu verò eas in ædes quàm celerrimè,
Resque domesticas para: Multa enim mulier,
Si velit, inueniet ad conuiuium fercula.
Tantum autem adhuc nobis est domi,
Vt vnum saltem in diem hosce replere possit cibo.
Cum autē in huiusmodi rerū cogitationē animus inciderit,
Considero pecunias, quàm magnam habeant potentiam,
Vt & hospitibus munera *dare possimus, corpusque, quod in*
(morbum inciderit, (vnius diei *victum*
Sumptibus seruare valeamus. ad quotidianum verò, vel, ad
Parum refert. omnis enim vir satiatus,
Et diues, & pauper, tantundem fert.

EPODICA.

Strophe.

Cho. *O inclytæ naues, quæ olim Troiam appulistis*
Innumeris remis,
Ducendo choros cum Nerei puellis,
Vbi tibiæ amans Delphinus exultabat
Proris cæruleis
Circumuolutus,
Deducens Thetidis filium
Leuem saltu pedum Achillem,
Cum Agamemnone, Troiæ
Ad Simoentias ripas.

Antistrophe I.

Nereides verò Euboicis ripis relictis,
Vulcani aureis ab *incudibus,*
Labores scutatos armorum, i. scutum elaboratum *ferebāt*
Per Pelium, pérque vltimos
Ossæ sacros saltus,
Nympharum speculas, & per
Proserpinæ indagationem, i. per locum, quâ Ceres filiam quærens transiit. *vbi pater*
Eques educauit Græciæ lumen,
Thetidis marinam sobolem,
Velocem pedibus, auxiliatorem Atridis.

Strophe II.

Ex quodam autem audiui, qui ab Ilio reuersus *in*
Portus Nauplios venerat,
Tui, ô Thetidis fili,
Nobilis scuti in orbe
Huiusmodi signa,
Terrores Phrygios, sculpta esse:
In vmbonis quidem ambitu
Perseum iugulatorem supra mare volantem
Alatis talaris
Speciem, caputque Gorgonis *tenere,*
Cum Mercurio Iouis nuncio,
Maiæ feroci filio.

Antistrophe II.

In medio autem fulgebat clypeo

Ceruseus orbis solis,
Equis cum volucribus.
Astrorumque aetherei chori,
Pleiades, & Hyades,
Cū vagis Hectoris oculis. vel, Cū victorib. Hectoris ocu-(lis.
In galea verò aureis figuris decora sunt
Sphinges, unguibus celebrem praedam
Portantes. caeterùm in latera ambiente
Spacio ignem efflans currebat
Curriculo leana, unguibus
Peirenaeum inuadens pullum.

Epodus.

Cum hasta verò letifera, quadrugi
Equi vibrabantur, ac impetu ferebantur.
Ater verò circa tergum ibat puluis.
Talium regem bellatorum
Occidit virorum
Desertrix coniugij Tyndaris,
Malitiosa puella.
Quamobrem olim Dij caelestes te
Demittent ad manes, &
Adhuc, adhuc, cruentam sub ceruicem
Videbo sanguinem effusum ferro.

IAMBI.

Sen. *Vbi, vbinam est puella mea veneranda, & hera,*
Agamemnonis filia, quam enutrini olim ego?
Quàm arduum harum adium accessum habet,
Huic rugoso & senili pedi difficilem ad ascendendum.
Tamen ad amicos saltem est extrahenda
Duplex spina & reflexum genu
O filia (iam enim te domi conspicor)
Venio ferens tibi mearum ouium ex
Grege tenerum hunc foetum subductum,
Et serta, ac è fiscellis haec exempta lactaria:
Huncque veterem Bacchi thesaurum
Odore gratum: paruum quidem: *sed miscere*
Scyphum hoc tenuiore potu iucundum est.
Eat aliquis laturus haec hospitibus in ades,
Ego verò pannis his mearum vestium, oculos
Lacrymis madefactos abstergere volo.
Ele. *Cur verò, ô senex, hos oculos madefactos habes?*
Num mea mala longo post interuallo in memoriam tibi re-(dierunt?
An Orestis miserum exilium gemis,
Et patrem meum, quem quondam in manibus habens
Educasti frustra tibi, & amicis tuis?
Sen. *Inutiliter* quidem, & frustra, *non tamen hoc ferre potui:*
Veni enim ad ipsius sepulchrum obiter,
Ac procidens humi *luxi, nactus solitudinem:*
Libaminàque soluto vtre, quem hospitibus fero,
Fudi, ramósque myrteos circa tumulum posui.
Porro ad ipsum rogum ouem nigro vellere
Victimam vidi, recénsque fusum sanguinem:
Flauaque coma cincinnos abrasos.
Miratusque sum, ô filia, quisnam hominum ausus fuerit
Ad tumulum venire: non enim Argiuorum vllus hoc fecit.
Sed fortasse clam frater tuus venit.
Profectus autem, admiratus est miserum sepulchrum patris.
Aspice verò comam ima apponens comae,
Num color eiusdem sit rasa coma, nū virius q; sit idē color,
Solent enim iis, quibus idem fuerit patris sanguis, quibus fuerit idem pater,
Multa corporis signa *esse similia.*
Ele. *Haud digna viro ô senex sapiente loqueris,*
Si latentem & *[illegible] in hanc terram. Aegisthi metu,*
Profectum fratrem meum animosum putas.
Deinde quomodo cum eius coma cincinno meo cōgruet?
Nam *ille quidem vtpote viri nobilis, in palaestris* est nutritus, ac durus. *(possibile.*
Hic verò crebra *pexatione mollis. quamobrem* hoc est im-

2 Φαέθοντι κύκλος ἀελίοιο, 465
3 Ἵπποις ἂν πτεροέσσαις·
4 Ἄστρων τ' αἰθέριοι χοροὶ,
5 Πλειάδες, Ὑάδες,
6 Ἕκτορος ὄμμασι τροπαῖοι.
7 Ἐπὶ δὲ χρυσοτύπῳ κράνει 470
8 Σφίγγες, ὄνυξιν ἀοίδιμον ἄγραν
9 Φέρουσαι· περιπλεύρῳ
10 Δὲ κύτει πύρπνοος ἔσπευ-
11 δε δρόμῳ λέαινα, χαλαῖς
12 Πειρηναῖον ὁρῶσα πῶλον. 475

Ἐπῳδός.

1 Ἐν δὲ δορὶ φονίῳ, τετραβάμονες
2 Ἵπποι ἔπαλλον,
3 Κελαινὰ δ' ἀμφὶ νῶθ' ἵετο κόνις.
4 Τοιῶνδ' ἄνακτα δοριπόνων
5 Ἔκανεν ἀνδρῶν 480
6 Τυνδαρὶς λέχεα,
7 Κακόφρων κόρα.
8 Τοιγάρ σοί ποτ' οὐρανίδαι
9 Πέμψουσι θανάτου δίκαν
10 Ἔτ' ἔτι φόνιον ὑπὸ δέραν 485
11 Ὄψομαι αἷμα χυθὲν σιδάρῳ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ποῦ ποῦ νεᾶνις πότνι' ἐμὴ, δέσποινά τε,
Ἀγαμέμνονος παῖς, ἥν ποτ' ἐξέθρεψ' ἐγώ;
Ὡς πρόσβασιν τῶνδ' ὀρθίαν οἴκων ἔχει,
Ῥυσῷ γέροντι τῷδε προσβῆναι ποδί. 490
Ὅμως δὲ πρός γε τοὺς φίλους ἐξελκτέον
Διπλῆν ἄκανθαν καὶ παλίρροπον γόνυ
Ὦ θύγατερ, ἄρτι γάρ σε πρὸς δόμοις ὁρῶ,
Ἥκω φέρων σοι τῶν ἐμῶν βοσκημάτων
Ποίμνης νεογνὸν θρέμμ' ὑποσπάσας τόδε. 495
Στεφάνους τε, τευχέων τ' ἐξελὼν τυρεύματα
Παλαιόν τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε
Ὀσμῇ κατῆρες, μικρὸν ἀλλ' ἐπεμβαλεῖν
Ἡδὺ σκύφον τοῦδ' ἀσθενεστέρῳ ποτῷ.
Ἴτω φέρων τις τοῖς ξένοις τάδ' εἰς δόμους, 500
Ἐγὼ δὲ τρύχει τῷδ' ἐμῶν πέπλων κόρας
Δακρύοισι τέγξας, ἐξομόρξασθαι θέλω.
ἠλέ. Τί δ' ὦ γεραιὲ διάβροχον τόδ' ὄμμ' ἔχεις;
Μῶν τἀμὰ διὰ χρόνου σ' ἀνέμνησεν κακά;
Ἢ τὰς Ὀρέστου τλήμονας φυγὰς στένεις, 505
Καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὅν ποτ' ἐν χεροῖν ἔχων,
Ἀνόνητ' ἔθρεψας σοί τε καὶ τοῖς σοῖς φίλοις;
πρεσ. Ἀνόνητ' ὅμως δ' οὖν τοῦτό γ' οὐκ ἠνεσχόμην.
Ἦλθον γὰρ αὐτοῦ πρὸς τάφον, πάρεργ' ὁδοῦ,
Καὶ προσπεσὼν ἔκλαυσ' ἐρημίας τυχών. 510
Σπονδάς τε, λύσας ἀσκὸν ὃν φέρω ξένοις,
Ἔσπεισα· τύμβῳ δ' ἀμφέθηκα μυρσίνας.
Πυρᾶς δ' ἐπ' αὐτῆς οἶν μελάγχιμον πόκῳ
Σφάγιον ἐσεῖδον, αἷμά τ' οὐ πάλαι χυθὲν,
Ξανθῆς τε χαίτης βοστρύχους κεκαρμένους. 515
Κἀθαύμασ' ὦ παῖ, τίς ποτ' ἀνθρώπων ἔτλη
Πρὸς τύμβον ἐλθεῖν· οὐ γὰρ Ἀργείων γέ τις.
Ἀλλ' ἦλθ' ἴσως που σὸς κασίγνητος λάθρα.
Μολὼν δ', ἐθαύμασ' ἄθλιον τύμβον πατρός.
Σκέψαι δὲ χαίτην, προστιθεῖσα σῇ κόμῃ, 520
Εἰ χρῶμα ταὐτὸν κουρίμης ἔσται τριχός.
Φιλεῖ γὰρ αἷμα ταὐτὸν οἷς ἂν ᾖ πατρὸς,
Τὰ πόλλ' ὅμοια σώματος πεφυκέναι.
ἠλέ. Οὐκ ἄξι' ἀνδρὸς ὦ γέρον, σοφοῦ λέγεις·
Εἰ κρυπτὸν ἐς γῆν τήνδ' ἂν Αἰγίσθου φόβῳ 525
Δοκεῖς ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν εὐθαρσῆ μολεῖν.
Ἔπειτα χαίτης πῶς συνοίσεται πλόκος,
Ὁ μὲν παλαίστραις ἀνδρὸς εὐγενοῦς τραφεὶς,
Ὁ δὲ κτενισμοῖς θῆλυς. ἀλλ' ἀμήχανον.

Πολ-

Πολλοὺς δ' ἂν εὕροις βοστρύχους ὁμοπτέρους, 530
Καὶ μὴ γεγῶτας αἵματος ταὐτοῦ, γέρον.
πρεσ. Σὺ δ' εἰς ἴχνος βᾶσ' ἀρβύλης σκέψαι βάσιν,
Εἰ σύμμετρος σῷ ποδὶ γενήσεται, τέκνον.
ἠλέ. Πῶς δ' ἂν γένοιτ' ἂν ἐν κραταιλέῳ πέδῳ
Γαίας ποδῶν ἔκμακτρον; εἰ δ' ἔστιν τόδε, 535
Δυοῖν ἀδελφοῖν ποὺς ἂν οὐ γένοιτ' ἴσος,
Ἀνδρός τε καὶ γυναικός, ἀλλ' ἄρσην κρατεῖ.
πρεσ. Οὐκ ἔστιν, εἰ καὶ γῆν κασίγνητος μολών,
Κερκίδος ὅτῳ γνοίης ἂν ἐξύφασμα σῆς,
Ἐν ᾧ ποτ' αὐτὸν ἐξέκλεψα μὴ θανεῖν; 540
ἠλέ. Οὐκ οἶσθ', Ὀρέστης ἡνίκ' ἐκπίπτει χθονός,
Νέαν μ' ἔτ' οὖσαν; εἰ δὲ κἄκρεκον πέπλους,
Πῶς ἂν, τότ' ὢν παῖς, ταὐτὰ νῦν ἔχοι φάρη;
Εἰ μὴ ξυναύξοινθ' οἱ πέπλοι τῷ σώματι.
Ἀλλ' ἤ τις αὐτοῦ τάφον ἐποικτείρας ξένος 545
Ἐκείρατ', ἢ τῆσδε σκοποὺς λαθὼν χθονός.
πρεσ. Οἱ δὲ ξένοι ποῦ; βούλομαι γὰρ εἰσιδὼν
Αὐτούς, ἐρέσθαι σοῦ κασιγνήτου πέρι.
ἠλέ. Οἵδ' ἐκ δόμων βαίνουσι λαιψηρῷ ποδί.
πρεσ. Ἀλλ' εὐγενεῖς μὲν, ἐν δὲ κιβδήλῳ τόδε. 550
Πολλοὶ γὰρ ὄντες εὐγενεῖς, εἰσὶν κακοί.
Ὅμως δὲ χαίρειν τοὺς ξένους προσεννέπω.
ὀρέ. Χαῖρ' ὦ γεραιέ. τοῦ ποτ' Ἠλέκτρα τόδε
Παλαιὸν ἀνδρὸς λείψανον φίλων κυρεῖ;
ἠλέ. Οὗτος τὸν ἀμὸν πατέρ' ἔθρεψεν, ὦ ξένε. 555
ὀρέ. Τί φής; ὅδ' ὃς σὸν ἐξέθρεψε σύγγονον;
ἠλέ. Ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας κεῖνον, εἴπερ ἔστ' ἔτι.
ὀρέ. Ἔα, τί μ' εἰσδέδορκεν ὥσπερ ἀργύρου σκοπῶν
Λαμπρὸν χαρακτῆρ'; ἢ προσεικάζει μέ τῳ;
ἠλέ. Ἴσως Ὀρέστου σ' ἥλιχ' ἥδεται βλέπων. 560
ὀρέ. Φίλου γε φωτός. τί δὲ κυκλεῖ πέριξ πόδα;
ἠλέ. Καὐτὴ τόδ' εἰσορῶσα θαυμάζω ξένε.
πρεσ. Ὦ πότνι', εὔχου θύγατερ Ἠλέκτρα θεοῖς.
ἠλέ. Τί τῶν ἀπόντων, ἢ τί τῶν ὄντων πέρι;
πρεσ. Λαβεῖν φίλον θησαυρὸν, ὃν φαίνει θεός. 565
ἠλέ. Ἰδοὺ καλῶ θεούς. ἢ τί δὴ λέγεις γέρον;
πρεσ. Βλέψον νυν εἰς τόνδ' ὦ τέκνον τὸν φίλτατον.
ἠλέ. Πάλαι δέδορκα· μὴ σύ γ' οὐκ ἔτ' εὖ φρονῇς.
πρεσ. Οὐκ εὖ φρονῶ 'γὼ σὸν κασίγνητον βλέπων;
ἠλέ. Πῶς εἶπας ὦ γεραιὲ ἀνέλπιστον λόγον; 570
πρεσ. Ὁρᾶν Ὀρέστην τόνδε τὸν Ἀγαμέμνονος.
ἠλέ. Ποῖον χαρακτῆρ' εἰσιδὼν, ᾧ πείσομαι;
πρεσ. Οὐλὴν παρ' ὀφρύν, ἥν ποτ' ἐν πατρὸς δόμοις
Νεβρὸν διώκων, σοῦ μεθ' ᾑμάχθη πεσών.
ἠλέ. Πῶς φῄς; ὁρῶ μὲν πτώματος τεκμήριον. 575
πρεσ. Ἔπειτα μέλλεις προσπίτνειν τοῖς φιλτάτοις;
ἠλέ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ', ὦ γεραιέ. συμβόλοισι γὰρ
Τοῖς σοῖς πέπεισμαι θυμόν. ὦ χρόνῳ φανείς,
Ἔχω σ' ἀέλπτως. ὀρέ. κἀξ ἐμοῦ γ' ἔχῃ χρόνῳ.
ἠλέ. Οὐδέποτ' ἐδόξασ'. ὀρέ. οὐδ' ἐγὼ γὰρ ἤλπισα. 580
ἠλέ. Ἐκεῖνος εἶ σύ; ὀρέ. σύμμαχός γέ σοι μόνος.
Ἢν δ' ἐκσπάσωμαί γ', ὃν μετέρχομαι βόλον.
ἠλέ. Πέποιθα δ'. ἢ χρὴ μηκέθ' ἡγεῖσθαι θεούς,
Εἰ τἄδικ' ἔσται τῆς δίκης ὑπέρτερα.

Σύστημα.

χο. Ἔμολες, ἔμολες ὦ χρόνιος ἁμέρα. 585
Κατέλαμψας, ἔδειξας ἐμφανῆ
Πόλει πυρσόν, ὃς παλαιᾷ φυγᾷ
Πατρίων ἀπὸ δωμάτων
Τάλας ἀλαίνων ἔβα.
Θεὸς αὖ θεὸς ἁμετέραν τις ἄγει 590
Νίκαν ὦ φίλα,
Ἄνεχε χέρας, ἄνεχε λόγον, ἵει
Λιτὰς εἰς θεούς.
Τύχᾳ σοὶ τύχᾳ

Multos n. inuenias cincinnos esse similes,
Nec tamen eodem sanguine prognatis, ô senex.
Sen. Tu saltem in eius vestigium ingressa, soleæ specta gressum,
Num eâdem mensura tuo pedi respondeat, ô filia.
Ele. Quomodo verò fieri posset in lapidibus strato, duroque solo
Terra, pedum vestigium expressum: quamuis autem hoc fieri posset, (rit æqualis,
Tamen duorum ex eodem vtero natorũ pes nunquam fue-
Viri sc. & fœminæ. Nam mas fœminam magnitudine su-
Sen. Non est ita. sed si frater tuus huc reuersus adesset, (per.
Quonam signo cognosceres radij tui telam,
In qua ipsum olim furtim morti surripui?
Ele. Nescis, Orestes cum vertit solum, (ci peplos,
Me iuuenculam adhuc fuisse? quamuis verò etiam texuissẽ
Quomodo, cùm tunc esset puer, nunc easdem haberet vestes,
Nisi cum ipso corpore simul crescant vestes? (ratus,
Sed potius vel aliquis peregrinus sepulchrum ipsius mise-
Se rasit, vel aliquis indigena, qui speculatores huius agri
Sen. Isti verò hospites vbinam sunt? Volo enim intuitus (fefellit.
Ipsos, i. coram, de fratre tuo percontari.
Ele. Hi ex ædibus egrediuntur veloci pede.
Sen. At nobiles quidem videntur. Hoc tamen est in incerto. Incertum est an nobiles bonique sint.
Multi enim, qui sunt nobiles, sunt improbi.
Sed tamen hospites saluere iubeo.
Ore. Salue ô senex cuiusnam viri Electra
Has antiquas veterum amicorum reliquias habet?
Ele. Hic meum patrem educauit, ô hospes.
Ore. Quid ais? hic est ille, qui tuum fratrem educauit?
Ele. Hic est ille, qui seruauit illum, si modò superest adhuc.
Ore. Ehem, quid me intuetur, tanquam argenti contemplans
Splendidum signum? num assimilat me cuipiam?
Ele. Fortasse Orestis te æqualem aspiciens lætatur.
Ore. Chari certè viri. quid verò circumrotat pedem?
Ele. Et ego miror, ô hospes hoc aspiciens.
Sen. O veneranda filia Electra, supplica diis.
Ele. Pro quanam præsente, aut absente re?
Sen. Vt accipias optatum thesaurum, quem ostendit Deus.
Ele. En voco deos, an igitur aliquid iam dicis senex?
Sen. Intuere in hunc o filia, charissimum.
Ele. Iam dudum metuo, ne tu non sana mente sis.
Sen. Non sana mente sum ego, qui fratrem tuum video?
Ele. Quomodo dixisti, ô senex, insperatum sermonem?
Sen. Dixi me videre Orestem hunc Agamemnonis filium.
Ele. Quã notam conspicatus eum agnouisti, cui fidem habeam?
Sen. Cicatricem iuxta supercilium, qua olim in ædibus patris
Tecum hinnulum insectans, prolapsus cruentatus est.
Ele. Quid ais? video quidem casus indicium.
Sen. Et adhuc cunctaris accidere charissimis?
Ele. At non amplius cunctabor, ô senex: signis enim
Tuis animo sum persuasa, ô qui tandem apparuisti mihi.
Teneo te præter spem. Ore. Et à me serò teneris.
Ele. Nunquam ego putaui. Ore. Neque ego etiam speraui.
Ele. Ille tu es? Ore. Socius tibi solus, solúsque tuum præsidium.
Si modo iactum retis, quem meditor, extraxero.
Ele. Confido quidem aut non amplius putandum est esse Deos,
Si iniusta facinora sint superiora iustitia.

Systema.

Cho. Venisti, venisti ô sera, tardaque dies,
Illuxisti, ostendisti manifestam
Vrbi lucem: quæ diuturno exilio
Paternis ab ædibus,
Misera oberrans, aduenit.
Deus, deus inquam aliquis nostram adducit
Victoriam, ô amica:
Attolle manus, intende sermonem, funde
Preces ad Deos.
Fortuna tibi fortuna faueat, & largiatur,

Præter vt ingrediatur vrbem.

IAMBI.

Ore. Sint hæc. Gratas quidē voluptates āplexuū, & salutationū
Habeo alias: verò & iterum hæc dabimus, alter alteri hæc
At tu ô senex (opportunè enim venisti) (iterabimus.
Dic, qua ratione patris interfectorem vlcisci poßim,
Et matrem sociam impiarum nuptiarum.
Estne Argis aliquis amicorum mihi beneuolus?
An penitus subuersi sumus, vt fortunæ?
Cui me adiungam: noctu ne, an interdiu?
Qua via tendemus in hostes meos?

Sen. *O fili, nemo tibi infelici amicus* est.
Lucrum enim insperatum hæc res est,
Ex æquo & boni & mali esse participem.
Tu verò (funditus enim totus amicis excidisti)
Ne spem quidem vllā *reliquam fecisti.* hoc certò *scias mei*
In manu tua, & *fortuna omnia habes sita,* (*audiens.*
Paternam domum, & vrbem tuam vt recuperes.

Ore. *Quid ergo facientes, hoc assequemur?*

Sen. *Occiso Thyestis filio, & matre tua.*

Ore. *Venio ad istam coronam* capiendam: *sed quomodo* mea ac-

Sen. *Mœnia quidem ne si maximè velis, non subieris.* (*cipiā.*

Ore. *Præsidiis munita sunt dextrisque satellitum?*

Sen. *Tenes: metuit enim te, neque planè dormit.*

Ore. *Age, tu ergo deinceps consule, ô senex.*

Sen. *Me quoque audi: modò enim aliquid mihi subiit.*

Ore. *Bonum aliquod vtinam indices: ego enim percipiam.*

Sen. *Ægisthum vidi, quando huc veni.*

Ore. *Admisi quod dixisti. quibus in locis?*

Sen. *Iuxta agros, in his equorum pascuis.*

Ore. *Quid agentem? video. n. spem ex reb. perditis* affulgentem.

Sen. *Nymphis parabat festum, vt mihi visum est.*

Ore. *Præmium educationis liberorum, an pro futura prole?*

Sen. *Nihil scio præter vnum, ad boues mactandos se præparabat.*

Ore. *Quot cum viris? an solus cum famulis?*

Sen. *Nullus aderat Argiuus sed domestica* tantum *manus.*

Ore. *Anne aliquis, qui me conspicatus prodat senex?*

Sen. *Famuli quidem sunt, quos nunquam vidi ego.*

Ore. *Nobis igitur, si vincamus, beneuoli erunt.*

Sen. *Dicam certè propriam,* commodam, *tibiq; vtilem* rem.

Ore. *Quomodo igitur tandem ad ipsum accedere potero?*

Sen. *Si illac eas, qua te boues immolans aspiciat.*

Ore. In via igitur *ista* Ægisthus, *vt videtur, agros habet.*

Sen. *Vnde conspicatus te conuiuij socium vocabit.*

Ore. *Amarum profectò conuiuam, si Deus velit.*

Sen. *Deinde verò prout res tibi ceciderit, perpende* quid sit factu-

Ore. *Pulchre dixisti, mater verò vbi est?* (rus.

Sen. *Argis, aderit autem suo marito in conuiuio.*

Ore. *Cur verò mater mea cum marito simul non venit?*

Sen. *Vituperationem metuens popularium,* domi remansit.

Ore. *Intelligo suspectam esse se nouit ciuitati.*

Sen. *Ita est: odio enim laborat scelesta fœmina.*

Ore. *Quomodo autem illam & hunc occidam simul?*

Sen. *Ego matris apparabo necem.*

Ore *Atqui fortuna illa quidem rectè faciet,* ad felicē exitū per-

Ele. *Hac quidem in re nobis duobus inseruio.* (ducet.

Sen. *Erunt hæc quomodo verò matri cædem parabis?*

Ele. *Profectus ô senex. hæc Clytemnestræ dic.*
Puerperam me esse nuncia prole masculâ.

Sen. *Vtrum iam pridem te dicam peperisse, an nunc demum?*

Ele. *Dic soles, dicsque quibus purgatur puerpera.*

Sen. *Et quid tandem hoc ad matris cædem valet?*

Ele. *Veniet, vbi audierit puerperium mei morbi,* i. mei puerpe-

Sen. *Vnde? quid verò ipsi te curæ esse credis filia?* (rij morbum.

Ele. *Ita, & deflebit claritatem partus mei,*

Sen. *Fortasse. rursus sermonem in ambagem duco,*

Ele. *Si autem venerit, perspicuum est actum esse de ea.*

Sen. *Atqui in ipsas aedium fores ingrediar.*

Κασίγνητον ἐμβατεῦσαι πόλιν. 595

ΙΑΜΒΟΙ.

ὀρ. Ἔα. φίλας μὲν ἡδονὰς ἀσπασμάτων
ἔχω χρόνῳ δὲ καὖθις αὐτὰ δώσομεν.
Σὺ δ', ὦ γεραιέ, καίριος γὰρ ἤλυθες,
Λέξον, τί δρῶν ἂν φονέα τισαίμην πατρὸς,
Μητέρα τε κοινωνὸν ἀνοσίων γάμων. 600
Ἔστιν τί μοι κατ' Ἄργος εὐμενὲς φίλων;
Ἢ πάντ' ἀνεσκευάσμεθ', ὥσπερ αἱ τύχαι;
Τῷ συγγένωμαι; νύχιος, ἢ καθ' ἡμέραν;
Ποίαν ὁδὸν τραπώμεθ' εἰς ἐχθροὺς ἐμούς;

πρεσ. Ὦ τέκνον, οὐδεὶς δυστυχοῦντι σοὶ φίλος. 605
Εὕρημα γὰρ τὸ χρῆμα γίγνεται τόδε,
Κοινῇ μετασχεῖν τἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.
Σὺ δ', ἐκ βάθρων γὰρ πᾶς ἀνῄρησαι φίλοις,
Οὐδ' ἐλλέλοιπας ἐλπίδ', ἴσθι μου κλύων·
Ἐν χειρὶ τῇ σῇ πάντ' ἔχεις, καὶ τῇ τύχῃ, 610
Πατρῷον οἶκον καὶ πόλιν λαβεῖν σέθεν.

ὀρ. Τί δῆτα δρῶντες, τοῦδ' ἂν ἐξικοίμεθα;

πρεσ. Κτανὼν Θυέστου παῖδα σήν τε μητέρα.

ὀρ. Ἥκω 'πὶ τόνδε στέφανον, ἀλλὰ πῶς λάβω;

πρεσ. Τειχέων μὲν ἐλθὼν ἐντὸς, οὐδ' ἂν εἰ θέλοις. 615

ὀρ. Φρουραῖς κέκασται, δεξιαῖς τε δορυφόρων;

πρεσ. Ἔγνως. φοβεῖται γάρ σε, κοὐχ εὕδει σαφῶς.

ὀρ. Εἶέν· σὺ δὴ τοὐνθένδε βούλευσον, γέρον.

πρεσ. Κἀμοῦ γ' ἄκουσον, ἄρτι γάρ μ' ἐσῆλθέ τι.

ὀρ. Ἐσθλόν τι μηνύσειας, αἰσθοίμην δ' ἐγώ. 620

πρεσ. Αἴγισθον εἶδον, ἡνίχ' εἷρπον ἐνθάδε.

ὀρ. Προσηκάμην τὸ ῥηθὲν, ἐν ποίοις τόποις;

πρεσ. Ἀγρῶν πέλας τῶνδ', ἱπποφορβίων ἔπι.

ὀρ. Τί δρῶνθ'; ὁρῶ γὰρ ἐλπίδ' ἐξ ἀμηχάνων.

πρεσ. Νύμφαις ἐπόρσυν' ἔροτιν, ὡς ἔδοξέ μοι. 625

ὀρ. Τροφεῖα παίδων, ἢ πρὸ μέλλοντος τόκου;

πρεσ. Οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, βουσφαγεῖν ὡπλίζετο.

ὀρ. Πόσων μετ' ἀνδρῶν; ἢ μόνος δμώων μέτα;

πρεσ. Οὐδεὶς παρῆν Ἀργεῖος, οἰκεία δὲ χείρ.

ὀρ. Οὔπου τις, ὅστις γνωριεῖ μ' ἰδὼν, γέρον; 630

πρεσ. Δμῶες μὲν εἰσὶν, οἳ σέ γ' οὐκ εἶδόν ποτε.

ὀρ. Ἡμῖν δ' ἂν εἶεν, εἰ κρατοῖμεν, εὐμενεῖς;

πρεσ. Δούλων γὰρ ἴδιον τοῦτο, σοὶ δὲ σύμφορον.

ὀρ. Πῶς οὖν ἂν αὐτῷ πλησιασθείην ποτέ;

πρεσ. Στείχων ὅθεν σε βουθυτῶν ἐσόψεται. 635

ὀρ. Ὁδὸν γὰρ αὐτὴν ὡς ἔοικ' ἀγροὺς ἔχει.

πρεσ. Ὅθεν ἰδών σε δαιτὶ κοινωνὸν καλεῖ.

ὀρ. Πικρόν γε συνθοινάτορ', ἢν θεὸς θέλῃ.

πρεσ. Τοὐνθένδε πρὸς τὸ πῖπτον αὐτὸς ἐννόει.

ὀρ. Καλῶς ἔλεξας. ἡ τεκοῦσα δ' ἐστὶ ποῦ; 640

πρεσ. Ἄργει· παρέσται δ' ἐν πόσει θοίνην ἔπι.

ὀρ. Τί δ' οὐχ ἅμ' ἐξωρμᾶτ' ἐμὴ μήτηρ πόσει;

πρεσ. Ψόγον τρέμουσα δημοτῶν ἐλείπετο.

ὀρ. Ξυνῆκ'. ὕποπτος οὖσα γιγνώσκει πόλει.

πρεσ. Τοιαῦτα· μισεῖται γὰρ ἀνόσιος γυνή. 645

ὀρ. Πῶς οὖν ἐκείνην, τόνδε τ' ἐν ταὐτῷ κτενῶ;

ἠλέ. Ἐγὼ φόνον γε μητρὸς ἐξαρτύσομαι.

πρεσ. Καὶ μὴν ἐκεῖνά γ' ἡ τύχη θήσει καλῶς.

ἠλέ. Ὑπηρετείτω μὲν δυοῖν ὄντοιν, τόδε.

πρεσ. Ἔσται τάδ'. εὑρίσκεις δὲ μητρὶ πῶς φόνον; 650

ἠλέ. Λέγ' ὦ γεραιὲ τάδε Κλυταιμνήστρᾳ μολών.
Λεχώ μ' ἀπάγγελλ' οὖσαν ἄρσενος τόκῳ.

πρεσ. Πότερα πάλαι τεκοῦσαν, ἢ νεωστὶ δή;

ἠλέ. Δέχ' ἡλίους, ἐν οἷσιν ἁγνεύει λεχώ.

πρεσ. Καὶ δὴ τί τοῦτο μητρὶ προσβάλλει φόνον; 655

ἠλέ. Ἥξει κλύουσα λόχιά μου νοσήματα.

πρεσ. Πόθεν; τί δ' αὐτῇ σοῦ μέλειν δοκεῖς, τέκνον;

ἠλέ. Ναί, καὶ δακρύσει γ' ἀξίωμ' ἐμῶν τόκων.

πρεσ. Ἴσως. πάλιν τοι μῦθον ἐς καμπὴν ἄγε.

ἠλέ. Ἐλθοῦσα μέντοι δῆλον ὡς ἀπόλλυται. 660

πρεσ. Καὶ μὴν ἐπ' αὐτάς γ' εἰσίτω δόμων πύλας.

Οὐκ-

ἠλέ. Οὐκοῦν τραπέσθαι σμικρὸν εἰς ᾅδου τόδε.
πρεσ. Εἰ γὰρ θάνοιμι τοῦτ' ἰδὼν ἐγώ ποτε.
ἠλέ. Πρώτιστα μέν νυν τῇδ' ὑφηγῆσαι γέρον.
πρεσ. Αἴγισθος ἔνθα νῦν θυηπολεῖ θεοῖς; 665
ἠλέ. Ἔπειτ' ἀπαντῶν μητρὶ τ' ἀπ' ἐμοῦ φράσον.
πρεσ. Ὥς ταῦτά γ' ἐκ σοῦ στόματος εἰρῆσθαι δοκεῖν,
ἠλέ. Σὸν ἔργον ἤδη· πρόσθεν εἴληχας φόνου.
ὀρέ. Στείχοιμ' ἄν, εἴ τις ἡγεμὼν γίγνοιθ' ὁδοῦ.
πρεσ. Καὶ μὴν ἐγὼ πέμποιμ' ἂν οὐκ ἀκουσίως. 670
ὀρέ. Ὦ Ζεῦ πατρῷε, καὶ τροπαῖ' ἐχθρῶν ἐμῶν,
Οἴκτειρέ θ' ἡμᾶς· οἰκτρὰ γὰρ πεπόνθαμεν.
ἠλέ. Οἴκτειρε δῆτα σούς γε φύντας ἐκγόνους.
ὀρέ. Ἥρα τε, βωμῶν ἣ Μυκηναίων κρατεῖς,
Νίκην δὸς ἡμῖν, εἰ δίκαι' αἰτούμεθα. 675
ἠλέ. Δὸς δῆτα πατρὸς τοῖσδε τιμωρὸν δίκην.
ὀρέ. Σύ τ' ὦ κάτω γῆς ἀνοσίως οἰκῶν πάτερ,
Καὶ γῆ τ' ἄνασσα, χεῖρας ᾗ δίδωμ' ἐμάς,
Ἄμυν' ἄμυνε τοῖσδε φιλτάτοις τέκνοις.
Νῦν πάντα νεκρὸν ἐλθὲ σύμμαχον λαβών, 680
Οἵπερ γε σὺν σοὶ Φρύγας ἀνάλωσαν δορί.
Ἤκουσας ὦ δείν' ἐξ ἐμῆς μητρὸς παθών,
Χ' ὅσοι στυγοῦσιν ἀνοσίους μιάστορας.
Πάντ' οἶδ', ἀκούει τάδε πατήρ. στείχειν δ' ἀκμή.
ἠλέ. Καί σοι προφωνῶ πρὸς τάδ' Αἴγισθον θανεῖν· 685
Ὡς εἰ παλαισθεὶς πτῶμα θανάσιμον πεσῇ,
Τέθνηκα κἀγώ, μηδέ με ζῶσαν λέγε.
Παίσω κάρα γὰρ τοὐμὸν ἀμφήκει ξίφει.
Δόμων δ' ἔσω βᾶσ', εὐτρεπὲς ποιήσομαι.
Ὡς ἢν μὲν ἔλθῃ πύστις εὐτυχὴς σέθεν, 690
Ὀλολύξεται πᾶν δῶμα· θνῄσκοντος δέ σου,
Τἀναντί' ἔσται τῶνδε· ταῦτά σοι λέγω.
ὀρέ. Πάντ' οἶδα. ΗΛ. πρὸς τάδ' ἄνδρα γίγνεσθαί σε χρή.
Ὑμεῖς δέ μοι γυναῖκες εὖ πυρσεύετε
Κραυγὴν ἀγῶνος τοῦδε· φρουρήσω δ' ἐγώ, 695
Πρόχειρον ἔγχος χειρὶ βαστάζουσ' ἐμῇ.
Οὐ γάρ ποτ' ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς, νικωμένη,
Δίκην ὑφέξω σῶμ' ἐμὸν καθυβρίσαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ἀταλᾶς ὑπὸ ματέρος Ἀργείων
2 Ὀρέων ποτὲ κληδὼν 700
3 Ἐν πολιαῖσι μένει φήμαις,
4 Εὐαρμόστοις ἐν καλάμοις
5 Πᾶνα μοῦσαν ἡδύθροον
6 Πνέοντ' ἀγρῶν ταμίαν
7 Χρυσέαν ἄρνα καλλιπλόκαμον 705
8 Πορεῦσαι. πετρίνοις τ' ἐπιστὰς
9 Κᾶρυξ ἰάχει βάθροις,
10 Ἀγορὰν ἀγοράν, Μυκηναῖ-
11 οι στείχετε, μακαρίων
12 Ὀψόμενοι τυράννων 710
13 Φάσματα. δείματα· χοροὶ δ' Ἀτρειδᾶν
14 Ἐγέραιρον οἴκους.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Θυμέλαι δ' ἐπίτναντο χρυσήλατοι.
2 Σελαγεῖτο δ' ἀν' ἄστυ
3 Πῦρ ἐπιβώμιον Ἀργείων. 715
4 Λωτὸς δὲ φθόγγον κελάδει
5 Κάλλιστον, Μουσᾶν θεράπων.
6 Μολπαὶ δ' ηὔξοντ' ἐραταί,
7 Χρυσέας ἀρνὸς ἐπίλογοι
8 Θυέστου· κρυφίαις γὰρ εὐναῖς 720
9 Πείσας ἄλοχον φίλαν
10 Ἀτρέως, τέρας ἐκκομίζει πρὸς
11 Δώματα· νεόμενος
12 Δ' εἰς ἀγόρους, αὐτεῖ τὰν κερό-
13 εσσαν ἔχειν χρυσεόμαλλον 725

Ele. *Ergo hoc est conuertere se parum, & propemodum ire in Plutonis ædes.*
Sen. *Vtinam verò moriar ego tandem hoc conspicatus.*
Ele. *Primùm quidem nunc huic, senex, sis dux viæ.*
Sen. Illuc, *vbi nunc Ægisthus sacrificium facit Diis?*
Ele. *Deinde omnia matri, quæ ex me audisti, dicito.*
Sen. *Vt illa ex tuo sibi dicta existimet.*
Ele. *Tuũ opus nũc* est, *nũc* ista tibi sint curæ. *forte propositus es cædi* faciendæ.
Sen. *Pergerem sanè, si quis esset* mihi *dux viæ.*
Ele. *Atqui ego haud inuitus te deduxero.*
Sen. *O Iupiter patrie, & meorum vindex hostium,*
Ore. *Miserere nostri: indigna enim passi sumus.*
Miserare nempe nepotes ex te progenitos.
Ele. *Et tu Iuno quæ Mycenæis aris præsides,*
Ore. *Victoriam da nobis, si iusta poscimus.*
Da scilicet hisce vindictam, vltricem patris.
Ele. *Tuque ô versans apud inferos pater,*
Ore. *Et Tellus regina, cui tendo manus meas,*
Opem fer, opem fer his charissimis liberis,
Nunc veni socios assumens omnes mortuos,
Qui tecum Phrygas deleuerunt armis.
Audiuisti quã atrocia à matre mea passus sim,
Et quot impios oderint sicarios.
Omnia scio, audit hæc pater: sed tempus est iam *eundi.*
Ele. *Et tibi præterea prædico,* te præmoneo, *vt Ægisthus* à te cæsus *moriatur.*
Quia si victus letifero casu cecideris,
Mortua sum & ego, neque me viuam dicas.
Feriam enim caput meum ancipiti gladio.
Domum autem ingressa, rem *expeditam faciam.* res expediam, & parabo.
Nam, siquidem læta de te fama venerit,
Tota domus vlulabit: sed te cæso,
Contraria his fient. hæc tibi iam maturè *dico.*
Omnia teneo. El. *In his* peragendis *virum te esse oportet.*
Ore. *Vos verò mulieres, ritè facibus accensis edite*
Clamorem huius certaminis. ego verò excubias agam,
Promptum ensem mea gestans manu.
Nunquam enim meis hostibus, victa,
Pœnas dabo, vt meum corpus contumeliosè tractent.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. *Atala à matre Argolicos*
Profecta *per montes quondam fama*
Inter priscos manet rumores,
Bene compactis arundinibus
Pana carmen dulcisonum
Inflasse, ruris præsidem, &
Agnam aureo pulchroque vellere conspicuam
Deduxisse. & saxeis astantem (*masse,*
Barathris, & in rupib. præruptis stãtẽ ceu *præconẽ excla-*
Ad concionem, ad *concionẽm o Micenæ-*
i ite, beatorum
Visuri tyrannorum
Spectra, terriculamenta. Chori autem Atridarum
Exornabant domos.

Antistrophe 1.

Aræ verò cadebant aureæ.
Splendebatque per vrbem
Ignis Argiuus aris impositus.
Tibia verò sonum resonans edebat
Suauissimum, Musarum famula.
Cantúsque geminati *crescebant amabiles,*
De *aureo agno elogia*
Thyestis: clandestino enim concubitu
Cum induxisset vxorem Atrei
Charam, prodigium extulit ad suas
Ædes. Reuersus
In concionem, proclamauit se cornigerum
Habere aureo vellere spectabilem

In ædibus gregem.

Strophe II.

Tunc verò, tunc lucidas
Astrorum mutat vias
Iupiter, & lumen solis,
Candidúmque vultum Auroræ.
Per occiduas autem impellit plagas,
Calentes igne cælitus rutilante.
Nubes porrò aquosæ ad Arctum vertuntur,
Siccaque Ammonides sedes
Exarescunt roris expertes, pulcherrimis, ac optimis *imbribus à Ioue priuatæ.*

Antistrophe II.

Fertur (sed fidem
Paruam apud me saltem hoc *obtinet)*
Iupiter tunc *vertisse calidam solis,* &
Auream sedem, atque eam *mutasse* (afflig eret.
Propter infelicitatem mortalem, vt infelicitates mortales
Mortalis pœnæ causa, quòd scelera mortalium ita punire vellet,
Formidabiles verò mortalibus sunt hi *sermones:*
Lucrum tamen ad Deorum cultus, prosunt n. ad impellendos homines ad cultum Deorum,
Quorum non memor maritum occidisti (lectræ.
Inclytorū mater filiorū ex eodem vtero natorum, Orestis, E

IAMBI.

Eia, eia, amicæ, vocemne audiuistis, an vana opinio
Subiit me vt infernum Iouis inferni *tonitruum?*
En isti non obscuri clamorum *flatus attolluntur.*
Ele. *Electra domina domos has muta,* hinc migra. (mu?
Cho. *O amicæ, quid res* est? *in quod certamē,* in q periculū *veni-*
Ele. *Haud scio, præter* hoc *vnum, funestum clamorem audio.*
Cho. *Audiui & ego procul quidem, sed tamen* audiui.
Ele. *Procul enim serpit vox, præcipuè clara.*
Cho. *Argiuúsne, an meorum amicorum* est *iste gemitus?*
Ele. *Ignoro: nam confusus est totus clamoris sonus.*
Cho. *Cædem mihi hanc loqueris, quid moramur?*
Ele. *Mane, donec cognoscas liquidò fortunas tuas.*
Cho. *Non licet, victæ sumus: vbi enim nuncij?*
Nun. *Venient. haud enim* res *leuis* est *regem occidere.*
O præclaram victoriam adeptæ virgines Mycenides,
Vicisse Orestem amicis annuncio omnibus,
Agamemnonisque interfectorem prostratum humi
Ægisthum. quare Deos precari, gratiasq; Diis agere *oportet.*
Ele. *Tu verò quis es? quomodo hæc mihi certa nuncias?*
Nun. *Nescis, quòd fratris me ministrum videris?*
Ele. *O charissime, præ timore non facilè agnoscere*
Faciem potui: nunc verò planè agnosco te.
Nun. *Quid ais? obiitne patris mei odiosus interfector?*
Cho. *Obiit. Bis tibi hæc, quæ certè cupis, dico.*
Ele. *O dij, & vindicta omnia intuens, venisti tandem.*
Quo modo verò, & qua decente ratione cædis
Nun. *Occiderit Thyestis filium, cupio discere.*
Postquam atriis hisce extulimus pedes,
Ingressi sumus tritam gemina orbita viam,
Illic superbus Mycenæorum princeps erat:
Forte autem hortis in irriguis ambulabat,
Carpens teneræ myrti coronas capiti imponendas.
Conspicatúsque nos, clamat: saluete ô hospites, quinā estis?
Vnde? quave ex terra venistis?
Orestes verò respondit: Thessali sumus, *cæterùm ad Alpheū*
Venimus sacrificaturi Olympio Ioui.
Audiens autem hæc Ægisthus, hæc dicit,
Nunc quidem apud nos oportet conuiuas mihi
Vos interesse conuiuio. nam boues immolo
Nymphis. mane verò excitati è lecto
Eodem peruenietis. Sed ingrediamur domum.
Simulque hæc dicebat, & prehensa manu

14 Κατὰ δώματα ποίμναν.

Στροφὴ β'.

1 Τότε δὴ τότε φαεννὰς
2 Ἄστρων μεταβάλλει ὁδοὺς
3 Ζεύς, καὶ φέγγος ἀελίου,
4 Λευκόν τε πρόσωπον ἀοῦς. 730
5 Τὰ δ' ἑσπέρια νῶτ' ἐλαύνει
6 Θερμᾷ φλογὶ θεοπύρῳ.
7 Νεφέλαι δ' ἔνυδροι πρὸς ἄρκτον,
8 Ξηραί τ' Ἀμμωνίδες ἕδραι
9 Φθίνουσ' ἀπειρόδροσοι καλλί- 735
10 στων ὄμβρων Διόθεν στερεῖσαι.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Λέγεται (τὰν δὲ πίστιν
2 Σμικρὰν παρ' ἐμοί γ' ἔχει)
3 Στρέψαι θερμὰν ἀέλιον
4 Χρυσωπὸν ἕδραν ἀλλάξαν- 740
5 τα δυστυχίᾳ βροτείῳ,
6 Θνατᾶς ἕνεκεν δίκας.
7 Φοβεροὶ δὲ βροτοῖσι μῦθοι,
8 Κέρδος δὲ πρὸς θεῶν θεραπείας,
9 Ὧν οὐ μνασθεῖσα πόσιν κτείνεις 745
10 Κλεινῶν συγγενέτειρ' ἀδελφῶν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἔα, ἔα φίλαι, βοῆς ἠκούσατ'; ἢ δοκὼ κενὴ
Ὑπῆλθέ μ', ὥστε νερτέρα βροντὴ Διός;
Ἰδοὺ τάδ' οὐκ ἄσημα πνεύματ' αἴρεται.
Δέσποιν' ἄμειψον δώματ' Ἠλέκτρα τάδε. 750
ἠλέ. Φίλαι, τί χρῆμα; πῶς ἀγῶνος ἥκομεν;
χο. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν, φόνιον οἰμωγὴν κλύω.
ἠλέ. Ἤκουσα κἀγώ. τηλόθεν μὲν, ἀλλ' ὅμως.
χο. Μακρὰν γὰρ ἕρπει γῆρυς, ἐμφανής γε μήν.
ἠλέ. Ἀργεῖος ὁ στεναγμὸς, ἢ φίλων ἐμῶν; 755
χο. Οὐκ οἶδα. πᾶν γὰρ μίγνυται μέλος βοῆς.
ἠλέ. Σφαγὴν ἀϋτεῖς τήνδε μοι, τί μέλλομεν;
χο. Ἐπίσχε, τρανῶς ὡς μάθῃς τύχας σέθεν.
ἠλέ. Οὐκ ἔστι, νικώμεσθα. ποῦ γὰρ ἄγγελοι;
χο. Ἥξουσιν. οὔτοι βασιλέα φαῦλον κτανεῖν. 760
ἀγγ. Ὦ καλλίνικοι παρθένοι Μυκηνίδες,
Νικῶντ' Ὀρέστην πᾶσιν ἀγγέλλω φίλοις,
Ἀγαμέμνονος δὲ φονέα κείμενον πέδῳ
Αἴγισθον. ἀλλὰ θεοῖσιν εὔχεσθαι χρεών.
ἠλέ. Τίς δ' εἶ σύ, πῶς μοι πιστὰ σημαίνεις τάδε; 765
ἀγγ. Οὐκ οἶσθ' ἀδελφοῦ μ' εἰσορῶσα πρόσπολον;
ἠλέ. Ὦ φίλτατ', ἔκ τοι δείματος δυσγνωσίαν
Εἶχον προσώπου, νῦν δὲ γινώσκω σε δή.
Τί φής; τέθνηκε πατρὸς γ' ἐμοῦ στυγνὸς φονεύς;
ἀγγ. Τέθνηκε. δίς σοι ταὔθ', ἃ γοῦν βούλει, λέγω. 770
χο. Ὦ θεοί, δίκη τε πάνθ' ὁρῶσ', ἦλθές ποτε.
ἠλέ. Ποίῳ τρόπῳ δὲ, καὶ τίνι ῥυθμῷ φόνου
Κτείνει Θυέστου παῖδα, βούλομαι μαθεῖν.
ἀγγ. Ἐπεὶ μελάθρων τῶνδ' ἀπήραμεν πόδα,
Εἰσβάντες ᾖμεν δίκροτον εἰς ἁμαξιτὸν, 775
Ἔνθ' ἦν ὁ κλεινὸς τῶν Μυκηναίων ἄναξ.
Κυρεῖ δὲ κήποις ἐν καταρρύτοις βεβὼς,
Δρέπων τερείνης μυρσίνης κάρᾳ πλόκους.
Ἰδών τ' ἀϋτεῖ, χαίρετ' ὦ ξένοι. τίνες;
Πόθεν, πορεύεσθέ τ' ἐκ ποίας χθονός; 780
Ὁ δ' εἶπ' Ὀρέστης, Θεσσαλοί. πρὸς δ' Ἀλφεὸν
Θύσοντες ἐρχόμεσθ' Ὀλυμπίῳ Διΐ.
Κλύων δὲ ταῦτ' Αἴγισθος, ἐννέπει τάδε.
Νῦν μὲν παρ' ἡμῖν χρὴ συνεστίους ἐμοὶ
Θοίνης γενέσθαι, τυγχάνω δὲ βουθυτῶν 785
Νύμφαις. ἑῷοι δ' ἐξαναστάντες λέχους,
Εἰς ταυτὸν ἥξετ'. ἀλλ' ἴωμεν ἐς δόμους.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ χερὸς λαβὼν

Παρ-

Παρῆν θ' ὁμαρτεῖν, οὐδ' ἀπαρνεῖσθαι χρεών.
Ἐπεὶ δ' ἐν οἴκοις ἦμεν, ἐννέπει τάδε. 790
Λούτρ' ὡς τάχιστα τοῖς ξένοις τις αἰρέτω,
Ὡς ἀμφὶ βωμὸν στῶσι χερνίβων πέλας.
Ἀλλ' εἶπ' Ὀρέστης, ἀρτίως ἡγνίσμεθα
Λουτροῖσι καθαροῖς ποταμίων ῥείθρων ἄπο.
Εἰ δὲ ξένους ἀστοῖσι συνθύειν χρεών, 795
Αἴγισθ' ἕτοιμοι, κοὐκ ἀπαρνούμεσθ' ἄναξ.
Τοῦτον μὲν οὖν μεθεῖσαν ἐκ μέσου λόγον
Λόγχας δὲ θέντες, δεσπότου φρουρήματα,
Δμῶες, πρὸς ἔργον πάντες ἵεσαν χέρας.
Οἱ μὲν σφαγεῖον ἔφερον, οἱ δ' ᾖρον κανᾶ. 800
Ἄλλοι δὲ πυρὰ ἀνῆπτον, ἀμφί τ' ἐσχάρας
Λέβητας ὤρθουν· πᾶσα δ' ἐκτύπει στέγη.
Λαβὼν δὲ προχύτας μητρὸς εὐνέτης σέθεν,
Ἔβαλλε βωμούς, τοιάδ' ἐννέπων ἔπη.
Νύμφαι πετραῖαι, πολλάκις με βουθυτεῖν, 805
Καὶ τὴν κατ' οἴκους Τυνδαρίδα δάμαρτ' ἐμήν,
Πράσσοντας ὡς νῦν, τοὺς δ' ἐμοὺς ἐχθροὺς κα-
κῶς
Λέγων Ὀρέστην καὶ σέ. δεσπότης δ' ἐμὸς
Τἀναντί' ηὔχετ', οὐ γεγωνίσκων λόγους,
Λαβεῖν πατρῷα δώματ'. ἐκ κανοῦ δ' ἑλὼν 810
Αἴγισθος ὀρθὴν σφαγίδα, μοσχείαν τρίχα
Τεμὼν, ἐφ' ἁγνὸν πῦρ ἔθηκε δεξιᾷ.
Κἄσφαξ' ἐπ' ὤμων μόσχον, ὡς ἦραν χεροῖν
Δμῶες· λέγει δὲ σῷ κασιγνήτῳ τάδε.
Ἐκ τῶν καλῶν κομποῦσι τοῖσι Θεσσαλοῖς 815
Εἶναι τόδ', ὅστις ταῦρον ἀρταμεῖ καλῶς,
Ἵππους τ' ὀχμάζει. λαβὲ σίδηρον ὦ ξένε,
Δεῖξόν τε φήμην ἔτυμον ἀμφὶ Θεσσαλῶν.
Ὁ δ' εὐκρότητον Δωρίδ' ἁρπάσας χεροῖν,
Ῥίψας ἀπ' ὤμων εὐπρεπῆ πορπάματα, 820
Πυλάδην μὲν εἵλετ' ἐν πόνοις ὑπηρέτην,
Δμῶας δ' ἀπωθεῖ. καὶ λαβὼν μόσχου πόδα,
Λευκὰς ἐγύμνου σάρκας, ἐκτείνων χέρα.
Θᾶσσον δὲ βύρσαν ἐξέδειρεν, ἢ δρομεὺς
Δισσοὺς διαύλους ἱππίους διήνυσε, 825
Κἀνεῖτο λαγόνας. ἱερὰ δ' εἰς χεῖρας λαβὼν
Αἴγισθος, ἤθρει. καὶ λοβὸς μὲν οὐ προσῆν
Σπλάγχνοις. πύλαι δὲ καὶ δοχαὶ χολῆς πέλας
Κακὰς ἔφαινον τῷ σκοποῦντι προσβολάς.
Χ' ὁ μὲν σκυθράζει, δεσπότης δ' ἀνιστορεῖ, 830
Τί χρῆμ' ἀθυμεῖς; ὦ ξέν', ὀρρωδῶ τινὰ
Δόλον θυραῖον. ἔστι δ' ἔχθιστος βροτῶν
Ἀγαμέμνονος παῖς, πολέμιός τ' ἐμοῖς δόμοις.
Ὁ δ' εἶπε, φυγάδος δῆτα δειμαίνεις δόλον,
Πόλεως ἀνάσσων; οὐχ ὅπως παστηρίας 835
Θοινασόμεσθα, Φθιάδ' ἀντὶ Δωρικῆς
Οἴσει τις ἡμῖν κοπίδ', ἀπορρήξω χέλυν.
Λαβὼν δὲ κόπτει. σπλάγχνα δ' Αἴγισθος λα-
βὼν,
Ἤθρει διαιρῶν. τοῦ δὲ νεύοντος κάτω,
Ὄνυχας ἐπ' ἄκρους στὰς κασίγνητος σέθεν, 840
Εἰς σφονδύλους ἔπαισε, νωτιαῖα δὲ
Ἔρρηξεν ἄρθρα. πᾶν δὲ σῶμ' ἄνω κάτω,
Ἤσπαιρεν, ἠλέλιζε δυσθνῄσκων φόνῳ.
Δμῶες δ' ἰδόντες, εὐθὺς ᾖξαν εἰς δόρυ,
Πολλοὶ μάχεσθαι πρὸς δύ'. ἀνδρίας δ' ὕπο, 845
Ἔστησαν ἀντίπρῳρα σείοντες βέλη
Πυλάδης Ὀρέστης τ'. εἶπε δ', οὐχὶ δυσμενὴς
Ἥκω πόλει τῇδ', οὐδ' ἐμοῖς ὀπάοσι.
Φονέα τε πατρὸς ἀντετιμωρησάμην
Τλήμων Ὀρέστης. ἀλλὰ μή με κτείνετε 850
Πατρὸς παλαιοὶ δμῶες. οἱ δ', ἐπεὶ λόγων
Ἤκουσαν, ἔσχον κάμακας. ἐγνώσθη δ' ὑπὸ
Γέροντος ἐν δόμοισιν ἀρχαίου τινός.

Deducebat nos, neque denegare fas erat.
Cum autem in ædibus essemus, hæc dixit,
Lauacra quàm celerrimè quis hospitibus afferat,
Vt ad aram stent prope aquam manibus lauandis purgan-
Sed ait Orestes: Modò lustrati sumus (ditique destinatam.
Lauacris puris ex undis fluuialibus.
Si verò fas est peregrinos sacrificare cum ciuibus,
Ægisthe, parati sumus, neque, ô rex, hoc recusamus.
Hunc autem sermonem omiserunt de medio sublatum.
Cúmque deposuissent hastas, quas gestabant ad Regis custo-
Famuli, ad opus omnes admouerunt manus. (diam,
Et alij quidē victimas adducebāt, alij verò ferebāt canistra.
Alij verò ignem accendebant, & circa focum
Lebetas erectos collocabant, totumque tectum perstrepebat.
Maritus verò tuæ matris molam salsam acceptam
Proiecit in aras, talia profundens verba:
O Nymphæ saxicolæ date vt ego sæpe boues vobis mactem,
Vtque Tyndaris vxor mea, quæ in ædibus est, idem faciat,
vtque feliciter rem geramus, (rant,
Vt nunc rē feliciter gerimus. Mei verò inimici malè rē ge-
Dicens Orestem, & te. Dominus verò meus (bi daretur
Contraria precabatur, non clara voce proferens verba, vt si-
Recuperare paternas ædes. cùm autem ex canistro cepisset
Ægisthus acutum cultrum, vitulinos pilos
Resecans, in lustralem ignem imposuit dextra.
Mactauitque vitulum in humeris percussum, cū eū sustu-
Ministri. hæc autem fratri tuo dixit. (lissent manibus
Inter alia præclara facinora iactant apud Thessalos
Hoc etiā esse, & laudant eum quisquis taurū dissecat rectè,
Equosque frenis regit peritè: sume ferrum ô hospes,
Ostendeque famam hanc esse veram de Thessalis vulgatā.
Ille verò cùm resonantē Doricum cultrū corripuisset manib.
Reiiciens ab humeris decoras vestes fibulis astrictas,
Pyladem quidem elegit in laboribus ministrum,
Famulos verò remouit, & correpto vituli pede,
Albas nudabat carnes, extendens manum,
Ocyusque tergus excoriauit, quàm cursor
Bis bina stadia equestria conficeret.
Ilia que aperiebat. sacra autem accepta in manus
Ægisthus inspiciebat: fibra quidem non inerat
Intestinis. aditus autem, & cellula iuxta bilem
Aduersos inspicienti portendebant casus.
Atque ille quidem vultum contrahit. herus verò interrogat,
Quam ob rem animo tristi es, ô hospes. formido aliquas
Insidias externas. Est enim infestissimus mortalium
Agamemnonis filius, hostisque meis ædibus.
At ille Orestes dixit: Exulis igitur times insidias,
Vrbis imperium obtinens? Non vt exploratione facta
Conuiuium celebremus, Phthium pro Dorico
Feret aliquis nobis cultrum? abrumpam labrum.
Cum autem eum accepisset victimam percussit. Viscera
verò sumpta Ægisthus
Inspiciebat diducens. eo autem caput deorsum inclinante,
Vnguibus, i. digitis extremis insistens frater tuus eum
In vertebris percussit, tergique (tabatur, &
Confregit cōpages. totū verò corpus sursum & deorsum agi-
Palpitabat, & conquerebatur difficulter moriens letali vul-
nere percussum.
Famuli verò cędē conspicati, confestim proruerūt ad arma,
Vt multi pugnarent aduersus duos. At propter fortitudinē,
Steterunt aduersus eos, vibrantes tela,
Pylades & Orestes. Dixit autem Orestes, non infestus
Venio huic vrbi, neque meis ministris:
Sed interfectorem patris vicissim sum vltus
Infelix Orestes. quare ne me occidatis
Patris veteres famuli. Illi verò, cum hæc verba
Audissent, continuerunt hastas: agnitus verò fuit
Quodam in ædibus grandæuo sene.

Illico verò coronant fratris tui caput
Latantes, sibilantes. venit autem tibi
Caput demonstraturus non Gorgonis ferens,
Sed quem execraris, Ægisthum. sanguis autem sanguinis
Tristis vsura huic nunc extincto contigit.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. *Pone in chorea, ô amica, pedem,*
Vt hinnulus aerio
Saltu te leuiter librans cum venustate venustè. (meretur.
Venit n. *victoria certamine, quod coronarum gestationem*
Confecto prastantiore, quàm fit illud, *quod ad Alphei fluē-*
Frater tuus. Quamobrem accine (ea certari solet,
Praclara victoria carmen meo choro.

IAMBI.

Ele. *O lux, ô quadriiugum solis iubar,*
O terra, & nox, quam intuebar prius,
Nunc oculus meus, & rerum discrimina libera,
Postquam cecidit Ægisthus interfector mei patris.
Age, qualiacunque ego habeo, *& ades occultant mea,*
Coma ornamenta, ô amica, efferam,
Coronabóque fratris victoris caput.

Antistrophe.

Cho. *Tu quidem nunc ornamenta tollens impone*
Capiti. nostrum verò
Procedet cum Musis & carminibus *tripudium gratum,*
Nunc pristini nostri
Terra imperabunt amici reges
Iure. sublatis his impiis.
Quare pergat consonus latitia clamor.

IAMBI.

Ele. *O praclara victoria insignis, qui ex patre victore*
Natus es, Orestes, ex eo, qui victoriam reportauit *ex bel*
Sume coronas cirrorum coma tua. (lo ad Ilium gesto.
Venis n. non inutili, nec paruo, sed *maximo decurso*
Certamine in ades: at hoste caso
Ægistho. qui tuum, & meum patrem perdidit.
Túque ô protector, viri pijssimi
Alumne Pylades, coronam ex mea manu
Accipe: sustines enim & tu cum hoc aqualem partem
Periculi. semper igitur felices sitis mihi.

Ore. *Deos quidem existima primum, Electra, felicitatis*
Autores huius esse, *deinde verò me quoque lauda,*
Et Deorum, & Fortuna ministrum.
Venio enim non verbis: at factis caso
Ægistho. vt autem certa cognitioni has
Addamus, i. vt hæc certo scias, *en ipsum mortuum tibi fero*
Quem si vis, vel feris dilaniandum obiice,
Vel pradam auibus, atheris sobolis,
Suffixum palo suspende. tuus enim est nunc
Seruus, qui prius vocabatur dominus.

Ele. *Erubesco quidem, nihilominus tamen volo dicere.*
Ore. *Quamrem: dic, quia extra metum es.*
Ele. *Mortuos contumelia afficere* nolo, *ne quis me petat inui-*
dia, ne per inuidiam me carpat.
Ore. *Non est vllus, qui te* propterea *reprehendat.*
Ele. *Morosa* est *nostra, & ad crimina procliuis ciuitas.*
Ore. *Dic si quid velis, soror: irreconciliabilibus enim*
Legibus inimicitias cum isto gerimus.
Ele. *Sint hæc: at quod initium primum tibi dicā malorū* meorū?
Quem finem: quam orationē mediam collocabo? i. quid pri-
mo? quid secundo? quid posttemo loco dicam?
Equidem nunquam intermittebam matutino tempore
Iactare mecum, *qua volebam in conspectu tuo dicere,*
Si quando terroribus fierem libera, liberaret
Prioribus. nunc ergo sumus. referam igitur tibi
Illa, qua tibi, Ægisthe, viuenti voluissem dicere mala.
Perdidisti me, & hanc orbam charo patre,

Στεφανοῦσι δ' εὐθὺς σοῦ κασιγνήτου κάρα
Χαίροντες, ἀλαλάζοντες. ἔρχεται δέ σοι 855
Κάρα γ' ἐπιδείξων οὐχὶ Γοργόνος φέρων,
Ἀλλ' ὃν στυγεῖς Αἴγισθον. αἷμα δ' αἵματος
Πικρὸς δανεισμὸς ἦλθε τῷ θανόντι νῦν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Θὲς ἐς χορὸν ὦ φίλα ἴχνος,
2 Ὡς νεβρὸς οὐράνιον 860
3 Πήδημα κουφίζουσα σὺν ἀγλαΐᾳ,
4 Νικᾷ στεφανοφορίαν
5 Κρέσσω τ' παρ' Ἀλφειοῦ ῥεέθροις τελέσας
6 * * * * * * *
7 Καλλίνικον ᾠδὰν ἐμῷ χορῷ. 865

ἠλέ. ΙΑΜΒΟΙ.

Ὦ φέγγος, ὦ τέθριππον ἡλίου σέλας,
Ὦ γαῖα, καὶ νὺξ, ἣν ἐδερκόμην πάρος,
Νῦν ὄμμα τοὐμὸν, ἀμπτυχαί τ' ἐλεύθεροι,
Ἐπεὶ πατρὸς πέπτωκεν Αἴγισθος φονεύς.
Φέρ' οἷα δὴ 'χω καὶ δόμοι κεύθουσί μου 870
Κόμης ἀγάλματ' ἐξενέγκωμαι φίλαι,
Στέψω τ' ἀδελφοῦ κρᾶτα τοῦ νικηφόρου.

χο. Ἀντιστροφή.

1 Σὺ μὲν νῦν ἀγάλματ' ἄειρε
2 Κρατί. τὸ δ' ἁμέτερον
3 Χωρήσεται Μούσαισι χόρευμα φίλον. 875
4 Νῦν οἱ πάρος ἁμέτερον
5 Γαίας τυραννεύσουσι φίλοι βασιλῆς
6 Δικαίως, τοὺς δ' ἀδίκους καθελόντες.
7 Ἀλλ' ἴτω ξύναυλος βοὰ χαρᾷ.

ἠλέ. ΙΑΜΒΟΙ.

Ὦ καλλίνικε πατρὸς ἐκ νικηφόρου 880
Γεγὼς Ὀρέστα, τῆς ὑπ' Ἰλίῳ μάχης,
Δέξαι κόμης σῆς βοστρύχων ἀνδήματα.
Ἥκεις γὰρ οὐκ ἀχρεῖον ἔκπλεθρον δραμὼν
Ἀγῶν' ἐς οἴκους, ἀλλὰ πολέμιον κτανὼν
Αἴγισθον, ὃς σὸν πατέρα κἀμὸν ὤλεσε. 885
Σύ τ', ὦ παρασπίστ', ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου
Παίδευμα Πυλάδη, στέφανον ἐξ ἐμῆς χερὸς
Δέχου· φέρῃ γὰρ καὶ σὺ τῷδ' ἴσον μέρος

ὀρέ. Ἀγῶνος· αἰεὶ δ' εὐτυχεῖς φαίνοισθέ μοι.
Θεοὺς μὲν ἡγοῦ πρῶτον, Ἠλέκτρα, τύχης 890
Ἀρχηγέτας τῆσδ', εἶτα κἀμ' ἐπαίνεσον,
Τὸν τῶν θεῶν τε, τῆς τύχης θ' ὑπηρέτην.
Ἥκω γὰρ οὐ λόγοισιν, ἀλλ' ἔργοις κτανὼν
Αἴγισθον. ὡς δὲ τῷ σάφ' εἰδέναι τάδε
Προσθῶμεν, αὐτὸν τὸν θανόντα σοι φέρω, 895
Ὅν, εἴτε χρῄζεις, θηρσὶν ἁρπαγὴν πρόθες,
Ἢ σκῦλον οἰωνοῖσιν αἰθέρος τέκνοις
Πήξασ', ἔρεισον σκόλοπι. σὸς γάρ ἐστι νῦν

ἠλέ. Δοῦλος, ὁ πρόσθε δεσπότης κεκλημένος.
ὀρέ. Αἰσχύνομαι μὲν, βούλομαι δ' εἰπεῖν ὅμως. 900
ἠλέ. Τί χρῆμα; λέξον ὡς φόβου γ' ἔξωθεν εἶ.
ὀρέ. Νεκροὺς ὑβρίζειν, μή μέ τις φθόνῳ βάλῃ.
ἠλέ. Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις ἂν μέμψαιτό σε.
ὀρέ. Δυσάρεστος ἡμῶν καὶ φιλόψογος πόλις.
Λέγ' εἴ τι χρῄζεις, σύγγον'. ἀσπόνδοισι γὰρ 905
ἠλέ. Νόμοισιν ἔχθραν τῷδε συμβεβλήκαμεν.
Εἶεν. τίν' ἀρχὴν πρῶτά σ' ἐξείπω κακῶν;
Ποίας τελευτάς; τίνα μέσον τάξω λόγον;
Καὶ μὴν δι' ὄρθρων γ' οὔποτ' ἐξελίμπανον
Θρυλοῦσ', ἅ γ' εἰπεῖν ἤθελον κατ' ὄμμα σὸν, 910
Εἰ δὴ γενοίμην δειμάτων ἐλευθέρα
Τῶν πρόσθε. νῦν οὖν ἐσμέν. ἀποδώσω δέ σοι
Ἐκεῖν', ἅ σε ζῶντ' ἤθελον λέξαι κακά.
Ἀπώλεσάς με, κὠρφανὴν φίλου πατρὸς,

Καὶ

Καὶ τὸν δ' ἔθηκας οὐδὲν ἠδικημένος. 915
Κἄγημας αἰσχρῶς μητέρ', ἄνδρα τ' ἔκτανες
Στρατηλατοῦνθ' Ἕλλησιν, οὐκ ἐλθὼν Φρύ-
γας.
Εἰς τοῦτο δ' ἦλθες ἀμαθίας, ὥστ' ἤλπισας,
Ὡς εἰς σὲ μὲν δὴ μητέρ' οὐχ ἕξεις κακὴν
Γήμας, ἐμοῦ δὲ πατρὸς ἠδίκεις λέχη. 920
Ἴστω δ', ὅταν τις διολέσας δάμαρτά του
Κρυπταῖσιν εὐναῖς, εἶτ' ἀναγκασθῇ λαβεῖν,
Δύστηνός ἐστιν, εἰ δοκεῖ τὸ σωφρονεῖν
Ἐκεῖ μὲν αὐτὴν οὐκ ἔχειν, παρ' οἷ δ' ἔχειν.
Ἄλγιστα δ' ᾤκεις, οὐ δοκῶν οἰκεῖν κακῶς. 925
Ἤιδησθα γὰρ δῆτ' ἀνόσιον γήμας γάμον,
Μήτηρ δὲ σ' ἄνδρα δυσσεβῆ κεκτημένη.
Ἄμφω πονηρὼ δ' ὄντ' ἀφαιρεῖσθον τύχην,
Κείνη τε τὴν σὴν, καὶ σὺ τοὐκείνης κακόν.
Πᾶσιν δ' ἐν Ἀργείοισιν ἤκουες τάδε, 930
Ὁ τῆς γυναικὸς, οὐχὶ τ' ἀνδρὸς ἡ γυνή.
Καίτοι τόδ' αἰσχρὸν, προστατεῖν γε δωμάτων
Γυναῖκα, μὴ τὸν ἄνδρα. κἀκείνους στυγῶ
Τοὺς παῖδας, ὅς τις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς
Οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει. 935
Ἐπίσημα γὰρ γήμαντι καὶ μείζω λέχη,
Τ' ἀνδρὸς μὲν οὐδεὶς, τῶν δὲ θηλειῶν λόγος.
Ὁ δ' ἠπάτα σε πλεῖστον οὐκ ἐγνωκότα.
Ηὔχεις τις εἶναι, τοῖσι χρήμασι σθένων.
Τὰ δ' οὐδὲν, εἰ μὴ βραχὺν ὁμιλῆσαι χρόνον. 940
Ἡ γὰρ φύσις βέβαιος, οὐ τὰ χρήματα.
Ἡ μὲν γὰρ αἰεὶ παραμένουσ' αἴρει κακά.
Ὁ δ' ὄλβος ἄδικος, καὶ μετὰ σκαιῶν ξυνὼν,
Ἐξέπτατ' οἴκων, μικρὸν ἀνθήσας χρόνον.
Ἃ δ' εἰς γυναῖκας, παρθένῳ γὰρ οὐ καλὸν 945
Λέγειν, σιωπῶ, γνωρίμως δ' αἰνίξομαι.
Ὕβριζες, ὡς δὴ βασιλικοὺς ἔχων δόμους,
Κάλλει τ' ἀραρώς. ἀλλ' ἔμοιγ' εἴη πόσις
Μὴ παρθενωπὸς, ἀλλὰ τἀνδρείου τρόπου.
Τὰ γὰρ τέκν' αὐτῶν Ἄρεος ἐκκρεμάννυται. 950
Τὰ δ' εὐπρεπῆ δὴ κόσμος ἐν χοροῖς μόνον.
Ἔρρ' οὐδὲν εἰδὼς ὧν ἐφευρεθεὶς χρόνῳ
Δίκην δέδωκας. ὧδέ τις κακοῦργος ὢν
Μή μοι τὸ πρῶτον βῆμ' ἐὰν δράμῃ καλῶς,
Νικᾶν δοκείτω τὴν δίκην, πρὶν ἂν πέλας 955
Γραμμῆς ἵκηται, καὶ τέλος κάμψῃ βίου.
χο. Ἔπραξε δεινά. δεινὰ δ' ἀντέδωκε σοὶ,
Καὶ τῷδ'. ἔχει γὰρ ἡ δίκη μέγα σθένος.
ὀρέ. Εἶἑν κομίζειν τοῦδε σῶμ' ἔσω χρεὼν,
Σκότῳ τε δοῦναι, δμῶες, ὡς ὅταν μόλῃ 960
Μήτηρ σφαγῆς πάροιθε, μὴ εἰσίδῃ νεκρόν.
ἠλέ. Ἐπίσχες, ἐμβάλωμεν εἰς ἄλλον λόγον.
ὀρέ. Τί δ'; ἐκ Μυκηνῶν μὴ βοηδρόμους ὁρᾷς;
ἠλέ. Οὐκ, ἀλλὰ τὴν τεκοῦσαν ἥ μ' ἐγείνατο.
ὀρέ. Καλῶς ἄρ' ἄρκυν εἰς μέσην πορεύεται. 965
ἠλέ. Καὶ μὴν ὄχοις τε καὶ στολῇ λαμπρύνεται.
ὀρέ. Τί δῆτα δρῶμεν; μητέρ' ἦ φονεύσομεν;
ἠλέ. Μῶν σ' οἶκτος εἷλε, μητρὸς ὡς εἶδες δέ-
μας;
ὀρέ. Φεῦ, πῶς γὰρ κτάνω νιν, ἥ μ' ἔθρεψε κἄτεκεν;
ἠλέ. Ὥσπερ πατέρα σὸν ἥδε, κἀμὸν ὤλεσεν. 970
ὀρέ. Ὦ Φοῖβε, πολλήν γ' ἀμαθίαν ἐθέσπισας.
ἠλέ. Ὅπου δ' Ἀπόλλων σκαιὸς ᾖ, τίνες σοφοί;
ὀρέ. Ὅς τις μ' ἔχρησας μητέρ', ἣν οὐ χρῆν, κτανεῖν.
ἠλέ. Βλάπτῃ δὲ δὴ τί πατρὶ τιμωρῶν σέθεν;
ὀρέ. Μητροκτόνος νῦν φεύξομαι, τόθ' ἁγνὸς ὤν. 975
ἠλέ. Καὶ μήν γ' ἀμύνων πατρὶ δυσσεβὴς ἔσῃ.
ὀρέ. Ἐγὼ δὲ μητρὸς τοῦ φόνου δώσω δίκας.
ἠλέ. Τῷ δαὶ πατρῴαν διαμεθεὶς τιμωρίαν;
ὀρέ. Ἆρ' αὐτ' ἀλάστωρ εἶπ' ἀπεικασθεὶς θεῷ;
ἠλέ. Ἱερὸν καθίζων τρίποδ'; ἐγὼ μὲν οὐ δοκῶ. 980

Et hunc fecisti, nulla lacessitus iniuria
Turpiterque duxisti matrem ac virum interfecisti,
Graecorum imperatorem, ad Phrygas ipse non profectus.
Eò verò venisti vecordiae, vt sperareris
Quòd matrē meam erga te quidē nō esses habiturus malā,
Si eam duxisses, mei vero patris torum violabas.
Sciat autem, quisquis corruperit vxorem alicuius
Furtiuo concubitu, si postea eam ducere coactus fuerit,
Se infelicē esse, si putet pudicitiā (apud se vero seruatū iri.
Illic quidē, apud priorem maritū *ab ea non seruatā fuisse*
Miserrimè vero viuebas, quamuis non existimares te mise-
rè viuere.
Sciebas. n. profectò nuptias impias à te celebratas, vxorē im-
Materq; se tibi impio viro nuptā sciebat. (piā à te ductā,
Cum igitur ambo scelerati sitis, aufertis fortunam, praemia,
vobis digna reportatis
Illa quidem tuam fortunam scelúsque, *tu vero malum il-*
Inter Argiuos vero cunctos hac audiebas. (lius luens.
Hic mulieris imperio paret, *non autem mulier* imperio
Atqui illud turpe, praeesse domui (paret viri.
Mulierem, non autem virum: & illos odi
Filios, qui masculi quidem patris
Nomen non ferunt: sed matris, in Repub.
Quum enim quis illustrem, ac se maiorem vxorem duxit,
Viri quidem nulla, foeminarum vero fit mentio, vel, ratio
Quod tunc cùm ignorasses, te plurimum fefellit. (habetur.
Gloriabaris te aliquem esse, quia pollebas opibus.
Hae vero nihil sunt, nisi res, quae breue tempus versantur
Natura enim stabilis est, *haud pecunia:* (nobiscum.
Haec enim semper perdurans tollit mala:
Opulentia vero iniusta, & cum prauis commorans,
Euolat ex aedibus, vbi floruerit exiguo tempore.
Quae vero in mulieres (virginem enim non decet (indicabo.
Dicere) indignè feceris, taceo. peritè tamen verbis obscuris
Insolenter te gerebas, vtpote qui regias domos iam teneres
Formáque compositus esses. at mihi sit maritus (occupatas,
Non virgineo vultu decorus: sed ingenio virili praeditus.
Ipsorum enim liberi ex Marte dependent, sunt bellicosi.
Formosi vero liberi sunt *tantùm in choris ornamentum.*
Pereas quicūq; nihil praeclari nosti. quorū in numero *reper-*
Poenas dedisti. sic etiā quisquis est maleficus. (tus, tandem
Ne mihi quāuis primū cursū cucurrerit rectè, quāuis primo
Existimet se vicisse causā priusquā prope (iudicio vicerit,
Metam peruenerit, & finem attigerit vitae.
Cho. *Patrauit dira facinora. diras etiam* poenas *rependit tibi,*
Et huic Iustitia enim magnum habet robur.
Ore. *Age vero, deferre huius cadauer intro oportet,*
Tenebrísque mandare, ô famuli, vt quando venerit
Mater, ante caedē, ante quàm caedatur, nō aspiciat mortuū.
Ele. *Cohibe te, tace. ingrediamur in alium sermonem.*
Or. *Quid? num quos ex Mycenis auxilio accurrere vides?*
El. *Non, sed matrem quae me peperit.*
Or. *Rectè igitur in laqueos medios venit.*
El. *Atqui rheda & stola se ostentat magnificè.*
Or. *Quid igitur agemus? an matrem occidemus?*
El. *Nunc te miseratio matris cepit, cum eius corpus vidisti?*
Or. *Eheu, quomodo enim occidam eā, quae me aluit & peperit?*
El. *Ita, vt illa patrem tuum, & meum perdidit.*
Or. *O Phoebe, multam amentiam prodidisti oraculo.*
El. *Si vero Apollo laeuus est, quinam sapientes erunt?*
Or. *Qui mihi respondisti, vt matrem, quā non fas est, interimam.*
El. *Quid vero mali tibi concilias, vindicans patrem tuum?*
Or. *Reus parricidij mox agar. prius qui purus eram.*
El. *An igitur patrem vlciscens, impius eris?*
Or. *Ego vero matris ob caedem dabo poenas.*
El. *Cui vero paternam relinquis vindictam?*
Or. *An hac Alastor, malúsq; Daemon dixit assimulatus Deo?*
El. *Sacro insidens tripodi? Ego quidem non puto.*

Or. *Nunquam crediderim piam esse hoc oraculum.*
El. *Nunquam animo fractus,incidas in mollitiem.*
Or. *Num igitur eundem illi tendam dolum?*
El. *Quo & maritum sustulisti, Aegisthum cadens.*
Or. *Ingredior. dirum enim facinus* mihi *propositum aggredior.*
Ac dira patrabo: si dijs ita visum, (tum est.
Esto, amarū certè, & simul *dulce certamen mihi* proposi-

ANAPÆSTI.

Cho. *Io regina fœmina Argiua terræ*
Filia Tyndari,
Et fortium soror iuuenum, filiorum
Iouis, qui flammeum ætherem in astris
Incolunt, qui in maris fluctibus mortalium
Honores seruatores habent, i. qui ob datam salutem mortalibus in mari periclitantibus coluntur:
Salue, te veneror, æquè ac beatos Deos,
Diuitiarum, magnæque felicitatis causa.
Tuas autem fortunas curare
Tempus est, ô regina.

IAMBI.

Cly. *Descendite de curru, ô Troades, & meam manum*
Prehendite, vt extra vehiculum hoc pedem ponam.
Spolijs enim exornata sunt ædes Deorum
Phrygijs: ego verò hasce, terra Troica
Exceptas famulas *pro filia, quam perdidi,* i. amisi,
Exiguum munus, gratum tamen domi possideo.
Ele. Non *ego: serua enim eiecta ex*
Aedibus paternis, infelicem incolo domum.
O mater, apprehendámne beatam tuam manum?
Cly. *Seruæ hæ præsto sunt, ne tu mihi labora.*
Ele. *Quid verò me captiuam ab ædibus* paternis *procul amandasti*
Captis autem ædibus, capta sumus,
Vt istæ, orba relicta patre.
Cly. *Huiusmodi quidem tuus pater consilia*
Aduersus quos minimè oportebat amicos inijt.
Dicam autem. (Quanquam quum mala corripuit opinio
Mulierem, lingua inest quædam acerbitas)
Quod apud nos quidem, i. nostro quidem iudicio *non rectè* facis. *ipsam enim rem*
Si cognoueris, si quidem meritò nos odio prosequi potes,
Odio prosequi nos est *æquū. si verò nō* cognoueris i. e. *quid*
Nos dedit Tyndareus tuo patri, (*oportet odisse* nos?
Non vt morerer, neque ea, quæ peperissem ego:
Ille verò filiam meam Achillis
Spe connubij ductam, domo abduxit in (*peratis portis,*
Stationē Aulidis, quæ retinebat naues Græcorum, *illic su-*
Candidam demessuit Iphigeniæ genam, i. ceruicem fecuit.
Et si quidem vrbi captæ medendi studio,
Aut domus pro salute, vtq; reliquos seruaret liberos,
Occidisset vnam pro multis, condonandum fuisset.
Nunc verò propter Helenam insaniebat, idémq; cū cepisset
Vxorē mariti proditricē, ac adulterā, eam *punire nesciuit.*
Horum gratia filiam meam perdidit.
Propter hæc tamen, quamuis affecta essem iniuria, 1030
Non efferata fuissem, neque interfecissem virum.
Sed venit adducēs mihi Mænadem, afflatā numine puellā,
Et lectis intulit, & sponsæ duæ
In ijsdem ædibus continebamur.
Stulta quidē sumus nos mulieres, nō aliter, neq; cōtra *dico.*
Quū autē hoc stultitiæ vitium mulieri *subest, & maritus*
Domesticū *repellēs,* atq; fastidiēs *lectū, & imitari vult* (*peccat,*
Mulier virum, & alterum sibi quærere amicum,
Deinde in nobis probrum perspicuè eminet:
Horum verò autores viri non male audiunt.
Quod si clam Menelaus fuisset raptus domo,
Occideréne oportuisset Orestem sororis virum,
Menelaum vt seruarem: tuus autem pater quomodo
Tulisset ista, deinde illum quidem non mori

ὀρ. Οὐδ' ἂν πιθοίμην εὖ μεμαντεῦσθαι τάδε.
ἠλ. Οὐ μὴ κακισθεὶς εἰς ἀνανδρίαν πέσῃς.
ὀρ. Ἀλλ' ἦ τὸν αὐτὸν τῇδ' ὑποστήσω δόλον;
ἠλ. Ὧι καὶ πόσιν καθεῖλες, Αἴγισθον κτανών.
ὀρ. Εἴσειμι. δεινοῦ δ' ἄρχομαι προβλήματος. 985
Καὶ δεινὰ δράσω γ'. εἰ θεοῖς δοκεῖ τάδε,
Ἔστω, πικρὸν δὲ, χ' ἡδὺ τ' ἀγώνισμά μοι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἰὼ βασίλεια γύναι χθονὸς Ἀργείας
Παῖ Τυνδάρεω,
Καὶ τοῖν ἀγαθοῖν ξύγγονε κούροιν 990
Διὸς, οἳ φλογερὰν αἰθέρ' ἐν ἄστροις
Ναίουσι, βροτῶν ἐν ἁλὸς ῥοθίοις
Τιμὰς σωτῆρας ἔχοντες·
Χαῖρε, σεβίζω σ' ἴσα καὶ μάκαρας
Πλούτου, μεγάλας τ' εὐδαιμονίας. 995
Τὰς σὰς δὲ τύχας θεραπεύεσθαι
Καιρὸς ὦ βασίλεια.

ΙΑΜΒΟΙ.

κλυ. Ἔκβητ' ἀπήνης Τρῳάδες, χειρὸς δ' ἐμῆς
Λάβεσθ', ἵν' ἔξω τοῦδ' ὄχου στήσω πόδα.
Σκύλοισι μὲν γὰρ θεῶν κεκόσμηνται δόμοι 1000
Φρυγίοις, ἐγὼ δὲ τάσδε Τρῳάδος χθονὸς
Ἐξαίρετ', ἀντὶ παιδὸς ἣν ἀπώλεσα,
Σμικρὸν γέρας, καλὸν δὲ κέκτημαι δόμοις.
ἠλ. Οὔκουν ἐγὼ δούλη γὰρ ἐκβεβλημένη
Δόμων πατρῴων, δυστυχεῖς οἰκῶ δόμους. 1005
Μῆτερ, λάβωμαι μακαρίας τῆς σῆς χερός;
κλυ. Δοῦλαι πάρεισιν αἵδε, μὴ σύ μοι πόνει.
ἠλ. Τί δ' αἰχμάλωτόν τοί μ' ἀπῴκισας δόμων;
Ἡιρημένων δὲ δωμάτων ᾑρήμεθα,
Ὡς αἵδε πατρὸς ὀρφανοὶ λελειμμένοι. 1010
κλυ. Τοιαῦτα μέν τοι σὸς πατὴρ βουλεύματα
Εἰς οὓς ἐχρῆν ἥκιστ' ἐβούλευσεν φίλων.
Λέξω δὲ καί τοι δόξ' ὅταν λάβῃ κακὴ
Γυναῖκα, γλώσσῃ πικρότης ἔνεστί τις.
Ὡς μὲν παρ' ἡμῖν οὐ καλῶς. τὸ πρᾶγμα δὲ 1015
Μαθόντα σ', ἢν μὲν ἀξίως μισεῖν ἔχῃς,
Στυγεῖν δίκαιον, εἰ δὲ μὴ, τί δεῖ στυγεῖν;
Ἡμᾶς δέδωκε Τυνδάρεως τῷ σῷ πατρὶ,
Οὐχ ὥστε θνῄσκειν, οὐδ' ἃ γειναίμην ἐγώ.
Κεῖνος δὲ παῖδα τὴν ἐμὴν, Ἀχιλλέως 1020
Λέκτροισι πείσας, ᾤχετ' ἐκ δόμων ἄγων
Πρυμνοῦχον Αὖλιν. ἔνθ' ὑπερτείνας πύλας,
Λευκὴν διήμησ' Ἰφιγόνης παρηΐδα.
Κεἰ μὲν πόλεως ἅλωσιν ἐξιώμενος,
Ἢ δῶμ' ὀνήσων, τἄλλα τ' ἐκσῴζων τέκνα, 1025
Ἔκτεινε πολλῶν μίαν ὕπερ, συγγνωστὰ ἦν.
Νῦν δ' οὕνεχ' Ἑλένης μάργος ἦν, ὅ τ' αὖ λαβὼν
Ἄλοχον κολάζειν προδότιν οὐκ ἠπίστατο.
Τούτων ἕκατι παῖδ' ἐμὴν διώλεσεν.
Ἐπὶ τοῖς δὲ τοίνυν, καίπερ ἠδικημένη, 1030
Οὐκ ἠγριώμην, οὐδ' ἂν ἔκτανον πόσιν.
Ἀλλ' ἦλθ' ἔχων μοι μαινάδ' ἔνθεον κόρην,
Λέκτροις τ' ἐπεισέφρησε, καὶ νύμφα δύο
Ἐν τοῖς αὐτοῖσι δώμασι κατείχομεν.
Μῶρον μὲν οὖν γυναῖκες, οὐκ ἄλλως λέγω. 1035
Ὅταν δ' ὑπόντος τοῦδ', ἁμαρτάνῃ πόσις,
Τἄνδον παρώσας λέκτρα, μιμεῖσθαι θέλει
Γυνὴ τὸν ἄνδρα, χ' ἅτερον κτᾶσθαι φίλον.
Κἄπειτ' ἐν ἡμῖν ὁ ψόγος λαμπρύνεται,
Οἱ δ' αἴτιοι τῶνδ', οὐ κλύουσ' ἄνδρες κακῶς. 1040
Εἰ δ' ἐκ δόμων ἥρπαστο Μενέλεως λάθρᾳ,
Κτανεῖν μ' Ὀρέστην χρῆν κασιγνήτης πόσιν,
Μενέλαον ὡς σώσαιμι; σὸς δὲ πῶς πατὴρ
Ἠνέσχετ' ἂν ταῦτ'; εἶτα τὸν μὲν οὐ θανεῖν

Κτείνοντα

Κτείνοντα χρῆν τὸν μ', ἐμὲ δὲ πρὸς κείνου παθεῖν, 1045
Ἔκτειν', ἐτρέφθην ἥνπερ ἦν πορεύσιμον
Πρὸς τοὺς ἐκείνῳ πολεμίους· φίλων γὰρ ἂν
Τίς ἂν πατρὸς σοῦ φόνον ἐκοινώνησέ μοι;
Λέγ' εἴ τι χρῄζεις, κἀντίθες παρρησίᾳ,
Ὅπως τέθνηκε σὸς πατὴρ οὐκ ἐνδίκως. 1050
ἠλέ. Δίκαι' ἔλεξας· ἡ δίκη δ' αἰσχρῶς ἔχει.
Γυναῖκα γὰρ χρὴ πάντα συγχωρεῖν πόσει,
Ἥτις φρενήρης· ᾗ δὲ μὴ δοκεῖ τάδε,
Οὐδ' εἰς ἀριθμὸν τῶν ἐμῶν ἥκει λόγων.
Μέμνησο μῆτερ, οὓς ἔλεξας ὑστάτους 1055
Λόγους, διδοῦσα πρὸς σέ μοι παρρησίαν.
κλυ. Καὶ νῦν γε φημὶ, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τέκνον.
ἠλέ. Ἆρ' οὖν κλύουσα, μῆτερ, εἶτ' ἔρξεις κακῶς;
κλυ. Οὐκ ἔστι, τῇ σῇ δ' ἡδὺ προσθήσω φρενί.
ἠλέ. Λέγοιμ' ἄν. ἀρχὴ δ' ἥδε μοι προοιμίου. 1060
Εἴθ' εἶχες ὦ τεκοῦσα βελτίους φρένας.
Τὸ μὲν γὰρ εἶδος αἶνον ἄξιον φέρει,
Ἑλένης τε καὶ σοῦ· δύο δ' ἔφυτε συγγόνω
Ἄμφω ματαίω, Κάστορός τ' οὐκ ἀξίω.
Ἡ μὲν γὰρ ἁρπασθεῖσ', ἑκοῦσ' ἀπώλετο· 1065
Σὺ δ' ἄνδρ' ἄριστον Ἑλλάδος διώλεσας,
Σκῆψιν προτείνουσ', ὡς ὑπὲρ τέκνου πόσιν
Ἔκτεινας. οὐ γὰρ, ὡς ἔγωγ', ἴσασί σε.
Ἣ τῆς θυγατρὸς πρὶν κεκυρῶσθαι σφαγὰς,
Νέον τ' ἀπ' οἴκων ἀνδρὸς ἐξωρμημένου, 1070
Ξανθὸν κατόπτρῳ πλόκαμον ἐξήσκεις κόμης.
Γυνὴ δ' ἀπόντος ἀνδρὸς ἥτις ἐκ δόμων
Εἰς κάλλος ἀσκεῖ, διάγραφ' ὡς οὖσαν κακήν.
Οὐδὲν γὰρ αὐτὴν δεῖ θύρασιν εὐπρεπὲς
Φαίνειν πρόσωπον, ἤν τι μὴ ζητῇ κακόν. 1075
Μόνην δὲ πασῶν οἶδ' ἐγὼ σ' Ἑλληνίδων,
Εἰ μὲν τὰ Τρώων εὐτυχῆ, κεχαρμένην,
Εἰ δ' ἥσσον' εἴη, συννεφοῦσαν ὄμματα,
Ἀγαμέμνον' οὐ χρῄζουσαν ἐκ Τροίας μολεῖν.
Καί τοι καλῶς γε σωφρονεῖν παρεῖχέ σοι, 1080
Ἄνδρ' εἶχες οὐ κακίον' Αἰγίσθου πόσιν,
Ὃν Ἑλλὰς αὑτῆς εἵλετο στρατηλάτην.
Ἑλένης δ' ἀδελφῆς τοιάδ' ἐξειργασμένης,
Ἐξῆν κλέος σοι μέγα λαβεῖν· τὰ γὰρ κακὰ
Παράδειγμα τοῖς ἐσθλοῖσιν, εἴσοψίν τ' ἔχει. 1085
Εἰ δ', ὡς λέγεις, σὴν θυγατέρ' ἔκτεινεν πατὴρ,
Ἐγώ τί σ' ἠδίκησ', ἐμός τε σύγγονος;
Πῶς οὐ πόσιν κτείνασα, πατρῴους δόμους
Ἡμῖν προσῆψας, ἀλλ' ἀπηνέγκω λέχει
Τἀλλότρια, μισθοῦ τοὺς γάμους ὠνουμένη; 1090
Κοὔτ' ἀντιφεύγει παιδὸς ἀντὶ σοῦ πόσις,
Οὔτ' ἀντ' ἐμοῦ τέθνηκε, δὶς τόσως ἐμὲ
Κτείνας ἀδελφῆς ζῶσαν. εἰ δ' ἀμείψεται
Φόνον δικάζων φόνος, ἀποκτενῶ σ' ἐγὼ,
Καὶ παῖς Ὀρέστης, πατρὶ τιμωρούμενοι. 1095
Εἰ γὰρ δίκαι' ἐκεῖνα, καὶ τάδ' ἔνδικα.
Ὅστις δὲ πλοῦτον, ἢ εὐγένειαν εἰσιδὼν,
Γαμεῖ πονηρὰν, μῶρός ἐστι· μικρὰ γὰρ
Μεγάλων ἀμείνω σώφρον' ἐν δόμοις λέχη.
χο. Τύχη γὰρ γυναικῶν εἰς γάμους. τὰ μὲν γὰρ εὖ, 1100
Τὰ δ' οὐ καλῶς πίπτοντα δέρκομαι βροτῶν.
κλυ. Ὦ παῖ, πέφυκας πατέρα σὸν στέργειν ἀεί.
Ἔστιν δὲ καὶ τόδ'· οἱ μὲν εἰσιν ἀρσένων,
Οἱ δ' αὖ φιλοῦσι μητέρας μᾶλλον πατρός.
Συγγνώσομαί σοι. καὶ γὰρ οὐχ οὕτως ἄγαν 1105
Χαίρω τι τέκνον τοῖς δεδραμένοις ἐμοί.
Σὺ δ' ὧδ' ἄλουτος καὶ δυσείματος χρόα
Λεχὼ, νεογνῶν ἐκ τόκων πεπαυμένη;
Οἴμοι τάλαινα τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
Ὡς μᾶλλον ἢ χρῆν ἤλασ' εἰς ὀργὴν πόσιν. 1110
ἠλέ. Ὀψὲ στενάζεις, ἡνίκ' οὐκ ἔχεις ἄκη.

Conniuebat, qui mea occidisset, me verò ab illo pati?
Occidi maritum, conuerti me ad illam viam, quam li-
Ad ipsius hostes. Amicorum enim (cebat ire
Quis patris tui cædem mecum communicasset, ac in ea faciẽ
Dic si quid cupis & oppone liberè (da me iuuare voluisset?
Quod occubuerit tuus parens iniuria.
Ele. *Iuste dixisti, sed hoc ius turpiter habet.*
Vxorem enim decebat omnia concedere marito,
Quæ mentis compos esset. si verò hæc non videntur,
Neque ad meos sermones accedis numeros,
Memineris ô mater, quid dixeris nouissima
Verba, quibus mihi loquendi ad te dedisti copiam.
Cly. *Etiamnunc dico, neque denego, filia.*
Ele. *Anne vbi audies mater, deinde me afficies maleficio?*
Cly. *Nõ fiet: tuæ verò mẽti me lubẽter adiũgã tuę sẽtẽtię libẽter*
Ele. *Dicã igitur. hoc autẽ erit mihi principiũ proœmij.* (assẽtiar.
Vtinam habuisses, ô mater, meliorem mentem.
Nam forma quidem laudem dignã vobis affert forma ir-
Helena, & tua. duæ verò estis sorores (quam,
Ambæ dementes, Castoréque non dignæ.
Nam hæc quidem rapta, periit volens:
Tu verò virum Græciæ præstantissimum perdidisti,
Prætextum prætexens, quòd pro filia maritum
Occideris: haud enim aliquem, vt ego bene sciunt:
Quæ priusquam filiæ cædes esset decreta,
Cúmque recens ab ædibus vir recessisset,
Ad speculum flauos comæ cincinnos componebas.
Mulier autem, quæ absente viro, ex ædibus prodit, ac
Ad formã suam concinnandã, se ornat, eã vt malam depinge,
Haud enim ipsam oportet foris decorã (inter malas pone.
Ostendere faciem, nisi malum aliquod quærat.
Ego verò te solam ex omnibus Græcanicis mulieribus scio,
Siquidem res Troianæ felices essent, lætari solitam,
Si verò deteriores essẽt, contractis oculorũ superciliis tristarĩ
Quòd Agamemnonẽ ex Troia redire nõ cuperes. (cõsueuisse,
Atqui præclarã pudicè viuendi occasionẽ Deus *tibi* præbu-
Virum habebas non inferiorẽ Ægisto maritũ, (erat:
Quem Græci sibi ipsi elegerant Imperatorem.
Cum autem Helena soror talia facinora *patrasset,*
Licebat tibi magnam gloriam inde referre. nam mala
Exemplum habent bonis propositum, *quod intueantur,*
Si verò vt dicis, tuam filiam interfecit pater,
Ego qua iniuria te affeci, meúsque frater?
Quomodo marito cæso paternas ædes non
Nobis dedisti: sed transtulisti ad lectos
Alienos, precio nuptias emens?
Nec pro filia tua maritus exulat,
Neque pro me periit, qui me duplo magis
Viuam occidit, quàm sororem. porrò si rependatur
Cædes cæde vltrice, te cædam ego,
Et filius Orestes, paternam cædem vlciscentes.
Nam si iusta sunt *illa, & hæc æqua* sunt.
Quisquis verò spectans opes, aut clarum genus,
Duxit vxorem improbam, stultus est: parua enim
Et casta magnis præstantiora sunt *connubia in ædibus.*
Cho. *Fortuna in mulierũ cõnubia* dominatur. *nã alia quidẽ bene*
Alia verò mortalium connubia *non bene cadere video.*
Cly. *O filia, natura hoc inditum est tibi, vt patrem ames semper.*
Ita autem & hoc fit: nõnulli quidem sunt marium amantes:
Alij vero contrà matres magis, quàm patres amant.
Ignoscam tibi. etenim non vsque adeo
Lætor ô filia iis, quæ patrata sunt à me.
Sed tu sicne illota, & male amicta corpore
Puerpera, recens è partu liberata manes?
Heu me miseram ob mea consilia.
Nam vehementius quàm oportuit, ad irã instigaui virum.
Ele. *Serò gemis, quando non habes remedium,* quo patri vitam
restituas.

Pater quidē mortuus est: illū verò, qui extra patriū solum
Vagatur, filium tuum quomodo non redacis in patriam?

Cly. *Metuo. meum enim, non autem illius* commodum *specto.*
Patris enim vt ferunt, irascitur ob cædem.

Ele. *Cur verò maritum tuum adeò sæuum in nos habes?*

Cly. *Tales sunt ipsius mores. quin & tu præfracto es ingenio.*

Ele. *Doleo enim, sed indignari desinam.*

Cly. *Atqui ille non amplius erit tibi grauis.*

Ele. *Animum sum se efert in meis enim habitat ædibus.*

Cly. *Vides, iterum tu suscitas lites nouas?*

Ele. *Sileo: timeo enim ipsum prout ego timeo.*

Cly. *Mitte istos sermones, sed cur me vocas ô filia?*

Ele. *Audiuisti opinor meum puerperium.*
O hoc meo nōs re sacrifica(nō enim scio ritum ego) receptū.
Decima luna pueri i. decimo die a pueto nato. *vt morib est*
Perita enim non sum horum, quæ nunquam ante peperi.

Cly. *Alterius hoc munus* est, *quæ te partu liberauit.*

Ele. *Ipsa enixa sum, & sola infantem peperi.*

Cly. *Adeò sola & amicis deserta est domus?*

Ele. *Nemo pauperes amicos sibi conciliare cupit.*

Cly. *Ergo ibo, vt ob dierum numerum perfectum*
Immolem Diis. tibi verò postquam dedero gratiam
Istam, ibo in agrum, vbi maritus sacra facit
Nymphis. At hæc vehicula ministri
Deducentes, ad stabula reponite. cùm autem me
Putabitis hoc sacrificio Diis facto *defunctam esse,*
Adeste. Oportet enim & marito gratificari, vel, operā dare.

Ele. *Subi pauperem casam, caue autem mihi,*
Ne tibi fuligine oppleat fumosum tectum peplos:
Sacrificabis enim vt diis te sacrificare conuenit.
Canistrum autem ad sacra auspicandum est paratum, & a-
Qui sustulit taurum, quem prope concides (cuius culter,
Percussa in Plutonis verò ædibus te sponsam etiam habebit
Cum quo dormiebas in luce. tantam verò ego (ille,
Repēdam gratiā tibi. tu verò mihi pœnas patris cæsi dabis.

Epodica.

Strophe.

Cho. *Retributio malorū* nunc fit. mala pro malis retribuuntur.
mutata verò spirant auræ domus. tunc quidem in balneis
Occubuit meus princeps.
Insonuere autem tecta, & lapidea
Ædium pinna, dum hæc loqueretur: ô
Scelerata quid me mulier cadis, charam in
Patriam, decimam post sementem, i. decimum post annū,
Reuersum meam?

Antistrophe.

Nunc refluens hanc in fraudem perlicit Dice
Permutati thori, miseram, quæ virum
Serò reuersum in suas ædes,
Adque Cyclopea, ac aëria mœnia,
Acuto telo percussit propria manu,
Securim manu corripiens. miser
Maritus, qui vnquam istam infelicem
Habuerit pestem.

Epodus.

Veluti montana quædam leæna lucorum
Querceta depascens, hæc facinora patrauit.

Monostrophica.

Cly. *O liberi, per deos ne matrem occidite.*

Cho. *Audis sub tecto vocem?*

Cly. *Eheu, heu mihi.*

Cho. *Deploro & ego* clytemnestram *à liberis suis oppressam.*
Tribuit profectò cuique suum *ius, &* vindictam immittit
Deus quum res ipsa tulerit.
Grauia quidem mala *es passa: sed impia* facinora patrasti
Misera in maritum.

Iambi.

Sed ecce hi matris recenti sanguine

Πατὴρ μὲν οὖν τέθνηκε. τὸν δ' ἔξω χθονὸς
Πῶς οὐ κομίζῃ παῖδ' ἀλητεύοντα σόν;

κλυ. Δέδοικα. τοὐμὸν δ' οὐχὶ τοὐκείνου σκοπῶ.
Πατρὸς γὰρ, ὡς λέγουσι, θυμοῦται φόνῳ. 1115

ἠλέ. Τί δαὶ πόσιν σὸν ἄγριον εἰς ἡμᾶς ἔχεις;

κλυ. Τρόποι τοιοῦτοι. καὶ σὺ δ' αὐθάδης ἔφυς.

ἠλέ. Ἀλγῶ γάρ· ἀλλὰ παύσομαι θυμουμένη.

κλυ. Καὶ μὴν ἐκεῖνος οὐκ ἔτ' ἔσται σοὶ βαρύς.

ἠλέ. Φρονεῖ μέγ'· ἐν γὰρ τοῖς ἐμοῖς ναίει δόμοις. 1120

κλυ. Ὁρᾷς ἀν' αὖ σὺ ζωπυρεῖς νείκη νέα;

ἠλέ. Σιγῶ. δέδοικα γάρ νιν, ὡς δέδοικ' ἐγώ.

κλυ. Παῦσαι λόγων τῶνδ'· ἀλλὰ τί μ' ἐκάλεις τέκνον;

ἠλέ. Ἤκουσας οἶμαι τῶν ἐμῶν λοχευμάτων,
Τούτων ὕπερ μοι θῦσον (οὐ γὰρ οἶδ' ἐγώ) 1125
Δεκάτῃ σελήνῃ παιδὸς ὡς νομίζεται.
Τρίβων γὰρ οὐκ εἰμὶ, ἄτοκος οὖσ' ἐν τῷ πάρος.

κλυ. Ἄλλης τόδ' ἔργον, ἥ σ' ἔλυσεν ἐκ τόκων.

ἠλέ. Αὐτὴ λόχευον, κἄτεκον μόνη βρέφος.

κλυ. Οὕτως ἀγείτων οἶκος ἵδρυται φίλων; 1130

ἠλέ. Πένητας οὐδεὶς βούλεται κτᾶσθαι φίλους.

κλυ. Ἀλλ' εἶμι. παιδὸς ἀριθμὸν ὡς τελεσφόρον
Θύσω θεοῖσι. σοὶ δ' ὅταν πράξω χάριν
Τήνδ', εἶμ' ἐπ' ἀγρὸν, οὗ πόσις θυηπολεῖ
Νύμφαισιν. ἀλλὰ τούσδ' ὄχους ὀπάονες 1135
Φάτναις ἄγοντες πρόσθεθ'· ἡνίκ' ἂν δέ με
Δοκῆτε θυσίας τῆσδ' ἀπηλλάχθαι θεοῖς,
Πάρεστε. δεῖ γὰρ καὶ πόσει δοῦναι χάριν.

ἠλέ. Χώρει πένητας ἐς δόμους. φρούρει δέ μοι,
Μή σ' αἰθαλώσῃ πολύκαπνον στέγος πέπλους. 1140
Θύσεις γὰρ οἷα χρή σε δαίμοσιν θύειν.
Κανοῦν δ' ἐνῆρκται, καὶ τεθηγμένη σφαγὶς,
Ἥπερ καθεῖλε ταῦρον, οὗ πέλας πεσῇ
Πληγεῖσα. νυμφεύσῃ δὲ κἀν ᾅδου δόμοις,
Ὧιπερ ξυνηῦδες ἐν φάει. τοσήνδ' ἐγὼ 1145
Δώσω χάριν σοι. σὺ δ' ἐμοὶ δίκην πατρός.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἀμοιβαὶ κακῶν μετάτροποι πνέου-
2 σιν αὖραι δόμων. τότε μὲν λουτροῖς
3 Ἔπεσεν ἐμὸς ἐμὸς ἀρχέτας,
4 Ἰάχησε δὲ στέγα, λάινοι 1150
5 Τε θριγκοὶ δόμων, τάδ' ἐνέποντος. ὦ
6 Σχετλία τί με γύναι φονεύσεις, φίλαν
7 Πατρίδα δεκέτεσιν σποραῖ-
8 σιν ἐλθόντ' ἐμάν;

Ἀντιστροφή.

1 Παλίρρους δὲ τάνδ' ὑπάγεται δίκα 1155
2 Διαδρόμου λέχους μέλεον ἃ πόσιν
3 Χρόνιον ἱκόμενον εἰς οἴκους,
4 Κυκλώπειά τ' οὐράνια τείχε', ὀ-
5 ξυθήκτῳ βέλει ἔκανεν αὐτόχειρ,
6 Πέλεκυν ἐν χεροῖν λαβοῦσα. τλάμων 1160
7 Πόσις ὅτι ποτὲ τὰν τάλαι-
8 ναν ἔσχε κακόν.

Ἐπῳδός.

1 Ὀρεία τις ὡς λέαιν' ὀργάδων
2 Δρύοχα νεμομένα, τάδε κατήνυσεν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

κλυ. Ὦ τέκνα, πρὸς θεῶν μὴ κτάνητε μητέρα. 1165

Χο. Κλύεις ὑπωροφίων βοάς;

κλυ. Ἰώ μοι μοι.

Χο. Ὤιμωξα κἀγὼ πρὸς τέκνων χειρουμένης.
Νέμει τοι δίκαν θεὸς ὅταν τύχῃ.
Σχέτλια μὲν ἔπαθες, ἀνόσια δ' εἰργάσω 1170
Τάλαιν' εὐνέταν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ἀλλ' οἵδε μητρὸς νεοφόνοις ἐν αἵμασι

Πε-

Πεφυρμένοι, βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα.
Τρόπαια δείγματ' ἀθλίων προσφθεγμάτων.
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οἶκος ἀθλιώτερος 1175
Τῶν Ταντάλειων, οὐδ' ἔφυ ποτ', ἐκγόνων.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ὀρέ. Ἰὼ γᾶ καὶ Ζεῦ πανδερκέτα βροτῶν,
Ἴδετε τάδ' ἔργα φόνια μυσαρά.
Δίγονα σώματ' ἐν χθονὶ κείμενα, πλαγᾷ
Χερὸς ὑπ' ἐμᾶς, ἄποιν' ἐμῶν πημάτων. 1180
ἠλέ. Δακρυτ' ἄγαν ὦ σύγγον', αἰτία δ' ἐγώ.
Διὰ πυρὸς ἔμολον ἁ τάλαινα ματρὶ τᾷ-
δ', ἅ μ' ἔτικτε κούραν.
Ἰὼ τύχας σᾶς, τύχας μᾶτερ τεκοῦ-
σ' ἄλαστα μέλεα, 1185
Καὶ πέρα γε παθοῦσα σῶν
Τέκνων ὕπαι·
Πατρὸς δ' ἔτι-
σας φόνον δικαίως.
ὀρέ. Ἰὼ Φοῖβ' ἀνύμνησας δίκαν, 1190
Ἄφαντα φανερὰ δ' ἐξέπρα-
ξας ἄχεα, φόνια δ' ὤπασας λέχ' ἀπὸ γᾶς
Τᾶς Ἑλλανίδος.
Τίνα δ' ἑτέραν μόλω πόλιν, τίς ξένος,
Τίς εὐσεβὴς ἐμὸν κάρα προσόψεται, 1195
Ματέρα κτανόντος;
ἠλέ. Ἰώ μοι μοι. ποῖ δ' ἐγώ;
Τίν' ἐς χορόν;
Τίνα γάμον εἶμι; τίς πόσις με δέξεται
Νυμφικὰς ἐς εὐνάς; 1200
ὀρέ. Πάλιν πάλιν φρόνημα σὸν
Μετεστάθη πρὸς αὔραν.
Φρονεῖς γὰρ ὅσια νῦν, τότ' οὐ φρονοῦσα.
Δεινὰ δ' εἰργάσω φίλα
Κασίγνητον οὐ θέλοντα. 1205
Κατεῖδες οἷον ἁ τάλαιν' ἔξω πέπλων,
Ἔβαλεν, ἔδειξε μαστὸν ἐν φοναῖς;
Ἰώ μοι μοι. πρὸς πέδῳ
Τιθεῖσα γόνιμα μέλεα, τὰν κόμαν δ' ἐγώ.
ἠλέ. Σάφ' οἶδα, δι' ὀδύνας ἔβας, 1210
Ἰήιον κλύων γόον
Ματρὸς, ἅ σ' ἔτικτε.
ὀρέ. Βοὰν δ' ἔλασκε τάνδε, πρὸς γένυν ἐμὰν
Τιθεῖσα χεῖρας.
Τέκος ἐμὸν λιταίνω. 1215
Παρήιδων τ' ἐξ ἐμᾶν
Ἐκρίμναθ', ὥστε χέρας ἐμὰς λιπεῖν βέλος.
χο. Τάλαινα· πῶς ἔτλας φόνον
Δι' ὀμμάτων ἰδεῖν σέθεν
Ματρὸς ἐκπνεούσας; 1220
ὀρέ. Ἐγὼ μὲν ἐπιβαλὼν φάρη κόραις ἐμαῖ-
σι, φασγάνῳ κατηρξάμαν,
Ματέρος ἔσω δέρας μεθείς.
ἠλέ. Ἐγὼ δ' ἐπεκέλευσά σοι,
Ξίφους τ' ἐφηψάμαν ἅμα. 1225
χο. Δεινότατον παθέων ἔρεξας.
Λαβοῦ, κάλυπτε μέλεα ματέρος.
Πέπλοις, καὶ καθάρμοσον σφαγάς.
Φονέας ἔτικτες ἆρα σοι.
ἠλέ. Ἰδοὺ φίλαι τε κοὐ φίλαι, 1230
Φάρεά γ' ἀμφιβάλλομεν.
Τέρμα κακῶν μεγάλων δόμοισι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἀλλ' οἵδε δόμων ὑπὲρ ἀκροτάτων
Φαίνουσί τινες δαίμονες, ἢ θεῶν
Τῶν οὐρανίων; οὐ γὰρ θνητῶν 1235
Γ' ἥδε κέλευθος· τί ποτ' εἰς φανερὰν
Ὄψιν βαίνουσι βροτοῖσιν;

Imbuti ex adibus efferunt pedem,
Trophaa sunt indicia allocutionum tristium.
Haud est ulla domus calamitosior,
Neque fuit unquam, quàm nepotum Tantali.

MONOSTROPHICA.

Ore. *Io Tellus, & Iupiter cuncta cernens mortalium:*
Aspicite hac facinora cruenta & detestanda,
Gemina corpora humi prostrata ictu
Mea à manu, compensationem mearum calamitatum.
Ele. *Deploranda hac sunt vehementer, ô frater. ego verò* fui ma-
lorum horum *author.* vt
Per ignem, i. cum pernicie *veni ego misera matri huic,*
Qua me puellam peperit,
Heu calamitatem tuam, ô casus mater qua me
Peperisti *miser, graues, & obliuione nunquam delendos,*
Et qua amplius, quę grauiora *passa es tuis*
A liberis.
At patris nostri *lui-*
sti cadem iure.
Ore. *Io Phœbe celebrasti vindictam.*
Infandos autem, *at manifestos confecisti*
Dolores, funestáque dedisti connubia è terra
Gracanica.
Quam igitur aliam in *vrbem ibo? quis hospes?*
Quis pius meum caput aspiciet,
Qui matrem occidi?
Ele. *Io, ah, ah, quid autem ego?*
Quem in locum?
Quas ad nuptias ibo? Quis vir me recipiet
Coniugalia in cubilia?
Ore. *Rursus, rursus mentis tua sensus*
Mutatus est secundùm auram:
Nunc enim sanctè cogitas, tum non cogitans.
Dira enim patrasti, ô chara, in
Fratrem talia patrare *non volentem.*
Vidistine vt misera mater *ex suis peplis*
Exeruerit & ostenderit mammas in cade?
(Heu mihi mihi) humi (nib. arripuerit)
Ponens genitalia, matri àque *membra: comà verò ego ma-*
Ele. *Certò scio. Per dolorem iuisti,* dolore correptus es,
Luctuosum audiens clamorem
Matris, qua te peperit.
Ore. *Vocem porrò hanc emisit, ad mentum meum*
Ponens manus, mentum manibus prensans,
O fili mi, supplex oro.
Meisque à genis
Pendebat, vt manibus meis telum exciderit.
Cho. *Misera quomodo ausa es cadem*
Oculis tuis aspicere
Matris animam *efflantis?*
Ore. *Ego quidem pallium obiiciens oculis meis,*
Ense cædem sum auspicatus, cum
Matris in ceruicem demittens.
Ele. *Ego verò te sum hortata* ad cædem,
Ensemque simul attrectaui.
Cho. *Indignißimum patrasti facinus,*
Prehende, tege membra matris,
Peplis compone vulnera.
Interfectores sanè peperisti tibi, mater infelix.
Ele. *Et amica & non amica,*
Vestes circumponimus, vt faciamus
Finem magnorum malorum nostrę domus.

ANAPÆSTI.

Cho. *At hi summo super domus culmine*
Apparent nescio qui dæmones, aut Dij
Calestes. non enim mortalium
Hac est via. cur tandem in manifestum
Conspectum prodeunt mortalibus?

IAMBI.

Gem. *O Agamemnonis fili, audi. gemini enim te*
Matris vocant fratres Iouis filij,
Castor, & hic Pollux frater meus.
Grauem enim nauis modò maris æstum
Postquam sedauimus, venimus Argos, vbi vidimus
Cædem sororis huius, matris verò tuæ.
Iusta quidem hæc habet, iustas dedit pœnas, *tu verò non fe-*
Phœbus verò, Phœbus. Sed (Rex enim est meus) (*cisti* iustè.
Taceo. cùm autē sit sapiens, nō tamen sapiens oraculū tibi red-
Probare tamen hæc est *necesse. Posthac verò oportet* (*didit*
Facere, quæ fatum, Iupiterque de te decreuit.
Pyladi quidem Electram da vxorem in ædes ducendam.
Tu verò relinque Argos haud enim tibi licet vrbem
Hanc ingredi, qui tuam matrem occidisti.
Terribiles autem Parcæ, Deæ caninis oculis præditæ, te
Furore correptum agitabunt errantem.
Profectus autem Athenas, Palladis venerandū simulachrū
Complectens adora. arcebit enim ipsas metu perculsas,
Sæuis draconibus, ne te tangant,
Terribilem AEgidis *orbem obtendens tuo capiti.*
Est autem Martis quidam tumulus, vbi primum Dij
Consederunt ad suffragia de sanguine ferenda.
Halirrhothium quum interfecit crudelis Mars,
Ob conceptam *iram* propter *impia filiæ sponsalia,*
Filium Neptuni *regis maris. vbi sanctissimum*
Iudiciū, & firmū est ab illo tempore *Diis* (ùmque de cæd.
Hic te quoque oportet currere, subire certamen iudici-
Paria verò te seruabunt, ne iudicio damnatus *moriaris,*
Suffragia à Iudicibus *lata Phœbus enim culpam*
In se ipsum transferet, qui matris tuæ *cædem oraculo* suo *ti-*
Et reliquis hæc lex feretur, (*bi suaserit*
Vt reus in iudicio *paribus suffragiis semper vincat.*
Ac diræ quidem Deæ hoc dolore perculsæ,
Rupē ad ipsam prope Martiū pagū, *subibūt hiatum terræ,*
Venerandum mortalibus, & religione sacrum oraculum,
Te verò ad Alphei fluenta oportebit Arcadum vrbem
Habitare, prope Lycæum delubrum.
De tuo verò nomine vrbs vocabitur.
Tibi quidem hæc dixi. Ægisthi verò cadauer
Argiui ciues terra sepulchro tegent.
Matrem verò tuam modò ad regionem *Naupliā appellēs*
Menelaus, ex quo Troianum cepit agrum,
Et Helena sepelient. Protei enim ex ædibus
Rediit, relicta Ægypto, nec iuit ad Phryges:
Sed Iupiter, vt lis, & cædes fieret mortalium,
Simulachrum Helenæ misit ad Ilium.
Pylades igitur puellam, & coniugem habens, eam
In Achaica terra domum introducat,
Et verbis, famáque *tuum affinem deducat*
Phocensium in terram, & det auri pondus.
Tu verò Isthmiæ terræ ceruicem, i. Isth. humanæ ceruici si-
milem *ingressus pede,*
Perge ad fortunatam Cecropiæ domum,
Fatalem enim cædis sortem cùm expleueris,
Felix eris his liberatus laboribus.

ANAPÆSTI.

Cho. *O filij Iouis,* estne *fas ad colloquia*
Vestra nobis accedere?
Gem. *Fas* est. *Non* estis polluti *execrandis hisce cædibus.*
Ore. *Et mihi sermonis copia est ô Tyndaridæ?*
Gem. *Et tibi. Hanc* enim *Phœbo tribuam*
Actionem cruentam.
Cho. *Quomodo, cùm sitis Dij, huiusque fratres*
Extinctæ Clytemnestræ,
Non auertistis Parcas, funestásq; clades *ab ædibus?*

IAMBOI.

Διοσ. Ἀγαμέμνονος παῖ, κλῦθι· δίπτυχοι δέ σε
Καλοῦσι μητρὸς σύγγονοι Διόσκοροι,
Κάστωρ, κασίγνητός τε Πολυδεύκης ὅδε. 1240
Δεινὸν δὲ ναὸς ἀρτίως πόντου σάλον
Παύσαντ' ἀφίγμεθ' Ἄργος, ὡς ἐσείδομεν
Σφαγὰς ἀδελφῆς τῆσδε, μητέρος δὲ σῆς.
Δίκαια μὲν νυν ἥδ' ἔχει, σὺ δ' οὐχὶ δρᾷς.
Φοῖβός τε Φοῖβος. ἀλλ' (ἄναξ γάρ ἐστ' ἐμὸς) 1245
Σιγῶ· σοφὸς δ' ὢν, οὐκ ἔχρησέ σοι σοφά.
Αἰνεῖν δ' ἀνάγκη ταῦτα. τἀντεῦθεν δὲ χρὴ
Πράσσειν, ἃ μοῖρα, Ζεύς τ' ἔκρανε σοῦ πέρι.
Πυλάδῃ μὲν Ἠλέκτραν δὸς ἄλοχον εἰς δόμους,
Σὺ δ' Ἄργος ἔκλιπ'· οὐ γὰρ ἔστι σοι πόλιν 1250
Τήνδ' ἐμβατεύειν, μητέρα κτείναντα σήν.
Δειναὶ δὲ κῆρες αἱ κυνώπιδες θεαὶ,
Τροχηλατήσουσ' ἐμμανῆ πλανώμενον.
Ἐλθὼν δ' Ἀθήνας, Παλλάδος σεμνὸν βρέτας
Πρόσπτυξον. εἴρξει γάρ νιν ἐπτοημένας 1255
Δεινοῖς δράκουσιν, ὥστε μὴ ψαύειν σέθεν,
Γοργῶφ' ὑπερτείνουσά σου κάρᾳ κύκλον.
Ἔστι δ' Ἄρεώς τις ὄχθος, οὗ πρῶτον θεοὶ
Ἕζοντ' ἐπὶ ψήφοισιν αἵματος πέρι·
Ἁλιρρόθιον ὅτ' ἔκταν' ὠμόφρων Ἄρης, 1260
Μῆνιν θυγατρὸς ἀνοσίων νυμφευμάτων,
Πόντου κρέοντος παῖδ'. ἵν' εὐσεβεστάτη
Ψῆφος, βεβαία τ' ἐστὶν ἔκ τε τοῦ θεοῖς.
Ἐνταῦθα καὶ σὲ δεῖ δραμεῖν φόνου πέρι.
Ἴσαι δέ σ' ἐκσώζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ 1265
Ψῆφοι τεθεῖσαι. Λοξίας γὰρ αἰτίαν
Εἰς αὑτὸν οἴσει, μητέρος χρήσας φόνον.
Καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται.
Νικᾶν ἴσαις ψήφοισι τὸν φεύγοντ' ἀεί.
Δειναὶ μὲν οὖν θεαὶ τῷδ' ἄχει πεπληγμέναι, 1270
Πάγον παρ' αὐτὸν χάσμα δύσονται χθονὸς,
Σεμνὸν βροτοῖσιν εὐσεβὲς χρηστήριον.
Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς
Οἰκεῖν, Λυκαίου πλησίον σηκώματος.
Ἐπώνυμος δὲ σοῦ πόλις κεκλήσεται. 1275
Σοὶ μὲν τάδ' εἶπον. τὸν δ' Αἰγίσθου νέκυν,
Ἄργους πολῖται γῆς καλύψουσιν τάφῳ.
Μητέρα δὲ τὴν σὴν ἄρτι Ναυπλίαν παρὼν
Μενέλαος, ἐξ οὗ Τρωϊκὴν εἷλε χθόνα,
Ἑλένη τε θάψει. Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων 1280
Ἥκει λιποῦσ' Αἴγυπτον οὐδ' ἦλθε Φρύγας.
Ζεὺς δ', ὡς ἔρις γένοιτο καὶ φόνος βροτῶν,
Εἴδωλον Ἑλένης ἐξέπεμψ' εἰς Ἴλιον.
Πυλάδης μὲν οὖν κόρην τε καὶ δάμαρτ' ἔχων,
Ἀχαιΐδος γῆς οἴκαδ' εἰσπορευέτω, 1285
Καὶ τὸν λόγῳ σὸν πενθερὸν κομιζέτω
Φωκέων ἐς αἶαν, καὶ δότω πλούτου βάρος.
Σὺ δ' Ἰσθμίας γῆς αὐχέν' ἐμβαίνων ποδὶ,
Χώρει πρὸς οἶκον Κεκροπίας εὐδαίμονα.
Πεπρωμένην γὰρ μοῖραν ἐκπλήσας φόνου, 1290
Εὐδαιμονήσεις τῶνδ' ἀπαλλαχθεὶς πόνων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ὦ παῖδε Διὸς, θέμις ἐς φθογγὰς
Τὰς ὑμετέρας ἡμῖν πελάθειν;
Διοσ. Θέμις, οὐ μυσαροῖς τοῖσδε σφαγίοις.
ὀρ. Κἀμοὶ μύθου μέτα Τυνδαρίδαι; 1295
Διοσ. Καὶ σοί· Φοίβῳ τήνδ' ἀναθήσω
Πρᾶξιν φονίαν.
χο. Πῶς ὄντε θεὼ, τῆσδέ τ' ἀδελφὼ
Καὶ κατεφθιμένης,
Οὐκ ἠρκέσατον κῆρας μελάθροις; 1300
Μαί-

διοσ. Μοίρας ἀνάγκης ἡγεῖτο χρεὼν,
Φοίβου τ᾽ ἄσοφοι γλώσσης ἐνοπαί.
ἠλ. Τί δαί μ᾽ Ἀπόλλων, ποῖοι χρησμοὶ
Φονίαν ἔδοσαν μητρὶ γενέσθαι;
διοσ. Κοιναὶ πράξεις, κοινοὶ δὲ πότμοι.
Μία δ᾽ ἀμφοτέρους
Ἄτη πατέρων διέκναισεν.
ὀρ. Ὦ σύγγονέ μοι, χρονίαν σ᾽ ἐσιδὼν,
Τῶν σῶν εὐθὺς φίλτρων στέρομαι,
Καὶ σ᾽ ἀπολείψω σοῦ λειπόμενος.
διοσ. Πόσις ἔστ᾽ αὐτῇ καὶ δόμος. οὐχ ἥδ᾽
οἰκτρὰ πέπονθε, πλὴν ὅτι λείπει
Πόλιν Ἀργείων.
ὀρ. Καὶ τίνες ἄλλαι στοναχαὶ μείζους,
Ἢ γῆς πατρίας ὅρον ἐκλείπειν;
Ἀλλ᾽ ἐγὼ οἴκων ἔξειμι πατρὸς,
Καὶ ἐπ᾽ ἀλλοτρίαις ψήφοισι, φόνον
μητρὸς ὑφέξω.
διοσ. Θάρσει. Παλλάδος ὁσίαν ἥξεις
Πόλιν. ἀλλ᾽ ἀνέχου.
ἠλ. Περί μοι στέρνοις στέρνα πρόσαψον
Σύγγονε φίλτατε.
Διὰ γὰρ ζευγνῦσ᾽ ἡμᾶς πατρῴων
Μελάθρων, μητρὸς φόνιοι κατάραι.
ὀρ. Βάλε, πρόσπτυξον σῶμα. θανόντος
Δ᾽ ὡς ἐπὶ τύμβῳ καταθρήνησον.
διοσ. Φεῦ φεῦ. δεινὸν τόδ᾽ ἐγηρύσω
Καὶ θεοῖσι κλύειν.
Ἔνι γὰρ κἀμοὶ, τοῖς τ᾽ οὐρανίδαις
Οἶκτοι θνητῶν πολυμόχθων.
ὀρ. Οὐκ ἔτι σ᾽ ὄψομαι.
ἠλ. Οὐδ᾽ ἐγὼ εἰς σὸν βλέφαρον πελάσω.
ὀρ. Τάδε λοίσθιά μοι προσφθέγματά σου.
ἠλ. Ὦ χαῖρε πόλις.
Χαίρετε δ᾽ ὑμεῖς
Πολλὰ πολίτιδες.
ὀρ. Ὦ πιστοτάτη,
Στείχεις ἤδη;
ἠλ. Στείχω, βλέφαρον τέγγουσ᾽ ἁπαλόν.
ὀρ. Πυλάδη, χαίρων ἴθι· νυμφεύου
Δέμας Ἠλέκτρας.
διοσ. Τοῖσδε μελήσει γάμος· ἀλλὰ κύνας
Τάσδ᾽ ὑποφεύγων, στεῖχ᾽ ἐπ᾽ Ἀθηνῶν.
Δεινὸν γὰρ ἴχνος βάλλουσ᾽ ἐπὶ σοὶ
Χειροδράκοντες, χρῶτα κελαιναί,
Δεινῶν ὀδυνῶν καρπὸν ἔχουσαι.
Νὼ δ᾽ ἐπὶ πόντον Σικελὸν σπουδῇ
Σώσοντε νεῶν πρῴρας ἐνάλους.
Διὰ δ᾽ αἰθερίας στείχοντε πλακὸς,
Τοῖς μὲν μυσαροῖς οὐκ ἐπαρήγομεν.
Οἷσι δ᾽ ὅσιον, καὶ τὸ δίκαιον,
Φίλον ἐν βιότῳ, τούτους χαλεπῶν
Ἐκλύοντες μόχθων, σῴζομεν.
Οὕτως ἀδικεῖν μηδεὶς θελέτω,
Μηδ᾽ ἐπιόρκων μέτα συμπλείτω.
Θεὸς ὢν θνητοῖς ἀγορεύω.
Χο. Χαίρετε. χαίρειν δ᾽ ὅστις δύναται,
Καὶ ξυντυχίᾳ μή τινι κάμνει
Θνητῶν, εὐδαίμονα πράσσει.

Gem. *Fatalis decreti necessitas* huc eas *ducebat,*
Et Phœbea linguæ non sapientes voces.
Ele. *Quid autem me Phœbus: quæ oracula*
Prodiderunt me fore autorem maternæ necis?
1305 Gem. *Communes* sunt *actiones, & fata communia.*
Vna verò vos *ambos*
Noxa vestrorum *parentum corrupit,* perdidit.
Ore. *O soror mea, longo post tempore cùm te viderim,*
Protinus tuo conspectu & *amore priuor,*
1310 *Téque deseram,* à te desertus.
Gem. *Maritus est ipse* pater frater, *& domus* vxori suę, *neque hæc*
Tristia patitur, nisi quòd relinquit
Vrbem Arginorum.
Ore. *Et quinam alij gemitus grauiores* edi possunt,
1315 *Quàm* si cogaris *patriæ terræ fines relinquere?*
Sed ego patris ex ædibus exibo,
Et apud externos iudices cædem (agar, & accusabor.
Matris sustinebo. maternæ cædis culpam sustinebo, reus
Bono sis animo. Palladis n. ad *sacram venies*
1320 Ele. *Vrbem. quare sustine* casus istos, & tolera patienter.
Pectus tuum *pectori meo applica*
Ore. *O frater charissime.*
Disiungunt enim nos à paternis
Ædibus matris cruentæ, diræ *imprecationes.*
1325 Ele. *Age, complectere* fratris *corpus, & mortui*
Vt ad tumulum luge.
Heu, heu. Triste verbum *hoc dixisti,*
Ele. *Vel diis auditu* graue.
Insunt enim & mihi, atque cælitibus
1330 *Commiserationes ærumnosorum mortalium.*
Non amplius te videbo.
Nec ego posthac *in tuum conspectum veniam.*
Ore. *Hæc vltima mihi tecum colloquia.*
Ele. *O vale ciuitas,*
Ore. *Valete & vos*
1335 Ele. *Longùm mulieres vrbanæ.*
O fidissima soror, *Iam abis?*
Abeo, teneras humectans palpebras.
Ore. *Pylades lætus abi,* tibíque *desponsum abduc*
Corpus Electræ.
1340 Ele. *Hisce curæ erunt nuptiæ. sed canes,* i. Furias
Ore. *Has vitaturus, ite Athenas.*
Terribili enim gradu in te contendunt
Gem. *Manus draconib. armatas habentes, corpore nigræ,*
1345 *Dirorum dolorum fructum habentes,* quem dant hominib. scelere pollutis.
Nos verò ad mare Siculum abimus *celeri studio,*
Seruaturi sonantes proras nauium.
Per *æthereum verò meantes planiciem,* vel regionem,
1350 *Impiis quidem non auxiliamur,*
Quibus verò pietas, & iustitia est
Grata in vita, illos grauibus
Liberantes laboribus seruamus.
Sic igitur *iniustè agere nullus velit,*
1355 *Neque cum periuris nauiget.*
Ego qui Deus sum, mortalibus hoc edico.
Valete. Valere autem quisquis potest,
Et quisquis *mortalium infortunio nullo laborat,*
Cho. Is profectò vitam *beatam degit.*

ARGVMENTVM DANAES.

Acrisius Argorum rex, ex quodam oraculo filiam Danaen forma pulcherrima præditam in virginali conclaui conclusam seruabat. Cuius amore captus Iupiter, cùm nesciret quonam modo misceri cum ea posset, in aurum conuersus, & per tectum in virginis sinum defluens, grauidam fecit. Cùm autem *iustum partus* tempus præteriisset, Perseum infantem peperit. Acrisius hac re cognita, in arcam vtrunque, & matrem, & infantem coniecit, & in mare proiici iussit. Nereides verò hæc conspicatæ, idque quod acciderat, miseratæ, arcam in Seriphiorum piscatorum retia iniecerunt. Hinc verò & mater & infans incolumis euasit. Qui cùm ad virilem ætatem peruenisset, Perseus est appellatus.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

MERCVRIVS.
DANAE.
NVTRIX.
ACRISIVS.
NVNCIVS.
CHORVS.
MINERVA.

Prologum autem agit Mercurius.

EVRIPIDIS DANAE.

IAMBI.

Mer. *Domus quidem ista, pulchrísque turribus cincta propugnacula* huius *agri*
Non opulentis ornata sunt deliciis.
Imperium verò horum, & Deorum templa
Acrisius obtinet Princeps huius agri.
A Græcis verò Argos hæc vrbs appellatur.
Hic autem masculæ prolis procreandæ *desiderio captus*
Pythonem adiit, & dixit Phœbo hæc:
Quonam modo sibi *esse posset semen filij in ædibus,*
Quem deorum mortaliúmve sibi *propitium nactus.*
Ille verò perobscuram edidit vocem.
Erit quidem, erit masculæ prolis fœtus
Non ex illo susceptus. *Primum enim fœmineum semen*
Procreare oportebit. Deinde verò illa fœmina *tandem*
Cubile clandestinum cognoscens, & non cognoscens tamen.
Sub saxo natum leonem pariet patri,
Qui huic vtrique amplo agro imperabit.
His Phœbi oraculis auditis,
A nuptiis aliquandiu *quidem hic abstinuit:* tandem *verò per imprudentiam gignit* filiam,
A præsenti cupiditate victus.
Danaen verò primum nominauit hanc, quia
Multum tempus præteriit ad generationem liberorum, i. antequam liberos à se genitos haberet.
Confestim autem in virginalibus conclauibus, quæ ædificauit, filiam
Dat Argiuis bene custodiendam puellis,
In viri conspectum cauens ne veniret.
Deinde verò cum longum tempus hanc augeret,
Et formam haberet hæc *eximiam in Græcia,*
Philtris ineuitabilibus Iupiter pater correptus in
Cubili congredi clam cum ea *cupiebat.*

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΑΝΑΗΣ.

Ἀκρίσιος Ἄργους ὢν βασιλεὺς, κατὰ χρησμόν δή τινα τὴν παῖδα Δανάην κατάκλειστον ἐν τοῖς παρθενῶσιν ἐφύλαττε καλλίστην οὖσαν. ἧς ἐρασθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐπεὶ οὐκ εἶχεν ὅπως μιχθείη αὐτῇ, χρυσὸς γενόμενος καὶ ῥυεὶς διὰ τοῦ τέγους εἰς τὸν κόλπον τῆς παρθένου, ἐγκύμονα ἐποίησεν. ἐξήκοντος δὲ τοῦ χρόνου, βρέφος τὸν Περσέα ἔτικτε. τοῦτο μαθὼν Ἀκρίσιος, εἰς κιβωτὸν ἀμφοτέρους, τήν τε μητέρα, καὶ τὸ βρέφος ἐνέβαλε, καὶ κελεύει ῥίπτειν κατὰ τῆς θαλάσσης. ἰδοῦσαι δὲ ταῦτα αἱ Νηρεΐδες, καὶ κατελεήσασαι τὸ γεγονὸς, ἐμβάλλουσι τὴν κιβωτὸν εἰς δίκτυα Σεριφίων ἁλιέων. κἀντεῦθεν ἐσώθη ἥ τε μήτηρ καὶ τὸ βρέφος. ὅσπερ ἀνδρωθεὶς Περσεὺς ὠνομάσθη.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΕΡΜΗΣ.
ΔΑΝΑΗ.
ΤΡΟΦΟΣ.
ΑΚΡΙΣΙΟΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΑΘΗΝΑ.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἑρμῆς.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΔΑΝΑΗ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΔΟΜΟΙ μὲν οἵδ', εὔπυργά τ' ἐρύματα χθονὸς
οὐκ ἐν πολυχρύσοισιν ἤσκηνται χλιδαῖς.
Ἀρχὴν δὲ τῶνδε, καὶ θεῶν ἱδρύματα
Ἀκρίσιος εἴληχεν τύραννος τῆσδε γῆς.
Ἑλλάσι δ' Ἄργος ἡ πόλις κικλήσκεται. 5
Οὗτος δ' ἔρωτι παιδὸς ἄρσενος σχεθεὶς
Πυθῶνδ' ἀφῖκτο, καὶ λέγει Φοίβῳ τάδε·
Πῶς ἂν γένοιτο σπέρμα παιδὸς ἐν δόμοις,
Τίνος θεῶν, βροτῶν τε προσμενοῦς τυχών.
Κεῖνος δὲ δυσξύμβλητον ἐξήνεγκ' ὄπα· 10
Ἔσται μὲν, ἔσται παιδὸς ἄρσενος τόκος
οὐκ ἐξ ἐκείνου. πρῶτα γὰρ θήλειαν σπορὰν
Φῦσαι δεήσει. κᾆτα πως κείνη ποτὲ
Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα δὲ
Ὑπόπετρον λέοντα τέξεται πατρί, 15
Ὃς τῆσδε γ' ἄρξει θατέρας πολλῆς χθονός.
Τοιαῦτ' ἀκούσας Λοξίου μαντεύματα,
Γάμων ἀπέσχεθ' ὁ μὲν δή γε τίκτει λαθὼν
Πρὸς τοῦ παρόντος ἱμέρου νικώμενος.
Δανάην δὲ προσφώνημα τήνδ', ἔθ' οὕνεκα 20
Πολὺς παρῆλθεν εἰς γονὴν παίδων χρόνος.
Ἐν παρθενῶσι δ' εὐθὺς, οἷς ἐδείματο,
Δίδωσιν Ἀργείοισιν εὐφρουρεῖν κόραις,
Εἰς ἀνδρὸς ὄψιν εὐλαβούμενος μολεῖν.
Εἶθ' ὡς ὁ μακρὸς ηὔξανε ταύτην χρόνος, 25
Καὶ κάλλος εἶχεν ἔξοχον κατ' Ἑλλάδα,
Φίλτροις ἀφύκτοις Ζεὺς κατασχεθεὶς πατὴρ
Εὐνῇ συνελθεῖν λάθρα τῆς ἐβούλετο.

Σα.

Σαφῶς δὲ πείθειν ὡς ἔχοι, εἰς μηχανὴν
Τοιάνδ' ἐχώρησ', ὡς ἄπυρος χρυσὸς γεγὼς, 30
Ποθεινὸν εἰδὼς τοῦτο κτῆμα τοῖς βροτοῖς,
Διὰ στέγης ῥεύσειεν ἐς χεροῖν κόρης.
Ἡ δ' οὐκ ἄρ' ἐγνῶσα τὸν κεκρυμμένον δόλον,
Κόλποισι τὸν θεὸν εἰσρέοντ' ἐδέξατο.
Χρόνῳ δὲ αὐτὴν ὡς κατεῖδ' ἐγκύμονα, 35
Εἰς θαῦμ' ἐσῆλθε, καὶ ξυνεπλήττετο σαφῶς,
Ὡς εἰς τόδ' ἦλθε μίασμ' ἀλαβωμένη.
Φυγῇ δὲ λάθρα τῆσδε γῆς ὡρμωμένην.
Μαθὼν πατήρ νιν ἐγκατέκλεισε δόμοις
Ὀργῇ χολωθεὶς, καὶ σκότῳ κρύψας ἔχει, 40
Τἀληθὲς ὄψει προσκοπῶν μῦθον μαθεῖν,
Καὶ ταῦτ' ἀληθῆ, καὶ σαφῶς ἔχοντ' ἴδῃ,
Ἔγνωκεν ἄμφω ποντίους ἀφιέναι,
Τὴν παῖδα, καὶ τὸ τεχθέν. ὧν δ' ἔγ' ἐστάλην
Μύθους Δανάῃ τούσδ' εὐπροσηγόρους ἄγων, 45
Ἐκ Διὸς, ἀφίξομαι τάχιστα σημανῶν.
Ὑπηρέτην γὰρ ὄντα τὰ ἐπεσταλμένα
Πράσσειν προθύμως, ὅστις ἂν γ' ᾖ νουνεχής.

Χο. Τίς ὁ καινόδοξος ἆρα μῦθος
Κατ' ἐμὰς ἥκει ἀκοάς;
Ἐνθ' ἀσπερχὲς μαιμῶσα
Τοῖσδε δόμοισι κοιράνων, ἀμφίδοξος πλάζω.
Τίς δεσπότιν ἐμὴν Δανάην
Βάξις ἔχει κατὰ πόλιν;
Ἣν μή ποτ' ὤφελ' εἰς ὦτα φέρειν 55
Ὁ πρῶτος τάδε φράσαι τολμήσας,
Ὡς ἐγκύμων ἐλήφθη, χρανθεῖσα λέκτροις
Ἀνδρός. πατὴρ δέ νιν χαλκοῖς
Ἐν παρθενῶσι σφραγῖσι δόμοις φυλάσσει.
Ταῦτ' ἐτύμως μαθεῖν θέλω. 60
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδ' ἄνακτα χθονὸς τῆσδ'
Ἀργείας Ἀκρίσιον πρὸ δόμων στείχοντα.
Φυγῇ βαρὺς ὡς δόξαι κέαρ.

Ἀκρ. Σὺ δ' εἰ κατ' οἴκους εὔνους ἐτύγχανες,
Οὐκ ἄν ποτ' ἦλθες εἰς τόδε θράσους. 65

Λείπει τὰ λοιπά.

Apertè vero cum ei rem persuadere non posset; ad machinam dolúmque
Talem venit, ut is aurum igne non purgatum, at rude, *conversus*
Quod hanc possessionem mortalibus optabilem esse *sciret*,
Per tectum flueret in manus puellæ.
Illa vero non cognito occulto dolo.
Sinu Deum influentem excepit.
Tandem vero Danae *cum vidisset se* [illegible]
In admirationem venit, & animo percussa est aperte
Quod in hoc stupri probrum *venisset. Quare reprehensionem metuens*, (minens vitare volebat: sed [illegible]
Fugáque clam ex *hoc agro discedens* , periculum sibi im[illegible]
Pater cognita re, ipsam conclusam in ædibus [illegible]
Ira percitus, & tenebris occultatam servat.
Veritatem aspectu prospiciens, oculisque propriis [illegible]
Et ut videat an *hæc vera sint & certa*, (rem [illegible]
Decrevit ambos in mare proiicere,
Et *filiam, & filium* eius. *Quorum vero* causa *missus* [illegible]
Sermones Danaæ hos iucundos afferens
A Ioue, celerrime declaraturus veniam , i. mox declarabo.
Ministrum enim existentem, imperata
Facere oportet *alacriter, quicunque fuerit mentis compos.*

Cho. *Quis novus hic sermo*
Ad meas venit aures?
Huc sedulo properans,
Ad hus Regis ædes ancipiti animo pendens accedo.
Quis dominam meam Danaen
Rumor agitat per urbem?
Quem utinam nunquam in aures meas tulisset,
Qui primus hæc dicere nobis *est ausus,*
Quod *gravida sit deprehensa, polluta lectis* & congressu
Viri. Pater vero ipsam inclusam
In virginalibus conclauibus; & sigillis obsignatum eius *corpus custodit.*
Hæc certò scire volo.
Sed enim video Regem huius agri
Argiui, Acrisium ex ædibus prodeuntem.
Gravis *autem* ac iratus est *animo, ut videtur, propter fugā,*

Acr. *Tu vero, si in ædib. beneuolus esses* nobis, (quā filia tētauit)
Nunquam ad tantam audaciam progressus esses.

Cætera desiderantur.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ, ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ ΔΕΣΜΩΤΟΥ.

ARGVMENTVM AESCHYLI TRAGEDIÆ, PROMETHEI VINCTI.

EX Prometheo in Scythia, quòd Ioui ignem furatus esset, vincto audit Io, Inachi filia, vagabunda se in Ægypto ex attrectatione Iouis parituram Epaphum. Mercurius verò ablegatus minatur ei fulmen, nisi exponat, quæ Ioui sint euentura. Prędicebat enim Prometheus, Iouem regno summotum iri per proprium quendam filium. Tandem ea recusans Prometheus, è conspectu tonitru tollitur. Collocatur autem huius fabulæ actio à Sophocle quidem in Colchis, ab Euripide verò nullibi ponitur. Scena quidem huius dramatis fingitur in Scythia prope Caucasium montem. Chorus verò constat ex Oceani nymphis. Summa autem eius est Promethei ligatio. Statuendum autem, non, vt vulgariter loquuntur in Caucaso ipso vinctum esse Promethea, sed in Europęa Oceani parte, quemadmodum ex illis, quæ ad Io dicta sunt, conicere licet.

Προμηθεὺς ἐν Σκυθίᾳ δεδεμένος διὰ τὸ κεκλοφέναι τὸ πῦρ πυνθάνεται Ἰοῦς πλανωμένης ὅτι κατ' Αἴγυπτον γενομένη ἐκ τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διὸς τέξεται τὸν Ἔπαφον. Ἑρμῆς δὲ παράγεται ἀπειλῶν αὐτῷ κεραυνωθήσεσθαι, ἐὰν μὴ εἴπῃ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι τῷ Διΐ. προέλεγε γὰρ ὁ Προμηθεὺς ὡς ἐξωσθήσεται ὁ Ζεὺς τῆς ἀρχῆς ὑπό τινος οἰκείου υἱοῦ. τέλος δὲ βροντῆς γενομένης ἀφανὴς ὁ Προμηθεὺς γίνεται. κεῖται δὲ ἡ μυθοποιΐα ἐν παρεκβάσει παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κόλχοις, παρὰ δ' Εὐριπίδῃ ὅλως οὐ κεῖται. ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Σκυθίᾳ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ὠκεανίδων νυμφῶν. τὸ δὲ κεφάλαιον αὐτοῦ ἐστι Προμηθέως δέσις. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἐν Καυκάσῳ φησὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις μέρεσι τοῦ Ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰὼ λεγομένων ἔξεστι συμβαλεῖν.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

ROBVR & VIS.
VVLCANVS.
PROMETHEVS.
CHORVS nympharum Oceanidum.
OCEANVS.
IO Inachi filia.
MERCVRIVS.

Prologum autem agunt Robur & Vis.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΚΡΑΤΟΣ καὶ ΒΙΑ.
ΗΦΑΙΣΤΟΣ.
ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.
ΩΚΕΑΝΟΣ.
ΧΟΡΟΣ Ὠκεανίδων νυμφῶν.
ΙΩ ἡ Ἰνάχου.
ΕΡΜΗΣ.

Προλογίζουσι δὲ Κράτος καὶ Βία.

ÆSCHYLI PROMETHEVS VINCTVS.

PERVENIMVS *quidem in remotum terræ solum,*
In viam Scythicam, & solitudinem inuiã:
Tibi verò Vulcane curæ esse debẽt mãdata
Quæ tibi pater commisit, vt ad petras
Præruptas istum confidentem constringas
Vinculis adamantinis inter saxa firmissima.
Nam decus tuum, ignis artificiosi iubar,

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ δεσμώτης.

ΧΘΟΝΟΣ μὲν εἰς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον,
Σκύθην ἐς οἶμον, ἄβατον εἰς ἐρημίαν.
Ἥφαιστε, σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολὰς
ἅς σοι πατὴρ ἐφεῖτο, τόνδε πρὸς πέτραις
Ὑψηλοκρήμνοις τὸν λεωργὸν ὀχμάσαι 5
Ἀδαμαντίναις πέδαισιν, ἐν ἀρρήκτοις πέτραις.
Τὸ σὸν γὰρ ἄνθος, παντέχνου πυρὸς σέλας,

Θνη-

Θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν. τοιᾶσδέ τοι
Ἁμαρτίας σφε δεῖ θεοῖς δοῦναι δίκην,
Ὡς ἂν διδαχθῇ τὴν Διὸς τυραννίδα 10
Στέργειν, φιλανθρώπου δὲ παύεσθαι τρόπου.
ἥφ. Κράτος Βία τε, σφῷν μὲν ἐντολὴ Διὸς
Ἔχει τέλος δὴ, κοὐδὲν ἐμποδὼν ἔτι·
Ἐγὼ δ' ἄτολμός εἰμι συγγενῆ θεὸν
Δῆσαι βίᾳ φάραγγι πρὸς δυσχειμέρῳ. 15
Πάντως δ' ἀνάγκη τῶνδέ μοι τόλμαν σχεθεῖν.
Ἐξωριάζειν γὰρ πατρὸς λόγους βαρύ.
Τῆς ὀρθοβούλου Θέμιδος αἰπυμῆτα παῖ,
Ἄκοντά σ' ἄκων δυσλύτοις χαλκεύμασι
Προσπασσαλεύσω τῷδ' ἀπανθρώπῳ πάγῳ, 20
Ἵν' οὔτε φωνὴν οὔτε του μορφὴν βροτῶν
Ὄψει, σταθευτὸς δ' ἡλίου φοίβῃ φλογὶ
Χροιᾶς ἀμείψεις ἄνθος· ἀσμένῳ δέ σοι
Ἡ ποικιλείμων νὺξ ἀποκρύψει φάος,
Πάχνην θ' ἑῴαν ἥλιος σκεδᾷ πάλιν. 25
Αἰεὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀχθηδὼν κακοῦ
Τρύσει σ'· ὁ λωφήσων γὰρ οὐ πέφυκέ πω.
Τοιαῦτ' ἐπηύρου τοῦ φιλανθρώπου τρόπου.
Θεὸς θεῶν γὰρ οὐχ ὑποπτήσσων χόλον,
Βροτοῖσι τιμὰς ὤπασας πέρα δίκης. 30
Ἀνθ' ὧν ἀτερπῆ τήνδε φρουρήσεις πέτραν
Ὀρθοστάδην, ἄυπνος, οὐ κάμπτων γόνυ.
Πολλοὺς δ' ὀδυρμοὺς καὶ γόους ἀνωφελεῖς
Φθέγξῃ· Διὸς γὰρ δυσπαραίτητοι φρένες·
Ἅπας δὲ τραχὺς ὅστις ἂν νέον κρατῇ. 35
κρ. Εἶεν· τί μέλλεις καὶ κατοικτίζῃ μάτην;
Τί τὸν θεοῖς ἔχθιστον οὐ στυγεῖς θεόν,
Ὅστις τὸ σὸν θνητοῖσι προὔδωκεν γέρας;
ἥφ. Τὸ συγγενές τοι δεινὸν, ἥ θ' ὁμιλία.
κρ. Σύμφημ', ἀνηκουστεῖν δὲ τῶν πατρὸς λόγων 40
Οἷόν τε πῶς; οὐ τοῦτο δειμαίνεις πλέον;
ἥφ. Αἰεί γε δὴ νηλὴς σὺ, καὶ θράσους πλέως.
κρ. Ἄκος γὰρ οὐδὲν τόνδε θρηνεῖσθαι· σὺ δὲ
Τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα μὴ πόνει μάτην.
ἥφ. Ὦ πολλὰ μισηθεῖσα χειρωναξία. 45
κρ. Τί νιν στυγεῖς; πόνων γὰρ ὡς ἁπλῷ λόγῳ,
Τῶν νῦν παρόντων οὐδὲν αἰτία τέχνη.
ἥφ. Ἔμπας τις αὐτὴν ἄλλος ὤφελεν λαχεῖν.
κρ. Ἅπαντ' ἐπράχθη πλὴν θεοῖσι κοιρανεῖν·
Ἐλεύθερος γὰρ οὔτις ἐστὶ πλὴν Διός. 50
ἥφ. Ἔγνωκα, τοῖσδε κοὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.
κρ. Οὔκουν ἐπείξῃ δεσμὰ τῷδε περιβαλεῖν,
Ὡς μή σ' ἐλινύοντα προσδέρκηται πατήρ;
ἥφ. Καὶ δὴ πρόχειρα ψάλια δέρκεσθαι πάρα.
κρ. Λαβὼν νιν ἀμφὶ χερσὶν ἐγκρατεῖ σθένει 55
Ῥαιστῆρι θεῖνε, πασσάλευε πρὸς πέτραις.
ἥφ. Περαίνεται δὴ κοὐ ματᾷ τοὔργον τόδε.
κρ. Ἄρασσε μᾶλλον, σφίγγε, μηδαμῇ χάλα.
Δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρον.
ἥφ. Ἄραρεν ἥδ' ὠλένη δυσεκλύτως. 60
κρ. Καὶ τήνδε νῦν πόρπασον ἀσφαλῶς, ἵνα
Μάθῃ σοφιστὴς ὢν Διὸς νωθέστερος.
ἥφ. Πλὴν τοῦδ' ἂν οὐδεὶς ἐνδίκως μέμψαιτό μοι.
κρ. Ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς αὐθάδη γνάθον
Στέρνων διαμπὰξ πασσάλευ' ἐρρωμένως. 65
ἥφ. Αἰαῖ Προμηθεῦ, σῶν ὑπερστένω πόνων.
κρ. Σὺ δ' αὖ κατοκνεῖς, τῶν Διός τ' ἐχθρῶν ὕπερ
Στένεις; ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ.
ἥφ. Ὁρᾷς θέαμα δυσθέατον ὄμμασιν.
κρ. Ὁρῶ κυροῦντα τόνδε τῶν ἐπαξίων. 70
Ἀλλ' ἀμφὶ πλευραῖς μασχαλιστῆρας βάλε.
ἥφ. Δρᾶν ταῦτ' ἀνάγκη, μηδὲν ἐγκέλευ' ἄγαν.
κρ. Ἦ μὴν κελεύσω κἀπιθωΰξω γε πρός,
Χώρει κάτω, σκέλη δὲ κίρκωσον βίᾳ.
ἥφ. Καὶ δὴ πέπρακται τοὔργον οὐ μακρῷ πόνῳ. 75
κρ. Ἐρρωμένως νῦν θεῖνε διατόρους πέδας,

Subreptum hominibus contribuit. huiusmodi quidem
Delicti oportet ipsum pœnam dare dijs,
Vt discat Iouis imperium
Magnificare, & desistere à studio humanitatis.
Vulc. *Robur & Vis, quo ad vos quidem, mandatum Iouis*
Est expeditum, nec quicquam amplius restat.
Ego autem non audeo deum cognatum
Alligare per vim in voragine tempestuosa.
Sed omnino necesse est, me ad hoc retinere audaciam.
Quia graue est patris mandata negligenter exequi.
Themidis rectè consultricis fili sapientissime,
Inuitus te inuitum machinis indissolubilibus
Compingam ad hoc sanum saxum:
Vbi neque vocem neque alicuius hominis formam
Aspicies: sed lucida solis flamma adustus,
Coloris decus alterabis, & tibi cupido
Nox versicolor occultabit lucem.
Et pruinam matutinam rursus sol dissipabit.
Sempérque præsentis mali molestia
Te affliget: quia qui compescat ista nondum est natus.
Eo vsus es moribus humanitatis tuæ.
Deus enim deorum non reueritus iram,
Vltra fas hominibus exhibuisti dona.
Pro quo hanc inamabilem custodiens petram
Peruigil, stans erectus, sine flexione genu,
Frustra deplorationes & luctus multos
Proferes: quia Iouis animus est placatu difficilis.
Omnis enim qui nuper cœpit imperare, est rigidus.
Rob. *Sit ita: sed quid tu cunctaris, & frustra miseraris?*
Cur non odisti istum dijs inuisissimum,
Qui tuum honorem prodidit hominibus?
Vul. *At magnam vim habet cognatio, & familiaritas.*
Rob. *Concedo: sed obaudire patris mandata*
Quomodo licet? non hoc metuis?
Vul. *Tu es semper sæuus & confidentia plenus.*
Rob. *Miserari enim illum, nullum est remedium proinde tu*
Ne frustra agas quæ nihil prosunt.
Vul. *O multum odiosa manuum solertia.*
Rob. *Cur ipsam detestaris? nam, vt simpliciter dicam, laborum*
Præsentium non est causa ars ipsa.
Vul. *Vtinam tamen quis alius eam nactus esset.*
Rob. *Omnia sunt definitè constituta præterquam dijs imperare.*
Nam nullus est liber nisi Iupiter.
Vul. *Scio, neque his contradicere possum.*
Rob. *Quin ergo pergis vincula isti circumijcere,*
Ne pater te animaduertat cunctari?
Vul. *Atqui licet prompta vincula intueri.*
Rob. *Arrepta ea, circum manus vi valida*
Malleo tunde, & affige ad petras.
Vul. *Peragitur negotium hoc, & non sine profectu.*
Rob. *Compinge magis, constringe, nusquam laxes.*
Potest enim inuenire exitum etiam ex indissolubilibus.
Vul. *Hoc quidem brachium est adaptatū ad dissolutionē difficilē.*
Rob. *Hoc etiam nunc compinge firmiter, vt*
Experiatur se esse Ioue minus solertem sophistam.
Vul. *Hoc excepto, nullus alius iure culpauerit me.*
Rob. *Nunc clauo adamantino mandibulam pertinacem*
Valide vsque ad pectus affige.
Vul. *Heu heu Prometheu, ingemisco propter tuos labores.*
Rob. *Tu rursus cunctaris, & super hostibus Iouis*
Ingemiscis? vide ne quando teipsum deplores.
Vul. *Cernis spectaculum oculis horribile aspectu.*
Rob. *Cerno, istum nancisci meritis digna.*
Sed conijce circum latera cathenas auxiliares.
Vul. *Oportet me ista peragere, ne iubeas multum.*
Rob. *Profectò iubebo, & insuper acclamabo:*
Descende deorsum, & crura circunda violenter.
Vul. *Atqui peractum est hoc opus non magno labore.*
Rob. *Strenuè nunc impinge compedes penetrantes,*

Quia censor horum operum est grauis.
Vulc. *Lingua tua loquutur similia forma tua.*
Rob. *Tu sis mitis: hanc verò meam pertinaciam,*
Et animi asperitatem, ne exprobres mihi.
Vulc. *Discedamus, quia in membris habet retia.*
Rob. *Hic nunc proterue gestias, & deorum dona*
Depradando conferas mortalibus. Quid tibi
Homines possunt de istis difficultatibus adimere?
Falsò te dy Prometheа
Vocant: tu enim eges Prometheo
De modo quo euoluaris ex ista fortuna.
Prom. *O æther lœualis, & flatus celeres,*
Fontésque fluuiorum, & fluctuum marinorum
Dilatatio infinita & terra mater omnium,
Inuoco etiam solis orbem omnia lustrantem:
Videte qualia mihi deo accidant à dys,
Aspicite qualibus vinculis
Attritus, infinitum
Tempus tolerabo tam iste nouitius
Gubernator deorum, aduersus me excogitauit
Captiuitatem feram. heu heu & præsentem
Et futuram
Calamitatem defleo, vnde tandem ærumnarum
Istarum terminos oportet existere?
Sed quid hæc dico? omnia præuideo
Accurateque sunt futura, nec mihi improuisum
Malum vllum eueniet. cæterùm fato destinatam oportet me
Facillimè ferre sortem, cogitantem quòd
Necessitatis est inexpugnabile robur.
Sed neque tacere neque non tacere fortunam
Hanc possum, nam quia hominibus dona
Contribui, difficultatibus hisce miserè implicitus sum:
Et quia ferula conceptum comprehendi ignis
Fontem furtiuum, qui magister artis
Omnis existit hominibus, & magna est commoditas.
Tales pœnas pro hisce delictis luo
Sub dio ita vinculis constrictus.
Heu, heu, ah, ah.
Quæ echo, quis odor obscurus aduolauit ad me?
Diuinúsne an mortalis an mixtus
Attigit ad rupem extremam?
Ærumnarumne mearum spectator, an quid aliud volens?
Aspicite vinctum me, calamitosum deum,
Istum Iouis hostem, istum omnibus dys
Inuisum quotquot
Iouis aulam incolunt,
Propter meum eximium amorem hominum.
Heu quem tandem rursus audio
Strepitum volucrum propè: nam æther lembus
Alarum ictibus resonat:
Omne adrepens incutit mihi terrorem.
Chor. *Nihil timeas, ego enim cohors amica*
Velocibus certaminibus alarum
Adueni ad hanc rupem paterno
Animo ægrè persuaso.
Aura autem veloces me permouerunt.
Nam echo sonitus ferrei pertransiit secessum antrorum,
Et perculsit animum meum solida honestatis amantem,
Ideò aduolaui sine calceis curru alato.
Prom. *Heu heu progenies Thetidis fœcunda,*
Et circumfluentis omnem
Terram fluxu perenni, filia
Patris Oceani cernite, aspicite
Quali constrictione compactus,
In summis scopulis huius vallis
Præsidium ærumnosum obibo.
Chor. *Video Prometheum: & meis oculis horrenda*
Irruit caligo, plena

Ὡς οὑπιτιμητής γε τῶν ἔργων βαρύς.
ἡφ. Ὅμοια μορφῇ γλῶσσά σου γηρύεται.
κρ. Σὺ μαλθακίζου, τὴν δ' ἐμὴν αὐθαδίαν
Ὀργῆς τε τραχύτητα μὴ 'πίπλησσέ μοι. 80
ἡφ. Στείχωμεν, ὡς κώλοισιν ἀμφίβληστρ' ἔχει.
κρ. Ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε, καὶ θεῶν γέρα
Συλῶν ἐφημέροισι προστίθει. τί σοι
Οἷοί τε θνητοὶ τῶνδ' ἀπαντλῆσαι πόνους;
Ψευδωνύμως σε δαίμονες Προμηθέα 85
Καλοῦσιν· αὐτὸν γάρ σε δεῖ προμηθέως
Ὅτῳ τρόπῳ τῆσδ' ἐκκυλισθήσει τύχης.
πρ. Ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί,
Ποταμῶν τε πηγαί, ποντίων τε κυμάτων
Ἀνήριθμον γέλασμα, παμμῆτόρ τε γῆ, 90
Καὶ τὸν πανόπτην κύκλον ἡλίου καλῶ.
Ἴδεσθέ μ' οἷα πρὸς θεῶν πάσχω θεός,
Δέρχθηθ' οἵαις αἰκίαισι
Διακναιόμενος τὸν μυριετῆ
Χρόνον ἀθλεύσω. τοιόνδ' ὁ νέος 95
Ταγὸς μακάρων ἐξεῦρ' ἐπ' ἐμοὶ
Δεσμὸν ἀεικῆ. αἶ αἶ, τὸ παρὸν
Τό τ' ἐπερχόμενον
Πῆμα στενάχω. πῆ ποτε μόχθων
Χρὴ τέρματα τῶνδ' ἐπιτεῖλαι; 100
Καίτοι τί φημι; πάντα προὐξεπίσταμαι
Σκεθρῶς τὰ μέλλοντ', οὐδέ μοι ποταίνιον
Πῆμ' οὐδὲν ἥξει. τὴν πεπρωμένην δὲ χρὴ
Αἶσαν φέρειν ὡς ῥᾷστα, γιγνώσκονθ' ὅτι
Τὸ τῆς ἀνάγκης ἔστ' ἀδήριτον σθένος. 105
Ἀλλ' οὔτε σιγᾶν οὔτε μὴ σιγᾶν τύχας
Οἷόν τέ μοι τάσδ' ἐστί. θνητοῖς γὰρ γέρα
Πορὼν, ἀνάγκαις ταῖσδ' ἐνέζευγμαι τάλας.
Ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρῶμαι πυρὸς
Πηγὴν κλοπαίαν, ἣ διδάσκαλος τέχνης 110
Πάσης βροτοῖς πέφηνε, καὶ μέγας πόρος.
Τοιῶνδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω,
Ὑπαίθριος δεσμοῖσι πασσαλευτὸς ὤν.
Ἆ ἆ, ἔα ἔα·
Τίς ἀχώ, τίς ὀδμὰ προσέπτα μ' ἀφεγγής, 115
Θεόσυτος, ἢ βρότειος, ἢ κεκραμένη;
Ἵκετο τερμόνιον ἐπὶ πάγον,
Πόνων ἐμῶν θεωρός, ἢ τί δὴ θέλων;
Ὁρᾶτε δεσμώτην με δύσποτμον θεόν,
Τὸν Διὸς ἐχθρόν, τὸν πᾶσι θεοῖς 120
Δι' ἀπεχθείας ἐλθόνθ', ὁπόσοι
Τὴν Διὸς αὐλὴν εἰσοιχνεῦσιν,
Διὰ τὴν λίαν φιλότητα βροτῶν.
Φεῦ φεῦ, τί ποτ' αὖ κινάθισμα κλύω
Πέλας οἰωνῶν; αἰθὴρ δ' ἐλαφραῖς 125
Πτερύγων ῥιπαῖς ὑποσυρίζει.
Πᾶν μοι φοβερὸν τὸ προσέρπον.
χο. Μηδὲν φοβηθῇς· φιλία γὰρ ἥδε τάξις
Πτερύγων θοαῖς ἁμίλλαις
Προσέβα τόνδε πάγον, πατρῴας 130
Μόγις παρειποῦσα φρένας.
Κραιπνοφόροι δέ μ' ἔπεμψαν αὖραι.
Κτύπου γὰρ ἀχὼ χάλυβος διῇξεν ἄντρων μυχόν,
Ἐκ δ' ἔπληξέ μου τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ·
Σύθην δ' ἀπέδιλος ὄχῳ πτερωτῷ. 135
πρ. Αἶ αἶ αἶ, τῆς πολυτέκνου Τηθύος ἔκγονα,
Τοῦ περὶ πᾶσάν θ' εἱλισσομένου
Χθόν' ἀκοιμήτῳ ῥεύματι παῖδες
Πατρὸς Ὠκεανοῦ, δέρχθητ', ἐσίδεσθ'
Οἵῳ δεσμῷ προσπορπατὸς, 140
Τῆσδε φάραγγος σκοπέλοις ἐν ἄκροις
Φρουρὰν ἄζηλον ὀχήσω.
χο. Λεύσσω, Προμηθεῦ· φοβερὰ δ' ἐμοῖσιν ὄσσοις
Ὀμίχλα προσῇξε πλήρης 145

δακρύων

δακρύων, σὸν δέμας εἰσιδούσῃ
Πέτραις προσαυαινόμενον
Ταῖσδ᾽ ἀδαμαντοδέτοισι λύμαις.
Νέοι γὰρ οἰακονόμοι κρατοῦσ᾽ Ὀλύμπου·
Νεοχμοῖς δὲ νόμοις Ζεὺς ἀθέσμως κρατύνει, 150
Τὰ πρὶν δὲ πελώρια νῦν ἀϊστοῖ.
πρ. Εἰ γάρ μ᾽ ὑπὸ γῆν, νέρθεν τ᾽ ᾅδου
Τοῦ νεκροδέγμονος εἰς ἀπέραντον
Τάρταρον ἧκεν, δεσμοῖς ἀλύτοις
Ἀγρίως πελάσας, ὡς μήτε θεὸς, 155
Μήτε τις ἄλλος τοῖσδ᾽ ἐπεγήθει·
Νῦν δ᾽ αἰθέριον κίνυγμ᾽ ὁ τάλας
Ἐχθροῖς ἐπίχαρτα πέπονθα.
χο. Τίς ὧδε τλησικάρδιος
Θεῶν, ὅτῳ τάδ᾽ ἐπιχαρῆ; 160
Τίς οὐ ξυνασχαλᾷ κακοῖς
Τεοῖσι δίχα γε Διός; ὁ δ᾽ ἐπικότως ἀεὶ
Θέμενος ἄγναμπτον νόον,
Δάμναται οὐρανίαν γένναν·
Οὐδὲ λήξει πρὶν ἂν ἢ κορέσῃ κέαρ, 165
Ἢ παλάμᾳ τινὶ τὰν δυσάλωτον ἕλῃ τις ἀρχάν.
πρ. Ἦ μὴν ἔτ᾽ ἐμοῦ, καίπερ κρατεραῖς
Ἐν γυιοπέδαις αἰκιζομένου,
Χρείαν ἕξει μακάρων πρύτανις,
Δεῖξαι τὸ νέον βούλευμ᾽ ὑφ᾽ ὅτου 170
Σκῆπτρον τιμάς τ᾽ ἀποσυλᾶται,
Καί μ᾽ οὔτε μελιγλώσσοις πειθοῦς
Ἐπαοιδαῖσι θέλξει, στερεάς τ᾽
Οὔποτ᾽ ἀπειλὰς πτήξας τόδ᾽ ἐγὼ
Καταμηνύσω, πρὶν ἂν ἐξ ἀγρίων 175
Δεσμῶν χαλάσῃ, ποινάς τε τίνειν
Τῆσδ᾽ αἰκίας ἐθελήσῃ.
χο. Σὺ μὲν θρασύς τε καὶ πικραῖς
Δύαισιν οὐδὲν ἐπιχαλᾷς,
Ἄγαν δ᾽ ἐλευθεροστομεῖς. 180
Ἐμὰς δὲ φρένας ἐρέθισε διάτορος φόβος·
Δέδια γὰρ ἀμφὶ σαῖς τύχαις,
Πᾷ ποτε τῶνδε πόνων χρή σε
Τέρμα κέλσαντ᾽ ἐσιδεῖν· ἀκίχητα γὰρ
Ἤθεα καὶ κέαρ ἀπαράμυθον ἔχει Κρόνου παῖς. 185
πρ. Οἶδ᾽ ὅτι τραχὺς καὶ παρ᾽ ἑαυτῷ
Τὸ δίκαιον ἔχων Ζεύς· ἀλλ᾽ ἔμπας, οἴω,
Μαλακογνώμων ἔσται ποθ᾽, ὅταν ταύτῃ ῥαισθῇ·
Τὴν δ᾽ ἀτέραμνον στορέσας ὀργὴν,
Εἰς ἀρθμὸν ἐμοὶ καὶ φιλότητα 190
Σπεύδων σπεύδοντί ποθ᾽ ἥξει.
χο. Πάντ᾽ ἐκκάλυψον καὶ γέγων᾽ ἡμῖν λόγον,
Ποίῳ λαβών σε Ζεὺς ἐπ᾽ αἰτιάματι,
Οὕτως ἀτίμως καὶ πικρῶς αἰκίζεται·
Δίδαξον ἡμᾶς, εἴ τι μὴ βλάπτῃ λόγῳ. 195
πρ. Ἀλγεινὰ μέν μοι καὶ λέγειν ἐστὶν τάδε,
Ἄλγος δὲ σιγᾶν, πανταχῇ δὲ δύσποτμα.
Ἐπεὶ τάχισθ᾽ ἤρξαντο δαίμονες χόλου,
Στάσις τ᾽ ἐν ἀλλήλοισιν ὠροθύνετο,
Οἱ μὲν θέλοντες ἐκβαλεῖν ἕδρας Κρόνον, 200
Ὡς Ζεὺς ἀνάσσοι δῆθεν, οἱ δὲ τοὔμπαλιν
Σπεύδοντες ὡς Ζεὺς μήποτ᾽ ἄρξειεν θεῶν·
Ἐνταῦθ᾽ ἐγὼ τὰ λῷστα βουλεύων, πιθεῖν
Τιτᾶνας, Οὐρανοῦ τε καὶ Χθονὸς τέκνα,
Οὐκ ἠδυνήθην· αἱμύλας δὲ μηχανὰς 205
Ἀτιμάσαντες καρτεροῖς φρονήμασιν,
Ὤοντ᾽ ἀμοχθὶ πρὸς βίαν τε δεσπόσειν.
Ἐμοὶ δὲ μήτηρ οὐχ ἅπαξ μόνον Θέμις,
Καὶ Γαῖα, πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ μία,
Τὸ μέλλον ᾗ κραίνοιτο προὐτεθεσπίκει, 210
Ὡς οὐ κατ᾽ ἰσχὺν, οὐδὲ πρὸς τὸ καρτερὸν
Χρείη, δόλῳ δὲ τοὺς ὑπερσχόντας κρατεῖν.

Lacrymis, quum conspexi corpus tuum
Exiccari ad petras
Hisce adamantinis corruptelis.
Nam noui gubernatores obtinent Olympum,
Et ordinationibus nouis Iupiter iniquè imperat:
Quæ prius magna fiebant, nunc euertit.

Pro. *Si me subter terram & in aulam Plutonis*
Defunctos recipientis, in immensum
Tartarum demisisset, vinculis indissolubilibus
Inclementer detrusum, vt neque deus
Neque quis alius hisce gaudens insultaret:
Nunc verò miser factus spectaculum conspicuum,
Sustineo inimicis meis grata.

Cho. *Quis est ita duri cordis*
Deorum, cui hæc sint iucunda?
Quis non compatitur malis
Tuis, excepto Ioue? qui perpetuò ex indignatione
Recepto animo inflexibili,
Domat genus cælicolarum,
Neque prius desinet quàm satiarit cor,
Aut quis arte quadam occuparit imperium hoc obtentu difficile.

Pro. *Profectò me adhuc, in quamlibet validis*
Hisce compedibus indignè constricto,
Opus habebit rex deorum,
Ad indicandum consilium nouum quo
Sceptro & honore spoliabitur.
Nec tum me blandis persuasionis
Alloquutionibus demulcebit: & rigidis
Minis nunquam ego perpulsus, id
Indicabo priusquam ex saeuis
Vinculis me laxarit, & mihi pœnas luere
Huius ignominiæ voluerit.

Cho. *Tu quidem es confidens & acerbis*
Calamitatibus nihil laxas,
Sed nimis liberè loqueris:
Ideo meum animum penitus timor perculsit.
Nam timeo sorti tuæ,
Quò tandem appulsum oportet te istarum calamitatum
Cernere euentum: nam incomprehensibiles
Animi affectiones & cor implacabile habet filius Saturni.

Pro. *Scio esse asperum & apud se*
Iustum, Iouem: sed tamen arbitror
Tum quando hoc modo fractus fuerit, mitem fore:
Et sedata ista rigida indignatione,
In concordiam & amicitiam mecum
Tandem cupido cupidum deuenturum.

Cho. *Detege & enarra nobis omnem narrationem,*
Quale ob delictum Iupiter te captum
Ita ignominiosè & acerbè affligat:
Edissere nobis, si nihil offenderis ista narratione.

Pro *Triste est quidem mihi narrare ista:*
Sed etiam triste est tacere, ita vbique res meæ sunt afflictæ.
Vbi primum dij cœperant commoueri ad iram,
Et seditio inter ipsos excitabatur,
In qua alij volebant Saturnum deturbare solio,
Vt scilicet Iupiter imperaret: alij contrà
Annitebantur ne Iupiter vnquam dijs præesset:
Ibi ego meis optimis consiliis permouere
Titanas Cæli & Terræ filios
Non potui: sed illi benignis meis rationibus
Spretis, ex suis vehementibus spiritibus,
Putabant, sine negotio, per vim se obtenturos dominatum.
Sed mihi mater Themis non semel tantum,
Et Terra multarum appellationum vna forma,
Vt res euentura esset prædixerat:
Non per vim neque cum potentia resistendum
Posse, quàm arte vincendo superiores.

Talia me tum commemorantem,
Non dignabantur prorsus vel aspicere.
Ideo mihi tum omnium consultissimum
Videbatur esse, vt assumpta matre,
Sponte cupienti Iouis adessem.
Atque ita meis consiliis, tartari ater
Hiatus occultat Saturnum antiquum,
Vnà cum adiutoribus. Talibus a me
Beneficiis affectus iste deorum tyrannus,
Retribuit mihi istas tam graues pœnas.
NAM inest fere quodammodo tyrannidi iste
Morbus, vt non fidem habeant amicis.
Cæterùm quod interrogatis qua de causa
Me affligat, hoc iam exponam:
Vbi primum in paternum solium
Conscendit, statim diis distribuit præmia
Alia aliis, & ita variè stabiliebat
Regnum: hominum autem calamitosorum rationem
Habuit nullam: sed deleto isto genere
Vniuerso, volebat aliud nouum producere.
Atque his præter me resistebat nemo.
Ego solus ab ista audacia liberaui homines
Ne extincti ad inferos descenderent.
Hinc istis calamitatibus premor,
Tristibus quidem toleratu, & visu miserabilibus.
Et homines miseratus, hoc assequi
Non sum dignus habitus, sed crudeliter
Ita compactus sum Iouis spectaculum hoc ignominiosum.
Ferreo animo & ex petris effectus fuerit

Cho. *Qui Promethea non condoleat istis tuis*
Ærumnis. ego quidem neque aspicere
Cupiui: & postquam aspexi, dolorem sensi in corde.

Amicis quidem sum ego miserabilis aspectu.

Pro. *Nunquid etiam vltra hæc es progressus?*

Cho. *Liberaui homines vt ne viderent mortem.*

Pro. *Quo inuento huius morbi remedio?*

Cho. *Spes cæcas in animos ipsorum inseui.*

Pro. *Magnum hoc commodum præbuisti hominibus.*

Cho. *Adhæc ego ipsis ignem exhibui.*

Pro. *Nunc ergo ignem flammeum habent mortales?*

Cho. *Ex quo quidem multas excogitabunt artes.*

Pro. *Tales ob culpas te Iupiter*

Cho. *Affligit, nec de afflictione laxat?*
Neque est huius conflictus tibi propositus terminus?
Non alia vlla meta, quàm quando ipsi videbitur.

Pro. *Sed quomodo videbitur? quæ est spes? non cernis te*

Cho. *Deliquisse: quomodo autem deliqueris, neque mihi dicere*
Est iucundum, & tibi triste. Ideo ista
Omittamus: certaminum verò quæras liberationē quandam
BRONVS est, qui extra mala pedem

Pre. *Habet, ad monendum & instruendum malè*
Habentes. ego verò sciebam hæc omnia.
Sponte deliqui, non inficiabor.
Sed opitulando hominibus, ipse nactus sum mala.
Non tamen putabam me pœnis talibus
Astrictum iri ad petras eduas,
Admotum ad rupem hanc desertam & solitariam.
Sed mihi hæc præsentia mala non defleatis:
Verùm descendentes in terram, sortem aduentantem
Percipite, vt ad finem negotium totum cognoscatis.
Obsequimini mihi, obsequimini, opitulamini
Iam periclitanti: NAM ita vagabunda
Calamitas aliàs ad alium appropinquat.
Non ad inuitas dixisti

Cho. *Hoc Promethea.*
Ideo nunc pede facili mobilem
Locum deserens, & aerem

Τοιαῦτ' ἐμοῦ λέγοντος ἐξηγουμένου,
οὐκ ἠξίωσαν οὐδὲ προσβλέψαι τὸ πᾶν.
Κράτιστα δή μοι τῶν παρεστώτων τότε — 215
Ἐφαίνετ' εἶναι, προσλαβόντι μητέρα,
Ἑκόνθ' ἑκόντι Ζηνὶ συμπαραστατεῖν.
Βουλαῖς δ' ἐμαῖς ταρτάρου μελαμβαθὴς
Κευθμὼν καλύπτει τὸν παλαιγενῆ Κρόνον
Αὐτοῖσι συμμάχοισι. τοιάδ' ἐξ ἐμοῦ — 220
Ὁ τῶν θεῶν τύραννος ὠφελημένος,
Κακαῖσι ποιναῖς ταῖσδέ μ' ἐξημείψατο.
Ἔνεστι γάρ πως τοῦτο τῇ τυραννίδι
Νόσημα, τοῖς φίλοισι μὴ πεποιθέναι.
Ὃ δ' οὖν ἐρωτᾶτ' αἰτίαν καθ' ἥντινα — 225
Αἰκίζεταί με, τοῦτο δὴ σαφηνιῶ.
Ὅπως τάχιστα τὸν πατρῷον ἐς θρόνον
Καθέζετ', εὐθὺς δαίμοσιν νέμει γέρα
Ἄλλοισιν ἄλλα, καὶ διεστοιχίζετο
Ἀρχήν· βροτῶν δὲ τῶν ταλαιπώρων λόγον — 230
Οὐκ ἔσχεν οὐδέν', ἀλλ' ἀϊστώσας γένος
Τὸ πᾶν, ἔχρηζεν ἄλλο φιτῦσαι νέον.
Καὶ τοῖσιν οὐδεὶς ἀντέβαινε πλὴν ἐμοῦ.
Ἐγὼ δ' ἐτόλμησ'· ἐξελυσάμην βροτοὺς
Τοῦ μὴ διαρραισθέντας εἰς ᾅδου μολεῖν. — 235
Τῷ τοι τοιαῖσδε πημοναῖσι κάμπτομαι,
Πάσχειν μὲν ἀλγειναῖσιν, οἰκτραῖσιν δ' ἰδεῖν.
Θνητοὺς δ' ἐν οἴκτῳ προθέμενος, τούτου τυχεῖν
Οὐκ ἠξιώθην αὐτός, ἀλλ' ἀνηλεῶς
Ὧδ' ἐρρύθμισμαι, Ζηνὶ δυσκλεὴς θέα. — 240

χο. Σιδηρόφρων τε κἀκ πέτρας εἰργασμένος
Ὅστις, Προμηθεῦ, σοῖσιν οὐ ξυνασχαλᾷ
Μόχθοις· ἐγὼ γὰρ οὔτ' ἂν εἰσιδεῖν τάδε
Ἔχρηζον, εἰσιδοῦσά τ' ἠλγύνθην κέαρ.

πρ. Καὶ μὴν φίλοις ἐλεινὸς εἰσορᾶν ἐγώ. — 245

χο. Μή πού τι προὔβης τῶνδε καὶ περαιτέρω;

πρ. Θνητούς γ' ἔπαυσα μὴ προδέρκεσθαι μόρον.

χο. Τὸ ποῖον εὑρὼν τῆσδε φάρμακον νόσου;

πρ. Τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατῴκισα.

χο. Μέγ' ὠφέλημα τοῦτ' ἐδωρήσω βροτοῖς. — 250

πρ. Πρὸς τοῖσδε μέντοι πῦρ ἐγώ σφιν ὤπασα.

χο. Καὶ νῦν φλογωπὸν πῦρ ἔχουσ' ἐφήμεροι;

πρ. Ἀφ' οὗ γε πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας.

χο. Τοιοῖσδε δή σε Ζεὺς ἐπ' αἰτιάμασιν
Αἰκίζεταί τε κοὐδαμῆ χαλᾷ κακῶν; — 255
Οὐδ' ἔστιν ἄθλου τέρμα σοι προκείμενον;

πρ. Οὐκ ἄλλο γ' οὐδέν, πλὴν ὅταν κείνῳ δοκῇ.

χο. Δοκεῖ δὲ πῶς; τίς ἐλπίς; οὐχ ὁρᾷς ὅτι
Ἥμαρτες; ὡς δ' ἥμαρτες, οὔτ' ἐμοὶ λέγειν
Καθ' ἡδονήν, σοί τ' ἄλγος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν — 260
Μεθῶμεν, ἄθλου δ' ἔκλυσιν ζήτει τινά.

πρ. Ἐλαφρὸν ὅστις πημάτων ἔξω πόδα
Ἔχει, παραινεῖν νουθετεῖν τε τὸν κακῶς
Πράσσοντ'. ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἅπαντ' ἠπιστάμην.
Ἑκὼν ἑκὼν ἥμαρτον, οὐκ ἀρνήσομαι. — 265
Θνητοῖς δ' ἀρήγων, αὐτὸς ηὑρόμην πόνους.
Οὐ μήν τι ποιναῖς γ' ᾠόμην τοίαισί με
Κατισχνανεῖσθαι πρὸς πέτραις πεδαρσίοις,
Τυχόντ' ἐρήμου τοῦδ' ἀγείτονος πάγου.
Καί μοι τὰ μὲν παρόντα μὴ δύρεσθ' ἄχη, — 270
Πέδοι δὲ βᾶσαι τὰς προσερπούσας τύχας
Ἀκούσαθ', ὡς μάθητε διὰ τέλους τὸ πᾶν.
Πίθεσθέ μοι, πίθεσθε, συμπονήσατε
Τῷ νῦν μογοῦντι. ταὐτά τοι πλανωμένη
Πρὸς ἄλλοτ' ἄλλον πημονὴ προσιζάνει. — 275

χο. Οὐκ ἀκούσαις ἐπεθώυξας
Τοῦτο, Προμηθεῦ.
Καὶ νῦν ἐλαφρῷ ποδὶ κραιπνόσυτον
Θᾶκον προλιποῦσ', αἰθέρα θ' ἁγνὸν

Πόρα

Πόρον οἰωνῶν, ὀκριοέσσῃ 380
Χθονὶ τῇδε πελῶ. τοὺς σοὺς δὲ πόνους
Χρῄζω διὰ παντὸς ἀκοῦσαι.

ὠκ. Ἥκω δολιχῆς τέρμα κελεύθου
Διαμειψάμενος πρὸς σὲ Προμηθεῦ,
Τὸν πτερυγωκῆ τόνδ' οἰωνὸν 285
Γνώμῃ στομίων ἄτερ εὐθύνων·
Ταῖς σαῖς δὲ τύχαις, ἴσθι, ξυναλγῶ.
Τό, τε γάρ με, δοκῶ, ξυγγενὲς οὕτως
Ἐσαναγκάζει· χωρίς τε γένους,
Οὐκ ἔστιν ὅτῳ μείζονα μοῖραν 290
Νείμαιμ' ἢ σοί.
Γνώσῃ δὲ τάδ' ὡς ἔτυμ', οὐδὲ μάτην
Χαριτογλωσσεῖν ἔνι μοι. φέρε γὰρ
Σήμαιν' ὅ,τι χρή σοι συμπράσσειν·
Οὐ γάρ ποτ' ἐρεῖς ὡς Ὠκεανοῦ 295
Φίλος ἐστὶ βεβαιότερός σοι.

πρ. Ἔα, τί χρῆμα; καὶ σὺ δὴ πόνων ἐμῶν
Ἥκεις ἐπόπτης; πῶς ἐτόλμησας, λιπὼν
Ἐπώνυμόν τε ῥεῦμα καὶ πετρηρεφῆ
Αὐτόκτιτ' ἄντρα, τὴν σιδηρομήτορα 300
Ἐλθεῖν ἐς αἶαν; ἦ θεωρήσων τύχας
Ἐμὰς ἀφῖξαι, καὶ ξυνασχαλῶν κακοῖς;
Δέρκου θέαμα, τόνδε τὸν Διὸς φίλον,
Τὸν συγκαταστήσαντα τὴν τυραννίδα,
Οἵαις ὑπ' αὐτοῦ πημοναῖσι κάμπτομαι. 305

ὠκ. Ὁρῶ Προμηθεῦ, καὶ παραινέσαι γέ σοι
Θέλω τὰ λῷστα, καίπερ ὄντι ποικίλῳ.
Γίγνωσκε σαυτόν, καὶ μεθάρμοσαι τρόπους
Νέους. νέος γὰρ καὶ τύραννος ἐν θεοῖς.
Εἰ δ' ὧδε τραχεῖς καὶ τεθηγμένους λόγους 310
Ῥίψεις, τάχ' ἄν σου καὶ μακρὰν ἀνωτέρω
Θακῶν κλύοι Ζεύς, ὥστε σοι τὸν νῦν χόλον
Παρόντα μόχθων παιδιὰν εἶναι δοκεῖν.
Ἀλλ' ὦ ταλαίπωρ', ἃς ἔχεις ὀργὰς ἄφες,
Ζήτει δὲ τῶνδε πημάτων ἀπαλλαγάς. 315
Ἀρχαῖ' ἴσως σοι φαίνομαι λέγειν τάδε·
Τοιαῦτα μέντοι τῆς ἄγαν ὑψηγόρου
Γλώσσης, Προμηθεῦ, τἀπίχειρα γίγνεται.
Σὺ δ' οὐδέπω ταπεινός, οὐδ' εἴκεις κακοῖς,
Πρὸς τοῖς παροῦσι δ' ἄλλα προσβαλεῖν θέλεις. 320
Οὔκουν, ἔμοιγε χρώμενος διδασκάλῳ,
Πρὸς κέντρα κῶλον ἐκτενεῖς, ὁρῶν ὅτι
Τραχὺς μόναρχος οὐδ' ὑπεύθυνος κρατεῖ.
Καὶ νῦν ἐγὼ μὲν εἶμι, καὶ πειράσομαι,
Ἐὰν δύνωμαι, τῶνδέ σ' ἐκλῦσαι πόνων. 325
Σὺ δ' ἡσύχαζε, μηδ' ἄγαν λαβροστόμει.
Ἦ οὐκ οἶσθ' ἀκριβῶς, ὢν περισσόφρων, ὅτι
Γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται;

πρ. Ζηλῶ σ' ὁθούνεκ' ἐκτὸς αἰτίας κυρεῖς,
Πάντων μετασχὼν καὶ τετολμηκὼς ἐμοί. 330
Καὶ νῦν ἔασον, μηδέ σοι μελησάτω.
Πάντως γὰρ οὐ πείσεις νιν. οὐ γὰρ εὐπιθής.
Πάπταινε δ' αὐτὸς μή τι πημανθῇς ὁδῷ.

ὠκ. Πολλῷ γ' ἀμείνων τοὺς πέλας φρενοῦν ἔφυς
Ἢ σαυτόν· ἔργῳ κοὐ λόγῳ τεκμαίρομαι. 335
Ὁρμώμενον δὲ μηδαμῶς ἀντισπάσῃς.
Αὐχῶ γὰρ αὐχῶ, τήνδε δωρεὰν ἐμοὶ
Δώσειν Δί', ὥστε τῶνδέ σ' ἐκλῦσαι πόνων.

πρ. Τὰ μέν σ' ἐπαινῶ, κοὐδαμῇ λήξω ποτέ·
Προθυμίας γὰρ οὐδὲν ἐλλείπεις. ἀτὰρ 340
Μηδὲν πόνει· μάτην γάρ, οὐδὲν ὠφελῶν
Ἐμοὶ πονήσεις, εἴ τι καὶ πονεῖν θέλεις.
Ἀλλ' ἡσύχαζε, σαυτὸν ἐκποδὼν ἔχων.
Ἐγὼ γὰρ οὐκ, εἰ δυστυχῶ, τοῦδ' εἵνεκα
Θέλοιμ' ἂν ὡς πλείστοισι πημονὰς τυχεῖν. 345

ὠκ. Οὐ δῆτ', ἐπεί με καὶ κασιγνήτου τύχαι
Τείρουσ' Ἄτλαντος, ὃς πρὸς ἑσπέρους τόπους

Purum transitum volucrum, ad asperam
Hanc terram accedo, quia tuos labores
Cupio omnes cognoscere.

Ocea. *Venio longi itineris spatium*
Emensus, Prometheu ad te,
Hanc alitem velocem
Imperio sine frenis gubernando:
Cæterùm scias me compati sorti tuæ.
Nam & cognatio, quod tibi persuadeas, me ad hoc
Impellit. & præter cognationem,
Non est cui ego potiores partes
Attribuerim quàm tibi.
Atque experieris hæc vera esse, neque temere
Me posse lingua blandiri. Ideo age
Indica in quo tibi sit succurrendum.
Nunquam dices Oceano

Pro. *Tibi firmiorem esse amicum.*
Heu quid est hoc rei? & tu ærumnarum mearum
Inspector venis? quomodo sustinuisti deserto
Cognomine fluxu, & petrosis
Natura sua antris, in hanc ferri productricem
Venire terram? nunquid spectatum fortunam
Meam aduenisti, & ut condoleres malis?
Aspice spectaculum: illum Iouis amicum
Qui unà constituit regnum eius,
Quibus ab ipso cladibus flector.

Ocea. *Aspicio Prometheu, & quidem subiicere tibi*
Volo optima utcunque ipse sapias.
Cognosce teipsum, & transforma in mores
Nouos: quia nouus est gubernator inter deos.
Sin ita aspera & aculeata verba
Proieceris, forsan te etiam longè altius
Sedens Iupiter audierit, ut tibi indignatio
Præsens malorum videatur esse iocus.
Proinde ô ærumnose, quos alis impetus, dimitte,
Et quære istorum malorum liberationem.
Hæc forsan delira videor tibi dicere:
Talia tamen nimis elatæ
Linguæ, Prometheu, solent esse præmia.
Sed tu nunquam es humilis, neque cedis malis:
Sed ad præsentia adsciscere alia cupis.
Verùm me quidem consultore usus, non
Contra stimulos membra protendes, quum cernas
Monarcham asperum, & pro suo iure præesse.
Proinde ego iam ibo, & annitar
An possim te liberare hisce malis,
Tu tantùm tace, neque nimis liberè loquaris.
An non accuratè scis, quum sis valde sapiens,
Linguæ temerariæ accidere damnum?

Pro. *Gratulor tibi quia es extra culpam,*
Qui unà mecum suscepisti & ausus es omnia.
Ideo nunc desine, neque sit tibi cura.
Omnino enim non persuadebis ei, quia non est flexibilis.
Sed vide ne quid tibi accidat mali ex isto itinere.

Ocea. *Longè melior es ad instruendos alios consilio,*
Quàm te: quod ex facto non ex sermone coniicio.
Sed tu me gestientem nullo modo retrahe.
Aio, enim, aio hanc gratiam mihi
Iouem daturum ut te ex hisce malis liberet.

Pro. *Ex parte quidem te probo, nec unquam desinam probare:*
Nam in promptitudine nihil omittis. sed
Nihil coneris: quia frustra, nihil opitulando
Mihi, fatigaberis: tametsi etiam cupias fatigari.
Proinde quiesce, & te hinc amoue:
Neque enim quia ego affligor, ideo
Velim quamplurimis mala accidere.

Ocea. *Non sanè: quia me etiam res aduersæ fratris*
Atlantis affligunt, qui in locis ad occidentem

Stat, cæli & terræ columnam,
Onus non leue humeris sustinens.
Et terrigenam illum incolam Ciliciæ
Antrorum, conspectus miseratus sum, monstrum bellicum,
Centiceps illum vi subiugantem (alios)
Martium Typhona, qui omnibus rebellauit diis,
Horrendis buccis cædem eructans:
Ex oculis autem terribile quasi fulgur emittebat,
Tanquam Iouis imperium vi expugnaturus.
Sed in ipsum irruit Iouis vigilans telum,
Fulmen præceps efflans flammam,
Quod ipsum deturbauit de grandisonis
Minitationibus, nam in præcordia ictus,
Deiectus & per tonitru fractus est viribus.
Hinc nunc inutile & protensum corpus
Iacet iuxta angustias maritimas,
Sub radicibus Ætnæis ignescens.
In verticibus autem summis fabricat sedens
Vulcanus, unde quondam erumpent
Fluuij ignis, sæuis maxillis absumentis,
Ampla iugera feracis Siciliæ.
Talem Typhon ebulliet indignationem
Feruentibus eructationibus procella flammea & perennis,
Vtcumque fulmine Iouis concrematus.
Tu verò non es imperitus, neque me monitore
Eges: serua te ipse quocunque scis modo.
Ego autem hanc præsentem fortunam exantlabo,
Donec Iouis vehementia ab indignatione desinat.

Ocea. NVNQVID *Prometheu nosti,*
Iracundiæ commotæ mederi orationem?

Pro. SIQVIS *in tempore molliat animum,*
Et non gliscentem impetum vi reprimat.

Ocea. *At in conando & strenuè tentando quod*
Cernas inesse damnum, indices mihi.

Pro. *Laborem superuacuum & stultam simplicitatem.*

Ocea. *Sine me isto morbo laborare, quia*
Vtilissimum est, rectè sapientem non videri sapere.

Pro. *Hoc delictum videbitur meum esse.*

Ocea. *Tua hæc oratio me planè remittit domum.*

Pro. *Ne te quidem ista commiseratio in odium conijciat.*

Ocea. *Num eius qui nuper consequutus est merum imperium?*

Pro. *Huius caue ne animus offendatur.*

Ocea. *Tua Prometheu mihi pœna est magistra.*

Pro. *Perge, propera, retine hanc mentem.*

Ocea. *Parato mihi renuntiasti hæc verba*
Nam viam aeris amplam attingit alis
Quadrupes ales, & cupidè
In stabulis proprijs inclinauerit genua.

Cho. *Deploro te propter fortunam exitialem,*
Et lacrymosum ab oculis
Mobilibus destillans fluxum, genas
Humidis fontibus irrigaui nam immensa
Hæc Iupiter proprijs legibus administrans,
Insolentem ostentat prioribus diis
Potentiam: iámque lugubriter tota
Regio insonuit, magnificam &
Antiquam deflens tuam & fratrum
Dignitatem & quotquot proprium
Sacræ Asiæ incolunt solum,
Tuis lacrymabilibus malis
Condolent homines:
Et terræ Colchicis incolæ virgines
In pugnis intrepidæ & cœtus Scythiæ.
Qui extremum terræ tractum circa Mæotidem
Paludem occupant: & Arabiæ Martia gens,
Quique editam ciuitatem prope Caucasum
Incolunt, exercitus bellicosus,
Acutis hastis fremens.

Ἕστηκε, κίον' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς
Ὤμοις ἐρείδων, ἄχθος οὐκ εὐάγκαλον.
Τὸν γηγενῆ τε Κιλικίων οἰκήτορα 350
Ἄντρων ἰδὼν ᾤκτειρα, δάϊον τέρας,
Ἑκατοντακάρηνον πρὸς βίαν χειρούμενον
Τυφῶνα θοῦρον, πᾶσι δ' ὃς ἀντέστη θεοῖς,
Σμερδναῖσι γαμφηλαῖσι συρίζων φόνον·
Ἐξ ὀμμάτων δ' ἤστραπτε γοργωπὸν σέλας, 355
Ὡς τὴν Διὸς τυραννίδ' ἐκπέρσων βίᾳ·
Ἀλλ' ἦλθεν αὐτῷ Ζηνὸς ἄγρυπνον βέλος,
Καταιβάτης κεραυνὸς ἐκπνέων φλόγα,
Ὃς αὐτὸν ἐξέπληξε τῶν ὑψηγόρων
Κομπασμάτων· φρένας γὰρ εἰς αὐτὰς τυπεὶς 360
Ἐφεψαλώθη κἀξεβροντήθη σθένος.
Καὶ νῦν ἀχρεῖον καὶ παράορον δέμας
Κεῖται στενωποῦ πλησίον θαλασσίου
Ἰπούμενος ῥίζαισιν Αἰτναίαις ὕπο.
Κορυφαῖς δ' ἐν ἄκραις ἥμενος μυδροκτυπεῖ 365
Ἥφαιστος, ἔνθεν ἐκραγήσονταί ποτε
Ποταμοὶ πυρὸς δάπτοντες ἀγρίαις γνάθοις
Τῆς καλλικάρπου Σικελίας λευροὺς γύας.
Τοιόνδε Τυφὼς ἐξαναζέσει χόλον
Θερμοῖς ἀπλήστου βέλεσι πυρπνόου ζάλης, 370
Καίπερ κεραυνῷ Ζηνὸς ἠνθρακωμένος.

πρ. Σὺ δ' οὐκ ἄπειρος, οὐδ' ἐμοῦ διδασκάλου
Χρῄζεις· σεαυτὸν σῶζ' ὅπως ἐπίστασαι·
Ἐγὼ δὲ τὴν παροῦσαν ἀντλήσω τύχην,
Ἔστ' ἂν Διὸς φρόνημα λωφήσῃ χόλου. 375

ὠκ. Οὔκουν Προμηθεῦ τοῦτο γινώσκεις, ὅτι
Ὀργῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι;

πρ. Ἐάν τις ἐν καιρῷ γε μαλθάσσῃ κέαρ,
Καὶ μὴ σφριγῶντα θυμὸν ἰσχναίνῃ βίᾳ.

ὠκ. Ἐν τῷ προθυμεῖσθαι δὲ καὶ τολμᾶν τίνα 380
Ὁρᾷς ἐνοῦσαν ζημίαν; δίδασκέ με.

πρ. Μόχθον περισσὸν κουφόνουν τ' εὐηθίαν.

ὠκ. Ἔα με τῇδε τῇ νόσῳ νοσεῖν, ἐπεὶ
Κέρδιστον εὖ φρονοῦντα μὴ δοκεῖν φρονεῖν.

πρ. Ἐμὸν δοκήσει τἀμπλάκημ' εἶναι τόδε. 385

ὠκ. Σαφῶς μ' ἐς οἶκον σὸς λόγος στέλλει πάλιν.

πρ. Μὴ γάρ σε θρῆνος οὑμὸς εἰς ἔχθραν βάλῃ.

ὠκ. Ἦ τῷ νέον θακοῦντι παγκρατεῖς ἕδρας;

πρ. Τούτου φυλάσσου μή ποτ' ἀχθεσθῇ κέαρ.

ὠκ. Ἡ σή, Προμηθεῦ, συμφορὰ διδάσκαλος. 390

πρ. Στέλλου, κομίζου, σῶζε τὸν παρόντα νοῦν.

ὠκ. Ὁρμωμένῳ μοι τόνδ' ἐθώϋξας λόγον.
Λευρὸν γὰρ οἶμον αἰθέρος ψαίρει πτεροῖς
Τετρασκελὴς οἰωνός· ἄσμενος δέ τἂν
Σταθμοῖς ἐν οἰκείοισι κάμψειεν γόνυ. 395

χο. Στένω σε τᾶς οὐλομένας τύχας Προμηθεῦ,
Δακρυσίστακτον δ' ἀπ' ὄσσων
Ῥαδινὸν λειβομένα ῥέος, παρειὰν
Νοτίοις ἔτεγξα παγαῖς. ἀμέγαρτα γὰρ
Τάδε Ζεὺς ἰδίοις νόμοις κρατύνων, 400
Ὑπερήφανον τοῖς πάρος θεοῖς δείκνυσιν
Αἰχμάν· πρόπασα δ' ἤδη στονόεν
Λέλακε χώρα, μεγαλοσχήμονά τ' ἀρ-
χαιοπρεπῆ στένουσι τὴν σὴν ξυνο-
μαιμόνων τε τιμάν, ὁπόσοι τ' ἔποικον 405
Ἁγνᾶς Ἀσίας ἕδος νέμονται,
Μεγαλοστόνοισι σοῖς πήμασι
Συγκάμνουσι θνητοί·
Κολχίδος τε γᾶς ἔνοικοι παρθένοι,
Μάχας ἄτρεστοι, καὶ Σκύθης ὅμιλος, 410
Οἳ γᾶς ἔσχατον τόπον ἀμφὶ Μαιῶτιν
Ἔχουσι λίμναν, Ἀραβίας τ' ἄρειον ἄνθος,
Ὑψίκρημνον θ' οἳ πόλισμα Καυκάσου
Πέλας νέμονται, δάϊος στρατός,
Ὀξυπρώροισι βρέμων ἐν αἰχμαῖς. 415

Μέ-

Μόνον δὲ πρόσθεν ἄλλον ἐν πόνοις
Δαμέντ' ἀκαμαντοδέτοις
Τιτᾶνα λύμαις εἰσιδόμαν θεὸν
Ἄτλανθ', ὃς αἰὲν ὑπέροχον σθένος
Κραταιὸν οὐράνιόν τε πόλον 420
Νώτοις ὑποστενάζει. βοᾷ δὲ πόντιος κλύδων
Ξυμπίτνων, στένει βυθὸς,
Κελαινὸς δ' Ἄϊδος ὑποβρέμει μυχὸς
Γᾶς, παγαί θ' ἁγνορύτων ποταμῶν
Στένουσιν ἄλγος οἰκτρόν. 425
πρ. Μή τοι χλιδῇ δοκεῖτε μηδ' αὐθαδίᾳ
Σιγᾶν με, συννοίᾳ δὲ δάπτομαι κέαρ,
Ὁρῶν ἐμαυτὸν ὧδε προυσελούμενον.
Καίτοι θεοῖσι τοῖς νέοις τούτοις γέρα
Τίς ἄλλος ἢ 'γὼ παντελῶς διώρισεν; 430
Ἀλλ' αὐτὰ σιγῶ· καὶ γὰρ εἰδυίαισιν ἂν
Ὑμῖν λέγοιμι· τἀν βροτοῖς δὲ πήματα
Ἀκούσαθ', ὥς σφας νηπίους ὄντας τὸ πρὶν
Ἐννοῦς ἔθηκα, καὶ φρενῶν ἐπηβόλους.
(Λέξω δὲ, μέμψιν οὔτιν' ἀνθρώποις ἔχων, 435
Ἀλλ' ὧν δέδωκ' εὔνοιαν ἐξηγούμενος)
Οἳ πρῶτα μὲν βλέποντες ἔβλεπον μάτην,
Κλύοντες οὐκ ἤκουον· ἀλλ' ὀνειράτων
Ἀλίγκιοι μορφαῖσι τὸν μακρὸν χρόνον
Ἔφυρον εἰκῆ πάντα, κοὔτε πλινθυφεῖς 440
Δόμους προσείλους ᾖσαν, οὐ ξυλουργίαν·
Κατώρυχες δ' ἔναιον, ὥστ' ἀήσυροι
Μύρμηκες, ἄντρων ἐν μυχοῖς ἀνηλίοις.
Ἦν δ' οὐδὲν αὐτοῖς οὔτε χείματος τέκμαρ,
Οὔτ' ἀνθεμώδους ἦρος, οὔτε καρπίμου 445
Θέρους βέβαιον· ἀλλ' ἄτερ γνώμης τὸ πᾶν
Ἔπρασσον, ἔστε δή σφιν ἀντολὰς ἐγὼ
Ἄστρων ἔδειξα, τάς τε δυσκρίτους δύσεις.
Καὶ μὴν ἀριθμὸν ἔξοχον σοφισμάτων
Ἐξηῦρον αὐτοῖς, γραμμάτων τε συνθέσεις, 450
Μνήμην θ' ἁπάντων μουσομήτορ' ἐργάνην.
Κἄζευξα πρῶτος ἐν ζυγοῖσι κνώδαλα
Ζεύγλαισι δουλεύοντα, σώμασίν θ', ὅπως
Θνητοῖς μεγίστων διάδοχοι μοχθημάτων
Γένοινθ' ὑφ' ἅρματ' ἤγαγον φιληνίους 455
Ἵππους, ἄγαλμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς.
Θαλασσόπλαγκτα δ' οὔτις ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ
Λινόπτερ' ηὗρε ναυτίλων ὀχήματα.
Τοιαῦτα μηχανήματ' ἐξευρὼν τάλας
Βροτοῖσιν, αὐτὸς οὐκ ἔχω σόφισμ' ὅτῳ 460
Τῆς νῦν παρούσης πημονῆς ἀπαλλαγῶ.
χο. Πέπονθας αἰκὲς πῆμ', ἀποσφαλεὶς φρενῶν
Πλανᾷ. κακὸς δ' ἰατρὸς ὥς τις ἐς νόσον
Πεσὼν ἀθυμεῖς, καὶ σεαυτὸν οὐκ ἔχεις
Εὑρεῖν ὁποίοις φαρμάκοις ἰάσιμος. 465
πρ. Τὰ λοιπά μου κλύουσα θαυμάσει πλέον,
Οἵας τέχνας τε καὶ πόρους ἐμησάμην.
Τὸ μὲν μέγιστον, εἴ τις ἐς νόσον πέσοι,
Οὐκ ἦν ἀλέξημ' οὐδὲν, οὐδὲ βρώσιμον,
Οὐ χριστὸν, οὐδὲ πιστὸν, ἀλλὰ φαρμάκων 470
Χρείᾳ κατεσκέλλοντο, πρίν γ' ἐγώ σφισιν
Ἔδειξα κράσεις ἠπίων ἀκεσμάτων,
Αἷς τὰς ἁπάσας ἐξαμύνονται νόσους.
Τρόπους δὲ πολλοὺς μαντικῆς ἐστοίχισα,
Κἄκρινα πρῶτος ἐξ ὀνειράτων ἃ χρὴ 475
Ὕπαρ γενέσθαι, κληδόνας τε δυσκρίτους
Ἐγνώρισ' αὐτοῖς, ἐνοδίους τε συμβόλους,
Γαμψωνύχων τε πτῆσιν οἰωνῶν σκεθρῶς
Διώρισ', οἵτινές τε δεξιοὶ φύσιν,
Εὐωνύμους τε, καὶ δίαιταν ἥντινα 480
Ἔχουσ' ἕκαστοι, καὶ πρὸς ἀλλήλους τίνες
Ἔχθραι τε καὶ στέργηθρα καὶ συνεδρίαι·
Σπλάγχνων τε λειότητα, καὶ χροιὰν τίνα

Solum quidem ante te alium deorum ob labores
Detentum indissolubilibus
Cladibus vidi Titanem
Atlantem, qui semper immensum robur
Firmum & cœlestem polum
Dorso sustinet: & resonat maris fluctus
Confluens, ingemescit profunditas.
Et ater Plutonis secessus fremit
Subtus terram & fontes fluuiorum sacrorum
Deplorant miserabile malum.
Pro. *Nequaquam existimate insolentia aut pernicacia*
Me tacere: sed cogitatione mordeor animo,
Dum cerno me ita ignominiosè excepi.
Atqui istis nouis diis munera
Quis alius quàm ego per omnia distribuit?
Sed ea taceo: quia illa scientibus
Vobis commemorauerim. Caeterùm hominum mala
Audite, quia ipsos antè rudes,
Effeci cordatos & intelligentia praeditos.
(Nec hoc dicam ad aliquam reprehensionem hominum,
Sed ad declarandum meam beneuolentiā per ea quæ dedi)
Qui primùm quidem videntes, frustra videbant,
Audientes non audiebant: sed somniorum
Formis similes longo illo tempore
Omnia temere comminiscebantur: neque lateritias
Domos soli expositas sciebant, nec lignorum fabricationem:
Sed subterranei habitabant, vt trattrices
Perpetuae formicæ in secessibus antrorum opacis.
Et nullus erat ipsis neque hyemis terminus,
Neque floriferi veris, neque frugiferæ
Æstatis certus: sed sine ratione quidlibet
Agebant, donec ego ipsis ortus
Astrorum monstraui, & occasus notatu difficiles.
Adhæc immensum numerum artium
Ipsis inueni & literarum connexiones,
Et memoriam omnium ingeniosam effectricem.
Primus etiam ad iuga copulaui iumenta
Collis & corporibus seruientia, vt
Hominibus maximorum laborum exequutores
Fierent: ad currus adiunxi frenigeros
Equos, ut splendorem potentis fastus:
Nec ante me vllus alius maris vagabunda
Inuenit lineis alis nautarum vehicula.
Huiusmodi artificia miser ego inueni
Hominibus: ipse non habeo artem qua
Liberer ab hoc nunc præsenti malo.
Cho. *Laboras clade indigna, quia mente destitutus*
Vagaris: Et es malus medicus, qui in morbum
Prolapsus turbaris, nec potes inuenire
Quibus tu remediis sis curabilis.
Pro. *Reliqua audiendo ex me miraberis magis,*
Quales artes & astus excogitarim.
Hoc maximum est: quia si quis incidisset in morbum
Non erat remedium vllum, neque esculentum,
Neque quod inungi aut illini posset, sed remediorum
Inopia exiccabantur, antequam ego eis
Monstraui misturas lenium medicamentorum,
Quibus omnes profligarent morbos.
Ad hæc, modos multos vaticinandi præscripsi,
Et primus constitui quæ ex somniis oporteat
Verè euenire, & oracula obscura.
Occursúsque incidentes explicui ipsis:
Tum auium aduncarum volatum accuratè
Distinxi: (& ostendi) & quæ natura dextra
Et quæ sinistra essent, & qualem diætam
Quæque haberent, & quæ ipsis inuicem odia,
Quæque beneuolentia & concursationes:
Adhæc, viscerum lauitatem, & quo colore

Prædita diis grata essent:
Fellis etiam & iecinoris variam speciem.
Et membra pinguedine cooperienda: & longum
Lumbum comburendo, in artem difficilem
Perduxi homines. & signa ignea
Ante obscura reuelaui.
Atque talia quidem hæc. subtus verò terram
Has hominibus abditas res vtiles,
Æs, ferrum, argentum & aurum, quis
Dixerit se eruisse ante me?
Nullus, sat scio, qui nolet vanè garrire.
Sed pauco sermone omnia simul accipe:
Omnes artes hominibus à Prometheo contigerunt.
Cho. *Ne deinceps homines iuues vltrà quàm conuenit,*
Te verò afflictum negligas: quia ego
Spem habeo bonam te ex hisce vinculis etiamnum
Liberatum, nihilo minus Ioue valiturum.
Pro. *Non hæc ita vt sors efficax*
Perficiat, est fato destinatum sed infinitis cladibus
Et malis incuruatus, ita demum vincula euadam.
Nam ars longè est debilior necessitate.
Cho. *Quis ergo necessitatis gubernator?*
Pro. *Parcæ triplices, & memores Erinnys.*
Cho. *His ergo Iupiter impotentior.*
Pro. *Non sanè ille effugerit sortem fatalem.*
Cho. *Quid est Ioui aliud fatale quàm semper imperare?*
Pro. *Hic tu iam non audieris, ne instes.*
Cho. *Nunquid graue est quod ita abscondis?*
Pro. *Recordamini alius sermonis, hunc minimè*
Tempus est efferre, sed est occultandus
Quam maximè. nam hunc retinendo
Ego effugiam vincula indigna & clades.
Cho. *Minimè Iupiter omnia administrans indat animo meo vim*
Rebellem: neque ego cessarim
Accedere ad deos sacris victimis
Boum mactatorum ad patris Oceani
Fluxum perennem: neque offenderim eum verbis.
Sed mihi hoc immaneat, neque vnquam eliquescat.
Iucundum, longam vitam producere erecta
Spe, animum demulcentem clara
Hilaritate. contrà inhorresco intuendo te,
Qui infinitis malis dilaceraris.
Nam sine reuerentia Iouis propria voluntate colis
Homines immodicè Prometheu, age quàm ingrata
Gratia, quæso dicas quod vsquam auxilium,
Quæ opitulatio hominum. non animaduertisti
Impotentiam imbecillam & inanem,
Cui est cæcum hominum genus implicitum?
Nunquam Iouis ordinationem prætereunt hominum
Consilia. hoc cognoui, tuam miseram intuendo
Sortem Prometheu: sed ad me aduolauit cantio
Discrepans ab illa quam circum lauacra
Et lectum tuum canebam, more nuptiali,
Quando iisdem parentibus prognatam duxisti Hesionem,
Muneribus persuasam, in vxorem coniugij.
Io. *Quæ terra? quod genus? quem dicam me videre*
Istum in vinculis petrosis
Hybernantem? cuius delicti pœnis
Perit? ostende vbi terrarum ærumnosa errem.
Heu heu ah ah.
Rursus me miseram œstrus quispiam pungit,
Idolum Argi terrigenæ. defende ô Terra
Inhorresco illum multioculum pastorem intuendo.
Ille incedit cum fraudulento oculo:
Quem neque defunctum occultat terra.
Sed ab inferis commeans me miseram
Exagitat, & vexat famelicam per maritimam
Arenam: fistula verò cerea

Ἔχοιτ' ἂν ἐν δαίμοσι πρὸς ἡδονὴν,
Χολῆς, λοβοῦ τε ποικίλην εὐμορφίαν, 485
Κνίσῃ τε κῶλα συγκαλυπτὰ καὶ μακρὰν
Ὀσφὺν πυρώσας, δυστέκμαρτον εἰς τέχνην
Ὥδωσα θνητοὺς, καὶ φλογωπὰ σήματα
Ἐξωμμάτωσα, πρόσθεν ὄντ' ἐπάργεμα.
Τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτ'· ἔνερθε δὲ χθονὸς 490
Κεκρυμμέν' ἀνθρώποισιν ὠφελήματα,
Χαλκὸν, σίδηρον, ἄργυρον, χρυσόν τε, τίς
Φήσειεν ἂν πάροιθεν ἐξευρεῖν ἐμοῦ;
Οὐδεὶς, σάφ' οἶδα, μὴ μάτην φλῦσαι θέλων.
Βραχεῖ δὲ μύθῳ πάντα συλλήβδην μάθε, 495
Πᾶσαι τέχναι βροτοῖσιν ἐκ Προμηθέως.
χο. Μὴ νῦν βροτοὺς μὲν ὠφέλει καιροῦ πέρα,
Σαυτοῦ δ' ἀκήδει δυστυχοῦντος· ὡς ἐγὼ
Εὔελπίς εἰμι τῶνδέ σ' ἐκ δεσμῶν ἔτι
Λυθέντα, μηδὲν μεῖον ἰσχύσειν Διός. 500
πρ. Οὐ ταῦτα ταύτῃ μοῖρά πω τελεσφόρος
Κρᾶναι πέπρωται, μυρίαις δὲ πημοναῖς
Δύαις τε καμφθεὶς, ὧδε δεσμὰ φυγγάνω·
Τέχνη δ' ἀνάγκης ἀσθενεστέρα μακρῷ.
χο. Τίς οὖν ἀνάγκης ἐστὶν οἰακοστρόφος; 505
πρ. Μοῖραι τρίμορφοι, μνήμονές τ' Ἐριννύες.
χο. Τούτων ἄρ' ὁ Ζεύς ἐστιν ἀσθενέστερος.
πρ. Οὔκουν ἂν ἐκφύγοι γε τὴν πεπρωμένην.
χο. Τί γὰρ πέπρωται Ζηνὶ, πλὴν ἀεὶ κρατεῖν;
πρ. Τοῦτ' οὐκ ἂν οὖν πύθοιο, μηδὲ λιπάρει. 510
χο. Ἦπού τι σεμνόν ἐστιν ὃ ξυναμπέχεις.
πρ. Ἄλλου λόγου μέμνησθε, τόνδε δ' οὐδαμῶς
Καιρὸς γεγωνεῖν, ἀλλὰ συγκαλυπτέος
Ὅσον μάλιστα. τόνδε γὰρ σώζων ἐγὼ
Δεσμοὺς ἀεικεῖς καὶ δύας ἐκφυγγάνω. 515
χο. Μηδάμ' ὁ πάντα νέμων θεῖτ' ἐμᾷ γνώμᾳ κράτος
Ἀντίπαλον Ζεύς. μηδ' ἐλινύσαιμι
Θεοὺς ὁσίαις θοίναις ποτινισσομένα
Βουφόνοις, παρ' Ὠκεανοῦ πατρὸς
Ἄσβεστον πόρον, μηδ' ἀλίτοιμι λόγοις. 520
Ἀλλά μοι τόδ' ἐμμένοι, καὶ μήποτ' ἐκτακείη.
Ἡδύ τι θαρσαλέαις τὸν μακρὸν τείνειν βίον
Ἐλπίσι φαναῖς θυμὸν ἀλδαίνουσαν
Ἐν εὐφροσύναις. φρίσσω δέ σε δερκομένα
Μυρίοις μόχθοις διακναιόμενον. 525
Ζῆνα γὰρ οὐ τρομέων, ἰδίᾳ γνώμῃ σέβῃ
Θνατοὺς ἄγαν Προμηθεῦ. φέρ' ὅπως ἄχαρις
Χάρις, ὦ φίλος, εἰπέ, ποῦ τίς ἀλκά,
Τίς ἐφαμερίων ἄρηξις. οὐδ' ἐδέρχθης
Ὀλιγοδρανίαν ἄκικυν, ἰσόνειρον, 530
Ἃ τὸ φωτῶν ἀλαὸν γένος ἐμπεποδισμένον;
Οὔποτε τὰν Διὸς ἁρμονίαν θνατῶν παρεξίασι
Βουλαί. ἔμαθον τάδε, σὰς προσιδοῦσ' ὀλοὰς
Τύχας Προμηθεῦ. τὸ διαμφίδιον δέ μοι μέλος
Προσέπτα τόδ', ἐκεῖνό θ' ὅ, τ' ἀμφὶ λουτρὰ 535
Τε καὶ λέχος σὸν ὑμεναίουν ἰότητι γάμων,
Ὅτε τὰν ὁμοπάτριον ἕδνοις ἄγαγες Ἡσιόνην
Πιθὼν δάμαρτα κοινόλεκτρον.
ἰώ. Τίς γῆ; τί γένος; τίνα φῶ λεύσσειν
Τόνδε χαλινοῖς ἐν πετρίνοισι 540
Χειμαζόμενον; τίνος ἀμπλακίας ποινὰς ὀλέκῃ;
Σήμηνον ὅποι γῆς ἡ μογερὰ πεπλάνημαι.
Ἆ ἆ ἒ ἔ.
Χρίει τις αὖ με τάλαιναν οἶστρος,
Εἴδωλον Ἄργου γηγενοῦς. ἄλευ' ἆ δᾶ, 545
Φοβοῦμαι τὸν μυριωπὸν εἰσορῶσα βούταν.
Ὁ δὲ πορεύεται δόλιον ὄμμ' ἔχων,
Ὃν οὐδὲ κατθανόντα γαῖα κεύθει·
Ἀλλά με τὰν τάλαιναν ἐξ ἐνέρων περῶν
Κυνηγετεῖ, πλανᾷ τε νῆστιν ἀνὰ τὰν παραλίαν 550
Ψάμμον· ὑπὸ δὲ κηρόπλαστος ὀτοβεῖ δόναξ

Ἀχέτας ὑπνοδόταν νόμον. ἰὼ ἰὼ ποῖ, ποῖ,
Ποῖ ποῖ ποῖ. πῇ μ' ἄγουσι τηλέπλαγκτοι πλάναι;
Τί ποτέ μ' ὦ Κρόνιε παῖ, τί ποτε,
Τί ποτε ταῖσδ' ἐνέζευξας ἁμαρ- 555
Τοῦσαν, ἐν πημοναῖσιν; ἒ ἔ.
Οἰστρηλάτῳ δὲ δείματι δειλαίαν
Παράκοπον ὧδε τείρεις;
Πυρί φλέξον, ἢ χθονὶ κάλυψον, ἢ
Ποντίοις δάκεσι δὸς βοράν· μηδέ μοι 560
Φθονήσῃς εὐγμάτων ἄναξ.
Ἅδην με πολύπλαγκτοι πλάναι
Γεγυμνάκασιν, οὐδ' ἔχω μαθεῖν ὅπῃ
Πημονὰς ἀλύξω.
χο. Κλύεις προσφθέγματα τᾶς βούκερω παρθένου; 565
πρ. Πῶς δ' οὐ κλύω τῆς οἰστροδινήτου κόρης
Τῆς Ἰναχείας; ἣ Διὸς θάλπει κέαρ
Ἔρωτι, καὶ νῦν τοῖς ὑπερμήκεις δρόμοις
Ἥρᾳ στυγητὸς πρὸς βίαν γυμνάζεται.
ἰώ. Πόθεν ἐμοῦ σὺ πατρὸς ὄνομ' ἀπύεις, 570
Εἰπέ μοι τᾷ μογερᾷ τίς ὤν, τίς ἄρα μ' ὦ τάλας
Τὰν ταλαίπωρον ὧδ' ἔτυμα προσθροεῖς;
Θεόσυτον δὲ νόσον ὠνόμασας,
Ἃ μαραίνει με χρίουσα
Κέντροισι φοιταλέοισιν, ἒ ἔ. 575
Σκιρτημάτων δὲ νήστισιν αἰκίαις
Λαβρόσυτος ἦλθον,
Ἐπικότοισι μήδεσι δαμεῖσα.
Δυσδαιμόνων δὲ τίνες (ἒ ἔ) οἳ ἐγώ, μογοῦσιν;
Ἀλλά μοι τορῶς τέκμηρον 580
Ὅ, τι μ' ἐπαμμένει παθεῖν,
Τί μὴ χρὴ τί φάρμακον νόσου,
Δεῖξον, εἴπερ οἶσθα, θρόει,
Φράζε τᾷ δυσπλάνῳ παρθένῳ.
πρ. Λέξω τορῶς σοι πᾶν ὅ, τι χρῄζεις μαθεῖν, 585
(Οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματ', ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ,
Ὥσπερ δίκαιον πρὸς φίλους οἴγειν στόμα)
Πυρὸς βροτοῖς δοτῆρ' ὁρᾷς Προμηθέα.
ἰώ. Ὦ κοινὸν ὠφέλημα θνητοῖσιν φανείς,
Τλῆμον Προμηθεῦ, τοῦ δίκην πάσχεις τάδε; 590
πρ. Ἄρτι πέπαυμαι τοὺς ἐμοὺς θρηνῶν πόνους.
ἰώ. Οὔκουν παράσχοις ἂν τήνδε δωρεὰν ἐμοί;
πρ. Λέγ' ἥν τιν' αἰτῇ· πᾶν γὰρ ἐκπύθοιό μου.
ἰώ. Σήμηνον ὅστις ἐν φάραγγί σ' ὤχμασε.
πρ. Βούλευμα μὲν τὸ Δῖον, Ἡφαίστου δὲ χείρ. 595
ἰώ. Ποινὰς δὲ ποίων ἀμπλακημάτων τίνεις;
πρ. Τοσοῦτον ἀρκῶ σοι σαφηνίσαι μόνον.
ἰώ. Καὶ πρός γε τούτοις, τέρμα τῆς ἐμῆς πλάνης
Δεῖξον τίς ἔσται τῇ ταλαιπώρῳ χρόνος.
πρ. Τὸ μὴ μαθεῖν σοι κρεῖσσον ἢ μαθεῖν τάδε. 600
ἰώ. Μήτοι με κρύψῃς τοῦθ' ὅπερ μέλλω παθεῖν.
πρ. Ἀλλ' οὐ μεγαίρω τοῦδέ σοι δωρήματος.
ἰώ. Τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν τὸ πᾶν;
πρ. Φθόνος μὲν οὐδείς, σὰς δ' ὀκνῶ θράξαι φρένας.
ἰώ. Μή μου προκήδου μᾶσσον ὡς ἐμοὶ γλυκύ. 605
Ἐπεὶ προθυμῇ, χρὴ λέγειν· ἄκουε δή.
πρ. Μήπω γε· μοῖραν δ' ἡδονῆς κἀμοὶ πόρε.
χο. Τὴν τῆσδε πρῶτον ἱστορήσωμεν νόσον,
Αὐτῆς λεγούσης τὰς πολυφθόρους τύχας·
Τὰ λοιπὰ δ' ἄθλων σοῦ διδαχθήτω πάρα. 610
πρ. Σὸν ἔργον Ἰοῖ ταῖσδ' ὑπουργῆσαι χάριν,
Ἄλλως τε πάντως καὶ κασιγνήταις πατρός.
Ὡς τἀποκλαῦσαι κἀποδύρασθαι τύχας
Ἐνταῦθ' ὅπου μέλλει τις οἴσεσθαι δάκρυ
Πρὸς τῶν κλυόντων, ἀξίαν τριβὴν ἔχει. 615
ἰώ. Οὐκ οἶδ' ὅπως ὑμῖν ἀπιστῆσαί με χρή·
Σαφεῖ δὲ μύθῳ πᾶν ὅπερ προσχρῄζετε
Πεύσεσθε· καίτοι καὶ λέγουσ' αἰσχύνομαι
Θεόσυτον χειμῶνα, καὶ διαφθορὰν

Vocalis resonat carmen somnisonum. Heu heu unde
Quò me longinqui errores impellunt?
Quid tandem fili Saturni, quid
Conspicatus me delinquentem, intricasti
Hisce calamitatibus? heu heu.
Oestroso terrore miseram
Et furibundam ita affligis?
Igne combure, aut terra absconde,
Aut exhibe marinis monstris pabulum: ne mihi
Inuideas haec vota rex.
Satis me errores vagabundi
Exercuerunt, nec scire possum ubi
Effugiam arumnas.
Cho. *Audis alloquutionem virginis illius cornigerae?*
Pro. *Quomodo non audiam illam oestro percitam puellam*
Inachi filiam, quae Iouis urit animum amore,
Et hinc istis longinquis erroribus
Iunoni inuisa, per vim exercetur?
Io. *Unde tu patris mei nomen pronuntias?*
Dic mihi aerumnosae, quis tu? quis miser me
Miseram ita verè alloqueris.
Et diuinitus immissum morbum edixisti,
Qui tabefacit me pungendo?
Stimulis concitatiuis: heu heu,
Ideo famelicis flagris saltuum
Concitata veni,
Oppressa consiliis infensis.
Qui infelicium sunt qui patiuntur qualia ego?
Sed mihi planè explices
Quid me oporteat pati,
Quid non: quod remedium morbi;
Indica, si scis, edisseras,
Consule virgini vagabundae.
Pro. *Dicam tibi planè rem omnem quam scire cupis.*
(NIHIL obscuri implicando, sed oratione simplici,
Sicut rectum est os aperire ad amicos.)
Cernis Prometheum, largitorem ignis hominibus.
Io. *O adiumentum commune hominibus declarate,*
Prometheu miser, cur hanc poenam sustines?
Pro. *Iam primùm desii meas deflere aerumnas.*
Io. *Non praebueris mihi hoc officij?*
Pro. *Dicas quod petis. nam quiduis ex me percipies.*
Io. *Indica quis te in valle ista alligauit.*
Pro. *Iouis quidem mandatum, Vulcani verò manus.*
Io. *Sed quorum delictorum poenas luis?*
Pro. *Tantum duntaxat tibi enarrare possum.*
Io. *Quin adhaec etiam finem meae vagationis*
Indica quod erit tempus miserae.
Pro. *Satius est te ignorare quàm cognoscere ista.*
Io. *Ne celes id me quod sum passura.*
Pro. *At non inuideo tibi hoc officij.*
Io. *Cur ergo cunctaris quin efferas rem omnem?*
Pro. *Nulla subest inuidia: sed grauor animum turbare tuum.*
Io. *Ne mei curam habeas maiorem quàm est gratum mihi.*
Pro. *Quia cupis, dicendum est: audias ergo.*
Cho. *Nondum quidem, sed praebeas & mihi partem voluptatis.*
Prius ipsius cognoscamus morbum
Ex ipsa exponente fortunam calamitosam:
Reliqua dein mala ex te percipiet.
Pro. *Tuum est Io istis exhibere hoc officij,*
Cum ob alia, tum quia sunt patris sorores.
QVIA deflere & deplorare sortem
Ibi ubi est quis consequuturus lacrymas
Ab auditoribus, habet iustam morae causam.
Io. *Non scio quomodo debeam vobis refragari:*
Sed plano sermone totum, quod cupitis,
Cognoscetis, tametsi doleam etiam narrando,
Diuinitus immissam tempestatem, & corruptelam

Formam unde illa mihi calamitosa accidit.
Nam semper nocturnæ visiones commeantes
In mea conclauia incitabant me
Verbis blandis: O perbeata puella,
Cur diu permanes virgo quum liceat te
Coniugium nancisci præstantissimũ? Nam Iupiter iaculo de-
Tui incaluit & venerem communicare (*siderij*
Cupiet: quæso recalcitrando repellas coniugium
Iouis, sed exeas ad Lernæ profundum
Pratum, & pascua & stabula patris,
Vt Iouis oculum compescas in desiderio.
Talibus somniis totas noctes
Misera occupabar, donec patri
Auderem narrare & nocturna somnia.
Ille ad Pytho & in Dodonem crebros
Consultores mittebat, vt cognosceret
Quid agendo aut respondendo gratificaretur diis.
Illi reuersi nuntiarunt dubia
Obscura & intricata oracula.
Tandem manifestum vaticinium venit Inacho,
Apertè præcipiens & iubens
Me extra domum & patriam pellere,
Vt libera errarem in finibus extremis terræ:
Nisi velit à Ioue venire flammeum
Fulmen, quod totam familiam deleat.
Talibus persuasus Apollinis vaticiniis,
Expulit & exclusit me domo,
Inuitam inuitus: quia compulit ipsum
Iouis imperium per vim facere ista.
Inde statim forma & animus peruersi
Fiebant, & cornuta (vt videtis) acuto
Stimulata œstro, saltu furibundo ferebar
Ad salubrem fluxum Cenchreæ, & Lernæ extrema.
Pastor autem terrigena & immitis Argus insequebatur
Oculis intuens gressus meos. (*multis*
Insperatus autem exitus subitò ipsum
Vita priuauit: ego verò œstro percita,
Flagro diuino de terra in terram agitur.
Audis acta: si potes dicere quod
De malis reliquum, indices, nec misertus
Demulceas me verbis fictis. NAM pestem
Turpissimam iudico orationem compositam.

Cho. *Desine, desine, desiste, heu*
Nunquam nunquam optabam tam insolitam narrationem
Ad aures meas: neque ita tristia visu, (*peruenire*
Et intolerabilia damna, piacula, terriculamenta ancipiti
Stimulo refrigerare animo meo.
Heu heu fatum fatum,
Inhorresco intuendo negotium Ius.

Pro. *Antè ingemiscis & repleris terrore.*
Expecta donec etiam reliqua cognoscas.

Cho. *Dicas, explices, NAM laborantibus est voluptas quædam*
Planè cognoscere reliquum malum.

Pro. *Priorem petitionem consequuti estis à me*
Facilè. nam primum voluistis cognoscere ista
Narrante suam ærumnam:
Reliqua nunc accipite mala quæ oportet
Hanc puellam pati à Iunone.
Ideo tu proles Inachi meam narrationem
Repone in animo, vt cognoscas exitus errorum.
Primum quidem hinc ad ortum solis
Versa transi inculta iuga:
Tum peruenies, ad Scythas pastores, qui tecta intexta
Sub dio incolunt supra rotundos currus,
Adaptati arcubus longinqua petentibus,
Quibus ne propinques, sed pedes ad maritimas
Petras declinans, transeas terram.
Ad sinistram autem manum ferrarij

Μορφῆς, ὅθεν μοι σχετλίᾳ προσέπτατο. 620
Αἰεὶ γὰρ ὄψεις ἔννυχοι πωλεύμεναι
Ἐς τοὺς παρθενῶνας τοὺς ἐμοὺς παρηγόρουν
Λείοισι μύθοις· ὦ μέγ' εὔδαιμον κόρη,
Τί παρθενεύῃ δαρὸν, ἐξὸν σοι γάμου
Τυχεῖν μεγίστου, Ζεὺς γὰρ ἱμέρου βέλει 625
Πρὸς σοῦ τέθαλπται, καὶ συναίρεσθαι Κύπριν
Θέλει· σὺ δ' ὦ παῖ μὴ 'πολακτίσῃς λέχος
Τὸ Ζηνὸς, ἀλλ' ἔξελθε πρὸς Λέρνης βαθὺν
Λειμῶνα, ποίμνας βουστάσεις τε πρὸς πατρὸς,
Ὡς ἂν τὸ Δῖον ὄμμα λωφήσῃ πόθου. 630
Τοιοῖσδε πάσας εὐφρόνας ὀνείρασι
Ξυνειχόμην δύστηνος, ἔστε δὴ πατρὶ
Ἔτλην γεγωνεῖν νυκτίφοιτ' ὀνείρατα.
Ὁ δ' ἔς τε Πυθὼ κἀπὶ Δωδώνην πυκνοὺς
Θεοπρόπους ἴαλλεν, ὡς μάθοι τί χρὴ 635
Δρῶντ' ἢ λέγοντα, δαίμοσι πράσσειν φίλα.
Ἧκον δ' ἀναγγέλλοντες αἰολοστόμους
Χρησμοὺς ἀσήμους δυσκρίτως τ' εἰρημένους.
Τέλος δ' ἐναργὴς βάξις ἦλθεν Ἰνάχῳ
Σαφῶς ἐπισκήπτουσα καὶ μυθουμένη, 640
Ἔξω δόμων τε καὶ πάτρας ὠθεῖν ἐμὲ,
Ἄφετον ἀλᾶσθαι γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὅροις·
Κεἰ μὴ θέλοι, πυρωπὸν ἐκ Διὸς μολεῖν
Κεραυνὸν, ὃς πᾶν ἐξαϊστώσοι γένος.
Τοιοῖσδε πεισθεὶς Λοξίου μαντεύμασιν 645
Ἐξήλασέν με κἀπέκλεισε δωμάτων,
Ἄκουσαν ἄκων· ἀλλ' ἐπηνάγκαζέ νιν
Διὸς χαλινὸς πρὸς βίαν πράσσειν τάδε.
Εὐθὺς δὲ μορφὴ καὶ φρένες διάστροφοι
Ἦσαν, κεραστὶς δ', ὡς ὁρᾶτ', ὀξυστόμῳ 650
Μύωπι χρισθεῖσ' ἐμμανεῖ σκιρτήματι
Ἤισσον πρὸς εὔποτόν τε Κερχνείας ῥέος,
Λέρνης ἄκρην τε βουκόλος δὲ γηγενὴς
Ἄκρατος ὀργὴν Ἄργος ὡμάρτει, πυκνοῖς
Ὄσσοις δεδορκὼς τοὺς ἐμοὺς κατὰ στίβους. 655
Ἀπροσδόκητος δ' αὐτὸν αἰφνίδιος μόρος
Τοῦ ζῆν ἀπεστέρησεν. οἰστροπλὴξ δ' ἐγὼ
Μάστιγι θείᾳ γῆν πρὸ γῆς ἐλαύνομαι.
Κλύεις τὰ πραχθέντ'. εἰ δ' ἔχεις εἰπεῖν ὅ τι
Λοιπὸν πόνων, σήμαινε, μηδέ μ' οἰκτίσας 660
Ξύνθαλπε μύθοις ψευδέσιν. νόσημα γὰρ
Αἴσχιστον εἶναί φημι συνθέτους λόγους.

χο. Ἔα, ἔα, ἄπεχε, φεῦ·
Οὔποτ' οὔποτ' ηὐχόμην ξένους μολεῖσθαι λόγους
Ἐς ἀκοὰν ἐμὰν, οὐδ' ὧδε δυσθέατα 665
Καὶ δύσοιστα πήματα, λύματα, δείματ' ἀμφήκει
Κέντρῳ ψύχειν ψυχὰν ἐμάν.
Ἰὼ ἰὼ, μοῖρα, μοῖρα,
Πέφρικ' εἰσιδοῦσα πρᾶξιν Ἰοῦς.

πρ. Πρό γε στενάζεις, καὶ φόβου πλέα τις εἶ· 670
Ἐπίσχες ἔστ' ἂν καὶ τὰ λοιπὰ προσμάθῃς.

χο. Λέγ', ἐκδίδασκε. τοῖς νοσοῦσί τοι γλυκὺ
Τὸ λοιπὸν ἄλγος προὐξεπίστασθαι τορῶς.

πρ. Τὴν πρίν γε χρείαν ἠνύσασθ' ἐμοῦ πάρα
Κούφως. μαθεῖν γὰρ τῆσδε πρῶτ' ἐχρῄζετε 675
Τὸν ἀμφ' ἑαυτῆς ἆθλον ἐξηγουμένης·
Τὰ λοιπὰ νῦν ἀκούσαθ', οἷα χρὴ πάθη
Τλῆναι πρὸς Ἥρας τήνδε τὴν νεάνιδα.
Σὺ δ' Ἰνάχειον σπέρμα τοὺς ἐμοὺς λόγους
Θυμῷ βάλ', ὡς ἂν τέρματ' ἐκμάθῃς ὁδοῦ. 680
Πρῶτον μὲν ἐνθένδ' ἡλίου πρὸς ἀντολὰς
Στρέψασα σαυτὴν στεῖχ' ἀνηρότους γύας·
Σκύθας δ' ἀφίξῃ νομάδας, οἳ πλεκτὰς στέγας
Πεδάρσιοι ναίουσ' ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις,
Ἑκηβόλοις τόξοισιν ἐξηρτυμένοι. 675
Οἷς μὴ πελάζειν, ἀλλ' ἁλιστόνοις πόδας
Χρίμπτουσα ῥαχίαισιν ἐκπερᾶν χθόνα.

Λαιᾶς

Λαιᾶς δὲ χειρὸς οἱ σιδηροτέκτονες
Οἰκοῦσι Χάλυβες, οὓς φυλάξασθαί σε χρή.
Ἀνήμεροι γὰρ, οὐδὲ πρόσπλατοι ξένοις. 690
Ἥξεις δ᾽ Ὑβριστὴν ποταμὸν οὐ ψευδώνυμον,
Ὃν μὴ περάσῃς, οὐ γὰρ εὔβατος περᾶν,
Πρὶν ἂν πρὸς αὐτὸν Καύκασον μόλῃς, ὀρῶν
Ὕψιστον, ἔνθα ποταμὸς ἐκφυσᾷ μένος
Κροτάφων ἀπ᾽ αὐτῶν. ἀστρογείτονας δὲ χρὴ 695
Κορυφὰς ὑπερβάλλουσαν, ἐς μεσημβρινὴν
Βῆναι κέλευθον, ἔνθ᾽ Ἀμαζόνων στρατὸν
Ἥξεις στυγάνορ᾽, αἳ Θεμίσκυράν ποτε
Κατοικιοῦσιν ἀμφὶ Θερμώδονθ᾽, ἵνα
Τραχεῖα πόντου Σαλμυδησσία γνάθος 700
Ἐχθρόξενος ναύταισι, μητρυιὰ νεῶν·
Αὗταί σ᾽ ὁδηγήσουσι καὶ μάλ᾽ ἀσμένως.
Ἰσθμὸν δ᾽ ἐπ᾽ αὐταῖς στενοπόροις λίμνης πύλαις
Κιμμερικὸν ἥξεις, ὃν θρασυσπλάγχνως σε χρὴ
Λιποῦσαν αὐλῶν᾽ ἐκπερᾶν Μαιωτικόν· 705
Ἔσται δὲ θνητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
Τῆς σῆς πορείας. Βόσπορος δ᾽ ἐπώνυμος
Κεκλήσεται. λιποῦσα δ᾽ Εὐρώπης πέδον,
Ἤπειρον ἥξεις Ἀσιάδ᾽. ἆρ᾽ ὑμῖν δοκεῖ
Ὁ τῶν θεῶν τύραννος ἐς τὰ πάνθ᾽ ὁμῶς 710
Βίαιος εἶναι; τῇδε γὰρ θνητῇ θεὸς
Χρῄζων μιγῆναι, τάσδ᾽ ἐπέρριψεν πλάνας.
Πικροῦ δ᾽ ἔκυρσας, ὦ κόρη, τῶν σῶν γάμων
Μνηστῆρος. οὓς γὰρ νῦν ἀκήκοας λόγους,
Εἶναι δόκει σοὶ μηδέπω ᾽ν προοιμίοις. 715
ἰώ. Ἰώ μοι μοι ἒ ἒ ἒ.
πρ. Σὺ δ᾽ αὖ κέκραγας κἀναμυχθίζῃ· τί που
Δράσεις, ὅταν τὰ λοιπὰ πυνθάνῃ κακά;
χο. Ἦ γάρ τι λοιπὸν τῇδε πημάτων ἐρεῖς;
πρ. Δυσχείμερόν γε πέλαγος ἀτηρᾶς δύης. 720
ἰώ. Τί δῆτ᾽ ἐμοὶ ζῆν κέρδος, ἀλλ᾽ οὐκ ἐν τάχει
Ἔρριψ᾽ ἐμαυτὴν τῆσδ᾽ ἀπὸ στύφλου πέτρας,
Ὅπως πέδῳ σκήψασα, τῶν πάντων πόνων
Ἀπηλλάγην; κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν,
Ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς. 725
πρ. Ἦ δυσπετῶς ἂν τοὺς ἐμοὺς ἄθλους φέροις,
Ὅτῳ θανεῖν μέν ἐστιν οὐ πεπρωμένον·
Αὕτη γὰρ ἦν ἂν πημάτων ἀπαλλαγή.
Νῦν δ᾽ οὐδέν ἐστι τέρμα μοι προκείμενον
Μόχθων, πρὶν ἂν Ζεὺς ἐκπέσῃ τυραννίδος. 730
ἰώ. Ἦ γάρ ποτ᾽ ἐστὶν ἐκπεσεῖν ἀρχῆς Δία;
Ἥδοιμ᾽ ἄν, οἶμαι, τήνδ᾽ ἰδοῦσα συμφοράν.
Πῶς δ᾽ οὐκ ἄν, ἥτις ἐκ Διὸς πάσχω κακῶς;
πρ. Ὡς τοίνυν ὄντων τῶνδέ σοι μαθεῖν πάρα.
ἰώ. Πρὸς τοῦ τύραννα σκῆπτρα συλληθήσεται; 735
πρ. Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ κενοφρόνων βουλευμάτων.
ἰώ. Ποίῳ τρόπῳ; σήμηνον, εἰ μή τις βλάβη.
πρ. Γαμεῖ γάμον τοιοῦτον, ᾧ ποτ᾽ ἀσχαλᾷ.
ἰώ. Θέορτον, ἢ βρότειον; εἰ ῥητόν, φράσον.
πρ. Τί δ᾽ ὅντιν᾽; οὐ γὰρ ῥητὸν αὐδᾶσθαι τόδε. 740
ἰώ. Ἦ πρὸς δάμαρτος ἐξανίσταται θρόνων;
πρ. Ἣ τέξεταί γε παῖδα φέρτερον πατρός.
ἰώ. Οὐδ᾽ ἔστιν αὐτῷ τῆσδ᾽ ἀποστροφὴ τύχης;
πρ. Οὐ δῆτα, πρὶν ἔγωγ᾽ ἂν ἐκ δεσμῶν λυθῶ.
ἰώ. Τίς οὖν ὁ λύσων σ᾽ ἐστὶν ἄκοντος Διός; 745
πρ. Τῶν σῶν τιν᾽ αὐτὸν ἐκγόνων εἶναι χρεών.
ἰώ. Πῶς εἶπας; ἦ ᾽μὸς παῖς σ᾽ ἀπαλλάξει κακῶν;
πρ. Τρίτος γε γονὰς πρὸς δέκ᾽ ἄλλαισιν γοναῖς.
ἰώ. Ἥδ᾽ οὐκέτ᾽ εὐξύμβλητος ἡ χρησμῳδία.
πρ. Καὶ μηδὲ σαυτῆς ἐκμαθεῖν ζήτει πόνους. 750
ἰώ. Μή μοι προτείνων κέρδος, εἶτ᾽ ἀποστέρει.
πρ. Δυοῖν λόγοιν σε θατέρῳ δωρήσομαι.
ἰώ. Ποίοιν; πρόδειξον, αἵρεσίν τ᾽ ἐμοὶ δίδου.
πρ. Δίδωμ᾽· ἑλοῦ γὰρ ἢ πόνων τὰ λοιπά σοι
Φράσω σαφηνῶς, ἢ τὸν ἐκλύσοντ᾽ ἐμέ. 755

Chalybes habitabant, quos oportet te vitare:
Sunt enim immites, & non accessibiles peregrinis.
Peruenies etiam ad fluuium non falsò dictum proteruum
Quem non transeas, quia non est facilis transitu,
Antequam peruenias ad Caucasum, montium
Altissimum, vbi fluuius effundit vim
Ex lateribus editioribus: sed oportet altissima
Transeuntem cacumina, ad meridianam
Viam inclinare: vbi ad Amazonum exercitum
Viris infestum peruenies, quæ quondam Themiscyram
Circa Thermodontem incoluerunt: vbi
Est aspera ponti Salmydessia maxilla,
Nautis infesta, & nouerca nauium.
Istæ te deducent, & haud grauatè:
In ipsis autem angustis portis paludis, Isthmum
Cimmericum attingens, quem oportet te audacter
Deserentem, traiicere angustias Mæoticas.
Vnde erit hominibus fama semper ingens
De tua traiectione. nam Bosphorus cognomine
Vocabitur. Solo autem Europæ deserto,
Peruenies in Epeirum Asiaticam. Nunquid vobis videtur
Deorum gubernator omnino simul
Violentus esse? cum ista enim mortali deus
Quem vellet commercium habere, eam in istos coniecit errores.
Incidisti ô puella in coniugij tui acerbum
Procum. nam quæ iam audiuisti narrari,
Ea existima esse quæ nondum sint de procemio.
Io. *Hei mihi mihi, heu heu.*
Pro. *Tu rursus exclamas, & ingemiscis. quid*
Facies, vbi reliqua cognoris mala?
Cho. *Nunquid dices huic aliquod reliquum malorum?*
Pro. *Tempestuosum quidem mare calamitatis sanè.*
Io. *Ad quid ergo mihi prodest viuere, & non quamprimum protinus*
Proieci me de ista dura petra,
Vt terræ allisa, ab omnibus malis
Liberata fuissem. NAM *satius est semel mori*
Quàm perpetuò mala perpeti.
Pro. *Profectò ægrè tuleris meas afflictiones,*
Cui non est per fata concessum mori.
Nam mors est malorum liberatrix.
Nunc verò nullus est terminus mihi propositus
Laborum, antequam Iupiter excidat regno.
Io. *Nunquid Iupiter aliquando est è regno casurus?*
Gauderem, puto, istam conspicata cladem.
Nam cur non, quum per ipsum affligar?
Pro. *Potes hæc cognoscere vt futura.*
Io. *A quo spoliabitur sceptro regio?*
Pro. *Ipse per suos inconsideratos conatus.*
Io. *Quomodo? indica, nisi quid inest incommodi.*
Pro. *Tale inibit coniugium quo olim offendetur.*
Io. *Diuinúmne an humanum? dicas si fas est.*
Pro. *Quid hoc qualecunque illud? non est licitum efferre.*
Io. *Nunquid per vxorem decidet regno?*
Pro. *Illa pariet filium patre præstantiorem.*
Io. *Neque est ipsi huius calamitatis euitatio?*
Pro. *Non sanè, priusquam ego solutus fuero ex his vinculis.*
Io. *Quis ergo est te liberaturus inuito Ioue?*
Pro. *Oportet esse quendam ex progenie tua.*
Io. *Quomodo loqueris? nunquid meus filius te liberabit à malis?*
Pro. *Tertius genere, & insuper alia prognatione,*
Io. *Hæc vaticinatio non amplius est facilis intellectu.*
Pro. *Quin neque tuas cupias cognoscere ærumnas.*
Io. *Ne mihi rem prætensam, deinde detrahas.*
Pro. *Ex duabus alterutram narrationem contribuam.*
Io. *Ex quibus? indica, & da mihi delectum.*
Pro. *Contribuo, elige: aut reliquos labores tibi*
Apertè indicabo, aut liberatorem meum.
Cho. *Ex istis tu hanc quidem isti, alteram mihi operam*

Nanare velis, neque post habeas petitionem.
Isti quidem narres reliquam narrationem,
Mihi verò liberatorem: hoc enim cupio.
Pro. *Quia cupitis non refragabor:*
Quin exponam omne quod vsuper vultis.
Tibi Io primùm edisseram multiplicem errorem,
Quem tu infigas tabulis firmis mentis.
Quando attigeris fluuium terminum terrarum
Ad ortum lucidum solis via,
Traiiciendo fonitum maris, donec peruenias
Ad campos Gorgoneos Cisthine: vbi
Filiæ Phorci puellæ longæuæ habitant,
Tres cygniformes, oculum possidentes communem
Et dentem vnum: quas neque sol aspicit
Radiis, neque vnquam luna nocturna:
Prope has, sorores tres aligeræ,
Serpentino crine, hominibus inuisæ Gorgones,
Quas homo nullus conspicatus retinebit vitam
Tale tibi hoc indico præsidium.
Iam aliam audi horrendam visu rem.
Nam rapaces & tetros Iouis canes
Gryphes vita, & vnoculum exercitum
Arimaspûm equestrem: qui aurifluum
Iuxta fluuium Plutonis habitant.
Ad hos tu non accede, sed longinqua terra
Ad populum nigrum peruenies, qui ad solis
Degunt fontes, vbi fluuius Æthiops:
Huius præterrepe ripas donec attingas
Catabasmum, vbi de montibus byblinis
Nilus effundit fluxum venerandum & salubrem.
Hic te deducet in terram triquetram
Niloticam, vbi quidem longam coloniam
Condere tibi, Io, & tuis est fatis concessum.
Horum siquid est tibi obscurum & incomprehensibile,
Repete, & planius ex me cognosce.
Quia mihi plus adest otii quàm volo.
Cho. *Siquid reliquum aut omissum huic*
Habes ad narrandum de vagatione ærumnosa,
Narra: sin autem omnia exposuisti, nobis hoc officium
Præsta quod petimus, & tibi non excidit memoria.
Pro. *Hæc percepit seriem totius vagationis suæ:*
Sed vt sciat se non vanè audisse me,
Quæ prius pertulit quàm huc veniret, exponam,
Vt illud ipsum exhibeam ei argumentum meæ orationis.
Sed omittam copiam plurimorum verborum,
Et accedam ad seriem errorum.
Postquam peruenisti in regionem Molossam
Et ad eminentem Dodonam, vbi
Est oraculum & sedes Iouis Thesproti,
Et miraculum incredibile quercus facundæ,
A quibus tu planè sine omni velamine
Compellata es coniux illa inclyta Iouis
Futura (si modò quid hoc te demulcet)
Inde concitatis œstro, per maritimam
Viam peruenisti ad magnum Rheæ sinum,
Vnde vagabundis cursibus agitaris.
Qui deinceps secessus maritimus,
(Quod pro certo scias) vocabitur Ionius,
In monumentum tui itineris omnibus hominibus.
Hæc tibi sunt signa mentis meæ,
Quòd illa cernat plus quàm est diuulgatum.
Reliqua deinceps in commune vobis & isti dicam,
Reuersus ad locum priorum sermonum.
Est ciuitas Canobus terra extrema,
Ad Nili ostium & litus sita.
Ibi quidem Iupiter te efficiet mentis compotem,
Placidatantùm attrectans & palpans manu.

Χο. Τούτοιν σὺ τὴν μὲν τῇδε, τὴν δ' ἐμοὶ χάριν
Θέσθαι θέλουσα, μὴ 'πιμάσῃς λόγους·
Καὶ τῇδε μὲν γέγωνε τὴν λοιπὴν πλάνην,
Ἐμοὶ δὲ τὸν λύσοντα· τοῦτο γὰρ ποθῶ.
Πρ. Ἐπεὶ προθυμεῖσθ', οὐκ ἐναντιώσομαι — 760
Τὸ μὴ οὐ γεγωνεῖν πᾶν ὅσον προσχρῄζετε.
Σοὶ πρῶτον Ἰοῖ πολύδονον πλάνην φράσω,
Ἣν ἐγγράφου σὺ μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν.
Ὅταν περάσῃς ῥεῖθρον ἠπείρων ὅρον,
Πρὸς ἀντολὰς φλογῶπας ἡλιοστιβεῖς — 765
Πόντου περῶσα φλοῖσβον, ἕως ἂν ἐξίκῃ
Πρὸς Γοργόνεια πεδία Κισθήνης, ἵνα
Αἱ Φορκίδες ναίουσι δηναιαὶ κόραι,
Τρεῖς κυκνόμορφοι, κοινὸν ὄμμ' ἐκτημέναι,
Μονόδοντες, ἃς οὔθ' ἥλιος προσδέρκεται — 770
Ἀκτῖσιν, οὔθ' ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.
Πέλας δ' ἀδελφαὶ τῶνδε τρεῖς κατάπτεροι,
Δρακοντόμαλλοι Γοργόνες βροτοστυγεῖς,
Ἃς θνητὸς οὐδεὶς εἰσιδὼν ἕξει πνοάς·
Τοιοῦτο μέν σοι τοῦτο φρούριον λέγω· — 775
Ἄλλην δ' ἄκουσον δυσχερῆ θεωρίαν·
Ὀξυστόμους γὰρ Ζηνὸς ἀκραγεῖς κύνας
Γρῦπας φύλαξαι, τόν τε μουνῶπα στρατὸν
Ἀριμασπὸν ἱπποβάμον', οἳ χρυσόρρυτον
Οἰκοῦσιν ἀμφὶ νᾶμα Πλούτωνος πόρου· — 780
Τούτοις σὺ μὴ πέλαζε· τηλουρὸν δὲ γῆν
Ἥξεις κελαινὸν φῦλον, οἳ πρὸς ἡλίου
Ναίουσι πηγαῖς, ἔνθα ποταμὸς Αἰθίοψ.
Τούτου παρ' ὄχθας ἕρφ', ἕως ἂν ἐξίκῃ
Καταβασμὸν, ἔνθα Βυβλίνων ὀρῶν ἄπο — 785
Ἵησι σεπτὸν Νεῖλος εὔποτον ῥέος.
Οὗτός σ' ὁδώσει τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα
Νειλῶτιν, οὗ δὴ τὴν μακρὰν ἀποικίαν
Ἰοῖ πέπρωται σοί τε καὶ τέκνοις κτίσαι.
Τῶν δ' εἴ τι σοὶ ψελλόν τε καὶ δυσεύρετον, — 790
Ἐπαναδίπλαζε, καὶ σαφῶς ἐκμάνθανε,
Σχολὴ δὲ πλείων ἢ θέλω πάρεστί μοι.
Χο. Εἰ μέν τι τῇδε λοιπὸν ἢ παρειμένον
Ἔχεις γεγωνεῖν τῆς πολυφθόρου πλάνης,
Λέγ'· εἰ δὲ πάντ' εἴρηκας, ἡμῖν αὖ χάριν — 795
Δὸς ἥντιν' αἰτούμεσθα· μέμνησαι δέ που.
Πρ. Τὸ πᾶν πορείας ἥδε τέρμ' ἀκήκοεν·
Ὅπως δ' ἂν εἰδῇ μὴ μάτην κλύουσά μου,
Ἃ πρὶν μολεῖν δεῦρ' ἐκμεμόχθηκε, φράσω,
Τεκμήριον τοῦτ' αὐτὸ δοὺς μύθων ἐμῶν. — 800
Ὄχλον μὲν οὖν τὸν πλεῖστον ἐκλείψω λόγων,
Πρὸς αὐτὸ δ' εἶμι τέρμα σῶν πλανημάτων.
Ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ δάπεδα,
Τὴν αἰπύνωτόν τ' ἀμφὶ Δωδώνην, ἵνα
Μαντεῖα θᾶκός τ' ἐστὶ Θεσπρωτοῦ Διὸς, — 805
Τέρας τ' ἄπιστον, αἱ προσήγοροι δρύες·
Ὑφ' ὧν σὺ λαμπρῶς κοὐδὲν αἰνικτηρίως
Προσηγορεύθης ἡ Διὸς κλεινὴ δάμαρ
Μέλλουσ' ἔσεσθ', (εἰ τῶνδε προσσαίνει σέ τι)
Ἐντεῦθεν οἰστρήσασα τὴν παρακτίαν — 810
Κέλευθον, ἦξας πρὸς μέγαν κόλπον Ῥέας,
Ἀφ' οὗ παλιμπλάγκτοισι χειμάζῃ δρόμοις.
Χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχὸς,
(Σαφῶς ἐπίστασ') Ἰόνιος κληθήσεται,
Τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσι βροτοῖς. — 815
Σημεῖά σοι τάδ' ἐστὶ τῆς ἐμῆς φρενὸς,
Ὡς δέρκεται, πλέον τι τοῦ πεφασμένου.
Τὰ λοιπὰ δ' ὑμῖν τῇδέ τ' ἐς κοινὸν φράσω,
Ἐς ταυτὸν ἐλθὼν τῶν πάλαι λόγων ἴχνος.
Ἔστιν πόλις Κάνωβος ἐσχάτη χθονὸς, — 820
Νείλου πρὸς αὐτῷ στόματι καὶ προσχώματι·
Ἐνταῦθα δή σε Ζεὺς τίθησιν ἔμφρονα,
Ἐπαφῶν ἀταρβεῖ χειρὶ καὶ θιγὼν μόνον.

Ἐπώνυμον δὲ τῶν Διὸς γεννημάτων
Τέξεις κελαινὸν Ἔπαφον, ὃς καρπώσεται 825
Ὅσην πλατύρρους Νεῖλος ἀρδεύει χθόνα.
Πέμπτη δ' ἀπ' αὐτοῦ γέννα πεντηκοντάπαις
Πάλιν πρὸς Ἄργος οὐχ ἑκοῦσ' ἐλεύσεται
Θηλύσπορος, φεύγουσα συγγενῆ γάμον
Ἀνεψιῶν. οἱ δ' ἐπτοημένοι φρένας, 830
Κίρκοι πελειῶν οὐ μακρὰν λελειμμένοι,
Ἥξουσι θηρεύοντες οὐ θηρασίμους
Γάμους· φθόνον δὲ σωμάτων ἕξει θεός·
Πελασγία δὲ δέξεται θηλυκτόνῳ
Ἄρει δαμέντων, νυκτιφρουρήτῳ θράσει. 835
Γυνὴ γὰρ ἄνδρ' ἕκαστον αἰῶνος στερεῖ,
Δίθηκτον ἐν σφαγαῖσι βάψασα ξίφος·
(Τοιάδ' ἐπ' ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς ἔλθοι Κύπρις)
Μίαν δὲ παίδων ἵμερος θέλξει τὸ μὴ
Κτεῖναι σύνευνον, ἀλλ' ἀπαμβλυνθήσεται 840
Γνώμην· δυοῖν δὲ θάτερον βουλήσεται,
Κλύειν ἄναλκις μᾶλλον ἢ μιαιφόνος·
Αὕτη κατ' Ἄργος βασιλικὸν τέξει γένος.
Μακροῦ λόγου δεῖ ταῦτ' ἐπεξελθεῖν τορῶς.
Σπορᾶς γε μὴν ἐκ τῆσδε φύσεται θρασὺς 845
Τόξοισι κλεινὸς, ὃς πόνων ἐκ τῶνδ' ἐμὲ
Λύσει. τοιόνδε χρησμὸν ἡ παλαιγενὴς
Μήτηρ ἐμοὶ διῆλθε Τιτανὶς Θέμις·
Ὅπως δὲ χὤπῃ, ταῦτα δεῖ μακροῦ λόγου
Εἰπεῖν, σύ τ' οὐδὲν ἐκμαθοῦσα κερδανεῖς. 850

Ἰώ. Ἐλελελελελεῦ,
Ὑπό μ' αὖ σφάκελος καὶ φρενοπληγεῖς
Μανίαι θάλπουσ', οἴστρου δ' ἄρδις
Χρίει μ' ἄπυρος·
Καρδία δὲ φόβῳ φρένα λακτίζει. 755
Τροχοδινεῖται δ' ὄμμαθ' ἑλίγδην.
Ἔξω δὲ δρόμου φέρομαι, λύσσης
Πνεύματι μάργῳ, γλώσσης ἀκρατής.
Θολεροὶ δὲ λόγοι παίουσ' εἰκῇ
Στυγνῆς πρὸς κύμασιν ἄτης. 860

Χο. Ἦ σοφὸς, ἦ σοφὸς ἦν,
Ὃς πρῶτος ἐν γνώμᾳ τόδ' ἐβάστασε,
Καὶ γλώσσᾳ διεμυθολόγησεν,
Ὡς τὸ κηδεῦσαι καθ' ἑαυτὸν,
Ἀριστεύει μακρῷ, καὶ μήτε τῶν πλούτῳ 865
Διαθρυπτομένων, μήτε τῶν
Γέννᾳ μεγαλυνομένων ὄντα χερνήταν
Ἐραστεῦσαι γάμων.
Μήποτε μήποτέ μ' ὦ μοῖραι
Λεχέων Διὸς εὐνάτειραν ἴδοισθε πέλουσαν· 870
Μηδὲ πλαθείην γαμέτᾳ τινὶ τῶν ἐξ οὐρανοῦ.
Ταρβῶ γὰρ ἀστεργάνορα παρθενίαν
Εἰσορῶσ' Ἰοῦς γάμῳ δαπτομέναν
Δυσπλάγχτοις Ἥρας ἀλατείαισι πόνων.
Ἐμοὶ δ' ὅτι μὲν ὁμαλὸς ὁ γάμος 875
Ἄφοβος, οὐ δέδια· μηδὲ κρεισσόνων
Θεῶν ἔρως ἄφυκτον ὄμμα προσδέρκοιτό με.
Ἀπόλεμος ὅδε γ' ὁ πόλεμος, ἄπορα
Πόριμος· οὐδ' ἔχω τίς ἂν γενοίμαν.
Τὰν Διὸς γὰρ οὐχ ὁρῶ μῆτιν ὅπα φύγοιμ' ἄν. 880

Πρ. Ἦ μὴν ἔτι Ζεὺς, καίπερ αὐθάδης φρενῶν,
Ἔσται ταπεινὸς, οἷον ἐξαρτύεται
Γάμον γαμεῖν, ὃς αὐτὸν ἐκ τυραννίδος
Θρόνων τ' ἄιστον ἐκβαλεῖ· πατρὸς δ' ἀρὰ
Κρόνου τότ' ἤδη παντελῶς κρανθήσεται, 885
Ἣν ἐκπίτνων ἠρᾶτο δηναιῶν θρόνων.
Τοιῶνδε μόχθων ἐκτροπὴν οὐδεὶς θεῶν
Δύναιτ' ἂν αὐτῷ, πλὴν ἐμοῦ, δεῖξαι σαφῶς.
Ἐγὼ τάδ' οἶδα, χᾧ τρόπῳ. πρὸς ταῦτα νῦν
Θαρρῶν καθήσθω τοῖς πεδαρσίοις κτύποις 890
Πιστὸς, τινάσσων τ' ἐν χεροῖν πύρπνουν βέλος.

Vnde nominatum de prole Iouis
Pariet nigrum Epaphum, qui occupabit
Quantam latifluus Nilus irrigat terram.
Ab ipso proles quinta filiarum quinquaginta,
Redibit Argos non sponte sua,
Fœminina, vitans nuptias cum cognatis
Patruelibus. Illi autem perculsis animis
Vt circi non procul distantes à columbis,
Persequentur sectantes non sectandas
Nuptias. sed deus inuidebit ipsis corpora:
Quæ Pelasgia excipiet à fœminino
Domita marte, per nocturnam insidiarum audaciam:
Nam fœmella quæque suum virum priuabit vita,
Ancipiti gladio per cædem madefacto.
(Talis venus veniat ad hostes meos)
Sed vnam puellam amor demulcebit, vt non
Occidat maritum, sed languescet
A proposito: & ex duobus alterum eliget,
Audire potius volet ignaua quàm sanguinaria:
Hæc in Argo regium pariet genus.
Ad hæc disertè exequenda opus fuerit longa oratione.
Ex hac tamen stirpe nascetur fortis,
Celebris arcubus, qui me ex istis laboribus
Liberabit. huiusmodi oraculum mater
Prisca illa Themis, Titanis filia, exposuit.
Quomodo autem & vbi, hac longa oratione
Indiguerint ad narrandũ. & tu ijs cognitis nihil iuuaberis.

Io. *Heu heu,*
Me rursus sideratio & attoniti
Furores inflammant, & æstri stimulus
Non igneus pungit me, cor verò animum metu percellit.
Oculi autem in orbem rotundantur,
Et ad cursum foras abripior rabiei
Impetu insano impotens lingua.
Voces autem confusa temere allidunt
Ad fluctus calamitatis acerba.

Cho. PROFECTO *sapiens fuit ille*
Qui primus in animo hoc portauit,
Et lingua edisseruit,
QVOD *ducere pro se*
Longè præstet: & neque diuitiis
Diffluens, neque genere splendens plebeio sit
Affectandum coniugium.
Nunquam nunquam, ô fata,
Conspiciatis me factam Iouis lecti concubinam:
Neque copuler cuipiam cœlesti marito.
Nam exhorreo virginitatem alienam à viris,
Dum Io video te ob coniugium lacerari
Iunonis acerbis erroribus malorum.
MIHI *verò quia æquale coniugium*
Est securum, non quatior metu. sed neque potentiorum
Deorum amor, qui est aspectus ineuitabilis, aspiciat me.
Nam tale bellum est inexpugnabile, quod mora
Inuenit: ne scio qualis forem.
Nam non video quomodo
Effugerim consilium

Pro. *Profectò Iupiter adhuc quamlibet peruicax*
Fiet humilis. tale instituit
Coniugium contrahere: quod ipsum ex regno
Et soliis obscurum deturbabit, & imprecatio patris
Saturni tum iam omnino perficietur,
Quem imprecabatur quum deiiceretur antiquis soliis.
Quorum periculorum amolitionem nullus deorum
Præter me poterit ei planè indicare.
Ego hoc noui, & quomodo ad ista
Confidenter deorsum mittar. sublimibus fremitibus
Fretus, & quatiens è manibus igneum iaculum.

Nam id ei nihil opitulabitur quominus
Indignè inevitabili ruina decidat.
Talem aduersarium nunc adornat
Ipse sibi, qui est futurus monstrum inexpugnabile,
Qui præstantiorem fulmine inueniet flammam,
Et fremitum validum superantem tonitru,
Et morbum terræ marinum concussorem.
Tridentem illam Neptuni hastam dissipabit.
Illisus autem isti malo, cognoscet
Quantum inter imperare & parere intersit.

Cho. *Nunquid tu quæ cupis, illa contra Iouem loqueris?*
Pro. *Imò quæ fient, & quæ cupio, loquor.*
Cho. *Itáne sperandum, Ioui aliquem dominaturum?*
Pro. *Imò his etiam labores grauiores sustinebit.*
Cho. *Quomodo non metuis talia efferre verba?*
Pro. *Quid metuam, cui non est fatale mori?*
Cho. *At prebuerit tibi malum grauius isto.*
Pro. *Faciat sanè, expecto omnia.*
Cho. *Qui reuerentur Adrastiam, sunt sapientes.*
Pro. *Cole, inuoca obserua semper istum gubernatorem.*
Mihi autem Iupiter minus est curæ quam nihil.
Agat, imperet isto tempore breui
Vt vult, nam non diu imperabit diis.
Sed en cerno hîc illum Iouis cursorem,
Illum noui regis ministrum:
Omnino nunciatum quid noui venit.

Mer. *Te illum sophistam, illum peracerbè acerbum,*
Illum qui deliquisti aduersus deos, qui hominibus
Præbuisti dona, illum ignis furem dico:
Pater iussit te, quod iactitas coniugium,
Dicere, & per quos debeat excidere regno.
Et hæc quidem non obscurè,
Sed singula edisseras planè: neque mihi duplices
Prometheu proponas vias, cernis enim
Iouem talibus non mitigari.

Pro. *Grauis & confidentia plena*
Est hæc oratio, vt ministri deorum.
Nouiter nuper consequuti estis imperium: hinc putatis
Vos incolere arces securas. An non ego hinc
Duos iam tyrannos memini excidisse?
Et hunc iam regnantem tertium cernam,
Turpissimè & quamprimum. nunquid tibi videor
Metuere & formidare nouos deos?
Imò procul & omnino absum à metu. Ideo tu
Qua venisti via, eam repetas festinanter.
Nam nihil eorum quæ ex me sciscitaris, cognosces.

Mer. *At tali peruicacia antè etiam*
Coniecisti te in mala hæc.

Pro. *Atqui pro tuo ministerio, hanc meam calamitatem*
(Pro certo scias) ego non permutauerim.
Satius enim est me huic inseruire petræ,
Quàm Ioui patri esse fidum nuntium:
Ita aduersus procaces est agendum procaciter.

Mer. *Videris delicatè gestire ob præsentia mala.*
Pro. *Gestio: ita gestientes meos*
Vtinam videam hostes & te inter eos dico.
Mer. *Nunquid & me ob hæc mala accusas?*
Pro. *Omnes simpliciter odi deos,*
Qui pro beneficiis acceptis me iniustè affligunt.
Mer. *Animaduerto te insanire morbo non exiguo.*
Pro. *Laborem sanè morbo, si est morbus odisse hostem.*
Mer. *Non esses tolerabilis si bene tecum ageretur.*
Pro. *Heu mihi.* Mer. *Hoc verbum Iupiter ignorat.*
Pro. *At tempus senescens omnia edocet.*
Mer. *Atqui tu nondum didicisti sanus esse.*
Pro. *Te enim ministrum non alloquutus fuissem.*
Mer. *Nihil videris dicere eorum quæ vult pater.*
Pro. *Atqui ex debito ei persoluerim gratias.*

Οὐδὲν γὰρ αὐτῷ ταῦτ' ἐπαρκέσει τὸ μὴ οὐ
Πεσεῖν ἀτίμως πτώματ' οὐκ ἀνασχετά·
Τοῖον παλαιστὴν νῦν παρασκευάζεται
Ἐπ' αὐτὸς αὑτῷ, δυσμαχώτατον τέρας· 895
Ὃς δὴ κεραυνοῦ κρείσσον' εὑρήσει φλόγα,
Βροντῆς θ' ὑπερβάλλοντα καρτερὸν κτύπον·
Θαλασσίαν τε γῆς τινάκτειραν νόσον
Τρίαιναν, αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος, σκεδᾷ.
Πταίσας δὲ τῷδε πρὸς κακῷ, μαθήσεται 900
Ὅσον τό, τ' ἄρχειν καὶ τὸ δουλεύειν δίχα.
χο. Σὺ θὴν ἃ χρῄζεις, ταῦτ' ἐπιγλωσσᾷ Διός.
πρ. Ἅπερ τελεῖται, πρὸς δ' ἃ βούλομαι, λέγω.
χο. Καὶ προσδοκᾶν χρὴ δεσπόσειν Ζηνός τινα;
πρ. Καὶ τῶνδέ γ' ἕξει δυσλοφωτέρους πόνους. 905
χο. Πῶς οὐχὶ ταρβεῖς, τοιάδ' ἐκρίπτων ἔπη;
πρ. Τί δ' ἂν φοβοίμην, ᾧ θανεῖν οὐ μόρσιμον;
χο. Ἀλλ' ἆθλον ἄν σοι τοῦδ' ἔτ' ἀλγίω πόροι.
πρ. Ὁ δ' οὖν ποιείτω· πάντα προσδόκητά μοι.
χο. Οἱ προσκυνοῦντες τὴν Ἀδράστειαν, σοφοί. 910
πρ. Σέβου, προσεύχου, θῶπτε τὸν κρατοῦντ' ἀεί·
Ἐμοὶ δ' ἔλασσον Ζηνὸς ἢ μηδὲν μέλει,
Δράτω, κρατείτω τόνδε τὸν βραχὺν χρόνον
Ὅπως θέλει· δαρὸν γὰρ οὐκ ἄρξει θεοῖς.
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε τὸν Διὸς τρόχιν, 915
Τὸν τοῦ τυράννου τοῦ νέου διάκονον·
Πάντως τι καινὸν ἀγγελῶν ἐλήλυθε.
ἑρ. Σὲ τὸν σοφιστήν, τὸν πικρῶς ὑπέρπικρον,
Τὸν ἐξαμαρτόντ' εἰς θεούς, τὸν ἐφημέροις
Πορόντα τιμάς, τὸν πυρὸς κλέπτην λέγω· 920
Πατὴρ ἄνωγέ σ' οὕστινας κομπεῖς γάμους
Αὐδᾶν, πρὸς ὧν τ' ἐκεῖνος ἐκπίπτει κράτους.
Καὶ ταῦτα μέντοι μηδὲν αἰνικτηρίως,
Ἀλλ' αὔθ' ἕκαστ' ἔκφραζε· μηδέ μοι διπλᾶς
Ὁδούς, Προμηθεῦ, προσβάλῃς· ὁρᾷς δ' ὅτι 925
Ζεὺς τοῖς τοιούτοις οὐχὶ μαλθακίζεται.
πρ. Σεμνόστομός γε καὶ φρονήματος πλέως
Ὁ μῦθός ἐστιν, ὡς θεῶν ὑπηρέτου.
Νέον νέοι κρατεῖτε, καὶ δοκεῖτε δὴ
Ναίειν ἀπενθῆ πέργαμ'· οὐκ ἐκ τῶνδ' ἐγὼ 930
Δισσοὺς τυράννους ἐκπεσόντας ᾐσθόμην;
Τρίτον δὲ τὸν νῦν τυραννοῦντ' ἐπόψομαι
Αἴσχιστα καὶ τάχιστα. μή τί σοι δοκῶ
Ταρβεῖν ὑποπτήσσειν τε τοὺς νέους θεούς;
Πολλοῦ γε καὶ τοῦ παντὸς ἐλλείπω. σὺ δὲ 935
Κέλευθον ἥνπερ ἦλθες, ἐγκόνει πάλιν.
Πεύσῃ γὰρ οὐδὲν ὧν ἀνιστορεῖς ἐμέ.
ἑρ. Τοιοῖσδε μέντοι καὶ πρὶν αὐθαδίσμασιν
Ἐς τάσδε σαυτὸν πημονὰς καθώρμισας.
πρ. Τῆς σῆς λατρείας τὴν ἐμὴν δυσπραξίαν 940
(Σαφῶς ἐπίστασ') οὐκ ἂν ἀλλάξαιμ' ἐγώ.
Κρεῖσσον γὰρ οἶμαι τῇδε λατρεύειν πέτρᾳ,
Ἢ πατρὶ φῦναι Ζηνὶ πιστὸν ἄγγελον.
Οὕτως ὑβρίζειν τοὺς ὑβρίζοντας χρεών.
ἑρ. Χλιδᾶν ἔοικας τοῖς παροῦσι πήμασι. 945
πρ. Χλιδῶ; χλιδῶντας ὧδε τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ
Ἐχθροὺς ἴδοιμι· καὶ σὲ δ' ἐν τούτοις λέγω.
ἑρ. Ἦ κἀμὲ γάρ τι συμφοραῖς ἐπαιτιᾷ;
πρ. Ἁπλῷ λόγῳ τοὺς πάντας ἐχθαίρω θεούς,
Ὅσοι παθόντες εὖ, κακοῦσί μ' ἐκδίκως. 950
ἑρ. Κλύω σ' ἐγὼ μεμηνότ' οὐ μικρὰν νόσον.
πρ. Νοσοῖμ' ἄν, εἰ νόσημα τοὺς ἐχθροὺς στυγεῖν.
ἑρ. Εἴης φορητὸς οὐκ ἄν, εἰ πράσσοις καλῶς.
πρ. Ὤμοι. ἑρ. Τόδε Ζεὺς τοὔπος οὐκ ἐπίσταται.
πρ. Ἀλλ' ἐκδιδάσκει πάνθ' ὁ γηράσκων χρόνος. 955
ἑρ. Καὶ μὴν σύ γ' οὔπω σωφρονεῖν ἐπίστασαι.
πρ. Σὲ γὰρ προσηύδων οὐκ ἂν ὄνθ' ὑπηρέτην.
ἑρ. Ἐρεῖν ἔοικας οὐδὲν ὧν χρῄζει πατήρ.
πρ. Καὶ μὴν ὀφείλων γ' ἂν τίνοιμ' αὐτῷ χάριν.

Εκερ-

ἑρ. Ἐχλεύασας δῆθεν ὡς παῖδ' ὄντα με. 960
πρ. Οὐ γὰρ σὺ παῖς τε κἄτι τοῦδ' ἀνούστερος,
Εἰ προσδοκᾷς ἐμοῦ τι πεύσεσθαι πάρα;
Οὐκ ἔστιν αἴκισμ' οὐδὲ μηχάνημ', ὅτῳ
Προτρέψεταί με Ζεὺς γεγωνῆσαι τάδε,
Πρὶν ἂν χαλασθῇ δεσμὰ λυμαντήρια. 965
Πρὸς ταῦτα ῥιπτέσθω μὲν αἰθαλοῦσσα φλὸξ,
Λευκοπτέρῳ δὲ νιφάδι καὶ βροντήμασι
Χθονίοις κυκάτω πάντα καὶ ταρασσέτω·
Γνάμψει γὰρ οὐδὲν τῶνδέ μ', ὥστε καὶ φράσαι
Πρὸς οὗ χρεών νιν ἐκπεσεῖν τυραννίδος. 970
ἑρ. Ὅρα νυν εἴ σοι ταῦτ' ἀρωγὰ φαίνεται.
πρ. Ὦπται πάλαι δὴ καὶ βεβούλευται τάδε.
ἑρ. Τόλμησον ὦ μάταιε, τόλμησόν ποτε
Πρὸς τὰς παρούσας πημονὰς ὀρθῶς φρονεῖν.
πρ. Ὀχλεῖς μάτην με, κῦμ' ὅπως, παρηγορῶν. 975
Εἰσελθέτω σε μήποθ', ὡς ἐγὼ Διὸς
Γνώμην φοβηθεὶς θηλύνους γενήσομαι,
Καὶ λιπαρήσω τὸν μέγα στυγούμενον
Γυναικομίμοις ὑπτιάσμασιν χερῶν
Λῦσαί με δεσμῶν τῶνδε· τοῦ παντὸς δέω. 980
ἑρ. Λέγων ἔοικα πολλὰ καὶ μάτην ἐρεῖν.
Τέγγῃ γὰρ οὐδὲν οὐδὲ μαλθάσσῃ λιταῖς
Ἐμαῖς· δακὼν δὲ στόμιον ὡς νεοζυγὴς
Πῶλος, βιάζῃ καὶ πρὸς ἡνίας μάχῃ.
Ἀτὰρ σφοδρύνῃ γ' ἀσθενεῖ σοφίσματι. 985
Αὐθαδία γὰρ τῷ φρονοῦντι μὴ καλῶς,
Αὐτὴ καθ' αὑτὴν οὐδενὸς μεῖζον σθένει.
Σκέψαι δ', ἐὰν μὴ τοῖς ἐμοῖς πεισθῇς λόγοις,
Οἷός σε χειμὼν καὶ κακῶν τρικυμία
Ἔπεισ' ἄφυκτος. πρῶτα μὲν γὰρ ὀκρίδα 990
Φάραγγα βροντῇ καὶ κεραυνίᾳ φλογὶ
Πατὴρ σπαράξει τήνδε, καὶ κρύψει δέμας
Τὸ σὸν, πετραία δ' ἀγκάλη σε βαστάσει.
Μακρὸν δὲ μῆκος ἐκτελευτήσας χρόνου,
Ἄψορρον ἥξεις εἰς φάος· Διὸς δέ τοι 995
Πτηνὸς κύων δαφοινὸς αἰετὸς λάβρως
Διαρταμήσει σώματος μέγα ῥάκος,
Ἄκλητος ἕρπων δαιταλεὺς πανήμερος,
Κελαινόβρωτον δ' ἧπαρ ἐκθοινήσεται.
Τοιοῦδε μόχθου τέρμα μή τι προσδόκα, 1000
Πρὶν ἂν θεῶν τις διάδοχος τῶν σῶν πόνων
Φανῇ, θελήσῃ τ' εἰς ἀναύγητον μολεῖν
Ἅδην, κνεφαῖά τ' ἀμφὶ Ταρτάρου βάθη.
Πρὸς ταῦτα βούλευ'· ὡς ὅδ' οὐ πεπλασμένος
Ὁ κόμπος, ἀλλὰ καὶ λίαν εἰρημένος. 1005
Ψευδηγορεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταται στόμα
Τὸ Δῖον, ἀλλὰ πᾶν ἔπος τελεῖ. σὺ δὲ
Πάπταινε καὶ φρόντιζε, μηδ' αὐθαδίαν
Εὐβουλίας ἀμείνον' ἡγήσῃ ποτέ.
χο. Ἡμῖν μὲν Ἑρμῆς οὐκ ἄκαιρα φαίνεται 1010
Λέγειν. ἄνωγε γάρ σε τὴν αὐθαδίαν
Μεθέντ', ἐρευνᾶν τὴν σοφὴν εὐβουλίαν.
Πιθοῦ· σοφῷ γὰρ αἰσχρὸν ἐξαμαρτάνειν.
πρ. Εἰδότι τοί μοι τάσδ' ἀγγελίας
Ὅδ' ἐθώϋξεν· πάσχειν δὲ κακῶς 1015
Ἐχθρὸν ὑπ' ἐχθρῶν οὐδὲν ἀεικές.
Πρὸς ταῦτ' ἐπ' ἐμοὶ ῥιπτέσθω μὲν
Πυρὸς ἀμφήκης βόστρυχος, αἰθὴρ
Δ' ἐρεθιζέσθω βροντῇ, σφακέλῳ
Τ' ἀγρίων ἀνέμων· χθόνα δ' ἐκ πυθμένων 1020
Αὐταῖς ῥίζαις πνεῦμα κραδαίνοι,
Κῦμα δὲ πόντου τραχεῖ ῥοθίῳ
Συγχώσειεν τῶν τ' οὐρανίων
Ἄστρων διόδους, εἴς τε κελαινὸν
Τάρταρον ἄρδην ῥίψειε δέμας 1025
Τοὐμὸν ἀνάγκης στερραῖς δίναις·
Πάντως ἐμέ γ' οὐ θανατώσει.

Mer. *Nimirum ludificaris me perinde ac si essem puer.*
Pro. *Annon tu es puer, atque eo etiam incogitantior,*
Si speras te aliquid ex me cogniturum?
Non est vexatio, neque machinatio, qua
Impulet me compellat enunciare ista,
Priusquam laxata fuerint vincula pessundantia.
Contra haec proyciatur ardens flamma,
Albáque grandine & tonitru
Terrestri confundat & concutiat omnia.
Horum enim nullum flectet me ut dicam
Per quem oporteat ipsum decidere regno.
Mer. *Considera, quaeso, an haec tibi profutura videantur.*
Pro. *Haec sunt dudum considerata & deliberata.*
Mer. *Sustineas tandem, sustineas ô stulte,*
Pro malis praesentibus rectè sapere.
Pro. *Molestus es frustra mihi, tanquam fluctui, persuadendo.*
Nunquam tibi hoc subeat, me Iouis
Mandati metu effoeminatum animo fore,
Et isti inuiso supplicaturum
Muliebribus manuum flexionibus,
Ut me soluat ab hisce vinculis: ab hoc omnino absum.
Mer. *Videor colloquendo multa & frustra dicere:*
Nihil enim mitigaris & mollescis monitionibus
Meis, sed morso freno tanquam indomitus
Pullus retineris, & repugnas contra cohibitionem.
Sed firmaris conatu inualido.
NAM pervicacia, rem non ponderanti benè,
Ipsa per se nihil omnino virium affert.
Praeterea considera, si non parueris monitis meis,
Qualis tempestas & malorum inundatio
Quàm ineuitabilis obruet te primùm enim asperam
Vallem hanc tonitru & fulminis flamma
Pater disperget, & abscondet corpus tuum,
Et gremium petrosum te gestabit:
Et longum tandem temporis spatium emensus,
Denuo prodibis in lucem: sed Iouis
Volucer canis aquila auidè sanguiuora,
Corporis fragmentum magnum dilacerabit,
Conuiua quotidianus vltro aduentans:
Qui etiam atrum iecur depascetur.
Neque huius aerumnae finem aliquem expectes
Priusquam deorum aliquis successor tuorum laborum
Fiat, & velit descendere ad atrum
Plutonem, & ad obscuras tartari profunditates.
Adhaec ista delibera, quia hic non est fictus
Verborum strepitus sed nimis verè enunciatus:
NAM vana loqui non scit os
Diuinum, sed exequitur omne verbum. Ideo tu
Dispice & considera: NEQVE pervicaciam vnquam
Existimes meliorem prudentia.
Chor. *Nobis quidem Mercurius videtur non absurda*
Loqui. Iubet enim te pervicacia
Deposita inuestigare sapientem consilij rectitudinem.
Obtempera: TVRPE est enim sapienti delinquere.
Pro. *Scienti mihi haec mandata*
Iste exposuit, sed male tractari
Hostem ab hostibus nihil est absurdi.
Ad ista, in me proyciatur
Ignis anceps caesaries, & aether
Concutiatur tonitru & turbine
Furibundorum ventorum: terram autem ex fundo
Cum radicibus labefactet ventus,
Fluctum verò maris horrendo impetu
Obruat, & caelestium
Astrorum orbes, atque in atrum
Tartarum penitus proyciat corpus
Meum necessitatis rigidis turbinibus:
Omnino tamen me non extinguet.

Mer. *At tales insanorum*
Cogitationes & voces licet audire.
Quid enim abest vt non insaniat?
Quod si extra mala esset, quid de insania omitteret?
Sed vos quæ ærumnis
Hisce huius compatimini, locis
Ex his celeriter aliquò discedite,
Ne animos vestros attonitos reddat
Mugitus tonitru horrendus.

Chor. *Aliud quid loquaris & suadeas*
Mihi, quod etiam persuadeas. nam
Hunc sermonem adduxisti non ferendum.
Quomodo iubes me prauitatem exercere?
Cum hoc volo perpeti quicquid necessum fuerit:
Didici enim odisse proditores,
Nec est vitium quod magis quàm hoc respuam.

Mer. *Sed memineritis quæ ego præmoneo:*
Ne à malo deprehensæ,
Incusetis fortunam, neque dicatis vnquam
Iouem vos in improuisum
Malum coniecisse: non inquam, sed
Vos ipsas. scitis enim,
Neque ex improuiso neque clàm,
In inextricabilem laqueum calamitatis
Incogitantia vestra inuoluemini.

Prom. *Atqui factis & non amplius verbo, terra concussa est,*
Et reboat fremens echo
Tonitru, emicant verò glomerationes
Igneæ coruscationis, turbines autem puluerem
Circumagitant, & prorumpunt ventorum
Omnium flatus in se mutuò
Rebellem discordiam exercentes:
Et æther iam mari est confusus.
Talis vis cœlitus aduersus me
Apertè venit, ad incutiendum terrorem mihi.
O matris meæ sanctitas ô omnium
Communem lucem circumuoluens æther,
Cernis quàm iniusta patiar.

ἑρ. Τοιάδε μέντοι τῶν φρενοπλήκτων
Βουλεύματ' ἔπη τ' ἐστὶν ἀκοῦσαι.
Τί γὰρ ἐλλείπει μὴ παραπαίειν; 1030
Εἰ δ' εὐτυχῇ, τί χαλᾷ μανιῶν;
Ἀλλ' οὖν ὑμεῖς γ' αἱ πημοναῖς
Συγκάμνουσαι ταῖς τοῦδε, τόπων
Μετά που χωρεῖτ' ἐκ τῶνδε θοῶς·
Μὴ φρένας ὑμῶν ἠλιθιώσῃ 1035
Βροντῆς μύκημ' ἀτέραμνον.

χο. Ἄλλο τι φώνει καὶ παραμυθοῦ
Μ' ὅ, τι καὶ πείσεις, οὐ γάρ που
Τοῦτό γε τλητὸν παρέσυρας ἔπος·
Πῶς με κελεύεις κακότητ' ἀσκεῖν; 1040
Μετὰ τοῦδ' ὅ, τι χρὴ, πάσχειν ἐθέλω·
Τοὺς προδότας γὰρ μισεῖν ἔμαθον.
Κ' οὐκ ἔστι νόσος, τῆς δ' ἥντιν' ἀπέπτυσα μᾶλλον.

ἑρ. Ἀλλ' οὖν μέμνησθ' ἅπερ ἐγὼ προλέγω,
Μηδὲ πρὸς ἄτης θηραθεῖσαι. 1045
Μέμψησθε τύχην, μηδέ ποτ' εἴπη-
θ' ὡς Ζεὺς ὑμᾶς εἰς ἀπρόοπτον
Πῆμ' εἰσέβαλε· μηδῆτ'. αὐταὶ
Δ' ὑμᾶς αὐτάς. εἰδυῖαι γὰρ
Κ' οὐκ ἐξαίφνης, οὐδὲ λαθραίως 1050
Εἰς ἀπέρατον δίκτυον ἄτης
Ἐμπλεχθήσεσθ' ὑπ' ἀνοίας.

πρ. Καὶ μὴν ἔργῳ κ' οὐκ ἔτι μύθῳ χθὼν σεσάλευται·
Βρυχία δ' ἠχὼ παραμυκᾶται
Βροντῆς, ἕλικες δ' ἐκλάμπουσι 1055
Στεροπῆς ζάπυροι, στρόμβοι δὲ κόνιν
Εἱλίσσουσι· σκιρτᾷ δ' ἀνέμων
Πνεύματα πάντων εἰς ἄλληλα
Στάσιν ἀντίπνουν ἀποδεικνύμενα·
Ξυντετάρακται δ' αἰθὴρ πόντῳ. 1060
Τοιάδ' ἐπ' ἐμοὶ ῥιπὴ Διόθεν
Τεύχουσα φόβον στείχει φανερῶς·
Ὦ μητρὸς ἐμῆς σέβας, ὦ πάντων
Αἰθὴρ κοινὸν φάος εἱλίσσων,
Ἐσορᾷς μ' ὡς ἔκδικα πάσχω. 1065

ARGVMENTVM TRAGOEDIÆ SEPTEM DVCES AD THEBAS.

LAIVS Labdaci filius regnauit Thebis, vxorem adeptus Iocastem filiam Menœcei: qua cum congredi, filiósque generare non audebat, veritus Pelopis imprecationes. Aiunt enim, filium Pelopis Chrysippum (qui ei ex altera vxore natus erat, & non filia Oenomai Hippodamia) Laium rapuisse, amore eius captum: tùmque ipso concubuisse, ac primum inter homines puerorum abusum (quemadmodum Iupiter inter deos, rapto Ganymede) exemplum præbuisse. Quod cum intellexisset Pelops, precatus est, Laium à propria prole interfectum iri. Postquam iam dicto modo Laius sine liberis consenuisset, Apollinis oraculum accessit, interrogaturus num oporteret liberos generare? retulit verò illi vaticinium: Ne semina sulcum natorum inuitis dijs. Cum verò accepisset oraculum, & profectus esset, cauit ne cum propria vxore dormiret. Vno verò die vino grauatus, cum vxore sua congressus est: ex qua suscepit Oedipum. Timens igitur oraculum, dicens, si filium genueris, interficiet te natus, quemadmodum Pelops imprecatus erat, iámque natus esset Oedipus, perforatis illi pedibus, catena aurea fibulans, Cithæroni eum imposuit. Inuenientes verò illum quidam Pastores, & accipientes, attulerunt regi Corinthi Polybo. qui cum eum accepisset,

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ

τραγῳδίας ἣ ἐπιγράφεται Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις.

Ὁ Λάϊος τοῦ Λαβδάκου υἱὸς ὤν, ἐβασίλευσε Θήβαις, γυναῖκα κατηγάγετο Ἰοκάστην, τὴν θυγατέρα τοῦ Μενοικέως· ᾗ συνελθεῖν καὶ τέκνα ποιῆσαι οὐκ ἐτόλμα, τὰς τοῦ Πέλοπος δεδιὼς ἀράς. φασὶ γὰρ ὅτι τὸν τοῦ Πέλοπος υἱὸν Χρύσιππον, ὃς ἦν αὐτῷ ἐξ ἄλλης γυναικὸς καὶ οὐκ ἐκ τῆς θυγατρὸς τοῦ Οἰνομάου Ἱπποδαμείας, ὁ Λάϊος ἥρπασεν, ἐρασθεὶς αὐτοῦ, καὶ αὐτῷ συνεγένετο, καὶ πρῶτος ἐν ἀνθρώποις τῆς ἀρρενομιξίας ὑπέδειξεν, ὥσπερ δὴ καὶ ὁ Ζεὺς ἐν θεοῖς, τὸν Γανυμήδην ἁρπάσας. ὅτε ὁ Πέλοψ μαθὼν τὸν Λάϊον κατηράσατο ἐξ οἰκείας φονευθῆναι γονῆς. ἐπεὶ γοῦν ὁ Λάϊος δι' ἱκανὰ ἔτη ἄπαις ἤδη παρήκμαζεν, εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖον παρεγένετο, ἐρωτῶν, εἰ δεῖ παιδοποιεῖσθαι. ἐξέθηκε δὲ αὐτῷ τὸ χρηστήριον,

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.

λαβὼν δὲ τὸν χρησμὸν καὶ ἀπελθὼν ἐφύλαττε μὴ συνελθεῖν τῇ ἰδίᾳ γυναικί. ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν οἴνῳ βαρυνθεὶς, μιγεὶς δὲ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἀφ' ἧς ἔσχε τὸν Οἰδίποδα, φοβηθεὶς δὲ τὸ χρηστήριον εἰπόντα,

Εἰ γὰρ φυτεύσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς,

καθὼς καὶ Πέλοψ κατηράσατο, ὕστερον ὁ Οἰδίπους ἐγεννήθη. διατρήσας τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ χρυσοῖς κρίκοις διαπερονησάμενος, εἰς Κιθαιρῶνα τοῦτον ἐξέθετο. εὑ-
ρόντες

εὑρόντες δέ τινες αὐτὸν ποιμένες, καὶ ἀναλαβόντες, αἰδεῖσθαι τῷ τότε βασιλεῖ Κορίνθου Πολύβῳ. ὃς λαβὼν αὐτὸν, ὁλομελείας ἠξίωσε, καὶ εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν ἀγαγών. ἔπειτα δὲ Οἰδίπους παρά τινος ὑβρισθεὶς, καὶ ὀνειδισθεὶς ὡς νόθος ἐστὶ κ' οὐ γνήσιος τοῦ Πολύβου, ἀπῆλθεν ἐρωτήσων εἰς τὴν Πυθίαν, ἤγουν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖον, τίς τε εἴη καὶ τίνος υἱός. εἶπε δὲ αὐτῷ τὸ μαντεῖον, ὅτι μέλλεταί σοι φονεῦσαι τὸν πατέρα σου, καὶ μητρί σου συνανακλιθῆναι. ἀκούσας δὲ τὸν χρησμὸν, κατέλειψεν ἀπελθεῖν εἰς Κόρινθον πρὸς τὸν Πόλυβον, διὰ τὸ εἰρημένα, ὡς δοκῶν τὸν Πόλυβον λέγειν τὸν χρησμὸν πατέρα, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, μητέρα· καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐς Θήβας ὁδόν. διεπορεύετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκείνην καὶ ὁ Λάϊος ὁ τούτου πατὴρ, ἀπερχόμενος καὶ αὐτὸς εἰς τὸ μαντεῖον, ἐρωτήσων περὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκτεθέντος παιδὸς, ἤγουν τοῦ Οἰδίποδος, τί γέγονε. ἐπεὶ δὲ συνηντήκασιν ἄμφω, οἱ τοῦ Λαΐου δορυφόροι πρὸς τὸν Οἰδίποδα εἶπον, παραχώρησον ὦ ξένε τῷ βασιλεῖ τῆς ὁδοῦ. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. πληγεὶς δὲ παρὰ τοῦ Λαΐου, ἐμαίνετο ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ· ἕνα δὲ μόνον ἀφῆκαν, ὃς στραφεὶς οἴκοι ἀπήγγειλε πάντα. ἐλθὼν δὲ εἰς Θήβας ὁ Οἰδίπους ὕστερον, εὗρε κακὸν αὐτοῖς ἐπικείμενον μέγα, τὴν σφίγγα. αὕτη αἰνίγματα ἔλεγε, καὶ τὸν μὴ ἰσχύοντα λῦσαι αὐτὰ, κατήσθιε. προέκειτο δὲ τότε παρὰ τῶν Θηβαίων τῷ λύοντι τὸ αἴνιγμα τῆς σφιγγὸς, βραβεῖον, ἡ τοῦ Λαΐου γυνὴ Ἰοκάστη, δοθῆναι αὐτῷ εἰς γάμον. εἰπούσης οὖν τῆς σφιγγὸς τὸ αἴνιγμα τὸ, τετράπους δίπους τε καὶ πάλιν τρίπους, ὃ σημαίνει τὸν ἄνθρωπον, εὗρεν τοῦτο ὁ Οἰδίπους· ἡ δὲ σφὶγξ μανεῖσα ἀνεῖλεν αὐτήν. συνελθὼν οὖν ὁ Οἰδίπους τῇ ἰδίᾳ μητρὶ, παῖδας ἐποίησε τέσσαρας, τὸν Πολυνείκην καὶ τὸν Ἐτεοκλῆν, τὴν Ἀντιγόνην καὶ τὴν Ἰσμήνην. ὕστερον δὲ μαθὼν τὸ ἀνόμημα ὃ ἔδρασεν, ἐτύφλωσεν ἑαυτὸν, τοῖς δὲ εἰρημένοις υἱοῖς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν κατέλειψεν. ἐπεὶ δὲ οὗτοι τοῦτον ἐν τῷ τυφλὸν ἐν οἰκίσκῳ καθεῖρξαι, κατηράσατο αὐτοὺς ὥστε διὰ ξίφους καὶ πολέμου τὴν βασιλείαν διαμερίσασθαι· οὐ ἔτι γε καὶ φοβούμενοι τὸ ὁμοῦ μένειν ἐν ταῖς Θήβαις καὶ βασιλεύειν κατέλειψαν. συμπεφωνήκασι δὲ ἵνα τοῦ ἑνὸς ἐξερχομένου τῆς πόλεως καὶ ἀποδημοῦντος, ἐπὶ χρόνον ἕνα ὁ ἕτερος βασιλεύοι· καὶ πάλιν τοῦ ἀποδημοῦντος εἰσερχομένου ὑποχωροίη ὁ ἕτερος· ὡς ἂν ἐν τούτῳ φύγωσι τὴν ἀράν. ὁ γοῦν Πολυνείκης πρῶτος ὢν, ἐκράτησεν ἐν χρόνῳ ἑνὶ τῆς βασιλείας, εἶτα ἐξῆλθε, τῷ Ἐτεοκλεῖ παραχωρήσας αὐτῆς. τοῦ χρόνου δὲ συμπληρωθέντος ἐπὶ τὸ βασιλεύειν ὁ Πολυνείκης καὶ αὖθις εἰς τὰς Θήβας παρεγένετο, κατὰ τὸ συμπεφωνημένον. μὴ παραδεχθεὶς δὲ ὑπὸ Ἐτεοκλέους, εἰς τὸν τοῦ Ἄργους βασιλέα Ἄδραστον ἀπῆλθε, καὶ τούτου γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ γέγονεν. ἐπὶ ὑποθέσει τοιαύτῃ, ἵνα συνεργήσῃ αὐτῷ ὁ Ἄδραστος ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, καὶ βασιλείας δράξασθαι. λαβὼν τοίνυν ἐκ τοῦ Ἄργους στρατιὰν πλείστην, ἀπῆλθεν εἰς Θήβας κατὰ τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ· ἐνθα καὶ αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὑπ' ἀλλήλων ἐφονεύθησαν.

Η μὲν οὖν σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Θήβαις ὑπόκειται· ὁ δὲ χορὸς, ἐκ Θηβαίων ἐστὶ παρθένων· ἡ δὲ ὑπόθεσις στρατὰ Ἀργείων πολιορκοῦσα Θηβαίους, τοὺς καὶ νικήσαντας, καὶ θάνατος Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους. ἐπιγέγραπται δὲ ἡ ὑπόθεσις τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, διὰ τὸ ἑπτὰ στρατηγοὺς φυλάσσειν τὰς πύλας τῶν Θηβῶν, εἰσὶ δὲ αὗται αἱ Θῆβαι ἑπτάπυλοι· αἱ δὲ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ οὖσαι, ἑκατοντάπυλοι.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.
ΧΟΡΟΣ παρθένων.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΑΓΓΕΛΟΣ κατάσκοπος.
ΙΣΜΗΝΗ.
ΚΗΡΥΞ.

curæ dignum putauit, & ad viri ætatem eum perduxit. Deinde vero Oedipus ab aliquo iniuria & contumelia affectus, quòd spurius, & non legitimus Polybi esset: profectus est, interrogaturus Pithiam videlicet, ad oraculum Apollinis, quisnam esset, & cuius filius? Dixit illi oraculum: Tibi constitutú est, patrem tuum interficere. Cùm verò audiuisset oraculum, noluit Corinthum reuerti ad Polybum, propter ea quæ dicta erant: nam putabat, oraculum patrem tuum Polybum, matrémque suam eius vxorem dixisse. Profectus est igitur Thebas versus; ac proficiscebatur illac Laius quoque, eius pater, proficiscensque ille ad oraculum percontaturus, quid de filio suo exposito Oedipode actum esset? Cum verò occurrissent ambo, Laij satellites Oedipo dixerunt, Cede viá hospes regi. ille verò non paruit: percussus verò à Laio, furebat suprà hoc: Laiumque, ac omnes qui cum eo erant interfecit, vno solo relicto, qui domum reuersus omnia renunciauit. Cúmque venisset Oedipus postea Thebas, inuenit magnum malum illis imminens: nempe Sphinga, quæ ænigmata proponebat: & qui non poterat ei soluere, hunc vorabat. Propositum verò erat à Thebanis, inuenienti ænigma Sphingis, Laij vxorem Iocastem præmium ei fore. Dicente verò Sphinge ænigma hoc: Bipes, tripes, quadrupes: (quod denotat hominem) inuenit illud Oedipus. Sphinx vero furens, seipsam interfecit. Congressus igitur Oedipus propria cum matre, liberos genuit quatuor: Polynicem, Eteoclem, Antigonem, & Ismenem. Tandem verò intelligens, se incestum patrasse: seipsum obcæcauit, atque his iam nominatis filijs regnum reliquit. Postquàm verò illum hi in cellulam inclusissent, imprecatus est illis, vt ense & bello regnum diuiderent. Hac de causa veriti simul esse Thebis, regnare destiterunt. Conuenerunt verò, vt vno egresso vrbe, ac peregrè profecto, alter vnum annum regnaret: vicissimque hoc abeunte, rediens alter teneret imperium vt hoc modo execrationes effugerent. Polynices igitur maior natu, tenuit annum integrum regnum: deinde exiuit, Eteocli concedens regnum. Adimpleto verò tempore ad regnandum, Polynices, vt cõstitutum erat, Thebas venit. non receptus autem à fratre, Argos ad regem Adrastum profectus est: eiúsque gener, ducta eius filia; fuit, hac occasione vt iuuaretur ab Adrasto, ad reuertendum in propriam vrbem, & regnum occupandum. Cùm verò magnas copias Argis accepisset, Thebas profectus est contra fratrem proprium: ibi ille & frater eius, mutua cæde occubuerunt.

Scena huius fabulæ disposita est Thebis: Chorus vero ex Thebanis virginibus est. Argumentum vero, exercitus Argiuorum, obsidens Thebanos, hósque vincentes: mors Eteoclis & Polynicis. Inscribitur argumentum Septem ad Thebas, propterea quod septem duces custodiunt septem portas. Sunt vero hæ Thebæ, septem quæ vero in Ægypto, centum portarum.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

Eteocles.
Nvncivs speculator.
Chorvs Virginum.
Ismene.
Antigone.
Cadvceator.

PRÆFATVR ETEOCLES POPVLVM Thebanum ad præsidium vrbis præparans.

Aeschyli Septem ad Thebas.

Thebani ciues, quæ opportuna sunt, opus est dicere.
Quicunque negotiorum curam habet, in puppi ciuitatis
Habens clauum, palpebras ne det somno.
Si bene nobiscum agitur, causa dijs tribuenda est:
Si vero vicissim (quod ne contingat) calamitas acciderit,
Etheocles vnus multus per ciuitatem
Conuicijs afficiatur procemijs tumultuosis,
Et fletibus: quibus Iupiter defensor,
Nominatus sit Thebanorum vrbi.
Vos verò oportet nunc, & eum qui adhuc
Impubes est, & eum qui tempore excessit ex pubertate,
Florens ac crescens, multum corporis
Vigorem habere quemque, vt decet.
Vrbémque iuuare: deorum patriorum
Ab aris, nunquam honores delere:
Filiósque & matrem charißimam terram altricem.
Quæ enim venientes iuuenes in propitium campum,
Omnia admittens labore disciplinæ,
Aluit incolas scutatos
Fideles vt sitis in hoc opere.
Et nunc in hoc die bene vertat Deus:
Nam hoc tempore turrium custodibus,
Fœliciter plerumque bellum ex dijs succedit.
Nunc verò [illegible] uates ait auium pastor,
In auribus considerans & mentibus sine igne,
Fatidicas aues vera arte:
Ipse talium vaticinationum dominus
Dicit, maximam incursionem Græcanicam
Noctu deliberare, & insidiari vrbi.
Sed ad propugnacula, & portas turrium
Festinate omnes, cum armis:
Implete thoraces, & in tabulatis
Turrium state, & in exitibus portarum
Manentes, confidite: neque hostium
Timete admodum multitudinem, bene vertat Deus.
Speculatores ego, & exploratores exercitus
Misi, quibus persuasi ne frustra iter aggrederentur,
Vt illos audiens non capiar dolo.

Nun: *Eteocles, optime Thebanorum rex,*
Venio inde ab exercitu manifesta ferens:
Ipse sum negotiorum explorator.
Viri enim septem bellicosi præfecti
Bouinoræ in nigro scuto,
Tangentésque manibus taurinum cruorem,
Martem, Bellonámque & sanguinis amicam cædem
Iurarunt, aut ciuitatis disruptiones
Ponentes perdere Thebanorum vrbem vi,
Aut oppetentes terram hanc macerare sanguine:
Monumentáque mittebant domum parentibus suis.
Præterea currum Adrasti manib. coronabant, lachrymas
Fundentes: nulla misericordia vero erat in ore.
Ferreus enim animus virilitate accensus,
Spirabat tanquam leonum martem intuentium.
Rumor horum pigritia non cunctabitur,
Sortientes eos reliqui, sortéque assecutus
Vnusquisque ipsorum ad portas agmen duceret.
Itaque optimos quosque electos viros vrbis
Portarum in exitibus constitue celeriter.
Propè enim Argiuorum armatus exercitus
Accedit, festinat: campos vero alba spuma
Inquinat guttis equitum spirantium.

ΠΡΟΛΟΓΙΖΕΙ ΔΕ ΕΤΕΟΚΛΗΣ, παρασκευάζων τὸν τῶν Θηβαίων δῆμον εἰς φυλακὴν τῆς πόλεως.

Αἰσχύλου τραγῳδία Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις.

ἐτ. Κάδμου πολῖται, χρὴ λέγειν τὰ καίρια
Ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ πόλεως
Οἴακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ.
Εἰ μὲν γὰρ εὖ πράξαιμεν, αἰτία θεοῦ·
Εἰ δ᾽ αὖ (ὃ μὴ γένοιτο) συμφορὰ τύχοι, 5
Ἐτεοκλέης ἂν εἷς πολὺς κατὰ πτόλιν
Ὑμνοῖθ᾽ ὑπ᾽ ἀστῶν φροιμίοις πολυρρόθοις,
Οἰμώγμασίν θ᾽, ὧν Ζεὺς ἀλεξητήριος,
Ἐπώνυμος γένοιτο Καδμείων πόλει.
Ὑμᾶς δὲ χρὴ νῦν, καὶ τὸν ἐλλείποντ᾽ ἔτι 10
Ἥβης ἀκμαίας, καὶ τὸν ἔξηβον χρόνῳ,
Βλαστημὸν ἀλδαίνοντα σώματος πολύν,
Ὥραν τ᾽ ἔχονθ᾽ ἕκαστον, ὥς τι συμπρεπές,
Πόλει τ᾽ ἀρήγειν, καὶ θεῶν ἐγχωρίων
Βωμοῖσι, τιμὰς μὴ ᾽ξαλειφθῆναί ποτε. 15
Τέκνοις τε, γῇ τε μητρί, φιλτάτῃ τροφῷ·
Ἡ γὰρ νέους ἕρποντας εὐμενεῖ πέδῳ,
Ἅπαντα πανδοκοῦσα παιδείας ὄτλον,
Ἐθρέψατ᾽ οἰκιστῆρας ἀσπιδηφόρους
Πιστοὺς, ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος τόδε. 20
Καὶ νῦν μὲν ἐς τόδ᾽ ἦμαρ εὖ ῥέπει θεός·
Χρόνον γὰρ ἤδη τόνδε πυργηρουμένοις,
Καλῶς τὰ πλείω πόλεμος ἐκ θεῶν κυρεῖ.
Νῦν δ᾽ ὡς ὁ μάντις φησίν, οἰωνῶν βοτήρ,
Ἐν ὠσὶ νωμῶν καὶ φρεσίν, πυρὸς δίχα, 25
Χρηστηρίους ὄρνιθας ἀψευδεῖ τέχνῃ·
Οὗτος τοιῶνδε δεσπότης μαντευμάτων
Λέγει μεγίστην προσβολὴν Ἀχαιΐδα
Νυκτηγορεῖσθαι, κἀπιβουλεύσειν πόλει.
Ἀλλ᾽ ἔς τ᾽ ἐπάλξεις, καὶ πύλας πυργωμάτων 30
Ὁρμᾶσθε πάντες, σῶσθε σὺν παντευχίᾳ,
Πληροῦτε θωρακεῖα, κἀπὶ σέλμασι
Πύργων στάθητε, καὶ πυλῶν ἐπ᾽ ἐξόδοις
Μίμνοντες, εὖ θαρσεῖτε, μηδ᾽ ἐπηλύδων
Ταρβεῖτ᾽ ἄγαν ὅμιλον· εὖ τελεῖ θεός. 35
Σκοποὺς δὲ κἀγὼ καὶ κατοπτῆρας στρατοῦ
Ἔπεμψα, τοὺς πέποιθα μὴ ματᾶν ὁδῷ·
Καὶ τῶνδ᾽ ἀκούσας, οὔ τι μὴ ληφθῶ δόλῳ.

ἄγγ. Ἐτεόκλεες, φέριστε Καδμείων ἄναξ,
Ἥκω σαφῆ τἀκεῖθεν ἐκ στρατοῦ φέρων, 40
Αὐτὸς κατόπτης δ᾽ εἴμ᾽ ἐγὼ τῶν πραγμάτων·
Ἄνδρες γὰρ ἑπτὰ θούριοι λοχαγέται,
Ταυροσφαγοῦντες εἰς μελάνδετον σάκος,
Καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου,
Ἄρη τ᾽, Ἐνυὼ, καὶ φιλαίματον Φόβον 45
Ὡρκωμότησαν, ἢ πόλει κατασκαφὰς
Θέντες, λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ,
Ἢ γῆν θανόντες τήνδε φυράσειν φόνῳ.
Μνημεῖά θ᾽ αὑτῶν τοῖς τεκοῦσιν εἰς δόμους
Πρὸς ἅρμ᾽ Ἀδράστου χερσὶν ἔστεφον, δάκρυ 50
Λείβοντες· οἶκτος δ᾽ οὔτις ἦν διὰ στόμα.
Σιδηρόφρων γὰρ θυμὸς ἀνδρείᾳ φλέγων
Ἔπνει, λεόντων ὡς Ἄρη δεδορκότων.
Καὶ τῶνδε πύστις οὐκ ὄκνῳ χρονίζεται,
Κληρουμένους δ᾽ ἔλειπον, ὡς πάλῳ λαχὼν 55
Ἕκαστος αὐτῶν πρὸς πύλας ἄγοι λόχον.
Πρὸς ταῦτ᾽ ἀρίστους ἄνδρας ἐκκρίτους πόλεως
Πυλῶν ἐπ᾽ ἐξόδοισι τάγευσαι τάχος·
Ἐγγὺς γὰρ ἤδη πάνοπλος Ἀργείων στρατὸς
Χωρεῖ, κονίει, πεδία δ᾽ ἀργηστὴς ἀφρὸς 60
Χραίνει σταλαγμοῖς ἱππικῶν ἐκ πλευμόνων.

Σὺ δ' ὥστε ναὸς κεδνὸς οἰακοστρόφος,
Φάρξαι πόλισμα, πρὶν καταιγίσαι πνοὰς
Ἄρεος· βοᾷ γὰρ κῦμα χερσαῖον στρατοῦ·
Καὶ τῶνδε καιρὸν ὅστις ὤκιστος λαβέ· 65
Κἀγὼ τὰ λοιπὰ πιστὸν ἡμεροσκόπον
Ὀφθαλμὸν ἕξω, καὶ σαφηνείᾳ λόγου
Εἰδὼς τὰ τῶν θύραθεν, ἀβλαβὴς ἔσῃ.
Ετ. Ὦ Ζεῦ τε καὶ Γῆ, καὶ πολισσοῦχοι θεοί,
Ἀρά τ' Ἐρινὺς πατρὸς ἡ μεγασθενής, 70
Μή μοι πόλιν γε πρυμνόθεν πανώλεθρον
Ἐκθαμνίσητε δηϊάλωτον, Ἑλλάδος
Φθόγγον χέουσαν, καὶ δόμους ἐφεστίους.
Ἐλευθέραν δὲ γῆν τε καὶ Κάδμου πόλιν
Ζυγοῖσι δουλίοισι μήποτε σχεθεῖν· 75
Γένεσθε δ' ἀλκή· ξυνὰ δ' ἐλπίζω λέγειν.
Πόλις γὰρ εὖ πράσσουσα δαίμονας τίει.
Χο. Θρέομαι φοβερὰ μεγάλ' ἄχη,
Μεθεῖται στρατὸς στρατόπεδον λιπών,
Ῥεῖ πολὺς ὅδε λεὼς πρόδρομος ἱππότας· 80
Αἰθερία κόνις με πείθει φανεῖ-
σ', ἄναυδος, σαφὴς, ἔτυμος ἄγγελος·
Ἐλεδεμὰς πεδιοπλόκτυπος
Τ' ἐγχρίμπτεται βοὰ, ποτᾶται, βρέμει
Δ' ἀμαχέτου δίκαν ὕδατος ὀροκτύπου. 85
Ἰὼ, ἰὼ, ἰὼ, ἰὼ θεοὶ
Θεαί τ' ὀρόμενον κακὸν ἀλεύσατε.
Βοᾷ ὑπὲρ τειχέων·
Ὁ λεύκασπις ὄρνυται λεὼς
Εὐπρεπὴς, ἐπὶ πόλιν διώκων. 90
Τίς ἄρα ῥύσεται, τίς ἄρ' ἐπαρκέσει
Θεῶν ἢ θεᾶν;
Πότερα δῆτ' ἐγὼ ποτιπέσω βρέτη
Δαιμόνων; ἰὼ μάκαρες εὕεδροι,
Ἀκμάζει βρετέων ἔχεσθαι. τί μέλλομεν 95
Ἀγάστονοι; ἀκούετ' ἢ οὐκ ἀκούετ' ἀσπίδων
Κτύπον; πέπλων καὶ στεφέων πότ', εἰ μὴ νῦν,
Ἀμφὶ λιτὰς ἕξομεν;
Κτύπον δέδορκα, πάταγος οὐχ ἑνὸς δορός.
Τί ῥέξεις; προδώσεις παλαίχθων Ἄρης 100
Τὰν τεὰν γᾶν; ὦ χρυσοπήληξ δαῖμον,
Ἔπιδ', ἔπιδε πόλιν,
Ἂν ποτ' εὐφιλήταν ἔθου. Θεοὶ
Πολιάοχοι χθονὸς ἴτ' ἴτε πάντες,
Ἴδετε παρθένων ἱκέσιον λόχον δουλοσύνας ὕπερ. 105
Κῦμα γὰρ ἀμφὶ πόλιν δοχμολόφων
Ἀνδρῶν καχλάζει πνοαῖς
Ἄρεος ὀρόμενον.
Ἀλλ' ὦ Ζεῦ πάτερ παντελὲς πάντως
Ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν. Ἀργεῖοι γὰρ 110
Πόλισμα Κάδμου κυκλοῦνται·
Φόβος δ' ἀρείων ὅπλων·
Διάδετοι δὲ γενύων ἱππίων
Κινύρονται φόνον χαλινοί.
Ἑπτὰ δ' ἀγήνορες πρέποντες στρατοῦ 115
Δορυσσόοις σαγαῖς, πύλαις ἑβδόμαις
Προσίστανται, πάλῳ λαχόντες.
Σύ τ' ὦ διογενὲς φιλόμαχον κράτος,
Ῥυσίπολις γενοῦ Παλλάς,
Ὅ θ' ἵππιος ποντομέδων ἄναξ 120
Ἰχθυβόλῳ μαχανᾷ Ποσειδὰν
Ἐπίλυσιν φόβων ἐπίλυσιν δίδου.
Σύ τ' Ἄρης, φεῦ φεῦ, Κάδμου ἐπώνυμον
Πόλιν φύλαξον, κήδεσαί τ' ἐναργῶς.
Καὶ Κύπρις, ἅτ' εἶ γένους προμάτωρ, 125
Ἄλευσον· σέθεν γὰρ ἐξ αἵματος
Γεγόναμεν. λιταῖς σε
Θεοκλύτοις ἀπύουσαι πελαζόμεθα.
Καὶ σὺ Λύκει' ἄναξ Λύκειος γενοῦ

Tu verò tanquam nauis bonus gubernator,
Muni vrbem, priusquam irruat rabies
Martis. boat enim tumultus terrestris exercitus.
Hanc verò occasionem tanquam celerrimus accipe.
Ipse postea fidelem speculatorem
Oculum habebo: & consentanea ratione
Sciens, extra portam eris incolumis.
Ete. *O Iupiter, Terra, & patroni dij,*
Execratio & furia patris prapotens,
Ne meam vrbem oppressam funditus
Extirpetis, captiuam Gracia
Vocem fundentem: & domos proprias,
Liberámque terram, & Cadmi vrbem,
Iugis seruilibus nequaquam habeatis.
Estote auxilio, communia spero me dicturum:
Cum fœlix est vrbs, deos honorat.
Cho. *Lugeo terribilia & magna mala.*
Dimittitur exercitus castra relinquens,
Decurrit huc multus populus pracurrens equiter.
Ætherius puluis me persuadet visus,
Mutus manifestus, & promptus nuncius,
Excitator conculcatúsque campo
Appropinquat, clamor volat, fremit
Instar aqua murmurantis inexpugnabilis.
Heu heu, heu dij
Et dea, prasens malum arcete.
Clamat pro mœnibus
Scutum habens album, surgit populus
Structus, in vrbem irruens.
Quis defendet? quis auxiliabitur
Deorum aut dearum?
Vtrum ego accidam statuis
Deorum? heu defensores dij,
Tempus est habendi statuas. quid cunctamur
Luctuosi? auditis, aut non auditis clypeorum
Strepitum? pelos & coronas
Circa preces habebimus?
Strepitum audiui, strepitúmque non vnius hasta.
Quid facies? deseres ô Mars terrigenex
Tuam terram? ô auream qui habes galeam damon,
Respice respice vrbem,
Quam tandem charam posuisti. dij
Patroni videte omnes,
Videte virginum supplicem cateruam pro seruitute,
Tumultus per vrbem galeatorum
Virorum strepitat flatibus
Martis horrens concitatus.
Sed ô Iupiter pater, perfecte omnino
Arce hostium expugnationem. nam Argiui
Cadmi vrbem circundant.
Metus verò martialium armorum,
Vinctáque maxillis equinis
Incutiunt metum frana.
Septem fortes viri ornati de exercitu
Fortibus scutis, septem portis
Adsunt, sorte assecuti.
Tu verò generosum robur pugna amans,
Liberatrix vrbis sis ô Pallas:
Equestrisque pontipotens rex
Tridente machina Neptune
Solutionem metus, solutionem da.
Et tu Mars, heu heu Cadmi denominatam
Vrbem custodi, & cura exactè.
Et Venus, generis tritauia,
Adiuua: tuo ex sanguine
Nati sumus, precibus te
Religiosis vociferantes adimus.
Et tu Lycia rex, terribilis esto

Exercitui hostili, qui vocem habet gemebundam.
Tu verò
Latonâ nata puella, arcum benè tende
Diana chara: heu heu, strepitum curruum
Circa vrbem audio, ô veneranda Iuno:
Resonuerunt fistulæ onustorum axium.
O chara Diana, heu heu,
Hasta concussus æther furit:
Quid vrbs nostra patitur, quid fiet?
Quò tandem finem ducet deus, heu, heu, heu.
Ad alta propugnacula venit lapis,
O charissime Apollo: strepitus in portis est
Aeneorum scutorum, ex Ioue
Bellicus finis castus in pugnis est.
O beata regina Minerua, ante vrbem constituta,
Septem portarum solum protege: heu præpotentes dij,
Heu perfecti perfectæque huius terræ turrium custodes,
Vrbem hastatam ne tradatis exercitui barbaro.
Audite virgines, audite iustas omnino
Electas preces: heu chari dæmones,
Liberatores circum vrbem euntes,
Ostendite quòd vrbem amatis,
Vobisque curæ sunt delubra plebeia.
Curantes verò succurrite,
Religiosorum verò sacrorum
Sponsi estis mihi.
Ete. *Vos interrogo, greges non tolerandos,*
Vtrum hæc optima, & vrbi salutaria sunt,
Exercituique audacia huic turres custodienti,
Cadentes ad statuas defensorum deorum
Clamare, vociferari prudentibus odiosa.
Neque in malis, neque in fœlicitate chara,
Contubernalis fuero muliebri generi.
Nam confidens truculenta est audacia,
Verita & domo & vrbi plus mali.
Et nunc ciuibus cursores fugas
Ponentes, iniecistis exanimem ignauiam.
Ea quæ sunt extra portam, tanquam optima, iuuate:
Ipsi ab ipsis intus expugnamur.
Talia cohabitans mulieribus habebis.
Quod si quis meo imperio non audiens fuerit,
Vir & mulier, horùmque medium,
Calculus perniciosus contra ipsos constituetur,
Lapidariam populi ne effugiat mortem.
Curæ sit viro, ne mulier consultet
De his quæ foris sunt, intus existens ne damnum inferat.
Audiuisti, aut non audiuisti? an surdæ loquor?
Cho. *O chare Oedipi fili, timui audiens*
Curruum strepitum, strepitum,
Tubæ clanxerunt flexæ,
Equinúmque vigilum clauorum per os
Fabrilium frænorum.
Ete. *Quid igitur nauta in proram fugiens*
Ex puppi, inuenit machinationem salutis
Nauis laborantis in marino fluctu?
Cho. *Sed ad dæmonum præcursor veni*
Statuas confisus dijs antiquas,
Quoniam perniciosa niuis ingentis
Strepitus est in portis, iam delatus sum metu
Ad beatorum preces, vrbem
Vt subsidio protegant.
Ete. *Turrim optatis protegere ab hostium hasta?*
Cho. *Igitur hæc erunt à dijs.*
Ete. *Deos autem*
Capta vrbe deficere, dicitur.
Cho. *Ne tandem meo tempore deficiat deorum hæc*
Congregatio, neque videam
Percursam vrbem,

Στρατοῦ δαΐῳ, σὺ τ' αὖ, Λατογένεια κούρα, τόξον εὖ τυκάζου · 135
Αρτεμι φίλα, ἒ ἒ ἒ ἒ. δοτύπον ἁρμάτων
Αμφὶ πόλιν κλύω, ὦ πότνια Ηρα·
Ελακον ἀξόνων βριθομένων χνόαι,
Αρτεμι φίλα, ἒ ἒ ἒ ἒ. · 140
Δορυτίνακτος δ' αἰθὴρ ἐπιμαίνεται.
Τί πόλις ἄμμιν πάσχει, τί γενήσεται.
Ποῖ δ' ἔτι τέλος ἐπάγει θεός, ἒ ἒ ἒ ἒ.
Ακροβόλων δ' ἐπάλξεων λιθὰς ἔρχεται.
Ω φίλ' Απολλον κόναβος ἐν πύλαις · 145
Χαλκοδέτων σακέων, καὶ Διόθεν
Πολεμόκραντον ἁγνὸν τέλος ἐν μάχαισί τε
Μάκαιρ' ἄνασσ' Ογκα πρὸ πόλεως
Επτάπυλον ἕδος ἐπιρρύου.
Ιὼ πανάλκεις θεοί,
Ιὼ τέλειοι τέλειαί τε γᾶς τᾶσδε πυργοφύλακες, · 150
Πόλιν δορίπονον μὴ προδῶθ' ἑτεροφώνῳ στρατῷ.
Κλύετε παρθένων, κλύετε πανδίκως
Χειροτόνους λιτάς, ἰὼ φίλοι δαίμονες
Λυτήριοι ἀμφιβάντες πόλιν.
Δείξαθ' ὡς φιλοπόλεις · 155
Μελέσθ' ἱερῶν δημίων,
Μελόμενοι δ' ἀρήξατε
Φιλοθύτων δέ τοι πόλεος ὀργίων.
Μνήστορές ἐστέ μοι.
Ετε. Υμᾶς ἐρωτῶ θρέμματ' οὐκ ἀνασχετά· · 160
Η ταῦτ' ἄριστα καὶ πόλει σωτήρια
Στρατῷ τε θάρσος τῷδε πυργουμένῳ,
Βρέτη πεσούσας πρὸς πολισσούχων θεῶν
Αὔειν λακάζειν σωφρόνων μισήματα.
Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ · 165
Ξύνοικος εἴην τῷ γυναικείῳ γένει·
Κρατοῦσα μὲν γὰρ οὐχ ὁμιλητὸν θράσος,
Δείσασα δ' οἴκῳ καὶ πόλει πλέον κακόν·
Καὶ νῦν πολίταις τάσδε διαδρόμους φυγὰς
Θεῖσαι, διερροθήσατ' ἄψυχον κάκην. · 170
Τὰ τῶν θύραθεν δ' ὡς ἄριστ' ὀφέλλετε.
Αὐτοὶ δ' ὑφ' αὐτῶν ἔνδοθεν πορθούμεθα.
Τοιαῦτα δ' ἂν γυναιξὶ συνναίων ἔχοις.
Κἂν μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται,
Ανὴρ γυνή τε χὤ τι τῶν μεταίχμιον, · 175
Ψῆφος κατ' αὐτῶν ὀλεθρία βουλεύσεται·
Λευστῆρα δήμου δ' οὔτι μὴ φύγῃ μόρον.
Μέλει γὰρ ἀνδρί, μὴ γυνὴ βουλευέτω
Τἄξωθεν· ἔνδον δ' οὖσα, μὴ βλάβην τίθει.
Ηκουσας, ἢ οὐκ ἤκουσας, ἢ κωφῇ λέγω. · 180
Χο. Ω φίλον Οἰδίπου τέκος ἔδεισ' ἀκούσασα
Τὸν ἁρματόκτυπον ὄτοβον ὄτοβον,
Οτε τε σύριγγες ἔκλαγξαν ἑλίτροχοι,
Ιππικῶν τ' ἀΰπνων πηδαλίων διὰ στόμα
Πυριγενετᾶν χαλινῶν. · 185
Ετε. Τί οὖν ὁ ναύτης; ἆρα μὴ 'ς πρῷραν φυγὼν
Πρύμνηθεν, εὗρε μηχανὴν σωτηρίας
Νεὼς καμούσης ποντίῳ πρὸς κύματι.
Χο. Αλλ' ἐπὶ δαιμόνων πρόδρομος ἦλθον
Αρχαῖα βρέτη πίσυνος θεοῖς, · 190
Νιφάδος ὅτ' ὀλοᾶς νιφομένας
Βρόμος ἐν πύλαις, δὴ τότ' ἤρθην φόβῳ
Πρὸς μακάρων λιτάς, πόλεος
Ιν' ὑπερέχοιεν ἀλκάν.
Ετε. Πύργον στέγειν εὔχεσθε πολέμιον δόρυ· · 195
Χο. Οὐκοῦν τάδ' ἔσται πρὸς θεῶν
Ετε. Αλλ' οὖν θεοὺς
Τοὺς τῆς ἁλούσης πόλεος ἐκλείπειν λόγος.
Χο. Μήποτ' ἐμὸν κατ' αἰῶνα λίποι θεῶν ἅδε
Πανάγυρις, μηδ' ἐπίδοιμι τάνδ' ἀστυδρομουμέναν
πόλιν, · 200

Καὶ

Καὶ φάσγανόν μ᾽ ἀπώλεσε, πυρὶ δαΐας.

ΕΤ. Μή μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου κακῶς·
Πειθαρχία γάρ ἐστι τῆς εὐπραξίας
Μήτηρ, γυνή, σωτῆρος, ὧδ᾽ ἔχει λόγος.

Χο. Ἔστι θεοῖς δ᾽ ἔτ᾽ ἰσχὺς καθυπερτέρα. 205
Πολλάκι δ᾽ ἐν κακοῖσι τὰν ἀμήχανον
Ἐκ χαλεπᾶς δύας, ὑπὲρ ὀμμάτων
Κριμναμέναν νεφέλαν ὀρθοῖ.

ΕΤ. Ἀνδρῶν τάδ᾽ ἐστί, σφάγια καὶ χρηστήρια
Θεοῖσιν ἔρδειν πολεμίων πειρωμένων· 210
Σὸν δ᾽ αὖ τὸ σιγᾶν, καὶ μένειν εἴσω δόμων.

Χο. Διὰ θεῶν πόλιν νεμόμεθ᾽ ἀδάματον·
Δυσμενέων δ᾽ ὄχλον πύργος ἀποστέγει.
Τί τάδε νέμεσις στυγεῖ.

ΕΤ. Οὔτι φθονοῦμεν δαιμόνων τιμᾶν γένος 215
Ἀλλ᾽ ὡς πολίτας μὴ κακοσπλάγχνους τιθῇς,
Εὔκηλος ἴσθι, μηδ᾽ ἄγαν ὑπερφοβοῦ.

Χο. Ποταίνιον κλύουσα πάταγον ἄμμιγα
Ταρβοσύνῳ φόβῳ τάνδ᾽ ἐς ἀκρόπολιν
Τίμιον ἕδος ἱκόμαν. 220

ΕΤ. Μή νυν ἐὰν θνῄσκοντας, ἢ τετρωμένους
Πύθησθε, κωκυτοῖσιν ἁρπαλίζετε.
Τούτῳ γὰρ Ἄρης βόσκεται φόνῳ βροτῶν.

Χο. Καὶ μὴν ἀκούω γ᾽ ἱππικῶν φρυαγμάτων.

ΕΤ. Μή νυν ἀκούουσ᾽ ἐμφανῶς ἄκου᾽ ἄγαν. 225

Χο. Στένει πόλισμα γῆθεν ὡς κυκλουμένων.

ΕΤ. Οὐκοῦν ἔμ᾽ ἀρκεῖ τῶνδε βουλεύειν πέρι.

Χο. Δέδοικ᾽, ἀραγμὸς δ᾽ ἐν πύλαις ὀφέλλεται.

ΕΤ. Οὐ σῖγα, μηδὲν τῶνδ᾽ ἐρεῖς κατὰ πόλιν.

Χο. Ὦ ξυντέλεια μὴ προδῷς πυργώματα. 230

ΕΤ. Οὐκ ἐς φθόρον σιγῶσ᾽ ἀνασχήσῃ τάδε;

Χο. Θεοὶ πολῖται μή με δουλείας τυχεῖν.

ΕΤ. Αὐτὴ σὺ δουλοῖς καὶ με καὶ πᾶσαν πόλιν.

Χο. Ὦ παγκρατὲς Ζεῦ τρέψον εἰς ἐχθροὺς βέλος.

ΕΤ. Ὦ Ζεῦ γυναικῶν οἷον ὤπασας γένος· 235

Χο. Μοχθηρὸν ὥσπερ ἀνδρῶν, ὧν ἁλῷ πόλις·

ΕΤ. Παλινστομεῖς αὖ θιγγάνουσ᾽ ἀγαλμάτων.

Χο. Ἀψυχίᾳ γὰρ γλῶσσαν ἁρπάζει φόβος.

ΕΤ. Αἰτουμένῳ μοι, κοῦφον, εἰ δοίης τέλος.

Χο. Λέγοις ἂν ὡς τάχιστα, καὶ τάχ᾽ εἴσομαι. 240

ΕΤ. Σίγησον ὦ τάλαινα, μὴ φίλους φόβει.

Χο. Σιγῶ· σὺν ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον.

ΕΤ. Τοῦτ᾽ ἀντ᾽ ἐκείνων τοὔπος αἱροῦμαι σέθεν·
Καὶ πρός γε τούτοις ἐκτὸς οὖσ᾽ ἀγαλμάτων,
Εὔχου τὰ κρείσσω συμμάχους εἶναι θεούς. 245
Κἀμῶν ἀκούσασ᾽ εὐγμάτων, ἔπειτα σὺ
Ὀλολυγμὸν ἱρὸν εὐμενῆ παιάνισον,
Ἑλληνικὸν νόμισμα θυστάδος βοῆς
Θάρσος φίλοις, λύουσα πολέμιον φόβον.
Ἐγὼ δὲ χώρας τοῖς πολισσούχοις θεοῖς 250
Πεδιονόμοις τε, κἀγορᾶς ἐπισκόποις
Δίρκης τε πηγαῖς, οὐδ᾽ ἀπ᾽ Ἰσμηνοῦ λέγω,
Εὖ ξυντυχόντων, καὶ πόλεως σεσωσμένης,
Μήλοισιν αἱμάσσοντας ἑστίας θεῶν,
Ταυροκτονοῦντας θεοῖσιν, ὧδ᾽ ἐπεύχομαι 255
Θήσειν τροπαῖα, πολεμίων δ᾽ ἐσθήματα,
Λάφυρα δαΐων δουρίπληχθ᾽ ἁγνοῖς δόμοις.
Τοιαῦτ᾽ ἐπεύχου, μὴ φιλοστόνως θεοῖς,
Μηδ᾽ ἐν ματαίοις κἀγρίοις ποιφύγμασιν.
Οὐ γάρ τι μᾶλλον μὴ φύγῃς τὸ μόρσιμον. 260
Ἐγὼ δ᾽ ἐπ᾽ ἄνδρας, ἓξ ἐμοὶ σὺν ἑβδόμῳ
Ἀντηρέτας ἐχθροῖσιν τὸν μέγαν τρόπον,
Εἰς ἑπταπύλους ἐξόδους τάξω μολών,
Πρὶν ἀγγέλους σπερχνούς τε καὶ ταχυρρόθους
Λόγους ἱκέσθαι, καὶ φλέγειν χρείας ὕπο. 265

Χο. Μέλει, φόβῳ δ᾽ οὐχ ὑπνώσσει κέαρ·
Γείτονες δὲ καρδίας μέριμναι ζωπυροῦσι
Τάρβος, τὸν ἀμφιτειχῆ λεών.

Et exercitum crematum igni hostili.

Ete. *Ne mihi deos inuocans, consulas malè.*
Obedientia erga principes enim est felicitatis
Mater, seruatoris uxor. sic se res habet.

Cho. *Est autem diis fortitudo potentior,*
Quæ sæpè in malis improuidam
Ex molesta anxietate supra oculos
Suspensam nubem expellit.

Ete. *Virorum hæc sunt, victimas & facinora*
Diis facere hostium lacessentium:
Tuum verò vicissim tacere, & manere domi.

Cho. *A diis vrbem incolimus indomitam:*
Hostium turbam turris arcet:
Quid hæc inuidia odit?

Ete. *Non prohibeo tibi deorum genus honorare,*
Modo ne ciues ignauos reddas:
Quietus esto, neque admodum time.

Cho. *Nouum audiens tumultum, cum*
Terribili metu in hanc arcem
Venerandam sedem veni.

Et. *Ne nunc etiam si mortuos, aut vulneratos*
Intelligatis, eiulatibus prosequamini:
Tali mortalium cruore Mars pascitur.

Cho. *Attamen audiui equestres fremitus.*

Ete. *Ne nunc audiens, perspicuè audias nimis.*

Cho. *Gemit vrbs è terra tanquam circundata.*

Ete. *Mihi igitur sufficit de his consulere.*

Cho. *Timeo, tumultus in portis augetur.*

Ete. *Non taces? nihil horum dic contra vrbem.*

Cho. *O cognatio, ne prode turres.*

Ete. *Non ad mortem tacens feres hæc?*

Cho. *Dij indigenæ, ne assequar seruitutem.*

Ete. *Tu in seruitutem rediges me & vrbem.*

Cho. *O præpotens Iupiter, conuerte in hostes iacula.*

Ete. *O Iupiter, quale mulierum præbuisti genus?*

Cho. *Flagitiosum, vt viri sunt, quorum vrbs capta est.*

Ete. *Obmutescis rursus tangens statuas?*

Cho. *Ignauia linguam rapit metus.*

Ete. *Mihi roganti, si leuem dederis finem.*

Cho. *Si quàm cito dixeris, fortè sciam.*

Ete. *Tace misera, ne terrefacias amicos.*

Cho. *Taceo, cum aliis patiar fatum.*

Ete. *Hoc enim verbum pro illis eligo à te:*
Et cum his, sine statuis,
Opta meliora, deos esse auxiliatores:
Meaque vota audiens, deinde
Eiulatum sacrum propitium canta,
Iuxta Græcanicum morem clamoris sacrificij,
Amicis audaciam præbebis soluens hostilem timorem.
Ego vero regionis patronis diis,
Paganisque, & fori speculatoribus,
Dircæque fontibus, neque ab Ismeno dico
Rebus bene accidentibus seruatáque vrbe,
Ouibus stillantes sanguinem aras deorum,
Taurósque occisos diis, hîc voueo
Ponere trophæa, ad sepulchra hostium,
Exuuias vero castis domibus hostium ferro partas.
Talia voue non querule diis,
Neque in vanis & sanis suspiriis.
Nam nequaquam magis effugies fatum.
Ego ad sex viros me cum septimo
Aduersarios hostibus magnopere,
Ad septem portas ordinabo proficiscens,
Priusquam nuncij impetuosi & celeres
Sermones ad nos veniant, & vrant præ necessitate.

Cho. *Cura, præ timore non quiescet cor:*
Vicina cordi solicitudines inflammant me,
Metus populum obsessorem,

Draconem tanquam ob causam prolis
Verita est lectorum
Laborans difficultate nidificandi omnium prædæ exposita columba.
Certè enim ad turres cateruatim
Et gregatim eunt, quò me vertam?
Quid in dubios inyciunt
Ciues telum lacrymosum?
Omni modo ô generosi
Dij vrbem & exercitum Cadmigenam defendite,
Quale dabitis terræ solum
Hac melius, hostibus relinquentes
Optimam terram, aquámque Dirceam,
Feracissimam fluuiorum,
Quoscunque emittit perterricrepus Neptunus
Filiíque Tethyos. Præterea defensores
Dij, illis qui extra mœnia sunt, perniciosum
Et vastans nocumentum inijcientes, habebitis
Laudem: ciuibus verò & vrbi custodes
Tuti state, luctuosis precibus.
Miserum enim, vrbem antiquam
Plutoni mittere captam hastâ,
Seruilem tenui puluere,
A viro Achæo diuinitus depopulatam,
Dedecus erit: manu hásque captas ducere, heu heu,
Puellas & matronas, equorum more,
Circum rumpentium vela capillorum.
Clamat vrbs vacua,
Prædâ corruptâ clamore mixtâ.
Atrocem fortunam timeo.
Lacrymabile est puellis, crudeliter
Ante iura connubialia migrare
Ex domibus suis inuisa via,
Quid prædico eum qui interijt,
Meliora his habere?
Multa sunt, quando vrbs expugnata fuerit,
Heu heu, infœliciter agere: alius alium
Ducit, interficit, hæc ignem ferunt,
Fumo verò inquinatur omnis vrbs.
Furens verò inspirat hominum domitor
Cruentans pietatem Mars
Eiulatus it per vrbem, per vrbem
Machina turrica, à viro
Vir hasta interficitur, eiulatus cruenti
Lactentium pueriles strepunt:
Rapinæ discurrerunt fraterna.
Congreditur onustus onusto,
Vacuúsque vacuum prouocat,
Consortem volens habere
Neque minus neque æqualiter cupiens.
Quædam ex his conijcere possunt ratione.
Omnigena verò fructus in terram cadens
Molestia est illis qui in eũ inciderũt, acerb. oculi° cubiculariorum,
Multum immensarum frugum terræ donum
Inutilibus fluctibus fertur.
Famulæ verò communia patientes iuuenes
Miseræ, cubile captiuum viri
Fœlicis tanquam longè inimici habebunt.
Spes est nocturnum finem accedere,
Flebilium dolorum adiutorem.

Sem. *Certè speculator, vt mihi videtur, exercitus*
Nuncium aliquod nobis nouum, ô amica, fert
Citato cursu persequens missorios strepitus pedum.

Sem. *Attamen rex ipse Oedipi filius*
Cupit recentem nuncij sermonem intelligere:
Festinatio non adæquabit pedem huius.

Nun. *Dicerem sanè, probè sciens res hostium,*
Quomodo quisque in portis sortem adeptus sit.

Δράκοντα δ' ὥς τις τέκνων
Ὑπερδέδοικε λεχέων
Δυσευνήτορας πάντροπος πελειάς. 265
Τοὶ μὲν γὰρ ποτὶ πύργους πανδημεὶ,
Πανομιλεὶ στείχουσι· τί γένωμαι;
Τοὶ δ' ἐπ' ἀμφιβόλοισιν ἰάπτουσι
Πολίταις χερμάδ' ὀκριόεσσαν.
Παντὶ τρόπῳ διογενεῖς ὦ 270
Θεοὶ, πόλιν καὶ στρατὸν Καδμογενῆ ῥύεσθε.
Ποῖον δ' ἀμείψεσθε γαίας πέδον
Τᾶσδ' ἄρειον, ἐχθροῖς ἀφέντες τὰν
Βαθύχθον' αἶαν, ὕδωρ τε Διρκαῖον
Εὐτραφέστατον πωμάτων 275
Ὅσων ἵησι Ποσειδῶν ὁ γαιάοχος
Τηθύος τε παῖδες; πρὸς τάδ' ὦ πολιοῦχοι
Θεοὶ, τοῖσι μὲν ἔξω πύργων, ἀνδρολέτειραν
Καὶ τὰν ῥίψοπλον ἄταν ἐμβαλόντες, ἄρεσθε
Κῦδος τοῖσδε πολίταις· καὶ πόλεως ῥυτῆρες 280
Εὔεδροί τε στάθητε, ὀξυγόοις λιταῖσιν.
Οἰκτρὸν γὰρ, πόλιν ὧδ' ὠγυγίαν
Ἀΐδῃ προϊάψαι, δορὸς ἄγραν,
Δουλίαν ψαφαρᾷ σποδῷ
Ὑπ' ἀνδρὸς ἀχαιοῦ θεόθεν περθομέναν 285
Ἀτίμως, τὰς δὲ κεχειρωμένας ἄγεσθαι, (ἒ ἒ ἒ)
Νέας τε καὶ παλαιὰς ἱππηδὸν
πλοκάμων, περιρρηγνυμένων φαρέων.
Βοᾷ δ' ἐκκενουμένα πόλις,
Λαΐδος ὀλλυμένας μιξοθρόου. 290
Βαρείας τοι τύχας προταρβῶ.
Κλαυτὸν δ' ἀρτιτρόποις, ὠμοδρόπων
Νομίμων προπάροιθεν διαμεῖψαι
Δωμάτων στυγερὰν ὁδόν.
Τί; τὸν φθίμενον γὰρ προλέγω 295
Βέλτερα τῶνδε πράσσειν·
Πολλὰ γὰρ εὖτε πόλις δαμασθῇ,
(Ἒ ἒ) δυστυχῆ τε πράσσει. ἄλλος δ' ἄλλον
ἄγει,
φονεύει, τὰ δὲ καὶ πυρφορεῖ·
Καπνῷ δὲ χραίνεται πόλισμ' ἅπαν. 300
Μαινόμενος δ' ἐπιπνεῖ λαοδάμας
Μιαίνων εὐσέβειαν Ἄρης.
Κορκορυγαὶ δ' ἀν' ἄστυ, ποτὶ πτόλιν
Δ' ὁρκάνα πυργῶτις· πρὸς ἀνδρὸς
Δ' ἀνὴρ δορὶ κλίνεται, βλαχαὶ δ' αἱματόεσσαι 305
Τῶν ἐπιμαστιδίων ἀρτιτρεφεῖς βρέμονται.
Ἁρπαγαὶ δὲ διαδρομᾶν ὁμαίμονες·
Ξυμβολεῖ φέρων φέροντι,
Καὶ κενὸς κενὸν καλεῖ,
Ξύννομον θέλων ἔχειν, 310
Οὔτε μεῖον, οὔτ' ἴσον λελιμμένοι.
Τίν' ἐκ τῶνδ' εἰκάσαι λόγος πάρα;
Παντοδαπὸς δὲ καρπὸς χαμάδις πεσὼν
Ἀλγύνει κυρήσας· πικρὸν δ' ὄμμα θαλαμηπόλων·
Πολλὰ δ' ἀκριτόφυρτος γᾶς δόσις 315
Οὐτιδανοῖς ἐν ῥοθίοισι φορεῖται·
Δμωΐδες δὲ καινοπήμονες νέαι
Τλήμονες εὐνὰν αἰχμάλωτον ἀνδρὸς
Εὐτυχοῦντος, ὡς δυσμενοῦς ὑπερτέρου.
Ἐλπὶς ἔστι νύκτερον τέλος μολεῖν 320
Παγκλαύτων ἀλγέων ἐπίρροθον.

ἡμ. Ὅ τοι κατόπτης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, στρατοῦ
Πεῦθώ τιν' ἡμῖν ὦ φίλαι, νέαν φέρει,
Σπουδῇ διώκων πομπίμους χνόας ποδοῖν.

ἡμ. Καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' αὐτὸς Οἰδίπου τόκος 325
Εἰς ἀρτίκολλον ἀγγέλου λόγον μαθεῖν·
Σπουδὴ δὲ καὶ τοῦδ' οὐκ ἀπαρτίζει πόδα.

ἀγγ. Λέγοιμ' ἂν εἰδὼς εὖ τὰ τῶν ἐναντίων,
Ὥς τ' ἐν πύλαις ἕκαστος εἴληχεν πάλον.

Τυδεὺς μὲν ἤδη πρὸς πύλαισι Προιτίσιν 330
Βρέμει, πόρον δ' Ἰσμηνὸν οὐκ ἐᾷ περᾶν
Ὁ μάντις· οὐ γὰρ σφάγια γίνεται καλά.
Τυδεὺς δὲ μαργῶν, καὶ μάχης λελιμμένος,
Μεσημβριναῖς κλαγγαῖσιν ὡς δράκων βοᾷ·
Θείνει δ' ὀνείδει μάντιν Οἰκλείδην σοφόν, 335
Σαίνειν μόρον τε καὶ μάχην ἀψυχίᾳ.
Τοιαῦτ' ἀϋτῶν, τρεῖς κατασκίους λόφους
Σείει, κράνους χαίτωμ', ὑπ' ἀσπίδος δὲ τῷ
Χαλκήλατοι κλάζουσι κώδωνες φόβον·
Ἔχει δ' ὑπέρφρον σῆμ' ἐπ' ἀσπίδος τόδε, 340
Φλέγονθ' ὑπ' ἄστροις οὐρανὸν τετυγμένον·
Λαμπρὰ δὲ πανσέληνος ἐν μέσῳ σάκει,
Πρέσβιστον ἄστρων, νυκτὸς ὀφθαλμός, πρέπει.
Τοιαῦτ' ἀλύων ταῖς ὑπερκόμποις σαγαῖς,
Βοᾷ παρ' ὄχθαις ποταμίαις μάχης ἐρῶν· 345
Ἵππος χαλινῶν ὣς κατασθμαίνων βίᾳ,
Ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὁρμαίνει μένων.
Τίν' ἀντιτάξεις τῷδε, τίς Προίτου πυλῶν,
Κλῄθρων λυθέντων, προστατεῖν φερέγγυος;

Ἐτ. Κόσμον μὲν ἀνδρὸς οὔτιν' ἂν τρέσαιμ' ἐγώ, 350
Οὐδ' ἑλκοποιὰ γίνεται τὰ σήματα·
Λόφοι δὲ κώδων τ' οὐ δάκνουσ' ἄνευ δορός.
Καὶ νύκτα ταύτην ἣν λέγεις ἐπ' ἀσπίδος
Ἄστροισι μαρμαίρουσαν οὐρανοῦ κυρεῖν,
Τάχ' ἂν γένοιτο μάντις ἡ ἄνοιά τινι. 355
Εἰ γὰρ θανόντι νὺξ ἐπ' ὀφθαλμοῖς πέσοι,
Τῷ τοι φέροντι σῆμ' ὑπέρκομπον τόδε,
Γένοιτ' ἂν ὀρθῶς ἐνδίκως τ' ἐπώνυμον,
Κ' αὐτὸς καθ' αὑτοῦ τήνδ' ὕβριν μαντεύσεται.
Ἐγὼ δὲ Τυδεῖ κεδνὸν Ἀστακοῦ τόκον 360
Τόνδ' ἀντιτάξω προστάτην πυλωμάτων,
Μάλ' εὐγενῆ τε, καὶ τὸν αἰσχύνης θρόνον
Τιμῶντα, καὶ στυγοῦνθ' ὑπέρφρονας λόγους.
Αἰσχρῶν γὰρ ἀργὸς, μὴ κακὸς δ' εἶναι φιλεῖ.
Σπαρτῶν δ' ἀπ' ἀνδρῶν, ὧν Ἄρης ἐφείσατο, 365
Ῥίζωμ' ἀνεῖται, κάρτα δ' ἔστ' ἐγχώριος,
Μελάνιππος· ἔργον δ' ἐν κύβοις Ἄρης κρινεῖ.
Δίκη δ' ὁμαίμων κάρτα νιν προστέλλεται
Εἴργειν τεκούσῃ μητρὶ πολέμιον δόρυ.

Χο. Τὸν ἁμὸν νῦν ἀντίπαλον εὐτυχεῖν 370
Θεοὶ δοῖεν, ὡς δικαίως πόλεως
Πρόμαχος ὄρνυται· τρέμω δ' αἱματη-
φόρους μόρους ὑπὲρ φίλων ὀλομένων ἰδέσθαι.

Ἀγγ. Τοῦτον μὲν οὕτως εὐτυχεῖν δοῖεν θεοί.
Καπανεὺς δ' ἐπ' Ἠλέκτραισιν εἴληχεν πύλαις, 375
Γίγας ὅδ' ἄλλος τοῦ πάρος λελεγμένου
Μείζων, ὁ κόμπος δ' οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ,
Πύργοις δ' ἀπειλεῖ δείν', ἃ μὴ κραίνοι τύχη.
Θεοῦ τε γὰρ θέλοντος ἐκπέρσειν πόλιν
Καὶ μὴ θέλοντός φησιν, οὐδὲ τὴν Διὸς 380
Ἔριν πέδῳ σκήψασαν ἐμποδὼν σχεθεῖν·
Τὰς δ' ἀστραπάς τε καὶ κεραυνίους βολὰς
Μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν προσῄκασεν.
Ἔχει δὲ σῆμα, γυμνὸν ἄνδρα πυρφόρον,
Φλέγει δὲ λαμπὰς διὰ χερῶν ὡπλισμένη· 385
Χρυσοῖς δὲ φωνεῖ γράμμασι, πρήσω πόλιν.
Τοιῷδε φωτὶ πέμπε· τίς ξυστήσεται;
Τίς ἄνδρα κομπάζοντα μὴ τρέσας μενεῖ;

Ἐτ. Καὶ τῷδε κέρδει κέρδος ἄλλο τίκτεται.
Τῶν τοι ματαίων ἀνδράσι φρονημάτων 390
Ἡ γλῶσσ' ἀληθὴς γίνεται κατήγορος.
Καπανεὺς δ' ἀπειλεῖ, δρᾶν παρεσκευασμένος,
Θεοὺς ἀτίζων, κἀπογυμνάζων στόμα,
Χαρᾷ ματαίᾳ θνητὸς ὢν, εἰς οὐρανὸν
Πέμπει γεγωνὰ Ζηνὶ κυμαίνοντ' ἔπη. 395
Πέποιθα δ' αὐτῷ ξὺν δίκῃ τὸν πυρφόρον
Ἥξειν κεραυνὸν, οὐδὲν ἐξῃκασμένον
Μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν τοῖς ἡλίου.

Tydeus quidem iam ad portas Praetias
Strepit, vadum verò Ismenum non sinit illum transire
Vates, nam sacrificia non sunt pulchra.
Tydeus furens, & pugnæ cupidus,
Meridianis clangoribus tanquam draco clamat.
Incessit probris vatem Oeclidem sapientem.
Blandiri dicit eum, blandiri morti, & pugnæ ignauiâ.
Talia vociferans, tres fuscas cristas
Quatit, galea cæsariem: ab huius clypeo
Ænea clangunt tubæ metum.
Habet excellens signum in clypeo hoc,
Flammans ab astris cœlum factum:
Splendens verò plenilunium in medio clypeo,
Antiquissimus astrorum noctis oculus eleganter pictus est.
Hæc iactans fastuosis armis,
Boat apud ripas fluminis, cupidus pugnæ.
Tanquam equus contra frena insaniens furore,
Qui tanquam clangorem tubæ expectans gestit.
Quem oppones illi, qui Prœta portarum
Claustris apertis, idoneus imperandi est.

Ete. *Ornatum quidem viri timerem nullum:*
Cristæ & tuba non mordent, sine hasta.
Et noctem hanc, quam dicis in clypeo
Astris splendentem cœli assequitur,
Fortéque vates erit stoliditas alicui.
Si enim nox in oculos cadat morienti,
Huic ferenti hæc superba insignia,
Essent rectè & iuste denominata.
Ipséque contra seipsum contumeliam vaticinaretur.
Ipse verò Tydeo probum Astaci filium
Nunc opponam, præfectum portarum
Admodum generosum, thronumque pudoris
Venerantem, odióque habentem superbos sermones.
Turpe enim otium esse ducit, & non cupit esse malus.
Ab Spartanis viris, quibus Mars pepercit,
Genus traxit, admodum verò indigena est
Melanipus, opus autem Mars decernet sorte.
Ac de causa potissimum ipsum Deus ordinat.
Vt arceat ab alma matre hostilem hastam.

Cho. *Meum defensorem nunc fortunatum esse*
Dij permittant, quemadmodum iuste vrbis
Propugnator concitatur: horreo cruentas

Nun. *Videre cædes meorum amicorum, qui occubuerunt.*
Hunc quidem hoc pacto bene fortunatum esse dij permittat.
Capaneus verò Electras portas assecutus est.
Gigas verò alius, eo qui dictus est
Maior, fastus est non humanus.
Turrib. minatur atrocia: quæ non perficiat fortuna.
Nam Deo volente se expugnaturum vrbem,
Aut nolente volente ait: neque Iouis
Certamen, cadens in terram impedimento fore:
Fulgetra & fulmina
Meridiano æstu assimilauit,
Habet autem insignia, virum nudum igniferum,
Splendet fax præ manibus armata.
Aureis verò literis, dicit, Comburam vrbem.
Huic viro mitte, qui cum eo congrediatur,
Qui virum superbientem non timens expectet.

Ete. *At huic lucro aliud paritur lucrum.*
Vani fastus viris
Lingua est verus accusator.
Capaneus minatur armatus patraturum se in nos mala,
Deos contemnens, & acuens os,
Stulto gaudio cum sit mortalis, in cœlum
Mittit clamátque Iouis tempestuosa verba.
Confido illi cum iusticia igniferum
Venturum fulmen, non simile
Æstu solis meridiano:

Vir pro ipse, etsi admodum iactabundus sit,
Ardens paratus est fastu homicida,
Potens præsidium, præsidis
Dianæ fauore, cum alijs dijs:
Dic alium, fortium alias portas.

Cho. *Pereat, qui magna iactat contra vrbem.*
Fulminis verò iaculum occupet ipsum,
Priusquam in meam domum irruat,
Et virgineas sedes
Superba hasta tandem euacuet.

Nun. *Attamen inde qui sortitus est portas,*
Dicam. tertio enim Eteocli tertia sors
Ex galea accidit æris resupini,
Vt admoueret cohortem portis Neitis.
Equos verò phaleratos frementes
Circumducit volente ad portas corruere.
Tuba clangunt barbaro more,
Flagitiosis flatibus plena,
Ornatus est clypeus non mediocriter.
Vir armatus scalarum per gradus
It ad hostium turrim depopulare volens.
Boat verò ille sic articulatè,
Vt si neque Mars ipsum eijciat è turribus.
Et huic viro mitte idoneum,
Arcendi ab vrbe hoc seruile iugum.

Ete. *Mittam iam hunc, cum fortuna verò huic.*
Iam mittitur non fastum habens in manibus
Megareus Creontis filius, semen generis Spartanorum:
Qui neque ignauorum hinnituum equorum
Strepitum timens exibit vrbe,
Sed vel moriens mercedem educationis rependat terræ,
Aut duos viros & vrbis insignia in clypeo
Auferens, exuuijs domum paternam ornabit.
Iacta de alio, neque parce dicere.

Cho. *Opto enim vt huic bene,*
Heu defensor mearum domorum, illis verò malè succedat.
Et quemadmodum superba dicunt contra vrbem
Furenti mente, sic ipsos
Iupiter indignans, iratus inspiciat.

Nun. *Quartus alius vicinas portas habens*
Oncas Athanas, cum clamore astat,
Hippomedontis figura, & magnus strepitus:
Æquor magnum clypei circulum dico.
Horrui eo rotante, non aliter dicam:
Qui insignia fecit, non sanè ignobilis erat,
Qui hoc opus apposuit clypeo,
Typhona emittentem igniuomum per os
Fumum nigrum, celerem ignis fratrem:
Serpentum verò spiris, qui circundat clypeum,
Limbus prætextus est.
Ipse verò subclauit, concitus marte.
Clamat ad auxilium tanquam Baccha videns metum.
Huius verò viri experientia vitanda est:
Metus iam ad portas iactatur.

Ete. *Primò quidem Onca, Minerua vrbi vicina,*
Portis propinqua viri odio habens contumeliam,
Arcebit illum à pullis tanquam draconem rapidum.
Hyperbius verò inclytus Oenopis filius,
Vir contra virum hunc electus est, volens
Cognoscere fatum, periculo fortunæ:
Neque forma neque animo, neque armorum habitu
Reprehendendus, Mercurius conuenienter congregauit.
Hostis enim vir huic viro constituetur.
Conferent hostes in clypeis
Deos. nam ille ignivomum Typhona habet,
Hyperbio verò Iupiter pater in clypeo
Firmus sedet, in manu missile ferens.
At nondum vidit aliquis Iouem victum.

Ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ, κεἰ στόμαργός ἐστ' ἄγαν,
Αἴθων τέτακται λῆμα Πολυφόντου βία, 400
Φερέγγυον φρούρημα, προστατηρίας
Ἀρτέμιδος εὐνοίαισι, σύν τ' ἄλλοις θεοῖς.
Λέγ' ἄλλον ἄλλαις ἐν πύλαις εἰληχότα.

χο. Ὄλοιθ' ὃς πόλει μεγάλ' ἐπεύχεται,
Κεραυνοῦ δέ μιν βέλος ἐπισχέθοι, 405
Πρὶν ἐμὸν ἐσθορεῖν δόμον,
Πωλικῶν θ' ἑδωλίων
Ὑπερκόμπῳ δορί ποτ' ἐκλαπάξαι.

ἄγγ. Καὶ μὴν τὸν ἐντεῦθεν λαχόντα πρὸς πύλας
Λέξω· τρίτῳ γὰρ Ἐτεόκλῳ τρίτος πάλος 410
Ἐξ ὑπτίου πήδησεν εὐχάλκου κράνους,
Πύλαισι Νηΐταις προσβαλεῖν λόχον.
Ἵππους δ' ἐν ἀμπυκτῆρσιν ἐμβριμωμένας
Δινεῖ, θελούσας πρὸς πύλαις πεπτωκέναι.
Φιμοὶ δὲ συρίζουσι βάρβαρον τρόπον, 415
Μυκτηροκόμποις πνεύμασι πληρούμενοι.
Ἐσχημάτισται δ' ἀσπὶς οὐ σμικρὸν τρόπον.
Ἀνὴρ δ' ὁπλίτης κλίμακος προσαμβάσεις
Στείχει πρὸς ἐχθρῶν πύργον, ἐκπέρσαι θέλων.
Βοᾷ δὲ χ' οὗτος γραμμάτων ἐν συλλαβαῖς, 420
Ὡς οὐδ' ἂν Ἄρης σφ' ἐκβάλοι πυργωμάτων.
Καὶ τῷδε φωτὶ πέμπε τὸν φερέγγυον,
Πόλεως ἀπείργειν τῆσδε δούλιον ζυγόν.

ἐτ. Πέμποιμ' ἂν ἤδη τόνδε, σὺν τύχῃ δέ τῳ.
Καὶ πέμπεται δ' οὐ κόμπον ἐν χερσὶν ἔχων, 425
Μεγαρεὺς Κρέοντος σπέρμα τοῦ σπαρτῶν γένους,
Ὃς οὔτι μάργων ἱππικῶν φρυαγμάτων
Βρόμον φοβηθεὶς ἐκ πυλῶν χωρήσεται.
Ἀλλ' ἢ θανὼν τροφεῖα πληρώσει χθονί,
Ἢ καὶ δύ' ἄνδρε καὶ πόλισμ' ἐπ' ἀσπίδος 430
Ἑλών, λαφύροις δῶμα κοσμήσει πατρός.
Κόμπαζ' ἐπ' ἄλλῳ, μηδέ μοι φθόνει λέγων.

χο. Ἐπεύχομαι δὴ τῷδε μὲν εὐτυχεῖν,
Ἰὼ πρόμαχ' ἐμῶν δόμων, τοῖσι δὲ δυστυχεῖν.
Ὡς δ' ὑπέραυχα βάζουσ' ἐπὶ πόλει 435
Μαινομένᾳ φρενί, τώς νιν Ζεὺς νεμέ-
τωρ ἐπίδοι κοτέων.

ἄγγ. Τέταρτος ἄλλος γείτονας πύλας ἔχων
Ὄγκας Ἀθάνας, ξὺν βοῇ παρίσταται,
Ἱππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος· 440
Ἅλω δὲ πολλὴν (ἀσπίδος κύκλον λέγω)
Ἔφριξα δινήσαντος, οὐκ ἄλλως ἐρῶ.
Ὁ σηματουργὸς δ' οὔ τις εὐτελὴς ἄρ' ἦν,
Ὅστις τόδ' ἔργον ὤπασε πρὸς ἀσπίδι,
Τυφῶν' ἱέντα πύρπνοον διὰ στόμα 445
Λιγνὺν μέλαιναν, αἰόλην πυρὸς κάσιν.
Ὄφεων δὲ πλεκτάναισι περίδρομον κύτος
Προσηδάφισται κοιλογάστορος κύκλου.
Αὐτὸς δ' ἐπηλάλαξεν, ἔνθεος δ' Ἄρει
Βακχᾷ πρὸς ἀλκὴν θυιὰς ὥς, φόβον βλέπων. 450
Τοιοῦδε φωτὸς πεῖραν εὖ φυλακτέον.
Φόβος γὰρ ἤδη πρὸς πύλαις κομπάζεται.

ἐτ. Πρῶτον μὲν Ὄγκα Παλλὰς, ἥτ' ἀγχίπολις
Πύλαισι γείτων, ἀνδρὸς ἐχθαίρουσ' ὕβριν,
Εἴρξει νεοσσῶν ὡς δράκοντα δύσχιμον. 455
Ὑπέρβιος δὲ κεδνὸς Οἴνοπος τόκος,
Ἀνὴρ κατ' ἄνδρα τοῦτον ἡρέθη, θέλων
Ἐξιστορῆσαι μοῖραν ἐν χρείᾳ τύχης·
Οὔτ' εἶδος, οὔτε θυμὸν οὐδ' ὅπλων σχέσιν
Μωμητός, Ἑρμῆς δ' εὐλόγως συνήγαγεν. 460
Ἐχθρὸς γὰρ ἀνὴρ ἀνδρὶ τῷ ξυστήσεται.
Ξυνοίσετον δὲ πολεμίους ἐπ' ἀσπίδων
Θεούς· ὁ μὲν γὰρ πύρπνοον Τυφῶν' ἔχει,
Ὑπερβίῳ δὲ Ζεὺς πατὴρ ἐπ' ἀσπίδος 465
Σταδαῖος ἧσται, διὰ χερὸς βέλος φλέγων·
Κοὔπω τις εἶδε Ζῆνά που νικώμενον.

Τοιάδε μέντοι προσφιλεῖα δαιμόνων·
Πρὸς τῶν κρατούντων δ' ἐσμὲν, οἱ δ' ἡσσωμένων.
Εἰκὸς δὲ πράξειν ἄνδρας ὧδ' ἀντιστάτας,
Εἰ Ζεύς γε Τυφῶ καρτερώτερος μάχῃ. 470
Ὑπερβίῳ γὰρ, πρὸς λόγον τοῦ σήματος,
Σωτὴρ γένοιτ' ἂν Ζεὺς ἐπ' ἀσπίδος τυχών.
χο. Πέποιθα δὴ τὸν Διὸς ἀντίτυπον ἔχοντα
Ἄφιλον ἐν σάκει τοῦ χθονίου δέμας,
Δαίμονος ἐχθρὸν εἴκασμα, βροτοῖσί τε καὶ 475
Δαροβίοισι θεοῖσι, πρόσθεν πυ-
λᾶν κεφαλὰν ἰάψειν.
ἀγγ. Οὕτως γένοιτο. τὸν δὲ πέμπτον αὖ λέγω,
Πέμπταισι προσταχθέντα Βοῤῥαίαισι πύλαις,
Τύμβον κατ' αὐτὸν Διογενοῦς Ἀμφίονος. 480
Ὄμνυσι δ' αἰχμὴν, ἣν ἔχει, μᾶλλον θεοῦ
Σέβειν πεποιθὼς, ὀμμάτων θ' ὑπέρτερον,
Ἦ μὴν λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ
Διός· τόδ' αὐδᾷ μητρὸς ἐξ ὀρεσκόου
Βλάστημα καλλίπρωρον, ἀνδρόπαις ἀνήρ. 485
Στείχει δ' ἴουλος ἄρτι διὰ παρηΐδων,
Ὥρας φυούσης, ταρφὺς ἀντέλλουσα θρίξ.
Ὁ δ' ὠμὸν, οὔτι παρθένων ἐπώνυμον,
Φρόνημα, γοργὸν δ' ὄμμ' ἔχων, προσίσταται.
Οὐ μὴν ἀκόμπαστός γ' ἐφίσταται πύλαις· 490
Τὸ γὰρ πόλεως ὄνειδος ἐν χαλκηλάτῳ
Σάκει, κυκλωτοῦ σώματος προβλήματι,
Σφίγγ' ὠμόσιτον προσμεμηχανημένην
Γόμφοις ἐνώμα, λαμπρὸν ἔκκρουστον δέμας,
Φέρει δ' ὑφ' αὑτῇ φῶτα Καδμείων ἕνα, 495
Ὡς πλεῖστ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἰάπτεσθαι βέλη.
Ἐλθὼν δ' ἔοικεν οὐ καπηλεύσειν μάχην,
Μακρᾶς κελεύθου δ' οὐ καταισχυνεῖν πόρον,
Παρθενοπαῖος Ἀρκάς· ὁ δὲ τοιόσδ' ἀνήρ,
Μέτοικος, Ἄργει δ' ἐκτίνων καλὰς τροφὰς, 500
Πύργοις ἀπειλεῖ τοῖσδ' ἃ μὴ κραίνοι θεός.
ἐτ. Εἰ γὰρ τύχοιεν ὧν φρονοῦσι, πρὸς θεῶν,
Αὐτοῖς ἐκείνοις ἀνοσίοις κομπάσμασιν,
Ἦ τἂν πανώλεις παγκάκως τ' ὀλοίατο.
Ἔστι δὲ καὶ τῷδ', ὃν λέγεις τὸν Ἀρκάδα, 505
Ἀνὴρ ἄκομπος, χεὶρ δ' ὁρᾷ τὸ δράσιμον,
Ἄκτωρ, ἀδελφὸς τοῦ πάρος λελεγμένου·
Ὃς οὐκ ἐάσει γλῶσσαν ἐργμάτων ἄτερ
Ἔσω πυλῶν ῥέουσαν, ἀλδαίνειν κακά·
Οὐδ' εἰσαμεῖψαι θηρὸς ἐχθίστου δάκος 510
Εἰκὼ φέροντα πολεμίας ἐπ' ἀσπίδος.
Ἔξωθεν εἴσω τῷ φέροντι μέμψεται,
Πυκνοῦ κροτησμοῦ τυγχάνουσ' ὑπὸ πτόλιν.
Θεῶν θελόντων δ' ἂν ἀληθεύσαιμ' ἐγώ.
χο. Ἱκνεῖται λόγος διὰ στηθέων, 515
Τριχὸς δ' ὀρθίας πλόκαμος ἵσταται,
Μεγάλα μεγαληγόρων κλύων ἀνο-
σίων ἀνδρῶν. εἴθε θεοὶ
Τούσδ' ὀλέσειαν ἐν γᾷ.
ἀγγ. Ἕκτον λέγοιμ' ἂν ἄνδρα σωφρονέστατον, 520
Ἀλκήν τ' ἄριστον μάντιν, Ἀμφιάρεω βίαν·
Ὁμολωίσιν δὲ πρὸς πύλαις τεταγμένος
Κακοῖσι βάζει πολλὰ Τυδέως βίαν,
Τὸν ἀνδροφόντην, τὸν πόλεως ταράκτορα,
Μέγιστον Ἄργει τῶν κακῶν διδάσκαλον, 525
Ἐριννύος κλητῆρα, πρόσπολον φόνου,
Κακῶν τ' Ἀδράστῳ τῶνδε βουλευτήριον·
Καὶ τὸν σὸν αὖθις πρὸς μόρον ἀδελφεὸν
Ἐξυπτιάζων ὄνομα Πολυνείκους βίαν,
Δίς τ' ἐν τελευτῇ τοὔνομ' ἐνδατούμενος, 530
Καλεῖ. λέγει δὲ τοῦτ' ἔπος διὰ στόμα,
Ἦ τοῖον ἔργον καὶ θεοῖσι προσφιλὲς,
Καλόν τ' ἀκοῦσαι, καὶ λέγειν μεθυστέροις,
Πόλιν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς

Talis quidem est deorum amicitia.
Cum victoribus sumus nos, illi cum victis.
Consentaneum est viros sic agere aduersarios.
Si Iupiter Typhone pugna superior esset,
Hyperbio ratione insignium
Seruator Iupiter esset in clypeo contingens.
Chor. *Confido iam Iouis imaginem habentem contrariam*
Inuisum in scuto terrestris corpus
Dæmonis inimicum simulachrum, mortalibúsque
Ac longæuis dijs.
Ante caput portas confracturum.
Nun. *Sic fiat. rursus quintum dico,*
Ordinatum quinta borreali porta,
Iuxta sepulchrum generosi Amphionis.
Iurat verò, quam habet hastam, se magis quàm deum
Colere, elatus nimio supercilio.
Se tamen perditurum vrbem vi
Hasta: hoc clamat ex montana matre
Germen pulchrum, in pueritia vir.
It modò per genas illius lanugo,
Pube nascente, creber exurgens pilus.
Sauam, & non virgineam
Mentem habet, terrúmque habens oculum astat.
Non tamen sine iactantia imminet portis.
Probrum enim vrbis in æneo
Scuto, rotundo corporis propugnaculo,
Sphinga crudiuoram aptatam
Clauis quatiebat splendens vibrans corpus.
Fert sub ipso clypeo virum Thebanum vnum,
Vt quàm plurima in virum mittat iacula.
Veniens verò videtur non cauponaturus pugnam,
Longæ viæ non fœdare transitum,
Parthenopæus Arcas: talis verò vir ille
Peregrinus, Argis rependens pulchram educationem,
Turribus minatur atrocia: quæ vtinam non perficiat.
Ete. *Si enim assequantur quæ à dijs cupiunt*
Illis ipsis profanis iactationibus,
Certè malè peribunt perniciosi.
Est etiam hic, quem vocas Arcada,
Vir minimè superbus, manus verò videt strenuitatem.
Actor illius frater, qui iam dictus est:
Qui non sinet linguam sine opere
Intra portas fundentem mala crescere:
Neque infligere inimicissimæ bestiæ morsus,
Effigiem ferentem in hostili scuto:
Quæ extra muros introferentem accusabit,
Densos applausus habens sub vrbe.
Dijs volentibus vera dicam ego.
Cho. *It sermo per pectus,*
Stat cæsaries surrectorum pilorum,
Magna iactabundorum
Audiens profanorum virorum: vtinam
Dij hos perdant in terra.
Nun. *Sextum dicam virum prudentissimum,*
Et robore optimum, & vatem Amphiaraum:
Qui ad Omoloidas portas ordinatus,
Malis persequitur dictis Tydea
Homicidam, huius vrbis turbatorem,
Maximum Argis malorum præceptorem,
Erinnyos vocatorem, & cædis ministrum,
Horúmque malorum Adrasto consultorem,
Et tuum rursus consatalem fraternum,
Nominans nomen Polynicis,
Bis in morte nomen nominatè
Vocat. dicit verò hoc verbum ex ore:
Certè tale opus & dijs gratum,
Pulchrum auditu, & dictu posteris.
Vrbem paternam, deosque penates

Ad prædandum peregrino exercitu irruentem,
Matrísque fontem quæ iustitia mitigabit:
Patria terra tua opera hasta
Subacta quomodo tibi auxiliatrix erit?
Ego verò pinguefaciam hanc terram,
Vates occultatus sub terra hostili.
Pugnemus, non enim turpem spero mortem.
Talia vates clypeum habens rotundum
Æneum dicebat, non verò scuto uterans insignia:
Nam non vult videri sed esse bonus,
Possidens profundum sulcum mentis,
Ex quo proba oriuntur consilia.
Huic sapientes & probos aduersarios
Mittere probo: fortis est, qui deos colit.
Ete. *Heu auspicium, quod coniungit mortalibus*
Iustum virum his improbissimis.
In omni negotio verò est conuersatione mala
Nihil peius, fructus non reponendus.
Nocumentis mortem terra præcipit.
Pius vir enim aut nauim conscendens
Cum nautis callidis, & astutia quadam indutis,
Perit cum hominum genere inuiso dijs:
Aut cum ciuibus viris, iustus existens,
Sub hospitalibus, deorúmque immemoribus:
Assecutus meritò hanc cladem
Domatur, percussus flagello Dei communi.
Iste vates verò (filium Oiclei dico)
Prudens, iustus, probus, generosus vir,
Magnus prædictor, improbis mixtus,
Imprudentibus viris inuentum vt,
Contendunt venire magno comitatu ad vrbem.
Ioue volente, vnà cum illis trahetur.
Arbitror enim ipsum non instare portis,
Tanquam ignauum, neque malitia consilij:
Sed nouit quòd se oportet occumbere pugna
Si fructus erit vaticinijs Apollinis.
Cupit tacere, aut dicere opportuna.
Tamen illi virum Lasthenem
Inhumanum ianitorem opponemus,
Senem mente, corpore pubescentem natura.
Veloci oculo, manu non tardus est.
Sine clypeo nudatam arripere hastam.
Dei verò donum est, mortales fœlices esse.
Cho. *Audientes dij iustas preces*
Nostras efficite vt vrbs fœlix sit:
Quæ imminent ab hastis mala, vertentes
Ad migratores terræ, extra turres verò
Iaculans Iupiter ipsos interficiat fulmine.
Nun. *Septimum iam, qui in septima est porta,*
Dicam, tui ipsius fratrem, vrbi
Tales optat, & imprecatur fortunas.
In turres ascendens & edicens terræ
Captiuum Pæana, & vociferans (interibit.
Tecum se conflicturum: & postquam te occiderit, prope te
Aut viuentem infamem te tanquam viri expulsorem,
Fuga hunc ipsum hoc vlcisci modo.
Talia petit, & deos penates
Inuocat propriæ terræ, auditores precum
Suarum esse omnino, Polynices.
Habet scutum orbem recenter fabricatum,
Dupliciáque insignia elaborata,
Aureum hominem militem visu.
Ducit mulier prudenter præiens.
Iustitia sanè esse dicit vt ferunt literæ.
Reducam virum hunc, & vrbem
Habebit, paternarúmque domorum habitationes.
Talia sunt illorum inuenta.
Tu verò ipse iam cogita quem mittere putes.

Πορθεῖν, στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβεβληκότα. 535
Μητρός τε πηγὴν τίς κατασβέσει δίκη;
Πατρίς τε γαῖα σῆς ὑπὸ σπουδῆς δορὶ
Ἁλοῦσα, πῶς σοι ξύμμαχος γενήσεται;
Ἔγωγε μὲν δὴ τήνδε πιανῶ χθόνα,
Μάντις κεκευθὼς πολεμίας ὑπὸ χθονός. 540
Μαχώμεθ', οὐκ ἄτιμον ἐλπίζω μόρον.
Τοιαῦθ' ὁ μάντις, ἀσπίδ' εὔκυκλον νέμων
Πάγχαλκον, ηὔδα· σῆμα δ' οὐκ ἐπῆν κύκλῳ.
Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει,
Βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενος, 545
Ἐξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα.
Τούτῳ σοφούς τε κἀγαθοὺς ἀντηρέτας
Πέμπειν ἐπαινῶ. δεινὸς ὃς θεοὺς σέβει.
ἐτ. Φεῦ τοῦ ξυναλλάσσοντος ὄρνιθος βροτοῖς
Δίκαιον ἄνδρα τοῖσι δυσσεβεστάτοις. 550
Ἐν παντὶ πράγει δ' ἔσθ' ὁμιλίας κακῆς
Κάκιον οὐδέν, καρπὸς οὐ κομιστέος.
Ἄτης ἄρουρα θάνατον ἐκκαρπίζεται.
Ἢ γὰρ ξυνεισβὰς πλοῖον εὐσεβὴς ἀνὴρ
Ναύταισι θερμοῖς καὶ πανουργίᾳ τινὶ, 555
Ὄλωλεν ἀνδρῶν σὺν θεοπτύστῳ γένει.
Ἢ ξὺν πολίταις ἀνδράσιν δίκαιος ὤν,
Ἐχθροξένοις τε καὶ θεῶν ἀμνήμοσι,
Ταὐτοῦ κυρήσας ἐκδίκως ἀγρεύματος,
Πληγεὶς θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ δάμη. 560
Οὕτως δ' ὁ μάντις (υἱὸν Οἰκλέους λέγω)
Σώφρων, δίκαιος, ἀγαθός, εὐσεβὴς ἀνήρ,
Μέγας προφήτης ἀνοσίοισι συμμιγεὶς
Θρασυστόμοισιν ἀνδράσι φρενῶν βίᾳ
Τείνουσι πομπὴν τὴν μακρὰν πάλιν μολεῖν, 565
Διὸς θέλοντος, συγκαθελκυσθήσεται.
Δοκῶ μὲν οὖν σφε μηδὲ προσβαλεῖν πύλαις,
Οὐχ ὡς ἄθυμον, οὐδὲ λήματος κάκῃ·
Ἀλλ' οἶδεν ὥς σφε χρὴ τελευτῆσαι μάχῃ,
Εἰ καρπὸς ἔσται θεσφάτοισι Λοξίου. 570
Φιλεῖ δὲ σιγᾶν ἢ λέγειν τὰ καίρια.
Ὅμως δ' ἐπ' αὐτῷ φῶτα Λασθένους βίαν
Ἐχθρόξενον πυλωρὸν ἀντιτάξομεν,
Γέροντα τὸν νοῦν, σάρκα δ' ἡβῶσαν φύει.
Ποδῶκες ὄμμα, χεῖρα δ' οὐ βραδύνεται 575
Παρ' ἀσπίδος γυμνωθὲν ἁρπάσαι δόρυ.
Θεοῦ δὲ δῶρόν ἐστιν εὐτυχεῖν βροτούς.
χο. Κλύοντες θεοὶ δικαίας λιτὰς
Ἡμετέρας, τελεῖθ' ὡς πόλις εὐτυχῇ,
Δορίπονα κάκ' ἐκτρέποντες γᾶς ἐπι- 580
μόλους· πύργων δ' ἔκτοθεν βαλὼν
Ζεύς σφε κάνοι κεραυνῷ.
ἀγ. Τὸν ἕβδομον δὴ τόνδ' ἐφ' ἑβδόμαις πύλαις
Λέξω, τὸν αὐτοῦ σοῦ κασίγνητον, πόλει
Οἵας γ' ἀρᾶται καὶ κατεύχεται τύχας· 585
Πύργοις ἐπεμβὰς κἀπικηρυχθεὶς χθονί,
Ἁλώσιμον παιᾶν' ἐπεξιακχάσας,
Σοὶ ξυμφέρεσθαι, καὶ κτανὼν θανεῖν πέλας,
Ἢ ζῶντ' ἀτιμαστῆρα τὼς ἀνδρηλάτην
Φυγῇ τὸν αὐτὸν τόνδε τίσασθαι τρόπον. 590
Τοιαῦτ' ἀυτεῖ, καὶ θεοὺς γενεθλίους
Καλεῖ πατρῴας γῆς ἐποπτῆρας λιτῶν
Τῶν ὧν γενέσθαι πάγχυ Πολυνείκους βίᾳ.
Ἔχει δὲ καινοπηγὲς εὔκυκλον σάκος,
Διπλοῦν τε σῆμα προσμεμηχανημένον. 595
Χρυσήλατον γὰρ ἄνδρα τευχηστὴν ἰδεῖν
Ἄγει γυνή τις σωφρόνως ἡγουμένη.
Δίκη δ' ἄρ' εἶναί φησιν, ὡς τὰ γράμματα
Λέγει, κατάξω δ' ἄνδρα τόνδε, καὶ πόλιν
Ἕξει, πατρῴων δωμάτων τ' ἐπιστροφάς. 600
Τοιαῦτ' ἐκείνων ἐστὶ τἀξευρήματα.
Σὺ δ' αὐτὸς ἤδη γνῶθι τίνα πέμπειν δοκεῖς.

Ὡς μήποτ' ἀνδρὶ τῷδε κηρυκευμάτων
Μέμψῃ, σὺ δ' αὐτὸς γνῶθι ναυκληρεῖν πόλιν. 610
ἐτ. Ὦ θεομανές τε, καὶ θεῶν μέγα στύγος·
Ὦ πανδάκρυτον ἁμὸν Οἰδίπου γένος·
Ὤιμοι, πατρὸς δὴ νῦν ἀραὶ τελεσφόροι.
Ἀλλ' οὔτε κλαίειν, οὔτ' ὀδύρεσθαι πρέπει,
Μὴ καὶ τεκνωθῇ δυσφορώτερος γόος. 615
Ἐπωνύμῳ δὲ κάρτα Πολυνείκει λέγω,
Τάχ' εἰσόμεσθα τοὐπίσημ', ὅποι τελεῖ.
Εἴ νιν κατάξει χρυσότευκτα γράμματα,
Ἐπ' ἀσπίδος φλύοντα σὺν φοίτῳ φρενῶν.
Εἰ δ' ἡ Διὸς παῖς παρθένος Δίκη παρῆν 620
Ἔργοις ἐκείνου καὶ φρεσὶ, τάχ' ἂν τόδ' ἦν.
Ἀλλ' οὔτε νιν φυγόντα μητρόθεν σκότον,
Οὔτ' ἐν τροφαῖσιν, οὔτ' ἐφηβήσαντά πω,
Οὔτ' ἐν γενείου ξυλλογῇ τριχώματος,
Δίκη προσεῖπε, καὶ κατηξιώσατο· 625
Οὔτ' ἐν πατρῴας μὴν χθονὸς κακουχίᾳ,
Οἶμαί νιν αὐτῷ νῦν παραστατεῖν πέλας.
Ἦ δῆτ' ἂν εἴη πανδίκως ψευδώνυμος
Δίκη, ξυνοῦσα φωτὶ παντόλμῳ φρένας·
Τούτοις πεποιθὼς εἶμι, καὶ ξυστήσομαι 630
Αὐτός· τίς ἄλλος μᾶλλον ἐνδικώτερος;
Ἄρχοντί τ' ἄρχων, καὶ κασιγνήτῳ κάσις,
Ἐχθρὸς σὺν ἐχθρῷ στήσομαι· φέρ' ὡς τάχος
Κνημῖδας, αἰχμὴν, καὶ πετρῶν προβλήματα.
χο. Μὴ φίλτατ' ἀνδρῶν Οἰδίπου τέκος, γένῃ 635
Ὀργὴν ὁμοῖος τῷ κάκιστ' αὐδωμένῳ.
Ἀλλ' ἄνδρας Ἀργείοισι Καδμείους ἅλις
Ἐς χεῖρας ἐλθεῖν· αἷμα γὰρ καθάρσιον·
Ἀνδροῖν δ' ὁμαίμοιν θάνατος ὧδ' αὐτοκτόνος,
Οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ μιάσματος· 640
Εἴπερ κακὸν φέροι τις, αἰσχύνης ἄτερ
Ἔστω· μόνον γὰρ κέρδος ἐν τεθνηκόσι·
Κακῶν δὲ κ' αἰσχρῶν οὔτιν' εὔκλειαν ἐρεῖς.
Τί μέμονας, τέκνον; μή τί σε θυμοπληθὴς
Δορίμαργος ἄτα φερέτω· 645
Κακοῦ δ' ἔκβαλ' ἔρωτος ἀρχάν.
ἐτ. Ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα κάρτ' ἐπισπέρχει θεὸς,
Ἴτω κατ' οὖρον κῦμα Κωκυτοῦ λαχὸν
Φοίβῳ στυγηθὲν πᾶν τὸ Λαΐου γένος.
χο. Ὠμοδακής σ' ἄγαν ἵμερος ἐξοτρύνει, 650
Πικρόκαρπον ἀνδροκτασίαν τελεῖν
Αἵματος οὐ θεμιστοῦ.
ἐτ. Φίλου γὰρ ἐχθρά μοι πατρὸς τέλει' ἀρὰ
Ξηροῖς ἀκλαύστοις ὄμμασι προσιζάνει,
Λέγουσα κέρδος πρότερον ὑστέρου μόρου. 655
χο. Ἀλλὰ σὺ μὴ 'ποτρύνου, κακὸς οὐ κεκλήσῃ,
Βίον εὖ κυρήσας, μελάναιγις δ' οὐκ εἶσι
Δόμων Ἐριννὺς, ὅταν ἐκ χερῶν
Θεοὶ θυσίαν δέχωνται.
ἐτ. Θεοῖς μὲν ἤδη πως παρημελήμεθα, 660
Χάρις δ' ἀφ' ἡμῶν ὀλομένων θαυμάζεται·
Τί οὖν ἔτ' ἂν σαίνοιμεν ὀλέθριον μόρον.
χο. Νῦν ὅτε σοι παρέστακεν· ἐπεὶ δαίμων
Λήματος ἐν τροπαίᾳ χρονίᾳ μεταλλακτὸς,
Ἴσως ἂν ἔλθοι θαλερωτέρῳ 665
Πνεύματι, νῦν δ' ἔτι ζεῖ.
ἐτ. Ἐξέζεσεν γὰρ Οἰδίπου κατεύγματα.
Ἄγαν δ' ἀληθεῖς ἐνυπνίων φαντασμάτων
Ὄψεις πατρῴων χρημάτων δατήριοι.
χο. Πιθοῦ γυναιξὶ, καίπερ οὐ στέργων ὅμως. 670
ἐτ. Λέγοιτ' ἂν ὧν ἄνυσις· οὐδὲ χρὴ μακράν.
χο. Μὴ ἔλθῃς ὁδοὺς σὺ τάσδ', ἐφ' ἑβδόμαις πύλαις.
ἐτ. Τεθηγμένον τοί μ' οὐκ ἀπαμβλυνεῖς λόγῳ.
χο. Νίκην γε μέντοι καὶ κακὴν τιμᾷ θεός.
ἐτ. Οὐκ ἄνδρ' ὁπλίτην τοῦτο χρὴ στέργειν ἔπος. 675

Vt nunquam virum hunc ob nuncia
Ete. *Accuses, tu ipse cogita gubernare urbem.*
O in deos insaniens, & deorum magnum odium.
O deplorabile omnino meum Oedipi genus.
Heu me, patris execrationes perfectæ sunt,
Sed neque flere, aut lamentari decet.
Ne pariatur intolerabilior luctus.
Denominato verò Polynici valde dico,
Breui videbimus insignia quò vertent,
Si illum reducent literæ auro elaboratæ,
In clypeo bulienti fastu mentis.
Sine Iouis filia virgo iusticia adfuerit
Operibus illius, & mentibus fortaßis verò adfuit.
Sed neque ipsum cum effugisset tenebras ab vtero matris,
Neque in educatione, neque pubescentem,
Neque in collectione capillorum lanuginis,
Iusticia affata est, neque dignum putauit.
Neque in ærumnis paterna terra,
Puto ipsam illi nunc adesse propè.
Certè videlicet iuste falso nomine appellata esset
Iusticia, si adesset viro audacißimo mente.
His confisus contendo, & efficiam vt intelligatur
Ipse potius, aut alter iustior erit.
Imperatori imperator, & fratri frater,
Hostis cum hoste stabo: fer quàm citò
Caligas, hastam & galeam.
Cho. *Ne charißime hominum Oedipi fili sis*
Ira similis peßimo Locuti.
Sed viros Thebanos satis est cum Argiuis
Manus conserere. sanguis est expiabilis.
At duorum fratrum mors spontanea sic veniens,
Non est finis huius sceleris.
Si quidem malum quis fert sine pudore,
Sit tantum lucrum in mortuis.
Malarum & turpium rerum nullam gloriam dices.
Quid insaniuisti fili? ne te repletum animo
Hasta insanum nocumentum ferat:
Mali verò eiice amoris imperium.
Ete. *Postquam negotium tantopere instigat Deus,*
Eat secundis ventis fluctum Cocyti assecutum,
Phœbo inuisum omne Laij genus.
Cho. *Crudelis te admodum animus incitat,*
Nefandam cædem facere,
Sanguinis illiciti.
Ete. *Chari enim patris infesta execrationes mihi*
Siccis oculis, & non plorantibus hærent,
Dicens lucrum prius posterioris fatum esse.
Cho. *Sed tu ne sis solicitus, non vocaberis timidus,*
Si bene vitam egeris, nigra non it
Domum furia, neque ex manibus
Dij sacrificium accipient.
Ete. *Dijs quidem iam quodammodo contemptui sumus.*
Gratia verò à nobis mortuis admirationi erit.
Quid igitur timemus perniciosam mortem?
Nunc postquam tibi stetit, postquam Deus
Consilij in conuersione longa mutatus
Fortaßis veniet debilior
Spiritu, nunc adhuc viue.
Efferbuerunt enim Oedipodis imprecationes.
Admodum sunt vera spectatorum nocturnorum
Visiones, paternarum rerum datrices.
Cho. *Pare mulieribus, etsi tamen non ames.*
Ete. *Dic igitur paucis, nec oportet cunctari.*
Cho. *Ne exi in ad septem portas hac via.*
Ete. *Me iratum ne obtunde verbis.*
Cho. *Victoriam & malam vlciscitur Deus.*
Ete. *Non virum armatum hoc oportet amare verbum.*

Cho. *Sed fraternum vis effundere sanguinem?*
Ete. *Deo duce, non effugies malum.*
Cho. *Horrui perniciosam deam, non dijs similem,*
Quæ noctu accessit, & narrauit
Verè malam vatem, patris optatam
Furiam perficere excandescentes
Execrationes vesanientis Oedipodis.
Puerorum vastatrix contentio hac hortatur.
Hospes sortes agit
Chalybs Scythicarum possessionum colonus
Necessarias, acerbum, crudele ferrum,
Terram incolere quatiens tantam,
Et mortuis occupare
Magnorum camporum expertes.
Postquam sponte sua & hostiliter
Mortui fuerint, & terrenus puluis biberit
Nigrum cruorem, quis
Expiationes præbebit? quis ipsos lauabit?
O noui labores domuum antiquis
Commixti malis: antiquam enim dico
Transgressionem, cuius comes est celer pœna,
In tertium æuum manebit.
Apollinis, quando Laius
Ter dicente in meditullio
Pythicis oraculis, quod si moreretur
Sine liberis, seruaret vrbem, victus e·· amicorũ imprudentia
Genuit quidem sibi interitum,
Patricidam nempe Oedipoda, qui matris
Castum seminans vterum, vbi nutritus erat,
Stirpem cruentam sustinuit, amentia verò induxit
Amentes nuptias.
Quemadmodum mala fluctus marinus ducit,
Hoc quidem prostrat, aliud tollit
Tridente, ille verò circa puppim
Vrbis strepitum habet, subsidium inter nos:
Paulo pòst contendit, nempe amplitudine turris.
Vereor ne cum regibus vrbs pereat.
Adimpleta sunt olim prolata execrationes,
Graues permutationes: pernicies,
Quæ immittitur non præteribit.
Summam iacturam fert
Virorum clarorum beatitudo valde magna.
Aliquem virorum enim tantum admirati sunt
Dij & incolæ vrbis,
Vita mortalium altrix
Tantum tunc Oedipoda honorauit, letiferam
Parcam expellentem ex regione,
Postquam cordatus fuit miser miseras
Nuptias præ dolore ægrè ferens,
Furenti corde duo mala fecit,
Cruenta manu meliorum filiorum
Ab oculis percussus est, filijs execratas
Permisit culpandas educationes, heu heu & acerbas execrationes,
Ipsos ferrea lege assequi cruentas tandem
Possessiones: nunc vereor ne fecerit hoc curuipes Erinnys.
Nun. *Confidite filiæ à matribus nutritæ,*
Vrbs hæc effugit seruile iugum.
Corruerunt virorum fortium iactationes.
Vrbs in tranquillitate, & fluctus
Multis plagis naufragium non accepit.
Firma est turris, & portas idoneis
Muniuimus vnà pugnantibus præfectis.
Bene se habent reliqua in sex portis.
Septimam verò grauis Ebdomageta
Rex Apollo elegit, Oedipi generi
Rependens antiquam Laij temeritatem.

χο. Ἀλλ' αὐτάδελφον αἷμα δρέψασθαι θέλεις;
ἐτ. Θεῶν διδόντων οὐκ ἂν ἐκφύγοις κακά.
χο. Πέφρικα τὰν ὠλεσίοικον θεὸν, οὐ θεοῖς ὁμοίαν,
Α τὸ εὔκταιον παρακαλεύοντα, ἢ γόους
Παναληθῆ, κακόμαντιν πατρὸς εὐκταίαν 680
Ἐριννὺν τελέσαι τὰς περιθύμους
Κατάρας βλαψίφρονος Οἰδιπόδα·
Παιδολέτωρ δ' ἔρις ἅδ' ὀτρύνει·
Ξένος δὲ κλήρους ἐπινωμᾷ
Χάλυβος Σκυθῶν ἄποικος κτεάνων 685
Χρηματοδαίτας πικρὸς, ὠμόφρων σίδαρος,
Χθόνα ναίειν διαπήλας ὁπόσαν ἂν
Καὶ φθιμένοις κατέχειν,
Τῶν μεγάλων πεδίων ἀμοίρους·
Ἐπειδὰν αὐτοὶ κτάνωσιν αὐτοδάικτοι 690
Θάνωσι, καὶ χθονία κόνις πίῃ
Μελαμπαγὲς αἷμα φοίνιον, τίς ἂν
Καθαρμοὺς πόροι, τίς ἄν σφε λούσειεν.
Ὦ πόνοι δόμων νέοι παλαιοῖς
Συμμιγεῖς κακοῖς. παλαιγενῆ γὰρ λέγω 695
Παρβασίαν ὠκύποινον·
Αἰῶνα δ' ἐς τρίτον μένει·
Ἀπόλλωνος, εὖτε Λάιος βίᾳ
Τρὶς εἰπόντος ἐν μεσομφάλοις
Πυθικοῖς χρηστηρίοις θνήσκοντα 700
Γέννας ἄτερ σῴζειν πόλιν, κρατηθεὶς δ' ἐκ φίλων ἀβουλίαις
Ἐγείνατο μὲν μόρον αὐτῷ,
Πατροκτόνον Οἰδιπόδαν, ὅστε ματρὸς
Ἁγνὰν σπείρας ἄρουραν ἵν' ἐτράφη,
Ῥίζαν αἱματόεσσαν ἔτλα· παράνοια συνᾶγε 705
Νυμφίους φρενώλεις·
Κακῶν δ' ὥσπερ θάλασσα κῦμ' ἄγει,
Τὸ μὲν πίτνον, ἄλλο δ' ἀείρει
Τρίχαλον, ὃ καὶ περὶ πρύμναν
Πόλεως καχλάζει. μεταξὺ δ' ἀλκὰ 710
Δι' ὀλίγου τείνει πύργος ἐν εὔρει·
Δέδοικα δὲ σὺν βασιλεῦσι μὴ πόλις δαμασθῇ.
Τέλεια γὰρ παλαιφάτων ἀρᾶν,
Βαρεῖαι καταλλαγαί, τὰ δ' ὀλοὰ
Πελόμεν' οὐ παρέρχεται. 715
Πρόπρυμνα δ' ἐκβολὰν φέρει
Ἀνδρῶν ἀλφηστᾶν ὄλβος ἄγαν παχυνθείς.
Τίν' ἀνδρῶν γὰρ τοσόνδ' ἐθαύμασαν
Θεοὶ καὶ ξυνέστιοι πόλεως,
Πολύβοτός τ' αἰὼν βροτῶν, 720
Ὅσον τότ' Οἰδίπουν τίον ἀναρπαξάνδραν
Κῆρ' ἀφελόντα χώρας·
Ἐπεὶ δ' ἀρτίφρων ἐγένετο μέλεος ἀθλίων
Γάμων, ἐπ' ἄλγει δυσφορῶν
Μαινομένᾳ κραδίᾳ δίδυμα κάκ' ἐτέλεσεν· 725
Πατροφόνῳ χερὶ τῶν κρεισσοτέκνων
Δ' ἀπ' ὀμμάτων ἐπλάγχθη. τέκνοις δ' ἀραίας
Ἀρὰς ἐφῆκεν ἐπικότους τροφᾶς, αἰαῖ, πικρογλώσσους ἀρὰς,
Καί σφε σιδαρονόμῳ διὰ χερί ποτε λαχεῖν
Κτήματα, νῦν δὲ τρέω μὴ τελέσῃ καμψίπους Ἐριννύς. 730
ἀγγ. Θαρσεῖτε παῖδες μητέρων τεθραμμέναι.
Πόλις πέφευγεν ἥδε δούλειον ζυγόν·
Πέπτωκεν ἀνδρῶν ὀβρίμων κομπάσματα·
Πόλις δ' ἐν εὐδίᾳ τε καὶ κλυδωνίου
Πολλαῖσι πληγαῖς ἄντλον οὐκ ἐδέξατο. 735
Στέγει δὲ πύργος, καὶ πύλας φραγνύμεθα
Πιστοῖσι μονομάχοισιν ἐχεγγύοις·
Καλῶς ἔχει τὰ πλεῖστ' ἐν ἓξ πυλώμασι·
Τὰς δ' ἑβδόμας ὁ σεμνὸς ἑβδομαγέτας
Ἄναξ Ἀπόλλων εἵλετ', Οἰδίπου γένει 740
Κραίνων παλαιὰς Λαΐου δυσβουλίας.

τί

χο. Τί δ' ἐστὶ πρᾶγμα νεόκοτον πόλει παρόν.
ἀγγ. Πόλις σέσωσται, βασιλέες δ' ὁμόσποροι
Ἄνδρες τεθνᾶσιν ἐκ χερῶν αὐτοκτόνων.
χο. Τίνες; τί δ' εἶπας; παραφρονῶ φόβῳ λόγου. 745
ἀγγ. Φρονοῦσα νῦν ἄκουσον, Οἰδίπου γόνος.
χο. Οἲ 'γὼ τάλαινα, μάντις εἰμὶ τῶν κακῶν.
ἀγγ. Οὐδ' ἀμφιλέκτως μὴν κατεσποδημένοι.
χο. Ἐκεῖθι κεῖνται; βαρέα δ' οὖν ὅμως φράσον.
ἀγγ. Οὕτως ἀδελφαῖς χερσὶν ἠνάροντ' ἄγαν. 750
χο. Οὕτως ὁ δαίμων κοινὸς ἦν ἀμφοῖν ἅμα.
ἀγγ. Αὐτὸς δ' ἀναλοῖ δῆτα δύσποτμον γένος.
Τοιαῦτα χαίρειν καὶ δακρύεσθαι πάρα.
Πόλιν μὲν εὖ πράσσουσαν· οἱ δ' ἐπιστάται
Δισσοὶ στρατηγοὶ διέλαχον σφυρηλάτῳ 755
Σκύθῃ σιδήρῳ, κτημάτων παμπησίαν.
Ἕξουσι δ' ἣν λάβωσιν ἐν ταφῇ χθονὸς,
Πατρὸς κατ' εὐχὰς δυσπότμους φορούμενοι.
Πόλις σέσωσται, βασιλέοιν δ' ὁμοσπόροιν
Πέπωκεν αἷμα γαῖ' ὑπ' ἀλλήλων φόνῳ. 760
χο. Ὦ μεγάλε Ζεῦ καὶ πολιοῦχοι δαίμονες,
Οἳ δὴ Κάδμου πύργους τούσδε ῥύεσθε·
Πότερον χαίρω κἀπολολύξω πόλεως ἀσινεῖ
Σωτῆρι, ἢ τοὺς μογεροὺς καὶ δυσδαίμονας
Ἀτέκνους κλαύσω πολεμάρχους· 765
Οἳ δῆτ' ὀρθῶς κατ' ἐπωνυμίαν καὶ πολυνεικεῖς
Ὤλοντ' ἀσεβεῖ διανοίᾳ. ὦ μέλαινα καὶ τελεία
Γένεος Οἰδίπου τ' ἀρά, κακόν μου καρδίαν τι περι-
πίτνει κρύος· ἔτευξα τύμβῳ μέλος
Θυιὰς αἱματοσταγεῖς νεκροὺς κλύουσα δυσμόρως 770
Θανόντας. ἦ δύσορνις ἅδε ξυναυλία δορός.
Ἐξέπραξεν οὐδ' ἀπεῖπεν ἡ πατρόθεν εὐκταία φάτις.
Βουλαὶ δ' ἄπιστοι Λαΐου διήρκεσαν.
Μέριμνα δ' ἀμφὶ πόλιν, καὶ θέσφατ' οὐκ ἀμβλύνε-
ται. 775
Ἰὼ πολύστονοι, τόδ' εἰργάσασθ' ἄπιστον·
Ἦλθε δ' αἰακτὰ πήματ' οὐ λόγῳ·
Τάδ' αὐτόδηλα, προῦπτος ἀγγέλου λόγος·
Διπλαῖ μέριμναι, δίδυμ' ἀνορέα
Κακὰ αὐτοφόνα δίμοιρα τέλεια τάδε πάθη, τί φῶ.
Τί δ' ἄλλο γ' ἢ πόνοι πόνων δόμων ἐφέστιοι. 780
Ἀλλὰ γόων ὦ φίλαι κατ' οὖρον
Ἐρέσσετ' ἀμφὶ κρατὶ πόμπιμον χεροῖν
Πίτυλον, ὃς αἰὲν δι' Ἀχέροντ' ἀμείβεται
Τὰν ἄστονον, μελάγκροκον, ναύστολον θεωρίδα,
Τὰν ἀστιβῆ Ἀπόλλωνι, τὰν ἀνάλιον, 785
Πανδόκον εἰς ἀφανῆ τε χέρσον.
Ἀλλὰ γὰρ ἥκουσ' αἵδ' ἐπὶ πρᾶγος
Πικρὸν Ἀντιγόνη τ' ἠδ' Ἰσμήνη
Θρῆνον ἀδελφοῖν, οὐκ ἀμφιβόλως
Οἶμαι σφ' ἐρατῶν ἐκ βαθυκόλπων 790
Στηθέων ἥσειν ἄλγος ἐπάξιον.
Ἡμᾶς δὲ δίκη πρόσθεν φήμης
Τὸν δυσκέλαδόν θ' ὕμνον Ἐρινύος
Ἰαχεῖν, Ἀΐδα τ' ἐχθρὸν παιᾶν' ἐπιμέλπειν.
ἡμ. Ἰὼ δυσαδελφόταται πασῶν, ὁπόσαι 795
Στρόφον ἐσθῆτι περιβάλλονται,
Κλαίω, στένομαι, καὶ δόλος οὐδεὶς
Μὴ 'κ φρενὸς ὀρθῶς με λιγαίνειν.
ἡμ. Ἰὼ ἰὼ δύσφρονες φίλων ἄπιστοι,
Καὶ κακῶν ἀτρύμονες, πατρῴους δόμους 800
Ἑλόντες μέλεοι σὺν αἰχμᾷ.
ἡμ. Μέλεοι δῆτ', οἳ μελέους θανάτους
Εὕροντο δόμων ἐπὶ λύμῃ.
ἡμ. Ἰὼ ἰὼ δωμάτων ἐρειψίτοιχοι,
Καὶ πικρὰς μοναρχίας ἰδόντες, διήλ- 805
λαχθε σὺν σιδάρῳ, κοὐκ ἔτ' ἐπὶ φιλίᾳ
Ἀλλ' ἐπὶ φόνῳ διεκρίθητε·
Κάρτα δ' ἀληθῆ πατρὸς Οἰδιπόδα

Cho. *Quodnam negotium est vrbi nouum præsens?*
Nun. *Vrbs seruata est, reges vnà sati*
Viri occubuerunt manibus mortem sponte inferentibus.
Cho. *Quinam? Quid dixisti? metu verbi desipio.*
Nun. *Sapiens iam audito, Oedipi genus.*
Cho. *Me miseram, vates sum malorum.*
Nun. *Neque ambiguè tamen puluere conspersi sunt.*
Cho. *Eò venerunt, grauia, tamen dicito.*
Nun. *Sic fraternis manibus interfecti sunt atrociter.*
Cho. *Sic fortuna erat ambobus communis.*
Nun. *Ipsa consumpsit videlicet infœlix genus.*
Hæc gaudere & flere licet:
Cum vrbs bene habeat, præfecti
Duo ducis duro sortiti sunt
Scytico ferro facultatum omnem possessionem.
Habebunt quam accipiunt in sepulchro terram
Patris secundum imprecationes infœlices sublati.
Vrbs seruata est, regum vna satorum
Bibit sanguinem terra mutua cæde.
Cho. *O magne Iupiter, & patroni dij,*
Qui iam has turres Cadmi defenditis:
Vtrum gaudebo & canam Pæana pro vrbis innocuo
Seruatore, aut laboriosos & infœlices
Orbos flebo duces?
Qui videlicet rectè iuxta denominationes & contentiones
Perierunt impiè mente ô terra & adimpleta
Generis Oedipi execratio, malus meum cor
Occupat rigor: feci sepulchro carmen,
Tanquam Bacche, sanguinis osores mortuos audiens infœlices,
Qui occubuerunt: infœlix hæc congressus hasta
Perfecit, neque prohibuit ex patre optanda eloquentia.
Consilia incredula Laij adimpleta sunt.
Solicitudo verò circa vrbem & oracula non remittuntur.
O lugubres, hoc incredibile fecistis.
Venerunt deflenda mala, non sermone
Hæc sunt manifesta, certus est nuncij sermo.
Duplex solicitudo, duplicia virilia
Mala ex mutua cæde, gemina necis perfecta sunt perpessiões.
Quid dicam?
Quid verò aliud est quàm labores domus domestici.
Sed lamentationem ô charæ iuxta ventum
Mouet circa caput missum manuum
Strepitum, qui semper per Acheronta traducit
Lugubrem, nigricroceam apparatam theorida,
Inuiam Apollini solis expertem,
Inobscuramque vastam terram.
Sed veniunt hæ ad negotium
Acerbum Antigone & Ismene,
Luctum fratrum, non ambiguè
Arbitror ipsas ex profundo amabili
Pectore missuras dolorem meritum.
Nos verò iustitia iubet prorem Famæ
Maledicum hymnum furiæ
Vociferari, Plutonis inimicum pæana canere.
Sem. *O infœlicissimæ sorores omnium, quæcunque*
Lugubri veste induuntur:
Fleo, lugeo, & dolus nullus adest,
Nec ex mente rectè possum canere.
Sem. *Heu Heu ignaui, amicis infideles,*
Et malis indomiti, paternas domos
Occupantes miseri cum subsidio.
Sem. *Miseri videlicet, qui infœlicem mortem*
Inuenerunt cum pernicie domorum.
Heu Heu domuum diruta mœnia,
Et acerbum principatum videntes, iam reconciliati estis:
Cum ferro non amplius in amicitia,
Sed in cæde iudicati estis.
Admodum verè patris Oedipi imprecationes

Veneranda Erinnys perfecit.

Sem. *In sinistra vulnerati.*

Sem. *Vulnerati videlicet, in mediis intestinis.*

Sem. *Heu heu infœlices. heu heu contraria morte imprecationes.*

Sem. *Contrariò fictam dicis plagam.* Sem. *Domibus*
Et corporibus percussos esse dico.

Sem. *Non dicendo furore maledicto, & ex patre*
Dissentaneo fato.

Sem. *Percurrit urbem luctus, lugéntque turres,*
Luget etiam regio chara.
Manebunt possessiones nepotibus,
Pro quibus infœlicibus fratribus, pro quibus contentio venit
Et mortis finis.
Diviserunt verò animosi
Possessiones, tanquam sortiti æqualiter.
Separator non vacabit culpa, neque
Amicis gratus erit Mars.
Ex ferro dementes hic habent,
Ex ferro dementes hos sustinent.
Fortè dixerit aliquis qua?
Sortes sepulchrorum paternorum,
Ex domo valde vocem mittit in ipsos
Gemitus lamentabilis, & luctus ex se malus,
Bellicosúsque, non non probus, verè
Lachrymas fundens vera ex mente, qua
Me plorante minuuntur,
Duos reges.
Licet verò dicere de miseris,
Quod fecerunt multa quidem civibus,
Et turmis exitialibus hospitum omnium
In face ipsos pariens infœlix
Ante omnes mulieres quæcunque
Natipara vocata sunt.
Filium suum sibi maritum ponens
Hos peperit, qui hic occubuerunt,
Mutua cade manibus simul satis.

Ism. *Unà sati videlicet & omnino infœlices:*
Separatione inimica, furenti contentione,
In fine iurgij.
Quievit odium, in terra
Cade liberata illorum vita mixta est.
Plus satis verò sunt fratres.

Cho. *Acerbus liberator contentionum Pontinus*
Hospes, ex igni commotum acutum ferrum.
Acerbus verò rerum malus divisor
Est Mars, execrationem paternam faciens veram.

Anti. *Sortiti sunt fatum ô miseri*
Ab Ioue datorum dolorum, sub verò corpore terra
Immensa divitiæ erunt.

Ism. *Heu multis laboribus desudantes domus,*
In morte horum vociferata sunt execrationes,
Legem acerbam, everso omnimodo fuga generis.
Statuit nocumenti trophæum in portis,
In quibus occubuerunt, & hos duos vincens
Quievit dæmon.

Anti. *Percussus feristi.*

Ism. *Tu mortuus es, illum interficiens.*

Anti. *Hasta interfecisti.*

Ism. *Hasta obiisti.*

Anti. *Labore miser.*

Ism. *Perpessionibus miser.*

Ant. *Eant lacrymæ.* Ism. *Eat luctus.*

Anti. *Procubuit, qui alterum occidit.*
Heu heu, furit luctibus mens.

Ism. *Intus cor luget.*

Anti. *Heu heu, lacrymabunde tu.*

Imf. *Tu rursus omnino miser.*

Anti. *Ab amico interfectus es.*

Πότνι' Ἐρινὺς ἐπέκρανε.

ἡμ. Δι' εὐωνύμων τετυμμένοι. 810

ἡμ. Τετυμμένοι δῆθ', ὁμοσπλάγχνων πέρι πλευρωμάτων.

ἡμ. Αἰ αἰ δαιμόνιοι· αἰ αἰ δ' ἀντιφόνων θανάτων ἀραί.

ἡμ. Διανταίαν λέγεις πλαγάν.

ἡμ. Δόμοισι
Καὶ σώμασι πεπλαγμένους ἐννέπω.

ἡμ. Ἀναυδάτῳ μένει ἀραίῳ τ' ἐκ πατρὸς 815
Διχόφρονι πότμῳ.

ἡμ. Διήκει δὲ καὶ πόλιν στόνος, στένουσι πύργοι,
Στένει δὲ πέδον φίλανδρον·
Μενεῖ κτέανά τ' ἐπιγόνοις,
Δι' ὧν αἰνομόροις, δι' ὧν νεῖκος ἔβα,
Καὶ θανάτου τέλος· 820
Ἐμοιράσαντο δ' ὀξυκάρδιοι
Κτήμαθ', ὥστ' ἴσον λαχεῖν·
Διαλλακτῆρι δ' οὐκ ἀμεμφία φίλοις,
Οὐδ' ἐπίχαρις Ἄρης.

ἡμ. Σιδηρόπλακτοι μὲν ὧδ' ἔχουσιν. 825

ἡμ. Σιδηρόπλακτοι δὲ τοὺς μένουσι
Τάχ' ἄν τις εἴποι, τίνες.

ἡμ. Τάφων πατρῴων λαχαί.
Δόμων μάλ' ἀχὼ ἐπ' αὐτοὺς προπέμπει
Δαΐκτὴρ γόος αὐτόστονος, αὐτοπήμων, 830
Δαΐφρων, οὐ φιλογαθὴς, ἐτύμως
Δακρυχέων ἐκ φρενός, ἃ
Κλαιομένας μου, μινύθει
Τοῖνδε δυοῖν ἀνάκτοιν·
Πάρεστι δ' εἰπεῖν ἐπ' ἀθλίοισιν, 835
Ὡς ἐρξάτην πολλὰ μὲν πολίτας·
Ξένων τε καὶ πάντων στίχας πολυφθόρους
Ἐν δαΐ. Δυσδαίμων σφὶν ἁ τεκοῦσα
Πρὸ πασᾶν γυναικῶν, ὁπόσαι
Τεκνογόνοι κέκληνται. 840
Παῖδα τὸν αὑτῆς πόσιν αὑτῇ θεμένα
Τούσδ' ἔτεχ', οἱ δ' ὧδ' ἐτελεύτασαν ὑπ' ἀλ-
-λαλοφόνοις χερσὶν ὁμοσπόροισιν.

ἰσμ. Ὁμόσποροι δῆτα καὶ πανώλεθροι,
Διατομαῖς οὐ φίλαις, ἔριδι μαινομένᾳ, 845
Νείκεος ἐν τελευτᾷ.
Πέπαυται δ' ἔχθος, ἐν δὲ γαίᾳ
Ζωὰ φονορρύτῳ μέμικται·
Κάρτα δ' εἰσὶν ὅμαιμοι.

χο. Πικρὸς λυτὴρ νεικέων ὁ πόντιος 850
Ξεῖνος ἐκ πυρὸς συθεὶς θηκτὸς σίδαρος·
Πικρὸς δὲ χρημάτων κακὸς δατητὴς
Ἄρης ἀρὰν πατρῴαν τιθεὶς ἀληθῆ.

ἀν. Ἔχουσι μοῖραν λαχόντες, ὦ μέλεοι,
Διοσδότων ἀχέων· ὑπὸ δὲ σώματος γᾶς 855
Πλοῦτος ἄβυσσος ἔσται.

ἰσμ. Ἰὼ πολλοῖς ἐπανθίσαντες πόνοισί γε δόμους·
Τελευταῖαι δ' αὖτ' ἐπηλάλαξαν ἀραὶ
Τὸν ὀξὺν νόμον, τετραμμένου παντρόπῳ φυγῇ γένους.
Ἕστακε δ' Ἄτας τροπαῖον ἐν πύλαις, 860
Ἐν αἷς ἐθείνοντο, καὶ δυοῖν κρατήσας
Ἔληξε δαίμων. Αν. Παισθεὶς ἔπαισας.

Ισμ. Σὺ δ' ἔθανες κατακτανών.

ἀν. Δορὶ δ' ἔκανες. Ισμ. Δορὶ δ' ἔθανες.

ἀν. Μελεόπονος. Ισμ. Μελεοπαθής. 865

ἀν. Ἴτω δάκρυα. Ισμ. Ἴτω γόος.

ἀν. Πρόκεισαι κατακτάς.
Ἠὲ ἠέ, μαίνεται γόοισι φρήν.

ἰσμ. Ἐντὸς δὲ καρδία στένει.

ἀν. Ἰὼ ἰὼ πανδάκρυτε σύ. 870

ἰσμ. Σὺ δ' αὖτε καὶ πανάθλιε.

ἀν. Πρὸς φίλου τ' ἔφθισο.

Καὶ

ἰσμ. Καὶ φίλον ἔκτανες.
ἀν. Διχὰ λέγειν.
ἰσμ. Διπλᾶ δ' ὁρᾶν. 875
ἀν. Ἀχέων τοίων τάδ' ἐγγύθεν,
Πέλας αἵδ' ἀδελφαὶ ἀδελφεῶν.
ἀν. Ἰὼ μοῖρα βαρυδότειρα μογερὰ,
Πότνιά τ' Οἰδίπου σκιὰ,
Μέλαινα τ' Ἐριννὺς, ἦ μεγασθενής τις εἶ. 880
ἰσμ. Ἠ ἒ δυσθέατα πήματ' ἐδείξατ' ἐκ φυγᾶς ἐμοί.
ἀν. Οὐδ' ἵκεθ' ὡς κατέκτανε.
ἰσμ. Σωθεὶς δὲ πνεῦμ' ἀπώλεσεν.
ἀν. Ἀπώλεσε δῆτα.
ἰσμ. Καὶ τόνδ' ἐνόσφισεν. 885
ἀν. Τάλαν γένος.
ἰσμ. Τάλαινα καὶ παθοῦν
Δύστονα καὶ κάδ' ὁμώνυμα.
ἀν. Δίυγρα τριπάλτων πημάτων.
ἰσμ. Ὀλοὰ λέγειν.
ἀν. Ὀλοὰ δ' ὁρᾶν. 890
Ἰὼ μοῖρα βαρυδότειρα μογερὰ,
Πότνιά τ' Οἰδίπου σκιὰ,
Μέλαινά τ' Ἐριννὺς, ἦ μεγασθενής τις εἶ.
Σὺ τοίνυν οἶσθα διαπερῶν.
ἰσμ. Σὺ δ' οὐδὲν ὕστερον μαθών. 895
ἀν. Ἐπεὶ κατῆλθες ἐς πόλιν.
ἰσμ. Δορός γε τῷδ' ἀντηρέτης.
ἀν. Ὀλοὰ λέγειν.
ἰσμ. Ὀλοὰ δ' ὁρᾶν.
ἀν. Ἰὼ πόνος. 900
ἰσμ. Ἰὼ ἰὼ, κακὰ δώμασι
Καὶ χθονὶ, πρὸ πάντων δ' ἐμοί.
ἀν. Ἰὼ ἰὼ, καὶ τὸ πρόσω γ' ἐμοί.
ἰσμ. Ἰὼ ἰὼ δυστήνων κακῶν
Ἄναξ Ἐτεόκλεις ἀρχηγέτα. 905
ἀν. Ἰὼ πάντων πολυπονώτατοι.
ἰσμ. Ἰὼ δαιμονῶντες ἐν ἄτᾳ.
ἀν. Ἰὼ ἰὼ ποῦ σφε θήσομεν χθονός.
ἰσμ. Ἰὼ ὅπου τιμιώτατον.
ἀν. Ἰὼ ἰὼ πῆμα πατρὶ πάρευνον. 910
κή. Δοκοῦντα καὶ δόξαντ' ἀπαγγέλλειν με χρὴ
Δήμου προβούλοις τῆσδε Καδμείας πόλεως·
Ἐτεοκλέα μὲν τόνδ' ἐπ' εὐνοίᾳ χθονὸς
Θάπτειν ἔδοξε γῆς φίλαις κατασκαφαῖς.
Στυγῶν γὰρ ἐχθροὺς θάνατον εἵλετ' ἐν πόλει, 915
Ἱερῶν πατρῴων δ' ὅσιος ὢν, μομφῆς ἄτερ
Τέθνηκεν, οὗ περ τοῖς νέοις θνήσκειν καλόν.
Οὕτω μὲν ἀμφὶ τοῦδ' ἐπέσταλται λέγειν.
Τούτου δ' ἀδελφὸν τόνδε Πολυνείκους νεκρὸν
Ἔξω βαλεῖν ἄθαπτον ἁρπαγὴν κυσίν, 920
Ὡς ὄντ' ἀναστατῆρα Καδμείων χθονός·
Εἰ μὴ θεῶν τις ἐμποδὼν ἔστη δορὶ
Τῷ τοῦδ'· ἄγος δὲ καὶ θανὼν κεκτήσεται
Θεῶν πατρῴων, οὓς ἀτιμάσας ὅδε
Στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβαλὼν ᾕρει πόλιν· 925
Οὕτω πετεινῶν τόνδ' ὑπ' οἰωνῶν δοκεῖ
Ταφέντ' ἀτίμως τοὐπιτίμιον λαβεῖν·
Καὶ μήθ' ὁμαρτεῖν τυμβοχόα χειρώματα,
Μήτ' ὀξυμόλποις προσσέβειν οἰμώγμασιν,
Ἄτιμον εἶναι δ' ἐκφορᾶς φίλων ὕπο. 930
Τοιαῦτ' ἔδοξε τῷδε Καδμείων τέλει.
ἀν. Ἐγὼ δὲ Καδμείων γε προστάταις λέγω,
Εἰ μή τις ἄλλος τόνδε συνθάπτειν θέλῃ,
Ἐγώ σφε θάψω, κἀνὰ κίνδυνον βαλῶ
Θάψασ' ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν, οὐδ' αἰσχύνομαι 935
Ἔχουσ' ἄπιστον τήνδ' ἀναρχίαν πόλει.
Δεινὸν τὸ κοινὸν σπλάγχνον, οὗ πεφύκαμεν,
Μητρὸς ταλαίνης, κἀπὸ δυστήνου πατρός.
Τοιγὰρ θέλουσ' ἄκοντι κοινώνει κακῶν

Ism. *Et amicum occidisti.*
Ant. *Duplicia dicere.*
Ism. *Duplicia videre licet.*
Ant. *Luctuum hac prope,*
Prope sorores sunt malis fratrum.
Ant. *Heu heu Parca, prabens perpessiones graues,*
Et veneranda Oedipi vmbra,
Nigráque Erinnys, certè magno robore pradita es.
Ism. *Heu heu spectatu atrocia mala ostendisti ex fuga.*
Ant. *Neque venitis, vt sciatis quomodo mortuus est.*
Ism. *Seruans verò animum abstulit.*
Ant. *Perdidit videlicet.*
Ism. *Et huius abstulit.*
Ant. *Miserum genus.*
Ism. *Misera & passus est,*
Gemenda mala eiusdem nominis,
Effusa vehementer prorumentium dolorum.
Ant. *Perniciosa dictu, perniciosa visu.*
Heu parca prabens perpessiones graues,
Venerandáque Oedipi vmbra, nigráque
Erinnys certè magnanima es.
Ism. *Tu igitur nosti transiens?*
Ant. *Tu verò mihi postea disces.*
Ism. *Postquam venisti in vrbem.*
Ant. *Hasta hic aduersarios.*
Ism. *Perniciosa dictu Antione, perniciosa visu.*
Ant. *Heu heu labor.*
Ism. *Heu mala domibus*
Et terra, ante omnia verò mihi.
Ant. *Heu heu, hoc procul à me.*
Ism. *Heu heu infœlicium malorum*
Rex Eteocles dux.
Ant. *Heu omnium maximè miserandi.*
Ism. *Heu heu insanientes in detrimento.*
Ant. *Heu heu vbi terrarum ipsos ponemus?*
Ism. *Heu vbi preciosissimum.*
Ant. *Heu heu dolor propinquus patri.*
Cad. *Qua visa sunt & decreta, renunciare me*
oportet
Populi consiliariis huius Cadmea vrbis.
Eteoclem quidem hunc in beneuolentia terra
Inhumare decretum est, terra charis euersionibus.
Odio habens enim hostes, mortem elegit pro vrbe.
Sanctus existens sine reprehensione fanorum paternorum
Occubuit, quemadmodum iuuenibus pulchrum est mori.
Sic pro hoc missus est dicere.
Huius fratrem Polynicis cadauer
Foras eiicere, inhumatum pradam canibus,
Tanquam destructorem Cadmea terra,
Nisi deorum aliquis impedimento fuerit hasta
Huius, scelus etiam mortuus possidebit,
A diis patriis: quos inhonorans huc
Exercitum peregrinum ducens obsidebat vrbem.
Sic visum à volucribus auibus hunc
Sepultum turpè pramium accipere,
Neque sequi mortualia manibus facta,
Neque honorare acutis lamentationibus.
Dedecori esse ab exclamatione amicorum
Hac visa sunt prafectis Cadmeorum.
Ant. *Ego prafectis Cadmeorum dico,*
Si noluerit aliquis alius hunc inhumare,
Ego ipsum sepeliam, & si in discrimen veniam:
Non pudore affecta sepeliens fratrem meum,
Habens infidelem magistratus carentiam vrbi.
Habent enim magnas vires communia viscera, quibus nati
sumus,
Matris misera, & patris infœlicis.
Certè enim volens nolenti particeps erit malorum.

Anima mortuo viuens menti consanguinea.
Huius carnes neque
Lupi ingluuiosi vorabunt, ne visum sit alicui.
Sepulchrum enim huic, & defossionem ego,
Quamuis mulier sim, hic condam.
In sinu ferens byßinum peplum.
Ipsáque obtegam, neque si visum fuerit contrarium alicui,
Confidentia adest ars efficax.
Cad. *Proloquor tibi, ne in his violes vrbem.*
Anti. *Tibi dico, ne mihi superuacanea prædices.*
Cad. *Rudis est populus, effugiens mala.*
Anti. *Rudis sit populus, tamen inhumanus iste non erit.*
Cad. *Sed quē vrbs odio prosequitur, hūc tu honorabis sepulchro?*
Anti. *Iam nondum de eo à diis statutum est.*
Cad. *Non prius, quàm hanc regionem in periculum coniiceret.*
Anti. *Malo affectus, malum rependit.*
Cad. *Sed in omnibus pro vno hoc opus fuit.*
Anti. *Contentio perficit sermonem, vltima deorum.*
Ego hunc sepeliam, ne diu concionare.
Sem. *Sed eiusdem consilij sis, aduersor verò ego.*
Sem. *Heu heu ô iactabundi & audaces*
Caduceatores furiæ, quæ Oedipi
Genus perdidisti funditus sic.
Ant. *Quid patiar? quid patrabo, quid verò molior?*
Quomodo quomodo audebo te non flere?
Ne fortè te admittam in sepulchro,
Sed timeo & vereor terrorem ciuium.
Sem. *Tu multas lugentes*
Assequeris, ille verò miser illuctuosus
Solam lamentationem sororis habens
Venit, aliquis igitur hæc persuasit.
Anti. *Afficiat aut non afficiat malis ciuitas*
Flentes Polynicem:
Nos verò imus, & vnà sepeliemus ipsum,
Hæ verò deductrices. nam consanguinitati
Communis est dolor, & vrbs aliter
Aliud laudabit, hæc iusta sunt.
Cho. *Nos verò cum hoc, quemadmodum & vrbs*
Et iustitia probat.
Ad deos enim & Iouis robur
Hic clamauit, ne euerteretur vrbs Thebanorum:
Neque impetu extraneorum virorum
Dissoluerentur optima quæque.

Ψυχὴ θανόντι ζῶσα συγγόνῳ φρενί. 940
Τούτου δὲ σάρκας οὐδὲ κοιλογάστορες
Λύκοι σπάσονται, μὴ δοκησάτω τινί·
Τάφον γὰρ αὐτῷ καὶ κατασκαφὰς ἐγὼ
Γυνή περ οὖσα, τῷδε μηχανήσομαι,
Κόλπῳ φέρουσα βυσσίνου πεπλώματος· 945
Κἀυτὴ καλύψω· μηδέ τῳ δόξῃ πάλιν·
Θάρσει, παρέσται μηχανὴ δραστήριος.
κή. Αὐδῶ πόλιν σε μὴ βιάζεσθαι τάδε.
ἀν. Αὐδῶ σε μὴ περισσὰ κηρύσσειν ἐμοί.
κή. Τραχύς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγὼν κακά. 950
ἀν. Τράχυν', ἄθαπτος δ' οὗτος οὐ γενήσεται.
κή. Ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ;
ἀν. Ἤδη τὰ τοῦδ' οὐ διατετίμηται θεοῖς;
κή. Οὔ, πρίν γε χώραν τήνδε κινδύνῳ βαλεῖν.
ἀν. Παθὼν κακῶς, κακοῖσιν ἀντημείβετο. 955
κή. Ἀλλ' εἰς ἅπαντας ἀνθ' ἑνὸς τόδ' ἔργον ἦν·
Ἔρις περαίνει μῦθον ὑστάτη θεῶν.
ἀν. Ἐγὼ δὲ θάψω τόνδε. μὴ μακρηγόρει.
κή. Ἀλλ' αὐτόβουλος ἴσθ', ἀπεννέπω δ' ἐγώ.
ἡμ. Φεῦ φεῦ ὦ μεγάλαυχοι, καὶ φθερσιγενεῖς 960
Κῆρες Ἐρινύες, αἵτ' Οἰδιπόδα,
Γένος ὠλέσατε πρυμνόθεν οὕτως.
ἀν. Τί πάθω τί δρῶ· τί δὲ μήσωμαι.
Πῶς τολμήσω μήτε σε κλαίειν.
Μήτε σε προπέμπειν ἐπὶ τύμβον· 965
Ἀλλὰ φοβοῦμαι κἀποτρέπομαι δεῖμα πολιτῶν.
ἡμ. Σύ γε μὴν πολλῶν πενθητήρων
Τεύξει· κεῖνος δ' ὁ τάλας ἄγοος
Μονόκλαυτον ἔχων θρῆνον ἀδελφῆς
Εἶσι. τίς ἂν οὖν τὰ πίθοιτο. 970
ἡμ. Δράτω δὲ πόλις, καὶ μὴ δράτω
Τοὺς κλαίοντας Πολυνείκην·
Ἡμεῖς γὰρ ἴμεν, καὶ συνθάψομεν
Αἵδε προπομποί. καὶ γὰρ γενεᾷ
Κοινὸν τόδ' ἄχος, καὶ πόλις ἄλλως 975
Ἄλλοτ' ἐπαινεῖ τὰ δίκαια.
χο. Ἡμεῖς δ' ἅμα τῷδ', ὥσπερ τε πόλις,
Καὶ τὸ δίκαιον ξυνεπαινεῖ·
Μετὰ γὰρ μάκαρας καὶ Διὸς ἰσχὺν
Ὅδε Καδμείων ἤρυξε πόλιν μὴ 'νατραπῆναι, 980
Μηδ' ἀλλοδαπῶν κύματι φωτῶν
Κατακλυσθῆναι τὰ μάλιστα.

ARGVMENTVM PERSARVM.

Glaucus in fabulis Æschyli ex Phœnicibus Phrynichij Persas falso factas esse ait. exponit verò principium fabulæ hoc, hoc est, Persarum olim ascendentium. Tamen illic Eunuchus nūciat in primis Xerxis cladem, sternens sedes aliquas consiliariis principatus. inde præfatur Chorus senum. Chori quidem hæc sunt parodica, vt cum dicat ob quam causam adsit: quòd, Tyrium fluctum relinquens. Hæc verò stasima, vt quando stat, & incipit calamitatē fabulæ: hęc verò commatica, cum reliquū est in lamentatione. Est vero scena apud sepulchrum Darij. Argumentum: Xerxes inferens bellum Græciæ magnis viribus, adducens equos innumerabiles, naues verò mille ducentas & septem, aut quatuordecim: pedestribus copiis superatus in Platæis, naualibus in Salamine, per Thessaliam fugiens transiuit in Asiam. Sciendum est, Græcos tantum naues trecentas habuisse. Prima expeditio Persarum infœliciter egit sub Dario apud

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΠΕΡΣΩΝ.

Γλαῦκος ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθων ἐκ τῶν φοινισσῶν φησὶ Φρυνίχου τοὺς Πέρσας παραπεποιῆσθαι· ἐκτίθησι δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος ταύτην· τάδ' ἐστὶ Περσῶν τῶν πάλαι βεβηκότων. πλὴν ἐκεῖ εὐνοῦχός ἐστιν ἀγγέλλων ἐν ἀρχῇ τὴν τοῦ Ξέρξου ἧτταν, στορνύς τε θρόνους τινὰς τοῖς τῆς ἀρχῆς παρέδροις· ἐνταῦθα δὲ προλογίζει χορὸς πρεσβυτῶν. τοῦ δὲ χοροῦ τὰ μέν ἐστι παροδικά. ὡς ὅτε λέγει δι' ἣν αἰτίαν πάρεστιν ὡς τὸ, Τύριον οἶδμα λιποῦσα· τὰ δὲ στάσιμα ὡς ὅτε ἵσταται, καὶ ἄρχεται τῆς συμφορᾶς τοῦ δράματος. τὰ δὲ κομματικὰ, ὅτε λοιπὸν ἐν θρήνῳ γίνονται. καὶ ἔστιν ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος παρὰ τῷ τάφῳ Δαρείου· ἡ δὲ ὑπόθεσις, Ξέρξης στρατευόμενος κατὰ τῆς Ἑλλάδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἵππων μὲν ἀμυθήτων ὀχούμενος, ναῦς δὲ χιλίας διακοσίας ἑπτὰ, ἢ καὶ δεκατέσσαρας· καὶ πεζῇ μὲν ἐν Πλαταιαῖς νικηθεὶς ναυτικῇ δὲ ἐν Σαλαμῖνι, καὶ διὰ Θεσσαλίας φεύγων διεπεραιώθη εἰς τὴν Ἀσίαν. ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἕλληνες τριακοσίας μόνον ναῦς εἶχον. πρώτη ἔφοδος Περσῶν

ἐπὶ

ἐπὶ Δαρείου ὁ δυστυχὴς περὶ Μαραθῶνα· δευτέρα ἐπὶ Ξέρξου περὶ Σαλαμῖνα καὶ Πλαταιάς, τοῦ Θεμιστοκλέους στρατηγοῦ ὄντος τότε τῶν ἀθηναίων, καὶ ῥήτορος, καὶ νῆας κελεύοντος ποιῆσαι καὶ ἀντιτάξασθαι πρὸς τὸν Ξέρξην· οὗ καὶ γενομένου περιεγένοντο αὐτοῦ. ὁ Ἀπόλλων γὰρ τοῖς ἀθηναίοις μαντευομένοις, πῶς τῶν περσῶν περιγενήσονται, εἶπε τείχη ξύλινα κατασκευάσαι, καὶ οὕτω περιγενέσθαι αὐτῶν. καὶ οἱ μὲν τείχη ἔλεγον ποιῆσαι εἰς τὴν πόλιν ξύλινα ἀντὶ τῶν λιθίνων· ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς οὐχ οὕτως, ἀλλὰ νῆας εἶπε ποιῆσαι. αἳ πολλάκις διὰ τῶν οἰκείων τειχῶν σώζουσι τοὺς ἀνθρώπους. ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ ποτνιεῖ, Προμηθεῖ. τούτου τοῦ Ξέρξου πατὴρ μὲν ἦν Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεύς, μήτηρ δὲ Ἄτοσσα. γίνωσκε δὲ ὅτι Δαρεῖοι τρεῖς εἰσί. πρῶτος δὲ τούτων ὁ Ὑστάσπου προκριθεὶς ὑπὸ τῶν Περσῶν, καὶ βασιλεύσας αὐτῶν, ὃς ἦν καὶ Ξέρξου πατήρ, τοῦ στρατεύσαντος ἐπὶ τοὺς ἕλληνας· δεύτερος δὲ ὁ Ἀρταξέρξου πατήρ, σύρος προσαγορευθείς, ἢ νόθος. ἔσχατος δὲ Δαρεῖος ὁ ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου καταλυθείς. τινὲς δὲ καὶ τέταρτον Δαρεῖον λέγουσιν εἶναι.

Marathonem: secunda sub Xerxe in Platæis & Salamine, Themistocle tunc duce Atheniensium, & oratore, & iubente naues fieri ac instrui contra Xerxem. Quo facto liberati sunt. nam Apollo Atheniensibus oraculum percontantibus, quomodo Persas superarent, iussit muros ligneos parare: & sic vicerunt eos. & aliqui quidem iubebant muros ligneos vrbi fieri, pro lapideis. at Themistocles non sic, sed naues mandauit fieri, quæ sæpe à propriis mœnibus seruant homines. Cum Menone Tragœdo Æschylus vicit Phinea, Persas, Glaucum, Potnica, Prometheum. Huius Xerxis pater fuit Darius rex Persarum, mater verò eius Atossa. Sciendum est, tres Darios fuisse. Primus quidem Hystaspi filius, electus à Persis, qui imperauit eis: eratque is Xerxis pater, qui contra Greciam copias duxit. secundus verò Artaxerxi pater, Syrus nominatus, aut nothus. Vltimus verò Darius, qui ab Alexandro Philippi filio subactus est. quidam quartum Darium addunt.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΧΟΡΟΣ γερόντων.
ΑΤΟΣΣΑ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΙΔΩΛΟΝ Δαρείου.
ΞΕΡΞΗΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ χορός.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

CHORVS SENVM.
ATOSSA.
NVNCIVS.
IDOLVM DARII.
XERXES.

Prologum autem agit Chorus.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΠΕΡΣΑΙ.

Τάδε μὲν Περσῶν τῶν οἰχομένων
Ἑλλάδ᾽ ἐς αἶαν πιστὰ καλεῖται,
Καὶ τῶν ἀφνεῶν καὶ πολυχρύσων
Ἑδράνων φύλακες, κατὰ πρεσβείαν
Οὓς αὐτὸς ἄναξ Ξέρξης βασιλεὺς 5
Δαρειογενὴς, Δαρείου υἱὸς
Εἵλετο χώρας ἐφορεύειν.
Ἀμφὶ δὲ νόστῳ τῷ βασιλείῳ
Καὶ πολυχρύσου στρατιᾶς ἤδη
Κακόμαντις ἄγαν ὀρσολοπεῖται 10
Θυμὸς ἔσωθεν
Πᾶσα γὰρ ἰσχὺς ἀσιατογενὴς
Ὤχωκε· νέον δ᾽ ἄνδρα βαΰζει·
Κοὔτε τις ἄγγελος, οὔτε τις ἱππεὺς
Ἄστυ τὸ Περσῶν ἀφικνεῖται. 15
Οἵ τε τὸ Σούσων, ἠδ᾽ Ἐκβατάνων,
Καὶ τὸ παλαιὸν κίσσινον ἕρκος
Προλιπόντες ἔβαν, οἱ μὲν ἐφ᾽ ἵππων,
Οἱ δ᾽ ἐπὶ ναῶν, πεζοί τε βάδην
Πολέμου στῖφος παρέχοντες· 20
Οἷος Ἀμίστρης, ἠδ᾽ Ἀρταφρένης,
Καὶ Μεγαβάζης, ἠδ᾽ Ἀστάσπης,
Ταγοὶ Περσῶν,
Βασιλῆς βασιλέως ὕποχοι μεγάλου
Σοῦνται, στρατιᾶς πολλῆς ἔφοροι, 25
Τοξοδάμαντές τ᾽ ἠδ᾽ ἱπποβάται
Φοβεροὶ μὲν ἰδεῖν, δεινοὶ δὲ μάχην
Ψυχῆς ἐν τλήμονι δόξῃ.
Ἀρτεμβάρης θ᾽ Ἱπποχάρμης, καὶ Μασίστρης,
Ὅ, τε τοξοδάμας ἐσθλὸς Ἰμαῖος, 30

ÆSCHYLI PERSÆ.

Hæc quidem Persarum proficiscentium
In Græciam præsidia vocantur fidelia,
Et locupletum diuitumque
Sedium custodes, tanquam antiquos:
Hos ipse rex Xerxes imperator
Dariogena Dario natus
Elegit vt specularentur terram,
Pro reditu regio, &
Exercitus diuitis iam
Sinister vates animus admodum turbatur
Intrinsecus: omne robur Asiaticum
Abiuit, iuuenem virum excit.
At neque vllus nuncius, aut eques
Vrbem Persarum adit.
Qui Susa & Ecbatana,
Et antiquum hederaceum munimentum
Partim nauibus partim pedestri itinere,
Relinquentes profecti sunt partim equis,
Belli turmam constituentes:
Qualis Amistres, & Artafrenes,
Et Megabases, Astapesque, duces Persarum,
Reges regi magno subditi
Veniunt, exercitus magni præfecti,
Iaculatorésque, ac equites
Terribiles quidem visu, atroces verò pugna,
In audaci opinione animæ.
Artembares, & Hippiocharmes, Masistrésque,
Arcu domans strenuus Imæus,

Pharandacésque, equorum rectórque Sosthanes.
Alios verò magnus & multa animalia alens
Nilus misit: Susiscanes,
Pegastagon Ægyptogena,
Et sacra Memphidos princeps
Magnus Arsames, & priscas
Thebas incolens Ariomardus,
Et nauales nauium remiges
Graues, multitudóque innumera,
Mollium sequitur Lydorum
Turba, & qui omninò continentigenam
Continent gentem, hoc Metragathes
Arcas bonus, reges præfecti,
Et diuites Sardy vectores,
Multis curribus impellunt,
Duplicem & triplicem ordinem
Terribile spectaculum visu,
Pollicentur sacri Tmoli clientes,
Iugum Seruile inÿcere Græcia.
Mardon, & Arybis, hastis indefessi,
Et iaculatores Mysi. Babylon
Verò locuples permixtam turbam
Mittit impetuosè, & nauium insessores,
Et iaculatoria arte audaces.
Ensiferque natio ex tota
Asia sequitur
Graues regis apparatus.
Talis flos virorum Persida terra proficiscitur,
Quos omnis terra Asiatica
Alens, luget amore feruido,
Parentes & vxores numeratum
Tempus productum timent.
Pertransiuit iam vrbium euersor
Regius exercitus in contraria
Vicinam regionem, funibus vincta,
Rate fretum trayciens
Athamantidis Helles, multis clauis adaptatũ sustentaculũ
Iugum inyciens ceruice ponti.
Multos viros habens Asiæ bellicosus princeps
In regionem agit gregem regiam
Bipartito, pedibus & mari.
Duris confisus & asperis iaculatoribus,
Diuina generatione vir deo æqualis.
Fuscum verò oculis videns,
Cruenti aspectum Draconis.
Multas habens naues, & manus,
Et Assyrium currum impellens,
Adducit hasta inclytis viris,
Arcu domantem Martem: insignis nullus resistens
Magno fluento virorum munimento firmo,
Vt arceat inexpugnabilem fluctum maris.
Inaccessus enim est Persarum
Exercitus, & fortis populus.
Fraudulentam verò deceptionem Dei
Aliquis vir mortalis vitabit.
Qui celeri pede saltationis
Facilis surgens: prudens enim
Terrens, primò transfert
Mortalem in retia, vnde non licet desuper
Fugiendo effugere mortalem.
Diuinitus fatum imperauit iuxta antiquitatem,
Imperauit verò Persis,
Bella turribus infesta
Administrare, conflictúsque, quibus gaudent equi,
Vrbiúmque euersiones.
Didicerunt verò Latiuadi maris
Cani vento magno
Videre pontinum lucum, confisi

Φαρανδάκης θ', ἵππων θ' ἐλατὴρ καὶ Σοσθάνης.
Ἄλλους δ' ὁ μέγας καὶ πολυθρέμμων
Νεῖλος ἔπεμψε, Σουσισκάνης,
Πηγασταγὼν αἰγυπτογενής,
Ὅ, τε τῆς ἱερᾶς Μέμφιδος ἄρχων 35
Μέγας Ἀρσάμης, τάς τ' ὠγυγίους
Θήβας ἐφέπων Ἀριόμαρδος,
Καὶ ἑλειοβάται ναῶν ἐρέται
Δεινοί, πλῆθός τ' ἀνάριθμον.
Ἁβροδιαίτων δ' ἕπεται Λυδῶν 40
Ὄχλος, οἵ τ' ἐπίπαν ἠπειρογενὲς
Κατέχουσιν ἔθνος, τοὺς Μητραγάθης
Ἀρκεύς τ' ἀγαθὸς βασιλῆς δίοποι,
Καὶ πολύχρυσοι Σάρδεις ἐπόχους
Πολλοῖς ἅρμασιν ἐξορμῶσι. 45
Δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη
Φοβερὰν ὄψιν προσιδέσθαι.
Στεῦνται δ' ἱεροῦ Τμώλου πελάται
Ζυγὸν ἀμφιβαλεῖν δούλειον Ἑλλάδι,
Μάρδων τ' Ἄρυβις, λόγχης ἄκμονες 50
Καὶ ἀκοντισταὶ Μυσοί· Βαβυλὼν
Δ' ἡ πολύχρυσος πάμμικτον ὄχλον
Πέμπει σύρδην, ναῶν τ' ἐπόχους
Καὶ τοξουλκῷ λήματι πιστούς·
Τὸ μαχαιροφόρον τ' ἔθνος ἐκ πάσης 55
Ἀσίας ἕπεται
Δειναῖς βασιλέως ὑπὸ πομπαῖς.
Τοιόνδ' ἄνθος Περσίδος αἴας οἴχεται ἀνδρῶν,
Οὓς πέρι πᾶσα χθὼν Ἀσιῆτις
Θρέψασα, πόθῳ στένεται μαλερῷ· 60
Τοκέες τ' ἄλοχοί θ' ἡμερολεγδὸν
Τείνοντα χρόνον τρομέονται.
Πεπέρακεν μὲν ὁ περσέπτολις ἤδη
Βασίλειος στρατὸς εἰς ἀντίπορον
Γείτονα χώραν λινοδέσμῳ 65
Σχεδίᾳ πορθμὸν ἀμείψας
Ἀθαμαντίδος Ἕλλης πολύγομφον ὅδισμα
Ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου.
Πολυάνδρου δ' Ἀσίας θούριος ἄρχων
Ἐπὶ πᾶσαν χθόνα ποιμανόριον θεῖον ἐλαύνει 70
Διχόθεν, πεζονόμοις, ἔκ τε θαλάσσης,
Ὀχυροῖσι πεποιθὼς στυφελοῖς ἐρέταις,
Χρυσονόμου γενεᾶς ἰσόθεος φώς·
Κυάνεον δ' ὄμμασι λεύσσων,
Φονίου δέργμα δράκοντος, 75
Πολύχειρ καὶ πολυναύτης
Ἀσσύριόν θ' ἅρμα διώκων,
Ἐπάγει δουρικλύτοις ἀνδράσι
Τοξόδαμνον Ἄρη· δόκιμος δ' οὔτις ὑποστὰς
Μεγάλῳ ῥεύματι φωτῶν, ὀχυροῖς ἕρκεσιν 80
Εἴργειν ἄμαχον κῦμα θαλάσσης·
Ἀπρόσοιστος γὰρ ὁ Περσῶν
Στρατός, ἀλκίφρων τε λαός.
Δολόμητιν δ' ἀπάταν θεοῦ
Τίς ἀνὴρ θνατὸς ἀλύξει; 85
Τίς ὁ κραιπνῷ ποδὶ πηδήματος
Εὐπετέος ἀνάσσων; φιλόφρων γὰρ
Σαίνουσα τὸ πρῶτον, παράγει
Βροτὸν εἰς ἀρκύστατα, τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπὲρ
Θνατὸν ἀλύξαντα φυγεῖν. 90
Θεόθεν γὰρ κατὰ μοῖρ' ἐκράτησε τὸ παλαιόν·
Ἐπέσκηψε δὲ Πέρσαις
Πολέμους πυργοδαΐκτους
Διέπειν, ἱππιοχάρμας τε κλόνους
Πόλεών τ' ἀναστάσεις· 95
Ἔμαθον δ' εὐρυπόροιο θαλάσσης
Πολιαινομένας πνεύματι λάβρῳ
Ἐσορᾶν πόντιον ἄλσος, πίσυνοι

Λεπτοδόμοις πείσμασι λαοπόροις τὲ μηχαναῖς.
Ταῦτά μοι μελαγχίτων φρὴν ἀμύσσεται 100
Φόβῳ, ὀὰ Περσικοῦ στρατεύματος
Τοῦδε, μὴ πόλις πύθηται
Κένανδρον μέγ' ἄστυ Σουσίδος·
Καὶ τὸ Κισσίων πόλισμ' ἀντίδουπον ἔσεται
Ὀὰ γυναικοπληθὴς ὅμιλος ἀπύων· 105
Βυσσίνοις δ' ἐν πέπλοις πέσῃ λακίς·
Πᾶς γὰρ ἱππηλάτας καὶ πεδοστιβὴς λεὼς,
Σμῆνος ὣς ἐκλέλοιπεν
Μελισσᾶν, σὺν ὀρχάμῳ στρατοῦ,
Τὸν ἀμφίζευκτον ἐξαμείψας 120
Ἀμφοτέρας ἅλιον πρῶνα κοινὸν
Αἴας· λέκτρα δ' ἀνδρῶν πόθῳ
Πίμπλαται δακρύμασι.
Περσίδες δ' ἁβροπενθεῖς,
Ἑκάστη πόθῳ φιλάνορι τὸν αἰχμάεντα 115
Θοῦρον εὐνατῆρ' ἀποπεμψαμένα,
Λείπεται μονόζυξ.
Ἀλλ' ἄγε Πέρσαι, τόδ' ἐνεζόμενοι στέγος ἀρχαῖον,
Φροντίδα κεδνὴν καὶ βαθύβουλον
Θώμεθα, χρεία δὲ προσήκει· 120
Πῶς ἄρα πράσσει Ξέρξης βασιλεὺς
Δαρειογενὴς τὸ πατρωνύμιον
Γένος ἁμέτερον· πότερον τόξου
Ῥῦμα τὸ νικῶν, ἢ δορυκράνου
Λόγχης ἰσχὺς κεκράτηκεν. 125
Ἀλλ' ἥδε θεῶν ἴσον ὀφθαλμοῖς
Φάος ὁρμᾶται μήτηρ βασιλέως,
Βασίλεια δ' ἐμὴ, προσπίτνω,
Καὶ προσφθόγγοις δὲ χρεὼν αὐτὴν
Πάντας μύθοισι προσαυδᾶν. 130

χο. Ὦ βαθυζώνων ἄνασσα Περσίδων ὑπερτάτη
Μῆτερ ἡ Ξέρξου γεραιὰ, χαῖρε Δαρείου γύναι,
Θεοῦ μὲν εὐνάτειρα Περσῶν, θεοῦ δὲ καὶ μήτηρ ἔφυς,
Εἴ τι μὴ δαίμων παλαιὸς νῦν μεθέστηκε στρατῷ.

ατ. Ταῦτα δὴ λιποῦσ' ἱκάνω χρυσεοστόλμους δόμους 135
Καὶ τὸ Δαρείου τε κἀμοῦ κοινὸν εὐνατήριον.
Καί με καρδίαν ἀμύσσει φροντὶς, ἐς δ' ὑμᾶς ἐρῶ
Μῦθον, οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὖσ' ἀδείμαντος φίλοι,
Μὴ μέγας πλοῦτος κονίσας οὖδας ἀντρέψῃ ποδὶ
Ὄλβον, ὃν Δαρεῖος ἦρεν οὐκ ἄνευ θεῶν τινός· 140
Ταῦτά μοι διπλῆ μέριμν' ἄφραστός ἐστιν ἐν φρεσὶ,
Μήτε χρημάτων ἀνάνδρων πλῆθος ἐν τιμῇ σέβειν
Μήτ' ἀχρημάτοισι λάμπειν φῶς, ὅσον σθένος πάρα.
Ἔστι γὰρ πλοῦτός γ' ἀμεμφὴς, ἀμφὶ δ' ὀφθαλμοῖς
φόβος.
Ὄμμα γὰρ δόμων νομίζω δεσπότου παρουσίαν. 145
Πρὸς τάδ' ὡς οὕτως ἐχόντων τῶνδε, σύμβουλοι
λόγου
Τοῦδέ μοι γένεσθε Πέρσαι, γηραλέα πιστώματα.
Πάντα γὰρ τὰ κέδν' ἐν ὑμῖν ἐστί μοι βουλεύματα.

χο. Εὖ τόδ' ἴσθι γῆς ἄνασσα τῆσδε, μή σε δὶς φράσαι,
Μήτ' ἔπος μήτ' ἔργον ὧν ἂν δύναμις ἡγεῖσθαι θέ-
λῃ· 150
Εὔφρονας γὰρ ὄντας ἡμᾶς τῶνδε συμβούλους καλεῖς.

ατ. Πολλοῖς μὲν αἰεὶ νυκτέροις ὀνείρασι
Ξύνειμ', ἀφ' οὗπερ παῖς ἐμὸς στείλας στρατὸν
Ἰαόνων γῆν οἴχεται πέρσαι θέλων·
Ἀλλ' οὔτι πω τοιόνδ' ἐναργὲς εἰδόμην 155
Ὡς τῆς πάροιθεν εὐφρόνης, λέξω δέ σοι·
Ἐδοξάτην μοι δύο γυναῖκ' εὐείμονε·
Ἡ μὲν πέπλοισι Περσικοῖς ἠσκημένη,
Ἡ δ' αὖτε Δωρικοῖσιν, εἰς ὄψιν μολεῖν,
Μεγέθει τε τῶν νῦν ἐκπρεπεστάτα πολὺ, 160
Κάλλει τ' ἀμώμω, καὶ κασιγνήτα γένους
Ταὐτοῦ, πάτραν δ' ἔναιον, ἡ μὲν Ἑλλάδα
Κλήρῳ λαχοῦσα γαῖαν, ἡ δὲ βάρβαρον.

Subtilibus persuasionibus, & machinationibus à populo præbitis.
Propter hæc mihi mens mœsta pungitur
Timore, heu Persicum exercitum:
Hunc ne vrbs intelligat
Vacuam esse viris vrbem magnam Susidis.
Et Cissinum oppidum obstrepens erit.
Heu caterua plena mulierum vociferantium,
In byssinos peplos cadet ruptura.
Omnis enim equestris & pedestris populus
Reliquit vrbem, tanquam examen
Apum cum duce exercitus,
Fretum transiens
Vtriusque marinum prominens commune
Terræ: lecti verò virorum amore
Implentur lachrymis.
Persides verò admodum flentes.
Vnaquæque ad bellum viri amore
Impetuosum, maritum dimittens,
Tristatur sola.
Sed agite Persæ, sedentes in hac antiqua sede,
Curam probam & profundum consilium
Ponamus: nam conuenit hoc negotium.
Quomodo sanè agit Xerxes rex
Darsogena, patrinominis est genus nostrum:
Vtrum arcus impetus vicerit,
Aut hastata lanceæ robur superauerit.
Sed diis æquale oculis nostris
Lumen proficiscitur mater regis,
Regina mea, procido,
Et opus est claris ipsam
Omnes verbis salutare.

Cho. *O latè cinctarum regina Persidum altissima,*
Mater Xerxis senex, salue Darij vxor,
Dei quidem coniux Persarum, Dei mater fuisti,
Vtinam fortuna antiqua non esset nunc exercitus particeps.

Ato. *Propter hæc venio, postquam reliqui*
Auro ornatas domos, & Darij &
Meum commune cubiculum.
Meum compungit cura cor,
Vobis verò verba faciam
Non intrepida mei ipsius
Amici, ne magna diuitiæ illinientes pauimentum
Euertant pede fœlicitatem, quam habuit Darius
Non sine aliquo deorum.
Propter hæc duplex est mihi in mente cura ineffabilis,
Neque pecuniarum viris carentium multitudinem honore
prosequi:
Neque viris pecunia carentibus splendere lumen, quantauis adsit fortitudo licet.
Sunt autem diuitiæ irreprehensibiles, circa oculos metus.
Oculum enim domus arbitror, domini præsentiam esse.
Ad hæc cum se ita habeant, consultores huius rei
Estote mihi Persæ, tanquam fideles senes:
Omnia enim bona in vobis sunt mihi consilia.

Cho. *Hoc probè scio huius terræ regina, neque te bis dicere,*
Neque verbum, neque opus, quorum virtus præcedere velit.
Propitios nos his consiliis existentes vocas.

At. *Circa multa quidem nocturna insomnia semper*
Versor, ab eo tempore, quo filius meus mittens exercitum,
In Ioniam proficiscitur, depopulari eam volens:
Sed nunquam tam manifestum somnium vidi,
Quàm hac transacta nocte, tibi verò dicam.
Visæ mihi sunt duæ mulieres eleganter ornatæ:
Vna quidem Persicis peplis vestita,
Altera rursus Doricis, in visionem venire,
Magnitudine dearum quæ nunc sunt longè decentissima,
Pulchritudine irreprehensibili, & germanæ generis
Eiusdem, patriam habitans hæc Græcam
Sorte assecuta terram, altera barbaram.

Hæ seditionem, vt videbar videre,
Parabant inter se: filius verò meus hoc percipiens
Continuit: & mitigauit: sub curru verò
Coniugat ipsas & collaria ceruicibus
Imponit. At vna quidem ornabatur hac stola Persica,
Habenis verò habuit subditum os.
Altera verò imperium fecit, manibúsque currus impositis,
Dissipauit: & fregit vi. (cum
Sine frænis erat, laceráuitque iugum per medium.
Cadit meus filius, & pater adest
Darius, miserens illius. hunc cum videt
Xerxes, lacerat vestes, quæ circum corpus habebat.
Et hæc quidem noctu me vidisse dico.
Postquam surrexi manibúsque pulcherrimum
Tetigi fontem mortali manu,
Altari adsui, diis qui mala auertunt,
Volens sacrificare libum, quorum hæc tributa sunt.
Video verò fugientem aquilam ad aram
Phœbi, præ timore verò steti muta ô amici,
Deinde verò circumuideo circum
Alis irruentem, & vnguibus aquilæ caput
Lacerantem. hæc verò nihil aliud
Quàm trepida corpus ei præbuit.
Hæc mihi licuit terricula videre,
Vobis audire. benè enim scitote, meus filius
Agens quidem bene, vir admirandus erit:
Malè autem agens, non imperabit vrbi.
Seruatus verò similiter huic terræ imperabit.

Cho. *Nolumus te ô mater neque valde verbis terrere,*
Neque audaciorem reddere, deos verò supplex ora.
Sine mala fuerint quæ vidisti, roga ipsos exitum horum facere:
Hæc verò bona esse perfecta tibi, & filiis tuis,
Vrbiq; ac amicis omnibus. secundò verò oportet libationes
Terræ & mortuis fundere propitiè verò supplico ad hæc,
Maritum Darium, quem dicis te noctu vidisse,
Bona tibi mittere, & filio ex terra in lucem.
Contraria verò his detenta sub terra tenebris obscurari.
Hæc tibi vates existens propositi tibi mansuetè.
Bene tibi verò vndique accidere de his iudicamus.

Ato. *Sed tamen beneuolus primus horum insomniorum iudex*
Puero, & domibus meis hanc famam corroborasti.
Perficientur hæc bona, vt mandas,
Omnia faciam diis, & amicis qui sub terra sunt:
Quando ad ædes veniemus, illa volo intelligere,
Vbi terrarum dicunt ô amici, Athenas ædificatas esse.

Cho. *Procul ad occasum decessuum regis solis.*

Ato. *Sed tamen cupiebat meus filius hanc rapere vrbem.*

Cho. *Omnis fiat Græcia subdita regi.*

Ato. *Sic, aliqua adest illis multitudo exercitus?*

Cho. *Talis est, exercitus faciens iam multa mala consilio.*

Ato. *Quid ad hæc aliud diuitiæ sufficientes domi sunt?*

Cho. *Argenti fons quidam est illis terræ thesaurus.*

Ato. *Vtrum decet illos in manibus iaculatorium missile habere?*

Cho. *Nequaquam, sed erectam hastam & scutatas manus.*

Ato. *Quis verò dux est & dominatur populo?*

Cho. *Nullius serui vocantur viri, neque subditi.*

Ato. *Quomodo sustinerent aduenas hostes viros?*

Cho. *Vt peremerint Darij magnum exercitum.*

Ato. *Grauia dicis parentibus euntium curatu.*

Cho. *Sed vt mihi videtur, citò scies verum sermonem.*
Huius enim viri incessus Persicus apparet.
Et fert manifestè aliquod negotium bonum aut malum auditu.

Nun. *O terra totius Asiæ vrbes,*
O Persica terra & magnus diuitiarum portus,
Vt in vno conflictu interiit ingens
Fælicitas, flos autem Persarum profligatus venit.

τούτω στάσιν τιν', ὡς ἐγὼ 'δόκουν ὁρᾶν,
τεύχειν ἐν ἀλλήλαισι· παῖς δ' ἐμὸς μαθὼν 165
κατεῖχε, κἀπράϋνεν, ἅρμασιν δ' ὕπο
ζεύγνυσιν αὐτὼ, καὶ λέπαδν' ἐπ' αὐχένων
τίθησι. χ' ἡ μὲν τῇδ' ἐπυργοῦτο στολῇ,
ἐν ἡνίαισι δ' εἶχεν εὔαρκτον στόμα·
ἡ δ' ἐσφάδαζε, καὶ χεροῖν ἔντη δίφρου 170
διασπαράσσει, καὶ ξυναρπάζει βίᾳ
ἄνευ χαλινῶν, καὶ ζυγὸν θραύει μέσον.
πίπτει δ' ἐμὸς παῖς, καὶ πατὴρ παρίσταται
Δαρεῖος οἰκτείρων σφε· τὸν δ' ὅπως ὁρᾷ
Ξέρξης, πέπλους ῥήγνυσιν ἀμφὶ σώματι. 175
καὶ ταῦτα μὲν δὴ νυκτὸς εἰσιδεῖν λέγω.
ἐπεὶ δ' ἀνέστην, καὶ χεροῖν καλλιῤῥόου
ἔψαυσα πηγῆς, σὺν θυηπόλῳ χερὶ
βωμῷ προσέστην, ἀποτρόποισι δαίμοσι
θέλουσα θῦσαι πέλανον, ὧν τέλη τάδε. 180
ὁρῶ δὲ φεύγοντ' αἰετὸν πρὸς ἐσχάραν
Φοίβου. φόβῳ δ' ἄφθογγος ἐστάθην, φίλοι.
μεθύστερον δὲ κίρκον εἰσορῶ δρόμῳ
πτεροῖς ἐφορμαίνοντα, καὶ χηλαῖς κάρα
τίλλοντα, τὸν δ' οὐδὲν ἄλλ' ἢ πτήξαντ' δέμας 185
παρέχειν. τάδ' ἐμοί τε δείματ' ἔστ' ἰδεῖν,
ὑμῖν δ' ἀκούειν. εὖ γὰρ ἴστε, παῖς ἐμὸς
πράξας μὲν εὖ, θαυμαστὸς ἂν γένοιτ' ἀνήρ.
κακῶς δὲ πράξας, οὐχ ὑπεύθυνος πόλει.
σωθεὶς δ' ὁμοίως τῆσδε κοιρανεῖ χθονός. 190

χο. Οὔ σε βουλόμεσθα μῆτερ οὔτ' ἄγαν φοβεῖν λόγοις,
οὔτε θαρσύνειν· θεοὺς δὲ προστροπαῖς ἱκνουμένη,
εἴ τι φλαῦρον εἶδες, αἰτοῦ τῶνδ' ἀποτροπὴν λαβεῖν·
τὰ δ' ἀγάθ' ἐκτελῆ γενέσθαι σοί τε καὶ τέκνοις σέθεν,
καὶ πόλει, φίλοις τε πᾶσι. δεύτερον δὲ χρὴ χοὰς 195
Γῇ τε καὶ φθιτοῖς χέασθαι· πρευμενῶς δ' αἰτοῦ τάδε
σὸν πόσιν Δαρεῖον, ὅνπερ φῂς ἰδεῖν κατ' εὐφρόνην,
ἐσθλά σοι πέμπειν, τέκνῳ τε γῆς ἔνερθεν ἐς φάος·
τἄμπαλιν δὲ τῶνδε, γαίᾳ κάτοχ' ἀμαυροῦσθαι σκότῳ.
ταῦτα θυμόμαντις ὤν, σοὶ πρευμενῶς παρῄνεσα. 200
εὖ δὲ πανταχῇ τελεῖν σοι τῶνδε κρίνομεν πέρι.

ἀτ. Ἀλλὰ μὴν εὔνους γ' ὁ πρῶτος τῶνδ' ἐνυπνίων κριτὴς,
παιδὶ καὶ δόμοις ἐμοῖσι τήνδ' ἐκύρωσας φάτιν.
ἐκτελοῖτο δὴ χρηστά· ταῦτα δ', ὡς ἐφίεσαι,
πάντα θήσομεν θεοῖσι, τοῖς τ' ἔνερθε γῆς φίλοις, 205
εὖτ' ἂν εἰς οἴκους μόλωμεν. κεῖνα δ' ἐκμαθεῖν θέλω,
ὦ φίλοι, ποῦ τὰς Ἀθήνας φασὶν ἱδρῦσθαι χθονός.

χο. Τῆλε πρὸς δυσμαῖς ἄνακτος ἡλίου φθινασμάτων.

ἀτ. Ἀλλὰ μὴν ἵμειρ' ἐμὸς παῖς τήνδε θηρᾶσαι πόλιν.

χο. Πᾶσα γὰρ γένοιτ' ἂν Ἑλλὰς βασιλέως ὑπήκοος. 210

ἀτ. Ὧδέ τις πάρεστιν αὐτοῖς ἀνδροπλήθεια στρατοῦ;

χο. Καὶ στρατὸς τοιοῦτος ἔρξας πολλὰ δὴ Μήδους κακά.

ἀτ. Καὶ τί πρὸς τούτοισιν ἄλλο, πλοῦτος ἐξαρκὴς δόμοις;

χο. Ἀργύρου πηγή τις αὐτοῖς ἐστι, θησαυρὸς χθονός.

ἀτ. Πότερα γὰρ τοξουλκὸς αἰχμὴ διὰ χεροῖν αὐτοῖς πρέπει; 215

χο. Οὐδαμῶς· ἔγχη σταδαῖα, καὶ φεράσπιδες σαγαί.

ἀτ. Τίς δὲ ποιμάνωρ ἔπεστι κἀπιδεσπόζει στρατοῦ;

χο. Οὔτινος δοῦλοι κέκληνται φωτὸς, οὐδ' ὑπήκοοι.

ἀτ. Πῶς ἂν οὖν μένοιεν ἄνδρας πολεμίους ἐπήλυδας;

χο. Ὥστε Δαρείου πολύν τε καὶ καλὸν φθεῖραι στρατόν. 220

ἀτ. Δεινά τοι λέγεις ἰοῦσι τοῖς τεκοῦσι φροντίσαι.

χο. Ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖν, τάχ' εἴσῃ πάντα νημερτῆ λόγον·
τοῦδε γὰρ δράμημα φωτὸς Περσικὸν πρέπει μαθεῖν,
καὶ φέρει σαφές τι πρᾶγος ἐσθλὸν ἢ κακὸν κλύειν.

ἀγ. Ὦ γῆς ἁπάσης Ἀσιάδος πολίσματα, 225
ὦ Περσὶς αἶα, καὶ πολὺς πλούτου λιμὴν,
ὡς ἐν μιᾷ πληγῇ κατέφθαρται πολὺς
ὄλβος, τὸ Περσῶν δ' ἄνθος οἴχεται πεσόν.

Ὤμοι, κακὸν μὲν πρῶτον ἀγγέλλειν κακά.
Ὅμως δ' ἀνάγκη πᾶν ἀναπτύξαι πάθος, 230
Πέρσαι· στρατὸς γὰρ πᾶς ὄλωλε βαρβάρων.
Χο. Αἰνὰ, αἰνὰ κακά
Νεόκοτα καὶ δάϊα. αἰαῖ αἰ,
Διαίνεσθ' ὦ Πέρσαι τόδ' ἄχος κλύοντες.
Ἀγγ. Ὡς πάντα γ' ἐστ' ἐκεῖνα διαπεπραγμένα· 235
Κ' αὐτὸς δ' ἀέλπτως νόστιμον βλέπω φάος.
Χο. Ἦ μακροβίοτος ὅδε γέ τις αἰὼν ἐφάνθη,
Γεραιοῖς ἀκούειν τόδε πῆμ' ἄελπτον.
Ἀγγ. Καὶ μὴν παρών γε, κοὐ λόγους ἄλλων κλύων,
Πέρσαι, φράσαιμ' ἂν οἷ' ἐπορσύνθη κακά. 240
Χο. Ὀτοτοτοῖ μάταν
Τὰ πολλὰ βέλεα παμμιγῆ
Γᾶς ἀπ' Ἀσίδος ἦλθ' ἐπ' αἶαν
Δίαν Ἑλλάδα χώραν.
Ἀγγ. Πλήθουσι νεκρῶν δυσπότμως ἐφθαρμένων 245
Σαλαμῖνος ἀκταὶ, πᾶς τε πρόσχωρος τόπος.
Χο. Ὀτοτοτοῖ φίλων ἁλίδονα σώματα
Πολυβαφῆ κατθανόντα λέγεις φέρεσθαι
Πλαγκτοῖς ἐν διπλάκεσσιν.
Ἀγγ. Οὐδὲν γὰρ ἤρκει τόξα, πᾶς δ' ἀπώλλυτο 250
Στρατὸς δαμασθεὶς ναΐοισιν ἐμβολαῖς.
Χο. Ἴυζε ἄποτμον βοὰν δυσαιανῆ Πέρσαις
Δαΐοις, ὡς παγκάκως πάντα
Ἔθεσαν, αἰ αἰ, στρατοῦ φθαρέντος.
Ἀγγ. Ὦ πλεῖστον ἔχθος ὄνομα Σαλαμῖνος κλύειν· 255
Φεῦ τῶν Ἀθηνῶν, ὡς στένω μεμνημένος.
Χο. Στυγναὶ δ' Ἀθῆναι δαΐοις, μεμνῆσθαί τοι πάρα,
Ὡς πολλὰς Περσίδων μάταν
Ἔκτισαν εὔνιδας ἠδ' ἀνάνδρους.
Ἄτ. Σιγῶ πάλαι δύστηνος ἐκπεπληγμένη 260
Κακοῖς· ὑπερβάλλει γὰρ ἥδε συμφορὰ,
Τὸ μήτε λέξαι, μήτ' ἐρωτῆσαι πάθη.
Ὅμως δ' ἀνάγκη πημονὰς βροτοῖς φέρειν
Θεῶν διδόντων· πᾶν δ' ἀναπτύξας πάθος
Λέξον καταστὰς, κεἰ στένεις κακοῖσιν ὅμως, 265
Τίς οὐ τέθνηκε, τίνα δὲ καὶ πενθήσομεν
Τῶν ἀρχελείων, ὅς τ' ἐπὶ σκηπτουχίᾳ
Ταχθεὶς, ἄνανδρον τάξιν ἠρήμου θανών.
Ἀγγ. Ξέρξης μὲν αὐτὸς ζῇ τε καὶ φάος βλέπει.
Ἄτ. Ἐμοῖς μὲν εἶπας δώμασιν φάος μέγα, 270
Καὶ λευκὸν ἦμαρ νυκτὸς ἐκ μελαγχίμου.
Ἀγγ. Ἀρτεμβάρης δὲ μυρίας ἵππου βραβεὺς
Στύφλους παρ' ἀκτὰς θείνεται Σιληνιῶν·
Χ' ὁ χιλίαρχος Δαδάκης πληγῇ δορὸς
Πήδημα κοῦφον ἐκ νεὼς ἀφήλατο· 275
Τενάγων τ' ἄριστος Βακτρίων ἰθαγενὴς,
Θαλασσόπληκτον νῆσον Αἴαντος πολεῖ.
Λίλαιος, Ἀρσάμης τε κ' Ἀργήστης τρίτος,
Οἵδ' ἀμφὶ νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα 280
Νικώμενοι κύρισσον ἰσχυρὰν χθόνα·
Πηγαῖς τε Νείλου γείτονος Αἰγυπτίου
Ἀρκτεὺς, Ἀδεύης, καὶ Φαρνοῦχος τρίτος,
Φαρνοῦχος οἵδε νηὸς ἐκ μιᾶς πέσον.
Χρυσεὺς Μάταλλος μυριόνταρχος θανὼν
Ἵππου μελαίνης ἡγεμὼν τρισμυρίας, 285
Πυρρὰν ζαπληθῆ δάσκιον γενειάδα
Ἔτεγγ', ἀμείβων χρῶτα πορφυρέᾳ βαφῇ.
Καὶ μάγος Ἄραβος, Ἀρτάμης τε Βάκτριος,
Σκληρᾶς μέτοικος γῆς ἐκεῖ κατέφθιτο.
Ἄμιστρις, Ἀμφιστρεύς τε πολύπονον δόρυ 290
Νωμῶν, ὅ τ' ἐσθλὸς Ἀριόμαρδος Σάρδεσι
Πένθος παρασχὼν, Σεισάμης θ' ὁ Μύσιος,
Θάρυβίς τε πεντήκοντα πεντάκις νεῶν
Ταγὸς, γένος Λυρναῖος, εὐειδὴς ἀνὴρ,
Κεῖται θανὼν δείλαιος οὐ μάλ' εὐτυχῶς· 295
Συέννεσίς τε πρῶτος εἰς εὐψυχίαν,

Tamen necesse est omnem calamitatem aperire:
Amat nullus nuncium malorum sermonum.
O Persæ, exercitus omnis barbarorum interiit.
Cho. *Tristia mala, tristia & molesta,*
Recenter nata, & hostilia, heu heu.
Madefiamini lachrymis Persæ audientes hunc dolorem.
Nun. *Quoniam illa peracta sunt,*
Et ipse præter spem gratam video lucem.
Cho. *Longæua certe nobis hæc vita visa est,*
Senibus ad audiendum insperatam hanc cladem.
Nun. *Attamen præsens, & non verba aliorum audiens,*
Persæ dicerem qualia sint peracta mala.
Heu heu frustra Multa sæcula mixta
A terra Asiatica venerunt in terram
Sacram Græciam.
Plena sunt cadauerum corruptorum infœliciter
Salaminis littora, omnisque finitimus locus.
Heu heu falsa corpora amicorum,
Demersa intereuntia dicis ferri,
In errabundis diploidibus.
Nun. *Nihil iuuerunt arcus, omnis verò periit*
Exercitus, domatus rostratis nauibus.
Cho. *Clama miserum clamorem, lugubrem Persis*
Miseris, vt omnia admodum male
Disposita sint: heu heu, corruptus est exercitus.
Nun. *O magnum odium, nomen Salaminis audire:*
Heu quàm lugeo, memor Athenarum.
Cho. *Mœstæ sunt quoque Athenæ memores hostium:*
Quàm multas Persidum sine causa
Fecerunt viduas, aut viris priuatas.
Ato. *Taceo diu infœlix, obstupefacta*
Malis: superat enim hæc calamitas,
Vt neque loqui, neque interrogare mala liceat.
Attamen necesse est mortales calamitates ferre
Diis dantibus, omnem dolorem aperiens
Dicito astans tamen, etsi luges propter mala.
Quis non occubuit? quem ingebimus.
Populi principum, qui sub sceptriferâ potentia
Ordinatus, moriens cæteruam sine principe deseruit?
Nun. *Xerxes quidem viuit ipse, & lucem videt.*
Ato. *Meis quidem domibus magnum lumen dixisti,*
Et album diem in nocte nigra.
Nun. *Artembares decem millium hominum gubernator, & multorum equorum*
Caditur in littore sicco Sileniarum.
Chiliarchúsque Dadaces ictu hastæ percussus;
Saltu leui ex naui desiliit.
Tenagúque optimus Bactriorum ciuis,
Mare percussam insulam Aiacis inhabitat.
Lydæus & Arsanes, Argestésque tertius,
Hi verò circum insulam columbas alentem
Victi, cornu petierunt fortem terram.
Fontibus Nili Ægyptij vicinus existens
Arcteus, Adeues, & Argestes tertius,
Pharnuchúsque hi ex vna naui exciderunt.
Chryseus Metallus præfectus decem millibus hominum occumbens,
Equi nigri dux trium myriadum
Rubram magnam pilisque refertam malam
Tinxit, mutans colorem colore rubicundo.
Et magnus Arabus, Artaméśque Bactrius,
Agrestis terræ incola ibi interiit.
Amistris, & Amphistreus laboriosam hastam
Vibrans, & bonus Ariomardus Sardibus
Luctum præbens, Sisarces Mysius.
Tharybisque quinquies quinquaginta nauium
Dux genere Lyrnæus, speciosus vir,
Iacet mortuus miser non admodum fœliciter.
Syennesisque primus in magnanimitate,

Cylicum dux, unus vir multos labores
Hostibus prabens, gloriosè occubuit.
De talibus sic se habentibus nunc mentionem feci.
Multorum præsentium verò pauca renuncio mala.

Ato. *Heu heu, maxima mala hæc audio:*
Dedecus Persis, & acuti luctus sunt.
Sed mihi hæc narra incipiens denuò,
Quanta fuerit multitudo Græcanicarum nauium,
Vt dignum putarint Persico exercitu
Pugnam inferre rostratis nauibus.

Nun. *Multitudinis gratia quidem manifestè scito, Barbaros*
Nauibus superasse. nam & Græcis fuit
Omnis numerus ad decem triacadas
Nauium, decas erat præcipua sine his.
Xerxi quidem bene noui fuerunt mille:
Ex qua multitudine, præstantes celeritate
Bis centum & septem erant. sic enim res se habet.
Ne tibi videamur in hac pugna inferiores fuisse,
Sed sic aliquis perdidit exercitum,
Miserum non onerans æquiualente fortuna.

Ato. *Dei vrbem seruant Mineruæ deæ.*

Nun. *Athenarum sanè vrbs est inexpugnabilis.*
Viris existentibus enim, munimentum est tutum.

Ato. *Principium verò quodnam fuerit congressus nauibus, dicito,*
Vtrum Græci cœperint pugnare,
Aut filius meus confisus multitudine nauium.

Nun. *Cœptum est omne malum ô domina.*
Apparens tandem pessimus Genius, aut malus dæmon.
Vir enim Græcus ex Atheniensium exercitu
Veniens, dixit filio tuo Xerxi hæc:
Vt si venirent nigræ noctis tenebræ,
Græci non manerent, sed ad transtra
Nauium irruentes, alius aliò
Occulta fuga vitam seruaret.
Ille statim vt audiuit, non intelligens fraudem
Græci viri, neque deorum iram,
Omnibus clamat nauarchis hunc sermonem:
Quando comburens suis radiis sol terram
Cessauerit, tenebræ verò solum ætheris occupauerint,
Ordinate cateruam nauium, agmine tripartito,
Ad custodiendum egressus & meatus impetuosos.
Alias verò circulo circum Aiacis insulam,
Vt si mortem malam fugerent Græci,
Nauibus occultè fugam aliquam inuenientes,
Omnibus esset propositum robur confirmare.
Talia dixit effusè ex alacritate mentis,
Nesciebat autem futura à diis.
Illi verò non incomptè, sed obedienti mente
Cœnam pararunt, nautáque vir
Religauit remis manubrium circum scalmum.
Postquam sol occidit,
Et nox venit, omnis remi præfectus
In nauem proficiscebatur, & omnis armorum præses.
Ordo ordinem hortatur longæ nauis.
Nauigant verò, quisque vt erat ordinatus.
Et per totam noctem traiectum constituerunt
Nauium gubernatores, totámque classem populorum.
Et nox aduentabat, & non valde Græcorum exercitus
Egreßionem occultam vlla ex parte constituebat.
Postquam verò clara dies
Omnem continuit regionem lucida visu,
Primò quidem sonitu à Græcis clamor
Acclamauit cantionem, carmen verò simul
Iubilauit insulana petra
Echo. metus omnibus Barbaris aderat,
A sententia aberrantibus. non enim vt fuga
Pæana canebant grauem tunc Græci,
Sed ad pugnam ruentes animosa audacia.

Κιλίκων δ' ἀπαρχὸς εἷς ἀνὴρ πλεῖστον πόνον
Ἐχθροῖς παρασχὼν, εὐκλεῶς ἀπώλετο.
Τοσῶνδ' ἄρ' ὄντων νῦν ὑπεμνήσθην πέρι·
Πολλῶν παρόντων δ' ὀλίγ' ἀπαγγέλλω κακά. 300

ἄτ. Αἰαῖ, κακῶν ὕψιστα δὴ κλύω τάδε,
Αἴσχη τε Πέρσαις καὶ λιγέα κωκύματα.
Ἀτὰρ φράσον μοι τοῦτ' ἀναστρέψας πάλιν,
Πόσον τι πλῆθος ἦν νεῶν ἑλληνίδων,
Ὥστ' ἀξιῶσαι Περσικῷ στρατεύματι 305
Μάχην συνάψαι ναΐοισιν ἐμβολαῖς·

ἄγγ. Πλήθους μὲν ἂν σάφ' ἴσθ' ἕκατι βαρβάρους
Ναυσὶ κρατῆσαι. καὶ γὰρ Ἕλλησιν μὲν ἦν,
Ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα
Νεῶν, δεκὰς δ' ἦν τῶνδε χωρὶς ἔκκριτος· 310
Ξέρξῃ δὲ καὶ γὰρ οἶδα χιλιὰς μὲν ἦν,
Ὧν ἦγε πλῆθος, αἱ δ' ὑπέρκομποι τάχει
Ἑκατὸν δὶς ἦσαν, ἑπτά θ', ὧδ' ἔχει λόγος·
Μή σοι δοκοῦμεν τῇδε λειφθῆναι μάχῃ;
Ἀλλ' ὧδε δαίμων τις κατέφθειρε στρατὸν, 315
Τάλαντα βρίσας οὐκ ἰσορρόπῳ τύχῃ.

ἄτ. Θεοὶ πόλιν σώζουσι Παλλάδος θεᾶς.

ἄγγ. Ἔστ' ἄρ' Ἀθηνῶν ἔστ' ἀπόρθητος πόλις.
Ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές.

ἄτ. Ἀρχὴ δὲ ναυσὶ συμβολῆς τίς ἦν φράσον, 320
Τίνες κατῆρξαν, πότερον Ἕλληνες μάχης,
Ἢ παῖς ἐμὸς πλήθει καταυχήσας νεῶν.

ἄγγ. Ἦρξε μὲν, ὦ δέσποινα, τοῦ παντὸς κακοῦ,
Φανεὶς ἀλάστωρ ἢ κακὸς δαίμων ποθέν.
Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ 325
Ἐλθὼν, ἔλεξε παιδὶ σῷ Ξέρξῃ τάδε,
Ὡς εἰ μελαίνης νυκτὸς ἵξεται κνέφας,
Ἕλληνες οὐ μενοῖεν, ἀλλὰ σέλμασι
Νεῶν ἐπενθορόντες, ἄλλος ἄλλοσε
Δρασμῷ κρυφαίῳ βίοτον ἐκσωσοίατο. 330
Ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἤκουσεν, οὐ ξυνεὶς δόλον
Ἕλληνος ἀνδρὸς, οὐδὲ τὸν θεῶν φθόνον,
Πᾶσιν προφωνεῖ τόνδε ναυάρχοις λόγον,
Εὖτ' ἂν φλέγων ἀκτῖσιν ἥλιος χθόνα
Λήξῃ, κνέφας δὲ τέμενος αἰθέρος λάβῃ, 335
Τάξαι νεῶν στῖφος μὲν ἐν στοίχοις τρισὶν,
Ἔκπλους φυλάσσειν, καὶ πόρους ἁλιρρόθους,
Ἄλλας δὲ κύκλῳ νῆσον Αἴαντος πέριξ,
Ὡς εἰ μόρον φευξοίαθ' Ἕλληνες κακὸν,
Ναυσὶ κρυφαίως δρασμὸν εὑρόντες τινὰ, 340
Πᾶσι στέρεσθαι κρατὸς ἦν προκείμενον.
Τοσαῦτ' ἔλεξε κάρθ' ὑπ' εὐθύμου φρενός.
Οὐ γὰρ τὸ μέλλον ἐκ θεῶν ἠπίστατο.
Οἱ δ' οὐκ ἀκόσμως, ἀλλὰ πειθάρχῳ φρενὶ
Δεῖπνόν τ' ἐπορσύνοντο, ναυβάτης τ' ἀνὴρ 375
Τροποῦτο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον·
Ἐπεὶ δὲ φέγγος ἡλίου κατέφθιτο,
Καὶ νὺξ ἐπῄει, πᾶς ἀνὴρ κώπης ἄναξ
Ἐς ναῦν ἐχώρει, πᾶς θ' ὅπλων ἐπιστάτης,
Τάξις δὲ τάξιν παρεκάλει νεὼς μακρᾶς. 350
Πλέουσι δ' ὡς ἕκαστος ἦν τεταγμένος,
Καὶ πάννυχοι δὴ διάπλοον καθίστασαν
Νεῶν ἄνακτες πάντα ναυτικὸν λεών·
Καὶ νὺξ ἐχώρει, κοὐ μάλ' Ἑλλήνων στρατὸς
Κρυφαῖον ἔκπλουν οὐδαμῇ καθίστατο· 355
Ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα
Πᾶσαν κατέσχε γαῖαν εὐφεγγὴς ἰδεῖν,
Πρῶτον μὲν ἠχῇ κέλαδος Ἑλλήνων πάρα
Μολπηδὸν εὐφήμησεν, ὄρθιον δ' ἅμα
Ἀντηλάλαξε νησιώτιδος πέτρας 360
Ἠχώ. φόβος δὲ πᾶσι βαρβάροις παρῆν
Γνώμης ἀποσφαλεῖσιν. οὐ γὰρ ὡς φυγῇ
Παιᾶν' ἐφύμνουν σεμνὸν Ἕλληνες τότε,
Ἀλλ' εἰς μάχην ὁρμῶντες εὐψύχῳ θράσει.

Σάλ-

Σάλπιγξ δ' ἀϋτῇ πάντ' ἐκεῖν' ἐπέφλεγεν· 365
Εὐθὺς δὲ κώπης ῥοθιάδος ξυνεμβολῇ
Ἔπαισαν ἅλμην βρύχιον ἐκ κελεύσματος,
Θοῶς δὲ πάντες ἦσαν ἐκφανεῖς ἰδεῖν·
Τὸ δεξιὸν μὲν πρῶτον εὔτακτον κέρας
Ἡγεῖτο κόσμῳ, δεύτερον δ' ὁ πᾶς στόλος 370
Ἐπεξεχώρει, καὶ παρῆν ὁμοῦ κλύειν
Πολλὴν βοήν, ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε,
Ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ
Παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη,
Θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών. 375
Καὶ μὴν παρ' ἡμῶν Περσίδος γλώσσης ῥόθος
Ὑπηντίαζε, κοὐκ ἔτ' ἦν μέλλειν ἀκμή.
Εὐθὺς δὲ ναῦς ἐν νηῒ χαλκήρη στόλον
Ἔπαισεν. ἦρξε δ' ἐμβολῆς Ἑλληνικὴ
Ναῦς, κἀποθραύει πάντα Φοινίσσης νεὼς 380
Κόρυμβ', ἐπ' ἄλλην δ' ἄλλος ηὔθυνε δόρυ.
Τὰ πρῶτα μὲν δὴ ῥεῦμα Περσικοῦ στρατοῦ
Ἀντεῖχεν· ὡς δὲ πλῆθος ἐν στενῷ νεῶν
Ἤθροιστ', ἀρωγὴ δ' οὔτις ἀλλήλοις παρῆν,
Αὐτοὶ δ' ὑπ' αὐτῶν ἐμβολοῖς χαλκοστόμοις 385
Παίοντ', ἔθραυον πάντα κωπήρη στόλον,
Ἑλληνικαί τε νῆες οὐκ ἀφρασμόνως
Κύκλῳ πέριξ ἔθεινον, ὑπτιοῦτο δὲ
Σκάφη νεῶν, θάλασσαν οὐκ ἔτ' ἦν ἰδεῖν,
Ναυαγίων πλήθουσαν καὶ φόνου βροτῶν. 390
Ἀκταὶ δὲ νεκρῶν, χοιράδες τ' ἐπλήθυον·
Φυγῇ δ' ἀκόσμως πᾶσα ναῦς ἠρέσσετο,
Ὅσαιπερ ἦσαν βαρβάρου στρατεύματος.
Τοὶ δ' ὥστε θύννους ἤ τιν' ἰχθύων βόλον
Ἀγαῖσι κωπῶν, θραύσμασί τ' ἐρειπίων 395
Ἔπαιον, ἐρράχιζον, οἰμωγὴ δ' ὁμοῦ
Κωκύμασι κατεῖχε πελαγίαν ἅλα,
Ἕως κελαινῆς νυκτὸς ὄμμ' ἀφείλετο.
Κακῶν δὲ πλῆθος οὐδ' ἂν εἰ δέκ' ἤματα
Στοιχηγοροίην, οὐκ ἂν ἐκπλήσαιμί σοι. 400
Εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι, μηδάμ' ἡμέρᾳ μιᾷ
Πλῆθος τοσουτάριθμον ἀνθρώπων θανεῖν.

ἀτ. Αἰαῖ, κακῶν δὴ πέλαγος ἔρρωγεν μέγα
Πέρσαις τε καὶ πρόπαντι βαρβάρων γένει.

ἀγγ. Εὖ νῦν τόδ' ἴσθι, μηδέπω μεσοῦν κακόν. 405
Τοιάδ' ἐπ' αὐτοῖς ἦλθε συμφορὰ πάθους,
Ὡς τοῖσδε καὶ δὶς ἀντισηκῶσαι ῥοπῇ.

ἀτ. Καὶ τίς γένοιτ' ἂν τῆσδ' ἔτ' ἐχθίων τύχη;
Λέξον τίν' αὖ φὴς τήνδε συμφορὰν στρατῷ
Ἐλθεῖν κακῶν ῥέπουσαν ἐς τὰ μάσσονα. 410

ἀγγ. Περσῶν ὅσοιπερ ἦσαν ἀκμαῖοι φύσιν,
Ψυχήν τ' ἄριστοι κεὐγένειαν ἐκπρεπεῖς,
Αὐτῷ τ' ἄνακτι πίστιν ἐν πρώτοις ἀεί,
Τεθνᾶσιν οἰκτρῶς δυσκλεεστάτῳ μόρῳ.

ἀτ. Οἲ 'γὼ τάλαινα συμφορᾶς κακῆς φίλοι· 415
Ποίῳ μόρῳ δὲ τούσδε φὴς ὀλωλέναι;

ἀγγ. Νῆσός τις ἐστὶ πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων,
Βαιά, δύσορμος ναυσίν, ἣν ὁ φιλόχορος
Πὰν ἐμβατεύει, ποντίας ἀκτῆς ἔπι·
Ἐνταῦθα πέμπει τούσδ', ὅπως ὅταν νεῶν 420
Φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο,
Κτείνοιεν εὐχείρωτον Ἑλλήνων στρατόν,
Φίλους δ' ὑπεκσῴζοιεν ἐναλίων πόρων·
Κακῶς τὸ μέλλον ἱστορῶν. ὡς γὰρ θεὸς
Ναῶν ἔδωκε κῦδος Ἕλλησι μάχης, 425
Αὐθημερὸν φράξαντες εὐχάλκοις δέμας
Ὅπλοισι, ναῶν ἐξέθρωσκον· ἀμφὶ δὲ
Κυκλοῦντο πᾶσαν νῆσον, ὥστ' ἀμηχανεῖν
Ὅποι τράποιντο. πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ χερῶν
Πέτροισιν ἠράσσοντο, τοξικῆς δ' ἄπο 430
Θώμιγγος ἰοὶ προσπίτνοντες ὤλλυσαν·
Τέλος δ' ἐφορμηθέντες ἐξ ἑνὸς ῥόθου

Tuba clamore verò omnia illa incendebat.
Statim verò impetuosi remi incursu
Ferierunt salsuginem frementem ex nautarum iussu.
Statim omnes erant visu conspicui.
Dextram quidem primùm bene ordinatum cornu
Ducebat ordine, secundo omnis classis
Accedebat, & aderat vt audiret
Magnum clamorem: O Græcorum pueri ite,
Liberate patriam, liberate verò
Liberos, vxores, fanáque patriorum deorum,
Ac monumenta maiorum: nunc pro omnib. sit certamen.
Attamen à nobis clamor Persida lingua
Contrà ibant, & non amplius erat cunctandi tempus.
Statim verò nauis aneum rostrum in naui
Feriit, constrictúmque incœpit Græca
Nauis, & fregit omnia Phœnisses nauis,
A plaustro alius in alium direxit hastam.
Et primò quidem impetus Persici exercitus
Restitit: postquam verò multitudo nauium in angusto loco
Coacta est, auxilium nullum illis inuicem aderat,
Ipsi ab ipsis concursu rostrorum
Feriebantur & fregerunt omnem classem remis actam
Græcanicæ naues non temerè
In circulo percutiebant, subuertebantur
Carinæ nauium, mare nec amplius licebat videre
Frustis nauium & cruore mortalium plenum
Littora & saxa implebantur cadauerum.
Fuga verò incomptè omnis nauis remigabat.
Quæcunque erant ex exercitu barbarorum,
Certè tanquam thynnos, aut rete piscium
Fracturis remorum siue vulneribus ruderum
Feriebant, frangebant: fletus vnà cum
Eiulatu continuit pelasgicum mare,
Quoad nigræ noctis oculus diremerit
Malorum multitudinem, neque si decem dies
Cum diligentia narrarem, absoluerem omnia tibi.
Bene hoc scias, nulla altera die
Tantam multitudinem hominum occubuisse.

Ato. *Heu heu malorum magnum pelagus factum est*
Persis, & omni genere barbarorum.

Nun. *Illud bene scias, nunquam medium horum malorum extitisse,*
Talis in ipsos calamitas mali venit,
Vt his sic rependeret momento.

Ato. *Quænam erit fortuna hac inimicitior?*
Dicito, quam ais calamitatem exercitui
Venisse, malorum repentem ad maiora?

Nun. *Persarum quicunque erant fortes natura,*
Animóque optimi & nobilitate decori,
Ipsi regi fide inter primos semper
Occubuerunt, turpiter ignominiosa morte.

Ato. *Heu amici, ego misera mala calamitate:*
Qua nam verò morte ais hos interiisse?

Nun. *Insula aliqua Salaminis eregione est locorum,*
Parua, malefida carinis quam amans choros
Pan adit in littore Pontico.
Inde mittit aliquot, vt si nauium
Corruptores hostes in insulam venirent,
Trucidarent fortissimum Græcorum exercitum,
Amicos seruaret à marino meatu.
Male futura considerans, quemadmodum Deus
Græcis gloriam pugnæ nauium dedit.
Ipsa die munientes corpus aneis
Armis, in naues exilierunt. circum verò
Circumdederunt totam insulam, vt dubitarent
Persæ, quonam se verterent. diu enim ex manibus
Lapidibus percutiebantur, ab arcus
Chorda sagittæ procidentes eos interfecerunt.
Postremo moti Græci vno impetu

Feriunt, laniant membra infœlicium Persarum,
Donec omnium vitam corruperint.
Xerxes lamentatus est, videns immensa mala.
Nam sedem puram totius exercitus habuit,
Altissimum tumulum propè Pelasgicum mare,
Lacerans vestimenta, & flens acriter.
Repentè hortatus pedestrem exercitum
Discessit inornata fuga, hanc quoque tibi
Ad anteactam calamitatem licet lugere.

Ato. *O moleste Deus, qui fefellisti mente*
Persas, acerbam vltionem filius meus
Claris Athenis inuenit, neque sufficerunt
Quos ante Marathō Barbaros interemit.
Quorum vindictam filius meus facere arbitrans,
Tantam multitudinem malorum adduxit.
Tu dic naues quæ effugerunt mortem,
Vbi illas reliquisti? nosti significare manifestè.

Nun. *Duces nauium relictarum celeriter*
Iuxta stationem, inornatè eligunt fugam.
Exercitus reliquus in terra Bœotiorum
Periit, partim quidem circa fontanum Ganum,
Siti laborantes, partim verò anhelitu vacui.
Transiuimus in Phocensium terram,
Et Doridum solum, & sinum Meliacum, vbi
Sperchius irrigat campum propitio potu.
Inde nos solum terræ Achaicæ,
Et Thessalorum oppidum egentes
Cibo susceperunt: ibi sanè multi perierunt
Et siti faméque: hæc ambo nobis aderant.
Magnesiam verò in terram, Macedonúmque
Regionem venimus, in transitu Axy,
Bolbésque palustrosam arundinem, Pangæúmque montem,
Edonidam in terram. nocte in illa Deus
Tempestatē acerbam concitauit constringebatur verò omne
Fluentum casti Strymonis. Deos verò qui
Antea nequaquam putauerat, tunc orabat
Precibus, terram & cœlum adorans.
Postquam diu à precibus quieuit
Exercitus, transit constrictum vadum gelu.
Et quisquis nostrûm priusquam dispergerentur Dei
Radij conatus est transire, & seruatus est.
Lucens enim radiis splendidus solis orbis
Transiuit per medium vadum, calefaciens flamma,
Cadebant inuicem: fortunatus verò,
Qui celeriter emisit spiritum vitæ.
Qui verò reliqui assecuti erant salutem,
Thraciam pertransientes, vix longo labore
Veniunt fugientes, non multi
In patriam terram, vt gemeret vrbs
Persarum, desiderans pubem terræ.
Hæc vera sunt: multa verò relinquo loquens
Mala, quæ Persis Deus immisit.

Cho. *O multos nobis labores inferens fortuna, quàm grauis es?*
Pedibus insilisti omni Persico generi.

Ato. *Me miseram, ob perditum exercitum.*
O visio conspicua insomniorum noctis.
Quàm valde mihi apertè manifestasti mala.
Vos verò malè hæc iudicastis.
Tamen postquam approbatus est sermo
Vester, deos quidem primò orare volo:
Deinde hanc terram & mortuis dona
Accipiens accedam, libum ex ædibus meis.
Scio equidem, quomodo peracta sint res.
Sed in reliquum si aliquid melius fuerit,
Vos oportet his peractis,
Fidelibus fidelia conferre consilia.
Et meum puerum, si prius me huc venerit,
Consolamini, & mittite domum.

Παίουσι κρεοκοποῦσι δυστήνων μέλη·
Ἕως ἁπάντων ἐξαπέπνευσαν βίον.
Ξέρξης δ' ἀνῴμωξεν κακῶν ὁρῶν βάθος· 435
Ἕδραν γὰρ εἶχε παντὸς εὐαγῆ στρατοῦ,
Ὑψηλὸν ὄχθον ἄγχι πελαγίας ἁλός·
Ῥήξας δὲ πέπλους, κἀνακωκύσας λιγύ,
Πεζῷ παραγγείλας ἄφαρ στρατεύματι
Ἵησ' ἀκόσμῳ ξὺν φυγῇ. τοιάνδε σοι 440
Πρὸς τῇ πάροιθε συμφορὰν πάρα στένειν·

ἀτ. Ὦ στυγνὲ δαῖμον, ὡς ἄρ' ἔψευσας φρενῶν
Πέρσας· πικρὰν δὲ παῖς ἐμὸς τιμωρίαν
Κλεινῶν Ἀθηνῶν ηὗρε, κοὐκ ἀπήρκεσαν
Οὓς πρόσθε Μαραθὼν βαρβάρων ἀπώλεσεν· 445
Ὧν ἀντίποινα παῖς ἐμὸς πράξειν δοκῶν,
Τοσόνδε πλῆθος πημάτων ἐπέσπασε.
Σὺ δ' εἰπὲ ναῶν αἳ πεφεύγασιν μόρον,
Ποῦ τάσδ' ἔλειπες, οἶσθα σημῆναι τορῶς·

ἀγγ. Ναῶν δὲ ταγοὶ τῶν λελειμμένων σύδην 450
Κατ' οὖρον οὐκ εὔκοσμον αἴρονται φυγήν.
Στρατὸς δ' ὁ λοιπὸς ἔν τε Βοιωτῶν χθονὶ
Διώλλυθ', οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος
Δίψῃ πονοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κενοὶ
Διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκέων χθόνα, 455
Καὶ Δωρίδ' αἶαν, Μηλιᾶ τε κόλπον, οὗ
Σπερχειὸς ἄρδει πεδίον εὐμενεῖ ποτῷ·
Κἀντεῦθεν ἡμᾶς γῆς Ἀχαιίδος πέδον
Καὶ Θεσσαλῶν πόλεισμ' ὑπεσπανισμένους
Βορᾶς, ἐδέξαντ', ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον 460
Δίψῃ τε λιμῷ τ'. ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε.
Μαγνητικὴν δὲ γαῖαν, ἔς τε Μακεδόνων
Χώραν ἀφικόμεσθ', ἐπ' Ἀξιοῦ πόρον,
Βόλβης θ' ἕλειον δόνακα, Πάγγαιόν τ' ὄρος,
Ἠδωνίδ' αἶαν, νυκτὶ δ' ἐν ταύτῃ θεὸς 465
Χειμῶν' ἄωρον ὦρσε, πήγνυσιν δὲ πᾶν
Ῥέεθρον ἁγνοῦ Στρυμόνος· θεοὺς δέ τις
Τὸ πρὶν νομίζων οὐδαμοῦ, τότ' ηὔχετο
Λιταῖσι, γαῖαν οὐρανόν τε προσκυνῶν.
Ἐπεὶ δὲ πολλὰ θεοκλυτῶν ἐπαύσατο 470
Στρατὸς, περᾷ κρυσταλλοπῆγα διὰ πόρον·
Χ' ὅστις μὲν ἡμῶν πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ
Ἀκτῖνας ὡρμήθη, σεσωσμένος κυρεῖ.
Φλέγων γὰρ αὐγαῖς λαμπρὸς ἡλίου κύκλος,
Μέσον πόρον διῆκε θερμαίνων φλογί. 475
Πῖπτον δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν, εὐτυχὴς δέ τοι,
Ὅστις τάχιστα πνεῦμ' ἀπέῤῥηξε βίου.
Ὅσοι δὲ λοιποὶ, κἄτυχον σωτηρίας,
Θρῄκην περάσαντες μόγις πολλῷ πόνῳ,
Ἥκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοί τινες 480
Ἐφ' ἑστιοῦχον γαῖαν· ὡς στένειν πόλιν
Περσῶν ποθοῦσαν φιλτάτην ἥβην χθονός.
Ταῦτ' ἔστ' ἀληθῆ, πολλὰ δ' ἐκλείπω λέγων
Κακῶν, ἃ Πέρσαις ἐγκατέσκηψε θεός.

χο. Ὦ δυσπόνητε δαῖμον, ὡς ἄγαν βαρὺς 485
Ποδοῖν ἐνήλλου παντὶ Περσικῷ γένει.

ἀτ. Αἰ, ἐγὼ τάλαινα διαπεπραγμένου στρατοῦ·
Ὦ νυκτὸς ὄψις ἐμφανὴς ἐνυπνίων·
Ὡς κάρτα μοι σαφῶς ἐδήλωσας κακά.
Ὑμεῖς δὲ φαύλως αὔτ' ἄγαν ἐκρίνατε. 490
Ὅμως δ' ἐπειδὴ τῇδ' ἐκύρωσεν φάτις
Ὑμῶν, θεοῖς μὲν πρῶτον εὔξασθαι θέλω·
Ἔπειτα γῇ τε καὶ φθιτοῖς δωρήματα
Ἥξω λαβοῦσα πέλανον ἐξ οἴκων ἐμῶν.
Ἐπίσταμαι μὲν ὡς ἐπ' ἐξειργασμένοις, 495
Ἀλλ' ἐς τὸ λοιπὸν εἴ τι δὴ λῷον πέλοι.
Ὑμᾶς δὲ χρὴ 'πὶ τοῖσδε τοῖς πεπραγμένοις
Πιστοῖς γε πιστὰ ξυμφέρειν βουλεύματα,
Καὶ παῖδ', ἐάν περ δεῦρ' ἐμοῦ πρόσθεν μόλῃ,
Παρηγορεῖτε, καὶ προπέμπετ' ἐς δόμους, 500

Μὴ καί τι πρὸς κακοῖσι προσθῆται κακόν.		*Ne verò amplius ad mala addatis malum.*
Χο. Ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, νῦν Περσῶν	Cho.	*O Iupiter rex, Persarum*
Τῶν μεγαλαύχων καὶ πολυάνδρων		*Audacium, & multorum virorum*
Στρατιὰν ὀλέσας,		*Exercitum perdidisti,*
Ἄστυ τὸ Σούσων ἠδ' Ἐκβατάνων 505		*Susa & Ecbatana*
Πένθει δνοφερῷ κατέκρυψας.		*Caliginoso luctu occultasti.*
Πολλαὶ δ' ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας		*Multa verò delicatis manibus vestes*
Κατερεικόμεναι, διὰ μυδαλέοις		*Lacerantes, humidis*
Δάκρυσι κόλπους τέγγουσ' ἄλγους μετέχουσαι.		*Lachrymis tingunt sinus doloris participes.*
Αἱ δ' ἁβρόγοοι Περσίδες ἀνδρῶν 510		*Luctuosa verò Persides virorum*
Ποθέουσαι ἰδεῖν ἀρτιζυγίαν,		*Desiderantes videre modò coniunctionem,*
Λέκτρων εὐνὰς ἁβροχίτωνας,		*Lectorúmque cubilia molliter ornata,*
Χλιδανῆς ἥβης τέρψιν ἀφεῖσαι,		*Voluptuosæ pubis relinquentes delectationem,*
Πενθοῦσι γόοις ἀκορεστοτάτοις·		*Lugent gemitibus insatiabilibus.*
Κἀγὼ δὲ μόρον τῶν οἰχομένων 515		*Et ego ob fatum absentium*
Αἴρω δοκίμως πολυπενθῆ.		*Fero manifestè luctuosum gemitum.*
Νῦν γὰρ δὴ πρόπασα μὲν στένει		*Nunc enim omnis quidem luget*
Γαῖ' Ἀσίας ἐκκενουμένα.		*Regio Asia vacua.*
Ξέρξης μὲν γὰρ ἄγαγε, ποποῖ·		*Xerxes quidem duxit quonam?*
Ξέρξης δ' ἀπώλεσε, τοτοῖ· 520		*Xerxes verò perdidit ibinam,*
Ξέρξης δὲ πάντ' ἐπέσπε δυσφρόνως		*Xerxes omnia secutus est impudenter*
Βαρίδεσσι ποντίαις. τίπτε Δαρεῖος μὲν οὕτω		*Barsdis nauibus, Darius sic quid tandem*
Τότ' ἀβλαβὴς ἐπῆν τόξαρχος πολίταις		*Tunc fuit innocuus dux ciuibus*
Σουσίδαις φίλος ἄκτωρ. πεζούς τε γὰρ καὶ θαλασσίους		*Susidis gubernator, charus pedestres & marinos*
Αἱ δ' ὁμόπτεροι κυανώπιδες 525		*Proprius alis euntibus nigra eos*
Νᾶες μὲν ἄγαγον, ποποῖ·		*Naues duxerunt quonam?*
Νᾶες δ' ἀπώλεσαν, τοτοῖ·		*Naues verò ipsas perdiderunt ibinam*
Νᾶες πανωλέθροισιν ἐμβολαῖς.		*Naues perniciosis incursionibus,*
Διὰ δ' Ἰαόνων χέρας τυτθὰ δ' ἐκφυγεῖν		*Per Ionum manus paulo post effugere*
Ἄνακτ' αὐτὸν ὡς ἀκούομεν Θρήκης ἀμπεδιήρεις 530		*Regem ipsum ipsos audiuimus per Thraciæ sublimes*
Δυσχειμέρους τε κελεύθους.		*Et tempestuosas vias.*
Τοὶ δ' ἄρα πρωτόμοροι, φεῦ·		*Qui primi fato sunt functi heu,*
Λειφθέντες πρὸς ἀνάγκαν, ἠέ,		*Capti necessitate heu.*
Ἀκτὰς ἀμφὶ Κυχρείας, ὀᾶ,		*Circa littora Cypria luctus,*
Στένε καὶ δακνάζου, βαρὺ δ' 535		*Luge & clama grauiter,*
Ἀμβόασον οὐράνι' ἄχη, ὀᾶ.		*Clama cœlestes dolores,*
Τεῖνε δὲ δυσβάϋκτον βοᾶτιν τάλαιναν αὐδάν·		*Extende vocem clamosam & miserum clamorem.*
Γναμπτόμενοι δ' ἁλὶ δεινᾷ, φεῦ,		*Fracti mari atrociter, heu heu,*
Σκύλλονται πρὸς ἀναύδων, ἠέ,		*Vexantur à multis, heu heu,*
Παίδων τᾶς ἀμιάντου, ὀᾶ· 540		*Filiis immaculati maris heu.*
Πενθεῖ δ' ἄνδρα δόμος στερηθείς·		*Luget virum domus deserta,*
Τοκῆες δ' ἄπαιδες ἔρρανται ἐν δάκρυσι,		*Parentes verò liberis orbati rigantur lachrymis:*
Δαιμόνι' ἄχη, ὀᾶ, δυρόμενοι γέροντες.		*Lugentes senes mala à dæmone immissa,*
Τὸ πᾶν δὴ κλύουσιν ἄλγος. τοὶ δ' ἀνὰ γᾶν Ἀσίαν δὴν		*Omnem audiunt dolorem. certè per Asiam terram*
Οὐκ ἔτι περσονομοῦνται, οὐκ ἔτι 545		*Non amplius legibus Persarum reguntur, non amplius*
Δασμοφοροῦσι δεσποσύνοισιν ἀνάγκαις,		*Tributa pendunt dominis,*
Οὔτ' ἐς γᾶν προπίτνοντες		*Neque in terram procidere*
Ἄρξονται. βασιλεία γὰρ διόλωλεν ἰσχύς·		*Incipiunt: nam periit robur regium.*
Οὐδ' ἔτι γλῶσσα βροτοῖσιν		*Neque lingua mortalibus*
Ἐν φυλακαῖς· λέλυται γὰρ λαὸς ἐλεύθερα βάζειν, 550		*In custodia solutus est populus ad loquendum liberè:*
Ὡς ἐλύθη ζυγὸν ἀλκᾶς.		*Quoniam solutum est iugum roboris.*
Αἱμαχθεῖσα δ' ἄρουρα Αἴαντος περικλύστα		*Sanguine perfusum est solum: Aiacis circumclusa*
Νᾶσος ἔχει τὰ Περσῶν.		*Insula habet Persarum corpora.*
Ατ. Φίλοι, κακῶν μὲν ὅστις ἔμπορος κυρεῖ,	Ato.	*O amici, quicunque malorum mercator est,*
Ἐπίσταται βροτοῖσιν ὡς ὅταν κλύδων 555		*Scit mortalibus quando fluctus*
Κακῶν ἐπέλθῃ, πάντα δειμαίνειν φιλεῖ·		*Malorum venerit, omnia timere amat:*
Ὅταν δ' ὁ δαίμων εὐροῇ, πεποιθέναι		*Quando verò fortuna beneuerterit, confideret*
Τὸν αὐτὸν αἰεὶ δαίμον' οὐριεῖν τύχης.		*Semper fœlicitatem ipsam prosperè ferre.*
Ἐμοὶ γὰρ ἤδη πάντα μὲν φόβου πλέα		*Mihi iam omnia plena sunt timoris*
Ἐν ὄμμασι τἀνταῖα φαίνεται θεῶν· 560		*In oculis, à diis aduersa videntur.*
Βοᾷ δ' ἐν ὠσὶ κέλαδος οὐ παιώνιος.		*Clamat in auribus vox non modulata.*
Τοία κακῶν ἔκπληξις ἐκφοβεῖ φρένας.		*Talis malorum pauor mentes terret.*
Τοιγὰρ κέλευθον τήνδ' ἄνευ τ' ὀχημάτων		*Etenim viam hanc sine vehiculis,*
Χλιδῆς τε τῆς πάροιθεν ἐκ δόμων πάλιν		*Ante voluptatem ex domibus rursus*
Ἔστειλα, παιδὸς πατρὶ πρευμενεῖς χοὰς 565		*Ordinaui, pueri patri mitia libamina*
Φέρουσ', ἅπερ νεκροῖσι μειλικτήρια,		*Ferens, quæ mortuis grata sunt.*
Βοός τ' ἀφ' ἁγνῆς λευκὸν εὔποτον γάλα,		*A casta boue album potatu bonum lac*
Τῆς τ' ἀνθεμουργοῦ στάγμα παμφαὲς μέλι,		*Huius floridus liquorem, pellucidum mel,*

Cum guttis aquatilibus fontis virginis,
Purúmque ab agresti matre
Potum antiqua vitis vinum hoc.
Et foliis semper virentis,
Flauæ oleæ fructus fragrans adest,
Florésque plicata omniferentis terræ proles.
Sed ô amici, his libamentis mortuis
Hymnos canite, diuúmque
Darium reuocate: ego terripotos
Honores præmittam, his subterraneis dijs.

Cho. *Regina mulier senex Persarum,*
Tu mitte libationes in thalamos, qui sub terra sunt:
Nos vero hymnis rogabimus
Deos, qui mortuos mittunt beneuolos esse sub terra.
Sed terrestres dij casti,
Terráque & Mercuri inferorum rex
Mittite ex inferis locis animam in lucem.
Nam si nouit aliquid plus remedij malorum,
Solus mortalium finem dicet.
Audi sanè me beate dijs æqualis rex,
Barbara manifesta mittentem, variáque &
Obscura ac dictu difficilia verba,
Miseros dolores reboabo,
Sub Terra audi me.
Sed tu Terra, & alij
Terrestrium duces dij gloriosum
Annuite venire ex ædibus Persarum Susigenam
Deum, & sursum mitte quem nondum
Persica terra occultauit. certè amicus,
Reuera amicus erat vir, reuera bustum
Charos mores occultauit.
Aidoneus mortuorum deductor
Mittat Darium videlicet regem, aut eius animum.
Neque enim viros vnquam perdidit
Bellicis nocumentis.
Diuina consulens vocabatur à Persicis, diuina consulebat,
Gubernabátque bene exercitum. heu
Rex antique rex accede, appropinqua,
Veni ad summum cacumen tumuli crocotinctum.
Tollens calceum pedis,
Regia tiara cristam ostendens,
Accede Persarum probe Dari,
Vt noua audias, & recentia mala.
Domine domini appare.
Odiosa enim tenebra volant,
Omnis iuuentus iam periit.
Accede Persarum rex Dari, heu, heu, heu,
O diu plorate ab amicis moriens.
Quid hæc ô dynasta dynasta?
Duplicia versantur delicta circa tuam
Hanc totam terram, corrupta sunt triscalma
Naues, non naues, non naues.

Dar. *O fida proles fidelium patrum, coætanei mea pubis*
Persæ senes, quo labore vrbs laborat?
Luget, plangit, pungitúrque solum.
Videns vero meam coniugem prope sepulchrum,
Turbor, libamina propitia suscepi.
Vos vero lamentamini stantes prope tumulum,
Et vociferantes luctibus deductoribus animarum.
Miserè vocatis me. non licet vero exire,
Sed econtrario omnino subterranei dij
Ad accipiendum, quàm ad emittendum, meliores sunt.
Tamen potens illis visus ego
Venio. celerius vt inculpandus sim propter tempus.
Quodnam est Persis graue recens malum?

Cho. *Pudet me videre te,*
Pudore afficior coram loqui
Te, de timore antiquo.

Sed

Λιβάσιν ὑδρηλαῖς παρθένου πηγῆς μέτα·
Ἀκήρατόν τε μητρὸς ἀγρίας ἄπο — 570
Ποτὸν παλαιᾶς ἀμπέλου γάνος τόδε·
Τῆς τ' αἰὲν ἐν φύλλοισι θαλλούσης βίον,
Ξανθῆς ἐλαίας καρπὸς εὐώδης πάρα·
Ἄνθη τε πλεκτὰ, παμφόρου γαίας τέκνα.
Ἀλλ' ὦ φίλοι χοαῖσι ταῖσδε νερτέρων — 575
Ὕμνους ἐπευφημεῖτε, τόν τε δαίμονα
Δαρεῖον ἀνακαλεῖσθε, γαπότους δ' ἐγὼ
Τιμὰς προπέμψω τάσδε νερτέροις θεοῖς.

Χο. Βασίλεια γύναι πρέσβυς Πέρσαις
Σύ τε πέμπε χοὰς θαλάμους ὑπὸ γῆς· — 580
Ἡμεῖς δ' ὕμνοις αἰτησόμεθα
Φθιμένων πομποὺς εὔφρονας εἶναι κατὰ γαίας.
Ἀλλὰ χθόνιοι δαίμονες ἁγνοὶ
Γῆ τε, καὶ Ἑρμῆ, βασιλεῦ τ' ἐνέρων,
Πέμψατ' ἔνερθεν ψυχὴν ἐς φῶς· — 585
Εἰ γάρ τι κακῶν ἄκος οἶδε πλέον,
Μόνος ἂν θνητῶν πέρας εἴποι·
Ἦ ῥ' ἀΐει μου μακαρίτας ἰσοδαίμων βασιλεὺς
Βάρβαρα σαφηνῆ ἱέντος τὰ παναίολ' αἰ-
ανῆ δύσθροα βάγματα; — 590
Παντάλαν' ἄχη διαβοάσω·
Νέρθεν ἆρα κλύει μου;
Ἀλλὰ σύ μοι Γᾶ τε καὶ ἄλλοι
Χθονίων ἁγεμόνες δαίμονα μεγαυχῆ
Ἰόντ' αἰνέσατ' ἐκ δόμων, Περσᾶν Σουσιγενῆ — 595
Θεόν· πέμπετε δ' ἄνω οἷον οὔπω
Περσὶς αἶ' ἐκάλυψεν, ἦ φίλος,
Ἦ φίλος ἀνὴρ, ἦ φίλος ὄχθος·
Φίλα γὰρ κέκευθεν ἤθη·
Ἀϊδωνεὺς δ' ἀναπομπὸς — 600
Ἀνείης Δαρεῖον, οἷον ἄνακτα Δαρειὰν, ἠέ.
Οὔτε γὰρ ἄνδρας ποτ' ἀπώλλυ
Πολεμοφθόροισιν ἄταις,
Θεομήστωρ δ' ἐκικλήσκετο Πέρσαις, θεομήστωρ
Δ' ἔσκεν ἐπεὶ στρατὸν εὖ ποδούχει, ἠέ. — 610
Βαλλὴν ἀρχαῖος βαλλὴν ἴθ' ἱκοῦ,
Ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου κροκόβαπτον
Ποδὸς εὔμαριν ἀείρων,
Βασιλείου τιάρας φάλαρον πιφαύσκων.
Βάσκε πάτερ ἄκακε Δαριὰν οἶ, — 615
Ὅπως καινά τε κλύῃς νέα τ' ἄχη,
Δέσποτα δεσποτᾶν φάνηθι.
Στυγία γάρ τις ἐπ' ἀχλὺς πεπόταται.
Νεολαία γὰρ ἤδη κατὰ πᾶσ' ὄλωλε.
Βάσκε πάτερ ἄκακε Δαριὰν οἶ, αἶ αἶ αἶ αἶ. — 620
Ὦ πολύκλαυτε φίλοισι θανών.
Τί τάδε δυνάστα δυνάστα
Περὶ τᾷ σᾷ δίδυμα διαγοεῖν' ἁμάρτια
Πᾶσα γᾷ σᾷ τᾷδ' ἐξέφθινθ' αἱ τρίσκαλμοι
Νᾶες ἄναες ἄναες. — 625

Δα. Ὦ πιστὰ πιστῶν ἥλικές θ' ἥβης ἐμῆς
Πέρσαι γεραιοὶ, τίνα πόλις πονεῖ πόνον;
Στένει, κέκοπται, καὶ χαράσσεται πέδον·
Λεύσσων δ' ἄκοιτιν τὴν ἐμὴν τάφου πέλας,
Ταρβῶ, χοὰς δὲ πρευμενὴς ἐδεξάμην· — 630
Ὑμεῖς δὲ θρηνεῖτ' ἐγγὺς ἑστῶτες τάφου,
Καὶ ψυχαγωγοῖς ὀρθιάζοντες γόοις,
Οἰκτρῶς καλεῖσθέ μ'· ἐστὶ δ' οὐκ εὐέξοδον,
Ἄλλως τε πάντως χ' οἱ κατὰ χθονὸς θεοὶ
Λαβεῖν ἀμείνους εἰσὶν ἢ μεθιέναι. — 635
Ὅμως δ' ἐκείνοις ἐνδυναστεύσας ἐγὼ
Ἥκω· τάχυνε δ' ὡς ἄμεμπτος ὦ χρόνου.
Τί δ' ἐστὶ Πέρσαις νεοχμὸν ἐμβριθὲς κακόν;
Σέβομαι μὲν προσιδέσθαι,
Σέβομαι δ' ἀντία λέξαι — 640
Σέθεν, ἀρχαίῳ περὶ τάρβει.

Ἀλλ

Δα. Ἀλλ' ἐπεὶ κάτωθεν ἦλθον σοῖς γόοις πεπεισμένος,
Μή τι μακιστῆρα μῦθον, ἀλλὰ σύντομον λέγων,
Εἰπὲ, καὶ πέραινε πάντα, τὴν ἐμὴν αἰδῶ μεθείς.
Χο. Δείομαι μὲν χαρίσασθαι, 645
Δείομαι δ' ἀντία φάσθαι,
Λέξας δύσλεκτα φίλοισιν.
Δα. Ἀλλ' ἐπεὶ δέος παλαιὸν σοὶ φρενῶν ἀνθίσταται,
Τῶν ἐμῶν λέκτρων γεραιὰ ξύννομ' εὐγενὴς γύναι,
Κλαυμάτων λήξασα τῶνδε καὶ γόων, σαφές τι μοι 650
Λέξον. ἀνθρώπεια δ' ἄν τοι πήματ' ἂν τύχοι βροτοῖς.
Πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ θαλάσσης, πολλὰ δ' ἐκ χέρσου κακὰ
Γίγνεται θνητοῖς, ὁ μάσσων ἢν βίος ταθῇ πρόσω.
Ατ. Ὦ βροτῶν πάντων ὑπερσχὼν ὄλβον εὐτυχεῖ πότμῳ,
Ὡς ἕως τ' ἔλευσσες αὐγὰς ἡλίου ζηλωτὸς ὢν 655
Βίοτον εὐαίωνα Πέρσαις ὡς θεὸς διήγαγες·
Νῦν τέ σε ζηλῶ θανόντα πρὶν κακῶν ἰδεῖν βάθος.
Πάντα γὰρ Δαρεῖ' ἀκούσῃ μῦθον ἐν βραχεῖ λόγῳ·
Διαπεπόρθηται τὰ Περσῶν πράγμαθ' ὡς εἰπεῖν ἔπος.
Δα. Τίνι τρόπῳ; λοιμοῦ τις ἦλθε σκηπτὸς, ἢ στάσις πόλει; 660
Ατ. Οὐδαμῶς· ἀμφ' Ἀθήνας πᾶς κατέφθαρται στρατός.
Δα. Τίς δ' ἐμῶν ἐκεῖσε παίδων ἐστρατηλάτει; φράσον.
Ατ. Θούριος Ξέρξης κενώσας πᾶσαν ἠπείρου πλάκα.
Δα. Πεζὸς ἢ ναύτης δὲ πεῖραν τήνδ' ἐμώρανεν τάλας;
Ατ. Ἀμφότερα· διπλοῦν μέτωπον ἦν δυοῖν στρατηλάταιν. 665
Δα. Πῶς δὲ καὶ στρατὸς τοσόσδε πεζὸς ἤνυσεν περᾶν;
Ατ. Μηχαναῖς ἔζευξεν Ἕλλης πορθμὸν ὥστ' ἔχειν πόρον.
Δα. Καὶ τόδ' ἐξέπραξεν ὥστε Βόσπορον κλῄσαι μέγαν.
Ατ. Ὧδ' ἔχει, γνώμης δέ πού τις δαιμόνων συνήψατο.
Δα. Φεῦ μέγας τις ἦλθε δαίμων ὥστε μὴ φρονεῖν καλῶς. 670
Ατ. Ὡς ἰδεῖν τέλος πάρεστιν οἷον ἤνυσεν κακόν.
Δα. Καὶ τί δὴ πράξασιν αὐτοῖς ὧδ' ἐπιστενάζετε;
Ατ. Ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς πεζὸν ὤλεσε στρατόν.
Δα. Ὧδε παμπήδην δὲ λαὸς πᾶς κατέφθαρται δορί;
Ατ. Πρὸς τάδ' ὡς Σούσων μὲν ἄστυ πᾶν κενανδρίαν στένει. 675
Δα. Ὦ πόποι κεδνῆς ἀρωγῆς κἀπικουρίας στρατοῦ.
Ατ. Βακτρίων δ' ἔρρει πανώλης δῆμος, οὐδέ τις γέρων.
Δα. Ὦ μέλεος, οἵαν ἄρ' ἥβην ξυμμάχων ἀπώλεσεν.
Ατ. Μονάδα δὲ Ξέρξην ἐρῆμόν φασιν οὐ πολλῶν μέτα.
Δα. Πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾶν; ἔστι τις σωτηρία; 680
Ατ. Ἄσμενον μολεῖν γέφυραν ἐν δυοῖν ζευκτηρίαν.
Δα. Καὶ πρὸς ἤπειρον σεσῶσθαι τήνδε, τοῦτ' ἐτήτυμον;
Ατ. Ναὶ λόγος κρατεῖ σαφηνὴς, τοῦτό γ' οὐκ ἔνι στάσις.
Δα. Φεῦ ταχεῖά γ' ἦλθε χρησμῶν πρᾶξις, ἐς δὲ παῖδ' ἐμὸν
Ζεὺς ἀπέσκηψεν τελευτὴν θεσφάτων, ἐγὼ δέ που 685
Διὰ μακροῦ χρόνου τάδ' ηὔχουν ἐκτελευτήσειν θεούς·
Ἀλλ' ὅταν σπεύδῃ τις, αὐτὸς χὠ θεὸς συνάπτεται.
Νῦν κακῶν ἔοικε πηγὴ πᾶσιν ηὑρῆσθαι φίλοις·
Παῖς δ' ἐμὸς τάδ' οὐ κατειδὼς ἤνυσεν νέῳ θράσει·
Ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν, δοῦλον ὣς, δεσμώμασιν 690
Ἤλπισε σχήσειν, ῥέοντα Βόσπορον ῥόον θεοῦ.
Καὶ πόρον μετερρύθμιζε, καὶ πέδαις σφυρηλάτοις
Περιβαλὼν, πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ,
Θνητὸς ὢν θεῶν δὲ πάντων ᾤετ' οὐκ εὐβουλίᾳ
Καὶ Ποσειδῶνος κρατήσειν· πῶς τάδ' οὐ νόσος φρενῶν
Εἶχε παῖδ' ἐμόν; δέδοικα μὴ πολὺς πλούτου πόνος
Οὑμὸς ἀνθρώποις γένηται τοῦ φθάσαντος ἁρπαγή.
Ατ. Ταῦτα τοῖς κακοῖς ὁμιλῶν ἀνδράσιν διδάσκεται
Θούριος Ξέρξης· λέγουσι δ' ὡς σὺ μὲν μέγαν τέκνοις
Πλοῦτον ἐκτήσω σὺν αἰχμῇ, τὸν δ' ἀνανδρίας ὕπο
Ἔνδον αἰχμάζειν, πατρῷον δ' ὄλβον οὐδὲν αὐξάνειν.
Τοιάδ' ἐξ ἀνδρῶν ὀνείδη πολλάκις κλύων κακῶν,
Τήνδ' ἐβούλευσεν κέλευθον καὶ στράτευμ' ἐφ' Ἑλλάδα.
Δα. Τοιγάρ σφιν ἔργον ἐστὶν ἐξειργασμένον
Μέγιστον, ἀείμνηστον, οἷον οὐδέπω. 705

Dar. *Sed postquam ab inferis venimus tuis luctib. persuasus,*
Non longis verbis sed compendiosè loquens,
Dic, & perfice dimittens pudorem quem habes de me.
Cho. *Vereor quidem gratificari,*
Pudet me contraria dicere,
Dicens ingrata amicis.
Dar. *Sed postquam metus antiquus tuis mentib. aduersatur,*
Meorum lectorum senex consors generosa mulier,
Fletus relinquens, & hos luctus apertè mihi
Dicito, humana verò hominibus accidunt mala.
Sæpe enim ex mari, sæpe ex terra mala
Sunt mortalibus si longior vita vlterius extensa fuerit.
Ato. *O omnium mortalium superans beatitudinem felici morte!*
Quomodo venisti ad solis radios beatus existens,
Vitam aut boni Persis, tanquam Deus adduxisti,
Nunc te beatum iudico cum mortuus sis, antequam videres tumulum.
Omnem audiet sermonem Darius breuiter:
Euersæ sunt res vt ita dicam.
Quonam modo? aliquis pestis fragor venit, aut seditio vrbi.
Nequaquam, sed circum Athenas omnis exercitus interiit?
Dar. *Quis meorum filiorum illuc duxit exercitum? dicito.*
Ato. *Bellicosus Xerxes euacuans totum continentis solum.*
Dar. *Pedestris itinere, aut amari hanc experientiam, stultè egit miser.*
Ato. *Vtroque modo, duplex agmen erat duorum ducum.*
Dar. *Quomodo tantus exercitus pedestris potuit transire?*
Ato. *Machinis coniunxit fretum Elles, vt vadum haberint.*
Dar. *Et hoc fecit, vt Bosphorum decantaret magnum.*
Ato. *Sic se habet, & huius rei sententiam aliquis Deorum illi adaptauit.*
Dar. *Heu magnus aliquis venit dæmon, ne saperet bene.*
Ato. *Vt tandem liceat videre, qualis modo mala peracta sint.*
Dar. *Quid istis peractis, lugetis sic?*
Ato. *Nauails exercitus profligatus, perdidit pedestrem exercitũ.*
Dar. *Sic igitur funditus periit omnis exercitus hastâ.*
At. *Ad hæc vt Susorum vrbs lugeat hominum vacuitatem.*
Dar. *O dæmones vacui auxilij, & cura exercitus.*
Ato. *Bactriorum corruptus est omnis populus neque senex.*
Dar. *O miser, qualem pubem sociorum perdidit?*
Ant. *Solum verò Xerxem desertum non cum multis aiunt remansisse.*
Dar. *Quoniam & quò euasit? num aliqua salus erat?*
Anti. *Lubentem aiunt illum pōtē annexũ duob. in locis transiisse.*
Dar. *Et ad hanc continentem seruatum esse, num hoc verum*
Ato. *Na sermo verus vincit, in hoc non est dissidium.*
Dar. *Heu celer venit oraculi perfectio, in meum filium.*
Iupiter finem oraculis imposuit: ego verò
Per longum tempus non optabam per acturos hoc deos.
Sed quando festinat aliquis Deus, ipse coaptatur illi.
Nunc videtur fons malorum omnib. amicis fluere.
Filius meus hæc non respiciens, perfecit iuuenili audacia
Qui sacrum Hellespontum tanquam seruum vinculis
Sperauit cohibere fluentem bosphorum, fluentum Dei.
Et vadum adaptauit, pedicisque in illeo cusis
Circundans, magnam viam fecit magno exercitui.
Mortalis existens putabat non bono consilio diis omnibus
Et Neptuno imperare: hæc, non morbus mentis
Detinuerunt filium meum, vereor ne magnæ diuitiæ
Mea hominibus sint præda præoccupantibus.
Ant. *Hæc edoctus est, malis conuersans hominibus,*
Bellicosus Xerxes, dicunt quòd magnas liberis
Diuitias acquisiuerit hasta: hunc præ mollitie
Intus hastam mouere, nihilque augere paternam fœlicitatem.
Talia verò ex perditis hominibus sæpe audiens probra,
Hoc iter & exercitum statuit in Græciam.
Dar. *Certè illis consulentibus opus peractum est*
Maximum, semper decantandum, quale nunquam extitit,

Vrbem Susorum euacuauit cadens.
Ex quo hunc honorem Iupiter rex præbuit,
Vnum virum omnium Asia diuitis
Imperare, habentem moderatorium sceptrum.
Consilium erat primus dux exercitus.
Alter eius filius negotium perfecit,
Mentes enim eius animum gubernabant.
Tertius ab illo Cyrus felix vir,
Imperans omnem pacem tribuit amicis.
Lydos Phrygásque acquisiuit,
Totámque Ioniam perdomuit vi.
Deus non odio habuit, quòd prudens fuerit.
Cyri filius quartus rexit exercitum:
Quintus verò Smerdes imperauit ad dedecus patriæ,
Et solio antiquo: hunc cum dolo
Interfecit Artaphrenes bonus domi,
Cum viris amicis, quibus erat opus.
Sextus verò Maraphes, septimus Artaphrenes:
Et ego sortitus sum hanc sortem vt volui,
Multáque debellaui magno exercitu.
Sed non tale malum ingessi vrbi.
Xerxes filius meus cum sit iuuenis, pueritiæ sapit,
Neque memor meorum mandatorum est.
Manifestè enim scitis mei coætanei
Omnes vos, quòd cum imperium quidem teneremus,
Nunquam visi sumus tanta mala facere.
Cho. *Quid igitur, rex Dari, quónam facis*
Sermonum finem? quomodo ex his in posterum
Nos populus Persicus agemus quàm optimè?
Da. *Si non in Græciam duxeritis exercitum,*
Neque plus exercitus fuerit Medicus,
Ipsa terra socia illis est.
Cho. *Quomodo hoc dixisti, & quali modo est socia?*
Da. *Interficiens fame superbos admodum.*
Cho. *Sed expeditum & selectum colligemus exercitum.*
Da. *Sed neque iste manens in locis Græciæ nunc*
Exercitus, assequetur salutem reditus.
Cho. *Quomodo dixisti? non enim omnis exercitus barbarorum*
Transit fretum ab Europa Græciæ.
Da. *Pauci ex multis, si credere deorum*
Oportet oraculis, in ea quæ nunc peracta sunt
Respicientibus: contingunt enim neque hæc, neque illa.
Et si hæc sunt, multitudo selecta exercitus
Molestia afficitur, spe noua confisa.
Manentibus fluctibus ubi Asopus campum
Irrigat, grata pinguedo terræ Bœotiorum.
A quo mala ingentia oportet illos pati,
Dona contumeliæ, & impiorum consiliorum.
Si in terram Græcanicam migrauerint, nec deorum statuas
Verebuntur violare, neque vrere delubra,
Aræ destructæ erunt, & deorum fana.
Radicitus euerterunt confusè fundamenta.
Certè malè facientes non minima
Patiuntur, hæc enim futura sunt: neque malorum
Basis subest, sed adhuc crescunt.
Tantum est sacrificium cruentum,
In Plataeis Dorica hasta.
Cumuli mortuorum vsque ad tertiam generationem,
Tacitè ostendent oculis mortalium,
Quod non oporteat mortalem arroganter sapere.
Contumelia florescens fert spicam
Nocumenti, vnde metitur gemebunda messis.
Hæc igitur videntes, & horum præmia,
Memores sitis Athenarum & Græciæ, neque quis
Contemnens fortunam præsentem,
Alias amans, effundat magnam fœlicitatem.
Iupiter sanè vindex est superborum admodum
Consiliorum, corrector grauis est.

Τόνδ' ἄστυ Σούσων ἐξεκείνωσεν πεσόν.
Ἐξ οὗ τε τιμὴν Ζεὺς ἄναξ τήνδ' ὤπασεν,
Ἕν' ἄνδρ' ἁπάσης Ἀσίδος μηλοτρόφου
Ταγεῖν, ἔχοντα σκῆπτρον εὐθυντήριον.
Μῆδος γὰρ ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμὼν στρατοῦ. 710
Ἄλλος δ' ἐκείνου παῖς τόδ' ἔργον ἤνυσε.
Φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν οἰακοστρόφουν.
Τρίτος δ' ἀπ' αὐτοῦ Κῦρος εὐδαίμων ἀνήρ,
Ἄρξας ἔθηκε πᾶσιν εἰρήνην φίλοις·
Λυδῶν δὲ λαὸν καὶ Φρυγῶν ἐκτήσατο, 715
Ἰωνίαν τε πᾶσαν ἤλασεν βίᾳ.
Θεὸς γὰρ οὐκ ἤχθηρεν, ὡς εὔφρων ἔφυ.
Κύρου δὲ παῖς τέταρτος ηὔθυνε στρατόν,
Πέμπτος δὲ Μάρδος ἦρξεν αἰσχύνη πάτρᾳ,
Θρόνοισί τ' ἀρχαίοισι· τὸν δὲ σὺν δόλῳ, 720
Ἀρταφρένης ἔκτεινεν ἐσθλὸς ἐν δόμοις,
Ξὺν ἀνδράσι φίλοισιν, οἷς τόδ' ἦν χρέος.
Ἕκτος δὲ Μάραφις, ἕβδομος τ' Ἀρταφρένης.
Κἀγὼ δ' ἔκυρσα τοῦπερ ἤθελον πάλου·
Κἀπεστράτευσα πολλὰ σὺν πολλῷ στρατῷ. 725
Ἀλλ' οὐ κακὸν τοσόνδε προσέβαλον πόλει.
Ξέρξης δ' ἐμὸς παῖς ὢν νέος νέα φρονεῖ,
Κοὐ μνημονεύει τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς.
Εὖ γὰρ σαφῶς τόδ' ἴσθ' ἐμοὶ ξυνήλικες,
Ἅπαντες ἡμεῖς, οἳ κράτη τάδ' ἔσχομεν, 730
Οὐκ ἂν φανεῖμεν πήματ' ἔρξαντες τόσα.
Χο. Τί οὖν ἄναξ Δαρεῖε, ποῖ καταστρέφεις
Λόγων τελευτήν; πῶς ἂν ἐκ τούτων ἔτι
Πράσσοιμεν ὡς ἄριστα Περσικὸς λεώς.
Δα. Εἰ μὴ στρατεύοισθ' ἐς τὸν Ἑλλήνων τόπον, 735
Μηδ' εἰ στράτευμα πλεῖον ᾖ τὸ Μηδικόν.
Αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει.
Χο. Πῶς τοῦτ' ἔλεξας, τίνι δὲ τοῦτο συμμαχεῖ;
Δα. Κτείνουσα λιμῷ τοὺς ὑπερκόμπους ἄγαν.
Χο. Ἀλλ' εὐσταλῆ τοι λεκτὸν ἀροῦμεν στόλον. 740
Δα. Ἀλλ' οὐδ' ὁ μείνας νῦν ἐν Ἑλλάδος τόποις
Στρατὸς κυρήσει νοστίμου σωτηρίας.
Χο. Πῶς εἶπας; οὐ γὰρ πᾶν στράτευμα βαρβάρων
Περᾷ τὸν Ἕλλης πορθμὸν Εὐρώπης ἄπο.
Δα. Παῦροί γε πολλῶν, εἴ τι πιστεῦσαι θεῶν 745
Χρὴ θεσφάτοισιν, ἐς τὰ νῦν πεπραγμένα
Βλέψαντα· συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μέν, τὰ δ' οὔ.
Κεἴπερ τάδ' ἐστὶ, πλῆθος ἔκκριτον στρατοῦ
Λείπει κεναῖσιν ἐλπίσιν πεπεισμένος.
Μίμνουσι δ' ἔνθα πεδίον Ἀσωπὸς ῥοαῖς 750
Ἄρδει, φίλον πίασμα Βοιωτῶν χθονί·
Οὗ σφιν κακῶν ὕψιστ' ἐπαμμένει παθεῖν,
Ὕβρεως ἄποινα κἀθέων φρονημάτων.
Οἳ γῆν μολόντες Ἑλλάδ' οὐ θεῶν βρέτη
Ἠδοῦντο συλᾶν, οὐδὲ πιμπράναι νεώς. 755
Βωμοὶ δ' ἄιστοι, δαιμόνων θ' ἱδρύματα,
Πρόρριζα φύρδην ἐξανέστραπται βάθρων.
Τοιγὰρ κακῶς δράσαντες οὐκ ἐλάσσονα
Πάσχουσι, τὰ δὲ μέλλουσι κοὐδέπω κακῶν
Κρηπὶς ὕπεστιν, ἀλλ' ἔτ' ἐκπιδύεται. 760
Τόσος γὰρ ἔσται πέλανος αἱματοσφαγὴς
Πρὸς γῇ Πλαταιῶν Δωρίδος λόγχης ὕπο·
Θῖνες νεκρῶν δὲ καὶ τριτοσπόρῳ γονῇ
Ἄφωνα σημανοῦσιν ὄμμασιν βροτῶν,
Ὡς οὐχ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα χρὴ φρονεῖν. 765
Ὕβρις γὰρ ἐξανθοῦσ' ἐκάρπωσε στάχυν
Ἄτης, ὅθεν πάγκλαυτον ἐξαμᾷ θέρος.
Τοιαῦθ' ὁρῶντες τῶνδε τἀπιτίμια
Μέμνησθ' Ἀθηνῶν Ἑλλάδος τε, μηδέ τις
Ὑπερφρονήσας τὸν παρόντα δαίμονα, 770
Ἄλλων ἐρασθεὶς ὄλβον ἐκχέῃ μέγαν.
Ζεύς τοι κολαστὴς τῶν ὑπερκόμπων ἄγαν
Φρονημάτων ἔπεστιν, εὔθυνος βαρύς.

Πρὸς

Πρὸς ταῦτ' ἐκεῖνον σωφρονεῖν κεχρημένοι
Πινύσκετ' εὐλόγοισι νουθετήμασι, 775
Λῆξαι θεοβλαβοῦνθ' ὑπερκόμπῳ θράσει.
Σὺ δ' αὖ γεραιὰ μῆτερ ἡ Ξέρξου φίλη
Ἐλθοῦσ' ἐς οἴκους, κόσμον, ὅστις εὐπρεπὴς
Λαβοῦσ' ὑπαντίαζε παιδί· πάντα γὰρ
Κακῶν ὑπ' ἄλγους λακίδες ἀμφὶ σώματι 780
Στημορραγοῦσι ποικίλων ἐσθημάτων.
Ἀλλ' αὐτὸν εὐφρόνως σὺ πρεΰνον λόγοις.
Μόνης γὰρ οἶδα σοῦ κλύων ἀνέξεται.
Ἐγὼ δ' ἄπειμι γῆς ὑπὸ ζόφον κάτω.
Ὑμεῖς δὲ πρέσβεις χαίρετ', ἐν κακοῖς ὅμως 785
Ψυχῇ διδόντες ἡδονὴν καθ' ἡμέραν.
Ὡς τοῖς θανοῦσι πλοῦτος οὐδὲν ὠφελεῖ.
Χο. Ἦ πολλὰ καὶ παρόντα καὶ μέλλοντ' ἔτι
Ἤλγησ', ἀκούσας βαρβάροισι πήματα.
Ατ. Ὦ δαῖμον, ὥς με πόλλ' ἐσέρχεται κακῶν 790
Ἄλγη, μάλιστα δ' ἥδε συμφορὰ δάκνει,
Ἀτιμίαν γε παιδὸς ἀμφὶ σώματι
Ἐσθημάτων κλύουσαν, ἥ νιν ἀμπίσχει.
Ἀλλ' εἶμι, καὶ λαβοῦσα κόσμον ἐκ δόμων
Ὑπαντιάζειν παιδὶ ἐμῷ πειράσομαι. 795
Οὐ γὰρ τὰ φίλτατ' ἐν κακοῖς προδώσομεν.
Χο. Ὦ πόποι, ἦ μεγάλας ἀγαθᾶς τε
Πολισσονόμου βιοτᾶς ἐπεκύρσαμεν,
Εὖθ' ὁ γηραιὸς πανταρκὴς ἀκάκας ἄμαχος βασιλεὺς
Ἰσόθεος Δαρεῖος ἆρχε χώρας. 800
Πρῶτα μὲν εὐδοκίμου
Στρατιᾶς ἀπεφαινόμεθ', ἠδὲ νομίσματα
Τὰ πύργινα πάντ' ἐπεύθυνον·
Νόστοι δ' ἐκ πολέμων ἀπόνους ἀπαθεῖς
Εὖ πράσσοντας ἆγον ἐς οἴκους· 805
Ὅσας δ' εἷλε πόλεις, πόρον
Οὐ διαβὰς Ἅλυος ποταμοῖο,
Ἀφ' ἑστίας συθείς. οἷαι Στρυμονίου
Πελάγους Ἀχελωΐδες εἰσὶ πάροικοι
Θρηϊκίων ἐπαύλων, λίμνας τ' ἔκτοθεν, αἳ 810
Κατὰ χέρσον ἐληλάμεναι περὶ πύργον
Τοῦδ' ἄνακτος ἄιον Ἕλλας ἀμφὶ πόρον
Πλατὺν εὐχόμεναι, μυχία τε Προποντὶς
Καὶ στόμα Πόντου, νᾶσοί θ' αἳ κατὰ πρῶν'
Ἅλιον περίκλυστοι τᾷδε γᾷ προσήμεναι, 815
Οἷα Λέσβος, ἐλαιόφυτός τε Σάμος,
Χῖος, ἠδὲ Πάρος, Νάξος, Μύκονος,
Τήνῳ τε συνάπτουσ' Ἄνδρος ἀγχιγείτων
Καὶ τὰς ἀγχιάλους ἐκράτυνε μεσάκτους,
Λῆμνον, Ἰκάρου θ' ἕδος, καὶ Ῥόδον, ἠδὲ Κνίδον, 820
Κυπρίας τε πόλεις, Πάφον, ἠδὲ Σόλους,
Σαλαμῖνά τε, τᾶς νῦν ματρόπολις
Τῶνδ' αἰτία στεναγμῶν·
Καὶ τὰς ἀντιαίους κατὰ κλῆρον
Ἰόνιον πολυάνδρους Ἑλλήνων ἐκράτυνε 825
Σφετέραις φρεσίν· ἀκάματον δὲ παρῆν
Σθένος ἀνδρῶν τευχηστήρων, παμμίκτων τ'
Ἐπικούρων· νῦν δ' οὐκ ἀμφιλόγως θεότρεπτα
Τάδ' αὖ φέρομεν πολέμοισι δμαθέντες
Μεγάλως πλαγαῖσι ποντίαισιν. 830
Ξερ. Ἰὼ δύστηνος ἐγὼ στυγερᾶς μοίρας τῆσδε κυρήσας
Ἀτεκμαρτοτάτας, ὡς ὠμοφρόνως δαίμων
Ἐνέβη Περσῶν γενεᾷ· τί πάθω τλήμων;
Λέλυται γὰρ ἐμοὶ γυίων ῥώμη τήνδ'
Ἡλικίαν ἐσιδόντ' ἀστῶν. εἴθ' ὄφελε Ζεῦ 835
Κἀμὲ μετ' ἀνδρῶν τῶν οἰχομένων θανάτου
Κατὰ μοῖρα καλύψαι.
Χο. Ὀτοτοῖ βασιλεῦ στρατιᾶς ἀγαθῆς, καὶ περσονόμου
Τιμῆς μεγάλης κόσμου τ' ἀνδρῶν, οὓς νῦν δαίμων
Ἀπέκειρε, γᾶ δ' αἰάζει τὰν ἐγγαίαν ἥβαν 840
Ξέρξῃ κταμέναν Ἅιδου

Ad hæc vos qui sapitis illum
Adhortamini bonis consiliis
Affectum nocumento à diis desinere à superba audacia.
Tu verò senex mater chara Xerxis
Veniens ad ædes, ornatum, quisquis decens est,
Accipiens, obuiam ito filio: omnino enim
Præ dolore malorum vestimenta circa corpus
Madefaciunt varias vestes.
Sed ipsum prudenter tu placa sermonibus.
Nam noui, quòd te solam audiens excitabitur.
Ego verò abeo sub terram infra caliginem.
Vos verò senes valete, in malis tamen
Indulgentes voluptati quotidie.
Quoniam nihil mortuis prosunt diuitiæ.
Cho. *Certè multos cùm præsentes, tum etiam futuros*
Audiens esse dolores barbaris, dolui.
Ato. *O fortuna, quàm multi me occupant mali*
Dolores, maximè hæc calamitas pungit,
Dedecus filij circum corpus,
Audientem vestimentorum quod ipsum ambit.
Sed proficiscor, accipiénsque ornamentum ex domo,
Obuiámque ire filio meo conabor.
Non enim amicos in rebus aduersis deseram.
Cho. *O Dæmones, certè magnam bonámque*
Bene gubernatam vitam assecuti sumus,
Quando senex omnia administrans, probus inuictus rex,
Diis æqualis Darius, imperabat regioni:
Primò quidem chari
Exercitus visi sumus esse, & omnia intra
Quæ ad turres pertinent constituit.
Reduces ex bello sine labore, sine perpessionibus,
Bene agentem duxerunt domum.
Quot capit vrbes, vadum non
Traiiciens Alysis fluminis, neque
A laribus motus, quales Strymonij
Pelagi Achelonides sunt incolæ,
Thraciæ stagnáque, extra sunt, hæc
Per terram ducta circum turrim.
Huius verò regis spirarunt Helles circum vallum
Latum detenta, abditáque Propontis,
Et ostia Ponti, insulaque iuxta collem
Marinum in orbem dispositæ huic terræ,
Qualis est Lesbos, & oleis inserta Samos,
Chios, siue Parus, Naxus, Myconus,
Tenóque adiacens Andrus vicina.
Et alias maritimas obtinuit medias,
Lemnum, Icarique sedem, & Rhodum, & Cnidum,
Cypriaque vrbes, Paphum, aut Solos,
Salaminaque, & huius metropolis
Causa est luctus.
Has locupletes iuxta sortem
Ionicam multos viros habentes insequens firmauit
Suis mentibus, intruentium aderat
Robur virorum armatorum, & mixtorum
Iuuantium: nunc verò non ambiguè à diis natriciss
Has ferimus molestias domati bellis,
Admodúmque plagis marinis.
Xer. *O infelix ego, adeptus hoc fatum odiosum,*
Incomprehensibile, quàm crudeliter fortuna
Ingressa est Persarum generationem: quid patiar miser?
Solutum est robur meorum membrorum, hanc verò
Ætatem videns ciuium, sine debuit Iupiter
Me cum viris proficiscentibus mortis
Sorte occultare.
Cho. *Heu rex boni exercitus, & Persici*
Honoris, ac magni ornamenti virorum, quos nunc Deus
Prostrauit: terra verò deplorat patriam pubem
Xerxi interfectam, ad inferos

Replendos Persarum Agdabata enim
Multitera regionis flos,
Arcu domantes, omnino generatio
Xer. Decem milium hominum interiit.
Heu heu bonum auxilium.
Cho. Asia verò terra, rex, terra grauiter
Grauiter ad genu inclinata est.
Xer. Ipse verò heu heu deflendus miser generationi
Et terræ patriæ malum extiti.
Cho. Ad clamorem tibi reditus, malè ominantem clamorem,
Malè cogitatam vocem luctus lugubris,
Mittam flebilem vocem.
Xer. Emittite grauem & lugubrem tumultuariámque vocem.
Nam fortuna rursus mutabilis est in me
Cho. Mittam fletum, & honorans populi perpessiones,
Molestias mari factas, generationis vrbis lugubris
Edam luctum multis lachrymis plenum. Ionum enim
Eripuit, Ionum classe instructus, Mars alius dans auxilium,
Nocturnam glebam profligans, infœlicémque dolorem
Xer. Heu clama, & omnia audi.
Cho. Vbi tibi amicorum turba, vbi verò tibi socij?
Qualis erat Pharandaces, Sadus, Pelago,
Et Domasas, Agabatásque, Psammis,
Susiscanes Ecbatana relinquens:
Xer. Miseros reliqui, Tyria,
Ex naui pereuntes in littoribus Salamineis.
Cho. Vbi verò tibi Pharauchus,
Cariomardúsque bonus?
Vbi verò Sebalces rex, aut Lilaus generosus
Memphis: Tharinis, & Masistres,
Artembarésque, & Hystæchmas? hæc te rursus interrogo.
Xer. Heu heu antiquas videntes
Molestas Athenas, omnes vno tumultu
Heu heu, miseri eunt in terram.
Cho. Et tuum Persarum fidelem
Oculum myriades numerantes
Balanochi puerum, Alpistum filium Sesami,
Et Mygabatem, Parthenúmque magnum & ebriosum,
Reliquisti, reliquisti ô misere, Persis præclaris
Mala ad mala dicis.
Xer. Voluptatem videlicet bonorum sociorum in memoriam re- (ducis,
Intollerabilia odiosáque mala dicens.
Clamat clamat miserorum intra cor.
Cho. Attamen aliquid aliud desideramus,
Mardorum virorum myriarcham
Xanthem, bellicosúmque Ancharem,
Diaixímque, & Arsacem, equorum præfectos.
Cygdagatam, & Lythimnam
Audacem, hastâ insatiatum.
Xer. Sepeliji, sepeliji non in scenis,
Curru vectis retrorsum sequentes.
Ascenderunt præfecti exercitus,
Ascenderunt & ignobiles.
Cho. Heu, heu, heu heu.
O dæmones, fecistis insperatum malum.
Indecens, quale vidit nocumentum?
Xer. Obstupefacti sumus, quales à seculo fortuna.
Territi sumus. manifestè enim quales quales dolores.
Nautas Ionas assecuti non fœliciter.
Inexpugnabile sane est genus Persarum.
Quomodo non miser, à tāto exercitu non esses obstupefactus?
Cho. Quid, non perierunt maxima copia Persarum?
Xer. Vides reliquum meæ classis?
Cho. Video, intueor.
Xer. Hanc pharetram?
Cho. Quid hoc, dicis seruatum thesaurum in iaculis?
Xer. Parua, tanquam multis
Indigeamus auxiliatoribus.

Σάκτορι Περσῶν· ἀγδαβάται γὰρ
Πολλοὶ φῶτες χώρας ἄνθος
Τοξοδάμαντες πάνυ γὰρ φύστις
Μυριὰς ἀνδρῶν ἐξέφθινται. 845
ξερ. Αἰαῖ κεδνᾶς ἀλκᾶς.
χο. Ἀσία δὲ χθὼν βασιλεῦ γαίας αἰνῶς
Αἰνῶς ἐπὶ γόνυ κέκλιται.
ξερ. Ὅδ' ἐγὼν, οἲ οἲ, αἰακτὸς μέλεος γέννᾳ
Γᾷ τε πατρῴᾳ κακὸν ἄρ' ἐγενόμαν. 850
χο. Πρόσφθογγόν σοι νόστου, τὰν κακοφάτιδα βοὰν,
Κακομέλετον ἰὰν Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος
Πέμψω πέμψω πολύδακρυν ἰαχάν.
ξερ. Ἵετ' αἰανῆ καὶ πανόδυρτον δύσθροον αὐδάν.
Δαίμων γὰρ ὅδ' αὖ μετάτροπος ἐπ' ἐμοί. 855
Ἥσω τοι καὶ πανόδυρτον λαοπαθῆ σεβίζων,
Ἁλίτυπά τε βάρη πόλεως γέννας πενθητῆρος.
Κλάγξω δ' αὖ γόον ἀρίδακρυν. Ἰάνων γὰρ,
Ἀπηύρα, Ἰάνων ναύφρακτος Ἄρης ἑτεραλκὴς
Νυχίαν πλάκα κερσάμενος δυσδαίμονά τ' ἀ-
κτάν. 860
ξερ. Οἰοῖ βόα καὶ πάντ' ἐκπεύθου.
χο. Ποῦ δὲ φίλων ἄλλος ὄχλος, ποῦ δέ σοι παραστάται,
Οἷος ἦν Φαρανδάκης, Σούσας, Πελάγων,
Καὶ Δοτάμας, ἠδ' Ἀγδαβάτας, Ψάμμις,
Σουσισκάνης τ' Ἀγβάτανα λιπών. 865
ξερ. Ὀλοοὺς ἀπέλειπον Τυρίας
Ἐκ ναὸς ἔρροντας ἐπ' ἀκταῖς Σαλαμινιάσι,
Στυφελοῦ θείνοντας ἐπ' ἀκτᾶς.
χο. Οἰοῖ οἲ, ποῦ δέ σοι Φαρνοῦχος
Ἀριόμαρδός τ' ἀγαθὸς, 870
Ποῦ δὲ Σευάλκης ἄναξ, ἢ Λίλαιος εὐπάτωρ
Μέμφις, Θάρυβις καὶ Μασίστρας,
Ἀρτεμβάρης τ' ἠδ' Ὑσταίχμας, τάδε σ' ἐπανέρομαι.
ξερ. Ἰὼ ἰώ μοι μοι, τὰς ὠγυγίους κατιδόντες
Στυγνὰς Ἀθάνας, πάντες ἑνὶ πιτύλῳ 875
Ἐὴ ἐὴ, τλάμονες ἀσπαίρουσι χέρσῳ.
χο. Ἦ καὶ τὸν Περσᾶν αὐτοῦ τὸν σὸν πιστὸν
Πάντ' ὀφθαλμὸν μυρία μυρία πεμπαστὰν
Βατανώχου παῖδ', Ἄλπιστον τοῦ Σησάμα τοῦ
Μεγαβάτα, Πάρθον τε μέγαν τ' Οἰβάρην 880
Ἔλιπες ἔλιπες, ὢ ὢ δᾴων, Πέρσαις ἀγαυοῖς
Κακὰ πρόκακα λέγεις.
ξερ. Ἴυγγά μοι δῆτ' ἀγαθῶν ἑτάρων ἀναμιμνήσκεις,
Ἄλαστα στυγνὰ πρόκακα λέγων.
Βοᾷ βοᾷ μελέων ἔντοσθεν ἦτορ. 885
χο. Καὶ μὴν ἄλλον γε ποθοῦμεν· Μάρδων ἀνδρῶν μυριόν-
ταρχον
Ξάνθην ἄρειόν τ' Ἀγχάρην
Διάιξίν τ' ἠδ' Ἀρσάκην ἱππιάνακτας·
Κηγδαδάταν, καὶ Λυθίμναν
Τόλμον αἰχμᾶς ἀκόρεστον· 890
ξερ. Ἔταφον ἔταφον, οὐκ ἀμφὶ σκηναῖς
Τροχηλάτοισιν, ὄπιθεν δ' ἑπόμενος· βεβᾶσι γὰρ οἵπερ
ἀγρέται στρατοῦ,
Βεβᾶσιν, οἲ, νώνυμοι.
χο. Ἰὼ ἰὼ ἰὼ ἰὼ ἰὼ ἰὼ δυσδαίμονες
Ἔθεστ' ἄελπτον κακὸν 895
Διαπρέπον, οἷον δέδορκεν Ἄτα.
ξερ. Πεπλήγμεθ', οἷαι δι' αἰῶνος τύχαι,
Πεπλήγμεθ' εὔδηλα γὰρ, νέαι νέαι, δύαι δύαι·
Ἰαόνων ναυβατᾶν κύρσαντες οὐκ εὐτυχῶς.
Δυσπόλεμον δὴ γένος τὸ Περσᾶν. 900
ξερ. Πῶς δ' οὔ, στρατὸν μὲν τοσοῦτον τάλας πέπληγμαι.
χο. Τί δ', οὐκ ὄλωλε μεγάλα τὰ Περσᾶν;
ξερ. Ὁρᾷς τὸ λοιπὸν τόδε τᾶς ἐμᾶς στολᾶς;
χο. Ὁρῶ, ὁρῶ.
ξερ. Τόνδε τ' οἰστοδέγμονα. 905
χο. Τί τόδε λέγεις σεσωσμένον.

Θησαυ-

Ξερ. Θύσανον ἐμῶν βελέων.
Χο. Βαιά γ', ὡς ἀπὸ πολλῶν.
Ξερ. Ἐσπανίσμεθ' ἀρωγῶν.
Χο. Ἰαόνων λαὸς οὐ φυγαίχμας;
Ξερ. Ἀγαν ἄρειος· κατεῖδον δὲ πῆμ' ἄελπτον.
Χο. Τραπέντα ναύφαρκτον ἐρεῖς ὅμιλον·
Ξερ. Πέπλον δ' ἐπέρρηξ' ἐπὶ συμφορᾷ κακοῦ.
Χο. Παπαῖ παπαῖ παπαῖ παπαῖ.
Ξερ. Καὶ πλέον ἢ παπαῖ μὲν οὖν.
Χο. Δίδυμα γάρ ἐστι καὶ τριπλᾶ.
Ξερ. Λυπρά, χάρματα δ' ἐχθροῖς·
Χο. Καὶ σθένος γ' ἐκολούθη.
Ξερ. Γυμνός εἰμι προπομπῶν.
Χο. Φίλων ἄταισι ποντίαισι.
Ξερ. Δίαινε δίαινε πῆμα πρός. δόμους δ' ἴθι·
Χο. Αἰαῖ αἰαῖ, δύα δύα.
Ξερ. Βόα νυν ἀντίδουπά μοι.
Χο. Δόσιν κακὰν κακῶν κακοῖς·
Ξερ. Ἴυζε μέλος ὁμοῦ τιθείς·
Χο. Ὀτοτοτοῖ·
Ξερ. Βαρεῖά γ' ἅδε ἁ συμφορά.
Χο. Οἴμοι μάλα καὶ τόδ' ἀλγῶ·
Ξερ. Ἔρεσσ' ἔρεσσε καὶ στέναζ' ἐμὴν χάριν.
Χο. Διαίνομαι γοεδνὸς ὤν·
Ξερ. Βόα νυν ἀντίδουπά μοι·
Χο. Μέλειν πάρεστι δέσποτα.
Ξερ. Ἐποψίαζέ νυν γόοις·
Χο. Ὀτοτοτοῖ.
Ξερ. Μέλαινα δ' αὖ μεμίξεται μοι·
Χο. Στονόεσσα πλαγά.
Ξερ. Καὶ στέρν' ἄρασσε κἀπιβόα τὸ Μύσιον.
Χο. Ἄνια ἄνια ἄνια.
Ξερ. Καί μοι γενείου πέρθε λευκήρη τρίχα.
Χο. Ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.
Ξερ. Ἀΰτει δ' ὀξύ. Χο. Καὶ τάδ' ἔρξω.
Χο. Πέπλον δ' ἔρεικε κολπίαν ἀκμῇ χερῶν.
Ξερ. Ἄνια ἄνια ἄνια·
Χο. Καὶ ψάλλ' ἔθειραν καὶ κατοίκτιζε στρατόν.
Ξερ. Ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.
Χο. Διαίνε δ' ὄσσε. Χο. Τέγγομαί τοι.
Ξερ. Βόα νυν ἀντίδουπά μοι.
Χο. Οἰ οἰ οἰ οἰ.
Ξερ. Αἰακτὸς ἐς δόμους κίε.
Χο. Ἰὼ ἰώ, Περσὶς αἶα δύσβατος.
Ξερ. Ἰὼ δὴ κατ' ἄστυ.
Χο. Ἰὼ δῆτα ναὶ ναί.
Ξερ. Γοᾶσθ' ἁβροβάται.
Χο. Ἰὼ ἰὼ Περσὶς αἶα δύσβατος·
Ξερ. Ἠ ἠ ἠ ἠ, τρισκάλμοισιν,
Ἠ ἠ ἠ ἠ, βάρισιν ὀλόμενοι.
Χο. Πέμψω τοι δυσθρόοις γόοις.

Cho. *Ionum populus fugitne hastam?*
Xer. *Virilitate praeditum, vidi malum insperatum.*
Cho. *In fugam versam classicam cateruam dicis?*
910 Xer. *Vestes laceraui prae mali calamitate.*
Cho. *Papae, papae, papae, papae.*
Xer. *Et plus quàm papae igitur.*
Cho. *Gemina est & tripla.*
Xer. *Molesta nobis, iucunda hostibus.*
915 Cho. *Robur verò minutum est.*
Xer. *Nudus sum comitum.*
Cho. *Amicorum marinis nocumentis.*
Xer. *Riga malum, domúmque ito.*
Cho. *Heu, heu. dolor, dolor.*
920 Xer. *Clama nunc strepens mihi.*
Cho. *Retributionem malam malorum malis.*
Xer. *Clama, cantum simul ponens.*
Cho. *Heu, heu.*
Xer. *Grauis est haec calamitas.*
925 Cho. *Hei mihi, admodum doleo.*
Xer. *Ambula, gradire, & luge mea gratia.*
Cho. *Mulier, lugubris existens.*
Xer. *Clama meo clamori contraria.*
Cho. *Cunctari licet domine.*
930 Xer. *Desolare nunc luctibus.*
Cho. *Heu heu.*
Xer. *Misera rursus mixta est mihi.*
Cho. *Lugubris plaga.*
Xer. *Et pectus tunde & boa Mysium.*
935 Cho *Mœror, mœror, mœror.*
Xer. *Et mihi euelle pilum tuarum genarum album.*
Cho *Tenaciter, & admodum molestè.*
Xer. *Clama stridulè.*
Cho. *Et haec faciam.*
940 Xer. *Peplum lacera, qui est in sinu, vigore manuum.*
Cho. *Dolor, dolor, dolor.*
Xer. *Euelle comam, & miserere exercitum.*
Cho. *Tenaciter, & admodum molestè.*
945 Xer. *Madefac oculos.*
Cho. *Tingo sanè.*
Xer. *Clama contraria meae voci.*
Cho. *Heu heu, heu.*
950 Xer. *Luctuosus domum ito.*
Cho. *Heu Persis terra, non facilis aditu.*
Xer. *Heu iam iuxta vrbem.*
Cho. *Heu videlicet, sanè, sanè.*
Xer. *Gemant delicati.*
945 Cho. *Heu heu Persis terra inaccessibilis.*
Xer. *Heu, hei, hei, triscalmis*
Heu heu, grauibus perditi.
Cho. *Mittam te tumultuosis luctibus.*

ARGVMENTVM ÆSCHYLI AGAMEMNONIS.

AGamemnon ad Ilium proficiscens, Clytemnestræ, si depopulatus Ilium esset, dicit illa die se face significaturum. vnde exploratorem constituit mercede conductum Clytemnestra, qui obseruaret facem, sibique videns renunciaret. ipsa verò senum turbam mittit, interrogans de face: ex quibus chorus constituitur, qui audientes canunt pæana. Paulo pòst verò Talthybius quoque venit, & iuxta vadum transit. Agamemnon verò vehiculo venit: sequebatur verò ipsum aliud vehiculum, in quo erat præda, & Cassandra. Ipse verò ingreditur primò cum Clytemnestra. Cassandra vaticinatur, priusquam regiam ingreditur, suam & Agamemnonis mortem, & ex Oreste matris cædem: & exiliens tanquam interfecta, proiiciens coronas. Hæc pars fabulæ ad mirationem est, tanquam terrorem habens, & misericordiam idoneam. proprie verò Æschylus Agamemnonem in scena occidere facit, Cassandræ tacens mortem, mortuam ipsam ostendit. ferit Ægisthum & Clytemnestram, vtrumque ægrè ferentem de cæde vno capite: hanc quidem cædem Iphigeniæ, hunc verò patris Thyestis ex Atreo calamitates. Acta est hæc fabula imperante Philocleo, vicesimæ octauæ Olympiadis secundo anno.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΑΙΣΧΥΛΟΥ Ἀγαμέμνονος.

Ἀγαμέμνων εἰς Ἴλιον ἀπιών, τῇ Κλυταιμνήστρᾳ εἰ πορθήσοι τὸ Ἴλιον, τῆς αὐτῆς ἡμέρας σημαίνειν ἔφη διὰ πυρσοῦ, ὅθεν σκοπὸν ἐκάθισεν ἐπὶ μισθῷ Κλυταιμνήστρα ἵνα τηροίη τὸν πυρσόν· καὶ ὁ μὲν ἰδὼν ἀπήγγειλεν, αὐτὴ δὲ τῶν πρεσβυτῶν ὄχλον μεταπέμπεται, περὶ τοῦ πυρσοῦ ἐροῦσα· ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνίσταται, οἵτινες ἀκούσαντες παιανίζουσι. μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ Ταλθύβιος παραγίνεται καὶ τὰ κατὰ τὸν πλοῦν διηγεῖται· Ἀγαμέμνων δ' ἐπὶ ἀπήνης ἔρχεται· εἵπετο δ' αὐτῷ ἑτέρα ἀπήνη, ἔνθα ἦν τὰ λάφυρα καὶ ἡ Κασάνδρα. αὐτὸς μὲν οὖν προεισέρχεται εἰς τὸν οἶκον σὺν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ· Κασάνδρα δὲ προμαντεύεται, πρὶν εἰς τὰ βασίλεια εἰσελθεῖν, τὸν ἑαυτῆς καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ τὴν ἐξ Ὀρέστου μητροκτονίαν, καὶ εἰσπηδᾷ ὡς θανουμένη, ῥίψασα τὰ στέμματα. τοῦτο δὲ τὸ μέρος τοῦ δράματος θαυμάζεται, ὡς ἔκπληξιν ἔχον, καὶ οἶκτον ἱκανόν. ἰδίως δὲ Αἰσχύλος τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπὶ σκηνῆς ἀναιρεῖσθαι ποιεῖ· τὸν δὲ Κασάνδρας σιωπήσας θάνατον, νεκρὰν αὐτὴν ὑπέδειξε· πεποίηκέ τε Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν ἑκάτερον διισχυριζόμενον περὶ τῆς ἀναιρέσεως ἑνὶ κεφαλαίῳ, τὴν μὲν τῇ ἀναιρέσει Ἰφιγενείας, τὸν δὲ ταῖς τοῦ πατρὸς Θυέστου ἐξ Ἀτρέως συμφοραῖς.

Ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ ἄρχοντος Φιλοκλέους, ὀλυμπιάδι εἰκοστῇ ὀγδόῃ, ἔτει δευτέρῳ. Πρῶτος Αἰσχύλος, Ἀγαμέμνονι, Χοηφόροις, Εὐμενίσι, Πρωτεῖ σατυρικῷ. ἐχορήγει Ξενοκλῆς Ἀφιδνεύς.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

CVSTOS.
CHORVS.
NVNCIVS.
CLYTEMNESTRA.
ORESTES.
ELECTRA.
TALTHYBIVS caduceator.
AGAMEMNON.
ÆGISTHVS.
NVTRIX.
FAMVLVS AGAMEMNONIS.

Qui præfatur, non est custos, constitutus ab Ægistho.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΦΥΛΑΞ.
ΧΟΡΟΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΗΛΕΚΤΡΑ.
ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ κήρυξ.
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.
ΚΑΣΑΝΔΡΑ.
ΑΙΓΙΣΘΟΣ.
ΤΡΟΦΟΣ.

Θεράπων Ἀγαμέμνονος, ὁ προλογιζόμενος, οὐχ ὁ ὑπὸ Αἰγίσθου ταχθεὶς φύλαξ.

Diis quidem liberationem peto laborum
Custodia annua, diu verò dormiebam
Supra tectum Atridarum canis instar.
Astrorum vidi nocturnorum cœtum,
Et ferentes hyemem & æstatem mortalibus
Præclaros principes, ornantes æthera,
Stellas, quando occubuerint, ortus harum.
Et nunc obseruo lampadis signum,
Ignis splendorem, ferentem ex Troia famam,
Captiuámque rumorem, nunc enim imperaturum
Mulieris spero cor virile.
Quando verò noctu errantem roscidum habeo
Lectum, somniis non perspectum
Meum, metus in somno adest,
Vt non firmiter claudere possim somno palpebras:

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Θεοὶ μὲν αἰτῶ τῶνδ' ἀπαλλαγὴν πόνων·
Φρουρᾶς ἐτείας μῆκος, ἣν κοιμώμενος
Στέγαις Ἀτρειδῶν ἄγκαθεν κυνὸς δίκην.
Ἄστρων κάτοιδα νυκτέρων ὁμήγυριν,
Καὶ τοὺς φέροντας χεῖμα καὶ θέρος βροτοῖς — 5
Λαμπροὺς δυνάστας, ἐμπρέποντας αἰθέρι
Ἀστέρας, ὅταν φθίνωσιν, ἀντολάς τε τῶν.
Καὶ νῦν φυλάσσω λαμπάδος τὸ σύμβολον,
Αὐγὴν πυρὸς, φέρουσαν ἐκ Τροίας φάτιν.
Ἁλώσιμόν τε βάξιν· ὧδε γὰρ κρατεῖ — 10
Γυναικὸς ἀνδρόβουλον ἐλπίζον κέαρ.
Εὖτ' ἂν δὲ νυκτίπλαγκτον ἔνδροσόν τ' ἔχω
Εὐνὴν, ὀνείροις οὐκ ἐπισκοπουμένην
Ἐμήν, φόβος γὰρ ἀνθ' ὕπνου παραστατεῖ,
Τὸ μὴ βεβαίως βλέφαρα συμβαλεῖν ὕπνῳ. — 15

Ὅταν

Ὅταν δ' ἀείδειν ἢ μινύρεσθαι δοκῶ,
Ὕπνου τόδ' ἀντίμολπον ἐντέμνων ἄκος,
Κλαίω τότ' οἴκου τοῦδε συμφορὰν στένων,
Οὐχ ὡς τὰ πρόσθ' ἄριστα διαπονουμένου.
Νῦν δ' εὐτυχὴς γένοιτ' ἀπαλλαγὴ πόνων, 20
Εὐαγγέλου φανέντος ὀρφναίου πυρός.
Ὦ χαῖρε λαμπτὴρ, νυκτὸς ἡμερήσιον
Φάος πιφαύσκων, καὶ χορῶν κατάστασιν
Πολλῶν ἐν Ἄργει τῆσδε συμφορᾶς χάριν. Ἰοὺ ἰού.
Ἀγαμέμνονος γυναικὶ σημαίνω τορῶς, 25
Εὐνῆς ἐπαντείλασαν ὡς τάχος δόμοις,
Ὀλολυγμὸν εὐφημοῦντα τῇδε λαμπάδι
Ἐπορθιάζειν, εἴπερ Ἰλίου πόλις
Ἑάλωκεν, ὡς ὁ φρυκτὸς ἀγγέλλων πρέπει·
Αὐτός τ' ἔγωγε φροίμιον χορεύσομαι· 30
Τὰ δεσποτῶν γὰρ εὖ πεσόντα θήσομαι,
Τρὶς ἓξ βαλούσης τῆσδέ μοι φρυκτωρίας.
Γένοιτο δ' οὖν μολόντος εὐφιλῆ χέρα
Ἄνακτος οἴκων τῇδε βαστάσαι χερί·
Τὰ δ' ἄλλα σιγῶ, βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ μέγας 35
Βέβηκεν· οἶκος δ' αὐτὸς εἰ φθογγὴν λάβοι,
Σαφέστατ' ἂν λέξειεν· ὡς ἑκὼν ἐγὼ
μαθοῦσιν αὐδῶ, κοὐ μαθοῦσι λήθομαι.

Χο. Δέκατον μὲν ἔτος τόδ' ἐπεὶ Πριάμου μέγας ἀντίδικος
Μενέλαος ἄναξ ἠδ' Ἀγαμέμνων, 40
Διθρόνου Διόθεν καὶ δισκήπτρου
Τιμῆς, ὀχυρὸν ζεῦγος Ἀτρειδᾶν,
Στόλον Ἀργείων χιλιοναύτην τῆσδ' ἀπὸ χώρας
Ἦραν στρατιῶτιν ἀρωγὰν,
Μέγαν ἐκ θυμοῦ κλάζοντες Ἄρη, 45
Τρόπον αἰγυπιῶν, οἵ τ' ἐκπατίοις
Ἄλγεσι παίδων, ὕπατοι λεχέων στροφοδινοῦνται,
Πτερύγων ἐρετμοῖσιν ἐρεσσόμενοι, δεμνιοτήρη
Πόνον ὀρταλίχων ὀλέσαντες·
Ὕπατος δ' ἀΐων, ἤ τις Ἀπόλλων, 50
Ἢ Πὰν, ἢ Ζεὺς, οἰωνόθροον
Γόον ὀξυβόαν
Τῶνδε μετοίκων, ὑστερόποινον πέμπει παραβᾶσιν ἐ-
ρινύν.
Οὕτω δ' Ἀτρέως παῖδας ὁ κρείσσων
Ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ πέμπει ξένιος 55
Ζεὺς πολυάνορος ἀμφὶ γυναικὸς
Πολλὰ παλαίσματα καὶ γυιοβαρῆ
Γόνατος κονίαισιν ἐρειδομένου,
Διακναιομένης τ' ἐν προτελείοις
Κάμακος, θήσων Δαναοῖσι 60
Τρωσί θ' ὁμοίως. ἔστι δ' ὅπῃ νῦν
Ἔστι· τελεῖται δ' ἐς τὸ πεπρωμένον·
Οὔθ' ὑποκλαίων, οὔθ' ὑπολείβων,
Οὔτε δακρύων ἀπύρων ἱερῶν
Ὀργὰς ἀτενεῖς παραθέλξει. 65
Ἡμεῖς δ' ἀτίται σαρκὶ παλαιᾷ
Τῆς τότ' ἀρωγῆς ὑπολειφθέντες
Μίμνομεν, ἰσχὺν
Ἰσόπαιδα νέμοντες ἐπὶ σκήπτροις·
Ὅ τε γὰρ νεαρὸς μυελὸς στέρνων ἐντὸς ἀνάσσων, 70
Ἰσόπρεσβυς, Ἄρης δ' οὐκ ἔνι χώρᾳ,
Τό θ' ὑπέργηρως φυλλάδος ἤδη
Κατακαρφομένης, τρίποδας μὲν ὁδοὺς
Στείχει, παιδὸς δ' οὐδὲν ἀρείων, 75
Ὄναρ ἡμερόφαντον ἀλαίνει.
Σὺ δὲ Τυνδάρεω
Θύγατερ βασίλεια Κλυταιμνῆστρα,
Τί χρέος; τί νέον; τί δ' ἐπαισθομένη, τίνος ἀγγελίας
Πειθοῖ περίπεμπτα θυοσκεῖς. 80
Πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων, ὑπάτων, χθονίων,
Τῶν τ' οὐρανίων, τῶν τ' ἀγοραίων, βωμοὶ δώροισι φλέ-
Ἄλλη δ' ἄλλοθεν οὐρανομήκης λαμπὰς ἀνίσχει, (γον)

Quando canere cupio, flere videor.
Somni remedium resonans diuidens,
Fleo, domum huius calamitatem lugens:
Non tanquam elaborata optimè, vt antea,
Nunc vero fœlix fiet liberatio laborum,
Nuncio apparente obscuri ignis.
O salue fax, ex nocte diurnum
Lumen annuncians, & regionum statum
Multarum Argis huius calamitatis gratia, hei hei
Agamemnonis vxori significabo manifestè,
Cubilis domibus quàm celerrime surgentem
Eiulatum, congratulantem huic lampadi
Vaticinari, quemadmodum Ilij vrbs
Capta sit, vt lucens nuncius decenter dicit.
Ego verò ipse prœmia canam,
Dominorum benè cadentia faciam.
Ter sexies iacta verò mihi hac face.
Sit verò venientis charam manum
Regis domum hac ferre manu.
Reliqua alia taceo, bos in lingua magnus
Venit. domus verò ipsa si sonum acceperit,
Manifestißima diceret quàm lubens ipse.
Scientibus loquor, & non scientium obliuiscor.

Cho. *Decimus quidem annus est, quod pro Priamo magnus hostis*
Menelaus rex & Agamemnon,
Duorum thronorum & sceptrorum ex Ioue
Honoris, forte iugum Atridarum,
Classem Argiuorum mille nauium ab hac regione
Collegerunt nauem auxiliatricem,
Magnum ex animo clamantes Martem,
More vulturum, qui magnis
Doloribus pedum alti ex lectis circumuertuntur,
Alarum remis remigantes, cubilia obseruantem
Laborem pullorum perdentes.
Supremus audiens, vt Apollo,
Aut Pan, aut Iupiter
Lullum acutum
Horum habitatorum posteram pœnam mittit furiam, tradu-
centibus ipsos,
Sic verò Atrei filios melior
Contra Alexandrum mittit hospitalis
Iupiter: pro muliere multis viris nupta
Multa certamina, & grauia,
Genu puluere firmato,
Pugnæ tædio afficientis
Hasta faciens Danais,
Troianisque similiter. est quo nunc verò,
Est perfectum est fatum:
Neque celebrans, neque libans,
Neque excipiens igne carentia sacrificia
Iras austeras demulcebit.
Nos verò extenuati antiqua carne,
Hoc auxilium tunc derelicti expectamus, fortitudinem
Iuuenilem colentes cum sceptris.
Quando enim iuuenis medulla pectoris intus regens,
Æqualiter senex Isopresbys, Mars non inest regioni,
Tunc senectutis fronde iam
Siccata, tripodas per vias quidem
It: puero verò nihil melior,
Somnus lucem mitigans vagatur.
Tu verò Tyndari
Filia, regina Clytemnestra
Quid opus sit, quid noui, quidve sentiens, cuius nuncij
Persuasione immittens vaticinaris.
Omnium deorum patriorum, excellentißimorum, terrestrium,
Cœlestiúmque ac forensium ara donis splendent.
Alia aliunde ex lato cœlo lampas oritur,

Infecta unctione casta,
Delicatis, non fraudulentis consolationibus,
Libo ex secessu regio: hoc dicens quod & fieri potest,
Et fas laudare, Pæanque fias huius curæ,
Quæ nunc mala mente est,
Tunc verò seruens admodum appares.
Spes arcet inexplebilem curam,
Animi vorans mentem doloris.
Possum narrare visum in via robur
Auspicatum virorum
Perfectorum: adhuc enim
Diuinitus spirat
Persuasio carmen,
Subsidium unà natum æuum,
Vt Achæorum
Ditronum robur Græciæ pubem,
Eiusdem mentis imperium,
Mittit cum hasta pœnæ vindici
Bellicosa ales in Teucrida terram,
Auium rex
Regibus nauium niger,
Retro verò albus.
Apparentes prope vestibula
Ex manu quatiente hastam,
Splendidis soliis
Pascentes leporinam
Tumultuosam rei generationem
Nocentem vltimo cursu.
Lamentationem lamentationem dic, hoc bene vincat.
Probus exercitus vates videns duos,
Consiliis geminos
Atridas bellicosos,
Cognouit cœnas, comites, & principes.
Sic dixit portendens,
Tempore quidem accipiet
Priami urbem, hæc verò via est.
Omnes verò turrium
Possessiones, populi multitudinem
Parca depopulabitur per vim,
Tanquam nullum nocumentum
Diuinitus obscurabit fictum frænum
Magnum Troiæ,
Ab exercitu.
Domus inuidiosa casta
Diana, celeribus canibus patris,
Cum ipso fœtu ante agmen
Laboriosum leporem sacrificantibus,
Odit cœnam aquilarum,
Vlulatum vlulatum dic vero, hoc bene vincat.
Tantum enim imprudens
Cursibus insperatis, defatigatis
Omnibus rusticis charis
Venans catulis iucunditatem.
Horum petit signa perficere,
Dextras quidem accusaui visiones aquilarum.
Proprium voco pæana, ne aliquas contrario respirantes
Danais moras naues retinentes innauigabiles concilies,
Faciens sacrificium alienum, iniquum, conuiuio vacuum,
Contentionum artificem cognatum non timentem virum, manet
Enim
Terribilis rursus concitata vestrix fraudulenta
Memoriarum ira pariens dolores.
Talia Calchas cum
Magnis bonis clanxit,
Fata ab auibus faustis, domibus regiis.
His verò eiusdem mentis existens, lamentationem lamen-
(tationem dic, hoc
Bene vincat.
Iupiter, quis tandem est sic hoc ipsi inuocato charum?

Φαρμασσομένη χρίματος ἁγνοῦ
Μαλακαῖς ἀδόλοισι παρηγορίαις, 85
Πελανῷ μυχόθεν βασιλείῳ. τούτων λέξ' ὅτι καὶ δυ-
νατὸν.
Καὶ θέμις αἰνεῖν, παιών τε γενοῦ τῆσδε μερίμνης,
Ἣ νῦν τοτὲ μὲν κακόφρων τελέθει·
Τοτὲ δ' ἐκθυσιῶν ἀγανὰ φαίνεις·
Ἐλπὶς ἀμύνει φροντίδ' ἄπληστον, 90
Τὴν θυμοβόρον φρένα λύπης·
Κύριός εἰμι θροεῖν ὅδιον κράτος, αἴσιον ἀνδρῶν
Ἐκτελέων. ἔτι γὰρ
Θεόθεν καταπνείει
Πειθὼ μολπάν, 95
Ἀλκὰ σύμφυτος αἰών·
Ὅπως Ἀχαιῶν
Δίθρονον κράτος Ἑλλάδος ἥβας,
Ξύμφρονα ταγάν,
Πέμπει σὺν δορὶ δίκας πράκτορι 100
Θούριος ὄρνις, Τευκρίδ' ἐπ' αἶαν,
Οἰωνῶν βασιλεὺς
Βασιλεῦσι νεῶν ὁ κελαινὸς
Ὅ, τ' ἐξόπιν ἀργᾶς
Φανέντες ἴκταρ μελάθρων, 105
Χερὸς ἐκ δορυπάλτου,
Παμπρέπτοις ἐν ἕδραισι.
Βοσκόμενοι λαγίναν
Ἐρικύματα φέρματι γένναν,
Βλαβέντα λοισθίων δρόμων. 110
Αἴλινον αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ νικάτω.
Κεδνὸς δὲ στρατόμαντις ἰδὼν δύο
Λήμασι δισσοὺς Ἀτρείδας μαχίμους,
Ἐδάη λαγοδαίτας πομπούς τ' ἀρχάς.
Οὕτω δ' εἶπε τεράζων, 115
Χρόνῳ μὲν ἀγρεῖ
Πριάμου πόλιν ἅδε κέλευθος·
Πάντα δὲ πύργων
Κτήνη πρόσθε τὰ δημιοπληθῆ 120
Μοῖρ' ἀλαπάξει πρὸς τὸ βίαιον.
Οἷον μή τις ἄτα
Θεόθεν κνεφάσῃ προτυπὲν στόμιον μέγα Τροίας
Στρατωθέν. οἴκῳ γὰρ ἐπίφθονος Ἄρτεμις ἁγνὰ,
Πτανοῖσι κυσὶ πατρὸς, αὐτότοκον πρὸ λόχου
Μογερὰν πτῶκα θυομένοισι· 125
Στυγεῖ δὲ δεῖπνον αἰετῶν.
Αἴλινον αἴλινον εἰπὲ. τὸ δ' εὖ νικάτω.
Τόσον περ εὔφρων ἁ καλα-
δρόσοισιν ἀέπτοις μαλερῶν ὄντων,
Πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάστοις 130
Θηρῶν ὀβρικάλοισι τερπνά·
Τούτων αἰτεῖ ξύμβολα κρᾶναι,
Δεξιὰ μὲν, κατάμομφα
Δὲ φάσματα στρουθῶν.
Ἰήιον δὲ καλέω παιᾶνα, 135
Μή τινας ἀντιπνόους
Δαναοῖς χρονίας ἐχενῆδας
Ἀπλοίας τεύξῃ,
Σπευδομένα θυσίαν ἑτέραν ἄνομόν τιν' ἄδαιτον,
Νεικέων τέκτονα σύμφυτον, οὐ δεισήνορα. μίμνει γὰρ 140
Φοβερὰ παλίνορτος, οἰκονόμος δολία
Μνάμων μῆνις τεκνόποινος·
Τοιάδε Κάλχας ξὺν
Μεγάλοις ἀγαθοῖς ἀπέκλαγξεν
Μόρσιμ' ἀπ' ὀρνίθων 145
Ὁδίων οἴκοις βασιλείοις·
Τοῖς δ' ὁμόφωνον, αἴλινον αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ
νικάτω.
Ζεὺς ὅστις ποτ' ἐστὶν, εἰ τόδ' αὐτῷ φίλον κεκλη-
μένῳ,

Τοῦ-

Τοῦτό νιν προσεννέπω.
Οὐκ ἔχω προσεικάσαι, 150
Πάντ' ἐπισταθμώμενος,
Πλὴν Διός, εἰ τόδε μάταν
Ἀπὸ φροντίδος ἄχθος
Χρὴ βαλεῖν ἐτητύμως·
Οὐδ' ὅστις πάροιθεν ἦν μέγας 155
Παμμάχῳ θράσει βρύων,
Οὐδὲν τι λέξαι, πρὶν ὤν.
Ὃς δ' ἔπειτ' ἔφυ, τρια-
κτῆρος οἴχεται τυχών.
Ζῆνα δέ τις προφρόνως 160
Ἐπινίκια κλάζων,
Τεύξεται φρενῶν τὸ πᾶν.
Τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὁδώ-
σαντα, τῷ πάθει μαθὼν
Θέντα κυρίως ἔχειν. 165
Στάζει δ' ἔνθ' ὕπνῳ πρὸ καρδίας
Μνησιπήμων πόνος.
Καὶ παρ' ἄκοντας ἦλθε σωφρονεῖν.
Δαιμόνων δέ που χάρις, βιαίως
Σέλμα σεμνὸν ἡμένων· 170
Καὶ τόθ' ἡγεμὼν ὁ πρέσβυς
Νεῶν ἀχαιικῶν
Μάντιν οὔ τινα ψέγων
Ἐμπαίοις τύχαισι συμπνέων.
Εὖτ' ἀπλοίᾳ κεναγγεῖ 175
Βαρύνοντ' ἀχαϊκὸς λεώς,
Χαλκίδος πέραν ἔχων παλιρρό-
θοις ἐν Αὐλίδος τόποις·
Πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι
Κακόσχολοι νήστιδες, 180
Δύσορμοι βροτῶν ἄλαι,
Ναῶν τε πεισμάτων ἀφειδεῖς,
Παλιμμήκη χρόνον τιθεῖσαι τρίβῳ,
Κατέξαινον ἄνθος ἀργείων.
Ἐπεὶ δὲ καὶ πικροῦ 185
Χείματος ἄλλο μῆχαρ
Βριθύτερον πρόμοισι
Μάντις ἔκλαγξε, προφέρων
Ἄρτεμιν, ὥστε χθόνα βάκτροις
Ἐπικρούσαντας Ἀτρείδας 190
Δάκρυ μὴ κατασχεῖν·
Ἄναξ δ' ὁ πρέσβυς τόδ' εἶπε φωνῶν,
Βαρεῖα μὲν κὴρ τὸ μὴ πιθέσθαι,
Βαρεῖα δ' εἰ τέκνον
Δαΐξω, δόμων ἄγαλμα, 195
Μιαίνων παρθενοσφάγοισι
Ῥείθροις πατρῴους χέρας,
Βωμοῦ πέλας. τί τῶνδ' ἄνευ
Κακῶν; πῶς λιπόναυς γένωμαι,
Ξυμμαχίας ἁμαρτών; 200
Παυσανέμου γὰρ θυσίας
Παρθενίου θ' αἵματος ὀργᾷ
Περιόργως ἐπιθυμεῖν
Θέμις. εὖ γὰρ εἴη.
Ἐπεὶ δ' ἀνάγκας ἔδυ λέπαδνον 205
Φρενὸς πνέων δυσσεβῆ
Τροπαίαν, ἄναγνον, ἀνίερον,
Τόθεν τὸ παντότολμον
Φρονεῖν μετέγνω βροτοῖς.
Θρασύνει γὰρ αἰσχρόμητις 210
Τάλαινα παρακοπὰ πρωτοπήμων.
Ἔτλα δ' οὖν θυτὴρ γενέσθαι θυγατρὸς
Γυναικοποίνων πολέμων ἀρωγὰν
Καὶ προτέλεια ναῶν.
Λιτὰς δὲ καὶ κληδόνας πατρῴους 215
Παρ' οὐδὲν αἰῶνα παρθένειον

De hoc ipsum compello.
Haud possum quicquam simile inuenire,
Singula mecum quasi in statera ponderans,
Praeter solum Iouem; si vanum
E corde onus, doloremve
Planè plenéque eijcere oportet.
Nec, quicunque olim magnus ac celebris erat
Bellicosâ florens audaciâ,
Quicquam dicat, priusquam sit.
Qui verò deinde talis fuerit,
Victoriam nanciscitur.
Iouem qui alacri mente innocat
Epinicia cantans,
Quicquid ex animo desiderauerit, obtinebit.
Erga hunc, qui mortalibus sapientiae monstrat viam,
Multa patiendo, experiendove edoctus
Proprie ac modestè sese gerit.
At somnianti mihi ad cor stillat, occurritque
Labor recordatu tristis.
Tandem aliquando etiam inuitis subit, quid sit sapere.
Violenta interdum est Deorum gratia,
Qui in sublimi sedent sedili.
Verùm senex ille gubernator
Achaicarum nauium
Nullum vituperans vatem,
Conspirans fortibus Troiς *moenibus,*
Cùm nauigandi incommoditate
Achaicus populus grauaretur,
Detentus trans Chalcidem
Tempestuosis in Aulidis locis:
Aurae autem à Strymone venientes
Malè quiescere faciebant,
Impetuosi illi mortalium errores,
Nauiumque rudentibus infesti,
Longo tempore, morâ dispositi,
Lacerarunt florem Argiuorum.
Postquàm verò acris
Hyemis aliam machinationem
Eamque grauiorem. Primatibus
Vates clanxit, proferens
Dianam, vt tellurem fustibus
Concutientes Atridae
Lacrymas non continuerint:
Tum Rex senex talia fatur, altè clamans:
Grauis est vindicta, quod vos quidem haud persuademini,
Grauis est, inquam *si natam meam*
Opprimo atque ergo, *familiae effigiem,*
Inquinans iugulatae virginis sanguineis
Fluentis paternas manus
Propè aram Quid si intermittimus haec
Mala, quid tum? siccine deseram naues
Aberrans, fugiensque *ab auxiliaria societate?*
Quiescente, ac intermisso *sacrificio,*
Virgineique sanguinis profusione, *ob iram*
Iracundè cupere
Fas est. Benè succedat.
Postquam autem necessitatis subijt vinculum,
Mentis spirans impiam mutationem,
Impuram, profanamque,
Inde audacem
Sapientiam mutauit mortalibus.
Etenim turpitudo id audebat,
Miseraque amentia, praecipuum nocumentum.
Sustinebat itaque sacrificulus fieri filiae,
In auxilium laboriosi belli ob Helenam suscepti,
Et vt classis gubernator esset.
Nec ob preces, quas filia ad patrem effudit,
Quicquam ad eius vitam

Addiderunt, eam prologando, *pugnæ cupidi arbitri.*
Absolutis autem precibus pater sacrificus dixit,
Obstinax *instar Chimaræ, vt super aram*
Procidentem filiam suam peplis ornatam,
Animosè ac fortiter .
Procumbentem
Sublimem acciperent, tollerentque,
Et pulchri vultus oris ve
Custodiam obtinerent
Sonum horrendum domi
Frenorum vi, multoque robore.
At illa croceicolorem in campum
Se fundens, ingressaque *eiecit quemque*
Sacrificorum ab oculis
Lugubri iaculo,
Decora admodum, tanquam in tabulis picta,
Alloqui volens
Postquam sæpissimè patris iuxta virorum cameras
Pulchris mensis ornatas, cantauerat.
Casta autem & *iniugalis virgo*
Voce chara patris
Ter confœderatum, venerandumque
Seculum amicè & deuotè honorabat.
Quæ postea fecit, neque noui, neque dicam.
Calchantis technæ haud sunt imperfectæ.
Pœnam dando discimus
Coniecturare quæ sunt futura.
Tandem autem sapere
Expiatione iam factâ, longùm valeat.
Aequaliter autem vtrique est ingemiscendum:
Etenim manifestum ipsis veniet fatum.
Quin in his etiam est
Bonum quoddam opus, sicuti vult
Proximum hoc Apiæ
Terræ munitum vallum.

Nun. *Tuum, ô Clytemnestra, venio colens robur,*
Quippe iustum est Principis honorare
Vxorem, ipso solium relinquente, absenteque.
Tu interim, siue quid boni, siue minus audiueris
Nunciâ spe, Deos sacrificio placabis.

Clyt. *Læta quidem ex te audirem, neque taceat inuidia.*
Nuncius bonus, sicut prouerbium habet,
Fiat à matre nocte dies.

Nun. *Intelliges spe maius te audire gaudium.*
Argiui occuparunt Priami vrbem.

Clyt. *Quomodo dicis? aufugit sermo præ incredulitate.*

Nun. *Achiuorum iam est Troia. nunquid non manifestè dico?*

Clyt. *Gaudium me inuadit: ad lachrymas euocor.*

Nun. *Vtique oculus tuus tibi consentiens id bene comprobat.*

Clyt. *Quodnam fide dignum tibi horum est indicium?*

Nun. *Ita est, quî verò non? nisi me fallit Deus.*

Clyt. *Vtrùm visiones somniorum colis persuasu faciles?*

Nun. *Non acciperem opinionem, torpescentis mentis.*

Clyt. *Numquid igitur te vrget bene alata fama?*

Nun. *Tanquam valdè pueri reprehendisti mentem.*

Clyt. *Quo tempore vastata est vrbs?*

Nun. *Præterita noctis hanc lucem dico.*

Clyt. *Ecquis nuncius venit adeò celeriter?*

Nun. *Vulcanus ex Ida monte lucidum mittens iubar.*
Splendorem verò splendor nuncij ignis huc
Misit; Ida quidem ad tumulatum promontorium
Lemni; magnam visionem ex insula tertium
Athoon cacumen Iouis suscepit,
Perfecta vt peragraret pontum
Violenta euntis flamma ad voluptatem
Tæda, aureum (tanquam sol)
Iubar nuncians Macisti scopulis:
Hic autem neque cunctans, neque quasi somno sopitus
Nuncij partem transiuit, officium suum negligendo.

Ἔθεντο φιλόμαχοι βραβῆς,
Φράσεν δ' ἀόζοις πατὴρ μετ' εὐχὰν
Δίκαν χιμαίρας ὕπερθε βωμοῦ
Πέπλοισι περιπετῆ, 220
Παντὶ θυμῷ προνωπῆ
Λαβεῖν ἀέρδην, στόμα-
τός τε καλλιπρῴρου
Φυλακᾷ κατασχεῖν,
Φθόγγον ἀραῖον οἴκοις, 225
Βίᾳ χαλινῶν τ' ἀναύδῳ μένει·
Κρόκου βαφὰς δ' ἐς πέδον
Χέουσα, ἔβαλ' ἕκαστον
Θυτήρων ἀπ' ὄμματος
Βέλει φιλοίκτῳ, 230
Πρέπουσα θ' ὡς ἐν γραφαῖς,
Προσεννέπειν θέλουσ'
ἐ, ἐπεὶ πολλάκις πατρὸς κατ' ἀνδρῶνας
εὐτραπέζους ἔμελψεν.
Ἁγνᾷ δ' ἀταύρωτος 235
Αὐδᾷ πατρὸς φίλου
Τριτόσπονδον εὔποτμον
Αἰῶνα φίλως ἐτίμα.
Τὰ δ' ἔνθεν, οὔτ' εἶδον, οὔτ' ἐννέπω·
Τέχναι δὲ Κάλχαντος οὐκ ἄκραντοι. 240
Δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσι μαθεῖν
Ἐπιρρέπει τὸ μέλλον·
Τὸ δὲ προκλύειν, ἐπεὶ
Γένοιτ' ἂν ἡ λύσις, προχαιρέτω·
Ἴσον δὲ τῷ προστένειν. 245
Τορὸν γὰρ ἥξει σύναρθρον αὐταῖς.
Πέλοιτο δ' οὖν τἀπὶ τούτοις
Εὖ πρᾶξις, ὡς θέλει
Τόδ' ἄγχιστον Ἀπίας
Γαίας μονόφρουρον ἕρκος. 250

ἀγγ. Ἥκω σεβίζων σόν, Κλυταιμνήστρα, κράτος·
Δίκη γάρ ἐστι φωτὸς ἀρχηγοῦ τίειν
Γυναῖκ', ἐρημωθέντος ἄρσενος θρόνου·
Σὺ δ' εἴτε κεδνὸν, εἴτε μὴ πεπυσμένη,
Εὐαγγέλοισιν ἐλπίσιν θυηπολεῖς, 255
Κλύοιμ' ἂν εὔφρων· οὐδὲ σιγώσῃ φθόνος.

κλ. Εὐάγγελος μὲν, ὥσπερ ἡ παροιμία,
Ἕως γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα.

ἀγγ. Πεύσῃ δὲ χάρμα μεῖζον ἐλπίδος κλύειν.
Πριάμου γὰρ ᾑρήκασιν Ἀργεῖοι πόλιν. 260

κλ. Πῶς φής; πέφευγε τοὔπος ἐξ ἀπιστίας.

ἀγγ. Τροίαν Ἀχαιῶν οὖσαν· ἦ τορῶς λέγω;

κλ. Χαρά μ' ὑφέρπει, δάκρυον ἐκκαλουμένη.

ἀγγ. Εὖ γὰρ φρονοῦντος ὄμμα σοῦ κατηγορεῖ.

κλ. Τί γὰρ τὸ πιστόν; ἔστι τῶνδέ σοι τέκμαρ; 265

ἀγγ. Ἔστι, τί δ' οὐχί; μὴ δολώσαντος θεοῦ.

κλ. Πότερα δ' ὀνείρων φάσματ' εὐπειθῆ σέβεις;

ἀγγ. Οὐ δόξαν ἂν λάβοιμι βριζούσης φρενός.

κλ. Ἀλλ' ἦ σ' ἐπίανέν τις ἄπτερος φάτις;

ἀγγ. Παιδὸς νέας ὣς κάρτ' ἐμωμήσω φρένας. 270

κλ. Ποίου χρόνου δὲ καὶ πεπόρθηται πόλις;

ἀγγ. Τῆς νῦν τεκούσης φῶς τόδ' εὐφρόνης λέγω.

κλ. Καὶ τίς τόδ' ἐξίκοιτ' ἂν ἀγγέλων τάχος;

ἀγγ. Ἥφαιστος Ἴδης λαμπρὸν ἐκπέμπων σέλας.
Φρυκτὸς δὲ φρυκτὸν δεῦρ' ἀπ' ἀγγάρου πυρὸς 275
Ἔπεμπεν. Ἴδη μὲν, πρὸς Ἑρμαῖον λέπας
Λήμνου· μέγαν δὲ πανὸν ἐκ νήσου τρίτον
Ἀθῷον αἶπος Ζηνὸς ἐξεδέξατο,
Ὑπερτελής τε, πόντον ὥστε νωτίσαι,
Ἰσχὺς πορευτοῦ λαμπάδος πρὸς ἡδονὴν 280
Πεύκη, τὸ χρυσοφεγγὲς, ὥς τις ἥλιος,
Σέλας παραγγείλασα Μακίστου σκοπαῖς·
Ὁ δ' οὔτι μέλλων οὐδ' ἀφρασμόνως ὕπνῳ
Νικώμενος, παρῆκεν ἀγγέλου μέρος.

Ἐκὰς δὲ φρυκτοῦ φῶς ἐπ' Εὐρίπου ῥοὰς 285
Μεσαπίου φύλαξι σημαίνει μολόν
Οἱ δ' ἀντέλαμψαν καὶ παρήγγειλαν πρόσω
Γραίας ἐρείκης θωμὸν ἅψαντες πυρί.
Σθένουσα λαμπὰς δ' οὐδέπω μαυρουμένη,
Ὑπερθοροῦσα πεδίον Ἀσωποῦ, δίκην 290
Φαιδρᾶς σελήνης, πρὸς Κιθαιρῶνος λέπας,
Ἤγειρεν ἄλλην ἐκδοχὴν πομποῦ πυρός·
Φάος δὲ τηλέπομπον οὐκ ἠναίνετο
Φρουρὰ πλέον καίουσα τῶν εἰρημένων.
Λίμνην δ' ὑπὲρ Γοργῶπιν ἔσκηψεν φάος, 295
Ὄρος τ' ἐπ' Αἰγίπλαγκτον ἐξικνούμενον,
Ὤτρυνε θεσμὸν μὴ χατίζεσθαι πυρός.
Πέμπουσι δ' ἀνδαίοντες ἀφθόνῳ μένει,
Φλογὸς μέγαν πώγωνα, καὶ Σαρωνικοῦ
Πορθμοῦ κάτοπτον πρῶν' ὑπερβάλλειν πρόσω 300
Φλέγουσαν, εἶτ' ἔσκηψεν, εἶτ' ἀφίκετο
Ἀραχναῖον αἶπος, ἀστυγείτονας σκοπάς·
Κἄπειτ' Ἀτρειδῶν ἐς τόδε σκήπτει στέγος
Φάος τόδ' οὐκ ἄπαππον Ἰδαίου πυρός.
Τοιοίδ' ἔτοιμοι λαμπαδηφόρων νόμοι, 305
Ἄλλος παρ' ἄλλου διαδοχαῖς πληρούμενοι·
Νικᾷ δ' ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος δραμών.
Τέκμαρ τοιοῦτο σύμβολόν τε σοὶ λέγω
Ἀνδρὸς παραγγείλαντος ἐκ Τροίας ἐμοί.
Θεοῖς μὲν αὖθις, ὦ γύναι, προσεύξομαι. 310
κλ. Λόγους δ' ἀκοῦσαι τούσδε κἀποθαυμάσαι
Διηνεκῶς θέλοιμ' ἄν, ὡς λέγοις πάλιν.
ἀγγ. Τροίαν Ἀχαιοὶ τῇδ' ἔχουσ' ἐν ἡμέρᾳ.
κλ. Οἶμαι βοὴν ἄμικτον ἐν πόλει πρέπειν.
Ὄξος τ' ἄλειφά τ' ἐγχέας ταυτῷ κύτει 315
Διχοστατοῦντ' ἂν οὐ φίλως προσεννέποις.
Καὶ τῶν ἁλόντων καὶ κρατησάντων δίχα
Φθογγὰς ἀκούειν ἔστι συμφορᾶς διπλῆς.
Οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ σώμασιν πεπτωκότες
Ἀνδρῶν κασιγνήτων τε καὶ φυταλμίων 320
Παῖδες γερόντων, οὐκέτ' ἐξ ἐλευθέρου
Δέρης ἀποιμώζουσι φιλτάτων μόρον.
Τοὺς δ' αὖτε νυκτίπλαγκτος ἐκ μάχης πόνος
Νήστεις πρὸς ἀρίστοισιν ὧν ἔχει πόλις
Τάσσει πρὸς οὐδὲν ἐν μέρει τεκμήριον. 325
Ἀλλ' ὡς ἕκαστος ἔσπασεν τύχης πάλον
Ἐν αἰχμαλώτοις Τρωϊκοῖς οἰκήμασιν,
Ναίουσιν ἤδη, τῶν ὑπαιθρίων πάγων,
Δρόσων τ' ἀπαλλαχθέντες ὡς δυσδαίμονες,
Ἀφύλακτον εὕδουσι πᾶσαν εὐφρόνην. 330
Εἰ δ' εὐσεβοῦσι τοὺς πολισσούχους θεοὺς
Τοὺς τῆς ἁλούσης γῆς, θεῶν θ' ἱδρύματα
Οὐκ ἄν γ' ἑλόντες αὖθις ἀνθαλοῖεν ἄν.
Ἔρως δὲ μή τις πρότερον ἐμπίπτῃ στρατῷ
Πορθεῖν ἃ μὴ χρή, κέρδεσιν νικωμένους. 335
Δεῖ γὰρ πρὸς οἴκους νοστίμου σωτηρίας
Κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν·
Θεοῖς δ' ἀναμπλάκητος εἰ μόλοι στρατός,
Ἐγρήγορον τὸ πῆμα τῶν ὀλωλότων
Γένοιτ' ἄν, εἰ πρόσπαια μὴ τύχοι κακά. 340
Τοιαῦτά τοι γυναικὸς ἐξ ἐμοῦ κλύεις,
Τὸ δ' εὖ κρατοίη μὴ διχορρόπως ἰδεῖν.
Πολλῶν γὰρ ἐσθλῶν τήνδ' ὄνησιν εἱλόμην.
Γύναι κατ' ἄνδρα σώφρον' εὐφρόνως λέγεις.
Ἐγὼ δ' ἀκούσας πιστά σου τεκμήρια, 345
Θεοὺς προσειπεῖν εὖ παρασκευάζομαι.
Χάρις γὰρ οὐκ ἄτιμος εἴργασται πόνων.
χο. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, καὶ νὺξ φιλία
Μεγάλων κόσμων κτεάτειρα.
Ἥτ' ἐπὶ Τροίας πύργοις ἔβαλες 350
Στεγανὸν δίκτυον, ὡς μήτε μέγαν,
Μήτ' οὖν νεαρῶν τιν' ὑπερτελέσαι μέγα δουλείας

Procul verò flamma lumen in fluento Euripi
Mesapy custodi significat veniens.
Hi contrà ipsi arserunt & nunciarunt ulterius
Terra, erica acervum accendentes igni.
Firmata fax, nequaquam obscurata,
Transiliens campum Asopi, instar
Claræ lunæ ad Cythæronis promontorium
Excitauit aliam sequelam deducentis ignis.
Lux longè deducens non recusauit
Custodia plus incendere, quàm quæ dicta sunt.
Stagnum supra Gorgopem illustrauit lumen,
Perueniensque ad montem Ægioplanctum
Iussit institutum non indulgere igni
Mittunt verò Andeontes vigenti fortitudine
Magnam ignis flammam & Saronici
Freti speculum, & non ulterius superare
Flammantem, deinde collustrauit, atque appulit
Arachnæum cacumen, urbi vicinos scopulos.
Hinc tandem in hanc domum Atridarum insiliuit
Lumen hocce nequaquam absimile illi in Ida lucescenti igni.
Tales sunt horum, qui in custodijs è longinquo faces ostendũt, leges.
Alius ab alio successiuè ac per vices impleti, edoctive.
Primas autem inter hos tenent primus ultimusque cursor.
Tibi, ô Clytemnestra, tale signum atque indicium dico
Viri, qui Troiâ mihi id prænunciauit.
Deos equidem vicissim, ô mulier supplicabor.
Clyt. *Sermonem hunc tuum & audire, & admirari simul*
Continuò velim: dicas igitur denuò.
Nun. *Troiam Achiui iam nunc inhabitant.*
Clyt. *Arbitror dissonum utrimque rumorẽ populosæ urbi conuenire.*
Tu verò garrulus, acetum cano ex vase effundens.
A tua dissidẽtẽ opinione ne nimis audacter, familiariterve cõpelles.
De victore etiam victoque diuersas
Audire relationes, gemina est calamitas.
Hi enim, qui corporibus ceciderunt,
Consanguineorum, parentumve Senum filij nequaquam liberâ
Ceruice charissimorum suorum mortem deplorabunt.
Illos contrà noctiuagus à prælio labor
Ieiunus ad optimates, quos urbs continet,
Destinat ordinatque absque ullo in parte indicio.
Sed sicut quilibet contraxit fortuna sortem
Bello captis Troicis in ædibus
Iã eunt iam, subdiales rupes
Roremque digressi ut infelices,
Incustoditam dormient omnem noctem.
Sin venerantur Deos urbis patronos,
Peregrina Deos regionis, eorumque delubra
Cùm interficiant, haud vicissim morientur.
Desiderium autem ne quod capiat exercitum
Ea cupiendi, quæ haud decent à lucro captis.
Oportet enim ad carceres reditura salutis
Reflectere Circensis cursûs alterum stadium.
Atqui Dijs non frustratus si reuertitur exercitus,
Peruigil continuusque in prælijs amissorum luctus, honorque
Fiat, nisi recentia accidant, impediantve mala.
Hæc ex me muliere percipias.
Bene succedant modò, haud decet plorabundum videre.
Etenim multorum strenuorum sumam tutamen.
Nun. *O Regina viro sapienti proximè loqueris prudenter.*
Ego verò fide digna cùm audiuerim tua signa,
Dijs ut supplicer, eosque inuocem me benè præparabo.
Quippe gratia haud parua acquiritur laboribus.
Cho. *O Iupiter rex! ô amica nox,*
Preciosorum ornatuum domina!
Quæ Troiæ supra turres iecisti, expandistique,
Opertum rete, quasi minus magnum,
Neque propterea iuniorum quisquam superauit, euasitve
Magnum seruitutis

Rete, omninoxiæ calamitatis.
Iouem hospitum magnum præsidem veneror,
Qui talia fecit Idumæo Paridi,
Tendens olim arcum, vt
Neque præ tempore, neque ob astra
Stolidum iaculum viderent, atque euitarent.
Iouis castigationem habent vt narrent,
Cæterum inuestigemus
Quomodo egerit, quomodoue imperauerit.
Nemo mortalium dicit, cui Deos
Curæ & cordi est dignari atque venerari,
Quot quantaue sacrorum gratiâ
Patiatur. Contrà verò, qui impius est.
At manifestant Dij profanorum liberos, nepotesque
Qui Martem spirant
Plus quàm par est.
Contra ipsorum delubra,
Atque iura.
Verùm sufficiat incolumem esse,
Bonaque præcordia, ac prudentem obtinuisse mentem.
Neque habet propugnaculum
Plutonis contra vindictam vllus mortalis,
Calce qui pulsat Parcarum
Aram, in obscuritatem.
Violatur misera Pitho
Infernalis consultatrix calamitatis.
At medela omnino frustranea
Haud est occultata. Conuenit autem lumen,
Splendidè lucidum iubar.
Rubiginosi verò instar æris,
Semitâ obstaculisque
Obscurus est
Punitus, postquam
Persequitur puer adhuc augurium
Vrbi intolerabile intritum imponens.
Impij supplicationes nemo Deorum attendit:
E contrario autem
Iniquum expiant,
Qualis etiam Paris, veniens
In ædes Atridarum,
Dedecorauit hospitalem
Mensam raptu mulieris.
Helena autem relinquens ciuibus suis clypeatos
Tumultus, lanceatosque
Et armatos nautas,
Secumque portans dotis loco
Troiæ internecionem,
Portas ingressa est,
Intolerabilia passa. Multùm verò ingemiscebant
Domestici vates ita clamantes:
Io Io, domus, domus, atque propugnatores!
Io lecte, Io vestigia chari viri!
Adest, sicut videre est, honorabilis, irreprehensibilisque
Et suauissima Domina nostra, post quā misso silētio liberè loquimur.
Desiderio autem in maris superficie
Spectrum videtur domibus imperare.
Pulcherrimorum enim colossorum
Gratia odio est viro.
Aspectûs autem in errore
Pessum it omnis venus.
At somniorum interpretes lugentes
Præstò sunt opiniones, ferentes
Frustraneam vanámque gratiam.
Etenim frustra quando
Proba quæpiam speculationes videt,
Mutans in manibus
Haud fixa est visio in posterius,
Alis comitantibus somni in vijs.

Γάγγαμον ἄτης παναλώτου.
Δία τοι ξένιον μέγαν αἰδοῦμαι — 355
Τὸν τάδε πράξαντ' ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ,
Τείνοντα πάλαι τόξον, ὅπως ἂν
Μήτε πρὸ καιροῦ, μήθ' ὑπὲρ ἄστρων
Βέλος ἠλίθιον σκήψειε.
Διὸς πλαγὰν ἔχουσ' εἰπεῖν, — 360
Πάρεστι τοῦτό γ' ἐξιχνεῦσαι
Ὡς ἔπραξεν ὡς ἔκρανεν.
Οὐκ ἔφα τις θεοὺς βροτῶν
Ἀξιοῦσθαι μέλειν
Ὅσοις ἀθίκτων χάρις — 365
Πατοῖθ'. ὁ δ' οὐκ εὐσεβής.
Πέφανται δ' ἐγγόνους
Ἀτολμήτων Ἄρη πνεόντων
Μεῖζον ἢ δικαίως,
Φλεόντων δωμάτων ὑπέρφευ — 370
Ὑπὲρ τὸ βέλτιστον.
Ἔστω δ' ἀπήμαντον ὥστε κ' ἀπαρκεῖν
Εὖ πραπίδων λαχόντα.
Οὐ γὰρ ἔστιν ἔπαλξις
Πλούτου πρὸς κόρον ἀνδρὶ — 375
Λακτίσαντι μέγαν δίκας
Βωμὸν, εἰς ἀφάνειαν.
Βιᾶται δ' ἁ τάλαινα πειθὼ
Προβουλόπαις ἄφερτος, ἄτας.
Ἄκος δὲ πᾶν μάταιον — 380
Οὐκ ἐκρύφθη. πρέπει δὲ φῶς,
Αἰνολαμπὲς σίνος.
Κακοῦ δὲ χαλκοῦ τρόπον
Τρίβῳ τε καὶ προσβολαῖς
Μελαμπαγὴς πέλει — 385
Δικαιωθεὶς, ἐπεὶ
Διώκει παῖς ποτανὸν ὄρνιν,
Πόλει πρόστριμμ' ἄφερτον ἐνθείς.
Λιτᾶν δ' ἀκούει μὲν οὔτις θεῶν
Τὸν δ' ἐπίστροφον τῶνδε — 390
Φῶτ' ἄδικον καθαιρεῖ.
Οἷος καὶ Πάρις ἐλθὼν
Ἐς δόμον τὸν Ἀτρειδᾶν,
Ἤσχυνε ξενίαν τράπε-
ζαν κλοπαῖσι γυναικός. — 395
Λιποῦσα δ' ἀστοῖσιν ἀσπίστορας
Κλόνους λογχίμους τε καὶ
Ναυβάτας ὁπλισμοὺς,
Ἄγουσά τ' ἀντίφερνον
Ἰλίῳ φθορὰν, — 400
Βέβακεν ῥίμφα διὰ πυλᾶν,
Ἄτλητα τλᾶσα. πολὺ δ' ἔστενον
Τόδ' ἐννέποντες δόμων προφῆται.
Ἰὼ ἰὼ δῶμα δῶμα καὶ πρόμοι,
Ἰὼ λέχος καὶ στίβοι φιλάνορες. — 405
Πάρεστι σιγᾶς, ἄτιμος, ἀλοίδορος,
Ἄδιστος, ἀφειμένων ἰδεῖν.
Πόθῳ δ' ὑπερποντίας
Φάσμα δόξει δόμων ἀνάσσειν.
Εὐμόρφων γὰρ κολοσσῶν — 410
Ἔχθεται χάρις ἀνδρί.
Ὀμμάτων δ' ἐν ἀχηνίαις
Ἔρρει πᾶσ' Ἀφροδίτα.
Ὀνειρόφαντοι δὲ πενθήμονες
Πάρεισι δόξαι φέρου- — 415
σαι χάριν ματαίαν.
Μάταν γὰρ εὖτ' ἂν
Ἐσθλά τις δοκῶν ὁρᾷ,
Παραλλάξασα διὰ χερῶν,
Βέβακεν ὄψις οὐ μεθύστερον, — 420
Πτεροῖς ὀπαδοῦς ὕπνου κελεύθοις.

Τὰ μὲν κατ' οἴκους ἐφ' ἑστίας ἄχη,
Τάδ' ἐστὶ, καὶ τῶνδ' ὑπερβατώτερα.
Τὸ πᾶν δ' ἀφ' Ἑλλάδος αἴας συνορμένοις
Πένθεια τλησικάρδιος 425
Δόμων ἑκάστου πρέπει.
Πολλὰ γοῦν θιγγάνει πρὸς ἧπαρ.
Οὓς μὲν ἔπεμψεν οἶδεν,
Ἀντὶ δὲ φωτῶν τεύχη,
Καὶ σποδὸς εἰς ἑκάστου 430
Δόμους ἀφικνεῖται.
Ὁ χρυσαμοιβὸς δ' Ἄρης σωμάτων
Καὶ ταλαντοῦχος ἐν μάχῃ δορὸς
Πυρωθὲν ἐξ Ἰλίου
Φίλοισι πέμπει βαρὺ 435
Ψῆγμα δυσδάκρυτον Ἀντήνορος.
Σποδοῦ γεμίζων τοὺς λέβητας εὐθέτου.
Στένουσι δ' εὖ λέγοντες ἄνδρα
Τὸν μὲν ὡς μάχης ἴδρις
Τὸν δ' ἐν φοναῖς καλῶς πεσόντ' ἀλ- 440
λοτρίας διαὶ γυναικός.
Τάδε σῖγά τις βαΰζει.
Φθονερὸν δ' ὑπ' ἄλγος ἕρπει
Προδίκοισιν Ἀτρείδαις.
Οἱ δ' αὐτοῦ περὶ τεῖχος, 445
Θήκας Ἰλιάδος γᾶς
Εὔμορφοι κατέχουσιν·
Ἐχθρὰ δ' ἔχοντας ἔκρυψεν.
Βαρεῖα δ' ἀστῶν φάτις σὺν κότῳ.
Δημοκράτου δ' ἀρᾶς τίνει χρέος. 450
Μένει δ' ἀκοῦσαί τί μου
Μέριμνα νυκτηρεφές.
Τῶν πολυκτόνων γὰρ
Οὐκ ἄσκοποι θεοί
Κελαιναὶ δ' Ἐρινύες χρόνῳ 455
Τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας,
Παλιντυχεῖ τριβᾷ βίου
Τιθεῖσ' ἀμαυρὸν, ἐν δ' ἀΐστοις
Τελέθοντος οὔ τις ἀλκά.
Τὸ δ' ὑπερκόπως κλύειν εὖ, 460
Βαρύ· βάλλεται γὰρ ὄσσοις
Διόθεν κεραυνός.
Κρίνω δ' ἄφθονον ὄλβον.
Μήτ' εἴην πτολιπόρθης,
Μήτ' οὖν αὐτὸς ἁλοὺς 465
Ὑπ' ἄλλων βίον κατίδοιμι.
Πυρὸς δ' ὑπ' εὐαγγέλου πόλιν
Διήκει θοὰ βάξις·
Εἰ δ' ἐτήτυμος,
Τίς οἶδεν ἤ τοι θεῖόν ἐστι μὴ ψύθος. 470
Τίς ὧδε παιδνὸς ἢ φρενῶν κεκομμένος,
Φλογὸς παραγγέλμασι
Νέοις πυρωθέντα καρδίαν,
Ἔπειτ' ἀλλαγᾷ λόγου
Καμεῖν ἐν γυναικὸς αἰχμᾷ, 475
Πρέπει, πρὸ τοῦ φανέντος
Χάριν ξυναινέσαι.
Πιθανὸς ἄγαν ὁ θῆλυς ὅρος
Ἐπινέμεται ταχύπορος.
Ἀλλὰ ταχύμορον 480
Γυναικογήρυτον ὄλλυται κλέος.

ΚΛ. Τάχ' εἰσόμεσθα λαμπάδων φαεσφόρων
Φρυκτωριῶν τε καὶ πυρὸς παραλλαγάς,
Εἴτ' οὖν ἀληθεῖς, εἴτ' ὀνειράτων δίκην
Τερπνὸν τόδ' ἐλθὸν φῶς ἐφήλωσεν φρένας. 485
Κήρυκ' ἀπ' ἀκτῆς τόνδ' ὁρῶ κατάσκιον
Κλάδοις ἐλαίας· μαρτυρεῖ δέ μοι κάσις
Πηλοῦ ξύνουρος διψία κόνις τάδε,
Ὡς οὔτ' ἄναυδος, οὔτε σοι δαίων φλόγα

Domestica quidem Larium mala
Talia sunt, hisque transitu faciliora.
Omnino autem è Gracia profectorum
Luctus cordidolorosus
Singulorum adibus conuenit.
Quam plurima certè hepar commouent mentem
Quos equidem misit, scit sanè.
Verùm contra mortalium arma
Pernicies in vniuscuiusque
Domum deuenit.
Aurum permutans corporibus Mars,
Et ponderosa in pralio hasta
Per ignem ex Ilio ciuitate
Amicis mittit graue
Ramentum, lachrymosum Antenoris.
Exiuio implens lebetes apposito atque idoneo.
*Lugent verò laudantes H*eroem
Hunc, *tanquam pugna gnarum atque peritum,*
Illumque qui in cadibus pulchre ac bellicosè cecidit
Peregrina mulieris causâ:
Eiusmodi tacitè quis canum more gemat.
Odiosum autem inimdumque ad dolorem vadit
Patronis Atridis.
Qui verò mœnia ipsamet in vrbe fundarunt
Hi Idumaa terra thesauri
Participes fiunt, pulchriformes existentes.
Hostilia etiam cogitantes occultaunt.
Grauis ciuium est sententia, & iracundia plena.
Popularis autem imprecationis luit debitam mortem.
Restat, vt parumper me audias,
Nocturna arumna.
Hos, qui crebrâ sese polluunt cade,
Respiciunt Dij, obseruantque grauiter.
Atra quin etiam Furia aliquando
Eum, qui forte fortuna non dat pœnam,
Vitam sibi studens quopiam recuperans,
In obscuro latêre patiuntur. Qui verò iam tum inter mortuos
Existit, ei nullum sese offert auxilium, delatoue.
Nimium autem iracundè audire
Graue est ac molestum. Iaculatur enim in oculos
A Ioue vibratum *fulmen.*
Iudico autem inuidia expertem beatitudinem.
Absit vt fiam vrbis vastator,
Aut ipsemet captiuus, visusue
Aliorum vita esse seruum *dem.*
De igne attamen lata annunciante in vrbem
Transiuit, volauitque *velox fama.*
Numquid *reuera*
Quis sciebant Deis haud est mendacium.
Ecquis adeo stultus, aut aliena mente,
Vt flamma annunciationibus
Nuperis accensum cor,
Percepitaque rumorum mutatione
Defatiget ini bello ob mulierem suscepto.
Decet, *quod apparuerit* lumen,
Comprobare.
Probabile si quid mulieres garriunt,
Celeriter admodum id distribuitur, omniumque ora peruolat.
Verùm citi fati
Honor à mulieribus hac illacque latus *proclamatusque citò perit.*
Mox sciemus ignitarum lampadum,

Clyt. *Troiâ huc splendentium, ignisque commutationes,*
Numquid sint vera, an somniorum instar
Gratum hocce, quod ortum est, lumen sensus decepserit.
Quippe praconem à litore huc tendentem *prospicio, redimitum*
Teneris oliua frondibus: ratificat autem mihi hac
Luti sitibundus puluis, montis instar in aërem sublatus,
Ita vt, siue nihil dicat, siue abs te discat flammam

Montana sylua solo ignis fumo indicauerit.
Atque forsitan præ nimio gaudio in sermonem, vt dicat, erumpet.
Odio autem maximè prosequor famã, omnium horũ vnicã causam.
Iterum, iterumque ea quæ apparuerunt, augeantur.
Cho. *Quicunque alia, quàm hæc vrbi imprecatur,*
Mentis ex delirio fructum capiat.
Io paternum solum Argiua terra!
Decimo hocce anni splendore ad te tandem peruenio,
Multis votis frustratus, solius autem huius spei factus compos.
Etenim nunquam optabam hac in Argiua terra
Vt moriens charissimi sepulchri portione participarem.
Iam nunc salue mihi terra, solis iubar mihi salue.
Salueat & altissimus regionis Iupiter, Pythiusque rex Apollo,
Non amplius in nos arcubus mittens pestiferas sagittas.
Satis superque in Scamandro nobis extitisti hostis.
Iterum tandem seruator noster esto, atque propugnator,
O rex Apollo. Pugnantes autem Deos
Omnes compello, meumque illum laudabilem
Mercurium, gratum caduceatorẽ, cæteris venerandum præconibus:
Herosque tu Duces, ipsumque iterum beneuolè digneris
Exercitum suscipere quantum eius reliquum est ab hasta.
Io domus regiæ, ô chara tecta,
Vosque venerabiles sedes, atque dæmones Orientales,
Vbinam splendidis hisce oculis
Monstrate mundo regem multo tempore.
Venit enim nocte vobis lumen ferens
Hisque commune singulis, rex Agamemnon.
Comiter illum amplectamini (id enim decet,)
Troiam qui diruit vindicatoris
Iouis gladio, quo deuastatum est solum.
At aræ sitùs difficiles, atque Deorum delubra,
Et semen vniuersa funditus periit terra.
Tali connexo aggere Troiam qui circundedit,
Rex Atrides senex, vir fortunatus
Venit: æstimatur autem honore dignissimus mortalium
Qui nunc temporis viuunt. Neque Paris enim neque consors ciuitas
Iactat aliam hanc maximè dolorificum.
Damnatus quippe raptûs crimine, atque furti,
Commisit hoc etiam scelus, vt Troes hostili manu sint capti,
Et omnimoxiâ internecione paternam domũ ipsissimam eradicauit.
Duplo autem Priamidæ soluerunt delicti pretium.
Clyt. *Præco Achiuis exercitûs salue.* *(gratiâ.*
Pr. *Salueo, ac bene me habeo. Nondũ adhuc mortuus, renuo Deorum*
Clyt. *Amor ac desiderium patriæ terræ te exercuit?*
Pr. *Adeo quidem, vt lachrymer præ gaudio.*
Clyt. *Iucundo hoc morbo absistas.*
Pr. *Quomodo instructus, huic sermoni dominabor?*
Clyt. *Remigum cupidine perculsio.*
Pr. *Vt desiderem exercitum, qui huius terræ amore tenetur, dicis.*
Clyt. *Vt quàm plurima obscurâ ex mente ingemisco.*
Pr. *Vndenam maleuolum hocce odium dicam exercitui?*
Clyt. *Antiquum silentium noxæ remedium habeo.*
Pr. *Sed qui absentium principum quosdam odio habes?*
Clyt. *Sicut iam antè dicebas ipsi me: Mors magna gratia.*
Pr. *Bene enim tunc actum est. Hæc autem longo tempore*
Non inconcinnè quis dixerit expeditè sese habere,
Illa contrà talia esse, de quibus conqueri licet. Quis autem est
Præter solos Deos, nullum qui senserit damnum omne in æuum?
Quid si ærumnas narrarem, atque miserias
Raras, maleque vulneratos incẽtus transcursus. Quid autem nõ
Gementes, non assecuti diei partem;
Talia in deserto aderant, maius odium.
Hostium cubilia castraue iuxta mœnia erant collocata.
Ex alto aere præterea lapsi rores, éque terra sese eleuantes
Prata aspergebant densè, firmum ac inexstabile nocumentum
Vestimentis inferentes, vermificum valde.
Quid verò hyemem si quis diceret volucricidam,
Qualem intolerabilem habet Idæa nix.

Ὕλης ὀρείας σημανεῖ καπνῷ πυρός. 490
Ἀλλ᾽ ἢ τὸ χαίρειν μᾶλλον ἐκβάξει λέγων,
Τὸν ἀντίον δὲ τοῖσδ᾽ ἀποστέργω λόγον·
Εὖ γὰρ πρὸς εὖ φανεῖσι προσθήκη πέλοι.
χο. Ὅστις τάδ᾽ ἄλλως τῇδ᾽ ἐπεύχεται πόλει,
Αὐτὸς φρενῶν καρποῖτο τὴν ἁμαρτίαν. 495
Ἰὼ πατρῷον οὖδας Ἀργείας χθονός,
Δεκάτῳ σε φέγγει τῷδ᾽ ἀφικόμην ἔτους,
Πολλῶν ῥαγεισῶν ἐλπίδων, μιᾶς τυχών.
Οὐ γάρ ποτ᾽ ηὔχουν τῇδ᾽ ἐν Ἀργείᾳ χθονὶ
Θανών, μεθέξειν φιλτάτου τάφου μέρος. 500
Νῦν χαῖρε μὲν χθών, χαῖρε δ᾽ ἡλίου φάος,
Ὕπατός τε χώρας Ζεύς, ὁ Πύθιός τ᾽ ἄναξ,
Τόξοις ἰάπτων μηκέτ᾽ εἰς ἡμᾶς βέλη.
Ἅλις παρὰ Σκάμανδρον ἦλθες ἀνάρσιος·
Νῦν δ᾽ αὖτε σωτὴρ ἴσθι καὶ παιώνιος 505
Ἄναξ Ἄπολλον. τούς τ᾽ ἀγωνίους θεοὺς
Πάντας προσαυδῶ, τόν τ᾽ ἐμὸν τιμάορον
Ἑρμῆν, φίλον κήρυκα, κηρύκων σέβας,
Ἥρως τε τοὺς πέμψαντας, εὐμενεῖς πάλιν
Στρατὸν δέχεσθαι τὸν λελειμμένον δορός. 510
Ἰὼ μέλαθρα βασιλέων, φίλαι στέγαι,
Σεμνοί τε θᾶκοι, δαίμονές τ᾽ ἀντήλιοι,
Εἴ που πάλαι, φαιδροῖσι τοισίδ᾽ ὄμμασι
Δέξασθε κόσμῳ βασιλέα πολλῷ χρόνῳ.
Ἥκει γὰρ ὑμῖν φῶς ἐν εὐφρόνῃ φέρων 515
Καὶ τοῖσδ᾽ ἅπασι κοινὸν Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Ἀλλ᾽ εὖ νιν ἀσπάσασθε (καὶ γὰρ οὖν πρέπει,)
Τροίαν κατασκάψαντα τοῦ δικηφόρου
Διὸς μακέλλῃ, τῇ κατείργασται πέδον.
Βωμοὶ δ᾽ ἄϊστοι καὶ θεῶν ἱδρύματα, 520
Καὶ σπέρμα πάσης ἐξαπόλλυται χθονός.
Τοιόνδε Τροίᾳ περιβαλὼν ζευκτήριον
Ἄναξ Ἀτρείδης πρέσβυς εὐδαίμων ἀνήρ
Ἥκει· τίεσθαι δ᾽ ἀξιώτατος βροτῶν
Τῶν νῦν. Πάρις γὰρ οὔτε συντελὴς πόλις 525
Ἐξεύχεται τὸ δρᾶμα τοῦ πάθους πλέον.
Ὀφλὼν γὰρ ἁρπαγῆς τε καὶ κλοπῆς δίκην,
Τοῦ ῥυσίου θ᾽ ἥμαρτε, καὶ πανώλεθρον
Αὐτόχθονον πατρῷον ἔθρισεν δόμον.
Διπλᾶ δ᾽ ἔτισαν Πριαμίδαι θἀμάρτια. 530
κλ. Κῆρυξ Ἀχαιῶν χαῖρε τῶν ἀπὸ στρατοῦ.
κή. Χαίρω· τεθνᾶναι δ᾽ οὐκ ἔτ᾽ ἀντερῶ θεοῖς.
κλ. Ἔρως πατρῴας τῆσδε γῆς σ᾽ ἐγύμνασεν;
κή. Ὥστ᾽ ἐνδακρύειν γ᾽ ὄμμασιν χαρᾶς ὕπο.
κλ. Τερπνῆς ἄρ᾽ ἦτε τῆσδ᾽ ἐπήβολοι νόσου. 535
κή. Πῶς δή; διδαχθεὶς τοῦδε δεσπόσω λόγου.
κλ. Τῶν ἀντερώντων ἱμέρῳ πεπληγμένοι.
κή. Ποθεῖν ποθοῦντα τήνδε γῆν στρατὸν λέγεις.
κλ. Ὡς πόλλ᾽ ἀμαυρᾶς ἐκ φρενός μ᾽ ἀναστένειν.
κή. Πόθεν τὸ δύσφρον τοῦτ᾽ ἐπῆν στύγος στρατῷ; 540
κλ. Πάλαι τὸ σιγᾶν φάρμακον βλάβης ἔχω.
κή. Καὶ πῶς; ἀπόντων κοιράνων ἔτρεις τινάς;
κλ. Ὡς νῦν τὸ σὸν δή, καὶ θανεῖν πολλὴ χάρις.
κή. Εὖ γὰρ πέπρακται. ταῦτα δ᾽ ἐν πολλῷ χρόνῳ
Τὰ μέν τις ἂν λέξειεν εὐπετῶς ἔχειν, 545
Τὰ δ᾽ αὖτε κἀπίμομφα. τίς δὲ πλὴν θεῶν
Ἅπαντ᾽ ἀπήμων τὸν δι᾽ αἰῶνος χρόνον;
Μόχθους γὰρ εἰ λέγοιμι καὶ δυσαυλίας,
Σπαρνὰς παρήξεις καὶ κακοστρώτους, τί δ᾽ οὐ
Στένοντες, οὐ λαχόντες ἤματος μέρος; 550
Τὰ δ᾽ αὖτε χέρσῳ καὶ προσῆν πλέον στύγος·
Εὐναὶ δ᾽ ἦσαν δαΐων πρὸς τείχεσιν·
Ἐξ οὐρανοῦ γὰρ κἀπὸ γῆς λειμώνιαι
Δρόσοι κατεψάκαζον, ἔμπεδον σίνος
Ἐσθημάτων, τιθέντες ἔνθηρον τρίχα. 555
Χειμῶνα δ᾽ εἰ λέγοι τις οἰωνοκτόνον,
Οἷον παρεῖχ᾽ ἄφερτον Ἰδαία χιών,

Ἢ θάλπος, εὖτε πόντος ἐν μεσημβριναῖς
Κοίταις ἀκύμων νηνέμοις εὕδοι πεσών,
Τί ταῦτα πενθεῖν δεῖ; παρέρχεται πόνος. 560
Παροίχεται δὲ, τοῖσι μὲν τεθνηκόσι,
Τὸ μήποτ᾽ αὖθις μηδ᾽ ἀναστῆναι μέλειν.
Τί τοὺς ἀναλωθέντας ἐν ψήφῳ λέγειν,
Τὸν ζῶντα δ᾽ ἀλγεῖν χρὴ τύχης παλιγκότου;
Καὶ πολλὰ χαίρειν συμφορὰς καταξιῶ. 565
Ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖσιν Ἀργείων στρατοῦ
Νικᾷ τὸ κέρδος, πῆμα δ᾽ οὐκ ἀντιρρέπει.
Ὡς κομπάσαι τῷδ᾽ εἰκὸς ἡλίου φάει,
Ὑπὲρ θαλάσσης καὶ χθονὸς ποτωμένοις.
Τροίαν ἑλόντες δή ποτ᾽ Ἀργείων στόλος, 570
Θεοῖς λάφυρα ταῦτα τοῖς καθ᾽ Ἑλλάδα
Δόμοις ἐπασσάλευσαν ἀρχαῖον γάνος.
Τοιαῦτα χρὴ κλύοντας εὐλογεῖν πόλιν,
Καὶ τοὺς στρατηγούς· καὶ χάρις τιμήσεται
Διὸς τόδ᾽ ἐκπράξασα. πάντ᾽ ἔχεις λόγον. 575

Χο. Νικώμενος λόγοισιν οὐκ ἀναίνομαι.
Ἀεὶ γὰρ ἥβη τοῖς γέρουσιν εὐμαθεῖν.
Δόμοις δὲ ταῦτα καὶ Κλυταιμνήστρᾳ μέλειν
Εἰκὸς μάλιστα, σὺν δὲ πλουτίζειν ἐμέ.

Κλ. Ἀνωλόλυξα μὲν πάλαι χαρᾶς ὕπο, 580
Ὅτ᾽ ἦλθ᾽ ὁ πρῶτος νύχιος ἄγγελος πυρὸς,
Φράζων ἅλωσιν Ἰλίου τ᾽ ἀνάστασιν.
Καί τίς μ᾽ ἐνίπτων εἶπε, φρυκτωρῶν διὰ
Πεισθεῖσα, Τροίαν νῦν πεπορθῆσθαι δοκεῖς;
Ἦ κάρτα πρὸς γυναικὸς αἴρεσθαι κέαρ. 585
Λόγοις τοιούτοις πλαγκτὸς οὖσ᾽ ἐφαινόμην.
Ὅμως δ᾽ ἔθυον, καὶ γυναικείῳ νόμῳ
Ὀλολυγμὸν ἄλλος ἄλλοθεν κατὰ πτόλιν
Ἔλασκον εὐφημοῦντες ἐν θεῶν ἕδραις,
Θυηφάγον κοιμῶντες εὐώδη φλόγα. 590
Καὶ νῦν τὰ μάσσω μὲν τί δεῖ σ᾽ ἐμοὶ λέγειν;
Ἄνακτος αὐτοῦ πάντα πεύσομαι λόγον.
Ὅπως δ᾽ ἄριστα τὸν ἐμὸν αἰδοῖον πόσιν
Σπεύσω πάλιν μολόντα δέξασθαι· τί γὰρ
Γυναικὶ τούτου φέγγος ἥδιον δρακεῖν, 595
Ἀπὸ στρατείας ἄνδρα σώσαντος θεοῦ,
Πύλας ἀνοῖξαι; ταῦτ᾽ ἀπάγγειλον πόσει·
Ἥκειν ὅπως τάχιστ᾽ ἐράσμιον πόλει·
Γυναῖκα πιστὴν δ᾽ ἐν δόμοις εὕροι μολὼν
Οἵαν περ οὖν ἔλειπε, δωμάτων κύνα 600
Ἐσθλὴν ἐκείνῳ, πολεμίαν τοῖς δύσφροσι,
Καὶ τἄλλ᾽ ὁμοίαν πάντα, σημαντήριον
Οὐδὲν διαφθείρασαν ἐν μήκει χρόνου.
Οὐδ᾽ οἶδα τέρψιν, οὐδ᾽ ἐπίψογον φάτιν
Ἄλλου πρὸς ἀνδρὸς μᾶλλον ἢ χαλκοῦ βαφάς. 605

Κη. Τοιόσδ᾽ ὁ κόμπος, τῆς ἀληθείας γέμων,
Οὐκ αἰσχρὸς ὡς γυναικὶ γενναίᾳ λακεῖν.

Χο. Αὕτη μὲν οὕτως εἶπε μανθάνοντί σοι,
Τοροῖσιν ἑρμηνεῦσιν εὐπρεπῶς λόγον.
Σὺ δ᾽ εἰπὲ κῆρυξ, Μενέλεων δὲ πεύθομαι, 610
Εἰ νόστιμός γε καὶ σεσωσμένος πάλιν
Ἥξει σὺν ὑμῖν, τῆσδε γῆς φίλον κράτος.

Κη. Οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως λέξαιμι τὰ ψευδῆ καλὰ,
Ἐς τὸν πολὺν φίλοισι καρποῦσθαι χρόνον.

Κλ. Πῶς δῆτ᾽ ἂν εἰπὼν κεδνὰ τἀληθῆ τύχοις; 615
Σχισθέντα δ᾽ οὐκ εὔκρυπτα γίγνεται τάδε.

Κη. Ἀνὴρ ἄφαντος ἐξ Ἀχαιικοῦ στρατοῦ,
Αὐτός τε καὶ τὸ πλοῖον. οὐ ψευδῆ λέγω.

Κλ. Πότερον ἀναχθεὶς ἐμφανῶς ἐξ Ἰλίου,
Ἢ χεῖμα κοινὸν ἄχθος ἥρπασε στρατοῦ; 620

Κη. Ἔκυρσας ὥστε τοξότης ἄκρος σκοποῦ,
Μακρὸν δὲ πῆμα συντόμως ἐφημίσω.

Κλ. Πότερα γὰρ αὐτοῦ ζῶντος ἢ τεθνηκότος
Φάτις πρὸς ἄλλων ναυτίλων ἐκλῄζετο;

Κη. Οὐκ οἶδεν οὐδεὶς ὥστ᾽ ἀπαγγεῖλαι τορῶς, 625

Aut æstus, marève in meridiano
Lectus omnis tempestatis expers atque serenum dormit.
Verùm quid hæc lugere iuuat? perijt omnis labor: 560
Perijt, inquam, nobis mortuis,
Hoc, quod nunquam restauratum iri certum est.
Quid iuuat de his, qui obierunt, sententiam ferre atque decernere,
Dolere autem huius vicem qui dum viuit, aduersa vtitur fortuna?
Quin gaudendum in infortunijs existimo. 565
Nobis verò qui superstites sumus ex Argiuo exercitu,
Bene cadit lucrum, damnum autem illi non æquipollet.
Adeò vt habeamus, in quo gloriemur, qui solis instar iubaris
Terrâ marique volitauimus.
Quum tandem Troiam perrexerint nostræ copiæ, 570
Dijs exuuias Græcanicis
In ædibus suspenderunt, Archiuum in oblectamentum.
Talia qui audiunt, benedicant vrbi, eamque laudent
Atque Imperatores: honoretur etiam gratia & beneficium
Iouis, qui eiusmodi operatus est. Totum tenes sermonem. 575

Cho. *Victus tua hac oratione, atque persuasus, non reprobo.*
Semper iuualescit senibus velle aliquid discere.
Hæc autem aula, atque regina Clytemnestra gaudio fruatur.
Maximè verisimile est, meque vnà eius participem fieri.

Clyt. *Iam dudum quidem occidi ob gaudium,* 580
Quàm primum nocturni ignis nuncius appropinquauit,
Narrans Troiæ internecionem atque destructionem.
Ecqua me obiurgando dixit ab excubitoribus specularijs
Persuasa, Troiam nunc dirutam esse, arbitraris? (audiuerit.
Mulieris est corde eleuari admodũ, magnaque meditari, si quid 585
Hisce relationibus attonita apparui.
Simul ac sacrificabant, mulierumque consuetudine
Eiulatum horribilem alij aliunde in vrbe
Vociferabantur fausta precantes Deorum in sedibus,
Flagrantem sopientes flammam, quæ victimam consumit. 590
Præterea quid me decet tibi hæc amplius declarare?
Ipsiusmet regis omnem audiam atque cognoscam orationem.
Quàm optimè celebrem illum meum maritum
Reuersum accipere & amplecti properabo? nequis enim
Huius coniugi splendor suauior elucescere potest quàm videre 595
Exercitus imperatorem, Deo ipsum seruante,
Portas referire? hæcce annuncia marito meo
Vt quàm ocyssimè veniat desideratus vrbi.
Coniugem insuper fidelem domi inueniet reuersus,
Qualem equidem reliquit, ædium canis instar custodem 600
Probam ipsi, aduersariam ijs, qui mærorem inferunt,
Mihique adhuc similem in omnibus alijs officijs, vtpote quæ nullum
Coniugalis thori sigillum huc vsque maculauerim.
Non noui voluptatem, neque vituperabilem sermonem
Vllius aliûs viri magis quàm ferri tincturam. 605

Pr. *Scilicet hæc iactantia veritatis est plena,*
Haud inconueniens fœmineo sexui, quin resonet.

Cho. *Hæc quidem ita locuta est tibi discenti*
Ab acutis decenter orationem interpretantibus.
Tu verò præco effare: Menelaum audiam, 610
Si reuersurus, incolumisque redierit
Nobiscum, amicum illud terræ robur.

Pr. *Non est, quare dicam mendacia pulchra,*
Vt longo tempore amicis vtar ac fruar.

Clyt. *Quomodo igitur si venerandam veritatem dixeris?* 615
Diuisa studia haud facilè occultantur.

Pr. *Vir disparuit ab Archiuo exercitu,*
Ipse, inquam, cum nauigio. Haud mentior.

Clyt. *Vtrùm conspicuè subductus Troiâ,*
An hyems, commune exercitûs onus, illum rapuit? 620

Pr. *Attigisti, summa instar sagittarij scopum.*
Longum autem dolorem succinctè ac paucis eloquar.

Clyt. *Nunquid ipso viuente, an mortuo,*
Rumor ad cæteros nautas peruasit?
Nemo nouit, quomodo certè sit annunciatum. 625

Excepto Sole vniuersam terram nutriente.

Clyt. Qua igitur ratione ais, marina classi hyemem
Venisse ac desiisse dæmonum irâ?

Pr. Benedictum hunc diem haud conuenit mala memorante
Lingua contaminare. Hinc separata est Deorum veneratio.
Quum verò intolerabiles calamitates nuncius vrbi
Odioso ac inuiso vultu caduci exercitus ferat,
Vrbi quidem vlcus vnum, publicum contingere,
Multos verò multis expulsos ædibus
Viros gemino flagello Mars quam diligit
Bilanceatam noxam, sanguinolentam coniugem.
Talibus miserijs ac doloribus cumulatis,
Decet cantare Pæana Furiarum.
Quippe de rebus salutis nuncium
Iubilantem ad ciuitatem venit.
Quomodo bona malis commiscebo, narrans
Hyemem Achiuorum placatam Dijs?
Conspirabant quidem inimicissimi cùm essent priùs,
Ignis atque mare, fidémque monstrabant
Corrumpendo infelicem ac miserum Argiuorum exercitum.
Noctu autem intranquilla concitabantur mala.
Etenim naues, vnam ad alteram Thracius ventus
Contundebat: Hæ verò cornibus mutuis pulsæ præ violentia
Hyemis, per typhonem vndarum fluctuatione, instar imbris
Submersæ euanuerunt, nauarchi imperiti vertigine.
Orto autem splendido Solis iubare,
Ecce videmus florere Ægeum mare cadaueribus
Virorum Achiuorum, nautarumque prostratorum.
At nos, nauémque, integram fossam
Eripuit, ac periculo exemit
Deus quispiam, haud mortalis, nauis gubernaculum tenens.
Fortuna seruare volens nauem insidebat cato gubernans,
Vt neque in statione vndarum fluctuationem haberet,
Neque vt impingeret ad Cratæleorum regionem,
Marinum iam cum effugissemus orcum,
Claro die, haud confidentes fortunæ,
Pascebamus animi solicitudine [illegible]agientes nouũ quoddã malũ,
Exercitus defatigati, ægréque adusti ac afflicti.
Quin imò si quis ex ijs spirat viuitque
Loquitur de nobis tanquam perditis. Quidni?
Cum nos etiam illos taliter sese habere arbitremur.
Optimè autem hæc cadant. Menelaum enim
Primò ac maximè ratus sum venire.
Si quis igitur Solis radius eum narrat
Viuum ac videntem, ope Iouis,
Qui nondum vult genus hoc eradicare,
Reliqua est spes quædam, fore, vt domum veniat.
Huiusmodi dum percepisti, quæ vera sunt audias.

Cho. Quis vnquam rebus nomina imposuit
Adeò omni ex parte verè & conuenienter?
Nemo quidem, quem non videmus,
Prouidentiâ fato destinati
Linguam in fortuna colens,
Hastæ nuptam illam,
Illamque de qua vtrinque certatur, vocauit Helenam.
Postquam decenter
Helena maritum Alexandrum qui expugnauit, eiúsque vrbem,
Ex magnificis
Tegumentis nauigabat
Fauonij aurâ:
Vnaque magna in frequentia viri clypeati,
Venatores, ac inuestigatores
Horum, qui remum disparentem
Appulerunt ad Simoentis littora
Pulchris frondibus abundantia,
Contentione cruentâ.
Ilio κῆδος nomen bene conueniens, affinitatem & dolorem ambiguè (notans,
Solicitudo curarum perfectrix,

Πλὴν τοῦ τρέφοντος ἡλίου χθονὸς φύσιν.

κλ. Πῶς γὰρ λέγεις χειμῶνα ναυτικῷ στρατῷ
Ἐλθεῖν τελευτῆσαί τε δαιμόνων κότῳ;

κή. Εὔφημον ἦμαρ οὐ πρέπει κακαγγέλῳ
Γλώσσῃ μιαίνειν· χωρὶς ἡ τιμὴ θεῶν. 630
Ὅταν δ' ἀπευκτὰ πήματ' ἄγγελος πόλει
Στυγνῷ προσώπῳ πτωσίμου στρατοῦ φέρῃ,
Πόλει μὲν ἕλκος ἓν τὸ δήμιον τυχεῖν,
Πολλοὺς δὲ πολλῶν ἐξαγισθέντας δόμων
Ἄνδρας διπλῇ μάστιγι τὴν Ἄρης φιλεῖ 635
Δίλογχον ἄτην φοινίαν ξυνωρίδα.
Τοιῶνδε μέντοι πημάτων σεσαγμένον,
Πρέπει λέγειν παιᾶνα τόνδ' Ἐριννύων,
Σωτηρίων δὲ πραγμάτων εὐάγγελον
Ἥκοντα πρὸς χαίρουσαν εὐεστοῖ πόλιν. 640
Πῶς κεδνὰ τοῖς κακοῖσι συμμίξω, λέγων
Χειμῶν' Ἀχαιῶν οὐκ ἀμήνιτον θεοῖς;
Ξυνώμοσαν γὰρ, ὄντες ἔχθιστοι τὸ πρίν,
Πῦρ καὶ θάλασσα, καὶ τὰ πίστ' ἐδειξάτην,
Φθείροντε τὸν δύστηνον Ἀργείων στρατόν. 645
Ἐν νυκτὶ δυσκύμαντα δ' ὠρώρει κακά.
Ναῦς γὰρ πρὸς ἀλλήλῃσι Θρῄκιαι πνοαὶ
Ἤρεικον· αἱ δὲ κεροτυπούμεναι βίᾳ
Χειμῶνι τυφῶ σὺν ζάλῃ τ' ὀμβροκτύπῳ
Ὤιχοντ' ἄφαντοι, ποιμένος κακοῦ στρόβῳ. 650
Ἐπεὶ δ' ἀνῆλθε λαμπρὸν ἡλίου φάος,
Ὁρῶμεν ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς
Ἀνδρῶν Ἀχαιῶν, ναυτικῶν τ' ἐρειπίων.
Ἡμᾶς γε μὲν δὴ ναῦν τ' ἀκήρατον σκάφος
Ἤτοι τις ἐξέκλεψεν, ἢ 'ξῃτήσατο 655
Θεός τις, οὐκ ἄνθρωπος, οἴακος θιγών.
Τύχη δὲ σωτὴρ ναῦν θέλουσ' ἐφέζετο,
Ὡς μήτ' ἐν ὅρμῳ κύματος ζάλην ἔχειν,
Μήτ' ἐξοκεῖλαι πρὸς κραταίλεων χθόνα.
Ἔπειτα δ' ᾅδην πόντιον πεφευγότες, 660
Λευκὸν κατ' ἦμαρ, οὐ πεποιθότες τύχῃ,
Ἐβουκολοῦμεν φροντίσιν νέον πάθος,
Στρατοῦ καμόντος καὶ κακῶς σποδουμένου.
Καὶ νῦν ἐκείνων εἴ τίς ἐστιν ἐμπνέων,
Λέγουσιν ἡμᾶς ὡς ὀλωλότας, τί μή; 665
Ἡμεῖς τ' ἐκείνους ταὔτ' ἔχειν δοξάζομεν.
Γένοιτο δ' ὡς ἄριστα. Μενέλεων γὰρ οὖν
Πρῶτόν τε καὶ μάλιστα προσδόκα μολεῖν.
Εἰ δ' οὖν τις ἀκτὶς ἡλίου νιν ἱστορεῖ
Καὶ ζῶντα καὶ βλέποντα, μηχαναῖς Διός, 670
Οὔπω θέλοντος ἐξαναλῶσαι γένος,
Ἐλπίς τις αὐτὸν πρὸς δόμους ἥξειν πάλιν.
Τοσαῦτ' ἀκούσας ἴσθι τἀληθῆ κλύων.

χο. Τίς ποτ' ὠνόμαζεν ὧδ'
ἐς τὸ πᾶν ἐτητύμως, 675
Μή τις ὅντιν' οὐχ ὁρῶμεν,
Προνοίαισι τοῦ πεπρωμένου
Γλῶσσαν ἐν τύχᾳ νέμων,
Τὰν δορίγαμβρον
Ἀμφινεικῆ θ' Ἑλέναν; 680
Ἐπεὶ πρεπόντως
Ἑλένας, ἕλανδρος, ἑλέπτολις,
Ἐκ τῶν ἁβροτίμων
Προκαλυμμάτων ἔπλευσε
Ζεφύρου γίγαντος αὔρᾳ. 685
Πολύανδροί τε φεράσπιδες
Κυναγοὶ κατ' ἴχνος
Πλάταν ἄφαντον
Κελσάντων, Σιμόεντος ἀκτὰς
Ἐπ' ἀεξιφύλλους 690
Δι' ἔριν αἱματόεσσαν.
Ἰλίῳ δὲ κῆδος ὀρ-
θώνυμον τελεσσίφρων

Μῆνις

Μῆνις ἤλασε τραπέζας ἀτίμωσιν,
Ὑστέρῳ χρόνῳ 700
Καὶ ξυνεστίου Διὸς
Πρασσομένα τὸ νυμφότιμον μέλος ἐκ-
φάτως τίοντας
Ὑμέναιον ὃς τότ᾽ ἐπέρρεπε
Γαμβροῖσιν ἀείδειν. 705
Μεταμανθάνουσα δ᾽ ὕμνον
Πριάμου πόλις γεραιὰ,
Πολύθρηνον μέγα που στένει,
Κικλήσκουσα Πάριν
Τὸν αἰνόλεκτρον 710
Παμπορθῆ πολύθρηνον αἰῶ-
ν᾽ ἀμφὶ πολιτᾶν
Μέλεον αἷμ᾽ ἀνατλᾶσα.
Ἔθρεψεν δὲ λέοντα
Σίνιν δόμοις ἀγάλακτον 715
Οὕτως ἀνὴρ φιλόμαστον
Ἐν βιότου προτελείοις,
Ἅμερον εὐφιλόπαιδα,
Καὶ γεραροῖς ἐπίχαρτον.
Πολέα δ᾽ ἔσχ᾽ ἐν ἀγκάλαις 720
Νεοτρόφου τέκνου δίκαν,
Φαιδρωπὸς ποτὶ χεῖρα, σαί-
νων τε γαστρὸς ἀνάγκαις.
Χρονισθεὶς δ᾽ ἀπέδειξεν
Ἦθος τὸ πρὸς τοκέων. 725
Χάριν γὰρ τροφεῦσιν ἀμείβων,
Μηλοφόνοισιν ἄταισιν
Δαῖτ᾽ ἀκέλευστος ἔτευξεν.
Αἵματι δ᾽ οἶκος ἐφύρθη.
Ἄμαχον δ᾽ ἄλγος οἰκέταις 730
Μέγα σίνος πολυκτόνον.
Ἐκ θεοῦ δ᾽ ἱερεύς τις ἄ-
τας δόμοις προσεθρέφθη.
Παραυτὰ δ᾽ ἐλθεῖν
Ἐς Ἰλίου πόλιν 735
Λέγοιμ᾽ ἂν φρόνημα μὲν
Νηνέμου γαλάνας ἀκασκαῖον
Ἄγαλμα πλούτου,
Μαλθακὸν ὀμμάτων βέλος.
Δηξίθυμον ἔρωτος ἄνθος 740
Παρακλίνασ᾽ ἐπέκρανεν δὲ
Γάμου πικρὰς τελευτάς
Δύσεδρος καὶ δυσόμιλος
Συμένα Πριαμίδαισιν,
Πομπᾷ Διὸς ξενίου, 745
Νυμφόκλαυτος Ἐρινύς.
Παλαίφατος δ᾽ ἐν τοῖς βροτοῖς γέρων λόγος
Τέτυκται, μέγαν τελε-
σθέντα φωτὸς ὄλβον τεκνοῦσθαι,
Μηδ᾽ ἄπαιδα θνήσκειν· 750
Ἐκ δ᾽ ἀγαθᾶς τύχας γένει
Βλαστάνειν ἀκόρεστον οἰζύν.
Δίχα δ᾽ ἄλλων μονόφρων εἰμί.
Τὸ γὰρ δυσσεβὲς ἔργον
Μετὰ μὲν πλείονα τίκτει, 755
Σφετέρᾳ δ᾽ εἰκότα γέννᾳ.
Οἴκων γὰρ εὐθυδίκων
Καλλίπαις πότμος αἰεί.
Φιλεῖ δὲ τίκτειν ὕβρις
Μὲν παλαιὰ νεά- 760
ζουσαν ἐν κακοῖς βροτῶν
Ὕβριν. τότ᾽ ἢ τόθ᾽ ὅτε
Τὸ κύριον μόλῃ
Νεαρὰ φάους κότον
Δαίμονά τε τὸν ἄμαχον, ἀπόλεμον, 765
Ἀνίερον θράσος

Memor ira fruebatur mensis maximo cum dedecore,
Vt postero tempore
Domestici etiam Iouis
Facinora epithalamium
Clarè celebrantes
Hymenaum, qui tunc propendebat
Generis, cæterisque consanguineis cantare.
Verùm dediscens hymnum
Priami vrbs antiqua
Admotum flebiliter ingemiscit
Accersens Paridem
Thori maculatorem atque adulterum,
Lugubre seculum
Propter ciuem,
Infelicemque perpessa est sanguinem.
Educauit autem leonem hunc
Noxium domi absque lacte
Vir quispiam, mammas appetentem
In vita primordijs,
Mollem, liberorum amatorem,
Et viris venerandis ludibrium.
Multa etiam habebat in vlnis,
Recens nutriti infantis more,
Hilari vultu, manuque,
Adblandiens ventris necessitatibus.
Prouecta autem ætatis cùm esset, demonstrauit
Mores suos genitoribus.
Nutritionis enim beneficium remunerans,
Ouium mactationibus noxijs
Epulas iniussus nactus est.
Sanguine verò domus conspersa est,
Incomparabilis dolor domesticis
Magnumque nocumentum omnibus lethale.
Diuinitùs etiam sacrificus quispiam
In detrimentum ædibus educatus est.
Simul atque igitur venit
In Ilij vrbem,
Vt dicam, insolentia quidem
Serena tranquillitatis, nimiùm exornatum
Ornamentum diuitiarum,
Molle ac delicatum oculorum telum,
Animi mordacem amoris florem
Aperiens: reddidit autem
Nuptiarum amarum exitum
Difficilis ac insociabilis,
Irritata in Priami familiam,
Mittente Ioue hospitali,
Nouis nuptis lachrymabilis Furia.
Olim autem celebratus inter mortales antiquus sermo
Structus est atque diuulgatus, magnam
Facis felicitatem procreari,
Neque absque liberis mori:
Ex bona verò fortuna generi
Nasci insaturabilem miseriam.
Ab alijs dissentiens, vnius solusque sum opinionis.
Impium enim facinus
Vt plurimùm parit,
Sua verò similitudinem prosapia.
Familijs enim iustis ac æquis
Semper sors dat honestos filios.
Solet etiam producere contumelia
Vetusta
Nouam in mortalium malis
Ludibrium. Tunc aut tunc, cùm
Principale veniat
Recenter luminis iram
Dæmonem minùs pugnacem, imbellem,
Profanam audaciam

Atras ædibus noxas
Visam parentibus.
Sed iustitia splendet quidem
In fumosis domibus,
Iustam verò honorat
Vitam: quin auro distincta
Bona manuum cum sordibus,
Retrò flexis oculis
Relinquens, licita quæ sunt & æqua, prosequitur,
Potentiam ac facultatem haud honorans
Pluti, insignem quidem, fabulisque celebratam:
Sed omnem ad terminum vibrat.
Age dum, ô rex, Troiæ vrbis vastator,
Atrei progenies,
Quomodo te compellabo? quomodo te honorabo,
Ita vt neque nimium extollam neque deprimam, fallamque
Tempestiuam tuam beneuolentiam atque gratiam?
Quippe multi sunt homines qui videri laudarique propalam
Magni æstimant, hoc quod iustum est transgredientes.
Infelicem autem deplorare, ob idque valde ingemiscere
Quilibet promptus. Exemplum autem doloris
Nullum ad hepar venit.
Collætantur etiam
Seueras violando personas.
Quicunque verò probus, simplexque & sincera sententia,
Non est vt celet oculos lucis.
Quæ videntur hilaris mentis
Insincerâ adblandiri, fluxâque amicitiâ
Tu saltem tunc quidem temporis mittens exercitum,
Helenæ gratiâ (etenim haud celabo)
Valde inuisè mihi eras scriptus:
Non benè præcordiorum gubernaculum colens
Audaciam sponte ineam
Viris morientibus portans.
Iam vero non ex summa mente, neque ex inimicitia
Hilaris quis labor benè morientibus.
Intelliges autem processu temporis audiens
Hunc, qui iustè atque tempestiuè
Vrbem obsidet ciuium.

Nun. *Primum quidem Argos, Deosque regionis patronos*
Fas est inuocare, meosque adiutores
Reditus, iustorumque, quæ egimus versus vrbem
Priami. Pœnas enim non à lingua Dij
Audientes, virorum Ilij internecionem
In sanguinolenta mœnia, non absque lachrymabili vultu,
Suffragia posuerunt contraria cautati,
Manuum spe & fiduciâ accedente.
Fumo verò iam tunc in errorem ducta est celebris vrbs.
Interitus procellæ vegetant,
Vnà autem moriens
Cinis obæsos præmittit Pluti ventos.
Horum memorabilem gratiam Dijs oportet
Celebrare. Decipulis etiam iracundis
Factis, mulieris causâ
Vrbem destruxit Argiuum morsu nocens animal,
Equi pullus, clypeatus populus,
Saltum conciuans circiter Pleadum ingressum:
Transiliens autem turrim, ira sanguinis crudelis leo,
Abundè sanguinis tyrannici lixit.
Dijs quidem proœmium hoc extendi:
Illa in tui recordationem memini me audire:
Dico hæc, & patronum me habes.
Haud multis viris congenitum atque innatum est,
Amicum felicem sine inuidia honorare.
Triste enim venenum cor obsidens
Dolorem geminat morbo laboranti.
Ipse etiam suis ipsius afflictionibus grauatur,
Et alterius felicitatem contemplans ingemiscit.

Μελαίνας μελάθροισιν ἄτας
Εἰδομένας τοκεῦσιν.
Δίκα δὲ λάμπει μὲν ἐν
Δυσκάπνοις δώμασι, 770
Τὸν δ' ἐναίσιμον τίει
Βίον. τὰ χρυσόπαστα δ' ἔ-
δεθλα σὺν πίνῳ χερῶν
Παλιντρόποις ὄμμασι λι-
ποῦσ' ὅσια προσέβα τοῦ 775
Δύναμιν οὐ σέβα-
σα πλούτου παράσημον αἴνῳ·
Πᾶν δ' ἐπὶ τέρμα νωμᾷ.
Ἄγε δὴ βασιλεῦ, Τροίας πτολίπορ-
θ', Ἀτρέως γένεθλον, 780
Πῶς σε προσείπω; πῶς σε σεβίζω,
Μήθ' ὑπεράρας, μήθ' ὑποκάμψας
Καιρὸν χάριτος;
Πολλοὶ δὲ βροτῶν τὸ δοκεῖν εἶναι
Προτίουσι, δίκην παραβάντες. 785
Τῷ δυσπραγοῦντι δ' ἐπιστενάχειν
Πᾶς τις ἕτοιμος· δῆγμα δὲ λύπης
Οὐδὲν ἐφ' ἧπαρ προσικνεῖται·
Καὶ ξυγχαίρουσιν ὁμοιοπρεπεῖς
Ἀγέλαστα πρόσωπα βιαζόμενοι. 790
Ὅστις δ' ἀγαθὸς προβατογνώμων
Οὐκ ἔστι λαθεῖν ὄμματα φωτός.
Τὰ δοκοῦντ' εὔφρονος ἐκ διανοίας
Ὑδαρεῖ σαίνειν φιλότητι.
Σὺ δέ μοι τότε μὲν στέλλων στρατιὰν. 795
Ἑλένας ἕνεκ' (οὐ γὰρ ἐπικεύσω)
Κάρτ' ἀπομούσως ἦσθα γεγραμμένος.
Οὐδ' εὖ πραπίδων οἴακα νέμων
Θράσος ἑκούσιον
Ἀνδράσι θνήσκουσι κομίζων. 800
Νῦν δ' οὐκ ἀπ' ἄκρας φρενὸς, οὐδ' ἀφίλως
Εὔφρων πόνος εὖ τελέσασιν.
Γνώσῃ δὲ χρόνῳ διαπευθόμενος
Τόν τε δικαίως καὶ τὸν ἀκαίρως
Πόλιν οἰκουροῦντα πολιτῶν. 805

ἀγ. Πρῶτον μὲν Ἄργος καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
Δίκη προσειπεῖν, τοὺς ἐμοὶ μεταιτίους
Νόστου, δικαίων θ' ὧν ἐπραξάμην πόλιν
Πριάμου· δίκας γὰρ οὐκ ἀπὸ γλώσσης θεοὶ
Κλύοντες, ἀνδροθνῆτας Ἰλίου φθορὰς 810
Ἐς αἱματηρὸν τεῦχος οὐ διχορρόπως
Ψήφους ἔθεντο· τῷ δ' ἐναντίῳ κύτει
Ἐλπὶς προσῄει χειρὸς οὐ πληρουμένῳ.
Καπνῷ δ' ἁλοῦσα νῦν ἔτ' εὔσημος πόλις.
Ἄτης θύελλαι ζῶσι· 815
Συνθνήσκουσα δὲ
Σποδὸς προπέμπει πίονας πλούτου πνοάς.
Τούτων θεοῖσι χρὴ πολύμνηστον χάριν
Τίνειν, ἐπείπερ καὶ πάγας ὑπερκότους
Ἐπραξάμεσθα, καὶ γυναικὸς οὕνεκα 820
Πόλιν διημάθυνεν Ἀργεῖον δάκος,
Ἵππου νεοσσὸς, ἀσπιδηστρόφος λεώς,
Πήδημ' ὀρούσας ἀμφὶ Πλειάδων δύσιν.
Ὑπερθορὼν δὲ πύργον ὠμηστὴς λέων,
Ἄδην ἔλειξεν αἵματος τυραννικοῦ.
Θεοῖς μὲν ἐξέτεινα φροίμιον τόδε, 825
Τὰ δ' ἐς τὸ σὸν φρόνημα, μέμνημαι κλύων
Καὶ φημὶ ταὐτὰ, καὶ συνήγορόν μ' ἔχεις.
Παύροις γὰρ ἀνδρῶν ἐστι συγγενὲς τόδε,
Φίλον τὸν εὐτυχοῦντ' ἄνευ φθόνου σέβειν.
Δύσφρων γὰρ ἰὸς καρδίαν προσήμενος, 830
Ἄχθος διπλοίζει τῷ πεπαμένῳ νόσον·
Τοῖς τ' αὐτὸς αὑτοῦ πήμασι βαρύνεται,
Καὶ τὸν θυραῖον ὄλβον εἰσορῶν στένει.

Bi-

Εἰδὼς λέγοιμ' ἄν· εὖ γὰρ ἐξεπίσταμαι
Ὁμιλίας κάτοπτρον, εἴδωλον σκιᾶς 835
Δοκοῦντας εἶναι κάρτα πρευμενεῖς ἐμοί.
Μόνος δ' Ὀδυσσεὺς, ὅσπερ οὐχ ἑκὼν ἔπλει,
Ζευχθεὶς ἕτοιμος ἦν ἐμοὶ σειραφόρος.
Εἴτ' οὖν θανόντος, εἴτε καὶ ζῶντος πέρι
Λέγω· τὰ δ' ἄλλα πρὸς πόλιν τε καὶ θεοὺς 840
Κοινοὺς ἀγῶνας θέντες ἐν πανηγύρει,
Βουλευσόμεσθα. καὶ τὸ μὲν καλῶς ἔχον,
Ὅπως χρονίζον εὖ μενεῖ βουλευτέον.
Ὅτῳ δὲ καὶ δεῖ φαρμάκων παιωνίων,
Ἤτοι κέαντες, ἢ τεμόντες εὐφρόνως, 845
Πειρασόμεσθα πήματος τρέψαι νόσον.
Νῦν δ' ἐς μέλαθρα καὶ δόμους ἐφεστίους
Ἐλθὼν, θεοῖσι πρῶτα δεξιώσομαι,
Οἵπερ πρόσω πέμψαντες ἤγαγον πάλιν.
Νίκη δ' ἐπείπερ ἕσπετ', ἐμπέδως μένοι. 850

Κλ. Ἄνδρες πολῖται, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
Οὐκ αἰσχυνοῦμαι τοὺς φιλάνορας τρόπους
Λέξαι πρὸς ὑμᾶς· ἐν χρόνῳ δ' ἀποφθίνει
Τὸ τάρβος ἀνθρώποισιν. οὐκ ἄλλων πάρα
Μαθοῦσ', ἐμαυτῆς δύσφορον λέξω βίον, 855
Τοσόνδ' ὅσονπερ οὗτος ἦν ὑπ' Ἰλίῳ.
Τὸ μὲν γυναῖκα πρῶτον ἄρσενος δίχα
Ἧσθαι δόμοις ἔρημον, ἔκπαγλον κακόν,
Πολλὰς κλύουσαν κληδόνας παλιγκότους·
Καὶ τὸν μὲν ἥκειν, τὸν δ' ἐπεισφέρειν κακοῦ 860
Κάκιον ἄλλο πῆμα, λάσκοντας δόμοις.
Καὶ τραυμάτων μὲν εἰ τόσων ἐτύγχανεν
Ἀνὴρ ὅδ', ὡς πρὸς οἶκον ὠχετεύετο
Φάτις, τέτρηται δικτύου πλέω λέγειν.
Εἰ δ' ἦν τεθνηκὼς, ὡς ἐπλήθυον λόγοι, 865
Τρισώματός τ' ἂν Γηρυὼν ὁ δεύτερος
Πολλὴν ἄνωθεν (τὴν κάτω γὰρ οὐ λέγω
Χθονὸς) τρίμοιρον χλαῖναν ἐξηύχει λαβών,
Ἅπαξ ἑκάστῳ κατθανὼν μορφώματι.
Τοιῶνδ' ἕκατι κληδόνων παλιγκότων, 870
Πολλὰς ἄνωθεν ἀρτάνας ἐμῆς δέρης
Ἔλυσαν ἄλλοι πρὸς βίαν λελημμένης.
Ἐκ τοῦδέ τοι παῖς ἐνθάδ' οὐ παραστατεῖ,
Ἐμῶν τε καὶ σῶν κύριος πιστωμάτων,
Ὡς χρῆν, Ὀρέστης· μηδὲ θαυμάσῃς τόδε. 875
Τρέφει γὰρ αὐτὸν εὐμενὴς δορύξενος
Στρόφιος ὁ Φωκεὺς, ἀμφίλεκτα πήματα
Ἐμοὶ προφωνῶν, τόν θ' ὑπ' Ἰλίῳ σέθεν
Κίνδυνον, εἴ τε δημόθρους ἀναρχία
Βουλὴν καταρρίψειεν, ὥς τε σύγγονον 880
Βροτοῖσι τὸν πεσόντα λακτίσαι πλέον.
Τοιάδε μέντοι σκῆψις οὐ δόλον φέρει.
Ἔμοιγε μὲν δὴ κλαυμάτων ἐπίσσυτοι
Πηγαὶ κατεσβήκασιν, οὐδ' ἔνι σταγών.
Ἐν ὀψικοίτοις δ' ὄμμασιν βλάβας ἔχω, 885
Τὰς ἀμφί σοι κλαίουσα λαμπτηρουχίας
Ἀτημελήτους αἰέν. ἐν δ' ὀνείρασιν
Λεπταῖς ὑπαὶ κώνωπος ἐξηγειρόμην
Ῥιπαῖσι θωΰσσοντος, ἀμφί σοι πάθη
Ὁρῶσα πλείω τοῦ ξυνεύδοντος χρόνου. 890
Νῦν ταῦτα πάντα τλᾶσ' ἀπενθήτῳ φρενὶ
Λέγοιμ' ἂν ἄνδρα τόνδε τῶν σταθμῶν κύνα,
Σωτῆρα ναὸς πρότονον, ὑψηλῆς στέγης
Στῦλον ποδήρη, μονογενὲς τέκνον πατρὶ,
Καὶ γῆν φανεῖσαν ναυτίλοις παρ' ἐλπίδα, 895
Κάλλιστον ἦμαρ εἰσιδεῖν ἐκ χείματος,
Ὁδοιπόρῳ διψῶντι πηγαῖον ῥέος.
Τερπνὸν δὲ τἀναγκαῖον ἐκφυγεῖν ἅπαν.
Τοιοῖσδέ τοί νιν ἀξιῶ προσφθέγμασιν.
Φθόνος δ' ἀπέστω· πολλὰ γὰρ τὰ πρὶν κακὰ 900
Ἠνειχόμεσθα. νῦν δέ μοι, φίλον κάρα,

Expertus dico. Satis enim diiudico
Conuentus, speculum imaginem umbrae
Existimantes, mihi admodum beniguos.
Solus Vlysses, qui non vltrò & voluntariè nauigabat,
Promptè copulatus erat mihi instar equi, currū vnà trahentis,
Siue de mortuo siue de viuo
Loquor: caetera verò vrbi, Diisque
Communibus pugnatoribus relinquentes in publico conuentu
Consilia communicabimus. Etiam de hoc, quod bene se habet
Quod temporale, durabileque diu manebit, consulendum est.
Quantum verò oporteat Pharmaci medicatorij
Siue vrendo, siue secando audacter ac latè,
Tentabimus passionis dolorisue vertere & curare morbum.
Verùm iam sub tecta, inque aedes propriorum larium
Cùm venerim, Deos primò dextrâ prehensabo, eos amplectens,
Qui olim me miserunt, meque iam reduxerunt.
Victoria autem firmiter duret.

Clyt. *Viri ciues, Argiuorum legati,*
Haud erubesco amabiles mores
Vobis dicere: at temporis tractu interit
Metus pauorque mortalibus. Non ab aliis
Edocta, mea ipsius calamitosam narrabo vitam.
Quantumcunque hic erat sub Ilio,
Mulierem primùm quidem absque viro
Sedere domibus desertam terribile malum,
Multas deplorantem voluptates retrò molestas:
Et hunc quidem venire, illum verò afferre malo
Peiorem alium dolorem, maledicentes aedibus.
Si etiam tanta vulnera accepit
Vir ille, quemadmodum domi euulgatus est
Rumor, sauciatus est retis plura dicere.
Sin esset mortuus, sicut fama refert,
Tricorpor Geryo ille secundus
Multam desuper (illam haud dico
Quae sub terra est) triplicem lanam accipiens gloriaretur,
Semel singulis mortuus formaturis.
Talium causâ rumorum, qui mihi subinde molesti sunt,
Multoties supernè suspensa mea ceruicis
Ad violentiam arrepta alii soluerunt.
In his autem filius meus non auxiliatur,
Mea itaque custos fidei.
Vt oportebat, Orestes: ne hoc mireris.
Nutrit illum beneuolus hastâ partus hospes,
Strophius Phocensis, controuersas calamitates
Mihi praedicens, tuum sub Ilio
Periculum. Etsi popularis anarchia
Consilium prosternit, sicut ingenitum
Mortalibus, hunc qui cecidit, magis magisque pessundare.
Equidem talis praetextus nullum dolum fert.
Mihi eiulatuum impetuosi lachrymarum
Fontes extinxerunt, neque restat vlla guttula.
In sero dormientibus autem oculis damnum patior
Propter te plorās gemēsque, quod faces ex Ida mōte fint mōstrata,
Neglecta quidem semper. At in somniis,
Tenellis à culice excitabar
Ictibus, circa te passiones
Videns plures, quàm condormiente tempore.
Omnia haec iam perpessa indeplorato animo,
Vt dicam virum hunc, mansionis custodem,
Seruatorem classis, sustentaculum sublimis tecti,
Atque columnam, vnigenitum patris filium,
Imò etiam terram, quae apparuit nautis praeter omnem spem,
Pulcherrimum diem inspexisse, finita hyeme,
Viatori sitienti fontanum fluxum.
Quicquid verò est voluptuosum, fugiendum est.
Talibus proinde alloquiis ipsum honoro, & salutationibus.
Absit inuidia: multa quidem iamdudum mala
Tolerauimus: Sed iam mihi charum caput,

Descende de rheda, humi haud ponens
Pedem tuum ô rex, Troia illum depopulatorem.
Ancillæ, numquid, quibus demandatus est finis,
Viæ solum sternetis extensionibus?
Subitò via sternatur porphyrâ
Ad ædes vsque insperatas, quemadmodum æquitas postulat.
Cæterùm cura nostra somno quæ minimè est sopita,
Effecta dabit rectè, Dijs dantibus, quæ sunt fato decreta.
Agam. Lydæ progenies, ædium mearum custos,
In absentia quidem mea meritò dixisti tuo.
Longè orationem extendisti, sed ob decenter
Laudare, ab alijs non à nobismet ipsis decet vt veniat laus.
Cæterùm me mulierum more ne
Orne: neque Barbari viri instar
Me honora genu flectens mihi, atque humi strepente voce,
Neque vestibus inuidiosam viam
Sterne. Deos oportet huiusmodi honorare.
Verùm in varijs mortalem existentem pulchritudinibus
Ire, ego quidem non absque metu puto,
Dico me post virum non venerari Deum.
Præter illa pedum substragula, aliaque istiusmodi
Fama gloriaque resonat: imò non male sapere
Dei optimum est donum. Beatum etiam prædicare decet
Hunc, qui vitam obijt in amica felicitate.
Vtinam ita qualibet agam, feliciter audax ego.
Clyt. Quin mihi hoc dic non præter opinionem.
Agam. Sententiam quidem scito quod non reprehendo tuam.
Clyt. Supplicabone Deos, vt hæc auertant?
Agam. Si quisquam alius, bene sciens hunc edixi finem.
Clyt. Quid verò tibi videretur, Priamus si talia effecisset?
Agam. Varie admodum vestitum ipsum incedisse crediderim.
Clyt. Non tam hominum vllam timens vituperationem.
Agam. Fama à mortalibus euulgata plurimum valet.
Clyt. Atqui nulli inuidiæ obnoxius, non inuidendus est.
Agam. Haud mulieris est desiderare pugnam.
Clyt. Præclaris quin etiam vinci decet.
Agam. An & tu victoriam contentiosa honoras?
Clyt. Sic credas: robur etiam mihi adest spontaneum.
Agam. At si tibi ita videtur, vt aliquis calceos
Soluat, celeritatem adiutricem ingressui pedum.
Cum purpureis vestimentis me ingredientem
Ne qua Deorum è longinquo petat oculi inuidia.
Magnus est pudor si marstus quis corpore corrumpit,
Perditque diuitias, atque texturas argenteas.
Hæc quidem sese ita habent. Atqui hospitem hanc beneuolè
Introduc: victorem atque acquisitorem eius amicè
Et benignè è longinquo Deus respicit.
Volens enim nemo vsus est seruili iugo.
Hæc, multarum pecuniarum selectus
Flos, exercitus honorarium mihi obtigit.
Vt te audio, constitui talia me facturum,
Subeo domorum tecta, purpuram calcans.
Clyt. Habetur mare, (et quis illud exsiccabit?)
Quod nutrit instar argentum multa purpura
Renouatas guttas, vestimentorum tincturas.
At horum domus, ô rex, subsistit Dijs iuuantibus
Quòd sufficienter habeat, non autem penuriâ laboret, palam est.
Multorum conculcationem vestium optarem,
Enunciatis domi oraculis,
Præmia animæ insidias molita.
Existente enim radice foliorum aceruus venit in ædes,
Vmbram supertendens Syrij canis.
Et quando tu venisti domesticos ad lares
Feruorem quidem in hyeme monstras profectus,
Cùm verò Iupiter ex vua immatura acerbaque faciat
Vinum, tunc frigus domi est,
Viro augusto domum reuerso.
O Iupiter Iupiter perfice, mea vota perfice.

Ἐκβαῖν' ἀπήνης τῆσδε, μὴ χαμαὶ τιθεὶς
Τὸν σὸν πόδ', ὦναξ, Ἰλίου πορθήτορα.
Δμωαὶ, τί μέλλεθ', αἷς ἐπέσταλται τέλος
Πέδον κελεύθου στρωννύναι πετάσμασιν; 905
Εὐθὺς γενέσθω πορφυρόστρωτος πόρος
Ἐς δῶμ' ἄελπτον ὡς ἂν ἡγῆται δίκη.
Τὰ δ' ἄλλα φροντὶς οὐχ ὕπνῳ νικωμένη
Θήσει δικαίως σὺν θεοῖς εἱμαρμένα.
ἀγ. Λήδας γένεθλον, δωμάτων ἐμῶν φύλαξ, 910
Ἀπουσίᾳ μὲν εἶπας εἰκότως ἐμῇ.
Μακρὰν γὰρ ἐξέτεινας. ἀλλ' ἐναισίμως
Αἰνεῖν, παρ' ἄλλων χρὴ τόδ' ἔρχεσθαι γέρας.
Καὶ τἄλλα μὴ γυναικὸς ἐν τρόποις ἐμὲ
Ἅβρυνε, μηδὲ βαρβάρου φωτὸς δίκην 915
Χαμαιπετὲς βόαμα προσχάνῃς ἐμοί,
Μηδ' εἵμασι στρώσασ' ἐπίφθονον πόρον
Τίθει. θεούς τοι τοῖσδε τιμαλφεῖν χρεών.
Ἐν ποικίλοις δὲ θνητὸν ὄντα κάλλεσι
Βαίνειν, ἐμοὶ μὲν οὐδαμῶς ἄνευ φόβου. 920
Λέγω κατ' ἄνδρα, μὴ θεὸν σέβειν ἐμέ.
Χωρὶς ποδοψήστρων τε καὶ τῶν ποικίλων
Κληδὼν ἀϋτεῖ, καὶ τὸ μὴ κακῶς φρονεῖν,
Θεοῦ μέγιστον δῶρον. ὀλβίσαι δὲ χρὴ
Βίον τελευτήσαντ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ. 925
Εἰ πάντα δ' ὡς πράσσοιμ' ἂν, εὐθαρσὴς ἐγώ.
κλ. Καὶ μὴν τόδ' εἰπὲ μὴ παρὰ γνώμην ἐμοί.
ἀγ. Γνώμην μὲν ἴσθι μὴ διαφθεροῦντ' ἐμέ.
κλ. Ηὔξω θεοῖς δείσας ἂν ὧδ' ἔρδειν τάδε;
ἀγ. Εἴπερ τις, εἰδώς γ' εὖ τόδ' ἐξεῖπον τέλος. 930
κλ. Τί δ' ἂν δοκεῖ σοι Πρίαμος, εἰ τάδ' ἤνυσεν;
ἀγ. Ἐν ποικίλοις ἂν κάρτα μοι βῆναι δοκεῖ.
κλ. Μή νυν τὸν ἀνθρώπειον αἰδεσθῇς ψόγον.
ἀγ. Φήμη γε μέντοι δημόθρους μέγα σθένει.
κλ. Ὁ δ' ἀφθόνητός γ' οὐκ ἐπίζηλος πέλει. 935
ἀγ. Οὔτοι γυναικός ἐστιν ἱμείρειν μάχης.
κλ. Τοῖς δ' ὀλβίοις γε καὶ τὸ νικᾶσθαι πρέπει.
ἀγ. Ἦ καὶ σὺ νίκην τήνδε δήριος τίεις;
κλ. Πιθοῦ. κράτος μέντοι πάρες γ' ἑκὼν ἐμοί.
ἀγ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι ταῦθ', ὑπαί τις ἀρβύλας 940
Λύοι τάχος, πρόδουλον ἔμβασιν ποδός.
Καὶ τοῖσδέ μ' ἐμβαίνονθ' ἁλουργέσιν θεῶν
Μή τις πρόσωθεν ὄμματος βάλοι φθόνος.
Πολλὴ γὰρ αἰδὼς σωματοφθορεῖν ποσὶν
Φθείροντα πλοῦτον ἀργυρωνήτους θ' ὑφάς. 945
Τούτων μὲν οὕτω. τὴν ξένην δὲ πρευμενῶς
Τήνδ' ἐσκόμιζε. τὸν κρατοῦντα μαλθακῶς
Θεὸς πρόσωθεν εὐμενῶς προσδέρκεται.
Ἑκὼν γὰρ οὐδεὶς δουλίῳ χρῆται ζυγῷ.
Αὕτη δὲ πολλῶν χρημάτων ἐξαίρετον 950
Ἄνθος, στρατοῦ δώρημ', ἐμοὶ ξυνέσπετο.
Ἐπεὶ δ' ἀκούειν σοῦ κατέστραμμαι τάδε,
Εἶμ' ἐς δόμων μέλαθρα, πορφύρας πατῶν.
κλ. Ἐστι θάλασσα (τίς δέ νιν κατασβέσει;)
Τρέφουσα πολλῆς πορφύρας ἰσάργυρον 955
Κηκῖδα παγκαίνιστον, εἱμάτων βαφάς.
Οἶκος δ' ὑπάρχει τῶνδε σὺν θεοῖς, ἄναξ,
Ἔχειν, πένεσθαι δ' οὐκ ἐπίσταται δόμος.
Πολλῶν πατησμὸν δ' εἱμάτων ἂν ηὐξάμην,
Δόμοισι προυνεχθέντος ἐν χρηστηρίοις, 960
Ψυχῆς κόμιστρα τῆσδε μηχανωμένη.
Ῥίζης γὰρ οὔσης, φυλλὰς ἵκετ' ἐς δόμους,
Σκιὰν ὑπερτείνασα σειρίου κυνός.
Καὶ σοῦ μολόντος δωματῖτιν ἑστίαν,
Θάλπος μὲν ἐν χειμῶνι σημαίνεις μολών, 965
Ὅταν δὲ τεύχῃ Ζεὺς τ' ἀπ' ὄμφακος πικρᾶς
Οἶνον, τότ' ἤδη ψῦχος ἐν δόμοις πέλει,
Ἀνδρὸς τελείου δῶμ' ἐπιστρωφωμένου.
Ζεῦ, Ζεῦ τέλειε, τὰς ἐμὰς εὐχὰς τέλει.

Mi-

Μέλοι δέ τοι σοὶ τῶνπερ ἂν μέλλῃς τελεῖν. 970
Χο. Τίπτε μοι τόδ' ἐμπέδως
Δεῖμα προστατήριον
Καρδίας τερασκόπου ποτᾶται,
Μαντιπολεῖ δ' ἀκέλευστος
Ἄμισθος ἀοιδά· 975
Οὐδ' ἀποπτύσας δίκαν
Δυσκρίτων ὀνειράτων
Θάρσος εὐπειθὲς ἵζει
Φρενὸς φίλον θρόνον. χρόνος δ' ἐπεὶ
Πρυμνησίων ξυνεμβόλοις 980
Ψαμμίας ἀκάτας πα-
ρέβησεν, εὖθ' ὑπ' Ἴλιον
Ὦρτο ναυβάτας στρατός·
Πεύθομαι δ' ἀπ' ὀμμάτων
Νόστον αὐτόμαρτυς ὤν. 985
Τὸν δ' ἄνευ λύρας ὅμως
Ὑμνῳδεῖ θρῆνον Ἐρινὺς,
Αὐτοδίδακτος ἔσωθεν
Θυμὸς, οὐ τὸ πᾶν ἔχων
Ἐλπίδος φίλον θράσος. 990
Σπλάγχνα δ' οὔτοι ματάζει
Πρὸς ἐνδίκοις φρεσὶν τελεσφόροις
Δίναις κυκλούμενον κέαρ.
Εὔχομαι δ' ἀπ' ἐμᾶς τι
Ἐλπίδος ψύθη πεσεῖν 995
Ἐς τὸ μὴ τελεσφόρον.
Μάλα γάρ τοι τᾶς πολλᾶς
Ὑγιείας ἀκόρεστον
Τέρμα. νόσος γὰρ
Γείτων ὁμότοιχος ἐρείδει 1000
Καὶ πότμος εὐθυπορῶν
Ἀνδρὸς ἔπαισεν
Ἄφαντον ἕρμα·
Καὶ τὸ μὲν πρὸ χρημάτων
Κτησίων ὄκνος βαλὼν, 1005
Σφενδόνας ἀπ' εὐμέτρου,
Οὐκ ἔδυ πρόπας δόμος
Πημονᾶς γέμων ἄγαν·
Οὐδ' ἐπόντισε σκάφος.
Πολλά τοι δόσις ἐκ Διὸς 1010
Ἀμφιλαφής τε καὶ
Ἐξ ἀλόκων ἐπετειᾶν
Νῆστιν ὤλεσεν νόσον.
Τὸ δ' ἐπὶ γᾶν πεσὸν θ' ἅπαξ
Θανάσιμον προπάροιθ' ἀνδρὸς 1015
Μέλαν αἷμα τίς ἂν πάλιν
Ἀγκαλέσαιτ' ἐπαείδων·
Οὐδὲ τὸν ὀρθοδαῆ
Τῶν φθιμένων ἀνάγειν
Ζεὺς αὐτ' ἔπαυσ' ἐπ' εὐλαβείᾳ γε. 1020
Εἰ δὲ μὴ τεταγμένα
Μοῖρα μοῖραν ἐκ θεῶν
Εἶργε μὴ πλέον φέρειν,
Προφθάσασα καρδία
Γλῶσσαν ἂν τάδ' ἐξέχει. 1025
Νῦν δ' ὑπὸ σκότῳ βρέμει
Θυμαλγής τε καὶ οὐδὲν
Ἐπελπομένα ποτὲ
Καίριον ἐκτολυπεύσειν,
Ζωπυρουμένας φρενός. 1030
Κλ. Εἴσω κομίζου καὶ σὺ Κασσάνδραν λέγω·
Ἐπεί σ' ἔθηκε Ζεὺς ἀμηνίτως δόμοις
Κοινωνὸν εἶναι χερνίβων, πολλῶν μέτα
Δούλων, σταθεῖσαν κτησίου βωμοῦ πέλας.
Ἔκβαιν' ἀπήνης τῆσδε μηδ' ὑπερφρόνει. 1035
Καὶ παῖδα γάρ τοι φασὶν Ἀλκμήνης ποτὲ
Πραθέντα, τλῆναι καὶ ζυγῶν θίγειν βίᾳ.

Cura cordique sit tibi bene hac finire.
Cho. *Ecquid mihi firmiter*
Ostensio hæcce dominatrix, atque species
Cordis prodigiatoris volatè
Auguratur iniussus
Et sine mercede gratuitus incantator:
Neque aspernatus sententiam
Iudicatu difficilium somniorum
Audaciâ obsequiosâ veniet
Mentis ad charum thronum. Tempus autem vt
Puppium anchoris
Arenosæ acati
Consenuit, rectâ sub Ilium
Prodijt exercitus nauticus.
Ab oculis autem persuadeor
Ipsum rediisse, mihimet ipse existens testis.
Et quomodo absque lyra
Cantet lugubre carmen Erinnys,
Testatur *ipse à se ipso edoctus*
Animus, nondum plenariam habens
Spei charam confidentiam.
Viscera autem non desipit
Ad iustas cogitationes
Vorticibus circumrotatum cor.
Precor & opto, vt quæ animus meus,
Spesque præsagiunt, aliter cadant,
Neque exitum suum sortiantur.
Quippe continua
Sanitatis valde inexplebilis
Terminus est. Morbus etiam
Vicinus, eiusdemque parietis figit & firmat,
Quin velox fatum
Viri lusit
Non apparens fulcrum.
Equidem pro facultatibus
Possessis segnitia iaculans
Fundâ à moderatâ,
Non *subibat vniuersa domus*
Detrimento valde onusta:
Neque nauigium in mare submersit.
Sanè multa Iouis donatio,
Eaque amplior quàm vt ambabus manibus capi possit,
Ex sulcis anniuersarijs
Ieiunum perdidit morbum, famemque depulit.
In terram qui semel cecidit
Lethalis, viri huius
Atrum cruor quis iterum
Reuocauerit incantando:
Nec iustum pugnatorem
Interfectorum reducere
Iupiter destituit ob cautam circumspectamque considerationem.
Si verò inordinata
Mors mortem à Dijs
Arceret, vt non pluris ferrent,
Anteuertens cor,
Linguam *hæc exhibet.*
Iam verò sub tenebris fremit
Animo dolorem simul afferens, atque nullam
Vnquam sperans
Occasionem perficiendi ea,
Quæ excandescens mens desiderat.
Introito etiam tu: Cassandram dico.
Clyt. *Siquidem domi te posuit Iupiter nulla ira percitus,*
Vt simul aquam manibus fundas, multis
Cum seruis, sistens quæstoriam propè aram.
Egredere vehiculo, neque insolesce.
Imò puerum Alcmenæ Herculem dicunt aliquando
Venditum, sustinuisse iugum seruile coactè.

Si igitur necessitas infortunij inclinat,
In Archaica terra diuitum dominorum multa est beneuolentia.
Et qui nunquam sperarunt, diuites facti sunt optimè,
Heu mihi seruisque omnia, praeterque decorum.
Habes apud nos, qualia lege sanciuntur.

Cho. Tibi quoniam locuta est, finit sapientem orationem.
Verùm existens fatales inter praedas,
Pareasne an non pareas, ne persuadearis aequaliter.

Clyt. At nisi hirundinis instar
Incognitam vocem barbaram habuerit,
Probabilibus ipsi persuadebo rationibus mei sermonis.

Cho. Sequere: optime assistentium dicit.
Pare, relinquens sedem hanc plaustralem.

Clyt. Minimè mihi otium est, vt hanc foris adductam
Teram. Nam in medio domus foco
Iam tum posuerunt oues ad mactationes ignis.
Vt nunquam sperarunt hanc habere gratiam.
Tu verò si quid horum facies, ne moram necte.
Et cum sis sola, ne sermonem suscipe taxando,
Sed pro voce loquere barbara manu.

Cho. Interprete videbatur hospita acuto
Indigere. at mores eius sunt instar ferae recens mactatae.

Clyt. Haec vaticinatur atque malas audit cogitationes,
Quae relictâ vrbe iam pridem deuastatâ
Huc venit: fraenum verò nescit ferre,
Priusquam sanguineum spumaret robur.
Attamen non amplius proijciens spernar.

Cho. Ego verò (eius enim misereor) non irascar.
Ito ô misera relicto hoc tuo vehiculo,
Lubens necessitati huic iugum nuncia.

Cas. O tototote, papa da,
O Apollo, Apollo.

Cho. Quid talia vociferata es ad Loxiam?
Non talis est, vt exaudiat tuam lamentationem.

Cas. O tototote papa, da.
O Apollo, Apollo.

Cho. Certè rursus malè ominans Deum inuocat,
Non accedentem, vt in luctu succurreret.

Cas. Apollo, Apollo
Viarie mi Apollon (.i. me perdens: allusio est nominis)
Perdidisti me haud vix secundò.

Cho. Flere videtur ob sua mala.
Expectat numen quoddam apud mentem seruilem.

Cas. Apollo, Apollo
Viarie mi Apollon,
Quónam me tandem duxisti?

Cho. Ad Atridarum aedes; nisi ipsamet intelligis,
Ego tibi id significo; nec dices haec esse falsa.

Cas. Heu heu, inuisum Deo, & impium, multa conscia
Cruenta mala appendere,
Viri victimam & campum conspersum.

Cho. Sagax videtur hospita canis instar
Esse, ac vaticinatur à quibus caedem sit inuentura.

Cas. Testibus his obsequor,
Deplorans hos infantes, atque caedes
Apparentes, & carnes à patre voratas.

Cho. Audiuimus laudem tuam fatidicam.
Nec vllos vates perscrutamur, qui de te nobis loquantur.

Cas. Heu, papae, quid tandem machinatur?
Quid tandem inquam nouum dolorem magnum,
Magnum in his aedibus struit malum,
Non ferendum amicis, curatu difficilem:
Praesidium verò Orestes procul abest.

Cho. Horum inscius sum vaticiniorum,
Illud verò noui, quòd tota ciuitas contra Thyesten clamat.

Cas. O me miseram. an hoc efficis?
Coniugem maritum

Εἰ δ' οὖν ἀνάγκη τῆσδ' ἐπιῤῥέποι τύχης,
Ἀρχαιοπλούτων δεσποτῶν πολλὴ χάρις.
Οἱ δ' οὔποτ' ἐλπίσαντες ἤμησαν καλῶς, 1040
Ὠμοί τε δούλοις πάντα, καὶ παρὰ στάθμην.
Ἔχεις παρ' ἡμῶν οἷάπερ νομίζεται.

χο. Σοί τοι λέγουσα παύεται σαφῆ λόγον.
Ἐντὸς δ' οὖσα μορσίμων ἀγρευμάτων,
Πείθοι' ἂν εἰ πείθοι'· ἀπειθοίης δ' ἴσως. 1045

κλ. Ἀλλ' εἴπερ ἐστὶ μὴ χελιδόνος δίκην
Ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη,
Ἔσω φρενῶν λέγουσα πείθω νιν λόγῳ.

χο. Ἕπου. τὰ λῷστα τῶν παρεστώτων λέγει.
Πείθου, λιποῦσα τόνδ' ἁμαξήρη θρόνον. 1050

κλ. Οὔτοι θυραίᾳ τῇδ' ἐμοὶ σχολὴ πάρα
Τρίβειν. τὰ μὲν γὰρ ἑστίας μεσομφάλου
Ἕστηκεν ἤδη μῆλα πρὸς σφαγὰς πυρὸς,
Ὡς οὔποτ' ἐλπίσασι τήνδ' ἕξειν χάριν.
Σὺ δ' εἴ τι δράσεις τῶνδε, μὴ σχολὴν τίθει. 1055
Εἰ δ' ἀξυνήμων οὖσα μὴ δέχῃ λόγον,
Σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς φράζε καρβάνῳ χερί.

χο. Ἑρμηνέως ἔοικεν ἡ ξένη τοροῦ
Δεῖσθαι· τρόπος δὲ θηρὸς ὡς νεαιρέτου.

κλ. Ἦ μαίνεταί γε καὶ κακῶν κλύει φρενῶν, 1060
Ἥτις λιποῦσα μὲν πόλιν νεαίρετον
Ἥκει· χαλινὸν δ' οὐκ ἐπίσταται φέρειν,
Πρὶν αἱματηρὸν ἐξαφρίζεσθαι μένος.
Οὐ μὴν πλέω ῥίψασ' ἀτιμασθήσομαι.

χο. Ἐγὼ δ' (ἐποικτείρω γὰρ) οὐ θυμώσομαι. 1065
Ἴθ' ὦ τάλαινα, τόνδ' ἐρημώσασ' ὄχον,
Εἴκουσ' ἀνάγκῃ τῇδε καίνισον ζυγόν.

κα. Ὀτοτοτοῖ ποποῖ δᾶ.
Ἄπολλον ἄπολλον.

χο. Τί ταῦτ' ἀνωτότυξας ἀμφὶ Λοξίου; 1070
Οὐ γὰρ τοιοῦτος ὥστε θρηνητοῦ τυχεῖν.

κα. Ὀτοτοτοῖ ποποῖ δᾶ.
Ἄπολλον ἄπολλον.

χο. Ἡ δ' αὖτε δυσφημοῦσα τὸν θεὸν καλεῖ
Οὐδὲν προσήκοντ' ἐν γόοις παραστατεῖν. 1075

κα. Ἄπολλον ἄπολλον,
Ἀγυιᾶτ' ἀπόλλων ἐμός.
Ἀπώλεσας γὰρ οὐ μόλις τὸ δεύτερον.

χο. Χρήσειν ἔοικεν ἀμφὶ τῶν αὑτῆς κακῶν.
Μένει τὸ θεῖον δουλίᾳ περ ἐν φρενί. 1080

κα. Ἄπολλον ἄπολλον.
Ἀγυιᾶτ' ἀπόλλων ἐμός.
Ἆ ποῖ ποτ' ἤγαγές με, πρὸς ποίαν στέγην;

χο. Πρὸς τὴν Ἀτρειδῶν· εἰ σὺ μὴ τόδ' ἐννοεῖς,
Ἐγὼ λέγω σοι· καὶ τάδ' οὐκ ἐρεῖς ψύθη. 1085

κα. Μισόθεον μὲν οὖν, πολλὰ ξυνίστορα
Αὐτόφονα κακὰ, κ' ἀρτάναι,
Ἀνδρὸς σφάγιον καὶ πέδον ῥαντήριον.

χο. Ἔοικεν εὔρις ἡ ξένη κυνὸς δίκην
Εἶναι, ματεύει δ' ὧν ἀνευρήσει φόνον. 1090

κα. Μαρτυρίοισι γὰρ τοῖσδ' ἐπιπείθομαι
Κλαιόμενα τάδε βρέφη, σφαγὰς,
Ὀπτάς τε σάρκας πρὸς πατρὸς βεβρωμένας.

χο. Ἦμεν κλέος σου μαντικὸν πεπυσμένοι,
Ἦμεν, προφήτας δ' οὔτινας ματεύομεν. 1095

κα. Ἰὼ πόποι, τί ποτε μήδεται
Τί τόδε νέον ἄχος μέγα
Μέγ' ἐν δόμοισι τοῖσδε μήδεται κακὸν
Ἄφερτον φίλοισι, δυσίατον. ἀλκὰ
δ' ἑκὰς ἀποστατεῖ; 1100

χο. Τούτων ἄιδρίς εἰμι τῶν μαντευμάτων·
Ἐκεῖνα δ' ἔγνων· πᾶσα γὰρ βοᾷ πόλις.

κα. Ἰὼ τάλαινα, τόδε γὰρ τελεῖς;
Τὸν ὁμοδέμνιον πόσιν

Λου-

Λουτροῖσι φαιδρύνασα; πῶς φράσω τέλος; 1105
Τάχος γὰρ τόδ' ἔσται· προτείνει δὲ χεὶρ ἐκ
χο. Χειρὸς ὀρεγομένα.
Οὔπω ξυνῆκα· νῦν γὰρ ἐξ αἰνιγμάτων
κα. Ἐπαργέμοισι θεσφάτοις ἀμηχανῶ.
Ἒ ἒ, παπαῖ παπαῖ, τί τόδε φαίνεται; 1110
Ἦ δίκτυόν τί γ' ᾅδου;
Ἀλλ' ἄρκυς ἡ ξύνευνος, ἡ ξυναιτία
Φόνου· στάσις δ' ἀκόρεστος γένει
χο. Κατολολυξάτω θύματος λευσίμου.
Ποίαν ἐρινὺν τήνδε δώμασιν κέλῃ 1115
Ἐπορθιάζειν; οὔ με φαιδρύνει λόγος.
Ἐπὶ δὲ καρδίαν ἔδραμε κροκοβαφὴς
Σταγών, ἅτε καὶ δορία πτώσιμος
Ξυνανύτει βίου δύντος αὐγαῖς.
κα. Ταχεῖα δ' ἄτη πέλει. 1120
Ἆ ἆ, ἰδοὺ ἰδού, ἄπεχε τῆς βοὸς
Τὸν ταῦρον, ἐν πέπλοισι
Μελάγκερων λαβοῦσα μηχανήματι
Τύπτει· πίτνει δ' ἐνύδρῳ τεύχει.
Δολοφόνου δὲ λέβητος τύχαν σοι λέγω. 1125
χο. Οὐ κομπάσαιμ' ἂν θεσφάτων γνώμων ἄκρος
Εἶναι, κακῷ δέ τῳ προσεικάζω τάδε.
Ἀπὸ δὲ θεσφάτων τίς ἀγαθὰ φάτις
Βροτοῖσι τέλλεται; κακῶν γὰρ διαὶ
Πολυεπεῖς τέχναι θεσπιῳδὸν 1130
Φόβον φέρουσι μαθεῖν.
κα. Ἰὼ ἰὼ ταλαίνας κακόποτμοι τύχαι.
Τὸ γὰρ ἐμὸν θροῶ πάθος ἐπεγχέασα.
Ποῖ δή με δεῦρο τὴν τάλαιναν ἤγαγες;
Οὐδέν ποτ' εἰ μὴ ξυνθανουμένην· τί γάρ; 1135
χο. Φρενομανής τις εἶ θεοφόρητος, ἀμ-
φὶ δ' αὐτᾶς θροεῖς
Νόμον ἄνομον, οἷά τις ξουθὰ
Ἀκόρετος βοᾶς, φεῦ, ταλαίναις φρεσὶν
Ἴτυν Ἴτυν στένουσ' ἀμφιθαλῆ κακοῖς 1140
Ἀηδὼν βίον.
κα. Ἰὼ ἰὼ λιγείας ἀηδόνος μόρον·
Περιβάλοντο γάρ οἱ πτεροφόρον δέμας
Θεοί, γλυκύν τ' αἰῶνα κλαυμάτων ἄτερ·
Ἐμοὶ δὲ μίμνει σχισμὸς ἀμφήκει δορί. 1145
χο. Πόθεν ἐπισσύτους θεοφόρους τ' ἔχεις
Ματαίους δύας;
Τὰ δ' ἐπίφοβα δυσφάτῳ κλαγγᾷ
Μελοτυπεῖς ὁμοῦ τ' ὀρθίοις ἐν νόμοις;
Πόθεν ὅρους ἔχεις θεσπεσίας ὁδοῦ 1150
Κακορρήμονας;
κα. Ἰὼ γάμοι γάμοι Πάριδος ὀλέθριοι
Φίλων· ἰὼ Σκαμάνδρου πάτριον ποτόν.
Τότε μὲν ἀμφὶ σὰς ἀϊόνας τάλαινα
Ἠνυτόμαν τροφαῖς. 1155
Νῦν δ' ἀμφὶ Κωκυτόν τε κἀχερουσίους
Ὄχθους ἔοικα θεσπιῳδήσειν τάχα.
χο. Τί τόδε τορὸν ἄγαν ἔπος ἐφημίσω;
Νεογνὸς ἂν ἀνθρώπων μάθοι.
Πέπληγμαι δ' ὑπαὶ δήγματι φοινίῳ 1160
Δυσαγγεῖ τύχᾳ μινυρὰ κακὰ θρεομένας
Θραύματ' ἐμοὶ κλύειν.
κα. Ἰὼ πόνοι πόνοι πόλεως ὀλομένας
Τὸ πᾶν· ἰὼ πρόπυργοι θυσίαι πατρὸς
Πολυκανεῖς βοτῶν ποιονόμων· ἄκος 1165
δ' οὐδὲν ἐπήρκεσαν,
Τὸ μὴ πόλιν μὲν ὥσπερ οὖν ἔχει παθεῖν.
Ἐγὼ δὲ θερμόνους τάχ' ἐμπέδῳ βαλῶ.
Ἑπόμενα προτέροισι τάδ' ἐφημίσω.
χο. Καί τίς σε κακοφρονεῖν 1170
Τίθησι δαίμων ὑπερβαρὴς ἐμπίτνων,

Lauacris purgans? quomodo efferam finem?
Celer enim is erit: protendit verò manus
Cho. *Extensa è manu.*
Nondum intellexi: adhuc ex aenigmatibus
In obscuris oraculis haesito.
Cas. *Heu heu, papae, papae, quid hoc apparet?*
Numquid rete Plutonis?
Sed rete, coniux quae concausa erit
Caedis. seditio immoderata
Eiulet perniciosum sacrificium.
Cho. *Quam furiam adibus dicis*
Accessuram? me sermo hic non exhilarat.
Per cor manauit mihi croco tincta
Gutta. i. sanguis, quae caduca
Occurrit vitae potentis radijs.
Celer est nocumentum.
Cas. *Heu, heu, ecce, ecce, auerte à vacca*
Taurum, in peplis
Nigricornutum accipiens machinamento
Percutit; & proycit in vas humidum.
Dolo interficientis lebetis tibi fortunam dico.
Cho. *Non iactito me summum vatem, qui oracula intelligat,*
Esse, attamen hac malo cuidam attribuo.
Ab oraculis non rarò bona aliqua responsa
Mortalibus mittuntur. In malis vtique
Multiloqua technae fatidicum
Metum ferunt discere.
Cas. *Io, io, me miseram, infelices sunt meae fortunae.*
Meum narro dolorem, commixta tuo malo, ô Agamemnon,
Quid me huc miseram duxisti?
Vnà occisam? Nihil tandem sum.
Cho. *Mente capta es & numine afflata*
Pro te ipsa dicis
Carmen insuaue ac molestum, quemadmodum mollis
Et insatiata clangoris claris miserisque mentibus
Ityn Ityn lugens florentem malis
Vitam luscinia.
Cas. *Heu heu canorae lusciniae fatum.*
Circumdederunt alatum corpus
Dij dulceque aeuum, semotum à luctibus.
Me verò spectat discissio ancipiti hastâ.
Cho. *Vnde impetuosos, Deique afflatos habes*
Ac vanos maerores?
Haec prae nefando timore clangit
Carmina, simulque incantationibus?
Vnde terminos habes fatidicae viae
Maledicos?
Cas. *Heu heu nuptiae Paridis perniciosae*
Amicis. heu potus patrius Scamandri.
Tunc enim circa tuas ripas misera
Crescebam alimentis,
Nunc vero circa Cocytum Acherontaque
Littora vatem oracula celeriter cantatura.
Cho. *Quid hoc acutum penetransve eloquar verbum*
Recèns hominum natus.
Percussus vero sum à morsu mortifero,
Infelici fortunae lacrymabilia mala vociferantis
Fragmenta mihi audiendo.
Cas. *Io labores, labores vrbis deuastatae*
Omnino. Io propugnacula sacrificia patris
Bene pastorum pecorum: medela
Autem nulla opem tulit,
Quin vrbs Troia nihil pateretur.
Ego autem cito humi iaciam.
Cho. *Haec prioribus succedentia eloquar.*
Ecquis te insanire
Daemon facit, nimium grauis ac molestus,

Et cantare passiones lamentabiles ac mortiferas;
Terminus autem & finis nullam inire possum rationem.

Cass. *Etenim oraculum non amplius operimentis,*
Intentis oculis, rigidos obtuebitur aspectu nonanupta pœnam.
Splendidum verò videtur à solis ad ortum
Spirando ingressurum vt fluctuum instar
Intelligas diem exitij magis magisque.
Verùm haud castigabo amplius ex ænigmatibus.
Testificatur etiam concursim vestigium malorum
Narium olfactu persequentis quæ olim facta sunt.
Hocce enim tectum nunquam deseret chorus
Concinens quidem, attamen non beneloquus. Etenim non benedicet.
Equidem, vt audacius loquar, quæ bibit
Mortalem sanguinem compotatio domi manet,
Ob miseriam emissa à cognatis furiis.
Cantant verò hymnum ædibus præsignificantes
Principis cædem: partim abominantur
Hunc qui fratris cubilia conculcat, ei valdè infensa.
Aberro, an quid obseruo sicut sagittarius quispiam,
Aut falsidica sum, portam pulsans nugatrix.
Testataque nouisse ratione
Antiqua ædium harum delicta.

Cho. *Sed quomodo iuramentum, exitium generosè pactum*
Fieret medicatorium in stuporem me conijcis,
Transmare huc quæ ad vrbem diuertisti peregrina lingua,
Loqueris haud secus ac assistens.

Cas. *Vates Apollo me huic destinauit fini.*
Antehac quidem quin ea dicerem verecundia retinuit.

Cho. *Nunquid etiam Deus cupidine percussus?*
Etenim gloriatur quilibet, bene si quid egit.

Cas. *At luctabar, magnam spirans gratiam.*

Cho. *An ad liberorum procreationem more conuenistis ambo?*

Cas. *Præbens assensum Apollinem sum mentita.*

Cho. *Dei artibus conuicta?*

Cas. *Iam tum omnes sum vaticinata calamitates ciuibus.*

Cho. *Qui igitur Loxiæ regis offensionem & iram, expertus.*

Cas. *Nihil persuasi, nihil, licèt hæc proposuerim.*

Cho. *Credibilia quidem iam nobis vaticinari videris.*

Cas. *Heu heu, ô ô mala!*
Iterum me formidabilis veri vaticinij labor
Exagitat, dictis exordiis me conturbans.
Videtisne domi hos dictos
Iuuenes somniorum spectris & apparitionib. similes?
Pueri morientes veluti ab amicis
Manus domesticis carne pabuli implentes,
Internisque visceribus
Conueniunt, habentes quæ pater degustauit.
Horum quempiam aio pœnas decernere,
Leonem ignauum in lecto sese volutantem,
Domi segniter latentem heu mihi, atque venienti domino
Meo Heu ferre oportet seruile iugum.
Iuuenum primarius, Ilij vastator
Haud nouit, ecqua lingua odiosa canis
Locuta, atque alacri animo proditos enecans, vltionem
Clandestina cædis machinetur infortunio.
Talia audet fœmineus ille: viri interfector
Est. Quid ipsum dirum ac mordax animal
Si vocarem? serpentem bicipitem, aut scyllam quandam,
Habitantem in rupibus, nautarum noxam,
Mactatricem inferni matrem, perpetua damna
Amicis spirantem? quam verò miserabiliter lamentata est
Omnium audax illa veluti in pugna vertimento:
Videtur exultare redituram ob salutem.
Et eius generis aliud, etsi minus persuadeo. Quid enim?
Quod futurum est, veniet. Atque tu quidem cito præsens
In vaticinando me valde veracem miseratus prædicabis.

Cho. *Thyestæ quidem epulas, puerilis carnis*
Conueni atque horrui: terror enim me tenet,

Μεῖζον τόδε γ᾽ ἔβα δυσπετὲς
Τέρμα δ᾽ ἀμηχανῶ.

Κα. Καὶ μὴν ὁ χρησμὸς οὐκέτ᾽ ἐκ καλυμμάτων
Ἔσται δεδορκὼς νεογάμου νύμφης δίκην. 1175
Λαμπρὸς δ᾽ ἔοικεν ἡλίου πρὸς ἀντολὰς
Πνέων ἐσάξειν, ὥστε κύματος δίκην
Κλύζειν πρὸς αὐγὰς τοῦδε πήματος πολὺ
Μεῖζον· φρενώσω δ᾽ οὐκέτ᾽ ἐξ αἰνιγμάτων.
Καὶ μαρτυρεῖτε συνδρόμως ἴχνος κακῶν 1180
Ῥινηλατούσῃ τῶν πάλαι πεπραγμένων.
Τὴν γὰρ στέγην τήνδ᾽ οὔποτ᾽ ἐκλείπει χορὸς
Σύμφθογγος οὐκ εὔφωνος· οὐ γὰρ εὖ λέγει.
Καὶ μὴν πεπωκώς γ᾽, ὡς θρασύνεσθαι πλέον,
Βρότειον αἷμα κῶμος ἐν δόμοις μένει, 1185
Δύσπεμπτος ἔξω, συγγόνων ἐριννύων.
Ὑμνοῦσι δ᾽ ὕμνον δώμασι προσήμεναι
Πρώταρχον ἄτην· ἐν μέρει δ᾽ ἀπέπτυσαν
Εὐνὰς ἀδελφοῦ τῷ πατοῦντι δυσμενεῖς.
Ἥμαρτον, ἢ τηρῶ τι τοξότης τις ὥς, 1190
Ἢ ψευδόμαντίς εἰμι θυροκόπος φλέδων,
Ἐκμαρτύρησον προὐμόσας τό μ᾽ εἰδέναι
Λόγῳ παλαιὰς τῶνδ᾽ ἁμαρτίας δόμων.

Χο. Καὶ πῶς ἂν ὅρκος πῆγμα γενναίως παγὲν
Παιώνιον γένοιτο; θαυμάζω δέ σου, 1195
Πόντου πέραν τραφεῖσαν ἀλλόθρουν πόλιν
Κυρεῖν λέγουσαν, ὥσπερ εἰ παρεστάτεις.

Κα. Μάντις μ᾽ Ἀπόλλων τῷδ᾽ ἐπέστησεν τέλει.
Πρὸ τοῦ μὲν αἰδὼς ἦν ἐμοὶ λέγειν τάδε.

Χο. Μῶν καὶ θεός περ ἱμέρῳ πεπληγμένος; 1200
Ἁβρύνεται γὰρ πᾶς τις εὖ πράσσων πλέον.

Κα. Ἀλλ᾽ ἦν παλαιστὴς κάρτ᾽ ἐμοὶ πνέων χάριν.

Χο. Ἦ καὶ τέκνων εἰς ἔργον ἤλθετον νόμῳ;

Κα. Ξυναινέσασα Λοξίαν ἐψευσάμην.

Χο. Ἤδη τέχναισιν ἐνθέοις ᾑρημένη; 1205

Κα. Ἤδη πολίταις πάντ᾽ ἐθέσπιζον πάθη.

Χο. Πῶς δῆτ᾽ ἄνατος ἦσθα Λοξίου κότῳ;

Κα. Ἔπειθον οὐδέν᾽ οὐδέν, ὡς τάδ᾽ ἤμπλακον.

Χο. Ἡμῖν γε μὲν δὴ πιστὰ θεσπίζειν δοκεῖς.

Κα. Ἰοὺ ἰού, ὢ ὢ κακά. 1210
Ὑπ᾽ αὖ με δεινὸς ὀρθομαντείας πόνος
Στροβεῖ, ταράσσων φροιμίοις ἐφημίοις.
Ὁρᾶτε τούσδε τοὺς δόμοις ἐφημένους
Νέους, ὀνείρων προσφερεῖς μορφώμασι;
Παῖδες θανόντες ὡσπερεὶ πρὸς τῶν φίλων 1215
Χεῖρας κρεῶν πλήθοντες οἰκείας βορᾶς,
Σὺν ἐντέροις τε σπλάγχν᾽, ἐποίκτιστον γέμος,
Πρέπουσ᾽ ἔχοντες, ὧν πατὴρ ἐγεύσατο.
Ἐκ τῶνδε ποινάς φημι βουλεύειν τινὰ
Λέοντ᾽ ἄναλκιν ἐν λέχει στρωφώμενον 1220
Οἰκουρὸν, οἴμοι, τῷ μολόντι δεσπότῃ
Ἐμῷ· φέρειν γὰρ χρὴ τὸ δούλιον ζυγόν·
Νεῶν τ᾽ ἄπαρχος Ἰλίου τ᾽ ἀναστάτης
Οὐκ οἶδεν οἵα γλῶσσα μισητῆς κυνὸς
Λείξασα καὶ κτείνασα φαιδρόνους, δίκην 1225
Ἄτης λαθραίου, τεύξεται κακῇ τύχῃ.
Τοιαῦτα τολμᾷ· θῆλυς ἄρσενος φονεὺς
Ἐστίν. τί νιν καλοῦσα δυσφιλὲς δάκος
Τύχοιμ᾽ ἄν; ἀμφίσβαιναν, ἢ Σκύλλαν τινὰ
Οἰκοῦσαν ἐν πέτραισι, ναυτίλων βλάβην, 1230
Θύουσαν ᾅδου μητέρ᾽, ἄσπονδόν τ᾽ Ἄρη
Φίλοις πνέουσαν; ὡς δ᾽ ἐπωλολύξατο
Ἡ παντότολμος, ὥσπερ ἐν μάχης τροπῇ.
Δοκεῖ δὲ χαίρειν νοστίμῳ σωτηρίᾳ.
Καὶ τῶνδ᾽ ὅμοιον εἴ τι μὴ πείθω· τί γάρ; 1235
Τὸ μέλλον ἥξει. καὶ σύ μ᾽ ἐν τάχει παρὼν
Ἄγαν γ᾽ ἀληθόμαντιν οἰκτείρας ἐρεῖς.

Χο. Τὴν μὲν Θυέστου δαῖτα παιδείων κρεῶν
Ξυνῆκα καὶ πέφρικα, καὶ φόβος μ᾽ ἔχει,

Κλύοντ' ἀληθῶς οὐδὲν ἐξῃκασμένα. 1240
Τὰ δ' ἄλλ' ἀκούσας, ἐκ δρόμου πεσὼν τρέχω.
Κα. Ἀγαμέμνονός σέ φημ' ἐπόψεσθαι μόρον.
Χ. Εὔφημον ὦ τάλαινα κοίμησον στόμα.
Κα. Ἀλλ' οὔτι Παιὼν τῷδ' ἐπιστατεῖ λόγῳ.
Χ. Οὐκ εἴπερ ἔσται γ', ἀλλὰ μὴ γένοιτό πως. 1245
Κα. Σὺ μὲν κατεύχῃ, τοῖς δ' ἀποκτείνειν μέλει.
Χ. Τίνος πρὸς ἀνδρὸς τοῦτ' ἄχθος πορσύνεται.
Κα. Ἦ κάρτ' ἄρ' ἂν παρεσκόπεις χρησμῶν ἐμῶν;
Χ. Τοῦ γὰρ τελοῦντος οὐ ξυνῆκα μηχανήν.
Κα. Καὶ μὴν ἄγαν γ' Ἕλλην' ἐπίσταμαι φάτιν. 1250
Χ. Καὶ γὰρ τὰ πυθόκραντα· δυσμαθῆ δ' ὅμως.
Κα. Παπαῖ, οἷον τὸ πῦρ· ἐπέρχεται δέ μοι.
Ὀτοτοῖ, λύκει' Ἄπολλον, οἲ ἐγὼ ἐγώ,
Αὕτη δίπους λέαινα συγκοιμωμένη
Λύκῳ, λέοντος εὐγενοῦς ἀπουσίᾳ, 1255
Κτενεῖ με τὴν τάλαιναν· ὡς δὲ φάρμακον
Τεύχουσα κἀμοῦ μισθὸν ἐνθήσει κότῳ.
Ἐπεύχεται θήγουσα φωτὶ φάσγανον,
Ἐμῆς ἀγωγῆς ἀντιτίσασθαι φόνον.
Τί δῆτ' ἐμαυτῆς καταγέλωτ' ἔχω τάδε, 1260
Καὶ σκῆπτρα καὶ μαντεῖα περὶ δέρῃ στέφη;
Σὲ μὲν πρὸ μοίρας τῆς ἐμῆς διαφθερῶ.
Ἴτ' ἐς φθόρον πεσόντ', ἀγαθὰ δ' ἀμείψομαι.
Ἄλλην τιν' ἄτην ἀντ' ἐμοῦ πλουτίζετε.
Ἰδοὺ δ' Ἀπόλλων αὐτὸς ἐκδύων ἐμὲ 1265
Χρηστηρίαν ἐσθῆτ', ἐποπτεύσας δέ με
Κἀν τοῖσδε κόσμοις καταγελωμένην μέγα
Φίλων ὑπ' ἐχθρῶν οὐ διχορρόπως μάτην.
Καλουμένη δὲ φοιτὰς ὡς ἀγύρτρια,
Πτωχὸς τάλαινα λιμοθνὴς ἠνεσχόμην. 1270
Καὶ νῦν ὁ μάντις μάντιν ἐκπράξας ἐμὲ
Ἀπήγαγ' ἐς τοιάσδε θανασίμους τύχας.
Βωμοῦ πατρῴου δ' ἀντ' ἐπίξηνον μένει,
Θερμῷ κοπείσης φοινίῳ προσφάγματι.
Οὐ μὴν ἄτιμοί γ' ἐκ θεῶν τεθνήξομεν. 1275
Ἥξει γὰρ ἡμῶν ἄλλος αὖ τιμάορος,
Μητροκτόνον φίτυμα, ποινάτωρ πατρός.
Φυγὰς δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος
Κάτεισιν, ἄτας τάσδε θριγκώσων φίλοις,
Ἄξειν νιν ὑπτίασμα κειμένου πατρός. 1280
Τί δῆτ' ἐγὼ κάτοικος ὧδ' ἀναστένω,
Ἐπεὶ τὸ πρῶτον εἶδον Ἰλίου πόλιν
Πράξασαν ὡς ἔπραξεν, οἱ δ' εἷλον πόλιν,
Οὕτως ἀπαλλάσσουσιν ἐν θεῶν κρίσει.
Ἰοῦσα πράξω, τλήσομαι τὸ κατθανεῖν. 1285
Ὀμώμοται γὰρ ὅρκος ἐκ θεῶν μέγας.
Ἅιδου πύλας δὲ τὰς λέγω, προσεννέπω.
Ἐπεύχομαι δὲ καιρίας πληγῆς τυχεῖν,
Ὡς ἀσφάδαστος, αἱμάτων εὐθνησίμων
Ἀπορρυέντων, ὄμμα συμβάλω τόδε. 1290
Χ. Ὦ πολλὰ μὲν τάλαινα, πολλὰ δ' αὖ σοφὴ
Γύναι, μακρὰν ἔτεινας. εἰ δ' ἐτητύμως
Μόρον τὸν αὐτῆς οἶσθα, πῶς θεηλάτου
Βοὸς δίκην πρὸς βωμὸν εὐτόλμως πατεῖς;
Κα. Οὐκ ἔστ' ἄλυξις, ὦ ξένοι, χρόνῳ πλέω. 1295
Χ. Ὁ δ' ὕστατός γε τοῦ χρόνου πρεσβεύεται.
Κα. Ἥκει τόδ' ἦμαρ· σμικρὰ κερδανῶ φυγῇ.
Χ. Ἀλλ' ἴσθι τλήμων οὖσ' ἀπ' εὐτόλμου φρενός.
Κα. Οὐδεὶς ἀκούει ταῦτα τῶν εὐδαιμόνων.
Χ. Ἀλλ' εὐκλεῶς τοι κατθανεῖν χάρις βροτῷ. 1300
Κα. Ἰὼ πάτερ σοῦ τῶν τε γενναίων τέκνων.
Χ. Τί δ' ἐστὶ χρῆμα; τίς σ' ἀποστρέφει φόβος;
Κα. Φεῦ φεῦ.
Χ. Τί τοῦτ' ἔφευξας, εἴ τι μὴ φρενῶν στύγος.
Κα. Φόνον δόμοι πνέουσιν αἱματοσταγῆ. 1305
Χ. Καὶ πῶς; τόδ' ὄζει θυμάτων ἐφεστίων.
Κα. Ὅμοιος ἀτμὸς ὥσπερ ἐκ τάφου πρέπει.

Nihil verè cum audiam.
Vt autem alia hæc percepi, curriculum curro.
Caſ. *Agamemnonis aio te viſurum mortem.*
Cho. *O miſera, eloquens claude & obtura os.*
Caſ. *Atqui Apollo huic haud præeſt ſermoni.*
Cho. *Niſi aderit, ſed ne vllo modo fiat.*
Caſ. *Tu quidem diras imprecare, his verò interficere cura erit.*
Cho. *Quopiam à viro mœror hic preparatur.*
Caſ. *An reſponſa mea percipis?*
Cho. *Perficientis quidem haud noui machinam.*
Caſ. *Valde equidem Græcam ſcio vocem.*
Cho. *Hæc ſunt probabilia, nihilo minus etiam difficulter [illegible].*
Caſ. *Pape, qualis ignis mihi exit.*
Ototoi, Lupine Apollo. Heu me, me!
Hæc gemina leæna ſociata
Lupo, leonis generoſi abſentiâ
Occidet me miſeram. Medicamentum autem
Preparans mei mixtum imponet iræ.
Molitur acuens viro gladium,
Mea adductionis vindicatura cædem.
Quid igitur me ipſam deriſui habeo
Quid ſceptra, atque vatidicas circa collum corollas.
Equidem te ante fatum meum corrumpam.
Internecionem conemini, optimè me vlciſcar,
Aliam quandam cladem pro me participabitis.
Ecce verò Apollo ipſe, qui me exuit
Accommodâ veſte, ſpectans me
His in ornamentis deriſam
Cum amicis ab hoſtibus, nec fruſtra,
Quando appellabar autem inſana, vti circulatrix,
Mendica ac miſera id ſuſtinui.
Et iam vates vatidicam me reddens
Abegit ad eiuſmodi mortiferas fortunas.
Ara paterna menſa manet coquinaria,
Calida ac lethalis hoſtia.
Neque ex Diis inulta moriemur.
Viciſſim redibit alius quis noſtrûm vltor,
Matrem occiſura progenies, patris exigendo vindictam.
Erro autem, deque hac terra exulans
Clades has amicis vallaturus eſt,
Atque ducturus reſupinationem proſtrati patris.
Ecquid igitur ego incola huic reſtilo,
Poſtquam primum vidi Ilij vrbem
Facientem ſicuti fecit. Hi verò ciuitatem habuerunt,
Sicut dimittunt in Deorum iudicio.
Effectum hoc reddam, ac patiar mori.
Iuratum eſt à Diis iuramentum magnum.
Inferni autem portas dico pronuncians.
At deſidero lethalem naneiſci plagam,
Vt is expers, ſanguine bene morientium
Profuſo, oculum coniecerim talem.
Cho. *O admodum miſera, multumque prudens*
Mulier, longum te extendis ſi autem verè
Tuam mortem nouiſti, quomodo Deo mactanda
Inſtar iuuencæ ad aram vadis?
Caſ. *Non apparet aufugium amplius, hoc tempore, ô hoſpites.*
Cho. *Vltimus hic ætate ſermocinatur.*
Caſ. *Adeſt dies parum lucrabor fugâ.*
Cho. *Atqui eſto, ô veneranda, audace ac forti mente.*
Caſ. *Felicium nemo hæc attendit.*
Cho. *Verum magna eſt mortalibus gratia mori.*
Caſ. *Io pater, atque generoſi liberi.*
Cho. *Ecquid verò rei eſt, te quis te mœror mutat?*
Caſ. *Heu heu!*
Cho. *Quid hoc effugiſti? niſi quod mentis odium.*
Caſ. *Terrorem domi ſpirant ſanguinolentum.*
Cho. *Et quomodo hoc ſubolet domeſtica ſacrificia?*
Caſ. *Similis halitus, qualis ex ſepulchro decet.*

Cho. *Vtique non Syriam ornamentum ædibus dicis.*
Caſ. *At domus vaticinor meam ipſius*
Et Agamemnonis mortem.rapiant mihi vitam.
Io hoſpites.
Haud auerſor arbuſtum,vti auis, præ timore,
Verùm tanquam moritura mihi hoc teſtificemini.
Mulier cùm pro me muliere moriatur,
Virque deteſtandus pro viro cadat.
Hoſpitio verò ſicuti moritura excipior.
Cho. *O veneranda, miſereor tui fatalem mortem.*
Caſ. *Semel tandem ſententiam,aut ploratum dicam*
Meum.Soli autem voueo
Ad vltimam lucem meis vltoribus,
Simulque hoſtibus,interfectoribus meis me repenſuros,
Seruæ quando morior manu facilimè ſuperatæ.
Heu mortalium actiones! felicem quidem
Vmbra quadam proſterneret ſin infelicem,
Conſperſionibus humida ſpongia deleuerit ſcripturam.
Atque eo magis,magiſque eorum res miſereor.
Cho. *Equidem bene rem gerere,res eſt inſatiabilis*
Cunctis mortalibus:digitis autem monſtrando
Nemo reſpondens ab ædibus protrudit.
Attamen nequaquam ingrediare talia vociferans.
Vrbem quidem ab hoc capi viderunt
In beatorum loco degentes populi Priami.
Deo autem maximè honorabilis domum venit.
Nunc verò priorum ſi ſanguinem punierit,
His cum morientibus moriens,aliorum
Morientium pœnas admodum perficiet.
An quis mortalium precaretur, bono
Genio naſci talia cum audiuerit?
Agam. *Heu mihi, lethali percuſſus ſum vulnere.*
Semich. *Taceto. Quis clamat lethaliter vulneratus?*
Agam. *Heu mihi iterum iterumque.ſecundâ plagâ ſauciatus ſum.*
Sem. *Regis mihi videtur res agi lamentabiliter.*
At tuta communicemus conſilia.
Sem. *Quantum ad me,vobis meam ſententiam dico,*
Vt denuò ciuibus domus clamorem referamus.
Sem. *Mihi quoque ſic maximè competere videtur,*
Atque rem geſtam demonſtrare recenti madido gladio.
Sem. *Non minus,& ego eiuſdem ſuffragij particeps.*
Aſſentior hoc vt agamus.Non verò futura eſt occaſio.
Sem. *Videre licet. Exordiuntur enim tanquam*
Tyrannidis indicia facientes vrbi.
Sem. *Moras nectimus.Qui autem futura fama*
Calcant humum,haud dormiunt manu.
Sem. *Haud ſcio conſilium,quod nactus dicam,*
Agentis etiam eſt,de eo,quod agit conſulere.
Sem. *Imò & ego talis ſum,ſiquidem fruſtra conor*
Orationibus mortuum hunc vitæ reſtituere.
Sem. *An vitam nobis eripientes hunc in modum obſequemur*
His,qui ædes polluere ac contaminare exiſtimantur?
Sem. *Non equidem tolerabile hoc;veruntamen mors ſtat ſententia.*
Dulcior quippe mors eſt ipsâ tyrannide.
Sem. *An potius indicijs ex eiulatibus ſumptis*
Vaticinabimur, virum periiſſe?
Sem. *Qui certò viderunt,oportet vt ſuper his ratiocinentur.*
Argumentemur atque diſputemus cum propè aſpexinius.
Sem. *Hac in ſententia acquieſcamus;viſemus vt ſe rex habeat.*
Perſpicuè vt Atridam vidimus,autoritate noſtra ſic cõprobabimus
Clyt. *Multis anteà tempeſtiuè dictis*
Contraria proferre haud probro mihi vertam.
Qui enim aliquis inimicis inimica parans, amicos
Eſſe qui ſeſe venditant,noxam inenitabilem
Obſtrueret,cacumen altius,quàm vt inde quis ſaliat?
Sed mihi hoc ducens haud ſecurus olim
Antiqua victoria venit. Equidem cum tempore.
Intus autem ſto irruens in excluſos:

χο. Οὐ Σύριον ἀγλάϊσμα δώμασιν λέγεις.
κα. Ἀλλ' εἶμι κἀν δόμοισι κωκύσουσ' ἐμὴν
Ἀγαμέμνονός τε μοῖραν. ἀρκείτω βίος. 1310
Ἰὼ ξένοι.
Οὔτοι δυσοίζω θάμνον ὡς ὄρνις, φόβῳ.
Ἀλλ' ὡς θανούσῃ μαρτυρεῖτέ μοι τόδε,
Ὅταν γυνὴ γυναικὸς ἀντ' ἐμοῦ θάνῃ,
Ἀνήρ τε δυσδάμαρτος ἀντ' ἀνδρὸς πέσῃ. 1315
Ἐπιξενοῦμαι ταῦτα δ' ὡς θανουμένη.
χο. Ὦ τλῆμον, οἰκτείρω σε θεσφάτου μόρου.
κα. Ἅπαξ ἔτ' εἰπεῖν ῥῆσιν ἢ θρῆνον θέλω
Ἐμὸν τὸν αὐτῆς. ἡλίῳ δ' ἐπεύχομαι
Πρὸς ὕστατον φῶς τοῖς ἐμοῖς τιμαόροις 1320
Ἐχθροῖς φονεῦσι τοῖς ἐμοῖς τίνειν ὁμοῦ,
Δούλης θανούσης εὐμαροῦς χειρώματος.
Ἰὼ βρότεια πράγματ'· εὐτυχοῦντα μὲν
Σκιά τις ἂν τρέψειεν· εἰ δὲ δυστυχῇ,
Βολαῖς ὑγρώσσων σπόγγος ὤλεσε γραφήν. 1325
Καὶ ταῦτ' ἐκείνων μᾶλλον οἰκτείρω πολύ.
χο. Τὸ μὲν εὖ πράσσειν ἀκόρεστον ἔφυ
Πᾶσι βροτοῖς· δακτυλοδείκτων
δ' οὔτις ἀπειπὼν εἴργει μελάθρων·
Μηκέτ' ἐσέλθῃς, τάδε φωνῶν. 1330
Καὶ τῷδε πόλιν μὲν ἑλεῖν ἔδοσαν
Μάκαρες Πριάμου·
Θεοτίμητος δ' οἴκαδ' ἱκάνει.
Νῦν δ' εἰ προτέρων αἷμ' ἀποτίσει,
Καὶ τοῖσι θανοῦσι θανὼν ἄλλων 1335
Ποινὰς θανάτων ἄγαν ἐπικρανεῖ,
Τίς ἂν εὔξαιτο βροτῶν, ἀσινεῖ
Δαίμονι φῦναι τάδ' ἀκούων;
αγ. Ὤμοι πέπληγμαι καιρίαν πληγὴν ἔσω.
ημ. Σῖγα· τίς πληγὴν ἀϋτεῖ καιρίως οὐτασμένος; 1340
αγ. Ὤμοι μάλ' αὖθις δευτέραν πεπληγμένος.
ημ. Τοὔργον εἰργάσθαι δοκεῖ μοι βασιλέως οἰμώγματι.
Ἀλλὰ κοινωσώμεθ' ἄν πως ἀσφαλῆ βουλεύματα.
ημ. Ἐγὼ μὲν ὑμῖν τὴν ἐμὴν γνώμην λέγω,
Πρὸς δῶμα δεῦρ' ἀστοῖσι κηρύσσειν βοήν. 1345
ημ. Ἐμοὶ δ' ὅπως τάχιστά γ' ἐμπεσεῖν δοκεῖ,
Καὶ πρᾶγμ' ἐλέγχειν σὺν νεορρύτῳ ξίφει.
ημ. Κἀγὼ τοιούτου γνώματος κοινωνὸς ὢν
Ψηφίζομαί τι δρᾶν· τὸ μὴ μέλλειν δ' ἀκμή.
ημ. Ὁρᾶν πάρεστι· φροιμιάζονται γὰρ ὡς 1350
Τυραννίδος σημεῖα πράσσοντες πόλει.
ημ. Χρονίζομεν γάρ· οἱ δὲ μελλούσης κλέος
Πέδοι πατοῦντες οὐ καθεύδουσιν χερί.
ημ. Οὐκ οἶδα βουλῆς ἧστινος τυχὼν λέγω.
Τοῦ δρῶντός ἐστι καὶ τὸ βουλεῦσαι πέρι. 1355
ημ. Κἀγὼ τοιοῦτός εἰμ', ἐπεὶ δυσμηχανῶ
Λόγοισι τὸν θανόντ' ἀνιστάναι πάλιν.
ημ. Ἦ καὶ βίον τείνοντες ὧδ' ὑπείξομεν
Δόμων καταισχυντῆρσι τοῖσδ' ἡγουμένοις;
ημ. Ἀλλ' οὐκ ἀνεκτόν, ἀλλὰ κατθανεῖν κρατεῖ. 1360
Πεπαιτέρα γὰρ μοῖρα τῆς τυραννίδος.
ημ. Ἦ γὰρ τεκμηρίοισιν ἐξ οἰμωγμάτων
Μαντευσόμεσθα τἀνδρὸς ὡς ὀλωλότος;
ημ. Σάφ' εἰδότας χρὴ τῶνδε μυθοῦσθαι πέρι.
Τὸ γὰρ τοπάζειν τοῦ σάφ' εἰδέναι δίχα. 1365
ημ. Ταύτην ἐπαινεῖν πάντοθεν πληθύνομαι,
Τρανῶς Ἀτρείδην εἰδέναι κυροῦνθ' ὅπως.
κλ. Πολλῶν πάροιθεν καιρίως εἰρημένων
Τἀναντί' εἰπεῖν οὐκ ἐπαισχυνθήσομαι.
Πῶς γάρ τις ἐχθροῖς ἐχθρὰ πορσύνων, φίλοις 1370
Δοκοῦσιν εἶναι, πημονῆς ἀρκύστατ' ἂν
Φράξειεν, ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος;
Ἐμοὶ δ' ἀγὼν ὅδ' οὐκ ἀφρόντιστος πάλαι
Νίκης παλαιᾶς ἦλθε, σὺν χρόνῳ γε μήν.
Ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπαισ' ἐπ' ἐξειργασμένοις. 1375

Οὕτω

Οὕτω δ' ἔπραξα (καὶ τάδ' οὐκ ἀρνήσομαι)
Ὡς μήτε φεύγειν μήτ' ἀμύνεσθαι μόρον.
Ἄπειρον ἀμφίβληστρον, ὥσπερ ἰχθύων,
Περιστιχίζω, πλοῦτον εἵματος κακόν.
Παίω δέ νιν δίς· κἀν δυοῖν οἰμώγμασιν 1380
Μεθῆκεν αὐτοῦ κῶλα· καὶ πεπτωκότι
Τρίτην ἐπενδίδωμι, τοῦ κατὰ χθονὸς
Ἅδου νεκρῶν σωτῆρος εὐκταίαν χάριν.
Οὕτω τὸν αὐτοῦ θυμὸν ὁρμαίνει πεσών.
Κἀκφυσιῶν ὀξεῖαν αἵματος σφαγὴν 1385
Βάλλει μ' ἐρεμνῇ ψακάδι φοινίας δρόσου,
Χαίρουσαν οὐδὲν ἧσσον, ἢ Διὸς νότῳ
Γαῖ' ὁ σπορητὸς κάλυκες ἐν λοχεύμασιν.
Ὡς ὧδ' ἐχόντων, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
Χαίροιτ' ἄν, εἰ χαίροιτ', ἐγὼ δ' ἐπεύχομαι. 1390
Εἰ δ' ἦν πρεπόντων ὥστ' ἐπισπένδειν νεκρῷ,
Τάδ' ἂν δικαίως ἦν, ὑπερδίκως μὲν οὖν.
Τοσῶνδε κρατῆρ' ἐν δόμοις κακῶν ὅδε
Πλήσας ἀραίων, αὐτὸς ἐκπίνει μολών.

Χο. Θαυμάζομέν σου γλῶσσαν, ὡς θρασύστομος, 1395
Ἥτις τοιόνδ' ἐπ' ἀνδρὶ κομπάζεις λόγον.

Κλ. Πειρᾶσθέ μου γυναικὸς ὡς ἀφράσμονος,
Ἐγὼ δ' ἀτρέστῳ καρδίᾳ πρὸς εἰδότας
Λέγω· σὺ δ' αἰνεῖν εἴτε με ψέγειν θέλεις,
Ὅμοιον. οὗτός ἐστιν Ἀγαμέμνων, ἐμὸς 1400
Πόσις, νεκρὸς δὲ τῆσδε δεξιᾶς χερὸς,
Ἔργον δικαίας τέκτονος. τάδ' ὧδ' ἔχει.

Χο. Τί κακὸν ὦ γύναι χθονοτρεφὲς
Ἐδανὸν ἢ ποτὸν πασαμένα ῥυτᾶς
Ἐξ ἁλὸς ὀρόμενον τόδ' ἐπέθου θύος, 1405
Δημοθρόους τ' ἀρὰς ἀπέδικες, ἀπέταμες.
Ἄπολις δ' ἔσῃ, μῖσος ὄβριμον ἀστοῖς.

Κλ. Νῦν μὲν δικάζεις ἐκ πόλεως φυγὴν ἐμοὶ,
Καὶ μῖσος ἀστῶν δημοθρόους τ' ἔχειν ἀράς,
Οὐδὲν τόδ' ἀνδρὶ τῷδ' ἐναντίον φέρων. 1410
Ὃς οὐ προτιμῶν, ὡσπερεὶ βοτοῦ μόρον,
Μήλων φλεόντων εὐπόκοις νομεύμασιν
Ἔθυσεν αὐτοῦ παῖδα, φιλτάτην ἐμοὶ
Ὠδῖν', ἐπῳδὸν Θρῃκίων ἀημάτων.
Οὐ τοῦτον ἐκ γῆς τῆσδε χρῆν σ' ἀνδρηλατεῖν, 1415
Μιασμάτων ἄποιν'. ἐπήκοος δ' ἐμῶν
Ἔργων, δικαστὴς τραχὺς εἶ. λέγω δέ σοι
Τοιαῦτ' ἀπειλεῖν, ὡς παρεσκευασμένης
Ἐκ τῶν ὁμοίων χειρὶ νικήσαντ' ἐμοῦ
Ἄρχειν. ἐὰν δὲ τοὔμπαλιν κραίνῃ θεός, 1420
Γνώσῃ διδαχθεὶς ὀψὲ γοῦν τὸ σωφρονεῖν.

Χο. Μεγαλόμητις εἶ, περίφρονα δ'
Ἔλακες, ὥσπερ οὖν φονολιβεῖ τύχᾳ
Φρὴν ἐπιμαίνεται· λίπος ἐπ' ὀμμάτων
Αἵματος εὖ πρέπει· ἄτιετον ἔτι σε χρὴ 1425
Στερομέναν φίλων τύμμα τύμματι τῖσαι.

Κλ. Καὶ τήνδ' ἀκούεις ὁρκίων ἐμῶν θέμιν,
Μὰ τὴν τέλειον τῆς ἐμῆς παιδὸς δίκην,
Ἄτην Ἐρινύν θ', αἷσι τόνδ' ἔσφαξ' ἐγώ,
Οὔ μοι φόβου μέλαθρον ἐλπὶς ἐμπατεῖ, 1430
Ἕως ἂν αἴθῃ πῦρ ἐφ' ἑστίας ἐμῆς
Αἴγισθος, ὡς τὸ πρόσθεν εὖ φρονῶν ἐμοί.
Οὗτος γὰρ ἡμῖν ἀσπὶς οὐ μικρὰ θράσους
Κεῖται, γυναικὸς τῆσδε λυμαντήριος,
Χρυσηΐδων μείλιγμα τῶν ὑπ' Ἰλίῳ. 1435
Ἥ τ' αἰχμάλωτος ἥδε καὶ τερασκόπος,
Καὶ κοινόλεκτρος τοῦδε θεσφατηλόγος,
Πιστὴ ξύνευνος, ναυτίλων δὲ σελμάτων
Ἰσοτριβὴς. ἄτιμα δ' οὐκ ἐπραξάτην.
Ὁ μὲν γὰρ οὕτως· ἡ δέ τοι κύκνου δίκην, 1440
Τὸν ὕστατον μέλψασα θανάσιμον γόον,
Κεῖται φιλήτωρ τοῦδ', ἐμοὶ δ' ἐπήγαγεν
Εὐνῆς παροψώνημα τῆς ἐμῆς χλιδῆς.

Verum ita rem gessi (neque enim id reticebo,)
Vt minimè, nec fugiant, nec propellant mortem
Infinitum rete, piscium instar,
Vndique cingo indigne, infortunatas vestis diuitias.
Percutio autem ipsum bis, quamuis duobus emissis eiulatibus
Membra eius missa fecerim: attamen humi iam lapso
Tertiam super addo plagam, inferi
Plutonis, mortuorum liberatoris gratiam optandam.
Ita animum suum agit versatque cadens,
Atque efflans acutam & acerbam sanguinis mactationem,
In me iacit horrendam sanguinarij roris guttam,
Qua tamen lætor non minus, quàm Iouis ob irām
Terra, si clausa rosa satio in fœtibus contingit.
Hunc in modum rebus se habentibus, Argiuorum votum est,
Vt gaudeat, valeatque, si valet: ego autem diras imprecor.
Et si conueniebat mortuo libare,
Hæc vtique iustè fiebant; maximè quidem iustè.
Tantis domi malis, tantisque
Noxijs poculum quod repleuit, ipsemet reuersus ebibit.

Cho. *Admiror valde linguam tuam, vtpote audacem loquendo,*
Quæ talem de viro crepas sermonem.

Clyt. *Tentatis me mulierem quasi insanam,*
Contrà verò ego intrepido corde aspicientibus
Aio: tu autem siue approbare, siue me reprehendere velis,
Vnum est & idem. Hicce est Agamemnon, meus
Maritus, occisus hac dextra mea.
Facinus iustæ operatricis. Hæc ita se habent.

Cho. *Malum quendam, ô mulier huius terræ alumna,*
Aut suauem potum gustans rugoso
E mari qui animaduertitur, statuta es hostia
Populi clamosas in noxas, iniusta ac nefaria.
Ab vrbe autem exulabis, odium ciuibus validum & perpetuum.

Clyt. *Iam quidem iure mihi ex vrbe exilium imperas,*
Odium ciuium, atque à plebe acclamatas habere noxas;
Hoc viro huic non contrarium referens,
Qui haud mulctans veluti pecudis mortem
Ouibus ludentibus fœcundis in pascuis
Enecauit suam filiam, mihi charissimam,
Dolorem vehementissimum, capturarum incantatorem.
Haud te decet viro huic huius terræ patrocinari,
Inquinamentorum debitam ob pœnam pretio; verùm auditor
Meorum facinorum, iudex es nimium velox. Dico autem tibi
Hæc minitans, vt præparata
Similiter mea vincentis manui
Imperes. Sin iterum Deus nobis faueat,
Sentias edoctus serò sapere.

Cho. *Magni es consilij, valde prudentem*
Cies strepitum, veluti cædisfluâ fortunâ
Animus insanit in oculorum
Sanguinis decentiam. te hactenus oportet
Priuatam amicis, plagam plagam soluere.

Clyt. *Audis iuramentorum meorum fas atque iustum,*
Perfectam filiæ meæ vindictam,
Pœnam, atque Erinnyn, quibus ego hunc mactaui,
Ne mihi timoris spes tectum subeat,
Vsque dum incendat in foro meo ignem
Ægysthus, sicut antehac mihi optimè sapiens.
Ille enim nobis clypeus haud paruus audaciæ
Est, contra noxiam hanc fœminam,
Chryseidum sub Ilio existentium mulcimentum,
Bello capta illa, illa signorum obseruatrix,
Atque adultera huius fatidica,
Fida concubina, nauticarumque tabularum
Et velorum confectrix. honorabilia autem non egerunt.
Hic quidem sese taliter habet. Illa verò oris instar,
Extremum modulata epitaphium,
Iacet, Agamemnoni ex corde amata: mihi autem intulerunt
In cubile occulta opsonia meorum deliciarum.

Cho. *Eheu! siquis properanter, neque circumcirca dolens,*
Neque lecti custodiam habens,
Iret perpetuum in nobis excitans
Atque finis expertem somnum, subacto
Custode beneuolentissimo
Multumque perpessa muliere,
Ob mulierem perdiderunt vitam.
Io, delinquentes sola ac vnica Helena multas,
Multas admodum animas
Perdidit Troiæ,
Iam autem mortem multùm memoratam
Floridis coloribus exornabo per illotum sanguinem,
Aliqua tunc vigebat domi
Contentio, viri ærumna.

Clyt. *Nequaquam mortis fatum atque sortem imprecare*
His grauatus:
Neque in Helenam iracundiam nutrias,
Tanquam virorum pestem, quæ sola multorum
Virorum animas Danaûm perdiderit,
Horrendum præterque naturam dolorem causata.

Cho. *O dæmon, qui his ædibus incidis,*
Atque geminis Tantalidis,
Robur animis æquale ex mulierum
Corde morsum mihi efficis.
In corpore verò mihi corui
Instar hostilis stans nefariè
Hymnum cantare precatur.
Nunc autem correxisti oris sententiam
Nefandum illum
Genium prosapiæ huius clamans.
Ex amore enim sanguisitus lectus
Nutritur, priusquam delegerit,
Antiquus mæror, recensque cruor.

Cho. *Magnum his ædibus*
Dæmonem, grauiterque iratum laudas.
Heu, heu mala ac perniciosa laus,
Damnosæ & insatiabilis fortunæ.
Io hei, hei, Iouis, qui
Omnia operatur, cunctifactor.
Quid enim absque Ioue à mortalibus perficitur?
Quid horum Iupiter non gubernat? Io, Io,
Rex, ô rex, quomodo te deplorabo?
Amica è mente quid vnquam dicam?
Iaces aranearum in tela
Impia ac nefaria morte vitam efflans.
Hei mihi, hei mihi,
Cubile intra hoc illiberale
Doloso fato subactus
E manu vtrinque secante securi.

Clyt. *Gloriaris hoc meum esse opus,*
Cum non fueris lecti socius,
Agamemnoniamque me esse viduam.
Apparens autem vxori mortui
Huius antiquus ille faciens ea, quæ nulla delebit oblinio
Atrei perniciosi conuiua
Hunc puniuit
Perfectum iuuenibus mactans.

Cho. *Anne causa sis*
Cædis huius, quis est, qui testabitur?
Po po! aut si ad patrem accidendum
Auxilium præbueris unnquam obliuiscendum,
Violatur cognatis
Sanguinis profusionibus
Ater Mars, si quo progrediens
Pruina iuuenium præbuerit.

Cho. *Io io, Rex ô rex, quomodo te deplorabo*
Amica è mente? quid vnquam proloquar?
Iaces aranearum in tela

χο. Φεῦ, τίς ἂν ἐν τάχει, μὴ περιώδυνος,
Μηδὲ δεμνιοτήρης, 1445
Μόλοι τὸν αἰεὶ φέρουσ' ἐν ἡμῖν
Μοῖρ' ἀτέλευτον ὕπνον, δαμέντος
Φύλακος εὐμενεστάτου καὶ
Πολλὰ τλάντος γυναικὸς διαὶ,
Πρὸς γυναικὸς δ' ἀπέφθισεν βίον. 1450
Ἰὼ, παράνοος Ἑλένα μία τὰς πολλὰς
Τὰς πάνυ πολλὰς ψυχὰς
Ὀλέσασ' ὑπὸ Τροίᾳ,
Νῦν δὲ τελείαν πολύμναστον
Ἐπηνθίσω δι' αἷμ' ἄνιπτον, 1455
Ἥτις ἦν τότ' ἐν δόμοις
Ἔρις ἐρίδματος ἀνδρὸς οἰζύς.

κλ. Μηδὲν θανάτου μοῖραν ἐπεύχου
Τοῖσδε βαρυνθείς 1460
Μηδ' εἰς Ἑλένην κότον ἐκτρέψῃς,
Ὡς ἀνδρολέτειρ', ὡς μία πολλῶν
Ἀνδρῶν ψυχὰς Δαναῶν ὀλέσασα,
Ἀξύστατον ἄλγος ἔπραξεν.

χο. Δαῖμον, ὃς ἐμπίτνεις δώμασι καὶ
Διφυίοισι Τανταλίδαισιν 1465
Κράτος ἰσόψυχον ἐκ γυναικῶν
Καρδίᾳ δηκτὸν ἐμοὶ κρατύνεις.
Ἐπὶ δὲ σώματος δίκαν μοι
Κόρακος ἐχθροῦ σταθεὶς ἐκνόμως
Ὕμνον ὑμνεῖν ἐπεύχεται. 1470
Νῦν δ' ὤρθωσας στόματος γνώμην
Τὸν τριπάχυιον
Δαίμονα γέννης τῆσδε κικλήσκων.
Ἐκ τοῦ γὰρ ἔρως αἱματολοιχὸς
Νείρει τρέφεται πρὶν καταλῆξαι, 1475
Τὸ παλαιὸν ἄχος νέος ἰχώρ.

χο. Ἦ μέγαν οἴκοις τοῖσδε
Δαίμονα καὶ βαρύμηνιν αἰνεῖς.
Φεῦ φεῦ κακὸν αἶνον ἀτη-
ρᾶς τύχας ἀκορέστου· 1480
Ἰὼ ἰὴ διαὶ Διὸς
Παναιτίου πανεργέτα.
Τί γὰρ βροτοῖς ἄνευ Διὸς τελεῖται;
Τί τῶνδ' οὐ θεόκραντόν ἐστιν; Ἰὼ, ἰὼ,
Βασιλεῦ βασιλεῦ πῶς σε δακρύσω; 1485
Φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἴπω;
Κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷ-
δ' ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων,
Ὤμοι μοι
Κοίταν τάνδ' ἀνελεύ- 1490
θερον δολίῳ μόρῳ δαμεὶς
Ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.

κλ. Αὐχεῖς εἶναι τόδε τοὖργον ἐμόν,
Μηδ' ἐπιλεχθῇς
Ἀγαμεμνονίαν εἶναί μ' ἄλοχον. 1495
Φανταζόμενος δὲ γυναικὶ νεκροῦ
Τοῦδ' ὁ παλαιὸς δριμὺς ἀλάστωρ
Ἀτρέως χαλεποῦ θοινατῆρος
Τόνδ' ἀπέτισεν
Τέλεον νεαροῖς ἐπιθύσας. 1500
Ὡς μὲν ἀναίτιος εἶ

χο. Τοῦδε φόνου, τίς ὁ μαρτυρήσων;
Πῶ, πῶ; πατρόθεν δὲ συλλή-
πτωρ γένοιτ' ἂν ἀλάστωρ.
Βιάζεται δ' ὁμοσπόροις 1505
Ἐπιρροαῖσιν αἱμάτων
Μέλας ἄρης ὅποι δὲ καὶ προβαίνων
Πάχνᾳ κουροβόρῳ παρέξει.

χο. Ἰὼ ἰώ. Βασιλεῦ βασιλεῦ, πῶς σε δακρύσω;
Φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἴπω; 1510
Κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷ-

δ' ἀσε-

δ' ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων.
Ὦ μοι μοι
Κοίταν τάνδ' ἀνελεύ-
θερον δολίῳ μόρῳ δαμείς, 1515
Ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.
κλ. Οὔτ' ἀνελεύθερον οἶμαι θάνατον
Τῷδε γενέσθαι.
Οὐδὲ γὰρ οὗτος δολίαν ἄτην
Οἴκοισιν ἔθηκ', ἀλλ' ἐμὸν ἐκ τοῦ- 1520
δ' ἔρνος ἀερθὲν τὴν πολύκλαυτόν
τ' Ἰφιγένειαν ἀνάξια δράσας,
Ἄξια πάσχων, μηδὲν ἐν ᾅδου
Μεγαλαυχείτω ξιφοδηλήτῳ
Θανάτῳ τείσας ἅπερ ἦρξεν. 1525
χο. Ἀμηχανῶ φροντίδος στερηθεὶς
Εὐπάλαμον μέριμναν,
Ὅπα τράπωμαι πίτνοντος οἴκου.
Δέδοικα δ' ὄμβρου κτύπον δομοσφαλῆ
Τὸν αἱματηρόν· ψακὰς δὲ λήγει. 1530
Δίκη δ' ἐπ' ἄλλο πρᾶγμα θήγεται βλάβης.
Πρὸς ἄλλαις θηγάναις μοῖρα.
Ἰὼ γᾶ γᾶ,
Εἴθ' ἐμ' ἐδέξω πρὶν τόνδ' ἐπιδεῖν
Ἀργυροτοίχου 1535
Δροίτας κατέχοντα χαμεύνας.
Τίς ὁ θάψων νιν; τίς ὁ θρηνήσων;
Ἦ σὺ τόδ' ἔρξαι
Τλήσῃ, κτείνασ' ἄνδρα τὸν αὑτῆς
Ἀποκωκῦσαι ψυχὴν ἄχαριν 1540
Χάριν ἀντ' ἔργων
Μεγάλων ἀδίκως ἐπικρᾶναι.
ἡμ. Τίς δ' ἐπιτύμβιος
Αἶνος ἐπ' ἀνδρὶ θείῳ
Σὺν δακρύοις ἰάπτων 1545
Ἀληθείᾳ φρενῶν πονήσει;
κλ. Οὐ σὲ προσήκει τὸ μέλημα λέγειν
Τοῦτο. πρὸς ἡμῶν κάππεσε, κάτθανε,
Καὶ καταθάψομεν
Οὐχ ὑπὸ κλαυθμῶν τῶν ἐξ οἴκων, 1550
Ἀλλ' Ἰφιγένειά νιν ἀσπασίως
Θυγάτηρ, ὡς χρή,
Πατέρ' ἀντιάσασα πρὸς ὠκύπορον
Πόρθμευμ' ἀχέων
Περὶ χεῖρα βαλοῦσα φιλήσει. 1555
χο. Ὄνειδος ἥκει τόδ' ἀντ' ὀνείδους.
Δύσμαχα δ' ἐστὶ κρῖναι.
Φέρει φέροντ', ἐκτίνει δ' ὁ καίνων.
Μίμνει δὲ μίμνοντος ἐν χρόνῳ Διὸς
Παθεῖν τὸν ἔρξαντα. θέσμιον γάρ. 1560
Τίς ἂν γονὰν ἀραῖον ἐκβάλοι δόμων;
Κεκόλληται γένος προσάψαι.
κλ. Ἐς τόνδ' ἐνέβη ξὺν ἀληθείᾳ
Χρησμός. ἐγὼ δ' οὖν
Ἐθέλω δαίμονι τῷ Πλεισθενιδῶν 1565
Ὅρκους θεμένη, τάδε μὲν στέργειν,
Δύστλητά περ ὄνθ'. ὃ δὲ λοιπόν, ἰόν-
τ' ἐκ τῶνδε δόμων, ἄλλην γενεὰν
Τρίβειν θανάτοις αὐθένταισιν.
Κτεάνων τε μέρος βαιὸν ἐχούσῃ 1570
Πᾶν ἀπόχρη μοι δ' ἀλληλοφόνους
Μανίας μελάθρων ἀφελούσῃ.
αἰγ. Ὦ φέγγος εὖφρον ἡμέρας δικηφόρου,
Φαίην ἂν ἤδη νῦν βροτῶν τιμαόρους
Θεοὺς ἄνωθεν γῆς ἐποπτεύειν ἄχη. 1575
Ἰδὼν ὑφαντοῖς ἐν πέπλοις Ἐρινύων
Τὸν ἄνδρα τόνδε κείμενον φίλως ἐμοί,
Χερὸς πατρῴας ἐκτίνοντα μηχανάς.

Impia morte vitam efflans.
Heimihi, mihi hei
Cubile istud illiberale,
Doloso fato subactus
E manu utrinque scindente secari.
Clyt. *Haud Arbitror illiberalem mortem*
Contigisse huic.
Neque enim hic dolosam cladem
Ædibus intulit, sed meum ex ipso
Germen sublatum multum deploratam illam
Iphigeniam, indigna cum fecerit
Digna passus est, nihil in inferno
(Gladio læsus
Vt moreretur) honorans venit.
Cho. *Inops sum consilij, menteque captus*
Solicitudinem demolior,
Quo vertar, cadente domo:
Metuo verò pluuiæ strepitum domui necatum,
Cruentum illum: cessat autem roris gutta.
Iustitiam aliam rem acuit detrimentum,
Cum aliis cotibus fatum.
Io terra, io terra,
Vtinam peream antequam obligem
Hunc qui argenteis parietis
Humi stratum stibadium detinet.
Quis eum sepeliet, quis lacrymabitur?
Tu hoc facere
Sustineas, quæ occidisti tuum ipsius virum,
Eius animam defletura,
Gratiamque licet minùs gratam pro facinoribus
Magnis iniustè perfectura.
Sem. *Ecqua sepulcri*
Laus, atque epitaphium supra virum diuinum
Cum lacrymis
Sensuum veritate laborabit?
Clyt. *Haud tibi conuenit curam dicere*
Istam, A nobis cecidit atque mortuus est.
Et terra mandabimus
Non cum domesticis eiulatibus,
Sed Iphigenia eum libenter
Filia, sicuti decet,
Patri obuiam prodiens festinanti
Transfretationem mærorum
Circa manum iaciens amet.
Cho. *Probrum probro succedit.*
Difficilia sunt hæc iudicatu.
Fert ferentem, soluit autem perimendo.
Expectat verò expectantis tempestiuè Iouis
Pati excludentem. Legitimum enim
Si quis progeniem facilè domibus propelleret,
Glutinatum genus est ad affigendum.
Cly. *Ad hoc ingressa est cum veritate*
Oraculum. Ego autem idcirco
Volo Dæmoni huic Plisthenidarum,
Iuramento pacto hæc quidem amare,
Quæ haud facilè possunt sufferri. Cæterùm,
Ædibus exiens aliam generationem
Conteret morte propriis manibus illata.
Possessionum partem omninò paruam habenti
Mihi sufficit mutuos interficiendi
Furores domorum quod abstulerim.
Aeg. *O splendor, diesque hilaris nostra vindicta,*
Palam est, iam nunc mortalium vltores
Deos sublimes terram inspicere mærores,
Cum viderim textis in peplis Erinnuum
Virum hunc iacentem amicè mihi,
Manûs paternæ soluentem machinas.

Atreus enim, terra huius princeps, huius pater
Thyestem patrem meum, ut clarè dicam,
Et eius fratrem, controversia utrinque existens vicit.
In exilium eos misit ex urbe atque aedibus.
At supplex foris rediens,
Miser Thyestes, sortem invenit certam,
Paternum, dum moriebatur, cruentans solum.
Nenia autem huius impius ac profanus pater
Atreus, alacriter ne aut potius amicè patri
Meo dedit Carnificum diem hilariter agere
Visus, exhibuit convivium ex infantum carne.
Pedum quidem plantas, manuumque extremos unguiculos
Confregit virtim sedens.
Non signata autem eorum membra illico ex ignorantia accipiens,
Edit escam profligatam sicuti ex genere vides.
Et posteaquam cognoscens facinus minimè faustum,
Eiulavit valde, cadit super caedem amans,
Mortem verò intolerabilem Pelopidis imprecatur,
Illum calce incussum poena defensivè ponens & dans viris:
Ita periit universa Plisthenis prosapia.
Ex hisce istum lapsum videre tibi licet.
Cuius cadis ego sum iustus effector.
Decimum tertium enim me existentem aerumnoso patri
Simul expellit pusillum, in fasciis dum adhuc essem:
Nutritum autem me vicissim adduxit Iustitia.
Atque viri huius connexi externus existens
Omne colligens artificium mali consilii.
Itaque sic pulchrum mihi & optabile mori,
Cum viderim hunc in vinculis sepeis captum.

Cho. *Ægisthe contumeliis afficere in malis haud laudo.*
Tu virum hunc quòd voluntariè occideris ais
Et quod solus miserabilem hanc consulueris caedem.
Haud dico iure tuum caput fore perplexum,
Populi iactationes certò scias, lapidatorias poenas.

Æg. *Tu haec clamas inferno assidens*
Remo, vincentibus his iugo hastae?
Cognoscat senex, ut discat graviter
Quod dictum est sapere.
Vinculum autem & senectus, hae Nystides
Ambae Deae docendo praestantissimae sensuum
Medicae. Nonne haec admodum bene vides?
Ad contra ne calcitres, ne patiendo multum labores.

Cho. *O mulier tunc hos nuperrimè ex bello redeuntes,*
Domi manens cubileque viri unà commaculans,
Viro imperatori hanc praedestinasti mortem?

Æg. *Haec quidem verba ploratuum convenientia,*
Orphei verò linguam contrariam habes.
Hic enim duxit qualibet carminis suavitate;
At tu victus cum fueris, magis à partibus nostris stabis.

Cho. *Quomodo tu mihi Argivorum princeps eris,*
Qui dum huic mortem destinasti,
Facinus ipsemet solus non ausus es facere?

Æg. *Manifestum erat mulier quod ipsum deceperit.*
Ego autem suspectus hostis olim natus
Ex iis At huius possessionibus tentabor
Atque subditis imperare. Verum minùs morigerum
Haud subiungam gravibus, quemadmodum funiferum
Lascivientem pullum. Sed morosa & irata
Fames, domestica mollem & delicatum visitabit.

Cho. *Quid verò virum hunc malâ animâ*
Ipsemet non spoliasti? sed una mulier
Regionis inquinamentum Deorumque popularium
Interfecit. Orestes num alicubi videt lucem,
Ut reversus aliquando benevola fortuna duce
Ambobus his fiat interfector invictissimus?

Æg. *At quoniam videris hoc facere atque dicere citò cognoscas.*

Cho. *Eia, amici manipulares, scelus hoc non procul abest,*

Ἀτρεὺς γὰρ ἄρχων τῆσδε γῆς, τούτου πατὴρ,
Πατέρα Θυέστην τὸν ἐμόν, ὡς τορῶς φράσαι, 1580
Αὐτοῦ τ' ἀδελφόν, ἀμφίλεκτος ὢν κράτει,
Ἠνδρηλάτησεν ἐκ πόλεώς τε καὶ δόμων.
Καὶ προστρόπαιος ἑστίας μολὼν πάλιν
Τλήμων Θυέστης μοῖραν εὕρετ' ἀσφαλῆ,
Τὸ μὴ θανὼν πατρῷον αἱμάξαι πέδον 1585
Αὐτοῦ· ξένια δὲ τοῦδε δύσθεος πατὴρ
Ἀτρεύς, προθύμως μᾶλλον ἢ φίλως πατρὶ
Τῷ 'μῷ κρεουργὸν ἦμαρ εὐθύμως ἄγειν
Δοκῶν, παρέσχε δαῖτα παιδείων κρεῶν.
Τὰ μὲν ποδήρη, καὶ χερῶν ἄκρους κτένας 1590
Ἔθρυπτ' ἄνωθεν ἀνδρακὰς καθήμενος.
Ἄσημα δ' αὐτῶν αὐτίκ' ἀγνοίᾳ λαβὼν,
Ἔσθει βορὰν ἄσωτον ὡς ὁρᾷς γένει.
Κἄπειτ' ἐπιγνοὺς ἔργον οὐ καταίσιον,
Ὤμωξεν, ἀμπίπτει δ' ἀπὸ σφαγὴν ἐρῶν, 1595
Μόρον δ' ἄφερτον Πελοπίδαις ἐπεύχεται,
Λάκτισμα δείπνου ξυνδίκως τιθεὶς ἀρᾷ·
Οὕτως ὀλέσθαι πᾶν τὸ Πλεισθένους γένος.
Ἐκ τῶνδέ σοι πεσόντα τόνδ' ἰδεῖν πάρα.
Κἀγὼ δίκαιος τοῦδε τοῦ φόνου ῥαφεύς. 1600
Τρίτον γὰρ ὄντα μ' ἐπὶ δέκ' ἀθλίῳ πατρὶ
Συνεξελαύνει τυτθὸν ὄντ' ἐν σπαργάνοις.
Τραφέντα δ' αὖθις ἡ δίκη κατήγαγε.
Καὶ τοῦδε τἀνδρὸς ἡψάμην θυραῖος ὤν,
Πᾶσαν συνάψας μηχανὴν δυσβουλίας. 1605
Οὕτω καλὸν δὴ καὶ τὸ κατθανεῖν ἐμοί,
Ἰδόντα τοῦτον τῆς δίκης ἐν ἕρκεσιν.

χο. Αἴγισθ' ὑβρίζειν ἐν κακοῖσιν οὐ σέβω.
Σὺ δ' ἄνδρα τόνδε φὴς ἑκὼν κατακτανεῖν,
Μόνος δ' ἔποικτον τόνδε βουλεῦσαι φόνον. 1610
Οὔ φημ' ἀλύξειν ἐν δίκῃ τὸ σὸν κάρα
Δημορριφεῖς, σάφ' ἴσθι, λευσίμους ἀράς.

αἰγ. Σὺ ταῦτα φωνεῖς νερτέρᾳ προσήμενος
Κώπῃ, κρατούντων τῶν ἐπὶ ζυγῷ δορός;
Γνώσῃ γέρων ὢν, ὡς διδάσκεσθαι βαρὺ 1615
Τῷ τηλικούτῳ, σωφρονεῖν εἰρημένον.
Δεσμὸς δὲ καὶ τὸ γῆρας, αἵ τε νήστιδες
Δύαι, διδάσκειν ἐξοχώταται φρενῶν
Ἰατρομάντεις. οὐχ ὁρᾷς ὁρῶν τάδε;
Πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ παίσας μογῇς. 1620

χο. Γύναι σὺ τοὺς ἥκοντας ἐκ μάχης νέον
Οἰκουρὸς εὐνὴν ἀνδρὸς αἰσχύνουσ' ἅμα,
Ἀνδρὶ στρατηγῷ τόνδ' ἐβούλευσας μόρον;

αἰγ. Καὶ ταῦτα τἄπη κλαυμάτων ἀρχηγενῆ,
Ὀρφεῖ δὲ γλῶσσαν τὴν ἐναντίαν ἔχεις. 1625
Ὁ μὲν γὰρ ἦγε πάντ' ἀπὸ φθογγῆς χαρᾷ,
Σὺ δ' ἐξορίνας νηπίοις ὑλάγμασιν
Ἄξῃ· κρατηθεὶς δ' ἡμερώτερος φανῇ.

χο. Ὡς δὴ σύ μοι τύραννος Ἀργείων ἔσῃ,
Ὃς οὐκ ἐπειδὴ τῷδ' ἐβούλευσας μόρον, 1630
Δρᾶσαι τόδ' ἔργον οὐκ ἔτλης αὐτοκτόνως.

αἰγ. Τὸ γὰρ δολῶσαι πρὸς γυναικὸς ἦν σαφῶς.
Ἐγὼ δ' ὕποπτος ἐχθρὸς ἦ παλαιγενής.
Ἐκ τῶνδε τοῦδε χρημάτων πειράσομαι
Ἄρχειν πολιτῶν· τὸν δὲ μὴ πειθάνορα 1635
Ζεύξω βαρείαις οὔτι μὴ σειραφόρον
Κριθῶντα πῶλον· ἀλλ' ὁ δυσφιλὴς σκότῳ
Λιμὸς ξύνοικος μαλθακόν σφ' ἐπόψεται.

χο. Τί δὴ τὸν ἄνδρα τόνδ' ἀπὸ ψυχῆς κακῆς
Οὐκ αὐτὸς ἠνάριζες, ἀλλὰ σὺν γυνὴ 1640
Χώρας μίασμα καὶ θεῶν ἐγχωρίων
Ἔκτειν'. Ὀρέστης ἆρά που βλέπει φάος,
Ὅπως κατελθὼν δεῦρο πρευμενεῖ τύχῃ
Ἀμφοῖν γένηται τοῖνδε παγκρατὴς φονεύς;

αἰγ. Ἀλλ' ἐπεὶ δοκεῖς τάδ' ἔρδειν καὶ λέγειν, γνώσῃ τάχα.

χο. Εἶα δὴ φίλοι λοχῖται, τοὔργον οὐχ ἑκὰς τόδε.

Εἶα

Εἶα δὴ ξίφος, πρόκωπον πᾶς τις εὐτρεπιζέτω.
Αἰγ. Ἀλλὰ κἀγὼ μὴν πρόκωπος οὐκ ἀναίνομαι θανεῖν.
Χο. Δεχομένοις λέγεις θανεῖν σε· τὴν τύχην δ' αἱρούμεθα.
Κλ. Μηδαμῶς, ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ἄλλα δράσωμεν κακά.
Ἀλλὰ καὶ τάδ' ἐξαμῆσαι πολλὰ δύστηνον θέρος,
Πημονῆς δ' ἅλις γ' ὑπάρχει· μηδὲν αἱματώμεθα.
Στείχετε δ' οἱ γέροντες πρὸς δόμους πεπρωμένους
τούσδε (μεν
Πρὶν παθεῖν. εἴξαντα καιρὸν χρῆν τάδ' ὡς ἐπράξα-
Εἰ δέ τοι μόχθων γένοιτο τῶνδ' ἅλις γ' ἐχοίμεθ' ἄν,
Δαίμονος χηλῇ βαρείᾳ δυστυχῶς πεπληγμένοι.
Ὧδ' ἔχει λόγος γυναικός, εἴ τις ἀξιοῖ μαθεῖν.
Αἰγ. Ἀλλὰ τούσδ' ἐμοὶ ματαίαν γλῶσσαν ὧδ' ἀπανθίσαι
Κἀκβαλεῖν ἔπη τοιαῦτα δαίμονος πειρωμένους,
Σώφρονος γνώμης δ' ἁμαρτεῖν τὸν κρατοῦντα. 1660
Χο. Οὐκ ἂν Ἀργείων τόδ' εἴη, φῶτα προσσαίνειν κακόν.
Αἰγ. Ἀλλ' ἐγώ σ' ἐν ὑστέραισιν ἡμέραις μέτειμ' ἔτι.
Χο. Οὔκ, ἐὰν δαίμων Ὀρέστην δεῦρ' ἀπευθύνῃ μολεῖν.
Αἰγ. Οἶδ' ἐγὼ φεύγοντας ἄνδρας ἐλπίδας σιτουμένους.
Χο. Πρᾶσσε, πιαίνου μιαίνων τὴν δίκην, ἐπεὶ πάρα. 1665
Αἰγ. Ἴσθι μοι δώσων ἄποινα τῆσδε μωρίας χάριν.
Χο. Κόμπασον θαρρῶν, ἀλέκτωρ ὥσπερ θηλείας πέλας.
Κλ. Μὴ προτιμήσῃς ματαίων τῶνδ' ὑλαγμάτων
Καὶ σὺ θήσομεν κρατοῦντε τῶνδε δωμάτων.

Eia, quilibet gladium districtum apparet.
Æg. Atqui etiam ego manu ensi admotâ haud renuo mori.
Cho. Suscipientibus dicis te moriturum. Fortunam autem amamus.
Clyt. Nequaquam, ô charissime virorum, mala malis cumulemus.
Verùm hæc demetere amor est & desiderium,
Nocumenti autem satis superque fuit.
Ite, ô senes, domum vestram fato destinatam,
Antequam mali quid patiamur. Occasionē vt decebat arripuimus.
Si quid ærumnarum sit, harum abundè habemus,
Dæmonis graui bile infeliciter percussi.
Ita sese habet mulieris ratio, si quis discere dignetur.
Æg. Sed mihi stultam linguam ita deflorare,
Et eijcere eiusmodi verba Dæmonas tentates,
Sapientis autem sententia delinquetis in imperatorem.
Cho. Argiuorum moris ne esto, malo viro adblandiri.
Æg. Verùm extremis in diebus tecum ero.
Cho. Minimè, vtinam Dæmon Oresti concedat, vt reuertatur.
Æg. Noui ego viros, qui aufugerint spe nutriti.
Cho. Facito nutritor, contaminans iustitiam, siquidem adest.
Æg. Esto, dum mihi soluat delicti pretium ob commissam stultitiam.
H ilaris existens animo strepitū cie tanquam gallus prope gallinā.
Clyt. L atratus hosce stultos & frustraneos, ne bili quidem facias:
H is etenim ædibus ego tuque imperantes de cæteris pro placito disponemus.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ
τῆς ἐπιγεγραμμένης ΧΟΗΦΟΡΟΙ.

Τὰς τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς ἑαυτοῦ μητρὸς αἱματωθείσας χεῖρας, καὶ τὰς τοῦ Αἰγίσθου, ὅσπερ τοῦ Ἀγαμέμνονος αἴτιος μεταίτιος ὑπῆρχε, ὑπεκφυγὼν Ὀρέστης, ἐν ἐξορίᾳ ἐτρέφθη. ὅθεν τοῦ Λοξίου χρησμῷ κελεύσαντος πρὸς δόμους ἀφ' ἱκὼν σὺν Πυλάδῃ τῷ αὐτοῦ φίλῳ πρὸς τὸν τοῦ βασιλέως οἶκον προσέρχεται, ἔμπορόν τινα ἐκ Φωκίνος Δαυλιέα τὴν ἐπωνυμίαν ψευδόμενος· τὸν Αἴγισθον, πρὶν αὐτὸν ζητεῖν, ὅς ἐστι, παίδων προσβαλὼν χαλκῷ κατακτείνει, καὶ τὴν μητέρα τὴν βασίλισσαν, τὴν Κλυταιμνήστραν.

Αἴγισθος. Κλυταιμνήστρα. Ὀρέστης. Ἠλέκτρα. Πυλάδης, ὁ Τροφὸς ὁ Οἰκέτης. Ἄγγελος. Χορός.

Λείπει ἡ ἀρχή.

Ορ. Τί χρῆμα λεύσσω; τίς ποθ' ἥδ' ὁμήγυρις
Στείχει γυναικῶν φάρεσιν μελαγχίμοις
Πρέπουσα; ποίᾳ ξυμφορᾷ προσεικάσω;
Πότερα δόμοισι πῆμα προσκυρεῖ νέον;
Ἢ πατρὶ τὠμῷ τάσδ' ἐπεικάσας τύχω 5
Χοὰς φερούσας νερτέροις μειλίγμασιν;
Οὐδὲν γὰρ ἄλλο· καὶ γὰρ Ἠλέκτραν δοκῶ
Στείχειν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν πένθει λυγρῷ
Πρέπουσαν. ὦ Ζεῦ, δός με τίσασθαι μόρον
Πατρός, γενοῦ δὲ σύμμαχος θέλων ἐμοί. 10
Πυλάδη, σταθῶμεν ἐκποδών, ὡς ἂν σαφῶς
Μάθω γυναικῶν ἥτις ἥδε προστροπή.
Χο. Ἰαλτὸς ἐκ δόμων ἔβαν
Χοὰς προπομπὸς ὀξύχειρι σὺν κτύπῳ·
Πρέπει παρῇς φοίνισσ' ἀμυγμοῖς, 15
Ὄνυχος ἄλοκι νεοτόμῳ.
Δι' αἰῶνος δ' ἰυγμοῖσι βόσκεται κέαρ.
Λινοφθόροι δ' ὑφασμάτων
Λακίδες ἔφλαδον ὑπ' ἄλγεσι
Πρόστερνοι στολμοί, 20
Πέπλων ἀγελάστοις
Ξυμφοραῖς πεπληγμένων.
Τορὸς γὰρ φόβος ὀρθόθριξ

ARGVMENTVM TRAGEDIÆ,
quæ inscribitur CHOEPHORI.

Clytemnestræ matris suæ cruentas manus, atque Ægisthi, qui Agamemnonis cædem adiuuerat, effugiens Orestes in exilio educatus est. Vnde in oraculo, Apollinis iussu domum reuersus, cum Pylade amico ad regias ædes venit, mercatorem sese Phocensem Daulieа nomine fingens, priusquàm Ægisthus eum interroget, cuias sit, illum humi mortuum prosternit, celeri circumueniens ense, ipsamque matrem, reginam Clytemnestram.

Ægisthus.	Clytemnestra.	Orestes.
Electra.	Pylades.	Nutrix.
Famulus.	Nuncius.	Chorus.

Desideratur initium.

Or. QVam rem video, quæ tandem hæc caterua,
Et mulierum vestibus
Ornata, cui calamitati assimilabo?
Vtrum nocumentum contigit domui nouum?
Aut patri meo has conijciabo
Libamina ferentes inferis placamentis.
Nihil tandem aliud etenim Electram videor
Videre sororem meam luctu graui
Ornatam. O Iupiter da mihi vlcisci mortem
Patris, esto volens mihi auxiliator.
Pylade recedamus, vt manifestè
Discam quænam sit hæc mulierum supplicatio.
Cho. Ex ædibus ascendi missus
Libamina deductor acutâ manu fundo.
Congruit gena cruenta pugnis
Noua sectione vnguis.
Per æuum verò calamitatibus pascitur cor.
Ex lino texta corrupta
Vestes laceratæ sunt præ doloribus,
Ornamenta pectoris:
Peplorum tristibus
Calamitatibus inuolutorum.
Verus enim metus erectos habens crines

Domorum somniorum vates ex somno iram
Spirans, in media nocte clamorem
Ex profundo misit, præ timore
Muliebribus in adibus grauiter incidens.
Iudices somniorum
Diuinitus oracula ediderunt veri,
Quod accusarent qui sunt terram
Infra vehementer,
Interfectores, & illis irascerentur.
Hanc gratiam ingratam aduersandam malorum.
Heu heu terra,
Quærens appropinquat
Impia mulier, timeo
Hoc verbum profundere.
Quid: humiditatem cadentis sanguinis humi
Heu ærumnosa domus,
Heu diruptiones domus,
Obscura mortalibus inuisa
Tenebræ, occultant domus,
Morte dominorum,
Cultus inexpugnabilis, indomitus
Imbellis antea,
Ab auribus & mente
Populi præfectus.
Nunc abest.
Timet'ne aliquis? fortunatum verò esse,
Plus Deus Deo inter mortales potest.
Momentum speculatur iustitia
Celeriter, hos quidem in luce,
Hac in intercapedine tenebrarum
Spectans, cunctantia nocumenta abundant.
Hos quidem imperfecta habet nox
Pro sanguine poto ab alma terra.
Vltrix cades fixa est non diffluens.
Molestum nocumentum dilaceras
Præfectos morbo pullulare.
Hoc imperfecta habet nox
Aperienti non nuptiales lectos
Remedium & meatus omnes ex vna via
Euntes.
Odiosam cadem purgantes
Sequente molestia,
Mihi verò necessitatem circa vrbem
Dij attulerunt.
Nam ex adibus
Paternis fraudulentum fatum duxerunt.
Iusta & non iusta decentia
A principio vita
Vi allata laudare acerba mentis
Odium imperante, deploro sub vestibus
Dominorum vanis fortunis, occultis luctibus tristis.
Ele. *Famulæ mulieres, adium ministra,*
Postquam adestis mihi huius supplicationis
Ductrices, estote consultricesque de his.
Sepulchro fundens verò funesta libamina,
Quomodo iucunda dicam, quomodo vota faciam patri?
Vtrum dicens ab amica amico ferre
Muliere viro, à mea matre?
Horum non adest audacia,
Neque habeo quid dicam,
Fundens hoc libamen in sepulchrum patris.
Aut hoc dico verbum quod lex mortalibus
Est, reddere his qui mittunt hæc
Serta, donumque malorum dignum
Aut tacitè turpe quemadmodum periit
Pater, hæc fundens, terripotam effusionem.
Eo piacula tanquam rursus aliquis mittens
Dans, vas sublimibus oculis.

Δόμων ὀνειρόμαντις ἐξ ὕπνου κότον
Πνέων, ἀωρόνυκτον ἀμβόαμα 25
Μυχόθεν ἔλακε περὶ φόβῳ,
Γυναικείοισιν ἐν δώμασι βαρὺ πίτνων.
Κριταί τε τῶνδ' ὀνειράτων
Θεόθεν ἔλακον ὑπέγγυοι
Μέμφεσθαι τοὺς γᾶς 30
Νέρθεν περιθύμως,
Τοῖς κτανοῦσί τ' ἐγκοτεῖν.
Τοιάνδε χάριν ἄχαριν, ἀπότροπον κακῶν,
Ἰὼ γαῖα μαῖα,
Μωμένα μ' ἰάλλει 35
Δύσθεος γυνά. φοβοῦ-
μαι δ' ἔπος τόδ' ἐκβαλεῖν.
Τί γὰρ λύτρον πεσόντος αἵματος πέδῳ;
Ἰὼ πάνοιζυς ἑστία,
Ἰὼ κατασκαφαὶ δόμων 40
Ἀνήλιοι βροτοστυγεῖς
Δνόφοι καλύπτουσι δόμους,
Δεσποτῶν θανάτοισι.
Σέβας δ' ἄμαχον, ἀδάματον,
Ἀπόλεμον τὸ πρίν, 45
Δι' ὤτων φρενός τε
Δαμίας περαῖνον,
Νῦν ἀφίσταται. φοβεῖ-
ται δέ τις. τὸ δ' εὐτυχεῖν
Τόδ' ἐν βροτοῖς θεός τε καὶ θεοῦ πλέον. 50
Ῥοπὴ δ' ἐπισκοπεῖ δίκας
Ταχεῖα, τοὺς μὲν ἐν φάει,
Τὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ σκότου
Μένει χρονίζοντ' ἄχη βρύει·
Τοὺς δ' ἄκραντος ἔχει νύξ. 55
Δι' αἵματ' ἐκποθένθ' ὑπὸ χθονὸς τροφοῦ,
Τίτας φόνος πέπηγεν οὐ διαρρυδάν.
Διαλγὴς ἄτη διαφέρει τὸν αἴτιον
Παναρκέτας νόσου βρύειν.
Τοὺς δ' ἄκραντος ἔχει νύξ. 60
Οἴγοντι δ' οὔτι νυμφικῶν ἑδωλίων
Ἄκος· πόροι τε πάντες ἐκ μιᾶς ὁδοῦ
Βαίνοντες
Τὸν χερομυσῆ φόνον καθαί-
ροντες ἰοῦσαν ἄτην. 65
Ἐμοὶ δ' ἀνάγκαν γὰρ ἀμφίπτολιν
Θεοὶ προσήνεγκαν.
Ἐκ γὰρ οἴκων
Πατρῴων δούλιον ἐσᾶγον αἶσαν·
Δίκαια καὶ μὴ δίκαια, 70
Πρέποντ' ἀρχαῖς βίου,
Βίᾳ φερομένων αἰνέσαι, πικρὸν φρενῶν
Στύγος κρατούσῃ. δακρύω δ' ὑφ' εἱμάτων
Ματαίοισι δεσποτᾶν
Τύχαις κρυφαίοις πένθεσι παχνουμένη. 75

Ηλ. Δμωαὶ γυναῖκες δωμάτων εὐθήμονες,
Ἐπεὶ πάρεστε τῆσδε προστροπῆς, ἐμοὶ
Πομποί, γένεσθε τῶνδε σύμβουλοι πέρι.
Τύμβῳ χέουσα τάσδε κηδείους χοάς,
Πῶς εὔφρον' εἴπω, πῶς κατεύξωμαι πατρί; 80
Πότερα λέγουσα παρὰ φίλης φίλῳ φέρειν
Γυναικὸς ἀνδρί, τῆς ἐμῆς μητρὸς πάρα;
Τῶνδ' οὐ πάρεστι θάρσος, οὐδ' ἔχω τί φῶ,
Χέουσα τόνδε πέλανον ἐν τύμβῳ πατρός·
Ἢ τοῦτο φάσκω τοὔπος, ὡς νόμος βροτοῖς 85
Ἔστ', ἀντιδοῦναι τοῖσι πέμπουσιν τάδε
Στέφη, δόσιν γε τῶν κακῶν ἐπαξίαν;
Ἢ σῖγ' ἀτίμως, ὥσπερ οὖν ἀπώλετο
Πατήρ, τάδ' ἐκχέουσα, γάποτον χύσιν,
Στείχω, καθάρμαθ' ὥς τις ἐκπέμψας, πάλιν, 90
Δικοῦσα τεῦχος, ἀστρόφοισιν ὄμμασιν.

Τῆς

Τῶν δ' ἐστὶ βουλῆς, ὦ φίλαι, μεταίτιαι.
Κοινὸν γὰρ ἔχθος ἐν δόμοις νομίζομεν·
Μὴ κεύθετ' ἔνδον καρδίας, φόβῳ τινός.
Τὸ μόρσιμον γὰρ τόν τ' ἐλεύθερον μένει, 95
Καὶ τὸν πρὸς ἄλλης δεσποτούμενον χερός.
Λέγοις ἂν εἴ τι τῶνδ' ἔχοις ὑπέρτερον.
χο. Αἰδουμένη σοι βωμὸν ὡς τύμβον πατρός,
Λέξω (κελεύεις γὰρ) τὸν ἐκ φρενὸς λόγον.
ἠλ. Λέγοις ἂν, ὥσπερ ᾐδέσω τάφον πατρός· 100
χο. Φθέγγου χέουσα σεμνὰ τοῖσιν εὔφροσιν.
ἠλ. Τίνας δὲ τούτους τῶν φίλων προσεννέπω;
χο. Πρῶτον μὲν αὐτὴν, χ' ὅστις Αἴγισθον στυγεῖ.
ἠλ. Ἐμοί τε κἀμοὶ σοί γ' ἄρ' ἐπεύξομαι τάδε.
χο. Αὐτὴ σὺ ταῦτα μανθάνουσ' ἤδη φράσαι. 105
ἠλ. Τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον τῇδε προστιθῶ στάσει·
χο. Μέμνησ' Ὀρέστου, κεἰ θυραῖός ἐσθ' ὅμως.
ἠλ. Εὖ τοῦτο, κἀφρένωσας οὐχ ἥκιστά με.
χο. Τοῖς αἰτίοις νῦν τοῦ φόνου μεμνημένη· 110
ἠλ. Τί φῶ, δίδασκ' ἄπειρον ἐξηγουμένη.
χο. Ἐλθεῖν τιν' αὐτοῖς δαίμον' ἢ βροτῶν τινά·
ἠλ. Πότερα δικαστὴν, ἢ δικηφόρον λέγεις.
χο. Ἁπλῶς τι φράζουσ', ὅστις ἀνταποκτενεῖ·
ἠλ. Καὶ ταῦτά μοὐστὶν εὐσεβῆ θεῶν πάρα;
χο. Πῶς δ' οὔ, τὸν ἐχθρὸν ἀνταμείβεσθαι κακοῖς; 115
ἠλ. Ἑρμῆ χθόνιε κηρύξας ἐμοὶ,
Τοὺς γῆς ἔνερθε δαίμονας κλύειν ἐμὰς
Εὐχὰς πατρῴων ὀμμάτων ἐπισκόπους,
Καὶ γαῖαν αὐτὴν ἣ τὰ πάντα τίκτεται
Θρέψασά τ' αὖθις τῶνδε κῦμα λαμβάνει, 120
Κἀγὼ χέουσα τάσδε χέρνιβας βροτοῖς,
Λέγω καλοῦσα πατέρ', ἐποίκτειρόν τ' ἐμὲ,
Φίλον τ' Ὀρέστην, πῶς ἀνάξομεν δόμοις.
Πεπραμένοι γὰρ νῦν γέ πως ἀλώμεθα
Πρὸς τῆς τεκούσης. ἄνδρα δ' ἀντηλλάξατο 125
Αἴγισθον, ὅσπερ σοῦ φόνου μεταίτιος·
Κἀγὼ μὲν ἀντίδουλος· ἐκ δὲ χρημάτων
Φεύγων Ὀρέστης ἐστὶν, οἱ δ' ὑπερκόπως
Ἐν τοῖσι σοῖς πόνοισι χλίουσιν μέγα.
Ἐλθεῖν δ' Ὀρέστην δεῦρο σὺν τύχῃ τινὶ 130
Κατεύχομαί σοι, καὶ σὺ κλῦθί μου πάτερ,
Αὐτῇ τέ μοι δὸς σωφρονεστέραν πολὺ
Μητρὸς γενέσθαι, χεῖρά τ' εὐσεβεστέραν.
Ἡμῖν μὲν εὐχὰς τάσδε, τοῖς δ' ἐναντίοις
Λέγω φανῆναί σου πάτερ τιμάορον. 135
Καὶ τοὺς κτανόντας ἀντικατθανεῖν δίκην.
Ταῦτ' ἐν μέσῳ τίθημι τῆς καλῆς ἀρᾶς,
Κείνοις λέγουσα τήνδε τὴν κακὴν ἀράν.
Ἡμῖν δὲ πομπὸς ἴσθι τῶν ἐσθλῶν ἄνω,
Σὺν θεοῖσι καὶ γῇ καὶ δίκῃ νικηφόρῳ, 140
Τοιαῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς τάσδ' ἐπισπένδω χοάς.
Ὑμᾶς δὲ κωκυτοῖς ἐπανθίζειν νόμος,
Παιᾶνα τοῦ θανόντος ἐξαυδωμένας.
χο. Ἵετε δάκρυ καναχὲς ὀλόμενον ὀλομένῳ δεσπότᾳ,
Πρὸς ἔρυμα τόδε κακῶν κεδνῶν 145
Τ' ἀπότροπον ἄγος ἀπεύχετον,
Κεχυμένων χοᾶν· κλύε δέ μοι κλύε
Σέβας ὦ δέσποτ' ἐξ ἀμαυρᾶς φρενός,
Ὀτοτοτοτοτοτοῖ ἰὼ τίς δορυ-
σθενὴς ἀνὴρ ἀναλυτὴρ δόμων Σκύθης τά τ' ἐν 150
Χεροῖν παλίντον' ἐν ἔργῳ βέλη, ἐπιπάλλων Ἄρης,
Σχέδιά τ' αὐτόκωπα νωμῶν βέλη·
ἠλ. Ἔχει μὲν ἤδη γαπότους χοὰς πατὴρ,
Κῆρυξ μέγιστε τῶν ἄνω τε καὶ κάτω,
Νέου δὲ μύθου τῶνδε κοινωνεῖτε. 155
χο. Λέγοις ἄν· ὀρχεῖται δὲ καρδία φόβῳ.
ἠλ. Ὁρῶ τομαῖον τόνδε βόστρυχον τάφῳ.
χο. Τίνος ποτ' ἀνδρὸς ἢ βαθυζώνου κόρης;
ἠλ. Εὐξύμβολον τόδ' ἐστὶ παντὶ δοξάσαι·

Estis ne huius consilij ô amicæ participes?
Commune enim odium in ædibus putamus.
Ne occultetis intus cor timore alicuius.
Nam fatum liberum expectat,
Et illum aliena manui subditum facit.
Diceres enim si haberes his sublimius.
Cho. *Pudore affecta tibi aram tanquam sepulchrum patris*
Dicam: (iubes enim) ex mente verbum.
El. *Dices quamuis pudore affecta sepulchrum patris.*
Cho. *Clama fundens grauia his beneuolis.*
El. *Quos verò ex amicis alloquar?* (quitu
Cho. *Primo quidem ipsum, & quicunque Ægisthum odio prose*
El. *Mihi & tibi sanè hæc optabo.* Cho. *Tu ipsa hæc intelligen*
El. *Quem igitur alium huic seditioni addam?* (ia du
Cho. *Recordare Orestis, tamen est ipse absens.*
El. *Bene hoc, & ad mentem reduxisti non parum me.*
Cho. *Horum qui in causa sunt cædis memor.*
El. *Quid dicam, doce imperitam narrans.*
Cho. *Venisse aliquem ipsis dæmonem, aut aliquem mortalium.*
Ele. *Vtrum iudicem, aut pœnas ferens dicis?*
Cho. *Simpliciter dicens, qui contrà interficiet.*
Ele. *Et hæc mea sunt pia à dijs?*
Cho. *Quomodo non inimicum remunerare malis?*
El. *Mercuri terrestris declarans mihi,*
Dæmones subterraneos audire meas
Preces, speculatores oculorum paternorum,
Et terram ipsam quæ omnia parit,
Alens rursus horum fructum accipit.
Et ego fundens hæc piamina mortalibus,
Dico vocans, Pater miserere mei,
Et chari Orestis. quomodo regnabimus domi?
Vilissi nunc enim perimus,
A matre. virum verò permutauit
Ægisthum, qui tui cædis est particeps.
Et ego conserua sum, ex bonis enim
Exul est Orestes. Hi verò superbè
In tuis laboribus luxuriantur.
Vt veniat Orestes huc cum aliqua fortuna,
Oro te & tu audi me pater,
Mihique ipsi da prudentiorem longè
Matre me esse, manúmque magis piam.
Nobis quidem has preces, aduersarijs verò
Dico apparere, ô pater, tui vltorem,
Et interfectores interficere iurè.
Hæc verò pono in medio malæ execrationis.
Illis dicens hanc verò malam imprecationem,
Nobis sis deductor in optimis,
Cum dijs, & terra, & iustitia victoriam ferente,
Pro talibus desiderijs hæc libamina tibi libo:
Vobis verò coronare licet luctibus,
Pæana loquentes de mortuo.
Chor. *Mittite lachrymas resonantes perniciosas*
Pereunti domino.
Ob liberationem horum malorum: bonorum
Fugiendúmque dolorem execratum
Effusis inferijs, audi verò me: audi
Cultum ô domine ex obscura mente,
Heu, heu heu. *Heu quis hasta potens*
Vir dissolutor domorum Scytha hac
Manibus flexa tela quatiens Mars,
Et vibrans enses manubria habentes ferè interficientes.
El. *Habet quidem iam terripota libamina pater.*
Caduceatrix maxima eorum quæ sunt supra, & infra sunt.
Huius noui sermonis participes estote.
Cho. *Dicis. saltat cor præ timore.*
El. *Video tonsam cæsariem sepulchro.*
Cho. *Cuius tandem viri aut latizonæ puellæ?*
El. *Bene hoc signum licet cuiq; videre.*

Cho. *Quomodo antiqua à iuuene discam?*
El. *Non licet vt quis me excepta tondeat se.*
Cho. *Inimici enim, quibus conuenit lugere crine.*
El. *Et tamen licet videre eiusdem coloris.*
Cho. *Quibus capillis? illud enim volo intelligere.*
El. *Ipsis nostris similis admodum videtur.*
Cho. *Num igitur Orestis occultè hoc donum erit?*
El. *Maximè. cæsariem eius videte.*
Cho. *Quomodo ipse huc ausus est venire?*
El. *Misit tonsam gratiam patri.*
Cho. *Non minus lachrymosa hæc mihi dicis,*
Si fortè tanget pede hanc regionem.
El. *Mihiq; adest cordis æstus*
Bilis, concussa sum tanquam contrario telo.
Ex oculis sitibundæ mihi cadunt
Lachrymæ, non dicendæ, malè sapidi humoris,
Comam videnti hanc quomodo sperabo
Ciuium aliquem alium dominum esse huius crinis?
Sed neque ipsum interficiens totondit,
Mea verò mater, nequaquam denominatam
Prudentiam pueris diis inuisam possidens.
Ego verò quomodo statim hæc comprobarem,
Esse mihi splendorem charissimi
Mortalium Orestis commoueor præ spe, heu.
Sine habuit vocem, prudentem nuncij instar,
Vt duplex cura existens ne imaginarer.
Sed manifestam hanc cæsariem eiice,
Siquidem ab hostis capite est detonsa.
Alioqui cognatus existens luxisset mecum,
Effigiem huius sepulchri, & honorem patris.
Sed scientes deos inuocamus,
In talibus tempestatibus nautarum instar
Agitamur, siue oportet salutem assequi,
Sitque magnus ramus pueri seminis.
Attamen vestigia secundum præbent signum
Pedum, similia meis similibus.
Etenim duæ sunt hic pedum descriptiones,
Ipsius & illius, venientis alicuius
Calcanea, tendonúmque subscriptiones mensuratæ,
In hoc conueniunt cum vestigiis meis.
Adest verò dolor, & mentium corruptio.
Cho. *Opta reliqua, à diis perfectas*
Preces nuncians assequi pulchrè.
Ele. *Etiam nunc dæmonum gratia assequar.*
Cho. *In conspectum eorum venies quorum optasti diu.*
Ele. *Quem verò nosti mihi vocanti mortalium?*
Cho. *Noui Orestem diu te admirantem.*
Ele. *Et ad hoc videlicet assequor vota.*
Ore. *Hic sum, ne quære me maiorem amicum.*
Ele. *Sed certè dolum aliquem pro me ò hospes texis.*
Ore. *Ipse in ipso sanè machinamentum texo.*
Ele. *Sed in meis malis vis ridere.*
Ore. *Et in meis sanè si in his tuis.*
Ele. *Tanquam Orestem ego te alloquor.*
Ore. *Me ipsum quidem videns, diffidis,*
Pupillámque videns, mœsti pili
Excitata es, & videris videre me.
Speculans in vestigiis meis,
Caput fratris eiusdem mensuræ cum tuo.
Speculare sectione apponens cæsariem crinis.
En texturam opus tuæ manus,
Spathaque ictus, ferarúmque descriptionem,
Non quidem intus, gaudio ne percelle mentes,
Amicos enim nostros tristes esse animaduerti.
Ele. *O charissima cura domus patris,*
Lachrymosa spes seminis seruati
Subsidio fretus domum reges patris.
O delectabilis ocule quatuor partes habens,

χο. Πῶς οὖν παλαιὰ παρὰ νεωτέρας μάθω; 160
ἠλ. Οὐκ ἔστιν ὅστις πλὴν ἐμοῦ κείραιτό νιν.
χο. Ἐχθροὶ γὰρ οἷς προσῆκε πενθῆσαι τριχί.
ἠλ. Καὶ μὴν ὅδ' ἐστὶ κάρτ' ἰδεῖν ὁμόπτερος.
χο. Ποίαις ἐθείραις; τοῦτο γὰρ θέλω μαθεῖν.
ἠλ. Αὐτοῖσιν ἡμῖν κάρτα προσφερὴς ἰδεῖν. 165
χο. Μῶν οὖν Ὀρέστου κρύβδα δῶρον ἦν τόδε;
ἠλ. Μάλιστ' ἐκείνου βοστρύχοις προσείδεται.
χο. Καὶ πῶς ἐκεῖνος δεῦρ' ἐτόλμησεν μολεῖν;
ἠλ. Ἔπεμψε καὶ τὴν κουρίμην χάριν πατρί.
χο. Οὐχ ἧσσον ἀδακρυτά μοι λέγεις τάδε, 170
Εἰ τῆσδε χώρας μήποτε ψαύσει ποδί.
ἠλ. Κἀμοὶ προσέστη καρδίας κλυδώνιον
Χολῆς, ἐπαίσθην δ' ὡς διανταίῳ βέλει.
Ἐξ ὀμμάτων δὲ δίψιοι πίπτουσί μοι,
Σταγόνες ἄφρακτοι, δυσχίμου πλημμυρίδος, 175
Πλόκαμον ἰδούσῃ τόνδε. πῶς γὰρ ἐλπίσω
Ἀστῶν τιν' ἄλλον τῆσδε δεσπόζειν φόβης;
Ἀλλ' οὐδὲ μήν νιν ἡ κτανοῦσ' ἐκείρατο,
Ἐμὴ δὲ μήτηρ, οὐδαμῶς ἐπώνυμον
Φρόνημα παισὶ δύσθεον πεπαμένη. 180
Ἐγὼ δ' ὅπως μὲν ἄντικρυς τόδ' αἰνέσω,
Εἶναι τόδ' ἀγλάϊσμά μοι τοῦ φιλτάτου
Βροτῶν Ὀρέστου· σαίνομαι δ' ὑπ' ἐλπίδος. φεῦ.
Εἴθ' εἶχε φωνὴν ἔμφρον' ἀγγέλου δίκην,
Ὅπως δίφροντις οὖσα μὴ κινυσσόμην· 185
Ἀλλ' εὖ σάφηνε τόνδ' ἀποπτύσαι πλόκον,
Εἴπερ γ' ἀπ' ἐχθροῦ κρατὸς ἦν τετμημένος,
Ἢ ξυγγενὴς ὢν, εἶχε συμπενθεῖν ἐμοὶ,
Ἄγαλμα τύμβου τοῦδε καὶ τιμὴν πατρός.
Ἀλλ' εἰδότας μὲν τοὺς θεοὺς καλούμεθα, 190
Οἵοισιν ἐν χειμῶσι ναυτίλων δίκην
Στροβούμεθ'· εἰ δὲ χρὴ τυχεῖν σωτηρίας,
Σμικροῦ γένοιτ' ἂν σπέρματος μέγας πυθμήν.
Καὶ μὴν στίβοι γε, δεύτερον τεκμήριον,
Ποδῶν ὅμοιοι τοῖς τ' ἐμοῖσιν ἐμφερεῖς· 195
Καὶ γὰρ δύ' ἐστὸν τῶνδε περιγραφὰ ποδοῖν,
Αὐτοῦ τ' ἐκείνου καὶ συνεμπόρου τινός.
Πτέρναι, τενόντων θ' ὑπογραφαὶ μετρούμεναι
Εἰς ταὐτὸ συμβαίνουσι τοῖς ἐμοῖς στίβοις.
Πάρεστι δ' ὠδὶς, καὶ φρενῶν καταφθορά. 200
χο. Εὔχου τὰ λοιπὰ, τοῖς θεοῖς τελεσφόρους
Εὐχὰς ἐπαγγέλλουσα, τυγχάνειν καλῶς.
ἠλ. Ἐπεὶ τί νῦν ἕκατι δαιμόνων κυρῶ;
χο. Εἰς ὄψιν ἥκεις ὧνπερ ἐξηύχου πάλαι.
ἠλ. Καὶ τίνα σύνοισθά μοι καλουμένη βροτῶν; 205
χο. Σύνοιδ' Ὀρέστην πολλά σ' ἐκπαγλουμένην.
ἠλ. Καὶ πρὸς τί δῆτα τυγχάνω κατευγμάτων;
ὀρ. Ὅδ' εἰμὶ, μὴ μάτευ' ἐμοῦ μᾶλλον φίλον.
ἠλ. Ἀλλ' ἦ δόλον τιν' ὦ ξέν' ἀμφί μοι πλέκεις.
ὀρ. Αὐτὸς κατ' αὐτοῦ γ' ἆρα μηχανορράφω. 210
ἠλ. Ἀλλ' ἐν κακοῖσι τοῖς ἐμοῖς γελᾶν θέλεις.
ὀρ. Κἂν τοῖς ἐμοῖσιν, εἴπερ ἔν γε τοῖσι σοῖς.
ἠλ. Ὡς ὄντ' Ὀρέστην τάδ' ἐγώ σε προυννέπω.
ὀρ. Αὐτὸν μὲν οὖν ὁρῶσα, δυσμαθεῖς ἐμέ.
Κουρὰν δ' ἰδοῦσα τήνδε κηδείου τριχὸς, 215
Ἀνεπτερώθης, κἀδόκεις ὁρᾶν ἐμὲ,
Ἰχνοσκοποῦσά τ' ἐν στίβοισι τοῖς ἐμοῖς,
Σαυτῆς ἀδελφοῦ συμμέτρου τῷ σῷ κάρᾳ
Σκέψαι τομῇ προσθεῖσα βόστρυχον τριχός.
Ἰδοὺ δ' ὕφασμα τοῦτο, σῆς ἔργον χερός· 210
Σπάθης τε πληγὰς, εἰς δὲ θήρειον γραφήν.
Ἔνδον γενοῦ, χαρᾷ δὲ μὴ 'κπλαγῇς φρένας·
Τοὺς φιλτάτους γὰρ οἶδα νῷν ὄντας πικρούς.
ἠλ. Ὦ φίλτατον μέλημα δώμασι πατρὸς,
Δακρυτὸς ἐλπὶς σπέρματος σωτηρίου, 215
Ἀλκῇ πεποιθὼς δῶμ' ἀνακτήσῃ πατρός.
Ὦ τερπνὸν ὄμμα τέσσαρας μοίρας ἔχον·

Ἐμοὶ

Ἐμοὶ προσαυδᾶν δ' ἔσ' ἀναγκαίως ἔχει·
Πατέρα τε, καὶ τὸ μητρὸς ἐς σέ μοι ῥέπει
Στέργηθρον· ἡ δὲ πανδίκως ἐχθαίρεται·
Καὶ τῆς τυθείσης νηλεῶς ὁμοσπόρου·
Πιστὸς δ' ἀδελφὸς ἦσθ' ἐμοὶ σέβας φέρων· 235
Μόνον κράτος τε, καὶ δίκη σὺν τῷ τρίτῳ
Πάντων μεγίστῳ Ζηνὶ συγγένοιτό μοι.
Ζεῦ Ζεῦ, θεωρὸς τῶνδε πραγμάτων γενοῦ.
Ἰδοῦ δὲ γένναν εὖνιν αἰετοῦ πατρὸς
Θανόντος ἐν πλεκταῖσι, καὶ σπειράμασι 240
Δεινῆς ἐχίδνης. τοὺς δ' ἀπωρφανισμένους
Νῆστις πιέζει λιμός. οὐ γὰρ ἐντελὴς
Θήραν πατρῴαν προσφέρειν σκηνώμασιν.
Οὕτω δὲ κἀμὲ, τήνδε τ' Ἠλέκτραν λέγω,
Ἰδεῖν πάρεστί σοι, πατροστερῆ γόνον, 245
Ἄμφω φυγὴν ἔχοντε τὴν αὐτὴν δόμων·
Καὶ τοῦ θυτῆρος καί σε τιμῶντος μέγα
Πατρὸς νεοσσοὺς τούσδ' ἀποφθείρας, πόθεν
Ἕξεις ὁμοίας χειρὸς εὔθοινον γέρας;
Οὔτ' αἰετοῦ γένεθλ' ἀποφθείρας, πάλιν 250
Πέμπειν ἔχοις ἂν σήματ' εὐπειθῆ βροτοῖς·
Οὔτ' ἀρχικός σοι πᾶς ὅδ' αὐανθεὶς πυθμὴν
Βωμοῖς ἀρήξει, βουθύτοις ἐν ἤμασι.
Κόμιζ', ἀπὸ σμικροῦ δ' ἂν ἄρειας μέγαν
Δόμον, δοκοῦντα κάρτα νῦν πεπτωκέναι. 255

Χο. Ὦ παῖδες, ὦ σωτῆρες ἑστίας πατρὸς,
Σιγᾶθ' ὅπως μὴ πεύσεταί τις ὦ τέκνα,
Γλώσσης χάριν δὲ πάντ' ἀπαγγείλῃ τάδε
Πρὸς τοὺς κρατοῦντας, οὓς ἴδοιμ' ἐγώ ποτε
Θανόντας ἐν κηκῖδι πισσήρει φλογός. 260

Ορ. Οὔτοι προδώσει Λοξίου μεγασθενὴς
Χρησμὸς, κελεύων τόνδε κίνδυνον περᾶν,
Κἀξορθιάζων πολλὰ, καὶ δυσχειμέρους
Ἄτας ὑφ' ἧπαρ θερμὸν ἐξαυδώμενος,
Εἰ μὴ μέτειμι τοῦ πατρὸς τοὺς αἰτίους, 265
Τρόπον τὸν αὐτὸν ἀνταποκτεῖναι λέγων,
Ἀποχρημάτοισι ζημίαις ταυρούμενον,
Αὐτὸν δ' ἔφασκε τῇ φίλῃ ψυχῇ τάδε
Τίσειν μ' ἔχοντα πολλὰ δυστερπῆ κακά.
Τὰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς δυσφρόνων μειλίγματα 270
Βροτοῖς πιφαύσκων εἶπε, τὰς δ' αἰνῶν νόσους,
Σαρκῶν ἐπαμβατῆρας ἀγρίαις γνάθοις
Λειχῆνας ἐξέσθοντας ἀρχαίαν φύσιν.
Λευκὰς δὲ κόρσας τῇδ' ἐπαντέλλειν νόσῳ·
Ἄλλας τε φωνεῖ προσβολὰς Ἐρινύων, 275
Ἐκ τῶν πατρῴων αἱμάτων τελουμένας.
Ὁρῶντα λαμπρὸν ἐν σκότῳ νωμῶντ' ὀφρύν.
Τὸ γὰρ σκοτεινὸν τῶν ἐνερτέρων βέλος
Ἐκ προστροπαίων ἐν γένει πεπτωκότων,
Καὶ λύσσα, καὶ μάταιος ἐκ νυκτῶν φόβος 280
Κινεῖ, ταράσσει καὶ διώκεται πόλεως,
Χαλκηλάτῳ πλάστιγγι λυμανθὲν δέμας·
Καὶ τοῖς τοιούτοις οὔτε κρατῆρος μέρος
Εἶναι μετασχεῖν, οὐ φιλοσπόνδου λιβός.
Βωμῶν τ' ἀπείργειν οὐχ ὁρωμένην πατρὸς 285
Μῆνιν, δέχεσθαι δ' οὔτε συλλύειν τινά.
Πάντων δ' ἄτιμον κἄφιλον θνῄσκειν χρόνῳ,
Κακῶς ταριχευθέντα παμφθάρτῳ μόρῳ.
Τοιοῖσδε χρησμοῖς ἆρα χρὴ πεποιθέναι.
Κεἰ μὴ πέποιθα, τοὔργον ἐστ' ἐργαστέον. 290
Πολλοὶ γὰρ εἰς ἓν συμπίτνουσιν ἵμεροι,
Θεοῦ τ' ἐφετμαὶ, καὶ πατρὸς πένθος μέγα.
Καὶ προσπιέζει χρημάτων ἀχηνία,
Τὸ μὴ πολίτας εὐκλεεστάτους βροτῶν,
Τροίας ἀναστατῆρας εὐδόξῳ φρενὶ, 295
Δυοῖν γυναικοῖν ὧδ' ὑπηκόους πέλειν·
Θήλεια γὰρ φρήν· εἰ δὲ μὴ, τάχ' εἴσεται.

Mihi licet te necessariò alloqui.
Patris & matris in te mihi repit
Amor. illa omnino iustè odio habetur.
Et sacrificata crudeliter vnà sata.
Fidelis frater fuisti mihi reuerentiam ferens,

Ore. *Solum robur & iustitia cum tertio*
Omnium maximo Ioue adsit mihi.
Iupiter Iupiter, speculator negotiorum esto.
Videns generationem orbam aquila patris
Interfecti nodis, & spiris
Atrocis vipera, hos verò orbos
Ieiuna fames vrget: non enim finalis generatio est;
Vt capturam paternam adferat domum.
Sic me & Electram dico,
Videre licet tibi prolem orbam patre.
Ambo domo exules sumus.
Et te vatis magnoperè colentis
Patris pullos, hos verò perdens, vnde
Habebis similis manus donum vectum?
Neque proles aquila perdens rursus,
Mittere velis signa facilia mortalibus persuasu.
Neque primarius tibi arefactus fundus
Aris auxilio erit in diebus sacrificio aptis.
Cura ex paruo magnam execrationis
Domum visam nunc ruere admodum.

Cho. *O liberi, ô seruatores domus patris*
Tacete, ne aliquis intelligat, ô nati.
Lingua causa omnia nunciauerit hac
Imperantibus, quos
Vtinam viderem ego aliquando
Mortuos in galla picea flamma.

Ore. *Non certè prodet magnum Loxij*
Oraculum iubens hoc periculum transire,
Excitánsque multa & impetuosa
Mala,
Nisi aggrediar qui in causa sunt mortis patris,
Ipso modo interficere dicens.
Statim in ipsis mulctis saniens,
Idipsum dixit chara anima hac
Pendere, me habentem multa iniucunda mala.
Hac quidem ex terra imprudentium donaria
Mortalibus nuncians, dixit nostros morbos.
Carnis ascensores sauis maxillis
Digitos, edentes antiqua natura,
Alba verò tempora huic exoriri morbo,
Aliósque clamat impetus furiarum,
Sanguine paterno factos:
Videntem clarum supercilium in tenebris versantem.
Tenebrosum enim inferorum iaculum
Ex parricidis cadentibus in genus.
Et rabies & timor vanus noctis
Mouet, terret, & persequitur per vrbem,
Æneo flagro perniciosum corpus.
Et his talibus neque crateris parti
Licet participare, non guttam libaminis
Ab arisque arcere, non visam patris
Iram suscipere, neque dirimere quenquam.
Omnium inhonestum
Et inhumanum tandem mori
Male, conditum fato pernicioso,
His oraculis sanè fidem adhibere oportet.
Et si non paream, hoc opus faciendum est.
Multa desideria in vnum conueniunt:
Dei mandata, & luctus magnus patris.
Et premit rerum penuria
Ciues praclarissimos mortalium,
Troia euersores gloriosa mente,
Duabus mulieribus sic subditos non esse.

Cho. *Sed ô magna Parca contingat ex Ioue*
Huic mori.
Huc ius descendat.
Contra enim inimicam linguam inimica
Lingua fiat, debitum
Agens iusticia magnum clamat.
Pro plaga verò cruenta cruentam
Plagam pendat, patranti contingere
Hæc antiquus sermo clamat.
Ore. *O pater, infœlix pater quid*
Dicens aut faciens tibi
Assequar ex procul appropinquans,
Hinc te habent cubilia,
Tenebris lux æquè particeps.
Gratiæ verò similiter,
Vocantur luctus celebris
Prius domum habentibus Atridis.
Cho. *Fili, prudentiam*
Mortui non domat
Ignis perniciosa maxilla.
Ostendit verò postea iras.
Lugetur mortuus,
Apparet vero qui damnum intulit.
Patrum & parentum
Luctus iustus quærit
Vniuersum ingens turbatus.
Ore. *O pater nunc audi vicissim*
Lachrymosos luctus.
Duorum liberorum in his sepulchris
Luctus lamentatur.
Bustum supplices suscepit,
Exulésque similiter.
Quid horum verò bene,
Quid verò rursus malè
Non victum nocumentum?
Cho. *Sed ex his verò Deus edens oracula,*
Faciat clamores altiores,
Pro lamentationibus sepulchralibus.
Ferens in regiis vestibulis
Nouum potentem amicum ducet.
Ele. *Si enim sub Ilio*
Ab aliquo Lyciorum ô pater
Hasta interfectus esses,
Relinquens gloriam domi,
Liberorúmque vias
Clarum seculum condens,
Multis aggeratum haberes
Sepulchrum marina terra
Domibus ferendum.
Amicus amicis illic illic pulchrè oppetentibus
Venerandus rex sub terra conspicuus
Ministérque maximorum illic
Terrestrium tyrannorum.
Rex enim eras dum viuebas.
Fatalis sors implentium
Manuum & baculus hominum persuasor.
Neque sub Troia
Mœnibus interfectus es ô pater.
Cum aliis hasta instructo populo,
Prope Scamandri meatum sepeliri,
Antea verò interficientes,
Cho. *Eum sic interfici oportebat.*
Mortiferum fatum
Vlterius aliquem audire oportet
Horum laborum ignarum.
Hæc quidem ô filia meliora sunt auro.
Magna verò fortuna & altissima
Maiora dicis: dolere enim oportet,

χο. Ἀλλ' ὦ μεγάλαι μοῖραι Διόθεν τῇδε τελευτᾶν.
Ἧ τὸ δίκαιον μεταβαίνει. 300
Ἀντὶ μὲν ἐχθρᾶς γλώσσης ἐχθρὰ
Γλῶσσα τελείσθω τοὐφειλόμενον
Πράσσουσα δίκα μέγ' ἀϋτεῖ·
Ἀντὶ δὲ πληγῆς φονίας φονίαν
Πληγὴν τινέτω· δράσαντι παθεῖν, 305
Τριγέρων μῦθος τάδε φωνεῖ.
ὀρ. Ὦ πάτερ, αἰνόπατερ, τί σοι
Φάμενος ἢ τί ῥέξας,
Τύχοιμ' ἂν ἕκαθεν οὐρίσας
Ἔνθα σ' ἔχουσιν εὐναί, 310
Σκότῳ φάος ἰσόμοιρον·
Χάριτες δ' ὁμοίως
Κέκληνται γόος εὐκλεὴς
Προσθοδόμοις Ἀτρείδαις.
χο. Τέκνον, φρόνημα τοῦ 315
Θανόντος οὐ δαμάζει
Πυρὸς ἡ μαλερὰ γνάθος,
Φαίνει δ' ὕστερον ὀργάς·
Ὀτοτύζεται δ' ὁ θνήσκων,
Ἀναφαίνεται δ' ὁ βλάπτων. 320
Πατέρων τε καὶ τεκόντων
Γόος ἔνδικος ματεύει
Τὸ πᾶν ἀμφιλαφὴς ταραχθείς.
ἠλ. Κλῦθί νυν ὦ πάτερ ἐν μέρει
Πολυδάκρυτα πένθη. 325
Δίπαις τοί σ' ἐπιτυμβίδιος
Θρῆνος ἀναστενάζει.
Τάφος δ' ἱκέτας δέδεκται
Φυγάδας θ' ὁμοίως.
Τί τῶνδ' εὖ, τί δ' ἄτερ κακῶν; 330
Οὐκ ἀτρίακτος ἄτα.
χο. Ἀλλ' ἔτ' ἂν ἐκ τῶνδε θεὸς χρῄζων
Θείη κελάδους εὐφθογγοτέρους·
Ἀντὶ δὲ θρήνων ἐπιτυμβιδίων,
Παιὼν μελάθροις ἐν βασιλείοις, 335
Νεοκρᾶτα φίλον γ' ἂν κομίζοι.
ἠλ. Εἰ γὰρ ὑπ' Ἰλίῳ
Πρός τινος Λυκίων πάτερ
Δορίτμητος κατηναρίσθης,
Λιπὼν ἂν εὔκλειαν ἐν δόμοισι, 340
Τέκνων τε κελεύθοις,
Ἐπιστρεπτὸν αἰῶνα κτίσας,
Πολύχωστον ἂν εἶχες
Τάφον διαποντίου γᾶς
Δώμασιν εὐφόρητον, 345
Φίλος φίλοισι τοῖς
Ἐκεῖ καλῶς θανοῦσι,
Κατὰ χθονὸς ἐμπρέπων,
Σεμνότιμος ἀνάκτωρ,
Πρόπολός τε τῶν μεγίστων 350
Χθονίων ἐκεῖ τυράννων.
Βασιλεὺς γὰρ ἦν, ὄφρ' ἔζης,
Μόριμον λάχος πιμπλάντων
Χεροῖν πεισιβρότῳ τε βάκτρῳ.
Μηδ' ὑπὸ Τρωίας 355
Τείχεσι φθίμενος πάτερ,
Μετ' ἄλλων δουρικμῆτι λαῷ,
Παρὰ Σκαμάνδρου πόρον τεθάφθαι.
Πάρος δ' οἱ κτανόντες
Νιν οὕτως δαμῆναι, 360
Θανατηφόρον αἶσαν
Πρόσω τινὰ πυνθάνεσθαι
Τῶνδε πόνων ἄπειρον.
χο. Ταῦτα μὲν ὦ παῖ κρείσσονα χρυσοῦ,
Μεγάλης δὲ τύχης καὶ ὑπερβορέου 365
Μείζονα φωνεῖς· δύνασαι γάρ.

Ἀλλ'

Ἀλλὰ διπλῆς γὰρ τῆσδε μαράγνης
Δοῦπος ἱκνεῖται, τῶν μὲν ἀρωγοὶ
Κατὰ γῆς ἤδη, τῶν δὲ κρατούντων
Χέρες οὐχ ὅσιαι στυγερῶν τούτων, 370
Παισὶ δὲ μᾶλλον γεγένηται.
ἠλ. Τοῦτο διαμπερὲς οὖς ἵκεθ' ἅπερ τι βέλος.
χο. Ζεῦ Ζεῦ κάτωθεν ἀμπέμπων
Ὑστερόποινον ἄταν
Βροτῶν τλάμονι καὶ πανούργῳ 375
Χειρί, τοκεῦσι δ' ὅμως τελεῖται.
Ἐφυμνῆσαι γένοιτό μοι
Πυκάεντ' ὀλολυγμὸν
Ἀνδρὸς θεινομένου,
Γυναικός τ' ὀλλυμένας. 380
Τί γὰρ κεύθω φρενός;
Θεῖον ἔμπας ποτᾶται.
Πάροιθεν δὲ πρῴρας,
Δριμέας τὰ κραδίας,
Θυμὸς ἔγκοτον στύγος. 385
Καὶ πότ' ἂν ἀμφιθαλὴς
Ζεὺς ἐπὶ χεῖρα βάλοι.
Φεῦ φεῦ, κάρανα δαΐξας.
Πιστὰ γένοιτο χώρᾳ.
Δίκαν δ' ἐξ ἀδίκων ἀπαιτῶ. 390
Κλῦτε δὲ τὰ χθονίων τιμάεσσαι.
Ἀλλὰ νόμος μὲν φονίας σταγόνας
Χυμένας ἐς πέδον ἄλλο προσαιτεῖν
Αἷμα. βοᾷ γὰρ λοιγὸν Ἐρινὺς
Παρὰ τῶν πρότερον φθιμένων ἄτην 395
Ἑτέραν ἐπάγουσαν ἐπ' ἄτῃ.
Ποῖ ποῖ δὴ νερτέρων τυραννίδες;
Ἴδετε πολυκρατεῖς ἀραὶ φθινομένων,
Ἴδεσθ' Ἀτρειδᾶν τὰ λοίπ' ἀμηχάνως
Ἔχοντα, καὶ δωμάτων ἄτιμα. 400
Πᾷ τις τράποιτ' ἂν, ὦ Ζεῦ;
ἠλ. Πέπαλται δ' αὖτέ μοι φίλον κέαρ,
Τόνδε κλύουσαν οἶκτον.
Καὶ τότε μὲν δύσελπις,
Σπλάγχνα δέ μοι κελαινοῦται 405
Πρὸς ἔπος κλυούσῃ.
Ὅταν δ' αὖτ' ἐπαλκὲς
Θράσος ἀπέστασεν ἄχος
Πρὸς τὸ φανεῖσθαί μοι καλῶς.
Τί δ' ἂν εἰπόντες τύχοιμεν ἀλλ' ὅπερ 410
Πάθομεν ἄχεα πρός γε τῶν τεκομένων;
Πάρεστι σαίνειν, τὰ δ' οὔτι θέλγεται.
Λύκος γὰρ ὥστ' ὠμόφρων,
Ἄσαντος ἐκ ματρός ἐστι θυμός.
Ἔκοψα κομμὸν ἄρειον, ἔν τε Κισσίας 415
Νόμοισιν ἰηλεμιστρίας
Ἀπριγκτοπληκτὰ πολυπάλακτα δ' ἦν ἰδεῖν
Ἐπασσυτεροτριβῆ τὰ χερὸς ὀρέγματα
Ἄνωθεν ἀνέκαθεν. κτύπῳ δ' ἐπερρόθει
Κροτητὸν ἀμὸν καὶ πανάθλιον κάρα. 420
Ἰὼ ἰὼ δαΐα
Πάντολμε μᾶτερ, δαΐαις ἐν ἐκφοραῖς
Ἄνευ πολιτᾶν ἄνακτ',
Ἄνευ δὲ πενθημάτων
Ἔτλας ἀνοιμώκτους ἄνδρα θάψαι. 425
ὀρ. Τὸ πᾶν ἀτίμως ἔλεξας, οἴμοι.
Πατρὸς δ' ἀτίμωσιν ἆρα τίσει,
Ἕκατι μὲν δαιμόνων,
Ἕκατι δ' ἀμᾶν χερῶν.
Ἔπειτ' ἐγὼ νοσφίσας, ὀλοίμαν. 430
ἠλ. Ἐμασχαλίσθη δέ γ' ὡς τόδ' εἰδῇς·
Ἔπρασσε δ' ἅπερ νιν ὧδε θάπτει,
Μόρον κτίσαι μωμένα
Ἄφερτον αἰῶνι σῷ.

Sed dupli enim flagri
Meatus it, horum quidem auxiliatores
Supra terram iam sunt,
Horum verò imperantium
Manus non sunt sancta horum odiosorum.
Pueris magis erit.
El. *Hoc vtrinque tanquam*
Missile iuit.
Cho. *O Iupiter, Iupiter mittens ab imo*
Postremum detrimentum
Mortalium misera & astuta
Manu, parentibus tamen perficietur.
Canere liceat mihi
Mortiferum eiulatum
Viri percussi,
Et mulieris perniciosa.
Quid enim occulto mentem?
Numen tamen volat,
Ante proram
Occultúmque cor,
Animus odio iracundo.
Et aliquando florescens Iupiter in manum iaciet:
Heu heu, primarios domus diuidens.
Fida sint hac regioni,
Iustitiam ab iniustis peto.
Audite hac à terrestribus honorate.
Sed lex quidem est, cruentas guttas
Effusas humi, alium petere adhuc
Sanguinem. clamat enim exitium Erinnys
A prioribus interfectis, cladem
Aliam adducens, ad cladem
Quò quò iam inferorum tyrannidis
Prapotentes videte, exsecrationes interfectorum;
Videte reliqua Atridarum improuidè
Habentia, & domorum dedecora,
Quò quis vertet se, ô Iupiter?
Commotum est mihi rursus charum cor,
Hanc audienti misericordiam.
Et tunc quidem diffidens,
Viscera mea obscurantur
Ad verbum audienti.
Quando verò rursus fortè
Audacia facta emisit dolor,
Vt apparerent mihi pulchra.
Quid verò dicentes assequeremur, ô pater?
Passi sumus dolores, à parentibus
Licet commouere, hac verò non oblectant.
Nam tanquam lupus crudelis,
Ex quiescente matre animus est.
Secuit ornamentum martialem sine legibus Cißia:
Legibus bellicosa
Manus extensiones.
Ex superiori loco procul ictu vero strepit.
Plausum aliquem & miserum caput.
Heu heu hostilis
Audacißima mater, in elatione mortuorum miserâ
Sine ciuibus,
Regem sine luctibus miserum,
Infletum virum sepelire.
Ore. *Omnino turpe dixisti, hei mihi.*
Patris quidem ignominia afficiunt
Causa damonum,
Causa nostrarum manuum
Deinde ego separans perirem.
El. *Membris dissectus vt hoc subiret.*
Interfecit verò ipsum,
Sic sepelit,
Fatum quarens perimere Intolerandum vita tua.

Audis paternas ignominias,
Dicis paternam cadem,
Ego verò parabam.
Ignominiosa non digna.
Recessu verò intolerabilis canis instar.
Paratiores risu fundebam guttas
Gaudens, lachrymis fundens luctum occultans.
Hæc audiens mentibus
Scribe per aures verò tu
Funde sermonem quieto mentis gressu.
Hæc enim sic se habent.
Hæc verò ipse appetit intelligere.
Decet hæc robore inflexibili protendere.
Te dico, adesto pater amicis.
Ego verò clamo postquam fleui.
Seditio verò communis hic strepit,
Audi ad lucem migrans,
Adesto contra hostes.
Mars Marti confliget, pœna pœna.
Heu dij, perficite iustè.
Tremor me inuadit audientem iactationes.
Fatum manet diu,
Precantibus verò veniet.
Heu labor consanguineus,
Et inuestigator detrimenti.
Cruentum vulnus,
Heu gemebunda intoleranda molestia.
Heu inquietus dolor,
Domus ægrotus,
Ab iis verò procul & non ab aliis
Extra, sed ab ipsis
Vitam auferre cruentam,
Deorum in terra Hymnus.
Sed audientes beati terrestres
Has preces, mittite subsidium
Liberis, promptè ad victoriam.
Ore. *O pater qui non more tyrannico occubuisti.*
Mihi petenti da imperium tuæ domus.
Ele. *Et ego pater te opus habeo.*
Fugere magnam propositam Ægistho cædem.
Sic enim tibi sacrificia legitima mortalium erunt,
Structuraque, alioquin apud conuiuas eris
Dedecori in igneis suffumigationibus terræ,
Et ego tibi inferias meæ hæreditatis
Feram nuptiales ex paternis ædibus.
Omnium primum hoc honorabo sepulchrum.
Ore. *O terra, quiesce pater considerare pugnam.*
Ele. *O Proserpina, da pulchrum imperium.*
Ore. *Memor sis lauacrorum quib. fraudatus es pater.*
Ele. *Recordare retis quo te innouarunt.*
Ore. *Pedicis non aneis captus es pater.*
Ele. *Turpe in velaminibus consultatoriis.*
Ore. *Excitatus eris his probris.*
Ele. *Rectum sanè tolles carum tuum caput.*
Aut iustitiam mitte sociam amicis,
Aut similia redde detrimenta accipere.
Si superatus rursus vincere vis,
Hunc quoque audi vltimum clamorem pater.
Videns hos pullos assidentes sepulchro,
Miserere fœminea & masculæ prolis,
Et ne extinguas hoc semen Pelopidarum.
Sic enim neque mortuus es, neque occubuisti.
Liberos enim viri, oracula salutaria
Mortuo agunt, vt suber retia
Ex fundo nexum seruans linum.
Audi, pro te sunt hæ lamentationes.
Ipse serua hunc honorans sermonem,
Inculpatum illum sermonem,

Κλύεις πατρῴους δύας ἀτίμους, 435
Λέγεις πατρῷον μόρον.
Εγὼ δ' ἀπεστάτουν
Ατιμος ὐδὲν ἀξία.
Μυχοῦ δ' ἄφρακτος πολυσινοῦς κυνὸς δίκαν,
Ετοιμότερα γέλωτος ἀνέφερον λίβη, 440
Χαίρουσα πολύδακρυν γόον κεκρυμμένα.
Τοιαῦτ' ἀκούων ἐν φρεσὶ
Γράφου, δι' ὤτων δὲ συν-
τέτραινε μῦθον ἡσύχῳ φρενῶν βάσει,
Τὰ μὲν γὰρ οὕτως ἔχει, 445
Τὰ δ' αὐτὸς ὀργᾷ μαθεῖν.
Πρέπει δ' ἀκάμπτῳ μένει καθήκειν.
Σέ τοι λέγω ξυγγενοῦ πάτερ φίλοις.
Εγὼ δ' ἐπιφθέγγομαι κεκλαυμένα.
Στάσις δὲ πάγκοινος ἅδ' ἐπιρροθεῖ, 450
Ακουσον ἐς φάος μολὼν,
Ξὺν δὲ γενοῦ πρὸς ἐχθρούς.
Αρης ἄρει ξυμβαλεῖ, δίκα δίκα.
Ιὼ θεοὶ, κραίνετ' ἐνδίκως·
Τρόμος μ' ὑφέρπει κλύουσαν εὐγμάτων. 455
Τὸ μόρσιμον μένει πάλαι,
Εὐχομένοις δ' ἂν ἔλθοι.
Ιὼ πόνος ἐγγενὴς,
Καὶ παράμουσος ἄτας
Αἱματόεσσα πλαγά. 460
Ιὼ δύστον' ἄφερτα κήδη·
Ιὼ δυσκατάπαυστον ἄλγος·
Δώμασιν ἔμμοτον.
Τῶνδ' ἐκὰς οὐδ' ἀπ' ἄλλων
Εκτοθεν, ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν 465
Δι' ὠμὰν ἔριν, αἱματηρὰν
Θεῶν τῶν κατὰ γᾶς ὅδ' ὕμνος.
Αλλὰ κλύοντες μάκαρες χθόνιοι
Τῆσδε κατευχῆς, πέμπετ' ἀρωγὴν
Παισὶ προφρόνως ἐπὶ νίκην. 470
ὀρ. Πάτερ τρόποισιν οὐ τυραννικοῖς θανὼν,
Αἰτουμένῳ μοι δὸς κράτος τῶν σῶν δόμων.
ἠλ. Κἀγὼ πάτερ τοιάνδε σου χρείαν ἔχω,
Φυγεῖν μέγαν προσθεῖσαν Αἰγίσθῳ μόρον.
Οὕτω γὰρ ἄν σοι δαῖτες ἔννομοι βροτῶν 475
Κτιζοίατ', εἰ δὲ μὴ, παρ' εὐδείπνοις ἔσῃ
Ατιμος ἐν πυροῖσι κνισωτοῖς χθονός.
Κἀγὼ χοάς σοι τῆς ἐμῆς παγκληρίας,
Οἴσω πατρῴων ἐκ δόμων γαμηλίους·
Πάντων δὲ πρῶτον τόνδε πρεσβεύσω τάφον. 480
ὀρ. Ω γαῖ' ἄνες μοι πατέρ' ἐποπτεῦσαι μάχην.
ἠλ. Ω Περσέφασσα δὸς δέ τ' εὔμορφον κράτος.
ὀρ. Μέμνησο λουτρῶν οἷς ἐνοσφίσθης πάτερ.
ἠλ. Μέμνησο δ' ἀμφίβληστρον ᾧ σ' ἐκαίνισαν.
ὀρ. Πέδαις δ' ἀχαλκεύτοις ἐθηρεύθης πάτερ. 485
ἠλ. Αἰσχρῶς τε βουλευτοῖσιν ἐν καλύμμασιν.
ὀρ. Αρ' ἐξεγείρῃ τοῖσδ' ὀνείδεσιν πάτερ;
ἠλ. Αρ' ὀρθὸν αἴρεις φίλτατον τὸ σὸν κάρα;
Ητοι δίκην ἴαλλε σύμμαχον φίλοις,
Η τὰς ὁμοίας ἀντίδος βλάβας λαβεῖν, 490
Εἴπερ κρατηθείς γ' ἀντινικῆσαι θέλεις.
Καὶ τῆσδ' ἄκουσον λοισθίου βοῆς πάτερ,
Ιδὼν νεοσσοὺς τούσδ' ἐφημένους τάφῳ.
Οἴκτειρε θῆλυν, ἄρσενός θ' ὁμοῦ γόον·
Καὶ μὴ 'ξαλείψῃς σπέρμα Πελοπιδῶν τόδε. 495
Οὕτω γὰρ, οὐ τέθνηκας, οὐδέ περ θανών.
Παῖδες γὰρ ἀνδρὶ κληδόνες σωτήριοι
Θανόντι. φελλοὶ δ' ὣς ἄγουσι δίκτυον,
Τὸν ἐκ βυθοῦ κλωστῆρα σώζοντες λίνου.
Ακου', ὑπὲρ σοῦ τοιάδ' ἔστ' ὀδύρματα. 500
Αὐτὸς δὲ σώζῃ, τόνδε τιμήσας λόγον,
Καὶ μὴν ἀμεμφῆ τόνδ' ἐτείνατον λόγον,

Τίμημα τύμβου τῆς ἀνοιμώκτου τύχης·
Τὰ δ' ἄλλ', ἐπειδὴ δρᾶν κατώρθωσαι φρενί,
Ἔρδοις ἂν ἤδη, δαίμονος πειρώμενος. 505
ὀρ. Ἔσται. πυθέσθαι δ' οὐδέν ἐστ' ἔξω δρόμου,
Πόθεν χοὰς ἔπεμψεν, ἐκ τίνος λόγου,
Μεθύστερον τιμῶσ' ἀνήκεστον πάθος.
Θανόντι δ' οὐ φρονοῦντι δειλαία χάρις
Ἐπέμπετ'· οὐκ ἔχοιμ' ἂν εἰκάσαι τόδε 510
Τὰ δῶρα, μείω δ' ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας.
Τὰ πάντα γάρ τις ἐκχέας ἀνθ' αἵματος
Ἑνός, μάτην ὁ μόχθος· ὧδ' ἔχει λόγος.
Θέλοντι δ', εἴπερ οἶσθ', ἐμοὶ φράσον τόδε.
χο. Οἶδ', ὦ τέκνον, παρῆ γάρ, ἔκ τ' ὀνειράτων 515
Καὶ νυκτιπλάγκτων δειμάτων πεπαλμένη
Χοὰς ἔπεμψε τάσδε δύσθεος γυνή.
ὀρ. Ἦ καὶ πέπυσθε τοὔναρ, ὥστ' ὀρθῶς φράσαι;
χο. Τεκεῖν δράκοντ' ἔδοξεν, ὡς αὐτὴ λέγει.
ὀρ. Καὶ ποῖ τελευτᾷ καὶ καρανοῦται λόγος; 520
χο. Ἐν σπαργάνοισι παιδὸς ὁρμίσαι δίκην
Τροφῆς βορᾶς χρήζοντα νεογενὲς δάκος·
Αὐτὴ προσέσχε μαζὸν ἐν τ' ὀνείρατι.
ὀρ. Καὶ πῶς ἄτρωτον οὖθαρ ἦν ὑπὸ στύγους;
χο. Ὥστ' ἐν γάλακτι θρόμβον αἵματος σπάσαι. 525
ὀρ. Οὔτοι μάταιον ἀνδρὸς ὄψανον πέλει.
χο. Ἡ δ' ἐξ ὕπνου κέκραγεν ἐπτοημένη.
Πολλοὶ δ' ἀνῆλθον ἐκτυφλωθέντες σκότῳ,
Λαμπτῆρες ἐν δόμοισι δεσποίνης χάριν·
Πέμπει τ' ἔπειτα τάσδε κηδείους χοάς, 530
Ἄκος τομαῖον ἐλπίσασα πημάτων.
ὀρ. Ἀλλ' εὔχομαι γῇ τῇδε καὶ πατρὸς τάφῳ,
Τοὔνειρον εἶναι τοῦτ' ἐμοὶ τελεσφόρον.
Κρίνω δέ τοί νιν ὥστε συγκόλλως ἔχειν.
Εἰ γὰρ τὸν αὐτὸν χῶρον ἐκλιπὼν ἐμοί, 535
Ὄφις τ' ἐμοῖσι σπαργάνοις ὡπλίζετο,
Καὶ μαστὸν ἀμφέχασκ' ἐμὸν θρεπτήριον,
Θρόμβῳ δ' ἔμιξεν αἵματος φίλον γάλα·
Ἡ δ' ἀμφὶ τάρβει τῷδ' ἐπῴμωξεν πάθει·
Δεῖ τοί νιν, ὡς ἔθρεψεν ἔκπαγλον τέρας, 540
Θανεῖν βιαίως. ἐκδρακοντωθεὶς δ' ἐγὼ
Κτείνω νιν, ὡς τοὔνειρον ἐννέπει τόδε.
Τερασκόπον δὲ τῶνδέ σ' αἱροῦμαι φίλ.
χο. Γένοιτο δ' οὕτως. τἄλλα δ' ἐξηγοῦ φίλοις·
Τοὺς μέν τι ποιεῖν, τοὺς δὲ μή τι δρᾶν λέγων. 545
ὀρ. Ἁπλοῦς ὁ μῦθος· τήνδε μὲν στείχειν ἔσω·
Αἰνῶ δὲ κρύπτειν τάσδε συνθήκας ἐμάς·
Ὡς ἂν δόλῳ κτείναντες ἄνδρα τίμιον,
Δόλῳ τε καὶ ληφθῶσιν ἐν ταὐτῷ βρόχῳ
Θανόντες, ᾗ καὶ Λοξίας ἐφήμισεν 550
Ἄναξ Ἀπόλλων, μάντις ἀψευδής, τὸ πρίν.
Ξένῳ γὰρ εἰκώς, παντελῆ σάγην ἔχων,
Ἥξω σὺν ἀνδρὶ τῷδ' ἐφ' ἑρκείους πύλας
Πυλάδῃ, ξένος τε καὶ δορύξενος δόμων.
Ἄμφω δὲ φωνὴν ἥσομεν Παρνησίδα, 555
Γλώσσης ἀϋτὴν Φωκίδος μιμουμένω.
Καὶ δὴ θυρωρῶν οὔτις ἂν φαιδρᾷ φρενὶ
Δέξαιτ', ἐπειδὴ δαιμονᾷ δόμος κακοῖς.
Μενοῦμεν οὕτως, ὥστ' ἐπεικάζειν τινὰ
Δόμοις παραστείχοντα καὶ τάδ' ἐννέπειν· 560
Τί δὴ πύλῃσι τὸν ἱκέτην ἀπείργεται,
Αἴγισθος εἴπερ οἶδεν ἔνδημος παρών;
Εἰ δ' οὖν ἀμείψω βαλὸν ἑρκείων πυλῶν,
Κἀκεῖνον ἐν θρόνοισιν εὑρήσω πατρός,
Ἢ καὶ μολὼν ἔπειτά μοι κατὰ στόμα 565
Ἐρεῖ, σάφ' ἴσθι, καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς βαλεῖ,
Πρὶν αὐτὸν εἰπεῖν, ποδαπὸς ὁ ξένος; νεκρὸν
Θήσω, ποδώκει περιβαλὼν χαλκεύματι.
Φόνου δ' Ἐρινὺς οὐχ ὑπεσπανισμένη
Ἄκρατον αἷμα πίεται τρίτην πόσιν. 570

Vltionem huius fortunæ gemebundæ sepulchri.
Alia vero, postquam facere oportet dirige mente,
Facies iam dæmonem expertus.
Ore. *Erit, interrogare nihil licet extra cursum.*
Vnde inferias misit, ex quo sermone.
Postea honorans deploratum affectum,
Morienti, non prudenti misera gratia
Mittebatur non haberem assimilare hæc
Dona, minora enim sunt delicto.
Omnia hæc effundens aliquis pro sanguine
Vnius, frustra est labor. Sic se habet sermo
Volenti mihi, si nosti, narra hæc.
Cho. *Noui ô fili, adeo enim, ex somniis,*
Et noctu errantium terriculorum læsa
Inferias misit has impia mulier.
Ore. *Si audiuisti somnium quàm rectè narra.*
Cho. *Parere draconem visa est, vt ipsa dicit.*
Ore. *Et quo finit, & perficitur sermo:*
Cho. *In fasciis pueri impetum fecisse instar*
Cibo quodam indigentis recenter natum animal.
Ipsa adhibuit mammam in somnio.
Ore. *Et quomodo in fausta non erat præ odio.*
Cho. *Vt euelleret cum lacte guttam sanguinis.*
Ore. *Non vanum certè est phantasma hominis.*
Cho. *Illa vero ex somno clamauit territa,*
Multi abierunt excæcati tenebris.
Faces in ædibus dominæ gratia.
Mittit deinde inferias funestas has,
Remedium tonsum sperans esse dolorum.
Ore. *Sed oro terram hanc & patris sepulchrum,*
Somnium esse hoc mihi perfectum.
Iudico ipsum difficulter se habere.
Si enim suum locum relinquens mihi,
Serpens & omnibus fasciis armaretur.
Mammam circumspexit meam altricem,
Gutta vero miscuit sanguinis charum lac,
Hæc vero turbata hoc labore fleuit.
Oportet igitur quemadmodum aluit terribile monstrum
Mori violenter, famens vero ego
Interficiam ipsam, vt somnium dicit hoc.
Monstri speculatorem, inter hos eligo te.
Cho. *Fiat vero sic, alia expone amicis.*
Hos vnum facere, hos non patrare dicens.
Ore. *Simplex est sermo, hanc vero intus ire,*
Probo occultare hæc mea instituta.
Vt dolo interficientes virum honorandum,
Dolo etiam capiantur in hoc laqueo
Morientes, certè & Loxias dixit
Rex Apollo vates verax antea.
Hospiti enim merito perfectum scutum habens,
Veniam cum viro hoc ad penetrales portas,
Pylade, hospes & hasta amicus ædium,
Ambo vocem emittemus Parnesida,
Linguæ clamorem Phocidis imitantes,
Et iam ianitorum nullus læta mente
Suscipiat postquam insanit domus malis,
Maneamus sic, vt conijciet aliquis
Domo exiens, & hæc dicat,
Quid iam ab ostio famulum arcetis?
Ægisthus sic nouit publicus cum sit,
Si vero excipiam cœlum penetrale portarum,
Et illum in solio inueniam patris,
Aut accedens mihi deinde in os
Dicet, apertè scias, & in oculos iniiciet,
Priusquam dixerit, Cuias es hospes? mortuum
Ponam circumueniens celeri ense.
Cadis Erinnys non saturata
Purum sanguinem bibet, tertiam potionem.

Tu igitur, tu quidem custodi quæ domi sunt pulchrè.
Et bene preparata conueniant hæc.
Vos verò probo honestam linguam ferre,
Tacere verò quando oportet, & dicere opportuna.
Alia verò huic dico, hic considerare,
Ensifera certamina dirigenti mihi.

Cho. *Multa quidem aer alit:*
Graues dolores terriculorum,
Ponticaque vlna bestiarum
Infestarum hominibus
Crescunt germinant & intermedia
Lampades sublimes,
Volucres & curren-
tia, respirantium
Caprarum dic iram.
Sed audacissimam viri
Voluntatem quis dicet?
Et mulierum mente miserarum
Et audaces
Amores, detrimentis consortes mortalium.
Coniunctásque habitationes,
Mulieribus imperans immitis
Amor vincit
Bestias & homines.
Scito quisquis es, non alligeris
Curis doctus
Quam filiorum perditrix
Thestias misera operata est
Ignisciens prouidentiam,
Et comburens filij funestum
Titionem æqualem tempore, postquam migrans
Ex matrice clamauit
Symmetrum per vitam,
Diem fatalem.
Sed oportet aliquem in verbis odio habere
Cruentam Scyllam,
Quæ pro inimicis
Virum interfecit amicum Creticis
Auro fabricatis impetibus
Persuasa donis Minois
Nisum immortali crine
Priuans inconsultò
Spirantem miti somno.
Inuenit ipsam Mercurius.
Postquam recordamur durorum
Laborum intempestiuè verò inimicum coniugium
Execratum ædibus
Muliebriáque consilia mentis
Pro viro fortunato,
Pro viro inimicis culpando cultus.
Horum verò ignauum larem domuum,
Muliebrem timidam hastam,
Malorum verò honorat Lemnium
Sermone, luget verò vtique execrandum.
Assimilauit verò aliquis
Atrocitatem Lemnicis malis
Impio dolore.
Mortalium ignominiosum venit genus.
Colit nullus inimicum diis.
Quid hos non iuste congrego?
Ensis verò prope pulmones
Per contrarietatem amarus
Per pœnas monetur.
Non fas est enim, non
Calcitrando campum conculcare.
Omnem Iouis
Cultum prætergredientes nefariè.
Iustitia firmatur solum.

Σὺ δ᾽ οὖν σὺ μὲν φύλασσε τἀν οἴκῳ καλῶς,
Ὅπως ἂν ἀρτίκολλα συμβαίνῃ τάδε.
Ὑμῖν δ᾽ ἐπαινῶ γλῶσσαν εὔφημον φέρειν,
Σιγᾶν θ᾽ ὅπου δεῖ, καὶ λέγειν τὰ καίρια.
Τὰ δ᾽ ἄλλα τούτῳ δεῦρ᾽ ἐποπτεῦσαι λέγω, 575
Ξιφοφόρους ἀγῶνας ὀρθώσαντί μοι.

Χο. Πολλὰ μὲν γᾶ τρέφει
Δεινὰ καὶ δειμάτων ἄχη,
Πόντιαί τ᾽ ἀγκάλαι κνωδάλων
Ἀνταίων βροτοῖσι 580
Πλάθουσι, βλαστοῦσι καὶ μεταίχμιοι
Λαμπάδες πεδάμεροι,
Πτηνά τε καὶ πεδοβά-
μονα κἀνεμοέντων
Αἰγίδων φράσαι κότον. 585
Ἀλλ᾽ ὑπέρτολμον ἀν-
δρὸς φρόνημα τίς λέγοι,
Καὶ γυναικῶν φρεσὶν τλημόνων καὶ
Παντόλμους
Ἔρωτας ἄταισι συννόμους βροτῶν, 590
Συζύγους δ᾽ ὁμαυλίας
Θηλυκρατὴς ἀπέρω-
τος ἔρως παρανικᾷ,
Κνωδάλων τε καὶ βροτῶν.
Ἴστω δ᾽ ὅστις οὐχ ὑπόπτερος 595
Φροντίσιν δαεὶς
Τὰν ἁ παιδολύμας
Τάλαινα Θεστιὰς μήσατο
Πυρδαῆ τινα πρόνοιαν,
Καὶ αἴθουσα παιδὸς δαφοινὸν 600
Δαλὸν ἥλικ᾽, ἐπεὶ μολὼν
Ματρόθεν κελάδησε,
Ξύμμετρόν τε διαὶ βίου
Μοιρόκραντον ἐς ἦμαρ.
Ἄλλαν δεῖ τιν᾽ ἐν λόγοις στυγεῖν 605
Φοινίαν Σκύλλαν,
Ἅτ᾽ ἐχθρῶν ὕπερ
Φῶτ᾽ ἀπώλεσεν φίλον, Κρητικοῖς
Χρυσοδμήτοισιν ὅρμοις
Πιθήσασα δώροισι Μίνω, 600
Νῖσον ἀθανάτας τριχὸς
Νοσφίσασ᾽ ἀπροβούλως
Πνέονθ᾽ ἁ κυνόφρων ὕπνῳ.
Κιγχάνει δέ μιν Ἑρμῆς.
Ἐπεὶ δ᾽ ἐπεμνησάμην ἀμειλίχων 615
Πόνων, ἀκαίρως δὲ δυσφιλὲς γαμή-
λευμ᾽ ἀπεύχετον δόμοις
Γυναικοβούλους τε μήτιδας φρενῶν,
Ἐπ᾽ ἀνδρὶ τευχεσφόρῳ,
Ἐπ᾽ ἀνδρὶ δηΐοις ἐπικότῳ σέβας· 620
Τίω δ᾽ ἀθέρμαντον ἑστίαν δόμων
Γυναικείαν ἄτολμον αἰχμάν.
Κακῶν δὲ πρεσβεύεται τὸ Λήμνιον
Λόγῳ· γοᾶται δὲ δήποθεν κατα-
πτυστόν· ᾔκασεν δέ τις 625
Τὸ δεινὸν αὖ Λημνίοισι πήμασιν.
Θεοστυγήτῳ δ᾽ ἄχει
Βροτῶν ἀτιμωθὲν οἴχεται γένος.
Σέβει γὰρ οὔτις τὸ δυσφιλὲς θεοῖς.
Τί τῶνδ᾽ οὐκ ἐνδίκως ἀγείρω; 630
Τὸ δ᾽ ἄγχι πλευμόνων ξίφος
Διανταίαν ὀξυπευκὲς
Οὐτᾷ διαὶ δίκας.
Τὸ μὴ θέμις γὰρ, οὐ
Λὰξ πέδον πατούμενον. 635
Τὸ πᾶν Διὸς
Σέβας παρεκβάντες ἀθεμίστως.
Δίκας δ᾽ ἐρείδεται πυθμήν.

Προχαλκεύει δ' αἶσα φασγανουργός.
Τέκνον δ' ἐπεισφέρει 640
Δόμοισι,
Δωμάτων παλαιτέρων,
Τίνει μύσος
Χρόνῳ κλυτὰ βυσσόφρων Ἐρινύς.
ὀρ. Παῖ παῖ θύρας ἄκουσον ἑρκείας κτύπον. 645
Τίς ἔνδον ὦ παῖ, παῖ, μάλ' αὖθις ἐν δόμοις;
Τρίτον τόδ' ἐκπέραμα δωμάτων καλῶ,
Εἴπερ φιλόξεν' ἐστὶν Αἰγίσθου βίᾳ.
οἰ. Εἶεν, ἀκούω· ποδαπὸς ὁ ξένος, πόθεν;
ὀρ. Ἄγγελλε τοῖσι κυρίοισι δωμάτων, 650
Πρὸς οὕσπερ ἥκω καὶ φέρω καινοὺς λόγους.
Τάχυνε δ', ὡς καὶ νυκτὸς ἅρμ' ἐπείγεται
Σκοτεινόν, ὥρα δ' ἐμπόρους μεθιέναι
Ἄγκυραν ἐν δόμοισι πανδόκοις ξένων.
Ἐξελθέτω τις δωμάτων τελεσφόρος, 655
Γυνὴ τόπαρχος, ἄνδρα δ' εὐπρεπέστερον.
Αἰδὼς γὰρ ἐν λεχθεῖσιν οὐκ ἐπαργέμους
Λόγους τίθησιν· εἶπε θαρσήσας ἀνὴρ
Πρὸς ἄνδρα, κἀσήμηνεν ἐμφανὲς τέκμαρ.
κλ. Ξένοι, λέγοιτ' ἂν εἴ τι δεῖ· πάρεστι γὰρ 660
Ὁποῖάπερ δόμοισι τοῖσδ' ἐπεικότα,
Καὶ θερμὰ λουτρὰ καὶ πόνων θελκτήρια,
Στρωμνὴ, δικαίων τ' ὀμμάτων παρουσία.
Εἰ δ' ἄλλο πρᾶξαι δεῖ τι βουλιώτερον,
Ἀνδρῶν τόδ' ἐστὶν ἔργον, οἷς κοινώσομεν. 665
ὀρ. Ξένος μέν εἰμι Δαυλιεὺς ἐκ Φωκέων·
Στείχοντα δ' αὐτόφορτον οἰκείᾳ σαγῇ
Εἰς Ἄργος, ὥσπερ δεῦρ' ἀπεζύγην πόδας,
Ἀγνὼς πρὸς ἀγνῶτ' εἶπε συμβαλὼν ἀνήρ,
(Ἐξιστορήσας καὶ σαφηνίσας ὁδόν, 670
Στρόφιος ὁ Φωκεύς· πεύθομαι γὰρ ἐν λόγῳ)
Ἐπείπερ ἄλλως, ὦ ξέν', εἰς Ἄργος κίεις,
Πρὸς τοὺς τεκόντας πανδίκως μεμνημένος,
Τεθνεῶτ' Ὀρέστην εἰπὲ, μηδαμῶς λάθῃ.
Εἴτ' οὖν κομίζειν δόξα νικήσει φίλων, 675
Εἴτ' οὖν μέτοικον εἰς τὸ πᾶν ἀεὶ ξένον
Θάπτειν, ἐφετμὰς τάσδε πόρθμευσον πάλιν.
Νῦν γὰρ λέβητος χαλκέου πλευρώματα
Σποδὸν κέκευθεν ἀνδρὸς εὖ κεκλαυμένου.
Τοσαῦτ' ἀκούσας εἶπον. εἰ δὲ τυγχάνω 680
Τοῖς κυρίοισι καὶ προσήκουσιν λέγων,
Οὐκ οἶδα. τὸν τεκόντα δ' εἰκὸς εἰδέναι.
ἠλ. Οἲ 'γὼ, κατ' ἄκρας εἶπας ὡς πορθούμεθα.
Ὦ δυσπάλαιστε τῶνδε δωμάτων ἀρά,
Ὡς πόλλ' ἐπωπᾷς κἀκποδὼν εὖ κείμενα, 685
Τόξοις πρόσωθεν εὐσκόποις χειρουμένη,
Φίλων ἀποψιλοῖς με τὴν παναθλίαν.
Καὶ νῦν Ὀρέστης (ἦν γὰρ εὐβούλως ἔχων)
Ἔξω κομίζων ὀλεθρίου πηλοῦ πόδα,
Νῦν δ' ἥπερ ἐν δόμοισι βακχείας καλῆς 690
Ἰατρὸς ἐλπὶς ἦν, παροῦσαν ἐγγράφει.
ὀρ. Ἐγὼ μὲν οὖν ξένοισιν ὧδ' εὐδαίμοσι
Κεδνῶν ἕκατι πραγμάτων ἂν ἤθελον
Γνωστὸς γενέσθαι καὶ ξενωθῆναι· τί γὰρ
Ξένου ξένοισίν ἐστιν εὐμενέστερον; 695
Πρὸς δυσσεβείας ἦν ἐμοὶ τόδ' ἐν φρεσὶ,
Τοιόνδε πρᾶγμα μὴ καρανῶσαι φίλοις,
Καταινέσαντα καὶ κατεξενωμένον.
κλ. Οὔτοι κυρήσεις μείονος τῶν ἀξίων,
Οὐδ' ἧσσον ἂν γένοιο δώμασιν φίλος. 700
Ἄλλος δ' ὁμοίως ἦλθεν ἂν τάδ' ἀγγελῶν.
Ἀλλ' ἔσθ' ὁ καιρὸς ἡμερεύοντας ξένους
Μακρᾶς κελεύθου τυγχάνειν τὰ πρόσφορα.
Ἄγ' αὐτὸν εἰς ἀνδρῶνας εὐξένους δόμων,
Ὀπισθόπους δὲ τούσδε καὶ ξυνεμπόρους· 705
Κἀκεῖ κυρούντων δώμασιν τὰ πρόσφορα.

Fabricat fatum ensifex.
Filium infert domum
Aedium antiquarum.
Luit scelus
Tempore celebris Erinnys.
Ore. *O puer puer in portis*
Penetralib. audi strepitum.
Quis intus ô puer puer rursum domi,
Tertium transitum aedium voco,
Si hospitibus amicus est Aegisthus?
Puer. *Esto, audio. cuias es hospes? unde?*
Ore. *Nuncia illis dominis domus,*
Ad quos venio, & fero noua verba.
Festina verò. nam currus noctis impellitur
Tenebrosus. vide verò mercatores discedere
Anchoram in aedibus recipientibus hospites.
Exeat aliqua domorum gubernatrix
Mulier, praefecta, virum verò meliorem exire iubeo.
Pudore affectus enim in dictis non obscura
Verba facit. dixit confidens vir
Ad virum, significauitque manifestum signum.
Cly. *Hospites diceretis si oportet. adsunt enim*
Quaedam domi in his aedibus concessa
Et calida lauacra & laborum oblectamenta,
Lectus, iustorumque oculorum libertas.
Si aliud agere oportet consultorum
Virorum, hoc est opus, quibus participamus.
Ore. *Hospes enim sum Dauliensis ex Phocensibus.*
Euntem cum mercibus proprio scuto
Argos quemadmodum hunc adduxi pedes,
Ignotus ad ignotum dixit conueniens vir,
Narrans & manifestans viam.
Strophius Phocensis, interroga enim in verbis,
Postquam aliter ô hospes Argos vadis,
Ad parentes iuste memorans,
Mortuum Orestem dic, nequaquam obliuiscaris.
Deinde igitur venire opinio vincet amicos.
Deinde colonum omnino semper hospitem
Sepelire, mandata haec fer rursus.
Nunc verò lebetis aenei latera
Cinere occultauit viri bene plorati.
Haec audiens dixi, siue sum
Dominis & conuenientibus dicens,
Non noui. parentem mero scire oportet.
El. *Heu me in arce quomodo expugnamur?*
O infelix harum domuum execratio.
O multa in oculis & procul bene posita.
Arcubus ulterius capta bene speculantibus
Amicis nudas me miseram.
Et nunc Orestes, erat enim consultò habens,
Extra perniciosum lutum pedem ducens,
Nunc verò in aedibus pulchrae Bacchiae
Medicus spes erat.
Ore. *Ego quidem hospitibus felicibus sic*
Bonarum rerum gratia volui
Notus esse & hospitari quid enim
Hospite hospitibus est felicius?
In impietate erat mihi hoc in mente
Tale negotium non dicere amicis
Annuentem & hospitantem.
Cly. *Non enim assequeris minus dignè te*
Neque minus fies aedibus amicus.
Alius venit similiter haec nuncians.
Sed tempus est hospites interdiu laborantes
Longae viae, assequi tempestiua.
Duc enim in cubile virorum hospitale aditum,
Prope sequentes hosce mercatores.
Ibique domibus procurans tempestiua.

Consulo verò tibi hæc agere tanquam subdito.
Nos verò hæc imperantibus domibus
Communicabimus, & non amicorum penuria laborantes
Consultabimus de hac calamitate.

Cho. Esto, chara famula domus, Tandemiam erit
Potentiam ostendemus pro Oreste.
O veneranda terra, ô venerandum littus
Aggeris, quod supra nauarchum
Corpus iaces regium.
Nunc audi, nunc opitulare.
Nunc verò floret persuasio fraudulenta,
Vt congrediatur. terrestrem verò Mercurium
Et nocturnum adoratur his
Certaminibus ensibus factis.

Fam. Videtur vir hospes fabricare malum.
Nutricem verò Orestis hanc video flentem.
Quò iam ambulas Cilissa circa adium portas?
Dolor verò sine præmio est tibi comes.

Nut. Ægisthum quæ suscepit hospites vocare
Quàm citissimè iussit, vt manifestius
Vir à viro nouam famam
Veniens audiat hanc. ad famulos quidem
Posuit tristitiam intra oculos ridens,
Occultans in operibus peractis pulchrè.
Eius domus verò his omnino malè habet.
Famam, quam nunciarunt hospites manifestè,
Certè iam ille audiens lætificabit mentem.
Quando audiet sermonem, ô misera ego.
Quàm mihi antiqui mixti
Dolores, difficiles in Atrei adibus
Assecuti, meam mentem dolore affecit in pectore.
Sed nunquam talem dolorem suscepi.
Alia quidem miserè toleraui mala.
Charum Orestem mea anima moram,
Quem alui suscipiens ex matrice,
Et noctiuagum rectorum præceptorum
Et multa & peruersa detrimenta mihi
Fierent. non enim sapiens, tanquam circa animal,
Alere necesse est, quomodo non, more mentis?
Non enim clamat amplius puer existens in fasciis.
Aut fames aut sitis aliqua
Habet, nouus vterus idoneus liberis
Horum prædictor existens, multa verò puto
Mentiens pueri fasciarum
Lauatrix, nutrixque hunc habuerunt finem.
Ego verò dupla hæc officia
Habens Orestem suscepi à patre,
Mortuum hunc verò misera intelligo.
Eo ad hunc virum corruptorem
Familiæ, volens audire hos sermones.

Cho. Quomodo igitur iubet ipsum accedere præparatum?
Aut quomodo, rursus ut intelligam apertum,
Cum manipularibus, siue solum?

Nut. Ducere iubet hastiferos assectatores.

Cho. Ne nunc tu hæc nuncia odio domini,
Sed ipsum venire, vt intrepidè audiat
Iube, quàm citissimè mente bona.
In nuncio occulta recta mente.

Nut. Sed certè sapis his nunciys.

Cho. Sed si mutationem Iupiter posuerit tandem malorum.

Nut. Et quomodo? Orestes venit spes familiæ.

Cho. Non malus vates nouisset hæc.

Nut. Quid dicis? habes aliquid seorsim à dictis?

Cho. Nuncia iens, fac hæc, facile
Sint diis curæ, de quibus curam oportet habere.

Nut. Sed proficiscor, & tuis hæc pariar sermonib.
Fiatque quàm optimè cum dono deorum.

Cho. Nunc rogata mihi pater

Αὐτὸς δὲ πορεύου ὡς ὁδοιπόρου τέλη.
Ἡμεῖς δὲ ταῦτα τοῖς κρατοῦσι δωμάτων
Κοινώσομέν τε, κ' οὐ σπανίζοντες φίλων
Βουλευσόμεσθα τῆσδε συμφορᾶς πέρι. 710

Χο. Εἶεν, φίλαι δμωΐδες οἴκων, πότε δὴ στομάτων
Δείξομεν ἰσχὺν ἐπ' Ὀρέστῃ.
Ὦ πότνια χθὼν κ πότνι' ἀκτὴ
Χώματος, ἣ νῦν ἐπὶ ναυάρχῳ 715
Σώματι κεῖσαι τῷ βασιλείῳ,
Νῦν ἐπάκουσον, νῦν ἐπάρηξον·
Νῦν γὰρ ἀκμάζει πειθὼ δολία
Ξυγκαταβῆναι, χθόνιον δ' Ἑρμῆν
Καὶ τὸν νύχιον τοῖσδ' ἐφοδεῦσαι 720
Ξιφοδηλήτοισιν ἀγῶσιν.

Οἰ. Ἔοικεν ἀνὴρ ὁ ξένος τεύχειν κακόν,
Τροφὸν δ' Ὀρέστου τήνδ' ὁρῶ κεκλαυμένην.
Ποῖ δὴ πατεῖς Κίλισσα δωμάτων πύλας;
Λύπη δ' ἄμισθος ἐστί σοι ξυνέμπορος. 725

Τρ. Αἴγισθον, ἡ κρατοῦσα τοὺς ξένους, καλεῖν
Ὅπως τάχιστ' ἄνωγεν, ὡς σαφέστερον
Ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς τὴν νεάγγελτον φάτιν
Ἐλθὼν πύθοιτο τήνδε. πρὸς μὲν οἰκέτας
Θέτο σκυθρωπὸν ἐντὸς ὀμμάτων γέλων, 730
Κεύθουσ' ἐπ' ἔργοις διαπεπραγμένοις καλῶς
Κείνῃ, δόμοις δὲ τοῖσδε παγκάκως ἔχειν,
Φήμης ὑφ' ἧς ἤγγειλαν οἱ ξένοι τορῶς.
Ἡ δὴ κλύων ἐκεῖνος εὐφρανεῖ νόον,
Εὖτ' ἂν πύθηται μῦθον. ὢ τάλαιν' ἐγώ, 735
Ὥς μοι τὰ μὲν παλαιὰ συγκεκραμένα
Ἄλγη δύσοιστα τοῖσδ' ἐν Ἀτρέως δόμοις
Τυχόντ', ἐμὴν ἤλγυνεν ἐν στέρνοις φρένα.
Ἀλλ' οὔ τί πω τοιόνδε πῆμ' ἀνεσχόμην.
Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τλημόνως ἤντλουν κακά· 740
Φίλον δ' Ὀρέστην, τῆς ἐμῆς ψυχῆς τριβήν,
Ὃν ἐξέθρεψα μητρόθεν δεδεγμένη,
Καὶ νυκτιπλάγκτων ὀρθίων κελευμάτων
Καὶ πολλὰ καὶ μοχθήρ' ἀνωφέλητ' ἐμοί,
Τλάσῃ. τὸ μὴ φρονοῦν γὰρ ὡσπερεὶ βοτὸν 745
Τρέφειν ἀνάγκη, πῶς γὰρ οὔ; τρόπῳ φρενός.
Οὐ γάρ τι φωνεῖ παῖς ἔτ' ὢν ἐν σπαργάνοις,
Ἢ λιμὸς, ἢ δίψη τις, ἢ λιψουρία
Ἔχει. νέα δὲ νηδὺς αὐτάρκης τέκνων.
Τούτων πρόμαντις οὖσα, πολλὰ δ' οἴομαι, 750
Ψευσθεῖσα παιδὸς σπαργάνων φαιδρύντρια,
Γναφεὺς τροφεύς τε ταὐτὸν εἰχέτην τέλος.
Ἐγὼ διπλᾶς δὲ τάσδε χειρωναξίας
Ἔχουσ' Ὀρέστην ἐξεδεξάμην πατρί.
Τεθνηκότος δὲ νῦν τάλαινα πεύθομαι. 755
Στείχω δ' ἐπ' ἄνδρα τῶνδε λυμαντήριον
Οἴκων, θέλων δὲ τόνδε πεύσεται λόγον.

Χο. Πῶς οὖν κελεύει νιν μολεῖν ἐσταλμένον,
Ἢ πῶς, λέγ' αὖθις, ὡς μάθω σαφέστερον,
Εἰ ξὺν λοχίταις εἴτε καὶ μονοστιβῆ. 760

Τρ. Ἄγειν κελεύει δορυφόρους ὀπάονας.

Χο. Μή νυν σὺ ταῦτ' ἄγγελλε δεσπότου στύγει,
Ἀλλ' αὐτὸν ἐλθεῖν, ὡς ἀδειμάντως κλύῃ,
Ἄνωχθ' ὅσον τάχιστα γηθούσῃ φρενί.
Ἐν ἀγγέλῳ γὰρ κρυπτὸς ὀρθοῦται φρενί. 765

Τρ. Ἀλλ' ἦ φρονεῖς εὖ τοῖσι νῦν ἠγγελμένοις.

Χο. Ἀλλ' εἰ τροπαίαν Ζεὺς κακῶν θήσει ποτέ.

Τρ. Καὶ πῶς; Ὀρέστης ἐλπὶς οἴχεται δόμων.

Χο. Οὔπω· κακός γε μάντις ἂν γνοίη τάδε.

Τρ. Τί φῄς; ἔχεις τι τῶν λελεγμένων δίχα; 770

Χο. Ἄγγελλ' ἰοῦσα, πρᾶσσε τἀπεσταλμένα.
Μέλει θεοῖσιν ὧνπερ ἂν μέλῃ πέρι.

Τρ. Ἀλλ' εἶμι καὶ σοῖς ταῦτα πείσομαι λόγοις.
Γένοιτο δ' ὡς ἄριστα σὺν θεῶν δόσει.

Χο. Νῦν παραιτουμένᾳ μοι πάτερ 775

Ζεῦ θεῶν ὀλυμπίων,
Δὸς τύχας, τυχεῖν δέ μοι κυρίως
Τὰ σώφρον' εὖ μαιομένοις ἰδεῖν.
Διὰ δίκας πᾶν ἔπος.
Ἔλακον Ζεῦ σὺ δέ νιν φυλάσσοις. 780
Ἒ ἔ, πρὸ δὲ δὴ ἐχθρῶν
Τὸν ἔσω μελάθρων ὦ Ζεῦ θές.
Ἐπεί μιν μέγαν ἄρας,
Δίδυμα καὶ τριπλᾶ
Παλίμποινα θέλων ἀμείψει. 785
Ἴσθι δ' ἀνδρὸς φίλου πῶλον εὔ-
νιν ζυγέντ' ἐν ἅρματι
Πημάτων, ἐν δρόμῳ, προστιθεὶς
Μέτρον. τίς ἂν σωζόμενον ῥυθμὸν
Τοῦτ' ἰδεῖν δάπεδον, 790
Ἀνομένων βημάτων ὄρεγμα;
Οἵ τ' ἔσωθε δωμάτων
Πλουτογαθῆ μυχὸν νομίζετε,
Κλῦτε σύμφρονες θεοί.
Ἄγετε, τῶν πάλαι πεπραγμένων 795
Λύσασθ' αἷμα προσφάτοις δίκαις·
Γέρων φόνος μηκέτ' ἐν δόμοις τέκοι,
Τὸ δὲ καλῶς κτίμενον ὦ
Μέγα ναίων στόμιον, εὖ
Δὸς ἀνιδεῖν δόμον ἀνδρὸς, 800
Καί νιν ἐλευθερίως
Λαμπρὸν ἰδεῖν φιλίοις
Ὄμμασι δνοφερᾶς
Καλύπτρας. ξυλλάβοι δ' ἐνδίκως
Παῖς ὁ Μαίας ἐπιφορώτατος 805
Πρᾶξιν οὐρίαν θέλων.
Πολλὰ δ' ἄλλα φανεῖ χρήζων,
Κρυπτά, ἄσκοπον δ' ἔπος λέγων,
Νύκτα πρό τ' ὀμμάτων σκότον φέρει,
Καθ' ἡμέραν δ' οὐδὲν ἐμφανέστερος. 810
Καὶ τότε δὴ πλοῦτον
Δωμάτων λυτήριον,
Θῆλυν οὐριοστάταν
Ὁμοῦ κρεκτὸν γοή-
των νόμον μεθήσομεν 815
Πόλει τάδ' εὖ,
Ἐμὸν ἐμὸν κέρδος αὔξεται τόδ'·
Ἄτα δ' ἀποστατεῖ φίλων.
Σὺ δὲ θαρσῶν, ὅταν ἥκῃ
Μέρος ἔργων, 810
Ἐπαΰσας πατρὸς ἔργῳ,
Θροούσᾳ
Πρὸς σὲ τέκνον πατρὸς αὐδάν,
Καὶ πέραινε ἀνεπίμομφον ἄταν,
Περσέως τ' ἐν φρεσὶ 825
Καρδίαν σχεθών,
Τοῖς θ' ὑπὸ χθονὸς φίλοισι,
Τοῖς τ' ἄνωθεν προπράσσων
Χάριτος ὀργᾶς λυπρᾶς, ἔνδοθεν
Φονίαν ἄταν τιθείς, 830
Τὸν αἴτιον δ' ἐξαπολλὺ μόρου.
ἀγγ. Ἥκω μὲν οὐκ ἄκλητος, ἀλλ' ὑπάγγελος·
Νέαν φάτιν δὲ πεύθομαι λέγειν τινὰς
Ξένους μολόντας οὐδαμῶς ἐφίμερον,
Μόρον δ' Ὀρέστου. καὶ τόδ' ἀμφέρειν δόμοις 835
Γένοιτ' ἂν ἄχθος αἱματοσταγὲς φόβῳ
Τῷ πρόσθεν ἑλκαίνοντι καὶ δεδηγμένῳ.
Πῶς ταῦτ' ἀληθῆ καὶ βλέποντα δοξάσω;
Ἢ πρὸς γυναικῶν δειματούμενοι λόγοι,
Πεδάρσιοι θρώσκουσι θνήσκοντες μάτην; 840
Τί τῶνδ' ἂν εἴποις ὥστε δηλῶσαι φρενί;
Ἀγγ. Ἠκούσαμεν μὲν, πυνθάνου δὲ τῶν ξένων
Ἔσω παρελθὼν. οὐδὲν ἀγγέλων σθένος

Iupiter deorum cœlestium
Da fortunam, assequi mihi propriè
Hæc prudentibus bene quærentib. videre.
Iustè omne verbum
Resonuit Iupiter.
Tu verò nunc ipsum custodies.
Heu heu ante hostes
Qui in atriis sunt, ô Iupiter pone.
Postquam ipsum magnum execrationes
In binos aut triplos
Labores mutabit.
Scias verò viri amici pullum
Ipsum bene coniugatum currui
Calamitatum, in cursu propositus
Metri. aliquis seruatum rhythmum
Hoc videat pauimentum
Finientium calamitatum gradum
Qui intus ades
Diuitem recessum existimatis
Audite concordes dii.
Ducite, quæ olim constituta sunt
Soluite sanguinem nouis pœnis.
Antiqua cædes non amplius in ædibus pariet,
Hoc pulchrè interfectum
O magne habitans voraginem, bene
Da videre domum viri
Et ipsum liberè
Manifestéque videre,
Charis oculis tetra
Integumenta. Comprehendet verò iustè
Filius Maia vehementissimus
Actionem bonam volens.
Multa alia ostendet desiderans
Occulta, inopinabile verbum dicens,
Noctu ante oculos tenebras fert,
Interdiu nihil manifestius.
Et tunc Plutum
Ædium redemptorem
Mulierem felicissimam
Simul resonantium luctuum
Legem dimittemus
Vrbi, hæc verò bene.
Meum meum lucrum augebit hoc.
Detrimentum abstinebit ab amicis.
Tu verò audax esto
Quando pars operum venerit,
Clamans operi patris, narranti
Ad te fili vocem patris,
Et perficiens detrimentum accusandum.
Perseique in mentibus
Cor detinens.
Amicis qui sub terra sunt,
Illis verò qui supra sunt peragens
Gratiæ iræ redemptorias intus
Funestum detrimentum ponens.
Perdens, qui in causa fuit mortis.
Ægi. *Veni non inuocatus, sed nuncio accersitus.*
Nouam famam vt audiam dicere aliquos
Hospites accedentes nequaquam caducam.
Mortem Orestis, & hoc ferre domum.
Sit dolor hic in cadem terriculi,
Vulneranti primo & prosecto.
Quomodo hæc vera & viuentia putabo?
Aut à mulieribus terrendi sermones,
Excelsi cadunt morientes frustra.
Nun. *Quid horum dices, vt manifestes mentem?*
Audiuimus quidem, interroga hospites
Intus transiens, nullum nuncians robur

Vt ipse audiat vtrum de his rebus.
Ægi. *Rursum volo videre & probare nuncium*
Si ipse erat præsens prope moriturum,
Siue ex obscura fama intelligens loquitur,
Non mentem furtiuam occultatam.
Cho. *O Iupiter, Iupiter, quid dico? vnde incipiam*
Hæc optans & currens?
Sub beneuolentia verò
Quomodo æqualia dices, perficiam?
Nunc enim futura sunt inquinare
Experientiæ pistillorum viri infestorum.
Aut omnino facere Agamemnoniarum
Domorum iacturam omnino,
Aut ignem aut lucem pro libertate
Principatum bestium politicos
Habebit paternam magnam felicitatem,
Hanc sortem præses existens.
Geminis curæ erit diuus Orestes.
Attrectare, eat verò ad victoriam.
Æg. *Heu heu.*
Cho. *Sine, sine iam.*
Quomodo habet, quomodo imperauit domui?
Abstineamus ab opere perfecto,
Vt videamur non in causa horum malorum
Esse: pugna verò firmatus est finis.
Hei mihi omnino, domino consummato,
Hei mihi rursus in tertiis clamoribus.
Ægisthus non amplius est, sed aperite
Quàm citissime, & muliebres portas
Repagulis laxate, & admodum pubescente opus est.
Non vt iuuet factum, quid enim?
Heu heu surdis clamore, & dormientibus frustra
Imperfecte loquor. quò Clytemnestra: quid facit?
Videtur cum nouacula prope ipsam
Principium cadere propter causam territa.
Cly. *Quid verò rei est, quam vocem efficis in ædibus?*
Fam. *Viuentem innouare mortuos sermone.*
Cly. *Hei mihi, intellexi verbum ex ænigmatibus.*
Fraudibus perimus quemadmodum interfecimus.
Det aliquis viro fabricatam securim quàm citò,
Vt sciamus si vincimus, aut vincimur.
Inde enim ad hoc malum appulimus.
Ore. *Téque quæro. huic sufficienter est.*
Cly. *Hei mihi, mortuus es charissime Ægisthe?*
Ore. *Amas virum certè enim in hoc sepulchro*
Iacebis, mortuum non vnquam prodes.
Cly. *Abstine ò fili: hanc reuerere fili*
Mammam, ad hoc diu quiescens simul
Gingiuis mulxisti bonum ad alendum lac.
Orè. *Pylade quid faciam? matrem vereor interficere.*
Py. *Vbi videlicet reliqua oracula Loxiæ*
Bona fidelia verò iuramenta.
Omnes inimicos pluris diis facis.
Ore. *Iudico te vincere, & admones me pulchrè.*
Comitare ipsum, te iugulare volo.
Et viuentem & meliorem ipsum putabo patre.
Cum hoc moriens dormi, postquam amas
Virum hunc: quem verò oportebat amare, odio habes.
Cly. *Ego te alui nunc verò senescere volo.*
Ore. *Patrem interficiens habitabis mecum?*
Cly. *Fatum ò fili horum est in causa.*
Ore. *Hanc quoque igitur fatum præbuit mortem.*
Cly. *Non igitur coles genitales preces fili?*
Ore. *Pariens me coniecisti in infortunium.*
Cly. *Non certè te proieci in domum hasta amicam.*
Ore. *Bifariam venditus natus sum libero patre.*
Cly. *Quomodo videlicet ignominiosus, quem ego suscepi?*
Ore. *Pudet me hoc tibi manifestè exprobrare.*

Ὡς αὐτὸς αὐτῷ ἀνδρα πεύθεσθαι δεῖ.
αἰ. Ἰδεῖν ἐλέγξαι τ' αὖ θέλω τὸν ἄγγελον, 845
Εἴτ' αὐτὸς ἦν θνήσκοντος ἐγγύθεν παρών,
Εἴτ' ἐξ ἀμαυρᾶς κληδόνος λέγει μαθών.
Οὔτοι φρένα κλέψειεν ὠμματωμένην.
χο. Ζεῦ Ζεῦ, τί λέγω, πόθεν ἄρξωμαι, 850
Τάδ' ἐπευχομένη κἀπιθεάζουσα,
Ὑπὸ δ' εὐνοίας
Πῶς ἴσον εἰποῦσ' ἀνύσωμαι;
Νῦν γὰρ μέλλουσι μιανθεῖσαι
Πειραὶ κοπάνων ἀνδροδαΐκτων, 855
Ἢ πάνυ θήσειν Ἀγαμεμνονίων
Οἴκων ὄλεθρον διὰ παντός,
Ἢ πῦρ καὶ φῶς ἐπ' ἐλευθερίᾳ
Δαίων, ἀρχάς τε πολισσονόμους.
Ἕξει πατέρων μέγαν ὄλβον. 860
Τοιάνδε πάλην μόνος ὢν ἔφεδρος
Δισσοῖς μέλλει θεῖος Ὀρέστης
Ἅψειν. εἴη δ' ἐπὶ νίκῃ.
Αἰ. ἒ ἒ ὀτοτοτοῖ.
χο. Ἔα ἔα μάλα, 865
Πῶς ἔχει, πῶς κέκρανται δόμοις;
Ἀποσταθῶμεν πράγματος τελουμένου,
Ὅπως δοκῶμεν τῶνδ' ἀναίτιαι κακῶν
Εἶναι. μάχης γὰρ δὴ κεκύρωται τέλος.
οἰ. Οἴμοι πανοίμοι δεσπότου τελουμένου, 870
Οἴμοι μάλ' αὖθις ἐν τρίτοις προσφθέγμασιν.
Αἴγισθος οὐκ ἔτ' ἔστιν. ἀλλ' ἀνοίξατε
Ὅπως τάχιστα, καὶ γυναικείους πύλας
Μοχλοῖς χαλᾶτε. καὶ μάλ' ἡβῶντος δὲ δεῖ.
Οὐχ ὡς ἀρῆξαι διαπεπραγμένῳ. τί γάρ; 875
Ἰοὺ ἰού. Κωφοῖς ἀυτῶ, καὶ καθεύδουσιν μάτην
Ἄκραντα βάζω. ποῖ Κλυταιμνήστρα; τί δρᾷ;
Ἔοικε νῦν αὐτῆς ἐπὶ ξυροῦ πέλας
Αὐχὴν πεσεῖσθαι πρὸς δίκην πεπληγμένος.
κλ. Τί δ' ἐστὶ χρῆμα; τίνα βοὴν ἵστης δόμοις; 880
οἰ. Τὸν ζῶντα καίνειν τοὺς τεθνηκότας λέγω.
κλ. Οἲ 'γὼ ξυνῆκα τοὔπος ἐξ αἰνιγμάτων.
Δόλοις ὀλούμεθ' ὥσπερ οὖν ἐκτείναμεν.
Δοίη τις ἀνδροκμῆτα πέλεκυν ὡς τάχος.
Εἰδῶμεν εἰ νικῶμεν, ἢ νικώμεθα. 885
Ἐνταῦθα γὰρ δὴ τοῦδ' ἀφικόμην κακοῦ.
ὀρ. Σὲ καὶ ματεύω. τῷδε δ' ἀρκούντως ἔχει.
κλ. Οἲ 'γὼ τέθνηκας φίλτατ' Αἰγίσθου βία.
ὀρ. Φιλεῖς τὸν ἄνδρα; τοιγὰρ ἐν ταὐτῷ τάφῳ
Κείσῃ. θανόντα δ' οὔτι μὴ προδῷς ποτε. 890
κλ. Ἐπίσχες ὦ παῖ, τόνδε δ' αἴδεσαι τέκνον
Μαστὸν, πρὸς ᾧ σὺ πολλὰ δὴ βρίζων ἅμα
Οὔλοισιν ἐξήμελξας εὐτραφὲς γάλα.
ὀρ. Πυλάδη τί δράσω, μητέρ' αἰδεσθῶ κτανεῖν;
πυ. Ποῦ δαὶ τὰ λοιπὰ Λοξίου μαντεύματα 895
Τὰ πυθόχρηστα, πιστὰ δ' εὐορκώματα;
Ἅπαντας ἐχθροὺς τῶν θεῶν ἡγοῦ πλέον.
ὀρ. Κρίνω σε νικᾶν, καὶ παραινεῖς μοι καλῶς.
Ἕπου, πρὸς αὐτὸν τόνδε σὲ σφάξαι θέλω.
Καὶ ζῶντα γάρ νιν κρείσσον' ἡγήσω πατρός. 900
Τούτῳ θανοῦσα ξυγκάθευδ', ἐπεὶ φιλεῖς
Τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν δ' ἐχρῆν φιλεῖν, στυγεῖς.
κλ. Ἐγώ σ' ἔθρεψα, σὺν δὲ γηράναι θέλω.
ὀρ. Πατροκτονοῦσα γὰρ ξυνοικήσεις ἐμοί;
κλ. Ἡ μοῖρα τούτων ὦ τέκνον παραιτία. 905
ὀρ. Καὶ τόνδε τοίνυν μοῖρ' ἐπόρσυνεν μόρον.
κλ. Οὐδὲν σεβίζῃ γενεθλίους ἀρὰς τέκνον;
ὀρ. Τεκοῦσα γάρ μ' ἔρριψας εἰς τὸ δυστυχές.
κλ. Οὔτοι σ' ἀπέρριψ' εἰς δόμους δορυξένους.
ὀρ. Διχῶς ἐπράθην, ὢν ἐλευθέρου πατρός. 910
κλ. Ποῦ δῆθ' ὁ τῖμος, ὅντιν' ἀντεδεξάμην;
ὀρ. Αἰσχύνομαί σοι τοῦτ' ὀνειδίσαι σαφῶς.

Σαφῶς· γὰρ αἵδε μητρὸς ἔγκοτοι κύνες. 1050

χο. Ποταίνιον γὰρ αἷμα σοι χεροῖν ἔτι·
Ἐκ τῶνδε τοι ταραγμὸς ἐς φρένας πίτνει.

ὀρ. Ἄναξ Ἄπολλον, αἵδε πληθύουσι δὴ,
Κἀξ ὀμμάτων στάζουσιν αἷμα δυσφιλές.

χο. Εἷς σοι καθαρμός· Λοξίας δὲ προσθιγὼν, 1055
Ἐλεύθερόν σε τῶνδε πημάτων κτίσει.

ὀρ. Ὑμεῖς μὲν οὐχ ὁρᾶτε τάσδ', ἐγὼ δ' ὁρῶ·
Ἐλαύνομαι δὲ κοὐκέτ' ἂν μείναιμ' ἐγώ.

χο. Ἀλλ' εὐτυχοίης, καί σ' ἐποπτεύων πρόφρων
Θεὸς φυλάσσοι καιρίοισι συμφοραῖς. 1060
Ὅδε τοι μελάθροις τοῖς βασιλείοις
Τρίτος αὖ χειμὼν
Πνεύσας γονίας ἐτελέσθη.
Παιδόβοροι μὲν πρῶτον ὑπῆρξαν
Μόχθοι τάλανές τε Θυέστου· 1065
Δεύτερον ἀνδρὸς βασίλεια πάθη·
Λουτροδάικτος δ' ὤλετ' Ἀχαιῶν
Πολέμαρχος ἀνήρ.
Νῦν δ' αὖ τρίτος ἦλθέ ποθεν σωτὴρ
Ἢ μόρον εἴπω. 1070
Ποῖ δῆτα κρανεῖ, ποῖ καταλήξει
Μετακοιμισθὲν μένος ἄτης;

Manifestè enim hi sunt matri canes iracundi.

Cho. Recens sanguis in manibus adhuc tibi est,
Ex quibus perturbatio in mentem cadit.

Ore. O rex Apollo hæ iam impletæ,
Et ex oculis fundit sanguinem inimicum.

Cho. Intus est piaculum, Loxiam tangens.
Liberum te horum laborum ponet.

Ore. Vos enim non videtis quas ego video.
Agitor, & non respondeo ipse.

Cho. Sed felix eris & tu inspiciens promptus,
Deus custodiet in opportunis calamitatibus.
Tertia verò hyems
Vestibulis regijs,
Flans angulos impleuit.
Liberorum fatales primò fuerunt
Labores, miseriaque Thyestis,
Secundo dolores viri regij.
Infestus perdidit Achæos
Vir belli princeps.
Nunc verò rursus tertius venit vnde seruator,
Aut fatum dicam.
Vbi videlicet, perficiet vbi desinet
Sopitus furor detrimenti.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΩΝ Εὐμενίδων.

Ὀρέστης ἐν Δελφοῖς πολιορκούμενος ὑπὸ τῶν Ἐριννύων, βουλῇ Ἀπόλλωνος παρεγένετο εἰς Ἀθήνας εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς· ἧς βουλῇ νικήσας, κατῆλθεν εἰς Ἄργος. τὰς δὲ Ἐριννύας πραΰνας, προσηγόρευσεν Εὐμενίδας. παρ' οὐδετέρῳ κεῖται ἡ μυθοποιία.

ARGVMENTVM EVMENIDVM.

ORestes Delphis obsessus furiis, consilio Apollinis venit Athenas in delubrum Mineruæ. Cuius consilio vincens, reuersus est Argos. Has verò furias placans, vocauit Eumenidas. Apud nullum iacet fabula.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

ΠΥΘΙΑΣ προφῆτις.
ΑΠΟΛΛΩΝ.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑΣ εἴδωλον.
ΧΟΡΟΣ ΕΥΜΕΝΙΔΩΝ.
ΑΘΗΝΑ.
ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ.

Προλογίζει ἡ προφῆτις.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

PYTHIAS vates.
APOLLO.
ORESTES.
CLYTÆMNESTRÆ Idolum.
CHORVS Eumenidum.
MINERVA.
DEDVCTORES.

Prologum agit Vates.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ.

Πρῶτον μὲν εὐχῇ τῇδε πρεσβεύω θεῶν
Τὴν πρωτόμαντιν Γαῖαν, ἐκ δὲ τῆς Θέμιν,
Ἣ δὴ τὸ μητρὸς δευτέρα τόδ' ἕζετο
Μαντεῖον, ὡς λόγος τις· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ
Λάχει, θελούσης, οὐδὲ πρὸς βίαν τινὸς 5
Τιτανὶς ἄλλη παῖς χθονὸς καθέζετο
Φοίβη, δίδωσι δ' ἣ γενέθλιον δόσιν
Φοίβῳ· τὸ Φοίβης δ' ὄνομ' ἔχει παρώνυμον.
Λιπὼν δὲ λίμνην, Δηλίαν τε χοιράδα,
Κέλσας ἐπ' ἀκτὰς ναυπόρους τὰς Παλλάδος, 10
Ἐς τήνδε γαῖαν ἦλθε Παρνησοῦ θ' ἕδρας.
Πέμπουσι δ' αὐτὸν καὶ σεβίζουσιν μέγα
Κελευθοποιοὶ παῖδες Ἡφαίστου χθόνα
Ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην.
Μολόντα δ' αὐτὸν κάρτα τιμαλφεῖ λεώς, 15

ÆSCHYLI EVMENIDES.

PRIMO quidem prece hac deorum honoro
Terram primiuatem, ex qua Themin aiunt,
Quæ secunda à matre sedit
In hoc vaticinij loco, vt sermo aliquis, in tertia verò
Sorte, volentis neque per vim alicuius
Titanis alia filia terræ sedit
Phœbe, quæ verò dat natale donum
Phœbo. Phœbes nomen habet paronymum.
Relinquens paludem & Delium saxum,
Appellens ad littora Palladis, quæ transeunt naues,
In hanc terram venit, sedésque Parnasi.
Deducunt verò ipsum, & colunt valde
Iter facientes filij Vulcani, terram
Ferocem facientes mitem:
Accedentémque ipsum admodum honorat populus,

Delphisque rex huius regionis gubernator,
Artis vero ipsum diuinum Iupiter condens mente
Constituit quartum hunc vatem in thronis,
Iouis vates est Loxias patris.
Hos in precibus laudabo deos.
Pallas protemplaris verò verbis honoratur.
Colo verò nymphas, ubi Coricis petra
Caua, augur dæmonum conuersio.
Dionysiacus vero habet locum, neque obliniscor.
Ex quo Bacchis præfuit deus,
Leporis instar luctus inferens mortem.
Plisti fontes, & Neptuni imperium
Vocans, & perfectum altissimum Iouem,
Deinde vates in sedibus sedeo.
Et nunc me assequi ingressorum longorum priorum
Optima dent, & à Græcis aliqui
Eant sorte sortientes, vt existimatur.
Vaticinor enim vt monstrat Deus.
Certè grauia dicere, & grauia videre,
Rursus me misit ex æde Loxiæ.
Vt neque possem neque attollere seditionem.
Curro manibus, non velocitate crurium.
Verita enim vetula nihil contraria filio quidem.
Ego quidem repo ad multicoronatum antrum,
Video enim in vmbilico quidem virum Deo inuiso
Sedem habentem pollutum sanguine,
Pandentem manus, & recenter strictum ensem
Habentem, oliuaque altè genitum ramum,
Lana maxima coronatum modestè.
Candida valde, manifestè huic dicam.
Ante virum hunc mirabilis manipulus
Dormit mulierum in soliis sedens.
Non mulieres, sed Gorgonas dico.
Neque rursus Gorgiis assimilabo formis.
Vidi aliquando depictas Phinei
Prandium ferentes celeres visu: tamen
Ipsæ, nigræ enim omnino execratæ sunt.
Stertunt verò, non fictis flatibus
Ex oculis stillant inimicam violentiam.
Et ornatus, neque ad deorum statuas
Ferre dignus, neque ad hominum domos.
Amicitiam non vidi huius conuersationis.
Neque vlla terra hoc optat genus,
Alens impunè neque lugere labores.
Inde iam domino domuum hæc
Ipsi sint curæ Loxiæ fortissimo,
Medicus vates est & prodigiorum speculator,
Et aliis domorum purgatio.
Ap. *Non certè prodā, ad finem vsque verò tibi custos ero*
Propè astans, & procul absens
A tuis inimicis, & non ero impotens.
Et nunc vides captas has furias
Somno, cadentes verò spuentes puellæ,
Vetulæ, senes puellæ, quibus non miscetur
Deorum aliquis, neque homo, neque fera vnquam.
Malorum verò gratia sunt, & in malo
Tenebras inhabitant, & tartarum sub terra.
Inuisa hominibus & diis cœlestibus.
Tamen fuge, neque mollis esto,
Persequentur te per longam Epirum
Ascendentem sine detrimento erraticam terram.
Et supra Pontum, marique clausas vrbes.
Et ne defatigeris hunc mitigans
Laborem, migrans verò ad vrbem Palladis,
Sede antiquum apprehendens vlnis simulacrum.
Et illic iudices, & horum blandos
Sermones habentes, machinas inueniemus,
Vt omnino libereris ab his laboribus.

Δελφοῖς τε χώρας τῆσδε πρυμνήτης ἄναξ.
Τέχνης δέ νιν Ζεὺς ἔνθεον κτίσας φρένα,
Ἵζει τέταρτον τόνδε μάντιν ἐν θρόνοις·
Διὸς προφήτης δ' ἐστὶ Λοξίας πατρός.
Τούτους ἐν εὐχαῖς φροιμιάζομαι θεούς. 20
Παλλὰς προναία δ' ἐν λόγοις πρεσβεύεται.
Σέβω δὲ νύμφας, ἔνθα Κωρυκὶς πέτρα
Κοίλη, φίλορνις, δαιμόνων ἀναστροφή·
Βρόμιος δ' ἔχει τὸν χῶρον, οὐδ' ἀμνημονῶ,
Ἐξ οὗτε Βάκχαις ἐστρατήγησεν θεός, 25
Λαγὼ δίκην Πενθεῖ καταρράψας μόρον,
Πλειστοῦ τε πηγὰς καὶ Ποσειδῶνος κράτος
Καλοῦσα, καὶ τέλειον ὕψιστον Δία,
Ἔπειτα μάντις ἐς θρόνους καθιζάνω·
Καὶ νῦν τυχεῖν με τῶν πρὶν εἰσόδων μακρῷ 30
Ἄριστα δοῖεν, κεἰ παρ' Ἑλλήνων τινές,
Ἴτων πάλῳ λαχόντες, ὡς νομίζεται·
Μαντεύομαι γὰρ, ὡς ἂν ἡγῆται θεός.
Ἦ δεινὰ λέξαι, δεινὰ δ' ὀφθαλμοῖς δρακεῖν,
Πάλιν μ' ἔπεμψεν ἐκ δόμων τῶν Λοξίου, 35
Ὡς μήτε σωκεῖν, μήτε μ' ἀκταίνειν στάσιν·
Τρέχω δὲ χερσίν, οὐ ποδωκίᾳ σκελῶν·
Δείσασα γὰρ γραῦς οὐδέν, ἀντίπαις μὲν οὖν,
Ἐγὼ μὲν ἕρπω πρὸς πολυστεφῆ μυχόν,
Ὁρῶ δ' ἐπ' ὀμφαλῷ μὲν ἄνδρα θεομυσῆ 40
Ἕδραν ἔχοντα, προστρόπαιον αἵματι
Στάζοντα χεῖρας, καὶ νεοσπαδὲς ξίφος
Ἔχοντ', ἐλαίας θ' ὑψιγέννητον κλάδον,
Λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένον,
Ἀργῆτι μαλλῷ· τῇδε γὰρ τρανῶς ἐρῶ· 45
Πρόσθεν δὲ τἀνδρὸς τοῦδε θαυμαστὸς λόχος
Εὕδει γυναικῶν ἐν θρόνοισιν ἥμενος.
Οὔτοι γυναῖκας, ἀλλὰ Γοργόνας λέγω.
Οὐδ' αὖτε Γοργείοισιν εἰκάσω τύποις.
Εἶδόν ποτ' ἤδη Φινέως γεγραμμένας 50
Δεῖπνον φερούσας· ἄπτεροί γε μὴν ἰδεῖν
Αὗται, μέλαιναι δ' ἐς τὸ πᾶν βδελύκτροποι,
Ῥέγκουσι δ' οὐ πλαστοῖσι φυσιάμασιν·
Ἐκ δ' ὀμμάτων λείβουσι δυσφιλῆ βίαν·
Καὶ κόσμος οὔτε πρὸς θεῶν ἀγάλματα 55
Φέρειν δίκαιος, οὔτ' ἐς ἀνθρώπων στέγας.
Τὸ φῦλον οὐκ ὄπωπα τῆσδ' ὁμιλίας·
Οὐδ' ἥτις αἶα τοῦτ' ἐπεύχεται γένος
Τρέφουσ' ἀνατεὶ μὴ μεταστένειν πόνον.
Τἀντεῦθεν ἤδη τῶνδε δεσπότῃ δόμων 60
Αὐτῷ μελέσθω Λοξίᾳ μεγασθενεῖ.
Ἰατρόμαντις δ' ἐστὶ καὶ τερασκόπος,
Καὶ τοῖσιν ἄλλοις δωμάτων καθάρσιος.
απ. Οὔτοι προδώσω· διὰ τέλους δέ σοι φύλαξ
Ἐγγὺς παρεστὼς, καὶ πρόσω δ' ἀποστατῶν, 65
Ἐχθροῖσι τοῖς σοῖς οὐ γενήσομαι πέπων.
Καὶ νῦν ἁλούσας τάσδε τὰς μάργους ὁρᾷς·
Ὕπνῳ πεσοῦσαι δ' αἱ κατάπτυστοι κόραι,
Γραῖαι, παλαιαὶ παῖδες, αἷς οὐ μίγνυται
Θεῶν τις, οὐδ' ἄνθρωπος, οὐδὲ θήρ ποτε· 70
Κακῶν δ' ἕκατι κἀγένοντ', ἐπεὶ κακὸν
Σκότον νέμονται, Τάρταρόν θ' ὑπὸ χθονός,
Μισήματ' ἀνδρῶν καὶ θεῶν Ὀλυμπίων.
Ὅμως δὲ φεῦγε, μηδὲ μαλθακὸς γένῃ.
Ἐλῶσι γάρ σε καὶ δι' ἠπείρου μακρᾶς 75
Βιβῶντ' ἀν' αἰεὶ τὴν πλανοστιβῆ χθόνα,
Ὑπέρ τε πόντον, καὶ περιρρύτας πόλεις.
Καὶ μὴ πρόκαμνε τόνδε βουκολούμενος
Πόνον· μολὼν δὲ Παλλάδος ποτὶ πτόλιν,
Ἵζου παλαιὸν ἀγκάθεν λαβὼν βρέτας, 80
Κἀκεῖ δικαστὰς τῶνδε καὶ θελκτηρίους
Μύθους ἔχοντες μηχανὰς εὑρήσομεν,
Ὥστ' ἐς τὸ πᾶν σε τῶνδ' ἀπαλλάξαι πόνων.

Καὶ γὰρ κτανεῖν σ' ἔπεισα μητρῷον δέμας.
ὀρ. Ἄναξ Ἄπολλον, οἶσθα μὲν τὸ μὴ 'δικεῖν, 85
Ἐπεὶ δ' ἐπίστα, καὶ τὸ μὴ 'μελεῖν μάθε.
Σθένος δὲ ποιεῖν εὖ φερέγγυον τὸ σόν.
ἀπ. Μέμνησο, μὴ φόβος σε νικάτω φρένας.
Σὺ δ' αὐτάδελφον αἷμα καὶ κοινοῦ πατρὸς
Ἑρμῆ φύλασσε· κάρτα δ' ὢν ἐπώνυμος, 90
Πομπαῖος ἴσθι, τόνδε ποιμαίνων ἐμὸν
Ἱκέτην· σέβει τοι Ζεὺς τόδ' ἐκνόμων σέβας,
Ὁρμώμενον βροτοῖσιν εὐπόμπῳ τύχῃ.
κλ. Εὕδοιτ' ἄν, ὠὴ, καὶ καθευδουσῶν τί δεῖ;
εἰδ. Ἐγὼ δ' ὑφ' ὑμῶν ὧδ' ἀπητιμασμένη 100
Ἄλλοισιν ἐν νεκροῖσιν, ὡς μὲν ἔκτανον,
Ὄνειδος ἐν φθιτοῖσιν οὐκ ἐκλείπεται,
Αἰσχρῶς δ' ἀλῶμαι· προυννέπω δ' ὑμῖν ὅτι
Ἔχω μεγίστην αἰτίαν κείνων ὕπο.
Παθοῦσα δ' οὕτω δεινὰ πρὸς τῶν φιλτάτων, 105
Οὐδεὶς ὑπέρ μου δαιμόνων μηνίεται,
Κατασφαγείσης πρὸς χερῶν μητροκτόνων.
Ὅρα δὲ πληγὰς τάσδε καρδίας σέθεν.
Εὕδουσα γὰρ φρὴν ὄμμασιν λαμπρύνεται·
Ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρ' ἀπρόσκοπος βροτῶν. 110
Ἦ πολλὰ μὲν δὴ τῶν ἐμῶν ἐλείξατε,
Χοάς τ' ἀοίνους, νηφάλια μειλίγματα,
Καὶ νυκτίσεμνα δεῖπν' ἐπ' ἐσχάρᾳ πυρὸς
Ἔθυον, ὥραν οὐδενὸς κοινὴν θεῶν.
Καὶ πάντα ταῦτα λὰξ ὁρῶ πατούμενα· 115
Ὁ δ' ἐξαλύξας οἴχεται νεβροῦ δίκην,
Καὶ ταῦτα κούφως ἐκ μέσων ἀρκυστάτων
Ὤρουσεν, ὑμῖν ἐγκατιλλώψας μέγα.
Ἀκούσαθ' ὡς ἔλεξα τῆς ἐμῆς περὶ
Ψυχῆς, φρονήσατ' ὦ κατὰ χθονὸς θεαί. 120
Ὄναρ γὰρ ὑμᾶς νῦν Κλυταιμνήστρα καλῶ.
(χο. Μυγμός.)
κλ. Μύζοιτ' ἄν, ἁνὴρ δ' οἴχεται φεύγων πρόσω·
Φίλοις γάρ εἰσιν οὐκ ἐμοῖς προσίκτορες.
(χο. Μυγμός.) 125
κλ. Ἄγαν ὑπνώσσεις, κοὐ κατοικτίζεις πάθος,
Φονεὺς δ' Ὀρέστης τῆσδε μητρὸς οἴχεται. (χο. Ὠγμός.)
κλ. Ὤζεις, ὑπνώσσεις, οὐκ ἀναστήσῃ τάχος;
Τί σοι πέπρακται πρᾶγμα πλὴν τεύχειν κακά; 130
(χο. Ὠγμός.)
κλ. Ὕπνος πόνος τε κύριοι συνωμόται
Δεινῆς δρακαίνης ἐξεκήραναν μένος.
(χο. Μυγμὸς διπλοῦς, ὀξύς.)
Λάβε λάβε λάβε λάβε φράζου. 135
κλ. Ὄναρ διώκεις θῆρα, κλαγγαίνεις δ' ἅπερ
Κύων μέριμναν οὔποτ' ἐκλιπὼν πόνου.
Τί δρᾷς; ἀνίστω, μή σε νικάτω πόνος,
Μηδ' ἀγνοήσῃς πῆμα μαλθαχθεῖσ' ὕπνῳ.
Ἄλγησον ἧπαρ ἐνδίκοις ὀνείδεσιν. 140
Τοῖς σώφροσιν γὰρ ἀντίκεντρα γίγνεται.
Οὐδ' αἱματηρὸν πνεῦμ' ἐπουρίσασα τῷ
Ἀτμῷ κατισχναίνουσα νηδύος πυρί·
Ἕπου, μάραινε δευτέροις διώγμασι·
χο. Ἔγειρ' ἔγειρε καὶ σὺ τήνδ', ἐγὼ δὲ σέ. 145
Εὕδεις; ἀνίστω, κἀπολακτίσασ' ὕπνον,
Ἰδώμεθ' εἴ τι τοῦδε φροιμίου ματᾷ.
Ἰοὺ ἰού, πόπαξ, ἐπάθομεν φίλαι·
Ἦ πολλὰ δὴ παθοῦσα καὶ μάτην ἐγώ.
Ἐπάθομεν πάθος δυσαχὲς, ὦ πόποι, 150
Ἄφερτον κακόν·
Ἐξ ἀρκύων πέπτωκεν, οἴχεται δ' ὁ θήρ.
Ὕπνῳ κρατηθεῖσ' ἄγραν ὤλεσα·
Ἰὼ παῖ Διὸς, ἐπίκλοπος πέλῃ.
Νέος δὲ γραίας δαίμονας καθιππάσω, 155
Τὸν ἱκέτην σέβων ἄθεον ἄνδρα καὶ τοκεῦσι πικρόν,
Τὸν μητραλοίαν δ' ἐξέκλεψας ὢν θεός.

Nam te interficere persuasi maternum corpus.
Ore. *O rex Apollo, nosti enim non iniuria afficere,*
Verum enimuero scias, & disce non cunctari.
Robur verò tuum facere idoneum.
Ap. *Recordare ne tibi metus vincat mentem.*
Tu verò fraternum sanguinem, & communi patrie
Mercuri custodi, admodum existens eiusdem nominis,
Deductor esto. hunc verò regens meum
Supplicem colit sanè Iuppiter cultum ex legibus,
Impellentem mortalibus bona duce fortuna.
Cly. *Dormiat igitur, aurora & dormientibus quid opus est?*
Ido. *Ego verò à vobis sic ignominia affecta*
Cum aliis mortuis sic enim interfeci.
Probrum mortuis non deficit.
Turpe verò capta sum praedico enim vobis quòd
Habeo maximam causam ab illis,
Patiens sic atrocia, ab amicissimis.
Nullus pro me deorum succenset,
Iugulata parricidis manibus.
Vide plagas has tui cordis.
Dormiens enim meis oculis illuminatur.
In die verò parca speculatrix mortalium.
Certè multa meorum suxistis
Inferiásque viro carentes, nephalia placamenta.
Et noctigrauas cœnas in foco ignis
Sacrificaui in hora nulli deorum communi.
Et omnia hæc video pedibus conculcata esse.
Iste verò fugiens venit instar cadaueris,
Et hæc leniter ex mediis retibus
Impetum fecit, nobis insaniens valde.
Audite quemadmodum dixi de mea
Anima, intelligite subterranea deæ,
Somnium vos nunc Clytæmnestra voco.
Cho. *Mussitatio.* Cly. *Mussitet, vir venit fugiens procul.*
Amicis enim meis non sunt supplices.
Cho. *Stridor.*
Cly. *Valde dormies, & non misericordiam implorabis affectu.*
Interfector huius matris Orestes venit.
Cho. *Stridor.*
Cly. *Clamas, dormis, non surges celeriter?*
Quod negocium destinatum est nisi tibi facere mala?
Cho. *Clamor.*
Cly. *Somnus, labor & domini coniurati*
Grauis dracaenæ effutiuerunt furorem.
Cho. *Stridor duplus acutus.*
Accipe, accipe, accipe, intellige.
Cly. *In somnis persequeris feram, latras verò quemadmodum*
Canis, solicitudinem nunquam relinquens laboris.
Quid facis? surge, ne te vincat labor.
Neque ignores laborem musam facta somno.
Molestia affice cor iustis probris.
His sapientibus contraria stimuli sunt.
Neque spiritum sanguineum emittes hac
Expiratione attenuata vteris igni.
Sequere, tabefac secundis persecutionibus.
Cho. *Suscita suscita & tu illum, & ego te.*
Dormis, surge, resiliens à somno,
Vt sciamus si in hoc procemio insanit.
Heu, heu, Popax passæ sumus ô amicæ.
Certè multa iam patiens frustra ego.
Passæ sumus perpessiones molestas, ô dæmones,
Intolerandum malum
Ex retibus cecidit, venit enim fera
Somno detenta perdidi prædam.
O fili Iouis furax es,
Iuuenis vero vetulas deas debellastis,
Supplicem colens impium virum, Parentibus acerbum,
Parricidam furatus es Deus existens.

Quid horum dicet aliquis iuste habere?
Mihi verò probrum ex somnus veniens,
Percussit instar aurigæ
Medio accepto stimulo.
Sub mente in corde
Adest flagellator
Monstri domati.
Graue circum graue frigus habere,
Talia patrant moderni dij
Tenentes omnino plusquàm iusticia.
Cruorem stillantem sedem,
Circum pedes, circum caput
Licet terræ vmbilicum
Videre, sanguinis horum
Elutum scelus habere.
Domestico verò tuo vati piaculo
Antrum polluisti,
A seipso concussus, à se ipso denominatus
Iniquorum deorum statuas colens,
Antiquas parcas corrupisti
Et certe mœstus hunc non soluet,
Sub terram fugiens,
Nunquam liberabitur,
Parricida cum sit. alium in capite
Inquinantem illius pascet caput.
Ap. *Extra domum iubeo, celeriter*
Secedite, abite à fatidico antro,
Et non accipiens volatilem serpentem album,
Auro ducti laques impetum facientem,
Relinques præ dolore nigram ab hominibus spumam,
Vomens guttas quas extraxisti ex cruore.
Non enim his ædibus appropinquare licet.
Sed huius capitales tumultuosa pœna,
Iugulationésque seminis corruptrices
Puerorum, & mali vigor, congregationésque,
Lapidatióque odio habent misericordiam magnam.
Pro gratia ficta audite sanè
Huius festi estis resecti diis
Amorem habentes. omnis enim modus exponit
Formam, leonis antrum sanguinigeris
Habitare has meritò, non in fatidicis templis
His proximis morari odium.
Secedite sine pastore pascentes.
Huius verò gregis nullus deorum est amicus.
Eu. *Rex Apollo audi vicissim.*
Tu ipse huius non particeps causa es,
Sed omnino peregisti tanquam omnium causa.
Ap. *Quomodo videlicet tantam longitudinem extenderunt ser-* (monis?
Eu. *Voluisti peregrinum hunc interficere matrem.*
Ap. *Volui pœnas vltrices patris mittere.*
Eu. *Et deinde fuisti susceptor noui sanguinis.*
Ap. *Et secedere mandaui ab his ædibus.*
Eu. *Et deductrices videlicet has conuiciaris?*
Ap. *Non enim congruum his ædibus proficisci.*
Eu. *Sed nobis hoc est ordinatum.*
Ap. *Quisnam honor? iacta donum pulchrum.*
Eu. *Matricidas ex domo abigimus.*
Ap. *Quid enim mulieris, quæ virum separabit?*
Eu. *Non enim fiat consanguinea impultrix cædes.*
Ap. *Certè admodum iniuria affecit & præter nihil sufficit.*
Iunonis perfectæ & Iouis approbationes.
Venus ignominiosa hoc proiecta est sermone.
Vnde mortalibus fiunt amicitiæ.
Cubile viro & mulieri fatale,
Iurisiurandi iusticia custoditum manus.
Certè laxationibus mutuis occidunt,
Hoc non fieri neque æstimare ira.
Non dico Orestem te iuste persequi.

Τί τῶνδ' ἐρεῖ τις δικαίως ἔχειν;
Ἐμοὶ δ' ὄνειδος ἐξ ὀνειράτων μολὸν 160
Ἔτυψεν δίκαν διφρηλάτου
Μεσολαβεῖ κέντρῳ
Ὑπὸ φρένας. ὑπὸ λοβὸν
Πάρεστι μαστίκτορος,
Δαΐου δαμίου. 165
Βαρὺ τὸ περίβαρυ κρύος ἔχειν.
Τοιαῦτα δρῶσιν οἱ νεώτεροι θεοὶ
Κρατοῦντες τὸ πᾶν δίκας πλέον,
Φονολιβῆ θρόνον
Περὶ πόδα, περὶ κάρα 170
Πάρεστι γᾶς ὀμφαλὸν
Προσδρακεῖν αἱμάτων
Βλοσυρὸν ἀρόμενον ἄγος ἔχειν.
Ἐφεστίῳ δὲ μάντις ὢν μιάσματι
Μυχὸν ἐχράνατ' αὐ- 175
τόσσυτος, αὐτόκλητος,
Παρὰ νόμον θεῶν βρότεα μὲν τίων,
Παλαιγενεῖς δὲ μοίρας φθίσας,
Κἀμοί τε λυπρὸς, καὶ τὸν οὐκ ἐκλύσεται,
Ὑπό τε γᾶν φυγὼν, 180
Οὔ ποτ' ἐλευθεροῦται.
Ποτιτρόπαιος δ' ὢν, ἕτερον ἐν κάρᾳ
Μιάστορ' ἐκ τοῦ πάσεται.
ἀπ. Ἔξω, κελεύω, τῶνδε δωμάτων τάχος
Χωρεῖτ', ἀπαλλάσσεσθε μαντικῶν μυχῶν. 185
Μὴ καὶ λαβοῦσα πτηνὸν ἀργηστὴν ὄφιν,
Χρυσηλάτου θώμιγγος ἐξορμώμενον,
Ἀνῇς ὑπ' ἄλγους μέλαν' ἀπ' ἀνθρώπων ἀφρὸν,
Ἐμοῦσα θρόμβους οὓς ἀφείλκυσας φόνου.
Οὔτοι δόμοισι τοῖσδε χρίμπτεσθαι πρέπει. 190
Ἀλλ' οὗ καρανιστῆρες ὀφθαλμωρύχοι
Δίκαι, σφαγαί τε, σπέρματός τ' ἀποφθορᾷ
Παίδων, κακοῦ τε χλοῦνις, ἠδ' ἀκρωνία.
Λευσμοί τε, καὶ μύζουσιν οἰκτισμὸν πολὺν
Ὑπὸ ῥάχιν παγέντες. ἆρ' ἀκούετε, 195
Οἵας ἑορτῆς ἔστ' ἀπόπτυστοι θεοῖς
Στέργηθρ' ἔχουσαι; πᾶς δ' ὑφηγεῖται τρόπος
Μορφῆς. λέοντος ἄντρον αἱματορρόφου
Οἰκεῖν τοιαύτας εἰκὸς, οὐ χρηστηρίοις
Ἐν τοῖσδε πλησίοισι τρίβεσθαι μύσος. 200
Χωρεῖτ' ἄνευ βοτῆρος αἰπολούμεναι.
Ποίμνης τοιαύτης δ' οὔτις εὐφιλὴς θεῶν.
χο. Ἄναξ Ἄπολλον, ἀντάκουσον ἐν μέρει,
Αὐτὸς σὺ τούτων οὐ μεταίτιος πέλῃ,
Ἀλλ' εἷς τὸ πᾶν ἔπραξας, ὡς παναίτιος. 205
ἀπ. Πῶς δή; τοσοῦτο μῆκος ἔκτεινον λόγου.
χο. Ἔχρησας ὥστε τὸν ξένον μητροκτονεῖν.
ἀπ. Ἔχρησα ποινὰς τοῦ πατρὸς πέμψαι, τί μήν;
χο. Κἄπειθ' ὑπέστης αἵματος δέκτωρ νέου.
ἀπ. Καὶ προστραπέσθαι τούσδ' ἐπέστελλον δόμους. 210
χο. Καὶ τὰς προπομποὺς δῆτα τάσδε λοιδορεῖς;
ἀπ. Οὐ γὰρ δόμοισι τοῖσδε πρόσφορον μολεῖν.
χο. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν τοῦτο προστεταγμένον.
ἀπ. Τίς ἥδε τιμή; κόμπασον γέρας καλόν.
χο. Τοὺς μητραλοίας ἐκ δόμων ἐλαύνομεν. 215
ἀπ. Τί γὰρ γυναικὸς ἥτις ἄνδρα νοσφίσῃ;
χο. Οὐκ ἂν γένοιθ' ὅμαιμος αὐθέντης φόνος.
ἀπ. Ἦ κάρτ' ἄτιμα, καὶ παρ' οὐδὲν ἠρκέσω
Ἥρας τελείας καὶ Διὸς πιστώματα.
Κύπρις δ' ἄτιμος τῷδ' ἀπέρριπται λόγῳ, 220
Ὅθεν βροτοῖσι γίνεται τὰ φίλτατα.
Εὐνὴ γὰρ ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ μόρσιμος,
Ὅρκου 'στὶ μείζων τῇ δίκῃ φρουρουμένη.
Ἢ τοῖσιν οὖν κτείνουσιν ἀλλήλους χαλᾷς,
Τὸ μὴ γενέσθαι, μηδ' ἐποπτεύειν κότῳ. 225
Οὔ φημ' Ὀρέστην σ' ἐνδίκως ἀνδρηλατεῖν.

Τά

Τὰ μὲν γὰρ οἶδα κάρτα σ' ἐνθυμουμένην,
Τὰ δ' ἐμφανῶς πράσσουσαν ἡσυχαιτέραν.
Δίκας δὲ Παλλὰς τῶνδ' ἐπιπλεύσει θεά.
εὐ. Τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον οὔ τι μὴ λίπω ποτέ. 230
ἀπ. Σὺ δ' οὖν δίωκε καὶ πόνον πλείω τίθου.
εὐ. Τιμὰς σὺ μὴ σύντεμνε τὰς ἐμὰς λόγῳ.
ἀπ. Οὐδ' ἂν δεχοίμην ὥστ' ἔχειν τιμὰς σέθεν.
εὐ. Μέγας γὰρ ἔμπας πὰρ Διὸς θρόνοις λέγῃ·
Ἐγὼ δ' (ἄγει γὰρ αἷμα μητρῷον δίκας) 235
Μέτειμι τόνδε φῶτα καὶ κυνηγέτις.
ἀπ. Ἐγὼ δ' ἀρήξω, τὸν ἱκέτην τε ῥύσομαι·
Δεινὴ γὰρ ἐν βροτοῖσι κἀν θεοῖς πέλει
Τοῦ προστροπαίου μῆνις, εἰ προδῶ σφ' ἑκών.
ὀρ. Ἄνασσ' Ἀθάνα, Λοξίου κελεύσμασιν 240
Ἥκω, δέχου δὲ πρευμενῶς ἀλάστορα,
Οὐ προστρόπαιον, οὐδ' ἀφοίβαντον χέρα,
Ἀλλ' ἀμβλὺν ἤδη, προστετριμμένον τε πρὸς
Ἄλλοισιν οἴκοις καὶ πορεύμασι βροτῶν,
Ὅμοια χέρσον καὶ θάλασσαν ἐκπερῶν. 245
Σώζων ἐφετμὰς Λοξίου χρηστηρίους
Πρόσειμι δῶμα καὶ βρέτας τὸ σὸν θεά·
Αὐτοῦ φυλάσσων ἀναμένω τέλος δίκης.
χο. Εἶεν· τόδ' ἐστὶ τἀνδρὸς ἐκφανὲς τέκμαρ·
Ἕπου δὲ μηνυτῆρος ἀφθέγκτου φραδαῖς. 250
Τετραυματισμένον γὰρ ὡς κύων νεβρὸν,
Πρὸς αἷμα καὶ σταλαγμὸν ἐκμαστεύομεν.
Πολλοῖς δὲ μόχθοις ἀνδροκμῆσι φυσιᾷ
Σπλάγχνον· χθονὸς γὰρ πᾶς πεποίμανται τόπος,
Ὑπέρ τε πόντον ἀπτέροις πωτήμασιν 255
Ἦλθον διώκουσ' οὐδὲν ὑστέρα νεώς·
Καὶ νῦν ὅδ' ἐνθάδ' ἐστί που καταπτακώς.
Ὀσμὴ βροτείων αἱμάτων με προσγελᾷ.
Ὅρα, ὅρα μάλ' αὖ,
Λεύσσετον πάντα· 260
Μὴ λάθῃ φύγδα βὰς
Ὁ ματροφόνος ἀτίτας·
Ὅδ' αὐτέ γ' οὖν ἀλκὰν ἔχων, περὶ βρέτει
Πλεχθεὶς θεᾶς ἀμβρότου,
Ὑπόδικος θέλει γενέσθαι χερῶν· 265
Τὸ δ' οὐ πάρεστιν· αἷμα μητρῷον χαμαὶ,
Δυσαγκόμιστον, παπαῖ·
Τὸ διερὸν πέδῳ χυμένον οἴχεται.
Ἀλλ' ἀντιδοῦναι δεῖ σ' ἀπὸ ζῶντος ῥοφεῖν
Ἐρυθρὸν ἐκ μελέων πέλανον· ἀπὸ δὲ σοῦ 270
Βοσκὰν φεροίμαν πώματος δυσπότου·
Καὶ ζῶντά σ' ἰσχνάνασ' ἀπάξομαι κάτω,
Ἀντιποίνους τίνῃς ματροφόνας δύας·
Ὄψει δ' ἐκεῖ τις ἄλλος ἤλιτεν βροτῶν,
Ἢ θεὸν, ἢ ξένον, 275
Τιν' ἀσεβῶν, ἢ τοκέας φίλους,
Ἔχονθ' ἕκαστον τῆς δίκης ἐπάξια.
Μέγας γὰρ ᾅδης ἐστὶν εὔθυνος βροτῶν,
Ἔνερθε χθονός·
Δελτογράφῳ δὲ πάντ' ἐπωπᾷ φρενί. 280
ὀρ. Ἐγὼ διδαχθεὶς ἐν κακοῖς, ἐπίσταμαι
Πολλοὺς καθαρμοὺς καὶ λέγειν ὅπου δίκη,
Σιγᾶν θ' ὁμοίως· ἐν δὲ τῷδε πράγματι
Φωνεῖν ἐτάχθην πρὸς σοφοῦ διδασκάλου·
Βρίζει γὰρ αἷμα καὶ μαραίνεται χερὸς, 285
Μητροκτόνον μίασμα δ' ἔκπλυτον πέλει.
Ποταίνιον γὰρ ὂν πρὸς ἑστίᾳ θεοῦ
Φοίβου, καθαρμοῖς ἠλάθη χοιροκτόνοις.
Πολὺς δέ μοι γένοιτ' ἂν ἐξ ἀρχῆς λόγος,
Ὅσοις προσῆλθον ἀβλαβεῖ ξυνουσίᾳ. 290
Χρόνος καθαίρει πάντα γηράσκων ὁμοῦ.
Καὶ νῦν ἀφ' ἁγνοῦ στόματος εὐφήμως καλῶ
Χώρας ἄνασσαν τῆσδ' Ἀθηναίαν ἐμοὶ
Μολεῖν ἀρωγόν· κτήσεται δ' ἄνευ δορὸς

Hæc manifestè scio, te admodum iratam esse,
Hæc manifestè agentem quietiorem.
Pœnas verò alias videbis horum dea.
Eu. *Illum virum nunquam relinquam.*
Ap. *Tu verò persequere & plus laboris fac.*
Eu. *Tune pœnas meas amputa verbis.*
Ap. *Nunquam susciperem vt haberet pœnas à te.*
Eu. *Magnus tamen apud sedes Iouis diceris.*
Ap. *Ego verò (ducit enim pœnas maternus sanguis)*
Dimitto virum venatrix.
Ap. *Ego verò iuuabo, supplicémque liberabo.*
Grauis enim in hominibus & diis est
Parricida ira, si prodidero ipsum volens.
Ore. *Regina Minerua, Loxiæ iussu*
Venio, suscipe verò propitiè exulem,
Non parricidam, neque maculantem manum,
Sed languidum iam, expulsum ab
Aliis domibus, & aditibus hominum.
Similiter mare & terram transiens,
Seruans mandata Loxiæ fatidica,
Adsum domi, & statuam tuam ô dea
Custodiens, expecto finem pœnæ.
Cho. *Esto. hoc verò est viri manifestum signum.*
Sequere delatorem mutum consiliis,
Vulneratum enim tanquam canis, mortuum
Ad sanguinem & guttam requirimus,
Multis doloribus magnanima natura
Viscus, terra verò omnis allustur locus,
A ponto potu carenti alis
Veni persequens nihil posterior naui.
Et nunc iste hic est celeriter,
Odor mortalis sanguinis mihi arridet.
Vide, rursus vide omninò,
Videntem omnia.
Ne lateat fugitiuum ascendens
Parricida inultus.
Ille rursus exilium habens circa statuam
Adnexus deæ immortalis
Subditus vult esse manibus.
Is non adest, sanguis maternus in terra
Incurabile, papæ
Hoc sacrificium humi fusum it.
Sed reddere verita, à viuente bibere
Rubrum ex miseris libamen, à te verò
Pastum ferrem potus mali potatu.
Et viuentem te vestigans ducam infrà.
Contrarias pœnas pendes maternas.
Videbis ibi alium viuum,
Aut deum, aut hospitem,
Aliquem impiorum, aut parentes charos.
Habentem quemque pœnæ compensationem.
Magnus enim Pluto est gubernator mortalium,
Infra terram,
Tabula omnia videt mente.
Or. *Ego edoctus in malis scio*
Multas expiationes, & dicere vbi iustitia sit,
Tacereque similiter, in hoc verò negotio
Sapere constitutus sum à docto præceptore.
Torpet enim sanguis, & tabefacit manum.
Maternum scelus dilutum est.
Recens enim in ara dei existens
Phœbi, purgationibus expulsum est manufacti
Multus verò mihi fiat à principio sermo,
Qui accessi innocuo consortio.
Tempus purgat omnia senescens simul.
Et nunc ex casto ore suauiter voco.
Regionis reginam huius Mineruam, mihi
Venire in auxilium, possidebit verò sine hasta

Ipsum, & terram, & Argiuum populum,
Fidelem iustè in omnibus socium.
Sed si in locis regionis Libysticis,
Tritonis circum fluctum genitalis vadi,
Ponit rectum & longè ducentem pedem,
Amicis opitulans, siue Phlagraam glebam.
Audacia dux tanquam vir speculatur,
Veniat, audit verò procul deus existens,
Vtcunque sit mihi horum liberator.

Cho. *Ne te Apollo neque Mineruæ robur*
Liberet, vt neglectus
Euanescas, gaudium nesciens mentis.
Sine sanguine cibus dæmonum tenebra,
Neque contrà clames, sed expuas verba,
Mihi conuersus, & consecratus.

Ap. *Et viuens mihi sacrificabis, neque in ara iugulatus.*
Hymnum verò audiens hunc vinctum tuum.

Cho. *Age iam & chorum tangamus,*
Postquam Musam odiosam
Apparere dedit,
Dicere sortes contra homines,
Vt distribuat seditio simul,
Statim pœnæ scienus esse.
Hos quidem impuras
Manus adducientes.
Nulla à nobis ira adserpit
Innocuos verò vitam agit.
Quisquis iniustorum, tanquam vir
Manus cruentas occultat,
Testes rectæ mortuis his
Accedentes vindices sanguinis,
Ipsi perfectè apparauimus,
Mater simul peperisti, mater
Nox imprudentibus, & videntibus,
Pœnam audi. Latonæ filius
Me ignominiosam facit.
Hunc auferens timidum,
Purgationem maternam
Propriam cædis.
In hoc sacrificato sit
Cantus verò, amentia,
Furor, insania,
Hymnus ex furiis,
Vinctus sine occasione mentis,
Mœror mortalibus.
Hanc enim sortem contrariam
Parca neuit fortiter habere,
Mortis his operationes
Incidunt stultæ,
Hos sequi, donec
Sub terram venerint
Moriens non valde liber.
In hoc sacrificato,
Hoc carmen, amentia,
Furor, insania,
Hymnus ex furiis
Vinctus mentis sine occasione
Tristicia mortalibus.
Existentibus munera
Hæc verò à nobis perfecta sunt.
Ab immortalibus abstinere
Manus, ne quis est
Diuisor particeps.
Mouens vestes
Sine parte, carens sorte constitutus sum.
Domorum enim elegi
Mutationes, quando Mars
Mansuetus existens amicum interfecerit,

Αὐτόν τε καὶ γῆν καὶ τὸν Ἀργεῖον λεών, 295
Πιστὸν δικαίως ἐς τὸ πᾶν τε σύμμαχον.
Ἀλλ' εἴτε χώρας ἐν τόποις Λιβυστικοῖς,
Τρίτωνος ἀμφὶ χεῦμα γενεθλίου πόρου,
Τίθησιν ὀρθὸν ἢ κατηρεφῆ πόδα,
Φίλοις ἀρήγουσ', εἴτε Φλεγραίαν πλάκα, 300
Θρασὺς ταγοῦχος ὡς ἀνήρ, ἐπισκοπεῖ
Ἔλθοι (κλύει δὲ καὶ πρόσωθεν ὢν θεός)
Ὅπως γένοιτο τῶνδ' ἐμοὶ λυτήριος.

χο. Οὔτοι σ' Ἀπόλλων οὐδ' Ἀθηναίας σθένος
Ῥύσαιτ' ἄν, ὥστε μὴ οὐ παρημελημένον 305
Ἔρρειν, τὸ χαίρειν μὴ μαθόνθ' ὅπου φρενῶν,
Ἀναίματον βόσκημα δαιμόνων σκιά.
Οὐδ' ἀντιφωνεῖς, ἀλλ' ἀποπτύεις λόγους,
Ἐμοὶ τραφείς τε καὶ καθιερωμένος.

ἀπ. Καὶ ζῶν με δαίσεις, οὐδὲ πρὸς βωμῷ σφαγείς· 310
Ὕμνον δ' ἀκούσῃ τόνδε δέσμιον σέθεν.

χο. Ἄγε δὴ καὶ χορὸν ἅψωμεν, ἐπεὶ
Μοῦσαν στυγερὰν
Ἀποφαίνεσθαι δεδόκηκε,
Λέξαι τε λάχη τὰ κατ' ἀνθρώπους 315
Ὡς ἐπινωμᾷ στάσις ἁμά.
Εὐθυδίκαιοθ' οἰόμεθ' εἶ.
Τοὺς μὲν καθαρὰς
Χεῖρας προνέμοντας
Οὔτις ἐφ' ἡμῶν μῆνις ἐφέρπει, 320
Ἀσινὴς δ' αἰῶνα διοιχνεῖ·
Ὅστις δ' ἀλιτρὸν, ὥσπερ ὅδ' ἀνήρ,
Χεῖρας φονίας ἐπικρύπτει,
Μάρτυρες ὀρθαὶ τοῖσι θανοῦσι
Παραγιγνόμεναι, πράκτορες αἵματος 325
Αὐτῷ τελέως ἐφάνημεν.
Μᾶτερ ἅ μ' ἔτικτες, ὦ μᾶτερ
Νὺξ, ἀλαοῖσι καὶ δεδορκόσι
Ποινᾶ, κλῦθ'. ὁ Λατοῦς γὰρ ἶ-
νίς μ' ἄτιμον τίθησι, 330
Τόνδ' ἀφαιρούμενος
Πτῶκα, ματρῷον ἅ-
γνισμα κύριον φόνου.
Ἐπὶ δὲ τῷ τεθυμένῳ
Τόδε μέλος, παρακοπά, 335
Παραφορά, φρενοδαλής,
Ὕμνος ἐξ Ἐρινύων,
Δέσμιος φρενῶν, ἀφόρ-
μικτος, αὐονὰ βροτοῖς.
Τοῦτο γὰρ λάχος διανταία 340
Μοῖρ' ἐπέκλωσεν ἐμπέδως
Ἔχειν, θανάτων τοῖσιν αὐτουργίαις
Ξυμπέσωσι μάταιοι,
Τοῖς ὁμαρτεῖν, ὄφρ' ἂν
Γᾶν ὑπέλθῃ· θανὼν δ' 345
Οὐκ ἄγαν ἐλεύθερος.
Ἐπὶ δὲ τῷ τεθυμένῳ
Τόδε μέλος, παρακοπά,
Παραφορά, φρενοδαλής,
Ὕμνος ἐξ Ἐρινύων, 350
Δέσμιος φρενῶν, ἀφόρ-
μικτος, αὐονὰ βροτοῖς.
Γιγνομέναισι λάχη
Τάδ' ἐφ' ἁμῖν ἐκράνθη·
Ἀθανάτων δ' ἀπέχειν 355
Χέρας, οὐδέ τίς ἐστι
Συνδαίτωρ μετάκοινος.
Παλλεύκων δὲ πέπλων
Ἄμοιρος ἄκληρος ἐτύχθην.
Δωμάτων γὰρ εἱλόμαν 360
Ἀνατροπάς, ὅταν Ἄρης
Τιθασὸς ὢν φίλον ἕλῃ·

Ἐπὶ

Ἐπὶ τόν, ὦ διόμεναι
Κρατερὸν ὄνθ᾽, ὁμοίως
Μαυροῦμεν ὑφ᾽ αἵματος νέου. 365
Σπεύδομαι δ᾽ ἀφελεῖν
Τινὰ τάσδε μερίμνας·
Θεῶν δ᾽ ἀτέλειαν ἐμαῖ-
σι λιταῖς ἐπικραίνειν,
Μηδ᾽ ἐπ᾽ ἄκρισιν ἐλθεῖν. 370
Ζεὺς γὰρ αἱματοσταγὲς
Ἀξιόμισον ἔθνος τόδε, λέσχας
Ἃς ἀπηξιώσατο·
Δόξαι τ᾽ ἀνδρῶν καὶ μάλ᾽ ὑπ᾽ αἰθέρι
Σεμναὶ τακόμεναι 375
Κατὰ γᾶν μινύθουσιν ἄτιμοι
Ἡμετέραις ἐφόδοις μελανείμοσιν,
Ὀρχησμοῖς τ᾽ ἐπιφθόνοις ποδός.
Μάλα γὰρ οὖν ἁλομένα
Ἀγκάθεν βαρυπεσῆ 380
Καταφέρω ποδὸς ἀκμάν,
Σφαλερὰ τανυδρόμοις
Κῶλα δύσφορον ἄταν.
Πίπτων δ᾽ οὐκ οἶδε τόδ᾽ ὑπ᾽ ἄφρονι
Αἷμα. τοῖον γὰρ ἐπὶ 385
Κνέφας ἀνδρὶ μύσος πεπόταται,
Καὶ δνοφεράν τιν᾽ ἀχλὺν κατὰ δώματος
Αὐδᾶται πολύστονος φάτις.
Μένει γὰρ εὐμήχανοι
Δὲ καὶ τέλειοι, κακῶν 390
Τε μνήμονες σεμναί,
Καὶ δυσπαρήγοροι βροτοῖς
Ἄτιμ᾽ ἀτίετα διόμεναι
Λάχη θεῶν διχοστατοῦν-
τ᾽ ἀνηλίῳ λάμπᾳ, δυσοδοπαίπαλα 395
Δερκομένοισι καὶ δυσομμάτοις ὁμῶς.
Τίς οὖν τάδ᾽ οὐχ ἅζεταί
Τε καὶ δέδοικε βροτῶν,
Ἐμοῦ κλύων θεσμὸν
Τὸν μοιρόκραντον ἐκ θεῶν 400
Δοθέντα τέλεον; ἔπι δέ μοι
Γέρας παλαιόν, οὐδ᾽
Ἀτιμίας κυρῶ, καίπερ ὑπὸ χθόνα
Τάξιν ἔχουσα καὶ δυσάλιον κνέφας.
Ἀθ. Πρόσωθεν ἐξήκουσα κληδόνος βοὴν, 405
Ἀπὸ Σκαμάνδρου τὴν καταφθατουμένην,
Ἣν δῆτ᾽ Ἀχαιῶν ἄκτορές τε καὶ πρόμοι,
Τῶν αἰχμαλώτων χρημάτων λάχος μέγα,
Ἔνειμαν αὐτόπρεμνον εἰς τὸ πᾶν ἐμοί,
Ἐξαίρετον δώρημα Θησέως τόκοις· 410
Ἔνθεν διώκουσ᾽ ἦλθον ἄτρυτον πόδα,
Πτερῶν ἄτερ ῥοιβδοῦσα κόλπον αἰγίδος,
Πώλοις ἀκμαίοις τόνδ᾽ ἐπιζεύξασ᾽ ὄχον·
Καὶ νῦν δ᾽ ὁρῶσα τήνδ᾽ ὁμιλίαν χθονός,
Ταρβῶ μὲν οὐδέν, θαῦμα δ᾽ ὄμμασιν πάρα. 415
Τίνες ποτ᾽ ἐστέ; πᾶσι δ᾽ ἐς κοινὸν λέγω·
Βρέτας τε τοὐμὸν τῷδ᾽ ἐφημένῳ ξένῳ,
Ὑμᾶς θ᾽ ὁμοίας οὐδενὶ σπαρτῶν γένει,
Οὔτ᾽ ἐν θεαῖσι πρὸς θεῶν ὁρωμένας,
Οὔτ᾽ οὖν βροτείοις ἐμφερεῖς μορφώμασι· 420
Λέγειν δ᾽ ἄμορφον ὄντα τοὺς πέλας κακῶς,
Πρόσω δικαίων, ἠδ᾽ ἀποστατεῖ θέμις.
Χο. Πεύσῃ τὰ πάντα συντόμως Διὸς κόρη.
Ἡμεῖς γάρ ἐσμεν νυκτὸς αἰανῆ τέκνα.
Ἀραὶ δ᾽ ἐν οἴκοις γῆς ὕπαι κεκλήμεθα. 425
Ἀθ. Γένος μὲν οἶδα κληδόνας τ᾽ ἐπωνύμους.
Χο. Τιμάς γε μὲν δὴ τὰς ἐμὰς πεύσῃ τάχα.
Ἀθ. Μάθοιμ᾽ ἄν, εἰ λέγοι τις ἐμφανῆ λόγον.
Χο. Βροτοκτονοῦντας ἐκ δόμων ἐλαύνομεν.
Ἀθ. Καὶ τῷ κτανόντι ποῦ τὸ τέρμα τῆς φυγῆς; 430

Intensè persequentes
Fortem existentem similiter
Obscurabimus sanguine recenti.
Festino auferre
Has curas,
Deorum verò imperfectionem
Meis precibus perficere,
Neque ad summum venire.
Iupiter enim sanguine
Distillantem odio dignam gentem putat hanc
Loquelam hanc dignam putauit
Opiniones virorum & valde sub æthere
Graues ordinata
Sub terra deficiunt inhonorata.
Nostris impetibus lugubribus,
Saltationibus sanguinolentis pedis.
Admodum verò capta
Ex vlnis grauem
Fero pedis vehementiam.
Imbecillia longis cursibus
Membra intolerando detrimento.
Cadens verò non nouit hoc præ imprudentiâ
Malum, tale per
Tenebras verò odium volat,
Et tenebrosam aliquam nubem in domo
Vocat fama longè gemens.
Manet enim, potentes verò
Et perfecta, malorumque
Memores atroces,
Et consolatione carentes mortalibus
Ignominiose iniusta furentes.
Sortis deorum dissentire faciunt;
Et sine sole lucere difficiles accessu
Respicientibus & videntibus malè simul.
Quis igitur hæc non colet?
Et veretur mortalium?
Audiens meum ius,
Et fatum ex diis.
Dans finem, est verò mihi
Munus antiquum, neque
Ignominiam assequor, & si sub terra
Ordinem habens & obscuras tenebras.
Min: *Procul exaudiui rumoris vocem*
Ab Scamandro accensam,
Quam videlicet Achiuorum duces, & primarij
Captarum rerum, sortem magnam
Distribuerunt, robur ipsum omnino mihi
Electum donum Thesei filiis.
Inde persequens veni indomito pede.
Sine alis absorbens sinum Ægidis,
Pullis robustis hoc coniugans vehiculum,
Et nunc videns hanc conuersationem terræ,
Timeo quidem nihil, admiratio adest in oculis.
Quinam tandem estis? omnib. verò in cõmune dico.
Simulacrum vero meum huic misit hospiti,
Vósque similes nulli generi Spartanorum,
Neque inter deas visis à diis,
Neque in mortalibus ferenda formis.
Dicere deformem existentem propinquos malè.
Procul à iustis Themis vero abstinet.
Cho: *Intelliges compendiosè Iouis filia.*
Nos enim sumus Noctis nigræ filiæ,
In domo terræ sanè Hylæ vocata.
Mi. *Genus quidem noui, famásque eiusdem nominis.*
Eu: *Vltiones quidem meas intellige statim.*
Mi. *Intelligerem sanè, si diceret quis sermone apertè.*
Eu. *Mortalium interfectores ex ædib. expellimus.*
Min. *Et huic mortuo is finis est cadis?*

Quando gaudere nequaquam putat.
1. Tales certè huic hori tur fugas:
. Interfector matris esse dignum putauit.
n. Nullius aliæ necessitatis timens iram?
1. Talem videlicet stimulum tanquam matrem interficere.
Min. Duobus existentibus, dimidium sermonis adest.
1. Sed iusiurandum non suscepit, non dare vult.
Min. Audire iustos magis quàm agere vis.
u. Quomodo doce non enim indiges sapientibus.
Min. Iuramentis quæ non iusta sunt dico non vincere.
u. Sed argue, iudica verò rectam iustitiam.
Mi. Certe si in me vertatur finis causæ.
u. Quomodo non colentes dignum à dignis?
Mi. Quid adhuc verò dicere ô hospes vicissim vis?
Dicens verò regionem, & genus, & calamitates
Tuas, deinde vltoris vituperium.
Si confisus iustitiæ, statuam hanc
Pergis custodire, prope meam aram.
Grauis supplex in modis Ixionis.
His responde omnibus docilis mihi.
Ore. Regina Minerua, primo ex postremis
Tuis verbis curam abstulisti magnam.
Non sum parricida, neque habet scelus,
Ab hac manu tuum collocamus simulacrum.
Si iuuin horum tibi dicam magnum,
Mutum esse maledicum consuetudo est.
Postquam à viro sanguinis expiatore
Cædes cruentam iuuenem animantem.
Diu ab aliis hoc consecramus
Domibus, & animantibus, & liberis meatibus.
Hanc verò curam dico procul.
Genus verò meum vt se habet intelliges citò.
Argiuus sum, patrem pulchrè inquiris,
Agamemnonem virorum nautarum gubernatorem.
Cum quo tu Troiam carentem vrbe Ilij vrbem
Fecisti. ille interfectus est non pulchrè redsens
Domum, sed ipsum nigra mens mea
Mater interfecit variis capturis,
Occultans lauacrorum teste cædem.
Et ego discessi, ante tempus fugiens cædem.
Interfeci matrem, non negabo,
Contrariis pœnis carissimi patris.
Horum verò communiter fuit Loxias in causa,
Dolores aduocans stimulos cordi.
Nisi cohibuissem qui in causa fuerunt.
Tu verò iudica si iustè siue non,
Agens hæc, te vbique laudabo
Mi. Facinus maius quàm putet quis hoc,
Mortalis, iudicare, neque tamen mihi fas,
Cædes discernere iracundæ pœna,
Aliàs, tu quidem perfectus ætate tamen
Supplex venisti purus innocuus domum.
Tamen te inculpatum eligo ciuitati.
Ipsæ verò habentes fatum non tempestiuum,
Et non assequuta negotium ferens victoriam,
Secedant rursum, ex consilio fames
In solum cadens intolerabilis grauis morbus.
Talia quidem hæc sunt, licet ambobus manere.
Mittere verò mala signa non possum.
Postquam negotium huc mandauit hoc
Cædis iurata iudices electos,
Ius in omne tempus ego ponam.
Vos verò testimonia & signa
Vocatis auxiliatoria, iuramenta iustitiæ,
Indicans meorum ciuium optima
Veniam, discernere hoc negotium verè,
Iusiurandum transgredientes nullum iustum mente.
Cho. Nunc euersiones

ἐρ. Ὅπου τὸ χαίρειν μηδαμοῦ νομίζεται.
ἀθ. Ἦ καὶ τοιαύτας τῷδ' ἐπιρροιζεῖ φυγάς;
ἐρ. Φονεὺς γὰρ εἶναι μητρὸς ἠξιώσατο.
ἀθ. Ἄλλαις ἀνάγκαις, ἤ τινος τρέων κότον;
ἐρ. Ποῦ γὰρ τοσοῦτο κέντρον ὡς μητροκτονεῖν; 435
ἀθ. Δυοῖν παρόντοιν, ἥμισυς λόγου πάρα.
ἐρ. Ἀλλ' ὅρκον οὐ δέξαιτ' ἄν, οὐ δοῦναι θέλει.
ἀθ. Κλύειν δικαίως μᾶλλον ἢ πρᾶξαι θέλεις.
ἐρ. Πῶς δή; δίδαξον· τῶν σοφῶν γὰρ οὐ πένῃ.
ἀθ. Ὅρκοις τὰ μὴ δίκαια μὴ νικᾶν λέγω. 440
ἐρ. Ἀλλ' ἐξέλεγχε, κρῖνε δ' εὐθεῖαν δίκην.
ἀθ. Ἦ κἀπ' ἐμοὶ τρέποιτ' ἂν αἰτίας τέλος;
ἐρ. Πῶς δ' οὔ; σέβουσαί γ' ἀξίαν τ' ἐπαξίων.
ἀθ. Τί πρὸς τάδ' εἰπεῖν, ὦ ξέν', ἐν μέρει θέλεις;
Λέξας δὲ χώραν καὶ γένος καὶ ξυμφορὰς 445
Τὰς σὰς, ἔπειτα τόνδ' ἀμυνάθου ψόγον.
Εἴπερ πεποιθὼς τῇ δίκῃ, βρέτας τόδε
Ἧσαι φυλάσσων ἑστίας ἀμῆς πέλας,
Σεμνὸς προσίκτωρ, ἐν τρόποις Ἰξίονος·
Τούτοις ἀμείβου πᾶσιν εὐμαθές τί μοι. 450
ὀρ. Ἄνασσ' Ἀθάνα, πρῶτον ἐκ τῶν ὑστάτων
Τῶν σῶν ἐπῶν μέλημ' ἀφαιρήσω μέγα.
Οὐκ εἰμὶ προστρόπαιος, οὐδ' ἔχει μύσος,
Πρὸς χειρὶ τῇ 'μῇ τὸ σὸν ἐφεζομένη βρέτας.
Τεκμήριον δὲ τῶνδέ σοι λέξω μέγα· 455
Ἄφθογγον εἶναι τὸν παλαμναῖον νόμος,
Ἔστ' ἂν πρὸς ἀνδρὸς αἵματος καθαρσίου
Σφαγαὶ καθαιμάξωσι νεοθήλου βοτοῦ·
Πάλαι πρὸς ἄλλοις ταῦτ' ἀφιερώμεθα
Οἴκοισι καὶ βοτοῖσι, καὶ ῥυτοῖς πόροις. 460
Ταύτην μὲν οὕτω φροντίδ' ἐκποδὼν λέγω·
Γένος δὲ τοὐμὸν ὡς ἔχει, πεύσῃ τάχα.
Ἀργεῖός εἰμι, πατέρα δ' ἱστορεῖς καλῶς,
Ἀγαμέμνον' ἀνδρῶν ναυβατῶν ἁρμόστορα.
Ξὺν ᾧ σὺ Τροίαν ἄπολιν Ἰλίου πόλιν 465
Ἔθηκας. ἔφθιτ' οὐ καλῶς, μολὼν
Ἐς οἶκον· ἀλλά νιν κελαινόφρων ἐμὴ
Μήτηρ κατέκτα, ποικίλοις ἀγρεύμασι
Κρύψασ', ἃ λουτρῶν ἐξεμαρτύρει φόνον.
Κἀγὼ κατελθὼν τὸν πρὸ τοῦ φεύγων χρόνον, 470
Ἔκτεινα τὴν τεκοῦσαν, οὐκ ἀρνήσομαι,
Ἀντικτόνοις ποιναῖσι φιλτάτου πατρός.
Καὶ τῶνδε κοινῇ Λοξίας ἐπαίτιος,
Ἄλγη προφωνῶν ἀντίκεντρα καρδίᾳ,
Εἰ μή τι τῶνδ' ἔρξαιμι τοὺς ἐπαιτίους. 475
Σὺ δ', εἰ δικαίως, εἴτε μὴ, κρῖνον δίκην·
Πράξας γὰρ ἐν σοὶ πανταχῇ τάδ' αἰνέσω.
ἀθ. Τὸ πρᾶγμα μεῖζον, εἴ τις οἴεται τόδε
Βροτὸς δικάζειν· οὐδὲ μὴν ἐμοὶ θέμις
Φόνους διαιρεῖν ὀξυμηνίτου δίκας· 480
Ἄλλως τε καὶ σὺ μὲν κατηρτυκὼς ὅμως
Ἱκέτης προσῆλθες καθαρὸς ἀβλαβὴς δόμοις·
Ὅμως δ' ἄμομφον ὄντα σ' αἱροῦμαι πόλει.
Αὗται δ' ἔχουσι μοῖραν οὐκ εὐπέμπελον,
Καὶ μὴ τυχοῦσαι πράγματος νικηφόρου, 485
Χωρεῖν αὖθις ἰὸς ἐκ φρονημάτων
Πέδοι πεσὼν ἄφερτος αἰανὴς νόσος.
Τοιαῦτα μὲν τάδ' ἐστίν· ἀμφότερα μένειν,
Πέμπειν τε δυσπήματ' ἀμηχάνως ἐμοί.
Ἐπεὶ δὲ πρᾶγμα δεῦρ' ἐπέσκηψεν τόδε, 490
Φόνων δικαστὰς ὁρκίων αἱρουμένους.
Θεσμὸν τὸν εἰς ἅπαντ' ἐγὼ θήσω χρόνον.
Ὑμεῖς δὲ μαρτύριά τε καὶ τεκμήρια
Καλεῖσθ', ἀρωγὰ τῆς δίκης ὁρκώματα.
Κρίνασα δ' ἀστῶν τῶν ἐμῶν τὰ βέλτατα 495
Ἥξω διαιρεῖν τοῦτο πρᾶγμ' ἐτητύμως,
Ὅρκον περῶντας μηδὲν ἔκδικον φρεσίν.
χο. Νῦν καταστροφαὶ νέων

Θεσ-

Θεσμίων, εἰ κρά-
σει δίκα καὶ βλάβα 500
Τοῦδε ματροκτόνου,
Πάντας ἤδη τόδ' ἔργον
Εὐχερείᾳ συναρμόσει βροτούς,
Πολλὰ δ' ἔτυμα παιδότρωτα
Πάθεα προσμένει τοκεῦ- 505
σι, μετά τ' αὖθις ἐν χρόνῳ.
Οὔτε γὰρ βροτοσκόπων
μαινάδων τῶνδ' ἐφέρ-
ψει κότος τις ἐργμάτων.
Πάντ' ἐφήσω μόρον. 510
Πεύσεται δ' ἄλλος ἄλλοθεν,
Προφωνῶν τὰ τῶν πέλας κακὰ
Λῆξιν ὑπόδοσίν τε μόχθων
Οὐκέτ' ὁ βέβαια τλά-
μων δέ τις μάταν παρηγορεῖ. 515
Μηδέ τις κικλησκέτω
Ξυμφορᾷ τετυμμένος,
Τοῦτ' ἔπος θροούμενος,
Ἰὼ δίκα,
Ἰὼ, θρόνοι τ' Ἐρινύων· 520
Ταῦτά τις τάχ' ἂν πατὴρ
Ἢ τεκοῦσα νεοπαθὴς
Οἶκτον οἰκτίσαιτ' ἐπει-
δὴ πίτνει δόμος δίκας·
Ἔσθ' ὅπου τὸ δεινὸν εὖ 525
Καὶ φρενῶν ἐπίσκοπον
Δειμαίνει καθήμενον.
Ξυμφέρει
Σωφρονεῖν ὑπὸ στένει·
Τίς δὲ μηδὲν ἐν φάει 530
Καρδίαν ἀνατρέφων,
Ἢ πόλις βροτός θ' ὁμοί-
ως ἔτ' ἂν σέβοι δίκαν;
Μήτ' ἄναρκτον βίον,
Μήτε δεσποτούμενον 535
Αἰνέσης.
Ἅπαντι μέσῳ τὸ κράτος
Θεὸς ὤπασεν, ἄλλα
Ἄλλα δ' ἐφορεύει·
Ξύμμετρον δ' ἔπος λέγω· 540
Δυσσεβίας μὲν ὕβρις
Τέκος ὡς ἐτύμως·
Ἐκ δ' ὑγιείας φρενῶν,
Ὁ πᾶσι φίλος καὶ
Πολύευκτος ὄλβος· 545
Ἐς τὸ πᾶν δέ σοι λέγω,
Βωμὸν αἴδεσαι δίκας·
Μηδέ νιν,
Κέρδος ἰδὼν, ἀθέῳ
Ποδὶ λὰξ ἀτίσῃς. 550
Ποινὰ γὰρ ἐπέσται,
Κύριον μένει τέλος.
Πρὸς τάδε τις τοκέων
Σέβας εὖ προτίων,
Καὶ ξενοτίμους 555
Δωμάτων ἐπιστροφὰς αἰ-
δόμενός τις ἔστω·
Ἐκ τῶνδ' ἀνάγκας ἄτερ,
Δίκαιος ὢν, οὐκ ἄνολβος ἔσται·
Πανώλεθρος δ' οὔποτ' ἂν γένοιτο. 560
Τὸν ἀντίτολμον δέ φαμι παρβάδαν,
Τὰ πολλὰ παντόφυρτ' ἄνευ δίκας,
Βιαίως ξὺν χρόνῳ καθήσειν
Λαῖφος, ὅταν λάβῃ πόνος
Θραυομένας κεραίας· 565
Καλεῖ δ' ἀκούοντας οὐ-

Nouarum legum, si
Tenuerit iusticia,
Vel detrimentum huius parricidæ,
Omnes iam opus
Opportunitate consociabit mortales.
Multa verò perpessiones
Adhærebunt vera puerorum læsiones
Parentibus postea in tempore
Rursum speculatorum
Manadum horum
Adserpet ira mortalium.
Omne fatum dixisti
Intelliget verò alius aliunde,
Aduocans mala propinquorum,
Quies, solutióque laborum
Non amplius firma,
Miseros aliquis frustra consolabitur;
Neque quis vocet
Calamitate paratus,
Hoc verbum dicens,
Heu iusticia,
Heu sedésque furiarum.
Fortaßis hac pater,
Aut mater recenter perpessa,
Misericordia afficietur,
Postquam cadit domus iustè.
Sic erit grauitatem
Et mentis speculantem
Timet sedentem.
Conducit
Sapere præ luctu.
Quis verò nihil in luco
Cor alens,
Aut vrbs mortalisque
Similiter amplius colet iusticiam.
Neque liberam vitam,
Neque subditam
Laudabis.
Omni quidem tali robur
Deus præbuit, alia
Alia præbent,
Temperatum verò verbum dico;
Impietatis verò contumelia
Natus tanquam verè,
Ex sanitate mentis
Omnibus verò amica est &
Multum optata felicitas,
Omnino sanè dico
Revereri iusticia aram,
Neque ipsum
Videns lucrum impio
Pede calcando vilipendas.
Pœna sequitur,
Proprius manet finis.
Ad hæc quilibet parentum
Cultum bene primariorum
Et hospitales
Domuum curas
Revereatur.
Ex quibus sine necessitate,
Iustus existens non infelix erit.
Perniciosus nunquam erit.
Audacem vicißim transgreßionem.
Sæpe omnino confusum sine iusticia,
Cum violento tempore constituere,
Integumentum cum acceperit labor
Laceratas antennas.
Vocat nihil audientes

Media mala forte.
Ridet de non homuiem inconsid. . . atum.
Hunc nunquam iactantem videns impote itibus.
Pœnis vinculum,
Neque super existentem fastigium
In vita priorem felicitatem anchora iusticia proiiciens.
Perijt imploratus perditus.

Mi. *Clama ita praco, & exercitum conuoca.*
Siue igitur penetrans Tyrrhenica
Tubi mortalis spiritus plena,
Altus clamor appareat exercitui,
Impleto hoc conciliabulo,
Tacere iube. & intelligere mea iura,
Omnem vrbem in tempus.
Et horum commodo bene cognoscetur iusticia.

Cho. *Rex Apollo impera illis quos habes.*
Quid huius negotij es particeps: dic.

Ap. *Testificaturus veni & enim domorum*
Supplex is vir, & ædis contubernalis
Mea. cadis vero huius expiator ego sum.
Et patrocinaturus, ipse causam habeo,
Matris huius cadis tu introduc
Quemadmodum scis, hanc absoluens causam.

Min. *Vestrum sermo, introduco causam.*
Actor prior à principio dicens,
Sit rectè negotij praceptor.

Cho. *Multæ quidem sumus, dicemus verò compendiose.*
Verbum verò ad verbum responde vicissim ponens.
Matrem dic primò si interfeceris?

Ore. *Interfeci. nulla sunt huius rei inficia.*

Cho. *Vnum quidem iam trium certaminum.*

Ore. *Non deposito iactas hunc sermonem.*

Cho. *Dicere quidem oportet quomodo interfecisti.*

Ore. *Dicam, ensi tracta manu ceruicem secans.*

Cho. *Ab hoc persuasus, consilioque huius?*

Ore. *Huius oraculis testimonium præbetur mihi.*

Cho. *Vates iussit te matrem interficere?*

Ore. *Et hunc semper. fortunam non accuso.*

Cho. *Sed si te corripiat ensis dices forte.*

Ore. *Confisus sum, auxilium ex sepulchro misit pater.*

Cho. *Mortuis nunc confisus est, matrem interficiens.*

Ore. *Duorum enim habuit impetus scelerum.*

Cho. *Quomodo: doce iudices hæc.*

Ore. *Interficiens patrem meum occubuit.*

Cho. *Tu quidem viuis. hæc libera est à cæde.*

Ore. *Quid non illam viuentem impulisti fuga?*

Cho. *Non erat consanguinea viri quem interfecit.*

Ore. *Ego verò matris meæ in sanguine.*

Cho. *Quomodo te nutriuit ô scelerate intra*
Singulum, contemnis matris carum sanguinem?

Ore. *Iam tu testificare, narra mihi*
O Apollo si ipsam iustè interfecerim,
Facere quemadmodum licet non inficiamur.
Sed si iustè aut non tua menti
Videtur is sanguis, iudica vt hic narrem.

Ap. *Dicam ad vos magnum Mineruæ*
Institutum iustè, vates cum sim, non mentiar.
Nunquam dixi in thronis fatidicis
Non de viro muliere, & vrbe
Quod non iusserit cœlestium pater Iupiter.
Iustum quidem hoc est, quantum potest intelligere.
Consilium iubeo vos audire patris.
Iusiurandum enim Iouis non amplius potens est.

Cho. *O Iupiter quomodo dixit tu, hoc oraculum prabuit?*
Dicit Oresti huic patris cædem
Agentem matris nequaquam honores distribuere.

Ap. *Non enim hunc virum mori generosum*
Iouis datis sceptris honoratum,

δύσμενα δ' ἀπαλεῖται δίνᾳ·
Γελᾷ δ' ὁ δαίμων ἐπ' ἀνδρὶ θερμουργῷ,
Τὸν οὔποτ' αὐχοῦντ' ἰδὼν ἀμηχάνοις
Δύαις λέπαδνον οὐδ' ὑπερθέοντ' ἄκραν· 570
Δι' αἰῶνος δὲ τὸν πρὶν ὄλβον
Ἕρματι προσβαλὼν δίκας,
Ὤλετ' ἄκλαυστος ἄιστος.

ἀθ. Κήρυσσε κῆρυξ, καὶ στρατὸν κατείργαθε.
Ἥ τ' οὖν διάτορος Τυρσηνικὴ 575
Σάλπιγξ βροτείου πνεύματος πληρουμένη
Ὑπέρτονον γήρυμα φαινέτω στρατῷ.
Πληρουμένου γὰρ τοῦδε βουλευτηρίου,
Σιγᾶν ἀρήγει, καὶ μαθεῖν θεσμοὺς ἐμοὺς,
Πόλιν τε πᾶσαν εἰς τὸν αἰανῆ χρόνον, 580
Καὶ τούσδ' ὅπως ἂν εὖ καταγνωσθῇ δίκη.

χο. Ἄναξ Ἄπολλον, ὧν ἔχεις αὐτὸς κράτει.
Τί τοῦδέ σοι μέτεστι πράγματος, λέγε.

ἀπ. Καὶ μαρτυρήσων ἦλθον· ἔστι γὰρ δόμων
Ἱκέτης ὅδ' ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφέστιος 585
Ἐμῶν· φόνου δὲ τοῦδ' ἐγὼ καθάρσιος.
Καὶ ξυνδικήσων αὐτός· αἰτίαν δ' ἔχω
Τῆς τοῦδε μητρὸς τοῦ φόνου. σὺ δ' εἴσαγε
Ὅπως ἐπίστα, τήνδε κύρωσον δίκην.

ἀθ. Ὑμῶν ὁ μῦθος· εἰσάγω δὲ τὴν δίκην. 590
Ὁ γὰρ διώκων πρότερος ἐξ ἀρχῆς λέγων
Γένοιτ' ἂν ὀρθῶς πράγματος διδάσκαλος.

χο. Πολλαὶ μέν ἐσμεν, λέξομεν δὲ συντόμως.
Ἔπος δ' ἀμείβου πρὸς ἔπος ἐν μέρει τιθείς.
Τὴν μητέρ' εἰπὲ πρῶτον εἰ κατέκτονας. 595

ὀρ. Ἔκτεινα· τούτου δ' οὔτις ἄρνησις πέλει.

χο. Ἓν μὲν τόδ' ἤδη τῶν τριῶν παλαισμάτων.

ὀρ. Οὐ κειμένῳ πω τόνδε κομπάζεις λόγον.

χο. Εἰπεῖν γε μέντοι δεῖ σ' ὅπως κατέκτανες.

ὀρ. Λέξω· ξιφουλκῷ χειρὶ πρὸς δέρην τεμών. 600

χο. Πρὸς τοῦ δ' ἐπείσθης, καὶ τίνος βουλεύμασι;

ὀρ. Τοῖς τοῦδε θεσφάτοισι· μαρτυρεῖ δέ μοι.

χο. Ὁ μάντις ἐξηγεῖτό σοι μητροκτονεῖν;

ὀρ. Καὶ δεῦρό γ' αἰεὶ τὴν τύχην οὐ μέμφομαι.

χο. Ἀλλ' εἴ σε μάρψει ψῆφος, ἄλλ' ἐρεῖς τάχα. 605

ὀρ. Πέποιθ'· ἀρωγὰς δ' ἐκ τάφου πέμπει πατήρ.

χο. Νεκροῖσι νῦν πέποιθε μητέρα κτανών.

ὀρ. Δυοῖν γὰρ εἶχε προσβολὰς μιασμάτοιν.

χο. Πῶς δή; δίδαξον τοὺς δικάζοντας τόδε.

ὀρ. Ἀνδροκτονοῦσα πατέρ' ἐμὸν κατέκτανεν. 610

χο. Τοιγὰρ σὺ μὲν ζῇς, ἡ δ' ἐλευθέρα φόνῳ.

ὀρ. Τί δ' οὐκ ἐκείνην ζῶσαν ἤλαυνες φυγῇ;

χο. Οὐκ ἦν ὅμαιμος φωτὸς ὃν κατέκτανεν.

ὀρ. Ἐγὼ δὲ μητρὸς τῆς ἐμῆς ἐν αἵματι;

χο. Πῶς γάρ σ' ἔθρεψεν ἐντὸς ὦ μιαιφόνε 615
Ζώνης; ἀπεύχῃ μητρὸς αἷμα φίλτατον;

ὀρ. Ἤδη σὺ μαρτύρησον· ἐξηγοῦ δέ μοι
Ἄπολλον, εἴ σφε σὺν δίκῃ κατέκτανον.
Δρᾶσαι γὰρ ὥσπερ ἐστὶν οὐκ ἀρνούμεθα.
Ἀλλ' εἰ δικαίως εἴτε μὴ τῇ σῇ φρενὶ 620
Δοκεῖ τόδ' αἷμα κρῖνον, ὡς τούτοις φράσω.

ἀπ. Λέξω πρὸς ὑμᾶς τόνδ' Ἀθηναίας μέγαν
Θεσμὸν δικαίως, μάντις δ' ὢν οὐ ψεύσομαι.
Οὐπώποτ' εἶπον μαντικοῖσιν ἐν θρόνοις,
Οὐκ ἀνδρὸς, οὐ γυναικὸς, οὐ πόλεως πέρι, 625
Ὃ μὴ κελεύσαι Ζεὺς Ὀλυμπίων πατήρ.
Τὸ μὲν δίκαιον τοῦθ', ὅσον σθένει, μαθεῖν·
Βουλῇ πιφαύσκω δ' ὔμμ' ἐπισπέσθαι πατρός.
Ὅρκος γὰρ οὔτι Ζηνὸς ἰσχύει πλέον.

χο. Ζεὺς, ὡς λέγεις σὺ, τόνδε χρησμὸν ὤπασε,
Φράζειν Ὀρέστῃ τῷδε, τὸν πατρὸς φόνον
Πράξαντα, μητρὸς μηδαμοῦ τιμὰς νέμειν;

ἀπ. Οὐ γάρ τι ταυτὸν, ἄνδρα γενναῖον θανεῖν
Διοσδότοις σκήπτροισι τιμαλφούμενον,

Καὶ

Καὶ ταῦτα πρὸς γυναικός, οὔ τι θουρίοις 635
Τόξοις ἑκηβόλοισιν, ὥς τ' Ἀμαζόνος·
Ἀλλ' ὡς ἀκούσῃ Παλλάς, οἵ τ' ἐφήμενοι
Ψήφῳ διαιρεῖν τοῦδε πράγματος πέρι.
Ἀπὸ στρατείας γάρ μιν ἠμποληκότα
Τὰ πλεῖστ' ἀμείνον' εὔφροσιν δεδεγμένη 640
Δροίτῃ περῶντι λουτρὰ κἀπὶ τέρματι
Φᾶρος παρεσκήνωσεν, ἐν δ' ἀτέρμονι
Κόπτει πεδήσασ' ἄνδρα δαιδάλῳ πέπλῳ.
Ἀνδρὸς μὲν ὑμῖν οὗτος εἴρηται μόρος
Τοῦ παντοσέμνου, τοῦ στρατηλάτου νεῶν. 645
Ταύτην τοιαύτην εἶπον, ὡς δηχθῇ λεώς,
Ὅσπερ τέτακται τήνδε κυρῶσαι δίκην.
χο. Πατρὸς προτιμᾷ Ζεὺς μόρον τῷ σῷ λόγῳ·
Αὐτὸς δ' ἔδησε πατέρα πρεσβύτην Κρόνον.
Πῶς ταῦτα τούτοις οὐκ ἐναντίως λέγεις; 650
Ὑμᾶς δ' ἀκούειν ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
ἀπ. Ὦ παντομισῆ κνώδαλα, στύγη θεῶν,
Πέδας μὲν ἂν λύσειεν, ἔστι τοῦδ' ἄκος,
Καὶ κάρτα πολλὴ μηχανὴ λυτήριος.
Ἀνδρὸς δ' ἐπειδὰν αἷμ' ἀνασπάσῃ κόνις 655
Ἅπαξ θανόντος, οὔτις ἔστ' ἀνάστασις.
Τούτων ἐπῳδὰς οὐκ ἐποίησεν πατὴρ
Οὑμός, τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἄνω τε καὶ κάτω
Στρέφων τίθησιν, οὐδὲν ἀσθμαίνων μένει.
χο. Πῶς γὰρ τὸ φεύγειν τοῦδ' ὑπερδικεῖς ὅρα· 660
Τὸ μητρὸς αἷμ' ὅμαιμον ἐκχέας πέδοι
Ἔπειτ' ἐν Ἄργει δώματ' οἰκήσει πατρός;
Ποίοισι βωμοῖς χρώμενος τοῖς δημίοις;
Ποία δὲ χέρνιψ φρατόρων προσδέξεται;
ἀπ. Καὶ τοῦτο λέξω, καὶ μάθ' ὡς ὀρθῶς ἐρῶ. 665
Οὐκ ἔστι μήτηρ ἡ κεκλημένου τέκνου
Τοκεύς, τροφὸς δὲ κύματος νεοσπόρου·
Τίκτει δ' ὁ θρῴσκων, ἡ δ' ἅπερ ξένῳ ξένη
Ἔσωσεν ἔρνος, οἷσι μὴ βλάψῃ θεός.
Τεκμήριον δὲ τοῦδέ σοι δείξω λόγου. 670
Πατὴρ μὲν ἂν γένοιτ' ἄνευ μητρὸς πέλας.
Μάρτυς πάρεστι παῖς Ὀλυμπίου Διός,
Οὐδ' ἐν σκότοισι νηδύος τεθραμμένη,
Ἀλλ' οἷον ἔρνος οὔτις ἂν τέκοι θεός.
Ἐγὼ δέ, Παλλάς, τἄλλα θ' ὡς ἐπίσταμαι, 675
Τὸ σὸν πόλισμα καὶ στρατὸν τεύξω μέγαν,
Καὶ τόνδ' ἔπεμψα σῶν δόμων ἐφέστιον,
Ὅπως γένοιτο πιστὸς εἰς τὸ πᾶν χρόνου,
Καὶ τόνδ' ἐπικτήσαιο σύμμαχον θεά,
Καὶ τοὺς ἔπειτα, καὶ τάδ' αἰανῶς μένοι 680
Στέργειν τὰ πιστὰ τῶνδε τοὺς ἐπισπόρους.
ἀθ. Ἤδη κελεύω τούσδ' ἀπὸ γνώμης φέρειν
Ψῆφον δικαίαν, ὡς ἅλις λελεγμένων.
χο. Ἡμῖν μὲν ἤδη πᾶν τετόξευται βέλος·
Μένω δ' ἀκοῦσαι πῶς ἀγὼν κριθήσεται. 685
ἀθ. Τί γάρ; πρὸς ὑμῶν πῶς τιθεῖσ' ἄμομφος ὦ;
χο. Ἠκούσαθ' ὧν ἠκούσατ', ἐν δὲ καρδίᾳ
Ψῆφον φέροντες, ὅρκον αἰδεῖσθε ξένοι.
ἀθ. Κλύοιτ' ἂν ἤδη θεσμὸν Ἀττικὸς λεώς,
Πρώτας δίκας κρίνοντες αἵματος χυτοῦ. 690
Ἔσται δὲ καὶ τὸ λοιπὸν Αἰγέως στρατῷ,
Αἰεὶ δικαστῶν τοῦτο βουλευτήριον.
Πάγον δ' Ἄρειον τόνδ' Ἀμαζόνων ἕδραν,
Σκηνάς θ', ὅτ' ἦλθον Θησέως κατὰ φθόνον
Στρατηλατοῦσαι, καὶ πόλιν νεόπτολιν 695
Τὴν δ' ὑψίπυργον ἀντεπύργωσαν τότε·
Ἄρει δ' ἔθυον, ἔνθεν ἔστ' ἐπώνυμος
Πέτρα, πάγος τ' Ἄρειος· ἐν δὲ τῷ σέβας
Ἀστῶν, φόβος τε συγγενὴς τὸ μὴ ἀδικεῖν
Σχήσει τό θ' ἦμαρ καὶ κατ' εὐφρόνην ὁμῶς, 700
Αὐτῶν πολιτῶν μὴ 'πικαινούντων νόμους,
Κακαῖς ἐπιρροαῖσι βορβόρῳ θ' ὕδωρ
Λαμπρὸν μιαίνων, οὔποθ' εὑρήσεις ποτόν.

Et hæc à muliere, non bellicosis
Arcubus, longè iaculantibus, tanquam Amazonis.
Sed audiat Pallas, hique sedentes
Calculo de hoc negotio discernere debent.
Ab exercitu enim ipsum adeptum
Sæpe meliora consilia
Transienti lauacra, & in fine
Pallium occultauit in rotunda
Percutit virum ligans veste artificiosa.
Sic enim vobis viri mors dicta est,
Honorandi ductoris exercitus nauium.
Hanc talem dixit vt intelligat populus.
Quemadmodum ordinatum est patrocinari hanc causam.
Cho. *Patris veneratur Iupiter fatum, tuo sermone*
Ipse ligauit patrem senem Saturnum.
Quomodo hæc his non contraria dicis?
Vos verò audire hoc ego testificor?
Ap. *O omnino inuisæ belluæ odium deorum,*
Has quidem pedicas soluit, hoc & remedium,
Et valde magna machina solutoria.
Viri postquam sanguinem hausit puluis
Semel mortui, nulla est resurrectio.
Horum incantationes non fecit pater
Meus, alia verò omnia susque deque
Vertens facit nihil, anhelo furore.
Cho. *Vide quomodo iudices fugere hunc.*
Matris sanguinem propinquum effundens humi
Deinde Argis paternas inhabitabit ædes?
Quibus vtens popularibus aris?
Quænam purgatio contubernalium suscipiet?
Ap. *Illud quoque, dicam, & intellige quàm rectè dicam.*
Non est mater nominati pueri
Parens, nutrix verò fœtus recenter sati.
Parit verò vterum ferens, hæc vera hospita hospiti
Seruauit ramum, quibus ne noceat deus.
Signum tibi huius sermonis ostendam.
Pater esse potest sine matre.
Testis adest puella Iouis Olympij,
Neque in tenebris vteri nutrita.
Sed talem ramum nullus pariet deus.
Ego verò Pallas aliaque vt scio,
Tuam vrbem, & exercitum faciam magnum.
Et hunc nisi tuarum domorum contubernalem,
Vt fidelis sit in omni tempore.
Et hunc adipisceris socium dea,
Et hos deinde & hæc verò semper custodiet.
Amare hæc fidelia hos satos oportet.
Mi. *Iam iubeo hos pro sententia ferre*
Calculum iustum, tanquam satis dictorum.
Cho. *In nos omne iaculum immittitur.*
Specto verò vt audiam quomodo certamen decernetur,
Min. *Quid enim, à vobis quomodo faciens irreprehensa ero?*
Cho. *Aud vistis, audiuistis, in corde vero*
Suffragium ferentes iusiurandum reueremini hospites.
Min. *Audiat iam legem populus Atticus.*
Primò decernite pœnas sanguinis fusi.
Erit reliquum Ægeo exercitui,
Semper hoc cuique conciliabulum.
Pagum Areum Amazonum sedem,
Scenásque, quando venerunt Thesei contra inuidiam,
Bellum gerere & vrbem nouam vrbem,
Hanc excelsi turrim eleuarunt tunc.
Marti verò sacrificarunt, inde est denominata
Petra Pagus Arius. in hoc verò cultus
Ciuium metúsque consanguineus non iniuria afficere,
Obtinebit, hoc die & simul secundum prudentiam
Horum ciuium non contemnentium leges.
Malis fluctibus & luto aquam
Lampidam inquinans nunquam inuenies potum.

Neque liberum, neque subditum
Ciuibus comprimentibus consulo te esse.
Et non omnem grauitatem eucere ex vrbe.
Quis verens nihil iustus est mortalium?
Talem iure cultum timentes,
Præsidiúmque regionis & vrbis salutem
Habebit, qualia nullus hominum habet.
Neque apud Scythas, neque in locis Pelopis.
Lucrans illibatum hoc conciliabulum,
Reuerendum, animosum, pro dormientibus
Custodiam vigilantis terræ constituo.
Hanc meis porrexi admonitionem
Ciuibus in posterum. dirigere verò oportet,
Calculúmque eligere, & causam discernere,
Verentibus iusiurandum, dictus est sermo.

Cho. *Attamen hunc cœtum terræ*
Consultor sum nequaquam ignominia afficere.

Ap. *Et ego oracula mea & Iouis*
Timere iubeo, neque sterilia condere.

Cho. *Sed sanguinolenta facta non assecutus colis.*
Vaticinationes non amplius castas vaticinaberis (manens.

Ap. *Certè pater fallitur consiliis,*
Primis cædibus Ixionibus.

Cho. *Dicis; ego non assecuta iusticiam*
Cum atroci regione conuersabor rursum.

Ap. *Sed cum iuuenibus & senibus*
Diis honoris expers eris, ego verò vincam.

Cho. *Talia patrasti & Pheretis in ædibus*
Sibi sortes ponere mortales.

Ap. *Nempe iustum colentem beneficiis afficere,*
Aliàs tanquam indigens esset.

Cho. *Tu antiquas dæmonas corrupisti,*
Vino fefellisti antiquas deas.

Ap. *Tu verò non fortè habens causæ finem,*
Mihi filium nihil grauem inimicis.

Cho. *Postquam equitat iuuenis contra me vetulam,*
Expecto subditum esse iusticia,
Tanquam ambigua existens irascor vrbi.

Min. *Meum opus est vltimam in causam iudicare.*
Suffragium hoc ego Oresti proponam.
Mater enim non illa est quæ me genuit.
Marem laudo vbique præterquam si ducat vxorē.
Omni animo admodum sum patris.
Sic præfero mulieris mortem,
Virum interficientis domorum speculatorem.
Vincit Orestes & si iudicata sint esse æqualia suffra-
Eiciant citò ex vrnis sortes, (gia,
Quibuscunque iudicum commissus est finis iste.

Ore. *O Phœbe Apollo, quomodo certamen decisum est?*

Cho. *O nox nigra mater vides sanè hæc,*
Nunc mihi laquei finis, aut lucem videre.
Nobis eucertans primos honores distribuere.

Ap. *Mittite eiectiones rectè suffragiorum ô hospites.*
Non n. iniusticia afficere cultores in diuisione licet.
Sententia absente detrimentum fit magnum,
Iaciens suffragium vnum domum direxit.

Mi. *Vir iste effugit causam sanguinis,*
Æqualis est sortis numeratio.

Ore. *O Pallas, ô seruatrix mearum ædium,*
Et terra paterna priuati, tu
Constituisti me, & aliquis Græcorum dicet
Argiuus vir rursus in rebus
Habitat paternis Palladis Loxiæque
Gratia, & omnia perficientis tertij
Seruatoris, qui reueritus est paternum fatum,
Seruat me matris has patronas videns.
Ego huic regioni & tuo exercitui
In reliquum omne tempus plenum

Τὸ μήτ' ἄναρχον μήτε δεσποτούμενον
Ἀστοῖς περιστέλλουσα βουλεύω σέβειν, 705
Καὶ μὴ τὸ δεινὸν πᾶν πόλεως ἔξω βαλεῖν.
Τίς γὰρ δεδοικὼς μηδὲν, ἔνδικος βροτῶν;
Τοιόνδε τοι ταρβοῦντες ἐνδίκως σέβας,
Ἔρυμά τε χώρας, καὶ πόλεως σωτήριον
Ἔχοιτ' ἂν οἷον οὔτις ἀνθρώπων ἔχει 710
Οὔτ' ἐν Σκύθαισιν, οὔτε Πέλοπος ἐν τόποις.
Κερδῶν ἄθικτον τοῦτο βουλευτήριον,
Αἰδοῖον, ὀξύθυμον, εὑδόντων ὕπερ
Ἐγρηγορὸς φρούρημα γῆς καθίσταμαι.
Ταύτην μὲν ἐξέτειν' ἐμοῖς παραίνεσιν 715
Ἀστοῖσιν εἰς τὸ λοιπόν. ὀρθοῦσθαι δὲ χρὴ,
Καὶ ψῆφον αἴρειν, καὶ διαγνῶναι δίκην,
Αἰδουμένους τὸν ὅρκον. εἴρηται λόγος.

χο. Καὶ μὴν βαρεῖαν τήνδ' ὁμιλίαν χθονὸς
Ξύμβουλός εἰμι μηδαμῶς ἀτιμάσαι. 720

ἀπ. Κἄγωγε χρησμοὺς τοὺς ἐμούς τε καὶ Διὸς
Ταρβεῖν κελεύω, μηδ' ἀκαρπώτους κτίσαι.

χο. Ἀλλ' αἱματηρὰ πράγματ' οὐ λαχὼν σέβεις,
Μαντεῖα δ' οὐκέθ' ἁγνὰ μαντεύσῃ μένων.

ἀπ. Ἦ καὶ πατήρ τι σφάλλεται βουλευμάτων, 725
Πρωτοκτόνοισι προστροπαῖς Ἰξίονος;

χο. Λέγεις· ἐγὼ δὲ μὴ τυχοῦσα τῆς δίκης,
Βαρεῖα χώρᾳ τῇδ' ὁμιλήσω πάλιν.

ἀπ. Ἀλλ' ἔν τε τοῖς νέοισι καὶ παλαιτέροις
Θεοῖς ἄτιμος εἶ σύ· νικήσω δ' ἐγώ. 730

χο. Τοιαῦτ' ἔδρασας καὶ Φέρητος ἐν δόμοις·
Μοίρας ἔπεισας ἀφθίτους θεῖναι βροτούς.

ἀπ. Οὔκουν δίκαιον τὸν σέβοντ' εὐεργετεῖν,
Ἄλλως τε πάντως χὤτε δεόμενος τύχοι;

χο. Σύ τοι παλαιὰς διανομὰς καταφθίσας, 735
Οἴνῳ παρηπάτησας ἀρχαίας θεάς.

ἀπ. Σύ τοι τάχ' οὐκ ἔχουσα τῆς δίκης τέλος,
Ἐμεῖ τὸν ἰὸν οὐδὲν ἐχθροῖσιν βαρύν.

χο. Ἐπεὶ καθιππάζει με πρεσβῦτιν νέος,
Δίκης γενέσθαι τῆσδ' ἐπήκοος μένω, 740
Ὡς ἀμφίβουλος οὖσα θυμοῦσθαι πόλει.

ἀθ. Ἐμὸν τόδ' ἔργον, λοισθίαν κρῖναι δίκην·
Ψῆφον δ' Ὀρέστῃ τήνδ' ἐγὼ προσθήσομαι.
Μήτηρ γὰρ οὔτις ἐστὶν ἥ μ' ἐγείνατο·
Τὸ δ' ἄρσεν αἰνῶ πάντα, πλὴν γάμου τυχεῖν, 745
Ἅπαντι θυμῷ, κάρτα δ' εἰμὶ τοῦ πατρός.
Οὕτω γυναικὸς οὐ προτιμήσω μόρον,
Ἄνδρα κτανούσης δωμάτων ἐπίσκοπον.
Νικᾷ δ' Ὀρέστης, κἂν ἰσόψηφος κριθῇ.
Ἐκβάλλεθ' ὡς τάχιστα τευχέων πάλους, 750
Ὅσοις δικαστῶν τοῦτ' ἐπέσταλται τέλος.

ὀρ. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, πῶς ἀγὼν κριθήσεται;

εὐ. Ὦ Νὺξ μέλαινα μῆτερ, ἆρ' ὁρᾷς τάδε;
Νῦν ἀγχόνης μοι τέρματ', ἢ φάος βλέπειν.
Ἡμῖν γὰρ ἔρρειν, ἢ πρόσω τιμὰς νέμειν. 755

ἀπ. Πεμπάζετ' ὀρθῶς ἐκβολὰς ψήφων, ξένοι,
Τὸ μὴ ἀδικεῖν σέβοντες ἐν διαιρέσει.
Γνώμης δ' ἀπούσης πῆμα γίγνεται μέγα,
Βαλοῦσά τ' οἶκον ψῆφος ὤρθωσεν μία.

ἀθ. Ἀνὴρ ὅδ' ἐκπέφευγεν αἵματος δίκην, 760
Ἴσον γάρ ἐστι τἀρίθμημα τῶν πάλων.

ὀρ. Ὦ Παλλὰς, ὦ σώσασα τοὺς ἐμοὺς δόμους,
Καὶ γῆς πατρῴας ἐστερημένον σύ τοι
Κατῴκισάς με· καί τις Ἑλλήνων ἐρεῖ,
Ἀργεῖος ἀνὴρ αὖθις ἔν τε χρήμασιν 765
Οἰκεῖ πατρῴοις, Παλλάδος καὶ Λοξίου
Ἕκατι, καὶ τοῦ πάντα κραίνοντος τρίτου
Σωτῆρος, ὃς πατρῷον αἰδεσθεὶς μόρον,
Σῴζει με, μητρὸς τάσδε συνδίκους ὁρῶν.
Ἐγὼ δὲ χώρᾳ τῇδε καὶ τῷ σῷ στρατῷ 770
Τὸ λοιπὸν εἰς ἅπαντα πλειστήρη χρόνον

ὀρ-

Ὁρκωμοτήσας, νῦν ἄπειμι πρὸς δόμους,
Μήτοι τιν' ἄνδρα δεῦρο πρυμνήτην χθονὸς
Ἐλθόντ' ἐποίσειν εὖ κεκασμένον δόρυ.
Αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ὄντες ἐν τάφοις τότε, 775
Τοῖς τἀμὰ παρβαίνουσι νῦν ὁρκώματα,
Ἀμηχάνοισι πράξομεν δυσπραξίαις
Ὁδοὺς ἀθύμους, καὶ παρόρνιθας πόρους
Τιθέντες, ὡς αὐτοῖσι μεταμέλῃ πόνος·
Ὀρθουμένων δὲ καὶ πόλιν τὴν Παλλάδος 780
Τιμῶσιν αἰεὶ τήνδε συμμάχῳ δορί,
Αὐτοῖσιν ἡμεῖς ἐσμὲν εὐμενέστεροι.
Καὶ χαῖρε καὶ σύ, καὶ πολισσοῦχος λεώς,
Πάλαισμ' ἄφυκτον τοῖς ἐναντίοις ἔχοις,
Σωτήριόν τε καὶ δορὸς νικηφόρον. 785
Ἰὼ θεοὶ νεώτεροι παλαιοὺς νόμους
Χο. Καθιππάσασθε, κἀκ χερῶν εἵλεσθέ μου.
Ἐγὼ δ' ἄτιμος ἁ τάλαινα βαρύκοτος,
Ἐν γᾷ τᾷδε, φεῦ,
Ἰὸν ἰὸν ἀντιπενθῆ 790
Μεθεῖσα καρδίας σταλαγμὸν
Χθονὶ ἄφορον· ἐκ δὲ τοῦ,
Λιχὴν ἄφυλλος, ἄτεκνος,
(Ἰὼ δίκα) πέδον ἐπισύμενος
Βροτοφθόρους κηλῖδας ἐν χώρᾳ βαλεῖ. 795
Στενάζω, τί ῥέξω;
Γένωμαι; δύσοιστα
Πολίταις ἔπαθον,
Ἰὼ, μεγάλα τοι
Κόραι δυστυχεῖς 800
Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς.
Ἐμοὶ πίθεσθε μὴ βαρυστόνως φέρειν.
Αθ. Οὐ γὰρ νενίκησθ', ἀλλ' ἰσόψηφος δίκη
Ἐξῆλθ' ἀληθῶς, οὐκ ἀτιμία σέθεν.
Ἀλλ' ἐκ Διὸς γὰρ λαμπρὰ μαρτύρια παρῆν, 805
Αὐτός θ' ὁ χρήσας, αὐτὸς ἦν ὁ μαρτυρῶν,
Ὡς ταῦτ' Ὀρέστην δρῶντα μὴ βλάβας ἔχειν.
Ὑμεῖς δὲ τῇ γῇ τῇδε μὴ βαρὺν κότον
Σκήψησθε, μὴ θυμοῦσθε, μηδ' ἀκαρπίαν
Τεύξητ', ἀφεῖσαι δαιμόνων σταλάγματα, 810
Βρωτῆρας αἰχμὰς σπερμάτων ἀνημέρους.
Ἐγὼ γὰρ ὑμῖν πανδίκως ὑπίσχομαι
Ἕδρας τε καὶ κευθμῶνας ἐνδίκου χθονὸς,
Λιπαροθρόνοισιν ἡμένας ἐπ' ἐσχάραις
Ἕξειν ὑπ' ἀστῶν τῶνδε τιμαλφουμένας. 815
Ἰὼ θεοὶ νεώτεροι παλαιοὺς νόμους
Χο. Καθιππάσασθε, καὶ χερῶν εἵλεσθέ μου·
Ἐγὼ δ' ἄτιμος ἁ τάλαινα βαρύκοτος,
Ἐν γᾷ τᾷδε, φεῦ,
Ἰὸν ἰὸν ἀντιπενθῆ
Μεθεῖσα καρδίας σταλαγμὸν 820
Χθονὶ ἄφορον· ἐκ δὲ τοῦ,
Λιχὴν ἄφυλλος, ἄτεκνος,
(Ἰὼ δίκα) πέδον ἐπισύμενος
Βροτοφθόρους κηλῖδας ἐν χώρᾳ βαλεῖ.
Στενάζω, τί ῥέξω; 8:5
Γένωμαι; δύσοιστα
Πολίταις ἔπαθον,
Ἰὼ, μεγάλα τοι
Κόραι δυστυχεῖς
Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς. 830
Αθ. Οὐκ ἐστ' ἄτιμοι, μηδ' ὑπερθύμως ἄγαν
Θεαὶ βροτῶν κτίσητε δύσκηλον χθόνα.
Κἀγὼ πέποιθα Ζηνὶ, καὶ τί δεῖ λέγειν;
Καὶ κλῇδας οἶδα δώματος μόνη θεῶν,
Ἐν ᾧ κεραυνός ἐστιν ἐσφραγισμένος· 835
Ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῦ δεῖ· σὺ δ' εὐπιθὴς ἐμοὶ
Γλώσσης ματαίας μὴ 'κβάλῃς ἔπη χθονὶ
Καρπὸν φέροντα πάντα μὴ πράσσειν καλῶς.

Iurans in foedere sanciendo, nunc abeo domum,
Ne aliquem virum gubernatorem terrae
Venientem emittat ornata hasta.
Nos ipsi existentes in sepulchris tunc,
His nunc mea iuramenta transgredientibus,
Impotentibus agemus malis actionibus,
Vias ignauas & ab auibus meatus
Ponentes, tanquam illis cura sit labor.
Diligentibus vero hanc vrbem Palladis
Honorantibus ipsam semper socia hasta,
Ipsis nos sumus propitij
Vale & tu & patronus populus,
Certamen ineuitabile aduersariis habes,
Salutemque victoriferam hasta.
Cho. *O dij iuuenes antiquas leges*
Euertistis, & ex manibus capistis me.
Ego vero ignominiosa sum misera iracunda,
In hac terra, heu,
Heu, heu, luctuosam
Mittens cordis lachrymam,
Terrae intolerabilem,
Lichen sine foliis carens liberis heu heu.
Heu causa campum impellens,
Mortalium interfectrices maculas in regionem ia-
Lugeo. quid faciam? *(ctabit.*
Fiam intoleranda
A ciuibus passa sum.
Heu admodum
Puellae infelices
Noctis ignominiosa.
Mi. *Mihi confidite non grauiter ferre.*
Nō enim vicistis, sed causa aequalia habet suffragia.
Exiuit vere, tu non ignominia affectae es,
Sed ex Ioue manifesta testimonia aderant.
Ipséque volens ipse erat testis,
Vt Orestes hac faciens non haberet detrimentum.
Vos vero huic terrae ne grauem iram
Proiicite, ne irascamini, neque infrugiferam
Faciatis, dimittite daemonum guttas,
Mortales potestates seminis feras.
Ego vero vobis omnino iuste polliceor,
Sedes & latebras iusta terra.
In pinguibus focis sedentes
Esse à ciuibus istis honoratas.
Cho. *O dij iuuenes antiquas leges*
Euertistis, & ex manibus cepistis me,
Ego vero ignominiosa misera iracunda
In hac terra, heu,
Heu, heu luctuosam
Emittens cordis guttam,
Terrae intolerabilem, ex qua
Lichen folijs carens & liberis,
Heu causa campum impellens,
Mortalium interfectrices maculas in regionem ia-
Lugeo, quid faciam? *(ctabit.*
Fiam intoleranda
A ciuibus passa sum.
O admodum
Puellae infelices
Noctis ignominiosae.
Min. *Non estis inhonoratae, neque superbè admodum*
Deae mortalium statuetis maculatam terram.
At ego confisa sum Ioui, & quid oportet dicere?
Et claustra noui domorum sola dearum
In quo fulmen est signatum.
Sed illius nihil oportet tu vero à me persuasa
Ne stultam linguam proiicias in terram
Fructum ferentem, omnia non pulchre agentes.

Super fluctibus nigri, amarus furor ;
Tanquam grauis & cohabitator mihi,
Multa huius regionis primitias frugum
Sacrificabit, ante liberos & nuptias finem
Habens, semper hunc laudabis sermonem.

Cho. *Me pati hac, heu*
Me versutam in terra habitare oportet
Spretum odium heu
Efflo furorem & omnem iram.
Heu, heu terra heu
Quis mihi subit
Latera dolor?
Animum spira mater
Nox, nam me ab honoribus domatam
Deorum fraudulenti
Ceperunt dolo sine causa.

Min. *Iras tibi conferam, nam senior es,*
Tu & sapientior me multo es,
Sapere mihi quoque dedit Iupiter non male.
Vos verò in exteram terram venientes
Terram hanc vt ametis prædico vobis.
Nam sequens tempus præstantius
Erit ciuibus his, & tu preciosam
Sedem habens in domo Erechthei,
Assequeris à viris & mulieribus vestes,
Tantam ab aliis nunquam obtinebis mortalibus.
Tu verò in his meis locis ne prouice,
Neque sanguinolentas cotes, viscerum detrimenta
Iuuenum, insanas ira vino carente.
Neque euertens cor tanquam Alectorei
Meis ipsis ciuibus condas puella
Intestinámque ad Græcos audaciam
Externum sit bellum, non vix præsens,
In quo aliquis erit amor gloria dignus.
Domestici verò auis non dico pugnam.
Talia tibi eligere licet ex me,
Benefacientem bene affectam, bene honoratam,
Regionis huius diis chara participem esse.

Cho. *Hac pati me heu heu*
Me versutam sub terra habitare oportet
Inhonoratam, heu heu odium
Spiro furorem omnino, & iram.
Heu heu terra, hei quis mihi subit
Latera dolor?
Animum spira mater
Nox, nam me ab honoribus domatam,
Deorum fraudulenti
Ceperunt dolo præter causam.

Min. *Non defatigabor tibi dicens quæ bona sunt,*
Vt ne tandem dicas ad iuniores me
Dea antiqua & patrona mortalium,
Ignominiosa perii inhospitalis huius soli.
Sed si tibi cultus persuasionis castus est,
Mea lingua placamen, & oblectamentum.
Tu vero si manseris, siue nolueris manere,
Neque iustè inuicias vrbs
Iram aliquam, aut indignationem tandem, aut detrimentum (exercitus.
Licet tibi ab hac integra terra
Esse iustè omnino honorata.

Cho. *Regina Minerua quam habere me ais sedem?*
Min. *Omnis ærumnæ incolumem, suscipe vero.*
Cho. *At iam suscepi, quisnam me honor expectabit?*
Mi. *Vt nulla domus sine te valeat.*
Cho. *Tu hoc facies vt tantum possim?*
Mi. *Nam colenti calamitates dirigemus.*
Cho. *Et mihi ante omnia promissionem temporis facies?*
Mi. *Non licet verò mihi dicere quæ non perficio.*
Cho. *Demulgere me visa es, at expellor ira.*

Κοίλαν καλάμοισ' ἀκίνητον ἀκρὸν βρέφος,
Ὡς σεμνότιμος ἢ ξυνοικήτωρ ἐμοί. 840
Πολλὰς δὲ χώρας τῆσδε τἀκροθίνια
Θύη, πρὸ παίδων ἢ γαμηλίου τέλους
Ἔχουσ', ἐς αἰεὶ τόνδ' ἐπαινέσεις λόγον.

χο. Ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ,
Ἐμὲ παλαιόφρονα κατὰ γᾶν οἰκεῖν, 845
Ἀτίετον, φεῦ μύσος.
Πνέω τοι μένος, ἅπαντά τε κότον
Οἰοῖ, δᾶ φεῦ
Τίς μ' ὑποδύεται
Πλευρὰς ὀδύνα. 850
Θυμὸν ἄϊε μᾶτερ
Νύξ· ἀπὸ γάρ με τιμᾶν δαμίαν
Θεῶν δυσπάλαμοι
Παρ' οὐδὲν ἦραν δόλοι.

ἀθ. Ὀργὰς ξυνοίσω σοι· γεραιτέρα γὰρ εἶ. 855
Καὶ τῷ μὲν εἶ σὺ κάρτ' ἐμοῦ σοφωτέρα,
Φρονεῖν δὲ κἀμοὶ Ζεὺς ἔδωκεν οὐ κακῶς·
Ὑμεῖς δ' ἐς ἀλλόφυλον ἐλθοῦσαι χθόνα,
Γῆς τῆσδ' ἐρασθήσεσθε· προυννέπω τάδε.
Οὑπιρρέων γὰρ τιμιώτερος χρόνος 860
Ἔσται πολίταις τοῖσδε· καὶ σὺ τιμίαν
Ἕδραν ἔχουσα πρὸς δόμοις Ἐρεχθέως,
Τεύξῃ παρ' ἀνδρῶν καὶ γυναικείων στόλων,
Ὅσην παρ' ἄλλων οὔποτ' ἂν σχέθοις βροτῶν.
Σὺ δ' ἐν τόποισι τοῖς ἐμοῖσι μὴ βάλῃς 865
Μήθ' αἱματηρὰς θηγάνας σπλάγχνων βλάβας
Νέων, ἀοίνοις ἐμμανεῖς θυμώμασι·
Μηδ' ἐξελοῦσ' ὡς καρδίαν ἀλεκτόρων,
Ἐν τοῖς ἐμοῖς ἀστοῖσιν ἱδρύσῃς Ἄρη
Ἐμφύλιόν τε καὶ πρὸς ἀλλήλους θρασύν. 870
Θυραῖος ἔστω πόλεμος, οὐ μόλις παρών,
Ἐν ᾧ τις ἔσται δεινὸς εὐκλείας ἔρως·
Ἐνοικίου δ' ὄρνιθος οὐ λέγω μάχην.
Τοιαῦθ' ἑλέσθαι σοὶ πάρεστιν ἐξ ἐμοῦ;
Εὖ δρῶσαν, εὖ πάσχουσαν, εὖ τιμωμένην, 875
Χώρας μετασχεῖν τῆσδε θεοφιλεστάτης.

χο. Ἐμὲ παθεῖν τάδε φεῦ,
Ἐμὲ παλαιόφρονα κατὰ γᾶν οἰκεῖν
Ἀτίετον, φεῦ, μύσος.
Πνέω τοι μένος, ἅπαντά τε κότον, 880
Οἰοῖ, δᾶ φεῦ· τίς μ' ὑποδύεται
Πλευρὰς ὀδύνα;
Θυμὸν ἄϊε μᾶτερ
Νύξ, ἀπὸ γάρ με τιμᾶν δαμίαν
Θεῶν δυσπάλαμοι 885
Παρ' οὐδὲν ἦραν δόλοι.

ἀθ. Οὔτοι καμοῦμαί σοι λέγουσα τἀγαθά,
Ὡς μήποτ' εἴπῃς, πρὸς νεωτέρας ἐμοῦ
Θεὸς παλαιὰ καὶ πολισσούχων βροτῶν,
Ἄτιμος ἔρρειν τοῦδ' ἀπόξενος πέδου· 890
Ἀλλ' εἰ μὲν ἁγνόν ἐστί σοι Πειθοῦς σέβας,
Γλώσσης ἐμῆς μείλιγμα καὶ θελκτήριον,
Σὺ δ' οὖν μένοις ἄν· εἰ δὲ μὴ θέλεις μένειν,
Οὔτ' ἂν δικαίως τῇδ' ἐπιρρέποις πόλει
Μῆνίν τιν' ἢ κότον τιν' ἢ βλάβην στρατῷ. 895
Ἔξεστι γάρ σοι τῇδ' γ' ἀμοίρῳ χθονὸς
Εἶναι δικαίως ἐς τὸ πᾶν τιμωμένῃ.

χο. Ἄνασσ' Ἀθάνα τίνα με φῄς ἔχειν ἕδραν;
ἀθ. Πάσης ἀπήμον' οἰζύος· δέχου δὲ σύ.
χο. Καὶ δὴ δέδεγμαι· τίς δέ μοι τιμὴ μένει; 900
ἀθ. Ὡς μή τιν' οἶκον εὐθενεῖν ἄνευ σέθεν.
χο. Σὺ τοῦτο πράξεις, ὥστε με σθένειν τόσον;
ἀθ. Τῷ γὰρ σέβοντι συμφορὰς ὀρθώσομεν.
χο. Καί μοι πρόπαντος ἐγγύην θήσει χρόνου;
ἀθ. Ἔξεστι γάρ μοι μὴ λέγειν ἃ μὴ τελῶ. 905
χο. Θέλξειν μ' ἔοικας, καὶ μεθίσταμαι κότου.

ἀθ. Τοιγὰρ κατὰ χθόν' οὖσ' ἐπικτήσει φίλους.
χο. Τί οὖν μ' ἄνωγας τῇδ' ἐφυμνῆσαι χθονί;
ἀθ. Ὁποῖα νίκης μὴ κακῆς ἐπίσκοπα,
Καὶ ταῦτα γῆθεν ἔκ τε ποντίας δρόσου, 910
Ἐξ οὐρανοῦ τε· κἀνέμων ἀήματα
Εὐηλίως πνέοντ' ἐπιστείχειν χθόνα·
Καρπόν τε γαίας καὶ βοτῶν ἐπίρρυτον,
Ἀστοῖσιν εὐθενοῦντα μὴ κάμνειν χρόνῳ,
Καὶ τῶν βροτείων σπερμάτων σωτηρίαν. 915
Τῶν δυσσεβούντων δ' ἐκφορωτέρα πέλοις.
Στέργω γὰρ ἀνδρὸς φιτυποιμένος δίκην,
Τὸ τῶν δικαίων τῶνδ' ἀπένθητον γένος.
Τοιαῦτα σοὔστι. τῶν ἀρειφάτων δ' ἐγὼ
Πρεπτῶν ἀγώνων οὐκ ἀνέξομαι τὸ μὴ οὐ 920
Τήνδ' ἀστύνικον ἐν βροτοῖς τιμᾶν πόλιν.
χο. Δέξομαι Παλλάδος ξυνοικίαν,
Οὐδ' ἀτιμάσω πόλιν,
Τὰν καὶ Ζεὺς ὁ παγκρατὴς, Ἄρης τε
Φρούριον θεῶν νέμει, 925
Ῥυσίβωμον Ἑλλά-
νων ἄγαλμα δαιμόνων.
Ἅτ' ἐγὼ κατεύχομαι
Θεσπίσασα πρευμενῶς
Ἐπισσύτους βίου τύχας ὀνησίμους 930
Γαίας ἐξαμβρῦσαι
Φαιδρὸν ἁλίου σέλας.
ἀθ. Τάδ' ἐγὼ προφρόνως τοῖσδε πολίταις
Πράσσω, μεγάλας καὶ δυσαρέστους
Δαίμονας αὐτοῦ κατανασσαμένη. 935
Πάντα γὰρ αὗται τὰ κατ' ἀνθρώπους
Ἔλαχον διέπειν.
Ὁ δὲ μὴ κύρσας βαρεῶν τούτων,
Οὐκ οἶδεν ὅθεν πληγαὶ βιότου.
Τὰ γὰρ ἐκ προτέρων ἀπλακήματά νιν 940
Πρὸς τάσδ' ἀπάγει, σιγῶν δ' ὄλεθρος
Καὶ μέγα φωνοῦν-
τ' ἐχθραῖς ὀργαῖς ἀμαθύνει.
χο. Δενδροπήμων δὲ μὴ πνέοι βλάβα,
Τὰν ἐμὰν χάριν λέγω· 945
Φλογμούς τ' ὀμματοστερεῖς φυτῶν,
Τὸ μὴ περᾶν ὅρον τόπων,
Μηδ' ἄκαρπος αἰα-
νὴς ἐφερπέτω νόσος,
Μῆλά τ' εὐθενοῦντ' ἄγαν, 950
Ξὺν διπλοῖς ἐμβρύοις,
Τρέφοι χρόνῳ τεταγμένῳ γόνος
Πλουτόχθων ἑρμαίαν
Δαιμόνων δόσιν τίοι.
ἀθ. Ἦ τόδ' ἀκούετε πόλεως φρούριον, 955
Οἷ' ἐπικραίνει; μέγα γὰρ δύναται
Πότνι' Ἐρινὺς παρά τ' ἀθανάτοις,
Τοῖς θ' ὑπὸ γαίας, περί τ' ἀνθρώπων
Φανερῶς τελέως διαπράσσουσι,
Τοῖς μὲν ἀοιδὰς, τοῖς δ' αὖ δακρύων 960
Βίον ἀμβλωπὸν παρέχουσαι.
χο. Ἀνδροκμῆτας δ' ἀώ-
ρους ἀπεννέπω τύχας,
Νεανίδων τ' ἐπηράτων
Ἀνδροτυχεῖς βιότους, 965
Δότε κύρι' ἔχοντες
Θεαὶ, τῶν μοιρῶν
Ματροκασιγνῆται,
Δαίμονες ὀρθονόμοι,
Παντὶ δόμῳ μετάκοινοι, παντὶ 970
Χρόνῳ δ' ἐπιβριθεῖς,
Ἐνδίκοις ὁμιλίαις
Πάντα τιμιώταται θεῶν.
ἀθ. Τάδε τοι χώρᾳ

Min. *In terra existens adipisceris amicos.*
Cho. *Quid sequar iubes me?*
Mi. *Qualis non mala victoria speculatrix*
Et ex terra, ex marinoque rore
Ex cœlo & ventorum flatus.
Aprice sperantes peragrare terram
Fruges terræ & mortalium irrigatas
Ciuibus exuberantes ne laborent ultra tempus.
Et mortalium seminum salutem
Impiis conciatatior eris.
Amo enim viri agricolæ instiam
Genus horum illugubre est iustorum.
Hæc te ipsi. ego verò bellicosorum
Phantasmatum certaminum non suscipiã, quod non
Vrbanam inter mortales honorat urbem.
Cho. *Suscipio Palladis ædem,*
Neque ignominia afficiam urbem
Quam & Iupiter præpotens, Marsque
Custodiam deorum incolit,
Liberatricem Græcorum,
Effigiem dæmonum,
Cui ego precor
Vaticinans propitia.
Obnoxias vitæ fortunas felices
Terra fundere
Pulchrum solis iubar.
Mi. *Hæc verò ego promptè meis ciuibus*
Faciam, magnos & implacabiles
Dæmonas ipsa subigens.
Omnia ipsa enim administrare
Sortita sunt secundum homines.
Ille verò non assecutus hæc grauia
Non nouit unde plagæ vitæ sunt.
Errata enim ex prioribus ipsum
Ad has defert tacens perniciosus,
Et clamosos
Inimicis iris consumit.
Arbori nocuum ne flet detrimentum
Cho. *Mea gratia dico.*
Incendiúmque oculo priuans plantarum
Non transire fines locorum.
Neque infructuosus obscuritatis
Morbus serpat.
Ouésque fœcundæ admodum
Cum duobus fœtibus
Alat tempore constituto prolem.
Diues terra Lucratile
Dæmonum donum ponat.
Hæc audite, urbis præsidium,
Qualia perficiet. multum potest enim
Veneranda Erinnys apud immortales
Subterraneos, de hominibus
Manifestè perfectè faciunt,
His quidem cantilenas, illis verò lacrymarum
Vitam cæcam præbentes.
Cho. *Viri fallas verò*
Intempestiuas dico fortunas,
Iuuenum optabilium
Fœlicem vitam
Date, dominium habentes
Deæ, quarum Parcæ
Sorores ex matre sunt.
Dæmones rectilege
Omni domo communes,
Omni tempore verò incumbentes
Iustis consortiis
Omnium deorum honoratissimi.
Mi. *Hæc verò regioni*

Mea promptè perfectarum
Exulto, amo verò oculos persuasionis,
Quando mihi linguam & os inspiciunt
Ad has inciviliter renuentes.
Sed superauit Iupiter forensis,
Vincit bonos
Certamen nostrum semper.

Cho. *Hanc verò inexpletam malorum*
Nunquam optarem huic
Vrbi seditionem ciuium,
Neque bibens puluis
Nigrum sanguinem ciuium,
Per iram pœnas
Cruentas detrimenta
Vrbis libenter suscipiat,
Gaudia contrà dent
Communi vtilitate studente mente,
Et odio prosequi vna mente.
Multorum enim hoc est remedium inter mortales.

Mi. *Sapientibus sanè lingua bona*
Viam inuenit
Ex his terribilibus vultibus
Magnum lucrum video ciuibus.
Has verò latas,
Lata semper sunt,
Multum honorantes,
Et terram & vrbem
Rectè iustam
Ornatè omnes degentes.

Cho. *Valete, valete,*
Valeat ciuilis populus,
Procul sedentes à Ioue,
Virginis cara amici
Sapientes in tempore,
Palladis sub alis
Existentes veneratur pater.

Min. *Valete & vos. primam verò me oportet*
Adire thalamos ostendentem,
Ad lucem horum sacram deductricem.
Ite, & sub cædibus his grauibus
In terram introeuntes,
Nocumentum quidem
Regionis obtineatis,
Lucrum verò
Mittere in victoria vrbis oportet.
Vos verò patroni præite
Pueri Cranai hos inquilinos.
Erit verò bonorum
Bona mens ciuibus.

Cho. *Valete, valete rursus reduplico,*
Omnes qui in vrbe, dæmones mortalésque
Palladis vrbem habitantes.
Coloniam meam
Probè colentes, ne accusetis calamitates vitæ.

Min. *Probo sermones harum precationum,*
Mittámque lucem lampadum luciferarum,
Ad subterraneos locos,
Cum famulabus, quæ custodiunt statuam
Meam iustè. oculus omnis terræ
Thesidis exeat, chorum agmen,
Puerorum, mulierum & vetularum classis.
Puniceo tinctis indutis vestimentis
Honorate & lux impetum faciat ignis,
Vt læta sit congregatio terræ.
Reliquum, bonorum vxorum vtilitate ornetur.

Cho. *Ite domum honoranda*
Noctis filia sine liberis,
Cum prudente pompa.

Τῷ μὴ προφρόνως ἐπικραινομένων — 975
Γάνυμαι. στέργω δ' ὄμματα πειθοῦς,
Ὅτι μοι γλῶσσαν καὶ στόμ' ἐπώπα
Πρὸς τάσδ' ἀγρίως ἀπανηναμένας·
Ἀλλ' ἐκράτησε Ζεὺς ἀγοραῖος.
Νικᾷ δ' ἀγαθῶν — 980
Ἔρις ἡμετέρα διὰ παντός.

χο. Τὰν δ' ἄπληστον κακῶν
Μήποτ' ἐν πόλει στάσιν
Τᾷδ' ἐπεύχομαι βρέμειν.
Μηδὲ πιοῦσα κόνις — 985
Μέλαν αἷμα πολιτῶν
Δι' ὀργὰν ποινὰς
Ἀντιφόνους ἄτας
Ἁρπαλίσαι πόλεως.
Χάρματα δ' ἀντιδιδοῖεν — 990
Κοινοφιλεῖ διανοίᾳ,
Καὶ στυγεῖν μιᾷ φρενί.
Πολλῶν γὰρ τόδ' ἐν βροτοῖς ἄκος.

ἀθ. Ἆρα φρονοῦσι γλώσσης ἀγαθῆς
Ὁδὸν εὑρίσκει. — 995
Ἐκ τῶν φοβερῶν τῶνδε προσώπων
Μέγα κέρδος ὁρῶ τοῖσδε πολίταις.
Τάσδε γὰρ εὔφρονας εὔφρονες αἰεὶ
Μέγα τιμῶντες, καὶ γῆν καὶ πόλιν
Ὀρθοδίκαιον — 1000
Πρέψετε πάντες διάγοντες.

χο. Χαίρετ' ἐν αἰσιμίαις πλούτου,
Χαίρετ' ἀστικὸς λεώς,
Ἴκταρ ἥμενοι Διός,
Παρθένου φίλας φίλοι — 1005
Σωφρονοῦντες ἐν χρόνῳ.
Παλλάδος δ' ὑπὸ πτεροῖς
Ὄντας ἅζεται πατήρ.

ἀθ. Χαίρετε χ' ὑμεῖς· προτέρας δέ με χρὴ
Στείχειν θαλάμους ἀποδείξουσαν. — 1010
Πρὸς φῶς ἱερὸν τῶνδε προπομπῶν
Ἴτε, καὶ σφαγίων τῶνδ' ὑπὸ σεμνῶν
Κατὰ γῆς σύμεναι, τὸ μὲν ἀτηρὸν
Χώρας κατέχειν,
Τὸ δὲ κερδαλέον — 1015
Πέμπειν πόλεως ἐπὶ νίκῃ.
Ὑμεῖς δ' ἡγεῖσθε πολισσοῦχοι
Παῖδες Κραναοῦ ταῖσδε μετοίκοις.
Εἴη δ' ἀγαθοῖς
Ἀγαθὴ διάνοια πολίταις. — 1020

χο. Χαίρετε χαίρετε δ' αὖθις,
Ἐπιδιπλοίζω,
Πάντες οἱ κατὰ πτόλιν,
Δαίμονές τε καὶ βροτοί,
Παλλάδος πόλιν νέμον- — 1025
τες· μετοικίαν δ' ἐμὴν
Εὖ σέβοντες, οὔτι μέμ-
ψεσθε συμφορὰς βίου.

ἀθ. Αἰνῶ δὲ μύθους τῶνδε τῶν κατευγμάτων,
Πέμψω τε φέγγει λαμπάδων σελασφόρων — 1030
Εἰς τοὺς ἔνερθε καὶ κάτω χθονὸς τόπους,
Ξὺν προσπόλοισιν, αἵτε φρουροῦσιν βρέτας
Τοὐμὸν δικαίως. ὄμμα γὰρ πάσης χθονὸς
Θησῇδος ἐξίκοιτ' ἂν εὐκλεὴς λόχος
Παίδων, γυναικῶν, καὶ στόλος πρεσβυτίδων. — 1035
Φοινικοβάπτοις ἐνδυτοῖς ἐσθήμασι
Τιμᾶτε, καὶ τὸ φέγγος ὁρμάσθω πυρός.
Ὅπως ἂν εὔφρων ἥδ' ὁμιλία χθονὸς
Τὸ λοιπὸν εὐάνδροισι συμφοραῖς πρέπῃ.

πρ. Βᾶτ' ἐν δόμῳ μεγάλαι φιλότιμοι — 1040
Νυκτὸς παῖδες, ἄπαιδες,
Ὑπ' εὔφρονι πομπᾷ·

Εὐφαμεῖτε δὲ χωρῖται
Γᾶς ὑπὸ κεύθεσιν ὠγυγίοισι,
Καὶ τιμαῖς καὶ θυσίαις πε- 1045
ρίσεπτα τύχοιτε.
Εὐφαμεῖτε δὲ πανδαμεί·
Ἵλαοι δὲ καὶ εὐθύφρονες γᾷ
Δεῦρ' ἴτε σεμναί, πυριδάπτῳ
Λαμπάδι τερπόμεναι. καθ' ὁδὸν 1050
Δ' ὀλολύξατε νῦν ἐπὶ μολπαῖς·
Σπονδαὶ δ' ἐς τὸ πᾶν ἔνδαιδες οἴκων.
Παλλάδος ἀστοῖς Ζεὺς πανόπτας.
Οὕτω μοῖρα τε συγκατέβα.
Ὀλολύξατε νῦν ἐπὶ μολπαῖς. 1055

Bene precamini, secedite
Terra sub latebris antiquis.
Et honoribus & sacrificiis
Honorificè fortunisque,
Bene precamini verò passim
Beneuolè & propitia terra,
Huc venite graues ignuora
Face delectantes, iuxta viam verò
Iubilate nunc in cantilenis.
Libationes omnino in domo sint.
Palladis ciuibus Iupiter omnino speculator.
Sic enim Parca simul descendat. iubilate nunc in cantionibus.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΩΝ
Ἱκετίδων λέγεται.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
πρόσωπα.

ΧΟΡΟΣ ΔΑΝΑΙΔΩΝ.
ΔΑΝΑΟΣ.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ Ἀργείων.
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ.
ΚΟΡΑΙ.

Προλογίζει δὲ ὁ Χορός.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

χο. ΖΕΥΣ μὲν ἀφίκτωρ ἐπίδοι προφρό-
νως
Στόλον ἡμέτερον
Νάϊον ἀρθέντ' ἀπὸ προστομίων
Λεπτοψαμάθων
Νείλου. Δίαν δὲ λιποῦσαι 5
Χθόνα σύγχορτον Συρίᾳ φεύγομεν,
Οὔτιν' ἐφ' αἵματι δημηλασίῃ
Ψήφῳ πόλεως γνωσθεῖσαι
Ἀλλ' αὐτογενεῖ φυξανορίᾳ
Γάμον Αἰγύπτου παίδων ἀσεβῆ 10
Τ' ὀνοταζόμεναι
Δαναὸς δὲ πατὴρ καὶ βούλαρχος,
Καὶ στασίαρχος τάδε πεσσονομῶν,
Κύδιστ' ἀχέων ἐπέκρανε
Φεύγειν αἰδ' ἐν διὰ κύμβαλον 15
Κέλσαι δ' Ἄργους γαῖαν, ὅθεν δὴ
Γένος ἡμέτερον, τῆς οἰστροδόνου
Βοὸς ἐξ ἐπαφῆς, κἀξ ἐπιπνοίας
Διὸς εὐχόμενον τετέλεσται
Τίνα γοῦν χώραν εὔφρονα μᾶλλον 20
Τῆσδ' ἀφικοίμεθα,
Σὺν τοῖσδ' ἱκετῶν ἐγχειριδίοις
Ἐριοστέπτοισι κλάδοισιν;
Ὧν πόλις, ὧν γῆς καὶ λευκὸν ὕδωρ,
Ὕπατοί τε θεοὶ καὶ βαρύτιμοι 25
Χθόνιοι θήκας κατέχοντες,
Καὶ Ζεὺς σωτὴρ τρίτος οἰκοφύλαξ
Ὁσίων ἀνδρῶν δέξαιθ' ἱκέτην
Τὸν θηλυγενῆ στόλον αἰδοίῳ
Πνεύματι χώρας, ἀρσενοπληθῆ 30
Δ' ἑσμὸν ὑβριστὴν αἰγυπτογενῆ,
Πρὶν πόδα χέρσῳ τῇδ' ἐν ἀσώδει
Θεῖναι, ξὺν ὄχῳ ταχυήρει
Πέμψατε πόντον δ'· ἔνθα δὲ λαίλαπι
Χειμωνοτύπῳ, βροντῇ στεροπῇ 35

ARGVMENTVM SVPPLICVM.

DAnaus Beli filius, cum accepisset oraculum se à proprio genero interfectum iri, noluit quinquaginta filias, quæ illi erant, filiis Ægypti fratris despondere. sed classe parata, Argos profectus est. vbi tandem à rege Stenela & populo receptus est. cum hoc Ægypti filij percepissent, illum insecuti sunt, quibus Danaus filiás in vxores dedit. illæ verò à parente instructæ, maritum quæque vna excepta peremit.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

CHORVS Danaidum.
DANAVS.
ARGIVORVM Rex.
SENEX.
PVELLÆ.

Prologum agit Chorus.

VTinam Iupiter quidem Aphiktor videat prom-(ptè)
Classem nostram
Naualem eleuatam
Ante angusta ostia
Nili. diuam verò relinquentes,
Terram vicinam Syriæ, fugimus
Nullum pro sanguine populari,
Suffragio vrbis constituta,
Sed sponte natam virifugam
Nuptias Ægypti filiorum impias
Iniuria affecta.
Danaus verò pater & consilij princeps,
Et seditionis princeps, hæc decernens
Præcipua dolorum perfecit.
Fugere verò oportebat per Cymbalum.
Vocauit Argi terram, vnde iam
Genus nostrum, insanientis
Bouis ex congressu & inspiratione
Iouis optans perfectum est.
In quam igitur regionem lætiorem
Hac appelleremus,
Cum supplicum ramis, Sacrisque coronis?
Quorum vrbs, quorum terra limpida aqua
Consultorésque dij, & preciosi
Terrestres sepulchra obtinentes,
Et Iupiter seruator tertius domus custos,
Sanctorum virorum. suscipiat supplicem
Fœminigenam classem venerandò
Spiritu regionis, masculis plenum,
Gregem verò contumeliosum Ægyptogenum,
Priusquam pedem terra huic in arena detrita
Figere, cum vehiculo celeri
Mittite pontum, huc verò nimbo
Tempestuoso tonitru, fulgetro

Et imbriferis ventis sæuis
Maris contraponentes pereant
Priusquam lectos à quibus fas arcet,
Appropriata patri fraternitate
Hac nolentium ascendamus.
Nunc verò inuocantes
Iouis vitulum super
Pontium vltorem filium
Contraria lege progenitoris
Bouis ex inspiratione
Iouis congressum denominatione
Perfecta est fatalis vita
Confesso, Epaphum generatione
Existentem dicens.
Nunc verò in legificibus
Matris antiqua locis,
Priorum laborum memor,
Nunc ostendam
Fideiia signa, hæc verò dissimilia
Nouis insperata, apparebunt existentia.
Cognoscet
Verò sermones aliquis in prolixitate.
Si verò assequetur prope augures
Propinquus, misericordiam miserabilem audiens.
Putabit aliquis audiens
Vocem obseruatricis
Miserabilis vxoris
Luscinieque à circis exacta.
Quæ locorum regionum fluuiorum
Luget recentem misericordiam consuetorum.
Componit verò pueri
Mortem tanquam ipsa interficiens
Periit manu sua,
Matris malam iram assecutus.
Sic ego lacrymosis
Grauibúsque legibus
Lacero tenellam
Nilo crescentem genam,
Córque lachrymis vacuum
Lugubres flores decerpo,
Verita amicos huius fugæ.
A terra aeria,
Si aliquis est gubernator.
Sed dij genitores,
Audite probè iu videntes.
Aut non dantes
Habere fatum perfectum,
Contumeliam verè odio habentes.
Sint enim iusti nuptiis.
Est enim mali belli vexatis
Ara Martis fugientibus
Liberatio cultus deorum.
Si cucurrerit Iouis verè omnino,
Iouis desiderium non facile venatu fuit.
Omnia certè comburit
Etiam in tenebris.
Nigra consortia
Mortalibus hominibus.
Cadit tutò neque in dorsum,
Vertice Iouis si perficiatur
Negocium integrum.
Titiones curarum
Vmbrosique intendunt meatus,
Visu inconsiderati.
Ledit verò intuens,
Ab altis turribus perniciosos
Mortales, violentiam
Nullam armis instruit.

Τ', ὀμβροφόροισί τ' ἀνέμοις ἀγρίας
Αλὸς ἀντήσαντες ὄλοιντο,
Πρίν ποτε λέκτρων, ὧν θέμις εἴργει,
Σφετεριξάμενοι πατραδελφείαν
Τήνδ' ἀεκόντων ἐπιβῆναι. 40
Νῦν δ' ἐπικεκλόμεναι
Δῖον πόρτιν ὑπερ
πόντιον τιμάορ' ἶνιν
τ' ἀνθονόμου τᾶς προγόνου
Βοὸς ἐξ ἐπιπνοίας 45
Ζηνὸς ἔφαψιν ἐπωνυμίᾳ
δ' ἐπεκραίνετο μόρσιμος αἰὼν
Εὐλόγως·
Επαφόν τε γέννας ἰ. ὄντ' ἐπιλεξαμένα,
Νῦν ἐν ποιονόμοις 50
Ματρὸς ἀρχαίας τόποις τῶν
Πρόσθε πόνων μνασαμένα,
Τά τε νῦν ἐπιδείξω
Πιστὰ τεκμήρια, τάτ' ἀνόμοια
Οἶδ' ἀελπτά περ ὄντα φανεῖται. 55
Γνώσεται
Δὲ λόγους τὶς ἐν μάκει.
Εἰ δὲ κυρεῖ τις πέλας οἰωνοπόλων
Εγγαιος, οἶκτον οἰκτρὸν ἀΐων,
Δοξάσει τὶς ἀκούων 60
Ὄπα τᾶς Τηρείας
Μήτιδος οἰκτρᾶς ἀλόχου,
Κιρκηλάτου τ' ἀηδόνος·
Ατ' ἀπὸ χώρων ποταμῶν τ' εἰργομένα,
Πενθεῖ νέον οἶκτον ἠθέων· 65
Ξυντίθησι δὲ παιδὸς
Μόρον, ὡς αὐτοφόνως
Ὤλετο πρὸς χειρὸς ἕθεν,
Δυσμάτορος κότου τυχών·
Τὼς καὶ ἐγὼ φιλόδυρ 70
Τοῖς ἰαονίοισι νόμοισι
Δάπτω τὰν ἁπαλὰν
Νειλοθερῆ παρειὰν,
Απειρόδακρύν τε καρδίαν.
Γοεδνὰ δ' ἀνθεμίζομαι 75
Δειμαίνουσα φίλους τᾶς-
δε φυγᾶς ἀερίας ἀπὸ γᾶς,
Εἴ τις ἐστὶ κηδεμών.
Αλλὰ θεοὶ οἱ γενέται,
Κλύετ' εὖ τὸ δίκαιον ἰδόντες. 80
Η καὶ μὴ τέλεον
Δόντες ἔχειν παρ' αἶσαν.
Ὕβριν δ' ἑτοίμως στυγοῦντες
Πέλοιτ' ἂν ἔνδικοι γάμοις.
Εστι δὲ κἀκ πολέμου τει- 85
ρομένοις βωμὸς ἀρῆς φυγάσι
Ρῦμα, δαιμόνων σέβας.
Εἰ θείη Διὸς εὖ παναληθῶς.
Διὸς ἵμερος οὐκ εὐθήρατος ἐτύχθη,
Παντά τοι φλεγέθει 90
Κἂν σκότῳ.
Μελαίνᾳ ξὺν τύχᾳ
Μερόπεσσι λαοῖς.
Πίπτει δ' ἀσφαλὲς οὐδ' ἐπὶ νώτῳ,
Κορυφᾷ Διὸς εἰ κρανθῇ πρᾶγμα 95
Τέλειον.
Δαυλοὶ γὰρ πραπίδων δάσκιοί
τε τείνουσι πόροι,
Κατιδεῖν ἄφραστοι.
Ιάπτει δ' ἐλπίδων 100
Αφ' ὑψιπύργων πανώλεις
Βροτοὺς, βίαν
Δ' οὔτιν' ἐξοπλίζει.

Τὰν ἄποινον δαιμονίων.
Ἥμενον ὧν φρόνημά πως 105
Αὐτόθεν ἐξέπραξεν ἔμπας,
Ἑδράνων ἐφ' ἁγνῶν.
Ἰδέσθω δ' εἰς ὕβριν
Βρότειον, οἷα νεάζει
Πυθμὴν δι' ἁ-
μὸν γάμον τεθαλὼς
Δυσπαραβούλοισι φρεσὶ, 110
Καὶ διάνοιαν μαινόλιν
Κέντρον ἔχων ἄφυκτον, ἄτᾳ
Δ' ἀπάτᾳ μεταγνούς.
Τοιαῦτα πάθεα μέλεα θρεομένα λέγω
Λιγέα βαρέα δακρυοπετῆ. 115
Ἰὴ, ἰή.
Ἰηλέμοισιν ἐμπρεπῆ
Θρηνοῦσα μέλη,
Ζῶσα γόοις με τιμῶ.
Ἱλέομαι μὲν Ἀπίαν βοῦνιν, 120
Καρβᾶνα δ' αὐδὰν
Εὐ ἀκούεις·
Πολλάκι δ' ἐμπίτνω ξὺν λακίδι,
Λίνοισιν, ἢ
Σιδονίᾳ καλύπτρᾳ. 125
Θεοῖς δ' ἐναγέα τέλεα, πελομένων καλῶς,
Ἐπίδρομα ὅθι θάνατος ἀπῇ.
Ἰὼ ἰὼ,
Ἰὼ, δυσάγκριτοι πόνοι.
Ποῖ τόδε κῦμ' ἀπάξει; 130
Ἱλέομαι μὲν Ἀπίαν βοῦνιν,
Καρβᾶνα δ' αὐδὰν
Εὐ ἀκούεις·
Πολλάκι δ' ἐμπίτνω ξὺν λακίδι,
Λίνοισιν, ἢ 135
Σιδονίᾳ καλύπτρᾳ.
Πλάτα μὲν οὖν λινορραφής τε
Δόμος ἅλα στέγων, δορὸς
Ἀχείματόν μ' ἔπεμπε σὺν πνοαῖς·
Οὐδὲ μέμφομαι· τε- 140
λευτὰς δ' ἐν χρόνῳ
Πατὴρ ὁ παντόπτας
Πρευμενεῖς κτίσειε.
Σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς
Εὐνὰς ἀνδρῶν, ἒ ἔ, 145
Ἄγαμον ἀδάματον ἐκφυγεῖν.
Θέλουσα δ' αὖ θέλουσαν ἁγνὰ
Μ' ἐπιδέτω Διὸς κόρα,
Ἔχουσα σέμν' ἐνώπι' ἀσφαλὲς,
Παντὶ δὲ σθένει διωγμοῖσιν 150
Ἀσφαλέας
Ἀδμήτας ἀδμήτα
Ῥύσιος γενέσθω.
Σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς,
Εὐνὰς ἀνδρῶν (ἒ ἔ) 155
Ἄγαμον ἀδάματον ἐκφυγεῖν.
Εἰ δὲ μὴ, μελανθὲς
Ἡλιόκτυπον γένος
Τὸν γάιον
Τὸν πολυξενώτατον 160
Ζῆνα τῶν κεκμηκότων
Ἱξόμεσθα σὺν κλάδοις
Ἀρτάναις θανοῦσαι,
Μὴ τυχοῦσαι
Θεῶν Ὀλυμπίων. 165
Ὦ Ζεῦ Ἰοῦς ἰώ.
Μῆνις μάστειρ' ἐκ θεῶν.
Κοννῶ δ' ἄταν
Γαμετᾶς οὐρανονίκου.

Munus dæmoniorum
Collocatum supra prudentiam quomodo
Egit ex se tamen;
In sedibus castis.
Videas in contumelia
Mortali qualiter iuuenescit is.
Propago verò
Nostrum matrimonium, ramus
Stolidis mentibus
Cogitationémque furiosam,
Et stimulum habens, incorruptibile, detrimentum
Fallacia verò mutans.
Tales affectus dolorosos narrans lugubres,
Acutos graues, lachrymosos, heu, heu.
Heu heu
Carminibus ornata
Lugentes cantiones
Viuens luctibus nobiscum.
Placo Apiam terram,
Barbaram vocem
Intelligis.
Sæpe verò procido cum lacera veste
Linea, aut
Sidonio integumento.
Diis verò piacula perfecta hostium pulchrè
Præcurrens vbi mors adserit.
Heu heu
Heu difficiles labores.
Quónam fluctus is deducet?
Placo quidem Apiam terram.
Vocem barbaram
Intelligis.
Sæpe verò procido cum lacera veste
Linea, aut
Sidonio integumento
Remus quidem & nauis
Domúsque protegens mare hasta
Intempestuosum me amittebat auris,
Neque accuso
Finem, in tempore verò
Pater qui omnia videt
Propitius condidit
Semen magnum grauis matris
Cubilia virorum heu heu
Sine matrimonio indomitam effugere;
Volentem igitur volentem castam
Me respiciat Iouis filia,
Habens me in conspectu tutò,
Omnino verò fortificans. persecutionibus
Vero tutela
Indomita indomitæ
Liberatrix esto.
Semen magnum grauis matris
Cubilia virorum heu heu,
Carens nuptiis indomitam effugere.
Si verò non, nigrum
Aut Ioue formatum genus
Propinquum
Hospitalissimum
Iouem defessorum
Adeemus cum ramis,
Laqueis morientes,
Non consecuta
Deos cœlestes.
O Iupiter iens
Ira scrutatrix à diis.
Cognosco verò nocumentum
Vxoris cœlestis contentiosas

Ex molesto
Vento et tempestas.
Et tunc non iustis
Tolerabit sermonibus Iupiter,
Bouis
Filium ignominia afficiens, quem ipse
Aliquando condidit semine,
Nunc habens retrò conuersum
Visum in precibus.
Sen. *Ex alto bene audit inuocatus.*
Puellæ sapere oportet, cum prudenti venite
Fideli senis, huic nauclero patri,
Et in terra nunc consilium accipere
Probo, custodire mea verba scribentes.
Video puluerem mutum nuncium exercitus,
Fistulæ non tacent axi impulsæ.
Turbam verò propugnatricem & bellicosam
Video, cum equis, & flexis vehiculis.
Fortè ad huius terræ duces veniunt,
Speculatores sunt audientes nuncios.
Sed siue innocuus, siue incensus
Crudeli ira, impellit classem hanc.
Sed melius est ô puellæ omnino,
In hoc saxo sedere, certantium deorum
Melior turri est ara validum scutum.
Sed quàm citissimè ascendite, puras
Preces datâque venerandi Iouis,
Religiose habentes in manibus eiusdem nominis.
Veneranda & placantia verba & vtilia
Hospites alloquimini, vt aduenas decet.
Manifeste dicentes has sanguine carentes fugas.
Vox deinde sequatur prima, non tumultuosa.
Stulti verò ex frontibus sapientum ne
Eant vultus ab oculo quieto.
Et neque garrulitas neque taciturnitas in sermone
Sit hoc certè genus admodum inuidum est.
Memor sis verò obedire, necessitate es hospita exul.
Audaci ore esse non decet inferiores.
Pu. *Pater prudenter ad prudentes loqueris.*
Conabimur memores esse tuorum
Proborum mandatorum, Iupiter genitor videat.
Nunc ne ociare, machinamenti sit robur.
Se. *Vellem prope te sedem habere.*
Pu. *O Iupiter, miserere non lacerans perditas.*
Se. *Videas ex oculo propitio.*
Pu. *Illo volente hac bene finiet.*
Se. *At nunc Iouis auem hanc vocate.*
Pu. *Vocamus radios solis salutares,*
Purúmque Apollinem exulem cœlo deum,
Se. *Videns fatum hoc, parcat mortalibus.*
Pu. *Parcat videlicet, & adsit promptus.*
Se. *Quem igitur vocabo cœlestium amplius.*
Pu. *Video tridentem hunc signum dei.*
Se. *Sed quando misit, tunc suscipiat in terra.*
Pu. *Mercurius ipse alius his legibus Græcorum.*
Se. *Liberis igitur præmia prædicet.*
Omnium verò regum horum communem aram
Colite in castitate, vinculum tanquam columbarum
Constituite, metu circorum similes alas habentium
Inimicorum consanguineum inquinantium genus.
Auem auis quomodo colit mandens.
Quomodo vxorem ducens inuitam ab inuito
Purus erit, neque moriens in inferno
Fugiet stultitiam causa, hæc agens.
Et illic iudicio contendet
Iupiter aliis laborantibus vltimas pœnas.
Considerate & remunerate locum hunc.
Vt vobis hoc negotium bene vincat.

Χαλεποῦ γὰρ ἐκ 170
Πνεύματος εἶσι χειμών.
Καὶ τότ' οὐ δικαίοις
Ζεὺς ἐνέξεται λόγοις,
Τὸν τᾶς βοὸς
Παῖδ' ἀτιμάσας, τὸν αὐ- 175
τός ποτ' ἔκτισεν γόνῳ,
Νῦν ἔχων παλίντροπον
Ὄψιν ἐν λιταῖσιν·
Ὑψόθεν δ' εὖ κλύοι καλούμενος.
δα. Παῖδες φρονεῖν χρή· ξὺν φρονοῦντι δ' ἥκετε 180
Πιστῷ γέροντι τῷδε ναυκλήρῳ πατρί.
Καὶ τἀπὶ χέρσου νῦν προμηθίαν λαβὼν
Αἰνῶ, φυλάξαι τἄμ' ἔπη δελτουμένας.
Ὁρῶ κόνιν, ἄναυδον ἄγγελον στρατοῦ,
Σύριγγες οὐ σιγῶσιν ἀξονήλατοι. 185
Ὄχλον δ' ὑπασπιστῆρα καὶ δορυσσόον
Λεύσσω, ξὺν ἵπποις, καμπύλοις τ' ὀχήμασι.
Τάχ' ἂν πρὸς ἡμᾶς τῆσδε γῆς ἀρχηγέται
Ὀπτῆρες εἶεν ἀγγέλων πεπυσμένοι.
Ἀλλ' εἴτ' ἀπήμων εἴτε καὶ τεθηγμένος 190
Ὠμῇ ξὺν ὀργῇ τόνδ' ἐπόρνυται στόλον,
Ἄμεινόν ἐστι παντὸς οὕνεκ' ὦ κόραι,
Πάγον προσίζειν τόνδ' ἀγωνίων θεῶν.
Κρεῖσσον δὲ πύργου βωμὸς, ἄρρηκτον σάκος.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα βᾶτε, καὶ λευκοστεφεῖς 195
Ἱκετηρίας ἀγάλματ' αἰδοίου Διὸς,
Σεμνῶς ἔχουσαι διὰ χερῶν εὐωνύμων,
Αἰδοῖα καὶ γοεδνὰ καὶ ζαχρεῖ' ἔπη
Ξένους ἀμείβεσθ', ὡς ἐπήλυδας πρέπει,
Τορῶς λέγουσαι τάσδ' ἀναιμάκτους φυγάς. 200
Φθογγῇ δ' ἑπέσθω πρῶτα μὲν τὸ μὴ θρασὺ,
Τὸ μὴ μάταιον δ' ἐκ μετωποσωφρόνων
Ἴτω προσώπων ὄμματος παρ' ἡσύχου.
Καὶ μὴ πρόλεσχος μηδ' ἐφολκὸς ἐν λόγῳ
Γένῃ· τὸ τῇδε κάρτ' ἐπίφθονον γένος. 205
Μέμνησο δ' εἴκειν· χρεῖος εἶ ξένη φυγάς.
Θρασυστομεῖν γὰρ οὐ πρέπει τοὺς ἥσσονας.
χο. Πάτερ φρονούντως πρὸς φρονοῦντας ἐννέπεις.
Φυλάξομαι δὲ τῶνδε μεμνῆσθαι σέθεν
Κεδνῶν ἐφετμῶν. Ζεὺς δὲ γεννήτωρ ἴδοι. 210
δα. Μή νυν σχόλαζε, μηχανῆς δ' ἔστω κράτος.
χο. Θέλοιμ' ἂν ἤδη σοὶ πέλας θρόνους ἔχειν.
δα. Ὦ Ζεῦ, κόπων οἴκτιρε μὴ 'πολωλότας.
χο. Ἴδοιτο δῆτα πρευμενοῦς ἀπ' ὄμματος.
Κείνου θέλοντος εὖ τελευτήσει τάδε. 215
δα. Καὶ Ζηνὸς ὄρνιν τόνδε νῦν κικλήσκετε.
χο. Καλοῦμεν αὐγὰς ἡλίου σωτηρίους,
Ἁγνόν τ' Ἀπόλλω φυγάδ' ἀπ' οὐρανοῦ θεόν.
Εἰδὼς ἂν αἶσαν τήνδε συγγνοίη βροτοῖς.
δα. Συγγνοῖτο δῆτα καὶ παρασταίη πρόφρων. 220
χο. Τίν' οὖν κικλήσκω τῶνδε δαιμόνων ἔτι;
δα. Ὁρῶ τρίαιναν τήνδε, σημεῖον θεοῦ.
χο. Ἀλλ' εὖ τ' ἔπεμψεν εὖ τε δεξάσθω χθονί.
δα. Ἑρμῆς ὅδ' ἄλλος τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις.
χο. Ἐλευθέροις νυν ἐσθλὰ κηρυκευέτω. 225
δα. Πάντων δ' ἀνάκτων τῶνδε κοινοβωμίαν
Σέβεσθ' ἐν ἁγνῷ δ' ἑσμὸς ὡς πελειάδων,
Ἵζεσθε κίρκων τῶν ὁμοπτέρων φόβῳ,
Ἐχθρῶν ὁμαίμων καὶ μιαινόντων γένος.
Ὄρνιθος ὄρνις πῶς ἂν ἁγνεύοι φαγών; 230
Πῶς δ' ἂν γαμῶν ἄκουσαν ἄκοντος πάρα,
Ἁγνὸς γένοιτ' ἄν; οὐδὲ μὴ 'ν Ἅδου θανὼν
Φύγῃ ματαίων αἰτίας πράξας τάδε.
Κἀκεῖ δικάζει τἀμπλακήμαθ', ὡς λόγος,
Ζεὺς ἄλλος ἐν καμοῦσιν ὑστάτας δίκας. 235
Σκοπεῖτε κἀμείβεσθε τόνδε τὸν τρόπον,
Ὅπως ἂν ὑμῖν πρᾶγος εὖ νικᾷ τόδε.

Πελα-

Βα. Ποδαπὸν ὅμιλον τόνδ' ἀνελλήνοστολον
Πέπλοισι βαρβάροισι καὶ πυκνώμασι
Χλίοντα προσφωνοῦμεν; οὐ γὰρ Ἀργολὶς 240
Ἐσθὴς γυναικῶν, οὐδ' ἀφ' Ἑλλάδος τόπων.
Ὅπως δὲ χώραν οὐδὲ κηρύκων ὕπο,
Ἀπρόξενοί τε, νόσφιν ἡγητῶν μολεῖν
Ἔτλητ' ἀτρέστως, τοῦτο θαυμαστὸν πέλει.
Κλάδοι γε μὲν δὴ κατὰ νόμους ἀφικτόρων 245
Κεῖνται παρ' ὑμῖν πρὸς θεοῖς ἀγωνίοις·
Μόνον τόδ' Ἑλλὰς χθὼν συνοίσεται στόχῳ·
Καὶ τἄλλα πόλλ' ἐπεικάσαι δίκαιον ἦν,
Εἰ μὴ παρόντι φθόγγος ἦν ὁ σημανῶν.
Χο. Εἴρηκας ἀμφὶ κόσμον ἀψευδῆ λόγον. 250
Ἐγὼ δὲ πρὸς σὲ πότερον ὡς ἔτην λέγω,
Ἢ τηρὸν ἱερορράβδον ἢ πόλεως ἀγόν.
Βα. Πρὸς ταῦτ' ἀμείβου καὶ λέγ' εὐθαρσὴς ἐμοί.
Τοῦ γηγενοῦς γάρ εἰμ' ἐγὼ Παλαίχθονος
Ἶνις Πελασγός, τῆσδε γῆς ἀρχηγέτης. 255
Ἐμοῦ δ' ἄνακτος εὐλόγως ἐπώνυμον
Γένος Πελασγῶν τήνδε καρποῦται χθόνα·
Καὶ πᾶσαν αἶαν, ἧς δι' Ἄλγος ἔρχεται,
Στρυμόνα τε πρὸς δύνοντος ἡλίου, κρατῶ.
Ὁρίζομαι δὲ τήνδε Περραιβῶν χθόνα, 260
Πίνδου τε τἀπέκεινα, Παιόνων πέλας,
Ὄρη τε Δωδωναῖα. συντέμνει δ' ὅρος
Ὑγρᾶς θαλάσσης. τῶνδε τἀπὶ τάδε κρατῶ.
Αὐτῆς δὲ χώρας Ἀπίας πέδον τόδε
Πάλαι κέκληται φωτὸς ἰατροῦ χάριν. 265
Ἆπις γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας
Ἰατρόμαντις παῖς Ἀπόλλωνος χθόνα
Τήνδ' ἐκκαθαίρει κνωδάλων βροτοφθόρων,
Τὰ δὴ παλαιῶν αἱμάτων μιάσμασι
Χρανθεῖσ' ἀνῆκε γαῖα μηνιν ἢ δίκα, 270
Δρακονθ' ὅμιλον, δυσμενῆ ξυνοικίαν.
Τούτων ἄκη τομαῖα καὶ λυτήρια
Πράξας ἀμέμπτως Ἆπις Ἀργείᾳ χθονί,
Μνήμην ποτ' ἀντίμισθον εὗρετ' ἐν λιταῖς.
Ἔχουσα δ' ἤδη τἀπ' ἐμοῦ τεκμήρια, 275
Γένος τ' ἂν ἐξείποις καὶ λέγοις πρόσω.
Μακράν γε μὲν δὴ ῥῆσιν οὐ στέργει πόλις.
Χο. Βραχὺς τορός θ' ὁ μῦθος· Ἀργεῖαι γένος
Ἐξευχόμεσθα, σπέρματ' εὐτέκνου βοός·
Καὶ ταῦτ' ἀληθῆ πάντα προσφύσω λόγῳ. 280
Βα. Ἄπιστα μυθεῖσθ', ὦ ξέναι, κλύειν ἐμοί,
Ὅπως τόδ' ὑμῖν ἐστιν Ἀργεῖον γένος.
Λιβυστικαῖς γὰρ μᾶλλον ἐμφερέστεραι
Γυναιξίν ἐστε, κοὐδαμῶς ἐγχωρίαις.
Καὶ Νεῖλος ἂν θρέψειε τοιοῦτον φυτόν, 285
Κύπριός χαρακτήρ τ' ἐν γυναικείοις τύποις,
Εἰκὼς πέπληκται τεκτόνων πρὸς ἀρσένων·
Ἰνδούς τ' ἀκούω νομάδας ἱπποβάμοσιν
Εἶναι καμήλοις ἀστραβιζούσας χθόνα
Παρ' Αἰθίοψιν ἀστυγειτονουμένας. 290
Καὶ τὰς ἀνάνδρους κρεοβόρους τ' Ἀμαζόνας,
Εἰ τοξοτευχεῖς ἦτε, κάρτ' ἂν ἤκασα
Ὑμᾶς. διδαχθεὶς δ' ἂν τόδ' εἰδείην πλέον,
Ὅπως γένεθλον σπέρμα τ' Ἀργεῖον τὸ σόν.
Χο. Κλῃδοῦχον Ἥρας φασὶ δωμάτων ποτὲ 295
Ἰὼ γενέσθαι τῆσδ' ἐν Ἀργείᾳ χθονί.
Ἦν, ὡς μάλιστα καὶ φάτις πολλὴ κρατεῖ.
Βα. Μὴ καὶ λόγος τις Ζῆνα μιχθῆναι βροτῷ;
Χο. Καὶ κρυπτά γ' Ἥρας ταῦτα τῶν παλλαγμάτων.
Βα. Πῶς οὖν τελευτᾷ βασιλέων νείκη τάδε; 300
Χο. Βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν Ἀργεία θεός.
Βα. Οὐκοῦν πελάζει Ζεὺς ἐπ' εὐκραίρῳ βοΐ;
Χο. Φασὶ πρέποντα βουθόρῳ ταύρῳ δέμας.
Βα. Τί δῆτα πρὸς ταῦτ' ἄλοχος ὀμβρία Διός;
Χο. Τὸν πάνθ' ὁρῶντα φύλακ' ἐπέστησεν βοΐ. 305

Rex. *Qualem cateruam & barbaram classem*
Peplis barbaris & prolixis
Ludentem aduocamus?
Non enim Argolica est
Vestis mulierum, neque ab aliquo loco Græciæ.
Sic verò in regionem neque sub caduceatoribus
Non hospites sine ducibus migrare
Tolerastis intrepide, hoc mirum est:
Rami quidem iuxta leges aduenientium
Iacent apud vos, a diis Agoniis
Tantummodo hoc conectura conferet Græcia terra,
Et alia multa assimilare iustum erat,
Nisi præsenti vox significabat.
Pu. *Dixisti circum ornatum verum sermonem.*
Ego verò ad te vtrum tanquam ad socium loquor,
Aut ad sacri custodem, vel vrbis regem.
Rex. *Ad hæc responde, & dic confidens mihi.*
Terrigena sum ego antiquæ terræ
Filius Pelasgi huius terræ princeps.
Mei regis consentaneè denominatum
Genus Pelasgicorum hac fruitur terra,
Et omni terra quam perambulat Algus,
Strymónque, ad occasum solis impero.
Termino verò hanc terram Pereborum
Trans Pindúmque prope Pæones,
Montésque Dodonei secat verò mons
Humidum mare, his amplius ad hæc impero.
Huius regionis solum Apia
Quondam vocatum est, causa viri medici.
In hanc regionem enim veniẽs Apis ex finitimo loco
Medicouates Apollinis filius, terram
Hanc purgat à feris mortales lædentibus.
Hac verò antiqui sanguinis inquinationibus,
Perfecta terra dimisit feras iracundas &
Draconum multitudinem infelicem societatem.
Horum remedia expiatoria tonsa
Agens irreprehense Apis Argiuæ terræ
Memoria tandem pro mercede inuenit precibus.
Habes enim à me hæc signa.
Longam tamen liberationem non amat vrbs.
Pu. *Breuis & verus tuus sermo est, Argiua generè*
Eximimus ex semine filij bouis,
Et omnia hæc vera, dicam sermone.
Rex. *Incredibilia auditu narratis mihi hospita,*
Nempe vestrum esse Argiuum genus.
Libysticis magis similes
Mulieribus estis, & nequaquam patriis.
Et Nilus aluit hanc plantam,
Cyprius charactérque in mulieribus formis.
Imago cussa est à fabris masculis.
Indos audio Nomadas equis similibus
Esse camelis dorso ferentibus, terram
Apud Æthiopas
Et viribus carentes carnibus Amazonas
Siue iaculatrices admodum assimilans
Vobis, doctus hoc viderem adhuc
Quomodo genitale semen tuum Argiuum sit.
Pu. *Clau geram Iunonis aiunt domorum aliquando*
Io fuisse in hac Argiua terra.
Hanc, vt maximè rumor multus tenet,
Et non sermo aliquis, Iouem mixtum fuisse mortali
Et occultè hæc Iunonis fallaciarum.
Quomodo finit regum contentio hæc.
Bubulcum fæmina posuit Argiua dea.
Rex. *Igitur appropinquat Iupiter cornuta boui.*
Pu. *Ornantem illum aiunt corpus cornupeta tauro.*
Rex. *Quid videlicet ad hæc vxor fortis Iouis?*
Pu. *Omnia videntem custodem constituit boui.*

Rex. Qualem, omnia videntem proprium bubulcum dicis?
Pu. Argum quem Mercurius filium terræ interfecit.
Rex. Quid igitur contigit aliud infœlici boui?
Pu. Boues impellentem tabanum incitatiuum
Stimulum vocant ipsum Nili pueri.
Rex. Ipsam sanè ex terra hac expulit longo cursu.
Pu. Et hæc dixisti omnino conuenienter mihi.
Rex. Attamen Canopum & Memphim venit.
Pu. Iupiter attrectator manu plantauit prolem.
Rex. Quid igitur optat diuus vitulus bouis?
Pu. Epaphus liberatorum eiusdem nominis.
Libyam maximo huius terræ fruens.
Rex. Quam aliam igitur amplius dicis huius prolem?
Pu. Bellum duorum liberorum patrem mei patris.
Rex. Hoc nomen omnino sapiens mihi dic.
Pu. Danaus verò frater est quinquaginta filiarum.
Danai huius nomen sermone aperto,
Ægyptus, sciens nostrum antiquum genus,
Aggeres tanquam Arginam classem constituensi
Rex. Videmini iam mihi participes esse huius terræ
Ex antiquitate sed quomodo paternas ædes
Relinquere tolerastis? qua fortuna emersa est?
Cho. Rex Pelasgorum hominum varia mala.
Laboris vides nequaquam hanc alam.
Postquam qui optabat hanc insperatam fugam
Portare Argos gloriam generosam priorem
Odio terrentem matrimonium ex cubili.
Rex. Quid ais appellere ad deos forenses,
Albos habentem ramos recenter decerptos?
Pu. Vt ne essem famula generi Ægypti.
Rex. Vtrum ob inimicitiam, aut fas non dicis?
Pu. Quis verò amicos emat possessores?
Rex. Robur sic maius crescit mortalibus.
Pu. Et infelicium facilis liberatio.
Rex. Quomodo pius erga vos ego sum?
Pu. Petunt ne des rursus Ægypti filiis.
Rex. Graui dixistis e bellum suscipere nouum.
Pu. Sed iusticia socios exaltat.
Rex. Si principij negotiorum particeps sim.
Pu. Reuerere puppim vrbis sic coronatam.
Rex. Steti videns has facere inumbrationes.
Pu. Grauis est Iouis Icesij ira.
Cho. Antiqua terra fili audi me,
Prompto corde Pelasgorum rex.
Vide meam supplicem exulem circa currentem
Tanquam albam
Vitulam in petris
Excelsis subsidium
Credulum reboat
Dicens labores bubulco.
Rex. Video ramis recenter decerptis vmbraculum,
Iuuenémq; cateruam horum forensium deorum.
Erit innocuum hoc negotium ciuibus.
Neque ex insperatis & improuidis vrbi,
Contentio fiat. his enim non eget vrbs.
Cho. Videret videlicet innocuam fugam,
Icesia Themis Iouis Clarij filia.
Tu ab alienato intellige senex cum sis
Parricidam veritus, ex quo
Sacra consilia deorum
A viro casto.
Rex. Non sedebitis domorum contubernales
Meorum. si communiter inquinetur vrbs.
Ego verò non perficerem promissionem priorem
Ciuium omnibus his communicans.
Cho. Tu vrbs es, tu popularis,
Gubernator iniudicatus,
Tenes aras & focos terræ,

βα. Ποῖον πανόπτην οἰοβουκόλον λέγεις;
χο. Ἄργον, τὸν Ἑρμῆς παῖδα γῆς κατέκτανε.
βα. Τί οὖν ἔτευξεν ἄλλο δυσποτμῳ βοΐ;
χο. Βοηλάτην μύωπα, κινητήριον,
Οἶστρον καλοῦσιν αὐτὸν οἱ Νείλου πέλας. 310
βα. Τοιγάρ νιν ἐκ γῆς ἤλασεν μακρῷ δρόμῳ.
χο. Καὶ ταῦτ' ἔλεξας πάντα συγκόλλως ἐμοί.
βα. Καὶ μὴν Κάνωβον κἀπὶ Μέμφιν ἵκετο;
χο. Καὶ Ζεύς γ' ἐφάπτωρ χειρὶ φιτύει γόνον.
βα. Τί οὖν, ὁ Δῖος πόρτις εὔχεται βοός; 315
χο. Ἔπαφος ἀληθῶς ῥυσίων ἐπώνυμος
Λιβύη μέγιστον τῆσδε γῆς καρπουμένη.
βα. Τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον τῆσδε βλάστημον λέγεις;
χο. Βῆλον δίπαιδα πατέρα τοῦδ' ἐμοῦ πατρός.
βα. Τὸ πάνσοφον νῦν ὄνομα τοῦτό μοι φράσον. 320
χο. Δαναὸς δ' ἀδελφὸς ἐστὶ πεντηκοντόπαις·
Καὶ τοῦ γε Δαναοῦ τοὔνομ' ἀφθόνῳ λόγῳ
Αἴγυπτος. εἰδὼς δ' ἀμὸν ἀρχαῖον γένος,
Πράσσοις ἂν ὡς Ἀργεῖον ἀνστήσας στόλον.
βα. Δοκεῖτέ μοι τῆσδε κοινωνεῖν χθονὸς 325
Τἀρχαῖον· ἀλλὰ πῶς πατρῷα δώματα
Λιπεῖν ἔτλητε; τίς κατέσκηψεν τύχη;
χο. Ἄναξ Πελασγῶν, αἰόλ' ἀνθρώπων κακά·
Πόνου δ' ἴδοις ἂν οὐδαμοῦ ταὐτὸν πτερόν.
Ἐπεὶ τίς ηὔχει τήνδ' ἀνέλπιστον φυγὴν 330
Κέλσειν ἐς Ἄργος κῆδος ἐγγενὲς τὸ πρίν,
Ἔχθει μεταπτοιοῦσαν εὐναίων γάμων;
βα. Τί φῂς ἱκνεῖσθαι τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν,
Λευκοστεφεῖς ἔχουσα νεοδρέπτους κλάδους;
χο. Ὡς μὴ γένωμαι δμωὶς Αἰγύπτου γένει. 335
βα. Πότερα κατ' ἔχθραν, ἢ τὸ μὴ θέμις λέγεις;
χο. Τίς δ' ἂν φίλους ὤνοιτο τοὺς κεκτημένους;
βα. Σθένος μὲν οὕτω μεῖζον αὔξεται βροτοῖς.
χο. Καὶ δυστυχούντων γ' εὐμαρὴς ἀπαλλαγή.
βα. Πῶς οὖν πρὸς ὑμᾶς εὐσεβὴς ἐγὼ πέλω; 340
χο. Αἰτοῦσι μὴ 'κδοὺς παισὶν Αἰγύπτου πάλιν.
βα. Βαρέα σύ γ' εἶπας, πόλεμον ἄρασθαι νέον.
χο. Ἀλλ' ἡ δίκη γε ξυμμάχων ὑπερστατεῖ.
βα. Εἴπερ γ' ἀπ' ἀρχῆς πραγμάτων κοινωνὸς ἦν.
χο. Αἰδοῦ σὺ πρύμναν πόλεως ὧδ' ἐστεμμένην. 345
βα. Πέφρικα λεύσσων τάσδ' ἕδρας κατασκίους.
χο. Βαρύς γε μέντοι Ζηνὸς ἱκεσίου κότος.
χο. Παλαίχθονος τέκος κλῦθί μου
Πρόφρονι καρδίᾳ Πελασγῶν ἄναξ.
Ἴδε με τὰν ἱκέτιν φυγάδα περίδρομον, 350
Λυκοδίωκτον ὡς
Δάμαλιν ἀμ πέτραις
Ἠλιβάτοις, ἵν' ἀλκᾷ
Πίσυνος μέμυκε φράζου-
σα βοτῆρι μόχθους. 355
βα. Ὁρῶ κλάδοισι νεοδρόποις κατασκίους
Νεύονθ' ὅμιλον τόνδ' ἀγωνίων θεῶν.
Εἴη δ' ἄνατον πρᾶγμα τοῦτ' ἀστοξένων·
Μηδ' ἐξ ἀέλπτων κἀπρομηθήτων πόλει,
Νεῖκος γένηται· τῶν γὰρ οὐ δεῖται πόλις. 360
χο. Ἴδοιτο δῆτα τὰν ἄνατον φυγὰν,
Ἱκεσία Θέμις Διὸς κλαρίου·
Σὺ δὲ παρ' ὀψιγόνου μάθε γεραιόφρων,
Ποτιτρόπαιον αἰδόμενος, οὐ
Ἱερόδοκα θεῶν λήμ- 365
ματ' ἀπ' ἀνδρὸς ἁγνοῦ.
βα. Οὔτοι κάθησθε δωμάτων ἐφέστιοι
Ἐμῶν, τὸ κοινὸν δ' εἰ μιαίνεται πόλις,
Ξυνῇ μελέσθω λαὸς ἐκπονεῖν ἄκη·
Ἐγὼ δ' ἂν οὐ κραίνοιμ' ὑπόσχεσιν πάρος, 370
Ἀστοῖς δὲ πᾶσι τῶνδε κοινώσας πέρι.
χο. Σύ τοι πόλις, σὺ δὲ τὸ δήμιον,
Πρύτανις ἄκριτος ὤν, κρατύνεις βωμὸν ἑστίαν χθονὸς,

Μονο-

Μονοψήφοισι νεύμασι σέθεν,
Μονοσκήπτροισι δ' ἐν θρόνοισι χρέος
Πᾶν ἐπικραίνεις· ἄγος φυλάσσου.

Βα. Ἄγος μὲν εἴη τοῖς ἐμοῖς παλιγκότοις,
Ὑμῖν δ' ἀρήγειν οὐκ ἔχω βλάβης ἄτερ·
Οὐδ' αὖ τόδ' εὔφρον, τάσδ' ἀτιμάσαι λιτάς. 380
Ἀμηχανῶ δὲ καὶ φόβος μ' ἔχει φρένας
Δρᾶσαί τε μὴ δρᾶσαί τε καὶ τύχην ἑλεῖν.

Χο. Τὸν ὑψόθεν σκοπὸν ἐπισκόπει,
Φύλακα πολυπόνων
Βροτῶν, οἳ τοῖς πέλας προσήμενοι 385
Δίκας οὐ τυγχάνουσιν ἐννόμου·
Μένει τοι Ζηνὸς ἱκταίου κότος
Ἐν δυσπαραθέλκτοις παθόντος οἴκτοις.

Βα. Εἴ τοι κρατοῦσι παῖδες Αἰγύπτου σέθεν,
Νόμῳ πόλεως φάσκοντες ἐγγύτατα γένους 390
Εἶναι, τίς ἂν τοῖσδ' ἀντιωθῆναι θέλοι;
Δεῖ τοί σε φεύγειν κατὰ νόμους τοὺς οἴκοθεν,
Ὡς οὐκ ἔχουσι κῦρος οὐδὲν ἀμφὶ σοῦ.

Χο. Μή τί ποτ' οὖν γενοίμαν ὑποχείριος
Κράτεσιν ἀρσένων· ὕπαστρον δέ τοι 395
Μῆχαρ ὁρίζομαι γάμου δύσφρονος
Φυγᾷ. ξύμμαχον δ' ἑλόμενος δίκαν
Κρῖνε σέβας τὸ πρὸς θεῶν.

Βα. Οὐκ εὔκριτον τὸ κρῖμα· μή μ' αἱροῦ κριτήν.
Εἶπον δὲ καὶ πρίν, οὐκ ἄνευ δήμου τάδε 400
Πράξαιμ' ἄν, οὐδέ περ κρατῶν, μή ποτε
Εἴπῃ λεώς, εἴ πού τι μὴ τοῖον τύχοι,
Ἐπήλυδας τιμῶν ἀπώλεσας πόλιν.

Χο. Ἀμφοτέροις ὁμαίμων τάδ' ἐπισκοπεῖ
Ζεὺς ἑτερορρεπής, νέμων εἰκότως 405
Ἄδικα μὲν κακοῖς, ὅσια δ' ἐννόμοις.
Τί, τῶνδ' ἐξ ἴσου ῥεπομένων, μεταλ-
γεῖς τὸ δίκαιον ἔρξαι;

Βα. Δεῖ τοι βαθείας φροντίδος σωτηρίου,
Δίκην κολυμβητῆρος, ἐς βυθὸν μολεῖν 410
Δεδορκὸς ὄμμα, μηδ' ἄγαν οἰνωμένον·
Ὅπως ἄνατα ταῦτα, πρῶτα μὲν πόλει,
Αὐτοῖσί θ' ἡμῖν ἐκτελευτήσει καλῶς,
Καὶ μήτε δῆρις ῥυσίων ἐφάψεται,
Μήτ' ἐν θεῶν ἕδραισιν ὧδ' ἱδρυμένας 415
Ἐκδόντες ὑμᾶς τὸν πανώλεθρον θεὸν
Βαρὺν ξύνοικον θησόμεσθ' ἀλάστορα·
Ὃς οὐδ' ἐν ᾅδου τὸν θανόντ' ἐλευθεροῖ.
Μῶν οὐ δοκεῖ δεῖν φροντίδος σωτηρίου;

Χο. Φρόντισον καὶ γενοῦ 420
Πανδίκως εὐσεβὴς
Πρόξενος,
Τὰν φυγάδα μὴ προδῷς,
Τὰν ἕκαθεν ἐκβολαῖς
Δυσθέοις ὀρμέναν, 425
Μηδ' ἴδῃς μ' ἐξ ἑδρᾶν
Πολυθέων ῥυσια-
σθεῖσαν, ὦ
Πᾶν κράτος ἔχων χθονός.
Γνῶθι δ' ὕβριν ἀνέρων, 430
Καὶ φύλαξαι κότον.
Μή τι τλαίης τὰν ἱκέτιν εἰσιδεῖν
Ἀπὸ βρετέων βίᾳ
Δίκας ἀγομέναν
Ἱππηδὸν ἀμπύκων, 435
Πολυμίτων πέπλων
Τ' ἐπιλαβὰς ἐμῶν.
Ἴσθι γὰρ παισὶ τάδε καὶ δόμοις,
Ὁπότερ' ἂν κτίσῃς,
Μένει ἀρεῖ τίνειν 440
Ὁμοίαν θέμιν.
Τάδε φράσαι δίκαια Διόθεν κράτη.

Solo calculorum nutu tuo.
In solijs sceptratibus negotium
Omne perficis. scelus vita.

Rex. *Scelus ita plenum meis erit.*
Vobis opitulari non possum sine nocumento.
Neque rursus hoc iucundum has preces contemnere.
Inops verò sum consilij. & metus meam mentem occupat.

Cho. *Facere & non facere, assequi & auferre.*
Speculatorem altum considera,
Custodem laboriosorum
Mortalium, qui propinquis assidentes
Non assequuntur causam iustam
Manet Iouis Illa ira

Rex. *In implacabilibus patientis miserationibus.*
Si verò superent tibi filij Ægypti
Iure ciuitatis dicentes propinquitatem generis
Esse, quis contrà ire voluerit?
Oportet iuxta leges has domo fugere,
Vt non habeant vllam potestatem in te.

Cho. *Ne igitur ne fortè subditus essem*
Imperantibus virorum, magnum
Machinamentum termino matrimonij iniucundi
Fuga eligens iusticiam sociam.

Rex. *Iudica cultum per deos.*
Non facile iudicatu est hoc iudicium. ne me elige iudicem.
Dixi verò antea, non sine populo hac
Agerem, neque imperans, ne fortè
Dicat populus quod tale non contingat.

Pu. *Honorans aduenas perdidisti vrbem.*
Ambos consanguineus considerat
Iupiter in alteram partem vergens distribuens meritò facere
Iniusta malis sancta pijs.

Rex. *Quid horum susceptio non repentinum, agre fers iusticiam.*
Opus est profunda cura salutari;
Instar natatoris in gurgitem euntis
Intuentis oculo neque admodum temulentus.
Vt innocua hæc sint, primò quidem vrbi,
Nobisque ipsis perficiat pulchrè.
Et neque liberatorum contentio aggrediatur.
Neque in solijs deorum sic constitutas
Grauem cohabitatorem faciamus, & Alastora.
Vt neque mortuum apud inferos liberet.
Num videtur

Cho. *Opus esse cura salutari?*
Cura, & esto
Omnino pius.
Hospes,
Exulem ne prodas.
Hanc procul expulsionibus
Impijs agitatam,
Neque videas me solio carentem
A multis dijs
Liberatam
O qui omnem habes potestatem terræ,
Cognosce verò contumeliam virorum,
Et custodi iram.
Neque tolerès supplicem videre
Ab statuis vi
Causa ductam
Equorum more per retinaculum,
Et elaboratorum peplorum
Apprehensiones meorum,
Scias hæc pueris & domo esse
Quæ condes,
Manet ad rependendum
Simile fas
hæc dicere iusta sunt
A Ioue imperia.

Rex. At iam dixi, hinc exite.
Aut his, aut illis inferre bellum magnum
Omnino necesse est at compacta est scapha
Cuneis nauticis tanquam adducta.
Sine dolore nequaquam euersio.
Et rebus domorum dilapidatarum
Detrimentum maius & magnum implens onus,
Fiant alia Ctesii Iouis gratia.
Et lingua iaculans non opportuna,
Sit sermonis sermo blandus,
Dolorosa animi incitamenta.
Vt verò fraternus sanguis non sit
Oportet multas hostias sacrificare & mactare
Diis multis, multa remedia doloris sunt.
Verte admodum contentiones huius ego praetereo.
Nolo ego inscius malorum potius quàm sapiens
Esse. fiat bene praeter sententiam meam.
Pu. Multorum audi reuerandorum sermonum finem.
Rex. Audiui, & diceres quae me non fugerent.
Pu. Habeo tortuosum cingulum, & collectiones peplorū.
Rex. Fortuna mulieri haec conueniunt.
Pu. Ex his igitur fit machina pulchra.
Rex. Dicito hunc sermonem narrans.
Pu. Si non fidem adhibueris huic classi.
Rex. Quid tibi perficit machina vinentium vnà
Pu. Nouis tabulis has ornare statuas.
Rex. Obscurus est sermo sed quomodo: dic.
Pu. Ex diis quàm citissimè educere.
Rex. Audiui longissimum sermonem cordis.
Pu. Intellexisti, te videre feci manifestius.
Rex. Et saepe difficilima negotia,
Malorum multitudo tanquam fluuius labitur.
Detrimēti verò abyssum pelagus non admodū facile transitu
Ingressum est, & nequaquam malorum litus.
Si enim vobis hoc negotium non perfecero,
Scelus dixisti non superandum.
Si vero filiis Ægypti consanguineis tuis
Stans ante moenia propter finem pugna veniam.
Quomodo non fiet precium amarum,
Viros mulierum causa sanguine tingere solum.
Tamen necesse est Iouis revereri iram
Misericordis maximus mortalibus est metus,
Tu verò pater senex harum virginum,
Ramos hos tange vlnis accipiens.
In aliis ariis deorum patriorum
Pone, vt sciant huius appulsionis signum
Omnes ciues, neque abiiciatur sermo
Meus. A principio enim causam amat populus.
Et fortè meritò haec videns,
Contumeliam quidem oderis virilis classis.
Vobis verò erit populus mitior.
Inferioribus enim quisque fert beneuolentiam.
Cho. Multis haec nobis sunt digna,
Venerandum bene vertentem hospitem accipere.
Ministros verò & iudicatores patriorum
Vnà mittito, vt patronum deorum
Aras protemplares, sedésque patronum
Inueniamus, praesidio verò per vrbem
Eunt, natura non comes forma est.
Nilus non simile Inachi genus
Alit, cauere oportet ne audacia pariat metum.
Et iam aliquis amicum interfecit prae ignorantia.
Rex. Ite viri, bene enim hospes dicit.
Praeite ad aras ciuicas deorum sedes.
Et symbolis, non multum loqui opus est,
Nautam ducentes hunc familiarem deorum.
Pu. Sic enim dixisti, & ordinatus it.
Ego verò quomodo facio vbi audaciam distribuis mihi.

βα. Καὶ δὴ πέφρασμαι. δεῦρο δ' ἐξοκέλλεται· 445
Ἢ τοῖσιν ἢ τοῖς πόλεμον αἴρεσθαι μέγαν
Πᾶσ' ἔστ' ἀνάγκη, καὶ γεγόμφωται σκάφος
Στρέβλαισι ναυτικαῖσιν, ὡς προσηγμένον.
Ἄνευ δὲ λύπης οὐδαμοῦ καταστροφή.
Καὶ χρήμασιν μὲν ἐκ δόμων πορθουμένων, 450
Ἄτης γε μείζω, καὶ μέγ' ἐμπλήσας γόμον,
Γένοιτ' ἂν ἄλλα κτησίου Διὸς χάριν·
Καὶ γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια,
Γένοιτο μύθου μῦθος ἂν θελκτήριος,
Ἀλγεινὰ θυμοῦ κάρτα κινητήρια, 455
Ὅπως δ' ὅμαιμον αἷμα μὴ γενήσεται,
Δεῖ κάρτα θύειν καὶ πεσεῖν χρηστήρια
Θεοῖσι πολλοῖς, πολλὰ πημονῆς ἄκη.
Ἦ κάρτα νείκους τοῦδ' ἐγὼ παροίχομαι·
Θέλω δ' ἄιδρις μᾶλλον ἢ σοφὸς κακῶν 460
Εἶναι. γένοιτο δ' εὖ παρὰ γνώμην ἐμήν.
χο. Πολλῶν ἄκουσον τέρματ' αἰδοίων λόγων.
βα. Ἤκουσα, καὶ λέγοις ἄν, οὔ με φεύξεται.
χο. Ἔχω στρόφους ζώνας τε, συλλαβὰς πέπλων.
βα. Τύχη γυναικῶν ταῦτα συμπρεπῆ τέλος. 465
χο. Ἐκ τῶνδε τοίνυν ἴσθι, μηχανὴ καλή.
βα. Λέξον τίν' αὐδὴν τήνδε γηρυθεῖσ' ἔσῃ.
χο. Εἰ μή τι πιστὸν τῷδ' ὑποστήσεις στόλῳ.
βα. Τί σοι περαίνει μηχανὴ συζωμάτων;
χο. Νέοις πίναξι βρέτεα κοσμῆσαι τάδε. 470
βα. Αἰνιγματῶδες τοὔπος· ἀλλ' ἁπλῶς φράσον.
χο. Ἐκ τῶνδ' ὅπως τάχιστ' ἀπάγξασθαι θεῶν.
βα. Ἤκουσα μαστικτῆρα καρδίας λόγον.
χο. Ξυνῆκας· ὀμμάτωσα γὰρ σαφέστερον.
βα. Καὶ πολλαχῆ γε δυσπάλαιστα πράγματα· 475
Κακῶν δὲ πλῆθος, ποταμὸς ὣς, ἐπέρχεται·
Ἄτης δ' ἄβυσσον πέλαγος οὐ μάλ' εὔπορον
Τόδ' ἐσβέβηκα, κοὐδαμοῦ λιμὴν κακῶν.
Εἰ μὲν γὰρ ὑμῖν μὴ τόδ' ἐκπράξω χρέος,
Μίασμ' ἔλεξας οὐχ ὑπερτοξεύσιμον· 480
Εἰ δ' αὖθ' ὁμαίμοις παισὶν Αἰγύπτου σέθεν
Σταθεὶς πρὸ τειχέων διὰ μάχης ἥξω τέλους,
Πῶς οὐχὶ τἀνάλωμα γίγνεται πικρόν,
Ἄνδρας γυναικῶν οὕνεχ' αἱμάξαι πέδον;
Ὅμως δ' ἀνάγκη Ζηνὸς αἰδεῖσθαι κότον 485
Ἱκτῆρος· ὕψιστος γὰρ ἐν βροτοῖς φόβος.
Σὺ μὲν, πάτερ γεραιὲ τῶνδε παρθένων,
Κλάδους τε τούτους αἶψ' ἐν ἀγκάλαις λαβὼν,
Βωμοὺς ἐπ' ἄλλους δαιμόνων ἐγχωρίων
Θὲς, ὡς ἴδωσι τῆσδ' ἀφίξεως τέκμαρ 490
Πάντες πολῖται, μηδ' ἀπορριφθῇ λόγος
Ἐμοῦ. κατ' ἀρχῆς γὰρ φιλαίτιος λεώς.
Καὶ γὰρ τάχ' ἄν τις οἰκτίσας ἰδὼν τάδε,
Ὕβριν μὲν ἐχθήρειεν ἄρσενος στόλου·
Ὑμῖν δ' ἂν εἴη δῆμος εὐμενέστερος. 495
Τοῖς ἥσσοσιν γὰρ πᾶς τις εὐνοίας φέρει.
δα. Πολλῶν τάδ' ἡμῖν ἐστιν ἠξιωμένα,
Αἰδοῖον εὑρεθέντα πρόξενον λαβεῖν.
Ὀπάονας δὲ φράστοράς τ' ἐγχωρίων
Ξύμπεμψον, ὡς ἂν τῶν πολισσούχων θεῶν 500
Βωμοὺς προνάους καὶ πολισσούχων ἕδρας
Εὕρωμεν, ἀσφάλεια δ' ᾖ δι' ἄστεος
Στείχουσι· μορφῆς δ' οὐχ ὁμόστολος φύσις.
Νεῖλος γὰρ οὐχ ὅμοιον Ἰνάχῳ γένος
Τρέφει. φύλαξαι μὴ θράσος τέκῃ φόβον. 505
Καὶ δὴ φίλον τις ἔκταν' ἀγνοίας ὕπο.
βα. Στείχοιτ' ἂν ἄνδρες· εὖ γὰρ ὁ ξένος λέγει.
Ἡγεῖσθε βωμοὺς ἀστικοὺς θεῶν ἕδρας·
Καὶ ξυμβόλοισιν οὐ πολυστομεῖν χρεὼν
Ναύτην ἄγοντας τόνδ' ἐφέστιον θεῶν. 510
δα. Τούτῳ μὲν εἶπας, καὶ τεταγμένος κίοι·
Ἐγὼ δὲ πῶς δρῶ; ποῖ θράσος νέμεις ἐμοί;

Κλά-

βα. Κλάδους μὲν αὐτοῦ λεῖπε σημεῖον πόνου.
χο. Καὶ δή σφε λείπω, χειρὶ καὶ λόγοις σέθεν.
βα. Λευρὸν κατ' ἄλσος νῦν ἐπιστρέφου τόδε. 515
χο. Καὶ πῶς βέβηλον ἄλσος ἂν ῥύοιτό με;
βα. Οὔτοι πτερωτῶν ἁρπαγαῖς ἐκδώσομεν.
χο. Ἀλλ' εἰ δρακόντων δυσφρόνων ἐχθίοσιν.
βα. Εὔφημον εἴη τοὔπος εὐφρονουμένῃ.
χο. Οὔτοι τι θαῦμα δυσφορεῖν φόβῳ φρενός. 520
βα. Ἀεὶ δ' ἀνάκτων ἐστὶ δεῖμ' ἐξαίσιον.
χο. Σὺ καὶ λέγων εὔφραινε καὶ πράσσων φρενί.
βα. Ἀλλ' ὑπ' δαρὸν χρόνον ἐρημώσει πατήρ.
Ἐγὼ δὲ λαοὺς συγκαλῶν ἐγχωρίους,
Πείσω τὸ κοινόν, ὡς ἂν εὐμενὲς τιθῶ, 525
Καὶ σὸν διδάξω πατέρα, ποῖα χρὴ λέγειν.
Πρὸς ταῦτα μίμνε, καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
Λιταῖς παραιτοῦ, τῶν σ' ἔρως ἔχει τυχεῖν·
Ἐγὼ δὲ ταῦτα πορσύνων ἐλεύσομαι·
Πειθὼ δ' ἕποιτο καὶ τύχη πρακτήριος. 530
χο. Ἄναξ ἀνάκτων, μακάρων
Μακάρτατε, καὶ τελέων
Τελειότατον κράτος, ὄλβιε Ζεῦ,
Πιθοῦ τε καὶ γενέσθω·
Ἄλευσον ἀνδρῶν ὕβριν εὖ στυγήσας· 535
Λίμνᾳ δ' ἔμβαλε πορφυροειδεῖ
Τὰν μελανόζυγ' ἄταν,
Τὸ πρὸς γυναικῶν ἐπιδὼν
Παλαίφατον ἁμέτερον
Γένος, φιλίας προγόνου γυναικός· 540
Νέωσον εὔφρον' αἶνον,
Γενοῦ πολυμνήστωρ, ἐφάπτωρ Ἰοῦς.
Δίας τοι γένος εὐχόμεθ' εἶναι
Γᾶς ἀπὸ τᾶσδ' ἔνοικοι.
Παλαιὸν δ' εἰς ἴχνος μετέσταν 545
Ματέρος ἀνθονόμους ἐπωπάς,
Λειμῶνα βούχιλον, ἔνθεν Ἰὼ
Οἴστρῳ ἐρεσσομένα
Φεύγει ἁμαρτίνοος
Πολλὰ βροτῶν διαμειβομένα 550
Φῦλα, διχῇ δ' ἀντίπορον
Γαῖαν ἐν αἴσᾳ διατεμ-
νοῦσα πόρον κυματίαν ὁρίζει,
Ἰάπτει δ' Ἀσίδος δι' αἴας
Μηλοβότου Φρυγίας διαμπάξ. 555
Περᾷ δὲ Τεύθραντος ἄστυ Μυσῶν
Λύδιά τε γύαλα·
Καὶ δι' ὀρῶν Κιλίκων
Παμφύλων τε γένη διορνυμένα
Τοὺς ποταμοὺς δ' ἀενάους 560
Καὶ βαθύπλουτον χθόνα, καὶ
Τὰν Ἀφροδίτας πολύπυρον αἶαν.
Ἱκνεῖται δ' εἰσικνουμένα βέλει
Βουκόλου πτερόεντος,
Δῖον πάμβοτον ἄλσος, 565
Λειμῶνα χιονόβοσκον, ὅντ' ἐπέρχεται
Τυφῶ μένος,
Ὕδωρ τὸ Νείλου νόσοις ἄθικτον,
Μαινομένα πόνοις ἀτί-
μοις, ὀδύναις τε κεντροδα- 570
λήτοις θυιὰς Ἥρας.
Βροτοὶ δ' οἳ γᾶς τότ' ἦσαν ἔννομοι,
Χλωρῷ δείματι θυμὸν
Πάλλοντ', ὄψιν ἀήθη,
Βοτὸν εἰσορῶντες δυσχερὲς μιξόμβροτον, 575
Τὰν μὲν βοός,
Τὰν δ' αὖ γυναικός· τέρας δ' ἐθάμβουν.
Καὶ τότε δὴ τίς ἦν ὁ θέλ-
ξας πολύπλαγκτον ἀθλίαν
Οἰστροδόνητον Ἰώ; 580

Rex. *Ramos quidem laboris ipsius signum relinque.*
Pu. *Et iam relinquo, manu & verbis tuis.*
Rex. *Iuxta hoc nemus converto amplum.*
Pu. *At quomodo nemus profanum liberabit me?*
Rex. *Non enim rapinis alatorum dabimus.*
Pu. *Sed si draconum tristium inimicis.*
Rex. *Benedictus sit sermo benedicta.*
Pu. *Non certè mirum molestiam ferre mentis timore.*
Rex. *Semper regum timor ingens est.*
Pu. *Tu loquens laetifica & agens mente.*
Rex. *Sed longo tempore non deseret pater.*
Ego verò populos convocans patrios,
Persuadebo concionem ut clementer faciat.
Et tuum docebo patrem, qualia oportet dicere.
Ad hac mane, deósque patrios
Precibus ora, amorem horum te assequi.
Ego verò hac ornans veniam
Persuasio sequatur, & fortuna actrix.
Cho. *Rex regum beatorum*
Beatissime & perfectorum
Perfectissime robore felix Iupiter,
Approba, & sic fiat,
Vita virorum contumeliam odio habens.
Navem mari purpureo iniyce tetricam,
Ad mulierum respiciens
Diu vocatum nostrum
Genus chara progenitricis mulieris.
Renova laudem latam.
Esto multam habens memoriam attrectator Ius.
Diua genus optamus esse
Terra, a qua incola
Antiquum vestigium transmiserunt
Matris inspectores contrarios
In pratum bubus prabens cibum, inde Io
Oestro impulsa
Fugit errans,
Multas mortalium lustrans
Nationes. bifariam verò contrauadam
Terram fato dissecans,
Vadum tempestuosum metitur.
Mittis ab Asiatica terra
Per universum Phrygia deserta,
Transit verò Teuthrantis
Urbem Musarum
Lydiaque valles,
Et per fines Cilicum,
Pamphyliorúmque gentes progressa,
Fluviósque perennes,
Et ditissimam terram,
Et Veneris multum ignis habentem terram
Peragrat telo bubulci impulsa aligeri,
Divum omnia pascens nemus.
Pratum nivem pascens, inde proficiscitur
Typhonis furor,
Aqua Nili morbis non illibata,
Furens laboribus ignominiosis,
Doloribus pungentibus
Diua Iunonis.
Mortales verò qui terra tunc erant incola,
Pallido terriculo animum
Quatientem, visione insolita
Bovem videntes difficiliter mixthominem,
Hanc quidem bovis,
Hanc rursus mulieris participem.
Monstrum verò timebant.
Et hoc iam aliquis erat demulgens,
Errantem miseram
Oestrostictam Io.

Iupiter imperans æuo inquieto
Vi, & innocuo robore,
Et diuinis inspirationibus
Sedat, lachrymarum
Verò luctuosum pudorem stillat.
Accipiens pondus diuinum vero sermone.
Concepit puerum irreprehendendum,
Longo æuo felicem.
Inde omnis boat terra
Viuificans genus,
Hoc Iouis verè est.
Quis verò Iunonis sedauit
Morbos impetuosos?
Iouis hoc opus & hoc genus dicens
Ex Epapho, assecuta es.
Quem deorum iustioribus
Inuocarem merito operibus?
Pater plantator ipsa manu rex
Generis antiqui magnus
Artifex omni machinamento Iupiter.
A principio nullius festinans.
Mi. *Potentioribus imperat,*
Nullum sedentem sub cœlis deorsum,
Adest verò opus quemadmodum sermo,
Festinare aliquid, horum fraudulenta mens fert.
Sen. *Confidite puellæ bene patriorum*
Populi visa sunt omnino suffragia.
Pu. *Salue senex charissime nuncians mihi,*
Vnum dic nobis, quò tetendit finis?
Populi imperans manus quomodo plena est?
Sen. *Visum est Argiuis non diuisim,*
Sed tanquam pubescerem antiqua mente.
Totus populus manibus dextris
Horruit æther perficientium hunc sermonem,
Nos incolere hanc terram liberos,
Et liberatos cum defensione mortalium.
Neque incolarum neque aduenarum quenquam
Ducere. si verò addatur robur,
Non adiuuantem has aduenas,
Ignominiosum esse cum fuga populari.
Talem verò sententiam persuasit pro nobis dicens,
Rex Pelasgorum, Icesij Iouis iram
Magnam, latus existens ne fortè vltionem temporis.
In vrbem augeretur hospitale & ciuicum simul
Dicens duplum scelus ante vrbem apparere.
Inops cibus doloris esse
Talia audiens manibus Argiuus populus
Perfecit sine apparitore vt essent hæc.
Concionatores audiuit persuasus versutiis
Populus Pelasgorum, Iupiter verò perfecit finem.
Cho. *Age dicamus pro Argiuis*
Preces bonas, bonorum retributiones.
Iupiter verò inspexit hospitalis hospitem
Oris preces in veritate,
Ad omnem finem sine reprehensione.
Nunc verò cum & dij
Generosi audiueritis
Optanda genere fundente me.
Ne fortè igni consumptam
Pelasgiam vrbem,
Choreis carentem clamorem
Possideat lasciuum bellum
In aruis
Metens aliis mortales.
Quando miserti sunt nostri,
Suffragium latum posuerunt.
Reuerentur supplices Iouis,
Gregem hunc magnum.

Ζηνὸς αἰῶνος κρέων ἀπαύστου
Βίᾳ δ' ἀπημάντῳ σθένει
Καὶ θείαις ἐπιπνοίαις
Παύεται, δακρύων δ' ἀπο-
στάζει πένθιμον αἰδῶ. 585
Λαβοῦσα δ' ἕρμα Δῖον ἀψευδεῖ λόγῳ
Γείνατο παῖδ' ἀμεμφῆ,
Δι' αἰῶνος μακροῦ πάνολβον·
Ἔνθεν πᾶσα βοᾷ χθὼν,
Φυσιζόου γένος τόδε 590
Ζηνός ἐστιν ἀληθῶς.
Τίς γὰρ ἂν κατέπαυσεν Ἥ-
ρας νόσους ἐπιβούλους;
Διὸς τόδ' ἔργον· καὶ τόδ' ἂν γένος λέγων
Ἐξ Ἐπάφου, κυρήσαις. 595
Τίν' ἂν θεῶν ἐνδικωτέροισιν
Κεκλοίμαν εὐλόγως ἐπ' ἔργοις,
Πατὴρ φυτουργὸς, αὐτόχειρ ἄναξ
Γένους παλαιόφρων μέγας
Τέκτων, τὸ πᾶν μῆχαρ οὔριος Ζεύς. 600
Ὑπ' ἀρχᾶς δ' οὔτινος θοάζων
Τὸ μεῖον κρεισσόνων κρατύνει·
Οὔτινος ἄνωθεν ἡμένου σέβει κάτω.
Πάρεστι δ' ἔργον ὡς ἔπος,
Σπεῦσαί τι τῶν βούλιος φέρει φρενός. 605
αρ. Θαρσεῖτε παῖδες, εὖ τὰ τῶν ἐγχωρίων
Δήμου δέδοκται παντελῆ ψηφίσματα.
χο. Ὦ χαῖρε πρέσβυ φίλτατ' ἀγγέλλων ἐμοί,
Ἔνισπε δ' ἡμῖν ποῖ κεκύρωται τέλος·
Δήμου κρατοῦσα χεὶρ ὅπῃ πληθύεται. 610
αρ. Ἔδοξεν Ἀργείοισιν οὐ διχορρόπως,
Ἀλλ' ὥς τ' ἀνηβῆσαί με γηραιᾷ φρενί·
Πανδημίᾳ γὰρ χερσὶ δεξιωνύμοις
Ἔφριξεν αἰθὴρ, τόνδε κραινόντων λόγον
Ἡμᾶς μετοικεῖν τῆσδε γῆς ἐλευθέρους, 615
Κἀρρυσιάστους ξὺν ἀσυλίᾳ βροτῶν
Καὶ μήτ' ἐνοίκων μήτ' ἐπηλύδων τινὰ
Ἄγειν· ἐὰν δὲ προστιθῇ τὸ καρτερὸν,
Τὸν μὴ βοηθήσαντα τῶνδε γαμόρων
Ἄτιμον εἶναι ξὺν φυγῇ δημηλάτῳ. 620
Τοιάδ' ἔπειθε ῥῆσιν ἀμφ' ἡμῶν λέγων
Ἄναξ Πελασγῶν, ἱκεσίου Διὸς κότον
Μέγαν προφωνῶν μήποτ' εἰσόπιν χρόνου
Πόλιν παχῦναι, ξενικὸν ἀστικόν θ' ἅμα
Λέγων διπλοῦν μίασμα πρὸ πόλεως φανὲν, 625
Ἀμήχανον βόσκημα πημονῆς πέλειν.
Τοιαῦτ' ἀκούων χερσὶν Ἀργεῖος λεὼς
Ἔκραν' ἄνευ κλητῆρος ὡς εἶναι τάδε.
Δημηγόρους δ' ἤκουσεν εὐπειθὴς στροφὰς
Δῆμος Πελασγῶν· Ζεὺς δ' ἐπέκρανεν τέλος. 630
χο. Ἄγε δὴ λέξωμεν ἐπ' Ἀργείοις
Εὐχὰς ἀγαθὰς, ἀγαθῶν ποινάς.
Ζεὺς δ' ἐφορεύοι ξένιος ξενίου
Στόματος τιμὰς ἐπ' ἀληθείᾳ,
Τέρμον' ἀμέμπτως πρὸς ἅπαντα. 635
Νῦν ἔτι καὶ θεοὶ
Διογενεῖς κλύοιτ' εὐ-
κταῖα γένει χεούσας·
Μήποτε πυρίφατον
Τὰν Πελασγίαν πόλιν, 640
Τὸν ἄχορον βοὰν
Κτίσαι μάχλον Ἄρη,
Τὸν ἀρότοις
Θερίζοντα βροτοὺς ἐν ἄλλοις·
Οὕνεκ' ᾤκτισαν ἡμᾶς. 645
Ψῆφον δ' ἔθεντο εὔφρονα·
Αἰδοῦνται δ' ἱκέτας Διὸς,
Ποίμναν τάνδ' ἀμέγαρτον·

οὐ-

Οὐδὲ μετ' ἀρσένων 650
Ψῆφον ἔθεντ' ἀτιμώ-
σαντες ἔριν γυναικῶν·
Δῖον ἐπιδόμενοι
Πράκτορά τε σκοπὸν
Δυσπολέμητον, ὃν τί-
ς ἂν δόμος ἔχοι 655
ἐπ' ὀρόφων
Μιαίνοντα· βαρὺς δ' ἐφίζει.
Ἅζονται γὰρ ὁμαίμους
Ζηνὸς ἱκέτας ἁγνοῦ.
Τοιγὰρ καθαροῖσι βω- 660
μοῖς θεοὺς ἀρέσονται.
Τοιγὰρ ὑποσκίων ἐκ
Στομάτων ποτάσθω
Φιλότιμος εὐχά,
Μήποτε λοιμὸς ἀνδρῶν 665
Τάνδε πόλιν κενώσαι·
Μηδ' ἐπιχωρίοις
Πτώμασιν αἱματίσαι πέδον·
Ἥβας δ' ἄνθος ἄδρεπτον
Ἔστω, μηδ' Ἀφροδίτας 670
Εὐνάτωρ βροτολοιγὸς Ἄ-
ρης κέρσειεν ἄωτον.
Καὶ γεραροῖσι πρεσβυ-
τοδόκοι γεμόντων
Θυμέλαι φλεγόντων· 675
Ὣς πόλις εὖ νέμοιτο·
Ζῆνα μέγαν σέβοντες,
Τὸν ξένιον δ' ὑπέρτατον,
Ὃς πολιῷ νόμῳ αἶσαν ὀρθοῖ.
Τίκτεσθαι δ' ἐφόρους γᾶς 680
Ἄλλους εὐχόμεθ' αἰεί·
Ἄρτεμιν δ' ἑκάταν γυναι-
κῶν λόχους ἐφορεύειν.
Μηδέ τις ἀνδροκμὴς
Λοιγὸς ἐπελθέτω, 685
Τάνδε πόλιν δαΐζων,
Ἄχορος κίθαρις,
Δακρυογόνον Ἄρη
Βοάν τ' ἔνδημον ἐξοπλίζων·
Νόσων δ' ἑσμὸς ἀπ' ἀστῶν 690
Ἵζοι κρατὸς ἀτερπής·
Εὐμενὴς δ' ὁ Λύκειος ἔ-
στω πάσᾳ νεολαίᾳ·
Καρποτελεῖ δέ τοι
Ζεὺς ἐπικραινέτω. 695
Φέρματι γᾶν πανώρῳ·
Πρόνομα δὲ βοτὰ τὰ
Πολύγονα τελέθοι·
Τὸ πᾶν τ' ἐκ δαιμόνων λάβοιεν.
Εὔφημον δ' ἐπὶ βωμοῖς 700
Μοῦσαι θεαί τ' ἀειδόντων·
Ἁγνῶν τ' ἐκ στομάτων φε-
ρέσθω φήμα φιλοφόρμιγξ·
Φυλάσσοι τ' ἀτιμίας τιμὰς
Τὸ δήμιον τὸ πτόλιν κρατύνει, 705
Προμαθὶς εὐκοινόμητις ἀρχά.
Ξένοισί τ' εὐξυμβόλους,
Πρὶν ἐξοπλίζειν Ἄρη,
Δίκας ἄτερ πημάτων διδοῖεν.
Θεοὺς δ' οἳ γᾶν ἔχουσιν, αἰεὶ 710
Τίοιεν ἐγχωρίοις πατρῴαις
Δαφνηφόροις βουθύτοισι τιμαῖς.
Τὸ γὰρ τεκόντων σέβας
Τρίτον τόδ' ἐν θεσμίοις
Δίκας γέγραπται μεγιστοτίμου. 715
Δα. Εὐχὰς μὲν αἰνῶ τάσδε σώφρονας φίλαι·

Neque cum viris
Calculum posuerunt contemnentes
Contentionem mulierum.
Diuinum inspicientes
Actorem & speculatorem
Inexpugnabilem, quem nulla
Domus habebit
Tectum
Inquinantem, grauis verò sedet.
Venerantur enim fratres
Iouis puri supplices.
Certe puris aris
Placabunt deos.
Certè enim ex vmbrosis
Oribus volent
Chara preces,
Ne fortè pestis virorum
Hanc vrbem euacuet,
Neque patriis casibus
Cruentet campum.
Pubis flos non decerptus
Sit, ne Veneris
Concubitor mortalium destructor Mars
Metat florem.
Et senibus
Implentium honorati
Muri splendentiúmque
Sic vrbs bene distribuatur,
Iouem magnum colentium,
Hospitalem supremum,
Qui ciuica lege fatum dirigit.
Parere verò rectè
Alios optamus semper.
Dianam vatem mulierum
Lectos gubernare,
Neque virorum aliqua
Pernicies exeat
Hanc vrbem dirumpens.
Choro carens cithara,
Lachrymarum parentem Martem,
Clamorémque populorum
Extra illudens
Morborúmque cohors à ciuibus
Sedet in potentia tetrica.
Propicius Lycius esto
Omni conuentui,
Fructifico verò
Iupiter perficiat
Prouentu terram omni tempestate.
Animantes pascentes
Multiparas similiter faciet.
Omne ex diis accipiant
Beatum cantum
Musa dea & cantores,
Ex casto ore feratur
Fama amica cithara.
Custodiátque honoratos honores
Populus, vrbem teneat
Prudens communis principatus
Hospitibus fausta signa,
Qui vsquam arment Martem
Sine causa dolorum dent
Deos verò qui habent semper terram,
Honorent patrios patriis
Lauriferis sacrificiis.
Parentum verò cultus tertius hic in legibus
Iustitiæ scriptus est magnanimæ.
Da. *Preces quidem laudo has prudentes ô amicæ.*

Vos verò ne turbet audire patris
Insperatos hos & nouos sermones.
Supplices video ab hac specula
Nauem, neque me latet insigne
Ornatus, & vela funésque nauis.
Et prora ante oculos videns viam.
Claui gubernator postremus nauis.
Admodum pulchre audiens, tanquam non amica.
Ornant viri nauta nigra.
Membri peplis albis visu.
Et alia nauigia omne enim auxilium
Bene ornatum, ipsa verò dux sub terra.
Mittes velum croceo tinctum remigas.
Sed quietè oportet & sapienter
Ad negotium respiciens, hos non negligere deos.
Ego verò veniam accipiens in auxilium consessos.
Fortè aut praco aliquis aut legatus veniet.
Ducere volentes liberaturum attrectaturos,
Sed nihil horum erit, ne trematis nunc.
Tamen melius erit si submisse loquimur.
Subsidium hoc latere tandem haudquaquam potest.
Audacia, tempore, & proprio die,
Deos spernens aliquis mortalium dabit pœnas.

Pu. *Pater vereor naues celeres.*
Veniunt, nullum est spacium in medio temporis.
Timor terrens me detinet verè.
Quid mihi prodest longa fuga?
Praterit pater terriculo.

Da. *Postquam perfectum est ô nata Argiuorum suffragiû,*
Audacia pugnabunt, pro te noui ipse.

Pu. *Perniciosum est ignauum Ægypti genus,*
Pugnaque insatiabile & loquor ad scientem.
Hasta compactis nigroculorum habentes,
Naues nauigarunt sic celeri ira,
Vrbe cum nigro exercitu.

Da. *Multos inuenient in mediterraneo.*
Foues brachium bene fortiter.

Pu. *Solam ne relinque me, supplicò pater.*
Mulier relicta nihil est, neque inest Mars.
Deceptores, & fallaces
Impuri coruis tanquam aras
Nihil curantes.

Da. *Nobis pulchrè conferunt hac ô nata,*
Si tibi & diis auersetur.

Pu. *Non enim tridentes & cultus deorum*
Veriti à nostris manibus abstinebunt pater.
Superbi verò profano robore
Stolidi & impudentes existentes.

Da. *Sed fama est lupos meliores canibus*
Esse, biblique fructus non superat spicam.

Pu. *Et tanquam stultarum profanarum bestiarum*
Habentium iras, oportet cauere robur.

Da. *Non tam celer est classis nauticus exercitus,*
Neque impetus, neque persuasionis salus est
In terram ferre, neque in anchora morsis
Confidunt nauium gubernatores statim.
Sed tanquam venientes in tempestuosam terram,
Noctu sole demerso. amat
Dolores parere gubernatori sapienti,
Sic fiat, neque expeditio exercitus
Pulchra, priusquam impetu nauis feratur. tu verò
Sapias, tanquam timens, ne negligas deos.
Agens remedium. nuncium verò non accuset
Vrbs senem pubescentem benedicens mente.

Cho. *O terra, cultus iustus.*
Quid patiemur: quo fugiemus ab Apia
Terra, si nigram latebram habet.
Niger fiam fumus nubibus,

Ὑμεῖς δὲ μὴ τρέσοντ' ἀκούσαντες πατρὸς
Ἀπροσδοκήτους τούσδε καινοὺς λόγους.
Ἱκεταδόκου γὰρ τῆσδ' ἀπὸ σκοπῆς ὁρῶ
Τὸ πλοῖον. εὔσημον γὰρ οὐ με λανθάνει· 720
Στολμοί τε λαίφους καὶ παραρρύσεις νεὼς,
Καὶ πρῷρα πρόσθεν ὄμμασι βλέπουσ' ὁδὸν
Οἴακος εὐθυντῆρος ὑστάτου νεὼς
Ἄγαν καλῶς κλύουσ', ὡς ἂν οὐ φίλη.
Πρέπουσι δ' ἄνδρες νάιοι μελαγχίμοις 725
Γυίοισι λευκῶν ἐκ πεπλωμάτων ἰδεῖν,
Καὶ τἄλλα πλοῖα, αὐτὴ δ' ἡ 'πικουρία
Εὐπρεπής. αὐτὴ δ' ἡγεμὼν ὑπὸ χθόνα
Στείλασα λαῖφος παγκρότως ἐρέσσεται.
Ἀλλ' ἡσύχως χρὴ καὶ σεσωφρονισμένως 730
Πρὸς πρᾶγμ' ὁρώσας, τῶνδε μὴ ἀμελεῖν θεῶν.
Ἐγὼ δ' ἀρωγοὺς ξυνδίκους θ' ἥξω λαβών.
Ἴσως γὰρ ἂν κῆρυξ τις ἢ πρέσβεις μόλοι,
Ἄγειν θέλοντες ῥυσίων ἐφάπτορες.
Ἀλλ' οὐδὲν ἔσται τῶνδε μὴ τρέσητε νῦν. 735
Ὅμως ἄμεινον εἰ βραδύνοιμεν βοῇ,
Ἀλκῆς λαθέσθαι τῆσδε μηδαμῶς ποτέ.
Θάρσει· χρόνῳ τοι κυρίῳ τ' ἐν ἡμέρᾳ
Θεοὺς ἀτίζων τις βροτῶν δώσει δίκην.

Χο. Πάτερ φοβοῦμαι, νῆες ὡς ὠκύπτεροι 740
Ἥκουσι μῆκος δ' οὐδὲν ἐν μέσῳ χρόνου.
Περίφοβόν μ' ἔχει τάρβος ἐτητύμως.
Πολυδρόμου φυγᾶς ὄφελος εἴ τι μοι.
Παροίχομαι πάτερ δείματι.

Δα. Ἐπεὶ τελεία ψῆφος Ἀργείων, τέκνα, 745
Θάρσει μαχοῦνται περὶ σέθεν, σάφ' οἶδ' ἐγώ.

Χο. Ἐξώλές ἐστι μάργον Αἰγύπτου γένος,
Μάχης τ' ἄπληστον καὶ λέγω πρὸς εἰδότα.
Δορυπαγεῖς δ' ἔχοντες κυανώπιδας
Νῆας ἔπλευσαν ὧδ' ἐπιτυχεῖ κότῳ, 750
Πολλῷ μελαγχίμῳ σὺν στρατῷ.

Δα. Πολλοὺς δέ γ' εὑρήσουσιν ἐν μεσημβρίᾳ
Θάλπει βραχίον' εὖ κατερρινημένους.

Χο. Μόνην δὲ μὴ πρόλειπε λίσσομαι πάτερ.
Γυνὴ μονωθεῖσ' οὐδέν· οὐκ ἔνεστ' Ἄρης· 755
Δουλόφρονες δὲ καὶ δολομήτιδες
Δυσάγνοις φρεσὶν, κόρακες ὥστε, βω-
μῶν ἀλέγοντες οὐδέν.

Δα. Καλῶς ἂν ἡμῖν ξυμφέροι ταῦτ' ὦ τέκνα,
Εἰ σοί τε καὶ θεοῖσιν ἐχθαιροίατο. 760

Χο. Οὐ μὴ τριαίνας τάσδε καὶ θεῶν σέβη
Δείσαντες, ἡμῶν χεῖρ' ἀπόσχωνται, πάτερ.
Περίφρονες δ' ἄγαν ἀνιέρῳ μένει
Μεμαργωμένοι κυνοθρασεῖς θεῶν.

Δα. Ἀλλ' ἔστι φήμη τοὺς λύκους κρείσσους κυνῶν 765
Εἶναι, βύβλου δὲ καρπὸς οὐ κρατεῖ στάχυν.

Χο. Ὡς καὶ ματαίων ἀνοσίων τε κνωδάλων
Ἔχοντας ὀργὰς, χρὴ φυλάσσεσθαι κράτος.

Δα. Οὔτοι ταχεῖα ναυτικοῦ στρατοῦ στολὴ,
Οὐδ' ὅρμος, οὐδὲ πεισμάτων σωτηρία 770
Ἐς γῆν ἐνεγκεῖν, οὐδ' ἐν ἀγκυρουχίαις
Θαρσοῦσι ναῶν ποιμένες παραυτίκα,
Ἄλλως τε καὶ μολόντες ἀλίμενον χθόνα,
Ἐς νύκτ' ἀποστείχοντος ἡλίου. φιλεῖ
Ὠδῖνα τίκτειν νὺξ κυβερνήτῃ σοφῷ· 775
Οὕτως οὐδ' ἂν ἔκβασις στρατοῦ
Καλὴ, πρὶν ὅρμῳ ναῦν θαρσῆσαι. σὺ δὲ
Φρόνει μὲν ὡς ταρβοῦσα μὴ ἀμελεῖν θεῶν,
Πράξας ἀρωγὴν ἄγγελον δ' οὐ μέμψεται
Πόλις γέροντα, νέον δ' εὐγλώσσῳ φρενί. 780

Χο. Ἰὼ γᾶ βούνιτι, πάνδικον σέβας,
Τί πεισόμεσθα; ποῖ φύγωμεν Ἀπίας
Χθονὸς, κελαινὸν εἴ τι κεῦθός ἐστί που,
Μέλας γενοίμαν καπνὸς

Νέ-

Νέφεσι γειτονῶν Διός, 785
Τὸ πᾶν δ' ἄφαντος
Ἀμπετὰς δ' ὡς
Κόνις ἄτερθε πτερύγων ὀλοίμαν.
Ἄφυκτον δ' οὐκ ἔτ' ἂν πέλοι κέαρ.
Μελανόχρως δὲ πάλλεταί μου καρδία. 790
Πατρὸς σκοπαὶ δέ μ' εἷλον· οἴχομαι φόβῳ.
Θέλοιμι δ' ἂν μορσίμου
Βρόχου τυχεῖν ἐν ἀρτάναις,
Πρὶν ἄνδρ' ἀπευκτὸν
Τῷδε χριμφθῆναι χροΐ. 795
Πρόπαρ θανούσας δ' Ἀΐδας ἀνάσσοι.
Πόθεν δέ μοι γένοιτ' ἂν αἰθέρος θρόνος,
Πρὸς ὃν νέφη δ' ὑδρηλὰ γίγνεται χιών,
Ἢ λισσὰς αἰγίλιψ ἀπρόσ-
δεικτος οἰόφρων κρεμὰς 800
Γυπιὰς πέτρα βαθὺ
Πτῶμα μαρτυροῦσά μοι,
Πρὶν δαΐκτορος βίᾳ
Καρδίας γάμου κυρῆσαι.
Κυσὶν δ' ἔπειθ' ἕλωρα κἀπιχωρίοις 805
Ὄρνισι δεῖπνον οὐκ ἀναίνομαι πέλειν.
Τὸ γὰρ θανεῖν ἐλευθεροῦ-
ται φιλαιάκτων κακῶν.
Ἐλθέτω, μόρος πρὸ κοί-
τας γαμηλίου τυχών. 810
Τίν' ἀμφὶ αἰπὺν ἔτι πόρον
Φυγᾶς γάμου λυτῆρα;
Ἴυζε δ' οὐρανία,
Μέλη λιτανὰ θεοῖσι, καὶ
Τέλεα δέ μοι πῶς, πελόμενά μοι 815
Λύσιμα.
Μάχιμα δ' ἔπιδε πάτερ,
Βίαια μὴ φιλῶν ἰδεῖν
Ὄμμασιν ἐνδίκοις.
Σέβιζε δ' ἱκέτας σέθεν 820
Γαιάοχε παγκρατὲς Ζεῦ.
Γένος γὰρ Αἰγύπτιον ὕβρει
Δύσφορον ἀρσενογενὲς,
Μετά με δρόμοισι διόμενοι,
Φυγάδα μάταισι πολυθρόοις 825
Βίαια δίζηνται λαβεῖν.
Σὸν δ' ἐπίπαν ζυγὸν
Ταλάντου· τί δ' ἄνευ σέθεν θνατοῖς τέλειόν ἐστι;
ὀὀὀ ἀὰ
Ὅδε μάρπτις νάϊος γάϊος. 830
Τῶν πρὸ μάρπτι κάμνοις, ἰώ, ἔμα
Αὖθι ζάγρας το
Δυᾶν βοὰν αὐαίνω.
Ὁρῶ τάδε φροίμια πράξιμα πόνων 835
Βιαίων ἐμῶν.
Ἰὼ ἰώ,
Βαῖνε φυγᾷ πρὸς ἀλκάν,
Βλοσυρόφρονα χλιδᾷ
Δύσφορα ναῒ κἀν γᾷ.
Ἄναξ προτάσσου. 840
Κη. Σοῦσθε σοῦσθ' ἐπὶ βᾶ-
ριν ὅπως πόδων.
Χο. Οὐκοῦν κοῦν
Τιλμοὶ, τιλμοὶ καὶ στιγμοὶ,
Πολυαίμων φόνιος 845
Ἀποκοπὰ κρατός.
Χο. Σοῦσθε σοῦσθ' ὀλόμεναι ὀλόμεν' ἐπ' ἀμίδα
Εἶτ' ἀνὰ πολύρυτον
Ἁλμύροντα πόρον,
Δεσποσίῳ ξὺν ὕβρει, 850
Γομφοδέτῳ τε δορὶ δ' ἔλους,
Αἵματι ζώσ' ἐπ' ἀμίδα Ἠουδευπια τόνητα

Appropinquans Ioui.
Omnino non apparens,
Volans vero tanquam
Puluis sine alis peream.
Insuperabile non amplius mihi est cor.
Niger color quatit meum cor.
Patris labore verò magis pereo metu,
Vellem fatalem laqueum
Assequi in funibus,
Priusquam tangerem virum
Detestandum manibus.
In conspectu moriens bello regnaret.
Vnde mihi solium æthereum fit.
Ad quod nubes humida fiat nix
Ardua, alta, immonstranda,
Desolata, deserta,
Gypias petra, profundum
Casum testificans mihi,
Priusquam hostis
Assequatur cor nuptiis.
Canibus deinde, patriis
Auibus ese iam non renuo esse.
Morte liberatur quis
O amice à malis.
Veniat,
Veniat mors ad cubilia
Himen assequens.
Aliquem pro ipsa exitum
Inuenit, matrimonijque expiationes.
Clama vocem cœlestem,
Carmina deprecatoria diis, &
Perfecta mihi, quomodo
Existentia mihi
Solubilia & bellicosa vide pater,
Vim si amas videre
Oculis iustis.
Honora supplices tuas
Terræ concussor præpotens Iupiter.
Genus enim Ægyptium contumelia
Intolerabilia virorum genus
Me cursibus persequens,
Exulem stultis & tumultuosis.
Vi quærunt accipere
Tuum omnino iugum,
Miserrima, quid verò sine te mortalib. est perfectũ?
Heu heu
Apprehensio
Nautica terrestris
Horum apprehensione laborans,
Rursus duplicem
Clamorem video,
Video hæc præmia laborum
Violentorum meorum.
Heu heu,
Ito fuga ad auxilium,
Rigidum voluptate
Intolerandum naui & terra.
Rex ordina
Ca. *Venite, venite in nauim.*
ru. *Igitur igitur*
Euulsiones euulsiones
Et cicatrices, cruenta cædes,
Incisiones robore.
Ca. *Venite, venite, perdita perimus in nauim.*
Minerua, in salsuginosum vadum,
Cum fatidica contumelia.
Fixáque hasta omnino,
Colloco te in cruentam nauim,

Iubeo vt participare
Desiderium, mentis calamitatem. Io, heu,
Relinque statum, ad hastam ito
Ad vrbem piorum.
Puel. *Ne fortè videat rursus*
Aqua animantipara.
Inde accipiens,
Vitalis sanguis mortalibus pubescit.
Sancta ego admodum generosus
Incremento incremento.
Tu verò naui
Gressu celeri,
Perfectus imperfectus
Vi, vi & multa vana
Euntes gressu malorum,
Perniciosis astutiis, heu heu,
Et versutè pereas
Iuxta maritimum aggerem
Sarpedonium
Inlatis auris.
Ca. *Clama & resona & voca deos.*
Ægyptiacam nauim non transportet.
Clama, boa acerbius Achais,
Ærumnosa nomen habens.
Puel. *Heu heu.*
Detrimentum ante terram exultat.
Prope exultas
Qui interrogas, magnus
Nilus te iniuria afficientem deterreat,
Perdita contumelia.
Ca. *Iubeo in conuersam nauim ire.*
Terminum citissimè,
Neque quis ocietur.
Extractio enim nulla
Capillum domabit.
Heu heu pater.
Aranea tanquam gressum,
Somnium somnium nigrum.
Pu. *O to tototi,*
Mea terra, mea terra clamorum
Terriculum auerte.
O mea terra fili Iupiter.
Non sanè timeo dæmones qui ibi sunt.
Ca. *Non enim me aluerunt,*
Neque ad senectutem perduxerunt alimento.
Puel. *Ma ma prope serpens, videlicet*
Vipera verò tanquam me.
Quid tandem, vnum, molestia afficiens.
Ototototе,
Mea terra, mea terra clamorum
Terrorem auerte.
O terra fili Iupiter.
Ca. *Nisi quis in nauim proficiscitur probans hæc.*
Lacera vestis opus non miseretur.
Puel. *O duces vrbis pronuba superor.*
Ca. *Multos reges filios Ægypti citò*
Videbitis, confidite non dicet anarchiam.
Puel. *Perijmus,*
Patimur indigna ô rex.
Trahere visus est nos auellens comam.
Ca. *Postquam non audis meos sermones.*
Rex. *Ipse quid facis? ex quali consilio*
Virorum Pelasgorum hanc terram inhonoras?
Sed aut in vrbem mulierum videris migrare.
Barbarus existens, Græcis admodum delicitaris,
Et multum peccans nihil direxisti mente.
Cad. *Quid verò peccatum est horum mihi sine causa?*
Rex. *Peregrinum illum esse primò non scio.*

Κελεύω βίᾳ μεθέσθαι 855
Ἴχαρ, φρενὸς ἄταν. ἰὼ ἰού.
Λεῖφ' ἕδρανα, κί' ἐς δόρυ,
Ἄτιετ' ἀνὰ πόλιν εὐσεβῶν.
χο. Μήποτε πάλιν ἴδοιμι
Ἀλφεσίβοιον ὕδωρ, 860
Ἔνθεν ἀεξόμενον
Ζώφυτον αἷμα βροτοῖσι θάλλει.
Ἄγριος ἐγὼ βαθυχαῖος,
Βαθρείας βαθρείας
Γέρον σὺ δὲ ναῖ ναῦ 865
Βάσῃ τάχα
Θέλεος ἀθέλεος,
Βίᾳ βίᾳ τε πολλᾷ φροῦδος
Βάθμαι βαθμοὶ σπερχομέναι θοῶς
Ὀλομέναις παλάμαις, 870
Αἲ αἶ αἲ αἶ αἶ.
Καὶ γὰρ δυσπαλάμως ὄλοιο
Δι' ἁλίρρυτον ἄλσος.
Κατὰ σαρπηδόνιον
Χῶμα πολυψάμαθον ἀλαθεὶς 875
Εὐρείαις ἐν αὔραις.
κη. Ἴυζε καὶ λάκαζε, καὶ κάλει θεούς.
Αἰγυπτίαν γὰρ βᾶριν οὐχ ὑπερθορῇ.
Ἴυζε καὶ βόα πικρότερ' ἀχέων,
Οἰζύος ὄνομ' ἔχων. 880
χο. Οἶ οἶ οἶ οἶ οἶ
Λύμασιν ὃς πρὸ γᾶς ὑλάσκων
Περιχαμπτὰ βρυάζεις,
Ὅς ἐρωτᾷς ὁ μέγας
Νεῖλος ὑβρίζοντά σ' ἀποτρέψειεν 885
ἄιστον ὕβριν.
κη. Βαίνειν κελεύω βᾶριν εἰς ἀμφίστροφον
Ὅσον τάχιστα· μηδέ τις σχολαζέτω.
Ὁλκὴ γὰρ οὔτοι πλοκάμων οὐ δαμάζεται.
χο. Οἶ οἶ πάτερ, βρέτεος ἄρος 890
Ῥοᾶται μαλδάκει.
Ἀραχνος ὣς βάδην.
Ὄναρ ὄναρ μέλαν.
Ὀτοτοτοῖ.
Μᾶ γᾶ μᾶ γᾶ βοὰν 895
Φοβερὸν ἀπότρεπε.
Ὦ βᾶ γᾶς παῖ Ζεῦ.
κη. Οὔτοι φοβοῦμαι δαίμονας τοὺς ἐνθάδε·
Οὐ γάρ μ' ἔθρεψαν, οὐδ' ἐγήρασαν τροφῇ.
χο. Μαιμᾷ πέλας δίπους ὄφις, 900
Ἔχιδνα δ' ὥς με
Τί ποτ' ἐνδακοῦσα,
Ὀτοτοτοτοῖ.
Μᾶ γᾶ μᾶ γᾶ βοὰν
Φοβερὸν ἀπότρεπε, 905
Ὦ βᾶ γᾶς παῖ Ζεῦ.
κη. Εἰ μή τις ἐς ναῦν εἶσιν, αἰνέσας τόδε,
Λακὶς χιτῶνος ἔργον οὐ κατοικτιεῖ.
χο. Ἰὼ πόλεως ἀγοὶ πρόμοι δάμναμαι.
κη. Πολλοὺς ἄνακτας παῖδας Αἰγύπτου τάχα 910
Ὄψεσθε· θαρσεῖτ', οὐκ ἐρεῖτ' ἀναρχίαν.
χο. Διωλόμεσθα.
Ἄελπτ' ἄναξ πάσχομεν.
Ἕλξειν ἔοιχ' ὑμᾶς ἀποσπάσας κόμης.
κη. Ἐπεὶ οὐκ ἀκούεις τῶν ἐμῶν λόγων. 915
βα. Οὗτος τί ποιεῖς; ἐκ ποίου φρονήματος,
Ἀνδρῶν Πελασγῶν τήνδ' ἀτιμάζεις χθόνα;
Ἀλλ' ἦ γυναικῶν ἐς πόλιν δοκεῖς μολεῖν;
Κάρβανος ὢν, Ἕλλησιν ἐγχλίεις ἄγαν·
Καὶ πόλλ' ἀμαρτὼν, οὐδὲν ὤρθωσας φρενί. 920
κη. Τί δ' ἡμπλάκηται τῶνδ' ἐμοὶ δίκας ἄτερ;
βα. Ξένος μὲν εἶναι πρῶτον οὐκ ἐπίστασαι.

Πῶς

κη. Πῶς δ' οὐχί; τἀπολωλότ' ἀνευρίσκων ἐγώ;
βα. Ποίοισιν εἰπὼν προξένοις ἐγχωρίοις;
κη. Ἑρμῇ μεγίστῳ προξένῳ μαστηρίῳ. 925
βα. Θεοῖσιν εἰπὼν, τοὺς θεοὺς οὐδὲν σέβῃ.
κη. Τοὺς ἀμφὶ Νεῖλον δαίμονας σεβίζομαι.
βα. Οἱ δ' ἐνθάδ' οὐδὲν, ὡς ἐγὼ σέθεν κλύω.
κη. Ἄγοιμ' ἄν, εἴ τις τάσδε μὴ 'ξαιρήσεται.
βα. Κλάοις ἄν, εἰ ψαύσειας, οὐ μάλ' ἐς μακράν. 930
κη. Ἤκουσα τοὔπος οὐδαμῶς φιλόξενον.
βα. Οὐ γὰρ ξενοῦμαι τοὺς θεῶν συλήτορας.
κη. Λέγοιμ' ἂν ἐλθὼν παισὶν Αἰγύπτου τάδε.
βα. Ἀβουκόλητον τοῦτ' ἐμῷ φρονήματι.
κη. Ἀλλ' ὡς ἂν εἰδῆς ἐννέπω σαφέστερον· 935
Καὶ γὰρ πρέπει κήρυκ' ἀπαγγέλλειν τορῶς
Ἕκαστα· πῶς φῶ; πρὸς τίνος τ' ἀφαιρεθεὶς
Ἥκειν γυναικῶν αὐτανεψίων στόλον;
Οὔτοι δικάζει ταῦτα μαρτύρων ὕπο
Ἄρης, τὸ νεῖκος δ' οὐκ ἐν ἀργύρου λαβῇ 940
Ἔλυσεν· ἀλλὰ πολλὰ γίγνεται πάρος
Πτώματ' ἀνδρῶν κἀπολακτισμοὶ βίου.
βα. Τί σοι λέγειν χρὴ τοὔνομ'; ἐν χρόνῳ μαθὼν
Εἴσῃ σύ τ' αὐτὸς χοἰ ξυνέμποροι σέθεν.
Ταύτας δ' ἑκούσας μὲν κατ' εὔνοιαν φρενῶν 945
Ἄγοις ἄν, εἴπερ εὐσεβὴς πίθοι λόγος.
Τοιάδε δημόπρακτος ἐκ πόλεως μία
Ψῆφος κέκρανται, μήποτ' ἐκδοῦναι βίᾳ
Στόλον γυναικῶν· τῶνδ' ἐφήλωται τορῶς
Γόμφος διαμπὰξ, ὡς μένειν ἀραρότως. 950
Ταῦτ' οὐ πίναξίν ἐστιν ἐγγεγραμμένα,
Οὐδ' ἐν πτυχαῖς βίβλων κατεσφραγισμένα·
Σαφῆ δ' ἀκούεις ἐξ ἐλευθεροστόμου
Γλώσσης. κομίζου δ' ὡς τάχιστ' ἐξ ὀμμάτων.
κη. Ἴσθι τάδ', ἤδη πόλεμον αἱρήσειν νέον. 955
Εἴη δὲ νίκη καὶ κράτη τοῖς ἄρσεσιν.
βα. Ἀλλ' ἄρσενάς τοι τῆσδε γῆς οἰκήτορας
Εὑρήσετ', οὐ πίνοντας ἐκ κριθῶν μέθυ.
Ὑμεῖς δὲ πᾶσαι σὺν φίλοις ὀπάοσι
Θράσος λαβοῦσαι, στείχετ' εὐερκῆ πόλιν 960
Πύργων βαθείᾳ μηχανῇ κεκλῃμένην.
Καὶ δώματ' ἐστὶ πολλὰ μὲν τὰ δήμια,
Δεδωμάτωμαι δ' οὐδ' ἐγὼ σμικρᾷ χερί.
Εὐθυμεῖν ἐστ', εὐτυχεῖς ναίειν δόμους,
Πολλῶν μετ' ἄλλων· εἰ δέ τις μείζων χάρις, 965
Πάρεστιν οἰκεῖν καὶ μονορρύθμους δόμους.
Τούτων τὰ λῷστα καὶ τὰ θυμηδέστατα
Πάρεστι λωτίζεσθαι. προστάτης δ' ἐγὼ,
Ἀστοί τε πάντες, ὧνπερ ἥδε κραίνεται
Ψῆφος. τί τῶνδε κυριωτέρους μένεις; 970
χο. Ἀλλ' ἀντ' ἀγαθῶν, ἀγαθοῖσι βρύοις
Δῖε Πελασγῶν.
Πέμψον δὲ πρόφρων δεῦρ' ἡμέτερον
Πατέρ' εὐθαρσῆ Δαναὸν πρόνοον,
Καὶ βούλαρχον. τοῦ γὰρ προτέρα 975
Μῆτις, ὅπου χρὴ δώματα ναίειν,
Καὶ τόπος εὔφρων. πᾶς τις ἐπειπεῖν
Ψόγον ἀλλοθρόοις
Εὔτυκος. εἴη δὲ τὰ λῷστα.
Ca. Σύν τ' εὐκλείᾳ καὶ ἀμηνίτῳ 980
Βάξει λαῶν ἐγχώρων
Τάσσεσθε φίλαι δμωΐδες, οὕτως
Ὡς ἐφ' ἑκάστῃ διεκλήρωσεν
Δαναὸς θεραποντίδα φερνήν.
δα. Ὦ παῖδες, Ἀργείοισιν εὔχεσθαι χρεὼν, 985
Θύειν τε λείβειν θ', ὡς θεοῖς Ὀλυμπίοις,
Σπονδὰς, ἐπεὶ σωτῆρες οὐ διχορρόπως.
Καί μου τὰ μὲν πραχθέντα πρὸς τοὺς ἐγγενεῖς
Φίλοις πικρῶς ἤκουσαν αὐτανεψίοις·
Ἐμοὶ δ' ὀπαδοὺς τούσδε καὶ δορυσσόους 990

Cad. *Quomodo non perdita inueniens ego?*
Rex. *Quibus dicens hospitibus patriis.*
Cad. *Mercurio maximo hospiti quaesitori.*
Rex. *Diis dixisti, at non colis deos.*
Cad. *Daemones qui circum Nilum sunt colo.*
Rex. *Nous horum nihil ut ego contra te.*
Cad. *Ducerem vero, si quis has non ferret.*
Rex. *Fleres, si tangeres neque in longum.*
Cad. *Audiui verbum non admodum hospitib. charum.*
Rex. *Non enim hospitor sacrilegos deorum.*
Cad. *Diceres haec veniens filiis Aegypti.*
Cad. *Acerbum hoc meo consilio.*
Rex. *Sed si videris, dicam manifestius.*
Non decet caduceatorem manifestè loqui
Quaeque, quomodo dicam à quo auferens.
Venire mulierum patruelem classem.
Nequaquam iudicio contendet testificans
Mars, contentionem non in acceptione argenti
Rex. *Soluit, sed multi praeterea fiunt*
Casus virorum, & percussiones vitae.
Quid te dicere oportet, nomen tempore disces
Forte ipse, & comites tui.
Has verò volentes quidem secundum beneuolentiam mentis
Duces, si pius persuaserit sermo.
Talia popularis ex ciuitate
Suffragium perfecit, ne fortè vi traderet
Classem mulierum harum fixus est manifestè
Clauus vtrinque vt maneret firmiter
Haec verò tabulis non sunt scripta,
Neque in plicis librorum sigillata:
Ca. *Manifesta audis ex libera*
Lingua, recipe quàm citissimè ex oculis.
Scias haec iam bellum suscipies nouum.
Erit verò victoria & imperium penes viros.
Inueniat non bibentes potum hordei.
Vos verò omnes cum amicis assectatoribus
Audaciam accipientes, ite in munitam vrbem,
Turrium profunda machina clausam,
Et multae sunt domus publicae.
Munitus sum & ego parua manu.
Laetares est, habitare aedes felices
Cum multis aliis: si verò aliqua maior gratia
Adest, habitare consonantes domos.
Horum optimis quisque & gratissimis
Licet abundare. praefectus verò ego
Cho. *Et omnes ciues quorum causa hoc perficitur*
Suffragium. quid potiora his expectas?
Sed pro bonis, bonis abundes
Diue Pelasgorum.
Mitte verò promptus huc, nostrum
Patrem confidentem Danaum prouidentiam adhibentem
Et consilii principem. nam hunc priores
Nullum oportet aedes adhabitare.
Et locus laetus,
Quis dicet
Conuicia in peregrinos,
Fortunatus erit,
Haec verò optima sunt.
Ordinamini, chara famulae sic,
Da. *Quemadmodum pro quaque sortitus est*
Danaus fermentis propter dotem.
O filiae, Argiuos orare opus est.
Sacrificare illis, funderéque tanquam diis Olympiis
Libamina, postquam seruatores non dubio momento sunt:
Et mea quidem opera ad intentos
Amicos acerbè audiuisti patrueles.
Meos verò assectatores hos bellicosos
Ordinarunt, vt haberem donum honoratum.

Et neque insperatè hasta seua moriens
Laterem, regioni verò viuens semper pondus esset.
Hac affectus penitus mentis
Gratiam colent me digniorem.
Hæc quidem inscribite ad inscriptos,
Multis aliis consiliis patris.
Ignoratis ut reprehenditur conuersatio semper.
Omnis verò in colonum linguam felicem fertur
Malam, hoc inquinatè dicere, facile.
Vos verò iubeo ne vereamini me,
Occasionem habentes hanc conuersam mortalibus.
Tenera mala non facilè seruantur
Fera moriuntur & homines quid ipsam,
Et bestiæ volucres, & gradientes.
Oblationes stillantes edicet Venus.
Et prædam impedientem ut maneat amor,
Et in deliciis virginum pulchris
Omnis præteriens blandum oculis
Iaculationem misit, vincens desiderium.
Ad hæc ne patiamur ubi multus est labor,
Multus verò pontus possessus est hasta.
Neq; turpitudinem nobis voluptatem inimicis meis
Faciamus habitatio verò dupliciter adest,
Hanc quidem Pelasgus, illam verò ciuitas det
Inhabitare sine seruis. hæc facilia sunt.
Tantum ut custodias mandata patris,
Plus honorans sapientiam ipsa vita.
ru. In aliis fortunata erimus à diis Olympiis.
Mea pulchritudinis causa confide pater.
Nisi aliquid nouum consultum sit à diis.
Vestigium prius mentis non inuertam.
Cho. Ite tamen ad reges
Deos longinquos illustres patronos,
Et qui aggerem Erasini
Antiquum habitatis
Suscipite assectatores.
Robur. Laus urbem Pelasgorum
Habeat neque Nili
Libamina colimus hymnis,
Fluuiósque qui per regionem
Quietum potum
Fundunt multi nati,
Pinguibus effusionibus terræ,
Hoc mellitum facientes solum.
Postquam Diana casta
Classem miserta est, neque præ necessitate
Nuptiæ veniant Veneris.
Odiosum est hoc præmium.
Veneris lex hæc non negligit læta.
Potest enim propinquissimè Iouis cum Iunone.
Ulciscitur verò varius
Deus in operibus grauibus.
Participes matris amicæ adsunt.
Amor nullus negandus est spectata
Persuasione, datum est fatum
Veneris Harmoniæ.
Susurrum terite amorum.
Fugasque & malos dolores,
Bella sanguinolenta timeo.
Bonam nauigationem
Fecerunt tandem
Celeribus persecutionibus.
Sem. Certè fatum est, fiat hoc.
Iouis non transgressa est mens.
Infinita cum multis
Nuptiis. is finis
Ad priorem mulierum erit.
Sem. O magne Iupiter libera

Ἔταξας, ὡς ἔχοιμι τίμιον γέρας·
Καὶ μήτ' ἀέλπτως δορὶ αἱμηρῷ θανὼν
Λάθοιμι, χώρᾳ δ' ἄχθος αἰεὶ ζῶν πέλοι.
Τοιῶνδε τυγχάνοντας, ἀπρύμνου φρενὸς
Χάριν σεβίζειν τιμιωτέραν ἐμοῦ. 995
Καὶ ταῦτα μὲν γράψασθε πρὸς γεγραμμένοις
Πολλοῖσιν ἄλλοις σωφρονίσμασιν πατρός,
Ἀγνῶθ' ὅμιλον ὡς ἐλέγχεσθαι χρόνῳ.
Πᾶς δ' ἐν μετοίκῳ γλῶσσαν εὔτυκον φέρει
Κακήν, τό τ' εἰπεῖν εὐπετὲς μύσαγμά πως. 1000
Ὑμᾶς δ' ἐπαινῶ μὴ καταισχύνειν ἐμέ,
Ὥραν ἐχούσας τήνδ' ἐπίστρεπτον βροτοῖς.
Τέρειν' ὀπώρα δ' εὐφύλακτος οὐδαμῶς·
Θῆρες δὲ κηραίνουσι καὶ βροτοί τι μήν,
Καὶ κνώδαλα πτεροῦντα καὶ πεδοστιβῆ· 1005
Καρπώματα στάζοντα κηρύσσει Κύπρις,
Κάλωρα κωλύουσαν ὡς μένειν ἐρῶ.
Καὶ παρθένων χλιδαῖσιν εὐμόρφοις ἔπι
Πᾶς τις παρελθὼν ὄμματος θελκτήριον
Τόξευμ' ἔπεμψεν, ἱμέρου νικώμενος. 1010
Πρὸς ταῦτα μὴ πάθωμεν ὧν πολὺς πόνος,
Πολὺς δὲ πόντος οὕνεκ' ἠρόθη δορί,
Μηδ' αἶσχος ἡμῖν, ἡδονὴν δ' ἐχθροῖς ἐμοῖς
Πράξωμεν. οἴκησις δὲ καὶ διπλῆ πάρα,
Τὴν μὲν Πελασγός, τὴν δὲ καὶ πόλις διδοῖ, 1015
Οἰκεῖν λατρῶν ἄτερθεν εὐπετῆ τάδε.
Μόνον φύλαξαι τάσδ' ἐπιστολὰς πατρός,
Τὸ σωφρονεῖν τιμῶσα τοῦ βίου πλέον.
χο. Τἄλλ' εὐτυχοῖμεν πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων·
Ἐμῆς δ' ὀπώρας οὕνεκ' εὖ θάρσει πάτερ. 1020
Εἰ γάρ τι μὴ θεοῖς βεβούλευται νέον,
Ἴχνος τὸ πρόσθεν οὐ διαστρέψω φρενός.
Χ. Ἴτε μὰν ἀστυάνακτας
Μάκαρας θεοὺς γανάεντες πολιούχους
Τε, καὶ οἳ χεῦμ' Ἐρασίνου 1025
Περιναίουσι παλαιόν.
Ὑποδέξασθ' ὀπαδοί
Μέλος, αἶνος δὲ πόλιν τήνδε Πελασγῶν
Ἐχέτω, μηδ' ἔτι Νείλου
Προχοὰς σέβωμεν ὕμνοις· 1030
Ποταμοὺς δ' οἳ διὰ χώρας
Θελεμὸν πῶμα
Χέουσι πολύτεκνοι,
Λιπαροῖς χεύμασι γαίας
Τόδε μειλίσσοντες οὖδας· 1035
Ἐπίδοι δ' Ἄρτεμις ἁγνὰ
Στόλον οἰκτιζομένα, μηδ' ὑπ' ἀνάγκας
Γάμος ἔλθοι Κυθερείας·
Στυγερὸν πέλοι τόδ' ἆθλον·
Κύπριδος δ' οὐκ ἀμελεῖ θεσμὸς ὅδ' εὔφρων. 1040
Δύναται γὰρ Διὸς ἄγχιστα σὺν Ἥρᾳ·
Τίεται δ' αἰολόμητις
Θεὸς ἔργοις ἐπὶ σεμνοῖς.
Μετάκοινοι δ' αἱ φίλαι ματρὶ πάρεισι,
Πόθος τ' οὐδὲν ἄπαρνον τελέθει θελ- 1045
κτορι πειθοῖ. δέδοται δ' Ἁρ-
μονίᾳ μοῖρ' Ἀφροδίτας.
Ψεδυρὰ τρίβοι τ' ἐρώτων.
Φυγάδεσι δ' ἐπιπνοίας, κακά τ' ἄλγη,
Πολέμους δ' αἱματόεντας προφοβοῦμαι. 1050
Τί ποτ' εὔπλοιαν ἔπραξαν
Ταχυπόμποισι διωγμοῖς.
ἡμ. Ὅ,τι τοι μόρσιμόν ἐστιν, τὸ γένοιτ' ἄν.
Διὸς οὐ παρβατὸς ἐστιν μεγάλα φρὴν
Ἀπέρατος. μετὰ πολλῶν 1055
Δὲ γάμων ἅδε τελευτὰ
Προτερᾶν πέλοι γυναικῶν.
ἡμ. Ὁ μέγας Ζεὺς ἀπαλέξαι

Sd-

Γάμον Αἰγυπτογενῆ μοι.			*Me à nuptiis Ægyptogenis.*
ἡμ. Τὸ μὲν ἂν βέλτατον εἴη·	1060	Sem.	*Hoc quidem optimum erit,*
Σὺ δὲ θέλγοις ἂν ἄθελκτον.			*Tu velles quod non vis.*
ἡμ. Σὺ δέ γ' οὐκ οἶσθα τὸ μέλλον.		Sem.	*Tu non nosti fatum.*
ἡμ. Τί δὲ μέλλω φρένα δίαν		Sem.	*Quid debeo diuinam mentem*
Καθορᾶν, ὄψιν ἄβυσσον;			*Videre, immensam visionem?*
Μέτριον νῦν ἔπος εὔχου.	1065		*Modicum sermonem nunc opta.*
ἡμ. Τίνα καιρόν με διδάσκεις;		Sem.	*Quam occasionem me doces?*
ἡμ. Τὰ θεῶν μηδὲν ἀγάζειν.			*Quæ deorum sunt non ægreferre.*
ἡμ. Ζεὺς ἄναξ ἀποστεροίη		Sem.	*Iupiter rex auferat*
Γάμον δυσάνορα			*Matrimonium malum hostile,*
Δάϊον, ὅσπερ Ἰὼ	1070		*Qui Iûs*
Πημονᾶς ἐλύσατ' εὖ			*Dolores soluit*
Χειρὶ παιωνίᾳ κατασχεθὼν,			*Pæonia manu obtinens,*
Εὐμενῆ βίαν κτίσας,			*Propitia vi condens,*
Καὶ κράτος νέμοι γυναιξίν.			*Et robur distribuens mulieribus.*
ἡμ. Τὸ βέλτερον κακοῦ,	1075	Sem.	*Præstantius malo,*
Καὶ τὸ δίμοιρον αἰνῶ,			*Et diuisionem probo.*
Καὶ δίκᾳ δίκας ἕπεσθαι,			*Et causa causæ sequi*
Ξὺν εὐχαῖς ἐμαῖς λυτηρίοις			*Cum precibus meis solutoriis,*
Μηχαναῖς θεοῦ πάρα.			*Machinis à Deo.*

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ, Η ΕΣΤΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ, Πλοῦτος.

ARGVMENTVM ARISTOPHANIS COMÆDIÆ, QVÆ INSCRIPTA EST Plutus.

Βουλόμενος Ἀριστοφάνης ἐλέγξαι Ἀθηναίους ἀδικίᾳ καὶ συκοφαντίᾳ καὶ τοῖς τοιούτοις συνόντας, καὶ διὰ τοῦτο εὐποροῦντας, πλάττει πρεσβύτην τινὰ γεωργὸν Χρεμύλον τοὔνομα, δίκαιον μὲν ὄντα καὶ τοὺς τρόπους χρηστὸν. πένητα δὲ ἄλλως, ὃς μετά τινος αὐτοῦ θεράποντος ἐλθὼν εἰς Ἀπόλλω, ἐρωτᾷ περὶ τοῦ ἰδίου παιδὸς, εἰ χρὴ τουτονὶ ἔχοντα χρηστὸν ἀμελήσαντα, ἀδικίας ἀντιποιεῖσθαι, καὶ ταὐτὸ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύειν. ἐπειδήπερ οἱ μὲν τοιοῦτοι, ἐπλούτουν. οἱ δὲ τὰ ἀγαθὰ πράττοντες, πένητες ἦσαν καθάπερ αὐτὸς ἦν ὁ Χρεμύλος. ἔχρησεν οὖν αὐτῷ ὁ θεὸς σαφὲς μὲν οὐδέν. ὅτῳ δὲ ἐξιὼν ἐντύχῃ, τούτῳ ἕπεσθαι· καὶ ὃς γέροντι ἐντυγχάνει τυφλῷ (ἦν δὲ οὗτος ὁ Πλοῦτος) καὶ ἀκολουθεῖ κατὰ τὴν μαντείαν, μὴ εἰδὼς ὅτι ὁ Πλοῦτός ἐστι. δυσχεραίνων δὲ ἐπὶ τούτῳ καθ' ἑαυτὸν ὁ θεράπων, μόλις αὐτὸν ἐρωτᾷ τίνος ἕνεκα τούτῳ ἀκολουθοῦσι. καὶ ὁ Χρεμύλος λέγει αὐτῷ τὴν μαντείαν· ἔπειτα πυνθάνονται παρ' αὐτοῦ Πλοῦτον ὄντα τίς ἐστι. καὶ ὅπου χάριν τυφλὸς ἐγένετο παρὰ τοῦ Διός. οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἥδονταί τε καὶ βούλονται ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ, καὶ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν θεραπεῦσαι πήρωσιν, καὶ ἵνα τὰ ἐν μέσῳ παρῶ, τά τε τῆς Βλεψιδήμου ἀντιλογίας καὶ τῆς Πενίας αὐτῆς, ἀπάγουσί τε αὐτὸν ἐν τάχει, καὶ ὑγιᾶ ἐπανάγουσιν οἴκαδε. ἐπλούτησάν τε ἰσχυρῶς, οὐκ αὐτοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσοι βίου χρηστοῦ ὄντες ἐτύγχανον, πένητες ὄντες. Ἐπιγέγραπται δὲ τὸ δρᾶμα Πλοῦτος Ἀριστοφάνους.

AVaritiam, teterrimam generis humani luem, ac pestem Rerumpub. ferè omnium poetarum scriptis exagitatam, præsenti Comœdia reprehensurus Aristophanes, & verum diuitiarum vsum hominibus commonstraturus, Chremylum pauperem quendam, sed bonum & iustum, introducit: qui accepto Apollinis Delphici (cum enim de vita filij rectè instituenda consuluerat) oraculo: vt quem primum sibi haberet obuium, illius vestigia studiosè sequeretur: incidit in quendam cæcum, & sibi ignotum: & sicut oraculo fuerat monitus, diligenter eum sequitur. Chremyli cæcum hominem subsequentis præposterum morem seruus Cario admiratus, herum obiurgat. Sed mox diuino oraculo cognito, vna cum ipso Plutum adit, & qui sit, fateri cogit. Eorum ille vocibus adductus, & qui sit, & quare cæcutiat, pulchrè exponit: simul qualem se erga pauperes esset gesturus si visum reciperet, facetè commemorat. Qua Pluti voluntate perspecta, Chremylus consilium init, de visu illi restituendo: commonstrata illius potentia, qua Deos omnes, ipsúmque adeò Iouem Plutus exuperet. His verbis Deo persuadet, vt cæcitatem suam pelli, & medicamentis sanari se patiatur. Paulò pòst Cario ad senes Agricolas, ex agro aduocandos mittitur, vt & illi diuitiarum, ac Pluti fiant participes, & è dura vita in meliorem perducantur. Eo rus abeunte, Chremylus Plutum ad se domum perducit, vt, rebus omnibus illic adornatis, deinceps in fanum Æsculapij deducatur. Qui vbi domum ignotam intrat, Chremylum perfacetè orat, ne aut sordidorum more in terram defodiatur aut prodigorum ritu meretricibus & aleatoribus prostituatur. Chremylus mediocrem se, ac liberalem fore promittit. Interim è rure cum senibus Agricolis reuertitur Cario, iisque futuræ vitæ statum commemorat, & heri consilium, ac Pluti conditionem recitat. Rustici ludibrio se haberi arbitrati, seruo Carioni omnis generis mala ingerunt. Tandem rei veritate cognita, vitam sibi voluptariam, vt fert agrestium hominum consuetudo, ex opibus pollicentur: & mutuis sese scommatis & iocis excipiunt. Mox Chremylo obuianti, & salutanti, iidem agricolæ omnem operam in Pluti cæcitate arcenda promittunt. Accedit & Blepsidemus, qui repentina Chremyli opulentia alibi cognita, hominem conuenit, & furti insimulat. Oritur quædam inter senes turba, quæ tamen mox iterum sedatur. Nam Chremyli fœlicitate, qui Plutum se domi habere affirmabat, & consilio eiusdem, de visu illi reddendo, probè perspecto, suam quoque in ea re operam Blepsidemus pollicetur. Quibus ita confabulantibus interuenit Penia, (hoc est, Paupertas) & grauiter cum senibus expostulat, quòd Plutum visui restituere, paupertatémque è Græcia eiicere constituissent: & quidem nullo eiusdem merito, cùm Paupertas maiora bona hominibus, quàm Plutus per suas diuitias largiatur. Senibus hoc pernegantibus, accedit Chorus, & vtrosque admonet, vt suam quisque sententiam dicat, & eam rationibus probet. In eo congressu disputatur vtrinque acriter: hinc paupertate sua monstrante commoda, illinc senibus diuitiarum fructus & vtilitates extollentibus. Sed clamore magis, ita vt fit, quàm rationibus victa paupertas, exulatum abit. Senes propositum suum exequuntur, & Plutum in fanum Æsculapij sub noctem deducunt. Reuertitur paulò pòst è templo seruus Cario, & primùm Agricolas in Choro expectantes, læto nuncio de Pluti visu reparato, exhilarat. Eorum applausu domo excita vxor Chremyli, celeriter procurrit, & Carionem de rebus in templo gestis interrogat. Ibi varia ille, quæ in fano acciderant, recitat: simul ceremonias, quibus Plutus visum receperit, alius verò quidam Neoclides, cæcior factus sit, multis salibus & iocis admistis, heræ suæ commemorat. Aduenit mox ipse Plutus cum sene Chremylo, & iubare Solis salutato, omnibus iustis suam deinceps opem: auxiliúmque offert. Eundem Chremyli vxor, consueto ritu, quo noui serui excipi solebant, domum intrantem excipit, ac læto animo complectitur. Domo egressus Cario, heri sui affluentiam, & copiæ cornu, quod in ædibus suis repentè enatum sit, admodum facetè prædicat. In eum Dicæus, vir Iustus, trita cum tunica & calceis incidit: dona ista gratiarum loco oblaturus Pluto iam occulato, eò quòd beneficio illius iam esset ditatus. Vtriusque colloquio interuenit, cum teste quodam, perfidus & nequam Sycophanta, qui de sua miseria ac fame conqueritur: quandoquidem oculatus Plutus malos iam non recipiciat: sed à seruo Carione & Dicæo irridetur, ac quibus dignus erat, modis afficitur: tandem etiam vestibus suis exuitur, & attritis lacernis induitur, desertúsque à suo, quem adducebat, teste, miserrimè multatur. Interim accedit ad ostium Chremili quædam anus decrepita, Pluto & ipsa irata. Nam priusquam ille vidisset, ipsa cuidam adolescenti placuerat, qui cæco pecuniæ amore adductus, diuitem istam amauerat vetulam: nunc autem apertis Pluti oculis, ipsa anus agnita à suo deserebatur marito iuuene. Itaque Iustum orat, vt Plutum ad æquitatem redigat, quò sibi pro datis beneficiis ab adolescente digna referatur gratia. Mox ipse adest iuuenis, qui conspecta amica, senectutem & canos ac rugas illius admiratur: vt qui cæcus antea, ista non viderit. Mirificè illic, tam à sene, quàm à iuuene misera anus exagitatur. Ad extremum vir Iustus adolescentem exhortatur, ne eam deserat: & cùm vinum ebiberit; etiam fæces combibat. Dum hæc illic geruntur, aduenit Mercurius, & Carionem è domo seuocat, ac se desertum & famelicum esse conqueritur, quando omnibus iustis & pietatis cultoribus ditatis (erant enim antea pauperes) iam nemo sit, qui liba aut sacra sibi pro diuitiis offerat. Simul Carionem orat, vt hospitio Mercurium dignetur, ipsúmque in domum suscipiat. Ille initiò negat: sed cùm Mercurius se ad omnia, etiam infima officia, descensurum promitteret, tandem recipitur, & pecudum intestina abluere iubetur. Postremus adest Iouis sacerdos, qui & ipse de fame sua conqueritur, quod nemo iam sacrificet, nec templum ingrediatur, nisi alui exonerandę gratia. Huius vicem miseratus Cario, Plutum è domo euocat, & in locum Iouis Olympij, vbi publicum erat ciuitatis ærarium, reponit: simul anui bonam spem de reditu amatoris facit, & cum ea templum Iouis ingreditur. Quos abeuntes omnis Chorus cum cantu prosequitur.

ALIVD.

P *lutum admonet vir pauper visum recipere,*
L *aboriosos simul accersit agricolas.*
V *bi Blepsidemus accessit socius: venit*
T *um pauperies: repellitur. Cæco Deo*
V *isum dat Æsculapius: gaudent boni:*
S *auent mali. Pluto etiam cedit Iupiter.*

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΠΛΟΥΤΟΣ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΣΚΗΝΗ Η ΠΡΩΤΗ.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ARISTOPHANIS PLVTVS.

ACTVS PRIMI SCENA PRIMA.

Senarij Iambici.

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Ὡς ἀργαλέον πρᾶγμ' ἐστὶν, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί,
Δοῦλον γενέσθαι παραφρονοῦντος δεσπότου.
Ἢν γὰρ τὰ βέλτισθ' ὁ θεράπων λέξας τύχῃ,
Δόξῃ δὲ μὴ δρᾶν ταῦτα τῷ κεκτημένῳ,
Μετέχειν ἀνάγκη τὸν θεράποντα τῶν κακῶν. 5
Τοῦ σώματος γὰρ οὐκ ἐᾷ τὸν κύριον
Κρατεῖν ὁ δαίμων, ἀλλὰ τὸν ἐωνημένον.
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. τῷ δὲ Λοξίᾳ,
Ὃς θεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου,
Μέμψιν δικαίαν μέμφομαι ταύτην, ὅτι 10
Ἰατρὸς ὢν καὶ μάντις, ὥς φασι, σοφὸς,
Μελαγχολῶντ' ἀπέπεμψέ μου τὸν δεσπότην,
Ὅστις ἀκολουθεῖ κατόπιν ἀνθρώπου τυφλοῦ,
Τοὐναντίον δρῶν ἢ προσῆκ' αὐτῷ ποιεῖν.
Οἱ γὰρ βλέποντες τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα· 15
Οὗτος δ' ἀκολουθεῖ, κἀμὲ προσβιάζεται,
Καὶ ταῦτ' ἀποκρινομένου τὸ παράπαν, οὐδὲ γρῦ.
Ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἔσθ' ὅπως σιγήσομαι,
Ἢν μὴ φράσῃς, ὅ τι τῷδ' ἀκολουθοῦμέν ποτε,
Ὦ δέσποτ'. ἀλλά σοι παρέξω πράγματα. 20
Οὐ γάρ με τυπτήσεις, στέφανον ἔχοντά γε.
Χρ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἀφελὼν τὸν στέφανον, ἢν λυπῇς τί με,
Ἵνα μᾶλλον ἀλγῇς. Καρ. Λῆρος· οὐ γὰρ παύσομαι,
Πρὶν ἄν φράσῃς μοι, τίς ποτ' ἐστὶν οὑτοσί.
Εὔνους γὰρ ὤν σοι πυνθάνομαι πάνυ σφόδρα. 25
Χρ. Ἀλλ' οὔ σε κρύψω· τῶν ἐμῶν γὰρ οἰκετῶν
Πιστότατον ἡγοῦμαί σε καὶ κλεπτίστατον.
Ἐγὼ θεοσεβὴς καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ
Κακῶς ἔπραττον καὶ πένης ἦν. Καρ. Οἶδά τοι.
Χρ. Ἕτεροι δ' ἐπλούτουν, ἱερόσυλοι, ῥήτορες, 30
Καὶ συκοφάνται καὶ πονηροί. Καρ. Πείθομαι.
Χρ. Ἐπερησόμενος οὖν ᾠχόμην ὡς τὸν θεόν,
Τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν
Ἤδη νομίζων ἐκτετοξεῦσθαι βίον,
Τὸν δ' υἱὸν, ὅσπερ ὢν μόνος μοι τυγχάνει, 35

CARIO, CHREMYLVS.

Proh Iupiter & Dij, quàm dura est prouincia,
Si quis hero desipienti seruus seruiat.
Nam si optima quæque seruus suaserit:
Secus autem hero sint visa: ibi necesse famulum
Fieri malorum participem cum hero suo.
Nam ita iniquè comparatum est, vt sors inuida
Ius corporis, non illi, qui ipsum possidet,
Sed ei, qui pretio est mercatus, concesserit.
Atque hoc ita, vt dixi, me Castor sese habet.
De Apolline autem, qui ex tripode suo aureo
Ambigua solet responsa dare quærentibus,
Non iniustam hanc querimoniam habeo: quòd bonus
Cùm sit medicus, & vates, vt dicunt, bonus:
Herum meum dimisit à se ægerrimum,
Et atra bile percitum: vestigia
Qui cæci hominis à tergo subsequitur videns:
Longèque secus facit, quàm facere eum decet.
Nam qui videmus, alios cæcos ducimus:
Hic, qui videt, cæcum sequitur: ac me insuper
Eòdem adigit: respondens interim ne gry quidem.
Quare non est, vt sileam nunc diutius:
Nisi tu mihi dixeris here, quid tandem siet,
Quòd hunc sequimur. Aliàs molestus ero tibi.
Neque enim me verberabis, qui sertum gero.
Ch. *Non per Iouem, sed si molestus sis mihi*
In aliqua re, ego detracto serto, te flagris
Multabo, vt peius etiam habeas. CA. *Nugæ agis.*
Nam ego prius non cessabo, quàm tu dixeris
Hic quis siet. Quia enim fidelis sum tibi,
Ideò tam sollicite, quæ sunt in rem tuam,
Inquiro. CH. *Agedum, iam non celabo te ampliùs.*
Nam ex omnibus seruis te vis fidelissimum
Mihi, sic & furacissimum credo omnium.
Ego cùm vir essem iustus, integer & pius:
Hactenus in egestate, & summa penuria,
Ætatem egi, inopem ac miseram. CA. *Isthuc scio.*
Ch. *Alij verò nequam homines, scelerati, improbi,*
Sacrilegi, sycophantæ, rabulæ, interim
Ditescebant. CA. *Isthuc credo facillimè.*
Ch. *Interrogaturus igitur, adiui hunc Deum,*
Vt, qui putabam, vitæ ærumnosæ propè
Exhaustam à me esse partem longè maximam:
Consulerem eum de filio, quem habeo vnicum:

An illi expediat permutatis moribus,
Esse improbo, malè versuto, sani nihil:
Nam ad bene viuendum hoc credebam apprimè vtile.
Ca. *Quid ergo per coronas Phœbus garrijt?*
Ch. *Id audies. apertè enim Deus mihi*
Hoc dixit, vt cuicunque primum occurrerem,
Templo egressus: eum nullo desererem loco:
Animúmque inducerem, domum vsque persequi.
Ca. *Et huic tu primum ergo occurristi.* Ch. *Huic scilicet.*
Ca. *Quid, si tu homo ineptissime, mentem optimi Dei*
Non assecutus es? qui apertè hoc consulit:
Vt filium nostratium moribus imbuas?
Ch. *Vnde istud conijcis?* Ca. *Hoc vel cæcus viderit,*
Quòd maximè conducat, hoc nunc tempore
Nihil quicquam sani quenquam hominem conarier.
Ch. *At hoc mihi non fit verisimile Cario,*
Quòd in istam partem propendeat oraculum:
Sed in aliud longè maius. Quòd si vir hic
Nobis aperiat, quisnam sit, cuius rei
Causa, aut quare indigens, nobiscum huc venerit,
Fortè assequemur oraculum, quid innuat.
Ca. *Age tu, dic hoc primum mihi, quinam vir sies.*
Aut post minas sic faciam. Ch. *Dicto opus est citò.*

ACTVS PRIMI SCENA secunda.

Senarij Iambici.

PLVTVS, CARIO, CHREMYLVS.

Tibi ego dico, vt malè pereas. Ca. *Audis here,*
Quem se esse dicat? Ch. *Hoc tibi dicit, non mihi.*
Nam rusticè & inhumaniter eum interrogas.
Age verò, si quid tibi candidi hominis placent
Mores: mihi dicito. Pl. *Dico tibi, vt malè habeas.*
Ca. *Habe virum tibi, habe hoc augurium Apollinis.*
Ch. *Ita me Ceres amet: faxo ego ne gaudeas.*
Nisi enim dicas quis sis, malè te perdam malum.
Pl. *Abscedite à me, obsecro viri.* Ch. *Minimè omnium.*
Ca. *Here, quod mihi factu nunc videtur optimum,*
Id eloquar: hunc ego hominem perdam pessimè.
Nam in præcipitium aliquod eum ducam: atque ibi
Homine relicto, me subducam protinus,
Vt illinc delapsus, collum frangat miser.
Ch. *Eia ocyus rape.* Pl. *Nequaquam.* Ch. *Loquere igitur,*
Pl. *Atqui, si cognoueritis me, qui vir siem,*
Sat scio, aliquod mihi dabitis malum: neque
Dimittetis. Ch. *Nos per Deos, si tu velis.*
Pl. *Omittite ergo nunc primum.* Ch. *Ecce omittimus.*
Pl. *Aduertite nunc (nam quantum video, res eò*
Redijt, vt cogar expromere, quæ statueram
Celare vos) ego sum Plutus. Ch. *Hominum omnium,*
Qui viuunt, sordidissime, & fœdissime,
Tun' Plutum esse nos celares? Ca. *Tune sis*
Plutus, qui vsque adeò nunc ęgrè & miserè habeas?
O Phœbe Apollo, ô Dij indigetes, ô cœlites,
O Iuppiter, quid ais? an verè is es? Pl. *Etiam.*
Ch. *Is ipse?* Pl. *Ipsissimus.* Ch. *Sed vndénam cedò*
Tam squalidus huc prodis? Pl. *E Patrocli domo,*
Qui nunquam lauit, ex quo ætatem inter homines
Agit. Ch. *Dic mihi amabo, vnde istuc sit tibi malum.*
Pl. *His Iuppiter me multauit malis, sua*
Bona inuidens hominibus: nam olim puer adhuc
Minatus fueram, quòd desertis improbis,
Iustos, modestos, eruditos & probos
Adire solos vellem: sed me Iuppiter
Occæcauit, vt horum dignoscam neminem.
Adeò frugi hominibus hic Deus malè inuidet.

Πευσόμενος εἰ χρὴ μεταβαλόντα τοὺς τρόπους,
Εἶναι πανοῦργον, ἄδικον, ὑγιὲς μηδὲ ἕν.
Ὡς τῷ βίῳ τοῦτ' αὐτὸ νομίσας ξυμφέρειν.
καρ. Τί δῆτα ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων;
χρ. Πεύσει. σαφῶς γὰρ ὁ θεὸς εἶπέ μοι τοδί. 40
Ὅτῳ ξυναντήσαιμι πρῶτον ἐξιών,
Ἐκέλευσε τούτου μὴ μεθίεσθαί μ' ἔτι.
Πείθειν δ' ἐμαυτῷ ξυνακολουθεῖν οἴκαδε.
καρ. Καὶ τῷ ξυναντᾷς δῆτα πρώτῳ; χρ. Τουτῳί.
καρ. Εἶτ' οὐ ξυνίης τὴν ἐπίνοιαν τοῦ θεοῦ, 45
Φράζουσαν ὦ σκαιότατέ σοι σαφέστατα,
Ἀσκεῖν τὸν υἱὸν τὸν ἐπιχώριον τρόπον;
χρ. Τῷ τοῦτο κρίνεις; καρ. Δῆλον ὁτιὴ καὶ τυφλῷ
Γνῶναι δοκεῖ τοῦθ', ὡς σφόδρ' ἐστὶ συμφέρον
Τὸ μηδὲν ἀσκεῖν ὑγιὲς ἐν τῷ νῦν χρόνῳ. 50
χρ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τουτὶ ῥέπει.
Ἀλλ' εἰς ἕτερόν τι μεῖζον. ἢν δ' ἡμῖν φράσῃ,
Ὅστις ποτ' ἐστὶν οὑτοσί, καὶ τοῦ χάριν,
Καὶ τοῦ δεόμενος ἦλθε μετὰ νῷν ἐνθαδί,
Πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν ἡμῶν, ὅ,τι νοεῖ. 55
καρ. Ἄγε δὴ σύ, πότερον σαυτὸν ὅστις εἶ, φράσον.
Ἢ τἀπὶ τούτοις δρῶ. χρ. Λέγειν χρὴ ταχὺ πάνυ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ ΣΚΗΝΗ δευτέρα.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΠΛΟΥΤΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Ἐγὼ μὲν οἰμώζειν λέγω σοι. καρ. Μανθάνεις,
Ὅς φησιν εἶναι; χρ. Σοὶ λέγει τοῦτ', οὐκ ἐμοί.
Σκαιῶς γὰρ αὐτοῦ καὶ χαλεπῶς ἐκπυνθάνει.
Ἀλλ' εἴ τι χαίρεις ἀνδρὸς εὐόρκου τρόποις,
Ἐμοὶ φράσον. πλ. Κλάειν ἔγωγέ σοι λέγω. 5
καρ. Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ.
χρ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα χαιρήσεις ἔτι.
Εἰ μὴ φράσεις γάρ, ἀπό σ' ὀλῶ κακὸν κακῶς.
πλ. Ὦ τᾶν ἀπαλλάχθητον ἀπ' ἐμοῦ. χρ. Πώμαλα.
Καὶ μὴν ὃ λέγω, βέλτιστόν ἐστι δέσποτα. 10
Ἀπολῶ τὸν ἄνθρωπον κάκιστα τουτονί.
Ἀναθεὶς γὰρ ἐπὶ κρημνόν τιν' αὐτὸν καταλιπὼν
Ἄπειμ' ἵν' ἐκεῖθεν ἐκτραχηλισθῇ πεσών.
χρ. Ἀλλ' αἶρε ταχέως. πλ. Μηδαμῶς. καρ. Οὔκουν ἐρεῖς; 15
πλ. Ἀλλ' ἢν πύθησθέ μ' ὅστις εἴμ', εὖ οἶδ' ὅτι
Κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, κοὐκ ἀφήσετε.
χρ. Νὴ τοὺς θεοὺς ἡμεῖς γ', ἐὰν βούλῃ γε σύ.
πλ. Μέθεσθέ νυν μου πρῶτον. χρ. Ἢν μεθίεμεν.
πλ. Ἀκούετον δή. δεῖ γὰρ ὡς ἔοικ', ἐμὲ 20
Λέγειν, ἃ κρύπτειν ἦν παρεσκευασμένος.
Ἐγὼ γάρ εἰμι Πλοῦτος. χρ. Ὦ μιαρώτατε
Ἀνδρῶν ἁπάντων εἶτ' ἐσίγας Πλοῦτος ὤν;
καρ. Σὺ Πλοῦτος, οὕτως ἀθλίως διακείμενος;
Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, καὶ θεοί, καὶ δαίμονες, 25
Καὶ Ζεῦ. τί φῄς. ἐκεῖνος ὄντως εἶ σύ; πλ. Ναί.
χρ. Ἐκεῖνος αὐτός; πλ. Αὐτότατος. χρ. Πόθεν οὖν φράσον,
Αὐχμῶν βαδίζεις; πλ. Ἐκ Πατροκλέους ἔρχομαι.
Ὃς οὐκ ἐλούσατ' ἐξ ὅτουπερ ἐγένετο.
χρ. Τουτὶ δὲ τὸ κακὸν πῶς ἔπαθες, κάτειπέ μοι. 30
πλ. Ὁ Ζεύς με ταῦτ' ἔδρασεν ἀνθρώποις φθονῶν.
Ἐγὼ γὰρ ὢν μειράκιον, ἠπείλησ' ὅτι
Ὡς τοὺς δικαίους καὶ σοφοὺς καὶ κοσμίους
Μόνους βαδιοίμην, ὁ δέ μ' ἐποίησε τυφλόν,
Ἵνα μὴ διαγιγνώσκοιμι τούτων μηδένα. 35
Οὕτως ἐκεῖνος τοῖσι χρηστοῖσι φθονεῖ.

χρ. Καὶ

χρ. Καὶ μὴν δι' ἐμέ γε τοὺς χρηστοὺς ἡ τιμᾶται μόνους
Καὶ τοὺς δικαίους. πλ. Ὁμολογῶ σοι. χρ. Φέρε τί οὖν;
Εἰ πάλιν ἀναβλέψειας ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ,
Φεύγοις ἂν ἤδη τοὺς πονηρούς; πλ. Φήμ' ἐγώ.
χρ. Ὡς τοὺς δικαίους δ' ἂν βαδίζοις; πλ. Πάνυ μὲν 40
οὖν.
Πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρακα χρόνου.
χρ. Καὶ θαῦμά γ' οὐδέν. οὐδ' ἐγὼ γὰρ ὁ βλέπων.
πλ. Ἄφετόν με νῦν ἴστον γὰρ ἤδη τἀπ' ἐμοῦ.
χρ. Μὰ Δί', ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἑξόμεσθά σου. 45
πλ. Οὐκ ἠγόρευον, ὅτι παρέξειν πράγματα
Ἐμέλλετόν μοι; χρ. Καὶ σύ γ', ἀντιβολῶ, πιθοῦ.
Καὶ μή μ' ἀπολίπῃς· οὐ γὰρ εὑρήσεις ἐμοῦ
Ζητῶν ἔτ' ἄνδρα τοὺς τρόπους βελτίονα,
Μὰ τὸν Δί'· οὐ γάρ ἐστιν ἄλλος, πλὴν ἐγώ. 50
πλ. Ταυτὶ λέγουσι πάντες. ἡνίκ' ἂν δέ μου
Τύχωσ' ἀληθῶς, καὶ γένωνται πλούσιοι,
Ἀτεχνῶς ὑπερβάλλουσι τῇ μοχθηρίᾳ.
χρ. Ἔχει μὲν οὕτως· εἰσὶ δ' οὐ πάντες κακοί.
πλ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἁπαξάπαντες. καρ. Οἰμώξει μα-
κρά. 55
χρ. Σοὶ δ' ὡς ἂν εἰδῇς ὅσα παρ' αὐτὸν ἢν μένῃς
Γενήσετ' ἀγαθά, πρόσεχε τὸν νοῦν ἵνα πύθῃ.
Οἶμαι γάρ, οἶμαι, σὺν θεῷ δ' εἰρήσεται,
Ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας,
Βλέψαι ποιήσας. πλ. Μηδαμῶς τοῦτ' ἐργάσῃ. 60
Οὐ βούλομαι γὰρ πάλιν ἀναβλέψαι. καρ. Τί
φῄς;
Ἄνθρωπος οὗτος ἄθλιος φύσει.
πλ. Ὁ Ζεὺς μὲν οὖν οἶδ' ὡς τὰ τούτων μῶρ' ἐμ', εἰ
Πύθοιτ' ἂν ἐπιτρίψειε. χρ. Νῦν δ' οὐ τοῦτο δρᾷ,
Ὅστις σε προσπταίοντα περινοστεῖν ἐᾷ; 65
πλ. Οὐκ οἶδ'· ἐγὼ δ' ἐκεῖνον ὀρρωδῶ πάνυ.
χρ. Ἄληθες, ὦ δειλότατε πάντων δαιμόνων;
Οἴει γὰρ εἶναι τὴν Διὸς τυραννίδα,
Καὶ τοὺς κεραυνοὺς ἀξίους τριωβόλου, 70
Ἐὰν ἀναβλέψῃς σὺ κἂν μικρὸν χρόνον;
πλ. Ἆ μὴ λέγ', ὦ πόνηρε, ταῦτ'. χρ. Ἔχ' ἥσυχος.
Ἐγὼ γὰρ ἀποδείξω σε τοῦ Διὸς πολὺ
Μεῖζον δυνάμενον. πλ. Ἐμὲ σύ; χρ. Νὴ τὸν οὐρανόν.
Αὐτίκα γὰρ ἄρχει διὰ τί ὁ Ζεὺς τῶν θεῶν;
καρ. Διὰ τἀργύριον· πλεῖστον γάρ ἐστ' αὐτῷ. χρ. Φέρε 75
Τίς οὖν ὁ παρέχων ἐστὶν αὐτῷ τοῦτ'; καρ. Ὁδί.
χρ. Θύουσι δ' αὐτῷ διὰ τίν'; οὐ διὰ τουτονί;
καρ. Καὶ νὴ Δί' εὔχονταί γε πλουτεῖν ἄντικρυς.
χρ. Οὔκουν ὅδ' ἐστὶν αἴτιος, καὶ ῥᾳδίως
Παύσειεν, εἰ βούλοιτο, ταῦτ'; πλ. Ὅτι τί δή; 80
χρ. Ὅτι οὐδ' ἂν εἷς θύσειεν ἀνθρώπων ἔτι,
Οὐ βοῦν ἄν, οὐχὶ ψαιστόν, οὐκ ἄλλ' οὐδὲ ἕν,
Μὴ βουλομένου σου. πλ. Πῶς; χρ. Ὅπως; οὐκ ἔσθ' ὅπως
Ὠνήσεται δήπουθεν, ἢν σὺ μὴ παρὼν
Αὐτὸς διδῷς τἀργύριον, ὥστε τοῦ Διὸς 85
Τὴν δύναμιν, ἢν λυπῇ τι, καταλύσεις μόνος.
πλ. Τί λέγεις; δι' ἐμὲ θύουσιν αὐτῷ; χρ. Φήμ' ἐγώ.
Καὶ νὴ Δί', εἴ τί γ' ἐστὶ λαμπρὸν καὶ καλόν,
Ἢ χαρίεν ἀνθρώποισι, διὰ σὲ γίγνεται.
Ἅπαντα τῷ πλουτεῖν γάρ ἐσθ' ὑπήκοα. 90
καρ. Ἔγωγέ τοι διὰ μικρὸν ἀργυρίδιον,
Δοῦλος γεγένημαι, διὰ τὸ μὴ πλουτεῖν ἴσως.
χρ. Καὶ τάς γ' ἑταίρας φασὶ τὰς Κορινθίας,
Ὅταν μὲν αὐτάς τις πένης πειρῶν τύχῃ,
Οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν, ἐὰν δὲ πλούσιος, 95
Τὸν πρωκτὸν αὐτὰς εὐθὺς ὡς τοῦτον τρέπειν.
καρ. Καὶ τούς γε παῖδάς φασι ταὐτὸ τοῦτο δρᾶν,
Οὐ τῶν ἐραστῶν, ἀλλὰ τἀργυρίου χάριν.
χρ. Οὐ τούς γε χρηστούς, ἀλλὰ τοὺς πόρνους· ἐπεὶ
Αἰτοῦσιν οὐκ ἀργύριον οἱ χρηστοί. καρ. Τί δαί; 100
χρ. Ὁ μὲν ἵππον ἀγαθόν, ὁ δὲ κύνας θηρευτι-
κάς.

Ch. *Atqui ille honorem accipit a iustis & bonis*
Solis. Pl. *Fateor.* Ch. *Age tu, si visum pristinum*
Pl. *Recuperes, nunquid fugies iam deinceps malos?*
Ita loquor. Ch. *Ad iustos diuertes?* Pl. *Scilicet.*
Ch. *Nam nusquam ipsos iam longo vidi tempore.*
Neque id mirum: quando ego oculatus eiusmodi
Haud vsquam video. Pl. *Dimittite nunc me: quae enim*
Scire ex me voluistis, ea tenetis omnia.
Ch. *Non per Iouem, sed te multo nunc audius*
Retinebimus. Pl. *Annon ita fore hoc praedixeram,*
Quod essetis mihi facturi hic negotia?
Ch. *Obsecro, da te mihi, neque desere me. Virum*
Si quaeras, quam ego sum, in vita meliorem, neque
Tu reperies, neque per Iouem alius est, quam ego.
Pl. *Hoc pollicentur omnes: sed vbi me semel*
Adepti fuerint, diuitesque euaserint,
Plane a probitate deflectunt ad malitiam.
Ch. *Ita est: veruntamen non omnes sunt mali.*
Pl. *Imo omnes, per Iouem.* Ca. *Poenas dabis mihi.*
Ch. *At tu, vt scias, quanta accepturus sis bona:*
Si apud nos maneas, animum adhibe, vt intelligas.
Confido enim atque spero (modo Deus annuat)
Fore, vt nunc ego te caecitate liberem,
Tibique visum restituam. Pl. *Minime omnium*
Hoc feceris: nam visum recipere non lubet.
Ch. *Quid ais?* Ca. *Hic homo ingenio est nato ad miseriam.*
Pl. *At Iuppiter, quem vesania horum non latet,*
Si hoc resciscat, me penitus perduit. Ch. *Quasi*
Vero hoc ipsum iam non agat, cum scilicet
Te caecum oberrare, & passim impingere sinit?
Pl. *Id nescio: sed ego formido ipsum maxime.*
Ch. *Itane vero, o meticulosissime omnium?*
Sed censen' tu illud imperium magni Iouis,
Et fulmina eius digna vel teruncio:
Si tu oculos recipias, vel modico tempore?
Pl. *Ab ista ne dixis, scelus.* Ch. *Acquiesce: nam*
Ego demonstrabo, quod tu plus ipso Ioue
Possis. Pl. *Egon?* Ch. *Tu, per caelum: & nunc illico.*
Bonus ille Iuppiter, per quem Dijs imperat?
Ca. *Per argentum: hoc enim illi abunde suppetit.*
Ch. *Age, quis Ioui illud argentum largitur?* Ca. *hic.*
Ch. *Per quem Ioui homines sacrificant? nunquid per hunc?*
Ca. *Omnino: nam huc omnia vota sacrificantium*
Redeunt: vt ij ditescant, qui Deum inuocant.
Ch. *An non igitur hic autor sacrorum omnium est?*
Et, si velit hic, facile ista omnia desinerint? Pl. *Quamobrem?*
Ch. *Quia ne vnus hominum quidem offerat*
Libum deinceps, aut pecudem, aut aliud denique,
Si tu prohibeas. Pl. *Quomodo?* Ch. *Quomodo? quia*
Non erit, vnde quis emat, ad libandum quippiam,
Nisi tu praesens es argentum dederis: ita,
Vt vim Iouis (si tibi molestus sit forsitan)
Tu solus destruas. Pl. *Quid ais? num homines ei*
Per me sacra faciunt? Ch. *Ita dico: & per Iouem*
Si quid praeclarum, aut pulchrum, aut gratum denique
Inter homines existit, per te maxime
Existit: nam pecuniae obediunt omnia.
Ca. *Ego certe, modico aere emtus, miseram seruio*
Hanc seruitutem: quia nummatus non eram.
Ch. *Etiam Corinthiacas aiunt meretriculas,*
Si quando pauper eas sollicitando ambiat,
Nullam rationem eius habere. At si quispiam
Diues: statim illi facere copiam sui.
Ca. *Hoc ipsum aiunt facere pueros tenellulos,*
Non propter amatores, sed quaestus gratia.
Ch. *At tu hoc non de bonis, sed de meritorijs*
Dices puta: nam frugi argentum haud expetunt.
Ca. *Quid ergo petunt?* Ch. *Alius quidem generosum equum,*
Alius vero expetit canes venaticos.

Ca. Fortasse dum eos pecuniam exposcere pudet,
Hoc prætextu suam tegunt nequitiam.
Ch. Artes item omnes, omnes præstigiæ & doli,
Inter homines propter te excogitata sunt.
Te propter in sutrina alius corium secat:
Alius ferrum ducit: alius ligna fabricat:
Alius, quod a te accepit, aurum liquefacit.
Est, qui tui causa spoliat: qui parietes
Perfodit: alius fullonem agit: hic pelles lauat:
Hic corium tingit: ille cepas venditat:
Hic deprehensus adulter, vulsuram miser
Patitur: itaque hæc studio fiunt omnia.
Pl. Ah me miserum, qui isthæc ignoraui hactenus.
Ch. Rex ille Persarum, annon se effert propter hunc?
Ca. Et cœtus hominum nunquid fiunt propter hunc?
Ch. Quid? num triremes tu non comples? cedo mihi.
Ca. Conductum exercitum in Corintho hic non alit?
Ch. Non Pamphilus ab isthoc habet quod lugeat?
Ca. Et Belonopoles nonne vnà cum Pamphilo?
Ch. Nónne Argyrius hunc propter immodestè agit?
Ca. Philepsius nonne tui causa fabulas recitat?
Ch. Non propter te auxilium Ægyptiis datur?
Ca. An non propter te Lais amat Philonidem?
Ch. At Timothei turris? Ca. Ea te quidem obruat.
Ch. Nónne hæc, quæ dico, propter te fiunt omnia?
Tu namque solus autor & perfector es
Bonorum, quod sciam, malorumque omnium.
Ca. Imò etiam in bello plerunque solet vincere
Ea pars, in quam hic potissimum propenderit.
Pl. Egóne vnus hæc efficere tanta sim potens?
Ch. Et per Iouem, hisce multò plura tu potes,
Neque quenquam hominem tui vnquam cepit satietas.
Nam aliarum rerum satietas est omnium:
Amoris. Ca. Panum. Ch. Musicæ. Ca. Bellariorum.
Ch. Ambitionis. Ca. Polentæ. Ch. Imperij. Ca. Lentium.
Ch. Tui autem tædio, nemo vnquam affectus est.
Nam si quis accipiat talenta tredecim,
Auidius contendit parare sedecim.
Si & hæc confecerit, quadraginta appetit:
Aut vitam sibi post esse vitalem negat.
Pl. Videmini profectò mihi bene dicere,
Hoc præter vnum, quod metuo. Ch. Quidnam, cedò?
Pl. Vereor, vt hanc potentiam, qua præditum
Me vos esse affirmatis, ego vnquam consequar.
Ch. Sanè verò: sed illud omnes dictitant,
Plutum rem esse timidissimam. Pl. Nihil minus:
Sed olim quidam perfossor parietum me ita
Calumniatus est: qui cùm in meam domum
Tacitè irrepsisset, nihil asportare potuit,
Propterea, quòd occlusa repperisset omnia.
Exinde meam far ille prouidentiam
Interpretatus est falso formidinem.
Ch. Nihil prorsum curæ sit tibi iam. Nam si ego
Promptum & paratum te hac in re cognouero,
Faxo, vt videas acutius vel Lynceo.
Pl. Qui tu hoc perficere possis, qui mortalis es?
Ch. Bonam spem concepi ex iis, quæ modò mihi
Phœbus respondit laurum excutiens Pythicam.
Pl. Etiam ille horum tecum conscius est? Ch. Ita loquor.
Pl. Videte. Ch. Ne sis sollicitus. Ego enim, vt probè
Isthuc scias, vel capitis mei periculo
Ch. Ipsemet hæc conficiam. Ca. Et ego tecum, si lubet.
Aderunt etiam alij adiutores plurimi,
Qui, quòd iusti sunt, non habent quod esitent.
Pl. Papæ, miseros hos adiutores prædicas.
Ch. Haudquaquam, si modo ij ditescant denuò.
Sed curre tu curriculo. Ca. quid faciam, cedo.
Ch. Vicinos agricolas accerse, reperies

καρ. Αἰσχυνόμενοι γὰρ ἀργύριον αἰτεῖν ἴσως,
Ὀνόματι περιπέττουσι τὴν μοχθηρίαν.
χρ. Τέχναι δὲ πᾶσαι διὰ σὲ καὶ σοφίσματα
Ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισίν ἐσθ’ ηὑρημένα. 105
Ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν σκυτοτομεῖ καθήμενος.
Ἕτερος δὲ χαλκεύει τις, ὁ δὲ τεκταίνεται.
Ὁ δὲ χρυσοχοεῖ χρυσίον παρὰ σοῦ λαβών.
Ὁ δὲ λωποδυτεῖ γε νὴ Δί’. ὁ δὲ τοιχωρυχεῖ.
Ὁ δὲ κναφεύει τις. ὁ δὲ πλύνει κῴδια. 110
Ὁ δὲ βυρσοδεψεῖ γ’. ὁ δέ γε πωλεῖ κρόμμυα.
Ὁ δ’ ἁλοὺς γε μοιχὸς διὰ σέ που παρατίλλεται.
πλ. Οἴμοι τάλας, ταυτί μ’ ἐλάνθανεν πάλαι.
χρ. Μέγας δὲ βασιλεὺς οὐχὶ διὰ τοῦτον κομᾷ;
καρ. Ἐκκλησία δ’ οὐχὶ διὰ τοῦτον γίνεται; 115
χρ. Τί δ’; αἱ τριήρεις οὐ σὺ πληροῖς; εἰπέ μοι.
καρ. Τὸ δ’ ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν οὐχ οὗτος τρέφει;
χρ. Ὁ Πάμφιλος δ’ οὐχὶ διὰ τοῦτον κλαύσεται;
καρ. Ὁ Βελονοπώλης δ’ οὐχὶ μετὰ τοῦ Παμφίλου;
χρ. Ἀργύριος δ’ οὐχὶ διὰ τοῦτον πέρδεται; 120
καρ. Φιλέψιος δ’ οὐχ ἕνεκα σοῦ μύθους λέγει;
χρ. Ἡ ξυμμαχία δ’ οὐχὶ διὰ σὲ τοῖς Αἰγυπτίοις;
καρ. Ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διὰ σὲ Φιλωνίδου.
χρ. Ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος; καρ. ἐμπέσοι γέ σοι.
χρ. Τὰ δὲ πράγματ’ οὐχὶ διὰ σὲ πάντα πράττεται; 125
Μονώτατος γὰρ εἶ σὺ πάντων αἴτιος
Καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν, εὖ ἴσθ’ ὅτι.
καρ. Κρατοῦσι γοῦν κἀν τοῖς πολέμοις ἑκάστοτε,
Ἐφ’ οἷς ἂν οὗτος ἐπικαθέζηται μόνος.
πλ. Ἐγὼ τοσαῦτα δυνατός εἰμ’ εἷς ὢν ποιεῖν; 130
χρ. Καὶ ναὶ μὰ Δία τούτων γε πολλῷ πλείονα.
Ὥστ’ οὐδὲ μεστὸς σοῦ γέγον’ οὐδεὶς πώποτε.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἐστὶ πάντων πλησμονή:
Ἔρωτος. καρ. Ἄρτων. χρ. Μουσικῆς. καρ. Τραγημάτων.
χρ. Τιμῆς. καρ. Πλακούντων. χρ. Ἀνδραγαθίας. καρ. Ἰσχάδων. 135
χρ. Φιλοτιμίας. καρ. Μάζης. χρ. Στρατηγίας. καρ. Φακῆς.
χρ. Σοῦ δ’ ἐγένετ’ οὐδεὶς μεστὸς οὐδεπώποτε.
Ἀλλ’ ἢν τάλαντά τις λάβῃ τρισκαίδεκα,
Πολὺ μᾶλλον ἐπιθυμεῖ λαβεῖν ἑκκαίδεκα.
Κἂν ταῦτ’ ἀνύσηται, τετταράκοντα βούλεται, 140
Ἤ φησιν οὐκ εἶναι βιωτὸν αὐτῷ τὸν βίον.
πλ. Εὖ τοι λέγειν ἔμοιγε φαίνεσθον πάνυ·
Πλὴν ἓν μόνον δέδοικα. χρ. Φράζε τοῦ πέρι.
πλ. Ὅπως ἐγὼ τὴν δύναμιν, ἣν ὑμεῖς φατὲ
Ἔχειν με, ταύτης δεσπότης γενήσομαι. 145
χρ. Νὴ τὸν Δί’. ἀλλὰ καὶ λέγουσι πάντες ὡς
Δειλότατόν ἐσθ’ ὁ Πλοῦτος. πλ. Ἥκιστ’· ἀλλά με
Τοιχωρύχος τις διέβαλ’. εἰσδὺς γάρ ποτε,
Οὐκ εἶχεν, εἰς τὴν οἰκίαν οὐδὲν λαβεῖν,
Εὑρὼν ἁπαξάπαντα κατακεκλεισμένα. 150
Εἶτ’ ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν δειλίαν.
χρ. Μή νυν μελέτω σοι μηδέν. ὡς ἐὰν γένῃ
Ἀνὴρ πρόθυμος αὐτὸς εἰς τὰ πράγματα,
Βλέποντ’ ἀποδείξω σ’ ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως.
πλ. Πῶς οὖν δυνήσει τοῦτο δρᾶσαι θνητὸς ὤν; 155
χρ. Ἔχω τιν’ ἀγαθὴν ἐλπίδ’ ἐξ ὧν εἶπέ μοι
Ὁ Φοῖβος αὐτὸς, Πυθικὴν σείσας δάφνην.
πλ. Κἀκεῖνος οὖν ξυνοῖδε ταῦτα; χρ. Φήμ’ ἐγώ.
πλ. Ὁρᾶτε. χρ. Μὴ φρόντιζε μηδέν, ὦ ἀγαθέ.
Ἐγὼ γὰρ, εὖ τοῦτ’ ἴσθι, κἂν δέῃ μ’ ἀποθανεῖν, 160
Αὐτὸς διαπράξω ταῦτα. καρ. Κἂν βούλῃ γ’ ἐγώ.
χρ. Πολλοὶ δ’ ἔσονται χ’ ἅτεροι νῷν ξύμμαχοι,
Ὅσοις δικαίοις οὖσιν οὐκ ἦν ἄλφιτα.
πλ. Παπαῖ. πονηρούς γ’ εἶπας ἡμῖν ξυμμάχους.
χρ. Οὔκ, ἤν γε πλουτήσωσιν ἐξ ἀρχῆς πάλιν. 165
Ἀλλ’ ἴθι σὺ μὲν ταχέως δραμών. καρ. Τί δρῶ; λέγε.
χρ. Τοὺς ξυγγεώργους κάλεσον, εὑρήσεις δ’ ἴσως

Ἐν τοῖσιν ἀγροῖς αὐτοὺς ταλαιπωρουμένους)
Ὅπως ἂν ἴσον ἕκαστος ἐνταυθοῖ παρὼν
Ἡμῖν μετάσχῃ τοῦδε τοῦ Πλούτου μέρος. 170
καρ. Καὶ δὴ βαδίζω· τουτοδὶ δὲ τὸ κρεάδιον,
Τῶν ἔνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβών.
χρ. Ἐμοὶ μελήσει τοῦτό γ'· ἀλλ' ἀνύσας τρέχε.
Σὺ δ', ὦ κράτιστε Πλοῦτε πάντων δαιμόνων,
Εἴσω μετ' ἐμοῦ δεῦρ' εἴσιθ'· ἡ γὰρ οἰκία 175
Αὕτη 'στὶν ἣν δεῖ χρημάτων σε τήμερον
Μεστὴν ποιῆσαι, καὶ δικαίως κἀδίκως.
πλ. Ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιὼν, νὴ τοὺς θεοὺς,
Ἐς οἰκίαν ἑκάστοτ' ἀλλοτρίαν πάνυ,
Ἀγαθὸν γὰρ ἀπέλαυσ' οὐδὲν αὐτοῦ πώποτε. 180
Ἢν μὲν γὰρ εἰς φειδωλὸν εἰσελθὼν τύχω,
Εὐθὺς κατώρυξέ με κατὰ τῆς γῆς κάτω.
Κἄν τις προσέλθῃ χρηστὸς ἄνθρωπος φίλος,
Αἰτῶν λαβεῖν τι μικρὸν ἀργυρίδιον,
Ἔξαρνός ἐστι μηδ' ἰδεῖν με πώποτε. 185
Ἢν δ' εἰς παραπλῆγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω
Πόρναισι καὶ κύβοισι παραβεβλημένος
Γυμνὸς θύραζ' ἐξέπεσον ἐν ἀκαρεῖ χρόνου.
χρ. Μετρίου γὰρ ἀνδρὸς οὐκ ἐπέτυχες πώποτε.
Ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πώς εἰμ' ἀεί· 190
Χαίρω τε γὰρ φειδόμενος ὡς οὐδεὶς ἀνήρ,
Πάλιν τ' ἀναλῶν, ἡνίκ' ἂν τούτου δέῃ.
Ἀλλ' εἰσίωμεν, ὡς ἰδεῖν σε βούλομαι
Καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον,
Ὃν ἐγὼ φιλῶ μάλιστα μετὰ σέ. πλ. Πείθομαι. 195
Τί γὰρ ἄν τις οὐχὶ πρὸς σὲ τἀληθῆ λέγοι;

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΣΚΗΝΗ πρώτη.

Τετράμετροι Ἰαμβικοὶ Καταληκτικοί, Δίμετροι, Ἀνακρεόντειοι, καὶ ἄλλοι τινές.

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ὦ Πολλὰ δὴ τῷ δεσπότῃ ταὐτὸν θύμον φαγόντες
Ἄνδρες φίλοι, καὶ δημόται, καὶ τοῦ πονεῖν ἐρασταί,
Ἴτ', ἐγκονεῖτε, σπεύδεθ', ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν,
Ἀλλ' ἔστ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, ᾗ δεῖ παρόντας ἀμύνειν.
χο. Οὔκουν ὁρᾷς ὁρμωμένους ἡμᾶς πάλαι προθύμως, 5
Ὡς εἰκός ἐστιν ἀσθενεῖς γέροντας ἄνδρας ἤδη.
Σὺ δ' ἀξιοῖς ἴσως με θεῖν, πρὶν ταῦτα καὶ φράσαι μοι,
Ὅτου χάριν γ' ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκεν ἡμᾶς.
καρ. Οὔκουν πάλαι δήπου λέγω; σὺ δ' αὐτὸς οὐκ ἀκούεις.
Ὁ δεσπότης γάρ φησιν ὑμᾶς ἡδέως ἅπαντας 10
Ψυχροῦ βίου καὶ δυσκόλου ζήσειν ἀπαλλαγέντας.
χο. Ἔστιν δὲ δὴ τί καὶ πόθεν τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὅ φησι;
καρ. Ἔχων ἀφῖκται δεῦρο πρεσβύτην τιν', ὦ πόνηροι,
Ῥυπῶντα, κυφὸν, ἄθλιον, ῥυσὸν, μαδῶντα, νωδόν,
Οἶμαι δὲ νὴ τὸν οὐρανὸν καὶ ψωλὸν αὐτὸν εἶναι. 15
χο. Ὦ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν, πῶς φῄς; φράσον μοι.
Δηλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα.
καρ. Πρεσβυτικῶν μὲν οὖν κακῶν ἔγωγ' ἔχοντα σωρόν.
χο. Μῶν ἀξιοῖς φενακίσας ἡμᾶς ἀπαλλαγῆναι
Ἀζήμιος, καὶ ταῦτ' ἐμοῦ βακτηρίαν ἔχοντος; 20
καρ. Πάντως γὰρ ἄνθρωπον φύσει τοιοῦτον εἰς τὰ πάντα
Ἡγεῖσθέ μ' εἶναι, κοὐδὲν ἂν νομίζεθ' ὑγιὲς εἰπεῖν;
χο. Ὡς σεμνὸς οὑπίτριπτος· αἱ κνῆμαι δέ σου βοῶσιν
Ἰοὺ ἰοὺ, τὰς χοίνικας καὶ τὰς πέδας ποθοῦσαι.
καρ. Ἐν τῇ σορῷ νυνὶ λαχὸν τὸ γράμμα σου δικάζειν, 25

Ipsos fortè in agris, operi intentos rustico)
Vt hic præsto assient, & æquam quilibet
Eorum partem Pluti nobiscum auferat.
Ca. *Eo: sed hanc carnem aliquis hinc intrò ferat.*
Ch. *Mihi hæc res curæ erit, tu curre celeriter.*
At ô Deorum Plute præstantissime,
Nunc tu huc mecum ingredere, quoniam hæc mea est domus,
Quam te hodiè oportet ditare, per fas & nefas.
Pl. *Atenim molestum est mihi, Deos testor, domum*
Ingredi, alienam præsertim atque incognitam.
Nam nihil vnquam illic habui, quo fruerer, boni.
Si enim mihi contigerit ad sordidum ingredi:
Continuò ille in terra defossum me occulit.
Pòst, vbi probus quispiam amicus adierit, opem
Implorans, & pecuniolam paruam exigens:
Negat ille habere, ac ne vidisse me quidem.
Aut si in ad prodigum hominem diuertero:
Scortis, & aleæ obiectus, temporis
Momento, nudus illinc protrudor forâs.
Ch. *Mediocrem hominem nactus es huc vsque neminem:*
At ego talis ingenio sum præditus, lubens,
Si quisquam alius, mea comparco: rursum, vbi opus est,
Sumptus facio. sed eamus intrò: nam volo,
Vt te uxor videat, & gnatus meus vnicus,
Quem, post te, amo maximè. Pl. *Credo facillimè.*
Ch. *Cur enim aliquis, quæ vera, tibi non indicet?*

ACTVS SECVNDI SCENA prima.

Octonarij Iambici, Catalectici, Dimetri, Anacreontij, & alij quidam.

CARIO, CHORVS.

O Qui multas cum hero cepas edistis vnà amici
Viri, & populares, & laborum studiosi, venite,
Ite, properate, currite: neque enim vllus est morandi
Locus: sed ipsa se offert occasio rei gerendæ:
Quam vt arripiatis protinus, vt tota annisi oportet.
Ch. *Atqui vides me promptè iamdudum gradum incitare,*
Quantum quidem à nobis fieri est æquum, viris labore
Fessis, & natu grandioribus: sed tu requiris,
Vt æquis passibus tecum curramus: & hoc priusquam
Nos certos reddas, quare tuus herus nos huc vocârit.
Ca. *Atqui ego iam dudum dixi, sed tu non aduertis aures,*
Quòd Chremylus herus meus dicat, vos deinceps vniuersos
Hanc austeram & odiosam vitam, cum alia suauiori
Permutaturos, & beatè victuros & delicatè.
Ch. *Quid hoc negotij est? aut vndenam, de quo ille dicit?*
CA. *Modò huc aduenit, ô agricolæ, adducens quempiam vnà*
Senem gibbosum, squalidum, ærumnosum, cariosum,
Edentulum, rugosum, caluum, &, vt puto, etiam apellam.
Nam testor altum cælum, talis esse mihi videtur.
Ch. *O aureum mihi nuncium: quid ais? dic quæso nobis:*
Nam innuis ipsum venire cum pecuniarum aceruo.
Ca. *Imò, vt ego arbitror, habet aceruum senilium malorum.*
ch. *Ehem! tun' impunè abiturum te speras, si me inani*
Spe ludifices: præsertim cum hunc ego gestem scipionem?
Ca. *Vah: num vos ita me ad omnia naturâ esse procreatum*
Putatis, vt nihil sani à me dici iudicetis?
Ch. *Vt honestus est hic verbero: at interim tua crura clamant*
Heu, heu: & compedes, & crassas pedicas expetessunt.
Ca. *In tumulo tibi sorte obtigit, tua dicendi potestas:*

Tu verò non abis. Atqui Charon tibi symbolum dat.

Ch. Rumparis: vt molestus es, & ingenio versipelli,
Qui nos ita ludere pergis, nec dum protulisti apertè,
Cuius nam res causa tuus herus nos huc aduocarit:
Cùm multis nos laboribus districti & occupati,
Huc properemus, thymi radices multas transeuntes.

Ca. At iam non celabo amplius. Herus intra tecta Plutum
Adduxit secum: qui vos agricolas ditabit omnes.

ch. An verò nos omnes diuites sumus futuri?

Ca. Imò Midæ, si modò asininas induatis aures.

Ch. Vt lætor, vt delector, vt tripudiare allubescit
Mihi nunc, præ gaudio: si vera sunt, quæ prædicas tu.

ca. At ego volo Threttanelo Cyclopem imitans, & pedes hoc
Modo inferens, vos agere: Eia filioli clamitantes
Balate mecum velut oues,
Et fœtida velut capræ,
Subsequimini, vt hirci, intemperantiùs lasciuientes.

ch. At nos vicissim, Threttanelò illum quæremus Cyclopem,
Balantes: & vbi famelicum te prenderimus: gerentem
Peram, & olera rorida, & agrestia, nec non & temulentum,
Ouibus tuis præcedere,
Aut forte somnum carpere:
Illic ingenti te palo excæcabimus præusto.

ca. At ego omnibus modis Circen imitabor, quæ venenis
Ex arte confectis socios Philonidæ apud Corinthum
Mutauit in fœdos sues:
Ipsisque persuasit, vt oletum coctum deuorarent,
Quod illa prius subegerat.
Vos igitur hac voluptate illecti, ite grunnientes
Porcam sues secuti.

Ch. At nos vicissim te Circen permiscentem venena,
Et præstigiis socios ludificantem, & contaminantem
Prendemus & præ gaudio,
Vlyssem imitantes, tibi suspenso à testiculis, vt hirco,
Nares linemus stercore:
Tum tu, vt Aristyllus, risu modicè diducto, intonabis:
Matrem sequare porca.

Ca. Age nunc cauillis & iocis omissis, vos redite
Ad pristinum formæ decus:
Ego hinc abibo clanculum,
Et pane carnibúsque hero
Surreptis, vbi probè satur
Fuero, huic negotio gnauam manum admonebo.

ACTVS II. SCENA II.

Senarij Iambici.

CHREMYLVS, CHORVS.

VT vos iubeam saluere ô populares mei,
Insipida & obsoleta salutatio mihi
Videtur. Itaque saluto more vos nouo:
Et obuiis vlnis amplector: quòd animis
Tam propensis pleno huc aduentatis gradu,
Miniméque remisso. Quod nunc reliquum est, date operam,
Vt etiam in cæteris præsto adsitis mihi:
Plutúmque mecum vna asseruetis seriò.

ch. Bono animo es, nam talem me socium senties,
Vt alterum Martem videre te putes.
Si enim in conuentibus propter teruncium
Subinde altercamur: certè indignum fiet,
Ipsum Plutum è manibus cuiquam dimittere.

ch. At enim video huc & Blepsidemum accedere:
Certum est ex incessu propero, & celeri gradu,
Quòd iam aliquid de isthoc rescivit negotio.

Σὺ δ' οὐ βαδίζεις. ὁ δὲ Χάρων τὸ ξύμβολον δίδωσιν.

χο. Διαῤῥαγείης· ὡς μόθων εἶ, καὶ φύσει κόβαλος,
Ὅστις φενακίζεις. φράσαι δ' οὔπω τέτληκας ἡμῖν,
Ὅτου χάριν μ' ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκε δεῦρο.
Οἱ πολλὰ μοχθήσαντες, οὐκ οὔσης σχολῆς προθύμως 30
Δεῦρ' ἤλθομεν, πολλῶν θύμων ῥίζας διεκπερῶντες.

καρ. Ἀλλ' οὐκ ἔτι ἂν κρύψαιμι. τὸν Πλοῦτον γὰρ, ὦ ἄνδρες, ἥκει
Ἄγων ὁ δεσπότης, ὃς ὑμᾶς πλουσίους ποιήσει.

χο. Ὄντως γάρ ἐστι πλουσίοις ἅπασιν ἡμῖν εἶναι;

καρ. Νὴ τοὺς θεοὺς, Μίδαις μὲν οὖν, ἂν ὦτ' ὄνου λάβητε. 35

χο. Ὡς ἥδομαι, καὶ τέρπομαι, καὶ βούλομαι χορεῦσαι
Ὑφ' ἡδονῆς, εἴπερ λέγεις ὄντως σὺ ταῦτ' ἀληθῆ.

καρ. Καὶ μὴν ἐγὼ βουλήσομαι, θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα
Μιμούμενος, καὶ τοῖν ποδοῖν ὡδὶ παρενσαλεύων,
Ὑμᾶς ἄγειν. ἀλλ' εἶα τέκεα θαμίν' ἐπαναβοῶντες 40
Βληχώμενοί τε προβατίων,
Αἰγῶν τε κιναβρώντων μέλη,
Ἕπεσθ' ἀπεψωλημένοι. τράγοι δ' ἀκρατιεῖσθε.

χο. Ἡμεῖς δέ γ' αὖ ζητήσομεν, θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα
Βληχώμενοι, σὲ τουτονὶ πεινῶντα καταλαβόντες, 45
Πήραν ἔχοντα, λάχανά τ' ἄγρια δροσερὰ, καὶ κραιπαλῶντα,
Ἡγούμενον τοῖς προβατίοις,
Εἰκῆ δὲ καταδαρθέντα που,
Μέγαν λαβόντες ἡμμένον σφηκίσκον, ἐκτυφλῶσαι.

καρ. Ἐγὼ δὲ τὴν Κίρκην γε τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν. 50
Ἣ τοὺς ἑταίρους τοῦ Φιλωνίδου ποτ' ἐν Κορίνθῳ,
Ἔπεισεν, ὡς ὄντας κάπρους,
Μεμαγμένον σκῶρ ἐσθίειν, αὐτὴ δ' ἔματτεν αὐτοῖς,
Μιμήσομαι πάντας τρόπους.
Ὑμεῖς δὲ γρυλλίζοντες ὑπὸ φιληδίας, 55
Ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.

χο. Οὐκοῦν σὲ τὴν Κίρκην γε, τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν,
Καὶ μαγγανεύουσαν μολύνουσάν τε τοὺς ἑταίρους,
Λαβόντες, ὑπὸ φιληδίας
Τὸν Λαερτίου μιμούμενοι, τῶν ὀρχέων κρεμῶμεν, 60
Μινθώσομέν θ', ὥσπερ τράγου,
Τὴν ῥῖνα· σὺ δ' Ἀρίστυλλος ὑποχάσκων ἐρεῖς,
Ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.

καρ. Ἀλλ' εἶα νῦν τῶν σκωμμάτων ἀπαλλαγέντες ἤδη
Ὑμεῖς, ἐπ' ἄλλ' εἶδος τρέπε- 65
σθ'. ἐγὼ δ' ἰὼν ἤδη λάθρα
Βουλήσομαι, τοῦ δεσπότου
Λαβών τιν' ἄρτον, καὶ κρέας,
Μασώμενος τὸ λοιπὸν, οὕτω τῷ κόπῳ ξυνεῖναι.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Χαίρειν μὲν ὑμᾶς ἐστιν, ὦνδρες δημόται,
Ἀρχαῖον ἤδη προσαγορεύειν, καὶ σαπρόν.
Ἀσπάζομαι δ' ὅτιὴ προθύμως ἥκετε,
Καὶ συντεταμένως, κοὐ καταβεβλακευμένως.
Ὅπως δέ μοι καὶ τἄλλα συμπαραστάται 5
Ἔσεσθε, καὶ σωτῆρες ὄντες τοῦ θεοῦ.

χο. Θάῤῥει. βλέπειν γὰρ ἄντικρυς δόξεις μ' Ἄρη.
Δεινὸν γὰρ εἰ τριωβόλου μὲν οὕνεκα
Ὠστιζόμεσθ' ἑκάστοτ' ἐν τῇ κκλησίᾳ,
Αὐτὸν δὲ τὸν Πλοῦτον παρείην τῳ λαβεῖν. 10

χο. Καὶ μὴν ὁρῶ καὶ Βλεψίδημον τουτονὶ
Προσιόντα. δῆλος δ' ἐστὶν, ὅτι τοῦ πράγματος
Ἀκήκοέν τι, τῇ βαδίσει καὶ τῷ τάχει.

ΔΡΑΜΑ-

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ τρίτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Τί ἂν οὖν τὸ πρᾶγμ' εἴη; πόθεν καὶ τίνι τρόπῳ
Χρεμύλος πεπλούτηκ' ἐξαπίνης; οὐ πείθομαι.
Καίτοι λόγος γ' ἦν, νὴ τὸν Ἡρακλέα, πολὺς
Ἐπὶ τοῖσι κουρείοισι τῶν καθημένων,
Ὡς ἐξαπίνης ἀνὴρ γεγένηται πλούσιος. 5
Ἔστιν δέ μοι τοῦτ' αὐτὸ θαυμάσιον, ὅπως
Χρηστόν τι πράττων τοὺς φίλους μεταπέμπεται.
Οὔκουν ἐπιχώριόν γε πρᾶγμ' ἐργάζεται.
Χρ. Ἀλλ' οὐδὲν ἀποκρύψας ἐρῶ, μὰ τοὺς θεούς.
Ὦ Βλεψίδημ', ἄμεινον ἢ χθὲς πράττομεν,
Ὥστε μετέχειν ἔξεστιν· εἶ γὰρ τῶν φίλων.
Βλε. Γέγονας δ' ἀληθῶς, ὡς λέγουσι, πλούσιος;
Χρ. Ἔσομαι μὲν οὖν αὐτίκα μάλ', ἢν θεὸς θέλῃ.
Ἔνι γάρ τις ἔνι κίνδυνος ἐν τῷ πράγματι.
Βλ. Ποῖός τις; Χρ. Οἷος. Βλε. Λέγ' ἀνύσας, ὅ τι φῄς ποτε. 15
Χρ. Ἢν μὲν κατορθώσωμεν, εὖ πράττειν ἀεί·
Ἢν δὲ σφαλῶμεν, ἐπιτετρῖφθαι τὸ παράπαν.
Βλ. Τουτὶ πονηρὸν φαίνεται τὸ φορτίον,
Καί μ' οὐκ ἀρέσκει. τό τε γὰρ ἐξαίφνης ἄγαν
Οὕτως ὑπερπλουτεῖν, τό τ' αὖ δεδοικέναι 20
Πρὸς ἀνδρὸς οὐδὲν ὑγιές ἐστ' εἰργασμένου.
Χρ. Πῶς δ' οὐδὲν ὑγιές; Βλεψ. Εἴ τι κεκλοφὼς νὴ Δία
Ἐκεῖθεν ἥκεις ἀργύριον ἢ χρυσίον
Παρὰ τοῦ θεοῦ, κἄπειτ' ἴσως σοι μεταμέλει.
Χρ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, μὰ Δί', ἐγὼ μὲν οὔ. 25
Βλ. Παῦσαι φλυαρῶν, ὠγαθ'· οἶδα γὰρ σαφῶς.
Χρ. Σὺ μηδὲν εἰς ἔμ' ὑπονόει τοιοῦτο. Βλ. Φεῦ·
Ὡς οὐδὲν ἀτεχνῶς ὑγιές ἐστιν οὐδενός,
Ἀλλ' εἰσὶ τοῦ κέρδους ἅπαντες ἥττονες.
Χρ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρ' ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς. 30
Β. Ὡς πολὺ μεθέστηχ' ὧν πρότερον εἶχεν τρόπων.
Χρ. Μελαγχολᾷς, ὤνθρωπε, νὴ τὸν οὐρανόν.
Βλ. Ἀλλ' οὐδὲ τὸ βλέμμ' αὐτὸ κατὰ χώραν ἔχει·
Ἀλλ' ἐστὶν ἐπίδηλόν τι πεπανουργηκότι.
Χρ. Σὺ μὲν οἶδ' ὃ κρώζεις· ὡς ἐμοῦ τι κεκλοφότος 35
Ζητεῖς μεταλαβεῖν. Βλ. Μεταλαβεῖν ζητῶ; τίνος;
Χρ. Τὸ δ' ἐστὶν οὐ τοιοῦτον, ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.
Βλ. Μῶν οὐ κέκλοφας, ἀλλ' ἥρπακας; Χρ. Κακοδαιμονᾷς.
Βλ. Ἀλλ' οὐδὲ μὴν ἀπεστέρηκάς γ' οὐδένα;
Χρ. Οὐ δῆτ' ἔγωγ'. Βλ. Ὦ Ἡράκλεις, φέρε, ποῖ τις ἂν 40
Τράποιτο; τἀληθὲς γὰρ οὐκ ἐθέλει φράσαι.
Χρ. Κατηγορεῖς γὰρ πρὶν μαθεῖν τὸ πρᾶγμά μου.
Βλ. Ὦ τᾶν, ἐγώ σοι τοῦτ' ἀπὸ σμικροῦ πάνυ
Ἐθέλω διαπρᾶξαι πρὶν πυθέσθαι τὴν πόλιν·
Τὸ στόμ' ἐπιβύσας κέρμασι τῶν ῥητόρων. 45
Χρ. Καὶ μὴν φίλος γ' ἄν μοι δοκεῖς, νὴ τοὺς θεούς,
Τρεῖς μνᾶς ἀναλώσας γε λογίσασθαι δώδεκα.
Βλ. Ὁρῶ τιν' ἐπὶ τοῦ βήματος καθεδούμενον,
Ἱκετηρίαν ἔχοντα μετὰ τῶν παιδίων
Καὶ τῆς γυναικός, κοὐ διοίσοντ' ἄντικρυς 50

ACTVS II. SCENA III.

Senarij Iambici.

BLEPSIDEMVS, CHREMYLVS.

Quid hoc rei obsecro? aut vnde & quomodo meus
Chremylus tam subitò sit diues? non crederem:
Tametsi in tonstrinis sermo de hac re frequens,
Mehercule erat hominum, illic desidentium:
Quòd ille repente factus sit ditissimus. 5
Hoc autem mihi planè nouum & mirum accidit:
Quòd fortunatior factus, amicos vocat.
Ne, contra Patria consuetudinem hoc agit.
Ch. *Nihil celabo hominem: sed rem ipsam proloquar.*
O Blepsideme, hodie multò præclarius,
Ac melius nobiscum omnibus agitur, quàm heri.
Cuius ego rei te participem fieri volo.
Nam tu vnus ex amicorum numero es mihi.
Bl. *Esne autem verè, vt aiunt, iam diues modò*
Factus? Ch. *Ero iam statim, modò Deus annuat.*
Nam facinus tantum non fit sine periculo.
Bl. *Quonam periculo?* Ch. *Hoc nimirum.* Bl. *Dic obsecro.* 15
Et vt occepisti, sic tandem perge eloqui.
Ch. *Si rem pulcrè explicatam dederimus: deinde*
Perpetuò erimus fortunati, & prosperrimè
Agemus: sin autem decepti, spe irrita,
Exciderimus, penitissimè periimus.
Bl. *Isthuc graue omninò apparet: mihi non placet.* 20
Nam & sic repentè ditari, & hæc interim
Metuere, hominis est, qui nihil admisit boni.
Ch. *Quomodo nihil boni?* Bl. *Si tu furatus es*
Aurum, vel argentum, ex fano hoc Apollinis:
Vnde modo proripis: & nunc facti pœnitet.
Ch. *Isthuc Apollo me prohibeat: ego nihil* 25
Quicquam commisi tale hîc vnquam, per Iouem.
Bl. *Desiste nugari, bone vir: noui palàm.*
Ch. *Noli, obsecro, de me ita male suspicarier.*
Bl. *Deus bone, vt nihil quicquam sani est vspiam:*
Adeóque omnes ad vnum lucro seruiunt.
Ch. *Non tu sat mihi sanus videre, per Deum.* 30
Bl. *Quàm longè a pristinis recessit moribus?*
Ch. *Per cælum, mi vir, atra te bilis agitat.*
Bl. *Sed neque vultum satis fixum habet: & mobiles*
Oculi, veteratorium animum palàm arguunt.
Ch. *Noui iam, quo tu hæc crocites: vt mei scilicet* 35
Furti, si quod commiserim, partem auferas.
Bl. *Ego vt partem auferam? cedò cuiusnam rei?*
Ch. *Hoc non ita est: nam ego quod ago, longè aliter se habet.*
Bl. *Num tu non es furatus, sed tantummodò*
Rapuisti? Ch. *Larua te atque intemperia agitant.* 40
Bl. *At neque quenquam circumuenisti fraudibus?*
Ch. *Non certè.* Bl. *ô Hercules, quónam se quispiam*
Vertat, si tu verum non vis faterier?
Ch. *Quid tu me damnas, antequam rem noueris.*
Bl. *At ego, bone vir, negotium hoc modico tibi*
Sumptu effectum dabo: & priusquam ciuibus 45
Innotescat, iam rabularum os pecunia
Probè obturabo. Ch. *Atqui per Deos, tu mihi*
Talis videre amicus: qui si tres minas
Exposueris, repetiturus sis duodecim.
Bl. *Virum ego mi videre videor, qui supplicem*
Oliuæ ramum gestitans, cum liberis
Et vxore ad tribunal sedebit: & 50

A Pamphili Heraclidis, si quis conferat,
Ne tantillum quidem, ulla in parte differet.

Ch. *Nequaquam homo impurissime, sed tantum bonos*
Ego, & gnauos, & fruges reddam diuites.

Bl. *Quid ais? adeóne multa suffuratus es?*

Ch. *Ah enecas.* Bl. *Tu teipsum, ut mihi videre.* Ch. *Non*
Hercle, quandoquidem ego Plutum ipsum, ô scelerum caput,
Domi habeo. Bl. *Tune Plutum? quem Plutum?* Ch. *Deum.*

Bl. *Ubi is est?* Ch. *Intus.* Bl. *Ubi?* Ch. *Apud me.* Bl. *Apud te?* Ch. *Scilicet.*

Bl. *Abi in malam rem: num nam apud te Plutus est?*

Ch. *Ita me Dy ament.* Bl. *Verane hac?* Ch. *Verissima.*

Bl. *Per Vestam?* Ch. *Per Neptunum.* Bl. *Num marinum?*

Ch. *Dico: & si est alter Neptunus, per alterum.*

Bl. *Annon etiam ad amicos transmittis tuos?*

Ch. *Res nondum eò redijt.* Bl. *Quid ais? an nondum eò*
Res redijt, ut Plutus alijs tradatur? Ch. *Haud*
Dum per Iouem, sed oportet prius. Bl. *Quid prius?*

Ch. *Visum restituere.* Bl. *Cui restituere? eia age.*

Ch. *Pluto, & talem omnino, qualem prius habuit.*

Bl. *Verum ille vere caecus est?* Ch. *Ita per Deos.*

Bl. *Non temere est ergo, quod ad me nunquam venerit.*

Ch. *At iam porrò veniet, Dijs volentibus.*

Bl. *Annon oportet medicum aliquem huc adducere?*

Ch. *Quis hac in urbe sit medicus? ubi medicis*
Neque praemium est ullum, neque magni ars ipsa sit?

Bl. *Videamus.* Ch. *At non est.* Bl. *Neque videtur mihi.*

Ch. *Haud ullus est, me hercle: sed quod dudum ego*
Apud me pensitabam, id longe erit optimum,
Virum templum ducamus Aesculapij.

Bl. *Ita per Deos: atque ideo ne moram trahe:*
Et, ut aliquid perficias, da operam sedulo.

Ch. *Istuc eo.* Bl. *Propera ocyus.* Ch. *At hoc ipsum ago.*

ACTUS II. SCENA IIII.

Senarij Iambici.

PAUPERTAS, CHREMYLUS, BLEPSIDEMUS.

O *Facinus audax, impium & nefarium,*
Vos facere aggressi homunciones pessimi:
Quo, quo? quid fugitis? annon resistatis?

Ch. *Proh Hercules!* Pa. *ego pol male vos perdam malos.*
Nam facinus ausi estis facere intolerabile:
Quale neque ullus Deorum, neque mortalium
Quisquam antehac ausus fuit ullo seculo:
Quapropter ambo perijstis nunc illico.

Ch. *Quae tu es mulier? nam mihi videre lurida.*

Bl. *Fortasse Erinnys est, aliqua ex Tragoedia:*
Quia vultum praefert furialem atque Tragicum.

Ch. *At non gestat faces.* Bl. *Ideo poenas dabit.*

Pa. *Quam vos putatis me esse?* Ch. *Cauponariam,*
Aut venditricem ouorum: alioqui non ita
Fueras in nos debabacchatura: cum tibi
Nulla unquam a nobis illata sit iniuria.

Pa. *Scilicet? annon haec iniuria grauissima,*
Quod cogitatis me eijcere omnibus locis?

Ch. *Imò tibi Barathrum est reliquum. Sed tu, quae sies,*
Age ac dudum nobis te oportet dicere.

Pa. *Quae vobis promeritas poenas hodie inferam:*
Quod me cupitis de medio insontem tollere.

Τῶν Ἡρακλειδῶν οὐδ' ὁτιοῦν, ἢ τοῦ Παμφίλου.

χρ. Οὐκ, ὦγαθ', ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς μόνους
Ἔγωγε, καὶ τοὺς δεξιοὺς καὶ σώφρονας
Ἀπαρτὶ πλουτῆσαι ποιήσω. βλ. Τί σὺ λέγεις;
Οὕτω πάνυ πολλὰ κέκλοφας; χρ. Οἴμοι τῶν κακῶν, 55
Ἀπολεῖς. βλ. Σὺ μὲν οὖν σεαυτόν, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.

χρ. Οὐ δῆτ', ἐπεὶ τὸν Πλοῦτον, ὦ μόχθηρε σύ,
Ἔχω. βλ. Σὺ Πλοῦτον; ποῖον; χρ. Αὐτὸν τὸν θεόν.

βλ. Καὶ ποῦ 'στιν; χρ. Ἔνδον. βλ. Ποῦ; χρ. Παρ' ἐμοί. βλ. Παρὰ σοί; χρ. Πάνυ.

βλ. Οὐκ ἐς κόρακας; Πλοῦτος παρὰ σοί; χρ. Νὴ τοὺς θεούς. 60

βλ. Λέγεις ἀληθῆ; χρ. Φημί. βλ. Πρὸς τῆς Ἑστίας;

χρ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ. βλ. Τὸν θαλάττιον λέγεις;

χρ. Εἰ δ' ἔστιν ἕτερός τις Ποσειδῶν, τὸν ἕτερον.

βλ. Εἶτ' οὐ διαπέμπεις καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς φίλους;

χρ. Οὐκ ἔστι πω τὰ πράγματ' ἐν τούτῳ. βλ. Τί φῄς; 65
Οὐ τῷ μεταδοῦναι; χρ. Μὰ Δία. δεῖ γὰρ πρῶτα. βλ. Τί;

χρ. Βλέψαι ποιῆσαι νώ. βλ. Τίνα βλέψαι; φράσον.

χρ. Τὸν Πλοῦτον ὥσπερ πρότερον ἑνί γε τῷ τρόπῳ.

βλ. Τυφλὸς γὰρ ὄντως ἐστί; χρ. Νὴ τὸν οὐρανόν.

βλ. Οὐκ ἐτὸς ἄρ' ὡς ἔμ' ἦλθεν οὐδεπώποτε. 70

χρ. Ἀλλ' ἢν θεοὶ θέλωσι, νῦν ἀφίξεται.

βλ. Οὔκουν ἰατρὸν εἰσαγαγεῖν ἐχρῆν τινα;

χρ. Τίς δῆτ' ἰατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει;
Οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς οὐδὲν ἔστ' οὔθ' ἡ τέχνη. 75

βλ. Σκοπῶμεν. χρ. Ἀλλ' οὐκ ἔστιν. βλ. Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ.

χρ. Μὰ Δί', ἀλλ' ὅπερ πάλαι παρεσκευαζόμην
Ἐγώ, κατακλίνειν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ
Κράτιστόν ἐστι. βλ. Πολὺ μὲν οὖν νὴ τοὺς θεούς.
Μή νυν διάτριβ', ἀλλ' ἄνυε πράττων ἕν γέ τι.

χρ. Καὶ δὴ βαδίζω. βλ. Σπεῦδέ νυν. χρ. Τοῦτ' αὐτὸ δρῶ. 80

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΠΕΝΙΑ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

Ὦ θερμὸν ἔργον κἀνόσιον καὶ παράνομον,
Τολμῶντε δρᾶν ἀνθρωπαρίω κακοδαίμονε.
Ποῖ ποῖ; τί φεύγετον; οὐ μενεῖτον; χρ. Ἡράκλεις.

πε. Ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς ἐξολῶ κακοὺς κακῶς.
Τόλμημα γὰρ τολμᾶτον, οὐκ ἀνασχετόν, 5
Ἀλλ' οἷον οὐδεὶς ἄλλος οὐδεπώποτε,
Οὔτε θεὸς, οὔτ' ἄνθρωπος, ὥστ' ἀπολώλατον.

χρ. Σὺ δ' εἶ τίς; ὠχρὰ μὲν γὰρ εἶναί μοι δοκεῖς.

βλ. Ἴσως Ἐρινύς ἐστιν ἐκ τραγῳδίας.
Βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικόν. 10

χρ. Ἀλλ' οὐκ ἔχει γὰρ δᾷδας. βλ. Οὐκοῦν κλαύσεται.

πε. Οἴεσθε δ' εἶναι τίνα με; χρ. Πανδοκεύτριαν,
Ἢ λεκιθόπωλιν. οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ
Ἐνέκραγες ἡμῖν, οὐδὲν ἠδικημένη.

πε. Ἄληθες; οὐ γὰρ δεινότατα δεδράκατον, 15
Ζητοῦντες ἐκ πάσης με χώρας ἐκβαλεῖν;

χρ. Οὔκουν ὑπόλοιπόν σοι τὸ βάραθρον γίγνεται;
Ἀλλ' ἥτις εἶ, λέγειν σ' ἐχρῆν αὐτίκα μάλα.

πε. Ἣ σφὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην,

Ἀνθ' ὧν ἐμὲ ζητεῖτον ἐνθένδ' ἀφανίσαι. 20

βλ. Ἆρ' ἐστὶν ἡ καπηλὶς ἡ 'κ τῶν γειτόνων,
Ἣ ταῖς κοτύλαις ἀεί με διαλυμαίνεται;

πε. Πενία μὲν οὖν, ἣ σφῷν ξυνοικῶ πόλλ' ἔτη.

βλ. Ἄναξ Ἄπολλον, καὶ θεοί, ποῖ τις φύγῃ;

χρ. Οὗτος τί δρᾷς; ὦ δειλότατον σὺ θηρίον, 25
Οὐ παραμενεῖς; βλ. Ἥκιστα πάντων. χρ. Οὐ μενεῖς;
Ἀλλ' ἄνδρε δύο γυναῖκα φεύγομεν μίαν;

βλ. Πενία γάρ ἐστιν, ὦ πόνηρ', ἧς οὐδαμοῦ
Οὐδὲν πέφυκε ζῷον ἐξωλέστερον.

χρ. Στῆθ', ἀντιβολῶ σε, στῆθι. βλ. Μὰ Δί', ἐγὼ μὲν οὔ. 30

χρ. Καὶ μὴν λέγω, δεινότατον ἔργον παρὰ πολὺ
Ἔργων ἁπάντων ἐργασόμεθ', εἰ τὸν θεὸν
Ἔρημον ἀπολιπόντε ποι φευξούμεθα,
Τηνδὶ δεδιότε, μηδὲ διαμαχούμεθα. 35

βλ. Ποίοις ὅπλοισιν ἢ δυνάμει πεποιθότες;
Ποῖον γὰρ οὐ θώρακα, ποίαν δ' ἀσπίδα,
Οὐκ ἐνέχυρον τίθησιν ἡ μιαρωτάτη;

χρ. Θάρρει· μόνος γὰρ οὗτος (οἶδ') ὁ θεὸς, ὅτι
Τροπαῖον ἂν στήσαιτο τῶν ταύτης τρόπων. 40

πε. Γρύζειν δὲ καὶ τολμᾶτον, ὦ καθάρματε,
Ἐπ' αὐτοφώρῳ δεινὰ δρῶντ' εἰλημμένω;

χρ. Σὺ δ', ὦ κάκιστ' ἀπολουμένη, τί λοιδορεῖ
Ἡμῖν προσελθοῦσ' οὐδ' ὁτιοῦν ἀδικουμένη;

πε. Οὐδὲν γὰρ, ὦ πρὸς τῶν θεῶν, νομίζετον 45
Ἀδικεῖν με, τὸν Πλοῦτον ποιεῖν πειρωμένω
Βλέψαι πάλιν; χρ. Τί οὖν ἀδικοῦμεν τοῦτό σε,
Εἰ πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἐκπορίζομεν ἀγαθόν;

πε. Τί δ' ἂν γ' ὑμεῖς ἀγαθὸν ἐξεύροιθ'; χρ. Ὅ, τι;
Σὲ πρῶτον ἐκβαλόντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος. 50

πε. Ἔμ' ἐκβαλόντες; καὶ τί ἂν νομίζετον
Κακὸν ἐργάσασθαι μεῖζον ἀνθρώπους; χρ. Ὅ, τι;
Εἰ τοῦτο δρᾶν μέλλοντες ἐπιλαθοίμεθα.

πε. Καὶ μὴν περὶ τούτου σφῷν ἐθέλω δοῦναι λόγον
Τὸ πρῶτον αὐτοῦ· κἂν μὲν ἀποφήνω μόνην 55
Ἀγαθῶν ἁπάντων οὖσαν αἰτίαν ἐμὲ
Ὑμῖν, δι' ἐμέ τε ζῶντας ὑμᾶς· εἰ δὲ μή,
Ποιεῖτον ἤδη τοῦθ' ὅ τι γ' ἂν ὑμῖν δοκῇ.

χρ. Ταυτὶ σὺ τολμᾷς, ὦ μιαρωτάτη, λέγειν;

πε. Καὶ σύ γε διδάσκου· πάνυ γὰρ οἶμαι ῥᾳδίως 60
Ἅπανθ' ἁμαρτάνοντά σ' ἀποδείξειν ἐγώ,
Εἰ τοὺς δικαίους φῂς ποιήσειν πλουσίους.

χρ. Ὦ τύμπανα καὶ κύφωνες, οὐκ ἀρήξετε;

πε. Οὐ δεῖ σχετλιάζειν καὶ βοᾶν πρὶν ἂν μάθῃς.

βλ. Καὶ τίς δύναιτ' ἂν μὴ βοᾶν, ἰοὺ, ἰοὺ, 65
Τοιαῦτ' ἀκούων; πε. Ὅστις ἐστὶν εὖ φρονῶν.

χρ. Τί δῆτά σοι τίμημ' ἐπιγράψω τῇ δίκῃ,
Ἐὰν γ' ἁλῷς; πε. Ὅ, τι σοι δοκεῖ. βλ. Καλῶς λέγεις.

πε. Τὸ γὰρ αὐτὸ γ' ἂν ἡττωμένους καὶ σφῷ δεῖ παθεῖν.

χρ. Ἱκανοὺς νομίζεις δῆτα θανάτους εἴκοσιν; 70

βλ. Ταύτῃ γε· νῷν δὲ δύ' ἀποχρήσουσιν μόνω.

πε. Οὐκ ἂν φθάνοιτε τοῦτο πράττοντες. τί γ' ἂν
Ἔχοι τις ἂν δίκαιον ἀντειπεῖν ἔτι;

Bl. *Quod si haec foret ista, de foedis mulierculis*
Quae in hac cauponatur vicinia: & suis
Cotylis iniquis semper imponet mihi?

Pa. *Paupertas ego sum, paupertas: vestras domos*
Quae multos iam annos, vobiscum servo, & colo:

Bl. *O Phoebe Apollo, ò Dii, quò quis profugiat hinc?*

Ch. *Heus tu, quid agis? ò timidissimum animalculum,*
Non restitas? Bl. *Minimè omnium.* Ch. *Non restitas*
Inquam? quid hoc? duósne viros mulierculam
Unam fugare? Bl. *Quia enim Paupertas ea est:*
Qua non aliud usquam animal pestilentius.

Ch. *Mane, obsecro, mane.* Bl. *Non maneo per Iouem.*

Ch. *At tibi ego dico: rem faciemus omnium*
Turpissimam: si intus deserto vel hoc Deo,
Metu mulercula profugiamus alio:
Neque fortiter eam oppugnemus. Bl. *Quibus obsecro*
Armis, aut qua nam fretis virtute, Chremyle?
Nam quas loricas, quos clypeos haec sordida
Mulier, non pridem alias opposuit pignori?

Ch. *Bono animo es: solus hic Deus (quod sat scio)*
De moribus huiusce, tropaeum mox eriget.

Pa. *Etiámne audetis hiscere, vos piacula?*
In ipso deprehensi facinore pessimo?

Ch. *Quid tu nos, pessimè perdita, conuitiis*
Aggredere, ne tantillum passa iniuriae?

Pa. *Proh dii immortales, nihilne iniuriae*
Mihi fieri putatis: si Pluto suum
Visum restituere tantopere conemini?

Ch. *Quam tu hinc accipis iniuriam, si, quod hominum*
Generi vniuerso conferat, nos quaerimus?

Pa. *Quid vos excogitatis, in rem hominum cons?*

Ch. *Quid? si te primum eiecerimus è Graecia.*

Pa. *Méne eiecerítis? at quodnam maius malum,*
Quam hoc ipsum possitis generi hominum dare?

Ch. *Quódnam? si hoc ipsum, quod iam facturi sumus,*
Segnius aggredimur, & incepti obliuiscimur.

Pa. *Atqui ego rationem de hac re vobis reddere*
Volo, & demonstrare hoc loco, quòd sola ego
Vobis bonorum quorumcumque causa sim:
Neque alius, quam mei vnius beneficio,
Vos hanc vitam degatis: sin minus: agite,
Vt vultis: & de me pro libitu statuite.

Ch. *Hoccíne tu dicere audes impurissima?*

Pa. *Modò tu doceri te sinas. Confido ego*
Perfacile mihi fore, vt commonstrem, te procul
A via aberrare, si tu iustos diuites
Velis efficere. Bl. *ô Cyphones, ò tympana,*
Vbi estis vos? nihilne mihi succurritis?

Pa. *Non aequum est clamitare & indignarier,*
Priusquam, vt res sese habeat, rectè didiceris.

Bl. *Et quis possit non exclamare, heu, heu mihi,*
Si ista audiat? Pa. *Non clamet, qui rectè sapit.*

Ch. *Sin succumbas, quam tibi mulctam irrogauero?*

Pa. *Quamcunque lubuerit.* Bl. *Rectè sanè hoc ais.*

Pa. *Atenim si vos vincamini, multam mihi*
Eandem dabitis. Bl. *Viginti mortes satin?*

Ch. *Huic satis: at nobis sola sufficiunt dua.*

Pa. *Causam haud potestis dicere, quin faciatis haec.*
Aut aliquis habeat, quod iustè opponat mihi.

ACTVS II. SCENA V.

Octonarij Catalectici, Anapæstici, Aristophanij.

CHORVS, CHREMYLVS, BLEPSIDEMVS, PAVPERTAS.

Igitur nunc seria proferte, & veris rationibus illi
Obsistite, quò vincatis : neque quicquam admiscete iocosum.

Ch. *Principio hoc omnibus ex æquo puto perspicuum & manifestum:*
Quòd fas sit, & æquum, frugi homines rebus gaudere secundis,
Prauos ex aduerso & sceleratos fortuna premi iniqua.
Igitur hoc nos perpendentes, aliquando vt fiat, honestam
Rationem inuenimus, generosam, atque ad opus hoc perficiundum
Vtilem & aptam: nam si Plutus nunc visum oculósque receperit,
Neque cæcus oberret: apud frugi tantùm diuertet, eósque
Nunquam deseret: at prauos & sceleratos negliget: atque
Hinc fiet, vti omnes frugi & amantes pietatis locupletet.
Quo consilio, cedò quis hominum melius excogitet vllum?

Bl *Nemo profectò: nam me tibi testem do: ex hac quærere noli.*

Ch. *Etenim si hominum vitam, vt nunc est, quis secum expenderit: annon*
Quandam insaniam, & vt dicam veriùs, extremam reputabit
Esse miseriam? Nam hodie bona pars hominum praua & scelerata
Diuitijs per fas atque nefas, corrasis, affatim abundat:
Multi autem iusti & probi inopia atque fame pressi, malè vitam
Peragunt: & tecum, Paupertas, nullo non tempore degunt.
Itaque vnam hanc esse viam puto: quam si oculis eas ille receptis:
Genus humanum maioribus accumulauerit emolumentis.

Pa. *O homines perfacilè, præ alijs, huc illecti, vt nihil vsquam*
Sani incipiatis: duo vetuli, deliri atque hallucinantes:
Socij nugarum & fraudum, si quod vos summa cupitis vi,
Contingat: non video, qui nam in rem hoc vestram cedere possit.
Quoniam si Pluto visus reddatur, séque omnibus ille
Ex æquo distribuat: & communis velit omnibus esse:
Tum neque doctæ artes, neque disciplina ex mortalibus vlli
Fuerint curæ. Deletis autem per vos artibus atque
E vita hominum sublatis: quis quasi ferrum fabricabit?
Quis naues compinget? quis sutor erit? quis plaustra parabit?
Quis corium incidet? quis pelles tinget? quis coniuget ædes?
Quis arabit terram? quis fructus demetet & in horrea condet?
Siquidem vobis ita securis & inertibus esse licebit.

Ch. *Nugaris, nam hæc quæ modò nobis enumerasti, omnia serui*
Perficient. Pa. *Vnde autem tibi serui?* Ch. *Illos mercabimur.* Pa. *At quis*
Vendet primum, cui non minor argenti vis, quàm tibi prompta?

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ πέμπτη.

Τετράμετροι καταληκτικοὶ, ἀναπαιστικοὶ, Ἀριστοφάνειοι.

ΧΟΡΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΠΕΝΙΑ.

Ἀλλ᾽ ἤδη χρῆν τι λέγειν ὑμᾶς σοφὸν, ᾧ νικήσετε τηνδὶ,
Ἐν τοῖσι λόγοις ἀντιλέγοντες· μαλακὸν δ᾽ ἐνδώσετε μηδέν.

Χρ. Φανερὸν μὲν ἔγωγ᾽ οἶμαι γνῶναι, τοῦτ᾽ εἶναι πᾶσιν ὁμοίως,
Ὅτι τοὺς χρηστοὺς τῶν ἀνθρώπων εὖ πράττειν, ἐστὶ δίκαιον·
Τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους, τούτων τἀναντία δήπου. 5
Τοῦτ᾽ οὖν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦντες, μόλις εὕρομεν ὥστε γενέσθαι,
Βούλευμα καλὸν, καὶ γενναῖον, καὶ χρήσιμον εἰς ἅπαν ἔργον.
Ἢν γὰρ ὁ Πλοῦτος νυνὶ βλέψῃ, καὶ μὴ τυφλὸς ὢν περινοστῇ,
Ὡς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων βαδιεῖται, κοὐκ ἀπολείψει, 10
Τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους φευξεῖται. κᾆτα ποιήσει
Πάντας χρηστοὺς καὶ πλουτοῦντας δήπου, τά τε θεῖα σέβοντας.
Καίτοι τούτου τοῖς ἀνθρώποις τίς ἂν ἐξεύροι ποτ᾽ ἄμεινον;

Βλ. Οὐδεὶς, τούτου σοι ἐγὼ μάρτυς· μηδὲν ταύτην γ᾽ ἀνερώτα.

Χρ. Ὡς μὲν γὰρ νῦν ἡμῖν ὁ βίος τοῖς ἀνθρώποις διάκειται,
Τίς ἂν οὐχ ἡγοῖτ᾽ εἶναι μανίαν, κακοδαιμονίαν τ᾽ ἔτι μᾶλλον; 15
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων ὄντες πλουτοῦσι πονηροὶ,
Ἀδίκως αὐτὰ ξυλλεξάμενοι· πολλοὶ δ᾽ ὄντες πάνυ χρηστοὶ,
Πράττουσι κακῶς, καὶ πεινῶσι, μετὰ σοῦ τε τὰ πλεῖστα σύνεισιν.
Οὔκουν εἶναί φημ᾽, εἰ παύσει ταῦτ᾽, ἢν βλέψῃ ποθ᾽ ὁ Πλοῦτος,
Ὁδὸν, ἥντιν᾽ ἰὼν τοῖς ἀνθρώποις ἀγάθ᾽ ἂν μείζω πορίσειεν. 20

Πε. Ἀλλ᾽ ὦ πάντων ῥᾷστ᾽ ἀνθρώπων ἀναπεισθέντ᾽ οὐχ ὑγιαίνειν,
Δύο πρεσβύτα, ξυνθιασώτα τοῦ ληρεῖν καὶ παραπαίειν,
Εἰ τοῦτο γένοιθ᾽, ὃ ποθεῖθ᾽ ὑμεῖς, οὔ φημ᾽ ἂν λυσιτελεῖν σφῷν.
Εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειε πάλιν, διανείμειέν τ᾽ ἴσον αὑτὸν,
Οὔτε τέχνην ἂν τῶν ἀνθρώπων, οὔτε σοφίαν μελετῴη 25
Οὐδεὶς, ἀμφοῖν δ᾽ ὑμῖν τούτοιν ἀφανισθέντοιν ἐθελήσει
Τίς χαλκεύειν, ἢ ναυπηγεῖν, ἢ ῥάπτειν, ἢ τροχοποιεῖν,
Ἢ σκυτοτομεῖν, ἢ πλινθουργεῖν, ἢ πλύνειν, ἢ σκυλοδεψεῖν,
Ἢ γῆς ἀρότροις ῥήξας δάπεδον καρπὸν Δηοῦς θερίσασθαι,
Ἢν ἐξῇ ζῆν ἀργοῖς ὑμῖν τούτων πάντων ἀμελοῦσιν; 30

Χρ. Λῆρον ληρεῖς. ταῦτα γὰρ ἡμῖν πάνθ᾽ ὅσα νυνὶ κατέλεξας,
Οἱ θεράποντες μοχθήσουσιν. Πε. Πόθεν οὖν ἕξεις θεράποντας;

Χρ. Ὠνησόμεθ᾽ ἀργυρίου δήπου. Πε. Τίς δ᾽ ἔσται πρῶτον ὁ πωλῶν,
Ὅταν ἀργύριον κἀκεῖνος ἔχῃ; Χρ. Κερδαίνειν βουλό-

κερδαλέος τις 30
Ἔμπορος ἥκων ἐκ Θετταλίας παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν.

Πε. Ἀλλ' οὐδ' ἔσται πρῶτον ἁπάντων οὐδεὶς, οὐδ' ἀνδραποδιστής,
Κατὰ τὸν λόγον ὃν σὺ λέγεις δήπου. τίς γὰρ πλουτῶν ἐθελήσει
Κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς τῆς αὑτοῦ, τοῦτο ποιῆσαι;
Ὥστ' αὐτὸς ἀροῦν ἐπαναγκασθεὶς, καὶ σκάπτειν, τἄλλα τε μοχθεῖν, 35
Ὀδυνηρότερον τρίψεις βίοτον πολὺ τοῦ νῦν.

Χρ. Ἐς κεφαλήν σοι.

Πε. Ἔτι δ' οὐχ ἕξεις οὔτ' ἐν κλίνῃ καταδαρθεῖν· οὐ γὰρ ἔσονται·
Οὔτ' ἐν τάπησιν. τίς γὰρ ὑφαίνειν ἐθελήσει, χρυσίου ὄντος;
Οὔτε μύροισιν μυρίσαι στακτοῖς, ὁπόταν νύμφην ἀγάγησθον.
Οὔθ' ἱματίων βαπτῶν δαπάναις κοσμῆσαι ποικιλομόρφων. 40
Καίτοι τί πλέον πλουτεῖν ἐστι, πάντων τούτων ἀποροῦντα;
Παρ' ἐμοῦ δ' ἔστιν ταῦτ' εὔπορα πάνθ' ὑμῖν, ὧν δεῖσθον. ἐγὼ γὰρ
Τὸν χειροτέχνην, ὥσπερ δέσποιν', ἐπαναγκάζουσα κάθημαι,
Διὰ τὴν χρείαν καὶ τὴν πενίαν, ζητεῖν ὁπόθεν βίον ἕξει.

Χρ. Σὺ γὰρ ἂν πορίσαι τί δύναι' ἀγαθὸν, πλὴν φῴδων ἐκ βαλανείου, 45
Καὶ παιδαρίων ὑποπεινώντων, καὶ γρᾳδίων κολοσυρτόν,
Φθειρῶν τ' ἀριθμὸν, καὶ κωνώπων, καὶ ψυλλῶν οὐδὲ λέγω σοι
Ὑπὸ τοῦ πλήθους, αἳ βομβοῦσαι περὶ τὴν κεφαλὴν ἀνιῶσιν,
Ἐπεγείρουσαι, καὶ φράζουσαι, πεινήσεις· ἀλλ' ἐπανίστω.
Πρὸς δέ γε τούτοις, ἀνθ' ἱματίου μὲν ἔχειν ῥάκος, ἀντὶ δὲ κλίνης 50
Στιβάδα σχοίνων, κόρεων μεστὴν, ἣ τοὺς εὕδοντας ἐγείρει.
Καὶ φορμὸν ἔχειν ἀντὶ τάπητος σαπρόν, ἀντὶ δὲ προσκεφαλαίου
Λίθον εὐμεγέθη πρὸς τῇ κεφαλῇ· σιτεῖσθαι δ' ἀντὶ μὲν ἄρτων
Μαλάχης πτόρθους, ἀντὶ δὲ μάζης, φυλλεῖ' ἰσχνῶν ῥαφανίδων,
Ἀντὶ δὲ θράνους, στάμνου κεφαλὴν κατεαγότος, ἀντὶ δὲ μάκτρας 55
Πιθάκνης πλευρὰν ἐρρωγυῖαν καὶ ταύτην. ἆρά γε πολλῶν
Ἀγαθῶν πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ἀποφαίνω σ' αἰτίαν οὖσαν;

Πε. Σὺ μὲν οὐ τὸν ἐμὸν βίον εἴρηκας, τὸν τῶν πτωχῶν δ' ὑπεκρούσω.

Χρ. Οὔκουν δήπου τῆς πτωχείας πενίαν φαμὲν εἶναι ἀδελφήν;

Πε. Ὑμεῖς γ' οἵπερ καὶ Θρασυβούλῳ Διονύσιον εἶναι ὅμοιον. 60
Ἀλλ' οὐχ οὑμὸς τοῦτο πέπονθεν βίος, οὐ μὰ Δί', οὐδέ γε μέλλει.
Πτωχοῦ μὲν γὰρ βίος, ὃν σὺ λέγεις, ζῆν ἐστιν μηδὲν ἔχοντα·
Τοῦ δὲ πένητος, ζῆν φειδόμενον, καὶ τοῖς ἔργοις προσέχοντα,
Περιγίγνεσθαι δ' αὐτῷ μηδὲν, μὴ μέντοι μηδ' ἐπιλείπειν.

Χρ. Ὡς μακαρίτην, ὦ Δάματερ, τὸν βίον αὐτοῦ κατέλεξας· 65

Ch. *Aliquis lucri cupidus mercator, peregrè è Thessalia ad nos*
Proficiscens, à plagiarijs atque propolis mancipiorum.

Pa. *At neque plagiarij erunt: siquidem tua, quam dicis, ratio sit:*
Nam quis locuples hoc faciat proposito discrimine vitæ?
Itaque tute fodere, arare, & cætera vitæ munia obire
Cogêris, multóque miserior, quàm nunc, eris. Ch. *In caput isthæc*
Mala tuum recidant. Pa. *Sed neque tum in lecto (quia non erit vllus)*
Neque tapetibus es dormiturus: quis enim stragula texat,
Cui nummorum satis est? neque item vnguentis olim pretiosis
Delibuti, neque sumptuosè tinctis gradiemini amicti
Vestibus, vbi domum duxeritis sponsam. Quæ si omnia vobis.
Desint: quomodo pro diuitibus censebimini atque opulentis?
A me autem ista omnia, quorumcunque modò vestrum indiget vsus,
In promptu vobis adsum. nam ego opificem, veluti imperiosa
Domina astans, compello: vt rerum vsu & paupertate premente,
Rationem ineat, qua vitam toleret. Ch. *Quidnam tu obsecro possis*
Præstare boni cuiquam, præter tubercula balneolorum:
Et puerorum esurientum & vetularum voces gemibundas:
Numerum pediculorum, culicum & pulicum, (quoniam numerare
Non est) qui odioso bombo strident hominis tempora circum,
Et somnum abigunt, dicentes: surge: fames ceruicibus instat.
Quid des præterea, nisi tritam, pro integra veste, lacernam:
Pro pulchro lecto, cimicibus oppletum, fœdumque grabatum:
Qui homini somnum excutiat: pro picturato tegmine putrem
Stoream: pro puluino lapidem: pro pane absumere maluæ
Gramina: pro maza, raphanorum foliis exilibus vti:
Pro sede, cadum capite effracto: pro mactra, doliolorum
Latera, ipsa etiam diffissa? An non quæ bona des plurima, monstro:
Téque ostendo omnibus hominibus causam quandam esse bonorum?

Pa. *Atqui tu non mea, sed mendicorum mala proposuisti.*

Ch. *Atqui paupertatem mendicitatis dicimus esse sororem.*

Pa. *Vos sanè: qui Dionysium adæquare soletis Thrasybulo.*
Sed mea vita nihil tale experta est: neque tale experietur
Vnquam: mendici hæc vita est, quam dicis, nihil prorsus habendo
Viuere: sed pauperis est, viuere parcè, rebúsque gerendis
Operam dare: vti nihil habenti, nihil in vita quoque desit.

Ch. *O quàm fœlicem vitam narras pauperis atque beatam:*

Si parcendo atque laborando vix tantum à morte relinquat,
Vnde ipsius sepeliri possit. Pa. *Risu, ludo atque cauillis,*
Non seriò agis rem: neque perpendis, quòd ego reddo viros, quàm
Plutus, meliores ingenio & specie. Nam apud hunc podagrosi,
Ventriosi, crassis suris, pingues, & supra modum obesi.
At apud me graciles atque agiles, & formidandi inimicis.
Ch. *Gracilitatem hanc tu inducis per ieiunia nempè, famémque.*
Pa. *De vita integritate atque modestia eorum paucula dicam,*
Vósque docebo, quod apud me sit laudata modestia vitæ:
Sed apud Plutum iniuria. Ch. *quasi modestè hoc fiet, aut mediocris,*
Furari, perfodere parietes? Bl. *certè. nam latitare*
Si eum oportet, qui admisit: quomodo non tibi honesta hæc videantur?
Pa. *Quæso aspice tantùm vrbis causidicos: qui quantisper egenti*
Sunt, erga populum atque vrbem, se præbent æquos facilésque:
Ditati è Republica, omnes confestim efficiuntur iniqui:
Plebique parant insidias: & populo bellum facere audent.
Ch. *Nihil horum mentiris: licet vsque adeò mihi sis odiosa:*
Pœnam tamen hîc nihilo secius dabis: vt ne idcirco tumescas,
Quòd nobis persuadere aggrederis, diuitijs meliorem
Paupertatem esse. Pa. *At tu istorum nescis conuellere quicquam,*
Sed nugas agis & frustra alas audes expandere. Ch. *qui fit*
Ergo, quòd te omnes fugiunt? Pa. *Quia per me fiunt meliores.*
Id quod vel de pueris nosse imprimis promptum est: etenim illi
Patrum auersantur vultus, suadentum ipsis optimis quaque.
Adeò, quid turpe, quid honestum discernere, res operosa est.
Ch. *Ergóne Iouem etiam doces optima non dignoscere posse.*
Nam diuitias habet & ille, & eas nobis cœlitus offert.
Pa. *O verè animis Saturninis, & lippis mentibus ambo:*
Etiam Iuppiter ille ipsius inops est: quod tibi iam manifestò
Demonstrabo: nam si diues erat, cur iuxta Elida quondam
Certamen Olympiacum instituens, vt quinto quolibet anno,
Omnes illuc Græcos acciret, victores oleastro
Præconis voce coronari voluit? si opulentus erat, tum
Auro potius, quàm olea redimire athletam conueniebat.
Ch. *Imò hoc ipso Iuppiter ostendit, quanti ipse æstimet aurum.*
Quia enim parci vult auro, neque temerè profundi: ideo re
Nihili victores illos ornat: diuitias sibi seruat.
Pa. *Si, vt dicis, ita est, sanè tu crimen multò fœdius illi*
Affingis, quàm paupertati cuiuis: vt, qui cùm opulentus
Sit, adeò sit sordidus, atque immensi lucri studiosus.
Ch. *At te Iuppiter eradicet, & olea ramo caput ornet.*
Pa. *Hoccine mihi nunc sit contradicere: quod non omnia vobis*

Εἰ φειδόμενος καὶ μοχθῶν, καταλείψει μηδ' ὅπου ταφῆναι.
πε. Σκώπτειν πειρᾷ, καὶ κωμῳδεῖν, τοῦ σπουδάζειν ἀμελήσας·
Οὐ γιγνώσκων, ὅτι τοῦ πλούτου παρέχω βελτίονας ἄνδρας
Καὶ τὴν γνώμην, καὶ τὴν ἰδέαν. παρ' αὐτῷ μὲν γὰρ ποδαγρῶντες,
Καὶ γαστρώδεις, καὶ παχύκνημοι, καὶ πίονές εἰσιν ἀσελγῶς. 75
Παρ' ἐμοὶ δ' ἰσχνοὶ, καὶ σφηκώδεις, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαροί.
Χρ. Ὑπὸ τοῦ λιμοῦ γὰρ ἴσως αὐτοῖς τὸ σφηκῶδες σὺ πορίζεις.
πε. Περὶ σωφροσύνης ἤδη τοίνυν περανῶ σφῷν. κἀναδιδάξω
Ὅτι κοσμιότης οἰκεῖ μετ' ἐμοῦ. τοῦ πλούτου δ' ἐστὶν ὑβρίζειν.
Χρ. Πάνυ γοῦν κλέπτειν κόσμιόν ἐστι, καὶ τοὺς τοίχους διορύττειν; 80
βλ. Νὴ τὸν Δί' ὅπως δεῖ λαθεῖν αὐτὸν, πῶς οὐχὶ κόσμιόν ἐστι;
πε. Σκέψαι τοίνυν ἐν ταῖς πόλεσιν τοὺς ῥήτορας, ὡς ὁπόταν μὲν
Ὦσι πένητες, περὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν πόλιν εἰσὶ δίκαιοι.
Πλουτήσαντες δ' ἀπὸ τῶν κοινῶν, παραχρῆμ' ἄδικοι γεγένηνται.
Ἐπιβουλεύουσί τε τῷ πλήθει, καὶ τῷ δήμῳ πολεμοῦσιν. 85
Χρ. Ἀλλ' οὐ ψεύδει τούτων γ' οὐδὲν, καίπερ σφόδρα βάσκανος οὖσα.
Ἀτὰρ οὐχ ἧττόν γ' οὐδὲν κλαύσει. μηδὲν ταύτῃ γε κομήσῃς
Ὅτι ζητεῖς τοῦτ' ἀναπείθειν ἡμᾶς, ὡς ἔστιν ἀμείνων
Πενία πλούτου. πε. καὶ σύ γ' ἐλέγξαι μ' οὔπω δύνασαι περὶ τούτου,
Ἀλλὰ φλυαρεῖς καὶ πτερυγίζεις. Χρ. καὶ πῶς φεύγουσί σ' ἅπαντες; 90
πε. Ὅτι βελτίους αὐτοὺς ποιῶ. σκέψασθαι δ' ἔστι μάλιστα
Ἀπὸ τῶν παίδων· τοὺς γὰρ πατέρας φεύγουσι, φρονοῦντας ἄριστα
Αὐτοῖς. οὕτω διαγιγνώσκειν χαλεπὸν πρᾶγμ' ἐστὶ δίκαιον.
Χρ. Τὸν Δία φήσεις ἆρ' οὐκ ὀρθῶς διαγιγνώσκειν τὸ κράτιστον;
Κἀκεῖνος γὰρ τὸν πλοῦτον ἔχει. ταύτην δ' ἡμῖν ἀποπέμπει. 95
πε. Ἀλλ' ὦ Κρονικαῖς λήμαις ὄντως λημῶντες τὰς φρένας ἄμφω,
Ὁ Ζεὺς δήπου πένεται. καὶ τοῦτό γε δὴ φανερῶς σε διδάξω.
Εἰ γὰρ ἐπλούτει, πῶς ποιῶν αὐτὸς τὸν Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα,
Ἵνα τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας ἀεὶ δι' ἔτους πέμπτου ξυναγείρει,
Ἀνεκήρυττεν τῶν ἀθλητῶν τοὺς νικῶντας, στεφανώσας 100
Κοτίνου στεφάνῳ; καίτοι χρυσῷ μᾶλλον ἐχρῆν, εἴπερ ἐπλούτει.
Χρ. Οὐκοῦν τούτῳ δήπου δηλοῖ τιμῶν τὸν πλοῦτον ἐκεῖνος.
Φειδόμενος γὰρ καὶ βουλόμενος τούτου μηδὲν δαπανᾶσθαι,
Λήροις ἀναδῶν τοὺς νικῶντας, τὸν πλοῦτον ἐᾷ παρ' ἑαυτῷ. 105
πε. Πολὺ τῆς πενίας πρᾶγμ' αἴσχιον ζητεῖς αὐτῷ περιάψαι,
Εἰ πλούσιος ὢν, ἀνελεύθερός ἐσθ' οὑτωσὶ, καὶ φιλοκερδής.
Χρ. Ἀλλὰ σέ γ' ὁ Ζεὺς ἐξολέσειεν, κοτίνου στεφάνῳ στεφανώσας.
πε. Τὸ γὰρ ἀντιλέγειν τολμᾶν ὑμᾶς, ὡς οὐ πάντ' ἔστ' ἀγάθ' ὑμῖν,

Διὰ τὴν πενίαν. χρ. Παρὰ τῆς Ἑκάτης ἔξεστι τοῦτο
πυθέσθαι,
Εἴτε τὸ πλουτεῖν εἴτε τὸ πεινῆν βέλτιον. φησὶ γὰρ
αὕτη, 110
Τοὺς μὲν ἔχοντας καὶ πλουτοῦντας, δεῖπνον κατὰ
μῆνα προτιθέναι.
Τοὺς δὲ πένητας τῶν ἀνθρώπων ἁρπάζειν πρὶν κα-
ταθεῖναι.
Ἀλλὰ φθείρου καὶ μὴ γρύξῃς
Ἔτι μηδ᾽ ὁτιοῦν.
Οὐ γὰρ πείσεις, οὐδ᾽ ἢν πείσῃς.
πε. Ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ᾽ οἷα λέγει. 115
χρ. Παύσωνα κάλει τὸν ξυνσίτον.
πε. Τί πάθω τλήμων;
χρ. Ἔρρ᾽ ἐς κόρακας θᾶττον ἀφ᾽ ἡμῶν.
πε. Εἶμι δὲ ποῖ γῆς;
χρ. Ἐς τὸν Κύφων᾽, ἀλλ᾽ οὐ μέλλειν 120
Χρὴ σ᾽, ἀλλ᾽ ἀνύειν.
πε. Ἦ μὴν ὑμεῖς γ᾽ ἔτι μ᾽ ἐνταυθοῖ
Μεταπέμψεσθον.
χρ. Τότε νοστήσεις· νῦν δὲ φθείρου.
Κρεῖττον γάρ μοι πλουτεῖν ἐστι· 125
Σὲ δ᾽ ἐᾶν κλάειν μακρὰ τὴν κεφαλήν.
βλ. Νὴ Δί᾽ ἔγωγ᾽ οὖν ἐθέλω πλουτῶν
Εὐωχεῖσθαι μετὰ τῶν παίδων,
Τῆς τε γυναικός, καὶ λουσάμενος
Λιπαρὸς χωρῶν ἐκ βαλανείου, 130
Τῶν χειροτεχνῶν,
Καὶ τῆς πενίας καταπαρδεῖν.

A paupertate bona obtingant? Ch. *Ex Hecate hoc scire licebit,*
Verum satius sit ditem, quàm inopem viuere: Nam ipsa me inquit,
Opulentos & dites, quouis mense, sibi apponere cœnam:
Inopes verò & egenos prius auferre hanc, quàm penè feratur.
Sed pereas, nec verbum musses
Mihi tantillulum.
Nam non vinces, etsi vincas.
Pa. *O mea tu Argos, cape qua memoret.*
Ch. *Pausona voca commensalem.*
Pa. *Quid agam infelix?*
Ch. *Abi in malam rem, procul à me.*
Pa. *Quo misera ibo?*
Ch. *In Cyphonem: atque haud est cunctandum,*
Sed cursitandum.
Pa. *Certe illud tempus erit, quo me*
Reuocetis vos.
Ch. *Redibis tunc: iam perdaris.*
Nam praestat nunc ditari me:
Te verò caput deflere tuum.
Bl. *Per Iouem ego nunc volo ditatus*
Potare inter pueros, & cum
Coniuge: dein postquam lauero me,
Bene curata pelle reuersus,
Contra artifices
Et pauperiem vndique pedam.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ ἕκτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

Αὕτη μὲν ἡμῖν ἡ ᾽πίτριπτος οἴχεται.
Ἐγὼ δὲ καὶ σύ γ᾽ ὡς τάχιστα τὸν θεὸν
Ἐγκατακλινοῦντ᾽ ἄγωμεν εἰς Ἀσκληπιοῦ.
βλ. Καὶ μὴ διατρίβωμέν γε, μὴ πάλιν τις αὖ
Ἐλθὼν διακωλύσῃ τι τῶν προὔργου ποιεῖν. 5
χρ. Ὦ παῖ Καρίων, τὰ στρώματ᾽ ἐκφέρειν ἐχρῆν.
Αὐτόν τ᾽ ἄγειν τὸν Πλοῦτον, ὡς νομίζεται,
Καὶ τἄλλ᾽, ὅσ᾽ ἐστὶν ἔνδον ἐξηυτρεπισμένα.

ACTVS II. SCENA VI.
Senarij Iambici.

CHREMYLVS, BLEPSIDEMVS.

Abit tandem haec anus scelerata: nostrum erit
Nunc Blepsideme, vt Plutum quàm citissimè
In templum deducamus Æsculapij:
Et, vt illic decumbat, curemus sedulò.
Bl. *Modò ne cunctemur, ne quis fortè denuò*
Suo interuentu disturbet negotium.
Ch. *Heus Cario, effer huc stragula: & istum Deum*
Deducito, prout recepti moris est,
Et caetera simul, quae domi parata sunt.

ΧΟΡΟΥ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ,
Σκηνὴ πρώτη.

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Τοῦ αὐτοῦ γένους μέλη, μέχρι τοῦ τέλους.

Ὦ πλεῖστα Θησείοις μεμυστιλημένοι
Γέροντες ἄνδρες, ἐπ᾽ ὀλιγίστοις ἀλφίτοις,
Ὡς εὐτυχεῖθ᾽, ὡς μακαρίως πεπράγατε,
Ἄλλοι θ᾽, ὅσοις μέτεστι τοῦ χρηστοῦ τρόπου.
χο. Τί δ᾽ ἐστίν, ὦ βέλτιστε τῶν σαυτοῦ φίλων; 5
Φαίνει γὰρ ἥκειν ἄγγελος χρηστοῦ τινος.
καρ. Ὁ δεσπότης πέπραγεν εὐτυχέστατα,
Μᾶλλον δ᾽ ὁ Πλοῦτος αὐτός. ἀντὶ γὰρ τυφλοῦ,
Ἐξωμμάτωται, καὶ λελάμπρυνται κόρας,
Ἀσκληπιοῦ παιῶνος εὐμενοῦς τυχών. 10
χο. Λέγεις μοι χαράν, λέγεις μοι βοάν.
καρ. Πάρεστι χαίρειν, ἤν τε βούλησθ᾽, ἤν τε μή.

CHORI.

ACTVS III. SCENA I.

CARIO, CHORVS.

Eiusdem generis versus vsque ad finem.

O Fortunatos, ô beatos vos senes:
Qui Thesaurum tempore, in summa inopia
Antehac pane modico, victúque sordido
Saepenumerò victitastis, ô omnes simul
Felices, quotquot hic bonis sunt moribus.
Ch. *Quid est, optime tuorum consodalium?*
Videris enim bona res adesse nuncius.
Ca. *Cum hero meo nunc actum est optatissimè,*
Potiúsque cum Pluto ipso. Nam cum is antea
Esset caecus, receptis perspicacibus
Atque nitentibus oculis, videt iam acerrimè:
Medico in hac re bono vsus Æsculapio.
Ch. *Magnam sanè voluptatem mihi nuncias:*
Magno me cogis exclamare gaudio.
Ca. *Velitis nolitis, gaudendi tempus est.*

Ch. *Laudabo Deum istum, filium probi Patris:*
Insigne iubar mortalibus, Æsculapium.

ACTVS III. SCENA II.

MVLIER, CARIO.

QVis clamor iste? num quis nunciat boni
Mihi quippiam: nam dudum desideo domi,
Lætum desiderans nuncium, & hunc seruulum
Expectans. Ca. Vinum fer cito, citò huc hera,
Vt & ipsa bibas: quoniam isthanc rem scio tibi
Tam gratam & acceptam esse, quàm quod maximè.
Sed ô quantum bonorum ad te affero cumulum?
Mu. *Vbi illa? Ca. faxo ex his, quæ iam dicam, scias.*
Mu. *Quin expedis ergo, quæ dices, paucissimis.*
Ca. *Ausculta iam igitur: nam totum negocium*
Percensebo ordine tibi: à calce vsque ad caput.
Mu. *Minimè mihi in caput. Ca. an non ea, quæ modò bona*
Euenerunt? Mu. modò non mihi dent negotium.
Ca. *Igitur simulatque peruenimus ad hunc Deum,*
Ducentes Plutum, (tunc quidem miserrimum,
At nunc beatum & fœlicem, vt, si quis alius:)
Primò omnium nos ad mare eum perduximus:
Et aquis marinis abluimus. Mu. næ tum fuit
Beatus ille: frigido lotus mari,
Homo senex. Ca. pòst in delubrum Æsculapij
Concessimus: & aræ impositis sacrificij
Preludijs, & popanis: ignis praterea
Vulcanio admotis libis: more solito
Decumbere fecimus Plutum: mox quilibet
Nostrûm, sedulò adornabat sibi grabatulum.
Mu. *Erántne & alij, qui peterent opem à Deo?*
Ca. *Vnus quidem fuit Neoclides nomine:*
Qui quanquam cæcus est, furando quemlibet
Tamen oculatum facilè superat. Alij item
Aderant cum omnis generis conflictantes malis.
Postquam autem sacrificulus, extinctis lucibus,
Dormire nos: &, si quis fortè sibilum
Exaudiret, silere iussisset: ibi, hera,
Nos omnes, quàm placidissimè decubuimus,
Ego autem somnum capere non poteram: quia
Non procul à capite, nescio cuius, anicula,
Pulte referta olla stabat: qua nares meas
Feriebat. Ad hanc ego gestiebam adrepere.
Capite hic modicè subiato, video sacrificum
Liba & nuces, à mensa surripere sacra:
Et aras circuire cunctas ordine:
Sicubi fortè popanum relictum esset aliquod:
Ibi quicquid inueniebat, id omne sacculo
Indebat. Ego ratus magnam esse in facinore
Hoc sanctitatem, in ollam pultis erigor.
Mu. *Hominum miserrime, non tu veritus es Deum?*
Ca. *Ita per Deos ne pultem praeriperet mihi*
Cum suis corollis: ita enim me sacrificulus
Eiusdem pradocuerat. Cæterum anicula,
Vt strepitum sensit, tacitè lectulo manum
Extendit: ego autem sibilans, anguis velut
Parans, mordicus arripui: sed ea manum,
Subitò reduxit, & inuoluta stragulo,
Quieta tacuit, pedens interim ex metu,
Quauis fele acerbius. Ego verò tum bonam
Pultis partem absorpsi. Pòst demum ventre iam
Distento, me ad quietem composui dedi.
Mu. *Num verò Deus ille ad vos nondum accesserat?*
Ca. *Nondum: sed postea feci aliud quiddam admodum*
Ridiculum. Nam propius cum accessisset Deus,
Mirum in modum pepedi: nam venter meus,
Ex pulte, quam voraram, nimium intumuerat.
Mu. *Certè vel ob id hoc te execraretur Deus.*
Ca. *Minimè: sed Iaso, qua sequebatur patrem,*

χο. Ἀναβοάσομαι τὸν εὔπαιδα, καὶ
Μέγα βροτοῖσι φάνος, Ἀσκληπιόν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΓΥΝΗ, ΚΑΡΙΩΝ.

Τίς ἡ βοή ποτ' ἐστίν; ἆρα γ' ἀγγελεῖ
Χρηστόν τι; τοῦτο γὰρ ποθοῦσ' ἐγὼ πάλαι,
Ἔνδον κάθημαι περιμένουσα τουτονί.
καρ. Ταχέως ταχέως φέρ' οἶνον, ὦ δέσποιν', ἵνα
Καὐτὴ πίῃς. φιλεῖς δὲ δρῶσ' αὐτὸ σφόδρα.
Ὡς ἀγαθὰ συλλήβδην ἅπαντά σοι φέρω.
γυ. Καὶ ποῦ 'στιν; καρ. ἐν τοῖς λεγομένοις εἴσει τάχα.
γυ Πέραινε τοίνυν, ὅ,τι λέγεις ἀνύσας ποτέ.
καρ. Ἄκουε τοίνυν. ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα,
Ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλήν σοι πάντ' ἐρῶ. 10
γυ. Μὴ δῆτ' ἔμοιγ' ἐς τὴν κεφαλήν. καρ. μὴ τἀγαθὰ
Ἃ νῦν γεγένηται; γυ. μὴ μὲν οὖν τὰ πράγματα.
καρ. Ὡς γὰρ τάχιστ' ἀφικόμεθα πρὸς τὸν θεόν,
Ἄγοντες ἄνδρα, τότε μὲν ἀθλιώτατον,
Νῦν δ' εἴ τιν' ἄλλον μακάριον κ' εὐδαίμονα, 15
Πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν ἤγομεν.
Ἔπειτ' ἐλοῦμεν. γυ. νὴ Δί' εὐδαίμων ἄρ' ἦν
Ἀνὴρ γέρων ψυχρᾷ θαλάττῃ λούμενος.
καρ. Ἔπειτα πρὸς τὸ τέμενος ἦμεν τοῦ θεοῦ.
Ἐπεὶ δὲ βωμῷ πόπανα καὶ προθύματα 20
Καθωσιώθη, πέλανος Ἡφαίστου φλογί,
Κατεκλίνομεν τὸν Πλοῦτον ὥσπερ εἰκὸς ἦν.
Ἡμῶν δ' ἕκαστος στιβάδα παρεκαττύετο.
γυ. Ἦσαν δέ τινες κ' ἄλλοι δεόμενοι τοῦ θεοῦ;
καρ. Εἷς μέν γε Νεοκλείδης, ὅς ἐστι μὲν τυφλός, 25
Κλέπτων δὲ τοὺς βλέποντας ὑπερηκόντισεν.
Ἕτεροί τε πολλοὶ παντοδαπὰ νοσήματα
Ἔχοντες. ὡς δὲ τοὺς λύχνους ἀποσβέσας,
Ἡμῖν παρήγγειλε καθεύδειν τοῦ θεοῦ
Ὁ πρόπολος, εἰπὼν ἤν τις αἴσθηται ψόφου, 30
Σιγᾶν, ἅπαντες κοσμίως κατεκείμεθα.
Κἀγὼ καθεύδειν οὐκ ἐδυνάμην. ἀλλά με
Ἀθάρης χύτρα τις ἐξέπληττε κειμένη,
Ὀλίγον ἄπωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ γρᾳδίου.
Ἐφ' ἣν ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι. 35
Ἔπειτ' ἀναβλέψας ὁρῶ τὸν ἱερέα
Τοὺς φθοῖς ἀφαρπάζοντα, καὶ τὰς ἰσχάδας
Ἀπὸ τῆς τραπέζης τῆς ἱερᾶς. μετὰ τοῦτο δὲ
Περιῆλθε τοὺς βωμοὺς ἅπαντας ἐν κύκλῳ,
Εἴ που πόπανον εἴη τι καταλελειμμένον 40
Ἔπειτα ταῦθ' ἥγιζεν εἰς σάκταν τινά.
Κἀγὼ νομίσας πολλὴν ὁσίαν τοῦ πράγματος,
Ἐπὶ τὴν χύτραν τὴν τῆς ἀθάρης ἀνίσταμαι.
γυ. Ταλάντατ' ἀνδρῶν, οὐκ ἐδεδοίκεις τὸν θεόν;
καρ. Νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγε μὴ φθάσειέ με, 45
Ἐπὶ τὴν χύτραν ἐλθὼν ἔχων τὰ στέμματα.
Ὁ γὰρ ἱερεὺς αὐτοῦ με προὐδιδάξατο.
Τὸ γρᾴδιον δ' ὡς ᾔσθετο δή μου τὸν ψόφον,
Τὴν χεῖρ' ὑφῄρει. κᾆτα σίξας ἐγὼ
Ὀδὰξ ἐλαβόμην ὡς παρείας ὢν ὄφις. 50
Ἡ δ' εὐθέως τὴν χεῖρα πάλιν ἀνέσπασεν.
Κατέκειτο δ' αὑτὴν ἐντυλίξασ' ἡσυχῇ
Ὑπὸ τοῦ δέους βδέουσα δριμύτερον γαλῆς.
Κἀγὼ τότ' ἤδη τῆς ἀθάρης πολλὴν ἔσπων.
Ἔπειτ' ἐπειδὴ μεστὸς ἦν, ἀνεπαυόμην. 55
γυ. Ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσῄειν; καρ. οὐδέπω.
Μετὰ τοῦτο δ' ἤδη καὶ γελοῖον δῆτά τι
Ἐποίησα. προσιόντος γὰρ αὐτοῦ, μέγα πάνυ
Ἀπέπαρδον. ἡ γαστὴρ γὰρ ἐπεφύσητό μου.
γυ. Ἦ πού σε διὰ τοῦτ' εὐθὺς ἐβδελύττετο. 60
καρ. Οὐκ, ἀλλ' Ἰασὼ μέν τις ἀκολουθοῦσ' ἅμα.

Ὑπηρυ-

ὑπηρυθρίασεν χ' ἡ Πανάκει' ἀπεστράφη,
Τὴν ῥῖν' ἐπιλαβοῦσ'· οὐ λιβανωτὸν γὰρ βδέω.
γυ. Αὐτὸς δ' ἐκεῖνος; καρ. οὐ μὰ Δί' οὐδ' ἐφρόντισεν.
γυ. Λέγεις ἄγροικον ἄρα σύ γ' εἶναι τὸν θεόν. 65
καρ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἀλλὰ σκατοφάγον. γυ. αἰβοῖ τάλαν.
καρ. Μετὰ ταῦτ' ἐγὼ μὲν εὐθὺς ἐνεκαλυψάμην
Δείσας. ἐκεῖνος δ' ἐν κύκλῳ τὰ νοσήματα
Σκοπῶν περιῄει πάντα κοσμίως πάνυ.
Ἔπειτα παῖς αὐτῷ λίθινον θυείδιον 70
Παρέθηκε καὶ δοίδυκα καὶ κιβώτιον.
γυ. Λίθινον; καρ. μὰ Δί' οὐ δῆτ', οὐχὶ τό γε κιβώτιον.
γυ. Σὺ δὲ πῶς ἑώρας, ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε,
Ὃς ἐγκεκαλύφθαι φῄς; καρ. διὰ τοῦ τριβωνίου.
Ὀπὰς γὰρ εἶχεν οὐκ ὀλίγας μὰ τὸν Δία. 75
Πρῶτον δὲ πάντων τῷ Νεοκλείδῃ φάρμακον
Καταπλαστὸν ἐνεχείρησε τρίβειν, ἐμβαλὼν
Σκορόδων κεφαλὰς τρεῖς Τηνίων. ἔπειτ' ἔφλα
Ἐν τῇ θυείᾳ συμπαραμιγνὺς ὀπόν,
Καὶ σχῖνον. εἶτ' ὄξει διέμενος Σφηττίῳ, 80
Κατέπλασεν αὐτοῦ τὰ βλέφαρ' ἐκστρέψας, ἵνα
Ὀδυνῷτο μᾶλλον. ὁ δὲ κεκραγὼς καὶ βοῶν,
Ἔφευγ' ἀνᾴξας. ὁ δὲ θεὸς γελάσας ἔφη.
Ἐνταῦθά νυν κάθησο καταπεπλασμένος.
Ἵν' ὑπομνύμενον παύσω σε τὰς ἐκκλησίας. 85
γυ. Ὡς φιλόπολίς τις ἐσθ' ὁ δαίμων καὶ σοφός.
καρ. Μετὰ τοῦτο τῷ Πλούτωνι παρεκαθέζετο.
Καὶ πρῶτα μὲν δὴ τῆς κεφαλῆς ἐφήψατο.
Ἔπειτα καθαρὸν ἡμιτύβιον λαβών,
Τὰ βλέφαρα περιέψησεν. ἡ Πανάκεια δὲ 90
Κατεπέτασ' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν φοινικίδι,
Καὶ πᾶν τὸ πρόσωπον. εἶθ' ὁ θεὸς ἐπόππυσεν.
Ἐξηξάτην οὖν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεώ,
Ὑπερφυεῖς τὸ μέγεθος. γυ. ὦ φίλοι θεοί.
καρ. Τούτω δ' ὑπὸ τὴν φοινικίδ' ὑποδύνθ' ἡσυχῇ 95
Τὰ βλέφαρα περιέλειχον, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖν.
Καὶ πρίν σε κοτύλας ἐκπιεῖν οἴνου δέκα,
Ὁ Πλοῦτος ὦ δέσποιν' ἀνεστήκει βλέπων.
Ἐγὼ δὲ τὼ χεῖρ' ἀνεκρότησ' ὑφ' ἡδονῆς.
Τὸν δεσπότην τ' ἤγειρον. ὁ θεὸς δ' εὐθέως 100
Ἠφάνισεν αὑτὸν οἵ τ' ὄφεις εἰς τὸν νεών.
Οἱ δ' ἐγκατακείμενοι παρ' αὐτῷ, πῶς δοκεῖς
Τὸν Πλοῦτον ἠσπάζοντο, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην
Ἐγρηγόρεσαν, ἕως διέλαμψεν ἡμέρα.
Ἐγὼ δ' ἐπῄνουν τὸν θεὸν πάνυ σφόδρα 105
Ὅτι βλέπειν ἐποίησε τὸν Πλοῦτον ταχύ,
Τὸν δὲ Νεοκλείδην μᾶλλον ἐποίησε τυφλόν.
γυ. Ὅσην ἔχεις τὴν δύναμιν ὦναξ δέσποτα.
Ἀτὰρ φράσον μοι ποῦ 'σθ' ὁ Πλοῦτος. καρ. ἔρχεται.
Ἀλλ' ἦν περὶ αὐτὸν ὄχλος ὑπερφυὴς ὅσος. 110
Οἱ γὰρ δίκαιοι πρότερον ὄντες, καὶ βίον
Ἔχοντες ὀλίγον, αὐτὸν ἠσπάζοντο, καὶ
Ἐδεξιοῦνθ' ἅπαντες ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.
Ὅσοι δ' ἐπλούτουν οὐσίαν τ' εἶχον συχνήν,
Οὐκ ἐκ δικαίου τὸν βίον κεκτημένοι, 115
Ὀφρῦς συνῆγον ἐσκυθρώπαζόν θ' ἅμα.
Οἱ δ' ἠκολούθουν κατόπιν ἐστεφανωμένοι,
Γελῶντες εὐφημοῦντες. ἐκτυπεῖτο δὲ
Ἐμβὰς γερόντων εὐρύθμοις προβήμασιν.
Ἀλλ' εἶ' ἁπαξάπαντες ἐξ ἑνὸς λόγου 120
Ὀρχεῖσθε, καὶ σκιρτᾶτε, καὶ χορεύετε.
Οὐδεὶς γὰρ ὑμῖν εἰσιοῦσιν ἀγγελεῖ,
Ὡς ἄλφιτ' οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ.

Erubuit ob crepitum: at Panacea naribus
Compressis, se auertit, nam ego thus non visio.
Mu. *Quid autem ille Deus?* Ca. *nihil pensi habuit herculè.*
Mu. *Adeóne rusticanum hunc ais Deum?*
Ca. *Non rusticanum modo, sed merdiuorum.* Mu. *hem sce-*
Ca. *lus.*
Post crepitum ergo Deum veritus, me cooperui.
At ille morbos circum explorans, admodum
Composito & magnifico omnia lustrabat gradu.
Postea puer ille mortariolum lapideum
Apposuit, cum pistillo, nec non capsulam.
Mu. *Lapideum?* Ca. *non, non hercle apposuit capsulam.*
Mu. *Age verò, cùm te fuisse opertum dixeris,*
Quomodo videre potuisti hæc, homo perdite?
Ca. *Per palliolum: nam, per Iouem, foramina*
Haud pauca habet. sed Neoclida primùm omnium
Cœpit parare medicamentum vnctorium.
Itaque alliorum Teniorum capita tria
Iniecit, eáque in mortariolo contudit:
Deinde silphium & scillam commiscuit,
Aceto super omnia consperso Sphettio:
Post vnguentum hoc Neoclidæ admouit oculis:
Et, vt dolor esset maior, vertit palpebras.
Ille inclamans, & vi magna exiliens, fugam
Meditabatur: quod Æsculapius videns,
Dicebat ei: sede hic, ad situm vnctus modum:
Vt si tu iurando fortè postules
Dilationes causarum, ego te liberem.
Mu. *Quam amans reipublicæ & sapiens est hic Deus?*
Ca. *Digressus ab hoc, mox Pluto assedit: ac manu*
Caput primum tractare cœpit. postea
Mundo & nitenti palpebras sudario
Abstersit: Panacæa autem rubro serico
Caput obuelauit, & omnem faciem. Post Deus
Signa dedit sibilo: tum serpentes duo
E templo prosiluerunt, magnitudine
Inusitata conspicui. Mu. *Dij boni.*
Ca. *Illi sub rubrum sericum, placidè admodum*
Subeuntes, & (quantum ego conijcio) palpebras
Circum lingebant. Ibi priusquam tu decem
Corylas vini exhaurires, hera, Plutus videns
Surrexit. Ego manibus plaudo, herum excito
Præ lætitia: Deus statim disparuit:
Et iam ambo simul serpentes in templum inerant.
Pluto autem qui adiacebant proximi, virum
Amplexabantur (qui putas?) & reliquam
Noctem omnem erant peruigiles, donec iam dies
Rursum illucesceret. Ego verò Deum omnibus
Celebrabam laudibus, quod Plutum tàm citò
Videntem, Neoclidem verò cæcum virum,
Fecisset cæciorem, quàm fuerat priùs.
Mu. *Rex Æsculapi, quam habes potentiam?*
Sed vbinam Plutus est, cedo? Ca. *Iam venit huc, hera.*
Mirabilis cuiusuis hominum frequentia.
Nam qui antea iustè & tenuiter vixerant,
Plutum amplexati, porrectis ei dexteris,
Cum gaudio sanè excipiebant maximo.
Qui verò in lauta atque bene aucta parte fuerant,
Magnásque opes sibi inhonestè parauerant:
Frontem corrugabant, & vultu tetrico
Toruè intuebantur: Boni cum gaudio
Sequebantur ponè, coronati, & risibus
Ac faustis læti acclamationibus.
Quin etiam solea senum, in numerum saltantium,
Aptè compositis perstrepebat passibus.
Sed agite vos, quotquot adestis, cuncti simul
Tripudiate, exultate, choros instituite.
Quia nemo dicet nobis ingredientibus,
Farinam non inesse nostris sacculis.

Mu.	*Et per Hecaten, ego coronare te volo*	γυ.	Νὴ τὴν Ἑκάτην, κἀγὼ δ' ἀναδῆσαι βούλομαι.
	Res tam lœta nuncium, clibanariis		Εὐαγγέλιά σε κριβανωτῶν ὁρμαθῷ
	Panibus, & multis, & dispositis ordine.		Τοιαῦτ' ἀπαγγείλαντα. καρ. μή νυν μέλλ' ἔτι. 125
Ca.	*Modò ne quid cuncteris. Nam præ foribus viri*		Ὡς ἄνδρες ἐγγύς εἰσιν ἤδη τῶν θυρῶν.
	Nunc adsunt. Mu. Ego domum ingredior, ut his nouis	γυ.	Φέρε νυν ἰοῦσ' εἴσω, κομίσω καταχύσματα
	Oculis, quasi recens emptis, inspersa afferam.		Ὥσπερ νεωνήτοισιν ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
Ca.	*Ego verò illis volo obuiam procedere.*	καρ.	Ἐγὼ δ' ἀπαντῆσαί γ' ἐκείνοις βούλομαι.

COMMATIVM CHORI.

ACTVS III. SCENA III.

Senarij.

PLVTVS, CHREMYLVS, MVLIER.

	PRimò omnium saluto Solis hoc iubar:		Καὶ προσκυνῶ γε πρῶτα μὲν τὸν Ἥλιον,
	Deinde hoc incl tum solum almæ Palladis,		Ἔπειτα σεμνῆς Παλλάδος κλεινὸν πέδον,
	Omnémque terram, quæ me excepit, Cecropis.		Χώραν τε πᾶσαν Κέκροπος, ἥ μ' ἐδέξατο.
	Mea verò pudet & piget me miseria.		Αἰσχύνομαι δὲ τὰς ἐμαυτοῦ συμφοράς,
	Nam quibus, obsecro, cum hominibus imprudens fui?		Οἵοις ἄρ' ἀνθρώποις ξυνὼν ἐλάνθανον· 5
	Quòm iniquè. defugi meo consortio		Τοὺς ἀξίους δὲ τῆς ἐμῆς ὁμιλίας
	Dign s mo. ignarus ego miserrimus,		Ἔφευγον, εἰδὼς οὐδὲν ὁ τλήμων ἐγώ.
	Quàm & hic, & illic indecenter egerim?		Ὡς οὐδ' ἐκεῖν' ἄρ' οὐδὲ ταῦτ' ὀρθῶς ἔδρων,
	Verùm relatis in melius his omnibus,		Ἀλλ' αὐτὰ πάντα πάλιν ἀναστρέψας ἐγώ,
	Iam nunc deinceps vniuersis hominibus		Δείξω τὸ λοιπὸν πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι 10
	Ostendam, quod me inuitum tradiderim improbis.		Ἄκων ἐμαυτὸν τοῖς πονηροῖς ἐνεδίδουν.
Ch.	*Abi in malam rem: quàm molestum illud genus*	χρ.	Βάλλ' ἐς κόρακας. ὡς χαλεπόν εἰσιν οἱ φίλοι
	Amicorum, qui amici existunt protenus,		Οἱ φαινόμενοι παραχρῆμ' ὅταν πράττῃ τις εὖ.
	Sicut secundiores esse res vident.		Νύττουσι γὰρ καὶ φλῶσι τἀντικνήμια,
	Nam & lancinant me: & propè crura infringunt mihi,		Ἐνδεικνύμενοι ἕκαστος εὔνοιάν τινα. 15
	Dum quisque suam declarat beneuolentiam.		Ἐμὲ γὰρ τίς οὐ προσεῖπε; ποῖος οὐκ ὄχλος
	Namque quis me hodiè in foro non alloeutus est?		Περιεστεφάνωσεν ἐν ἀγορᾷ πρεσβυτικός;
	Quæ turba senum non illic me circumdedit?	γυ.	Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, καὶ σὺ καὶ σὺ χαίρετε.
Mu.	*Optatissime vir, & tu, & tu, quam plurimum*		Φέρε νυν, νόμος γάρ ἐστι, τὰ καταχύσματα
	Saluete: Age autem, sicut patrij moris est,		Ταυτὶ καταχέω σου λαβοῦσα. πλ. Μηδαμῶς. 20
	Bellaria hæc accipio, & in caput tuum		Ἐμοῦ γὰρ εἰσιόντος εἰς τὴν οἰκίαν
	Effundo. Pl. Minimè. Nam me, qui nunc tuam domum		Πρώτιστα, καὶ βλέψαντος, οὐδὲν ἐκφέρειν
	Primum ingredior oculatus: nihil efferre, sed		Πρεπῶδές ἐστιν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰσφέρειν.
	Potius inferre quidpiam decet. Mu. Quid? an	γυ.	Εἶτ' οὐχὶ δέξει δῆτα τὰ καταχύσματα;
	Hæc tu missilia à me non accepturus es?	πλ.	Ἔνδον γε παρὰ τὴν ἑστίαν, ὥσπερ νόμος. 25
Pl.	*Intus apud focum, vti fieri lex patria iubet.*		Ἔπειτα καὶ τὸν φόρτον ἐκφύγοιμεν ἄν.
	Sic namque turba onerosa hac liberabimur.		Οὐ γὰρ πρεπῶδές ἐστι τῷ διδασκάλῳ
	Neque enim decet poetam comicum, nuces		Ἰσχάδια καὶ τρωγάλια τοῖς θεωμένοις
	Et bellaria proiicere spectatoribus:		Προβαλόντ', ἐπὶ τούτοις εἶτ' ἀναγκάζειν γελᾶν.
	Vt sic auram popularem & plausum captitet.	γυ.	Εὖ πάνυ λέγεις· ὡς οὗτος ἢ Δεξίνικος οὑτοσὶ 30
Mu.	*Benè admodum dicis, nam hic Peregrinus modò*		Ἀνίσταθ' ὡς ἁρπασόμενος τὰς ἰσχάδας.
	In me irruebat, quasi rapturus caricas.		

CHORI. — ΧΟΡΟΥ.

ACTVS IIII. SCENA I. — ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ πρώτη.

Senarij — Τρίμετροι ἰαμβικοί.

CARIO. — ΧΑΡΙΩΝ.

QVanta est voluptas, ô viri, ditescere,	Ὡς ἡδὺ πράττειν, ὦνδρες, ἔστ' εὐδαιμόνως,
Et præsertim, qui domo nihil extulit:	Καὶ ταῦτα μηδὲν ἐξενεγκόντ' οἴκοθεν.
Et opes suas parauit sine dispendio.	Ἡμῖν γὰρ ἀγαθῶν σωρὸς εἰς τὴν οἰκίαν
Veluti iam nobis accidit, quibus omnium	Ἐπεισπέπαικεν οὐδὲν ἠδικηκόσιν.
Bonorum aceruus in domum, quasi vi irruit:	Οὕτω τὸ πλουτεῖν ἐστιν ἡδὺ πρᾶγμά τι. 5
Nulla cuiusquam iniuria: sic scilicet	Ἡ μὲν σιπύη μεστή 'στι λευκῶν ἀλφίτων.
Ditescere, hominum demum suaue atque volupe est.	Οἱ δ' ἀμφορῆς οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου.
Primum area plena est triticea similagine:	Ἅπαντα δ' ἡμῖν ἀργυρίου καὶ χρυσίου
Vino rubello & fragranti plena amphora:	Τὰ σκευάρια πλήρη 'στὶν, ὥστε θαυμάσαι.
Argento & auro plena sunt vasa omnia:	
Ita vt nemo satis possit admirarier.	

Τὸ

Τὸ φρέαρ δ' ἐλαίου μεστόν. αἱ δὲ λήκυθοι 10
Μύρου γέμουσι, τὸ δ' ὑπερῷον ἰσχάδων.
Ὀξὶς δὲ πᾶσα καὶ λοπάδιον καὶ χύτρα,
Χαλκῆ γέγονε. τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σαπρούς
Τοὺς ἰχθυηροὺς, ἀργυροῦς πάρεσθ' ὁρᾶν.
Ὁ δ' ἰπνὸς ἡμῖν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος. 15
Στατῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν
Χρυσοῖς. ἀποψώμεσθα δ' οὐ λίθοις ἔτι,
Ἀλλὰ σκοροδίοις ὑπὸ τρυφῆς ἑκάστοτε.
Καὶ νῦν ὁ δεσπότης μὲν ἔνδον βουθυτεῖ,
Ὗν καὶ τράγον καὶ κριὸν ἐστεφανωμένος. 20
Ἐμὲ δ' ἐξέπεμψεν ὁ καπνός. οὐχ οἷός τε γὰρ
Ἔνδον μένειν ἦν. ἔδακνε γὰρ τὰ βλέφαρά μου.

Puteus oleo plenus:plene sunt lecythi
Pretioso vnguento:plenum denique caricis
Summum cœnaculum:Vasa omnia,obbulæ,
Acetabula,fideliæ sunt area,
Piscarias autem scutellas,antea
Putres,videre nunc domi est argenteas:
Culina derepente est facta eburnea,
Nos seruuli par impar ludimus aureis
Nummis:iydem aluo exonerata,non lapidibus
Nates detergimus,vt olim,sed allys,
Idque subinde, animi & deliciarum gratia.
At herus meus corona comtus aurea,
Suem,hircum,arietem Diis intus immolat.
Me verò fumus huc exire compulit:
Qui palpebras vsque adeò offendebat meas:
Vt intus durare diutius haud potuerim.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ δευτέρα.

ΔΙΚΑΙΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ.

δι. Ἕπου μετ' ἐμοῦ παιδάριον, ἵνα πρὸς τὸν θεὸν
Ἴωμεν. καρ. ἔα τίς ἔσθ' ὁ προσιὼν οὑτοσί;
δι. Ἀνὴρ πρότερον μὲν ἄθλιος, νῦν δ' εὐτυχής.
καρ. Δῆλον ὅτι τῶν χρηστῶν τις ὡς ἔοικας εἶ.
δι. Μάλιστ'. καρ. ἔπειτα τοῦ δέει; δι. πρὸς τὸν θεὸν 5
Ἥκω. μεγάλων γάρ μοι 'στὶν ἀγαθῶν αἴτιος.
Ἐγὼ γὰρ ἱκανὴν οὐσίαν παρὰ τοῦ πατρὸς
Λαβὼν, ἐπήρκουν τοῖς δεομένοις τῶν φίλων,
Εἶναι νομίζων χρήσιμον πρὸς τὸν βίον.
καρ. Ἦ πού σε ταχέως ἐπέλιπε τὰ χρήματα. 10
δι. Κομιδῇ μὲν οὖν. καρ. οὐκοῦν μετὰ ταῦτ' ἦσθ' ἄθλιος;
δι. Κομιδῇ μὲν οὖν κἀγὼ μὲν ᾤμην οὓς τέως
Εὐηργέτησα δεομένους, ἕξειν φίλους
Ὄντως βεβαίους, εἰ δεηθείην ποτέ.
Οἱ δ' ἐξετρέποντο, κοὐκ ἐδόκουν ὁρᾶν μ' ἔτι. 15
καρ. Καὶ κατεγέλων γ' εὖ οἶδ' ὅτι. δι. κομιδῇ μὲν οὖν.
Αὐχμὸς γὰρ ὢν τῶν σκευαρίων μ' ἀπώλεσεν.
καρ. Ἀλλ' οὐχὶ νῦν. δι. ἀνθ' ὧν ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν
Προσευξόμενος ἥκω δικαίως ἐνθάδε.
καρ. Τὸ τριβώνιον δὲ τί δύναται πρὸς τῶν θεῶν 20
Ὃ φέρει μετὰ σοῦ τὸ παιδάριον τουτί; φράσον.
δι. Καὶ τοῦτ' ἀναθήσων ἔρχομαι πρὸς τὸν θεόν.
καρ. Μῶν οὖν ἐμυήθης δῆτ' ἐν αὐτῷ τὰ μεγάλα;
δι. Οὔκ, ἀλλ' ἐνερρίγωσ' ἔτη τρία καὶ δέκα.
καρ. Τὰ δ' ἐμβάδια; δι. καὶ ταῦτα συνεχειμάζετο. 25
καρ. Καὶ ταῦτ' ἀναθήσων ἔφερες οὖν; δι. νὴ τὸν Δία.
καρ. Χαρίεντά γ' ἥκεις δῶρα τῷ θεῷ φέρων.

ACTVS IV. SCENA II.

IVSTVS, CARIO.

Sequere me puer,vt hunc eamus ad Deum.
Ca. *Quis istic,qui ad nos recta contendit via?*
Iu. *Vir ant. hac miser,at nunc beatus illicò.*
Ca. *Apparet te virum bonum esse.nam mihi*
Talis videre. Iu. *omnino.* Ca. *quid vis tibi?* Iu. *Deo*
Vestro mihi conuento opus est:Namque ingentium
Bonorum is autor est mihi.Ego enim cùm,a patre
Mihi relictam olim,accepissem substantiam,
Satis amplam:amicos in re dubia ope indigos,
Meis fortunis iuui liberaliter:
Ratus hoc in vita mihi fore apprime vtile.
Ca. *Annon tua citò defecit pecunia?*
Iu. *Planissimè.* Ca. *annon tu inde factus es miser?*
Iu. *Videlicet.Nam ego spem firmam conceperam,*
Eos,quos mihi demeruissem beneficiis,
Si quando mala sors ferret,vt indigerem ego
Ipse,mihi amicos fore longè certissimos.
At illi,sicubi occurrebant in via,
Protenus in aliam deflectebant:vt suo
Aspectu ne quidem dignarentur inopem.
Ca. *Etiam irridebant te,sat scio.* Iu. *planissimè.*
Nam ego arefactus,& exhaustus,me perdidi.
Ca. *Sed iam non amplius.* Iu. *ac proinde nunc Deum hunc*
Accedo,vt illic agam,quas debeo,gratias.
Ca. *Sed hoc detritum palliolum,quod fert tuus*
Puerulus tecum,quid vult sibi? dic obsecro.
Iu. *Pluto huic,ad quem venio,consecrare animus est.*
Ca. *Nunquam hac ea vestis est,qua tu magnis sacris*
Initiatus es? Iu. *haudquam:sed in ea frigus*
Annos nunc totos tredecim. Ca. *sed calcei*
Quid sibi? Iu. *& ipsi annos mecum hyemauêre totidem.*
Ca. *Ergo hos etiam sacrandos affers?* Iu. *Per Iouem.*
Ca. *Speciosa nimirum dona affers huic Deo.*

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ τρίτη.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΔΙΚΑΙΟΣ.

Οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλα δείλαιος,
Καὶ τρὶς κακοδαίμων, καὶ τετράκις, καὶ πεντάκις,
Καὶ δωδεκάκις, καὶ μυριάκις. ἰοὺ ἰού.
Οὕτω πολυφόρῳ συγκέκραμαι δαίμονι.
καρ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε καὶ θεοὶ φίλοι. 5
Τί ποτ' ἐστὶν ὅ τι πέπονθεν ἄνθρωπος κακόν;
συ. Οὐ γὰρ σχέτλια πέπονθα νυνὶ πράγματα

ACTVS IV. SCENA III.

SYCOPHANTA, CARIO, IVSTVS.

Hei mihi misero,quàm miserè perij nunc miser?
O ter me misere miserum,& quater & quinquies,
Et duodecies,& decies millies:ah ah
Men' obrui tam multiplici infortunio?
Ca. *Proh auerrunce Apollo,& vos Dij boni.*
Quid hoc tandem mali est,quod hic homo pertulit?
Sy. *An non miserè perij,qui tantum hodiè mali*

Accepi, rebus amissis domi omnibus:
Idque hunc propter Deum? sed nisi iura omnia
Deficiant, caecitatem ad pristinam breui
Iterum redigetur. Iu. *videor propemodum, quid hoc*
Res sit, prospicere. Nam qui huc accedit, is
Fortuna premitur iniqua: caeterum,
Vt mihi videtur, est homo pessimae notae.
Ca. *Meritò ergo, per Iouem, perit is furcifer.*
Sy. *Vbi est? ubi ille, qui se promisit hodie,*
Repentè facturum nos omnes diuites:
Modò ei videre liceat, vt antè viderat?
Nam ille miseriores quosdam, quàm fuerant, facit.
Ca. *Et quem ille miseriorem fecit?* Sy. *me puta.*
Ca. *Quia tu nebulo eras, & perfossor parietum.*
Sy. *Non per Iouem: sed vestrum nemo sanus est.*
Neque est, vt meam non habeatis pecuniam.
Ca. *Proh magna Ceres, quàm sese infert ferociculum*
Hic Sycophanta. Iu. *Certum, quòd inedia perit.*
Sy. *Nunquam effugies hodie, quin te illicò in forum*
Ad iudicem rapiam. Nam oportet te, rota
Illic reuinctum, & radijs insertum, tua
Flagitia profiteri. Ca. *hem tibi plora tu interim.*
Iu. *Ne, per Iouem seruatorem, magni hic Deus*
A Graecis fieri postlhac debet omnibus:
Quòd etiam sycophantas male perdit malos.
Sy. *Heu me miserum, an tu etiam pro ridiculo tibi*
Atque oblectamento me habes? sed item, cedò
Vnde hoc tibi pallium tam splendidum? Nam heri
Modò, trita te lacerna amictum videram.
Iu. *Nihili ego te facio. Nam & hunc gesto annulum,*
Drachma redemtum ab Eudamo, summo opifice.
Ca. *Sed contra sycophantae morsum non inest*
Remedium. Sy. *an non insignis haec iniuria est?*
Illuditis quidem: sed cuius rei gratia
Hic haeretis, nondum dixistis mihi.
Neque enim vllius bonae rei causa estis hic.
Ca. *Quae tibi quidem bona sit, eam propter non adsumus.*
Sy. *Vos, per Iouem, hodie de meo coenabitis.*
Iu. *Vtinam, si hoc verum est, tu cum teste tuo crepes*
Medius, licet nullo distentus sis cibo.
Sy. *Negatis? at intus magna vis est piscium:*
Et magna, vt olfacio, assarum vis carnium,
Hy hy, hy hy, hy hy, hy hy, hy hy, hy hy.
Ca. *Et quid odoraris tu scelus?* Iu. *frigus puto:*
Cùm perforato siet amictus pallio.
Sy. *Tantámne pati me ab istis contumeliam?*
Proh Deûm & hominum fidem: dolore differor:
Quòd vir bonus, & patriae amans, haec mala suffero.
Iu. *Tu vir bonus, & patriae amans?* Sy. *vt nullus alius.*
Iu. *Quaeso hoc responde mihi, quod te rogo.* Sy. *quid rogas?*
Iu. *Esne agricola?* Sy. *an ita insanire me putas?*
Iu. *Sed mercator?* Sy. *eum assimulo, si res postulat.*
Iu. *Quid ergo? num artem aliquam tenes?* Sy. *non per Iouem.*
Iu. *Vnde autem & quomodo victitas, qui nihil agis?*
Sy. *Reipublicae capesso negotia, & omnium*
Rerum priuatarum satago. Iu. *tu? qua arte?* Sy. *Sic*
Lubet. Iu. *at si nihil ad te attinent, & tu interim*
Odiosus fias omnibus, trifurcifer,
Qua fronte te virum bonum esse praedicas?
Sy. *An non decet me bene mereri de mea*
Republica, tu fatue, pro meis viribus?
Iu. *Quasi verò aliena curare, neglectis suis,*
Bene sit mereri de sua republica.
Sy. *Imò est, latis opem praestare legibus:*
Et si quis peccet, non impunè perpeti.
Iu. *At ipsa ciuitas idoneos sibi*
Constituit iudices. Sy. *esto. quis autem reos*
Deferet? Iu. *is, cui lubet.* Sy. *atqui is delator sum ego.*

Ἀπολωλεκὼς ἅπαντα τὰκ τῆς οἰκίας
Διὰ τὸν θεὸν τοῦτον, τὸν ἐσόμενον τυφλὸν
Πάλιν αὖθις, ἤνπερ μὴ λίπωσιν αἱ δίκαι; 10
Δι. Ἐγὼ σχεδὸν τὸ πρᾶγμα γινώσκειν δοκῶ.
Προσέρχεται γάρ τις κακῶς πράττων ἀνήρ.
Ἔοικε δ' εἶναι τοῦ πονηροῦ κόμματος.
καρ. Νὴ Δία καλῶς τοίνυν ποιῶν ἀπόλλυται.
συ. Ποῦ ποῦ 'σθ' ὁ μόνος ἅπαντας ἡμᾶς πλουσίους 15
Ὑποσχόμενος οὗτος ποιήσειν εὐθέως,
Εἰ πάλιν ἀναβλέψειεν ἐξ ἀρχῆς; ὁ δὲ
Πολὺ μᾶλλον ἐνίους ἐστὶν ἐξολωλεκώς.
καρ. Καὶ τίνα δέδρακε δῆτα ταῦτ'; συ. ἐμὲ τουτονί.
καρ. Ἦ τῶν πονηρῶν ἦσθα καὶ τοιχωρύχων. 20
συ. Μὰ Δί', οὐ μὲν οὖν ἔσθ' ὑγιὲς ὑμῶν οὐδενός,
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἔχετέ μου τὰ χρήματα.
καρ. Ὡς σοβαρός, ὦ Δάματερ, εἰσελήλυθεν
Ὁ συκοφάντης. δῆλον ὅτι βουλιμιᾷ.
συ. Σὺ μὲν εἰς ἀγορὰν ἰὼν ταχέως, οὐκ ἂν φθάνοις. 25
Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γὰρ δεῖ σ' ἐκεῖ στρεβλούμενον
Εἰπεῖν ἃ πεπανούργηκας. καρ. οἰμώζ' ἄρα σύ.
δι. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα πολλοῦ γ' ἄξιος
Ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ὁ θεὸς οὗτος, εἰ
Τοὺς συκοφάντας ἐξολεῖ κακοὺς κακῶς. 30
συ. Οἴμοι τάλας. μῶν καὶ σὺ μετέχων καταγελᾷς;
Ἐπεὶ πόθεν θοἰμάτιον εἴληφας τοδί;
Ἐχθὲς δ' ἔχοντ' εἶδόν σ' ἐγὼ τριβώνιον.
δι. Οὐδὲν προτιμῶ σου. φορῶ γὰρ πριάμενος
Τὸν δακτύλιον τονδὶ παρ' Εὐδάμου, δραχμῆς. 35
καρ. Ἀλλ' οὐκ ἔνεστι συκοφάντου δήγματος.
συ. Ἆρ' οὐχ ὕβρις πολλὴ ταῦτ' ἐστί; σκώπτετον,
Ὅτι δὲ ποιεῖτον ἐνθάδ' οὐκ εἰρήκατον.
Οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ γὰρ ἐνθάδ' ἐστὸν οὐδενί.
καρ. Μὰ τὸν Δί', οὔκουν τῷ γε σῷ, σάφ' ἴσθ' ὅτι. 40
συ. Ἀπὸ τῶν ἐμῶν γὰρ ναὶ μὰ Δία δειπνήσετον.
δι. Ὡς δὴ 'π' ἀληθείᾳ σὺ μετὰ τοῦ μάρτυρος
Διαρραγείης. μηδενὸς ἐμπιπλάμενος.
συ. Ἀρνεῖσθον; ἔνδον ἐστὶν ὦ μιαρωτάτω
Πολὺ χρῆμα τεμαχῶν καὶ κρεῶν ὠπτημένων. 45
ὓ ὕ. ὓ ὕ. ὓ ὕ. ὓ ὕ. ὓ ὕ. ὓ ὕ.
συ. Κακόδαιμον. ὀσφραίνει τί; δι. τοῦ ψύχους γ' ἴσως,
Ἐπεὶ τοιοῦτον ἀμπέχεται τριβώνιον.
συ. Ταῦτ' οὖν ἀνασχετ' ἐστὶν ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ
Τούτους ὑβρίζειν εἰς ἔμ'. οἴμ' ὡς ἄχθομαι. 50
Ὅτι χρηστὸς ὢν καὶ φιλόπολις, πάσχω κακῶς.
δι. Σὺ φιλόπολις καὶ χρηστός; συ. ὡς οὐδεὶς ἀνήρ.
δι. Καὶ μὴν ἐπερωτηθεὶς ἀπόκριναί μοι. συ. τὸ τί;
δι. Γεωργὸς εἶ; συ. μελαγχολᾶν μ' οὕτως οἴει;
δι. Ἀλλ' ἔμπορος; συ. ναί, σκήπτομαί γ' ὅταν τύχω. 55
δι. Τί δαί; τέχνην τιν' ἔμαθες; συ. οὐ μὰ τὸν Δία.
Πῶς οὖν διέζης, ἢ πόθεν μηδὲν ποιῶν;
συ. Τῶν τῆς πόλεώς εἰμ' ἐπιμελητὴς πραγμάτων
Καὶ τῶν ἰδίων πάντων. δι. σύ; τί μαθών; συ. βούλομαι.
δι. Πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστὸς ὦ τοιχωρύχε, 60
Εἴ σοι προσῆκον μηδέν, εἶτ' ἀπεχθάνει;
συ. Οὐ γὰρ προσήκει τὴν ἐμαυτοῦ μοι πόλιν
Εὐεργετεῖν μ' ὦ κέπφε καθ' ὅσον ἂν σθένω;
δι. Εὐεργετεῖν οὖν ἐστι τὸ πολυπραγμονεῖν;
συ. Τὸ μὲν οὖν βοηθεῖν τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις, 65
Καὶ μὴ 'πιτρέπειν ἐάν τις ἐξαμαρτάνῃ.
δι. Οὐκοῦν δικαστὰς ἐξεπίτηδες ἡ πόλις
Ἄρχειν καθίστησιν. συ. κατηγορεῖ δὲ τίς;
δι. Ὁ βουλόμενος. συ. οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ,

Ὥστ'

Ὡς εἰς ἔμ' ἥκει τῆς πόλεως τὰ πράγματα. 70
δι. Νὴ Δία τοιοῦτόν γ' ἆρα προστάτην ἔχει.
Ἐκεῖνο δ' οὐ βούλει δι' ἡσυχίας ἔχων
Ζῆν ἀργός; συ. ἀλλὰ προβατίου βίον λέγεις.
Εἰ μὴ φανεῖται διατριβή τις τῷ βίῳ.
δι. Οὐδ' ἂν μεταμάθοις; συ. οὐδ' ἂν εἰ δοίης γέ μοι 75
Τὸν πλοῦτον αὐτὸν, καὶ τὸ Βάττου σίλφιον.
δι. Κατάθου ταχέως θοἰμάτιον. καρ. οὗτος, σοὶ λέγει.
δι. Ἔπειθ' ὑπόλυσαι. καρ. πάντα ταῦτα σοὶ λέγει.
συ. Καὶ μὴν προσελθέτω πρὸς ἐμ' ὑμῶν ὁ βουλόμενος. καρ. οὔκουν ἐκεῖνος εἰμ' ἐγώ. 80
συ. Οἴμοι τάλας, ἀποδύομαι μεθ' ἡμέραν.
καρ. Σὺ γὰρ ἀξιοῖς τἀλλότρια πράττων ἐσθίειν.
συ. Ὁρᾷς ἃ ποιεῖς; ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
καρ. Ἀλλ' οἴχεται φεύγων ὃν εἶχες μάρτυρα.
συ. Οἴμοι, περιείλημμαι μόνος. καρ. νυνὶ βοᾷς; 85
συ. Οἴμοι μάλ' αὖθις. καρ. δὸς σύ μοι τὸ τριβώνιον
Ἵν' ἀμφιέσω τὸν συκοφάντην τουτονί.
δι. Μὴ δῆθ'· ἱερὸν γάρ ἐστι τοῦ πλούτου πάλαι.
καρ. Ἔπειτα ποῦ κάλλιον ἀνατεθήσεται,
Ἢ περὶ πονηρὸν ἄνδρα καὶ τοιχωρύχον; 90
Πλοῦτον δὲ κοσμεῖν ἱματίοις σεμνοῖς πρέπει.
δι. Τοῖς δ' ἐμβαδίοις τί χρήσεταί τις, εἰπέ μοι.
καρ. Καὶ ταῦτα πρὸς τὸ μέτωπον αὐτίκα δὴ μάλα
Ὥσπερ κοτίνῳ προσπατταλεύσω τουτῳί.
συ. Ἄπειμι· γνώσομαι γὰρ ἥττων ὢν πολὺ 95
Ὑμῶν. ἐὰν δὲ σύζυγον λάβω τινὰ
Καὶ σύκινον, τοῦτον τὸν ἰσχυρὸν θεὸν
Ἐγὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην.
Ὅτι καταλύει περιφανῶς εἷς ὢν μόνος,
Τὴν δημοκρατίαν, οὔτε τὴν βουλὴν πιθὼν, 100
Τὴν τῶν πολιτῶν, οὔτε τὴν ἐκκλησίαν.
δι. Καὶ μὴν ἐπειδὴ τὴν πανοπλίαν τὴν ἐμὴν
Ἔχων βαδίζεις, εἰς τὸ βαλανεῖον τρέχε.
Ἔπειτ' ἐκεῖ κορυφαῖος ἑστηκὼς, θέρου.
καρ. Κἀγὼ γὰρ εἶχον τὴν στάσιν ταύτην ποτέ. 105
Ἀλλ' ὁ βαλανεὺς ἕλξει θύραζ' αὐτὸν, λαβὼν
Τῶν ὀρχιπέδων. ἰδὼν γὰρ αὐτὸν, γνώσεται
Ὅτι ἐστ' ἐκείνου τοῦ πονηροῦ κόμματος.
Νὼ δ' εἰσίωμεν, ἵνα προσεύξῃ τὸν θεόν.

Ac proin omnia Reipublicæ negocia
In me recidunt. Iu. tum, per Iouem, sibi noxium,
Et perquam sceleratum hæc vrbs nacta est præsidem.
Sed tu non malis, sine turbis, in ocio
Tranquille viuere? Sy. ouicula hæc vita est, ita
Viuere, vt absque exercitio ætatem transigas.
Iu. Non tu mutabis hunc animum? Sy. non si dares
Mihi Plutum ipsum, adeoque Batti silphium.
Iu. Depone pallium cito. Ca. heus, tibi dicitur.
Iu. Et calceos solue. Ca. omnia dicuntur tibi.
Sy. Age accedat aliquis vestrûm ad me, si lubet.
Ca. Atqui is sum ego. Sy. heu mihi spolior interdiu.
Ca. Quia enim tu tibi victum ex alienis quæritas
Negotiis, & nihil ad te attinentibus.
Sy. Viden' quid agis? nam horum te testem mihi voco.
Ca. At ille, quem adducebas, arripuit fugam
Testis. Sy. Væ mihi solus ab his obsideor miser.
Ca. Nunc clamitas? Sy. væ mihi iterum. Ca. cedo penulam
Mihi tuam, vt illa sycophantam hunc amiciam.
Iu. Minime, nam hæc Pluto consecrata est penula.
Ca. At vbinam obsecro, reponatur decentius,
Quam super hominem nequam, & fossorem parietum?
Nam Plutum honesto decet ornari pallio.
Iu. Sed calcei in quem cedent vsum? dic mihi.
Ca. Eos ego iam volo ad frontem huius viri,
Velut à pertica oleastrina, suspendere.
Sy. Abeo. nam video me vobis viribus
Esse imparem: at breui confido, tamen fore,
Vt, consortem nactus aliquem ficulneum,
Ego faxim, istum Deum fortem oculum, hoc die
Pœnas dare: quandoquidem ipse vnus populi
Dirimit, neque senatum, neque plebem consulens.
Iu. Age nunc quoniam armaturam tu meam geris:
Procurre in balneum: & primam ibi sedem occupans
Calefito. Nam eandem stationem ego quoque
Olim tenui. Ca. sed balneator testibus
Apprehensum, exturbabit foràs. Nam vbi viderit
Hominem, statim intelliget, ipsum esse malæ notæ:
Eamus nunc intrò, vt salutes te hunc Deum.

ΧΟΡΟΥ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

ΓΡΑΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

γρ. Ἆρ' ὦ φίλοι γέροντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν
Ἀφίγμεθ' ὄντως τοῦ νέου τούτου θεοῦ,
Ἢ τῆς ὁδοῦ τὸ παράπαν ἡμαρτήκαμεν;
χο. Ἀλλ' ἴσθ' ἐπ' αὐτὰς τὰς θύρας ἀφιγμένη
Ὦ μειρακίσκη· πυνθάνει γὰρ ὡραίως. 5
γρ. Φέρε νυν ἐγὼ τῶν ἔνδοθεν καλέσω τινά;
χρ. Μὴ δῆτ'· ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ἐξελήλυθα.
Ἀλλ' ὅ τι μάλιστ' ἐλήλυθας λέγειν σ' ἐχρῆν.
γρ. Πέπονθα δεινὰ καὶ παράνομ' ὦ φίλτατε.
Ἀφ' οὗ γὰρ ὁ θεὸς οὗτος ἤρξατο βλέπειν, 10
Ἀβίωτον εἶναί μοι πεποίηκε τὸν βίον.
χρ. Τί δ' ἐστὶν; ἦ που καὶ σὺ συκοφάντρια
Ἐν ταῖς γυναιξὶν ἦσθα; γρ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.
χρ. Ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔπινες ἐν τῷ γράμματι;
γρ. Σκώπτεις· ἐγὼ δὲ κατακέκνισμαι δειλάκρα. 15
χρ. Οὐκ οὖν ἐρεῖς ἀνύσασα τὸν κνισμὸν τίνα;
γρ. Ἄκουέ νυν. ἦν μοί τι μειράκιον φίλον,
Πενιχρὸν μὲν, ἄλλως δ' εὐπρόσωπον καὶ καλὸν,
Καὶ χρηστόν. εἰ γάρ του δεηθείην ἐγὼ,

CHORI.

ACTVS IIII. SCENA IIII.

ANVS, CHORVS, CHREMYLVS.

Dicite mihi optimi senes, an ad domum
Eamus huc rectà, noui istius Dei:
An verò aberrauerimus à tota via.
Cho. At scito ad ipsum te peruenisse ostium,
Mea adolescentula: nam opportune interrogas.
An. Quid si nunc aliquem huc à domo euocem foràs?
Ch. Nihil opus est, cùm illinc primum egrediar ego:
Sed quid tu huc venias, dicendum prius est tibi.
An. Graues & inauditas patior iniurias.
Nam ex quo Deus iste videre occœpit, vitam ego
Miserrimam ago, vitaque indignam nomine.
Ch. Quid hoc est? num & tu fortè sycophantria
Inter mulieres fuisti? An. ego non, per Iouem.
Ch. Sed an non sortibus ductis per literas
Potasti? An. ah ludibrio habes me: qua pessimo
Amore depery. Ch. qui hic amor? perge eloqui.
An. Ausculta. erat hic quidam adolescens carus mihi
Pauper quidem, sed honesto vultu: tum probus
Et integer. nam omnia quibus indigebam ego,

Ea perbellè, atque egregiè præstabat mihi:
Ego vicissim illi suppeditabam hæc omnia.
Ch. *Quid ergo erat, quod à te peteret maximè?*
An. *Non multa, nam reuerebatur me impendiò:*
Aliàs erat, vt viginti drachmas posceret,
Emendo pallio: aliàs octo, calceis
Parandis: erat etiam, vt vestem sororibus
Et matri suæ pallam emi vellet: erat denique,
Dum frumenti opus illi esset modiis quatuor.
Ch. *Hæc sanè non dixisti multa, me herculè:*
Nam apparet, quod te reuerebatur admodum.
An. *Et hæc aiebat ille non se poscere,*
Vt copiam sibi facerem aliquam mei:
Sed beneuolentiæ atque amoris gratia:
Vt pallio meo amictus, meminisset mei.
Ch. *Narras hominem tui amantem, plusquam impendiò,*
An. *Sed nunc scelestus eundem in me animum non habet:*
Suúmque amorem longè hinc aliò transtulit.
Nam modò cùm illi placentam hanc mitterem, & alia
Quædam catino aptè imposita bellaria:
Et dicerem me inuisuram ipsum vesperi:
Ch. *Quid egit ille? dic quæso.* An. *& meam, quam ei*
Dederam placentam ad nos remisit: innuens
Vt ne posthac ad eum vadam amplius: & mihi hæc
Remittens, insuper hoc dicterium addidit,
Quòd tunc olim fortes fuerint Milesii.
Ch. *Adolescentem hunc ingenio haud esse malo arbitror,*
Quòd ditior nunc factus lentem negligit:
Ante cibum quemlibet præ inopia deuorans.
An. *Atqui antehac, Deos testor, quotidiè*
Ad ostium meum accedebat. Ch. *quippiam*
Exportandi causa. An. *non sanè per Iouem,*
Sed tantum vocis audiendæ gratia.
Ch. *Per quam, puto, aliquid à te acciperet muneris.*
An. *Et per Iouem, sicubi me tristem cerneret,*
Nuarion appellabat, aut Battium suum.
Ch. *Posteaquàm fortè à te petiisset calceos.*
An. *Cùm aliquando ad magna illa Cereris sacra veherer*
Curru: & fortè quis in me coniecisset oculos:
Ego propter vnum illum intuitum, toto die
Ab ipso vapulaui: tanta erat in eo
Me propter æmulatio. Ch. *Solus enim tuis*
Cupiebat vesci ac perfrui bonis. An. *manus*
Præterea aiebat esse mihi pulcherrimas.
Ch. *Cùm scilicet porrigerent viginti drachmas.*
An. *Cutim aiebat redolere mihi suauissimè.*
Ch. *Credo, si Thasium fortè infuderas merum.*
An. *Oculos mihi venustos dicebat & illices.*
Ch. *Næ homo ille haud insciens fuit: qui aniculæ*
Subantis edere nouerat viaticum.
An. *Igitur, mi vir, nouus hic Deus non rectè agit,*
Qui iniuriam passis, opem laturum ait.
Ch. *Quid igitur faciat, dic: & iam statim hoc erit.*
An. *Æquum est, vt adolescentem hunc, de quo tam bene*
Sum merita, vicissim de me bene mererier
Compellat: aut ne particulam minutulam
Facultatum mearum habere eum sinat.
Ch. *An non rependit tibi quauis nocte meritum?*
An. *At pollicebatur, quòd me, quantisper viuerem,*
Nunquam vellet deserere. Ch. *rectè isthuc quidem*
Verum is non censet te amplius superstitem.
An. *Ego certè præ mœrore iam liquefacta sum.*
Ch. *Imò putrefacta, vt mihi videre tu quidem.*
An. *Sane per medium me pertraxeris annulum.*
Ch. *Siquidem is fortè esset cribri circulus.*
An. *Sed eccum ipsum adolescentem, de quo conqueror:*
Mihi videtur iturus ad aliquod conuiuium.
Ch. *Apparet: nam coronam gestat & facem.*

Ἅπαντ' ἐποίει κοσμίως μοι καὶ καλῶς· 20
Ἐγὼ δ' ἐκείνῳ πάντα ταῦθ' ὑπηρέτουν.
Χρ. Τί δ' ἦν ὅτι σου μάλισ' ἐδεῖθ' ἑκάστοτε.
Γρ. Οὐ πολλά. καὶ γὰρ ἐκνομίως μ' ᾐσχύνετο.
Ἀλλ' ἀργυρίου δραχμὰς ἂν ᾔτησ' εἴκοσιν
Εἰς ἱμάτιόν γ'. ὀκτὼ δ' ἂν εἰς ὑποδήματα. 25
Καὶ ταῖς ἀδελφαῖς ἀγοράσαι χιτώνιον
Ἐκέλευσεν ἂν, τῇ μητρί τε θοιματίδιον.
Πυρῶν τ' ἂν ἐδεήθη μεδίμνων τεττάρων.
Χρ. Οὐ πολλὰ τοίνυν μὰ τὸν Ἀπόλλω ταῦτά γε
Εἴρηκας. ἀλλὰ δῆλον, ὅτι σ' ᾐσχύνετο. 30
Γρ. Καὶ ταῦτα τοίνυν οὐχ ἕνεκεν μισητίας
Αἰτεῖν μ' ἔφασκεν, ἀλλὰ φιλίας οὕνεκα.
Ἵνα τοὐμὸν ἱμάτιον φορῶν, μεμνῇτό μου.
Χρ. Λέγεις ἐρῶντ' ἄνθρωπον ἐκνομιώτατα.
Γρ. Ἀλλ' οὐχὶ νυνί γ' ὁ βδελυρὸς τὸν νοῦν ἔχει 35
Τὸν αὐτόν. ἀλλὰ πολὺ μεθέστηκεν πάνυ.
Ἐμοῦ γὰρ αὐτῷ τὸν πλακοῦντα τουτονὶ,
Καὶ τἄλλα τἀπὶ τοῦ πίνακος τραγήματα
Ἐπόντα πεμψάσης, ὑπειπούσης θ' ὅτι
Εἰς ἑσπέραν ἥξοιμι. Χρ. τί σ' ἔδρασ', εἰπέ μοι. 40
Γρ. Ἄμητά τι προσέπεμψεν ἡμῖν τουτονὶ,
Ἐφ' ᾧτ' ἐκεῖσε μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι.
Καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις εἶπεν ἀποπέμπων, ὅτι
Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.
Χρ. Δῆλον, ὅτι τοὺς τρόπους τις οὐ μοχθηρὸς ἦν. 45
Ἔπειτα πλουτῶν οὐκ ἔθ' ἥδεται φακῇ.
Πρὸ τοῦ δ' ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντα κατήσθιεν.
Γρ. Καὶ μὴν πρὸ τοῦ γ' ὁσημέραι, νὴ τὼ θεὼ,
Ἐπὶ τὴν θύραν ἐβάδιζεν αἰεὶ τὴν ἐμήν.
Χρ. Ἐπ' ἐκφοράν. Γρ. μὰ Δί', ἀλλὰ τῆς φωνῆς μόνον 50
Ἐρῶν ἀκοῦσαι. Χρ. τοῦ λαβεῖν μὲν οὖν χάριν.
Γρ. Καὶ νὴ Δί', εἰ λυπουμένην γ' αἴσθοιτό με,
Νηττάριον ἂν καὶ βάττιον ὑπεκορίζετο.
Χρ. Ἔπειτ' ἴσως ᾔτησεν ἄν σ' ὑποδήματα.
Γρ. Μυστηρίοις δὲ τοῖς μεγάλοις ὀχουμένην 55
Ἐπὶ τῆς ἁμάξης, ὅτι προσέβλεψέν μέ τις,
Ἐτυπτόμην διὰ τοῦθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.
Οὕτω σφόδρα ζηλότυπος ὁ νεανίσκος ἦν.
Χρ. Μόνος γὰρ ἥδεθ', ὡς ἔοικεν, ἐσθίων.
Γρ. Καὶ τάς γε χεῖρας, παγκάλας ἔχειν μ' ἔφη. 60
Χρ. Ὁπότε προτείνοιεν γε δραχμὰς εἴκοσιν.
Γρ. Ὄζειν τε τῆς χροιᾶς ἔφασκεν ἡδύ μου.
Χρ. Εἰ Θάσιον ἐνέχεις, εἰκότως γε νὴ Δία.
Γρ. Τὸ βλέμμα θ' ὡς ἔχοιμι μαλακὸν καὶ καλόν.
Χρ. Οὐ σκαιὸς ἦν ἄνθρωπος, ἀλλ' ἠπίστατο, 65
Γραὸς καπρώσης τἀφόδια κατεσθίειν.
Γρ. Ταῦτ' οὖν ὁ θεὸς ὦ φίλ' ἄνερ, οὐκ ὀρθῶς ποιεῖ,
Φάσκων βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις ἀεί.
Χρ. Τί γὰρ ποιήσει φράζε, καὶ πεπράξεται.
Γρ. Ἀναγκάσαι δίκαιόν ἐστι νὴ Δία, 70
Τὸν εὖ παθόνθ' ὑπ' ἐμοῦ, πάλιν μ' ἀντευποιεῖν.
Ἢ μηδ' ὁτιοῦν δίκαιον ἀγαθὸν ἔστ' ἔχειν.
Χρ. Οὔκουν καθ' ἑκάστην ἀπεδίδου τὴν νύκτα σοι;
Γρ. Ἀλλ' οὐδέποτέ με ζῶσαν ἀπολείψειν ἔφη.
Χρ. Ὀρθῶς γε. νῦν δέ γ' οὐκ ἔτι ζῆν σ' οἴεται.
Γρ. Ὑπὸ τοῦ γὰρ ἄλγους κατατέτηκ', ὦ φίλτατε. 75
Χρ. Οὐκ. ἀλλὰ κατασέσηπας, ὥς γέ μοι δοκεῖς.
Γρ. Διὰ δακτυλίου μὲν οὖν ἐμέ γ' ἂν διελκύσαις.
Χρ. Εἰ τυγχάνοι γ' ὁ δακτύλιος ὢν τηλίας.
Γρ. Καὶ μὴν τὸ μειράκιον τοδὶ προσέρχεται, 80
Οὗπερ πάλαι κατηγοροῦσα τυγχάνω.
Ἔοικε δ' ἐπὶ κῶμον βαδίζειν. Χρ. φαίνεται.
Στεφάνους γέ τοι καὶ δᾷδ' ἔχων πορεύεται.

ΔΡΑΜΑ-

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ πέμπτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΝΕΑΝΙΑΣ, ΓΡΑΥΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

νε. Ἀσπάζομαι. χρ. τί φησιν; νε. ἀρχαία φίλη
Πολιὰ γεγένησαι ταχύ γε νὴ τὸν οὐρανόν.
γρ. Τάλαιν᾽ ἐγώ, τῆς ὕβρεος ἧς ὑβρίζομαι.
χρ. Ἔοικε διὰ πολλοῦ χρόνου σ᾽ ἑορακέναι.
γρ. Ποίου χρόνου ταλάνταθ᾽, ὃς παρ᾽ ἐμοὶ χθὲς ἦν. 5
χρ. Τοὐναντίον πέπονθε τοῖς πολλοῖς ἄρα.
Μεθύων γάρ, ὡς ἔοικεν, ὀξύτερον βλέπει.
γρ. Οὔκ. ἀλλ᾽ ἀκόλαστός ἐστιν αἰεὶ τοὺς τρόπους.
νε. Ὦ Ποντοπόσειδον καὶ θεοὶ πρεσβυτικοί,
Ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ῥυτίδων ὅσας ἔχει. γρ.
ἆ. ἆ. 10
Τὴν δᾷδα μή μοι πρόσφερ᾽. χρ. εὖ μέντοι λέγει.
Ἐὰν γὰρ αὐτὴν εἷς μόνος σπινθὴρ λάβῃ,
Ὥσπερ παλαιὰν εἰρεσιώνην καύσεται.
νε. Βούλει διὰ χρόνου πρός με παῖσαι. γρ. ποῖ τάλαν;
νε. Αὐτοῦ λαβοῦσα κάρυα. γρ. παιδιὰν τίνα; 15
νε. Πόσους ἔχεις ὀδόντας. χρ. ἀλλὰ γνώσομαι
Κἄγωγ᾽. ἔχει γὰρ τρεῖς ἴσως ἢ τέτταρας.
νε. Ἀπότεισον. ἕνα γὰρ γομφίον μόνον φορεῖ.
γρ. Ταλάντατ᾽ ἀνδρῶν, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς,
Πλυνόν με ποιῶν ἐν τοσούτοις ἀνδράσιν. 20
νε. Ὄναιο μέντἄν, εἴ τις ἐκπλύνειέ σε.
χρ. Οὐ δῆτ᾽, ἐπεὶ μὲν νῦν καπηλικῶς ἔχει.
Εἰ δ᾽ ἐκπλυνεῖται τοῦτο τὸ ψιμύθιον,
Ὄψει κατάδηλα τοῦ προσώπου γε τὰ ῥάκη.
γρ. Γέρων ἀνὴρ ὢν, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς. 25
νε. Πειρᾷ μὲν οὖν ἴσως σε. καὶ τῶν τιτθίων
Ἐφάπτεταί σου λανθάνειν δοκῶν ἐμέ.
γρ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἐμοῦ γ᾽, ὦ βδελυρὲ σύ.
χρ. Μὰ τὴν Ἑκάτην οὐ δῆτα. μαινοίμην γὰρ ἄν.
Ἀλλ᾽ ὦ νεανίσκ᾽ οὐκ ἐῶ τὴν μείρακα 30
Μισεῖν σε ταύτην. νε. ἀλλ᾽ ἔγωγ᾽ ὑπερφιλῶ.
χρ. Καὶ μὴν κατηγορεῖ γέ σου. νε. τί κατηγορεῖ;
χρ. Εἶναί σ᾽ ὑβριστήν φησι καὶ λέγειν, ὅτι
Πάλαι ποτ᾽ ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.
νε. Ἐγὼ περὶ ταύτης οὐ μαχοῦμαί σοι. χρ. τὸ τί; 35
νε. Αἰσχυνόμενος τὴν ἡλικίαν τὴν σήν, ἐπεὶ
Οὐκ ἄν ποτ᾽ ἄλλῳ τοῦτ᾽ ἐπέτρεπον ποιεῖν.
Νῦν δ᾽ ἄπιθι χαίρων, συλλαβὼν τὴν μείρακα.
χρ. Οἶδ᾽ οἶδα τὸν νοῦν. οὐκέτ᾽ ἀξιοῖς ἴσως
Εἶναι μετ᾽ αὐτῆς. γρ. Ὁ δ᾽ ἐπιτρέψων ἐστὶ τίς; 40
νε. Οὐκ ἂν διαλεχθείην διεσπεκλωμένῃ
Ὑπὸ μυρίων ἐτῶν γε καὶ τρισχιλίων.
χρ. Ὅμως δ᾽ ἐπειδὴ καὶ τὸν οἶνον ἠξίους
Πίνειν, συνεκποτέ᾽ ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα.
νε. Ἀλλ᾽ ἔστι κομιδῇ τρὺξ παλαιὰ καὶ σαπρά. 45
χρ. Οὐκοῦν τρύγοιπος ταῦτα πάντ᾽ ἰάσεται.
νε. Ἀλλ᾽ εἴσιθ᾽ εἴσω. τῷ θεῷ γὰρ βούλομαι
Ἐλθὼν ἀναθεῖναι τοὺς στεφάνους τούσδ᾽ οὓς ἔχω.
γρ. Ἐγὼ δέ γ᾽ αὐτῷ καὶ φράσαι τι βούλομαι.
νε. Ἐγὼ δέ γ᾽ οὐκ εἴσειμι. χρ. Θάρρει. μὴ φοβοῦ. 50
Οὐ γὰρ βιάσεται. νε. Πάνυ καλῶς τοίνυν λέγεις.

ACTVS IV. SCENA V.

Senarij.

IVVENIS, ANVS, CHREMYLVS.

IVbeo saluere. An. *quid ait?* Iu. *amica mea vetus*
Celeriter sanè incanuisti, per Iouem.
An. *Me miseram, hanccine me contumeliam pati?*
Ch. *Opinor, quòd te iamdiu non viderit.*
An. *Hem quàm diu credis? qui modò apud me heri fuit.*
Ch. *Tum sanè huic homini longe aliter vsu venit,*
Quàm cæteris: nam quantò hic est temulentior,
Tantò, vt mihi videtur, perspicit acutiùs.
AN. *Minimè, sed semper his moribus est perditis.*
Iu. *O rex maris Neptune, ô seniores Dei:*
Quot hæc vetula in fronte senili rugas habet?
An. *Ah, ah, facem mihi ne admoueas.* Ch. *benè commonet.*
Nam si vnica inciderit scintilla, tàm citò
Cremabitur, quàm arefactus ramus oleæ.
Iu. *Age vin' tu mecum lusitare diutule?*
An. *Vbinam, homo miser?* Iu. *hic scilicet: vbi tamen nuces*
Tu acceperis. An. *quid? quem ludum?* Iu. *quot sint tibi*
Dentes. Ch. *lubet & mihi hoc diuinando assequi:*
Tres habet opinor, aut fortasse quatuor.
Iu. *Solue nuces. nam molarem habet tantùm vnicum.*
An. *Satin' sanus es, homo infortunatissime?*
Qui præsentibus adeò multis, ex me labrum
Facis: in quo sordes & maledicta tua eluas.
Iu. *Ex re tua sit, si quis te probe eluat.*
Ch. *Minimè ex re sit: quia nunc fucata est hæc anus.*
Quòd si cerussa hæc eluatur, tum palàm
Videas faciem eius detritam atque flaccidam.
An. *Tu pro ætate tua, non videre mihi satis*
Sapere. Iu. *Procat te forsan, & mammas tuas*
Contrectat, inscio me: credens se tibi
Amatorem fore. An. *non per Venerem, tu scelus.*
ch. *Non per Hecaten, non sanè: altàs peritissimè*
Insanirem. sed heus tu adolescens, nunquam ego
Committam, vt istam oderis iuuenculam.
Iu. *Ego verò eam deperio.* Ch. *& te accusat tamen.*
Iu. *Quid de re accusat?* Ch. *de tuis contumeliis.*
Nam ait obiectasse te sibi hoc dicterium.
Quòd nunc olim fortes fuerint Milesii.
Iu. *Ego de hac puella tecum non contendero.*
Ch. *Cur ita?* Iu. *nam veneror & colo ætatem tuam:*
Alioqui nulli cuiquam hominum hoc permitterem.
Quare abeas, habeas, valeas cum hac iuuencula.
Ch. *Noui nous iam, quid animi habeas: forsitan*
Te consuetudinis cum hac vetula pœnitet.
An. *Quis erit, qui hoc permittat, cum alio vt potius siem,*
Quàm tecum? Iu *Verba iam non commutauerim*
Cum anu: quæ ab annis decies mille propemodum,
Et ter mille subagitata sit. Ch. *Veruntamen*
Quia vinum bibere tibi non ingratum fuit:
Etiam fecem simul ebibendum tibi scias.
Iu. *Sed ista fex inueterauit supra modum.*
ch. *Qualus igitur huic malo poterit mederier.*
Iu. *I mecum intrò nam quando huc adueni, volo*
Hasce corollas Deo sacrare, quas gero.
An. *Habeo & ego nunc, illi quod dictum velim.*
Iu. *Iam non ingredior.* Ch. *Bono animo es: nihil time,*
Vim tibi non faciet. Iu. *Scitè loqueris admodum:*

Quoniam antehac satis obleui isthoc dolium.

An. *Ingredere: at ego è vestigio te subsequor.*

Ch. *Deus bone, quam pertinaciter hæc anicula*
Huic iuueni adhæret, non secus ac lapidi ostreum.

Ἱκανὸν γὰρ αὐτὴν πρότερον ὑπεπίττουν χρόνον.
Χ. Βάδιζ'. ἐγὼ δέ σου κατόπιν εἰσέρχομαι.
Χ. Ὡς εὐτόνως ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τὸ γράδιον,
Ὥσπερ λεπὰς τῷ μειρακίῳ προσίσχεται. 55

ACTVS V. SCENA I.

Senarij Iambici.

CARIO, MERCVRIVS.

QVis nam à me pepulit tam grauiter fores? quid hoc?
Nemo visitur, apparet: mirum ni ianua
Sua sponte crepuit. Me. Tibi dico, heus tibi
Cario, mane, mane in quam. Ca. Eho edum tu, cedo mihi:
An tu tam vasto impetu arietasti has fores?

Me. Non per Iouem: sed nisi tu reserando mihi
Præuertisses, iam iam volebam inuadere.
Verum curriculo curre, inuinque huc euoca
Herum ocyus, & heram, & communes liberos,
Et omnes seruos: & canem: & teipsum: & suem
Denique. Ca. Quid est? dic illicò. Me. Summus Iuppiter
Vos omnes in eodem permixtos culeo,
Profundum in barathrum decreuit demergere.

Ca. Ob linguam tali nuncio præciditur.
Sed cur iam dira in nos meditatur Iuppiter?

Me. Quia facinus admisistis longè pessimum,
Nam ex quo Plutus videre cœpit: desinunt
Homines thus, laurum, panem, libum, victimam,
Breuiter, quodcunque aliud, Diis sacrare. Ca. nec
Sacrabunt vnquam per Iouem: quoniam ante hac
Malè consuluistis nobis. Me. De reliquis Deis
Minus anxiè laboro: sed quantum ad me attinet,
Fame confectus perij. Ca. Nunc demum sapis.

Me. Antè quidem à cauponarijs mulierculis
Omnia bona habebam, in ipso etiam diluculo:
Massam, mel, caricas, & quæcunque genere
Cibi Mercurium vesci decet: at nunc fame
Contabescens, porrectis requiesco pedibus.

Ca. Nec immeritò, vt qui damno multabas eos
A quibus ista bona acceperas. Me. Hei, hei mihi:
Vbi nunc placenta, quæ mihi quarto quolibet
Die cuiusuis mensis præbebatur. Ca. Ah
Desideras absentem: & frustra illam vocas.

Me. Heu victimarum armos, quos comedebam antehac.

Ca. Nunc sub dio, per vtres salta vno pede.

Me. Heu calida viscera, ego quæ comedebam antea.

Ca. Dolore intestinorum te credo affici.

Me. Heu calicem aqua æquali dilutum, quem bibi.

Ca. Hunc si inbibas, tu hinc nunquam meditêris fugam?

Me. Nihilne, tui amant ssimum, me tu iuuas?

Ca. Si modò quicquam erit, in quo iuuare te queam.

Me. Imò modò vnum aliquem panem mihi porrigas,
Benè confectum: & carnem des comedendam mihi
Teneram, ex his, quas intus sacrificatis Deo.

Ca. At isthæc efferre domo haudquaquam licet.

Me. At tu cum vasculum aliquod surriperes hero,
Faciebam ego, nequis te in furto deprehenderet.

Ca. Hoc ideo faciebas, perfossor parietum,
Quòd sperares, te furti participem fore.
Nam panis melitus eò cedebat tibi.

Me. Sed eum panem tute ipse edebas postea.

Ca. Rectè, neque enim tu eorundem mecum verberum
Fiebas particeps: sicubi deprehenderer,
Aliquod committens flagitium. Me. Ah ne memineris
Iniuriarum quæso: qui nunc Phylam habes:

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ.

Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΚΑΡΙΩΝ, ΕΡΜΗΣ.

καρ. Τίς ἔσθ' ὁ κόπτων τὴν θύραν; τουτὶ τί ἦν;
Οὐδεὶς ἔοικεν. ἀλλὰ δῆτα τὸ θύριον
Φθεγγόμενον ἄλλως κλαυσιᾷ. ερ. Σέ τοι λέγω
Ὦ Καρίων, ἀνάμεινον. καρ. οὗτος, εἰπέ μοι,
Σὺ τὴν θύραν ἔκοπτες οὑτωσὶ σφόδρα; 5

ερ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἔμελλον. εἶτ' ἀνέῳξάς με φθάσας.
Ἀλλ' ἐκκάλει τὸν δεσπότην τρέχων ταχύ.
Ἔπειτα τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία.
Ἔπειτα τοὺς θεράποντας. εἶτα τὴν κύνα.
Ἔπειτα σαυτόν. εἶτα τὴν ὗν. καρ. Εἰπέ μοι 10
Τί δ' ἐστίν. ερ. Ὁ Ζεύς, ὦ πόνηρε, βούλεται
Ἐς ταὐτὸν ὑμᾶς συγκυκήσας τρύβλιον,
Ἁπαξάπαντας εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν.

καρ. Ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι τούτου τέμνεται.
Ἀτὰρ διὰ τί γε ταῦτ' ἐπιβουλεύει ποιεῖν 15
Ἡμᾶς; ερ. ὁτιὴ δεινότατα πάντων πραγμάτων
Εἴργασθ'. ἀφ' οὗ γὰρ ἤρξατ' ἐξ ἀρχῆς βλέπειν
Ὁ Πλοῦτος, οὐδεὶς οὐ λιβανωτόν, οὐ δάφνην,
Οὐ ψαιστόν, οὐχ ἱερεῖον, οὐκ ἄλλ' οὐδὲ ἕν,
Ἡμῖν ἐπιθύει τοῖς θεοῖς. καρ. Μὰ Δί' οὐδέ γε 20
Θύσει. κακῶς γὰρ ἐπεμελεῖσθ' ἡμῶν τότε.

ερ. Καὶ τῶν μὲν ἄλλων μοι θεῶν ἧττον μέλει.
Ἐγὼ δ' ἀπόλωλα κἀπιτέτριμμαι. καρ. σωφρονεῖς.

ερ. Πρότερον γὰρ εἶχον μὲν παρὰ ταῖς καπηλίσιν
Πάντ' ἀγάθ' ἕωθεν εὐθύς. οἰνοῦτταν, μέλι, 25
Ἰσχάδας, ὅσ' εἰκός ἐστιν Ἑρμῆν ἐσθίειν.
Νυνὶ δὲ πεινῶν, ἀναβάδην ἀναπαύομαι.

καρ. Οὔκουν δικαίως, ὅστις ἐποίεις ζημίαν
Ἐνίοτε, τοιαῦτ' ἀγάθ' ἔχων. ερ. Οἴμοι τάλας
Οἴμοι πλακοῦντος τοῦ 'ν τετράδι πεπεμμένου. 30

καρ. Ποθεῖς τὸν οὐ παρόντα καὶ μάτην καλεῖς.

ερ. Οἴμοι δὲ κωλῆς ἣν ἐγὼ κατήσθιον.

καρ. Ἀσκωλίαζ' ἐνταῦθα πρὸς τὴν αἰθρίαν.

ερ. Σπλάγχνων τε θερμῶν, ὧν ἐγὼ κατήσθιον.

καρ. Ὀδύνη σε πρὸς τὰ σπλάγχν' ἔοικ' ἐπιστρέφειν. 35

ερ. Οἴμοι δὲ κύλικος, ἴσον ἴσῳ κεκραμένης.

καρ. Ταύτην ἐπιπιὼν, ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις;

ερ. Ἆρ' ὠφελήσαις ἄν τι τὸν σαυτοῦ φίλον;

καρ. Εἴ του δέει γ' ὧν δυνατός εἰμί σ' ὠφελεῖν.

ερ. Εἴ μοι πορίσας ἄρτον τιν' εὖ πεπεμμένον, 40
Δοίης καταφαγεῖν καὶ κρέας νεανικόν,
Ὧν θύεθ' ὑμεῖς ἔνδον. καρ. Ἀλλ' οὐκ ἐκφορά.

ερ. Καὶ μὴν ὁπότε τι σκευάριον τοῦ δεσπότου
Ὑφέλοι', ἐγώ σε λανθάνειν ἐποίουν ἀεί.

καρ. Ἐφ' ᾧ τε μετέχειν αὐτὸς ὦ τοιχωρύχε. 45
Ἧκεν γὰρ ἄν σοι ναστὸς εὖ πεπεμμένος.

ερ. Ἔπειτα τοῦτόν γ' αὐτὸς ἂν κατήσθιες.

καρ. Οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί,
Ὁπότε τι ληφθείην πανουργήσας ἐγώ.

ερ. Μὴ μνησικακήσῃς, εἰ σὺ Φυλὴν κατέλαβες. 50

Ἀλλ'

ἀλλ' οὖν σύνοικον πρὸς θεῶν δέξασθέ με.

καρ. Ἔπειτ' ἀπολιπὼν τοὺς θεοὺς ἐνθάδε μενεῖς;

ερ. Τὰ γὰρ παρ' ὑμῖν ἐστὶ βελτίω πολύ.

καρ. Τί δαί; ταὐτομολεῖν ἀστεῖον εἶναί σοι δοκεῖ;

ερ. Πατρὶς γάρ ἐστι πᾶσ' ἵν' ἂν πράττῃ τις εὖ. 55

καρ. Τί δῆτ' ἂν εἴης ὄφελος ἡμῖν ἐνθάδ' ὤν;

ερ. Παρὰ τὴν θύραν στροφαῖον ἱδρύσασθέ με.

καρ. Στροφαῖον; ἀλλ' οὐκ ἔργον ἐστ' οὐδὲν στροφῶν.

ερ. Ἀλλ' ἐμπολαῖον. καρ. Ἀλλὰ πλουτοῦμεν. τί οὖν
Ἑρμῆν παλιγκάπηλον ἡμᾶς δεῖ τρέφειν; 60

ερ. Ἀλλὰ δόλιον τοίνυν. καρ. δόλιον; ἥκιστά γε.
Οὐ γὰρ δόλου νῦν ἔργον, ἀλλ' ἁπλῶν τρόπων.

ερ. Ἀλλ' ἡγεμόνιον. καρ. ἀλλ' ὁ θεὸς ἤδη βλέπει.
Ὥσθ' ἡγεμόνος οὐδὲν δεησόμεσθ' ἔτι.

ερ. Ἐναγώνιος τοίνυν ἔσομαι. καὶ τί ἔτ' ἐρεῖς; 65
Πλούτῳ γάρ ἐστι τοῦτο συμφορώτατον,
Ποιεῖν ἀγῶνας μουσικοὺς καὶ γυμνικούς.

καρ. Ὡς ἀγαθόν ἐστ' ἐπωνυμίας πολλὰς ἔχειν,
Οὗτος γὰρ ἐξηύρηκεν αὑτῷ βιότιον.
Οὐκ ἐτὸς ἅπαντες οἱ δικάζοντες θαμὰ 70
Σπεύδουσιν ἐν πολλοῖς γεγράφθαι γράμμασιν.

ερ. Οὐκοῦν ἐπὶ τούτοις εἰσίω; καρ. Καὶ πλῦνέ γε
Αὐτὸς προσελθὼν πρὸς τὸ φρέαρ τὰς κοιλίας,
Ἵν' εὐθέως διακονικὸς εἶναί μοι δοκῇς.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

ΙΕΡΕΥΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ.

Τίς ἂν φράσειε ποῦ 'στι Χρεμύλος μοι σαφῶς;

καρ. Τί δ' ἔστιν ὦ βέλτιστε; ιερ. Τί γὰρ ἀλλ' ἢ κακῶς;
Ἀφ' οὗ γὰρ ὁ Πλοῦτος οὗτος ἤρξατο βλέπειν,
Ἀπόλωλ' ὑπὸ λιμοῦ. καταφαγεῖν γὰρ οὐκ ἔχω.
Καὶ ταῦτα τοῦ σωτῆρος ἱερεὺς ὢν Διός. 5

καρ. Ἡ δ' αἰτία τίς ἐστιν ὦ πρὸς τῶν θεῶν;

ιερ. Θύειν ἔτ' οὐδεὶς ἀξιοῖ. καρ. Τίνος οὕνεκα;

ιερ. Ὅτι πάντες εἰσὶ πλούσιοι. καίτοι τότε
Ὅτ' εἶχον οὐδέν, ὁ μὲν ἂν ἥκων ἔμπορος,
Ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθείς. ὁ δέ τις ἂν 10
Δίκην ἀποφυγών. ὁ δ' ἂν ἐκαλλιερεῖτό τις,
Καὶ μετεκάλει τὸν ἱερέα. νῦν δ' οὐδὲ εἷς
Θύει τὸ παράπαν οὐδὲν οὐδ' εἰσέρχεται,
Πλὴν ἀποπατησόμενοί γε πλεῖν ἢ μύριοι.

καρ. Οὔκουν τὰ νομιζόμενα σὺ τούτων λαμβάνεις; 15

ιερ. Τὸν οὖν Δία τὸν σωτῆρα καὐτός μοι δοκῶ
Χαίρειν ἐάσας ἐνθάδ' αὐτοῦ καταμένειν.

καρ. Θάρρει. καλῶς ἔσται γὰρ ἢν θεὸς θέλῃ.
Ὁ Ζεὺς ὁ σωτὴρ γὰρ πάρεστιν ἐνθάδε,
Αὐτόματος ἥκων. ιερ. Πάντ' ἀγαθὰ τοίνυν λέγεις. 20

καρ. Ἱδρυσόμεθ' οὖν αὐτίκ'. ἀλλὰ περίμενε
Τὸν Πλοῦτον, οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος,
Τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ.
Ἀλλ' ἐκδότω τις δεῦρο δᾷδας ἡμμένας.

Sed me adscribe potiùs in vestrum gregem obsecro.

Ca. *Quid? Num tu Dijs relictis hic nobiscum eris?*

Me. *Ero: nam vobiscum multò agitur fœlicius.*

Ca. *Sed profugere ab illis non absurdum putas?*

Me. *Patria illic sua cuique est, vbicunque homini bene est.*

Ca. *At si hîc sis, cui nobis poteris esse vsui?*

Me. *Foribus his versandum nunc me præponite.*

Ca. *Foribus versandum? nihil hic opus versutiis.*

Me. *At mercatorem me statuite. Ca. At diuites*
Cùm simus ante: cur Mercurium sordidum
Propolam alamus? Me. At vnitijne callidum?

Ca. *Hic callidis nihil opus est, sed candidis.*

Me. *At ductorem? Ca. Neque ductore est nobis opus.*
Nam Plutus nunc videt. Me. Igitur certaminum
Procurator ero: quid dices mihi amplius?
Etenim Pluto huic res est multo vtilissima,
Edere certamina vel Musica, vel Gymnica.

Ca. *Quam bonum hominis est, habere multa agnomina*
Nam iste etiam hac ratione sibi parauit victum:
Nec temerè est, quòd nostros videmus iudices
Appellare, vt multis indantur literis,
Et per sortem occupent varia putealia.

Me. *Nunquid igitur ob ea, quæ dixi, ingredior domum?*

Ca. *Imo. sed extra victimarum fer ad aquas*
Puteis, & laua: vt sic, quàm officiosus sis, probes.

COMMATIVM CHORI.

ACTVS V. SCENA II.

SACERDOS IOVIS, CARIO.

Quis mihi certò indicet, vbinam Chremylus habet?

Ca. *Quid est, bone vir? Sa. Quid enim aliud sit, nisi malè?*
Nam ex quo Plutus videre cœpit: ego fame
Perij: neque, quod edam, quicquam reliquum habeo:
Quanquam sacerdos sospitatoris Iouis.

Ca. *At quænam huius rei causa est, dic obsecro?*

Sa. *Nemo hominum vult quicquam sacrificare amplius.*

Ca. *Quamobrem?* Sa. *Quia nunc adeò omnes sunt diuites:*
At olim nihil cùm haberent: ibi alius quidem,
Quòd saluus atque incolumis redijsset domum
Peregrè adueniens mercator, pinguem victimam
Ioui immolabat: alius, quòd causam in foro
Tenuisset, absolutus iudicum sententiis:
Alius, magnificè sacra facturus, etiam
Sacerdotem conuiuam accersebat sibi.
Nunc autem ne vnus est quidem, qui sacrificet,
Vel tantillum: nullus qui templum adeat Iouis,
Nisi turba hominum quædam innumerabilis: quæ eò
Secedit à via, cacandi gratia.

Ca. *Cur non ab his legitimam partem tibi capis?*

Sa. *Nunc igitur & ipse, meo valedicturus Ioui,*
Statui hic apud vos ætatem agere in posterum.

Ca. *Bono animo es. Nam, Deo volente, benè omnia*
Habebunt: quandoquidem tuus ille Iuppiter
Seruator hic est, quò sponte aduenit sua.

Sa. *Benè hercle nuncias. Ca. parumper sustine.*
Nam Plutum eòdem collocabimus, vbi erat
Prius repositus Iuppiter: vt ærarium
Palladis in munito loco custodiat.
Age faces accensas aliquis huc proferas.

Tu eas gestabis & Pluto praeibis. Sa. *&*
Lubens: nam hæc omnia facunda censeo.
Ca. *Plutum aliquis huc foras ex aedibus euocet.*

ACTVS V. SCENA III.

Senarij & Anapæstici Aristophanij.

ANVS, CARIO, CHORVS.

EGo verò quid agam? Ca. ollas istas, quibus Deum
In arce collocari conuenit, accipe:
Et eas capiti impositas defer honesto gradu.
Nam alioqui versicoloribus ades vestibus.
An. *Sed quid de iis, quorum causa huc adueneram?*
Ca. *Omnia nunc fient illicò, ex sententia.*
Nam adolescens ad te rursum ibit sub vesperam.
An. *Atqui si tu mihi fidem dederis, vesperi*
Eum ad me rediturum: ollas deferam edepol.
Ca. *Enimuerò longè diuersum hæ ollæ ab aliis*
Faciunt ollis. in aliis spuma candida
In summo esse solet: in his autem aniculæ
Ollis, cana subest spuma: ollæ summum tenent.

CHORVS.

Nihil est igitur, quòd nos hic cunctemur: sed ponè sequentes
Abeamus: oportet enim horum nota sequi vestigia cantu.

ἵν' ἔχων σπουδῇ τῷ θεῷ σύ. ἱερ. πάνυ μὲν οὖν.
δρᾶν ταῦτα χρή. καρ. Τὸν Πλοῦτον ἔξω τις καλεσ- 25

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ,

Σκηνὴ τρίτη.

Τρίμετροι καὶ Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

ΓΡΑΥΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

γρ. ΕΓὼ δὲ τί ποιῶ; καρ. τὰς χύτρας αἷς τὸν θεὸν
Ἱδρυσόμεθα, λαβοῦσ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρε
Σεμνῶς. ἔχουσα δ' ἦλθες αὐτὴ ποικίλα.
γρ. Ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον. καρ. πάντα σοι πεπράξεται.
Ἥξει γὰρ ὁ νεανίσκος ὡς σ' εἰς ἑσπέραν. 5
γρ. Ἀλλ' εἴ γε μέντοι νὴ Δί', ἐγγυᾷ σύ μοι
Ἥξειν ἐκεῖνον ὡς ἔμ', οἴσω τὰς χύτρας.
καρ. Καὶ μὴν πολὺ τῶν ἄλλων χυτρῶν τἀναντία
Αὗται ποιοῦσι. ταῖς μὲν ἄλλαις γὰρ χύτραις
Ἡ γραῦς ἔπεστ' ἀνωτάτω. ταύτης δὲ νῦν 10
Τῆς γραὸς ἐπιπολῆς ἔπεισιν αἱ χύτραι.

ΧΟΡΟΣ.

χο. Οὐκ ἔτι τοίνυν γ' εἰκὸς μέλλειν οὐδ' ἡμᾶς, ἀλλ' ἀναχωρεῖν
Εἰς τοὐπίσθεν. δεῖ γὰρ κατόπιν τούτων ᾄδοντας ἕπεσθαι.

ΤΕΛΟΣ.

ARGV-

ARGVMENTVM FABVLÆ.

I NTRODVCIT Poeta quendam Strepsiadem, noctu diúque semetipsum torquentem, propter debita & æs alienum, à fœneratoribus acceptum: in quod pater se causa filij, cui equos emerat, temerè coniecerit. Nam instante iã nouilunio, quo debita exigebãtur, noctem iste insomnẽ habet. Quare accensa lucerna, sumtus & debita secum supputat: filium, qui equos & currus somniabat, è lecto excitat: orat, vt Philosophos, Socratem & Cherephontem adeat, & ab illis Sophisticam persuadendi artem addiscat. Sic enim fore, vt creditoribus imponat: & quod pater nihil cuiquam debeat, illis persuadeat. At Phidippides (hoc enim nomen filio) rei equestris amore adductus, Philosophicum pallorem detestatur, patríque morem gerere recusat, & conditionem respuit. Quare senex, omni spe, quam de filio conceperat, abiecta, ipsemet Socratem adire, & mentiendi artem, nulla ætatis ratione habita, perdiscere constituit. Non longè progressus, ad ostium Academiæ seu Lycei peruenit, atque hoc pulsat & Socratem quærit. Discipulus domo egrediens, cognita aduentus causa, exponit seni quædam arcana Socratis: sed ridicula: vt sunt, de dimensione saltus pulicum, de culicibus, ore ne an podice sonum edant, & similibus. Quas subtilitates homo rusticus primùm admiratur: deinde in Scholam introducitur, vbi conspicatus fortè globum cœlestem & terrestrem affabrè factum: nonnulla de situ Vrbium & Insularum, déque erudito puluere ridiculè docetur. Ibidem in calatho consistentem Socratem, quasi à terra submotum: & in sublimiori loco cœlum contemplantem, salutat: causam aduentus exponit: doceri cupit: mercedem sanctè per Iouem promittit. Ille Iouis audito nomine, negat esse Iouem: & præter Nubes, nulla restare vsquam numina. Mox homine rustico, sacris Philosophicis initiato, Nebulas inuocat: vt hæ sibi in Strepsiade informando, opem ferant. Introgressis, muliebri specie, in Theatrum Nubibus, docet Socrates: illas esse Sophistarum Deas: easdem tonare & fulgurare. Hac de causa etiam à Strepsiade adorantur: eique omnem operam pollicentur Nubes. Quare iterum rogat Socratem Strepsiades, vt Sophisticam se doceat: promittit omnem diligentiam cum laborum & plagarum tolerantia coniunctam: dummodo rabula fiat: & à debitis liberetur. Annuit Socrates, & homini suam operam promittit: exploratis tamen prius ingenij viribus, facultate Memoriæ & dono facundiæ. Postea introductum in scamno collocat, & quæ facere cum velit, paucis admonet. Illis è proscenio digressis, Nubium Chorus de Aristophanicis Comœdiis & de hac cumprimis, ad spectatores verba facit: Poëtam laudat: alios Comicos reprehendit. Hinc orationem ad Deos conuertit: & Iouem, Neptunum, Solémque inuocat. Mox iterum ad spectatores conuersus, Athenienses accusat, quòd Nubibus sacra non faciant, & ingrati sint pro Cleone, à se tempestatibus interemto. Hinc Apollinem, Dianam, Mineruam & Bacchum Chorus adorat. Postremò rursus quædam in ciuibus vituperat. Redit interim in Scenam cum Strepsiade Socrates, & de Hominis hebeti ingenio conqueritur: simul varia ex ipso interrogat. At ille rogatus de cepis, semper respondet de alliis: ac nihil penè in ore habet, quàm λόγον ἥττονα καὶ κρείττονα: hoc est, quemadmodum causa inferior, dicendo fieri possit superior: sicut hæc nomina interpretatur Cicero in Bruto. Socrates hominem agresti ingenio præditum, monet, artem Grammaticam primò illi discendam, vt possit masculinum discernere à fœminino. Ibi iocosa & lepida, de Nominum quorundam generibus oboritur disputatio, sed inutilis & ociosa. Tandem scamno insidere & secum meditari iubetur rusticus. Sed vexatus à cimicibus, Socratem rogat, vt celeriter rem expediat, cuius ipse gratia aduenerat. Ille mollitiem hominis incusat, & animũ nunc huc, nũc illuc diuidere, adeóq; in omnes partes rapere iubet, vt inde viam inueniat, qua suos debitores defraudet. Quare operto capite, rusticus senex, mirabiles technas excogitat, quibus fœneratores possit in fraudem inducere. Sed cùm ætatis vitio nimium esset obliuiosus, nec firmiter præcepta Socratis retinere posset: suadente Nubium choro, filium accersitum abit, vt ipse Sophisticam in schola Socratis addiscat. Ægrè hunc illò pertractum, & precibus minisque adactum, vix tandem adducit: fortè iurantem per Iouem, castigat: narrat Socratis subtilitates, & vitam sordidam: ad extremum Socrati eundem commendat, & bona spe vtrinque accepta, recedit. Tum duo viri accedunt, vnà cum Nubium choro: alter Dicæus, id est, iustus: alter Adicus, id est, iniustus, qui mutuis conuitiis & calumniis dignè & indignè se persequuntur. Choro litem & altercationem sedante, & ferente leges disputationis, ambo iuuenem aggrediuntur, non aliter atque Herculem illum Prodicium, Virtus & Voluptas. Prior sententiam dicit Iustus, & mores antiquitatis bonos ac frugales commendat: simul Phidippidem exhortatur, vt relicto Adico & Nubibus, se consequatur. Huic magnis clamoribus se opponit Adicus, & vitæ voluptariæ commodis monstratis, Temperantiæ verò & aliarum virtutum incommodis, Iuueni persuadet, vt suæ insistat viæ: simúlque pluribus conuitiis Dicæum è schola profligat. Strepsiadæ oranti & instanti, denuò Socrates fidem & diligentiam, optatúmque studiorum euentum pollicetur. Chorus verò spectatorum æquanimitatem expetit, pro qua fœcundas illi pluuias pollicetur. Vexatus interim summa creditorum, in quos inciderat, importunitate & minis, Strepsiades: redit ad Socratem, sperans filium suum aliquid in arte Sophistica iam profecisse. Idque vbi cognouit, vehementer lætatur, & filium iam doctiorem salutat, ipsúmque præstigiarum suarum specimen aliquod exhibentem, summoperè admiratur. Adueniunt ibi duo creditores, fœnus ab illo postulaturi, Pasias & Amynias, vterque cum teste. Sed vtrunque eludit Strepsiades: alterum, quòd artem Grammaticam non didicisset, nec Masculinum à Fœminino posset discernere: eâque de causa nihil ei deberi affirmat. Alterum verò, quòd, cùm meteororum sit ignarus, nihil ipse debeat pro mutuo exigere. Sic vtrunque à sua domo remouet. Ipse cum filio instituit conuiuium. Interim Chorus malum, quod statim euenit, Strepsiadæ prædicit: quòd cùm veterator sit, etiam dignum suis fraudibus accepturus sit stipendium. Subitus ergo tumultus oritur, in quo verberatus à filio Phidippide pater, iniuriam queritur spectatoribus. Sed filius, Sophisticam edoctus, iustè à se verberatum esse patrem ostendit, propterea quòd ipse in conuiuio Simonidem & Æschylum laudasset: Euripidem verò reprehendisset. Patre paterna obiiciente beneficia filio, & ingratitudinem istam exprobrante, Phidippides copiosis verborum præstigiis probare conatur, contra legis edictum pa-

rentes iustè à filiis verberari, & insuper matri quoque verbera minatur. Quibus rebus commotus atque irritatus Strepsiades, damnatis Nubibus, & Socratis Sophismatis, seruum suum adhortatur, vt arrepto ligone scholam Socratis diruat: simul ipse etiam accensis facibus eandem incendit, ac diripit.

ARGVMENTVM

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ.

N *actus magistrum Socratem cum Nubibus*
V *anam Sophisticam aggreditur vir senex,*
B *attologus sua soluturus debita.*
E *xin, vbi nil proficit, adducit filium.*
I *s iam Sophista factus, edit specimina:*
S *ed, verberatus ab hoc pater euertit scholam.*

ΤᾺ ΤΟΥ͂ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

Στρεψιάδης.
Φειδιππίδης.
Θεράπων Στρεψιάδου.
Μαθητὴς Σωκράτους.
Σωκράτης.
Χορὸς Νεφελῶν.
Δίκαιος λόγος.
Ἄδικος λόγος.
Δανειστὴς Πασίας.
Δανειστὴς Ἀμυνίας.
Μάρτυς.
Χαιρεφῶν.

PERSONÆ DRAMATIS.

Strepsiades, Senex rusticus.
Phidippides, Adolescens.
Famulus Strepsiadis.
Discipulus Socratis.
Socrates.
Chorus Nubium.
Iustus Sermo.
Iniustus Sermo.
Pasias, Danista.
Amynias, Danista.
Testis.
Chærepho.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΝΕΦΕΛΑΙ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ARISTOPHANIS NVBES.

ACTVS I. SCENA prima.

Trimetri Iambici.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ.

ΙΟΥ ἰοῦ.
Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν νυ-
κτῶν ὅσον.
Ἀπέραντον· οὐδέποθ' ἡμέρα γενή-
σεται;
Καὶ μὴν πάλαι γ' ἀλεκτρυόνος ἤκουσ' ἐγώ.
Οἱ δ' οἰκέται ῥέγκουσιν, ἀλλ' οὐκ ἂν πρὸ τοῦ. 5
Ἀπόλοιο δῆτ' ὦ πόλεμε πολλῶν οὕνεκα.
Ὅτ' οὐδὲ κολάσ' ἔξεστί μοι τοὺς οἰκέτας.
Ἀλλ' οὐδ' ὁ χρηστὸς οὑτοσὶ νεανίας
Ἐγείρεται τῆς νυκτὸς, ἀλλὰ πέρδεται,
Ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος. 10
Ἀλλ' εἰ δοκεῖ ῥέγκωμεν ἐγκεκαλυμμένοι.
Ἀλλ' οὐ δύναμαι δείλαιος εὕδειν, δακνόμενος
Ὑπὸ τῆς δαπάνης, καὶ τῆς φάτνης, καὶ τῶν χρεῶν,
Διὰ τουτονὶ τὸν υἱόν. ὁ δὲ κόμην ἔχων,
Ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται. 15
Ὀνειροπολεῖ θ' ἵππους. ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι,
Ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας.
Οἱ γὰρ τόκοι χωροῦσιν. ἅπτε παῖ λύχνον,
Κἄκφερε τὸ γραμματεῖον. ἵν' ἀναγνῶ λαβὼν
Ὁπόσοις ὀφείλω, καὶ λογίσωμαι τοὺς τόκους. 20
Φέρ' ἴδω τί ὀφείλω. δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.
Τοῦ δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ; τί ἐχρησάμην;
Ὅτ' ἐπριάμην τὸν κοππατίαν. οἴμοι τάλας.
Εἴθ' ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.
φει. Φίλων ἀδικεῖς. ἔλαυνε τὸν σαυτοῦ δρόμον. 25
στ. Τοῦτ' ἔστι τουτὶ τὸ κακὸν, ὅ μ' ἀπολώλεκεν.
Ὀνειροπολεῖ γὰρ καὶ καθεύδων ἱππικήν.
φει. Πόσους δρόμους ἐλᾷ τὰ πολεμιστήρια;
στ. Ἐμὲ μὲν σὺ πολλοὺς τὸν πατέρ' ἐλαύνεις δρόμους.
Ἀτὰρ τί χρέος ἔβα με μετὰ τὸν Πασίαν; 30
Τρεῖς μναῖ διφρίσκου, καὶ τροχοῖν Ἀμυνίᾳ.
φει. Ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε.
στ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν.
Ὅτε καὶ δίκας ὤφληκα, χ' ἅτεροι τόκου
Ἐνεχυράσεσθαί φασιν. φει. ἐτεὸν ὦ πάτερ 35
Τί δυσκολαίνεις, καὶ στρέφει τὴν νύχθ' ὅλην;

STREPSIADES, PHIDIPPIDES, PVER.

Heu, eheu:
Proh Iuppiter Rex, quàm infinitum hoc noctis est?
Nunquámne lucescet hodie? atqui dudum ego
Galli audiui cantum: & adhuc stertunt seruuli.
Sed non licebat antehac ita stertere.
Male pereas ô Bellum, tum propter alia
Multa mala: tum quod mihi pulsare seruulos
Per te non licet. At enim neque bonus hic meus
Adolescens hac nocte è somno expergiscitur:
Sed pedit, inuolutus quinque stragulis.
Age, si placet, in lecto pergamus stertere.
At non queo miser ego somnum capere oculis:
Ita me impensa, & praesepe & debita lancinant,
Hunc propter filium. Sed ille comam interim
Alit, equitat, aurigatur, atque in super equos
In somnio somniat: dum ego pereo miser.
Nam video Lunam iam adducere vigesimas,
Et vsuras procedere. Puer, heus, cape
Lucernam, & profer huc tabulas, vt mox sciam,
Quibus, & quot debeam, & vsuras vt supputem.
Sine videam, quid debeam. Duodecim
Minas Pasiae: cui, duodecim Minas Pasiae?
At in quem vsum? cum Coppatiam emerem: hei mihi!
Vtinam prius esset à me huic exculptus oculus.
Phi. Philon, iniquè agis: mane in tua Orbita.
St. Hoc illud est malum, quod me male perdidit.
Nam dormiens etiam rem equestrem animo agitat.
Ph. Quot cursibus peragitur decursorium?
St. Me tu quidem multis exagitas cursibus patrem.
Sed, quodnam debitum restat post Pasiam?
Minae tres pro sella curuli, & pro rotis,
Amyniae. Ph. Equum prouolutio, ac domum reduc.
St. At tu prouoluisti me, bone vir, è meis
Bonis: quando etiam multas pendere debui:
Et alii pro vsura minitantur pignora
Sese capturos. Ph. Quid tu adeò morosus es
Pater, & tota nocte teipsum torques miser?

St. *Mordet me praetor quidam, & e lecto fugat.*
Ph. *Sinas me, miser homo, dormire aliquantulum.*
St. *Age dormias: at scito, quod ista haec debita*
Omnia redundabunt dein in caput tuum.
Vtinam male pereat ista haec Pronuba pessima,
Quae me impulit, vt matrem olim duxerim tuam.
Nam ruri agebam vitam prius suauissimam,
Squalentem, incomtam, temere prostratam, apum
Refertam copia, & fracibus, & pecudibus.
Post vxorem duxi hanc Megaclis, ex anni
Sorore neptem rusticus ego ex vrbe scilicet:
Magnificam, sumtuosam, delicatulam.
Vbi hanc duxissem, vno accumbebam lectulo,
Ego quidem olens faecem, ficum, lanas, opes:
Haec autem vnguentum, crocum, obscoena basia,
Et sumtum, & crapulam, & Venerem, & genium suum.
Non iam dicam, quod ociosa ipsa fuerit:
Quippe in texendo erat opera sua prodiga.
At ego illi palliolum hoc, praetextus nomine,
Commonstrans, dicebam, tu nimium texis hic.
Fa. *Here, oleum nobis in lucerna defecit.*
St. *Ehem, cur tu igitur tam bibulam indideras lychnuim?*
Age, accede huc, vt eiules. Fa. cur eiulem?
St. *Quia crassum oleo immisisti ellychnium.*
Post vbi mihique, & vxori meae bonae
Hic natus est filius: altercati sumus
Primo omnium de imponendo illi nomine:
Mater quidem ab equo nomen indebat, vocans
Xanthippum, vel Charippum, vel Callippidem:
Ego vero ab auo dicebam ipsum Phidonidem.
Diu cum dissensissemus: tandem temporis
Progressu inter nos conuenimus, & filio
Nomen dantes, vocauimus Phidippidem.
Atque hunc, manu prehendens mater, filium,
Occoepit abblandiri ei, quando, inquiens,
Tu grandiusculus fueris, age currum agas
Ad vrbem, veste succinctus curuli, vti
Megacles. at ego contra illi dicebam, vbi
Grandior eris, capellas agito e Phelleo,
Pelliceam amictus penulam, vt & pater tuus.
Sed ipse monitis nihil obtemperat meis:
Et morbum equestrem offundit meis pecuniis.
Itaque nunc totam hanc noctem cogito de via:
Vnamque reperi commodissimam omnium,
Supra modum: quam si huic persuasero, illico
Saluus sim: sed prius excitare ipsum volo.
At quomodo illum quam lenissime excitem?
Phidippide, Phidippidule. Ph. Quid est? pater.
St. *Exosculare me, & tuam cedo dexteram.*
Ph. *Ecce, quid est? St. Dic mihi: mi fili, vtrum me ames?*
Ph. *Ita per Neptunum equestrem.* St. *Ne hunc, ne nomines,*
Deum equestrem. Nam hic malorum fons est omnium:
Sed, si me amas, mi fili: age mihi
Obtempera. Ph. Quid ergo obtemperem tibi?
St. *Mores tuos immuta quam celerrime:*
Et ego, quae te iussero, in his morem geras mihi.
Ph. *Quid ergo iubes? cedo.* St. *An morem geres?* Ph. *Geram,*
Per Bacchum. St. *Age nunc, accede huc fili, & prospice.*
Viden' ostiolum illud, & hanc aediculam proximam?
Ph. *Video: sed quidnam est, mi pater, ista hoc aedium?*
St. *Est animarum sapientum conciliabulum:*
In quo viri habitant, qui de Coelo disputant,
Et hominibus persuadent, quod furnus siet,
Nosque ambiat: & quod nos carbones simus. Hi
Docent, si modo quis argentum illis det, hominem
Orantem causas, aequum & iniquum vincere.

Στ. Δάκνει με δήμαρχός τις ἐκ τῶν στρωμάτων.
Φει. Ἔασον ὦ δαιμόνιε καταδαρθεῖν τί με.
Στ. Σὺ δ' οὖν κάθευδε. τὰ δὲ χρέα ταῦτ' ἴσθ' ὅτι
Εἰς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται. 40
Φεῦ. εἴθ' ὤφελ' ἡ προμνήστρι' ἀπολέσθαι κακῶς.
Ἥτις με γῆμ' ἐπῆρε τὴν σὴν μητέρα.
Ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἥδιστος βίος.
Εὐρωτιῶν, ἀκόρητος, εἰκῇ κείμενος.
Βρύων μελίτταις, καὶ προβάτοις καὶ στεμφύλοις. 45
Ἔπειτ' ἔγημα Μεγακλέους τοῦ Μεγακλέους
Ἀδελφιδῆν ἄγροικος ὢν ἐξ ἄστεος.
Σεμνήν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην.
Ταύτην ὅτ' ἐγάμουν, συγκατεκλινόμην ἐγὼ
Ὄζων τρυγός, τρασιᾶς, ἐρίων, περιουσίας. 50
Ἡ δ' αὖ, μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων.
Δαπάνης, λαφυγμοῦ, Κωλιάδος, Γενετυλλίδος.
Οὐ μὴν ἐρῶ γ' ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.
Ἐγὼ δ' ἂν αὐτῇ θοἰμάτιον δεικνὺς τοδὶ
Πρόφασιν ἔφασκον, ὦ γύναι λίαν σπαθᾷς. 55
Θε. Ἔλαιον ἡμῖν οὐκ ἔνεστ' ἐν τῷ λύχνῳ.
Στ. Οἴμοι τί γάρ μοι τὸν πότην ἧπτες λύχνον.
Δεῦρ' ἔλθ' ἵνα κλάῃς. Θε. διὰ τί δὴ κλαύσομαι.
Στ. Ὅτι τῶν παχειῶν ἐνετίθεις θρυαλλίδων.
Μετὰ ταῦθ' ὅπως νῷν ἐγένεθ' υἱὸς οὑτοσὶ, 60
Ἐμοί τε δὴ καὶ τῇ γυναικὶ τἀγαθῇ,
Περὶ τοὐνόματος δὴ ταῦτ' ἐλοιδορούμεθα.
Ἡ μὲν γὰρ ἵππον προσετίθει πρὸς τοὔνομα.
Ξάνθιππον, ἢ Χάριππον, ἢ Καλλιππίδην.
Ἐγὼ δὲ τοῦ πάππου 'τιθέμην Φειδωνίδην. 65
Τέως μὲν οὖν ἐκρινόμεθ', εἶτα τῷ χρόνῳ
Κοινῇ ξυνέβημεν κἀθέμεθα Φειδιππίδην.
Τοῦτον τὸν υἱὸν λαμβάνουσ' ἐκορίζετο.
Ὅταν σὺ μέγας ὢν ἅρμ' ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν,
Ὥσπερ Μεγακλέης ξυστίδ' ἔχων. ἐγὼ δ' ἔφην, 70
Ὅταν μὲν οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ Φελλέως
Ὥσπερ ὁ πατήρ σου διφθέραν ἐνημμένος
Ἀλλ' οὐκ ἐπείθετο τοῖς ἐμοῖς οὐδὲν λόγοις.
Ἀλλ' ἵππερόν μου κατέχεε τῶν χρημάτων.
Νῦν οὖν ὅλην τὴν νύκτα φροντίζων ὁδοῦ 75
Μίαν ηὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως ὑπερφυᾶ.
Ἣν ἢν ἀναπείσω τουτονὶ, σωθήσομαι.
Ἀλλ' ἐξεγεῖραι πρῶτον αὐτὸν βούλομαι.
Πῶς δῆτ' ἂν ἥδιστ' αὐτὸν ἐπεγείραιμι πῶς.
Φειδιππίδη, Φειδιππίδιον. Φει. Τί ὦ πάτερ. 80
Στ. Κύσον με καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν.
Φει. Ἰδού, τί ἐστιν. Στ. εἰπέ μοι φιλεῖς ἐμέ;
Φει. Νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν ἵππιον.
Στ. Μή μοί γε τοῦτον μηδαμῶς τὸν ἵππιον.
Οὗτος γὰρ ὁ θεὸς αἴτιός μοι τῶν κακῶν. 85
Ἀλλ' εἴπερ ἐκ τῆς καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς
Ὦ παῖ, πιθοῦ. Φει. Τί οὖν πιθῶμαι δῆτά σοι.
Στ. Ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους.
Καὶ μάνθαν' ἐλθὼν ἃν ἐγὼ παραινέσω.
Φει. Λέγε δή τί κελεύεις. Στ. Καὶ τι πείσει; Φει. Πείσομαι 90
Νὴ τὸν Διόνυσον. Στ. Δεῦρό νυν ἀπόβλεπε.
Ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο καὶ τοἰκίδιον;
Φει. Ὁρῶ. τί οὖν τοῦτ' ἐστὶν ἐτεὸν ὦ πάτερ.
Στ. Ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον.
Ἐνταῦθ' ἐνοικοῦσ' ἄνδρες, οἳ τὸν οὐρανὸν 95
Λέγοντες ἀναπείθουσιν ὡς ἔστιν πνιγεύς.
Κἄστιν περὶ ἡμᾶς οὗτος, ἡμεῖς δ' ἄνθρακες.
Οὗτοι διδάσκουσ', ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
Λέγοντα νικᾶν καὶ δίκαια κἄδικα.

φει. Εἰσὶ δὲ τίνες; στ. Οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς τοὔνομα. 100
Μεριμνοφροντισταὶ, καλοί τε κἀγαθοί.
φει. Αἰβοῖ, πονηροί γ', οἶδα. τοὺς ἀλαζόνας,
Τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις,
Ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.
στ. Ἢ ἢ, σιώπα, μηδὲν εἴπῃς νήπιον. 105
Ἀλλ' εἴ τι κήδει τῶν πατρῴων ἀλφίτων,
Τούτων γενοῦ μοι, σχασάμενος τὴν ἱππικήν.
φει. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Διόνυσον, εἰ δοίης γέ μοι
Τοὺς φασιανοὺς, οὓς τρέφει Λεωγόρας.
στ. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ὦ φίλτατ' ἀνθρώπων ἐμοί, 110
Ἐλθὼν διδάσκου. φει. Καὶ τί σοι μαθήσομαι;
στ. Εἶναι παρ' αὐτοῖς φασιν ἄμφω τὼ λόγω.
Τὸν κρείττον', ὅστις ἐστὶ, καὶ τὸν ἥττονα.
Τούτοιν τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα,
Νικᾶν λέγοντά φασι τἀδικώτερα. 115
Ἢν οὖν μάθῃς μοι τὸν ἄδικον τοῦτον λόγον,
Ἃ νῦν ὀφείλω διὰ σὲ, τούτων τῶν χρεῶν,
Οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί.
φει. Οὐκ ἂν πιθοίμην. οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν
Τοὺς ἱππέας τὸ χρῶμα διακεκναισμένος. 120
στ. Οὐκ ἄρα μὰ τὴν Δήμητρα τῶν γ' ἐμῶν ἔδει.
Οὔτ' αὐτὸς, οὔθ' ὁ ζύγιος, οὔθ' ὁ σαμφόρας.
Ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας.
φει. Ἀλλ' οὐ περιόψεταί μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης
Ἄνιππον. ἀλλ' εἴσειμι, σοῦ δ' οὐ φροντιῶ. 125

Ph. *Quinam illi? St. Nomen haud noui exactè: boni,*
Et qui aerumnis conflictantur quàm plurimis.
Ph. *Au, au: miseri isti. scio, quos dicis, pallidi,*
Discalceati, ac ciabundi Philosophi:
Quorum genius est Socrates & Charepho.
St. *St, st, tace: ne stolidum quiddam effuteas.*
Sed si patris tu rebus consultum cupis:
Age, sis mihi vnus ex istorum hominum grege:
Et equestrem omitte rem. Ph. *Non sane, mi pater,*
Per Liberum: etiamsi Phasianos mihi dares,
Quos educat in viuariis Leogoras.
St. *Obsecro te, mi fili, hominum mihi charissime:*
Veni, & docere te sine. Ph. *Quid docear, pater?*
St. *Aiunt penes eos esse sermonum duo*
Genera: vnum superius, & inferius alterum.
Et ex his alterum sermonem, qui siet
Inferior, vincere perorando iniquissima,
Quod si ergo iniquum hunc sermonem addiscas mihi,
Quae nunc tua causa conflaui debita,
Horum ne obolum quidem cuiquam ego persoluero.
Ph. *Non sane obtemperauero: neque enim equites*
Possim aspicere, ipse colore pallidus, & macer.
St. *Ergo neque de meo post comedes, eccere,*
Neque tu, neque iugalis, neque Samphoras tuus.
Sed e domo ad coruos te nunc statim exigam.
Ph. *At sine equo non patietur me Megacles meus*
Auunculus: eo intro: posthac te negligam.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΘΗΤΗΣ Η ΠΑΙΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

στ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι πεσών γε κείσομαι:
Ἀλλ' εὐξάμενος τοῖσι θεοῖς, διδάξομαι
Αὐτὸς βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον.
Πῶς οὖν γέρων ὢν κἀπιλήσμων, καὶ βραδὺς,
Λόγων ἀκριβῶν σκινδαλάμους μαθήσομαι; 5
Ἰτητέον, τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι;
Ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν; παῖ, παιδίον.
μα. Βάλλ' ἐς κόρακας. τίς ἐσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;
Φείδωνος υἱὸς Στρεψιάδης Κικυννόθεν.
μα. Ἀμαθής γε νὴ Δί' ὅστις οὑτωσὶ σφόδρα 10
Ἀπεριμερίμνως τὴν θύραν λελάκτικας.
Καὶ φροντίδ' ἐξήμβλωκας ἐξηυρημένην.
στ. Σύγγνωθί μοι. τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν.
Ἀλλ' εἰπέ μοι τὸ πρᾶγμα τοὐξημβλωμένον.
μα. Ἀλλ' οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσι λέγειν. 15
στ. Λέγε νυν ἐμοὶ θαρρῶν. ἐγὼ γὰρ οὑτοσὶ
Ἥκω μαθητὴς εἰς τὸ φροντιστήριον.
μα. Λέξω. νομίσαι δὲ ταῦτα χρὴ μυστήρια.
Ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης,
Ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας. 20
Δακοῦσα γὰρ τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν,
Ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τὴν Σωκράτους ἀφήλατο.
στ. Πῶς δῆτα τοῦτ' ἐμέτρησε; μα. Δεξιώτατα.
Κηρὸν διατήξας, εἶτα τὴν ψύλλαν λαβὼν,
Ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε.
Κᾆτα ψυχείσῃ περιέφυσαν Περσικαί. 25
Ταύτας ὑπολύσας, ἀνεμέτρει τὸ χωρίον.
στ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν.
μα. Τί δῆτ' ἂν, ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους
Φρόντισμα; στ. Ποῖον; ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι. 30
μα. Ἀνήρετ' αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος,

ACTVS I. SCENA II.

Senarij Iambici.

STREPSIADES, DISCIPVLVS SEV PVER SOCRATIS.

Ego verò, etsi cecidi, non iacebo tamen:
Sed inuocatis Diis, in ludum ipsemet
Me conferam, & hanc artem doceri me sinam.
At cum sim obliuiosus, & tardus senex:
Quomodo subtiliores discam literas?
Eundum est. nam quid hac re sollicitor miser? 5
Cur cesso pulsare ostium? Puer heus, puer.
Di. *Abi in malam rem: quis tam pepulit has fores?*
St. *Phidonis gnatus Strepsiades Cicynnius.*
Di. *Ineptus per Iouem: qui tam grauiter fores*
Calcibus impetiuisti, nihil considerans. 10
Nam cogitationem quandam animo meo
Conceptam, abortire assultu facis tuo.
St. *Ignosce mihi: nam procul huc aduenio ex agro.*
Sed age tu dic mihi, quid illud sit rei,
Quod feci abortire nimio assultu meo? 15
Di. *Non licet hoc, nisi solis discipulis proloqui.*
St. *Loquere audacter: nam & ego in hunc literarium*
Aduenio ludum, discipulus vt iam siem.
Di. *Dicam: sed oportet habere haec pro mysteriis.*
Modo Charephontem interrogabat Socrates,
Quot aliquis pulex saltaret pedes suos. 20
Nam forte Charephontis admomorderat
Supercilium, atque inde insilierat in caput
Socratis. St. *Et quomodo isthuc mensus est senex?*
Di. *Dexterrimè: nam ceram liquefecit, & eis*
Duos immersit capti pulicis pedes: 25
Refrigerato calceamenta annata sunt:
Quibus detractis spacium rei dimensus est.
St. *Proh Iuppiter, quae haec animorum est subtilitas?*
Di. *Quid verò, si alterum Socratis hic audias*
Commentum? St. *Quodnam illud? dic obsecrò mihi.* 30
Di. *Interrogabat ipsum Charepho iste Sphettius,*

Vtrum statueret culices ore sonum edere,
An podice. St. Et quid ille respondit homini,
De culice? Di. Aiebat intestinum esse culicis
Angustum, quod cum sit praetenue, spiritum
Quodam impetu recta perrumpere podicem.
Inde adiacere intestino quiddam cauum,
Et vi flatus actum sonare podicem.
St. Ergo, quantum intelligo, culicum podex tuba est?
Beatum, qui illud intestinum repperit.
Na facile iudicium effugeat aliquis reus:
Quisquis culicis intestinum dignouerit.
Di. Pridem etiam alio commento spoliatus fuit
A fele. St. quo pacto? dic mihi. Di. cum inquireret
Lunae vias & ambitus: & intuens
Caelum ore hiaret: forte e tecto desuper
Felis cacauit nocturnus. St. Gaudeo equidem,
Quod felis percacauit istum Socratem.
Di. Heri nobis nihil coena fuit sub vesperam.
St. Esto. sed quidnam ille ad farinas repperit?
Di. In mensa sparsit exilem cinerem: & veru
Incuruato, mox apprehendit circinum,
Et pallium e palaestra furatim sustulit.
St. Quid ergo Thaletem illum miremur amplius?
Aperi, aperi ludum hunc mihi literarium:
Et Socratem mihi monstra quam citissime:
Nam discere gestio. Quin aperis ostium?
Proh Hercules, cuiusmodi hae sunt bestiae?
Di. Quid mirare? cui similes esse videntur hi?
St. Lacedaemoniis similes, captiuis e Pylo.
Sed terram cur ita intuentur cernui?
Di. Hi quaeruant ea, quae sunt terra. St. Quaeritant
Igitur bulbos. At pueri, huius rei ne satagite:
Ego enim noui melius, vbi sint magni & boni.
Sed hi quid agunt obstipo prono vertice?
Di. Erebum isti inquirunt, & quae subsunt Tartaro.
St. At podex illarum cur ita sursum aspicit?
Di. Addiscit vltro contemplari sidera.
Sed ingredimini, ne is forte in nos incidat.
St. Minime, minime inquam: sed maneant hic, vt meum
Cum ipsis communicem quoddam negocium.
Di. At ipsis intolerabile prorsus est, diu
Morari in aere. St. Per Deum te quaeso, dic
Mihi, quid haec sint? Di. Astronomia haec est. St. sed quid hoc?
Di. Geometria. St. sed quam ad rem fiet hoc vtile?
Di. Ad metiendum terram. St. Eam ne, quae datur
Sortito? Di. Non, sed ad vniuersam. St. Lepide ais.
Nam hoc commentum populare est, & perquam vtile.
Di. Hic vniuersae terrae est ambitus vides?
Hae sunt Athenae. St. Quid ais? non credo: quia
Hic nusquam video considentes iudices.
Di. Atqui verissimum hoc est Atticum solum.
St. Et vbi sunt populares mei Cicynnii?
Di. Hic insunt. Haec Euboea est, vt tumet vides:
Ea admodum est distracta in longitudinem.
St. Scio, nam a Pericle & nobis distracta est male.
Sed vbinam Lacedaemon sita'st? Di. Isthic sita'st.
St. Vt prope nos adiacet: at vos huic incumbite,
Vt illam a nobis ducatis longissime.
Di. Sed, per Iouem, fieri nequit. St. Ergo flebitis.
Age vero, quisnam hic est, qui Calatho insistit huic?
Di. Ipse'st. St. Quis ipse? Di. Socrates. St. Hem Socrates?
Abi tu, & alto clamore illum huc mihi voca.
Di. Tute ipse voca: nam mihi nunc non est ocium.

Ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι, τὰς ἐμπίδας
Κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν, ἢ κατὰ τοὐρροπύγιον.
στ. Τί δῆτ' ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;
μα. Ἔφασκεν εἶναι τοὔντερον τῆς ἐμπίδος 35
Στενόν, διὰ λεπτοῦ δ' ὄντος αὐτοῦ τὴν πνοὴν
Βίᾳ βαδίζειν εὐθὺ τοὐρροπυγίου.
Ἔπειτα κοῖλον πρὸς στενῷ προσκείμενον
Τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.
στ. Σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων. 40
Ὦ τρισμακάριος τοῦ διεντερεύματος.
Ἦ ῥᾳδίως φεύγων ἂν ἀποφύγοι δίκην,
Ὅστις δίοιδε τοὔντερον τῆς ἐμπίδος.
μα. Πρώην δέ γε γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη
Ὑπ' ἀσκαλαβώτου. στ. Τίνα τρόπον; κάτειπέ μοι. 45
μα. Ζητοῦντος αὐτοῦ τῆς σελήνης τὰς ὁδοὺς
Καὶ τὰς περιφοράς, εἶτ' ἄνω κεχηνότος
Ἀπὸ τῆς ὀροφῆς νύκτωρ γαλεώτης κατέχεσεν.
στ. Ἥσθην γαλεώτῃ καταχέσαντι Σωκράτους.
μα. Ἐχθὲς δέ γ' ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας. 50
στ. Εἶεν. τί οὖν πρὸς τἄλφιτ' ἐπαλαμήσατο;
μα. Κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν,
Κάμψας ὀβελίσκον, εἶτα διαβήτην λαβών,
Ἐκ τῆς παλαίστρας θοἰμάτιον ὑφείλετο.
στ. Τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν; 55
Ἄνοιγ' ἄνοιγ' ἀνύσας τὸ φροντιστήριον,
Καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτην.
Μαθητιῶ γάρ. ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.
Ὦ Ἡράκλεις, ταυτὶ ποδαπὰ τὰ θηρία;
μα. Τί ἐθαύμασας; τῷ σοι δοκοῦσιν εἰκέναι; 60
στ. Τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι τοῖς Λακωνικοῖς.
Ἀτὰρ τί ποτ' ἐς τὴν γῆν βλέπουσιν οὑτοιί;
μα. Ζητοῦσιν οὗτοι τὰ κατὰ γῆς. στ. Βολβοὺς ἄρα
Ζητοῦσι. μή νυν τουτογὶ φροντίζετε.
Ἐγὼ γὰρ οἶδ' ἵν' εἰσὶ μεγάλοι καὶ καλοί. 65
Τί γὰρ οἵδε δρῶσιν οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες;
μα. Οὗτοι δ' ἐρεβοδιφῶσιν ὑπὸ τὸν Τάρταρον.
στ. Τί δῆθ' ὁ πρωκτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν βλέπει;
μα. Αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἀστρονομεῖν διδάσκεται.
Ἀλλ' εἴσιθ', ἵνα μὴ κεῖνος ἡμῖν ἐπιτύχῃ. 70
στ. Μήπω γε, μήπω γ'· ἀλλ' ἐπιμεινάντων, ἵνα
Αὐτοῖσι κοινώσω τι πραγμάτιον ἐμόν.
μα. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τ' αὐτοῖσι πρὸς τὸν ἀέρα
Ἔξω διατρίβειν πολὺν ἄγαν ἐστὶν χρόνον.
στ. Πρὸς τῶν θεῶν, τί γὰρ τάδ' ἐστίν; εἰπέ μοι. 75
μα. Ἀστρονομία μὲν αὑτηί. στ. Τουτὶ δὲ τί;
μα. Γεωμετρία. στ. Τοῦτ' οὖν τί ἐστι χρήσιμον;
μα. Γῆν ἀναμετρεῖσθαι. στ. Πότερα τὴν κληρουχικήν;
μα. Οὔκ, ἀλλὰ τὴν σύμπασαν. στ. Ἀστεῖον λέγεις.
Τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικὸν καὶ χρήσιμον. 80
μα. Αὕτη δέ σοι γῆς περίοδος πάσης. ὁρᾷς;
Αἵδε μὲν Ἀθῆναι. στ. Τί σὺ λέγεις; οὐ πείθομαι,
Ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ καθημένους.
μα. Ὡς τοῦτ' ἀληθῶς Ἀττικὴ τὸ χωρίον.
στ. Καὶ ποῦ Κικυννῆς εἰσὶν οὑμοὶ δημόται; 85
μα. Ἐνταῦθ' ἔνεισιν. ἡ δέ γ' Εὔβοι' ὡς ὁρᾷς
Ἡδὶ παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ.
στ. Οἶδ'· ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους.
Ἀλλ' ἡ Λακεδαίμων ποῦ 'στιν; μα. Ὅπου 'στίν; αὑτηί.
στ. Ὡς ἐγγὺς ἡμῶν. τοῦτο πάνυ φροντίζετε, 90
Ταύτην ἀφ' ἡμῶν ἀπαγαγεῖν πόρρω πάνυ.
μα. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τε νὴ Δί'. στ. Οἰμώξεσθ' ἄρα.
Φέρε, τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ;
μα. Αὐτός. στ. Τίς αὐτός; μα. Σωκράτης. στ. Ὦ Σώκρατες.
Ἴθ' οὗτος ἀναβόησον αὐτόν μοι μέγα. 95
μα. Αὐτὸς μὲν οὖν σὺ κάλεσον· οὐ γάρ μοι σχολή.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ΣΤ. Ὦ Σώκρατες.
Ὦ Σωκρατίδιον. σω. τί με καλεῖς ὦ 'φήμερε;
ΣΤ. Πρῶτον μὲν ὅ, τι δρᾷς, ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι.
ΣΩ. Ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.
ΣΤ. Ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς. 5
Ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς, εἴπερ. σω. Οὐ γὰρ ἄν ποτε
Ἐξηῦρον ὀρθῶς τὰ μετέωρα πράγματα.
Εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα, καὶ τὴν φροντίδα
Λεπτὴν καταμίξας ἐς τὸν ὅμοιον ἀέρα.
Εἰ δ' ὢν χαμαὶ τἄνω κάτωθεν ἐσκόπουν, 10
Οὐκ ἄν ποθ' εὗρον. οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ
Ἕλκει πρὸς αὑτὴν τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος,
Πάσχει δὲ ταὐτὸ τοῦτο καὶ τὰ κάρδαμα.
ΣΤ. Τί φῄς; ἡ φροντὶς ἕλκει τὴν ἰκμάδ' ἐς τὰ κάρδαμα;
Ἴθι νυν κατάβηθ' ὦ Σωκρατίδιον ὡς ἐμέ, 15
Ἵνα με διδάξῃς ὧνπερ οὕνεκ' ἐλήλυθα.
ΣΩ. Ἦλθες δὲ κατὰ τί; σΤ. Βουλόμενος μαθεῖν λέγειν.
Ὑπὸ γὰρ τόκων, χρήστων τε δυσκολωτάτων,
Ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι.
ΣΩ. Πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες γενόμενος; 20
ΣΤ. Νόσος μ' ἐπέτριψεν ἱππικὴ, δεινὴ φαγεῖν.
Ἀλλά με δίδαξον τὸν ἕτερον τοῖν σοῖν λόγοιν,
Τὸν μηδὲν ἀποδιδόντα. μισθὸν δ' ὅντιν' ἄν
Πράττῃ μ', ὀμοῦμαί σοι καταθήσειν τοὺς θεούς.
ΣΩ. Ποίους θεοὺς ὀμεῖ σύ; πρῶτον γὰρ θεοὶ 25
Ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι. σΤ. Τῷ γὰρ ὄμνυτ'; ἢ
Σιδαρέοισιν, ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;
ΣΩ. Βούλει τὰ θεῖα πράγματ' εἰδέναι σαφῶς,
Ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς; σΤ. Νὴ Δί', εἴπερ ἐστί γε.
ΣΩ. Καὶ ξυγγενέσθαι ταῖς Νεφέλαισιν ἐς λόγους, 30
Ταῖς ἡμετέραισι δαίμοσιν; σΤ. Μάλιστά γε.
ΣΩ. Κάθιζε τοίνυν ἐπὶ τὸν ἱερὸν σκίμποδα.
ΣΤ. Ἰδοὺ κάθημαι. σω. Τουτονὶ τοίνυν λαβὲ
Τὸν στέφανον. σΤ. Ἐπὶ τί στέφανον; οἴμοι Σώκρατες,
Ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ θύσετε. 35
ΣΩ. Οὔκ, ἀλλὰ πάντα ταῦτα τοὺς τελουμένους
Ἡμεῖς ποιοῦμεν. σΤ. Εἶτα δὴ τί κερδανῶ;
ΣΩ. Λέγειν γενήσει τρῖμμα, κρόταλον, παιπάλη.
Ἀλλ' ἔχ' ἀτρεμεί. σΤ. Μὰ τὸν Δί' οὐ ψεύσει γέ με.
Καταπαττόμενος γὰρ παιπάλη γενήσομαι. 40

ACTVS I. SCENA III.

STREPSIADES, SOCRATES.

St. HEm Socrates.
Hem Socratisce. So. Quem vocas tu, qui in diem es?
St. Quæso te, dic hoc primum mihi, quid rei geras.
So. In aere incedo, & Solem sic intuor.
St. Deinde ex alto calatho despectas Deos:
Nequaquam verò è terra. So. At enim nunquam ego prius
Sublimiora inuestigaui, vt decet,
Nisi suspensa foret animi intelligentia,
Et cogitatio tenuis in aerem
Coniunctim permista. At si humi consisterem,
Et, quæ supra, deorsum contemplarer, nihil
Vnquam subtile reperirem. Etenim ipsa
Tellus humorem notitiæ ad se detrahit:
Quod idem solet accidere, vt aiunt, nasturtio.
St. Quid ais? notitia humorem ad nasturtia trahit?
Age nunc, descende ad me ocyus, mi Socrates:
Vt ea me doceas, quorum adueni gratia.
So. Cuius tu igitur aduenisti gratia? St. Volo
Dicendi artem discere: nam ab vsuris malis
Et vsurariis quàm difficillimis
Agor, feror, & bona mea miserè oppignero.
So. At obæratus cum esses: teipsum quomodo
Ignorasti? St. Morbus equestris me perdidit,
In deuorando vehemens. Sed tu me alterum
Condocefacito è geminis sermonibus tuis,
Qui debita non reddit: mercedem me dare,
Quamcunque pactus fueris, obtestor Deos.
So. Quosnam Deos testaris? nam primum Dei
Nobis non sunt recepto more. St. Quomodo
Iuratis igitur? an per nummos ferreos,
Sicut Bizantij? So. Vin' tu res cœlicas
Clarè perdiscere: & quales sint cognoscere?
St. Volo equidem, per Iouem: si tales sunt modò.
So. Etiam cum Nubibus in colloquio congredi,
Nostris Deabus? St. Imò maximè volo.
So. Age, conside hoc in lecto discubitorio.
St. En consideo. So. Hanc coronam à me primum accipe.
St. Quorsum coronam? væ mihi Socrates: modò
Ne sacrificetis me, tanquam Athamanta alterum.
So. Non, sed quos initiamus, illis omnia
Ishæc facimus. St. Sed lucri quid nam hinc aufero?
So. Fies in dicendo tritus, crepitaculum,
Pollen: quiesce modò. St. Non falles per Iouem:
Nam si ita conspergar, mox redigar in pollinem.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ
ιϛ.
Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

Εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην καὶ τῆς εὐχῆς ὑπακούειν.
Ὦ δέσποτ' ἄναξ, ἀμέτρητ' ἀήρ, ὃς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον,
Λαμπρός τ' αἰθήρ, σεμναί τε θεαὶ Νεφέλαι βροντησικέραυνοι,
Ἄρθητε φάνητ', ὦ δέσποιναι, τῷ φροντιστῇ μετέωροι.
ΣΤ. Μήπω, μήπω γε, πρὶν ἂν τουτὶ πτύξωμαι: μὴ καταβρεχθῶ. 5
Τὸ δὲ μηδὲ κυνῆν οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα. (ἐπίδειξιν.
ΣΩ. Ἔλθετε δῆτ' ὦ πολυτίμητοι Νεφέλαι, τῷδ' εἰς
Εἴτ' ἐπ' Ὀλύμπου κορυφαῖς ἱεραῖς χιονοβλήτοισι κάθησθε. (νύμφαις.
Εἴτ' Ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις ἱερὸν χορὸν ἵστατε
Εἴτ' ἄρα Νείλου προχοαῖς, ὑδάτων χρυσέαις ἀρύεσθε πρόχοισιν. 10

CONGERIES DVODECIM VERSVVM PER INCISIONEM.
Anapæstici Aristophanij.

So. Fauisse decet lingua vetulum, precibúsque attendere mentem.
O rex, immense aer, qui terram pendentem vndique cingis:
O rutile æther: ô veneranda Nubes, quæ fulmina vento
Mittitis: attollimini & contemplanti mihi adeste coruscæ.
St. Nondum, nondum: priusquàm ego vestes complicuero, ne madesiam.
Sed me miserum: qui non modò domo huc aduenio benè tectus.
So. Age, adeste citò Nubes, & vos præbete huic conspiciendas:
Seu vos in Olympi vertice niuali sacróque sedetis:
Siue Oceani patris in hortis institutis arte choream:
Siue ad Nili ostia lympham nunc hauritis aqualibus aureis:

Siue paludem Maotin, siue Mimanta niuosum habitatis:
Audite preces, & placata sacris, hæc sacra probate.

ACTVS I. SCENA quarta.

CHORVS SEV NVBES, SOCRATES, STREPSIADES.

Ch. *Perpetuæ Nebulæ,*
Tollamur liquidæ,
Madidæ simul & coruscæ
Vt, patre ab Oceano, horrisono patre,
Celsorum super ardua montium:
Et iuga frondea:
Vt speculas videamus ibi eminus,
Fructúsque, atque sacram & madidam hanc humum,
Et volucrum vaga murmura fluminum,
Pontúmque horribili strepentem sono.
Nam ætheris iste oculus
Sine fine coruscat,
Cum iubare irradianti.
Sed pulsa imbrifera nebula procul,
Aetherea speculemur imagine,
Et claro lumine terram.

CONGERIES SEPTEM VERSVVM PER INCISIONEM.

So. *O Venerandæ Nubes, manifestò audistis vota precantis.*
Sensistin' tu vocem diuinam, cum tonitru reboante?
St. *Et veneror vos, Nubes sanctæ, volóque oppedere vestris*
Tonitrubus. Adeò ipsa horreo trepidus, attonitúsque pauesco.
Et iam nunc, seu fas siue nefas fiet, vsque cacaturio æger.
So. *Ne quæso, illudas: neu facias, quod fæcibus ora perancti:*
Sed voce faue: nam grande Dearum examen carmine gaudet.

CHORVS SEV NVBES.

Imbrifera domina,
Visamus grauida
Loca Palladis, illustrem oram
Cecropis, & decus orbis amabile:
Hic, vbi sacrorum nitor inclytus
Tectáque mystica,
Luce sacra, populo celebri patent.
Hic, vbi calicolis sua munera
Templaque marmorea, & statuæ sacræ,
Diuorúmque aditus venerabiles:
Hic vbi sacra Deûm
Benè comta, dieisque
Tempore festo in omni:
Vere nouo Bromij Charites Dei,
Frondicomique chori certamina,
Et suauis tibia cantu.
St. *Per summum ego te oro Iouem: dicas mihi, quæ sunt, Socrates, istæ?*
Quæ adeò granditer dixerunt? Vtrum sunt Heroides altæ

Ἢ Μαιῶτιν λίμνην ἔχετ' ἢ σκόπελον νιφόεντα Μίμαντος.
Ἐπακούσατε δεξάμεναι θυσίαν, καὶ τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ τετάρτη.

ΧΟΡΟΣ Η ΝΕΦΕΛΑΙ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

χο. Ἀέναοι Νεφέλαι.
Ἀρθῶμεν φανεραί.
Δροσερὰν φύσιν εὐάγητον.
Πατρὸς ἀπ' Ὠκεανοῦ βαρυαχέος
Ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς ἔπι 5
Δενδροκόμους, ἵνα
Τηλεφανεῖς σκοπιὰς ἀφορώμεθα.
Καρπούς τ' ἀρδομέναν θ' ἱερὰν χθόνα.
Καὶ ποταμῶν ζαθέων κελαδήματα.
Καὶ πόντον κελάδοντα βαρύβρομον. 10
Ὄμμα γὰρ αἰθέρος ἀ-
κάματον σελαγεῖται,
Μαρμαρέαισιν ἐν αὐγαῖς.
Ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον
Ἀθανάτας ἰδέας ἐπιδώμεθα 15
Τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ ζ.

σω. Ὦ Μέγα σεμναὶ Νεφέλαι, φανερῶς ἠκούσατέ μου καλέσαντος.
Ἤσθου φωνῆς ἅμα καὶ βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου;
ςρ. Καὶ σέβομαί γ' ὦ πολυτίμητοι, καὶ βούλομαι ἀνταποπαρδεῖν
Πρὸς τὰς βροντάς. οὕτως αὐτὰς τετρεμαίνω καὶ πεφόβημαι.
Κεἰ θέμις ἐστὶ νυνί γ' ἤδη, κεἰ μὴ θέμις ἐστί, χεσείω. 5
σω. Οὐ μὴ σκώψει μηδὲ ποιήσεις, ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι.
Ἀλλ' εὐφήμει. μέγα γάρ τι θεῶν κινεῖται σμῆνος ἀοιδαῖς.

ΑΝΤΩΔΗ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗΣ ΚΩΛΩΝ ις.

ΧΟ. Παρθένοι ὀμβροφόροι.
Ἔλθωμεν λιπαρὰν
Χθόνα Παλλάδος, εὔανδρον γᾶν
Κέκροπος ὀψόμεναι πολυήρατον
Οὗ σέβας ἀρρήτων ἱερῶν, ἵνα 5
Μυστοδόκος δόμος
Ἐν τελεταῖς ἁγίαις ἀναδείκνυται.
Οὐρανίοις τε θεοῖς δωρήματα.
Ναοί θ' ὑψερεφεῖς, καὶ ἀγάλματα.
Καὶ πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται, 10
Εὐστέφανοί τε θεῶν
Θυσίαι, θαλίαι τε,
Παντοδαπαῖσιν ἐν ὥραις.
Ἦρί τ' ἐπερχομένῳ, Βρομία χάρις,
Εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα 15
Καὶ μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν.
ςρ. Πρὸς τοῦ Διὸς ἀντιβολῶ σε φράσον τίνες εἴσ' ὦ Σώκρατες αὗται.
Αἱ φθεγξάμεναι τοῦτο τὸ σεμνόν; μῶν ἡρῷναί τινές εἰσιν;

Σω. Ἥκιστ᾽, ἀλλ᾽ οὐράνιαι Νεφέλαι μεγάλαι θεαὶ ἀνδράσιν ἀργοῖς,
Αἵπερ γνώμην καὶ διάλεξιν, καὶ νοῦν ἡμῖν παρέχουσιν. 20
Καὶ τερατείαν καὶ περίλεξιν, καὶ κροῦσιν καὶ κατάληψιν.
Στρ. Ταῦτ᾽ ἄρ᾽ ἀκούσασ᾽ αὐτῶν τὸ φθέγμ᾽ ἡ ψυχή μου πεπότηται. (κολεσχεῖν.
Καὶ λεπτολογεῖν ἤδη ζητεῖ, καὶ περὶ καπνοῦ στενο-
Καὶ γνωμιδίῳ γνώμην νύξασ᾽ ἑτέρῳ λόγῳ ἀντιλογῆσαι.
Ὥστ᾽ εἴπως ἐστὶν ἰδεῖν αὐτὰς ἤδη φανερῶς ἐπιθυμῶ. 25
Σω. Βλέπε νυν δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθ᾽. ἤδη γὰρ ὁρῶ κατιούσας
Ἡσυχῇ αὐτάς. Στρ. φέρε ποῦ; δεῖξον. Σω. χωροῦσ᾽ αὗται πάνυ πολλαί (τί τὸ χρῆμα;
Διὰ τῶν κοίλων καὶ τῶν δασέων αὗται πλάγιαι. Στρ.
Ὡς οὐ καθορῶ; Σω. παρὰ τὴν εἴσοδον. Στρ. ἤδη νυνὶ μόλις ὁρῶ.
Σω. Νῦν γέ τοι ἤδη καθορᾷς αὐτάς, εἰ μὴ λημᾷς κολοκύνταις. 30
Στρ. Νὴ Δί᾽ ἔγωγ᾽ ὦ πολυτίμητοι. πάντα γὰρ ἤδη κατέχουσι. (μιζες;
Σω. Ταύτας μέντοι σὺ θεὰς οὔσας οὐκ ᾔδεις, οὐδ᾽ ἐνό-
Στρ. Μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ὁμίχλην καὶ δρόσον αὐτὰς ἡγούμην καὶ σκιὰν εἶναι.
Σω. Οὐ γὰρ μὰ Δί᾽ οἶσθ᾽ ὅτι ἡ πλείστους αὗται βόσκουσι σοφιστάς,
Θουριομάντεις, ἰατροτέχνας, σφραγιδονυχαργοκομήτας, 35
Κυκλίων τε χορῶν ᾀσματοκάμπτας, ἄνδρας μετεωροφένακας, (ποιοῦσιν.
Οὐδὲν δρῶντας, βόσκουσ᾽ ἀργοὺς ὅτι ταύτας μουσο-
Στρ. Ταῦτ᾽ ἄρ᾽ ἐποίουν ὑγρᾶν Νεφελᾶν στρεπταιγλᾶν δάϊον ὁρμάν.
Πλοκάμους θ᾽ ἑκατογκεφάλα Τυφῶ, πρημαινούσας τε θυέλλας.
Εἶτ᾽ ἀερίας διεράς γαμψοὺς οἰωνοὺς ἀερονηχεῖς. 40
Ὄμβρους θ᾽ ὑδάτων δροσερᾶν Νεφελᾶν. εἶτ᾽ ἀντ᾽ αὐτῶν κατέπινον
Κεστρᾶν τεμάχη μεγαλᾶν ἀγαθᾶν, κρέα τ᾽ ὀρνίθεια κιχλᾶν. (τί παθοῦσαι,
Σω. Διὰ μέντοι τάσδ᾽ οὐχὶ δικαίως; Στρ. λέξον δή μοι
Εἴπερ Νεφέλαι γ᾽ εἰσὶν ἀληθῶς, θνηταῖς εἴξασι γυναιξίν.
Οὐ γὰρ ἐκεῖναί γ᾽ εἰσὶ τοιαῦται. Σω. φέρε ποῖαι γάρ τινές εἰσιν; 45
Στρ. Οὐκ οἶδα σαφῶς. εἴξασιν γοῦν ἐρίοισι πεπταμένοισιν.
Κοὐχὶ γυναιξὶ μὰ Δί᾽ οὐδ᾽ ὁτιοῦν. αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν.
Σω. Ἀπόκριναί νυν ἅττ᾽ ἂν σ᾽ ἔρωμαι. Στρ. λέγε ταχέως ὅτι βούλει.
Σω. Ἤδη ποτ᾽ ἀναβλέψας εἶδες Νεφέλην Κενταύρῳ ὁμοίαν;
Ἢ παρδάλει, ἢ λύκῳ, ἢ ταύρῳ; Στρ. νὴ Δί᾽ ἔγωγ᾽. εἶτα τί τοῦτο; 50
Σω. Γίγνονται πάνθ᾽ ὅτι ἂν βούλωνται. κἂν μὲν ἴδωσι κομήτην
Ἄγριόν τινα τῶν λασίων τούτων, οἷόν περ τὸν Ξενοφάντου.
Σκώπτουσαι τὴν μανίαν αὐτοῦ, Κενταύροις ᾔκασαν αὑτάς.
Στρ. Τί γὰρ ἢν ἅρπαγα τῶν δημοσίων κατίδωσι Σίμωνα, τί δρῶσιν;
Σω. Ἀποφαίνουσαι τὴν φύσιν αὐτοῦ, λύκοι ἐξαίφνης ἐγένοντο. 55
Στρ. Ταῦτ᾽ ἄρα, ταῦτα Κλεώνυμον αὗται τὸν ῥίψασπιν χθὲς ἰδοῦσαι

So. *Minimè, sed Nubes cœlestes, magna viris numina pigris:*
Quæ sensum & mentem nobis suppeditant, virésque loquendi,
Nugandi, circumscribendi, apprehendendi, animósque mouendi.
St. *Certè meus hic animus, quàm primum audiuit verba loquentum,*
In pectus continuò emicuit: & iam subtili rerum
Euoluere gestit, iam nugari de fumo incipit: & iam
Sententiolam vnam alia conuellit: iam verbis aliorum
Contradicit. Itaque nunc earum, ubi ubi sint, aueo ora tueri.
So. *Huc respice versus Parnetem: hic ipsas descendere cerno*
Sat placidè. St. *Age ubi? commonstra.* So. *magno sanè huc agmine tendunt,*
Per loca caua densáque, sed ipsæ obliquæ. St. *quidnam rei hoc sit,*
Quòd nusquam video? So. *iuxta ingressum.* St. *vix eas cerno etiamnum.*
So. *At nunc iam cernis, nisi cucurbitam in ipsis oculis malè lippis.*
St. *Video per Iouem ego, ô venerandæ: namque opplent omnia Nubes.*
So. *An verò Deas tu hasce ignorabas, nec statuebas?*
St. *Non equidem: sed credebam nebulam & rorem, umbrámque nigrantem.*
So. *Ergo ignorasti, hæ quòd multos pascúntque fouéntque sophistas:*
Vates augures, acres medicos, digitignauamulocomtos,
Cyclicarum chorearum & cantus flexores, & sublimia si qui
Perscrutantur, quibus auditorum animis imponere possint.
Pascunt & inertes & nihil agentes: quia ab his celebrantur.
St. *Ergò hæc finxerunt, madidarum nebularum versicolorum*
Inmanémque impulsum, cirrósque, stridentésque procellas,
In centicipites typhones: tum volucres aëre nantes,
Vdas, aërias, uncas: liquidísque ortos Nubibus imbres.
Pro his illi frusta biberunt, mugilum turdorúmque salinam.
So. *Has certè propter, nunquid merito?* St. *cedò quid Nubibus istis*
Acciderit (si modò veræ sunt Nubes) quòd consimiles sunt
Mulierum: nam nubes non sunt tales. So. *quales igitur sunt?*
St. *Nescio certum: at similes floccis volitantibus esse videntur*
Nubes: haud mulieribus, ne tantillum: hæ nasutæ etiam sunt.
So. *Responde nunc mihi, quod te rogo.* St. *quidnam est? dic ocyus, ehem.*
So. *Nunquam tu suspiciens, vidisti Centauro similem, aut cui*
Pardo, aut tauro, aut lupo etiam æqualem nubem? St. *imò per Olympum.*
Sed quid tum postea? So. *Nubes fiunt omnia, quæ lubet esse.*
Quòd si videant comtum aliquem ex hirsutis istis, Xenophanta
Similem gnato: rident illius insaniam, & ora ferocis
Centauri assumunt. St. *sed ubi peculatorem fortè Simonem*
Conspicere datur, quid agunt tum Nubes? So. *vt morem ingeniúmque*
Hominis demonstrent, illicet assimulant rapida ora luporum.
St. *Hoc illud erat, quod viso heri Cleonymo, inermi & fugitiuo,*

Cùm timidissimum eum aspicerent: ceruorum speciem assimularunt.
So. *Et nunc, quia viderunt Clisthenem, ideò factæ sunt mulieres.*
St. *Saluete ergo ô Dominæ, ô reginæ saluete omnipotentes:*
Et si cui vnquam alij, mihi cælos ferientem rumpite vocem.

CONGERIES SEX VERSUUM PER INCISIONEM.

Ch. *SAlue nunc olim nate senex, ô sermonum sapientum*
Venator: túque sacerdos nugarum subtilium, ehodum
Dic, quid nos deinde velis, neque enim cuiquam alteri in vrbe hac
Rerum cælestium indagatori, morem ita ritè gerimus,
Nisi fortè Prodico: huic, propter consilium & doctum ingenium eius:
Tibi vero, quod elatè hic incedis, circumfersque oculos: &
Discalceatus mala multa pateris, & in nos ore seuero es.
St. *O tellus, quæ vox hæc? quàm sacra? quàm grauis & prodigiosa?*
So. *Sanè hæ solæ sunt Deæ amicæ nobis: alia omnia, nugæ.*
St. *At Iuppiter Olympius, age dic per terram, an non Deus ipse est?*
So. *Quinam Iuppiter? eh, ne nugeris, non est Iuppiter vllus.*
St. *Quid ais? quis pluit ergo? hoc expedias ante omnia nobis.*
So. *Hæ scilicet: id quod multis ego te signis ritè docebo.*
Age dic, vbi tu Iouem vnquam vidisti sine Nube pluentem?
At oportebat eum, his amotis, cæli pluere axe sereno.
St. *Ita per Phœbum: huic tu rationi bene te nunc applicuisti.*
Nam ego Iouem antehac censebam per magnum aliquod meiere cribrum.
Verùm age, dic mihi, quis tonat? etenim hoc mihi terrorem incutit ægro.
So. *Hæ quippe tonant, cùm prouoluuntur.* St. *homo audacissime: quî dum?*
So. *Vbi repletæ fuerint multa aqua, & impulsæ vt vi cieantur,*
Et postea suspensæ, plenæ imbri, vti necesse, inde graues, &
Collapsæ in se inuicem: ibi rumpuntur demum, edúntque fragorem.
St. *Sed quisnam est, qui impellit eas, annon Iuppiter, vt cieantur?*
So. *Minimè, sed turbo ætherius.* St. *turbo? hoc verò me antè latebat.*
An non est Iuppiter? an nunc habet imperium pro Ioue turbo?
Sed tu me nondum de tonitru atque fragore illo docuisti.
So. *Non percepisti me? dico, si aquis Nubes fortè redundent,*
Collapsas in se inuicem, & addensatas, dare ab axe fragorem.
St. *Cedo, quomodo possim hoc credere?* So. *ego hoc in teipso exinde docebo.*
Nónne in Panathenaicis vbi iam iure oppletus tibi venter
Fuerit, túque illum commôris, subitum murmur sonat intus?
St. *Ita, per Phœbum: illicet horrendum intonat, exoritúrque tumultus:*
Et insculum, vti tonitru, strepit intus: tum fragor editur ingens:
Primò sensim, Pappax, mox inde infert sonitum, Papappax:

Ὅτι δειλότατον τοῦτον ἑώρων, ἔλαφοι διὰ τοῦτ' ἐγένοντο.
σω. Καὶ νῦν ὅτι Κλεισθένη εἶδον, ὁρᾷς, διὰ τοῦτ' ἐγένοντο γυναῖκες.
σρ. Χαίρετε τοίνυν ὦ δέσποιναι. καὶ νῦν εἴπερ τινὶ κἄλλῳ,
Οὐρανομήκη ῥήξατε κἀμοὶ φωνὴν, ὦ παμβασίλειαι. 60

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ ϛ'.

χο. ΧΑῖρ' ὦ πρεσβῦτα παλαιογενὲς, θηρατὰ λόγων φιλομούσων.
Σύ τε λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ, φράζε πρὸς ἡμᾶς ὅτι χρῄζεις.
Οὐ γὰρ ἂν ἄλλῳ γ' ὑπακούσαιμεν τῶν νῦν μετεωροσοφιστῶν. (κα σοὶ δὲ,
Πλὴν ἢ Προδίκῳ, τῷ μὲν σοφίας καὶ γνώμης οὕνε-
Ὅτι βρενθύει τ' ἐν ταῖσιν ὁδοῖς, καὶ τὠφθαλμὼ παραβάλλεις, 5
Κἀνυπόδητος κακὰ πόλλ' ἀνέχει, κἀφ' ἡμῖν σεμνοπροσωπεῖς.
σρ. Ὦ γῆ τοῦ φθέγματος. ὡς ἱερὸν καὶ σεμνὸν καὶ τερατῶδες. (φλύαρος.
σω. Αὗται γάρ τοι μόναι εἰσὶ θεαί. τἄλλα δὲ πάντ' ἐστὶ
σρ. Ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν φέρε πρὸς τῆς γῆς οὑλύμπιος οὐ θεός ἐστι;
σω. Ποῖος Ζεύς; οὐ μὴ ληρήσεις, οὐδ' ἐστὶ Ζεύς. σρ. τί λέγεις σύ; 10
Ἀλλὰ τίς ὕει; τουτὶ γὰρ ἔμοιγ' ἀπόφηναι πρῶτον ἁπάντων. (διδάξω.
σω. Αὗται δήπου, μεγάλοις δὲ σημείοις ἐγώ σ' αὐτὸ
Φέρε, ποῦ γὰρ πώποτ' ἄνευ Νεφελῶν ὕοντ' ἤδη τεθέασαι; (δημεῖν.
Καί τοι χρῆν αἰθρίας ὕειν αὐτὸν, ταύτας δ' ἀπο-
σρ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω, τοῦτό γέ τοι τῷ νυνὶ λόγῳ εὖ προσέφυσας 15
Καί τοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν. (τρεμαίνειν.
Ἀλλ' ὅστις ὁ βροντῶν ἐστι, φράσον. τοῦτό με ποιεῖ τε-
σω. Αὗται βροντῶσι κυλινδόμεναι. σρ. τῷ τρόπῳ ὦ πάντα σὺ τολμῶν. (θῶσι φέρεσθαι,
σω. Ὅταν ἐμπλησθῶσ' ὕδατος πολλοῦ κἀναγκα-
Κατακριμάμεναι πλήρεις ὄμβρου δι' ἀνάγκην, εἶτα βαρεῖαι 20
Εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσαι, ῥήγνυνται καὶ παταγοῦσιν.
σρ. Ὁ δ' ἀναγκάζων ἐστί τις αὐτὰς, οὐχ ὁ Ζεὺς, ὥς τε φέρεσθαι; (ἐλελήθει.
σω. Ἥκιστ' ἀλλ' αἰθέριος Δῖνος. σρ. Δῖνος; τουτί μ'
Ὁ Ζεὺς οὐκ ὢν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ Δῖνος νυνὶ βασιλεύων; (δαξας. 25
Ἀτὰρ οὐδέπω σοῦ τὸν πάταγον καὶ τὴν βροντὴν μ' ἐδί-
σω. Οὐκ ἤκουσάς μου, τὰς Νεφέλας ὕδατος μεστὰς ὅτι φημὶ
Ἐμπιπτούσας εἰς ἀλλήλας παταγεῖν διὰ τὴν πυκνότητα;
σρ. Φέρε τουτὶ τῷ χρὴ πιστεύειν; σω. ἀπὸ σαυτοῦ 'γώ σε διδάξω. (ράχθης
Ἤδη ζωμοῦ Παναθηναίοις ἐμπλησθεὶς, εἶτ' ἐτα-
Τὴν γαστέρα, καὶ κλόνος ἐξαίφνης αὐτὴν διεκορκορύγησεν; 30
σρ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω. καὶ δεινὰ ποιεῖ γ' εὐθύς μοι καὶ τετάρακται. (κέκραγεν.
Χ' ὥσπερ βροντὴ τὸ ζωμίδιον παταγεῖ. καὶ δεινὰ
Ἀτρέμας πρῶτον παππάξ. κἄπειτ' ἐπάγει παπαππάξ.

Χ' ὅταν

Κ' ὅταν χέζω κομιδῇ βροντᾷ, παπαπαππὰξ ὥσπερ ἐκεῖναι.

σω. Σκέψαι τοίνυν ἀπὸ γαστριδίου τυννουτουὶ οἷα πέπορδας. 35

Τὸν δ' ἀέρα τόνδ' ὄντ' ἀπέραντον, πῶς οὐκ εἰκὸς μέγα βροντᾶν.

Ταῦτ' ἄρα καὶ τὠνόματ' ἀλλήλοιν, βροντὴ καὶ πορδὴ ὁμοίω.

στ. Ἀλλ' ὁ κεραυνὸς πόθεν αὖ φέρεται λάμπων πυρί. τοῦτο δίδαξον.

Καὶ καταφρύγει βάλλων ἡμᾶς, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει. (40

Τοῦτον γὰρ δὴ φανερῶς ὁ Ζεὺς ἵησ' ἐπὶ τοὺς ἐπιόρκους.

σω. Καὶ πῶς ὦ μῶρε σὺ, καὶ Κρονίων ὄζων, καὶ βεκκεσέληνε, (ἐνέπρησεν,

Εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους πῶς δῆτ' οὐχὶ Σίμων'

Οὐδὲ Κλεώνυμον. οὐδὲ Θέωρον. καίτοι σφόδρα γ' εἰσ' ἐπίορκοι.

Ἀλλὰ τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει, καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνῶν.

Καὶ τὰς δρῦς τὰς μεγάλας. τί μαθών. οὐ γὰρ δὴ δρῦς ἐπιορκεῖ. 45

στ. Οὐκ οἶδ'· ἀτὰρ εὖ λέγειν φαίνει. τί γάρ ἐστι δῆθ' ὁ κεραυνός;

σω. Ὅταν εἰς ταύτας ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθεὶς κατακλεισθῇ, (ἀνάγκης

Ἔνδοθεν αὐτὰς ὥσπερ κύστιν φυσᾷ. κἄπειθ' ὑπ'

Ῥήξας αὐτὰς, ἔξω φέρεται σοβαρὸς, διὰ τὴν πυκνότητα.

Ὑπὸ τοῦ ῥοίβδου καὶ τῆς ῥύμης, αὐτὸς ἑαυτὸν κατακαίων. 50

στ. Νὴ Δί'. ἐγὼ γοῦν ἀτεχνῶς ἔπαθον τουτί ποτε Διασίοισιν. (μέλλουσα.

Ὀπτῶν γαστέρα τοῖς συγγενέσιν, κᾆτ' οὐκ ἔσχων ἀ-

Ἡ δ' ἄρ' ἐφυσᾶτ'. εἶτ' ἐξαίφνης διαλακήσασα πρὸς αὐτὼ

Τὼ 'φθαλμώ μου προσετίλησεν, καὶ κατέκαυσεν τὸ πρόσωπον.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ η.

σω. Ὦ τῆς μεγάλης ἐπιθυμήσας σοφίας ἄνθρωπε παρ' ἡμῶν.

Ὡς εὐδαίμων ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησι γενήσει.

Εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντιστὴς καὶ τὸ ταλαίπωρον ἔνεστιν

Ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ κάμνεις, μήθ' ἑστὼς, μήτε βαδίζων.

Μήτε ῥιγῶν ἄχθει λίαν. μήτ' ἀριστᾶν ἐπιθυμεῖς. 5

Οἴνου τ' ἀπέχει καὶ γυμνασίων, καὶ τῶν ἄλλων ἀνοήτων.

Καὶ βέλτιστον τοῦτο νομίζεις, ὅπερ εἰκὸς δεξιὸν ἄνδρα. (πολεμίζων.

Νικᾶν, πράττων καὶ βουλεύων, καὶ τῇ γλώττῃ

στ. Ἀλλ' οὕνεκά γε ψυχῆς στερρᾶς, δυσκολοκοίτου τε μερίμνης,

Καὶ φειδωλοῦ καὶ τρυσιβίου, γαστρὸς καὶ θυμβρεπιδείπνου, 10

Ἀμέλει θαρρῶν, οὕνεκα τούτων ἐπιχαλκεύειν παρέχοιμ' ἄν. (ἅπερ ἡμεῖς

σω. Ἄλλο τι δῆτ' οὖν νομιεῖς ἤδη θεὸν οὐδένα. πλὴν

Τὸ Χάος τουτὶ καὶ τὰς νεφέλας καὶ τὴν γλῶτταν. τρία ταυτί. (ἂν ἀπαντῶν.

στ. Οὐδ' ἂν διαλεχθείην ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις οὐδ'

Οὐδ' ἂν θύσαιμ' οὐδ' ἂν σπείσαιμ' οὐδ' ἐπιθείην λιβανωτόν. 15

χο. Λέγε νῦν ἡμῖν, ὅτι σοι δρῶμεν θαρρῶν· ὡς οὐκ ἀτυχήσεις

Ἡμᾶς τιμῶν καὶ θαυμάζων καὶ ζητῶν δεξιὸς εἶναι.

Et quando caco, tum demum papapappax intonat, vt & illa.

So. *Iam tu igitur conijce, si è tantillo tam grande pepederis alno,*

Qui non fiet æquum, hunc immensum aera, & ipsum grande tonare?

Atque hinc crepitus & tonitrus nomina sono æquantur eodem.

St. *Sed quæso, vnde ignitum istud fulmen decidit? hoc doceas me.*

Nam feriens nos & frigore percellit, & amburit: & æquus

Iuppiter hoc ipsum in periuros, celsa iaculatur ab arce.

So. *Et quomodo tu fatue, & Lunatice, qui Saturnia oles (si*

Periuros fulmine plectit) quomodo non etiam ille Simonem

Atque Theorum, atque Cleonymum eodem sacro percussit igni:

Quandoquidem supra modum & illi periuri: sed in ædem

Ipse suam fertur, & concutit, aut excelsa cacumina Suni,

Aut rigidas quercus, quid ab his patitur? nunnam peierat ilex?

St. *Ego nescio, nam mihi videre tu non malè dicere: sed quid*

Ipsum est fulmen? So. *quando ventus in ipsas subuectus, ibique*

Inclusus fuerit: tunc ipsas, ceu vesicam, inflat & actus

Vi, nubem perrumpit: & extra violento cum impete fertur,

Propter crassitiem, atque à stridore & vi sesemet adurit.

St. *Per Iouem. Equidem ego ibhuc inscitè in Diali festo aliquando.*

Expertus sum: cùm ventriculum assarem agnatis: negligénsque

Cultro non aperirem, vt spiritus exiret: ibi ille repentè

Fuit inflatus, mediúsque crepans, oculos mihi polluit ambos,

Et stercore commaculauit: faciémque mihi feruor adussit.

SYSTEMA PER INCISIONEM VERSVVM OCTO.

So. *O præclara sapientiæ amator: eam qui quæris apud nos:*

Quàm tu inter Athenienses felix posthac eris atque beatus,

Si memor es & indagator: & ærumnæ patientia cordi

Tuo inest: neque fatigaris vel stando multùm, vel eundo:

Neque doles algens: neque prandere appetis: atque insuper omni

Vino abstines, atque exercitiis, & nugis aliis: &

Optimum id esse omnino ducis, quod conueniens viro honesto

Vincere agendo, consultando, bellando fulmine lingua.

St. *At ego pro duro animo, pro somnifuga cura inuenienda,*

Pro parco, & vitam discrutianti ventre, & non nisi thymbram

Comedente, (bono sis tantum animo) me incudem tibi dare possim.

So. *Ergo iam nihil aliud esse Deum credes: numina præter*

Hæc nostra, Chaos, Nubes & Linguam: tria primordia rerum.

St. *Imò aliis Diis ne loquar ego quidem: licet offerat ipsis*

Obuiam: neque sacrificem: neque libem: neque thus ingeram in aras.

Ch. *Age nunc, dic nobis audacter, quid vis tibi nos faciamus?*

Nam si colere nos, atque admirari, tum industrius esse

Ita pergas: nunquam fortuna posthac vteris iniqua.

St. O domina, oro vos igitur, rem non magnam: nempe, vti Graecos
Alios omnes dicendo centum stadijs vincere possim.

Ch. Sane hoc erit à nobis: vt ab hoc iam deinceps tempore nemo
Magnas sententias in populo plures queat vincere, quàm tu.

St. Nihil dicatis de magnis sententijs: neque enim expeto nosse:
Sed quantum ad me, facite, vt ius inuertam, perdámque Danistas.

Ch. Sanè perfacile voti compos eris: neque enim ardua poscis.
Sed bono es animo, & nostris teipsum informandum trade ministris.

St. Isthuc faciam, vobis fretus: quia me penuria torquet,
Propter equos Coppatias, & coniugium, quod me malè perdit.

Στ. Ὦ δέσποιναι, δέομαι τοίνυν γ' ὑμῶν, τουτὶ πάνυ μικρόν,
Τῶν Ἑλλήνων εἶναί με λέγειν ἑκατὸν σταδίοισιν ἄριστον.

Χο. Ἀλλ' ἔσται σοι τοῦτο παρ' ἡμῶν. ὥστε τὸ λοιπόν γ' ἀπὸ τουδὶ 20
Ἐν τῷ δήμῳ γνώμας μεγάλας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ.

Στ. Μή μοι λέγειν γνώμας μεγάλας. οὐ γὰρ τούτων ἐπιθυμῶ,
Ἀλλ' ὅσ' ἐμαυτῷ στρεψοδικῆσαι, καὶ τοὺς χρήστας διολισθεῖν.

Χο. Τεύξει τοίνυν γ' ὧν ἱμείρεις. οὐ γὰρ μεγάλων ἐπιθυμεῖς.
Ἀλλὰ σεαυτὸν παράδος θαρρῶν τοῖς ἡμετέροις προπόλοισιν. 25

Στ. Δράσω τοῦθ' ὑμῖν πιστεύσας. ἡ γὰρ ἀνάγκη με πιέζει.
Διὰ τοὺς ἵππους τοὺς κοππατίας, καὶ τὸν γάμον ὅς μ' ἐπέτριψεν.

ACTVS I. SCENA V.

STREPSIADES SOLVS.

NVnc ergò vtantur me, vti libitum est:
Ego meum hoc corpus prabebo,
Ad percutiendum, esuriendum,
Sitiendum, squalescendum, etiam
Algendum & pellem excoriandum:
Dummodò debita sic effugiam.
Neque me commoueat, si me homines
Dicant audacem, linguacem,
Petulantem, pracipitem, impurum,
Nugarum consarcinatorem,
Fictorem verborum, rabulam,
Crepitaculum & astutam vulpem,
Veteratorem, malitiosum,
Simulatorem, iactabundum,
Lubricum item, centonem, atque hominem
Spurcum & fœdum,
Versutum, difficilem, friuolum.
His si me criminibus lacerent
Occursantes: faciant, vt lubet:
Et si voluerint, per Cererem,
Ex me chordam
Isti apponunto magistris.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ πέμπτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ ΜΟΝΟΣ.

Νῦν οὖν χρήσθων ἀτεχνῶς ὅτι βούλονται.
Τουτί τογ' ἐμὸν σῶμ' αὐτοῖσι
Παρέχω τύπτειν. πεινῆν. διψῆν.
Αὐχμεῖν. ῥιγοῦν. ἀσκὸν δείρειν.
Εἴπερ τὰ χρέα διαφευξοῦμαι, 5
Τοῖς ἀνθρώποις τ' εἶναι δόξω.
Θρασύς. εὔγλωττος. τολμηρός. ἴτης.
Βδελυρός. ψευδῶν συγκολλητής.
Εὑρησιεπής. περίτριμμα δικῶν.
Κύρβις. κρόταλον. κίναδος. τρύμη. 10
Μάσθλης. εἴρων. γλοιός. ἀλαζών.
Κέντρων. μιαρός.
Στρόφις. ἀργαλέος. ματιολεσχός.
Ταῦτ' εἴ με λέγουσιν ἀπαντῶντες,
Δρώντων ἀτεχνῶς ὅ,τι χρῄζουσι. 15
Καὶ βούλονται νὴ τὴν Δήμη-
τρ' ἐκ μου χορδὴν
Τοῖς φροντισταῖς παραθέντων.

ACTVS I. SCENA VI.

SOCRATES, STREPSIADES, CHORVS.

HVic adest virile pectus
Non iners, sed impigrum. at tu iam dehinc
Scito, quòd hac capiens,
Decus vsque ad Olympum
Proferes in orbe.

St. Quid hinc feram?

So. Quid? tempore iam reliquo
Vitam speciosissimam ages
Mecum beatus.

St. Quando erit hoc igitur
Vt aspiciam?

So. Tum tuas multos
Faciam ante fores
Semper sedere:

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ ἕκτη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Σω. Λῆμα μὲν πάρεστι τῷδε
Οὐκ ἄτολμον, ἀλλ' ἕτοιμον. ἴσθι δ' ὡς
Ταῦτα μαθὼν παρ' ἐμοῦ,
Κλέος οὐρανόμηκες
Ἐν βροτοῖσιν ἕξεις. 5

Στ. Τί πείσομαι;

Σω. Τὸν πάντα χρόνον μετ' ἐμοῦ,
Ζηλωτότατον βίον ἀν-
θρώπων διάξεις.

Στ. Ἆρά γε τοῦτ' ἄρ' ἐγὼ 10
Ποτ' ὄψομαι;

Σω. Ὥς τέ σου πολλοὺς
Ἐπὶ ταῖσι θύραις
Ἀεὶ καθῆσθαι,

Βουλο-

Βουλομένους ἀνακοινοῦσθαί 15
Τε καὶ εἰς λόγους ἐλθεῖν
Πράγματα κἀντιγραφὰς
Πολλῶν ταλάντων
Ἄξια σῇ φρενὶ
Συμβουλευσομένους μετὰ σοῦ. 20
χο. Ἀλλ' ἐγχείρει τὸν πρεσβύτην ὅ,τι περ μέλλεις προδιδάσκειν,
Καὶ διακίνει τὸν νοῦν αὐτοῦ. καὶ τῆς γνώμης ἀποπειρῶ.
σω. Ἄγε δὴ κάτειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τρόπον.
Ἵν' αὐτὸν εἰδὼς ὅς τις ἐστὶ μηχανὰς
Ἤδη 'πὶ τούτοις πρός σε καινὰς προσφέρω. 25
στ. Τί δαί, τειχομαχεῖν μοι διανοεῖ πρὸς τῶν θεῶν;
σω. Οὔκ. ἀλλὰ βραχέα σου πυθέσθαι βούλομαι,
Εἰ μνημονικὸς εἶ. στ. Δύο τρόπω νὴ τὸν Δία.
Εἰ μὲν γ' ὀφείλεταί μοι, μνήμων πάνυ.
Ἐὰν δ' ὀφείλω, σχέτλιος, ἐπιλήσμων πάνυ. 30
σω. Ἔνεστι δῆτά σοι λέγειν ἐν τῇ φύσει;
στ. Λέγειν μὲν οὐκ ἔνεστ', ἀποστερεῖν δ' ἔνι.
σω. Πῶς οὖν δυνήσει μανθάνειν; στ. Ἀμέλει καλῶς.
σω. Ἄγε νυν ὅπως ὅταν τι προβάλωμαι σοφὸν
Περὶ τῶν μετεώρων, εὐθέως ὑφαρπάσει. 35
στ. Τί δαί; κυνηδὸν τὴν σοφίαν σιτήσομαι;
σω. Ἄνθρωπος ἀμαθὴς οὑτοσὶ καὶ βάρβαρος.
Δέδοικά σ' ὦ πρεσβῦτα, μὴ πληγῶν δέει.
Φέρ' ἴδω τί δρᾷς, ἤν τίς σε τύπτῃ. στ. Τύπτομαι.
Κἄπειτ' ἐπισχὼν ὀλίγον, ἐπιμαρτύρομαι. 40
Εἶτ' αὖθις ἀκαρῆ διαλιπὼν, δικάζομαι.
σω. Ἴθι νυν κατάθου θοἰμάτιον. στ. Ἠδίκηκά τι;
σω. Οὔκ. ἀλλὰ γυμνοὺς εἰσιέναι νομίζεται.
στ. Ἀλλ' οὐχὶ φωράσων ἔγωγ' εἰσέρχομαι.
σω. Κατάθου. τί ληρεῖς; στ. Εἰπὲ δή νυν μοι τοδί. 45
Ἢν ἐπιμελὴς ὦ καὶ προθύμως μανθάνω,
Τῷ τῶν μαθητῶν ἐμφερὴς γενήσομαι;
σω. Οὐδὲν διοίσεις Χαιρεφῶντος τὴν φύσιν.
στ. Οἴμοι κακοδαίμων, ἡμιθνὴς γενήσομαι.
σω. Οὐ μὴ λαλήσεις, ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἐμοὶ, 50
Ἀνύσας τι δευρὶ θᾶττον. στ. Ἐς τὼ χεῖρέ νυν
Δός μοι μελιτοῦτταν πρότερον. ὡς δέδοικ' ἐγὼ,
Εἴσω καταβαίνων ὥσπερ ἐς Τροφωνίου.
σω. Χώρει τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν.

Qui tua consilia exquirant,
Cupiántque loqui ad te:
Dignáque mox pretio
Rescripta tecum,
Atque negocia
Tractent, ex animo usque tuo.
Ch. Eia, aggredere hunc vetulum, qua constituisti iam antè, docere:
Animum ipsius pratenta, & vires explora ingenij eius.
So. Age tu, dic primùm hoc mihi, qui sint mores tui?
Vt illis cognitis, cuiusmodi sient,
Nouas in te admoueam nunc machinas meas.
St. Quid ergò? vtrum tu expugnare hic me cogitas?
So. Non, sed pauca ex te interrogare volo. valen'
Memoria? St. Ita per Iouem: & gemino sanè modo.
Nam si mihi quis debet: memor sum scilicet:
Sin ego cui debeo: obliuiosus sum nimis.
So. Sed nullane vis dicendi tibi naturâ inest?
St. Vis dicendi haud inest, sed vis spoliandi inest.
So. Quomodo igitur poteris discere? St. Quietus es.
So. Videsis, vt si quid de rebus sublimibus
Proposuero doctum, tu istiuc surripias statim.
St. Quid? vtrúmne ego doctrinam arripiam, quasi canis?
So. Homo hic ineptus, & rudis est, & barbarus.
Metuo tibi, senex, ne flagris egeas. age
Si quis te verberat, quid pateris? St. Verbera.
Sed vbi me paulum continui, testes cito:
Rursum acquiescens paulum, mox in ius voco.
So. Age nunc, vestem depone. St. Quid feci mali?
So. Nihil: sed nudos ingredi leges iubent.
St. Atqui ego non ingredior, vt hinc auferam aliquid.
So. Depone, quid nugaris? St. Dic hoc iam mihi,
Si diligens fuero, atque cupidè didicero:
Cuinam similis ex discipulis tuis ero?
So. Nihil ab ingenio Charephontis differes.
St. Va mihi misero: nam fiam semimortuus.
So. Non fies, ne dixis: sed sequere me ocyus,
Vt perficias aliquid, propera. St. In manum prius
Des mellitam placentam. Vah, vt mihi metuo,
Intrans, non secus ac si antrum adeam Trophonij.
So. Perge, quid hic ita circumspectas iuxta ostium?

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΚΩΛΩΝ η.

χο. Ἀλλ' ἴθι χαίρων τῆς ἀνδρείας
οὕνεκα ταύτης,
Εὐτυχία γένοιτ' ἀν-
θρώπῳ, ὅτι προήκων
Ἐς βαθὺ τῆς ἡλικίας, 5
Νεωτέροις τὴν φύσιν αὑτοῦ
Πράγμασι χρωτίζεται
Καὶ σοφίαν ἐπασκεῖ.

Chorvs.

I Pede fausto, propter robur
Magnanimum istud
Prosperitas viro adsit,
Quod spacium senecta
Emerita cùm tetigit:
Tamen negocijs animum suum,
Vt iuuenis, applicat,
Et sapientiam auget.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΚΩΛΩΝ μα.

Τροχαϊκοὶ Καταληκτικοί.

Ὦ θεώμενοι κατερῶ πρός γ' ὑμᾶς ἐλευθέρως
Τἀληθῆ, νὴ τὸν Διόνυσον τὸν ἐκθρέψαντά με.
Οὕτω νικήσαιμί τ' ἔγωγε καὶ νομιζοίμην σοφὸς,
Ὡς ὑμᾶς ἡγούμενος εἶναι θεατὰς δεξιοὺς,
Καὶ ταύτην σοφώτατ' ἔχειν τῶν ἐμῶν κωμῳδιῶν, 5
Πρώτους ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς, ἣ παρέσχε μοι
Ἔργον πλεῖστον. εἶτ' ἀνεχώρουν ὑπ' ἀνδρῶν φορτικῶν
Ἡττηθεὶς οὐκ ἄξιος ὤν. ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμφομαι
Τοῖς σοφοῖς, ὧν οὕνεκ' ἐγὼ ταῦτ' ἐπραγματευόμην.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ὑμῶν ποθ' ἑκὼν προδώσω τοὺς δεξιούς. 10

Transitvs Chori.

Trochaici Catalectici.

O Spectatores, ego ad vos loquar, qua vera sunt,
Liberè. per Dionysum, qui me eduxit paruulum.
Sic ego vincam & æstimer sapiens, vt vos æstimo
Spectatores candidos esse, & hanc Comœdiam
Pa alijs, quas scripsi, omnibus, ducere sapientissimam,
Vtque vos primùm rogans, vti gustetis hanc, mihi
Qua multum fecit negoti. Post secessi à viris
Victus sordidis indignè: quod nunc vobis queror,
Qui hîc adestis sapientes, & quorum hac ego gratia
Commentatus sum: non vt vos volens prodam bonos.

Ex quo enim hic apud viros, quibus est suaue dicere,
Et apud quos Cinaedus & Castus optime audiunt:
Et ego (nanque adhuc eram virgo, nec licebat mihi
Parere) exposui foetum: quem quaepiam alia sustulit.
Vos autem educastis ingenue, atque instituistis probè:
Ex hoc fida apud vos sunt sententiae testimonia.
Nunc ergo secundum Electram illam isthaec Comoedia
Quaeritans venit, si forte in spectatores bonos
Incidat: (nam cincinnum si videat fratris, statim
Agnoscet) sed quàm sit haec casta, vos cognoscite.
Primum non venit aliquid consuens coriaceum,
Rubrum, humile, à summo densum: ut sit pueris risui: neq.
Insectata caluos est, nec saltauit cordacem:
Neque senex, qui metra canit, praesentem baculo ferit,
Amotis è conspectu maledictis mordacibus:
Neque tadiferam introduxit: sed neque heu heu clamitat:
Sed sibiipsa & versibus fidens, in scenam venit.
Atqui ego vir tantus, Poeta tantus nihil superbio:
Neque vos quaero fallere, bis terque introducendo eadem:
Sed nouas subinde formas infero, argutè & catè
A me inuentas, nihil inter se similes: omnes probas:
Qui etiam magnum illum Cleonem, ut ventrem olim percussi,
Neque demum insultaui ipsi tacenti. Verum hi comici
Nonsiti, ut semel dedit ansam ad scribendum Hyperbolus,
Miserum istum semper proculcant, & matrem eius simul.
Eupolis quidem Maricam primum in scenam protulit,
Nostrósque EQVITES in alium habitum malè commutauit malus,
Addidítque anum ebriam ad desaltandum Cordacem:
Qualem olim introduxit Phrynichus, deuoratam a bellua,
Maris. Exinde nouam rursus fecit Hermippus in Hyperbolum:
Et nunc caeteri simul omnes ingruunt in Hyperbolum:
Imitantes meam de anguillis satis notam imaginem.
His quicunque applaudunt ne delectetur meis.
Sin voluptatem aliquam ex me meísque inuentis percipitis:
Reliquum in tempus rectè vos sapere iudicauero.

Ἐξ ὅτου γὰρ ἐνθάδ' ὑπ' ἀνδρῶν, οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν,
Ὁ σώφρων τε χ' ὡ καταπύγων ἄριστ' ἠκουσάτην,
Κἀγώ, παρθένος γὰρ ἔτ' ἦν, κοὐκ ἐξῆν πω μοι τεκεῖν,
Ἐξέθηκα, παῖς δ' ἑτέρα τις λαβοῦσ' ἀνείλετο,
Ὑμεῖς δ' ἐξεθρέψατε γενναίως, κἀπαιδεύσατε, 15
Ἐκ τούτου μοι πιστὰ παρ' ὑμῶν γνώμης ἔσθ' ὅρκια.
Νῦν οὖν Ἠλέκτραν κατ' ἐκείνην ἥδ' ἡ κωμῳδία
Ζητοῦσ' ἦλθεν ἤν που 'πιτύχῃ θεαταῖς οὕτω σοφοῖς.
Γνώσεται γὰρ ἤνπερ ἴδῃ τἀδελφοῦ τὸν βόστρυχον.
Ὡς δὲ σώφρων ἐστὶ φύσει, σκέψασθ'. ἥτις πρῶτα μὲν 20
Οὐδὲν ἦλθε ῥαψαμένη σκύτινον καθειμένον.
Ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου, παχύ. τοῖς παιδίοις ἵν' ᾖ γέλως.
Οὐδ' ἔσκωψε τοὺς φαλακρούς, οὐδὲ κόρδαχ' εἵλκυσεν.
Οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων τἄπη τῇ βακτηρίᾳ
Τύπτει τὸν παρόντ' ἀφανίζων πονηρὰ σκώμματα. 25
Οὐδ' εἰσῇξε δᾷδας ἔχουσ' οὐδ' ἰοὺ ἰοὺ βοᾷ.
Ἀλλ' αὑτῇ καὶ τοῖς ἔπεσι πιστεύουσ' ἐλήλυθεν.
Κἀγὼ μὲν τοιοῦτος ἀνὴρ ὢν ποιητὴς οὐ κομῶ.
Οὐδ' ὑμᾶς ζητῶ 'ξαπατᾶν δὶς καὶ τρὶς ταὔτ' εἰσάγων.
Ἀλλ' αἰεὶ καινὰς ἰδέας εἰσφέρων σοφίζομαι, 30
Οὐδὲν ἀλλήλαισιν ὁμοίας καὶ πάσας δεξιάς.
Ὃς μέγιστον ὄντα Κλέων' ἔπαισ' ἐς τὴν γαστέρα.
Κοὐκ ἐτόλμησ' αὖθις ἐπεμπηδῆσ' αὐτῷ κειμένῳ.
Οὗτοι δ', ὡς ἅπαξ παρέδωκε λαβὴν Ὑπέρβολος,
Τοῦτον δείλαιον κολετρῶσ' ἀεὶ καὶ τὴν μητέρα. 35
Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρώτιστον παρείλκυσεν
Ἐκστρέψας τοὺς ἡμετέρους Ἱππέας κακὸς κακῶς.
Προσθεὶς αὐτῷ γραῦν μεθύσην, τοῦ κόρδακος οὕνεκα,
Ἣν Φρύνιχος πάλαι πεποίηχ', ἣν τὸ κῆτος ἤσθιεν.
Εἶθ' Ἕρμιππος αὖθις πεποίηκεν εἰς Ὑπέρβολον. 40
Ἄλλοι τ' ἤδη πάντες ἐρείδουσιν εἰς Ὑπέρβολον.
Τὰς εἰκοὺς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι.
Ὅστις οὖν τούτοισι γελᾷ, τοῖς ἐμοῖς μὴ χαιρέτω.
Ἢν δ' ἐμοὶ καὶ τοῖσιν ἐμοῖς εὐφραίνησθ' εὑρήμασιν,
Ἐς τὰς ὥρας τὰς ἑτέρας εὖ φρονεῖν δοκήσετε. 45

Strophe, Conversio Chori.

Principiò Iouem optimum
Maximum, ad hunc chorum inuoco,
Caelicolum potentem,
Et validum tridente Deum,
Qui pelagus salsipotens,
Grauisque terrae vada caeca quassat,
Eximiúmque patrem celeberrimi
Nominis aethera, vitae hominum omniparentem:
Illúmque equorum domito-
rem, qui humum illustrat radiis:
Ipse magnus apud Deos,
Numen terricolisque.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιϛ.

χο. Ὑψιμέδοντα μὲν θεῶν
Ζῆνα τύραννον ἐς χορὸν
Πρῶτα μέγαν κικλήσκω.
Τόν τε μεγασθενῆ τριαί-
νης ταμίαν, γῆς τε καὶ ἁλ-
μυρᾶς θαλάσσης ἄγριον μοχλευτήν. 5
Καὶ μεγαλώνυμον ἡμέτερον πατέ-
ρ' Αἰθέρα σεμνότατον βιοθρέμμονα πάντων.
Τόν θ' ἱππονώμαν, ὃς ὑπερ-
λάμπροις ἀκτῖσι κατέχει
Γῆς πέδον, μέγας ἐν θεοῖς 10
Ἐν θνητοῖσί τε δαίμων.

Additamentum.

Trochaici Octonarij Catalectici.

O Sapientissimi Spectatores, huc aduertite,
Quoniam affectae iniuria, contra vos heic querimoniam
Instituimus: nam cùm nos prae caeteris Diis omnibus,

ΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ κ.

Τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί.

χο. Ὦ σοφώτατοι θεαταί, δεῦρο τὸν νοῦν προσέχετε.
Ἠδικημέναι γὰρ ὑμῖν μεμφόμεσθ' ἐναντίον.
Πλεῖστα γὰρ θεῶν ἁπάντων ὠφελούσαις τὴν πόλιν,

Δαιμόνων

Δαιμόνων ἡμῖν μόναις οὐ θύετ' οὐδὲ σπένδετε,
Αἵτινες τηροῦμεν ὑμᾶς. ἢν γὰρ ᾖ τις ἔξοδος 5
Μηδενὶ ξὺν νῷ, τότ' ἢ βροντῶμεν ἢ ψακάζομεν.
Εἶτα τὸν θεοῖσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψην Παφλαγόνα
Ἡνίχ' ᾑρεῖσθε στρατηγὸν, τὰς ὀφρῦς συνήγομεν,
Κἀποιοῦμεν δεινά. βροντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστρα-
πῆς.
Ἡ Σελήνη δ' ἐξέλειπε τὰς ὁδούς. ὁ δ' Ἥλιος 10
Τὴν θρυαλλίδ' εἰς ἑαυτὸν εὐθέως ξυνελκύσας,
Οὐ φανεῖν ἔφασκεν ὑμῖν, εἰ στρατηγήσει Κλέων.
Ἀλλ' ὅμως εἵλεσθε τοῦτον. φασὶ γὰρ δυσβουλίαν
Τῇδε τῇ πόλει προσεῖναι. ταῦτα μέντοι τοὺς θεοὺς
Ἅττ' ἂν ὑμεῖς ἐξαμαρτῆτ', ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέ-
πειν 15
Ὡς δὲ καὶ τοῦτο ξυνοίσει, ῥᾳδίως διδάξομεν.
Ἢν Κλέωνα τὸν λάρον δώρων ἑλόντες καὶ κλοπῆς
Εἶτα φιμώσητε τούτου τῷ ξύλῳ τὸν αὐχένα,
Αὖθις εἰς τἀρχαῖον, ὑμῖν εἴ τι κἀξημάρτετε,
Ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει ξυνοίσε-
ται. 20

Vrbem hanc plurimum locupletemus: vos nobis ex Deis
Solis, neque sacrificatis, neque libatis: quæ plurimum
Conseruamus vos. Nam si quando comitiorum exitus
Non sit commodus, tum aut tonamus, aut pluuiam da-
mus.
Equidem Dijs infestum Paphlagona illum coriarium,
Quando exercitus ducem creastis, nos supercilia
Contraximus, & horrendum fecimus, erupitque igneum
Tonitru cum corusco fulgure: Lunaque deseruit vias:
Et Sol contracto statim in sese lucernæ ellychnio,
Noluit lucere vobis: si Cleonem exercitus
Legeretis ducem: & vos legistis tamen. Hoc est, quod fe-
runt
Stulta consilia huic inesse ciuitati: sed tamen
Ea, quæ vos peccatis, in melius Deum conuertere.
Quomodo autem hoc profuturum sit, facile docebimus:
Si Cleonem Larum illum furti damnatum, atque ambitus:
Capiatis, gulámque ligno interstringatis, tunc ad statum
Pristinum redibunt omnia, & si quid fuit antehac
Peccatum à vobis, id in melius cedet Reipublicæ.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιϐ.

χο. Ἀμφί μοι αὖτε Φοῖβ' ἄναξ
Δήλιε, Κυνθίαν ἔχων
Ὑψικέρατα πέτραν,
Ἥτ' Ἐφέσου μάκαιρα πάγ-
χρυσον ἔχεις οἶκον, ἐν ᾧ 5
Κόραι σε Λυδῶν μεγάλως σέβουσιν.
Ἥτ' ἐπιχώριος ἡμετέρα θεὸς
Αἰγίδος ἡνίοχος πολιοῦχος Ἀθάνα.
Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων
Πέτραν, σὺν πεύκαις σελαγεῖ, 10
Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων.
Κωμαστὴς Διόνυσος.

ANTISTROPHE. OPPOSITA CONVERSIO CHORI.

HVc ades, ô Apollo Rex
Delie, Cynthium tenens,
Altiugum cacumen:
Quæque Ephesi beata habes
Ex solido tecta domus
Obryzo: ubi Lydæ nurus te honorant.
Tuque soli indigena ô Dea Cecropis:
Ægida, quæ quatis, urbipotens Minerua: &
Parnasi tu scopuli
Rector, qui igneis facibus
Inter Thyadas emines
Comessator Iacche.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ Κ.

Τροχαϊκοὶ Τετράμετροι Καταληκτικοί.

χο. Ἡνίχ' ἡμεῖς δεῦρ' ἀφορμᾶσθαι παρεσκευάσμεθα,
Ἡ Σελήνη συντυχοῦσ' ἡμῖν, ἐπέστειλε φράσαι.
Πρῶτα μὲν χαίρειν Ἀθηναίοισι, καὶ τοῖς ξυμμάχοις.
Εἶτα θυμαίνειν ἔφασκε. δεινὰ γὰρ πεπονθέναι,
Ὠφελοῦσ' ὑμᾶς ἅπαντας, οὐ λόγοις, ἀλλ' ἐμφανῶς. 5
Πρῶτα μὲν τοῦ μηνὸς εἰς δᾷδ' οὐκ ἔλαττον ἢ δραχ-
μήν.
Ὥστε καὶ λέγειν ἅπαντας ἐξιόντας ἑσπέρας·
Μὴ πρίῃ παῖ δᾷδ', ἐπειδὴ φῶς Σεληναίης καλόν.
Ἄλλα τ' εὖ δρᾶν φησιν ὑμᾶς, κοὐκ ἄγειν τὰς ἡμέρας
Οὐδὲν ὀρθῶς, ἀλλ' ἄνω τε καὶ κάτω κυδοιδο-
πᾶν. 10
Ὥστ' ἀπειλεῖν φησιν αὐτῇ τοὺς θεοὺς ἑκάστοτε,
Ἡνίκ' ἂν ψευσθῶσι δείπνου, κἀπίωσιν οἴκαδε,
Τῆς ἑορτῆς μὴ τυχόντες κατὰ λόγον τῶν ἡμερῶν.
Κᾆθ', ὅταν θύειν δέῃ, στρεβλοῦτε καὶ δικάζετε.
Πολλάκις δ' ἡμῶν ἀγόντων τῶν θεῶν ἀπαστίαν. 15
Ἡνίκ' ἂν πενθῶμεν ἢ τὸν Μέμνον' ἢ τὸν Σαρπηδόνα,
Σπένδεθ' ὑμεῖς, καὶ γελᾶτ', ἀνθ' ὧν λαχὼν Ὑπέρ-
βολος
Τῆτες ἱερομνημονεῖν, κἄπειθ' ὑφ' ἡμῶν τῶν θεῶν
Τὸν στέφανον ἀφῃρέθη. μᾶλλον γὰρ οὕτως εἴσεται
Κατὰ σελήνην ὡς ἄγειν χρὴ τοῦ βίου τὰς ἡμέ-
ρας. 20

OPPOSITVM ADDITAMENTVM.

Octonarij Catalectici.

QVando nos huc instructi fuimus via contende-
re:
Luna in occursu nobis obuia mandauit, dicere
Primum Atheniensibus salutem, & socijs omnibus:
Postea se irasci dixit: propter graues iniurias
Pro beneficijs, quæ non ore inciat: sed re ipsa comprobet.
Primùm singulis mensibus, ad tædas non minus dra-
chma
Præstat: vt nunc omnes dicant exeuntes vespere,
Ne facem emas puer: nam Luna lumen est præfulgē-
dum.
Alia vos benè facere dicit: at nullos rectè dies
Transigere: sed hic sursum atque deorsum confundere om-
nia.
Ac proinde sibi minari ait Deos subinde: cum
Frustrantur conuiuio, & domum redeunt festi sui
Compotes non redditi, iuxta dierum idóneam
Rationem: Sed & cùm sacrificare oportet, vos reos
Quæstioni accipitis, & iudicia exercetis fori.
Sæpe autem cùm nos Deæ ieiunamus ieiunium:
Quando nimirum lugemus Memnona, aut Sarpedonem,
Ibi vos libatis vel etiam ridetis, quòd Hyperbolus,
Hoc anno designatus scriba sacrorum, à nobis fuit
Iterum priuatus corona: nam sic scitius sciuerit,
Quòd dies vita ipsum oporteat ad Lunam traducere.

ACTVS II. SCENA I.

Senarij Iambici.

SOCRATES, STREPSIADES.

Per halitum, per Chaos atrum, per aëra:
Nunquam vidi ego quenquam ita ingenio agresti & hebetem:
Ita perplexum atque obliuiosum, velut hic est
Strepsiades: qui etiam nugamenta leuicula,
Et ludicra, quæ discit, prius obliuiscitur,
Quàm didicerit. Sed euocabo ipsum foràs
Huc in claram lucem. Vbinam Strepsiades? age
Exi: & grabatum vnà effer huc tecum illicet.
St. *At cimices non sinunt efferre me.* So. *ocyus*
Propera, & depone, & aduerte animum sedulò.
St. *Eccum me.* So. *age tu, quid vis nunc primum discere,*
Quod antea nunquam didiceris? cedò mihi:
Vtrum de mensuris, aut versibus, aut Rythmis?
St. *De mensuris equidem. Nam nuper admodum*
Pollinctor emunxit me duobus Congijs.
So. *Non hoc te rogo, sed quodnam metrum iudices*
Pulcerrimum: vtrum Trimetrum, an vero Tetrametrum?
St. *Ego nullum melius esse iudico metrum,*
Quàm est semisextarius. So. *nihil dicis, mi homo.*
St. *Depone pignus, an tetrametron non siet*
Dimidium semisextarij. So. *abi hinc in malam crucem:*
Quàm tu ingenio agrestis es? quàm porrò indocilis es?
Sed fortè citius addiscere possis Rythmos?
St. *Quid ad farinam proderunt mihi Rythmi?*
So. *Primò quidem in conuictu vt sis bellatulus:*
Deinde, vt possis intelligere, qui modus
Saltationi armatæ competat optimè,
Qui rursum ad Dactylum quadret quàm maximè.
St. *Ad Dactylum? sanè hoc noui.* So. *dic, quomodo?*
St. *Quis enim alius sit digitus, quàm isthic, quem vides?*
Nam Dactylus hic erat, cùm ego adhuc essem puer.
So. *Nullius pretij homo, & perquàm sinister es.*
St. *At ego nihil horum quicquam cupio discere.*
So. *Quid igitur?* St. *illud, illud verbum iniurium.*
So. *Sed oportet te alia prius, quàm isthuc, prædiscere:*
Quæ masculini generis sint animalia.
St. *At noui ego, quod sit masculum, ni insanio.*
Aries, taurus, hircus, canis & gallus. So. *viden'*
Obsecro, quid ægri acciderit tibi? nam fœminam
Marémque vno galli nomine tu appellitas.
St. *Dic, quomodo?* So. *Quomodo? gallus & gallus itidem.*
St. *Ita per Neptunum: sed quomodo me oportuit*
Hæc nominare? So. *Gallinam, & gallum alterum.*
St. *Gallinam? ita est per aëra. Et pro hoc vnico*
Documento ego farina conspergam omnem tibi
Nunc Cardopum, seu mactram tuam pistoriam.
So. *Ecce autem iterum peccas: cùm dicis Cardopum:*
Marémque facis, quæ sit fœmina. St. *quomodo marem*
Voco Cardopum? So. *videlicet, vt Cleonymum*
Marem vocas. St. *dic, quomodo?* So. *quia Cardopus*
Idem tibi valet, prorsum, quod Cleonymus.
St. *Atqui, bone vir, Cleonymo haud est Cardopus*
Vt qui farinam subigit in mortario.
Sed quomodo posthac nominare oportet hæc?
So. *Quomodo? dic Cardopam: ceu dicis, Sostratam.*
St. *An vero rectius vocas hanc Cardopam?*
At illud erat dicere Cardopa, Cleonyma.
So. *Præterea oportet te etiam discere nomina,*
Quæ masculina, quæque fœminina sint.
St. *At noui ego, quæ sint fœminina.* So. *dic age.*

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Μὰ τὴν Ἀναπνοὴν, μὰ τὸ Χάος, μὰ τὸν Ἀέρα,
Οὐκ εἶδον οὕτως ἄνδρ' ἄγροικον οὐδένα,
Οὐδ' ἄπορον, οὐδὲ σκαιὸν, οὐδ' ἐπιλήσμονα.
Ὅστις σκαλαθυρμάτι' ἄττα μικρὰ μανθάνων,
Ταῦτ' ἐπιλέλησται πρὶν μαθεῖν. ὅμως γε μὴν
Αὐτὸν καλῶ θύραζε δευρὶ πρὸς τὸ φῶς.
Ποῦ Στρεψιάδης; ἔξει τὸν ἀσκάντην λαβών.
ϛρ. Ἀλλ' οὐκ ἐῶσί μ' ἐξενεγκεῖν οἱ κόρεις.
σω. Ἀνύσας τι, κατάθου, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν. ϛρ. ἰδού.
σω. Ἄγε δὴ, τί βούλει πρῶτα νυνὶ μανθάνειν, 10
Ὧν οὐκ ἐδιδάχθης πώποτ' οὐδέν; εἰπέ μοι.
Πότερα περὶ μέτρων, ἢ περὶ ἐπῶν, ἢ ῥυθμῶν.
ϛρ. Περὶ τῶν μέτρων ἔγωγ'. ἔναγχος γάρ ποτε
Ὑπ' ἀλφιταμοιβοῦ παρεκόπην διχοινίκῳ.
σω. Οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ σ', ἀλλ' ὅ τι κάλλιστον μέτρον 15
Ἡγεῖ, πότερον τὸ τρίμετρον, ἢ τὸ τετράμετρον;
ϛρ. Ἐγὼ μὲν οὐδὲν πρότερον ἡμιεκτέου.
σω. Οὐδὲν λέγεις ὦνθρωπε. ϛρ. περίδου νυν ἐμοί.
Εἰ μὴ τετράμετρόν ἐστιν ἡμιεκτέον.
σω. Ἐς κόρακας, ὡς ἄγροικος εἶ καὶ δυσμαθής. 20
Ταχύ γ' ἂν δύναιο μανθάνειν περὶ ῥυθμῶν.
ϛρ. Τί δέ μ' ὠφελήσουσ' οἱ ῥυθμοὶ πρὸς τἄλφιτα;
σω. Πρῶτον μὲν εἶναι κομψὸν ἐν συνουσίᾳ.
Εἶτ' ἐπαΐειν ὁποῖός ἐστι τῶν ῥυθμῶν,
Κατ' ἐνόπλιον, χ' ὁποῖος αὖ κατὰ δάκτυλον. 25
ϛρ. Κατὰ δάκτυλον; νὴ τὸν Δί' ἀλλ' οἶδ'. σω. εἰπὲ δή.
ϛρ. Τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουὶ τοῦ δακτύλου;
Πρὸ τοῦ μὲν ἔτ' ἐμοῦ παιδὸς ὄντος, οὑτοσί.
σω. Ἀγρεῖος εἶ καὶ σκαιός. ϛρ. οὐ γὰρ, ὦζυρέ,
Τούτων ἐπιθυμῶ μανθάνειν οὐδέν. σω. τί δαί; 30
ϛρ. Ἐκεῖν' ἐκεῖνο, τὸν ἀδικώτατον λόγον.
σω. Ἀλλ' ἕτερα δεῖ σε πρότερα τούτου μανθάνειν,
Τῶν τετραπόδων ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς ἄρρενα.
ϛρ. Ἀλλ' οἶδ' ἔγωγε τἄρρεν', εἰ μὴ μαίνομαι.
Κριός. τράγος. ταῦρος. κύων. ἀλεκτρυών. 35
σω. Ὁρᾷς ἃ πάσχεις; τήν τε θήλειαν καλεῖς
Ἀλεκτρυόνα κατὰ ταὐτὸ καὶ τὸν ἄρρενα.
ϛρ. Πῶς δὴ φέρε; σω. πῶς; ἀλεκτρυὼν κἀλεκτρυών.
ϛρ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ. νῦν δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν;
σω. Ἀλεκτρύαιναν. τὸν δ' ἕτερον ἀλέκτορα. 40
ϛρ. Ἀλεκτρύαιναν; εὖ γε νὴ τὸν ἀέρα.
Ὥστ' ἀντὶ τούτου τοῦ διδάγματος μόνου,
Διαλφιτώσω σου κύκλῳ τὴν κάρδοπον.
σω. Ἰδοὺ μάλ' αὖθις τοῦθ' ἕτερον, τὴν κάρδοπον.
Ἄρρενα καλεῖς θήλειαν οὖσαν. ϛρ. τῷ τρόπῳ 45
Ἄρρενα καλῶ 'γὼ κάρδοπον; σω. μάλιστά γε.
Ὥσπερ γε καὶ Κλεώνυμον. ϛρ. πῶς δή; φράσον.
σω. Ταὐτὸν δύναταί σοι κάρδοπος Κλεωνύμῳ.
ϛρ. Ἀλλ' ὠγάθ' οὐδ' ἦν κάρδοπος Κλεωνύμῳ.
Ἀλλ' ἐν θυείᾳ στρογγύλῃ γ' ἀνεμάττετο. 50
Ἀτὰρ τὸ λοιπὸν πῶς με χρὴ καλεῖν; σω. ὅπως;
Τὴν καρδόπην, ὥσπερ καλεῖς τὴν Σωστράτην.
ϛρ. Τὴν καρδόπην θήλειαν; σω. ὀρθῶς γὰρ λέγεις.
Ἐκεῖνο δ' ἦν ἄν, καρδόπη. Κλεωνύμη.
σω. Ἔτι δέ γε περὶ τῶν ὀνομάτων μαθεῖν σε δεῖ. 55
Ἅττ' ἄρρεν' ἐστὶν, ἅττα δ' αὐτῶν θήλεα.
ϛρ. Ἀλλ' οἶδ' ἔγωγ' ἃ θήλε' ἐστίν. σω. εἰπὲ δή.

στ. Λύσιλλα, Φίλιννα, Κλειταγόρα, Δημητρία.
σω. Ἄρρενα δὲ ποῖα τῶν ὀνομάτων; στ. μυρία.
Φιλόξενος, Μελησίας, Ἀμυνίας. 60
σω. Ἀλλ' ὦ πόνηρε ταῦτά γ' ἔστ' οὐκ ἄρρενα.
στ. Οὐκ ἄρρεν' ὑμῖν ἐστιν; σω. οὐδαμῶς γ', ἐπεὶ
Πῶς ἂν καλέσειας ἐντυχὼν Ἀμυνίᾳ;
στ. Ὅπως ἄν; ὡδί, δεῦρο δεῦρ' Ἀμυνία.
σω. Ὁρᾷς; γυναῖκα τὴν Ἀμυνίαν καλεῖς. 65
στ. Οὔκουν δικαίως ἥτις οὐ στρατεύεται;
Ἀτὰρ τί ταῦθ' ἃ πάντες ἴσμεν μανθάνω;
σω. Οὐδὲν μὰ Δί', ἀλλὰ κατακλινεὶς δευρί. στ. τί δρῶ;
σω. Ἐκφρόντισόν τι τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων.
στ. Μὴ δῆθ' ἱκετεύω 'νταῦθά γ', ἀλλ' εἴπερ γε χρή, 70
Χαμαί μ' ἔασον αὐτὰ ταῦτ' ἐκφροντίσαι.
σω. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα. στ. κακοδαίμων ἐγώ·
Οἵαν δίκην τοῖς κόρεσι δώσω τήμερον.
σω. Φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει,
Πάντα τρόπον τε σαυτὸν 75
Στρόβει πυκνώσας.
Ταχὺς δ', ὅταν γ' εἰς ἄπορον πέσῃς,
Ἐπ' ἄλλο πήδα νόημα φρενί.
Ὕπνος δ' ἀπέστω γλυκύθυμος ὀμμάτων.
στ. Ἰατταταῖ, ἰατταταῖ. 80
σω. Τί πάσχεις; τί κάμνεις;
στ. Ἀπόλλυμαι δείλαιος, ἐκ τοῦ σκίμποδος
Δάκνουσί μ' ἐξέρποντες οἱ Κορίνθιοι.
Καὶ τὰς πλευρὰς δαρδάπτουσι.
Καὶ τὴν ψυχὴν ἐκπίνουσι. 85
Καὶ τοὺς ὄρχεις ἐξέλκουσι.
Καὶ τὸν πρωκτὸν διορύττουσι.
Καί μ' ἀπολοῦσι. σω. μὴ νῦν βαρέως ἄλγει λίαν.
στ. Καὶ πῶς; ὅτε μου
Φροῦδα τὰ χρήματα, φρούδη χροιά. 90
Φρούδη δ' ἡ ψυχή, φρούδη δ' ἐμβάς.
Καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τοῖσι κακοῖς,
Φρουρᾶς ᾄδων
Ὀλίγου φροῦδος γεγένημαι.
σω. Οὗτος τί ποιεῖς; οὐχὶ φροντίζεις; στ. ἐγώ; 95
Νὴ τὸν Ποσειδῶ. σω. καὶ τί δῆτ' ἐφρόντισας;
στ. Ὑπὸ τῶν κόρεων εἴ μου τι περιλειφθήσεται.
σω. Ἀπολεῖ κάκιστ'. στ. ἀλλ' ὦγάθ' ἀπόλωλ' ἀρτίως.
σω. Οὐ μαλθακιστέ', ἀλλὰ περικαλυπτέα.
Ἐξευρετέος γὰρ νοῦς ἀποστερητικός. 100
Κἀπαιόλημ'. στ. οἴμοι, τίς ἂν δῆτ' ἐπιβάλοι
Ἐξ ἀρνακίδων γνώμην ἀποστερητρίδα;
σω. Φέρε νυν ἀθρήσω πρῶτον ὅ τι δρᾷ τουτονί.
Οὗτος καθεύδεις; στ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
σω. Ἔχεις τι; στ. μὰ Δί', οὐδὲν ἔγωγ'. σω. οὐδὲν πάνυ; 105
στ. Οὐδέν γε πλὴν ἢ τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ.
σω. Οὐκ ἐγκαλυψάμενος ταχέως τι φροντιεῖς;
στ. Περὶ τοῦ; σὺ γάρ μοι τοῦτο φράσον ὦ Σώκρατες.
σω. Αὐτὸς ὅ τι βούλει πρῶτος ἐξευρὼν λέγε.
στ. Ἀκήκοας μυριάκις ἁγὼ βούλομαι. 110
Περὶ τῶν τόκων ὅπως ἂν ἀποδῶ μηδενί.
σω. Ἴθι νυν, καλύπτου, καὶ σχάσας τὴν φροντίδα
Λεπτὴν κατὰ μικρὸν περιφρόνει τὰ πράγματα,
Ὀρθῶς διαιρῶν καὶ σκοπῶν. στ. οἴμοι τάλας.
σω. Ἔχ' ἀτρέμα· κἂν ἀπορῇς τι τῶν νοημάτων, 115
Ἀφεὶς ἄπελθε· κᾆτα τῇ γνώμῃ πάλιν
Κίνησον αὖθις αὐτὸ καὶ ζυγώθρισον.
στ. Ὦ Σωκρατίδιον φίλτατον. σω. τί ὦ γέρον;
στ. Ἔχω τόκου γνώμην ἀποστερητικήν.
σω. Ἐπίδειξον αὐτήν. στ. εἰπὲ δή νυν μοι. σω. τὸ τί; 120

St. *Lysilla, Philinna, Cleitagora, Demetria.*
So. *Sed quanam masculina sunt? St. innumera: eu:*
Philoxenus, Melesias, Amynias.
So. *Miserum te: non sunt masculina hac nomina.*
St. *Non sunt hac vobis masculina? So. neutiquam:*
Nam si tu in Amyniam incidas, quomodo vocas?
St. *Hoc scilicet modo: age huc, huc ades Amynia.*
So. *Vidésne? Amyniam vocas tu fœminam.*
St. *Meritò: ut qui proiectis armis non militat.*
Sed quorsum hac disco: nota qua sunt omnibus?
So. *Nequaquam, per Iouem: sed age, accumbe.* St. *quid agam?*
So. *In curam aliquam tuarum rerum incumbito.*
St. *At obsecro, ne in hoc lecto: sed si ita opus est,*
Sinito me humi iacentem aliquid meditarier.
So. *At prater hac non sunt alia loca. St. miserum*
Me, quas hodie pœnas exoluam cimicibus.
So. *Excogita & dispice quid:*
Téquemet ipsum in omnes
Converte partes:
Et sicubi in rem dubiam incides,
Ibi tuam mentem abarce aliò:
Sed somnus hic absit ab oculis tuis.
St. *Eheu, hei: proh dolor, hei mihi.*
So. *Quid est? quid mali fers?*
St. *Pereo miser: nam prorepentes è thoro*
Me Cimicenses ciues infestant admodum;
Et costas morsu discerpunt:
Et vitam è membris exugunt:
Et testes ipsos euellunt.
Et totum perfodiunt anum:
Et me perdunt. So. ne nimis acerbè isthuc feras.
St. *At quomodo? cum*
Nulla pecunia, color nullus,
Nec vita in me sit quicquam: nullum
Calceamentum: insuper excubiarum simfatur,
Propè nullus fio, miserque.
So. *Heus tu, quid agis? nil commentaris? St. Egon? ita*
Per Neptunum. So. quid ergo commentatus es?
St. *An aliquid in me reliquum fiet à cimicibus.*
So. *Malè pereas. St. at, ô bone vir, iam antè perij.*
So. *Non decet ita mollem esse, sed obnubenda facies:*
Et inquirenda apta ad fraudem sententia,
Et impostura. St. vah quis iniicit mihi
Nunc ex agninis pellibus sententiam,
Ad fraudandos cimices aptam. So. sine videam
Primum, quid hic agat: heus dormin'? St. non per Iouem.
So. *Habes aliquid?* St. *nihil equidem.* So. *an prorsus nihil?*
St. *Nihil prorsus habeo, nisi penem in dextera.*
So. *Nihilne coopertus iam commentaberis?*
St. *Qua de re? dic, obsecro, mihi, mi Socrates.*
So. *Dic tu ipse, quid primum perscrutari velis?*
St. *Decies millies iam audisti, quid velim:*
De vsuris: ne quid reddam cuiquam: So. *Age dum tege*
Faciem, & subtilem cogitationem apud
Te cohibe, & res minutatim circunspice:
Appositè diuidendo & contemplando eas.
St. *Hei mihi misero. So. quietus esto, & sicubi*
In cogitatione aliqua hasitaueris,
Omitte, & ab ea discede: ac mentem dein
Rursum commoue, & idem repete pòst sedulò.
St. *Hem Socratisce carissime. So. senex, quid est?*
St. *Habeo commentum, quo vsuras fraudauero.*
So. *Commonstra.* St. *age, dic hoc primum. So. quid dicam tibi?*

St. Si Thessalicam mihi quandam emam veneficam,
Et nocte Lunam ipsam deripiam calitus,
Atque in rotundum loculum concludam, velut
Speculum: ac postea sic asseruans custodiam.
So. Quid verò hoc commodauerit tibi? St. quia
Si Luna nusquam terra oriatur amplius:
Nunc persoluam vsuras. So. quid ita? mi senex.
St. Quia argentum secundum mensem fœnerat.
So. Euge: sed ego tibi proponam aliud quippiam,
Et aquè callidum. Si scribatur tibi
Dica quinque talentorum, quomodo tu oblitteres
Eam, cedò mihi? St. quom. do? modum nescio,
Sed inuestigandus tamen. So. sed ne tu ita
Animum intra teipsum semper versato senex:
Sed cogitationem, vti vinctum compede
Quendam Scarabeum, sursum laxa in aerem.
St. Ehem, oblitterationem repperi
Dica pulcerrimam, vt tumet fateberis.
So. Qualem obsecro? St. vidisti in apud vnguentarios,
Et aliptas, lapidem illum pulcrum, & pellucidum,
Vnde ignem accendunt? So. num vitrum dicis? St. vtique
So. Quid cum illo ages? St. si scriba mihi scribat dicam:
Ego procul stans, ad hunc modum, ad Solem, vuro
Deleuero literas intenta mihi dica.
So. Sapienter, ita me Gratiæ ament. St. oh gestio,
Dicam quinque talentorum esse expunctam mihi.
So. Age verò & hoc celeriter arripe. St. quid id est?
So. Quo pacto litem effugias aduersarij.
Iam damnandus, nullis in promptu testibus.
St. Leuissimè & facillimè. So. dic, quomodo?
St. Dicam equidem, si instante actione vna adhuc,
Priusquam mea citetur, ego me strangulem.
So. Nihil dicis. St. imò per Deos: nam mortuo
Mihi quis obsecrò litem velit intendere?
So. Nugas agis: apage hinc, non ego te docuero
Amplius. St. at quamobrem, per Deos: mi Socrates.
So. Quia tu obliuiscere tam citò, quæ didiceras:
Age enim, dic mihi, quid primò discebas senex?
St. Quid primum: sine videam: quid erat? quid primum erat?
At quæ illa, in qua farinas hic subegimus?
Væ mihi, quænam illa erat? So. non tu hinc is in malam
Crucem, homo stultissime, atque obliuiosissime?
St. Hei mihi, quid agam miser? nam nisi perdidicerim
Versare volubilem linguam: ego perij, occidi.
Nubes date consilium mihi aliquod vtile.
Ch. Si filius tibi est bene educatus, hunc
Vt mittas pro te in ludum literarium,
Hoc nos tibi subministramus nunc consilij.
St. At est mihi filius singe & perquàm bonus.
Sed discere tamen non vult. ah, quid fero mali?
Ch. An verò tu hoc ei permittis? St. corpore
Bene est habito, & vegetus est ex mulieribus
Alatis natus, de familia Cœsyra.
Sed accedo illum, vt tentem, si renuat mihi:
Non est, vt eum non abdicem & extrudam domo.
Tu me interim paulisper hic opperire: eo.

στρ. Γυναῖκα φαρμακίδ' εἰ πριάμενος Θετταλὴν,
Καθέλοιμι νύκτωρ τὴν σελήνην, εἶτα δὲ
Αὐτὴν καθείρξαιμ' ἐς λοφεῖον στρογγύλον,
Ὥσπερ κάτοπτρον, κᾆτα τηροίην ἔχων.
σω. Τί δῆτα τοῦτ' ἄν ὠφελήσειέ σ'; στρ. ὅτι, 125
Εἰ μηκέτ' ἀντέλλοι σελήνη μηδαμοῦ,
Οὐκ ἂν ἀποδοίην τοὺς τόκους. σω. τιὴ τί δή;
στρ. Ὁτιὴ κατὰ μῆνα τἀργύριον δανείζεται.
σω. Εὖγ'. ἀλλ' ἕτερον αὖ σοι προβαλῶ τι δεξιόν.
Εἴ σοι γράφοιτο πεντετάλαντός τις δίκη, 130
Ὅπως ἂν αὐτὴν ἀφανίσειας, εἰπέ μοι.
στρ. Ὅπως; ὅπως; οὐκ οἶδ'. ἀτὰρ ζητητέον.
σω. Μή νυν περὶ σαυτὸν εἶλλε τὴν γνώμην ἀεί.
Ἀλλ' ἀποχάλα τὴν φροντίδ' ἐς τὸν ἀέρα,
Λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός. 135
στρ. Εὕρηκ' ἀφάνισιν τῆς δίκης σοφωτάτην,
Ὥστ' αὐτὸν ὁμολογεῖν σ' ἐμοί. σω. ποίαν τινά;
στρ. Ἤδη παρὰ τοῖσι φαρμακοπώλαις τὴν λίθον
Ταύτην ἑόρακας, τὴν καλὴν, τὴν διαφανῆ,
Ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι; σω. τὴν ὕαλον λέγεις; 140
στρ. Ἔγωγε. σω. φέρε, τί δῆτ' ἄν; στρ. εἰ ταύτην λαβὼν
Ὁπότε γράφοιτο τὴν δίκην ὁ γραμματεὺς,
Ἀπωτέρω στὰς ὧδε πρὸς τὸν ἥλιον,
Τὰ γράμματ' ἐκτήξαιμι τῆς ἐμῆς δίκης.
σω. Σοφῶς γε νὴ τὰς Χάριτας. στρ. οἴμ' ὡς ἥδομαι 145
Ὅτι πεντετάλαντος διαγέγραπταί μοι δίκη.
σω. Ἄγε δὴ ταχέως τουτὶ ξυνάρπασον. στρ. τὸ τί;
σω. Ὅπως ἀποστρέψαις ἂν ἀντιδικῶν δίκην,
Μέλλων ὀφλήσειν, μὴ παρόντων μαρτύρων.
στρ. Φαυλότατα καὶ ῥᾷστ'. σω. εἰπὲ δή. στρ. καὶ δὴ λέγω. 150
Εἰ πρόσθεν ἔτι μιᾶς ἐνεστώσης δίκης,
Πρὶν τὴν ἐμὴν καλεῖσθ', ἀπαγξαίμην τρέχων.
σω. Οὐδὲν λέγεις. στρ. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγ'. ἐπεὶ
Οὐδεὶς κατ' ἐμοῦ τεθνεῶτος εἰσάξει δίκην.
σω. Ὑθλεῖς. ἄπερρ', οὐκ ἄν διδαξαίμην σ' ἔτι. 155
στρ. Ὁτιὴ τί; ναὶ πρὸς τῶν θεῶν ὦ Σώκρατες.
σω. Ἀλλ' εὐθὺς ἐπιλήθει σύ γ' ἅττ' ἂν καὶ μάθῃς.
Ἐπεὶ τί νῦν πρῶτον ἐδιδάχθης; λέγε.
στρ. Φέρ' ἴδω, τί μέντοι πρῶτον ἦν; τί πρῶτον ἦν;
Τίς ἦν ἐν ᾗ μάττομεν μέντοι τἄλφιτα; 160
Οἴμοι, τίς ἦν; σω. οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ
Ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον;
στρ. Οἴμοι, τί οὖν δῆθ' ὁ κακοδαίμων πείσομαι;
Ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι μὴ μαθὼν γλωττοστροφεῖν.
Ἀλλ' ὦ Νεφέλαι, χρηστόν τι συμβουλεύσατε. 165
χο. Ἡμεῖς μὲν ὦ πρεσβῦτα συμβουλεύομεν,
Εἴ σοί τις υἱός ἐστιν ἐκτεθραμμένος,
Πέμπειν ἐκεῖνον ἀντὶ σαυτοῦ μανθάνειν.
στρ. Ἀλλ' ἔστ' ἔμοιγ' υἱὸς καλός τε κἀγαθός.
Ἀλλ' οὐκ ἐθέλει γὰρ μανθάνειν. τί ἐγὼ πάθω; 170
χο. Σὺ δ' ἐπιτρέπεις; στρ. εὐσωματεῖ γὰρ καὶ σφριγᾷ,
Κἄστ' ἐκ γυναικῶν εὐπτέρων τῶν Κοισύρας.
Ἀτὰρ μέτειμί γ' αὐτόν. ἢν δὲ μὴ θέλῃ,
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἐξελῶ 'κ τῆς οἰκίας.
Ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον εἰσελθὼν χρόνον. 175

Chorvs.

Equidem auferes multa
Deinceps commoda per nos,
Solas Deas. Vt hic
Promptus est & alacris
Omnia expedire iussa.
At tu virum attonitum qui habes,
Et manifestè concitum,

ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ι.

χο. Ἆρ' αἰσθάνει πλεῖστα
Δι' ἡμᾶς ἀγάθ' αὐτίχ'
Ἕξων μόνας θεῶν;
Ὡς ἕτοιμος ὅδ' ἐστὶν
Πάντα δρᾶν ὅσ' ἂν κελεύῃς. 5
Σὺ δ' ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου,
Καὶ φανερῶς ἐπηρμένου,

Γνοὺς

γνοὺς, ἀπολάψεις ὅτι πλεῖστον δυνατὸς
Ταχέως· φιλεῖ γάρ πως τὰ τοι-
αῦθ' ἑτέρως τρέπεσθαι. 10

Excorie ibis citò, quantum poteris.
Quia res solent huiusmodi
Sæpè aliò euenire.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ πρώτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Τρίμετροι.

Στ. Οὔτοι μὰ τὴν Ὁμίχλην ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς·
Ἀλλ' ἴθ' ἐλθὼν τοὺς Μεγακλέους κίονας.
Φε. Ὦ δαιμόνιε, τί χρῆμα πάσχεις, ὦ πάτερ;
Οὐκ εὖ φρονεῖς μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον.
Στ. Ἰδού γ' ἰδοὺ Δί' Ὀλύμπιον· τῆς μωρίας· 5
Τὸν Δία νομίζειν ὄντα τηλικουτονί.
Φε. Τί δὲ τοῦτ' ἐγέλασας ἐτεόν; Στ. ἐνθυμούμενος,
Ὅτι παιδάριον εἶ, καὶ φρονεῖς ἀρχαϊκά.
Ὅμως γε μὴν πρόσελθ', ἵν' εἰδῇς πλείονα,
Καί σοι φράσω πρᾶγμ', ὃ σὺ μαθὼν ἀνὴρ ἔσει. 10
Ὅπως δὲ τοῦτο μὴ διδάξῃς μηδένα.
Φε. Ἰδού· τί ἐστιν; Στ. ὤμοσας νυνὶ Δία;
Φε. Ἔγωγ'. Στ. ὁρᾷς οὖν ὡς ἀγαθὸν τὸ μανθάνειν;
Οὐκ ἔστιν, ὦ Φειδιππίδη, Ζεύς. Φε. ἀλλὰ τίς;
Στ. Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί' ἐξεληλακώς. 15
Φε. Αἰβοῖ· τί ληρεῖς; Στ. ἴσθι τοῦθ' οὕτως ἔχον.
Φε. Τίς φησι ταῦτα; Στ. Σωκράτης ὁ Μήλιος,
Καὶ Χαιρεφῶν, ὃς οἶδε τὰ ψυλλῶν ἴχνη.
Φε. Σὺ δ' εἰς τοσοῦτο τῶν μανιῶν ἐλήλυθας,
Ὥστ' ἀνδράσι πείθει χολῶσιν; Στ. εὐστόμει, 20
Καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον ἄνδρας δεξιοὺς
Καὶ νοῦν ἔχοντας. ὧν ὑπὸ τῆς φειδωλίας
Ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ' οὐδ' ἠλείψατο,
Οὐδ' εἰς βαλανεῖον ἦλθε λουσόμενος. σὺ δὲ
Ὥσπερ τεθνεῶτος καταλόεις μου τὸν βίον. 25
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐλθὼν, ὑπὲρ ἐμοῦ μάνθανε.
Φε. Τί δ' ἂν παρ' ἐκείνων καὶ μάθοι χρηστόν τις ἄν;
Στ. Ἀληθες; ὅσαπέρ ἐστ' ἐν ἀνθρώποις σοφά.
Γνώσει δὲ σαυτὸν ὡς ἀμαθὴς εἶ καὶ παχύς.
Ἀλλ' ἐπαναμεινόν μ' ὀλίγον ἐνταυθοῖ χρόνον. 30
Φε. Οἴμοι. τί δράσω παραφρονοῦντος τοῦ πατρός;
Πότερον παρανοίας αὐτὸν εἰσαγαγὼν ἕλω,
Ἢ τοῖς σοροπηγοῖς τὴν μανίαν αὐτοῦ φράσω;
Στ. Φέρ' ἴδω, σὺ τουτονὶ τίνα νομίζεις; εἰπέ μοι.
Φε. Ἀλεκτρυόνα. Στ. καλῶς γε. ταυτηνὶ δὲ τί; 35
Φε. Ἀλεκτρυόν'. Στ. ἄμφω ταὐτό; καταγέλαστος εἶ.
Μή νυν τὸ λοιπόν, ἀλλὰ τήνδε μὲν καλεῖν
Ἀλεκτρύαιναν, τουτονὶ δ' ἀλέκτορα.
Φε. Ἀλεκτρύαιναν; ταῦτ' ἔμαθες τὰ δεξιὰ
Εἴσω παρελθὼν ἄρτι παρὰ τοὺς γηγενεῖς; 40
Στ. Χἄτερά γε πόλλ'. ἀλλ' ὅτι μάθοιμ' ἑκάστοτε
Ἐπελανθανόμην ἂν εὐθὺς ὑπὸ πλήθους ἐτῶν.
Φε. Διὰ ταῦτα δὴ καὶ θοἰμάτιον ἀπώλεσας;
Στ. Ἀλλ' οὐκ ἀπολώλεκ', ἀλλὰ καταπεφρόντικα.
Φε. Τὰς δ' ἐμβάδας ποῖ τέτροφας, ὦ 'νόητε σύ; 45
Στ. Ὥσπερ Περικλέης, εἰς τὸ δέον ἀπώλεσα.
Ἀλλ' ἴθι, βάδιζ', ἴωμεν, εἶτα τῷ πατρὶ
Πειθόμενος ἐξάμαρτε. κἀγώ τοί ποτε
Οἶδ' ἑξέτει σοι τραυλίσαντι πειθόμενος,
Ὃν πρῶτον ὀβολὸν ἔλαβον ἡλιαστικόν, 50
Τούτου 'πριάμην σοι Διασίοις ἁμαξίδα.
Φε. Ἦ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ ποτ' ἀχθέσει.

ACTVS III. SCENA I.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES, SOCRATES.

Senarij.

Hic non manebis iam: non: ita me nebula amet.
Age hinc, Megaclis columnas deuoratum abi.
Ph. *Miserum te: quidnam tibi mali accidit, pater?*
Non tu rectè sapis, per Olympium Iouem.
St. *Ecce autem, ecce Iouem Olympium, quæ insania*
Te isthac ætate credere, esse aliquem Iouem?
Ph. *Quid tu isthoc rides, quod verum est?* St. *quia video*
Te esse puerum, & sapere senum deliria.
Sed age, accede tamen, vt plura ex me scias:
Nam ea tibi dicam, quæ si discas, vir eris.
Tu verò hoc ipsum vt nequinquam doceas, caue.
Ph. *Ehò, quid est? St. Iurastin' modo nunc Iouem?*
Ph. *Equidem. St. viden' ergo, quàm bonum sit discere?*
Ah mi Phidippide, non, non est Iuppiter.
Ph. *Quis ergo alius? St. turbo imperat expulso Ioue.*
Ph. *Papæ, quas tu nugas agis? St. atqui isthuc scias*
Ita se habere. Ph. quis hoc dicit? St. noster Socrates
Et Chærepho, qui nouit passus pulicum.
Ph. *Quid? an tu eò progressus es vesaniæ:*
Vt credas hominibus, atra bile percitis?
St. *Bona verba: ne maledicas tam sapientibus*
Et mente præditis viris: qui vitam ita
Parcè exigunt, vt nemo illorum vnquam fiet
Attonsus, nemo lotus vnquam in balneo.
Nemo vnguento delibutus. Tu autem meam
Mihi vitam prodigis, ac si ego essem mortuus:
Sed age, ac dudum sequere hac, & pro me discito.
Ph. *Et quid boni aut frugis apud illos discat aliquis?*
St. *Imò omnia, quæ inter homines callidam*
Redolent sapientiam, téque ipsum primulum
Nosces, quàm ineptus sis, & quàm crassi ingenij.
Sed age, opperire me hic paulisper. Ph. hei mihi,
Quid agam: quando ita meus delirat pater, vtrum
In ius vocabo & conuitiam delirij?
An libitinariis bilem hanc faciam palàm.
St. *Sine videam: quid tu hoc existimas? cedò.*
Ph. *Gallum. St. quid verò hoc? Ph. itidem Gallum. St. vtrum*
Ambo hæc pro eodem habes? ne tu ridiculus es.
Caue, posthac ita dixeris: sed hanc quidem
Gallinam: hunc verò gallum nominaueris.
Ph. *Gallinam? an tu hæc tàm docta, huc ingressus modò*
Didicisti ab hisce terræ filiis, pater?
St. *Imò & alia plura, sed quod annis obsitus*
Essem, statim obliuiscebar, quæ didiceram.
Ph. *Etiam propterea vestem amisisti, puto?*
St. *Imò non amisi, sed in studia artium*
Et literarum impendi. Ph. sed tuos calceos
Quò contulisti tu fatue? St. in Rempublicam,
Atque necessarium vsum, vt Pericles, perdidi.
Sed abi, perge, vna eamus, & tu, dum patri
Sis obsequens, pecca. nam & ego olim, dum tibi
Adhuc sexenni & balbutienti sum obsequens,
Plostellum emi tibi, in festo Diasium,
Obolo, quem primum pro mercede acceperam,
Quod Heliæo interfuissem iudicio.
Ph. *Næ, tu isthuc cum malo tuo olim senties.*

St. *Bene est, quòd mihi pares. Age huc, huc Socrates*
Exi: nam hunc adduco tibi filium meum:
Cui vel nolenti persuasi. So. *quippe fatuus*
Est, neque adhuc nostris assuevit panariis
Hic pensilibus. Ph. *Tute illis assuescas, ubi*
Suspensus fueris. St. *apage hinc in malam crucem.*
Tun' ita magistro maledicas, homo impudens?
So. *Ecce hoc, ubi suspensus fuerit, quam stultè*
Effutiit, labiis distortis? quomodo hic
Discat vitare litem, aut adversarium
Citare, vel relaxare animos iudicum
Verbis, ad persuadendum satis idoneis?
St. *Ne sis sollicitus, sed doce: ingeniosus est*
Suapte natura: nam tantulus cùm adhuc
Puer esset: aedificabat hic intus casas,
Naves sculpebat, & plostella scortea
Fingebat: etiam ranas faciebat sibi
E punicorum malorum putamine.
Quid tu censes? etiam illos sermones duos
Superiorem atque inferiorem illum posse discernere?
Sin minus ambos, saltem inferiorem, omni modo.
So. *Age, ipsemet ab ipsis discat sermonibus.*
St. *Abeo hinc: tu fili memineris, ut ad omnia*
Quae iusta sint, possis mihi contradicere.

ACTVS III. SCENA II.

Anapaestici Quaternarij.

IVSTVS, INIVSTVS, CHORVS.

EXi huc: & teipsum commonstra
Spectatoribus, audax sis licet.
In. *Apage hinc, quò lubet: ego enim fando*
Te hic in populo perdam potius.
Iu. *Tune me perdas? quis homo es?* In. *Sermo.*
In. *At me inferior.* In. *Sed te vincam:*
Etiamsi tu superiorem
Te iactes. Iu. *quo ingenio fretus?*
In. *Noua commenta inueniam.* Iu. *ista vigent*
Apud hos stultos. In. *minime, sed apud*
Sapientes. Iu. *ego male te perdam.*
In. *Quidnam acturus?* Iu. *quae sunt iusta,*
Dicturus. In. *at evertam hac contra-*
dicendo: nam nihil esse aio
Ius. Iu. *quid? num ius nihil esse inquis?*
In. *Age, dic tu, ubi ius est?* Iu. *Apud Divos.*
In. *At si illic est: quomodo Iuppiter,*
Constrictum ob patrem, non pessimè
Periit? Iu. *ehem, eon' procedit*
Hocce malum? date mihi vos pelvim.
In. *Capularis es, insanusque senex.*
Iu. *At tu impurus es, atque cinaedus.*
In. *Dicis mihi rosas.* Iu. *Scurra es tu.*
In. *Sertis me ornas.* Iu. *occidisti*
Patrem & matrem. In. *non intelligis,*
Quod me auro conspergis nescius.
Iu. *Sed non ante haec: verum plumbo.*
In. *At nunc mihi sunt ornamento.*
Iu. *Nimium audax es.* In. *Sed tu nimium*
Stolidus. Iu. *propter*
Te nemo adolescentum in ludum
Venit: agnoscent aliquando te
Cives, quam tu stultè eos doceas.
In. *Squalles turpiter.* Iu. *at tu splendes:*
Licet antehac mendicares, &
Miserum perhiberes te Telephum

Στ. Εὖγ' ὅτι ἐπείσθης. δεῦρο δεῦρ' ὦ Σώκρατες
Ἔξελθ'. ἄγω γάρ σοι τὸν υἱὸν τουτονί.
Ἄκοντ' ἀναπείσας. Σω. νηπύτιος γάρ ἐστ' ἔτι 55
Καὶ τῶν κρεμαθρῶν οὐ τρίβων τῶν ἐνθάδε.
Φει. Αὐτὸς σὺ τρίβων εἴης ἄν, εἰ κρέμαιό γε.
Στ. Οὐκ ἐς κόρακας; καταρᾷ σὺ τῷ διδασκάλῳ.
Σω. Ἰδοὺ κρέμαιό γ'· ὡς ἠλίθιον ἐφθέγξατο.
Καὶ τοῖσι χείλεσιν διερρυηκόσιν 60
Πῶς ἂν μάθοι ποθ' οὗτος ἀπόφευξιν δίκης.
Ἢ κλῆσιν, ἢ χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν.
Καίτοι ταλάντου τοῦτ' ἔμαθεν Ὑπέρβολος.
Στ. Ἀμέλει, δίδασκε. θυμόσοφός ἐστι φύσει.
Εὐθύς γέ τοι παιδάριον ὂν τυννουτονί, 65
Ἔπλαττεν ἔνδον οἰκίας. ναῦς τ' ἔγλυφεν.
Ἁμαξίδας τε σκυτίνας εἰργάζετο.
Κἀκ τῶν σιδίων βατράχους ἐποίει. πῶς δοκεῖς;
Ὅπως δ' ἐκείνω τὼ λόγω μαθήσεται
Τὸν κρείττον' ὅστις ἐστὶ καὶ τὸν ἥττονα. 70
Ἐὰν δὲ μή, τὸν γοῦν ἄδικον πάσῃ τέχνῃ.
Σω. Αὐτὸς μαθήσεται παρ' αὐτοῖν τοῖν λόγοιν.
Στ. Ἐγὼ δ' ἀπέσομαι. τοῦτο δ' οὖν μέμνησ' ὅπως
Πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

Ἀναπαιστικοὶ Δίμετροι.

ΔΙΚΑΙΟΣ, ΑΔΙΚΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Χώρει δευρὶ δεῖξον σαυτὸν
Τοῖσι θεαταῖς καίπερ θρασὺς ὤν.
Αδι. Ἴθ' ὅποι χρῄζεις. πολὺ γὰρ μᾶλλον
Σ' ἐν τοῖς πολλοῖσι λέγων ἀπολῶ.
Δι. Ἀπολεῖς σύ; τίς ὤν; Αδι. λόγος. Δι. ἥττων γ' ὤν. 5
Αδι. Ἀλλά σε νικῶ τὸν ἐμοῦ κρείττω
Φάσκοντ' εἶναι. Δι. τί σοφὸν ποιῶν;
Αδι. Γνώμας καινὰς ἐξευρίσκων.
Δι. Ταῦτα γὰρ ἀνθεῖ διὰ τουτουσὶ
Τοὺς ἀνοήτους. Αδι. οὔκ, ἀλλὰ σοφούς. 10
Δι. Ἀπολῶ σε κακῶς. Αδι. εἰπὲ τί ποιῶν.
Δι. Τὰ δίκαια λέγων. Αδι. ἀλλ' ἀνατρέψω
Ταῦτ' ἀντιλέγων. οὐδὲ γὰρ εἶναι
Πάνυ φημὶ δίκην. Δι. οὐκ εἶναι φής;
Αδι. Φέρε γὰρ ποῦ 'στι; Δι. παρὰ τοῖσι θεοῖς. 15
Αδι. Πῶς δῆτα δίκης οὔσης ὁ Ζεὺς
Οὐκ ἀπόλωλεν τὸν πατέρ' αὑτοῦ
Δήσας; Δι. αἰβοῖ. τουτὶ καὶ δὴ
Χωρεῖ τὸ κακόν. δότε μοι λεκάνην.
Αδι. Τυφογέρων εἶ κἀνάρμοστος. 20
Δι. Καταπύγων εἶ, κἀναίσχυντος.
Αδι. Ῥόδα μ' εἴρηκας. Δι. καὶ βωμολόχος.
Αδι. Κρίνεσι στεφανοῖς. Δι. καὶ πατραλοίας.
Αδι. Χρυσῷ πάττων μ' οὐ γιγνώσκεις.
Δι. Οὐ δῆτα πρὸ τοῦ γ', ἀλλὰ μολύβδῳ. 25
Αδι. Νῦν δέ γε κόσμος τοῦτ' ἐστὶν ἐμοί.
Δι. Θρασὺς εἶ πολλοῦ. Αδι. σὺ δέ γ' ἀρχαῖος.
Δι. Διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν
Οὐδεὶς ἐθέλει τῶν μειρακίων.
Γνωσθήσει ποτ' Ἀθηναίοισιν, 30
Οἷα διδάσκεις τοὺς ἀνοήτους.
Αδι. Αὐχμεῖς αἰσχρῶς. Δι. σὺ δέ γ' εὖ πράττεις,
Καίτοι πρότερόν γ' ἐπτώχευες,
Τήλεφος εἶναι Μυσὸς φάσκων,

Εὐριπίδου.

Εὐριπίδου
Γνώμας τρώγων Πανδελετείους.
ἀδ. Ὤμοι σοφίας, ἧς ἐμνήσθης.
δι. ὤμοι μανίας τῆς σῆς πόλεώς θ'
Ἥτις σε τρέφει,
Λυμαινόμενον τοῖς μειρακίοις. 40
ἀδ. Οὐχὶ διδάξεις τοῦτον κρόνος ὤν;
δι. Εἴπερ γ' αὐτὸν σωθῆναι χρὴ,
Καὶ μὴ λαλιὰν μόνον ἀσκῆσαι.
ἀδ. Δεῦρ' ἴθι, τοῦτον δ' ἔα μαίνεσθαι.
δι. Κλαύσει, τὴν χεῖρ' ἢν ἐπιβάλλῃς. 45
χο. Παύσασθε μάχης, καὶ λοιδορίας.
Ἀλλ' ἐπίδειξαι σύ τε, τοὺς προτέρους
Ἅττ' ἐδίδασκες, σύ τε τὴν καινὴν
Παίδευσιν, ὅπως ἂν ἀκούσας σφῷν
Ἀντιλεγόντοιν, κρίνας φοιτᾷ. 50
δι. Δρᾶν ταῦτ' ἐθέλω. ἀδ. κἄγωγ' ἐθέλω.
χο. Φέρε τίς λέξει πρότερος ὑμῶν.
ἀδ. Τούτῳ δώσω.
Κᾆτ' ἐκ τούτων ὧν ἂν λέξῃ,
Ῥηματίοισιν καινοῖς αὐτὸν 55
Καὶ διανοίαις κατατοξεύσω,
Τὸ τελευταῖον δ' ἢν ἀναγρύξῃ,
Τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τὠφθαλμὼ
Κεντούμενος ὥσπερ ὑπ' ἀνθρηνῶν
Ὑπὸ τῶν γνωμῶν ἀπολεῖται. 60

Esse Euripidis: 35
Qui Pandeleti dicta creparet.
In. O sapientiam, de qua loqueris.
Iu. O stultitiam urbis, quæ te alit hic,
Corrumpentem
Mores adolescentum. In. non tu 40
Saturne docebis iuuenem istum?
Iu. Siquidem conseruari ipsum opus est:
Non garrulitate exerceri.
In. Huc age, sine hunc insanire.
Iu. Vae tibi: túne iniicias huic manum? 45
Ch. Mittite rixas & conuitia,
Et tu, quæ olim docuisti illos
Priscos, demonstra: tu autem nouam
Disciplinam in medium profer.
Vt, ubi hic vos audierit contra- 50
dicentes, arbitrio facto,
In ludum eat alterius vestrûm.
Iu. Faciam hæc sanè ego. In. faciam hoc ego idem.
Ch. Sed uter vestrum hic dicet?
In. Isti cedam: 55
Et quæ ille locutus prior fuerit:
Ea verbis & sententiis nouis
Prosternam, & ferro traiiciam:
Postremò si hiscere contrà velit,
Omnem faciem, atque ambos oculos 60
Elisus, velut à crabronibus,
Per sententias ipse peribit.

ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιβ.

χο. Νῦν δείξετον τὼ πισύνω
Τοῖς περιδεξίοισιν
Λόγοισι, καὶ φροντίσι καὶ
Γνωμοτύποις μερίμναις,
Ὁπότερος γ' αὐτοῖν λέγων 5
Ἀμείνων φανήσεται.
Νῦν γὰρ ἅπας ἐνθάδε κίνδυνος
Ἀνεῖται σοφίας.
Ἧς πέρι τοῖς ἐμοῖς φίλοις
Ἐστὶν ἀγὼν μέγιστος. 10
Ἀλλ' ὦ πολλοῖς τοὺς πρεσβυτέρους ἤθεσι χρηστοῖς στεφανώσας
Ῥῆξον φωνὴν ᾗ τινι χαίρεις, καὶ τὴν σαυτοῦ φύσιν εἰπέ.

CHORVS.

Nunc vos duo freti animis,
Nunc specimen date ore
Diserto, animo sollicito,
Multifidáque cura:
Vestrûm uter hic appareat
Loquendo disertior.
Liberum enim hic omne periculum,
In arte studiis:
De quibus est hodie meis
Maxima rixa amicis.
At tu, qui moribus olim egregiis maiores decorasti:
Age, vocem, qua gaudes, rumpe, ingeniique ostende vigorem.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

ΔΙΚΑΙΟΣ, ΑΔΙΚΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

δι. Λέξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν ὡς διέκειτο,
Ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν, καὶ σωφροσύνη νενόμιστο.
Πρῶτον μὲν ἔδει φωνὴν παιδὸς γρύξαντος μηδέν' ἀκοῦσαι.
Εἶτα βαδίζειν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς εὐτάκτως εἰς κιθαριστοῦ,
Τοὺς κωμήτας γυμνοὺς ἀθρόους, κεἰ κριμνώδη κατανείφοι. 5
Εἶτ' αὖ προμαθεῖν ᾆσμ' ἐδίδασκε, τὼ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας.
Ἡ Παλλάδα περσέπολιν δεινάν. ὁ τηλέπορόν τι βόαμα.
Ἐντειναμένους τὴν ἁρμονίαν ἣν οἱ πατέρες παρέδωκαν.

ACTVS III. SCENA III.

Anapæstici Aristophanij.

IVSTVS, INIVSTVS, CHORVS.

Iu. Dicam igitur de disciplina veterum, qualis fuerit, cum
Ego iusta loquendo florerem, atque modestia legibus esset
Sancita: ibi nefas primùm, aliquem puero auscultare loquentis:
Deinde in via oportebat recto ipsos ire gradu ad Citharœdum,
Vicatim nudos, confertos etiamsi ningeret atri
Modios farfuris. Ibi carmen discere docebat Citharœdus,
Non compressantes femora: & vel de Pallade, Dea metuenda,
Vastatrice vrbium: vel clamorem, altum longéque vagantem
Concentum intendere: ita ut patres iam nunc olim instituissent.

Sin autem scurriliter aliquis caneret, aut flecteret ore
Infractam vocem, qualem nostri, difficilem vndique flexum
Edunt, imitati Phrynim: continuò flagris malè cæsus
Tergúmque dolatus, pœnam dabat: vt qui Musas aboleret.
In ludo autem residentes, pueri obijciebant femur intus,
Ne quid monstrarent turpe suis his, qui extrinsecus aspiciebant.
Tum, quando iterum consurrexissent, omnem rursus arenam
Converrebant: ne pubis vestigium amanti remaneret.
Nullus tum puer infra vmbilicum vngebatur: sed ibidem
Ros & lanugo pubetenus efflorescebat, vt agnis.
Nullus vocem subigebat molliculam aduersus amantem:
Nec seipsum quisquam oculorum obtutu, incedens, prostituebat.
Nulli raphano vesci licitum in cœna: nulli vel anethum,
Vel apium, herbas seniorum, fas præripere: obsonia nulli
Edere, aut deliciari, neque pedes alternare licebat.

In. *Prisca hæc sunt, & festalia & annis obsita, plena cicadis,*
Nugæ Cecidæ & Buphoniorum. Iu. *atque hæc scilicet illa.*
Quibus in Marathone viros pugnaces mea doctrina fidésque
Produxit: tu verò nostros homines illicò tegumentis
Inuolui perdoces: vt ego suffocer, sicubi oportet
Illos saltare chorum in Panathenæis: clypeúmque vti peni
Prætendendo, negligat saltationem. Proin ô adolescens
Bono animo es, méque tibi elige sermonem multò potiorem.
Etenim sic disces odisse forum: & balnea nunquam intrare,
Suffundique pudore ob turpia: tum siquis crimine lædat,
Exardere: & senioribus assurgere, quando ingrediuntur.
Neque malè facere parentibus, & nihil vsquam admittere turpe:
Adeóque pudoris viuum exemplum in te dare: sed neque lectum
Intrabis saltatricis, ne, dum illis inhias, meretrix te
Malo petat: & exinde bona de fama tu excutiaris,
Neque patri responsabis quicquam: neque vetulum, Iapetúmque
Dices, nec senium exprobrabis ei, qui te eduxit alumnum.

In. *At tu, si huic morigerere, adolescens: tum sanè, per Iacchum*
Similis eris Hippocratis filiis stupidis: bardúmque vocabunt.

Iu. *Imò nitidus versaberis in ludis, & floridus vsque:*
Nec prostitues nugacissima verba foro: qualia nostri:
Neque trahere in ius, propter miserolitigiosomalignum
Paruúmque negotiolum: sed enim in Academia sub oliuis
Sacris spatiaberis, inter coæquales, calamo redimitus.
Milacémque redolebis, & ocium & indutæ populnæ capillis
Folia, Vere nouo gaudens, cùm platanus vlmúsque susurrant.
Quòd si hæc facias ego quæ dico:
Animúmque his aduortas dictis:
Pectus habebis semper nitidum,
Vultum lucentem, humeros magnos,
Exilem linguam, anum grandem,
Penem exiguum. At si eadem, quæ alij
Faciunt, facias: semper habebis
Vultum pallentem, humeros paruos,
Pectus gracile, ingentem linguam,

Εἰ δέ τις αὐτῶν βωμολοχεύσαιτ' ἢ κάμψειέ τινα καμπὴν, (10
Οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρῦνιν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτους
Ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλὰς, ὡς τὰς Μούσας ἀφανίζων. (λέσθαι
Ἐν παιδοτρίβου δὲ καθίζοντας, τὸν μηρὸν ἔδει προβα-
Τοὺς παῖδας, ὅπως τοῖς ἔξωθεν μηδὲν δείξειαν ἀπηνές.
Εἶτ' αὖ πάλιν αὖθις ἀνισταμένους συμψῆσαι, καὶ προνοῆσαι
Εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖς τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν ἦν. 15
Ἠλείψατο δ' ἂν τοὐμφαλοῦ οὐδεὶς παῖς ὑπένερθε τότ' ἂν, ὥστε
Τοῖς αἰδοίοισι δρόσος καὶ χνοῦς, ὥσπερ μήλοισιν ἐπήνθει.
Οὐδ' ἂν μαλακὴν φυρασάμενος τὴν φωνὴν πρὸς τὸν ἐραστὴν ἂν
Αὐτὸς ἑαυτὸν προαγωγεύων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐβάδιζεν.
Οὐδ' ἂν ἑλέσθαι δειπνοῦντ' ἐξῆν κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος 20
Οὐδ' ἄννηθον τῶν πρεσβυτέρων ἁρπάζειν, οὐδὲ σέλινον
Οὐδ' ὀψοφαγεῖν, οὐδὲ κιχλίζειν, οὐδ' ἴσχειν τὼ πόδ' ἐναλλάξ.

αδι. Ἀρχαῖά γε καὶ διπολιώδη, καὶ τεττίγων ἀνάμεστα.
Καὶ Κηκείδου καὶ Βουφονίων. δι. ἀλλ' οὖν ταῦτ' ἐστὶν ἐκεῖνα. .(ἔθρεψεν. 25
Ἐξ ὧν ἄνδρας Μαραθωνομάχους ἡ 'μὴ παίδευσις
Σὺ δὲ τοὺς νῦν εὐθὺς ἐν ἱματίοισι διδάσκεις ἐντετυλίχθαι. (αὐτοὺς,
Ὥστε μ' ἀπάγχεσθ' ὅταν ὀρχεῖσθαι Παναθηναίοις δέον
Τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων, ἀμελῇ τῆς Τριτογενείας
Πρὸς ταῦτ' ὦ μειράκιον, θαρρῶν ἐμὲ τὸν κρείττω λόγον αἱροῦ
Κἀπιστήσει μισεῖν ἀγοράν. καὶ βαλανείων ἀπέχεσθαι. 30
Καὶ τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνεσθαι. κἂν σκώπτῃ τίς σε φλέγεσθαι.
Καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι.
Καὶ μὴ περὶ τοὺς σαυτοῦ γονέας κακουργεῖν. ἄλλο τε μηδὲν
Αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅτι τῆς αἰδοῦς μέλλεις τἄγαλμ' ἀναπλήσειν. (κεχηνὼς, 35
Μηδ' εἰς ὀρχηστρίδος εἰσιέναι. ἵνα μὴ πρὸς ταῦτα
Μήλῳ βληθεὶς ὑπὸ πορνιδίου, τῆς εὐκλείας ἀποθραυσθῇς.
Μηδ' ἀντειπεῖν τῷ πατρὶ μηδέν. μηδ' Ἰαπετὸν καλέσαντα
Μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν, ἐξ ἧς ἐνεοττοτροφήθης.

αδι. Εἰ ταῦθ' ὦ μειράκιον πείσει τούτῳ, νὴ τὸν Διόνυσον,
Τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν εἴξεις, καί σε καλοῦσι βλιτομάμμαν. 40

δι. Ἀλλ' οὖν λιπαρός γε καὶ εὐανθὴς ἐν γυμνασίοις διατρίψεις
Οὐ στωμύλλων κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτράπελ', οἷάπερ οἱ νῦν,
Οὐδ' ἑλκόμενος περὶ πραγματίου γλισχραντιλογεξεπιτρίπτου. (θρέξεις
Ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν κατιὼν, ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀπο-
Στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος ἡλικιώτου. 45 (βολούσης
Μίλακος ὄζων, καὶ ἀπραγμοσύνης καὶ λεύκης φυλλο-
Ἦρος ἐν ὥρᾳ χαίρων ὁπότ' ἂν πλάτανος πτελέᾳ ψι-
Ἢν ταῦτα ποιῇς ἁγὼ φράζω. (θυρίζῃ.
Καὶ πρὸς τούτοις προσέχῃς τὸν νοῦν,
Ἕξεις αἰεὶ στῆθος λιπαρόν. 50
Χροιὰν λαμπράν. ὤμους μεγάλους.
Γλῶτταν βαιάν. πυγὴν μεγάλην.
Πόσθην μικράν. ἢν δ' ἅπερ οἱ νῦν,
Ἐπιτηδεύῃς πρῶτα μὲν ἕξεις
Χροιὰν ὠχράν. ὤμους μικρούς. 55
Στῆθος λεπτόν. γλῶτταν μεγάλην.

Πυγὴν μικράν. κωλῆν μεγάλην.
Ψήφισμα μακρόν. καί σ' ἀναπείσει.
Τὸ μὲν αἰσχρὸν ἅπαν, καλὸν ἡγεῖσθαι
Τὸ καλὸν δ' αἰσχρόν. καὶ πρὸς τούτοις 60
Τῆς Ἀντιμάχου
Καταπυγοσύνης ἀναπλήσει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιβ.

χο. Ὦ Καλλίπυργον σοφίαν
Κλεινοτάτην τ' ἐπασκῶν,
Ὡς ἡδύ σου τοῖσι λόγοις
Σῶφρον ἔπεστιν ἄνθος.
Εὐδαίμονες δ' ἄρ' ἦσαν οἱ 5
Τότε ζῶντες, ἡνίκ' ἦς
Τῶν προτέρων. πρὸς οὖν τάδ', ὦ κομψο-
πρεπῆ μοῦσαν ἔχων.
Δεῖ σε λέγειν τι καινὸν, ὡς
Εὐδοκίμηκεν ἀνήρ. 10
Δεινῶν δέ σοι βουλευμάτων ἔοικε δεῖν πρὸς αὐτὸν,
Εἴπερ τὸν ἄνδρ' ὑπερβαλεῖ καὶ μὴ γέλωτ' ὀφλήσεις.
αδ. Καὶ μὴν πάλαι 'γὼ 'πνιγόμην τὰ σπλάγχνα, κἀ-
πεθύμουν
Ἅπαντα ταῦτ' ἐναντίαις γνώμαισι συνταράξαι.
Ἐγὼ γὰρ ἥττων μὲν λόγος δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐκλήθην 15
Ἐν τοῖσι φροντισταῖσιν, ὅτι πρώτιστος ἐπενόησα
Καὶ τοῖσι νόμοις καὶ ταῖς δίκαις τἀναντί' ἀντιλέξαι.
Καὶ τοῦτο πλεῖν ἢ μυρίων ἔστ' ἄξιον στατήρων,
Αἱρούμενον τοὺς ἥττονας λόγους, ἔπειτα νικᾶν.
Σκέψαι δὲ τὴν παίδευσιν ᾗ πέποιθεν ὡς ἐλέγξω, 20
Ὅστις σε θερμῷ φησι λοῦσθαι πρῶτον οὐκ ἐάσειν.
Καίτοι τίνα γνώμην ἔχων ψέγεις τὰ θερμὰ λουτρά;
δι. Ὅτι κάκιστόν ἐστι, καὶ δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα.
αδ. Ἐπίσχες. εὐθὺς γάρ σε μέσον ἔχω λαβὼν ἄφυκτον.
Καί μοι φράσον, τῶν τοῦ Διὸς παίδων τίν' ἄνδρ' ἄρι-
στον 25
Ψυχὴν νομίζεις, εἰπέ, καὶ πλείστους πόνους πονῆσαι;
δι. Ἐγὼ μὲν οὐδέν' Ἡρακλέους βελτίον' ἄνδρα κρίνω.
αδ. Ποῦ ψυχρὰ δῆτα πώποτ' εἶδες Ἡράκλεια λουτρά;
Καίτοι τίς ἀνδρειότερος ἦν; δι. ταῦτ' ἐστὶ ταῦτ' ἐκεῖ-
να
Ἃ τῶν νεανίσκων ἀεὶ δι' ἡμέρας λαλούντων 30
Πλῆρες τὸ βαλανεῖον ποιεῖ, κενὰς δὲ τὰς παλαίστρας.
αδ. Εἶτ' ἐν ἀγορᾷ τὴν διατριβὴν ψέγεις. ἐγὼ δ' ἐπαινῶ.
Εἰ γὰρ πονηρὸν ἦν, Ὅμηρος οὐδέποτ' ἂν ἐποίει
Τὸν Νέστορ' ἀγορητὴν ἄν. οὐδὲ τοὺς σοφοὺς ἅπαντας.
Ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν εἰς τὴν γλῶτταν, ἣν ὁδὶ μὲν 35
Οὔ φησι χρῆναι τοὺς νέους ἀσκεῖν. ἐγὼ δέ φημι.
Καὶ σωφρονεῖν αὖ φησι χρῆναι. δύο κακὼ μεγίστω.
Ἐπεὶ σὺ διὰ τὸ σωφρονεῖν, τῷ πώποτ' εἶδες ἤδη
Ἀγαθόν τι γενόμενον φράσον. καί μ' ἐξέλεγξον εἰ-
πών.
δι. Πολλοῖς. ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε διὰ τοῦτο τὴν μάχαι-
ραν. 40
αδ. Μάχαιραν; ἀστεῖόν γε κέρδος ἔλαβεν ὁ κακοδαίμων.
Ὑπέρβολος δ' οὐκ τῶν λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντα πολ-
λὰ
Εἴληφε διὰ πονηρίαν, ἀλλ' οὐ μὰ Δί' οὐ μάχαιραν.
δι. Καὶ τὴν Θέτιν δ' ἔγημε διὰ τὸ σωφρονεῖν ὁ Πη-
λεύς.
αδ. Κᾆτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτὸν, ᾤχετ', οὐ γὰρ ἦν ὑβρι-
στής. 45
Οὐδ' ἡδὺς ἐν τοῖς στρώμασι, τὴν νύκτα παννυχί-
ζειν.
Γυνὴ δὲ σιναμωρουμένη χαίρει. σὺ δ' εἶ Κρόνιπ-
πος.
Σκέψαι γὰρ ὦ μειράκιον ἐν τῷ σωφρονεῖν ἅπαντα

Penem magnum, paruumque anum,
Et longum decretum: quod tibi
Persuadebit, vt omne id honestum
Ducas, quicquid erit turpe: & ad hæc
Fœdo Antimachi
Iisdem opplebere flagitio.

CHORVS. STROPHA SVPERIORI OPPOSITA.

O Qui decoram recolis,
Et sapientiam altam:
Quàm suauis est ore tuo
Flósque lepórque vocum?
O quàm beati, qui tum erant
Superstites, cum tu eras
Alterius vir aui. Agè tu, qui habes
Sonos magnificos,
Nunc aliquid noui afferas.
Nam bene se dedit hic.
Sed consiliis acutis tibi opus est aduersus ipsum:
Siquidem virum vis vincere, nec obnoxius esse risui.
In. *Atqui mihi iamdudum præfocantur viscera, volenti*
Et experienti hæc omnia contrariis turbare dictis.
Ego enim inferior sermo, ideo sui vocatus,
A docendi magistris: quòd primus ego excogitârim
Et iuri & legibus contradicere: & isthuc staterum
Decem millibus est condignum: quòd, qui ad causam forensem
Sermones eligit inferiores, is conuincat hostem.
Sed agè tu, obserua disciplinam qua fretus triumphat
Meus aduersarius: & vide, quo pacto illum refellam,
Qui balneas calidas se permissurum tibi negauit.
Et quæso, quonam tu animo balneas calidas reprehendis?
Iu. *Quia noxia sunt & hominem faciunt remissum.*
In. *Subsiste: nam statim nunc medium te teneo prehensum*
Vt elabi non possis: agè enim, dic mihi, quem virum ex
Ex illis qui Ioue sunt nati, credis fortissimum esse:
Et plurimos exantlasse animo indefesso labores?
Iu. *Ego sanè neminem esse iudico Hercule fortiorem.*
In. *Et vbi tu vnquam frigida vidisti balnea Herculana?*
Et quis erat Hercule fortior? Iu. *nimirum hæc illa sunt, quæ*
Cùm adolescentes quotidie in ore habeant, balnea repleta
Sunt hodie: sed vacua palæstra. In. *vituperas deinde*
Hanc versandi in foro consuetudinem: ego verò laude.
Nam si mala esset, nunquam fecisset sapiens Poëta Homerus
Oratorem ex Nestore, neque è sapientibus vniuersis.
Hinc transeo ad linguam, quam negat hic esse exercitandam
Adolescentibus: ego verò aio: tum rursus isthic inquit,
Quòd oporteat frugi esse adolescentem: duo maxima damna.
Nam cui tu vnquam boni aliquid vidisti in vita obuenire,
Quòd sobrius & frugi fuisset? dic, & me refuta.
Iu. *Permultis. nam Peleus ista de causa accepit ensem.*
In. *Ensem? bellum profectò accepit miser homo ille lucrum.*
Hyperbolus certè an non ex lychnis, plusquam talenta
Aliquot parauit, malitia sua fretus, non machæra?
Iu. *Equidem Thetim propterea sibi duxit, quòd castus esset.*
In. *At illa relicto Peleo discessit: quòd proteruus*
Non esset, neque suauis per totam noctem in lecto. At vxor
Viri coniu gaudet: tu verò ætate desipis. Nam
Vide sis, mi adolescens, & perpende omnia, quæ in illa

Casta insunt vitæ: & quantis te voluptatibus eadem
Sis priuaturus: liberis, mulieribus, atque ludis,
Et cottabis, obsoniis, conuiuiis, cachinnis.
Quibus omnibus si orbêris: quid prosit tibi casta vita.
Sed bene nunc transeo hinc ad naturæ necessitatem.
Peccasti, amasti, adulterasti: si sis deprehensus,
Iam periisti illicò. neque enim eloquentia vales, sed
Si mecum versari optas, natura vtere, lude, ride.
Nihil pro turpi ducito. Nam si fueris adulter
Comprehensus, ea contra aduersarium tuum loqueris:
Quibus demonstres te nullam iniuriam cuiquam intulisse.
Sed & culpam in Iouem reiicies: quòd item amore victus
Interit fœminæ: & quomodo tu, qui homuncio sis,
Plus possis, quàm Deus, qui summa cœli templa fulcit?

Iu. *Quid autem, si tibi obsequendo vulsuram patiatur,*
Et raphano in anum immisso, pœnas exoluat: cinísque
In loca vulsa inspergatur: quas tum rationes habebit,
Quibus probet, sibi non esse ampliatum podicem? dic.

Iu. *Quid tum, etsi lato sit podice? quid nam mali'st?*

Iu. *At quid atrocius hoc vnquam possit perpeti?*

In. *Quid verò dices, si ego te iam vicero?*

Iu. *Tacebo: quid ergo?* In. *agè, dic mihi: quod te rogo.*
Vnde aduocati, aut ex quibus?

Iu. *Ex hominibus ampli podicis.*

In. *Consentio sed vnde Tragici?*

Iu. *Ex hominibus ampli podicis.*

In. *Rectè. Sed vnde præsides*
Et ciuitatis sunt duces?

Iu. *Ex hominibus ampli podicis.*

In. *Quàm ergò nihil dicas, viden?*
Et spectatorum vtri sint plures, dispice.

Iu. *Sanè dispicio.* In. *& quid vides?*

Iu. *Quamplurimos, ita me Deus*
Amet, ampli podicis.
Et hunc noui talem, atque illum, atque hunc comptulum.

In. *Quid nunc ais?*

Iu. *Vincor manifestè: obsecro vos,*
Cinædi, pallium meum
Accipite, vt
Hinc perfugiam citò ad vos.

ACTVS III. SCENA IV.

SOCRATES, STREPSIADES, PHIDIPPIDES, CHORVS.

QVid igitur? vin' tu hunc filium compellere
Prehensum, an vis, vt ego doceam illum dicere?

St. *Doce, castiga, & vt exacuas atque instruas*
Probè, memento: & alteram buccam quidem
Ad leuicula obtinenda litigia: alteram
Exacue, vt maiora obtineat negocia.

So. *Quiesce: reduces hunc impostorem probum.*

Ph. *Imo pallidum opinor, sophistámque miserum.*

Ch. *I nunc: credo affore illud*
Iam tempus, vbi pigebit.

ADDITAMENTVM.

CHORVS. Iudices quid lucri sint reportaturi, si huic Choro
Ex his, quæ sunt iusta, commodent, aggredimur dicere.
Primum, si renouare agros volueritis iusto tempore.
Nos primis vobis pluemus, postea verò cæteris.
Inde frugiparas custodiemus vites: vt neque
Siccitas æstus, neque humentes pluuiæ nimium premant.

Ἄνεστιν, ἡδονῶν θ' ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι.
Παίδων, γυναικῶν, κοττάβων, ὄψων, πότων, κιχλισμῶν. 50
Καίτοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῇς;
Εἶεν. πάρειμ' ἐντεῦθεν εἰς τὰς τῆς φύσεως ἀνάγκας.
Ἥμαρτες, ἠράσθης, ἐμοίχευσάς τι, κᾆτ' ἐλήφθης;
Ἀπόλωλας. ἀδύνατος γὰρ εἶ λέγειν. ἐμοὶ δ' ὁμιλῶν
Χρῶ τῇ φύσει, σκίρτα, γέλα, νόμιζε μηδὲν αἰσχρόν. 55
Μοιχὸς γὰρ ἢν τύχῃς ἁλούς, τάδ' ἀντερεῖς πρὸς αὐτόν,
Ὡς οὐδὲν ἠδίκηκας. εἶτ' εἰς τὸν Δί' ἐπανενεγκεῖν.
Κἀκεῖνος ὡς ἥττων ἔρωτός ἐστι καὶ γυναικῶν.
Καίτοι σὺ θνητὸς ὤν, θεοῦ πῶς μεῖζον ἂν δύναιο;

δι. Τί δ' ἢν ῥαφανιδωθῇ πιθόμενός σοι, τέφρᾳ τε τιλθῇ; 60
Ἕξει τινὰ γνώμην λέγειν, τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι;

αδ. Ἢν δ' εὐρύπρωκτος ᾖ, τί πείσεται κακόν;

δι. Τί μὲν οὖν ἂν ἔτι μεῖζον πάθοι τούτου ποτέ;

αδ. Τί δῆτ' ἐρεῖς ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ;

δι. Σιγήσομαι. τί δ' ἄλλο; αδ. φέρε δή μοι φράσον 65
Συνηγοροῦσιν ἐκ τίνων;

δι. Ἐξ εὐρυπρώκτων. αδ. πείθομαι.
Τί δαί; τραγῳδοῦσ' ἐκ τίνων;

δι. Ἐξ εὐρυπρώκτων. αδ. εὖ λέγεις.
Καὶ δημαγογοῦσ' ἐκ τίνων; 70

αδ. Ἐξ εὐρυπρώκτων. αδ. ἆρα δῆτ' ἔγνωκας ὡς οὐδὲν λέγεις;
Καὶ τῶν θεατῶν ὁπότεροι πλείους. σκόπει.

δι. Καὶ δὴ σκοπῶ. αδ. τί δῆθ' ὁρᾷς;

δι. Πολὺ πλείονας, νὴ τοὺς θεούς, 75
Τοὺς εὐρυπρώκτους.
Καὶ τουτονὶ γοῦν οἶδ' ἐγὼ κἀκεινονί.
Καὶ τὸν κομήτην τουτονί.

αδ. Τί δῆτ' ἐρεῖς;

δι. Ἡττήμεθ' ὦ κινούμενοι, 80
Πρὸς τῶν θεῶν δέξασθέ μου
Θοἰμάτιον, ὡς
Ἐξαυτομολῶ πρὸς ὑμᾶς.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

σω. Τί δῆτα; πότερον τοῦτον ἀπάγεσθαι λαβὼν
Βούλει τὸν υἱόν, ἢ διδάσκω σοι λέγειν.

στρ. Δίδασκε. καὶ κόλαζε. καὶ μέμνησ' ὅπως
Εὖ μοι στομώσεις αὐτόν. ἐπὶ μὲν θάτερα,
Οἷον δικιδίοις. τὴν δ' ἑτέραν αὐτοῦ γνάθον 5
Στόμωσον, οἵαν ἐς τὰ μείζω πράγματα.

σω. Ἀμέλει. κομιεῖ τοῦτον σοφιστὴν δεξιόν.

φει. Ὠχρὸν μὲν οὖν οἶμαί γε καὶ κακοδαίμονα.

χο. Χωρεῖτε νυν. οἶμαι δέ
Σοι ταῦτα μεταμελήσειν. 10

ΕΠΙΡΡΗΜΑ. στίχων ιε.

ΧΟ. Τοὺς κριτὰς ἃ κερδανοῦσιν, ἤν τι τόνδε τὸν χορὸν
Ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων, βουλόμεσθ' ἡμεῖς φράσαι.
Πρῶτα μὲν γὰρ ἢν νεᾶν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς ἀγρούς,
Ὕσομεν πρώτοισιν ὑμῖν. τοῖσι δ' ἄλλοις ὕστερον.
Εἶτα τὸν καρπὸν τεκούσας ἀμπέλους φυλάξομεν, 5
Ὥστε μήτ' αὐχμὸν πιέζειν, μήτ' ἄγαν γ' ἐπομβρίαν.

Ἢν δ'

Ἢν δ' ἀτιμάσῃ τις ἡμᾶς, θνητὸς ὤν, οὔσας θεάς,
Προσεχέτω τὸν νοῦν πρὸς ἡμῶν οἷα πείσεται κακά,
Λαμβάνων, οὔτ' οἶνον, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἐκ τοῦ χωρίου.
Ἡνίκ' ἂν γὰρ αἵ τ' ἐλᾶαι βλαστάνωσ', αἵ τ' ἄμπελοι 10
Ἀποκεκόψονται, τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν.
Ἢν δὲ πλινθεύοντ' ἴδωμεν, ὕσομεν, καὶ τοῦ τέγους
Τὸν κέραμον αὐτοῦ χαλάζαις στρογγύλαις συντρίψομεν.
Κἂν γαμῇ ποτ' αὐτὸς ἢ τῶν ξυγγενῶν ἢ τῶν φίλων,
Ὕσομεν τὴν νύκτα πᾶσαν. ὥστ' ἴσως βουλήσεται 15
Κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὢν μᾶλλον, ἢ κρῖναι κακῶς.

Sin quis nos contempserit, Deas nos, ipse homuncio:
Is animaduertat, quid à nobis passurus sit mali:
Nam neque vinum accipiet, nec aliud quicquam è fundo suo.
Quando enim olea germinabunt, & vites ac pampini
Amputabuntur, fundis huiusmodi quassabimus.
Sin videbimus lateres fingentem, pluemus dicet:
Et rotunda grandine tecti comminuemus tegulas.
Tum si nuptias vel ipse, vel ex cognatis quispiam
Vel amicis celebrabit, nocte pluemus tota, vt forsitan
Malit esse in Ægypto, quam iudicare perperàm.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ.
Σκηνὴ πρώτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Τρίμετροι.

Σρ. Πέμπτη, τετράς. τρίτη μετὰ ταύτην δευτέρα,
Εἶθ' ἣν ἐγὼ μάλιστα πασῶν ἡμερῶν
Δέδοικα καὶ πέφρικα καὶ βδελύττομαι.
Εὐθὺ μετὰ ταύτην ἔσθ' ἕνη τε καὶ νέα.
Πᾶς γάρ τις ὀμνύς, οἷς ὀφείλων τυγχάνω, 5
Θείς μοι πρυτανεῖ', ἀπολεῖν με φησὶ κἀξολεῖν.
Ἐμοῦ μέτρια καὶ δίκαι' αἰτουμένου.
Ὦ δαιμόνιε, τὸ μέν τι νυνὶ μὴ λάβῃς,
Τὸ δ' ἀναβαλοῦ μοι, τὸ δ' ἄφες, οὔ φασί ποτε 10
Οὕτως ἀπολήψεσθ', ἀλλὰ λοιδοροῦσί με.
Ὡς ἄδικός εἰμι, καὶ δικάσεσθαί φασί μοι.
Νῦν οὖν δικαζέσθων. ὀλίγον γάρ μοι μέλει.
Εἴπερ μεμάθηκεν εὖ λέγειν Φειδιππίδης.
Τάχα δ' εἴσομαι κόψας τὸ φροντιστήριον. 15
Παῖ, ἠμί, παῖ, παῖ.

ACTVS IIII. SCENA prima.

STREPSIADES.

Senarij.

En quinta, quarta, tertia, secunda: & quam ego
Ex omnibus diebus timeo maximè,
Horréque horreo & abominor, mox imminet
Vetus & noua, mensium dies tricesima:
Nam omnes, quibus ego aliquid argenti debeo,
Deposita in iudicio pecunia, mihi
Minantur ac iurant, quod funditus velint
Me perdere, & omnibus bonis euertere.
Ego quidem, quod iustum est & æquum postulo:
Ah mi vir, isthoc argentum nunc temporis
Ne à me accipias: hoc differas: & terminum
Solutionis proroges: illud mihi
Prorsus remittas: nunquam verò, illi inquiunt,
Hoc se modo quicquam à me accepturos: neque
Consentiunt: sed multis contumeliis
Me afficiunt, quòd sim iniquus: insuper mihi
Minantur, quòd velint me in ius hinc rapere. Age
Rapiant, quid ad me? nihil equidem curo: modo
Artem benè dicendi meus iam didicerit
Phidippides. Sed mox sciam: vbi hoc pulsauero
Ludi ostium. heus puer, tibi dico, heus puer.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

σω. Στρεψιάδην ἀσπάζομαι.
σρ. Κἄγωγέ σ'. ἀλλὰ τουτονὶ πρῶτον λαβέ.
Χρὴ γὰρ ἐπιθαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον.
Καί μοι τὸν υἱὸν εἰ μεμάθηκε τὸν λόγον
Ἐκεῖνον εἴφ', ὃν ἀρτίως εἰσήγαγες. 5
σω. Μεμάθηκεν. σρ. εὖ γ' ὦ παμβασίλει' Ἀπαιόλη.
σω. Ὥστ' ἀποφύγοις ἂν ἥντιν' ἂν βούλῃ δίκην.
σρ. Κεἰ μάρτυρες παρῆσαν ὅτ' ἐδανειζόμην;
σω. Πολλῷ γε μᾶλλον κἂν παρῶσι χίλιοι.
σρ. Βοάσομ' ἆρα τὰν ὑπέρτονον 10
Βοάν. ἰὼ κλάετ' ὠβολοστάται,
Αὐτοί τε καὶ τἀρχαῖα, καὶ τόκοι τόκων,
Οὐδὲν γὰρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσαισθ' ἔτι
Οἷος ἐμοὶ τρέφεται
Τοῖσδ' ἐνὶ δώμασι παῖς. 15
Ἀμφήκει γλώττῃ
Λάμπων. πρόβολος ἐμός.
Σωτὴρ δόμοις, ἐχθροῖς ἀνιαρός.

ACTVS IV. SCENA secunda.

SOCRATES, STREPSIADES.

IVbeo Strepsiadem saluere. St. & ego Socratem.
Age, hunc tu primum cape farinæ culeum:
Nam venerari me sic magistrum condecet.
Sed, dic quæso iam mihi de filio meo,
An sermonem illum à te introductum didicerit.
So. Didicit vtique. St. Euge: o fraudem, reginam omnium.
So. Effugere nunc poteris, quamcunque dicam velis.
St. Etiam cùm testes affuerint mihi, fœnori
Argentum accipienti? So. imò si mille fuerint.
St. Exclamabo ergo altissimè.
Iô, iô, væ vobis nummularii:
Pereatis & vos, & vestra tabularia,
Et vsuræ vsurarum. Nam nullo ampliùs
Me vos afficeretis malo.
O mihi, quanta domo
Hac alitur soboles?
Perplexa lingua
Fulgens: columen meum,
Custos domûs, atrox inimicis

Qui grauibus curis eripuit patrem.
Tu propere euoca
E domo ad os patris.
O gnate mi: o fili,
Exi tecto,au-
dique patrem tuum.
So. *Et hic ille vir est.*
St. *O Soboles mea.*
So. *Abi,& accipe eum.*

ACTVS IV. SCENA tertia.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

IO,io,fili.
Iu iu.
Vt lætor,cùm primum colorem hunc intuor
Tuum.nam mihi videris ad negandum ita,
Et contradicendum instructus:& in te palàm
Illud populare verbum effulget:quid tu ais?
Quid est? vt alienis videare pati iniuriam,
Quam tu infers alteri : & damnum accipere aut malum.
Quod tu das alteri:planè hoc scio,quòd probè
Possis:nam ipso è vultu aspectus micat Atticus.
Nunc ergo vt me:quem perdideras,serues,vide.
Ph. *Quid tu ergo times pater?* St. *diem veterem & nouam.*
Ph. *Quid?quasi verò vna dies vetus sit & noua?*
St. *Certè hac se deposituros in foro,mihi*
Minantur fœneratores pecuniam.
Ph. *Peribunt,si deponent:neque enim illud potest*
Fieri,vna dies vt sit biduum. St. *quid? non potest?*
Ph. *Quomodo? Nisi fortè vna mulier simul fiet*
Anus & iuuenis. St. *at lege sic cautum est.* Ph. *at hi,*
Quid lex velit,non rectè intelligunt. St. *cedò,*
Quid ergo vult? Ph. *Solon ille antiquus,fuit*
Naturâ amans populi. St. *hoc nihil ad veterem & nouam.*
Ph. *Atqui is citationem posuit in duos*
Dies:in veterem scilicet & nouam diem:
Vt depositiones primo fierent die:
Calendis nimirum mensis cuiuslibet.
St. *Cur autem veterem apposuit?* Ph. *adeo, fatue homo,*
Vt postulati prius vno die in forum,
Cùm apparuissent,vltrò abirent:sin minus,
Is statim ab aurora diei posteri,
Calendis ipsis vexarentur postmodum.
St. *Cur ergo magistratus non capiunt Sportulam*
Calendis,sed die vetere & noua?
Cur vno præuertunt die? Ph. *certè illi idem*
Faciunt quod prægustatores facere solent:
Nam vt sportulas præripiant quàm celerrimè,
Iccirco nummos prægustant vno die.
St. *O vos miseri,quid stolidi desidetis hic?*
Nos nostram rem facimus,qui rectè sapimus:at
Vos estis caudices,lapides,numerus,oues,
Vos amphoræ vino expletæ. Quare mihi
Ob res secundas accinendum carmen est,
Quo & filium & meas fortunas prædicem.
Bene habes Strepsiades:
Namque vt sapiens vir es?
Et qualem habes hunc filium?
Dicent amici mihi,
Et æmulantes ciues:

Λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν.
Ον κάλεσον τρέχων, 20
Ενδοθεν ὡς ἐμέ.
Ω τέκνον,ὦ παῖ παῖ.
Εξελθ' οἴκων.
Αϊε σοῦ πατρός.
σω. Οδ' ἐκεῖνος ἀνήρ. 25
ςρ. Ω φίλος,ὦ φίλος.
σω. Απιθι σὺ λαβών.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ, Σκηνὴ τρίτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ςρ. ΙΩ.ἰὼ τέκνον.
Ιοῦ.ἰοῦ.
Ως ἥδομαί σου πρῶτα τὴν χροιὰν ἰδών.
Νῦν μέν γ' ἰδεῖν εἶ πρῶτον ἐξαρνητικὸς
Κἀντιλογικός,καὶ τοῦτο τοὐπιχώριον 5
Ατεχνῶς ἐπανθεῖ,τὸ,τί λέγεις σύ;καὶ δοκεῖν
Αδικοῦντ' ἀδικεῖσθαι, καὶ κακουργοῦντ' οἶδ' ὅτι.
Επὶ τοῦ προσώπου τ' ἐστὶν Αττικὸν βλέπος.
Νῦν οὖν ὅπως σώσεις μ',ἐπεὶ κἀπώλεσας.
φει. Φοβεῖ δὲ δὴ τί; ςρ. τὴν ἕνην τε καὶ νέαν. 10
φει. Ενη γάρ ἐστι καὶ νέα τις ἡμέρα;
ςρ. Εἰς ἥν γε θήσειν τὰ πρυτανεῖά φασί μοι.
φει. Απολοῦσ' ἄρ' αὔθ' οἱ θέντες, οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως
Μί' ἡμέρα γένοιτ' ἂν ἡμέραι δύο.
ςρ. Οὐκ ἂν γένοιτο; φειδιππ. πῶς γὰρ, εἰ μή περ γ' ἅμα 15
Αὑτὴ γένοιτο γραῦς τε καὶ νέα γυνή;
ςρ. Καὶ μὴν νενόμισταί γ'. φειδιππ. οὐ γὰρ, οἶμαι,τὸν νόμον
Ισασιν ὀρθῶς,ὅ τι νοεῖ; ςρ. νοεῖ δὲ τί;
φει. Ο Σόλων ὁ παλαιὸς, ἦν φιλόδημος τὴν φύσιν.
ςρ. Τουτὶ μὲν οὐδέπω πρὸς ἕνην τε καὶ νέαν. 20
φει. Εκεῖνος οὖν,τὴν κλῆσιν εἰς δύ' ἡμέρας
Εθηκεν,εἴς γε τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.
Ιν' αἱ θέσεις γίγνοιντο τῇ νουμηνίᾳ.
ςρ. Ινα δὴ τί τὴν ἕνην προσέθηκεν; φειδιππ. ἵν' ὦ μέλε
Παρόντες οἱ φεύγοντες ἡμέρᾳ μιᾷ 25
Πρότερον,ἀπαλλάττοινθ' ἑκόντες.εἰ δὲ μὴ,
Εωθεν ὑπανιῷντο τῇ νουμηνίᾳ.
ςρ. Πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ,
Αρχαὶ τὰ πρυτανεῖ',ἀλλ' ἕνῃ τε καὶ νέᾳ;
φει. Οπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι παθεῖν, 30
Ιν' ὡς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο.
Διὰ τοῦτο προυτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ.
ςρ. Εὖ γ' ὦ κακοδαίμονες, τί κάθησθ' ἀβέλτεροι,
Ημέτερα κέρδη τῶν σοφῶν,ὄντες λίθοι,
Αριθμὸς, πρόβατ' ἄλλως, ἀμφορῆς νενησμένοι. 35
Ωστ' εἰς ἐμαυτὸν καὶ τὸν υἱὸν τουτονὶ
Επ' εὐτυχίαισιν ᾀστέον μοὐγκώμιον.
Μάκαρ ὦ Στρεψίαδες,
Αὐτός τ' ἔφυς ὡς σοφὸς,
Χ' οἷον τὸν υἱὸν ἐκτρέφεις,
Φήσουσι δή μ' οἱ φίλοι,
Χ' οἱ δημόται ζηλοῦντες

Ηνίκ'

Ηνίκ' ἂν σὺ νικᾷς λέγων τὰς δίκας.
Ἀλλ' εἰσαγαγών σε βούλομαι
Πρῶτον ἑστιάσαι.

Quando tu perorauerit in foro.
Sed iam introductum te volo
Recreare mensa.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ τετάρτη.

ΠΑΣΙΑΣ Ο ΔΑΝΕΙΣΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΡΤΥΡ.

Τρίμετροι.

Εἶτ' ἄνδρα τῶν αὑτοῦ τι χρὴ προϊέναι;
Οὐδέποτέ γ', ἀλλὰ κρεῖττον ἦν εὐθὺς τότε
Ἀπερυθριάσαι μᾶλλον, ἢ σχεῖν πράγματα.
Ὅτε τῶν ἐμαυτοῦ γ' οὕνεκα νυνὶ χρημάτων
Ἕλκω σε κλητεύσοντα, καὶ γενήσομαι 5
Ἐχθρὸς ἔτι πρὸς τούτοισιν ἀνδρὶ δημότῃ.
Ἀτὰρ οὐδέποτέ γε τὴν πατρίδα καταισχυνῶ
Ζῶν, ἀλλὰ καλοῦμαι Στρεψιάδην. σρ. τίς οὑτοσί;
πα. Ἐς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν. σρ. μαρτύρομαι,
Ὅτι ἐς δύ' εἶπεν ἡμέρας. τοῦ χρήματος; 10
πα. Τῶν δώδεκα μνῶν, ἃς ἔλαβες ὠνούμενος
Τὸν ψαρὸν ἵππον. σρεψ. ἵππον; οὐκ ἀκούετε;
Ὃν πάντες ὑμεῖς ἴστε μισοῦνθ' ἱππικήν;
πα. Καὶ νὴ Δί' ἀποδώσειν γ' ἐπώμνυς τοὺς θεοὺς
Τὸ χρέος. σρεψ. μὰ Δί', οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο 15
Φειδιππίδης μοι τὸν ἀκατάβλητον λόγον.
πα. Νῦν δὲ διὰ τοῦτ' ἔξαρνος εἶναι διανοεῖ;
σρ. Τί γὰρ ἄλλ' ἂν ἀπολαύσαιμι τοῦ μαθήματος;
πα. Καὶ ταῦτ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεούς,
Ἵν' ἂν κελεύσω 'γώ σε; σρ. τοὺς ποίους θεούς; 20
πα. Τὸν Δία, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ποσειδῶ. σρ. νὴ Δία,
Κἂν προσκαταθείην γ', ὥστ' ὀμόσαι, τριώβολον.
πα. Ἀπόλοιο τοίνυν, ἕνεκ' ἀναιδείας ἔτι.
σρ. Ἁλσὶ διασμηχθεὶς ὄναιτ' ἂν οὑτοσί.
πα. Οἴμ', ὡς καταγελᾷς. σρ. ἓξ χοᾶς χωρήσεται. 25
πα. Οὔτοι μὰ τὸν Δία τὸν μέγαν, καὶ τοὺς θεούς,
Ἐμοῦ καταπροΐξει. σρεψ. θαυμασίως ἥσθην θεοῖς,
Καὶ Ζεὺς γελοῖος ὀμνύμενος τοῖς εἰδόσιν.
πα. Ἦ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.
Ἀλλ' εἴτ' ἀποδώσεις μοι τὰ χρήματ' εἴτε μή, 30
Ἀπόπεμψον ἀποκρινάμενος. σρ. ἔχε νυν ἥσυχος.
Ἐγὼ γὰρ αὐτίκ' ἀποκρινοῦμαί σοι σαφῶς.
πα. Τί σοι δοκεῖ δράσειν; μαρ. ἀποδώσειν σοι δοκεῖ.
σρ. Ποῦ 'σθ' οὗτος, ὁ παιτῶν με τἀργύριον; λέγε,
Τουτὶ τί ἐστι; πα. τοῦθ' ὅτι ἐστί; κάρδοπος. 35
σρ. Ἔπειτ' ἀπαιτεῖς τἀργύριον τοιοῦτος ὤν;
Οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ὀβολὸν ἂν οὐδενί,
Ὅστις καλέσειε κάρδοπον τὴν καρδόπην.
πα. Οὐκ ἆρ' ἀποδώσεις; σρεψ. οὐχ, ὅσον γέ μ' εἰδέναι.
Οὔκουν ἀνύσας τι θᾶττον, ἀπολιταργιεῖς 40
Ἀπὸ τῆς θύρας; πα. ἄπειμι. καὶ τοῦτ' ἴσθ', ὅτι
Θήσω πρυτανεῖ', ἢ μηκέτι ζῴην ἐγώ.
σρ. Προσαποβαλεῖς ἄρ' αὐτὰ πρὸς ταῖς δώδεκα,
Καίτοι σε τοῦτό γ' οὐχὶ βούλομαι παθεῖν.
Ὅτι 'κάλεσας εὐηθικῶς τὴν κάρδοπον. 45

ACTVS IV. SCENA quarta.

PASIAS DANISTA, STREPSIADES, TESTIS.

Senarij.

ITáne tandem fas sit hominem sua perdere?
Minimè omnium: sed deposuisse iam statim
Satius erat multò, quàm tot molestijs
Affici. Equidem mea causa pecunia,
Nunc detraho, vt in ius debitorem mihi voces,
Vtque ex amico inimicum ego iam mihi compararem:
Nunquam tamen patria mea fuero probro,
Quoad vixero, sed vocabo Strepsiadem. St. quis hic?
Pa. *Hem tu, vetus & noua appetijt iam dies.*
St. *Ego testor vos, quòd dixerit duos dies.*
Sed cuiusnam pecuniæ causa? cedò.
Pa. *Propter duodecim minas, quas fœnore*
Capiebas, cum gnato maronem emeres equum.
St. *Equum? auditis? an non vos omnes propalam*
Nouistis, quòd equestrem ego rem prorsus oderim?
Pa. *Et per Iouem te redditurum debitum*
Omnes iurabas tum Deos. St. ita per Iouem.
Sed inexpugnabilem illum dicendi modum
Tunc meus adhuc ignorabat Phidippides.
Pa. *Num tu ideo debitum negare cogitas?*
St. *Nam, quem alium fructum disciplinæ huius auferam?*
Pa. *Etiámne hoc audebis negare per Deos,*
Si te iussero? St. per quos Deos? cedò. Pa. per Iouem,
Per Mercurium, per Neptunum. St. sic per Iouem.
Et ni iurem, deponam etiam triobolum.
Pa. *Male pereas ob summam hanc impudentiam.*
St. *Sale si quis perfricet isthunc, saluum fecerit.*
Pa. *Vah, numquid irrides? St. sex capiet congios.*
Pa. *Ita me magnus amet Iuppiter, & Dij cæteri:*
Haud impunè feres, quod mihi sic illuseris.
St. *Egò verò mirificè delector Dijs tuis,*
Et iuratus Iuppiter his, qui rectè sciunt,
Deridiculo atque oblectamento est. Pa. næ tu homo,
Pro his dictis omnibus pœnam aliquando dabis.
Sed age, vtrum redditurus sis pecuniam,
An non, responde, ac dimitte me. St. habe animum bonum.
Iam enim statim respondebo dilucidè.
Pa. *Quid facturus videtur tibi? Te. pecuniam*
Videtur esse redditurus debitam.
St. *Vbi ille'st, qui argentum à me postulat: cedò,*
Quid hoc est? Pa. id quod'st, cardopus, aut alueus.
St. *Túne argentum à me deinceps postules*
Qui tam rudis estis? ego obolum non reddidim
Illi, qui Cardopum dicit pro Cardopa.
Pa. *Quid? an non reddes? St. non, quod ego quidem sciam,*
Sed non tu desistis, atque isthinc te amoues
A foribus? Pa. abeo: verùm tu hoc scias interim,
Quòd deponam nummos, aut non viuam ego, hodie.
St. *At hoc argentum perdes cum duodecim*
Minis: quanquam ego nolim te hoc multari malo,
Quòd Cardopam stultè appellâris Cardopum.

ACTVS IV. SCENA quinta.

AMYNIAS DANISTA, STREPSIADES TESTIS.

Senarij.

Am. Heu me miserum, hei mihi. St. hem
Quis hic est, qui sic eiulat? fortasse quis
Genius poeta vocem edidit.
Am. Quid? vultin' scire, ego qui siem? Ego sum homo miser.
St. In te hoc dictum puta. Am. ô genium durissimum,
O Sortes, quæ mihi rotas & equos perdidis.
O Pallas, quàm tu comminuisti me male.
St. Quid verò Tlepolemus vnquam tibi intulit
Mali? Am. Ne tu illudas mihi, mi vir: sed tuum
Iubeto potius filium, vt pecuniam
Reddat mihi, quam accepit: præsertim cùm ego
Iam antè malis conflicter tot infortunijs.
St. Quænam illa pecunia? Am. quam ille accepit mutuò.
St. Malè igitur tecum agitur, vt videre quidem mihi.
Am. Ita per Deos: nam equos cum agitarem, decidi.
St. Nugas: vt qui potius decidisti ab asino.
Am. Nugor ego, cum recipere volo pecuniam?
St. Profectò tu sanus non es. Am. quid ita? cedò:
St. Nam tu mihi videre emoto esse cerebro.
Am. At tu, nisi argentum mihi reddis debitum,
In ius vocaberis per Mercurium, illico.
St. Age dic mihi, censen' tu Iouem subinde aquam
Recentem per pluuiam demittere: an iubar
Solis sursum ex imo loco attrahere hanc aquam?
Am. Nescio sanè, neque hoc scire admodum expeto.
St. Quomodo tu igitur dignus es, argentum vt recipias,
Si nihil addidicisti rerum subtilium?
Am. Age si argenti laboras nunc penuria,
Solue vsuram. St. vsuram? quid hoc animantis est?
Am. Quid enim aliud, nisi quòd per mensem & per diem
Subinde magis ac magis crescit pecunia,
Sensim labente tempore? St. dicis largiter.
Sed an non censes etiam mare nunc plenius,
Quàm antea fuerit? Am. non, per Iouem: sed iudico
Æquum esse: nam mare auctum fieri haud decet.
St. Quomodo? mare (vt inquis) non fit auctius, miser,
Et tu argentum tantopere augere cupis tuum?
Non tu iam temet amouebis ab ædibus?
Stimulum mihi affer. Te. at huius rei testis ego ero.
St. Apage, quid cessas? non agitas, ô Samphora?
Amy. An non hæc contumelia est? Str. an ibis hinc?
Ego insiliam: & te gestantem catenam agam,
Stimulaturus sub podicem: fugin' hinc scelus?
Iam ego te fueram ex isto protrusurus loco,
Cum bigis, & rotis tuis nequissimis.

CHORVS.

Rebus malis studere, quæ res est:
Amore quippe mala artis,
Captus senex hic, debita hos
Fraudare vult pecunia.
Non est, vt hodie non malam rem sibi
Apparet, qui hunc sophistam
Prosulit, nam ex quo vafra orsa
Cœpit vsurpare, malum sibi
Accerset: & mox reperiet, puto,

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ πέμπτη.

ΑΜΥΝΙΑΣ Ο ΔΑΝΕΙΣΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΡΤΥΡ.

Τρίμετροι.

αμ. Ἰώ μοί μοι.
στρ. ἔα,
Τίς οὑτοσί ποτ' ἔσθ' ὁ θρηνῶν; οὔτι που
Τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων ἐφθέγξατο;
αμ. Τί δ' ὅστις εἰμί, τοῦτο βούλεσθ' εἰδέναι; 5
Ἀνὴρ κακοδαίμων. στρ. κατὰ σεαυτόν νυν τρέπου.
αμ. Ὦ σκληρὲ δαῖμον, ὦ τύχαι θραυσάντυγες
Ἵππων ἐμῶν, ὦ Παλλάς, ὥς μ' ἀπώλεσας.
στρ. Τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἴργασται κακόν;
αμ. Μὴ σκῶπτέ μ', ὦ τᾶν, ἀλλά μοι τὰ χρήματα 10
Τὸν υἱὸν ἀποδοῦναι κέλευσον, ἅλαβεν,
Ἄλλως τε μέντοι καὶ κακῶς πεπραγότι.
στρ. Τὰ ποῖα ταῦτα χρήμαθ'; αμ. ἁδανείσατο.
στρ. Κακῶς ἄρ' ὄντως εἶχες, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
αμ. Ἵππους γ' ἐλαύνων ἐξέπεσον, νὴ τοὺς θεούς. 15
στρ. Τί δῆτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπ' ὄνου καταπεσών;
αμ. Ληρῶ, τὰ χρήματ' ἀπολαβεῖν εἰ βούλομαι;
στρ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως σύ γ' αὐτὸς ὑγιαίνεις. αμ. τί δαί;
στρ. Τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.
αμ. Σὺ δὲ νὴ τὸν Ἑρμῆν προσκεκλήσεσθαί γέ μοι, 20
Εἰ μὴ ἀποδώσεις τἀργύριον. στρ. κάτειπέ νυν,
Πότερα νομίζεις καινὸν αἰεὶ τὸν Δία
Ὕειν ὕδωρ ἑκάστοτ', ἢ τὸν Ἥλιον
Ἕλκειν κάτωθεν ταὐτὸ τοῦθ' ὕδωρ πάλιν;
αμ. Οὐκ οἶδ' ἔγωγ' ὁπότερον, οὐδέ μοι μέλει. 25
στρ. Πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ,
Εἰ μηδὲν οἶσθα τῶν μετεώρων πραγμάτων;
αμ. Ἀλλ' εἰ σπανίζεις τἀργυρίου, μοι τὸν τόκον
Ἀπόδος γε. στρ. τοῦτο δ' ἔσθ' ὁ τόκος τί θηρίον;
αμ. Τί δ' ἄλλο γ', ἢ κατὰ μῆνα, καὶ καθ' ἡμέραν, 30
Πλέον πλέον τἀργύριον αἰεὶ γίγνεται,
Ὑπορρέοντος τοῦ χρόνου; στρ. καλῶς λέγεις.
Τί δῆτα; τὴν θάλατταν ἔσθ' ὅτι πλείονα
Νυνὶ νομίζεις, ἢ πρὸ τοῦ; αμ. μὰ Δί', ἀλλ' ἴσην.
Οὐ γὰρ δίκαιον πλείον' εἶναι. στρ. κᾆτα πῶς 35
Αὕτη μέν, ὦ κακόδαιμον, οὐδὲν γίγνεται,
Ἐπιρρεόντων τῶν ποταμῶν, πλείων; σὺ δὲ
Ζητεῖς ποιῆσαι τἀργύριον πλεῖον τὸ σόν;
Οὐκ ἀποδιώξεις σαυτὸν ἐκ τῆς οἰκίας;
Φέρε μοι τὸ κέντρον. μαρ. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι. 40
στρ. Ὕπαγε· τί μέλλεις; οὐκ ἐλᾷς, ὦ Σαμφόρα;
αμ. Ταῦτ' οὐχ ὕβρις δῆτ' ἐστίν; στρεψ. ἄξεις; ἐπιαλῶ
Κεντῶν ὑπὸ τὸν πρωκτόν σε τὸν σειραφόρον.
Φεύγεις; ἔμελλόν σ' ἄρα κινήσειν ἐγώ,
Αὐτοῖς τροχοῖς τοῖς σοῖσι καὶ ξυνωρίσιν. 45

ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ι'.

ΧΟ. Οἷον τὸ πραγμάτων ἐρᾶν φλαύρων,
Ὁ γὰρ γέρων ὅδ' ἐρασθεὶς
Ἀποστερῆσαι βούλεται
Τὰ χρήμαθ' ἁδανείσατο.
Κοὐκ ἔσθ', ὅπως οὐ τήμερον λήψεται
Πρᾶγμ', ὃ τοῦτον ποιήσει 5
Τὸν σοφιστήν, ὧν πανουργεῖν
Ἤρξατ', ἐξαίφνης τι κακὸν λαβεῖν.
Οἶμαι γὰρ αὐτίκ' εὑρήσειν ὅπερ

πάλαι

Πάλαι ποτ' ἐζήτει
Εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ, 5
Γνώμας τ' ἐναντίας λέγειν
Τοῖσι δικαίοις,
Ὥστε νικᾶν ἅπαντας,
Οἷσπερ ἂν ξυγγένηται, 15
Κἂν λέγῃ παμπόνηρα.
Ἴσως ἴσως βουλήσεται
Κἄφωνον αὐτὸν εἶναι.

Quod antè quaerebat:
Vt gnatum haberet callidum,
Qui legibus contraria
Dicere possit:
Et vincere vniuersos
Cum quibus conuersetur,
Quamlibet praua dicat.
Erit iam, erit, cùm filium
Optabit esse mutum.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

Ἰοὺ, ἰού.
Ὦ γείτονες καὶ ξυγγενεῖς, καὶ δημόται,
Ἀμυνάθετέ μοι, τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ.
Οἴμοι κακοδαίμων τῆς κεφαλῆς, καὶ τῆς γνάθου.
Ὦ μιαρὲ, τύπτεις τὸν πατέρα; φει. φήμ' ὦ πάτερ. 5
Στ. Ὁρᾶθ' ὁμολογοῦνθ', ὅτι με τύπτει; φει. καὶ μάλα.
Στ. Ὦ μιαρὲ, καὶ πατραλοῖα, καὶ τοιχωρύχε.
Φει. Αὖθίς με ταυτὰ ταῦτα καὶ πλείω λέγε.
Ἆρ' οἶσθ', ὅτι χαίρω πόλλ' ἀκούων καὶ κακά.
Στ. Ὦ λακκόπρωκτε. φει. πάττε πολλοῖς τοῖς ῥόδοις. 10
Στ. Τὸν πατέρα τύπτεις; φει. κἀποφανῶ γε νὴ Δία,
Ὡς ἐν δίκῃ σ' ἔτυπτον. στ. ὦ μιαρώτατε,
Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν πατέρα τύπτειν ἐν δίκῃ;
Φει. Ἔγωγ' ἀποδείξω, καί σε νικήσω λέγων.
Στ. Τουτὶ σὺ νικήσεις; φει. πολύ γε καὶ ῥᾳδίως. 15
Ἑλοῦ δ' ὁπότερον τοῖν λόγοιν βούλει λέγειν.
Στ. Ποίοιν λόγοιν; φει. τὸν κρείττον' ἢ τὸν ἥττονα;
Στ. Ἐδιδαξάμην μέντοι σε νὴ Δί', ὦ μέλε,
Τοῖσι δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
Μέλλεις ἀναπείσειν, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν, 20
Τὸν πατέρα τύπτεσθ' ἐστὶν ὑπὸ τῶν υἱέων.
Φει. Ἀλλ' οἴομαι μέντοι σ' ἀναπείσειν, ὥστε γε
Οὐδ' αὐτὸς ἀκροασάμενος οὐδὲν ἀντερεῖς.
Στ. Καὶ μὴν, ὅ τι καὶ λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι.

ACTVS V. SCENA prima.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

Trimetri Iambici.

Heu, eheu:
O populares, cognati, vicini & accolae,
Ferte mihi opem omnibus modis, qui vapulo.
Vae mihi misero: vae capiti, vae genis meis:
Scelesté, patrem tuú verberas? Ph. *equidem pater.*
St. *Ecce reum confitentem, quòd me verberet.*
Ph. *Imò.* St. *scelerate, parricida, parietum*
Perfossor. Ph. *repete haec obsecro, & plura ingere.*
Nam quod scias, maledicta audire gestio.
St. *Concede.* Ph. *perge, nam conspergis me rosis.*
St. *Tun' verberas pat. em?* Ph. *meritò: nam per Iouem*
Tibi ego ostendam, quod iure verberauerim.
St. *Hominum impurissime, quomodo iure quis patrem*
Verberet? Ph. *ego ostendam & conuincam te statim.*
St. *Tun' hoc euinces?* Ph. *& quidem facillimè.*
Elige nunc, vtrum duobus ex sermonibus
Velis me adhibere. St. *quibus sermonibus? cedò.*
Ph. *Inferiorem, an superiorem?* St. *equidem per Iouem*
Te, fatue homo, veris docui contradicere:
Si tu hoc probaueris, quod pulchrum aequúmque sit,
Patrem pulsari à filiis. Ph. *at opinor, hoc*
Ita persuasurum esse tibi: vt si tu audias,
Nihil quicquam possis mihi contradicere.
St. *Age, volo audire, quidnam dicturus sies.*

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ δευτέρα.

ΧΟΡΟΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

Σὸν ἔργον ὦ πρεσβῦτα φροντίζειν, ὅπῃ
Τὸν ἄνδρα κρατήσεις,
Ὡς οὗτος, εἰ μή τῳ πεποίθειν, οὐκ ἂν ἦν
Οὕτως ἀκόλαστος.
Ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται. δῆλόν γε τὸ 5
Λῆμ' ἐστὶ τἀνθρώπου.
Ἀλλ' ἐξ ὅτου τὸ πρῶτον ἤρξαθ' ἡ μάχη γενέσθαι,
Ἤδη λέγειν χρὴ πρὸς χορόν, πάντως δὲ τοῦτο δράσεις.
Στ. Καὶ μὴν ὅθεν γε τὸ πρῶτον ἠρξάμεσθα λοιδορεῖσθαι,
Ἐγὼ φράσω, 'πειδὴ γὰρ εἱστιώμεθ', ὥσπερ ἴστε. 10
Πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ' ἐγὼ 'κέλευσα
Ἆσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη.
Ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶν' ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν,

ACTVS V. SCENA secunda.

CHORVS, STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

Tum nunc est senex, prospicere, quomodo
Virum cohibere
Possis: nisi enim hic ingenio fideret suo:
Non tam petulans sit,
Sed est, in quo insolescat, & fortis animi
Est euidens virtus.
Nunc ex quo primum coeperit haec concertatio monere,
Oportet dicere huic gregi: & hoc tibi omnino erit agendum.
St. *Igitur dicam, vnde primùm mutuò conuitiari*
Nos coeperimus, nam postquam conuiuaremur domi intus,
Vt scitis, ego primò lyram sumsi, gnatúmque iussi
Carmen Simonidis canere de ariete, quomodo sit
Detonsus: at hic continuo subiecit, quòd sit vetustum

Et stultum pulsare cytharam : & cantare inter bibendum:
Velut mulierem, quæ molis hordea. Ph. *an non te statim hanc ob*
Causam deuerberari oportuit, darique pessum:
Quod conuiuantem modulari velles, tanquam cicadam?
St. *Eadem hæc intus perinde dixit, vt hic repetit : & tum*
Etiam Simonidem dicebat esse malum poetam.
Hic ego vix me continui : sed tamen primò repressi:
Postea iussi ipsum myrteo ramo ornatum, referre
Carmen aliquod Æschyli : sed ille respondit statim mihi:
Ego, inquit, Æschylum præcipuum iudico è poëtis,
Streperum, incompositum, insuauem, confragosum, quomodo vos
Putatis cor meum intus pulsasse hæc verba? & tamen meum
Animum remordens, dicebam: quin tu ergo aliquod recentium
Poëtarum modulare carmen: vos sapientia hæres.
Ibi ille ex Euripide longam accinuit orationem:
Quomodo frater (proh auerrunce Iuppiter) sororem
Vterinam incestâsset: ego hîc me diu non continebam:
Sed confestim incesso maledictis multis, & nefandis.
Pòst, vt fieri solet, altercando dedimus verba verbis.
Hic verò insultat mihi, tundit, cædit, iugulat, teritque.
Ph. *Meritò certè: vt qui non laudas Euripidem, poëtam*
Nunc sapientissimum. St. *illum sapientissimum? oh, quid inquam?*
Sed rursus vapulabo. Ph. *per Iouem, & profectò iure.*
St. *Quo pacto? qui te homo impudens, olim paruum educaui:*
Et cùm tu adhuc balbutires, quidnam velles, videbam:
Nam si bryn diceres : ego aduertens potum exhibebam:
Si mammam posceres, ego panem curriculò afferebam:
Priusquam diceres cacan, ego te acceptum efferebam,
Et ante me tenebam. Nunc tu me iugulas vicissim.
Et clamitantem, quòd nimis
Cacaturirem, me forâs
Efferre non siuisti, homo
Impure: sed dum iugulor, feci istîc memet cacare.

ᾌδειν τε πίνονθ᾽ ὡσπερεὶ κάχρυς γυναῖκ᾽ ἀλοῦσαν.
φει. Οὐ γὰρ τότ᾽ εὐθὺς χρῆν σέ γ᾽ ἄρα τύπτεσθαι καὶ πατεῖσθαι, 15
ᾌδειν κελεύονθ᾽ ὡσπερεὶ τέττιγας ἑστιῶντα;
στ. Τοιαῦτα μέντοι καὶ τότ᾽ ἔλεγεν ἔνδον, οἷάπερ νῦν.
Καὶ τὸν Σιμωνίδην ἔφασκ᾽ εἶναι κακὸν ποιητήν.
Κἀγὼ μόλις μὲν ἀλλ᾽ ὅμως ἠνεσχόμην τὸ πρῶτον.
Επειτα δ᾽ ἐκέλευσ᾽ αὐτὸν ἀλλὰ μυρρίνην λαβόντα 20
Τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι. κᾆθ᾽ οὗτος εὐθὺς εἶπεν.
Εγὼ γὰρ Αἰσχύλον νομίζω πρῶτον ἐν ποιηταῖς,
Ψόφου πλέων. ἀσύστατον. στόμφακα. κρημνοποιόν.
Κἀνταῦθα πῶς οἴεσθέ μου τὴν καρδίαν ὀρεχθεῖν;
Ομως δὲ τὸν θυμὸν δακὼν, ἔφην, σὺ δ᾽ ἀλλὰ τούτων 25
Λέξον τι τῶν νεωτέρων, ἅττ᾽ ἐστὶ τὰ σοφὰ ταῦτα.
Ο δ᾽ εὐθὺς ᾖσ᾽ ἐξ Εὐριπίδου ῥῆσίν τιν᾽ ὡς ἐκίνει
Αδελφὸς, ὦ ᾽λεξίκακε, τὴν ὁμομητρίαν ἀδελφήν.
Εγὼ δ᾽ ἔτ᾽ οὐκ ἠνεσχόμην. ἀλλ᾽ εὐθὺς ἐξαράττω
Πολλοῖς κακοῖς καἰσχροῖσι. κᾆτ᾽ ἐντεῦθεν οἷον εἰκός, 30
Επος πρὸς ἔπος ἠρειδόμεσθ᾽. εἶθ᾽ οὗτος ἐπαναπηδᾷ.
Κᾆπειτ᾽ ἔφλα με. κἀσπόδει. κἄπνιγε. κἀπέτριβεν.
φει. Οὔκουν δικαίως, ὅστις οὐκ Εὐριπίδην ἐπαινεῖς,
Σοφώτατον. στ. σοφώτατόν γ᾽ ἐκεῖνον, ὦ τί σ᾽ εἴπω;
Αλλ᾽ αὖθις αὖ τυπτήσομαι. φει. νὴ τὸν Δί᾽ ἐνδίκως γάρ. 35
στ. Καὶ πῶς δικαίως; ὅστις ὦ ναίσχυντέ σ᾽ ἐξέθρεψα,
Αἰσθανόμενός σου πάντα τραυλίζοντος, ὅ,τι νοοίης,
Εἰ μέν γε βρῦν εἴποις, ἐγὼ γνοὺς ἂν πιεῖν ἐπέσχον,
Μαμμᾶν δ᾽ ἂν αἰτήσαντος ἧκόν σοι φέρων ἂν ἄρτον,
Κακκᾶν δ᾽ ἂν οὐκ ἔφθης φράσας, κἀγὼ λαβὼν θύραζε 40
Εξέφερον ἂν, καὶ προὐσχόμην σε. σὺ δ᾽ ἐμὲ νῦν ἀπάγχων
Βοῶντα, καὶ κεκραγόθ᾽, ὅτι
Χεζητιῴην, οὐκ ἔτλης
Εξω γ᾽ ἐξενεγκεῖν, ὦ μιαρὲ,
Θύραζέ μ᾽, ἀλλ᾽ ἀποπνιγόμενος αὐτοῦ ᾽ποίησα κακκᾶν. 45

CHORVS.

Credo ego adolescentum exilire pectora,
Quidnam puer dicat.
Dicturus sit: nam si fando persuaserit,
Vt, quæ ipse patrauit,
Alij agant: ita tenuem senum cutem, vt ciceris
Non est, capiemus.
Tuum ergo est, qui nouas rationes tecum excogitâsti,
Persuasionem exquirere, vt videâre iusta fari.
Ph. *Quàm suaue, nouis & præclaris rebus aliquem studere:*
Et constitutas leges posse domi contemtim habere.
Nam demens ego, cùm ad equestrem duntaxat rem animum applicarem,
Tria verba non potui profarier, vt non lingua præceps

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ί.

χο. Οἶμαί γε τῶν νεωτέρων τὰς καρδίας
Πηδᾶν, ὅ,τι λέξει.
Εἰ γὰρ τοιαῦτά γ᾽ οὗτος ἐξειργασμένος,
Λαλῶν ἀναπείσει,
Τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμεν ἂν, 5
Αλλ᾽ οὐδ᾽ ἐρεβίνθου.
Σὸν ἔργον ὦ καινῶν ἐπῶν κινητὰ καὶ μοχλευτὰ,
Πειθώ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξεις λέγειν δίκαια.
φει. Ως ἡδὺ καινοῖς πράγμασι καὶ δεξιοῖς ὁμιλεῖν,
Καὶ τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δύνασθαι. 10
Εγὼ γὰρ ὅτε μὲν ἱππικῇ μόνῃ τὸν νοῦν προσεῖχον,
Οὐδ᾽ ἂν τρί᾽ εἰπεῖν ῥήμαθ᾽ οἷός τ᾽ ἦν, πρὶν ἐξαμαρτεῖν.

Νυνὶ

Νυνὶ δ᾽ ἐπειδή μ᾽ οὗτος ἔπαυσεν αὐτός,
Γνώμαις δὲ λεπταῖς καὶ λόγοις ξύνειμι καὶ μερίμναις,
Οἶμαι διδάξειν, ὡς δίκαιον τὸν πατέρα κολάζειν. 15
ϛρ. Ἱππευε τοίνυν, νὴ Δί᾽, ὡς ἔμοιγε κρεῖττόν ἐστιν
Ἵππων τρέφειν τέθριππον, ἢ τυπτόμενον ἐπιτριβῆναι.
φει. Ἐκεῖσε δ᾽, ὅθεν ἀπέσχισάς με τοῦ λόγου, μέτειμι,
Καὶ πρῶτ᾽ ἐρήσομαί γε τουτί. παῖδά μ᾽ ὄντ᾽ ἔτυπτες;
ϛρ. Ἔγωγέ σ᾽, εὐνοῶν γε καὶ κηδόμενος. φει. εἰπὲ δή μοι, 20
Οὐ κἀμέ σοι δίκαιόν ἐστιν εὐνοεῖν ὁμοίως,
Τύπτειν τ᾽; ἐπειδήπερ τοῦτ᾽ ἔστ᾽ εὐνοεῖν, τὸ τύπτειν;
Πῶς γὰρ τὸ μὲν σὸν σῶμα χρὴ πληγῶν ἀθῷον εἶναι,
Τοὐμὸν δὲ μή; καὶ μὴν ἔφυν ἐλεύθερός γε κἀγώ.
Κλάουσι παῖδες, πατέρα δ᾽ οὐ κλάειν δοκεῖς; ϛρ. τί δή; 25
φει. Φήσεις νομίζεσθαι σὺ παιδὸς τοῦτο τοὔργον εἶναι;
Ἐγὼ δέ γ᾽ ἀντείποιμ᾽ ἄν, ὡς δὶς παῖδες οἱ γέροντες.
Εἰκὸς δὲ μᾶλλον τοὺς γέροντας, ἢ τοὺς νέους, τι κλάειν,
Ὅσῳπερ ἐξαμαρτάνειν ἧττον δίκαιον αὐτούς.
ϛρ. Ἀλλ᾽ οὐδαμοῦ νομίζεται τὸν πατέρα τοῦτο πάσχειν. 30
φει. Οὔκουν ἀνὴρ, ὁ τὸν νόμον θεὶς τοῦτον, ἦν τὸ πρῶτον,
Ὥσπερ σὺ κἀγώ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς;
Ἧττον τι δῆτ᾽ ἔξεστι κἀμοὶ καινὸν αὖ τὸ λοιπὸν
Θεῖναι νόμον τοῖς υἱέσι, τοὺς πατέρας ἀντιτύπτειν.
Ὅσας δὲ πληγὰς εἴχομεν πρὶν τὸν νόμον τεθῆναι, 35
Ἀφίεμεν, καὶ δίδομεν αὐτοῖς προῖκα συγκεκόφθαι.
Σκέψαι δὲ τοὺς ἀλεκτρυόνας, καὶ τἄλλα τὰ βοτὰ ταυτί,
Ὡς τοὺς πατέρας ἀμύνεται, καίτοι τί διαφέρουσ᾽ ἐκεῖνοι
Ἡμῶν ἐκεῖνοι, πλήν γ᾽ ὅτι ψηφίσματ᾽ οὐ γράφουσιν.
ϛρ. Τί δῆτ᾽, ἐπειδὴ τοὺς ἀλεκτρυόνας ἅπαντα μιμεῖ, 40
Οὐκ ἐσθίεις καὶ τὴν κόπρον, κἀπὶ ξύλου καθεύδεις;
φει. Οὐ ταὐτὸν ὦ τᾶν ἐστιν, οὐδ᾽ ἂν Σωκράτει δοκοίη.
ϛρ. Πρὸς ταῦτα μὴ τύπτ᾽, εἰ δὲ μή, σαυτόν ποτ᾽ αἰτιάσει.
φει. Καὶ πῶς; ϛρ. ἐπεὶ σὲ μὲν δίκαιός εἰμ᾽ ἐγὼ κολάζειν,
Σὺ δ᾽, ἢν γένηταί σοι, τὸν υἱόν. φει. ἢν δὲ μὴ γένηται, 45
Μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ᾽ ἐγχανὼν τεθνήξεις.
Ἐμοὶ μὲν ὦ ᾽νδρες ἥλικες δοκεῖ λέγειν δίκαια.
Κἀμοί γε συγχωρεῖν δοκεῖ τούτοισι τἀπιεικῆ.
Κλάειν γὰρ ἡμᾶς εἰκός ἐστ᾽, ἢν μὴ δίκαια δρῶμεν.
φει. Σκέψαι δὲ χἀτέραν ἔτι γνώμην. ϛρ. ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι. 50
φει. Καὶ μὴν ἴσως γ᾽ οὐκ ἀχθέσει παθὼν ἃ νῦν πέπονθας.
ϛρ. Πῶς δή; δίδαξον γάρ, τί μ᾽ ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις;

Impingeret: at nunc, postquam hic âre equestri me removit:
Et ego sententiis, ac subtilibus assuesco verbis:
Puto me docturum, quòd fas sit patrem multare flagris.
St. *Imò equita per Iouem. Nam multo satius est mihi*
Equum alere quadriiugalem, quam comminus vapulantem.
Ph. *Ego illuc, vnde mihi sermonem abrupisti, reuertar.*
Et primùm hoc ex te interrogabo: an non tu verberabas
Olim me puerum? St. *maximè: quia tibi bene volebam,*
Et curam tui agebam. Ph. *cedò nunc mihi: an non est periode*
Æquum, vt & ego tibi bene velim, & te verberem benignè:
Siquidem bene velle idem quod verberare est? Nam quo iure
Tuum corpus sit liberum loris, meum non item sit?
Equidem & ego natus sum liber: num lacrument filij, non
Lacrumet etiam pater? St. *quamobrem?* Ph. *num tu lege dices*
Cautum esse, vt pueri solùm vapulent? at ego tibi isthuc
Obiecerim, quod vulgus dicit, bis pueros senes sunt.
Tum praeterea senes flere aequius est, quam nos puellos,
Quantò minus ipsis peccare licet, quàm nobis. St. *at isthuc*
Nullis sancitum est lege, vt patrem ferre isthaec sit aequum.
Ph. *An non vir ille, qui primùm hanc legem sanxisse fertur,*
Itidem homo fuit, qualis ego & tu sumus: & qui oratione
Legem persuasit antiquis? quare non liceat ergo
Et mihi nouam sancire legem filijs, vt illi
Suos referiant patres? nam verbera quaecunque nobis
Illata sunt, priusquam lex daretur ea omnia ipsis
Remittimus, & condonamus, vt impune caeciderint nos.
Et quaeso, gallos & alias pecudes saltem intuere,
Quomodo reluctentur patribus. atqui nulla re illi
A nobis differunt: nisi quod decreta non faciunt. St. *cur*
Ergo, quandoquidem gallos imitâre per omnia: non &
Fimum comedis, & pertica insidens dormis? Ph. *pater, mi,*
Non est idem: neque Socrates hoc pro eodem probârit.
St. *Igitur ne pulses, sin minus, olim accusabis teipsum.*
Ph. *At quomodo?* St. *quia mihi meum in te ius est verberandi*
Te, tibi tuum ius erit in filium: si quis nascetur
Tibi. Ph. *at si non nascatur: tum neque à me flebitur: tu*
Verò morieris ore hianti. St. *certè, vos amici*
Senes, videtur mihi, quod iustum est dicere: & quod aequum'st,
Concedere hisce. nam nisi nos senes, quod iustum & aequum'st,
Faciamus: decet omnino nos vapulare & eiulare.
Ph. *Age verò & alteram hanc rationem perpende.* St. *interibo.*
Ph. *Imò hac, quae modò perpessus eras, fortè non feres molestè.*
St. *Quidum? age doce, quid hac re mihi sis commodi daturus.*

Ph. *Matrem perinde, vt te pulsabo.* St. *quid dicis scelestè?*
At maius hoc illo est malum.
Ph. *Quid si inferiore iam nunc*
Sermone te vincam, & probem
Opus esse, vt matrem verberem?
St. *Quid obstet autem, si probes*
Tu, quo minus teipsum, cum Socrate tuo,
Et sermone inferiore mox
Praecipites in Barathrum?
O Nubes, hac ego vestra causa, fero mala:
Dum vobis omnia mea mando negocia.
Ch. *At horum tute malorum tibimet auctor es:*
Quando tuum animum ad res applicuisti malas.
St. *Cur haec mihi tum non dicebatis? quod hominem*
Me circumueniebatis rusticum & senem?
Ch. *Isthac semper nos facere consueuimus: vbi*
Aliquem videmus operam dare rebus malis:
Vt eum in aliquod magnum coniiciamus malum:
Donec is addiscat patrios revereri Deos.
St. *Hei mihi, Nubes, mala quidem isthaec, sed iusta sunt.*
Non enim oportebat, foenori quod sumseram,
Argentum, defraudando me intervertere.
Age, mi fili: age nunc mecum adesdum celeriter.
Vt Charephontem illum scelerosum & Socratem
Perdas: qui & te, & me ludificarunt hactenus.
Ph. *Ego vero magistros haudquaquam affecero aliqua*
Iniuria. St. *imò reuerere patrium Iouem.*
Ph. *Ecce autem patrium Iouem: vt delirus es.*
Nam quis pi Iuppiter? St. *imò est.* Ph. *non est Iuppiter:*
Quandoquidem nunc turbo imperat, expulso Ioue.
St. *Non est expulsus: sed ego rebar hoc ita*
Ob isthunc Turbinem Deum, hei misero mihi,
Quod etiam te arbitratus sum ollarem Deum.
Ph. *Hic tu tibiipse nugare, atque desipe.*

ACTVS V. SCENA III.

STREPSIADES SOLVS.

ME miserum & stupidum: quantum insanini modò:
Quod Socrati credens, abieci omnes Deos?
O Mercuri carissime ne succenseas
Mihi: neu me perdas: sed veniam da mihi:
Quod garrulitate mea desipui: & da tuum
Mihi consilium: an his litem intendam, aut quod tibi
Videbitur. Rectè mones, quòd non sinis
Litem nectere: sed hanc nugatorum domum
Iubes incendere quàm celerrimè. age, huc age
Adesdum Xanthia, scalam & rastrum foras
Effer, scholam conscende, tectum perfode:
Donec domum omnem in ipsos iniicias: perge, si
Herum tuum amas. at mihi facem quis afferas
Ardentem: ego faxim poenas dent mihi hodie,
Quamlibet elato animo valdè superbiant.

φει. Τὴν μητέρ', ὥσπερ καὶ σὲ, τυπτήσω. στρ. τί δῆτα φὴς σύ;
Τοῦθ' ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν.
φει. Τί δ' ἢν ἔχων τὸν ἥττω 55
Λόγον σε νικήσω λέγων,
Τὴν μητέρ' ὡς τύπτειν χρεών;
στρ. Τί δ' ἄλλο γ', ἢν ταυτὶ ποιῇς,
Οὐδέν σε κωλύσει, σεαυτὸν ἐμβαλεῖν
Ἐς τὸ βάραθρον μετὰ Σωκράτους, 60
Καὶ τὸν λόγον τὸν ἥττω;
Ταυτὶ δι' ὑμᾶς ὦ Νεφέλαι πέπονθ' ἐγὼ,
Ὑμῖν ἀναθεὶς ἅπαντα τἀμὰ πράγματα.
χο. Αὐτὸς μὲν οὖν σαυτῷ σὺ τούτων αἴτιος,
Στρέψας σεαυτὸν ἐς πονηρὰ πράγματα. 65
στρ. Τί δῆτα ταῦτ' οὔ μοι τότ' ἠγορεύετε,
Ἀλλ' ἄνδρ' ἄγροικον καὶ γέροντ' ἐπήρετε.
χο. Ἡμεῖς ποιοῦμεν ταῦθ' ἑκάστοτ', ὅτ' ἄν τινα
Γνῶμεν πονηρῶν ὄντ' ἐραστὴν πραγμάτων,
Ἕως αὐτὸν ἐμβάλωμεν ἐς κακὸν, 70
Ὅπως ἂν εἰδῇ τοὺς θεοὺς δεδοικέναι.
στρ. Οἴμοι, πονηρά γ' ὦ Νεφέλαι, δίκαια δέ.
Οὐ γάρ μ' ἐχρῆν τὰ χρήμαθ', ἁ 'δανεισάμην,
Ἀποστερεῖν. νῦν οὖν ὅπως, ὦ φίλτατε,
Τὸν Χαιρεφῶντα τὸν μιαρὸν, καὶ Σωκράτη 75
Ἀπολεῖς, μετ' ἐμοῦ 'λθὼν, οἳ σὲ κἄμ' ἐξηπάτων.
φει. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἀδικήσαιμι τοὺς διδασκάλους.
στρ. Ναὶ ναὶ, καταιδέσθητι πατρῷον Δία.
φει. Ἰδού γε Δία πατρῷον, ὡς ἀρχαῖος εἶ.
Ζεὺς γάρ τις ἔστιν; στρ. ἔστιν. φει. οὐκ ἔστ', ἐπεὶ 80
Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί' ἐξεληλακώς.
στρ. Οὐκ ἐξελήλακ', ἀλλ' ἐγὼ τοῦτ' ᾤμην,
Διὰ τουτονὶ τὸν Δῖνον. οἴμοι δείλαιος,
Ὅτε καὶ σὲ χυτρεοῦν ὄντα θεὸν ἡγησάμην.
φει. Ἐνταῦθα σαυτῷ παραφρόνει, καὶ φληνάφα. 85

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ ΜΟΝΟΣ.

Οἴμοι παρανοίας, ὡς ἐμαινόμην ἄρα,
Ὅτ' ἐξέβαλλον καὶ τοὺς θεοὺς διὰ Σωκράτη.
Ἀλλ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ μηδαμῶς θύμαινέ μοι,
Μηδέ μ' ἐπιτρίψῃς, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε
Ἐμοῦ παρανοήσαντος ἀδολεσχίᾳ. 5
Καί μοι γενοῦ ξύμβουλος, εἴτ' αὐτοὺς γραφὴν
Διωκάθω γραψάμενος, εἴθ' ὅτι σοι δοκεῖ.
Ὀρθῶς παραινεῖς, οὐκ ἐῶν δικορραφεῖν,
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐμπιμπράναι τὴν οἰκίαν
Τῶν ἀδολεσχῶν. δεῦρο δεῦρ' ὦ Ξανθία, 10
Κλίμακα λαβὼν, ἔξελθε, καὶ σμινύην φέρων,
Κἄπειτ' ἐπαναβὰς ἐπὶ τὸ φροντιστήριον,
Ἕως ἂν αὐτοῖς ἐμβάλῃς τὴν οἰκίαν,
Τὸ τέγος κατάσκαπτ', εἰ φιλεῖς τὸν δεσπότην.
Ἐμοὶ δὲ δᾷδ' ἐνεγκάτω τις ἡμμένην, 15
Κἀγώ τιν' αὐτῶν τήμερον δοῦναι δίκην
Ἐμοὶ ποιήσω, κἂν σφόδρ' ὦσ' ἀλαζόνες.

ΔΡΑ-

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ Σκηνὴ τετάρτη.

ΜΑΘΗΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

μα. Ἰοὺ, ἰού.
στ. Σὸν ἔργον, ὦ δᾲς, ἱέναι πολλὴν φλόγα.
μα. Ἄνθρωπε τί ποιεῖς; στ. ὅ,τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Διαλεπτολογοῦμαι ταῖς δοκοῖς τῆς οἰκίας.
μα. Οἴμοι, τίς ἡμῶν πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν; 5
στ. Ἐκεῖνος, οὗπερ θοἰμάτιον εἰλήφατε.
μα. Ἀπολεῖς, ἀπολεῖς. στ. τοῦτ' αὐτὸ γὰρ καὶ βούλομαι.
Ἢν ἡ σμινύη μοι μὴ προδῷ τὰς ἐλπίδας,
Ἢ γὼ πρότερόν πως ἐκτραχηλισθῶ πεσών.
σω. Οὗτος τί ποιεῖς ἐτεόν, οὑπὶ τοῦ τέγους; 10
στ. Ἀεροβατῶ, καὶ περιφρονῶ τὸν Ἥλιον.
σω. Οἴμοι τάλας, δείλαιος ἀποπνιγήσομαι.
στ. Τί γὰρ μαθόντ' ὑβρίζετον γ' εἰς τοὺς θεοὺς;
χα. Ἐγὼ δ' ὁ κακοδαίμων γε κατακαυθήσομαι.
στ. Καὶ τῆς Σελήνης ἐσκοπεῖσθε τὴν ἕδραν. 15
Δίωκε, βάλλε, παῖε, πολλῶν οὕνεκα.
Μάλιστα δ' εἰδὼς τοὺς θεοὺς ὡς ἠδίκουν.

ΧΟΡΟΣ.

Ἡγεῖσθ' ἔξω, κεχόρευται γὰρ μετρίως τό γε τήμερον ἡμῖν.

ΤΕΛΟΣ ΝΕΦΕΛΩΝ.

ACTVS V. SCENA IIII.

DISCIPVLVS, STREPSIADES, SOCRATES, CHAEREPHON.

Senarij Iambici.

Di. *Heu, eheu:*
St. *Tuum est, ô fax, flammam immittere quam plurimam.*
Di. *Quid agis homo?* St. *id quod ago: quid enim alsud, nisi*
Quod arguté disputo cum trabibus huius domus?
Di. *Hei mihi, quis incendit nostram domum?*
St. *Is, cuius vos cepistis vestem.* Di. *malè peri.*
Perdes nos. St. *hoc ipsum volo: modò hic ligo*
Non perdat spes, a me conceptas: néue ego
Collum frangam, atque è tecto praeceps decidam.
So. *Heus tu, quid agis verò supra tectum? cedò.*
St. *In aëre incedo, & Solem sic contuor.*
So. *Heu me miserum, miser ego iamiam strangulor.*
St. *Cur ergo Deos afficitis contumelia?*
Chae. *O me infelicem: qui flamma exanimor miser.*
St. *Et Lunae speculati estis sedem desuper.*
Age, tunde, iace, feri, causas ob plurimas:
Tum praecipuè ob hanc: quòd Deos iniuria,
Et horrenda affecerunt contumelia.

CHORVS.

Exite: quoniam hodie nobis mediocriter hoc pede saltum est.

FINIS NVBIVM.

ARGVMENTVM.

BACCHVS desiderio boni poëtæ adductus, inferos adire constituit: vt illinc reducat Euripidem. Quare cum seruo Xanthia iter ingreditur: gestante seruo humeris imposita stragula, & interim equitante asinum, vnde risus materia capitur. Primò autem ad ostium Herculis deueniunt, vt eum de via ad inferos eundi consulant. Ille Bacchum Herculeo amictum habitu conspicatus, facetè irridet. Cognito autem profectionis consilio, varias Baccho vias aperit, quibus peruenire posset ad inferos. Sed cùm nulla earum placeret Baccho, aliam monstrat, qua per Stygiam paludem, ductu Charontis sit transeundum. Digressi ab Hercule, fortè incidunt in mortuum, qui ad sepulturam efferebatur. Ab hoc petunt, vt Xanthiam onere liberet, & stragula secum ad inferos deportet. Sed quia de mercede non possunt conuenire inter se, Bacchus à mortuis repellitur. Interim commodè ad ripam Charontis accedunt. A quo Bacchus in nauem suscipitur: sed Xanthias, quòd nauali prælio apud Arginusas non interfuisset, paludem circumire cogitur. Transmittenti Baccho RANAE in loco occulto, Stygiæ paludis, coaxatu suo accinunt. Vbi traiecit paludem Bacchus, celeriter Xanthiam ad se recipit. Occurrunt ipsis varia monstra, & Proteo mutabilior Empusa. Ibi toto animo externatur Bacchus, ac vix tandem serui, in Elysium prospicientis, oratione confirmatur. Ad extremum, in locum beatorum perueniunt: vbi Chorus initiatorum tibiis & vocibus Bacchum laudat, & Bacchanalia celebrat: tædásque ardentes, pro more Atheniensium, in manibus gestat. Idem in duas mox partes, seu dimidios choros, diuisus: ex vna parte homines impios, rudes, scurras, seditiosos, proditores, auaros, & similis farinæ, à sacris remouet: ex altera hymnos canit, quibus Cereris & Bacchi laudes peraguntur. Ab eodem semichoro Archidemus traducitur, itémque Clisthenes & Seuinus notantur. Postremò Bacchus accedit, & Chorum de Plutonis regia, vbi ea sit, interrogat. Qua monstrata, Chorus ex vtraque parte lætatur ac tripudiat: ipse ostium leniter pulsat: prodit ibi Æacus, qui conspecta Claua ac Leonina, Herculem adesse arbitratur, qui iam olim Cerberum abstulisset. Itaque graui ira commotus, Gorgones & Harpyas vocatum abit, vt ipsum constringant. Trepidante illic Baccho, & totis animis consternatò, seruus Xanthias paulò confidentior, habitum cum illo permutat. Aduenit de improuiso famula Proserpinæ, quæ Herculem ad lautissimum epulum, ab hera instructum, inuitat. Eam felicitatem seruo inuidens Bacchus, se priùs cum illo iocatum affirmat: ipsúmque resumpto seruili habitu, Herculeum amictum cogit deponere. Sed priusquàm in regiam Plutonis ingrediuntur, duæ cauponæ, Pandoceutria & Plathana, nouum Baccho terrorem iniiciunt. Ratæ enim eum esse Herculem, de voracitate illius & furtis queritantur: simúlque viro extrema mala, ac quæuis supplicia comminantur. Ibi denuò periclitans Bacchus, seruum orat, exorátque, vt permutato secum habitu, sese Herculem esse simulet. Redit interim cum Lorariis suis in Scenam Æacus: & Xanthiam pro Hercule, Cerberi raptore constringit, vt de illo supplicium sumat. Negat Xanthias se ad inferos vnquam descendisse, & vt fidem sibi conciliet, seruum suum (qui iam erat Bacchus, eum se simulans) vincire & torquere iubet. Sed is, quòd sibi à quæstione metueret, Deum se esse profitetur, & Bacchum quidem Iouis filium. Xanthias, vt herum confundat, Æaco suadet, vt in vtriusque diuinitatem inquirat: & alternis ictibus vtrunque verberet: tum, quem dolere videat, eum pro Deo non habeat. Instituto hoc examine, cùm vterque plagas inflictas constanter ferret, Bacchus quidem vt Deus ἀπαθὴς: Xanthias verò, vt seruus, cuius tergum plagis occalluerat: tandem omissa hac inquirendi ratione, ambos in regiam Plutonis introducit: vt illic examinentur. Illis digressis, Chorus partim in sceleratos, vt Cleophontem & Cligenem, inuehitur: partim de suo officio, & commoda ratione gubernandi Rempub. disserit. Paulò pòst progreditur ex regia Plutonis famulus, cum Xanthia, Bacchi famulo. Hi seruorum more, heris absentibus obtrectant: & virtutes suas narrant. Orto autem in regia tumultu, famulus Plutonis Xanthiæ exponit ambitionem Euripidis: quòd sceleratorum suffragiis adiutus primas tenere, & Æschylo ac Sophocli palmam tragicam eripere conetur. Tum, quæ mox inter vtrumque altercatio futura sit, paucis commemorat. Reuersis in domum Plutonis seruulis, Chorus de eadem altercatione præsagit, Æschyli iracundiam & grandiloquentiam, Euripidis verò garrulitatem perstringens. Mox adest ipse Euripides, qui occupata sede Æschyli, grauiter poetam veterem criminatur. Existunt vtrinque conuitia, quæ vix tandem à Baccho sedantur: vtroque in placidum colloquium consentiente. Habitis vndiquaque precibus, prolixa instituitur concertatio, & poetarum inter se contentio: In qua primùm Euripides Æschylum reprehēdit, quòd in Achille & Niobe, personas προκαθαρτικὰς mutas introduxerit, & spectatorē suspēderit, ideóque deceperit. Tum quòd noua verba & animalia, vt ἱππαλεκτρυόνας & τραγελάφους effinxerit. Præterea, quòd ipse doctos, Æschylus verò indoctos discipulos post se reliquerit. Denique quod sua poëmata Reipubl. profuerint, Æschyli obfuerint. Qua accusatione Chorus permotus, Æschylum hortatur, vt placidè, & sine ira, contra Euripidem se tueatur. Itaque ille primo omnium, quod vltimo loco sibi obiectum fuerat, eruditè diluit, & suas Tragœdias plusquam Euripidis profuisse, ex eo demonstrat, quòd sua ætate viri bellicosi fuerint, qui Persas vicerint. Euripidis verò tempestate, homines turbulenti, Cleones & Alcibiades, qui pacem publicam ciuibus & patriæ eripuerint. Deinde verbis suis grandibus, loquacitatem Euripidis opponit, & neglectum decori, quòd seruo & hero eandem tribuerit orationem: vnde morum facta sit dissolutio. Tandem Chorus accedit, & poetas disceptantes locum mutare, atque aliò secedere iubet: tum noua & vetera depromere mandat. Quibus ita constitutis, Euripides, Æschyli Prologos examinat, eumque ταυτολογίας accusat. Cuius ille vicissim Prologos, præmissa suorum defensione, mirificè exagitat, omnes sibi conformes esse demonstrans: vt quibus penè omnibus τὸ ληκύθιον ἀπώλεσεν accommodari possit. Hinc à Prologis ad Choros transeunt: quos, vt perperam ab Æschylo factos, Euripides demonstret, ipse ex diuersis eiusdem Tragœdiis varia carmina ridiculè consuit: quibus odiosas repetitiones annectit. Sed eandem illi & parem gratiam, ídque maiori cum venustate reponit Æschylus. Baccho autem vtrunque hortante, vt à certamine, & odiosa altercatione desistant, petit

Æschylus

Æschylus vtriusque verba & metra appendi statera atque librari. In eo examine Æschyli verba sua grauitate, Euripidæis longe præponderant. Ad postremum Pluto accedit, & Bacchum de vtroque Poeta sententiam pronunciare iubet: vt qui melior ei videatur, eum secum deducat. Sed quia difficile erat, alterum alteri præferre: ideo Bacchus nouas vtrique quæstiones proponit. Et primùm de Alcibiade quid sentiant, vtrumque iubet dicere. Deinde de Republ. rectè instituenda quærit: vt ciuitas salua, & beati sint ciues. Vbi cùm ambo grauiter dixissent, Bacchus frustrà indignante Euripide, Æschylum sibi eligit: quibus abituris, Pluto epulum prius exhibet: Hac re animaduersa, Chorus sapientiam laudibus effert, eiusque vtilitates proposito Æschyli exemplo commemorat. Pluto abeunti Æschylo valedicit, & quid Athenis eum efficere velit, paucis exponit, Cui ille vicissim Sophoclem commendat: vt reiecto Euripide, suum ipse interea locum teneat. Accedit & Chorus, qui abeuntes læto carmine prosequitur.

ARGVMENTVM

ΑΚΡΟΣΤΙΧΕΣ.

R *educere optans ad superos vatem bonum,*
A *d it inferos Bacchus: ranæ stygis accinunt,*
N *emore sed Elysio certat cum Euripide*
Æ *schylus: eóque victo mox reducitur.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ DRAMATIS.
Ξανθίας.	Xanthias.
Διόνυσος.	Bacchus.
Ηρακλῆς.	Hercules.
Νεκρός.	Mortuus.
Χάρων.	Charon.
Χορὸς βατράχων.	Chorus Ranarum.
Ἱερεύς.	Sacerdos.
Χορὸς Μυστῶν.	Chorus initiatorum.
Αἰακός.	Æacus.
Θεράπαινα Περσεφόνης.	Famula Proserpinæ.
Πανδοκεύτρια.	Pandoceutria.
Πλαθάνη, ἑτέρα θεράπαινα.	Plathana, altera famula.
Οἰκέτης Πλούτωνος.	Famulus Plutonis.
Εὐριπίδης.	Euripides.
Αἰσχύλος.	Æschylus.
Πλούτων.	Pluto.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΒΑΤΡΑΧΟΙ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ARISTOPHANIS RANAE.

ACTVS I. SCENA prima.

ΞΑΝΘΙΑΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Εἴπω τι τῶν εἰωθότων ὦ δέσποτα,
Ἐφ' οἷς ἀεὶ γελῶσιν οἱ θεώμενοι;
Δι. Νὴ τὸν Δί', ὅ τι βούλει γε, πλὴν πιέζομαι.
Τοῦτο δὲ φύλαξαι. πάνυ γάρ ἐστ' ἤδη χολή.
Ξαν. Μηδ' ἕτερον ἀστεῖόν τι; Δι. πλήν γ', ὡς θλίβομαι. 5
Ξαν. Τί δαί, τὸ πάνυ γέλοιον εἴπω; Δι. νὴ Δία.
Θαρρῶν γ', ἐκεῖνο μόνον ὅπως μὴ 'ρεῖς. Ξαν. τὸ τί;
Δι. Μεταβαλλόμενος τἀνάφορον, ὅτι χεζητιᾷς.
Ξαν. Μηδ', ὅτι τοσοῦτον ἄχθος ἐπ' ἐμαυτῷ φέρων,
Εἰ μὴ καθαιρήσει τις, ἀποπαρδήσομαι. 10
Δι. Μὴ δῆθ', ἱκετεύω, πλήν γ' ὅταν μέλλω 'ξεμεῖν.
Ξαν. Τί δῆτ' ἔδει με ταῦτα τὰ σκεύη φέρειν,
Εἴπερ ποιήσω μηδὲν ὧνπερ Φρύνιχος
Εἴωθε ποιεῖν, καὶ Λύκις κ' Ἀμειψίας,
Σκεύη φέρουσ' ἑκάστοτ' ἐν κωμῳδίᾳ; 15
Δι. Μή νυν ποιήσῃς, ὡς ἐγὼ θεώμενος,
Ὅταν τι τούτων τῶν σοφισμάτων ἴδω,
Πλεῖν ἢ 'νιαυτῷ πρεσβύτερος ἀπέρχομαι.
Ξαν. Ὦ τρισκακοδαίμων, ἄρ' ὁ τράχηλος οὑτοσί
Ὅτι θλίβεται μέν, τὸ δὲ γέλοιον οὐκ ἐρεῖ. 20
Δι. Εἶτ' οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστὶ καὶ πολλὴ τρυφή,
Ὅτ' ἐγὼ μὲν ὢν Διόνυσος, υἱὸς Σταμνίου,
Αὐτὸς βαδίζω καὶ πονῶ, τοῦτον δ' ὀχῶ,
Ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο, μηδ' ἄχθος φέροι;
Ξαν. Οὐ γὰρ φέρω 'γώ; Δι. πῶς φέρεις γάρ, ὅς γ' ὀχεῖ; 25
Ξαν. Φέρων γε ταυτί. Δι. τίνα τρόπον; Ξανθ. βαρέως πάνυ.
Δι. Οὔκουν τὸ βάρος τοῦθ' ὃ σὺ φέρεις, οὕνος φέρει;
Ξαν. Οὐ δῆθ', ὅ γ' ἔχω 'γὼ καὶ φέρω, μὰ τὸν Δί' οὔ.
Δι. Πῶς γὰρ φέρεις, ὅς γ' αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου φέρει;
Ξαν. Οὐκ οἶδ'. ὁ δ' ὦμος οὑτοσὶ πιέζεται. 30
Δι. Σὺ δ' οὖν ἐπειδὴ τὸν ὄνον οὐ φής σ' ὠφελεῖν,
Ἐν τῷ μέρει σὺ τὸν ὄνον ἀράμενος φέρε.
Ξαν. Οἴμοι κακοδαίμων. τί γὰρ ἐγὼ οὐκ ἐναυμάχουν;
Ἦ τἄν σε κωκύειν ἂν ἐκέλευον μακρά.
Δι. Κατάβα πανοῦργε. καὶ γὰρ ἐγγὺς τῆς θύρας 55
Ἤδη βαδίζων εἰμὶ τῆσδ', οἷ πρῶτά με
Ἔδει τραπέσθαι. παιδίον. παῖ. ἠμί παῖ.

XANTHIAS, BACCHVS.

Loquar ne here vsitata, & quorum gratia
Risum subinde edere spectatores solent?
Ba. Imò vt lubet: modò ne istud proferas, premor.
Xa. At neque aliud quiddam vrbanum? Ba. modò ne vt premor,
Caue isthoc. Xa. Quid igitur? an non eloquar, quod maxime
Sit ridiculum? Ba. Imò loquere audacter per Iouem:
Illud duntaxat ne mihi, quæso dixeris.
Xa. Quid illud? Ba. nempe, ne sportam dum fers super
Humerum, & crebrò reijcis ex vno in alterum,
Dicas cacaturire te. Xa. at neque hoc loquar,
Quòd tantum onus feram: vt, nisi me quis hominum
Eo iam subleuet, crepitum emittere velim.
Ba. Nequaquam id aies, nisi cum ego vomere cœpero.
Xa. At quorsum oportebat me ferre hæc stragula:
Si nihil eorum fecero, quæ Phrynichus,
Lycis, atque Amipsias ijs facere solent,
Quos fingunt vasa gestare in comœdiis.
Ba. Caue hoc faxis, nam quoties ego huiusmodi
Lenocinorum, & præstigiarum quidpiam
Video: plus quàm anno senior effectus abeo.
Xa. O ter miserè miseram ceruicem isthanc meam:
Quæ tantum affligitur, & ioci nihil proferet?
Ba. Non contumelia hæc est, & mollicies mera?
Ego, qui Bacchus sum, patre ortus Stamnio,
Pedes ingredior & lassor: atque isthunc veho,
Ne defatigetur, neu quid oneris ferat.
Xa. An non fero onus? Ba. quomodo feras qui ipse veheris?
Xa. Fero certè hoc. Ba. quomodo? Xa. valdè ægrè & duriter.
Ba. An non istud onus, quod tu fers, asinus gerit?
Xa. Minime, vt quod ego fero atque habeo: non per Iouem.
Ba. Quomodo fers obsecro: qui ferris ab alio?
Xa. Nescio sanè. Sed hic humerus affligitur.
Ba. Age, si nihil prodesse tibi dicis asinum,
Eum tu humeris impone, & sublatum gere.
Xa. Heu me miserum, cur non nauali prælio
Interfui? certè ego te iam ad fletus here
Dudum impulissem. Ba. agedum descende verbero.
Nam nunc prope ostium via peruenimus:
Quò primum oportebat gradum conuertere.
Heus, heus: puer heus: puer tibi dico, puer.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΗΡΑΚΛΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

ηρ. Τίς τὴν θύραν ἐπάταξεν; ὡς κενταυρικῶς
Ἐνήλαθ᾽ ὅστις, εἰπέ μοι, τουτὶ τί ἦν;
δι. Ο παῖς, ξαν. τί ἔστιν; δι. οὐκ ἐνεθυμήθης; ξαν. τὸ τί;
δι. Ως σφόδρα μ᾽ ἔδεισε. ξαν. νὴ Δία, μὴ μαίνοιό γε.
ηρ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα δύναμαι μὴ γελᾶν, 5
Καίτοι δάκνω γ᾽ ἐμαυτὸν, ἀλλ᾽ ὅμως γελῶ.
δι. Ω δαιμόνιε πρόσελθε. δέομαι γάρ τί σου.
ηρ. Αλλ᾽ οὐχ οἷός τ᾽ εἴμ᾽ ἀποσοβῆσαι τὸν γέλων,
Ορῶν λεοντῆν ἐπὶ κροκωτῷ κειμένην.
Τίς ὁ νοῦς; τί κόθορνος καὶ ῥόπαλον ξυνηλθέτην; 10
Ποῖ γῆς ἀπεδήμεις; δι. ἐπεβάτευον Κλεισθένει.
ηρ. Κἀναυμάχησας; δι. καὶ κατεδύσαμέν γε ναῦς
Τῶν πολεμίων, ἢ δώδεκ᾽, ἢ τρεισκαίδεκα.
ηρ. Σφώ; νὴ τὸν Ἀπόλλω. κᾆτ᾽ ἔγωγ᾽ ἐξηγρόμην.
δι. Καὶ δῆτ᾽ ἐπὶ τῆς νεὼς ἀναγιγνώσκοντί μοι 15
Τὴν Ἀνδρομέδαν πρὸς ἐμαυτὸν, ἐξαίφνης πόθος
Τὴν καρδίαν ἐπάταξε. πῶς οἴει σφόδρα;
ηρ. Πόθος; πόσος τις; δι. μικρὸς, ἡλίκος Μόλων.
ηρ. Γυναικός; δι. οὐ δῆτ᾽. ηρ. ἀλλὰ παιδός; δι. οὐδαμῶς.
ηρ. Αλλ᾽ ἀνδρός; δι. ἀπαταῖ. ηρ. ξυνεγένου Κλεισθένει; 20
δι. Μὴ σκῶπτέ μ᾽ ὦδελφ᾽· οὐ γὰρ, ἀλλ᾽ ἔχω κακῶς.
Τοιοῦτος ἵμερός με διαλυμαίνεται.
ηρ. Ποῖός τις ὦδελφίδιον; δι. Οὐκ ἔχω φράσαι.
Ομως γε μέντοι σοι δι᾽ αἰνιγμῶν ἐρῶ.
Ηδη ποτ᾽ ἐπεθύμησας ἐξαίφνης ἔτνους; 25
ηρ. Ετνους; βαβαιάξ, μυριάκις ἐν τῷ βίῳ.
δι. Αρ᾽ ἐκδιδάσκω τὸ σαφὲς, ἢ 'τέρᾳ φράσω;
ηρ. Μὴ δῆτα περὶ ἔτνους γε. πάνυ γὰρ μανθάνω.
δι. Τοιουτοσὶ τοίνυν με δαρδάπτει πόθος
Εὐριπίδου, καὶ ταῦτα τοῦ τεθνηκότος. 30
Κοὐδείς γέ μ᾽ ἂν πείσειεν ἀνθρώπων, τὸ μὴ οὐκ
Ελθεῖν ἐπ᾽ ἐκεῖνον. ηρ. πότερον εἰς Ἅιδου κάτω;
δι. Καὶ νὴ Δί᾽ εἴ τί γ᾽ ἔστιν ἔτι κατωτέρω.
ηρ. Τί βουλόμενος; δι. δέομαι ποιητοῦ δεξιοῦ.
Οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔτ᾽ εἰσὶν, οἱ δ᾽ ὄντες, κακοί. 35
ηρ. Τί δ᾽; οὐκ Ἰοφῶν ζῇ; δι. τοῦτο γάρ τοι καὶ μόνον
Ετ᾽ ἐστὶ λοιπὸν ἀγαθὸν, εἰ καὶ τοῦτ᾽ ἄρα.
Οὐ γὰρ σάφ᾽ οἶδ᾽ οὐδ᾽ αὐτὸ τοῦθ᾽ ὅπως ἔχει.
ηρ. Εἶτ᾽ οὐχὶ Σοφοκλέα πρότερον ὄντ᾽ Εὐριπίδου
Μέλλεις ἀναγαγεῖν, εἴπερ ἐκεῖθεν δεῖ σ᾽ ἄγειν; 40
δι. Οὔ, πρίν γ᾽ ἂν Ἰοφῶντ᾽ ἀπολαβὼν αὐτὸν μόνον,
Ανευ Σοφοκλέους, ὅ, τι ποιεῖ κωδωνίσω.
Κἄλλως, ὁ μέν γ᾽ Εὐριπίδης πανοῦργος ὢν,
Καὶ ξυναποδρᾶναι δεῦρ᾽ ἐπιχειρήσειέ μοι.
Ο δ᾽ εὔκολος μὲν ἐνθάδ᾽, εὔκολος δ᾽ ἐκεῖ. 45
ηρ. Αγάθων δὲ ποῦ 'στιν; δι. ἀπολιπών μ᾽ ἀποίχεται,
Αγαθὸς ποιητὴς, καὶ ποθεινὸς τοῖς φίλοις.
ηρ. Ποῖ γῆς ὁ τλήμων; δι. ἐς μακάρων εὐωχίαν.
ηρ. Ο δὲ Ξενοκλῆς; δι. ἐξόλοιτο νὴ Δία.
ηρ. Πυθάγγελος δέ; ξανθ. περὶ ἐμοῦ δ᾽ οὐδεὶς λόγος, 50
Επιτριβομένου τὸν ὦμον οὑτωσὶ σφόδρα;
ηρ. Οὔκουν ἕτερ᾽ ἔστ᾽ ἐνταῦθα μειρακύλλια
Τραγῳδίας ποιοῦντα, πλεῖν ἢ μύρια,
Εὐριπίδου πλεῖν ἢ σταδίῳ λαλίστερα.
δι. Επιφυλλίδες ταῦτ᾽ ἐστὶ, καὶ στωμύλματα, 55
Χελιδόνων μουσεῖα, λωβηταὶ τέχνης,
Α φροῦδα θᾶττον, ἢν μόνον χορὸν λάβῃ,

ACTVS I. SCENA secunda.

HERCVLES, BACCHVS, XANTHIAS.

He. *QVis ostium pulsauit? quàm centauricè*
Insiluit, quisquis est, ehem, dic mihi, quid est?
Ba. *Puer.* Xa. *quid est?* Ba. *non animaduertisti hoc?* Xa. *quid hoc?*
Ba. *Quomodo me extimuerit?* Xa. *ne delira obsecro.*
He. *Non possum non ridere per sacra Cereris:*
Nam etsi præmordeo memet, rideo tamen.
Ba. *Bone vir, accede, nam tua opera mihi opus est.*
He. *Non possum continere risum: quando ita*
Leoninam crocoto induciam conspicor.
Quid hoc animi? quid clauis cum cothurno erat
Commercij? quò terrarum tendis? Ba. *Clisthenem*
Inscendi. He. *& nauali certasti prælio?*
Ba. *Imò aliquot naues hostium depressimus,*
Duodecim, ni fallor: aut fortè tredecim.
He. *Vos? sic per Phœbum: & ego expergiscebar dein.*
Ba. *Equidem legenti tum in naui Andromedam, mihi*
Subitus quidam Cupido perculit meum
Animum: quàm tu putas vehementer, mi Hercules?
He. *Cupido? quantúsnam?* Ba. *exiguus, vt est Molo.*
He. *Num mulieris?* Ba. *haudquaquam.* He. *sed pueri.* Ba. *neutiquam.*
He. *Sed viri.* Ba. *atat.* He. *num ergo tu fellasti Clisthenem?*
Ba. *Ne ludifices me frater: enimuerò malè*
Habeo, quandoquidem me tanta cupiditas tenet.
He. *Quænam cupiditas, mi fraterculè?* Ba. *non queo*
Dicere: sed dicam tibi per ænigmata tamen.
Vnquámne tu repentè petiisti faba
Pultem? He. *faba pultem? hui, plus decies millies*
In vita. Ba. *quid? clarè hoc dico, an aliud loquar?*
He. *Nihil de fabis, nam satis isthæc intelligo.*
Ba. *Tantus me amor videndi Euripidem tenet:*
Quamuis iam mortuus sit, vt nemo mihi
Hominum persuaserit, vt ne conueniam hinc eum.
An obsecro tu ergo descendes ad inferos?
He. *Et per Iouem, si est quicquam inferius inferis.*
Ba. *Quid illic acturus?* Ba. *poeta opus est mihi*
He. *Bono. nam tales nusquam sunt hic amplius,*
Qui verò sunt, mali sunt. He. *quid ais, an Iopho*
Non viuit amplius. Ba. *solum hoc nobis boni*
Adhuc superest: si modò superest hoc tempore.
Neque enim sat noui, quomodo res habeat cum eo.
Cur verò non potiùs Sophoclem, quàm Euripidem
He. *Reduces: si quis omninò reducendus est?*
Ba. *Non, nisi priùs seduxero Iophonem à patre*
Sophocle: & quidnam rei gerat, explorauero.
Aliâs enim, vt versutus est, Euripides
Isthinc vnà mecum aufugere huc tentauerit.
Nam Sophocles iam simplex illîc est, quàm hîc erat.
He. *Vbi verò est Agatho?* Ba. *reliquit me, & abijt,*
Bonus Poëta, & amicis optatissimus.
He. *Quò abijt miser?* Ba. *ad beatorum conuiuium.*
He. *Vbi Xenocles?* Ba. *pereat Xenocles, per Iouem.*
He. *Pythangelus verò?* Xa. *num de me nulla fit*
Mentio? cuius humerus tanta mole premitur?
He. *An non alij hic sunt, qui scribunt Tragœdias:*
Puellorum plusquam decem puto millia:
Qui vltra stadium Euripidem garrulitate superant?
Ba. *Reijculi hi sunt racemuli, & loquaculi:*
Hirundinum musæa: artis poeticæ
Corruptores: statim euanidi, vbi vnum chorum

Adepti sunt, qui placeat in Tragœdia.
Sed natiuum Poetam haud vllum reperies,
Vbicunque inquiras: qui boni quid proferat,
Et generosam aliquam depromat sententiam.
He. *Quomodo natiuum? Ba. sic natiuum: qui canat*
Aliquid, graui conatu cum periculo:
Vt æthera, domum Iouis, & temporis pedem:
Aut mentem iurasse quidem inuitam per sacra:
Sed linguam peierasse seorsum à mente. He. num
Ergo hæc tui placent? Ba. Imò placent supra modum.
He. *Certè hæc versuta sunt: vt tu etiam iudicas.*
Ba. *Ne tu habites meum animum: nam propriam habes domum.*
He. *Atenim prorsus videntur hæc mihi mala.*
Ba. *Doce me cœnare. Xa. an nulla mei fit mentio?*
Ba. *Nunc cur isto apparatu huc venerim, tuum*
Hac re secutus exemplum, paucis loquar,
Nempe, vt mihi, si opus sit, monstres hospites
Tuos, quibus tu vtebaris, cum ad Cerberum
Descenderes. Velim ergo dicas ordine,
Portus, popinas, diuersoria, ganeas,
Deflexiones, fontes, orbes, itinera,
Vrbes, caupon[as], in quibus paucissimi
Sint cimices. Xa. ecquando mei fit mentio?
He. *Miserum te: vin' etiam tu illo descendere?*
Ba. *Mitte hæc: neque addas quicquam: sed vias doce,*
Quibus citissimè perueniam ad inferos.
Sed neque nimis calidam docebis, neque nimis
Gelidam. He. quam ergo tu primam ex illis eloquar?
Quàmnam? equidem: vna est à reste, & scabello tibi:
Vt teipsum suspendas. Ba. suffocatoria hæc
Via est, & nimium feruida: desine, haud placet.
He. *At est alia compendiosior, & magis*
Trita illo, per mortarium. Ba. an cicutam ais?
He. *Omninò. Ba. at hæc nimis hyberna est, & frigida.*
Nam hominis citò solet congelare tibias.
He. *Vis ergo celerem & præcipitem dicam tibi?*
Ba. *Ita per Iouem cum ad itinera non sim idoneus:*
Et tædium viæ perferre non queam.
He. *Perrepta hinc in Ceramicum. Ba. quid tum postea?*
He. *Inscende turrim illic excelsam. Ba. quid ibi agam?*
He. *Demissam illic facem despecta, & postea*
Cum decursores iusserint demittere
Facem: tum & tu præcipitem te demittito.
Ba. *Quónam? He. deorsum. Ba. sed perdidero sic duas*
Cerebri membranas, sanè haud inero hanc viam.
He. *Quam igitur? Ba. eandem, quam tu iuisti iam antea.*
He. *Sed longa est nauigatio: Venies enim*
Ad longè maximam, adeóque profundissimam
Paludem. Ba. quomodo eam transmittam? He. portitor
Quidam senex te in nauicula tantillula
Traijciet, acceptis à te, nauli vice,
Duobus tantum obolis. Ba. eheu, quantum duo
Illi oboli: vbique possunt. Verum, dic mihi,
Quomodo eò peruenerunt? He. Theseo duce.
Sed & post hac videbis angues, & feras
Innumeras, atque horrendas. Ba. noli mihi metum
Frustra incutere, neque enim me deterrebis hic.
He. *Tum verò cœnum & stercus desuper innatans:*
In quo iacent scelerati: vt cum quis hospitem
Iniuria affecerit: aut puerum quempiam
Subagitatum pecunia fraudauerit:
Aut matrem pulsarit suam: aut colaphum patri
Infregerit: aut periurium commiserit:
Aut verbulum vnum transcripserit è Morsimo.
Ba. *Et per Deos addere oportebat hoc quoque,*
Si Pyrrichen quis didicerit Cinesiæ.
He. *Exinde tibiarum te circumget sonus:*
Lucémque aspicies, vt & hic, lucidissimam,

Ἅπαξ προσουρήσαντα τῇ τραγῳδίᾳ.
Γόνιμον δὲ ποιητὴν ἂν οὐχ εὕροις ἔτι
Ζητῶν ἄν, ὅστις ῥῆμα γενναῖον λάκοι. 60
Πῶς γόνιμον; δι. ὡδὶ γόνιμον, ὅστις φθέγξεται
ηρ. Τοιουτονί τι παρακεκινδυνευμένον.
Αἰθέρα, Διὸς δωμάτιον, ἢ χρόνου πόδα,
Ἢ φρένα μὲν οὐκ ἐθέλουσαν ὀμόσαι καθ' ἱερῶν,
Γλῶτταν δ' ἐπιορκήσασαν ἰδίᾳ τῆς φρενός. 65
ηρ. Σὲ δὲ ταῦτ' ἀρέσκει; δι. καὶ μάλα πλεῖν, ἢ μαίνομαι.
ηρ. Ἦ μὴν κόβαλά γ' ἐστίν, ὡς καὶ σοὶ δοκεῖ.
δι. Μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν. ἔχεις γὰρ οἰκίαν.
ηρ. Καὶ μὴν ἀτεχνῶς γε παμπόνηρα φαίνεται.
δι. Δειπνεῖν με δίδασκε. ξανθ. περὶ ἐμοῦ δ' οὐδεὶς λόγος; 70
δι. Ἀλλ' ὧνπερ ἕνεκα τήνδε τὴν σκευὴν φέρων
Ἦλθον, κατὰ σὴν μίμησιν, ἵνα μοι τοὺς ξένους
Τοὺς σοὺς φράσειας, εἰ δεοίμην, οἷσι σὺ
Ἐχρῶ τόθ', ἡνίκ' ἦλθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον,
Τούτους φράσον μοι, λιμένας, ἀρτοπώλια, 75
Πορνεῖ', ἀναπαύλας, ἐκτροπάς, κρήνας, ὁδούς,
Πόλεις, διαίτας, πανδοκευτρίας, ὅπου
Κόρεις ὀλίγιστοι. ξα. περὶ ἐμοῦ δ' οὐδεὶς λόγος;
ηρ. Ὦ σχέτλιε, τολμήσεις γὰρ ἰέναι καὶ σύ γε;
δι. Μηδὲν ἔτι πρὸς ταῦτ', ἀλλὰ φράζε τῶν ὁδῶν, 80
Ὅπῃ τάχιστ' ἀφιξόμεσθ' εἰς ᾅδου κάτω.
Καὶ μήτε θερμὴν μήτ' ἄγαν ψυχρὰν φράσῃς.
ηρ. Φέρε δὴ τίν' αὐτῶν σοι φράσω πρώτην; τίνα;
Μία μὲν γάρ ἐστιν ἀπὸ κάλω καὶ θρανίου,
Κρεμάσαντι σαυτόν. δι. παῦε. πνιγηρὰν λέγεις. 85
ηρ. Ἀλλ' ἔστιν ἀτραπὸς σύντομος τετριμμένη,
Ἡ διὰ θυείας. δι. ἆρα κώνειον λέγεις;
ηρ. Μάλιστά γε. δι. ψυχράν γε καὶ δυσχείμερον.
Εὐθὺς γὰρ ἀποπήγνυσι τἀντικνήμια.
ηρ. Βούλει ταχεῖαν καὶ κατάντη σοι φράσω; 90
δι. Νὴ τὸν Δί', ὡς ὄντος γε μὴ βαδιστικοῦ.
ηρ. Καθέρπυσόν νυν ἐς Κεραμεικόν. δι. κᾆτα τί;
ηρ. Ἀναβὰς ἐπὶ τὸν πύργον τὸν ὑψηλόν. δι. τί δρῶ;
ηρ. Ἀφιεμένην τὴν λαμπάδ' ἐντεῦθεν θεῶ,
Κἄπειτ', ἐπειδὰν φῶσιν οἱ θεώμενοι 95
Εἶναι, τόθ' εἶναι καὶ σὺ σαυτόν. δι. ποῖ; ηρ. κάτω.
δι. Ἀλλ' ἀπολέσαιμ' ἂν ἐγκεφάλου θρίω δύο,
Οὐκ ἂν βαδίσαιμι τὴν ὁδὸν ταύτην. ηρακλ. τί δαί;
δι. Ἥνπερ σὺ τότε κατῆλθες. ηρ. ἀλλ' ὁ πλοῦς πολύς.
Εὐθὺς γὰρ ἐπὶ λίμνην μεγάλην ἥξεις πάνυ 100
Ἄβυσσον. δι. εἶτα πῶς περαιωθήσομαι;
ηρ. Ἐν πλοιαρίῳ τυννουτῳί σ' ἀνὴρ γέρων
Ναύτης διάξει, δύ' ὀβολὼ μισθὸν λαβών.
δι. Φεῦ, ὡς μέγα δύνασθον πανταχοῦ τὼ δύ' ὀβολώ,
Πῶς ἠλθέτην κἀκεῖσε; ηρ. Θησεὺς ἤγαγε. 105
Μετὰ ταῦτ' ὄφεις καὶ θηρί' ὄψει μυρία
Δεινότατα. δι. μή μ' ἔκπληττε, μηδὲ δειμάτου.
Οὐ γάρ μ' ἀποτρέψεις. ηρακλ. εἶτα βόρβορον πολύν,
Καὶ σκῶρ ἀείνων. ἐν δὲ τούτῳ κειμένους,
Εἴ που ξένον τις ἠδίκησε πώποτε. 110
Ἢ παῖδα κινῶν τἀργύριον ὑφείλετο.
Ἢ μητέρ' ἠλοίησεν, ἢ πατρὸς γνάθον
Ἐπάταξεν, ἢ 'πίορκον ὅρκον ὤμοσεν,
Ἢ Μορσίμου τις ῥῆσιν ἐξεγράψατο.
δι. Νὴ τοὺς θεοὺς ἐχρῆν γε πρὸς τούτοισι κεἰ 115
Τὴν πυρρίχην τις ἔμαθε τὴν Κινησίου.
ηρ. Ἐντεῦθεν αὐλῶν τίς σε περίεισι πνοή.
Ὄψει τε φῶς κάλλιστον, ὥσπερ ἐνθάδε,

Καὶ

Καὶ μυῤῥινῶνας, καὶ θιάσους εὐδαίμονας
Ἀνδρῶν, γυναικῶν, καὶ κρότον χειρῶν πολύν. 120
διο. Οὗτοι δὲ δὴ τίνες εἰσίν; ἡρα. οἱ μεμυημένοι.
ξαν. Νὴ τὸν Δί᾽ ἐγὼ γοῦν ὄνος ἄγω μυστήρια.
Ἀτὰρ οὐ καθέξω ταῦτα τὸν πλείω χρόνον.
ἡρ. Οἵ σοι φράσουσ᾽ ἁπαξάπανθ᾽, ὧν ἂν δέῃ.
Οὗτοι γὰρ ἐγγύτατα παρ᾽ αὐτὴν τὴν ὁδὸν 125
Ἐπὶ ταῖσι τοῦ Πλούτωνος οἰκοῦσι θύραις.
Καὶ χαῖρε πόλλ᾽ ὦ δελφέ. διο. νὴ Δία καὶ σύ γε
Ὑγίαινε.

Et myrteta, & saltationes mulierum,
Virorúmque beatorum, plausúsque manuum.
Ba. At quinam hi sunt homines? He. initiati sacris.
Xa. Tùm, per Iouem, ego sum asinus portans mysteria:
Sed non feram hanc oneris molem diutius.
He. Illi tibi omnia exponent, quorum indiges.
Nam proximè viam, quæ ad Plutonis fores
Perducit, isti habitant, & nunc multum vale,
Mi frater. Ba. & tu per Iouem, semper vale.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΝΕΚΡΟΣ.

διο. ΣΥ δὲ τὰ στρώματ᾽ αὖθις λάμβανε.
ξαν. Πρὶν καὶ καταθέσθαι; διο. καὶ ταχέως μέντοι πάνυ.
ξαν. Μὴ δῆτ᾽ ἱκετεύω σ᾽, ἀλλὰ μίσθωσαί τινα
Τῶν ἐκφερομένων, ὅστις ἐπὶ τοῦτ᾽ ἔρχεται.
διο. Ἐὰν δὲ μὴ εὕρω; ξαν. τότε μ᾽ ἄγειν. διο. καλῶς λέγεις. 5
Καὶ γάρ τινες ἐκφέρουσι τουτονὶ νεκρόν.

ΟΥτος, σὲ λέγω μέντοι, σὲ τὸν τεθνηκότα.
Ἄνθρωπε, βούλει σκευάρι᾽ εἰς ᾅδου φέρειν;
Πόσ᾽ ἄττα; διο. ταυτί. νε. δύο δραχμὰς μισθὸν τελεῖς;
διο. Μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἔλαττον. νε. ὑπάγεθ᾽ ὑμεῖς τῆς ὁδοῦ. 5
διο. Ἀνάμεινον ὦ δαιμόνι᾽, ἐὰν ξυμβῶ τί σοι. 10
νε. Εἰ μὴ καταθήσεις δύο δραχμάς, μὴ διαλέγου.
διο. Λάβ᾽ ἐννέ᾽ ὀβολούς. νε. ἀναβιῴην νυν πάλιν.
ξαν. Ὡς σεμνὸς ὁ κατάρατος, οὐκ οἰμώξεται;
Ἐγὼ βαδιοῦμαι. διο. χρηστὸς εἶ, καὶ γεννάδας. 15
Χωρῶμεν ἐπὶ τὸ πλοῖον.

ACTVS I. SCENA III.

BACCHVS, XANTHIAS. MORTVVS.

Ba. TV verò Xanthia recipe isthæc stragula.
Xa. Et antequam vix deponam? Ba. recipe ocyus.
Xa. Haudquaquam: sed te obsecro, vt hic aliquem ex mortuis
Mercede conducas: qui huic succedat oneri.
Ba. Sin verò nullum reperiam? Xa. tunc me adigito.
Ba. Rectè mones: nam aliqui iam mortuum efferunt.

HEus tu, tibi dico: tibi inquam mortuo.
Vin' tu homo res nostras tecum ferre ad inferos?
Mo. Quas res? Ba. hasce. Mo. siquidem ante mercedem dabis,
Duas drachmas. Ba. non per Iouem, sed dabo minus.
Mo. Decedite hinc vos à via. Ba. mane miser:
An possim tecum pro mercede paciscier.
Mo. Nisi dederis duas drachmas, ne disputes.
Ba. Cape nouem obolos. Mo. reuiuiscam, si accepero.
Xa. Quàm honestus hic nequam? an non pœnas iam dabit?
Ego ibo. Ba. vir generosus es & perbonus.
Pergamus ad nauem.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,
Σκηνὴ τετάρτη.

ΧΑΡΩΝ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

χα. ΩΟπ, παραβαλοῦ.
διο. τουτὶ τί ἐστι; ξαν. τοῦτο λίμνη, νὴ Δία
Αὕτη ᾽στὶν, ἣν ἔφραζε. καὶ πλοῖόν γ᾽ ὁρῶ.
Νὴ τὸν Ποσειδῶ, κἄστι γ᾽ ὁ Χάρων οὑτοσί.
διο. Χαῖρ᾽ ὦ Χάρων, χαῖρ᾽ ὦ Χάρων, χαῖρ᾽ ὦ Χάρων. 5
χα. Τίς εἰς ἀναπαύλας ἐκ κακῶν καὶ πραγμάτων;
Τίς εἰς τὸ Λήθης πεδίον; ἢ ᾽ς ὄνου πόκας;
Ἢ ᾽ς Κερβερίους; ἢ ᾽ς κόρακας; ἢ ᾽πὶ Ταίναρον;
διο. Ἐγώ. χα. ταχέως ἔμβαινε. διο. ποῖ σχήσειν δοκεῖς;
Ἐς κόρακας ὄντως; χα. ναὶ μὰ Δία σοῦ γ᾽ εἵνεκα. 10
Ἔμβαινε δή. διο. παῖ δεῦρο. χα. δοῦλον οὐκ ἄγω,
Εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν.
ξαν. Μὰ τὸν Δί᾽ οὐ γὰρ, ἀλλ᾽ ἔτυχον ὀφθαλμιῶν.
χα. Οὔκουν περιθρέξει δῆτα τὴν λίμνην τρέχων.
ξαν. Ποῦ δῆτ᾽ ἀναμενῶ; χα. παρὰ τὸν Αὐαίνου λίθον, 15
Ἐπὶ ταῖς ἀναπαύλαις. μανθάνεις; ξανθ. πάνυ μανθάνω.
Οἴμοι κακοδαίμων, τῷ ξυνέτυχον ἐξιών;
χα. Κάθιζ᾽ ἐπὶ κώπην. εἴ τις ἔτι πλεῖ, σπευδέτω.

ACTVS I. SCENA quarta.

CHARON, BACCHVS, XANTHIAS.

Ch. OOp, accede ad scapham.
Ba. Quid hoc est? Xa. hæc palus illa est here, per Iouem:
De qua dicebat Hercules: & hic ratem
Video, per Neptunum: atque hic est nauita Charon.
Ba. Salue Charon: salue Charon: salue Charon.
Ch. Quis in requiem hùc è miseriis & malis venit?
Nunquis in obliuionis campos, ad asini
Lanam, aut ad Cerberios, aut ad coruos venit?
Aut huc ad Tænarum accedit? Ba. ego. Ch. at cito
Ingredere. Ba. sed quò cursum diriges?
An ad coruos? Ch. per Iouem, vel tui gratia.
Ingredere tantùm. Ba. puer heus. Ch. seruum non veho:
Nisi qui nauali interfuerit prælio:
Et fortiter pro carnibus rem gesserit.
Xa. Ego non per Iouem: quia lippus tunc eram.
Ba. Atqui paludem tu circuibis cursitans.
Xa. Vbi ego te operiar? Ch. ad lapidem Auani: hic ubi
Sunt diuersoria: intellexti? Xa. intelligo.
Ah me miserum, cuinam occurri egressus homini?
Ch. Sede ad remum, quòd si quis prætereà velit
Adnauigare, is ocyus huc properet. Sed heus

Tu, quidnam agis? Ba. *quid ago? quid enim aliud, nisi*
Quod ibi sedeo, ubi me sedere iusseras?
Ch. *Non igitur huc sedebis tu, venter popa?* Ba. *en.*
Ch. *Non proijcies manus, atque intendes ita?* Ba. *en.*
Ch. *Non, nugas quaeso ne agito: dum remum tenes:*
Sed strenuè retinendo iam nauim age.
Ba. *At quomodo possim, rei qui nauticae*
Rudis, neque expertus mare, nec Salaminius
Sum, nauigare? Ch. *facillimè, quia audies*
Lepidissimos cantus, ubi remum semel
Tantum inieceris aquae. Ba. *quos cantus obsecro?*
Ch. *Ranarum, velut olorum.* Ba. *age celeusma incute.*
Ch. *Oop, op, oop, op.*

Οὗτος, τί ποιεῖς; Δι. ὅ τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Ἵζω 'πὶ κώπην, οἷπερ ἐκέλευσάς με σύ; 20
Χα. Οὔκουν καθεδεῖ δῆτ' ἐνθαδί, γάστρων; Δι. ἰδού.
Χα. Οὔκουν προβαλεῖ τὼ χεῖρε κἀκτενεῖς; Δι. ἰδού.
Χα. Οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων, ἀλλ' ἀντιβὰς
Ἐλᾷς προθύμως. Δι. κᾆτα πῶς δυνήσομαι
Ἄπειρος, ἀθαλάττωτος, ἀσαλαμίνιος 25
Ὢν, εἶτ' ἐλαύνειν; Χα. ῥᾷστ'· ἀκούσει γὰρ μέλη
Κάλλιστ', ἐπειδὰν ἐμβάλῃς ἅπαξ. Δι. τίνων;
Χα. Βατράχων, κύκνων θαυμαστά. Δι. κατακέλευε δή.
Χα. Ὠὸπ ὄπ, ὠὸπ ὄπ.

ACTUS I. SCENA quinta.

CHORUS RANARUM, BACCHUS, CHARON.

BRekekekex, coax, coax:
Brekekekex, coax, coax.
Aquae paludosa stirps,
Laudum modos consonos
Dicamus hic concentibus canoris,
Coax, coax.
Quis ante Nysium Iouis
Dionysum, apud Lennas memorauimus:
Ebria cùm populorum
Turba frequentibus ollis,
Sacrum nemus in meum procederet.
Brekekekex, coax, coax.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Σκηνὴ πέμπτη.

ΧΟΡΟΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΧΑΡΩΝ.

Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Βρεκεκεκὲξ κοὰξ κοάξ.
Λιμναῖα κρηνῶν τέκνα,
Ξύναυλον ὕμνων βοὰν
Φθεγξώμεθ', εὔγηρυν ἐμὰν ἀοιδάν, 5
Κοὰξ, κοάξ.
Ἣν ἀμφὶ Νυσήιον Διὸς
Διόνυσον ἐν Λίμναισιν ἰαχήσαμεν.
Ἡνίχ' ὁ κραιπαλόκωμος
Τοῖς ἱεροῖσι Χυτροῖσι, 10
Χωρεῖ κατ' ἐμὸν τέμενος λαῶν ὄχλος.
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

Ba. *AT podicem meum dolor*
Ch. *Nunc occupat, coax, coax.*
Ba. *Brekekekex, coax, coax.*
Ch. *Sed vos nihil fortè afficit.*
Ba. *Brekekekex, coax, coax.*
At occidatis cum hoc coax.
Nil est enim, praeter coax.

Δι. Ἐγὼ δέ γ' ἀλγεῖν ἄρχομαι
Τὸν ὄρρον, ὦ κοὰξ, κοάξ.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ. 15
Δι. Ὑμῖν δ' ἴσως οὐδὲν μέλει.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Ἀλλ' ἐξόλοισθ' αὐτῷ κοάξ.
Οὐδὲν γάρ ἐστ' ἀλλ', ἢ κοάξ.

Ch. *AT qui non immeritò ô curiose,*
Quia me amârunt & aureae Camoenae, &
Corniger ipsus Pan:
Calamum ita inflare doctus.
Sed & Apollinem afficit concentus iste:
Quòd ego calamum alo, lyricinibus
Idoneum, in paludibus.
Brekekekex, coax, coax.

Χο. Εἰκότως γ', ὦ πολλὰ πράττων. 20
Ἐμὲ γὰρ ἔστερξαν εὔλυροί τε Μοῦσαι,
Καὶ κεροβάτας Πάν,
Ὁ καλαμόφθογγα παίζων.
Προσεπιτέρπεται δ' ὁ φορμικτὰς Ἀπόλλων,
Ἕνεκα δόνακος, ὃν ὑπολύριον 25
Ἔνυδρον ἐν λίμναις τρέφω.
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

Ba. *AT nunc ego habeo pustulas:*
Sudatque mihi dudum culus,
Et mox sonabit pendulus:
Brekekekex, coax, coax.
Ehò canorum genus desiste.

Δι. Ἐγὼ δὲ φλυκταίνας γ' ἔχω,
Χ' ὠ πρωκτὸς ἰδίει πάλαι,
Κᾆτ' αὐτίκ' ἐγκύψας ἐρεῖ 30
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Ἀλλ' ὦ φιλῳδὸν γένος παύσασθε.

Ch. *AT nos canemus mage nunc: si benè*
Vnquam apricis in diebus,
Transiluimus cyperum
Et phleum sonantes voce

Χο. Μᾶλλον μὲν οὖν φθεγξόμεσθ', εἰ δή ποτ' εὐ
Ἡλίοις ἐν ἁμέραισιν
Ἡλάμεσθα διὰ κυπείρου, 35
Καὶ φλέω χαίροντες ᾠδῆς

Πολυκο-

Πολυκολύμβοις μέλεσιν.
Ἢ Διὸς φεύγοντες ὄμβρον,
Ἔνυδρον ἐν βυθῷ χορείαν
Αἰόλαν ἐφθεγξάμεσθα
Πομφολυγοπαφλάσμασι.
Βρεκεκεκὲξ κοὰξ, κοάξ.

Δι. Τουτὶ παρ' ὑμῶν λαμβάνω.
Χο. Δεινά γ' ἄρα πεισόμεσθα.
Δι. Δεινότερα δ' ἔγωγ' ἐλαύνων,
Εἰ διαῤῥαγήσομαι.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Οἰμώζετ'· οὐ γάρ μοι μέλει.
Χο. Ἀλλὰ μὴν κεκραξόμεσθά γ'
Ὁπόσον ἡ φάρυγξ ἂν ἡμῶν
Χανδάνῃ δι' ἡμέρας,
Βρεκεκεκὲξ κοὰξ, κοάξ.
Δι. Τούτῳ γὰρ οὐ νικήσετε.
Χο. Οὐδὲ μὴν ἡμᾶς σὺ πάντως.
Δι. Οὐδὲ μὴν ὑμεῖς γε δή με
Οὐδέποτε· κεκράξομαι γὰρ,
Κἄν με δέῃ δι' ἡμέρας,
Ἕως ἂν ὑμῶν ἐπικρατήσω τῷ κοάξ.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Ἔμελλον ἄρα παύσειν ποθ' ὑμᾶς τοῦ κοάξ.
Χα. Ὢ παῦε, παῦε, παραβάλλου τῷ κωπίῳ.
Ἔκβαιν', ἀπόδος τὸν ναῦλον. Δι. ἔχε δὴ τὼ 'βολώ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
σκηνὴ ἕκτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ,
ΙΕΡΕΥΣ.

Ὦ Ξανθίας, ποῦ Ξανθίας; ἢ Ξανθίας;
Ξαν. Ἰαῦ. Δι. βάδιζε δεῦρο. Ξαν. χαῖρ' ὦ δέσποτα.
Δι. Τί ἔστι τἀνταυθοῖ; Ξαν. σκότος καὶ βόρβορος.
Δι. Κατεῖδες οὖν που τοὺς πατραλοίας αὐτόθι,
Καὶ τοὺς ἐπιόρκους, οὓς ἔλεγεν ἡμῖν; Ξαν. σὺ δ' οὔ;
Δι. Νὴ τὸν Ποσειδῶ 'γωγε, καὶ νυνί γ' ὁρῶ.
Ἄγε δὴ τί δρῶμεν; Ξαν. προϊέναι βέλτιστα νῷν,
Ὡς οὗτος ὁ τόπος ἐστὶν οὗ τὰ θηρία
Τὰ δείν' ἔφασκ' ἐκεῖνος. Δι. ὡς οἰμώξεται.
Ἠλαζονεύεθ' ἵνα φοβηθείην ἐγώ,
Εἰδώς με μάχιμον ὄντα φιλοτιμούμενος.
Οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρόν ἐσθ', ὡς Ἡρακλῆς.
Ἐγὼ δέ γ' εὐξαίμην ἂν ἐντυχεῖν τινι,
Λαβεῖν τ' ἀγώνισμ' ἄξιόν τι τῆς ὁδοῦ.
Ξαν. Νὴ τὸν Δία, καὶ μὴν αἰσθάνομαι ψόφου τινός.
Δι. Ποῦ ποῦ 'στιν; Ξαν. ἐξόπισθεν. Δι. ἐξόπισθέ νυν ἴθι.
Ξαν. Ἀλλ' ἔστιν ἐν τῷ πρόσθε. Δι. πρόσθε νυν ἴθι.
Ξαν. Καὶ μὴν ὁρῶ νὴ τὸν Δία θηρίον μέγα.
Δι. Ποῖόν τι; Ξαν. δεινόν, παντοδαπὸν γοῦν γίγνεται.
Τοτὲ μέν γε βοῦς, νυνὶ δ' ὀρεύς, τοτὲ δ' αὖ γυνὴ
Ὡραιοτάτη τις. Δι. ποῦ 'στι; φέρ' ἐπ' αὐτὴν ἴω.
Ξαν. Ἀλλ' οὐκέτ' αὖ γυνή 'στιν, ἀλλ' ἤδη κύων.
Δι. Ἔμπουσα τοίνυν ἐστί. Ξαν. πυρὶ γοῦν λάμπεται
Ἅπαν τὸ πρόσωπον, καὶ σκέλος χαλκοῦν ἔχει.
Δι. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ βολίτινον θάτερον.
Ξαν. Σάφ' ἴσθι. Δι. ποῖ δῆτ' ἂν τραποίμην; Ξαν. ποῖ δ' ἐγώ;
Δι. Ἱερεῦ διαφύλαξόν μ', ἵν' ὦ σοι ξυμπότης.
ἱε. Ἀπολούμεθ', ὦναξ Ἡράκλεις. Δι. οὐ μὴ καλεῖς
Μ', ὦνθρωφ', ἱκετεύω, μηδὲ κατερεῖς τοὔνομα.
ἱε. Διόνυσε τοίνυν. Δι. τοῦτ' ἔθ' ἧττον θατέρου.

Bene natatos numeros.
Aut cum imbrem Iouis cauentes,
Choream aquosam in imo
Mire lusimus profundo,
Vorticum orientium sono.
Brekekekex, coax, coax.

Ba. *Isthuc à vobis aufero.*
Ch. *Ergo mala sufferemus.*
Ba. *Imo ego mala sufferam, si*
Rumpar vsque remigans.
Ch. *Brekekekex, coax, coax.*
Ba. *Perite: nil cura est mihi.*
Ch. *At clamabimus sonando,*
Vsque quantum sustinebit
Nostra faux totos dies,
Brekekekex, coax, coax.
Ba. *At hoc me non superabitis.*
Ch. *Sed neque tu nos vniuersos.*
Ba. *Hoc vos vsque me vincetis;*
Vociferabor, etsi totos
Me dies oporteat
Clamare: donec istud reprimam coax.
Ch. *Brekekekex, coax, coax.*
Ba. *Eram vel tandem vestrum inhibiturus coax.*
Ch. *Quiesce nunc, quiesce: & remum proueh*e*:*
Egredere, & solue naulum. Ba. en obolos cape duos.

ACTVS I. SCENA VI.

BACCHVS, XANTHIAS,
SACERDOS.

Xa. *Heus Xanthia, vbinam Xanthia? eho Xanthia?*
Hau. Bac. accede huc Xanthia. Xa. saluus sies here.
Ba. *Quid istic est? Xa. tenebrae & cœnum. Ba. non prospicis*
Alicubi parricidas, & periuros, de quibus
Ad me locutus est? Xa. non tu vides here?
Ba. *Ita per Neptunum, & iam nunc video propalàm*
Et quid nunc agimus? Xa. optimum erit nos progredi:
Nam hic locus ille sit: vbi sunt horrendae ferae,
De quibus aiebat Hercules. Ba. miserum Herculem,
Qui haec mentiebatur, vt mihi incuteret metum:
Quem nouerat pugnacem, vir mei aemulus.
Nihil enim tàm superbum & tumidum est atque Hercules.
At ego nunc cuperem alicui occurrere bestiae,
Et praemium accipere, quod dignum hac sit via.
Xa. *Ita per Iouem & certe ego strepitum aliquem audio.*
Ba. *Vbinam, vbi? Xa. pone. Ba. pone igitur recede iam.*
Xa. *At ante nunc est. Ba. ante igitur procede iam.*
Xa. *Et per Iouem video praegrandem beluam.*
Ba. *Qualem? Xa. horribilemque in omnes se varias modos:*
Nam modo fit bos, modo mulus, rursum foemina
Quaedam speciosissima. Ba. vbi ea est? ego imbo eam.
Xa. *At iam non amplius est mulier, sed fit canis.*
Ba. *Erit ergo quoddam spectrum. Xa. igni tota facies*
Refulget, & crus alterum est illi aeneum.
Ba. *Ita per Neptunum, & stercoreum crus alterum.*
Xa. *Vide sis. Ba. quò me vertam? Xa. quò vero me ego?*
Ba. *Sacerdos serua me, vt sim compotor tibi.*
Sa. *Perimus, ô rex Hercules. Ba. ne tu, ne ita*
Me, obsecro, voces: neu nomen apertè proferas.
Sa. *Bacchum ergo dicam. Ba. hoc multo minus illo altero.*

Xa. Age, quò tu abis? huc huc adesdum, here, licet.

Ba. Quid est? Xa. bono animo es: nam benè nobiscum agitur: &

Idem nobis, quod Hegelocho, dicere licet:

E fluctibus serenitatem conspicor.

Disparuit spectrum. Ba. iura mihi. Xa. per Iouem.

Ba. Iura iterum. Xa. per Iouem. Ba. iura equidem. Xa. per Iouem.

Ba. Hei mihi misero, ut hoc spectro viso expallui.

Sed hic meticulosus Sacerdos plusquam ego

Expalluit, heu, hei, unde haec mihi mala ingruunt?

Quemnam Deorum perdidisse me querar?

Xa. Aethera, Iouis cubile, aut temporis pedem.

Ba. Cantat quis intus.

Heus, heus. XA. quid est? BA. non exaudis? Xa. quidnam here?

Ba. Sonum tibiae. Xa. equidem: & tedarum me insuper

Afflauit aura quaedam valdè mystica.

Sed age, quieti occulto auscultemus loco.

Ξαν. Ἴθ' ᾗπερ ἔρχει δεῦρο δεῦρ' ὦ δέσποτα.

Διο. Τί δ' ἐστί; Ξαν. θάρρει, πάντα ἀγαθὰ πεπράγαμεν.

Ἔξεστί θ' ὥσπερ Ἡγέλοχος ἡμῖν λέγειν,

Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ.

Ἥμπουσα φρούδη. Διο. κατόμοσον. Ξαν. νὴ Δία. 35

Δι. Καὖθις κατόμοσον. Ξαν. νὴ Δί'. Δι. ὄμοσον. Ξαν. νὴ Δία.

Δι. Οἴμοι τάλας, ὡς ὠχρίασ' αὐτὴν ἰδών.

Ὁδὶ δὲ δείσας ὑπερεπυρρίασέ μου.

Οἴμοι, πόθεν μοι ταυτὶ τὰ κακὰ προσέπεσε;

Τίν' αἰτιάσωμαι θεῶν μ' ἀπολλύναι; 40

Ξαν. Αἰθέρα Διὸς δωμάτιον ἢ χρόνου πόδα.

Δι. Αὐλεῖ τις ἔνδον.

Οὗτος. Ξαν. τί ἐστι; Δι. οὐ κατήκουσας; Ξαν. τίνος;

Δι. Αὐλῶν πνοῆς. Ξανθ. ἔγωγε, καὶ δᾴδων γέ με

Αὔρα τις εἰσέπνευσε μυστικωτάτη.

Ἀλλ' ἠρεμεῖ πτήξαντες ἀκροασώμεθα. 45

ACTVS I. SCENA VII.

CHORVS, XANTHIAS, BACCHVS.

Iacche, ô Iacche:

Iacche, ô Iacche.

Xa. Hoc illud est here: hic initiati sacris,

De quibus agebat Hercules, ludos agunt.

Nam Iacchum cantu celebrant, more Diagorae.

Ba. Et mihi videntur. Optimum est, adesse cum

Silentio, ut cognoscam, quid sit res.

Ch. Iacche, ô pretiosas qui

Sedes hic habitas, ô

Iacche ô Iacche.

Huc ades, nemore hoc, ritè futurus

Thyasi dux venerandi:

Quate florentem corollam,

Fronte quae tua nitescit,

Foliis myrti:

Leui poplite salta

Hilarem, petulantem,

Lepidam, iocularem,

Charitum flore refertam,

Facilem, sacrificam,

Paribus mystis choream.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, σκηνὴ ἑβδόμη.

ΧΟΡΟΣ ΜΥΣΤΩΝ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Ἴακχ' ὦ Ἴακχε.

Ἴακχ' ὦ Ἴακχε.

Ξαν. Τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖν' ὦ δέσποθ'· οἱ μεμυημένοι

Ἐνταῦθά που παίζουσιν οὓς ἔφραζε νῷν.

Ἄδουσι γοῦν τὸν Ἴακχον ὅνπερ Διαγόρας. 5

Δι. Κἀμοὶ δοκοῦσιν. ἡσυχίαν τοίνυν ἄγειν

Βέλτιστόν ἐστιν ὡς ἂν εἰδῶμεν σαφῶς.

Χο. Ἴακχ' ὦ πολυτιμήτοις

Ἕδραις ἐνθάδε ναίων,

Ἴακχ' ὦ Ἴακχε, 10

Ἐλθὲ τόνδ' ἀνὰ λειμῶνα χορεύσων,

Ὁσίους εἰς θιασώτας,

Πολύκαρπον μὲν τινάσσων

Ἀμφὶ κρατὶ σῷ βρύοντα

Στέφανον μύρτων. 15

Θρασεῖ δ' ἐγκατακρούων

Ποδὶ τὰν ἀκόλαστον

Φιλοπαίγμονα τιμάν,

Χαρίτων πλεῖστον ἔχουσαν

Μέρος, ἁγνήν, ἱεράν, 20

Ὁσίοις μύσταις χορείαν.

Xa. O Veneranda Cereris filia Proserpina:

Quam suauis odor suillarum me afflat carnium?

Ba. Igitur acquiescas: dum aliquid intestini auferas.

Ξαν. Ὦ πότνια πολυτίμητε Δήμητρος κόρη,

Ὡς ἡδύ μοι προσέπνευσε χοιρείων κρεῶν.

Δι. Οὔκουν ἀτρέμ' ἕξεις, ἤν τι καὶ χορδῆς λάβῃς.

Ch. Faces flammiuomas tolle.

Venis namque manu ligna quassans Iacche:

Festi nocturni lucifer alta

Face, campus at refulget.

Genu senum mouetur:

Dolor omnis hinc fugatur:

Seniumque inertis aui remouetur

Ab honore sacrato.

Age qui facem tenes,

Praeito hanc in florentem

Choreas duc iuuentum,

Rigua hac in loca, pubem.

Χο. Ἔγειρε φλογέας λαμπάδας ἐν χερσὶ γὰρ ἥκεις

Τινάσσων Ἴακχε,

Νυκτέρου τελετῆς φωσφόρος ἀστήρ.

Φλογὶ φέγγεται δὲ λειμών,

Γόνυ πάλλεται γερόντων,

Ἀποσείονται δὲ λύπας

Χρονίους τ' ἐτῶν

Παλαιοὺς τ' ἐνιαυτούς,

Ἱερᾶς ὑπὸ τιμῆς.

Σὺ δὲ λαμπάδι φλέγων,

Προβάδην ἔξαγ' ἐπ' ἀνθηρόν, ἕλειον δάπεδον,

Χοροποιόν, μάκαρ, ἥβαν.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ.

ημ. Εὐφημεῖν χρὴ κἀξίστασθαι τοῖς ἡμετέροισι χοροῖσιν,
Ὅστις ἄπειρος τοιῶνδε λόγων, ἢ γνώμῃ μὴ καθαρεύει,
Ἢ γενναίων ὄργια μουσῶν μήτ' εἶδε, μήτ' ἐχόρευσε.
Μηδὲ Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ' ἐτελέσθη.
Ἢ βωμολόχοις ἔπεσι χαίρει, μὴ 'ν καιρῷ τοῦτο ποιοῦσιν. 5
Ἢ στάσιν ἐχθρὰν μὴ καταλύει, μηδ' εὔκολός ἐστι πολίταις.
Ἀλλ' ἀνεγείρει, καὶ ῥιπίζει, κερδῶν ἰδίων ἐπιθυμῶν.
Ἢ τῆς πόλεως χειμαζομένης ἄρχων καταδωροδοκεῖται,
Ἢ προδίδωσι φρούριον, ἢ ναῦς, ἢ τὰ 'πόρρητ' ἀποπέμπει
Ἐξ Αἰγίνης, Θωρυκίων ὢν, εἰκοστολόγος, κακοδαίμων, 10
Ἀσκώματα καὶ λίνα, καὶ πίτταν διαπέμπων εἰς Ἐπίδαυρον.
Ἢ χρήματα τοῖς τῶν ἀντιπάλων ναυσὶ παρέχειν τινὰ πείθει.
Ἢ κατατιλᾷ τῶν Ἑκαταίων, κυκλίοισι χοροῖσιν ὑπᾴδων.
Ἢ τοὺς μισθοὺς τῶν ποιητῶν ῥήτωρ ὢν εἶτ' ἀποτρώγει
Κωμῳδηθεὶς ἐν ταῖς πατρίοις τελεταῖς ταῖς τοῦ Διονύσου. 15
Τούτοις αὐδῶ, καὖθις ἀπαυδῶ, καὖθις μάλ' ἀπαυδῶ
Ἐξίστασθαι μύσταισι χοροῖς. ὑμεῖς δ' ἀνεγείρετε μολπὴν,
Καὶ παννυχίδας τὰς ἡμετέρας, αἳ τῇδε πρέπουσιν ἑορτῇ.
ημ. Χώρει δὴ νῦν πᾶς ἀνδρείως
Εἰς τοὺς εὐανθεῖς κόλπους 20
Λειμώνων ἐγκρούων,
Καὶ σκώπτων, καὶ παίζων,
Καὶ χλευάζων. ἠρίστηται
Δ' ἐξαρκούντως. ἀλλ' ἔμβα
Χ' ὅπως αἴρεις τὴν σώτειραν γενναίως 25
Τῇ φωνῇ μολπάζων.
Ἣ τὴν χώραν σώζειν φήσ' ἐς τὰς ὥρας,
Κἂν Θωρυκίων μὴ βούληται.
χο. Ἄγε νῦν ἑτέραν ὕμνων ἰδέαν τὴν καρποφόρον βασίλειαν
Δήμητρα θεὰν ἐπικοσμοῦντες ζαθέαις μολπαῖς κελαδεῖτε. 30

ημ. Δήμητερ ἁγνῶν ὀργίων
Ἄνασσα συμπαραστάτει,
Καὶ σῷζε τὸν σαυτῆς χορόν.
Καί μ' ἀσφαλῶς πανήμερον
Παῖσαί τε καὶ χορεῦσαι. 35
Καὶ πολλὰ μὲν γελοῖά μ' εἰ-
πεῖν, πολλὰ δὲ σπουδαῖα καὶ
Τῆς σῆς ἑορτῆς ἀξίως
Παίσαντα καὶ σκώψαντα, νι-
κήσαντα ταινιοῦσθαι. 40
χο. Ἄγ' εἶα νῦν καὶ τὸν ὡραῖον θεὸν
Παρακαλεῖτε δεῦρο
Ὠδαῖσι τὸν ξυνέμπορον
Τῆσδε τῆς χορείας.

ημ. Ἴακχε πολυτίμητε μέλος ἑορτῆς 45
Ἥδιστον εὑρὼν, δεῦρο συνακολούθει
Πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον ὡς
Ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις.
Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με.
Σὺ γὰρ κατασχισάμενος ἐπὶ γέλωτι 50

SEMICHORION.

Sem. Lingua fauisse decet, nostrisque choris decedere: quisquis
Horum inscius est sermonum, aut mentem habet impuram, aut generosa
Musarum orgia neque didicit unquam, neque saltu celebrauit:
Neque item Bacchanali festo taurivori voce Cratini
Initiatus fuit: aut verbis gaudet scurrilibus, & quæ
Non fiunt apto in tempore: quique hostilem seditionem
Non sedat, neque facilem se erga ciues præbet: sed vt aurum
Agitat excitos: propter illum stimulante Cupidine lucri.
Aut qui perturbata vrbe imperitans sordida munera capiat:
Aut præsidium, aut naues prodit: vel ex Ægina vetitas res
Dimittit, sicut Thorycio: vigesimarum miser ille
Collector: clam missis in Epidaurum loris, pice, linis.
Aut, qui argentum dare nauibus hostium aliquem impellit amicum:
Aut, qui concacat Hecatæa, choris succinens orbicularibus:
Aut, Rhetor cum sit, mercedem deuorat ipse Poëtæ:
Et post traducitur in scena festis patriis Dionysi.
Atque his ego denuncio, & iterum ac rursum edico, iubeoque
Ex hoc discedere choro. Vos autem contollite cantum,
Nostrasque lucubrationes, quæ festo huic sunt conuenientes.
Sem. Tendat nunc sane vnusquisque,
Hos in florentes campos
Pratorum subsultans,
Et ridens, & ludens,
Et subsannans. Sat nunc pransum est.
Tu verò pubes salta:
Vt seruatricem Diuam clarè extollas,
Decantans applausu:
Vrbem quæ se semper tutari dicit:
Etsi Thorycion hoc nolit.
Ch. Age nunc alio genere hymnorum, Cererem, frugum genitricem,
Magnam exornate Deam, diuinis carminibus celebrantes.

Sem. Ceres pudica, quæ orgia
Regis, huc ades nobis Dea:
Chorúmque conserua tuum:
Tutóque perdium sine
Saltaréque & iocari:
Et multa risu dicere
Condigna: multa seria,
Tuóque festo congrua,
Ludentem & irridentem alios,
Victrice fronde cinge.
Ch. Age eia, nunc & istum festiuum Deum
Modulatu vocate
Vestro: sodalem ludicræ
Inclytum choreæ.

Sem. Iacche venerande: ô hilaris in hoc die
Cantus repertor, huc age, comitare
Nos ad Deam, & dic, quomodo
Multum via conficias sine labore.
Iacche, chori amator, consequare me.
Tu discidisti enim propter cachinnum,

Et parsimoniam, istam
Tam sordidum tritumque amiculum:
Vt absque damno lusibus
Vacemus & choreis.
Iacche, chori amator, consequare me:
Nam conspicatus hic aliquam puellam
Modo non vidi, & valde quidem elegantem
Consortem: & e velamine
Scisso eminentes aspexi papillas:
Iacche, chori amator, consequare me.
Xa. *Ego vero lubens vos consequar: nam cum lepida hac puella*
Colludere, & saltare volo. Ba. *volo ego itidem.*

Ch. *VVltisne, nos vt vna*
Taxemus Archidemum?
Qui septennis nondum tribules edidit.
Nunc mortuis in vrbe,
Remp. administrat:
Et principatum nequitiæ illic obtinet.
Et fama Clisthenem fert,
Anum sibi in sepulcris
Conuellere, & genas depiles reddere.
Præcisus hic supinus,
Plorabat & vocabat
Sebinum: quisquis ille est tandem Anaphlystius.
Tum Calliam, Cunadi
Gnatum ferunt, amictum
Cunni leonina fuisse in prælio.

Ba. *SCitin' monstrare nobis,*
Vbi Pluto hic moretur?
Nam peregrini sumus: & modo huc aduenimus.
Ch. *Ne longius recedas,*
Neu denuo roges me:
Sed ipsum te scito attigisse hic ostium.
Age puer iterum tu hæc sustolle stragula.
Ba. *Quid hoc rei sit obsecro?*
Xa. *Nisi, quod Iouis Corinthus in ipsis stragulis?*

Ch. *NVnc ite in orbem sacrum legiferæ deæ:*
It nemore in amœno
Saltate: quis consortium est
Deicolæ diei.
Ba. *Ego vero cum virginibus*
Ibo fœminisque:
Vbi noctem Deæ peruigilant:
Præferamque facem illis.

Ch. *EAmus hæc in florida,*
Herbis referta prata:
Et nunc solito pede
Istunc lepidum chorum
Agamus: amica quem
Huc fata reducunt.

NObis enim Sol fulgidus,
Solis & hilaris est lux:
Sacris qui initiamur, &
Piam bene degimus
Vitam, erga & incolas,
Erga & peregrinos.

Κἀπ' εὐτελείᾳ, τόνδε
Τὸν σανδαλίσκον καὶ τὸ ῥάκος.
Κἀξηῦρες ὥστ' ἀζημίους
Παίζειν τε καὶ χορεύειν.
Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με. 55
Καὶ γὰρ παραβλέψας τι μειρακίσκης
Νῦν δὴ κατεῖδον καὶ μάλ' εὐπροσώπου
Συμπαιστρίας, χιτωνίου
Παραρραγέντος, τιτθίον προκύψαν.
Ἴακχε φιλοχορευτὰ, συμπρόπεμπέ με. 60
Ξαν. Ἐγὼ δ' ἀεί πως φιλακόλουθός εἰμι, καὶ μετ' αὐτῆς
Παίζων χορεύειν βούλομαι. Δι. κἄγωγε πρός.

Χο. ΒΟύλεσθε δῆτα κοινῇ
Σκώψωμεν Ἀρχέδημον;
Ὃς ἑπτέτης ὢν οὐκ ἔφυσε φράτερας. 65
Νυνὶ δὲ δημαγωγεῖ
Ἐν τοῖς ἄνω νεκροῖσι.
Κἀστὶ τὰ πρῶτα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας.
Τὸν Κλεισθένη δ' ἀκούω
Ἐν ταῖς ταφαῖσι, πρωκτὸν 70
Τίλλειν ἑαυτοῦ, καὶ σπαράττειν τὰς γνάθους.
Κἀκόπτετ' ἐγκεκυφώς.
Κἀκλᾶε κἀκεκράγει
Σεβῖνον ὅστις ἐστὶν Ἀναφλύστιος.
Καὶ Καλλίαν γέ φασι 75
Τοῦτον τὸν Ἱπποβίνου,
Κύσθῳ λεοντῆν ναυμαχεῖν ἐνημμένον.

Δι. ΕΧοιτ' ἂν οὖν φράσαι νῷν.
Πλούτων ὅπου 'νθάδ' οἰκεῖ;
Ξένω γὰρ ἐσμὲν ἀρτίως ἀφιγμένω. 80
Χο. Μηδὲν μακρὰν ἀπέλθῃς.
Μηδ' αὖθις ἐπανέρῃ με.
Ἀλλ' ἴσθ' ἐπ' αὐτὴν τὴν θύραν ἀφιγμένος.
Δι. Αἴροι' ἂν αὖθις ὦ παῖ τὰ στρώματα.
Ξαν. Τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα; 85
Ἀλλ' ἢ Διὸς Κόρινθος ἐν τοῖς στρώμασι.

Χο. ΧΩρεῖτε νῦν ἱερὸν ἀνὰ κύκλον θεᾶς,
Ἀνθοφόρον ἀν' ἄλσος
Παίζοντες, οἷς μετουσία
Θεοφιλοῦς ἑορτῆς. 90
Δι. Ἐγὼ δὲ σὺν ταῖσι κόραις
Εἶμι καὶ γυναιξίν,
Οὗ παννυχίζουσι θεᾷ,
Φέγγος ἱερὸν οἴσων.

Χο. ΧΩρῶμεν ἐς πολυρρόδους 95
Λειμῶνας ἀνθεμώδεις,
Τὸν ἡμέτερον τρόπον
Τὸν καλλιχορώτατον
Παίζοντες, ὃν ὄλβιαι
Μοῖραι ξυνάγουσι. 100

ΜΟνοις γὰρ ἡμῖν ἥλιος,
Καὶ φέγγος ἱλαρόν ἐστιν,
Ὅσοι μεμυήμεθ', εὐ-
σεβῆ τε διήγομεν
Τρόπον, περί τε ξένους 105
Καὶ τοὺς ἰδιώτας.

ΔΡΑ-

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΑΙΑΚΟΣ.

Δι. Ἄγε δὴ τίνα τρόπον τὴν θύραν κόψω; τίνα;
Πῶς ἐνθάδ' ἄρα κόπτουσιν οὑπιχώριοι;
Ξαν. Οὐ μὴ διατρίψεις, ἀλλὰ γεύσει τῆς θύρας,
Καθ' Ἡρακλέα τὸ σχῆμα, καὶ τὸ λῆμ' ἔχων.
Δι. Παῖ, παῖ. Αἰα. τίς οὗτος; Δι. Ἡρακλῆς ὁ καρτερός. 5
Αἰ. Ὦ βδελυρὲ κἀναίσχυντε, καὶ τολμηρὲ σὺ,
Καὶ μιαρὲ, καὶ παμμίαρε, καὶ μιαρώτατε,
Ὃς τὸν κύν' ἡμῶν ἐξελάσας τὸν Κέρβερον,
Ἀπῇξας ἄγχων, κἀποδρὰς ᾤχου λαβὼν,
Ὃν ἐγὼ 'φύλαττον. ἀλλὰ νῦν ἔχει μέσος, 10
Τοία Στυγός σε μελανοκάρδιος πέτρα,
Ἀχερόντιός τε σκόπελος αἱματοσταγὴς,
Φρουροῦσι, Κωκυτοῦ τε περίδρομοι κύνες,
Ἔχιδνά θ' ἑκατογκέφαλος, ἣ τὰ σπλάγχνα σου
Διασπαράξει, πλευμόνων τ' ἀνθάψεται 15
Ταρτησία μύραινα, τὼ νεφρὼ δέ σου,
Αὐτοῖσιν ἐντέροισιν ᾑματωμένω,
Διασπάσονται Γοργόνες Τιθράσιαι.
Ἐφ' ἃς ἐγὼ δρομαῖον ὁρμήσω πόδα.
Ξαν. Οὗτος, τί δέδρακας; Δι. ἐγκέχοδα, κάλει θεόν. 20
Ξαν. Ὦ καταγέλαστ', οὔκουν ἀναστήσει ταχὺ,
Πρίν τινά σ' ἰδεῖν ἀλλότριον; Δι. ἀλλ' ὡρακιῶ,
Ἀλλ' οἶσε πρὸς τὴν καρδίαν μου σπογγιάν.
Ξαν. Ἰδοὺ λαβέ. Δι. προσθοῦ. Ξαν. ποῦ 'στιν; Ξανθ. ὦ χρυσοῖ
θεοί,
Ἐνταῦθ' ἔχεις τὴν καρδίαν; Δι. δείσασα γὰρ 25
Εἰς τὴν κάτω μου κοιλίαν καθείρπυσεν.
Ξαν. Ὦ δειλότατε θεῶν σὺ κἀνθρώπων! Δι. ἐγώ;
Πῶς δειλὸς, ὅστις σπογγιὰν ᾔτησά σε;
Οὐκ ἂν ἕτερός ταῦτ' εἰργάσατ' ἀνήρ. Ξα. ἀλλὰ τί;
Δι. Κατέκειτ' ἂν ὀσφραινόμενος, εἴπερ δειλὸς ἦν. 30
Ἐγὼ δ' ἀνέστην, καὶ προσέτ' ἀπεψησάμην.
Ξαν. Ἀνδρεῖά γ' ὦ Πόσειδον. Δι. οἶμαι νὴ Δία.
Σὺ δ' οὐκ ἔδεισας τὸν ψόφον τῶν ῥημάτων,
Καὶ τὰς ἀπειλάς; Ξανθ. οὐ μὰ Δί', οὐδ' ἐφρόντισα.
Δι. Ἴθι νυν, ἐπειδὴ ληματιᾷς, κἀνδρεῖος εἶ, 35
Σὺ μὲν γενοῦ 'γὼ, τὸ ῥόπαλον τουτὶ λαβὼν,
Καὶ τὴν λεοντῆν, εἴπερ ἀφοβόσπλαγχνος εἶ.
Ἐγὼ δ' ἔσομαί σοι σκευοφόρος ἐν τῷ μέρει.
Ξαν. Φέρε δὴ ταχέως αὔτ'. οὐ γὰρ, ἀλλὰ πειστέον.
Καὶ βλέψον εἰς τὸν Ἡρακλειοξανθίαν, 40
Εἰ δειλὸς ἔσομαι, καὶ κατὰ σὲ τὸ λῆμ' ἔχων.
Δι. Μὰ Δί', ἀλλ' ἀληθῶς οὑκ Μελίτης μαστιγίας.
Φέρε νυν, ἐγὼ τὰ στρώματ' αἴρομαι ταδί.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

Τρίμετροι.

Θε. Ὦ φίλταθ' ἥκεις Ἡράκλεις; δεῦρ' εἴσιθι.
Ἡ γὰρ θεὸς σ' ὡς ἐπύθεθ' ἥκοντ', εὐθέως
Ἔπεττεν ἄρτους. ἧψε κατερικτῶν χύτρας
Ἔτνους δύ' ἢ τρεῖς. βοῦν ἀπηνθράκιζ' ὅλον,
Πλακοῦντας ὤπτα, κολλάβους. ἀλλ' εἴσιθι. 5
Ξαν. Κάλλιστ', ἐπαινῶ. Θε. μὰ τὸν Ἀπόλλω, οὐ μή σ' ἐγὼ
Περιόψομαι ἀπελθόντ'. ἐπεί τοι καὶ κρέα

ACTVS II. SCENA I.

BACCHVS, XANTHIAS, ÆACVS.

Age quomodò ostium pulsabo? quomodo?
Aut quo pacto pulsant huius loci incolæ?
Xa. *Cane, ne conter as, sed fac periculum:*
Quippe & figuram habes, & ipsum animum Herculis.
Ba. *Heus, heus puer. Æa. quis hic? Ba. validus ille Hercu-les.*
Æa. *O te scelestum, ô impudentem, ô perfidum,*
O fœdum hominem, ô perquam fœdum, ô fœdissimum:
Qui quondam Cerberum abegisti nostrum canem:
Et obtorto collo hinc abduxisti, fuga
Dilapsus: ego quem asseruabam. At nunc furcifer
Medius teneris: nam Stygis te atrox petra,
Et sanguine manantes scopuli Acherontis,
Communiunt: & Cocyti circum canes
Et belua centiceps: quæ etiam viscera tua
Discerpet: murena item Tartessia
Pulmones tibi laniabunt: & renes tuos
Ipsis cruentatos visceribus, distrahent
Tithrasia Gorgones: ad quas cursum incito.
Xa. *Eho, quid egisti? Ba. cacaui, voca Deum.*
Xa. *Homo ridicule: annon resurges illicò,*
Priusquàm te alius videat. Ba. animus deficit.
Age ad cor applica tu spongiam mihi.
Xa. *Eccam tibi. Ba. applica, vbi est? Xa. ô aurei Dei,*
Hic ne cor habes tuum? Ba. quoniam mihi præ metu
In anum descendit. Xa. hominum timidissime
Iuxtà ac Deorum. Ba. egon'? quomodo timidus siem,
Qui spongiam petiui? nunquam alius idem
Fecisset. Xa. quid igitur? Ba. hic accubuisset vtique,
Et olfecisset, an metuculosus siem:
At ego surrexi insuper, atque abstersi nates.
Xa. *Animose, per Neptunum. Ba. ita opinor, per Io-uem:*
An tu strepitum verborum, atque has graues minas
Non extimuisti? Xa. non: neque huius æstimo.
Ba. *Age nunc, quoniam ita superbis, & animosus es:*
Sis tu, quod ego sum: & hanc clauam sumas tibi,
Et hanc Leoninam, siquidem iam impauidus es.
Ego verò in hac re baiulus tibi nunc ero.
Xa. *Cedò ea mihi celeriter: non ausim, sed meo*
Mos est gerendus hero. Nunc tu, ad me respice,
Herculeum Xanthiam, an timidus fuero; & tuis
Similem habuero animum? Ba. non per Iouem: Sed ex
Melite eris mastigia, age tollam hac stragula.

ACTVS II. SCENA secunda.

FAMVLA PROSERPINAE, BACCHVS, XANTHIAS.

Trimetri.

Fa. *Venistin' Hercules optatissime? age, age*
Intra, nam Dea postquàm hoc rescisset, statim
Panes subegit, sumptisque ollis, ex fabis
Fresis duas aut tres pultes coxit: bouem
Assauit integrum: placentas torruit
Quadrangulas, recentes: age, modo intrò abi.
Xa. *Facio tibi gratiam. Fa. non ego te, ita me bonus*
Apollo amet, hinc abire finam: quandoquidem ho-ra

Etiam carnes pullorum elixauit tibi,
Frixitque tragemata: & vinum diluit
Dulcissimum: age vnà mecum ingredere. Xa. Gratia
est.

Ba. Nugas agis: neque enim ego te ingredi sinam.

Fa. Sed & tibicina intus est pulcerrima.
Et saltatrices, & duæ meretriculæ,
Aut tres. Xa. quas tu saltatrices dicis mihi?

Fa. Pubescentes, & vellicatas hic modò.
Sed abi intrò. nam cocus tomacula nunc erat
Detracturus foco, & mensa illata'st. Xa. age
Dic tu tibicinis, me ingressurum statim.
Puer heus, sequere me huc, & fer tecum stragula.

Ba. Siste gradum, an tu conuertas istud seriam
In rem: ioco quod ex te fecerim Herculem?
Absit: ne ineptias, mi serue Xanthia:
Sed tolle tu & fer ista tecum stragula.

Xa. Quid hoc rei? an rursum mihi adimere cogitas,
Quæ tute dederas? Ba. non cogito: sed hoc iam ago.
Depone pellem. Xa. herum te testem tribus ciò:
Eg rem Deis committo. Ba. quibus Deis, cedò?
Hoccine te sperare ausum vanum & stupidum hominem,
Qui seruus & mortalis cum sis, nunc Iouis
Et Alcmenæ dicàre? Xa. ne cures: benè
Hoc iam habet: egebis me breui: vbi Deus volet.

CHORVS, BACCHVS.

Ch. HOc viri est sagacioris,
Et cati, atque versipellis,
Multum aquæ cui transitum,
Vt sese subinde flectat
Ad parietem fortunatum
Sæpius, quàm imaginis
In modum stet picta, amictus
Vnica figura. at isto
Pacto semet vertere
Ad meliorem sortem, dextri est, & planè Theramenis.

Ba. AN non ridiculum hoc erat, si
Xanthia hic, meus minister,
In toris Milesiis
Inuolutus, subagitaret
Saltatricem, & posceret me
Matulam, & hæc ego videns,
Mentulam prehenderem: ille
Conspicatus hoc vafer, mox
E genis, ori grauem
Pugnum impingens, excutiat mihi hos anteriores choros.

ACTVS II. SCENA IIII.

PANDOCEVTRIA, PLATHANA, XANTHIAS, BACCHVS.

Pa. PLathana, Plathana: huc aduenit versipellis hic,
Qui olim tabernam ingressus diuersoriam,
Comedit sedecim panes nostros. Pl. per Iouem
Is ipse est. Xa. aliquid imminet cuidam hic mali.

Pa. Et elixatas carnes viginti insuper,
Haudquaquam semiobolares. Xa. aliquis luet
Pœnam. Pa. & multa allia. Ba. mulier nugas agis:
Neque scis, quid garrias. Pl. quia cothurnos geris

Ἀνθρακίζειν ὀρνίθεια, καὶ τραγήματα
Ἔφρυγε, κᾆνον ἀνεκεράννυ γλυκύτατον.
Ἀλλ' εἴσιθ' ἅμ' ἐμοί. ξανθ. πάνυ καλῶς. Δι. ληρεῖς
ἔχων. 10
Οὐ γάρ σ' ἀφήσω. Θε. καὶ γὰρ αὐλητρίς τέ σοι
Ἤδ' ἔνδον ἔσθ' ὡραιοτάτη, κὠρχηστρίδες
Ἕτεραι δύ' ἢ τρεῖς. ξαν. πῶς λέγεις; ὀρχηστρίδες;
Θε. Ἡβυλλιῶσαι, κἄρτι παρατετιλμέναι.
Ἀλλ' εἴσιθ', ὡς ὁ μάγειρος ἤδη τὰ τεμάχη 15
Ἤμελλ' ἀφαιρεῖν, χ' ἡ τράπεζ' εἰσῄρετο.
ξαν. Ἴθι νυν, φράσον πρώτιστα ταῖς αὐλητρίσιν
Ταῖς ἔνδον οὔσαις, αὐτὸς ὡς εἰσέρχομαι.
Ὁ παῖς, ἀκολούθει δεῦρο, τὰ σκεύη φέρων.
Δι. Ἐπίσχες οὗτος. οὔ τί που σπουδὴν ποεῖς 20
Ὁτιή σε παίζων, Ἡρακλέα γ' ἐσκεύασα;
Οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων, ὦ Ξανθία,
Ἀλλ' ἀράμενος γ' οἴσεις πάλιν τὰ στρώματα.
ξαν. Τί δ' ἐστίν; οὔ τί πού μ' ἀφελέσθαι διανοεῖ
Ἃ 'δωκας αὐτός; Δι. οὐ τάχ'. ἀλλ' ἤδη ποιῶ. 25
Κατάθου τὸ δέρμα. ξαν. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι,
Καὶ τοῖς θεοῖσιν ἐπιτρέπω. Δι. ποίοις θεοῖς;
Τὸ δὲ προσδοκῆσαί σ' οὐκ ἀνόητον καὶ κενὸν,
Ὡς δοῦλος ὢν, καὶ θνητὸς Ἀλκμήνης ἔσῃ;
ξαν. Ἀμέλει. καλῶς ἔχ' αὔτ'. ἴσως γάρ τοι ποτ' 30
Ἐμοῦ δεηθείης ἄν, εἰ θεὸς θέλοι.

ΧΟΡΟΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Χο. ΤΑῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστι
Νοῦν ἔχοντος καὶ φρένας, καὶ
Πολλὰ περιπεπλευκότος,
Μετακυλινδεῖν αὑτὸν αἰεὶ
Πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον
Μᾶλλον, ἢ γεγραμμένην 5
Εἰκόν' ἑστάναι, λαβόνθ' ἓν
Σχῆμα. τὸ δὲ μεταστρέφεσθαι
Πρὸς τὸ μαλθακώτερον,
Δεξιοῦ πρὸς ἀνδρός ἐστι, καὶ φύσει Θηραμένους. 10

Δι. ΟΥ γὰρ ἂν γέλοιον ἦν, εἰ
Ξανθίας μὲν δοῦλος ὢν, ἐν
Στρώμασι Μιλησίοις
Ἀνατετραμμένος, κυνῶν ὀρ-
χηστρίδ', εἶτ' ᾔτησεν ἀμίδ', ἐ- 15
γὼ δὲ πρὸς τοῦτον βλέπων,
Τοὐρεβίνθου 'δραττόμην, οὗ-
τος δ' ἅτ' ὢν αὐτὸς πανοῦργος,
Εἶδε, κᾆτ' ἐκ τῆς γνάθου
Πὺξ πατάξας μοὐξέκοψε τοὺς χοροὺς τοὺς προσθίους. 20

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, Σκηνὴ τετάρτη.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ, ΠΛΑΘΑΝΗ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Πα. ΠΛαθάνη, Πλαθάνη, δεῦρ' ἔλθ' ὁ πανοῦργος οὑτοσὶ,
Ὃς εἰς τὸ πανδοκεῖον εἰσελθών ποτε,
Ἑκκαίδεκ' ἄρτους κατέφαγεν ἡμῶν. πλα. νὴ Δία
Ἐκεῖνος αὐτὸς δῆτα. ξαν. κακὸν ἥκει τινί.
Πα. Καὶ κρέα γε πρὸς τούτοισιν ἀνάβραστ' εἴκοσιν,
Ἀνημιωβολιαῖα. ξα. δώσει τις δίκην. 5
Πα. Καὶ τὰ σκόροδα τὰ πολλά. Δι. ληρεῖς ὦ γύναι,
Κοὐκ οἶσθ', ὅ, τι λέγεις. πλα. οὐ μὴν σύ μ' ἂν προσεδό-
κας

Ὁτιὴ

Ὀτιὴ κοθόρνους εἶχες, ἀναγνῶναί σ' ἔτι;
πα. Τί δαί; τὸ πολὺ τάριχος οὐκ εἴρηκά πω, 10
Μὰ Δί', οὐδὲ τὸν τυρόν γε τὸν χλωρὸν τάλαν.
Ὃνπερ σὺν αὐτοῖσι τοῖς ταλάροις κατήσθιεν.
Κἄπειτ', ἐπειδὴ τἀργύριον ἐπραττόμην,
Ἔβλεψεν εἰς ἐμὲ δριμὺ, κἀμυκᾶτό γε.
ξαν. Τούτου πάνυ τοὔργον. οὗτος ὁ τρόπος πανταχοῦ. 15
πα. Καὶ τὸ ξίφος γ' ἐσπᾶτο, μαίνεσθαι δοκῶν,
Νὴ Δία, τάλαινα. νὼ δὲ δείσασαι γέ πως,
Ἐπὶ τὴν κατήλιφ' εὐθὺς ἀνεπηδήσαμεν.
Ὁ δ' ᾤχετ' ἐξάξας γε τὰς ψιάθους λαβών.
ξαν. Καὶ τοῦτο τούτου τοὔργον. πλα. ἀλλ' ἐχρῆν τι
δρᾶν; 20
πα. Ἴθι δὴ κάλεσον τὸν προστάτην Κλέωνά μοι.
Σὺ δ' ἔμοιγ', ἐάνπερ ἐπιτύχῃς, Ὑπέρβολον,
Ἵν' αὐτὸν ἐπιτρίψωμεν. πλα. ὦ μιαρὰ φάρυγξ,
Ὡς ἡδέως ἄν σου λίθῳ τοὺς γομφίους
Κόπτοιμ' ἄν, οἷς μου κατέφαγες τὰ φορτία. 25
πα. Ἐγὼ δέ γ' εἰς τὸ βάραθρον ἐμβάλοιμί σε.
πλα. Ἐγὼ δὲ τὸν λάρυγγ' ἂν ἐκτέμοιμί σου,
Δρέπανον λαβοῦσ', ᾧ τὰς χόλικας κατέσπασας.
Ἀλλ' εἶμ' ἐπὶ τὸν Κλέων', ὃς αὐτοῦ τήμερον
Ἐκπηνιεῖται ταῦτα προσκαλούμενος. 30

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ πέμπτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ,
ΧΟΡΟΣ.

Τρίμετροι.

δι. Κάκιστ' ἀπολοίμην Ξανθίαν εἰ μὴ φιλῶ.
ξαν. Οἶδ' οἶδα τὸν νοῦν. παῦε παῦε τοῦ λόγου.
Οὐκ ἂν γενοίμην Ἡρακλῆς ἄν. δι. μηδαμῶς,
Ὦ Ξανθίδιον. ξανθ. καὶ πῶς ἂν, Ἀλκμήνης
ἐγὼ
Υἱὸς γενοίμην, δοῦλος ἅμα καὶ θνητὸς ὤν; 5
δι. Οἶδ' οἶδ' ὅτι θυμοῖ, καὶ δικαίως αὐτὸ δρᾷς.
Κἂν εἴ με τύπτοις, οὐκ ἂν ἀντείποιμί σοι.
Ἀλλ' ἤν σε τοῦ λοιποῦ ποτ' ἀφέλωμαι χρόνου,
Πρόρριζος αὐτὸς, ἡ γυνὴ, τὰ παιδία,
Κάκιστ' ἀπολοίμην, κ' Ἀρχέδημος ὁ γλάμων. 10
ξαν. Δέχομαι τὸν ὅρκον, κἀπὶ τούτοις λαμβάνω.

χο. Νῦν σὸν ἔργον ἐστ', ἐπειδὴ
Τὴν στολὴν εἴληφας ἥνπερ
Εἶχες ἐξ ὑπαρχῆς πάλιν
Ἀνανεάζειν ἑαυτὸν αἰεὶ
Καὶ βλέπειν αὖθις τὸ δεινόν, 5
Τοῦ θεοῦ μεμνημένον,
Ὧπερ εἰκάζεις σεαυτόν.
Εἰ δὲ παραληρῶν ἁλώσει,
Κἀκβαλεῖς τι μαλθακόν,
Αὖθις αἴρεσθαί σ' ἀνάγκη 'σται πάλιν τὰ στρώματα. 10

ξαν. Οὐ κακῶς ὦνδρες παραινεῖτ',
Ἀλλὰ καὐτὸς τυγχάνω ταῦτ' ἄρτι συννοούμενος.
Ὅτι μὲν οὖν ἢν χρηστὸν ᾖ τι,
Ταῦτ' ἀφαιρεῖσθαι πάλιν πει- 5
ράσεταί μ', εὖ οἶδ' ὅτι.
Ἀλλ' ὅμως ἐγὼ παρέξω
'Μαυτὸν ἀνδρεῖον τὸ λῆμα,
Καὶ βλέποντ' ὀρίγανον.
Δεῖν δ' ἔοικεν, ὡς ἀκούω τῆς θύρας καὶ δὴ ψόφον. 10

Scilicet: ideo agnituram te non amplius
Sperabas. Pa. quid? nondum elocuta sum tibi
Tot salsamenta: non recentem caseum,
Quem cum canistro deuorauit improbus.
Post, vbi ab illo argentum exegissem symboli
Loco, toruum intuitus me est, atque emungit.
Xa. *Hoc hominis est studium, hi mores videlicet.*
Pa. *Ah misera, etiam gladium stringebat, quasi furens;*
Per Iouem. Pl. at ibi nos ambæ miseræ, & pauida metu
Sublimem scalam celeriter conscendimus,
Ipse autem abijt cum storeis, quas furtim abstulit.
Xa. *Et hic mos est hominis. Pl. sed quid facto opus erat?*
Pa. *Age tu voca Cleonem huc, vrbis præsidem:*
Tu verò Hyperbolum accersas, si qua incides,
Vt istum conteramus. Pl. ô faucem improbam:
Vt gestio dentes tibi labefaciare lapide:
Quibus tu deuorasti meum peculium.
Pa. *At ego te in barathrum præcipitem dare gestio.*
Pl. *At ego guttur tibi falce excinderem lubens,*
Quo panes deglutisti succinericeos.
Sed eo ad Cleonem, vt is ex ipso euoluat hodie,
In ius vocato, quæ comedit, omnia.

ACTVS II. SCENA
quinta.

BACCHVS, XANTHIAS,
CHORVS.

Senarij.

PEream, nisi tractem amicè seruum Xanthiam.
Xa. *Noui, noui animum tuum: desiste iam loqui.*
Nolim ego iam esse Hercules. Ba. *minime istbuc dixeris,*
Mi Xantisce. Xa. at quomodo ego Alcmenæ sim filius,
Homo seruus, & simul mortalis? Ba. scio, scio,
Quod irascaris mihi, neque fortè iniuria.
At verberes me licet, ego non tibi obloquar.
Nam si posthac vllo vnquam tempore te deseram,
Tum & ego, & vxor, liberique, & lippiens
Ille Archedemus peream radicitus.
Xa. *Accipio iusiurandum, ac proin' vestem induo.*

Ch. *NVnc tuum est, quia induisti*
Hanc stolam, qua fueras antè
Cinctus, rursus ab initio
Iuuenilem exhibere mentem:
Et toruum tueri, & vsque
Meminisse illius Dei:
Cui tu assimulasti teipsum.
Sin per insipientiam de-
Prendare, & agas mollius:
Rursum oportebit recipere te florea & stragula.

Xa. *NOn sinistrè commonetis,*
O amici, namque idipsum
Animus mihi præsagit.
Atqui vbi appetet boni quid:
Rursum auferre vestem hanc ille
Attentabit, sat scio.
Sed virum tamen præbebo
Memet, atque animi potentem,
Ac tuentem origanum:
Et certè hoc facto opus est, quantum ianuæ strepitum audio.

ACTVS II. SCENA sexta.

ÆACVS, BACCHVS, XANTHIAS.

Senary Iambici.

Æa. *COnstringite ocyus furem istum Cerberi,*
Vt pœnas det nobis. Ba. malum huic nunc imminet.
Xa. *Ite in malam rem: ne accedite. Æa. quid? furcifer,*
An etiam restitas? heus vos lorarij,
Tu Detyla, tu Sceblia, tu Pardoca:
Adeste huc, & cum isthoc homine confligite.
Ba. *Non hoc indignum est, qui furto aliena abripit,*
Vt reuerberet? Xa. indignum est here, supra modum.
Æa. *Imò flagitiosum est, & turpe. Xa. at, per Iouem,*
Si ego pedem prius vnquam huc tuli, mori volo:
Aut si quid abstuli, quod dignum sit pilo.
Cuius rei argumentum tibi clarum dabo.
Hic seruus est, istunc abduce, quære rem:
Quòd si me iniustum reperias, occidito.
Æa. *At quomodo rem quæram ex ipso?* Xa. *omnimodo.*
Scalæ alliga, suspende, loris perdoma,
Cæde, rape, torque, naribus acetum ingere,
Lateres admoue, & omnia tenta: solummodo
Ne porro, neu recenti gethyo feri.
Æa. *Rectè mones: sed si mutilauero tibi*
Seruum verberibus, an pretium reddendum erit?
Xa. *Minimè. sed abduce, & sic illum examina.*
Æa. *Imò hoc ipso loco, vt in faciem dicat tibi.*
Age tu, vasa hæc depone statim: sed ne quod hic
Mendacium mihi proferas. Ba. at ego tibi
Edico, ne me torqueas, qui sum Deus.
Sin minus, accusa tu ipse teipsum. Æa. quid ais?
Ba. *Dicone Dionysum esse filium Iouis,*
Hunc verò seruum. Æa. Audin' tu ista? Xa. haud equidem nego,
Et proinde verberandus est atrocius.
Si enim Deus est, nihil plagarum sentiet.
Ba. *Cur ergo non & tu mecum vapulas,*
Quandoquidem & tute affirmas esse te Deum?
Xa. *Rectè monet. age tu, vtrum nostrum videris*
Prius plorare, aut magni pendere verbera,
Dum vapulat, hunc tu ne deinceps habeas pro Deo.
Æa. *Non est, vt te non generosum virum autumem,*
Quoniam in ius concedis: agite vestes ponite.
Xa. *Quomodo nos iuste torquebis? Æa. facillimè.*
Plagas alternatim incutiam. Xa. pulcerrimè.
Et cum, an videas mouere me indecentius.
Æa. *Nunquid percussi te? Xa. non, per Iouem.* Æa. *neque*
Tu mihi vidère: agè hunc adibo, atque feriam.
Ba. *Quando? Æa. nunquid te tetigi?* Ba. *at cur non sternuis?*
Æa. *Nescio sed à de hoc iterum faciam periculum.*
Xa. *Cur non properas? eheu eheu. Æa. quid hoc rei est,*
Eheu, eheu? numnam dolet? Xa. non per Iouem,
Sed cogitabam, quando in Diomea tribu
Heraclea fierent. Æa. homo religiosus est,
Et perquam sacer: ad hunc reuertendum est mihi.
Heu, heu. Æa. quid est? Ba. equites venire conspicor.
Ba. *Cur ergo ploras? Ba. quia cepas olfacto.*
Æa. *An nihil aliud hic curas? Ba. prorsus iam nihil.*
Æa. *Redeundum mihi igitur rursus ad hunc est virum.*
Xa. *Hei mihi. Æa. quid est? Xa. Spinam hanc quæso eximas mihi.*

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ σκηνὴ ἕκτη.

ΑΙΑΚΟΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

αἰα. Ξυνδεῖτε ταχέως τουτονὶ τὸν κυνοκλόπον,
Ἵνα δῷ δίκην. ἀνύετον. δι. ἥκει τῳ κακόν.
ξαν. Οὐκ ἐς κόρακας. μὴ πρόσιτον. αἰ. εἶεν, καὶ μάχει;
Ὁ Διτύλας, χὠ Σκεβλύας, χὠ Παρδόκας
Χωρεῖτε δευρὶ καὶ μάχεσθε τουτῳί. 5
δι. Εἶτ' οὐχὶ δεινὰ ταῦτα, τύπτειν τουτονὶ,
Κλέπτοντα πρὸς τἀλλότρια; ξανθ. μάλ' ὑπερφυᾶ.
αἰ. Σχέτλια μὲν οὖν καὶ δεινά. ξανθ. καὶ μὴν νὴ Δία,
Εἰ πώποτ' ἦλθον δεῦρ', ἐθέλω τεθνηκέναι,
Ἢ 'κλεψα τῶν σῶν ἄξιόν τι καὶ τριχός. 10
Καί σοι ποιήσω πρᾶγμα γενναῖον πάνυ.
Βασάνιζε γὰρ τὸν παῖδα τουτονὶ λαβὼν,
Κἄν ποτέ μ' ἕλῃς ἀδικοῦντ', ἀπόκτεινόν μ' ἄγων.
αἰ. Καὶ πῶς βασανίσω; ξαν. πάντα τρόπον, ἐν κλίμακι
Δήσας, κρεμάσας, ὑστριχίδι μαστιγῶν, δέρων, 15
Στρεβλῶν, ἔτι τε τὰς ῥῖνας ὄξος ἐγχέων,
Πλίνθους ἐπιτιθεὶς, πάντα τἄλλα, πλὴν πράσῳ X.
Μὴ τύπτε τοῦτον, μηδὲ γητείῳ νέῳ.
αἰ. Δίκαιος ὁ λόγος. κἄν τι πηρώσω γέ σοι
Τὸν παῖδα τύπτων, τἀργύριόν σοι κείσεται; 20
ξαν. Μὴ δῆτ' ἔμοιγ'. οὕτω δὲ βασάνιζ' ἀπαγαγών.
αἰ. Αὐτοῦ μὲν οὖν. ἵνα σοι κατ' ὀφθαλμοὺς λέγῃ.
Κατάθου σὺ τὰ σκεύη ταχέως, χὤπως ἐρεῖς
Ἐνταῦθα μηδὲν ψεῦδος. δι. ἀγορεύω τινὶ,
Ἐμὲ μὴ βασανίζειν ἀθάνατον ὄντ'. εἰ δὲ μὴ, 25
Αὐτὸς σὺ σαυτὸν αἰτιῶ. αἰ. λέγεις δὲ τί;
δι. Ἀθάνατος εἶναί φημι Διόνυσος Διὸς,
Τοῦτον δὲ δοῦλον. αἰ. ταῦτ' ἀκούεις; ξαν. φήμ' ἐγώ.
Καὶ πολύ γε μᾶλλόν ἐστι μαστιγωτέος.
Εἴπερ θεὸς γάρ ἐστιν, οὐκ αἰσθήσεται. 30
δι. Τί δῆτ', ἐπειδὴ καὶ σὺ φῂς εἶναι θεὸς,
Οὐ καὶ σὺ τύπτει τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί;
ξαν. Δίκαιος ὁ λόγος. χὠπότερον ἂν νῷν ἴδοις
Κλαύσαντα πρότερον, ἢ προτιμήσαντά τι
Τυπτόμενον, εἶναι τοῦτον ἡγοῦ μὴ θεόν. 35
αἰ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἶ σὺ γεννάδας ἀνήρ.
Χωρεῖς γὰρ εἰς τὸ δίκαιον. ἀποδύεσθε δή.
ξαν. Πῶς οὖν βασανιεῖς νὼ δικαίως; αἰ. ῥᾳδίως.
Πληγὴν παρὰ πληγὴν ἑκάτερον. ξανθ. καλῶς λέγεις.
Ἰδοὺ, σκόπει νυν ἤν μ' ὑποκινήσαντ' ἴδῃς. 40
αἰ. Ἤδη 'πάταξά σ'. ξανθ. οὐ μὰ Δί'. αἰ. οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖς.
Ἀλλ' εἶμ' ἐπὶ τονδὶ καὶ πατάξω. δι. πηνίκα;
αἰ. Καὶ δὴ 'πάταξα. δι. κᾆτα πῶς οὐκ ἔπταρον;
αἰ. Οὐκ οἶδα. τουδὶ δ' αὖθις ἀποπειράσομαι.
ξαν. Οὔκουν ἀνύσεις; ἰατταταῖ. αἰ. τί δ' ἰατταταῖ; 45
Μῶν ὠδυνήθης; ξαν. οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἐφρόντισα
Ὁπόθ' Ἡράκλεια τἀν Διομείοις γίνεται.
αἰ. Ἄνθρωπος ἱερός. δεῦρο πάλιν βαδιστέον.
δι. Ἰοὺ, ἰού. αἰ. τί ἔστιν; δι. ἱππέας γ' ὁρῶ.
αἰ. Τί δῆτα κλάεις; δι. κρομμύων ὀσφραίνομαι.
αἰ. Ἐπεὶ προτιμᾷς γ' οὐδέν. δι. οὐδέν μοι μέλει. 50
αἰ. Βαδιστέον γ' ἄρ' ἐστὶν ἐπὶ τονδὶ πάλιν.
ξαν. Οἴμοι. αἰ. τί ἔστι; ξαν. τὴν ἄκανθαν ἔξελε.

Τί τὸ

αἰ. Τί τὸ πρᾶγμα τουτὶ δεῦρο πάλιν βαδιστέον.		Æa.	Quid hoc rei? rursus hic mihi adeundus est.
δι. Ἄπολλον, ὅς που Δῆλον ἢ Πυθῶν' ἔχεις.	55	Ba.	O Phœbe Apollo, qui Delum aut Pythonem habes.
ξαν. Ἤλγησεν, οὐκ ἤκουσας; δι. οὐκ ἔγωγ', ἐπεὶ		Xa.	Indoluit: non audisti? Ba. non sane, quia
Ἴαμβον Ἱππώνακτος ἀνεμιμνησκόμην.			Iambi Hipponactis reminiscor cuiuspiam.
ξαν. Οὐδὲν ποιεῖς γάρ· ἀλλὰ τὰς λαγόνας σπόδει.		Xa.	Nihil sic promoues: age pessunda latus.
αἰ. Μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ἤδη πάρεχε τὴν γαστέρα.		Ba.	Non per Iouem, sed heus tu, ventrem porrige.
δι. Πόσειδον. ξαν. ἤλγησέ τις.	60	Æa.	Neptune. Xa. iam dolet viro.
δι. Ὃς Αἰγαίου πρῶνας ἢ γλαυκᾶς μέδεις		Ba.	Qui colli Ægeo, aut undis imperas maris,
αἰ. Ἁλὸς ἐν βένθεσιν.			Caua subter unda.
Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα δύναμαί πω μαθεῖν		Æa.	Ita me Ceres amet, uter vestrûm sit Deus
Ὁπότερος ὑμῶν ἐστι θεός· ἀλλ' εἴσιτον.			Dignoscere haud possum. Sed agite ingredimini
Ὁ δεσπότης γὰρ αὐτὸς ὑμᾶς γνώσεται,	65		Nam herus ipsemet vos, & hec a mea Proserpina
Χἠ Φερσέφαττ', ἅτ' ὄντε κἀκείνω θεώ.			Melius cognoscent, cùm sint ipsi etiam Dei.
δι. Ὀρθῶς λέγεις. ἐβουλόμην δ' ἂν τοῦτό σε		Ba.	Rectè dicis, quanquam hoc fecisse te priùs
Πρότερον ποιῆσαι, πρὶν ἐμὲ τὰς πληγὰς λαβεῖν.			Vellem, quam ego tot pertulissem verbera.

ΧΟΡΟΣ. — CHORVS, STROPHE.

20. Μοῦσα χορῶν ἱερῶν ἐπίβηθι καὶ		Ch.	MVsa, chorum dein' aggredere inclytum,
Ἔλθ' ἐπὶ τέρψιν ἀοιδᾶς ἐμᾶς,			Et fac amabile carmen meum,
Τὸν πολὺν ὀψομένη λαῶν ὄχλον,			Innumerámque hominum turbam aspice,
Οὗ σοφίαι μυρίαι κάθηνται,			Qua sapientia densa fulget,
Φιλοτιμότεραι Κλεοφῶντος. ἐφ' οὗ	5		Cleophonte magè ambitiosa suo:
Δὴ χείλεσιν ἀμφιλάλοις,			Cuius strepero ore, grauis
Δεινὸν ἐπιβρέμεται			Infremit horrisonum
Θρῃκία χελιδὼν			Thracia hirundo melos,
Ἐπὶ βάρβαρον ἑζομένη πέταλον.			Folio residens male barbarico:
Κελαδεῖ δ' ἐπίκλαυτον ἀηδόνιον	10		Resonátque vel luscinia heu miserum, hoc
Νόμον, ὡς ἀπολεῖται,			Quod sit periturus.
Κἂν ἴσαι γένωνται.			Quamuis paria sint vota.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ. — EPIRRHEMA.

ΗΜ. Τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιόν ἐστι χρηστὰ τῇ πόλει		Sem.	AEquum est, vt sacer chorus Reipublicæ benè consulat,
Ξυμπαραινεῖν, καὶ διδάσκειν. πρῶτον οὖν ἡμῖν δοκεῖ			Et quæ vtilia sunt, dicat. Principiò ergo nobis bonum
Ἐξισῶσαι τοὺς πολίτας, κἀφελεῖν τὰ δείματα.			Hoc videtur, exæquare ciues: atque illis metum
Κεἴ τις ἥμαρτε σφαλείς τι Φρυνίχου παλαίσμασιν			Demere: Nam si quis labendo errârit, more Phrynichi,
Ἐγγενέσθαι φημὶ χρῆναι τοῖς ὀλισθοῦσιν τότε	5		Hunc oportet in numerum prolapsorum referre, vbi
Αἰτίαν ἐκθεῖσι, λῦσαι τὰς πρότερον ἁμαρτίας.			Causas afferunt erroris, ibi criminis absoluere.
Εἶτ' ἄτιμόν φημι χρῆναι μηδέν' εἶν' ἐν τῇ πόλει.			Deinde, neminem, honore qui caret, esse volo in Republica.
Καὶ γὰρ αἰσχρόν ἐστι τοὺς μὲν ναυμαχήσαντας μίαν			Nam turpe est, qui prælio nauali interfuerunt semel,
Καὶ Πλαταιᾶς εὐθὺς εἶναι, κἀντὶ δούλων δεσπότας.			Hos statim Platæenses & pro seruis censeri heros.
Κοὐδὲ ταῦτ' ἔγωγ' ἔχοιμ' ἂν μὴ οὐ καλῶς φάσκειν ἔχειν.	10		Ego certè non possum dicere hoc se habere sat probè.
Ἀλλ' ἐπαινῶ· μόνα γὰρ αὐτὰ νοῦν ἔχοντ' ἐδράσατε.			Collaudo tamen: námque hoc solum fecistis prouidè.
Πρὸς δὲ τούτοις εἰκὸς ὑμᾶς, οἳ μεθ' ὑμῶν πολλὰ δὴ			Præterea æquū est his, qui vnà vobiscū, sæpe, vt & patres
Χοἱ πατέρες ἐναυμάχησαν, καὶ προσήκουσιν γένει,			Et genere propinqui, commiserunt nauale prælium,
Τὴν μίαν ταύτην παρεῖναι ξυμφορὰν αἰτουμένοις.			Hanc vnam noxam remittere, & quidem petentibus.
Ἀλλὰ τῆς ὀργῆς ἀνέντες, ὦ σοφώτατοι φύσει,	15		Quòd si iram repressérimus, viri ô natura prouidi:
Πάντας ἀνθρώπους ἑκόντες ξυγγενεῖς κτησώμεθα,			Multos homines cognatos vltro iam possidebimus,
Κἀπιτίμους, καὶ πολίτας, ὅστις ἂν ξυνναυμαχῇ.			Et prætores & ciues, quicunque adesse prælio
Εἰ δὲ ταῦτ' ὀγκωσόμεσθα, κἀποσεμνυνούμεθα,			Nauali voluerint. Sin his spretis nos superbiùs
Τὴν πόλιν, καὶ ταῦτ' ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις,			Efferemus, qui vrbem, & hæc habemus in vlnis fluctuum:
Ὑστέρῳ χρόνῳ ποτ' αὖθις εὖ φρονεῖν οὐ δόξομεν.	20		Postero tempore rursum benè sapere non videbimur.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. — ANTISTROPHE.

Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος,			QVòd si ego vitam hominum & studia hic queo
Ἢ τρόπον, ὅστις ἔτ' οἰμώξεται,			Cernere: qui citò pœnas dabunt:
Οὐ πολὺν οὐδ' ὁ πίθηκος οὗτος, ὁ			Simius hic mihi balneator,
Νῦν ἐνοχλῶν, Κλειγένης ὁ μικρός,			Durus homo: Cligenes pusillus,
Ὁ πονηρότατος βαλανεὺς ὁπόσοι	5		Sceleratior omnibus ipse aliis,
Κρατοῦσι κυκησιτέφρου,			Quicunque lauant cinerem:
Ψευδολίτρου κονίας,			Lixiuiumque parant
Καὶ Κιμωλίας γῆς,			E nitro atque creta:
Χρόνον ἐνδιατρίψει. ἰδὼν δὲ τάδ'			Modicum tere hic tempus: Sed & hoc

Quia scit, paci haud studet, vt ne aliquan-
Do ebrius spolietur,
Ambulans sine ligno.

Εἰρήνης ἐστ' ἵνα μή ποτε κα-
ταλυθῇ μεθύων, ἄ-
νευ ξύλου βαδίζων. 10

ANTEPIRRHEMA
vers. 20.

Sæpe nobis visa est hæc Resp. æquis ac bonis
Ciuibus vti eodem, quo nummis veteribus & nouis.
Vtitur modo. Neque enim hos, qui plumbei non sunt, sed hos,
Qui sunt omnium optimi, negligit hæc nostra ciuitas.
Nam solis probè cusis, probeque tinnientibus,
Nunc passim locorum, & apud Græcos, apudque Barbaros
Omnino non vtitur: sed improbis & ferreis,
Qui nuper & heri sunt procusi, nota quam pessima;
Itidem & ciuium, quos scimus ingenuos & sobrios,
Et viros iustos, & honestos, & frugi, & perquam probos,
In palæstra exercitatos, in choris, in Musica,
Hos expellimus: ferreis autem & peregrinis, & malis
Et malo genere natis: seruisque ad omnia vtimur:
Qui quidem postremò aduenerunt: quibus antehac ciuitas
Ne quidem vsa fuisset temerè ac facilè pro vnguentariis.
At nunc saltem, ô stolidi, mores hos mutate peranos:
Et bonis vtimini denuò viris, facientibus
Namque officium, etsi quid peccetis fortè, excusabile
Erit: a ligno enim pulcro etsi quid patiamini: tamen
Non inhonesta pati sapientib. videbimini viris.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ
ἐν στίχοις κ.

Πολλάκις γ' ἡμῖν ἔδοξεν ἡ πόλις πεπονθέναι
ταυτὸν ἐς τῶν πολιτῶν τοὺς καλούς τε κἀγαθοὺς
εἴς τε τἀρχαῖον νόμισμα, καὶ τὸ καινὸν χρυσίον.
Οὔτε γὰρ τούτοισιν οὖσιν οὐ κεκιβδηλευμένοις,
ἀλλὰ καλλίστοις ἁπάντων, ὡς δοκεῖ, νομισμάτων, 5
καὶ μόνοις ὀρθῶς κοπεῖσι, καὶ κεκωδωνισμένοις,
ἔν τε τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς βαρβάροισι πανταχοῦ,
χρώμεθ' οὐδέν, ἀλλὰ τούτοις τοῖς πονηροῖς χαλκίοις,
χθές τε καὶ πρώην κοπεῖσι τῷ κακίστῳ κόμματι.
Τῶν πολιτῶν θ' οὓς μὲν ἴσμεν εὐγενεῖς καὶ σώφρονας 10
ἄνδρας ὄντας καὶ δικαίους, καὶ καλούς τε κἀγαθούς,
καὶ τραφέντας ἐν παλαίστραις, καὶ χοροῖς καὶ μουσικῇ,
προυσελοῦμεν, τοῖς δὲ χαλκοῖς, καὶ ξένοις, καὶ πυρρίαις,
καὶ πονηροῖς κἀκ πονηρῶν, εἰς ἅπαντα χρώμεθα,
ὑστάτοις ἀφιγμένοισιν, οἷσιν ἡ πόλις πρὸ τοῦ 15
οὐδὲ φαρμακοῖσιν εἰκῇ ῥᾳδίως ἐχρήσατ' ἄν.
Ἀλλὰ καὶ νῦν, ὦ 'νόητοι, μεταβαλόντες τοὺς τρόπους,
χρῆσθε τοῖς χρηστοῖσιν αὖθις, καὶ κατορθώσασι γὰρ
εὔλογον, κἄν τι σφαλῆτ', ἐξ ἀξίου γοῦν τοῦ ξύλου
ἤν τι καὶ πάσχητε, πάσχειν τοῖς σοφοῖς δοκήσετε. 20

ACTVS III. SCENA I.

ÆACVS, XANTHIAS.

Æa. *Næ per Iouem seruatorem, vir nobilis*
Tuus est herus. Xa. *quomodo enim non sit nobilis,*
Qui scortari, & potare nouit vnicè?
Æa. *Non autem illum refellisse, palam te, & flagris*
Mulctasse: quod seruus cum esses, te diceres
Herum? Xa. *malè pereat magistia.* Æa. *tam illicò*
Hoc serui facinus fecisti, quod ego, cum ago,
Lætor. Xa. *lætaris ne obsecro?* Æa. *prætor aliquis*
Mihi videor, cum deris clam deuoueo herum.
Xa. *Etiamne, cum multis ab hero acceptis plagis,*
Foràs exis obmurmurans? Æa. *lætor vtique.*
Xa. *Etiamne cum es curiosus?* Æa. *nil scio per Iouem.*
Xa. *Cognate Iupiter, etiam cum audire te*
Dissimulas, quando heri loquuntur? Æa. *admodum.*
Plus quam insanus. Xa. *etiam cum audita eliminas?*
Æa. *Vtique per Iouem: & id cum ago, sic lætus gestio:*
Vt quis Venere sese potitum somniat.
Xa. *O Phœbe Apollo, cedo mihi dexteram tuam:*
Vt te osculer, & ipse osculare: & dic mihi,
Per verberonem Iouem, socium nostrum, Iouem,
Quis hic intus tumultus? quis clamor oritur?
Quenam iurgatio? Æa. *Æschyli atque Euripidis.*
Xa. *Hem.* Æa. *quippe magnus nuper motus extitit:*
Et nimium dira seditio, hic apud inferos.
Xa. *At vnde?* Æa. *lex quædam hic lata est, vt qui optimè*
Calleret aliquam, ex magnis atque industriis
Artibus, & in eadem aliis longe excelleret:
Is victum in Prytaneo caperet, atque solio
Plutonis deinceps insideat. Xa. *intelligo.*
Æa. *Donec quis aduenerit alius, qui doctius*
Illam artem calleat: & tum cedere opus erit.
Xa. *Quamobrem verò illhuc turbauit Æschylum?*
Æa. *Prior ille habebat Tragicam sedem, vt qui optimus*

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ,
Σκηνὴ πρώτη.

ΑΙΑΚΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

αἰ. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα, γεννάδας ἀνὴρ
ὁ δεσπότης σου. ξαν. πῶς γὰρ οὐχὶ γεννάδας
ὅστις γε πίνειν οἶδε καὶ βινεῖν μόνον;
αἰ. Τὸ δὲ μὴ πατάξαι σ' ἐξελεγχθέντ' ἄντικρυς
ὅτι δοῦλος ὢν ἔφασκες εἶναι δεσπότης, 5
ξαν. Ὤμωξε μέντἄν. αἰ. τοῦτο μέντοι δουλικὸν
εὐθὺς πεποίηκας, ὅπερ ἐγὼ χαίρω ποιῶν.
ξαν. Χαίρεις ἱκετεύω; αἰ. μάλα γ' ἐποπτεύειν δοκῶ,
ὅταν καταράσωμαι λάθρα τῷ δεσπότῃ.
ξαν. Τί δὲ τονθορύζων, ἡνίκ' ἂν πληγὰς λαβὼν 10
πολλὰς ἀπίῃς θύραζε; αἰ. καὶ τοῦθ' ἥδομαι.
ξαν. Τί δὲ πολλὰ πράττων; αἰ. ὡς μὰ Δί' οὐδὲν οἶδ' ἐγώ.
ξαν. Ὁμόγνιε Ζεῦ. καὶ παρακούων δεσποτῶν
ὅταν λαλῶσι; αἰ. μάλα πλεῖν ἢ μαίνομαι.
ξαν. Τί δὲ τοῖς θύραζε ταῦτα καταλαλῶν; αἰ. ἐγὼ 15
μὰ Δί', ἀλλ' ὅταν δρῶ τοῦτο, κἀκμιαίνομαι.
ξαν. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, ἔμβαλέ μοι τὴν δεξιάν,
καὶ δὸς κύσαι καὐτὸς κύσον, καί μοι φράσον
πρὸς Διός, ὃς ἡμῖν ἐστιν ὁμομαστιγίας,
τίς οὗτος οὔνδον ἐστὶ θόρυβος χ' ἡ βοὴ 20
χὠ λοιδορησμός; αἰ. Αἰσχύλου κ' Εὐριπίδου.
ξαν. Ἆ. αἰ. πρᾶγμα γὰρ κεκίνηται μέγα
ἐν τοῖς νεκροῖσι, καὶ στάσις πολλὴ πάνυ.
ξαν. Ἐκ τοῦ; αἰ. νόμος τις ἐνθάδ' ἐστὶ κείμενος,
ἀπὸ τῶν τεχνῶν, ὅσαι μεγάλαι καὶ δεξιαί, 25
τὸν ἄριστον ὄντα τῶν ἑαυτοῦ συντέχνων,
σίτησιν αὐτὸν ἐν Πρυτανείῳ λαμβάνειν,
θρόνον τε τοῦ Πλούτωνος ἑξῆς. ξαν. μανθάνω.
αἰ. Ἕως ἀφίκοιτο τὴν τέχνην σοφώτερος
ἕτερός τις αὐτοῦ. τότε δὲ παραχωρεῖν ἔδει.
ξαν. Τί δῆτα τουτὶ τεθορύβηκεν Αἰσχύλον; 30
αἰ. Ἐκεῖνος εἶχε τὸν τραγῳδικὸν θρόνον,

Ὡς ὢν κράτιστος τὴν τέχνην. ξαν. νυνὶ δὲ τίς;
αἰ. Ὅτε δὴ κατῆλθεν Εὐριπίδης, ἐπεδείκνυτο
Τοῖς λωποδύταις καὶ τοῖς βαλαντιοτόμοις 35
Καὶ τοῖσι πατραλοίαισι καὶ τοιχωρύχοις,
Ὅπερ ἔστ' ἐν ᾅδου πλῆθος. οἱ δ' ἀκροώμενοι
Τῶν ἀντιλογιῶν, καὶ λυγισμῶν, καὶ στροφῶν
Ὑπερεμάνησαν, κἀνόμισαν σοφώτατον.
Κἄπειτ' ἐπαρθεὶς, ἀντελάβετο τοῦ θρόνου, 40
Ἵν' Αἰσχύλος καθῆστο. ξαν. κοὐκ ἐβάλλετο;
αἰ. Μὰ Δί' ἀλλ' ὁ δῆμος ἀνεβόα κρίσιν ποιεῖν
Ὁπότερος εἴη τὴν τέχνην σοφώτερος.
ξαν. Ὁ τῶν πανούργων; αἰ. νὴ Δί' οὐράνιόν γ' ὅσον.
ξαν. Μετ' Αἰσχύλου δ' οὐκ ἦσαν ἕτεροι ξύμμαχοι; 45
αἰ. Ὀλίγον τὸ χρηστόν ἐστιν ὥσπερ ἐνθάδε.
ξαν. Τί δῆθ' ὁ Πλούτων δρᾶν παρασκευάζεται;
αἰ. Ἀγῶνα ποιεῖν αὐτίκα μάλα καὶ κρίσιν.
Κἄλεγχον αὐτοῖν τῆς τέχνης. ξαν. κἄπειτα, πῶς
Οὐ καὶ Σοφοκλέης ἀντελάβετο τοῦ θρόνου; 50
αἰ. Μὰ Δί' οὐκ ἐκεῖνος. ἀλλ' ἔκυσε μὲν Αἰσχύλον
Ὅτε δὴ κατῆλθε, κἀνέβαλε τὴν δεξιάν.
Κἀκεῖνος ὑπεχώρησεν αὐτῷ τοῦ θρόνου.
Νυνὶ δ' ἔμελλεν ὡς ἔφη Κλειδημίδης,
Ἔφεδρος καθεδεῖσθαι. κἂν μὲν Αἰσχύλος κρατῇ, 55
Ἕξειν κατὰ χώραν. εἰ δὲ μὴ, περὶ τῆς τέχνης
Διαγωνιεῖσθ' ἔφασκε πρός γ' Εὐριπίδην.
ξαν. Τὸ χρῆμ' ἄρ' ἔσται. αἰ. νὴ Δί' ὀλίγον ὕστερον,
Κἀνταῦθα δὴ τὰ δεινὰ κινηθήσεται.
Καὶ γὰρ ταλάντῳ μουσικὴ σταθμήσεται. 60
ξαν. Τί δὲ; μειαγωγήσουσι τὴν τραγῳδίαν;
αἰ. Καὶ κανόνας ἐξοίσουσι, καὶ πήχεις ἐπῶν.
Καὶ πλαίσια ξύμπηκτα πλινθεύσουσί γε.
Καὶ διαμέτρους, καὶ σφῆνας. ὁ γὰρ Εὐριπίδης
Κατ' ἔπος βασανιεῖν φησι τὰς τραγῳδίας. 65
ξαν. Ἦπου βαρέως οἶμαι τὸν Αἰσχύλον φέρειν.
αἰ. Ἔβλεψεν οὖν ταυρηδὸν ἐγκύψας κάτω.
ξαν. Κρινεῖ δὲ δὴ τίς ταῦτα; αἰ. τοῦτ' ἦν δύσκολον.
Σοφῶν γὰρ ἀνδρῶν ἀπορίαν εὑρισκέτην.
Οὔτε γὰρ Ἀθηναίοισι συνέβαινεν Αἰσχύλος. 70
ξαν. Πολλοὺς ἴσως ἐνόμιζε τοὺς τοιχωρύχους.
αἰ. Λῆρόν τε τἄλλ' ἡγεῖτο τοῦ γνῶναι πέρι
Φύσεις ποιητῶν. εἶτα τῷ σῷ δεσπότῃ
Ἐπέτρεψαν, ὅτιὴ τῆς τέχνης ἔμπειρος ἦν.
Ἀλλ' εἰσίωμεν, ὡς ὅταν γ' οἱ δεσπόται 75
Ἐσπουδάκωσι, κλαύμαθ' ἡμῖν γίγνεται.

In ea esset arte. Xa. *quis autem nunc primas habet?*

Æa. *Postquam huc Euripides descendit, illicò*
Ostensus est crumenarum incisoribus,
Prædonibus, parietum perfossoribus,
Et parricidis, quorum hic infinitus est
Numerus. illi ubi perceperunt cantus, strophas,
Contradictiones: suprà quàm dici queas
Furentes, iudicarunt sapientissimum
Euripidem: atque ille elatus sedem Æschyli
Prehendit. Xa. *an non inde deturbatus est?*

Æa. *Non sanè: sed populus iudicio censuit*
Rem committendam, uter artis sit peritior.

Xa. *Hominem versutum.* Æa. *ita, per summum Iouem admodum.*

Xa. *Sed nulli erant commilitones cum Æschylo?*

Æa. *Pauci: quippe boni sunt: sicut & hoc in loco.*

Xa. *Quid Pluto adornat?* Æa. *certamen Poeticum*
Instituit: vt eruditè contendant, & sua
Quisque artis specimen edat. Xa. *sed, cur non eam*
Sedem occupauit Sophocles, proximus Æschylo?

Æa. *Non hercule. Sed Æschylum ille osculatus est,*
Quando huc deuenit, & iniecit ei dexteram:
Ac tamen vltrò cedebat Sophocli locum:
Nunc quidem aderit, vt mihi retulit Clidemides,
Spectator assessurus: & si vincat Æschylus,
Nihil tentaturus, sin minus, pro gloria
Artis certaturum aiebat, cum Euripide.

Xa. *Quid ergo erit negotij?* Æa *paulo post grauis*
Mehercle tractabitur hic controuersia:
Nam Musica ars in trutina examinabitur.

Xa. *Quid? an illi ponderabunt hic Tragœdiam?*

Æa. *Cubitos & regulas depromens carminum,*
Et quadrata ita struent, vt coëant: & quasi
Coagmententur: item diametros extruent
Et cuneos: quoniam Euripides se dictitat
Ad numerum contorquere suas Tragœdias.

Xa. *Certè hoc ego grauiter ferre arbitror Æschylum.*

Æa. *Ideò humum contuens, taurinis videt oculis.*

Xa. *Quis autem erit arbiter?* Æa. *difficile istuc erat.*
Nam sapientum virorum magna est inopia,
Neque enim obtingebat Æschylus Athėniensibus.

Xa. *Fortasse multos perfossores parietum*
Censebat ex ijs. Æa. *imò illos friuolos,*
Et ineptos esse ducebat, qui Poetica
Dignoscerent ingenia: ac proin hero tuo
Rem commiserunt, quòd & ipse artem calleat.
Sed ingrediamur, vt si fortè nostri heri
Properauerint, nobis verbera parata sint.

ΧΟΡΟΣ.

χο. Ἦ που δεινὸν ἐριβρεμέτας
Χόλον ἔνδοθεν ἕξει.
Ἡνίκ' ἂν ὀξύλαλον περ ἴδῃ,
Θήγοντος ὀδόντας
Ἀντιτέχνου, τότε δὴ 5
Μανίας ὑπὸ δεινῆς,
Ὄμματα στροβήσεται.
Ἔσται δ' ὑψιλόφων τε λόγων
Κορυθαίολα νείκη,
Σκινδαλμῶν τε παραξόνια, 10
Σμιλεύματά τ' ἔργων,
Φωτὸς ἀμυνομένου,
Φρενοτέκτονος ἀνδρός.
Ῥήμαθ' ἱπποβάμονα.
Φρίξας δ' αὐτοκόμου λοφιᾶς 15
Λασιαύχενα χαίταν,
Δεινὸν ἐπισκύνιον ξυνάγων,

CHORVS.

Ch. *Magna isthic homo grandiloquus*
Agitabitur ira:
Videris vt strepitum Tragici,
Dentes acuentis
Æmuli: ibi Furijs
Simul actus & Oestro,
Lumina huc & huc aget.
Verborum sed enim grauium.
Pugna aspera surget,
Nugarúmque rota strepera, &
Subtilia rerum
Segmina docti hominis:
Sua verba tuentis:
Verba sesquipedalia.
Tum setam quatiens rigidam
Ceruice supina,
Grande supercilium trahet, &

Rugitibus edet,
Contabulata suis
Modulamina clauis:
Flans Gigantis halitum.
Inde & vocum opifex lenium,
Numerúmque retortrix
Lingua volubilis, inuidia
Mouens lupatum:
Dum sua verba secat:
Tenuis ore sonabit,
Magnum anhelitus onus.

Βρυχώμενος ἥσει,
Ῥήματα γομφοπαγῆ
Πινακηδὸν ἀποσπῶν 20
Γηγενεῖ φυσήματι.
Ἔνθεν δὴ στοματουργὸς ἐπῶν
Βασανίστρια λίσπη,
Γλῶσσ' ἀνελισσομένη, φθονεροὺς
Κινοῦσα χαλινούς, 25
Ῥήματα δαιομένη,
Καταλεπτολογήσει
Πλευμόνων πολὺν πόνον.

ACTVS III. SCENA II.

EVRIPIDES, BACCHVS, ÆSCHYLVS.

Senarij.

Eu. *Sedem haud reliquerim, ne moneas me modò.*
Nam doctiorem me esse dico hoc Æschylo.
Bac. *Æschyle mi quid taces? nam verba hæc percipis.*
Eu. *Primum magnificè se geret, quòd undique*
Verborum monstra loquatur in Tragœdijs.
Bac. *Mire opifex, ne loquare nimium grandia.*
Eu. *Noui ego, qui vir siet: & dudum comperi*
Hominem, feros reddentem alios, ore improbo,
Effreni, incontinenti, ianua
Egente, futilem, ampullosis turgidum
Verbis. Æs. *Ita est, mi fili rurariæ Deæ:*
Tu equidem, tu blateramentorum inanium
Collector, tu fabricator mendicantium,
Tu pannosorum hominum consutor, hæc mihi
Obijcis? at faxo ego iam nunc, haud vt riseas.
Ba. *Pausa Æschyle, nec ad iram accendas viscera.*
Æs. *Minime, priusquàm hunc commonstrauero palam*
Claudorum hominum fabrum, quàm sit ferculus.
Ba. *Agnum huc, agnum efferte pueri nigrum ocyus,*
Nam turbo verborum iam iam prorumpere.
Æs. *O tu, qui Creticas facis monœdias,*
Et nuptias in artes infers nefarias.
Ba. *Quæso abstine, mi præstantissime Æschyle,*
A vocum grandinibus: tu miser Euripides,
Hinc temet amoue e conspectu, si sapis:
Ne iratus duriori verbo tibi caput
Feriat, & fracto cranio effundat Telephum.
Tu verò Æschyle, ne iracunde, sed leniter,
Refelle obiecta: non enim bonos decet
Poetas, ceu pistorum vxores, inuicem
Conuitiari. tu velut ilex clamitas,
Quæ igni crepitat. Eurip. *nulla in me mora, neque abnuo*
Mordere (siquidem huic priori morderi lubet)
Numeros, modos & neruos in Tragœdia:
Et per Iouem, Pelea meum, & meum Æolum,
Et hunc Meleagrum, adeoque ipsum etiam Telephum.
Ba. *Quid vero tu? quid vis facere? cedò, Æschyle.*
Æs. *Ego hic quidem nolim certare Tragœdiis:*
Nam iniquum inter nos certamen erit. Ba. *cur ita?*
Æs. *Quoniam ars Poetica mecum haud est emortua,*
Cum hoc vnà mortua: sicut ipse fatebitur.
Verum si tibi placet, faciendum est quod iubes.
Ba. *Age nunc thus proferat, & ignem det quispiam,*
Ego pro sagaci iudicio faciam preces:
Vt aptè discernam certamen Musicum.
Vos autem Musis carmen accinite aliquod.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Τρίμετροι.

ευ. Οὐκ ἂν μεθείμην τοῦ θρόνου, μὴ νουθέτει.
Κρείττων γὰρ εἶναί φημι τούτου τὴν τέχνην.
δι. Αἰσχύλε τί σιγᾷς; αἰσθάνει γὰρ τοῦ λόγου.
ευ. Ἀποσεμνυνεῖται πρῶτον, ἅπερ ἑκάστοτε
Ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐτερατεύετο. 5
δι. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγε.
ευ. Ἐγᾦδα τοῦτον, καὶ διέσκεμμαι πάλαι,
Ἄνθρωπον ἀγριοποιόν, αὐθαδόστομον,
Ἔχοντ' ἀχάλινον, ἀκρατές, ἀπύλωτον στόμα.
Ἀπεριλάλητον, κομποφακελορρήμονα. 10
αι. Ἄληθες, ὦ παῖ τῆς ἀρουραίας θεοῦ,
Σὺ δή με ταῦτ', ὦ στωμυλιοσυλλεκτάδη,
Καὶ πτωχοποιὲ, καὶ ῥακιοσυρραπτάδη.
Ἀλλ' οὔτι χαίρων ταῦτ' ἐρεῖς. Διον. παῦ' Αἰσχύλε,
Καὶ μὴ πρὸς ὀργὴν σπλάγχνα θερμήνῃς κότῳ. 15
αι. Οὐ δῆτα, πρίν γ' ἂν τοῦτον ἀποφήνω σαφῶς
Τὸν χωλοποιόν, οἷος ὢν θρασύνεται.
δι. Ἄρν' ἄρνα μέλαιναν παῖδες ἐξενέγκατε.
Τυφὼς γὰρ ἐκβαίνειν παρασκευάζεται.
αι. Ὦ Κρητικὰς μὲν συλλέγων μονῳδίας, 20
Γάμους δ' ἀνοσίους εἰσφέρων εἰς τὴν τέχνην.
δι. Ἐπίσχες οὗτος, ὦ πολυτίμητ' Αἰσχύλε,
Ἀπὸ τῶν χαλαζῶν, ὦ πόνηρ' Εὐριπίδη,
Ἄπαγε σεαυτὸν ἐκποδών, εἰ σωφρονεῖς,
Ἵνα μὴ κεφαλαίῳ τὸν κρόταφόν σου ῥήματι 25
Θενὼν ὑπ' ὀργῆς, ἐκχέῃ τὸν Τήλεφον.
Σὺ δὲ μὴ πρὸς ὀργὴν Αἰσχύλ', ἀλλὰ πρᾳόνως
Ἔλεγχ', ἐλέγχου: λοιδορεῖσθαι δ' οὐ πρέπει
Ἄνδρας ποιητάς, ὥσπερ ἀρτοπώλιδας.
Σὺ δ' εὐθὺς ὥσπερ πρῖνος ἐμπρησθεὶς, βοᾷς. 30
ευ. Ἕτοιμός εἰμ' ἔγωγε, κοὐκ ἀναδύομαι
Δάκνειν, δάκνεσθαι πρότερος, εἰ τούτῳ δοκεῖ,
Τἄπη, τὰ μέλη, τὰ νεῦρα τῆς τραγῳδίας,
Καὶ νὴ Δία, τὸν Πηλέα τε, καὶ τὸν Αἴολον,
Καὶ τὸν Μελέαγρον, κἄτι μάλα τὸν Τήλεφον. 35
δι. Σὺ δὲ δὴ τί βουλεύει ποιεῖν; λέγ' Αἰσχύλε.
αι. Ἐβουλόμην μὲν οὐκ ἐρίζειν ἐνθάδε.
Οὐκ ἐξ ἴσου γάρ ἐστιν ἁγὼν νῷν. δι. τί δαί;
αι. Ὅτι ἡ ποίησις οὐχὶ συντέθνηκέ μοι.
Τούτῳ δὲ συντέθνηκεν, ὥσθ' ἕξει λέγειν. 40
Ὅμως, ἐπειδή σοι δοκεῖ, δρᾶν ταῦτα χρή.
δι. Ἴθι νυν λιβανωτὸν δεῦρό τις, καὶ πῦρ δότω,
Ὅπως ἂν εὔξωμαι πρὸ τῶν σοφισμάτων,
Ἀγῶνα κρῖναι τόνδε μουσικώτατα.
Ὑμεῖς δὲ ταῖς Μούσαις τι μέλος ὑπᾴσατε. 45

ΧΟΡΟΣ

ΧΟΡΟΣ.

χο. Διὸς ἐννέα παρθένοι ἁγναὶ
Μοῦσαι, λεπτολόγους
ξυνετὰς φρένας αἳ καθορᾶτε
ἀνδρῶν γνωμοτύπων,
ὅταν εἰς ἔριν ὀξυμερίμνοις 5
ἔλθωσι στρεβλοῖσι
τε παλαίσμασιν ἀντιλογοῦντες,
ἔλθετ' ἐποψόμεναι,
δύναμιν δεινοτάτοιν στομάτοιν,
πορίσασθαι ῥήματα, 10
παραπρίσματ' ἐπῶν. νῦν γὰρ ἀγὼν
ὁ σοφίας μέγας,
χωρεῖ πρὸς ἔργον ἤδη.

CHORVS.

Ch. Soboles Iouis eia nouena
Musæ, quæ aspicitis
Animos hominum sapientum
Doctos atque catos:
Vbi litem inient, sibi acutè
Inuentis luctandi
Rationibus oppositurí
Arma: ibi adeste Deæ,
Vt vim nobilis eloquij
Videatis: & scobem
Numerorum date. iam concita lis
Sapientiæ capit
Vires, opúsque surgit.

Δι. Εὔχεσθε δὴ καὶ σφώ τι πρὶν τἄπη λέγειν.
αι. Δήμητερ ἡ θρέψασα τὴν ἐμὴν φρένα,
εἶναί με τῶν σῶν ἄξιον μυστηρίων. 15
Δι. Ἐπίθες λαβὼν δὴ καὶ σὺ λιβανωτόν. ευ. καλῶς·
ἕτεροι γάρ εἰσιν οἷσιν εὔχομαι θεοῖς.
Δι. Ἴδιοί τινές σοι, κόμμα καινόν; ευ. καὶ μάλα.
Δι. Ἴθι νυν προσεύχου τοῖσιν ἰδιώταις θεοῖς. 20
ευ. Αἰθὴρ ἐμὸν βόσκημα, καὶ γλώττης στρόφιγξ,
καὶ ξύνεσι καὶ μυκτῆρες ὀσφραντήριοι,
ὀρθῶς μ' ἐλέγχειν ὧν ἂν ἅπτωμαι λόγων.

Ba. Precamini verò & vos, priusquam carmina
Dicatis. Æs. ô Ceres, quæ meum animum
Pascis, fac arcanis vt sim dignus tuis.
Ba. Cape & tu aliquid thuris, & impone. Eu. perplacet.
Quoniam diuersi sunt, quos ego venerer, Dei.
Ba. An proprij tibi sunt, & noua nota? Eu. admodum.
Be. Age ergo precare peculiares hos Deos.
Eu. Æther meum pabulum, & hæc lingua volubilis,
Et in solertia, naréſque olfactory,
Date, vt, quos aggredior, sermones arguam.

ΧΟΡΟΣ.

χο. Καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν
παρὰ σοφοῖν ἀνδροῖν ἀκοῦσαι
τίνα λόγων ἐμμέλειαν,
ἔπιτε δαΐαν ὁδόν.
γλῶσσα μὲν γὰρ ἠγρίωται, 5
λῆμα δ' οὐκ ἄτολμον ἀμφοῖν,
οὐδ' ἀκίνητοι φρένες.
προσδοκᾶν οὖν εἰκός ἐστι
τὸν μὲν ἀστεῖόν τι λέξειν,
καὶ κατερρινημένον. 10
τὸν δ' ἀνασπῶντ' αὐτοπρέμνοις
τοῖς λόγοισιν ἐμπεσόντα
συσκεδᾶν πολ-
λὰς ἀλινδήθρας ἐπῶν.

CHORVS.

Ch. Et nos sanè cupimus quandam, ex
Hominibus doctis loquendi
Capere concinnitatem,
Et aliquam scientiam:
Lingua enim nostra est agrestis:
Sed vis mentis firma vtrique,
Nec ratio pigri ingenij.
Ergo fas, vt expectemus
Alterum festiua quadam
Perpolitáque: alterum
Magno hiatu proloquentem
Verba, ab imo corde tracta: &
Spargentem ore,
Inuolucra verborum.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Δι. Ἀλλ' ὡς τάχιστα χρὴ λέγειν, οὕτω δ' ὅπως ἐρεῖτον
ἀστεῖα, καὶ μήτ' εἰκόνας, μήθ' οἷ' ἂν ἄλλος εἴποι.
ευ. Καὶ μὴν ἐμαυτὸν μέν γε, τὴν ποίησιν οἷός εἰμι,
ἐν τοῖσιν ὑστάτοις φράσω· τοῦτον δὲ πρῶτ' ἐλέγξω,
ὡς ἦν ἀλαζὼν καὶ φέναξ, οἵοις τε τοὺς θεατὰς 5
ἐξηπάτα, μώρους λαβὼν παρὰ Φρυνίχῳ τραφέντας.
πρώτιστα μὲν γὰρ ἕνα τιν' ἂν καθῖσεν ἐγκαλύψας,
Ἀχιλλέα τιν', ἢ Νιόβην, τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνύς,
πρόσχημα τῆς τραγῳδίας, γρύζοντας οὐδὲ τουτί.
Δι. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆθ'. ευ. ὁ δὲ χορός γ' ἤρειδεν ὁρμα-
θοὺς ἂν 10
μελῶν ἐφεξῆς τέτταρας ξυνεχῶς ἄν· οἱ δ' ἐσίγων.
Δι. Ἐγὼ δ' ἔχαιρον τῇ σιωπῇ, καί με τοῦτ' ἔτερπεν
οὐχ ἧττον ἢ νῦν οἱ λαλοῦντες. ευ. ἠλίθιος γὰρ
ἦσθα,

ACTVS IIII. SCENA I.

BACCHVS, EVRIPIDES, ÆSCHYLVS.

Ba. At nunc celeriter oportet dicere: & ita vt profera-
tis,
Eu. Festiua, non figuras, neque dicta ab aliis Poëtis.
De me quidem quantus Poeta sim, quámque eruditus,
Dicam postremò. nunc aũt primo loco hunc reprehendam:
Vt sciatis quàm sit arrogans, quantúsq; impostor: & quos
Modis spectatores fefellerit: in scenam theatri
Productis fatuis: quos nescio quis Phrynichus educârat.
Ac initio vnum quempiam constituit inuolutum,
Achillẽ quẽdam, aut Nioben: faciem neutiquam reuelans:
Speciem quandam Tragœdis: tantillum haud mussitãtes.
Ba. Non est ita per Iouẽ. Eu. at Chorus interea pronunciasset
Continuè quatuor ordines versuum: at ipsi tacebant.
Ba. At ego voluptatem ex illo silentio haurirebam:
Neque id me oblectabat minus, quàm si qui hodie loquun-
tur.
Eu. Quia tu stolidus eras: sat nosti. Ba. & mihimet videor ipsi

Sed cur hoc ille fecit? Eu. *nempe ex arrogantia, vt sic*
Suspenderet spectatorem attentum: quando ist theatro
Niobe loqueretur: interim totus transiret actus.

Ba. *Hominem improbum: quàm turpiter ergo deceptus sum ab illo?*
Quid pandiculare tu? quid? Eu. *quòd eum cauillor:*
Deinde verò vbi fuisset nugatus hæc, & actus
Prope transisset: verba duodecim bubula eloquutus
Est, quæ cristas haberent, & supercilia terrifica,
Laruata, spectatoribus ignota. Æs. *hei mihi.* Ba. *tace tu.*

Eu. *Nihil prorsum dixit perspicuè.* Ba. *ah noli serrare dentes.*

Eu. *Sed aut scamandros, aut fossas, aut scutis imminentes*
Gryphaquilas, ære ductas: voces scopulorum instar, nec vlli
Coniectu faciles. Ba. *per Deos, ego iam diu (fatendum hoc)*
Noctes duxi aliquot insomnes propter gallum Poëtæ
Staturos sum: dum cogito mecum, qualis nam hic sit ales.

Æs. *Pro signo in nauibus, homo fatue, depingi solebat.*

Ba. *Et ego Philoxeni gnatum putabam Eryxin esse.*

Eu. *At verò gallos in Tragœdiis fingere decebat?*

Æs. *At tu Deis inuise homo, qualia sunt, quæcunque fingis?*

Eu. *Certè non sunt statuæ sigilli, non capricerui,*
Cuiusmodi sunt tibi, quæ in aulæis pinguntur. atqui
Vt primùm hanc artem à te accepi, iam tum inflatam ac tumentem
Vocum ampullis, & pondere verborum nimis grauatam:
Ibi attenuaui primùm, & pondera detraxi: & quibusdam
Concisis disputationibus, & verbis minutis,
Tum paruis betis, succum blateramentorum, ab arte,
Morúmque doctrina inspersi: post intrius Monodiis,
Immisto Ctesephonte: nec prauè nugabar in re
Quauis: nec permiscebam omnia, quibuscunque incidissem.
Qui primus in scenam veniebat, is statim insequentis
Genus exponebat fabulæ. Æs. *quia melius erat, hercle,*
Audire fabulæ genus tibi, quàm genus tuum, opinor.

Eu. *Deinde à primo versu nihil prætermittebam ociosum:*
Nam & mulier, & seruus loquebantur mihi perinde,
Vt herus, vt virgo, vt anus. Æs. *at obsecro, an non fuerat æquum*
Te mortem obire, qui istuc auderes? Eu. *non per Lyceum*
Apollinem. Nam hæc faciebam populariter. Ba. *age, omitte*
Isthæc: neque enim pulcra tibi disputatio de ea re.

Eu. *Præterea & hos omnes loqui docui.* Æs. *hoc idem & ego dico.*
Atque vtinam prius medius rupisses, quàm illos doceres.

Eu. *Subtiliúmque regularum ingressus, angulósque*
Contiguos versuum intelligere, sapere, peruidere,
Agere versutè, amare, dolos meditari, suspicari
Quidius mali: omnia commentiscier. Æs. *hoc idem & ego dico.*

Eu. *Vernaculas res introduxi, quibus hic immoramur,*
Et quibus hic vtimur (ob quas etiam reprehensus fuissem:
Nam hi, qui huius rei sunt conscij, reprehendissent meam artem)
Sed neque quicquam dixi in Tragœdia pompaticè: quod

Σάφ' ἴσθι. δι. μὰ κἀμαυτὸν δοκῶ. τί δὲ ταῦτ' ἔδρασ' ὁ δεῖνα;

ευ. Ὑπ' ἀλαζονείας, ἵν' ὁ θεατὴς προσδοκῶν καθῆτο, 15
Ὁπόθ' ἡ Νιόβη φθέγξαιτο. τὸ δρᾶμα δ' ἂν διῄει.

δι. Ὦ παμπόνηρος, οἷ' ἄρ' ἐφενακιζόμην ὑπ' αὐτοῦ;
Τί σκορδινᾷ, καὶ δυσφορεῖς; ευ. ὅτ' αὐτὸν ἐξελέγχω.
Κἄπειτ' ἐπειδὴ ταῦτα ληρήσειε, καὶ τὸ δρᾶμα
Ἤδη μεσοίη, ῥήματ' ἂν βόεια δώδεκ' εἶπεν, 20
Ὀφρῦς ἔχοντα καὶ λόφους, δείν' ἄττα μορμορωπὰ
Ἄγνωτα τοῖς θεωμένοις. αι. οἴμοι τάλας. δι. σιώπα.

ευ. Σαφὲς δ' ἂν εἶπεν οὐδὲ ἕν. δι. μὴ πρῖε τοὺς ὀδόντας.

ευ. Ἀλλ' ἢ Σκαμάνδρους, ἢ τάφρους, ἢ 'π' ἀσπίδων ἐπόντας
Γρυπαέτους, χαλκηλάτους, καὶ ῥήμαθ' ἱππόκρημνα, 25
Ἃ ξυμβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον ἦν. δι. νὴ τοὺς θεοὺς, ἐγὼ γοῦν
Ἤδη ποτ' ἐν μακρῷ χρόνῳ νυκτὸς διηγρύπνησα
Τὸν ξουθὸν ἱππαλεκτρυόνα ζητῶν, τίς ἐστιν ὄρνις.

αι. Σημεῖον ἐν ταῖς ναυσὶν, ὦμαθέστατ', ἐνεγέγραπτο.

δι. Ἐγὼ δὲ τὸν Φιλοξένου γ' ᾤμην Ἔρυξιν εἶναι. 30

ευ. Εἶτ' ἐν τραγῳδίαις ἐχρῆν κἀλεκτρυόνα ποιῆσαι;

αι. Σὺ δ' ὦ θεοῖσιν ἐχθρὲ, ποῖ' ἄττ' ἐστὶν ἅττ' ἐποίεις;

ευ. Οὐχ ἱππαλεκτρυόνας μὰ Δί', οὐδὲ τραγελάφους, ἅπερ σύ,
Ἃν τοῖσι παραπετάσμασι τοῖς μηδικοῖς γράφουσιν.
Ἀλλ' ὡς παρέλαβον τὴν τέχνην παρὰ σοῦ, τὸ πρῶτον εὐθὺς 35
Οἰδοῦσαν ὑπὸ κομπασμάτων, καὶ ῥημάτων ἐπαχθῶν,
Ἴσχνανα μὲν πρώτιστον αὐτὴν, καὶ τὸ βάρος ἀφεῖλον,
Ἐπυλλίοις, καὶ περιπάτοις, καὶ τευτλίοισι μικροῖς
Χυλὸν διδοὺς στωμυλμάτων, ἀπὸ βιβλίων, ἀπηθῶν.
Εἶτ' ἀνέτρεφον μονῳδίαις, Κηφισοφῶντα μιγνύς. 40
Εἶτ' οὐκ ἐλήρουν, ὅ, τι τύχοιμ', οὐδ' ἐμπεσὼν, ἔφυρον,
Ἀλλ' οὑξιὼν πρώτιστα μέν μοι, τὸ γένος εἶπεν εὐθὺς
Τοῦ δράματος. αι. κρεῖττον γὰρ ἦν σοι, νὴ Δί', ἢ τὸ σαυτοῦ.

ευ. Ἔπειτ' ἀπὸ τῶν πρώτων ἐπῶν οὐδὲν παρῆκ' ἂν ἀργὸν
Ἀλλ' ἔλεγεν ἡ γυνή τέ μοι, χὠ δοῦλος, οὐδὲν ἧττον, 45
Χὠ δεσπότης, χἠ παρθένος, χἠ γραῦς ἄν. αι. εἶτα δῆτα
Οὐκ ἀποθανεῖν σε ταῦτ' ἐχρῆν τολμῶντα; ευ. μὰ τὸν Ἀπόλλω.
Δημοκρατικὸν γὰρ αὔτ' ἔδρων. δι. τοῦτο μὲν ἔασον, ὦ τᾶν.
Οὐ σοὶ γάρ ἐστι περίπατος κάλλιστα περί γε τούτου.

ευ. Ἔπειτα τουτουσὶ λαλεῖν ἐδίδαξα. αι. φημὶ κἀγώ. 50
Ὡς πρὶν διδάξαι γ', ὤφελες μέσος διαρραγῆναι.

ευ. Λεπτῶν τε κανόνων εἰσβολὰς, ἐπῶν τε γωνιασμοὺς
Νοεῖν, ὁρᾶν, ξυνιέναι, στρέφειν, ἐρᾶν, τεχνάζειν,
Κάχ' ὑποτοπεῖσθαι, περινοεῖν ἅπαντα. αι. φημὶ κἀγώ.

ευ. Οἰκεῖα πράγματ' εἰσάγων, οἷς χρώμεθ', οἷς ξυνεσμὲν, 55
(Ἐξ ὧν γ' ἂν ἐξηλεγχόμην. ξυνειδότες γὰρ οὗτοι,
Ἤλεγχον ἄν μου τὴν τέχνην) ἀλλ' οὐκ ἐκομπολάκουν,

Ἀπὸ

Ἀπὸ τοῦ φρονεῖν ἀποσπάσας, οὐδ᾽ ἐξέπληττον αὐτούς,
Κύκνους ποιῶν καὶ Μέμνονας, κωδωνοφαλαροπώλους.
Γνώσει δὲ τοὺς τούτου τε, κἀμοὺς γ᾽ ἑκατέρου μαθητάς. 60
Τουτουμενὶ Φορμίσιος, Μεγαίνετός θ᾽ ὁ Μάνης,
Σαλπιγγολογχυπηνάδαι, σαρκασμοπιτυοκάμπται,
Οὑμοὶ δὲ, Κλειτοφῶν τε, καὶ Θηραμένης ὁ κομψός.
Δι. Θηραμένης; σοφός γ᾽ ἀνὴρ καὶ δεινὸς εἰς τὰ πάντα.
Ὃς ἢν κακοῖς που περιπέσῃ καὶ πλησίον παραστῇ, 65
Πέπτωκεν ἔξω τῶν κακῶν, οὐ Χῖος, ἀλλὰ Κεῖος.

Populum à prudentia abstraheret: neque perterrefaciebam,
Effingens Memnonas, cygnósque nolipharepolas.
Dignosces verò etiam discipulos vtriusque nostrûm,
Huius quidem Phormisium, Meganetúsque seruum,
Tubbastibarbiformidandi, Erucosanniones.
Mei verò sunt Clitipho, & Theramenes comatus.
Ba. Theramenes? vir prudens sanè & ad omnia versipellis,
Qui sicubi in malos inciderit, propéque astiterit vsquam:
Non Chius a malis, sed Cius potius euolauit.

Εὐ. Τοιαῦτα μέντοι ᾽γὼ φρονεῖν,
Τούτοισιν εἰσηγησάμην,
Λογισμὸν ἐνθεὶς τῇ τέχνῃ,
Καὶ σκέψιν, ὥστ᾽ ἤδη νοεῖν 70
Ἅπαντα, καὶ διειδέναι.
Τά τ᾽ ἄλλα, καὶ τὰς οἰκίας
Οἰκεῖν ἄμεινον ἢ πρὸ τοῦ,
Κἀνασκοπεῖν, πῶς τοῦτ᾽ ἔχει;
Ποῦ μοι τοδί; τίς τοῦτ᾽ ἔλαβε; 75

Eu. EGo seruulis prudentiam
Nunc indidi atque industriam
Per artémque: vt omnia
Dispicere, & nosse possent,
Et tum alia, tum domestica
Nunc administrare melius,
Et cogitare: quomodo
Hoc habet? vbi hoc? quis abstulit?

Δι. Νὴ τοὺς θεοὺς νῦν γοῦν Ἀθη-
ναίων ἅπας τις εἰσιὼν
Κέκραγε πρὸς τοὺς οἰκέτας,
Ζητεῖ τε, ποῦ ᾽στιν ἡ χύτρα;
Τίς τὴν κεφαλὴν ἀπεδήδοκε 80
Τῆς μαινίδος; τὸ τρύβλιον
Τὸ περυσινὸν τέθνηκέ μοι.
Ποῦ τὸ σκόροδον τὸ χθιζινόν;
Τίς τῆς ἐλάας παρέτραγε;
Τέως δ᾽ ἀβελτερώτατοι 85
Κεχηνότες μαμμάκυθοι
Καὶ Μελιτίδαι καθῆντο.

Ba. ITa per Deos: & iam proin'
Vt quilibet intrat in domum
Proclamat ad seruos suos,
Rogátque, vbi est fidelia?
Quis deuorauit hic caput
Manæ catinus proximo
Anno emptus interijt: vbi
Est alium hesternum? cedò.
Oleam quis hanc deglutijt?
Sic stultiores redditi
Nunc desident, & ore hiant
Mammacythi & Melitida.

Χο. Τάδε μὲν λεύσσεις, φαίδιμ᾽ Ἀχιλλεῦ,
Σὺ δὲ τί, φέρε, πρὸς ταῦτα λέξεις; μόνον ὅπως
Μή σ᾽ ὁ θυμὸς ἁρπάσας 90
Ἐκτὸς οἴσει τῶν ἐλαῶν,
Δεινὰ γὰρ κατηγόρηκεν.
Ἀλλ᾽ ὅπως, ὦ γεννάδα,
Μὴ πρὸς ὀργὴν ἀντιλέξεις,
Ἀλλὰ συστείλας, ἄκροισι 95
Χρώμενος τοῖς ἱστίοις,
Εἶτα μᾶλλον μᾶλλον ἄξεις,
Καὶ φυλάξεις, ἡνίκ᾽ ἂν τὸ
Πνεῦμα λεῖον,
Καὶ καθεστηκὸς λάβῃς. 100
Ἀλλ᾽ ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνὰ
Καὶ κοσμήσας τραγικὸν λῆρον, θαρρῶν τὸν κρουνὸν ἀφίει.

Ch. AGe, tun' isthæc inclite Achilles
Vides? at quid ad hæc dices? solummodò
Ne ira te male impulsum,
Extra oleas rapiet, caue bis.
Namque acerba dixit in te.
Sed caue vir inclyte,
Ne quid iratus loquare.
Frons contractis ab alto
Nauiga velis, ratémque
Promoue, magis, magisque:
Atque vbi vento secundo
Aura constans
Flabit, hic tunc tibi.
Iamque age, qui primus Græcorum extruxisti grandia verba,
Et Musam exornasti tragicam, torrentem emitte sonorum.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Ἀνάπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

Αἰ. Θυμοῦμαι μὲν τῇ ξυντυχίᾳ, καί μου τὰ σπλάγχν᾽ ἀγανακτεῖ,
Εἰ πρὸς τοῦτον δεῖ μ᾽ ἀντιλέγειν· ἵνα μὴ φάσκῃ δ᾽ ἀπορεῖν με,

ACTVS IIII. SCENA secunda.

ÆSCHYLVS, EVRIPIDES, BACCHVS.

Anapæstici Aristophanij.

Æs. EXcandesco equidem, ob talem congressum: & mea viscera bile
Feruent: quod oportet me cum isto contendere: nam metuo, ne
Dicat, me pendere animi: quasi dubitem de munere palmæ.

Heus, responde: cur me decet admirari, quæso, Poëtam?

Eu. *Propter dexteritatem ingenij, & doctrinam, qua meliores*
Efficimus ciues in Rep. Æs. *age ergo, nisi tu istuc*
Studuisti, èque bonis & frugi fecisti improbiores:
Quo supplicio dignum te dicis? Ba. *morte: istbunc rogitare*
Noli. Æs. *vide sis ergo, quales primum à me acceperis ipsos,*
Generosósne, & cubitorum quatuor: atque haud suffugientes
Munia publica, non errones, neque maleficos, neque vafros
Quales nunc sunt: sed spirantes hastam, galeam, decorum,
Et cristas, atque ocreas, animósque virorum septibouinos

Eu. *Atqui hic illud malum erumpit.* Ba. *si cristas hic iterum aptet,*
Me attriuerit. Eu. *at tu quo pacto ipsos tam fortes potuisti*
Efficere? Ba. *Æschyle dic: & grauitate tua ne difficilis sis.*

Æs. *Cum plenum Martis opus fecissem.* Eu. *quódnam.* Æs. *septem ad Thebas.*
Nam quisquis spectator fuerat, optabat belligerari.

Eu. *Sane hoc abs te male factum est, nam Thebanos hac ratione*
Fecisti alacriores ad pugnam: ideóque hic vapula, homo audax.

Æs. *Atqui hæc tractare eadem licuit vobis: sed vos aliorsum*
Vertistis animum. Sed & exhibitis Persis, magna cupido
Hostem superandi animis iniecta est, me pulcrum opus operante.

Ba. *Ego certè lætatus sum, vbi Darium audiui occubuisse,*
Et Chorus etiam manibus complosis exclamauit, Iope.

Æs. *Quippe Poëtas isthæc tractare decet: atque age, vide sis, quàm*
Magno emolumento fuerint generosi omni tempore vates.
Equidem Orpheus ritus me docuit, & cædibus abstinuisse,
Musæus remedia morborum atque oracula prodidit: agri
Cultum Hesiodus sationum, & messis tempora. Diuus Homerus,
Vnde est gloriam adeptus, honorémque, nisi quod pulcra doceret:
Acies, virtutes, arma virûm? Ba. *sed stolidum Pantaclem Homerus*
Tamen artem haud docuit: qui cum galeam capiti indueret amens,
Prius illam circummunxit, quàm conum circundaret altum.

Æs. *Alios alij multos fortes: quorum è grege Lamachus heros:*
Vnde subacta hac mens mea, virtutes effinxit Patroclorum,
Teucrorum, Thymaleontum, vt ciues hoc pacto extimularem.
Vt & ipsi horum similes fierent, sonitu stridente tubarum,
Non autem Phædras produxi meretrices, non Sthenobœas:
Nec scio, an vllam vnquam fœminam amantem duxerim in ora theatrum.

Eu. *Non per Iouem: neque enim tibi quicquam inerat Veneris.* Æs. *neque inesse*
Mihi velim: sed tibi tuísque Venus insit quàm plurima per me:
Vt quæ etiam te pessundedit, improbe homo. Ba. *ita est, per Iouem, vt inquis.*

Ἀπόκριναί μοι, τίνος οὕνεκα χρὴ θαυμάζειν ἄνδρα ποιητήν;

ευ. Δεξιότητος, καὶ νουθεσίας, ὅτι βελτίους τε ποιοῦμεν
Τοὺς ἀνθρώπους ἐν ταῖς πόλεσι. αι. τοῦτ' οὖν εἰ μὴ πεποίηκας, 5
Ἀλλ' ἐκ χρηστῶν, καὶ γενναίων μοχθηροτάτους ἀπέδειξας,
Τί παθεῖν φήσεις ἄξιος εἶναι; δι. τεθνάναι, μὴ τοῦτον ἐρώτα.

αι. Σκέψαι τοίνυν οἵους αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ παρεδέξατο πρῶτον,
Εἰ γενναίους, καὶ τετραπήχεις, καὶ μὴ διαδρασιπολίτας,
Μηδ' ἀγοραίους, μηδὲ κοβάλους, ὥσπερ νῦν, μηδὲ πανούργους. 10
Ἀλλὰ πνέοντας δόρυ, καὶ λόγχας, καὶ λευκολόφους τρυφαλείας
Καὶ πήληκας, καὶ κνημῖδας, καὶ θυμοὺς ἑπταβοείους.

ευ. Καὶ δὴ χωρεῖ τουτὶ τὸ κακόν. δι. κρανοποιῶν αὖ μ' ἐπιτρίψει.

ευ. Καὶ σὺ τί δράσας, αὐτοὺς οὕτως ἀνδρείους ἐξεδίδαξας;

δι. Αἰσχύλε λέξον, μηδ' αὐθάδως σεμνυνόμενος χαλέπαινε. 15

αι. Δρᾶμα ποιήσας Ἄρεως μεστόν. ευ. ποῖον; αι. τοὺς ἑπτ' ἐπὶ Θήβας·
Ὃ θεασάμενος πᾶς ἄν τις ἀνὴρ ἠράσθη δάιος εἶναι.

δι. Τουτὶ μέν σοι κακὸν εἴργασται. Θηβαίους γὰρ πεποίηκας
Ἀνδρειοτέρους εἰς τὸν πόλεμον. καὶ τούτου γ' οὕνεκα τύπτου.

αι. Ἀλλ' ὑμῖν αὔτ' ἐξῆν ἀσκεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοῦτ' ἐτράπεσθε. 20
Εἶτα διδάξας τοὺς Πέρσας, μετὰ τοῦτ' ἐπιθυμεῖν ἐξεδίδαξα
Νικᾶν ἀεὶ τοὺς ἀντιπάλους, κοσμήσας ἔργον ἄριστον.

δι. Ἐχάρην γοῦν ἡνίκ' ἤκουσα περὶ Δαρείου τοῦ τεθνεῶτος.
Ὁ χορὸς δ' εὐθὺς τὼ χεῖρ' ὡδὶ ξυγκρούσας, εἶπεν, ἰαυοῖ.

αι. Ταῦτα γὰρ ἄνδρας χρὴ ποιητὰς ἀσκεῖν. σκέψαι γὰρ ἀπ' ἀρχῆς 25
Ὡς ὠφέλιμοι τῶν ποιητῶν οἱ γενναῖοι γεγένηνται.
Ὀρφεὺς μὲν γὰρ τελετάς θ' ἡμῖν κατέδειξε, φόνων τ' ἀπέχεσθαι,
Μουσαῖος δ' ἐξακέσεις τε νόσων, καὶ χρησμούς. Ἡσίοδος δὲ
Γῆς ἐργασίας, καρπῶν ὥρας, ἀρότους. ὁ δὲ θεῖος Ὅμηρος
Ἀπὸ τοῦ τιμὴν καὶ κλέος ἔσχε, πλὴν τοῦδ' ὅτι χρήστ' ἐδίδαξε, 30
Τάξεις, ἀρετάς, ὁπλίσεις ἀνδρῶν; δι. καὶ μὴν οὐ Παντακλέα γε
Ἐδίδαξεν ὅμως τὸν σκαιότατον. πρώην γοῦν, ἡνίκ' ἔπεμπεν,
Τὸ κράνος πρῶτον περιδησάμενος, τὸν λόφον ἤμελλ' ἐπιδήσειν.

αι. Ἀλλ' ἄλλους τοι πολλοὺς ἀγαθούς, ὧν ἦν καὶ Λάμαχος ἥρως.
Ὅθεν ἡμὴ φρὴν ἀπομαξαμένη, πολλὰς ἀρετὰς ἐποίησεν 35
Πατρόκλων, Τεύκρων, θυμολεόντων, ἵν' ἐπαίροιμ' ἄνδρα πολίτην
Ἀντεκτείνειν αὑτὸν τούτοις, ὁπόταν σάλπιγγος ἀκούσῃ.
Ἀλλ' οὐ μὰ Δί' οὐ Φαίδρας ἐποίουν πόρνας, οὐδὲ Σθενεβοίας.
Οὐδ' οἶδ' οὐδεὶς ἥντιν' ἐρῶσαν πώποτ' ἐποίησα γυναῖκα.

ευ. Μὰ Δί' οὐ γὰρ ἐπῆν τῆς Ἀφροδίτης οὐδέν σοι. αι. μηδέ γ' ἐπείη. 40
Ἀλλ' ἐπί σοί τοι καὶ τοῖς σοῖσιν πολλὴ πολλοῦ 'πικαθῆτο.
Ὥστε γε καὐτόν σε κατ' οὖν ἔβαλεν. δι. νὴ τὸν Δία τοῦτό γέ τοι δή.

Α γὰρ

Α γὰρ ἐς τὰς ἀλλοτρίας ἐποίεις, αὐτὸς τούτοισιν ἐπλήγης.

ευ. Καὶ τί βλάπτουσ', ὦ σχέτλι' ἀνδρῶν, τὴν πόλιν αἱ μαὶ Σθενέβοιαι;

αἰ. Ὅτι γενναίας καὶ γενναίων ἀνδρῶν ἀλόχους ἀνέπεισας, 45
Κώνεια πιεῖν, αἰσχυνθείσας διὰ τοὺς σοὺς Βελλεροφόντας.

ευ. Πότερον δ' οὐκ ὄντα λόγον τοῦτον περὶ τῆς Φαίδρας ξυνέθηκα; (τόν γε ποιητὴν,

αἰ. Μὰ Δί', ἀλλ' ὄντ'. ἀλλ' ἀποκρύπτειν χρὴ τὸ πονηρὸν
Καὶ μὴ παράγειν, μηδὲ διδάσκειν. τοῖς μὲν γὰρ παιδαρίοισιν
Ἔστι διδάσκαλος, ὅστις φράζει, τοῖς δ' ἡβῶσι ποιηταί. 50
Πάνυ δὴ δεῖ χρηστὰ λέγειν ἡμᾶς. ευ. ἢν οὖν σὺ λέγῃς Λυκαβηττοὺς,
Καὶ Παρνασσῶν ἡμῖν μεγέθη, τοῦτ' ἐστὶ τὸ χρηστὰ διδάσκειν;
Ὃν χρὴ φράζειν ἀνθρωπείως; αἰ. ἀλλ' ὦ κακόδαιμον ἀνάγκη (τίκτειν.
Μεγάλων γνωμῶν καὶ διανοιῶν ἴσα καὶ τὰ ῥήματα
Κἄλλως εἰκὸς τοὺς ἡμιθέους τοῖς ῥήμασι μείζοσι χρῆσθαι. 55
Καὶ γὰρ τοῖς ἱματίοις ἡμῶν χρῶνται πολὺ σεμνοτέροισιν.
Ἁ 'μοῦ χρηστῶς καταδείξαντος διελυμήνω σύ. ευ. τί δράσας;

αἰ. Πρῶτον μὲν τοὺς βασιλεύοντας ῥάκι' ἀμπισχὼν, ἵν' ἐλεινοὶ (τί δράσας;
Τοῖς ἀνθρώποις φαίνοιντ' εἶναι. ευ. τοῦτ' οὖν ἔβλαψα

αἰ. Οὔκουν ἐθέλει γε τριηραρχεῖν πλουτῶν οὐδεὶς διὰ ταῦτα. 60
Ἀλλ' ἐν ῥακίοις περιειλάμενος κλάει, καὶ φησὶ πένεσθαι.

δι. Νὴ τὴν Δήμητρα, χιτῶνά γ' ἔχων οὔλων ἐρίων ὑπένερθε.
Κἂν ταῦτα λέγων ἐξαπατήσῃ, παρὰ τοὺς ἰχθῦς ἀνέκυψεν. (ξας.

αἰ. Εἶτ' αὖ λαλιὰν ἐπιτηδεῦσαι καὶ στωμυλίαν ἐδίδα-
Ἣ 'ξεκένωσεν τάς τε παλαίστρας, καὶ τὰς πυγὰς ἐνέτριψε, 65
Τῶν μειρακίων στωμυλλομένων, καὶ τοὺς Παράλους ἀνέπεισεν
Ἀνταγορεύειν τοῖς ἄρχουσι, καίτοι τότε γ', ἡνίκ' ἐγὼ 'ζων, (εἰπεῖν.
Οὐκ ἠπίσταντ' ἀλλ' ἢ μᾶζαν καλέσαι, καὶ ῥυππαπαί

δι. Νὴ τὸν Ἀπόλλω, καὶ προσπαρδεῖν γ' ἐς τὸ στόμα τῷ θαλάμακι,
Καὶ μινθῶσαι τὸν ξύσσιτον, κἀκβὰς, τινὰ λωποδυτῆσαι. 70
Νῦν δ' ἀντιλέγει, κοὐκέτ' ἐλαύνει,
Καὶ πλεῖ δευρὶ καὖθις ἐκεῖσε.

αἰ. Ποίων δὲ κακῶν οὐκ αἴτιός ἐστ';
Οὐ προαγωγοὺς κατέδειξ' οὗτος;
Καὶ τικτούσας ἐν τοῖς ἱεροῖς, 75
Καὶ μιγνυμένας τοῖσιν ἀδελφοῖς,
Καὶ φασκούσας οὐ ζῆν τὸ ζῆν;
Κᾆτ' ἐκ τούτων ἡ πόλις ἡμῶν
Ὑπὸ γραμματέων ἀνεμεστώθη,
Καὶ βωμολόχων δημοπιθήκων, 80
Ἐξαπατώντων τὸν δῆμον ἀεί.
Λαμπάδα δ' οὐδεὶς οἷός τε φέρειν
Ὑπ' ἀγυμνασίας ἔτι νυνί.

Nam quicquid finxisti de aliis, hoc in te tute luisti.

Eu. Et quid noxæ pariunt vrbi, tu ardelio, meæ Sthenoboeæ?

Æs. Quia viros ingenuos, vxorésque ingenuas docuisti
Potare cicutam, dum tuos vererentur Bellerophontes.

Eu. Quid? egon' primus de Phædra scripsi hæc quasi noua, ô Æschyle? dic dum.

Æs. Imò trita: sed hæc quæ sunt mala, decet occultare Poëtam,
Non producere, non condocefacere: nam pueris solet aqua
Dictare magister: adultis instillant præcepta Poetæ.
Omninò igitur decet vtiliter nos loqui. Eu. an ergo Lycabetos
Et Parnassos cùm tu memoras, hoc sit bona & æqua docere:
Quem humana loqui conuenit? Æs. at tu infelix, omninò necesse est,
Vt ponderibus sententiarum paria sint lumina vocum,
Et alias semideos æquum est verbis grandioribus vti.
Nam & habitu illi vtuntur, quàm nos, multò venerabiliori.
Quæ cùm tibi pulcrè præmonstrassem, tu fœdasti. Eu. ego quidnam
Feci? Æs. primò indutos panno lacero producere reges
Non erubuisti, vt hominibus illorum miserabilis esset
Aspectus. Eu. quidnam hac re nocui? aut quidnam feci edo Æs. nemo
Opulentus iam vult exinde triremibus impendere sumptus:
Sed pannis obsitus eiulat, & se, si summet dicit egere.

Ba. Ita, per Cererem. Nam tunicam subtus habet è vellere molle:
Et licet hæc prætexat, tamen ad pisces deflexit ocellos.

Æs. Præterea & garrulitatem, & inanem verborum docuisti
Strepitum: qui & ludos perdidit, & pro more nates puerorum,
Garrire addiscentum, afflixit: tum etiam nautis malè suasit
Oggannire magistris. At ego cùm viuerem adhuc, nihil bonum
Sciebant aliud, nisi massam poscere, vel rhypapæ ore sonare.

Ba. Ita per Phœbum: inferiori remigi in os oppedere, merda
Fœdare sodalem, & egressus aliquem vestitu spoliare.
At iam obloquitur quiuis: nemo
Remigat aut nauem huc illuc agit.

Æs. Cuius sceleris non hic reus est?
Non lenones introduxit,
Et parturientes in fanis,
Et concubitu fratrum mistas:
Et vitam dicentes mortem?
Non propterea impleta vrbs nostra
Tot scribis, scurris & simiis
Plebis, qui decipiunt populum?
At ferre facem nemo hic hominum
Seu, præ ruditate, etiamnum.

δι. Μὰ Δί' οὐ δῆθ', ὥστ' ἐπαφαυάνθην,
Παναθηναίοισι γελῶν, ὅτε δὴ 85
Βραδύς ἄνθρωπός τις ἔθει κύψας,
Λευκὸς, πίων, ὑπολειπόμενος,
Καὶ δεινὰ ποιῶν. κᾆθ' οἱ Κεραμῆς
Ἐν ταῖσι πύλαις παίουσ' αὐτοῦ
Γαστέρα, πλευρὰς, λαγόνας, πυγήν. 90
Ὁ δὲ τυπτόμενος ταῖσι πλατείαις

Ba. Non equidem. nam risu proximis
Panathenaicis propè dissilui,
Quando quispiam homo tardigradus,
Incurrit, obesus, candénsque,
Ponè relictus, & ægrè affectus.
Deinde figuli in foribus feriebant
Ventrem, ilia, nates & latera.
Percussus homo in vicis passim

Pedendo facem
Extinxit: & inde aufugit.

Ὑποπερδόμενος,
Φυσῶν τὴν λαμπάδ', ἔφυγε.

CHORVS.

Ch. *MAgna res, vehemens certamen, ingens bellum hîc ingruit.*
Difficile est diiudicare.
Cùm alter intendat vehementer:
Alter & refellere, & sua rectè tutari queat:
Sed ne eodem persistatis.
Multæ captionum sunt viæ, sunt multa sophismata.
Quicquid ergo habetis, omne id
Dicite propalàm & dilucidè:
Tam quæ sunt noua, quàm quæ prisca.
Et tentate quippiam subtile, cautúmque dicere.

SIn autem timetis, ne qua insit rerum imperitia
Spectatoribus, qui acuta
Non queant cognoscere illa:
Nolite hoc pauere: quoniam hoc non ita se habet amplius.
Milites enim fuerunt:
Sed librum iam quisque habet, discitq; res longè optimas.
Naturæ aliàs sunt potentes:
At nunc maximè exacutæ.
Quare nil timete: verùm
Omnia, propter hos doctos spectatores, percurrite.

ΧΟΡΟΣ.

χο. ΜΕγα τὸ πρᾶγμα, πολὺ τὸ νεῖκος, ἁδρὸς ὁ πόλεμος ἔρχεται.
Χαλεπὸν οὖν ἔργον διαιρεῖν, ὅταν ὁ μὲν τείνῃ βιαίως,
Ὁ δ' ἐπαναστρέφειν δύνηται, κἀπερείδεσθαι τορῶς.
Ἀλλὰ μὴ 'ν ταὐτῷ κάθησθον.
Εἰσβολαὶ γάρ εἰσι πολλαὶ χἄτεραι σοφισμάτων, 5
Ὅ,τι περ οὖν ἔχετον ἐρίζειν
Λέγετον, ἔπιτον, ἀναδέρετον,
Τά τε παλαιὰ, καὶ τὰ καινά.
Κἀποκινδυνεύετον λεπτόν τι καὶ σοφὸν λέγειν.

ΕΙ δὲ τοῦτο καταφοβεῖσθον, μή τις ἀμαθία προσῇ 10
Τοῖς θεωμένοισιν, ὡς τὰ
Λεπτὰ μὴ γνῶναι λεγόντοιν,
Μηδὲν ὀρρωδεῖτε τοῦθ'. ὡς οὐκ ἔθ' οὕτω ταῦτ' ἔχει.
Ἐστρατευμένοι γάρ εἰσι.
Βιβλίον τ' ἔχων ἕκαστος μανθάνει τὰ δεξιά. 15
Αἱ φύσεις δ' ἄλλως κράτισται.
Νῦν δὲ καὶ παρηκόνηνται.
Μηδὲν οὖν δείσητον. ἀλλὰ
Πάντ' ἐπέξιτον, θεατῶν γ' οὕνεχ', ὡς ὄντων σοφῶν.

ACTVS V. SCENA prima.

EVRIPIDES, BACCHVS, ÆSCHYLVS.

Eu. *IGitur ad prologos me iam conuerto tuos,*
Tanquam primam partem cuiusque Tragœdiæ,
Examinabo hunc primum, quid habeat boni,
Nam obscurus est in verbis & rebus simul.
Ba. *Quem tu prologum examinabis?* Eu. *plurimos.*
Age recita mihi tu prologum Orestiæ.
Ba. *Tacete nunc omnes: recita tu mi Æschyle.*
Æs. *Terrene Mercuri, imperia obseruans patris,*
Serua me, & adiutor petenti adsis mihi:
Nam venio & descendo modò in hanc terram redux.
Ba. *Habésne, quod cauillere?* Eu. *vltra duodecim.*
Ba. *At hæc omnia non sunt duodecim, sed tria.*
Eu. *At vnumquodque viginti vitia habet.*
Ba. *Æschyle, ego te moneo, vti taceas: sin minùs,*
Hos præter Iambos tres, reus eris plurium.
Æs. *Huic ne vt ego taceam?* Ba. *siquidem tu me audire vis.*
Eu. *Quippe initiò statim peccauit, proh Deum*
Quantoperè? Æs. *viden' quod nugeris?* Ba. *mihi cura est parum.*
Æs. *Quomodo peccare dicis?* Eu. *repete ab initio.*
Æs. *Terrene Mercuri, imperia inspectans patris.*
Eu. *An non Orestes hæc dicit, tumulo insidens*
Patris demortui? Æs. *haud aliter.* Eu. *vtrum ne ait*
Mercurium ibi inspectare, quomodo pater
Violenta morte, clanculum & dolo malo
Occisus fuerit à Clytemnestra manu?
Æs. *Nequaquam hunc Mercurium, sed illum Eriunium*
Terrenum alloquitur: & hoc declarat inquiens,
Quòd hoc paternum adeptus sit munus. Eu. *sed hoc*
Multò plus iam peccasti, quàm volebam ego:
Siquidem paternum munus, terrenum obtinet.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ Σκηνὴ πρώτη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ευ. ΚΑὶ μὴν ἐπ' αὐτοὺς τοὺς προλόγους σου τρέψομαι,
Ὅπως τὸ πρῶτον τῆς τραγῳδίας μέρος,
Πρώτιστον αὐτοῦ βασανιῶ τοῦ δεξιοῦ.
Ἀσαφὴς γὰρ ἦν ἐν τῇ φράσει τῶν πραγμάτων.
δι. Καὶ ποῖον αὐτοῦ βασανιεῖς; ευ. πολλοὺς πάνυ. 5
Πρῶτον δέ μοι τὸν ἐξ Ὀρεστείας λέγε.
δι. Ἄγε δὴ σιώπα πᾶς ἀνήρ. λέγ' Αἰσχύλε.
αι. Ἑρμῆ χθόνιε, πατρῷ' ἐποπτεύων κράτη.
Σωτὴρ γενοῦ μοι, σύμμαχός τ' αἰτουμένῳ.
Ἥκω γὰρ εἰς γῆν τήνδε, καὶ κατέρχομαι. 10
δι. Τούτων ἔχεις ψέγειν τί; ευ. πλεῖν ἢ δώδεκα.
δι. Ἀλλ' οὐδὲ πάντα ταῦτα γ' ἐστ', ἀλλ' ἢ τρία.
ευ. Ἔχει δ' ἕκαστον εἴκοσί γ' ἁμαρτίας.
δι. Αἰσχύλε παραινῶ σοι σιωπᾶν, εἰ δὲ μὴ,
Πρὸς τρισὶν ἰαμβείοισι προσοφείλων φανεῖ. 15
αι. Ἐγὼ σιωπῶ τῷδ' ἐγ'; δι. ἂν πείθῃ γ' ἐμοί.
ευ. Εὐθὺς γὰρ ἡμάρτηκεν, οὐράνιόν γ', ὅσον;
αι. Ὁρᾷς, ὅτι ληρεῖς; δι. ἀλλ' ὀλίγον γέ μοι μέλει.
αι. Πῶς φής μ' ἁμαρτεῖν; ευ. αὖθις ἐξ ἀρχῆς λέγε.
αι. Ἑρμῆ χθόνιε πατρῷ' ἐποπτεύων κράτη. 20
ευ. Οὐκοῦν Ὀρέστης τοῦτ' ἐπὶ τῷ τύμβῳ λέγει,
Τῷ τοῦ πατρὸς τεθνεῶτος. αι. οὐκ ἄλλως λέγω.
ευ. Πότερ' οὖν τὸν Ἑρμῆν, ὡς ὁ πατὴρ ἀπώλετο
Αὐτοῦ, βιαίως ἐκ γυναικείας χερὸς,
Δόλοις λαθραίοις, ταῦτ' ἐποπτεύειν ἔφη; 25
αι. Οὐ δῆτ' ἐκεῖνον, ἀλλὰ τὸν Ἐριούνιον,
Ἑρμῆν χθόνιον προσεῖπε, κἀδήλου λέγων,
Ὅτι πατρῷον τοῦτο κέκτηται γέρας.
ευ. Ἔτι μεῖζον ἐξήμαρτες, ἢ 'γὼ 'βουλόμην.
Εἰ γὰρ πατρῷον τὸ χθόνιον ἔχει γέρας. 30

Οὕτω

δι. Οὕτω γ' ἂν εἴη πρὸς πατρὸς τυμβωρύχος.
αἰ. Διόνυσε πίνεις οἶνον οὐκ ἀνθοσμίαν.
δι. Λέγ' ἕτερον αὐτῷ· σὺ δ' ἐπιτήρει τὸ βλάβος.
αἰ. Σωτὴρ γενοῦ μοι σύμμαχός τ' αἰτουμένῳ.
Ἥκω γὰρ εἰς γῆν τήνδε, καὶ κατέρχομαι. 35
ευ. Δὶς ταὐτὸν ἡμῖν εἶπεν ὁ σοφὸς Αἰσχύλος.
δι. Πῶς δίς; ευ. σκόπει τὸ ῥῆμ', ἐγὼ δέ σοι φράσω.
Ἥκω γὰρ ἐς γῆν φησι, καὶ κατέρχομαι.
Ἥκειν δὲ ταὐτόν ἐστι τῷ κατέρχομαι.
δι. Νὴ τὸν Δί' ὥσπερ γ' εἴ τις εἴποι γείτονι, 40
Χρῆσον σὺ μάκτραν, εἰ δὲ βούλει, κάρδοπον.
αἰ. Οὐ δῆτα τοῦτό γ' ὦ κατεστωμυλμένε
Ἄνθρωπε ταὔτ' ἔστ', ἀλλ' ἄριστ' ἐπῶν ἔχον.
ευ. Πῶς δή; δίδαξον γάρ με καθ' ὅ τι δὴ λέγεις.
αἰ. Ἐλθεῖν μὲν εἰς γῆν ἔσθ' ὅτῳ μετῇ πάτρας. 45
Χωρὶς γὰρ ἄλλης συμφορᾶς ἐλήλυθε.
Φεύγων δ' ἀνὴρ ἥκει τε καὶ κατέρχεται.
δι. Εὖ νὴ τὸν Ἀπόλλω. τί σὺ λέγεις Εὐριπίδη;
ευ. Οὔ φημι τὸν Ὀρέστην κατελθεῖν οἴκαδε.
Λάθρᾳ γὰρ ἦλθεν, οὐ πιθὼν τοὺς κυρίους. 50
δι. Εὖ νὴ τὸν Ἑρμῆν, ὅ τι λέγεις δ' οὐ μανθάνω.
ευ. Πέραινε τοίνυν ἕτερον. δι. ἴθι πέραινε σὺ
Αἰσχύλ' ἀνύσας· σὺ δ' εἰς τὸ κακὸν ἀπόβλεπε.
αἰ. Τύμβου δ' ἐπ' ὄχθῳ τῷδε κηρύσσω πατρὶ
Κλύειν ἀκοῦσαι. ευ. τοῦθ' ἕτερον αὖθις λέγει, 55
Κλύειν ἀκοῦσαι, ταὐτὸν ὂν σαφέστατα.
δι. Τεθνηκόσι γὰρ ἔλεγεν ὦ μόχθηρε σύ,
Οἷς οὐδὲ τρὶς λέγοντες ἐξικνούμεθα.
αἰ. Σὺ δὲ πῶς ἐποίεις τοὺς προλόγους; ευ. ἐγὼ φράσω,
Κἄν που δὶς εἴπω ταὐτόν, ἢ στοιβὴν ἴδῃς 60
Ἐνοῦσαν ἔξω τοῦ λόγου, καταπτύσον.
δι. Ἴθι δὴ λέγ', οὐ γάρ μοὔστιν, ἀλλ' ἀκουστέα
Τῶν σῶν προλόγων τῆς ὀρθότητος τῶν ἐπῶν.
ευ. Ἦν Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ.
αἰ. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ', ἀλλὰ κακοδαίμων φύσει, 65
Ὅντινά γε πρὶν φῦναι μὲν Ἀπόλλων ἔφη
Ἀποκτενεῖν τὸν πατέρα, πρὶν καὶ γεγονέναι,
Πῶς οὗτος ἦν τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ;
ευ. Εἶτ' ἐγένετ' αὖθις ἀθλιώτατος βροτῶν.
αἰ. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ', οὐ μὲν οὖν ἐπαύσατο. 70
Πῶς γάρ; ὅτε δὴ πρῶτον μὲν αὐτὸν γενόμενον
Χειμῶνος ὄντος ἐξέθεσαν ἐν ὀστράκῳ,
Ἵνα μὴ 'κτραφεὶς γένοιτο τοῦ πατρὸς φονεύς.
Εἶθ' ὡς Πόλυβον ἤρρησεν οἰδῶν τὼ πόδε.
Ἔπειτα γραῦν ἔγημεν αὐτὸς ὢν νέος, 75
Καὶ πρός γε τούτοις τὴν ἑαυτοῦ μητέρα,
Εἶτ' ἐξετύφλωσεν αὑτόν. δι. εὐδαίμων ἄρ' ἦν,
Εἰ κἀστρατήγησέν γε μετ' Ἐρασινίδου.
ευ. Ληρεῖς· ἐγὼ δὲ τοὺς προλόγους καλοὺς ποιῶ.
αἰ. Καὶ μὴν μὰ τὸν Δί' οὐ κατ' ἔπος γέ σου κνίσω 80
Τὸ ῥῆμ' ἕκαστον, ἀλλὰ σὺν τοῖσιν θεοῖς,
Ἀπὸ ληκυθίου σου τοὺς προλόγους διαφθερῶ.
ευ. Ἀπὸ ληκυθίου σὺ τοὺς ἐμούς; αἰ. ἑνὸς μόνου.
Ποιεῖς γὰρ οὕτως ὥστ' ἐναρμόττειν ἅπαν,
Καὶ κῳδάριον, καὶ ληκύθιον, καὶ θυλάκιον, 85
Ἐν τοῖς ἰαμβείοισι. δείξω δ' αὐτίκα.
ευ. Ἰδοὺ σὺ δείξεις; αἰ. φημί. δι. καὶ δὴ χρὴ λέγειν.
ευ. Αἴγυπτος, ὡς ὁ πλεῖστος ἔσπαρται λόγος,
Ξὺν παισὶ πεντήκοντα ναυτίλῳ πλάτῃ
Ἄργος κατασχών. αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν. 90
δι. Τουτὶ τί ἦν τὸ ληκύθιον; οὐ κλαύσεται;
Λέγ' ἕτερον αὐτῷ πρόλογον, ἵνα καὶ γνῶ πάλιν.
ευ. Διόνυσος, ὃς θύρσοισι καὶ νεβρῶν δοραῖς
Καθαπτὸς ἐν πεύκαισι Παρνασσὸν κάτα
Πηδᾷ χορεύων. αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν. 95
δι. Οἴμοι πεπλήγμεθ' αὖθις ὑπὸ τῆς ληκύθου.
ευ. Ἀλλ' οὐδὲν ἔσται πρᾶγμα· πρὸς γὰρ τουτονὶ

Ba. *At sic tumulorum suffossor esset à patre.*
Æs. *Dionyse florem vini veteris haud bibis.*
Ba. *Dic aliud ei: tu verò obserua malum.*
Æs. *Serua me, & adiutor petenti sis mihi,*
Nam venio & descendo modo, in hanc terram redux.
Eu. *Bis idem nobis sapiens hic dixit Æschylus.*
Ba. *Quomodo bis? Eu. obserua verbum: ego dicam tibi.*
Nam venio, & descendo modo in hanc terram, ait. Idem
Venire est in terram, quod est descendere.
Ba. *Ita per Iouem: ac si quis vicino dixerit:*
Da mihi mactram, aut si lubet, arcam panariam.
Æs. *Minimè, tu blaterator nugacissime:*
Nam hæc non sunt eadem, sed diuersa maximè.
Eu. *Quomodo? doce me, vt, quid dicas, intelligam.*
Æs. *Venire in terram est, cum quis patriæ particeps*
Redditur. Etenim absque clade domum reuertitur.
At exul in patriam venit postliminio.
Ba. *Benè per Phœbum. quid ad hæc dicis, tu Euripides?*
Eu. *Non dico Orestem reuenire hoc loco domum.*
Quoniam clanculum, & inconsultis dominis rediit.
Ba. *Benè, sed ego, quid dicas, non intelligo.*
Eu. *Transi nunc ad aliud. Ba. age transi tu Æschyle,*
Et propera: tu verò obserua, vbi vitium fiet.
Æs. *Sepulcri in ora isthæc renuncio patri,*
Vt audiat & auscultet. Eu. hoc nunc alterum:
Audire enim & auscultare prorsus sunt idem.
Ba. *Quia mortuis loquebatur, fatue, quibus*
Si ter dicamus, vix exaudimur tamen.
Æs. *Quomodo verò tu faciebas prologos? Eu. ego*
Dicam, sicubi bis idem dixero, aut si videris
Tautologiam inesse extra propositum, despue.
Ba. *Dic tu iam meum hoc non est sed carminum*
Tuorum, in prologis, audiendus mihi nitor.
Eu. *Erat Oedipus vir primo felicissimus.*
Æs. *Non per Iouem, sed omnium miserrimus,*
De quo prædixerat Apollinis oraculum
Priusquam natus fuit, occisurum patrem.
Quomodo igitur hic initio vir felix fuit?
Eu. *Postea hominum repente fuit miserrimus.*
Æs. *Non per Iouem: nam haud vnquam miser esse desiit.*
Quomodo enim? cum primum recens ipsum editum
In testa exposuerint, vi flantis frigore,
Ne enutritus, fieret interfector patris.
Post ad Polybum proserpsit, vtrumque pedem tumens:
Præterea anum duxit, iuuenis ipse admodum,
Et genitricem quidem suam: se denique
Ipsum excæcauit. Ba. at beatus ille erat:
Si militasset cum infelice Erasinide.
Eu. *Nugaris: equidem prologos ego rectè paro.*
Æs. *Non sanè: ne ego vellicabo hic singula*
Verbotenus, sed propitiis Deis, tuos
Prologos vna subuertam forma carminis:
Quam à parua ampulla Lecythion appellitant.
Eu. *Tune meos prologos Lecythio? Æs. & solo quidem.*
Nam ita prologos facis, vt cuiuis voci applicem
Pelliculam, vel culeolum, vel Lecythion
In Iambis: atque hoc nunc ostendam illicò.
Eu. *Tune hoc ostendes?* Æs. *ita loquor.* Ba. *dicere opus est.*
Eu. *Ægyptus, vt fama huius rei percrebuit,*
Cum liberis quinquaginta, rate nautica
Argos prehendens. Æs. Lecythulum deperdidit.
Ba. *Quid hoc erat Lecythium? non pœnas dabit?*
Dic aliud ei prologum, vt cognoscam denuò.
Eu. *Dionysus, hasta & hinnulorum pellibus*
Qui cinctus, in piceis, iugum Parnassium
Saltu pererrat. Æs. Lecythulum deperdidit.
Ba. *Hei mihi, iterum percussi sumus à Lecytho.*
Eu. *Nihil interest, nam ad hunc, quem recitabo prologum*

Non poteris rursus applicare Lecythum,
Nemo est ab omni parte felix: si bonus
Et nobilis sit, non habet victum tamen:
Ignobilis sit. Æs. Lecythulum deperdidit.

Ba. *Euripides. Eu. quid est? Ba. videris cedere.*
Nam hic Lecythulus magnos emittet spiritus.

Eu. *Non curo quicquam, ita me maxima Ceres amet.*
Nam nunc adeo excutietur hic illi e manu.

Æs. *Age tu dic alium, & bene caueas à Lecytho.*

Eu. *Sidonio quondam rex Cadmus egressus solo,*
Agenore satus. Æs. Lecythulum deperdidit.

Ba. *Hominum miserrime, quaeso eme istam Lecythum:*
Ne prologos nobis desiccet. Eu. quid? ego ne emam
Hanc Lecythum? Ba. si me audias. Eu. minime omnium.
Nam multo plures potero recitare prologos,
Vbi ille suam nequit applicare Lecythum.
Pisam profectus Tantalis natus Pelops,
Veloce curru. Æs. Lecythulum deperdidit.

Ba. *Vides? iterum ille accommodauit Lecythum.*
Age mi vir Æschyle, vende hanc omni modo:
Namque uno obolo emes aliam tibi pulcram & probam.

Eu. *Non per Iouem: quia adhuc mihi sunt quam plurimi.*
Oeneus ab agro. Æs. Lecythulum deperdidit.

Eu. *Sine me prius versiculum totum absoluere.*
Oeneus ab agro colligens spicam uberem,
Deumque sacrans. Æs. Lecythulum deperdidit.

Ba. *Inter sacrandum? & quisnam surripuit est?*

Eu. *Mitte ipsum, mi vir: atque ad hoc dicat, sine,*
Iuppiter, vt aiunt, veritatis gratia.

Ba. *Perdit te: dicet enim Lecythulum perdidit.*
Nam Lecythulus perinde inest prologis tuis,
Sicut oculis sycꝰ imminent. verum age
Confer te, obsecro, ad carmina eius & chores.

Eu. *Equidem habeo, quo demonstrem, ipsum perperam*
Fecisse choros, atque subinde eadem repetere.

Τὸν πρόλογον οὐχ ἕξει προσθεῖναι λήκυθον.
Οὐκ ἔστιν, ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ.
Ἢ γὰρ πεφυκὼς ἐσθλὸς, οὐκ ἔχει βίον, 100
Ἢ δυσγενὴς ὤν. αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.

δι. Εὐριπίδη. ευρ. τί ἐστι; δι. ὑφίεσθαί μοι δοκεῖς.
Τὸ ληκύθιον γὰρ τοῦτο πνευσεῖται πολύ.

ευ. Οὐδ' ἂν μὰ τὴν Δήμητρα φροντίσαιμί γε.
Νυνὶ γὰρ αὐτοῦ τοῦτό γ' ἐκκεκόψεται. 105

αἰ. Ἴθι δὴ λέγ' ἕτερον, κἀπίσχου τῆς ληκύθου.

ευ. Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπὼν
Ἀγήνορος παῖς. αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.

δι. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, ἀποπρίω τὴν λήκυθον,
Ἵνα μὴ διακναίσῃ τοὺς προλόγους ἡμῶν. ευ. τὸ τί; 110
Ἐγὼ πρίωμαι τῷδε; δι. ἐὰν πείθῃ γ' ἐμοί.

ευ. Οὐ δῆτ', ἐπεὶ πολλοὺς προλόγους ἕξω λέγειν,
Ἵν' οὗτος οὐχ ἕξει προσθεῖναι λήκυθον.
Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολὼν
Θοαῖσιν ἵπποις. αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν. 115

δι. Ὁρᾷς, προσῆψεν αὖθις αὖ τὴν λήκυθον,
Ἀλλ' ὦ 'γαθ' ἔτι καὶ νῦν ἀπόδος πάσῃ τέχνῃ.
Λήψει γὰρ ὀβολοῦ, πάνυ καλήν γε κἀγαθήν.

ευ. Μὰ τὸν Δί' οὔπω γ'. ἔτι γὰρ εἰσί μοι συχνοί.
Οἰνεύς ποτ' ἐκ γῆς. αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν. 120

ευ. Ἔασον εἰπεῖν πρῶθ' ὅλον με τὸν στίχον.
Οἰνεύς ποτ' ἐκ γῆς πολύμετρον λαβὼν στάχυν.
Θύων ἀπαρχάς. αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.

δι. Μεταξὺ θύων, καὶ τίς αὔθ' ὑφείλετο;

ευ. Ἔα αὐτὸν ὦ τάν. πρὸς τοδὶ γὰρ εἰπάτω, 125
Ζεὺς ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο.

δι. Ἀπολεῖ σ'. ἐρεῖ γὰρ ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Τὸ ληκύθιον γὰρ τοῦτ' ἐπὶ τοῖς προλόγοισί σου,
Ὥσπερ τὰ σῦκ' ἐπὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖς ἔφυ.
Ἀλλ' ἐς τὰ μέλη πρὸς τῶν θεῶν αὐτοῦ τράπου. 130

ευ. Καὶ μὴν ἔχω γ', ὡς αὐτὸν ἀποδείξω κακὸν
Μελοποιὸν ὄντα, καὶ ποιοῦντα ταὔτ' ἀεί.

CHORVS.

Ch. *Agite, quid rei hoc erit?*
Nam nunc mecum ego cogito:
Quid in eo vate possit
Iure carpere, qui optima
Fecit carmina prae omnibus.
Quotquot hoc superant aeuo.
Miror, qua ratione eum
Criminarier ausit,
Bacchaum mihi regem.
Non nihil metuo illi.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ί.

χο. Τί ποτε πρᾶγμα γενήσεται;
Φροντίζειν γὰρ ἔγωγ' ἔχω,
Τίν' ἄρα μέμψιν ἐποίσει
Ἀνδρὶ τῷ πολὺ πλεῖστα δὴ,
Καὶ κάλλιστα μέλη ποιή- 5
σαντι τῶν ἔτι νῦν ὄντων.
Θαυμάζω γὰρ ἔγωγ', ὅπῃ
Μέμψεταί ποτε τοῦτον
Τὸν βακχεῖον ἄνακτα;
Καὶ δέδοιχ' ὑπὲρ αὐτοῦ. 10

ACTVS V. SCENA secunda.

EVRIPIDES, BACCHVS, ÆSCHYLVS.

Examen Chororum.

Eu. *Miranda certe carmina monstrabit tibi:*
Nã ego in unum contraham omnia eius carmina.

Ba. *At ego rationem inibo sumptis calculis.*

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Ἀνάκρισις τῶν χορῶν.

ευ. Πάνυ γε μέλη θαυμαστὰ δείξει δὴ τάχα.
Εἰς ἓν γὰρ αὐτοῦ πάντα τὰ μέλη ξυντεμῶ.

δι. Καὶ μὴν λογιοῦμαι ταῦτα, τῶν ψήφων λαβών.

Eu. *Phthiota Achilles: vbi Lethiferum quid mandis?*
Cur non adhibes bona fulcra labori?
Patrem Mercurium
Istius colit accola ripae.
Tu non adhibes bona fulcra labori.

ευ. Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ, τί ποτ' ἀνδροδάϊκτον ἀκούων
Ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;
Ἑρμᾶν μὲν πρόγονον 5
Τίομεν γένος οἱ περὶ λίμναν,
Ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.

δι. Δύο σοι κόπω Αἰσχύλε τούτω.
ευ. Κύδιστ' Ἀχαιῶν Ἀτρέως
Πολυκοίρανε μάνθανέ μου παῖ.
Ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.
δι. Τρίτος Αἰσχύλε σοι κόπος οὗτος.
ευ. Εὔφαμοι ἔστε μελισσονόμοι
Δόμον Ἀρτέμιδος πέλας οἴγειν,
Ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.
Κύριός εἰμι θροεῖν ὅδιον κράτος
Αἴσιον ἀνδρῶν.
Ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.
δι. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τὸ χρῆμα τῶν κόπων ὅσον.
Ἐγὼ μὲν οὖν ἐς τὸ βαλανεῖον βούλομαι,
Ὑπὸ τῶν κόπων γὰρ τὼ νεφρὼ βουβωνιῶ.
ευ. Μή, πρίν γ' ἀκούσῃς χἀτέραν στάσιν μελῶν,
Ἐκ τῶν κιθαρῳδικῶν νόμων εἰργασμένην.
αι. Ἴθι δὴ πέραινε, καὶ κόπον μὴ προστίθει.
ευ. Ὅπως Ἀχαιῶν
Δίθρονον κράτος Ἑλλάδος ἥβας
Τοφλαττοθρατ τοφλαττοθρατ
Σφίγγα δυσαμεριᾶν
Πρύτανιν κύνα πέμπει
Τοφλαττοθρατ τοφλαττοθρατ.
Σὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτορι
Θούριος ὄρνις,
Τοφλαττοθρατ τοφλαττοθρατ.
Κυρεῖν παρασχὼν
Ἰταμαῖς κυσὶν ἀεροφοίτοις.
Τὸ φλαττοφλαττοθρατ.
Τὸ συγκλινές τ' ἐπ' Αἴαντι,
Τὸ φλαττοφλαττοθρατ.
δι. Τί τὸ φλαττόθρατ τοῦτ' ἐστὶν ἐκ Μαραθῶνος ἢ
Πόθεν συνέλεξας ἱμονιοστρόφου μέλη;
αι. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν ἐς τὸ καλὸν ἐκ τοῦ καλοῦ
Ἤνεγκον αὔθ', ἵνα μὴ τὸν αὐτὸν Φρυνίχῳ
Λειμῶνα Μουσῶν ἱερὸν ὀφθείην δρέπων.
Οὗτος δ' ἀπὸ πάντων μὲν φέρει πορνιδίων
Σκολίων Μελήτου, Καρικῶν αὐλημάτων,
Θρήνων, χορειῶν. τάχα δὲ δηλωθήσεται.
Ἐνεγκάτω τις τὸ λύριον. καίτοι τί δεῖ
Λύρας ἐπὶ τούτου; ποῦ 'στιν ἡ τοῖς ὀστράκοις
Αὕτη κροτοῦσα; δεῦρο Μοῦσ' Εὐριπίδου,
Πρὸς ἥνπερ ἐπιτήδεια ταῦτ' ᾄδειν μέλη.
δι. Αὕτη ποθ' ἡ Μοῦσ' οὐκ ἐλεσβίαζεν, οὔ.
αι. Ἀλκυόνες αἳ παρ' ἀενάοις θαλάσσης
Κύμασι στωμύλλετε,
Τέγγουσαι νοτίοις πτερῶν
Ῥανίσι χρόα δροσιζόμεναι,
Αἵ θ' ὑπωρόφιοι κατὰ γωνίας
Εἱειειειειλίσσετε δακτύλοις φάλαγγες,
Ἱστόπονα πηνίσματα, καὶ
Κερκίδος ἀοιδοῦ μελέτας,
Ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε δελφὶς
Πρῴραις κυανεμβόλοις
Μαντεῖα καὶ σταδίους,
Οἰνάνθας γάνος ἀμπέλου,
Βότρυος ἕλικα παυσίπονον.
Περίβαλλ' ὦ τέκνον ὠλένας.
Ὁρᾷς τὸν πόδα τοῦτον; δι. ὁρῶ.
αι. Τί δαί; τοῦτον ὁρᾷς; δι. ὁρῶ.
αι. Τοιαυτὶ μέντοι σὺ ποιῶν,
Τολμᾷς τἀμὰ μέλη ψέγειν,
Ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον
Κυρήνης μελοποιῶν;
Τὰ μὲν μέλη σου ταῦτα· βούλομαι δ' ἔτι
Τὸν τῶν μονῳδιῶν διεξελθεῖν τρόπον.
Ὦ νυκτὸς κελαινοφαὴς
Ὄρφνα, τίνα μοι δύστανον
Ὄνειρον πέμπεις ἐξ ἀφανοῦς,
Ἀΐδα πρόπολον,
Ψυχὰν ἄψυχον ἔχοντα,
Μελαίνας νυκτὸς παῖδα,
Φρικώδη δεινὰν ὄψιν,
Μελανονεκυείμονα,
Φόνια φόνια δερκόμενον,
Μεγάλους ὄνυχας ἔχοντα.

Ba. *Duo sunt tibi nempe labores.*
10 Eu. *Præclare Achiuorum, Atrei*
Domino, hac mea percipe, fili,
Tu non adhibes bona fulcra labori.
Ba. *Labor, Æschyle, tertius hic est.*
Eu. *Ve mellarij adesse bonu*
15 *Animus, aperite Dianæ.*
Tu non adhibes bona fulcra labori.
Possum ego destruere imperia auspice
Condita fato.
Tu non adhibes bona fulcra labori.
20 Ba. *Proh Iuppiter, quid hoc laboris? quid rei?*
Ego hinc me conferam curriculo in balneum,
Nam ex sordibus, dolores inguinis sentio.
Eu. *Noli priusquàm alteram stationem carminum*
Percipias, compositam è Citharœdicis modis.
25 Æs. *Agè, perduc ad finem: sed sordes ne adijce.*
Eu. *Vt nunc Achiuum*
Bifidum imperium, Argolidis vim,
To Phlattothrattophlattothrat:
Sphingémque tristificam
30 *Dominúmque canem det.*
To Phlattothrattophlattothrat:
Cum iaculo & valida manu.
Bellicus ales,
To Phlattothrattophlattothrat:
35 *Prædam vt feroces*
Aquilæ super aëra ferrent:
To Phlattophlattothrat.
Quod incline erat Aiaci,
To Phlattophlattothrat.
40 Ba. *Quid est phlattothrat? vtrum ex solo Marathonio?*
Aut vnde hoc collegisti aquatorum melos?
Æs. *At ego ex bono traduxi hæc in aliud bonum:*
Ne idem & vnum pratum Musarum cum Phrynicho
Viderer decerpere. Sed hic Euripides
45 *Ab omnibus meretriculis sumpsit modos*
Obliquos Meliti, Caricaque tibia
In funere & Choreis. Quod nunc illicò
Ei demonstrabitur. Lyram quis afferat.
Sed quid opus est Lyra ad hanc rem? vbi illa testulis
50 *Crepitans? age huc adesdum Musa Euripidis:*
Ad quam hi modi cantari sunt idonei.
Ba. *Hæc certè Musa nunquam ante in Lesbo fuit.*
Æs. *Halcyones, ore quæ strepitis sonoro, in*
Fluctibus marinis,
55 *Tingentes leue guttulis*
Corpus, rore madens liquido.
Vósque sub tecto habitantes in angulis,
Quæ e e e e e euoluitis digitis, araneæ,
Liciæ, atelásque, & Cercidis
60 *Rancidi Poetæ curas:*
Vbi cantu gaudens Delphinus
Proris quatiebat mare secantibus,
Oracula & stadia,
Gemmas, lætitiam vitis,
65 *Racemi capreolum, onus leuantem.*
Agè me amplectere, mi puer.
Pedem hunc túne vides? Ba. video.
Æs. *Quid hunc? annè vides? Ba. video.*
Æs. *Hos cùm modos tu succinas,*
70 *Audes meos reprehendere:*
Qui per duodecim technas
Cyrenes modularis.
Et hi modi nempe tui. nunc etiam volo
Monœdiarum rationem perquirere.
75 *O noctem nigram tenebris,*
Quàm tu miserum affers somnum
Mihi, hunc ex obscuris caliginibus
Erebi seruulum:
Inanime pectus habentem,
80 *Nefariæ noctis prolem,*
Atrocem vultu: amictum
Nigronecræ amiculis:
Trucia, trucia tuentem:
Magnos vngues habentem.

Ferte facem celeres famulæ mihi:
Situla aquam è liquido date flumine:
Calfacite vndas.
Hæc vt somnia fontibus abluam,
Iò Pontice Diue
Hoc mihi illud: ô sodales,
Hæc prodigia, quæso, videte.
Rapuit mihi gallum Glyce, nec
Vspiam apparet hic.
Nymphæ montigenæ:
O rabies occupa.
Ego autem missella propriis operam
Mecum impendo rebus:
Plenum stamine fusum
E e e euoluens manibus:
Nectoglomus: clanculúmque vendo
Pòst in foro, atris septa tenebris:
At ille volitabat, volitabat ad æthera
Remigio alarum leui:
Mihi mala, mala reliquit.
Lacryma, lacryma de palpebris
Cecidit, cecidit infelix.
Verùm ô Cretes, Idæ proles,
Sumptis iaculis, mala repellite:
Et membra concutite: & circumdate
Domum, simul etiam
Dictynna virgo, Dea
Elegans, catellas
Agens, peruagetur domos
Vndique. At ô Iouis
Duplices faculas manu tenens
Perquam agilis, triceps Hecate.
Ostende te in Glycæ domo:
Vt ingressa in furto prehendam.

Ba. *Plures omittite iam modos.*
Æs. *Et mihi satis.*
Nunc ad stateram volo virum hunc deducere.
Nam sola hæc vtrinsque ostendet Poeticam,
Et vtrinque verborum librabit pondera.
Ba. *Agite huc adeste: nam Poëtarum ars mihi*
Ad libram erit vendenda, tanquam casei.
Ch. *Viri operosi, qui cati:*
Equidem opus hoc planè nouum,
Et prodigiosum, & absurdum.
Nam quis vnquam hoc cogitauit?
Testor hunc, si quis mihi antè
Tale quid dixisset, illi haud
Fidem dedissem, sed putassem
Illum afferre nugas.

ACTVS V. SCENA III.

Bacchus, Æschylus, Euripides.

Ba. *Agè, nunc astate ad lances. Æs. eccum me tibi.*
Ba. *Et apprendentes quisque verbum proferat,*
Neque è manu mittatis priusquàm clamitem
Cuculi more. Æs. tenemus. Ba. nunc recitet quilibet
Versum, ad stateram, aut verbum proferat aliquod.
Eu. *O si ratis non peruolasset Argo aquis.*
Æs. *Sperchie fluuie, pascuique vortices.*
Ba. *Cucu: stateram mittite: multò pressior*
Lanx Æschyli, quàm altera. Eu. quid causæ obsecro?
Ba. *Quia fluuium imposuit: & carmen propemodum*
Humectauit perinde, vt qui lanam solent
Humectare, priusquàm in foro diuendunt:
Tu verò verbum imposuisti volatile.
Eu. *Age aliud dicat, & contra me proferat.*
Ba. *Prendite rursum stateram. Eu. ellam. Ba. iam proferas.*
Eu. *Non est fanum Suadæ, nisi bona oratio.*
Æs. *Mors est Deis sola, haud capit data munera.*
Ba. *Dimittite, mittite: iterum inclinat Æschyli:*
Nam mortem imposuit, malum grauissimum.
Eu. *At ego Suadæ verbum imposui, dictum optimè.*
Ba. *Res leuicula est suadela, & mentem non habet.*

Ἀλλά μοι ἀμφίπολοι λύχνον ἅψατε, 80
Κάλπισί τ' ἐκ ποταμῶν δρόσον ἄρατε,
Θέρμετε δ' ὕδωρ,
Ὡς ἂν θεῖον ὄνειρον ἀποκλύσω.
Ἰὼ πόντιε δαῖμον,
Τοῦτ' ἐκεῖν'. ἰὼ ξύνοικοι, 85
Τάδε τέρατα θεάσασθε.
Τὸν ἀλεκτρυόνα μου ξυναρπά-
σασα φρούδη Γλύκη.
Νύμφαι ὀρεσίγονοι
Ὦ μανία ξύλλαβε. 90
Ἐγὼ δ' ἁ τάλαινα προσέχουσ' ἔτυχον
Ἐμαυτῆς ἔργοισιν,
Λίνου μεστὸν ἄτρακτον,
Εἱειειειλίσσουσα χεροῖν,
Κλωστῆρα ποιοῦσ', ὅπως κνεφαῖος 95
Ἐς τὴν ἀγορὰν φέρουσ' ἀποδοίμαν.
Ὁ δ' ἀνέπτατ' ἀνέπτατ' ἐς αἰθέρα
Κουφοτάταις πτερύγων ἀκμαῖς,
Ἐμοὶ δ' ἄχε' ἄχεα κατέλιπεν.
Δάκρυα δάκρυά τ' ἀπ' ὀμμάτων, 100
Ἔβαλον ἔβαλον ἁ τλάμων.
Ἀλλ' ὦ Κρῆτες, Ἴδης τέκνα,
Τὰ τόξα λαβόντες, ἐπαμύνατε,
Τὰ κῶλά τ' ἀμπάλλετε κυκλούμενοι
Τὴν οἰκίαν. ἅμα δὲ 105
Δίκτυννα παῖς Ἄρτεμις
Καλὰ τὰς κυνίσκας
Ἔχουσ' ἐλθέτω διὰ δόμων
Πανταχῇ. σὺ δ' ὦ Διὸς
Διπύρους ἀνέχουσα λαμπάδας, 110
Ὀξυτάταιν χεροῖν Ἑκάτα
Παράφηνον εἰς Γλύκης, ὅπως
Εἰσελθοῦσα φωράσω.
δι. Παύσασθον ἤδη τῶν μελῶν.
αἰ. Κἀμοί γ' ἅλις. 115
Ἐπὶ τὸν σταθμὸν γὰρ ἀγαγεῖν βούλομαι,
Ὅσπερ γ' ἐλέγξει ποιητὴν νῷν μόνος,
Τὸ γὰρ βάρος νῷν βασανιεῖ τῶν ῥημάτων.
δι. Ἴτε δεῦρο νυν, εἴπερ γε δεῖ καὶ τοῦτό με
Ἀνδρῶν ποιητῶν τυροπωλῆσαι τὴν τέχνην. 120
χο. Ἐπίπονοί γ' οἱ δεξιοί.
Τόδε γὰρ ἕτερον αὖ τέρας
Νεοχμόν, ἀτοπίας πλέων,
Ὃ τίς ἂν ἐπενόησεν ἄλλος;
Μὰ τόν, ἐγὼ μὲν οὐδ' ἂν εἴ τις
Ἔλεγέ μοι τῶν ἐπιτυχόντων
Ἐπιθόμην, ἀλλ' ᾠόμην ἂν
Αὐτὸν αὐτὰ ληρεῖν.

Δράματος τοῦ πέμπτου Σκηνὴ τρίτη.

Διόνυσος, Αἰσχύλος, Εὐριπίδης.

δι. Ἴθι νυν παρίστασθον παρὰ τὼ πλάστιγγ'. αἰ. ἰδού.
δι. Καὶ λαβομένω τὸ ῥῆμ' ἑκάτερος εἴπατον,
Καὶ μὴ μεθεῖσθον, πρὶν ἂν ἐγὼ σφῷν κοκκύσω.
αἰ. Ἐχόμεθα. δι. Τοὔπος νυν λέγετον εἰς τὸν σταθμόν.
ευ. Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος. 5
αἰ. Σπερχειὲ ποταμὲ, βουνόμοι τ' ἐπιστροφαί.
δι. Κόκκυ μεθεῖτε, καὶ πολύ γε κατωτέρω
Χωρεῖ τὸ τοῦδε. ευ. καὶ τί ποτ' ἐστὶ τ' αἴτιον;
δι. Ὅτ' εἰσέθηκε ποταμὸν, ἐριοπωλικῶς
Ὑγρὸν ποιήσας, τοὔπος, ὥσπερ τἄρια, 10
Σὺ δ' εἰσέθηκας τοὔπος ἐπτερωμένον.
ευ. Ἀλλ' ἕτερον εἰπάτω τι, κἀντιστησάτω.
δι. Λάβεσθε τοίνυν αὖθις. ευ. ἢν ἰδού. δι. λέγε.
ευ. Οὐκ ἔστι Πειθοῦς ἱερὸν ἄλλο, πλὴν λόγος.
αἰ. Μόνος θεῶν γὰρ Θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ. 15
δι. Μεθεῖτε, μεθεῖτε, καὶ τὸ τοῦδέ γ' αὖ ῥέπει.
Θάνατον γὰρ εἰσέθηκε βαρύτατον κακῶν.
ευ. Ἐγὼ δὲ πειθώ γ', ἔπος ἄριστ' εἰρημένον.
δι. Πειθὼ δὲ κοῦφόν ἐστι, καὶ νοῦν οὐκ ἔχον.

Αλλ' ἕτερον αὖ ζήτει τι τῶν βαρυσταθμῶν, 20
Ο τι σοι καθέλξει καρτερόν τε καὶ μέγα.
ευ. Φέρε ποῦ τοιοῦτον δῆτα τῶν ἐμῶν ἐστὶ ποῦ;
δι. Βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέτταρα.
Λέγοιτ' ἄν, ὡς αὕτη 'στὶ λοιπὴ σφῷν στάσις.
ευ. Σιδηροβριθές τ' ἔλαβε δεξιᾷ ξύλον. 25
αι. Εφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα, καὶ νεκρῷ νεκρός.
δι. Εξηπάτηκεν αὖ σε καὶ νῦν. ευ. τῷ τρόπῳ;
δι. Δύ' ἅρματ' εἰσέθηκε καὶ νεκρὼ δύο,
Οὓς οὐκ ἂν ἄραιντ' οὐδ' ἑκατὸν Αἰγύπτιοι.
αι. Καὶ μηκέτ' ἔμοιγε κατ' ἔπος, ἀλλ' ἐς τὸν σταθμὸν 30
Αὐτὸς, τὰ παιδί', ἡ γυνὴ, Κηφισοφῶν,
Εμβὰς καθήσθω, ξυλλαβὼν τὰ βιβλία,
Εγὼ δὲ δύ' ἔπη τῶν ἐμῶν ἐρῶ μόνα.

Δράματος τοῦ πέμπτου σκηνὴ τετάρτη.
Διόνυσος, Πλούτων, Αἰσχύλος, Εὐριπίδης.

δι. Ανδρες φίλοι, κἀγὼ μὲν αὐτοὺς οὐ κρινῶ,
Οὐ γὰρ δι' ἔχθρας οὐδετέρῳ γενήσομαι.
Τὸν μὲν γὰρ ἡγοῦμαι σοφὸν, τῷ δ' ἥδομαι.
πλ. Οὐδὲν ἄρα πράξεις, ὧνπερ ἦλθες οὕνεκα.
δι. Εὰν δὲ κρίνω; πλ. τὸν ἕτερον λαβὼν ἄπει, 5
Οπότερον ἂν κρίνῃς, ἵν' ἔλθῃς μὴ μάτην.
δι. Εὐδαιμονοίης. φέρε πύθεσθέ μου ταδὶ,
Εγὼ κατῆλθον ἐπὶ ποιητήν. αι. τοῦ χάριν;
δι. Ιν' ἡ πόλις σωθεῖσα τοὺς χοροὺς ἄγῃ,
Οπότερος ἂν οὖν τῇ πόλει παραινέσειν 10
Μέλλῃ τι χρηστὸν, τοῦτον ἄξειν μοι δοκῶ,
Πρῶτον μὲν οὖν περὶ Ἀλκιβιάδου τίν' ἔχετον
Γνώμην ἑκάτερος; ἡ πόλις γὰρ δυστοκεῖ.
αι. Εχει δὲ περὶ αὐτοῦ τίνα γνώμην; δι. τίνα;
Ποθεῖ μὲν, ἐχθαίρει δὲ, βούλεται δ' ἔχειν. 15
Αλλ' ὅ τι νοεῖτον, εἴπατον τούτου πέρι.
ευ. Μισῶ πολίτην, ὅστις ὠφελεῖν πάτραν
Βραδὺς φανεῖται, μεγάλα δὲ βλάπτειν ταχὺς,
Καὶ πόριμον αὑτῷ, τῇ πόλει δ' ἀμήχανον.
δι. Εὖ γ' ὦ Πόσειδον. σὺ δὲ τίνα γνώμην ἔχεις; 20
αι. Οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν,
Μάλιστα μὲν λέοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν.
Ην δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.
δι. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα, δυσκρίτως γ' ἔχω.
Ο μὲν σοφῶς γὰρ εἶπεν, ὁ δ' ἕτερος σαφῶς. 25
Αλλ' ἔτι μίαν γνώμην ἑκάτερος εἴπατον,
Περὶ τῆς πόλεως ἥντιν' ἔχετον σωτηρίαν;
ευ. Εἴ τις πτερώσας Κλεόκριτον Κινησίᾳ,
Αἴροιεν αὖραι πελαγίαν ὑπὲρ πλάκα.
δι. Γέλοιον ἂν φαίνοιτο, νοῦν δ' ἔχει τινά. 30
ευ. Εἰ ναυμαχοῖεν, κᾆτ' ἔχοντες ὀξίδας
Ραίνοιεν ἐς τὰ βλέφαρα τῶν ἐναντίων.
Εγὼ μὲν οἶδα, καὶ θέλω φράζειν. δι. λέγε.
ευ. Οταν τὰ νῦν ἄπιστα πίσθ' ἡγώμεθα,
Τὰ δ' ὄντ' ἄπιστα πιστά. δι. πῶς; οὐ μανθάνω. 35
Αμαθέστερόν πως εἰπὲ, καὶ σαφέστερον.
ευ. Εἰ τῶν πολιτῶν οἷσι νῦν πιστεύομεν,
Τούτοις ἀπιστήσαιμεν, οἷς δ' οὐ χρώμεθα,
Τούτοισι χρησαίμεσθ', ἴσως σωθεῖμεν ἄν.
Εἰ νῦν γε δυστυχοῦμεν ἐν τούτοισι, πῶς 40
Τἀναντία πράξαντες οὐ σωζοίμεθ' ἄν;
δι. Εὖ γ' ὦ Παλάμηδες, ὦ σοφωτάτη φύσις,
Ταυτὶ πότερ' αὐτὸς εὗρες, ἢ Κηφισοφῶν.
ευ. Εγὼ μόνος, τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν.
δι. Τί δαὶ λέγεις σύ; αι. τὴν πόλιν νῦν μοι φράσον 45
Πρῶτον, τίσι χρῆται, πότερα τοῖς χρηστοῖς; δι. πόθεν;
Μισεῖ κάκιστα. αι. τοῖς πονηροῖς δ' ἥδεται;
δι. Οὐ δῆτ' ἐκείνη γ', ἀλλὰ χρῆται πρὸς βίαν.
αι. Πῶς οὖν τις ἂν σώσειε τοιαύτην πόλιν,
Η μήτε χλαῖνα, μήτε σισύρα ξυμφέρει; 50
δι. Εὕρισκε νὴ Δί', εἴπερ ἀναδύσει πάλιν.
αι. Εκεῖ φράσαιμ' ἂν, ἐνθαδὶ δ' οὐ βούλομαι.
δι. Μὴ δῆτα σύ γ', ἀλλ' ἐνθένδ' ἀνίει τἀγαθά.
αι. Τὴν γῆν ὅταν νομίσωσι τὴν τῶν πολεμίων

Disquire aliud, & quod sit ponderosius,
Et quod lancem plus deprimat, ac validius.
Eur. *Sine videam, vbi sit tale. vbi dicam esse, obsecro?*
Ba. *Duas Achilles tesseras & quatuor*
Iecit: pergite: nam res in vno hoc cardine est.
Eur. *Lignum graue ferro, comprehendit dextera.*
Æs. *Nam currui currum, atque funus funeri.*
Ba. *Iterum dolo te circumuenit. Eu. & quomodo?*
Ba. *Currus duos, duósque iniecit mortuos:*
Quos ægre centum sustollant Ægyptij.
Æs. *Ne ponderentur iam voces: sed liberi*
Et vxor, & Cephisopho, & ipsius & libri
Nunc insideant lanci. ego tantum duo proferam
Verba e meis.---

ACTVS V. SCENA IIII.
Bacchus, Pluto, Æschylus, Euripides.

Ba. *Amici ego hic sententiam*
Inter eos non feram, nam neutrius odio lubens
Me inimet onerem: alterum sapientem iudico,
Voluptatem non paruam capio ex altero.
Pl. *Nihil ergo efficies, quorum missus huc gratia.*
Ba. *Sin iudicem? Pl. tunc alterum elige, atque abi*
Quem tu præposueris: ne frustra huc veneris.
Ba. *Dii tibi bene velint. agite vos, audite me:*
Ego huc veni propter Poetam. Æs. Cur? cedo.
Ba. *Vt ciuitas choros agendo salua sit,*
Vter ergo vestrûm consilia Reipub.
Daturus est vtilia: hunc abducere volo.
Primum de Alcibiade, quæ vtrius sententia
Alternatr: est: Nam malè perit nostra ciuitas.
Æs. *Quid autem de illo sentit ciuitas? Ba. quid? Hoc:*
Cupit quidem, sed odit tamen, & habere vult.
Sed quid vos de illo sentiatis, dicite.
Eu. *Ciuem hunc ego odi, qui in seruanda patria*
Fit tardus, in lædenda eadem fit celer:
Sat commodus sibi, ciuitati incommodus.
Ba. *Euge, ô Neptune, at quæ tua est sententia?*
Æs. *Catulum Leonis alere in vrbe non decet,*
Sed maximè ipsum ne Leonem nutrias:
Sin alueris aliquem, obsecunda moribus.
Ba. *Ego, per Iouem seruatorem ægrè iudico:*
Nam luculenter ille, prudenter hic ait.
Sed adhuc vnam quisque recitet sententiam:
Quænam salutis spes est de Republica?
Eu. *Si quis Cleocritum applicet, pro alis, Cinesiæ*
Vtrumque venti mox in mare sustollerent.
Ba. *Hoc ridiculum quidem: at rationem tamen habet.*
Eu. *Si qui nauale facturi sunt prælium,*
Acetabula teneant, & oculos hostium
Conspergant: ego noui, & dicam. Ba. Dic obsecro.
Eu. *Si fida quæ sunt, pro infidis habeamus: &*
Quæ infida sunt, pro fidis. Bac. non intelligo,
Rudius hoc dicas, & aliquanto planius.
Eu. *Si ciuibus, quibus iam nimium fidimus,*
Post diffidemus: & quibus non vtimur,
Illis vtamur: erimus salui forsitan.
Nam si nunc propter istam causam affligimur,
Quomodo contraria agentes non seruabimur?
Bac. *Euge, ô Palamedes: o ingenium perspicax:*
Tune ipsius hæc inuenisti, an Cephisophon?
Eu. *Ego solus inueni: sed acetabula Cephisophon.*
Ba. *Quid autem tu dicis? Æs. primùm hoc memora mihi,*
Quibus vtitur Respub. viris? num bonis?
Ba. *At vnde? pessime odit. Æs. at gaudet malis?*
Ba. *Minime. sed illis ad vim faciendam vtitur.*
Æs. *Quomodo igitur talem vrbem seruet quispiam?*
Cui neque Læna, neque sagulum rectè congruit?
Ba. *Quæso reperi aliquid, an emergas denuo.*
Æs. *Illic memorem, hic non est integrum proloqui.*
Ba. *Minimè, sed hic dimitte, quæ censes bona.*
Æs. *Quando hostium terram habituri sunt pro sua*

Suam pro hostili, naues, pro rectâ viâ:
Viam terrestrem pro re dubia, & perdita.
Ba. Bene, nisi quod ea iudex solus deuorat.
Pl. Feras sententiam. Ba. hanc relinquam vos penes.
Ego enim eligam, quicunque animo arridet meo.
Eu. Memor igitur esto Deorum, quos iuraueras:
Hinc abducturum me domum, elige me tibi.
Ba. Lingua mea iurauit: ego mihi eligam Æschylum.
Eu. Sceleratissime hominum, quid nam fecisti tu? Ba. egon?
Victorem iudico Æschylum esse, quid ni?
Eu. Turpissime me aduersus egisti, aspicis?
Ba. Cur turpe, si secus spectator iudicet?
Eu. O scelus, an despicies etiam me mortuum?
Ba. Ecquis scit, an ne viuere nostrum sit mori:
Spirare, sit cenare: dormire sit ouis
Pellium? Pl. age, ite intro Dionyse. Ba. quam ob rem id cedo.
Pl. Vt excipiam vos hospitio meo, antequam
Abeatis. Ba. bene iu... ner ego non ægre fero.

CHORVS.

Ch. Homo beatus ille, qui
Bene animum politum habet.
Datur enim multis discere.
Equidem hic Æschylus repertus
Sapere, nunc domum redit.
Homo suæque ciuitati,
Homo suisque deus propinquis
Vtilis, atque amiculis:
Cum adeo sapiat aqua.
Itaque pulcrum est, Socrate
Procul emisso, haud discere
Garrulitatem, & Musicam
Reijcere artis Tragicæ.
Tumida vero proloqui
Magnificeque nugari
Terere tempus otiosum,
Hominis imperiti est.

ACTVS V. SCENA V.

Pluto. Æschylus, Chorus.

Pl. Age vero Æschyle, læto pede abi,
Et serua nostram Rempublicam
Præceptis vtilissimis
Stolidos, quorum multi sunt, doce.
Cleophonti autem istud fer munus:
Et publicanis hisce vrbis,
Myrmecique, & Nicomacho,
Atque Archenomo:
Et dic illis, vt cito veniant
Huc ad me sublata omni mora.
Ni celeriter huc aduenient,
Ita me Phœbus amet, cædam ipsos:
Et quadrupedes
Constringam cum Adimanto iunctos,
Sub terra inferna dimittam.
Æs. Effecta hæc dabo, sed tu sedem
Committe meam Sophocli, vt seruet,
Et tueatur, si forte huc ego
Redeam, nam ego hunc esse sapientia
A me esse secundum statuo.
Memineris vero, ne vnquam hic
Et vaniloquus scurra, homo pestilens,
Vnquam inter ea sedem illam meam,
Inuitus licet, obsideat.
Pl. Præferte faces, & prælucete
Huic, & hoc esse illum deducite:
Vatemque suis Carminibus,
Et cantu celebrate.

CHORVS.

Ba. Principio facilemque viam, & bona signa Poetæ,
Dum redit ad superos, date vos pia numina terræ:
Nostraque consiliis defendite mœnia vestris,
Sic equidem innumeris releuabimur vndique damnis,
Et strepitu armisono: Cleopho sua prælia tractet,
Et male quisquis amat, patrio super orbe tumultus.

FINIS RANARVM.

Εἶναι σφετέραν, τὴν δὲ σφετέραν τῶν πολεμίων, 55
Πόρον δὲ τὰς ναῦς, ἀπορίαν δὲ τὸν πόρον.
δι. Εὖ, πλήν γ' ὁ δικαστὴς αὐτὰ καταπίνει μόνος.
πλ. Κρίνοις ἄν. δι. αὕτη σφῷν κρίσις γενήσεται.
Αἱρήσομαι γὰρ ὅνπερ ἡ ψυχὴ θέλει.
ευ. Μεμνημένος νυν τῶν θεῶν, οὓς ὤμοσας, 60
Ἦ μὴν ἀπάξειν μ' οἴκαδ', αἱροῦ τοὺς φίλους.
δι. Ἡ γλῶττ' ὀμώμοκ', Αἰσχύλον δ' αἱρήσομαι.
ευ. Τί δέδρακας ὦ μιαρώτατ' ἀνθρώπων; δι. ἐγώ;
Ἔκρινα νικᾶν Αἰσχύλον, τιὴ γὰρ οὔ;
ευ. Αἴσχιστον ἔργον προσβλέπεις μ' εἰργασμένος. 65
δι. Τί δ' αἰσχρόν, ἢν μὴ τοῖς θεωμένοις δοκῇ;
ευ. Ὦ σχέτλιε περιόψει με δὴ τεθνηκότα;
δι. Τίς οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
Τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν, τὸ δὲ καθεύδειν κῴδιον;
πλ. Χωρεῖτε τοίνυν ὦ Διόνυσ' εἴσω. δι. τί δαί; 70
πλ. Ἵνα ξενίζω σφὼ πρὶν ἀποπλεῖν. δι. εὖ τοι λέγεις
Νὴ τὸν Δί'· οὐ γὰρ ἄχθομαι τῷ πράγματι.

ΧΟΡΟΣ.

χο. Μακάριός γ' ἀνὴρ
Ἔχων ξύνεσιν ἠκριβωμένην.
Πάρα δὲ πολλοῖσιν μαθεῖν.
Ὅδε γὰρ εὖ φρονεῖν δοκήσας,
Πάλιν ἄπεισιν οἴκαδ' αὖ, 5
Ἐπ' ἀγαθῷ μὲν τοῖς πολίταις,
Ἐπ' ἀγαθῷ δὲ τοῖς ἑαυτοῦ
Ξυγγενέσι τε καὶ φίλοισι,
Διὰ τὸ συνετὸς εἶναι.
Χαρίεν οὖν μὴ Σωκράτει 10
Παρακαθήμενον λαλεῖν,
Ἀποβαλόντα μουσικὴν,
Τά τε μέγιστα παραλιπόντα
Τῆς τραγῳδικῆς τέχνης.
Τὸ δ' ἐπὶ σεμνοῖσιν λόγοισι 15
Καὶ σκαριφησμοῖσι λήρων
Διατριβὴν ἀργὸν ποιεῖσθαι,
Παραφρονοῦντος ἀνδρός.

Αἰσχύλος, Πλούτων, Χορός.

πλ. Ἄγε δὴ χαίρων Αἰσχύλε χώρει,
Καὶ σῷζε πόλιν τὴν ἡμετέραν
Γνώμαις ἀγαθαῖς, καὶ παίδευσον
Τοὺς ἀνοήτους· πολλοὶ δ' εἰσί·
Καὶ δὸς τουτὶ Κλεοφῶντι φέρων, 5
Καὶ τουτὶ τοῖσι πορισταῖς,
Μύρμηκί θ' ὁμοῦ καὶ Νικομάχῳ·
Τόδε δ' Ἀρχενόμῳ,
Καὶ φράζ' αὐτοῖς ταχέως ἥκειν
Ὡς ἐμὲ δευρὶ, καὶ μὴ μέλλειν. 10
Κἂν μὴ ταχέως ἥκωσιν,
Νὴ τὸν Ἀπόλλω στίξας αὐτοὺς,
Καὶ συμποδίσας,
Μετ' Ἀδειμάντου τοῦ Λευκολόφου,
Κατὰ γῆς ταχέως ἀποπέμψω. 15
αι. Ταῦτα ποιήσω· σὺ δὲ τὸν θᾶκον
Τὸν ἐμὸν παράδος Σοφοκλεῖ τηρεῖν
Καὶ διασῴζειν, ἢν ἄρ' ἐγώ ποτε
Δεῦρ' ἀφίκωμαι. τοῦτον γὰρ ἐγὼ
Σοφίᾳ κρίνω δεύτερον εἶναι. 20
Μέμνησο δ' ὅπως ὁ πανοῦργος ἀνὴρ,
Καὶ ψευδολόγος καὶ βωμολόχος,
Μηδέποτ' εἰς τὸν θᾶκον τὸν ἐμὸν,
Μηδ' ἄκων ἐγκαθεδεῖται.
πλ. Φαίνετε τοίνυν ὑμεῖς τούτῳ 25
Λαμπάδας ἱεράς, χἄμα προπέμπετε,
Τοῖς τούτου τοῦτον μέλεσιν,
Καὶ μολπαῖς κελαδοῦντες.

ΧΟΡΟΣ.

χο. Πρῶτα μὲν εὐοδίαν ἀγαθὴν ἀπιόντι ποιητῇ
Ἐς φάος ὀρνυμένῳ δότε δαίμονες οἱ κατὰ γαίας,
Τῇ δὲ πόλει μεγάλων ἀγαθῶν ἀγαθὰς ἐπινοίας.
Πάγχυ γὰρ ἐκ μεγάλων ἀχέων παυσαίμεθ' ἂν οὕτως,
Ἀργαλέων τ' ἐν ὅπλοις ξυνόδων. Κλεοφῶν δὲ μαχέσθω,
Κἄλλος ὁ βουλόμενος τούτων πατρίοις ἐν ἀρούραις.

ΤΕΛΟΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ.

ARGVMENTVM IN EQVITES.

COMOEDIA hac exagitaturus Cleonem Poëta, introducit Niciam & Demosthenem, duces Athenienses, seruili habitu, & misera specie vestitos, qui de suis ærumnis & seruitute querittantur, & consilium de arripienda fuga ineunt. Sed quia hoc non satis tutum videbatur, idcirco alia via rem aggrediuntur, & primùm spectatoribus ingenium ac mores cuiusdam Paphlagonis, seu vociferatoris (hoc enim nomine Cleo notabatur) recitant, & flagitia in Rempublicam domi & foris perpetrata exponunt. Deinde vinum sibi afferri iubet Demosthenes, vt illo hausto, bonum consilium reperiat. Nicias domum ingressus herum Cleonem dormientem reperit, & vinum subductum effert. Eo accepto, & somno Cleonis cognito, Demosthenes iterum ad herum intrare iubet Niciam, & tabulas, in quibus arcana illius continebantur, proferre. Inspectis autem & lectis tabulis, oraculum deprehenditur, de Cleonis interitu, & de successione Allantopolæ seu fartoris cuiusdam, qui alio nomine dicebatur Agoracritus. Illis oraculum examinantibus, commodum ipse Allantopola interuenit, cui spem consequendi imperij duo serui faciunt: partim, quòd ipse vir malus & audax esset, (nam tales digni imperio tum habebantur) partim, quòd oraculum Reipublicæ administrationem ei deferret: Ei rei vt fidem maiorem faciant, oraculum ex tabula recitant, & quibus eum moribus præditum esse velint, lepidè perstringunt. Interim e crapuloso somno expergefactus Cleo, cùm seruorum suorum furtum animaduertisset, celeriter procurrit, & seruis tanquam coniuratis & seditiosis extrema mala comminatur. Fugit Agoracritus: sed Chorus equitum accedit, & animum illi ad opprimendum Cleonem adiicit. Qui mox confirmatus, Cleonem, frustra auxilium Senatus implorantem, verberibus multat. Cùm verò multis querelis, & magno clamore sublato, Cleo se defenderet, equitesque accusaret: Allantopola suum quoque clamorem contra attollit. Exoritur grauis inter Cleonem & Agoracritum contentio. Nam mutuis se criminibus & calumniis proscindunt, & extremam internecionem sibi mutuam minantur. Chorus turbulenti Cleonis audaciam & peculatum execratus, Allantopolam exhortatur, vt productum Cleonem teneat, ac manifestorum scelerum coram populo reum agat. Qua voce incitatus Allantopola Agoracritus, primùm Cleoni, qui tarditatem linguæ & ruditatem ei obiiciebat, opponit ipsius loquacitatem & clamores. Deinde Cleonis vitia sibi inesse fingit, & falsè hominem reprehendit. Tum vterque alteri, verbis quibusdam ex sua arte petitis, necem interminatur. Quare animaduersa, Chorus Allantopolam admiratur: cùm fieri non posse existimasset, vt summa Cleonis dicacitas à quoquam superaretur. Hac oratione equitum denuò confirmatus Allantopola, Cleonem acriter inuadit: & alia multa crimina & flagitia illi obiicit. Sed Cleo nemini impudentia cessurum se affirmat. Cui respondet Agoracritus, & furem, & hominem perfidum, & scortatorem, & sellatorem seu Pathicum esse docet. Itaque noua oritur altercatio, & multis vtrinque conuiciis prolatis, Cleo rursum ab Allantopola verberatur. Tandem graui ira percitus, in Prytanæum abit, vt coniuratores illic, coram Senatu Atheniensi accuset. Sed Allantopola relictis in theatro intestinis & cultro fartorio: ita monente Choro: celeriter subsequitur, vt se contra Cleonis calumnias defendat. Illis digressis, Chorus primùm abeunti Agoracrito felicitatem precatur, deinde in Strophis & Antistrophis Neptunum ac Mineruam pro felici successu inuocat: in Epirrhematis autem & Antepirrhematis varia ac multa Atheniensium vitia carpit, cumprimis, quòd boni Poëtæ, malorum hostes, in populi contemptu essent. Præterea res ac virtutes maiorum extollit, & his suæ ætatis hominum vitia opponit. Postremò Equitum virtutem tam in prœliis naualibus, quàm terrestribus, cum summa frugalitate coniunctam commendat. Reuersus ex senatu Allantopola, rem illic contra Cleonis accusationem prosperè gestam Equitibus exponit, & orationem à se habitam recitat, in qua Cleonis morem exprimens, Senatum impudenter reprehendit, populo spem pacis, & rerum omnium copiam promittit. fœdus Lacedæmoniorum dissuadet, ac totius chori applausum consequitur. Illo sic perorante, mox adest & ipse Cleo, qui aduersario suo graues minas ingerit, sed falsè ab eodem eluditur. Paulò post vterque ad plebem prouocat. Vbi hæc vtriusque beneuolentiam cognoscit, & res pro patria gestas intelligit, constituit de ambobus, paulò diligentius inquirere. Chorus Allantopolam, vt circumspectus sit, præmonet. Iactitante ibi Cleone sua in Remp. beneficia & merita, respondet Agoracritus, non esse viri liberalis, aliis eripere, quod alteri largiatur. Simul obiicit Cleoni furta & rapinas, perturbationes pacis, & alia scelera. Cui accusationi etiam Chorus Equitum adstipulatur: qui Cleonem seditionis arguit, quòd clypeis & armis in templo suspensis ansas reliquisset: quòd perturbata Republ. bona ciuium compilasset, vt aquam turbare solent, qui anguillas captant: quòd homo esset auarus & sordidus: quod denique etiam libidinosus & perquàm superbus. Quibus omnibus plebs, tanquàm conscia, lubens assentitur, & Cleonem detestatur. Ille aduersario trierarchiam comminatur: sed Chorus silentium ei mandat. Victus ergo modis omnibus Cleo, magistratum deponere & anulum iubetur reddere. Vbi cùm nihil superesset præsidij, oracula se allaturum ait, quibus suam auctoritatem tueatur. Idipsum effecturum se promittit Allantopola. Cæterùm horum oraculorum auctores fuerant: Bacis, qui pro Cleone: & Glanis, qui pro Allantopola faciebat. Prior oraculum suum recitat Cleo, posterior Allantopola, idque alternatis vicibus. Sed ea ita comparata erant, vt facilè intelligeretur, Cleonem imperio submouendum, & in locum eius Allantopolam subrogandum. Cùm ergo & hac via nihil profecisset Cleo, ad vltimum remedium confugit: ac populum inescare constituit. Quod idem etiam Allantopola attentat. Digressis ambobus, Chorus Equitum cum populo expostulat, quòd sui tam impotens sit: vt etiam inescari se patiatur. Sed is se satis cautum ac circumspectum fore promittit. Mox reuersi in scenam Cleo & Agoracritus, propositis vtrinque dapibus, certatim plebis fauorem mercari conantur. In quo turpi aucupio cùm neuter alteri cederet: tandem Allantopola plebem hortatur, vt cistas vtriusque patefaciat: & cuius vacuam

deprehendat, eum probum & beneuolum: cuius verò plenam inueniat, eum pro depeculatore & hoste Reipub. habeat. Hoc consilio approbato, cùm vacua Allantopolæ, plena autem Cleonis cista reperiretur: de omni dignitatis gradu Cleo deiicitur. Populus se Allantopolę, qui Agoracritum se esse profitebatur, officiosè commendat. Abeunte cum populo Allantopola, Chorus equitum, in Stropha & Antistropha, laudatis Equitibus, diuitias & paupertatem deprecatur, & Cleonymi sordes detestatur: in Epirrhemate verò & Antepirrhemate sceleratos & flagitiosos: vt, Arignotum & Ariphradem insectatur: itémque Hyperbolum & Nauphantem, sed picturatè, sub persona triremium. Interim cum populo in theatrum redit Agoracritus & multò iam formosiorem, & quasi recoctum populum Atheniensem ostendit Equitibus. Simul veterem illi cæcitatem & stultitiam demonstrat, quòd se Rhetorum præstigiis decipi, & Sophistarum technis circumueniri passus esset. Quod ne deinceps eueniat, duo scorta adducit, quæ fœdera Atheniensium cum Lacedæmoniis repræsentabant, eáque apud Cleonem prius latitasse, nunc verò in lucem reddita affirmat. Hisce plebs ad se receptis, Agoracrito summam rerum committit, Cleonem verò cum farciminibus & intestinis negociatum amandat.

ARGVMENTVM

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ.

E *rat olim Athenis seruiens populo Cleon,*
Q *uem Agoracritus quidam, & equites agunt reum.*
V *t causa vtrinque est dicta, vincitur Cleon.*
I *gitur inescando vt rursum captet senem:*
T *eslè alter inspicere arculam suam iubet.*
E *a plena furti inuenta Cleonem deprimit,*
S *ummáque rerum mox potitur Agoracritus.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

Δημοσθένης.
Νικίας.
Ἀγοράκριτος ὁ καὶ ἀλλαντοπώλης.
Κλέων.
Χορὸς ἱππέων.
Δῆμος.

PERSONÆ DRAMATIS.

Demosthenes.
Nicias.
Agoracritus, qui Allantopola.
Cleo, vrbis prætor.
Chorus Equitum.
Populus Atticus.

ΑΡΙΣΤΟ

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΙΠΠΕΙΣ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

ARISTOPHANIS EQVITES.

ACTVS I. SCENA prima.

Senarij Iambici.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΝΙΚΙΑΣ.

Ἰατταταιὰξ τῶν κακῶν ἰατταταί.
Κακῶς Παφλαγόνα τὸν νεώνητον κακὸν
αὐταῖσι βουλαῖς ἀπολέσειαν οἱ θεοί.
Ἐξ οὗ γὰρ εἰσήρρησεν εἰς τὴν οἰκίαν
Πληγὰς ἀεὶ προστρίβεται τοῖς οἰκέταις. 5
νι. Κάκιστα δῆθ' οὗτός γε πρῶτος Παφλαγόνων
Αὐταῖς διαβολαῖς. δη. ὦ κακόδαιμον, πῶς ἔχεις;
νι. Κακῶς, καθάπερ σύ. δη. δεῦρο νῦν πρόσελθ', ἵνα
Ξυναυλίαν κλαύσωμεν, Οὐλύμπου νόμον.
Μυμῦ μυμῦ, μυμῦ, μυμῦ, μυμῦ μυμῦ. 10
Τί κινυρόμεθ' ἄλλως; οὐκ ἐχρῆν ζητεῖν τινὰ
Σωτηρίαν νῷν, ἀλλὰ μὴ κλάειν ἔτι;
νι. Τίς οὖν γένοιτ' ἄν; λέγε σύ. δη. σὺ μὲν οὖν μοι λέγε,
Ἵνα μὴ μάχωμαι. νικ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Ἀλλ' εἰπὲ θαρρῶν, εἶτα κἀγώ σοι φράσω. 15
δη. Πῶς ἂν σύ μοι λέξειας ἃ μὲ χρὴ λέγειν.
νι. Ἀλλ' οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέττε. πῶς ἂν οὖν ποτε
Εἴποιμ' ἂν αὐτὸ δῆτα κομψευριπικῶς;
δη. Μή μοι γε, μή μοι, μὴ διασκανδικίσῃς.
Ἀλλ' εὑρέ τιν' ἀπόκινον ἀπὸ τοῦ δεσπότου. 20
νικ. Λέγε δὴ μολωμεν ξυνεχὲς ὡδὶ ξυλλαβών.
δη. Καὶ δὴ λέγω, μολωμεν. νι. ἐξόπισθε νῦν
Αὐτὸ φάθι τοῦ μολωμεν. δη. αὐτό. νικ. πάνυ καλῶς,
Ὥσπερ δεφόμενος νῦν ἀτρέμα πρῶτον λέγε
Τὸ μολωμεν. εἶτα δ' αὐτὸ κατεπάγων πυκνόν. 25
δη. Μολωμεν αὐτό, μολωμεν, αὐτομολῶμεν. νι. ἤν,
Οὐχ ἡδύ; δη. νὴ Δία, πλήν γε περὶ τῷ δέρματι
Δέδοικα τουτονὶ τὸν οἰωνόν. νι. τί δαί;
δη. Ὅτι τὸ δέρμα τῶν δεφομένων ἀπέρχεται.
νι. Κράτιστα τοίνυν τῶν παρόντων ἐστὶ νῷν, 30
Θεῶν ἰόντε προσπεσεῖν πρὸς βρέτας.
δη. Ποῖον βρέτας; ἐτεὸν ἡγεῖ γὰρ θεούς;
νι. Ἔγωγε. δη. ποίῳ χρώμενος τεκμηρίῳ;
νι. Ὅτι θεοῖσιν ἐχθρός εἰμ' οὐκ εἰκότως.
δη. Εὖ προσβιβάζεις μ'. νικ. ἀλλ' ἑτέρᾳ ποι σκεπτέον. 35

DEMOSTHENES, NICIAS.

Attatæ ax, quid mali hoc? iattatæ.
Vt illum Paphlagonem, nouitium, Dij malum
Male perduint, cum eius consiliis pessimis.
Nã ex quo scelest⁹ in ædes nostras irruit,
Plagas assiduè infligit nobis seruulis.
Ni. *Ah pessimè pereat hic primus Paphlagonum,*
Suis ipsius cum calumniis. De. miser
Homo, quomodo habes? Ni. male, sicut & tu. De. age huc ades.
Quasi concentum lamentemur, Olympi modum,
Mymy, mymy, mymy, mymy, mymy, mymy.
Sed quid lamentamur frustra? annon erat æquius
Salutem nobis quærere: non flere amplius?
Ni. *Quãmnam salutem? aut unde? cedò. De. cedò tu prior,*
Ne contradicam. Ni. non per Apollinem: at mihi
Tu dic audacter: & ego pòst dicam tibi.
De. *Eadem tu dicas mihi, quæ me vis dicere.*
Ni. *At nulla inest mihi confidentia: quomodo*
Igitur hoc Euripidice, & sat comice eloquar?
De. *Ne mihi, ne (inquam) isthuc: ne quem scandicem mihi*
Hic vendites: sed inueni viam fugæ
Ab hero. Ni. dic ergo hanc continenter voculam,
Fugiamus. De. age, dico: fugiamus. Ni. nunc item
Post fugiamus dic trans. De. trans. Ni. rectè admodum
Nunc, ut pudenda vellicantes assolent,
Remissè primum dic, fugiamus, postea
Illud trans infer, & repete creberrimè.
De. *Fugiamus trans, fugiamus, transfugiamus. Ni. an*
Non suaue hoc? De. per Iouem: nisi, quòd præputio
Nunc metuo, propter hoc augurium. Ni. cur ita?
De. *Nam vellicantibus abscedit præputium.*
Ni. *Optimum igitur factu est nobis præsentibus,*
Apud Deorum simulacra alibi procumbere.
De. *Quænam simulacra? an esse tu statuis Deos?*
Ni. *Immo. De. sed quonam argumento hoc edoctus es?*
Ni. *Quia enim Diis inuisus sum ultra, quàm decet.*
De. *Facilè hoc mihi persuades. Ni. Igitur alia via*

Iucunda erit. De. *vin'tu, vt rem spectatoribus*
Exponam? Ni. *non abs re fuerit: sed vnum eos*
Rogabimus: vt nobis manifestum frontibus
Faxint, an dicta & facta lati comprobent.

De. *Dicam igitur. Est herus nobis ira ferox,*
Esor fabarum, biliosus, vir tribu
Pnicensis: morosum difficiléque senium,
Surdastrum: qui superiori nouilunio
Emit Paphlagona conseruum coriarium:
Hominem vaferrimum, delatorem improbum.
Is cum senis mores haberet cognitos,
Coriarius Paphlago cœpit hero subditus
Esse, illi adulari, morem gerere: vndique
Assentari: tum insuper in fraudem ducere,
Summis coriorum præsegminibus, & hæc loqui:
O populé Athemensis, nunc primum laua:
Postquam vnum iudicâsti dicam: cibum cape.
Sorbe vinum, comede, habe tibi triobolum.
Vin' cœnam apponam tibi? pòst nobis omnia
Abripuit, quæ nostrûm aliquis hero parauerat:
Et gratiam ab illo iniit. Nam cum ego in Pylo
Massam aliquam pinsuissem mihi Laconicam:
Homo astutissime circumiens, clanculum
Surripuit, & à me pistam apposuit pro sua,
Nos autem dimouet: nec alium sinit herum
Obseruare, manúque tenens scuticam loream
Stat, & à populo cœnante abarcet Rhetoras.
Canit item oracula: planéque Sibyllaturit.
Vbi ille illum insanientem conspicit,
Dolum inuenit: nam quotquot eramus in domo,
Falso calumniatur. Ibi tum nos flagris
Afficimur: Paphlago circumcursitans petit
Seruos, exterret, munera captat, clamitat:
Videtin' Hylam flagris à me male domitum?
Nisi me placaueritis, moriemini hodie.
Nos verò illi damus: sin minus, ab improbo
Sene hoc pessundati, cacamus octuplum:
Nunc ergo, mi vir, dispiciamus celeriter,
Quánam via insistendum, & ad quémnam virum.
Illam de fugiendo, quam dixeram.
Di. *Sed vt Paphlagonem res lateat, fieri haud potest,*
Ipsus enim dispicit omnia. Nam pedem alterum
Habet in Pylo fixum, alterum tenet in foro.
Et cùm tam latis ingrediatur passibus:
Podex reapse illi est Hiantia, manus
Vtraque Petilia, mens in Clepsidum tribu.
Ni. *Ergo optimum, vt moriamur: sed age, tu vide:*
Vt, si moriendum est, moriamur fortissime.
De. *Dic: quomodo? quomodo hoc fiat fortissimè?*
Ni. *Erit optimum bibere taurinum sanguinem.*
Nam mors Themistoclis optatissima omnium.
De. *Non per Iouem: sed fortunæ bonæ merum*
Meracum: an sic consulemus aliquid vtile.
Ni. *Vide meracum: ergon' de potu agitur tibi?*
At quid queat ebrius consultare vtile?
De. *Certè omnino vtile, tu homo nugacissime.*
Quid? tune vinum audes calumniarier:
Quasi ad consultandum nihil afferat boni?
An vino aliquid reperias ad agendum aptius?
Viden' quando bibunt vinum homines, ibi admodum
Ditescunt, causas vincunt, lites obtinent,
Beati fiunt, & iam amicis commodant.
Age effer huc mihi vini veteris congium,
Vt irrigem mentem, & dicam aliquid vtile.
Ni. *Hei mihi, quid acturus es hic cum potu tuo?*
De. *Bene agam: effer tu modo, ego decumbam paululum:*

δη. Βούλει τὸ πρᾶγμα τοῖς θεαταῖσι φράσω;
νι. Οὐ χεῖρον. ἓν δ' αὐτοὺς παραιτησώμεθα,
Ἐπίδηλον ἡμῖν τοῖς προσώποισι ποιεῖν,
Ἢν τοῖς ἔπεσι χαίρωσι καὶ τοῖς πράγμασι.

δη. Λέγοιμ' ἂν ἤδη. νῷν γάρ ἐστι δεσπότης 40
Ἄγροικος ὀργὴν, κυαμοτρὼξ, ἀκράχολος,
Δῆμος Πυκνίτης, δύσκολον γερόντιον,
Ὑπόκωφον. οὗτος τῇ προτέρᾳ νουμηνίᾳ
Ἐπρίατο δοῦλον, βυρσοδέψην Παφλαγόνα,
Πανουργότατον, καὶ διαβολώτατόν τινα. 45
Οὗτος καταγνοὺς τοῦ γέροντος τοὺς τρόπους,
Ὁ βυρσοπαφλαγὼν, ὑποπεσὼν τὸν δεσπότην,
Ἤκαλλ', ἐθώπευ', ἐκολάκευ', ἐξηπάτα
Κοσκυλματίοις ἄκροισι, τοιαυτὶ λέγων.
Ὦ Δῆμε, λοῦσαι πρῶτον, ἐκδικάσας μίαν, 50
Ἔνθου, ῥόφησον, ἔντραγ', ἔχε τριώβολον.
Βούλει παραθῶ σοι δόρπον; εἶτ' ἀναρπάσας
Ὅ τι ἄν τις ἡμῶν σκευάσῃ, τῷ δεσπότῃ
Παφλαγὼν κεχάρισται τοῦτο. καὶ πρῴην γ' ἐμοῦ
Μᾶζαν μεμαχότος ἐν Πύλῳ Λακωνικὴν, 55
Πανουργότατά πως περιδραμὼν ὑφαρπάσας,
Αὐτὸς παρέθηκε τὴν ὑπ' ἐμοῦ μεμαγμένην.
Ἡμᾶς δ' ἀπελαύνει, κοὐκ ἐᾷ τὸν δεσπότην
Ἄλλον θεραπεύειν, ἀλλὰ βυρσίνην ἔχων
Δειπνοῦντος ἑστὼς, ἀποσοβεῖ τοὺς ῥήτορας. 60
Ἄδει δὲ χρησμούς. εἶθ' ὁ γέρων σιβυλλιᾷ.
Ὁ δ' αὐτὸν ὡς ὁρᾷ μεμακκοακότα,
Τέχνην πεποίηται. τοὺς γὰρ ἔνδον ἄντικρυς
Ψευδῆ διαβάλλει. κᾆτα μαστιγούμεθα
Ἡμεῖς. Παφλαγὼν δὲ περιθέων τοὺς οἰκέτας, 65
Αἰτεῖ, ταράττει, δωροδοκεῖ, λέγων τάδε.
Ὁρᾶτε τὸν Ὕλαν δι' ἐμὲ μαστιγούμενον;
Εἰ μή μ' ἀναπείσετ', ἀποθανεῖσθε τήμερον.
Ἡμεῖς δὲ δίδομεν. εἰ δὲ μὴ, πατούμενοι
Ὑπὸ τοῦ γέροντος, ὀκταπλάσιον χέζομεν. 70
Νῦν οὖν ἀνύσαντε φροντίσωμεν, ὦγαθὲ,
Ποίαν ὁδὸν νὼ τρεπτέον, καὶ πρὸς τίνα.
νι. Κράτιστ' ἐκείνην, τὴν μόλωμεν, ὦγαθέ.
δη. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τε τὸν Παφλαγόν' οὐδὲν λαθεῖν.
Ἐφορᾷ γὰρ αὐτὸς πάντ'. ἔχει γὰρ τὸ σκέλος, 75
Τὸ μὲν ἐν Πύλῳ, τὸ δ' ἕτερον ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
Τοσόνδε δ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος,
Ὁ πρωκτός ἐστιν αὐτόχρημ' ἐν Χάοσιν.
Τὼ χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς. ὁ νοῦς δ' ἐν Κλωπιδῶν.
νι. Κράτιστον οὖν νῷν ἀποθανεῖν. ἀλλὰ σκόπει, 80
Ὅπως ἂν ἀποθάνωμεν ἀνδρικώτατα.
δη. Πῶς δῆτα πῶς γένοιτ' ἂν ἀνδρικώτατα;
νι. Βέλτιστον ἡμῖν αἷμα ταύρειον πιεῖν.
Ὁ Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἱρετώτερος.
δη. Μὰ Δί', ἀλλ' ἄκρατον οἶνον ἀγαθοῦ δαίμονος. 85
Ἴσως γὰρ ἂν χρηστόν τι βουλευσαίμεθα.
νι. Ἰδού γ' ἄκρατον. περὶ ποτοῦ γοῦν ἐστί σοι;
Πῶς δ' ἂν μεθύων χρηστόν τι βουλεύσαιτ' ἀνήρ;
δη. Ἄληθες οὗτος, κρουνοχυτρολήραιον εἶ.
Οἶνον σὺ τολμᾷς εἰς ἐπίνοιαν λοιδορεῖν; 90
Οἴνου γὰρ εὕροις ἄν τι πρακτικώτερον;
Ὁρᾷς, ὅταν πίνωσιν ἄνθρωποι, τότε
Πλουτοῦσι, διαπράττουσι, νικῶσι δίκας,
Εὐδαιμονοῦσιν, ὠφελοῦσι τοὺς φίλους.
Ἀλλ' ἐξένεγκέ μοι ταχέως οἴνου χοᾶ, 95
Τὸν νοῦν ἵν' ἄρδω, καὶ λέγω τι δεξιόν.
νι. Οἴμοι τί ποθ' ἡμᾶς ἐργάσει τῷ σῷ ποτῷ;
δη. Ἀγάθ'. ἀλλ' ἔνεγκ'. ἐγὼ δὲ κατακλινήσομαι.

Ην

Ἢν γὰρ μεθυσθῶ, πάντα ταυτὶ καταπάσω 100
Βουλευματίων καὶ γνωμιδίων καὶ νοιδίων.

Νι. Ὡς εὐτυχῶς ὅτι οὐκ ἐλήφθην ἔνδοθεν,
Κλέπτων τὸν οἶνον. Δη. εἰπέ μοι, Παφλαγὼν τί δρᾷ;
Νι. Ἐπιπαστὰ λείξας δημιόπραθ᾽ ὁ βάσκανος,
Ῥέγκει μεθύων ἐν τοῖσι βύρσαις ὕπτιος. 105
Δη. Ἴθι νυν, ἄκρατον ἐγκάναξόν μοι πολύν.
Νι. Σπονδήν λαβὲ δὴ, καὶ σπεῖσον ἀγαθοῦ δαίμονος.
Ἕλχ᾽ ἕλκε τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ Πραμνίου.
Δη. Ὦ δαῖμον ἀγαθέ, σὸν τὸ βούλευμ᾽, οὐκ ἐμόν.
Νι. Εἴπ᾽, ἀντιβολῶ, τί ἐστί; Δη. τοὺς χρησμοὺς ταχὺ 110
Κλέψας ἔνεγκε τοῦ Παφλαγόνος ἔνδοθεν,
Ἕως καθεύδει. Νι. ταῦτ᾽. ἀτὰρ τοῦ δαίμονος
Δέδοιχ᾽ ὅπως μὴ τεύξομαι κακοδαίμονος.
Δη. Φέρε νυν ἐγὼ ᾿μαυτῷ προσαγάγω τὸν χοᾶ,
Τὸν νοῦν ἵν᾽ ἄρδω, καὶ λέγω τι δεξιόν. 115
Νι. Ὡς μεγάλ᾽ ὁ Παφλαγὼν πέρδεται καὶ ῥέγκεται.
Ὥστ᾽ ἔλαθον αὐτὸν τὸν ἱερὸν χρησμὸν λαβών,
Ὅνπερ μάλιστ᾽ ἐφύλαττεν. Δη. ὦ σοφώτατε.
Φέρ᾽ αὐτόν, ἵν᾽ ἀναγνῶ· σὺ δ᾽ ἔγχεον πιεῖν
Ἀνύσας τι. φέρ᾽ ἴδω, τί ἄρ᾽ ἔνεστιν αὐτόθι. 120
Ὦ λόγια. δός μοι, δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.
Νι. Ἰδού. τί φησ᾽ ὁ χρησμός; Δη. ἑτέραν ἔγχεον.
Νι. Ἐν τοῖς λογίοις ἔνεστιν, ἑτέραν ἔγχεον;
Δη. Ὦ Βάκι. Νι. τί ἐστι; Δη. δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.
Νι. Πολλῷ γ᾽ ὁ Βάκις ἐχρῆτο τῷ ποτηρίῳ. 125
Δη. Ὦ μιαρὲ Παφλαγών, ταῦτ᾽ ἄρ᾽ ἐφυλάττου πάλαι,
Τὸν περὶ σεαυτοῦ χρησμὸν ὀρρωδῶν; Νι. τιή;
Δη. Ἐνταῦθ᾽ ἔνεστιν αὐτὸς ὡς ἀπόλλυται.
Νι. Καὶ πῶς; Δη. ὅπως; ὁ χρησμὸς ἄντικρυς λέγει,
Ὡς πρῶτα μὲν στυππειοπώλης γίγνεται, 130
Ὃς πρῶτος ἕξει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.
Νι. Εἷς ούτοσὶ πώλης. τί τοὐντεῦθεν; λέγε.
Δη. Μετὰ τοῦτον αὖθις προβατοπώλης δεύτερος.
Νι. Δύο τώδε πώλα. καὶ τί τόνδε χρὴ παθεῖν;
Δη. Κρατεῖν, ἕως ἕτερος ἀνὴρ βδελυρώτερος 135
Αὐτοῦ γένοιτο· μετὰ δὲ ταῦτ᾽ ἀπόλλυται.
Ἐπιγίγνεται γὰρ βυρσοπώλης ὁ Παφλαγών,
Ἅρπαξ, κεκράκτης, Κυκλοβόρου φωνὴν ἔχων.
Νι. Τὸν προβατοπώλην ἦν ἄρ᾽ ἀπολέσθαι χρεὼν
Ὑπὸ βυρσοπώλου; Δη. νὴ Δί᾽. Νι. οἴμοι δείλαιος. 140
Πόθεν οὖν ἂν ἔτι γένοιτο πώλης εἷς μόνος;
Δη. Ἔτ᾽ ἐστὶν εἷς, ὑπέρφυᾶ τέχνην ἔχων.
Νι. Εἴπ᾽, ἀντιβολῶ, τίς ἐστιν. Δη. εἴπω; Νι. νὴ Δία.
Δη. Ἀλλαντοπώλης ἔσθ᾽ ὁ τοῦτον ἐξελῶν.
Νι. Ἀλλαντοπώλης; ὦ Πόσειδον, τῆς τέχνης. 145
Φέρε, ποῦ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐξευρήσομεν;
Δη. Ζητῶμεν αὐτόν. ἀλλ᾽ ὁδὶ προσέρχεται,
Ὥσπερ κατὰ θεῖον, εἰς ἀγοράν. ὦ μακάριε
Ἀλλαντοπῶλα, δεῦρο δεῦρ᾽, ὦ φίλτατε,
Ἀνάβαινε σωτὴρ τῇ πόλει καὶ νῷν φανείς. 150

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ δευτέρα.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, Ο ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΝΙΚΙΑΣ.

Αλ. Τί ἔστι; τί με καλεῖτε; Δη. δεῦρ᾽ ἔλθ᾽, ἵνα πύθῃ,
Ὡς εὐτυχὴς εἶ, καὶ μεγάλως εὐδαιμονεῖς.
Νι. Ἴθι δή, κάθελ᾽ αὐτοῦ τοὐλεόν, καὶ τοῦ θεοῦ
Τὸν χρησμὸν ἀνάδιδαξον αὐτὸν ὡς ἔχει.
Ἐγὼ δ᾽ ἰὼν προσκέψομαι τὸν Παφλαγόνα. 5
Δη. Ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί.

Nam inebriatus, spargam undique ratiunculas,
Sententiolas, & consultatiunculas.

Ni. *Qvam prosperè euenit, quòd intus non fui*
Deprehensus in furto. De. *quid agit Paphlago? cedò.*
Ni. *Vt est præstigiator publicata cibaria*
Ligurians, stertit supinus in corio.
De. *Age nunc meracum cum strepitu infunde mihi.*
Ni. *Cape hoc libamen, & liba genio bono.*
Trahe, trahe quæso, libamen Pramnij Dei.
De. *O bone Geni, tuum est consilium hoc, non meum.*
Ni. *Dic obsecro: quid est?* De. *aufer Paphlagonis*
Oracula furtim, dum intus dormiat. Ni. *vaccine*
Velle Genium? vereor ne Genio potiar malo.
De. *Age, nunc ego mihi ipsi admonebo congium,*
Vt irrigem mentem, & dicam aliquid vtile.
Ni. *Quàm valdè pedit & stertit nequam iste Paphlago?*
Nam non sensit, cum surriperem ipsi oracula:
Quæ tamen asseruabat plurimum. De. *amice optime*
Cedò hoc oraculum, vt legam: tu, quod bibam,
Infunde propera, sine videam quid insit hic.
O quæ oracula? da poculum mihi ocyus.
En tibi, quid ait oraculum? De. *infunde alterum.*
Ni. *Oraculone inscriptum est hoc, infunde alterum?*
De. *O Baci.* Ni. *quid est?* De. *da poculū mihi quàm celerrimè.*
Ni. *Multo poculo ipse sane Bacis vsus est.*
De. *Scelestè Paphlago haeccine seruabas tam diu?*
Metuens tuam de te ipso oraculum? Ni. *quid est?*
De. *Inest hac charta: quonam pacto ipse pereat.*
Ni. *Et quomodo?* De. *Modum explicat hoc oraculum*
Manifestè: quod primò stuppariorum venditor
Hic administraturus sit Rempublicam.
Ni. *Vnus hic est venditor: quid deinde ait? cedò.*
De. *Post hunc erit secundus ouium venditor.*
Ni. *Duo iam sunt venditores: & quid alterum*
Hunc pati opus est? De. *quid? ita usque dominarier*
Donec alius succedat ipso nequior.
Sed posthac interit: nam corij venditor
Iste Paphlago succedit in illius locum,
Homo rapax, vociferator, os Cycloboris habens.
Ni. *Erat ergo ita in fatis, vt ouium venditor*
A venditore corij tolleretur è
Medio? De. *næ, per Iouē.* Ni. *hei mihi misero, unde adhuc*
Vel vnus tantum, post existat venditor?
De. *Immò, est vnus supra modum instructus dolis.*
Ni. *Dic, obsecro, quis est?* De. *dicámne?* Ni. *per Iouem.*
De. *Istum qui perdet, venditor est fartiminum.*
Ni. *Fartórne? proh Neptune, quæ hæc fallacia?*
Cedo, vbinam illum inueniemus commodè virum?
De. *Quæramus ipsum.* Ni. *eccum ipso in tempore, in forum*
Huc aduenit, quasi fato quodam. De. *euge optime*
Fartor adesdum: huc ades, vir optatissime:
Seruator ades nobis, Reique publicæ.

ACTVS I. SCENA II.

Senarij Iambici.

AGORACRITVS, QVI ET ALLANTOPOLA, Demosthenes, Nicias.

Ag. *Qvid est? quid me vocatis?* De. *agè huc, vt audias*
Quàm vir beatus sis, & quàm prosperè habeas.
Ni. *Aufer tu mensam et fartoriam: & Dei*
Quale sit oraculum, & quid velit, ipsum edoce.
Ego ibo, & intuebor, quid agat Paphlago.
De *Age, tu depone primum hæc vasa humi: dein*

Pronus adora Tellurem, & patrios Deos.
Ag. Eccum: quid est? De. ô te fœlicem, ô diuitem,
O qui, hodie nullus cùm sis, cras maximus eris.
O dux Athenensium felicium.
Ag. Cur non sinis me abluere hos ventriculos, et hæc
Farcimina vendere, quid me habes despectui?
De. Quos ventriculos, tu stulte? huc ad me respice.
Viden' hos populi ordines? Ag. video sane. De. omnium
Tu horum dux & princeps eris: fori, pnycis,
Et portuum: senatum calcabis: duces
Confringes: vincies, vinctos custodies:
In Prytaneo scortum accubabis molliter.
Ag. Egon'? De. tute ergo: necdum vidisti omnia:
Verùm conscende mensam istam fartoriam,
Et insulas circumcirca omnes dispice.
Ag. Video. De. quid? emporia, & naues onerarias?
Ag. Video. De. quomodo igitur non habeas optimè?
Nunc oculum dextrum detorque hinc in Cariam,
Sinistrum verò ut hanc versus Carthaginem.
Ag. An fortunatus ero, si oculos distorserit?
De. Non, sed per te venduntur ista omnia.
Fies enim, sicut vult hoc oraculum,
Vir maximus. Ag. dic obsecro, quo pacto ego,
Qui fartor sum, vir possim fieri maximus?
De. At propter hoc ipsum fies vir maximus,
Quod malus es, & audax, vnusque è foro.
Ag. Ego memet indignum iudico, qui sim potens.
De. Eheu, quid hoc rei, quòd te indignum esse ais?
Videre mihi aliquid conscire tibi boni.
Virum è bonis ac probis? Ag. non per Deos,
Ego sum malorum vnus. De. felicem te virum,
Quantum igitur adiumenti ad agendas eas habes?
Ag. At ego vir bone, nullam artem didici Musicam,
Præterquam literas, & male quidem has malas.
De. Et hoc nocuit tibi vnice, quod male malas.
Nam nihil ad doctos pertinet Respublica,
Nihil ad probos, sed ad impuratos & rudes.
Modo ne spernas, quæ Dij dant tibi in oraculis.
Ag. Quid igitur ait oraculum? De. bene per Deos.
Nam variis & perspicuis ambagibus editum est:
Verùm ubi rostro ales rapiet Coriarius vnco,
Sanguinis haustorem crudi, stupidúmque Draconem,
Tunc & Paphlagonum muria alliata peribit:
Et Deus ingentem fartoribus addet honorem:
Si modo non populo farcimina vendere malint.
Ag. Quid hæc ad me attinent? age edoce, vt sciam.
De. Ales quidem coriarius est hic Paphlago.
Ag. Quid vncus rostro? De. idem: quia vncis vnguibus
Auferet rapitq;. Ag. sed quid draco? De. manifestũ id est.
Draco est oblongum quiddam & farcimen itidem
Oblongum: at sanguinibus & potulus, et Draco est.
Dicit igitur à Dracone aquilam coriariam
Superatum iri: nisi is se inescari sinat.
Ag. Oraculum quidem hoc abblanditur mihi.
Sed hoc miror, qui ego possim præesse populo.
De. Nullo negotio: nam ea, quæ nunc agis, age:
Inuolue res omnes, perturba omnia,
Quiduis simula apud plebem, blandiendo ei,
Et verbulis demulcendo coquinariis.
Insunt tibi alia multa, quæ ad populum valent
Conciliandum, vox fœda, ingenium improbum:
Tum rerum item peritus es forensium.
Habes omnia, quibus indiget Respub.
Et bene Pythicum conuenit oraculum.
Sed age indue coronam, & liba Coalemo:
Hunc vt hominem oppugnes. Ag. & quis erit mihi
Adiutor? nam opulenti metuunt illum virum:
Et pauperes eum extimescunt admodum.

Ἔπειτα τὴν γῆν πρόσκυσον, καὶ τοὺς θεούς.
αλ. Ἰδοὺ· τί ἐστι; δη. ὦ μακάρι᾽, ὦ πλούσιε,
Ὦ νῦν μὲν οὐδείς, αὔριον δ᾽ ὑπέρμεγας,
Ὦ τῶν Ἀθηνῶν ταγὲ τῶν εὐδαιμόνων. 10
αλ. Τί μ᾽ ὠγαθ᾽ οὐ πλύνειν ἐᾷς τὰς κοιλίας,
Πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾷς;
δη. Ὦ μῶρε, ποίας κοιλίας; δευρὶ βλέπε.
Τὰς στίχας ὁρᾷς γε τάσδε τῶν λαῶν; αλ. ὁρῶ.
δη. Τούτων ἁπάντων αὐτὸς ἀρχέλας ἔσει, 15
Καὶ τῆς ἀγορᾶς, καὶ τῶν λιμένων, καὶ τῆς πυκνός,
Βουλὴν πατήσεις, καὶ στρατηγοὺς κλαστάσεις,
Δήσεις, φυλάξεις, ἐν πρυτανείῳ λαικάσεις.
αλ. Ἐγώ; δη. σὺ μέντοι, κοὐδέπω γε πάνθ᾽ ὁρᾷς.
Ἀλλ᾽ ἐπανάβηθι, κἀπὶ τοὐλεὸν τοδί, 20
Καὶ κάτιδε τὰς νήσους ἁπάσας ἐν κύκλῳ.
αλ. Καθορῶ. δη. τί δαί; τἀμπόρια, καὶ τὰς ὁλκάδας;
αλ. Ἔγωγε. δη. πῶς οὖν οὐ μεγάλως εὐδαιμονεῖς;
Ἔτι νῦν τὸν ὀφθαλμὸν παράβαλλ᾽ εἰς Καρίαν
Τὸν δεξιόν, τὸν δ᾽ ἕτερον εἰς Καρχηδόνα. 25
αλ. Εὐδαιμονήσω γ᾽, εἰ διαστραφήσομαι;
δη. Οὐκ, ἀλλὰ διὰ σοῦ ταῦτα πάντα πέρναται.
Γίγνει γάρ, ὡς ὁ χρησμὸς οὑτοσὶ λέγει,
Ἀνὴρ μέγιστος. αλ. εἰπέ μοι, καὶ πῶς ἐγὼ
Ἀλλαντοπώλης ὢν, ἀνὴρ γενήσομαι; 30
δη. Δι᾽ αὐτὸ γάρ τοι τοῦτο καὶ γίγνει μέγας,
Ὁτιὴ πονηρός, κἀξ ἀγορᾶς εἶ, καὶ θρασύς.
αλ. Οὐκ ἀξιῶ ᾽γὼ ᾽μαυτὸν ἰσχύειν μέγα.
δη. Οἴμοι τί ποτ᾽ ἔσθ᾽, ὅτι σαυτὸν οὐ φῂς ἄξιον;
Ξυνειδέναι τί μοι δοκεῖς σαυτῷ καλόν; 35
Μῶν ἐκ καλῶν εἶ κἀγαθῶν; αλ. μὰ τοὺς θεούς,
Εἰ μὴ κ πονηρῶν γ᾽. δη. ὦ μακάριε τῆς τύχης,
Οἷον πέπονθας ἀγαθὸν εἰς τὰ πράγματα.
αλ. Ἀλλ᾽ ὠγαθ᾽, οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι,
Πλὴν γραμμάτων, καὶ ταῦτα μέντοι κακὰ κακῶς. 40
δη. Τουτί σε μόνον ἔβλαψεν, ὅτι κακὰ κακῶς,
Ἡ δημαγωγία γὰρ οὐ πρὸς μουσικοῦ
Ἔτ᾽ ἐστὶν ἀνδρός, οὐδὲ χρηστοῦ τοὺς τρόπους,
Ἀλλ᾽ εἰς ἀμαθῆ καὶ βδελυρόν. ἀλλὰ μὴ παρῇς
Ἅ σοι διδόασ᾽ ἐν τοῖς λογίοισιν οἱ θεοί. 45
αλ. Πῶς δῆτά φησ᾽ ὁ χρησμός; δη. εὖ νὴ τοὺς θεούς,
Καὶ ποικίλως πως, καὶ σοφῶς ᾐνιγμένος.
Ἀλλ᾽ ὁπόταν μάρψῃ βυρσαίετος ἀγκυλοχείλης
Γαμφηλῇσι δράκοντα κοάλεμον αἱματοπώτην,
Δὴ τότε Παφλαγόνων μὲν ἀπόλλυται ἡ σκοροδάλμη. 50
Κοιλιοπώλῃσιν δὲ θεὸς μέγα κῦδος ὀπάζει,
Αἴ κεν μὴ πωλεῖν ἀλλᾶντας μᾶλλον ἕλωνται.
αλ. Πῶς οὖν πρὸς ἐμὲ ταῦτ᾽ ἐστίν; ἀναδίδασκέ με.
δη. Βυρσαίετος μὲν ὁ Παφλαγών ἐσθ᾽ οὑτοσί.
αλ. Τί δ᾽ ἀγκυλοχείλης ἐστίν; δη. αὐτό που λέγει, 55
Ὅτι ἀγκύλαις ταῖς χερσὶν ἁρπάζων φέρει.
αλ. Ὁ δράκων δὲ πρὸς τί; δη. τοῦτο περιφανέστατον.
Ὁ δράκων γάρ ἐστι μακρόν, ὅ τ᾽ ἀλλᾶς αὖ μακρόν.
Εἶθ᾽ αἱματοπώτης ἐστὶν ὅ τ᾽ ἀλλᾶς, χὠ δράκων.
Τὸν οὖν δράκοντά φησι τὸν βυρσαίετον 60
Ἤδη κρατήσειν, αἴ κε μὴ θαλφθῇ λόγοις.
αλ. Τὰ μὲν λόγι᾽ αἰκάλλει με, θαυμάζω δ᾽ ὅπως
Τὸν δῆμον οἷός τ᾽ εἴμ᾽ ἐπιτροπεύειν ἐγώ.
δη. Φαυλότατον ἔργον, ταῦθ᾽ ἅπερ ποιεῖς, ποίει.
Τάραττε, καὶ χόρδευ᾽ ὁμοῦ τὰ πράγματα 65
Ἅπαντα, καὶ τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιοῦ,
Ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις μαγειρικοῖς.
Τὰ δ᾽ ἄλλα σοι πρόσεστι δημαγωγικά,
Φωνὴ μιαρά, γέγονας κακῶς, ἀγοραῖος εἶ,
Ἔχεις ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν πολιτείαν, ἃ δεῖ. 70
Χρησμοί τε συμβαίνουσι, καὶ τὸ Πυθικόν.
Ἀλλὰ στεφανοῦ, καὶ σπένδε τῷ Κοαλέμῳ,
Χὤπως ἀμυνεῖ τὸν ἄνδρα. αλ. καὶ τίς ξύμμαχος
Γενήσεταί μοι; καὶ γὰρ οἵ τε πλούσιοι
Δεδίασιν αὐτόν, ὅ τε πένης βδύλλει λεώς. 75

Δη. Ἀλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι
Μισοῦντες αὐτὸν, οἳ βοηθήσουσί σοι,
Καὶ τῶν πολιτῶν οἱ καλοί τε κἀγαθοὶ,
Καὶ τῶν θεατῶν ὅστις ἐστὶ δεξιός.
Κἀγὼ μετ' αὐτῶν χὠ θεὸς ξυλλήψεται, 80
Καὶ μὴ δέδιθ', οὐ γάρ ἐστιν ἐξῃκασμένος.
Ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ αὐτὸν οὐδεὶς ἤθελε
Τῶν σκευοποιῶν εἰκάσαι, πάντως γε μὴν
Γνωσθήσεται, τὸ γὰρ θέατρον δεξιόν.
Νι. Οἴμοι κακοδαίμων, ὁ Παφλαγὼν ἐξέρχεται. 85

De. At mille sunt equites, viri perquàm boni,
Qui oderunt ipsum, hi tibi promtam ferent opem.
Nec non & ciuium quotquot fruges ac boni:
Tum spectatorum quisquis vir probus.
Et ego unà cum ipsis, & opem Deus ipse afferet.
Modò ne metuas: namque repraesentatur hic.
Non est ipsius: quia prae metu, nemo voluit
Ex histrionibus illum exprimere: sed tamen
Facilè agnoscetur. Nam theatrum industrium est.
Ni. Hei mihi misero, forâs egreditur Paphlago.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ τρίτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοὶ, καὶ τετράμετροι τροχαϊκοὶ καταληκτικοὶ, καὶ ἄλλοι.

ΚΛΕΩΝ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Κλ. Οὔτοι μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς χαιρήσετον,
Ὁτιὴ 'πὶ τῷ δήμῳ ξυνόμνυτον πάλαι.
Τουτὶ τί δρᾷ τὸ Χαλκιδικὸν ποτήριον;
Οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ Χαλκιδέας ἀφίστατον.
Ἀπολεῖσθον, ἀποθανεῖσθον, ὦ μιαρωτάτω. 5

Δη. Οὗτος, τί φεύγεις; οὐ μενεῖς; ὦ γεννάδα
Ἀλλαντοπῶλα, μὴ προδῷς τὰ πράγματα.
Ἄνδρες ἱππῆς παραγένεσθε· νῦν ὁ καιρός, ὦ Σίμων,
Ὦ Παναίτι', οὐκ ἐλᾶτε πρὸς τὸ δεξιὸν κέρας;
Ἄνδρες ἐγγύς. ἀλλ' ἀμύνου, κἀπαναστρέφου πάλιν. 10
Ὁ κονιορτὸς δῆλος αὐτῶν ὡς ὁμοῦ προσκειμένων.
Ἀλλ' ἀμύνου καὶ δίωκε, καὶ τροπὴν αὐτοῦ ποιοῦ.

Χο. Παῖε παῖε τὸν πανοῦργον καὶ ταραξιππόστρατον
Καὶ τελώνην, καὶ φάραγγα, καὶ χάρυβδιν ἁρπαγῆς,
Καὶ πανοῦργον, καὶ πανοῦργον· πολλάκις γὰρ αὔτ' ἐρῶ. 15
Καὶ γὰρ οὗτος ἦν πανοῦργος πολλάκις τῆς ἡμέρας.
Ἀλλὰ παῖε καὶ δίωκε, καὶ τάραττε, καὶ κύκα,
Καὶ βδελύττου, καὶ γὰρ ἡμεῖς, κἀπικείμενος βόα,
Εὐλαβοῦ δὲ μὴ 'κφύγῃ σε, καὶ γὰρ οἶδε τὰς ὁδούς,
Ἅσπερ Εὐκράτης ἔφευγεν εὐθὺ τῶν κυρηβίων. 20

Κλ. Ὦ γέροντες ἡλιασταὶ, φράτερες τριωβόλου,
Οὓς ἐγὼ βόσκω, κεκραγὼς καὶ δίκαια κἄδικα,
Παραβοηθεῖθ', ὡς ὑπ' ἀνδρῶν τύπτομαι ξυνωμοτῶν.
Χο. Ἐν δίκῃ γ', ἐπεὶ τὰ κοινὰ πρὶν λαχεῖν κατεσθίεις,
Κἀποσυκάζεις πιέζων τοὺς ὑπευθύνους σκοπῶν, 25
Ὅστις αὐτῶν ὠμός ἐστιν, ἢ πέπων, ἢ μὴ πέπων.
Κἄν τιν' αὐτῶν γνῷς ἀπράγμον' ὄντα καὶ κεχηνότα,
Καταγαγὼν ἐκ Χερρονήσου διαβαλὼν ἀγκυρίσας,
Εἶτ' ἀποστρέψας τὸν ὦμον, αὐτὸν ἐνεκολήβασας.
Καὶ σκοπεῖς γε τῶν πολιτῶν ὅστις ἐστὶν ἀμνοκῶν, 30
Πλούσιος καὶ μὴ πονηρὸς καὶ τρέμων τὰ πράγματα.
Κλ. Ξυνεπίκεισθ' ὑμεῖς, ἐγὼ δ', ὦνδρες, δι' ὑμᾶς τύπτομαι,
Ὅτι λέγειν γνώμην ἔμελλον, ὡς δίκαιον ἐν πόλει
Ἱστάναι μνημεῖον ὑμῶν ἐστιν ἀνδρείας χάριν.
Χο. Ὡς δ' ἀλαζὼν, ὡς δὲ μάσθλης, εἶδες οἷ' ὑπέρχεται, 35
Ὡσπερεὶ γέροντας ἡμᾶς κἀκκοβαλικεύεται.
Ἀλλ' ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ, ταυτῇ πεπλήξεται,
Ἢν δ' ὑπεκκλίνῃ γε δευρὶ, τὸ σκέλος κυρηβάσει.
Κλ. Ὦ πόλις καὶ δῆμ', ὑφ' οἵων θηρίων γαστρίζομαι;
Χο. Καὶ κέκραγας, ὥσπερ ἀεὶ τὴν πόλιν καταστρέφεις; 40

Αλ. Ἀλλ' ἐγώ σε τῇ βοῇ ταύτῃ γε πρῶτον τρέψομαι.

ACTVS I. SCENA III.

Senarij Iambici, & Septenarij Trochaici Catalectici, & alij.

CLEO, DEMOSTHENES, CHORVS.

Cl. At non gaudebitis per duodecim Deos:
Quòd dudum conjurastis in plebem: quid hoc
Agit Chalcidicum poculum? non est, uti
Non ad defectionem impellatis populum
Chalcidensium, pereatis: moriamini, improbi.

De. Heus tu quid fugis? hem fartor, non manebis hic?
At quaeso te fartor, ne prodas negocium.
Viri equites adeste, nunc appetit occasio: ô Simo,
O Panaeti, cur non ad sinistrum cornu flectitis?
Huc propè adeste viri. tu dimica & revertere ocyus.
Pulvis manifestè excitatur, ut unà ipsis properantibus.
Age propugna, persequere: in fugam ipsum ac dudum conjice.

Ch. Caede caede versipellem, copiarum equestrium
Hostem, publicanum, barathrumque, & rapinae gurgitem;
Versipellem, versipellem (saepe hoc repetendum puto:
Nam saepe hic erat uno versutus die) feri, feri,
Persequere ipsum, exterre, conturba, aversatur nos enim.
Immine illi, clamita: caue, ne effugiat: Nam vias
Nouit, quibus effugit Eucrates rectà sub furfures.

Cl. O Triboli vos contribules, iudices senes,
Quos ego pasco, aequa & iniqua clamitans, opem mihi
Ferte, subuenite mihi, qui à coniuratis verberor.
Ch. Merito: quia Rempub. prius devoras, quàm accipis:
Et ficulneas cum sis, quoscunque reos vides, premis,
Quicunque illorum est crudus, seu sit pepo, sive non pepo.
Tum si noras simplicem & oscitantem ex ipsis quempiam,
Hunc tu è Chersoneso eductum, & oppressum calumnijs,
Supplantasti, & auerso humero deglutiuisti: sed &
Ciues obseruas, qui simplices sunt, quique diuites
Atque haud improbi, & qui maximè abhorrent à negocijs.
Cl. Vos unà in me insurgitis, ego verò propter vos vapulo,
Qui sententiam dicturus fueram, quod iustum sit hac
Erigere in urbe monumentum vestri, ob fortitudinem.
Ch. Hominem verberonem & arrogantem: vide sis, quomodo
Se insinuet: quasi qui senibus nobis os penitus sublinat.
At si isthoc modo vincat, eodem mox verberabitur:
Si huc declinauerit, crus impinget suauissime.
Cl. O urbs, ô plebs, a quibus ventrem percutior feris?
Ch. Etiam clamitas: urbem qui nostram semper destruis?

Ag. Ego verò te, cum hoc clamore, primus conyciam in fugam.

Ch. *At si illum vincas clamore, triumphum duces Musicum:*
Sin superes ipsum impudentia: nobis placenta eris.
Cl. *Hunc ego virum dico, & demonstro, clam triremibus*
Peloponnesiorum efferre iusculа & cibaria.
Ag. *Ita per Iouem: & ego dico, quod hic ventre vacuo solet*
Ingredi Prytaneum: post autem pleno rursum egredi.
De. *Per Iouem. Nam cum pane atque carne, inde arcana extulit,*
Et frusta, quibus neque Pericles dignus iudicatus est.

Cl. *Male omnes illicò peribitis.*
Ag. *Ego triplo plus clamitabo.*
Cl. *Ego magis clamabo, clamans.*
Ag. *Ego magis strepam strependo.*
Cl. *Ducem ego te calumniabor.*
Ag. *Tibi dolabo terga flagris.*
Cl. *Tibi super biam hanc reuellam.*
Ag. *Ego vias tibi obstruam omnes.*
Cl. *Respice huc ad me inconniventer.*
Ag. *Et ego sum in foro educatus.*
Cl. *Male peribis, si quid hiscas.*
Ag. *Malè linère, si loquaris.*
Cl. *Fateor esse furem: an & tu?*
Ag. *Ne per Mercurium forensem,*
Peiero, visus licet sim.
Cl. *Ergo tu alienas sapis res,*
At referam ego Prytanibus,
Non decimatos te Deûm sacros
Possidere ventriculos.

Ch. *O Nebulo, digne odio:*
O clamator: audacia
Hac tua omnes plaga,
Concio omnis, tabu-
la atque portoria,
Et tribunalia
Plena sunt: ô fimo
Qui male coninquinas
Omnia, & vrbem eruis:

Qui nostras Athenas obtudisti tot clamoribus,
Quasi piscator, è specula procul obseruans portoria.
Cl. *Noui ego, vnde isthac consuta sint iamdudum omnia.*
Ag. *Nisi tu sutelas nosti, neque ego intestina nouero.*
Quippe tu vendebas dissectum corium mali bouis
Agricolis astutè. Nam cùm appareret spissum & solidum:
Antequam vnum esset diem calcatum, vltra palmos duos
Extenuabatur. De. *sanè hoc modo & mecum egit, per Iouem,*
Magnum vt nuper amicis ciuibúsque risum mouerim.
Nam priusquam in Pergasis essem, natabam in calceis.

Ch. *Nonne primò statim*
Impudentiam tuam ex-
Ercuisti, quæ vnica
Omnium est dux rhetorum?
Hac tu fretus, fructuosos decerpis nunc hospites,
Cùm sis prætor. Hippodami verò filius, tuam
Insolentiam videns, ferè liquescit lacrymis.
Verùm equidem modò vir sceleratior
Te, subitò exoriens, reficit me,
Qui te compescet, & adest: & hic præclarus autor est
In dolis, audacia, atque in assentationibus.

χο. Αλλ' ἐὰν μὲν τοι γε νικᾷς τῇ βοῇ, τήνελλος εἶ.
Ην δ' ἀναιδείᾳ παρέλθῃς, ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.
κλ. Τουτονὶ τὸν ἄνδρ' ἐγὼ δείκνυμι, καί φημ' ἐξάγειν,
Ταῖσι Πελοποννησίων τριήρεσι ζωμεύματα. 45
αλ. Ναὶ μὰ Δία, κἄγωγε τοῦτον ὅτι κενῇ τῇ κοιλίᾳ
Εσδραμὼν ἐς τὸ Πρυτανεῖον, εἶτα πάλιν ἐκθεῖ πλέᾳ.
δη. Νὴ Δί' ἐξάγων γε τἀπόρρηθ', ἅμ' ἄρτον, καὶ κρέας,
Καὶ τέμαχος, οὗ Περικλέης οὐκ ἠξιώθη πώποτε.

κλ. Αποθανεῖσθον αὐτίκα μάλα. 50
αλ. Τριπλάσιον κεκράξομαί σου.
κλ. Καταβοήσομαί βοῶν σε.
αλ. Κατακεκράξομαί σου κράζων.
κλ. Διαβαλῶ σ', ἐὰν στρατηγῇς.
αλ. Κυνοκοπήσω σου τὸ νῶτον. 55
κλ. Περιελῶ σ' ἀλαζονείαις.
αλ. Υποτεμοῦμαι τὰς ὁδούς σου.
κλ. Βλέψον εἰς ἔμ' ἀσκαρδάμυκτος.
αλ. Εν ἀγορᾷ κἀγὼ τέθραμμαι.
κλ. Διαφορήσω σ', εἴ τι γρύζεις. 60
αλ. Κοπροφορήσω σ', εἰ λαλήσεις.
κλ. Ομολογῶ κλέπτειν, σὺ δ' οὐχί.
αλ. Νὴ τὸν Ερμῆν τὸν ἀγοραῖον,
Κἀπιορκῶ γε βλεπόντων.
κλ. Αλλότρια τοίνυν σοφίζει, 65
Καί σε φανῶ τοῖς Πρυτάνεσιν,
Αδεκατεύτους τῶν θεῶν ἱερὰς ἔχοντα κοιλίας.

χο. Ω Μιαρὲ καὶ βδελυρὲ,
Καὶ κεκράκτα, τοῦ σοῦ θράσους 70
Πᾶσα μὲν γῆ πλέα,
Πᾶσα δ' ἐκκλησία,
Καὶ τέλη καὶ γραφαὶ,
Καὶ δικαστήρι', ὦ
Βορβοροτάραξι, καὶ 75
Τὴν πόλιν ἅπασαν ἡμῶν ἀνατετυρβακώς.

Οστις ἡμῶν τὰς Αθήνας ἐκκεκώφηκας βοῶν,
Κἀπὸ τῶν πετρῶν ἄνωθεν τοὺς φόρους θυννοσκοπῶν.
κλ. Οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ', ὅθεν πάλαι καττύεται. 80
αλ. Εἰ δὲ μὴ σύ γ' οἶσθα κάττυμ', οὐδ' ἐγὼ χορδεύματα.
Ὅστις ὑποτέμνων ἐπώλεις δέρμα μοχθηροῦ βοὸς
Τοῖς ἀγροίκοισι πανούργως, ὥστε φαίνεσθαι παχὺ,
Καὶ πρὶν ἡμέραν φορῆσαι, μεῖζον ἦν δυοῖν δοχμαῖν.
δη. Καὶ νὴ Δία, κἀμὲ τοῦτ' ἔδρασε ταὐτὸ, ὥστε καταγέλων
Πάμπολυν τοῖς δημόταισι καὶ τοῖς φίλοις παρασχεθεῖν.
Πρὶν γὰρ εἶναι Περγασῆσιν, ἔνεον ἐν τοῖς ἐμβάσιν.

χο. Αρα δῆτ' οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐδήλους ἀναίδειαν, ἥπερ μόνη
Προστατεῖ τῶν ῥητόρων; 90
Ἡ σὺ πιστεύων, ἀμέλγεις τῶν ξένων τοὺς καρπίμους,
Πρῶτος ὤν, ὁ δ' Ιπποδάμου λείβεται θεώμενος.
Αλλ' ἐφάνη γὰρ ἀνὴρ ἕτερος πολὺ
Σοῦ μιαρώτερος, ὥστε με χαίρειν, 95
Ὅς σε παύσει, καὶ πάρεστιν, δῆλός ἐστιν αὐτόθεν,
Εν πανουργίᾳ τε, καὶ θράσει, καὶ κοβαλικεύμασιν.

Αλλ'

Ἀλλ' ὦ τραφεὶς, ὅθεν περ οἵπερ ἄνδρες, εἰ περ εἰσὶ,
Νῦν δεῖξον, ὡς οὐδὲν λέγει, τὸ σωφρόνως τραφῆναι.

Age tu, qui illic nutritus es, unde viri sunt, qui quidem sunt,
Nunc ostende, ut pro nihilo hic ducat, esse probè educatũ.

αλ. Καὶ μὴν ἀκούσαθ', οἷός ἐστιν οὑτοσὶ πολίτης. 100
κλ. Οὐκ αὖ μ' ἐάσεις; αλ. μὰ Δί', ἐπεὶ κἀγὼ πονηρός εἰμι.
Ἀλλ' αὐτὸ, περὶ τοῦ πρότερος εἰπεῖν, πρῶτα διαμαχοῦμαι.
χο. Ἐὰν δὲ μὴ ταύτῃ γ' ὑπείκῃ, λέγ', ὅτι κἀκ πονηρῶν.
κλ. Οὐκ αὖ μ' ἐάσεις; αλ. οὐ μὰ Δία. κλ. ναὶ μὰ Δία. αλ. μὰ τὸν Ποσειδῶ.
κλ. Οἴμοι, διαρραγήσομαι. αλ. καὶ μὴν ἐγώ σ' οὐ παρήσω. 105
χο. Πάρες πρὸς τῶν θεῶν αὐτῷ διαρραγῆναι.
κλ. Τῷ καὶ πεποιθὼς, ἀξιοῖς ἐμοῦ λέγειν ἐναντία;
αλ. Ὅτι ἢ λέγειν οἷός τε κἀγὼ, καὶ καρυκοποιεῖν.
κλ. Ἰδοὺ λέγειν. καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ πρᾶγμα προσπεσόν σοι,
Ὠμοσπάρακτον παραλαβὼν, μεταχειρίσαιο χρηστῶς. 110
Ἀλλ' οἶσθ' ὅ μοι πεπονθέναι δοκεῖς; ὅπερ τὸ πλῆθος.
Εἴ που δικίδιον εἶπας εὖ, κατὰ ξένου μετοίκου,
Τὴν νύκτα θρυλλῶν, καὶ λαλῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς σεαυτῷ,
Ὕδωρ τε πίνων, κἀπιδεικνὺς, τοὺς φίλους τ' ἀνιῶν,
Ὤου δυνατὸς εἶναι λέγειν. ὦ μῶρε τῆς ἀνοίας. 115
αλ. Τί δαὶ σὺ πίνων τὴν πόλιν πεποίηκας, ὥστε νυνὶ
Ὑπὸ σοῦ μονωτάτου κατεγλωττισμένην σιωπᾶν;
κλ. Ἐμοὶ γὰρ ἀντέθηκας ἀνθρώπων τίν'; ὅστις εὐθὺς
Θυννεῖα θερμὰ καταφαγὼν, κᾆτ' ἐπιπιὼν ἀκράτου
Οἴνου χοᾶ, κασαλβάσω τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς. 120
αλ. Ἐγὼ δέ γ' ἤνυστρον βοὸς, καὶ κοιλίαν ὑείαν
Καταβροχθίσας, κᾆτ' ἐκπιὼν τὸν ζωμὸν ἀναπόνιπτος,
Λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας, καὶ Νικίαν ταράξω.
χο. Τὰ μὲν ἄλλα μ' ἤρεσας λέγων, ἓν δ' οὐ προσίεταί με
Τῶν πραγμάτων, ὅτι μόνος τὸν ζωμὸν ἐκροφήσεις. 125
Ἀλλ' οὐ λάβρακας καταφαγὼν, Μιλησίους κλονήσεις.
αλ. Ἀλλὰ σχελίδας ἐδηδοκὼς, ὠνήσομαι μέταλλα.
κλ. Ἐγὼ δ' ἐπεισπηδῶν γε τὴν βουλὴν βίᾳ κυκήσω.
αλ. Ἐγὼ δὲ κινήσω γέ σου τὸν πρωκτὸν ἀντὶ φύσκης.
κλ. Ἐγὼ δέ τ' ἐξέλξω σε τῆς πυγῆς θύραζε κύβδα. 130
χο. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, κἀμέ γ', ἄνπερ τοῦτον ἕλκῃς.

Ag. *Enimuerò audite, hic qualis sit ciuis, quàm modestus.*
Cl. *Non tu sines me?* Ag. *non hercle, quando & ego vir malus sum.*
At de hoc ipso primùm pugnabo, uter prior loquatur.
Ch. *Si tibi nolit cedere, dic tu, quòd & ipse vir malus sis.*
Cl. *Non tu me iam sines?* Ag. *non, per Iouem.* Cl. *imò per Iouem.* Ag. *non,*
Per Neptunum. Cl. *hei mihi, disrumpar.* Ag. *ego certè haud te sinam istbuc.*
Ch. *Sine, obsecro, ipsum: ut disrumpatur.* Cl. *tu quánam arte fretus,*
Audeas mihi contradicere? Ag. *quia dicendi peritus*
Sum, & condimenta noui condire optima. Cl. *tun' peritus*
Dicendi? pulcrè igitur, si quod negotium inuolutum
Tibi incidat, tu acceptum perquàm commodè explicabis.
Sed scin' quid accidisse tibi putem? quod imperitis.
Si controuersiolam benè dixeras contra inquilinum:
Noctem susurrando, & tecum in viis demurmurando:
Aquam bibendo: & deferendo & affligendo amicos:
Ibi te disertum credebas. ô stulte, quæ hæc fatuitas?
Ag. *Tu verò quidnam fecisti bibendo ciuitatem,*
Quæ garrulitate tua turbata cogitur tacere?
Cl. *Tun' quenquam hominem opposueris mihi? qui simul ac deuorauero*
Thynni offam calidam, & vini congium ebibero meraci,
Omnes calumniabor in Pylo duces. Ag. *ego autem*
Simulac omasum bubulum, & ventrem comedero suillum,
Et illotis manibus epotauero ius esculentum:
Guttur præcidam causidicis, & Niciam commouebo.
Ch. *Quæ dicis, omnia placent: hoc vnum mihi non probatur;*
Quòd solus exsorpturus es ius illud esculentum.
At non Milesios mouebis, si vores labraces.
Ag. *At lateribus voratis, etiam mercabor metalla.*
Cl. *Ego verò insultans, vt conturbabo hunc omnem senatum.*
Ag. *Ego verò pro falisco podicem tuum mouebo.*
Cl. *Ego verò natibus te extraham foràs, capite inclinato.*
Ch. *Et me vnà per Neptunum: siquidem hunc pertrahes, sceleste.*

κλ. Οἷόν σε δήσω 'ν τῷ ξύλῳ.
αλ. Διώξομαί σε δειλίας.
κλ. Ἡ βύρσα σου θρανεύσεται.
αλ. Δερῶ σε θύλακον κλοπῆς. 135
κλ. Διαπατταλευθήσει χαμαί.
αλ. Περικόμματ' ἐκ σοῦ σκευάσω.
κλ. Τὰς βλεφαρίδας σου παρατιλῶ.
αλ. Τὸν πρηγορεῶνά σου 'κτεμῶ.
δη. Καὶ νὴ Δί' ἐμβαλόντες αὐ- 140
τῷ πάτταλον μαγειρικῶς
Εἰς τὸ στόμ', εἶτα γ' ἔνδοθεν
Τὴν γλῶτταν ἐξείραντες αὐ-
τοῦ, σκεψόμεθ' εὖ κἀνδρικῶς
Κεχηνότος, 145
Τὸν πρωκτὸν εἰ χαλαζᾷ.

Cl. *Solum alligabo te palo.*
Ag. *Timiditatis agam te reum.*
Cl. *Cutis tua dilatabitur.*
Ag. *Laniabo te furti saccum.*
Cl. *Dillentus affigere humi.*
Ag. *Ex te faciam præsegmina.*
Cl. *Circum tibi vellam palpebras.*
Ag. *Strumam tibi exscindam illicò.*
De. *Et per Iouem, vitu coqui*
Immisso illi stipitem
In os, deinde linguam ei
Extrahite: tum videbimus
Hiante eo,
Podéxne grandinosus.

χο. Ἦν ἄρα πυρός γ' ἕτερα θερμότερα,
Καὶ λόγων ἐν πόλει
Τῶν ἀναιδῶν ἀναιδέστεροι,
Καὶ τὸ πρᾶγμ' ἦν οὐ φλαῦρον ὧδ'. 150

Ch. *Feruidius ergo aliud igne erat hic.*
Vulgi item vocibus
Vox erat quæpiam obscœnior:
Et hæc erat res haud mala.

At tu in hominem irrue:
Tunde, modicum nihil
Fac: medium enim tenes.
Hunc si tu in primo aditu molliorem feceris: dein
Timidum reperies: nam noui ego mores huius viri.

Ἀλλ' ἐπιθοῦ καὶ στρόφει,
Μηδὲν ὀλίγον ποίει.
Νῦν γὰρ ἔχεται μέσος.
Ὡς ἂν νυνὶ μαλάξῃς αὐτὸν ἐν τῇ προσβολῇ,
Δειλὸν εὑρήσεις· ἐγὼ γὰρ τοὺς τρόπους ἐξίσταμαι. 155

Ag. *At qui cùm talis fueris per omnem vitam, post tamen*
Fortis esse visus est, alienam messem demetens.
Nunc autem spicas, quas illinc auulit, palo alligat,
Arefacit, & populo vult rependere. Cl. nil ego curo vos,
Quantisper quidem hoc superstes est in urbe senaculum,
Et populi persona surda ac muta stultè desidet.
Ch. *Quam impudentem gerit se vndique:*
Nec colorem, qui adest, improbo
Mutat in vultu homo!
Cl. *Nisi te odi, fiam vna de Cratini ouillis pellibus,*
Et docear Tragœdiam cantare stulti Morsimi.
Ch. *O super omnia, rebus in omnibus,*
Donipetas residens super herbas:
Vtinam bucceam, malè inuentam, mox eijcias malè.
Tunc enim cantem solum, bibe, bibe, cum calamitatibus.
Senémque Pyrrhopipem, tunc et edam, impubere potitum,
Et Bac. bebacchum læto cantu, & Pæana modulari.

αλ. Ἀλλ' ὅμως οὗτος τοιοῦτος ὢν ἅπαντα τὸν βίον,
Κᾆτ' ἀνὴρ ἔδοξεν εἶναι, τἀλλότριον ἀμῶν θέρος.
Νῦν δὲ τοὺς στάχυς ἐκείνους, οὓς ἐκεῖθεν ἤγαγεν,
Ἐν ξύλῳ δήσας αὐαίνει, κἀποδόσθαι βούλεται.
κλ. Οὐ δέδοιχ' ὑμᾶς, ἕως ἂν ζῇ τὸ βουλευτήριον, 160
Καὶ τὸ τοῦ δήμου πρόσωπον μακκοᾷ καθήμενον.
χο. Ὡς δὲ πρὸς πᾶν ἀναιδεύεται,
Κοὐ μεθίστησι τοῦ χρώμα-
τος τοῦ παρεστηκότος.
κλ. Εἴ σε μὴ μισῶ, γενοίμην ἐν Κρατίνου κῴδιον, 165
Καὶ διδασκοίμην προσᾴδειν Μορσίμου τραγῳδίαν.
χο. Ὦ περὶ πάντ', ἐπὶ πᾶσί τε πράγμασι
Δωροδόκοισιν ἐπ' ἄνθεσιν ἵζων,
Εἴθε φαύλως, ὥσπερ εὗρες, ἐκβάλοις τὴν ἔνθεσιν.
Ἄισαιμι γὰρ τότ' ἂν μόνον. Πῖνε, πῖν' ἐπὶ συμφοραῖς. 170
Τὸν Ἰουλίου τ' ἂν οἴομαι γέροντα Πυρροπίπην,
Ἡσθέντα καὶ Παιῶνα δ' ἰηκχῇ Βακχεβακχον ᾆσαι.

Cl. *Ita me Neptunus amet, nunquam impudentia potiores*
Eritis: aut ego nunquam extis intersim Iouis forensis.
Ag. *Per pugnos, quos sæpenumerò complures à puellis*
Accepi, per plagas, gladiolis illatas mihi frequenter:
Ego me superaturum te confido impudentia: aut iam
Frustra videbor tam bene pastus magdalia sagina.
Cl. *Dape magdalia, tanquàm canis, scelesta? quomodo ergo*
Tu, qui canis esca vitlitas, canicipiti repugnas?
Ag. *At per Iouem etiam in me puero versutia fuerunt.*
Coquos enim fefelli, sic dolosè ad eos locutus:
Spectate pueri: non videtis veri noua adesse hirundo:
Illi videbant: interim ego carnes furtim auferebam.
Ch. *O commodam carnem, vt lepidum dolum tu excogitasti:*
Quasi qui vrticas comedens, ante hirundines carnem auferebas.
Ag. *Et hæc cùm admisissem, latebam: sin vidisset horum*
Aliquis: occultassem sub femore, Deósque peierassem.
Hoc cùm animaduertisset me quispiam fecisse Rhetor:
Dicebat, non est, vt puer hic urbem non administret.
Ch. *Euge, vt probè hoc coniectauit: nam manifestum vnde nôrit:*
Cùm peierasses tu, & carnem ablatam celaret anus.
Cl. *Ego hanc audaciam compescam, & vos, ni fallor, ambos.*
Nam ex eo tibi huc iam lucidus, rapidáque immissus aura,
Terram simul & mare conturbo, quoquò impellor, furenter.
Ag. *Ego verò contraham farcimina, & in fluctus meipsum*
Vento secundo demittam: & te longum flere iubebo.
De. *Et ego sentinam asseruabo, si qua funes remittent.*
Cl. *Non tu, sic me Ceres amet, frustra me irriseris, qui*
Talenta multa furatus es Resp. Ch. vide & relaxa
Pedem: nam malitias hic spirat, sycophantiásque.
Cl. *Ego te decem talenta è Potidæa iam habere noui.*
Ag. *Quid? vin' tu vnum accipere talentum à me, & postea tacere?*
Ch. *Homo iste lubens acceperit: laxa iam rudentes.*

κλ. Οὔ τοι μ' ὑπερβαλεῖσθ' ἀναιδείᾳ, μὰ τὸν Ποσειδῶ,
Ἢ μή ποτ' ἀγοραίου Διὸς σπλάγχνοισι παραγενοίμην.
αλ. Ἔγωγε νὴ τοὺς κονδύλους, οὓς πολλὰ δὴ 'πὶ πολλοῖς 175
Ἠνεσχόμην ἐκ παιδίου, μαχαιρίδων τε πληγάς,
Ὑπερβαλεῖσθαί σ' οἴομαι τούτοισιν, ἢ μάτην γ' ἂν
Ἀπὸ μαγδαλιᾶς σιτούμενος τοσοῦτος ἐκτραφείην.
κλ. Ἀπὸ μαγδαλιᾶς, ὥσπερ κύων, ὦ παμπόνηρε; πῶς οὖν
Κυνὸς βορὰν σιτούμενος, μάχει σὺ κυνοκεφάλῳ; 180
αλ. Καὶ νὴ Δί' ἄλλα γ' ἐστί μου κόβαλα παιδὸς ὄντος.
Ἐξηπάτων γὰρ τοὺς μαγείρους, ἐπιλέγων τοιαυτί.
Σκέψασθε παῖδες, οὐχ ὁρᾶθ' ὥρα νέα, χελιδών.
Οἱ δ' ἔβλεπον. κἀγὼ 'ν τοσούτῳ τῶν κρεῶν ἔκλεπτον.
χο. Ὦ δεξιώτατον κρέας, σοφῶς γε προὐνοήσω. 185
Ὥσπερ ἀκαλήφας ἐσθίων, πρὸ χελιδόνων ἔκλεπτες.
αλ. Καὶ ταῦτα δρῶν ἐλάνθανόν γ'. εἰ δ' οὖν ἴδοι τις αὐτῶν,
Ἀποκρυπτόμενος εἰς τὰ κοχώνα, τοὺς θεοὺς ἀπώμνυν.
Ὥστ' εἶπ' ἀνὴρ τῶν ῥητόρων ἰδών με τοῦτο δρῶντα,
Οὐκ ἔσθ', ὅπως ὁ παῖς ὅδ', οὐ τὸν δῆμον ἐπιτροπεύσει. 190
χο. Εὖ γε ξυνέβαλεν αὔτ', ἀτὰρ δῆλόν γ' ἀφ' οὗ ξυνέγνω.
Ὁτιὴ 'πιώρκεις θ' ἡρπακὼς, καὶ κρέας ὁ πρωκτὸς εἶχεν.
κλ. Ἐγώ σε παύσω τοῦ θράσους. οἶμαι δὲ μᾶλλον ἀμφοῖν.
Ἔξειμι γάρ σοι λαμπρὸς ἤδη, καὶ μέγας καθιείς,
Ὁμοῦ ταράττων τήν τε γῆν, καὶ τὴν θάλατταν εἰκῇ. 195
αλ. Ἐγὼ δὲ συστείλας γε τοὺς ἀλλᾶντας, εἶτ' ἀφήσω
Κατὰ κῦμ' ἐμαυτὸν οὔριον, κλάειν σε μακρὰ κελεύσας.
δη. Κἄγωγ', ἐάν τι παραχαλᾷ, τὴν ἀντλίαν φυλάξω.
κλ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα, καταπροίξει, τάλαντα πολλὰ
Κλέψας Ἀθηναίων. χο. ἄθρει, καὶ τοῦ ποδὸς παρίει. 200
Ὡς οὗτος ἤδη καικίας, καὶ συκοφαντίας πνεῖ.
κλ. Σὲ δ' ἐκ Ποτιδαίας ἔχοντ' εὖ οἶδα δέκα τάλαντα.
αλ. Τί δῆτα; βούλει τῶν ταλάντων ἓν λαβὼν σιωπᾶν;
χο. Ἀνὴρ ἂν ἡδέως λάβοι, τοὺς δὲ θρίους παρίει.

Τὸ

αλ. Τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίγνεται. 205
κλ. Φεύξει γραφὰς ἑκατονταλάντους τέτταρας.
αλ. Σὺ δ' ἀστρατείας γ' εἴκοσι,
Κλοπῆς δὲ πλεῖν ἢ χιλίας.
κλ. Ἐκ τῶν ἀλιτηρίων σέ φη-
μι γεγονέναι τῶν τῆς θεοῦ. 210
αλ. Τὸν πάππον εἶναί φημί σου
Τῶν δορυφόρων. κλ. ποίων; φράσον.
αλ. Τῶν Βυρσίνης τῆς Ἱππίου.
κλ. Κόβαλος εἶ. αλ. πανοῦργος εἶ.
χο. Παῖ' ἀνδρικῶς. κλ. ἰοὺ ἰού. 215
Τύπτουσί μ' οἱ ξυνωμόται.
χο. Παῖ' αὐτὸν ἀνδρικώτατα,
Γάστριζε καὶ τοῖς ἐντέροις,
Καὶ τοῖς κόλοις,
Χὤπως κολᾷ τὸν ἄνδρα. 220

Ag. Ventus remittit plusculum,
Cl. Talentum quadringentum postulaberis.
Ag. Tu bis decem, ut qui prodis
Exercitum reus, insuper
Plus mille, quòd furti es reus.
Cl. De sacrilegis mihi unus es,
Qui arcem profanârunt Deæ.
Ag. Unus satellitum fuit
Auus tuus. Cl. quorum? edo.
Ag. Ex Byrsina grata Hippy.
Cl. Impostor es. Ag. versutus es.
Ch. Audacter verbera. Cl. hei mihi:
Coniurati me verberant.
Ch. Feri, feri validissimè,
Contunde ventrem cum ilijs,
Et cum cibis,
Ut comprimas virum istum.

χο. Ὦ γεννικώτατον κρέας, ψυχήν τε ἄριστε πάντων,
Καὶ τῇ πόλει σωτὴρ φανείς, ἡμῖν τε τοῖς πολί-
ταις,
Ὡς εὖ τὸν ἄνδρα ποικίλως θ' ὑπῆλθες ἐν λόγοισι,
Πῶς ἄν σ' ἐπαινέσαιμεν οὕτως, ὥσπερ ἡδόμεσθα;

Ch. O Generosissimum corpus, animóque præpotens
Vir optime, seruator tum ciuium, tum ciuitatis.
Quàm captiosis verbis huius viri animum subijsti?
Quomodo te prædicemus ita, ut volumus, animo libenti?

κλ. Ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρά μ' οὐκ ἐλάνθανεν 225
Τεκταινόμενα τὰ πράγματ', ἀλλ' ἠπιστά-
μην
Γομφούμενά γε τὰ πάντα καὶ κολλώμενα.
χο. Οἴμοι, σὺ δ' οὐδὲν ἐξ ἁμαξουργοῦ λέγεις.
αλ. Οὔκουν μ' ἐν Ἄργει οἷα πράττεις λανθάνει.
Πρόφασιν μὲν Ἀργείους φίλους ἡμῖν ποιεῖ. 230
Ἰδίᾳ δ' ἐκεῖ Λακεδαιμονίοις ξυγγίγνεται,
Καὶ ταῦτ' ἐφ' οἷσίν ἐστι συμφυσώμενα,
Ἐγᾦδ'. ἐπὶ γὰρ τοῖς αἰχμαλώτοις χαλκεύεται.
χο. Εὖ γ', εὖ γε, χάλκευ' ἀντὶ τῶν κολλωμένων.
αλ. Καὶ ξυγκροτοῦσιν ἄνδρες αὔτ' ἐκεῖθεν αὖ. 235
Καὶ ταῦτά μ' οὔτ' ἀργύριον, οὔτε χρυσίον
Διδοὺς ἀναπείσεις, οὔτε προσπέμπων φίλους,
Ὅπως ἐγὼ ταῦτ' οὐκ Ἀθηναίοις φράσω.
κλ. Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτίκα μάλ' εἰς βουλὴν ἰών,
Ὑμῶν ἁπάντων τὰς ξυνωμοσίας ἐρῶ, 240
Καὶ τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερινὰς ἐν τῇ πό-
λει,
Καὶ πάνθ' ἃ Μήδοις καὶ βασιλεῖ ξυνόμνυτε,
Καὶ τἀκ Βοιωτῶν ταῦτα συντυρούμενα.
αλ. Πῶς οὖν ὁ τυρὸς ἐν Βοιωτοῖς ὤνιος;
κλ. Ἐγώ σε νὴ τὸν Ἡρακλέα παραστορῶ. 245
χο. Ἄγε δὴ σὺ τίνα νοῦν, ἢ τίνα ψυχὴν ἔχεις,
Νυνὶ διδάξεις, εἴπερ ἀπεκρύψω τότε
Ἐς τὰς κοχώνας τὸ κρέας, ὡς αὐτὸς λέγεις.
Θεύσει γὰρ ᾄξας ἐς τὸ βουλευτήριον,
Ὡς οὗτος εἰσπεσὼν, ἐκεῖσε διαβαλεῖ 250
Ἡμᾶς ἅπαντας, καὶ κραγὸν κεκράξεται.
αλ. Ἀλλ' εἶμι. πρῶτον δ', ὡς ἔχω, τὰς κοι-
λίας,
Καὶ τὰς μαχαίρας ἐνθαδὶ καταθήσομαι.
χο. Ἔχε νυν, ἄλειψον τὸν τράχηλον τουτῳί.
Ἵν' ἐξολισθάνειν δύνῃ τὰς διαβολάς. 255
αλ. Ἀλλ' εὖ λέγεις, καὶ παιδοτριβικῶς ταῦτά
γε.
χο. Ἔχε νυν, ἐπέγκαψον λαβὼν ταδί. αλλ. τί
δαί;
χο. Ἵν' ἄμεινον ὦ τᾶν ἐσκοροδισμένος μάχῃ,
Καὶ σπεῦδε ταχέως. αλλ. ταῦτα δρῶ. χο. μέμνησο
νυν
Δάκνειν, διαβάλλειν, τοὺς λόφους κατεσθίειν, 260
Χὤπως τὰ κάλλαι' ἀποφαγὼν, ἥξεις πάλιν.

Cl. Hoc ita geri negocium, me neutiquam
Latebat: sed sciebam hæc iampridem omnia
Compacta clauis, & conglutinata iam.
Ch. Eheu, nihil tu loqueris è plaustrario.
Ag. Atqui haud lates me, quid in Argolide feceris:
Equidem Argiuos amicos prætendis: at ibi
Priuatim cum Lacedæmonijs conuentum agis.
Ego noui, quorum causa hæc conflentur modò.
Nam propter captiuos fabricantur omnia.
Ch. Euge, euge, tu pro glutinando fabrica.
Ag. Certè hæc inter se homines illic rursus agitant,
Neque tu, si aurum atque argentum des, neque
Si tu amicos ad me mittas, mihi persuaseris:
Ut hæc Athenensibus non prodam.
Cl. Ego hæc nunc illicò in senatum deferam,
Et coniurationis vos reos agam:
Prodam nocturna in urbe conuenticula:
Et quæ Regi & Medis iurastis omnia.
Et quæ coagulastis Bœotijs.
Ag. Quanti venditur apud Bœotos caseus?
Cl. Ego differam te nebulonem, mehercule.
Ch. Age, nunc tu illi demonstra, quo sis præditus
Animo, qua mente: siquidem occuluisti catè
In fœmoribus carnem, velut aiebas modò.
Nam celeriter procurres hinc in curiam,
Quoniam incidens hic, ibi calumniabitur
Nos omnes, & vehementer vociferabitur.
Ag. Abeo. Sed priùs hos ventriculos, quos attuli,
Et cultros huc deponam laniatorios.
Ch. Sine, collum priùs inungam isto plasmate,
Ut eludere possis viri calumnias.
Ag. Benè hæc mones, & ut ludimagistrum decet.
Ch. Age, hoc cape nunc, & deuora. Ag. quamobrem? cedò.
Ch. Ut plenus allijs resistas fortius.
Propera ac dudum. Ag. istud ago. Ch. memineris nunc probè
Mordere, calumniari, cristas comedere.
Tum paleis deuoratis ut redeas, face.

Commativm Chori.

Ch. *I Pede fausto, & peragas hanc rem*
Ex animi sententia: Iuppiter
Agoraeus te seruet: victor
Illinc ad nos iterum redeas,
Victrice corona redimitus.
At vos animum aduertite nostris
Anapaestis, quicunque omnimoda
Experti iam estis carmina Musae.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.

Χο. Ἀλλ' ἴθι χαίρων καὶ πράξειας
Κατὰ νοῦν τὸν ἐμόν, καί σε φυλάττοι
Ζεὺς ἀγοραῖος, καὶ νικῶντας,
Αὖθις ἐκεῖθεν πάλιν ὡς ἡμᾶς
Ἔλθοις στεφάνοις κατάπαστος. 5
Ὑμεῖς δ' ἡμῖν προσέχετε τὸν νοῦν,
Τοῖς ἀναπαίστοισιν ὦ παντοίας
Ἤδη μούσης πειραθέντες καθ' ἑαυτούς.

Transitvs Chori.

Anapaestici Aristophanij.

Si quis veterum scriptorum, Comicus autor nos voluisset
Isthaec carmina recitare, atque in vestrum prodire theatrum:
Haud facilè impetrasset: nunc noster dignus amore Poëta est:
Quòd eosdem nobiscum odit: & audet, quae sunt iusta, profari:
Et forti animo vento venit aduorsum, rapidaque procella.
Quia verò multos vestrûm se adeuntes, mirarier inquit,
Et quaerere, cur non ipse chorum à se iamdudum exigat ipso:
De his nos voluit loqui vobis. Nam dicit Comicus iste
Quòd nulla e stultitia isthaec egerit antehac: sed quia verum
Artem tractandi Comica difficillimum indicet esse:
(Nam cùm multi illam tentassent, paucis ea gratificata est,)
Et quia iamdudum norat vos esse homines vnius anni,
Veteresque poëtas à vobis cano cum vertice prodi.
Et quia sciebat, quid Magnes iam canis venientibus esset
Expertus: qui cùm de aliis poetis, arte chori superatis,
Statuisset multa tropaea, canendo vobis, gesticulando,
Lydos imitando, glabrando faciem atque dolore linendo:
Non sat fecit tamen, effoetusque senex, (neque enim iuuenis vir)
Loco motus fuit: eò quòd scurrilibus abstinuisset.
Deinde Cratini memor est, qui quondam multa laudis abundans,
Per apertos campos fluitabat: & à propria sede reuulsas
Rapiebat quercus, platanos, atque omnes radicitus hostes.
Nihil autem in Symposio ille canebat, nisi, ficulnea Dorò,
Aut hoc, Hymnorum pulcrorum artifices. Sic floruit ille.
Sed nihil eius vos nunc miseret, quem delirare videtis:
Cùm de sponda exciderint electra, neque chordae amplius insit:
Et commissura hiscant, sed cùm vetulus esset, fluitabat,
Vt Connas, qui cùm siccum gestaret sertum, siti obiuit,
Quem certè propter tot palmas bibere aequum erat in Prytaneo:
Neque nugas agere, sed vnctum spectare apud almum Dionysum.
Quas verò Crates iras vestras, & quot conuitia passus?
Qui paruo sumtu vos assuescebat dimittere pransos,
Et sententias perquam vrbanas, dulci pinsebat in ore.
Hic solus ad obsistendum sufficiebat: saepe cadens, &

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΧΟΡΟΥ.

Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

Εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς
Ἠνάγκαζεν, ἔπη λέξοντας γ' ἐς τὸ θέατρον παραβῆναι.
Οὐκ ἂν φαύλως ἔτυχε τούτου. νῦν δ' ἄξιος ἐσθ' ὁ ποιητής.
Ὅτι τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν μισεῖ, τολμᾷ τε λέγειν τὰ δίκαια.
Καὶ γενναῖος πρὸς τὸν Τυφῶ χωρεῖ, καὶ τὴν ἐριώλην. 5
Ἃ δὲ θαυμάζειν ὑμῶν φησὶ πολλοὺς αὐτῷ προσιόντας
Καὶ βασανίζειν, ὡς οὐχὶ πάλαι χορὸν αἰτοίη καθ' ἑαυτόν.
Ἡμᾶς ὑμῖν ἐκέλευσε φράσαι περὶ τούτου. φησὶ γὰρ ἀνὴρ
Οὐχ ὑπ' ἀνοίας τοῦτο πεπονθὼς διατρίβειν, ἀλλὰ νομίζων
Κωμῳδοδιδασκαλίαν εἶναι χαλεπώτατον ἔργον ἁπάντων. 10
Πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων αὐτήν, ὀλίγοις χαρίσασθαι.
Ὑμᾶς τε πάλαι διαγινώσκων ἐπετείους τὴν φύσιν ὄντας.
Καὶ τοὺς προτέρους τῶν ποιητῶν ἅμα τῷ γήρᾳ προδιδόντας.
Τοῦτο μὲν εἰδὼς ἅπαθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις.
Ὃς πλεῖστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων νίκης ἔστησε τρόπαια. 15
Πάσας δ' ὑμῖν φωνὰς ἱεὶς καὶ ψάλλων, καὶ πτερυγίζων,
Καὶ λυδίζων, καὶ ψηνίζων, καὶ βαπτόμενος βατραχείοις,
Οὐκ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ τελευτῶν ἐπὶ γήρως (οὐ γὰρ ἐφ' ἥβης)
Ἐξεβλήθη πρεσβύτης ὤν, ὅτι τοῦ σκώπτειν ἀπελείφθη.
Εἶτα Κρατίνου μεμνημένος, ὃς πολλῷ ῥεύσας ποτ' ἐπαίνῳ 20
Διὰ τῶν ἀφελῶν πεδίων ἔρρει, καὶ τῆς στάσεως παρασύρων,
Ἐφόρει τὰς δρῦς, καὶ τὰς πλατάνους, καὶ τοὺς ἐχθροὺς προθελύμνους,
Ἆσαι δ' οὐκ ἦν ἐν ξυμποσίῳ, πλὴν Δωροῖ συκοπέδιλε,
Καὶ, Τέκτονες εὐπαλάμων ὕμνων. οὕτως ἤνθησεν ἐκεῖνος.
Νυνὶ δ' ὑμεῖς αὐτὸν ὁρῶντες παραληροῦντ' οὐκ ἐλεεῖτε. 25
Ἐκπιπτουσῶν τῶν ἠλέκτρων, καὶ τοῦ τόνου οὐκ ἔτ' ἐνόντος,
Τῶν θ' ἁρμονιῶν διαχασκουσῶν, ἀλλὰ γέρων ὢν περιέρρει,
Ὥσπερ Κοννᾶς, στέφανον μὲν ἔχων αὖον, δίψῃ δ' ἀπολωλώς,
Ὃν χρῆν διὰ τὰς προτέρας νίκας πίνειν ἐν τῷ Πρυτανείῳ,
Καὶ μὴ ληρεῖν, ἀλλὰ θεᾶσθαι λιπαρὸν παρὰ τῷ Διονύσῳ. 30
Οἵας δὲ Κράτης ὀργὰς ὑμῶν ἠνέσχετο καὶ στυφελισμούς,
Ὃς ἀπὸ σμικρᾶς δαπάνης ὑμᾶς ἀριστίζων ἀπέπεμπεν,
Ἀπὸ κραμβοτάτου στόματος μάττων ἀστειοτάτας ἐπινοίας.
Χ' οὗτος μέντοι μόνος ἀντήρκει, τοτὲ μὲν πίπτων, τοτὲ δ' οὐχί.

Ταῦτ' ὀρρωδῶν διέτριβεν ἀεί, καὶ πρὸς τούτοισιν ἔφασκεν,
Ἐρέτην χρῆναι πρῶτα γενέσθαι, πρὶν πηδαλίοις ἐπιχειρεῖν, 35
Κᾆτ' ἐντεῦθεν πρῳρατεῦσαι, καὶ τοὺς ἀνέμους διαθρῆσαι,
Κᾆτα κυβερνᾶν αὐτὸν ἑαυτῷ. τούτων οὕνεκα πάντων,
Ὅτι σωφρονικῶς, κοὐκ ἀνοήτως ἐσπηδήσας ἐφλυάρει,
Αἴρεσθ' αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόθιον, παραπέμψατ' ἐφ' ἕνδεκα κώπαις. 40

Sæpe iterum flans. Hæc metuens noster cessauit: quia dicit:
Remigem oportere antè esse aliquem: quàm clauum in puppe tenere:
Ac postea demum proretam agere, atque obseruare Aquilones,
Ac deinde gubernare ipsum seipso. Pro quibus omnibus: vt quòd
Prudenter, non stolidè nugatus venerit in medium: vos
Tollite remorum sonitum: & ad vndenos transmittite remos.

Θόρυβον χρηστὸν ληναΐτην,
Ἵν' ὁ ποιητὴς ἀπίῃ χαίρων,
Κατὰ νοῦν πράξας,
Φαιδρὸς λάμποντι μετώπῳ.

Strepitum vtibilem Lenaitem:
Vt is poëta hic abeat lætus,
Voti compos,
Vultu fulgénsque sereno.

ΣΤΡΟΦΗ
κῶλα ιδ'.

Τροχαϊκοὶ δίμετροι.

Ἵππι' ἄναξ Πόσειδον, ᾧ
Χαλκοκρότων ἵππων κτύπος,
Καὶ χρεμετισμὸς ἁνδάνει,
Καὶ κυανέμβολοι θοαὶ
Μισθοφόροι τριήρεις, 5
Μειρακίων θ' ἅμιλλα λαμ-
πρυνομένων ἐν ἅρμασιν,
Καὶ βαρυδαιμονούντων.
Δεῦρ' ἔλθ' ἐς χορὸν ὦ χρυσοτρίαιν', ὦ
Δελφίνων μεδέων Σουνιάρατε. 10
Ὦ Γεραίστιε παῖ Κρόνου,
Φορμίωνί τε φίλτατ' ἐκ
Τῶν ἄλλων τε θεῶν Ἀθη-
ναίοις πρὸς τὸ παρεστός.

STROPHE
vers. 14.

Trochaici Dimetri.

Rex maris ô equester, ô
Cui fremitus placent equûm,
Et creperi frenûm lupi:
Rostráque acuta nauium,
Æra foris merentum,
Et iuuenes, Olympico
Qui renitent certamine
Sorte grauati iniqua.
Huc huc, qui trifida cuspide Phocis
Impera, sua quam Sunia adorant:
O Gerestie, magne Rex,
Phormionis amice: tu
Prædiuis aliis, Athe-
Narum vrbi bonus adsis.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ
στίχων ιϛ'.

Τροχαϊκοὶ, Τετράμετροι, Καταληκτικοί.

Εὐλογῆσαι βουλόμεσθα τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὅτι
Ἄνδρες ἦσαν τῆσδε τῆς γῆς ἄξιοι, καὶ τοῦ πέπλου,
Οἵτινες πεζαῖς μάχαισιν, ἔν τε ναυφράκτῳ στρατῷ
Πανταχοῦ νικῶντες ἀεί, τήνδ' ἐκόσμησαν πόλιν.
Κοὐδ' εἷς οὐδεπώποτ' αὐτῶν τοὺς ἐναντίους ἰδὼν 5
Ἠρίθμησεν. ἀλλ' ὁ θυμὸς εὐθὺς ἦν ἀμυνίας.
Εἰ δέ που πέσοιεν ἐς τὸν ὦμον ἐν μάχῃ τινί,
Τοῦτ' ἀπεψήσαντ' ἄν, εἶτ' ἠρνοῦντο μὴ πεπτωκέναι,
Ἀλλὰ διεπάλαιον αὖθις. καὶ στρατηγὸς οὐδ' ἂν εἷς
Τῶν πρὸ τοῦ, σίτησιν ᾔτησ' ἐρόμενος Κλεαίνετον. 10
Νῦν δ' ἐὰν μὴ προεδρίαν φέρωσι, καὶ τὰ σιτία,
Οὐ μαχεῖσθαί φασιν. ἡμεῖς δ' ἀξιοῦμεν τῇ πόλει
Προῖκα γενναίως ἀμύνειν, καὶ θεοῖς ἐγχωρίοις.
Καὶ πρὸς, οὐκ αἰτοῦμεν οὐδέν, πλὴν τοσουτονὶ μόνον,
Ἤν ποτ' εἰρήνη γένηται, καὶ πόνων παυσώμεθα, 15
Μὴ φθονεῖθ' ἡμῖν κομῶσι, μηδ' ἀπεστλεγγισμένοις.

EPIRRHEMA
vers. 16.

Trochaici, Septenarij, Catalectici.

Prædicare volumus maiores nostros: quoniam viri
Fuerant & terra hac, & festiuo peplo dignissimi,
Qui mari & terra viriliter conseruerunt manus
Cum hoste, semper victores, vbique hunc decorantes locum,
Neque quisquam illorum conspectis hostium vnquam copijs
Cessauit: sed animus defensor eis inerat illicò.
Si fortè in pugna caderent in humerum, tum hanc rem pro tinus
Abstergebant: pòst cecidisse se negabant firmiter.
Mox iterum in pugnam redibant: neque quisquam veterum ducum
Postulabat publicum victum, orato Cleaneto. At
Nunc, nisi vbique primas teneant, vnà cum cibarijs,
Se pugnaturos negant. Nos verò æquum esse ducimus,
Gratis, & patriæ, & Dîs indigenis opitularier.
Hic nihil amplius requirimus, præterquàm hoc vnicum:
Si quando pax restituatur, & a bello sit ocium:
Ne nobis inuideatis bene comis & tersis viris.

ANTODE, & ANTISTROPHE

vers. 14.

Trochaici Dimetri.

CAsta Minerua, quæ omnium
Hanc celeberrimam vrbium
Marte poeticâque habes:
Et valida potentia
Huic dominaris ora.
Huc ades, & simul fer huc,
Inque acie, inque prælio
Auxilij sodalem
Palmam: grata Chori quæ comes huius,
Nobiscum aggreditur bello inimicos.
Eia huc, huc ades: his enim
Palmæ pretia, si prius
Vnquam, nunc etiam, viris
Te concedere oportet.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
κώλων ιη.

Τροχαϊκοὶ δίμετροι.

Ὦ Πολιοῦχε Παλλὰς, ὦ
Τῆς ἱερωτάτης ἁπα-
σῶν πολέμῳ τε καὶ ποι-
ταῖς δυνάμει θ' ὑπερφερού-
σης μεδέουσα χώρας, 5
Δεῦρ' ἀφικοῦ, λαβοῦσα τὴν
Ἐν στρατιαῖς τε καὶ μάχαις
Ἡμετέραν ξυνεργὸν
Νίκην, ἣ χορικῶν ἐστιν ἑταίρα,
Τοῖς τ' ἐχθροῖσι μεθ' ἡμῶν στασιάζει, 10
Νῦν οὖν δεῦρο φάνηθι. δεῖ
γὰρ τοῖς ἀνδράσι τοῖσδε, πά-
σῃ τέχνῃ πορίσαι σε νί-
κην, εἴπερ ποτὲ, καὶ νῦν.

ANTEPIRRHEMA

vers. 16.

Septenarij, Trochaici, Catalectici.

PRædicare item volumus de equis, quæ pulcra nouimus.
Digni enim sunt, quos celebremus: nam nobiscum plurima
Pertulerunt, incursus, irruptiones, prælia,
In terra quidem non valde admiramur eos: atque vbi
In naues, quis traijci solent, insiluerunt: ibi
Militaria pocula ementes: & cœpas & allia:
Postea acceptis remis, vt & nos, impulêre aquas,
Hinnieruntque Hippapæ, quis remigabit? cum potius
Sumendum, quid agimus? cur non agitas currum Samphora?
Exiluêre etiam in Corinthum: & iuniores postea
Vngulis cubilia perfodêre, velictis stragulis:
Comedebant autem in naui cancros, pro gramine Medico,
Siqui erepserant, etiam in cauernis piscati intimis.
Vnde apud Theorum sic loquitur cancer Corinthius:
Occidi ô Neptune, si neque in cauernis postea
Effugere potero hos equites, neque in terra, neque in mari.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ
στίχων ιϛ.

Τροχαϊκοὶ, τετράμετροι, καταληκτικοί.

Ἃ ξύνισμεν τοῖσιν ἵπποις, βουλόμεσθ' ἐπαινέσαι.
Ἄξιοι δ' εἰσ' εὐλογεῖσθαι, πολλὰ γὰρ δὴ πράγματα
Ξυνδιήνεγκαν μεθ' ἡμῶν, εἰσβολάς τε καὶ μάχας.
Ἀλλὰ τἀν τῇ γῇ μὲν αὐτῶν, οὐκ ἄγαν θαυμάζομεν,
Ὡς ὅτ' εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς εἰσεπήδων ἀνδρικῶς, 5
Πριάμενοι κώθωνας, οἱ δὲ καὶ σκόροδα, καὶ κρόμμυα,
Εἶτα τὰς κώπας λαβόντες, ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοὶ,
Ἐμβαλόντες ἀνεβρύαξαν, ἱππαπαῖ, τίς ἐμβαλεῖ;
Ἀντλέον μᾶλλον, τί δρῶμεν; οὐκ ἐλᾷς ὦ Σαμφόρα;
Ἐξεπήδων τ' εἰς Κόρινθον, εἶτα γ' οἱ νεώτεροι 10
Ταῖς ὁπλαῖς ὤρυττον εὐνὰς, καὶ μετῄεσαν στρώματα.
Ἤσθιον δὲ τοὺς παγούρους, ἀντὶ πόας Μηδικῆς,
Εἴ τις ἐξέρποι θύραζε, κἀκ βυθοῦ θηρώμενοι.
Ὥστ' ἔφη Θέωρος εἰπεῖν καρκίνον Κορίνθιον,
Δεινά γ' ὦ Πόσειδον, εἰ μήτ' ἐν βυθῷ δυνήσομαι, 15
Μήτ' ἐν γῇ, μήτ' ἐν θαλάττῃ διαφυγεῖν τοὺς ἱππέας.

ACTVS II. SCENA I.

Senarij & alij misti.

CHORVS. AGORACRITVS.

Ch. *HOminum charissime, & iuuenum fortissime,*
Quantam iniecisti nobis solicitudinem,
Dum abes: At nunc, quando saluus huc reuerteris,
Expone, quomodo tuam causam obtinueris.
Ag. *Quomodo enim aliter, nisi quòd victor fui in foro?*

Ch. *NVnc ergo nos omnes iugiter exclamare par est.*

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι, καὶ ἄλλοι μικτοί.

ΧΟΡΟΣ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ.

χο. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν καὶ νεανικώτατε
Ὅσην ἀπὼν παρέσχες ἡμῖν φροντίδα,
Καὶ νῦν ἐπειδὴ σῶς ἐλήλυθας πάλιν,
Ἄγγειλον ἡμῖν πῶς τὸ πρᾶγμ' ἠγωνίσω.
αλ. Τί δ' ἄλλο γ' ἢ νικόβουλος ἐγενόμην; 5

χο. Νῦν ἄρ' ἄξιόν γε πᾶσιν ἐστὶν ἐπολολύξαι.

Ὦ καλὰ

Ὦ καλὰ λέγων, πολὺ δ' ἀμείνον' ἔτι τῶν λόγων
Ἐργασάμεν', εἴθ' ἐπέλ-
θοις ἅπαντά μοι σαφῶς,
Ὡς ἐγώ μοι δοκῶ, 10
Κἂν μακρὰν ὁδὸν διελθεῖν, ὥστ' ἀκοῦσαι.
Πρὸς τάδ', ὦ βέλτιστε, θαρσήσας λέγ', ὡς ἅ-
παντες ἡδόμεσθά σοι.

O bona loquendo, melior a faciendo qui
Adstas: utinam dilucidè
Omnia explices mihi:
Namque ego longum iter
Ingredi velim, dummodò te audire possim.
Dic age, ô amice, audacter: nos ut omnes
Gratulemur hic tibi.

Τρίμετροι.

Senarij.

ΑΛ. Καὶ μὴν ἀκοῦσαί γ' ἄξιον τῶν πραγμάτων.
Εὐθὺς γὰρ αὐτοῦ κατόπιν ἐνθένδ' ἱέμην. 15
Ὁ δ' ἄρ' ἔνδον ἐλασίβροντ' ἀναρρηγνὺς ἔπη
Τερατευόμενος ἤρειδε κατὰ τῶν ἱππέων,
Κρημνοὺς ἐρείδων, καὶ ξυνωμότας λέγων.
Πιθανώτατα δ' ἡ βουλὴ γ' ἅπασ' ἀκροωμένη,
Ἐγένεθ' ὑπ' αὐτοῦ ψευδατραφάξυος πλέα, 20
Κἄβλεψε νᾶπυ, καὶ τὰ μέτωπ' ἀνέσπασε.
Κἀγωγ' ὅτε δὴ 'γνων ἐνδεχομένην τοὺς λό-
γους,
Καὶ τοῖσι φενακισμοῖσιν ἐξαπατωμένην,
Ἄγε δή, Σκίταλοι, καὶ Φένακες, ἦν δ' ἐγώ,
Βερέσχεθοί τε καὶ Κόβαλοι, καὶ Μόθωνες, 25
Ἀγορά τ', ἐν ᾗ παῖς ὢν ἐπαιδεύθην ἐγώ,
Νῦν μοι θράσος, καὶ γλῶτταν εὔπορον δότε,
Φωνήν τ' ἀναιδῆ. ταῦτα φροντίζοντί μοι,
Ἐκ δεξιᾶς ἐπέπαρδε καταπύγων ἀνήρ.
Κἀγὼ προσεκύσα, κᾆτα τῷ πρωκτῷ θέ-
νων, 30
Τὴν κιγκλίδ' ἐξήραξα, κἀναχανὼν μέγα
Ἀνέκραγον, ὦ βουλή, λόγους ἀγαθοὺς φέρων,
Εὐαγγελίσασθαι πρῶτον ὑμῖν βούλομαι.
Ἐξ οὗ γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος κατερράγη,
Οὐπώποτ' ἀφύας εἶδον ἀξιωτέρας. 35
Τῶν δ' εὐθέως τὰ πρόσωπα διεγαλήνισεν,
Εἶτ' ἐστεφάνωσάν μ' εὐαγγέλια, κἀγὼ 'φρα-
σα
Αὐτοῖς ἀπόρρητον, ποιησάμενος ταχύ,
Ἵνα τὰς ἀφύας ὠνοῖντο πολλὰς τοὐβολοῦ,
Τῶν δημιουργῶν ξυλλαβεῖν τὰ τρύβλια. 40
Οἱ δ' ἀνεκρότησαν, καὶ πρὸς ἔμ' ἐκεχήνε-
σαν.
Ὁ δ' ὑπονοήσας ὁ Παφλαγών, εἰδὼς ἄρα
Οἷς ἥδεθ' ἡ βουλὴ μάλιστα ῥήμασι,
Γνώμην ἔλεξεν, ἄνδρες ἤδη μοι δοκεῖ,
Ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖσιν εἰσηγγελμέναις, 45
Εὐαγγέλια θύειν ἑκατὸν βοῦς τῇ θεῷ.
Ἐπένευσεν εἰς ἐκεῖνον ἡ βουλὴ πάλιν.
Κἀγωγ', ὅτε δὴ 'γνων, τοῖς βολίτοις ἡττημέ-
νος,
Διακοσίαισι βουσὶν ὑπερηκόντισα.
Τῇ δ' Ἀγροτέρᾳ κατὰ χιλίων παρῄνεσα, 50
Εὐχὴν ποιήσασθαι χιμάρων εἰσαύριον,
Αἱ τριχίδες εἰ γενοίαθ' ἑκατὸν τοὐβολοῦ.
Ἐκαραδόκησεν εἰς ἔμ' ἡ βουλὴ πάλιν.
Ὁ δὲ ταῦτ' ἀκούσας, ἐκπλαγεὶς ἐφληνάφα.
Κᾆθ' εἷλκον αὐτὸν οἱ πρυτάνεις χ' οἱ τοξόται. 55
Οἱ δ' ἐθορύβουν περὶ τῶν ἀφύων ἑστηκότες,
Ὁ δ' ἀντεβόλει γ' αὐτούς, ὀλίγον μεῖναι χρό-
νον,
Ἵν' ἅθ' ὁ κῆρυξ οὑκ Λακεδαίμονος λέγει,
Πύθησθ'. ἀφῖκται γὰρ περὶ σπονδῶν λέγων.
Οἱ δ' ἐξ ἑνὸς στόματος ἅπαντες ἀνέκραγον, 60
Νυνὶ περὶ σπονδῶν; ἐπειδή γ' ὦ μέλε
Ἤσθοντο τὰς ἀφύας παρ' ἡμῖν ἀξίας;
Οὐ δεόμεθα σπονδῶν, ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
Ἐκεκράγεσάν τε τοὺς πρυτάνεις ἀφιέναι,
Εἶθ' ὑπερεπήδων τοὺς δρυφάκτους πανταχῇ. 65
Ἐγὼ δὲ τὰ κορίανν' ἐπριάμην ὑποδραμών,

Ag. *Equidem operæ pretium est, rem ipsam cognosce-*
re.
Namque illicet ipsum à tergo consequebar hinc.
At ille vocum rumpere fulmina in foro,
Et contra equites inuectus multa proloqui
Portenta verborum, & linguæ præcipitia
Eiaculari, vos coniuratos criminans.
Vbi, quæ verisimillima, senatus audijt,
Completus ab illo est Atraphaxios mendacijs:
Et torua tuens, uti qui sinapi victitant,
Frontem seueram corrugabat. Tunc ego,
Postquam cognoui sermones admittier,
Et decipi senatum istis fallacijs:
Agite, dicebam, impostores, viri improbi,
Fatui, scurræ, seruili prædıti indole:
Et tu forum, in quo institutus sum paruulus,
Ferte expeditam linguam, ferte audaciam,
Os afferte impudens. Cogitanti isthæc mihi,
Cinædus à dextra pepedit illicò:
Et ego adoraui, & cancellarum ianuam
Natibus pulsaui, essi egique: & quàm maximo
Hiatu exclamaui: ô senatus, fero bona
Verba: & lætum volo vobis dicere nuncium.
Ex quo bellum abruptum nobis, haud vnquam ego
Pretiosiores vidi apuas. Tum protenus
Senatorum vultus serenos conspicor:
Et illi ob lætum me coronant nuncium.
Dixi autem pleraque illis occultè: & statim
Effeci, vt multas apuas vno obolo emerent,
Et opificum patellas comprehenderent.
Illi autem applausere, intuiti aperto ore me:
Hic suspectum me habebat Paphlago: & quia
Videbat, quæ senatui potissimum
Grata oratio, mox protulit sententiam:
Viri Athenienses, nunc videtur mihi bonas
Ob ærumnas, quæ nunciatæ sunt mihi,
Deæ immolandam Hecatomben, lætum nuncium.
Rursum senatus ei tunc annuit. Et ego
Cum me viderem bubulo victum stercore,
Ducentis bobus superaui centum boues.
Dianæ item præcepi mille circiter
Capellas, in diem vouère crastinum.
Si centum Trichides vno obolo veneant.
Hic iterum ad me senatus reflexit oculos.
Ille his auditis, toto externatus animo
Nugas cœpit agere. Ac pòst vrbis præsides,
Et cum his lorarij protraxerunt eum:
Et circum apuas tumultuabantur, propè
Stantes: tum Paphlago orabat, vt pauxilluli
Moram temporis ibi facerent: vt quid rei
Præco Lacedæmone afferat, cognoscerent.
Nam pacis firmandæ caussa huc aduenerat.
Illi omnes vno ore reclamabant: iámne de
Fœderibus? de pace, homo miser? quando audiunt
Hostes: quòd apuæ apud nos viles sunt pretij.
Non indigemus fœdere: bellum serpito.
Mox ipsos præsides iussère abscedere,
Ipsi omnes cancellos transiliere vndique.
Ego verò emebam coriandrum, circa omnia

Loca cursitans, & allia quæcunque in foro:
Atque apiis sua condimenta insuper dabam,
Et gratis gratificabar indigentibus.
Illi me summis efferebant laudibus,
Verbisque demulcebant quàm blandissimis,
Omnes adeò, vt totum senatum mihi, obolo
Vnius coriandri nunc conciliauerim.

Ἅπαντα, τά τε γήτει', ὅσ' ἦν ἐν τῇ ἀγορᾷ.
Ἔπειτα τὰς ἀφύας ἐδίδουν ἡδύσματα,
Ἀπορούσιν αὐτοῖς προῖκα κἀχαριζόμην.
Οἱ δ' ὑπερεπῄνουν ὑπερεπύππαζόν τέ με. 70
Ἅπαντες οὕτως, ὥστε τὴν βουλὴν ὅλην
Ὀβολοῦ κοριάννοις ἀναλαβὼν ἐλήλυθα.

ANTISTROPHE

vers. 8.

Cho. *Omnia effecisti, quæ facere auspicatò oportet:*
Reperitque versutus alium versutiorem,
Pluribúsque prædi tum,
Et dolis, & vocibus,
Valdè blandulis.
Sed quomodo pugnam depugnes, cogita quàm
Optimè. tu quidem nos socios habebis
Dudum promptos, quod scias.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
κώλων η.

Πάντα δὴ πέπραχας, οἷα χρὴ τὸν εὐτυχοῦντα.
Εὗρε δ' ὁ πανοῦργος ἕτερον, πολὺ πανουργίαις
Μείζοσι κεκασμένον,
Καὶ δόλοισι ποικίλοις,
Ῥήμασί θ' αἱμύλοις. 5
Ἀλλ' ὅπως ἀγωνιεῖ φρόντιζε τἀπί-
λοιπ' ἄριστα. ξυμμάχους δ' ἡμᾶς ἔχων εὔ-
νους, ἐπίστασαι πάλαι.

Ag. *At enim video huc ipsum aduolitare Paphlago-nem:*
Mouet fluctus, perturbat, miscet omnia:
Quasi deuoraturus me, larua audaciæ.

αλ. Καὶ μὴν ὁ Παφλαγὼν οὑτοσὶ προσέρχεται,
Ὠθῶν κολόκυμα, καὶ ταράττων, καὶ κυκῶν,
Ὡς δὴ καταπιόμενός με. Μορμὼ τοῦ θράσους.

ACTVS II. SCENA II.

Senarij Iambici.

CLEO, AGORACRITVS, POPVLVS.

Cl. *Ni te perdam: si quid modò inest mendacij*
Veteris, malè omnibus modis intercidam.
Ag. *Minis oblectatus sum, & fumidas tuas*
Iactantias risi, saltaui turpiter
Circúmque coccyssaui. Cl. *nisi ego te exedam*
Ex hac terra, non viuam: ita me Ceres amet.
Ag. *At nisi tu me exedas, ego verò te ebibam,*
Exorbeámque: medius disrumpar. Cl. *ego te,*
Per primum accubitum meum è Pylo, perdam ilicet.
Ag. *Ecce autem primum accubitum: ò quem te ego mox vi-rum*
Ex primo accubitu conspiciam imo subsellio?
Cl. *Palo alligabo te, per cœlum & cælites.*
Ag. *Quàm præceps animi. agè, quid dem comedendum ti-bi,*
Quod oblectet te maximè? vtrum marsupium?
Cl. *Eripiam tibi ego intestina meis vnguibus.*
Ag. *Ego vnguibus euellam in Prytaneo tibi cibum.*
Cl. *Ad populum te traham, vt pœnam des mihi.*
Ag. *Trabam & ego te: & calumniabor pluribus.*
Cl. *At tibi nebuloni nemo hominum adhibet fidem.*
Ego verò ludos populum faciam, prout volo.
Ag. *Quàm pulcrè tu populum tuum esse iudicas?*
Cl. *Quippe ego noui, quibus inescetur ferculis.*
Ag. *Nutricum more tu populum pascis malè:*
Quia vbi præmanderis, in os paullum ipsi ingeris,
Tu verò triplo plus, quàm alumnus deuoras.
Cl. *Ego, per Iouem, meâ possum sollertia*
Populum angustum latúmque iuxtà reddere.
Ag. *Meus hoc idem anus pernouit optumè.*
Cl. *Non tu in senatu iam videberis mihi*
Illudere. Eamus ad populum. Ag. *nihil moror,*
Perge modò. nam nihil impedimenti obuiam est.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,
Σκηνὴ δευτέρα.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ.

κλ. Εἰ μή σ' ἀπολέσαιμ', εἴ τι τῶν αὐτῶν ἐμοὶ
Ψευδῶν ἐνείη, διαπέσοιμι πανταχῇ.
αλ. Ἥσθην ἀπειλαῖς, ἐγέλασα ψολοκομπίαις,
Ἀπεπυδάρισα μόθωνα, περιεκόκκυσα.
κλ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρ', ἐὰν μή σ' ἐκφάγω 5
Ἐκ τῆσδε τῆς γῆς, οὐδέποτε βιώσομαι.
αλ. Ἢν μὴ 'κφάγῃς, ἐγὼ δέ σ' ἢν μὴ γ' ἐκπίω,
Κἀπεκροφήσας αὐτὸς ἐπιδιαρραγῶ.
κλ. Ἀπολῶ σε, νὴ τὴν προεδρίαν τὴν ἐκ Πύ-
λου.
αλ. Ἰδοὺ προεδρίαν. οἷον ὄψομαί σ' ἐγὼ, 10
Ἐκ τῆς προεδρίας ἔσχατον θεώμενον.
κλ. Ἐν τῷ ξύλῳ δήσω σε, νὴ τὸν οὐρανόν.
αλ. Ὡς ὀξύθυμος. φέρε τί σοι δῶ καταφαγεῖν;
Ἐπὶ τῷ φάγοις ἥδιστ' ἄν; ἐπὶ βαλλαντίῳ;
κλ. Ἐξαρπάσομαί σου τοῖς ὄνυξι τἄντερα. 15
κλ. Ἀπονυχιῶ σου τὰ 'ν Πρυτανείῳ σιτία.
αλ. Ἕλξω σε πρὸς τὸν δῆμον, ἵνα δῷς μοι δί-
κην.
κλ. Κἀγὼ δέ σ' ἕλξω, καὶ διαβαλῶ πλείονα.
κλ. Ἀλλ' ὦ πόνηρε, σοὶ μὲν οὐδὲν πείθεται.
Ἐγὼ δ' ἐκείνου καταγελῶ γ', ὅσον θέλω. 20
αλ. Ὡς σφόδρα σὺ τὸν δῆμον σεαυτοῦ νενόμι-
κας;
κλ. Ἐπίσταμαι γὰρ αὐτὸν, οἷς ψωμίζεται.
αλ. Καθάπερ αἱ τίτθαι γε σιτίζεις κακῶς,
Μασώμενος γὰρ, τῷ μὲν ὀλίγον ἐντιθεὶς,
Αὐτὸς δ' ἐκείνου τριπλάσιον κατέσπακας. 25
κλ. Καὶ νὴ Δί' ὑπό γε δεξιότητος τῆς ἐμῆς,
Δύναμαι ποιεῖν τὸν δῆμον εὐρὺν καὶ στενόν.
αλ. Χὠ πρωκτὸς οὑμὸς τουτὶ σοφίζεται.
κλ. Οὐκ ὦγαθ' ἐν βουλῇ με δόξεις καθυβρί-
σαι.
Ἴωμεν εἰς τὸν δῆμον. αλ. οὐδὲν κωλύει. 30
Ἰδοὺ βάδιζε, μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.

Ὦ δῆμε

κλ. Ὦ δῆμε, δεῦρ' ἔξελθε. ἀλ. νὴ Δί', ὦ πάτερ,
ἀλ. Ἔξελθε δῆτ', ὦ δημίδιον φίλτατον.
δη. Τίνες οἱ βοῶντες; οὐκ ἄπιτ' ἀπὸ τῆς θύρας;
Τὴν εἰρεσιώνην μου κατεσπαράξατε. 35
κλ. Ἔξελθ', ἵν' εἰδῇς, οἷάπερ γ' ὑβρίζομαι.
δη. Τίς, ὦ Παφλαγὼν, ἀδικεῖ σε; κλ. διὰ σὲ τύπτομαι
Ὑπὸ τουτουῒ, καὶ τῶν νεανίσκων. δη. τιή;
κλ. Ὁτιὴ φιλῶ σ', ὦ δῆμ', ἐραστής τ' εἰμὶ σός.
δη. Σὺ δ' εἶ τίς ἐτεόν; ἀλ. ἀντεραστὴς τουτουΐ. 40
Ἐρῶν πάλαι σου, βουλόμενός τέ σ' εὖ ποιεῖν,
Ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ καλοί τε κἀγαθοί.
Ἀλλ' οὐχ οἷοί τ' ἐσμὲν διὰ τουτονί. σὺ γὰρ
Ὅμοιος εἶ τοῖς παισὶ τοῖς ἐρωμένοις.
Τοὺς μὲν καλούς τε κἀγαθοὺς οὐ προσδέχει, 45
Σαυτὸν δὲ λυχνοπώλαισι καὶ νευρορράφοις,
Καὶ σκυτοτόμοις, καὶ βυρσοπώλαισιν δίδως.
κλ. Εὖ γὰρ ποιῶ τὸν δῆμον. ἀλ. εἰπέ μοι, τί δρῶν;
κλ. Ὅτι τῶν στρατηγῶν ὑποδραμὼν τῶν ἐκ Πύλῳ,
Πλεύσας ἐκεῖσε, τοὺς Λάκωνας ἤγαγον. 50
ἀλ. Ἐγὼ δὲ περιπατῶν γ' ἀπ' ἐργαστηρίου,
Ἕψοντος ἑτέρου τὴν χύτραν ὑφειλόμην.
κλ. Καὶ μὴν ποιήσας αὐτίκα μάλ' ἐκκλησίαν,
Ὦ δῆμ', ἵν' εἰδῇς, ὁπότερος νῷν ἐστί σοι
Εὐνούστερος, διάκρινον, ἵν' ἐκεῖνον φιλῇς. 55
ἀλ. Ναὶ ναὶ διάκρινον δῆτα, πλὴν μὴ 'ν τῇ Πυκνί.
δη. Οὐκ ἂν καθιζοίμην ἐν ἄλλῳ χωρίῳ,
Ἀλλ' εἰς τὸ πρόσθε χρὴ παρεῖν' ἐς τὴν Πύκνα.
ἀλ. Οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ'. ὁ γὰρ γέρων
Οἴκοι μὲν ἀνδρῶν ἐστι δεξιώτατος. 60
Ὅταν δ' ἐπὶ ταυτησὶ καθῆται τῆς πέτρας,
Κέχηνεν, ὥσπερ ἐμποδίζων ἰσχάδας.

Cl. *Exi huc, exi ô popule, exi obsecro mi pater.*
Ag. *Age, exi, exi ô popelle mi carissime.*
Po. *Qui clamitant? non hinc abitis ab ostio?*
Oleae ramum mihi convellistis pessimi.
Cl. *Quaeso exi, ut videas, quas patiar iniurias.*
Po. *Quisnam, Paphlago, te afficit iniuria? Cl. tui*
Causa vapulo ab hoc & hisce iuvenibus. Po. cedò,
Quamobrem? Cl. quia te colo & amator sum tuus.
Pop. *Tu verò quis es obsecro? Ag. rivalis sum viri*
Huius. Nam & ego te iamdudum amo, volóque tibi
Benefacere: ut & alij multi boni ac probi.
Sed nihil per hunc valemus, nihilque possumus.
Nam tu similis es pueris, qui amari solent.
Bonos probósque ab amore tui tu respuis,
Téque lucernariis & restionibus,
Et calceariis, atque coriariis,
Ipsummet prostituis. Cl. quia plebem plurimis
Afficio beneficijs. Ag. quo pacto? dic mihi.
Cl. *Quoniam praeverti exercitum ducem in Pylo,*
Et navigans illò, Laconas expuli.
Ag. *Ego vero ab officina prodeambulans,*
Quam coxerat alius, ollam furtim sustuli.
Cl. *Obsecro te, mi popule, conventum age illico:*
Ut videas, nostrum uter sit benevolentior
Tibi, agè, diiudica, ut illum ames. Ag. Diiudica
Sanè: modò ne in Pnyce. Po. atqui non alio in loco.
Nam & antehac oportebat adesse in Pnyce.
Ag. *Hei mihi misero, perij. Nam si hic senex*
Domi sapit optime: sed quando in hac petra
Consider, haud aliter hiat, atque pueri solent,
Cum ficos, laqueo appensos, patulo ore capiunt.

ΣΤΡΟΦΗ στίχων ξζ'.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ Σκηνὴ τρίτη.

ΧΟΡΟΣ, ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ.

χο. Νῦν δή σε πάντα δεῖ κάλων ἐξιέναι σεαυτοῦ,
Καὶ λῆμα θούριον φορεῖν, καὶ λόγους ἀφύκτους,
Ὅτοισι τόνδ' ὑπερβαλεῖ. ποικίλος γὰρ ἁνήρ,
Κἀκ τῶν ἀμηχάνων πόρους εὐμηχάνους πορίζειν.
Πρὸς ταῦθ', ὅπως ἔσει πολὺς καὶ λαμπρὸς εἰς τὸν ἄνδρα. 5
Ἀλλὰ φυλάττου, καὶ πρὶν ἐκεῖνον προσκεῖσθαί σοι, πρότερος σὺ
Τοὺς δελφῖνας μετεωρίζου, καὶ τὴν ἄκατον παραβάλλου.

STROPHE.

ACTVS II. SCENA tertia.

CHORVS, CLEO, AGORACRITVS, POPVLVS.

Ch. *NUnc omnem à temetipso oportet immittere rudentem.*
Animúmque praesentem huc adferre, & argumenta tecum
Inusita, quibus hostem superes: quoniam vir versipellis
Est, qui è vijs incertis certas novit comminisci.
Quapropter copiosus, & elegans contra virum esto.
Verum observa, priusquam te ille aggrediatur, tu prior ipso
Delphinas ut sustollas, & lembum ut habeas paratum.

κλ. Τῇ μὲν δεσποίνῃ Ἀθηναίᾳ, τῇ τῆς πόλεως μεδεούσῃ,
Εὔχομαι, εἰ μὲν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων γεγένημαι
Βέλτιστος ἀνὴρ, μετὰ Λυσικλέα, καὶ Κύνναν, καὶ Σαλαβακχὼ, 10
Ὥσπερ νυνὶ μηδὲν δράσας, δειπνεῖν ἐν τῷ Πρυτανείῳ.
Εἰ δέ σε μισῶ, καὶ μὴ περὶ σοῦ μάχομαι, μόνος ἀντιβεβηκὼς,
Ἀπολοίμην, καὶ διαπρισθείην, διαπρισθείην τε λέπαδνα.
αλ. Κἄγωγ', ὦ δῆμ', εἰ μή σε φιλῶ, καὶ μὴ στέργω, κατατμηθεὶς
Ἑψοίμην ἐν περικομματίοις. καὶ μὴ τούτοισι πέποιθας,

Cl. *PRincipiò Deam ego Minervam, conservatricem istius urbis*
Veneror atque oro: si ego de civibus optime sum meritus, post
Lysiclem, & Cynnam, ac Salabaccham meretrices: ut nihil aqui
Aut boni agendo, nihilominus in Prytaneo prandia sumam.
Sin autem te exodi, & iam solus collato pede tecum
Non congrediar: dispeream, distendar, discindar in habenas.
Ag. *Et ego mi popule, nisi te diligo & amo: dissecer hic in*
Frusta, & coquar in minutalibus: nisi tu mihi credis amico,

Super his vasis iam conterar in offa cum caseo: & unca
Forcipe correptus testiculis, hinc protraher in Ceramicum.

Cl. Et quomodo sit alius civis, qui te plus diligat unum,
Quam ego: qui, cum primum tibi consulerem, ostendi plurimum opum
Argenti: alios torquendo, alios strangulando, ab aliis repetendo:
Nulli ex privatis parcendo: dummodo tibi gratificarer.

Ag. Hoc sane, mi populo, nil habet in se laudabile. Namque
Eadem istbaec & ego tibi praestabo: nam panes aliunde
Subreptos, apponam tibi. Sed quod nec amet te hic, neque fidus
Tibi sit, hoc primum ostendam: nisi quia tuis prunis perfruitur: Nam
Te, qui cum Medis pugnavisti pro patria, in Marathone,
Et qui hoste superato, fecisti, ut nos iam nostra crepemus
Magnifice: te, inquam, in petra hac non sic respicit ille sedentem:
Sicut ego, qui hunc fero pulvinum tibi: surge popule, surge,
Et molliter hic reside: ut ne atteras clunes in Salamine.

Po. Quinam es, mi vir? an unus de istis cognatis Harmodii es tu?
Nam revera hoc facinus praeclarum est, ac valde populare.

Cl. Quam benevolus ob modicum blandimentum tu factus es illi?

Ag. At tu populum inescasti antehac multo levioribus escis.

Cl. Imo si quisquam alius sit populi, quam ego, studiosior, aut qui
Te plus, quam ego, amet: caput ausim & vitam pro hac lau de pacisci.

Ag. Quomodo ames tu populum: quem cava dolia inhabitare vides, &
Turriculas atque cavernas: tamen octo annis nil misereris:
Sed eum, ut constrictum emulges. quid? cum dux bellicus urbi
Pacem offerret: tu disiecisti: & legatos repulisti:
Pedibusque explosisti: qui hortabantur nos foedera inire.

Cl. Nempe ut Graecis omnibus imperitares, feci: quia divinum
Responsum hoc promittit, quod populus hic in media Arcadia olim
Pro quinque obolis sit iudicium dictaturus: mala belli
Si forti animo toleret. sed ego omnino populum alámque colámque:
Et per fas atque nefas inveniam, unde triobolum habeat ipse.

Ag. Non, ita me Deus amet, hoc tu prospicis, ut populus dominetur
Arcadiae: sed magis, ut tu diripias, & munera captes,
Populus autem prae bello & tenebris non videat, quid agas, tu
Astute homo: sed prae inopia, & mercede ad te spectet hians ti
Ore. Ubi vero in agrum hic digressus, pacifice degerit annum,
Séque leguminibus recreârit, fraciúmque accesserit esui.
Tum denique comperiet, qualia tu bona praeciderís illi,

Ἐπὶ ταυτησὶ κατατμηθείην ἐν μυττωτῷ μετὰ τυροῦ.
Καὶ τῇ κρεάγρᾳ τῶν ὀρχιπέδων ἑλκοίμην ἐς Κεραμεικόν.

κλ. Καὶ πῶς ἂν ἐμοῦ μᾶλλόν σε φιλῶν, ὦ Δῆμε, γένοιτο πολίτης,
Ὃς πρῶτα μὲν ἡνίκ' ἐβούλευόν σοι, χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα
Ἐν τῷ κοινῷ, τοὺς μὲν στρεβλῶν, τοὺς δ' ἄγχων, τοὺς δὲ μεταιτῶν.
Οὐ φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἰ σοὶ χαριοίμην. 20

αλ. Τοῦτο μέν, ὦ Δῆμ', οὐδὲν σεμνόν. κἀγὼ γὰρ τοῦτό σε δράσω.
Ἁρπάζων γὰρ τοὺς ἄρτους, σοὶ τοὺς ἀλλοτρίους παραθήσω.
Ὡς δ' οὐχὶ φιλεῖ σ', οὐδ' ἔστ' εὔνους, τοῦτ' αὐτό σε πρῶτα διδάξω.
Ἀλλ' ἢ διὰ τοῦτ' αὔθ' ὁτιή σου τῆς ἀνθρακιᾶς ἀπολαύει. 25
Σὲ γάρ, ὃς Μήδοισι διεξιφίσω περὶ τῆς χώρας ἐν Μαραθῶνι,
Καὶ νικήσας, ἡμῖν μεγάλως ἐγγλωττοτυπεῖν παρέδωκας,
Ἐπὶ ταῖς πέτραις οὐ φροντίζει σκληρῶς σε καθήμενον οὕτως,
Οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ῥαψάμενός σοι τουτὶ φέρω. ἀλλ' ἐπαναίρου,
Κᾆτα καθίζου μαλακῶς, ἵνα μὴ τρίβῃς τὴν ἐν Σαλαμῖνι. 30

δη. Ἄνθρωπε τίς εἶ; μῶν ἔγγονος εἶ τῶν Ἁρμοδίου τις ἐκείνων;
Τοῦτό γε τοὔργον ἀληθῶς γενναῖον, καὶ φιλόδημον.

κλ. Ὡς ἀπὸ μικρῶν εὔνους αὐτῷ θωπευματίων γεγένησαι;

αλ. Καὶ σὺ γὰρ αὐτὸν πολὺ μικροτέροις τούτων δελεάσμασιν εἷλες.

κλ. Καὶ μὴν εἴ πού τις ἀνὴρ ἐφάνη τῷ δήμῳ μᾶλλον ἀμύνων, 35
Ἢ μᾶλλον ἐμοῦ σε φιλῶν, ἐθέλω περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι.

αλ. Καὶ πῶς σὺ φιλεῖς, ὃς τοῦτον ὁρῶν οἰκοῦντ' ἐν ταῖς πιθάκναισι,
Καὶ γυπαρίοις, καὶ πυργιδίοις, ἔτος ὄγδοον οὐκ ἐλεαίρεις.
Ἀλλὰ καθείρξας αὐτὸν βλίττεις. Ἀρχεπτολέμου δὲ φέροντος
Τὴν εἰρήνην ἐξεσκέδασας. τὰς πρεσβείας τ' ἀπελαύνεις 40
Ἐκ τῆς πόλεως ῥαθαπυγίζων, αἳ τὰς σπονδὰς προκαλοῦνται.

κλ. Ἵνα γ' Ἑλλήνων ἄρξῃ πάντων. ἔστι γὰρ ἐν τοῖς λογίοισιν,
Ὡς τοῦτον δεῖ ποτ' ἐν Ἀρκαδίᾳ πεντώβολον ἡλιάσασθαι,
Ἢν ἀναμείνῃ. πάντως δ' αὐτὸν θρέψω 'γὼ καὶ θεραπεύσω,
Ἐξευρίσκων εὖ καὶ μιαρῶς, ὁπόθεν τὸ τριώβολον ἕξει. 45

αλ. Οὐχ ἵνα γ' ἄρξῃ, μὰ Δί', Ἀρκαδίας προνοούμενος, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον
Σὺ μὲν ἁρπάζῃς καὶ δωροδοκῇς παρὰ τῶν πόλεων, ὁ δὲ δῆμος
Ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τῆς ὁμίχλης, ἃ πανουργεῖς, μὴ καθορᾷ σου,
Ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης ἅμα καὶ χρείας καὶ μισθοῦ πρός σε κεχήνῃ.
Εἰ δέ ποτ' εἰς ἀγρὸν οὗτος ἀπελθὼν εἰρηναῖος διατρίψῃ, 50
Καὶ χῖδρα φαγὼν ἀναθαρρήσῃ, καὶ στεμφύλῳ εἰς λόγον ἔλθῃ.

Γνώσεται

Γνώσετ(αι) οἷον ἀγαθὸν αὐτὸν τῇ μισθοφορᾷ παρεκόπτου.

Εἶθ' ἥξει σοι δριμὺς ἄγροικος, κἀπὶ σοὶ τὴν ψῆφον ἰχνεύων.

Ἃ σὺ γιγνώσκων, τόνδ' ἐξαπατᾷς, καὶ ὀνειροπολεῖς περὶ σαυτοῦ.

κλ. Οὔκουν δεινὸν, ταυτί σε λέγειν δῆτ' ἐς ἐμὲ, καὶ διαβάλλειν, 55

Πρὸς Ἀθηναίους καὶ τὸν δῆμον, πεποιηκότα πλείονα χρηστὰ,

Νὴ τὴν Δήμητρα, Θεμιστοκλέους πολλῷ περὶ τὴν πόλιν ἤδη.

αλ. Ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ' οἷα λέγει; σὺ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζεις;

Ὃς ἐποίησε τὴν πόλιν ἡμῶν μεστὴν, εὑρὼν ἐπιχειλῆ.

Καὶ πρὸς τούτοις ἀριστώσῃ τὸν Πειραιᾶ προσέμαξεν, 60

Ἀφελών τ' οὐδὲν τῶν ἀρχαίων ἰχθῦς καινοὺς παρέθηκε;

Σὺ δ' Ἀθηναίους ἐζήτησας μικροπολίτας ἀποφῆναι,

Διατειχίζων καὶ χρησμῳδῶν ὁ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζων.

Κἀκεῖνος μὲν φεύγει τὴν γῆν, σὺ δ' Ἀχιλλείων ἀπομάττει.

κλ. Οὔκουν ταυτὶ δεινὸν ἀκούειν ὦ δῆμ' ἐστί μ' ὑπὸ τούτου, 65

Ὅτιη σε φιλῶ; Δη. παῦ' οὗτος, καὶ μὴ σκέρβολλε πονηρά.

Πολλοῦ γε πολλοῦ με χρόνου καὶ νῦν ἐλελήθεις ἐγκρυφιάζων.

Propter militia stipendia: mox toruus, & ore seuerus

Ad te veniet, & calculum iniquè aduersus te feret atrum.

Quæ cum tu scias: populum decipis, & de te somnia capias.

Cl. Annon hoc graue, tam dura aduersus me conuitia, tésque

Crimina proferri ad populum? beneficia plura locaui

In Rempub. ita me amet Dea, quàm præclara Themistoclis arma.

Ag. O vrbs Argi, auditin' quid dicat? túne Themistocli, opinor,

Te æquiparer: qui quam vacuam reperit, plenam reddidit urbem:

Et Piræum insuper adiecit, piscésque nouos epulanti

Apposuit: de antiquis nihil ademit: tu verò indigenas nos

Extenuas, dirimendo muros, recitando oracula: qui te

Audes ipsi æquiparare Themistocli, tu furcifer amens.

Patriam ille quidem fugit: tu verò Achilleis vesceris ordeis.

Cl. Annon graue mihi, audire hæc, mi popule, ex isto nebulone:

Propterea, quòd amo te? Pop. facesis, nec mala conuitia faxis:

Sat longo tempore iam, ex oculto tu mihi verba dedisti.

αλ. Μιαρώτατος, ὦ Δημακίδιον, καὶ πλεῖστα πανοῦργα δεδρακὼς,

Ὁπόταν χασμᾷ, καὶ τοὺς καυλοὺς

Τῶν εὐθυνῶν ἐκκαυλίζων, 70

Καταβροχθίζει, κἀμφοῖν χεροῖν

Μυστιλᾶται τῶν δημοσίων.

κλ. Οὐ χαιρήσεις, ἀλλά σε κλέπτοντ' αἱρήσω 'γὼ τρεῖς μυριάδας.

αλ. Τί θαλαττοκοπεῖς καὶ πλατυγίζεις, 75

Μιαρώτατος ὢν περὶ τὸν δῆμον

Τὸν Ἀθηναίων; καὶ σ' ἀποδείξω

Νὴ τὴν Δήμητρ', ἢ μὴ ζῴην,

Δωροδοκήσαντ' ἐκ Μιτυλήνης πλεῖν ἢ μνᾶς τετταράκοντα.

Ag. Nequissimus homo est, mi Popule: & qui astutè plurima fecit,

Quando oscitat, & repetundarum

Caules defringit, & absorbet,

Manibúsque ambabus Reipub.

Bona peculatur, & exugit.

Cl. Non videbis: nam ego te furti

Reum agam, propter tres Myriades.

Ag. Quid turbas das? quid strepis ais?

Qui pessimus es erga populum

Atticum? ego te conuincam, ita me

Dea amet, aut non viuam, quòd plus,

Quàm quadraginta minis, corruptus fueris, è Mytilene.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

στίχων ια'.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, Σκηνὴ τετάρτη.

Τετράμετροι Ιαμβικοὶ Καταληκτικοί.

Ταὐτὰ πρόσωπα.

χο. Ὦ πᾶσιν ἀνθρώποις φανεὶς μέγιστον ὠφέλημα,

Ζηλῶ σε τῆς εὐγλωττίας, εἰ γὰρ ὧδ' ἐποίσεις,

Μέγιστος Ἑλλήνων ἔσει, καὶ μόνος καθέξεις

Τὰν τῇ πόλει, τῶν ξυμμάχων τ' ἄρξεις ἔχων τρίαιναν,

Ἧ πολλὰ χρήματ' ἐργάσει σείων τε καὶ ταράττων. 5

Καὶ μὴ μεθῇς τὸν ἄνδρ', ἐπειδή σοι λαβὴν δέδωκεν.

Κατεργάσει γὰρ ῥᾳδίως, πλευρὰς ἔχων τοιαύτας.

κλ. Οὐκ ὦγαθοὶ ταῦτ' ἐστί πω ταύτῃ, μὰ τὸν Ποσειδῶ.

Ἐμοὶ γάρ ἐστ' εἰργασμένον τοιοῦτον ἔργον, ὥστε

Ἁπαξαπάντας τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐπιστομίζειν, 10

ANTISTROPHE.

ACTVS II. SCENA quarta.

Octonarij Iambici Catalectici.

Eædem Personæ.

Ch. O Qui omnibus nobis summo hodie adiumento fuisti,

Laudo te ob hanc eloquentiam. Nam si ita pergas, eris dehinc,

Græcorum maximus, & solus Rempubl. capesses:

Et imperium in socios habebis, armatus tridente,

Quo multum conficies pecunia, perterritando,

Et commouendo: modò ne dimittas hominem, tibi ansam

Qui præbuit: facilè ad nihilum rediges: compage tanta

Laterum qui polles. Cl. ô populares, hæc non ita se habent, non

Per Neptunum. Nam tale ego facinus feci, vt meorum

Inimicorum omnium os facillimè obturare possim,

Donec aliquid scutorum fuerit è Pylo superstes.

Ag. *Reprime te in scutis, quia tu ansam tumultui præbuisti.*
Neque enim oportebat te (siquidem amas populum) scuta cum ipsis
Loris, ex composito, in templis suspendere. Sed viri huius,
O popule, commentum hoc est: ut, si tu velis in illum
Animaduertere, non liceat tibi. Vides enim cateruam
Iuuenum coriariorum illi præsto esse: tum propolæ
Mellis circum habitant, atque caseorum: qui omnes in unum
Conspirant: ut si tu fremas, & videas ostracismum,
Illi clàm è templis scuta corripiant noctu: impetúmque
Faciant in frumentorum cameras, auferántque nostra.

Po. *Væ misero mihi: num clypei lora habent? ô tu sceleste*
Quanto me tempore fraudasti, ludificando popellum.

Cl. *Istud ne dixis infelix, neu te putes amicum*
Inuenturum, qui melior sit, quàm ego. Nam ego cùm vnus essem:
Coniuratos solus compescui: neque me latebat
Quicquam, quod in vrbe clàm fieret, nam clamaui repentè.

Ag. *Idem accidit tibi, quod his, qui anguillas aucupantur,*
Vbi tranquillus est lacus, nil piscium reportant.
At si lutum stagni sursum commouerint & deorsum,
Ibi capiunt demùm: sic & tu capis, vbi prius ciuitatem
Perturbas. Age verò, vnum hoc dicas mihi: cùm venditares
Tantum corij, dedistin' vnquam sponte tua, huic popello
Corrigiam vnam, ad suendos calceos, tuo ex amore?

Po. *Non sanè, non, per Apollinem.* Ag. *nostas ergo vir iste*
Quinam esset. at ego tibi emam, & dabo par isthoc calceorum.

Po. *Ego, quantum video, te bene velle populo arbitror, & vrbi*
Amicum te esse, & digitis quoque meis. Cl. *annon graue hoc sit,*
Quòd calcei tantùm valent: mei autem nulla restat
In te memoria, à quo tanta accepisti bona. Nam ego olim
Sedaui subagitatos, & Gryttum extinxi cynædum.

Ag. *Annon graue hoc Cynædorum nates inspicere, & omnes*
Sedare pathicos. Neque sanè est, vt non sedâris illos
Ex inuidia, metuens eos oratores futuros.
Sed cùm nudum videres hunc tantillulum popellum,
Ne quidem humerali veste dignum censuisti,
Etiam durante hyeme: at ego tibi dono pallium istuc.

Po. *Ne tale ne quidem Themistocles dare cogitauit:*
Quamuis hac etiam in parte sapiens, Piraensis iste:
Mihi tamen hac tunica nil maius inuentum videtur.

Cl. *Ah me miserum, quibus circumagis me modis dolosis?*

Ag. *Minime. sed idem facio, quod poti, qui aluo vrgente surgunt.*
Nam vt illi alienis soleis, ita tuis moribus ego vtor.

Cl. *At non superabis me, palpum obtrudendo: Nam ego popellum*
Hac induam tunica. at tu malè dispereas verbero. Po. *ehem,*
Non tu hinc abis in rem malam, qui corium oles malignè?

Ag. *Sanè haud ineptè tibi circumdedit, vt te strangulet. Nam*
Et antehac tibi insidias struxit. scis caulem, opinor,
Istum Laserpitij, paruo venalem factum? Po. *ego noui.*

Ag. *Non absre voluit illum tam vilè venire nuper*
Pretio: vt qui emitis, comedatis: ac post in foro sedentes
Pedatis iudices: & vosmet inuicem enecetis.

Ἕως ἂν ᾖ τῶν ἀσπίδων τῶν ἐκ Πύλου τι λοιπόν.

αλ. Ἐπίσχες ἐν ταῖς ἀσπίσιν. λαβὴν γὰρ ἐνδέδωκας.
Οὐ γάρ σ' ἐχρῆν, εἴπερ φιλεῖς τὸν δῆμον, ἐκ προνοίας
Ταύτας ἐᾶν αὐτοῖσι ταῖς πόρπαξιν ἀνατεθῆναι.
Ἀλλ' ἐστὶ τοῦτ' ὦ δῆμε μηχάνημ', ἵν' ἢν σὺ βούλῃ 15
Τὸν ἄνδρα κολάσαι τουτονί, σοὶ τοῦτο μὴ 'γγένηται.
Ὁρᾷς γὰρ αὐτῷ στῖφος οἷόν ἐστι βυρσοπωλῶν
Νεανιῶν. τούτους δὲ περιοικοῦσι μελιτοπῶλαι.
Καὶ τυροπῶλαι. τοῦτο δ' εἰς ἕν ἐστι συγκεκυφός.
Ὥστ' εἰ σὺ βριμήσαιο, καὶ βλέψειας ὀστρακίνδα, 20
Νύκτωρ καθαρπάσαντες ἂν τὰς ἀσπίδας, δρόμῳ θέοντες
Τὰς εἰσβολὰς τῶν ἀλφίτων ἂν καταλάβοιεν ἡμῶν.

δη. Οἴμοι τάλας. ἔχουσι γὰρ πόρπακας; ὦ πονηρέ,
Ὅσον με παρεκόπτου χρόνον, τοιαῦτα κρουσιδημῶν.

κλ. Ὦ δαιμόνιε μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι, μηδ' οἰηθῇς 25
Ἐμοῦ ποθ' εὑρήσειν φίλον βελτίον', ὅστις εἷς ὢν
Ἔπαυσα τοὺς ξυνωμότας. καί μ' οὐ λέληθεν οὐδὲν
Ἐν τῇ πόλει ξυνιστάμενον. ἀλλ' εὐθέως κέκραγα.

αλ. Ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.
Ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδέν. 30
Ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,
Αἱροῦσι. καὶ σὺ λαμβάνεις, ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς.
Ἓν δ' εἰπέ μοι τοσουτονί. σκύτη τοσαῦτα πωλῶν
Ἔδωκας ἤδη τουτῳὶ κάττυμα παρὰ σεαυτοῦ
Ταῖς ἐμβάσιν φάσκων φιλεῖν. δη. οὐ δῆτα μὰ τὸν Ἀπόλλω. 35

αλ. Ἔγνωκας οὖν δῆτ' αὐτὸν οἷός ἐστιν; ἀλλ' ἐγώ σοι
Ζεῦγος πριάμενος ἐμβάδων, τουτὶ φορεῖν δίδωμι.

δη. Κρίνω σ' ὅσων ἐγᾦδα περὶ τὸν δῆμον ἄνδρ' ἄριστον,
Εὐνούστατόν τε τῇ πόλει, καὶ τοῖσι δακτύλοισιν.

κλ. Οὐ δεινὸν οὖν δῆτ' ἐμβάδας τοσουτονὶ δυνάσθαι, 40
Ἐμοῦ δὲ μὴ μνείαν ἔχειν ὅσων πέπονθας, ὅστις
Ἔπαυσα τοὺς κινουμένους, τὸν Γρύττον ἐξαλείψας;

αλ. Οὔκουν σε ταῦτα δῆτα δεινόν ἐστι πρωκτοτηρεῖν,
Παῦσαί τε τοὺς κινουμένους, κοὐκ ἔσθ' ὅπως ἐκείνους
Οὐχὶ φθονῶν ἔπαυσας, ἵνα μὴ ῥήτορες γένωνται.
Τονδὶ δ' ὁρῶν ἄνευ χιτῶνος ὄντα τηλικοῦτον, 45
Οὐπώποτ' ἀμφιμασχάλου τὸν δῆμον ἠξίωσας
Χειμῶνος ὄντος, ἀλλ' ἐγώ σοι τουτονὶ δίδωμι.

δη. Τοιουτονὶ Θεμιστοκλῆς οὐπώποτ' ἐπενόησεν,
Καίτοι σοφὸν κἀκεῖν' ὁ Πειραιεύς. ἔμοιγε μέντοι 50
Οὐ μεῖζον εἶναι φαίνετ' ἐξεύρημα τοῦ χιτῶνος.

κλ. Οἴμοι τάλας, οἵοις πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις.

αλ. Οὔκ, ἀλλ' ὅπερ πίνων ἀνὴρ πέπονθ' ὅταν χεσείῃ,
Τοῖσιν τρόποις τοῖς σοῖσιν, ὥσπερ βλαυτίοισι, χρῶμαι.

κλ. Ἀλλ' οὐχ ὑπερβαλεῖ με θωπείαις. ἐγὼ γὰρ αὐτὸν 55
Προσαμφιῶ τοδί. σὺ δ' οἴμωζ', ὦ πόνηρε. δη. ἰαιβοῖ.
Οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ, βύρσης κάκιστον ὄζων;

αλ. Καὶ τοῦτ' ἐπίτηδές σε περιήμπισχ', ἵνα σ' ἀποπνίξῃ.
Καὶ πρότερον ἐπεβούλευσέ σοι. τὸν καυλὸν οἶσθ' ἐκεῖνον
Τοῦ σιλφίου τὸν ἄξιον γενόμενον; δη. οἶδα μέντοι. 60

αλ. Ἐπίτηδες οὗτος αὐτὸν ἔσπευσ' ἄξιον γενέσθαι,
Ἵν' ἐσθίοιτ' ὠνούμενοι, κἄπειτ' ἐν Ἡλιαίᾳ
Βδέοντες ἀλλήλους ἀποκτείνειαν οἱ δικασταί.

Νὴ τὸν

δη. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ πρὸς ἐμέ τουτί γ' εἶπ' ἀνὴρ κόπρειος.
αλ. Οὐ γὰρ τόθ' ὑμεῖς βδεόμενοι δήπου 'γένεσθε πυρροί; 65
Καὶ νὴ Δί' ἦν γε τοῦτο Πυρράνδρου τὸ μηχάνημα.
κλ. Οἵοισί μ', ὦ πόνηρε, βωμολοχεύμασι ταράττεις;
αλ. Ἡ γὰρ θεός μ' ἐκέλευσε νικῆσαί σ' ἀλαζονείᾳ.
κλ. Ἀλλ' οὔ με νικήσεις. ἐγὼ γάρ φημί σοι παρέξειν,
Ὦ δῆμε, μηδὲν δρῶντι, μισθοῦ τρύβλιον ῥοφῆσαι. 70
αλ. Ἐγὼ δὲ κυλίχνιόν τέ σοι καὶ φάρμακον δίδωμι,
Τὰ 'ν τοῖσιν ἀντικνημίοισιν ἑλκύδρια περιαλείφειν.
κλ. Ἐγὼ δὲ τὰς πολιάς γέ σου 'κλέγων, νέον ποιήσω.
αλ. Ἰδοὺ δέχου κέρκον λαγὼ, τὼ 'φθαλμιδίω περιψῆν.
αλ. Ἀπομυξάμενος, ὦ δῆμ', ἐμοῦ πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀποψῶ. 75

Δίμετροι Ιαμβικοί.

αλ. Ἐμοῦ μὲν οὖν, ἐμοῦ μὲν οὖν.
κλ. Ἐγώ σε ποιήσω τριηραρχεῖν, ἀναλίσκοντα τῶν
Σαυτοῦ, παλαιὰν ναῦν ἔχοντ', εἰς ἣν ἀναλῶν οὐκ ἐφέξεις, οὐδ' ἐναυπηγούμενος. 80
Διαμηχανήσομαί θ', ὅπως
Ἂν ἱστίον σαπρὸν λάβῃς.
χο. Ἀνὴρ παφλάζει, παῦε, παῦ'
Ὑπερζέων, ὑφελκτέον 85
Δὲ τῶν ξύλων, ἀπαρυστέον
Τὸ τῶν ἀπειλῶν ταυτηί.
κλ. Δώσεις ἐμοὶ καλὴν δίκην.
Ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς.
Ἐγὼ γὰρ εἰς τοὺς πλουσίους 90
Σπεύσω σ' ὅπως ἂν ἐγγραφῇς.
αλ. Ἐγὼ δ' ἀπειλήσω μὲν οὐδέν, εὔχομαι δέ σοι ταδί.
Τὸ μὲν τάγηνον τευθίδων
Ἐφιστάναι σίζον. σὺ δὲ 95
Γνώμην ἐρεῖν μέλλοντα περὶ
Μιλησίων καὶ κερδανεῖν,
Τάλαντον ἢν κατεργάσῃ,
Σπεύδειν ὅπως τῶν τευθίδων
Ἐμπλήμενος, φθαίης ἔτ' εἰς 100
Ἐκκλησίαν ἐλθεῖν. ἔπειτα πρὶ φαγεῖν, ἀνὴρ μεθήκοι, καὶ σὺ τὸ τάλαντον λαβεῖν
Βουλόμενος ἐσθίων ἀποπνιγείης. 105
χο. Εὖ νή γε τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω,
Καὶ τὴν Δήμητρα.
δη. Καί μοι δοκεῖ, καὶ τἆλλα γ' εἶναι καταφανῶς
Ἀγαθὸς πολίτης, οἷος οὐδείς πω χρόνου
Ἀνὴρ γεγένηται τοῖσι πολλοῖς τοῦ ὀβολοῦ. 110
Σὺ δ', ὦ Παφλαγὼν φάσκων φιλεῖν μ' ἐσκορόδισας.
Καὶ νῦν ἀπόδος τὸν δακτύλιον, ὡς οὐκ ἔτι
Ἐμοὶ ταμιεύσεις. κλ. ἔχε, τοσοῦτον δ' ἴσθ' ὅτι,
Εἰ μή μ' ἐάσεις ἐπιτροπεύειν, ἕτερος αὖ
Ἐμοῦ πανουργότερός τις ἀναφανήσεται. 115
δη. Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ δακτύλιος ἔσθ' οὗτος ὁ
Οὑμός, τὸ γοῦν σημεῖον ἕτερον φαίνεται.
Ἀλλ' οὐ καθορῶ. αλ. φέρ' ἴδω, τί σοι σημεῖον ἦν.
δη. Δημοῦ βοείου θεῖον ἐξωπτημένον.
αλ. Οὐ τοῦτο γ' ἐστὶν οὐ τὸ θεῖον. δη. ἀλλὰ τί; 120
αλ. Λάρος κεχηνὼς ἐπὶ πέτρας δημηγορῶν.
δη. Αἴβοι τάλας. αλ. τί ἐστιν; δη. ἀπόφερ' ἐκποδών.
Οὐ τὸν ἐμὸν εἶχεν, ἀλλὰ τὸν Κλεωνύμου.

Po. *Ita per Neptunum. Hoc dixit idem ad me quidam stercorosus.*
Ag. *Nunquámne verò pedendo suffusi estis rubore?*
Nam per Iouem, Pyrrhandri quoque commentum fuerat isthuc.
Cl. *Ah quibus insultas mihi scurrilitatibus, scelestè?*
Ag. *Dea Pallas certè iussit, vt te vincam vanitate.*
Cl. *Non vinces. Ego enim affirmo tibi, mi popule, me daturum*
Etiam ocioso, vt ollam mercedis sorbere possis.
Ag. *At ego do iam tibi pyxidem, cum vnguento, vt tibiarum*
Vlcera circùm vngas. Cl. at ego canos mihi eligens capillos,
Iuuenem te faciam. Ag. hem cape sis leporis hanc caudam, atque ocellos
Absterge. Cl. ô popule, vbi ego emunxi, tu in caput absterge meum.

Dimetri Iambici.

Ag. *IMò in meum caput, in meum.*
Cl. *Ego faxo, vt instruclam tuis*
Habeas triremem impendiis:
Nauémque veterem compares:
In qua reficienda haud queas
Perferre sumtus: postea
Excogitabo, vt putridum
In naui velum surrigas.
Ch. *Homo hic furentis ira æstuat:*
Seda feruorem, seda, & foco
Ligna aufer: & cohibeas minas.
Cl. *Pœnam dabis pulcrè mihi,*
Oppressus ærumnis malis
Nam ego faxo, vt inter diuites
Relatus argentum luas.
Ag. *Ego nihil tibi comminor:*
Sed istud imprecor, vt tua
Sartago stridat piscibus.
Tu verò, de Milesiis
Cùm proferes sententiam
Lucri cupidus: talentum vbi
Paraueris: antè piscibus
Repletus: ad cœtum properes.
Sed te, priusquàm vescier
Occœperis, vir quispiam
Perturbet, & talentum ibi
Tu capere vo-
Lens, cibo hoc stranguleris.
Ch. *Bellè, per Apollinem, Iouémque*
Atque almam matrem.
Po. *Et mihi palam videtur, etiam cætera*
Bonus esse ciuis: qualis vix vllus fuit
Vnquam ex multis, qui digni sunt teruncio.
Tu verò Paphlago, dum ais, quòd me diligas,
Molestus es mihi alliis, quæ fœdè oles.
Et nunc agè redde mihi annulum. Neque enim amplius
Quæsturam in vrbe geres. Cl. habe: sed hoc scias,
Si non sines me rem curare publicam,
Alium fore, me longè versutiorem præsidem.
Po. *Fieri nequit, meus vt sit isthic annulus:*
Quoniam aliud apparet signum, me nisi oculi
Fallunt. Ag. sine videam, quod signum sit tibi.
Po. *Bubulæ adipis assatum folium ficulneum.*
Ag. *Non hoc ficulneum est folium. Po. quid ergo meum est?*
Ag. *Larus inhians præda, quæ è petra verba dat*
Pro concione. Po. Hei me miserum. Ag. quid rei est? cedò.
Po. *Procul aufer. neque enim meum habet, sed Cleonymi.*

Tu verò hunc à me habe,& quæsturam suscipe.

Cl. *Istuc ne faxis,mi Domine,quæso:ante quàm Audiueris,qualia mihi sint oracula.*

Ag. *Et qualia mihi sint.* Cl. *at si huic obtemperes, Peculatorem oportet te fieri.* Ag. *& si huic, Hermiosum te fieri oportet vsque ad caput.*

Cl. *Atqui mea dicunt oracula,quod oporteat Te imperio totius terræ potiri, Rosis coronatum.* Ag. *mea vicissim mihi Dicunt quòd tu trabeatus,& serto micans In aureo curru insequeris Smicythum. Et Dominum.* Cl. *quin abis,& huc affers tua Oracula,vt populus illa audiat.* Ag. *admodum.*

Po. *Et tu feras tua.* Cl. *ecce in promtu sunt mihi.*

Ag. *Ecce & mea.* Po. *Per Iouem,iam nihil est in mora.*

CHORVS.

Choriambici,Glyconij.

Ch. *PRæsto lux erit optima*
Nobis,qui modo viuimus.
Quique olim venient,Cleo
Si perdatur iniquus.
Quanquam in Digmate litium
Morosos aliquos senes
Audiui mihi dicere
Contrà:ni Cleo nobis
Isthic afforet,haud fore
Vasa urbi duo commoda,
Pistillum & rudicellam.
Verùm miror & hoc ego,
Quænam hæc Musa suilla sit
Huius.Nam pueros ferunt,
Qui condiscipuli sunt:
Solum carmina Dorica
Plectro aptasse lyræ,neque
Vllam discere,præter hanc,
Tum iratum Citharœdum
Iussurum,à se abeat:quia
Isthic nullam aliam puer
Possit discere Musicam:
Ni,quæ Dorica tinnit.

ACTVS III. SCENA prima.

Senarij Iambici.

CLEO, AGORACRITVS FARTOR, POPVLVS, CHORVS.

Cl. *EN videsis oracula mea:nec fero omnia.*

Ag. *Hei,quàm cacaturio,nec ego effero omnia.*

Po. *Quid hæc sunt?* Cl. *oracula.* Po. *num omnia?* Cl. *miraris hæc? Et per Iouem,mihi adhuc referta arca est domi.*

Ag. *Et mihi cœnaculum,& duo domicilia.*

Po. *Sine videam:cuius sunt hæc oracula?*

Cl. *Mea quidem Bacidis sunt.* Po. *cuius sunt tua?*

Ag. *Glanidis,qui Bacidis frater maior fuit.*

Po. *De quo loquuntur?* Cl. *de hisce Athenis,de Pylo, De te,de me,déque omnibus negociis.*

Po. *Qua de re tua dicunt?* Ag. *de Athenis,de viris Lacedæmoniis,de lentibus,de piscibus Nouis:de his qui malè metiuntur in foro Frumenta,de te,de me,rebúsque omnibus. Hoc mentulam momorderit.*

Po. *Age nunc mihi recitate isthæc oracula,*

Παράμενε δὴ τουτονὶ λαβὼν ταμίαν μοι.

κλ. Μὴ δῆτα πω, ὦ δέσποτ', ἀντιβολῶ σ' ἐγώ, 125
Πρὶν ἄν γε τῶν χρησμῶν ἀκούσῃς τῶν ἐμῶν.

αλ. Καὶ τῶν ἐμῶν νυν. κλ. ἀλλ' ἐὰν τούτῳ πίθῃ,
Μολγὸν γενέσθαι δεῖ σε. αλ. κἂν γε τουτῳί,
Ψωλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τῶν μυρρίνων.

κλ. Ἀλλ' οἱ 'μοὶ λέγουσιν, ὡς ἄρξαι σε δεῖ 130
Χώρας ἁπάσης, ἐστεφανωμένον ῥόδοις.

αλ. Οἱ μοὶ δέ γ' αὖ λέγουσιν, ὡς ἁλουργίδα
Ἔχων κατάπαστον, καὶ στεφάνην, ἐφ' ἅρματος
Χρυσοῦ διώξεις Σμικύθην, καὶ κύριον.

κλ. Καὶ μὴν ἐνεγκ' αὐτοὺς ἰών, ἵν' οὑτοσὶ 135
Αὐτῶν ἀκούσῃ. αλ. πάνυ γε. δη. καὶ σὺ δὴ φέρε.

κλ. Ἰδού. αλ. ἰδού. δη. νὴ τὸν Δί' οὐδὲν κωλύει.

ΧΟΡΟΣ.

χο. Ἥδιστον φάος ἡμέρας
Ἔσται τοῖσι παροῦσι, καὶ
Τοῖσιν ἀφικνουμένοισιν,
Ἢν Κλέων ἀπόληται.
Καίτοι πρεσβυτέρων τινῶν, 5
Οἵων ἀργαλεωτάτων,
Ἐν τῷ δείγματι τῶν δικῶν,
Ἤκουσ' ἀντιλεγόντων,
Ὡς εἰ μὴ 'γένεθ' οὗτος ἐν
Τῇ πόλει μέγας, οὐκ ἂν ἤ- 10
στην σκεύει δύω χρησίμω,
Δοίδυξ, οὐδὲ τορύνη.
Ἀλλὰ καὶ τόδ' ἔγωγε θαυ-
μάζω τῆς ὑομουσίας
Αὐτοῦ. φασὶ γὰρ αὐτὸν οἱ 15
Παῖδες, οἳ ξυνεφοίτων,
Τὴν Δωριστὶ μόνην ἂν ἁρ-
μόττεσθαι θαμὰ τὴν λύραν,
Ἄλλην δ' οὐκ ἐθέλειν μαθεῖν.
Κᾆτα τὸν κιθαριστὴν 20
Ὀργισθέντ' ἀπάγειν κελεύ-
ειν, ὡς ἁρμονίαν ὁ παῖς
Οὗτος οὐ δύναται μαθεῖν,
Ἢν μὴ Δωροδοκιστί.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

κλ. Ἰδού, θέασαι· κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.

αλ. Οἴμ' ὡς χεζητιῶ, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.

δη. Ταυτὶ τί ἐστι; κλ. λόγια. δη. πάντ'; κλ. ἐθαύμασας;
Καὶ νὴ Δί', ἔτι γ' ἐμοῦ 'στι κιβωτὸς πλέα.

αλ. Ἐμοὶ δ' ὑπερῷον, καὶ ξυνοικία δύο. 5

δη. Φέρ' ἴδω, τίνος γάρ εἰσιν οἱ χρησμοί ποτε;

κλ. Οὑμοὶ μέν εἰσι Βάκιδος. δη. σοὶ δὲ τίνος;

αλ. Γλάνιδος, ἀδελφοῦ τοῦ Βάκιδος γεραιτέρου.

δη. Εἰσὶ δὲ περὶ τοῦ; κλ. περὶ Ἀθηνῶν, περὶ Πύλου,
Περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἁπάντων πραγμάτων. 10

δη. Οἱ σοὶ περὶ τοῦ; αλ. περὶ Ἀθηνῶν, περὶ φακῆς,
Περὶ Λακεδαιμονίων, περὶ σκόμβρων νέων,
Περὶ τῶν μετρούντων τἄλφιτ' ἐν ἀγορᾷ κακῶς,
Περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἁπάντων πραγμάτων,
Τὸ πέος ἀν' ὁ σοὶ δάκοι.

δη. Ἄγε νυν ὅπως αὐτοὺς ἀναγνώσεσθέ μοι, 15

καὶ

καὶ τὸ περὶ ἐμοῦ 'κεῖνο, ᾧ περ ἥδομαι,
Ὡς ἐν νεφέλῃσιν αἰετὸς γενήσομαι.
κλ. Ἄκουε δή νυν, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν ἐμοί.
Φράζευ Ἐρεχθείδη λογίων ὁδόν, ἥν σοι Ἀπόλλων 20
Ἴαχεν ἐξ ἀδύτοιο διὰ τριπόδων ἐριτίμων,
Σώζεσθαί σ' ἐκέλευσ' ἱερὸν κύνα καρχαρόδοντα.
Ὃς πρόσθεν δάκνων, καὶ ὑπὲρ σοῦ δεινὰ κεκραγὼς,
Σοὶ μισθὸν ποριεῖ. κἂν μὴ δρᾷ ταῦτ', ἀπολεῖται.
Πολλοὶ γὰρ μίσει σφι κατακράζουσι κολοιοί. 25
δη. Ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρ' ἐγὼ οὐκ οἶδ' ὅ τι λέγει,
Τί γάρ ἐστ' Ἐρεχθεῖ, καὶ κολοιοῖς, καὶ κυνί;
κλ. Ἐγὼ μέν εἰμ' ὁ κύων, πρὸ σοῦ γὰρ ἀπύω,
Σοὶ δ' εἶπε σώζεσθαί μ' ὁ Φοῖβος τὸν κύνα.
αλ. Οὐ τοῦτό φησ' ὁ χρησμὸς, ἀλλ' ὁ κύων ὁδὶ, 30
Ὥσπερ θύρας σου τῶν λογίων παρεσθίει,
Ἐμοὶ γάρ ἐστ' ὀρθῶς περὶ τούτου τοῦ κυνός.
δη. Λέγε δή. ἐγὼ δὲ πρῶτα λήψομαι λίθον,
Ἵνα μή μ' ὁ χρησμὸς ὁ περὶ τοῦ κυνὸς δάκῃ.
αλ. Φράζευ Ἐρεχθείδη κύνα Κέρβερον ἀνδραποδιστὴν, 35
Ὃς κέρκῳ σαίνων ὁπόταν δειπνῇς ἐπιτηρῶν,
Ἐξέδεταί σου τοὔψον, ὅταν σύ ποι ἄλλοσε χάσκῃς.
Εἰσφοιτῶν δ' ἐς τοὐπτάνιον λήσει σε κυνηδὸν,
Νύκτωρ τὰς λοπάδας, καὶ τὰς νήσους διαλείχων.
δη. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, πολύ γ' ἄμεινον ὦ Γλάνι. 40
κλ. Ὦ τᾶν, ἄκουσον, εἶτα διάκρινον τότε.
Ἔστι γυνὴ, τέξει δὲ λέονθ' ἱεραῖς ἐν Ἀθήναις.
Ὃς περὶ τοῦ δήμου πολλοῖς κώνωψι μαχεῖται,
Ὥστε περὶ σκύμνοισι βεβηκὼς, ὃν σὺ φύλαξαι,
Τεῖχος ποιήσας ξύλινον, πύργους τε σιδηροῦς. 45
δη. Ταῦτ' οἶσθ' ὅ τι λέγει; αλ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
κλ. Ἔφρασεν ὁ θεός σοι σαφῶς σώζειν ἐμέ.
Ἐγὼ γὰρ ἀντὶ τοῦ λέοντός εἰμί σοι.
δη. Καὶ πῶς μ' ἐλελήθεις Ἀντιλέων γεγενημένος;
αλ. Ἓν οὐκ ἀναδιδάσκει σε τῶν λογίων ἑκὼν, 50
Ὃ μόνον σιδηροῦν τεῖχός ἐστι, καὶ ξύλινον,
Ἐν ᾧ σε σώζειν τόνδ' ἐκέλευσ' ὁ Λοξίας.
δη. Πῶς δῆτα τοῦτ' ἔφραζεν ὁ θεός; αλ. τουτονὶ
Δῆσαί σ' ἐκέλευε πεντεσυρίγγῳ ξύλῳ.
δη. Ταυτὶ τελεῖσθαι τὰ λόγι' ἤδη μοι δοκεῖ. 55
κλ. Μὴ πείθου. φθονεραὶ γὰρ ἐπικρώζουσι κορῶναι.
Ἀλλ' ἱέρακα φίλει, μεμνημένος ἐν φρεσὶν, ὅς σοι
Ἤγαγε συνδήσας Λακεδαιμονίων κορακίνους.
αλ. Τοῦτό γέ τοι Παφλαγὼν παρεκινδύνευσε μεθυσθείς,
Κεκροπίδη κακόβουλε, τί τοῦθ' ἡγεῖ μέγα τοὔργον; 60
Καί κε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεί κεν ἀνὴρ ἀναθείη,
Ἀλλ' οὐκ ἂν μαχέσαιτο, χέσαιτο γὰρ, εἰ μαχέσαιτο.
κλ. Ἀλλὰ τόδε φράσαι, πρὸ Πύλου Πύλον ἥν σοι ἔφραζεν,
Ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο. δη. τί τοῦτο λέγει πρὸ Πύ-
λοιο;
αλ. Τὰς πυέλους φησὶ καταλήψεσθ' ἐν βαλανείῳ. 65
δη. Ἐγὼ δ' ἄλουτος τήμερον γενήσομαι.
αλ. Αὐτὸς γὰρ ἡμῶν τὰς πυέλους ἀφήρπασεν.
Ἀλλ' οὑτοσὶ γάρ ἐστι περὶ τοῦ ναυτικοῦ,
Ὁ χρησμὸς, ᾧ σε δεῖ προσέχειν τὸν νοῦν πάνυ.
δη. Προσέχω, σὺ δ' ἀναγίνωσκε τοῖς ναύταισί μου, 70
Ὅπως ὁ μισθὸς πρῶτον ἀποδοθήσεται.
αλ. Αἰγείδη, φράσαι κυναλώπεκα, μή σε δολώσῃ,
Λαίθαργον, ταχύπουν, δολίαν, κερδὼ, πολύϊδριν.
Οἶσθ' ὅ τι τοῦτ' ἐστίν; δη. Φιλόστρατος ἡ κυναλώπηξ.
αλ. Οὐ τοῦτό φησιν, ἀλλὰ ναῦς ἑκάστοτε 75
Αἰτεῖ ταχείας, ἀργυρολόγους οὑτοσὶ,
Ταύτας ἀπαυδᾷ μὴ διδόναι σ' ὁ Λοξίας.
δη. Πῶς δὴ τριήρης ἐστὶ κυναλώπηξ; αλ. ὅπως;
Ὅτι ἡ τριήρης ἐστὶ χὠ κύων, ταχύ.
δη. Πῶς οὖν ἀλώπηξ προσετέθη πρὸς τῷ κυνί; 80
αλ. Ἀλωπεκίοισι τοὺς στρατιώτας ᾔκασεν,
Ὅτι ἡ βότρυς τρώγουσιν ἐν τοῖς χωρίοις.
δη. Εἶεν.
Τούτοις ὁ μισθὸς τοῖς ἀλωπεκίοισι ποῦ;

Et illud de me, quo delector plurimum:
Vt aquila fiam in nubibus videlicet.
Cl. *Igitur ausculta, & adhibe animum mihi tuum.*
Aspice Erechthide, quæ sint oracula Phœbi,
Hæc tibi de tripode ex adytis penetralibus effert:
Te seruare iubet ferratis dentibus acrem
Ille canem, qui te allatrans, mordénsque vicißim,
Mercedem reddet: ni fecerit ista, peribit.
Multa odio cornices cornicantur in illum.
Po. *Ita me Ceres amet: vt, quid dicat, nescio.*
Quid enim sit Erechtheo & cornicibus, & cani?
Cl. *Ego quidem sum canis. Nam pro te latro ego:*
Te verò Apollo hortatur, vt serues canem.
Ag. *Non istuc iubet oraculum, sed hic canis*
Non aliter rodit oracula, quàm ostia tua.
Nam de hoc cane meum canit apertè oraculum.
Po. *Dic obsecro, ego interim lapidem prehendam manu,*
Ne me istuc de cane oraculum malè mordeat.
Ag. *Aspice Erechthide, quis Cerberus iste nefandus,*
Assentans cauda, quoties cœna immanet hora:
Sudorem vorat ille tuum, te hiscente aliorsum:
Et latitans intrat, catuli de more, culinam,
Atque ollas noctu lambit, terrásque mari alto.
Po. *Per Neptunum: melius dixisti, tu Glani.*
Cl. *Amice, audi priùs, pòst demum iudica.*
Est mulier, quæ isthac partu dabit vrbe leonem,
Qui culicum auxilio, populum defendet, & armis
Pro catulis pugnans, hunc tu seruare memento,
Aerata turri, atque abiegni pariete muri.
Po. *Nostine, quid dicat?* Ag. *ego non, per Apollinem.*
Cl. *Hoc vult Deus manifestè: vt serues me tibi.*
Ego enim loco leonis sum tibi propalam.
Po. *Et quomodo me latuisti, qui quasi leo eras?*
Ag. *Vnum te celat astutè ex oraculo,*
Qui ligneus & ferreus murus fiet.
In quo te Apollo seruare illum iusserit.
Po. *Quomodo igitur hoc dixit Deus?* Ag. *ligare te*
Iubet virum hunc in ligno quinque foraminum.
Po. *Lubet profectò hæc exequi oracula.*
Cl. *Ne morem gere. cornices malè cornicantur inique:*
Accipitrem sed ama, memor, vt Lacedæmone vinctos
Duxerit ille tibi Coracinos vndique pisces.
Ag. *Hæc equidem subiit Paphlago discrimina potus,*
Cecropide demens, an magnum opus esse putas hoc?
Fert onus & mulier, quod ei indit fortè maritus
Nec pugnat: nam turpe cacet, si ferre recuset.
Cl. *Hoc perpende , Pylum siquam ante Pylum tibi dixit,*
Est Pylus ante Pylum. Po. *sibi quid vult ante Pylum isthuc?*
Ag. *Se suffuratum dicit per balnea pelues.*
Po. *Igitur illoto viuendum erit hodie mihi.*
Ag. *Quia enim labra & pelues hic nobis abstulit.*
At hoc de classe datum est oraculum mihi:
In quo percipiendo, animum opus est aduertere.
Po. *Aduerto sanè: tu recita nautis meis:*
Vt illis primò numeretur stipendium.
Ag. *Ægide, caue a caniuulpem, ne malè fallat,*
Astutam, celerem, mordentem ponè, dolosam.
Nosti hoc, quale sit? Po. *iste Philostratus est, caniuulpes.*
Ag. *Non hoc vult, sed naues vbique postulat*
Celeres, & quæstuarias, oraculum:
Eas te dare vetat hic Apollo Delphicus.
Po. *Quomodo triremis sit caniuulpes?* Ag. *hoc modò:*
Quia triremis etiam fortassis est canis.
Po. *At quomodo vulpes apponitur ad canem?*
Ag. *Vulpeculis Deus assimilauit milites:*
Quoniam botros comedunt in his regionibus.
Po. *Esto: at merces vnde istis danda vulpibus?*

Ag. *Ego mercedem trium dierum porrigam.*
Verum etiam hæc capias oracula, quæ tibi dixit,
Cyllenam vt caueas,(ne te deludat) Apollo.
Po. *Qualem Cyllenam?* Ag. *dextram nempe huius Apollo*
Innuit, & rectè: quoniam claudæ ind dit, inquit.
Cl. *Non rectè dicis: Cyllena hac Phœbus Apollo*
Ad dextram allusit claudam Diopithis, opinor.
Verum est aligerum oraclum de te mihi factum,
Quòd Iouis ales eris: toti & dominaberis orbi.
Ag. *Et mihi, quòd fies terræ & rubri æquoris, olim*
Arbiter Ecbatanis vbi salsa cibaria lambas.
Cl. *Vidi ego per somnum, mihi Diua apparuit ipsa*
In populum hunc & opes, & sana infundere membra
Ag. *Vidi & ego certè, mihi Diua apparuit ipsa,*
His exire locis, & noctua desuper vrbi
Sidere: tum in capita è sacra profundere pelui,
Ambrosiam in populum: sed in hunc muriam alliatam.

Po. *Hei, hei: nemo fuit hoc Glanide sapientior.*
Ego certè memetipsum commendo tibi,
Vt me instituas senem, atque erudias denuo.
Cl. *Ne facias obsecro: sed hîc morare, dum*
Frumenta, victúmque diurnum tibi largiar.
Po. *Non sustineo: cùm de frumentis audio.*
Nam sæpe deceptus sum à te, atque à Theophane,
Cl. *At ego paratas tibi farinas iam dabo.*
Ag. *Ego verò maceratas offas tibi dabo,*
Pisćesque assos: nec aliud est, nisi comede.
Po. *Properate nunc perficere, quod vultis: vt ego*
Illi quem beneficentiorem videro,
Habenas, & moderamen commutam Pnycis.
Ag. *Ego te cursu præuertam.* Cl. *minimè, sed ego te.*

ACTVS III. SCENA II.

CHORVS, POPVLVS.
STROPHE.

Ch. *O Imperium qui habes*
Pulcrum: te homines pople
Cuncti metuunt, velut
Virum vrbe tyrannum hac.
At tu facilè potes
Falli, facilè capi,
Palpúmque sinis tibi
Obtrudier, ore hias,
Cum quis loquitur, procul
Sed corpore abest mens.

SYSTEMA PRIMVM.

Po. *Nil mentis inest comis*
Vestris, quia dicitis
Me desipere: atqui ego
Sic desipio vltro.
Ipsi volupe est mihi
Deludier indies,
Furémque lubet dein
Præfectum alere vnicum: At
Plenum volo postea,
Suspendere quassum.

αλ. Ἐγὼ πορίζω καὶ τοῦτον ἡμερῶν τριῶν. 85
Ἀλλ' ἔτι τονδὶ ἐπάκουσον, ὅν ἐστί σοι ἐξηλέαξε
Χρησμὸν Λητοΐδης Κυλλήνην, μή σε δολώσῃ.
δη. Ποίαν Κυλλήνην; αλ. τὴν τούτου χεῖρ' ἐποίησε
Κυλλήνην, ὀρθῶς ὅτι φήσ' ἔμβαλλε κυλλῇ.
κλ. Οὐκ ὀρθῶς φράζεις, τὴν Κυλλήνην γὰρ ὁ Φοῖβος 90
Ἐς τὴν χεῖρ' ὀρθῶς ᾐνίξατο τὴν Διοπείθους.
Ἀλλὰ γὰρ ἐστί μοι χρησμὸς περὶ σοῦ πτερυγωτός,
Αἰετὸς ὡς γίνει, καὶ πάσης γῆς βασιλεύσεις.
αλ. Καὶ γὰρ ἐμοὶ καὶ γῆς, καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς γε θαλάσσης,
Χὤτι γ' ἐν Ἐκβατάνοις δικάσεις, λείχων ἐπίπαστα. 95
κλ. Ἀλλ' ἐγὼ εἶδον ὄναρ, καί μοι ἐδόκει ἡ θεὸς αὐτὴ
Τοῦ δήμου καταχεῖν ἀρυταίνῃ πλουθυγίειαν.
αλ. Νὴ Δία καὶ γὰρ ἐγώ, καί μοι ἐδόκει ἡ θεὸς αὐτὴ
Ἐκ πόλεως ἐλθεῖν, καὶ γλαῦξ αὐτῇ 'πικαθῆσθαι.
Εἶτα καταντλεῖν ἐκ χύτρου τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλῳ, 100
Ἀμβροσίαν κατὰ σοῦ, κατὰ τούτου δὲ σκοροδάλμην.

δη. Ἰοὺ ἰού, οὐκ ἦν ἄρ' οὐδεὶς τοῦ Γλάνιδος σοφώτερος.
Καὶ νῦν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω σοι τουτονὶ
Γεροντάγωγεῖν, κἀναπαιδεύειν πάλιν.
κλ. Μήπω γ' ἱκετεύω σ', ἀλλ' ἀνάμεινον, ὡς ἐγὼ
Κριθὰς ποριῶ σοι καὶ βίον καθ' ἡμέραν. 5
δη. Οὐκ ἀνέχομαι κριθῶν ἀκούων, πολλάκις
Ἐξηπατήθην ὑπό τε σοῦ καὶ Θεοφάνους.
κλ. Ἀλλ' ἄλφιτ' ἤδη σοι ποριῶ σκευασμένα.
αλ. Ἐγὼ δὲ μαζίσκας γε διαμεμαγμένας,
Καὶ τοὔψον ὀπτόν, μηδὲν ἄλλ' εἰ μὴ 'σθιε. 10
δη. Ἀνύσατέ νυν, ὅτι περ ποιήσετ'· ὡς ἐγὼ
Ὁπότερος ἂν σφῷν εὖ με μᾶλλον ἂν ποιῇ,
Τούτῳ παραδώσω τῆς Πυκνὸς τὰς ἡνίας.
αλ. Τρέχοιμ' ἂν ἤδη πρότερος. κλ. οὐ δῆτ', ἀλλ' ἐγώ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ, Σκηνὴ δευτέρα.

ΧΟΡΟΣ, ΔΗΜΟΣ.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

χο. Ὦ Δῆμε καλήν γ' ἔχεις
Ἀρχήν, ὅτε πάντες ἄν-
θρωποι δεδίασί σ', ὥσ-
περ ἄνδρα τύραννον.
Ἀλλ' εὐπαράγωγος εἶ, 5
Θωπευόμενός τε χαί-
ρεις, κἀξαπατώμενος,
Πρὸς τόν τε λέγοντ' ἀεὶ
Κέχηνας, ὁ νοῦς δέ σου
Παρὼν ἀποδημεῖ. 10

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ κώλων ι.

δη. Νοῦς οὐκ ἔνι ταῖς κόμαις
Ὑμῶν, ὅτε μ' οὐ φρονεῖν
Νομίζετ', ἐγὼ δ' ἑκὼν
Ταῦτ' ἠλιθιάζω.
Αὐτός τε γὰρ ἥδομαι 5
Βρύλλων τὸ καθ' ἡμέραν,
Κλέπτοντά τε βούλομαι
Τρέφειν ἕνα προστάτην.
Τοῦτον δ', ὅταν ᾖ πλέως,
Ἄρας ἐπάταξα. 10

ANTI-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ι.

χο. Οὕτω μὲν ἂν εὖ ποιῇς.
Εἴ σοι πυκνότης ἔνε-
στ' ἐν τῷ τρόπῳ, ὡς λέγεις,
Τούτῳ πάνυ πολλή.
Εἰ τούσδ' ἐπιτηδὲς ὥσ- 5
περ δημοσίους τρέφεις
Ἐν τῇ Πυκνὶ, κᾆθ' ὅταν
Μή σοι τύχῃ ὄψον ὄν,
Τούτων ὃς ἂν ᾖ παχὺς
Θύσας ἐπιδειπνεῖς. 10

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΤΕΡΟΝ

κώλων ι.

δη. Σκέψασθέ μ', εἰ σοφῶς
Αὐτοὺς περιέρχομαι,
Τοὺς οἰομένους φρονεῖν,
Κἀμ' ἐξαπατύλλειν.
Τηρῶ γὰρ ἑκάστοτ' αὐ- 5
τοὺς (οὐδ' ὁρᾶν δοκῶν)
Κλέπτοντας, εἶτ' ἀναγ-
κάζω πάλιν ἐξεμεῖν,
Ἅττ' ἂν κεκλόφωσί μου,
Κημὸν καθιμῶν. 10

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι.

ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

κλ. Ἄπαγ' ἐς μακαρίαν ἐκποδών. αλ. σύ γ' ὦ φθόρε.
κλ. Ὦ Δῆμ', ἐγὼ μέντοι παρεσκευασμένος
Τριπάλαι κάθημαι, βουλόμενός σ' εὐεργετεῖν.
αλ. Ἐγὼ δὲ δεκάπαλαι γε, καὶ δωδεκάπαλαι,
Καὶ χιλιοπάλαι, καὶ προπάλαι, πάλαι, πάλαι. 5
δη. Ἐγὼ δὲ προσδοκῶν γε τρισμυριοπάλαι
Βδελύττομαί σφω, καὶ προπάλαι, πάλαι, πάλαι.
αλ. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; δη. εἰ δὲ μή, φράσεις γε σύ.
αλ. Ἄφες ἀπὸ τῆς βαλβῖδος ἐμέ τε καὶ τουτονί,
Ἵνα σ' εὖ ποιῶμεν ἐξ ἴσου. δη. δρᾶν ταῦτα χρή. 10
Ἄπιτον. κλ. ἰδού. δη. θέοιτ' ἄν. αλ. ὑποθεῖν οὐκ ἐῶ.
δη. Ἀλλ' ἢ μεγάλως εὐδαιμονήσω τήμερον,
Ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, νὴ Δί', ἢ 'γὼ θρύπτομαι.
κλ. Ὁρᾷς; ἐγώ σοι πρότερος ἐκφέρω δίφρον.
αλ. Ἀλλ' οὐ τράπεζαν, ἀλλ' ἐγὼ προτεραίτερος. 15
κλ. Ἰδοὺ φέρω σοι τήνδε μαζίσκην ἐγὼ
Ἐκ τῶν ὀλῶν τῶν ἐκ Πύλου μεμαγμένην.
αλ. Ἐγὼ δὲ μυστίλας μεμυστιλημένας
Ὑπὸ τῆς θεοῦ τῇ χειρὶ τῇ ἐλεφαντίνῃ.
δη. Ὡς μέγαν ἄρ' εἶχες, ὦ πότνια, τὸν δάκτυλον. 20
κλ. Ἐγὼ δ' ἔτνος γε πίσινον, εὔχρων καὶ καλόν,
Ἐτόρυνε δ' αὐθ' ἡ Παλλὰς ἡ Πυλαιμάχος.
αλ. Ὦ Δῆμ', ἐναργῶς ἡ θεός σ' ἐπισκοπεῖ,
Καὶ νῦν ὑπερέχει σου χύτραν ζωμοῦ πλέαν.
δη. Οἴει γὰρ οἰκεῖσθ' ἂν ἔτι τήνδε τὴν πόλιν, 25
Εἰ μὴ φανερῶς ἡμῶν ὑπερεῖχε τὴν χύτραν;
κλ. Τουτὶ τέμαχός σοι δῶκεν ἡ φοβεσιστράτη.
αλ. Ἡ δ' ὀβριμοπάτρα γ', ἑφθὸν ἐκ ζωμοῦ κρέας,
Καὶ χόλικος ἠνύστρου τε, καὶ γαστρὸς τόμον.
δη. Καλῶς γ' ἐποίησε τοῦ πέπλου μεμνημένη. 30
κλ. Ἡ γοργολόφα σ' ἐκέλευε τουτὶ φαγεῖν

ANTISTROPHE.

Ch. Sic tu beneficeris,
Si in te sapientia
Insit, velut ipse ais,
Hoc plurima pacto:
Et si hos uti publicos,
Summo studio in Pnyce
Alas, ubi pòst tibi
Opsonia non erunt,
Ex pinguibus his sacrans
Unum, bene coenes.

SYSTEMA ALTERUM.

Po. Me verò videte, utrum
Circumveniam hos catè,
Qui se sapere autumant,
Et fallere me clàm.
Observo equidem undique
Illos, (quasi qui nihil
Cernam) rapuisse: Mox
Cogo evomere omnia,
Quæ surpuerant: spathia
Exploroque camum.

ACTUS IIII. SCENA I.

Senarij.

CLEO, AGORACRITUS, POPULUS, CHORUS.

Cl. Apage hinc in Macariam. Ag. tu apage, tu perdite.
Cl. O popule ego iam paratus assideo tibi,
Nunc dudum ut beneficia mea in te conferam.
Ag. Et ego decies dudum & duodecies, pople,
Et millies dudum, dudum inquam, mi pople.
Po. At ego nunc tricies expecto millies.
Vosque execror iamdudum, dudum, inquam, & diu.
Ag. Scin' tu ergo quid facias? Po. sciam, si dixeris.
Ag. A carceribus dimitte me & hunc, ut cursibus
Æquis tibi benefaciamus. Po. sic facto opus est.
Abite. Ag. Eccum. Po. currite. Cl. subverti haud me sinam.
Po. Aut ego fortunabor hodie quàm plurimum,
Ab his amatoribus, aut vivam molliter.
Cl. Viden' prior ego tibi sellam istanc offero.
Ag. Sed non mensam, ego verò prior tibi offero.
Cl. Eccam hanc tibi massulam fero: quæ ex ordeis
Salsis, Pyli insula bene pista venit tibi.
Ag. Ego verò caricas conformatas à Dea
Cerere, manu eburnea. Po. quàm magnum ergo ô Dea
Veneranda habebas digitum. Cl. at ego pultem bonam
Boni coloris, è pisis coctam fero.
Hanc Pallas coxit, illa deprætrix Pyli.
Ag. O popule, acutis oculis te observat Dea,
Et ollam iure plenam prætendit tibi.
Po. Putásne tu hanc urbem etiamnum habitari, nisi
Ollam nobis palam prætendisset Dea.
Cl. Tomaculum hoc tibi dedit bellatrix Dea.
Ag. Immò hanc, ex iure coctam, carnem dat tibi
Patrima Dea cum intestino & ventriculo.
Po. Bene fecit, quòd peplo recordata est Dea.
Cl. Cristata Gorgone Pallas te vesci iubet

Istac placenta, vt remigemus commodè.

Ag. *Etiam hac cape. Po. quid cum intestinis istis agam?*

Ag. *Data opera tibi misit, quasi carinam, Dea*
Ad naues. nam probè obseruat rem nauticam,
Habe & dilutum, quod bibas, tria ac duo.

Po. *Quàm suaue, proh Deum, & quàm pulcrè fert tria.*

Ag. *Tritonia ipsum miscuit poclis tribus.*

Cl. *Cape hanc à me placentæ portiunculam.*

Ag. *A me verò hanc placentam totam habe tibi.*

Cl. *At vnde leporinas des, non habebis, vt*
Ego. Ag. væ mihi! leporinas vnde comparem?
Anime mi, nunc scurrile quid finge, annuens.

Cl. *Viden' hæc, homo miser. Ag. id parum cura est mihi.*
Verùm huc alij quidam ad me tendunt. Cl. qui obsecro?

Ag. *Legati, onustos ære loculos qui ferunt.*

Cl. *Vbinam, vbi? Ag. quid ad te? quin omittis hospites?*
O mi popelle, viden' leporinas, quas fero?

Cl. *Hei mihi, mea tu rapuisti per nefas bona.*

Ag. *Ita per Neptunum, quando & tu aliena è Pylo.*

Po. *Dic quæso, quomodo cogitasti surpere?*

Ag. *Deæ est excogitare: furari est meum.*

Cl. *At ego periclitatus sum. Ag. assaui autem ego.*

Po. *Abi: non tua, sed apponentis gratia 'st.*

Cl. *Ah me miserum, qui vincor impudentia.*

Ag. *Cur non dijudicas, vter nostrûm tibi*
Tuóque ventri vir siet fidelior?

Po. *Et quo vsus argumento, spectatoribus*
Videar dijudicasse iam satis candidè?

Ag. *Ego hoc dicam tibi, vade, & cistam meam*
Clàm surripe, & quæ sunt intus perquirito.
Cape item Paphlagonis, ac tacitus commodè
Feres sententiam. Po. sine videam. Ag. quid? an
Meam non cernis vacuam, mi paterculé?
Nam ego omnia, quæ possederam, tibi obtuli.

Po. *Hæc certè cista, quæ populi sunt, prospicit.*

Ag. *Accede nunc ad hancce cistam Paphlagonis.*
Viden'? Po. proh Iuppiter, quibus completa est bonis?
Quantum Paphlago placentarum in ea reposuit?
Mihi, quod præciderat, tantillulum dedit.

Ag. *Atque hoc eadem ille factitauit antehac.*
Nam portiunculam minorem tibi dedit.
Ipse sibi maiorem reseruauit sceleste.

Po. *O fur scelesté, qui me his fraudasti dolis.*
At ego coronatum te ornaui præmiis.

Cl. *Ego furatus sum propter vrbis commoda.*

Po. *Depone iam coronam ilicet, vt huic eam*
Imponam. Ag. age depone coronam citò verbero.

Cl. *Minimè, quia mihi Pythicum est oraculum,*
Quod dicit à quo vno vinci me oporteat.

Ag. *Nempe meum satis aperte nomen exprimit.*

Cl. *Ego manifesto indicio te conuincere*
Volo, si quid responsis Dei consenties.
Iamq; adeò hoc primum ex te percontari volo.
Puer cum esses, quonam præceptore vsus es?

Ag. *Ego pugnis in culinis aptabar probè.*

Cl. *Quomodo dixisti? vt animum perculit modò hoc*
Oraculum, age in ludo quam luctam didiceras?

Ag. *Furari, peierare, aduersum tueri.*

Cl. *O Phœbe Apollo, Lycie, quo afficiar malo?*
Sed artem quam tu exercuisti, iam adultior?

Ag. *Farcimina vendebam. Cl. quid deinde? Ag. scortis item*
Accumbebam. Cl. hei mihi: nullus sum posthac ego:
Spes exigua superest mihi, qua suffulciar.
Etiam hoc dic mihi: reuera ne vendere
Solebas in foro, an in Pylo, farcimina?

Ag. *Immò in Pylo, vbi venalia salsamenta sunt.*

Ἐλατῆρος, ἵνα τὰς ναῦς ἐλαύνωμεν καλῶς.

αλ. Λαβὲ καὶ τόδε νυν. δη. καὶ τί τούτοις χρήσομαι
Τοῖς ἐντέροις; αλ. ἐπίτηδες αὔτ' ἔπεμψέ σοι 35
Εἰς τὰς τριήρεις ἐντερόνειαν ἡ θεός.
Ἐπισκοπεῖ γὰρ ἐμφανῶς τὸ ναυτικόν.
Ἔχε καὶ πιεῖν κεκραμένον τρία καὶ δύο.

δη. Ὡς ἡδύς, ὦ Ζεῦ, καὶ τὰ τρία φέρων καλῶς.

αλ. Ἡ Τριτογενὴς γὰρ αὐτὸν ἐνετριτώνισεν. 40

κλ. Λαβέ νυν πλακοῦντος πίονος παρ' ἐμοῦ τόμον.

αλ. Παρ' ἐμοῦ δ' ὅλον γε τὸν πλακοῦντα τουτονί.

κλ. Ἀλλ' οὐ λαγῷ' ἕξεις ὁπόθεν δῷς, ἀλλ' ἐγώ.

αλ. Οἴμοι, πόθεν λαγῷά μοι γενήσεται;
Ὦ θυμέ, νυνὶ βωμολόχον ἔξευρέ τι. 45

κλ. Ὁρᾷς τάδ', ὦ κακόδαιμον; αλ. ὀλίγον μοι μέλει.
Ἀλλὰ γὰρ ἐκεινοιὶ γ' ὡς ἔμ' ἔρχονται. κλ. τίνες;

αλ. Πρέσβεις, ἔχοντες ἀργυρίου βαλάντια.

κλ. Ποῦ, ποῦ; αλ. τί δέ σοι τοῦτ'; οὐκ ἐάσεις τοὺς ξένους;
Ὦ Δημίδιον, ὁρᾷς τὰ λαγῷ' ἅ σοι φέρω; 50

κλ. Οἴμοι τάλας, ἀδίκως γε τἀμ' ὑφήρπασας.

αλ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ σὺ γὰρ τοὺς ἐκ Πύλου.

δη. Εἴπ', ἀντιβολῶ, πῶς ἐπενόησας ἁρπάσαι;

αλ. Τὸ μὲν νόημα τῆς θεοῦ, τὸ δὲ κλέμμ' ἐμόν.

κλ. Ἐγὼ δ' ἐκινδύνευσ'. αλ. ἐγὼ δ' ὤπτησά γε. 55

δη. Ἄπιθ', οὐ γάρ, ἀλλὰ τοῦ παραθέντος ἡ χάρις.

κλ. Οἴμοι κακοδαίμων, ὑπεραναιδευθήσομαι.

αλ. Τί οὐ διακρίνεις, Δῆμ', ὁπότερός ἐστι νῷν
Ἀνὴρ ἀμείνων περὶ σὲ καὶ τὴν γαστέρα;

δη. Τῷ δῆτ' ἂν ὑμᾶς χρησάμενος τεκμηρίῳ 60
Δόξαιμι κρίνειν τοῖς θεαταῖσι σοφῶς;

αλ. Ἐγώ φράσω σοι. τὴν ἐμὴν κίστην ἰών,
Ξύλλαβε σιωπῇ, καὶ βασάνισον ἅττ' ἔνι,
Καὶ τὴν Παφλαγόνος, κἀμέλει κρινεῖς καλῶς.

δη. Φέρ' ἴδω, τί οὖν ἔνεστ'. αλ. ἀλλά γ' οὐχ ὁρᾷς κενήν, 65
Ὦ παππίδιον; ἅπαντα γάρ σοι παρεφόρουν.

δη. Αὕτη μὲν ἡ κίστη τὰ τοῦ δήμου φρονεῖ.

αλ. Βάδιζε νυν καὶ δεῦρο πρὸς τὴν Παφλαγόνος.
Ὁρᾷς νυν; δη. οἴμοι τῶν ἀγαθῶν ὅσων πλέα.
Ὅσον τὸ χρῆμα τοῦ πλακοῦντος ἀπέθετο. 70
Ἐμοὶ δ' ἔδωκεν ἀποτεμὼν τυννουτονί.

αλ. Τοιαῦτα μέντοι καὶ πρότερόν σ' εἰργάζετο.
Σοὶ μὲν προσεδίδου μικρὸν ὧν ἐλάμβανεν.
Αὐτὸς δ' ἑαυτῷ παρετίθει τὰ μείζονα.

δη. Ὦ μιαρὲ κλέπτων δή με ταῦτ' ἐξηπάτας; 75
Ἐγὼ δέ σ' ἐστεφάνιζα κἀδωρησάμην.

κλ. Ἐγὼ δ' ἔκλεπτον ἐπ' ἀγαθῷ γε τῇ πόλει.

δη. Κατάθου ταχέως τὸν στέφανον, ἵν' ἐγὼ τουτῳὶ
Αὐτὸν περιθῶ. αλ. κατάθου ταχέως, μαστιγία.

κλ. Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι χρησμός ἐστι Πυθικός, 80
Φράζων ὑφ' οὗ δεῖ μ' ἡττᾶσθαι μόνου.

αλ. Τοὐμόν γε φράζων ὄνομα καὶ λίαν σαφῶς.

κλ. Καὶ μήν σ' ἐλέγξαι βούλομαι τεκμηρίῳ,
Εἴ τι ξυνοίσεις τοῦ θεοῦ τοῖς θεσφάτοις.
Καί σου τοσοῦτο πρῶτον ἐκπειράσομαι. 85
Παῖς ὢν ἐφοίτας εἰς τίνος διδασκάλου;

αλ. Ἐν ταῖσιν εὕστραις κονδύλοις ἡρμοττόμην.

κλ. Πῶς εἶπας; ὥς μου χρησμὸς ἅπτεται φρενῶν.
Εἶεν.
Ἐν παιδοτρίβου δὲ τίνα πάλην ἐμάνθανες; 90

αλ. Κλέπτειν, ἐπιορκεῖν, καὶ βλέπειν ἐναντίον.

κλ. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, Λύκιε, τί ποτέ μ' ἐργάσει;
Τέχνην δὲ τίνα ποτ' εἶχες ἐξανδρούμενος;

αλ. Ἠλλαντοπώλουν. κλ. καὶ τί; αλ. καὶ βινεσκόμην.
Οἴμοι κακοδαίμων. οὐκέτ' οὐδέν εἰμ' ἐγώ. 95

κλ. Λεπτή τις ἐλπίς ἐστ' ἐφ' ἧς ὀχούμεθα.
Καί μοι τοσοῦτον εἰπέ· πότερον ἐν ἀγορᾷ
Ἠλλαντοπώλεις ἐτεόν, ἢ 'πὶ ταῖς Πύλαις;

αλ. Ἐπὶ ταῖς Πύλαισιν, οὗ τὸ τάριχος ὤνιον.

Οἴμοι.

Κλ. Οἴμοι. πέπρακται τοῦ θεοῦ τὸ θέσφατον.
Κυλίνδετ' εἴσω τόνδε τὸν δυσδαίμονα.
Ὦ στέφανε, χαίρων ἄπιθι, καί σ' ἄκων ἐγὼ
Λείπω. σὲ δ' ἄλλος τις λαβὼν κεκτήσεται.
Κλέπτης μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως.
Αλ. Ἑλλάνιε Ζεῦ, σὸν τὸ νικητήριον. 105

Χο. Ὦ Χαῖρε καλλίνικε, καὶ μέμνησ' ὅτι
Ἀνὴρ γεγένησαι δι' ἐμέ. καί σ' αἰτῶ βραχύ,
Ὅπως γένωμαί σοι Φανὸς ὑπογραφεὺς δικῶν.
Δη. Ἐμοὶ δέ γ' ὅτι σοὔνομ' εἰπέ. Αλλ. Ἀγοράκριτος.
Ἐν τῇ ἀγορᾷ γὰρ κρινόμενος ἐβοσκόμην. 110
Δη. Ἀγορακρίτῳ τοίνυν γ' ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω.
Καὶ τὸν Παφλαγόνα παραδίδωμι τουτονί.
Αλ. Καὶ μὴν ἐγώ σ' ὦ Δῆμε θεραπεύσω καλῶς.
Ὥσθ' ὁμολογεῖν σε, μηδέν' ἀνθρώπων ἐμοῦ
Ἰδεῖν ἀμείνω τῇ Κεχηναίων πόλει. 115

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ι.

Χο. Τί κάλλιον ἀρχομένοισιν,
Ἢ καταπαυομένοισιν,
Ἢ θοᾶν ἵππων ἐλατῆρας ἀείδειν;
Μηδὲν ἐς Λυσίστρατον
Μηδὲ Θούμαντιν ἀνέστιον αὖ, 5
Λυπεῖν ἑκούσῃ καρδίᾳ.
Καὶ γὰρ οὗτος φίλ' Ἄπολλον
Πεινῇ, θαλεροῖς δακρύοις
Σᾶς ἁπτόμενος φαρέτρας
Πυθῶνι δίᾳ τὸ κακῶς πένεσθαι. 10

ΕΠΙΡΡΗΜΑ
ἐκ στίχων ις'.

Τετράμετροι Τροχαϊκοί.

Λοιδορῆσαι τοὺς πονηρούς, οὐδέν ἐστ' ἐπίφθονον,
Ἀλλὰ τιμὴ τοῖσι χρηστοῖς, ὅστις εὖ λογίζεται.
Εἰ μὲν οὖν ἄνθρωπος ὃν δεῖ πόλλ' ἀκοῦσαι καὶ κακά,
Οὗτος ἦν ἔνδηλος, οὐκ ἂν ἀνδρὸς ἐμνήσθην φίλου.
Νῦν δ' Ἀρίγνωτον γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἐπίσταται, 5
Ὅστις ἢ τὸ λευκὸν οἶδεν, ἢ τὸν ὄρθιον νόμον.
Ἔστιν οὖν ἀδελφὸς αὐτῷ τοὺς τρόπους οὐ συγγενής,
Ἀριφράδης πονηρός. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ βούλεται.
Ἔστι δ' οὐ μόνον πονηρός, οὐ γὰρ οὐδ' ἂν ᾐσθόμην.
Οὐδὲ παμπόνηρος, ἀλλὰ καὶ προσεξηύρηκέ τι. 10
Τὴν γὰρ αὑτοῦ γλῶτταν αἰσχραῖς ἡδοναῖς λυμαίνεται,
Ἐν κασαυρείοισι λείχων τὴν ἀπόπτυστον δρόσον,
Καὶ μολύνων τὴν ὑπήνην, καὶ κυκῶν τὰς ἐσχάρας.
Καὶ Πολυμνήστεια ποιῶν, καὶ ξυνὼν Οἰωνίχῳ.
Ὅστις οὖν τοιοῦτον ἄνδρα μὴ σφόδρα βδελύττεται, 15
Οὔποτ' ἐκ ταὐτοῦ μεθ' ἡμῶν πίεται ποτηρίου.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
κώλων ι.

Cl. *Hei mihi: verè completum est Phœbi oraculum.*
Volutate intrò isthunc infelicem. Vale
Corona, & abi. ego quidem inuitus te desero:
Alius verò in potestate te habebit sua:
Si non maior fur, forsitan felicior.
Ag. *Tuum hoc est præmium victoriæ Iuppiter.*

Ch. *O Salue victor, & memento, quòd mea*
Causa in virum hunc euaseris: modicum hoc peto:
Vt scriba iudiciorum Phanus sim tibi.
Po. *Nomen tuum quod sit, mibi dic. Ag. Agoracritus.*
Quoniam in foro nutritus sum pro iudice.
Po. *Ego memet Agoracrito commendatum volo,*
Eique Paphlagonem istum trado pessimum.
Ag. *Equidem mi popule, ego te curabo sedulò.*
Vt tute fatearis: præter me, neminem
Vidisse, qui vrbi Hiantia melius velit.

Ode et Strophe.

Ch. *QVid pulcrius incipienti, aut denique finem adhibenti:*
Quam loqui laudem domitoris equorum.
Nec vel in Lysistrato,
Vel male-agente Thomante aliquid
Taxare corde consceto.
Hic enim famem, ô bone Apollo,
Fert cum calidis lacrymis, pre-
Henditque tuam pharetram,
Delphos apud, summa inopia laborans.

Epirrhema.

Septenarij Trochaici.

NOn est odiosum malos homines conuitiarier:
Sed bonis laudi datur, si quis rem rectè ponderet.
Quòd si isthic homo, quem oportet audire malè, vir foret
Pralustris, tum ego non commeminissem amiculi mei.
Nunc Arignotum cytharœdum, nullus est, qui nesciat,
Qui quidem album norit, aut rectius qui sit cythara modus.
Frater est illi, à fraternis moribus sed degener,
Ariphrades scelestus: & quod idipsum sedulò studet.
Et verò non modo malus (neque enim vnquam alids nouissem ego)
Et prorsum nequam: sed & commentus est aliquid noui.
Nam linguam suam voluptatibus infandis polluit:
Quippe in ganeis rorem delingit abominabilem,
Et barbam inquinat, & confundit inter se labra orium
Et Polymniesium hic imitatur, & coit cum Oeonicho,
Hunc virum quicunque non execratur nefarium,
Ille nunquam eodem nobiscum potabit poculo.

Antode et Antistrophe.

Ch. *NOctis studiis ego seris sæpius aduigilaui,*
Quæritans, unde hic adeo malè & ægrè
Viueret Cleonymus:
Namque ferunt comedentem hominem,
Bona atque opes prædiuitum,
A penu non posse reuelli:
Illos rogitare frequenter:
Vade ô, tua per genua
Oro: hinc abi, & veniam da quæso mensæ.

χο. Ἦ πολλάκις ἐννυχίαισι
Φροντίσι συγγεγένημαι,
Καὶ διεζήτηχ' ὁπόθεν ποτὲ φαύλως
Ἐσθίει Κλεώνυμος.
Φασὶ γὰρ αὐτὸν ἐρεπτόμενον 5
Τὰ τῶν ἐχόντων ἀνέρων,
Οὐκ ἂν ἐξελθεῖν ἀπὸ σιπύης.
Τοὺς δ' ἀντιβολεῖν ἀνομοίως.
Ἴθ' ὦ ἄνα πρὸς γονάτων
Ἔξελθε καὶ σύγγνωθι τῇ τραπέζῃ. 10

ANTEPIRRHEMA.

Septenarij Trochaici.

AIunt conuenisse triremes in colloquium mutuum,
Et dixisse quandam ex ipsis, quæ natu maiuscula:
Annon auditis, quæ in vrbe nunc fiant, vos virgines?
Nam dicunt aliquem, centum è vobis, petere Carthaginem
Vsque: pessimum ciuem, vappam, peruersum Hyperbolum.
Sed puellis hoc graue esse factu & intolerabile,
Vnámque harum dicere, quæ viros propè nunquam adiuerit:
Dî meliora, haudquaquam istic mihi vnquam prædominabitur.
Sed si oportet: consenescam hic corrosa ore teredinum.
At ne Nauphantes quidem Nausonis imperitet mihi:
Si modò ego etiam è lignis, & picea bene compacta sum.
Quòd si isthæc Atheniensibus placent, videor mihi
Considere nauigantibus in Theseum, aut ad focos Eumenidum.
Nec enim nobis imperitando, vrbi illuserit.
Verùm age solus ipse nauiget in malam rem, si lubet:
Et scaphas, in quis lucernas vendebat, secum trahat.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ
ἐν στίχοις ις'.

Τετράμετροι τροχαϊκοί.

Φασὶν ἀλλήλαις ξυνελθεῖν τὰς τριήρεις εἰς λόγον,
Καὶ μίαν λέξαι τιν' αὐτῶν ἥτις ἦν γεραιτέρα.
Οὐδὲ πυνθάνεσθε ταῦτ' ὦ παρθένοι τἀν τῇ πόλει;
Φασὶν αἰτεῖσθαί τιν' ἡμῶν ἑκατὸν εἰς Καρχηδόνα
Ἄνδρα μοχθηρὸν πολίτην, ὀξίνην Ὑπέρβολον. 5
Ταῖς δὲ δόξαι δεινὸν εἶναι τοῦτο κοὐκ ἀνασχετόν.
Καί τιν' εἰπεῖν, ἥτις ἀνδρῶν ἆσσον οὐκ ἐληλύθει.
Ἀποτρόπαι'. οὐ δῆτ' ἐμοῦ γ' ἄρξει ποτ'. ἀλλ' ἐάν με χρῇ
Ὑπὸ τερηδόνων σαπεῖσ', ἐνταῦθα καταγηράσομαι.
Οὐδὲ Ναυφάντης γε τῆς Ναύσωνος, οὐ δῆτ' ὦ θεοί, 10
Εἴπερ ἐκ πεύκης γε κἀγὼ καὶ ξύλων ἐπηγνύμην.
Εἰ δ' ἀρέσκει ταῦτ' Ἀθηναίοισι, καθῆσθαί μοι δοκῶ
Εἰς τὸ Θησεῖον πλεούσας, ἢ 'πὶ τῶν σεμνῶν θεῶν.
Οὐ γὰρ ἡμῶν γε στρατηγῶν ἐγχανεῖται τῇ πόλει.
Ἀλλὰ πλείτω χωρὶς αὐτὸς εἰς κόρακας εἰ βούλεται. 15
Τὰς σκάφας ἐν αἷς ἐπώλει τοὺς λύχνους καθελκύσας.

ACTVS V. SCENA prima.

AGORACRITVS, CHORVS.

Ag. *DAte silentia, linguisque fauete, & iam dimittite testes,*
Putealque & fora claudite, quibus hæc vrbs præ aliis vndique gaudet.
Namque nouas ob fortunas conuenit hoc laudare theatrum.

Ch. *O custos bone terrarum & pelagi: vrbis lux vnica nostræ:*
Quæ læta adfers noua nuncia fama, vt Diis sacrificemus?

Ag. *Populum vobis recoquendo, è turpi feci, vt nunc sit honestus.*

Ch. *Et vbinam est populus? dic consiliorum admirande repertor.*

Ag. *Antiquas incolit Athenas, violis pulcrè redimitas.*

Ch. *Quomodo videamus, quem geras ornatum, quæ denique forma?*

Ag. *Qualis cum Miltiade antehac & Aristide vixit, eodem*

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

αλ. Εὐφημεῖν χρὴ καὶ στόμα κλείειν, καὶ μαρτυριῶν ἀπέχεσθαι
Καὶ τὰ δικαστήρια συγκλείειν οἷς ἡ πόλις ἥδε γέγηθεν.
Ἐπὶ καιναῖσι δ' εὐτυχίαισι παιωνίζειν τὸ θέατρον.

χο. Ὦ ταῖς ἱεραῖς νήσοις ἐπίκουρε, καὶ φέγγος ἐν Ἀθήναις.
Τίν' ἔχων φήμην ἀγαθὴν ἥκεις; ἐφ' ὅτῳ κνισῶμεν ἀγυιάς;

αλ. Τὸν δῆμον ἀφεψήσας ὑμῖν, καλὸν ἐξ αἰσχροῦ πεποίηκα. 5

χο. Καὶ ποῦ 'στιν νῦν, ὦ θαυμαστὰς ἐξευρίσκων ἐπινοίας;

αλ. Ἐν ταῖσιν ἰοστεφάνοις οἰκεῖ ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις.

χο. Πῶς ἂν ἴδοιμεν ποίαν ἔχει σκευὴν καὶ ποῖος γεγένηται;

αλ. Οἷός περ Ἀριστείδῃ πρότερον, καὶ Μιλτιάδῃ ξυνεσίτει. 10

Ὄψεσθε

Οὗτος δ' ἐστὶ, καὶ γὰρ ἀνοιγνυμένων ψόφος ἤδη τῶν προπυλαίων.
Ἀλλ' ὀλολύξατε φαινομέναισι ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις.
Καὶ θαυμασταῖς καὶ πολυύμνοις, ἵν' ὁ κλεινὸς δῆμος ἐνοικεῖ.
χο. Ὦ ταὶ λιπαραὶ, καὶ ἰοστέφανοι, καὶ ἀριζήλωτοι Ἀθῆναι.
Δείξατε τὸν τῆς Ἑλλάδος ἡμῖν καὶ τῆς γῆς τῆσδε μόναρχον. 15
αλ. Ὅδ' ἐκεῖνος ὁρᾶν τεττιγοφόρος, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρὸς,
Οὐ χοιρινῶν ὄζων, ἀλλὰ σπονδῶν. Σμύρνῃ κατάλειπτος.
χο. Χαῖρ' ὦ βασιλεῦ τῶν Ἑλλήνων. καὶ σοὶ ξυγχαίρομεν ἡμεῖς.
Τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις, καὶ τοῦ 'ν Μαραθῶνι τροπαίου.

Vultu est: vti videbitis. Etenim strepitus nunc vestibulorum
Auditur apertorum : priscis omnes applaudite Athenis,
Venerandis & longè hymnisonis, vbi nunc habet inclyta plebes.
Ch. *O pingues, ô violis redimita, ô digna gloria Athenæ.*
Monstrate virum nobis, qui terræ Græcorum imperat vnus.
Ag. *Hic ille cicadifer est, specie antiqua vultuque sereno:*
Non suffi agia, sed pacem redolens, vnguento illitus apto.
Ch. *Salue Rex Græcorum, tibi nos gratamur mentibus æquis:*
Nam digna facis vrbe hac, digna illis in Marathone tropæis.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ,

Σκηνὴ δευτέρα.

ΔΗΜΟΣ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ,

ΧΟΡΟΣ.

δη. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ἐλθὲ δεῦρ' Ἀγοράκριτε.
Ὅσα με δέδρακας ἀγαθ' ἀφεψήσας. αλ. ἐγώ;
Ἀλλ' ὦ μέλ' οὐκ οἶσθ' οἷος ἦσθ' αὐτὸς πάρος
Οὐδ' οἷ' ἔδρας. ἐμὲ γὰρ νομίζοις ἂν θεόν.
δη. Τί δ' ἔδρων; κάτειπέ μοι πρὸς τῶν θεῶν. Ποῖός τις ἦν; 5
αλ. Πρῶτον μὲν, ὁπότ' εἴποι τις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.
Ὦ δῆμ' ἐραστής εἰμι σὸς, φιλῶ τέ σε,
Καὶ κήδομαί σου, καὶ προβουλεύω μόνος.
Τούτοις ὁπότε χρήσαιτό τις προοιμίοις,
Ἀνωρτάλιζες, κἀκερούτιας. δη. ἐγώ; 10
αλ. Εἶτ' ἐξαπατήσας σ', ἀντὶ τούτων ᾤχετο.
δη. Τί φῄς; τοιαυτί μ' ἔδρων, ἐγὼ δ' οὐκ ᾐσθόμην.
αλ. Τὰ δ' ὦτά γάρ σου νὴ Δί' ἐξεπετάννυτο,
Ὥσπερ σκιάδειον, καὶ πάλιν ξυνήγετο.
δη. Οὕτως ἀνόητος ἐγεγενήμην καὶ γέρων; 15
αλ. Καὶ νὴ Δία γ' εἰ δύο λεγοίτην ῥήτορε,
Ὁ μὲν, ποιεῖσθαι ναῦς λέγων, ὁ δ' ἕτερος αὖ,
Καταμισθοφορῆσαι, τοῦτον ὁ τὸν μισθὸν λέγων,
Τὸν τὰς τριήρεις παραδραμὼν ἂν ᾤχετο.
Οὗτος τί κύπτεις; οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς; 20
δη. Αἰσχύνομαί τοι ταῖς πρότερον ἁμαρτίαις.
αλ. Ἀλλ' οὐ σὺ τούτων αἴτιος, μὴ φροντίσῃς.
Ἀλλ' οἵ σε ταῦτ' ἐξηπάτων. νῦν δὲ φράσον.
Ἐάν τις εἴπῃ βωμολόχος ξυνήγορος,
Οὐκ ἔστιν ὑμῖν τοῖς δικασταῖς ἄλφιτα, 25
Εἰ μὴ καταγνώσεσθε ταύτην τὴν δίκην;
Τοῦτον τί δράσεις εἰπὲ τὸν ξυνήγορον;
δη. Ἄρας μετέωρον, εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ,
Ἐκ τοῦ λάρυγγος ἐκκρεμάσας Ὑπέρβολον.
αλ. Τουτὶ μὲν ὀρθῶς καὶ φρονίμως ἤδη λέγεις. 30
Τὰ δ' ἄλλα φέρ' ἴδω πῶς πολιτεύσει, φράσον.
δη. Πρῶτον μὲν, ὁπόσοι ναῦς ἐλαύνουσι μακρὰς,
Καταγομένοις τὸν μισθὸν ἀποδώσω 'ντελῆ.
αλ. Πολλοῖς γ' ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω.
δη. Ἔπειθ' ὁ πολίτης ἐντεθεὶς ἐν καταλόγῳ, 35
Οὐδεὶς κατὰ σπουδὰς μεταγραφήσεται.
Ἀλλ' ὥσπερ ἦν τὸ πρῶτον ἐγγεγράψεται.
αλ. Τοῦτ' ἔδακε τὸ πόρπακα τὸ Κλεωνύμου.
δη. Οὐδ' ἀγοράσει γ' ἀγένειος οὐδεὶς ἐν ἀγορᾷ.
αλ. Ποῦ δῆτα Κλεισθένης ἀγοράσει καὶ Στράτων; 40

ACTVS V. SCENA

secunda.

POPVLVS, AGORACRITVS,

CHORVS.

Po. *Hominum carissime huc ades Agoracrite:*
Quanto tu recoquendo me affecisti bono?
Ag. *Egon' o miser, nescis tu qualis antea*
Fueris, quæ feceris: vt me credas iam Deum.
Po. *Quid feci igitur? cedò, qualis fui antehac?*
Ag. *Primo quidem si quis dicebat in foro:*
O pople amans tui sum, & te vnuè colo,
Et curam gero tui, & solus tibi consulo,
Si quis talibus vtebatur lenociniis:
Ibi tu expassis alis tollebas cornua.
Po. *Egon'?* Ag. *pòst, vbi verba dedit, pro his liber abiit.*
Po. *Quid ais? hæc illi fecerunt, sed me inscio.*
Ag. *At, per Iouem, aures expandebantur tuæ,*
Et complicabantur, quasi quoddam vmbraculum.
Po. *Adeon' stultus atque delirus fui?*
Ag. *Et per Iouem si duo dicebant Rhetores,*
Quorum alter naues confici suaderet, &
Alter stipendia militaria soluere:
Hic, qui verba faciebat de stipendiis,
Illum, qui de triremibus te monuerat,
Præterlabebatur: quid aspectas humum
Obstipo capite? annon manebis hoc loco?
Po. *Pudet præteritorum delictorum, ac piget.*
Ag. *At nulla in te culpa est, ne solicitus sies,*
Sed in his, qui tibi verba dedêre. age verò, cedò,
Nunc si quis aduocatus scurra diceret,
Nihil farina vobis iudicibus erit,
Nisi prius hanc causam damnaueritis. agè
Quid huic facturus es aduocato? cedò mihi.
Po. *Raptum sublimem, in barathrum præcipitem dabo:*
Et Hyperbolo ipsi, laqueo interstringam gulam.
Ag. *Sapienter hoc & rectè iam pronuncias.*
Sed quomodo ordinabis cætera? dic age.
Po. *Primùm quicunque naues longas remo agunt,*
His militibus integrum dabo stipendium.
Ag. *Multis detritis natibus gratum feceris.*
Po. *Deinde nemo ciuium relatus in*
Numerum: pòst præproperè transscribetur aliò,
Sed, vt erat primitius, ita inscribetur statim.
Ag. *Hoc marculum Cleonymi momorderit.*
Po. *Nemo imberbis pòst in foro versabitur.*
Ag. *Vbi ergo Clisthenes manebit & Strato?*

Hos dico adolescentes, vnguentis illitos.
Qui considentes hæc verba assiduè crepant.
Sapiens est Phæax, sed mortem non prosperè
Obiit: nam & membra aptè scit connectere,
Et terminare, formaréque sententias,
Et perspicuus est, atque in dicendo vehemens,
Et aduersus tumultuantem quàm optimè
Præoccupare animos auditorum potest.
Ch. *Non tu hominem garrulum digitis præoccupes?*
Po. *Non per Iouem: sed hos omnes venatum*
Cogam, & Senatusconsulta intermittere.
Ag. *Habe nunc pro istis hanc sellam plicatilem,*
Puerúmque testiculatum, qui sellam ferat.
Vbi tibi visum fuerit sellam ipsum face.
Po. *Beatum me, qui restituor in pristinum.*
Ag. *Hoc tum dices, vbi ego fœdus tibi dedero*
Triginta annorum. Adeste huc illicò fœdera.
Po. *Proh Iuppiter, quàm sunt formosa! per Deos*
Oro, liceat cum ipsis habere rem mihi.
Amabo, quomodo nam abstulit hæc fœdera?
Ag. *Annon ea occultârat intus Paphlago,*
Ne tu posses adipisci? at nunc ego do tibi,
Vt hinc rus tecum abducas. Po. *sed quid Paphlagoni,*
Hæc qui perpetrauit mala, inferes mali?
Ag. *Nihil aliud maius, nisi vt artem exerceat*
Meam, & ad portas solus vendat farcimina:
Canina miscens asininis negociis,
Et ebrius scortis dicat conuitia:
Tum è balneis lauacrum perpetim bibat.
Po. *Euge reperisti supplicium, quo dignus est,*
Vt à scortis & balneatorum grege
Explodatur: ego pro his te in Prytaneum voco:
Vt eam sedem occupes, quam prior ille tenuit
Veneficus. sequere hac, & vestem hanc indue:
Illum producat huc quispiam ad artem suam,
Vt eum hospites videant, quibus damnum dedit.

Τὰ μειράκια ταυτὶ λέγω τἀν τῷ μύρῳ,
Ἃ στωμυλεῖται καθήμενα.
Σοφός γ' ὁ Φαίαξ, δεξιῶς τ' οὐκ ἀπέθανε.
Συνερκτικὸς γάρ ἐστι καὶ περαντικὸς
Καὶ γνωμοτυπικὸς, καὶ σαφὴς, καὶ κρουστικὸς, 45
Καταληπτικός τ' ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ.
ἀλ. Οὔκουν καταδακτυλικὸς εἶ τοῦ λαλητικοῦ;
δη. Μὰ Δί', ἀλλ' ἀναγκάσω κυνηγετεῖν ἐγὼ
Τούτους ἅπαντας παυσαμένους ψηφισμάτων.
ἀλ. Ἔχε νυν ἐπὶ τούτοις τουτονὶ τὸν ὀκλαδίαν. 50
Καὶ παῖδ' ἐνόρχην ὅσπερ οἴσει τοῦτόν σοι.
Κἄν που δοκῇ σοι, τοῦτον ὀκλαδίαν ποίει.
δη. Μακάριος εἰς τἀρχαῖα δὴ καθίσταμαι.
ἀλ. Φήσεις γ' ἐπειδὰν τὰς τριακοντούτιδας
Σπονδὰς παραδῶ σοι. δεῦρ' ἴθ' αἱ σπονδαὶ ταχύ. 55
δη. Ω Ζεῦ πολυτίμηθ' ὡς καλαί. πρὸς τῶν θεῶν
Ἔξεστιν αὐτῶν κατατριακοντουτίσαι;
Πῶς ἔλαβε ταύτας ἐτεόν. ἀλ. οὐ γὰρ ὁ Παφλαγὼν
Ἀπέκρυπτε ταύτας ἔνδον ἵνα μὴ σὺ λάβῃς.
Νῦν οὖν ἐγώ σοι παραδίδωμ' εἰς τοὺς ἀγροὺς 60
Αὐτὰς ἰέναι λαβόντα. δη. τὸν δὲ Παφλαγόνα,
Ὃς ταῦτ' ἔδρασεν εἴφ' ὅ,τι ποιήσεις κακόν;
ἀλ. Οὐδὲν μέγ' ἀλλ' ἢ τὴν ἐμὴν ἕξει τέχνην.
Ἐπὶ ταῖς πύλαις ἀλλαντοπωλήσει μόνος,
Τὰ κύνεια μιγνὺς τοῖς ὀνείοις πράγμασιν. 65
Μεθύων τε ταῖς πόρναισι λοιδορήσεται.
Κἀκ τῶν βαλανείων αὖ τὸ λούτριον πίεται.
δη. Εὖ γ' ἐπενόησας οὗπέρ ἐστιν ἄξιος
Πόρναισι καὶ βαλανεῦσι διακεκραγέναι.
Καί σ' ἀντὶ τούτων, εἰς τὸ Πρυτανεῖον καλῶ. 70
Ἐς τὴν ἕδραν θ' ἵν' ἐκεῖνος ἦν ὁ φαρμακός.
Ἕπου δὲ ταυτηνὶ λαβὼν τὴν βατραχίδα.
Κἀκεῖνον ἐκφερέτω τις εἰς τὴν τέχνην.
Ἵν' ἴδωσιν αὐτὸν οἷς ἐλωβᾶθ' οἱ ξένοι.

ΤΕΛΟΣ

ARGV-

ARGVMENTVM FABVLAE ACHARNENSIVM.

INITIO quendam ciuem Atticum, Dicæopolin (quasi dicas, Iustum ciuem,) introducit; qui de peruerso Reip. statu queritur, & vitia quædam Atheniensium partim risu, partim fletu digna, Comicè perstringit: vt quòd Æschyli poëmatibus neglectis, Theognidis aut Euripidis fabulas audiant: & quòd pacem non promoueant, sed de aliis rebus consultent. Ingressis in scenam Senatoribus, statim adest Caduceator siue præco, qui singulos hortatur, vt suam quisque dicat sententiam. Ibi Amphitheus, quòd pacem & fœdus cum Spartanis ineundum suaderet, è curia eiicitur: frustrà indignante Dicæopoli. Postea audiuntur legati à rege Persico cum Pseudartabano, eiusdem Satrapa reuersi. Hi in concilio suas comessationes & luxum Persicum exponunt. Tandem productus Pseudartabanus regis sui mandata, lingua Persica commemorat: Cuius verba cùm præco perperam ac falsò interpretaretur de auro, quod rex missurus esset, Dicæopolis remotis arbitris, longè aliud ex ipso comperit. Quare vana spe populum lactari intelligens, sibi consilium capit, & Amphitheum ad Lacedæmonios ablegat, vt sibi cum Lacedæmoniis fœdus faciat. Interim à Caduceatore vocatur in Senatum Theorus, hoc est, spectator, vt Sithalcis Thracum regis responsum, de auxiliis & societate belli, exponat. Verùm is consimili vanitate populum ludificat, & magnifica regis auxilia & promissa commemorat. Reuersus interim Lacedæmone Amphitheus, secũ inducias & fœdera refert. Verùm deprehensus ab Acharnensibus, qui propter vineta deuastata, Spartanis grauiter infensi erant, vim persequentum ægrè effugit. Dicæopolis acceptis ab eo fœderibus domum lætus abit: &, vt gratus sit diis immortalibus, ruri Choas, quod Bacchanale erat festum, celebrare instituit. Huic imminet ex improuiso Chorus senum Acharnensium, qui Amphitheum, fuga elapsum, quærit, vt ab eo pœnas sumat: quandoquidem ille fœdus cum atrocissimis hostibus pepigisset. Egressus domo cum seruo, vxore & filiabus, Dicæopolis Choas agere parat. Ibi seruus Priapum in palo, filia calathum, mater pultem & cochlear gestat. Vbi ista Chorus animaduertit, illicò Dicæopolin pro Amphitheo comprehendit, eique lapidibus intentis, mortem comminatur, neque vllas excusationes admittit. Cùm verò alia ratione se non posset defendere, vicissim illis minatur, nisi audiatur, sese Acharnensium obsides violaturum. Proiato mox cophino carbonibus oppleto, necem Dicæopolis stricto ense intentat. Quo spectaculo carbonarij Acharnenses commoti, & carbonum tanquam liberorum miserti, Dicæopolin abiectis lapidibus audiunt, & sententiam de Lacedæmoniis liberè dicere vltrò iubent. Sed ille prius quàm peroret, habitum vt sibi mutare, & mendici vestibus amiciri liceat, ab Acharnensibus petit. Ea re impetrata, Euripidem accedit, qui heroas in Tragœdijs mendicos producere solebat, eúmque exorat, vt Telephi habitu ipsum amiciat, & reticulas concedat: quibus Dicæopolis contra Acharnicos se defendat. Habitu mendici accepto, iam auarus & petax rẽdditus, vt fert mendicorum natura, quorum pera nunquam impletur, modò hoc, modò aliud ab Euripide postulat, ac difficulter admodum ab ostio remouetur. Rediens ergo ad suos Acharnenses, Dicæopolis eleganti oratione Lacedæmonios excusat: culpam in Periclis iam defuncti pertinaciam, & Megarensium miseriam reiicit: quæ duo Lacedæmonios impulisse ait, vt primùm opem tulerint oppressis: deinde vastatis Atheniensium vineis, & Atticæ agris, parem Atheniensibus gratiã reposuerint. Hoc cognito pars Chori Dicæopolidi assentitur, pars (vt fit) grauiter illi succenset, & Lamachum ducem exercitus aduocat. Ab hoc petunt, vt proditorem istum armis opprimat. Sed is, cùm armatus accurreret, falsè à Dicæopolide irridetur, & tanquam mollis ac Cinædus, cum suis armis exploditur. Nam pauper & inops, compilatis Reip. commodis, ad summas opes & honores, malis artibus peruenerat. Lamacho minante bellum se cum Peloponnesiis continuaturum: Dicæopolis contrà forum & Emporia Attica Megarensibus & Thebanis se permissurum affirmat. Eo degresso, Chorus Aristophanẽ laudat, vt patriæ amantẽ, & bene consulentẽ Reip. quod regis Persarum testimonio confirmat. Deinde Athenięses accusat, quòd veteranos milites negligant, & à iunioribus per calumnias eos deferri, accusari & opprimi patiantur. In Strophis verò & Antistrophis, inuocata Musa Acharnica, hortatur Athenienses, vt bene meritis dignam reddant gratiam Concesso Megarensibus & Bœotis foro Attico, aduenit Megareus cum duabus filiabus, quas fame adductus vendere constituit, & iocosè admodum vtranque in porcos transformat, ipsásque sacco indit. Dicæpolis vbi hunc videt, mercem licetur, porcos contrectat: iocatur, & tandem mercatur. Forte interuenit huic contractui Sycophanta, qui se mercatorem cum suis mercibus delaturum, & quadruplaturum esse comminatur. Eum repellit Dicæopolis, & receptis ad se porcis, Megareo cæpas & salem, loco precij persoluit. Accedit deinde Bœotius, cum omnis generis mercibus, ceu herbis, volucribus, feris, piscibus, cásque rẽs in foro Attico venum exponit. Ab hoc Dicæopolis opsonia ad festiuitatis suæ Choicæ celebrationem necessaria mercatur. Nicarchus Sycophanta postquam delationem esset minatus, instinctu Chori ab vtroque malè multatur, & facta commutatione mercium, ipse serui humeris imponitur pro vrceo, & in Bœotiam deportatur. Quibus peractis, famulus Lamachi Dicæopolidem adit, & heri sui nomine turdos atque alias lautitias ab eo petit: sed nihil impetrat. Ex qua re Chorus spem pacis concipit, & bellum in quod antea toto animo consistebat, iam execratur. At Dicæopolis incœptas Choas peragit, & collaudata pace, eam sibi vxorem iungit, plurimis enumeratis illius commodis. Accedit deinde Caduceator, qui reliquę plebi Choas indicit, eámque ad bibendum epulandúmque hoc pacis tempore exhortatur. Paulò pòst gemens ac plorans accurrit agricola, cui boues ademerant Bœotij. Petit à Dicæopolide, vt sublato bello, pacem cum Thebanis faciat. Sed quia sibi soli fœdus comparauerat Dicæopolis, nihil obtinet agricola. Aduolat item Paranymphus cum pronuba, & sponsi sponsæque nomine Dicæopolidem orat, vt pacem cum hostibus faciat, ne nouus maritus in militiam euocatus, à coniugis amplexu auellatur. Tum duo prodeunt nuncij, quorum alter Lamacho, homini turbarum & belli studioso, repentinam hostium irruptionem annunciat, & in armis esse iubet: alter Dicæopolidem pacis cupidum ad cœnam sacerdotis Bacchi

inuitat. Hac occasione arrepta, Dicæopolis Lamachum irridet, armaturam eius exibilat, & militari duritiei, bellique calamitatibus, commoda, & voluptates pacis, lepidè opponit. Quibus digressis, altero quidem in bellum, altero vero ad cœnam, Chorus Antimachum quendam exagitat, & omnibus diris deuouet, ipsúmque obiter Cratinum vellicat. Nulla ibi mora interposita, adest nuncius è castris, qui Lamachi heri sui cladem ac vulnera exponit, omnésque seruos ad curationem vulnerum iubet accurrere. Eum è vestigio insequitur Lamachus, & miserabili clamore cladem acceptam deplorat, bellúmque execratur. Dicæopolis, vbi miserum videt, salsè irridet, & multis sarcasmis turbulento homini insultat. At ipse Choro applaudente, vtrem præmij loco, quòd fortiter in festo Bacchi bibisset, ab Acharnensibus accipit.

ARGVMENTVM

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ.

A more Pacis quidam Acharnensis sibi
C ōmparat ab hoste fœdus, Amphitheo duce:
H oc vbi seniorum plebs videt popularium:
A mphitheum & ipsum persequuntur lapidibus.
R euersus ergo in concionem deuouet
N eci caput, factum nisi probet suum.
E xin Periclem & Megaricam legem refert,
N egátque causam aliam esse præsentis mali.
S ed vt is retentam pacem agat lætus domi:
E xcedit vrbe prælïaturus Lamachus.
I nterea ab hoste vulnus retulit grauiter:
S enex reuersum ridet inter pocula.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.	PERSONÆ DRAMATIS.
Δικαιόπολις.	Dicæopolis.
Κῆρυξ.	Præco.
Ἀμφίθεος.	Amphitheus.
Πρέσβεις.	Legati.
Ψευδαρτάβας, ὁ βασιλέως ὀφθαλμός.	Pseudartabanus.
Θέωρος.	Theorus.
Χορὸς Ἀχαρνέων.	CHORVS Acharnensium.
Μήτηρ.	Mater: vxor Dicæopolis.
Θυγάτηρ.	Filia.
Κηφισοφῶν θεράπων Εὐριπίδου.	Cephisopho, famulus Euripidis.
Εὐριπίδης.	Euripides.
Λάμαχος.	Lamachus.
Μεγαρεύς.	Megareus.
Κόραι.	Puellæ: filiæ Megarei.
Συκοφάντης.	Sycophanta.
Βοιωτός.	Bœotus.
Νίκαρχος συκοφάντης.	Nicarchus, sycophanta.
Ἄγγελος Λαμάχου.	Nuncius Lamachi.
Γεωργὸς, Δερκέτης φυλάσιος.	Agricola.
Παράνυμφος, ὁ θεράπων νυμφίου.	Paranymphus.
Ἄγγελος.	Nuncius Dicæopolis.
Ἕτερος ἄγγελος.	Alter nuncius.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΑΧΑΡΝΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ARISTOPHANIS ACHARNENSES.

ACTVS I. SCENA prima.

Senarij Iambici.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

Ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν.
Ἥσθην δὲ βαιὰ, πάνυ δὲ βαιὰ, τέτταρα,
Ἃ δ' ὠδυνήθην, ψαμμακοσιογάργαρα.
Φέρ' ἴδω τί δ' ἥσθην ἄξιον χαιρηδόνος.
Ἐγᾦδ' ἐφ' ᾧ γε τὸ κέαρ εὐφράνθην ἰδὼν 5
Τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσεν.
Ταῦθ' ὡς ἐγανώθην, καὶ φιλῶ τοὺς ἱππέας
Διὰ τοῦτο τοὔργον, ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.
Ἀλλ' ὠδυνήθην ἕτερον αὖ τραγῳδικόν.
Ὅτε δὴ 'κεχήνη προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον, 10
Ὁ δ' ἀνεῖπεν, εἴσαγ' ὦ Θέογνι τὸν χορόν.
Πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου δοκεῖς τὴν καρδίαν;
Ἀλλ' ἕτερον ἥσθην ἡνίκ' ἐπὶ Μόσχῳ ποτὲ
Δεξίθεος εἰσῆλθ' ᾀσόμενος Βοιώτιον,
Τῆτες δ' ἀπέθανον καὶ διεστράφην ἰδὼν, 15
Ὅτε δὴ παρέκυψε Χαῖρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον,
Ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐξ ὅτου 'γὼ ῥύπτομαι
Οὕτως ἐδήχθην ὑπὸ κονίας τὰς ὀφρῦς,
Ὡς νῦν, ὁπότ' οὔσης κυρίας ἐκκλησίας
Ἑωθινῆς, ἔρημος ἡ Πνὺξ αὑτηί. 20
Οἱ δ' ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι, κάνω καὶ κάτω
Τὸ σχοινίον φεύγουσι τὸ μεμιλτωμένον.
Οὐδ' οἱ Πρυτάνεις ἥκουσιν, ἀλλ' ἀωρίαν
Ἥκοντες, εἶτα δ' ὠστιοῦνται πῶς δοκεῖς,
Ἐλθόντες ἀλλήλοισι περὶ πρώτου ξύλου, 25
Ἀθρόοι καταρρέοντες, εἰρήνη δ' ὅπως
Ἔσται προτιμῶσ' οὐδέν. ὦ πόλις πόλις.
Ἐγὼ δ' ἀεὶ πρώτιστος εἰς ἐκκλησίαν
Νοστῶν κάθημαι, κᾆτ' ἐπειδὰν ὦ μόνος,
Στένω, κέχηνα, σκορδινῶμαι, πέρδομαι, 30
Ἀπορῶ, γράφω, παρατίλλομαι, λογίζομαι,
Ἀποβλέπων εἰς τὸν ἀγρὸν, εἰρήνης ἐρῶν.
Στυγῶν μὲν ἄστυ, τὸν δ' ἐμὸν δῆμον ποθῶν,
Ὃς οὐδεπώποτ' εἶπεν, ἄνθρακας πρίω,
Οὐκ ὄξος, οὐκ ἔλαιον, οὐδ' ᾔδει πρίω. 35
Ἀλλ' αὐτὸς ἔφερε πάντα χὠ πρίων ἀπῆν.
Νῦν οὖν ἀτεχνῶς ἥκω παρεσκευασμένος,
Βοᾶν, ὑποκρούειν, λοιδορεῖν τοὺς ῥήτορας,
Ἐάν τις ἄλλο πλὴν περὶ εἰρήνης λέγῃ.
Ἀλλ' οἱ Πρυτάνεις γὰρ οὑτοιὶ μεσημβρινοί. 40
Οὐκ ἠγόρευον τοῦτ' ἐκεῖν' οὐγὼ 'λεγον,
Εἰς τὴν προεδρίαν πᾶς ἀνὴρ ὠστίζεται;

DICÆOPOLIS.

Quàm multa sunt, quæ assiduè cor mordent meum?
Quàm rara, quibus oblector? næ, rara admodum:
Vix quatuor: quæ verò dolorem mihi ferunt,
Innumera sunt, & montem arenæ æquant. Agè
Videam, quid sit: quamobrem meritò gaudeam.
Nunc ego, noui meum quid oblectet animum:
Quas do quinque talenta video, quæ euomit Cleo.
Vt lætor ob hanc rem, & equites amo. Nam facinus hoc
Dignum certè fuit vniuersa Græcia.
Rursum indolui propter Tragicas ineptias:
Quòd, cùm ego maximo hiatu expectauissem Æschylum,
Præco clamaret: heus Theogni chorum introduc.
Quomodo putas, hoc animum perculerit meum?
Sed aliud item me oblectauit: cùm ingressus est
Post Moschum, Dexitheus, cantaturus Bœotium.
Hoc anno mortuus sum, & distortis fui
Oculis, videns, quòd respiceret ad Orthium
Modum Cheris, sed ex quo ego sordibus eluor,
Nunquam pulueribus sic ægre afflictus fui,
Circa supercilia, vt nunc, dum stato die
Comitia aguntur hic, primo diluculo:
Et tota Pnyx hominibus vacua'st: interim
Isti loquuntur in foro: & minio illitum,
Funem sursum atque deorsum defugiunt: nequè
Vrbis præfecti veniunt. At quando venient
Serò, sibi inuicem'se trudent: quî putas!
Dum primam quisque sedem captabit sibi,
Confertimque omnes ingruent. sed de bona
Quid fiat pace, nihil quicquam pensi iam habent.
O ciuitas, ego semper primus in forum
Reuertor & desideo. at postquam solus hic
Sum: gemo, pandiculor, oscito, pedo, dubito,
Scribo, vulsuram patior, rem considero,
Dum pacis amore flagrans, intueor agrum:
Vrbemque exosus rus meum desidero:
Quod nunquam mihi dicit, carbones emtum abi,
Acetum, oleum: immo haud nôrat verbum, eme.
Sed ipsum proferebat omnia: quique emat,
Aberat nunc igitur planè aduenio in hunc locum
Paratus clamare, obturbare, duriter
Conuitiari oratores: si quispiam
Verbum vnum, præterquam de pace, dixerit.
Sed hi præfecti sunt vrbis, meridie
Venientes, nônne fore hoc prædixeram?
Nunc quisque ad primum truditur subsellium.

ACTVS I. SCENA II.

PRÆCO, AMPHITHEVS, DICÆOPOLIS, LEGATI.

Senarij.

Pr. *Procedite vlterius:*
Procedite: vt intra lustratum sitis locum.
Am. *Quis iam dixit? Pr. quis vult verba facere in foro?*
Am. *Ego volo. Pr. tu quis es? Am. Amphitheus. Pr. non tu homo es?*
Am. *Non: sed Deus. quoniam Amphitheus Cereris fuit*
Et Triptolemi filius: ex hoc pronatus est
Celeus, is Phaenaretam duxit auiam meam:
Ex hac Lycinus prodijt: ex quo ortus sum ego.
Deus sum, nam Di mandârunt hoc mihi:
Vt pacem cum Lacedæmonio faciam poplo.
Sed ô amici, Deus cum sim, viaticum
Non habeo: neque enim vrbis præfecti dant mihi.
Pr. *Lorarij. Am. Triptoleme, Celee, méne vos*
Negligetis? Di. heus viri, facitis iniuriam
Huic concioni: quòd virum hunc abducitis:
Qui pacem nobis facturus modò fuerat
Et scuta suspensurus ad postes sacros.
Pr. *Sede & tace. Di. ego non ita me Apollo benè amet:*
Nisi iam de pace consilia agatis mihi.
Pr. *At sunt à Rege legati.*
Di. *Quo Rege? nam ego legatis, & pauonibus,*
Et iactationibus succenseo.
Pr. *Tace. Di. papæ ô Ecbatana, quæ species noua hæc?*

Le. *Misistis hinc nos ad Regem ter maximum,*
Duabus instructos drachmis: stipendio
Diurno. Di. væ duabus drachmis: væ mihi.
Le. *Et nos magnis laboribus exhausti sumus,*
Miserè palantes per campos Caystrios:
Illicque nostra figentes tentoria,
Et in carpentis accumbentes molliter.
Male perditi. Di. saluus igitur eram ego, cum super
Virgulta recubarem, sine propugnaculo.
Le. *Excepti hospitio, vinum prædulce ac merum*
E poculis vitreis, & aureis scyphis
Bibimus pro viribus. Di. ô hirsuta ciuitas,
Non tu legatorum sentis ludibrium?
Pr. *Nam Barbari solos hos fortes iudicant,*
Qui potare & vorare possunt plurimum.
Di. *At nos cinædos & pathicos præponimus.*
Le. *Anno demum quarto venimus in regiam.*
Sed sumto exercitu in latrinam iuerat:
Et octo mensibus cacabat aureos
Super montes. Di. & quando clausit podicem?
Le. *In plenilunio: postea rediit domum:*
Nósque hospitio excepit, bouésque è clibano
Apposuit integros. Di. & quisquam vnquam audiit
De clibanario boue? quæ hæc iactantia'st?
Le. *Et, per Iouem, etiam auem Rex apposuit, triplo*
Maiorem, quàm est Cleonymi: illi nomen est
Impostor. Di. hac tu impostura duas drachmas
Hinc abstulisti. Le. Et nunc vnà huc adducimus
Pseudartabanum, Regis oculum: Di. vtinam oculum tui
Legati coruus hic elidat ictibus.

ACTVS I. SCENA III.

PRAECO, DICAEOPOLIS, PSEVDARTABANVS, AMPHITHEVS.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ δευτέρα.

ΚΗΡΥΞ, ΑΜΦΙΘΕΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΠΡΕΣΒΕΙΣ.

Τρίμετροι.

κη. Πάριτ' εἰς τὸ πρόσθεν,
Πάριθ' ὡς ἂν ἐντὸς ἦτε τοῦ καθάρματος.
αμ. Ἤδη τίς εἶπε; κη. τίς ἀγορεύειν βούλεται;
αμ. Ἐγώ. κη. τίς ὤν; αμ. Ἀμφίθεος. κη. οὐκ ἄνθρωπος;
αμ. οὔ.
Ἀλλ' ἀθάνατος. ὁ γὰρ Ἀμφίθεος Δήμητρος ἦν. 5
Καὶ Τριπτολέμου, τούτου δὲ Κελεὸς γίνεται.
Γαμεῖ δὲ Κελεὸς Φαιναρέτην τήθην ἐμήν.
Ἐξ ἧς Λυκῖνος ἐγένετ', ἐκ τούτου δ' ἐγώ,
Ἀθάνατός εἰμ', ἐμοὶ δ' ἐπέτρεψαν οἱ θεοὶ.
Σπονδὰς ποιεῖσθαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ. 10
Ἀλλ' ἀθάνατος ὢν ὦνδρες ἐφόδι' οὐκ ἔχω,
Οὐ γὰρ διδόασιν οἱ Πρυτάνεις. κη. οἱ τοξόται.
αμ. Ὦ Τριπτόλεμε καὶ Κελεὲ, περιόψεσθέ με;
δι. Ὦνδρες Πρυτάνεις, ἀδικεῖτε τὴν ἐκκλησίαν,
Τὸν ἄνδρ' ἀπάγοντες ὅστις ἡμῖν ἤθελε 15
Σπονδὰς ποιῆσαι, καὶ κρεμάσαι τὰς ἀσπίδας.
κη. Κάθησο, σίγα. δι. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Ἢν μὴ περὶ εἰρήνης γε πρυτανεύσητέ μοι.
κη. Οἱ παρὰ βασιλέως πρέσβεις.
δι. Ποίου βασιλέως; ἄχθομαι 'γὼ πρέσβεσι, 20
Καὶ τοῖς ταῷσι, τοῖς τ' ἀλαζονεύμασι.
κη. Σίγα. δι. βαβαιάξ, ὦκβάτανα τοῦ σχήματος.

πρ. Ἐπέμψαθ' ἡμᾶς ὡς βασιλέα τὸν μέγαν,
Μισθὸν φέροντας δύο δραχμὰς τῆς ἡμέρας
Ἐπ' Εὐθυμένους ἄρχοντος. δι. οἴμοι τῶν δραχμῶν. 25
πρ. Καὶ δῆτ' ἐτρυχόμεσθα παρὰ τὰ Καΰστρια
Πεδία ὁδοιπλανοῦντες ἐσκηνημένοι,
Ἐφ' ἁρμαμαξῶν μαλθακῶς κατακείμενοι,
Ἀπολλύμενοι. δι. σφόδρα γὰρ ἐσῳζόμην ἐγώ,
Παρὰ τὴν ἔπαλξιν ἐν φορυτῷ κατακείμενος. 30
πρ. Ξενιζόμενοι δὲ, πρὸς βίαν ἐπίνομεν
Ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων, καὶ χρυσίδων
Ἄκρατον οἶνον ἡδύν. δι. ὦ Κραναὰ πόλις,
Ἆρ' αἰσθάνει τὸν κατάγελων τῶν πρέσβεων;
κη. Οἱ βάρβαροι γὰρ ἄνδρας ἡγοῦνται μόνους 35
Τοὺς πλεῖστα δυναμένους καταφαγεῖν τε καὶ πιεῖν.
δι. Ἡμεῖς δὲ λαικαστάς τε καὶ καταπύγονας.
πρ. Ἔτει τετάρτῳ δ' εἰς τὰ βασίλει' ἤλθομεν,
Ἀλλ' εἰς ἀπόπατον ᾤχετο, στρατιὰν λαβών,
Κἄχεζεν ὀκτὼ μῆνας ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν. 40
δι. Πόσου δὲ τὸν πρωκτὸν χρόνου ξυνήγαγε;
πρ. Τῇ πανσελήνῳ, κᾆτ' ἀπῆλθεν οἴκαδε,
Εἶτ' ἐξένιζε, παρετίθει δ' ἡμῖν ὅλους
Ἐκ κριβάνου βοῦς. δι. καὶ τίς εἶδε πώποτε
Βοῦς κριβανίτας; τῶν ἀλαζονευμάτων. 45
πρ. Καὶ ναὶ μὰ Δί' ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου
Παρέθηκεν ἡμῖν, ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ.
δι. Ταῦτ' ἄρ' ἐφενάκιζες σὺ δύο δραχμὰς φέρων.
πρ. Καὶ νῦν ἄγοντες ἥκομεν Ψευδαρτάβαν
Τὸν βασιλέως ὀφθαλμόν. δι. ἐκκόψειέ γε
Κόραξ πατάξας τόν γε σὸν τοῦ πρέσβεως. 50

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ τρίτη.

ΚΗΡΥΞ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ, ΑΜΦΙΘΕΟΣ.

Ὁ βασι-

κη. Ὁ βασιλέως ὀφθαλμός. δι. ἰκκόψειε. ὦναξ Ἡράκλεις
Πρὸς τῶν θεῶν ἄνθρωπε ναύφρακτον βλέπεις.
Ἢ περὶ ἄκραν κάμπτων, νεώσοικον σκοπεῖς.
Ἀσκωμ᾽ ἔχεις που περὶ τὸν ὀφθαλμὸν κάτω.
κη. Ἄγε δὴ σὺ, βασιλεὺς ἅττα σ᾽ ἀπέπεμψε φράσον 5
Λέξοντ᾽ Ἀθηναίοισιν ὦ Ψευδαρτάβα.
ψευ. Ἰαρταμὰν ἐξάρξαν ἀπισσόνα σάτρα.
κη. Ξυνήκαθ᾽ ὃ λέγει; δι. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
κη. Πέμψειν βασιλέα φησὶν ὑμῖν χρυσίον.
Λέγε δὴ σὺ μεῖζον καὶ σαφῶς τὸ χρυσίον. 10
ψευ. Οὐ λῆψι χρῦσο χαυνόπρωκτ᾽ Ἰαοναῦ.
κη. Οἴμοι κακοδαίμων ὡς σαφῶς. δι. τί δ᾽ αὖ λέγει;
κη. Ὅτι χαυνοπρώκτους τοὺς Ἴωνας λέγει,
Εἰ προσδοκῶσι χρυσίον ἐκ τῶν βαρβάρων.
δι. Οὐκ, ἀλλ᾽ ἀχάνας ὅδε γε χρυσίου λέγει. 15
κη. Ποίας ἀχάνας; σὺ μὲν ἀλαζὼν εἶ μέγας.
δι. Ἀλλ᾽ ἄπιθ᾽, ἐγὼ δὲ βασανιῶ τοῦτον μόνος.
Ἄγε δὴ σὺ φράσον ἐμοὶ σαφῶς πρὸς τουτονί,
Ἵνα μή σε βάψω βάμμα Σαρδιανικόν.
Βασιλεὺς ὁ μέγας ἡμῖν ἀποπέμψει χρυσίον; 20
Ἀνανεύει. ἄλλως ἄρ᾽ ἐξαπατώμεθ᾽ ὑπὸ τῶν πρέσβεων;
Ἐπινεύει. Ἑλληνικόν γ᾽ ἐπένευσαν ἄνδρες οὑτοιί.
Οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως οὐκ εἰσὶν ἐνθένδ᾽ αὐτόθεν.
Καὶ τοῖν μὲν εὐνούχοιν τὸν ἕτερον τουτονί,
Ἐγᾦδ᾽ ὅς ἐστι. Κλεισθένης ὁ Σιβυρτίου. 25
Ὦ θερμόβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε,
Τοιόνδε γ᾽ ὦ πίθηκε τὸν πώγων᾽ ἔχων
Εὐνοῦχος ἡμῖν ἦλθες ἐσκευασμένος;
Ὁδὶ δὲ τίς ποτ᾽ ἐστίν; οὐ δήπου Στράτων;
κη. Σίγα, κάθιζε. 30
Τὸν βασιλέως ὀφθαλμὸν ἡ βουλὴ καλεῖ
Εἰς τὸ πρυτανεῖον. δι. ταῦτα δῆτ᾽ οὐκ ἀγχόνη;
Κᾆτ᾽ ἐγὼ δῆτ᾽ ἐνθάδε στραγγεύομαι,
Τοὺς δὲ ξενίζειν οὐδέποτέ γ᾽ ἴσχει θύρα.
Ἀλλ᾽ ἐργάσομαί τι δεινὸν ἔργον καὶ μέγα. 35
Ἀλλ᾽ Ἀμφίθεός μοι ποῦ 'στιν; αμ. οὑτοσὶ πάρα.

Pr. Regis oculc adesdum. Di. oh Hercules: tu per Deos
Ms nomo quiddam obtuere torvum ac classicum:
Aut quasi qui promontorium circumeat, &
Nauis stationem prospiciat. Nam lorum alicubi
Quo scalmus munitur, subter oculum tenes.
Pr. Age tu Pseudarsaba, dic quorum gratia
Rex huc te miserit: dic coram his ciuibus.
Ps. Iartaman exarxan, apissona satra.
Pr. Intelligitis, quid dicat? Di. ego non, per Deum.
Pr. Dicit Regem esse missurum pecuniam:
Dic grauius de auro, & quiddam manifestius.
Ps. Non auricapilati podices Iaonau.
Pr. Me misurum, quàm perspicuè. Di. quid dixit iterum?
Pr. Iaones dicit lati esse podicis,
Si aurum expectent à barbaris. Di. non arbitror:
Quia auri modios nominat. Pr. quales, cedò,
Modios? nam magnus tu quidem ostentator es.
Di. Abi tu, ergo solus hunc examinabo. Agè
Dic tu mihi perspicuè soli, huic, inquam, mihi:
Ne fors te tingam tinctura Sardiniaca:
Mittétne nobis aurum Rex ille inclytus?
Renuit. Numquid legati nobis verba dant?
Annuit. & hi Græco more annuunt viri.
Non est, vt ex nobis non aliqui sint ibi.
Et certè ex his duobus Eunuchis ego
Noui alterum. Nam hic Clisthenes Sibyrtij est.
O tu, qui anum reperisti calidi consilii:
Qui istiusce simie cum hac barba nobis venis
Subornatus, qui spado sis? hic autem quis est,
Annon Strato? Pr. tace, sede.
Regis oculum senatus in Prytaneum hodie
Vocat. Di. annon hæc sunt, quæ me ad suspendium adigant?
Egóne deinceps hic militem: hos verò hospites
Nunquam arceant nostræ fores! agè facinus
Ego aggredior magnum, graue & memorabile.
Sed vbi mihi est Amphitheus? Am. præsto est, desine.

δι. Ἐμοὶ σὺ ταυτασὶ λαβὼν ὀκτὼ δραχμάς,
Σπονδὰς ποίησαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ,
Καὶ τοῖσι παιδίοισι καὶ τῇ πλάτιδι,
Ὑμεῖς δὲ πρεσβεύεσθε, καὶ κεχήνατε. 40

Di. Cape has à me drachmas octo, & soli mihi
Pueríſque meis, & coniugi meæ optimæ
Fœdus inito cum Lacedæmoniorum poplo:
Vos legatos mittite, hiate & stupescite.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ τετάρτη.

ΚΗΡΥΞ, ΘΕΩΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

κη. Προσίτω Θέωρος ὁ παρὰ Σιτάλκους. θε. ὁδὶ. κη. Θέωρ᾽.
δι. Ἕτερος ἀλαζὼν οὗτος εἰσκηρύττεται.
θε. Χρόνον μὲν οὐκ ἂν ἦμεν ἐν Θρᾴκῃ πολύν.
δι. Μὰ Δί᾽ οὐκ ἂν εἰ μισθόν γε μὴ φέροις πολύν.
θε. Εἰ μὴ κατένιψε χιόνι τὴν Θρᾴκην ὅλην, 5
Καὶ τοὺς ποταμοὺς ἔπηξ᾽ ὑπ᾽ αὐτὸν τὸν χρόνον.
Ὅτ᾽ ἐνθάδε Θέογνις ἠγωνίζετο,
Τοῦτον μετὰ Σιτάλκους ἔπινον τὸν χρόνον.
Καὶ δῆτα φιλαθήναιος ἦν ὑπερφυῶς,
Ὑμῶν τ᾽ ἐραστὴς ἦν ἀληθῶς, ὥστε καὶ 10
Ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφ᾽, Ἀθηναῖοι καλοί.
Ὁ δ᾽ υἱός, ὃν Ἀθηναῖον ἐπεποιήμεθα,
Ἤρα φαγεῖν ἀλλᾶντας ἐξ Ἀπατουρίων,
Καὶ τὸν πατέρ᾽ ἠντιβόλει βοηθεῖν τῇ πάτρᾳ.
Ὁ δ᾽ ὤμοσε σπένδων βοηθήσειν ἔχων 15
Στρατιὰν τοσαύτην, ὥστ᾽ Ἀθηναίους ἐρεῖν,

ACTVS I. SCENA IV.

PRAECO, THEORVS, DICAEOPOLIS.

Pr. Accedat & à Sithalce Theorus. Th. eccum. Pr. agè.
Di. Alius hic est veterator, qui voce publica
In concionem prouocatur huc modò.
Th. Non essemus diu morati in Thracia.
Di. Non equidem, si non amplum auferres præmium.
Th. Si nix non obruisset totam Thraciam,
Et illo ipso tempore aqua riguissent gelu:
Quando Theognis ibi pugnauit pro gloria,
Interea cum Sithalce potabam: quia
Supra modum est amans Atheniensium,
Et verè noster amicus, qui etiam ad parietes
Manu scripserit: Athenienses sunt boni.
At filius, quem ciuem nostrum fecimus,
Cupiebat farcimina edere ex Apaturiis:
Patrémque orabat, vt patriæ succurreret:
Iurauit is inter sacrificandum, sese opem
Laturum: habétque tantos secum exercitus,

Vt Athenienses dicant, hui quot aduolant
Culices! Dic. malè peream, si quidquam crediuim.

Th. *Et nunc de gente Thracia fortissimos*
Ad nos huc misit. Dic. apparet nunc scilicet.

Pr. *Heus Thraces, quis Speculator adduxit, agite:*
Adeste. Di. quid hoc mali'st? Pr. Odomantum exercitus.

DIC. *Quorumnam Odomantum? cedo, quid hoc erat rei?*
Quis quaeso Odomantum praecidit genitalia?

Th. *His si quis det stipendium, drachmas duas,*
Peltis infestabunt totam Boeotiam.

Dic. *Duas drachmas his recutitis? sane ingemat*
Patriae defensor, totus remigum poplus.
Vae mihi pereo, quem Odomantes spoliant allijs.

Pr. *Non abijcietis allia, hem sceleste, ne*
Accedas huc, alliatos hos viros.
Haecine pati me sinitis, vrbis praesides,
In patria, & à viris quidem tam barbaris?
Sed interdico ego vobis, ne stipendij
Causa conuentum agatis hisce Thracibus:
Et dico vobis, quod malum signum obuenit:
Et iam gutta sinistrae pluuiae me perculit.

Pr. *Abite Thraces: & adeste ad trigesimam,*
Nam concionem dimittunt nunc praesides.

ACTVS I. SCENA quinta.

DICAEOPOLIS, AMPHITHEVS.

Di. *Ah me miserum, quantum alliati perdidi!*
Sed hicne Amphitheus? redit huc è Lacedaemone.
Salue Amphithee. Am. nondum, priusquam cursu inhibeo,
Nam Acharnenses fugientem effugere oportuit.

Di. *Quid est? Am. properabam huc, vt pacem afferrem tibi.*
Hoc continuò olfecerunt hic quidam senes:
Acharnici, duri senes, ilignei:
Acerni, praeliatores Marathonij,
Praefracti. hi clamabant omnes: heus perfide,
Pacémne fers, excisis nostris vitibus?
Mox lapides colligebant in vestes suas;
Ego effugi; illi persequebantur procul
Cum vociferatione, & plurimis minis.

Dic. *Sine, vociferentur. sed tu num fers foedera?*

Am. *Ita loquor, & quidem tres gustus affero:*
Quinque annorum sunt haec: cape & gusta obsecro.

Di. *Aebae. Am. quid est? Di. mihi non placent: quia redolent*
Picem haec, & apparatum quendam nauticum.

Am. *Cape, & gusta haec: annorum nempe sunt decem.*

Di. *Et ista legatos ad vrbes hic olent*
Acerrimum: quasi sociorum moram.

Am. *At haec foedera triginta annorum sunt: rata*
Mari ac terra. Di. ô Dionysia nuncium mihi.
Haec ambrosiam & nectar redolent; neque me iubent
Nunc commeatum seruare dierum trium:
Sed liberè dicunt mihi: i quo lubet.
Haec foedera accipio, hac libo, haec eadem ebibo.

Am. *Multum valere Acharnenses ego iubeo.*

Di. *At ego iam liberatus è bello & malis,*
Domum ingressus, agam ruralia Dionysia.

Amp. *Ego verò Acharnenses fugiam, quantum queo.*

CHORVS ACHARNENSIVM.

Hac sequere me omnis, persequere, & de viro hoc ex omnibus

Θέντο χεῦμα παρνόπων προσέρχεται.

δι. Κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τι τούτων πείθομαι.

θε. Καὶ νῦν ὅπερ μαχιμώτατον Θρακῶν γένος
Ἔπεμψεν ὑμῖν. δι. τουτὶ μὲν γ' ἤδη σαφές. 20

κη. Οἱ Θρᾷκες, ἴτε δεῦρ', οὓς Θέωρος ἤγαγε.

δι. Τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν. κη. Ὀδομάντων στρατός.

δι. Ποίων Ὀδομάντων, εἰπέ μοι, τουτὶ τί ἦν;
Τίς τῶν Ὀδομάντων τὸ πέος ἀποτεθρίακεν ἄν.

θε. Τούτοις ἐὰν δραχμὰς δύο τις μισθὸν διδῷ, 25
Καταπελτάσονται τὴν Βοιωτίαν ὅλην.

δι. Τοισδὶ δύο δραχμὰς τοῖς ἀπεψωλημένοις;
Ὑποστένοι μέντἂν ὁ θρανίτης λεὼς
Ὁ σωσίπολις. οἴμοι τάλας, ἀπόλλυμαι·
Ὑπὸ τῶν Ὀδομάντων τὰ σκόροδα πορθούμενος. 30

θε. Οὐ καταβαλεῖτε τὰ σκόροδ', ὦ μόχθηρε σύ,
Οὐ μὴ προσεῖ τούτοισιν ἐσκοροδισμένοις.

δι. Ταυτὶ περιείδεθ' οἱ Πρυτάνεις πάσχοντά με
Ἐν τῇ πατρίδι, καὶ ταῦθ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων;
Ἀλλ' ἀπαγορεύω μὴ ποιεῖν ἐκκλησίαν 35
Τοῖς Θρᾳξὶ περὶ μισθοῦ, λέγω δ' ὑμῖν, ὅτι
Διοσημία 'στι, καὶ ῥανὶς βέβληκέ με.

κη. Τοὺς Θρᾷκας ἀπιέναι, παρεῖναι δ' εἰς ἔνην.
Οἱ γὰρ Πρυτάνεις λύουσι τὴν ἐκκλησίαν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ πέμπτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΑΜΦΙΘΕΟΣ.

δι. Οἴμοι τάλας, μυττωτὸν ὅσον ἀπώλεσα.
Ἀλλ' ἐκ Λακεδαίμονος γὰρ Ἀμφίθεος ὁδί.
Χαῖρ' Ἀμφίθεε. αμ. μήπω γε πρὶν ἂν στῶ τρέχων,
Δεῖ γάρ με φεύγοντ' ἐκφυγεῖν Ἀχαρνέας.

δι. Τί δ' ἔστι. αμφ. ἐγὼ μὲν δεῦρό σοι σπονδὰς φέρων 5
Ἔσπευδον, οἱ δ' ὤσφροντό πρεσβῦταί τινες
Ἀχαρνικοί, στιπτοὶ γέροντες, πρίνινοι,
Ἀτεράμονες, μαραθωνομάχαι, σφενδάμνινοι.
Ἔπειτ' ἀνέκραγον πάντες, ὦ μιαρώτατε,
Σπονδὰς φέρεις, τῶν ἀμπέλων τετμημένων; 10
Κἀς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων.
Ἐγὼ δ' ἔφευγον, οἱ δ' ἐδίωκον κἀβόων.

δι. Οἱ δ' οὖν βοώντων, ἀλλὰ τὰς σπονδὰς φέρεις.

αμ. Ἔγωγε, φημί, τρία γε ταυτὶ γεύματα.
Αὗται μέν εἰσι πεντέτεις, γεῦσαι λαβών. 15

δι. Αἰβοῖ. αμ. Τί ἐστιν; δι. οὐκ ἀρέσκουσί μ' ὅτι
Ὄζουσι πίττης καὶ παρασκευῆς νεῶν.

αμ. Σὺ δ' ἀλλὰ τασδὶ τὰς δεκέτεις γεῦσαι λαβών.

δι. Ὄζουσι χ' αὗται πρέσβεων ἐς τὰς πόλεις
Ὀξύτατον, ὥσπερ διατριβῆς τῶν συμμάχων. 20

αμ. Ἀλλ' αὑταιὶ σπονδαὶ τριακοντούτιδες
Κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν. δι. ὦ Διονύσια,
Αὗται μὲν ὄζουσ' ἀμβροσίας καὶ νέκταρος,
Καὶ μὴ 'πιτηρεῖν σιτί' ἡμερῶν τριῶν.
Κἀν τῷ στόματι λέγουσι, βαῖν' ὅπῃ θέλεις. 25
Ταύτας δέχομαι, καὶ σπένδομαι, κἀκπίομαι.

αμ. Χαίρειν κελεύω πολλὰ τοὺς Ἀχαρνέας.

δι. Ἐγὼ δὲ πολέμου καὶ κακῶν ἀπαλλαγεὶς,
Ἄξω τὰ κατ' ἀγροὺς εἰσιὼν Διονύσια.

αμ. Ἐγὼ δὲ φεύξομαί γε τοὺς Ἀχαρνέας.

ΧΟΡΟΣ ΑΧΑΡΝΕΩΝ.

Τῇδε πᾶς ἕπου, δίωκε, καὶ τὸν ἄνδρα πυνθάνου

Τῶν ὁδοιπόρων ἁπάντων. τῇ πόλει γὰρ ἄξιον
Ξυλλαβεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον, ἀλλά μοι μηνύετε,
Εἴ τις οἶδ' ὅποι τέτραπται γῆς ὁ τὰς σπονδὰς φέρων.

Scitare viatoribus. nam dignum ciuitate erit:
Vt virum prendamus istum: sed agite, mihi ostendite
Si quis nouit, quo sese iste cum fœderibus verterit.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

Εκπέφευγ' οἴχεται. 35
Φροῦδος. οἴμοι τάλας,
Τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν.
Οὐκ ἂν ἐπ' ἐμῆς γε νεό-
τητος, ὅτ' ἐγὼ φέρων
Ανθράκων φορτίον 40
Ηκολούθουν Φαΰλλῳ τρέχων,
Ωδε φαύλως ἂν ὁ
Σπονδοφόρος οὗτος ὑπ' ἐμοῦ τότε δι-
ωκόμενος, ἐξέφυγεν.
Οὐδ' ἂν ἐλαφρῶς ἀπεπλίξατο. 45

STROPHE.

Fugit, euanuit,
Transiit, va mihi,
O meos hos dies.
Non hic ita me, virum adhuc:
(Qui graue gerens onus
Pone carbonibus
Consequebar Phayllum in fuga)
Sequuter cum suis
Fœderibus, in fugam agitatus, ita,
Inquio, me effugeret:
Non ita leui exiliret pede.

ΜΕΣΩΔΗ κώλων δ'.

Νῦν δ' ἐπειδὴ στερρὸν ἤδη τοὐμὸν ἀντικνήμιον,
Καὶ παλαιῷ Λακρατείδῃ τὸ σκέλος βαρύνεται,
Οἴχεται. διωκτέος δέ· μὴ γὰρ ἐγχάνοι ποτὲ,
Μηδὲ περ γέροντας ὄντας ἐκφυγὼν Ἀχαρνέας.

MESODE.

Nunc postquam mihi hirsuta sunt tibia mea:
Et senis Lacratida crura prægrauantur, hic
Abiit: sed mihi persequendus, ne me olim derideat:
Quod manus effugerit Acharnensium, senum licet.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

Οστις ὦ Ζεῦ πάτερ 50
Καὶ θεοὶ τοῖσιν ἐ-
χθροῖσιν ἐσπείσατο,
Οἷσι παρ' ἐμοῦ πόλεμος,
Εχθοδοπὸς αὔξεται,
Τῶν ἐμῶν χωρίων. 55
Κοὐκ ἀνήσω πρὶν ἂν σχοῖνος αὐ-
τοῖσιν ἀντεμπαγῶ,
Οξὺς, ὀδυνηρὸς, ἐπί-
κωπος, ἵνα μήποτε
Πατῶσιν ἔτι τὰς ἐμὰς ἀμπέλους. 60

ANTISTROPHE.

Quisquis ô Iuppiter
Et Dei, pactum init
Cum meis hostibus,
Bella quibus hic facio,
Armaque paro, ob soli
Limites Attici:
Non prius desinam, quam velut
Iuncus his congeler
Asper & acutus & a-
Cerbus vti nulla mala
Deinceps dare meis queant vitibus.

ΕΠΩΔΟΣ στίχων γ'.

Αλλὰ δεῖ ζητεῖν τὸν ἄνδρα, καὶ βλέπειν Παλ-
ληνάδε.
Καὶ διώκειν γῆν πρὸ γῆς, ἕως ἂν εὑρεθῇ ποτε
Ως ἐγὼ βάλλων ἐκεῖνον οὐκ ἂν ἐμπλῄμην λίθοις.

EPODVS.

Sed oportet me quærere & videre virum in Pallenicis:
Terram persequi pro terra, dum inueniatur vspiam,
Vt ego in opprimendo illo non plenus lapidibus fiem.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,
Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ, ΜΗΤΗΡ, ΘΥΓΑΤΗΡ.

δι. Εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.
χο. Σῖγα πᾶς, ἠκούσατ' ἄνδρες ἆρα τῆς εὐφημίας;
Οὗτος αὐτός ἐστιν ὃν ζητοῦμεν. ἀλλὰ δεῦρο πᾶς
Εκποδών. θύσων γὰρ ἁνὴρ ὡς ἔοικ' ἐξέρχεται.
δι. Εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε. 5
Προΐθ' ὡς τὸ πρόσθεν ὀλίγον ἡ κανηφόρος,
Ο Ξανθίας τὸν φαλλὸν ὀρθὸν στησάτω.
μη. Κατάθου τὸ κανοῦν ὦ θύγατερ, ἵν' ἀπαρξώμεθα.
θυ. Ω μῆτερ, ἀνάδος δεῦρο τὴν ἐτνήρυσιν,
Ιν' ἔτνος καταχέω τοὐλατῆρος τουτουί. 10
δι. Καὶ μὴν καλόν γ' ἔστ' ὦ Διόνυσε δέσποτα,
Κεχαρισμένως σοι τήνδε τὴν πομπὴν ἐμὲ
Πέμψαντα καὶ θύσαντα μετὰ τῶν οἰκετῶν
Αγαγεῖν τυχηρῶς τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια,

ACTVS II. SCENA prima.

DICÆOPOLIS, CHORVS, MATER, FILIA.

Di. Ore fauete, ore fauete.
Ch. Date silentium, an audistis plausum hic excitari?
Hic est ipse, quem nos quærimus, agite huc omnes è via.
Rem sacram facturus, vt videtur, ille exit domo.
Di. Ore fauete, ore fauete.
Procede paulò vlterius, tu quæ cistam habes.
Tu serue Xanthia, ostilium rectum erige.
Ma. Depone cistam filia, vt Dionyso
Soluamus primitias. Fi. ô mater, cedo mihi
Coclear, vt pultem in hanc placentam reijciam.
Di. Sanè æquum nunc est Dionyse domine, vt animo
Grato hanc pompam tibi deducam, & sacra faciam
Cum seruulis: celebrémque hodie feliciter
Dionysia ruralia: quandoquidem conseruis

Sum liberatus militaribus: tum vt hæc
Bene confirmes triginta annorum fœdera.

Ma. Age filia pulcra, pulcre vt cistam deferas
Vide, intuens humum sic liberaliter.
Beatum, qui te vxorem duxerit sibi,
Effeceritque, vt non minus pedas, vbi
Erat diluculum, quàm felis quæpiam.
Progredere: & neque in turba tibi clanculum
Arrodat aurum filia, sedulo caue.

Di. Hem Xanthia, vobis rectus tenendus est
Penis, qui cistiferam sequitur à tergo. Ego
Pone sequens cantilenam de pene accinam.
Tu mulier à tecto me spectato: præi.
Phales, amice Liberi
Congerro, adulter noctiuage,
Corruptor masculorum:
Sexto nunc anno te alloquor:
Vt vicum adeas meum lubens.
Fœdusque paciscaris mihi,
Et ab hisce turbis, præliis
Ac Lamacho me liberes,
Nam multo iucundius est ò Phales, Phales
Hanc Strymodori ancillam nubilem,
In silua ligna colligentem, e Phelleo
Corripere mediam, tollere,
Prosternere, & permolere ibi. ò
Phales, Phales.
Si tu nobiscum compotabis ex crapula:
Pacis catinum sorbebis diluculo.
Et clypeus in pruna lucebit pendulus.

ACTVS II. SCENA secunda.

CHORVS, DICAEOPOLIS.

Ch. IPsus, ipsus hic est, ipsus.
Mitte, mitte, mitte saxa:
Tunde, tunde furciferum.
Non petes hunc, non petes?

Di. Proh Hercules, quid hoc? ollam atteretis hic.

Ch. Te equidem scelerum caput hic lapide obruimus.

Di. At quamobrem Acharnenses obsecro vos, natu maximi?

STROPHE.

Ch. QVid rogas? impudens
Es, proteruus, scelestus,
Proditor agri patrij:
Quippe soli tibi
Fœdera modo hic inita: an
Aspicere adhuc potes?

Di. At quamobrem fecerim nescitis: audite hoc prius.

STROPHE alia.

Ch. TE audiamne? male pereas:
Lapidibus petemus caput.

Di. Neutiquam, nisi me prius audiatis aquis mentibus.

Ch. Non feram: non sinam;
Verba facias, caue. Nam
Haud pare Cleonem odio
Oderim ego: quem dabo secandum equitum
Gregi in soleas.
Te non audiam;
Præsertim si prolixa verba des.
Quoniam fœdus iniisti cum Laconibus: at te puniam.

Di. O boni, Lacones missos iam facite: & mea fœdera

Στρατιᾶς ἀπαλλαχθέντα. τὰς σπονδὰς δέ μοι
Καλῶς ξυνενεγκεῖν τὰς τριακοντούτιδας.

μη. Ἄγ' ὦ θύγατερ ὅπως τὸ κανοῦν καλὴ καλῶς
Οἴσεις, βλέπουσα θυμβροφάγον. ὡς μακάριος
Ὅστις σ' ὀπύσει, κἀκποιήσεται γαλᾶς
Σοῦ μηδὲν ἥττους βδεῖν, ἐπειδὰν ὄρθρος ᾖ. 20
Πρόβαινε κἀν τῷ 'χλῳ φυλάττεσθαι σφόδρα,
Μή τις λαθών σου περιτράγῃ τὰ χρυσία.

δι. Ὦ Ξανθία, σφῷν δ' ἐστὶν ὀρθὸς ἑκτέος
Ὁ φαλλὸς ἐξόπισθε τῆς κανηφόρου.
Ἐγὼ δ' ἀκολουθῶν, ᾄσομαι τὸ φαλλικόν. 25
Σὺ δ' ὦ γύναι θεῶ μ' ἀπὸ τοῦ τέγους, πρόβα.
Φαλῆς, ἑταῖρε Βακχίου
Ξύγκωμε, νυκτοπεριπλάνη-
τε, μοιχέ, παιδεραστά.
Ἕκτῳ σ' ἔτει προσεῖπον εἰς 30
Τὸν δῆμον ἐλθὼν ἄσμενος
Σπονδὰς ποιησάμενος ἐμαυ-
τῷ πραγμάτων τε καὶ μαχῶν,
Καὶ Λαμάχων ἀπαλλαγείς.
Πολλῷ γάρ ἐστιν ἥδιον, ὦ Φαλῆς, Φαλῆς. 35
Κλέπτουσαν εὑρόνθ' ὡρικὴν ὑληφόρον,
Τὴν Στρυμοδώρου Θρᾷτταν ἐκ τοῦ φελλέως,
Μέσην λαβόντ' ἄραντα κατα-
βαλόντα, καταγιγαρτίσαι
Φαλῆς, Φαλῆς. 40
Ἐὰν μεθ' ἡμῶν ξυμπίῃς ἐκ κραιπάλης
Ἕωθεν εἰρήνης ῥοφήσεις τρύβλιον,
Ἡ δ' ἀσπὶς ἐν τῷ φεψάλῳ κρεμήσεται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ Σκηνὴ δευτέρα.

ΧΟΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

χο. ΟὟτος αὐτός ἐστιν οὗτος.
Βάλλε, βάλλε, βάλλε, βάλλε,
Παῖε, παῖε τὸν μιαρόν.
Οὐ βαλεῖς ἄν, οὐ βαλεῖς;

δι. Ἡράκλεις, τουτὶ τί ἐστι; τὴν χύτραν συντρίψετε. 5

χο. Σὲ μὲν οὖν καταλεύσομεν ὦ μιαρὰ κεφαλή.

δι. Ἀντὶ ποίας αἰτίας ὦ Ἀχαρνέων γεραίτατοι;

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ς'.

χο. ΤΟῦτ' ἐρωτᾷς; ἀναί-
σχυντος εἶ καὶ βδελυρός,
Ὦ προδότα τῆς πατρίδος, 10
Ὅστις ἡμῶν μόνος
Σπεισάμενος, εἶτα δύνα-
σαι πρός μ' ἀποβλέπειν.

δι. Ἀντὶ δ' ὧν ἐσπεισάμην οὐκ ἴστε γ', ἀλλ' ἀκούσατε.

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα κώλων η'.

χο. ΣΟῦ γ' ἀκούσωμεν; ἀπολεῖ.
Κατά σε χώσομεν τοῖς λίθοις. 15

δι. Μηδαμῶς, πρὶν ἂν ἀκούσητέ γ' ἀλλ' ἀνάσχεσθ' ὦ 'γαθοί.

χο. Οὐκ ἀνασχήσομαι,
Μηδὲ λέγε σὺ λόγον,
Ὡς μεμίσηκά σε Κλέ- 20
ωνος ἔτι μᾶλλον, ὃν ἐ-
γὼ κατατεμῶ τοῖσιν ἱππεῦσί ποτε
Ἐς καττύματα.
Σοῦ δ' ἐγὼ λόγους λέγοντος οὐκ ἀκούσομαι μακρούς,
Ὅστις ἐσπείσω Λάκωσιν, ἀλλὰ τιμωρήσομαι. 25

δι. Ὦ 'γαθοί, τοὺς μὲν Λάκωνας ἐκποδὼν ἐάσατε,

Τῶν

τὰς δ' ἐμὰς σπονδὰς ἀκούσατ', εἰ καλῶς ἐσπεισάμην.

Χο. Πῶς δέ γ' ἂν καλῶς λέγοις ἄν, εἴπερ ἐσπείσω γ' ἅπαξ,
Οἷσιν οὔτε βωμός, οὔτε πίστις, οὔθ' ὅρκος μένει;

Δι. Οἶδ' ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας, οἷς ἄγαν ἐγκείμεθα, 30
Οὐχ ἁπάντων ὄντας ἡμῖν αἰτίους τῶν πραγμάτων.

Χο. Οὐχ ἁπάντων, ὦ πανοῦργε; ταῦτα δὴ τολμᾷς λέγειν
Ἐμφανῶς ἤδη πρὸς ἡμᾶς; εἶτ' ἐγώ σου φείσομαι;

Δι. Οὐχ ἁπάντων, οὐχ ἁπάντων· ἀλλ' ἐγὼ λέγων ὅδε
Πόλλ' ἂν ἀποφήναιμ' ἐκείνους ἔσθ' ἃ κἀδικουμένους. 35

Χο. Τοῦτο τοὔπος δεινὸν ἤδη, καὶ ταραξικάρδιον,
Εἰ σὺ τολμήσεις ὑπὲρ τῶν πολεμίων ἡμῖν λέγειν.

Δι. Κἂν γε μὴ λέγω δίκαια, μηδὲ τῷ πλήθει δοκῶ,
Ὑπὲρ ἐπιξήνου 'θελήσω τὴν κεφαλὴν ἔχων λέγειν.

Χο. Εἰπέ μοι, τί φειδόμεσθα τῶν λίθων, ὦ δημόται; 40
Μὴ οὐ καταξαίνειν τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐς φοινικίδα;

Δι. Οἷον αὖ μέλας τις ὑμῖν θυμάλωψ ἐπέζεσεν.
Οὐκ ἀκούσεσθ', οὐκ ἀκούσεσθ' ἐτεὸν, ὦ Ἀχαρνηίδαι;

Χο. Οὐκ ἀκουσόμεσθα δῆτα. Δι. δεινά γ' ἄρα πείσομαι.

Χο. Ἐξολοίμην, ἢν ἀκούσω. Δι. μηδαμῶς, ὦ Ἀχαρνικοί. 45

Χο. Ὡς τεθνήξων ἴσθι νυνί. Δι. δήξομαί γ' ἄρ' ὑμᾶς ἐγώ.
Ἀνταποκτενῶ γὰρ ὑμῶν τῶν φίλων τοὺς φιλτάτους·
Ὡς ἔχω γ' ὑμῶν ὁμήρους, οὓς ἀποσφάξω λαβών.

Χο. Εἰπέ μοι, τί τοῦτ' ἀπειλεῖ τοὔπος, ἄνδρες δημόται,
Τοῖς Ἀχαρνικοῖσιν ὑμῖν; μῶν ἔχει του παιδίον 50
Τῶν παρόντων ἔνδον εἵρξας; ἢ 'πὶ τῷ θρασύνεται;

Δι. Βάλλετ', εἰ βούλεσθ'· ἐγὼ γὰρ τουτονὶ διαφθερῶ.
Εἴσομαι δ' ὑμῶν τάχ' ὅστις ἀνθράκων τι κήδεται.

Χο. Ὡς ἀπωλόμεσθ'· ὁ λάρκος δημότης ὅδ' ἔστ' ἐμός.
Ἀλλὰ μὴ δράσῃς ὃ μέλλεις, μηδαμῶς, ὦ μηδαμῶς. 55

Δι. Ὡς ἀποκτενῶ, κέκραχθ'· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀκούσομαι.

Χο. Ἀπολεῖς ἄρα τὸν ἥλικα τόνδε φιλανθρακέα;

Δι. Οὐδ' ἐμοῦ λέγοντος ὑμεῖς ἀρτίως ἠκούσατε.

Χο. Ἀλλὰ νῦν λέγ', εἴ τι σοι δοκεῖ, τόν τε Λακε-
δαιμόνιον αὐτὸν τῷ τρόπῳ σου φίλον. 60
Ὡς τόδε τὸ λαρκίδιον οὐ προδώσω ποτέ.

Δι. Τοὺς λίθους νύν μοι χαμᾶζε πρῶτον ἐξεράσατε.

Χο. Οὗτοί σοι χαμαί, καὶ σὺ κατάθου πάλιν τὸ ξίφος.

Δι. Ἀλλ' ὅπως μὴ 'ν τοῖσι τρίβωσίν που λίθοι λανθάνουσι.

Χο. Ἐκσέσεισται χαμᾶζ', οὐχ ὁρᾷς σειόμενον; 65
Ἀλλὰ μή μοι πρόφασιν, ἀλλὰ κατάθου τὸ βέλος.
Ὡς ὅδε γε σειστὸς ἅμα τῇ στροφῇ γίγνεται.

Δι. Ἐμέλλετ' ἄρα πάντες ἀνασείειν βοήν,
Ὀλίγου τ' ἀπέθανον ἄνθρακες Παρνάσιοι,
Καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀτοπίαν τῶν δημοτῶν. 70
Ὑπὸ τοῦ δέους δὲ τῆς μαρίλης μοι συχνὴν
Ὁ λάρκος ἐνετίλησεν ὥσπερ σηπία.
Δεινὸν γὰρ οὕτως ὀμφακίας πεφυκέναι
Τὸν θυμὸν ἀνδρῶν, ὥστε βάλλειν καὶ βοᾶν,
Ἐθέλειν τ' ἀκοῦσαι μηδὲν ἴσον ἴσῳ φέρον, 75
Ἐμοῦ θέλοντος ὑπὲρ ἐπιξήνου λέγειν
Ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἅπανθ' ὅσ' ἂν λέγω·
Καίτοι φιλῶ γε τὴν ἐμαυτοῦ ψυχὴν ἐγώ.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι'.

Χο. Τί οὖν οὐ λέγεις, ἐπίξηνον
Ἐξενεγκὼν θύραζ',
Ὅ, τί ποτ', ὦ σχέτλιε, 80
Τὸ μέγα τοῦτ' ἔχεις;
Πόθος γὰρ πάνυ με

Quaeso audite, qualia sint: an illa recte inierim.

Ch. Quomodo recte te dicas iniisse, si inieris semel
Cum his, quibus nec religio, nec iusiurandum est, nec fides?

Di. Noui ego, quod Lacones, quibus hic admodum infesti sumus,
Non sint omnium turbarum autores. Ch. quid? non omnium
Turbarum, homo peruerse: tun' isthaec audes iam dicere
Ad nos tam clare? tibin' ego parcam? Di. non omnium,
Non, inquam, omnium autores sunt: immo ego, qui haec vobis loquor,
Multas possim ostendere, quas illi accepere iniurias.

Ch. Hoc graue est verbum, meumque animum perturbas plurimum:
Si tu ad nos ausis loqui pro nostris perduellibus.

Di. At nisi ego, quae iusta, dixero: & plebs huic probauero:
Tunc caput mensae imponere volo coquinariae, & loqui.

Ch. Agedum, cur obiecto lapidibus, o populares, parcimus
Hunc cruentare hominem, & variare cutem, purpura modo?

Di. Vt, cum titio niger nobis in igne incanduit?
Annon audietis Acharnenses? audite me obsecro.

Ch. Non sane audiemus. Di. aegre igitur vobis persuasero.

Ch. Peream, si audiam. Di. nequaquam sic facietis Acharnici.

Ch. Moriturum te iam scias. Di. at ego probe mordebo vos.
Nam vicissim interficiam, vobis amicos intimos,
Quos apud me habeo obsides: hos prendam & iugulabo ilicet.

Ch. Dic mihi, quamobrem isthuc minatur verbum Acharnensibus:
Dici o populares, anne habet alicuius puerum sua
Constrictum domi: aut quanam re tantopere effertur miser??

Di. Iacite, si lubet. nam ego hunc male perdam: & mox sciam cuius
Vestrum aliquid carbonum sit curae. Ch. male occidimus viri,
Hic cophinus meus est popularis: ne faxis obsecro,
Quod facere institutus: minime, minime istuc feceris mali.

Di. Clamaui, quod interfecturus sim, non enim audiam.

Ch. An coaequalem occidas amicum carbonarium?

Di. Quia vos me dicentem iamdudum non audistis viri.

Ch. At deinceps nunc dicito, tuos esse Lacedaemonas amicos: si tibi ita sit lubitum.
Nam hunc tibi cophinulum ego haud volo prodere.

Di. Lapides nunc primum e sinibus eiicite in terram protenus.

Ch. En iacent in terra: & tu quoque manu emoue cuspidem:

Di. At neque sub vestibus lateant lapides iam reliqui.

Ch. Excussum est palium, non vides, vt quatiant?
Ne quid obtende mihi: sed reiicito gladium.
Vt simul & hic mulierum in stropha sit decor.

Di. Vocem omnes editure eratis lugubrem:
Paruumque adeo abfuit, quin essent mortui
Hi carbones Parnasii, & popularium
Quidem ob summam insolentiam. Sed prae metu
Cophinus hic fauillam quam densissimam
Mihi incacauit, tanquam sepia. Nam graue est
Adeo immites esse hominum animos, vt lapidibus
Petant, & clamitent, & nihil aequi & boni
Audire velint, licet ego cum periculo
Dicturus sim omnia, quaecunque dicam pro hostibus
Lacedaemoniis: equidem meam & ego vitam amo.

STROPHE.

Ch. Quid ergo habes, quod in mensa
Tu coquinaria
Miser homo proferas
Commemorabile?
Nimis scire equidem,

Tua placita expeto.
Sed, vt tute ipse tibi pœnam decreueras,
Huc pone mensam, & aggredere verba facere.

SYSTEMA PER PERICOPEN.

Di. *Ehem spectate, hæc est mensa coquinaria:*
Qui dicet hic est, vir tantillus: bono animo es,
Ego, per Iouem, nunc clypeo non induar,
Sed pro Lacedæmoniis dicam, vt mihi lubet:
Licet admodum metuam mihi. Nam mores ego
Noui agricolarum, delectantur admodum,
Si quis eos laudet, & simul vrbem prædicet,
Homo arrogans, per fas atque nefas. Interim
His blanditiis non se aduertunt venundari.
Noui etiam horum senum qui sit animus. Nihil
Aliud vident, quàm vt mordeant suffragio.
Ego item noui ipsemet, quid passus sim mali
Ob exhibitam præterito anno Comœdiam.
Nam in me, pertractum ad hoc senaculum, Cleo
Calumniis multis, multis mendaciis
Deblaterauit, & magno strepitu obtudit,
Méque maledictis proscidit: parum abfuit
Vt non perierim, hoc pollutus negocio.
Nunc priusquam faciam orationis initium,
Sinite me amiciri in modum hominis egentissimi.

ANTISTROPHE.

Ch. *Quid hic tergiuersando nectis*
Tam diu istas moras?
Cape meo nomine
Ab Hieronymo.
Nigrorigidhirticomam
Galeam Auernicam:
Dein callidos deprome Sisiphi dolos:
Nam hoc certamen nullum præceptum admiserit.

ACTVS II. SCENA tertia.

DICAEOPOLIS, CEPHISOPHO.

Senarij.

Di. *Nunc tempus est, vti virilem capiam animum:*
Etenim mihi conueniendus est Euripides.
Puer, puer. Ce. quis hic? Di. intus nè est Euripides?
Ce. *Non intus, intus est: si rectè intelligas.*
Di. *Quomodo sit intus, & non intus? Ce. commodè.*
Nam animus quidem foris versiculos colligens,
Non intus est: ipse intus resupinus facit
Trygœdiam. Di. ò te ter beatum, Euripides:
Quando tam perspicuè respondit famulus hic:
Age euoca ipsum. Ce. at hoc fieri nequit. Di. attamen,
Quippe haud discessero: sed pulsabo ostium.
Euripides, Euripidule.
Audi hominem quempiam parumper, quæso te:
Dicæopolis te vocat, è Chollide tribu.

ACTVS II. SCENA IV.

EVRIPIDES, DICAEOPOLIS, CEPHISOPHO.

Senarij Iambici.

Ὅ, τι φρονεῖς ἔχει.
Ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸς τὴν δίκην διαείσω 85
Θεὶς δεῦρο τοὐπίξηνον, ἐγχειρεῖ λέγειν.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ στίχων ιθ.

δι. Ἰδοὺ θεᾶσθε, τὸ μὲν ἐπίξηνον, τοδί.
Ὁ δ' ἀνὴρ ὁ λέξων οὑτοσὶ τυννουτοσί.
Ἀμέλει, μὰ τὸν Δί' οὐκ ἐνασπιδώσομαι.
Λέξω δ' ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἅ μοι δοκεῖ. 90
Καίτοι δέδοικα πολλά. τούς τε γὰρ τρόπους
Τοὺς τῶν ἀγροίκων οἶδα χαίροντας σφόδρα,
Ἐάν τις αὐτοὺς εὐλογῇ, καὶ τὴν πόλιν,
Ἀνὴρ ἀλαζὼν καὶ δίκαια κἄδικα,
Κἀνταῦθα λανθάνουσ' ἀπεμπολώμενοι. 95
Τῶν τ' αὖ γερόντων οἶδα τὰς ψυχὰς, ὅτι
Οὐδὲν βλέπουσιν ἄλλο, πλὴν ψήφῳ δακεῖν,
Αὐτός τ' ἐμαυτοῦ ὑπὸ Κλέωνος ἅπαθον
Ἐπίσταμαι, διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν.
Εἰσελκύσας γάρ μ' εἰς τὸ βουλευτήριον 100
Διέβαλλε, καὶ ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου,
Κἀκυκλοβόρει, κἄπλυνεν, ὥστ' ὀλίγου πάνυ
Ἀπωλόμην μολυνοπραγμονούμενος.
Νῦν οὖν με πρῶτον πρὶν λέγειν ἐάσατε,
Ἐνσκευάσασθαί μ' οἷον ἀθλιώτατον. 105

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιά.

χο. Τί ταῦτα στρέφει, τεχνάζεις τε,
Καὶ πορίζεις τριβάς.
Λαβὲ δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα.
Παρ' Ἱερωνύμου,
Σκοτοδασυπυκνότριχα 110
Τὴν Ἄϊδος κυνῆν.
Εἶτ' ἐξάνοιγε μηχανὰς τὰς Σισύφου,
Ὡς σκῆψιν ἀγὼν οὗτος οὐκ εἰσδέξεται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, Σκηνὴ τρίτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΚΗΦΙΣΟΦΩΝ.

Τρίμετροι.

δι. Ὥρα 'στὶν ἤδη καρτερὰν ψυχὴν λαβεῖν.
Καί μοι βαδιστέ' ἐστὶν ὡς Εὐριπίδην.
Παῖ, παῖ. κη. τίς οὗτος; δι. ἔνδον ἔστ' Εὐριπίδης;
κη. Οὐκ ἔνδον, ἔνδον ἐστὶν, εἰ γνώμην ἔχεις.
δι. Πῶς ἔνδον, εἶτ' οὐκ ἔνδον; κη. ὀρθῶς ὦ γέρον. 5
Ὁ νοῦς μὲν ἔξω συλλέγων ἐπύλλια,
Οὐκ ἔνδον, αὐτὸς δ' ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ
Τρυγῳδίαν. δι. ὦ τρισμακάρι' Εὐριπίδη.
Οθ' ὁ δοῦλος οὑτωσὶ σαφῶς ἀπεκρίνατο,
Ἐκκάλεσον αὐτόν. κη. ἀλλ' ἀδύνατον. δι. ἀλλ' ὅμως, 10
Οὐ γὰρ ἂν ἀπέλθοιμ', ἀλλὰ κόψω τὴν θύραν.
Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον.
Ὑπάκουσον, εἴπερ δή ποτ' ἀνθρώπων τινὶ,
Δικαιόπολις καλεῖ σε, Χολλίδης ἐγώ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ Σκηνὴ τετάρτη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΚΗΦΙΣΟΦΩΝ.

Τρίμετροι ἴαμβικοί.

Ἀλλ

ευ. Αλλ' οὐ σχολή.
δι. Αλλ' ἐκκυκλήθητ'. ευρ. ἀλλ' ἀδύνατον. δι. ἀλλ' ὅμως.
ευ. Αλλ' ἐκκυκλήσομαι, καταβαίνειν δ' οὐ σχολή.
δι. Εὐριπίδη. ευ. τί λέλακας; δι. ἀναβάδην ποιεῖς
Εξὸν καταβάδην, ὀυκ ἐτὸς χωλοὺς ποιεῖς. 5
Ατὰρ τί τὰ ῥάκι' ἐκ τραγῳδίας ἔχεις;
Εσθῆτ' ἐλεεινὴν, ὀυκ ἐτὸς χωλοὺς ποιεῖς;
Αλλ' ἀντιβολῶ πρὸς τῶν γονάτων σ' Εὐριπίδη,
Δός μοι ῥάκιόν τι τοῦ παλαιοῦ δράματος,
Δεῖ γάρ με λέξαι τῷ χορῷ ῥῆσιν μακρὰν, 10
Αὕτη δὲ θάνατον ἢν κακῶς λέξω φέρει.
ευ. Τὰ ποῖα τρύχη, μῶν ἐν οἷς Οἰνεὺς ὁδὶ,
Ο δύσποτμος γεραιὸς ἠγωνίζετο;
δι. Οὐκ Οἰνέως ἦν, ἀλλ' ἔτ' ἀθλιωτέρου.
ευ. Τὰ τοῦ τυφλοῦ Φοίνικος; δι. οὐ Φοίνικος οὔ. 15
Αλλ' ἕτερος ἦν Φοίνικος ἀθλιώτερος.
ευ. Ποίας ποτ' ἀνὴρ λακίδας αἰτεῖται πέπλων.
Αλλ' ἢ Φιλοκτήτου τὰ τοῦ πτωχοῦ λέγεις;
δι. Οὐκ. ἀλλὰ τούτου πολὺ πολὺ πτωχιστέρου.
ευ. Αλλ' ἢ τὰ δυσπινῆ θέλεις πεπλώματα, 20
Α Βελλεροφόντης εἶχ' ὁ χωλὸς οὑτοσί;
δι. Οὐ Βελλεροφόντης, ἀλλὰ κἀκεῖνος μὲν ἦν
Χωλὸς, προσαιτῶν, στωμύλος, δεινὸς λέγειν.
ευ. Οἶδ' ἄνδρα Μυσὸν Τήλεφον. δι. ναὶ Τήλεφον.
Τούτου δὸς ἀντιβολῶ σέ μοι τὰ σπάργανα. 25
ευ. Ω παῖ, δὸς αὐτῷ Τηλέφου ῥακώματα.
Κεῖται δ' ἄνωθεν τῶν Θυεστείων ῥακῶν,
Μεταξὺ τῶν Ινοῦς. κη. ἰδοὺ ταυτὶ λαβέ.
δι. Ω Ζεῦ διόπτα καὶ κατόπτα πανταχῆ.
Ενσκευάσασθαί μ' οἷον ἀθλιώτατον. 30
Εὐριπίδη ἐπειδήπερ ἐχαρίσω μοι ταδὶ,
Κἀκεῖνά μοι δὸς τἀκόλουθα τῶν ῥακῶν.
Τὸ πιλίδιον περὶ τὴν κεφαλὴν τὸ Μύσιον,
Δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον,
Εἶναι μὲν ὅσπερ εἰμὶ, φαίνεσθαι δὲ μή. 35
Τοὺς μὲν θεατὰς εἰδέναι μ' ὃς εἴμ' ἐγώ.
Τοὺς δ' αὖ χορευτὰς ἠλιθίους παρεστάναι.
Οπως ἂν αὐτοὺς ῥηματίοις σκιμαλίσω.
ευ. Δώσω, πυκνῇ γὰρ λεπτὰ μηχανᾷ φρενί.
δι. Εὐδαιμονοίης, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ φρονῶ. 40
Εὖγ' οἷον ἤδη ῥηματίων ἐμπίπλαμαι,
Ατὰρ δέομαί γε καὶ πτωχικοῦ βακτηρίου.
ευ. Τουτὶ λαβὼν ἄπελθε λαΐνων σταθμῶν.
δι. Ω θυμ' ὁρᾷς γὰρ ὡς ἀπωθοῦμαι δόμων,
Πολλῶν δεόμενος σκευαρίων. νῦν δὴ γενοῦ, 45
Γλίσχρος, προσαιτῶν, λιπαρῶν τ' Εὐριπίδην,
Δός μοι σπυρίδιον διακεκαυμένον λύχνῳ.
ευ. Τί δ' ὦ τάλας σε τοῦδ' ἔχει πλέκους χρέος;
δι. Χρέος μὲν οὐδὲν, βούλομαι δ' ὅμως λαβεῖν.
ευ. Λυπηρὸς ἴσθ' ὢν, κἀποχώρησον δόμων. 50
δι. Φεῦ.
Εὐδαιμονοίης ὥσπερ ἡ μήτηρ ποτέ.
ευ. Απελθέ νύν μοι. δι. μή. ἀλλά μοι δὸς ἓν μόνον
δι. Κυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκρουσμένον.
ευ. Φθείρου λαβὼν ταῦτ', ἴσθ' ὀχληρὸς ὢν δόμοις. 55
δι. Ουπω μὰ Δί' οἶσθ' οἷ' αὐτὸς ἐργάζει κακά.
Αλλ' ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη, τουτὶ μόνον
Δός μοι χυτρίδιον, σφογγίῳ βεβυσμένον.
ευ. Ανθρωπ' ἀφαιρήσει με τὴν τραγῳδίαν.
Απελθε ταυτηνὶ λαβών. δι. ἀπέρχομαι. 60
Καί τοι τί δράσω; δεῖ γὰρ ἑνὸς, οὗ μὴ τυχὼν,
Απόλωλ'. ἄκουσον ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη.
Τουτὶ λαβὼν ἄπειμι, κοὐ πρόσειμ' ἔτι,
Ες τὸ σπυρίδιον, ἰσχνά μοι φυλλεῖα δός.

Eu. *Non ocium est.*
Di. *At huc euoluitor.* Eu. *at fieri haud potest.* Di. *potest.*
Eu. *Age euoluar: sed descendere non ocium est.*
Di. *Euripides.* Eu. *quid latras?* Di. *virum ne pedibus*
Sursum porrectis, comminiscere fabulam?
At tibi deorsum demissis idem licet.
Non temere est, quod claudos fingis homines,
Sed quorsum hæc trita vestimenta habes, tua ex
Tragœdia: amictum sane lamentabilem?
Non temere est, quod claudos fingis homines.
Verum oro te, per genua tua, mi Euripides,
Da mihi pannosam vestem ex veteri fabula.
Nam longam orationem recitare huic gregi
Me oportet: quam si male dixero, mortem asferet.
Eu. *Quales vestes pannosas? virum hæ, in quibus*
Senex ærumnosus certauit Oeneus?
Di. *Non Oenei erant: sed miserioris cuiuspiam.*
Eu. *Cæcine Phœnicis?* Di. *Phœnicis non erant.*
Sed alius erat Phœnice illo ærumnosior.
Eu. *Quæ tandem hic expetit fragmenta vestium?*
Vtrum Philoctetæ mendici intelligis?
Di. *Non, sed longe mendicioris hominis.*
Eu. *Fortasse sordida vis velamina,*
Quæ claudus hic Bellerophontes gestauerat?
Di. *Non Bellerophontis: sed & hic, cuius fragmina*
Peto, claudus erat mendicus, garrulus, dicax.
Eu. *Noui hominem, Mysum Telephum.* Di. *sic Telephum.*
Huius da, quæso, mihi pannosa lintea.
Eu. *Puer cedo huic laceratas vestes Telephi:*
Iacent hæ supra Thyestæ pannos reiiculos,
Media inter Inûs fragmenta. Ce. *Eccas has tibi.*
Di. *O Iuppiter, qui peruides & despicis omnia:*
Sine me amiciri in modum hominis egentissimi.
Euripides, quia tu mihi gratificatus es
In hac re, etiam illa des, quæ hunc comitantur habitum,
Pileolum nempe Mysium, circa caput.
Nam oportet me videri hodie, quasi vir siem
Mendicus, esse autem, qui sum: veruntamen
Non apparere: tum spectatores item
Me nesse, qui sim: sed Acharnenses in choro
Stolidos adstare, vt iis oratiuncula
Mea medium intendam digitum. Eu. *sane dabo.*
Nam tu prudenti animo subtilia cogitas,
Dic. *Dii te ament: nam eadem sapio cum Telepho,*
Euge, quibus ego redundo voculis bonis.
Sed opus est mihi etiam mendicantis pedo.
Eurip. *Cape hoc: recede nunc a stabulis lapideis.*
Dic. *O anime mi, viden' vt reyciar hac domo?*
Multa supellectili egens: age fias mihi
Humilis, mendicans, supplicans Euripidi.
Da sportulam mihi perustam ellychnio.
Eur. *Quis sportulæ huius erit vsus tibi, homo miser?*
Dic. *Vsus quidem nullus: volo accipere tamen.*
Eurip. *Scito te miserum esse: atque abscede ab hac domo.*
Dic. *Dii te perinde, vt matrem tuam felicitent.*
Eur. *Abscede iam mihi.* Dic. *non, sed vnicum mihi*
Da saltem pocillum, cui fractum sit labrum.
Eu. *Cape hoc, & te scias molestum esse ædibus.*
Dic. *Nondum scis, per Iouem, quid tu ipse agas mali.*
Sed o suauissime mi Euripides, cedo
Vnam offertam spongiolam mellis ollulam.
Eur. *Tu homo integram mihi auferes Tragœdiam.*
Cape hanc & abi. Di. *abeo. quanquam, quid agam? vno ad huc*
Opus est mihi: quod ni consequar, perii, occidi.
Audi o Euripides suauissime: si vnicum
Hoc impetrem, abiero: non rediero amplius:
In sportulam da mihi tenera folia olerum.

Eur. *Perdes me:nam ad nihilum redigis fabulas meas.*
Dic. *Nihil addo,sed abeo:quoniam nimius ego sum;*
Molestus,qui non videor extimescere
Dominos.me miserum vt interij:sed propemodum
Oblitus eram,in quo omnis cardo negocij est.
Euripides dulcissime & amicissime:
Male peream si quid petam abs te hoc amplius,
Scandicem da mihi,a matre acceptum tua.
Eur. *Facit hic conuicium:claude ostium domus.*
Dic. *Ah anime mi,mi sine scandice eundum erit?*
Scin tu,quam pugnam pugnaturus sis modo:
Qui pro Lacedamonijs constitutis dicere?
Progredere tu,mi anime,hic meta est,hi carceres:
Numquid perstas?haud imbibisti totum Euripidem?
Laudo te,age nunc a numerosum cor,illo abi.
Prebe caput illic,& dic qua lubent tibi:
Aude,i,contende in hoc,iem:hunc ego miror animum.

ACTVS II. SCENA V.

CHORVS, SEMICHORVS, DICAEOPOLIS.

Ch. *Quid ages?quid tu dices?*
Scito te esse prafractum,&
Impudentem virum:
Qui ciuitati ceruicem prabes tuam:
Vnusque vis contradicere nunc omnibus.
Se. *Homo hic non pauet periculum:*
Mitte nunc loqui,quando
Ipsemet sic cupit.

Di. *Ne inuideatis mihi spectatores optimi,*
Quod mendicus cum sim,apud Atheniensium
Populum dicturus,de statu Republica
Trygœdiam facio.Nam iustum quid sit
Et fas hominis nouit etiam Trygœdus.
Ego quidem grauia dicam,sed iusta hic tamen:
Neque enim Cleo me iam calumniabitur:
Quod peregrinis prasentibus male ego loquar
De ciuitate,nam nos sumus:& Libero
Ludus agitur:nulli adsunt peregrini,neque
Tributa veniunt,neque socij huc ex vrbibus.
Sed nos sumus,& quidem purgati ab exteris,
Quoniam incolas palearum similes indico.
Igitur ego Lacedamonios odi admodum:
Atque vtinam Neptunus,qui in Tanaro Deus
Terram quatit,domos subuertat omnium,
Nam dudum etiam mihi excisa sunt vinea:
Sed(quoniam amici estis,qui hic estis,& boni)
Cur quaso de his accusamus Lacedamonios:
De nostra ciuitate non loquor viri,
Mementote hoc,quod de ciuitate non loquar.
Sed homunciones pessimi,nota improba,
Ingloriique signati atque ignobiles,
Falso accusauerunt penulas Megarensium:
Et sicubi videbant cucumerem,porculum,
Lepusculum,allium,aut etiam micam salis:
Omnia erant Megarica,& eodem statim die
Vendebantur,& hac parua quidem & vulgaria.
Iuuenes profecti Megaram,cottabis adhuc
Madidi,Simatham meretricem furtim auferunt:
Post Megarenses iusto dolore perciti
Vicissim Aspasia scorta eripuerunt duo.
Hinc belli initium erupit Gracis omnibus,
Trium causa meretricum:hinc ira Olympius
Pericles tonabat,fulgurabat,Graciam

ευ. Ἀπολεῖς μ'. ἰδού σοι· φροῦδά μοι τὰ δράματα. 65
δι. Ἀλλ' οὐκέτ', ἀλλ' ἄπειμι. καὶ γάρ εἰμ' ἄγαν
Ὀχληρὸς, οὐ δοκῶν με κοιράνους στυγεῖν.
Οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ'. ἐπελαθόμην
Ἐν ᾧπερ ἐστὶ πάντα μοι τὰ πράγματα.
Εὐριπίδιον γλυκύτατον καὶ φίλτατον, 70
Κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τί σ' αἰτήσαιμ' ἔτι,
Πλὴν ἓν μόνον, τουτὶ μόνον, τουτὶ μόνον,
Σκάνδικά μοι δὸς μητρόθεν δεδεγμένος.
ευ. Ἀνὴρ ὑβρίζει, κλεῖε πηκτὰ δωμάτων.
δι. Ὦ θυμ' ἄνευ σκάνδικος ἐμπορευτέος, 75
Ἆρ' οἶσθ' ὅσον τὸν ἀγῶν' ἀγωνιεῖ τάχα,
Μέλλων ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἀνδρῶν λέγειν;
Πρόβαινε νῦν ὦ θυμέ, γραμμὴ δ' αὑτηί,
Ἕστηκας; οὐκ εἶ καταπιὼν Εὐριπίδην;
Ἐπῄνεσ'· ἄγε νυν ὦ τάλαινα καρδία, 80
Ἄπελθ' ἐκεῖσε, κᾆτα τὴν κεφαλὴν ἐκεῖ
Παράσχες, εἰποῦσ' ἅττ' ἂν αὐτῇ σοι δοκῇ.
Τόλμησον, ἴθι, χώρησον, ἄγαμαι καρδίας.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ πέμπτη.

ΧΟΡΟΣ, ΗΜΙΧΟΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

χο. Τί δράσεις; τί φήσεις;
Ἴσθι νυν ἀναίσχυντος
Ὢν σιδηροῦς τ' ἀνήρ,
Ὅστις παρασχὼν τῇ πόλει τὸν αὐχένα
Ἅπασι μέλλεις εἷς λέγειν τἀναντία. 5
ημ. Ἀνὴρ οὐ τρέμει τὸ πρᾶγμα.
Εἶά νυν ἐπειδήπερ
Αὐτὸς αἱρεῖ λέγειν.

δι. Μή μοι φθονήσητ' ἄνδρες οἱ θεώμενοι,
Εἰ πτωχὸς ὢν ἔπειτ' ἐν Ἀθηναίοις λέγειν 10
Μέλλω περὶ τῆς πόλεως, τρυγῳδίαν ποιῶν.
Τὸ γὰρ δίκαιον οἶδε καὶ τρυγῳδία.
Ἐγὼ δὲ λέξω δεινὰ μὲν, δίκαια δέ.
Οὐ γάρ με νῦν γε διαβαλεῖ Κλέων, ὅτι
Ξένων παρόντων, τὴν πόλιν κακῶς λέγω. 15
Αὐτοὶ γάρ ἐσμεν οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών.
Κοὔπω ξένοι πάρεισιν. οὔτε γὰρ φόροι
Ἥκουσιν οὔτ' ἐκ τῶν πόλεων οἱ ξύμμαχοι.
Ἀλλ' ἐσμὲν αὐτοὶ νῦν γε περιεπτισμένοι.
Τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγω. 20
Ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν Λακεδαιμονίους σφόδρα.
Καὐτοῖς ὁ Ποσειδῶν, οὑπὶ Ταινάρῳ θεὸς,
Σείσας ἅπασιν ἐμβάλοι τὰς οἰκίας,
Κἀμοὶ γάρ ἐστιν ἀμπέλια κεκομμένα.
Ἀτὰρ φίλοι γὰρ οἱ παρόντες ἐν λόγῳ, 25
Τί ταῦτα τοὺς Λάκωνας αἰτιώμεθα.
Ἡμῶν γὰρ ἄνδρες, οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
Μέμνησθε τοῦθ' ὅτ' οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
Ἀλλ' ἀνδράρια μοχθηρὰ παρακεκομμένα,
Ἄτιμα καὶ παράσημα καὶ παράξενα, 30
Ἐσυκοφάντει Μεγαρέων τὰ χλανίσκια,
Κεἴ που σίκυον ἴδοιεν ἢ λαγῴδιον,
Ἢ χοιρίδιον, ἢ σκόροδον, ἢ χόνδρους ἅλας,
Ταῦτ' ἦν Μεγαρικὰ κἀπέπρατ' αὐθημερόν.
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ σμικρὰ κἀπιχώρια. 35
Πόρνην δὲ Σιμαίθαν ἰόντες Μεγαράδε
Νεανίαι κλέπτουσι μεθυσοκότταβοι.
Κᾆθ' οἱ Μεγαρῆς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
Ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο.
Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη 40
Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.
Ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης οὑλύμπιος

Ἤστρα-

Ἤστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα.
Ἐτίθει νόμους ὥσπερ σκόλια γεγραμμένους.
Ὡς χρὴ Μεγαρέας μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν ἀγορᾷ 45
Μήτ' ἐν θαλάττῃ μήτ' ἐν ἠπείρῳ μένειν.
Ἐντεῦθεν οἱ Μεγαρῆς ὅτε δὴ 'πείνων βάδην
Λακεδαιμονίων ἐδέοντο, ψήφισμ' ὅπως
Μεταστραφείη τὸ διὰ τὰς λαικαστρίας.
Κοὐκ ἠθέλομεν ἡμεῖς δεομένων πολλάκις. 50
Κἀντεῦθεν ἤδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων.
Ἐρεῖ τις, οὐ χρῆν. ἀλλὰ τί χρῆν; εἴπατε.
Φέρ' εἰ Λακεδαιμονίων τις ἐκπλεύσας σκάφει,
Ἀπέδοτο φήνας κυνίδιον Σεριφίων.
Καθῆσθ' ἂν ἐν δόμοισιν; ἢ πολλοῦ γε δεῖ. 55
Καὶ κάρτα μέντ' ἂν εὐθέως καθείλκετε
Τριακοσίας ναῦς· ἦν δ' ἂν ἡ πόλις πλέα
Θορύβου στρατιωτῶν, περὶ τριηράρχου βοῆς.
Μισθοῦ διδομένου. παλλαδίων χρυσουμένων.
Στοᾶς στεναχούσης. σιτίων μετρουμένων. 60
Ἀσκῶν. τροπωτήρων. κάδους ὠνουμένων.
Σκορόδων. ἐλαῶν. κρομμύων ἐν δικτύοις.
Στεφάνων, τριχίδων, αὐλητρίδων, ὑπωπίων,
Τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων,
Τύλων ψοφούντων, θαλαμιῶν τροπουμένων, 65
Αὐλῶν, κελευστῶν, νιγλάρων, συριγμάτων.
Ταῦτ' οἶδ' ὅτι ἂν ἐδρᾶτε. τὸν δὲ Τήλεφον
Οὐκ οἰόμεσθα; νοῦς ἄρ' ἡμῖν οὐκ ἔνι.

Omnem miscebat, leges insuper dabat:
Scriptas perinde, vt carmina conuiualia:
Quod Megarenses, neque in terra, neque in foro,
Neque in mari, neque continente oporteat
Manere. Hinc Megarenses paulatim acti fame,
Lacedæmonios rogauerunt, decretum vt hoc
Subuerteretur, quod propter meretriculas
Latum fuerat: at nos nolebamus, diu
Multúmque orantes, audire. Hinc belli furor,
Hinc armorum strepitus. Nunc dicas quispiam,
Non sic oportebat, quid oportebat? dicite.
Age, si Lacedæmonius quis, aufugiens scapha,
Seriphius catellam occisam redderet:
Vtrum sederetis domi, an vero secus?
Equidem triginta naues valde celeriter
Produceretis: plenáque esset ciuitas
Tumultu militum, ac magnis clamoribus
De præfecto triremium: plena vrbs dantibus
Stipendia, Palladiísque auratis: plena item
Gemente porticu, re frumentaria:
Plena scalmis, loris, ementibus cados:
Plena oleis, cepis, alliis intra retia,
Sertis, sardis, tibicinis, vibicibus:
Nauale plenum esset remigibus, palmulas
Mouentibus: plenum clauis sonantibus,
Et versis in fugam, qui subtus remigant:
Plenum celeusmate, tibiis & nauticis
Modis, ac sibilis. Et hæc fuisse vos
Facturos certo scio: sed hunc nos Telephum
Non arbitramur: nam mens vobis non inest.

χο. Ἄληθες, ὦ πιτόπολε, καὶ μιαρώτατε,
Ταυτὶ σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν, ἡμᾶς λέγειν; 70
Καὶ συκοφάντην εἴ τις ἦν ὠνείδισας;
ημ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ λέγει γ' ἅπερ λέγει,
Δίκαια πάντα, κοὐδὲν αὐτῶν ψεύδεται.
χο. Εἶτ' εἰ δίκαια, τοῦτον εἰπεῖν αὐτ' ἐχρῆν;
Ἀλλ' οὐδὲ χαίρων ταῦτα τολμήσει λέγειν. 75
ημ. Οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; οὐ μενεῖς; ὡς εἰ θενεῖς
Τὸν ἄνδρα τοῦτον, αὐτὸς ἀρθήσει τάχα.
χο. Ἰὼ Λάμαχ' ἰὼ βλέπων ἀστραπάς,
Βοήθησον ὦ γοργολόφα φανείς,
Ἰὼ Λάμαχ', ὦ φίλ', ὦ φυλέτα, 80
Εἴτ' ἐστί τις ταξίαρχος ἢ στρατηγός,
Εἰ τειχομάχος ἀνὴρ βοηθησάτω
Τὶς ἀνύσας· ἐγὼ γὰρ ἔχομαι μέσος.

Ch. Itáne tu peruerse & scelestè homo: haccine
Audes contra nos dicere qui mendicus es?
Tun' crimineris me, quasi sycophanta sim?
Se. Ita per Neptunum: & loquitur, quæcunque loquitur,
Æqua omnia, nec mentitur quidquam. Cho. sint licet
Æqua hæc: an hunc oportebat ea proloqui?
At faxo, ne ausit proloqui cum gaudio.
Sem. Heus tu, quò abis? non restitas? Quòd si virum
Hunc occidis: peribis tuteipse illicò.
Ch. Iò Lamache, iò corruscante opem
Feras ore, Gorgoneis iubis.
Io Lamache, optime tribulium.
Seu quispiam centurio sit, siue ductor,
Seu mœnium oppugnator: opem ferat
Præpropere: nam ego medius teneor, miser.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,
Σκηνὴ ἕκτη.

ΛΑΜΑΧΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

λα. Πόθεν βοῆς ἤκουσα πολεμιστηρίας;
Ποῖ χρὴ βοηθεῖν; ποῖ κυδοιμὸν ἐμβαλεῖν;
Τίς Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ σάγματος;
δι. Ὦ Λάμαχ' ἥρως, τῶν λόφων καὶ τῶν λόχων.
χο. Ὦ Λάμαχ', οὐ γὰρ οὗτος ἅνθρωπος πάλαι 5
Ἅπασαν ἡμῶν τὴν πόλιν κακορροθεῖ;
λα. Οὗτος σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν λέγειν τάδε;
δι. Ὦ Λάμαχ' ἥρως, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
Εἰ πτωχὸς ὢν εἶπόν τι καὶ 'στωμυλάμην.
λα. Τί δ' εἶπας ἡμᾶς; οὐκ ἐρεῖς; δι. οὐκ οἶδά πω, 10
Ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ τῶν ὅπλων ἰλιγγιῶ.
Ἀλλ' ἀντιβολῶ σ' ἀπένεγκέ μου τὴν μορμόνα.
λα. Ἰδού. δι. παράθες νῦν ὑπτίαν αὐτὴν ἐμοί.
λα. Κεῖται. δι. φέρε νῦν ἀπὸ τοῦ κράνους μοι τὸ πτερόν.
λα. Τουτὶ πτίλον σοι. δι. τῆς κεφαλῆς νῦν μου λαβοῦ, 15

ACTVS II. SCENA VI.

LAMACHVS, DICÆOPOLIS, CHORVS.

La. Vnde hanc audiui vocem bellicam modò?
Vbi auxilio, vbinam tumultu facto opus'st?
Quis Gorgonem exciuit mihi ex hoc sagmate?
Dic. O Lamache, heros cristarum & cohortium.
Ch. O Lamache, annon hic homo iamdudum malis
Nostram omnem ciuitatem insectatur modis?
La. Eho mendice, tun' audes hæc dicere?
Di. O Lamache heros, veniam da quæso mihi,
Si fortè quid mendicus inepte dixerim.
La. Quid dixisti in nos? non dices? Dic. ego nescio:
Nam præ metu armorum, misera circumrotor
Vertigine: sed oro, terriculum adimas mihi.
La. Ecce. Dic. amoue nunc resupinam istam galeam mihi.
La. Mota'st. Dic. nunc aufer à galea pennam mihi.
La. Eccam tibi hanc pennam. Di. tene meum caput,

Vt euomam. Nam cristas has abominor.
La. *Ehem, quid agis, vin'tu in pennam vomere, trifur?*
Dic. *Cedo ergo mihi, cuius penna hæc olim fuit?*
Lam. *Auiculæ. Dic. num gloriosæ & turgidæ?*
La. *Peribis illico. Di. nequaquam Lamache,*
Neque enim in potestate tua est: sin adeo es potens,
Cur non fecisti verpum? quippe armatus es.
Lamac. *Haeccine tu mendicus dicas mihi duci?*
Di. *Egone mendicus sum? La. quis ergo es? Di. is sum ego,*
Qui sum, bonus ciuis: non cupidus dominy:
Sed ex quo bellum durat, Militarchides:
Tu vero toto bello eras Nummarchides.
La. *Suo crearunt me suffragio. Di. puto,*
Tres cuculi: ac propterea, hæc execratus, inij
Fœdus, quod canos in acie video viros:
Et iuuenes, quales tu es, tergum dare hostibus:
Et horum quosdam in Thrace, vbi tres drachmas merent,
Tisamenophenippos, Dolosipparchidas.
Alios apud Charetem, alios in Chaonia.
Geretotheodoros, Diomeoferoculos:
Alios ad Camarinam & Gelam, gelidos viros.
La. *Atenim creati sunt Duces. Di. quid causæ erat?*
Nonne, quod vbique meretis vos stipendia?
Nemo ex hisce? an vero tu carbonarie,
Perfunctus es legatione iam senex?
Renuit, atqui prudens est, & vir strenuus.
Sed quid Dracyllus & Ephorides seu Prinides?
Quis vestrum nouit Ecbatana? quis Chaonas?
Negant: sed Cœsiræ gnatus & hic Lamachus:
Quibus propter epulum, & æs alienum prius
Omnes amici dicebant, recedite:
Vt qui, cum vespere lauant, profundunt aquam.
La. *O popularis status: haeccine toleranda sunt?*
Di. *Non: si deinceps Lamachus non militet.*
La. *At ego omnibus deinceps Peloponnesiis*
Bellum faciam, & primas partes vbique agam,
In nauibus, apud pedites, & pro viribus.
Di. *Ego vero potestatem faciam præconio,*
Omnibus hic Peloponnesiis, Bœotiis,
Atque Megarensibus, vendendi quælibet,
Negociandi: hoc non permittam Lamacho.

COMMATIVM CHORI. Anapæstici Aristophanij.

Ch. *His argumentis homo vincit, populumque in fœdera ducit:*
Nos, veste posita, modulemur, & Anapæstos aggrediamur.

TRANSITVS CHORI.

Ex quo animum trygicis rite choris præceptor hic appulit æquum:
Nondum in scenam transiit: vt quam præstans sit, dixerit vnquam.
Igitur ab inimicis apud instabiles traductus amicos
Quod populum atque vrbem insectetur, per pulpita comica ludo:
Responso iam opus habet, apud vos præcipites consily. Nam
Magna a vobis præmia dicit se promeritum esse Poeta,
Quod præcauit, ne pollicita vos deciperent peregrina:
Neu vobis lubeat falli, & ciuibus oscitantibus esse.
Ante quidem legati sociorum vobis verba dederunt,
Violis vos redimitos dicentes: atque vbi hoc vti quisquam
Dixisset: ibi tum propter violas, summis natibus vos

Ἵν' ἐξεμέσω· βδελύττομαι γὰρ τοὺς λόφους.
λα. Οὗτος, τί δράσεις; τῷ πτίλῳ μέλλεις ἐμεῖν;
δι. Πτίλον γάρ ἐστιν; εἰπέ μοι τίνος ποτέ;
λα. Ὀρνιθός ἐστι. δι. ἆρα κομπολακύθου;
λα. Οἴμ' ὡς τεθνήξεις. δι. μηδαμῶς, ὦ Λάμαχε· 20
Οὐ κατ' ἰσχύν ἐστιν, εἰ δ' ἰσχυρὸς εἶ,
Τί μ' οὐκ ἀπεψώλησας; εὔοπλος γὰρ εἶ.
λα. Ταυτὶ λέγεις σὺ τὸν στρατηγὸν, πτωχὸς ὤν;
δι. Ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός; λα. ἀλλὰ τίς γὰρ εἶ;
δι. Ὅστις; πολίτης χρηστὸς, οὐ σπουδαρχίδης, 25
Ἀλλ' ἐξ ὅτουπερ ὁ πόλεμος, στρατωνίδης.
Σὺ δ' ἐξ ὅτουπερ ὁ πόλεμος, μισθαρχίδης.
λα. Ἐχειροτόνησαν γάρ με. δι. κόκκυγές γε τρεῖς.
Ταῦτ' οὖν ἐγὼ βδελυττόμενος, ἐσπεισάμην,
Ὁρῶν πολιοὺς μὲν ἄνδρας ἐν ταῖς τάξεσι. 30
Νεανίας δ' οἵους σὺ, διαδεδρακότας.
Τοὺς μὲν, ἐπὶ Θρᾴκης μισθοφοροῦντας τρεῖς δραχμὰς,
Τισαμενοφαινίππους, πανουργιππαρχίδας,
Ἑτέρους δὲ παρὰ Χάρητι, τοὺς δ' ἐν Χάοσι
Γερητοθεοδώρους, Διομειαλαζόνας. 35
Τοὺς δ' ἐν Καμαρίνῃ κἀν Γέλᾳ κἀν Καταγέλᾳ.
λα. Ἐχειροτονήθησαν γάρ. δι. αἴτιον δὲ τί,
Ὑμᾶς μὲν ἀεὶ μισθοφορεῖν ἁμηγέπη,
Τωνδὶ δὲ μηδέν' ἔτεον ὦ Μαριλάδη
Ἤδη πεπρέσβευκας σὺ πολιὸς ὢν ἔτι; 40
Ἀνένευσε. καίτοι γ' ἐστὶ σώφρων κἀργάτης.
Τί δαὶ Δράκυλλος, καὶ Εὐφορίδης, ἢ Πρινίδης.
Οἶδέν τις ὑμῶν τἀκβάταν' ἢ τοὺς Χάονας;
Οὔ φασιν. ἀλλ' ὁ Κοισύρας, καὶ Λάμαχος.
Οἷς ὑπ' ἐράνου τε καὶ χρεῶν πρώην ποτὲ, 45
Ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες ἑσπέρας,
Ἅπαντες ἐξίστω παρῄνουν οἱ φίλοι.
λα. Ὦ δημοκρατία, ταῦτα δῆτ' ἀνασχετά;
δι. Οὐ δῆτ' ἐὰν μὴ μισθοφορῇ γε Λάμαχος.
λα. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν πᾶσι Πελοποννησίοις 50
Ἀεὶ πολεμήσω, καὶ ταράξω πανταχῇ,
Καὶ ναυσὶ καὶ πεζοῖσι κατὰ τὸ καρτερόν.
δι. Ἐγὼ δὲ κηρύττω γε Πελοποννησίοις
Ἅπασι, καὶ Μεγαρεῦσι, καὶ Βοιωτίοις,
Πωλεῖν, ἀγοράζειν πρὸς ἐμὲ, Λαμάχῳ δὲ μή. 55

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΔΥΟ ΣΤΙΧΩΝ ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν.

χο. Ἀνὴρ νικᾷ τοῖσι λόγοισιν, καὶ τὸν δῆμον μεταπείθει
Περὶ τῶν σπονδῶν, ἀλλ' ἀποδύντες, τοῖς ἀναπαίστοις ἐπίωμεν.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΣΤΙΧΩΝ λέ. ὁμοίων τοῖς β' προηγουμένοις.

Ἐξ οὗ γε χοροῖσιν ἐφέστηκε τρυγικοῖς ὁ διδάσκαλος ἡμῶν,
Οὔπω παρέβη πρὸς τὸ θέατρον λέξων, ὡς δεξιός ἐστιν.
Διαβαλλόμενος δ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν Ἀθηναίοις ταχυβούλοις, 60
Ὡς κωμῳδεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει,
Ἀποκρίνασθαι δεῖται νυνὶ πρὸς Ἀθηναίους μεταβούλους.
Φησὶ δ' εἶναι πολλῶν ἀγαθῶν ἄξιος ὑμῖν ὁ ποιητὴς,
Παύσας ὑμᾶς ξενικοῖσι λόγοις μὴ λίαν ἐξαπατᾶσθαι,
Μήθ' ἥδεσθαι θωπευομένους, μήτ' εἶναι χαυνοπολίτας, 65
Πρότερον δ' ὑμᾶς οἱ πρέσβεις ἀπὸ τῶν πόλεων ἐξαπατῶντες,
Πρῶτον μὲν ἰοστεφάνους ἐκάλουν, κἀπειδὴ τοῦτό τις εἴποι
Εὐθὺς διὰ τοὺς στεφάνους, ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων ἐκάθησθε.

Εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπεύσας, λιπαρὰς καλέσειεν Ἀθήνας,
Ηὕρετο πᾶν ἂν διὰ τὰς λιπαράς, ἀφύων τιμὴν περιάψας. 70
Ταῦτα ποιήσας, πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιος ὑμῖν γεγένηται.
Καὶ τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσι δείξας ὡς δημοκρατοῦνται,
Τοιγάρτοι νῦν ἐκ τῶν πόλεων τὸν φόρον ὑμῖν ἀπάγοντες
Ἥξουσιν ἰδεῖν ἐπιθυμοῦντες τὸν ποιητὴν τὸν ἄριστον.
Ὅστις παρεκινδύνευσεν Ἀθηναίοις εἰπεῖν τὰ δίκαια. 75
Οὕτω δ' αὐτοῦ περὶ τῆς τόλμης ἤδη πόρρω κλέος ἥκει,
Ὅτε καὶ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων πρεσβείαν βασανίζων,
Ἠρώτησε πρῶτα μὲν αὐτούς, πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν.
Εἶτα δὲ τοῦτον τὸν ποιητὴν ποτέρους εἴποι κακὰ πολλά.
Τούτους γὰρ ἔφη τοὺς ἀνθρώπους πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι, 80
Καὶ τῷ πολέμῳ πολὺ νικήσειν, τοῦτον ξύμβουλον ἔχοντας.
Διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι τὴν εἰρήνην προκαλοῦνται (λοιπὸν),
Καὶ τὴν Αἴγιναν ἀπαιτοῦσι, καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης
Οὐ φροντίζουσ', ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται.
Ἀλλ' ὑμεῖς τοι μή ποτ' ἀφῆσθ', ὡς κωμῳδήσει τὰ δίκαια. 85
Φησὶ δ' ὑμᾶς πολλὰ διδάξειν ἀγάθ', ὥστ' εὐδαίμονας εἶναι,
Οὐ θωπεύων, οὐδ' ὑποτείνων μισθούς, οὐδ' ἐξαπατύλλων,
Οὔτε πανουργῶν, οὔτε κατάρδων, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα διδάσκων.
Πρὸς ταῦτα Κλέων καὶ παλαμάσθω,
Καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω. 90
Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸ δίκαιον,
Ξύμμαχον ἔσται, κοὐ μή ποθ' ἁλῶ,
Περὶ τὴν πόλιν ὢν, ὥσπερ ἐκεῖνος
Δειλὸς καὶ λακκοκαταπύγων.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

Χο. Δεῦρο Μοῦσ' ἐλθὲ φλεγυρὰ πυρὸς ἔχουσα μένος, ἔντονος Ἀχαρνική. 95
Οἷον ἐξ ἀνθράκων πρινίνων,
Φέψαλος ἀνήλατ' ἐρεθιζόμενος οὐρίᾳ ῥιπίδι,
Ἡνίκ' ἂν ἐπανθρακίδες ὦσι παρακείμεναι, 100
Οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκῶσι λιπαράμπυκα,
Οἱ δὲ μάττωσιν, οὕτω σοβαρὸν ἐλθὲ μέλος,
Εὔτονον ἀγροικότονον,
Ὡς ἐμὲ λαβοῦσα τὸν δημότην. 105

ΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων ιϛ'.

Τετράμετροι τροχαϊκοί.

Χο. Οἱ γέροντες οἱ παλαιοὶ μεμφόμεσθα τῇ πόλει.
Οὐ γὰρ ἀξίως ἐκείνων ὧν ἐναυμαχήσαμεν,
Γηροβοσκούμεσθ' ὑφ' ὑμῶν, ἀλλὰ δεινὰ πάσχομεν.
Οἵτινες γέροντας ἄνδρας ἐμβαλόντες ἐς γραφὰς
Ὑπὸ νεανίσκων ἐᾶτε καταγελᾶσθαι ῥητόρων, 110
Οὐδὲν ὄντας, ἀλλὰ κωφοὺς καὶ παρεξηυλημένους,
Οἷς Ποσειδῶν ἀσφάλειός ἐστιν ἡ βακτηρία.
Τονθορύζοντες δὲ γήρᾳ, τῷ λίθῳ προσέσταμεν,
Οὐχ ὁρῶντες οὐδὲν, εἰ μὴ τῆς δίκης τὴν ἠλύγην.
Ὁ δὲ νεανίας ἑαυτῷ σπουδάσας ξυνηγορεῖν, 115
Ἐς τάχος παίει, ξυνάπτων στρογγύλοις τοῖς ῥήμασι.
Κᾆτ' ἀνελκύσας ἐρωτᾷ, σκανδάλεθρ' ἱστὰς ἐπῶν

Sedebatis: sin palpando pingues dixisset Athenas,
Pro isthoc uno verbo magnum apuarum erat indeptus honorem.
Hæc qui fecit, fuit omnis vestra fortuna utilis autor,
Populúmque docuit populares moderarier urbis habenas.
Equidem, qui tributum vobis pendunt, ex urbibus istis,
Huc veniunt studio visendi insignem pietate Poetam:
Qui, quæ æquissima sunt, cum vita & capitis discrimine dixit.
Adeò verò latè pro talibus ausis fama vagatur:
Vt rex Persarum, quando torquebat Lacedæmone missos,
Primò ex illis quæsierit, qui navibus essent potiores:
Postea de nostro artifice: quibus meritò convicia dicat,
Nam rex aiebat, eos factos esse ex hac re meliores:
Et si hunc in consilium admittant, domituros omnia bello.
Propterea ad pacem vos Lacedæmonij invitant: sibique orant
Æginam restitui: non quòd tanti faciant maris oram:
Sed, quòd Aristophanem cupiunt ex illa auferre Poëtam.
Vos autem ne linquatis: ut is iustum is per pulpita dicat,
Multa bona se ait docturum, ut dein vivatis in urbe beati:
Non assentando, non fraudando, non stipendia dando,
Non indificando, non laudando, sed optima quæque probando.
Hic Cleo nihil inausum linquat,
Nihil intentatum in me faciat.
Mecum decus & fas: pia iura
Me comitantur: nunquam ego capiar
Ob Rempubl. ut ille cinædus
Fœdissimus ac metuendus.

ODE ET STROPHE.

Ch. *HVc ades Musa nitidis facibus*
Lucida, sonora Dea, Acharnica,
Ceu favilla alta, carbonibus
Quæ resilit, excita le-
Vi celeris aëris flamine:
Quando super igne fuerint posita fercula.
Pars ubi mero Thasio apuas rotant:
Pars cibos pinsitant.
Sic rapidum ades melos, &
Quod bene & agreste sonet,
Tu modò prehende herum me tuum.

EPIRRHEMA *versuum sedecim.*

Septenarij Trochaici.

Ch. *NOs senes vetusti civitatem hanc accusabimus.*
Non enim dignè pro navali pugna, quam fecimus,
Pascimur senecta ætate, sed patimur nefaria.
Quippe nos viros senes in ius permittitis rapi:
Atque à iunioribus deludier oratoribus.
Tanquam homines neutros, nihili, nauci, prorsúmque evanidos:
Et quibus, Neptuni tutoris loco, fit scipio.
At nos murmurantes, cum senio constitimus, in Pnycis
Suggestu, nihil videntes præter umbram iustitiæ.
Sed iuvenis, dum sibimetipsi patrocinarier studet:
Expeditè agit omnia, & rotunda verba copulat;
Pòst sedulos retrò interrogat, & laqueo verbi capit.

Grandaeuum senem perturbans, vellicans & territans,
Ille labra mordet, & multatus cedit e foro,
Singultit, lacrymas, queriturque amicis, & dicit gemens:
Quo libitinam oportebat me emere, hoc multatus abeo.

Ἄνδρα Τιθωνοῦ σπαράττων καὶ ταράττων, καὶ κυκῶν.
Ὁ δ' ὑπὸ γήρως μασταρύζει, κᾆτ' ὄφλων ἀπέρχεται.
Εἶτα λύζει καὶ δακρύει, καὶ λέγει πρὸς τοὺς φίλους, 120
Οὗ μ' ἐχρῆν σορὸν πρίασθαι, τοῦτ' ὄφλων ἀπέρχομαι.

ANTODE ET ANTISTROPHE.

Ch. *HÆc decet prouidum abolere senem,*
Vertice nutante, prope clepsydram:
Qui laborauit, & feruido
Tersit aquam ab ore grauem
Saepenumero, vt virum condecet:
Qui arma radiante Marathone tulit impiger.
Nos quidem alios prius in orbe Marathonio
Persecuti sumus:
Nunc ab alijs premimur,
Et patimur, & capimur:
Et quis homo tentet his obloqui?

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ια'.

Χο. Ταῦτα πῶς εἰκότα, γέροντ' ἀπολέσαι πολιὸν ἄνδρα περὶ κλεψύδραν,
Πολλὰ δὴ ξυμπονήσαντα καὶ
Θερμὸν ἀπομορξάμενον, 125
Ἀνδρικὸν ἱδρῶτα δὴ καὶ πολύν,
Ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι περὶ τὴν πόλιν.
Εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν ἐδιώκομεν.
Νῦν δ' ὑπ' ἀνδρῶν πονη-
ρῶν σφόδρα διωκόμεθα, 130
Κᾆτα προσαλισκόμεθα,
Πρὸς τάδε τίς ἀντερεῖ Μαρψίας;

ANTEPIRRHEMA versuum 16.

Septenarij Trochaici.

IGitur aequum est, vt vir hic incuruus & [illegible]
Intereat Thucydides, in Scythica solitudine,
Cum suo Cephisodemo causidico loquaculo.
Ego certè misertus sum, & lacrymas abstersi: cùm virum
Grandaeuum viderem vexari à lictore pessimo.
Qui, quando ille adhuc erat Thucydides, ita me Ceres
Adamet, ne quidem ipsam Achaeam sustinuisset commodè.
Sed prima statim lucta vicisset Euathlos decem,
Et clamando superasset ter mille ministros publicos,
Tum patris cognatos fixisset sagittis vndique.
Quia verò vos non sinitis dormire nos senes: age
Decernite, iudicia vt seiungantur, & posthac seni
Patronus senex, edentulus, iuueni iuuenis fiet,
Garrulus, lati ani qualis est hic gnatus Cliniae.
Quin etiam hinc expellere oportet, & si fugiat quispiam,
Multare: atque isthuc iuuenem à iuuene: & senem à sene perpeti.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων ιϛ'.

Τετράμετροι τροχαϊκοί.

Τῷ γὰρ εἰκὸς ἄνδρα κυφόν, ἡλίκον Θουκυδίδην
Ἐξολέσθαι συμπλακέντα τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ,
Τῷδε τῷ Κηφισοδήμου τῷ λάλῳ ξυνηγόρῳ. 135
Ὥστ' ἐγὼ μὲν ἠλέησα κἀπεμορξάμην ἰδών,
Ἄνδρα πρεσβύτην ὑπ' ἀνδρὸς τοξότου κυκώμενον.
Ὃς μὰ τὴν Δήμητρ' ἐκεῖνος ἡνίκ' ἦν Θουκυδίδης,
Οὐδ' ἂν αὐτὴν τὴν Ἀχαιὰν ῥᾳδίως ἠνέσχετο,
Ἀλλὰ κατεπάλαισε μὲν ἂν πρῶτον Εὐάθλους δέκα. 140
Κατεβόησε δ' ἂν κεκραγώς, τοξότας τρισχιλίους,
Περιετόξευσεν δ' ἂν αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τοὺς ξυγγενεῖς.
Ἀλλ' ἐπεὶ τοὺς γέροντας οὐκ ἐᾶθ' ὕπνου τυχεῖν,
Ψηφίσασθε χωρὶς εἶναι τὰς γραφάς, ὅπως ἂν ᾖ
Τῷ γέροντι μὲν γέρων καὶ νωδὸς ὁ ξυνήγορος. 145
Τοῖς νέοισι δ' εὐρύπρωκτος καὶ λάλος χὡ Κλεινίου
Κἀξελαύνειν χρὴ τὸ λοιπόν, κἂν φύγῃ τις, ζημιοῦν
Τὸν γέροντα τῷ γέροντι, τὸν νέον δὲ τῷ νέῳ.

ACTVS III. SCENA prima.

DICÆOPOLIS SOLVS.

Senarij Iambici.

Di. *HI limites statuti sunt fori mei,*
In hoc negotiari Peloponnesijs,
Megarensibus & Boeotijs iam nunc licet:
Vt mihi venundent, quae volunt, non Lamacho.
Annonae vero praefectos hic ordino
Tres sorte lectos: lora capio de lepris.
Huc nequis ingrediatur Sycophanta, nec
Alius, quicunque Phasianus vir siet.
Ego ad columnam, iuxta quam foedus inij,
Transeo, vt illam in foro conspicuam collocem.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ ΜΟΝΟΣ.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

Δι. Ὅροι μὲν ἀγορᾶς εἰσιν οἵδε τῆς ἐμῆς,
Ἐνταῦθ' ἀγοράζειν πᾶσι Πελοποννησίοις
Ἔξεστι, καὶ Μεγαρεῦσι, καὶ Βοιωτίοις,
Ἐφ' ᾧτε πωλεῖν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή.
Ἀγορανόμους δὲ τῆς ἀγορᾶς καθίσταμαι. 5
Τρεῖς τοὺς λαχόντας, τοὺς δ' ἱμάντας ἐκ Λεπρῶν
Ἐνταῦθα μήτε συκοφάντης εἰσίτω,
Μήτ' ἄλλος ὅστις Φασιανός ἐστ' ἀνήρ.
Ἐγὼ δὲ τὴν στήλην καθ' ἣν ἐσπεισάμην,
Μέτειμ' ἵνα στήσω φανερὰν ἐν τῇ ἀγορᾷ. 10

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ, ΚΟΡΑΙ.

μι. Ἀγορὰ 'ν Ἀθάναις χαῖρε, Μεγαρεῦσιν φίλα.
Ἐπόθουν τυ ναὶ τὸν φίλιον ἅπερ ματέρα,
Ἀλλ' ὦ πονηρὰ κώρια τἀθλίω πατρὸς
Ἀμβᾶτε ποττὰν μᾶδδαν, αἴ χ' εὕρητέ πα.
Ἀκούετον δή, ποτέχετ' ἐμὶν τὰν γαστέρα. 5
Πότερα πεπρᾶσθαι χρῄδδετ' ἢ πεινῆν κακῶς;
κο. Πεπρᾶσθαι, πεπρᾶσθαι.
μι. Ἐγώνγα καὐτός φαμι. τίς δ' οὕτως ἄνους
Ὃς ὑμὲ κα πρίαιτο φανερὰν ζαμίαν.
Ἀλλ' ἐστὶ γάρ μοι Μεγαρικά τις μαχανά. 10
Χοίρους γὰρ ὑμὲ σκευάσας φασῶ φέρειν.
Περίθεσθε τάσδε τὰς ὁπλὰς τῶν χοιρίων,
Ὅπως δὲ δοξεῖτ' ἦμεν ἐξ ἀγαθᾶς ὑός.
Ὡς ναὶ τὸν Ἑρμᾶν αἴπερ ἵξετ' οἴκαδις,
Τὰ πρᾶτα πειρασεῖσθε τᾶς λιμῶ κακῶς, 15
Ἀλλ' ἀμφίθεσθε καὶ τάδε τὰ ῥυγχία,
Κἤπειτεν ἐς τὸν σάκκον ὧδ' ἐσβαίνετε.
Ὅπως δὲ γρυλλιξεῖτε καὶ κοΐξετε,
Χἠσεῖτε φωνὰν χοιρίων μυστηρικῶν.
Ἐγὼν δὲ καρυξῶ Δικαιόπολιν, ὅπα 20
Δικαιόπολι, ἦ λῇς πριάσθαι χοιρία;

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΜΕΓΑΡΕΥΣ, ΚΟΡΑΙ.

δι. Τί; ἀνὴρ Μεγαρικός; μι. ἀγοράσοντες ἵκομες.
δι. Πῶς ἔχετε; μι. διαπεινᾶμες αἰεὶ ποττὸ πῦρ.
δι. Ἀλλ' ἡδύ τοι νὴ Δί' ἢν αὐλὸς παρῇ.
Τί δ' ἄλλο πράττεθ' οἱ Μεγαρεῖς νῦν; μι. οἷα δή.
Ἀλλὰ γὰρ ὅκα μὲν ἐγὼ τηνῶθεν ἐμπορευόμαν, 5
Ἄνδρες πρόβουλοι τοῦτ' ἔπραττον τᾷ πόλει,
Ὅπως τάχιστα καὶ κάκιστ' ἀπολοίμεθα.
δι. Αὐτίκ' ἄρ' ἀπαλλάξεσθε πραγμάτων. μι. σά μάν.
Τί δ' ἄλλο; δι. Μεγαροῖ πῶς ὁ σῖτος ὤνιος;
μι. Παρ' ἁμὶ πολυτίματος, ἅπερ τοὶ θεοί. 10
δι. Ἅλας οὖν φέρεις; μι. οὐχ ὑμὲς αὐτῶν ἄρχετε;
δι. Οὐδὲ σκόροδ'; μι. ποῖα σκόροδ'; ὑμές τοι ἀεί,
Ὅκκ' ἐσβάλητε τοὶ ἀρουραῖοι μύες,
Πασσάλῳ τὰς ἄγλιθας ἐξορύσσετε;
δι. Τί δαὶ φέρεις; μι. χοίρους ἐγώνγα μυστικάς. 15
δι. Καλῶς λέγεις, ἐπίδειξον. μι. ἀλλὰ μὰν καλαί,
Ἄντεινον αἰ λῇς, ὡς παχεῖαι καὶ καλαί.
δι. Τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα; μι. χοῖρος ναὶ Δία.
δι. Τί λέγεις σύ; ποδαπὴ ἐστὶ χοῖρος; μι. Μεγαρικά,
Ἢ οὐ χοῖρός ἐσθ' ἅδ'; δι. οὐκ ἔμοιγε φαίνεται. 20
μι. Οὐ δεινά; θᾶσθε τοῦδε τᾶς ἀπιστίας,
Οὔ φατι τάνδε χοῖρον ἦμεν, ἀλλὰ μάν
Αἰ λῇς, περίδου μοι περὶ θυμιτιδᾶν ἁλῶν,
Αἰ μή 'στιν οὗτος χοῖρος Ἑλλάνων νόμῳ.
δι. Ἀλλ' ἔστιν ἀνθρώπου γε. μι. ναὶ τὸν Διοκλέα. 25
Ἐμά γα. σὺ δὲ τίνος ἦμεν οἴει τάνδ' ἀκοῦσαι;
Ἦ λῇς ἀκοῦσαι φθεγγομένας; δι. νὴ τοὺς θεοὺς
Ἔγωγε. μι. φώνει δὴ τὺ ταχέως χοιρίον.
Οὐ χρῆσθα σιγῇς, ὦ κάκιστ' ἀπολουμένα;
Πάλιν τυ ἀποισῶ ναὶ μὰ τὸν Ἑρμᾶν οἴκαδις. 30
κο. Κοΐ, κοΐ.
μι. Αὕτα 'στὶ χοῖρος; δι. νῦν γε χοῖρος φαίνεται.
Ἀτὰρ ἐκτραφείς γε κύσθος ἔσται πέντ' ἐτῶν.
μι. Σάφ' ἴσθι, ποττὰν ματέρ' εἰκασθήσεται.
δι. Ἀλλ' οὐδὲ θύσιμός ἐστιν αὑτηγί. μι. σά μάν; 35

ACTVS III. SCENA secunda.

MEGARICVS, PVELLAE.

Me. *Salue forum Atticum, optatum Megarensibus,*
Ego te expetessebam mediis fidius, quasi
Matrem. ô puellæ miseræ pessimi patris,
Accedite ad placentam, sicubi se offerat.
Audite, venter enim mihi probè huc aduertite:
Vanire, an esurire vultis postmodum?
Pu. *Venire, vanire.*
Me. *Hoc idem & ego dico. sed quis ita bardus siet,*
Qui vos emat, sibi damnum manifestarium?
Sed est Megaricum machinamentum nunc mihi.
Nam vos larua induam, & pro porcis afferam.
Age circundate manibus has porcorum vngulas,
Atque, vt videamini è bona scropha sata,
Per Mercurium, (si modò redieritis domum)
Primo famem experiemini malam malè.
Sed & suilla hæc applicate rostra, tum
In saccum hunc sic irrepite: grunnite, insuper
Coaxate, & porcarum vocem emittite,
Quasi mysticam: ego accersam Dicæopolin, vbi
Dicæopolis? an porcas tibi mercari lubet?

ACTVS III. SCENA tertia.

DICAEOPOLIS, MEGARICVS, PVELLAE.

Di. *Quid Megaricus?* Me. *negociatum venimus.*
Di. *Quomodo valetis?* Me. *esurimus apud focos.*
Di. *At iam hoc, si tibicen adsit, per Iouem.*
Quid aliud geritis vos Megarenses? Meg. *hoc quidem.*
Sed quando illinc discessimus, primarij
In vrbe consules hoc faciebant, vti
Pereamus & celerrimè, & deterrimè.
Di. *Cito ergo liberabimini à malis.* Meg. *cedò.*
Quid enim aliud? Di. *quanti frumentum venditur*
Megaris? Me. *in magno pretio est, sicut & Dei.*
Di. *Salemne fers?* Me. *annon vos domini eius salis?*
Di. *Nulla allia?* Me. *quænam allia? quorum vos scilicet,*
Quoties veluti mures terreni irrumpitis,
Capita paxillo effoditis. Di. *quid mercimonij*
Igitur fers? Meg. *porcas mecum apporto mysticas.*
Di. *Pulcre dicis, age ostende.* Me. *sunt certè admodum*
Pulcræ: sustolle si placet, vt quàm corpore
Obeso & pulchro sint videas. Di. *quid hoc rei?*
Me. *Porca est, me Iuppiter.* Di. *quid ais? cuias est, cedò,*
Hæc porca? Me. *Megarica: annon porca est?* Di.
mihi secus
Apparet. Me. *non indignum hoc est? videte qua*
Sit hic incredulitas, porcam non esse ait.
At, si lubet, depone tu mecum sales
Thymo tritos, an non porca hæc siet, & quidem
Græcorum lege. Di. *porca hominis?* Me. *per Dioclem*
Mea est. tu cuius illam esse putas? an cupis
Audire grunnientes? Di. *ita volo, per Deos.*
Me. *Vocem porcellæ edo ocyus: cane sileas,*
Malè perdita, aut, per Hermem, referam te domum.
Pu. *Coi, coi.*
Me. *Hæc porca est.* Di. *apparet nunc porca scilicet:*
Sed adultus & quinque annorum cunnus mihi fit.
Me. *Certò scias, quod matri hæc exæquabitur.*
Di. *At sacrificari istæc nequit.* Me. *qui dum nequit.*

Sacrificaveris cedo. Di. quia caudam non habet.
Me. Iuvencula est: sed ubi perfecta ætate erit,
Habebis ingentem, & satis crassam, & rubram.
Sed si educare voles, pulcra hæc porca est tibi.
Di. Ut unus cunnus alteri cognatus est.
Me. Quia ex eadem matre, & uno sunt patre.
At cum pingues fuerint, & hirtis crinibus,
Tum Veneri sacrificare porcam erit optimum.
Di. At Veneri porca sacrificari non solet.
Me. Non porca? immò soli Veneri ex Diis omnibus,
Et harum porcarum caro fit suavissima,
Cum figitur veru. Di. num sine matre comedunt?
Me. Per Neptunum, etiam sine patre. Di. quid potissimum
Comedunt? Me. quidquid dederis, sed tute interroga.
Di. Porca, porca. Pu. coi, coi.
Di. Comedis ne ciceres & mentas? Pu. coi, coi.
Di. Quid autem? an caricas comedis? Pu. coi, coi.
Di. Quid ergo? an ficos devoras? Pu. coi, coi.
Di. Quàm clare ad caricas grunnistis, efferat
Huc aliquis caricas domo hisce porculis.
Nunquid eas comedunt? papæ, quanto vorant
Cum strepitu! proh magne Hercules: è quo solo
Sunt hæ porcellæ? atqui in voraces succulæ?
Atqui non omnes devorarunt caricas.
Me. Ego hanc unam illis subtraxi modò caricam.
Di. Urbanæ & lepidæ sunt hæ pecudes per Iovem,
Quanti istas emero à te porcellas, cedo?
Me. Harum alteram alliorum manipulo, alteram
Uno salis chœnice: siquidem volueris.
Di. Emam abs te, age manedum isthic. Me. utinam, ô Mercuri
Negociator, tantidem uxorem meam,
Meámque matrem vendere liceat mihi.

Πᾷ δ᾽; οὐχὶ θύσιμός ἐστι. δι. κέρκον οὐκ ἔχει.
με. Νέα γάρ ἐστιν, ἀλλὰ δελφακουμένα,
Ἑξεῖ μεγάλαν τε καὶ παχεῖαν κἠρυθράν.
Ἀλλ᾽ αἰ τράφειν λῇς, ἅδε τοι χοῖρος καλά.
δι. Ὡς ξυγγενὴς ὁ κύσθος αὐτῆς θατέρᾳ. 40
με. Ὁμοματρία γάρ ἐστι, κἠκ ταὐτῶ πατρός.
Αἰ δ᾽ ἀμπαχυνθῇ, κἀναχνοανθῇ γ᾽ ἐν τριχί,
Κάλλιστός ἐστι χοῖρος Ἀφροδίτᾳ θύειν.
δι. Ἀλλ᾽ οὐχὶ χοῖρος τἀφροδίτῃ θύεται.
με. Οὐ χοῖρος; Ἀφροδίτᾳ μόνᾳ γα δαιμόνων. 45
Καὶ γίνεταί γα τᾶνδε τᾶν χοίρων τὸ κρῆς,
Ἅδιστον, αἰ τὺ τὠδελὸν ἀμπεπαρμένον.
δι. Ἤδη δ᾽ ἄνευ τῆς μητρὸς ἐσθίοιεν ἄν.
με. Ναὶ τὸν Ποτειδᾶν. ἂν κἄνευ γα τῶ πατρός.
δι. Τί δ᾽ ἐσθίει μάλιστα; με. πάνθ᾽ ἃ κα διδῷς. 50
Αὐτὸς δ᾽ ἐρώτη. δι. χοῖρε, χοῖρε. κο. κοῒ κοΐ.
δι. Τρώγοις ἂν ἐρεβίνθους; κο. κοῒ κοΐ.
δι. Τί δαὶ φιβάλεως ἰσχάδας; κο. κοῒ κοΐ.
δι. Τί δαὶ σῦκα τρώγοις αὐτὸς ἄν; κο. κοῒ κοΐ.
δι. Ὡς ὀξὺ πρὸς τὰς ἰσχάδας κεκράγατε. 55
Ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν τῶν ἰσχάδων,
Τοῖς χοιριδίοισιν. ἆρα τρώξονται; βαβαί,
Οἷον ῥοθιάζουσ᾽ ὦ πολυτίμηθ᾽ Ἡράκλεις,
Ποδαπὰ τὰ χοίρι᾽; ὡς Τραγασαῖα φαίνεται.
Ἀλλ᾽ οὐχὶ πάσας κατέτραγον τὰς ἰσχάδας. 60
με. Ἐγὼ γὰρ αὐτῶν τήνδε μίαν ἀνειλόμαν.
δι. Νὴ τὸν Δί᾽, ἀστείω γε τὼ βοσκήματε,
Πόσου πρίωμαί σοι τὰ χοιρίδια λέγε.
με. Τὸ μὲν ἕτερον τούτων σκοροδῶν τροπαλλίδος.
Τὸ δ᾽ ἅτερον, αἰ λῇς, χοίνικος μόνας ἁλῶν. 65
δι. Ὠνήσομαί σοι, περίμεν᾽ αὐτοῦ. με. ταῦτα δή
Ἑρμᾶ ἐμπολαῖε, τὰν γυναῖκα τὰν ἐμάν,
Οὕτω μ᾽ ἀποδόσθαι, τάν τ᾽ ἐμαυτῶ ματέρα.

ACTUS III. SCENA quarta.

SYCOPHANTA, MEGARICUS, DICÆPOLIS.

Sy. Heus tu, cuias es? Me. porculator Megaricus.
Sy. At ego quadruplator sum, qui te iam deferam,
Cum porculis, quasi hostes. Me. hoc illud: redit
Eódem: unde ei prima mali labes extitit.
Sy. Male Megarissabis. non mittes sacculum?
Me. Dicæopoli, Dicæopoli, accusor miser.
Di. A quo? quis ille quadruplator? Me. heus præsides
Fori. Di. cur Sycophantas non expellitis
Forâs? quid tu quadruplare sine funalibus?
Sy. Non deferam hostes? Di. male multaberis: nisi
Abeas, & tua negocia alibi exerceas.
Me. Quale hoc in urbe Atheniensium malum'st?
Di. Bono animo es Megarice: & quo pretio porculas
Mihi vendidisti, hoc cape, sales & allia.
Vale multum. Me. hoc nostræ non fert mos patriæ.
Di. Vah curiositas hæc, in meum caput
Illud vale redundet. Me. ô meæ porculæ
Nunc vestra solicitamini etiam sine patre,
Ut panem cum sale edatis, siquis det modo.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ, Σκηνὴ τετάρτη.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΜΕΓΑΡΕΥΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

συ. Ἄνθρωπε, ποδαπός; με. χοιροπώλας Μεγαρικός.
συ. Τὰ χοιρίδια τοίνυν ἐγὼ φανῶ ταδὶ
Πολέμια καὶ σέ. με. τοῦτ᾽ ἐκεῖν᾽ ἵκει πάλιν
Ὅθενπερ ἀρχὰ τῶν κακῶν ἀμῖν ἔφυ.
συ. Κλάων μεγαριεῖς. οὐκ ἀφήσεις τὸν σάκον; 5
με. Δικαιόπολι, Δικαιόπολι φαντάζομαι.
δι. Ὑπὸ τοῦ; τίς ὁ φαίνων σ᾽ ἐστίν; με. οἱ δ᾽ ἀγορανόμοι.
δι. Τοὺς συκοφάντας οὐ θύραζ᾽ ἐξείρξετε;
Τί δὴ μαθὼν φαίνεις ἄνευ θρυαλλίδος;
συ. Οὐ γὰρ φανῶ τοὺς πολεμίους; δι. κλάων γέ σύ 10
Εἰ μὴ ᾽τέρωσε συκοφαντήσεις ἰών.
με. Οἷον τὸ κακὸν ἐν ταῖς Ἀθήναις τοῦτ᾽ ἔνι.
δι. Θάρρει Μεγαρίκ᾽, ἀλλ᾽ ἧς τὰ χοιρίδι᾽ ἀπέδου
Τιμῆς, λαβὲ ταυτὶ τὰ σκόροδα καὶ τοὺς ἅλας.
Καὶ χαῖρε πολλά γ᾽. με. ἀλλ᾽ ἀμὶν οὐκ ἐπιχώριον. 15
δι. Πολυπραγμοσύνης νυν, ἐς κεφαλὴν τρέψαιτ᾽ ἐμοί.
με. Ὦ χοιρίδια πειρῆσθε κἄνευ τῶ πατρὸς
Παίειν ἐφ᾽ ἁλὶ τὰν μᾶδδαν, αἴ κά τις διδῷ.

STROPHE.

Ch. Beatus hic homo'st: non audisti quorsum institutum
Evadat hoc negocium? fructum iste consequetur
Vir, in foro qui consideat:
Et si quis intret Ctesias,
Aut Sycophanta reprobus,
Mœrens residebit:

ΣΤΡΟΦΗ κώλων κδ΄.

χο. Εὐδαιμονεῖ γ᾽ ἅνθρωπος. οὐκ ἤκουσας οἷ προβαίνει
Τὸ πρᾶγμα τοῦ βουλεύματος; καρπώσεται γὰρ ἁνὴρ 20
Ἐν τἀγορᾷ καθήμενος.
Κἂν εἰσίῃ τις Κτησίας,
Ἢ συκοφάντης ἄλλος, οἰ-
μώζων καθεδεῖται.

οὐδ᾽

Οὐδ' ἄλλος ἀνθρώπων ὑποψωνῶν σε πημανεῖ-
ται. 25
Οὐδ' ἐξομόρξεται Πρέπις τὴν εὐρυπρωκτίαν σοι.
Οὐδ' ὠστιεῖ Κλεώνυμος.
Χλαῖναν δ' ἔχων φανὴν δίει.
Κοὐ ξυντυχών Ὑπέρβολος
Δικῶν ἀναπλήσει. 30
Οὐδ' ἐντυχὼν ἐν τἀγορᾷ πρόσεισί σοι βαδίζων
Κρατῖνος ἀεὶ κεκαρμένος μοιχὸν μιᾷ μαχαίρᾳ.
Οὐδ' ὁ περιπόνηρος Ἀρτέμων
Ὁ ταχὺς ἄγαν τὴν μουσικήν,
Ὄζων κακὸν τῶν μασχαλῶν, 35
Πατρὸς Τραγασαίου.
Οὐδ' αὖθις αὖ σε σκώψεται Παύσων ὁ παμπό-
νηρος.
Λυσίστρατός τ' ἐν ἀγορᾷ Χολαργέων ὄνειδος.
Ὁ περιαλουργὸς τοῖς κακοῖς
Ῥιγῶν τε καὶ πεινῶν ἀεί. 40
Πλεῖν ἢ τριάκονθ' ἡμέρας
Τοῦ μηνὸς ἑκάστου.

Nec quisquam alius opsonando damnum tibi inferet:
nec
Tibi insculpet suam Prepis Cinediam nefandam;
Nec te premet Cleonymus:
Et lana amictu splendida:
Nusquam incedens Hyperbolus
Te lite replebit.
Nec obuius tibi in foro occurret Cratinus ille;
Qui semper est Cinaedice tonsus ab vna machara:
Nec conscelerat[u]s Artemo,
Arte expeditus Musica,
Hircum sub alis male qui olet,
Ex patre caprino.
Sed neque conuicijs incesset te Panso scelestus,
Neque in foro Lysistratus opprobrium Cholargicorum:
Qui mala profunde cogitans,
Sitiende friges & esurit,
Plusquam triginta per dies,
Quouis prope mense.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

ΒΟΙΩΤΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

Βοι. Ἴττω Ἡρακλῆς, ἐκαμόν γ' α τὰν τύλαν κακῶς.
Κατάθου τὺ τὰν γλαχῶ ἀτρέμας, Ἰσμήνιε.
Ὑμεῖς δ' ὅσοι Θείβαθεν αὐληταὶ πάρα,
Τοῖς ὀστίνοις φυσῆτε τὸν πρωκτὸν κυνός.
Δι. Παῦ' ἐς κόρακας. οἱ σφῆκες οὐκ ἀπὸ τῶν θυρῶν; 5
Πόθεν προσεπέτονθ' οἱ κακῶς ἀπολούμενοι
Ἐπὶ τὴν θύραν μοι Χαιριδεῖς βομβαύλιοι;
Βοι. Νὴ τὸν Ἰόλαον ἐπιχαρίττω γ', ὦ ξένε.
Θείβαθε γὰρ φυσάντες ἐξόπιθέ μευ,
Καὶ τ' ἄνθια τᾶς γλάχωνος ἀπέκεξαν χαμαί. 10
Ἀλλ' εἴ τι βούλει πρίασθαι τῶν ἐγὼ φέρω,
Τῶν ὀρταλίχων ἢ τῶν τετραπτερυλλίδων.
Δι. Ὦ χαῖρε κολλικοφάγε Βοιωτίδιον.
Τί φέρεις; Βοι. Ὅσ' ἐστὶν ἀγαθὰ Βοιωτοῖς ἁ-
πλῶς,
Ὀρίγανον, γλάχω, ψιάθως, θρυαλλίδας, 15
Νάσσας, κολοιώς, ἀτταγᾶς, φαλαρίδας,
Τροχίλως, κολύμβως. Δι. ὥσπερεὶ χειμὼν ἄρα
Ὀρνιθίας ἐς τὴν ἀγορὰν ἐλήλυθας.
Βοι. Καὶ μὰν φέρω χᾶνας, λαγώς, ἀλώπεκας,
Σκάλωπας, ἐχίνως, αἰελούρως, πυκτίδας, 20
Ἰκτίδας, ἐνύδρας, ἐγχέλεις Κωπαΐδας.
Δι. Ὦ τερπνότατον σὺ τέμαχος ἀνθρώποις φέρων,
Δός μοι προσειπεῖν, εἰ φέρεις τὰς ἐγχέλεις.
Βοι. Πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπαΐδων κορᾶν,
Ἔκβαθι τῷδε κἠπιχάριτται τῷ ξένῳ. 25
Δι. Ὦ φιλτάτη σὺ καὶ πάλαι ποθουμένη,
Ἦλθες ποθεινὴ μὲν τρυγῳδικοῖς χοροῖς,
Φίλη δὲ Μορύχῳ. δμῶες ἐξενέγκατε
Τὴν ἐσχάραν μοι δεῦρο καὶ τὴν ῥιπίδα,
Σκέψασθε παῖδες τὴν ἀρίστην ἔγχελυν, 30
Ἥκουσαν ἕκτῳ μόλις ἔτει ποθουμένην.
Προσείπατ' αὐτήν, ὦ τέκν'· ἄνθρακας δ' ἐγὼ
Ὑμῖν παρέξω τῆσδε τῆς ξένης χάριν.
Ἀλλ' ἔκφερ' αὐτήν· μηδὲ γὰρ θανών ποτε
Σοῦ χωρὶς εἴην ἐντετευτλανωμένης. 35
Βοι. Ἐμοὶ δὲ τιμὰ τᾶσδε πᾷ γενήσεται;
Δι. Ἀγορᾶς τέλος ταύτην γέ τοι δώσεις ἐμοί,
Ἀλλ' εἴ τι πωλεῖς τῶνδε τῶν ἄλλων λέγε.
Βοι. Ἐγὼ γα ταῦτα πάντα. Δι. φέρε, πόσου λέγεις;
Ἢ φορτί' ἕτερ' ἐνθένδ' ἐκεῖσ' ἄξεις ἰών; 40
Βοι. Ὅ,τι γ' ἔστ' Ἀθάναισ', ἐν Βοιωτοῖσι δὲ μή.

ACTVS IIII. SCENA prima.

BOEOTVS, DICÆOPOLIS.

Boe. SCiat Hercules: callum peperit mihi hic labor,
Depone tu pulegium placide Ismenia:
At vos, qui adestis, Thebani tibicines,
Agite osseis inflate podicem canis.
Di. Ad rem malam rem: non ibitis ab ostio.
Vos vespae? vnde aduolarunt hae male perditae
Mihi ad ostium, bombisonae volucres (Charidiae?
Boe. Per Iolaum, ex animi sententia, mi homo
Nam pone qui flant, Thebani tibicines
Sunt, & flores pulegij abiecerunt humi;
At si lubet, aliquid istorum eme, quae huc affero,
Aliquid gallinarum, aut cicadarum, mi homo.
Di. Di te saluum velint, amabo, Boeote mi,
Buccellarum vorator: quid fers mercium?
Boe. Quicquid boni Boeotis simpliciter habent,
Storeas, pulegium, origanum, verbasculum,
Anates, phalarides, regulos, monedulas,
Colymbos, attagenas. Di. ergo tu, velut
Hybernus ad forum venisti ornithias.
Boe. Quin etiam lepores, vulpes, anseres fero,
Talpas, feles, pyctidas, erinaceos,
Plumales ictidas, anguillas Copaicas.
Di. Euge mi homo qui tam dulce fers tomaculum:
Sine alloquar, siquas anguillas fers mihi.
Boe. Heus quinquaginta virginum Copaidum
Maxima natu, exi & gratificare huic hospiti.
Di. Carissima anguilla & dudum optatissima:
Grata aduenis tam Trygaedicis choris,
Quam cara Morycho. famuli efferte huc illicet
Craticulam & follem mihi; videte hanc optimam
Anguillam, quae toties optata cum foret:
Vix demum sexto anno aduenit: pueri mei
Alloquimini ipsam. ego prunas vobis porrigam,
Vel hospitalitatis causa: huc duc eam.
Nam ne quidem abs te esse velim, mortuus licet.
Vbi tu probe cum betis assata fueris.
Boe. Sed pretium pro anguilla vnde reddetur mihi?
Di. Hanc tu dabis nomine portorij mihi.
Sed an quid reliquarum venale est mercium?
Boe. Immo haec omnia. Di. cedo, quanti singula aesti-
mas?
Aut vis tu alias auferre hinc merces pro tuis?
Boe. Quidquid Athenis est, quod non sit Boeotijs.

Di. *Vin' ergo apuas emere à nobis Phalericas,*
Aut urceum? BOE. urceum, aut apuas: at sunt ibi
Etiam: quæ vero apud nos non sunt affatim,
Illorum magna hic copia'st. DI. nouus Hercules?
Age Sycophantam expecta, & velut urceum
Constringe. BOE. per Iouem: quippe lucri plurimum
Hinc fecerim, si duxero pro simia,
Multum referta flagitiis & fraudibus.
Di. *Quadruplator hic Nicarchus, commodè aduenit.*
BOE. Paruus statura hic est. DI. sed magna malitia.

δι. Ἀφύας ἄρ' ἄξεις πριάμενος Φαληρικάς,
Ἢ κέραμον. βοι. ἀφύας ἢ κέραμον; ἀλλ' ἔστ' ἐκεῖ.
Ἀλλ' ὅτι παρ' ἁμῖν μή 'στ', ἐνθάδ' ἔστι δ' αὖ πολύ.
δι. Ἐγᾦδα, τοίνυν συκοφάντην ἔξαγε, 35
Ὥσπερ κέραμον ἐνδησάμενος. βοι. νὴ τὼ σιώ,
Λάβοιμι μέντ' ἂν κέρδος ἀγαγὼν καὶ πολὺ
Ἅπερ πίθακον, ἀλιτρίας πολλᾶς πλέων.
δι. Καὶ μὴν ὁδὶ Νίκαρχος ἔρχεται φανῶν.
βοι. Μικκός γα μᾶκος οὗτος. δι. ἀλλ' ἅπαν κακόν. 40

ACTVS IIII. SCENA secunda.

NICARCHVS, BOEOTVS, DICÆOPOLIS, CHORVS.

Senarij.

Ni. Cuius sunt mercimonia hæc? Boe. mea quippe sunt,
Aduecta Thebis, nouit Iuppiter. Nic. bona hæc
Hostilia sunt: ego quadruplor. Dic. quid hic mali
Tibi obtigit, ut bellum suscipias contra aues?
Ni. Ego deferam te cum auibus. Boe. quid passus es iniuria?
Dicam tibi, horum spectatorum gratia,
Ni. Ex hostibus importas ad nos funalia.
Num deferas me propter hæc funalia?
Nic. Hoc vnicum, facilè nauale incenderit.
Boe. Nauale ab vno funali? Ni. autumo. Boe. quomodo?
Ni. Quia si in frumentum ponat vir Bœotius,
Nic. Post apprehensum in nauale huc immiserit,
Obseruato Aquilonis flatu, per aquæ tubos.
Tum si flamma ignis corripiat naues semel,
Mox vniuersæ luceant. Di. male perdite,
An ex frumento & funali vno luceant?
Protestor hanc iniuriam. Dic. os ei comprime.
Da tortilem mihi funem, ut colligem, & velut
Quendam vrceum portem, ne rumpatur miser,
Dum geritur. Ch. colliga hospitis mercem hanc benè,
Mi amice, ne confringat gestitans mercem malignam.
Di. Hæc res mihi curæ erit: quandoquidem tinnit hic
Quiddam streperum, & igni ruptum, & alias crudele Dijs.
Ch. Quem ceder huic in vsum?
Di. Ad omnia utile hoc vas.
Erit, malorum plurium
Crater, trapetum litium:
Fax in reis quadruplandis, & calix in hac
Respubl. obruenda.
Ch. At quomodo fidat aliquis
Huiusmodi vasi, in domo
Sic perpetuo strepenti?
Di. Satis validum est, ut ne cuiquam
Frangatur, si modò capite
Misso deorsum,
Suspenderetur in pedes.
Boe. Volo metere deinceps.
Ch. Ah mi hospes hunc vnà mete:
Prehende nequam: proijce:
Quocumque lubet, ui eum abripe,
Ad cuncta Sycophantam.
Di. Vix colligaui tandem hominem male perditum,
Sustolle & accipe vrceum Bœotie.
Boe. Humerum huc inclina Ismeniche, & da sedulò
Operam, ut a. fortes: nil prorsus boni feres:
Veruntamen hanc si mercem lucro apposueris,
Beatus eris, vel sycophantiæ gratia.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

ΝΙΚΑΡΧΟΣ, ΒΟΙΩΤΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

Τρίμετροι.

νι. Ταυτὶ τίνος τὰ φορτί' ἐστίν; βοι. τῶδ' ἐμά,
Θείβαθεν ἴττω Ζεύς. νι. ἐγὼ τοίνυν ὁδὶ
Φαίνω πολέμια ταῦτα. βοι. τί δαὶ κακὸν παθὼν
Ὀρνιθίοισι πόλεμον ἤρω καὶ μάχαν;
νι. Καὶ σέ γε φανῶ πρὸς τοῖσδε. βοι. τί ἀδικειμένος; 5
νι. Ἐγὼ φράσω σοι τῶν περιεστώτων χάριν,
Ἐκ τῶν πολεμίων εἰσάγεις θρυαλλίδας.
δι. Ἔπειτα φαίνεις δῆτα διὰ θρυαλλίδας;
νι. Αὕτη γὰρ ἐμπρήσειεν ἂν τὸ νεώριον.
δι. Νεώριον θρυαλλίς; νι. οἶμαι. δι. τίνι τρόπῳ; 10
νι. Ἐνθεὶς ἂν ἐς τίφην ἀνὴρ Βοιώτιος,
Ἅψας ἂν εἰσπέμψειεν ἐς τὸ νεώριον,
Δι' ὑδρορρόας, βορέαν ἐπιτηρήσας μέγαν.
Κεἴπερ λάβοιτο τῶν νεῶν τὸ πῦρ ἅπαξ,
Σελαγοῖντ' ἂν αἱ νῆες εὐθύς. δι. ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε, 15
Σελαγοῖντ' ἂν ὑπὸ τίφης τε καὶ θρυαλλίδος;
νι. Μαρτύρομαι. δι. ξύλλαβε αὐτοῦ τὸ στόμα,
Δός μοι φορυτόν, ἵν' αὐτὸν ἐνδήσας φέρω,
Ὥσπερ κέραμον, ἵνα μὴ καταγῇ φορούμενος.
χο. Ἔνδησον, ὦ βέλτιστε, τῷ ξένῳ καλῶς 20
Τὴν ἐμπολὴν οὕτως, ὅπως ἂν μὴ φέρων κατάξῃ.
δι. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτ', ἐπεί τοι καὶ ψοφεῖ
Λάλον τι καὶ πυρορραγὲς, κἄλλως θεοῖσιν ἐχθρόν.
χο. Τί χρήσεταί ποτ' αὐτῷ;
δι. Πάγχρηστον ἄγγος ἔσται, 25
Κρατὴρ κακῶν, τριπτὴρ δικῶν,
Φαίνειν ὑπευθύνους λυχνοῦχος, καὶ κύλιξ,
Τὰ πράγματ' ἐγκυκᾶσθαι.
χο. Πῶς δ' ἂν πεποιθοίη τις ἀγ-
γείῳ τοιούτῳ χρώμενος κατ' οἰκίαν, 30
Τοσόνδ' ἀεὶ ψοφοῦντι;
δι. Ἰσχυρόν ἐστιν, ὦγαθ', ὥσ-
τ' οὐκ ἂν καταγείη ποτ' εἴ-
περ ἐκ ποδῶν
Κατω κάρα κρέμαιτο. 35
χο. Ἤδη καλῶς ἔχει σοι.
βοι. Μέλλω γέ τοι θερίδδειν.
χο. Ἀλλ' ὦ ξένων βέλτιστε συν-
θέριζε, καὶ τοῦτον λαβὼν,
Πρόβαλλ' ὅποι βούλει φέρων 40
Πρὸς πάντα συκοφάντην.
δι. Μόλις γ' ἐνέδησα τὸν κακῶς ἀπολούμενον.
Αἴρου λαβὼν τὸν κέραμον ὦ Βοιώτιε.
βοι. Ὑπόκυπτε τὰν τύλαν ἰὼν Ἰσμήνιχε.
δι. Χὤπως κατοίσεις αὐτὸν εὐλαβούμενος. 45
Πάντως μὲν οἴσεις οὐδὲν ὑγιές, ἀλλ' ὅμως
Κἂν τοῦτο κερδάνῃς ἄγων τὸ φορτίον,
Εὐδαιμονήσεις συκοφαντῶν γ' οὕνεκα.

ΔΡΑ-

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ τρίτη.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΛΑΜΑΧΟΥ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

Τρίμετροι.

Ἀγ. Δικαιόπολι. Δι. τίς ἐστι; τί με θυρεῖς; ἀγ. ὅτι
Ἐκέλευσε Λάμαχός σε ταυτησὶ τῆς δραχμῆς
Εἰς τοὺς Χόας αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κιχλῶν,
Τριῶν δὲ δραχμῶν ἐκέλευε Κωπαΐδ' ἐγχέλυν.
Δι. Ὁ ποῖος οὗτος Λάμαχος τὴν ἔγχελυν; 5
Ἀγ. Ὁ δεινὸς, ὁ ταλαύρινος, ὃς τὴν Γοργόνα
Πάλλει κραδαίνων τρεῖς κατασκίους λόφους.
Δι. Οὐκ ἂν μὰ Δί' εἰ δοίη γέ μοι τὴν ἀσπίδα,
Ἀλλ' ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω.
Ἢν δ' ἀπολιγαίνῃ, τοὺς ἀγορανόμους καλῶ. 10
Ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τουτονὶ λαβὼν τὸν φόρτον
Εἴσειμ' ὑπαὶ πτερύγων κιχλᾶν καὶ κοψίχων.

ACTVS IV. SCENA tertia.

NVNCIVS LAMACHI, DICAEOPOLIS.

Senarij.

Nu. Dicaeopoli. Di. quis est? cur me vocas? Nu. quia
Iussit te Lamachus pro isthac drachma ad Choas
Secum impertire turdos, & drachmis tribus
Venundari cupit anguillam Copaicam.
Di. Quis ille Lamachus, qui anguillam postulat? 5
Nun. Vir terribilis, patiens ærumnæ, Gorgona
Qui concutit, & tres umbrosas cristas vibrat.
Di. Non, per Iouem, etiam si clypeum duit mihi:
Sed ille, super salsamentis cristas vibret.
Sin turbas excitat, ædiles voco illicet, 10
Hanc ego mihi ipsi mercem accepi, & nunc sub his
Turdorum & merularum alis ingredior domum.

ΣΤΡΟΦΗ Στίχων ιζ.

Χο. Εἶδες, ὦ, εἶδες, ὦ,
Πᾶσα πόλι τὸν φρόνιμον ἄνδρα τὸν ὑπέρσο-
φον,
Σπεισάμενος ἐμπορικὰ χρήματα διεμπολᾶν, 15
Ὧν τὰ μὲν ἐν οἰκίᾳ
Χρήσιμα, τὰ δ' αὖ πρέπει χλιαρὰ κατεσθίειν;
Αὐτόματα πάντ' ἀγαθὰ τῷδέ γε πορίζεται.
Οὐδέποτ' ἐγὼ πόλεμον οἴκαδ' ὑποδέξομαι,
Οὐδὲ παρ' ἐμοί ποτε τὸν Ἁρμόδιον ᾄσεται, 20
Συγκατακλινεὶς, ὅτι παροίνιος ἀνὴρ ἔφυ,
Ὅστις ἐπὶ πάντ' ἀγάθ' ἔχοντας ἐπικωμάσας
Εἰργάσατο πάντα κακὰ, κἀνέτρεπε, κἀξέχει,
Κἀμάχετο, καὶ προσέτι πολλὰ προκαλουμένου
Πῖνε, κατάκεισο, λαβὲ τήνδε φιλοτησίαν, 25
Τὰς χάρακας ἧπτε πολὺ μᾶλλον ἐν τῷ πυρὶ,
Ἐξέχει θ' ἡμῶν βίᾳ τὸν οἶνον ἐκ τῶν ἀμπέλων,
Τάδ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἅμα, καὶ μεγάλα γε φρονεῖ.
Τοῦ βίου δ' ἐξέβαλε δεῖγμα τάδε τὰ πτερὰ πρὸ τῶν θυ-
ρῶν.

STROPHE Vers. 17.

Ch. Omnis vrbs, omnis vrbs,
Quantum hic homo prouidus, & vsque sapiens, vi-
des,
Fœdera parat, coemit apta lucra mercium:
Quorum aliqua sunt domi
Vtilia: quædam opus est nos edere, dum
Sponte sua ad hunc modo hominem
Omnia bona affluunt.
Nunquam ego domum recipiam armicreperum Deum,
Nunquam apud Acharneas is Harmodion accinet,
Inter hilares madidus, atque petulans scyphos.
Ille vbi mero grauidus incidit in optimos
Olim agricolas: nocuit, omnia bona eruit,
Arma tulit: & licet eum alloquerer: hem bibe,
Conside, animique cyathum beneuolo cape:
Ille tamen imposuit ignibus ridicas,
Et merum effudit manu violenta e nostris vitibus.
Sed sapit hic ad genium, vt ad reliqua maxime,
Nam boni epuli specimen ala dat ad ostium.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ Στίχων ιβ.

Δι. Ὦ Κύπριδι τῇ καλῇ καὶ Χάρισι ταῖς φίλαις 30
Ξύντροφε Διαλλαγή,
Ὡς καλὸν ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἄρ' ἐλάνθανες.
Πῶς ἂν ἐμὲ καὶ σέ τις Ἔρως ξυναγάγοι λαβὼν,
Ὥσπερ ὁ γεγραμμένος ἔχων στέφανον ἀνθέμων;
Ἢ πάνυ γερόντιον ἴσως νενόμικάς με σύ; 35
Ἀλλά σε λαβὼν τρία δοκῶ γ' ἂν ἔτι προσβαλεῖν·
Πρῶτα μὲν ἂν ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι μακρόν.
Εἶτα παρὰ τόνδε νέα μοσχίδια συκιδίων,
Καὶ τὸ τρίτον ἡμερίδος ὄρχον ὁ γέρων ὁδὶ,
Καὶ περὶ τὸ χωρίον ἅπαν ἐλαΐδας ἐν κύκλῳ, 40
Ὥστ' ἀλείφεσθαί σ' ἀπ' αὐτῶν κἀμὲ ταῖς νουμηνί-
αις.

SYSTEMA PER PERICOPEN Vers. 12.

Di. O Veneris atque Charitum socia: alumna
Compositio decens:
Quam tibi venusta facies? quid ita tecta eras?
Quomodo Cupido me aliquis tibi iugauerit:
Qualis hic, in æde, roseo capite pictus est?
Méne ita victum aliquod esse senium rata es?
Sed tria mihi hic videor adycere commoda;
Inserere posse soueis capita vitium:
Iungere nouas taleolas inibi ficuum:
Denique satiua quoque germina propaginum
Ponere, & in ordinem oleas serere toto agro:
Ambo vt vngamur oleo, Luna circa silentia.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ τετάρτη.

ΚΗΡΥΞ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS IV. SCENA quarta.

PRAECO, DICAEOPOLIS, CHORVS,

Senarij, & dimetri, itémque Anacreontij.

Pr. **A**Vdite populi, congios more patrio
Ebibite sub tubæ sonum: qui congium
Ebiberit, primus Ctesiphontis utrem auferet.
Di. O pueri, o mulieres, non audiuistis hoc?
Quid agitis? non audiuistis præconem? agè
Lixate, assate, uertite, detrahite a ueru
Lepores nunc illico: corollas nectite.
Verua tu affer mihi ut figam turdos, puer.

Τρίμετροι καὶ Δίμετροί τε καὶ Ἀνακρεόντειοι.

κη. **Α**Κούετε λεῷ, κατὰ τὰ πάτρια τοὺς χοᾶς
Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος. ὃς δ' ἂν ἐκπίῃ
Πρώτιστος, ἀσκὸν Κτησιφῶντος λήψεται.
δι. Ὦ παῖδες, ὦ γυναῖκες, οὐκ ἠκούσατε;
Τί δρᾶτε; τοῦ κήρυκος οὐκ ἀκούετε; 5
Ἀναβράττετ', ἐξοπτᾶτε, τρέπετ', ἀφέλκετε
Τὰ λαγῷα ταχέως, τοὺς στεφάνους ἀνείρετε.
Φέρε τοὺς ὀβελίσκους, ἵν' ἀναπείρω τὰς κίχλας.

STROPHE Vers. 10.

Ch. **M**Iror tuam prudentiam,
Conuiuijque gratiam,
Heic instituti, amice.
Di. Quid si meas auscultes
Assas uidere detur?
Ch. Et te hoc bene dicere arbitror.
Di. Exsuscita forum igne.
Ch. Audin' uerba culinariè:
Ut scitè, ut cœnatoriè
Inseruiat sibi ipse?

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

χο. **Ζ**Ηλῶ σε τῆς εὐβουλίας,
Μᾶλλον δὲ τῆς εὐωχίας, 10
Ἄνθρωπε, τῆς παρούσης.
δι. Τί δῆτ' ἐπειδὰν τὰς κίχλας
Ὀπτωμένας ἴδητε;
χο. Οἶμαί σε καὶ τοῦτ' εὖ λέγειν.
δι. Τὸ πῦρ ὑποσκάλευε. 15
χο. Ἤκουσας ὡς μαγειρικῶς,
Κομψῶς τε καὶ δειπνητικῶς,
Αὑτῷ διακονεῖται.

ACTUS IV. SCENA quinta.

AGRICOLA, DICAEOPOLIS, CHORUS.

Ag. **V**Æ mihi misero. Dic. proh Hercules: quis hic?
Agr. Homo miser. Di. in teipsum mox hoc dictum puta.
Ag. O carissime, quia soli tibi sunt fœdera:
Mettre aliquid pacis mihi in quinquennium.
Di. Quid accidit mali? Ag. amisso boum iugo
Miserè affligor. Di. quis ademit? Ag. e Phyla modò
Bœoti abduxere. Di. o te ter miserum, agè
Vero, an tu propter hanc miseriam albatus es?
Ag. Et hi quidem erant, qui me nutriebant, per Iouem,
Omni fimo bubulo. Dic. et qua re nunc indiges?
Ag. Oculos elisi, dum amissos boues fleo.
Sed si quid Dercetam curas Phylasium,
Agè inunge oculos mihi pace tua nunc illicet.
Di. Homo miser, ego medicinam non exerceo
Gratis. Ag. fac obsecro, ut recuperem meos boues.
Di. Fieri haud potest, uerum implora tu Pittalum.
Ag. Me unicam tantum pacis stillam mihi
In hoc specillum instilla, quæso. Di. ne quidem
Tantillum, sed abs hinc derectè in malam crucem.
Agr. Heu me miserum: heu aratores boues meos.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ, Σκηνὴ πέμπτη.

ΓΕΩΡΓΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

γε. **Ο**Ἴμοι τάλας. δι. ὦ Ἡράκλεις τίς οὑτοσί;
γε. Ἀνὴρ κακοδαίμων. δι. κατὰ σεαυτὸν νῦν τρέπου.
γε. Ὦ φίλτατε, σπονδαὶ γὰρ εἰσί σοι μόνῳ,
Μέτρησον εἰρήνης τί μοι κἂν πέντ' ἔτη.
δι. Τί ἔπαθες; γεωρ. ἐπετρίβην ἀπολέσας τὼ βόε. 5
δι. Πόθεν; γε. γεωργ. ἀπὸ Φυλῆς ἔλαβον οἱ Βοιωτιοι.
δι. Ὦ τρισκακοδαίμων, εἶτα λευκὸν ἀμπέχει;
γε. Καὶ ταῦτα μέντοι νὴ Δί' ὥπερ μ' ἐτρεφέτην
Ἐν πᾶσι βολίτοις. δι. εἶτα νυνὶ τοῦ δέει;
γε. Ἀπόλωλα, τὼ φθαλμὼ δακρύων τὼ βόε. 10
Ἀλλ' εἴ τι κήδει Δερκέτου Φυλασίου,
Ὑπάλειψον εἰρήνῃ με τὼ φθαλμὼ ταχύ.
δι. Ἀλλ' ὦ πόνηρ' οὐ δημοσιεύων τυγχάνω.
γε. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ἤν πως κομίσωμαι τὼ βόε.
δι. Οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ κλαῖε πρὸς τοὺς Πιττάλου. 15
γε. Σὺ δ' ἀλλά μοι σταλαγμὸν εἰρήνης ἕνα,
Εἰς τὸν καλαμίσκον ἐνστάλαξον τουτονί.
δι. Οὐδ' ἂν στριβιλικίγξ. ἀλλ' ἀπιὼν οἴμωζε ποι.
γε. Οἴμοι κακοδαίμων, τοῖν γεωργοῖν βοιδίοιν.

ANTISTROPHE Vers. 10.

Ch. **A**Liquid uir hic commentus est,
Quod commodum sit fœderi:
Sed nil daturus ulli est.
Di. Infunde tu mel lacitibus,
Et sepias probè assa.
Ch. Audisne uerborum impetus?
Di. Anguilla assentur istæ.
Ch. Tu me atque uicinos fame
Nunc enecabis, de bono hoc
Nidore garriendo.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

χο. **Α**Νὴρ ἀνεύρηκέν τι τῆς 20
Σπονδαῖσιν ἡδὺ, κοὐκ ἔοικε
Κοὐδενὶ μεταδώσειν.
δι. Κατάχει σὺ τὴν χορδὴν τὸ μέλι.
Τὰς σηπίας στάθευε.
χο. Ἤκουσας ὀρθιασμάτων. 25
δι. Ὀπτᾶτε τὰγχέλεια.
χο. Ἀποκτενεῖς λιμῷ με καὶ
Τοὺς γείτονας, κνίσῃ τε καὶ
Φωνῇ τοιαῦτα λάσκων.

ΔΡΑ-

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ ἕκτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

δι. Ὀπτᾶτε ταυτὶ καὶ καλῶς ξανθίζετε.
πα. Δικαιόπολι. δι. τίς οὗτος; τίς οὗτος;
πα. Ἔπεμψέ τίς σοι νυμφίος ταυτὶ κρέα
Ἐκ τῶν γάμων. δι. καλῶς ποιῶν ὅστις ποτ' ἦν.
πα. Ἐκέλευε δ' ἐγχέαι σε τῶν κρεῶν χάριν,
Ἵνα μὴ στρατεύοιτ' ἀλλὰ βινοίη μένων,
Ἐς τ' ἀλάβαστρον κύαθον εἰρήνης ἕνα.
δι. Ἀπόφερ', ἀπόφερε τὰ κρέα, καὶ μή μοι δίδου.
Ὡς οὐκ ἂν ἐγχέαιμι χιλίων δραχμῶν.
Ἀλλ' αὑτηὶ τίς ἐστιν; πα. ἡ νυμφεύτρια.
Δεῖται παρὰ τῆς νύμφης τι σοὶ λέξαι μόνῳ.
δι. Φέρε δὴ, τί σὺ λέγεις; ὡς γέλοιον ὦ θεοὶ
Τὸ δέημα τῆς νύμφης, ὃ δεῖταί μου σφόδρα.
Ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
Φέρε δεῦρο τὰς σπονδὰς, ἵν' αὐτῇ δῶ μόνῃ.
Ὅτι ἡ γυνή 'στι, τοῦ πολέμου τ' οὐκ ἀξία.
Ὕπεχ' ὧδε δεῦρο τοὐξάλειπτρον ὦ γύναι.
Οἶσθ' ὡς ποιεῖτε τοῦτο; τῇ νύμφῃ φράσον,
Ὅταν στρατιώτας καταλέγωσι, τουτῳὶ
Νύκτωρ ἀλειφέτω τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
Ἀπόφερε τὰς σπονδάς. φέρε τὴν οἰνήρυσιν.
Ἵν' οἶνον ἐγχέω λαβὼν ἐς τοὺς χοάς.
χο. Καὶ μὴν ὁδί τις τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακὼς,
Ὥσπερ τι δεινὸν ἀγγελῶν ἐπείγεται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,
Σκηνὴ ἑβδόμη.

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΛΑΜΑΧΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ἕτερος ΑΓΓΕΛΟΣ.

αγ. Ἰὼ πόνοι τε καὶ μάχαι καὶ λάμαχοι.
λα. Τίς ἀμφὶ χαλκοφάλαρα δώματα κτυπεῖ;
αγ. Ἰέναι σ' ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ τήμερον,
Ταχέως λαβόντα τοὺς λόχους καὶ τοὺς λόφους.
Κἄπειτα τηρεῖν νειφόμενον τὰς εἰσβολάς.
Ὑπὸ τοὺς Χοᾶς γὰρ καὶ Χύτρους αὐτοῖσί τις
Ἤγγειλε λῃστὰς ἐμβαλεῖν Βοιωτίους.
λα. Ἰὼ στρατηγοὶ πλείονες ἢ βελτίονες.
δι. Οὐ δεινὰ μὴ ξεῖναί με μηδ' ἑορτάσαι;
Ἰὼ στράτευμα πολεμολαμαχαϊκόν.
λα. Οἴμοι κακοδαίμων, καταγελᾷς ἤδη σύ μου;
δι. Βούλει μάχεσθαι Γηρυόνῃ τετραπτίλῳ;
λα. Αἰ αἰ, οἵαν ὁ κῆρυξ ἀγγελίαν ἤγγειλέ μοι.
δι. Αἰ αἰ. τίνα δ' αὖ μοι προστρέχει τις ἀγγελῶν;
αγ. Δικαιόπολι. δι. τί ἐστιν; αγγ. ἐπὶ δεῖπνον ταχὺ
Βάδιζε τὴν κίστην λαβὼν καὶ τὸν χοᾶ.
Ὁ τοῦ Διονύσου γάρ σ' ἱερεὺς μεταπέμπεται.
Ἀλλ' ἐγκόνει. δειπνεῖν κατακωλύεις πάλαι.
Τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἐστὶν παρεσκευασμένα.
Κλῖναι, τράπεζαι, προσκεφάλαια, στρώματα.
Στέφανοι, μύρον, τραγήμαθ', αἱ πόρναι πάρα.
Ἄμυλοι, πλακοῦντες, σησαμοῦντες, ἴτρια.
Ὀρχηστρίδες, τὰ φίλταθ' Ἁρμοδίου, καλαί.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα σπεῦδε. λα. κακοδαίμων ἐγώ.

ACTVS IV. SCENA
sexta.

DICAEOPOLIS, PARANYMPHVS, CHORVS.

Di. *Assate vos hæc & probè rubefacite.*
Pa. *Dicæopoli.* Di. *quis isthic est? quis isthic est?*
Pa. *Has carnes ad te mittit sponsus quispiam*
E nuptiis. Di. *pulcrè facit iste, quisquis est.*
Pa. *Pro his iussit te sibi in hunc alabastrum infundere*
Cyathum vnicum pacis: vt à turba bellica
Immunis sese cum sponsa oblectet domi.
Di. *Aufer carnes, aufer: neque des eas mihi.*
Nam pro mille drachmis non infunderem tibi.
Sed quænam hæc est? Pa. *pronuba, quæ sponsæ nomine*
Aliquid tibi soli dicere iam necesse habet.
Di. *Age, tu, quid dicis? quàm ridicula, proh Deum,*
Isthæc petitio sponsæ: quod me rogat,
Vt saltem sponsi mentula maneat domi.
Fer huc mihi fœdera puer, vt huic soli duim.
Quoniam mulier est, & indigna bello: agè
Vas vnguentarium tu suppone mulier,
Nostin' quomodò hoc vtendum? dicito
Sponsæ, si quando conscribantur milites,
Vt hac re noctu sponsi inungat mentulam.
Aufer tu iterum fœdera, & vrnam vinariam
Cedo, vt capiam vinum atque infundã congys.
Ch. *Sed & hic supercilys elatis huc pedem*
Infert, quasi rem sit nunciaturus grauem.

ACTVS IV. SCENA
septima.

NVNCIVS, LAMACHVS, DICÆOPOLIS, alter NVNCIVS.

Nu. *Ehò labores, pugnæ, lamæ & lamachi.*
La. *Quis hic circa domum ære phaleratam strepit?*
Nu. *Proficisci te iubent duces exercitus,*
Cum cristis & cohortibus hodie illuò:
Et niue tectum cauere incursus hostium.
Nam sub Choas, & Chytros quidam modò retulit
Ipsis, latrones incurrere Bœotios.
La. *Vah plures, quàm meliores militum duces.*
Di. *Nonne hoc graue, ne licere ante quidem Choas*
Agere? hei, militiam bellolamachaicam.
La. *Hei misero mihi, numquid tu me ludibrio habes?*
Di. *Vin'tu pugnare cum Geryone, quattuor*
Pennis cristato? La. *ah ah, quod nuncium mihi*
Præco modò nunciauit. Di. *ah ah, quis mihi*
Accurrit nuncius, quidnam affert huic rei?
Nu. alt. Dicæopoli. Di. *quid est?* Nunc. *ad cœnam celeriter*
Abi, & cistam panariam fer, & choa,
Nam Liberi sacerdos te ad epulum vocat.
Sed propera, cœnaturus iamdudum in mora es.
Omnia parata sunt cætera, mensa, tori,
Puluini, stragula, serta, vnguenta: sunt item
Præstò bellaria: præstò sunt meretriculæ,
Panes, placentæ, sesamontes, itria:
Tum deliciæ Harmodij, pulcræ tibicinæ.
Sed agè propera ocyus. La. *me miserum.* Di. *quippe tu*

Magnam tibiipsi vendicabas Gorgona.
Occlude, ut cœnam mihi aliquis nunc apparet.

La. *Puer, effer sportam militarem huc mihi foràs.*
Di. *Puer, huc cistam panariam mihi fer foràs.*
La. *Sales thymo intritos, & cepas fer mihi.*
Di. *At mihi tomacula: nam cepas fastidio.*
La. *Salsamenti putris veterem adipem mihi.*
Di. *Et mihi da salsam adipem, ego assabo hic eam.*
La. *Effer pennas è galea cristata mihi.*
Di. *Huc effer turtures & turdos tu mihi.*
La. *Pulcra est & alba sanè penna passeris.*
Di. *Pulcra est & flaua isthæc sanè caro turturis.*
La. *Ah mi homo, cessa ridere armaturam meam.*
Di. *Ah mi homo, vin' tu vultum ad turdos non vertere?*
La. *Loculamentum trium cristarum cedo mihi.*
Di. *Catinum leporinarum carnium mihi.*
La. *Nisi crinimori cristas meas exederint.*
Di. *Nisi ante cœnam farcimen ego deuorem.*
La. *Mi homo: vin' tu tandem cessare me alloqui?*
Di. *Non. sed ego & puer hic inter nos contendimus*
Dudum. age vin' Lamachi arbitrio permittere:
Vtrum locustæ, an turdi meliores sient?
La. *Ah quam tu iniurius es.* Di. *locustas antefert.*
La. *Puer, puer, hastam demee, & effer huc mihi.*
Di. *Puer, puer, intestinum adime: & effer mihi.*
La. *Age, integumentum huic hastæ accipiam, puer*
Tene, retine. Di. *& tu isthunc contra retine puer.*
La. *Fer clypei fulcra puer.* Di. *fer clibanarios*
Tu mihi panes, fulcrum ventris mei, puer.
La. *Fer huc mihi Gorgonitergum clypei circulum.*
Di. *Et mihi placentæ caseitergum circulum.*
La. *Non hæc coram hominibus lata est irrisio?*
Di. *Non hæc coram hominibus placenta dulcis est?*
La. *Infunde tu puer oleum scuto æreo:*
Intus video senem fugiturum præ metu.
Di. *Infunde tu mel. nam manifestus hic senex:*
Ego plorare iubeo Gorgonium Lamachum.
La. *Huc effer mihi puer loricam bellicam.*
Di. *Huc effer loricam mihi puer, meum choa.*
La. *Hac ego contra hostes lorica armabor truces.*
Di. *Hoc ego contra conuiuas armabor choë.*
La. *Puer clypeo meo alligato stragula:*
Ego integumentum ipsius capiam & mecum feram.
Di. *Puer cistæ panariæ cœnam alliga:*
Ego pallio accepto, iam hinc egredior domo.
La. *Tolle clypeum tibi & accipe puer, atque abi.*
Di. *Ningit. papæ, hyberna hæc nobis negocia.*
Cœnam tolle, hæc conuiualia negocia.

δι. Καὶ γὰρ τὸ μεγάλην ἐπιγράφει τὴν Γοργόνα. 25
Συγκλεῖε, καὶ δεῖπνόν τις ἐσκευάζετο.
λα. Παῖ παῖ, φέρ' ἔξω δεῦρο τὸν γύλιον ἐμοί.
δι. Παῖ παῖ, φέρ' ἔξω δεῦρο τὴν κίστην ἐμοί.
λα. Ἅλας θυμίτας οἶσε παῖ καὶ κρόμμυα.
δι. Ἐμοὶ δὲ τεμάχη· κρομμύοις γὰρ ἄχθομαι. 30
λα. Θρῖον ταρίχους οἶσε σαπροῦ δεῦρο μοι.
δι. Κἀμοὶ δὲ σὺ παῖ θρῖον· ὀπτήσω δ' ἐκεῖ.
λα. Ἔνεγκε δεῦρο τὼ πτερὼ τὼ 'κ τοῦ κράνους.
δι. Ἐμοὶ δὲ τὰς φάττας γε φέρε καὶ τὰς κίχλας.
λα. Καλόν γε καὶ λευκὸν τὸ τῆς στρουθοῦ πτερόν. 35
δι. Καλόν γε καὶ ξανθὸν τὸ τῆς φάττης κρέας.
λα. Ὤνθρωπε παῦσαι καταγελῶν μου τῶν ὅπλων.
δι. Ὤνθρωπε βούλει μὴ βλέπειν εἰς τὰς κίχλας;
λα. Τὸ λοφεῖον ἐξένεγκε τῶν τριῶν λόφων.
δι. Κἀμοὶ λεκάνιον τῶν λαγῴων δὸς κρεῶν. 40
λα. Ἀλλ' ἦ τριχόβρωτες τοὺς λόφους μου κατέφαγον.
δι. Ἀλλ' ἦ πρὸ δείπνου τὴν μίμαρκυν κατέδομαι.
λα. Ὤνθρωπε βούλει μὴ προσαγορεύειν ἐμέ;
δι. Οὐκ, ἀλλ' ἐγὼ χὠ παῖς ἐρίζομεν πάλαι.
Βούλει περιδόσθαι κἀπιτρέψαι Λαμάχῳ, 45
Πότερον ἀκρίδες ἥδιόν ἐστιν ἢ κίχλαι;
λα. Οἴμ' ὡς ὑβρίζεις. δι. τὰς ἀκρίδας κρίνει πολύ.
λα. Παῖ παῖ καθελών μοι τὸ δόρυ, δεῦρ' ἔξω φέρε.
δι. Παῖ παῖ, σὺ δ' ἀφελὼν δεῦρο τὴν χορδὴν φέρε.
λα. Φέρε, τοῦ δόρατος ἀφελκύσωμαι τοὔλυτρον. 50
Ἔχ' ἀντέχου παῖ. δι. καὶ σὺ παῖ τοῦδ' ἀντέχου.
λα. Τοὺς κιλλίβαντας οἶσε παῖ τῆς ἀσπίδος.
δι. Καὶ τῆς ἐμῆς τοὺς κριβανίτας ἔκφερε.
λα. Φέρε δεῦρο Γοργόνωτον ἀσπίδος κύκλον.
δι. Κἀμοὶ πλακοῦντος τυρόνωτον δὸς κύκλον. 55
λα. Ταῦτ' οὐ καταγέλως ἐστὶν ἀνθρώποις πλατύς;
δι. Ταῦτ' οὐ πλακοῦς δῆτ' ἐστὶν ἀνθρώποις γλυκύς;
λα. Κατάχει σὺ παῖ τοὔλαιον ἐν τῷ χαλκίῳ,
Ἐνορῶ γέροντα δειλίας φευξούμενον.
δι. Κατάχει σὺ τὸ μέλι. κἀνθάδ' εὔδηλος γέρων. 60
Κλάειν κελεύων Λάμαχον τὸν Γοργάσου.
λα. Φέρε δεῦρο παῖ θώρακα πολεμιστήριον.
δι. Ἔξαιρε παῖ θώρακα κἀμοὶ τὸν χοᾶ.
λα. Ἐν τῷδε πρὸς τοὺς πολεμίους θωρήξομαι.
δι. Ἐν τῷδε πρὸς τοὺς συμπότας θωρήξομαι. 65
λα. Τὰ στρώματ' ὦ παῖ δῆσον ἐκ τῆς ἀσπίδος.
Ἐγὼ δ' ἐμαυτοῦ τὸν γύλιον οἴσω λαβών.
δι. Τὸ δεῖπνον ὦ παῖ δῆσον ἐκ τῆς κιστίδος.
Ἐγὼ δὲ θαἰμάτιον λαβὼν, ἐξέρχομαι.
λα. Τὴν ἀσπίδ' αἴρου, καὶ βάδιζ' ὦ παῖ λαβών. 70
Νείφει. βαβαιάξ. χειμέρια τὰ πράγματα.
δι. Αἶρε τὸ δεῖπνον, συμποτικὰ τὰ πράγματα.

CHORVS.

Ch. *Petite hinc læto pede militiam,*
Disparem iturimox ambo viam.
Alter serto redimitus bibat:
Alter hyberna statione
Frigeat: alter meretricem pulcram
Complexu habeat,
Et conterat hic membrum illud.

ΠΡΟΩΔΟΣ κώλων ζ.

χο. Ἴτε δὴ χαίροντες ἐπὶ στρατιάν,
Ὡς ἀνομοίαν ἔρχεσθον ὁδόν.
Τῷ μὲν πίνειν στεφανωσαμένῳ.
Σοὶ δὲ ῥιγῶντι προφυλάττειν, 75
Τῷ δὲ καθεύδειν μετὰ παιδίσκης
Ὡραιοτάτης,
Ἀνατριβομένῳ τε τὸ δεῖνα.

STROPHE Vers. 12.

Antimachum illum Psacadis
Versificatorem, hominem vsque ineptum,
Vt breuiter dicam, malè
Iuppiter ille perdat,
Qui cum epulum grande daret,
Me miserum siuit abire impransum.
Hunc ego aliquando videro

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ.

Ἀντίμαχον τὸν Ψακάδος, 80
Τὸν ξυγγραφῆ, τὸν μελέων, τὸν ποιητὴν,
Ὡς μὲν ἁπλῷ λόγῳ, κακῶς
Ἐξολέσειεν ὁ Ζεύς.
Ὅς γ' ἐμὲ τὸν τλήμονα
Λήναια χορηγῶν, ἀπέλυσ' ἄδειπνον. 85
Ὅν γ' ἔτ' ἐπίδοιμι τευθίδος

Δεο-

Δυόμενον, ἤδη δ' ὀπτωμένην
Σίζουσαν παράλιον ἐπὶ τραπέζῃ κειμένην.
Ὀκέλλοι, κᾆτα μέλ-
λοντος λαβεῖν αὐτοῦ, κύων 90
Ἁρπάσασα φεύγοι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ιβ'.

Τοῦτο μὲν αὐτῷ κακὸν ἓν
Κᾆθ' ἕτερον νυκτερινὸν γένοιτο.
Ἠπιαλῶν γὰρ οἴκαδ' ἐξ
Ἱππασίας βαδίζων, 95
Εἶτα καταξειέ τις αὐ-
τοῦ μεθύων τὴν κεφαλὴν Ὀρέστης
Μαινόμενος. ὁ δὲ λίθον λαβεῖν
Βουλόμενος ἐν σκότῳ λάβοι
Τῇ χειρὶ πέλεθον, ἀρτίως κεχεσμένον. 100
Ἐπαΐξειε δ' ἔχων
Τὸν μάρμαρον, κᾆτ' ἐκεῖθ' ἁμαρ-
τὼν, βάλοι Κρατῖνον.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΛΑΜΑΧΟΥ.

ἀγ. Ὦ δμῶες οἱ κατ' οἶκον ἐστὲ Λαμάχου,
Τὸ ὕδωρ ὕδωρ ἐν χυτρίῳ θερμαίνετε,
Ὀθόνια, κηρωτὴν παρασκευάζετε,
Ἔρι' οἰσυπηρά, λαμπάδιον περὶ τὸ σφυρὸν,
Ἀνὴρ τέτρωται χάρακι, διαπηδῶν τάφρον, 5
Καὶ τὸ σφυρὸν παλίνορον ἐξεκόκκισεν,
Καὶ τῆς κεφαλῆς κατέαγε περὶ λίθον πεσὼν,
Καὶ Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀσπίδος.
Πτίλον δὲ τὸ μέγα κομπολακύθου πεσὸν
Πρὸς ταῖς πέτραισι, δεινὸν ἐξηύδα μέλος, 10
Ὦ κλεινὸν ὄμμα νῦν πανύστατόν σ' ἰδὼν,
Λείπω φάος γε τοὐμὸν, οὐκέτ' εἴμ' ἐγώ.
Τοσαῦτα λέξας, εἰς ὑδρορρόαν πεσὼν,
Ἀνίσταταί τε καὶ ξυναντᾷ δραπέταις,
Λῃστὰς ἐλαύνων, καὶ κατασπέρχων δορί, 15
Ὁδὶ δὲ καὐτός, ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ δευτέρα.

ΛΑΜΑΧΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

λα. Ἀτταπατταταῖ,
Στυγερὰ τάδε γε κρυερὰ πάθεα.
Τάλας ἐγὼ διόλλυμαι
Δορὸς ὑπὸ πολεμίου τυπείς.
Ἐκεῖνο δ' οὖν αἰακτὸν ἂν 5
Οἰμωκτόν τ' ἂν γένοιτό μοι.
Δικαιόπολις γὰρ εἴ μ' ἴδοι τετρωμένον,
Κᾆτ' ἐγχάνοι γε ταῖς ἐμαῖσιν ἂν τύχαις.
δι. Ἀτταλατταταῖ,
Τῶν τιτθίων ὡς σκληρὰ καὶ κυδώνια. 10
Φιλήσατόν με μαλθακῶς ὦ χρυσίω,
Τὸ περιπεταστὸν κἀπιμανδαλωτὸν ἄν.
Τὸν γὰρ χοᾶ νῦν πρῶτος ἐκπέπωκά γε.
λα. Ὦ συμφορὰ τάλαινα τῶν ἐμῶν κακῶν.
Ἰὼ ἰὼ τραυμάτων ἐπωδύνων. 15

Panis inopem: qui coctus &
Iam nunc maritimus, ubi mensa additus,
Quasi appulerit: & is
Admonerit manum: canis
Prendat, & fugam capessat.

ANTISTROPHE. Versl. 12.

Hoc malum ei lux pariat,
Alterum ei nox execranda:
Febricitans ubi domum
Ex equitatione
Se referet: mox aliquis
Ei cerebrum comminuat Orestes,
Mentis inops: lapidem ibi volens
Corripere nocte caeca, olens
Stercus rapiat, eò recens cacatum: & ir-
Ruat, lapidem ratus
Tenere: aberrans postea
Tangat hunc Cratinum.

ACTUS V. SCENA prima.

NUNCIUS LAMACHI.

Nu. *O Servuli, qui Lamachi estis in domo,*
Aquam hic, aquam famuli in olla calefacite,
Linteola, ceratum parate, succidas
Proferte lanas, & linamenta tenera,
Ad malleolum pedis. nam ut fossam transiit,
Sude vulneratus est, pedisque malleus,
Quasi granum corticis, luxatus est viro.
Caput item, lapidi impingens, fregit pessimè,
Et Gorgona excitavit è clypeo suo.
Tum penna gloriosa avicula grandior.
Scopulo incidens, horrendum carmen edidit:
O praeclare ocule hodie extremum te conspicor,
Meámque lucem desero: nullo, nullo sum.
Ubi hoc locuta est in canalem illabitur:
Mox consurgit, & in fugitivos quosdam incidit.
Hos hasta impellit, & ad celerem gradum incitat.
Sed eccum adest ipsus, aperi: pande ostium.

ACTUS V. SCENA secunda.

LAMACHUS, DICAEOPOLIS, CHORUS.

La. *Atapattatà,*
Gravia, misera, rigida patior:
Perij, interij, occidi miser,
Percussus hostis lancea.
Hac hasta lamentabilis,
Et erit mihi plorabilis.
Nam si Dicaeopolis me laesum viderit,
Meo insultabit laetus infortunio.
Di. *Attalattatà,*
Ut durae sunt papillae, ut sunt Cydonia?
O aureae puellae date mihi suavium,
Et morsiunculas, & labra labris iungite,
Nam primus omnium ego choa nunc ebibi.
La. *O miseras aerumnarum istarum miserias,*
Ehei, ehei, vulnera excruciantia.
Di. *Ehodium, salvus sies Lamachippium.*

La. *Ah me miserum.* Di. *ah me perditum.*
La. *Ludisne me?* Di. *mordésne me?*
La. *Miser ego propter prælij*
Consilium inauspicatum.
Di. *Quippe Choibus faciebat quidam symbolas.*
La. *Eheu, Ehei, Paean, Paean.*
Di. *At hodie nunc haud celebrantur Paeonia.*
La. *Prehendite prehendite crus meum: papa*
O amica prehendite.
Di. *At vos mihi mediam puellæ mentulam,*
O amicæ prehendite.
La. *Caput percussus ager vertigine: tenebræ*
Ante oculos natant.
Di. *Et ego dormiturio, & marceo: quia tenebræ*
Ante oculos natant.
La. *Efferte me foràs, in ædes Pittali,*
Paeoniis sequelis.
Di. *Ad iudices me efferte, vbinam est rex Choum?*
Date Ctesiphontis vtrem.
La. *Per ossa quadam lancea hostilis mihi inuolauit.*
Di. *Videtisn' poculum hoc vacuum? Tenella egregia victrix.*
Ch. *Tenella sanè si vocas, senex, egregia victrix.*
Di. *Et insuper meracum infudi, & hianti ore ingurgitaui.*
Ch. *Tenella, nunc age generose, vtrem cape & recede.*
Di. *Sequimini me cantantes, ô Tenella egregia victrix.*
Ch. *Tui sequemur gratia,*
Tenella victrix inclytam
Cantabimus te, & vtrem.

ARISTOPHANIS ACHARNENSIVM FINIS.

δι. Ἰὼ, ἰὼ, ὦ χαῖρε Λαμαχίππιον.
λα. Στυγερὸς ἐγώ. δι. μογερὸς ἐγώ.
λα. Τί με σὺ κυνεῖς; δι. τί με σὺ δάκνεις;
λα. Τάλας ἐγὼ τῆς ἐν μάχῃ
Νῦν ξυμβολῆς βαρείας. 20
δι. Τοῖς Χουσὶ γάρ τις ξυμβολὰς ἐπράττετο.
λα. Ἰὼ ἰώ. Παιὰν Παιάν.
δι. Ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τήμερον Παιώνια.
λα. Λάβεσθέ μου, λάβεσθε τοῦ σκέλους. παπαῖ,
Προσλάβεσθέ μ' ὦ φίλοι. 25
δι. Ἐμοῦ δέ γε σφὼ τοῦ πέους ἄμφω μέσου,
Προσλάβεσθέ μ' ὦ φίλαι.
λα. Ἰλιγγιῶ κάρα λίθῳ πεπληγμένος
Καὶ σκοτοδινιῶ.
δι. Κἀγὼ καθεύδειν βούλομαι καὶ στύομαι 30
Καὶ σκοτοβινιῶ.
λα. Θύραζέ μ' ἐξενέγκατ' ἐς τοῦ Πιττάλου,
Παιωνίαισι χερσίν.
δι. Ὡς τοὺς κριτάς μ' ἐκφέρετε. ποῦ 'στιν ὁ βασιλεύς;
Ἀπόδοτέ μοι τὸν ἀσκόν. 35
λα. Λόγχη τις ἐμπέπηγέ μοι δι' ὀστέων ὀδυνηρά.
δι. Ὁρᾶτε τουτονὶ κενόν; Τήνελλα καλλίνικος.
χο. Τήνελλα δῆτ', εἴπερ καλεῖς ὦ πρέσβυ καλλίνικος.
δι. Καὶ πρός γ' ἄκρατον ἐγχέας ἄμυστιν ἐξέλαψα.
χο. Τήνελλα νυν ὦ γεννάδα χώρει λαβὼν τὸν ἀσκόν. 40
δι. Ἕπεσθέ νυν ᾄδοντες, ὦ τήνελλα καλλίνικος.
χο. Ἀλλ' ἑψόμεσθα σὴν χάριν,
Τήνελλα καλλίνικον ᾄδοντές σε καὶ τὸν ἀσκόν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΑΧΑΡΝΕΩΝ ΤΕΛΟΣ.

ARGVMENTVM SIVE HYPOTHESIS

CRABRONVM aut VESPARVM.

Auctore Sept. Flor. Christiano.

Per Acrostichidem.

C *um iudicandi amore vesanum patrem*
R *etrahere vellet natus, inclusum ædibus*
A *sseruat: ille obnititur, quantum potest.*
B *delycleonem vt fallat & custodiam:*
R *em rescientes aduolant macri senes*
O *pem vt ferant aculeis freti suis*
N *oménque habentes inde Vesparum: inter hos*
E *x pacto initur fœdus: exercet domi*
S *enex forum omne, & iudicis partes agit.*

Aliter.

V *eterem parentem natus addictum foro*
E *liminare dum vetat, seruis dedit*
S *eruandum: at illum vindicare aculeis*
P *arant seniles vespæ: vtrinque ardent manus.*
A *nimos sed acres lingua flexit, & senex*
E *xercis vt ius diceret saltem domi.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

Σωσίας οἰκέτης.
Ξανθίας οἰκέτης.
Βδελυκλέων.
Φιλοκλέων.
Χορὸς γερόντων Σφηκῶν.
Παῖδες.
Κῆρυξ.
Θεσμοθέτης.
Κατήγορος.
Κύων Κυδαθηναιεύς.
Θεράπων Φιλοκλέωνος.
Ἀρτόπωλις γυνή.
Εὐριπίδης.
Ἕτερος κατήγορος.

PERSONAE DRAMATIS.

Sosias, seruus.
Xanthias, seruus.
Bdelycleon, filius senis.
Philocleon, senex.
Chorus senum Crabronum.
Pueri.
Praeco.
Thesmotheta.
Accusator.
Canis Cydathenaeus.
Seruus Philocleonis.
Artopola, mulier.
Euripides.
Alius accusator.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΣΦΗΚΕΣ.

ARISTOPHANIS CRABRONES seu VESPAE.

Ex versione Q. Sept. Florentis Christiani.

ΣΩΣΙΑΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

Οὗτος τί πάσχεις ὦ κακόδαιμον Ξανθία;
ξαν. Φυλακὴν καταλύειν νυκτερινὴν διδάσκομαι.
Κακὸν ἄρα ταῖς πλευραῖς τι προὐφείλεις μέγα.
Ἆρ' οἶσθα γ' οἷον κνώδαλον φυλάττομεν;
ξαν. Οἶδ'. ἀλλ' ἐπιθυμῶ σμικρὸν ἀπομερμηρίσαι. 5
σω. Σὺ δ' οὖν παρακινδύνευ', ἐπεὶ καὐτοῦ γ' ἐμοῦ
Κατὰ τοῖν κόραιν ὕπνου τι καταχεῖται γλυκύ.
ξαν. Ἀλλ' ἦ παραφρονεῖς ἐτεὸν, ἢ κορυβαντιᾷς;
σω. Οὔκ. ἀλλ' ὕπνος μ' ἔχει τις ἐκ Σαβαζίου.
ξαν. Τὸν αὐτὸν ἄρ' ἐμοὶ βουκολεῖς Σαβάζιον. 10
Κἀμοὶ γὰρ ἀρτίως τις ἐπεστρατεύσατο
Μῆδός τις ἐπὶ τὰ βλέφαρα νυστακτὴς ὕπνος.
Καὶ δῆτ' ὄναρ θαυμαστὸν εἶδον ἀρτίως.
σω. Κἄγωγ' ἀληθῶς οἷον οὐδεπώποτε.
Ἀτὰρ σὺ λέξον πρότερος. ξαν. ἐδόκουν αἰετὸν 15
Καταπτάμενον ἐς τὴν ἀγορὰν μέγαν πάνυ
Ἀναρπάσαντα τοῖς ὄνυξιν ἀσπίδα
Φέρειν ἐπίχαλκον ἀνεκὰς εἰς τὸν οὐρανόν.
Κἄπειτα ταύτην ἀποβαλεῖν Κλεώνυμον.
Οὐδὲν ἄρα γρίφου διαφέρει Κλεώνυμος. 20
σω. Πῶς δὴ προσερεῖ τις τοῖσι συμπόταις λέγων,
Ὅ,τι ταὐτὸν θηρίον ἔν τε γῇ κἀν οὐρανῷ,
Κἀν τῇ θαλάττῃ γ' ἀπέβαλε τὴν ἀσπίδα.
ξαν. Οἴμοι. τί δῆτά μοι κακὸν γενήσεται;
Ἰδόντι τουτὶ τοὐνύπνιον. σω. μὴ φροντίσῃς* 25
Οὐδὲν γὰρ ἔσται δεινὸν οὐ μὰ τοὺς θεούς.
ξαν. Δεινόν γέ πού 'στ' ἄνθρωπος ἀποβαλὼν ὅπλα.
Ἀτὰρ σὺ τὸ σὸν αὖ λέξον. σω. ἀλλ' ἐστὶ μέγα.
Περὶ τῆς πόλεως γάρ ἐστι τοῦ σκάφους ὅλου.
ξαν. Λέγε νυν ἀνύσας τι τὴν τρόπιν τοῦ πράγματος. 30
σω. Ἔδοξέ μοι περὶ πρῶτον ὕπνον ἐν τῇ Πυκνὶ
Ἐκκλησιάζειν πρόβατα συγκαθήμενα.

Sosias, Xanthias.

So. Miserande Xanthia, ecquod hic malum aucupas?
Xa. Dissoluere huius noctis excubias paro.
So. Fraudem lateribus nempe debebas tuis.
Sed scisne qualem nos tuemur belluam?
Xa. Scio, at cupido polluli somni premit. 5
So. Protenderis tu pellis in periculum.
Nempe his ocellis dulce quid suffunditur.
Xa. At certe es aut cerritus aut obluctans.
So. Minimè, sopor me incessit ex Sabazio.
Xan. Mecum ergo eundem tu colis Sabum patrem: 10
Nam dormienti tantummodo & Medus mihi
Obmilitauit lassa somnus lumina,
Mirúmque prorsus somnium aspexi modò.
So. Etiam ipse vidi quale nunquam videram.
At tu prior dic. Xan. visa grandis admodum 15
Aquila volatu prapeti forum petens
Grauem ere clypeum rapere aduncis unguibus
Raptúmque in athram ferre sublimem procul,
Sed quem deinde abiecerit Cleonymus.
So Parem ergo gripho censeas Cleonymum. 20
Nam quaestio ista digna conuiuis erit,
Vnam atque eandem belluam esse quae in mari
Caelóque terráque abiicit scutum fugax.
Xa. Hei mi, timor me incessit vt ne quid mali
Apportet hoc insomnium. So. At iam per deos, 25
Securus esto, nil mali hinc portenditur.
Xa. An non graue istud arma cùm vir proijcit?
Tuum ipse iam nunc somnium insequere. So. maximum
Vt quod sit vrbis naue de tota Attica.
Xa. Age nunc ab ipsa rem carina perfice. 30
So. Mihi visa primum est, circuter somnum, in Pnyce
Pecudum sedentium frequens conuentio

Cum scipione pallium gerentium.
In quis habebat, vt videbatur mihi,
Omnivora Pristis concionem belluæ.
Quæ vocem obesæ edebat in modum suis.

Xa. *Fasæ. So. quid est? Xa. narrare plura desine*
Hoc somnium putorem olet corij malum.

So. *Ac tetra Pristis illa tum trutinam tenens*
Ad hancece volgus exigebat bubulum.

Xa. *Hei mi ille populum credo nobis diuidet.*

So. *Dein Theorus propter hanc humilis sedens*
Visus Coracis est habere atrum caput,
Tunc Alcibiades infit ore blæsulo,
Vides Theolus vt Colacis habet caput?

Xa. *Euge Alcibiadis verba blæsa recta sunt.*

So. *Non simile monstri est istud, vt coruus fiet*
Factus Theorus? Xa. Quin bonum est. So. Quare? Xa. Rogas?
Coruum repente fieri homo antè qui fuit?
Vt certa res sit, quamque coniectu facul
Coruos abire istum quem tu altum eueximus.

So. *Operam duobus nunc tuam haud obolis locem,*
Quum sic apertè delicas insomnia.

Xa. *Nunc sensum age istis offeram spectantibus.*
Sed præmonebo pauca quædam primitus
Grande atque magnum vt ne quid exspectent nimis
Nec risum ineptum, siue Megarenses iocos,
Nec serui habemus vel nuces ex sportula
Quas cogitemus iacere spectatoribus,
Nec Herculem ampla cœna quem fefellerit,
Euripides nec rursus infamabitur.
Nec si superbè fors Cleonis splendeat
Hominem interemus vt moretis poculum.
Sed frugi habemus & bonum dicterium
Virtute vestra non quidem concinnius
Melius inepta sed tamen comœdia,
Nam qui superno dormit in cœnaculo
Grauis atque magnus iste homo est nobis herus
Senémque custodire nos iussit patrem
Coercitum intus ne foras eliminet.
Ægrotat hic mirabilem morbum pater.
Nec est vt vllus hunc scopum collimeet,
Nisi admonemus, quisque coniiciat licet,
Eum Pronapi natus ille Ameinias
Amare dicit aleam, sed nil ait.

So. *Nempe ipse morbum de suo istum conijcit.*

Xa. *Minimè: sed hoc amare, principium est mali.*
At alter iste Dercylo inquit Sosias
Amare vini potionem. So. Nil minus,
Morbus per homines iste grassatur probos.

Xa. *Nicostratus sed autumat Scambonides*
Sacrorum amantem aut hospitium esse forsitan.

So. *Haud per canem ô Nicostrate est Philoxenus*
Scortum exoletum cùm sit hic Philoxenus.

Xa. *Nugas blatitis, nec potestis assequi.*
At nunc tacete sultis illud noscere
Nam quo laborat morbo herus, nunc eloquar.
Celebrat tribunal & forum quantum potest:
Tum iudicandi amore flagrat, ac gemit
Si prima iudex non premit subsellia,
Noctúque somni ne quidem ciccum videt:
Si fortè conniuere cœpit, at volat
Huc animus vsque & totus est ad clepsydram
Tantùm tenendo calculo assuefactus est
Digitos vt excitatus hos tres contrahat
Ceu tus acerra imponat in nouilunio.
Si fortè scripta vidit ad quasdam fores
Hæc verba, Bellus Pyrilampis vicius est,
Tum pro suo addet more, bellus fiscus est.
Aitij gallum qui canebat vespere

Βακτηρίας ἔχοντα καὶ τριβώνια.
Κἄπειτα τούτοις τοῖς προβατίοισί μὐδόκει
Δημηγορεῖν φάλαινα πανδοκεύτρια. 35
Ἔχουσα φωνὴν ἐμπεπρησμένης ὑός.

ξαν. Αἰβοῖ. σω. τί ἐστι; ξαν. παῦε παῦε μὴ λέγε.
Ὄζει κάκιστον τοὐνύπνιον βύρσης σαπρᾶς.

σω. Εἶθ' ἡ μιαρὰ φάλαιν' ἔχουσα τρυτάνην,
Ἵστη βόειον δημόν. ξαν. οἴμοι δείλαιος 40
Τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διιστάναι.

σω. Ἐδόκει δέ μοι Θέωρος αὐτῆς πλησίον
Χαμαὶ καθῆσθαι, τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχων.
Εἶτ' Ἀλκιβιάδης εἶπε πρός με τραυλίσας
Ὁλᾷς Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει. 45

ξαν. Ὀρθῶς γε τοῦτ' Ἀλκιβιάδης ἐτραύλισεν.

σω. Οὔκουν ἐκεῖν' ἀλλόκοτον, ὁ Θέωρος κόραξ
Γιγνόμενος. ξαν. ἥκιστ' ἀλλ' ἄριστον. σω. πῶς. ξαν. ὅπως;
Ἄνθρωπος ὤν, εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης κόραξ.
Οὔκουν ἐναργὲς τοῦτο ξυμβαλεῖν, ὅτι 50
Ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν, ἐς κόρακας οἰχήσεται.

σω. Εἶτ' οὐκ ἐγὼ δοὺς δύ' ὀβολὼ μισθώσομαι,
Οὕτως ὑποκρινόμενον σαφῶς ὀνείρατα.

ξαν. Φέρε νῦν κατείπω τοῖς θεαταῖς τὸν λόγον,
Ὀλίγ' ἄττ' ὑπειπὼν πρῶτον αὐτοῖσι ταδί. 55
Μηδὲν παρ' ἡμῶν προσδοκᾶν λίαν μέγα.
Μηδ' αὖ γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον.
Ἡμῖν γὰρ οὐκ ἔστ' οὐδὲ κάρυ' ἐκ φορμίδος
Δούλω διαρριπτοῦντε τοῖς θεωμένοις.
Οὐδ' Ἡρακλῆς τὸ δεῖπνον ἐξαπατώμενος, 60
Οὐδ' αὖθις ἀνασελγαινόμενος Εὐριπίδης.
Οὐδ' εἰ Κλέων ἔλαμψε τῆς τύχης χάριν,
Αὖθις τὸν αὐτὸν ἄνδρα μυττωτεύσομεν.
Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν λογίδιον, γνώμην ἔχον,
Ὑμῶν μὲν αὐτῶν οὐχὶ δεξιώτερον, 65
Κωμῳδίας δὲ φορτικῆς σοφώτερον.
Ἔστιν γὰρ ἡμῖν δεσπότης ἐκεινοσί,
Ἄνω καθεύδων, ὁ μέγας, οὑπὶ τοῦ τέγους
Οὗτος φυλάττειν τὸν πατέρ' ἐπέταξε νῷν,
Ἔνδον καθείρξας, ἵνα θύραζε μὴ 'ξίῃ. 70
Νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον αὐτοῦ νοσεῖ.
Ἣν οὐδ' ἂν εἷς γνοίη ποτ' οὐδ' ἂν ξυμβάλοι
Εἰ μὴ πύθοιθ' ἡμῶν. ἐπεὶ τοπάζετε.
Ἀμυνίας μὲν ὁ Προνάπου φήσ' οὑτοσὶ
Εἶναι φιλόκυβον αὐτόν. ἀλλ' οὐδὲν λέγει. 75

σω. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀφ' αὑτοῦ τὴν νόσον τεκμαίρεται.

ξαν. Οὔκ. ἀλλὰ φιλο μέν ἐστιν ἀρχὴ τοῦ κακοῦ.
Ὁδὶ δέ φησι Σωσίας πρὸς Δερκύλον,
Εἶναι φιλοπότην αὐτόν. σω. οὐδαμῶς γ' ἐπεὶ
Αὕτη γε χρηστῶν ἐστὶν ἀνδρῶν ἡ νόσος. 80

ξαν. Νικόστρατος δ' αὖ φησιν ὁ Σκαμβωνίδης,
Εἶναι φιλοθύτην αὐτόν, ἢ φιλόξενον.

σω. Μὰ τὸν κύν' ὦ Νικόστρατ', οὐ φιλόξενος.
Ἐπεὶ καταπύγων ἐστὶν ὅ γε Φιλόξενος.

ξαν. Ἄλλως φλυαρεῖτ'. οὐ γὰρ ἐξευρήσετε. 85
Εἰ δὴ 'πιθυμεῖτ' εἰδέναι, σιγᾶτε νῦν.
Φράσω γὰρ ἤδη τὴν νόσον τοῦ δεσπότου.
Φιληλιαστής ἐστιν ὡς οὐδεὶς ἀνήρ.
Ἐρᾷ τε τούτου τοῦ δικάζειν καὶ στένει
Ἢν μὴ 'πὶ τοῦ πρώτου καθίζηται ξύλου. 90
Ὕπνου δ' ὁρᾷ τῆς νυκτὸς οὐδὲ πασπάλην.
Ἢν δ' οὖν καταμύσῃ κἂν ἄχνην, ὅμως ἐκεῖ
Ὁ νοῦς πέτεται τὴν νύκτα περὶ τὴν κλεψύδραν.
Ὑπὸ τοῦ δὲ τὴν ψῆφον γ' ἔχειν εἰωθέναι,
Τοὺς τρεῖς ξυνέχων τῶν δακτύλων, ἀνίσταται, 95
Ὥσπερ λιβανωτὸν ἐπιτιθεὶς νουμηνίᾳ.
Καὶ νὴ Δί' ἂν ἴδῃ γέ που γεγραμμένον
Τὸν Πυριλάμπους ἐν θύρᾳ Δῆμον καλόν,
Ἰὼν παρέγραψε πλησίον κημὸς καλός.
Τὸν ἀλεκτρυόνα δ' ὃς ᾖδ' ἀφ' ἑσπέρας, ἔφη, 100

Ὡς ὄψ' ἐγείροι αὐτὸν ἀναπεπεισμένον,
Παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἔχοντα χρήματα.
Εὐθὺς δ' ἀπὸ δορπηστοῦ κέκραγεν ἐμβάδας.
Κἄπειτ' ἐκεῖσ' ἐλθὼν προκαθεύδει πρῲ πάνυ
Ὥσπερ λεπὰς προσεχόμενος τῷ κίονι. 105
Ὑπὸ δυσκολίας δ' ἅπασι τιμῶν τὴν μακρὰν,
Ὥσπερ μέλιττ' ἢ βομβυλιὸς εἰσέρχεται,
Ὑπὸ τοῖς ὄνυξι κηρὸν ἀναπεπλασμένος.
Ψῆφον δὲ δείσας μὴ δεηθείη ποτέ,
Ἵν' ἔχοι δικάζειν, αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει. 110
Τοιαῦτ' ἀλύει. νουθετούμενος δ' ἀεὶ
Μᾶλλον δικάζει. τοῦτον οὖν φυλάττομεν,
Μοχλοῖσιν ἐνδήσαντες, ὡς ἂν μὴ 'ξίῃ.
Ὁ γὰρ υἱὸς αὐτοῦ τὴν νόσον βαρέως φέρει.
Καὶ πρῶτα μὲν λόγοισι παραμυθούμενος. 115
Ἀνέπειθεν αὐτὸν μὴ φορεῖν τριβώνιον.
Μηδ' ἐξιέναι θύραζ'. ὁ δ' οὐκ ἐπείθετο,
Εἶτ' αὐτὸν ἀπέλου κἀκάθαιρ'. ὁ δ' οὐ μάλα.
Μετὰ ταῦτ' ἐκορύβαντίζ'. ὁ δ' αὐτῷ τυμπάνῳ
Ἄξας ἐδίκαζεν εἰς τὸ καινὸν ἐμπεσών. 120
Ὅτε δὴ ταύταις ταῖς τελεταῖς οὐκ ὠφέλει,
Διέπλευσεν εἰς Αἴγιναν, εἶτα ξυλλαβὼν,
Νύκτωρ κατέκλινεν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ.
Ὁ δ' ἀνεφάνη κνεφαῖος ἐπὶ τῇ κιγκλίδι.
Ἐντεῦθεν οὐκέτ' αὐτὸν ἐξεφρίομεν. 125
Ὁ δ' ἐξεδίδρασκε διά τε τῶν ὑδρορροῶν,
Καὶ τῶν ὀπῶν. ἡμεῖς δ' ὅσ' ἦν τετρημένα
Ἐνεβύσαμεν ῥακίοισι κἀπακτώσαμεν,
Ὁ δ' ὡσπερεὶ κολοιὸς αὑτῷ παττάλους
Ἐνέκρουεν εἰς τὸν τοῖχον. εἶτ' ἐξήλλετο. 130
Ἡμεῖς δὲ τὴν αὐλὴν ἅπασαν δικτύοις
Καταπετάσαντες ἐν κύκλῳ φυλάττομεν.
Ἔστιν δ' ὄνομα τῷ μὲν γέροντι Φιλοκλέων,
Ναὶ μὰ Δία. τῷ δ' υἱεῖ γε τῳδὶ Βδελυκλέων,
Ἔχων τρόπους φρυαγμοσεμνάκους τινάς. 135

Argento ab ipsis esse corruptum reis
Vt excitet se serius quam vsus velit.
Cœnatus alta voce poscit baxeas
Illucque pergit, atque eum nondum expetit
Multum ante manè: dormit & pila nastat
Vt concha petra, damnat omnes linea
Longa senectus: intrat vt tenax apis
Penitusque cera sublitos vngues refert.
Néve ad ferendas calculus sententias
Desit, dat intus operam alundo littori.
His gaudet ille, si admones, impensius
Iudicia celebrat, itaque custodimus hunc
Serisque vinctum claudimus ne huc exeat.
Nam morbus huius grauiter angit filium.
Primum ergo dictis allocutus mollibus
Suadebat abstinere triuo pallio,
Neque egredi, at non persuasit, quin eum
Lauitque purgauitque, Corybantum sacra
Patrare cœpit: ille tympanum tenens
Vt iudicaret, illico ad forum venit:
Vbi his initiis nec hilum proficit
Æginam adusque venit, hunc secum accipit
Noctuque fano imponit Æsculapij.
Quum visus ecce est nocte pro foribus fori
Atque inde quamuis duceremus nusquam
Nos per foramina & per impluuium adium
Fefellit omnes: mox hiatus, ostia, &
Pertusa pannis omnia obsepsimus.
At ille palos parieti affigens, statim
Leuis exsilit, se proripitque vt graculus.
Hinc vniuersum cassibus triclinium
Præsensum habemus, si quæ seruamus senem.
Ac nomen huius est senis Philocleon
Sed filio illi nomen est Bdelycleon
Mores habens caperosi ontispernicos.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΣΩΣΙΑΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.

βδε. Ὦ Ξανθία καὶ Σωσία, καθεύδετε;
ξαν. Οἴμοι. **σω.** τί ἐστι; **ξαν.** Βδελυκλέων ἀνίσταται.
βδε. Οὐ περιδραμεῖται σφῷν ταχέως δεῦρ' ἅτερος;
Ὁ γὰρ πατὴρ εἰς τὸν ἰπνὸν εἰσελήλυθε,
Καὶ μυσπολεῖ τι καταδεδυκώς. ἀλλ' ἄθρει.
Κατὰ τῆς πυέλου τὸ τρῆμ' ὅπως μὴ 'κδύσεται.
Σὺ δὲ τῇ θύρᾳ πρόσκεισο. **σω.** ταῦτ', ὦ δέσποτα.
Ἄναξ Πόσειδον, τί ποτ' ἄρ' ἡ κάπνη ψοφεῖ;
Οὗτος, τίς εἶ σύ; **φι.** καπνὸς ἔγωγ' ἐξέρχομαι.
βδε. Καπνός; φέρ' ἴδω, ξύλου τίνος σύ; **φι.** συκίνου. 10
βδε. Νὴ τὸν Δί', ὅσπερ γ' ἐστὶ δριμύτατος καπνῶν.
Ἀτὰρ οὐκ ἐσερρήσεις γε; ποῦ 'σθ' ἡ τηλία;
Δῦν' αὖ πάλιν. φέρ' ἐπαναθῶ σοι καὶ ξύλον.
Ἐνταῦθα νῦν ζήτει τιν' ἄλλην μηχανήν.
Ἀτὰρ ἄθλιός γ' εἴμ' ὡς ἕτερος οὐδεὶς ἀνήρ. 15
Ὅστις πατρὸς νῦν Καπνίου κεκλήσομαι.
σω. Παῖ, τὴν θύραν ὤθει. πίεζ' εὖ σφόδρα.
Εὖ κἀνδρικῶς. κἀγὼ γὰρ ἐνταῦθ' ἔρχομαι.
Καὶ τῆς κατακλεῖδος ἐπιμελοῦ καὶ τοῦ μοχλοῦ
Φύλαττέ θ' ὅπως μὴ τὴν βάλανον ἐκτρώξεται. 20
φι. Τί δράσετ'; οὐκ ἐκφρήσετ', ὦ μιαρώτατοι,
Δικάσοντά μ', ἀλλ' ἐκφεύξεται Δρακοντίδης;
βδε. Σὺ δὲ τοῦτο βαρέως ἂν φέροις; **φι.** ὁ γὰρ θεὸς
Μαντευομένῳ μοὔχρησεν ἐν Δελφοῖς ποτε,
Ὅταν τις ἐκφύγῃ μ', ἀποσκλῆναι τότε. 25
φι. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ μαντεύματος.
Ἴθ' ἀντιβολῶ σ', ἔκφρες με, μὴ διαρραγῶ.
βδε. Μὰ τὸν Ποσειδῶ, Φιλοκλέων, οὐδέποτέ γε.

BDELYCLEON, XANT. SOSIAS, PHILOCL.

Bde. *O Xanthia atque Sosia obdormiscitis?*
Xan. *Hei mi. So. quid est? Xan. exsurgit en Bdelycleon.*
Bde. *Non huc e curret alter ex vobis cito?*
Ingressus est vt suspicor furnum pater
Ruspatur illic quispiam obrepsit, vide
Ne per foramen forsitan solij exeat,
Tu ianuæ autem incumbe. Seruus. Sic ime est here?
Pro Conse Rex! quid instrepit fumarium?
Eho quis es tu? Philocleon. fumus egressum aucupo.
Bde. *Fumúsne? ligni cuius est? Phil. ficulnei.*
Bde. *Sanè omnium qui sumus est acerrimus.*
Intrône abibis alueum hunc cedò mihi.
Regredere, da lignum quod imponam super.
Aliam hic require, si potes, solertiam,
Nullus tamen me viuit infelicior,
Mihi quippe fumus esse dicetur pater.
Ser. *Occlude tu puer fores, validus preme*
Benè fortitérque, ego huc statim accessero.
Seram atque vectim diligenter inspice
Ne pessulorum claustra possit rodere.
Phil. *Quid ô scelesti audebitis? quin me mittite*
Vt iudicem, aut fugiet reus Dracontides.
Bde. *Non fiet, etsi sit graue hoc tibi. nam deus*
Mihi sciscitanti oraculum Delphis dedit
Fore vt alicuius è fuga mortem opperam.
Phi. *Verrunce Apollo, diuinatem oraculi!*
At me effer oro sis, necesse est rumpier:
Bde. *Per Consi amicum numen, hoc nullus velim.*

Ph. *Rete istud ergo mordicus corrosero.*
Bde. *Edentulus ne? Ph. me misellum! quo cedò,*
Iam te necare possiem pacto? ocyus
Ensem aut tabellam ferte damnatoriam.
Bde. *Homo iste quoddam grande molitur malum.*
Ph. *Minimè, Iouem ipsum testor, ac tantum velim*
Venum dare ipsis insimul cantherijs
Deductum asellum, nam noua est luna. Bde. atqui ego
Venum dabo ipsum. Ph. non quidem quanti darem.
Bd. *Quin melius, at tu, verna, asellum protrahe.*
Ser. *Qualem ille fingens nempe prætextum dedit*
Sperans remitti. Bd. sed nihil traxit tamen.
Adeo hunc sagaci nare persensi dolum.
Sed istum asellum ingressus educam, ut senex
Ne possit iste rursus occquiniscere.
O mule, quid fles? an quod hac ductus die
Venibis? i nunc ocyus, cur eiulas
Si non Vlyssem post vehes? So. at per Iouem
Fert ecce quendam hunc subtus irreptitium.
Bd. *Fac videam, vbi ille? So. non vides?* Bd. *quid hoc noui est?*
Age fare qui sis ò homo. Ph. Nemo per Iouem.
Bde. *Nemo ille cuias? Ph. Ithacus ex Fugacia.*
Bd. *At per Iouem ille saxo nullus gaudeas,*
Tu subtrahe illum protinam hem nequissimus
Quo clam subiuit nempe subrumum putas
Pullum esse asellæ qua viator inuehit.
Ph. *Ni me quietum mittitis, pugnabimus.*
Bd. *Qua causa pugnæ? asini vmbra, causa maxima.*
Bde. *Nequam, improbúsque es præter artem callidus.*
Ph. *Mén' improbum esse? tune solus nescias*
Nunc me bonum esse? at noueris si fortè edas
Sumen forensis pingue quod dederit senex.
Bd. *Agas tu asellum, tu domi te contine.*
Ph. *O cum Cleone iudices succurrite.*
Bd. *Quantum potes clama intus occlusa fore.*
Tu saxa verò trude multa ad ostium
Immitte clauam in pessuli repagulum
Addénsque tigno grandius mortarium
Aduolue cum labore. So. me miserum quid est?
Vnde iste gleba decidit rudusculum?
Xan. *Mus forsan aliquis è stega alta miserit.*
Sos. *Haud vllus est mus per Iouem, sed imbrices*
Subsedit iste tegularius arbiter.
Xan. *Hei mi misello, en factus hic passerculus*
Homo auolabit, rete quis dabit mihi?
Sus, apage, rursus, quàm velim seruarier
A me Scionam patris istius vicem.
Sos. *Age ergo quando huic exitum impediuimus*
Neque nos dolosè fallere euadens potest,
Quid nos vetabit paululum obdormiscere?
Bd. *Ast, ò scelesti, mox sodales iudices*
Venient, & istum voce clamabunt senem.
So. *Quid au? in alto nunc sumus diluculo.*
Bd. *Ita me amet ille Iuppiter, nunc serius*
Surgunt, sueti nocte de media prius
Me prouocare, cum lucernis carmina
Minurrientes Phrynicho Sidonia
Quibus hunc calabant. So. ergo si necesse sit
Nos facilè in istos saxa coniecerimus.
Bd. *Atqui, ò scelesti, semper irritabile*
Genus est senectæ, qualiter vespæ solent.
Nam strictum acumen pendulum è lumbis gerunt
Quo lancinant pungúntque, clangunt, saltitant
Illúmque vaittunt, vtque stricturæ micant.
So. *Hanc pone curam, saxa sint modò, licet*
Tot dissipabo iudicum vespariam.

φι. Διατρώξομαι τοίνυν γ' ὀδὰξ τὸ δίκτυον.
βδε. Ἀλλ' οὐκ ἔχεις ὀδόντας. φι. οἴμοι δείλαιος. 30
Πῶς ἄν σ' ἀποκτείναιμι; πῶς; δότε ξίφος
Ὅπως τάχιστ' ἢ πινάκιον τιμητικόν.
βδε. Ἄνθρωπος οὗτος μέγα τι δρασείει κακόν.
φι. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ', ἀλλ' ἀποδόσθαι βούλομαι
Τὸν ὄνον ἄγων αὐτοῖσι τοῖς κανθηλίοις. 35
Νουμηνία γάρ ἐστιν. βδε. οὐκοῦν κἂν ἐγὼ
Αὐτὸν ἀποδοίμην δῆτ' ἄν. φι. οὐχ ὥσπερ ἐγώ.
βδε. Μὰ Δί' ἀλλ' ἄμεινον. ἀλλὰ τὸν ὄνον ἔξαγε.
ξα. Οἵαν πρόφασιν καθῆκεν ὡς εἰρωνικῶς,
Ἵν' αὐτὸν ἐκπέμψειας. βδε. ἀλλ' οὐκ ἔσπασεν. 40
Ταύτῃ γ' ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην τεχνωμένου.
Ἀλλ' εἰσιών μοι τὸν ὄνον ἐξάγειν δοκῶ.
Ὅπως ἂν ὁ γέρων μηδὲ παρακύψῃ πάλιν.
Κάνθων τί κλάεις; ὅτι πεπράσει τήμερον.
Βάδιζε θᾶττον. τί στένεις; εἰ μὴ φέρεις 45
Ὀδυσσέα τινά γ'. ξα. ἀλλὰ καὶ μὰ Δία φέρει
Κάτω γε τουτονί τιν' ὑποδεδυκότα.
βδε. Ποῖον; φέρ' ἴδωμαι. ξα. τουτονί. βδε. τουτὶ τί ἦν;
Τίς εἶ ποτ' ἄνθρωπ' ἐτεόν. φι. Οὖτις νὴ Δία.
βδε. Οὖτις σύ; ποδαπός; φι. Ἴθακος ἀπὸ Δρασιππίδου. 50
βδε. Οὖτις μὰ τὸν Δί' οὔτι χαιρήσων γ' ἔσει.
Ὕφελκε θᾶττον αὐτόν. ὦ μιαρώτατος.
Ἵν' ὑποδέδυκεν. ὥστ' ἔμοιγ' ἰνδάλλεται
Ὁμοιότατος κλητῆρος εἶναι πωλίῳ.
φι. Εἰ μή μ' ἐάσεθ' ἥσυχον, μαχούμεθα. 55
βδε. Περὶ τοῦ μαχεῖ νῷν δῆτα; φι. περὶ ὄνου σκιᾶς.
βδε. Πονηρὸς εἶ πόρρω τέχνης καὶ παράβολος.
φι. Ἐγὼ πονηρός; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' οὐκ οἶσθα σὺ
Νῦν μ' ὄντ' ἄριστον, ἀλλ' ἴσως εἴσει φαγὼν
Ὑπογάστριον γέροντος ἡλιαστικοῦ. 60
βδε. Ὤθει τὸν ὄνον καὶ σαυτὸν ἐς τὴν οἰκίαν.
φι. Ὦ ξυνδικασταὶ καὶ Κλέων ἀμύνατε.
βδε. Ἔνδον κέκραχθι τῆς θύρας κεκλεισμένης.
Ὤθει σὺ πολλοὺς τῶν λίθων πρὸς τὴν θύραν,
Καὶ τὴν βάλανον ἔμβαλλε πάλιν εἰς τὸν μοχλὸν 65
Καὶ τῇ δοκῷ προσθεὶς τὸν ὅλμον τὸν μέγαν,
Ἀνύσας τι προσκύλιε γ'. σω. οἴμοι δείλαιος.
Πόθεν ποτ' ἐμπέπτωκέ μοι τὸ βώλιον;
ξα. Ἴσως ἄνωθεν μῦς ἐνέβαλέ σοι ποθέν.
σω. Μῦς; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὑποδυόμενός τις οὑτοσὶ 70
Ὑπὸ τῶν κεραμίδων ἡλιαστὴς ὀροφίας.
βδε. Οἴμοι κακοδαίμων, στρουθὸς ἀνὴρ γίγνεται.
Ἐκπτήσεται. ποῦ ποῦ 'στί μοι τὸ δίκτυον;
Σοῦ, σοῦ, πάλιν σοῦ. νὴ Δί' ἦ μοι κρεῖττον ἦν
Τηρεῖν Σκιώνην, ἀντὶ τούτου τοῦ πατρός. 75
σω. Ἄγε νῦν ἐπειδὴ τουτονὶ σεσοβήκαμεν,
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως διαδρὺς ἂν ἡμᾶς ἔτι λάθοι,
Τί οὐκ ἀπεκοιμήθημεν ὅσον ὅσον στίλην;
βδε. Ἀλλ' ὦ πόνηρ', ἥξουσιν ὀλίγον ὕστερον
Οἱ ξυνδικασταὶ παρακαλοῦντες τουτονὶ 80
Τὸν πατέρα. σω. τί λέγεις; ἀλλὰ νῦν ὄρθρος βαθύς.
βδε. Νὴ τὸν Δί' ὀψὲ γὰρ ἀνεστήκασι νῦν,
Ὡς ἀπὸ μέσων νυκτῶν γε παρακαλοῦσί μ' ἀεί.
Λύχνους ἔχοντες καὶ μινυρίζοντες μέλη,
Ἀρχαιομελησιδωνοφρυνιχήρατα. 85
Οἷς ἐκκαλοῦνται τοῦτον. σω. οὐκοῦν ἢν δέῃ,
Ἤδη ποτ' αὐτοὺς τοῖς λίθοις βαλλήσομεν.
Ἀλλ' ὦ πόνηρε, τὸ γένος ἤν τις ὀργίσῃ.
βδε. Τὸ τῶν γερόντων, ἔσθ' ὅμοιον σφηκιᾷ.
Ἔχουσι γὰρ καὶ κέντρον ἐκ τῆς ὀσφύος 90
Ὀξύτατον, ᾧ κεντοῦσι. καὶ κεκραγότες
Πηδῶσι. καὶ βάλλουσιν ὥσπερ φέψαλοι.
σω. Μὴ φροντίσῃς. ἐὰν ἐγὼ λίθους ἔχω,
Πολλῶν δικαστῶν σφηκιὰν διασκεδῶ.

ΧΟΡΟΣ

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΣΦΗΚΩΝ. ΠΑΙΔΕΣ.

Χο. Χωρεῖ, πρόβαιν' ἐρρωμένως. ὦ Κωμία, βραδύνεις;
Μὰ τὸν Δί', οὐ μέντοι πρὸ τοῦ γ'. ἀλλ' ἦσθ' ἱμὰς κύνειος.
Νυνὶ δὲ κρείττων ἐστὶ σοῦ Χαρινάδης βαδίζειν.
Ὦ Στρυμόδωρε Κονθυλεῦ, βέλτιστε συνδικαστῶν.
Εὐεργίδης ἆρ' ἐστί που 'νταῦθ', ἢ Χάβης ὁ Φλυεύς; 5
Πάρεσθ' ὃ λοιπόν γ' ἔτ' ἐστίν, ἀππαπαῖ. παπαῖ. παπαιάξ,
Ἥβης ἐκείνης, ἡνίκ' ἐν Βυζαντίῳ ξυνῆμεν
Φρουροῦντ' ἐγώ τε καὶ σύ. κᾆτα περιπατοῦντε νύκτωρ
Τῆς ἀρτοπώλιδος λαθόντ' ἐκλέψαμεν τὸν ὅλμον.
Κᾆθ' ἥψομεν τοῦ κορκόρου κατασχίσαντες αὐτόν. 10
Ἀλλ' ἐγκονῶμεν ὦνδρες, ὡς ἔσται Λάχητι νυνί.
Σίμβλον δέ φασι χρημάτων ἔχειν ἅπαντες αὐτόν.
Χθὲς οὖν Κλέων ὁ κηδεμὼν ἡμῖν ἐφεῖτ' ἐν ὥρᾳ
Ἥκειν ἔχοντας ἡμερῶν ὀργὴν τριῶν πονηράν
Ἐπ' αὐτὸν, ὡς κολωμένους ὧν ἠδίκησεν. ἀλλὰ γὰρ 15
Σπεύσωμεν, ὦνδρες ἥλικες, πρὶν ἡμέραν γενέσθαι.
Χωρῶμεν, ἅμα τε τῷ λύχνῳ πάντῃ διασκοπῶμεν.
Μή που λίθος τις ἡμᾶς ἐμποδὼν κακόν τι δράσῃ.
Παι. Τὸν πηλόν, ὦ πάτερ, πάτερ, τουτονὶ φύλαξαι. 20
Χο. Κάρφος χαμᾶθέν νυν λαβὼν τὸν λύχνον πρόβυσον.
Παι. Οὔκ, ἀλλὰ τῳδί μοι δοκῶ τὸν λύχνον προβύσειν.
Χο. Τί δὴ μαθὼν τῷ δακτύλῳ τὴν θρυαλλίδ' ὠθεῖς,
Καὶ ταῦτα τοὐλαίου σπανίζοντος, ὦ 'νόητε σύ;
Οὐ γὰρ δάκνει σ', ὅταν δέῃ τίμιον πρίασθαι.
Παι. Εἰ νὴ Δί' αὖθις κονδύλοις νουθετήσεθ' ἡμᾶς, 25
Ἀποσβέσαντες τοὺς λύχνους ἄπιμεν οἴκαδ' αὐτοί.
Κἄπειτ' ἴσως ἐν τῷ σκότῳ τουτουὶ στερηθεὶς,
Τὸν πηλὸν ὥσπερ ἀτταγᾶς τυρβάσεις βαδίζων.
Χο. Ἦ μὴν ἐγὼ σοῦ χἀτέρους μείζους κολάζω.
Ἀλλ' οὑτοσί μοι βόρβορος φαίνεται πατοῦντι. 30
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἡμερῶν τεττάρων τὸ πλεῖστον
Ὕδωρ ἀναγκαίως ἔχει τὸν θεὸν ποιῆσαι.
Ἔπεισι γοῦν τοῖσιν λύχνοις οὑτοιῒ μύκητες.
Φιλεῖ δ', ὅταν τοῦτ' ᾖ, ποιεῖν ὑετὸν μάλιστα.
Δεῖται δὲ καὶ τῶν καρπίμων ἅττ' ἐστὶ μὴ πρῴ' αὐτῶν 35
Ὕδωρ γενέσθαι κἀπιπνεῦσαι Βορέαν αὐτοῖσιν.
Τί χρῆμ' ἄρ' οὑκ τῆς οἰκίας τῆσδε συνδικαστὴς
Πέπονθεν, ὡς οὐ φαίνεται δεῦρο πρὸς τὸ πλῆθος;
Οὐ μὴν πρὸ τοῦ γ' ἐφολκὸς ἦν, ἀλλὰ πρῶτος ἡμῶν
Ἡγεῖτ' ἂν ᾄδων Φρυνίχου. καὶ γάρ ἐστιν ἀνὴρ 40
Φιλῳδός. ἀλλά μοι δοκεῖ, στάντας ἐνθάδ', ὦνδρες,
Ἄδοντας αὐτὸν ἐκκαλεῖν, ἤν τί πως ἀκούσας
Τοὐμοῦ μέλους ὑφ' ἡδονῆς ἐξέρπύσῃ θύραζε.

ΧΟΡΟΥ ΜΕΛΟΣ.

Τί ποτ' οὐ πρὸ θυρῶν φαίνετ' ἄρ' ἡμῖν
Ὁ γέρων, οὐδ' ὑπακούει; μῶν ἀπολώλεκε τὰς
ἐμβάδας; 45
Ἢ προσέκοψ' ἐν τῷ σκότῳ τὸν δάκτυλόν που,
Εἶτ' ἐφλέγμηνεν αὐτοῦ τὸ σφυρὸν γέροντος ὄντος,
Καὶ τάχ' ἂν βουβωνιῴη. ἦ μὴν πολὺ δριμύτατός γ'
Ἦν τῶν παρ' ἡμῖν, καὶ μόνος οὐκ ἀνεπείθετο.
Ἀλλ' ὁπότ' ἀντιβολοίη τις, κάτω κύπτων ἂν οὕτω 50
Λίθον ἕψεις, ἔλεγε. τάχα δ' ἂν
Διὰ τὸν χθεσινὸν ἄνθρωπον, ὃς ἡμᾶς διαδὺς
Ἐξηπάτα, λέγων ὡς φιλαθήναιος ἦν, καὶ
Τἀν Σάμῳ πρῶτος κατείποι, διὰ τοῦτ' ὀδυνηθεὶς,
Εἶτ' ἴσως κεῖται πυρέττων. 55
Ἔστι γὰρ τοιοῦτος ἀνήρ. ἀλλ' ὦγαθ' ἀνίστασο, μηδ' οὕ-
τω.
Σεαυτὸν ἔσθιε μηδ' ἀγανάκτει.
Καὶ γὰρ ἀνὴρ παχὺς ἥκει τῶν προδόντων
Τἀπὶ Θρᾴκης. ὃν ὅπως ἐγχυτριεῖς.

CHORVS SENVM CRAbronum. Pueri.

Ch. PRocede firmo Comia gressu, quid usque lentus es?
Atqui ante robur crudum erat tuus, velut caninum
Lorum: ipse nunc te vicerit Charinades eundo
O Strumodore Conthulen flos iudicum meorum.
Euergides hic verò ubi est? vos & Chabes Phluensis?
Quod restat ex nobis adest, calente qui iuuenta
Byzantij olim contubernales eramus: euge
Custodias praxantibus nobis, silente nocte
Dum fœmina panaria furamur ambulantes
Pilam, & coquentes corchorum per frusta dissecamus.
Sed ò viri confestim eamus, namque sua Lacheti
Dicetur illi quem ferunt pecuniarum habere
Plenum alueum: Curator ergo nos Cleon ad illum
Mature adesse iussit, atque iram trium dierum
Acerbam habere, ut sua delicta puniantur.
Verum ò coaui aliutium eamus antequam dies sit.
Et undecunque cum lucerna perspicaciore
Cernamus, ut ne quis malum nobis paret latenter.
Pu. At istud o pater pater tam lutum caueto.
Ch. Quin stramine accipio leuis praeferas lucernam.
Pu. Non non, sed indice hoc sacul praeferam lucernam.
Ch. Quid hoc malum? digitum tuum trudis in lucernam?
Praesertim in ista, stulte tu, raritate olim,
Parumque curas carum si nobis indicatur.
Pu. Si pergitis sic per Iouem nos monere pugnis
Extinguimus lychnos statim, simul domum redimus.
Deinde lucis indigus, forsan in tenebris
Lutum ambulans turbaueris Attagenis instar.
Ch. Castigo saepe plurimos téque grandiores.
Sed incitum gradum ferenti hoc lutum videtur.
Iam mira certè res fiet, ni Iouem necesse est
Per quattuor dies aquam plurimam supernè
Emittere, hinc fungi putres obsident lucernas,
Hoc cum fit, imbres ingruunt largiter cadunt:
Quin arborum fructus aquam primulè expetessunt,
Mox inde succum spiritum Borrealis aura.
Quid huius incola domus iudici sodalis
Quid accidit? qui non adest densae huic cohorti?
Praeire nobis qui prius non sequi solebat?
Cantans mele quae Phrynichus scripsit, est enim ille
Vir Musicae artis multum amans: censeo ergo ut hicce
Stantes canamus, ò viri, forsan ille cantum
Nostrum audiens eliminet gaudio excitatus.

CHORI MELOS STATARIVM.

QVid ita ante fores ipse senex nec
Reperitur nec inauditur? forsitan aut soleas perDiderit, digitum aut silente nocte impegerit quà
Et casnaris arserit calcaneum in rubrum tumorem:
Aut dolet fortassis inguen, Sane ille longe acerrimus
Nostri ordinis vir, solus ad omnia pertinax.
Si quis eum obsecret ne iudicet, tum reclini
Capite aiebat, Abi, lapidem
Coquis: an quia verò hesternus homo effugerit abs
Iudicium, & dixerit se urbis amicum Atticae, tum
Res Sami primus reuelet, adeo cruciat se
Nunc cubans in febre forsan.
Quippe sic noui virum illum: verùm ò bone, surge age, nec
maestum
Sic tuum cor edas, neque te angas,
Namque opulentus homo en venit tibi qui
Thraciam prodidit, hunc quo modo multes ; tude.

HOMOEOSTROPHA.

Pu. *Ei abi nunc puere.*
Age, si quid pater ex te
Cupiam, perficiésne?
Ch. *Faciam ô pusi, sed inque,*

STROPHE.

Quid emi optes tibi scitum?
Equidem te puto velle a-
Stragalos chare ô puelle.

SYSTEMA.

Pu. *Minime, at Pappia, ficus emas, plus placent.*
Ch. *Si pendeatis, hoc nec impetretis.*
Pu. *Aliam ergo gerulam quære lucernæ.*

STROPHE.

Ch. *Operæ nam pretio instantis emendum*
Tribus obsonia, ligna atque farinas:
Neque adhuc me dubitas poscere ficus.
Pu. *Age nunc ô pater, an si*
Etiam iudiciorum
Fora cessent, aliunde
Emeres cœnulam? habésne
Aliam spem reliquam, aut si
Abunde Hellas hoc aget?

STROPHE.

Ch. *Apapæ eheu*
Minimè, nec sciam unde nunc
Prandia nobis parentur.
Pu. *Quid eheu me misera ô mater inanem*
Genuisti? anne fame quò peream?
Ch. *Equidem culleus iste*
Mihi vana adsit imago.
Pu. *E e, lacrymæ supersunt.*

PHILOCLEON, CHORVS.

Ph. *Diu est amici cum per hæc foramina*
Vos audiens tabesco, nec pote ut canam.
Quid agam? nempe obseruor ab his quia
Nunc velim simul esse & ire
Vobiscum, aliquósque in urnas
Dare & male habere.
Verùm Maie Iouis, fac magnum
Tonitru, ut subitò fumus
Vel Proxeniades vel Selli
Fiam proles falsicrepantis.
Hanc gratificare mihi sortem
Miserans ô Rex, vel cinefac me
Citò fulmine terrifico attonitum,
Ac deinde tuo flamine tersum
Calidè in salsum conijce acetum.
Aut me potius lapidem fac, ubi
Urna calces numerentur.

STROPHA Col. & versuum 12.

Ch. *Nam quis ille qui negat tibi exitum occludens fores?*

ΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

παι. Ὕπαγ' ὦ παῖ ὕπαγε. 60
Ἐθελήσεις τί μοι ὦ
Πάτερ ἤν σου τι δέωμαι;
χο. Πάνυ γ' ὦ παιδίον. ἀλλ' εἰ-

ΣΤΡΟΦΗ.

Πὲ τί βούλει με πρίασθαι
Καλόν. οἶμαι δέ σ' ἐρεῖν ἀ- 65
Στραγάλους δήπουθεν ὦ παῖ.

ΣΥΣΤΗΜΑ.

παι. Μὰ Δί'. ἀλλ' ἰσχάδας ὦ παππία. ἥδιον γάρ.
χο. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Δί' εἰ κρέμαισθέ γ' ὑμεῖς.
παι. Μὰ Δί' οὐκ ἄρα προπέμψω σε τὸ λοιπόν.

ΣΤΡΟΦΗ.

χο. Ἀπὸ γὰρ τοῦδέ με τοῦ μισθαρίου νῦν, 70
Τρίτον αὐτὸν ἔχειν ἄλφιτα δεῖ. καὶ
Ξύλα κὤψον. σὺ δὲ νῦν σῦκά μ' αἰτεῖς.
παι. Ἄγε νῦν ὦ πάτερ. ἢν μὴ
Τὸ δικαστήριον ἄρχων
Καθίσῃ νῦν, πόθεν ὠνη- 75
Σόμεθ' ἄριστον. ἔχεις ἐλ-
Πίδα χρηστήν τινα νῷν. ἢ
Πόρον Ἕλλας ἱερόν.

ΣΤΡΟΦΗ.

χο. Ἀπαπαῖ φεῦ.
Μὰ Δί'. οὔκουν ἔγωγε νῷν 80
Οἶδ' ὁπόθεν δεῖπνον ἔσται.
παι. Τί με δῆτ' ὦ μελέα μῆτερ ἔτικτες.
Ἵν' ἐμοὶ πράγματα βόσκειν παρέχῃς.
χο. Ἀνόνητον ἄρα σ' ὦ θυ-
Λάκιόν γ' εἶχον ἄγαλμα. 85
παι. Ἒ ἔ. πάρα νῷν στενάζειν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

φι. Φίλοι. πάλαι μὲν τήκομαι διὰ τῆς ὀπῆς
Ὑμῶν ὑπακούων. ἀλλ' οὐ γὰρ οἷός τ' εἴμ' ᾄδειν.
Τί ποιήσω; τηροῦμ' ὑπὸ τῶνδ', ἐπεὶ
Βούλομαί γε πάλαι μεθ' ὑμῶν
Ἐλθὼν ἐπὶ τοὺς καδίσκους,
Κακόν τι ποιῆσαι. 5
Ἀλλ' ὦ Ζεῦ. μέγα βροντήσας ἤ με
Ποίησον καπνὸν ἐξαίφνης
Ἢ Προξενίδην ἢ τὸν Σέλ-
λου. τοῦτον τὸν ψευδαμάμαξυν. 10
Τόλμησον ἄναξ χαρίσασθαί μοι
Πάθος οἰκτείρας, ἤ με κεραυνῷ
Διατινθαλέῳ σπόδισον ταχέως.
Κἄπειτ' ἀνελών μ' ἀποφυσήσας
Εἰς ὀξάλμην ἔμβαλε θερμήν.
Ἢ δῆτα λίθον με ποίησον, ἐφ' οὗ 15
Τὰς χοιρίνας ἀριθμοῦσιν.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων καὶ στίχων ιβ'.

χο. Τίς γάρ ἐσθ' ὁ ταῦτά σ' εἴργων. κἀποκλείων τὰς θύρας;

Λέ-

Λέξον. πρὸς εὔνους γὰρ φράσεις.

Φι. Οὑμὸς υἱός. ἀλλὰ μὴ βοᾶτε. καὶ γὰρ τυγχάνει 20
Οὑτοσὶ πρόσθεν καθεύδων. ἀλλ' ὑφεῖσθε τοῦ τόνου.

Χο. Τοῦ δ' ἕνεκ' ἐρίξειν ὦ μάταιε ταῦτα δρᾶν σε βούλεται;
Τίνα πρόφασιν ἔχων;

Φι. Οὐκ ἐᾷ μ' ὦνδρες δικάζειν, οὐδὲ δρᾶν οὐδὲν κακόν.
Ἀλλά μ' εὐωχεῖν ἕτοιμός ἐστ'. ἐγὼ δ' οὐ βούλομαι. 25

Χο. Τοῦτ' ἐτόλμησ' ὁ μιαρὸς χανεῖν ὁ Δημολογοκλέων,
Ὅτι λέγεις τι περὶ τῶν νεῶν ἀληθές; ἄν;

Φι. Οὐ γὰρ ἄν ποθ' οὗτος ἀνὴρ τοῦτ' ἐτόλμησε λέγειν.
Εἰ μὴ ξυνωμότης τις ἦν.

Χο. Ἀλλ' ἐκ τούτων ὥρα τινά σοι ζητεῖν καινὴν ἐπίνοιαν 30
Ἥτις σε λάθρα τἀνδρὸς τουδὶ καταβῆναι δεῦρο ποιήσει.

Φι. Τίς ἂν οὖν εἴη; ζητεῖθ' ὑμεῖς, ὡς πᾶν ἔγωγε ποιοίην.
Οὕτω κιττῶ διὰ τῶν σανίδων μετὰ χοιρίνης περιελθεῖν.

Χο. Ἔστιν ὀπὴ δῆθ' ἥντιν' ἂν ἔνδοθεν οἷός τ' εἴης διορύξαι,
Εἶτ' ἐκδῦναι ῥάκεσιν κρυφθεὶς ὥσπερ πολύμητις Ὀδυσσεύς; 35

Φι. Πάντα πέφρακται κοὐκ ἔστιν ὀπῆς οὐδ' εἰ σέρφῳ διαδῦναι.
Ἀλλ' ἄλλο τι δεῖ ζητεῖν ὑμᾶς. ὀπίαν δ' οὐκ ἔστι (γενέσθαι.

Χο. Μέμνησαι δῆθ' ὅτ' ἐπὶ στρατιᾶς κλέψας ποτὲ τοὺς ὀβελίσκους
Ἵεις σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους, ὅτε Νάξος ἑάλω;

Φι. Οἶδ'. ἀλλὰ τί τοῦτ'; οὐδὲν γὰρ τοῦτ' ἐστ' ἐκείνῳ προσόμοιον. 40
Ἥβων γὰρ κἀδυνάμην κλέπτειν, ἴσχυόν τ' αὐτὸς ἐμαυτοῦ,
Κοὐδείς μ' ἐφύλαττεν, ἀλλ' ἐξῆν μοι
Φεύγειν ἀδεῶς. νῦν δὲ ξὺν ὅπλοις
Ἄνδρες ὁπλῖται διαταξάμενοι
Κατὰ τὰς διόδους σκοπιωροῦνται. 45
Τὼ δὲ δύ' αὐτῶν ἐπὶ ταῖσι θύραις
Ὥσπερ με γαλῆν κρέα κλέψασαν,
Τηροῦσιν ἔχοντ' ὀβελίσκους.

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα κώλων καὶ στιχῶν.

Χο. Ἀλλὰ καὶ νῦν ἐκπόριζε μηχανὴν ὅπως τάχιστα.
Ἕως γὰρ ὦ μελίττιον. 50

Φι. Διατραγεῖν τοίνυν κράτιστόν ἐστί μοι τὸ δίκτυον.
Ἡ δέ μοι Δίκτυννα συγγνώμην ἔχοι τοῦ δικτύου.

Χο. Ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστ' ἄνοντος ἐς σωτηρίαν.
Ἀλλ' ἔπαγε τὴν γνάθον.

Φι. Διατέτρωκται τοῦτό γ'· ἀλλὰ μὴ βοᾶτε μηδαμῶς, 55
Ἀλλὰ τηρώμεσθ', ὅπως μὴ Βδελυκλέων αἰσθήσεται.

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα κώλων η.

Χο. Μηδὲν ὦ τᾶν δέδιθι, μηδέν. ὡς ἐγὼ τοῦτόν γ' ἐὰν
Γρύξῃ τι, ποιήσω δακεῖν
Τὴν καρδίαν
Καὶ τὸν περὶ ψυχῆς δρόμον 60
Δραμεῖν, ἵν' εἰδῇ μὴ πατεῖν
Τὰ τοῖν θεοῖν ψηφίσματα.
Ἀλλ' ἐξάψας διὰ τῆς θυρίδος τὸ καλῴδιον, εἶτα καθίμα
Δήσας σαυτὸν, καὶ τὴν ψυχὴν ἐμπλησάμενος Διοπείθους.

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπήν.

Dic inquam, amicis dixeris.

Ph. Filius meus, sed alta quaso voci parcite,
Nempe dormit hic inante, sed tonum subducite.

Ch. Qua potest causa esse cur in te ista moliri audeat?

Ph. Ius vetat me dicere, ac nil me patrare volt mali,
Sed lubentem vivere & lautum meis ingratijs.

Ch. Ausus effutire id hic Nugipublices Cleon?
Si vera tu loqueris super triremibus?

Ph. Nempe coniurationis iste ni sit particeps
Non ausit ista dicere.

Ch. Sed tempus nunc est quarere sollertem technam atque novam qua
Possimus ad hunc clàm te extractum dare & huc demittere tandem.

Ph. Labor hic vobiscum esto, mi certum omnes intendere nervos,
Sic ardet mens mihi per tabulas spaciari iudiciales.

Ch. Nempe foramen forsitan intus habes quod possis fod[ere],
Tum pannis faciere tectus ceu fecit versutus Vlysses.

Ph. Cuncta sunt obturata probe, nec formica egreditur.
Vobis alia est rimanda via, hic rima non est reperire.

Ch. Memineris esto te in militia cum clepsisses obeliscos
Ipsum te iecisse agilem è muro, cum capta est insula Naxus.

Ph. Factum hoc memini, sed quid faciam: nihil est facto simile illi,
Nam puber eram, furtáque faciebam, magnis viribus auctus
Custode carens poteram impunè
Fugere intrepidus, quolibet ire.
Nunc viri in armis tanquam in specula
Nostros aditus undique servant.
Quorum instant duo foribus nostris
Qui veru tenent, me que tuentur
Felem veluti rapicarnem.

STROPHA altera Col. & versuum 8.

Ch. Inveni solertiam nunc quam potes citissime
Meliste, nam venit dies.

Ph. Prastat ergo vt rete rodam, hoc restat unicum mihi.
Propter hoc Dictynna rete, ignosce te precor Dea.

Ch. Tu quidem tuam salutem conficis quantum potes.
Sed tende gnaviter genam.

Ph. Prorsus hac sunt rosa, sed ne quaso vocem extollite,
Oppidò quippe est cavendum Bdelycleon ne senserit.

STROPHA altera versuum 8.

Ch. Nil tibi est quicquam timendum, hunc nempe si fors obstrepat
Faxo suum cor mordicus
Vt laniet
Pedémque pro vita struat
Vt scita Divarum sacra
Calcanda non putet sibi.
Sed funiculum appende fenestra tenuem, atque revinctum
Te ea demittas audaci replens animum Dipitha.

SYSTEMA ex congerie vel Pericopa.

Ph. Age nunc si fortè videntes hæc serui me euellere quærant,
Retrahántque intrò, dicite, quid facturi? quid denique speremus?

Ch. Animum illi gnum præstabimus omnes nos tibi opémque feremus.
Ne quis queat hoc prohibere, ita nos videas in rebus agentes.

Ph. Ope vestra fretus id audebo, sed, fletum, aduertite si quid
Humanitus acciderit mihi, vt ad subsellia me tumuletis.

Ch. Non est quod tu metuas quidquam, sed age, ô bone, labere fidens
Adiens votis precibúsque prius diuos patriósque penates.

Ph. O Lupe Domine, ô vicine heros, etenim lamenta reorum.
Lacrymæq; iuuant te perpetuò, pariterq; ea lætificant me.
Istấque habitas ideò sedem, vbi faciem quæ præbeat aurem,
Qui solus amas Heroum lacrymantibus adsessor adesse,
Miserare tuum Lupe nunc saluumq; velis præstare propinquum.
Hoc si annueris, non deinde tuas mingam ad segetes, neque pedam.

Φι. Ἄγε νυν ἢν αἰσθόμενοι τουτωὶ ζητῶσί μ' ἀναλαμβάνειν. 65
Κἀνασπαστὸν ποιῶν εἴσω τί ποιήσετε; φράζετε νυνί.

Χο. Ἀμυνοῦμέν σοι, τὸν πρινώδη θυμὸν ἅπαντες καλέσαντες.
Ὥστ' οὐ δυνατόν σ' εἴργειν ἔσται τοιαῦτα ποιοῦμεν ἡμεῖς.

Φι. Δράσω τοίνυν ὑμῖν πίσυνος. καὶ μανθάνετ' ἤν τι πάθω 'γώ,
Ἀνελόντες καὶ κατακλαύσαντες, θεῖναί μ' ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις. 70

Χο. Οὐδὲν πείσει, μηδὲν δείσῃς. ἀλλ' ὦ βέλτιστε καθίει
Σαυτὸν θαρρῶν, κἀπευξάμενος τοῖσι πατρῴοισι θεοῖσιν.

Φι. Ὦ Λύκε δέσποτα, γείτων ἥρως. σὺ γὰρ οἷσπερ ἐγὼ κεχάρησαι.
Τοῖς δακρύοισιν τῶν φευγόντων αἰεὶ καὶ τοῖς ὀλοφυρμοῖς.
Ὤκησας γοῦν ἐπίτηδες ἰὼν ἐνταῦθ' ἵνα ταῦτ' ἀκροῷο. 75
Κἀβουλήθης μόνος ἡρώων παρὰ τὸν κλάοντα καθῆσθαι.
Ἐλέησον καὶ σῶσον νυνὶ τὸν σαυτοῦ πλησιόχωρον.
Κοὐ μήποτέ σου παρὰ τὰς κάννας οὐρήσω, μηδ' ἀποπαρδῶ.

BDELYCLEON, SERVVS, PHILOCLEON, CHORVS.

Bd. Hem expergiscere tu. Se. Quid enim? Bd. mihi vox circum accidit aures.

Se. Num fortè senex aliquà subiens fallit? Bd. Quin se ipse ligatum
Demittere volt. Se. Nequissime, quid facis? huc ne repentè redibis?

Bd. Ascende aliam in partem, ramisq; feris frondentibus illum,
Si sic remos inhibere velit, virgis pulsatus ab illis.

Ph. Non fertis opem mihi quotquot in hoc anno causas habituri?
O Smicuthion & Tisiade & Chremon & Pheredipne.
Prius intrò quàm retrahar? misero mihi nec succurrere voltis?

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΟΙΚΕΤΗΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Βδε. Οὗτος, ἐγείρου. Οι. τί τὸ πρᾶγμ'; Βδε. ὥσπερ φωνή μέ τις ἐγκεκύκλωται.

Οι. Μῶν ὁ γέρων πῃ διαδύεται; Βδε. μὰ Δί' οὐ δῆτ', ἀλλὰ καθιμᾷ
Αὑτὸν δεθείς. Οι. ὦ μιαρώτατε, τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταβήσει;

Βδε. Ἀνάβαιν' ἀνύσας κατὰ τὴν ἑτέραν, καὶ ταῖσι φυλλάσι παῖε.
Ἤν πως πρύμναν ἀνακρούσηται, πληγεὶς ταῖς εἰρεσιώναις. 5
Οὐ ξυλλήψεσθ' ὁπόσοισι δίκαι τῆτες μέλλουσιν ἔσεσθαι;

Φι. Ὦ Σμικυθίων, καὶ Τεισιάδη, καὶ Χρήμων, καὶ Φερέδειπνε.
Πότε δ', εἰ μὴ νῦν, ἐπαρήξετέ μοι, πρίν μ' εἴσω μᾶλλον ἄγεσθαι;

STROPHA.

Ch. Dic mihi cur ergo bilem nos mouere illam piget,
Vestra qualis illa vespas cùm quis irritauerit,
Nunc acuta, nunc acuta quis nocentes.
Vindicamus, eia tela stricta tendite.
Sed cito pede tunicata pallia ô pueruli
Sumite, ite, & hæc Cleoni nunciate clariter,
Huc venire eum iubete,
Ciuitatis hostis adest
Improbeq; perditus
Noua consilia qui inueh[i]t
Causas iudicandas negans.

ΣΤΡΟΦΗ πολιτική.

Χο. Εἰπέ μοι τί μέλλομεν κινεῖν ἐκείνην τὴν χολήν.
Ἥνπερ ἡνίκ' ἄν τις ἡμῶν ὀργίσῃ τὴν σφηκιάν, 10
Νῦν ἐκεῖνο, νῦν ἐκεῖνο τὸ ὀξύθυμον
Ὧ κολαζόμεσθα κέντρον ἐντατέ' ὀξύ.
Ἀλλὰ θοἰμάτια λαβόντες ὡς τάχιστα παιδία
Θεῖτε, καὶ βοᾶτε, καὶ Κλέωνι ταῦτ' ἀγγέλλετε.
Καὶ κελεύετ' αὐτὸν ἥκειν, 15
Ὡς ἐπ' ἄνδρα μισόπολιν
Ὄντα κἀπολούμενον,
Ὅτι τόνδε λόγον εἰσφέρει,
Ὡς χρὴ μὴ δικάζειν δίκας.

BDELYCLEON, CHORVS, XANTHIAS, PHILOCLEON.

Bd. Rem boni audite ô viri, sed parcite his clamoribus

Ch. Imò in æthera vsque clamor ibit, hunc non deseram.

Bd. Hæccine clara est tyrannis, dirásque barbara?

Ch. Te voco vrbs ô Theori impietas mera, &
Si quis alter dolosè nobis imperat.

Xa. Hercules, & spicula ergo habent, vide sis ô here.

Bd. Queis Philippum iudicando perdidere Gorgiæ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.

Βδε. Ὦγαθοὶ τὸ πρᾶγμ' ἀκούσατ', ἀλλὰ μὴ κεκράγετε.

Χο. Νὴ Δί' ἐς τὸν οὐρανόν γ' ὡς τοῦτ' οὐ μεθήσομαι.

Βδε. Ταῦτα δῆτ' οὐ δεινὰ καὶ τυραννὶς ἔστ' ἐμφανής;

Χο. Ὦ πόλις καὶ Θεώρου θεοστυγία,
Κεἴ τις ἄλλος προέστηκεν ἡμῶν κόλαξ.

Ξαν. Ἡράκλεις, καὶ κέντρ' ἔχουσιν. οὐχ ὁρᾷς ὦ δέσποτα;

Βδε. Οἷς γ' ἀπώλεσαν Φίλιππον ἐν δίκῃ τὸν Γοργίου.

Καὶ

Χο. Καὶ σύ γ' αὐτοῖς ἐξόλοιο. ἀλλ' ἅπας ἐπίστρεφε
Δεῦρο κἀξείρας τὸ κέντρον, εἶτ' ἐπ' αὐτὸν ἵεσο
Ξυσταλεὶς εὔτακτος, ὀργῆς καὶ μένους ἐμπλήμενος. 10
Ὡς ἂν εὖ εἰδῇ τὸ λοιπὸν σμῆνος ὃ 'ξώργισεν.
Ξαν. Τοῦτο μέντοι δεινὸν ἤδη νὴ Δί', εἰ μαχούμεθα.
Ὡς ἔγωγ' αὐτῶν ὁρῶν δέδοικα τὰς ἐγκεντρίδας.
Χο. Ἀλλ' ἀφίει τὸν ἄνδρ'· εἰ δὲ μή, φήμ' ἐγώ.
Τὰς χελώνας μακαριεῖν σε τοῦ δέρματος. 15
Φι. Εἶά νυν γ' ὦ ξυνδικασταί, σφῆκες ὀξυκάρδιοι.
Οἱ μὲν εἰς τὸν πρωκτὸν αὐτῶν εἰσπέτεσθ' ὠργισμένοι.
Οἱ δὲ τὠφθαλμὼ κύκλῳ κεντεῖτ', οἱ δὲ τοὺς δακτύλους.
Βδ. Ὦ Μίδα, καὶ Φρὺξ, βοηθεῖτε δεῦρο, καὶ Μασυντία.
Καὶ λάβεσθε τουτουί, καὶ μὴ μεθῆσθε μηδενί. 20
Εἰ δὲ μή, 'ν πέδαις παχείαις οὐδὲν ἀριστήσετε.
Ὡς ἐγὼ πολλῶν ἀκούσας οἶδα θρίων τὸν ψόφον.
Χο. Εἰ δὲ μὴ τοῦτον μεθήσεις, ἕν τί σοι παγήσεται.
Φι. Ὦ Κέκροψ ἥρως ἄναξ, τὰ πρὸς ποδῶν Δρακοντίδη.
Περιορᾷς οὕτω μ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων χειρούμενον; 25
Οὓς ἐγὼ 'δίδαξα κλάειν τέτταρ' ἐς τὴν χοίνικα;
Χο. Εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακά;
Δηλαδή· καὶ νῦν γε τούτω τὸν παλαιὸν δεσπότην
Πρὸς βίαν χειροῦσιν, οὐδὲν τῶν πάλαι μεμνημένοι
Διφθερῶν κἀξωμίδων, ἃς οὗτος αὐτοῖς ἠμπόλα. 30
Καὶ κυνᾶς· καὶ τοὺς πόδας χειμῶνος ὄντος ὠφέλει.
Ὥστε μὴ ῥιγῶν γ' ἑκάστοτ'· ἀλλὰ τούτοις γ' οὐκ ἔνι
Οὐδ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν αἰδὼς τῶν παλαιῶν ἐμβάδων.
Φι. Οὐκ ἀφήσεις οὐδὲ νυνί μ', ὦ κάκιστον θηρίον,
Οὐδ' ἀναμνησθεὶς ὅθ' εὑρὼν τοὺς βότρυς κλέπτοντά σε 35
Προσαγαγὼν πρὸς τὴν ἐλάαν ἐξέδειρ' εὖ κἀνδρικῶς.
Ὥστε σε ζηλωτὸν εἶναι; σὺ δ' ἀχάριστος ἦσθ' ἄρα;
Ἀλλ' ἄνες με καὶ σὺ καὶ σύ, πρὶν τὸν υἱὸν ἐκδραμεῖν.
Χο. Ἀλλὰ τούτων μὲν τάχ' ἡμῖν δώσετον καλὴν δίκην.
Οὐκέτ' ἐς μακράν, ἵν' εἰδῆθ' οἷός ἐστ' ἀνδρῶν τρόπος. 40
Ὀξυθύμων καὶ δικαίων, καὶ βλεπόντων κάρδαμα.
Βδ. Παῖε παῖ', ὦ Ξανθία, τοὺς σφῆκας ἀπὸ τῆς οἰκίας.
Ξαν. Ἀλλὰ δρῶ τοῦτ'. ἀλλὰ καὶ σὺ τῦφε πολλῷ τῷ καπνῷ.
Σω. Οὐχὶ σοῦσθ'; οὐκ ἐς κόρακας; οὐκ ἄπιτε; παῖε τῷ ξύλῳ.
Ξαν. Καὶ σὺ προσθεὶς Αἰσχίνην ἔντυφε τὸν Σελλαρτίου. 45
Ἆρ' ἐμέλλομέν ποθ' ὑμᾶς ἀποσοβήσειν τῷ χρόνῳ.
Χο. Ἀλλὰ μὰ Δί' οὐ ῥᾳδίως οὕτως ἂν αὐτοὺς διέφυγες,
Εἴπερ ἔτυχον τῶν μελῶν τῶν Φιλοκλέους βεβρωκότες.
Ἡμι. Ἆρα δῆτ' οὐκ αὐτὰ δῆλα
Τοῖς πένησιν ἡ τυραννίς, 50
Ὡς λάθρᾳ γ' ἐλάνθαν' ὑπιοῦσά με,
Εἰ σύ γ', ὦ πονωπόνηρε καὶ κομηταμυνία,
Τῶν νόμων ἡμᾶς ἀπείργεις ὧν ἔθηκεν ἡ πόλις.
Οὔτε τιν' ἔχων πρόφασιν,
Οὔτε λόγον εὐτράπελον, 55
Αὐτὸς ἄρχων μόνος.
Βδ. Ἔσθ' ὅπως ἄνευ μάχης καὶ τῆς κατοξείας βοῆς,
Ἐς λόγους ἔλθοιμεν ἀλλήλοισι καὶ διαλλαγάς;
Χο. Σοὶ λόγους, ὦ μισόδημε,
Καὶ μοναρχίας ἐραστά, 60
Καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ, καὶ φορῶν
Κράσπεδα στεμμάτων, τήν θ' ὑ-
πήνην ἄκουρον τρέφων;
Βδ. Νὴ Δί' ἦ μοι κρεῖττον ἐκστῆναι τὸ παράπαν τοῦ πατρὸς
Μᾶλλον ἢ κακοῖς τοσούτοις ναυμαχεῖν ὁσημέραι. 65
Χο. Οὐδὲ μὴν οὐδ' ἐν σελίνῳ σοὔστιν, οὐδ' ἐν πηγάνῳ.
Τοῦτο γὰρ παρεμβαλοῦμεν τῶν τριχοινίκων ἐπῶν.
Ἀλλὰ νῦν μὲν οὐδὲν ἀλγεῖς, ἀλλ' ὅταν ξυνήγορος
Ταὐτὰ ταῦτά σου καταντλῇ, καὶ ξυνωμότας καλῇ.
Βδ. Ἆρ' ἄν, ὦ πρὸς τῶν θεῶν, ὑμεῖς ἀπαλλαχθεῖτέ μου; 70
Ἢ δέδοκταί μοι δέρεσθαι καὶ δέρειν δι' ἡμέρας;
Χο. Οὐδέποτέ γ', οὐχ ἕως ἄν τί μου λοιπὸν ᾖ,
Ὅστις ἡμῶν ἐπὶ τυραννίδ' ἐτάχθης.

Ch. *Nec minus perdemus & te, cuncti adeste vos simul*
Spiculum distringat vnusquisque vestrum & hunc petat
Contrahens & instruens se, plenus ira & virium, vt
Quale concitarit examen suo discat malo.
Xa. *Marte si nunc dimicandum dura res, o Iupiter!*
Quippe iam totus tremisco, horum intuens aculeos.
Ch. *Sed virum istum remitte, aut ego pro cute*
Faxo vt optes spolium habere testudinis.
Ph. *Eia nunc fori sodales, eia vespæ acerrimæ*
Sumite iras, & volantes podicem pars impetat,
Luminum pars pungat orbes, pars manus iam noxias.
Bd. *O Myda & Phryx & Masyntia huc opem ferte insimul*
Et prehendite hunc, nec vlli parcite, aut dimittite.
Sin minus, crassis catenis & tenebrisca fame
Vos probe vlciscar, Thriorum plurium audiui sonum.
Ch. *At nisi dimittis istum, fixa tela senties.*
Ph. *O Cecrops Rex noster, heros in Draconem desinens*
Méne sic a hostium potitum barbarorum negligis?
Quis ego in chœnice luctus instruebam ad quattuor.
Ch. *Heu senectus quanta secum quotque fert incommoda*
Vei vis ipse sat probatu, quem senilem seruiherum
Vi prehendunt, mente eorum prisca fluxit gratia
Pænularum, pelliumque prastinans quas his dedit
Pileosque indulsit, & dum dura hiems fouit pedes
Ne rigor tentaret acrius, sed pudore lumina
Cassa sunt, soccique prorsus exciderunt pristini.
Ph. *Tune iam missurus es me, dic bipes nequissime*
Nec recordaris quot vuas te clepentem repperi
Atque agresti vinctum oliuæ verberaui fortiter,
Vt prope esses inuidendus, propter hæc ingratus es,
Sed priusquam natus adsit, mitte tu me, itque me.
Ch. *Propter hæc mox haurietis splendide pœnas graues,*
Vt sciatis qualibus sint præditi isti moribus
Acriter iusti, senésque qui vident nasturtia.
Bd. *Xanthia, feri feri inquam, pelle vespas e domo.*
Xa. *Hoc ago ipsum, sed tu adure plurimum fumum excitans.*
Sos. *Non abitis in malam crucem? euge age, & ligno feri.*
Xa. *Quin & addens Æschinem fumum vre Sellis filium.*
Nempe ve iris nos manebat exigenda gloria.
Ch. *Si Philoclis dura forsan esitassent carmina*
Per deos non sic potesses nunc eos euadere.
Semi. *Nonne clare iam patet quam*
Pauperes premat Tyrannis
Clam se insinuans subit & imminet:
Siquidem o scelesta, detrute & superbe Amynia
Nos abarces legibus quas nostra fixit ciuitas,
Idque neque causam aliquam
Verba neque vinnula habens.
Solus ipse imperans.
Bd. *An licebit absque pugna pragrauique prælio,*
Dicere hic caussam & ferre orationis fœdera?
Ch. *Tune dicas plebis osor*
Et Monarchiæ cupitor?
Qui colis Brasidam, qui geris
Fimbrias vellerum & barba
Permissam alis manticam?
Bd. *Præstat expeditque prorsus vt parentem deseram*
Quam dies noctésque tantis vt miser verser malis.
Ch. *Nec apium rutámque adhuc tu tangis hortorum ambitus,*
(Vt sit hæc inserta sumpta ex versibus vilissimis)
Nunc dolor te nullus angit, verum vbi causam hanc aget
Rhetor, accusans quod audes, & vocabit conscios.
Bde. *Cælites obtestor, estisue hinc ituri vos procul?*
An diu videtur ista, verbera & dare & pati?
Ch. *Nullus abeo, dum stat aliqua pars mei.*
Quando ades nobis tyrannidem occupans.

Bd. *Nempe vobis est tyrannis atque coniuratio*
Siue paruam siue magnam rem quis accusauerit,
Quinque sed denis ab annis nomen hoc non audij
Vilius nunc iudicatur qualibet salsugine.
Namque nomen hoc frequens est in foro venalium
Si quis empsitabit Orphos, nolit autem membradas,
Illico qui vendit illas proxime stans inquiet,
Iste homo videtur obsonare pro tyrannide:
Sectile at porrum petenti (is in apuis gratus sapor)
Indicatrix dicet olerum torua oculis intuens,
Dic mihi, porrúmne poscis? num paras tyrannidem?
An gulae vrbs tibi ista ferret dulcia irritamina?
Xan. *Quin heri in meridie me, profecta intra ianuam lupa*
Quod sedere equo iubebam singulari se, furens
Sic rogauit. Hippiane ascendis ut tyrannidem?
Bd. *Haec enim isti cum libenter audiunt quod nunc ego,*
(Manclum meum parentem vindicatum moribus
A calumnijs reclis causis perditis frequentibus
Viuere Morichus velut beate) ab his reus feror,
Censeor que coniuratus moliens tyrannidem.
Ph. *Iure, sed nec hancce vitam quam mihi tantum inuides*
Et ludis auferre, mutem lacte gallinaceo,
Nec batum cupem vel anguillam, sed arridet magis
Parua suffocata causula in fori sartagine.
Bde. *Talibus namque adsuetus rebus oblectarier.*
Si tu velis fauere linguae, meque dicturum audias,
Quantum ego autumo, docebo maximum errorem tuum.
Ph. *Iura dicens nullus errem.* Bd. *Non vides te scilicet*
His viris debere ludum quos adoras & colis
Seruitutem seruiens. Ph. *Ah mitte seruum dicere.*
Imperator maximus sum. Bd. *Haud tu quidem, imò obnoxius*
Te putas regnare: Sed nos iam pater, quaeso doce
Quid tibi accessit lucelli ex fructibus Graeciae soli.
Ph. *Plurimum verò, ferámque hos arbitros.* Bd. *Feram quoque.*
Nunc eum dimittite omnes, & mihi ferrum date
In quod incumbam statim, si victus hac causa cado.
Quam tibi poenam dari vis eierans arbitrium?
Ph. *Ne mihi fas sit bibisse daemonis boni merum.*
Ch. *Nunc agedum è nostro aliquid*
Gymnasio noui expedit
Dicere, vt indices te.
Bd. *Quis huc ce cistam sistet, & feret mihi repente.*
Ch. *Qualis tamen videberis*
Si feceris ita, ne cum
Hoc iuuene ipse causam agas.
Namque vides periculum
Quale tibi imminet
Huius agonis ergo,
Ac simul omnibus, si
Victor erit hic, quod absit.
Bd. *Quaecunque verba dixeris, inscribam ego in tabellis.*
Ph. *Si me iste verbis vicerit, quid autumabitis vos?*

STROPHA Col. 8.

Ch. *Turba senum iam vilis est*
Nullus eorum vsus erit,
Ludibriúmque erimus
Omnibus in locis, &
Frondiferi vocabimur,
Causidicum & putamen.
Sed nostra agedum qui regna paras & opes defendere verbis
Aduersum inimicos, incipe nunc vires expendere linguae.

Βδ. Ὡς ἅπανθ' ὑμῖν τυραννίς ἐστι καὶ ξυνωμόται.
Ἤ τι μεῖζον ἤτ' ἔλαττον πρᾶγμά τις κατηγορῇ. 75
Ἧς ἐγὼ οὐκ ἤκουσα τοὔνομ' οὐδὲ πεντήκοντ' ἐτῶν.
Νῦν δὲ πολλῷ τοῦ ταρίχους ἐστὶν ἀξιωτέρα.
Ὥστε καὶ δὴ τοὔνομ' αὐτῆς ἐν ἀγορᾷ κυλίνδεται.
Ἢν μὲν ὠνῆταί τις ὀρφώς, μεμβράδας δὲ μὴ θέλῃ,
Εὐθέως εἴρηχ' ὁ πωλῶν πλησίον τὰς μεμβράδας. 80
Οὗτος ὀψωνεῖν ἔοικ' ἄνθρωπος ἐπὶ τυραννίδι.
Ἢν δὲ γήτειον προσαιτῇ ταῖς ἀφύαις ἥδυσμά τι,
Ἡ λαχανόπωλις παραβλέψασα θατέρῳ φησί,
Εἰπέ μοι, γήτειον αἰτεῖς; πότερον ἐπὶ τυραννίδι;
Ἢ νομίζεις τὰς Ἀθήνας σοὶ φέρειν ἡδύσματα; 85
Ξαν. Κἀμέ γ' ἡ πόρνη χθὲς εἰσελθόντα τῆς μεσημβρίας,
Ὅτι κελητίσαι 'κέλευον, ὀξυθυμηθεῖσά μοι,
Ἤρετ' εἰ τὴν Ἱππίου καθίσταμαι τυραννίδα.
Βδε. Ταῦτα γὰρ τούτοις ἀκούειν ἡδέ', εἰ καὶ νῦν ἐγὼ
Τὸν πατέρ' ὅτι βούλομαι τούτων ἀπαλλαχθέντα τῶν 90
Ὀρθροφοιτοσυκοφαντοδικοταλαιπώρων τρόπων,
Ζῆν βίον γενναῖον ὥσπερ Μόρυχος, αἰτίαν ἔχω
Ταῦτα δρᾶν, ξυνωμότης ὢν καὶ φρονῶν τυραννίδα.
Φι. Νὴ Δί' ἐν δίκῃ γ'· ἐγὼ γὰρ οὐδ' ἂν ὀρνίθων γάλα
Ἀντὶ τοῦ βίου λάβοιμ' ἂν οὗ με νῦν ἀποστερεῖς. 95
Οὐδὲ χαίρω βατίσιν, οὐδ' ἐγχέλεσιν. ἀλλ' ἥδιον ἂν
Δικίδιον σμικρὸν φάγοιμ' ἂν ἐν λοπάδι πεπνιγμένον.
Βδε. Νὴ Δί', εἰθισμένος γὰρ εἶ τοῖς τοιούτοις πράγμασιν.
Ἀλλ' ἐὰν σιγῶν ἀνάσχῃ καὶ μάθῃς ἃ 'γὼ λέγω,
Ἀναδιδάξειν σ' οἴομαί γ' ὡς πάντα ταῦθ' ἁμαρτάνεις. 100
Φι. Ἐξαμαρτάνω δικάζων; Βδε. καταγελώμενος μὲν οὖν
Οὐκ ἐπαΐεις ὑπ' ἀνδρῶν, οὓς σὺ μόνον οὐ προσκυνεῖς,
Ἀλλὰ δουλεύων λέληθας. Φι. παῦε δουλείαν λέγων.
Ὅστις ἄρχω τῶν ἁπάντων. Βδε. οὐ σύ γ', ἀλλ' ὑπηρετεῖς
Οἰόμενος ἄρχειν. ἐπεὶ δίδαξον ἡμᾶς ὦ πάτερ, 105
Ἥτις ἡ τιμή 'στί σοι καρπουμένῳ τὴν Ἑλλάδα.
Φι. Πάνυ γε, καὶ τούτοισί γ' ἐπιτρέψαι θέλω. Βδε. καὶ μὴν ἐγώ.
Ἄφετε νῦν ἅπαντες αὐτόν. καὶ ξίφος γέ μοι δότε.
Ἢν γὰρ ἡττηθῶ λέγων σου, περιπεσοῦμαι τῷ ξίφει.
Εἰπέ μοι τί δ', ἢν τὸ δεῖνα τῇ διαίτῃ μὴ 'μμένῃς; 110
Φι. Μηδέποτε πίοιμ' ἄκρατον μισθὸν ἀγαθοῦ δαίμονος.
Χο. Νῦν δὲ τὸν ἐκ θημετέρου
Γυμνασίου λέγειν τι δεῖ
Καινόν, ὅπως φανήσει.
Βδε. Ἐνεγκάτω μοι δεῦρο τὴν κίστην τις ὡς τάχιστα. 115
Χο. Ἀτὰρ φανεῖ ποῖός τις ὤν,
Ἢν ταῦτα παρακελεύῃ.
Μὴ κατὰ τὸν νεανίαν
Τόνδε λέγειν. ὁρᾷς γὰρ ὥς
Σοι μέγας ἐστ' ἀγὼν 120
Καὶ περὶ τῶν ἁπάντων,
Εἴπερ ὃ μὴ γένοιτο νῦν,
Οὗτος ἐθέλει κρατῆσαι.
Βδε. Καὶ μὴν ὅσ' ἂν λέξῃ γ' ἁπλῶς, μνημόσυνα γράψομ' ἐγώ.
Φι. Τί γὰρ φάθ' ὑμεῖς, ἢν ὁδί με τῷ λόγῳ κρατήσῃ; 125

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η'.

Χο. Οὐκέτι πρεσβυτῶν ὄχλος
Χρήσιμος ἔστ' οὐδ' ἀκαρῆ.
Σκωπτόμενοι δ' ἐν ταῖς ὁδοῖς ἁπάσαις,
Θαλλοφόροι καλούμεθ', ἀν-
τωμοσιῶν κελύφη. 130
Ἀλλ' ὦ περὶ τῆς πάσης μέλλων βασιλείας ἀντιλογήσειν
Τῆς ἡμετέρας, νυνὶ θαρρῶν πᾶσαν γλῶτταν βασάνιζε.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Φι. Καὶ μὴν εὐθύς γ' ἀπὸ βαλβίδων περὶ τῆς ἀρχῆς ἀποδείξω
Τῆς ἡμετέρας, ὡς οὐδεμιᾶς ἥττων ἐστὶ βασιλείας.
Τί γὰρ εὔδαιμον καὶ μακαριστὸν μᾶλλον νῦν ἐστὶ δικαστοῦ,
Ἢ τρυφερώτερον, ἢ δεινότερον ζῷον, καὶ ταῦτα γέροντος.
Ὃν πρῶτα μὲν ἕρποντ' ἐξ εὐνῆς τηροῦσ' ἐπὶ τοῖσι δρυφάκτοις 5
Ἄνδρες μεγάλοι καὶ τετραπήχεις. κἄπειτ' εὐθὺς προσιόντι
Ἐμβάλλει μοι τὴν χεῖρ' ἁπαλὴν, τῶν δημοσίων κεκλοφυῖαν.
Ἱκετεύουσί θ' ὑποκύπτοντες, τὴν φωνὴν οἰκτροχοοῦντες.
Οἴκτειρόν μ' ὦ πάτερ αἰτοῦμαί σ', εἰ καὐτὸς πώποθ' ὑφείλου,
Ἀρχὴν ἄρξας, ἢ 'πὶ στρατιᾶς τοῖς ξυσσίτοις ἀγοράζων. 10
Ὃς ἔμ' οὐδ' ἂν ζῶντ' ᾔδειν, εἰ μὴ διὰ τὴν προτέραν ἀπόφευξιν.

Βδε. Τουτὶ περὶ τῶν ἀντιβολούντων ἔστω τὸ μνημόσυνόν μοι.

Φι. Εἶτ' εἰσελθὼν ἀντιβοληθεὶς, τὴν ὀργὴν ἀπομορχθεὶς
Ἔνδον, τούτων ὧν ἂν φάσκω πάντων οὐδὲν πεποίηκα.
Ἀλλ' ἀκροῶμαι πάσας φωνὰς ἱέντων εἰς ἀπόφευξιν. 15
Φέρ' ἴδω. τί γὰρ οὐκ ἔστιν ἀκοῦσαι θώπευμ' ἐνταῦθα δικαστῇ;
Οἱ μέν γ' ἀποκλάονται πενίαν αὑτῶν. καὶ προστιθέασιν
Κακὰ πρὸς τοῖσιν οὖσιν, ἕως ἂν ἰσώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν.
Οἱ δὲ λέγουσιν μύθους ἡμῖν, οἱ δ' Αἰσώπου τι γέλοιον.
Οἱ δὲ σκώπτουσ' ἵν' ἐγὼ γελάσω, καὶ τὸν θυμὸν καταθῶμαι. 20
Κἂν μὴ τούτοις ἀναπειθώμεσθα, τὰ παιδάρι' εὐθὺς ἀνέλκει,
Τὰς θηλείας καὶ τοὺς υἱεῖς τῆς χειρὸς, ἐγὼ δ' ἀκροῶμαι.
Τὰ δὲ συγκύψανθ' ἅμα βληχᾶται. κἄπειθ' ὁ πατὴρ ὑπὲρ αὐτῶν,
Ὥσπερ θεὸν ἀντιβολεῖ με τρέμων τῆς εὐθύνης ἀπολῦσαι.
Εἰ μὲν χαίρεις ἀρνὸς φωνῇ, παιδὸς φωνὴν ἐλεήσαις. 25
Εἰ δ' αὖ τοῖς χοιριδίοις χαίρω, θυγατρὸς φωνῇ με πιθέσθαι.
Χ' ἡμεῖς αὐτῷ τότε τῆς ὀργῆς ὀλίγον τὸν κόλλοπ' ἀνεῖμεν.
Ἆρ' οὐ μεγάλη τοῦτ' ἔστ' ἀρχὴ καὶ τοῦ πλούτου καταχήνη;

Βδε. Δεύτερον αὖ σου τουτὶ γράφομαι, τὴν τοῦ πλούτου καταχήνην.
Καὶ τἀγαθά μοι μέμνησ' ἃ ἔχεις φάσκων τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν. 30

Φι. Παίδων τοίνυν δοκιμαζομένων, αἰδοῖα πάρεστι θεᾶσθαι.
Κἂν Οἴαγρος εἰσέλθῃ φεύγων, οὐκ ἀποφεύγει πρὶν ἂν ἡμῖν
Ἐκ τῆς Νιόβης εἴπῃ ῥῆσιν τὴν καλλίστην ἀπολέξας,
Κἂν αὐλητής γε δίκην νικᾷ, ταύτης ἡμῖν ἐπίχειρα,
Ἐν φορβειᾷ τοῖσι δικασταῖς ἔξοδον ηὔλησ' ἀπιοῦσιν. 35
Κἂν ἀποθνήσκων ὁ πατὴρ τῷ δῷ καταλείπων παῖδ' ἐπίκληρον,
Κλάειν ἡμεῖς μακρὰ τὴν κεφαλὴν εἰπόντες τῇ διαθήκῃ,
Καὶ τῇ κόγχῃ τῇ πάνυ σεμνῶς τοῖς σημείοισιν ἐπούσῃ,
Ἐδόμεν ταύτην ὅστις ἂν ἡμᾶς ἀντιβολήσας ἀναπείσῃ.
Καὶ ταῦτ' ἀνυπεύθυνοι δρῶμεν, τῶν δ' ἄλλων οὐδεμί' ἀρχή. 40

Βδε. Τουτὶ γάρ τοι σεμνὸν τούτων ὧν εἴρηκας μακαρίζω.
Τῆς δ' ἐπικλήρου τὴν διαθήκην ἀδικεῖς ἀνακογχυλιάζων.

Φι. Ἔτι δ' ἡ βουλὴ χ' ὁ δῆμος ὅταν κρῖναι μέγα πρᾶγμ' ἀπορήσῃ,

PHILOCLEON, BDELYCLEON, CHORVS.

Ph. A Carceribus primùm incipiam, & vera vincam ratione
Nostrum imperium nullo inferius tandem esse aut cedere regno.
Quid enim sene præsertim iudice possit felicius esse,
Vel delicians aut terrificum aut magis omni ex parte beatum
Quem primo mane cubili egressum propè subsellia servant
Homines grandes & cubitorum quatuor? hic protinus ad me
Aliquid veniet, mollique manu prensans quæ maxima fecit,
Fecit, me supplicirer accidet, & miserè multa quiritans
Dicet, Rogo te, miserere pater, si quid tu forsitan intervertisti imperium gerens, vel in armis conuiuia curans:
Meritò ille meo nisi saluus abisset, nec me viuere sciret.

Bd. Etiam hoc de supplicibus memori volo commendare tabella.

Ph. Hinc ingressus, precibúsque oneratus, & omni fortiter ira
Detersa, (abiere foris promissa omnia) nihil exsequor intus,
Tantum auribus accipio miseras cupientûm euadere voces.
Age quæ non blandimenta potest iudex audire forensis?
Hos paupertatem deflere suam videas, atque addere mæstos
Alia præter mala donec propria meis ostenderit æqua,
Illi fabellas dicunt, aut Æsopi ridiculum quid.
Alij, vt tollant mihi risum, animúmque hilarent, dicteria fundunt:
Si nos minimè ista mouent, tractos pueros ascendere cogunt
Atque mulieres natósque manu ducunt: aures mihi prona,
Balat tenera ætas illa simul: vicem at illorum pater ipse
Me veluti deum trepidus rogat, vt veniam culpæ impetret huius.
Si gaudes voce agni, te vox moueat clamosa puelli
Quòd si me porcelli iuuerint, moueat me filia virgo.
Tunc igitur neruos animi paulisper laxamus & iram.
Hoc ne est latè regnare & diuitias suspendere naso?

Bd. Sequitur caput hoc, mihique scribetur, Opum contemptus in isto est.
Sed quæ bona iactabas Hellados vt Rex, narrare memento.

Ph. Puerorum ætas quoties spicitur licet inspexisse verenda,
Quin si reus Oeagrus venerit intrò, non antè facesset
Quàm nobis ex Nioba lectum recitet memorabile dictum.
Tum tibicen si victor litis abit, grates agit ipsis
Iudicibus, & egressis canit, ors circum pelle ligata.
Sin cui moriens pater hæredis legaßit fortè puella
Curam, tum primam ceram nos multum plorare iubentes
Et recludentes impositum conchæ de more sigillum
Nuptum damus hanc illi qui nos melius persuaserit omnes.
Atque hæc nobis impunè licent quæ non præ[t]eribus vllis.

Bd. Equidem magni facio & laudo quæ in veneranda locutus,
Verùm improbè agis quum sic prohibes & testamenta resignas.

Ph. Deinde Senatus populúsque vbi magna re super anxius hærens

Sciscunt vt iudicibus nobis tradatur causa reorum:
Hic Euathlus, clypeique sui abiector Colaconymus ille
Se nostra negant prodere, potius plebem tutarier aiunt
Nulla in populo potuit quamuis vnquam sententia vicit
Nisi lite prius prædamnata ad subsellia iudiciorum,
Sed & ipse Cleon clamore valens modò non obrodere gaudet
Imò seruat versátque manu nos, & muscis procul arcet.
At tu nec tantillum ista tuo faceres iucunda parenti,
Rursúmque Theorus qui Rhetor vere est Euphemius alter
In peluis spongiam habeńs nobis crepidas absterget & vnget.
Nunc dispice tot bona, tum quæ spernenda putes vel retinenda
Quæ seruitium esse ministeriumque probare ipse antè valebas.

Bd. *Age te dictis satia, mox desieris: prorsúsque patebit*
Tuus ille magistratus, podex superans (vt fama) lauacrum.

Ph. *Sed quod faceram oblitus, quodque eximium est longéque suaue*
Quum rediео domum pretium referens, venientem tum simul omnes
Me complectuntur ob argentum, atque imprimis filia grandis,
Lotum permulcet aquis, vngitque pedes, fertque oscula prona
Pappan͡sque & adulans lingua triobolium expiscata lucellum est.
Tum mihi mulier palpum obijciens, intritam præparat offam,
Propterque sedens inuitat quasi cogens, & talia fatur,
Hoc exede, sorbe, ego talibus oblector, ne me sit opus te
Respicere, & condum promum quando volet apponere cœnam
Iaciens maledicta, & murmura rodens, ne rursum terat offam.
Hæc munimenta malorum hæc sunt mihi propugnacula & arma,
Sin fundere vina negas mihi, defertur cantherius iste
Plenus Bromy, tum pandus defundo hinc, at rudit bianti
Ille ore, tuum in sinum grande quid & dignum milite pedens.
Nonne imperium magnum obtineo,
Et regno Iouis velut æquale.
Nec de me aliter quàm Ioue dicunt,
Nam si turbas fortè mouemus
Omnes dicunt prætereuntes.
Quale tonat iudiciale forum!
Iuppiter ô Rex, sin fulgur agam,
Nobiliores atque opulenti
Poppysma edunt penè cacantes.
Tu me imprimis metuis valdè,
Testor Cererem, metuis, sed ego
Peream si quid metuam te.

STROPHA.

Ch. *AT nullum adhuc tam liquidò*
Audiuimus Rhetora, nec
Tam grauiter loquentem.

SYSTEMA.

Ph. *VErum est, sed hic sperabat vuas absque vindice vllo*
Secassere omnes, me tamen noram quid hic valerem.

Ἐψήφισαι τοὺς ἀδικοῦντας τοῖσι δικασταῖς παραδοῦναι.
Εἶτ' Εὔαθλος χὡ μέγας οὗτος Κολακώνυμος ἀσπιδαποβλὴς, 45
Οὐχὶ προδώσειν ἡμᾶς φασι, περὶ τοῦ πλήθους δὲ μαχεῖσθαι.
Καὶ τῷ δήμῳ γνώμην οὐδεὶς πώποτ' ἐνίκησεν, ἐὰν μὴ
Εἴπῃ τὰ δικαστήρι' ἀφεῖναι πρώτιστα μίαν δικάσαντας.
Αὐτὸς δ' ὁ Κλέων ὁ κεκραξιδάμας, μόνους ἡμᾶς οὐ περιτρώγει.
Ἀλλὰ φυλάττει διὰ χειρὸς ἔχων, καὶ τὰς μυίας ἀπαμύνει. 50
Σὺ δὲ τὸν πατέρ' οὐδ' ὁτιοῦν τούτων τὸν σαυτοῦ πώποτ' ἔδρασας.
Ἀλλὰ Θέωρος καίτοι 'στὶν ἀνὴρ Εὐφημίου οὐδὲν ἐλάττων,
Τὸν σπόγγον ἔχων ἐκ τῆς λεκάνης τἀμβάδι' ἡμῶν περικωνεῖ.
Σκέψαι δ' ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν οἵων ἀποκλείεις καὶ κατερύκεις,
Ἣν δουλείαν οὖσαν ἔφασκες χ' ὑπηρεσίαν ἀποδείξειν. 55

Βδε. Ἐμπλήθου λέγων, πάντως γάρ τοι παύσει ποτὲ, καὶ καταφανήσει
Πρωκτὸς λουτροῦ περιγιγνόμενος τῆς ἀρχῆς τῆς περισέμνου.

Φι. Ὃ δέ γ' ἥδιστον τούτων ἐστὶ πάντων, οὗ 'γὼ ἐπελελήσμην,
Ὅταν οἴκαδ' ἴω τὸν μισθὸν ἔχων, κἄπειθ' ἥκονθ' ἅμα πάντες
Ἀσπάζωνται διὰ τἀργύριον, καὶ πρῶτα μὲν ἡ θυγάτηρ με 60
Ἀπονίζῃ, καὶ τὼ πόδ' ἀλείφῃ, καὶ προσκύψασα φιλήσῃ.
Καὶ παππάζουσ' ἅμα τῇ γλώττῃ τὸ τριώβολον ἐκκαλαμᾶται.
Καὶ τὸ γύναιόν μ' ὑποθωπεῦσαν, φυστὴν μᾶζαν προσενέγκῃ,
Κἄπειτα καθεζομένη παρ' ἐμοὶ, προσαναγκάζῃ φάγε τουτί, 65
Ἔντραγε τουτί. τούτοισιν ἐγὼ γάνυμαι, καὶ μή με δεήσῃ
Εἰς σὲ βλέψαι, καὶ τὸν ταμίαν, ὁπότ' ἄριστον παραθήσει,
Καταρασάμενος καὶ τονθορύσας, ἄλλην μή μοι ταχὺ μάξῃ.
Τάδε κέκτημαι πρόβλημα κακῶν, σκευὴν βελέων ἀλεωρήν.
Κἂν οἶνόν μοι μὴ 'γχῇς σὺ πιεῖν, τὸν ὄνον τόνδ' ἐσκεκόμισμαι 70
Οἴνου μεστόν. κᾆτ' ἐγχέομαι κλίνας. οὗτος δὲ κεχηνὼς
Βρωμησάμενος τοῦ σοῦ δίνου, μέγα καὶ στράτιον κατέπαρδεν.
Ἆρ' οὐ μεγάλην ἀρχὴν ἄρχω,
Καὶ τῆς τοῦ Διὸς οὐδὲν ἐλάττω,
Ὅς τις ἀκούω ταὔθ' ἅπερ Ζεύς;
Ἢν γοῦν ἡμεῖς θορυβήσωμεν, 75
Πᾶς τις φησὶ τῶν παριόντων,
Οἷον βροντᾷ τὸ δικαστήριον.
Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ κἂν ἀστράψω,
Ποππύζουσι κἀγκεχόδασί με
Οἱ πλουτοῦντες καὶ πάνυ σεμνοί. 80
Καὶ σὺ δέδοικάς με μάλιστ' αὐτός.
Νὴ τὴν Δήμητρα δέδοικας, ἐγὼ
Δ' ἀπολοίμην, εἰ σὲ δέδοικα.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. ΟΥπώ ποθ' οὕτω καθαρῶς
Οὐδ' ἑνὸς ἠκούσαμεν, οὐ-
Δὲ ξυνετῶς λέγοντος. 85

ΣΥΣΤΗΜΑ.

Φι. ΟΥκ, ἀλλ' ἐρήμας ᾤεθ' οὕτω ῥᾳδίως τρυγήσειν.
Καλῶς γὰρ ᾔδειν ὡς ἐγὼ ταύτῃ κράτιστός εἰμι.

ΣΤΡΟΦΗ.

χο. Ὡς δὲ πάντ' ἐπελήλυθεν,
Κοὐδὲν παρῆλθεν, ὥστ' ἔγω- 90
γ' ηὐξανόμην ἀκούων,
Κἀν μακάρων δικάζειν
Αὐτὸς ἔδοξα νήσοις,
Ἡδόμενος λέγοντι.

ΣΥΣΤΗΜΑ.

Ὡς δ' οὗτος ἤδη σκορδινᾶται, κἄστιν οὐκ ἐν αὑτοῦ. 95
Ἡ μὴν ἐγώ σε τήμερον βλέπειν σκύτη ποιήσω.

ΣΤΡΟΦΗ.

χο. Δεῖ δέ σε παντοίας πλέκειν
Εἰς ἀπόφευξιν παλάμας.
Τὴν γὰρ ἐμὴν ὀργὴν πεπᾶ-
ναι χαλεπὸν μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι. 100
Πρὸς ταῦτα μύλην ἀγαθὴν ὥρα ζητεῖν σοι καὶ νεόκοπτον
Ἢν μή τι λέγῃς, ἥτις δυνατὴ τὸν ἐμὸν θυμὸν κατερεῖξαι.
βδε. Χαλεπὸν μὲν καὶ δεινῆς γνώμης καὶ μείζονος ἢ 'πὶ τρυγῳδοῖς.
Ἰάσασθαι νόσον ἀρχαίαν ἐν τῇ πόλει ἐντετοκυῖαν.
Ἀτὰρ ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη. φι. παῦσαι καὶ μὴ πατέριζε. 105
Εἰ μὴ γὰρ ὅπως δουλεύω 'γὼ ταυτὶ ταχέως με διδάξεις,
Οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχὶ τεθνήξεις, κἂν χρῇ σπλάγχνων μ' ἀπέχεσθαι.
βδε. Ἀκρόασαί νυν ὦ παππίδιον χαλάσας ὀλίγον τὸ μέτωπον.
Καὶ πρῶτον μὲν λόγισαι φαύλως μὴ ψήφοις, ἀλλ' ἀπὸ χειρός,
Τὸν φόρον ἡμῖν ἀπὸ τῶν πόλεων συλλήβδην τὸν προσιόντα. 110
Κἄξω τούτου τὰ τέλη χωρὶς, καὶ τὰς πολλὰς ἑκατοστάς. [illegible]
Πρυτανεῖα. μέταλλ'. ἀγοράς. λιμένας. μισθούς. καὶ δημιόπρατα.
Τούτων πλήρωμα, τάλαντ' ἐγγὺς δισχίλια γίγνεται ἡμῖν.
Ἀπὸ τούτου νυν μισθὸν κατάθες τοῖσι δικασταῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ, 115
Ἓξ χιλιάσιν, κοὔπω πλείους ἐν τῇ χώρᾳ κατένασθεν.
Γίγνεται ἡμῖν ἑκατὸν δήπου καὶ πεντήκοντα τάλαντα.
φι. Οὐδ' ἡ δεκάτη τῶν προσιόντων ἡμῖν ἄρ' ἐγίγνεθ' ὁ μισθός.
βδε. Μὰ Δί' οὐ μέντοι. φι. καὶ ποῖ τρέπεται δὴ 'πειτα τὰ χρήματα τἄλλα;
βδ. Ἐς τούτους τοὺς οὐχὶ προδώσω τὸν Ἀθηναίων κολοσυρτόν.
Ἀλλὰ μαχοῦμαι περὶ τοῦ πλήθους ἀεί. βδε. σὺ γὰρ ὦ πάτερ αὐτοὺς 120
Ἄρχειν αἱρεῖ σαυτοῦ, τούτοις τοῖς ῥηματίοις περιπεφθείς.
Κᾆθ' οὗτοι μὲν δωροδοκοῦσι κατὰ πεντήκοντα τάλαντα
Ἀπὸ τῶν πόλεων. ἐπαπειλοῦντες τοιαυτὶ κἀναφοβοῦντες.
Δώσετε τὸν φόρον, ἢ βροντήσας τὴν πόλιν ὑμῶν ἀνατρέψω.
Σὺ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀγαπᾷς τῆς σῆς τοὺς ἀργελόφους περιτρώγων. 125
Οἱ δὲ ξύμμαχοι ὡς ἤσθηνται τὸν μὲν σύρφακα τὸν ἄλλον
Ἐκ κηθαρίου λαρυγγίζοντα καὶ τραγαλῶντα τὸ μηδέν,
Σὲ μὲν ἡγοῦνται Κόννου ψῆφον. τούτοισι δὲ δωροφοροῦσιν
Ὕρχας. οἶνον. δάπιδας. τυρόν. μέλι. σήσαμα. προσκεφάλαια.
Φιάλας. χλανίδας. στεφάνους. ὅρμους. ἐκπώματα. πλουθυγίειαν. 130
Σοὶ δ' ὧν ἄρχεις, πολλὰ μὲν ἐν γῇ, πολλὰ δ' ἐφ' ὑγρᾷ πιτυλεύσας,
Οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν τοῖς ἑψητοῖς δίδωσιν.

STROPHA.

Ch. *Quam bene omnia persequens*
Nil praeteriit: hac enim
Grata quidem audiens,
Vt videar beatas
Incolere insulas, &
Iudicijs praeesse.

SYSTEMA.

Ph. *Iam ille pandiculans facessit, nec sui potens est,*
Sed faxo ut hodie lora cernas mortuus inuenes.

STROPHA.

Ch. *At tibi nitendum est modis*
Omnibus, hinc effugere,
Nam facilem & mitem esse me
Non pote, de me male sentienti.
Nunc quod superest tibi quaerenda est bona cos, & caesa recenter
Nisi quid dicas animum mihi, quod penetrare & scindere possit.
Bd. *Durus labor est, altum ingenium, & maius quam Comica sit vis*
Morbum veterem medicare, & adhaerentem radicitus vrbi.
Verum Pater o noster Saturnice. Ph. mitte vocare parentem,
Etenim nisi me contra doceas & seruum ostenderis esse,
Tibi mors certa est, vel licet interdicar lustralibus extis.
Bd. *Audi ergo o Pappule, deque supercilio iam pauca remitte.*
Ac primum rationem [illegible] non calce, recensens
Annua quae nobis ex omni procedunt vrbe tributa
Seposita deinde vectigalia, tum vel Centesima multa,
Prytanea, metalla, & fora, portus, merces, quaeque auctio fiunt
Publica, quae summam faciunt simul addita bis mille talentum:
Hinc mercedem quae iudicibus persoluitur annua, pone,
Sex mille puta, neque enim plures regionem hanc itatis, opinor.
Redeunt ita nobis, puto, Centum quinquagintáque talenta.
Ph. *Nec decima quidem pars tanti prouentus mercedula nostra est.*
Bd. *Minime certe: sed dic mihi quo fluat ingens aeris aceruus?*
Ph. *Puta ad illos, Quos, sed non ego Athenarum purgamina prodo*
Sed pro populo semper pugnare libet. Bd. nam tu pater horum
Fers imperium, dum decipiunt cottum te vinnula uerba.
Hi dona ex vrbibus accipiunt ad decies quinque talenta
Nam terrorem incutiunt miseris ciuibus, interque minantur,
Ferte tributa, aut ego fulmine ea vestram vi funditus vrbem
Euertam: sic tu extrema tui imperij corrodere gau[illegible]
Ergo vt [illegible] caeterum reliquam [illegible]
Paucula sorbilia [illegible] ex [illegible] inane aut vilsa vesci,
Te pro Conni [illegible] habent, [illegible] munera mittunt,
Orcas, vina, [illegible] caseolos, sesama, molles
Puluillos, [illegible] opercula, opes ime
Sanas: Tu cum imperio quam [illegible] iactatus & alto es
Nec tantillum caput allij naues quo parua obsonia tingas.

Ph. *Imò Eucharides bulbosa mihi tria poscenti allia misit,*
Sed me excrucias qui iamdudum exspecto vt seruum esse probes me.
Bd. *Non seruitium hoc censes, hosce magistratum sic gerere omnes,*
Ipsosq; & adulatores horum blandos præmia ferre?
Tibi sed satis est tres accepisse obolos quos ipse labore
Quæsiti multa dum pugnas pedes, vrbésue obsidione
Premis. & (quod me valde cruciat) quis sis obnoxius istis,
Visumq; frequens fora, quando in tempore sub primordia lucis
Filius ingressus Chareæ, ephebus tener, interq; cutitus
Et corpore moto flagitia exercens, in iudicium ire,
Monet: haud etenim vestrûm poteris mercedem auferre forensis
Iure triobolarem, si serius signo ij dato forum adiuit
Contrà hic drachmam patrocinij pretium fert, vltimus etsi
Et serior adsit: quòd si quis reus illi munera donet,
Facit ex Archontibus vnum participem: sic res ab vtroq;
Componitur omnis: & instar serræ reciprocat vnus & alter:
At tu quæstori inhias, & clàm te sunt hæc putida facta.
Ph. *Ain' hæc illos facere? ah quid ais? hei mi, mea pectora turbas,*
Facis vt magis aduortam animum, exspecto quò me denique coges.
Bd. *Viden' ergo vt cùm facilè esset tibi & aliis ditescere vestitus*
Turba Oratorum plebiuorûm spaciis te includit iniquis:
Qui multis vrbibus imperitans, à Ponto Sardiniam vsque
Nihil emolumenti præter tres obolos fers, idq; vt oliuum
Paullatim instillant, ad victum vix sufficiente farina:
Te namque volunt inopem esse simulq; valentem: scilicet vt sic
Altorem gratus blandum agnoscas, qui si vocis acutæ
Signo forte maleuolos inimicos presserit, ilicet illis
Ferus insultas: Quin facilè erat his victum præbere popello:
Sunt vrbes innumeræ quæ nobis nunc adferre tributa
Solitæ: si quis viginti hominum cuique alimenta imperet vni
Gemina ex nostro populo myrias potuisset viuere lautè
Inter lepores & lac pressum omnigenis ornata coronis.
Regione velut dignum est ista, Marathoneisq; triumphis:
At nunc viles vt oliuilegæ ad mercedem curritis illam.
Ph. *Hei mi, quid hoc est? mea quod manus hæc veluti torpore ligatur.*
Iam nec gladium retinere queo, eneruatæ sunt mihi vires.
Bd. *Vbi verò istos timor accendit, tum non promittere parcunt*
Eubœam, nobis, & quinquaginta spondere viritim
Modios frumenti, quamuis nunquam tibi nisi quinque dederunt.
Atque id per demensa pusilla
Vix persuasi te indigenam esse:
Ideo inclusum semper ego habui
Ad hoc vt te alerem, neu ridiculus
Talibus esses vana professis.
Et nunc certum est præbere tibi
Quæcunque petas
Nisi Quæstoris solitum lac.

Φι. Μὰ Δί' ἀλλὰ παρ' Εὐχαρίδου καὐτὸς τρεῖς ἀγλίθας μετέπεμψα.
Ἀλλ' αὐτήν μοι τὴν δουλείαν οὐκ ἀποφαίνων, ἀποκναίεις. (ἐν ἀρχαῖς 135
Βδ. Οὐ γὰρ μεγάλη δουλεία 'στὶν, τούτους μὲν ἅπαντας
Αὐτούς τ' εἶναι, καὶ τοὺς κόλακας τοὺς τούτων, μισθοφοροῦντας. (τὸς ἐλαύνων,
Σοὶ δ' ἤν τις δῷ τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς ἀγαπᾷς. οὓς αὐ-
Καὶ πεζομαχῶν καὶ πολιορκῶν, ἐκτήσω πολλὰ πονήσας. (μ' ἀπάγχει.
Καὶ πρὸς τούτοις ἐπιταττόμενος φοιτᾷς, ὃ μάλιστά
Ὅταν εἰσελθὸν μειράκιόν σοι κατάπυγον Χαιρέου υἱός, 140
Ὡδὶ διαβὰς διακινηθεὶς τῷ σώματι, καὶ τρυφερανθείς,
Ἥκειν εἴπῃ πρῲ κἀν ὥρᾳ δικάσονθ', ὡς ὅς τις ἂν ὑμῶν
Ὕστερος ἔλθῃ τοῦ σημείου, τὸ τριώβολον οὐ κομιεῖται.
Αὐτὸς δὲ φέρει τὸ συνηγορικὸν, δραχμὴν, κἂν ὕστερος ἔλθῃ.
Καὶ κοινωνῶν τῶν ἀρχόντων ἑτέρῳ τινὶ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ 145
Ἤν τις τὶ διδῷ τῶν φευγόντων ξυνθέντε τὸ πρᾶγμα δύ' ὄντε, (ἐσπουδάκατον.
Κᾆθ' ὡς πρίον' ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δ' ἀν-
Σὺ δὲ χασκάζεις τὸν κωλακρέτην. τὸ δὲ πραττόμενόν σε λέληθεν. (ταράττεις,
Φι. Ταυτί με ποιοῦσ'; οἴμοι τί λέγεις. ὥς μου τὸν θῖνα
Καὶ τὸν νοῦν μου προσάγεις μᾶλλον. κοὐκ οἶδ' ὅ τι χρῆμά με ποιεῖς. 150
Βδ. Σκέψαι τοίνυν ὡς ἐξόν σοι πλουτεῖν καὶ τοῖσιν ἅπασιν
Ὑπὸ τῶν ἀεὶ δημιζόντων, οὐκ οἶδ' ὅπῃ ἐγκεκύκλησαι.
Ὅς τις πόλεων ἄρχων πλείστων, ἀπὸ τοῦ Πόντου μέχρι Σαρδοῦς
Οὐκ ἀπολαύεις πλὴν τοῦθ' ὃ φέρεις ἀκαρῆ, καὶ τοῦτ' ἐρίῳ σοι (155
Ἐνστάζουσι κατὰ μικρὸν ἀεὶ τοῦ ζῆν ἕνεχ' ὥσπερ ἔλαιον.
Βούλονται γάρ σε πένητ' εἶναι. καὶ τούτου οὕνεκ' ἐρῶ σοι.
Ἵνα γιγνώσκῃς τὸν τιθασευτήν. κᾆθ' ὅταν οὗτός γ' ἐπισίξῃ,
Ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν τιν' ἐπιρρύξας, ἀγρίως αὐτοῖς ἐπιπηδᾷς.
Εἰ γὰρ ἐβούλοντο βίον πορίσαι τῷ δήμῳ, ῥᾴδιον ἦν ἄν.
Εἰσίν γε πόλεις χίλιαι. αἳ νῦν τὸν φόρον ἡμῖν ἀπάγουσι. 160
Τούτων εἴκοσιν ἄνδρας βόσκειν εἴ τις προσέταξεν ἑκάστῃ,
Δύο μυριάδες τῶν δημοτικῶν ἔζων ἐν πᾶσι λαγῴοις.
Καὶ στεφάνοισιν παντοδαποῖσιν. καὶ πυῷ καὶ πυριάτῃ.
Ἄξια τῆς γῆς ἀπολαύοντες, καὶ τοῦ 'ν Μαραθῶνι τροπαίου.
Νῦν δ' ὥσπερ ἐλαολόγοι, χωρεῖθ' ἅμα τῷ τὸν μισθὸν ἔχοντι. 165
Φι. Οἴμοι. τί ποθ' ὥσπερ νάρκη μου κατὰ τῆς χειρὸς καταχεῖται.
Καὶ τὸ ξίφος οὐ δύναμαι κατέχειν. ἀλλ' ἤδη μαλθακός εἰμι.
Βδ. Ἀλλ' ὁπόταν μὲν δείσωσ' αὐτοὶ, τὴν Εὔβοιαν διδόασιν
Ὑμῖν. καὶ σῖτον ὑφίστανται κατὰ πεντήκοντα μεδίμνους
Ποριεῖν. ἔδοσαν δ' οὐπώποτέ σοι, πλὴν πρῴην πέντε μεδίμνους. 170
Καὶ ταῦτα μόλις ξενίας φεύγων
Ἔλαβες κατὰ χοίνικα κριθῶν.
Ὧν οὕνεκ' ἐγώ σ' ἀπέκλειον ἀεί,
Βόσκειν ἐθέλων καὶ μὴ τούτους
Ἐγχάσκειν σοι στομφάζοντας. 175
Καὶ νῦν ἀτεχνῶς ἐθέλω παρέχειν
Ὅ, τι βούλει σοι
Πλὴν κωλακρέτου γάλα πίνειν.

STROPHA.

Ch. VEre sapiens fuit is qui iudicium nos ferre vetauit

ΣΤΡΟΦΗ στίχων ια'.

Χο. Ἦ που σοφὸς ἦν, ὅς τις ἔφασκε πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς

Οὐκ ἂν δικάσαις. σὺ γὰρ οὖν νῦν μοι νικᾶν πολλῷ
δεδόκησαι.
Ὥστ᾽ ἤδη τὴν ὀργὴν χαλάσας τοὺς σκίπωνας κατα-
βάλλω,
Ἀλλ᾽ ὦ τῆς ἡλικίας ἡμῖν τῆς αὐτῆς συνθιασῶτα,
Πιθοῦ πιθοῦ λόγοισι, μηδ᾽ ἄφρων γένῃ, 5
Μηδ᾽ ἀτενὴς ἄγαν γ᾽ ἀτεράμων τ᾽ ἀνήρ.
Εἴθ᾽ ὤφελέ μοι κηδεμὼν ἢ ξυγγενὴς
Εἶναί τις, ὅστις δὴ τοιαῦτ᾽ ἐνουθέτει.
Σοὶ δὲ νῦν τις τῶν θεῶν παρὼν ἐμφανὴς
Ξυλλαμβάνει τοῦ πράγματος. 10
Καὶ δῆλος εὖ ποιῶν, σὺ δὲ παρὼν δέχου.
βδε. Καὶ μὴν θρέψω γ᾽ αὐτὸν παρέχων
Ὅσα πρεσβύτῃ ξύμφορα, χόνδρον
Λείχειν, χλαῖναν μαλακήν, σισύραν,
Πόρνην ἥτις τὸ πέος τρίψει καὶ τὴν ὀσφῦν. 15
Ἀλλ᾽ ὅτι σιγᾷ κοὐδὲν γρύζει,
Τοῦτ᾽ οὐ δύναταί με προσέσθαι.
χο. Νενουθέτηκεν αὑτὸν εἰς τὰ πράγματα,
Οἷς ποτ᾽ ἐπεμαίνετ᾽. ἔγνωκε γὰρ ἀρτίως ὅτι
Λογίζεταί τ᾽ ἐκεῖνα πάνθ᾽ ἁμαρτίας, 20
Ἃ σοῦ κελεύοντος οὐκ ἐπείθετο.
Νῦν σὺν ἴσως τοῖς σοῖς λόγοισι πείθεται.
Καὶ σωφρονεῖ μέντοι μεθιστὰς ἐς τὸ λοιπὸν τὸν τρόπον.
Πειθόμενός τε σοί. φι. ἰώ μοι μοι. βδε. οὗτος τί μοι
βοᾷς;
Μή μοι τούτων μηδὲν ὑπισχνοῦ. 25
φι. Κείνων ἔραμαι, κεῖθι γενοίμαν,
Ἵν᾽ ὁ κῆρυξ φησί, τίς ἀψήφιστος; ἀνιστάσθω.
Κἀπισταίην ἐπὶ τοῖς κημοῖς,
Ψηφιζομένων ὁ τελευταῖος.
Σπεῦδ᾽ ὦ ψυχή. ποῦ μοι ψυχή. 30
Πάρες ὦ σκιερά. μὰ τὸν Ἡρακλέα.
Μή νυν ἔτ᾽ ἐγὼ ᾽ν τοῖσι δικασταῖς
Κλέπτοντα Κλέωνα λάβοιμι.
βδε. Ἴθ᾽ ὦ πάτερ πρὸς τῶν θεῶν ἐμοὶ πιθοῦ.
φι. Τί πείθωμαί σοι; βδε. λέγ᾽ ὅτι βούλει πλὴν ἑνός. 35
φι. Ποίου; φέρ᾽ ἴδω. βδε. τοῦ μὴ δικάζειν. φι. τοῦτο δὲ
Ἅδης διακρινεῖ πρότερον, ἢ ᾽γὼ πείσομαι.
βδε. Σὺ δ᾽ οὖν ἐπειδὴ τοῦτο κεχάρηκας ποιῶν,
Ἐκεῖσε μὲν μηκέτι βάδιζ᾽, ἀλλ᾽ ἐνθάδε
Αὐτοῦ μένων δίκαζε τοῖσιν οἰκέταις. 40
φι. Περὶ τοῦ; τί ληρεῖς; βδε. ταῦθ᾽ ἅπερ ἐκεῖ πράττεται.
Ὅτι τὴν θύραν ἀνέῳξεν ἡ σηκὶς λάθρα,
Ταύτης ἐπιβολὴν ψηφιεῖ μίαν μόνην.
Πάντως δὲ κἀκεῖ ταῦτ᾽ ἔδρας ἑκάστοτε.
Καὶ ταῦτα μὲν νῦν εὐλόγως, ἢν ἐξέχῃ 45
Εἵλη κατ᾽ ὄρθρον, ἡλιάσει πρὸς ἥλιον.
Ἐὰν δὲ νείφῃ, πρὸς τὸ πῦρ καθήμενος.
Ὕοντος εἴσει. κἂν ἔγρῃ μεσημβρινός,
Οὐδείς σ᾽ ἀποκλείσει θεσμοθέτης τῇ κιγκλίδι.
φι. Τουτί μ᾽ ἀρέσκει. βδε. πρὸς δὲ τούτοις, ἢν δίκην 50
Λέγῃ μακράν τις, οὐχὶ πεινῶν ἀναμενεῖς,
Δάκνων σεαυτὸν καὶ τὸν ἀπολογούμενον.
φι. Πῶς οὖν διαγιγνώσκειν καλῶς δυνήσομαι,
Ὥσπερ πρότερον τὰ πράγματ᾽ ἔτι μασώμενος.
βδε. Πολλῷ γ᾽ ἄμεινον. καὶ λέγεται γὰρ τουτογὶ, 55
Ὡς οἱ δικασταὶ ψευδομένων τῶν μαρτύρων
Μόλις τὸ πρᾶγμ᾽ ἔγνωσαν ἀναμασώμενοι.
φι. Ἀνά τοί με πείθεις. ἀλλ᾽ ἐκεῖν᾽ οὔπω λέγεις,
Τὸν μισθὸν ὁπόθεν λήψομαι. βδ. παρ᾽ ἐμοῦ. φι. καλῶς,
Αἴσχιστα γάρ τοί μ᾽ εἰργάσατο Λυσίστρατος 60
Ὁ σκωπτόλης. δραχμὴν μετ᾽ ἐμοῦ πρῴην λαβὼν
Ἐλθὼν διεκερματίζετ᾽ ἐν τοῖς ἰχθύσιν.
Κἄπειτ᾽ ἐπέθηκε τρεῖς λοπίδας μοι κεστρέων.
Κἀγὼ ᾽νέκαψα. ὀβολοὺς γὰρ ᾠόμην λαβεῖν.
Κᾆτα βδελυχθεὶς, ὀσφρόμενος ἐξέπτυσα. 65
Κᾆθ᾽ εἷλκον αὐτόν. βδε. ὁ δὲ τί πρὸς ταῦτ᾽ εἶφ᾽; φι. ὅτι;
Ἀλεκτρυόνος μ᾽ ἔφασκε κοιλίαν ἔχειν,

Nisi utrisque auditis: nunc etenim victor longè esse videris,
Propterea ira iam deposita, istos baculos abijcemus.
Verum agedum ô nostrae aetatis congerro & iucunde sodalis
Obtempera istis orationis si sapis,
Nec rigidus fies neque tam obluctans.
O si mihi talis foret curator, aut
Affinis, & me commoneret talia.
Nunc tibi praesens deus nec obscurus hoc
Succurrit in negotio.
Clarum favorem praebet, hunc praesens cape.
Bd. *Alere hunc penitus volo, sufficiens*
Quaecunque seni commoda, lambet
Alicam, mollicula aderit lana,
Rhenoque & penitriba meretrix
Lumbosque fricans,
Sed quod tacet, & nihilum mutit,
A proposito removet me.
Ch. *Castigat ipse se, atque in his rebus monet*
Quas ante multum deperibat, nunc videt
Errata pristina, illa mente deputat
Quae te monente nullus auscultaverit.
Ac paret ille forsitan dictis tuis,
Et sapit, morésque porrò pristinos mutare volt,
Nec refellit quae suades. PH. hei mihi. BD. quid hei vocas?
ph. *Auffer mihi tot promissa dare,*
Illa ego quaero, illic sim, ubi praeco
Clamet, Quis calculum adhuc non tulit?
Citus exsurgat.
Nemo e caveis me adstare iuvat
Suffragia postrema ferentem.
Propera ô mea mens, ubi nunc animus?
Umbra recede, haud Hercule sinam
Ut iudicum ab albo eximar, & non
Damnem improba furta Cleonis.
Bd. *Age, & volente cum deo, pare ô parens.*
ph. *Quid paream? BD. dic praeter unum, quod lubet.*
ph. *Quale illud? inque. Bd. mitte iudicia & forum.*
ph. *Hoc cernet Orcus antequam persuadear.*
Bd. *Ergo haec agendo quando habes tantum volup,*
Modò in forum ire desinas, domi mane,
Et facta tantum servulorum iudica.
ph. *Nugas agis, quid causae? Bd. Idem quod in foro.*
Ancilla forsan abra reclusit forem.
Mulctam irrogabis propter hoc drachmam unicam.
Nempe istud illic factitas, idem idem,
Ac iure, si lux albicassit primula,
Ut in Heliaea ad Solem ages pro iudice,
Si nix vel imber decidat, tunc ad focum
Sedebis, & si surgis ad Meridiem
Thesmotheta nullus ostium occludet tibi.
Bd. *Placet quidem istud. Bd. Deinde si qua longior*
Sit caussa, & urget te fames, nil est opus
Isthic moreris, labra mordens & reum.
ph. *Qui possim, ut antè (nec interim si manderem)*
Pernosse rite litium discrimina.
Bd. *Multò facilius, quippe vulgo dicitur,*
Quando arguuntur falsa testimonia
Verum eruisse ruminantes iudices.
ph. *Persuasum habes me, at unde mercedem feram,*
Nondum indicasti. Bd. à me feres. ph. dictum benè.
Factum facetus turpe nam Lysistratus
Admisit in me, debitam qui sumpserat
Utrique drachmam, quam minutam in piscium
Secuit macello, tresque squamas mugilum
Induxit, & quas trusi in os, nummos putans,
Odore sed mox expui offensus gravi,
Illumque traxi. Bd. ad haec quid ille? Ph. alvum mihi
Galli, inquiebat esse Gallinacei,

Statimque dixit, Tu quoque ara concoques.

Bd. Vides incedam quale procedat tibi?

Ph. Sane haud pusillum, tu tamen fac quod facis.

Bd. Mane hic parumper, dum quod expedit fero.

Ph. Prisci, vide sis stat fides oraculi.
Athenienses namque fore olim audiueras
Vt iura potius dicerent domi sua.
Et vnus ante quisque causidicam fores
Strueret tribunal oppido paruum, velut
Hecateum vbique aedibus ad portas solent.

Bd. Quid vis tibi aliud? ecce nunc tibi omnia
Quaecunque dixi, & plura multo defero.
Praesto est matella appensa paxillo ad manum
Si forsan vsus postulet, & tu minxeris.

Ph. Cautum vtique commodum senilibus
Excogitasti pharmacum strangurias.

Bd. Adest & ignis atque lentes insuper
Sorbere si quid est necesse. Ph. hoc expedit:
Vel febre tactus capere mercedem velim,
Manensque lentem in hoc loco deglutiam:
Sed cur tulisti hancce cristatam alitem?

Bd. Vt dormientem dum reus defenditur
(Si forte) ab alto te canens exsuscitet.

Ph. Vnum est quod optem, caetera arrident. Bd. quid est?

Ph. Imaginem sicunde deportes Lyci.

Bd. Habes & illam, en Rex adest heros Lycus.

Ph. O Rex Lyce heros, quam molestum est cernere
Qualem videre possumus Cleonymum.

Ser. An arma & ipse cum sit heros non habet?

Bd. Si sedem iussisses pro tribunali, illico
Caussam vocarem. Ph. Iamdiu sedeo, voca.

Bd. Ecquam inferemus ergo litem primum?
Ecquid quis intus in domo admisit mali?
Thressa nuper ollam adussit futilem.

Ph. Siste hic amabo, perdidisti pene me,
Ne lis vocetur absque clathrata fore,
Quae prima visa est in secandis victimis.

Bd. Hoc deest vnum, at ipse cursim deferam
Statimque sistam quod quidem intus erunt:
Quam vix sueta cura sedis ponitur.

SERVVS, BDELYCLEON, PHILOCLEON.

Ser. Abi in patibulum, cui bono hunc alimus canem?

Bd. Quid vero ais tu? Se. nunquid hic Labes canis
Furnum subiens, clanculumque casei
Orbem Sicani maximum deglutijt?

Bd. Ergo hocce primum crimen ad meum patrem
Est deferendum, tu modo actor postula.

Ser. Hoc nullus axim, vt alter accusassere
Ait, canis, si forte detur actio.

Bd. Abi ergo & ambos hucce duc. Ser. fiet statim.

Ph. Quid istud est? Ser. suile vimineum Laris.

Ph. Direpta, credo, sacra fers. Ser. nihil minus,
Sed vt a Lare orsus quempiam obterum diu.

Ph. Verum fer intro, honore dignum censeo.

Bd. En nunc tabellas & tablina defero.

Ph. Vah obteris me & enecas tempus terens,
Mihi sat fuisset vngue sulcos ducere,
Iam nunc voca in ius. Bd. en voco. Ph. quis hic prior
Vocatur? Bd. vt me perduint Dij, vah doleo
Quod huc cadiscos ferre non meminens fui.

Ph. Quo proripis te heu? Bd. ad Cadiscos. Ph. nil opus
Hac namque habebam, qua vocant arystichos.

Bd. Euge bene illa nempe nobis omnia,
Quorum vsus, adsunt praeter vnam clepsydram.

Ph. Quid ista? nonne clepsydra est celans aquam?

Ταχύ γ' οὖν καθίζεις ἐς τὸ γρύμεον. δοῦλ' ὡς λέγω.

Βδ. Ὁρᾷς ὅσον περ δὴ τὸ κερδαίνεις;

Φι. Οὐ πάνυ τι μικρόν. ἀλλ' ὅτιπερ μέλλεις ποίει. 70

Βδ. Ἀνάμενε νυν. ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἥξω φέρων.

Φι. Ὅρα τὸ χρῆμα. τὰ λόγι' ὡς περαίνεται.
Ἠκηκόειν γὰρ ὡς Ἀθηναῖοί ποτε
Δικάσοιεν ἐπὶ ταῖς οἰκίαισι τὰς δίκας.
Κἀν τοῖς προθύροις ἐνοικοδομήσει πᾶς ἀνὴρ 75
Αὑτῷ δικαστηρίδιον μικρὸν πάνυ.
Ὥσπερ Ἑκάταιον πανταχοῦ πρὸ τῶν θυρῶν.

Βδ. Ἰδού, τί ἔτ' ἐρεῖς; ὡς ἅπαντ' ἐγὼ φέρω,
Ὅσαπερ ἔφασκον. κἄτι πολλῷ πλείονα.
Ἀμὶς μὲν ἢν οὐρητιάσῃς, αὑτηί 80
Παρὰ σοὶ κρεμήσετ' ἐγγὺς ἐπὶ τοῦ παττάλου.

Φι. Σοφόν γε τουτὶ καὶ γέροντι πρόσφορον
Ἐξηῦρες ἀτεχνῶς φάρμακον στραγγουρίας.

Βδ. Καὶ πῦρ γε τουτὶ καὶ προσέστηκεν φακῆ,
Ῥοφεῖν ἐὰν δέῃ τι. φι. τοῦτ' αὖ δεξιόν. 85
Κἂν γὰρ πυρέττω, τόν γε μισθὸν λήψομαι.
Αὐτοῦ μένων γὰρ τὴν φακῆν ῥοφήσομαι.
Ἀτὰρ τί τὸν ὄρνιν ὡς ἔμ' ἐξηνέγκατε;

Βδ. Ἵνα γ' ἢν καθεύδῃς ἀπολογουμένου τινός,
Ἄδων ἄνωθεν ἐξεγείρῃ σ' οὑτοσί. 90

Φι. Ἓν ἔτι ποθῶ. τὰ δ' ἄλλ' ἀρέσκει μοι. βδ. τὸ τί;

Φι. Θηρῷον εἴ πως ἐκκομίσαις τὸ τοῦ Λύκου.

Βδ. Πάρεστι τουτί. καὐτὸς ἅναξ οὑτοσί.

Φι. Ὦ δέσποθ' ἥρως ὡς χαλεπὸς ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν
Οἷόσπερ ἡμῖν φαίνεται Κλεώνυμος. 95

Οι. Οὔκουν ἔχει γ' οὐδ' αὐτὸς ἥρως ὢν ὅπλα;

Βδ. Εἰ θᾶττον ἐκαθίζου, σὺ θᾶττον ἂν δίκην
Ἐκάλουν. φι. κάλει νυν. ὡς κάθημ' ἐγὼ πάλαι.

Βδ. Φέρε νυν, τίν' αὐτῷ πρῶτον εἰσαγάγω δίκην.
Τί τις κακὸν δέδρακεν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ; 100
Ἡ Θρᾷττα προσκαύσασα πρώην τὴν χύτραν.

Φι. Ἐπίσχες οὗτος. ὡς ὀλίγου μ' ἀπώλεσας.
Ἄνευ δρυφάκτου τὴν δίκην μέλλεις καλεῖν,
Ὃ πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν κατεφαίνετο.

Βδ. Μὰ τὸν Δί' οὐ πάρεστιν. ἀλλ' ἐγὼ δραμὼν 105
Αὐτὸς κομιοῦμαι τό γε παραυτίκ' ἔνδοθεν.
Τί ποτε τὸ χρῆμ' ὡς δεινὸν ἡ φιλοχωρία.

ΟΙΚΕΤΗΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.

Οι. Βάλλ' ἐς κόρακας. τοιουτονὶ τρέφειν κύνα.

Βδ. Τί δ' ἔστιν ἐτεόν; οι. οὐ γὰρ ὁ Λάβης ἀρτίως
Ὁ κύων παρᾴξας ἐς τὸν ἰπνὸν ἁρπάσας
Τροφαλίδα τυροῦ Σικελικὴν κατεδήδοκε;

Βδ. Τοῦτ' ἄρα πρῶτον τἀδίκημα τῷ πατρὶ
Εἰσακτέον μοι. σὺ δὲ κατηγόρει παρών. 5

Οι. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ'. ἀλλ' ἅτερός φησι κύων
Κατηγορήσειν, ἤν τις εἰσάγῃ γραφήν.

Βδ. Ἴθι νυν. ἄγ' αὐτὼ δεῦρο. οι. ταῦτα χρὴ ποιεῖν.

Φι. Τουτὶ τί ἐστι; οι. χοιροκομεῖον Ἑστίας.

Φι. Εἶθ' ἱεροσυλήσας φέρεις; οι. οὔκ. ἀλλ' ἵνα 10
Ἀφ' Ἑστίας ἀρχόμενος ἐπιτρίψω τινά.

Φι. Ἀλλ' εἴσαγ' ἀνύσας, ὡς ἐγὼ τιμᾶν βλέπω.

Βδ. Φέρε νυν ἐνέγκω τὰς σανίδας καὶ τὰς γραφάς.

Φι. Οἴμοι διατρίβεις, κἀπολεῖς τριψημερῶν.
Ἐγὼ δ' ἀλοκίζειν ἐδεόμην τὸ χωρίον. 15
Ἰδοὺ κάλει νυν. βδ. ταῦτα δή. φι. τίς οὑτοσὶ
Ὁ πρῶτός ἐστιν; βδ. ἐς κόρακας, ὡς ἄχθομαι,
Ὅτι 'πελαθόμην τοὺς καδίσκους ἐκφέρειν.

Φι. Οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; βδ. ἐπὶ καδίσκους. φι. μηδαμῶς. 20
Ἐγὼ γὰρ εἶχον τούσδε τοὺς ἀρυστίχους.

Βδ. Κάλλιστα τοίνυν. πάντα γὰρ πάρεστι νῷν
Ὅσων δεόμεθα, πλήν γε δὴ τῆς κλεψύδρας.

Φι. Ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν; οὐχὶ κλεψύδρα;

Βδ. Εὖ γ᾽ ἐκπορίζεις αὐτά, κἀπιχωρίως. 25
Ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα πῦρ τις ἐξενεγκάτω.
Καὶ μυρρίνας καὶ τὸν λιβανωτὸν ἔνδοθεν.
Ὅπως ἂν εὐξώμεσθα πρῶτα τοῖς θεοῖς.
Χο. Καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς καὶ ταῖς εὐχαῖς
Φήμην ἀγαθὴν λέξομεν ὑμῖν 30
Ὅτι γενναίως ἐκ τοῦ πολέμου
Καὶ τοῦ νείκους ξυνέβητον.—
Βδ. Εὐφημία μὲν πρῶτα νῦν ὑπαρχέτω.
Χο. Ὦ Φοῖβ᾽ Ἄπολλον Πύθι᾽ ἐπ᾽ ἀγαθῇ τύχῃ
Τὸ πρᾶγμ᾽ ὃ μηχανᾶται 35
Ἔμπροσθεν οὗτος τῶν θυρῶν,
Ἅπασιν ἡμῖν ἁρμόσαι
Ὡς παυσαμένοις τῶν πλάνων
Ἰὴ ἰὲ παιάν.
Βδ. Ὦ δέσποτ᾽ ἄναξ γεῖτον Ἀγυιεῦ τοῦ ᾽μοῦ προθύρου πρὸς πύλας 40
Δέξαι τελετὴν καινὴν ὦναξ, ἣν τῷ πατρὶ καινοτομοῦμεν
Παῦσόν τ᾽ αὐτοῦ τουτὶ λίαν στρυφνὸν καὶ πρίνινον ἦθος
Ἀντὶ σιραίου μέλιτος σμικρὸν τῷ θυμιδίῳ παραμίξας.
Ἤδη δ᾽ εἶναι τοῖς ἀνθρώποις ἤπιον αὐτόν.
Τοὺς φεύγοντάς τ᾽ ἐλεεῖν μᾶλλον τῶν γραψαμένων 45
Κἀπιδακρύειν ἀντιβολούντων.
Καὶ παυσάμενον τῆς δυσκολίας,
Ἀπὸ τῆς ὀργῆς,
Τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι.

Bd. *Benè ista prabes, atque ritè pro loco,*
Sed aliquis ignem exportet extemplò puer
Viridesque myrtos, atque tus ex adibus
Vt expetamus antè pacem calitum.
Ch. *At nos equidem in libaminibus votisque sacris*
Dicemus vobis bona verba
Quoniam ex bello fortiter acri
Et rixa fœdus inistis.
Bd. *Prastate linguis nunc bonam fauentiam.*
Ch. *O Phœbe Apollo Pythie, omine cum bono*
Quod iste machinatur
Nunc ante limen adium,
Velis vt in nos expetat
Omnes, facessant & plani
Ie ie Paan.
Bd. *O Rex here vicine & Agyeu pro foribus vestibuli huius*
Accipe initia hac noua sacra meo nunc instaurata parenti,
Fac desinat illos iliceos mores duros & acerbos
Mellisque paruum vice defruti in huius miscens iniice pectus,
Accipiatque erga homines mitem animum atque benignum
Potiusque reos quàm accusantes miseratus amet,
Et supplicibus gemat in miseris,
Ac deposita omni asperitate,
Faciles iras
Gerat, vrticaque carentes.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ϛʹ.

Χο. Ξυνευχόμεθα ταῦτα καὶ ξυνᾴδομεν νέαισιν ἀρχαῖς, 50
Ἕνεκα γὰρ τῶν προλελεγμένων.
Εὖνοι γὰρ ἐσμὲν ἐξότου
Τὸν δῆμον ᾐσθόμεθά σου
Φιλοῦντος ὡς οὐδεὶς ἀνὴρ
Τῶν νῦν γε τῶν νεωτέρων. 55

STROPHA Col.6.

Ch. *IDem quoque vouentes accinimus nouis magistratibus initiis bona propter hac.*
Nam plurimum te amanimus,
Quum publicis te sensimus
Studere rebus maximè
Quantum nec vllus iunior.

ΚΗΡΥΞ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΚΥΩΝ Κυδαθηναιεὺς κατήγορος.

Βδ. Εἴ τις θυραῖος ἡλιαστής, εἰσίτω.
Ὡς ἡνίκ᾽ ἂν λέγωσιν οὐκ ἐσφρήσομεν.
Φι. Τίς ἆρ᾽ ὁ φεύγων οὗτος; ὅσον ἁλώσεται.
Θε. Ἀκούετ᾽ ἤδη τῆς γραφῆς. ἐγράψατο
Κύων Κυδαθηναιεύς, Λάβητ᾽ Αἰξωνέα. 5
Τὸν τυρὸν ἀδικεῖν ὅτι μόνος κατήσθιε
Τὸν Σικελικόν. τίμημα κλῳὸς σύκινος.
Φι. Θάνατος μὲν οὖν κύνειος, ἢν ἅπαξ ἁλῷ.
Βδ. Καὶ μὴν ὁ φεύγων οὑτοσὶ Λάβης πάρα.
Φι. Ὦ μιαρὸς οὗτος. ὡς δὲ καὶ κλεπτὸν βλέπει. 10
Οἷον σεσηρὼς ἐξαπατήσειν μ᾽ οἴεται.
Ποῦ δ᾽ ὁ διώκων, ὁ Κυδαθηναιεὺς κύων;
Κυ. Αὖ. αὖ. Βδ. πάρεστιν. ἕτερος οὗτος αὖ Λάβης,
Ἀγαθός γ᾽ ὑλακτεῖν καὶ διαλείχειν τὰς χύτρας.
Κη. Σίγα. κάθιζε. σὺ δ᾽ ἀναβὰς κατηγόρει. 15
Φι. Φέρε νυν. ἅμα τήνδ᾽ ἐγχεάμενος κἀγὼ ῥοφῶ.
Θε. Τῆς μὲν γραφῆς ἠκούσαθ᾽ ἣν ἐγραψάμην
Ἄνδρες δικασταί, τουτονί. δεινότατα γὰρ
Ἔργων δέδρακε κἀμὲ καὶ τὸ ῥυππαπαί.—
Ἀποδρὰς γὰρ εἰς τὴν γωνίαν τυρὸν πολὺν 20
Κατεσικέλιζε κἀνέπλητ᾽ ἐν τῷ σκότῳ.
Φι. Νὴ τὸν Δί᾽ ἀλλὰ δῆλός ἐστ᾽ ἔμοιγε τοι
Τυροῦ κάκιστον ἀρτίως ἐνήρυγεν,
Ὁ βδελυρὸς οὗτος. κοὐ μετέδωκ᾽ αἰτοῦντί μοι.
Καίτοι τίς ὑμᾶς εὖ ποιεῖν δυνήσεται, 25
Ἢν μή τι κἀμοί τις προβάλλῃ τῷ κυνί;

PRÆCO, PHILO. THESMOTHETA, Bdely. Canis Cydathenæus accusator.

Bd. *SI quis foris sit iudicum, ingressum ferat*
Nam neminem admittemus incepto foro.
Ph. *Quis hic reus? quanta hunc manet damnatio!*
Th. *Audite, cuius postulet nunc criminis*
Canis Cudathenems, Labetem Æxonium.
Solus Sicanum caseum quod ederit,
Numella frondis multa sit ficulnea.
Ph. *Canina mors sit, morte si pœnas luat.*
Bd. *Sed iste prastò est quem vides Labes reus.*
Ph. *Scelestus, vt furaciter tornum vides,*
Vt hirrit & renidet, & vult fallere.
Sed nunc vbi actor est Cydathenems canis?
Ca. *Au au. Bd. tibi alter en canis prastò est Labes.*
Latrare saltem & lingere ollas optimus.
Præ. *Tace & quiesce: ascende tu atque in hunc age.*
Ph. *Age dum, simulque lente fusa hoc hauriam.*
Th. *Audistis antè, quam dicam isti scripserim*
O iudices, quod facinus indignissimum
Admisit in me, & in celeuma classicum:
In angulum se nuper abdens, caseum
Siculum vorauit plurimum, in tenebris satur.
Ph. *Quin noui & illum, per Iouem, nam casei*
Partem euomebat nuper improbissimam
Ille exsecrandus, nec mihi partem dedit
Quamuis petenti: Quis tamen vobis bene
Fecisse possit, si mihi cani nil datur?

Th. *Nec me ille participauit etsi publicum.*
Ph. *Nam calidus ille est, lente cocta non minus.*
Bd. *Praeiudicare, per deos noli ô pater,*
Vtrasque partes audias prius. Ph. *sed ô bone,*
Res ipsa clamat, omnibus clarissima.
Th. *Ne iam, rogo, istum mittite, vt qui sit canum*
Vir omnium vnus solilurcosissimus
Qui legit oram, & ambitum mortarij
Ipsius arrodens ciuitatum ablegmina.
Ph. *At non habemus qui struamus vrceum.*
Ca. *Atque ista cum sint, puniendus est Labes*
(Neque enim vna silua nutriat fures duos)
Ne frustra acutos nocte clangores dem,
Ni puniatur, nullus adlatrauero.
Ph. *Eheu quot illi obiecit hic versutias,*
Furax homo ille totus est, non hoc tibi
Etiam videtur Galle? per Iouem, annuit:
Vbi Thesmotheta discessit? hem matulam cedo.
Th. *Tibi ipse sedes sume dum testes calo,*
Qui mox Labetis testimonium ferant,
Pelum atque cultrum, & cratem & trulleum,
Et reliqua vasa cocula, & igni obnoxia.
Sed heus tu adhuc ne meijs & nondum sedes?
Hodie cacabit iste ni fallor quidem.
Bde. *Potin' vt molestus atque durus desinas*
Esse in reos praesertim an vsque ringes dentibus?
Ph. *Ascende, purga, quid, malum, taces? age.*
Bd. *Hic quod loquatur non habet, vt ego arbitror*
Ph. *Minime, at videtur morbum eundem perpeti*
Quem passus olim est exsulans Thucydides
Bucca repente mutus exsensa fuit.
Bd. *Abi & recede, quò tibi patrociner.*
Operosa res est ô viri, defendere
Canem in reatu criminis, dicam tamen
Frugi canem esse, & semper infestum lupis.
Ph. *Nempe ille fur est, perditisque proditor.*
Bd. *Minime, sed omnium est canum longè optimus,*
Fidúsque custodire lanigerum pecus.
Ph. *Sed cui bono si caseos semper vorat?*
Bd. *Atqui tibi propugnat & seruat fores,*
Ac caeteroqui praestat: at quòd abstulit
Ignosce quaeso, non enim est cithara sciens.
Ph. *Quàm vellem vt ille nescisset litteras,*
Iniuria huius scripta non esset dica.
Th. *At nunc vir audi mirifice, testes meos,*
Ascende tu scapelle, dic quantum potes.
Nam fortè quaestor tunc eras, Responde, age
Ecquid scidisti frusta militantibus.
Bd. *Scidisse dicit.* Ph. *Per Iouem mentitus est.*
Bd. *Miserare pressos maxima anxitudine*
Spectate iudex, nam Labes spinas edit
Et multa saepe vilia, haud vno loco
Solet manere, ille alter est casarius
Nec tecta linquens, Quicquid intrò mittitur,
Partem arrogabit, aut petet mordacibus.
Ph. *Ehò quid istuc est mali quod me obsidet,*
Mollémque lens mente persuasum facit.
Bd. *Rogo, subleuate miseriudine ô Pater,*
Nec in hunc seuere aduortite, vbi sunt liberi?
Misella pignora, ite vagientia
Ascendite, obsecrate, fletus fundite.
Ph. *Descende descende iterum & iterum.* Bd. *age fecero.*
Quamuisque multos saepius descendere
Illud fefellit, attamen descendero.
Ph. *Abi in malam rem, sorbuisse non placet,*
Nam lacrymaui mitius, haud solens quidem
Bd. *Sed hoc coegit calda sorbillatio.*
Bd. *Euadet igitur ille.* Ph. *certum non scio.*

Θε. Οὐδ' ἐμοὶ μετέδωκεν οὐδὲ τῷ κοινῷ γ' ἐμοί.
Φι. Θερμὸς γὰρ ἁνὴρ οὐδὲν ἧττον τῆς φακῆς.
Βδε. Πρὸς τῶν θεῶν μὴ προκαταγνῷς ὦ πάτερ,
Πρὶν ἄν γ' ἀκούσῃς ἀμφοτέρων. Φι. ἀλλ' ὦγαθέ 30
Τὸ πρᾶγμα φανερόν ἐστιν. αὐτὸ γὰρ βοᾷ.
Θε. Μή νυν ἀφῆτέ γ' αὐτὸν, ὡς ἔστ' αὖ πολὺ
Κυνῶν ἁπάντων ἄνδρα μονοφαγίστατον.
Ὅστις περιπλεύσας τὴν θυείαν ἐν κύκλῳ
Ἐκ τῶν πόλεων τὸ σκῖρον ἐξεδήδοκεν. 35
Φι. Ἐμοὶ δέ γ' οὐκ ἔστ' οὐδὲ τὴν ὑδρίαν πλάσαι.
Κυ. Πρὸς ταῦτα τοῦτον κολάσατ'· οὐ γὰρ ἄν ποτε
Τρέφειν δύναιτ' ἂν μία λόχμη κλέπτα δύο.
Ἵνα μὴ κεκλάγχω διακενῆς ἄλλως ἐγώ.
Ἐὰν δὲ μὴ, τὸ λοιπὸν οὐ κεκλάγξομαι. 40
Φι. Ἰοὺ ἰού.
Ὅσας κατηγόρησε τὰς πανουργίας.
Κλέπτον τὸ χρῆμα τἀνδρός. οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ
Ὦλεκτρυών; νὴ τὸν Δί' ἐπιμύει γέ τοι.
Ὁ θεσμοθέτης. ποῦ 'σθ' οὗτος; ἀμίδα μοι δότω. 45
Θε. Αὐτὸς καθελοῦ. τοὺς μάρτυρας γὰρ ἐσκαλῶ,
Λάβητι μάρτυρας παρεῖναι. τρύβλιον
Δοίδυκα. τυρόκνηστιν. ἐσχάραν. χύτραν.
Καὶ τἄλλα τὰ σκεύη τὰ προσκεκαυμένα.
Ἀλλ' ἔτι σὺ γ' οὐρεῖς, καὶ καθίζεις οὐδέπω. 50
Τοῦτον δέ γ' οἶμ' ἐγὼ χεσεῖσθαι τήμερον.
Βδε. Οὐκ ἂν σὺ παύσει χαλεπὸς ὢν καὶ δύσκολος.
Καὶ ταῦτα τοῖς φεύγουσιν, ἀλλ' ὀδὰξ ἔχει;
Φι. Ἀνάβαιν'. ἀπολογοῦ. τί σεσιώπηκας, λέγε.
Βδε. Ἀλλ' οὐκ ἔχειν οὗτός γ' ἔοικεν ὅ, τι λέγῃ, 55
Φι. Οὐκ. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι δοκεῖ πεπονθέναι,
Ὅπερ ποτὲ φεύγων ἔπαθε καὶ Θουκυδίδης.
Ἀπόπληκτος ἐξαίφνης ἐγένετο τὰς γνάθους.
Βδε. Πάρεχ' ἐκποδών. ἐγὼ γὰρ ἀπολογήσομαι.
Χαλεπὸν μὲν ὦνδρες ἐστὶ διαβεβλημένους 60
Ὑπεραποκρίνεσθαι κυνός. λέξω δ' ὅμως.
Ἀγαθὸς γάρ ἐστι, καὶ διώκει τοὺς λύκους.
Φι. Κλέπτης μὲν οὖν οὗτός γε καὶ ξυνωμότης.
Βδε. Μὰ Δί' ἀλλ' ἄριστός ἐστι τῶν νυνὶ κυνῶν.
Οἷός τε πολλοῖς προβατίοις ἐφεστάναι. 65
Φι. Τί οὖν ὄφελος τὸν τυρὸν εἰ κατεσθίει.
Βδε. Ὅτι σοῦ προμάχεται καὶ φυλάττει τὴν θύραν,
Καὶ τἄλλ' ἄριστός ἐστιν. εἰ δ' ὑφείλετο,
Συγγνῶθι. κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.
Φι. Ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν οὐδὲ γράμματα, 70
Ἵνα μὴ κακουργῶν ἐνέγραφ' ἡμῖν τὸν λόγον.
Θε. Ἄκουσον ὦ δαιμόνιέ μου τῶν μαρτύρων,
Ἀνάβηθι τυρόκνηστι, καὶ λέξον μέγα.
Σὺ γὰρ ταμιεύουσ' ἔτυχες. ἀπόκριναι σαφῶς,
Εἰ μὴ κατέκνησας τοῖς στρατιώταις ἅλαβες. 75
Βδε. Φησὶ κατακνῆσαι. Φι. νὴ Δί' ἀλλὰ ψεύδεται.
Βδε. Ὦ δαιμόνι' ἐλέει ταλαιπωρουμένους.
Οὗτος γὰρ ὁ Λάβης, καὶ τραχήλι' ἐσθίει,
Καὶ τὰς ἀκάνθας κοὐδέποτ' ἐν ταὐτῷ μένει.
Ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν οἰκουρὸς μόνον. 80
Αὐτοῦ μένων γὰρ, ἅττ' ἂν εἴσω τις φέρῃ
Τούτων μεταιτεῖ τὸ μέρος. εἰ δὲ μὴ, δάκνει.
Φι. Αἰβοῖ. τί κακόν ποτ' ἔσθ' ὅτῳ μαλάττομαι.
Κακόν τι περιβαίνει με, κἀναπείθομαι.
Βδε. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' οἰκτείρατ' αὐτὸν ὦ πάτερ. 85
Καὶ μὴ διαφθείρητε. ποῦ τὰ παιδία;
Ἀναβαίνετ' ὦ πόνηρα. καὶ κνυζούμενα,
Αἰτεῖτε. κἀντιβολεῖτε. καὶ δακρύετε.
Φι. Κατάβα. κατάβα. κατάβα. Βδε. καταβήσομαι.
Καίτοι τὸ κατάβα τοῦτο πολλοὺς δὴ πάνυ 90
Ἐξηπάτηκεν. ἀτὰρ ὅμως καταβήσομαι.
Φι. Ἐς κόρακας. ὡς οὐκ ἀγαθόν ἐστι γε τὸ ῥοφεῖν.
Ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα νῦν γνώμην ἐμὴν
Οὐδέποτέ γ' ἀλλ' ἢ τῆς φακῆς ἐμπλήμενος.
Βδε. Οὔκουν ἀποφεύγει δῆτα; Φι. χαλεπὸν εἰδέναι.
95

Βδ. Ἴθ᾽ ὦ πατρίδιον δεῦρο τὴν ἐπὶ δεξιά.
Τηνδὶ λαβὼν τὴν ψῆφον ἐπὶ τὸν ὕστερον
Μύσας παρᾷξον, κἀπόλυσον ὦ πάτερ.
Φι. Οὐ δῆτα· κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
Βδ. Φέρε νῦν σε ταυτηνὶ τὴν ταχίστην περιάγω. 100
Φι. Ὅδ᾽ ἐσθ᾽ ὁ πρότερος; Βδ. οὗτος. Φι. αὑτηγὶ ᾽νετή.
Βδ. Ἐξηπάτηται κἀπολέλυκεν οὐχ ἑκών.
Φι. Φέρ᾽ ἐξεράσω. πῶς ἄρ᾽ ἠγωνίσμεθα;
Βδ. Δείξειν ἔοικεν. ἐκπέφευγας ὦ Λάβης.
Πάτερ πάτερ τί πέπονθας; Φι. οἴμοι ποῦ ᾽σθ᾽ ὕδωρ; 105
Βδ. Ἔπαιρ᾽ ἔπαιρε σαυτόν. Φι. εἰπέ νυν ἐκεῖνό μοι,
Ὄντως ἀπέφυγε; Βδ. νὴ Δί᾽. Φι. οὐδέν εἰμ᾽ ἄρα.
Βδ. Μὴ φροντίσῃς ὦ δαιμόνι᾽, ἀλλ᾽ ἀνίστασο.
Φι. Πῶς οὖν ἐμαυτῷ τοῦτ᾽ ἐγὼ ξυνείσομαι,
Φεύγοντ᾽ ἀπολύσας ἄνδρα; τί ποτε πείσομαι; 110
Ἀλλ᾽ ὦ πολυτίμητοι θεοὶ ξύγγνωτέ μοι.
Ἄκων γὰρ αὔτ᾽ ἔδρασα, κοὐ τοὐμοῦ τρόπου.
Βδ. Καὶ μηδὲν ἀγανάκτει γ᾽. ἐγὼ γάρ σ᾽ ὦ πάτερ
Θρέψω καλῶς, ἄγων μετ᾽ ἐμαυτοῦ πανταχοῖ,
Ἐπὶ δεῖπνον, εἰς ξυμπόσιον, ἐπὶ θεωρίαν. 115
Ὥσθ᾽ ἡδέως διάγειν σε τὸν λοιπὸν χρόνον.
Κοὐκ ἐγχανεῖταί σ᾽ ἐξαπατῶν Ὑπέρβολος.
Ἀλλ᾽ εἰσίωμεν. Φι. ταῦτά νυν, εἴπερ δοκεῖ.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ κώλων ζ.

Χο. Ἀλλ᾽ ἴτε χαίροντες ὅποι βούλεσθ᾽. ὑ-
μεῖς δ᾽ ὦ μυριάδες ἀναρίθμητοι 120
Νῦν μὲν τὰ μέλλοντ᾽ εὖ λέγεσθαι
Μὴ πέσῃ φαύλως χαμᾶζ᾽ εὐλαβεῖσθε.
Τοῦτο γὰρ σκαιῶν θεατῶν
Ἐστι πάσχειν κοὐ πρὸς ὑμῶν. 125

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ στίχων λϛ᾽. καὶ κώλων θ.

Νῦν αὖτε λεῴ προσέχετε τὸν νοῦν, εἴπερ καθαρόν τι φιλεῖτε.
Μέμψασθαι γὰρ τοῖσι θεαταῖς ὁ ποιητὴς νῦν ἐπιθυμεῖ.
Ἀδικεῖσθαι γάρ φησι. πρότερος πόλλ᾽ αὐτοὺς εὖ πεποιηκώς.
Τὰ μὲν οὐ φανερῶς, ἀλλ᾽ ἐπικουρῶν κρύβδην ἑτέροισι ποιηταῖς,
Μιμησάμενος τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν, καὶ διάνοιαν, 130
Εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς, κωμῳδικὰ πολλὰ χέασθαι.
Μετὰ τοῦτο δὲ καὶ φανερῶς ἤδη κινδυνεύων καθ᾽ ἑαυτόν.
Οὐκ ἀλλοτρίων ἀλλ᾽ οἰκείων Μουσῶν στόμαθ᾽ ἡνιοχήσας.
Ἀρθεὶς δὲ μέγας, καὶ τιμηθεὶς ὡς οὐδεὶς πώποτ᾽ ἐν ὑμῖν, 135
Οὐκ ἐκτελέσαι φησὶν ἐπαρθεὶς, οὐδ᾽ ὀγκῶσαι τὸ φρόνημα.
Οὐδὲ παλαίστρας περικωμάζειν πειρῶν. οὐδ᾽ εἴ τις ἐραστὴς
Κωμῳδεῖσθαι παιδίχ᾽ ἑαυτοῦ μισῶν, ἔσπευδε πρὸς αὐτόν,
Οὐδενὶ πώποτέ φησι πιθέσθαι, γνώμην τιν᾽ ἔχων ἐπιεικῆ.
Ἵνα τὰς Μούσας αἷσι χρῆται μὴ προαγωγοὺς ἀποφήνῃ.
Οὐδ᾽ ὅτε πρῶτόν γ᾽ ἦρξε διδάσκειν, ἀνθρώποις φήσ᾽ ἐπιθέσθαι. 140
Ἀλλ᾽ Ἡρακλέους ὀργήν τιν᾽ ἔχων, τοῖσι μεγίστοις ἐπιχειρεῖν.
Θρασέως ξυστὰς εὐθὺς ἀπ᾽ ἀρχῆς αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι.
Οὗ δεινόταται μὲν ἀπ᾽ ὀφθαλμῶν Κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον.
Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο
Περὶ τὴν κεφαλήν. φωνὴν δ᾽ εἶχε χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας. 145
Φώκης δ᾽ ὀσμήν, Λαμίας δ᾽ ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν δὲ καμήλου.

Bde. *Euge ô Patrille, leniora concipe;*
Hunc sume calculum, inque postremum cadum
Mitte, & reum ejium absolue conniuens modo.
Ph. *Non fiet istud, non enim ego cubara sciens.*
Bd. *Age nunc te ad eiam celeriter circumferam.*
Ph. *Prior hic cadiscus est. Bd. At iste. Ph. hac misero:*
Bd. *Deceptus est, absoluit inuitus reum.*
Ph. *Exhauriam, nam quale certamen fuit.*
Bd. *Calces recenset, ac, puto, effugit Labes.*
Hem quod malum angit te pater? Ph. da frigidam.
Bd. *Attolle teipsum. Ph. dic mihi, an verè canis*
Euasit ille? Bd. factum. Ph. At ac prorsum occidi.
Bd. *Ne maceres te, surge vir spectabilis.*
Ph. *At vix mihi ipse credo, quum considero*
Reum absolutum a me, quid accidit mihi?
Ast ô colendi cœlites ignoscite
Mihi, nec volenti nec solenti id excidit.
Bd. *Ausse molestè id ferre, ne succenseas.*
Prolixè alam te, vbique te ducam pater,
Ad prandia ad conuiuia ad spectacula,
Omnes que porrò suauiter deges dies.
Hyperuolus impostor haud illuserit.
Sed eamus intrò. Ph. si videbitur, volo.

COMMATION Col. vij.

Ch. *Quò lubet ergo ite agedum lati, sed*
Vos in vò etiam vos myri-
ades agite o plebeia.
Nunc quidem dicenda rectè, vt
Ne cadant accepta praue, cauete:
Haud quidem tales putem vos
Stultus at spectator ausit.

PARABASIS *siue excursio Col. & vers. xxxvi.*

Nunc eum rursus populi aduertite si vos amor vrit honestis
Nam conqueri apud Spectatores noster volt iste poeta.
Iniuriam ait sibi factam quamuis prior affecerit ipsos
Meritis, non vsque palam, sed clam alios adiutare poetas
Solitus, tum fatidici morem Euryclei mentémque imitatus
Aliena in pectora se insinuans diffudit Comica multa
Sale respergens, dein manifestans se magna pericula obiit
Quum non aliena sed propria Musa flectebat habenas.
At mactus honore & in altum euectus quantum vix fuit alter
Summum tetigisse decus non sperauit, timuitque tumerei
Neque lasciuè circare palestras curauit, neque si quis
Nolebat amores fortè suos perstringi Comico aceto,
Properauit eò nulli obnoxius, imò mentis moderata
Ne forsan credatur Musa inlice prauaque magistra:
Quin sese homines negat aggressum cùm primitus ipse doceret
Sed generosa Herculis ira grassatum ad grandissima quaque.
Mox ab initio opposuit se audenter contra ipsum Asperidentem
Cuius terribiles oculi fulgebant in fronte canina
Et centum flentium adulatorum capita huius caput alte
Lambebant: hic vocem torrentis habebat dira minantis,
Phocæ & odorem, & coleos Lamiæ illutibiles, atque cameli

Qui tum neque monstrum hoc aspexit pauidus, vel munere victus.
Sed pro vobis etiam nunc belligerat, sed & autumat anno
Ausum se incommoda querquera & ardentes inuadere febres
Quæ suffocabant nocte patres, & auorum colla premebant,
Inde cubili recubantes super, & agentibus otia vobis
Iusiuranda & conditiones, & testes conciliabant
Quod plerosque coegit opem implorare timentes Polemarchi.
Tamen hunc Auerruncum qui regionis conuerritor huius,
Præterito anno prodideratis noua sensus arua serentem
Sed eam segetem ignotam quia non coluistis, vescam habuistis
Quamuis libatum iterans calpar Dionysum vitisatorem
Sanctè adiuret Comica nunquam meliora audita fuisse.
Igitur vobis hoc turpe fuit non specimine tali cò agenda,
Nam poetam hunc docti nihilo censebunt deteriorem,
Quando inimicos valdè exagitans, ingenij attriuit opellam.
Vos porrò stulti & miseri hortor,
Vt solertes, dictisque bonum
Aucturos commune poetas
Plus & ametis, plúsque colatis
Et seruetis eorum fabulas.
Inijcite arcis vbi sunt poma
Condita: si sic facitis vos hunc
Vt vestibus est mos, hornotinæ
Laudis referetis odorem.

ODA ET STROPHA
Col. xi.

Ch. *STrenui fortésque eramus in choreis antehac*
Inq; bello valentes
Ac proinde ex vnica hac virtute pugnacissimi
Sed fuerunt hæc prius.
Nunc quidem exoleta sunt, magisq; cygno
Albicant nobis pili.
Sed tamen quod reliquum est
Æui, iuuenta muniamus robore.
Præstantiorem nam meam duco senectam
Quàm puberum cicinnulos
Et schema, latum & podicem.

EPIRRHEMA
vers. xx.

Ch. *SI quis hic spectator est, cui cognitus probè siem*
Deinde miratur figuram quod crabronis induam.
Scire si velit quis huius sensus est aculei,
Hunc facul doctum & scientem ex insciente fecerim
Nos habere quos videtis illud vropygium,
Attici sumus, trahentes nobilem hinc originem
Inde nati iure soli, prisca gens fortissima
Quæque pugnans ciuitatem adiuuit istam maximè
Igne cum totam veniret perdere audax barbarus
Vtque vellet vindicare cella nostra cerea:
Nam statim cursu citato scutum & hastam inuadimus
Et pugnam ciemus haustlo mox thymo iracundiæ
Hic viri omnes ordinati mordicus labrum premunt
Æstuantes, tam fuit densa telorum seges
Vix vt æthera cerneretur, Dijs tamen iuuantibus
Vespere est repulsus hostis, auolarat noctua
Ante pugnam, nos secuti in ipsa subligacula
Irruebamus, fugam tùm dum parant pulli genas

Τοιοῦτον ἰδὼν τέρας, οὔ φησιν δείσας καταδωροδοκῆσαι,
Ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν ἔτι καὶ νυνὶ πολεμεῖ· φησίν τε μετ' αὐτοῦ
Τοῖς ἠπιάλοις ἐπιχειρῆσαι πέρυσιν καὶ τοῖς πυρετοῖσιν
Οἳ τοὺς πατέρας τ' ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον 150
Κατακλινόμενοί τ' ἐπὶ τῶν κοιτῶν, ἐπὶ τοῖσιν ἀπράγμοσιν ὑμῶν,
Ἀντωμοσίας, καὶ προσκλήσεις, καὶ μαρτυρίας συνεκόλλων
Ὥστ' ἀναπηδᾶν δειμαίνοντας πολλοὺς, ὡς τὸν Πολέμαρχον.
Τοιόνδ' εὑρόντες ἀλεξίκακον τῆς χώρας τῆσδε καθαρτὴν
Πέρυσιν καταπρούδοτε, καινοτάταις σπείραντ' αὐτὸν διανοίαις· 155
Ἃς ὑπὸ τοῦ μὴ γνῶναι καθαρῶς ὑμεῖς ἐποιήσατ' ἀναλδεῖς.
Καίτοι σπένδων πόλλ' ἐπὶ πολλοῖσιν ὄμνυσι τὸν Διόνυσον
Μὴ πώποτ' ἀμείνον' ἔπη τούτων κωμῳδικὰ μηδέν' ἀκοῦσαι.
Τοῦτο μὲν οὖν ἐσθ' ὑμῖν αἰσχρὸν, τοῖς μὴ γνοῦσιν παραχρῆμα.
Ὁ δὲ ποιητὴς οὐδὲν χείρων παρὰ τοῖσι σοφοῖς νενόμισται, 160
Εἰ παρελαύνων τοὺς ἀντιπάλους, τὴν ἐπίνοιαν ξυνέτριψεν.
Ἀλλὰ τὸ λοιπὸν τῶν ποιητῶν,
Ὦ δαιμόνιοι, τοὺς ζητοῦντας
Καινόν τι λέγειν κἀξευρίσκειν,
Στέργετε μᾶλλον καὶ θεραπεύετε 165
Καὶ τὰ νοήματα σῴζεσθ' αὐτῶν.
Ἐσβάλλετε δ' εἰς τὰς κιβωτοὺς
Μετὰ τῶν μήλων, κἂν ταῦτα ποιῆθ',
Ὑμῖν δι' ἔτους τῶν ἱματίων
Ὀζήσει δεξιότητος. 170

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ια'.

Χο. ΩΠάλαι ποτ' ὄντες ἡμεῖς, ἄλκιμοι μὲν ἐν χοροῖς,
Ἄλκιμοι δ' ἐν μάχαισιν
Καὶ κατ' αὐτὸ δὴ τοῦτο μόνον, ἄνδρες μαχιμώτατοι.
Πρὶν ποτ' ἦν πρὶν ταῦτα, νῦν
Δ' οἴχεται, κύκνου τε πολιώτεραι δὴ 175
Αἵδ' ἐπανθοῦσι τρίχες.
Ἀλλὰ κἀκ τῶν λειψάνων
Δεῖ τῶνδε ῥώμην νεανικὴν σχεῖν. ἐγὼ
Τοὐμὸν νομίζω γῆρας εἶναι κρεῖττον, ἢ πολ-
λῶν κικίννους νεανιῶν 180
Καὶ σχῆμα, κεὐρυπρωκτίαν.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ
Στίχων κ.

Χο. ΕΙ τις ὑμῶν ὦ θεαταὶ τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν
Εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον, ἥτις
Ἡμῶν ἐστὶν ἡ 'πίνοια τῆς ἐγκεντρίδος
Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν. 185
Ἐσμὲν ἡμεῖς οἷς πρόσεστι τοῦτο τοὐρροπύγιον,
Ἀττικοὶ μόνοι δικαίως ἐγγενεῖς αὐτόχθονες.
Ἀνδρικώτατον γένος, καὶ πλεῖστα τήνδε τὴν πόλιν
Ὠφελῆσαν ἐν μάχαισιν, ἡνίκ' ἦλθεν ὁ βάρβαρος
Τῷ καπνῷ τύφων ἅπασαν τὴν πόλιν καὶ πυρπολῶν, 190
Ἐξελεῖν ἡμῶν μενοινῶν πρὸς βίαν τἀνθρήνια.
Εὐθέως γὰρ ἐκδραμόντες ξὺν δορὶ ξὺν ἀσπίδι,
Ἐμαχόμεσθ' αὐτοῖσι, θυμὸν ὀξίνην πεπωκότες.
Στὰς ἀνὴρ παρ' ἄνδρ', ὑπ' ὀργῆς τὴν χελύνην ἐσθίων
Ὑπὸ δὲ τῶν τοξευμάτων, οὐκ ἦν ἰδεῖν τὸν οὐρανόν. 195
Ἀλλ' ὅμως ἀπωσάμεσθα ξὺν θεοῖς πρὸς ἑσπέραν.
Γλαῦξ γὰρ ἡμῶν πρὶν μάχεσθαι τὸν στρατὸν διέπτατο.
Εἶτα δ' εἱπόμεσθα θυννάζοντες εἰς τοὺς θυλάκους.
Οἱ δ' ἔφευγον, τὰς γνάθους καὶ τὰς ὀφρῦς κεντούμενοι,

Ὥστε περὶ τοῖς βαρβάροισι πανταχοῦ καὶ νῦν ἔτι 200
Μηδὲν Ἀττικοῦ καλεῖσθαι σφηκὸς ἀνδρικώτερον.

Palpebrasq; : ut nil feratur nunc per omnes barbaros
Attico crabrone quicquam fortiter ferocius.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ιά.

20. Ἆρα δεινός; ἦ τόθ᾽, ὥστε πάντα μὴ δεδοικέναι.
Καὶ κατεστρεψάμην γε
Τοὺς ἐναντίους, πλέων ἐκεῖσε ταῖς τριήρεσιν.
Οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν ὅπως 205
Ῥῆσιν εὖ λέξειν ἐμέλλομεν τότ᾽, οὐδὲ
Συκοφαντήσειν τινὰ,
Φροντὶς. ἀλλ᾽ ὅστις ἐρέτης
Ἔσοιτ᾽ ἄριστος. τοιγαροῦν πολλὰς πόλεις
Μήδων ἑλόντες, αἴτιοι ταῦτα φέρεσθαι 210
Καὶ τὸν φόρον δεῦρ᾽ ἐσμὲν ὃν
Κλέπτουσιν οἱ νεώτεροι.

Ch. ANTODA & ANTISTROPHA

Col. xi.

TUnc fui sanè vir acer nec timens periculi
Quin & hostes fugans
Terga victor insequens & nauigans triremibus.
Non enim tunc nostra mens
Circa erant mellitula occupata verba
Consuens m udacia
Quisque ibi dabat operam
Rebus agendis optime: tandem vrbibus
Multis potiti Persicis, his imperatum est
Quod huc tributum deferant
Sed iuniores aufferunt.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων κ.

20. Πολλαχοῦ σκοποῦντες ἡμᾶς εἰς ἅπανθ᾽ εὑρήσετε
Τοὺς τρόπους καὶ τὴν δίαιταν σφηξὶν ἐμφερεστάτους.
Πρῶτα μὲν γὰρ οὐδὲν ἡμῶν ζῶον ἠρεθισμένον 215
Μᾶλλον ὀξύθυμόν ἐστιν, οὐδὲ δυσκολώτερον.
Εἶτα τἄλλ᾽ ὅμοια πάντα σφηξὶ μηχανώμεθα.
Ξυλλεγέντες γὰρ καθ᾽ ἑσμοὺς ὥσπερεὶ τἀνθρήνια,
Οἱ μὲν ἡμῶν οὗπερ ἄρχων, οἱ δὲ παρὰ τοὺς ἕνδεκα.
Οἱ δ᾽ ἐν Ὠδείῳ δικάζουσ᾽, οἱ δὲ πρὸς τοῖς τειχίοις 220
Ξυμβεβυσμένοι, πυκνὸν νεύοντες ἐς τὴν γῆν, μόλις
Ὥσπερ οἱ σκώληκες, ἐν τοῖς κυττάροις κινούμενοι.
Ἔς τε τὴν ἄλλην δίαιταν ἐσμὲν εὐπορώτατοι.
Πάντα γὰρ κεντοῦμεν ἄνδρα, κἀκπορίζομεν βίον.
Ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες ἡμῖν εἰσιν ἐγκαθήμενοι 225
Οὐκ ἔχοντες κέντρον. οἳ μένοντες ἡμῶν τοῦ φόρου
Τὸν γόνον κατεσθίουσιν, οὐ ταλαιπωρούμενοι.
Τοῦτο δ᾽ ἔστ᾽ ἄλγιστον, ἡμῶν ἤν τις ἀστράτευτος ὢν
Ἐκροφῇ τὸν μισθὸν ἡμῶν, τῆσδε τῆς χώρας ὕπερ 230
Μήτε κώπην, μήτε λόγχην, μήτε φλύκταιναν λαβών.
Ἀλλά μοι δοκεῖ τὸ λοιπὸν τῶν πολιτῶν ἔμβραχυ,
Ὅστις ἂν μὴ ᾽χῃ τὸ κέντρον, μὴ φέρειν τριώβολον.

ANTEPIRRHEMA vers. xx.

QUi probè spectare nos & diligentius volet
Moribus vitaq; vespis esse quàm simillimos
Deprehendet: Quippe nullum viuere animal arbitror
Acrius molestiusue si quis irritauerit.
Deinde quæ molimur omnia, ipsa vespa factitant
Et fauis nobis leguntur ceu secundum examina,
Pars ad Archontem sedemus, pars ad vndecimviros.
Pars ad Odei forum ius dicimus, pars mœnibus
Adsumus contracti & incurui, inque terram cernui
Vermium instar vix mouentes nos in alueariibus.
Quin supersunt sat superque iura quæ dicenda sint
Namque punctim omnes ferimus, hisque victū excudimus
At tamen fucos habemus adsidentes insimul
Verum aculeo carentes qui tributi fœnora
Excedunt nostri, nec vllo macerati tædio,
Nec labore: hoc maceramur, nostra si stipendia
Aufferant non militantes, pro salute patriæ
Qui manum remo nec hastæ pustulosam admouerint.
Quin semel factum bonum istud censeo, vt qui ciuium
Hoc aculeo carebit ne ferat Trinummium.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ.

φι. Οὔποτε ζῶν τοῦτον ἀποδυθήσομαι.
Ἐπεὶ μόνος μ᾽ ἔσωσε παρατεταγμένον,
Ὅθ᾽ ὁ βορέας ὁ μέγας ἐπεστρατεύσατο.
βδε. Ἀγαθὸν ἔοικας οὐδὲν ἐπιθυμεῖν παθεῖν.
φι. Μὰ τὸν Δί᾽, οὐ γὰρ οὐδαμῶς μοι ξύμφορον. 5
Καὶ γὰρ πρότερον ἐπ᾽ ἀνθρακίδων πλησμονῆς,
Ἀπέδωκ᾽ ὀφείλων τῷ γναφεῖ τριώβολον.
βδε. Ἀλλ᾽ οὖν πεπειράσθω γ᾽, ἐπειδήπερ γ᾽ ἅπαξ
Ἐμοὶ σεαυτὸν παραδέδωκας εὖ ποιεῖν.
φι. Τί οὖν κελεύεις δρᾶν με. βδε. τὸν τρίβων᾽ ἄφες. 10
Τηνδὶ δὲ χλαῖναν ἀναλαβοῦ τριβωνικῶς.
φι. Ἔπειτα παῖδας χρὴ φυτεύειν καὶ τρέφειν,
Ὅθ᾽ οὑτοσί με νῦν ἀποπνῖξαι βούλεται;
βδε. Ἔχ᾽, ἀναλαβοῦ τηνδὶ λαβὼν καὶ μὴ λάλει.
φι. Τουτὶ τὸ κακὸν τί ἐστι πρὸς πάντων θεῶν. 15
βδε. Οἱ μὲν καλοῦσι Περσίδ᾽, οἱ δὲ καυνάκην.
φι. Ἐγὼ δὲ σισύραν ᾠόμην Θυμαιτίδα.
βδε. Κοὐ θαῦμά γ᾽. ἐς Σάρδεις γὰρ οὐκ ἐλήλυθας.
Ἔγνως γὰρ ἄν, νῦν δ᾽ οὐχὶ γιγνώσκεις. φι. ἐγώ;
Μὰ τὸν Δί᾽ οὐ τοίνυν γ᾽. ἀτὰρ δοκεῖ γέ μοι 20
Ἐοικέναι μάλιστα Μορύχου σάγματι.
βδε. Οὐκ. ἀλλ᾽ ἐν Ἐκβατάνοισι ταῦθ᾽ ὑφαίνεται.
φι. Ἐν Ἐκβατάνοισι γίγνεται κρόκης χόλιξ;
βδε. Πόθεν ὦ γαθέ. ἀλλὰ τοῦτο τοῖσι βαρβάροις
Ὑφαίνεται πολλαῖς δαπάναις. αὕτη γέ τοι 25

PHILOCLEON, BDELYCLEON.

Ph. *DOnec videns viuusque ero, hunc non exuam.*
Qui me apparatum & ordinatum in prælio
Seruauit, ingens quum ingruit Septentrio.
Bd. *Tibi videris nil boni expetessere.*
Ph. *Non hoc quidem nunc, haud enim mihi expedit*
Vt qui minuti plenus antè obsonij
Trinummum in operam impenderim fulloniam.
Bd. *Periculum fac, quando te in curam meam*
Ipsum dedisti, quò tibi faciam benè.
Ph. *Quid tam iubes me facere. Bd. decotem exue*
Istamque vestem sume commodam seni.
Ph. *Quò procreamus liberos & tollimus,*
Quando iste suffocare me nunc postulat?
Bd. *Sume, indue inquam, & plura causans desine.*
Ph. *Quid istud esse per deos dicam mali.*
Bd. *Quod Persida isti nominant hi gaunacum.*
Ph. *Ego arbitrabar gausapam Thymætida.*
Bd. *Nec mirares qui Sardiam non videris,*
Benè ista nosses quæ malè ignoras. Ph. Egón'
Vt nullus illuc venerim? at videtur hoc
Morychi esse valdè simile villoso sago.
Bd. *Minimè, sed hoc Ecbatana persiciunt opus.*
Ph. *Ecbatana floccos ergo villiosos habent?*
Bd. *Bona verba, at ista (vt sis sciens) cum maximo*
Sumptu & labore barbari texunt, & hæc

Vt esse talentum absorpsit in lanam facul.
Ph. *Iure ergo fuit est lanperdam dicere,*
Et iustius quam gausacum Bd. *Tene ô bone,*
Et indue illam. Ph. *Me miserum, vah quid est,*
Quod hac scelesta eructat in me feruidum.
Bd. *Age superinduc.* Ph. *Haud ego istuc ô bone,*
Sed si necesse est, clibanum, oro, induite.
Bd. *Ades hoc amictu te induam, iam nunc abi.*
Ph. *Et harpagonem impone.* Bd. *Quid dum? cui bono?*
Ph. *Vt retrahas me, ne cadam vel effluam.*
Bd. *Age ista nequam calciamenta exue*
Et indue istas inuicem Laconicas.
Ph. *Egóne vt vnquam inducam in animum inducere*
Sutorum alutas hostium infestissimas?
Bd. *Infer pedem intrò, ingredere totis viribus*
In hanc Laconicam. Ph. *hac quidem est iniuria*
Cogente si te in hosticam pedem feram.
Bd. *Cedò alterum.* Ph. *Noli obsecro, quando in se habet*
Digitum inter omnes additum Laconibus.
Bd. *At praeter ista nil erit.* Ph. *quàm sum miser.*
Cui nullus aderit in senecta pernio.
Bd. *At expedite fac pedem hunc vt calcees,*
Gressuque molli incede vel Salaconio.
Ph. *Nunc schema contemplator, & quem diuitum*
Incessus aemuletur hic meus vide.
Bd. *Amictum, opinor, allio furunculum.*
Ph. *Atqui cupido incessu vt nunc cxueam.*
Bd. *At verba potius dic honesta & seria*
Coram eruditis & pudentibus viris.
Ph. *Libenter.* Bd. *ecquod ergo?* Ph. *valdè plurima,*
Primùm vt prehensa Lamia pedebat solens,
Tum matrem vt olim Cardopion pessumus.
Bd. *Apage mihi istas fabulas, dic tantummodò*
Humana gesta quaeque narrantur domi.
Ph. *Certè inter omnes fabulas domesticas*
Teneo hanc, vt olim felis atque mus simul.
Bd. *O stulte & imperite, (Theogenes ait*
Conuiciatus colligenti stercora)
Virísne mures atque feles obiicis?
Ph. *Quas ergo vis narrationes?* Bd. *nobiles.*
Spectacula vt tua cum Androcle & Callisthene.
Ph. *At nusquam spectasse me ludos scio*
Nisi in Paro, idque obolis duobus constitit.
Bd. *Dic illud ergo, quàm benè Asconda statim*
Ephudion quinquertio certauerit
Cùm canus esset & senex, grauissimum
Latúsque haberet & manus & ilia
Thorace pollens. Ph. *mitte nugas dicere*
Thorace tectus nemo Pancratium subit.
Bd. *Sapientiores sic tamen solent loqui,*
Sed aliud inque, in hospitum conuiuiis
Quod facinus arbitrare te fortissimum
Narrasse, quod quidem in iuuenta feceris.
Ph. *Generosum & audax facinus est & arduum*
Quando abstuli Ergasionis vitis ridicas.
Bd. *Quas tu (malum) inquis ridicas? potius aprum*
Leporémve quem secutus es, vel Lampadis
Cursum, vel aliud si quid est iuuenilius.
Ph. *Iuuenile certè plurimum factum scio*
Vt quando adhuc catulaster ob conuicium
Vici Fabullum lite cursorem bonum.
Bd. *Ah mitte, & hic accumbe, quò conuiuiis*
Inesse discas, cúmque versari bonis.
Ph. *Dic quo accubandum sit modo.* Bd. *benè & ordine.*
Ph. *Quid? siccine accubauerim.* Bd. *nihil minus.*
Ph. *Quid ergo?* Bd. *genua extendito, & gymnasticè*
Humens in altis stragulis inungitor,
Laudato quaedam postea vasaria,
Tecta intuetor, aulica crepitacula

Ἔοικεν ἔλαττον κατὰ τὸ πῶκος ῥᾳδίως.
Φι. Οὔκουν ἐριώλην δῆτ' ἐχρῆν ταυτὴν καλεῖν.
Δικαιότερόν γ' ἢ καυνάκην. Βδ. ἔχ' ὦγαθέ.
Καὶ στῆθί γ' ἀμπισχόμενος. Φι. οἴμοι δείλαιος.
Ὡς θερμὸν ἡ μιαρά τί μου κατήρυγεν. 25
Βδ. Οὐκ ἀναβαλεῖ; Φι. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἀλλ' ὦγαθὲ,
Εἴπερ γ' ἀνάγκη, κρίβανόν μ' ἀμπίσχετε.
Βδ. Φέρ' ἀλλ' ἐγώ σε περιβαλῶ· σὺ δ' οὖν ἴθι.
Φι. Κατάθου γε μέντοι καὶ κρεάγραν. Βδ. τιὴ, τί δή;
Φι. Ἵν' ἐξέλῃς με πρὶν διερρυηκέναι. 30
Βδ. Ἄγε νυν ἀπόδυθι τὰς καταράτους ἐμβάδας.
Ταςδὶ δ' ἀνύσας ὑπόδυθι τὰς Λακωνικάς.
Φι. Ἐγὼ γὰρ ἂν τλαίην ὑποδύσασθαί ποτε
Ἐχθρῶν παρ' ἀνδρῶν δυσμενῆ καττύματα;
Βδ. Ἔνθες ποτ' ὦ τᾶν κἀπόβαιν' ἐρρωμένως 35
Ἐς τὴν Λακωνικὴν ἀνύσας. Φι. ἀδικεῖς γέ με
Ἐς τὴν πολεμίαν ἀποβιβάζων τὸν πόδα.
Βδ. Φέρε καὶ τὸν ἕτερον. Φι. μηδαμῶς τοῦτόν γ', ἐπεὶ
Πάνυ μισολάκων αὐτοῦ 'στιν εἷς τῶν δακτύλων.
Βδ. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα. Φι. κακοδαίμων ἐγὼ 40
Ὅστις ἐπὶ γήρᾳ χίμετλον οὐδὲν λήψομαι.
Βδ. Ἄνυσόν ποθ' ὑποδυσάμενος. εἶτα πλουσίως
Ὡδὶ προβὰς, τρυφερόν τι διασαλακώνισον.
Φι. Ἰδού. θεῶ τὸ σχῆμα, καὶ σκέψαι μ' ὅτῳ
Μάλιστ' ἔοικα τὴν βάδισιν τῶν πλουσίων. 45
Βδ. Ὅτῳ; δοθιῆνι σκόροδον ἠμφιεσμένῳ.
Φι. Καὶ μὴν προθυμοῦμαί γε σαυλοπρωκτιᾶν.
Βδ. Ἄγε νυν, ἐπιστήσει λόγους σεμνοὺς λέγειν
Ἀνδρῶν παρόντων πολυμαθῶν καὶ δεξιῶν;
Φι. Ἔγωγε. Βδ. τίνα δῆτ' ἂν λέγοις; Φι. πολλοὺς πάνυ, 50
Πρῶτον μὲν ὡς ἡ Λάμι' ἁλοῦσ' ἐπέρδετο.
Ἔπειτα δ' ὡς Καρδοπίων τὴν μητέρα.
Βδ. Μή μοί γε μύθους. ἀλλὰ τῶν ἀνθρωπίνων
Οἵους λέγομεν μάλιστα τοὺς κατ' οἰκίαν.
Φι. Ἐγῷδα τοίνυν τῶν γε πάνυ κατ' οἰκίαν 55
Ἐκεῖνον, ὡς οὕτω ποτ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ.
Βδ. Ὦ σκαιὲ κἀπαίδευτε Θεογένης ἔφη
Τῷ κοπρολόγῳ καὶ ταῦτα λοιδορούμενος,
Μῦς καὶ γαλᾶς μέλλεις λέγειν ἐν ἀνδράσιν;
Φι. Ποίους τινὰς δὲ χρὴ λέγειν; Βδ. μεγαλοπρεπεῖς. 60
Ὡς ξυνεθεώρεις Ἀνδροκλεῖ καὶ Κλεισθένει.
Φι. Ἐγὼ δὲ τεθεώρηκα πώποτ' οὐδαμοῖ,
Πλὴν ἐς Πάρον, καὶ ταῦτα δύ' ὀβολὼ φέρων.
Βδ. Ἀλλ' οὖν λέγειν χρή σ' ὡς ἐμάχετό γ' αὐτίκα
Ἐφουδίων παγκράτιον Ἀσκώνδᾳ καλῶς. 65
Ἤδη γέρων ὢν καὶ πολιὸς, ἔχων δέ τοι
Πλευρὰν βαρυτάτην, καὶ χέρας λαγόνας τε καὶ
Θώρακ' ἄριστον. Φι. παῦε παῦ' οὐδὲν λέγεις.
Πῶς δ' ἂν μαχέσαιτο παγκράτιον θώρακ' ἔχων;
Βδ. Οὕτως διηγεῖσθαι νομίζουσ' οἱ σοφοί, 70
Ἀλλ' ἕτερον εἰπέ μοι· παρ' ἀνδράσι ξένοις
Πίνων, σεαυτοῦ, ποῖον ἂν λέξαι δοκεῖς
Ἐπὶ νεότητος ἔργον ἀνδρικώτατον.
Φι. Ἐκεῖν' ἐκεῖν' ἀνδρειότατόν γε τῶν ἐμῶν,
Ὅτ' Ἐργασίωνος τὰς χάρακας ὑφειλόμην. 75
Βδ. Ἀπολεῖς με, ποίας χάρακας. ἀλλ' ὡς ἢ κάπρον
Ἐδιώκαθές ποτ' ἢ λαγών. ἢ λαμπάδα
Ἔδραμες, ἀνευρὼν ὅ τι νεανικώτατον.
Φι. Ἐγᾦδα τοίνυν τό γε νεανικώτατον.
Ὅτε τὸν δρομέα Φάυλλον, ὢν βούπαις ἔτι 80
Εἷλον διώκων, λοιδορίας, ψήφοιν δυοῖν.
Βδ. Παῦ' ἀλλὰ δευρὶ κατακλινεὶς, προσμάνθανε.
Ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός.
Φι. Πῶς οὖν κατακλινῶ φράζ' ἀνύσας. Βδ. εὐσχημόνως.
Φι. Ὡδὶ κελεύεις κατακλινῆναι; Βδ. μηδαμῶς. 85
Φι. Πῶς δαί; Βδ. τὰ γόνατ' ἔκτεινε, καὶ γυμναστικῶς
Ὑγρὸν χύτλαζε σεαυτὸν ἐν τοῖς στρώμασιν.
Ἔπειτ' ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων.
Ὀροφὴν θέασαι, κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον.

ὕδωρ

Ὕδωρ κατὰ χειρός. τὰς τραπέζας εἰσφέρειν. 90
Δειπνοῦμεν. ἀπονενίμμεθ'. ἤδη σπένδομεν.
Φι. Πρὸς τῶν θεῶν, ἐνύπνιον ἑστιώμεθα.
Βδ. Αὐλητρὶς ἐνεφύσησεν. οἱ δὲ συμπόται
Εἰσὶν Θέωρος. Αἰσχίνης. Φᾶνος. Κλέων.
Ξένος τις ἕτερος πρὸς κεφαλῆς Ἀκέστορος. 95
Τούτοις ξυνὼν τὰ σκόλι' ὅπως δέξει καλῶς.
Φι. Ἄληθες; ὡς οὐδείς γε Διακρίων δέξεται.
Βδ. Ἐγὼ εἴσομαι. καὶ δὴ γάρ εἰμ' ἐγὼ Κλέων.
Ἄδω δὲ πρῶτος Ἁρμοδίου. δέξει δὲ σύ.
Οὐδεὶς πώποτ' ἀνὴρ ἔγεντ' Ἀθήναις. 100
Φι. Οὐχ οὕτω γε πανοῦργος οὐδὲ κλέπτης.
Βδ. Τουτὶ σὺ δράσεις; παραπολεῖ βοώμενος.
Φήσει γὰρ ἐξολεῖν σε καὶ διαφθερεῖν
Καὶ τῆσδε τῆς γῆς ἐξελᾶν. Φι. ἐγὼ δέ γε
Ἐὰν γ' ἀπειλῇ, νὴ Δί' ἑτέραν ᾄσομαι. 105

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιδ'.

Χο. Ὤνθρωφ' οὗτος ὁ μαιόμενος τὸ μέγα κράτος,
Ἀντρέψεις ἔτι τὰν πόλιν. ἁ δ' ἔχεται ῥοπᾶς.
Τί δ' ὅταν Θέωρος πρὸς ποδῶν κατακείμενος
Ἄδῃ, Κλέωνος λαβόμενος τῆς δεξιᾶς.
Ἀδμήτου λόγον ὦ 'ταῖρε μαθὼν, τοὺς ἀγαθοὺς φίλει. 110
Τούτῳ τί λέξεις σκόλιον. Φι. ᾠδικῶς ἐγώ.
Οὐκ ἔστιν ἀλωπεκίζειν.
Οὐδ' ἀμφοτέροισι γίγνεσθαι φίλον.
Βδ. Μετὰ τοῦτον Αἰσχίνης ὁ Σέλλου δέξεται
Ἀνὴρ σοφὸς καὶ μουσικὸς, κᾆτ' ᾄσεται. 115
Χρήματα καὶ βίαν
Κλειταγόρᾳ τε κἀ-
μοὶ μετὰ Θετταλῶν.
Φι. Πολλὰ δὴ διεκόμισας σύ τε κἀγώ.
Βδ. Τουτὶ μὲν ἐπιεικῶς σύ γ' ἐξεπίστασαι. 120
Φι. Ὅπως δ' ἐπὶ δεῖπνον εἰς Φιλοκτήμονος ἴμεν,
Παῖ παῖ, τὸ δεῖπνον Χρυσέ συσκεύαζε νῷν.
Ἵνα καὶ μεθυσθῶμεν διὰ χρόνου. Φι. μηδαμῶς.
Κακὸν τὸ πίνειν. ἀπὸ γὰρ οἴνου γίγνεται
Καὶ θυροκοπῆσαι καὶ πατάξαι καὶ βαλεῖν. 125
Κἄπειτ' ἀποτίνειν ἀργύριον ἐκ κραιπάλης.
Βδ. Οὐκ ἢν ξυνῇς γ' ἀνδράσι καλοῖς τε κἀγαθοῖς.
Ἢ γὰρ παρῃτήσαντο τὸν πεπονθότα,
Ἢ λόγον ἔλεξας αὐτὸς ἀστεῖόν τινα,
Αἰσωπικὸν γέλοιον ἢ Συβαριτικὸν, 130
Ὧν ἔμαθες ἐν τῷ συμποσίῳ. κᾆτ' ἐς γέλων
Τὸ πρᾶγμ' ἔτρεψας, ὥστ' ἀφείς σ' ἀποίχεται.
Φι. Μαθητέον γ' ἄρ' ἐστὶ πολλοὺς τῶν λόγων.
Εἴπερ γ' ἀποτίσω μηδὲν, ἤν τι δρῶ κακόν.
Ἄγε νυν ἴωμεν, μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω. 135

ΠΡΟΣΩΔΗ κώλων θ'.

Χο. Πολλάκις δὴ 'δοξ' ἐμαυτῷ δεξιὸς πεφυκέναι,
Καὶ σκαιὸς οὐδεπώποτε.
Ἀλλ' Ἀμυνίας ὁ Σέλλου μᾶλλον, οὑκ τῶν Κρωβύλου.
Οὗτος ὅν γ' ἐγώ ποτ' εἶδον, ἀντὶ μήλου καὶ ῥοᾶς
Δειπνοῦντα μετὰ Λεωγόρου. 140
Πεινῇ γὰρ ἧπερ Ἀντιφῶν.
Ἀλλὰ πρεσβεύων γὰρ ἐς Φάρσαλον ᾤχετ', εἶτ' ἐκεῖ
Μόνος μόνοις τοῖς Πενέσταισι ξυνῆν τοῖς Θετταλῶν,
Αὐτὸς πενέστης ὢν ἐλάττων οὐδενός.

ΣΤΡΟΦΗ
στίχων θ'.

Ὦ Μακάρι' Αὐτόμενες, ὥς σε μακαρίζομεν 145
Παῖδας ἐφύτευσας ὅτι χειροτεχνικωτάτους.
Πρῶτα μὲν ἅπασι φίλον ἄνδρα τε σοφώτατον
Τὸν κιθαραοιδότατον, ᾧ χάρις ἐφέσπετο.

Mirator, hinc vas aquale, mensam poscito.
Edenda cœna, hinc lotio, hinc libatio.
Ph. *Deum fidem, cœnamus hic insomnia.*
Bd. *Tibicina inflat, ecce conuiuæ tibi*
Adsunt, Theorus, Æschines, Phanus, Cleon,
Et alter hospes quidam Acestoris ad caput.
Adsessor horum, Scolia ut accipias vide.
Ph. *Placet ne, tam illa non capit Diacrius.*
Bd. *Ego experibor scilicet, qui sim Cleon*
Ac primus Harmodii illud incinam, accipe.
Nunquam visus homo est genitus Athenis.
Ph. *Tam certè veterator vel fur.*
Bd. *Istud ne agis tu, at clamitans minabitur,*
Dicetque, te te funditus perdam dabo
Et exsulare cogam. Ph. ego autem, si quidem
Perget minari, per Io[illegible]

STROPHA Col. 14.

Ch. *AT magnum ille furens habet imperium ô bone,*
Neque tu urbem quate, vergit ad exitium satis.
Quid enim? Theorus lenis ante pedes iacens
Cantat Cleonis dexteram affect[illegible] manum.
Admeti historiam docti [illegible] bonos ames,
His hæc recense Scolia. Ph. canam ego quidem
Sed non ut aduler illi.
Ambobus amicus nunquam fiem.
Bd. *Excipiet inde canticum Selli Æschines*
Vir eruditus musicusque, mox canet
Vim stabilem atque opes
Clitagoræ mihi
Non sine Thessalis.
Ph. *Multa tamen extuleras túque egóque.*
Bd. *Hoc tu quidem scis, scire si quisquam potest.*
Ph. *Ad cœnam eundum quam Philoctemon parat,*
Puer parato Chryse nostram symbolam
Ut inebriemur, tam diu hoc factum est, tamen
Bd. *Potasse valde noxium est, vinum facit*
Pulsare ianuam & fores confringere,
Tum pendere æra post solutam crapulam.
Bd. *Non si cum bonis tu & bonis res sit viris*
Nam flore lapsos sæpe excusant faceti
Aut fortè verbum si facetum dixeris
Æsopicum ioculare vel Sybariticum
Conuiuia inter læta sumptum, & moueris
Risum, facessent teque mittent protinus.
Ph. *Mihi ergo dicta plurima ediscenda sunt,*
Si non luenda est pœna commissi mali.
Age nunc eamus nulla sit nobis mora.

PROSODA Col. 9.

Ch. *SÆpius mihi visus sum natus esse industrius*
Nec læuus unquam aut perperus.
Non ut ille Selli Amynias renodatus comam
Ille quem pro vilibus pomis videbamus prius
Cœnare cum Leogora.
Nam pauper est ut Antiphon.
Quippe qui legationem obiuit in Pharsaliam
Solos Penestas solus inter & frequens in Thessalis
Nullo Penesta aut paupere ambacto minor.

STROPHA
Vers. 9.

TEr quater ô Automenes est tua beata sors
Qui genitor edideris artificis optima
Pignora manus: prior amabilis homo & catus
Ille cithara canere (gratia ei adesi[illegible])ciens,

Histrio secunda soboles, catus & optimus
Deinde Ariphrades propria sola sapientia
Quem docuit & docet vt ipse pater autumat
Qui neque magistrum habuit, ipse sibi doctor, &
Lingulas suas ipse fingit in lupanari frequens.

ANTISTROPHA *versuum 8.*

QVosdam ego putare scio fœdus iniisse me
Cum mihi Cleon male animatus odia aspera
Moueret, & verbera inhonesta mihi cum daret,
Qui foris erant mea mala excipere risibus
Meque nihili facere, scire modò postulans
Si quod ita pressus ego scomma iaciam dicax
Paulum itaque blandus ego decipere cœpi,
Postea vallus fefellit vineam, quod inquiunt.

FAMVLVS, CHORVS.

Fa. *IO beatas ob cutem testudines,*
Et ter beatas praut est tergus meum,
Quam prouide & soleriter & fartim & benè
Costæ atque dorsa vestra duro tegmine
Armantur! heu periclis baculis occidi.
Ch. *Puer, quid hoc est, namque quantumuis senem*
Puerum vocare obnoxium plagis licet.
Fa. *Sed ille cafnar, estne damnosum malum,*
Et omnium horum temulentus maximè?
Illic erant Ippylus, Antiphon, Lycon,
Lysistratus, Theophrastus atque Phrynichus.
At nemo contumeliosior fuit,
Nam se ille postquam ingurgitauit plusculum,
Saltauit & pepedit, & iocos dedit
Satur vt asellus ordeis mactus mola;
Batuitque me superbiter puerum vocans.
Hunc comparauit intuens Lysistratus.
Faeci videris, ô senex similis nouæ,
Aut vt viator qui pedem ad paleas struit.
Contrà ille clamans hunc locustæ comparat,
Folia tetriti pallij quæ perdidit
Stheneloque vasa & schema qui venum dedit.
Hic quisque plausit, sed Theophrastus tamen
Distorsit ora, vt cæteris præstantior,
Quum sic rogauit hunc Theophrastum senex,
Quid sic superbis ô comate, & elegans
Comædiliuctor qui beatos demereris?
His impetebat singulos dicteriis
Hos rusticatim prouocans sermonibus
Omnino ineptis, atque discrepantibus:
Vinoq; tandem madidus, & domum petens
Pulsat ferit; quisquis est sibi obuiam.
Eccum sed illum instante titubantem gradu:
Prius secessum, quàm mihi plagas duit.

PHILOCLEON, BDELYCLEON.

Ph. *AGe propè leua,*
Forsitan retrò sequentium
Aliquis hic plorauerit.
Ni recedatis iam, quam mox
Vos scelesti hac assabo
Face paratos esui.
Bd. *At fatia propter hæc nimis iuuenilia*
Cras manè nobis omnibus pœnas dabis
Te in ius vocatum quippe postulabimus.
Ph. *Ie ieu vocabites*
Hæc vestra iam stultitia est,
At lites tamen nullas audiam

Τὸν δ᾽ ὑποκριτήν, ἕτερον, ἀργαλέον ὡς σοφόν.
Εἶτ᾽ Ἀριφράδην πολύ τι θυμοσοφικώτατον. 150
Ὅντινά ποτ᾽ ὤμοσε μαθόντα παρὰ μηδενὸς
Ἀλλ᾽ ἀπὸ σοφῆς φύσεως, αὐτόματον ἐκμαθεῖν
Γλωττοποιεῖν, εἰς τὰ πορνεῖ᾽ εἰσιόνθ᾽ ἑκάστοτε.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων η᾽.

Εἰσί τινες οἵ μ᾽ ἔλεγον ὡς καταδιηλλάγην
Ἡνίκα Κλέων μ᾽ ὑπετάραττεν ἐπικείμενος. 155
Καί με κακίαις ἔκνισε· καὶ ὅτ᾽ ἀπεδειρόμην
Οὑκτὸς ἐγέλων μέγα κεκραγότα μ᾽ οἱ θεώμενοι.
Οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἐμοῦ μέλον, ὅσον δὲ μόνον εἰδέναι,
Σκωμμάτιον εἴποτέ τι θλιβόμενος ἐκβάλλω.
Ταῦτα κατιδών, ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα. 160
Εἶτα νῦν ἐξηπάτησεν ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον.

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Θε. Ἰὼ χελῶναι μακάριαι τοῦ δέρματος.
Καὶ τρισμακάριαι τοῦ ᾽πὶ ταῖς πλευραῖς ὑμῶν.
Ὡς εὖ κατηρέψασθε καὶ νευβυστικῶς
Κεράμῳ τὸ νῶτον ὥστε τὰς πλευρὰς στέγειν.
Ἐγὼ δ᾽ ἀπόλωλα στιζόμενος βακτηρίᾳ. 5
Χο. Τί δ᾽ ἔστιν ὦ παῖ; παῖδα γὰρ κἂν ᾖ γέρων
Καλεῖν δίκαιον, ὅστις ἂν πληγὰς λάβῃ.
Θε. Οὐ γὰρ ὁ γέρων ἀτηρότατον ἄρ᾽ ἦν κακόν.
Καὶ τῶν ξυνόντων πολὺ παροινικώτατος.
Καίτοι παρῆν Ἵππυλλος, Ἀντιφῶν, Λύκων. 10
Λυσίστρατος, Θούφραστος, οἱ περὶ Φρύνιχον.
Τούτων ἁπάντων ἦν ὑβριστότατος μακρῷ.
Εὐθὺς γὰρ ὡς ἐνέπλητο πολλῶν κἀγαθῶν
Ἐνήλατ᾽, ἐσκίρτα, ᾽πεπόρδει, κατεγέλα.
Ὥσπερ καχρύων ὀνίδιον εὐωχημένον. 15
Κἄτυπτεν με νεανικῶς, παῖ, παῖ καλῶν.
Εἶτ᾽ αὐτὸν ὡς εἶδ᾽, ᾔκασεν Λυσίστρατος.
Ἔοικας ὦ πρεσβῦτα νεοπλούτῳ τρυγὶ
Κλητῆρί τ᾽ εἰς ἀχυρὸν ἀποδεδρακότι.
Ὁ δ᾽ ἀνακραγών, ἀντῄκασ᾽ αὐτὸν πάρνοπι 20
Τὰ θρῖα τοῦ τρίβωνος ἀποβεβληκότι,
Σθενέλῳ τε τὰ σκευάρια διακεκαρμένῳ.
Οἱ δ᾽ ἀνεκρότησαν πλήν γε Θούφραστος μόνος.
Οὗτος δὲ διεμύλλαινεν, ὡς δὴ δεξιός.
Ὁ γέρων δὲ τὸν Θούφραστον ἤρετ᾽· εἰπέ μοι, 25
Ἐπὶ τῷ κομᾷς καὶ κομψὸς εἶναι προσποιεῖ,
Κωμῳδολοιχῶν περὶ τὸν εὖ πράττοντ᾽ ἀεί;
Τοιαῦτα περιύβριζεν αὐτοὺς ἐν μέρει,
Σκώπτων ἀγροίκως καὶ προσέτι λόγους λέγων
Ἀμαθέστατ᾽ οὐδὲν εἰκότας τῷ πράγματι. 30
Ἔπειτ᾽ ἐπειδὴ ᾽μέθυεν, οἴκαδ᾽ ἔρχεται,
Τύπτων ἅπαντας, ἤν τις αὐτῷ ξυντύχοι.
Ὁδὶ δὲ δὴ καὶ σφαλλόμενος προσέρχεται.
Ἀλλ᾽ ἐκποδὼν ἄπειμι, πρὶν πληγὰς λαβεῖν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ.

Φι. Ἄνεχε, πάρεχε,
Κλαύσεταί τις τῶν ὄπισθεν
Ἐπακολουθούντων ἐμοί.
Οἷον εἰ μὴ ᾽ρρήσεθ᾽ ὑμᾶς
Ὦ πονηροί, ταυτηὶ τῇ
Δᾳδὶ φρυκτοὺς σκευάσω. 5
Βδε. Ἦ μὴν σὺ δώσεις αὔριον τούτων δίκην
Ἡμῖν ἅπασι, κεἰ σφόδρ᾽ εἶ νεανίας.
Ἀθρόοι γὰρ ἥξομέν σε προσκαλούμενοι.
Φι. Ἰὴ ἰοῦ καλούμενοι.
Ἀρχαῖά γ᾽ ὑμῶν ἆρά γ᾽ ἴ- 10
σθ᾽ ὡς οὐδ᾽ ἀκούων ἀνέχομαι

Δικῶν.

Διαῦ. ἰαῦοῖ αἰβοῖ
Τάδε μ' ἀρέσκει. βάλλε κημούς.
Οὐκ ἄπειμι γάρ. ποῦ 'στιν Ἡλιαστὴς ἐμποδών. 15
Ἀνάβαινε δεῦρο χρυσομηλολόνθιον.
Τῇ χειρὶ τουδὶ λαβομένη τοῦ σχοινίου.
Ἔχου. φυλάττου δ', ὡς σαπρὸν τὸ σχοινίον.
Ὅμως γε μέντοι τριβόμενον οὐκ ἄχθεται.
Ὁρᾷς ἐγώ σ' ὡς δεξιῶς ὑφειλόμην, 20
Μέλλουσαν ἤδη λεσβιεῖν τοὺς ξυμπότας.
Ὧν οὕνεκ' αὐτῷ τῷ πέει τῳδὶ χάριν.
Ἀλλ' οὐκ ἀποδώσεις, οὐδ' ἐφιαλεῖς οἶδ' ὅτι
Ἀλλ' ἐξαπατήσεις, κἀγχανεῖ τούτῳ μέγα.
Πολλοῖς γὰρ ἤδη χἀτέροις αὔτ' εἰργάσω. 25
Ἐὰν γένῃ δὲ μὴ κακὴ νυνὶ γυνή,
Ἐγώ σ' ἐπειδὰν οὑμὸς υἱὸς ἀποθάνῃ,
Λυσάμενος, ἕξω παλλακὴν ὦ χοιρίον.
Νῦν δ' οὐ κρατῶ 'γὼ τῶν ἐμαυτοῦ χρημάτων
Νέος γάρ εἰμι, καὶ φυλάττομαι σφόδρα. 30
Τὸ γὰρ υἱίδιον τηρεῖ με, κἄστι δύσκολον,
Κἄλλως κυμινοπριστοκαρδαμογλύφον.
Ταῦτ' οὖν περί μου δέδοικε μὴ διαφθαρῶ,
Πατὴρ γὰρ οὐδείς ἐστιν αὐτῷ πλὴν ἐμοῦ.
Ὁ δ' ἢ καὐτὸς ἐπὶ σὲ κἄμ' ἔοικε θεῖν. 35
Ἀλλ' ὡς τάχιστα στῆθι, τάσδε τὰς δετὰς
Λαβοῦσ', ἵν' αὐτὸν τωθάσω νεανικῶς,
Οἵοις ποθ' οὗτος ἐμὲ πρὸ τῶν μυστηρίων.
Βδ. Ὦ οὗτος. τυφεδανὲ, καὶ χοιρόθλιψ.
Ποθεῖν ἐρᾶν τ' ἔοικας ὡραίας σοροῦ. 40
Οὔτοι καταπροίξει μὰ τὸν Ἀπόλλω τοῦτο δρῶν.
Φι. Ὡς ἡδέως φάγοις ἂν ἐξ ὄξους δίκην.
Βδ. Οὐ δεινὰ τωθάζειν σε, τὴν αὐλητρίδα
Τῶν ξυμποτῶν κλέψαντα; φι. ποίαν αὐλητρίδα;
Τί ταῦτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπὸ τύμβου πεσών; 45
Βδ. Νὴ τὸν Δί' αὕτη πού 'στί σοί γ' ἡ Δαρδανίς.
Φι. Οὔκ. ἀλλ' ἐν ἀγορᾷ τοῖς θεοῖς δᾲς κάεται.
Βδ. Δᾲς ἥδε; φι. δᾲς δῆτ'. οὐχ ὁρᾷς ἐστιγμένην;
Βδ. Τί δαὶ τὸ μέλαν τοῦτ' ἐστὶν αὐτῆς τοὐν μέσῳ;
Φι. Ἡ πίττα δήπου καομένης ἐξέρχεται. 50
Βδ. Ὁ δ' ὄπισθεν οὐχὶ πρωκτός ἐστιν οὑτοσί;
Φι. Ὄζος μὲν οὖν τῆς δᾳδὸς οὗτος ἐξέχει.
Βδ. Τί λέγεις σύ; ποῖος ὄζος; οὐκ εἶ δεῦρο σύ;
Φι. Ἆ ἆ. τί μέλλεις δρᾶν; βδ. ἄγειν ταύτην λαβὼν
Ἀφελόμενός σε. καὶ νομίσας εἶναι σαπρόν, 55
Κοὐδὲν δύνασθαι δρᾶν. φι. ἄκουσόν νυν ἐμοῦ.
Ὀλυμπίασι γὰρ ἡνίκ' ἐθεώρουν ἐγώ,
Ἐφουδίων ἐμαχέσατ' Ἀσκώνδᾳ καλῶς,
Ἤδη γέρων ὤν, εἶτα τῇ πυγμῇ θενὼν
Ὁ πρεσβύτερος κατέβαλε τὸν νεώτερον. 60
Πρὸς ταῦτα τηροῦ μὴ λάβῃς ὑπώπια.
Βδ. Νὴ τὸν Δί' ἐξέμαθές γε τὴν Ὀλυμπίαν.

Feramus, Euohe, Euoe,
Mihi placent hæc, calculi absint quoque
Hinc directè Heliastes hinc elimines
Ascende sis, Lucanti fulus pumile
Tu bella funem firmiter manu tene
Sed caute adhære, funis iste est putridus,
Nec fert molestè si teratur, aspice vt
Te strenuè & solerter hinc abduxerim
Offensa namque bucca conuiuis fores,
Ob qua rediuoj[?] gratiam huic rutabulo.
Verùm negabis sat scio, haud facies opus
Imò & dolosè habebis hoc ludibrio.
Nempe istud alijs factitasti plurimis:
Quòd si bonam te nunc amicam ostenderis,
Ego liberatam vbi natus obierit meus
Putilla habebo in ædibus pro pellice.
At iam meæ non sum potens habentiæ
Puerq; demum addicor in custodiam,
Me diligenter seruat asper filius
Sectorcumini, scalptor & nasturtij
Formidat adeò ne mea absumam bona,
Me namque præter nullus est illi pater:
Sed is videtur bucce rectà currere,
Siste hic parumper, & faces nexas cape,
Ego iuuenili more mox illusero
Vt mi ille quondam sacra sub mysteria.
Bd. Heus tu senex capularis, Eugiotriba.
Parcam videris amare formosam nimis.
Non sic abibis, haud inultum id auferes.
Ph. Litem ex aceto quam libenter hauriat,
Bd. Estne ista dira illusis, tibicinam
Clepsisse conuiuarum. Ph. huc tibicinam,
An ceu sepulcro decidens nugas agis?
Bd. Adest tibi illa Dardanis, testor Iouem.
Ph. Minimè in foro fax vritur propter deos.
Bd. Fax ne ista? Ph. Fax est, ecquid hanc pictam vides?
Bd. Quid istud ergo apparet in medio nigrum?
Ph. Pix atra, quamque flamma demittit liquans.
Bd. At quis retrorsum, nonne podex dicitur?
Ph. Olentis iste est eminens ramus facis.
Bd. Quid ais, quis ille ramus est? non tu hic ades?
Ph. At at, quid es facturus? Bd. hanc abducere
Certum est mihi à te, nam tibi est sublesta vis
Parùmque polles. Ph. Nunc mihi aurem commoda.
Quum forte ludis interessem Olympicis,
Ephudions pugna cum Asconda fuit
Præclara iam seni, vetustior pugil
Iuuenem statim deiecit aduersarium,
Caue proinde ne tibi occilletur os.
Bd. Sanè videris doctus esse Olympia.

ΑΡΤΟΠΩΛΙΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣ.

Αρ. Ἴθι μοι παράστηθ' ἀντιβολῶ πρὸς τῶν θεῶν.
Ὁδὶ γὰρ ἐστὶν ὅς μ' ἀνὴρ ἀπώλεσε,
Τῇ δᾳδὶ παίων. κἀξέβαλεν ἐντευθενὶ
Ἄρτους δέκ' ὀβολῶν, κἀπιθήκην τέτταρας.
Βδ. Ὁρᾷς ἃ δέδρακας πράγματ' αὖ, δεῖ καὶ δίκας 5
Ἔχειν διὰ τὸν σὸν οἶνον. φι. οὐδαμῶς γ' ἐπεὶ
Λόγοι διαλλάξουσιν αὐτὰ δεξιοί.
Ὥστ' οἶδ' ὁτιὴ ταύτῃ διαλλαχθήσομαι.
Αρ. Οὔτοι μὰ τὼ θεὼ καταπροίξει Μυρτίας
Τῆς Ἀγκυλίωνος θυγατέρος, καὶ Σωστράτης 10
Οὕτω διαφθείρας ἐμοῦ τὰ φορτία.
Φι. Ἄκουσον ὦ γύναι. λόγον σοι βούλομαι
Λέξαι χαρίεντα. αρ. μὰ Δία μή μοι γ' ὦ μέλε.
Φι. Αἴσωπον ἀπὸ δείπνου βαδίζονθ' ἑσπέρας

ARTOPOLA, BDELYCLEON, PHILOCLEON, THESMOTHETA.

Ar. Fer opem, mihi adsta per deos te te obsecro.
Homo nempe præsto est, ille qui me perdidit
Teda, percussit, inde panes ad decem
Disiecit obolos, bisq; mantissam ad duos.
Bd Vides ne quid commiseris? propter merum
Intenduntur lis quod bibisti. Ph. sed faculè
Sermo venustus nos reconciliauerit,
Cum fœmina ista in gratiam rediuero.
Ar. Haud adepol illuseris sic Myrtia
(Quæ filia Ancylionis atque Sostrata)
Qui vi meam istam sarcinam corruperis.
Ph. O mulier audi, nam tibi lepidam volo
Narrare fabulam. Art. Apagesis hoc non places.
Ph. Æsopum euntem vesperi è conuiuio

Olim ebria adlatrabat atque audax canis:
At ille deinde dixit, O canis canis
Si unde lingua pessima istius vicem
Tibi farinam compares, sapias magis.

Art. *Ludos facis me, quin te ad adiles voco*
In ius, omnis qui affeceris damno meum:
At Cherephon eiator antestabitur.

Ph. *Imò, rogo audi, si videbor quid loqui.*
Quondam docebant Lasus & Simonides
Deinde Lasus dixit, isthoc vilius.

Bd. *Placétne? heus tu: verè enim tu Cherephon*
Citans videris fœmina par pallide
Euripidea sicut Ino pendula,

Th. *Accedit alter, vt videtur, qui vocet*
Te rursus in ius, & viator huic adest.

EVRIPIDES, BDELYCLEON, PHILOCLEON, ACCVSATOR.

Eu. *HEu me misellum, te senex nunc postulo*
Iniuriarum. Bde. *Iniuriarum? ne voca,*
Nam pro sene isto quam mihi irrogaueris
Mulctam dabo, atque insuper à me gratiam.

Ph. *At fœdus isto depecisar cum viro*
Libenter, à me verberatum non nego:
Sed huc ades, priúsque concede hoc mihi
Vbi huius ergo exsoluero argentum rei
Mihi porro amicum te futurum: an sic ais?

Acc. *Dic ipse, namq; litium non sum libens.*

Ph. *Homo Sybarita nuper è curru excidit,*
Cadensq; capite vulnus accepit graue,
Quòd esset artis prorsum equestris insciens.
Dein huic amicus fortè præsens inquit:
Quam quisque demum norit artem exerceat,
Sic tu medentis Pittali quæras opem.

Bd. *Agnoscere ex his moribus alios potes.*

Acc. *Dum tu memineris ille quæ responderit.*

Ph. *Audi, nec effer hinc pedem, Sybaris leuem*
Mulier echinum fregit. Ac. *attestabor hæc.*

Ph. *Quendam ergo echinus ille contestatus est*
Tunc, Ecere, inquit illa Sybarites statim
Si testimonium istud omne deserens
Emas ligantem fasciam, sapias magis.

Ac. *Illude, litem donec hanc Archon vocet.*

Bd. *Haud, Ecere, vltra te manere hic siuerim.*
Quin te aufferam in sublime. Ph. *Quid facis?* Bd. *Rogas?*
Hinc te fero intrò, sin minus, mox forsitan
Testes vocati postulantes deserunt.

Ph. *Delphi quidem olim Æsopum.* Bd. *at illud negligo.*

Ph. *Clepsisse phialam criminabantur dei,*
At ille dixit fabulam de Canthare.

Bd. *Vah enicabis cum tuis me cantharis.*

STROPHA Col. xij.

Ch. *FElix quidem illem est senex,*
Si desinat mores suos
Vultumque siccum atque rudem
Aliaque si doctus erit
Atque animum applicet ad
Mollitiam & delicias.
Vereor vt ad se redeat,
Adeò naturam atque habitum
Facilè vertere haud poteris.
Quamuis multis assidue hoc,
Suos vt mores mutet
Ab amicis reliquerint.

Θρασεῖα καὶ μεθύουσα τὶς ὑλάκτει κύων.
Κἄπειτ' ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ κύον κύον.
Εἰ νὴ Δί' ἀντὶ τῆς κακῆς γλώττης πόθεν
Πυροὺς πρίαιο, σωφρονεῖν ἄν μοι δοκεῖς.

αρ. Καὶ καταγελᾷς μου; προσκαλοῦμαί σ' ὅστις εἶ
Πρὸς τοὺς ἀγορανόμους, βλάβης τῶν φορτίων.
Κλητῆρ' ἔχουσα Χαιρεφῶντα τουτονί.

φι. Μὰ Δί' ἀλλ' ἄκουσον, ἤν τί σοι δόξω λέγειν.
Λᾶσός ποτ' ἀντεδίδασκε καὶ Σιμωνίδης.
Ἔπειθ' ὁ Λᾶσος εἶπεν ὀλίγον μοι μέλει.

βδ. Ἄληθες οὗτος; καὶ σὺ δή μοι Χαιρεφῶν
Γυναικὶ κλητεύεις ἐοικὼς θαψίνῃ
Ἰνοῖ κρεμαμένῃ πρὸς ποδῶν Εὐριπίδου.

θι. Ὁδί τις ἕτερος ὡς ἔοικεν ἔρχεται
Καλούμενός σε, τόν γε κλητῆρ' ἔχει.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ.

ευ. ΩΜοι κακοδαίμων. προσκαλοῦμαί σ' ὦ γέρον
Ὕβρεως. βδ. ὕβρεως; μὴ μὴ καλέσῃς πρὸς τῶν
θεῶν.
Ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην δίδωμί σοι,
Ἣν ἂν σὺ τάξῃς, καὶ χάριν προσείσομαι.

φι. Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτῷ διαλλαχθήσομαι
Ἑκών· ὁμολογῶ γὰρ πατάξαι καὶ βαλεῖν.
Ἀλλ' ἐλθὲ δευρὶ πρότερον. ἐπιτρέπεις ἐμοὶ
Ὅτι χρή μ' ἀποτίσαντ' ἀργύριον τοῦ πράγματος
Εἶναι φίλον τὸ λοιπὸν, ἢ σύ μοι φράσεις.

κα. Σὺ λέγε· δικῶν γὰρ οὐ δέομ' οὐδὲ πραγμάτων.

φι. Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅρματος
Καί πως κατεάγη τῆς κεφαλῆς μέγα σφόδρα.
Ἐτύγχανε γὰρ οὐ τρίβων ὢν ἱππικῆς.
Κἄπειτ' ἐπιστὰς εἶπ' ἀνὴρ αὐτῷ φίλος.
Ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην.
Οὕτω δὲ καὶ σὺ παράτρεχ' εἰς τὰ Πιττάλου.

βδ. Ὅμοιά σου καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις τρόποις.

κα. Ἀλλ' οὖν σὺ μέμνησ' αὐτὸς ἁπεκρίνατο.

φι. Ἄκουε, μὴ φεῦγ'. ἐν Συβάρει γυνή ποτε
Κατέαξ' ἐχῖνον. κα. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.

φι. Οὑχῖνος οὖν ἔχων τιν' ἐπεμαρτύρατο.
Εἶθ' ἡ Συβαρῖτις εἶπεν, εἰ ναὶ τὰν κόραν
Τὴν μαρτυρίαν ταύτην ἐάσας, ἐν τάχει
Ἐπίδεσμον ἐπρίω, νοῦν ἂν εἶχες πλείονα.

κα. Ὕβριζ' ἕως ἂν τὴν δίκην ἄρχων καλῇ.

βδ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρ' ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς.
Ἀλλ' ἀράμενος οἴσω σε. φι. τί ποιεῖς; βδ. ὅ, τι ποιῶ;
Εἴσω φέρω σ' ἐντεῦθεν, εἰ δὲ μὴ, τάχα
Κλητῆρας ἐπιλείψουσι οἱ καλούμενοι.

φι. Αἴσωπον οἱ Δελφοί ποτ'. βδ. ὀλίγον μοι μέλει.

φι. Φιάλην ἐπῃτιῶντο κλέψαι τοῦ θεοῦ.
Ὁ δ' ἔλεξεν αὐτοῖς ὡς ὁ κάνθαρός ποτε.

βδ. Οἴμ' ὡς ἀπολεῖς αὐτοῖσι τοῖσι κανθάροις.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

χο. ΖΗλῶ γε τῆς εὐτυχίας
Τὸν πρέσβυν οἷ μετέστη
Ξηρῶν τρόπων καὶ βιότου.
Ἕτερα δ' ἀντιμαθὼν,
Ἦ μέγα τι μεταπεσεῖται
Ἐπὶ τὸ τρυφῶν καὶ μαλακόν.
Τάχα δ' ἂν ἴσως οὐκ ἐθέλοι.
Τὸ γὰρ ἀποστῆναι χαλεπὸν
Φύσεως, ἣν ἔχοι τις ἀεί.
Καίτοι πολλοὶ ταῦτ' ἔπαθον
Ξυνόντες γνώμαις ἑτέρων
Μετεβάλοντο τοὺς τρόπους.

ANTI-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιϐ.

Πολὺς δ' ἔπαινος παρ' ἐμοὶ
Καὶ τοῖσιν εὖ φρονοῦσιν,
Τυχὼν ἄπεισι διὰ τὴν
Φιλοπατρίαν καὶ σοφίαν
Παῖς ὁ Φιλοκλέωνος. 50
Οὐδενὶ γὰρ οὕτως ἀγανῷ
Ξυνεγενόμην, οὐδὲ τρόποις
Ἐπεμάνην, οὐδ' ἐξεχύθην.
Τί γὰρ ἐκεῖνος ἀντιλέγων
Οὐ κρείττων ἦν, βουλόμενος 55
Τὸν φύσαντα σεμνοτέροις
Κατακοσμῆσαι πράγμασιν;

ANTISTROPHA Col. xij.

Multam ergo laudem inueniens
Me iudice & prudentibus
Philocleonis soboles
Patris ob amorem sapiens
Nunc domum abit: nec ullum enim
Adeò honestum atque bonum
Iuuenem ego noui, neque quem
Magis amarim insano animo.
Vbi etenim ille contra aliûm
Dixit, nec victus melior?
Nunc vult patrem ornare suum
Magis & cultum reddere.

ΟΙΚΕΤΗΣ, ΕΙΤΕ ΘΕΡΑΠΩΝ ΦΙΛΟΚΛΕΩΝΟΣ. ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ. Βδελυκλέων.

οι. Νὴ τὸν Διόνυσον ἄπορά γ' ἡμῖν πράγματα
Δαίμων τὶς εἰσεκύκλησεν εἰς τὴν οἰκίαν.
Ὁ γὰρ γέρων ὡς ἔπιε διὰ πολλοῦ χρόνου
Ἤκουσέ τ' αὐλοῦ, περιχαρὴς τῷ πράγματι
Ὀρχούμενος τῆς νυκτὸς οὐδὲν παύεται· 5
Τἀρχαῖ' ἐκεῖν' οἷς Θέσπις ἠγωνίζετο·
Καὶ τοὺς τραγῳδούς φησιν ἀποδείξειν κρόνους
Τοὺς νῦν, διορχησάμενος ὀλίγον ὕστερον.
φι. Τίς ἐπ' αὐλείοισι θύραις θάσσει;
οι. Τουτὶ καὶ δὴ χωρεῖ τὸ κακόν. 10
φι. Κλῇθρα χαλάσθω τάδε. καὶ γὰρ δὴ
Σχήματος ἀρχή.
Μᾶλλον δέ γ' ἴσως μανίας ἀρχή.
φι. Πλευρὰν λυγίσαντος ὑπαὶ ῥώμης.
Οἷον μυκτὴρ μυκᾶται. καὶ 15
Σφόνδυλος ἀχεῖ. οι. πῖθ' ἐλλέβορον.
φι. Πτήσσει Φρύνιχος ὥς τις ἀλέκτωρ.
οι. Τάχα βαλλήσεις.
φι. Σκέλος οὐράνιόν γ' ἐκλακτίζων
Πρωκτὸς χάσκει. οι. κατὰ σαυτὸν ὅρα. 20
φι. Νῦν γὰρ ἐν ἄρθροις τοῖς ἡμετέροις
Στρέφεται χαλαρὰ κοτυληδών.
βδ. Οὐκ εὖ μὰ Δί' οὐ δῆτ', ἀλλὰ μανικὰ πράγματα.
φι. Φέρε νῦν, ἀνείπω, κἀνταγωνιστὰς καλῶ.
Εἴ τις τραγῳδός φησιν ὀρχεῖσθαι καλῶς, 25
Ἐμοὶ διορχησόμενος ἐνθάδ' εἰσίτω.
Φησίν τις; οὐδείς; βδ. εἷς γ' ἐκεινοσὶ μόνος.
φι. Τίς ὁ κακοδαίμων ἐστίν; βδ. υἱὸς Καρκίνου
Ὁ μέσατος. φι. ἀλλ' οὗτός γε καταποθήσεται,
Ἀπολῶ γὰρ αὐτὸν ἐμμελείᾳ κονδύλου. 30
Ἐν τῷ ῥυθμῷ γὰρ οὐδέν ἐστ'. βδ. ἀλλ' ὦζυρέ,
Ἕτερος τραγῳδὸς Καρκινίτης ἔρχεται,
Ἀδελφὸς αὐτοῦ. φι. νὴ Δί' ὠψώνηκ' ἄρα.
βδ. Μὰ τὸν Δί' οὐδέν γ' ἄλλο, πλήν γε καρκίνους.
Προσέρχεται γὰρ ἕτερος αὖ τῶν Καρκίνου. 35
φι. Τουτὶ τί ἦν τὸ προσέρπον; ὀξὶς ἢ φάλαγξ;
βδ. Ὁ πιννοτήρης οὗτός ἐστι τοῦ γένους,
Ὁ σμικρότατος, ὃς τὴν τραγῳδίαν ποιεῖ.
φι. Ὦ Καρκίν' ὦ μακάριε τῆς εὐπαιδίας,
Ὅσον τὸ πλῆθος κατέπτηξεν τῶν ὀρχίλων. 40
Ἀτὰρ καταβατέον γ' ἐπ' αὐτοὺς ὦζυρέ.
Ἅλμην κύκα τούτοισιν, ἢν ἐγὼ κρατῶ.

SERVVS SIVE FAMVLVS PHILOCLEONIS, PHILOCLEON, BDELYCLEON.

Ser. Nostras in aedes, Liberum testor patrem,
Inuexit aliquis nunc deus res turbidas.
Nam potus iste tempore à multo senex
Vt tibiam audit, volupe ducens gaudium
Saltare tota nocte nunquam desinet.
Quin & Tragoedos autumat probassere
Stultos esse mentis, quum breui saltus dabit,
Ph. Quis vestibulis sedet in foribus?
Ser. En hocce malum quò procedit.
Ph. Age laxentur claustra haec. Ser. Etenim
Schema Tragoedi
Incipit aut insaniae potius.
Ph. Quod subnexum torquet latera,
En quale patens mugit naris,
Vertebra sonat. Ser. Pota elleborum.
Ph. Trepidat galli Phrynichus instar.
Ser. Num saxa iacis?
Ph. Crus sublime sub aethera vibrans
Hiscit podex. Ser. at respice te.
ph. Nunc in nostris facilè articulis
Natis en resoluta mouetur.
Bd. Non haec agilitas, sed mera est insania.
ph. Age aemulos nunc prouoco aduersarios
Si quis Tragoedus esse saltator bonus
Ait, huc adesto exercitor salisubsulus,
Nemon' loquetur? Bd. solus en ille vnicus.
ph. Quis tam miselius ille est? Bd. Cancri filius,
Medius trium. ph. sed illicò absorbebitur,
Quia alapae saltatione occiderem
Vt qui imperitus sit modorum. Bd. at ô miser
Alter Tragoedus proximat Cancro satus
Et frater huius. ph. hic, puto, obsonatus est.
bd. Nil ergo cancros praeter esitauerit:
Cancri ecce rursus natus alter huc venit.
ph. Quid est? araneúsne vel acetabulum?
Bd. Hic Pinnoteres dicitur, gentis suae
Pumilimus, qui scriptor est Tragoediae.
ph. O Cancer alma prole felix liberûm
Quanta Orchilorum multitudo decidit!
Facienda in illos, ô bone, est escensio,
Si forsan illos capio, salsuram para.

ΧΟΡΟΣ, ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

χο. Φέρε νῦν, ἡμεῖς αὐτοῖς ὀλίγον ξυγχωρήσωμεν ἅπαντες,
Ἵν' ἐφ' ἡσυχίας ἡμῶν πρόσθεν βεμβικίζωσιν ἑαυτούς.

CHORVS, SEMICHORVS.

Ch. Agedum nunc nos pauxillum concedamus temporis ipsis
Tranquillè vt coram nobis sese versent turbinis instar.

STROPHA *Col.x.*

Sem. *AGe inclyta nomina*
O maris propagines,
Saltate prope pelagi
Littus, steriles & arenas:
Caridum ite fratres
Cito pedes mouete in orbem,
Tum recalcitrans quis
Alto pede Phrynichium
In schema eat, accinens
Miretur vt theatrum.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

ἡμ. Ἄγ᾽ ὦ μεγαλώνυμα
Τέκνα τοῦ θαλασσίου,
Πηδᾶτε παρὰ ψάμαθον
Καὶ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο· 5
Καρίδων ἀδελφοί.
Ταχὺν πόδα ἐν κύκλῳ σοβεῖτε.
Καὶ τὸ Φρυνίχειον
Ἐκλακτισάτω τὶς ὅπως 10
Ἀδόντες ἄνω σκέλος,
Ὤζωσιν οἱ θεαταί.

STROPHA altera ver.10.

Sem. *PRocede, chorumque moue, pectus tuum retundens*
Crus erige in aëra, fiant turbines rotati:
Namque ipse maris dominator huc pater propinquat
Laetus sobole propria, tribus puta Triorchis:
Verum ite foras Salisubsuli ne, si quid haec ars
Vobis placet, hoc etenim nondum accidit cuiquam
Quicunque chorum salientem emiserit Tragoedus.

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα στίχων ι.

ἡμ. Στρόβει. παρέξιθι κύκλῳ. καὶ γάστριζε σαυτὸν
Ῥῖπτε σκέλος οὐράνιον. βέμβικες ἐγγενέσθων.
Καὐτὸς γὰρ ὁ ποντομέδων ἄναξ πατὴρ προσέρπει, 15
Ἡσθεὶς ἐπὶ τοῖσιν ἑαυτοῦ παισί, τοῖσι τριόρχαις.
Ἀλλ᾽ ἐξάγετ᾽ εἴτι φιλεῖτ᾽ ὀρχούμενοι, θύραζε
Ἡμᾶς ταχύ. τοῦτο γὰρ οὐδεὶς πω πάρος δέδρακεν,
Ὀρχούμενος ὅς τις ἀπήλλαξεν χορὸν τρυγῳδῶν.

FINIS CRABRONVM, SEV VESPARVM.

ARISTOPHANIS AVIVM ARGVMENTVM.

EX INTERPRETATIONE ANDREAE DIVI IVSTINOPOLITANI.

DVo sunt ex Athenis discedentes senes propter iudicia, eunt autem ad Tereum Epopa factum, interrogaturi ab ipso, quae ciuitas est in habitationem optima. Vtuntur autem viae ducibus auibus, ille quidem cornice, ille autem graculo. nominantur autem, hic quidem Pistheteros, ille autem Euelpides, qui & prior incipit. Scena in Athenis, Actus hic illorum valde potenter factorum, Doctus est autem Chabria imperante in ciuitate per Callistratum, qui fuit secundus auibus, primus Amipsas Bacchanalibus, tertius Phrynichus monotropo; sunt autem trigintaquinque. Terribilia autem tunc Atheniensibus negocia, tunc enim nauale perditum est circa Sicelia. Lamachus non amplius erat, Nicias mortuus erat. Deceliam erant ędificantes Lacedęmonij, Agis Lacedaemoniorum dux obsidebat Atticam. Alcibiades illa Lacedaemoniorum sapiebat. & concionans consultauit optima Lacedaemoniis. Haec Atheniensium calamitates, propter haec Atheniensium fugae , & tamen non abstinuerunt à malefaciendo & calumniando.

ΤΑ ΤΟΥ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

Εὔελπις, ὃς καὶ Εὐελπίδης.
Πεισθέταιρος.
Τροχίλος θεράπων Ἔποπος.
Ἔποψ.
Ὄρνις τις ἄλλος.
Χορὸς ὀρνίθων.
Ἱερεύς.
Ποιητής.
Χρησμολόγος.
Γεωμέτρης.
Ἐπίσκοπος.
Ψηφισματοπώλης.
Ἄγγελος.
Ἕτερος ἄγγελος.
Ἶρις.
Κῆρυξ.
Πατραλοίας.
Κινησίας διθυραμβοποιός.
Πένης συκοφάντης.
Προμηθεύς.
Ποσειδῶν.
Τριβαλλός.
Ἡρακλῆς.
Ἕτερος ἄγγελος, ὁ οἰκέτης Πεισθεταίρου.

PERSONÆ DRAMATIS.

Euelpis.
Pistheterus.
Trochilus seruus Epopis.
Epops.
Alia auis.
Chorus auium.
Sacerdos.
Poeta.
Fatidicus.
Geometra.
Explorator.
Legislator.
Nuntius.
Alter nuntius.
Iris.
Præco.
Parricida.
Cynesias Dithyrambicus.
Pauper sycophanta.
Prometheus.
Neptunus.
Triballus.
Hercules.
Seruus pistheteri.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΟΡΝΙΘΕΣ.

ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

ευ. Ὀρθὴν κελεύεις, ᾗ τὸ δένδρον φαίνεται;
πει. Διαρραγείης. ἥδε δ᾽ αὖ κρώζει πάλιν.
ευ. Τί ὦ πονήρ᾽ ἄνω κάτω πλανύττομεν;
Ἀπολούμεθ᾽ ἄλλως τὴν ὁδὸν προφορουμένω.
πει. Τὸ δ᾽ ἐμὲ κορώνῃ πειθόμενον τὸν ἄθλιον, 5
Ὁδοῦ περιελθεῖν στάδια πλεῖν ἢ χίλια.
ευ. Τὸ δ᾽ ἐμὲ κολοιῷ πειθόμενον τὸν δύσμορον
Ἀποσποδῆσαι τοὺς ὄνυχας τῶν δακτύλων.
πει. Ἀλλ᾽ οὐδὲ ποῦ γῆς ἐσμὲν οἶδ᾽ ἔγωγ᾽ ἔτι.
ευ. Ἐντευθενὶ τὴν πατρίδ᾽ ἂν ἐξεύροις σύ που; 10
πει. Οὐδ᾽ ἂν μὰ Δία γ᾽ ἐντεῦθεν Ἐξηκεστίδης.
ευ. Οἴμοι. πει. σὺ μὲν ὦ τᾶν τὴν ὁδὸν ταύτην ἴθι.
ευ. Ἦ δεινὰ νὼ δέδρακεν οὑκ τῶν ὀρνέων,
Ὁ πινακοπώλης Φιλοκράτης μελαγχολῶν,
Ὃς τώδ᾽ ἔφασκε νῷν φράσειν τὸν Τηρέα, 15
Τὸν ἔποφ᾽, ὃς ὄρνις ἐγένετ᾽ ἐκ τῶν ὀρνέων.
Κἀπέδοτο τὸν μὲν, Θαρρελείδου τουτονὶ
Κολοιὸν ὀβολοῦ. τηνδεδὶ τριωβόλου.
Τὼ δ᾽ οὐκ ἄρ᾽ ἤστην οὐδὲν ἄλλο, πλὴν δάκνειν.
Καὶ νῦν τί κέχηνας; ἔσθ᾽ ὅποι κατὰ τῶν πετρῶν 20
Ἡμᾶς ἔτ᾽ ἄξεις; οὐ γάρ ἐστ᾽ ἐνταῦθά τις
Ὁδός. πει. οὐδὲ μὰ Δί᾽ ἐνταῦθά γ᾽ ἀτραπὸς οὐδαμοῦ.
ευ. Οὐδ᾽ ἡ κορώνη τῆς ὁδοῦ τι λέγει πέρι;
πει. Οὐ ταὐτὰ κρώζει μὰ Δία νῦν τε καὶ τότε.
ευ. Τί δὴ λέγει περὶ τῆς ὁδοῦ; πει. τί δ᾽ ἄλλο γ᾽ ἢ 25

ARISTOPHANIS AVES.

EVELPIS, PISTHETERVS.

Eu. RECTAM *iubes vbi arbor apparet?*
pi. *Rumparis. hæc autem rursus clamitat iterum.*
Eu. *Quid ô agricola sursum deorsum erramus?*
pi. *Perimus, aliter viam proferentes.*
Hoc me cornici persuasum miserum,
Viam transire stadia plus quam mille?
Eu. *Hoc me graculo persuasum infelicem,*
Delere vngues digitorum.
pi. *Sed neque vbi terra sumus scio ego amplius.*
Eu. *Hinc patriam inuenias tu alicubi?*
pi. *Neque per Iouem hinc Execestides.*
Eu. *Heu mihi.* pi. *tu quidem ô amice, viam hanc veni.*
Eu. *Certè grauia nobis fecit ex auibus*
Scutellarum venditor Philocrates furens,
Qui hos dicebat nobis dicere Tereum
Epopa, qui auis factus est ex auibus,
Et vendidit quidem Tharrhelidæ hunc
Graculum obolo, hanc autem triobolo.
Hi autem non sciunt nihil aliud præter mordere,
Et nunc quid oscitas? est vbi in petras
Nos adhuc duces, non enim est hic aliqua
Via. pi. *Neque per Iouem hic via nullo modo.*
Eu. *Neque cornix viam quid dicit circa.*
pi. *Non eadem clamitat per Iouem núncque & tunc.*
Eu. *Quid iam dicit de via?* pi. *quid aliud, nisi*

Mordens exedere dicit mei digitos.
Eu. *Non graue igitur est nos indigentes*
Ad coruos venire, & apparatos,
Postea non inuenire posse viam?
Nos enim ô viri præsentes in sermone
Ægrotationem ægrotamus contrariam Sacæ?
Hic quidem enim existens non ciuis cogitur,
Nos autem tribu & genere honorati,
Ciues cum ciuibus non expellente nullo,
Volamus ex patria ambobus pedibus.
Ipsam quidem non odio habentes illam ciuitatem,
Hoc non magnam esse natura, & fortunatam,
Et omnibus communem soluere res.
Hæ quidem enim igitur cicadæ vnum mensem vel duos
In vicis canunt. Athenas autem semper
In iudiciis canunt omnem vitam,
Propter hæc hoc iter imus.
Canistrum autem habentes & ollam & myrtos,
Erramus, quærentes locum ociosum,
Vbi firmantes perseueremus.
Hic autem exercitus nobis est ad Tereum.
Epopa ab illo audire indigentes,
Sicubi talem scit ciuitatem vbi volatur.
Pi. *Hic. Eu. quid est? Pi. Cornix mihi diu*
Superius quid dicit Eu. & graculus hic
Superius, oscitat tanquam ostendens aliquid mihi.
Et non est quomodo non sint hic aues.
Sciemus autem statim si faciemus strepitum.
Sed scis faciens? crure verbera petram,
Pi. *Tu autem capite, vt sit duplex strepitus.*
Eu. *Tu autem lapide verbera capiens. Pi. valde si videtur.*
Eu. *Puer puer. Pi. quid dicis? hic epopa puer vocas?*
Non pro filio oportebat ad Epopem vocare.
Eu. *Epops. Ser. Facies quid me verberare rursus iterum.*

TROCHILVS SERVVS, EPOPVS, EVELPIS, PISTHETERVS.

Eu. *Epops. Ser. qui hi? quis clamans dominum?*
Eu. *Apollo euersor malorum oscitatione.*
Ser. *Heu mihi misero aucupes hi.*
Eu. *Sic est graue, ne que melius dicere.*
Ser. *Pereatis. Eu. sed non sumus homines.* Ser. *quid autem?*
Eu. *Timens ego Lybica auis.*
Ser. *Nihil dicis. Eu. Et certè interroga hæc ad pedes.*
Ser. *Hæc autem iamqua est auis, non dices?*
Pi. *Oscitans ego phasianica.*
Eu. *Sed tu qua fera vnquam es per deos?*
Ser. *Auis ego seruus. Eu. victus es quo*
Gallo? Ser. non, sed quando dominus,
Epops factus est, tunc fieri me precatus est,
Auem, vt comitem ministrum haberet.
Eu. *Indiget enim auis & seruo aliquo?*
Ser. *Hic enim puto prius homo quondam existens,*
Tunc quidem amat comedere pisciculos phalericos,
Curro in pisciculos ego capiens catinum.
Pulmentarium cupit, opus est cochleari & olla.
Curro in cochleare. Eu. Trochilus auis hic.
Scis igitur quod faciens ô Trochile? dominum
Nobis voca. Tro. sed nuper per Iouem.
Dormit, deuorans myrta & serphos aliquos.
Eu. *Tamen suscita. Tro. scimus manifeste*
Quod ægre feret, vestri autem ipsum gratia excitabo.
Pi. *Male intereas, quod me perdidisti timore.*
Eu. *Heu mihi infelix & graculus mihi it*
Præ timore. Pi. ô timidissima tu fera,

Βρύκων ἀπέδεσθαί φησί μου τοὺς δακτύλους.
ευ. Οὐ δεινὸν οὖν δῆτ' ἐστὶν ἡμᾶς δεομένους
Ἐς κόρακας ἐλθεῖν καὶ παρεσκευασμένους,
Ἔπειτα μὴ 'ξευρεῖν δύνασθαι τὴν ὁδόν;
Ἡμεῖς γὰρ ὦ 'νδρες οἱ παρόντες ἐν λόγῳ 30
Νόσον νοσοῦμεν τὴν ἐναντίαν Σάκᾳ.
Ὁ μὲν γὰρ ὢν οὐκ ἀστὸς εἰσβιάζεται,
Ἡμεῖς δὲ φυλῇ καὶ γένει τιμώμενοι,
Ἀστοὶ μετ' ἀστῶν, οὐ σοβοῦντος οὐδενὸς,
Ἀνεπτόμεσθ' ἐκ τῆς πατρίδος ἀμφοῖν ποδοῖν. 35
Αὐτὴν μὲν οὐ μισοῦντ' ἐκείνην τὴν πόλιν
Τὸ μὴ οὐ μεγάλην εἶναι φύσει κεὐδαίμονα
Καὶ πᾶσι κοινὴν ἐναποτῖσαι χρήματα.
Οἱ μὲν γὰρ οὖν τέττιγες ἕνα μῆν' ἢ δύο
Ἐπὶ τῶν κραδῶν ᾄδουσ', Ἀθηναῖοι δ' ἀεὶ 40
Ἐπὶ τῶν δικῶν ᾄδουσι πάντα τὸν βίον.
Διὰ ταῦτα τόνδε τὸν βάδον βαδίζομεν.
Κανοῦν δ' ἔχοντε καὶ χύτραν καὶ μυρρίνας
Πλανώμεθα ζητοῦντε τόπον ἀπράγμονα,
Ὅποι καθιδρυθέντε διαγενοίμεθ' ἄν. 45
Ὁ δὲ στόλος νῷν ἐστι παρὰ τὸν Τηρέα
Τὸν ἔποπα, παρ' ἐκείνου πυθέσθαι δεομένω,
Εἴ του τοιαύτην εἶδε πόλιν ᾗ 'πέπτατο.
πει. Οὗτος. ευ. τί ἔστιν; πει. ἡ κορώνη μοι πάλαι
Ἄνω τι φράζει. ευ. χὠ κολοιὸς οὑτοσὶ 50
Ἄνω κέχηνεν ὡσπερεὶ δεικνύς τί μοι,
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἐστὶν ἐνταῦθ' ὄρνεα.
Εἰσόμεθα δ' αὐτίκ' ἂν ποιήσωμεν ψόφον.
Ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον; τῷ σκέλει θένε τὴν πέτραν.
πει. Σὺ δὲ τῇ κεφαλῇ γ', ἵν' ᾖ διπλάσιος ὁ ψόφος. 55
ευ. Σὺ δ' οὖν λίθῳ κόψον λαβών. πει. πάνυ γ' εἰ δοκεῖ.
ευ. Παῖ, παῖ. πει. τί λέγεις οὗτος; τὸν ἔποπα παῖ καλεῖς;
Οὐκ ἀντὶ τοῦ παιδὸς σ' ἐχρῆν ἐποποῖ καλεῖν;
ευ. Ἐποποῖ. θε. ποιήσεις τί με κόπτειν αὖθις αὖ;

ΤΡΟΧΙΛΟΣ ΘΕΡΑΠΩΝ, ΕΠΟΠΟΣ, ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΤΕΤΑΙΡΟΣ.

ευ. Ἔποπι. θε. τίνες οὗτοι; τίς ὁ βοῶν τὸν δεσπότην;
ευ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ χασμήματος.
θε. Οἴμοι τάλας ὀρνιθοθήρα τουτωί.
ευ. Οὕτω τι δεινὸν, οὐδὲ κάλλιον λέγειν.
θε. Ἀπολεῖσθον. ευ. ἀλλ' οὐκ ἐσμὲν ἀνθρώπω. θε. τί δαί; 5
ευ. Ὑποδεδιὼς ἔγωγε, Λιβυκὸν ὄρνεον.
θε. Οὐδὲν λέγεις. ευ. καὶ μὴν ἐροῦ τὰ πρὸς ποδῶν.
θε. Ὁδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν ὄρνις; οὐκ ἐρεῖς;
πει. Ἐπικεχοδὼς ἔγωγε φασιανικός.
ευ. Ἀτὰρ σὺ τί θηρίον ποτ' εἶ πρὸς τῶν θεῶν; 10
θε. Ὄρνις ἔγωγε δοῦλος. ευ. ἡττήθης τινός
Ἀλεκτρυόνος; θε. οὔκ. ἀλλ' ὅτε περ ὁ δεσπότης
Ἔποψ ἐγένετο, τότε γενέσθαι μ' εὔξατο
Ὄρνιν, ἵν' ἀκόλουθον διάκονόν τ' ἔχῃ.
ευ. Δεῖται γὰρ ὄρνις καὶ διακόνου τινός; 15
θε. Οὗτός γ' ἅτ' οἶμαι πρότερον ἄνθρωπός ποτ' ὤν,
Τοτὲ μὲν ἐρᾷ φαγεῖν ἀφύας Φαληρικάς,
Τρέχω 'πὶ τὰς ἀφύας ἐγὼ λαβὼν τὸ τρύβλιον.
Ἔτνους δ' ἐπιθυμεῖ, δεῖ τορύνης καὶ χύτρας,
Τρέχω 'πὶ τορύνην. ευ. τροχίλος ὄρνις οὑτοσί. 20
Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον ὦ τροχίλε, τὸν δεσπότην
Ἡμῖν κάλεσον. τρ. ἀλλ' ἀρτίως νὴ τὸν Δία
Εὕδει καταφαγὼν μύρτα καὶ σέρφους τινάς.
ευ. Ὅμως ἐπέγειρον. τρ. οἶδα μὲν σάφ', ὅτι
Ἀχθέσεται. σφῷν δ' αὐτὸν εἵνεκ' ἐπεγερῶ. 25
πει. Κακῶς σύ γ' ἀπόλοι', ὥς μ' ἀπέκτεινας δέει.
ευ. Οἴμοι κακοδαίμων, χὠ κολοιός μ' οἴχεται
Ὑπὸ τοῦ δέους. πει. ὦ δειλότατον σὺ θηρίον.

Δείσ

Δείσας ἀφῆκας τὸν κολοιόν; Ευ. εἰπέ μοι,
σὺ δὲ τὴν κορώνην οὐκ ἀφῆκας καταπεσών; 30
Πει. Μὰ Δί᾽ οὐκ ἔγωγε. Ευ. ποῦ γὰρ ἔστ᾽; Πει. ἀπέπτατο.
Ευ. Οὐκ ἆρ᾽ ἀφῆκας; ὦγαθ᾽ ὡς ἀνδρεῖος εἶ.

ΕΠΟΨ, ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Επ. Ἄνοιγε τὴν ὕλην, ἵν᾽ ἐξέλθω ποτέ.
Ευ. Ὦ Ἡράκλεις, τουτὶ τί ποτ᾽ ἐστὶ θηρίον;
Τίς ἡ πτέρωσις; τίς ὁ τρόπος τῆς τριλοφίας;
Επ. Τίνες εἰσί μ᾽ οἱ ζητοῦντες; Ευ. οἱ δώδεκα θεοί
Εἴξασιν ἐπιτρῖψαί σε. Επ. μῶν με σκώπτετον, 5
Ὁρῶντε τὴν πτέρωσιν; ἦν γὰρ ὦ ξένοι
Ἄνθρωπος. Ευ. οὐ σοῦ καταγελῶμεν. Επ. ἀλλὰ τοῦ;
Ευ. Τὸ ῥάμφος ἡμῖν σου γέλοιον φαίνεται.
Επ. Τοιαῦτα μέντοι Σοφοκλέης λυμαίνεται
Ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐμὲ τὸν Τηρέα. 10
Ευ. Τηρεὺς γὰρ εἶ σύ; πότερον ὄρνις ἢ ταὧς;
Επ. Ὄρνις ἔγωγε. Ευ. κᾆτά σοι ποῦ τὰ πτερά;
Επ. Ἐξερρύηκε. Ευ. πότερον ὑπὸ νόσου τινός;
Επ. Οὔκ, ἀλλὰ τὸν χειμῶνα πάντα τὤρνεα
Πτερορρυεῖ τε, κᾆτα πάλιν φύομεν. 15
Ἀλλ᾽ εἴπατον μοι σφὼ τίν᾽ ἐστόν; Ευ. νώ; βροτώ.
Επ. Ποδαπὼ τὸ γένος; Ευ. ὅθεν αἱ τριήρεις αἱ καλαί.
Επ. Μῶν ἡλιαστά; Ευ. μάλλὰ θατέρου τρόπου,
Ἀπηλιαστά. Επ. σπείρεται γὰρ τοῦτ᾽ ἐκεῖ
Τὸ σπέρμ᾽; Ευ. ὀλίγον ζητῶν ἂν ἐξ ἀγροῦ λάβοις. 20
Επ. Πράγους δὲ δὴ τοῦ δεομένω δεῦρ᾽ ἤλθετον;
Ευ. Σοὶ ξυγγενέσθαι βουλομένω. Επ. τίνος πέρι;
Ευ. Ὅτι πρῶτα μὲν ἦσθ᾽ ἄνθρωπος ὥσπερ νώ ποτε,
Κἀργύριον ὠφείλησας ὥσπερ νώ ποτε,
Κοὐκ ἀποδιδοὺς ἔχαιρες ὥσπερ νώ ποτε, 25
Εἶτ᾽ αὖθις ὀρνίθων μεταλλάξας φύσιν,
Καὶ γῆν ἐπέτου καὶ τὴν θάλατταν ἐν κύκλῳ,
Καὶ πάνθ᾽ ὅσαπερ ἄνθρωπος ὅσα τ᾽ ὄρνις φρονεῖς.
Ταῦτ᾽ οὖν ἱκέται νὼ πρὸς σὲ δεῦρ᾽ ἀφίγμεθα,
Εἴ τινα πόλιν φράσειας ἡμῖν εὔερον, 30
Ὥσπερ σισύραν ἐγκατακλινῆναι μαλθακήν.
Επ. Ἔπειτα μείζω τῶν Κραναῶν ζητεῖς πόλιν;
Ευ. Μείζω μὲν οὐδέν, προσφορωτέραν δὲ νῷν.
Επ. Ἀριστοκρατεῖσθαι δῆλος εἶ ζητῶν. Ευ. ἐγώ;
Ἥκιστα· καὶ τὸν Σκελλίου βδελύττομαι. 35
Επ. Ποίαν τιν᾽ οὖν ἥδιστ᾽ ἂν οἰκοῖτ᾽ ἂν πόλιν;
Ευ. Ὅπου τὰ μέγιστα πράγματ᾽ εἴη τοιάδε.
Ἐπὶ τὴν θύραν μου πρῲ τις ἐλθὼν τῶν φίλων
Λέγοι ταδί· πρὸς τοῦ Διὸς τοὐλυμπίου,
Ὅπως παρέσει μοι καὶ σὺ καὶ τὰ παιδία 40
Λουσάμενα πρῴ· μέλλω γὰρ ἑστιᾶν γάμους·
Καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποιήσῃς· εἰ δὲ μή,
Μή μοι τότ᾽ ἔλθῃς ὅταν ἐγὼ πράττω κακῶς.
Επ. Νὴ Δία ταλαιπώρων γε πραγμάτων ἐρᾷς.
Τί δαὶ σύ; Πει. τοιούτων ἐρῶ κἀγώ. Επ. τινῶν; 45
Πει. Ὅπου ξυναντῶν μοι ταδί τις μέμψεται,
Ὥσπερ ἀδικηθεὶς παιδὸς ὡραίου πατήρ·
Καλῶς γέ μου τὸν υἱόν, ὦ Στιλβωνίδη,
Εὑρὼν ἀπιόντ᾽ ἀπὸ γυμνασίου λελουμένον,
Οὐκ ἔκυσας, οὐ προσεῖπας, οὐ προσηγάγου, 50
Οὐκ ὠρχιπέδισας, ὢν ἐμοὶ πατρικὸς φίλος.
Επ. Ὦ δειλακρίων σὺ τῶν κακῶν οἵων ἐρᾷς.
Ἀτὰρ ἔστι γ᾽ ὁποίαν λέγετον εὐδαίμων πόλις
Παρὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλατταν. Ευ. οἴμοι, μηδαμῶς
Ἡμῖν γε παρὰ τὴν θάλατταν, ἵν᾽ ἀνακύψεται 55
Κλητῆρ᾽ ἄγουσ᾽ ἕωθεν ἡ Σαλαμινία.
Ἑλληνικὴν δὲ πόλιν ἔχεις ἡμῖν φράσαι;
Επ. Τί οὐ τὸν Ἠλεῖον Λέπρεον οἰκίζετον
Ἐλθόνθ᾽; Ευ. ὁτιὴ νὴ τοὺς θεοὺς ὅσ᾽ οὐκ ἰδὼν

Timens dimisisti graculum? Eu. dic mihi,
Tu autem cornicem non dimisisti decidens?
Pi. *Per Iouem non ego. Eu. ubi enim est? Pi. auolauit.*
Eu. *Non igitur dimisisti o bone, valde virilis es.*

EPOPS, EVELPIS, PISTHETERVS.

Ep. *Aperi syluam, ut exeam aliquando.*
Eu. *O Hercules, haec quaenam est fera?*
Quae pennatio? qui modus tricristae?
Pi. *Qui sunt me quaerentes? Eu. duodecim dei*
Videntur conterere te. Ep. nunquid me deridetis,
Videntes pennationem? eram enim o aduenae
Homo. Eu. Non te deridemus. Ep. sed quem?
Eu. *Rostrum nobis tuum ridiculum apparet.*
Ep. *Talia quidem Sophocles laedit*
In Tragoediis me Tereum.
Eu. *Tereus enim es tu? utrum auis, an pauo?*
Ep. *Auis ego. Eu. Et postea tibi ubi pennae?*
Ep. *Defluxerunt. Eu. utrum a morbo aliquo?*
Ep. *Non, sed hyeme omnes aues*
Detrahunt pennasque rursus alias emittimus.
Sed dicite mihi, vos qui estis? Eu. nos homines.
Ep. *Cuiates genere? Eu. unde triremes bonae.*
Ep. *Nunquid heliastae? Eu. imo, sed alterius moris.*
Apeliastae. Ep. seminatur enim hoc illic
Semen? Eu. parum quaerens ex agro capies.
Ep. *Rei autem cuius indigentes huc venistis?*
Eu. *Tibi conuersari volentes. Ep. Quo de?*
Eu. *Quod primum quidem eras homo, quemadmodum nos aliquando,*
Et argentum debuisti, sicut nos aliquando,
Et non reddens gaudebas, sicut nos aliquando:
Postea rursus auibus mutans naturam,
Et terram volabas, et mare in circuitu,
Et omnia quaecunque homo, quaecunque auis sapis.
Haec igitur supplices nos ad te huc aduenimus.
Si quam ciuitatem diceres nobis bene lanatam
Tanquam pelliceam reclinari mollem.
Ep. *Postea maiorem asperis quaeris ciuitatem?*
Eu. *Maiorem nihil, commodiorem autem nobis.*
Ep. *Optime imperare manifestus es quaerens. Eu. Ego?*
Minime, et hunc Scellij odi.
Ep. *Qualem igitur suauissime habitabitis ciuitatem?*
Eu. *Vbi maximae res essent tales.*
Ad ianuam meam mane veniens aliquis amicorum
Dicat haec per Iouem Olympicum,
Vt adsis mihi et tu et filioli
Loti mane: futuro enim comedere nuptias,
Et nullo modo aliter facies, si autem non,
Ne mihi tunc venias quando ego facio male.
Ep. *Per Iouem miseras res amas,*
Quid autem tu? Pi. Tales amo ego. Ep. Quas?
Pi. *Vbi obuiantium mihi haec aliquis accusabit,*
Tanquam iniustitia affectus filij pulchri pater.
Bene mihi filium o Stilbonide,
Inueniens abeuntem a gymnasio lotum,
Non osculatus es, non salutasti, non adduxisti,
Non testiculos tetigisti, existens mihi patrius amicus.
Ep. *O miser ime, tu mala qualia amas?*
Atqui qualem dicitis fortunata ciuitas
Apud rubrum mare. Eu. Heu mihi nullo modo,
Nobis apud mare ubi resistitur,
Vocatum ducens mane Salaminia.
Graecam autem ciuitatem potes nobis dicere?
Ep. *Quid non Elium Leprei inhabitatis*
Venientes? Eu. Quid per Deos, quas non videns

Odi Lepreum è Melanthio.
Ep. *Sed sunt alii Locridis Opuntii,*
Vbi decet habitare. Eu. *Sed ego Opuntius*
Non fiam pro talento auri.
Hæc autem iam quæ est cum auibus vita?
Tu enim scis diligenter. Ep. *Non ingrata in exercitium,*
Quo primum quidem decet viuere sine crumena.
Eu. *Multam abstulisti vitæ immunditiam.*
Ep. *Pascimur autem in hortis alba sesama,*
Et myrta, & papauera, & sisymbria.
Eu. *Vos quidem igitur agitis sponsorum vitam?*
Pi. *Heu, heu.*
Certè magnum inspicio consilium in auium genere,
Et potentiam, quæ fiet si persuadebitis mihi.
Ep. *Quid tibi persuadebimur?* Pi. *Quid persuadebimini? primum quidem*
Non volate, vbique hiantes,
Quod hoc inhonoratum opus est statim.
Illic apud nos volantes, si interrogaueris
Quis hic auis, Teleas dicit hæc.
Homo auis instabilis volans,
Sine signo, nihil vnquam in eodem manens.
Ep. *Per Dionysum, bene reprehendis hæc.*
Quid igitur faciemus? Pi. *Habitate vnam ciuitatem.*
Ep. *Qualem autem habitabimus aues ciuitatem?*
Pi. *Verum ô ineruditissimum dicens verbum,*
Vide deorsum. Ep. *Et iam video.* Pi. *vide nunc superius.*
Ep. *Video.* Pi. *Circumage ceruicem.* Ep. *per Iouem*
Accipiam, quid si vertar?
Pi. *Vidisti aliquid?* Ep. *Nebulas & cœlum.*
Pi. *Non hic igitur est auium polus?*
Ep. *Polus?* Pi. *Quomodo tanquam diceret aliquis locus.*
Quod autem vertitur hoc, & discurrit
Omnia, propter hoc vocatur nunc polus.
Si autem habitabitis hoc & sepietis semel,
Ex polo hoc vocabitur ciuitas.
Quare dominabimini hominibus quidem tanquam parnopibus.
Hos autem rursus deos perdes fame melia.
Ep. *Quomodo?* Pi. *in medio iam aer est terræ.*
Postea quemadmodum nos, si ire volumus
Pythonem, Bœotos transitum petimus.
Sic quando sacrificabunt homines deis,
Si non tributum ferant vobis, hi
Propter ciuitatem alienam & chaos,
Crurium nidorem non transferetis.
Ep. *Heu, heu.*
Per terram, per laqueos, per nebulas, per retia.
Non ego intelligentiam superiorem audiui dum.
Quare habitabo tecum ciuitatem,
Si apparebit aliis auibus.
Pi. *Quis igitur rem ipsis narrabit?* Ep. *Tu.*
Ego enim ipsos barbaros existentes antea
Docui vocem, coexistens multo tempore.
Pi. *Quomodo igitur ipsos conuocabis?* Ep. *Facilè.*
Huc enim iniens statim valdè in syluam,
Postea suscitabis meam lusciniam.
Vocamus ipsos, hi autem nostram vocem
Si audierint, current cursu.
Pi. *O amicissime auium tu, non nunc sta.*
Sed precor te, age quàm citissime in syluam
Ingredere, & suscita lusciniam.

EPOPS, EVELPIS, PISTHETERVS, ALIA QVÆdam Auis.

Cantus membrorum quatuordecim.

Ep. *Age, connuua mihi, cessa quidem somno.*
Funde autem leges sacrorum hymnorum,

Βδελύττομαι τὸν Λέπρεον ἀπὸ Μελανθίου. 60
επ. Ἀλλ' εἰσὶν ἕτεροι τῆς Λοκρίδος Ὀπούντιοι,
Ἵνα χρὴ κατοικεῖν. ευ. ἀλλ' ἔγωγ' Ὀπούντιος
Οὐκ ἂν γενοίμην ἐπὶ ταλάντῳ χρυσίου.
Οὗτος δὲ δὴ τίς ἔσθ' ὁ μετ' ὀρνίθων βίος.
Σὺ γὰρ οἶσθ' ἀκριβῶς. επ. οὐκ ἄχαρις εἰς τὴν τριβήν. 65
Οὗ πρῶτα μὲν δεῖ ζῆν ἄνευ βαλλαντίου.
ευ. Πολλήν γ' ἀφεῖλες τοῦ βίου κιβδηλίαν.
επ. Νεμόμεθα δ' ἐν κήποις τὰ λευκὰ σήσαμα.
Καὶ μύρτα καὶ μήκωνα καὶ σισύμβρια.
ευ. Ὑμεῖς μὲν ἄρα ζῆτε νυμφίων βίον. 70
πει. Φεῦ φεῦ.
Ἦ μέγ' ἐνορῶ βούλευμ' ἐν ὀρνίθων γένει
Καὶ δύναμιν ἣ γένοιτ' ἂν εἰ πείθοισθέ μοι.
επ. Τί σοι πειθώμεσθ'; πει. ὅ τι πείθεσθε; πρῶτα μὲν
Μὴ περιπέτεσθε πανταχῇ κεχηνότες. 75
Ὡς τοῦτ' ἄτιμον τοὔργον ἐστὶν αὐτίκα.
Ἐκεῖ παρ' ἡμῖν τοὺς πετομένους ἢν ἔρῃ.
Τίς οὗτος ὄρνις, ὁ Τελέας ἐρεῖ ταδί
Ἄνθρωπος ὄρνις ἀστάθμητος πετόμενος.
Ἀτέκμαρτος οὐδὲν οὐδέποτ' ἐν ταυτῷ μένων. 80
επ. Νὴ τὸν Διόνυσον εὖ γε μωμᾷ ταυταγί.
Τί ἂν οὖν ποιοῖμεν; πει. οἰκίσατε μίαν πόλιν.
επ. Ποίαν δ' ἂν οἰκίσαιμεν ὄρνιθες πόλιν;
πει. Ἄληθες; ὦ σκαιότατον εἰρηκὼς ἔπος.
Βλέψον κάτω. επ. καὶ δὴ βλέπω. πει. βλέπε νῦν ἄνω. 85
επ. Βλέπω. πει. περίαγε τὸν τράχηλον. επ. νὴ Δία
Ἀπολαύσομαί γ' εἰ διαστραφήσομαι.
πει. Εἶδές τι; επ. τὰς νεφέλας γε καὶ τὸν οὐρανόν.
πει. Οὐχ οὗτος οὖν δήπου 'στὶν ὀρνίθων πόλος;
επ. Πόλος; πει. τίνα τρόπον. ὥσπερ εἴποι τις τόπος. 90
Ὅτι δὲ πολεῖται τοῦτο καὶ διέρχεται
Ἅπαντα διὰ τούτου, καλεῖται νῦν πόλος.
Ἢν δ' οἰκίσητε τοῦτο καὶ φράξηθ' ἅπαξ,
Ἐκ τοῦ πόλου τούτου κεκλήσεται πόλις.
Ὥστ' ἄρξετ' ἀνθρώπων μὲν ὥσπερ παρνόπων. 95
Τοὺς δ' αὖ θεοὺς ἀπολεῖτε λιμῷ Μηλίῳ.
επ. Πῶς; πει. ἐν μέσῳ δήπουθεν ἀήρ ἐστι γῆς.
Εἶθ' ὥσπερ ἡμεῖς ἢν ἰέναι βουλώμεθα
Πυθώδε, Βοιωτοὺς δίοδον αἰτούμεθα,
Οὕτως ὅταν θύωσιν ἄνθρωποι θεοῖς 100
Ἢν μὴ φόρον φέρωσιν ὑμῖν οἱ θεοί,
Διὰ τῆς πόλεως ἀλλοτρίας καὶ τοῦ χάους
Τῶν μηρίων τὴν κνῖσαν οὐ διαφρήσετε.
επ. Ἰοὺ ἰού.
Μὰ γῆν, μὰ παγίδας, μὰ νεφέλας, μὰ δίκτυα. 105
Μὴ 'γὼ νόημα κομψότερον ἤκουσά πω.
Ὥστ' ἂν κατοικίζοιμι μετὰ σοῦ τὴν πόλιν
Εἰ ξυνδοκοίη τοῖσιν ἄλλοις ὀρνέοις.
πει. Τίς ἂν οὖν τὸ πρᾶγμ' αὐτοῖς διηγήσαιτο. επ. σύ.
Ἐγὼ γὰρ αὐτοὺς βαρβάρους ὄντας πρὸ τοῦ 110
Ἐδίδαξα τὴν φωνήν, ξυνὼν πολὺν χρόνον.
πει. Πῶς δῆτ' ἂν αὐτοὺς ξυγκαλέσειας; επ. ῥᾳδίως.
Δευρὶ γὰρ ἐμβὰς αὐτίκα μάλ' ἐς τὴν λόχμην,
Ἔπειτ' ἀνεγείρας τὴν ἐμὴν ἀηδόνα
Καλοῦμεν αὐτούς. οἱ δὲ νῷν τοῦ φθέγματος 115
Ἐάνπερ ἐπακούσωσι, θεύσονται δρόμῳ.
πει. Ὦ φίλτατ' ὀρνίθων σύ, μὴ νῦν ἕσταθι.
Ἀλλ' ἀντιβολῶ σ' ἄγ' ὡς τάχιστ' ἐς τὴν λόχμην
Ἔσβαινε κἀνέγειρε τὴν ἀηδόνα.

ΕΠΟΨ, ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΟΡΝΙΣ ΤΙΣ ἄλλος.

Ὠδὴ κώλων ιδ'.

επ. Ἄγε σύννομέ μοι, παῦσαι μὲν ὕπνου.
Λῦσον δὲ νόμους ἱερῶν ὕμνων

Οὓς

Οὓς δὴ θείου στόματος θρηνεῖς
Τὸν ἐμὸν καὶ σὸν πολύδακρυν Ἴτυν
Ἐλελιζομένη διεροῖς μέλεσι. 5
Γένυος ξουθῆς καθαρὰ χωρεῖ
Διὰ φυλλοκόμου σμίλακος ἠχὼ
Πρὸς Διὸς ἕδρας ἵν' ὁ χρυσοκόμας
Φοῖβος ἀκούων τοῖς σοῖς ἐλέγοις
Ἀντιψάλλων ἐλεφαντόδετον 10
Φόρμιγγα, θεῶν ἵστησι χορούς.
Διὰ δ' ἀθανάτων στομάτων χωρεῖ
Ξύμφωνος ὁμοῦ
Θεία μακάρων ὀλολυγή.
Αὐλεῖ τις. 15

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ.

ευ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τὸ φθέγμα τοῦ ὀρνιθίου.
Οἷον κατεμελίτωσε τὴν λόχμην ὅλην.
πει. Οὗτος. ευ. τί ἔστιν; πει. οὐ σιωπήσει; ευ. τί δαί;
πει. Οὔποψ μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται.

ΩΔΗ κώλων ι.

ευ. Ἐποποῖ, ποποῖ, ποποῖ, ποποῖ. 20
Ἰὼ ἰὼ, ἰτὼ, ἰτὼ, ἰτὼ, ἰτώ.
Ἴτω τις ὧδε τῶν ἐμῶν ὁμοπτέρων.
Ὅσα τ' εὐσπόρους ἀγροίκων γύας
Νέμεσθε φῦλα μυρία κριθοτράγων
Σπερμολόγων τε γένη ταχὺ πετόμενα. 25
Μαλθακὴν ἱέντα γῆρυν.
Ὅσα τ' ἐν ἄλοκι θαμὰ βῶλον,
Ἀμφιτιττυβίζεθ' ὧδε
Λεπτὸν ἡδομένα φωνᾷ.

ΕΤΕΡΑ ΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΩΔΗ κώλων ιγ.

Τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιό. 30
Ὅσα θ' ὑμῶν κατὰ κήπους ἐπὶ κισ-
σοῦ κλάδεσι νομὸν ἔχει, τά τε κατ' ὄρεα,
Τά τε κοτινοτράγα, τά τε κομαροφάγα.
Ἀνύσατε πετόμενα πρὸς ἐμὰν αὐδάν.
Τριοτὸ, τριοτὸ, τριοτὸ, τοτοβρίξ. 35
Οἵ θ' ἑλείας παρ' αὐλῶνας.
Τὰς ὀξυστόμους ἐμπίδας
Κάπτεθ', ὅσα τ' εὐδρόσους
Γῆς τόπους ἔχετε, καὶ λειμῶ-
να τ' ἐρόεντα Μαραθῶνος. 40
Ὄρνις τε πτεροποίκιλος
Ἀτταγᾶς, ἀτταγᾶς.

ΕΤΕΡΑ ΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΩΔΗ κώλων η.

Ὧν τ' ἐπὶ πόντιον οἶδμα θαλάσσης
Φῦλα μετ' ἀλκυόνεσσι ποτᾶται,
Δεῦρ' ἴτε πευσόμενοι τὰ νεώτερα, 45
Πάντα γὰρ ἐνθάδε φῦλ' ἀθροΐζομεν
Οἰωνῶν τῶν ταναοδείρων.
Ἥκει γάρ τις δριμὺς πρέσβυς
Καινὸς γνώμην,
Καινῶν ἔργων τ' ἐγχειρητής. 50

ΕΠΩΔΗ κώλων ε.

Ἀλλ' ἴτ' ἐς λόγους ἅπαντα.
Δεῦρο, δεῦρο, δεῦρο, δεῦρο.
Τοροτοροτοροτοροτίξ.

Quos per diuinum os luges,
Meum & tuum perlachrymabilem Ityn
Plorans humidis cantibus,
Barbæ flaue pura it
Per comosam smilacem vox
Ad Iouis sedes, vbi auricomus
Phœbus audiens tuis elegis
Contra canens eburneam
Citharam deorum statuit choros.
Per autem immortalia ora it,
Consonans simul
Diuinus beatorum luctus.
Canit quis?

CONSTITVTIO per circuncisionem.

Eu. *O Iupiter rex voce auis,*
Qualiter dulcissimè auit syluam totam.
Pi. *Hic.* Eu. *Quid est?* Pi. *Non tacebis?* Eu. *Quid autem?*
Pi. *Epops canere rursus preparatur.*

CANTVS membrorum decem.

Ep. *Epopoe, popopo, popoe, popoe.*
Io, io, ito, ito, ito, ito:
Eat aliquis huc meorum simul volatilium.
Quique bene seminatas agrorum vias
Pascitis tribus multæ hordeiphagorum,
Seminilegorumq; genera cito volantia
Mollem mittentia vocem.
Quiq; in sulco frequenter glebas
Circumcantitis huc
Subtile latantes voce.

ALTERA VERSIO ET CANTVS membrorum tredecim.

Tio, tio, tio, tio, tio, tio, tio, tio,
Quique vestrùm in hortis in he-
Dera ramis pascuum habent, quique in montibus,
Quiq; oleiphagi, quiq; comarophagi,
Festinate volantes ad meum cantum.
Trioto, trioto, trioto, tobrix,
Quacunque Heleas apud aulonas
Acutiores culices
Flectitis, quique bene roscidósque
Terra locos habitatis, & pra-
Tum desiderabilem Marathonis,
Auisq; varie pennata
Attagas, attagas.

ALTERA VERSIO ET CANTVS membrorum octo.

Quorúmque in pontium tumorem maris
Tribus cum alcyonibus volatis,
Huc venite audituri iuniora:
Omnes enim hic tribus congregamus,
Auium extensarum colla.
Venit enim aliquis asper legatus,
Nouus sententia,
Nouorum operúmque conator.

INCANTATIO membrorum quinque.

Sed venite in sermones omnes
Huc, huc, huc, huc.
Toro toro, toro toro, toro tinx.

Ciccabau, ciccabau.
Toro toro, toro tolililinx.

CONSTITUTIO PER circuncisionem.

Pi. Vides quem auem? Eu. Per Apollinem ego quidem non,
Tamen oscitans in cœlum aspiciens.
Aliter igitur epops, ut uidetur, in syluam
Ingrediens cecinit charadrium imitans.
Ep. Torotinx, torotinx.
Pi. O bone, sed hic & iam aliquis auis uenit.
Eu. Per Iouem auis certè, qui unquam, non iam dum pauo?
Pi. Hic ipse nobis dicet qui est auis hic.
Ep. Hic non consuetorum horum quos uidetis uos semper,
Sed paludosus. Pi. Papæ, pulcher & phœniceus.
Ep. Decenter etenim nomen ipsi est phœnicopterus.
Pi. Hic ô te. Ep. Quid clamas? Pi. Alter auis hic.
Ep. Per Iouem alter iam fortè hic aduenam locum habens.
Pi. Qui unquam superbus sine loco auis in monte iens.
Ep. Nomen huic Medus est. Pi. Medus, ô Rex Hercules,
Postea quomodo sine camelo Medus existens uolauit.
Eu. Alter rursus cristam capiens aliquis auis hic.
Pi. Quod monstrum hoc unquam est? non tu solus igitur eras epops?
Sed hic alter? Epo. Hic est quidem Philoclei
Ex epope, ego autem huius auus. quemadmodum si diceres
Hipponicus Calliæ, & ex Hipponico Callias.
Pi. Callias igitur hic auis est? ualde pennas deijcit.
Ep. Tanquam enim existens generosus à sycophantis uellitur,
Hæque fœminæ euellunt ipsius pennas.
Pi. O Neptune, ualdè alter rursus tinctus auis hic.
Qui nominatur unquam hic? Ep. Hic deuorator.
Pi. Est enim deuorator aliquis alius quàm Cleonymus?
Quomodo igitur Cleonymus existens non abiecit cristam?
Eu. Sed tamen quæ unquam cristatio in auibus.
An in duellum uenerunt? Ep. Quemadmodum Cares quidem igitur
In cristam habitant, ô bone securitatis gratia.
Pi. O Neptune, non uides, quantum congregatum est malum
Auium? Eu. O Rex Apollo, nebula, heu heu.
Neque uidere amplius est ab ipsis uolantibus uiam.
Pi. Hæc perdix, ille per Iouem attagas:
Hic autem peneops, ille autem alcyon.
Eu. Quæ enim est ille à tergo ipsius. Pi. Qui est? corylus.
Eu. Corylus enim est auis? Pi. Non enim est sporgilus,
Et hæc glaux. Eu. Quid dicis? quis noctuam Athenas duxit?
Citta, turtur, corydus, eleas, hypothymis, columba,
Nertus, accipiter, palumbus, cuculus, erythropus, ceblepyres,
Porphyris, cerchneis, colymbis, ampelis, phene, driops.
Pi. Heu, heu, auibus,
Heu, heu, copsichis,
Qualia canunt & currunt clamitantes.
Nunquid minantur nobis? heu mihi, oscitarunt,
Et aspiciunt ad te & me. Eu. Hoc quidem & mihi uidetur.

CHORUS, EPOPS.

Ch. Po, po, po, po, po, po, po, po, poe.
Ubi me igitur qui uocauit?

Κικκαβαῦ, κικκαβαῦ.
Τοροτοροτοροτορολιλιλίξ. 55

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ.

πει. Ὁρᾷς τιν' ὄρνιν; ευ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Καίτοι κέχηνά γ' εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων.
Ἄλλως ἄρ' οὔποψ ὡς ἔοικ' εἰς τὴν λόχμην
Ἐμβὰς ἐπῶζε, χαραδριὸν μιμούμενος.
επ. Τοροτὶξ τοροτίξ. 60
πει. Ὦ 'γαθ', ἀλλ' οὑτοσὶ καὶ δή τις ὄρνις ἔρχεται.
ευ. Νὴ Δί' ὄρνις δῆτα. τίς ποτ' ἐστίν; οὐ δήπου ταὧς;
πει. Οὗτος αὐτὸς νῷν φράσει, τίς ἐστιν ὄρνις οὑτοσί;
επ. Οὗτος οὐ τῶν ἠθάδων τῶνδ' ὧν ὁρᾶθ' ὑμεῖς ἀεί.
Ἀλλὰ λιμναῖος. πει. βαβαί. καλός γε καὶ φοινικιοῦς. 65
επ. Εἰκότως· καὶ γὰρ ὄνομ' αὐτῷ γ' ἐστὶ φοινικόπτερος.
πει. Οὗτος, ὦ σέ τοι. επ. τί βωστρεῖς. πει. ἕτερος ὄρνις οὑτοσί.
επ. Νὴ Δί', ἕτερος δῆτα χοὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων.
πει. Τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀρειβάτης.
επ. Ὄνομα τούτῳ Μῆδός ἐστι. πει. Μῆδος, ὦναξ Ἡράκλεις 70
Εἶτα πῶς ἄνευ καμήλου Μῆδος ὢν εἰσέπτατο.
ευ. Ἕτερος αὖ λόφον κατειληφώς τις ὄρνις οὑτοσί;
πει. Τί τὸ τέρας τουτί ποτ' ἐστίν. οὐ σὺ μόνος ἄρ' ἦσθ' ἔποψ;
Ἀλλὰ χ' οὗτος ἕτερος. επ. οὗτος ἐστι μὲν Φιλοκλέους
Ἐξ ἔποπος, ἐγὼ δὲ τούτου πάππος, ὥσπερ εἰ λέγοις 75
Ἱππόνικος Καλλίου, κἀξ Ἱππονίκου Καλλίας.
πει. Καλλίας ἄρ' οὗτος οὕρνις ἐστίν; ὡς πτερορρυεῖ.
επ. Ἅτε γὰρ ὢν γενναῖος, ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν τίλλεται.
Αἵ τε θήλειαι προσεκτίλλουσιν αὐτοῦ τὰ πτερά.
πει. Ὦ Πόσειδον, ὡς ἕτερος αὖ τις βαπτὸς ὄρνις οὑτοσί. 80
Τίς ὀνομάζεταί ποθ' οὗτος; επ. οὑτοσὶ κατωφαγᾶς.
πει. Ἔστι γὰρ κατωφαγᾶς τις ἄλλος ἢ Κλεώνυμος;
Πῶς ἂν οὖν Κλεώνυμός γ' ὢν, οὐκ ἀπέβαλε τὸν λόφον.
ευ. Ἀλλὰ μέντοι τίς ποθ' ἡ λόφωσις ἡ 'πὶ τῶν ὀρνέων;
Ἢ 'πὶ τὸν δίαυλον ἦλθον; επ. ὥσπερ οἱ Κᾶρες μὲν οὖν 85
Ἐπὶ τῶν λόφων οἰκοῦσιν, ὦ 'γάθ', ἀσφαλείας οὕνεκα.
πει. Ὦ Πόσειδον, οὐχ ὁρᾷς ὅσον συνείλεκται κακὸν
Ὀρνέων; ευ. ὦναξ Ἄπολλον, τοῦ νέφους. ἰοὺ ἰού.
Οὐδ' ἰδεῖν ἔτ' ἔσθ' ὑπ' αὐτῶν πετομένων τὴν εἴσοδον.
Οὑτοσὶ πέρδιξ, ἐκεινοσὶ γε νὴ Δί' ἀτταγᾶς. 90
πει. Οὑτοσὶ δὲ πηνέλοψ, ἐκεινοσὶ δέ γ' ἀλκυών.
ευ. Τίς γάρ ἐσθ' οὕπισθεν αὐτῆς; πει. ὅστις ἐστί; κηρύλος.
ευ. Κηρύλος γάρ ἐστιν ὄρνις; πει. οὐ γάρ ἐστι Σποργίλος.
Χ' αὐτηί γε γλαῦξ. ευ. τί φῄς; τίς γλαῦκ' Ἀθήναζ' ἤγαγε;
Κίττα. Τρυγών. Κορυδός. Ἐλεᾶς. Ὑποθυμίς. Περιστερά. 95
Νέρτος. Ἱέραξ. Φάττα. Κόκκυξ. Ἐρυθρόπους. Κεβλήπυρις.
Πορφυρίς. Κερχνῄς. Κολυμβίς. Ἀμπελίς. Φήνη. Δρύοψ.
πει. Ἰοὺ ἰοὺ τῶν ὀρνέων,
Ἰοὺ ἰοὺ τῶν κοψίχων.
Οἷα πιππίζουσι καὶ τρέχουσι διακεκραγότες. 100
Ἆρ' ἀπειλοῦσίν γε νῷν; οἴμοι κεχήνασίν γέ τοι.
Καὶ βλέπουσιν εἰς σὲ κἀμέ. ευ. τοῦτο μὲν κἀμοὶ δοκεῖ.

ΧΟΡΟΣ, ΕΠΟΨ.

χο. Ποποποποποποποποπῶ.
Ποῦ μ' ἄρ' ὃς ἐκάλεσε;

Τίνα

Τίνα τόπον ἄρα τί μεθ';

ἐπ. Οὗτος πάλαι πάρειμι, κοὐκ ἀποστατῶ φίλων.

χο. Τιτιτιτιτιμπτιτύ. 5

Τίνα λόγον ἄρα ποτὲ

Πρὸς ἐμὲ φίλον ἔχων;

ἐπ. Κοινόν. ἀσφαλῆ. δίκαιον. ἡδὺν. ὠφελήσιμον.

Ἄνδρε γὰρ λεπτὼ λογιστὰ δεῦρ' ἀφῖχθον ὡς ἐμέ.

χο. Ποῦ; πᾶ; πῶς φῄς; 10

ἐπ. Φήμ' ἀπ' ἀνθρώπων ἀφῖχθαι δεῦρο πρεσβύτα δύο.

Ἥκετον δ' ἔχοντε πρέμνον πραγμάτων πελώριον.

χο. Ὦ μέγιστον ἐξαμαρτὼν, ἐξ ὅτου τράφην ἐγώ.

Πῶς λέγεις; ἐπ. μήπω φοβηθῇς τὸν λόγον. χο. τί μ' εἰργάσω;

ἐπ. Ἄνδρ' ἐδεξάμην ἐραστὰ τῆσδε τῆς συνουσίας. 15

χο. Καὶ δέδρακας τοῦτο τοὔργον; ἐπ. καὶ δεδρακώς γ' ἥδομαι.

χο. Κἀστὸν ἤδη που; ἐπ. παρ' ἡμῖν, εἰ παρ' ὑμῖν εἴμ' ἐγώ.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η.

χο. Ἔα. ἔα. προδεδόμεθ', ἀνόσιά τ' ἐπάθομεν.

Ὃς γὰρ φίλος ἦν, ὁμότροφά θ' ἡμῖν

Ἐνέμετο πεδία παρ' ἡμῖν, 20

Παρέβη μὲν θεσμοὺς ἀρχαίους.

Παρέβη δ' ὅρκους ὀρνίθων.

Ἐς δὲ δόλον ἐκάλεσε, παρέβαλέ τ' ἐμὲ παρὰ

Γένος ἀνόσιον, ὅπερ ἐξότ' ἐγένετ' ἐπ' ἐμοὶ

Πολέμιον ἐτράφη. 25

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ.

Πρὸς μὲν οὖν τοῦτον ἡμῖν ἐστιν ὕστερος λόγος.

Τὼ δὲ πρεσβύτα δοκεῖ μοι τώδε δοῦναι τὴν δίκην.

Διαφορηθῆναί θ' ὑφ' ἡμῶν. πει. ὡς ἀπωλόμεσθ' ἄρα.

ευ. Αἴτιος μέντοι σὺ νῷν εἶ τῶν κακῶν τούτων μόνος.

Ἐπὶ τί γάρ μ' ἐκεῖθεν ἦγες; πει. ἵν' ἀκολουθοίης ἐμοί. 30

ευ. Ἵνα μὲν οὖν κλάοιμι μεγάλα. πει. τοῦτο μὲν ληρεῖς ἔχων

Κάρτα. ευ. πῶς; πει. κλαύσει γὰρ ἂν ἅπαξ γε τὠφθαλμὼ 'κκοπῇς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων θ.

χο. Ἰὼ. ἰὼ. ἔπαγ' ἔπιθ' ἐπίφερε πολέμιον

Ὁρμὰν φονίαν. πτέρυγά τε παντᾷ γε

Ἐπίβαλε περί τε κύκλωσαι. 35

Ὡς δεῖ τώδ' οἰμώζειν ἄμφω

Καὶ δοῦναι ῥύγχει φορβάν.

Οὔτε γὰρ ὄρος σκιερὸν, οὔτε νέφος αἰθέριον,

Οὔτε πολιὸν πέλαγος ἔστιν, ὅτι δέξεται

Τώδ' ἀποφυγόντε με. 40

Ἀλλὰ μὴ μέλλωμεν ἤδη τώδε τίλλειν καὶ δάκνειν.

Ποῦ 'σθ' ὁ ταξίαρχος; ἐπαγέτω τὸ δεξιὸν κέρας.

ευ. Τοῦτ' ἐκεῖνο, ποῖ φύγω δύστηνος; πει. οὗτος, οὐ μενεῖς;

ευ. Ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ; πει. πῶς γὰρ ἂν τούτους δοκεῖς

Ἐκφυγεῖν; ευ. οὐκ οἶδ' ὅπως ἄν. πει. ἀλλ' ἐγώ τοι σοι λέγω. 45

Ὅτι μένοντε δεῖ μάχεσθαι λαμβάνειν τε τῶν χυτρῶν.

ευ. Τί δὲ χύτρα νὼ γ' ὠφελήσει; πει. γλαῦξ μὲν οὐ πρόσεισι νῷν.

Τοῖς δὲ γαμψώνυξι τοισδὶ τὸν ὀβελίσκον ἁρπάσας,

Εἶτα κατάπηξον πρὸς αὐτόν. ευ. τοῖσι δ' ὀφθαλμοῖσι τί;

πει. Ὀξύβαφον ἐντευθενὶ πρόσθου λαβὼν, ἢ τρύβλιον. 50

ευ. Ὦ σοφώτατ', εὖ γ' ἀνηῦρες αὐτὸ, καὶ στρατηγικῶς.

Ὑπερακοντίζεις σύ γ' ἤδη Νικίαν ταῖς μηχαναῖς.

χο. Ἐλελελεῦ. χώρει. κάθες τὸ ῥύγχος. οὐ μέλλειν ἐχρῆν.

Quem locum igitur pascit?

Ep. *Hic, diu adsum, & non absum amicis.*

Ch. *Ti,ti,ti,ti,timptiu.*

Quem sermonem igitur unquam

Ad me amicum habens?

Ep. *Communem, securum, iustum, suauem, utilem:*

Viri enim subtiles rationatores huc venerunt ad me.

Ch. *Ubi? quo? quomodo dicis?*

Ep. *Dico ab hominibus venisse huc legatos duos.*

Venerunt autem habentes radicem rei magnae.

Ch. *O maxime peccator, ex quo nutritus sum ego.*

Quomodo dicis? Ep. *Nondum timuisti sermonem?* Ch. *Quid mihi fecisti?*

Ep. *Viros suscepi amatores huius conuersationis.*

Ch. *Et fecisti hoc opus?* Ep. *Et faciens laetor.*

Ch. *Et sunt iam ibi?* Ep. *Apud nos, si apud vos sum ego.*

VERSIO membrorum octo.

Ch. *HEu, heu, tradimur, iniustáque passi sumus.*

Qui enim amicus erat simul nutritúsque nobis,

Pascebat campos apud nos,

Praeteriuit quidem leges antiquas,

Praeteriuit autem iuramenta auium.

In autem dolum vocauit, adiecitque me apud

Genus iniustum, quod ex quando factum est in me,

Hostile nutritum est.

CONSTITUTIO per circuncisionem.

AD quidem igitur autem nobis est ultimus sermo,

Horum autem senes videtur mihi huic dare poenam,

Dilacerarique à nobis. Pi. *Valde perimus certè.*

Eu. *Causa quidem tu nobis es malorum horum solus.*

In quid me illinc duxisti? Pi. *Ut sequereris me.*

Eu. *Ut quidem igitur fleam valde.* Pi. *Hoc quidem nugaris habens*

Valde Eu. *Quomodo?* *flebis enim si semel oculos verberaberis.*

INVERSIO membrorum nouem.

Ch. *HEu, heu, induc, adeas, infer hostile,*

Incursionem caedem, alam omnino

Iniice, circundáque:

Quòd oportet hos lugere ambos,

Et dare rostro nutrimentum.

Neque enim mons umbrosus, neque nebula aetheria,

Neque album pelagus est, quod suscipiat

Hos aufugientes me.

Sed non trademus iam hos vellere & mordere.

Ubi est princeps? inducatur dextrum cornu.

Eu. *Hoc illud, quo fugiam infelix?* Pi. *Hic non manebis?*

Eu. *Ut ab his dilanier.* Pi. *Quomodo enim hos putas*

Effugere? Eu. *non scio quomodo.* Pi. *Sed aliquid tibi dico,*

Quòd quidem oportet pugnare, caperéque ollas.

Eu. *Quid autem olla nos iuuabit?* Pi. *Glaux quidem non procedit nobis,*

His autem curuis ungues hic, veru rapiens,

Postea defige ad ipsum. Eu. *His autem oculis quid?*

Pi. *Vas acetorium illinc appone capiens, vel catinum.*

Eu. *O sapientissime, bene inuenisti ipsum, & militariter,*

Superas tu iam Niciam inuentionibus.

Ch. *ELeleleu, procede, depone rostrum, non tardare oportet.*

Trahe, velle, verbera, decoria, frange primam ollam.

Ep. *Dic mihi, quid cogitatis omnium pessimæ ferarum*
Perdere patientes nihil, viros & divellere,
Meæ uxoris existentes cognatos & contribules?

Cho. *Parcemus enim aliquid his magis nos quàm lupis,*
An aliquos puniemus alios his inimiciores amplius?

Ep. *Si autem natura quidem inimici, mente autem sunt amici,*
Et docturi aliquid huc venerunt vos utile.

Cho. *Quomodo autem hi nos aliquid utile docebunt unquam,*
Aut dicent existentes inimici illis avis meis?

Ep. *Sed ab inimicis certè multa discunt sapientes,*
Hæc enim metus saluat omnia: a quidem igitur amico
Non si discas nihil, hic autem inimicus ipse cogit.
Statim ciuitates à viris didicerunt inimicis, & non amicis,
Facere que altos muros, nauésque fabricare longas.
Hæc autem doctrina hæc saluat filios, domum, pecunias.

Cho. *Est quidem sermonum audire primum, vt mihi videtur*
Vtile, discat enim aliquis & ab inimicis sapiens.

Pi. *Hi autem iram deprimere videntur, reduc in crus.*

Ep. *Et iustum est, & mihi oportet dare vos gratiam.*

Cho. *Sed quidem neque alia tibi re aduersamur.*

Pi. *Magis pacem ducunt*
Vobis, quare ollam
Catino depone,
Et lanceam oportet veru
Deambulare habentes nos
Arma intrà apud ol-
Lam extremam ipsam videntes
Prope, quòd non fugiendum nobis.

Eu. *Verùm, si autem igitur morimur,*
Defodiemur vbi terræ?

Pi. *Ceramicus suscipiet nos.*
Publicè enim vt sepeliamur,
Dicemus ad milites
Pugnantes inimicis
Mortuos Orneis.

VERSIO MEMBRORVM
septem.

Cho. *Reduc in ordinem iterum in idem,*
Et animum depone, inclinans
Apud iram sicut armatus.
Et reinterrogemus hos qui vnquam,
Et vnde venerunt.
In quam sententiam,
Heus epops te voco.

Ep. *Vocas autem, quid audire volens?*

Ch. *Qui vnquam hi, & vnde?*

Ep. *Hospites sapientis à Græcia.*

Cho. *Fortuna autem qualis portat*
Aliquando ipsos ad aues venire.

Ep. *Amor vitæ, diætæq́;*
Et tui, cohabitare que tibi,
Et simul esse semper. Cho. quid dicis?
Dicunt autem iam quos sermones?

Ep. *Incredibilia & vltrà audire.*

Cho. *Videt quod lucrum hic dignum mansione,*
Quo persuasus est mihi coexistens
Vincere an inimicum, an
Amicis prodesse posse?

Ἕλκε, τίλλε, παῖε, δεῖρε, κόπτε πρώτην τὴν χύτραν.

ἐπ. Εἰπέ μοι τί μέλλετ' ὦ πάντων κάκιστα θηρίων, 55
Ἀπολέσαι, παθόντες οὐδὲν, ἄνδρε καὶ διασπάσαι
Τῆς ἐμῆς γυναικὸς ὄντε ξυγγενεῖ καὶ φυλέτα.

χο. Φεισόμεσθα γάρ τι τῶνδε μᾶλλον ἡμεῖς ἢ λύκων;
Ἢ τίνας τεισαίμεθ' ἄλλους, τῶνδ' ἂν ἐχθίους ἔτι;

ἐπ. Εἰ δὲ τὴν φύσιν μὲν ἐχθροί, τὸν δὲ νοῦν εἰσι φίλοι, 60
Καὶ διδάξοντές τι δεῦρ' ἥκουσιν ὑμᾶς χρήσιμον;

χο. Πῶς δ' ἂν οἵδ' ἡμᾶς τι χρήσιμον διδάξειάν ποτε
Ἢ φράσειαν, ὄντες ἐχθροὶ τοῖσι πάπποις τοῖς ἐμοῖς.

ἐπ. Ἀλλ' ἀπ' ἐχθρῶν δῆτα πολλὰ μανθάνουσιν οἱ σοφοί.
Ἡ γὰρ εὐλάβεια σώζει πάντα. παρὰ μὲν οὖν φίλου, 65
Οὐ μάθοις ἂν οὐδέν. ὁ δ' ἐχθρὸς αὐτὸς ἐξηνάγκασεν.
Αὐτίχ' αἱ πόλεις παρ' ἀνδρῶν γ' ἔμαθον ἐχθρῶν κοὐ φίλων,
Ἐκπονεῖν θ' ὑψηλὰ τείχη, ναῦς τε κεκτῆσθαι μακράς.
Τὸ δὲ μάθημα τοῦτο, σώζει παῖδας, οἶκον, χρήματα.

χο. Ἔστι μὲν λόγων ἀκοῦσαι πρῶτον, ὡς ἡμῖν δοκεῖ, 70
Χρήσιμον. μάθοι γὰρ ἄν τις κἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σοφόν.

πει. Οἵδε τῆς ὀργῆς χαλᾶν εἴξασιν. ἄναγ' ἐπὶ σκέλος.

ἐπ. Καὶ δίκαιόν γ' ἐστί. κἀμοὶ δεῖ νέμειν ὑμᾶς χάριν.

χο. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἄλλο σοί πω πρᾶγμ' ἠναντιώμεθα.

πει. Μᾶλλον εἰρήνην ἄγουσιν 75
Ἡμῖν. ὥστε τὴν χύτραν
Τώ τε τρυβλίω καθίει,
Καὶ τὸ δόρυ χρὴ τὸν ὀβελίσκον,
Περιπατεῖν ἔχοντας ἡμᾶς
Τῶν ὅπλων ἐντὸς, παρ' αὐτὴν τὴν χύ- 80
τραν ἄκραν αὐτὴν ὁρῶντας
Ἐγγὺς, ὡς οὐ φευκτέον νῷν.

ευ. Ἐτεὸν, ἢν δ' ἄρ' ἀποθάνωμεν,
Κατορυχθησόμεσθα ποῦ γῆς;

πει. Ὁ Κεραμεικὸς δέξεται νώ. 85
Δημοσίᾳ γὰρ ἵνα ταφῶμεν,
Φήσομεν πρὸς τοὺς στρατηγοὺς
Μαχομένω τοῖσι πολεμίοις,
Ἀποθανεῖν ἐν Ὀρνεαῖς.

ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ζ.

χο. Ἄναγ' ἐς τάξιν πάλιν ἐς ταὐτόν. 90
Καὶ τὸν θυμὸν κατάθου κύψας
Παρὰ τὴν ὀργὴν ὥσπερ ὁπλίτης.
Κἀναπυθώμεθα τούσδε τίνες ποτὲ,
Καὶ πόθεν ἔμολον.
Ἐπὶ τίνα τ' ἐπίνοιαν. 95
Ἰὼ ἔποψ, σέ τοι καλῶ.

ἐπ. Καλεῖς δὲ τοῦ κλύειν θέλων;

χο. Τίνες ποθ' οἵδε, καὶ πόθεν;

ἐπ. Ξείνω σοφῆς ἀφ' Ἑλλάδος.

χο. Τύχη δὲ ποία κομίζει 100
Ποτ' αὐτὼ, πρὸς ὄρνιθας ἐλθεῖν.

ἐπ. Ἔρως βίου διαίτης τε.
Καὶ σοῦ ξυνοικεῖν τέ σοι.
Καὶ ξυνεῖναι τὸ πᾶν. χο. τί φής.
Λέγουσι δὲ δὴ τίνας λόγους; 105

ἐπ. Ἄπιστα καὶ πέρα κλύειν.

χο. Ὁρᾷ τι κέρδος ἐνθάδ' ἄξιον μονῆς.
Ὅτῳ πέποιθέ μοι ξυνὼν
Κρατεῖν ἂν ἢ τὸν ἐχθρὸν, ἢ
Φίλοισιν ὠφελεῖν ἔχειν; 110

ἐπ. Λέγει μέγαν τιν' ὄλβον. οὐ-

Τὸ λεχθὲν οὔτε πιστόν. ὡς
Σὰ ταῦτα γὰρ δὴ πάντα. καὶ
Τὸ τῇδε καὶ τὸ κεῖσε καὶ
Τὸ δεῦρο προσβιβᾷ λέγων. 115
χο. Πότερα μαινόμενος;
επ. Ἄφατον ὡς φρόνιμος.
χο. Ἔνι σοφόν τι φρενί;
επ. Πυκνότατον κίναδος.
Σόφισμα. κύρμα. τρῖμμα. παιπάλημ' ὅλον 120
χο. Λέγειν λέγειν κέλευέ μοι λέγειν.
Κλύων γὰρ ὧν σύ μοι λέγεις,
Λόγων ἀνεπτέρωμαι.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙ-
κοπὴν ἐκ στίχων ιζ.

επ. Ἄγε δὴ σὺ καὶ σὺ τὴν πανοπλίαν πάλιν
Ταύτην λαβόντε, κρεμάσατον τύχ' ἀγαθῇ 125
Εἰς τὸν ἰπνὸν εἴσω, πλησίον τοῦ πιστάτου.
Σὺ δὲ τούσδ' ἐφ' οἷσπερ τοῖς λόγοις ξυνέλεξ' ἐγώ,
Φράσον δίδαξον. πει. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Ἢν μὴ διάθωνταί γ' οἵδε διαθήκην ἐμοί,
Ἥνπερ ὁ πίθηκος τῇ γυναικὶ διέθετο, 130
Ὁ μαχαιροποιός, μήτε δάκνειν τούτους ἐμέ,
Μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν. μήτ' ὀρύττειν. χο. οὔτι που
Τόν, οὐδαμῶς. πει. οὐκ, ἀλλὰ τὼ 'φθαλμὼ λέγω.
χο. Διατίθεμ' ἔγωγε. πει. κατόμοσόν νυν ταῦτά μοι
χο. Ὄμνυμ' ἐπὶ τούτοις πᾶσι νικᾶν τοῖς κριταῖς. 135
Καὶ τοῖς θεαταῖς πᾶσι. πει. ἔσται ταυταγί.
χο. Εἰ δὲ παραβαίην, ἑνὶ κριτῇ νικᾶν μόνον.
επι. Ἀκούετε λεῴ. τοὺς ὁπλίτας νυνμενὶ
Ἀνελομένους θ' ὅπλ' ἀπιέναι πάλιν οἴκαδε,
Σκοπεῖν δ' ὅ, τι ἂν προγράφωμεν ἐν τοῖς πινα-
κίοις. 140

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιά.

χο. Δολερὸν μὲν ἀεὶ κατὰ πάντα δὴ τρόπον
Πέφυκεν ἄνθρωπος. σὺ δ' ὅμως λέγε μοι.
Τάχα γὰρ τύχοις ἂν
Χρηστὸν ἐξειπὼν ὅτι μοι παρορᾷς, ἢ
Δύναμίν τινα μείζω 145
Παραλειπομένην ὑπ' ἐμῆς φρενὸς
Ἀξυνέτου. σὺ δὲ τοῦθ' ὁρᾷς λέγ' εἰς κοινόν.
Ὃ γὰρ ἂν σὺ τύχῃς μοι
Ἀγαθὸν πορίσας. τοῦτο κοινὸν ἔσται.
Ἀλλ' ἐφ' ὅτῳπερ ἂν ἥκεις τὴν σὴν πράγματι γνώ-
μην ἀναπείσας 150
Λέγε θαρρήσας. ὡς τὰς σπονδὰς οὐ μὴ πρότεροι πα-
ραβῶμεν.
πει. Καὶ μὴν ὀργῶ νὴ τὸν Δία καὶ προπεφύραται λόγος (εἷς μοι
Ὃν διαμάττειν οὐ κωλύει. φέρε παῖ στέφανον. καταχεῖσθε.
Κατὰ χειρὸς ὕδωρ φερέτω ταχύ τις. χο. δειπνήσειν
μέλλομεν ἤ τι;
πει. Μὰ Δί' ἀλλὰ λέγειν ζητῶ τι πάλαι μέγα καὶ λα-
ρινὸν ἔπος τι, 155
Ὅτι τὴν τούτων θραύσει ψυχήν. οὕτως ὑμῶν ὑπεραλγῶ,
Οἵτινες ὄντες πρότερον βασιλῆς. χο. ἡμεῖς βασιλῆς;
τίνος; πει. ὑμεῖς
Πάντων ὁπόσ' ἔστιν. ἐμοῦ πρῶτον. τουδί. καὶ τοῦ Διὸς αὐτοῦ
Ἀρχαιότεροι, πρότεροί τε Κρόνου, καὶ Τιτάνων ἐγένεσθε.
Καὶ γῆς. χο. καὶ γῆς; πει. νὴ τὸν Ἀπόλλω. χο. τουτὶ μὰ
Δί' οὐκ ἐπεπύσμην. 160
πει. Ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς. κοὐ πολυπράγμων. οὐδ' Αἴσωπον
πεπάτηκας
Ὃς ἔφασκε λέγων κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα
γενέσθαι.

Ep. *Dicit magnam quandam opulentiam, nec*
Quæ dicibilem, neque credibilem, quòd
Tua hæc enim iam omnia, &
Hic & illic, &
Huc accedit dicens.
Cho. *Vtrum furens?*
Ep. *Ineffabile valde prudens.*
Ch. *Est sapiens aliquid menti?*
Ep. *Prudens vulpes,*
Sophisma, inuentum, tritauum, flos totum.
Ch. *Dicere iube mihi dicere.*
Audiens enim quæ tu mihi dicis,
Verbis superuolo.

CONSTITVTIO PER
circuncisionem.

Ep. *Age, iam tu & tu armaturam rursus*
Hanc capientes, suspende fortuna bona
In coquinam intrò prope clauum.
Tu autem hos in quibus sermonibus condixi ego,
Dic, doce. Pi. per Apollinem ego quidem non,
Si non disponant hi testamentum mihi,
Quod Pithecus uxori deposuit,
Gladiorum factor, neque mordere hos me,
Neque testiculos trahere, neque fodere. Cho. *non*
quid
Hunc nullo modo. Pi. non, sed oculos dico.
Dispono ego. Pi. iura nunc hæc mihi.
Ch. *Iuro in his omnibus vincere iudicibus,*
Ch. *Et spectatoribus omnibus. Pi. erunt hæc.*
Ch. *Si autem transgrediar vno iudice vincere solum.*
Pi. *Audite populi, hos armatos nunc quidem,*
Capientésque arma abire retrò domum,
Considerare autem quod præscribimus in tabellis.

VERSIO MEMBRORVM
vndecim.

Ch. *Dolosum quidem semper secundum omnem iam mo-*
dum
Natus est homo. tu autem tamen dic mihi
(Cito enim adipisceris
Bonum edicens, quod mihi admones, vel
Potentiam aliquam maiorem,
Derelictam à mea mente
Ignara. tu autem hoc vides, dic in commune.
Quod enim tu adipisceris mihi
Bonum præbens, hoc commune erit.
Sed in quo venis tuam re sententiam persuadens,
Dic confidens quòd pacta non prius præteribimus.
Pi. *Et quidem concupisco per Iouem, & præparatus est sermo*
vnus mihi,
Quem præparare non prohibet. fer puer coronam, defun-
dite.
In manu aquam ferat citò aliquis. Ch. cœnare volumus, an
quid?
Pi. *Per Iouem, sed dicere quæro quid diu magnum & dulce*
verbum aliquod,
Quod horum franget animam. sic vobis super doleo,
Qui existentes prius reges. Ch. nos reges? cuius? Pi. vos,
Omnium quæcunque sunt, me primum hoc & Ioue ipso
Antiquiores, prioresque Saturno & Titanibus nati estis
Et terra. Ch. & terra? Pi. per Apollinem. Ch. hoc per Io-
uem non audiui.
Pi. *Ineruditus enim natus es, & non negociosus, neque Æso-*
pum exercuisti:
Qui dicebat narrans corydum omnium primam auem geni-
tam esse,

Priorem terra, & postea morbo patrem ipsius mori.
Terram autem non esse, hunc autem præiacere mittendum, hanc autem impotentem
Ab inuentione patrem ipsius in capite defodisse.
Ch. *Pater igitur corydi nunc iacet mortuus capitibus.*
Ep. *Igitur certè, si priores quidem terra, priores autem deis nati sunt.*
Tanquam antiquissimorum ipsorum existentium rectè est regnum.
Eu. *Per Apollinem. valde igitur oportet rostrum pascere te in futurum.*
Ep. *Non reddet citò Iupiter sceptrum dryocolaptæ?*
Pi. *Quòd autem non dei igitur hominibus imperarunt antiquitus,*
Sed aues & regnabant, multa sunt signa horum.
Statim autem vobis primùm ostendam gallum quod regnabat,
Imperabátque Persis primùm omnibus, Dario & Megabizo,
Quare vocatur Persicus auis à dominatione huc illa.
Ep. *Propter hæc habens & nunc tanquam rex magnus discurrit,*
In capite cassidem auium solus rectam.
Pi. *Sic autem potuit, & magnus erat tunc & multus. quare etiam nunc*
Præ robore hoc tunc illo, quando solum diluculo cecinit,
Resaltant omnes ad opus. fabri ferrarij, figuli, pellium tinctores,
Coriarij, balnearij, farinæ venditores, tornoscuta, & lyras facientes.
Hi autem vadunt calceati nocte. Eu. *me hoc interroga,*
Chlænam enim perdidi ignarus Phrygiarum lanarum propter hunc.
In decimam enim quandoque puerulo vocatus ebibebam in ciuitate,
Et nuper dormiueram, & ante cœnare alios hic cantabat.
Et ego putans diluculum, ibã alimunta, & item inclino
Extra murum, & fur verberat baculo me dorso:
Et ego cado, volóque clamare, hic autem abstulit pallium mei.
Pi. *Miluus igitur Græcis imperabat tunc & regnabat.*
Ep. *Græcis?* Pi. *Et ostendit hic primus regnans,*
Prauolui miluys. Eu. *Per Dionysum ego igitur*
Volutus sum miluium videns, & postea supinus existens oscitans
Obolum deuoraui, & postea vacuum sacculum domum abstraxi.
Pi. *Ægypti autem rursus & Phœnices omnis cuculus rexerat,*
Et quando cuculus dixisset cucu, tunc Phœnices omnes
Frumenta & ordea in campis metebant.
Ep. *Hoc illud erat verbum verè cucu, herniosi in campum.*
Pi. *Regnarunt autem sic vehementer à principio, vt si quis & regnaret*
In ciuitatibus Græcorum Agamemnon vel Menelaus,
In sceptris sedit auis participans, quòd dona susciperet.
Eu. *Hoc igitur non sciueram ego, & igitur me cœpit admiratio.*
Quando exiuit Priamus aliquis habens auem in tragœdiis,
Hic autem constitiuus Lysicratem, obseruans quòd dona susciperet.
Pi. *Quod grauissimum est omnium, Iupiter enim ille nunc regnans,*
Aquilam statuit auem habens in capite rex existens.
Hæc autem rursus filia glaucam, hic autem Apollo tanquam medicus accipitrem.

Προτέραν τῆς γῆς. κἄπειτα νόσῳ τὸν πατέρ' αὐτῆς ἀποθνήσκειν.
Γῆν δ' οὐκ εἶναι. τὸν δὲ προκεῖσθαι πεμπταῖον. τὴν δ' ἀποροῦσαν
Ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατέρ' αὑτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι. 165
Χο. Ὁ πατὴρ ἄρα τῆς κορυδοῦ νυνὶ κεῖται κεφαλῆσιν.
επ. Οὐκοῦν δῆτ' εἰ πρότεροι μὲν γῆς, πρότεροι δὲ θεῶν ἐγένοντο
Ὡς πρεσβυτάτων αὐτῶν ὄντων, ὀρθῶς ἐσθ' ἡ βασιλεία.
ευ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω. πάνυ τοίνυν χρὴ ῥύγχος βόσκειν σε τὸ λοιπόν.
Οὐκ ἀποδώσει ταχέως ὁ Ζεύς; τὸ σκῆπτρον τῷ δρυκολάπτῃ; 170
πει. Ὡς δ' οὐχὶ θεοὶ τοίνυν τῶν ἀνθρώπων ἦρχον τὸ παλαιόν
Ἀλλ' ὄρνιθες, κἀβασίλευον. πόλλ' ἐστὶ τεκμήρια τούτων.
Αὐτίκα δ' ὑμῖν πρῶτ' ἐπιδείξω τὸν ἀλεκτρυόν' ὡς ἐτυράννει.
Ἦρχέ τε Περσῶν πρῶτος, Δαρείου καὶ Μεγαβύζου.
Ὥς τε καλεῖται περσικὸς ὄρνις, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἔτ' ἐκείνης. 175
ευ. Διὰ ταῦτ' ἄρ' ἔχων καὶ νῦν ὥσπερ βασιλεὺς ὁ μέγας διαβάσκει
Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὴν κυρβασίαν, τῶν ὀρνίθων μόνος, ὀρθήν.
πει. Οὕτω δ' ἴσχυέ τε, καὶ μέγας ἦν τότε καὶ πολύς, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν
Ὑπὸ τῆς ῥώμης τῆς τότ' ἐκείνης, ὁπόταν μόνον ὄρθριον ᾄσῃ
Ἀναπηδῶσι πάντες ἐπ' ἔργον. χαλκῆς, κεραμῆς, σκυλοδέψαι. 180
Σκυτῆς, βαλανῆς, ἀλφιταμοιβοί, τορνευτολυρασπιδοπηγοί.
Οἱ δὲ, βαδίζουσ' ὑποδησάμενοι νύκτωρ. ευ. ἐμὲ τοῦτό γ' ἐρώτα.
Χλαῖναν γὰρ ἀπώλεσ' ὁ μόχθηρος Φρυγίων ἐρίων διὰ τοῦτον.
Ἐς δεκάτην γάρ ποτε παιδαρίου κληθεὶς, ὑπέπινον ἐν ἄστει
Κἄρτι καθηῦδον. καὶ πρὶν δειπνεῖν τοὺς ἄλλους, οὗτος ἄρ' ᾖσεν. 185
Κἀγὼ νομίσας ὄρθρον, ἐχώρουν Ἁλιμουντάδε, κἄρτι προκύπτω,
Ἔξω τείχους, καὶ λωποδύτης παίει ῥοπάλῳ με τὸ νῶτον.
Κἀγὼ πίπτω. μέλλω τε βοᾶν. ὁ δ' ἀπέβλισε θοἰμάτιόν μου.
πει. Ἰκτῖνος οὖν τῶν Ἑλλήνων ἦρχε τότε κἀβασίλευεν.
επ. Τῶν Ἑλλήνων; πει. καὶ κατέδειξέν γ' οὗτος πρῶτος βασιλεύων 190
Προκυλινδεῖσθαι τοῖς ἰκτίνοις. ευ. νὴ τὸν Διόνυσον. ἐγὼ γοῦν
Ἐκυλινδούμην ἰκτῖνον ἰδών. κᾆθ' ὕπτιος ὢν ἀναχάσκων
Ὀβολὸν κατεβρόχθισα. κᾆτα κενὸν τὸν θύλακον οἴκαδ' ἀφεῖλκον.
πει. Αἰγύπτου δ' αὖ καὶ Φοινίκης πάσης, κόκκυξ βασιλεὺς ἦν.
Χὠπόθ' ὁ κόκκυξ εἴποι κόκκυ, τόθ' οἱ Φοίνικες ἅπαντες 195
Τοὺς πυροὺς ἂν, καὶ τὰς κριθὰς ἐν τοῖς πεδίοις ἐθέριζον.
επ. Τοῦτ' ἄρ' ἐκεῖν' ἦν τοὔπος ἀληθῶς, κόκκυ, ψωλοὶ πεδίονδε.
πει. Ἦρχον δ' οὕτω σφόδρα τὴν ἀρχὴν, ὥστ' εἴ τις καὶ βασιλεύοι,
Ἐν ταῖς πόλεσι τῶν Ἑλλήνων, Ἀγαμέμνων ἢ Μενέλαος,
Ἐπὶ τῶν σκήπτρων ἐκάθητ' ὄρνις, μετέχων ὅ τι δωροδοκοίη. 200
ευ. Τουτὶ τοίνυν γ' οὐκ ᾔδειν γώ. καὶ δῆτά μ' ἐλάμβανε θαῦμα.
Ὁπότ' ἐξέλθοι Πρίαμός τις ἔχων ὄρνιν ἐν τοῖσι τραγῳδοῖς
Ὁ δ' ἄρ' εἱστήκει τὸν Λυσικράτη τηρῶν ὅ τι δωροδοκοίη.
πει. Ὃ δὲ δεινότατόν γ' ἐστὶν ἁπάντων. ὁ Ζεὺς γὰρ ὁ νῦν βασιλεύων,
Αἰετὸν ἕστηκ' ὄρνιν ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς βασιλεὺς ὤν. 205
Ἡ δ' αὖ θυγάτηρ, γλαῦχ'. ὁ δ' Ἀπόλλων ὥσπερ θεράπων ἱέρακα.

Μὰ

Ευ. Νὴ τὴν Δήμητρ' εὖ ταῦτα λέγεις. τίνος οὕνεκα ταῦτ' ἀρ' ἔχουσιν;
Πει. Ἵν' ὅταν θύων τις, ἔπειτ' αὐτοῖς εἰς τὴν χεῖρ' ὡς νόμος ἐστὶ,
Τὰ σπλάγχνα διδοῖ, τοῦ Διὸς αὐτοὶ πρότεροι τὰ σπλάγχνα λάβωσιν.
Ὤμνυ τ' οὐδεὶς τότ' ἀνθρώπων θεὸν, ἀλλ' ὄρνιθας ἅπαντες. 210
Λάμπων δ' ὄμνυσ' ἔτι καὶ νυνὶ τὸν χῆν', ὅταν ἐξαπατᾷ τις τί.
Οὕτως ὑμᾶς πάντες πρότερον μεγάλους ἁγίους τ' ἐνόμιζον.
Νῦν δ' ἀνδράποδ', ἠλιθίους, μανᾶς.
Ὥσπερ δ' ἤδη τοὺς μαινομένους
Βάλλουσ' ὑμᾶς. κἀν τοῖς ἱεροῖς 215
Πᾶς τις ἐφ' ὑμῖν ὀρνιθευτὴς
Ἵστησι βρόχους. παγίδας. ῥάβδους.
Ἕρκη. νεφέλας. δίκτυα. πηκτάς.
Εἶτα λαβόντες πωλοῦσ' ἀθρόους.
Οἱ δ' ὠνοῦνται βλιμάζοντες. 220
Κοὐδ' οὖν εἴπερ ταῦτα δοκεῖ δρᾶν,
Ὀπτήσαντες παραθεῖνθ' ὑμᾶς.
Ἀλλ' ἐπικνῶσι τυρὸν. ἔλαιον.
Σίλφιον. ὄξος. καὶ τρίψαντες
Κατάχυσμ' ἕτερον γλυκὺ καὶ λιπαρὸν, 225
Κἄπειτα κατεσκέδασαν θερμὸν
Τοῦτο καθ' ὑμῶν
Αὐτῶν, ὥσπερ κενεβρείων.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

Πολὺ δὴ πολὺ δὴ χαλεπωτάτους λόγους
Ἤνεγκας ἄνθρωφ' ὡς 230
Ἐδάκρυσά γ' ἐμῶν
Πατέρων κάκην, οἳ
Τάσδε τὰς τιμὰς προγόνων παραδόντων,
Ἐπ' ἐμοῦ κατέλυσαν.
Σὺ δέ μοι κατὰ δαίμονα καὶ 235
Συντυχίαν ἀγαθὴν ἥκεις ἐμοὶ σωτήρ.
Ἀναθεὶς γὰρ ἐγώ σοι
Τὰ νεόττια κἀμαυτὸν οἰκήσω δή.
Ἀλλ' ὅ τι χρὴ δρᾶν, σὺ δίδασκε παρών. ὡς ζῆν οὐκ ἄξιον ἡμῖν,
Εἰ μὴ κομιούμεθα παντὶ τρόπῳ τὴν ἡμετέραν βασιλείαν. 240

Πει. Καὶ δὴ τοίνυν πρῶτα διδάσκω μίαν ὀρνίθων πόλιν εἶναι,
Κἄπειτα τὸν ἀέρα πάντα κύκλῳ καὶ πᾶν τουτὶ τὸ μεταξὺ (Βαβυλῶνα.
Περιτειχίζειν μεγάλαις πλίνθοις ὀπταῖς, ὥσπερ
Επ. Ὦ Κεβριόνα, καὶ Πορφυρίων, ὡς σμερδαλέον τὸ πόλισμα. (τεῖν. 245
Πει. Κἄπειτ' ἂν τοῦτ' ἀπανεστήκῃ τὴν ἀρχὴν τὸν Δί' ἀπαι
Κἂν μὲν μὴ φῇ, μηδ' ἐθελήσῃ, μηδ' εὐθὺς γνωσιμαχήσῃ, (πεῖν
Ἱερὸν πόλεμον προαυδᾶν αὐτῷ, καὶ τοῖσι θεοῖσιν ἀπει-
Διὰ τῆς χώρας τῆς ὑμετέρας ἐστυκόσι μὴ διαφοιτᾶν.
Ὥσπερ πρότερον μοιχεύσοντες τὰς Ἀλκμήνας κατέβαινον. (σι βάλλειν 250
Καὶ τὰς Ἀλόπας. καὶ τὰς Σεμέλας, ἤνπερ δ' ἐπίω-
Σφραγῖδ' αὐτοῖς ἐπὶ τὴν ψωλὴν ἵνα μὴ βινῶσ' ἔτι κείνας.
Τοῖς δ' ἀνθρώποις ὄρνιν ἕτερον πέμψαι κήρυκα κελεύω.
Ὡς ὀρνίθων βασιλευόντων, θύειν ὄρνισι τὸ λοιπόν.
Κἄπειτα θεοῖς ὕστερον αὖθις. προσνείμασθαι δ' ἁρμοττόντως
Τοῖσι θεοῖσι τῶν ὀρνίθων, ὃς ἂν ἁρμόττῃ καθ' ἕκαστον. 255
Ἢν Ἀφροδίτῃ θύῃ πυροὺς ὄρνιθι φαληρίδι θύειν.
Ἢν δὲ Ποσειδῶνί τις οἶν θύῃ, νήττῃ πυροὺς καθαγίζειν.

Eu. *Per Cererem bene hæc dicis; cuius igitur gratia hæc habent?*
Pi. *Vt quando sacrificans, postea ipsis in manum vt lex est,*
Viscera det, Ioue ipsi priores viscera capiant.
Iurabatque nullus tunc hominum Deum, sed aues omnes.
Lampon autem iurat etiam & nunc anserem, quando decipit aliquis aliquid.
Si vos omnes prius magnos sanctósque putabant,
Nunc autem mancipia, stolidos, insanos.
Tanquam autem iam furiosos
Percutiunt vos, & in sacris
Omnis aliquis in vos auceps
Statuit laqueos, reticula, virgas,
Septa, nebulas, retia, conglutinationes.
Postea capientes vendunt congregatos,
Hi autem emunt palpantes.
Et neque igitur (si quidem hæc videtur facere)
Assantes apponunt vos.
Sed supraraciunt caseum, oleum,
Radicem laseris, acetum, & tenentes
Defusionem alteram dulcem & pinguem,
Et postea dispersserunt calidam
Hanc in vos
Ipsos, tanquam carnes putidas.

INVERSIO MEMBRORUM VNDECIM.

Multum iam, multum iam difficillimos sermones
Portasti homo, valde
Lachrymaui meorum
Patrum timiditatem, qui
Hos honores progenitorum prabentium
In me destruxerunt.
Tu autem mihi secundum fortunam &
Conuersationem bonam venis mihi saluator.
Dedicans enim ego tibi
Pullos & me ipsum, habitabo iam.
Sed quid oportet facere, tu doce præsens, quòd viuere non dignum nobis,
Nisi capiamus omni modo nostram dominationem.

Pi. *Etiam igitur primum doceo vnam autem ciuitatem esse.*
Et postea aërem omnem in circuitu, & omne hoc in medio
Circummurare magnis lateribus coctis tanquam Babylona.
Ep. *O Cebriona & Porphyrion, valde terribilem ciuitatem.*
Pi. *Et postea si hoc instat, dominationem Iouem petere,*
Et siquidem non sinat, neque velit, neque statim sciat bellare,
Sacrum bellum proclamare ipsi & deis negare,
Per locum nostrum stantibus non deambulare,
Sicut prius adulterantes Alcmenas descenderunt,
Et alopas, & semelas. si autem inuadunt iacere,
Sigillum ipsis in crus vt non coëant amplius illas.
Hominibus autem alterum mittere præconem iubeo,
Tanquam auibus regnantibus, sacrificare auibus in futurum,
Et postea deis nouissimè iterum. attribuere autem decenter
Deis autum, quod congruat vnicuique.
Si Veneri sacrificet, frumenta aui phaleridi sacrificare.
Si autem Neptuno quis suem sacrificet, †noctuæ († anati) sacrificare.

Si autem Herculi quis bouem, laro placentas sacrificare mellitas,
Etsi Ioui sacrificet regi arietem, rex est orchilus auis.
Cui priori decet Ioue ipso, serphum marem mactare.

Eu. Lætatus sum serpho mactato, tonet nunc magnus Iupiter.

Ep. Et quomodo nos putant deos homines, & non graculos,
Qui volamus, alásque habemus? Pi. nugaris. & per Iouem Mercurius
Volat deus existens, alásque fert, & alij dei valde multi.
Statim victoria volat alis aureis, & per Iouem amor.
Irim autem Homerus dixit similem esse timidæ columbæ.

Ep. Iupiter autem vobis non tonans mittet alatum fulmen?

Pi. Si autem igitur vos quidem præ ignorantia esse putabunt nihil.
Hos autem deos illos in Olympo, tunc oportet passerum nubem eleuatam,
Et seminum lectorum ex agris semen ipsorum deuorare,
Et postea ipsis Ceres frumenta famescentibus mensuret.

Ep. Non volet per Iouem, sed videbis excusationes ipsam præbentem.

Pi. Hi autem rursus corui iugalium quibus terram arant,
Et ouium oculos eijciant in tentatione,
Postea Apollo medicus existens sanet, mercedem sumat autem.

Eu. Non antequam ego boues hos meos primum vendam.

Pi. Si autem putant te deum, te vitam, te autem terram, te Saturnum, te Neptunum,
Bona ipsis omnia aderunt. Ch. Dic iam mihi horum bonorum vnum.

Pi. Primum quidem ipsorum vineas parnopes non edunt,
Sed noctuarum insidia in ipsos & cerchneidum inuehet.
Postea culices & auicula semper ficos non edunt,
Sed expellet omnes aperte ipsos armentum vnum turdorum.

Ep. Ditescere autem vnde dabimus ipsis? etenim hoc valde amant.
Metalla ipsis inquirentibus, hi dabunt bona,
Hásque mercatur.u vtiles, ad vatem dicent:
Quare non peribit nauicularius nullus. Cho. Quomodo non peribit?

Pi. Prædicet aliquis semper auium, inquirenti circa nauigationem,
Nunc non nauiga, hyems erit: nunc nauiga, lucrum inerit.

Eu. Nauigium possideo, & nauem guberno, & non manebo apud vos.

Pi. Thesauros ipsis ostendent, quos priores deposuerunt
Argentorum. hi enim sciunt, dicunt hæc omnes.
Nullus scit thesaurum meum, præter si quis auis.

Eu. Multo nauigium, possideo ligonem, & hydrias defodio.

Ep. Quomodo autem sanitatem dabunt ipsis existentem apud deos?

Pi. Si bene agant, non sanitas magna hoc est? manifestè scias,
Quod homo malè agens aperte, nullus sanus est.

Ch. Quomodo autem in senectutem aliquando abibunt? etenim hoc est in Olympo,
Vel puerulum mori oportet. Pi. Per Iouem, sed trecentos ipsis
Adhuc apponunt aues annos. Ch. A quo? à seipsis?
Non scis quod quinque generationes virorum viuit garrula cornix,

Eu. Papæ, valde multo potentiores hi Ioue nobis regnare.

Ην δ' Ἡρακλεῖ τις βοῦν, λάρῳ ναστοὺς θύειν μελιτοῦντας.
Κἂν Διὶ θύῃ βασιλεῖ κριὸν, βασιλεύς ἐστ' ὀρχίλος ὄρνις,
Ὧ προτέρῳ δεῖ τοῦ Διὸς αὐτοῦ, σέρφον ἐνόρχην σφαγιάζειν. 260

ευ. Ἥσθην σέρφῳ σφαγιαζομένῳ. βροντάτω νῦν ὁ μέγας Ζάν.

επ. Καὶ πῶς ἡμᾶς νομιοῦσι θεοὺς ἄνθρωποι, κοὐχὶ κολοιοὺς
Οἳ πετόμεσθα, πτέρυγάς τ' ἔχομεν. πει. ληρεῖς. καὶ νὴ Δί' ὅ γ' Ἑρμῆς
Πέτεται, θεὸς ὢν, πτέρυγάς τε φορεῖ. κἄλλοι γε θεοὶ πάνυ πολλοί.
Αὐτίκα Νίκη πέτεται πτερύγοιν χρυσαῖν. καὶ νὴ Δί' Ἔρως γε. 265
Ἶριν δέ γ' Ὅμηρος ἔφασκ' ἰκέλην εἶναι τρήρωνι πελείῃ.

επ. Ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν οὐ βροντήσας, πέμψει πτερόεντα κεραυνόν.

πει. Ην δ' οὖν ὑμᾶς μὲν ὑπ' ἀγνοίας εἶναι νομίσωσι τὸ μηδέν.
Τούτους δὲ θεοὺς τοὺς ἐν Ὀλύμπῳ, τότε χρὴ στρουθῶν νέφος ἀρθὲν,
Καὶ σπερμολόγων, ἐκ τῶν ἀγρῶν τὸ σπέρμ' αὐτῶν ἀνακάψαι. 270
Κᾆτα τούτοις ἡ Δημήτηρ πυροὺς πεινῶσι μετρείτω.

επ. Οὐκ ἐθελήσει μὰ Δί' ἀλλ' ὄψει προφάσεις αὐτὴν παρέχουσαν.

πει. Οἱ δ' αὖ κόρακες τῶν ζευγαρίων οἷσι τὴν γῆν καταροῦσι,
Καὶ τῶν προβάτων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκοψάντων ἐπὶ πείρᾳ.
Εἶθ' ὁ γ' Ἀπόλλων ἰατρὸς ὢν, ἰάσθω, μισθοφορεῖ δέ. 275

ευ. Μὴ πρίν γ' ἂν ἐγὼ τὼ βοιδαρίω τὼ 'μὼ πρώτιστ' ἀποδῶμαι.

πει. Ην δ' ἡγῶνταί σε θεὸν, σὲ βίον, σὲ δὲ γῆν, σὲ Κρόνον, σὲ Ποσειδῶ. (γαθῶν ἕν.
Ἀγαθ' αὐτοῖσιν πάντα παρέσται. χο. λέγε δή μοι τῶν ἀ-

πει. Πρῶτα μὲν αὐτῶν τὰς οἰνάνθας οἱ πάρνοπες οὐ κατέδονται,
Ἀλλὰ γλαυκῶν λόχος εἷς αὐτοὺς, καὶ κερχνῄδων ἐπιτρίψει. 280
Εἶθ' οἱ κνῖπες καὶ ψῆνες ἀεὶ τὰς συκᾶς οὐ κατέδονται.
Ἀλλ' ἀναλέξει πάντας καθαροὺς αὐτοὺς ἀγέλη μία κιχλῶν.

επ. Πλουτεῖν δὲ πόθεν δώσομεν αὐτοῖς; καὶ γὰρ τούτου σφόδρ' ἐρῶσιν. (χρηστά.

πει. Τὰ μέταλλ' αὐτοῖς μαντευομένοις, οὗτοι δώσουσι τὰ
Τάς τ' ἐμπορίας τὰς κερδαλέας, πρὸς τὸν μάντιν κατεροῦσιν. 285
Ὥστ' οὐκ ἀπολεῖται τῶν ναυκλήρων οὐδείς. χο. πῶς οὐκ ἀπολεῖται;

πει. Προερεῖ τις ἀεὶ τῶν ὀρνίθων μαντευομένῳ περὶ τοῦ πλοῦ.
Νυνὶ μὴ πλεῖ, χειμὼν ἔσται. νυνὶ πλεῖ, κέρδος ἐπέσται.

ευ. Γαῦλον κτῶμαι καὶ ναυκληρῶ, κοὐκ ἂν μείναιμι παρ' ὑμῖν.

πει. Τοὺς θησαυρούς τ' αὐτοῖς δείξουσ' οὓς οἱ πρότεροι κατέθεντο, 290
Τῶν ἀργυρίων. οὗτοι γὰρ ἴσασι. λέγουσι δέ τοι τάδε πάντες,
Οὐδεὶς οἶδεν τὸν θησαυρὸν τὸν ἐμὸν, πλὴν εἴ τις ἄρ' ὄρνις.

ευ. Πωλῶ γαῦλον, κτῶμαι σμινύην, καὶ τὰς ὑδρίας ἀνορύττω.

επ. Πῶς δ' ὑγίειαν δώσουσ' αὐτοῖς, οὖσαν παρὰ τοῖσι θεοῖσιν.

πει. Ην εὖ πράττωσ' οὐχ ὑγίεια μεγάλη τοῦτ' ἐστί; σάφ' ἴσθι. 295
Ὡς ἄνθρωπός γε κακῶς πράττων, ἀτεχνῶς οὐδεὶς ὑγιαίνει. (Ὀλύμπῳ.

χο. Πῶς δ' εἰς γῆρας ποτ' ἀφίξονται; καὶ γὰρ τοῦτ' ἔστ' ἐν
Ἢ παιδάρι' ὄντ' ἀποθνήσκειν δεῖ. πει. μὰ Δί' ἀλλὰ τριακόσι' αὐτοῖς (τοῦ; πει. παρ' ἑαυτῶν.
Ἔτι προσθήσουσ' ὄρνιθες ἔτη. χο. παρὰ
Οὐκ οἶσθ' ὅτι πέντ' ἀνδρῶν γενεὰς ζώει λακέρυζα κορώνη; 300

ευ. Αἰβοῖ, ὡς πολλῷ κρείττους οὗτοι τοῦ Διὸς ἡμῖν βασιλεύειν.

πει. Οὐ γὰρ πολλοῦ. πρῶτον μὲν γ' οὐ-
Χὶ νεὼς ἡμᾶς οἰκοδομεῖν δεῖ
Λιθίνοις αὐτοῖς, οὐδὲ θυρῶσαι
Χρυσαῖσι θύραις, ἀλλ' ὑπὸ θάμνοις 305
Καὶ πρινιδίοις οἰκήσουσιν.
Τοῖς δ' αὖ σεμνοῖς τῶν ὀρνίθων,
Δένδρον ἐλαίας ὁ νεὼς ἔσται.
Κοὐδ' εἰς Δελφούς, οὐδ' εἰς Ἄμμω-
Ν' ἐλθόντες, ἐκεῖ θύσομεν, ἀλλ' ἐν 310
Ταῖσι κομάροις καὶ τοῖς κοτίνοις
Στάντες ἔχοντες κριθάς, πυρούς,
Εὐξόμεθ' αὐτοῖς ἀνατείνοντες
Τὼ χεῖρ' ἀγαθῶν διδόναι τι μέρος.
Καὶ ταῦθ' ἡμῖν εὐθὺς ὑπάρξει, 315
Πυρὸς ὀλίγους προβαλοῦσιν.

Pi. Non enim multò: primum quidem no-
N altaria nos ædificare oportet
Lapidea ipsis, neque claudere
Aureis ianuis, sed sub arbustis
Et fruticulis habitant.
His autem rursus prudentibus auium,
Arbor oleæ altare erit.
Et neque in Delphos, neque in Ammo-
Ne euntes, illic sacrificabimus, sed in
Moris & oleastris
Stantes, habentes ordea, frumenta,
Supplicabimus, sibi ipsis extendentes
Manus bonorum dare aliquam partem:
Et hæc nobis statim erunt,
Frumenta pauca proponentibus.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ'.

χο. Ὦ φίλτατ' ἐμοὶ πολὺ πρεσβυτῶν ἐξ ἐχθίστου με-
ταπίπτων.
Οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἐγὼ ἑκὼν τῆς σῆς γνώμης ἔτ'
ἀφείμην.
Ἐπαυχήσας δὲ τοῖσι σοῖς λόγοις,
Ἐπηπείλησα, καὶ κατώμοσα. 320
Ἢν σὺ παρ' ἐμὲ θέμενος
Ὁμόφρονας λόγους δικαίους
Ἀδόλους, ὁσίους,
Ἐπὶ θεοὺς ἴῃς, ἐμοὶ
Φρονῶν ξυνῳδά, μὴ πολὺν χρόνον 325
Θεοὺς ἔτι σκῆπτρα τἀμὰ τρίψειν.
Ἀλλ' ὅσα μὲν δεῖ ῥώμῃ πράττειν, ἐπὶ ταῦτα τετα-
ξόμεθ' ἡμεῖς.
Ὅσα δὲ γνώμῃ δεῖ βουλεύειν, ἐπὶ σοὶ τάδε πάντ' ἀνά-
κειται.

INVERSIO membrorum duodecim.

Ch. O Amicissime mihi multo senum ex inimicissimo inci-
dens.
Non est vt ego volens tuam sententiam amplius dimit-
tam.
Glorians autem tuis verbis,
Minatus sum & iuraui,
Si tu apud me ponens
Concordes sermones iustos,
Non dolosos, sanctos,
In Deos ibis mihi,
Sapiens eosdem cantus non multo tempore,
Deos adhuc sceptra mea terere:
Sed quæcunque quidem oportet fortitudine facere, in hæc
ordinabimus nos,
Quæcunque quidem sententia oportet consultare, in te hæc
omnia incumbunt.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ἐκ στίχων κ'.

επ. Καὶ μὴν μὰ τὸν Δί' οὐχὶ νυστάζειν ἔτι
Ὥρα 'στὶν ἡμῖν, οὐδὲ μελλονικιᾶν, 330
Ἀλλ' ὡς τάχιστα δεῖ τι δρᾶν. πρῶτον δέ τοι
Εἰσέλθετ' εἰς νεοττιάν γε τὴν ἐμήν.
Καὶ τἀμὰ κάρφη, καὶ τὰ παρόντα φρύγανα.
Καὶ τοὔνομ' ἡμῖν φράσατον, ἀλλὰ ῥᾴδιον.
πει. Ἐμοὶ μὲν ὄνομα Πεισθέταιρος. Επ. τῳδὶ δὲ τίς; 335
πει. Εὐελπίδης Θριῆθεν. Επ. ἀλλὰ χαίρετον.
πει. Ἄμφω δεχόμεθα. Επ. δεῦρο τοίνυν εἴσιτον.
πει. Ἴωμεν. εἰσηγοῦ σὺ λαβὼν ἡμᾶς. Επ. ἴθι.
πει. Ἀτὰρ τὸ δεῖν' ἐπανάκρουσαι πάλιν. Επ. φέρ' ἴδω.
πει. Φράσον γε νῷν, ὅπως ἐγώ τε χ' οὑτοσί, 340
Ξυνεσόμεθ' ὑμῖν πετομένοις οὐ πετομένω.
επ. Καλῶς. Πει. ὅρα νυν ὡς ἐν Αἰσώπου λόγοις
Ἐστὶν λεγόμενον δή τι, τὴν ἀλώπεχ' ὡς
Φλαύρως ἐκοινώνησεν αἰετῷ ποτέ.
επ. Μηδὲν φοβηθῇς. ἔστι γάρ τι ῥίζιον 345
Ὃ διατραγόντ' ἔσεσθον ἐπτερωμένω.
πει. Οὕτω μὲν εἰσίωμεν. ἄγε δὴ Ξανθία
Καὶ Μανόδωρε, λαμβάνετε τὰ στρώματα.
χο. Οὗτος σὲ καλῶ, σὲ λέγω. Επ. τί καλεῖς; Χο. τούτους
μὲν ἄγων μετὰ σεαυτοῦ (στίχ. 350
Ἀρίστισον εὖ, τὴν δ' ἡδυμελῆ ξύμφωνον ἀηδόνα Μού-
σαις κατάλειφ' ἡμῖν, δεῦρ' ἐκβιβάσας, ἵνα παίσωμεν μετ'
ἐκείνης.

CONSTITVTIO per circuncisionem.

Ep. ET quidem per Iouem non dormitare amplius
Hora est nobis, neque tarde vincere,
Sed quàm citissimè oportet aliquid facere. primum au-
tem
Intrare in nidum meum,
Et meas festucas, & præsentia sarmenta,
Et nomen nobis dic, sed facile.
Pi. Mihi quidem nomen Pisthetærus. Ep. Huic autem quod?
Pi. Euelpides ex Thracia. Ep. Sed gaudete.
Pi. Ambo suscepimus. Ep. Huc igitur intrate.
Pi. Eamus, introduc tu capiens nos. Ep. Veni.
Pi. Sed illud reuoca rursus. Ep. Age, videam.
Pi. Dic nobis, quomodo egoque & hic
Coerimus vobis volantibus, non volantes?
Ep. Bene. Pi. Vide nunc quod in Æsopi verbis
Est dictum iam aliquid, vulpem quòd
Malè communicauit aquilæ aliquando.
Ep. Nihil timeas: est enim aquila radicula,
Qualem edentes eritis alati.
Pi. Sic quidem introeamus. age iam Xanthia,
Et Manodore, accipite lectos.
Ch. Hic te voco, te dicens. Ep. Quid vocas? Ch. Hos quidem
ducens tecum,
Cæna. hanc autem dulce consonantem lusciniam Musæ
Derelinque nobis, huc exiens vt ludamus cum illa.

πει. Ὦ τοῦτο μὲν τοι νὴ Δί' αὐτοῖσιν πιθοῦ.
Ἐκβίβασον ἐκ τοῦ βουτόμου τοὔρνιθιον.

Pi. O. Hoc quidem per Iouem ipsis persuade.
Exi ex butomo auiculam,

Extrahe facias huc per deos ipsam, ut
Et nos videamus lusciniam.

Ep. *Sed si videtur vobis, hæc oportet facere, Progne,*
Exi, & teipsam ostende hospitibus.

Pi. *O Iupiter multum honorate, valde pulchra hæc auicula,*
Valde autem tenera, valde autem alba. Eu. *Nunquid scis, quòd*
Ego subagitarem ipsam suauiter?
Quantum autem habet aurum tanquam virgo?

Pi. *Ego quidem ipsam & oscularer puto?*

Eu. *Sed ô infelix rostrum verubus habet.*

Pi. *Sed tanquam ouum per Iouem decorticantem oportet*
A capite squammam, & postea sic osculari.

Eu. *Eamus.* Pi. *Dux sis tu iam nobis bona fortuna.*

PARTICVLA membrorum nouem.

Ch. *O Dilecta, ô flaua, ô*
Dilectissima auium,
Omnium compascua meorum
Hymnorum, connutrix luscinia
Venisti, venisti, visa es
Dulcem sonum mihi fe-
Rens. sed ô bene vocalem, so-
Nans tibiam sonis vernis,
Incipe anapæsta.

TRANSGRESSIO versuum triginta octo, & membrorum quatuordecim.

Ch. *Age iam natura viri obscuri vita foliorum generatione assimiles,*
Pauca facientes, formationes luti, umbrosa tribus impotentes,
Inuolucres, diurni, miseri homines, viri similes insomnijs,
Adhibete mentem immortalibus, nobis semper existentibus
Æthereis, insenescentibus, incorruptibilia curantibus:
Ut audientes omnia à nobis rectè de altis,
Naturam auium, generationemq́; deorum, fluuiorumque erebiq́; chaiq́;,
Scientes rectè Prodico à me flere dicatis in futurum.
Chaos erat, & nox, erebusq́; niger primùm & tartarus latus.
Terra autem neque aer, neque cœlum erat, erebi autem in infinitis finibus
Parit primùm ventosum nox nigra pennas ouum,
Ex quo perfectis temporibus pullulauit amor desiderabilis,
Splendidus humero, alis aureis, similis ventosis velociter volutionibus.
Hic autem chao alato mixtus, nocturno in tartaro lato
Fecit genus nostrum, & primùm reduxit in lucem.
Prius autem non erat immortalium, antequam amor commiscuit omnia.
Commixtis autem alteris alteris, factum est cœlum, oceanúsque,
Et terra, omniumq́; deorum beatorum genus incorruptibile, sic quidem sumus
Multo antiquissimi omnium beatorum: nos autem quòd sumus amoris,
Multis manifestum, volamus, & amantibus consumus.
Multos autem bonos abiuratos pueros ad fines temporis
Per potentiam nostram, diuiserunt viri amatores.

Ἐκβίβασον αὐτὴν πρὸς θεῶν αὐτὴν, ἵνα
Καὶ νῶ θεασώμεσθα τὴν ἀηδόνα. 355

επ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σφῷν, ταῦτα χρὴ δρᾶν. ὦ Πρόκνη
Ἔκβαινε. καὶ σαυτὴν ἐπιδείκνυ τοῖς ξένοις.

πει. Ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ' ὡς καλὸν τοὐρνίθιον.
Ὡς δ' ἁπαλόν. ὡς δὲ λευκόν. ευ. ἆρά γ' οἶσθ' ὅτι
Ἐγὼ διαμηρίζοιμ' ἂν αὐτὴν ἡδέως; 360
Ὅσον δ' ἔχει τὸν χρυσὸν ὥσπερ παρθένος.

πει. Ἐγὼ μὲν αὐτὴν καὶ φιλῆσαί μοι δοκῶ.

ευ. Ἀλλ' ὦ κακόδαιμον ῥύγχος ὀβελίσκοιν ἔχει.

πει. Ἀλλ' ὥσπερ ᾠὸν νὴ Δί' ἀπολέψαντα χρὴ
Ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ λέμμα, κᾆθ' οὕτω φιλεῖν. 365

επ. Ἴωμεν. πει. ἡγοῦ δὴ σὺ νῷν, ἀγαθῇ τύχῃ.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ κώλων θ'.

χο. Ὦ φίλη, ὦ ξουθὴ ὦ
φιλτάτη ὀρνέων,
Πάντων ξύννομε τῶν ἐμῶν
Ὕμνων ξύντροφ' ἀηδοῖ. 370
Ἦλθες ἦλθες, ὤφθης
Ἡδὺν φθόγγον ἐμοὶ φέρου-
σ' ἀλλ' ὦ καλλιβόαν κρέκου-
σ' αὐλὸν, φθέγμασιν ἠρινοῖς
Ἄρχου τῶν ἀναπαίστων. 375

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ στίχων λη'. καὶ κώλων ιδ'.

χο. Ἄγε δὴ φύσιν ἄνδρες ἀμαυρόβιοι. φύλλων γενεᾷ προσόμοιοι.
Ὀλιγοδρανέες. πλάσματα πηλοῦ. σκιοειδέα φῦλ' ἀμενηνά.
Ἀπτῆνες. ἐφημέριοι. ταλαοὶ βροτοί. ἀνέρες εἰκελόνειροι.
Πρόσχετε τὸν νοῦν τοῖς ἀθανάτοις ἡμῖν τοῖς αἰὲν ἐοῦσι.
Τοῖς αἰθερίοις. τοῖσιν ἀγήρως. τοῖσιν ἄφθιτα μηδομένοισιν. 380
Ἵν' ἀκούσαντες πάντα παρ' ἡμῶν ὀρθῶς, περὶ τῶν μετεώρων,
Φύσιν οἰωνῶν, γένεσίν τε θεῶν. ποταμῶν τ' ἐρέβους τε χάους τε.
Εἰδότες ὀρθῶς, Προδίκῳ παρ' ἐμοῦ κλάειν εἴπητε τὸ λοιπόν.
Χάος ἦν καὶ νύξ. ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον. καὶ τάρταρος εὐρύς.
Γῆ δ' οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν. ἐρέβους δ' ἐν ἀπείροσι κόλποις 385
Τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον νὺξ ἡ μελανόπτερος ᾠόν.
Ἐξ οὗ περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ἔρως ὁ ποθεινὸς,
Στίλβων νῶτον πτερύγοιν χρυσαῖν. εἰκὼς ἀνεμώκεσι δίναις.
Οὗτος δὲ χάει πτερόεντι μιγεὶς νυχίῳ. κατὰ τάρταρον εὐρὺν,
Ἐνεόττευσε γένος ἡμέτερον, καὶ πρῶτον ἀνήγαγεν ἐς φῶς. 390
Πρότερον δ' οὐκ ἦν γένος ἀθανάτων, πρὶν Ἔρως συνέμιξεν ἅπαντα.
Ξυμμιγνυμένων δ' ἑτέρων ἑτέροις, ἐγένετ' οὐρανός. ὠκεανός τε.
Καὶ γῆ πάντων τε θεῶν μακάρων γένος ἄφθιτον. ὧδε μέν ἐσμεν
Πολὺ πρεσβύτατοι πάντων μακάρων. ἡμεῖς δ' ὡς ἐσμὲν Ἔρωτος
Πολλοῖς δῆλον. πετόμεσθα γὰρ καὶ τοῖσιν ἐρῶσι σύνεσμεν. 395
Πολλοὺς δὲ καλοὺς ἀπομωμοκότας παῖδας. πρὸς τέρμασιν ὥρας
Διὰ τὴν ἰσχὺν τὴν ἡμετέραν, διεμήρισαν ἄνδρες ἐρασταί.

Ὁ μὲν

Ο μὲν ὄρτυγα δ᾽ ὡς, ὁ δὲ πορφυρίων᾽, ὁ δὲ χῆν᾽, ὁ δὲ περσικὸν ὄρνιν.
Πάντα δὲ θνητοῖς ἐστιν ἀφ᾽ ἡμῶν τῶν ὀρνίθων τὰ μέγιστα.
Πρῶτα μὲν ὥρας φαίνομεν ἡμεῖς ἦρος, χειμῶνος, ὀπώρας. 400
Σπείρειν μὲν, ὅταν γέρανος κρώζουσ᾽ ἐς τὴν Λιβύην μεταχωρῇ,
Καὶ πηδάλιον τότε ναυκλήρῳ φράζει κρεμάσαντι καθεύδειν.
Εἶτα δ᾽ Ὀρέστῃ χλαῖναν ὑφαίνειν, ἵνα μὴ ῥιγῶν ἀποδύῃ.
Ικτῖνος αὖ μετὰ ταῦτα φανεὶς ἑτέραν ὥραν ἀποφαίνει.
Ηνίκα πέκειν ὥρα προβάτων πόκον ἠρινόν. εἶτα χελιδών, 405
Οτε χρὴ χλαῖναν πωλεῖν ἤδη, καὶ ληδάριόν τι πρίασθαι.
Εσμὲν δ᾽ ὑμῖν Ἄμμων. Δελφοί. Δωδώνη. Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ελθόντες γὰρ πρῶτον ἐπ᾽ ὄρνεις, οὕτω πρὸς ἅπαντα τρέπεσθε.
Πρός τ᾽ ἐμπορίαν καὶ πρὸς βιότου κτῆσιν, καὶ πρὸς γάμον ἀνδρός,
Ορνιν τε νομίζετε πάνθ᾽ ὅσα περ περὶ μαντείας διακρίνει. 410
Φήμη γ᾽ ὑμῖν ὄρνις ἐστί. πταρμόν τ᾽ ὄρνιθα καλεῖτε.
Ξύμβολον, ὄρνιν. φωνὴν, ὄρνιν. θεράποντ᾽ ὄρνιν. ὄνον, ὄρνιν.
Αρ᾽ οὐ φανερῶς ἡμεῖς ὑμῖν ἐσμὲν μαντεῖος Ἀπόλλων;
Ην οὖν ἡμᾶς νομίσητε θεούς
Εξετε χρῆσθαι μάντεσι μούσαις. 415
Αὔραις, ὥραις, χειμῶνι, θέρει.
Μετρίῳ πνίγει. κοὐκ ἀποδράντες
Καθεδούμεθ᾽ ἄνω σεμνυνόμενοι,
Παρὰ ταῖς νεφέλαις ὥσπερ χ᾽ ὁ Ζεύς.
Αλλὰ παρόντες δώσομεν ὑμῖν 420
Αὐτοῖς, παισί, παίδων παισίν,
Πλουθυγίειαν εὐδαιμονίαν.
Βίον. εἰρήνην. νεότητα. γέλωτα. χορούς. θαλίας. γάλα τ᾽ ὀρνίθων.
Ωστε παρέσται κοπιᾶν ὑμῖν 425
Υπὸ τῶν ἀγαθῶν,
Οὕτω πλουτήσετε πάντες.

Hic quidem coturnicem dat, ille autem porphyrionem: alius autem anserem, alius autem persicum.
Omnia autem mortalibus sunt à nobis auibus maxima.
Primum quidem tempora ostendimus nos veris, hyemis, autumni.
Seminare quidem quando grus crocitans in Libyam decedit,
Et temonem tunc nauclero dicit suspendenti dormire.
Postea autem Oresti chlenam texere, vt non frigens spoliet.
Miluius iterum post hæc apparens, aliud tempus ostendit,
Quando tondere tempus ouium vellus vernum. postea hirundo
Quando oportet chlanam vendere, iam æstiuam vestem aliquam emere.
Sumus autem vobis Ammon, Delphi, Dodona, Phœbus Apollo.
Venientes enim primum in aues, sic ad omnia vertimini,
Adque mercaturam, & ad victus possessionem, & ad nuptias viri,
Auémque putate omnia quæcunque circa diuinationem diiudicat.
Fama vobis auis est, sternutationémque auem vocate,
Symbolum auem, vocem auem, seruum auem, asinum auem.
An non manifestè nos vobis sumus vaticinator Apollo?
Si igitur nos putabitis Deos,
Poteritis uti vatibus, Musis,
Auris, horis, hyeme, æstate,
Mensurato æstu: & non aufugientes,
Sedemus super gloriati
Apud nebulas, tanquam Iupiter.
Sed præsentes dabimus vobis
Ipsis, filijs, filiorum filijs,
Diuitem sanitatem, bonam fortunam,
Victum, pacem, iuuentutem, risum, choros, conuiuia, lacq; auium.
Quare aderit laborare vobis
A bonis,
Sic ditescetis omnes.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ις΄.

Μοῦσα λοχμαία,
Τιοτιοτιοτιοτίγξ.
Ποικίλη, μεθ᾽ ἧς ἐγὼ 430
Νάπαισι κορυφαῖσί τ᾽ ἐν ὀρείαις
Τιοτιοτιοτιοτίγξ.
Δι᾽ ἐμῆς γένυος ξουθῆς μελέων,
Ιζόμενος μελίας ἐπὶ φυλλοκόμου
Τιὸ τιὸ τιὸ τιὸ 435
Πανὶ νόμους ἱεροὺς ἀναφαίνω
Σεμνά τε μητρὶ χορεύματ᾽ ὀρείᾳ
Τοτοτοτοτοτοτοτοτίγξ.
Ενθεν ὥσπερ ἡ μέλιττα
Φρύνιχος ἀμβροσίων 440
Μελέων ἀπεβόσκετο καρπὸν ἀεί.
Φέρων γλυκεῖαν ᾠδήν
Τιοτιοτιοτίγξ.

CANTVS ET VERSIO MEMbrorum sexdecim.

Musa syluosa,
Tio tio tio tinx,
Varia, cum qua ego
Saltibus, cacuminibúsque in montanis,
Tio tio tio tio tinx,
Per meā barba flaua cantus
Sedens fraxino in folijs comata,
Tio tio tio tio,
Pani leges sacras ostendo.
Castaque matri saltationes montanas
To to to to to to to to to to tinx.
Hinc tanquam apes
Phrynichus immortalibus
Cantibus depascebatur, fructum semper
Ferens dulcem cantum,
Tio tio tio tinx.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ
στίχων ις΄.

ADVERBIVM versuum sexdecim.

Ch. SI cum auibus aliquis vestrûm ô spectatores, vult
Degere, viuens suauiter in futurum, ad nos eat.
Quaecunque enim sunt hic turpia lege detenta,
Haec omnia sunt apud nos aues, bona.
Si enim hic est turpe patrem verberare lege,
Hoc illud bonum apud nos est: si quis patri
Incurrens dicat, verberans eleua plectrum si pugnas:
Si autem contingit aliquis vestrûm fugitiuus, signatus,
Attagas hic apud nos varius vocabitur,
Si autem contingit aliquis existens Phryx, nihil minus Spinthâro.
Phrygilus auis hic erit Philemone genere.
Si autem seruus est & Car, sicut Execestides,
Generet auos apud nos, & ostendentur consanguinei.
Si autem hic Pisit prodere inhonoratis portas
Vult, perdix fiat patris pullus,
Quòd apud nos nihil turpe est experdicissare.

χο. Εἰ μετ' ὀρνίθων τις ὑμῶν ὦ θεαταὶ βούλεται (445
Διαπλέκειν, ζῶν ἡδέως τὸ λοιπὸν, ὡς ἡμᾶς ἴτω.
Ὅσα γάρ ἐστιν ἐνθάδ' αἰσχρὰ τῷ νόμῳ κρατούμενα,
Ταῦτα πάντ' ἐστὶ παρ' ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν, καλά.
Εἰ γὰρ ἐνθάδ' ἐστὶν αἰσχρὸν τὸν πατέρα τύπτειν νόμῳ,
Τοῦτ' ἐκεῖνο καλὸν παρ' ἡμῖν ἐστιν. ἤν τις τῷ πατρὶ
Προσδραμὼν εἴπῃ πατάξας αἶρε πλῆκτρον εἰ μαχεῖ.
Εἰ δὲ τυγχάνει τις ὑμῶν δραπέτης ἐστιγμένος, (450
Ἀτταγᾶς οὗτος παρ' ἡμῖν ποικίλος κεκλήσεται.
Εἰ δὲ τυγχάνει τις ὢν Φρὺξ μηδὲν ἧττον Σπινθάρου,
Φρυγίλος ὄρνις ἐνθάδ' ἔσται, τοῦ Φιλήμονος γένους.
Εἰ δὲ δοῦλός ἐστι Κὰρ ὥσπερ Ἐξηκεστίδης, 455
Φυσάτω πάππους παρ' ἡμῖν, καὶ φανοῦνται φράτορες.
Εἰ δ' ὁ Πεισίου προδοῦναι τοῖς ἀτίμοις τὰς πύλας
Βούλεται, πέρδιξ γενέσθω τοῦ πατρὸς νεόττιον.
Ὡς παρ' ἡμῖν οὐδὲν αἰσχρόν ἐστιν ἐκπερδικίσαι.

RECANTATIO ET INVERSIO membrorum sexdecim.

Ch. TAlem autem cygni,
Tio tio tio tio tinx,
Commixtione vocem simul
Alis strepentes sonuerunt Apollinem,
Tio tio tio tio tinx.
Ripae insedentes apud Hebrum fluuium.
Tio tio tio tio.
Per autem aethereum nebulam venit vox.
Stupefecit autem, variasque tribus ferarum.
Vndasque extinxit quieta tranquillitas.
To to to to to to to to to totinx.
Omnis autem instrepuit Olympus,
Cœpit autem stupor reges:
Olympiades autem cantum Gratiae
Musaeque vlularunt,
Tio tio tio tinx.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιϛ'.

χο. ΤΟιάδε κύκνοι,
Τιοτιοτιοτιοτίγξ.
Συμμιγῆ βοὴν ὁμοῦ
Πτεροῖσι κρέκοντες, ἴαχον Ἀπόλλω 460
Τιοτιοτιοτιοτίγξ.
Ὄχθῳ ἐφεζόμενοι παρ' Ἕβρον ποταμόν. 465
Τιοτιὸ τιὸ τιό.
Διὰ δ' αἰθέριον νέφος ἦλθε βοά.
Πτῆξε δὲ ποικίλα τε φῦλα θηρῶν,
Κύματά τ' ἔσβεσε νήνεμος αἴθρα
Τοτοτοτοτοτοτοτοτοτίγξ. 470
Πᾶς δ' ἐπεκτύπησ' ὄλυμπος.
Εἷλε δὲ θάμβος ἄνακτας.
Ὀλυμπιάδες δὲ μέλος Χάριτες
Μοῦσαί τ' ἐπωλόλυξαν
Τιοτιοτιοτίγξ. 475

ADVERBIVM versuum sexdecim.

Ch. NIhil est melius neque suauius: quàm generare pennas.
Statim vestrûm spectatorum si quis esset pennatus,
Postea esuriens choris tragœdorum tristaretur,
Euolans hic, optimè agat iens domum,
Et postea satiatus ad nos rursus deuolet.
Siue Patroclides aliquis vestrûm contingeret cacaturiens,
Non cacabit in vestem, sed reuolabit.
Et pedens & respirans rursus deuolabit.
Siue adulterans aliquis vestrûm est quicunque contingit.
Et postea vides virum mulieris in consilio,
Hic iterum apud vos habens alas, reuolabit.
Postea subagitans, illinc rursus desedet.
An alatum fieri vnoquoque est dignum?
Sicut Dytrephes venales solum habens pennas,
Electus est tribus princeps, postea equorum princeps, postea ex nullo
Magna facit, & est nunc flauus equorum gallus.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ ϛίχων ιϛ'.

χο. ΟΥδὲν ἐστ' ἄμεινον, οὐδ' ἥδιον ἢ φῦσαι πτερά.
Αὐτίχ' ὑμῶν τῶν θεατῶν εἴ τις ἦν ὑπόπτερος
Εἶτα πεινῶν τοῖς χοροῖσι τῶν τραγῳδῶν ἤχθετο,
Ἐκπτόμενος ἂν οὗτος ἠρίστησεν ἐλθὼν οἴκαδε,
Κᾆτ' ἂν ἐμπλησθεὶς, ἐφ' ἡμᾶς αὖθις αὖ κατέπτετο.
Εἴτε Πατροκλείδης τις ὑμῶν τυγχάνει χεζητιῶν, 480
Οὐκ ἂν ἐξίδισεν ἐς θοἰμάτιον, ἀλλ' ἀνέπτετο.
Κἀποπαρδὼν, κἀναπνεύσας, αὖθις αὖ κατέπτετο.
Εἴτε μοιχεύων τις ὑμῶν ἐστὶν, ὅστις τυγχάνει,
Κᾆθ' ὁρᾷ ἄνδρα τῆς γυναικὸς ἐν βουλευτικῷ, 485
Οὗτος ἂν πάλιν παρ' ὑμῶν πτερυγίσας ἀνέπτετο.
Εἶτα βινήσας, ἐκεῖθεν αὖθις αὖ καθέζετο.
Ἆρ' ὑπόπτερον γενέσθαι παντός ἐστιν ἄξιον;
Ὡς Διιτρέφης γε πυτιναῖα μόνον ἔχων πτερὰ,
Ἡρέθη φύλαρχος. εἶθ' ἵππαρχος. εἶτ' ἐξ οὐδενὸς 490
Μεγάλα πράττει. κἀστὶ νυνὶ ξουθὸς ἱππαλεκτρυών.

Pi. HAEc talia per Iouem ego quidem rem dum
Ridiculosiorem non vidi vnquam.
Eu. Cur rides? Pi. Propter tuas veloces alas.
Seu cui maximè similis es alatus?

πει. ΤΑυτὶ διαντιμὰ Δί' ἐγὼ τὸ πρᾶγμά πω
Γελοιότερον οὐκ εἶδον οὐδέποτε.
ευ. Ἐπὶ τῷ γελᾷς. πει. ἐπὶ τοῖσι σοῖς ὠκυπτέροις.
Οἶσθ' ᾧ μάλιστ' ἔοικας ἐπτερωμένος, 495

Ες εὐτέλειαν χηνὶ συγγεγραμμένῳ.
ευ. Σὺ κοψίχῳ γε σκάφιον ἀποτετιλμένῳ.
πει. Ταυτὶ μὲν ᾐκάσμεσθα κατὰ τὸν Αἰσχύλον,
Τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς.
επ. Ἄγε δή, τί χρὴ δρᾶν; πει. πρῶτον ὄνομα τῇ πόλει 500
Θέσθαι τι μέγα καὶ κλεινόν. εἶτα τοῖς θεοῖς
Θῦσαι μετὰ τοῦτο. επ. ταῦτα κἀμοὶ συνδοκεῖ.
πει. Φέρ' ἴδω. τί δ' ἡμῖν τοὔνομ' ἔσται τῇ πόλει;
Βούλεσθε τὸ μέγα τοῦτο τοὐκ Λακεδαίμονος,
Σπάρτην ὄνομα καλῶμεν αὐτήν; επ. Ἡράκλεις. 505
Σπάρτην γὰρ ἂν θείμην ἐγὼ τἠμῇ πόλει,
Οὐδ' ἂν χαμεύνῃ πάνυ γε κειρίαν ἔχων.
πει. Τί δῆτ' ὄνομ' αὐτῇ θησόμεσθ'; επ. ἐντευθενὶ
Ἐκ τῶν νεφελῶν καὶ τῶν μετεώρων χωρίων.
πει. Χαῦνόν τι πάνυ. βούλει Νεφελοκοκκυγίαν. 510
επ. Ἰοὺ ἰού.
Καλόν γ' ἀτεχνῶς καὶ μέγ' ηὗρες τοὔνομα.
Ἆρ' ἐστὶν αὑτηγὶ Νεφελοκοκκυγία,
Ἵνα καὶ τὰ Θεογένους τὰ πολλὰ χρήματα,
Τά τ' Αἰσχίνου γ' ἅπαντα. πει. καὶ λῷστον μὲν οὖν 515
Τὸ Φλέγρας πεδίον. ἵν' οἱ θεοὶ τοὺς γηγενεῖς
Ἀλαζονευόμενοι καθυπερηκόντισαν.
επ. Λιπαρὸν τὸ χρῆμα τῆς πόλεως. τίς δαὶ θεὸς
Πολιοῦχος ἔσται; τῷ ξανοῦμεν τὸν πέπλον;
πει. Τί δ' οὐκ Ἀθηναίαν ἐῶμεν Πολιάδα. 520
επ. Καὶ πῶς ἂν ἔτι γένοιτ' ἂν εὔτακτος πόλις,
Ὅπου θεὸς γυνὴ γεγονυῖα, πανοπλίαν
Ἕστηκ' ἔχουσα, Κλεισθένης δὲ κερκίδα.
πει. Τίς δ' ἂν καθέξει τῆς πόλεως τὸ πελαργικόν;
επ. Ὄρνις ἀφ' ἡμῶν τοῦ γένους τοῦ Περσικοῦ, 525
Ὅσπερ λέγεται δεινότατος εἶναι πανταχοῦ
Ἄρεως νεοττός. πει. ὦ νεοττὲ δέσποτα.
επ. Ὡς δ' ὁ θεὸς ἐπιτήδειος οἰκεῖν ἐπὶ πετρῶν.
πει. Ἄγε νυν σὺ μὲν βάδιζε πρὸς τὸν ἀέρα.
Καὶ τοῖσι τειχίζουσι παραδιακόνει. 530
Χάλικας παραφόρει. πηλὸν ἀποδὺς ὄργασον.
Λεκάνην ἀνένεγκε. κατάπεσ' ἀπὸ τῆς κλίμακος.
Φύλακας κατάστησαι. τὸ πῦρ ἔγκρυπτ' ἀεί.
Κωδωνοφορῶν περίτρεχε, καὶ κάθευδ' ἐκεῖ.
Κήρυκα δὲ πέμψον τὸν μὲν εἰς θεοὺς ἄνω, 535
Ἕτερον δ' ἄνωθεν αὖ παρ' ἀνθρώπους κάτω,
Κἀκεῖθεν αὖθις παρ' ἐμέ. επ. σὺ δέ γ' αὐτοῦ μένων
Οἴμωζε παρ' ἐμέ. πει. ἴθ' ὦγάθ' οἷ πέμπω 'γώ.
Οὐδὲν γὰρ ἄνευ σοῦ τῶνδ' ἃ λέγω πεπράξεται.
Ἐγὼ δ' ἵνα θύσω τοῖσι καινοῖσι θεοῖς, 540
Τὸν ἱερέα πέμψοντα τὴν πομπὴν καλῶ.
Παῖ, παῖ. τὸ κανοῦν αἴρεσθε καὶ τὴν χέρνιβα.

In paruitatem anseri depicto.
Eu. Tu Copsicho scaphio euulso.
Pi. Hac quidem assimulamur secundum Æschylum.
Hac autem non ab alijs, sed suis ipsorum pennis.
Ep. Age iam quid oportet facere? Pi. Primum nomen ciuitati
Ponere aliquod magnum & inclytum, postea deis
Sacrificare post hoc. Ep. Hac & mihi simul videntur.
Pi. Age videam, quod autem nobis nomen erit ciuitati?
Vultis magnum hoc ex Lacedemone?
Spartam nomen vocemus ipsam. Ep. Hercules.
Spartam enim ponam ego mea ciuitati,
Neque huius dormientem valde vinculum habens.
Pi. Quod igitur nomen ipsi ponemus? Ep. Illinc
Ex nebulis & altis locis.
Pi. Luxum aliquod valde vis Nephelococcygiam.
Ep. Euge euge,
Bonum manifeste & magnum inuenisti nomen.
An est hac Nephelococcygia?
Vbi & Theagenis multa res,
Que Æschinis omnia. Pi. Et lostum quidem, vel
Phlegra campum, vbi dei terrigenas
Superbientes, & postea iaculati sunt.
Ep. Formosa res ciuitatis, quis autem Deus
Ciuitatem habens erit, cui deducemus vestem?
Pi. Quid autem non Mineruam sinamus ciuitatem habens?
Ep. Et quomodo adhuc fiet bene ordinata ciuitas,
Vbi Deus mulier facta, armaturam
Stetit habens, Clisthenes autem naniculam?
Pi. Quis autem habebit ciuitatis pelargicum?
Ep. Auis à nobis genere Persico,
Qui dicitur grauissimus esse vbique
Martis pullus. Pi. O pulle domine.
Ep. Valdè autem facilis habitare in petris.
Pi. Age, tu quidem vade ad aerem,
Et facientibus murum administra,
Lapillos affer, lutum spoliatus concita,
Pelum porta, descende à scala,
Custodes constitue, ignem absconde semper.
Tintinabulum ferens circumcurre, & dormi illic.
Praconem autem mitte, hunc quidem in deos supra,
Alterum autem desuper rursus ad homines deorsum,
Et illinc rursus ad me. Ep. Tu autem hic manens,
Lugebis apud me. Pi. Vade ò bone, quò mitto te ego.
Nihil enim sine te horum que dico fiet.
Ego autem vt sacrificem nouis deis,
Sacerdotem mittentem pompam voco,
Famule famule, canistrum eleua & vas.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζ.

VERSIO membrorum septem.

χο. Ὁμορροθῶ, συνθέλω,
Συμπαραινέσας ἔχω
Προσόδια μεγάλα 545
Σεμνὰ προσιέναι θεοῖσιν,
Ἅμα δὲ προσέτι χάριτος ἕνεκα
Προβάτιόν τι θύειν.
Ἴτω ἴτω δὲ Πυθιὰς βοὰ τῷ θεῷ.
Συναυλείτω δὲ Χαῖρις ᾠδάν. 550

Cho. Simul remigo, simul volo,
Simul admonens habeo
Introitus magnos
Castos adire deis.
Simul autem adhuc gratia causa,
Ouem aliquam sacrificare.
Eat eat autem, Pythias clamat Deo,
Simul canet autem Charis cantum.

ΑΛΛΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΕΠΟΨ, ΙΕΡΕΥΣ.

ALIA VERSIO.

PISTHETERVS, EPOPS, SACERDOS.

πει. Παῦσαι σὺ φυσῶν. Ἡράκλεις, τουτὶ τί ἦν;
Τουτὶ μὰ Δί' ἐγὼ πολλὰ δὴ καὶ δεῖν' ἰδὼν,

Pi. Cessa tu flans, Hercules, hoc quid erat?
Hoc per Iouem ego multa iam & grauia videns,

Nondum coruum vidi frenatum.

Ep. *Sacerdos, tuum opus, sacrifica nouis deis.*

VERSIO membrorum decem.

Sa. *FAciam hac. sed vbi canistrum habens*
Supplicate Vestae auili,
Et miluo vestem habenti:
Et auibus Olympijs, & Olympys,
Omnibus & omnibus.
O sunierace salue rex Pelagisce.
Et cygno Pythio & Delio,
Et Latona perdicis matri,
Et Diane Acalanthidi.

Pi. *Non amplius colenis, sed acanthis Diana.*

VERSIO MEMBRORVM septem.

Sa. *ET phrygilo Sabazio,*
At passeri magna
Matri deorum & hominum,
Regina Cybele passer mater Cleocrinthi.
Dare illis auibus
Sanitatem & salutem,
Ipsis & Chys.

Pi. *Chys latatus sum vbique adiacentibus.*

VERSIO MEMBRORUM octo.

Sac. *ET heroibus & auibus, & heroum filys,*
Et porphyrioni & pelecanti,
Et pelecinio & phlexidi,
Et tetraci & pauoni,
Et elea & basca,
Et elasa & erodio,
Et cataracta & melanchorypho,
Et aegithallo.

VERSIO MEMBRORUM sex.

Pi. *CEssa ad coruos, cessa vocans, heu, heu.*
In quale ô infelix sacrificium vocas
Aquilas & vultures? non vides quòd
Miluus vnus hoc abiuit rapiens?
Abi à nobis & tu & corona,
Ego enim ipse hoc sacrificabo solus.

VERSIO MEMBRORUM octo.

Sac. *POstea rursus iterum igitur tibi,*
Oportet me secundum cantum
Gutturnio diuinum
Sanctum inuocare: vocare autem
Beatos vnum quendam solum, siquidem
Sufficiens habebitis obsonium.
Hac enim praesentia sacrificia, nihil aliud praeter
Barbaque sunt & cornua.

Pi. *SAcrificantes supplicabimus alatis deis.*

Poe. *Nepheleococcygiam hanc felicem*
Lauda ô Musa,
Tuis in hymnorum cantibus.

Pi. *Hanc rem cuias dic mihi, quis es?*

Οὔπω κόρακ' οὐδ' ἐν ἐμπεφορβιωμένον.

ἱερ. Ἱερεῦ, σὸν ἔργον, θῦε τοῖς καινοῖς θεοῖς.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι'.

ἱερ. Δράσω ταῦτ'. ἀλλὰ ποῦ 'στιν ὁ τὸ κανοῦν ἔχων; 5
Εὔχεσθε τῇ Ἑστίᾳ τῇ ὀρνιθείῳ
Καὶ τῷ ἰκτίνῳ τῷ ἑστιούχῳ
Καὶ ὄρνισιν ὀλυμπίοις καὶ ὀλυμπίῃσιν,
Πᾶσι καὶ πάσῃσιν.
Ὦ σουνιέρακε χαῖρ' ἄναξ πελαργικέ. 10
Καὶ κύκνῳ πυθίῳ καὶ δηλίῳ.
Καὶ Λητοῖ ὀρτυγομήτρᾳ.
Καὶ Ἀρτέμιδι ἀκαλανθίδι.
Οὐκέτι κολαινίς, ἀλλ' ἀκαλανθὶς Ἄρτεμις.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζ'.

ἱερ. Καὶ φρυγίλῳ Σαβαζίῳ. 15
Καὶ στρουθῷ μεγάλῃ,
Μητρὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων.
Δέσποινα Κυβέλη στρουθὲ μῆτερ Κλεοκρίτου.
Διδόναι Νεφελοκοκκυγιεῦσιν
Ὑγίειαν καὶ σωτηρίαν, 20
Αὐτοῖσι καὶ Χίοισιν.

πει. Χίοισιν ἥσθην πανταχοῦ προσκειμένοις.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η'.

ἱερ. Καὶ ἥρωσι καὶ ὄρνισι καὶ ἡρώων παισὶν
Καὶ πορφυρίωνι καὶ πελεκᾶντι.
Καὶ πελεκίνῳ καὶ φλέξιδι. 25
Καὶ τέτρακι καὶ ταῶνι.
Καὶ ἐλεᾷ καὶ βασκᾷ.
Καὶ ἐλασᾷ καὶ ἐρωδιῷ.
Καὶ καταράκτῃ καὶ μελαγκορύφῳ,
Καὶ αἰγιθάλλῳ. 30

ΣΤΡΟΦΗ στίχων ϛ'.

πει. Παῦ' ἐς κόρακας. παῦσαι καλῶν. ἰοὺ ἰού.
Ἐπὶ ποῖον ὦ κακόδαιμον ἱερεῖον καλεῖς
Ἁλιαιέτους καὶ γῦπας; οὐχ ὁρᾷς ὅτι
Ἰκτῖνος εἷς ἂν τουτογὶ οἴχοιτ' ἁρπάσας;
Ἄπελθ' ἀφ' ἡμῶν καὶ σὺ καὶ τὰ στέμματα. 35
Ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τουτογὶ θύσω μόνος.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η'.

ἱερ. Εἶτ' αὖθις αὖ τἄρα σοι
Δεῖ με δεύτερον μέλος
Χαριέν θεοσεβὲς
Ὅσιον ἐπιβοᾶν καλεῖν δὲ 40
Μάκαρας ἕνα τινὰ μόνον, εἴπερ
Ἱκανὸν ἕξετ' ὄψον.
Τὰ γὰρ παρόντα θύματ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν
Γένειόν τ' ἐστὶ καὶ κέρατα.

πει. Θύοντες εὐξώμεσθα τοῖς πτερίνοισι θεοῖς. 45

ποι. Νεφελοκοκκυγίαν τὰν εὐδαίμονα
Κλῇσον ὦ μοῦσα
Τεαῖς ἐν ὕμνων ἀοιδαῖς.

πει. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα; ποδαπὸς αὖ σύ μοι τίς εἶ;

Ἐγὼ

ποι. Ἐγὼ μελιγλώσσων ἐπέων ἱεὶς ἀοιδὰν,
Μουσάων θεράπων
Ὀτρηρὸς κατὰ τὸν Ὅμηρον.
πει. Ἔπειτα δῆτα δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις;
ποι. Οὔκ. ἀλλὰ πάντες ἐσμὲν οἱ διδάσκαλοι 55
Μουσάων θεράποντες,
Ὀτρηροὶ κατὰ τὸν Ὅμηρον.
πει. Οὐκ ἐτὸς ὀτρηρὸν καὶ τὸ ληδάριον ἔχεις.
Ἀτὰρ ὦ ποιητὰ κατὰ τί δεῦρ' ἀνεφθάρης;
ποι. Μέλη πεποίηκ' ἐς τὰς Νεφελοκοκκυγίας, 60
Τὰς ὑμετέρας κύκλιά τε πολλὰ καὶ καλά.
Καὶ παρθένεια, καὶ κατὰ τὰ Σιμωνίδου.

Poe. *Ego dulcium lingua verborum mittens cantum,*
Musarum seruus,
Velox secundum Homerum.
Pi. *Postea igitur seruus existens comam habes?*
Poe. *Non. sed omnes sumus praeceptores*
Musarum serui,
Veloces secundum Homerum.
Pi. *Non vane, velocem & vestem habes.*
At ô poeta secundum quid hic corruptus es?
Poe. *Cantus feci in nephelococcygias*
Illas vestras, cantúsque multos & pulchros,
Et virginalia, & secundum illa Simonidi.

ΣΥΣΤΗΜΑ.
στίχων δ'.

πει. Ταυτὶ σὺ πότ' ἐποίησας; ἀπὸ ποίου χρόνου;
ποι. Πάλαι πάλαι δὴ τήνδ' ἐγὼ κλῄζω πόλιν.
πει. Οὐκ ἄρτι θύω τὴν δεκάτην ταύτης ἐγώ; 65
Καὶ τοὔνομ' ὥσπερ παιδίῳ νῦν δὴ 'θέμην.

CONSTITVTIO VERsuum quatuor.

Pi. *HAEc tu aliquando fecisti, à quali tempore?*
Poe. *Diu diu, iam hanc ego laudo ciuitatem.*
Pi. *Non nunc sacrifico decimam huius ego?*
Et nomen tanquam puero nunc iam posui.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ζ'.

ποι. Ἀλλά τις ὠκεῖα Μουσάων φάτις,
Οἷάπερ ἵππων ἀμαρυγά.
Σὺ δ' ὦ πάτερ κτίστορ Αἴτνας,
Ζαθέων ἱερῶν ὁμώνυμε, 70
Δὸς ἐμὶν ὅτι περ
Τεᾷ κεφαλᾷ θέλῃς
Πρόφρων δόμεν ἐμὶν τεῶν.

CANTVS ET VERSIO MEMbrorum septem.

Poe. *SEd aliqua velox Musarum fama,*
Qualis equorum velocitas.
Tu autem ô pater edificator Aetnae,
Diuinis sacrificiis cognominis,
Da mihi quodcunque
Tuo capiti vis,
Promptus dare mihi tibi.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ ε'.

πει. Τουτὶ παρέξει τὸ κακὸν ἡμῖν πράγματα,
Εἰ μή τι τούτῳ δόντες ἀποφευξόμεθα. 75
Οὗτος. σὺ μέντοι σπολάδα καὶ χιτῶν' ἔχεις.
Ἀπόδυθι, καὶ δὸς τῷ ποιητῇ τῷ σοφῷ.
Ἔχε τὴν σπολάδα. πάντως δέ μοι ῥιγῶν δοκεῖς.

CONSTITVTIO VERsuum quinque.

Pi. *HAEc praebebit malum nobis negotia,*
Si non huic dantes fugerimus.
Hic tu quidem vestem & interulam habes,
Spoliare, & da poetae sapienti.
Habe vestem, omnino autem mihi frigens videris.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ
κώλων δ'.

ποι. Τόδε μὲν οὐκ ἀέκουσα φίλα
Μοῦσα τόδε δῶρον δέχεται. 80
Τὺ δὲ τεᾷ φρενὶ μάθε
Πινδάρειον ἔπος.
πει. Ἄνθρωπος ἡμῶν οὐκ ἀπαλλαχθήσεται.

CANTVS ET VERSIO ALTEra membrorum quatuor.

Poe. *HOc quidem non nolens dilecta,*
Musa donum suscipit.
Tu autem tua mente disce
Pindarium verbum.
Pi. *Homo nobis non discedet.*

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ
κώλων ε'.

ποι. Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις
Ἀλᾶται Στράτων 85
Ὃς ὑφαντοδόνητον ἔσθος οὐ πέπαται.
Ἀκλεὴς δ' ἔβα σπολὰς ἄνευ χιτῶνος.
Ξύνες ὅ τι λέγω.

CANTVS ET VERSIO ALTEra membrorum quinque.

Poe. *PAstoribus enim in Scythiis*
Errat Straton.
Qui textum indumentum non possidet.
Ingloria autem iuit vestis sine interula.
Intellige quid dico.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ δ'.

πει. Ξυνίημ' ὅτι βούλει τὸν χιτωνίσκον λαβεῖν.
Ἀπόδυθι. δεῖ γὰρ τὸν ποιητὴν ὠφελεῖν. 90

CONSTITVTIO VERsuum quatuor.

Pi. *INtellige quòd vis interulam capere,*
Spoliare. oportet enim poetam adiuuare,

Abi hanc capiens. Pœ. *Abeo,*
Et in ciuitatem iens, faciam iam hæc.

CANTVS ET VERSIO MEMbrorum quatuor.

Lauda ô aureæ sedis
Tremorem frigidum,
Niue percussos campos multum, seminabilésque
Que campos euge.

CONSTITVTIO VERsuum quinque.

Pœ. *Per Iouem, sed enim fugi hæc*
Frigida, hanc interululam capiens.
Pi. *Hoc per Iouem ego malum nunquam speraui,*
Sic cito hunc didicisse ciuitatem.
Rursus tu circum, capiens gutturnium.

SACERDOS, FATIDICVS, Pistheterus.

Sac. *Laudes canantur.* Fat. *Ne incipias hirco:*
Pi. *Tu autem es quis?* Fat. *quis? Fatidicus.* Pi. *Luge nunc.*
Fat. *O felix, diuina ne ægrè feras,*
Quod est Bacidis oraculum, manifestè dicens
In nephelococcygias. Pi. *Et postea quomodo*
Hæc non vaticinabaris tu, ante me ciuitatem
Hanc habitasse? Fat. *Diuinum impediuit me.*
Pi. *Sed nihil potens est audire verba.*
Fat. *Sed quando habitabunt lupi, albæque cornices*
In eodem in medio Corinthi & Sycionis?
Pi. *Quid igitur conuenit certè mihi Corinthiorum?*
Fat. *Ænigmaticè dixit Bacis hoc ad aërem,*
Primum terræ sacrificare albuntricas arietem.
Qui autem meorum verborum venerit primum propheta,
Huic dare vestem puram & noua calceamenta.
Pi. *Insunt & calceamenta?* Fat. *accipe librum,*
Et phialam dare, & visceribus manum implere.
Pi. *Et viscera dare insunt.* Fat. *accipe librum.*
Et siquidem diuine fili facis hæc, sicut iubeo,
Aquila in nebulis fies, si autem non dabis,
Non eris, non turtur, non aquila, non drycolaptes.
Pi. *Et hæc insunt hic.* Fat. *accipe librum.*
Pi. *Nihil certè simile est vaticinio huic,*
Quod ego apud Apollinem exscripsi.
At postquam homo veniens inglorius, superbus,
Tristificet sacrificantes, & capere viscera cupiat,
Iam tunc oportet verberare ipsum laterum in medio.
Fat. *Nihil dicere puto te.* Pi. *accipe librum,*
Et parce nihil, neque aquilæ in nebulis,
Neque si Lampo esset, neque si magnus Diopithes.
Fat. *Et hæc insunt hic.* Pi. *accipe librum:*
Non vadis foras ad coruos? Fat. *hei mihi miser.*
Pi. *Non alibi vaticinaberis excurrens?*

GEOMETRA, PISTHETERVS.

Geo. *Venio ad vos.* Pi. *alterum rursus hoc malum.*
Quid autem tu faciens? quæ autem forma voluntatis,
Quæ sententia, qui cothurnus viæ?
Geo. *Mensurare volo aërem,*
Vobis diuiderêque vias. Pi. *per deos,*

Ἄπελθε τουτονὶ λαβών. ποι. ἀπέρχομαι,
Κἀς τὴν πόλιν γ' ἐλθὼν ποιήσω δὴ ταδί.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων δ'.

Κλῇσον ὦ χρυσόθρονε τὰν
Τρομερὰν κρυεράν,
Νιφοβόλα πεδία πολύπορα· 95
Τ' ἤλυθεν ἀλαλάν.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙχων ε'.

ποι. Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ γὰρ πέφευγα ταυταγὶ
Τὰ κρυερὰ, τονδὶ τὸν χιτωνίσκον λαβών.
πει. Τουτὶ μὰ Δί' ἐγὼ τὸ κακὸν οὐδ' ἔπεστ' ἤλπισα,
Οὕτω ταχέως τοῦτον πυθέσθαι τὴν πόλιν. 100
Αὖθις σὺ περιχωρεῖ λαβὼν τὴν χέρνιβα.

ΙΕΡΕΥΣ, ΧΡΗΣΜΟΛΟΓΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

ιερ. Εὐφημία 'στω. χρ. Μὴ κατάρξῃ τοῦ τράγου.
πει. Σὺ δ' εἶ τίς; χρ. ὅστις; χρησμολόγος. πει. οἴμωζέ νυν.
χρ. Ὦ δαιμόνιε τὰ θεῖα μὴ φαύλως φέρε.
Ὡς ἔστι Βάκιδος χρησμὸς ἄντικρυς λέγων
Εἰς τὰς νεφελοκοκκυγίας. πει. κἄπειτα πῶς 5
Ταῦτ' οὐκ ἐχρησμολόγεις σὺ, πρὶν ἐμὲ τὴν πόλιν
Τήνδ' οἰκίσαι. χρ. τὸ θεῖον ἐνεπόδιζέ με.
πει. Ἀλλ' οὐδὲν οἷον ἔστ' ἀκοῦσαι τῶν ἐπῶν.
χρ. Ἀλλ' ὅταν οἰκήσωσι λύκοι πολιαί τε κορῶναι
Ἐν ταὐτῷ τὸ μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. 10
πει. Τί οὖν προσήκει δῆτ' ἐμοὶ Κορινθίων;
χρ. Ἠνίξαθ' ὁ Βάκις τοῦτο, πρὸς τὸν ἀέρα
Πρῶτον Πανδώρᾳ θῦσαι λευκότριχα κριόν,
Ὃς δέ κ' ἐμῶν ἐπέων ἔλθῃ πρώτιστα προφήτης,
Τῷ δόμεν ἱμάτιον καθαρὸν, καὶ καινὰ πέδιλα. 15
πει. Ἔνεστι καὶ τὰ πέδιλα; χρ. λαβὲ τὸ βυβλίον,
Καὶ φιάλην δοῦναι καὶ σπλάγχνων χεῖρ' ἐπιπλῆσαι.
πει. Καὶ σπλάγχνα διδόν' ἔνεστι. χρ. λαβὲ τὸ βυβλίον.
Κἂν μὲν θέσπιε κοῦρε ποιῇς ταῦθ' ὡς ἐπιτέλλω,
Αἰετὸς ἐν νεφέλῃσι γενήσεαι, αἰ δέ κε μὴ δῷς, 20
Οὐκ ἔσει οὐ τρυγὼν, οὐδ' αἰετὸς, οὐ δρυκολάπτης.
πει. Καὶ ταῦτ' ἔνεστ' ἐνταῦθα; χρ. λαβὲ τὸ βυβλίον.
πει. Οὐδὲν ἄρ' ὅμοιος ἐσθ' ὁ χρησμὸς τουτῳί,
Ὃν ἐγὼ παρὰ τ' Ἀπόλλωνος ἐξεγραψάμην.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἄνθρωπος ἰὼν ἄκλητος ἀλαζὼν 25
Λυπῇ θύοντας καὶ σπλαγχνεύειν ἐπιθυμῇ,
Δὴ τότε χρὴ τύπτειν αὐτὸν πλευρῶν τὸ μεταξύ.
χρ. Οὐδὲν λέγειν οἶμαί σε. πει. λαβὲ τὸ βυβλίον.
Καὶ φείδου μηδὲν, μηδ' αἰετοῦ ἐν νεφέλῃσι.
Μήτ' ἢν Λάμπων ᾖ, μήτ' ἢν ὁ μέγας Διοπείθης. 30
χρ. Καὶ ταῦτ' ἔνεστ' ἐνταῦθα; πει. λαβὲ τὸ βυβλίον.
Οὐκ εἶ θύραζ' ἐς κόρακας; χρ. οἴμοι δείλαιος.
πει. Οὐκ οὖν ἑτέρωσε χρησμολογήσεις ἐκτρέχων;

ΓΕΩΜΕΤΡΗΣ, ΠΕΙΣΤΕΤΑΙΡΟΣ.

γε. Ἥκω παρ' ὑμᾶς. πει. ἕτερον αὖ τουτὶ κακόν.
Τί δ' αὖ σὺ δράσων; τίς ἰδέα βουλεύματος;
Τίς ἡ 'πίνοια, τίς ὁ κόθορνος τῆς ὁδοῦ;
γε. Γεωμετρῆσαι βούλομαι τὸν ἀέρα
Ὑμῖν, διελεῖν τε κατ' ἀγυιάς. πει. πρὸς τῶν θεῶν 5
Σὺ

Σὺ δ' εἶ τίς ἀνδρῶν; γε. ὅστις εἴμ' ἐγώ; Μέτων,
Ὃν οἶδεν Ἑλλὰς χὠ Κολωνός. πει. εἰπέ μοι
Ταυτὶ δέ σοι τί ἐστι; γε. κανόνες ἀέρος.
Αὐτίκα γὰρ ἀήρ ἐστι τὴν ἰδέαν ὅλος,
Κατὰ πνιγέα μάλιστα. προσθεὶς οὖν ἐγὼ   10
Τὸν κανόν' ἄνωθεν τουτονὶ τὸν καμπύλον,
Ἐνθεὶς διαβήτην. μανθάνεις; πει. οὐ μανθάνω.
γε. Ὀρθῷ μετρήσω κανόνι, προστιθεὶς ἵνα
Ὁ κύκλος γένηταί σοι τετράγωνος. κἀν μέσῳ
Ἀγορὰ, φέρουσαι δ' ὦσιν εἰς αὐτὴν ὁδοὶ   15
Ὀρθαὶ, πρὸς αὐτὸ τὸ μέσον. ὥσπερ δ' ἀστέρος
Αὐτοῦ κυκλοτεροῦς ὄντος, ὀρθαὶ πανταχῇ
Ἀκτῖνες ἀπολάμπωσιν. πει. ἅνθρωπος Θαλῆς.
Μέτων. γε. τί ἔστιν. πει. ἴσθ' ὁτιὴ φιλῶ σ' ἐγώ;
Κἀμοὶ γε πειθόμενος, ὑπαποκίνει τῆς ὁδοῦ.   20
γε. Τί δ' ἐστὶ δεινόν; πει. ὥσπερ ἐν Λακεδαίμονι
Ξενηλατοῦνται, καὶ κεκίνηνταί τινες.
Πληγαὶ συχναὶ κατ' ἄστυ. γε. μῶν στασιάζετε;
πει. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ'. γε. ἀλλὰ πῶς; πει. ὁμοθυμαδὸν
Σποδεῖν ἅπαντας τοὺς ἀλαζόνας δοκεῖ.   25
γε. Ὑπάγοιμι γὰρ ἄν γε νὴ Δί'. πει. ὡς οὐκ οἶδ' ἄρ' εἰ
Φθαίης ἄν, ἐπίκεινται γὰρ ἐγγὺς αὐταιί.
γε. Οἴμοι κακοδαίμων. πει. οὐκ ἔλεγον ἐγὼ πάλαι;
Οὐκ ἀναμετρήσεις σαυτὸν ἀπιὼν ἀλλαχῇ;
ἐπι. Ποῦ πρόξενοι. πει. τίς ὁ Σαρδανάπαλος οὑτοσί;   30

Tu autem es quis virorum? Geo. qui sum ego? Meton,
Quem vidit Graecia & colonus. Pi. dic mihi,
Haec autem tibi quid sunt? Geo. Canones aëris:
Statim enim aër est specie totus,
Secundum furnum maxime. apponens igitur ego
Canonem desuper hunc curvum,
Imponens circinum, intelligis? Pi. non intelligo.
Geo. Recto mensurabo canone, apponens ut
Circulus fiat quadrangulus, & in medio
Forum, ferentes autem sint in ipsum viae
Recta ad ipsum medium: tanquam autem stellae
Ipsius circularis existentis, recti ubique
Radij resplendeant. Pi. homo Thales.
Meton. Geo. quid est? Pi. scis quòd diligo te ego,
Et mihi persuasus discede via.
Geo. Quid est grave? Pi. quemadmodum in Lacedamone
Hospitibus impelluntur & moventur aliqui.
Plagae densae in civitate. Geo. nunquid seditionem agitis?
Pi. Per Iovem non certè. Geo. sed quomodo? Pi. simul
Calcitrare omnes superbos videtur.
Geo. Discedam enim per Iovem. Pi. valde non scio, si
Praevenies, incumbunt enim prope hi.
Geo. Hei infelix. Pi. non dixi ego diu?
Non remensurabis te ipsum abiens aliò?
Exp. Ubi hospites? Pi. quis Sardanapalus hic?

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

ἐπι. Ἐπίσκοπος ἥκω δεῦρο, τῷ κυάμῳ λαχὼν
Ἐς τὰς Νεφελοκοκκυγίας. πει. ἐπίσκοπος;
Ἔπεμψε δὲ τίς σε δεῦρο; ἐπι. φαῦλον βιβλίον
Τελέου. πει. τί βούλει δῆτα τὸν μισθὸν λαβὼν,
Μὴ πράγματ' ἔχειν ἀλλ' ἀπιέναι; ἐπι. νὴ τοὺς θεούς.   5
Ἐκκλησιάσαι δ' οὖν ἐδεόμην οἴκοι μένων.
Ἔστι γὰρ ἃ δι' ἐμοῦ πέπρακται Φαρνάκῃ.
πει. Ἄπιθι λαβών. ἔστι δ' ὁ μισθὸς οὑτοσί.
ἐπι. Τουτὶ τί ἦν. πει. ἐκκλησία περὶ Φαρνάκου.
ἐπι. Μαρτύρομαι τυπτόμενος ὢν ἐπίσκοπος.   10
πει. Οὐκ ἀποσοβήσεις; οὐκ ἀποίσεις τὼ κάδω.
Οὐ δεινά; καὶ πέμπουσιν ἤδη 'πισκόπους
Εἰς τὴν πόλιν, πρὶν καὶ τεθῦσθαι τοῖς θεοῖς.

EXPLORATOR, PISTHETERUS.

Exp. Explorator venio huc, faba sortitus
In nephelococcygias. Pi. explorator?
Misit autem quis te huc? Exp. malus liber.
Tributi. Pi. Quid vis igitur mercedem capiens
Non molestias habere, sed abire? Exp. per deos.
Concionari autem igitur indigebam domi manens,
Sunt enim quae per me facta sunt Pharnace.
Pi. Abi capiens, est autem merces haec.
Exp. Hoc quid fuit? Pi. Concilium circa Pharnacem.
Exp. Testificor verberatus existens explorator.
Pi. Non expellens non auferes cados.
Non gravia? & mittunt iam exploratores
In civitatem ante & sacrificare deis?

ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ, ΙΕΡΕΥΣ.

ψη. Ἐὰν δ' ὁ Νεφελοκοκκυγιεὺς, τὸν Ἀθηναῖον ἀδικῇ.
πει. Τουτὶ τί ἐστιν αὖ κακὸν τὸ βιβλίον.
ψη. Ψηφισματοπώλης εἰμὶ, καὶ νόμους νέους
Ἥκω παρ' ὑμᾶς δεῦρο πωλήσων. πει. τὸ τί;
ψη. Χρῆσθαι Νεφελοκοκκυγίας τοῖσδε τοῖς   5
Μέτροισι, καὶ σταθμοῖσι, καὶ ψηφίσμασι.
Καθάπερ Ὀλοφύξιοι,
πει. Σὺ δέ γ' οἷσί περ Ὠτοτύξιοι χρήσει τάχα.
ψη. Οὗτος τί πάσχεις; πει. οὐκ ἀποίσεις τοὺς νόμους;
Πικροὺς ἐγώ σοι τήμερον δείξω νόμους.   10
ἐπι. Καλοῦμαι Πεισθέταιρον ὕβρεως
Ἐς τὸν Μουνυχιῶνα μῆνα.
πει. Ἄληθες οὗτος. ἔτι γὰρ ἐνταῦθ' ἦσθα σύ;
ψη. Ἐὰν δέ τις ἐξελαύνῃ τοὺς ἄρχοντας,
Καὶ μὴ δέχηται κατὰ τὴν στήλην.   15
πει. Οἴμοι κακοδαίμων. καὶ σὺ γὰρ ἐνταῦθ' ἦσθ' ἔτι.
ἐπι. Ἀπολῶ σε καὶ γράφω σε μυρίας δραχμάς.
πει. Ἐγὼ δέ σου γε τὼ κάδω διασκεδῶ.
ἐπι. Μέμνησ' ὅτε τῆς στήλης κατετίλας ἑσπέρας;
πει. Αἰβοῖ λαβέτω τίς αὐτόν. οὗτος, οὐ μενεῖς;   20

LEGISLATOR, PISTHETERUS, EXPLORATOR, SACERDOS.

Leg. Si autem nephelococcygieus Athenaeum iniustitia afficiat.
Pi. Hoc quid est rursus malus liber?
Leg. Psephismatopola sum, & leges novas,
Venio ad vos huc venditurus. Pi. Hoc quid?
Leg. Uti nephelococcygeos his
Metris & stateris & decretis,
Quemadmodum Olophyxy.
Pi. Tu autem quibus ototyxy uteris citò.
Leg. Hic quid pateris? Pi. non auferes leges
Amaras? ego tibi hodie ostendam leges:
Exp. Accuso Pisthetarum iniuria
In Ianuarium mensem.
Pi. Verè hic, adhuc enim hic es tu?
Leg. Si autem aliquis expellet principes,
Et non susceperit secundum legem?
Pi. Hei infelix, & tu enim hic es adhuc?
Exp. Perdam te, & accuso te mille drachmarum.
Pi. Ego autem tuos cados dispergam.
Exp. Recordare quando legem evulsisti vespere.
Pi. Papa, capiat aliquis ipsum, hic non manebis?

Εἶτα πρὸς τούτοισιν, ὥσπερ ἐν ἱεροῖς οἰκήσετε.
Τὰς γὰρ ὑμῶν οἰκίας ἐρέψομεν πρὸς αἰετόν. 75
Κἂν λαχόντες ἀρχίδιον, εἶθ᾽ ἁρπάσαι βούλησθέ τι
Ὀξὺν ἱερακίσκον ἐς τὰς χεῖρας ὑμῖν δώσομεν.
Ἢν δὲ που δειπνῆτε, πρηγορεῶνας ὑμῖν πέμψομεν.
Ἢν δὲ μὴ κρίνητε, χαλκοῦσθαι μηνίσκους φορεῖν,
Ὥσπερ ἀνδριάντες. ὡς ὑμῶν ὃς ἂν μὴ μηνίσκον ἔχῃ. 80
Ὅταν ἔχητε χλανίδα λευκήν, τότε μάλιστ᾽ οὕτω δίκην
Δώσεθ᾽ ἡμῖν πᾶσι τοῖς ὄρνισι κατατιλώμενοι.

Postea ad hæc, tanquam in sacris habitabitis.
Has enim vestrum domos cooperiemus ad aquilam.
Et si sortiti dominatunculum, postea rapere vultis aliquid,
Acutum accipitrerculum in manus vobis dabimus.
Si autem cœnatis, gutturа vobis mittemus,
Si autem non iudicatis, æramin coopercula ferre,
Tanquam statuæ, sic vestrum qui non coopermentum habeat.
Quando habetis chlanulam albam, tunc maximè sic pœnã
Dabitis nobis omnibus avibus cvulsi.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ.

πει. Τὰ μὲν ἱερ᾽ ἡμῖν ἐστὶν ὄρνιθες καλά.
Ἀλλ᾽ ὡς ἀπὸ τοῦ τείχους πάρεστιν ἄγγελος
Οὐδείς, ὅτου πευσόμεθα τἀκεῖ πράγματα.
Ἀλλ᾽ οὑτοσὶ τρέχει τις Ἀλφειὸν πνέων.
αγγ. Ποῦ ποῦ ᾽στι, ποῦ ποῦ, ποῦ ᾽στι, ποῦ ποῦ ᾽στι, ποῦ,
αγγ. Ποῦ Πεισθέταιρός ἐστιν ἄρχων; πει. οὑτοσί.
αγγ. Ἐξῳκοδόμηταί σοι τὸ τεῖχος. πει. εὖ λέγεις.
Κάλλιστον ἔργον καὶ μεγαλοπρεπέστατον.
Ὥσθ᾽ ὑπὲρ ἄνω μὲν Προξενίδης ὁ Κομπασεὺς,
Καὶ Θεαγένης ἐναντίω δύ᾽ ἅρματε, 10
Ἵππων ὑπόντων μέγεθος ὅσον ὁ δούρειος,
Ὑπὸ τοῦ πλάτους ἂν παρελασαίτην. πει. Ἡράκλεις.
αγγ. Τὸ δὲ μῆκός ἐστι, καὶ γὰρ ἐμέτρησ᾽ αὔτ᾽ ἐγὼ
Ἑκατοντόργυιον. πει. ὦ Πόσειδον τοῦ μάκρους.
Τίνες ᾠκοδόμησαν αὐτὸ τηλικουτονί; 15
αγγ. Ὄρνιθες. οὐδεὶς ἄλλος, οὐκ Αἰγύπτιος
Πλινθοφόρος, οὐ λιθουργός, οὐ τέκτων παρῆν.
Ἀλλ᾽ αὐτόχειρες, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ.
Ἐκ μέν γε Λιβύης ἧκον ὡς τρισμύριαι
Γέρανοι θεμελίους καταπεπωκυῖαι λίθους. 20
Τούτους δ᾽ ἐτύκιζον αἱ κρέκες τοῖς ῥύγχεσιν.
Ἕτεροι δ᾽ ἐπλινθοφόρουν πελαργοὶ μυρίοι.
Ὕδωρ δ᾽ ἐφόρουν κάτωθεν ἐς τὸν ἀέρα
Οἱ χαραδριοὶ καὶ τἄλλα ποτάμι᾽ ὄρνεα.
πει. Ἐπηλοφόρουν δ᾽ αὐτοῖσι τίνες; αγγ. Ἐρῳδιοὶ 25
Λεκάναισι. πει. τὸν δὲ πηλὸν ἐνεβάλλοντο πῶς;
αγγ. Τοῦτ᾽ ὦγαθ᾽ ἐξηύρητο καὶ σοφώτατα.
Οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες ὥσπερ ταῖς ἄμαις
Ἐς τὰς λεκάνας ἐνέβαλλον αὐτοῖς τοῖν ποδοῖν.
πει. Τί δῆτα πόδες ἂν οὐκ ἂν ἐργασαίατο; 30
αγγ. Καὶ νὴ Δί᾽ αἱ νῆτταί γε περιεζωσμέναι
Ἐπλινθοφόρουν. ἄνω δὲ τὴν ὑπαγωγέα
Ἐπέτοντ᾽ ἔχουσαι κατόπιν ὥσπερ παιδία.
Τὸν πηλὸν ἐν τοῖς στόμασιν αἱ χελιδόνες.
πει. Τί δῆτα μισθωτοὺς ἂν ἔτι μισθοῖτό τις; 35
Φέρ᾽ ἴδω. τί δαὶ τὰ ξύλινα τοῦ τείχους, τίνες
Ἀπειργάσαντ᾽; αγγ. ὄρνιθες ἦσαν τέκτονες
Σοφώτατοι, πελεκᾶντες, οἳ τοῖς ῥύγχεσιν
Ἀπεπελέκησαν τὰς πύλας. ἦν δ᾽ ὁ κτύπος
Αὐτῶν πελεκώντων, ὥσπερ ἐν ναυπηγίῳ. 40
Καὶ νῦν ἅπαντ᾽ ἐκεῖνα πεπύλωται πύλαις
Καὶ βεβαλάνωται, καὶ φυλάττεται κύκλῳ.
Ἐφοδεύεται, κωδωνοφορεῖται, πανταχοῦ
Φυλακαὶ καθεστήκασι, καὶ φρυκτωρίαι
Ἐν τοῖσι πύργοις. ἀλλ᾽ ἐγὼ μὲν ἀποτρέχων, 55
Ἀπονίψομαι. σὺ δ᾽ αὐτὸς ἤδη τἄλλα δρᾷ.

PISTHETERVS, NVNCIVS.

Pi. HÆc quidem sacra nobis sunt ô aves bonæ,
Sed tanquam à muro adest nuncius
Nullus, quem interrogabimus illic res.
Sed hic currit aliquis Alpheum spirans.
Nun. Ubi ubi est? ubi ubi ubi est? ubi ubi ubi est? ubi
Ubi Pisthetarus est princeps? Pi. hic.
Nun. Ædificatus est tibi murus: Pi. bene dicis.
Nun. Optimum opus & honorandum,
Ut desuper quidem Proxenides ille superbus,
Et Theagenes è contrario duos currus
Equorum subexistentibus magnitudine quanta equus Troianus
In latitudine agitaut. Pi. Hercules,
Nu. Hac autem longitudo est, (etenim mensuraui ipsam ego)
Centum passuum. Pi. O Neptune longitudine,
Qui ædificauerunt ipsum tantum?
Nu. Aues, nullus alius, non Ægyptius
Lateriger, non petrarum factor, non faber affuit,
Sed propria manus, ad admirari me.
Ex quidem Libya venerunt fere ter mille
Grues, fundamentales deuorantes lapides:
Hos autem polierunt ibides rostris,
Alij autem lapides ferebant pelargi mille.
Aquam autem ferebant inferi in aerem,
Charadrij, & aliæ fluuiales aues.
Pi. Lutum autem ferebant ipsis qui? Nun. Erodij
Peluibus. Pi. Hoc autem lutum iniecerunt quomodo?
Nun. Hoc ô bone inuentum est, & sapientissime,
Anseres subuolantes tanquam sarculis,
In pelues iniecerunt ipsis pedibus.
Pi. Quid certè pedes non operabuntur?
Nu. Et per Iouem anates circumcinctæ,
Lateres ferebant, supra autem rastrum
Volabant, habentes à tergo tanquam pueros,
Lutum in oribus hirundines.
Pi. Quid certè mercenarios etiam conduxit quis?
Age videam, quid autem lignea muri quis
Operati sunt. Nu. Aues erant fabri
Sapientissimi, Pelecantes, qui rostris
Dolauerunt ianuas, erat autem strepitus
Ipsorum Pelecantium tanquam in nauis fabricatione.
Et nunc omnes illi facti sunt ianuis,
Et clausi sunt, & custodiuntur circumcirca.
Transeuntur, tintinabulo feritur vndique.
Custodia statuta sunt, & lumina
In turris. sed ego quidem currens
Abluar, tu autem ipse iam alia fac.

ΧΟΡΟΣ, ΠΕΙΣΤΕΘΑΙΡΟΣ,

Ἕτερος ἄγγελος.

χο. Οὗτος, τί ποιεῖς; ἆρα θαυμάζεις ὅτι
Οὕτω τὸ τεῖχος ἐντετείχισται ταχύ;

CHORVS, PISTHETERVS,

Alter nuntius.

Ch. HIc quid facis? nunquid admiraris, quòd
Sic murus fabricatus est cito?

Pi. *Per deos ego, etenim dignum.*
Æqualia enim verè apparent mihi mendacijs,
Sed sic, custos enim illinc nuncius
Incurrit ad nos huc, saltanter aspiciens.
Nu. *Heu, heu, heu, heu, heu, heu.*
Pi. *Quæ res hæc?* Nu. *Grauissima passi sumus.*
Horum enim deorum aliquis nuper illorum apud Iouem
Per portas inuolauit in aerem,
Latens graculos custodes diei speculatores.
Pi. *O graue opus, & miserabile operans.*
Quis deorum? Nu. *Non scimus, quòd autem haberet pennas,*
Hoc scimus. Ch. *Non igitur vagatores oportebat*
Mittere in ipsum statim. Nu. *Sed misimus*
Ter mille accipitres arcigeros:
Ibat autem omnis vngues curuatus,
Cercbneus, triorchnes, vultur, cymindis, aquila.
Impetuq; & alis, & strepitibus
Æther mouebatur, cùm Deus quæreretur.
Et est non longè ab hinc, sed hic
Iam est. Ch. *Igitur fundas oportet capere,*
Et arcus. Nu. *Veni huc omnis serue,*
Sagittam omnis aliquis, fundam aliquis mihi det.

INVERSIO membrorum vndecim.

Ch. *Bellum erigitur,*
Bellum indicibile,
Ad me & deos.
Sed serua omnis
Aerem circumnebulatum,
Quem erebus peperit,
Ne te lateat deorum
Aliquis hac transiens.
Vide autem omnis circuitu speculans
Quòd propè iam dæmonis alti,
Reuolutionis volatilis vox exauditur.

PISTHETERVS, IRIS.

Pi. *HÆc tu, quò quò quò volas? mane tacitus,*
Habe quiete, illic sta, tene cursum.
Quæ es? cuias? dicere oportet, vnde vnde es.
Ir. *A deis ego cælestibus.*
Pi. *Nomen autem tibi quod est? nauigium an galea?*
Ir. *Iris velox.* Pi. *Maritima vel Salaminia?*
Ir. *Quid autem hoc?* Pi. *Hanc aliquis non comprehendet*
Reuolans triorchus. Ir. *Me comprehendet?*
Quid vnquam est hoc malum? Pi. *Lugebit valde.*
Ir. *Absurda hæc res.* Pi. *per quas portas*
Intrasti in murum ô scelestissima?
Ir. *Non scio per Iouem ego per quas portas.*
Pi. *Audisti ipsam qualiter ironicè loquitur?*
Ad graculos principes aduenisti? non dicis?
Signum habes à ciconijs? Ir. *Quid malum?*
Pi. *Non accepisti?* Ir. *Sanus es quidem.* Pi. *neque symbolum*
Iniecit auium rex nullus tibi præsens?
Ir. *Per Iouem non mihi iniecit nullus, ô miser.*
Pi. *Et postea certè sic silentio peruolas*
Per ciuitatem alienam & chaos.
Ir. *Quali enim alia oportet volare Deos?*
Pi. *Non scio per Iouem ego, hàc quidem enim non.*
Iniustitia autem afficis & nunc. nunquid scis hoc? quod
Iniustissime capta omnium iridum
Mortua sis, si dignam assecuta fueris?
Ir. *Sed immortalis sum.* Pi. *sed tamen potuisses mori.*
Grauissima enim patiemur (mihi videtur)
Siquidem alijs imperamus, vos autem dei
Malefacitis, & nondum cognoscitis quòd

πει. Νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγε· καὶ γὰρ ἄξιον.
Ἴσα γὰρ ἀληθῶς φαίνεταί μοι ψεύδεσιν.
Ἀλλ' ὅδε, φύλαξ γὰρ τῶν ἐκεῖθεν ἄγγελος 5
Ἐσθεῖ πρὸς ἡμᾶς δεῦρο, πυῤῥίχην βλέπων.
αγγ. Ἰοὺ ἰού. ἰοὺ ἰού. ἰοὺ ἰού.
πει. Τί τὸ πρᾶγμα τουτί; αγγ. δεινότατα πεπόνθαμεν.
Τῶν γὰρ θεῶν τις ἄρτι τῶν παρὰ τοῦ Διὸς,
Διὰ τῶν πυλῶν εἰσέπτατ' εἰς τὸν ἀέρα. 10
Λαθὼν κολοιοὺς φύλακας ἡμεροσκόπους.
πει. Ὦ δεινὸν ἔργον καὶ σχέτλιον εἰργασμένος.
Τίς τῶν θεῶν; αγγ. οὐκ ἴσμεν, ὅτι δ' εἶχε πτερὰ,
Τοῦτ' ἴσμεν. χο. οὔκουν δῆτα περιπόλους ἐχρῆν
Πέμψαι κατ' αὐτὸν εὐθύς. αγγ. ἀλλ' ἐπέμψαμεν 15
Τρισμυρίους ἱέρακας ἱπποτοξότας.
Χωρεῖ δὲ πᾶς τις ὄνυχας ἠγκυλωμένος.
Κερχνῆς. τριόρχης. γύψ. κύμινδις. αἰετός.
Ῥύμῃ τε καὶ πτεροῖσι καὶ ῥοιζήμασιν
Αἰθὴρ δονεῖται, τοῦ θεοῦ ζητουμένου. 20
Κἄστ' οὐ μακρὰν ἄπωθεν. ἀλλ' ἐνταῦθά που
Ἤδη 'στιν. χο. οὐκοῦν σφενδόνας δεῖ λαμβάνειν,
Καὶ τόξα. αγγ. χώρει δεῦρο πᾶς ὑπηρέτης.
Τόξευε, παῖε τις. σφενδόνην τίς μοι δότω.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

χο. ΠΟλεμος αἴρεται 25
Πόλεμος οὐ φατὸς
Πρὸς ἐμὲ καὶ θεούς.
Ἀλλὰ φύλαττε πᾶς
Ἀέρα περινέφελον,
Ὃν ἔρεβος ἐτέκετο. 30
Μή σε λάθῃ θεῶν
Τὶς ταύτῃ περῶν.
Ἄθρει δὲ πᾶς κύκλῳ σκοπῶν.
Ὡς ἐγγὺς ἤδη δαίμονος πεδαρσίου
Δίνης πτερωτὸς φθόγγος ἐξακούεται. 35

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΙΡΙΣ.

πει. ΑΥτη σὺ, ποῖ ποῖ ποῖ πέτει; μέν' ἥσυχος
Ἔχ' ἀτρέμας. αὐτοῦ στῆθ'. ἐπίσχες τοῦ δρόμου.
Τίς εἶ; ποδαπή; λέγειν ἐχρῆν ὁπόθεν ποτ' εἶ.
ιρ. Παρὰ τῶν θεῶν ἔγωγε τῶν ὀλυμπίων
πει. Ὄνομα δέ σοι τί ἐστι; πλοῖον, ἢ κυνῆ. 5
ιρ. Ἶρις ταχεῖα. πει. Πάραλος ἢ Σαλαμινία,
ιρ. Τί δὲ τοῦτο; Πει. ταυτηνί τις οὐ ξυλλήψεται,
Ἀναπτάμενος τριόρχος. ιρ. ἐμὲ ξυλλήψεται;
Τί ποτ' ἐστὶ τουτὶ τὸ κακόν; Πει. οἰμώξει μακράν.
ιρ. Ἄτοπόν γε τουτὶ τὸ πρᾶγμα; πει. κατὰ ποίας πύλας; 10
Εἰσῆλθες εἰς τὸ τεῖχος, ὦ μιαρωτάτη;
ιρ. Οὐκ οἶδα μὰ Δί' ἔγωγε κατὰ ποίας πύλας.
πει. Ἤκουσας αὐτῆς οἷον εἰρωνεύεται;
Πρὸς τοὺς κολοιάρχας προσῆλθες; οὐ λέγεις;
Σφραγῖδ' ἔχεις παρὰ τῶν πελαργῶν. ιρ. τί τὸ κακόν; 15
πει. Οὐκ ἔλαβες; ιρ. ὑγιαίνεις μέν; πει. οὐδὲ σύμβολον
Ἐπέβαλεν ὀρνίθαρχος οὐδείς σοι παρών;
ιρ. Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγ' ἐπέβαλεν οὐδεὶς, ὦ μέλε.
πει. Κἄπειτα δῆθ' οὕτω σιωπῇ διαπέτει,
Διὰ τῆς πόλεως τῆς ἀλλοτρίας καὶ τοῦ χάους; 20
ιρ. Ποίᾳ γὰρ ἄλλῃ χρὴ πέτεσθαι τοὺς θεούς.
πει. Οὐκ οἶδα μὰ Δί' ἔγωγε. τῇδε μὲν γὰρ οὔ.
Ἀδικεῖς δὲ καὶ νῦν. ἆρά γ' οἶσθα τοῦθ' ὅτι
Δικαιότατ' ἂν ληφθεῖσα πασῶν Ἰρίδων
Ἀπέθανες, εἰ τῆς ἀξίας ἐτύγχανες. 25
ιρ. Ἀλλ' ἀθάνατός εἰμι. Πει. ἀλλ' ὅμως ἂν ἀπέθανες.
Δεινότατα γάρ τοι πεισόμεσθ' ἐμοὶ δοκεῖ,
Εἰ τῶν μὲν ἄλλων ἄρχομεν, ὑμεῖς δ' οἱ θεοὶ
Ἀκολαστανεῖτε, κοὐδέπω γνώσεσθ' ὅτι,

Ακροα-

Ἀκροατέον ὑμῖν ἐν μέρει τῶν κρειττόνων. 30
Φράσον δέ μοι τὼ πτέρυγε ποῖ σὺ ναυστολεῖς;
ἰρ. Ἐγώ; πρὸς ἀνθρώπους πέτομαι παρὰ τοῦ πατρὸς
Φράσουσα θύειν τοῖς ὀλυμπίοις θεοῖς,
Μηλοσφαγεῖν τε, βουθύτοις ἐπ' ἐσχάραις,
Κνισᾶν τ' ἀγυιάς. πει. τί σὺ λέγεις; ποίοις θεοῖς; 35
ἰρ. Ποίοισιν; ἡμῖν τοῖς ἐν οὐρανῷ θεοῖς.
πει. Θεοὶ γὰρ ὑμεῖς; ἰρ. τίς γὰρ ἔστ' ἄλλος θεός;
πει. Ὄρνιθες ἀνθρώποισι νῦν εἰσι θεοί.
Οἷς θυτέον αὐτοῖς, ἀλλὰ μὰ Δί' οὐ τῷ Διί.
ἰρ. Ὦ μῶρε, μῶρε, μὴ θεῶν κίνει φρένας 40
Δεινάς. ὅπως μή σου γένος πανώλεθρον,
Διὸς μακέλλῃ πᾶν ἀναστρέψῃ δίκη,
Λιγνὺς δὲ σῶμα, καὶ δόμων περιπτυχάς,
Καταιθαλώσει σου λικυμνίαις βολαῖς.
πει. Ἄκουσον. αὕτη παῦε τῶν παφλασμάτων. 45
Ἔχ' ἀτρέμας. φέρ' ἴδω. πότερα Λυδὸν, ἢ Φρύγα
Ταυτὶ λέγουσα, μορμολύττεσθαι δοκεῖς.
Ἆρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς εἴ με λυπήσει πέρα,
Μέλαθρα μὲν αὐτοῦ, καὶ δόμους Ἀμφίονος
Καταιθαλώσω πυρφόροισιν αἰετοῖς. 50
Πέμψω δὲ πορφυρίωνας ἐς τὸν οὐρανὸν,
Ὄρνις ἐπ' αὐτὸν παρδαλᾶς ἐνημμένους,
Πλεῖν ἑξακοσίους τὸν ἀριθμόν. καὶ δή ποτε
Εἷς Πορφυρίων αὐτῷ παρέσχε πράγματα.
Σὺ δ' εἴ με λυπήσεις τι, τῆς διακόνου 55
Πρώτης ἀνατείνας τὼ σκέλει, διαμηριῶ
Τὴν Ἶριν αὐτήν. ὥστε θαυμάζειν ὅπως,
Οὕτω γέρων ὢν στύομαι τριεμβόλον.
ἰρ. Διαρραγείης ὦ μέλ' αὐτοῖς ῥήμασι.
πει. Οὐκ ἀποσοβήσεις; οὐ ταχέως εὐρὰξ, πατάξ. 60
ἰρ. Ἦ μήν σε παύσει τῆς ὕβρεως οὑμὸς πατήρ.
πει. Οἴμοι τάλας. οὔκουν ἑτέρωσε πετομένη
Καταιθαλώσεις τῶν νεωτέρων τινά.

Audiendum vobis in parte meliores.
Dic autem mihi, alis quò nauigas?
Ir. Ego? ad homines volo à patre,
Dicens sacrificare cœlestibus deis
Oues, iugularéque boba sacrificalibus in coquinis,
Sacrificiis éque vias. Pi. Quid tu dicis? quibus deis?
Ir. Quibus: nobis in cœlo deis.
Pi. Dei enim vos? Ir. Quis enim est alius Deus?
Pi. Aues hominibus nunc sunt dei,
Quibus sacrificandum ipsis, sed per Iouem non Ioui.
Ir. O stolide stolide, ne deorum moue mentes
Graues, vt non tuū genus totaliter perniciosum,
Iouis ligo omne peruertat iure.
Comburens autem corpus & domuum per ordines,
Combur et tui licymnijs percussionibus.
Pi. Audi, hæc cessa æstuationibus,
Habe quietè. age videam, virum Lydum, an Phrygem
Hæc dicens, terrere videris.
Nunquid scis, quòd Iupiter, si me dolorificabit, præter modum
Ædes quidem ipsius, & domos Amphionis
Comburam, ignem ferentibus aquilis?
Mittam autem Porphyriones in cælum,
Aues in ipsum pardi pelle indutas
Amplius sexcentos numero, & iam
Vnus Porphyrion ipsi præbebit molestias.
Tu autem si me dolorificabis quid, ministræ
Primæ extendes crura, diuidam
Irin ipsam vsque ad admirari quomodo,
Sic senex existens, quatio triembolum.
Ir. Disrumparis ô miser ipsis verbis.
Pi. Non expelles, non citò latè verberando,
Ir. Si non te sedabit iniuria meus pater.
Pi. Hei mihi miser, igitur aliò volans
Combures iuuenem aliquem.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζ.

χο. Ἀποκεκλῄκαμεν
Διογενεῖς θεούς, 65
Μηκέτι γε τὴν ἐμὴν
Διαπερᾶν πόλιν.
Μηδέ τιν' ἱερόθυ-
τον ἀνὰ δάπεδον ἔτι
Τῇδε βροτῶν θεοῖσι πέμπειν ἂν καπνόν. 70

VERSIO membrorum septem.

Ch. Clamauimus
A Ioue genitos Deos
Non amplius meam
Transire ciuitatem,
Neque aliquem sacer-
Dotem in pauimento adhuc
Hic hominem deis mittere fumum.

ΠΕΙΣΤΕΘΑΙΡΟΣ, ΚΗΡΥΞ.

πει. Δεινόν γε τὸν κήρυκα τὸν παρὰ τοὺς βροτοὺς
Οἰχόμενον, εἰ μηδέποτε νοστήσει πάλιν.
κηρ. Ὦ Πεισθέταιρ', ὦ μακάρι', ὦ σοφώτατε.
Ὦ κλεινότατ', ὦ σοφώτατ', ὦ γλαφυρώτατε.
Ὦ τρισμακάρι', ὦ κατακέλευσον. πει. τί σὺ λέγεις; 5
κηρ. Στεφάνῳ σε χρυσῷ τῷδε σοφίας οὕνεκα
Στεφανοῦσι καὶ τιμῶσιν οἱ πάντες λεῴ.
πει. Δέχομαι. τί δ' οὕτως οἱ λεῴ τιμῶσί με;
κηρ. Ὦ κλεινοτάτην αἰθέριον οἰκίσας πόλιν.
Οὐκ οἶσθ' ὅσην τιμὴν παρ' ἀνθρώποις φέρει; 10
Ὅσους τ' ἐραστὰς τῆσδε τῆς χώρας ἔχεις.
Πρὶν μὲν γὰρ οἰκίσαι σε τήνδε τὴν πόλιν,
Ἐλακωνομάνουν πάντες ἄνθρωποι τότε.
Ἐκόμων, ἐπείνων, ἐρρύπων, ἐσωκράτων.
Σκυτάλι' ἐφόρουν. νυνὶ δ' ὑποστρέψαντες αὖ 15
Ὀρνιθομανοῦσι. πάντα δ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς
Ποιοῦσιν ἅπερ ὄρνιθες, ἐκμιμούμενοι.
Πρῶτον μὲν εὐθὺς, πάντες ἐξ εὐνῆς ἅμα
Ἐπέτονθ' ἕωθεν ὥσπερ ἡμεῖς ἐπὶ νομόν.
Κἄπειτ' ἂν, ἅμα κατῆραν ἐς τὰ βυβλία. 20

PISTHETERVS, PRÆCO.

Pi. Graue præconem ad homines
Euntem, si nunquam redibit iterum.
Pr. O Pisthetære, ô beate, ô sapientissime,
O gloriosissime, ô sapientissime, ô splendidissime,
O ter beate, ô iube. Pi. Quid tu dicis?
Pr. Corona te aurea hac sapientiæ gratia,
Coronant & honorant omnes populi.
Pi. Suscipio. quid autem sic populi honorant me?
Pr. O gloriosissimam æthercam habitans ciuitatem,
Non scis quantum honorem ab hominibus fers,
Quótque amatores huius ciuitatis habes?
Ante quidem enim habitare te hanc ciuitatem,
Laconicè furebant omnes homines: tunc
Habebant comas, esuriebant, sordebant, Socratisabant,
Baculos ferebant. nunc autem subuertentes rursus
More auium furiunt. Omnia autem à voluptate
Faciunt, quæ aues imitantes
Primum quidem statim omnes ex lecto simul
Volabant manè, sicut nos in pabulum.
Et postea simul eleuabant in libros,

Postea pascebantur hic calculis.
More autem furebantur sic manifestè, ut &
Multis auium nomina sint posita.
Perdix quidem una, capelus nominatus est
Claudus, Menippo autem fuit hirundo nomen:
Opuntio autem oculum non habens, coruus
Corydus Philocli, chenalopex Theageni,
Ibis Lycurgo, Chaerephonti vespertilio,
Syracusio autem cissa. Medias autem illic
Coturnix vocabatur: etenim similis erat coturnici
Ast phocompo capite percusso.
Canebant autem omnes ab amicitia auium omnes cantilenas.
Vbi hirundo erat aliqua depicta.
Vel penelops, vel anser aliquis, vel columba,
Vel alae, vel pennae quid & paruum adesset.
Talia quidem illinc, vnum autem tibi dico,
Venient illinc huc plusquàm mille,
Alis indigentes, & moribus curuis vngues,
Vt alarum tibi inhabitantibus opus sit alicunde.

Pi. *Non igitur per Iouem nobis amplius opus stare,*
Sed quàm citissimè tu quidem iens, cistas
Et cophinos omnes imple pennis,
Manens autem portet mihi foras alas,
Ego autem illis accedentes suscipiam.

Ch. *Citò autem multorum virorum hanc ciuitatem*
Vocabit aliquis hominum.

Pi. *Fortuna solùm adsit.*

Cho. *Detinent autem amores meae ciuitatis.*

Pi. *Citò ferre iubeo.*

Ch. *Quid enim non inest huic,*
(Bonum viro transmigrare)
Sapientia, desiderium, immortalitas, gratiae.
Hacq; valde prudentis quietis
Mansueta persona.

Pi. *Valde ignauè ministras,*
Non cito festinabis?

Ch. *Ferat calathum citò aliquis alarum.*
Tu autem rursus iterum irrue
Verberans hunc sic:
Valde enim tardus quidem est tanquam asinus.

Pi. *Manes enim est timidus.*

VERSIO MEMBRORUM QUINQUE.

Ch. *Tu autem alas primum*
Dispone has ornatu,
Hasq; musicas simul, hasq; vaticinatorias &
Marinas, postea autem, quomodo sapienter
Ad virum aspiciens alabis?

Pi. *Non aliquid per cercineidas amplius tolerabo,*
Sic videns te timidum existentem & tardum.

PARRICIDA, PISTHETERUS.

Pa. *Fiam aquila altiuolans,*
Vt volarem in indomitae
Aliae in undam paludis.

Pi. *Apparet non mendax nunciator esse nuncius,*
Canens hic aliquis aquila aduenit.

Pa. *Papè, non est nihil volare dulcius,*
Amo autem ego hic in auibus leges.
Auium more insanio enim, & volo: & volo
Habitare vobiscum, & cupio leges.

Pi. *Quales leges? multae enim auium leges.*

Εἶτ' ἀπενέμοντ' ἐνταῦθα τὰ ψηφίσματα.
Ὀρνιθομανοῦσι δ' οὕτω περιφανῶς ὥστε καὶ
Πολλοῖσιν ὀρνίθων ὀνόματ' ἦν κείμενα.
Πέρδιξ μὲν εἷς κάπηλος ὠνομάζετο,
Χωλός. Μενίππῳ δ' ἦν χελιδὼν τοὔνομα. 25
Ὀπουντίῳ δ' ὀφθαλμὸν οὐκ ἔχων κόραξ.
Κορυδὸς Φιλοκλεῖ. χηναλώπηξ, Θεαγένει.
Ἶβις Λυκούργῳ. Χαιρεφῶντι, νυκτερίς.
Συρακοσίῳ δὲ, κίττα. Μειδίας δ' ἐκεῖ
Ὄρτυξ ἐκαλεῖτο. καὶ γὰρ ἤκειν ὄρτυγι 30
Ὑπὸ στυφοκόμπου τὴν κεφαλὴν πεπληγμένῳ.
Ἦδον δ' ὑπὸ φιλορνιθίας πάντες μέλη,
Ὅπου χελιδὼν ἦν τις ἐμπεποιημένη,
Ἢ πηνέλοψ, ἢ χήν τις, ἢ περιστερά.
Ἢ πτέρυγες, ἢ πτεροῦ τι καὶ μικρὸν προσῆν. 35
Τοιαῦτα μὲν τἀκεῖθεν. ἓν δέ σοι λέγω.
Ἥξουσ' ἐκεῖθεν δεῦρο, πλεῖν ἢ μύριοι,
Πτερῶν δεόμενοι καὶ τρόπων γαμψωνύχων,
Ὥστε πτερῶν σοι τοῖς ἐποίκοις δεῖ ποθεν.

πει. Οὐκ ἆρα μὰ Δί' ἡμῖν ἔτ' ἔργον ἑστάναι. 40
Ἀλλ' ὡς τάχιστα σὺ μὲν ἰὼν τὰς ἀρρίχους
Καὶ τοὺς κοφίνους ἅπαντας ἐμπίπλη πτερῶν.
Μανῆς δὲ φερέτω μοι θύραζε τὰ πτερά.
Ἐγὼ δ' ἐκείνων τοὺς προσιόντας δέξομαι.

χο. Ταχὺ δ' ἂν πολυάνορα τάνδε πόλιν 45
Καλεῖ τις ἀνθρώπων ἄν.

πει. Τύχη μόνον προσείη.

χο. Κατέχουσι δ' ἔρωτες ἐμᾶς πόλεως.

πει. Θᾶττον φέρειν κελεύω.

χο. Τί γὰρ οὐκ ἔνι ταύτῃ 50
Καλὸν ἀνδρὶ μετοικεῖν.
Σοφία, πόθος, ἀμβροσία, χάριτες,
Τό, τε τῆς ἀγανόφρονος ἡσυχίας
Εὐήμερον πρόσωπον.

πει. Ὡς βλακικῶς διακονεῖς. 55
Οὐ θᾶττον ἐγκονήσεις;

χο. Φερέτω κάλαθον ταχύ τις πτερῶν.
Σὺ δ' αὖθις αὖ γ' ἐξόρμα,
Τύπτων γε τοῦτον ὡδί.
Πάνυ γὰρ βραδύς τίς ἐστιν ὥσπερ ὄνος. 60

πει. Μανῆς γάρ ἐστι δειλός.

ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ε.

χο. Σὺ δὲ τὰ πτερὰ πρῶτον
Διάθες τάδε κόσμῳ.
Τά τε μουσιχ' ὁμοῦ, τά τε μαντικὰ καὶ
Τὰ θαλάττι'. ἔπειτα δ' ὅπως φρονίμως 65
Πρὸς ἄνδρ' ὁρῶν πτερώσεις.

πει. Οὔτοι μὰ τὰς κερχνῇδας ἔτι σου σχήσομαι,
Οὕτως ὁρῶν σε δειλὸν ὄντα καὶ βραδύν.

ΠΑΤΡΑΛΟΙΑΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

πα. Γενοίμαν αἰετὸς ὑψιπέτας,
Ὡς ἂν ποταθείην ὑπὲρ ἀτρυγέτου
Γλαυκᾶς ἐπ' οἶδμα λίμνας.

πει. Ἔοικεν οὐ ψευδαγγελήσειν ἄγγελος.
Ἄδων γὰρ ὅδε τις αἰετοὺς προσέρχεται.

πα. Αἰβοῖ. 5
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τοῦ πέτεσθαι γλυκύτερον.
Ἐρῶ δ' ἔγωγε τῶν ἐν ὄρνισιν νόμων.
Ὀρνιθομανῶ γάρ, καὶ πέτομαι, καὶ βούλομαι
Οἰκεῖν μεθ' ὑμῶν, κἀπιθυμῶ τῶν νόμων.

πει. Ποίων νόμων; πολλοὶ γὰρ ὀρνίθων νόμοι. 10

πα. Πάντων. μάλιστα δ' ὅτι καλὸν νομίζεται
Τὸν πατέρα τοῖς ὄρνισιν ἄγχειν καὶ δάκνειν.
πει. Καὶ νὴ Δί' ἀνδρεῖόν γε πάνυ νομίζομεν
Ὃς ἂν πεπλήγῃ τὸν πατέρα νεοττὸς ὤν. 15
πα. Διὰ ταῦτα μέντοι δεῦρ' ἀνοικισθεὶς ἐγὼ
Ἄγχειν ἐπιθυμῶ τὸν πατέρα, καὶ πάντ' ἔχειν.
πει. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν νόμος
Παλαιὸς ἐν ταῖς τῶν πελαργῶν κύρβεσιν.
Ἐπὴν ὁ πατὴρ ὁ πελαργὸς ἐκπετησίμους 20
Πάντας ποιήσῃ τοὺς πελαργιδεῖς τρέφων,
Δεῖ τοὺς νεοττοὺς τὸν πατέρα πάλιν τρέφειν.
πα. Ἀπέλαυσα γὰρ νὴ τὸν Δί' ἐλθὼν ἐνθαδί,
Εἴπερ γέ μοι καὶ τὸν πατέρα βοσκητέον.
πει. Οὐδέν γ'. ἐπειδήπερ γὰρ ἦλθες, ὦ μέλε 25
Εὔνους, πτερώσω σ' ὥσπερ ὄρνιν ὀρφανόν.
Σοὶ δ' ὦ νεανίσκ' οὐ κακῶς ὑποθήσομαι.
Ἀλλ' οἷάπερ αὐτὸς ἔμαθον ὅτε παῖς ἦν. σὺ γὰρ
Τὸν μὲν πατέρα μὴ τύπτε. ταυτηνὶ δὲ λαβὼν
Τὴν πτέρυγα, καὶ τουτὶ τὸ πλῆκτρον θατέρᾳ, 30
Νομίσας ἀλεκτρυόνος ἔχειν γε τὸν λόφον,
Φρούρει, στρατεύου, μισθοφορῶν σαυτὸν τρέφε.
Τὸν πατέρ' ἔα ζῆν. ἀλλ' ἐπειδὴ μάχιμος εἶ,
Εἰς τἀπὶ Θρᾴκης ἀποπέτου, κἀκεῖ μάχου.
πα. Νὴ τὸν Διόνυσον εὖ γέ μοι δοκεῖς λέγειν. 35
Καὶ πείσομαί σοι. Πει. νοῦν ἄρ' ἕξεις νὴ Δία.

Pa. *Omnes maximè quòd Ionum putatur,*
Patrem auibus suffocare & mordere.
Pi. *Et per Iouem virilem valde putamus,*
Qui percussit patrem pullus existens.
Pa. *Propter hæc quidem huc habitans, ego*
Suffocare cupio patrem & omnia habere.
Pi. *Sed est nobis auibus lex*
Antiqua, in ciconiarum tabellis.
Postquam pater pelargus euolabiles
Omnes faciet, pelargides nutriens,
Oportet pullos patrem rursus nutrire.
Pa. *Accepi enim per Iouem veniens huc,*
Siquidem mihi & patrem pascendum.
Pi. *Nihil, quoniam enim venisti ô miser*
Beneuolus, alabo te tanquam auem orphanam.
Tibi autem ô adolescentule non male suggeram,
Sed qualia ipse didici quando puer eram, tu enim
Patrem quidem ne verbera, hanc autem capiens
Alam, & hoc plectrum altera,
Putans galli habere cristam,
Custodi, milita, mercedem ferens, te ipsum nutri,
Hunc patrem sine viuere, sed quoniam pugnator es,
In hæc in Thraciæ auola, & illic pugna.
Pa. *Per Dionysum, benè mihi videris dicere,*
Et parebo tibi. Pi. *Mentem igitur habebis per Iouem.*

ΚΙΝΗΣΙΑΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

κι. Ἀναπέτομαι δὴ πρὸς Ὄλυμπον
Πτερύγεσσι κούφαις. πέτομαι δ' ὁδὸν
Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλαν μελέων.
πει. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα φορτίου δεῖται πτερῶν.
κι. Ἀφόβῳ φρενὶ 5
Σώματι γενεὰν ἐφέπων.
πει. Ἀσπαζόμεσθα φιλύρινον Κινησίαν.
Τί δεῦρο πόδα σὺ κυλλὸν ἀνὰ κύκλον κυκλεῖς;
κι. Ὄρνις γενέσθαι βούλομαι,
Λιγύφθογγος ἀηδών. 10

CINESIAS, PISTHETERVS.

Ci. *Super volo iam ad Olympum*
Alis leuibus, volo autem viam
Aliquando in aliam cantuum.
Pi. *Hæc res pondere indiget alarum.*
Ci. *Intrepida mente*
Corpori generationem narrans.
Pi. *Saluto tiliarum Cinesiam.*
Quid huc pedem tu claudum in circulo circundas?
Ci. *Auis fieri volo*
Stridula luscinia.

πει. Παῦσαι μελῳδῶν. ἀλλ' ὅ,τι λέγεις εἰπέ μοι.
κι. Ὑπὸ σοῦ πτερωθεὶς βούλομαι μετάρσιος
Ἀναπτόμενος ἐκ τῶν νεφελῶν καινὰς λαβεῖν
Ἀεροδινήτους καὶ νιφοβόλους ἀναβολάς.
πει. Ἐκ τῶν νεφελῶν γὰρ ἄν τις ἀναβολὰς λάβοι; 15
Κρέμαται μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἡμῶν ἡ τέχνη.
Τῶν διθυράμβων γὰρ τὰ λαμπρὰ γίνεται
Ἀέρια καὶ σκότιά γε καὶ κυαναυγέα.
Καὶ πτεροδόνητα. σὺ δὲ κλύων εἴσει τάχα.
πει. Οὐ δῆτ' ἔγωγε. κι. νὴ τὸν Ἡρακλέα σύ γε. 20
Ἅπαντα γὰρ δίειμί σοι τὸν ἀέρα.
Εἴδωλα πετεινῶν αἰθεροδρόμων.
Οἰωνῶν ταναοδείρων.
πει. Ὠόπ. κι. τὸν ἁλάδρομον ἁλάμενος
Ἅμ' ἀνέμων πνοιαῖσι βαίην. 25
πει. Νὴ Δί' ἐγώ σου καταπαύσω τὰς πνοάς.
κι. Τοτὲ μὲν νοτίαν στείχων πρὸς ὁδόν.
Τοτὲ δ' αὖ βορέᾳ σῶμα πελάζων.
Ἀλίμενον αἰθέρος αὔλακα τέμνων.
Χαρίεντά γ' ὦ πρεσβῦτ' ἐσοφίσω καὶ σοφά. 30
πει. Οὐ γὰρ σὺ χαίρεις πτεροδόνητος γενόμενος;
κι. Ταυτὶ πεποίηκας τὸν κυκλιοδιδάσκαλον,
Ὃς ταῖσι φυλαῖς περιμάχητός εἰμ' ἀεί;
πει. Βούλει διδάσκειν καὶ παρ' ἡμῖν οὖν μένων,
Λεωτροφίδῃ χορὸν πετομένων ὀρνέων; 35
Κεκροπίδα φυλήν. κι. καταγελᾷς μου δῆλος εἶ.
Ἀλλ' οὖν ἔγωγ' οὐ παύσομαι τοῦτ' ἴσθ' ὅτι,
Πρὶν ἂν πτερωθεὶς διαδράμω τὸν ἀέρα.

Pi. *Cessa cantans, sed quodcunque dicis, dic mihi.*
Ci. *A te alatus, volo altus*
Supra volans, ex nebulis nouas capere
Aere motas, niue tactas scalas.
Pi. *Ex nebulis enim aliquis scalas capiat.*
Suspenditur quidem igitur nobis ars.
Dithyramborum enim splendida fiunt
Aeria & tenebrosa, & nigrè splendentia,
Et alis mota: tu autem audiens scies citò.
Pi. *Non certè ego.* Ci. *Per Herculem tu.*
Omnem enim narro tibi aerem,
Simulacra volatilium æthere currentium,
Auium extensarum collo.
Pi. *Oop.* Ci. *Marinum cursum errans,*
Cum ventorum flatibus irem.
Pi. *Per Iouem ego tui sedabo flatus.*
Ci. *Aliquando australem sens ad viam,*
Aliquando autem rursus Boreæ corpus appropinquans,
Marinum ætheris sulcum scindens:
Gratiosa ô senex, sapuisti & sapientia.
Pi. *Non enim tu gaudes ala mobilis factus.*
Ci. *Hæc fecisti circulari præceptori,*
Qui generationibus pugnator sum semper.
Pi. *Vis docere & apud nos igitur manens,*
Leotrophide chorum volantium auium
Cecropidam tribum? Ci. *Derides me, manifestus es.*
Sed igitur ego non cessabo: hoc scias, quòd
Ante alatus discurri aerem.

SYCOPHANTA, siue CALVMNIATOR, PISTHETERVS.

Cal. *Aues qui hi, nihil habentes alis varij,*
Extensis alis varia hirundines.
Pi. *Hoc malum non malum euigilauit?*
Hic autem rursus lugens, huc aliquis aduenit.
Cal. *Extense alis varia valde iterum.*
Pi. *In palium malignum cantare mihi videtur,*
Indigere autem apparet non paucarum hirundinum.
Cal. *Quis alans hic est aduenientes?*
Pi. *Hic adest, sed quo opus est oportet dicere.*
Cal. *Alis, alis opus est, ne interroga secundo.*
Pi. *Nunquid recta Pellenem volare cogitas?*
Cal. *Per Iouem, sed vocator sum insularis.*
Et calumniator. Pi. *O beate arte.*
Cal. *Et molestiarum inquisitor. postea indigeo alas capiens.*
Circulo circuire ciuitates vocans.
Pi. *Ab alis quid aduocare sapientius?*
Cal. *Per Iouem, sed vt latrones non tristificent me,*
Cum gruibusque illinc recedo iterum,
Pro lapide multas bibens pœnas.
Pi. *Quod enim operaris tu opus dic mihi?*
Iuuenis existens calumniaris hospites?
Cal. *Quid enim patiar? fodere non scio.*
Pi. *Sed sunt alia per Iouem opera modesta,*
A quibus degere virum oportebat tantum,
Ex iusto magis quàm pœnas suere.
Cal. *O felix, ne admone me, sed ala.*
Pi. *Nunc hæc dicens alo te.* Cal. *& quomodo verbis*
Virum alabis tu? Pi. *omnes verbis*
Alantur. Sy. *omnes?* Pi. *non audiuisti?*
Quando dicunt patres semper
Adolescentulis in apothecis tonsoriis hæc,
Grauitérque mei adolescentulum Dijtrephes,
Dicens realauit ad equitare.
Hic autem aliquis hunc ipsius dicit in tragœdia,
Realare & volare mentes?
Sy. *Verbísque igitur & alantur?* Pi. *dico ego.*
Ab enim verbis mensq; eleuatur,
Attolliturq; homo: sic & te ego
Realans, volo bonis verbis
Vertere ad opus legitimum. Sy. *sed non volo.*
Pi. *Quid autem facies?* Sy. *genus non deturpabo,*
Auita vita calumniandi est mihi.
Sed ala me velocibus & leuibus alis,
Accipitris, vel cerchneidis, vt hospites
Vocans, & postea vocans hic,
Et postea rursus volem rursus illuc. Pi. *intelligo.*
Sic dicis, vt debeat pœnam
Hic ante ire hospes. Sy. *valde intelligis.*
Pi. *Et postea hic quidem nauigat huc, tu autem illuc rursus vola,*
Rapiens res ipsius. Sy. *omnia tenes.*
Trocho nihil differre oportet. Pi. *intelligo*
Trochum, & quidem sunt mihi per Iouem
Optime cercyrea tales alæ.
Sy. *Hei mihi miser, lorum habes.* Pi. *alas quidem igitur*
Quibus te faciam hodie trochare.
Sy. *Hei miser, non alabis hic?*
Pi. *Non discedes o pessime periturus?*
Amaram cito videbis versionem pœna malitia.
Abeamus nos colligentes alas.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

συ. Ὄρνιθες τίνες οἵδε
Οὐδὲν ἔχοντες πτεροποίκιλοι.
Τανυσίπτερε ποικίλα χελιδοῖ;
πι. Τουτὶ τὸ κακὸν οὐ φαῦλον ἐξεγρήγορεν.
Ὅδ' αὖ μινυρίζων δεῦρό τις προσέρχεται. 5
συ. Τανυσίπτερε ποικίλα μάλ' αὖθις.
πει. Ἐς θοἰμάτιον τὸ σκόλιον ᾄδειν μοι δοκεῖ.
Δεῖσθαι δ' ἔοικεν οὐκ ὀλίγων χελιδόνων.
συ. Τίς ὁ πτερῶν δεῦρ' ἐστὶ τοὺς ἀφικνουμένους.
πει. Ὅδε πάρεστιν, ἀλλ' ὅτου χρὴ δεῖ λέγειν. 10
συ. Πτερῶν πτερῶν δεῖ· μὴ πύθῃ τὸ δεύτερον.
πει. Μῶν εὐθὺ Πελλήνης πέτεσθαι διανοεῖ;
συ. Μὰ Δία, ἀλλὰ κλητήρ εἰμι νησιωτικός.
συ. Καὶ συκοφάντης. πει. ὦ μακάριε τῆς τέχνης.
Καὶ πραγματοδίφης. εἶτα δέομαι πτερὰ λαβὼν 15
Κύκλῳ περισοβεῖν τὰς πόλεις καλούμενος.
πει. Ὑπὸ πτερύγων τι προσκαλεῖ σοφώτερον;
συ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἵν' οἱ λῃσταί γε μὴ λυπῶσί με.
Μετὰ τῶν γεράνων τ' ἐκεῖθεν ἀναχωρῶ πάλιν,
Ἀνθ' ἕρματος πολλὰς καταπεπωκὼς δίκας. 20
πει. Τουτὶ γὰρ ἐργάζει σὺ τοὔργον; εἰπέ μοι.
Νεανίας ὢν, συκοφαντεῖς τοὺς ξένους.
συ. Τί γὰρ πάθω; σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
πει. Ἀλλ' ἔστιν ἕτερα νὴ Δί' ἔργα σώφρονα,
Ἀφ' ὧν διαζῆν ἄνδρα χρῆν τοσουτονί. 25
Ἐκ τῶν δικαίων μᾶλλον, ἢ δικορραφεῖν.
συ. Ὦ δαιμόνιε, μὴ νουθέτει με, ἀλλὰ πτέρου.
πει. Νῦν τοι λέγων πτερῶ σε. συ. καὶ πῶς ἂν λόγοις
Ἄνδρα πτερώσειας σύ; πει. πάντες τοῖς λόγοις
Ἀναπτεροῦνται. συ. πάντες; πει. οὐκ ἀκήκοας, 30
Ὅταν λέγωσιν οἱ πατέρες ἑκάστοτε
Τοῖς μειρακίοις ἐν τοῖσι κουρείοις ταδί;
Δεινῶς γέ μου τὸ μειράκιον Διιτρέφης
Λέγων ἀνεπτέρωκεν ὥσθ' ἱππηλατεῖν.
Ὁ δέ τις τὸν αὑτοῦ φησιν ἐπὶ τραγῳδίᾳ 35
Ἀνεπτερῶσθαι, καὶ πεποτῆσθαι τὰς φρένας.
συ. Λόγοισι τἄρα καὶ πτεροῦνται; πει. φήμ' ἐγώ.
Ὑπὸ γὰρ λόγων ὁ νοῦς τε μετεωρίζεται.
Ἐπαίρεταί τ' ἄνθρωπος, οὕτω καί σ' ἐγὼ
Ἀναπτερώσας βούλομαι χρηστοῖς λόγοις, 40
Τρέψαι πρὸς ἔργον νόμιμον. συ. ἀλλ' οὐ βούλομαι.
πει. Τί δαὶ ποιήσεις. συ. τὸ γένος οὐ καταισχυνῶ.
Παππῷος ὁ βίος συκοφαντεῖν ἐστί μοι.
Ἀλλὰ πτέρου με, ταχέσι καὶ κούφοις πτεροῖς
Ἱέρακος, ἢ κερχνῇδος, ὡς ἂν τοὺς ξένους 45
Καλεσάμενος κᾆτ' ἐγκεκληκὼς ἐνθαδί,
Κᾆτ' αὖ πέτωμαι πάλιν ἐκεῖσε. πει. μανθάνω.
Ὡδὶ λέγεις. ὅπως ἂν ὠφλήκῃ δίκην
Ἐνθάδε πρὶν ἥκειν ὁ ξένος. συ. πάνυ μανθάνεις.
πει. Κἄπειθ' ὁ μὲν πλεῖ δεῦρο. σὺ δ' ἐκεῖσ' αὖ πέτει 50
Ἁρπασόμενος τὰ χρήματ' αὐτοῦ. συ. πάντ' ἔχεις.
Βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν δεῖ. πει. μανθάνω.
Βέμβικα· καὶ μὴν ἔστι μοι νὴ τὸν Δία
Κάλλιστα Κερκυραῖα τοιαυτὶ πτερά.
συ. Οἴμοι τάλας, μάστιγ' ἔχεις; πει. πτερὼ μὲν οὖν. 55
Οἷσί σε ποιήσω τήμερον βεμβικιᾶν.
συ. Οἴμοι τάλας. οὐ πτερυγιεῖς ἐντευθενί;
πει. Οὐκ ἀπολιβάξεις ὦ κάκιστ' ἀπολούμενος,
Πικρὰν τάχ' ὄψει στρεψοδικοπανουργίαν.
Ἀπίωμεν ἡμεῖς ξυλλαβόντες τὰ πτερά. 60

VERSIO membrorum tredecim.

Ch. *Multa iam & noua & admirabilia volabamus,*
Et graues res vidimus.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιγ'.

χο. Πολλὰ δὴ καὶ καινὰ καὶ θαυμάστ' ἐπεπτόμεσθα.
Καὶ δεινὰ πράγματ' εἴδομεν.

Ἐστι γὰρ δένδρον πεφυκὸς
Ἔκτοπόν τι καρδίας 65
Ἀπωτέρω Κλεώνυμος.
Χρήσιμον μὲν οὐδὲν, ἄλ-
λως δὲ δειλὸν καὶ μέγα.
Τοῦτο μὲν ἦρος ἀεὶ
Βλαστάνει καὶ συκοφαντεῖ. 70
Τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν
Τὰς ἀσπίδας φυλλοῤῥοεῖ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιϐ.

Ἔστι δ' αὖ χώρα πρὸς αὐτῷ
Τῷ σκότῳ πόῤῥω τις ἐν
Τῇ λύχνων ἐρημίᾳ. 75
Ἔνθα τοῖς ἥρωσιν ἄνθρω-
ποι συναρισῶσι καὶ
Ξυνεισι πλὴν τῆς ἑσπέρας.
Τηνικαῦτα δ' οὐκέτ' ἦν
Ἀσφαλὲς ξυντυγχάνειν. 80
Εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρῳ
Τῶν βροτῶν νύκτωρ Ὀρέστῃ,
Γυμνὸς ἦν πληγεὶς ὑπ' αὐ-
τοῦ πάντα τὰ 'πιδέξια.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, ΠΕΙΣΤΕ-
ΤΑΙΡΟΣ.

πρ. Οἴμοι τάλας, ὁ Ζεὺς ὅπως μή μ' ὄψεται.
Ποῦ Πεισθέταιρός ἐστι. πει. ἰοὺ τουτὶ τί ἦν;
Τίς οὑγκαλυμμός. πρ. τῶν θεῶν ὁρᾷς τινα
Ἐμοῦ κατόπιν ἐνταῦθα; πει. μὰ τὸν Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.
Τίς δ' εἶ σύ. πρ. πηνίκ' ἐστὶν ἄρα τῆς ἡμέρας; 5
πει. Ὁπηνίκα; σμικρόν τι μετὰ μεσημβρίαν.
Ἀλλὰ σὺ τίς εἶ. πρ. βουλυτὸς ἢ περαιτέρω;
πει. Οἴμ' ὡς βδελύττομαί σε. πρ. τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ;
Ἀπαιθριάζει τὰς νεφέλας, ἢ ξυννεφεῖ;
πει. Οἴμωζε μεγάλ'. πρ. οὕτω μὲν ἐκκαλύψομαι. 10
πει. Ὦ φίλε Προμηθεῦ. πρ. παῦε παῦε μὴ βόα.
πε. Τί γάρ ἐστι. πρ. σίγα, μὴ κάλει μου τοὔνομα.
Ἀπὸ γὰρ ὀλεῖς, εἴ μ' ἐνθάδ' ὁ Ζεὺς ὄψεται.
Ἀλλ' ἵνα φράσω σοι πάντα τἄνω πράγματα,
Τουτὶ λαβών μου τὸ σκιάδειον ὑπέρεχε 15
Ἄνωθεν, ὡς ἂν μή μ' ὁρῶσιν οἱ θεοί.
πει. Ἰοὺ ἰού.
Εὖ γ' ἐπενόησας αὐτὸ καὶ προμηθικῶς,
Ὑπόδυθι ταχὺ δή, κᾆτα θαῤῥήσας λέγε.
πρ. Ἄκουε δή νυν. πει. ὡς ἀκούοντος λέγε. 20
πρ. Ἀπόλωλεν ὁ Ζεύς. πει. πηνίκ' ἄττ' ἀπώλετο;
πρ. Ἐξ οὗπερ ὑμεῖς ᾠκίσατε τὸν ἀέρα.
Θύει γὰρ οὐδεὶς οὐδὲν ἀνθρώπων ἔτι
Θεοῖσιν. οὐδὲ κνῖσα μηρίων ἄπο
Ἀνῆλθεν ὡς ἡμᾶς ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου. 25
Ἀλλ' ὥσπερ εἰ Θεσμοφορίοις νηστεύομεν
Ἄνευ θυηλῶν. οἱ δὲ βάρβαροι θεοὶ
Πεινῶντες ὥσπερ Ἰλλυριοὶ κεκριγότες
Ἐπιστρατεύσειν φάσ' ἄνωθεν τῷ Διί,
Εἰ μὴ παρέξει τἀμπόρι' ἀνεῳγμένα, 30
Ἵν' εἰσάγοιτο σπλάγχνα κατατετμημένα.
πει. Εἰσὶν γὰρ ἕτεροι βάρβαροι θεοί τινες
Ἄνωθεν ὑμῶν; πρ. οὐ γάρ εἰσι βάρβαροι,
Ὅθεν ὁ πατρῷός ἐστιν Ἐξηκεστίδῃ;
πε. Ὄνομα δὲ τούτοις τοῖς θεοῖς τοῖς βαρβάροις 35
Τί ἐστιν. πρ. ὅ τι ἐστί; Τριβαλλοί. πει. μανθάνω.
Ἐντεῦθεν ἄρα τοὐπιτριβείης ἐγένετο.
πρ. Μάλιστα πάντων. ἓν δέ σοι λέγω σαφές.
Ἥξουσι πρέσβεις δεῦρο περὶ διαλλαγῶν
Παρὰ τοῦ Διὸς καὶ τῶν Τριβαλλῶν τῶν ἄνω. 40
Ὑμεῖς δὲ μὴ σπένδεσθ', ἐὰν μὴ παραδιδῷ

Est enim arbor nata,
Magna quadam cardia
Longe Cleonymus.
Vtilis quidem nihil, a-
Liter autem timida & magna,
Hac quidem vere semper
Pullulat
Et calumniatur,
Hyeme autem iterum
Scuta folijs fluere facit.

CONVERSIO MEM-
brorum duodecim.

Est autem rursum regio ad ipsam
Tenebram, longe aliqua in
Lucernarum solitudine,
Vbi heroibus, homini-
Bus cum cœnant, &
Simul sunt praeter vesperam.
Tunc autem non amplius erat
Tutum simul obuiare,
Si enim obuiasset aliquis heroi
Hominum nocte Oresti,
Nudus erat percussus ab i-
Pso omnibus aptis.

PROMETHEVS, PISTHETERVS.

PRO. *Heu mihi misero, Iupiter vt non me videat.*
Vbi Pistheterus est? PI. Papa, hoc quidem est?
Quis coopertus? PRO. Deorum vides aliquem
Mei à tergo hic? PI. Per Iouem ego quidem non.
Quis autem es tu? PRO Quando est vsque diei?
PI. *Quando? paruum quid post meridiem.*
Sed tu quis es? PRO. Buletus, vel Peratero.
PI. *Heu mihi valde odite. PRO. quid enim Iupiter facit?*
Serenat nebulas, an congregat nebulas?
PI. *Luge valde. PRO. sic quidem discooperiar.*
PI. *Dilecte Prometheu. PRO. cessa cessa, ne clama.*
PI. *Quid enim est? PRO. tace, ne voca meū nomen:*
Valde enim peribis, si me hic Iupiter videbit.
Sed vt dicam tibi omnes superius res,
Hunc capiens me pileolum super tene
Desuper, vt non me videant dei.
PI. *Euge euge, bene excogitasti ipsum, & Promethice,*
Inducere citò iam, & postea fidens dic.
PRO. *Audi iam nunc. PI. valde audiente dic.*
PRO. *Perijt Iupiter? PI. quando qua perijt?*
PRO. *Ex quo vos habitastis aerem.*
Sacrificat enim nullus nihil hominum amplius
Deis, neque nidor cruribus
Ascendit ad nos ab illo tempore.
Sed tanquam festis ieiunamus
Sine sacrificijs. hi autem barbari dei
Esurientes, tanquam Illyrij frementes,
Contra militare dicunt superius Ioui,
Si non prabebit fora aperta,
Vt inducantur viscera incisa.
PI. *Sunt alteri barbari dei aliqui*
Supra vos? PRO. non enim sunt barbari
PI. *Vnde patrius est Apollo.*
Nomen autem deis barbaris
Quod est? PRO. quod est? Triballi. PI. intelligo,
Hinc igitur conterarsi factum est.
PRO. *Maximè omnium. vnum autem tibi dico apertè,*
Venient legati huc de pacibus,
A Ioue & triballis superius.
Vos autem ne sacrificetis, si non tradiderit

Sceptrum Iupiter auibus iterum,
Et dominationem tibi fœminam habere dederit.

Pi. Quæ est dominatio? PRO. optima puella,
Quæ format fulmen Iouis,
Et alia omnia: bonum consilium,
Bonam legem, modestiam, nauialia,
Obiurgationem, gubernatorem ciuilem, triobola.

Pi. Omnia igitur ipse gubernat? Pro. dico ego,
Quam si tu ab illo ceperis, omnia habes.
Horum gratia huc veni, vt dicerem tibi
Semper quondam, hominibus enim beneuolus sum ego.

Pi. Solum deorum enim propter te sacrificamus.

Pro. Odi autem omnes Deos, vt scis tu.

Pi. Per Iouem semper certè deorum odiosus natus es.

Pro. Timon purus, sed valde reuertar retrò.
Fer mihi pileolum, vt me si Iupiter viderit,
Desuper sequi videar, canistra portantes.

Pi. Et sedem fer hanc capiens.

VERSIO membrorum sex.

Cho. AD autem hæc, sciapodibus palus quædam est illauatiua, quò
Animas ducit Socrates,
Quo & Pisandrus venit,
Rogans animam videre, vel
Viuentem illum præreliquit.

INVERSIO membrorum sex.

VIctimas habens, camelum,
Agnam aliquam, cuius colla incidens,
Sicut Vlysses abiuit,
Et postea ascendit ipsi deorsum
Ad guttur cameli
Chærephon noctua.

NEPTVNVS, TRIBALVS, Hercules, Pistheterus.

Nep. HÆc quidem ciuitatula nephelococcygia,
Vides hæc adest, quò legati sumus.
Hic quid facis, tu sinistras sic indueris?
Non mutas pallium tanquam in dexteras?
Quid ô infelix laspodias es natura.
O popularis dominatio, quò ire facis nos aliquando,
Si hunc sic confirmarunt dei.

Try. Habebis tacite. PO. luge. multum enim iam te ego
Vidi omnium barbarissimum deorum.
Age iam quid facimus Hercules? Her. audisti
Me quòd hunc virum suffocare volo,
Quicunque vnquam est Deus extra murans.

PO. Sed ô bene electi sumus de pacibus
Legati. Her. dupliciter magis suffocare mihi videris.

Pi. Casiteram aliquis det. fer silphium,
Caseum ferat aliquis, verte carbones.

Her. Virum gaudere dei iubemus
Tres existentes nos. PI. sed iniyce silphium.

Her. Carnes autem cuius hæ sunt? PI. aues aliquæ
Insurgentes ciuilibus auibus,
Apparuerunt iniusta facere Her. postea certè silphium
Iniycis prius ipsis. PI. ô gaude Hercules,
Quid est? Her. legationem facientes huc venimus à deis de belli pace.

Pi. Oleum non est in lucerna.

Her. Et quidem auiculas pingues esse decet.

Nep. Nosq; enim bellantes non lucramur,
Vosq; nobis deis existentes amici
Hyemalem aquam habebitis in cœnis,
Tranquillosq; ducetis dies semper.
His de omnibus potentes venimus.

Τὸ σκῆπτρον ὁ Ζεὺς τοῖσιν ὄρνισιν πάλιν,
Καὶ τὴν Βασιλείαν σοι γυναῖκ' ἔχειν διδῷ.

πει. Τίς ἐστιν ἡ Βασιλεία; πρ. καλλίστη κόρη.
Ἥπερ ταμιεύει τὸν κεραυνὸν τοῦ Διός. 45
Καὶ τἄλλα ἁπαξάπαντα, τὴν εὐβουλίαν.
Τὴν εὐνομίαν. τὴν σωφροσύνην. τὰ νεώρια.
Τὴν λοιδορίαν. τὸν κωλακρέτην. τὰ τριώβολα.

πει. Ἅπαντά γ' ἆρ' αὐτῷ ταμιεύει; πρ. φήμ' ἐγώ,
Ἣν γ' ἢν σὺ παρ' ἐκείνου λάβῃς, ἅπαντ' ἔχεις. 50
Τούτων ἕνεκα δεῦρ' ἦλθον, ἵνα φράσαιμί σοι
Αἰεί ποτ' ἀνθρώποις γὰρ εὔνους εἴμ' ἐγώ.

πε. Μόνον θεῶν γὰρ διὰ σ' ἀπανθρακίζομεν.

πρ. Μισῶ δ' ἅπαντας τοὺς θεούς, ὡς οἶσθα σύ.

πει. Νὴ τὸν Δί' αἰεὶ δῆτα θεομισὴς ἔφυς. 55

πρ. Τίμων καθαρός. ἀλλ' ὡς ἂν ἀποτρέχω πάλιν,
Φέρε μοι σκιάδειον, ἵνα με κἂν ὁ Ζεὺς ἴδῃ
Ἄνωθεν, ἀκολουθεῖν δοκῶ κανηφόρῳ.

πε. Καὶ τὸν δίφρον φόρει τονδὶ λαβών.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ϛ'.

χο. ΠΡὸς δὲ τοῖσι σκιάποσι λίμνη τίς ἐστ' ἄλουτος, οὗ 60
Ψυχαγωγεῖ Σωκράτης.
Ἔνθα καὶ Πείσανδρος ἦλθε
Δεόμενος ψυχὴν ἰδεῖν ἣ
Ζῶντ' ἐκεῖνον προὔλιπε. 65

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ϛ'.

ΣΦάγι' ἔχων κάμηλον,
Ἀμνόν τιν', ὡς λαιμοὺς τεμὼν
Ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἀπῆλθεν.
Κᾆτ' ἀνῆλθεν αὐτῷ κάτωθεν,
Πρὸς τὸ λαῖμα τοῦ καμήλου, 70
Χαιρεφῶν ἡ νυκτερίς.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ΤΡΙΒΑΛΛΟΣ, ΗΡΑΚΛΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

πο. ΤΟ μὲν πόλισμα τῆς Νεφελοκοκκυγίας
Ὁρᾷς τοδὶ πάρεστιν, οἷ πρεσβεύομεν.
Οὗτος τί δρᾷς; ἐπ' ἀριστέρ' οὕτως ἀμπέχῃ.
Οὐ μεταβαλεῖς θοἰμάτιον ὡς ἐπιδεξιά;
Τί ὦ κακόδαιμον Λαισποδίας εἶ τὴν φύσιν. 5
Ὦ δημοκρατία ποῖ προβιβᾷς ἡμᾶς ποτε.
Εἰ τουτονί γ' ἐχειροτόνησαν οἱ θεοί.

τρ. Ἐάσεις ἀτρέμας. πο. οἴμωζε. πολὺ γὰρ δή σ' ἐγὼ
Ἑώρακα πάντων βαρβαρώτατον θεῶν.
Ἄγε δὴ τί δρῶμεν Ἡράκλεις. ηρ. ἀκήκοας 10
Ἐμοῦ γ' ὅτι τὸν ἄνθρωπον ἄγχειν βούλομαι.
Ὅς τίς ποτ' ἔσθ' ὁ τοὺς θεοὺς ἀποτειχίσας.

πο. Ἀλλ' ὦ 'γάθ' ᾑρέμεσθα περὶ διαλλαγῶν
Πρέσβεις. ηρ. διπλασίως μᾶλλον ἄγχειν μοι δοκεῖ.

πει. Τὴν τυρόκνηστιν τὶς δότω. φέρε σίλφιον. 15
Τυρὸν φερέτω τις. πυρπόλει τοὺς ἄνθρακας.

Ηρ. Τὸν ἄνδρα χαίρειν οἱ θεοὶ κελευόμεσθα,
Τρεῖς ὄντες ἡμεῖς. πει. ἀλλ' ἐπικνῶ τὸ σίλφιον.

Ηρ. Τὰ κρέα δὲ τοῦ ταῦτ' ἐστίν; πει. ὄρνιθές τινες,
Ἐπανιστάμενοι τοῖς δημοτικοῖσιν ὀρνέοις 20
Ἔδοξαν ἀδικεῖν. ηρ. εἶτα δῆτα σίλφιον,
Ἐπικνᾷς πρότερον αὐτοῖσιν. πει. ὦ χαῖρ' Ἡράκλεις.
Τί ἐστι. ηρ. πρεσβεύοντες ἐνθάδ' ἥκομεν
Παρὰ τῶν θεῶν, περὶ πολέμου καταλλαγῆς.

πε. Ἔλαιον οὐκ ἔνεστιν ἐν τῇ ληκύθῳ. 25

ηρ. Καὶ μὴν τά γ' ὀρνίθια λιπαρ' εἶναι πρέπει.

πο. Ἡμεῖς τε γὰρ πολεμοῦντες, οὐ κερδαίνομεν.
Ὑμεῖς τ' ἂν ἡμῖν τοῖς θεοῖς ὄντες φίλοι,
Ὄμβριον ὕδωρ ἂν ἔχοιτ' ἐν τοῖς τέλμασιν.
Ἀλκυονίδας τ' ἂν ἄγοιθ' ἡμέρας ἀεί. 30
Τούτων περὶ πάντων αὐτοκράτορες ἥκομεν.

ἀλλ'

πει. Ἀλλ' οὔτε πρότεροι πώποθ' ἡμεῖς ἤρξαμεν
Πολέμου πρὸς ὑμᾶς, νῦν τ' ἐθέλομεν, εἰ δοκεῖ,
Ἐάν τι δίκαιον ἀλλὰ νῦν ἐθέλητε δρᾶν
Σπονδὰς ποιεῖσθαι. τὰ δὲ δίκαι' ἐστὶν ταδί. 35
Τὸ σκῆπτρον ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν πάλιν
Τὸν Δί' ἀποδοῦναι, κἀν διαλλαττώμεθα.
Ἐπὶ τοῖσδε, τοὺς πρέσβεις ἐπ' ἄριστον καλῶ.
ἡρ. Ἐμοὶ μὲν ἀπόχρη ταῦτα, καὶ ψηφίζομαι.
πο. Τί ὦ κακόδαιμον ἠλίθιος καὶ γάστρις εἶ, 40
Ἀποστερεῖς τὸν πατέρα τῆς τυραννίδος;
πει. Ἄληθες; οὐ γὰρ μεῖζον ὑμεῖς οἱ θεοὶ
Ἰσχύσετ', ἢν ὄρνιθες ἄρξωσιν κάτω.
Νῦν μέν γ' ὑπὸ ταῖς νεφέλαισιν ἐγκεκρυμμένοι
Κύψαντες ἐπιορκοῦσιν ὑμᾶς οἱ βροτοί. 45
Ἐὰν δὲ τοὺς ὄρνις ἔχητε συμμάχους,
Ὅταν ὀμνύῃ τις τὸν κόρακα καὶ τὸν Δία,
Ὁ κόραξ παρελθὼν τοῦ 'πιορκοῦντος λάθρα
Προσπτάμενος ἐκκόψει τὸν ὀφθαλμὸν θενών.
πο. Νὴ τὸν Ποσειδῶ ταῦτά γε οὐ καλῶς λέγεις. 50
Κἀμοὶ δοκεῖ. πει. τί δαὶ σὺ φῄς; τρ. ναβαισατρευ.
πει. Ὁρᾷς, ἐπαινεῖ χ' οὗτος. ἕτερον νῦν ἔτι
Ἀκούσαθ' ὅσον ὑμᾶς ἀγαθὸν ποιήσομεν.
Ἐάν τις ἀνθρώπων ἱερεῖόν τῳ θεῷ
Εὐξάμενος, εἶτα διασοφίζηται λέγων, 55
Μενετοὶ θεοί. καὶ μὴ 'ποδιδῷ μισητίαν
Ἀναπράξομεν καὶ ταῦτα. πο. φέρ' ἴδω τῷ τρόπῳ;
πει. Ὅταν διαριθμῶν ἀργυρίδιον τύχῃ
Ἄνθρωπος οὗτος, ἢ καθῆται λουόμενος,
Καταπτὰς ἰκτῖνος ἁρπάσας λάθρα 60
Προβάτοιν δυοῖν τιμὴν ἀνοίσει τῷ θεῷ.
ἡρ. Τὸ σκῆπτρον ἀποδοῦναι πάλιν ψηφίζομαι
Τούτοις ἐγώ. πο. τὸν Τριβαλλὸν γ' ἔτι νῦν ἐροῦ.
ἡρ. Ὁ Τριβαλλός, οἰμώζειν δοκεῖ σοι; τρ. σαυνάκα
Βακταρικροῦσα. ἡρ. φησίν εὖ λέγειν πάνυ. 65
πο. Εἴ τοι δοκεῖ σφῷν, ταῦτα κἀμοὶ συνδοκεῖ.
ἡρ. Οὗτος, δοκεῖ δρᾶν ταῦτα τοῦ σκήπτρου πέρι.
πει. Καὶ νὴ Δί' ἕτερόν γ' ἐστὶν, οὗ 'μνήσθην ἐγώ,
Τὴν μὲν γὰρ Ἥραν, παραδίδωμι τῷ Διΐ,
Τὴν δὲ Βασίλειαν τὴν κόρην γυναῖκ' ἐμοὶ 70
Ἐκδοτέον ἐστίν. πο. οὐ διαλλαγῶν ἐρᾷς,
Ἀπίωμεν οἴκαδ' αὖθις. πει. ὀλίγον μοι μέλει.
Μάγειρε, τὸ κατάχυσμα χρὴ ποιεῖν γλυκύ.
ἡρ. Ὦ δαιμόνι' ἀνθρώπων Πόσειδον, ποῖ φέρει,
Ἡμεῖς περὶ γυναικὸς μιᾶς πολεμήσομεν; 75
πο. Τί δαὶ ποιῶμεν; ἡρ. ὅ τι; διαλλαττώμεθα.
πο. Τί ὦ 'ζύρ' οὐκ οἶσθ' ἐξαπατώμενος πάλαι;
Βλάπτεις δέ τοι σὺ σαυτόν. ἢν γὰρ ἀποθάνῃ
Ὁ Ζεὺς παραδοὺς τούτοισι τὴν τυραννίδα,
Πένης ἔσει σύ. σοῦ γὰρ ἅπαντα γίγνεται 80
Τὰ χρήμαθ', ὅσ' ἂν ὁ Ζεὺς ἀποθνῄσκων καταλίπῃ.
πει. Οἴμοι τάλας γ' οἷόν σε περισοφίζεται.
Δεῦρ' ὡς ἐμ' ἀποχώρησον, ἵνα τί σοι φράσω.
Διαβάλλεταί σ' ὁ θεῖος, ὦ πονηρὲ σύ.
Τῶν γὰρ πατρῴων οὐδ' ἀκαρῆ μέτεστί σοι 85
Κατὰ τοὺς νόμους. νόθος γὰρ εἶ κοὐ γνήσιος.
ἡρ. Ἐγὼ νόθος; τί λέγεις; πει. σὺ μέντοι νὴ Δία.
Ὤν γε ξένης γυναικός. ἢ πῶς ἄν ποτε
Ἐπίκληρον εἶναι τὴν Ἀθηναίαν δοκεῖς,
Οὖσαν θυγατέρ' ὄντων ἀδελφῶν γνησίων. 90
ἡρ. Τί δ', ἢν ὁ πατὴρ ἐμοὶ διδῷ τὰ χρήματα
Τὰ νοθεῖ' ἀποθνῄσκων; πει. ὁ νόμος αὐτὸν οὐκ ἐᾷ.
Οὗτος ὁ Ποσειδῶν πρῶτος ὃς ἐπαίρει σε νῦν
Ἀνθέξεταί σου τῶν πατρῴων χρημάτων,
Φάσκων ἀδελφὸς αὐτὸς εἶναι γνήσιος. 95
Ἐρῶ δὲ δὴ καὶ τὸν Σόλωνός σοι νόμον.
Νόθῳ δὲ μὴ εἶναι ἀγχι-
στείαν, παίδων ὄντων γνη-
σίων. ἐὰν δὲ παῖδες

Pi. *Sed neque primi unquam nos incepimus*
Bellum ad vos, nuncq́, volumus (si videtur
Si quid iustum aliud nunc vultis facere)
Inducias facere. hæc autem iusta sunt hæc,
Sceptrum nobis auibus iterum
Iouem reddere, & inducias facimus,
In his legatos ad cœnam voco.
Her. *Mihi quidem sufficiunt hæc, & confirmo,*
Quid ô infelix stolidus, & gulosus es,
Priuas patrem tyrannide?
Pi. *Verum. non enim maius vos dei*
Poteritis, si aues dominabuntur inferius;
Nunc quidem à nebulis coopertis,
Inclinati peierant vos homines.
Si autem aues habebitis auxiliatores,
Quando iurabit aliquis coruum & Iouem,
Coruus adueniens peierante clam,
Aduolans excutet oculum verberans.
Nep. *Per Neptunum, hæc bene dicis.*
Et mihi videtur. Pi. Quid autẽ tu dicis? Tri. nauasatreu.
Pi. *Vides? laudat hic alterum nunc adhuc,*
Audite quantum nobis bonum faciemus.
Si quis hominum sacrum Deo ouem post
Vouens, postea sophisticus dicens,
Tardi dei, & non soluam peccatum,
Recompensemus & hæc. Nep. age videam quomodo,
Pi. *Quando dinumerans argentulum contigerit,*
Homo hic vel sedet lotus,
Aduolans ictinus rapiens clàm,
Ouium duar: in precium referet Deo.
Her. *Sceptrum reddere iterum confirmo.*
His ego. Nep. Triballum nunc interroga.
Her. *Triballus lugere videtur tibi. Tri. bene*
Confirmo. Her. dicit bene dicere valde.
Nep. *Si cui apparent vestrûm hæc, & mihi simul apparent.*
Her. *Hic videtur facere hæc sceptri gratia.*
Pi. *Et per Iouem alterum est, cuius memini ego.*
Hanc quid enim Iunonem trado Ioui,
Illam autem reginam puellam mulierem mihi,
Dandum est. Nep. non paces amas,
Abeamus domum iterum. Pi. parum mihi cura est,
Coque, infusionem oportet facere dulcem.
Her. *O felix hominum Neptune quò portaris.*
Nos de muliere vna pugnabimus?
Nep. *Quid autem faciemus? Her. Quòd faciemus pacem.*
Nep. *Quid ô praue non scis deceptus diu?*
Lædis autem tu teipsum, si autem mortuus fuerit
Iupiter, tradens his tyrannidem.
Pauper eris tu. tui enim omnes fiunt
Res quæscunque Iupiter moriens reliquerit.
Pi. *Hei mihi miser, qualiter te circumuenit,*
Huc ad me accede, vt aliquid tibi dicam.
Criminatur te patruus ô ignaue tu,
Horum enim paternorum neque paululum participatur tibi
Secundum leges, spurius enim es & non legitimus.
Her. *Ego spurius? quid dicis? Pi. tu quidem per Iouem*
Existens aduena mulieris, an aliquo modo vnquam
Hæredem esse Mineruam putas,
Existentem filiam existentibus fratribus legitimis?
Her. *Quid autem si pater mihi dat res*
Spurio moriens? Pi. lex ipsum non sinit.
Hic Neptunus primus qui extollit te, nunc
Vsurpabit tui paternas res,
Dicens frater ipse esse legitimus.
Dico autem iam & Solonis tibi legem,
Spurio autem non esse affi-
Nitatem filijs existentibus legi-
Timis. si autem filij

Non sunt legitimi, his
Propissime genere
Participationem esse rerum.

Her. *Mihi autem igitur nihil paternarum rerum*
Est in participatione? Pi. non quidē per Iouem. dic autem,
Iam te pater induxit in custodes?

Her. *Non certè me, & certè admirabar diu.*

Pi. *Cur certè supra osciasti, causam aspiciens:*
Sed si nobiscum eris, constituam te ego
Regem, auium præbebo tibi lac.

Her. *Justa mihi & diu videris dicere*
Circa puellam, & ego trado tibi.

Pi. *Quid autem tu dicis. Nep. contraria delibero.*

Pi. *In tribalo omnis res, quid tu dicis?*
Pulchram puellam & valde reginam
Aui trado. Her. tradere dicit?

Nep. *Per Iouem non hic tradere dicit,*
Nisi ire quemadmodum hirundines.

Pi. *Igitur tradere hirundinibus dicit.*

Nep. *Vos nunc pacem facite & conuenite,*
Ego autem, postquam vobis videtur, tacebo.

Her. *Nobis quæ dicis tu, omnia conuenire videntur.*
Sed veni nobiscum ipse in cœlum,
Vt reginam & omnia illic capias.

Pi. *In tempus igitur decisa sunt hæc*
Ad nuptias. Her. vultis igitur ego interea
Assem carnes has, manens? vos autem ite.

Nep. *Asses tu carnes? multam gulositatem dicis.*
Non es nobiscum? Her. bene quidem sum dispositus,
Nuptialem vestem det aliquis huc mihi.

Versio membrorum decem.

Ch. *E*St autem in Phanis ad
Clepsydram prauum gulo-
Sorum genus,
Qui metuntque & semi-
Nant, & vindemiant lin-
Guis, siccant ficósque.
Barbari autem sunt genus,
Gorgiæq; & Philippi.
Et à ventrosis illis Philippis
Vbique Attica lingua sine mulcetur.

Compositio per circuncisionem.

Nun. *O Omnia bona facientes, ô maiora sermone,*
O ter beatum volabile auium genus,
Suscipite regem beatis domibus.
Aduenit enim qualis neque undique lucens
Stella videre splenduit aureáque splendida domo,
Neque solis longe splendens radiorum splendor
Talis splenduit: qualem autem venit
Habens mulieris pulchritudinem non dicibile dicere.
Mouens fulmen, alas ferens Iouis telum.
Odor autem innominabilis in profundum circuli
Procedit. pulcher aspectus sacrificiorum,
Auræ mouent volutionem fumi.
Hic autem & ipse est. sed oportet deæ
Musæ aperire sacrum benedicens os.

Cantus et versio membrorum duodecim.

Semi. *R*Educ, diuide, diduc, adduc, præbe,
Circumuola beatum
Beata cum fortuna.
O papæ papæ tempore
Pulchritudinis,

Μὴ ὄντι γνησίοις τοῖς 100
Ἐγγυτάτω τοῦ γένους,
Μετεῖναι τῶν χρημάτων.

ἡρ. Ἐμοὶ δ' ἄρ' οὐδὲν τῶν πατρῴων χρημάτων
Μέτεστιν; πει. οὐ μέντοι μὰ Δία. λέξον δέ μοι
Ἤδη σ' ὁ πατὴρ εἰσήγαγ' εἰς τοὺς φράτορας; 105

ἡρ. Οὐ δῆτ' ἐμέ γε. καὶ δῆτ' ἐθαύμαζον πάλαι.

πει. Τί δῆτ' ἄνω κέχηνας αἰκίαν βλέπων;
Ἀλλ' ἢν μεθ' ἡμῶν ᾖς, καταστήσω σ' ἐγὼ
Τύραννον. ὀρνίθων παρέξω σοι γάλα.

ἡρ. Δίκαι' ἔμοιγε καὶ πάλαι δοκεῖς λέγειν. 110
Περὶ τῆς κόρης. καὶ γωγε παραδίδωμί σοι.

πει. Τί δαὶ σὺ φῄς. πο. τἀναντία ψηφίζομαι.

πει. Ἐν τῷ Τριβαλλῷ πᾶν τὸ πρᾶγμα. τί σὺ λέγεις;

τρι. Καλάνι κόραυνα καὶ μεγάλα βασιλιναῦ
Ὀρνιθι παραδίδωμι. ἡρ. παραδοῦναι λέγει. 115

πο. Μὰ τὸν Δί' οὐχ οὗτός γε παραδοῦναι λέγει,
Εἰ μὴ βαδίζειν ὥσπερ αἱ χελιδόνες.

πει. Οὐκοῦν παραδοῦναι ταῖς χελιδόσι λέγει.

πο. Σφὼ νῦν διαλλάττεσθε, καὶ ξυμβαίνετε.
Ἐγὼ δ' ἐπειδὴ σφῷν δοκεῖ, σιγήσομαι. 120

ἡρ. Ἡμῖν ἃ λέγεις σὺ πάντα συγχωρεῖν δοκεῖ.
Ἀλλ' ἴθι μεθ' ἡμῶν αὐτὸς ἐς τὸν οὐρανόν,
Ἵνα τὴν Βασίλειαν καὶ τὰ πάντ' ἐκεῖ λάβῃς.

πει. Ἐς καιρὸν ἄρα κατεκόπησαν οὗτοι,
Ἐς τοὺς γάμους. ἡρ. βούλεσθε δῆτ' ἐγὼ τέως 125
Ὀπτῶ τὰ κρέα ταυτὶ μένων; ὑμεῖς δ' ἴτε.

πο. Ὀπτᾷς σὺ κρέα; πολλήν γε τενθείαν λέγεις.
Οὐκ εἶ μεθ' ἡμῶν; ἡρ. εὖ γε μέντἂν διετέθην.

πει. Γαμικὴν χλανίδα δότω τις δεῦρό μοι.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι'.

χο. Ἔστι δ' ἐν Φαναῖσι, πρὸς τῇ 130
Κλεψύδρᾳ πανοῦργον ἐγ-
γλωττογαστόρων γένος.
Οἳ θερίζουσί τε καὶ σπεί-
ρουσι καὶ τρυγῶσι ταῖς γλώτ-
ταισι. συκάζουσί τε. 135
Βάρβαροι δ' εἰσὶν γένος.
Γοργίαι τε καὶ Φίλιπποι.
Κἀπὸ τῶν ἐγγλωττογαστόρων ἐκείνων τῶν Φιλίππων
Πανταχοῦ τῆς Ἀττικῆς ἡ γλῶττα χωρὶς τέμνεται.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ἐκ στίχων ιδ'.

ἀγγ. Ὦ πάντ' ἀγαθὰ πράττοντες. ὦ μείζω λόγου. 140
Ὦ τρισμακάριον πτηνὸν ὀρνίθων γένος.
Δέχεσθε τὸν τύραννον ὀλβίοις δόμοις.
Προσέρχεται γὰρ οἷος οὔτε παμφαὴς
Ἀστὴρ ἰδεῖν ἔλαμψε χρυσαυγεῖ δόμῳ.
Οὔθ' ἡλίου τηλαυγὲς ἀκτίνων σέλας 145
Τοιοῦτον ἐξέλαμψεν. οἷον δ' ἔρχεται
Ἔχων γυναικὸς κάλλος οὐ φατὸν λέγειν.
Πάλλων κεραυνὸν πτεροφόρον Διὸς βέλος.
Ὀσμὴ δ' ἀνωνόμαστος ἐς βάθος κύκλου
Χωρεῖ, καλὸν θέαμα θυμιαμάτων. 150
Αὖραι διαψαίρουσι πλεκτάνην καπνοῦ.
Ὁδὶ δὲ καὐτός ἐστιν. ἀλλὰ χρὴ θεᾶς
Μούσης ἀνοίγειν ἱερὸν εὔφημον στόμα.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ'.

ημ. Ἄναγε. δίεχε. δίαγε. πάραγε. πάρεχε.
Περιπέτεσθε τὸν μάκαρα
Μάκαρι σὺν τύχᾳ. 155
Ὢ φεῦ φεῦ. τῆς ὥρας
Τοῦ κάλλους.

Ὦ μα-

Ω μακαριστὸν σὺ γάμον
Τῇδε τῇ πόλει γήμας. 160

ἡμι. Μεγάλαι κατέχουσι τύχαι
Γένος ὀρνίθων
Διὰ τόνδε τὸν ἄνδρα.
Ἀλλ' ὑμεναίοισι καὶ νυμφιδίοις
Δέχεσθ' ᾠδαῖς 165
Αὐτὸν καὶ τὴν Βασιλείαν.

ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ
κώλων ε'.

χο. Ἥρα ποτ' ὀλυμπία
Τῶν ἠλιβάτων θρόνων
Ἄρχοντα θεοῖς μέγαν
Μοῖραι ξυνεκοίμισαν 170
Ἐν τοιῷδ' ὑμεναίῳ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
κώλων ε'.

Ὁ δ' ἀμφιθαλὴς Ἔρως
Χρυσόπτερος, ἡνίας
Εὔθυνε παλιντόνους,
Ζηνὸς πάροχος γάμων. 175
Τῆς τ' εὐδαίμονος Ἥρας.

ΕΠΩΔΗ κώ-
λων ς'.

πει. Ὑμὴν ὦ ὑμέναι', ὦ ὑμήν.
Ἐχάρην ὕμνοις ἐχάρην ᾠδαῖς.
Ἄγαμαι δὲ λόγων. ἄγε νῦν αὐτοῦ
Καὶ τὰς χθονίας κλήσατε βροντάς. 180
Τάς τε πυρώδεις Διὸς ἀστεροπάς.
Δεινόν τ' ἀργῆτα κεραυνόν.

ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ ΚΑΙ ΩΔΗ
κώλων ια'.

χο. Ὦ Μέγα χρύσεον ἀστεροπῆς φάος.
Ὦ Διὸς ἄμβροτον ἔγχος πυρφόρον.
Βαρυαχέες ὀμβροφόροι θ' ἅμα 185
Βρονταί. αἷς ὅδε νῦν χθόνα σείει,
Διὰ σὲ πάντα κρατήσας. καὶ
Πάρεδρον βασιλείαν ἔχει Διός.
ἡμι. Ὑμὴν ὦ. ὑμέναι' ὦ.
Ἕπεσθε νῦν γάμοισιν ὦ 190
Φῦλα πάντα συννόμων
Πτεροφόρ' ἐπὶ πέδον Διός.
Καὶ λέχος γαμήλιον.
Ὄρεξον ὦ μάκαιρα σὴν
Χεῖρα, καὶ πτερῶν ἐμῶν 195
Λαβοῦσα, συγχόρευσον.
Αἴρων δὲ κουφιῶ σ' ἐγώ
Ἀλαλαί, ἰὴ παιών
Τήνελλα καλλίνικος ὦ
Δαιμόνων ὑπέρτατε. 200

ΤΕΛΟΣ.

O beatissimas tu nuptias
Hac ciuitate nubens.

Al. Sem. *Magna detinent fortuna*
Genus auium
Propter hunc virum,
Sed laudatiuis & sponsalibus
Suscipite cantibus ipsum, & reginam.

VERSIO altera membrorum quinque.

Ch. *IVno quondam cœlestis*
Altarum sedium,
Dominantem deis magnum
Parcæ comportauerunt
In his nuptijs.

INVERSIO membrorum quinque.

HIc circum pullulans amor,
Auro alatus habenas
Dirige retrò extensas,
Iouis præbitor nuptiarum,
Huius felicis Iunonis.

INCANTATIO membrorum sex.

Pi. *HYmen ô hymenæe, ô hymen,*
Gaudebam laudibus, gaudebam cantibus,
Gaudeo autem sermonibus. age nunc ipsius
Et cœlestia vocate tonitrua,
Hæc ignea Iouis fulgura,
Grauéque albumq; fulmen.

VERSIO ALTERA ET CANTVS membrorum decem & octo.

Ch. *O Magnum aureum fulguris lumen,*
O Iouis immortalis ensis ignifer,
Grauisonantia imbriferaq; simul
Tonitrua, quibus hic nunc terram concutit,
Propter te omnibus dominans, &
Consessilem reginam habere Iouis.

Se. *Hymenæe ô hymenæe, ô*
Sequimini nunc nuptias, ô
Tribus omnes simul pascentium
Alata in pauimentum Iouis,
Et lectum nuptialem.
Præbe ô beata tuam
Manum, & alas meas
Capiens, simul salta:
Eleuans autem leuem faciam te ego.
Sed euge euge pæan,
Euge pulcher in victoria ô
Felix supreme.

FINIS.

ΦΛΩΡ. ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ Εἰς Εἰρήνην.

Κλέων Ἀθηναῖός τε καὶ Βρασίδας Λάκων
Κυκῶντε ταῦτα διὰ χθονὸς τὴν Ἑλλάδα
Πόλεμον ἐσώρσαν. λεσσὰ δ' οὐδ' ἐπιπονθότων
Δήμων, Τρυγαῖος ἀμπελουργὸς Ἀθμονεὺς
Οἰκτείρας αὐτοὺς, καὶ λαβὼν τὸν κάνθαρον
Ἱππηδὸν ἐς τοὺς τοῦ Διὸς βαίνει δόμους,
Ζητῶν πρόσωπον κωφὸν Εἰρήνης θεᾶς,
Τὴν πόλεμος ἄντρων ἐν μυχοῖς ἐκρύψατο.
Ἑρμῇ πυλωρῷ δ' ἐντυχὼν, ἕλκει θεὰν
Λαῷ ξὺν γεωργῷ τῶν ἀγροίκων χρώμενος,
Ἀρμοῖ θανόντων Ἑλλάδος ταρακτόρων
Κλέωνι καὶ Βρασίδᾳ ὑπ' ἀλλήλων φόνῳ
Μόλις δ' Ἀθήνας τήνδ' ἄγων κατέλυθε.
Γάμον συντρεπίζων, ἐς ὃ τὴν εὐωχίαν
Ἀγροῖ καλοῦνται πάντες Εἰρήνης φίλοι.
Ὅπλων κάπηλος δ' ἐκποδὼν μεθίσταται.

FLORI CHRISTIANI ARGVMENTVM in Pacem.

Cleon Atheniensis & Brasidas Laco
Turbas per omnem diu cientes Graeciam
Bellum excitarant, sors premebat Atticum
Acerba populum, quem Athmonensis vinitor
Miserans Trygaeus, Cantharo ingenti vehens
Equi instar altas pergit ad Iouis domos,
Vultum tacentem quaeritans Pacis Deae,
Quam bellum in alta habebat absconsam specu.
Mox cum ianitore verba Mercurio serens
Turba adiuuante rustica Diuam extrahit:
(Occisione mutua occisis prius
Brasida & Cleone Graeciam turbantibus)
Tandemque Athenas ducit & demittitur
Paratque nuptias statim ad conuiuium
Veniunt amici Pacis agrestes simul:
At omnis armorum propola eliminat.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

Οἰκέτης.
Ἕτερος οἰκέτης.
Τρυγαῖος.
Παῖδες Τρυγαίου.
Ἑρμῆς.
Πόλεμος.
Κυδοιμός.
Χορὸς γεωργῶν Ἀθμονέων.
Θεράπων Τρυγαίου.
Ἱεροκλῆς.
Δρεπανουργός.
Λοφοποιός.
Θωρακοπώλης.
Σαλπιγγοποιός.
Κρανοπώλης.
Δορυξόος.
Παῖς Λαμάχου.
Παῖς Κλεωνύμου.

DRAMATIS PERSONAE.

Verna,
Alter verna,
Trygaeus,
Liberi Tryg.
Mercurius,
Bellum,
Tumultus,
Chorus agricol. Athmon.
Famulus Trygaei,
Hierocles,
Falcarius,
Cristarius,
Loricarius,
Tubifex,
Galearum propola,
Hastarius,
Puer Lamachi,
Puer Cleonymi.

ARI-

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗ. · ARISTOPHANIS IRENA, vel PAX.

Ex versione Q. Sept. Florentis Christiani.

ΟΙΚΕΤΗΣ, ΕΤΕΡΟΣ ΟΙΚΕΤΗΣ.

ΑΙρ' αἶρε μᾶζαν ὡς τάχιστα κανθάρῳ.
ετ. Ἰδού. οι. Δὸς αὐτῷ τῷ κάκιστ' ἀπολουμένῳ.
ετ. Καὶ μήποτ' αὐτοῦ μᾶζαν ἡδίω φάγοι.
οι. Δὸς μᾶζαν ἑτέραν ἐξ ὀνίδων πεπλασμένην.
ετ. Ἰδοὺ μάλ' αὖθις. οι. Ποῦ γὰρ ἣν νυνὶ φέρες; 5
Οὐ κατέφαγεν; ετ. Μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ἐξαρπάσας
Ὅλην ἐνέκαψε περικυλίσας τοῖν ποδοῖν.
οι. Ἀλλ' ὡς τάχιστα τρῖβε πολλὰς καὶ πυκνάς.
ετ. Ἄνδρες κοπρολόγοι προσλάβεσθε πρὸς θεῶν.
Εἰ μή με βούλεσθ' ἀποπνιγέντα περιϊδεῖν. 10
οι. Ἑτέραν ἑτέραν δὸς παιδὸς ἡταιρηκότος.
Τετριμμένης γάρ φησιν ἐπιθυμεῖν. ετ. Ἰδού.
Ἑνὸς μὲν ἄνδρες ἀπολελύσθαι μοι δοκῶ.
Οὐδεὶς γὰρ ἂν φαίη με μάττοντ' ἐσθίειν.
οι. Αἰβοῖ. φέρ' ἄλλην. χἀτέραν μοι χἀτέραν, 15
Καὶ τρῖβ' ἑτέρας γε. ετ. Μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Οὐ γὰρ ἔθ' οἷός τ' εἰμ' ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας.
Αὐτὴν ἄρ' οἴσω προσλαβὼν τὴν ἀντλίαν.
οι. Νὴ τὸν Δί' ἐς κόρακάς γε, καὶ σαυτόν γε πρός.
ετ. Ὑμῶν δέ γ' εἴ τις οἶδ' ἐμοὶ κατειπάτω, 20
Πόθεν ἂν πριαίμην ῥῖνα μὴ τετρημένην.
Οὐδὲν γὰρ ἔργον ἦν ἄρ' ἀθλιώτερον,
Ἢ κανθάρῳ μάττοντα παρέχειν ἐσθίειν.
Ὗς μὲν γὰρ ὥσπερ ἂν χέσῃ τις, ἢ κύων,
Φαύλως ἐρείδει. τοῦτο δ' ἀπὸ φρονήματος 25
Βρενθύεταί τε καὶ φαγεῖν οὐκ ἀξιοῖ,
Ἢν μὴ παραθῶ τρίψας δι' ἡμέρας ὅλης,
Ὥσπερ γυναικὶ γογγύλην μεμαγμένην.
Ἀλλ' εἰ πέπαυται τῆς ἐδωδῆς, σκέψομαι,
Τῇδὶ παροίξας τῆς θύρας, ἵνα μή μ' ἴδῃ. 30
Ἔρειδε, μὴ παύσαιο μηδέποτ' ἐσθίων
Τέως, ἕως σαυτὸν λάθῃς διαρραγείς.
Οἷον δὲ κύψας ὁ κατάρατος ἐσθίει,
Ὥσπερ παλαιστὴς παραβαλὼν τοὺς γομφίους.
Καὶ ταῦτα τὴν κεφαλήν τε καὶ τὼ χεῖρέ πως 35
Ὡδὶ περιάγων, ὥσπερ οἱ τὰ σχοινία
Τὰ παχέα συμβάλλοντες εἰς τὰς ὁλκάδας.
Μιαρὸν τὸ χρῆμα καὶ κάκοσμον καὶ βορόν.
Χ' ὅτου ποτ' ἐστὶ δαιμόνων ἡ προσβολή,
οι. Οὐκ οἶδ'. Ἀφροδίτης μὲν γὰρ οὔ μοι φαίνεται, 40
Οὐ μὴν Χαρίτων γε. τοῦ γάρ ἐστ'; οὐκ ἔσθ' ὅπως
Τοῦτ' ἐστὶ τὸ τέρας οὐ Διὸς καταιβάτου.
ετ. Οὐκοῦν ἂν ἤδη τῶν θεατῶν τις λέγοι
Νεανίας δοκησίσοφος. τὸ δὲ πρᾶγμα τί;
Ὁ κάνθαρος δὲ πρὸς τί; κᾆτ' αὐτῷ γ' ἀνὴρ 45
Ἰωνικός τις φησὶ παρακαθήμενος,
Δοκέω μὲν ἐς Κλέωνα τοῦτ' αἰνίττεται,
Ὡς κεῖνος ἀναιδέως τὴν σπατίλην ἐσθίει.
Ἀλλ' εἰσιὼν τῷ κανθάρῳ δώσω πιεῖν.
οι. Ἐγὼ δὲ τὸν λόγον γε τοῖσι παιδίοις, 50
Καὶ τοῖσιν ἀνδρίοισι, καὶ τοῖς ἀνδράσι,
Καὶ τοῖς ὑπερτάτοισιν ἀνδράσι φράσω.
Καὶ τοῖς ὑπερηνορέουσιν ἔτι τούτοις μάλα.
Ὁ δεσπότης μου μαίνεται καινὸν τρόπον,
Οὐχ ὅνπερ ὑμεῖς, ἀλλ' ἕτερον καινὸν πάνυ. 55

VERNA, ALTER VERNA.

Age numerò offer huic turundam Canthare.
Al. *Ellam. Ve. Ergo prabe perditè illi pessimo.*
Al. *Nunquam turūdam dulciorem edet quidem.*
Ve. *Cedò alteram fictam ex asellis stercore.*
Al. *En rursus. Ve. An non belluauit alteram*
Quam modò ferebas? Al. Imò per Iouem suis
Pedibus reuoluens deuorauit integram.
Ve. *Plures crebrasque, quàm citissimè tere.*
Al. *Vos sterquilinilegæ inuoco, fite adiuui,*
Ni strangulandum habetis despicatui.
Ve. *Da consuetis fusionis alteram,*
Nam cupere tritam dicit. Alt. Eccillam: ô viri
Lucro apposisse spero saltem hoc unicum,
Intrita quod me exesse nullus autumet.
Ver. *Vah fer aliam atque aliam atque rursus mihi aliam,*
Aliasque rursus intere. Alt. Haud ego pol quidem
Sentinæ odorem ferre non ultra queo:
Sed vase sumpto nunc & illam deferam.
Ver. *Apage, directe hinc, abi in malam crucem.*
Al. *Potis ne vestrum est indicare quispiam,*
Quanti haud vacinas præstinem ædes narium,
Namque esse nullum censeo infelicius,
Quàm terere quæ mox Cantharus voret rapax:
Iam sus canisve quale stercus egeras
Statim expedibit: Hic nimis superbiens
Alium sapit, nec postulat se mandere,
Ni trita totam per diem apposuero
Velut subactam feminis rapam solent.
Sed aucupabo num famem compresserit
Forem recludam paululum, ne viderit.
Incumbe nauiter esui, nec desine
Disruptus usque, donicum fefelleris.
En exsecrandus quale cernuans vorat,
Laxans molares ceu solet quinquertio:
Ad hæc capútque motat & versat manus,
Velut rudentum & funium sextilia
Quæ crassa torquent ad rates onerarias.
Vorax, scelestum, putidum spectaculum:
Quis hoc deorum iratus innexit malum?
Ver. *Nescio, neque esse Veneris apparet dea*
Nec Gratiarum, tale mirum ni fuat
Monstrum expiandum prorsus Elicij Iouis.
Alt. *Hoc nempe si quis spectet adolescens catus*
Et falsi sapiens, inquiet, Quid hoc rei est?
Quorsum iste Scarabæus? dein vir suggeret
Assessor illi tale quiddam Ionicus,
Hoc in Cleonem vitè coniectum reor,
Vt qui impudenter vesceretur stercore.
Sed introibo & Canthuro potum dabo.
Ver. *Ego verò homullis, pumilis, puellulis*
Virisque, & aliis grandioribus viris,
Adultioribusque sermonem volo
Conserere: Herus solennia insanit mens,
Non more vestro, verùm inaudito & nouo.

Namque ore hianti interdiu cœlum tuens
Incusat usque & pipulo differt Iouem.
Aitque, Quid moliris? scopas Iuppiter
Depone, & auffer Græciam peruertere.
Manete vos,
Tacete, vocem audire visus sum mihi.

TRYGAEVS, VERNA.

Try. *QVid huic popello facturus ô Iuppiter?*
Vrbésne falles ipsius excæcans tuas?
Ver. *Pol illud ecce quod modò aiebam malum.*
Insaniarum specimen en spicitur nouum.
Ac quæ ille dixit, ira cùm ferueßceret,
Scitote: apud se quippe sic locutus est,
Qui rectà adire regiam Iouis queam?
Deinde tenues scalularum machinas
Faciens in altum se trahebat æthera,
Donec relapsu præcipe illisit caput:
Heríque, post hæc nescio quo eliminans
Inuexit Ætnæum Scarabæum maximum,
Cui nunc equiso cogor esse ingratijs:
Quémque ipse blandis plausibus pullum velut
Mulcens, ô ales fortis, inquit, Pegase
Ecquid volatu me ad Iouem duces tuo?
Sed aucupabo clanculum quam rem gerat.
Me miserum, adeste, adeste vicini insimul
Omnes, herus sublimis in cœlum meus
Fertur equitansque Canthare inuehit suo.

SYSTEMA.

Tr. *Lenius incipe Canthare, sensim:*
Gradibus nimium parce superbis
Primo incedere robore fretus.
Sudandum prius, & prius alæ
Præpete neruos dissoluendum
Nec quid, mihi sis, olidum spires:
Sin facturus es, optem vt potius
Hisce in nostris maneas ædibus.
Ve. *O rex here quàm miserè oblucinas.*
Tr. *Comprime linguam.*
Ve. *Quò sic temerè sublimis abis?*
Tr. *Pro tota propero volans Græcia*
Facinúsque audax ausus et insolens.
Ve. *Quid volucris es: nec assum insaniens?*
Tr. *Augusta est adhibenda fauentia*
Spernenda ore obscœna, age, iubila:
Hominésque tuos vt sileant iube,
Vtque latrinas atque fimeta
Angusta nouo latere hic obstruant,
Atque oblinant sibi culos.

ALIVD SYSTEMA.

Ver. *AT non tacebo ni mihi expedis prius*
Quò tam volatum destinas. Try. *Cœlum Iouis*
Adire tantum cogito. Ver. *quid expetens?*
Tr. *Opere rogare meditor illum maximo*
Quid de vniuersa Græcia statuit semel.
Ver. *Quid si nihil respondeat?* Try. *inscribam dicam*
Medisque dicam prodere illum Græciam.
Ver. *Per Liberum ista haud accident viuente me.*
Try. *Non est vt aliter accidant.* Ver. *hui hui.*
Pater facessens vester, ô puellula.
Affectat astra, nósque furtim deserit.
Sed supplicate vos patri ô miserrimæ.

Δι' ἡμέρας γὰρ εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων,
Ὡδὶ κεχηνὼς, λοιδορεῖται τῷ Διΐ.
Καί φησιν, ὦ Ζεῦ, τί ποτε βουλεύει ποιεῖν.
Κατάθου τὸ κόρημα. μὴ κόρει τὴν Ἑλλάδα.
Ἔα ἔα, 60
Σιγήσαθ' ὡς φωνῆς ἀκούειν μοι δοκῶ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΟΙΚΕΤΗΣ.

τρ. Ὦ Ζεῦ, τί δρασείεις ποθ' ἡμῶν τὸν λεών.
Λήσεις σεαυτὸν τὰς πόλεις ἐκκοκκίσας;
οι. Τοῦτ' ἐστὶ τουτὶ τὸ κακὸν αὔθ' οὑγὼ 'λεγον.
Τὸ γὰρ παράδειγμα τῶν μανιῶν ἀκούετε.
Ἃ δ' εἶπε πρῶτον ἡνίκ' ἤρχεθ' ἡ χολὴ, 5
Πεύσεσθ'. ἔφασκε γὰρ πρὸς αὑτὸν ἐνθαδί.
Πῶς ἄν ποτ' ἀφικοίμην ἂν, εὐθὺ τοῦ Διός.
Ἔπειτα λεπτὰ κλιμάκια ποιούμενος.
Πρὸς ταῦτ' ἀνηρρίχατ' ἂν ἐς τὸν οὐρανὸν,
Ἕως ξυνετρίβη τῆς κεφαλῆς καταρρυείς. 10
Ἐχθὲς δὲ μετὰ ταῦτ' ἐκφθαρεὶς, οὐκ οἶδ' ὅποι,
Εἰσήγαγ' Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον,
Κἄπειτα τοῦτον ἱπποκομεῖν μ' ἠνάγκασε.
Καὐτὸς καταψῶν αὐτὸν ὥσπερ πωλίον,
Ὦ Πηγάσιόν μοι φησὶ γενναῖον πτερὸν, 15
Ὅπως πετήσει μ' εὐθὺ τοῦ Διὸς λαβών.
Ἀλλ', ὅ τι ποιεῖ, τηνδὶ διακύψας ὄψομαι.
Οἴμοι τάλας. ἴτε δεῦρο δεῦρ' ὦ γείτονες.
Ὁ δεσπότης γάρ μου μετέωρος αἴρεται
Ἱππηδὸν εἰς τὸν ἀέρ' ἐπὶ τοῦ κανθάρου. 20

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερές.

τρ. Ἥσυχος ἥσυχος ἠρέμα κάνθων.
Μή μοι σοβαρῶς χώρει λίαν.
Εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς ῥώμῃ πίσυνος.
Πρὶν ἂν ἰδίῃς καὶ διαλύσῃς
Ἄρθρων ἶνας πτερύγων ῥύμῃ. 25
Καὶ μὴ πνεῖ μοι κακὸν ἀντιβολῶ
Σ'. εἰ δὲ ποιήσεις τοῦτο κατ' οἴκους
Αὐτοῦ μεῖνον τοὺς ἡμετέρους.
οι. Ὦ δέσποτ' ἄναξ ὡς παραπαίεις.
τρ. Σίγα σίγα. 30
οι. Ποῖ δῆτ' ἄλλως μετεωροκοπεῖς;
τρ. Ὑπὲρ Ἑλλήνων πάντων πέτομαι,
Τόλμημα νέον παλαμησάμενος.
οι. Τί πέτει; τί μάτην οὐχ ὑγιαίνεις;
τρ. Εὐφημεῖν χρὴ καὶ μὴ φλαῦρον 35
Μηδὲν γρύζειν, ἀλλ' ὀλολύζειν.
Τοῖς τ' ἀνθρώποισι φράσον σιγᾶν,
Τούς τε κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας,
Καιναῖς πλίνθοισιν ἀνοικοδομεῖν,
Καὶ τοὺς πρωκτοὺς ἐπικλῄειν. 40

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΤΕΡΟΝ.

οι. Οὐκ ἔσθ' ὅπως σιγήσομ', ἢν μή μοι φράσῃς
Ὅποι πέτεσθαι διανοεῖ. τρ. τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Ὡς τὸν Δί' ἐς τὸν οὐρανόν. οι. τίνα νοῦν ἔχων;
τρ. Ἐρησόμενος ἐκεῖνον Ἑλλήνων πέρι
Ἁπαξαπάντων ὅτι ποιεῖν βουλεύεται. 45
οι. Ἐὰν δὲ μή σοι καταγορεύσῃ. τρ. γράψομαι
Μήδοισιν αὐτὸν προδιδόναι τὴν Ἑλλάδα.
οι. Μὰ τὸν Διόνυσον οὐδέποτε ζῶντός γ' ἐμοῦ.
τρ. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλ'. οι. ἰοὺ. ἰοὺ. ἰοὺ. ἰοὺ.
Ὦ παιδί' ὁ πατὴρ ἀπολιπὼν ἀπέρχεται 50
Ὑμᾶς ἐρήμους εἰς τὸν οὐρανὸν λάθρα.
Ἀλλ' ἀντιβολεῖτε τὸν πατέρ' ὦ κακοδαίμονα.

ΠΑΙΔΕΣ

ΠΑΙΔΕΣ ΤΡΥΓΑΙΟΥ,
ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

Σύστημα ἕτερον ἀνομοιομερές.

παι. Ὦ πάτερ, ὦ πάτερ, ἆρ' ἔτυμός γε ἆρ
Δωμάτων ἡμετέροις φάτις ἥκει,
Ὡς σὺ μετ' ὀρνίθων προλιπὼν ἐμὲ
Ἐς κόρακας βαδιεῖ μεταμώνιος.
Ἔστι τι τῶνδ' ἐτύμως; εἴπ' ὦ πάτερ εἴ τι φιλεῖς με. 5
τρ. Δοξάσαι ἔστι κόραι. τὸ δ' ἐτήτυμον ἄχθομαι ὑμῖν,
Ἡνίκ' ἂν αἰτίζητ' ἄρτον πάππαν με καλοῦσαι.
Ἔνδον δ' ἀργυρίου μηδὲ ψακὰς ᾖ πάνυ πάμπαν.
Ἢν δ' ἐγὼ εὖ πράξας ἔλθω πάλιν, ἕξετ' ἐν ὥρᾳ.
Κολλύραν μεγάλην, καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ' αὐτῇ. 10
παι. Καὶ τίς πόρος σοι τῆς ὁδοῦ γενήσεται;
Ναῦς μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε ταύτην τὴν ὁδόν.
τρ. Πτηνὸς πορεύσει πῶλος, οὐ ναυσθλώσομαι.
παι. Τίς δ' ἡ 'πίνοιά σου 'στιν, ὥστε κάνθαρον
Ζεύξαντ' ἐλαύνειν εἰς θεούς, ὦ παππία. 15
τρ. Ἐν τοῖσιν Αἰσώπου λόγοις ἐξηυρέθη,
Μόνος πετεινῶν εἰς θεοὺς ἀφιγμένος.
παι. Ἄπιστον εἶπας μῦθον ὦ πάτερ, πάτερ,
Ὅπως κάκοσμον ζῷον ἦλθεν εἰς θεούς.
τρ. Ἦλθεν κατ' ἔχθραν αἰετοῦ πάλαι ποτὲ 20
Ὤ' ἐκκυλίνδων, κἀντιτιμωρούμενος.
παι. Οὔκουν ἐχρῆν σε Πηγάσου ζεῦξαι πτερόν,
Ὅπως ἐφαίνου τοῖς θεοῖς τραγικώτερος.
τρ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ἄν μοι σιτίων διπλῶν ἔδει.
Νῦν δ' ἅττ' ἂν αὐτὸς καταφάγω τὰ σιτία, 25
Τούτοισι τοῖς αὐτοῖσι τοῦτον χορτάσω.
παι. Τί δ' ἢν ἐς ὑγρὸν πόντιον πέσῃ βάθος;
Πῶς ἐξολισθεῖν πτηνὸς ὢν δυνήσεται;
τρ. Ἐπίτηδες εἶχον πηδάλιον, ᾧ χρήσομαι,
Τὸ πλοῖον δ' ἔσται Ναξιουργὴς κάνθαρος. 30
παι. Λιμὴν δὲ τίς σε δέξεται φορούμενον;
τρ. Ἐν Πειραιεῖ δήπου 'στὶ Κανθάρου λιμήν.
παι. Ἐκεῖνο τήρει, μὴ σφαλεὶς καταρρυῇς
Ἐντεῦθεν. εἶτα χωλὸς ὢν Εὐριπίδῃ
Λόγον παράσχῃς, καὶ τραγῳδία γένῃ. 35
τρ. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'. ἀλλὰ χαίρετε.

Ὑμεῖς δέ γ' ὑπὲρ ὧν τοὺς πόνους ἐγὼ πονῶ,
Μὴ βδεῖτε, μηδὲ χέζεθ' ἡμερῶν τριῶν.
Ὡς εἰ μετέωρος οὗτος ὢν ὀσφρήσεται,
Κατωκάρα ῥίψας με βουκολήσεται. 40

Ἀλλ' ἄγε Πήγασε χώρει χαίρων,
Χρυσοχάλινον πάταγον ψαλίων
Διακινήσας φαιδροῖς ὠσίν.
Τί ποιεῖς, τί ποιεῖς; ποῖ παρακλίνεις
Τοὺς μυκτῆρας πρὸς τὰς λαύρας. 45
Ἵει σαυτὸν θαρρῶν ἀπὸ γῆς,
Κᾆτα δρομαίαν πτέρυγ' ἐκτείνων,
Ὀρθὸς χώρει Διὸς εἰς αὐλάς.
Ἀπὸ μὲν κάκκης τὴν ῥῖν' ἀπέχων,
Ἀπό θ' ἡμερινῶν σιτίων πάντων. 50
Ἄνθρωπε τί δρᾷς οὗτος ὁ χέζων
Ἐν Πειραιεῖ παρὰ ταῖς πόρναις,
Ἀπολεῖς μ' ἀπολεῖς. οὐ κατορύξεις
Κἀπιφορήσεις τῆς γῆς πολλήν;
Κἀπιφυτεύσεις ἕρπυλλον ἄνω, 55
Καὶ μύρον ἐπιχεῖς, ὡς ἢν τι πεσὼν
Ἐνθένδε πάθω, τοὐμοῦ θανάτου
Πέντε τάλαντ' ἡ πόλις ἡ Χίων
Διὰ τὸν σὸν πρωκτὸν ὀφλήσει.

LIBERI TRYGÆI,
Trygæus.

Systema aliud partium dissimilium.

Pue. *O Pater, ô pater, ædibus ergo,*
Fama venit verissima nostris
Te cum auibus cælum temere arduum
Velle capessere méque relinquere:
Veráne fama fuit genitor? dic si quid amas me. 5
Try. *O natæ veri simile est, veréque dolebam,*
Cum patrem panis peteretis frustra vocantes,
Nec tamen vlla domi argenti scintilla niteret:
Sin rebus redeo gestis feliciter, ingens
Panis erit semper pugnisque obsonia vobis. 10
Pu. *Qui posse speras iter hoc insistere?*
Neque enim vehet te nauis huc stilotaria.
Try. *Volucris vehet me pullus, haud nauis feret.*
Pu. *Quæ cogitatio est tibi ô Patercule?*
Quæ mens, adigere cantharum ad cæli polos? 15
Try. *Reperitur ille in fabulis Æsopicis*
Solus volucres inter isse ad deos.
Pu. *Credenda non est fabula ô pater, pater,*
Visisse olentem bestiam vsque ad cælites.
Try. *Aquilam perosus venit olim, & illius* 20
Deiecit oua, & vltus aduersarium est.
Pu. *Præstabat ergo iungere alas Pegasi,*
Mirandus vt diis amplius faceres fidem.
Try. *At ô misella duplici cibo mihi*
Opus fuisset, nam quibus vescor cibis 25
Iisdem volucrem post saturo cantharum.
Pu. *Quid si in profundum decidat forsan mare?*
Quis poterit æquor verrere ales insolens?
Try. *Clauo lubenter vtar hocce industrie,*
Eritq́; nauis facta Naxi cantharus. 30
Pu. *Quis applicante portus accipiet ratem?*
Try. *Piræus ingens canthari portu cluet.*
Pu. *At hoc caue sis, ne ruens temerario*
Fallare casu, tum catax Euripidi
Occasionem præbeas Tragœdiæ. 35
Try. *Satis hoc canebo: cæterum valete vos.*

Quorum labores gratia istos exsequor,
Triduúmque totum ne cacate aut pedite.
Ne si iste in altum sublimans olfecerit
Fallens me ad axi, præcipémque perduit.

Ergo age Pegase lætus gradere,
Auricolores strepitum freni
Motare auribus incipe rectis.
Quid agis? quid agis? quò declinas
Nares olidos ad secessus?
Tollere fidens procul è terra
Et pansis perniciter alis
Ad Iouis aulam dirige cursum.
Parce cacamina tangere nare
Atque cibaria quotidiana.
Heus tu quid facis, heus tu qui cacas
Prope Piræ turpe lupanar.
Perij, perij, pergin' fodere
Atque iniecta condere terra?
Et serpyllum super inserere
Vnguentúmque infundere, ne si
Forte hic corruo perditus vrbs Chia
Culi ergo tui pro morte mea
Mulctetur quinque talentis.

Hei mi extimesco, facere ludos desino.
O machinarie, mentis huc nisum adijce
Fœdi vmbilicum spiritus vortex ferit,
Ni fers opem mihi, saturabo cantharum.
Sed videor esse cœlites propter Deos,
Et iam tueri splendidam Iouis domum.
Quis limina obseruat Iouis? quin panditis?

Οἴμ' ὡς δέδοικα, κοὐκέτι σκώπτων λέγω. 60
Ὦ μηχανοποιέ, πρόσεχε τὸν νοῦν ὡς ἐμέ.
Ἤδη στροφεῖ τι πνεῦμα περὶ τὸν ὀμφαλόν.
Κεἰ μὴ φυλάξεις, χορτάσω τὸν κάνθαρον.
Ἀτὰρ ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν ἐμοὶ δοκῶ.
Καὶ δὴ καθορῶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Διός. 65
Τίς ἐν Διὸς θύραισιν; οὐκ ἀνοίξετε;

MERCVRIVS, TRYGÆVS.

Mer. *VNde hominis accidit odor, ô Rex Hercule?*
Quid hoc negotij aut mali? Try. *Hippocantharus.*
Mer. *O dire & audax, impudens, nequissime,*
Scelesté, perdite, improbe & sacerrime.
O perditorum perditissime omnium,
Quid huc venis? quod nomen est? Try. *Nequissimus.*
Mer. *Quo genere es? vnde? fare.* Try. *perditissimus.*
Mer. *Quo cretus autem patre?* Try. *perditissimo.*
Mer. *Vitare non potes necare infortunium,*
Aut expedibis quod tibi nomen siet.
Try. *Trygæus Athmonensis vinitor bonus,*
Nec curiosus, nec calumniarum amans.
Mer. *Quid huc tibi aditio est?* Try. *Fero has carnes tibi.*
Mer. *Timidissime omnium, huc ne venisti?* Try. *vides*
Non iam videri me tibi nequissimum?
Abi Iouémque huc siste mihi. Mer. *hui, hui, hui.*
Abesse crede te à dijs longissime,
Heri relicta eliminantibus domo.
Tr. *Quò gentium?* Me. *en quò.* Tr. *at quò?* Me. *oppidò certè procul.*
Omnino ad ipsum operculum cæli vltimum.
Tr. *Quid ergo, quæso, solus hic relictus es?*
Me. *Vt reliqua seruem cælitum vasaria,*
Ollas, tabellas, friuola amphoralia.
Tr. *Mutare sedes causa qua suasit Deos?*
Me. *Græcis quòd essent maxumè infensi, hinc vbi*
Focos amabant collocant bellum Dij
Cui vos propinant arbitratu vt agat suo,
Ipsi in supernas quàm procul petunt plagas,
Ne præliantes vos tuantur inuicem,
Aut obsecrantes audiant vel sentiant.
Tr. *Quæ causa cur nos oderint? edissere.*
Me. *Quòd fœdera illi cùm ferirent sæpius,*
Certare bello maluistis, quippe si
Paulo Laconum potior esset factio,
Nunc per gemellos Attici pœnas luent,
Aiebat: at si prospere esset Atticus,
Et veneris pro Pace legatus Laco
Circumuenimur, inquiebatis statim,
Ne per Mineruam, per Iouem credamus his,
Iterum redibunt si semel potiamur Pylum:
Atque hæc loquendi forma vestra vt plurimum est.
Quamobrem vetendam gratia pacem haud scio
An quibitis videre post illa. Tr. *quò abit?*
Mer. *Hanc in remotos abdidit bellum specus.*
Try. *In quos?* Mer. *in istos inferos, dein vides*
Obiecta saxa quæ super congesserit
Ne prendere ipsam sic faciat vobis. Try. *age,*
Memora quod in nos grande designat malum.
Mer. *Nescio, nisi quod vespere mortarium*
Ingens capaxque vastitatis intulit.
Try. *Quid hoc facere se postulat mortario?*
Mer. *Græcas in illo pinsere vrbes cogitat.*
Sed hinc facesso, opinor egressum parat,
Iam trepidat intus atque turbat. Try. *hei mihi,*
Quin do in pedes me protinam? quippe audio
Egomet sonorem bellici mortarij.

ΕΡΜΗΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

ἑρ. ΠΟθεν βροτοῦ με προσέβαλ'; ὦναξ Ἡράκλεις.
Τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν; τρ. Ἱπποκάνθαρος.
ἑρ. Ὦ μιαρὲ καὶ τόλμηρε καὶ ἀναίσχυντε σύ.
Καὶ μιαρὲ καὶ παμμίαρε καὶ μιαρώτατε.
Πῶς δεῦρ' ἀνῆλθες ὦ μιαρῶν μιαρώτατε. 5
Τί σοί ποτ' ἐστὶ τοὔνομ'; οὐκ ἐρεῖς; τρ. Μιαρώτατος.
ἑρ. Ποδαπὸς τὸ γένος εἶ; φράζε μοι. τρ. Μιαρώτατος.
ἑρ. Πατὴρ δέ σοι τίς ἐστι; τρ. Ἐμοὶ μιαρώτατος.
ἑρ. Οὔτοι μὰ τὴν γῆν ἔσθ' ὅπως οὐκ ἀποθανεῖ,
Εἰ μὴ κατερεῖς μοι τοὔνομ' ὅτι ποτ' ἐστί σοι. 10
τρ. Τρυγαῖος, Ἀθμονεύς, ἀμπελουργὸς δεξιός.
Οὐ συκοφάντης, οὐδ' ἐραστὴς πραγμάτων.
ἑρ. Ἥκεις δὲ κατὰ τί; τρ. Τὰ κρέα ταυτί σοι φέρων.
ἑρ. Ὦ δειλακρίων. πῶς ἦλθες, ὦ γλίσχρων. τρ. Ὁρᾷς.
Ὡς οὐκ ἔτ' εἶναί σοι δοκῶ μιαρώτατος. 15
Ἴθι νυν. κάλεσόν μοι τὸν Δί'. ἑρ. Ἰὴ, ἰὴ, ἰή.
Ὅτ' οὐδὲ μέλλεις ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν.
Φροῦδοι γάρ εἰσιν ἐχθὲς ἐξῳκισμένοι.
τρ. Ποῖ γῆς; ἑρ. Ἰδοὺ γῆς. τρ. Ἀλλὰ ποῖ; ἑρ. Πόρρω πάνυ
Ὑπ' αὐτὸν ἀτεχνῶς τοὐρανοῦ τὸν κύτταρον. 20
τρ. Πῶς οὖν σὺ δῆτ' ἐνταῦθα κατελείφθης μόνος;
ἑρ. Τὰ λοιπὰ τηρῶ σκευάρια τὰ τῶν θεῶν.
Χυτρίδια, καὶ σανίδια, κἀμφορείδια.
τρ. Ἐξῳκίσαντο δ' οἱ θεοὶ, τίνος οὕνεκα;
ἑρ. Ἕλλησιν ὀργισθέντες. εἶτ' ἐνταῦθα μὲν 25
Ἵν' ἦσαν αὐτοὶ τὸν πόλεμον κατῴκισαν,
Ὑμᾶς παραδόντες δρᾶν ἀτεχνῶς ὅ, τι βούλεται.
Αὐτοὶ δ' ἀνῳκίσανθ' ὅπως ἀνωτάτω,
Ἵνα μὴ βλέποιεν μαχομένους ὑμᾶς ἔτι,
Μηδ' ἀντιβολούντων μηδὲν αἰσθανοίατο. 30
τρ. Τοῦ δ' οὕνεχ' ἡμᾶς ταῦτ' ἔδρασαν εἰπέ μοι.
ἑρ. Ὅτι πολεμεῖν ᾑρεῖσθ' ἐκείνων πολλάκις
Σπονδὰς ποιούντων. καὶ μὲν οἱ Λακωνικοὶ
Ὑπερβάλοιντο μικρὸν ἔλεγον ἂν ταδί.
Ναὶ τὼ σιώ, νῦν Ἀττικίων δώσει δίκαν. 35
Εἰ δ' αὖ τι πράξαιτ' ἀγαθὸν Ἀττικωνικοὶ,
Κἄλθοιεν οἱ Λάκωνες εἰρήνης πέρι,
Ἐλέγετ' ἂν ὑμεῖς εὐθὺς, ἐξαπατώμεθα.
Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, νὴ Δί' οὐχὶ πειστέον.
Ἥξουσι καὖθις ἢν ἔχωμεν τὴν Πύλον. 40
Ὁ γοῦν χαρακτὴρ ἡμεδαπὸς τῶν ῥημάτων
Ὧν οὕνεκ' οὐκ οἶδ' εἴποτ' εἰρήνην ἔτι
Τὸ λοιπὸν ὄψεσθ'. τρ. Ἀλλὰ ποῖ γὰρ οἴχεται;
ἑρ. Ὁ πόλεμος αὐτὴν ἐνέβαλ' εἰς ἄντρον βαθύ.
τρ. Εἰς ποῖον. ἑρ. Εἰς τουτὶ τὸ κάτω. κἄπειθ' ὁρᾷς 45
Ὅσους ἄνωθεν ἐπεφόρησε τῶν λίθων,
Ἵνα μὴ λάβητε μηδέποτ' αὐτήν. τρ. Εἰπέ μοι.
Ἡμᾶς δὲ δὴ τί δρᾶν παρασκευάζεται;
ἑρ. Οὐκ οἶδα πλὴν ἓν, ὅτι θυείαν ἑσπέρας
Ὑπερφυᾶ τὸ μέγεθος εἰσενήνοχεν. 50
τρ. Τί δῆτα ταύτῃ θυείᾳ χρήσεται;
ἑρ. Τρίβειν ἐν αὐτῇ τὰς πόλεις βουλεύεται.
Ἀλλ' εἶμι, καὶ γὰρ ἐξιέναι γνώμην ἐμὴν
Μέλλει. θορυβεῖ γοῦν ἔνδον. τρ. Οἴμοι δείλαιος.
Φέρ' αὐτὸν ἀποδρῶ. καὶ γὰρ ὥσπερ ᾐσθόμην 55
Καὐτὸς θυείας φθέγμα πολεμιστηρίας.

ΠΟΛΕΜΟΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ,
ΚΥΔΟΙΜΟΣ.

πο. Ἰὼ βροτοὶ, βροτοὶ, βροτοὶ, πολυτλήμονες.
Ὡς αὐτίκα μάλα τὰς γνάθους ἀλγήσετε.
τρ. Ὦναξ Ἄπολλον τῆς θυείας τοῦ πλάτους,
Ὅσον κακὸν, καὶ τοῦ πολέμου καὶ τοῦ βλέμματος.
Ἆρ' οὗτός ἐστ' ἐκεῖνος ὃν καὶ φεύγομεν; 5
Ὁ δεινὸς, ὁ ταλαύρινος, ὁ κατὰ τοῖν σκελοῖν;
πο. Ἰὼ Πρασιαὶ τρισάθλιαι, καὶ πεντάκις,
Καὶ πολλοδεκάκις, ὡς ἀπολεῖσθε τήμερον.
τρ. Τουτὶ μὲν ἄνδρες οὐδὲν ἡμῖν πρᾶγμά πω.
Τὸ γὰρ κακὸν τοῦτ' ἐστὶ τῆς Λακωνικῆς. 10
πο. Ἰὼ Μέγαρα Μέγαρ', ὡς ἐπιτετρίψεσθ' αὐτίκα,
Ἁπαξάπαντα καταμεμυττωτευμένα.
τρ. Βαβαὶ βαβαιάξ. ὡς μεγάλα καὶ δριμέα
Τοῖσι Μεγαρεῦσιν ἐνέβαλε τὰ κλαύματα.
πο. Ἰὼ Σικελία, καὶ σὺ δ' ὡς ἀπόλλυσαι. 15
Οἵα πόλις τάλαινα διακναισθήσεται.
Φέρ' ἐπιχέω καὶ τὸ μέλι τουτὶ τ' Ἀττικόν.
τρ. Οὗτος, παραινῶ μέλιτι χρῆσθαι θατέρῳ,
Τετρώβολον τοῦτ' ἐστί· φείδου τ' Ἀττικοῦ.
πο. Παῖ παῖ Κυδοιμέ. κυ. τί με καλεῖς; πολ. κλαύσει
μακρά. 20
Ἕστηκας ἀργός. οὑτοσί σοι γὰρ κόνδυλος
Ὡς δριμύς. κυ. οἴμοι μοι τάλας ὦ δέσποτα.
Μῶν τῶν σκορόδων ἐνέβαλες εἰς τὸν κόνδυλον;
πο. Οἴσεις ἀλετρίβανον τρέχων. κυ. Ἀλλ' ὦ μέλε
Οὐκ ἔστιν ἡμῖν. ἐχθὲς εἰσῳκίσμεθα. 25
πο. Οὔκουν παρ' Ἀθηναίων μεταθρέξει ταχύ.
κυ. Ἔγωγε νὴ Δί'. εἰ δὲ μή γε κλαύσομαι.

τρ. Ἄγε δὴ τί δρῶμεν ὦ πονήρ' ἀνθρώπια.
Ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον ἡμῖν ὡς μέγας;
Εἴπερ γὰρ ἥξει τὸν ἀλετρίβανον φέρων, 30
Τούτῳ ταράξει τὰς πόλεις καθήμενος.
Ἀλλ' ὦ Διόνυσ' ἀπόλοιτο, καὶ μὴ 'λθοι φέρων.
πο. Οὗτος. κυ. Τί ἐστιν. πο. Οὐ φέρεις. κυ. Τὸ δεῖνα γὰρ
Ἀπόλωλ' Ἀθηναίοις ἀλετρίβανος ὁρᾷς,
Ὁ βυρσοπώλης ὃς ἐκύκα τὴν Ἑλλάδα. 35
τρ. Εὖ γ' ὦ δέσποινα πότνι' Ἀθηναία ποιῶν
Ἀπόλωλ' ἐκεῖνος, κἀν δέοντι τῇ πόλει,
Ἢ πρίν γε τὸν μυττωτὸν ἡμῖν ἐγχέαι.
πο. Οὔκουν ἕτερον δῆτ' ἐκ Λακεδαίμονος μέτει.
Ἀνύσας τι. κυ. Ταῦτ' ὦ δέσποθ'. πο. Ἧκέ νυν ταχύ. 40
τρ. Ὦνδρες. τί πεισόμεσθα. νῦν ἀγὼν μέγας.
Ἀλλ' εἴ τις ὑμῶν ἐν Σαμοθρᾴκῃ τυγχάνει
Μεμυημένος, νῦν ἐστιν εὔξασθαι καλόν,
Ἀποστραφῆναι τοῦ μετιόντος τὼ πόδε.
κυ. Οἴμοι τάλας οἴμοι γε κἆτ' οἴμοι μάλα. 45
πο. Τί ἐστι; μῶν οὐκ αὖ φέρεις; κυ. Ἀπόλωλε γὰρ
Καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοισι κακὸς ἀλετρίβανος.
πο. Πῶς ὦ πανοῦργ'. κυ. Ἐς τἀπὶ Θρᾴκης χωρία
Χρήσαντες ἑτέροις αὐτὸν, εἶτ' ἀπώλεσαν.
τρ. Εὖ γ' εὖ γε ποιήσαντες ὦ Διοσκόρω. 50
Ἴσως ἂν εὖ γένοιτο. θαρρεῖτ' ὦ βροτοί.
πο. Ἀπόφερε τὰ σκεύη λαβὼν ταυτὶ πάλιν.
Ἐγὼ δὲ δοίδυκ' εἰσιὼν ποιήσομαι.

τρ. Νῦν τοῦτ' ἐκεῖν' ἥκει τὸ Δάτιδος μέλος,
Ὃ δεφόμενός ποτ' ᾖδε τῆς μεσημβρίας, 55
Ὡς ἥδομαι καὶ τέρπομαι, καὶ χαίρομαι.
Νῦν ἐστιν ἡμῖν ὦνδρες Ἕλληνες καλὸν,
Ἀπαλλαγεῖσι πραγμάτων τε καὶ μαχῶν,
Ἐξελκύσαι τὴν πᾶσιν εἰρήνην φίλην,
Πρὶν ἕτερον αὖ δοίδυκα κωλῦσαί τινα. 60

BELLVM, TRYGÆVS,
Tumultus.

Bel. *O Misera & ærumnosa gens mortalium*
Maxilla vobis quàm dolebit vtraque.
Try. *O vastitatem Phœbe Rex mortarij,*
O quale belli quale & aspectus malum:
An ille vero est opere quem sic maximo
Effugimus? ille durus, insi actus pedes?
Bel. *Ter io quatérque vos misera adhæc quinquies*
Deciésque Prasiæ, vt occidistis funditus!
Try. *Ad nos nihil adhuc, ô viri, illa pertinent:*
Regionis istuc est malum Laconicæ.
Bel. *Io Mégara, Mégara, heu minutatim omnia*
Numerò interenda, ceu moreti potio.
Try. *Bababæ, attat, heu vt ingentes modo*
Iniecit acres lacrymas Megarensibus.
Bel. *Io vt occidisti, & tu ferax Sicania,*
Heu qualis vrbs misella fartim disperit.
Cedò hocce vt infundam super mel Atticum.
Try. *Heus tu, tibi inquam alio potes melle vtier.*
Hoc emitur obolis quattuor, parce Attico.
Bel. *Puer puer Tumultus.* Tum. *ecquid me vocas?*
Bel. *Ignauus hic stas, ociosus, vapula,*
En quàm acer iste colaphus. Tum. *hei mihi ô here*
Colaphô indidistin' allij acrimoniam?
Bel. *Feresne pistillum ocyus?* Tum. *nescisne tu*
Non esse nobis? demigrauimus heri adhuc.
Bel. *Quin mutuare ab Atheniensibus licet.*
Tu. *O Iuppiter, licet, sed absque lacrymis.*

Try. *HOmunculi ô miseri nunc quid facto opus?*
Videte quantum nos manet periculum,
Nam si redierit ille pistillum ferens,
Vrbes sedendo comminutas triuerit:
O Bacche pereat, nec reuersus adferat.
Bel. *Hem tu.* Tum. *quid est?* Bel. *nil ergo fers.* Tu. *enim vides*
Pistillus ille Atheniensis nullus est,
Turbator ille Græciæ coriarius.
Try. *O domina Pallas, ô verenda maxumè,*
Benè est, & vrbis cedit in rem, si prius
Quàm nos moretum bibimus, is verò occidit
Bel. *Fer igitur alium quàm citò ex Lacedæmone.*
Hoccine agis an non? Tu. *hoc quidem.* Bel. *at fer ocyus.*
Try. *Periculum ingens, ô viri, ô viri, nos obsidet:*
Sed si quis est nostrum, Samothracum deum
In casto initiatus, pretium operæ est, vt is
Precibus euntis postulet rumpi pedes.
Tum. *Heu miserum eheu me, rursus heu miserrimum.*
Bel. *Quid istud, an nec dum attulisti?* Tum. *etiam occidit*
Pistillus ille perditus Lacedæmonis.
Bel. *Aio scelesté?* Tum. *Thraciam versus plagam*
Legatus alijs ferre suppetias, perit.
Try. *Eia gemelle Castor, ô factum benè,*
Bene forsan istud vorterit, sperate vos.
Bel. *Sume ista vasa rursus & munda probè:*
Pistillum at ipse ingressus expediuero.

Try. *NVnc cantio illa Datidis mentem subit,*
Cinædus olim quam canit meridie,
Quàm lætor, & delector atque gaudeo:
At nunc decet nos, ô viri Græcanici,
Labore functos cladibúsque duellicis
Eruere pacis numen optatum omnibus,
Pistillus illud antequam alius porceat:

Verum o Coloni nundinatores, Fabri
Et opifices, & hospites & aduenæ,
Et insulares huc adeste, omnisque plebs
Sumite actutum vasilla cumque vectes funibus:
Quippe nunc nobis bono fu est fruisci numine.

CHORVS, TRYGÆVS.

Ch. *HVc alacres visite omnes ad salutis semitam,*
Vniuersi adeste Græci, nunc opem nos ferre opus
Liberatos tot manipulis & cruore bellico:
Nam dies illuxit hæc inuisa pugnæ & prælio,
Nunc ad hæc quid facto opus sit fare, ductor impera,
Iam laboris nil recusandum puto hodie, si modò
Protrahamus machinis ad publicas auras luminis
Maximam omnium dearum, & magnam amicam vitium.

Tr. *Hem tacete, sultis, vt ne effusi in altum gaudium*
Intus hic bellum excitetis editis clamoribus.

Ch. *Sed iuuat nos hocce plebis murmurans præconium,*
Cum trium nobis dierum adforet viaticum.

Tr. *Attamen vos hunc cauete cum timore Cerberum*
Ne ferociente clamosa furore, vt hic prius
Quò minus Deam extrahatis impedimento fuat.

Ch. *Nullus etiam ne quidem nunc vindicabit gentium,*
Libera in manus semel si venerit meas, hui.

Try. *Pol viri pessumdatis me ni tumultu parcitis,*
Conuolante namque planta cuncta mox turbauerit.

Ch. *Misceat, conculcet omnia, atque turbet funditus:*
Non enim gaudere desinemus hodie hoc gaudium.

Try. *Quid mali? quæ insania ista est, per deos rogo viri*
Ne per hos motus opus bellissimum corrumpite.

Ch. *Non voluntas hoc suadet, sed voluptas maxima,*
Ipsa namque sponte saltant crura, nil mouente me.

Try. *Hoc ne agunt & nunc? age impone ergo finem saltibus.*

Ch. *En vides vt desino. Try. inquis. sed tamen non desinis.*

Ch. *At sine hoc tantummodo saltare me, & nil amplius.*

Try. *Hoc quidem nunc sinerim, sed post nihil saltabitis.*

Ch. *Fiet, haud saltabimus, non si tuo id fiat bono.*

Try. *Sed nec hæc dum desita est saltatio. Ch. En hanc per Iouem*
Dexteram iactauero cum tibiam, tum desita est.

Try. *Hoc adhuc sirim quidem, at ne post id hac turbas date.*

Ch. *Sed sinistrum crus necesse est vt trahens iactem simul.*
Nempe rideo, atque lætus pedo, gaudeo magis
Quam senecta anguis solutus, quando fugi hanc viperam.

Tr. *Parcius sed gaudeatis, nondum enim comperta res:*
Sin eam prehendimus, tunc vt libet gaudere fas,
Cumque risu iubilare,
Iamque tum dormire vobis,
Ire, stare, nare fas est,
Fasque nundinis vacare,
Lusibus conuiuiisque,
Dapsicis,
Clamare & ohe.

Ch. *O Mihi si detur istam olim videre almam diem:*
Nam toleraui mala
Plurima, segetesque stringens, Phormio quibus fuit:
Nec seuerum postea me iudicem, vel tetricum
Dixeris, nec præditum asperis, vt antè, moribus,
Sed facilem inueneris,
Et magis adhuc iuuenem,
Anxietas si perit
Iamque satis atque nimis
Occidimus & penitus opprimimur, heu vagi
Dum frequentamus Lycæum
Cum clypeo & hasta habili.
Porrò age quid est tibi quod efficere possumus,

Ἀλλ' ὦ γεωργοὶ, κἄμποροι, καὶ τέκτονες,
Καὶ δημιουργοὶ, καὶ μέτοικοι, καὶ ξένοι,
Καὶ νησιῶται, δεῦρ' ἴτ' ὦ πάντες λεῴ.
Ὡς τάχιστ' ἅμας λαβόντες, καὶ μοχλοὺς καὶ σχοινία.
Νῦν γὰρ ἡμῖν ἁρπάσαι πάρεστιν ἀγαθοῦ δαίμονος. 65

ΧΟΡΟΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

χο. ΔΕῦρο πᾶς χώρει προθύμως εὐθὺ τῆς σωτηρίας,
Ὦ πανέλληνες, βοηθήσωμεν, εἴπερ πώποτε,
Τάξεων ἀπαλλαγέντες καὶ κακῶν φοινικικῶν.
Ἡμέρα γὰρ ἐξέλαμψεν ἥδε μισολάμαχος.
Πρὸς τάδ' ἡμῖν, εἴ τι χρὴ δρᾶν, φράζε κἀρχιτεκτόνει. 5
Οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ἀπειπεῖν ἄν δοκῶ μοι τήμερον
Πρὶν μοχλοῖς καὶ μηχαναῖσιν εἰς τὸ φῶς ἀνελκύσαι
Τὴν θεῶν πασῶν μεγίστην καὶ φιλαμπελωτάτην.
τρ. Οὐ σιωπήσεσθ' ὅπως μὴ περιχαρεῖς τῷ πράγματι,
Τὸν πόλεμον ἐκζωπυρήσετ' ἔνδοθεν κεκραγότες; 10
χο. Ἀλλ' ἀκούσαντες τοιούτου χαίρομεν κηρύγματος.
Οὐ γὰρ ἦν ἔχοντας ἥκειν σιτί' ἡμερῶν τριῶν.
τρ. Εὐλαβεῖσθ' ἐκεῖνον τὸν Κέρβερον καὶ δεδίττεσθε.
Μὴ παφλάζων καὶ κεκραγὼς, ὥσπερ ἡνίκ' ἐνθάδ' ἦν,
Ἐμποδὼν ἡμῖν γένηται τὴν θεὸν μὴ ξελκύσαι. 15
χο. Οὔτι καὶ νῦν ἐστὶν αὐτὴν ὅστις ἐξαιρήσεται.
Ἢν ἅπαξ ἐς χεῖρας ἔλθῃ τὰς ἐμάς. ἰοὺ, ἰού.
τρ. Ἐξολεῖτέ μ' ὦνδρες εἰ μὴ τῆς βοῆς ἀνήσετε.
Ἐκδραμὼν γὰρ πάντα ταυτὶ συνταράξει τοῖν ποδοῖν.
χο. Ὡς κυκάτω, καὶ πατείτω πάντα, καὶ ταραττέτω. 20
Οὐ γὰρ ἂν χαίροντες ἡμεῖς τήμερον παυσαίμεθ' ἄν.
τρ. Τί τὸ κακόν; τί πάσχετ' ὦνδρες; μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν
Πρᾶγμα κάλλιστον διαφθείρητε διὰ τὰ σχήματα.
χο. Ἀλλ' ἔγωγ' οὐ σχηματίζειν βούλομ'. ἀλλ' ὑφ' ἡδονῆς,
Οὐκ ἐμοῦ κινοῦντος, αὐτὼ τὼ σκέλει χορεύετον. 25
τρ. Μή τι καὶ νυνί γ' ἔτ'. ἀλλὰ παῦε παῦ' ὀρχούμενος.
χο. Ἢν ἰδού. καὶ δὴ πέπαυμαι. τρ. Φῄς γε. παύει δ' οὐδέπω.
χο. Ἓν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον ἑλκύσαι, καὶ μηκέτι.
τρ. Τοῦτό νυν, καὶ μηκέτ' ἄλλο μηδὲν ὀρχήσεσθ' ἔτι.
χο. Οὐκ ἂν ὀρχησαίμεθ', εἴπερ ὠφελήσαιμέν τί σε. 30
τρ. Ἀλλ' ὁρᾶτ' οὔπω πέπαυσθε. χο. Τουτογὶ νὴ τὸν Δία
Τὸ σκέλος ῥίψαντες ἤδη λήγομεν τὸ δεξιόν.
τρ. Ἐπιδίδωμι τοῦτό γ' ὑμῖν, ὥστε μὴ λυπεῖν ἔτι.
χο. Ἀλλὰ καὶ τἀριστερόν τοι μ' ἔστ' ἀναγκαίως ἔχον.
Ἥδομαι γὰρ καὶ γέγηθα, καὶ πέπορδα, καὶ γελῶ, 35
Μᾶλλον ἢ τὸ γῆρας ἐκδὺς, ἐκφυγὼν τὴν ἀσπίδα.
τρ. Μὴ κἀτ' οὖν νυνί γε χαίρετ'. οὐ γὰρ ἴστε πω σαφές.
Ἀλλ' ὅταν λάβωμεν αὐτὴν, τηνικαῦτα χαίρετε.
Καὶ βοᾶτε, καὶ γελᾶτε,
Ἤδη δ' ἐξέσται τόθ' ὑμῖν 40
Πλεῖν, μένειν, κινεῖν, καθεύδειν,
Ἐς πανηγύρεις θεωρεῖν,
Ἑστιᾶσθαι, κοτταβίζειν,
Συβαρίζειν,
Ἰοὺ ἰοὺ κεκραγέναι. 45

χο. ΕΙ γὰρ ἐκγένοιτ' ἰδεῖν ταύτην τὴν ἡμέραν ποτέ.
Πολλὰ γὰρ ἠνεσχόμην,
Πράγματά τε καὶ στιβάδας ἃς ἔλαχε Φορμίων,
Κοὐκέτ' ἄν μ' εὕροις δικαστὴν δριμὺν οὐδὲ δύσκολον.
Οὐδὲ τοὺς τρόπους γε δήπου σκληρὸν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ, 50
Ἀλλ' ἁπαλόν γ' ἄν μ' ἴδοις,
Καὶ πολὺ νεώτερον, ἀ-
παλλαγέντα πραγμάτων.
Καὶ γὰρ ἱκανὸν χρόνον ἀ-
πολλύμεθα καὶ κατατετρίμμεθα πλανώμενοι 55
Ἐς Λύκειον, κἀκ Λυκείου
Σὺν δορὶ σὺν ἀσπίδι τε
Ἀλλ' ὅ, τι μάλιστα χαριούμεθα ποιοῦντες, ἄγε

Φράζε,

Φράζε, σὺ γὰρ αὐτοκράτω-
ρ' εἵλετ' ἀγαθῇ τις ἡμῶν τύχη. 125

Expedi, age, nam bona sors
Te voluit esse nobis ducem.

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβεῖον κβ.

Τρ. Φέρε δὴ κατίδω ποῖ τοὺς λίθους ἀφέλξετον.
Ερ. Ὦ μιαρὲ καὶ τολμηρὲ τί ποιεῖν διανοεῖ;
Τρ. Οὐδὲν πονηρόν, ἀλλ' ὅπερ καὶ Κιλλικῶν.
Ερ. Ἀπόλωλας ὦ κακόδαιμον. Τρ. Οὐκοῦν ἢν λάχω.
Ἑρμῆς γὰρ ὢν κλήρῳ ποιήσεις οἶδ' ὅτι. 130
Ερ. Ἀπόλωλας, ἐξόλωλας. Τρ. Ἐς τίν' ἡμέραν;
Ερ. Ἐς αὐτίκα μάλ'. Τρ. Ἀλλ' οὐδὲν ἠμπόληκά πω,
Οὔτ' ἄλφιτ' οὔτε τυρόν, ὡς ἀπολούμενος.
Ερ. Καὶ μὴν ἐπιτέτριψαί γε. Τρ. Κᾆτα τῷ τρόπῳ
Οὐκ ᾐσθόμην ἀγαθὸν τοσουτονὶ λαβών; 135
Ερ. Ἆρ' οἶσθα θάνατον ὅτι προεῖφ' ὁ Ζεύς, ὃς ἂν
Ταύτην ἀνορύττων εὑρεθῇ; Τρ. Νῦν ἆρά με
Ἅπασ' ἀνάγκη 'στ' ἀποθανεῖν; Ερ. Εὖ ἴσθ' ὅτι.
Τρ. Ἐς χοιρίδιόν μοι νῦν δάνεισον τρεῖς δραχμάς.
Δεῖ γὰρ μυηθῆναί με πρὶν τεθνηκέναι. 140
Ερ. Ὦ Ζεῦ κεραυνοβρόντα. Τρ. Μή, πρὸς τῶν θεῶν,
Ἡμῶν κατείπῃς, ἀντιβολῶ σε δέσποτα.
Ερ. Οὐκ ἂν σιωπήσαιμι. Τρ. Ναὶ πρὸς τῶν κρεῶν,
Ἁγὼ προθύμως σοι φέρων ἀφικόμην.
Ερ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ὑπὸ τοῦ Διὸς ἀμαλδυνθήσομαι, 145
Εἰ μὴ τετορήσω ταῦτα καὶ λακήσομαι.

Try. Sed viso quorsum saxa dimouebimus.
Mer. Sceleste & audax quale facinus destinas?
Try. Nihil sinistri, sed quod olim Cillicon.
Mer. Miser perysti. Try. si quidem id sors iusserit:
Nam sorte, cum sis Mercurius, facturus es.
Mer. At occidisti, nullus es. Try. In quam diem?
Mer. Iam mox. Try. Tamen nil comparaui casei,
Nihil farinæ mortis ad viaticum.
Mer. Penissime deuotus es. Tr. Quo fit modo
Vt istud acceptum bonum nec senserim?
Mer. Scin' esse morti destinatum illum ab Ioue
Qui repperibit erutam hanc? Tr. Nunc ergo me
Prorsum necesse est emori. Mer. certum puta.
Try. Tres fœnera drachmas mihi in porcum sacrem.
Nam me sacrari oportet antequam mori.
Mer. O fulminator Iuppiter. Try. Ne per Deos,
O domine Mercuri, oro, ne nos prodidis.
Mer. Nunquam hoc tacebo. Try. Te per has carnes rogo
Quas tibi benignè iam modo aduenient tuli.
Mer. Miselle, sed me Iuppiter disperderet,
Nisi hæc disertum & voce clamosa arguam.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΧΟΡΟΣ, Ἑρμῆς.

Διπλῆ ἐκ στίχων, καὶ κῶλων ις'.

Τρ. Μή νυν λακήσῃς, ἀντιβολῶ σ', ὡρμίδιον.
Εἰπέ μοι, τί πάσχετ', ὦνδρες; ἕστατ' ἐκπεπληγμένοι;
Ὦ πόνηροι, μὴ σιωπᾶτ'· εἰ δὲ μή, λακήσεται.
Χο. Μηδαμῶς ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, μηδαμῶς, μὴ μηδαμῶς.
Εἴ τι κεχαρισμένον 5
Χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ γε κατεδηδοκώς,
Τοῦτο μὴ φαῦλον νόμιζ' ἐν τῷδε τῷ πράγματι.
Τρ. Οὐκ ἀκούεις οἷα θωπεύουσί σ' ὦναξ δέσποτα.
Χο. Μὴ γένῃ παλίγκοτος ἀντιβολοῦσιν ἡμῖν γε,
Ὥστε τήνδε μὴ λαβεῖν· 10
Ἀλλὰ χάρισ' ὦ φιλαν-
θρωπότατε καὶ μεγαλο-
δωρότατε δαιμόνων.
Εἴ τι Πεισάνδρου βδελύττει τοὺς λόφους καὶ τὰς ὀφρῦς,
Καί σε θυσίαισιν ἱε- 15
ραῖσι προσόδοις τε μεγά-
λαισι διαπαντὸς ὦ
δέσποτ' ἀγαλοῦμεν ἀεί.

TRYGAEVS, CHORVS, Mercurius.

Try. Ne clamites nunc, Mercurille, quæso te,
Dicite, ô gens dura quid statis stupore perciti?
Quid, malum, vos nunc siletis voce cùm intenta est opus?
Ch. Haud ita ô Rex apage Mercuri, haud ita, haudquaquam hoc placet,
Si volupe quid tibi
Obtulimus apposuimúsque tenerum sacrem,
Quicquid hic studemus exsequi, boni tu consulas.
Try. Audin' vt sermone mulcent lacteo te Rex, here?
Ch. Auffer iracundiam nec supplicantes desere,
Da semel prehendere hanc,
Huc & adhibe ô Deûm
Poplicola, munifice,
Maxime, fauentiam:
Si quid heu Pisandri abominaris altos spiritus,
Sacrificysque sacris
Tum reditibus varijs
Semper here Mercuri
Te colimus interea.

ΣΥΣΤΗΜΑ ἕτερον κατὰ περικοπὴν ἐκ στίχων κς'.

Τρ. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ', ἐλέησον αὐτῶν τὴν ὄπα,
Ἐπεί σε καὶ τιμῶσι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ. 10
Ερ. Κλέπται γάρ εἰσι νῦν γε μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.
Τρ. Καί σοι φράσω τι πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα,
Ὃ τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται.
Ερ. Ἴθι δὴ κάτειπ', ἴσως γὰρ ἂν πείσαις ἐμέ.
Τρ. Ἡ γὰρ Σελήνη χ' ὠ πανοῦργος Ἥλιος, 25
Ὑμῖν ἐπιβουλεύοντε πολὺν ἤδη χρόνον,
Τοῖς βαρβάροισι προδίδοτον τὴν Ἑλλάδα.
Ερ. Ἵνα τί δὴ τοῦτο δρᾶτον; Ὁτιὴ νὴ Δία
Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν θύομεν, τούτοισι δὲ
Οἱ βάρβαροι θύουσι. διὰ τοῦτ' εἰκότως 30

Try. Miserare eorum verba supplicia obsecro,
Nam te colunt plus quàm solebant antidhac.
Mer. Furaciores nempe sunt quam erant prius.
Try. At ponderis rem maximi dicam tibi,
Omnes statuta quæ grauis contra Deos.
Mer. Age expedi, sis, forsitan persuaseris.
Try. Nam Luna iampridem atque sol nefarius.
Consilia vestrum moliuntur in caput,
Qui Græciam omnem prodiderunt barbaris.
Mer. Quianam ista faciunt? Tr. quòd solemus per Iouem
Litare vobis súbque placare, ijs solent
Volúntque barbari inde iure postulant

Omnes semel nos funditus perbitere:
Quò nempe sacra calitum cedant sibi.

Mer. *Ergo dierum hinc illa diminutio,*
Et prava detrita orbita aurigatio.

Tr. *Ita est, amice Mercuri, quare lubens*
Simul extrahe istam, & adiuua nos, si potes:
Tum tibi feremus maximas Quinquatrius,
Et sacra diuis attributa catera,
Mysteria omnia, Dypolia, Adonia,
Tum ciuitates catera functa malis
Vbique sacra liberatori suo
Facient tibi Herme, plurima bona te manent.
En primus hancce muneri, vt libes, fero.

Me. *Pateris & auro semper heu sum infirmior.*

VOs viri huc incumbite atque adeste, cúmque vectibus
Limine occupato saxa quàm citò diuellite.

Ch. *Ista fient: At Deorum ò diue solertissime*
Impera quid factu opus sit, Architecte, prasidens;
Catera haud malos te habere subministros arbitror.

Try. *Age pateram tu suscipe actutum, vt deûm*
Ritè ordiamur sacra libantes prece.

Mer. *Liba liba.*
Iam linguis faueto quisque.

Try. *Libamus & precamur hunc latum diem*
Lucere Gracis prospera omnia omnibus,
Funesq; quisquis hos lubens prehenderit,
Nunquam ille clypeum aut arma miles induat.

Ch. *At pace vitam me iuuet producere,*
Dum teneam amicam & suscitem carbunculos.

Tr. *Pro pace quisquis esse bellum mauolet,*
Indesinenter vellat ex cubitis suis
O diue Liber spiculorum cuspides.

Ch. *Quòd si ordines quis postulans se ducere*
Dias tibi auras luminis Diua inuidet,
In pralio alter ille sit Cleonymus.

Try. *Quòd si quis arrisator armorum aut faber*
Quò pluris arma distrahat, volt pralia,
Sola mola altus prada sit pradonibus.

Ch. *Quique imperator esse vult, nec nos iuuans,*
Quiq; esse seruum & transfugam sese parat,
Flagris secetur, & trahente eat rota.
Nobis bene esse cupio, io Paean feri.

Tr. *Ferientia auffer verba, & inque tantùm io.*

Ch. *Io ergo solum, quando sic lubet, canam.*

Tr. *Mercurio & Horis, Veneri, Amori, Gratiis.*

Ch. *Marti, quid?* Tr. *Haudquaquam.* Ch. *Quid Enyalio?* Tr. *Haud magis.*

Ch. *Subtendite ergo & funibus deducite.*

ΣΤΡΟΦΗ

Mer. *O Eia.*
Eia magis.

Ch. *O eia.*

Mer. *Eia magis adhuc.*

Ch. *O eia, ô eia.*

Me. *At non ducunt pariter funes.*

Tr. *Quid superbè lenti estis? vos aio*
Ploraturos Bœoti.
Eia nunc.

Mer. *Eia ô.*

Tr. *Trahite atque ducite vnà vos.*

Ch. *En tractim duco & sustollor:*

Tr.

Βούλοιντ' ἂν ὑμᾶς πάντας ἐξολωλέναι,
Ἵνα τὰς τελετὰς λάβοιεν αὐτοὶ τῶν θεῶν.

ερ. Ταῦτ' ἄρα πάλαι τῶν ἡμερῶν παρεκλέπτετον,
Καὶ τοῦ κύκλου παρέτρωγον ὑφ' ἁρματωλίας.

τρ. Ναὶ μὰ Δία. πρὸς ταῦτ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ ξύλλαβε, 35
Ἡμῖν προθύμως τήνδε καὶ ξυνέλκυσον,
Καί σοι τὰ μεγάλ' ἡμεῖς Παναθήναι' ἄξομεν,
Πάσας τε τὰς ἄλλας τελετὰς τὰς τῶν θεῶν,
Μυστήρι' Ἑρμῇ, Διϊπόλει', Ἀδώνια.
Ἄλλαι τέ σοι πόλεις πεπαυμέναι κακῶν, 40
Ἀλεξικάκῳ θύσουσιν Ἑρμῇ πανταχοῦ,
Χ' ἅτερ' ἔτι πόλλ' ἕξεις ἀγαθά. πρῶτον δέ σοι
Δῶρον δίδωμι τήνδ', ἵνα σπένδειν ἔχῃς.

ερ. Οἴμ' ὡς ἐλεήμων εἴμ' ἀεὶ τῶν χρυσίδων.

Ὑμέτερον ἐντεῦθεν ἔργον ὦ 'νδρες, ἀλλὰ τοῖς ἄμαις 45
Εἰσιόντες ὡς τάχιστα τοὺς λίθους ἀφέλκετε.

χο. Ταῦτα δράσομεν, σὺ δ' ἡμῖν ὦ θεῶν σοφώτατε,
Ἅττα χρὴ ποιεῖν, ἐφεστὼς φράζε δημιουργικῶς.
Τἄλλα δ' εὑρήσεις ὑπουργεῖν ὄντας ἡμᾶς οὐ κακούς.

τρ. Ἄγε δὴ σὺ ταχέως ὕπεχε τὴν φιάλην, ὅπως 50
Ἔργῳ φιαλοῦμεν εὐξάμενοι τοῖσι θεοῖς.

ερ. Σπονδὴ σπονδή.
Εὐφημεῖτε εὐφημεῖτε.

τρ. Σπένδοντες εὐχόμεσθα, τὴν νῦν ἡμέραν,
Ἕλλησιν ἄρξαι πᾶσι πολλῶν κἀγαθῶν, 55
Χ' ὅστις προθύμως ξυλλάβοι τῶν σχοινίων,
Τοῦτον τὸν ἄνδρα μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα.

χο. Μὰ Δί' ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ διάγειν μετὰ τῆς βίον,
Ἔχοντ' ἑταίραν, καὶ σκαλεύοντ' ἄνθρακας.

τρ. Ὅστις δὲ πόλεμον μᾶλλον εἶναι βούλεται, 60
Μηδέποτε παύσασθ' αὐτὸν ὦ Διόνυσ' ἄναξ,
Ἐκ τῶν ὀλεκράνων ἀκίδας ἐξαιρούμενον.

χο. Κεἴ τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν, σοὶ φθονεῖ
Εἰς φῶς ἀνελθεῖν, ὦ πότνια γ' ἐν ταῖς μάχαις,
Πάσχοι γε τοιαῦθ' οἷάπερ Κλεώνυμος. 65

τρ. Κεἴ τις δορυξὸς ἢ κάπηλος ἀσπίδων,
Ἵν' ἐμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν,
Ληφθεὶς ὑπὸ λῃστῶν ἐσθίοι κριθὰς μόνας.

χο. Κεἴ τις στρατηγεῖν βουλόμενος μὴ ξυλλάβῃ,
Ἢ δοῦλος αὐτομολεῖν παρεσκευασμένος, 70
Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ' ἕλκοιτο μαστιγούμενος,
Ἡμῖν δ' ἀγαθὰ γένοιτ' ἰὴ Παιών, ἰή.

τρ. Ἄφελε τὸ παίειν, ἀλλ' ἰὴ μόνον λέγε.

χο. Ἰὴ, τοίνυν γ', ἰὴ μόνον λέγω.

τρ. Ἑρμῇ, Χάρισιν, Ὥραισιν, Ἀφροδίτῃ, Πόθῳ. 75

χο. Ἄρει δ' ἔ. τρ. Μὴ μή. χο. Μηδ' Ἐνυαλίῳ γε. τρ. Μή.

χο. Ὑπότεινε δὴ πᾶς καὶ κάταγε τοῖσιν κάλως.

κῶλον ιη'.

ερ. Ὦ εἶα.

χο. Εἶα μάλα.

ερ. Ὦ εἶα.

χο. Εἶα ἔτι μάλα. 80

ερ. Ὦ εἶα, ὦ εἶα.

τρ. Ἀλλ' οὐχ ἕλκουσ' ἄνδρες ὁμοίως,
Οὐχὶ ξυλλήψεσθ', οἷ' ὀγκύλλεσθ' οἰμώξεσθ' οἱ Βοιωτοί. 85

ερ. Εἶα νῦν.

τρ. Εἶα, ὦ.

χο. Ἄγετον, ξυνέλκετον καὶ σφώ.

τρ. Οὔκουν ἕλκω κἀξαρτῶμαι,

Κἀπιπί-

Κἀντιτείνω καὶ σπουδάζω. 90
ερ. Πῶς οὖν οὐ χωρεῖ τοὔργον;
χο. Ὦ Λάμαχ', ἀδικεῖς ἐμποδὼν καθήμενος,
οὐδὲν δεόμεθ' ὤνθρωπε τῆς σῆς μορμόνος.
ερ. Οὐδ' οἵδε γ' εἷλκον οὐδὲν Ἀργεῖοι πάλαι.
Ἀλλ' ἢ κατεγέλων τῶν ταλαιπωρουμένων, 95
Καὶ ταῦτα διχόθεν μισθοφοροῦντες ἄλφιτα.
τρ. Ἀλλ' οἱ Λάκωνες ὠγάθ' ἕλκουσ' ἀνδρικῶς.
ερ. Ἆρ' οἶσθ' ὅσοι γ' αὐτῶν ἔχονται τοῦ ξύλου,
Μόνοι προθυμοῦντ', ἀλλ' ὁ χαλκεὺς οὐκ ἐᾷ.
χο. Οὐδ' οἱ Μεγαρῆς δρῶσ' οὐδὲν, ἕλκουσι δ' ὅμως 100
Γλισχρότατα σαρκάζοντες ὥσπερ κυνίδια,
Ὑπὸ τοῦ γε λιμοῦ νὴ Δί' ἐξολωλότες.
τρ. Οὐδὲν ποιοῦμεν ὦνδρες, ἀλλ' ὁμοθυμαδὸν
Ἅπασιν ἡμῖν αὖθις ἀντιληπτέον.

Mox casurus valde incumbo.
Mer. Cur nil ergo procedit?
Ch. O Lamache lentus dum sedes, nobis noces:
Nil indigemus hacce Mania tua.
Mer. Ac nil trahebat prorsus olim Argiua gens,
Risuque clades differebat bellicas,
Merens farinas ex vtrisque partibus.
Try. At, bone, Lacones fortiter trahunt viri.
Mer. Scin' quos reuinctos neruus & cippus tenent,
Hoc postulare solos si custos sinat?
Ch. Neque Megarenses quidquam agunt, trahunt tamen,
Misere macentes improbi vt catuli solent,
Sic per Iouem illos dira perdidit fames.
Try. Nil promouemus, ô viri, agite omnes simul:
Rursum decet nos pariter adnitarier.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ιδ'.

ερ. Ὢ εἶα. 105
τρ. Εἶα μάλα.
ερ. Ὢ εἶα.
τρ. Εἶα νὴ Δία.
Ὢ εἶα, ὢ εἶα.
χο. Μικρόν γε κινοῦμεν. Οὐ δεινὸν, 110
Τοὺς μὲν τείνειν, τοὺς δ' ἀντισπᾶν;
χο. Πληγὰς λήψεσθ' ὦ 'ργεῖοι.
ερ. Εἶα νῦν.
τρ. Εἶα ὤ.
χο. Ὡς κακόνοι τινές εἰσιν ἐν ἡμῖν. 115
Ὑμεῖς μὲν οὖν οἱ κιττῶντες
Τῆς εἰρήνης σπᾶτ' ἀνδρικῶς
Ἀλλ' εἴσ' οἱ κωλύουσιν.

Mer. O eia.
Try. Eia iterum.
Mer. O eia.
Try. Eia per Iouem.
Mer. O eia, ô eia.
Ch. At nos parum aut nil mouemus. Try. Quid?
Nempe trahunt hi, retrahunt illi.
Ch. Vlciscar vos Argiui.
Mer. Eia nunc.
Try. Eia ô.
Quale periculum adesse inimicos.
At vos amore icli pacis
Pregnanti graue ducitis:
Sed quidam forsan obstant.

τρ. Ἄνδρες Μεγαρῆς, οὐκ ἐς κόρακας ἐρρήσετε;
Μισεῖ γὰρ ὑμᾶς ἡ θεὸς μεμνημένη. 120
Πρῶτοι γὰρ αὐτὴν τοῖς σκορόδοις ἠλείψατε,
Καὶ τοῖς Ἀθηναίοισι παύσασθαι λέγω,
Ἐντεῦθεν ἐχομένοις ὅθεν νῦν ἕλκετε.
Οὐδὲν γὰρ ἄλλο δρᾶτε πλὴν δικάζετε,
Ἀλλ' εἴπερ ἐπιθυμεῖτε τήνδ' ἐξελκύσαι, 125
Πρὸς τὴν θάλατταν ὀλίγον ὑποχωρήσατε.
χο. Ἄγ' ὦνδρες αὐτοὶ δὴ μόνοι λαβώμεθ' οἱ γεωργοί.
ερ. Χωρεῖ γε τὸ πρᾶγμα πολλῷ μᾶλλον ὦνδρες ὑμῖν.
χο. Χωρεῖν τὸ πρᾶγμα φησιν, ἀλλὰ πᾶς ἀνὴρ προθυμοῦ.
τρ. Νῦν οἱ γεωργοὶ τοὔργον ἐξέλκουσι, κἄλλος οὐδείς. 130

Tr. Viri ô Megarici, non abitis in crucem?
Quos odit ira diua pax vestiæ memor?
Nempe ambu stis allijs primi Deam,
Iubeo quietis esse Athensensibus,
Et linquere illud nunc opus ductarium:
Nam iudicandis occupati litibus
Tantummodo estis, sultis adniti are nos
Paulum maritimas ad plagas recedite.
Ch. Age exsequamur hoc opus viri soli coloni.
Mer. Iam plurimum processit ipsa res labórque vester.
Ch. Procedere inquit rite opus, sequamur ergo alacres.
Try. Soli agricultores opus ducunt nec vllus extra.

Κορωνὶς καὶ εἴσθεσις

κώλων η'.

χο. Ἄγε νυν, ἄγε πᾶς,
Καὶ μὴν ὁμοῦ 'στιν ἤδη 'γγύς.
Μή νυν ἀνῶμεν, ἀλλ' ἐπεν-
τείνωμεν ἀνδρικώτερον,
Ἤδη 'στὶ τοῦτ' ἐκεῖνο. 135
Ὢ εἶα νῦν, ὢ εἶα πᾶς,
Ὢ εἶα, ὢ εἶα, εἶα εἶα,
Ὢ εἶα, ὢ εἶα πᾶς.

Ch. Age nunc, age quisque:
En experit, prope est, ellam.
Non iam remissione, sed
Intensione magna opus:
En illud, en id ipsum.
O eia nunc, ô eia vos,
O eia, ô eia eia eia,
O eia, ô eia vos.

Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας

στίχων ια'.

τρ. Ὦ πότνια βοτρυόδωρε, τί προσείπω σ' ἔπος;
Πόθεν ἂν λάβοιμι ῥῆμα μυριάμφορον, 140
Ὅτῳ προσείπω σ'; οὐ γὰρ εἶχον οἴκοθεν.
Ὦ χαῖρ' Ὀπώρα, καὶ σὺ δ' ὦ Θεωρία,
Οἷον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον ὦ Θεωρία,

Try. O Diues vuis Diua quo iam nomine
Mille amphorarum te capaci nuncupem?
Vnde ergo sumam verba? nam desunt domi.
Auctumna salue, salua sis Spectacula.
O qualis est vultus tibi ô Spectacula?

	O quàm suaue corde spirat intimo,	Οἷον δὲ πνεῖ, ὡς ἡδὺ κατὰ τῆς καρδίας,	
	Quàm dulce, olénsque imbellem & bona unguenta:	Γλυκύτατον ὥσπερ ἀστρατείας καὶ μύρου.	148
	Num simile quiddam est militaris sarcinæ?	Μῶν οὖν ὅμοιον καὶ γυλιοῦ στρατιωτικοῦ;	
Mer.	*Graues viri hostis sarcinas abominor,*	τρ. Ἀπέπτυσ' ἐχθροῦ φωτὸς ἔχθιστον πλέκος.	
	Namque illa redolent cepinomactromentam.	Τοῦ μὲν γὰρ ὄζει κρομμυοξυρεγμίας.	
	Auctumna vero gaudia & Dionysia,	Ταύτης δ' ὀπώρας, ὑποδοχῆς, Διονυσίων,	
	Tragicos, Sophoclis carmina, iocos, tibias,	Αὐλῶν, τραγῳδῶν, Σοφοκλέους μελῶν, κιχλῶν.	150
	Turdos, minuta Euripidis poemata.	Ἐπυλλίων Εὐριπίδου. ερ. Κλαύσ' ἄρα σὺ	
Try.	*Plorabis hac mentitus, haud enim illa amat*	Ταύτης καταψευδόμενος· οὐ γὰρ ἥδεται	
	Viro in poëta verbà iuris & fori:	Αὕτη ποιητῇ ῥηματίων δικανικῶν.	
	Vindemiam, ederam amat, atque balantes oues,	Κιττοῦ, τρυγοίπου, προβατίων βληχωμένων,	
	Et fœmina currentes ad furnos sinum,	Κόλπου γυναικῶν διατρεχουσῶν ἐς ἀγρὸν,	155
	Et ebriam ancillam, & resusum congium,	Δούλης μεθυούσης, ἀνατετραμμένου χοὸς,	
	Et plurima alia tot bona. Mer. aspice ergo sis,	Ἄλλων τε πολλῶν κἀγαθῶν. ερ. Ἴθι νυν ἄθρει,	
	Vrbes reconciliata vt inuicem modò	Οἷον πρὸς ἀλλήλας λαλοῦσιν αἱ πόλεις	
	Sese alloquantur, & lubentes rideant	Διαλλαγεῖσαι, καὶ γελῶσιν ἄσμεναι,	
	Miréque subgillata, & alto tubere	Καὶ ταῦτα δαιμονίως ὑπωπιασμέναι	160
	Omnes retusa, & subiacentes cotulis.	Ἁπαξάπασαι, καὶ κυάθοις προσκείμεναι.	
Tr.	*Perpende vultum & ora iam spectantium,*	Καὶ τῶνδε τοίνυν τῶν θεωμένων σκόπει	
	Artémque noris quisque quam colit. Me. ah miser	τρ. Τὰ πρόσωφ', ἵνα γνῷς τὰς τέχνας. ερ. Αἰβοῖ τάλας,	
	Viden vt capillos ille cristarum artifex	Ἐκεινονὶ γοῦν τὸν λοφοποιὸν οὐχ ὁρᾷς	
	Sibi vellit, vtq; qui ligones fabricat	Τίλλονθ' ἑαυτόν; ὁ δέ γε τὰς σμινύας ποιῶν	165
	Recens in istum pederit fabrum ensium?	Πέπαρδεν ἄρτι τοῦ ξιφουργοῦ κεινουί.	
Tr.	*Vide ille quanto gaudio diffunditur,*	Ὁ δὲ δρεπανουργὸς οὐχ ὁρᾷς ὡς ἥδεται;	
	Notátque digito hastàrium falcarius.	τρ. Καὶ τὸν δορυξὸν οὐκ ἐσκιμάλισεν;	
Mer.	*Abi, colonos iam iube discedere.*	ερ. Ἴθι νυν ἄνειπε τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι.	
	Audite populus, iam colonis agros petant,	τρ. Ἀκούετε λεῴ, τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι	170
	Et arma secum perferant agrestia	Τὰ γεωργικὰ σκεύη λαβόντας, ἐς ἀγρὸν	
	Quam citissimè absque tragula, sparo, ense, spiculo:	Ὡς τάχιστ' ἄνευ δορατίου, καὶ ξίφους, κἀκοντίου,	
	Quippe iam sunt plena cuncta pacis antiqua bonis.	Ὡς ἅπαντ' ἤδη 'στὶ μεστὰ τἀνθάδ' εἰρήνης σαπρᾶς.	
	Ergo in agrum quisque cedat, diisque ouans grates agat.	Ἀλλὰ πᾶς χώρει πρὸς ἔργον εἰς ἀγρὸν παιωνίσας.	
Ch.	*O dies optata iustis, & colonis plurimum,*	χο. Ὦ ποθεινὴ τοῖς δικαίοις καὶ γεωργοῖς ἡμέρα,	175
	Quàm lubenter intuens vites salutatas volo	Ἄσμενός σ' ἰδὼν προσειπεῖν βούλομαι τὰς ἀμπέλους,	
	Atque ficus quas ego seui in iuuenta primula,	Τάς τε συκᾶς ἃς ἐγὼ 'φύτευον ὢν νεώτερος;	
	Vnde vos saluere tanto nunc iubemus tempore.	Ἀσπάσασθαι θυμὸς ἡμῖν γὰρ ἔστι πολλοστῷ χρόνῳ.	
Tr.	*Nunc quidem laudare sit fas numen imprimis Deæ,*	τρ. Νῦν μὲν οὖν ὤνδρες προσευξώμεσθα πρῶτον τῇ θεῷ,	
	Virginis, per quam facessunt cassides & gorgones:	Ἥπερ ἡμῶν τοὺς λόφους ἀφεῖλε καὶ τὰς Γοργόνας,	180
	Mox adibit quisque latus villulam & domum suam,	Εἶθ' ὅπως λιταργιοῦμεν οἴκαδ' ἐς τὰ χωρία,	
	Quò feremus nescio quid optimi salsaminis.	Ἐμπολήσαντές τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ταρίχιον.	
Mer.	*Quàm decens ô Consi turma rusticorum! quàm cita,*	ερ. Ὦ Πόσειδον, ὡς καλὸν τὸ στῖφος αὐτῶν φαίνεται,	
	Crebra, pilata instar offæ & symbolaris cœnula.	Καὶ πυκνὸν καὶ γοργὸν ὥσπερ μᾶζα καὶ πανδαισία.	
Try.	*Nempe pulchra malleus res per Iouem armatus probè:*	τρ. Νὴ τὸν Δί', ἡ γὰρ σφῦρα λαμπρὸν ἦν ἄρ' ἐξωπλισμένη,	
	En refulgent ventilabra solis ad purum diem:	Αἵ τε θρίνακες διαστίλβουσι πρὸς τὸν ἥλιον,	(185
	Ista quiuis semina ordinésque facile interserat,	Ἦ καλῶς αὐτῶν ἀπαλλάξειεν ἂν μεταρχίον,	
	Quin & ipsum me cupido cœpit agri maxima,	Ὥστ' ἔγωγ' ἤδη 'πιθυμῶ καὐτὸς ἐλθεῖν εἰς ἀγρὸν,	
	Rusculum incultúmque tamdiu ligone vertere.	Καὶ τριαινοῦν τῇ δικέλλῃ διὰ χρόνου τὸ γήδιον.	

Ἔκθεσις τοῦ ἁπλοῦ κώλου τροχαϊκῶν ια.

O viri nunc cogitantes	Ἀλλ' ἀναμνησθέντες ὦνδρες	190
Pristina modumque vitæ	Τῆς διαίτης τῆς παλαιᾶς,	
Quem dabat nobis benigna,	Ἣν παρεῖχ' αὕτη ποθ' ἡμῖν,	
Te mitésque caricarum,	Τῶν τε παλασίων ἐκείνων,	
Hásque ficus, hásque myrtos,	Τῶν τε σύκων, τῶν τε μύρτων,	
Palmitisque dulce mustum,	Τῆς τρυγός τε τῆς γλυκείας,	195
Atque fontibus propinquas	Τῆς ἰωνιᾶς τε τῆς πρὸς	
Has violas:	Τῷ φρέατι,	
Atque oliuas quas amamus:	Τῶν τ' ἐλαῶν ὧν ποθοῦμεν,	
Omnium illorum vicem nunc	Ἀντὶ τούτων τήνδε νυνὶ	
Ferte laudibus Deam.	Τὴν θεὸν προσείπατε.	200

Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικοῦ κώλων, καὶ στίχων κα'.

Ch.	*Salua Diua ô salua sis,*	χο. Χαῖρε χαῖρ' ὦ φιλτάτη ὡς	
	Quam lubenter intuemur,	Ἀσμένοισιν ἡμῖν ἦλθες.	
	Vrit enim amor nos tuus,	Σῷ γὰρ ἐδάμην πόθῳ,	
	Te Dea dum cupimus	Δαιμόνια βουλόμενος	
	Dulcia reuisere	Εἰς ἀγρὸν ἀνερπύσαι.	205
	Arua: Te ô sperata grandis	Ἦσθα γὰρ τὸ μέγιστον ἡμῖν	

κέρδος

Κέρδος ἦσθ' ὁπόθ' ἀμῖν
Πᾶσιν ὁπόσοι γεωργὸν
Κὸν βίον ἐτριβόμεσθα.
Μόνη γὰρ ἡμᾶς ὠφέλεις. 210
Πολλὰ γὰρ ἐπάσχομεν,
Πρίν ποτ' ἐπὶ σοῦ γλυκέα,
Κἀδάπανα καὶ φίλα.
Τοῖς ἀγροίκοισι γὰρ ἦσθα
Χίδρα καὶ σωτηρία, 215
Ὥστε σὲ τά τ' ἀμπέλια,
Καὶ τὰ νέα συκίδια,
Τἄλλα θ' ὅσ' ἐστὶ φυτά,
Προσγελάσεταί σε λαβόντ' ἄσμενα. 220
Ἀλλὰ ποῦ ποτ' ἦν ἀφ' ἡμῶν τὸν πολὺν τοῦτον χρόνον;
Ἥδε τοῦθ' ἡμᾶς δίδαξον, ὦ θεῶν εὐνούστατε.

Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μη'.

φ. Ὦ Σοφώτατοι γεωργοί, τἀμὰ δὴ ξυνίετε
Ῥήματ', εἰ βούλεσθ' ἀκοῦσαι τήνδ' ὅπως ἀπώλετο.
Πρῶτα μὲν γὰρ αὐτῆς ἦρξε Φειδίας πράξας κακῶς.
Εἶτα Περικλέης φοβηθεὶς μὴ μετάσχοι τῆς τύχης, 225
Τὰς φύσεις ὑμῶν δεδοικὼς, καὶ τὸν αὐτοδὰξ τρόπον,
Πρὶν παθεῖν τι δεινὸν αὐτὸς ἐξέφλεξε τὴν πόλιν,
Ἐμβαλὼν σπινθῆρα μικρὸν Μεγαρικοῦ ψηφίσματος.
Ἐξεφύσησεν γὰρ τοσοῦτον πόλεμον, ὥστε τῷ καπνῷ
Πάντας Ἕλληνας δακρῦσαι, τούς τ' ἐκεῖ, τούς τ' ἐνθάδε. 230
Ὡς δ' ἅπαξ τὸ πρῶτον ἠκούσ', ἐψόφησεν ἄμπελος,
Καὶ πίθος πληγεὶς ὑπ' ὀργῆς ἀντελάκτισεν πίθῳ,
Οὐκέτ' ἦν οὐδεὶς ὁ παύσων, ἥδε δ' ἠφανίζετο.
τρ. Ταῦτα τοίνυν μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ 'πεπύσμην οὐδενός,
Οὐδ' ὅπως αὐτῇ προσήκοι Φειδίας ἠκηκόειν. 235
χο. Οὐδ' ἔγωγε, πλήν γε νυνί. ταῦτ' ἄρ' εὐπρόσωπος ἦν,
Οὖσα συγγενὴς ἐκείνου. πολλά γ' ἡμᾶς λανθάνει.
φ. Κᾆτ' ἐπειδὴ 'γνωσαν ὑμᾶς αἱ πόλεις ὧν ἤρχετε,
Ἠγριωμένους ἐπ' ἀλλήλοισι καὶ σεσηρότας,
Πάντ' ἐμηχανῶντ' ἐφ' ὑμῖν τοὺς φόρους φοβούμεναι, 240
Κἀνέπειθον τῶν Λακώνων τοὺς μεγίστους χρήμασιν.
Οἱ δ' ἅτ' ὄντες αἰσχροκερδεῖς καὶ διειρωνόξενοι,
Τήνδ' ἀπορρίψαντες αἰσχρῶς τὸν πόλεμον ἀνήρπασαν.
Κᾆτα τἀκείνων γε κέρδη τοῖς γεωργοῖς ἦν κακά.
Αἱ γὰρ ἐνθένδ' αὖ τριήρεις ἀντιτιμωρούμεναι, 245
Οὐδὲν αἰτίων ἀνδρῶν τὰς κράδας κατήσθιον.
χο. Ἐν δίκῃ μὲν οὖν, ἐπεί τοι τὴν κορώνεών γέ μου
Ἐξέκοψαν, ἣν ἐγὼ 'φύτευσα κἀξεθρεψάμην.
τρ. Νὴ Δί', ὦ μέλ', ἐν δίκῃ δῆτ', ἐπεὶ κἀμοῦ λίθον
Ἐμβαλόντες ἑξμέδιμνον κυψέλην ἀπώλεσαν. 250
ερ. Κᾆτα δ' ὡς ἐκ τῶν ἀγρῶν ξυνῆλθεν οὑργάτης λεώς,
Τὸν τρόπον πωλούμενος τὸν αὐτὸν οὐκ ἐμάνθανεν,
Ἀλλ' ἅτ' ὢν ἄνευ γιγάρτων, καὶ φιλῶν τὰς ἰσχάδας,
Ἔβλεπε πρὸς τοὺς λέγοντας. οἱ δὲ γιγνώσκοντες εὖ
Τοὺς πένητας ἀσθενοῦντας κἀποροῦντας ἀλφίτων, 255
Τήνδε μὲν δικροῖς ἐώθουν τὴν θεὸν κεκράγμασι,
Πολλάκις φανεῖσαν αὐτὴν τῆσδε τῆς χώρας πόθῳ.
Τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχεῖς καὶ πλουσίους,
Αἰτίας ἂν προστιθέντες, ὡς φρονεῖ τὰ Βρασίδου.
Εἶτ' ἂν ὑμεῖς τοῦτον ὥσπερ κυνίδι' ἐσπαράττετε. 260
Ἡ πόλις γὰρ ὠχριῶσα, κἀν φόβῳ καθημένη,
Ἅττ' ἂν αὐτῇ διαβάλοι τις, ταῦτ' ἂν ἥδιστ' ἤσθιεν.
Οἱ δὲ τὰς πληγὰς ὁρῶντες ἃς ἐτύπτονθ', οἱ ξένοι,
Χρυσίῳ τῶν ταῦτα ποιούντων ἐβύνουν τὸ στόμα,
Ὥστ' ἐκείνους μὲν ποιῆσαι πλουσίους. ἡ δ' Ἑλλὰς ἂν 265
Ἐξερημωθεῖσ' ἂν ὑμᾶς ἔλαθε. ταῦτα δ' ἦν ὁ δρῶν
Βυρσοπώλης. τρ. παῦε, παῦ', ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, μὴ λέγε,
Ἀλλ' ἔα τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον οὗπέρ ἐστ' εἶναι κάτω.
Οὐ γὰρ ἡμέτερος ἔτ' ἐστ' ἐκεῖνος ἁνήρ, ἀλλὰ σός.

Deputamus in lucro.
Cunctis agricola rustica
Vita terimur quibus:
Iuuare sola nos soles
Multa solutos prius
Laeta, sine damno, ex tua
Commoda manu frui.
Nam salutaris colonis
Hordei prabes vicem:
Atque ideo pampinea
Ligna, sobolésque noua
Ficuum, & omne satum,
Te incipient ridere recepta.
Verùm vbi illa tamdiu absens? quà latebat gentium?
Istud adnuato Mercuri ò Deûm humanissime.

Mer. *O Catè agrestes beati, haurite nostra hac auribus*
Verba, ienens sique, vt sciatis huius exitum.
Causa prima Phidias fuit, fuga poenas iuens.
Dein Pericles cùm timeret idud infortunium,
Quique vestros rite mores nosset instabiles,
Coepit antequam reus sit ciuitatem accendere,
Suscitans rogationis Megarica scintillulam:
Unde belli tantus ignis, vt ciet et lacrymas:
Fumus acer omnibus Graecis, & his & caeteris.
Vt crepans immisa vitis vis cachinnatus semel,
Et cadus ipsi furor recalcitrans rupit cadum,
Nullus has compescit vndas, interim hac eliminat.
Tr. *Ista, Phoebum testor, audita haud fuere dum mihi,*
Sed nec ad Diuam sciebam pertinere Phidiam.
Ch. *Nec prius scius ipse: iure est ergo formosissima*
Compatrem qua haberet istum: quàm latent nos plurima?
Mer. *Deinde vobis cùm viderent ciuitates subdita*
Efferatos inuicem vos, hirrientes dentibus
Omnia in vos machinata sunt tributorum metu:
Nempe corruptis Laconum maximis pecunia.
Turpis hi lucri appetentes, exterisque iniurij,
Abdicata pace bella persequuntur turpia:
Sic eorum grande lucrum agrestibus fraudi fuit:
Scilicet nostra triremes, damna dum reciprocant,
Immerentium secabant termites ficulneos.
Ch. *Iure verò, nam prius conciderant illi meam*
Caricam, Coronidem quam desuam educaueram.
Try. *Per Iouem iure id quidem quando & prius missa petra*
Sex medimnorum capacem fregerant mihi amphoram.
Mer. *Cúmque conuasans colonus, & laboris plebs amans,*
Ex agris petebat vrbem, eiusdem ignorans statum,
Musteis procul gigartis, expeténsque caricas
Verba spectabat stupens gerentium res Rhetorum.
Qui probè cùm pauperes nossent quasi enectos fame,
Hanc Deam eiecere furcillis suis clamoribus,
Exhibentem identidem se: amabat hac loca:
Deinde de confoederatis incitabant diuites,
Multa caussantes statúmque nuntiantes Brasida,
Vos catellorum instar illum lamberassetis facul:
Namque morbo pallida vrbs, metuq; deses maximo
Suaue digerit cibos quos ingerit calumnia.
Cumq; mox plagas viderent publicas illi exteri,
Ora tunc auro obstruebant volnera infligentium
Affatimque diuitabant, nec videbatis tamen
Graciam reddi exinanitam: Auctor istius mali,
Pellio fuit. Try. Sed mitte, Mercuri, ista, desine:
Quin ab inferis virum hunc ne quaeso turbassis situm:
Nam nec ille noster est nunc amplius, verùm tuus.

Quicquid ergo in hunc loquaris,
Vixerit licet scelestus,
Et loquax calumniator,
Cuncta turbans atque miscens,
Quicquid inquam eris locutus
Hoc omne est in tuos.
Sed ô verenda fare quid tantum siles?

Διπλῆ, καὶ εἴσθεσις εἰς ἰαμβικά.

Mer. *Nihil loquetur illa spectatoribus,*
Irata quis est pro tot anclatus malis.
Tr. *Dicat tibi ipsa tantum in aurem si qua volt.*
Mer. *Depone apud me, amica, mentem animi tui,*
Age fœminarum scuti fugientissima:
Tantum est, querelas iam tuas intellego.
Audite quæso quid querens expostulet:
Post res Pyli actas sponte vobis adfuit,
Plenam ipsi cistam cum tulisset fœderum
In concione se ter exclusam ...
Tr. *Peccauimus, sed est quod ignoscat Dea,*
Nam tota erat tunc nostra mens in pellibus.
Mer. *Age rursus audi quid modò ex me quæreret,*
Ecquos habebat qui sibi vellent male,
Ecquos amicos nec studentes prælijs.
Tr. *Fauentem habebat oppidò Cleonymum.*
Mer. *Qualem esse censes Martio in discrimine*
Cleonymum illum? Try. mente præditum optima.
Sed non parentis quo superbit filium:
Nam militatum si profectus est, statim
Supposita proles arma ponens deserit.
Mer. *Aduerte rursus quale sciscitata sit:*
Quis potitur in frequente suggestum Pnyce.
Tr. *Hyperbolus nunc hunc locum regnans tenet.*
Hem Pax, quid istuc est? quid auertis caput?
Mer. *Auersa plebem refugit, & suffragio*
Dolet creasse præsidem nullius rei.
Tr. *Parcemus uti posthac, sed nuda plebs,*
Discincta inopsque prorsus à tutoribus,
Hoc vsa cinctu est sic coacta tempore.
Mer. *Quod ciuitatis commodum inde sit rogat.*
Tr. *Meliora porrò consilia agitabimus:*
Solet hic lucernas fabricare, & nos prius
Sueti in tenebris publicas tractare res,
Nunc ad lucernam cuncta consultabimus.
Mer. *Proh*
Qualia ex te me iubet rogare. Try. Qua?
Mer. *Antiqua multa quæque tunc reliquerat.*
Primum Sophocles quid facit rerum, rogat.
Try. *Agit beatum, & res in illo est mira. Me. Qua?*
Try. *Quod de Sophocle factus est Simonides.*
Mer. *Simonides? quomodo? Try. exitus senex*
Tegeti innatabit si lucri spes fulgeret.
Mer. *Sapiens Cratinus quid facit? Try. Denatus est*
Vrbem Lacones cum premebant. Mer. Quomodo?
Tr. *Pallore tactus deliquio, nec sustinens*
Fractum videre Liberi plenum cadum.
Quàm multa in vrbe facta censes talia?
Ne, diua, mihi sit te relicta viuere.
Mer. *Abi ergo sis auctum, & vxorem tibi*
Hanc accipe Auctumnam, arua cuius conserens
Educ tibi vuas fertilem propaginem.
Tr. *Mellita adesdum iunge mecum basia.*
Censen' male esse tu mihi, Rex Mercuri,
Qui tanto amicam tempore haud subegerim?
Mer. *Non potionem pulegi si sumpseris:*
Sed propera & istam quàm cito Spectaculum
Duc ad Senatum, cuius & quondam fuit.

Ἅττ' ἂν οὖν λέγῃς ἐκεῖνον 270
Κεἰ πανοῦργος ἦν ὅτ' ἔζη,
Καὶ λάλος, καὶ συκοφάντης,
Καὶ κύκηθρον καὶ τάρακτρον,
Ταῦθ' ἁπαξάπαντα νυνὶ
Τοὺς σαυτοῦ λοιδορεῖς. 275
Ἀλλ' ὅτι σιωπᾷς, ὦ πότνια, κάτειπέ μοι.

Τρίμετρα ἀκατάληκτα.

ερ. Ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποι πρός γε τοὺς θεωμένους,
Ὀργὴν γὰρ αὐτοῖς ὧν ἔπαθε πολλὴν ἔχει.
τρ. Ἡ δ' ἀλλὰ πρὸς σὲ μικρὸν εἰπάτω μόνον.
ερ. Εἴφ' ὅ,τι νοεῖς αὐτοῖσι πρὸς ἔμ', ὦ φιλτάτη, 280
Ἴθ', ὦ γυναικῶν μισοπορπακιστάτη.
Εἶεν· ἀκούω. ταῦτ' ἐπικαλεῖς; μανθάνω,
Ἀκούετ' ὑμεῖς ὧν ἕνεκα μομφὴν ἔχει,
Ἐλθοῦσά φησιν αὐτομάτη μετὰ τὰ 'ν Πύλῳ,
Σπονδῶν φέρουσα τῇ πόλει κίστην πλέαν, 285
Ἀποχειροτονηθῆναι τρὶς ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
τρ. Ἡμάρτομεν ταῦτ', ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
Ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἦν τότ' ἐν τοῖς σκύτεσιν.
ερ. Ἴθι νυν ἄκουσον οἷ' ἄρτι μ' ἤρετο,
Ὅστις κακόνους αὐτῇ μάλιστ' ἦν ἐνθάδε, 290
Χ' ὅστις φίλος καὶ σπεύδοι τ' εἶναι μὴ μάχας.
τρ. Εὔνους μάλιστ' ἦν μακρῷ Κλεώνυμος.
ερ. Ποῖος τις οὖν εἶναι δοκεῖ τὰ πολεμικὰ
Ὁ Κλεώνυμος; τρ. ψυχήν γ' ἄριστος, πλήν γ' ὅτι
Οὐκ ἦν ἄρ' ὥσπερ φησὶν εἶναι τοῦ πατρός. 295
Εἰ γάρ ποτ' ἐξέλθοι στρατιώτης, εὐθέως
Ἀποβολιμαῖος τῶν ὅπλων ἐγίγνετο.
ερ. Ἔτι νυν ἄκουσον οἷ' ἄρτι μ' ἤρετο,
Ὅς τις κρατεῖ νῦν τοῦ λίθου τοῦ 'ν τῇ Πυκνί.
τρ. Ὑπέρβολος νῦν τοῦτ' ἔχει τὸ χωρίον. 300
Αὕτη, τί ποιεῖς; τὴν κεφαλὴν ποῖ περιάγεις;
ερ. Ἀποστρέφεται τὸν δῆμον, ἀχθεσθεῖσ' ὅτι
Αὑτῷ πονηρὸν προστάτην ἐπεγράψατο.
τρ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ' αὐτῷ χρησόμεθ' οὐδέν, ἀλλὰ νῦν
Ἀπορῶν ὁ δῆμος ἐπιτρόπου καὶ γυμνὸς ὤν, 305
Τοῦτον τέως τὸν ἄνδρα περιεζώσατο.
ερ. Πῶς οὖν ξυνοίσει ταῦτ', ἐρωτᾷ, τῇ πόλει.
τρ. Εὐβουλότεροι γενησόμεσθα. ερ. τρόπῳ τινί.
Ὅτι τυγχάνει λυχνοποιὸς ὤν. πρὸ τοῦ μὲν οὖν
Ἐψηλαφῶμεν ἐν σκότῳ τὰ πράγματα. 310
Νυνὶ δὲ πάντα πρὸς λύχνον βουλεύσομεν.
ερ. Ὢ ὤ,
Οἷά μ' ἐκέλευσεν ἀναπυθέσθαι σου. τρ. τὰ τί;
ερ. Πάμπολλα, καὶ τἀρχαῖ' ἃ κατέλιπεν τότε.
Πρῶτον δ' ὅ,τι πράττει Σοφοκλέης ἀνήρετο. 315
τρ. Εὐδαιμονεῖ· πάσχει δὲ θαυμαστόν. ερ. τὸ τί;
τρ. Ἐκ τοῦ Σοφοκλέους γίγνεται Σιμωνίδης.
ερ. Σιμωνίδης; πῶς; τρ. ὅτι γέρων ὢν καὶ σαπρὸς,
Κέρδους ἕκατι κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι.
ερ. Τί δαὶ Κρατῖνος ὁ σοφὸς ἔστιν; τρ. ἀπέθανεν, 320
Ὅθ' οἱ Λάκωνες ἐνέβαλον. ερ. τί παθών; τρ. ὅ,τι;
Ὡρακιάσας· οὐ γὰρ ἐξηνέσχετο,
Ἰδὼν πίθον καταγνύμενον οἴνου πλέων,
Χ' ἕτερα πόσ' ἄττ', οἴει γεγενῆσθ' ἐν τῇ πόλει,
Ὥς' οὐδέποτ' ὦ δέσποιν' ἀφεξόμεσθά σου. 325
ερ. Ἴθι νυν ἐπὶ τούτοις τὴν Ὀπώραν λάμβανε,
Γυναῖκα σαυτῷ τήνδε, κᾆτ' ἐν τοῖς ἀγροῖς
Ταύτῃ ξυνοικῶν, ἐκποιοῦ σαυτῷ βότρυς.
τρ. Ὦ φιλτάτη δεῦρ' ἐλθὲ καὶ δός μοι κύσαι,
Ἆρ' ἂν βλαβείην διὰ χρόνου τι σοι δοκῶ. 330
Ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, τῆς Ὀπώρας κατελάσας;
ερ. Οὐκ, εἴγε κυκεῶν' ἐπιπίοις βληχωνίαν.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα τήνδε τὴν Θεωρίαν,
Ἀπάγαγε τῇ βουλῇ λαβὼν, ἧσπερ ποτ' ἦν.

Ὦ μα-

Τρ. Ὦ μακαρία σὺ τοῦ βουλὴ τῆς Θεωρίας, 335
Ὅσον ῥοφήσεις ζωμὸν ἡμερῶν τριῶν,
Ὅσας δὲ κατέδῃ χόλικας ἑφθὰς καὶ κρέα.
Ἀλλ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ χαῖρε πολλά. Ἑρ. Καὶ σύ γε
Ὤνθρωπε χαίρων ἄπιθι, καὶ μέμνησό μου.
Τρ. Ὦ κάνθαρ', οἴκαδ' οἴκαδ' ἀποπετώμεθα. 340
Ἑρ. Οὐκ ἐνθάδ' ὦ τᾶν ἐστι. Τρ. Ποῖ γὰρ οἴχεται;
Ἑρ. Ὑφ' ἅρματ' ἐλθὼν Ζηνὸς ἀστραπηφορεῖ.
Τρ. Πόθεν οὖν ὁ τλήμων ἐνθάδ' ἕξει σιτία.
Ἑρ. Τὴν τοῦ Γανυμήδους ἀμβροσίαν σιτήσεται.
Τρ. Πῶς δῆτ' ἐγὼ καταβήσομαι; Ἑρ. Θάρρει καλῶς. 345
Τῃδὶ παρ' αὐτὴν τὴν θεόν. Τρ. Δεῦρ' ὦ κόραι,
Ἕπεσθον ἅμ' ἐμοὶ θᾶττον, ὡς πολλοὶ πάνυ
Ποθοῦντες ὑμᾶς ἀναμένουσ' ἐστυκότες.

Χο. Ἀλλ' ἴθι χαίρων, ἡμεῖς δὲ τέως τάδε τὰ σκεύη παραδόντες. (350
Τοῖς ἀκολούθοις δῶμεν σῴζειν, ὡς εἰώθασι μάλιστα,
Περὶ τὰς σκηνὰς πλεῖστοι κλέπται κυπτάζειν καὶ κακοποιεῖν.
Ἀλλὰ φυλάττετε ταῦτ' ἀνδρείως, ἡμεῖς δ' αὖ τοῖσι θεαταῖς,
Ἣν ἔχομεν ὁδὸν λόγων εἴπωμεν, χ' ὅσα τε νοῦς αὐτὸς ἔχει.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

Χρῆν μὲν τύπτειν τοὺς ῥαβδούχους, εἴ τις κωμῳδοποιητὴς,
Αὑτὸν ἐπῄνει πρὸς τὸ θέατρον παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις, 355
Εἰ δ' οὖν εἰκός τινα τιμῆσαι, θύγατερ Διὸς, ὅστις ἄριστος
Κωμῳδοδιδάσκαλος ἀνθρώπων καὶ κλεινότατος γεγένηται,
Ἄξιος εἶναί φησ' εὐλογίας μεγάλης ὁ διδάσκαλος ἡμῶν
Πρῶτον μὲν τοὺς ἀντιπάλους μόνος ἀνθρώπων κατέπαυσεν,
Ἐς τὰ ῥάκια σκώπτοντας ἀεὶ, καὶ τοῖς φθειρσὶ πολεμοῦντας, 360
Τούς θ' Ἡρακλέας τοὺς μάττοντας, καὶ τοὺς πεινῶντας ἐκείνους,
Τοὺς φεύγοντας κἀξαπατῶντας καὶ τυπτομένους ἐπίτηδες
Ἐξήλασ' ἀτιμώσας πρῶτος, καὶ τοὺς δούλους παρέλυσεν,
Οὓς ἐξῆγον κλάοντας ἀεὶ καὶ τούτους οὕνεκα τουδὶ, 365
Ἵν' ὁ σύνδουλος σκώψας αὐτοῦ τὰς πληγὰς εἶτ' ἀνέροιτο.
Ὦ κακόδαιμον, τί τὸ δέρμ' ἔπαθες; μῶν ὑστριχὶς εἰσέβαλέν σοι
Εἰς τὰς πλευρὰς πολλῇ στρατιᾷ κἀδενδροτόμησε τὸ νῶτον;
Τοιαῦτ' ἀφελὼν κακὰ, καὶ φόρτον, καὶ βωμολοχεύματ' ἀγεννῆ
Ἐποίησε τέχνην μεγάλην ἡμῖν, κἀπύργωσ' οἰκοδομήσας
Ἔπεσιν μεγάλοις καὶ διανοίαις, καὶ σκώμμασιν οὐκ ἀγοραίοις, 370
Οὐκ ἰδιώτας ἀνθρωπίσκους κωμῳδῶν, οὐδὲ γυναῖκας,
Ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων, τοῖσι μεγίστοις ἐπεχείρει,
Διαβὰς βυρσῶν ὀσμὰς δεινὰς κἀπειλὰς βορβοροθύμους.
Καὶ πρῶτον μὲν μάχομαι πάντων αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι
Οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον, (χρῶτο 375
Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο
Περὶ τὴν κεφαλὴν, φωνὴν δ' εἶχε χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας,
Φώκης δ' ὀσμὴν, Λαμίας ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν (δὲ καμήλου.
Τοιοῦτον ἰδὼν τέρας οὐ κατέδεισ', ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν πολεμίζων,
Ἀντεῖχον ἀεὶ, καὶ τῶν ἄλλων νήσων 380

Tr. *Felix Senatus ob tuam Spectaculum.*
Quantum vorabis iusculi per tres dies?
Quam colla mandes ilia, et carnes boum!
Sed iam valebis Herme amice. Mer. *Tu quoque*
Mi homo facesse latus & meminens mei.
Try. *Nunc auolemus Canthare ocyus domum.*
Mer. *Frustra hicce quaeris Cantharum.* Try. *Nam quorsum iyt?*
Mer. *Currum Iouis subiuit, et fulmen gerit.*
Try. *Vnde ille suetam sumet infelix dapem?*
Mer. *Sufficiet illi ambrosia Catamiti poti.*
Try. *Sed qui pote vt discedam?* Mer. *age audacter potes*
Diuam hanc secutus proxime. Tr. *huc adeste vos*
Puerae, sequimini me statim: Pol plurimi
Multum incitata vos manent cupidine.

Ch. *Ipede fausto: At vos interibi adseculis haec tradite, rapta*
Ne pereant fortassis, nam permulti fuerere frequentes
Celebrare istas clam fures scenas damnis afficientes.
Ergo age fortiter haec serua tu. Nos spectatoribus ipsis
Interim aperiemus iter verborum & quicquid mens tegit alta.

PARABASIS, vel Excursio.

Dignus certe est quem caedant lictores Comoedopoeta
Ante theatrum qui se Anapaestis solitus diuertere laudat.
Quod si quisquam meruit laudem, o Ioue nata patrima virago,
Interque bonos cluet antistans comoedus iure magister
Hic sibi magnam deberi laudem noster iure poeta
Dixerit. Ac primum hominum solus potuit prohibere inimicos
Vilia pannorum ridentes & pedibus bella mouentes,
Atque voraces Herculeos semper nec minus esurientes,
Tu fugientes & verberibus caesos & decipientes
Iste vituperans primus depulit, & seruis vincula soluit
Quos inducere semper amabant plorantes, atque ob id vnum
Vt conseruus ridens pregnates huic tumices, roget ista:
Miser heu, tua quid patitur pellis? num tibi duri populauit
Lori latera exercitus atrox, et tergi arbusta secauit?
Haec ille ergo incommoda et ignobilia dicteria tollens
Magnam instituit nobis artem & fundatam sustulit alte
Sensibus & verbis magnidicis, perque iocos non triuiales,
Non circa humiles miseros vel mulieres amat ille morari,
Sed gerit animos Herculis et virtute ferox maxima tentat,
Per graue olentes pelles cunctaque minax vestigia ponens:
Ac primum ex omnibus ipsum certans prouocat Asperidentem
Cuius ab oculis truculentum acies meretricia fulsit,
Cui debita fletus adulatorum capitum turba catillans
Centena ambibat caput: illi duri torrentis erat vox,
Odor vt phocae, illos lamia coles, culusque cameli.
Non timui istuc monstri intuitus, sed restiti et aspera moui
Pro vobis bella, aliisque locis vicinis, pro quibus aequum est

Vos nobis gratiam habere atque rependentes nunc meminisse
Si quidem ex animo cùm prius egi, pueros tentare palastra
Non studui, sed scenica tollens actutum aulam recessi,
Pauca nocens & multa oblectans
Exhibui cuncta decenter:
Hæc ita cum sint decet æquanimos
Hic mihi adesse viros & pueros:
Quin & caluis de victoria
Moneo vt nobis aque studeant:
Nam per mensas & conuiuia
Dicetur, si victor clueo,
Age da caluo, fer huic caluo
Hæc bellaria, né ve poëtam
Generose bonum quid defrudes,
Frontem egregium virum habentem.

Ἀποδοῦναι τὴν χάριν εἰκὸς ὑμᾶς, καὶ μνήμονας εἶναι.
Καὶ γὰρ πρότερον πράξας κατὰ νοῦν, οὐχὶ παλαίστρας
Παῖδας ἐπείρων, ἀλλ' ἀράμενος τὴν σκευὴν, εὐθὺς ἐχώρουν,
Παῦρ' ἀνιάσας, πόλλ' εὐφράνας.
Πάντα παρασχὼν τὰ δέοντα. 385
Πρὸς ταῦτα χρεὼν εἶναι μετ' ἐμοῦ,
Καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς παῖδας,
Καὶ τοῖς φαλακροῖσι παραινοῦμεν
Ξυσπουδάζειν περὶ τῆς νίκης.
Πᾶς γάρ τις ἐρεῖ νικῶντος ἐμοῦ 390
Κἀπὶ τραπέζῃ καὶ ξυμποσίοις,
Φέρε τῷ φαλακρῷ, δὸς τῷ φαλακρῷ
Τῶν τρωγαλίων, καὶ μὴ ἀφαίρει,
Γενναιοτάτου τῶν ποιητῶν
Ἀνδρὸς τὸ μέτωπον ἔχοντος. 395

ᾠδὴ, καὶ στροφή

Ch. *MVsa age bella quidem*
Repelle odiosa, choros
Mecum agens decentes
Diuûm cane connubia, &
Cœnas virorum
Atque epulas superûm:
Nempe ista curas primitus:
Sin venit huc quoque Cancer
Cum puerísque vocet te has
Ad choreas
Abnueas audire aut
Suppetias dare illis:
Quin genus hocce vernas
Ortygas esse puta
Salios breuiceruicos
Nanigenas, similes
Capristrundiis,
Machinicrepas.
Nam pater ipsius ait
Sibi fabulam
Vespere mirificam
A fele strangulatam.

κῶλον κβ'.

Χο. ΜΟῦσα, σὺ μὲν πολέμους
Ἀπωσαμένη μετ' ἐμοῦ
Τοῦ φίλου χόρευσον,
Κλείουσα θεῶν τε γάμους,
Ἀνδρῶν τε δαῖτας, 400
Καὶ θαλίας μακάρων.
Σοὶ γὰρ ταῦτ' ἐξ ἀρχῆς μέλει,
Ἢν δέ σε Καρκίνος ἐλθὼν,
Ἀντιβολῇ μετὰ τῶν παί-
δων χορεῦσαι, 405
Μήθ' ὑπακούσῃς, μήτ' ἔλ-
θῃς συνέριθος αὐτοῖς,
Ἀλλὰ νόμιζε πάντας
Ὄρτυγας οἰκογενεῖς,
Γυλιαύχενας ὀρχηστὰς 410
Ναννοφυεῖς, σφυράδων
Ἀποκνίσματα,
Μηχανοδίφας.
Καὶ γὰρ ἔφασχ' ὁ πατὴρ
Ὁ παρ' ἐλπίδας 415
Εἶχε τὸ δρᾶμα γαλῆν
Τῆς ἑσπέρας ἀπάγξαι.

Ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ

ISta decet Charitum
Vulgaria pulcricomarum catum poëtam
Laudare, cum amica veris
Questus hirundo
Lene sedens iterat,
Chorúsque desit Morsimo
Atque Melanthio, acerbam
Cuius ego ante loquentis
Audiji vocem, tragicum Tragœdi
Quando habuere chorum
Frater & hic, vterque
Gorgonij gumia,
Batidispices, Harpyæ,
Qui vetulas subigunt
Et olens caprum,
Piscibus hostes,
Quos vbi despueris
Numerò, ampliter
Mecum age Musa Dea
Festiuitate gaude.

κῶλον κβ'.

ΤΟιάδε χρὴ Χαρίτων
Δαμώματα καλλικόμων
Τὸν σοφὸν ποιητὴν 420
Ὑμνεῖν, ὅταν ἠρινὰ μὲν
Φωνῇ χελιδὼν
Ἑζομένη κελαδῇ,
Χορὸν δὲ μὴ 'χῃ Μόρσιμος,
Μηδὲ Μελάνθιος, οὗ δὴ 425
Πικροτάτην ὄπα γηρύ-
σαντος ἤκου-
σ', ἡνίκα τῶν τραγῳδῶν
Τὸν χορὸν εἶχον, ἀδελ-
φός τε καὶ αὐτὸς ἄμφω, 430
Γοργόνες, ὀψοφάγοι,
Βατιδοσκόποι ἅρπυιαι,
Γραοσόβαι, μιαροὶ
Τραγομάσχαλοι,
Ἰχθυολῦμαι, 435
Ὧν καταχρεμψαμένη
Μέγα καὶ πλατὺ
Μοῦσα θεὰ, μετ' ἐμοῦ
Σύμπαιζε τὴν ἑορτήν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ.

Κορωνὶς στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων λζ'.

τρ. Ὡς χαλεπὸν ἐλθεῖν ἦν ἄρ' εὐθὺ τῶν θεῶν.
Ἔγωγέ τοι πεπόνηκα κομιδῇ τὼ σκέλει.
Μικροὶ δ' ὁρᾶν ἄνωθεν ἦστ'. ἔμοιγέ τοι
Ἀπ' οὐρανοῦ 'φαίνεσθε κακοήθεις πάνυ,
Ἐντευθενὶ δὲ πολύ τι κακοηθέστεροι. 5
θε. Ὦ δέσποθ' ἥκεις; τρ. ὡς ἐγὼ 'πυθόμην τινός.
θε. Τί δ' ἔπαθες; τρ. ἤλγουν τὼ σκέλει μακρὰν ὁδὸν
Διεληλυθώς. θε. ἴθι νυν κάτειπέ μοι. τρ. τὸ τί;
θε. Ἄλλον τιν' εἶδες ἄνδρα κατὰ τὸν ἀέρα
Πλανώμενον πλὴν σαυτόν; τρ. οὐκ, εἰ μή γέ που 10
Ψυχὰς δύ' ἢ τρεῖς διθυραμβοδιδασκάλων.
Τί δ' ἔδρων; τρ. ξυνελέγοντ' ἀναβολὰς ποτώμεναι
Τὰς ἐνδιαεριαυερινηχέτους τινάς.
θε. Οὐκ ἦν ἄρ' οὐδ' ἃ λέγουσι κατὰ τὸν ἀέρα,
Ὡς ἀστέρες γιγνόμεθ' ὅταν τις ἀποθάνῃ; 15
τρ. Μάλιστα. θε. καὶ τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ;
τρ. Ἴων ὁ Χῖος, ὅσπερ ἐποίησεν πάλαι
Ἐνθάδε τὸν ἀοῖόν ποθ'. ὡς δ' ἦλθ', εὐθέως
Ἀοῖον αὐτὸν πάντες ἐκάλουν ἀστέρα.
θε. Τίνες γάρ εἰσ' οἱ διατρέχοντες ἀστέρες, 20
Οἳ καόμενοι θέουσι; τρ. ἀπὸ δείπνου τινὲς
Τῶν πλουσίων οὗτοι βαδίζουσ' ἀστέρων,
Ἰπνοὺς ἔχοντες, ἐν δὲ τοῖς ἰπνοῖσι πῦρ.
Ἀλλ' εἴσαγ' ὡς τάχιστα ταυτηνὶ λαβών,
Καὶ τὴν πύελον κατάκλυζε, καὶ θέρμαιν' ὕδωρ, 25
Στόρνυ τ' ἐμοὶ καὶ τῇδε κουρίδιον λέχος.
Καὶ ταῦτα δράσας, ἧκε δεῦρ' αὖθις πάλιν,
Ἐγὼ δ' ἀποδώσω τήνδε τῇ βουλῇ τέως.
θε. Πόθεν δ' ἔλαβες ταύτας σύ; τρ. πόθεν; ἐκ τοὐρανοῦ.
θε. Οὐκ ἂν ἔτι δοίην τῶν θεῶν τριώβολον, 30
Εἰ πορνοβοσκοῦσ' ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοί.
τρ. Οὔκ, ἀλλὰ κἀκεῖ ζῶσιν ἀπὸ τούτων τινές.
θε. Ἄγε νυν ἴωμεν. εἰπέ μοι, δῶ καὶ φαγεῖν
Ταύτῃ τι; τρ. μηδέν. οὐ γὰρ ἐθελήσει φαγεῖν
Οὔτ' ἄρτον οὔτε μᾶζαν, εἰωθυῖ' ἀεὶ 35
Παρὰ τοῖς θεοῖσιν ἀμβροσίαν λείχειν ἄνω.
θε. Λείχειν ἄρ' αὐτῇ κἀνθάδε σκευαστέον.

TRYGÆVS, FAMVLVS.

Try. Quantus labor est calites accedere,
Defessa crura iam oppido dolent mihi.
Ac vos videbam ex aere exiguos nimis,
Calum intuentur vos malignos plurimum,
Sed hinc malignos fas videre impensius.
Fam. Here ergo ventum video te? Tr. sic audio.
Fam. Satisne salue. Tr. Crura defesso dolent
Itinere longo. Fam. age ergo sis, age dic. Tr. quid est?
Fam. Vidistin' aliumquempiam per aera
Hominem vagantem praeter unicum te? Try. haud quidem
Nisi tres duosue dithyrambôn spiritus.
Fam. Rogo quid agentes? Tr. colligebant praepetes
Principia quaedam inanivagi crepisona.
Fam. Verumne magnum rumor est per ethera
Nos sidera esse quando mortui sumus?
Try. Ita est. Fa. Quis illic sidus est nouissimum?
Tr. Ion Chius qui scripsit olim exordium
Suum hic Eoum docuit, ex quo protinus
Omnes Eoum sidus illum nuncupant.
Fam. Sed, quae videmus astra scintillantia?
Steusasque longis promit antes tractibus?
Tr. A lautiorum siderum conuiuio
Redeunt, & ignem nocte laternis ferunt.
At tu cito iam deduc intrò, & trulleo
Sumpto calentes suggerens undas laua:
Et mihique sterne genialem torum,
Quibus peractis huc reuersus te est opus,
Curabo mox hanc reddier Senatui.
Fam. Vnde ista habes tu? Tr. vnde? ex locis caelestibus.
Fam. Non ego teruncij facio diuos, si souent
Alúntque scorta quale mortales solent.
Try. Non ita, sed illic quidam ab istis victitant.
Fa. Age nunc eamus, dic mihi, num quid dabo
Huic exedendum. Tr. Nil opus, fastidiet
Panem vel offam, sueta semper antea
Lingua superne viuere ambrosia deûm.
Fam. Lingua ergo lances & canistra parabimus.

ΣΤΡΟΦΗ ἀμοιβαία

χο. Εὐδαιμονικῶς γ' ὁ πρεσβύτης, ὅσα γ' ὧδ' ἰδεῖν,
Τὰ νῦν τάδε πράττει. 40
τρ. Τί δῆτ', ἐπειδὰν νυμφίον μ' ὁρᾶτε λαμπρὸν ὄντα;
χο. Ζηλωτὸς ἔσει γέρον,
Αὖθις νέος ὢν πάλιν,
Μύρῳ κατάλειπτος.

μέλος ζ'.

Ch. Feliciter ô senex.
Quantum hic licet intueri per species uia.
Try. Quid cùm elegantem me videbitis statim maritum?
Ch. Felix ter & amplius
Rursum iuuenis senex
Vnguenta delibutus.

τρ. Οἶμαι. τί δῆθ', ὅταν ξυνὼν τῶν τιτθίων ἔχωμαι; 45
Εὐδαιμονέστερος φανεῖ τῶν Καρκίνου στροβίλων.
Οὔκουν δικαίως, ὅστις εἰς ὄχημα κανθάρου 'μβὰς
Ἔσωσα τοὺς Ἕλληνας, ὥστ' ἐν τοῖς ἀγροῖσιν αὐτοὺς
Ἅπαντας ὄντας ἀσφαλῶς κινεῖν τε καὶ καθεύδειν.

Tr. Sic credo, sed quid cùm cohaerens comprimam papillas,
Beatior quam Carcini asperi & rudes stolones?
Et iure certe, quippe Cantharo inuehens volanti
Qui Graeciam seruauerim, quae tota nunc in agris
Secura viuit, liberéque dormit atque depsit.

Κορωνὶς ἑτέρα ἐξ ἰάμβων

θε. Ἡ παῖς λέλουται, καὶ τὰ τῆς πυγῆς καλά. 50
Ὁ πλακοῦς πέπεπται, σησαμῆ ξυμπλάττεται,
Καὶ τἄλλ' ἁπαξάπαντα· τοῦ πέους δὲ δεῖ.
τρ. Ἴθι νυν ἀποδῶμεν τήνδε τὴν Θεωρίαν
Ἀνύσαντε τῇ βουλῇ. θε. τίς αὕτη; τί φῄς;
τρ. Αὕτη Θεωρία 'στίν, ἣν ἡμεῖς ποτε 55
Ἐπαίομεν Βραυρωνάδ' ὑποπεπωκότες.

τριμέτρων ἀκαταλήκτων μα'.

Fam. Puella lota est, optimè nates habent.
Placenta cocta est, & parata Sesama,
Et caetera omnia, expetenda mentul... est.
Try. Age properemus reddere hanc Spectaculum
Senatui. Fam. Quanam illa quaeso quam vocas?
Try. Nempe haec Theoria illa: nos olim antea
Braurone potabundi eam depsuimus:

Et capta vix est, si quid es memor. Fa. ô here
Prob. qualis illi culiquinquennalitas.

Tr. *Agedum ergo quisquis iustus inter vos fuat.*
Hanc sumat & Senatus custodiat.
Heus tu quid isthic rerum agis? Fa. ad Isthmia
Praeoccupo meo rim inguinis tentorium.

Tr. *Estisne dicturi quis hanc seruare velit?*
Ehô tu adesdum, nam lubet deponere
In medium eorum. Fa. ille annuit. Tr. quis? Fa. Ariphrades,
Abducere orans secum. Tr. at is stultissime,
Ius lambet illi, & accidens ligurriet.
Age ergo primum vasa deponas humi.
Videte Curia, Prytanes, Spectaculum:
En quanta vobis affero & trado bona,
Sublimia vt vos crura tollentes statim
Tingatis huius sacra patrantes secum.
En pulcra quàm coquina quàm fumo nigra,
Hinc ille nidor: ante bellum hic scilicet
Trulla steterant gratiam Senatus:
Exin licebit hanc puellam habentibus
Certare cras pulcerrimo certamine,
Luctari arena, deinde quadrupede statu
Atque inde pancratio, instar vnctis puberum,
Pulsare, fodere, pene, pugnis tundere:
Die vacandum tertia Circensibus,
Vbi singulator singulatorem premet,
Currúsque demum mutuo obuersi simul
Sese admouebunt anhelanti spiritu:
Alij retecto languidi Mutonio
Verpa iacebunt accidentes flexibus
Aurigae. At ô Prytanes capite Theoriam.
En vt libenter Prytanis ille istam accipit.
At gratis introducere haud oportuit,
Quem saepe vidi inducias praetendere.

Ch. *Certè is meritus bene est*
De ciuibus omnibus
Qui talis in illos.
Tr. *At scibitis qui sim magis vindemia appetente.*
Ch. *Iam nunc satis id patet.*
Seruator enim omnium
Mortalium haberis.

Tr. *Dices lubens vbi hauseris musti noui lepestam.*
Ch. *Nos te secundùm calites primum colemus vsque.*
Try. *Nempe Athmonensi multa debetis mihi,*
Qui liberata tot malis plebeia cohorte
Et gente agros colente, tandem Hyperbolum repressi.

CHORVS, TRYGÆVS.

Ch. *Quid iam deinceps expedit factu bonum?*
Try. *Quid aliud istam quàm locare ollis decet?*
Ch. *Ollis ne tanquam vltores Hermulas?*
Tr. *Quid tum videtur? an iuuenco larino?*
Ch. *Absit iuuenco, ne iuuentur praelia.*
Tr. *Suine pingui maxima? Ch. Non. Tr. Cur ita?*
Ch. *Ne spurca fiat Theagenis suilitas.*
Try. *Cui potius ergo victima censes? Ch. Oui.*
Try. *Ouine?* Ch. *certè.* Tr. *At istud est Ionicum.*

Σάφ' ἴσθι, κἀλήφθη γε μόλις. Θε. Ὦ δέσποτα,
Οἷον ἔχει τὴν πρωκτοπεντετηρίδα.

τρ. Εἶεν, τίς ἐσθ' ὑμῶν δίκαιος, τίς ποτε,
Τίς διαφυλάξει τήνδε τῇ βουλῇ λαβών; 60
Οὗτος τί περιγράφεις; Θε. Τὸ δεῖν' ἐς Ἴσθμια,
Σκηνὴν ἐμαυτοῦ τῷ πέει καταλαμβάνω.

τρ. Οὔπω λέγεθ' ὑμεῖς τίς ὁ φυλάξων; δεῦρο σύ,
Καταθήσομαι γὰρ εἰς μέσους αὐτὸς ἄγων.
Ἐκεινοσὶ νεύει. τρ. Τίς; Θε. Ὅστις; Ἀριφράδης, 65
Θε. Ἄγειν παρ' αὐτὸν ἀντιβολῶν. τρ. Ἀλλ' ὦ μέλε,
Τὸν ζωμὸν αὐτῆς προσπεσὼν ἐκλάψεται.
Ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί.
Βουλή, Πρυτάνεις, ὁρᾶτε τὴν Θεωρίαν.
Σκέψασθ' ὅσ' ὑμῖν ἀγαθὰ παραδώσω φέρων, 70
Ὥστ' εὐθέως ἄραντας ὑμᾶς τὼ σκέλη
Ταύτης μετέωρα καταγαγεῖν ἀνάρρυσιν.
Τουτὶ δ' ὁρᾶτε τοὐπτάνιον ὑμῖν ὡς καλόν.
Διὰ ταῦτα καὶ κεκάπνικ' ἄρ'. ἐνταῦθα γὰρ
Πρὸ τοῦ πολέμου τὰ λάσανα τῇ βουλῇ ποτ' ἦν. 75
Ἔπειτ' ἀγῶνά γ' εὐθὺς ἐξέσται ποιεῖν
Ταύτην ἔχουσιν αὔριον καλὸν πάνυ,
Ἐπὶ γῆς παλαίειν, τετραποδηδὸν ἑστάναι,
Καὶ παγκράτιόν γ' ὑπαλειψαμένοις νεανικῶς,
Παίειν, ὀρύττειν, πὺξ ὁμοῦ καὶ τῷ πέει. 80
Τρίτῃ δὲ μετὰ ταῦθ' ἱπποδρομίαν ἄξετε,
Ἵνα δὴ κέλης κέλητα παρακελητιεῖ,
Ἅρματα δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀνατετραμμένα,
Φυσῶντα καὶ πνέοντα προσκινήσεται,
Ἕτεροι δὲ κείσονταί γ' ἀπεψωλημένοι, 85
Περὶ ταῖσι καμπαῖς ἡνίοχοι πεπτωκότες.
Ἀλλ' ὦ Πρυτάνεις, δέχεσθε τὴν Θεωρίαν,
Ἴθ' ὡς προθύμως ὁ Πρύτανις παρεδέξατο.
Ἀλλ' οὐκ ἄν, εἴ τι προῖκα προσαγαγεῖν σ' ἔδει.
Ἀλλ' εὗρες ἄν σ' ὑπέχοντα τὴν ἐκεχειρίαν. 90

χο. Ἦ χρηστὸς ἀνὴρ πολίτης ἐστὶν ἅπασιν, ὅστις γ' ἐστὶ τοιοῦτος.
τρ. Ὅταν τρυγᾶτ' εἴσεσθε πολλῷ μᾶλλον οἷός εἰμι.
Καὶ νῦν σύ γε δῆλος εἶ.
χο. Σωτὴρ γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις γεγένησαι. 95

τρ. Φήσεις γ' ἐπειδὰν ἐκπίῃς οἴνου νέου λεπαστήν.
χο. Καὶ πλήν γε τῶν θεῶν, ἀεί σ' ἡγησόμεθα πρῶτον.
τρ. Πολλῶν γὰρ ὑμῖν ἄξιος Ἀθμονεὺς ἐγώ, 100
Δεινῶν ἀπαλλάξας πόνων τὸν δημότην ὅμιλον
Καὶ τὸν γεωργικὸν λεών, Ὑπέρβολόν τε παύσας.

ΧΟΡΟΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

χο. Ἄγε δὴ τί νῷν ἐντευθενὶ ποιητέον;
τρ. Τί δ' ἄλλο γ' ἢ ταύτην χύτραις ἱδρυτέον.
χο. Χύτραισιν, ὥσπερ μεμφόμενον Ἑρμίδιον;
τρ. Τί δαὶ δοκεῖ; βούλεσθε λαρινῷ βοΐ;
χο. Βοΐ; μηδαμῶς, ἵνα μὴ βοηθεῖν ποι δέῃ. 5
τρ. Ἀλλ' ὑῒ παχείᾳ καὶ μεγάλῃ; χο. Μὴ μή. τρ. τιή;
χο. Ἵνα μὴ γένηται Θεαγένους ὑηνία.
τρ. Τῷ δαὶ δοκεῖ σοι δῆτα τῶν λοιπῶν; χο. Οἶ.
τρ. Οἶ; χο. Ναὶ μὰ Δί'. τρ. Ἀλλὰ τοῦτό γ' ἔστ' Ἰωνικόν.

τὸ

Τὸ ῥῆμά γε. Χο. Ἐπειδάν γ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ 10
Ὡς χρὴ πολεμεῖν λέγωσιν οἱ καθήμενοι
Ὑπὸ τοῦ δέους λέγωσιν Ἰωνικῶς, οἴ.
Τρ. Εὖ τοι λέγεις. Χο. Καὶ τἄλλα γ' ὦσιν ἤπιοι.
Ὥστ' ἐσόμεθ' ἀλλήλοισιν ἀμνοὶ τοὺς τρόπους,
Καὶ τοῖσι συμμάχοισι πρᾳότεροι πολύ. 15
Τρ. Ἴθι νυν, ἄγ' ὡς τάχιστα τὸ πρόβατον λαβών.
Ἐγὼ δὲ ποριῶ βωμὸν ἐφ' ὅτου θύσομεν.
Χο. Ὡς πάνθ' ὅσ' ἂν θεὸς θέλῃ χἠ τύχη κατορθοῖ,
Χωρεῖ κατὰ νοῦν, ἕτερον δ' ἑτέρῳ
Τούτων κατὰ καιρὸν ἀπαντᾷ. 20
Τρ. Ὡς ταῦτα δῆλ' ἔσθ'· ὁ γὰρ βωμὸς θύρασι καὶ δή.
Χο. Ἐπείγετε νυν ἕως σοβαρὰ
Θεόθεν κατέχει
Πολέμου μετάτροπος αὔρα.
Νῦν γὰρ δαίμων φανερῶς ἡμῖν 25
Εἰς ἀγαθὰ μεταβιβάζει. (χεῖρας
Τρ. Τὸ κανοῦν πάρεστιν ὀλὰς ἔχον καὶ στέμμα, καὶ μά-
Καὶ πῦρ γε τουτί, κοὐδὲν ἴσχει πλὴν τὸ πρόβατον ἡμᾶς.
Χο. Οὔκουν ἁμιλλήσεσθον; ὡς 30
Ἢν Χαῖρις ὑμᾶς ἴδῃ,
Πρόσεισιν ἄκλητος αὐλήσων,
Κᾆτα τοῦτ' εὖ οἶδ' ὅτι
Φυσῶντι καὶ πονουμένῳ
Προσδώσετε δήπου. 35
Τρ. Ἄγε δὴ τὸ κανοῦν λαβὼν σὺ καὶ τὴν χέρνιβα
Περίθει τὸν βωμὸν ταχέως ἐπιδέξια.
Θερ. Ἰδού. λέγοις ἂν ἄλλο· περιελήλυθα.
Τρ. Φέρε δὴ τὸ δαλὸν τόνδ' ἐμβάψω λαβών.
Σείου σὺ ταχέως· σὺ δὲ πρότεινε τῶν ὀλῶν, 40
Καὐτός τε χερνίπτου παραδοὺς ταύτην ἐμοί,
Καὶ τοῖς θεαταῖς ῥίπτε τῶν κριθῶν. Θε. Ἰδού.
Τρ. Ἔδωκας ἤδη; Θε. Νὴ τὸν Ἑρμῆν, ὥστε γε
Τούτων ὅσοιπέρ εἰσι τῶν θεωμένων
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις οὐ κριθὴν ἔχει. 45
Τρ. Οὐχ αἱ γυναῖκές γ' ἔλαβον. Θε. Ἀλλ' εἰς ἑσπέραν
Δώσουσιν αὐταῖς ἄνδρες. Τρ. Ἀλλ' εὐχώμεθα.
Τίς τῇδε; ποῦ ποτ' εἰσὶ πολλοὶ κἀγαθοί;
Θε. Τοισδὶ φέρε δῶ· πολλοὶ γάρ εἰσι κἀγαθοί.
Τρ. Τούτους ἀγαθοὺς ἐνόμισας; Θε. Οὐ γὰρ οἵτινες 50
Ἡμῶν καταχεόντων ὕδωρ τοσουτονὶ
Ἐς ταυτὶ τοῦθ' ἑστᾶσ' ἰόντες χωρίον;
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' εὐχώμεθ', εὐχώμεσθα δή.

Τρ. Ὦ σεμνοτάτη βασίλεια θεά,
Πότνι' Εἰρήνη, 55
Δέσποινα χορῶν, δέσποινα γάμων,
Δέξαι θυσίαν τὴν ἡμετέραν.
Θε. Δέξαι δῆτ' ὦ πολυτιμήτη
Νὴ Δία, καὶ μὴ ποίει γ' ἅπερ αἱ
Μοιχευόμεναι δρῶσι γυναῖκες. 60
Καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλίνασαι
Τῆς αὐλείας παρακύπτουσι,
Κἄν τις προσέχῃ τὸν νοῦν αὐταῖς,
Ἀναχωροῦσιν,
Κᾆτ' ἢν ἀπίῃ, παρακύπτουσιν. 65
Τούτων σὺ ποίει μηδὲν ἔθ' ἡμᾶς.
Μὰ Δί' ἀλλ' ἀπόφηνον ὅλην σαυτὴν
Τρ. Γενναίως τοῖσιν ἐρασταῖς
Ἡμῖν, οἵ σου τρυχόμεθ' ἤδη
Τρία καὶ δέκ' ἔτη. 70
Λῦσον δὲ μάχας καὶ κορκορυγάς,
Ἵνα Λυσιμάχην σε καλῶμεν.
Παῦσον δ' ἡμῶν τὰς ὑπονοίας
Τὰς κομψοπρεπεῖς αἷς στωμυλλόμε-
θ' εἰς ἀλλήλους· μῖξον δ' ἡμᾶς 75
Τοὺς Ἕλληνας πάλιν ἐξ ἀρχῆς

Verbum. Ch. *ut gerenda bella cùm quis dixerit*
In concione tum sedentes præ metu
Ionicum affectione loqui, & dicant Oi.
Try. *Benè sic quis.* Ch. *Et sint mitiores cæteras*
Quapropter erimus invicem agni moribus,
Et mansuetes plurimùm sodalibus.
Try. *I nunc ouemq; duc prehensam, ego interim*
Aram expediebo ad quam immolabitur pecus.
Ch. *O quam volente cuncta numine adiuuante sorte*
Bene procedunt, aliusque alia
Horum oportuna recurrunt.
Try. *Hæc vera certò sunt, & ara extemplo paranda est.*
Ch. *Sed ite agedum citò, dum*
Retinente Deo
Vaga cessat atro-
cis aura Gradiui.
Nam sors diuina palàm
Omnino in bona reponit.
Try. *En vellera & sicceptam & molas habens canistrum:*
Adest & ignis, nil, nos nunc extra ouem moratur.
Ch. *Est ergo maturandum?*
Nam vos Cheris vt viderit
Accedet inuocatus huc:
Et vos ei certo scio
Flanti labore maximo
Sacrum hoc ce daturos.
Try. *Age cum canistro sume aqualem trulleum,*
Aramque lustrans dextro vorsum extemplò obi.
Fam. *Ecce aram obiui, cæterum aliud impera.*
Try. *Cedo huc ce torrem attitum, vt vndis imbuam;*
Quate o. yus tu, tu molam prætendito,
Ipse expiator hanc mihi tradens facem,
Spectantibúsque disiice ordea. Fa. *Faciam.*
Try. *Igitur dedisti.* Fam. *At plurimum, vt nunc omnium,*
Te testor Herme, quotquot hic spectantium,
Nemo vnde possit molere, habere non queat.
Try. *Atnon dedisti fœminis.* Fam. *dabunt viri*
Sub vesperam ipsis. Try. *Sed precari iam expedit,*
Quis adest, vbi illi qui viri Fam. *plurimi & boni.*
Age demus illis, plurimi qui sunt boni.
Try. *Istos putasti tu bonos?* Fa. *an illi enim*
Non sunt, qui aquarum quando tantum effudimus
In hunc eundem venitant stantes locum?
Sed vota maturemus & preces sacras.

Atr. *O Veneranda ò Regina Dea,*
Reuerenda ò Pax,
Quæ domina choros facis & nuptias,
Accipe nostra hæc sacra libamina.
Fa. *Accipe pretiosissima per Iouem,*
Accipe, nec fac quod facere solent
Dum mœchantur fœminæ adulteræ,
Quæ reclusis paulum foribus
Vix se ostendunt despicientes,
Si quis ad ipsas studiosè venit,
Regrediuntur:
Qui si abscesserit, iterum interuident:
Tu nihil in nos fac Dea eiusmodi.
Tr. *Quin potius te pandas totam,*
Prout addecet ingenuas, nobis
Quos tuus annos iam torsit amor
Tres atque decem.
Soluas bella acrésque tumultus,
Te Bellisinam vt vocet omnis:
Reprimas nostras suspiciones
Nimis audaces, & quas inuicem
Agimus nugas, ac nos temperes
Græcos remouans atque reformans

Bono amicitiæ succo, ut nostros
Mitior animos venia immisceat:
Ut nostra bonis nunc fora abundent,
Et sint fœta ingentibus allijs,
Pomisq; & cucumeribus præcoquis,
Et cunctis servorum tunicis:
Ut Bœotia deferat ad nos
Anates, trochilos, atque palumbes,
Cumq; anseribus veniant sportulæ
Anguillarum Copaidarum
Ubi dein turbis obsonantes
Circum Morychus, Teleas, Glaucetes,
Multiq; catillones alij,
Deinde Melanthius ultimus adsit,
Venum anguillis qui lacrymet datis:
Mox assiis canat e Medea,
Perij heu perij quando e manibus
Mihi betarum elapsa sodalitas
Unde id gaudere videntes:
Hæc diua nobis supplicantibus dato.

φιλίας χυλῷ, καὶ συγγνώμῃ
τινὶ πρᾳοτέρᾳ κέρασον τὸν νοῦν.
καὶ τὴν ἀγορὰν ἡμῶν ἀγαθῶν
ἐμπλησθῆναι μεγάλων σκορόδων, 80
σικύων πρῴων, μήλων, ῥοιῶν,
δούλοισι χλανισκιδίων μικρῶν.
κἀκ Βοιωτῶν γε φέροντας ἰδεῖν,
χῆνας, νήττας, φάττας, τροχίλους,
καὶ Κωπᾳδων ἐλθεῖν σπυρίδας, 85
καὶ περὶ ταύτας ἡμᾶς ἀθρόους
ὀψωνοῦντας τυρβάζεσθαι,
Μορύχῳ, Τελέᾳ, Γλαυκέτῃ, ἄλλοις
τένθαις πολλοῖς, κᾆτα Μελάνθιον
ἥκειν ὕστερον εἰς τὴν ἀγοράν. 90
τὰς δὲ πεπρᾶσθαι, τὸν δ' ὀτοτύζειν,
εἶτα μονῳδεῖν ἐκ Μηδείας,
ὀλόμαν ὀλόμαν ἀποχηρωθεὶς
τᾶς ἐν τεύτλοισι λοχευομένας,
τοὺς δ' ἀνθρώπους ἐπιχαίρειν. 95
ταῦτ' ὦ πολυτίμητ' εὐχομένοις ἡμῖν δίδου.

Fa. *Ergo accipe clunaclum & immolans sacrem*
Macta. Tr. Sed istud non licet. Fa. quid nõ licet?
Try. *Nec cæde gaudet sancta Pax, nec victimis*
Amat cruentis Pacis ara tingier.
Sed sacrificata intus ossa clunium efferens,
Sed præbitori tota servatur pecus.
Ch. *Te oportet ergo ianuæ immanentem*
Huc fissa statim ligna reponere, &
Quibus indiget insuper visus.
Try. *Ecquid vides me fomitem apposisse vatis instar?*
Ch. *Quis? Quidquid enim te fugit omnium*
Quæ scire sagacem opus est? an non
In te est quicquid vir habet sapiens
Animo intrepido atque audenti?
Try. *Incensus ecce Stilbidem fomes premit ligelli,*
Lubet, mensam ferre, nec ministro opus est Camillo.
Ch. *Quis ergo homo non colens*
Canat virum eiusmodi?
Qui multa tulit sacri ut
Salva foret oppidi?
Quare ille semper audiet
Felix apud omnes.

Θε. Λαβὲ τὴν μάχαιραν. εἶθ' ὅπως μαγειρικῶς
σφάξεις τὴν οἶν. Τρ. ἀλλ' οὐ θέμις. Θε. τιὴ τί δή;
οὐχ ἥδεται δήπουθεν Εἰρήνη σφαγαῖς.
Τρ. Οὐδ' αἱματοῦται βωμός. ἀλλ' εἴσω φέρων 100
θύσας τὰ μηρί' ἐξελὼν δεῦρ' ἔκφερε.
χοὔτω τὸ πρόβατον τῷ χορηγῷ σῴζεται.
Χο. Σὲ δῆτα θύραζε χρὴ μένοντα τοίνυν
σχίζας δευρὶ τιθέναι ταχέως
τά τε πρόσφορ' ἅπαντ' ἐπὶ τούτοις.
Τρ. Οὔκουν δοκῶ σοι μαντικῶς τὸ φρύγανον τίθεσθαι; 105
Χο. Πῶς δ' οὐχί; τί γάρ σε πέφευγ' ὅσα χρὴ
σοφὸν ἄνδρα; τί δ' οὐ φρονεῖς ὁπόσα
χρεών ἐστι τὸν δόκιμον
φρενὶ καὶ πορίμῳ τόλμῃ.
Τρ. Ἡ σχίζα γοῦν ἐνημμένη τὸν Στιλβίδην πιέζει. 110
καὶ τὴν τράπεζαν οἴσομαι, καὶ παιδὸς οὐ δεήσει.
Χο. Τίς οὖν ἂν οὐκ ἐπαινέσει-
εν ἄνδρα τοιοῦτον, ὅσ-
τις πόλλ' ἀνατλὰς, ἔσω-
σε τὴν ἱερὰν πόλιν, 115
ὥστ' οὐχὶ μὴ παύσει ποτ' ὢν
ζηλωτὸς ἅπασιν.

Fa. *HÆc sunt peracta, crura iam curans cape,*
Nam viso ad exta, deinq; pollinctum paro.
Tr. *Curabitur, sed ventum oportuit statim.*
Fa. *Mox venio & adsum, num strigans videor tibi?*
Tr. *Nunc illa rite assare cures, nescio*
Quis iste lauro qui coronatus venit.
Quis ille tandem est? Fa. quàm videtur arrogans!
Vatem puto esse. Try. Non is est, sed Hierocles.
Fa. *Sortilegus ille forsan est ex Oreo:*
Quid volt sibi ergo? Tr. apparet infestum bonis
Sentire contra sancta pacis fœdera.
Fa. *Minime, sed nidum nidor iste perculit.*
Fingamus hunc nos non videre. Try. Rectè ais.
Hie. *Quæ sacra sunt hæc, cui Deo sit victima?*
Tr. *Tu tacitus assans dimoue à lustralibus.*
Hie. *Dicturin' estis cui litetis? Try. En benè est*
De Pene. Fa. Amica diua Pax, multum benè.
Hie. *Nunc ergo polluce atque proficias dato.*
Tr. *Instare præstas assis prius. Hie. Sed hæc*
Satis assa. Tr. multa quisquis es satagis nimis:
Age proseca, ubi ara? libamenta fer.
Hie. *Linguam seorsum incidite. Tr. memores monès.*
Hie. *Scin quid tu agas? Fa. si dixeris. Tr. verbum caue*

Θε. Ταυτὶ δέδραται. τίθεσο τὼ μηρὼ λαβών.
Ἐγὼ δ' ἐπὶ σπλάγχν' εἶμι καὶ θυλήματα. 120
Τρ. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'. ἀλλ' ἥκειν ἐχρῆν.
Θε. Ἰδού, πάρειμι. μῶν ἐπισχεῖν σοι δοκῶ;
Τρ. Ὄπτα καλῶς νυν αὐτά. καὶ γὰρ οὑτοσὶ
προσέρχεται δάφνῃ τις ἐστεφανωμένος.
Τίς ἄρα ποτ' ἐστίν; Θε. ὡς ἀλαζὼν φαίνεται. 125
Μάντις τίς ἐστιν; Τρ. οὐ μὰ Δί', ἀλλ' Ἱεροκλέης.
Θε. Αὐτός γέ πού 'σθ' ὁ χρησμολόγος οὐξ Ὠρεοῦ.
Τί ποτ' ἄρα λέξει; Τρ. δῆλός ἐσθ' οὗτός γ' ὅτι
ἐναντιώσεταί τι ταῖς διαλλαγαῖς.
Θε. Οὐκ, ἀλλὰ κατὰ τὴν κνῖσαν εἰσελήλυθεν. 130
Τρ. Μὴ νῦν ὁρᾶν δοκῶμεν αὐτόν. Θε. εὖ λέγεις.
Ιε. Τίς ἡ θυσία ποθ' αὑτηὶ, καὶ τῷ θεῶν;
Τρ. Ὄπτα σὺ σιγῇ κἄπαγ' ἀπὸ τῆς ὀσφύος.
Ιε. Ὅτῳ δὲ θύετ' οὐ φράσεθ'; Τρ. ἡ κέρκος ποιεῖ
καλῶς. Θε. καλῶς δῆτ' ὦ πότνι' Εἰρήνη φίλη. 135
Ιε. Ἄγε νυν ἀπάρχου, κᾆτα δὸς τἀπάργματα.
Τρ. Ὀπτᾶν ἄμεινον πρῶτον. Ιε. ἀλλὰ ταυταγὶ
ἤδη 'στὶν ὀπτά. Τρ. πολλὰ πράττεις, ὅστις εἶ.
Κατάτεμνε. ποῦ τράπεζα; τὴν σπονδὴν φέρε.
Ιε. Ἡ γλῶττα χωρὶς τέμνεται. Τρ. μεμνήμεθα. 140
Ιε. Ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον; Θε. ἢν φράσῃς. Τρ. μὴ διαλέγου

Νῷν

Νῷν μηδέν. Εἰς ὦν ἦ δ' ἱερὰ θύσομεν.

ἱε. Ὦ μέλεοι θνητοὶ καὶ νήπιοι. τρ. Ἐς κεφαλὴν σοί.

ἱε. Οἵτινες ἀφραδίῃσι θεῶν νόον οὐκ ἀΐοντες,

Συνθήκας πεποίησθ' ἄνδρες χαροποῖσι πιθήκοις. 145

θε. Αἰβοῖ αἰβοῖ. τρ. Τί γελᾷς. θε. ἥσθην χαροποῖσι πιθήκοις.

ἱε. Καὶ κέπφοι τρήρωνες, ἀλωπεκιδεῦσι πέπεισθε.

Ὧν δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες. τρ. Εἴθε σου ὤφελεν, ὦ 'λαζών, οὕτω θερμὸς ὁ πλεύμων.

ἱε. Εἰ γὰρ μὴ νύμφαι γε θεαὶ Βάκιν ἐξαπάτασκον, 150

Μηδὲ Βάκις θνητούς, μηδ' αὖ νύμφαι Βάκιν αὐτόν.

τρ. Ἐξώλης ἀπόλοι', εἰ μὴ παύσαιο βακίζων.

ἱε. Οὔπω θέσφατον ἦν εἰρήνης δέσμ' ἀναλῦσαι,

Ἀλλὰ τόδε πρῶτον. τρ. Τοῖς ἁλσί γε παστέα ταυτί.

ἱε. Οὐ γάρ πω τοῦτ' ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν, 155

Φυλόπιδος λῆξαι, πρίν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ,

Πρὶν δ' ἐκ τῆς ὕλης ...

Χ' ἡ κώδων ἀκαλανθὶς ἐπειγομένη, τυφλὰ τίκτει,

Τουτάκις οὔπω χρῆν τὴν εἰρήνην πεποιῆσθαι.

τρ. Ἀλλὰ τί χρῆν ἡμᾶς; οὐ παύσασθαι πολεμοῦντας; 160

Ἢ διακληρώσασθαι, ὁπότεροι κλαυσόμεθα μεῖζον;

Ἐξὸν σπεισαμένοις κοινῇ τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν.

ἱε. Οὔποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον ὀρθὰ βαδίζειν.

τρ. Οὔποτε δειπνήσεις τοῦ λοιποῦ γ' ἐν Πρυτανείῳ,

Οὐδ' ἐπὶ τῷ πραχθέντι ποιήσεις ὕστερον οὐδέν. 165

ἱε. Οὐδέποτ' ἂν θείης λεῖον τὸν τραχὺν ἐχῖνον.

τρ. Ἆρα φενακίζων ποτ' Ἀθηναίους ἔτι παύσει;

ἱε. Ποῖον γὰρ κατὰ χρησμὸν ἐκαύσατε μηρία θεοῖσιν;

τρ. Ὅνπερ κάλλιστον δήπου πεποίηκεν Ὅμηρος·

Ὣς οἱ μὲν νέφος ἐχθρὸν ἀπωσάμενοι πολέμοιο, 170

Εἰρήνην εἵλοντο, καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,

Ἔσπενδον δεπάεσσιν· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμόνευον·

Χρησμολόγῳ δ' οὐδεὶς ἐδίδου κώθωνα φαεινόν.

ἱε. Οὐ μετέχω τούτων, οὐ γὰρ ταῦτ' εἶπε Σίβυλλα. 175

τρ. Ἀλλ' ὁ σοφός τοι νὴ Δί' Ὅμηρος δεξιὸν εἶπεν,

Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,

Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος.

ἱε. Φράζεο δή, μή πως σε δόλῳ φρένας ἐξαπατήσας

Ἰκτῖνος μάρψῃ. τρ. Τουτὶ μέντοι σὺ φυλάττου. 180

Ὡς οὗτος φοβερὸς τοῖς σπλάγχνοις ἐστὶν ὁ χρησμός.

Ἔγχει δὴ σπονδήν, καὶ τῶν σπλάγχνων φέρε δευρί.

ἱε. Ἀλλ' εἰ ταῦτα δοκεῖ, κἀγὼ 'μαυτῷ βαλανεύσω.

τρ. Σπονδή, σπονδή.

ἱε. Ἔγχει δὴ κἀμοί, καὶ σπλάγχνων μοῖραν ὄρεξον. 185

τρ. Ἀλλ' οὔπω τοῦτ' ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,

Ἀλλὰ τόδε πρότερον, σπένδειν ἡμᾶς, σὲ δ' ἀπελθεῖν.

Ὦ πότνι' εἰρήνη, παράμεινον τὸν βίον ἡμῖν.

ἱε. Πρόσφερε τὴν γλῶτταν. τρ. Σὺ δὲ τὴν σαυτοῦ γ' ἀπένεγκε.

ἱε. Σπονδή. τρ. Καὶ ταυτὶ μετὰ τῆς σπονδῆς λαβὲ θᾶττον. 190

ἱε. Οὐδεὶς δώσει μοι τῶν σπλάγχνων; τρ. Οὐ γὰρ οἷόν τε

Ὑμῖν πρὶν δίδοσθαι, πρὶν καὶ λύκος οἶν ὑμεναιοῖ.

ἱε. Ναὶ πρὸς τῶν γονάτων. τρ. Ἄλλως ὦ τᾶν ἱκετεύεις,

Οὐ γὰρ ποιήσεις λεῖον τὸν τραχὺν ἐχῖνον.

Ἄγε δὴ θεαταί, δεῦρο συσπλαγχνεύετε 195

Μετὰ νῷν. ἱε. Τί δ' ἐγώ γε; τρ. Τὴν Σίβυλλαν ἔσθιε.

ἱε. Οὔτοι μὰ τὴν γῆν, ταῦτα κατέδεσθον μόνω,

Ἀλλ' ἁρπάσομαι αὔτ'· ἔστι γὰρ δημόσια ἐν μέσῳ.

τρ. Παῖε παῖε τὸν Βάκιν. ἱε. Μαρτύρομαι.

τρ. Κἀγώ γ' ὅτι γάστρων εἶ σὺ κἀλαζὼν ἀνήρ. 200

Παῖ' αὐτὸν ἐπέχων τῷ ξύλῳ τὸν ἀλαζόνα.

θε. Σὺ μὲν οὖν, ἐγὼ δὲ τουτονὶ τῶν κῳδίων

Ἃ λαμβάνει αὐτὸς ἐξαπατῶν, ἐκβολβιῶ.

Οὐ καταθήσεις τὰ κῴδια, ὦ θυοσκόε;

ἱε. Ἤκουσας; ὁ κόραξ οἷος ἦλθ' ἐξ Ὠρεοῦ; 205

θε. Οὐκ ἀποπετήσει θᾶττον εἰς Ἐλύμνιον;

Faxis modò vnum, sacra nam Pari damus.

Hie. *O miseros stultósque homines.* Tr. *Hoc deprecor in te,*

Hic. *Qui diuûm ignari mentis (socordia tanta est)*

Terrificis cum simiolis sic fœdus initis.

Fa. *Papæ.* Tr. *Quid rides?* Fa. *de simiolis metuendis.*

Hic. *Volpibus atque leues volitis considere mergi,*

Mens animi quibus alta dolis pectúsque. Tr. *vtinam tu*

Tam caldo pulmone suas iactator inanis.

Hie. *Namque Bacin Nymphæ nisi decepere docentes,*

Nec Bacis ipse homines, si nec Nymphæ Bacin ipsum.

Try. *Dij te eradicent, nisi desinis vsque bacissans.*

Hie. *Nondum erat in fatis dissolui vincula Pacis,*

Hoc tamen imprimis. Try. *decet hac sale spargere primum.*

Hie. *Nondum etenim vt fiat bellorum missio amicum est*

Dis superis prius ante lupo quàm nupserit agna.

Vt male oles fugiens & visu putida blatta,

Vt generat cæcos properans arguta acalanthis:

Tempora sic nondum pacis matura fuerunt.

Try. *Quid faceremus enim, non finem imponere bellis?*

An sortiri vtri nostrum grauiora dolerent?

Imperium in Græcos fœdus cùm spondeat istud?

Hie. *At nunquam recta efficias incedere cancrum.*

Try. *Non te posthac victus manet in Prytaneo.*

Atsque tua effecta tandem vtere Pace.

Hic. *Non facias vnquam vt lenis fiet asper echinus.*

Try. *Non tum etiam hic nostras cessabis fallere Athenas.*

Hie. *Quo fretis oraclo diuorum incenditis aras?*

Try. *Quod vates sciens pulchrè respondit Homerus.*

Sic inimica illis bellorum nube fugata

Pacem acceperunt, & supposuere bidenti:

Ac tandem tostis strebulis, extisque comesis,

Libarunt pateras latis praeunte viam me:

Sed nullum vati nemini præbere culignam.

Hie. *Hæc ego non capio, nec enim est effata Sibylla.*

Try. *At sapiens quondam ritè hoc prædixit Homerus,*

Exsors ille domus, paupérque extorris & exlex:

Quem bellum ciuile iuuat, crudele, nefandum.

Hie. *Aspicesis, ne quid per fraudem fraussus in extis*

Subripiat miluus. Try. *quin hæc tua cautio sola est:*

Nempe isthuc metuunt oraclum viscera, verùm

Infunde huc libamen, & exta huc prouidus infer.

Hic. *Si placet hoc vobis, mihi ero meus ipse minister.*

Tr. *Liba liba.*

Hie. *Funde etiam nobis, extorum & porrige partem.*

Tr. *At nondum superis placet immortalibus istuc,*

Sed libare prius nos expedit, ipse facesse.

O Dea pax tecum da posse extendere vitam.

Hie. *Cedò sis linguam.* Tr. *ipse tuam refer atque remitte.*

Hie. *Libamen.* Tr. *sed & hæc citò cum libamine sume.*

Hie. *Nemone exta mihi?* Tr. *nulla id ratione queamus*

Ante lupus quàm connubio sibi iunxerit agnam.

Hie. *At supplex oro.* Tr. *frustra oras supplice voce:*

Non facias etenim vt lenis fiet asper echinus.

Agite ergo qui spectatis huc adeste vos,

Vna exta edemus. Hic. *nil ne ego?* Tr. *Sibyllam vt lubet.*

Hie. *Haud, Ecere, ista soli edetis insimul.*

Sed rapiam & ipse quippe quæ in medio iacent.

Try. *Feri feri Bacin.* Hic. *hominum testor fidem.*

Try. *At ego quòd es lurco atque vanus arrogans:*

Fuste arrogantem reprimens istum feri.

Fam. *Potes quidem istud, ast ego hunc quas accipit*

Deceptor ille ebulbitabo pellibus:

Pellésne haruspex hasce dimissurus es?

Hie. *Audin' quis ille coruus est ex Oreo?*

Fam. *Non auolabit ocyus in Elymnium.*

Ὠδὴ καὶ στροφή

Ch. Gaudeo gaudeo,
Carcere capis licet
Et caseo & casside,
Pugnas enim non amo,
Sed placeret me simul cum
Reliquis esse sodalibus
Vt uidu inferentem foco
Vstilia Cocula
Quæ arida presserit
Æstus: Et cicer iuuat me
Vrere, & torrere fagum,
Permolentem Threiciam,
Dum lauat coniux mea.

κώλων ιγ'.

χο. Ἥδομαι, ἥδομαι,
Κράνους ἀπηλλαγμένος
Τυροῦ τε καὶ κρομμύων.
Οὐ γὰρ φιληδῶ μάχαις, 210
Ἀλλὰ πρὸς πῦρ διέλκων
Μετ' ἀνδρῶν ἑταίρων φίλων.
Οὐκ ἐᾶς τῶν ξύλων ἅττ' ἂν ᾖ
Δανότατα τοῦ θέρους
Ἐκπεπρισμένα, 215
Κἀνθρακίζων τοὐρεβίνθου,
Τήν τε φηγὸν ἐμπυρεύων,
Χ' ἅμα τὴν Θρᾷτταν κυνῶν,
Τῆς γυναικὸς λουμένης.

Ἐπίρρημα στίχων ιϛ'.

Ch. Nam nihil suauius quam consequi quæ iam sata,
Quæque, cum Deus rigarit, inquiat vicinia,
Dic mihi quid nunc agamus interim ô Comarchida,
Me iuuet potare dum satis Deus satisfacit.
Cæterum tres frige semodios faselûm, ô fœmina,
Inque fruges adde mixtas, ac simul ficus lege.
Syra seruum sistat huc, clamétque nobis ex agro:
Non enim vel pampinare hodie licebit cuipiam,
Vel repastinare cum si vda tellus imbribus.
Hucce turdus atque fringillæ afferantur è domo,
Lacte pressum habemus atque quattuor lepusculos,
Ni quid ipsa forte feles vindicarit vesperi:
Namque turbantis sonorem nescio quem audiuimus,
Fer puer tres hucce nobis, & patri fer vnicum.
Posce myrtos sume defer floridas Æschinadis:
Tum via caletur vna proximus Charinades,
Qui diem simul bibendo
Transigat, bono adiuuante
Nostra arata numine.

καὶ κώλων γ'.

χο. Οὐ γάρ ἐστιν ἥδιον, ἢ τυχεῖν μὲν ἤδη 'σπαρμένα, 220
Τὸν θεὸν δ' ἐπιψακάζειν, καί τιν' εἰπεῖν γείτονα.
Εἰπέ μοι τί τηνικαῦτα δρῶμεν ὦ Κωμαρχίδη,
Ἐμπιεῖν ἔμοιγ' ἀρέσκει, τοῦ θεοῦ δρῶντος καλῶς.
Ἀλλ' ἄφαυε τῶν φασήλων ὦ γύναι τρεῖς χοίνικας,
Τῶν τε πυρῶν μῖξον αὐτοῖς, τῶν τε σύκων ἔξελε, 225
Τόν τε Μανῆν ἡ Σύρα βωστρησάτω 'κ τοῦ χωρίου,
Οὐ γὰρ οἷόν τ' ἐστὶ πάντως οἰναρίζειν τήμερον,
Οὐδὲ τυντλάζειν, ἐπειδὴ παρδακὸν τὸ χωρίον.
Κἀξ ἐμοῦ δ' ἐνεγκάτω τις τὴν κίχλην καὶ τὼ σπίνω.
Ἦν δὲ καὶ πυός τις ἔνδον, καὶ λαγῷα τέτταρα, 230
Εἴ τι μὴ 'ξήνεγκεν αὐτῶν ἡ γαλῆ τῆς ἑσπέρας.
Ἐψόφει γοῦν ἔνδον, οὐκ οἶδ' ἅττα κἀκυδοιδόπα,
Ὧν ἔνεγκ' ὦ παῖ τρί' ἡμῖν, ἓν δὲ δοῦναι τῷ πατρί,
Μυρρίνας αἴτησον ἐξ Αἰσχινάδου τῶν καρπίμων.
Χ' ἅμα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, Χαρινάδην τις βωσάτω, 235
Ὡς ἂν ἐμπίῃ μεθ' ἡμῶν,
Εὖ ποιοῦντος κὠφελοῦντος
Τοῦ θεοῦ τἀρώματα.

Ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφή

Dumque suum melos
Resonans cicada integrat
Videre me consitas
Vites iuuat Lemnias
Iámne maturuerint,
(Nam præcoqua hæc sunt germina)
Tum tumentes iuuat me grossos
Cernere, deinde edam
Quando maturi erunt:
Tum inquiens, amica tempora,
E thymo intritum expedibo,
Vnde fio pinguior
Sole dum dies calent.

κώλων ιγ'.

Ἡνίκ' ἂν δ' ἀχέτας
Ἄιδῃ τὸν ἡδὺν νόμον, 240
Διασκοπῶν ἥδομαι
Τὰς Λημνίας ἀμπέλους,
Εἰ πεπαίνουσιν ἤδη.
Τὸ γὰρ φῖτυ πρῷον φύει.
Τόν τε φήληχ' ὁρῶν οἰδάνον- 245
τ', εἶθ' ὁπόταν ᾖ πέπων,
Ἐσθίω κἀπέχω,
Χ' ἅμα φήμ', ὧραι φίλαι, καὶ
Τοῦ θύμου τρίβων κυκῶμαι,
Κᾆτα γίγνομαι παχύς 250
Τηνικαῦτα τοῦ θέρους.

Ἀντεπίρρημα στίχων ιϛ'.

Plus quidem quàm si viderem Diis ducem inuisum omnibus
Cassidem cristis gerentem punicam insignem tribus,
Quam vocare sueuit infectum ille Sardianicum,
Sin simul cum purpurissa dimicandum fortè sit,
Tum colore Cyziceno tinctus actutum patet,
Ac pedem primus struens, rubens vt Hippalectryon,
Concutit cristas, ego interim sto seruans retia,
Hi domum tandem reuersi, non ferendas res agunt,
Nempe de nobis vel hos scribunt, vel illos ter quater,
Et supra delent & infra. Cras quidem profectio est,
Cum profecturum tamen se nesciens nec triticum

καὶ κώλων γ'.

Μᾶλλον ἢ θεοῖσιν ἐχθρὸν ταξίαρχον προσβλέπων
Τρεῖς λόφους ἔχοντα καὶ φοινικίδ' ὀξεῖαν πάνυ,
Ἣν ἐκεῖνός φησιν εἶναι βάμμα Σαρδιανικόν.
Ἢν δέ που δέῃ μάχεσθ' ἔχοντα τὴν φοινικίδα, 255
Τηνικαῦτα τ' αὐτὸς βέβαπται βάμμα κυζικηνικόν.
Κᾆτα φεύγει πρῶτος ὥσπερ ξουθὸς ἱππαλεκτρυών
Τοὺς λόφους σείων, ἐγὼ δ' ἕστηκα λινοπτώμενος.
Ἡνίκα δ' ἂν οἴκοι γένωνται, δρῶσιν οὐκ ἀνασχετά,
Τοὺς μὲν ἐγγράφοντες ἡμῶν, τοὺς δ' ἄνω τε καὶ κάτω
Ἐξαλείφοντες δὶς ἢ τρίς, αὔριον γ' ἔσθ' ἡ 'ξοδος,
Τῷ δ' οὐκ ἐώνητ', οὐ γὰρ ᾔδειν ἐξιών.

Ετ

Εἶτα προστὰς πρὸς τὸν ἀνδριάντα τὸν Πανδίονος,
Εἶδεν αὑτὸν, κἀπορῶν, ἔθει τὸ κακὸν βλέπων ὀπόν.
Τοιαῦτα δ' ἡμᾶς τοὺς ἀγροίκους δρῶσι, τοὺς δ' ἐξ ἄστεος,
Ἧττον, οἱ θεοῖσιν οὗτοι κἀνδράσιν ῥιψάσπιδες. 265
Ὧν ἔτ' ἐμοὶ δώσουσι λόγον, ἢν θεὸς θέλῃ.
Πολλὰ γὰρ δή μ' ἠδίκησαν,
Ὄντες οἴκοι μὲν λέοντες,
Ἐν μάχῃ δ' ἀλώπεκες. 270

τρ. Ἰοὺ ἰού.
Ὅσον τὸ χρῆμ' ἐπὶ δεῖπνον ἦλθ' ἐς τοὺς γάμους.
Ἔχ', ἀποκάθαιρε τὰς τραπέζας ταυτηί,
Πάντως γὰρ οὐδὲν ὄφελός ἐστ' αὐτῶν ἔτι,
Ἔπειτ' ἐπιφόρει τοὺς ἀμύλους, καὶ τὰς κίχλας, 275
Καὶ τῶν λαγῴων πολλὰ, καὶ τοὺς κολλάβους.
δρ. Ποῦ ποῦ Τρυγαῖός ἐστι; τρ. ἀνακράττω κίχλας.
δρ. Ὦ φίλτατ' ὦ Τρυγαῖ' ὅσ' ἡμᾶς τἀγαθὰ
Δέδρακας, εἰρήνην ποιήσας, ὡς πρὸ τοῦ
Οὐδεὶς ἐπρίατ' ἂν δρέπανον οὐδὲ κολλύβου, 280
Νυνὶ δὲ πεντήκοντα δραχμῶν ἐμπολῶ,
Ὁδὶ δὲ τριδράχμους τοὺς κάδους εἰς τοὺς ἀγρούς.
Ἀλλ' ὦ Τρυγαῖε, τῶν δρεπάνων τε λάμβανε
Καὶ τῶνδ' ὅ τι βούλει, προῖκα· γὰρ ταυτὶ δέχου.
Ἀφ' ὧν γὰρ ἀπεδόμεσθα κἀκερδαίνομεν, 285
Τὰ δῶρα ταυτί σοι φέρομεν εἰς τοὺς γάμους.
τρ. Ἴθι νυν καταθέμενοι παρ' ἐμοὶ ταῦτ', εἴσιτε
Ἐπὶ δεῖπνον ὡς τάχιστα. καὶ γὰρ οὑτοσὶ
Ὅπλων κάπηλος ἀχθόμενος προσέρχεται.
λο. Οἴμ' ὡς προθέλυμνόν μ' ὦ Τρυγαῖ' ἀπώλεσας. 290
τρ. Τί δ' ἐστὶν ὦ κακόδαιμον; οὔτι που λοφᾷς;
λο. Ἀπώλεσάς μου τὴν τέχνην, καὶ τὸν βίον,
Καὶ τουτῳὶ καὶ τῷ δορυξῷ κεινῳί.
τρ. Τί δῆτα τουτοινὶ καταθῶ σοι τοῖν λόφοιν;
λο. Αὐτὸς σὺ τί δίδως; τρ. Ὅτι δίδωμ'; αἰσχύνομαι. 295
Ὅμως δ' ὅτι τὸ στρέμμ' ἔχει πολὺν πόνον,
Δοίην ἂν αὐτοῖν ἰσχάδων τρεῖς χοίνικας,
Ἵν' ἀποκαθαίρω τὴν τράπεζαν τουτῳί.
λο. Ἔνεγκε τοίνυν εἰσιὼν τὰς ἰσχάδας,
Κρεῖττον γὰρ ὦ 'γάθ' ἐστὶν ἢ μηδὲν λαβεῖν. 300
τρ. Ἀποφόρ' ἀποφόρ' ἐς κόρακας ἀπὸ τῆς οἰκίας,
Τριχορρυεῖτον, οὐδέν ἐστον τὼ λόφω.
Οὐκ ἂν πριαίμην οὐδ' ἂν ἰσχάδος μιᾶς.
θω. Τί δαὶ δεκάμνῳ τῷδε θώρακος κύτει
Ἐνημμένῳ κάλλιστα χρήσομαι τάλας; 305
τρ. Οὗτος μὲν οὐ μή σοι ποιήσει ζημίαν,
Ἀλλ' ἀπόδος αὐτὸν τοῦ γε τῆς ἰσωνίας.
Ἐναποπατεῖν γάρ ἐστ' ἐπιτήδειος πάνυ.
θω. Παῦσαί μ' ὑβρίζων τοῖσι σοῖσι χρήμασι.
τρ. Ὡδὶ παραθέντι τρεῖς λίθους. οὐ δεξιῶς; 310
θω. Ποίᾳ δ' ἀποψήσει ποτ' ὦ σκαιότατε;
τρ. Τῇδε διεὶς τὴν χεῖρα διὰ τῆς θαλαμιᾶς,
Καὶ τῇδ'. θω. ἅμ' ἀμφοῖν δῆτ'; τρ. ἔγωγε νὴ Δία,
Ἵνα μή γ' ἁλῶ τρύπημα κλέπτων τῆς νεώς.
θω. Ἔπειτ' ἐπὶ δεκάμνῳ χεσεῖ καθήμενος; 315
τρ. Ἔγωγε νὴ Δί' ὦ πίτρεπτ'. οἴει γὰρ ἂν
Τὸν πρωκτὸν ἀποδόσθαι με χιλίων δραχμῶν;
θω. Ἴθι δὴ 'ξένεγκε τἀργύριον. τρ. ἀλλ' ὦ 'γαθὲ
Θλίβει τὸν ὄρρον. ἀποφέρ', οὐκ ὠνήσομαι.
σα. Τί δ' ἄρα τῇ σάλπιγγι τῇδε χρήσομαι, 320
Ἣν ἐπριάμην δραχμῶν ποθ' ἑξήκοντ' ἐγώ;
τρ. Μόλιβδον εἰς τουτὶ τὸ κοῖλον ἐγχέας,
Ἔπειτ' ἄνωθεν ῥάβδον ἐνθεὶς ὑπόμακρον,
Γενήσεταί σοι τῶν κατακτῶν κοττάβων.
σα. Οἴμοι καταγελᾷς. τρ. ἀλλ' ἕτερον παραινέσω. 325
Τὸν μὲν μόλιβδον, ὥσπερ εἶπον, ἔγχεον.
Ἐντευθενὶ δὲ σπαρτίοις ὀρτηδίου
Πλάστιγγα προσθεὶς, καί τοι σοι γενήσεται

Comparans suum videret nomen in Pandionis
Scriptum imagine, ac deinde mentis impos cursitat
Pessimum verus videns. sic nos male agrestes habent.
Haud ita urbanos sagaces Diis & invisi viris.
Post mihi poenas dabunt, si Deus iuvans volet,
Plurimum laesere nam me,
Qui domi instar sunt leonum,
Inque bello vulpium.

Try. *Hui hui.*
Hem quanta nuptiale res convivium
Accessit, heus tu verte mensas, accipe hanc.
Nam nullus huius usus esse iam potest:
Appone turdos & placentas insuper,
Panes pusillos atque leporum plurima.
Fal. *Ubi est Trygaeus? Tr. verso turdos, ut vides.*
Fal. *Charissime o Trygae quantis o bonis*
Nos afficis cum pace confecta hic ades:
Falcem teruncii nullus emisset prius,
Nunc vendo drachmis quinquies decem facile,
Et iste in agris iam tribus drachmis cados:
At o Trygaee sume quas falces fero,
Cape gratis ex his quod animo libitum est tuo.
Nam de lucello mercium venalium
Tibi dona ferimus ista nuptialia.
Tr. *Deferte in aedes hac meas, ite & statim*
Adeste coenae, namque tristior prope
Vides ut ille cocio armorum venit?
Cri. *Quam me Trygae perdidisti funditus.*
Tr. *Quid est miselle, an desita est cristatio?*
Cr. *Et vitam & artem prorsus occidis mihi,*
Et isti & illi quem vides hastario.
Tr. *Quanti indicas utrasque iam cristas mihi?*
Cr. *Quanti es daturus? Tr. me quidem pretii piget,*
Tamen quod huius multus est nodi labor,
Modios tibi tres ficuum forsan duim,
Ut ne unde mensam tergeam desit mihi.
Cr. *Depromе ficus ergo quas reddas mihi,*
Nam praestat illas ferre quam prorsus nihil.
Try. *Abi, facesse, elimina in malam crucem.*
Fluxere seta, crista utraque nulli est rei,
Utramque sane haud emerim ficu unica.
Lor. *Quid hacce lorica optima & facta fabre*
Decem aestimata iam minis faciam miser?
Try. *At tu vide sis ne tibi hac fraudi fuat,*
Quin adfer illam & tantidem precii accipe.
Nam prorsus ad quam conquiniscam idonea est.
Lor. *Vah contumelia auffer vis in res meas.*
Try. *Modo huc nec apte tres petras induxero.*
Lor. *Sed unde inepte quave parte terges?*
Tr. *Manum in columbarii foramen transigens*
Et hanc & illam. Lor. utramque. Try. utramque, scilicet
Clepsisse navis ne foramen indicer.
Lor. *Quid tum? cacares insidens decem minis?*
Try. *Sceleste quippini? an meum tu podicem*
Non aestimare mille me drachmis putas?
Lor. *Abi ergo & argentum adfer huc. Tr. At o bone*
Premit uropygium, auffer hinc, non praestino.
Tu. *Sed quis mihi usus esse iam potest tubae,*
Olim mihi empta sexies drachmis decem?
Try. *Ubi plumbum in hacce infuderis longum cavum*
Virgamque longam desuper conieceris,
Lusus habebis cottabi dependulos.
Tu. *Rides eheu me. Tr. at consilium aliud dabo:*
Tu nempe plumbum, ut ante dixi, immittito,
Atque hinc patellam pensilem addens spartea
Restim illam, habebis unde servolis

Ficus in agris possies appendere.

Gal. *O impiate daemon ut per te occidi!*

Olim vicem horum quae vides minam dedi.

Quid nunc miser faciam, quis ista nunc emat?

Tr. *Facesse in Aegyptum, atque vende Aegyptiis,*

Syrmaeam ut ista metiantur cassides.

Has. *Quàm misera nostra est conditio Galearie?*

Try. *At non male isti est. Cal. Sed quis est qui Cassides*

Ut tempora haec sunt uti posthac volet.

Try. *Si discat ansas iste galeis addere,*

Tum poterit illas carius divendere.

Gal. *Abeamus ô Hastarie. Tr. minimè id quidem,*

Nam lubet ab isto praestinare lanceas.

Has. *Quid polliceri vis preti? Try. Findas modo*

Centumq; drachma ridicas mox emero.

Has. *Iniuria ista est, quàm cito discedimus?*

Try. *Nam per Iouem video puerulos egredi*

Micitumq; euntes, forsan ad convivium

Meditata quaerunt quae canant exordia.

At ô puerule carminis si quid paras

Prius hic apud me expertus age nunc incipe.

Puer. *Rursus ab armigeris nunc incipiamus.* Tr. *Abi aufer*

Cantare armigeros, infelicissime, pacis

Tempore praesertim indoctie, exsecrande puelle.

Puer. *Illi autem cùm iam prope irent praelia iuncti,*

Abiiciunt scuta & clypeos umbonibus acres.

Try. *Quid clypeos? pergin' scuta hac memorare quietis?*

Puer. *Tum fletus simul atque audiri vota virorum.*

Try. *Quid fletúsne virûm? per Bacchum, ô pusio, flebis,*

Quippe canens fletus lacrymasq; umbone fluentes.

Puer. *Quid potius canerem? tu dic quo carmine gaudes.*

Try. *Nempe boum carnes epulantur, talia canta,*

Instaurántque dapes & edulia dulcia mandunt.

Puer. *Ergo epulabantur taurinam, & fumida equorum*

Soluebant colla exsatiati sanguine belli.

Try. *Benè satiati praelio, edentes esus.*

Haec sunt canenda, saturitas, esus, dapes.

Puer. *Ergo illi pectus saturi munire. Tr. lubentes.*

Puer. *Turribus hinc sese effundunt, it clamor ad auras.*

Try. *Pusille di te perduint cum praelijs,*

Nihil canentem bella praeter: quoius es?

Puer. *Egone? Tr. te inquam. Puer. filius Trebelly.*

Tr. *Papae*

Mirabar si non, cùm audiui, filius esses

Bellimoli cuiusdam aut certe Lacrymipugni.

Abi ergo & ista praelia hastiferis cane.

Ubi est mihi alter ille Cleonymi?

Cane igitur aliquid antè quàm ingrederis, nihil

Canes molesti iam cato satus patre.

Pu. *Scutum aliquis potitur Saius non sponte relictum,*

Ad dumeta fuit quod mihi labe carens.

Try. *Dic pusille mihi, annè tuo canis ista parenti?*

Pu. *At servaui animam.* Tr. *Sed dedecus hocce parentum est:*

Intrò est eundum, nam disertim satscio,

Quaecunque dixti iam modo ad clypeum canens,

Non posse eiusmodi patrem oblivisceier.

Nunc nostrae erunt partes ut omnia haec nos hic manentes,

Rumpamus & teramus, &

Frustra ore nil trahamus:

Incumbite ergo gnauiter,

Virisque malis mandite:

Nam vana candidorum

Sunt dentium otia, ô miselli,

Si nil habent edendum.

Ch. *Curabimus istè illa, tu tamen probè mones nos.*

Try. *Vos qui esuribatis prius lepusculos, adeste.*

Τὰ σῦκ' ἐν ἀγρῷ τοῖς οἰκέταισιν ἱστάναι.

κρ. Ὦ δυσκάθαρτε δαῖμον ὥς μ' ἀπώλεσας. 330

Ὅτ' ἀντέδωκα γ' ἀντὶ τῶνδε μνᾶς πολύ.

Καὶ νῦν τί δράσω; τίς γὰρ αὖτ' ὠνήσεται;

τρ. Πώλει βαδίζων αὐτὰ τοῖς Αἰγυπτίοις.

Ἔστι γὰρ ἐπιτήδει' εἰς συρμαίαν μετρεῖν.

δο. Οἴμοι ὦ κρανοποιὲ ὡς ἀθλίως πεπράγαμεν. 335

τρ. Οὗτος μὲν οὐ πέπονθεν οὐδέν. κρ. ἀλλὰ τί

Ἔτ' ἐστὶ τοῖσι κράνεσιν ὅτι τις χρήσεται;

τρ. Ἐὰν τοιαυτασὶ μάθῃ λαβὰς ποιεῖν,

Ἄμεινον ἢ νῦν αὔτ' ἀποδώσεται πολύ.

κρ. Ἀπίωμεν ὦ δορυξέ. τρ. μηδαμῶς, ἐπεὶ 340

Τουτωνγ' ἐγὼ τὰ δόρατα ταῦτ' ὠνήσομαι.

δο. Πόσον δίδως δῆτ'; τρ. εἰ διαπρισθείη δίχα,

Λάβοιμ' ἂν αὔτ' ἐς χάρακας ἑκατὸν τῆς δραχμῆς.

δο. Ὑβριζόμεσθα. χωρῶμεν ὦ τᾶν ἐκποδών.

τρ. Νὴ τὸν Δί' ὡς τὰ παιδία γ' ἤδη ξέρχεται 345

Οὐρησόμενα τὰ τῶν ἐπικλήτων δεῦρ' ἵνα

Ἅττ' ᾄσεται, προαναβάλωνταί μοι δοκεῖ.

Ἀλλ' ὅτι περ ᾄδειν ἐπινοεῖς ὦ παιδίον

Αὐτοῦ παρ' ἔμ' ἱστάμενον πρότερον ἀναβαλοῦ 'νθαδί.

π.λ. Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα. τρ. παῦσαι. 350

Ὁπλοτέρους ᾄδων, καὶ ταῦτ' ὦ τρισκακόδαιμον

Εἰρήνης γ' οὔσης. ἀμαθές γ' εἶ καὶ κατάρατον.

π.λ. Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας.

τρ. Ἀσπίδας; οὐ παύσει μεμνημένος ἀσπίδας ἡμῖν; 355

π.λ. Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν.

τρ. Ἀνδρῶν οἰμωγή; κλαύσει νὴ τὸν Διόνυσον

Οἰμωγὰς ᾄδων, καὶ ταύτας ὀμφαλοέσσας.

π.λ. Ἀλλὰ τί δῆτ' ᾄδω; σὺ γὰρ εἰπέ μοι, οἷς τισὶ χαίρεις.

τρ. Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο βοῶν κρέα, καὶ τὰ τοιαυτί. 360

Ἄριστον προτίθεντο, καὶ ἅττ' ἥδιστα πάσασθαι.

π.λ. Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο βοῶν κρέα, καὐχένας ἵππων

Ἔκλυον ἱδρώοντας, ἐπεὶ πολέμου ἐκόρεσθεν.

τρ. Εἶεν, ἐκορέσθησαν τοῦ πολέμου κᾆτ' ἤσθιον.

Ταῦτ' ᾄδε, ταῦθ' ὡς ἤσθιον κεκορημένοι. 365

π.λ. Θωρήσσοντ' ἄρ' ἔπειτα πεπαυμένοι. τρ. ἀσμένοι.

π.λ. Πύργων δ' ἐξεχέοντο. βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.

τρ. Κάκιστ' ἀπόλοιο παιδάριον αὐταῖς μάχαις,

Οὐδὲν γὰρ ᾄδεις πλὴν πολέμους. τοῦ καί ποτ' εἶ;

π.λ. Ἐγώ; τρ. σὺ μέντοι νὴ Δί'. π.λ. υἱὸς Λαμάχου. 370

τρ. Αἰβοῖ.

Ἦ γὰρ ἐγὼ θαύμαζον ἀκούων, εἰ σὺ μὴ εἴης

Ἀνδρὸς βουλομάχου, καὶ κλαυσιμάχου τινὸς υἱός.

Ἀπέρρε, καὶ τοῖς λογχοφόροισιν ᾆδ' ἰών.

Ποῦ μοι τὸ τοῦ Κλεωνύμου 'στὶ παιδίον; 375

Ἆισον πρὶν εἰσιέναι τι· σὺ γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι

Οὐ πράγματ' ᾄσει· σώφρονος γὰρ εἶ πατρός.

π.κ. Ἀσπίδι μὲν Σαΐων τις ἀγάλλεται, ἣν παρὰ θάμνῳ

Ἔντος ἀμώμητον κάλλιπον οὐκ ἐθέλων.

τρ. Εἰπέ μοι ὦ πόσθων, εἰς τὸν σαυτοῦ πατέρ' ᾄδεις; 380

π.κ. Ψυχὴν δ' ἐξεσάωσα. τρ. Κατῄσχυνας δὲ τοὺς τοκέας.

Ἀλλ' εἰσίωμεν. εὖ γὰρ οἶδ' ἐγὼ σαφῶς,

Ὅσ' ἔναγχος ᾖσας περὶ τῆς ἀσπίδος,

Οὐ μὴ 'πιλάθῃ ποτ' ἂν ἐκείνου τοῦ πατρός.

Ὑμῶν τὸ λοιπὸν ἔργον ἤδη 'νταῦθα τῶν μενόντων 385

Φλᾶν ταῦτα πάντα καὶ σποδεῖν,

Καὶ μὴ κενὰς παρέλκειν,

Ἀλλ' ἀνδρικῶς ἐμβάλλετε,

Καὶ σμώχετ' ἀμφοῖν ταῖν γνάθοιν.

Οὐδὲν γὰρ ὦ πόνηροι 390

Λευκῶν ὀδόντων ἔργον ἐστίν,

Ἢν μή τι καὶ μασῶνται.

χο. Ἡμῖν μελήσει ταῦτά γ', εὖ ποιεῖς δὲ καὶ σὺ φράζων.

τρ. Ἀλλ' ὦ πρὸ τοῦ πεινῶντες, ἐμβάλλεσθε τῶν λαγῴων,

Ὡς

Ὡς οὐχὶ πάντας ἡμέραν, 395
Πλακοῦσιν ἐστὶν ἐντυχεῖν πλανωμένοις ἐρήμοις.
Πρὸς ταῦτα βρύκετ' ὦ 'ταχ' ὑμῖν φημὶ μεταμελήσειν
Εὐφημεῖν χρὴ καὶ τὴν νύμφην ἔξω τινὰ δεῦρο κομίζειν
Δᾷδάς τε φέρειν, καὶ πάντα λεὼν συγχαίρειν κἀπικελεύειν
Καὶ τὰ σκεύη πάλιν εἰς τὸν ἀγρὸν νυνὶ χρὴ πάντα κομίζειν. 400
Ὀρχησαμένους, καὶ σπείσαντας καὶ Ὑπέρβολον ἐξελάσαντας.
Κἀπευξαμένους τοῖσι θεοῖς
Διδόναι πλοῦτον τοῖς Ἕλλησι.
Κριθάς τε ποιεῖν ἡμᾶς πολλὰς
Πάντας ὁμοίως, οἶνόν τε πολὺν 405
Σῦκά τε τρώγειν.
Τάς τε γυναῖκας τίκτειν ἡμῖν.
Καὶ τἀγαθὰ πάνθ' ὅσ' ἀπωλέσαμεν,
Συλλέξασθαι πάλιν ἐξ ἀρχῆς.
Λῆξαι δ' αἴθωνα σίδηρον. 410
Δεῦρ' ὦ γύναι εἰς ἀγρόν.
Χ' ὅπως μετ' ἐμοῦ καλὴ
Καλῶς κατακείσει.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.
Ὦ τρισμάκαρ ὡς δικαίως 415
Τἀγαθὰ νῦν ἔχεις.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ
Τί δράσομεν αὐτήν;
Τί δράσομεν αὐτήν; 420
Τρυγήσομεν αὐτήν.
Τρυγήσομεν αὐτήν.
Ἀλλ' ἀράμενοι φέρωμεν,
Οἱ προστεταγμένοι οἱ χορευταὶ ἀναλαβόντες
Τὸν νυμφίον ὦ 'νδρες. 425
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ
Οἰκήσετε γοῦν καλῶς
Οὐ πράγματ' ἔχοντες,
Ἀλλὰ συκολογοῦντες
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ 430
Τοῦ μὲν μέγα καὶ παχύ,
Τῆς δ' ἡδὺ τὸ σῦκον.
Φήσεις γοῦν ὅταν ἐσθίῃς,
Οἶνόν τε πίῃς πολύν.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ. 435

Λείπει.

Πλακοῦντας ἐσθίετε.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Nam nec licet totos dies
Frus placentis dulcibus deserta peruagantes.
Verum ista deuorate, manduce, aut vos pœnitebit.
Linguis quippe fauendum est, atque huc opus adducere nympham,
Et ferre faces, & populum omnem gaudere, deinde iubere.
Nunc omnia vasa iterum portanda in agros, omnisq; supellex,
Postquam saltatum & libatum est, & Hyperbolus hinc procul actus.
Postquam & superis vota tetulimus,
Opibus Græcos vt fœlicitent,
Vt multa ordea suppetant
Pariter nobis, vino & ficubus
Aunus abundet:
Etiam nobis pariant fœmina,
Quæcunque etiam bona perdidimus
Collecta omnia nunc reparentur,
Et vis ferri fera cesset.
Heus tu mulier veni,
Cura puerum meo
Toro accubituram.
Hymen Hymenae ô Hymen Hymenae.
O te quater ô beatum
Et meritum hæc bona,
Hymen Hymenae ô
Hymen Hymenae.
Quid ei faciemus?
Quid ei faciemus?
Eam ergo metemus?
Eam ergo metemus?
Nos altum agite ô feramus,
Quorum ista munia ludy Chorici, agite ergo
Sponsum accipiamus.
Hymen Hymenae ô Hymen Hymenae,
Securi habitabitis
Turbisq; carentes,
Atque ficulegentes.
Hymen Hymenae ô Hymen Hymenae.
Ingentem habet hic quidem
Ficum, illa suauem.
Ac dices vbi sumpseris
Multumque meri hauseris,
Hymen Hymenae ô Hymen Hymenae.

Desunt quædam.

Vorate placentas.

F I N I S.

ARISTOPHANIS CONCIONANTIVM ARGVMENTVM.

Andreæ Diui Iustinopolitani.

MVLIERES pactę sunt omnia excogitare, vt viderentur viri esse, & concionantes persuadere, tradere ipsis ciuitatem concionante vna ex ipsis. Hę autem excogitationes opinandi ipsas viros esse tales, virilem recipiunt vestem, exercitantes & prouidentes corpus ipsarum, tanquam maximè virile esse opinari. Vna autem ex ipsis Praxagora lucernam tenens, pręit secundùm pacta, & dicit, O splendide ocule.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

Πραξαγόρα.
Γυνή τις.
Ετέρα γυνή.
Αλλη γυνή.
Αλλη γυνή.
Αλλη γυνή.
Βλέπυρος ἀνὴρ τῆς Πραξ.
Χορὸς γυναικῶν.
Ετερος ἀνήρ.
Χρέμης.
Φειδωλὸς ὁ μὴ καταθείς.
Κῆρυξ.
Γραῦς.
Ετέρα γραῦς.
Νέα.
Νέος.
Αλλη γραῦς.
Αλλη γραῦς.
Αλλη γραῦς.
Θεράπαινα.
Δεσπότης.

DRAMATIS PERSONÆ.

Praxagora.
Mulier quędam.
Alia mulier.
Alia mulier.
Alia mulier.
Alia mulier.
Blepyrus vir.
Chorus mulierum.
Alius vir.
Chremes.
Pheidolus.
Pręco.
Anus.
Alia anus.
Iuuencula.
Iuuenis.
Alia anus.
Alia anus.
Alia anus.
Famula.
Dominus.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

Ὦ Λαμπρὸν ὄμμα τοῦ τροχηλάτου λύχνου,
Κάλλιστ' ἐν εὐσκόποισιν ἐξηυρημένον.
Γονάς τε γὰρ σὰς καὶ τύχας δηλώσομεν.
Τροχῷ γὰρ ἐλαθεὶς κεραμικῆς ῥύμης ἄπο
Μυκτῆρσι λαμπρὰς ἡλίου τιμὰς ἔχεις. 5
Ὅρμα φλογὸς σημεῖα τὰ ξυγκείμενα.
Σοὶ γὰρ μόνῳ δηλοῦμεν εἰκότως, ἐπεὶ
Κἀν τοῖσι δωματίοισιν Ἀφροδίτης τρόπων
Πειρωμέναισι πλησίον παραστατεῖς.
[illegible] σωμάτων ἐπιστάτην, 10
Ὀφθαλμὸν οὐδεὶς τὸν σὸν ἐξείργει δόμων.
Μόνος δὲ μηρῶν εἰς ἀπορρήτους μυχοὺς
Λάμπεις ἀφεύων τὴν ἐπανθοῦσαν τρίχα.
Στοάς τε καρποῦ βακχίου τε νάματος
Πλήρεις ὑποιγνύσαισι συμπαραστατεῖς. 15
Καὶ ταῦτα συνδρῶν, οὐ λαλεῖς τοῖς πλησίον.
Ἀνθ' ὧν συνείσει καὶ τὰ νῦν βουλεύματα,
Ὅσα Σκίροις ἔδοξε ταῖς ἐμαῖς φίλαις.
Ἀλλ' οὐδεμία πάρεστιν ἃς ἥκειν ἐχρῆν.
Καίτοι πρὸς ὄρθρον γ' ἐστὶν ἡ δ' ἐκκλησία. 20
Αὐτίκα μάλ' ἔσται καταλαβεῖν ἡμᾶς ἕδρας
Ἃς Σφυρόμαχός ποτ' εἶπεν, εἰ μέμνησθ' ἔτι,
Δεῖ τὰς ἑταίρας κἀγκαθιζομένας λαθεῖν.
Τί δῆτ' ἂν εἴη; πότερον οὐκ ἐρραμμένους
Ἔχουσι τοὺς πώγωνας οὓς εἴρητ' ἔχειν. 25
Ἢ θαἰμάτια τἀνδρεῖα κλεψάσαις λαθεῖν
Ἦν χαλεπὸν αὐταῖς. ἀλλ' ὁρῶ τονδὶ λύχνον
Προσιόντα. φέρε νυν ἐπαναχωρήσω πάλιν,
Μὴ καί τις ὢν ἀνὴρ ὁ προσιὼν τυγχάνῃ.

ΓΥΝΗ ΤΙΣ. ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ. ΕΤΕΡΑ ΓΥΝΗ. ΑΛΛΗ ΓΥΝΗ.

γυ. Ὥρα βαδίζειν, ὡς ὁ κῆρυξ ἀρτίως
Ἡμῶν προσιόντων δεύτερον κεκόκκυκεν.
πρ. Ἐγὼ δέ γ' ὑμᾶς προσδοκῶσ' ἐγρηγόρω
Τὴν νύκτα πᾶσαν. ἀλλὰ φέρε τὴν γείτονα
Τήνδ' ἐκκαλέσωμαι θρυγονῶσα τὴν θύραν. 5
Δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρ' αὐτῆς λαθεῖν. γυ. ἤκουσά τοι
Ὑποδουμένη τὸ κνῦμα τῶν σῶν δακτύλων.
Ἅτ' οὐ καταδαρθοῦσ'. ὁ γὰρ ἀνὴρ ὦ φιλτάτη
Σαλαμίνιος γάρ ἐστιν ᾧ ξύνειμ' ἐγώ,
Τὴν νύχθ' ὅλην ἤλαυνέ μ' ἐν τοῖς στρώμασιν. 10
Ὥστ' ἄρτι τουτὶ θοἰμάτιον αὐτοῦ λαβεῖν.
Καὶ μὴν ὁρῶ καὶ Κλειναρέτην καὶ Σωστράτην
Προσιοῦσαν ἤδη τήνδε καὶ Φιλαινέτην.
πρ. Οὔκουν ἐπείξεσθ' ὡς Γλύκη κατώμοσε
Τὴν ὑστάτην ἥκουσαν οἴνου τρεῖς χοᾶς 15
Ἡμῶν ἀποτείσειν κἀρεβίνθων χοίνικα.
Τὴν Σμικυθίωνος δ' οὐχ ὁρᾷς Μελιστίχην
Σπεύδουσαν ἐν ταῖς ἐμβάσιν. καί μοι δοκεῖ
Κατὰ σχολὴν παρὰ τἀνδρὸς ἐξελθεῖν μόνη.
γυ. Τὴν τοῦ καπήλου δ' οὐχ ὁρᾷς Γευσιστράτην 20
Ἔχουσαν ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν λαμπάδα.
Καὶ τὴν Φιλοδωρήτου τε καὶ Χαιρητάδου;
πρ. Ὁρῶ προσιούσας χἀτέρας πολλὰς πάνυ

ARISTOPHANIS CONCIONANTES.

PRAXAGORA.

O Splendide oculo tornatilis lucerne,
Optime in bene speculatoribus expedite:
Generationesq; enim tuas & fortunas ostendemus.
Trocho enim mota figulino impetu, ab
Nasis splendidos solis honores habes,
Moue flamme signa conIacentia.
Te enim sola ostendimus decenter, quoniam
Et domunculis Veneris mores
Tentantibus prope astas,
Motorumq; corporum auxiliatorum
Oculum nullus tuum prohibet domibus.
Sola autem crurum in arcana conclauia
Splendes, illuminans pullulantem pilum:
Porticusq; fructus, Bacchanalisq; vini
Plena sub politibus simul astas.
Et hæc simul faciens, non loqueris hic prope,
Pro quibus conferent & nunc consilia,
Quæcunque Sciris apparuerunt meis amicis.
Sed nulla adest, quas venire oportebat,
Tamen ad diluculum est hoc concilium,
Statim valde erit recipere nos sedes,
Quas Sphyromachus quondam dixit, si meministis adhuc
Oportet meretrices & bonas latêre.
Quid igitur eruduerum non sutas
Habent barbas, quas dictum est habere?
Vel vestes viriles furantibus, latêre
Fuit difficile ipsis. Sed video hanc lucernam
Aduenientem, age nunc recedam iterum,
Ne & aliquis existens vir aduenient contingat.

MVLIER QVÆDAM, PRAXAGORA. Alia mulier. Alia mulier.

Al.m. *Hora eundi quoniam præco nuper*
Nobis procedentibus, secundò clamauit.
Pr. *Ego autem vos expectans vigilo*
Noctem omnem. sed age vicinam
Hanc vocabo, leniter pulsans ianuam,
Oportet enim virum ipsius latêre. Mu. *Audiui*
Calceans fricationem tuæ digitorum,
Tanquam non dormiens. hic enim vir, ô dilectissima,
Salaminius enim est, quo cum versor ego,
Noctem totam commouit me in lectis,
Ad nunc hanc vestem ipsius capere.
Et quidem video & Clinaretem & Sostratem
Aduenientem, hanc & Philænetem.
Pr. *Igitur festinate, quòd Glyce iurauit*
Vltimam venientem, vini tres mensuras
Nostrùm soluere, & cicerum mensuram.
Hanc Smicythionis non vides Melistecham
Festinantem in soleis? & mihi videtur
Per otium à viro exire sola.
Al.m. *Hanc Capelli autem non vides Geusistratem*
Habentem in dextera & lampadam,
Et hanc Philoderusq; & Charetadi?
Pr. *Video accedentes & alteras multas valde*

Mulieres, quod adest utilitas in ciuitate.

Mu. *Et valde misere ego o dilectissima,*
Fugiens adueni. hic enim vir noctem totam
Tussiuit, piscibus vespere plenus.

Pr. *Sedete igitur, ut interrogem haec*
Vos, postquam collectas video,
Quaecunque Sciris apparuerunt, si fecistis.

Mu. *Ego primum quidem habeo sub alas*
Virgultis densiores, sicut erat compositum.
Postea quando vir in concionem iuat mei,
Uncta corpus totum per diem,
Calefiebam stans ad solem.

Mu. *Et ego nouaculam ex domo*
Proieci primum ut densarer tota,
Et nihil essem amplius mulieri similis.

Pr. *Habetis autem barbas, quas dictum est habere*
Omnibus nobis, quando congregaremur?

Mu. *Per Lunam pulchram ego hanc.*

Al.m. *Et ego Epicrate non paulo pulchriorem.*

Pr. *Vos autem quid dicitis?* Mul. *Dicunt, annuunt igitur.*

Pr. *Et quidem alia vobis video res.*
Laconicos enim habetis & baculos,
Et indumenta virilia, sicut diximus.

Mu. *Ego baculum exportaui*
Illum Lamij hunc dormientis clam.

Pr. *Hic est ille baculorum quibus pedit.*
Per Iouem seruatorem, aptus eras
Parnopis pelliceam induens,
Si quis alius decipere carnificem.

Mu. *Dicatis, quomodo & in his faciemus,*
Quousque adhuc sunt astra per caelum.
Concilium autem, in quod apparamur
Nos ire, ex aurora fiet.

Pr. *Per Iouem ergo oportet te accipere sedes*
Sub lapide Prytaneorum e regione.

Al.m. *Haec per Iouem portabam, ut*
Perfecto diuidam concilio.

Pr. *Perfecto misera.* Mu. *Per Dianam*
Ego. quid enim peius audire possum certe
Diuidens, nudi autem sunt mei filij.

Pr. *Ecce te diuidentem, quam corpore*
Nihil ostendere sessuris decebat.
Igitur bona patiemur, si plenus contigerit
Populus existens, & postea ascendens aliqua
Reiiciens ostendet pudenda.
Si autem sedemus priores, latebimus
Contrahentes vestes barbamque,
Quando sedebimus, quod circumligabimus illic,
Quis non nos viros putabit videns?
Agyrrius igitur Pronomi barbam habens
Latuit, tamen prius erat hic mulier.
Nunc autem vides facit maxima in ciuitate.
Huius per praesentem diem
Audaciam audemus tanti gratia,
Si quomodo accipere ciuitatis res
Poterimus, ad bonum aliquid facere ciuitati.
Nunc quidem enim neque currimus, neque impellimus.

Mul. *Et quomodo mulierum foeminilis potestas*
Concionabitur? Pra. *multum quidem igitur optime*
Dicunt, & iuuenum quicunque
Multum mouentur, grauissimos esse dicere:
Nobis autem vi est hoc secundum fortunam quandam.

Mul. *Non scio, graue est mea experientia.*

Pra. *Igitur apte congregatae sumus hic,*
Ut praemeditemur, quae illic oportet dicere,
Non praeuenies barbam circumligans?
Aliae quaecunque loqui meditatae sunt.

Mul. *Quae autem misera nostrum non loqui scit?*

Γυναῖκας, ὅτι περ ἐστ' ὄφελος ἐν τῇ πόλει.

αλ.γ. Καὶ μὴν ταλαίπωρός γ', ὦ φιλτάτη, 25
Ἐκδρᾶσα παρέδυν. ὁ γὰρ ἀνὴρ τὴν νύχθ' ὅλην
Ἔβηττε τριχίδων ἑσπέρας ἐμπλήμενος.

πρ. Κάθησθε τοίνυν, ὡς ἂν ἀνέρωμαι τάδε
Ὑμᾶς, ἐπειδὴ συλλελεγμένας ὁρῶ,
Ὅσα Σκίροις ἔδοξεν, εἰ δεδράκατε. 30

γυ. Ἔγωγε. πρῶτον μέν γ' ἔχω τὰς μασχάλας
Λόχμης δασυτέρας καθάπερ ἦν ξυγκείμενον.
Ἔπειθ' ὁπότ' ἀνὴρ εἰς ἀγορὰν οἴχοιτό μου,
Ἀλειψαμένη τὸ σῶμ' ὅλον δι' ἡμέρας
Ἐχλιαινόμην ἑστῶσα πρὸς τὸν ἥλιον. 35

ετ.γ. Κἄγωγε· τὸ ξυρὸν δέ γ' ἐκ τῆς οἰκίας
Ἔρριψα πρῶτον, ἵνα δασυνθείην ὅλη,
Καὶ μηδὲν εἴην ἔτι γυναικὶ προσφερής.

πρ. Ἔχετε δὲ τοὺς πώγωνας, οὓς εἴρητ' ἔχειν
Πάσαισιν ἡμῖν, ὁπότε συλλεγοίμεθα; 40

γυ. Νὴ τὴν Ἑκάτην καλόν γ' ἔγωγε τουτονί.

ετ.γ. Κἄγωγ' Ἐπικράτους οὐκ ὀλίγῳ καλλίονα.

πρ. Ὑμεῖς δὲ, τί φατέ. γυν. φασί· κατανεύουσι γοῦν.

πρ. Καὶ μὴν τά γ' ἄλλ' ὑμῖν ὁρῶ πεπραγμένα.
Λακωνικὰς γὰρ ἔχετε καὶ βακτηρίας 45
Καὶ θαἰμάτια τἀνδρεῖα, καθάπερ εἴπομεν.

γυ. Ἔγωγέ τοι τὸ σκύταλον ἐξηνεγκάμην
Τὸ τοῦ Λαμίου τουτὶ καθεύδοντος λάθρα.

πρ. Τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο τῶν σκυτάλων ὧν πέρδεται.
Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρ' ἐπιτήδειός γ' ἂν ἦν, 50
Τὴν τοῦ πανόπτου διφθέραν ἐνημμένος,
Εἴπερ τις ἄλλος βουκολεῖν τὸν δήμιον.

γυ. Λέγεσθ' ὅπως καὶ τἀπὶ τούτοις δράσομεν,
Ἕως ἔτ' ἐστὶν ἄστρα κατὰ τὸν οὐρανόν.
Ἡ κκλησία δ', εἰς ἣν παρεσκευάσμεθα 55
Ἡμεῖς βαδίζειν, ἐξ ἕω γενήσεται.

πρ. Νὴ τὸν Δί' ὥστε δεῖ σε καταλαβεῖν ἕδρας
Ὑπὸ τῷ λίθῳ, τῶν Πρυτάνεων κατ' ἀντικρύ.

αλ.γ. Ταυτί γέ τοι νὴ τὸν Δί' ἐφερόμην, ἵνα
Πληρουμένης ξαίνοιμι τῆς ἐκκλησίας. 60

πρ. Πληρουμένης; τάλαινα. γυνή. νὴ τὴν Ἄρτεμιν
Ἔγωγε. τί γὰρ ἂν χεῖρον ἀκροῴμην ἅμα
Ξαίνουσα; γυμνὰ δ' ἐστί μου τὰ παιδία.

πρ. Ἰδού γέ σε ξαίνουσαν, ἣν τοῦ σώματος
Οὐδὲν παραφῆναι τοῖς καθημένοις ἔδει. 65
Οὐκοῦν καλά γ' ἂν πάθοιμεν, εἰ πλήρης τύχοι
Ὁ δῆμος ὤν, κἄπειθ' ὑπερβαίνουσά τις
Ἀναβαλλομένη δείξειε τὸν Φορμίσιον.
Ἢν δ' ἐγκαθιζώμεσθα πρότεραι, λήσομεν
Ξυστειλάμεναι θαἰμάτια, τὸν πώγωνά τε 70
Ὅταν καθῶμεν ὃν ἐκεῖ δησόμεθ' ἐκεῖ,
Τίς οὐκ ἂν ἡμᾶς ἄνδρας ἡγήσαιθ' ὁρῶν;
Ἀγύρριος γοῦν τὸν Προνόμου πώγων' ἔχων
Λέληθε· καίτοι πρότερον ἦν οὗτος γυνή.
Νυνὶ δ', ὁρᾷς, πράττει τὰ μέγιστ' ἐν τῇ πόλει. 75
Τούτου γέ τοι νὴ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν
Τόλμημα τολμῶμεν τοσοῦτον οὕνεκα,
Ἤν πως παραλαβεῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα
Δυνώμεθ' ὥστ' ἀγαθόν τι πρᾶξαι τὴν πόλιν.
Νῦν μὲν γὰρ οὔτε θέομεν οὔτ' ἐλαύνομεν. 80

γυ. Καὶ πῶς γυναικῶν θηλύφρων ξυνουσία
Δημηγορήσει; πρ. Πολὺ μὲν οὖν ἄριστά που.
Λέγουσι γὰρ καὶ τῶν νεανίσκων ὅσοι
Πλεῖστα σποδοῦνται, δεινοτάτους εἶναι λέγειν.
Ἡμῖν δ' ὑπάρχει τοῦτο κατὰ τύχην τινά. 85

γυ. Οὐκ οἶδα· δεινὸν δ' ἐστὶν ἡ μὴ 'μπειρία.

πρ. Οὐκοῦν ἐπίτηδες ξυνελέγημεν ἐνθάδε,
Ὅπως προμελετήσωμεν ἁκεῖ δεῖ λέγειν.
Οὐκ ἂν φθάνοις τὸ γένειον ἂν περιδουμένη,
Ἄλλαι θ' ὅσαι λαλεῖν μεμελετήκασί που. 90

γυ. Τίς δ', ὦ μέλ', ἡμῶν οὐ λαλεῖν ἐπίσταται;

πρ. Ἴθι δὴ σὺ περίδου. καὶ ταχέως ἀνὴρ γενοῦ.
Ἐγὼ δὲ θεῖσα τοὺς στεφάνους περιδήσομαι
Κἀυτὴ μεθ' ὑμῶν, ἤν τι κἀμοὶ δόξῃ λέγειν.
γυ. Δεῦρ' ὦ γλυκυτάτη Πραξαγόρα σκέψαι τάλαν 95
Ὡς καὶ καταγέλαστον τὸ πρᾶγμα φαίνεται.
πρ. Πῶς καταγέλαστον; γυ. ὥσπερ εἴ τις σηπίαις
Πώγωνα περιδήσειεν ἐσταθευμέναις.
πρ. Ὁ περιστίαρχος περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν.
Πάριτ' ἐς τὸ πρόσθεν. Ἀρίφραδες παῦσαι λαλῶν. 100
Κάθιζε παριών. τίς ἀγορεύειν βούλεται;
γυ. Ἐγώ. πρ. περίθου δὴ τὸν στέφανον τύχ' ἀγαθῇ.
γυ. Ἰδού. πρ. λέγοις ἄν. γυ. εἶτα πρὶν πιεῖν λέγω;
πρ. Ἰδοὺ πιεῖν. γυ. τί γὰρ ὦ μέλ' ἐστεφανωσάμην;
πρ. Ἄπιθ' ἐκποδών. τοιαῦτ' ἂν ἡμᾶς εἰργάσω 105
Κἀκεῖ. γυ. τί δ'; οὐ πίνουσι κἀν τῇ 'κκλησίᾳ;
πρ. Ἰδού γέ σοι πίνουσι. γυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
Καὶ ταῦτά γ' εὔζωρον. τὰ γοῦν βουλεύματα
Αὐτῶν ὅσ' ἂν πράξωσιν ἐνθυμουμένοις
Ὥσπερ μεθυόντων ἐστὶ παραπεπληγμένα. 110
Καὶ νὴ Δία σπένδουσί γ'. ἢ τίνος χάριν
Τοσαῦτά γ' ηὔχοντ' εἴπερ οἶνος μὴ παρῆν;
Καὶ λοιδοροῦνταί γ' ὥσπερ ἐμπεπωκότες.
Καὶ τὸν παροινοῦντ' ἐκφέρουσ' οἱ τοξόται.
πρ. Σὺ μὲν βάδιζε, καὶ κάθησ'. οὐδὲν γὰρ εἶ. 115
γυ. Νὴ τὸν Δί' ἦ μοι μὴ γενειᾶν κρεῖττον ἦν.
Δίψει γὰρ ὡς ἔοικεν ἀφαυανθήσομαι.
πρ. Ἔσθ' ἥτις ἑτέρα βούλεται λέγειν; γυ. ἐγώ.
πρ. Ἴθι δὴ στεφανοῦ, καὶ γὰρ τὸ χρῆμ' ἐργάζεται.
Ἄγε νῦν ὅπως ἀνδριστὶ καὶ καλῶς ἐρεῖς, 120
Διερεισαμένη τὸ σχῆμα τῇ βακτηρίᾳ.
γυ. Ἐβουλόμην μὲν ἕτερον ἂν τῶν ἠθάδων
Λέγειν τὰ βέλτισθ', ἵν' ἐκαθήμην ἥσυχος.
Νῦν δ' οὐκ ἐάσω, κατά γε τὴν ἐμὴν μίαν,
Ἐν τοῖσι καπηλείοισι λάκκους ἐμποιεῖν 125
Ὕδατος. ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ μὰ τὼ θεώ.
πρ. Μὰ τὼ θεὼ τάλαινα; ποῦ τὸν νοῦν ἔχεις;
γυ. Τί δ' ἐστίν; οὐ γὰρ δὴ πιεῖν ᾔτησά σε.
πρ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀνὴρ ὢν τὼ θεὼ κατώμοσας,
Καίτοι τά γ' ἄλλ' εἰποῦσα δεξιώτατα. 130
γυ. Ὢ νὴ τὸν Ἀπόλλω. πρ. παῦε τοίνυν ὡς ἐγὼ
Ἐκκλησιάσουσ' οὐκ ἂν προβαίην τὸν πόδα
Τὸν ἕτερον, εἰ μὴ ταῦτ' ἀκριβωθήσεται.
γυ. Φέρε τὸν στέφανον. ἐγὼ γὰρ αὖ λέξω πάλιν.
Οἶμαι γὰρ ἤδη μεμελετηκέναι καλῶς. 135
Ἐμοὶ γὰρ ὦ γυναῖκες αἱ καθήμεναι.
πρ. Γυναῖκας αὖ δύστηνε τοὺς ἄνδρας λέγεις;
γυ. Μὰ Δί' Ἐπίγονον γ' ἐκεῖνον. ἐπιβλέψασα γὰρ
Ἐκεῖσε πρὸς γυναῖκας ᾠόμην λέγειν.
πρ. Ἄφερπε καὶ σὺ καὶ κάθησ' ἐντευθενί. 140
Αὐτὴ γὰρ ὑμῶν γ' ἕνεκά μοι λέξειν δοκῶ.
Τονδὶ λαβοῦσα. τοῖς θεοῖς μὲν εὔχομαι
Τυχεῖν κατορθώσασα τὰ βεβουλευμένα.
Ἐμοὶ δ' ἴσον μὲν τῆσδε τῆς χώρας μέτα,
Ὅσονπερ ὑμῖν. ἄχθομαι δὲ καὶ φέρω 145
Τὰ τῆς πόλεως ἅπαντα βαρέως πράγματα.
Ὁρῶ γὰρ αὐτὴν προστάταισι χρωμένην
Ἀεὶ πονηροῖς. κἄν τις ἡμέραν μίαν
Χρηστὸς γένηται, δέκα πονηρὸς γίγνεται.
Ἐπέτρεψας ἑτέρῳ. πλείον' ἔτι δράσει κακά. 150
Χαλεπὸν μὲν οὖν ἄνδρας δυσαρέστους νουθετεῖν,
Οἳ τοὺς φιλεῖν μὲν βουλομένους δεδοίκατε.
Τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἀντιβολεῖθ' ἑκάστοτε.
Ἐκκλησίαισιν ἦν ὅτ' οὐκ ἐχρώμεθα
Οὐδὲν τὸ παράπαν. ἀλλὰ τόν γ' Ἀγύρριον 155
Πονηρὸν ἡγούμεσθα. νῦν δὲ χρωμένων,
Ὁ μὲν λαβὼν ἀργύριον, ὑπερεπῄνεσεν,
Ὁ δ' οὐ λαβὼν εἶναι θανάτου φήσ' ἀξίους,
Τοὺς μισθοφορεῖν ζητοῦντας ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.

Pra. *Age tum circumliga, & citò vir fias.*
Ego autem ponens coronas circumligabo
Et ipsa vobiscum, si mihi videbitur dicere.
Mul. *Age, ò dulcissima Praxagora, considera misera,*
Quod & ridiculosa res videtur.
Pra. *Quomodo ridiculosa?* Mul. *tanquam aliquis sepiis*
Barbam circumligaret combustis.
Pra. *Peristiarchus circumferre oportet mustelam,*
Abite ante: Ariphrades cessa loquens,
Sede adueniens. qua concionari vult?
Mul. *Ego.* Pra. *Circumpone coronam Fortuna bona.*
Mul. *Ecce.* Pra. *Dicas.* Mul. *postea antè bibere dicam?*
Pra. *Ecce bibe.* Mul. *quid enim misera coronata sum?*
Pra. *Abi longe, talia nobis fecisti*
Illic. Mul. *Quid autem, non bibunt & in ecclesia?*
Pra. *Ecce tibi bibunt.* Mul. *per Dianam*
Et hac merum. Hac igitur consilia
Ipsorum quacunque faciunt reminiscentibus,
Tanquam ebriorum sunt stupefactiua.
Et per Iouem sacrificant, an alicuius gratia
Tot supplicant, siquidem vinum non adesset.
Et cauillantur valde bibentes,
Et ebrium efferunt sagittarii.
Pra. *Tu quidem vade, & desede, nil enim es.*
Mul. *Per Iouem, certè mihi non barbam facere melius fuisset,*
Siti, vt videtur, siccabor.
Pra. *Est, qua altera velit dicere?* Mul. *ego.*
Pra. *Age, iam coronare, etenim res operatur.*
Age nunc, vt viriliter & bene dicas,
Confirmata habitum baculo.
Mul. *Volebam quidem alteram consuetarum*
Dicere optima, vt sederem tacita.
Nunc autem non sinam, secundum meam vna
In cauponis lacus facere
Aqua, mihi quidem non videtur per Deos.
Pra. *Per Deos misera, vbi mentem habes?*
Mul. *Quid autem est? non enim bibere petij te.*
Pra. *Per Iouem sed vir existens per Deos iurasti,*
Tamen alia dicens aptissima.
Mul. *O per Apollinem.* Pra. *cessa igitur, quòd ego*
Concionans non pramouebo pedem
Alterum, nisi hoc diligenter considerabitur.
Mul. *Per coronam. ego enim rursus dicam iterum:*
Puto enim iam meditata esse bene,
Mihi enim ò mulieres sedentes.
Pra. *Mulieres iterum infelix, viros dicis?*
Mul. *Per Iouem, Epigonum illum, siquid aspiciens enim*
Illic, ad mulieres putabam dicere.
Pra. *Pereas & tu, & sedete illic.*
Ipsa enim vestrum gratia mihi dicere videor,
Hanc accipiens, deis quidem supplico
Accidere dirigens consilia.
Mihi autem aquale quidem ciuitate cum,
Quam vobis. doleo autem, & fero
Has ciuitatis omnes grauiter molestias.
Video enim ipsam prastantibus vtentem
Semper malis, & si quis die vna
Bonus sit, decem autem malus sit.
Commisisti alteri, plura adhuc faciet mala.
Difficile quidem viros malos admonere,
Qui amare volentes timetis:
Illos autem non volentes orare semper.
Conciliis erat, quando vtebamur
Nil omnino, sed argentum
Malum putabamus: nunc autem vtentium,
Hic quidem capiens argentum laudauit.
Non autem capiens esse morte dicis dignos,
Mercedem ferre quarentes in concilio.

Mul. *Per Venerem, bene hac dicis.*
Pra. *Misera Venerem nominasti, gratiosa*
Fecisti, si hoc dixisses in concilio.
Mul. *Sed non dicam.* Pra. *Neque consuesce nunc dicere.*
Mul. *Auxiliatorium rursus hoc quando considerabamus,*
Si non fieret, perire dicebant ciuitatem.
Quando autem factum fuit, dolebant. horum autem rhetorum
Hic quando hoc persuadens, statim fugiens iuit.
Naues iam detrahere pauperi quidem videtur,
Diuitibus autem & agricolis non videtur,
Corinthiis dolebas, & illi tibi
Nunc sunt boni, & tu nunc bonus fies,
Argeus rudis, sed Hieronymus sapiens.
Salus decimata est, sed terminat
Thrasybulus ipse non aduocatus.
Mu. *Valde intelligens vir.* Pra. *nunc bene laudasti.*
Vos igitur estis ô popule, horum causa
Publicas mercedem ferentes res,
Propria consideratis vnusquisque, quid quis lucratur.
Hoc autem commune velut Æsimus voluitur.
Si igitur mihi persuademini, saluabimini adhuc.
His enim mulieribus dico opus esse ciuitatem
Vos tradere, etenim in domibus
His commissariis & gubernatricibus vtimur.
Mu. *Bene, bene per Iouem, dic, dic ô bone.*
Quod autem nobis moribus meliores,
Ego docebo. primum quidem enim lanas
Tingunt calida, secundum antiquam legem
Omnes, non iterum tentantes
Videbis ipsas. hac autem Atheniensium ciuitas,
Si hoc bene habet, non saluabitur,
Si non quid nouum aliud operabitur.
Sedentes siccant vt & prius,
In capite ferunt sicut & prius,
Thesmophoria agunt sicut & prius,
Viros fricant sicut & prius,
Mœchos habent intus sicut & prius,
Ipsis obsonant sicut & prius,
Vinum merum amant sicut & prius,
Subagitata gaudent sicut & prius.
His igitur o viri tradentes ciuitatem
Non nugemur, neque interrogemus,
Quid aliquando facere volunt. sed simplici more
Sinamus imperare, considerantes hac sola,
Quod exercitus primum existentes matres
Saluare cupiunt, postea cibos
Quis pariente magis immittat.
Res præbere facillimum mulier,
Imperans non decipietur vnquam.
Ipsæ enim sunt decipere consuetæ.
Hac autem alia sinam. hac si persuadebimini mihi,
Bene fortunati vitam degetis.
Mu. *Bene ô dulcissima Praxagora, & aptè.*
Vnde ô misera hac didicisti sic bene?
Pra. *In Plygis cum viro habitaui in Pyce.*
Postea audiens, ex didici rhetoribus.
Mu. *Non incassum ô misera os eloquens & sapiens,*
Et te ducem mulieres illinc
Eligimus, si hac quæ cogitas, facies.
Sed si Cephalus tibi nugatur corruptus,
Quomodo contradices ad ipsum in concione?
Pra. *Dicam desipiscere ipsum.* Mul. *sed hoc*
Sciunt omnes. Pra. *sed & furere.*
Mu. *Et hoc sciunt.* Pra. *sed & scutellas*
Male fingere, hanc autem ciuitatem bene & pulchre.
Mu. *Quid si Neoclides Glamon te mordet?*
Pra. *Huic quidem dixi in canis culum videre.*
Mul. *Quid autem si verberabunt te?* Pra. *Admonebor*

γυ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην εὖγε ταυτηνὶ λέγεις. 160
πρ. Τάλαιν' Ἀφροδίτην ὤμοσας; χαρίεντά γ' ἂν
Ἔδρασας, εἰ τοῦτ' εἶπας ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
γυ. Ἀλλ' οὐκ ἂν εἶπον. πρ. μηδ' ἐθίζου νῦν λέγειν.
γυ. Τὸ συμμαχικὸν αὖ τοῦθ' ὅτ' ἐσκοπούμεθα
Εἰ μὴ γένοιτ', ἀπολεῖν ἔφασκον τὴν πόλιν. 165
Ὅτε δὴ γ' ἐγένετ', ἤχθοντο. τῶν δὲ ῥητόρων
Ὁ τοῦτ' ἀναπείσας εὐθὺς ἀποδρὰς ᾤχετο.
Ναῦς δεῖ καθέλκειν, τῷ πένητι μὲν δοκεῖ,
Τοῖς πλουσίοις δὲ καὶ γεωργοῖς οὐ δοκεῖ.
Κορινθίοις ἤχθεσθε, κἀκεῖνοί γε σοί. 170
Νῦν εἰσὶ χρηστοί, καὶ σὺ νῦν χρηστὸς γενοῦ.
Ἀργεῖος ἀμαθής, ἀλλ' Ἱερώνυμος σοφός.
Σωτηρία παρέκυψεν, ἀλλ' ὀργίζεται
Θρασύβουλος αὐτὸς οὐχὶ παρακαλούμενος.
γυ. Ὡς ξυνετὸς ἀνήρ. πρ. νῦν καλῶς ἐπῄνεσας. 175
Ὑμεῖς γάρ ἐστ', ὦ δῆμε, τούτων αἴτιοι.
Τὰ δημόσια γὰρ μισθοφοροῦντες χρήματα,
Ἰδίᾳ σκοπεῖσθ' ἕκαστος ὅ τι τις κερδανεῖ.
Τὸ δὲ κοινὸν ὥσπερ Αἴσιμος κυλίνδεται.
Ἢν οὖν ἐμοὶ πείθησθε, σωθήσεσθ' ἔτι. 180
Ταῖς γὰρ γυναιξὶ φημὶ χρῆναι τὴν πόλιν
Ὑμᾶς παραδοῦναι. καὶ γὰρ ἐν ταῖς οἰκίαις
Ταύταις ἐπιτρόποις καὶ ταμίαισι χρώμεθα.
γυ. Εὖγ' εὖγε νὴ Δί' εὖγε. λέγε λέγ', ὠγαθέ.
πρ. Ὡς δ' εἰσὶν ἡμῶν τοὺς τρόπους βελτίονες 185
Ἐγὼ διδάξω. πρῶτα μὲν γὰρ τἄρια
Βάπτουσι θερμῷ κατὰ τὸν ἀρχαῖον νόμον
Ἁπαξάπασαι, κοὐχὶ μεταπειρωμένας
Ἴδοις ἂν αὐτάς. ἡ δ' Ἀθηναίων πόλις
Εἰ τοῦτο χρηστῶς εἶχεν, οὐκ ἂν ἐσῴζετο 190
Εἰ μή τι καινὸν ἄλλο περιειργάζετο.
Καθήμεναι φρύγουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Τὰ Θεσμοφόρι' ἄγουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Τοὺς ἄνδρας ἐπιτρίβουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ. 195
Μοιχοὺς ἔχουσιν ἔνδον ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Αὑταῖς παροψωνοῦσιν, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Τὸν οἶνον εὔζωρον φιλοῦσ' ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Βινούμεναι χαίρουσιν, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Ταύταισιν οὖν ὦνδρες παραδόντες τὴν πόλιν 200
Μὴ περιλαλῶμεν μηδὲ πυνθανώμεθα
Τί ποτ' ἄρα δρᾶν μέλλουσιν ἀλλ' ἁπλῷ τρόπῳ
Ἐῶμεν ἄρχειν σκεψάμενοι ταυτὶ μόνα.
Ὡς τοὺς στρατιώτας πρῶτον οὖσαι μητέρες
Σῴζειν ἐπιθυμήσουσιν. εἶτα σιτία 205
Τίς τῆς τεκούσης μᾶλλον ἐπιπέμψειεν ἄν.
Χρήματα πορίζειν εὐπορώτατον γυνή.
Ἄρχουσά τ' οὐκ ἂν ἐξαπατηθείη ποτέ.
Αὐταὶ γάρ εἰσιν ἐξαπατᾶν εἰθισμέναι.
Τὰ δ' ἄλλ' ἐάσω. ταῦτα κἂν πείθησθέ μοι, 210
Εὐδαιμονοῦντες τὸν βίον διάξετε.
γυ. Εὖγ' ὦ γλυκυτάτη Πραξαγόρα καὶ δεξιῶς.
Πόθεν ὦ τάλαινα ταῦτ' ἔμαθες οὕτω καλῶς;
πρ. Ἐν ταῖς φυγαῖς μετ' ἀνδρὸς ᾤκησ' ἐν Πυκνί.
Ἔπειτ' ἀκούουσ' ἐξέμαθον τῶν ῥητόρων. 215
γυ. Οὐκ ἐτὸς ἄρ' ὦ μέλ' ἦσθα δεινὴ καὶ σοφή.
Καί σε στρατηγὸν αἱ γυναῖκες αὐτόθεν
Αἱρούμεθ', ἢν ταῦθ' ἁ 'πινοεῖς κατεργάσῃ.
Ἀτὰρ ἢν Κέφαλός σοι λοιδορῆται προσφθαρείς,
Πῶς ἀντερεῖς πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ 'κκλησίᾳ; 220
πρ. Φήσω παραφρονεῖν αὐτόν. γυ. ἀλλὰ τοῦτό γε
Ἴσασι πάντες. πρ. ἀλλὰ καὶ μελαγχολᾶν.
πρ. Καὶ τοῦτ' ἴσασιν. πρ. ἀλλὰ καὶ τὰ τρύβλια
γυ. Κακῶς κεραμεύειν. τὴν δὲ πόλιν εὖ καὶ καλῶς.
πρ. Τί δ' ἢν Νεοκλείδης ὁ γλάμων σε λοιδορῇ; 225
Τούτῳ μὲν εἶπον ἐς κυνὸς πυγὴν ὁρᾶν.
γυ. Τί δ' ἢν ὑποκρούωσί σε; πρ. προσκινήσομαι

Ἀτὰρ ἄπειρός γ' οὖσα πολλῶν κρουμάτων.
γυ. Ἐκεῖνο μόνον ἄσκεπτον, ἤν σε τοξόται
Ἕλκωσιν ὅ τι δράσεις ἐστὶ. πρ. ἐξαγκωνιῶ. 230
Ὡδί. μέσην γὰρ οὐδέποτε ληφθήσομαι.
γυ. Ἡμεῖς δὲ γ' ἢν αἴρωσ', ἐᾶν κελεύσομεν.
πρ. Ταυτὶ μὲν ἡμῖν ἐστὶ ἐνθυμήματα καλῶς.
γυ. Ἐκεῖνο δ' οὐ πεφροντίκαμεν, ὅτῳ τρόπῳ
Τὰς χεῖρας αἴρειν μνημονεύσομεν τότε. 235
Εἰθισμέναι γὰρ ἐσμὲν αἴρειν τὼ σκέλει.
πρ. Χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ', ὅμως δὲ χειροτονητέον
Ἐξωμισάσαις τὸν ἕτερον βραχίονα.
Ἄγε νυν ἀναστέλλεσθ' ἄνω τὰ χιτώνια,
Ὑποδεῖσθε δ' ὡς τάχιστα τὰς Λακωνικάς. 240
Ὥσπερ τὸν ἄνδρ' ἐθεᾶσθ', ὅτ' εἰς ἐκκλησίαν
Μέλλοι βαδίζειν ἢ θύραζ' ἑκάστοτε.
Ἔπειτ' ἐπειδὰν ταῦτα πάντ' ἔχῃ καλῶς,
Περιδεῖσθε τοὺς πώγωνας. ἡνίκ' ἂν δέ γε
Τούτους ἀκριβώσητε περιηρμοσμέναι 245
Καὶ θαἰμάτια τἀνδρεῖα ἅπερ ἐκλέψατε
Ἐπαναβάλλεσθε, κᾆτα ταῖς βακτηρίαις
Ἐπερειδόμεναι βαδίζετ' ᾄδουσαι μέλος
Πρεσβυτικόν τι, τὸν τρόπον μιμούμεναι
Τὸν τῶν ἀγροίκων. γυ. εὖ λέγεις. πρ. ἡμεῖς δέ γε 250
Προΐωμεν αὐτῶν. καὶ γὰρ ἑτέρας οἴομαι
Ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὴν Πύκν' ἥξειν ἄντικρυς
Γυναῖκας. ἀλλὰ σπεύσαθ', ὡς εἴωθ' ἐκεῖ
Τοῖς μὴ παροῦσιν ὀρθρίοις εἰς τὴν Πύκνα,
Ὑπαποτρέχειν ἔχουσι μηδὲ πάτταλον. 255

Tamen non inexperta existens multorum verberum.
Mul. *Illud solum inconsideratum, si tibi sagittarij*
Trahant, quicquid facies aliquando. Pra. explicabo
Sic, media enim nunquam capiar.
Mul. *Nos autem si eleuant, sinere iubebimus.*
Pra. *Hæc quidem nobis memorata sunt bene.*
Mul. *Illud autem non considerabimus, quomodo*
Manus eleuare meminerimus tunc,
Consueta enim sumus extollere crura.
Pra. *Difficilis res, tamen autem consentiendum*
Extollentibus alterum brachium.
Age nunc trahite supra vestes,
Subligate quàm citissimè Laconicas,
Quemadmodum virum videtis, quando in concilium
Vult ire, vel foras semper:
Posteaquam hæc omnia habeas bene,
Induimini barba, quando
Hæc feceritis circumaptata.
Et vestes viriles quas furati estis,
Suprà iacite, & postea baculis
Firmatæ, ite canentes cantum,
Senilem aliquem morem imitantes
Illum agrestium. Mul. bene dicis. nos autem
Præeamus ipsis, etenim alias puto
Ex agris in Pnycum venire apertè
Mulieres. sed festinate, quòd consuetum est illis
Non præsentibus diluculo in Pnycum,
Reuerti habentibus neque palum.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

χο. Ὥρα προβαίνειν ὦ 'νδρες ἡμῖν ἐστι. τοῦτο γὰρ χρὴ
Μεμνημένας ἀεὶ λέγειν, ὡς μή ποτ' ἐξολίσθῃ
Ἡμᾶς. ὁ κίνδυνος γὰρ οὐχὶ μικρὸς ἢν ἁλῶμεν
Ἐνδυόμεναι κατὰ σκότος τόλμημα τηλικοῦτον.
Χωρῶμεν εἰς ἐκκλησίαν ὦ 'νδρες. ἠπείλησε γὰρ 5
Ὁ θεσμοθέτης, ὃς ἂν μὴ πρῷ πάνυ τοῦ κνέφους
Ἥκῃ κεκονιμένος, βλέπων ὑπότριμμα,
Στέργων σκοροδάλμη, μὴ δώσειν τὸ τριώβολον.
Ἀλλ' ὦ Χαριτιμίδη καὶ Σμίκυθε καὶ Δράκη
Ἕπου κατεπείγων σαυτοῦ προσέχων ὅπως 10
Μηδὲν παραχορδιεῖς ὧν δεῖ σ' ἀποδεῖξαι.
Ὅπως δὲ τὸ σύμβολον λαβόντες ἔπειτα πλη-
σίοι καθεδούμεθ', ὡς ἂν χειροτονῶμεν
Ἅπανθ' ὁπόσ' ἂν δέῃ τὰς ἡμετέρας φίλας.
Καίτοι τί λέγω; φίλους γὰρ χρῆν μ' ὀνομάζειν. 15
Ὅρα δ' ὅπως ὠθήσομεν τουσδὶ τοὺς ἐξ ἄστεως
Ἥκοντας. ὅσοι πρὸ τοῦ μὲν ἡνίκ' ἐλθόντ' ἔδει
Λαβεῖν ὀβολὸν μόνον, καθῆντο λαλοῦντες.
Νυνὶ δ' ἐνοχλοῦσ' ἄγαν. ἀλλ' οὐχὶ Μυρωνί-
δης
Ὅτ' ἦρχεν ὁ γεννάδας, οὐδεὶς ἂν ἐτόλμα 20
Τὰ τῆς πόλεως διοικεῖν ἀργύριον φέρων.
Ἀλλ' ἧκεν ἕκαστος ἐν ἀσκιδίῳ φέρων
Πιεῖν ἅμα τ' ἄρτον αὖ καὶ δύο κρομμύω.
Καὶ τρεῖς ἂν ἐλάας. νυνὶ δὲ τριώβολον
Ζητοῦσι λαβεῖν, ὅταν πράττωσί τι κοινὸν ὥσ- 25
περ πηλοφοροῦντες.

CHORVS MVLIERVM.

Cho. *Hora procedere ò viri nobis est, hoc enim oportet*
Memores semper dicere, vt non aliquando labefaciat
Nos. periculum enim non paruum si capti erimus,
Induta in tenebris audaciam talem.
Eamus in concilium ò viri, minatus est enim
Præco, vt non mane valde tenebris
Venerit pulueratus, aspiciens tornè
Amans pultem non dare triobolum.
Sed ò Charitimide vna, vel Smicythe & Drace
Sequere vrgens te ipsum, attendens vt
Nil discors, quæ oportet te ostendere.
Vt autem symbolum capientes postea pro-
Pinqui sedeamus, vt feramus sententias,
Omnia quæ cum oportet nostras amicas.
Tamen quid dico? amicos enim oportebat me nominare.
Vide autem, vt expellamus hos ex ciuitate
Venientes, quicunque antea quidem, quando venientem oportebat
Capere obolum solum, sedebant loquentes.
Nunc autem turbant valde. Sed non Myronides,
Quando imperabat ille generosus, nullus audebat
Hæc ciuitatis gubernare argentum ferens:
Sed veniebat singulus in viriculo ferens
Bibere, simulque panem rursus, & duas cepas,
Et tres oliuas: nunc autem triobolum
Quærunt accipere, quando faciunt aliquid commune, tanquam
Lutum ferentes.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ ΑΝΗΡ ΠΡΑΞΑΓΟΡΑΣ, ΕΤΕΡΟΣ ΑΝΗΡ.

βλ. Τί τὸ πρᾶγμα; ποῖ ποθ' ἡ γυνὴ φρούδη 'στί μοι;
Ἐπεὶ πρὸς ἕω νῦν γ' ἐστίν, ἡ δ' οὐ φαίνεται.

BLEPYRVS VIR PRAXAGORÆ, ALIVS VIR.

Ble. *Quæ res? vbi vbi mulier inanis est mihi,*
Quoniam ad auroram nunc est, hæc non apparet.

Ego autem iaceo diu cacaturiens,
Calceamenta quaerens capere in obscuritate,
Et pallium quando autem & illud palpans
Non potui inuenire, hic iam portam
Tenebat pulsans intestinum, capio
Hanc mulieris semiuestem,
Et illius persicas traho.
Sed in puro ubi ubi aliquis cacans continget?
Certè ubique nocte est in bono.
Non enim me nunc cacantem nullus videbit.
Hei mihi infelici, quòd senex existens duxi
Vxorem, quot sum dignus plagas capere.
Non enim unquam sanum nil exiuit
Faciens, tamen autem est cacandum.
Vir. Quis est? non Blepyrus ille prope habitans?
Ble. Per Iouem ipse certè ille. Vir. dic mihi,
Quid hoc tibi rubrum est? non
Cinesias te incacauit modo? Ble. unde?
Non, sed muliere exiui,
Vestulam indutus quam induebatur.
Vir. Illa autem vestis tua ubi est? Ble. non possum dicere,
Quaerens enim ipsam non inueni in lectis.
Vir. Postea neque vxorem iussi te dicere.
Ble. Per Iouem, non enim intus existens contingit,
Sed per foramen exiuit latens me intus.
Quod & timeo, ne quid faciat nouius.
Vir. Per Neptunum, eadem igitur apertè
Mihi passus es: etenim qua cum habitabam ego,
Vana est habens pallium quod ego ferebam.
Et non hoc tristificat me, sed & calceamenta
Non capere ipsa potui nullo modo.
Ble. Per Dionysum, neque ego enim mea
Laconica, sed vt euenit cacaturiens
In cothurnum pedes imponens mitto,
Vt non cacarem in vestem, splendida enim erat.
Vir. Quid igitur fuerit? nunquid ad coenam mulier
Vocauit ipsam amicorum? Ble. sententiam meam.
Vir. Non mala sunt, quantum & me scire.
Sed tu quidem chordam vnam cacas, mihi
Autem hora ire est in concilium,
Si capiam, quod erat mihi solum.
Ble. Et ego postquam cacauero, nunc autem mei
Pyrum syluestre quoddam serans tenet cibos.
Vir. Nunquid quod Thrasybulus dixit Laconicis?
Ble. Per Bacchum, inest igitur mihi vehementer.
Sed quid faciam? etenim neque hoc me
Solum tristificans est, sed quando comedo,
Quò it mihi deinceps stercus?
Nunc quidem enim hic serauit portam.
Quicunque vnquam est homo pyrisicus.
Quis igitur medicum mihi aduocabit, & quem?
Qui dilatantium culum peritus est arte?
Certè scio Amynon sed fortè negabit,
Antisthenem aliquis vocato omni industria,
Hic enim vir gratia suspirationum
Scit, quid culus vult cacaturiens.
O veneranda Lucina, ne me spernas,
Disruptum neque inclusum,
Vt non fiam catinus ebrialis.

CHREMES, BLEPYRVS.

Chr. Hic quid facis? non cacas? Ble. ego,
Non certè adhuc per Iouem, sed resurgo.
Chr. Mulieris autem indutus es tribonium.
In tenebris enim hoc contigit intus capiens.
Sed vnde venis verè? CHR. ex concilio.

Ἐγὼ δὲ κατάκειμαι πάλαι χεζητιῶν,
Τὰς ἐμβάδας ζητῶν λαβεῖν ἐν τῷ σκότῳ
Καὶ θοἰμάτιον, ὅτε δὴ δ' ἐκεῖνο ψηλαφῶν 5
Οὐκ ἐδυνάμην εὑρεῖν, ὁ δ' ἤδη τὴν θύραν
Ἐπεῖχε κρούων ὁ Κοπρεαῖος, λαμβάνω
Τουτὶ τὸ τῆς γυναικὸς ἡμιδιπλοΐδιον.
Καὶ τὰς ἐκείνης Περσικὰς ὑφέλκομαι.
Ἀλλ' ἐν καθαρῷ ποῦ ποῦ τις ἂν χέσας τύχοι. 10
Ἢ πανταχοῦ τοι νυκτός ἐστιν ἐν καλῷ;
Οὐ γάρ με νῦν χέζοντά γ' οὐδεὶς ὄψεται.
Οἴμοι κακοδαίμων, ὅτι γέρων ὢν ἠγόμην
Γυναῖχ', ὅσας εἴμ' ἄξιος πληγὰς λαβεῖν.
Οὐ γάρ ποθ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐξελήλυθε 15
Δράσουσ', ὅμως δ' οὖν ἐστιν ἀποπατητέον.
αν. Τίς ἐστιν; οὐ δήπου Βλέπυρος ὁ γειτνιῶν;
βλ. Νὴ τὸν Δί' αὐτὸς δῆτ' ἐκεῖνος. αν. εἰπέ μοι
Τί τοῦτό σοι τὸ πυρρόν ἐστιν; οὔτι που
Κινησίας σου κατατετίληκεν. βλ. πόθεν; 20
Οὔκ, ἀλλὰ τῆς γυναικὸς ἐξελήλυθα
Τὸ κροκωτίδιον ἀμπισχόμενος, ὃ 'νδύεται.
αν. Τὸ δ' ἱμάτιόν σου ποῦ 'στιν. βλ. οὐκ ἔχω φράσαι.
Ζητῶν γὰρ αὔτ' οὐχ εὗρον ἐν τοῖς στρώμασιν.
αν. Εἶτ' οὐδὲ τὴν γυναῖκ' ἐκέλευσας σοι φράσαι; 25
βλ. Μὰ τὸν Δί'· οὐ γὰρ ἔνδον οὖσα τυγχάνει.
Ἀλλ' ἐκτετρύπηκε λαθοῦσά μ' ἔνδοθεν.
Ὃ καὶ δέδοικα μή τι δρᾷ νεώτερον.
αν. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, ταυτὰ τοίνυν ἄντικρυς
Ἐμοὶ πέπονθας. καὶ γὰρ ᾗ ξύνειμ' ἐγώ, 30
Φρούδη 'στ' ἔχουσα θοἰμάτιον ὁὑγὼ 'φόρουν.
Κοὐ τοῦτο λυπεῖ μ', ἀλλὰ καὶ τὰς ἐμβάδας,
Οὔκουν λαβεῖν γ' αὐτὰς ἐδυνάμην οὐδαμοῦ.
βλ. Μὰ τὸν Διόνυσον, οὐδ' ἐγὼ γὰρ τὰς ἐμὰς
Λακωνικάς. ἀλλ' ὡς ἐτύγχανον χεζητιῶν, 35
Ἐς τὼ κοθόρνω τὼ πόδ' ἐνθεὶς ἵεμαι,
Ἵνα μὴ 'γχέσαιμ' εἰς τὴν σισύραν. φανὴ γὰρ ἦν.
αν. Τί δῆτ' ἂν εἴη; μῶν ἐπ' ἄριστον γυνὴ
Κέκληκεν αὐτὴν τῶν φίλων; βλ. γνώμην γ' ἐμήν.
αν. Οὔκουν πονηρά γ' ἐστὶν ὅτι κἄμ' οἶδ' ἐγώ. 40
Ἀλλὰ σὺ μὲν ἱμονιάν τιν' ἀποπατεῖς. ἐμοὶ
Δ' ὥρα βαδίζειν ἐστὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν,
Ἤνπερ λάβω θοἰμάτιον, ὅπερ ἦν μοι μόνον.
βλ. Κἄγωγ', ἐπειδὰν ἀποπατήσω. νῦν δέ μου
Ἀχράς τις ἐγκλείσασ' ἔχει τὰ σιτία. 45
αν. Μῶν ἣν Θρασύβουλος εἶπε τοῖς Λακωνικοῖς;
βλ. Νὴ τὸν Διόνυσον ἐνέχεται γοῦν μοι σφόδρα.
Ἀτὰρ τί δράσω; καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτό με
Μόνον τὸ λυποῦν ἐστιν. ἀλλ' ὅταν φάγω,
Ὅποι βαδιεῖταί μοι τὸ λοιπὸν ἡ κόπρος. 50
Νῦν μὲν γὰρ οὗτος βεβαλάνωκε τὴν θύραν,
Ὅστις ποτ' ἔστ' ἄνθρωπος Ἀχραδούσιος.
Τίς ἂν ἰατρόν μοι μετέλθοι καὶ τίνα;
Τίς τῶν καταπρώκτων δεινός ἐστι τὴν τέχνην;
Ἆρ' οἶδ' Ἀμύνων. ἀλλ' ἴσως ἀρνήσεται. 55
Ἀντισθένην τις καλεσάτω πάσῃ τέχνῃ.
Οὗτος γὰρ ἀνὴρ ἕνεκά γε στεναγμάτων
Οἶδεν τί πρωκτὸς βούλεται χεζητιῶν.
Ὦ πότνι' Εἰλείθυια μή με περιίδῃς
Διαρραγέντα μηδὲ βεβαλανωμένον, 60
Ἵνα μὴ γένωμαι σκωραμὶς κωμῳδική.

ΧΡΕΜΗΣ, ΒΛΕΠΥΡΟΣ.

χρ. Οὗτος τί ποιεῖς; οὔτι που χέζεις; βλ. ἐγώ;
Οὐ δῆτ' ἔτι γε μὰ τὸν Δί' ἀλλ' ἀνίσταμαι.
χρ. Τὸ τῆς γυναικὸς δ' ἀμπέχει χιτώνιον.
βλ. Ἐν τῷ σκότῳ γὰρ τοῦτ' ἔτυχον ἔνδον λαβών.
Ἀτὰρ πόθεν ἥκεις ἐτεόν; χρ. ἐξ ἐκκλησίας. 5

Ἤδη,

Βλ. Ἤδη λέλυται γάρ; Χρ. νὴ Δί' ὄρθριον μὲν οὖν.
Καὶ δῆτα πολλὴν ὦ μιαρώτατ' ὦ Ζεῦ φίλτατε
Γέλων παρέσχεν ἣν προσέρραναν κύκλῳ.
Βλ. Τριώβολον δῆτ' ἔλαβες; Χρ. εἰ γὰρ ὤφελον.
Ἀλλ' ὕστερος νῦν ἦλθον, ὥστ' αἰσχύνομαι. 10
Μὰ τὸν Δί' οὐδὲν ἄλλον ἢ τὸν θύλακον.
Βλ. Τὸ δ' αἴτιον τί; Χρ. πλεῖστος ἀνθρώπων ὄχλος,
Ὅσος οὐδεπώποτ' ἦλθ' ἀθρόος ἐς τὴν Πύκνα.
Καὶ δῆτα πάντας σκυτοτόμοις ᾐκάζομεν
Ὁρῶντες αὐτούς. οὐ γὰρ ἀλλ' ὑπερφυῶς 15
Ὡς λευκοπληθὴς ἦν ἰδεῖν ἡ 'κκλησία.
Ὥστ' οὐκ ἔλαβον οὔτ' αὐτὸς οὔτ' ἄλλοι συχνοί.
Βλ. Οὐδ' ἄρ' ἂν ἐγὼ λάβοιμι νῦν ἐλθών; Χρ. πόθεν;
Οὐδ' εἰ μὰ Δία τότ' ἦλθες, ὅτε τὸ δεύτερον
Ἀλεκτρυὼν ἐφθέγγετο. Βλ. οἴμοι δείλαιος. 20
Ἀντίλοχ' ἀποίμωξόν με τοῦ τριωβόλου
Τὸν ζῶντα μᾶλλον. τἀμὰ γὰρ διοίχεται.
Ἀτὰρ τί τὸ πρᾶγμ' ἦν, ὅτι τοσοῦτον χρῆμ' ὄχλου
Οὕτως ἐν ὥρᾳ ξυνελέγη; Χρ. τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Ἔδοξε τοῖς Πρυτάνεσι περὶ σωτηρίας 25
Γνώμας καθεῖναι τῆς πόλεως; κᾆτ' εὐθέως
Πρῶτος Νεοκλείδης ὁ γλάμων παρείρπυσεν.
Κἄπειθ' ὁ δῆμος ἀναβοᾷ πόσον δοκεῖς,
Οὐ δεινὰ τολμᾶν τουτονὶ δημηγορεῖν,
Καὶ ταῦτα περὶ σωτηρίας προκειμένου, 30
Ὃς αὐτὸς αὑτῷ βλεφαρίδ' οὐκ ἐσώσατο;
Ὁ δ' ἀναβοήσας καὶ περιβλέψας ἔφη,
Τί δαί με χρὴ δρᾶν; Βλ. σκόροδ' ὁμοῦ τρίψαντ' ὀπῷ
Τιθύμαλλον ἐμβαλόντα τοῦ Λακωνικοῦ
Σαυτοῦ παραλείφειν τὰ βλέφαρα τῆς ἑσπέρας, 35
Ἔγωγ' ἂν εἶπον, εἰ παρὼν ἐτύγχανον.
Χρ. Μετὰ τοῦτον Εὐαίων ὁ δεξιώτατος
Παρῆλθε γυμνός, ὡς ἐδόκει τοῖς πλείοσιν·
Αὐτός γε μέντοι 'φασκεν ἱμάτιον ἔχειν,
Κἄπειτ' ἔλεξε δημοτικωτάτους λόγους. 40
Ὁρᾶτε μέν με δεόμενον σωτηρίας
Τετραστατήρου καὐτόν· ἀλλ' ὅμως ἐρῶ
Ὡς τὴν πόλιν καὶ τοὺς πολίτας σώσετε.
Ἢν γὰρ παρέχωσι τοῖς δεομένοις οἱ κναφῆς
Χλαίνας, ἐπειδὰν πρῶτον ἥλιος τραπῇ, 45
Πλευρῖτις ἡμῶν οὐδέν' ἂν λάβοι ποτέ.
Ὅσοις δὲ κλίνη μή 'στι μηδὲ στρώματα,
Ἰέναι καθευδήσοντας ἀπονενιμμένους
Ἐς τῶν σκυλοδεψῶν· ἢν δ' ἀποκλείῃ τῇ θύρᾳ
Χειμῶνος ὄντος, τρεῖς σισύρας ὀφειλέτω. 50
Βλ. Νὴ τὸν Διόνυσον χρηστά γ'· εἰ δ' ἐκεῖνά γε
Προσέθηκεν, οὐδεὶς ἀντεχειροτόνησεν ἄν,
Τοὺς ἀλφιταμοιβοὺς τοῖς ἀπόροις τρεῖς χοίνικας
Δεῖπνον παρέχειν ἅπασιν, ἢ κλάειν μακρά,
Ἵνα τοῦτ' ἀπέλαυσαν Ναυσικύδους τἀγαθόν. 55
Χρ. Μετὰ τοῦτο τοίνυν εὐπρεπὴς νεανίας
Λευκός τις ἀνεπήδησ' ὅμοιος Νικίᾳ,
Δημηγορήσων, κἀπεχείρησεν λέγειν,
Ὡς χρὴ παραδοῦναι ταῖς γυναιξὶ τὴν πόλιν.
Εἶτ' ἐθορύβησαν κἀνέκραγον ὡς εὖ λέγοι 60
Τὸ σκυτοτομικὸν πλῆθος, οἱ δ' ἐκ τῶν ἀγρῶν
Ἀνεβορβόρυξαν. Βλ. νοῦν γὰρ εἶχον νὴ Δία.
Χρ. Ἀλλ' ἦσαν ἥττους, ὁ δὲ κατεῖχε τῇ βοῇ.
Τὰς μὲν γυναῖκας πόλλ' ἀγαθὰ λέγων, σὲ δὲ
Πολλὰ κακά. Βλ. καὶ τί εἶπε; Χρ. πρῶτον μέν σ' ἔφη 65
Εἶναι πανοῦργον. Βλ. καὶ σέ; Χρ. μή πω τοῦτ' ἔρῃ.
Κἄπειτα κλέπτην. Βλ. ἐμὲ μόνον; Χρ. καὶ νὴ Δία
Καὶ συκοφάντην. Βλ. ἐμὲ μόνον; Χρ. καὶ νὴ Δία
Τωνδὶ τὸ πλῆθος. Βλ. τίς δὲ τοῦτ' ἄλλως λέγει;

Ble. *Iam solutum est enim?* Chr. *per Iouem diluculo quidem igitur,*
Et certè multum terram rubram ô Iupiter dilectissime,
Risum prabuit, quam dispersit circulo.
Ble. *Triobolum igitur accepisti?* Chr. *vtinam enim debuissem,*
Sed vltimus nunc iui, quare erubesco
Per Iouem nil aliud quam vtrem.
Ble. *Hæc causa quæ?* Chr. *plurima hominum turba*
Quanta nunquam venit densè in Pnyca.
Et certè omnes coriarijs assimulamus
Videntes ipsos. non enim, sed eximiè,
Valde albam multitudinem erat videre concilium,
Quare non accepi, neque ipse, neque alij densi.
Ble. *Neque ego capiam nunc iens.* Chr. *vnde?*
Neque si per Iouem tunc venisses, quando secundò
Gallus cantasset. Ble. *heu miser,*
Antiloche, luge triobolo
Viuentem magis, mea enim præterierunt.
Sed quæ res fuit, quòd tanta res multitudinis
Sic in hora congregata est? Chr. *quid aliud, quàm*
Visum est gubernatoribus circa salutem
Sententias deponere ciuitatis? & postea statim
Primus Neoclides luscus serpsit,
Et postea populus reclamat (quantum putas?)
Non eloquentia audire hunc concionari.
Et maximè circa salutem præiacente,
Quòd ipse sibiipsi palpebras non saluauit.
Hic autem reclamans, & circumspiciens dixit,
Quid autem me oportet facere? Bl. *allia simul terentem lacte ficus*
Lactariam inijcientem Laconici,
Tibi ipsi vngere palpebras vespere,
Ego dixissem, si præsens contigissem.
Chr. *Post hunc Euaon aptissimus*
Aduenit nudus, vt apparebat pluribus:
Ipse quidem non dicebat vestem habere,
Et postea dixit ciuilissimos sermones.
Videte quidem me indigentem salutis
Quatuor librarum & ipse: sed tamen dicam,
Quòd ciuitatem & eius ciues saluabitis.
Si enim præbeant indigentibus fullones
Vestes, postquam primùm sol reuersus est,
Dolor laterum nostrûm nullum caperet vnquam.
Quibuscunque autem lectica non est, neque lecti,
Ire dormituros lotos
In claudorum tinctorum: si autem abest lectus ianua,
Hyeme existente, tres vestes debitum sit.
Ble. *Per Dionysum bona: si autem illa*
Apposuisset, nullus loco illius diceret
Farinarum venditores egenis tres mensuras
Cœnam tradere omnibus, vel lugere longè,
Vbi hoc acceperunt Nausicydis bonum.
Chr. *Post hoc igitur pulcher adolescens,*
Albus quidam insiluit similis Niciæ,
Concionans, & incœpit dicere,
Quòd oportet tradere mulieribus ciuitatem.
Postea turbati sunt, & clamauerunt quòd bene dicat
Sutorica multitudine, hi autem ex agris
Clamauerunt. Ble. *mentem enim habebant per Iouem.*
Ch. *Sed erant minores. hic autem detinebat voce*
Has quidem mulieres multa bona dicens, tibi autem
Multa mala. Ble. *& quid dixit?* Chr. *Primùm quidem te dixit*
Esse malum. Ble. *& te?* Chr. *ne hoc interroga.*
Et postea furem. Ble. *me solum?* Chr. *& per Iouem,*
Et criminatorem. Ble. *me solum?* Chr. *& per Iouem*
Horum multitudinem. Ble. *quis autem hoc aliter dicit?*

Chr. *Mulierem autem dixit rem esse sapientem,*
Et rem facientem, & non secreta dixit
Ex mysteriis semper ipsas efferre:
Te autem & me servientes hoc facere semper.

Ble. *Et per Mercurium hoc non mentitus est.*

Chr. *Postea commodare inter se dixit*
Vestes, aurea, argentum, pocula,
Solas solis non martyribus contra,
Et haec auferre omnes & non privare.
Nostrum autem multos dixit hoc facere.

Ble. *Per Neptunum martyribus contra.*

Chr. *Non calumniari, non accusare, non autem*
Populum destruere, sed multa que & bona,
Alia & multa in illis ut bene dicit.

Bel. *Quid igitur visum est? Chr. Committere civitatem*
His, visum est enim hoc solum in civitate
Nunquam fuisse. Ble. & visum est? Chr. dico ego.

Ble. *Omnia ipsis sunt praescripta,*
Quae civibus curae erant. Chr. sic haec habent.

Ble. *Nulla ad iudicium igitur vado, sed mulier?*

Chr. *Neque nutries quos habes, sed mulier.*

Ble. *Neque sit pro me diluculo amplius res mihi.*

Chr. *Per Iovem, sed mulieribus haec iam curae sunt,*
Tu autem suspirans pedens domi manebis.

Ble. *Illud grave coaetaneis nobis,*
Ne accipientes civitatis habenas
Postea cogant ad vim. Chr. quid facere?

Ble. *Movere seipsas. Chr. si autem non poterimus, prandium*
non dabunt.

Ble. *Tu vero per Iovem fac, haec ut prandeatis, & moveas simul*
Ad vim gravissimum. Chr. sed si civitati
Haec conferret, haec oportet omnia virum facere.
Sermo namque aliquis est seniorum,
Quaecunque insana & stulta consultamus,
Omnia in melius nobis conferre.
Et conferebant ô veneranda Minerva & Dei.
Sed discedo, tu autem vale. Bl. & tu ô Chremes.

CHORVS, PRAXAGORA.

Cho. IN procede.
Nunquid est virorum aliquis, nos qui sequatur?
Vertere, considera,
Serva te ipsam tute: multi enim mali,
Ne quis a tergo existens habitum observet.
Sed quam maxime pedibus sonans vade,
Nobis autem pudorem ferat
Omnibus, apud viros res haec dicta.
Ad haec contrahe te ipsam,
Et circum aspiciens & illinc, & quae in dextera,
Ne aerumna fiat res.
Sed festinemus, locum enim prope sumus iam,
Unde ad concilium ruimus, quando ibamus.
Hanc domum licitum est videre, unde haec dux
Est, rem inveniens quae nunc apparuit civibus.
Quare decens, nos non tardare expectantes,
Barbas aptatas, ne aliquis videat nos,
Et nobis forte inveniat. Sed eia hac in umbra
Veniens ad murum perspiciens altero,
Rursus reordina te ipsam iterum ut bis eras,
Et non tarda, quod hanc & iam ducem nostram
Procedentem ex concilio videmus, sed festina
Omnis, & odio habe barbam ad maxillas habens,
Et hae enim venerunt diu habitum hunc habentes.

Pra. *Haec quidem nobis ô mulieres fortunatè*
Res evenerunt, quae consultabamus.
Sed quam citissime ante aliquem hominum videre

Χρ. Γυναῖκα δ' εἶναι πρᾶγμ' ἔφη νουβυστικόν 70
Καὶ χρηματοποιόν. κοὔτ' ἀπόρρητ' ἔφη
Ἐκ Θεσμοφόροιν ἑκάστοτ' αὐτὰς ἐκφέρειν.
Σὲ δὲ κἀμὲ βουλεύοντε τοῦτο δρᾶν ἀεί.

Βλ. Καὶ νὴ τὸν Ἑρμῆν τοῦτό γ' οὐκ ἐψεύσατο.

Χρ. Ἔπειτα συμβάλλειν πρὸς ἀλλήλας ἔφη 75
Ἱμάτια, χρυσί', ἀργύριον, ἐκπώματα,
Μόνας μόναις, οὐ μαρτύρων γ' ἐναντίον.
Καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν πάντα κοὐκ ἀποστερεῖν.
Ἡμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς ἔφασκε τοῦτο δρᾶν.

Βλ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ μαρτύρων γ' ἐναντίον. 80

Χρ. Οὐ συκοφαντεῖν, οὐ διώκειν, οὐδὲ τὸν
Δῆμον καταλύειν, ἀλλὰ πολλά τ' ἀγαθὰ
Ἕτερά τε πλεῖστα τὰς γυναῖκας ηὐλόγει.

Βλ. Τί δῆτ' ἔδοξεν; Χρ. ἐπιτρέπειν γε τὴν πόλιν
Ταύταις. ἐδόκει γὰρ τοῦτο μόνον ἐν τῇ πόλει 85
Οὔπω γεγενῆσθαι. Βλ. καὶ δέδοκται; Χρ. φήμ' ἐγώ.

Βλ. Ἅπαντά τ' αὐταῖς ἐστι προστεταγμένα
Ἃ τοῖσιν ἀστοῖς ἔμελεν; Χρ. οὕτω ταῦτ' ἔχει.

Βλ. Οὐδ' εἰς δικαστήριον ἄρ' εἶμ' ἀλλ' ἡ γυνή.

Χρ. Οὐδ' ἔτι σὺ θρέψεις οὓς ἔχεις, ἀλλ' ἡ γυνή. 90

Βλ. Οὐδὲ στένειν τὸν ὄρθρον ἔτι πρᾶγμ' ἆρα μοι.

Χρ. Μὰ Δί' ἀλλὰ ταῖς γυναιξὶ ταῦτ' ἤδη μέλει.
Σὺ δ' ἀστενακτεὶ περδόμενος οἴκοι μενεῖς.

Βλ. Ἐκεῖνο δεινὸν τοῖσιν ἡλικιοῖσι νῷν,
Μὴ παραλαβοῦσαι τῆς πόλεως τὰς ἡνίας, 95
Ἔπειτ' ἀναγκάζωσι πρὸς βίαν. Χρ. τί δρᾶν;

Βλ. Βινεῖν ἑαυτάς. Χρ. ἢν δὲ μὴ δυνώμεθα;

Βλ. Τὸ πρὸς βίαν δεινότατον. Χρ. ἀλλ' εἰ τῇ πόλει
Τοῦτο ξυνοίσει, ταῦτα χρὴ πάντ' ἄνδρα δρᾶν.
Λόγος γέ τοί τις ἐστὶ τῶν γεραιτέρων, 100
Ὅσ' ἂν ἀνόητ' ἢ μῶρα βουλευσώμεθα,
Ἅπαντ' ἐπὶ τὸ βέλτιον ἡμῖν ξυμφέρειν.
Καὶ ξυμφέροιτ' ὦ πότνια Παλλὰς καὶ θεοί.
Ἀλλ' εἶμι, σὺ δ' ὑγίαινε. Βλ. καὶ σύ γ' ὦ Χρέμης.

ΧΟΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

Χο. Ἔμβα, χώρει.
Ἄρ' ἐστὶ τῶν ἀνδρῶν τις ἡμῖν ὅστις ἐπακολουθεῖ;
Στρέφου, σκόπει.
Φύλαττε σαυτὴν ἀσφαλῶς. πολλοὶ γὰρ οἱ πανοῦργοι,
Μή πού τις ἐκ τοὔπισθεν ὢν τὸ σχῆμα καταφυλάξῃ. 5
Ἀλλ' ὡς μάλιστα τοῖν ποδοῖν ἐπικτυποῦσα βάδιζε.
Ἡμῖν δ' αἰσχύνην φέροι
Πάσαισι παρὰ τοῖς ἀνδράσι τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐλεγχθέν.
Πρὸς ταῦτα συστέλλου σεαυτήν.
Καὶ περισκοποῦ κἀκεῖσε καὶ τἀκ δεξιᾶς, 10
Μὴ ξυμφορὰ γενήσεται τὸ πρᾶγμα.
Ἀλλ' ἐγκονῶμεν. τοῦ τόπου γὰρ ἐγγύς ἐσμεν ἤδη,
Ὅθεν περ εἰς ἐκκλησίαν ὡρμώμεθ' ἡνίκ' ᾔμεν.
Τὴν δ' οἰκίαν ἔξεστ' ὁρᾶν, ὅθεν περ ἡ στρατηγὸς
Ἔσθ' ἡ τὸ πρᾶγμ' εὑροῦσ' ὃ νῦν ἔδοξε τοῖς πολίταις. 15
Ὥστ' εἰκὸς ἡμᾶς μὴ βραδύνειν ἔτ' ἀναμενούσας
Πώγωνας ἐξηρτημένας, μὴ καί τις ὄψεθ' ἡμᾶς,
Χ' ἡμῶν ἴσως κατείπῃ. ἀλλ' ἄγε δεῦρ' ἐπὶ σκιᾶς
Ἐλθοῦσα πρὸς τὸ τειχίον, παραβλέπουσα θατέρῳ,
Πάλιν μετασκεύαζε σαυτὴν αὖθις ἥπερ ἦσθα. 20
Καὶ μὴ βράδυν'. ὡς τήνδε καὶ δὴ τὴν στρατηγὸν ἡμῶν
Χωροῦσαν ἐξ ἐκκλησίας ὁρῶμεν. ἀλλ' ἐπείγου
Ἅπασα, καὶ μίσει σάκον πρὸς ταῖν γνάθοιν ἔχουσα.
Χ' αὗται γὰρ ἥκουσιν πάλαι τὸ σχῆμα τοῦτ' ἔχουσαι.

Πρ. Ταυτὶ μὲν ἡμῖν ὦ γυναῖκες εὐτυχῶς
Τὰ πράγματ' ἐκβέβηχ' ἃ βουλευσάμεθα. 25
Ἀλλ' ὡς τάχιστα πρίν τιν' ἀνθρώπων ἰδεῖν

Ῥιπτεῖτε

Ῥιπτεῖτε χλαίνας, ἐμβάδας ἀπὸ ποδῶν ἴτω.
Χάλα συναπτοὺς ἡνίας Λακωνικάς.
Βακτηρίας ἄφεσθε· καὶ μὴν σύ μοι 30
Ταύτας κατευτρέπιζ', ἐγὼ δὲ βούλομαι
Εἴσω παρερπύσασα πρὶν τὸν ἄνδρα με
Ἰδεῖν, καταθέσθαι θοἰμάτιον αὐτοῦ πάλιν,
Ὅθενπερ ἔλαβον, τ' ἄλλα θ' ἁ 'ξηνεγκάμην.

χο. Κεῖται δὴ πάνθ' ἅπερ εἶπας, σὸν δ' ἔργον τἄλλα διδάσκειν, 35
Ὅτι σοι δρῶσαι ξύμφορον ἡμεῖς δόξομεν ὀρθῶς ὑπακούειν,
Οὐδεμιᾷ γὰρ δεινοτέρᾳ σου ξυμμίξας οἶδα γυναικί.

πρ. Περιμείνατέ νυν, ἵνα τῆς ἀρχῆς ἣν ἄρτι κεχειροτόνημαι
Ξυμβούλοισιν ἁπάσαις ὑμῖν χρήσωμαι. καὶ γὰρ ἐκεῖ μοι
Ἐν τῷ θορύβῳ καὶ τοῖς δεινοῖς ἀνδρειόταται γεγένησθε. 40

Iacite vestes, calceamentum longè eat.
Deponite colligata ligamenta Laconica,
Baculos dimittite: & tamen tu quidem
Has ordina, ego autem volo
Intro serpens antè virum me
Videre, deponere pallium illic iterum
Vnde accepi, aliaq; quæ comportauimus.

Cho. Parata sunt iam omnia, quæ dixisti. tuum autem opus omnia docere,
Quod tibi facere conferens nobis apparuit rectè audire.
Nulla enim grauiora mixta scio mulieri.

Pra. Expectate nunc, vt imperij quod nuper comprobaui,
Consultatricibus omnibus vobis vtar: etenim illic mihi
In turba & grauibus virilissimæ factæ estis.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

βλ. Αὕτη πόθεν ἥκεις Πραξαγόρα. πρ. τί δ', ὦ μέλε,
Σοὶ τοῦθ'; βλ. ὅ τι τοῦτ' ἐστί; πρ. τῆς εὐηθίας.
Οὔτοι παρὰ τοῦ μοιχοῦ γε φήσεις. βλ. οὐκ ἴσως
Ἑνός γε. πρ. καὶ μὴν βασανίσαι τουτί γέ σοι
Ἔξεστι. βλ. πῶς; πρ. εἰ τῆς κεφαλῆς ὄζω μύρου. 5

βλ. Τί δ'; οὐχὶ βινεῖται γυνὴ κἄνευ μύρου;
πρ. Οὐ δὴ τάλαιν' ἔγωγε. βλ. πῶς οὖν ὄρθριος
Ὤχου σιωπῇ θοἰμάτιον λαβοῦσά μου;
πρ. Γυνή μέ τις νύκτωρ ἑταίρα καὶ φίλη
Μετεπέμψατ' ὠδίνουσα. βλ. κᾆτ' οὐκ ἦν ἐμοὶ 10
Φράσασαν ἰέναι; πρ. τῆς λεχοῦς δ' οὐ φροντίσαι
Οὕτως ἐχούσης, ὦνερ; βλ. εἰποῦσάν γέ μοι.
Ἀλλ' ἔστιν ἐνταῦθα τι κακόν. πρ. μὰ τὼ θεώ.
Ἀλλ' ὥσπερ εἶχον ᾠχόμην. ἐδεῖτο δὲ
Ἥπερ μεθῆκέ μ' ἐξιέναι πάσῃ τέχνῃ. 15

βλ. Εἶτ' οὐ τὸ σαυτῆς ἱμάτιον ἐχρῆν σ' ἔχειν;
Ἀλλ' ἔμ' ἀποδύσασ', ἐπιβαλοῦσα τοὔγκυκλον,
Ὤχου καταλιποῦσ' ὡσπερεὶ προκείμενον,
Μόνον οὐ στεφανώσασ' οὐδ' ἐπιθεῖσα λήκυθον.
πρ. Ψῦχος γὰρ ἦν, ἐγὼ δὲ λεπτὴ κἀσθενής. 20
Ἔπειθ' ἵν' ἀλεαίνοιμι τοῦτ' ἠμπισχόμην.
Σὲ δ' ἐν ἀλέᾳ κατακείμενον καὶ σισύραις
Κατέλιπον ὦνερ. βλ. αἱ δὲ δὴ Λακωνικαὶ
Ὤχοντο μετὰ σοῦ, κἀπὶ τί χ' ἡ βακτηρία;
πρ. Ἵνα θοἰμάτιον σώσαιμι, μεθυπεδησάμην 25
Μιμουμένη σε καὶ κτυποῦσα τοῖν ποδοῖν,
Καὶ τοὺς λίθους παίουσα τῇ βακτηρίᾳ.
βλ. Οἶσθ' οὖν ἀπολωλεκυῖα πυρῶν ἑκτέα,
Ὃν χρῆν ἔμ' ἐξ ἐκκλησίας εἰληφέναι.
πρ. Μὴ φροντίσῃς· ἄρρεν γὰρ ἔτεκε παιδίον. 30
βλ. Ἡ ἐκκλησία; πρ. μὰ Δί' ἀλλ' ἐφ' ἣν ᾠχόμην.
Ἀτὰρ γεγένηται; βλ. ναὶ μὰ Δί'· οὐκ οἶσθά με
Φράσαντά σοι χθές; πρ. ἄρτι γ' ἀναμιμνήσκομαι.
βλ. Οὐδ' ἄρα τὰ δόξαντ' οἶσθα. πρ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.
βλ. Κάθησο τοίνυν σηπίας μασωμένη. 35
Ὑμῖν δέ φασι παραδεδόσθαι τὴν πόλιν.
πρ. Τί δρᾶν; ὑφαίνειν; βλ. οὐ μὰ Δί' ἀλλ' ἄρχειν. πρ. τίνων;
βλ. Ἁπαξαπάντων τῶν κατὰ πόλιν πραγμάτων.
πρ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην, μακαρία γὰρ ἡ πόλις
Ἔσται τὸ λοιπόν. βλ. κατὰ τί; πρ. πολλῶν οὕνεκα. 40
Οὐ γὰρ ἔτι τοῖς τολμῶσιν αὐτὴν αἰσχρὰ δρᾶν
Ἔσται τὸ λοιπόν, οὐδαμοῦ δὲ μαρτυρεῖν,
Οὐ συκοφαντεῖν. βλ. μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν
Τουτὶ ποιήσῃς, μηδ' ἀφέλῃς μου τὸν βίον.
μι. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, τὴν γυναῖκ' ἔα λέγειν. 45

BLEPYRVS, PRAXAGORA.

Vir. HÆc vnde venis Praxagora. Pr. quid ô miser
Tibi hoc? Vir. Quod mihi hoc est? Pr. valde fatue,
Non de mœcho dices? Vir. Non fortè
Vno. Pr. Et quidem experiri hoc tibi
Licet. Vir. Quomodo? Pr. Si capite oleo vnguento.

Vir. Quid autem non subagitatur mulier & sine vnguento?

Pr. Non misera ego. Vir. Quomodo igitur diluculo
Iuisti silentio pallium accipiens mihi?

Pr. Mulier me quædam nocte socia & amica
Aduocauit parturiens. Vir. Et postea non erat mihi
Dicentem ire. Pr. Parturientis autem non habes curam
Sic habentis ô vir? Vir. Dicentem mihi.
Sed est hic aliquid malum? Pr. per Deos,
Sed sicut fui iui, precata est autem,
Quæ dimisit me exire omni arte.

Vir. Postea non tui ipsius vestem oportebat te habere,
Sed me exuens, capiens vestem
Iuisti, relinquens tanquam mortuum.
Non coronans, neque imponens lecythum.

Pr. Frigus enim erat, ego autem tenuis & impotens,
Postea vt calefierem, hanc induta sum.
Te autem in calore iacentem & lectis
Reliqui ô vir. Vir. Hæc autem calceamenta
Iuerunt tecum, & detinuit baculum?

Pr. Vt vestem saluarem, ligaui,
Imitans te, sonans pedibus,
Et lapides verberans baculo.

Vir. Scis igitur perdens triticorum mensuram,
Quam decebat me ex concilio capere?

Pr. Non curabis, masculum enim peperit puerum.

Vir. Concilium? Pr. per Iouem, sed dixi ego, iui,
Et factum est. Vir. ita per Iouem, non scis me
Dicentem tibi heri? Pr. nunc reminiscor.

Vir. Non igitur apparentia scis? Pr. per Iouem ego quidem non.

Vir. Sede igitur sepias mandens.
Vobis autem dicunt traditam esse ciuitatem.

Pr. Quid facere, texere? Vir. Non per Iouem, sed dominari.
Pr. Qua in re?

Vir. In omnibus circa ciuitatem rebus.

Pr. Per Venerem, beata enim ciuitas
Erit posthac. Vir. Circa quid? Pr. Multorum gratia.
Non enim amplius audentibus ipsi turpia facere
Erit posthac, nullo modo testificari,
Non criminari. Ble. Nequaquam per Deos
Hoc facies, neque auferes mei vitam.

Vir. O misere virorum, mulierem sine dicere.

Pr. *Non vestes furari, non inuidere his propè,*
Non nudum esse, non pauperem nullum,
Non conuiciari, non pignoratum ferre.
Vir. *Per Neptunum magna, si non mentietur.*
Pr. *Sed ostendam hoc ad mihi testificari,*
Et hunc ipsum nil contradicere mihi.

πρ. Μὴ λωποδυτῆσαι, μὴ φθονεῖν τοῖς πλησίον.
Μὴ γυμνὸν εἶναι, μὴ πένητα μηδένα.
Μὴ λοιδορεῖσθαι, μὴ ἐνεχυραζόμενον φέρειν.
αν. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, μεγάλα γ' εἰ μὴ ψεύσεται.
πρ. Ἀλλ' ἀποφανῶ τοῦθ' ὥστε μοί γε μαρτυρεῖν, 50
Καὶ τοῦτον αὐτὸν μηδὲν ἀντειπεῖν ἐμοί.

CHORVS, PRAXAGORA, Blepyrus.

Ch. *NVnc iam oportet te prudentem mentem & sapientem suscitare, curam scientem*
Amicis auxiliari: communiter enim in bonis fortunis,
Venit lingua prudentia, ciuilem
Populum illustrans multis bonis fortunis vita,
Declarare quod potest tempus:
Indiget enim sapientis alicuius inuentionis ciuitas nostrùm.
Sed perfice solum, neque facta, neque
Quæ dicta prius.
Oderunt enim, si antiqua sæpè vident.
Sed non tardare, sed tangere & iam oportet sententijs,
Quòd festinare Gratiarum participat plurimum apud spectatores.
Pr. *Et quidem quod quidem bona docebo, credo. hos autem spectatores*
Si noua facere volunt, & non consuetis valde,
His antiquis inde morari, hoc est quod maximè timeo.
Ble. *Circa igitur noua facere non timebis: hoc enim nobis*
Facere pro alia dominatione est, hæc autem antiqua negligere.
Pr. *Non nunc prius nullus vestrûm contradicat, neque interrumpat,*
Ante scire opinionem & dicente audire.
Communicare enim omnes dicam oportere omnium participantes,
Et ex ipso viuere, & non hunc quidem ditescere, illum autem miserum esse.
Neque agricolare hunc quidem multam, huic autem esse neque sepeliri.
Neque mancipijs hunc quidem uti multis, illum autem sequentem.
Sed vnam faciam communem omnibus vitam, & hanc æquam.
Ble. *Quomodo igitur erit communis omnibus?* Pr. *Comedes stercus prior mihi.*
Ble. *Hæc stercora communicabimus?* Pra. *per Iouem: sed præuenisti me interrumpens.*
Hoc enim volebam ego dicere, terram primum faciam
Communem omnium, & argentum, & alia quæcunque sunt vnicuique.
Postea ab his communibus existentibus, nos pascemus vos
Gubernantes, & parcentes, & opinionem attendentes.
Ble. *Quomodo igitur qui non possidet terram nostrûm, argentum autem*
Et Daricos latentes diuitias? Pr. *Hoc in me dium deponet,*
Et non Deponens mentietur. Ble. *Et possedit enim propter hoc?*
Pr. *Sed nil vtile erit omnino ipsi.* Ble. *secundùm quid?*
Pr. *Nullus neque in paupertate faciet, omnia enim habebunt omnes,*
Panes, partes, placentas, vestes, vinum, coronas, cicera.
Quare quod lucrum, non deponere? tu enim excogitans ostende.

ΧΟΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ, Βλέπυρος.

χο. Νῦν δὴ δεῖ σε πυκνὴν φρένα καὶ φιλόσοφον ἐγείρειν φροντίδ' ἐπισταμένην
Ταῖσι φίλαισιν ἀμύνειν. κοινῇ γὰρ ἐπ' εὐτυχίαισιν
Ἔρχεται γλώττης ἐπίνοια, πολίτην
Δῆμον ἐπαγλαΐζουσα μυρίαισιν εὐτυχίαισι βίω 5
Δηλοῦν, ὅτι περ δύναται καιρός.
Δεῖται γὰρ τοι σοφοῦ τινος ἐξευρήματος ἡ πόλις ἡμῶν.
Ἀλλὰ πέραινε μόνον μήτε δεδραμένα, μήτ' εἰρημένα πω πρότερον.
Μισοῦσι γὰρ ἢν τὰ παλαιὰ πολλάκις θεῶνται. 10
Ἀλλ' οὐ μέλλειν, ἀλλ' ἅπτεσθαι, καὶ δὴ χρῆν τῆς διανοίας
Ὡς τὸ ταχύνειν χαρίτων μετέχει πλεῖστον παρὰ τοῖσι θεαταῖς.
πρ. Καὶ μὴν ὅτι μὲν χρηστὰ διδάξω, πιστεύω. τοὺς δὲ θεατὰς
Εἰ καινοτομεῖν ἐθελήσουσι καὶ μὴ τοῖς ἠθάσι λίαν
Τοῖς τ' ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν, τοῦτ' ἔσθ' ὃ μάλιστα δέδοικα. 15
βλ. Περὶ μὲν τοίνυν τοῦ καινοτομεῖν μὴ δείσῃς, τοῦτο γὰρ ἡμῖν
Δρᾶν ἀντ' ἄλλης ἀρχῆς ἐστι, τῶν δ' ἀρχαίων ἀμελῆσαι.
πρ. Μή νυν πρότερον μηδεὶς ὑμῶν ἀντείπῃ μηδ' ὑποκρούσῃ,
Πρὶν ἐπίστασθαι τὴν ἐπίνοιαν, καὶ τοῦ φράζοντος ἀκοῦσαι.
Κοινωνεῖν γὰρ πάντας φήσω χρῆναι, πάντων μετέχοντας. 20
Κἀκ ταὐτοῦ ζῆν, καὶ μὴ τὸν μὲν πλουτεῖν, τὸν δ' ἄθλιον εἶναι.
Μηδὲ γεωργεῖν τὸν μὲν πολλήν, τῷ δ' εἶναι μηδὲ ταφῆναι.
Μηδ' ἀνδραπόδοις τὸν μὲν χρῆσθαι πολλοῖς, τὸν δ' οὐδ' ἀκολούθῳ.
Ἀλλ' ἕνα ποιῶ κοινὸν πᾶσιν βίοτον, καὶ τοῦτον ὅμοιον.
βλ. Πῶς οὖν ἔσται κοινὸς ἅπασι. πρ. κατέδει σπέλεθον πρότερός μου. 25
βλ. Τῶν σπελέθων κοινωνοῦμεν; πρ. μὰ Δί' ἀλλ' ἔφθης μ' ὑποκρούσας.
Τοῦτο γὰρ ἤμελλον ἐγὼ λέξειν. τὴν γῆν πρώτιστα ποιήσω
Κοινὴν πάντων, καὶ τἀργύριον, καὶ τἄλλ' ὁπόσ' ἐστὶν ἑκάστῳ.
Εἶτ' ἀπὸ τούτων κοινῶν ὄντων ἡμεῖς βοσκήσομεν ὑμᾶς
Ταμιευόμεναι καὶ φειδόμεναι καὶ τὴν γνώμην προσέχουσαι. 30
βλ. Πῶς οὖν ὅστις μὴ κέκτηται γῆν ἡμῶν, ἀργύριον δὲ
Καὶ Δαρεικοὺς, ἀφανῆ πλοῦτον; πρ. τοῦτ' εἰς τὸ μέσον καταθήσει.
Καὶ μὴ καταθεὶς ψευδορκήσει. βλ. κἀκτήσατο γὰρ διὰ τοῦτο.
πρ. Ἀλλ' οὐδέν τοι χρήσιμον ἔσται πάντως αὐτῷ. βλ. κατὰ δὴ τί;
πρ. Οὐδεὶς οὐδὲν πενίᾳ δράσει, πάντα γὰρ ἕξουσιν ἅπαντες, 35
Ἄρτους, τεμάχη, μάζας, χλαίνας, οἶνον, στεφάνους, ἐρεβίνθους.
Ὥστε τί κέρδος μὴ καταθεῖναι; σὺ γὰρ ἐξευρὼν ἀπόδειξον.

Οὔκουν

βλ. Οὔκουν καὶ νῦν οὗτοι μᾶλλον κλέπτουσ' οἷς ταῦτα πάρεστι;

πρ. Πρότερόν γ' ὦ ταῖρ' ὅτε τοῖσι νόμοισι διεχρώμεθα τοῖς προτέροισιν.

Νῦν δ' ἔσται γὰρ βίος ἐκ κοινοῦ, τί τὸ κέρδος μὴ καταθεῖναι; 40

βλ. Ην μείρακ' ἰδὼν ἐπιθυμήσῃ, καὶ βούληται σκαλαθῦραι,

Ἕξει τούτων ἀφελὼν δοῦναι. τῶν ἐκ κοινοῦ δὲ μεθέξει

Ξυγκαταδαρθών. πρ. ἀλλ' ἐξέσται προῖκ' αὐτῷ ξυγκαταδαρθεῖν.

Καὶ ταύτας γὰρ κοινὰς ποιῶ τοῖς ἀνδράσι ξυγκατακεῖσθαι.

Καὶ παιδοποιεῖν τῷ βουλομένῳ. βλ. πῶς οὖν οὐ πάντες ἴασιν 45

Ἐπὶ τὴν ὡραιοτάτην αὐτῶν καὶ ζητήσουσιν ἐρείδειν;

πρ. Αἱ φαυλότεραι καὶ σιμότεραι παρὰ τὰς σεμνὰς καθεδοῦνται,

Κᾆτ' ἢν ταύτης ἐπιθυμήσῃ, τὴν αἰσχρὰν πρῶθ' ὑποκρούσει.

βλ. Καὶ πῶς ἡμᾶς τοὺς πρεσβύτας ἢν ταῖς αἰσχραῖσι ξυνῶμεν

Οὐκ ἐπιλείψει τὸ πέος πρότερον, πρὶν ἐκεῖσ' οἷ φῂς ἀφικέσθαι. 50

πρ. Οὐχὶ μαχοῦνται. βλ. περὶ τοῦ; πρ. περὶ τοῦ μὴ ξυγκαταδαρθεῖν.

βλ. Καὶ σοὶ τὸ περὶ τούτων ὑπάρξει.

πρ. Τὸ μὲν ἡμέτερον γνώμην τιν' ἔχει. προβεβούλευται γὰρ ὅπως ἂν

Μηδ' ἐμίᾳ ᾖ τρύπημα κενόν. βλ. τὸ δὲ τῶν ἀνδρῶν τί ποιήσει.

Φεύξονται γὰρ τοὺς αἰσχίους, ἐπὶ δὲ τοὺς καλοὺς βαδιοῦνται. 55

πρ. Ἀλλὰ φυλάξουσ' οἱ φαυλότεροι τοὺς καλλίους ἀπιόντας

Ἀπὸ τοῦ δείπνου καὶ τηρήσουσ' ἐπὶ τοῖσι δημοσίοισιν.

Οἱ φαυλότεροι. οὐκ ἐξέσται παρὰ τοῖς καλοῖς καταδαρθεῖν (ταῖσι).

Ταῖς γυναιξὶ πρὶν τοῖς αἰσχροῖς καὶ τοῖς μικροῖς χαρίσωνται.

βλ. Ἡ Λυσικράτους ἄρα νυνὶ ῥὶς ἴσα τοῖσι καλοῖσι φρονήσει. 60

πρ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω καὶ δημοτική γ' ἡ γνώμη καὶ καταχήνη

Τῶν σεμνοτέρων ἔσται πολλὴ, καὶ τῶν σφραγῖδας ἐχόντων.

Ὅταν ἐμβάδ' ἔχων εἴπῃ πρότερος παραχώρει. κᾆτ' ἐπιτήρει (ριάζειν).

Ὅταν ἤδη 'γὼ διαπραξάμενος παραδῶ σοι δευτε-

βλ. Πῶς οὖν οὕτω ζώντων ἡμῶν τοὺς αὑτοῦ παῖδας ἕκαστος 65

Ἔσται δυνατὸς διαγιγνώσκειν; πρ. τί δὲ δεῖ; πατέρας γὰρ ἅπαντας

Τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν εἶναι τοῖσι χρόνοισι νομιοῦσιν.

βλ. Οὔκουν ἄγξουσ' εὖ καὶ χρηστῶς ἑξῆς τὸν πάντα γέροντα

Διὰ τὴν ἄγνοιαν, ἐπεὶ καὶ νῦν γιγνώσκοντες πατέρ' ὄντα

Ἄγχουσι. τί δῆθ' ὅτ' ἀγνὼς ᾖ πῶς οὐ τότε κἀπιχεσοῦνται. 70

πρ. Ἀλλ' ὁ παρεστὼς οὐκ ἐπιτρέψει. τότε δ' αὐτοῖς οὐκ ἔμελ' οὐδὲν

Τῶν ἀλλοτρίων ὅστις τύπτει. νῦν δ' ἢν πληγέντος ἀκούσῃ, (χεῖ).

Μὴ αὐτὸν ἐκεῖνον τύπτῃ δεδιὼς, τοῖς δρῶσι τοῦτο μα-

βλ. Τὰ μὲν ἄλλα λέγεις οὐδὲν σκαιῶς. εἰ δὲ προσελθὼν

Ἐπίκουρος (κωμᾷ. 75

Ἡ Λευκόλοφος πάππαν με καλεῖ τοῦτ' ἤδη δεινὸν ἀ-

πρ. Πολὺ μέντοι δεινότερον τούτου τοῦ πράγματός ἐστι. βλ. τὸ ποῖον;

πρ. Εἴ σε φιλήσειεν Ἀρίστυλλος φάσκων αὑτοῦ πατέρ' εἶναι.

βλ. Οἰμώζοι γ' ἂν καὶ κωκύοι. πρ. σὺ δέ γ' ὄζοις ἂν καλαμίνθης.

Ἀλλ' οὗτος μὲν πρότερον γέγονεν πρὶν τὸ ψήφισμα γενέσθαι.

Ble. Non & nunc hi magis furantur, quibus hac adsunt?

Pr. Primò ô amice, quando his legibus vtebamur prioribus.

Nunc autem, erit enim vita ex communi, quod lucrum, non deponere?

Ble. Si adolescentulum videns cupiet, & volet hunc subagitare,

Habebit horum facilium dare? eorum ex communi participabit

Simul dormiens? Pr. sed licebit dotem ipsi simul dormire.

Et has enim communes faciam viris condormire,

Et filios facere volenti. Ble. Quomodo igitur si omnes ineunt

In pulcherrimam ipsarum, & quarent contendere?

Pr. Turpiores & curuiores apud pulchriores sedebunt.

Et postea si hanc desiderabit, turpem primùm subagitabit.

Ble. Et quomodo nos senes, si turpibus coniugemur,

Non relinquet testiculum prius ante illuc, vbi dicis abire?

Pra. Non pugnabunt circa hoc non simul dormire.

Ble. Et tibi tale erit.

Pr. Hoc quidem nostrûm sententiam aliquam habet. praconsultatum est enim quomodo

Nullum sit foramen vacuum. Bl. illud autem virorum quid facie:.

Fugient enim turpes in autem pulchros ibunt.

Pr. Sed seruabunt turpiores, pulchriores abeuntes

A cœna, & seruabunt in publicis

Turpiores: & non licebit apud hos pulchros dormire

Mulieribus antequam turpibus & paruis gratificabuntur.

Ble. Lysicratis igitur nunc nasus, aequalia pulchris sapiet.

Pr. Per Apollinem, & publica sententia & ridiculum,

Pulchriorum erit multum sigillum habentium,

Quando calceamento dicet, prior da locum. & postea serua,

Quando iam ego operatus tradam tibi secundare.

Ble. Quomodo igitur sic viuentium nostrûm ipsius filios vnusquisque

Erit potens dignoscere? Pr. Quid opus est? patres omnes

Seniores ipsorum esse temporibus putabunt.

Ble. Non strangulabunt bene & vtiliter ordinatim omnem senem

Per ignorantiam: quoniam & nunc cognoscentes patrem existentem

Strangulant. quid certè quando ignorans sit, quomodo non tunc & cacaburit?

Pr. Sed astans non committet, tunc autem ipsis non me nil

Alienorum qui verberabit: nunc autem si percussum audiet,

Non ipsum illum verberabit, timens facientibus hoc pugnabit.

Ble. Hac quidem alia dicis nil rude, si autem adueniens Epicure,

Vel Leucolophus auum me vocabit, hoc iam graue audire.

Pr. Multò quidem grauius hac re est. Ble. Qua?

Pr. Si te osculabitur Aristyllus, dicens ipsius patrem esse.

Ble. Lugebo & flebo. Pr. Tu autem oles calaminthan.

Sed hic quidem prius natus est ante sententias factas esse.

Quare non timor, ne te osculetur. Ble. *Graue passus sum,*
Terram autem quis est culturus? Pr. *Serui. tibi autem cura erit,*
Quando fuerit decem cubitorum elementum pingue ire ad cœnam.
Ble. *Circa autem vestes quæ inuentio erit? etenim hoc est interrogare.*
Pr. *Hæ quidem existentes vobis, primùm erunt, has autem reliquas nos texemus.*
Ble. *Vnum adhuc quæro, quomodo si qui debet apud dominos pœnam alicui,*
Vnde possidebit hanc? non enim communium est iustum.
Pr. *Sed neque pœnæ primùm erunt.* Ble. *Hoc quot consumet?*
Pr. *Et ego hanc opinionem posui. cuius enim miser gratia erunt?*
Ble. *Multorum gratia per Apollinem. primùm autem vnius gratia*
Si quis debens negat. Pr. *Vnde igitur mutuauit mutuans,*
In communi omnibus existentibus. Ble. *Fur est manifestus.*
Pr. *Per Cererem bene doces.* Ble. *Hoc igitur dicatur mihi,*
Verberationes fures vnde possidebunt? postquam
Conuiuantes iniuria afficiunt, hoc enim te puto dubitare.
Pr. *A placenta quam comedit. hanc enim quando quis aufert,*
Non iniuria afficitur malè sic ventre punitus.
Ble. *Neque rursus fur nullus erit.* Pr. *Quomodo enim furabor meum ipsius?*
Ble. *Neque spoliabunt igitur noctibus?* Pra. *Non si domi dormires*
Neque si foras sicut prius, victus enim omnibus erit.
Si autem spoliabit, ipse dabit: quæ enim ipsi res pugnare?
Alterum enim iens ex communi melius portabit illo.
Ble. *Neque talis ludent igitur homines.* Pr. *Circa quid enim hoc faciet?*
Ble. *Modum autem viuendi quem facies?* Pr. *Communem omnibus. nam ciuitatem*
Vnam habitationem dico facere simul, rumpens in vnum omnia,
Vt coeant inter se. Ble. *Cœnam autem vbi parabis?*
Pra. *Fora iudicialia & porticus, diuersoria omnia faciam.*
Ble. *Sedes autem quæ tibi vtilis erit?* Pr. *Crateras deponam,*
Et hydrias, & cantare erit pueris
Fortes in bello, & si quis timidus fuerit,
Vt non cœnent verecundia ducti. Bl. *per Apollinem generosum,*
Sorte autem iudicia vbi vertes? Pra. *in forum deponam,*
Et postea apud congruum sorte eligam omnes, quousque
Sciens sortitus abeat, gaudens in qua litera cœnet,
Et præco illos ex beta in porticum sequi
Regalem cœnantes. hac theta in apud ipsam,
Hos autem ex cappa, in porticum ire farinam vendentem
Vt inclinent. Bl. *Per Iouem, sed vt illic cœnent, cui litera*
Non extracta sit secundùm quam cœnet, hos minantur omnes.
Pr. *Sed non est hoc apud nos,*
Omnibus enim opulenta omnia præbebimus,
Vt ebriatus ipsa corona
Omnis abit tædam capiens.

Ὥστ' οὐχὶ δέος μὴ σε φιλήσῃ. βλ. δεινὸν μέντ' ἂν ἐπεπόνθειν.
Τὴν γῆν δὲ τίς ἔσθ' ὁ γεωργήσων; πρ. οἱ δοῦλοι. σοὶ δὲ μελήσει 80
Ὅταν ᾖ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον λιπαρῷ χωρεῖν ἐπὶ δεῖπνον.
βλ. Περὶ δ' ἱματίων τίς πόρος ἔσται; καὶ γὰρ τοῦτ' ἔστιν ἐρέσθαι.
πρ. Τὰ μὲν ὄνθ' ὑμῖν πρῶτον ὑπάρξει. τὰ δὲ λοίφ' ἡμεῖς ὑφανοῦμεν.
βλ. Ἓν ἔτι ζητῶ· πῶς ἤν τις ὄφλῃ παρὰ τοῖς ἄρχουσι δίκην τῳ,
Πόθεν ἐκτείσει; οὐ γὰρ τῶν κοινῶν γ' ἐστὶ δίκαιον. 85
πρ. Ἀλλ' οὐδὲ δίκαι πρῶτον ἔσονται. βλ. τουτὶ πόσους ἐπιτρίψει; (ἔσονται;
πρ. Κἀγὼ ταύτην γνώμην ἐθέμην. τοῦ γὰρ τάλαν εἵνεκ'
βλ. Πολλῶν ἕνεκεν νὴ τὸν Ἀπόλλω. πρῶτον δ' ἑνὸς εἵνεκα δήπου
Ἤν τις ὀφείλων ἐξαρνῆται. πρ. πόθεν οὖν ἐδάνεισ' ὁ δανείσας;
Ἐν τῷ κοινῷ πάντων ὄντων. βλ. κλέπτων δήπου 'στ' ἐπίδηλος. 90
πρ. Νὴ τὴν Δήμητρ' εὖ γε διδάσκεις. βλ. τουτὶ τοίνυν φρασάτω μοι.
Τὰς αἰκείας οἱ τύπτοντες πόθεν ἐκτείσουσιν, ἐπειδὰν
Εὐωχηθέντες ὑβρίζωσι. τοῦτο γὰρ οἶμαί σ' ἀπορήσειν.
πρ. Ἀπὸ τῆς μάζης ἧς σιτεῖται. ταύτης γὰρ ὅταν τις ἀφαιρῇ,
Οὐχ ὑβριεῖται φαύλως οὕτως τῇ γαστρὶ κολασθείς. 95
βλ. Οὐδ' αὖ κλέπτης οὐδεὶς ἔσται. πρ. πῶς γὰρ κλέψει μετὸν αὐτῷ.
βλ. Οὐδ' ἀποδύσουσ' ἄρα τῶν νυκτῶν. πρ. οὐκ ἢν οἴκοι γε καθεύδῃς.
Οὐδ' ἤν γε θύραζ' ὥσπερ πρότερον. βίοτος γὰρ πᾶσιν ὑπάρξει.
Ἢν δ' ἀποδύῃ γ' αὐτὸς δώσει. τί γὰρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι;
Ἕτερον γὰρ ἰὼν ἐκ τοῦ κοινοῦ, κρεῖττον κομιεῖται ἐκείνου. 100
βλ. Οὐδὲ κυβεύσουσ' ἆρ' ἄνθρωποι. πρ. περὶ τοῦ γὰρ τοῦτο ποιήσει;
βλ. Τὴν δὲ δίαιταν τίνα ποιήσεις. πρ. κοινὴν πᾶσι. τὸ γὰρ ἄστυ
Μίαν οἴκησιν φημὶ ποιήσειν συρρήξασ' εἰς ἓν ἅπαντα,
Ὥστε βαδίζειν εἰς ἀλλήλους. βλ. τὸ δὲ δεῖπνον ποῦ παραθήσεις;
πρ. Τὰ δικαστήρια καὶ τὰς στοιὰς, ἀνδρῶνας πάντα ποιήσω. 105
βλ. Τὸ δὲ βῆμα, τί σοι χρήσιμον ἔσται; πρ. τοὺς κρατῆρας καταθήσω,
Καὶ τὰς ὑδρίας, καὶ ῥαψῳδεῖν ἔσται τοῖς παιδαρίοισι
Τοὺς ἀνδρείους ἐν τῷ πολέμῳ, κεἴ τις δειλὸς γεγένηται
Ἵνα μὴ δειπνῶσ' αἰσχυνόμενοι. βλ. νὴ τὸν Ἀπόλλω χάριέν γε.
Τὰ δὲ κληρωτήρια ποῖ τρέψεις; πρ. εἰς τὴν ἀγορὰν καταθήσω. 110
Κᾆτα στήσασα παρ' Ἁρμοδίῳ κληρώσω πάντας ἕως ἂν
Εἰδὼς ὁ λαχὼν ἀπίῃ χαίρων ἐν ὁποίῳ γράμματι δειπνεῖ.
Καὶ κηρύξει τοὺς ἐκ τοῦ βῆτ' ἐπὶ τὴν στοιὰν ἀκολουθεῖν
Τὴν βασίλειον δειπνήσοντας. τὸ δὲ θῆτ' ἐς τὴν παρὰ ταύτην
Τοὺς δ' ἐκ τοῦ κάππ' εἰς τὴν στοιὰν χωρεῖν τὴν ἀλφιτόπωλιν, 115
Ἵνα κάπτωσι. βλ. μὰ Δί' ἀλλ' ἵν' ἐκεῖ δειπνῶσιν, ὅτῳ δὲ τὸ γράμμα
Μὴ 'ξελκυσθῇ καθ' ὃ δειπνήσει, τούτους ἀπελῶσιν ἅπαντες.
πρ. Ἀλλ' οὐκ ἔσται τοῦτο παρ' ἡμῖν.
Πᾶσι γὰρ ἄφθονα πάντα παρέξομεν.
Ὥστε μεθυσθεὶς αὐτῷ στεφάνῳ 120
Πᾶς τις ἄπεισι τὴν δᾷδα λαβών.

Αἱ

Αἱ δὲ γυναῖκες κατὰ τὰς διόδους
Προσπίπτουσαι τοῖς ἀπὸ δείπνου,
Τάδε λέξουσιν. δευρὶ παρ' ἐμέ.
Ἐνθάδ' ἡ μεῖραξ ἐσθ' ὡραία. 125
Παρ' ἐμοὶ δ', ἑτέρα φήσει τις ἄνω-
θ' ἐξ ὑπερῴου καὶ καλλίστη
Καὶ λευκοτάτη, πρότερον μέντοι
Δεῖ σε καθεύδειν αὐτῇ παρ' ἐμοί.
Τοῖς δ' εὐπρεπέσιν ἀκολουθοῦντες 130
Καὶ μειρακίοις οἱ φαυλότεροι
Τοιάδ' ἐροῦσιν. ποῖ θεῖς οὗτος;
Πάντως οὐδὲν δράσεις ἐλθών.
Τοῖς γὰρ σιμοῖς καὶ τοῖς αἰσχροῖς
Ἐψήφισται προτέροις βινεῖν. 135
Ὑμᾶς δὲ τέως θρῖα λαβόντας διφόρου συκῆς
Ἐν τοῖς προθύροισι δέφεσθαι.
Φέρε νυν φράσον μοι, ταυτὶ ἀρέσκει σφῷν; ΒΛ. πάνυ.
ΠΡ. Βαδιστέον τἄρ' ἐστὶν εἰς ἀγορὰν ἐμοί,
Ἵν' ἀποδέχωμαι τὰ προσιόντα χρήματα, 140
Λαβοῦσα κηρύκαιναν εὔφωνόν τινα.
Ἐμὲ γὰρ ἀνάγκη ταῦτα δρᾶν ᾑρημένην
Ἄρχειν, καταστῆσαί τε τὰ ξυσσίτια,
Ὅπως ἂν εὐωχῆσθε πρῶτον σήμερον.
ΒΛ. Ἤδη γὰρ εὐωχησόμεσθα; ΠΡ. φήμ' ἐγώ. 145
Ἔπειτα τὰς πόρνας καταπαῦσαι βούλομαι
Ἁπαξαπάσας. ΒΛ. ἵνα τί; ΠΡ. δῆλον τουτογί.
Ἵνα τῶν νέων ἔχωσιν αὗται τὰς ἀκμάς.
Καὶ τάς γε δούλας οὐχὶ δεῖ κοσμουμένας
Τὴν τῶν ἐλευθέρων ὑφαρπάζειν Κύπριν, 150
Ἀλλὰ παρὰ τοῖς δούλοισι κοιμᾶσθαι μόνον,
Κατωνάκην τὸν χοῖρον ἀποτετιλμένας.
ΒΛ. Φέρε νυν ἐγώ σοι παρακολουθῶ πλησίον,
Ἵν' ἀποβλέπωμαι καὶ λέγωσί μοι ταδί.
Τὸν τῆς στρατηγοῦ τοῦτον οὐ θαυμάζετε; 155

Hæ autem mulieres per binia
Cadentes, his à cœna
Hæc dicent, veni ad nos
Huc, puella est pulchra.
Apud me autem altera dicet aliqua desu-
Per ex tabulato & pulcherrima,
Et albissima, prius tamen
Oportet te dormire hac apud me:
Hos autem per decentes sequentes,
Et adolescentulis turpiores
Talia dicent. quò curris hic.
Omnino neque faces veniens?
His enim simis & turpibus
Decretum est prioribus subagitare.
Vos autem interim folia capientes bis fructifera ficus
In vestibulis tergi.
Age nunc, dic mihi, hæc placent vobis? Bl. *Valdè.*
Pr. *Eundum igitur est in forum mihi,*
Vt suscipiam advenientes opes,
Capiens lyram novam bene sonantem aliquam.
Me autem necessitas hæc facere electam
Dominari, constituere obsonia.
Vt comedatis primum hodie.
Ble. *Iam enim convivabimur.* Pr. *Dico ego,*
Postea meretrices sedare volo
Omnes. Ble. *Propter quid?* Pr. *Manifestum hoc,*
Vt iuvenum habeant ipsæ flores.
Et servas non oportet ornatas
Liberarum subtrahere Venerem,
Sed apud servos dormire solum.
Pelle porcum evellentes.
Bl. *Age nunc, ego te sequor propè,*
Vt aspiciar, & dicant mihi hæc,
Ducis hunc, non admiramini?

ΑΝΗΡ Ο ΚΑΤΑΘΕΙΣ, ΦΕΙΔΩΛΟΣ ὁ μὴ καταθείς.

ΑΝ. Ἐγὼ δ' ἵν' εἰς ἀγορὰν γε τὰ σκεύη φέρω
Προχειριοῦμαι κἀξετάσω τὴν οὐσίαν.
Χώρει σὺ δεῦρο κιναχύρα καλὴ καλῶς
Τῶν χρημάτων θύραζε πρώτη τῶν ἐμῶν,
Ὅπως ἂν ἐντετριμμένη κανηφορῇς, 5
Πολλοὺς κάτω δὴ θυλάκους στρέψασα σύ.
Ποῦ 'σθ' ἡ διφροφόρος; ἡ χύτρα δεῦρ' ἔξιθι.
Νὴ Δία μέλαινά γ', οὐδ' ἂν εἰ τὸ φάρμακον
Ἕψουσ' ἔτυχες ᾧ Λυσικράτης μελαίνεται.
Ἵστω παρ' αὐτήν, δεῦρ' ἴθ' ἡ κομμώτρια. 10
Φέρε δεῦρο ταύτην τὴν ὑδρίαν ὑδριαφόρε
Ἐνταῦθα. σὺ δὲ δεῦρ' ἡ κιθαρῳδὸς ἔξιθι,
Πολλάκις ἀναστήσασά μ' εἰς ἐκκλησίαν
Ἀωρὶ νύκτωρ διὰ τὸν ὄρθριον νόμον.
Ὁ τὴν σκάφην λαβὼν προΐτω τὰ κηρία. 15
Κόμιζε τοὺς θαλλούς τε καὶ καθίστη πλησίον.
Καὶ τὼ τρίποδ' ἐξένεγκε καὶ τὴν λήκυθον.
Τὰ χυτρίδι' ἤδη καὶ τὸν ὄχλον ἀφίετε.
ΦΕ. Ἐγὼ καταθήσω τἀμά; κακοδαίμων ἄρα
Ἔσομαι καὶ νοῦν ὀλίγον κεκτημένος. 20
Μὰ τὸν Ποσειδῶ γ' οὐδέποτ', ἀλλὰ βασανιῶ
Πρώτιστον αὐτὰ πολλάκις καὶ σκέψομαι.
Οὐ γὰρ τὸν ἐμὸν ἱδρῶτα καὶ φειδωλίαν
Οὐδὲν πρὸς ἔπος οὕτως ἀνοήτως ἐκβαλῶ,
Πρὶν ἂν ἐκπύθωμαι πᾶν τὸ πρᾶγμ' ὅπως ἔχει. 25
Οὗτος, τί τὰ σκευάρια ταυτὶ βούλεται;
Πότερον μετοικιζόμενος ἐξενήνοχας
Αὔτ' ἢ φέρεις ἐνέχυρα θήσων; ΑΝ. οὐδαμῶς.
ΦΕ. Τί δῆτ' ἐπὶ στοίχου 'στὶν οὕτως; οὔ τι μὴν
Ἱέρωνι τῷ κήρυκι πομπὴν πέμπετε; 30

VIR DEPONENS. PHEIDOLVS Vir non deponens.

V.D. *Ego autem vt in forum vasa feram,*
Ordinor, & exquiram substantiam.
Veni tu huc Cinachyra bona bene,
Rerum foras prima mearum,
Vt consueta canistrum portes,
Multa inferius iam vasa vertens mea.
Vbi est Diphrophorus, olla huc exi,
Per Iovem nigra, neque in medicinam
Coquere contigisti, qua Lysicrates nigratur.
Sta apud ipsam, huc veni comotrix.
Fer huc istam hydriam hydriaphore
Huc, tu autem huc citharœda exi,
Sæpe suscitans me ad concilium
Importunè noctibus per diluculairem legem.
Scapham capiens affer ceras,
Porta ramos, & sede propè.
Et duas ollulas autem effer & lecythum.
Ph.v.n. *Cito ollulas iam & multitudinem dimitte.*
Ego deponam mea? infelix igitur
Ero, & mentem paucam possidens,
Per Neptunum nunquam, sed experiar
Primum ipsa sæpe, & considerabo.
Non enim meum sudorem & parcitatem
Neque ad verbum inscienter eiciam,
Antequam discam omnem rem quomodo habet.
Hic quid vasa hæc volunt?
Nunquid mutans domum exportasti
Ph. *Ipsa, an portas pignora positurus?* Vir. *nequaquam.*
Quid certè in ordine est hic? non ne non
Hieroni præconi pompa mittitur?

Vir.	*Per Iouem, sed auferre ipsa volo ciuitati,*	
	In forum secundum apparentes leges.	
Ph.	*Vis auferre? Vir. valde. Ph. infelix es*	
	Per Iouem seruatorem. Vir. Quomodo? Ph. Quomodo? facile.	
Vir.	*Quid autem non obedire legibus oportet?*	
Ph.	*Quibus ô infelix? Vir. apparentibus.*	
Ph.	*Apparentibus? valde rudis es igitur.*	
Vir.	*Rudis? Ph. non stolidissimus quidem igitur*	
	Omnium. Vir. Quod ordinatum facio.	
	Ordinatum enim oportet facere prudentem	
	Maximè omnium. Ph. hunc quidem igitur peiorem.	
Vir.	*Tu autem non deponere cogitas? Ph. seruabo,*	
	Antequam videam multitudinem, quid vult.	
Vir.	*Quid enim aliud, quàm ferre parati*	
	Res sunt? Ph. sed videns credam.	
Vir.	*Dicunt igitur in vijs. Ph. dicent enim.*	
Vir.	*Et dicunt portare eleuantes. Ph. dicent enim.*	
Vir.	*Peribis non credens omnia. Ph. non credent enim.*	
Vir.	*Iupiter te conterat. Ph. Conterent enim.*	
	Portare putas aliquem. Vir. Qui ipsorum mentem habet.	
Ph.	*Non enim patrium hoc est. Vir. sed sumere*	
	Nos solum decet. Ph. per Iouem etenim Dei.	
	Cognosces autem à manibus, & statuis.	
	Quando enim supplicamus dare bona,	
	Stant extendentes manum supinam,	
	Non tanquam aliquid dantes, sed vt aliquid capiant.	
Vir.	*O infelix virorum, sine me excellentem aliquid facere,*	
	Hæc enim sunt danda, vbi mei est ligamen?	
Ph.	*Certè enim portabis. vir. ita per Iouem, & iam quidem igitur.*	
	Hos simul ligabo tripodes. Ph. stultitia	
	Hoc, neque expectantem alios quid	
	Facient, postea tunc iam. vir. Quid facere?	
Ph.	*Expectare, postea demorari adhuc.*	
Vir.	*Vt iam quid? Ph. Terræmotus si fieret crebrò,*	
	Vel ignis execrabilis, vel transiret catta,	
	Cessarent inferentes ô tonitruate tu.	
Vir.	*Gratiosa igitur patiar, si non habebo, vbi*	
	Hæc deponam. Ph. Non enim non capies vbi	
	Fide, si depones, etsi primus veneris. vir. Cur?	
Ph.	*Ego scio hos sententiam ferentes quidem veloces,*	
	Quæ autem apparuerunt hæc iterum negantes.	
	Portabunt ô amice. Ph. si autem non portabunt, quid?	
Vir.	*Ne cures, portabunt. Ph. si autem non portabunt, quid?*	
Vir.	*Pugnabimus his. Phi. si autem meliores fuerint, quid?*	
Vir.	*Abibo sinens. Ph. si autem vendant ipsa, quid?*	
Vir.	*Rumparis. Ph. si disrumpar autem, quid?*	
Vir.	*Bene facies. Ph. tu autem cupies portare?*	
Vir.	*Ego quidem, etenim hos meos ipsius vicinos*	
	Video portantes. Ph. Valde igitur Antisthenes	
	Ipsa inferret. multo enim aptius	
	Prius cacare plus quàm triginta dies.	
Vir.	*Luge. Ph. Callimachus tripudij præceptor*	
	Ipsis inferet. quid plura? Callia.	
	Homo hic abijceret substantiam.	
Vir.	*Grauia dicis. Ph. Quid graue, tanquam non videns*	
	Semper tales factas sententias?	
	Non scis illud, quod apparuit de salibus?	
Vir.	*Ego quidem. Ph. Æreos autem illos quando*	
	Sententia confirmauimus, non scis? Vir. ô malum mihi	
	Sessio fuit illa. multorum enim racemos	
	Plenam eleuaui peram æreorum habens.	
	Et postea iui in forum ad farinas.	
	Postea tenente nuper me vas,	

αν.	Μὰ Δί' ἀλλ' ἀποφέρειν αὐτὰ μέλλω τῇ πόλει	
	Εἰς τὴν ἀγορὰν κατὰ τοὺς δεδογμένους νόμους.	
φε.	Μέλλεις ἀποφέρειν; αν. πάνυ γε. φε. κακοδαίμων ἄρ' εἶ	
	Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα. αν. πῶς; φε. πῶς; ῥᾳδίως.	
αν.	Τί δ' οὐχὶ πειθαρχεῖν με τοῖς νόμοισι δεῖ;	35
φε.	Ποίοισιν ὦ δύστηνε; αν. τοῖς δεδογμένοις.	
φε.	Δεδογμένοισιν; ὡς ἀνόητος ἦσθ' ἄρα.	
αν.	Ἀνόητος; φε. οὐ γάρ; ἠλιθιώτατος μὲν οὖν	
	Ἁπαξαπάντων. αν. ὅτι τὸ ταττόμενον ποιῶ;	
	Τὸ ταττόμενον γὰρ δεῖ ποιεῖν τὸν σώφρονα;	40
	Μάλιστα πάντων. φε. τὸν μὲν οὖν ἀβέλτερον.	
αν.	Σὺ δ' οὐ καταθεῖναι διανοεῖ; φ. φυλάξομαι,	
	Πρὶν ἄν γ' ἴδω τὸ πλῆθος ὅ τι βουλεύεται.	
αν.	Τί γὰρ ἄλλο γ' ἢ φέρειν παρεσκευασμένοι	
	Τὰ χρήματ' εἰσίν; φε. ἀλλ' ἰδὼν ἐπειθόμην.	45
αν.	Λέγουσι γοῦν ἐν ταῖς ὁδοῖς. φε. λέξουσι γάρ.	
αν.	Καὶ φασὶν οἴσειν ἀράμενοι. φε. φήσουσι γάρ.	
αν.	Ἀπολεῖς ἀπιστῶν πάντα. φ. ἀπιστήσουσι γάρ.	
αν.	Ζεύς σ' ἐπιτρίψειεν. φε. ἐπιτρίψουσι γάρ.	
	Οἴει δ' ἐνεγκεῖν ὅστις αὐτῶν νοῦν ἔχει;	50
	Οὐ γὰρ πάτριον τοῦτ' ἐστιν. ἀλλὰ λαμβάνειν	
	Ἡμᾶς μόνον δεῖ νὴ Δία, καὶ γὰρ οἱ θεοί.	
	Γνώσει δ' ἀπὸ τῶν χειρῶν γε [τῶν ἀγαλμάτων]	
	Ὅταν γὰρ εὐχώμεσθα διδόναι τἀγαθά,	
	Ἕστηκεν ἐκτείνοντα τὴν χεῖρ' ὑπτίαν,	55
	Οὐχ ὥς τι δώσοντ', ἀλλ' ὅπως τι λήψεται.	
αν.	Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν ἔα με τῶν προὔργου τι δρᾶν.	
	Ταυτὶ γάρ ἐστι συνδετέα. ποῦ μοὶ ἱμάς;	
φε.	Ὄντως γὰρ οἴσεις. αν. ναὶ μὰ Δία. καὶ δὴ μὲν οὖν	
	Τωδὶ ξυνάπτω τὼ τρίποδε. φ. τῆς μωρίας.	60
	Τὸ μηδὲ περιμείναντα τοὺς ἄλλους ὅ τι	
	Δράσουσιν, εἶτα τηνικαῦτ' ἤδη. αν. τί δρᾶν;	
φε.	Ἐπαναμένειν, ἔπειτα διατρίβειν ἔτι.	
αν.	Ἵνα δὴ τί; φε. σεισμὸς εἰ γένοιτο πολλάκις	
	Ἢ πῦρ ἀπότροπον, ἢ διάξειεν γαλῆ,	65
	Παύσαιντ' ἂν εἰσφέροντες, ὦ μπεβρόντητε σύ.	
αν.	Χαρίεντα γοῦν πάθοιμ' ἂν εἰ μὴ 'χοιμ' ὅποι	
	Ταῦτα καταθείην. φ. μὴ γὰρ οὐ λάβοις ὅποι	
	Θάρρει. καταθήσεις κἂν ἔνῃ ἔλθῃς. αν. τιή;	
φε.	Ἐγᾦδα τούτους χειροτονοῦντας μὲν ταχύ,	70
	Ἅττ' ἂν δὲ δόξῃ, ταῦτα πάλιν ἀρνουμένους.	
αν.	Οἴσουσιν ὦ τᾶν. φ. ἢν δὲ μὴ κομίσωσι, τί;	
αν.	Ἀμέλει, κομιοῦσι. φε. ἢν δὲ μὴ κομίσωσι, τί;	
αν.	Μαχούμεθ' αὐτοῖς. φε. ἢν δὲ κρείττους ὦσι, τί;	
φε.	Ἄπειμ' ἐάσας. φε. ἢν δὲ πωλῶσ' αὐτά, τί;	75
αν.	Διαρραγείης. φε. ἢν διαρραγῶ δὲ, τί;	
αν.	Καλῶς ποιήσεις. φε. σὺ δ' ἐπιθυμήσεις φέρειν;	
αν.	Ἔγωγε. καὶ γὰρ τοὺς ἐμαυτοῦ γείτονας	
	Ὁρῶ φέροντας. φε. πάνυ γ' ἂν οὖν Ἀντισθένης	
	Αὔτ' εἰσενέγκοι. πολὺ γὰρ ἐμμελέστερον	80
	Πρότερον χέσαι πλεῖν ἢ τριάκονθ' ἡμέρας.	
αν.	Οἴμωζε. φε. Καλλίμαχος δ' ὁ χοροδιδάσκαλος.	
	Αὐτοῖσιν εἰσοίσει τί; πλείω Καλλίου;	
	Ὤνθρωπος οὗτος ἀποβαλεῖ τὴν οὐσίαν.	
αν.	Δεινά γε λέγεις. φε. τί δ' εἰνὸν ὥσπερ οὐχ ὁρῶν	
	Αἰεὶ τοιαῦτα γινόμενα ψηφίσματα;	85
	Οὐκ οἶσθ' ἐκεῖν' οὔδοξε τὸ περὶ τῶν ἁλῶν;	
αν.	Ἔγωγε. φε. τοὺς χαλκοῦς δ' ἐκείνους ἡνίκα	
	Ἐψηφισάμεθ' οὐκ οἶσθα; αν. καὶ κακόν γέ μοι	
	Τὸ κόμμ' ἐγένετ' ἐκεῖνο. πωλῶν γὰρ βότρυς	
	Μεστὴν ἀπῆρα τὴν γνάθον χαλκῶν ἔχων.	90
	Κἄπειτ' ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ' ἄλφιτα.	
	Ἔπειτ' ὑπέχοντος ἄρτι μου τὸν θύλακον	

Ανέ-

Ἀνέκραγ' ὁ κῆρυξ μὴ δέχεσθαι μηδένα
Χαλκοῦν τὸ λοιπόν· ἀργύρῳ γὰρ χρώμεθα. 95
φει. Τὸ δ' ἔναγχος οὐχ ἅπαντες ὠμνύομεν
Τάλαντ' ἔσεσθαι πεντακόσια τῇ πόλει
Τῆς τετταρακοστῆς, ἣν ἐπόρισ' Εὐριπίδης;
Κεὐθὺς κατεχρύσου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην.
Ὅτε δὴ δ' ἀνασκοπουμένοις ἐφαίνετο 100
Ὁ Διὸς Κόρινθος καὶ τὸ πρᾶγμ' οὐκ ἤρκεσεν,
Πάλιν κατεπίττου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην.
αν. Οὐ ταὐτόν, ὦ τᾶν. τότε μὲν ἡμεῖς ἤρχομεν.
Νῦν δ' αἱ γυναῖκες. φει. ἅς γ' ἐγὼ φυλάξομαι
Νὴ τὸν Ποσειδῶ μὴ κατουρήσωσί μου. 105
αν. Οὐκ οἶδ' ὅτι ληρεῖς. φέρε σὺ τἀνάφορον ὁ παῖς.

Ph. Clamauit praeco non suscipere nullum
Aes in futurum, argento enim vtimur.
Ph. Hoc autem nuper non omnes iurauimus,
Talenta fore quingenta ciuitati
Quadragenaria, quam inuenit Euripides,
Et statim deaurabat omnis vir Euripidem.
Quando autem haec considerantibus apparuit
Iouis Corinthius, & res non placuit,
Iterum pice liniebat omnis vir Euripidem.
Vir. Non idem ô amice, tunc quidem nos dominabamur,
Nunc autem mulieres. Ph. Quas ego obseruabo
Per Neptunum ne demingant me.
Vir. Non scio quod nugaris, age tibi que supra pondus ô puer.

ΚΗΡΥΞ, ΦΕΙΔΩΛΟΣ, Ο
Καταθείς.

PRAECO, PHIDOLVS,
Vir deponens.

κη. Ὦ πάντες ἀστοί, νῦν γὰρ οὕτω ταῦτ' ἔχει,
Χωρεῖτ', ἐπείγεσθ' εὐθὺ τῆς στρατηγίδος,
Ὅπως ἂν ὑμῖν ἡ τύχη κληρουμένοις
Φράσῃ καθ' ἕκαστον ἄνδρ' ὅποι δειπνήσετε.
Ὡς αἱ τράπεζαί γ' εἰσὶν ἐπινενημέναι 5
Ἀγαθῶν ἁπάντων καὶ παρεσκευασμέναι.
Κλῖναί τε σισυρῶν καὶ δαπίδων νενασμέναι.
Κρατῆρα συγκιρνᾶσιν αἱ μυροπώλιδες
Ἑστᾶσ' ἐφεξῆς. τὰ τεμάχη ῥιπίζεται.
Λαγῷ' ἀναπηγνύασι, πόπανα πέττεται, 10
Στέφανοι πλέκονται, φρύγεται τραγήματα.
Χύτρας ἔτνους ἕψουσιν αἱ νεώταται.
Σμοῖος δ' ἐν αὐτοῖς ἱππικὴν στολὴν ἔχων
Τὰ τῶν γυναικῶν διακαθαίρει τρύβλια.
Γέρων δὲ χωρεῖ χλανίδα καὶ κονίποδα 15
Ἔχων, καχάζων μεθ' ἑτέρου νεανίου.
Ἐμβὰς δὲ κεῖται καὶ τρίβων ἐρριμμένος.
Πρὸς ταῦτα χωρεῖθ', ὡς ὁ τὴν μᾶζαν φέρων
Ἕστηκεν. ἀλλὰ τὰς γνάθους διοίγνυτε.
φει. Οὐκοῦν βαδιοῦμαι δῆτα. τί γὰρ ἕστηκ' ἔχων 20
Ἐνταῦθ', ἐπειδὴ ταῦτα τῇ πόλει δοκεῖ;
κη. Καὶ ποῖ βαδιεῖ σὺ μὴ καταθεὶς τὴν οὐσίαν;
φει. Ἐπὶ δεῖπνον. κη. οὐ δῆτ', ἢν γ' ἐκείναις νοῦς ἐνῇ,
Πρίν γ' ἂν ἀπενέγκῃς. φει. ἀλλ' ἀποίσω. κη. πηνίκα;
φει. Οὐ τοὐμὸν ἐμποδὼν ἔσται. κη. τί δαί; 25
φει. Ἑτέρους ἀποίσειν φήμ' ἔθ' ὑστέρους ἐμοῦ.
κη. Βαδιεῖ δὲ δειπνήσων, ὅμως; φει. τί γὰρ πάθω;
Τὰ δυνατὰ γὰρ δεῖ τῇ πόλει ξυλλαμβάνειν
Τοὺς εὖ φρονοῦντας. κη. ἢν δὲ κωλύσωσι, τί;
φει. Ὁμόσ' εἶμι κύψας. κη. ἢν δὲ μαστιγῶσι, τί; 30
φει. Καλούμεθ' αὐτάς. κη. ἢν δὲ καταγελῶσι, τί;
φει. Ἐπὶ ταῖς θύραις ἑστώς. κη. τί δράσεις; εἰπέ μοι.
φει. Τῶν εἰσφερόντων ἁρπάσομαι τὰ σιτία.
κη. Βάδιζε τοίνυν ὕστερος. σὺ δ', ὦ Σίκων
Καὶ Παρμένων, αἴρεσθε τὴν παμπησίαν. 35
φει. Φέρε νυν ἐγώ σοι ξυμφέρω. κη. μὴ μηδαμῶς.
Δέδοικα γὰρ μὴ καὶ παρὰ τῇ στρατηγίδι
Ὅταν κατατιθῶ, προσποιῇ τῶν χρημάτων.
φει. Νὴ τὸν Δία δεῖ γοῦν μηχανήματός τινος
Ὅπως τὰ μὲν ὄντα χρήμαθ' ἕξω, τοῖσδε δὲ 40
Τῶν ματτομένων κοινῇ μεθέξω 'γώ τινος.
Ὀρθῶς ἐμοὶ γοῦν φαίνεται, βαδιστέον
Ὁμόσ' ἐστὶ δειπνήσοντα κοὐ μελλητέον.

Pr. O Omnes ciues, nunc enim sic haec habent,
Ite, festinate recta auctrice,
Vt vobis fortuna sorte electis,
Dicat ad vnumquemque virum, vbi coenabitis,
Quod mensae sunt abundantes
Bonis omnibus & praeparatae,
Lectique vestibus & tapetibus pleni.
Craterem miscent vnguentariae,
Stant ordinatim, partes que assantur:
Lepores figuntur, placentula pinsuntur,
Coronae plicantur, siccantur bellaria,
Ollas faba lixata coquunt iuuenissimae.
Smoeus in ipsis equestre ornamentum habens,
Mulierum purgat catinos.
Senex autem procedit, vestem & calceamentum
Habens, cachinnans cum altero adolescentulo:
Iens autem iacet, & terens prosellus.
Ad haec itequod massam ferens
Stetit, sed maxillas aperite.
Vir. Igitur ibo certè. quid enim stetis habens
Hic, postquam haec ciuitati apparent?
Pr. Et quo vadis, tu non deponens substantiam?
V.N.D. Ad coenam. Pr. non certè si illis mens inest
Antequam auferas? V.N.D. sed auferam. Pr. Quando?
V.N.D. Non meum hercle tu, impedimento erit. Pr. Quidnam?
V.N.D. Alios apportare dico adhuc posteriores me.
Pr. Ibis autem coenaturus quomodo? V.N.D. Quid enim passus sum?
Grauia enim oportet ciuitati comportare
Sapientes. Pr. si autem prohibebunt, quid?
V.N.D. Simul ibo inclinans. Pr. si autem verberabunt, quid?
V.N.D. Vocabo ipsas. Pr. si autem deridebunt, quid?
V.N.D. In ianuis stans. Pr. Quid facies? dic mihi.
V.N.D. Inferentium rapiam cibos.
V.D. Vade igitur posterior. tu autem ô Sicon
Et Parmeno auferte omnem substantiam.
V.N.D. Age nunc tibi confero. V.D. nequaquam.
Timeo enim ne & apud ductricem
Quando deponam, appropries res.
V.N.D. Per Iouem igitur inuentione aliqua
Vt quidem existentes res habeam, has autem
Pistarum communiter participem ego,
Rectè mihi videtur eundum,
Simul est coenaturum, & non tardandum.

ΓΡΑΥΣ, ΑΛΛΗ ΓΡΑΥΣ,
Νέα.

ANVS, ALIA ANVS,
Iuuencula.

An. Quid viri non veniunt? hora iam erat diu.
Ego autem fucata facio
Sto, & rubra induta,
Otiosa canens ad me ipsam cantum
Ludens, vt acciperem ipsorum aliquem,
Aduenientem. Musæ huc venite ad meum os,
Cantilenulam inuenientes aliquam Ionicarum.
Al. A. Nunc quidem me inclinans præuenisti ô marcida.
Putasti autem solitariis non præsente hic
Me vindemiare, & adducere aliquem
Canens, ego autem quæ hoc facienti canam.
Illic enim per turbam, hoc est spectatoribus,
Tamen habet delectabile quid & ridiculosum.
An. Huic disputa & obedi: tu autem
Amicabilem tibicen tibias capiens,
Dignum me & te accine cantum.
Al. A. Si quis bonum vult
Pati quid, apud me oportet dormire.
Non enim in iuuenibus sapientia in-
Est, sed in expertis.
Neque amare velit
Magis quàm ego amicum,
Cui coniungar, sed in alterum volet.
Iuu. Ne inuide iuuenculis,
Delicatum enim natum est
Teneris cruribus,
Et in ouibus floret. tu autem ô
Anus collige, & frica
Morti curam.
An. Excidat tui ornatus,
Et ornatum abiicias,
Volens subagitari,
Et in lecto serpentem inuenias,
Et attraharis volens osculari.
Iuuen. Heu heu, quid patiar, non venit mei vrina,
Sola autem hic relinquor. hac
Enim mihi mater alio iuit,
Et alia nil me hæc oportet dicere.
Sed ô nutrix precor,
Voca Orthagoram, vt
Tui ipsius iuues, precor te.
Anus. Iam ab Ionia
Morem misera pruris,
Videris autem mihi & labda secundum Lesbios,
Sed non rapies
Meos ludos. hanc autem meam
Horam non perdes, neque auferes.
Iuuen. Canta quacunque vis, & inclina vt catta.
Nullus enim ad te prius ingredietur loco mei.
Anus. Non in elationem? Iuuenc. Nouum ô marcida?
Anus. Non certè. Iuuen. quid enim anus misera, quæ di-
cit?
Anus. Non mea dolebit te senectus. Iuuen. sed quid?
Anus. Fucus magis magis & tua cerusa.
Iuuen. Quid mihi disputas? Anus. tu autem quid inclinas? Iuu. e-
go?
Anus. Canto ad me ipsam Epigenem meum amicum.
Iuu. Tibi enim amicus aliquis est alius, quàm Geres?
Anus. Ostendat & tibi, cito enim ibit ad me.
Hic enim ipse est, non tui ô perniciosa
Indigens nihil. Iuue. per Iouem ô corrupta tu,
Ostendet cito ipse, quòd ego discedo.
Anus. Et ego vt cognoscas, quòd multo te maius sapio.

IVVENIS, ANVS, VIR, IVVENCVLA.

Iuuen. Vtinam liceret apud iuuenculam dormire,
Et nil prius subagitare.

Γρ. Τί ποτ' ἄνδρες οὐχ ἥκουσιν; ὥρα δ' ἦν πάλαι.
Ἐγὼ δὲ καταπεπλασμένη ψιμυθίῳ
Ἕστηκα, καὶ κροκωτὸν ἠμφιεσμένη,
Ἀργός, μινυρομένη τε πρὸς ἐμαυτὴν μέλος,
Παίζουσ', ὅπως ἂν περιλάβοιμ' αὐτῶν τινα 5
Παριόντα. μοῦσαι, δεῦρ' ἴτ' ἐπὶ τοὐμὸν στόμα,
Μελύδριον εὑροῦσαί τι τῶν Ἰωνικῶν.
Νε. Νῦν μέν με παρακύψασα προὔφθης, ὦ σαπρά.
Ὤου δ' ἐρήμας οὐ παρούσης ἐνθάδε
Ἐμοῦ, τρυγήσειν καὶ προσάξεσθαί τινα 10
Ἄδουσ'. ἐγὼ δ' ἢν τοῦτο δρᾷς ἀντᾴσομαι.
Κεἰ γὰρ δι' ὄχλου τοῦτ' ἐστὶ τοῖς θεωμένοις,
Ὅμως ἔχει τερπνόν τι καὶ κωμῳδικόν.
Γρ. Τούτῳ διαλέγου κἀποχώρησον. σὺ δὲ
Φιλοττάριον αὐλητὰ τοὺς αὐλοὺς λαβὼν 15
Ἄξιον ἐμοῦ καὶ σοῦ προσαύλησον μέλος.
Γρ. Εἴ τις ἀγαθὸν βούλεται
Παθεῖν τι, παρ' ἐμοὶ χρὴ καθεύδειν.
Οὐ γὰρ ἐν νέαις τὸ σοφὸν ἔ-
νεστιν, ἀλλ' ἐν ταῖσι πεπείροις. 20
Οὐδέ τις στέργειν ἂν ἐθέλοι
Μᾶλλον ἢ 'γὼ τὸν φίλον
Ὅπερ ξυνείην, ἀλλ' ἐφ' ἕτερον ἂν πέτοιτο.
Νε. Μὴ φθόνει ταῖσι νέαισι.
Τὸ τρυφερὸν γὰρ ἐμπέφυκε 25
Τοῖς ἁπαλοῖς μηροῖς.
Κἀπὶ τοῖς μήλοις ἐπανθεῖ. σὺ δ', ὦ
Γραῦ, παραλέλεξαι κἀντέτριψαι τῷ
Θανάτῳ μέλημα.
Γρ. Ἐκπέσοι σου τὸ τρῆμα. 30
Τό τ' ἐπίκλιντρον ἀποβάλοις,
Βουλομένη σποδεῖσθαι.
Κἀπὶ τῆς κλίνης ὄφιν εὕροις
Καὶ προσελκύσαιο βουλομένη φιλῆσαι.
Νε. Αἰαῖ, τί ποτε πείσομαι; οὐχ ἥκει μοὐταῖρος. 35
Μόνη δ' αὐτοῦ λείπομ'· ἡ
Γάρ μοι μήτηρ ἄλλῃ βέβηκε.
Καὶ τἄλλ' οὐδέν με ταῦτα δεῖ λέγειν.
Ἀλλ' ὦ μαῖ' ἱκετεύομαι
Κάλει τὸν Ὀρθαγόραν, ὅπως 40
Σαυτῆς κατόναι', ἀντιβολῶ σε.
Γρ. Ἤδη τὸν ἀπ' Ἰωνίας
Τρόπον τάλαινα κνησιᾷς.
Δοκεῖς δέ μοι καὶ λάβδα κατὰ τοὺς Λεσβίους.
Ἀλλ' οὐκ ἄν ποθ' ὑφαρπάσαιο 45
Τἀμὰ δὲ παίγνια. τὴν δ' ἐμὴν
Ὥραν οὐκ ἀπολεῖς οὐδ' ἀπολήψει.
Νε. Ἆδ' ὁπόσα βούλει καὶ παράκυφθ' ὥσπερ γαλῆ.
Οὐδεὶς γὰρ ὡς σὲ πρότερον εἴσεισ' ἀντ' ἐμοῦ.
Γρ. Οὔκουν ἐπ' ἐκφοράν γε; Νε. καινόν γ', ὦ σα-
πρά. 50
Γρ. Οὐ δῆτα. Νε. τί γὰρ ἄν; γραῒ καινά τις λέγοι.
Γρ. Οὐ τοὐμὸν ὀδυνήσει σε γῆρας. Νε. ἀλλὰ τί;
Γρ. Ἡγχουσα μᾶλλον καὶ τὸ σὸν ψιμύθιον.
Νε. Τί μοι διαλέγει; Γρ. σὺ δὲ τί διακύπτεις; Νε. ἐ-
γώ;
Γρ. Ἄδω πρὸς ἐμαυτὴν Ἐπιγένει τὠμῷ φίλῳ. 55
Νε. Σοὶ γὰρ φίλος τίς ἐστιν ἄλλος ἢ Γέρης;
Γρ. Δείξει γε καὶ σοί. τάχα γὰρ εἶσιν ὡς ἐμέ.
Ὁδὶ γὰρ αὐτός ἐστιν. οὐ σοῦ γ', ὦλεθρε,
Δεόμενος οὐδέν. νὴ Δί', ὦ φθίνυλλα σύ.
Δείξει τάχ' αὐτός, ὡς ἔγωγ' ἀπέρχομαι. 60
Κἄγωγ', ἵνα γνῷς ὡς πολύ σου μεῖζον φρονῶ.

ΝΕΟΣ, ΓΡΑΥΣ, ΑΝΗΡ, ΝΕΑ.

Νε. Εἴθ' ἐξῆν παρὰ τῇ νέᾳ καθεύδειν
Καὶ μὴ δεῖν πρότερον διασποδῆσαι.

Ἀνάσι-

Ἀνάσιμον ὃ πρεσβυτέρῳ. οὐ γὰρ ἀνασχετὸν
Τοῦτό γ' ἐλευθέρῳ.
γρ. Οἰμώζων ἄρα νὴ Δία σποδήσεις. 5
Οὐ γὰρ τἀπὶ Χαριξένης ταδ' ἐστίν.
Κατὰ τὸν νόμον ταῦτα ποιεῖν
Ἐστὶ δίκαιον εἰ δημοκρατούμεθα.
Ἀλλ' εἶμι τηρήσουσ' ὅτι καὶ δράσεις ποτέ.
αν. Εἴθ' ὦ θεοὶ λάβοιμι τὴν καλὴν μόνην 10
Ἐφ' ἣν πεπωκὼς ἔρχομαι πάλαι ποθῶν.
νε. Ἐξηπάτησα τὸ κατάρατον γρᾴδιον.
Φρούδη γάρ ἐστιν, οἰομένη μ' ἔνδον μενεῖν.
νε. Ἀλλ' οὑτοσὶ γὰρ αὐτὸς οὗ μεμνήμεθα.
Δεῦρο δὴ δεῦρο δὴ φίλον ἐμὸν δεῦρό μοι 15
Πρόσελθε, καὶ ξύνευνός μοι
Τὴν εὐφρόνην ὅπως ἔσει. πάνυ γάρ τις ἔρως με
Τῶνδε τῶν σῶν βοστρύχων. δονεῖ
Ἄτοπος δ' ἔγκειταί μοί τις πόθος
Ὅς με διακναίσας ἔχει. 20
Μέθες, ἱκνοῦμαί σ' ἔρως, καὶ ποίησον τόνδ' ἐς εὐνὴν
Τὴν ἐμὴν ἱκέσθαι. νε. δεῦρο δὴ δεῦρο δὴ καὶ σύ μοι
Καταδραμοῦσα τὴν θύραν ἄνοιξον
Τήνδ'. εἰ δὲ μὴ, καταπεσὼν κείσομαι.
Φίλον, ἀλλ' ἐν τῷ σῷ βούλομαι κόλπῳ 25
Πληκτίζεσθαι μετὰ τῆς σῆς πυγῆς.
Κύπρι τί μ' ἐκμαίνεις ἐπὶ ταύτῃ;
Μέθες, ἱκνοῦμαί σ' ἔρως. καὶ ποίησον τήνδ' ἐς εὐνὴν
Τὴν ἐμὴν ἱκέσθαι. καὶ ταῦτα μέντοι μετρίως
Πρὸς τὴν ἐμὴν ἀνάγκην εἰρημέν' ἐστί. σὺ δέ μοι 30
Φίλτατον ὦ ἱκετεύω,
Ἄνοιξον, ἀσπάζου με. διά τοι σὲ πόνους ἔχω.
Ὦ χρυσοδαίδαλτον ἐμὸν μέλημα.
Κύπριδος ἔρνος, μέλιττα Μούσης, Χαρίτων θρέμμα,
Τρυφῆς πρόσωπον, 35
Ἄνοιξον, ἀσπάζου με. διά τοι σὲ πόνους ἔχω.
γρ. Οὗτος τί κόπτεις; μῶν ἐμὲ ζητεῖς; νε. πόθεν;
γρ. Καὶ τὴν θύραν γ' ἤραττες. νε. ἀποθάνοιμ' ἄρα.
γρ. Τοῦ δαὶ δεόμενος δᾷδ' ἔχων ἐλήλυθας;
νε. Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἄνθρωπον. γρ. τίνα; 40
νε. Οὐ τὸν Σεβῖνον ὃν σὺ προσδοκᾷς ἴσως.
γρ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἤν τε βούλῃ γ' ἤν τε μή.
νε. Ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τὰς ὑπερεξηκοντέτεις
Εἰσάγομεν, ἀλλ' εἰσαῦθις ἀναβεβλήμεθα.
Τὰς ἐντὸς εἴκοσιν γὰρ ἐκδικάζομεν. 45
γρ. Ἐπὶ τῆς προτέρας ἀρχῆς γε ταῦτ' ἦν ὦ γλύκων.
Νυνὶ δὲ πρῶτον εἰσάγειν ἡμᾶς δοκεῖ.
νε. Τῷ βουλομένῳ γε κατὰ τὸν ἐν Παιτοῖς νόμον.
γρ. Ἀλλ' οὐδὲ δειπνεῖς κατὰ τὸν ἐν Παιτοῖς νόμον.
νε. Οὐκ οἶδ' ὅ, τι λέγεις. τηνδεδί μοι κρουστέον. 50
γρ. Ὅταν γε κρούσῃς τὴν ἐμὴν πρῶτον θύραν.
νε. Ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ κρησέραν αἰτούμεθα.
γρ. Οἶδ' ὅτι φιλοῦμαι. νῦν δὲ θαυμάζεις ὅτι
Θύρασί μ' εὗρες. ἀλλὰ πρόσαγε τὸ στόμα.
νε. Ἀλλ' ὦ μέλε δέδοικα τὸν ἐραστήν σου. γρ. τίνα; 55
νε. Τὸν τῶν γραφέων ἄριστον. γρ. οὗτος δ' ἐστὶ τίς;
νε. Ὃς τοῖς νεκροῖσι ζωγραφεῖ τὰς ληκύθους.
Ἀλλ' ἄπιθ' ὅπως μή σ' ἐπὶ θύραισιν ὄψεται.
γρ. Οἶδ' ὅ, τι βούλει. νε. καὶ γὰρ ἐγώ σε νὴ Δία.
γρ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην ἥ μ' ἔλαχε κληρουμένη 60
Μὴ 'γώ σ' ἀφήσω. νε. παραφρονεῖς ὦ γρᾴδιον.
γρ. Ληρεῖς. ἐγὼ δ' ἄξω σ' ἐπὶ τἀμὰ στρώματα.
νε. Τί δῆτα κρεάγρας τοῖς κάδοις ὠνοίμεθ' ἄν,
Ἐξὸν καθέντα γρᾴδιον τοιουτονὶ
Ἐκ τῶν φρεάτων τοὺς κάδους ξυλλαμβάνειν. 65
γρ. Μὴ σκῶπτέ μ' ὦ τάλαν, ἀλλ' ἕπου δεῦρ' ὡς ἐμέ.
νε. Ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη μοὐστίν, εἰ μὴ τῶν ἐμῶν
Τὴν πεντακοσιοστὴν κατέθηκας τῇ πόλει.
γρ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην, δεῖ γε μέντοι σ'. ὡς ἐγὼ
Τοῖς τηλικούτοις ξυγκαθεύδουσ' ἥδομαι.
νε. Ἐγὼ δὲ ταῖς γε τηλικαύταις ἄχθομαι. 70

Informem vel senem. non enim intolerabile
Hoc libero.
An. Lugens igitur per Iouem subagitabis,
Non enim in Charixene hac sunt.
Secundum legem hac facere
Est iustum, si publice dominatur.
Sed vado, obseruans quod & facies aliquando.
Vir. Vtinam ô Dei capiam pulchram solam,
In quam potus venio diu desiderans.
Iuu. Decepi maledictam vetulam,
Inanis enim est, putans me intus manere.
Iuu. Sed hic enim ipse, cuius meminimus.
Eia iam, eia iam, amicum meum age mihi
Adueni, & coniunx mihi
Voluptate vt sis. valde enim aliquis amor me agitat
Istorum tuorum capillorum.
Absurdum enim inhaeret mihi aliquod desiderium,
Quod me tristificans habet.
Sine, peruenio tibi Amor, & fac hunc in lectum
Meum venire. Iuu. Eia iam, eia iam, & tu mihi
Currens ianuam aperi
Hanc si autem non, decidens iacebo
Amicum, sed in tuo volo sinu
Verberari cum tuo culo.
Venus cur me insurias in hoc?
Sine, precor te amor, & fac hunc in lectum
Meum venire, & hac quidem mihi modice
Ad meam necessitatem dicta sunt. tu autem mihi
Dilectissim um o supplico,
Aperi, osculare me, propter te labores habeo.
O aurum varium, mea cura,
Veneris ramus, apes Musae, Gratiarum nutrimentum, deliciarum vultus.
Aperi osculari eque, propter te labores habeo.
An. Hic quid pulsas? nunquid me quaeris? Iuu. vnde.
An. Et ianuam pulsas? Iuu. morior igitur.
An. Quo indigens tadam habens venisti?
Iuu. Testiculos tractantem quaerens hominem. An. quem?
Iuuenc. Non sum te subagitantem quem tu expectas forte.
An. Per Venerem siue velis, siue non.
Iuu. Sed non nunc supra quinquaginta annos
Inducimus, sed iterum non volumus,
Intra viginti enim eligimus.
An. In priori dominatione haec erant ô Glycon.
Nunc autem primum inducere nos videtur.
Iuu. Volenti secundum in Patis legem.
An. Sed neque coenabis secundum in Patis legem.
Iuu. Non scio quod dicis, hanc autem mihi pulsandum.
An. Quando pulsaueris meam prius ianuam.
Iu. Sed non nunc indumentum cophinorum petimus.
An. Scio, quod osculabor. nunc autem admiraris, quod
Ianuis me inuenisti, sed ad os.
Iu. Sed ô misera timeo amatorem tui. Anus. quem?
Iuu. Pictorum optimum. An. hic autem est quis?
Iu. Qui mortuis depingit lecythos.
Sed abi, vt non te in ianuis videat.
An. Scio scio, quid vis. Iu. etenim ego te per Iouem.
An. Per Venerem quae me sortita est forte eligens.
Non ego te dimittam. Iu. desipis ô vetula.
An. Nugaris, ego autem, ducam te in meos lectos.
Iu. Quid certe forcipes cadis emimus?
Existente deponentes vetulam hanc,
Ex puteis cados accipere.
An. Non cauillare me ô miser, sed sequere huc ad me.
Iu. Sed non necessitas mei est, si non meorum
Quinquagesimarium deposuisti ciuitati.
An. Per Venerem oportet te tamen, quod ego
Talibus condormiens laetor.
Iu. Ego autem talibus doleo.

Et non persuadebor vnquam. An. sed per Iouem
Coget hoc te. iu. hoc autem est quid?
An. *Sententia, in quantum te oportet venire ad me.*
Iu. *Dic ipsum quid est? An. & iam tibi dico,*
Apparuit mulieribus, si vir iuuenis
Iuuenem cupiat, non subagitare ipsam, antequam
Vetulam pulset primum: si autem non velit
Prius pulsare, sed cupiat iuuenem,
Vetulis mulieribus sit iuuenem
Trahere in aliquid capientes claui.
Iu. *Hei mihi, verberator hodie fiam?*
An. *His enim legibus nostris obediendum.*
Iu. *Quid autem, si auferet me vir ciuium*
Vel amicorum veniens? An. sed non dominus,
Super mensuram est vir nullus amplius.
Iu. *Periurium autem non est.* An. *non enim opus est versione.*
Iu. *Sed mercator esse causabor. An. Fleas tu.*
Iu. *Quid certe oportet facere? An. Huc sequi ad me.*
Iu. *Et hac necessitas mea est. An. Diomedea.*
Iu. *Sterne nunc primum origano,*
Et vites suppone frangens quatuor,
Et coronam, & appone lecythos,
Aquaeque purâ lagenam ante ianuam.
An. *Certè quidem emes tu & coronam mihi.*
Io. *Per Iouem si circa cerea,*
Puto enim intus cadere te statim.

ALIA IVVENCVLA, ANVS, IVVENIS.

Iuuc. *Quo hunc trahis tu?* An. *hunc mei ipsius induco.*
Iuu. *Non sapiens, non enim aetatem habet*
Apud te dormire talis existens: quoniam
Mater ipsi magis esses quam vxor.
Quare si constituistis hanc legem,
Terram omnem Oedipodis implebitis.
An. *O tota odiosa inuidens hanc legem,*
Inuenisti, sed ego te puniam.
Iuu. *Per Iouem seruatorem, gratificare mihi*
O dulcissime, anum à pellens me,
Quare pro his bonis ad vesperam
Magnam reddam & pinguem tibi gratiam.

ALIA ANVS, IVVENIS.

Anus. *HAEc tu, quò transgrederis hanc legem*
Trahis apud me scripturis dicentibus,
Priorem dormire ipsum? Iu. heu mihi misero.
Vnde declinasti ô pessime perdita?
Hoc enim illo malum exitiosius.
An. *Veni huc. Iuue. nullo modo me despicias*
Tractum ab hac, precor te. An. sed non ego,
Sed lex trahit. Iuu. non me, sed Empusa quaedam,
Ex sanguine bullam indutam.
An. *Sequere molliens huc festinans, & non loquere.*
Iuu. *Age, nunc sine in latrinam primum me*
Euntem considere ad meipsum: si autem non
Illic quid facientem, rubrum videbis me statim
Prae timore. Anus. Confide, veni intus, cacabis.
Timeo & ego, ne plusquam volo.
Sed fideiussores tibi constituam duos
Dignos. An. *non mihi constitue.* Alia Anus. *quò tu quò*
Vadis cum ipsa? Iuu. non ego, sed trahor.
At si qua es, multa bona fient tibi,

Κοὐκ ἂν πιθοίμην οὐδέποτ'. γρ. ἀλλὰ νὴ Δία
Ἀναγκάσει τουτί σε. νε. τοῦτο δ' ἐστὶ τί;
γρ. Ψήφισμα καθ' ὅ σε δεῖ βαδίζειν ὡς ἐμέ.
νε. Λέγ' αὐτὸ τί ποτε κἄστι. γρ. καὶ δή σοι λέγω. 75
Ἔδοξε ταῖς γυναιξὶν, ἢν ἀνὴρ νέος
Νέας ἐπιθυμῇ, μὴ σποδεῖν αὐτὴν, πρὶν ἂν
Τὴν γραῦν προκρούσῃ πρῶτον. ἢν δὲ μὴ θέλῃ
Πρότερον προκρούειν, ἀλλ' ἐπιθυμῇ τῆς νέας,
Ταῖς πρεσβυτέραις γυναιξὶν ἔστω τὸν νέον 80
Ἕλκειν ἀνατεὶ λαβομέναις τοῦ παττάλου.
νε. Οἴμοι Προκρούστης τήμερον γενήσομαι.
γρ. Τοῖς γὰρ νόμοις τοῖς ἡμετέροισι πειστέον.
νε. Τί δ' ἢν ἀφαιρῆταί μ' ἀνὴρ τῶν δημοτῶν
Ἢ τῶν φίλων ἐλθών τις; γρ. ἀλλ' οὐ κύριος 85
Ὑπὲρ μέδιμνόν ἐστ' ἀνὴρ οὐδεὶς ἔτι.
νε. Ἐξωμοσία δ' οὐκ ἔστιν; γρ. οὐ γὰρ δεῖ στροφῆς.
νε. Ἀλλ' ἔμπορος εἶναι σκήψομαι. γρ. κλάων γε σύ.
νε. Τί δῆτα χρὴ δρᾶν; γρ. δεῦρ' ἀκολουθεῖν ὡς ἐμέ.
νε. Καὶ ταῦτ' ἀνάγκη μοὐστί; γρ. Διομήδειά γε. 90
νε. Ὑποστόρεσαί νυν πρῶτα τῆς ὀριγάνου,
Καὶ κλήμαθ' ὑπόθου συγκλάσασα τέτταρα,
Καὶ ταινίωσαι, καὶ παράθου τὰς ληκύθους,
Ὕδατός τε κατάθου τοὔστρακον πρὸ τῆς θύρας.
γρ. Ἦ μὴν ἔτ' ὠνήσει σὺ καὶ στεφάνην ἐμοί. 95
νε. Νὴ τὸν Δί' ἤνπερ ᾖ γέ πού τις κηρίνη.
Οἶμαι γὰρ ἔνδον διαπεσεῖσθαί σ' αὐτίκα.

ΕΤΕΡΑ ΝΕΑ, ΓΡΑΥΣ, ΝΕΟΣ.

νε. Ποῖ τοῦτον ἕλκεις σύ; γρ. τὸν ἐμαυτῆς εἰσάγω.
νε. Οὐ σωφρονοῦσά γ'. οὐ γὰρ ἡλικίαν ἔχει
Παρὰ σοὶ καθεύδειν τηλικοῦτος ὤν. ἐπεὶ
Μήτηρ ἂν αὐτῷ μᾶλλον εἴης ἢ γυνή.
Ὥστ' εἰ καταστήσεσθε τοῦτον τὸν νόμον, 5
Τὴν γῆν ἅπασαν Οἰδιπόδων ἐμπλήσετε.
γρ. Ὦ παμβδελυρὰ φθονοῦσα τόνδε τὸν νόμον
Ἐξηῦρες. ἀλλ' ἐγώ σε τιμωρήσομαι.
νε. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα κεχάρισαί γέ μοι,
Ὦ γλυκύτατον, τὴν γραῦν ἀπαλλάξασά μου. 10
Ὥστ' ἀντὶ τούτων τῶν ἀγαθῶν εἰς ἑσπέραν,
Μεγάλην ἀποδώσω καὶ παχεῖάν σοι χάριν.

ΑΛΛΗ ΓΡΑΥΣ, ΝΕΟΣ.

αλ. γρ. Αὕτη σὺ, ποῖ παραβᾶσα τόνδε τὸν νόμον,
Ἕλκεις παρ' ἐμοὶ τῶν γραμμάτων εἰρηκότων
Πρότερον καθεύδειν αὐτόν; νε. οἴμοι δείλαιος.
Πόθεν ἐξέκυψας, ὦ κάκιστ' ἀπολουμένη;
Τοῦτο γὰρ ἐκείνου τὸ κακὸν ἐξωλέστερον. 5
γρ. Βάδιζε δεῦρο. νε. μηδαμῶς με περιίδῃς
Ἑλκόμενον ὑπὸ τῆσδ', ἀντιβολῶ σ'. γρ. ἀλλ' οὐκ ἐγώ,
Ἀλλ' ὁ νόμος ἕλκει. νε. οὐκ ἐμέ γ', ἀλλ' Ἔμπουσά τις
Ἐξ αἵματος φλύκταιναν ἠμφιεσμένη.
γρ. Ἕπου μαλακίων δεῦρ' ἀνύσας, καὶ μὴ λάλει. 10
νε. Ἴθι νυν ἔασον εἰς ἄφοδον πρώτιστά με
Ἐλθόντα θαρρῆσαι πρὸς ἐμαυτόν. εἰ δὲ μή,
Αὐτοῦ τι δρῶντα, πυρρὸν ὄψει μ' αὐτίκα
Ὑπὸ τοῦ δέους. γρ. θάρρει, βάδιζ', ἔνδον χεσεῖ.
νε. Δέδοικα κἀγὼ μὴ πλέον γ' ἢ βούλομαι. 15
Ἀλλ' ἐγγυητάς σοι καταστήσω δύο,
Ἀξιόχρεως. γρ. μή μοι καθίστη. αλ. γρ. ποῖ σὺ, ποῖ
Χωρεῖς μετ' αὐτῆς; νε. οὐκ ἔγωγ', ἀλλ' ἕλκομαι.
Ἀλλ' ἥτις εἶ γε, πόλλ' ἀγαθὰ γένοιτό σοι

Ὅτι μ' οὐ περιεῖδες ἐκτριβέντ'. ὦ Ἡράκλεις. 20
Ὦ Πᾶνες, ὦ Κορύβαντες, ὦ Διοσκόρω.
Τοῦτ' αὖ πολὺ τούτου τὸ κακὸν ἐξωλέστερον.
Ἀτὰρ τί τὸ πρᾶγμ' ἐστ' ἀντιβολῶ τουτί ποτε.
Πότερον πίθηκος ἀνάπλεως ψιμυθίου;
Ἢ γραῦς ἀνεστηκυῖα παρὰ τῶν νεκρῶν; 25
Γρ. Μὴ σκῶπτέ μ', ἀλλὰ δεῦρ' ἕπου. αλ. γρ. δεῦρο μὲν οὖν.
Γρ. Ὡς οὐκ ἀφήσω σ' οὐδέποτ'. αλ. γρ. οὐδ' ἐγὼ μὴν οὐδέ.
Νε. Διασπασθήσομ' ὦ κακῶς ἀπολούμεναι.
Γρ. Ἐμοὶ γὰρ ἀκολουθεῖν σ' ἔδει κατὰ τὸν νόμον.
αλ. γρ. Οὐκ, ἢν ἑτέρα γε γραῦς ἔτ' αἰσχίων φανῇ. 30
Νε. Ἢν οὖν ὑφ' ὑμῶν πρῶτον ἀπόλωμαι κακῶς,
Φέρε πῶς ἐπ' ἐκείνην τὴν καλὴν ἀφίξομαι;
Γρ. Αὐτὸς σκόπει σύ. τόδε δέ σοι ποιητέον.
Νε. Ποτέρας προτέρας οὖν κατελάσας ἀπαλλαγῶ;
Γρ. Οὐκ οἶσθ', ἀλλὰ βαδιεῖ δεῦρ'. νε. ἀφέτω νύν μ' αὕτη. 35
αλ. γρ. Δεῦρο μὲν οὖν ἴθ' ὡς ἐμέ. νε. ἢν ἡδί μ' ἀφῇ.
Γρ. Ἀλλ' οὐκ ἀφίημι μὰ Δία σ'. αλ. γρ. οὐδ' ἐγὼ μὴν ἐγώ.
Γρ. Χαλεπαί γ' ἂν ἦστε γενόμεναι πορθμῆς. νε. τί;
Νε. Ἕλκοντε τοὺς πλωτῆρας ἂν ἀπεκναίετε.
Γρ. Σιγῇ βάδιζε δεῦρο. αλ. μὰ Δί' ἀλλ' ὡς ἐμέ. 40
Νε. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα κατὰ τὸ Καννώνου σαφῶς
Ψήφισμα, βινεῖν δεῖ με διαλελημμένον.
Πῶς οὖν δικωπεῖν ἀμφοτέρας δυνήσομαι;
Γρ. Καλῶς, ἐπειδὰν καταφάγῃς βολβῶν χύτραν.
Νε. Οἴμοι κακοδαίμων, ἐγγὺς ἤδη τῆς θύρας 45
Ἑλκόμενός εἰμ'. αλ. γρ. ἀλλ' οὐδὲν ἔσται σοι πλέον,
Ξυνεισπεσοῦμαι γὰρ μετὰ σοῦ. νε. μὴ πρὸς θεῶν.
Ἑνὶ γὰρ ξυνέχεσθαι κρεῖττον ἢ δυοῖν κακοῖν.
Γρ. Νὴ τὴν Ἑκάτην, ἐάν τε βούλῃ γ' ἤν τε μή.
Νε. Ὢ τρισκακοδαίμων, εἰ γυναῖκα δεῖ σαπρὰν 50
Βινεῖν ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν,
Κἄπειτ' ἐπειδὰν τῆσδ' ἀπαλλαγῶ, πάλιν
Φρύνην ἔχουσαν λήκυθον πρὸς ταῖς γνάθοις.
Ἆρ' οὐ κακοδαίμων εἰμί; βαρυδαίμων μὲν οὖν
Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρ' ἀνὴρ καὶ δυστυχής, 55
Ὅστις τοιούτοις θηρίοις ξυνείρξομαι.
Ὅμως δ' ἐάν τι πολλάκις πάθω,
Ὑπὸ ταῖνδε ταῖν κασαλβάδοιν δεῦρ' ἐσπλέων,
Θάψαι μ' ἐπ' αὐτῷ τῷ στόματι τῆς ἐσβολῆς.
Καὶ τὴν ἄνωθεν ἐπιπολῆς τοῦ σήματος 60
Ζῶσαν καταπιττώσαντες, εἶτα τὼ πόδε
Μολυβδοχοήσαντες κύκλῳ περὶ τὰ σφυρά,
Ἄνω 'πιθεῖναι πρόφασιν ἀντὶ ληκύθου.
Θε. Ὦ μακάριος μὲν δῆμος, εὐδαίμων δ' ἐγώ,
Αὐτή τέ μοι δέσποινα μακαριωτάτη, 65
Ὑμεῖς θ' ὅσαι παρεστᾶσ' ἐπὶ ταῖς θύραις,
Οἱ γείτονές τε πάντες οἵ τε δημόται,
Ἐγώ τε πρὸς τούτοισιν ἡ διάκονος,
Ἥτις μεμύρισμαι τὴν κεφαλὴν μυρώμασιν
Ἀγαθοῖσιν ὦ Ζεῦ. πολὺ δ' ὑπερπέπαικεν αὖ 70
Τούτων ἁπάντων τὰ Θάσι' ἀμφορείδια.
Ἐν τῇ κεφαλῇ γὰρ ἐμμένει πολὺν χρόνον.
Τὰ δ' ἄλλ' ἀπανθήσαντα πάντ' ἀπέπτατο.
Ὥστ' ἐστὶ πολὺ βέλτιστα, πολὺ δῆτ' ὦ θεοί.
Κέρασον ἄκρατον, εὐφρανεῖ τὴν νύχθ' ὅλην 75
Ἐκλεγομένας ὅτι ἂν μάλιστ' ὀσμὴν ἔχῃ.
Ἀλλ' ὦ γυναῖκες φράσατέ μοι τὸν δεσπότην,
Τὸν ἄνδρ' ὅπου 'στὶ τῆς ἐμῆς κεκτημένης.
Χο. Αὐτοῦ μένουσ' ἡμῖν γὰρ ἐξευρεῖν δοκεῖς.
Θε. Μάλιστ'· ὁδὶ γὰρ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἔρχεται. 80
Ὦ δέσποτ', ὦ μακάριε καὶ τρισόλβιε.
Δεσ. Ἐγώ; Θε. σὺ μέντοι νὴ Δί' ὥς γ' οὐδεὶς ἀνήρ.
Τίς γὰρ γένοιτ' ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος,
Ὅστις πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων

Quod me non despexisti consumptum. ô Hercules,
O Panes, ô Corybantes, ô Dioscuri,
Hoc multo hoc malum perniciosius.
At quæ res est precor hæc?
Nunquid simia repleta fucatione,
An anus resurgens à mortuis?
An. Ne annillare me, sed huc sequere. Alia An. huc quidem igitur.
An. Quod non dimittam te nunquam. Alia An. neque quidem ego.
Iu. Lacerasti me ô male perdita.
An. Me enim sequi te oportet secundum legem.
Al. an. Non si altera anus adhuc turpior apparuerit.
Iu. Si igitur à vobis primum perdar mala.
Age quomodo in illam pulchram accibo?
Anus. Ipse considera tu, hæc autem tibi faciendum.
Iu. Vtras vtras igitur expediens liberabor?
Anus. Non scis, venis huc. Iu. dimittat nunc me ipsa.
Al. an. Huc quidem igitur venis ad me. Iuu. per Iouem dimiserit.
An. Sed non dimittam per Iouem te. Al. an. neque quidem ego.
Iu. Difficiles essetis factæ portitores. An. cur?
Iuu. Trahentes nauigatores corrumpitis.
An. Silentio veni huc. Al. an. per Iouem, sed ad me.
Iu. Hæc res secundum canonis manifestè
Sententiam subagitare oportet me in medio captum,
Quomodo igitur vtras remigare ambas potero?
Anus. Bene postquam deuoraueris cæpularum ollam.
Iuu. Heu infelix propè iam sum
Tractus sum. Al. an. sed non erit plus.
C. .. dam enim tecum. Iu. non per Deos.
Vnum enim habere melius certè duobus malis.
Anus. Per Lunam siue vis, siue non.
Iuuc. O ter infelix si mulierem oportet marcidam
Subagitare totam noctem & diem,
Et deinde postquam hac liberatus fuero, rursus
Phrynem habentem lecythum ad maxillas.
An non infelix sum? grauifelix quidem igitur
Per Iouem seruatorem, vir & infortunatus,
Qui talibus feris cedam.
Tamen autem si quid sæpe passus fuero
Sub his meretricibus huc innauigans,
Sepeliam in ipso ore ingressionis.
Anus. Et horum desuper in superficie sepulchri
Viuentem pixe inuncentes, postea pedes
Plumbo fundentes circumcirca talos,
Supra imponere excusationem pro lecytho.
Serua. O beate quidem popule, fortunata autem & ego,
Hæcq; mihi domina beatissima.
Vos autem quæcunque adestis in ianuis,
Vicini omnes hi ciuium,
Ego præterea serua,
Quæ vncta sum capite vnguentis
Bonis, ô Iupiter. multum autem superabundans
His omnibus thasia amphorula:
In capite enim manent multo tempore.
Hæ autem alia deflorentes volauerunt,
Quare sunt quàm iam optima multo certè ô Dei
Misce merum, lætificabit noctem totam
Electas, quæ maximè odorem habet.
Sed ô mulieres, dicite mihi dominum,
Virum, vbi est mea domina.
Cho. Hic manens, nobis enim inuenire appares.
Seru. Maximè, hic enim ad cœnam venit.
O domine, ô beate, & ter beate.
Domin. Ego? Ser. tu quidem per Iouem vt nullus vir.
Quis enim factus est magis beatior,
Qui ciuibus plus quàm tribus millibus

Existentibus, multitudine non cœnasti solus?
Cho. *Fortunatum hominem dixisti aperte.*
Seru. *Quò quò vadis? Do. ad cœnam venio.*
Ser. *Per Venerem, multo omnino vltimus.*
Tamen autem iussu comprehendens me mulier
Ducere te, & has secum adolescentes.
Vinum autem Chium est relictum,
Et alia bona ad hæc, ne tardate.
Et spectatorum si quis beneuolus est,
Et iudicum si non quis aliò respiciat,
Veniat mecum, omnia enim præbebimus.
Igitur omnibus certè generosè dices,
Et non relinques nullum, sed liberè
Vocare senem adolescentulum puellam ad
Cœnam, ipsis est præparatum
Omnibus, si abibunt domum.
Ego autem ad cœnam iam festinabo,
Habens & tædam hanc bene.
Quid igitur moraris habens, sed non ducis
Has capiens? interim dum autem descendis, ego
Cantabo cantum aliquem cœnaticum.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

PARABASIS.

Parum autem consultare iudicibus volo.
Sapientibus quidem sapientum recordantes iudicare me,
Ridentibus autem dulciter per risum iudicare me.
Manifestè omnes igitur iubeo videlicet iudicare me,
Non autem sortem fieri nil nobis causam,
Quod sortita sum, sed omnia hæc oportet recordantes
Non peierare, sed iudicare choros recte semper:
Neque malis meretricibus more assimilari,
Quæ solum memoriam habent vltimorum semper.
O ô hora dilecta
Mulieres, si volumus rem facere,
Ad cœnam iam mouete. cretice igitur pedes,
Et tu moue. Semich. *hoc facio,*
Et has nunc leues
Cruribus numero, citò enim veniunt
Ollæ, succidiæ, cartilaginea, mustelæ,
Caluariarum reliquiæ acri cum intrito,
Laser melle interfuso,
Motacillæ, merulæ, columbæ,
Gallarum tosta capitula, motacillarum,
Columbarum, leporum intinctu inspersa vnà cum alis:
Tu autem hæc audiens citò & citò
Cape scutellam, post capiens ordina
Ouum, vt cœnes.
Sed deuorant.
Semi. *Eleuamini, euge, euge, euge.*
Cœnemus, euge, euge, euge,
Cho. *Ruenter in victoria, euge, euge, euge, euge, euge, euge, euge, euge.*

FINIS.

Ὅστις τὸ πλῆθος οὐ δεδείπνηκας μόνος. 85
χο. Εὐδαιμονικόν γ᾽ ἄνθρωπον εἴρηκας σαφῶς.
θε. Ποῖ ποῖ βαδίζεις; θε. ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἔρχομαι.
θε. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην, πολύ γ᾽ ἁπάντων ὕστατος.
Ὅμως δ᾽ ἐκέλευε συλλαβοῦσάν μ᾽ ἡ γυνὴ
Ἄγειν σε καὶ ταυτασὶ μετὰ σοῦ τὰς μείρακας. 90
Οἶνος δὲ Χῖός ἐστι περιλελειμμένος
Καὶ τἄλλ᾽ ἀγαθά. πρὸς ταῦτα μὴ βραδύνετε,
Καὶ τῶν θεατῶν εἴ τις εὔνους τυγχάνει,
Καὶ τῶν κριτῶν εἰ μή τις ἑτέρωσε βλέπει,
Ἴτω μεθ᾽ ἡμῶν. πάντα γὰρ παρέξομεν. 95
Οὔκουν ἅπασι δῆτα γενναίως ἐρεῖς,
Καὶ μὴ παραλείψεις μηδέν᾽, ἀλλ᾽ ἐλευθέρως
Καλεῖν γέροντα, μειράκιον, παιδίσκον. ὡς
Τὸ δεῖπνον αὐτοῖς ἐστ᾽ ἐπεσκευασμένον
Ἀπαξάπασιν, ἢν ἀπίωσιν οἴκαδε. 100
Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ δεῖπνον ἤδη ᾽πείξομαι.
Ἔχων γέ τοι καὶ δᾷδα ταυτηνὶ καλῶς.
Τί δῆτα διατρίβεις ἔχων, ἀλλ᾽ οὐκ ἄγεις;
Τασδὶ λαβών. ἐν ὅσῳ δὲ καταβαίνεις ἐγὼ
Ἐπᾴσομαι μέλος τι μελλοδειπνικόν. 105

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

Σμικρὸν δ᾽ ὑποθέσθαι τοῖς κριταῖσι βούλομαι,
Τοῖς σοφοῖσι μὲν τῶν σοφῶν μεμνημένοις κρίνειν ἐμέ,
Τοῖς γελῶσι δ᾽ ἡδέως, διὰ τὸν γέλων κρίνειν ἐμέ.
Σχεδὸν ἅπαντας οὖν κελεύω δηλαδὴ κρίνειν ἐμέ,
Μηδὲ τὸν κλῆρον γενέσθαι μηδὲν ἡμῖν αἴτιον 110
Ὅτι προείληχ᾽. ἀλλὰ πάντα ταῦτα χρὴ μεμνημένους
Μὴ ᾽πιορκεῖν, ἀλλὰ κρίνειν τοὺς χοροὺς ὀρθῶς ἀεί.
Μηδὲ ταῖς κακαῖς ἑταίραις τὸν τρόπον προσεικέναι
Αἳ μόνον μνήμην ἔχουσι τῶν τελευταίων ἀεί.
Ὢ ὥρα δὴ φίλαι. 115
Γυναῖκες, εἴπερ μέλλομεν τὸ χρῆμα δρᾶν
Ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὑπανακινεῖν. Κρητικῶς οὖν τὼ πόδε
Καὶ σὺ κίνει. ἡμι. τοῦτο δρῶ.
ἡμι. Καὶ τάσδε νῦν λαγαρὰς
Τοῖν σκελίσκοιν τὸν ῥυθμόν. τάχα γὰρ ἔπεισι 120
Λοπαδοτεμαχοσελαχογαλεο-
Κρανιολειψανοδριμυποτριμματο-
Σιλφιοπαραομελιτοκατακεχυμενο-
Κιχλεπικοσσυφοφαττοπεριστερα-
Λεκτρυονοπτοπιφαλλιδοκιγκλοπε- 125
Λειολαγωοσιραιοβαφητραγανοπτερύγων.
Σὺ δὲ ταῦτ᾽ ἀκροασάμενος ταχὺ καὶ ταχέως
Λαβὲ τρύβλιον. εἶτα λαβὼν κόνισαι
Λέκιθον ἵν᾽ ἐπιδειπνῇς.
ἡμι. Ἀλλὰ λαιμάττουσί που. 130
Αἴρεσθ᾽ ἄνω. ἰαὶ εὐαί.
Δειπνήσομεν, εὐοῖ εὐαί.
Εὐαὶ ὡς ἐπὶ νίκῃ εὐαί. εὐαί. εὐαί. εὐαί. εὐαί.

ΤΕΛΟΣ.

ARGV.MENTVM FABVLÆ, CEREALIA CELEBRANTES:

ANDREÆ DIVI.

EVRIPIDES in festis Cerealibus à mulieribus capitis accusatus, in eum locum adducitur, vt opem atque auxilium petat ab Agathone pessimo ac effœminatissimo omnium poeta. nam eum non nullum in veteribus amicis multis, tum summum in eo (quòd erat effœminatissimus) præsidium suis calamitatibus constitutum esse arbitrabatur. Ad huuc igitur cum Mnesilocho propinquo accedens, rogat & orat vt suarum fortunarum omnium causam, defensionémque suscipiat. eum sæpe esse pollicitum, sæpe ostendisse dicit, si quod tempus accidisset quo tempore aliquid ab eo requireret, commodis eius non defuturum. Ad eius igitur fidem quam habebat spectatam iam & diu cognitam, confugisse, cum defensorem fortunarum suarum, actorem causę suę ex omnibus delegisse. Cum verò Agathon exorari minimè potuisset, Mnesilochus optimus, atque adeò fidelissimus propinquus tempore atque officio coactus, vltrò se offert Euripidi, ac veste muliebri indutus, ad festa Cerealia accedit, ibique in maximo mulierum conuentu Euripidem præsenti animo defendit: sed tamen efficere non potest, quo minus in carcerem conijciatur, qui tamen non multo pòst dolis & fallaciis quibusdam è carcere aufugit.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

Μνησίλοχος ὁ Εὐριπίδου κηδεστής.
Εὐριπίδης.
Ἀγάθωνος θεράπων.
Ἀγάθων.
Χορός.
Κῆρυξ.
Γυνή τις.
Ἑτέρα γυνή.
Ἄλλη γυνή.
Κλεισθένης.
Ἡμιχόριον γυναικῶν.
Μνησίλοχος ὡς Ἑλένη.
Εὐριπίδης ὡς Μενέλαος.
Πρύτανις.
Τοξότης ὁ καὶ Σκύθης.
Εὐριπίδης ὡς Περσεύς.
Μνησίλοχος ὡς Ἀνδρομέδη.
Εὐριπίδης ὡς Ἠχώ.
Εὐριπίδης ὡς γραῦς.

DRAMATIS PERSONÆ.

Mnesilochus socer Euripidis.
Euripides.
Minister.
Agathon.
Chorus.
Præco.
Mulier quędam.
Altera mulier.
Altera mulier.
Clisthenes.
Semichorus mulierum.
Mnesilochus vt Helena.
Euripides vt Menelaus.
Prytanis.
Scytha.
Euripides vt Perseus.
Mnesilochus vt Andromeda.
Echo.
Euripides vt anus.

ARISTOPHANIS SACRA CERERIS Celebrantes.

Proloquitur Mnesilochus, socer Euripidis.

Iupiter, hirundo igitur, quando apparebit?
Perdet me errare faciens homo ex matutino.
Fierine potest priusquam lienem valde ego eyciam,
A te audire, quò me ducis ô Euripide?
Eur. *Sed non audire oportet te omnia, quæ statim*
Videbis præsens. Mn. *Quomodo dicis? rursus dicito,*
Non oportet me audire? Eur. *non quæ quidem vtique futurus es videre.*
Mn. *Neque quidem videre oportet me.* Eu. *non quæ quidem vtique audire oportuerit.*
Mn. *Quomodo me admones? dexterè tamen dicis.*
Non inquis tu oportere me neque audire, neque videre:
Separatim enim ipsorum vtriusque est natura
Neque audiendi, neque videndi. Eu. *Benè scias quòd.*
Mn. *Quomodo separatim?* Eu. *Ita hæc distincta sunt tunc.*
Æther enim cùm primùm diuisus est,
Et animalia in ipso congenerabat mota:
Quo quidem cernere oportet, primum machinata est
Oculum similem solis rotæ:
Auditum autem infusorij aures perforauit.
Mn. *Propter infusorium igitur neque audio, neque video.*
Per Iouem lætor quidem hoc, cùm insuper didicerim,
Quale quidem est sapientes congressus.
Eu. *Multa vtique disceres talia à me.* Mn. *quomodo vtique igitur?*
Eu. *Ad bona hæc inuenirem, quomodo*
Adhuc addisceres non claudus esse crure:
Eu. *Vade huc, & adhibe mentem.* Mn. *Ecce.*
Vides ostiolum hoc? Mn. *per Herculem*
Eu. *Puto quidem.* Eu. *Tace nunc.* Mn. *Taceo ostiolum.*
Eu. *Audi.* Mn. *Audiam, & taceo ostium.*
Hic Agatho inclytus habitans est,
Tragœdiarum poeta. Mn. *Qualis hic Agatho*
Est, quisnam Agatho? nunquid niger, fortis?
Eu. *Non, sed alter quidam, non vidisti vnquam?*
Mn. *Nunquid barbatus.* Eu. *Non vidisti vnquam?*
Mn. *Non per Iouem, non quidem vt & ego sciam.*
Eu. *Verùm subagitasti tu quidem, sed nescis fortasse.*
Sed è pedibus fugiamus, quoniam egreditur
Seruus quidam ipsius, ignem habens & virgas myrteas,
Præsacrificaturus videtur poesi.

SERVVS AGATHONIS, Mnesilochus, Euripides.

Se. *Bene ominans totus sit populus*
Os claudens, inualescit enim
Tripudium Musarum intra atria
Herilia Musica.
Habeat autem flatus tranquillus æther
Vnda autem maris ne resonet
Cerulea.
Mn. *Bombax.*
Eu. *Tace, quid dicis?*

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

Προλογίζει Μνησίλοχος, κηδεστὴς Εὐριπίδου.

Ὦ Ζεῦ, χελιδὼν ἆρά ποτε φανήσεται;
Ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν ἄνθρωπος ἐξ ἑωθινοῦ.
Οἷόν τε πρὶν τὸν σπλῆνα κομιδῇ μ' ἐκβαλεῖν,
Παρὰ σοῦ πυθέσθαι ποῖ μ' ἄγεις, ὦ 'υριπίδη.
ευ. Ἀλλ' οὐκ ἀκούειν δεῖ σε πάνθ' ὅσ' αὐτίκα 5
Ὄψει παρεστώς. μν. πῶς λέγεις; αὖθις φράσον.
Οὐ δεῖ μ' ἀκούειν; ευ. οὐχ ἅ γ' ἂν μέλλῃς ὁρᾶν.
μν. Οὐδ' ἆρ' ὁρᾶν δεῖ μ'. ευ. οὐχ ἅ γ' ἂν ἀκούειν δέῃ.
μν. Πῶς μοι παραινεῖς; δεξιῶς μέντοι λέγεις.
Οὐ φῂς σὺ χρῆναί μ' οὔτ' ἀκούειν οὔθ' ὁρᾶν; 10
Χωρὶς γὰρ αὐτοῖν ἑκατέρου 'στὶν ἡ φύσις
Τὸ μήτ' ἀκούειν, μήθ' ὁρᾶν; ευ. εὖ ἴσθ' ὅτι.
μν. Πῶς χωρίς; ευ. οὕτω ταῦτα διεκρίθη τότε.
Αἰθὴρ γὰρ ὅτε τὰ πρῶτα διεχωρίζετο,
Καὶ ζῷ' ἐν αὑτῷ ξυνετέκνου κινούμενα, 15
Ὧ μὲν βλέπειν χρὴ πρῶτ' ἐμηχανήσατο
Ὀφθαλμὸν ἀντίμιμον ἡλίου τροχῷ,
Ἀκοῆς δὲ χοάνην ὦτα διετετρήνατο.
μν. Διὰ τὴν χοάνην οὖν μήτ' ἀκούω μήθ' ὁρῶ.
Νὴ τὸν Δί' ἥδομαί γε τουτὶ προσμαθών, 20
Οἷόν τι πού 'στιν αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι.
ευ. Πόλλ' ἂν μάθοις τοιαῦτα παρ' ἐμοῦ. μν. πῶς ἂν οὖν;
ευ. Πρὸς τοῖς ἀγαθοῖς τούτοισιν ἐξεύροιμ' ὅπως
Ἔτι προσμάθοιμι χωλὸς εἶναι τὼ σκέλει.
Βάδιζε δευρὶ καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν. μν. ἰδού. 25
ευ. Ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο; μν. νὴ τὸν Ἡρακλέα
Οἶμαί γε. ευ. σίγα νῦν. μν. σιωπῶ τὸ θύριον.
ευ. Ἄκου'. μν. ἀκούω καὶ σιωπῶ τὸ θύριον.
ευ. Ἐνταῦθ' Ἀγάθων ὁ κλεινὸς οἰκῶν τυγχάνει,
Ὁ τραγῳδοποιός. μν. ποῖος οὗτος Ἀγάθων; 30
Ἔστι τις Ἀγάθων. μν. μῶν ὁ μέλας, ὁ καρτερός;
ευ. Οὐκ, ἀλλ' ἕτερός τις, οὐχ ἑώρακας πώποτε;
μν. Μῶν ὁ δασυπώγων; ευ. οὐχ ἑώρακας πώποτε;
μν. Μὰ τὸν Δί' οὔτοι γ' ὥστε κἀμέ γ' εἰδέναι.
ευ. Καὶ μὴν βεβίνηκας σύ γ', ἀλλ' οὐκ οἶσθ' ἴσως. 35
Ἀλλ' ἐκποδὼν πτήξωμεν, ὡς ἐξέρχεται
Θεράπων τις αὐτοῦ, πῦρ ἔχων καὶ μυρρίνας,
Προθυσόμενος ἔοικε τῆς ποιήσεως.

ΘΕΡΑΠΩΝ ΑΓΑΘΩΝΟΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

θε. Εὔφημος πᾶς ἔστω λαός,
Στόμα συγκλείσας. ἐπιδημεῖ γὰρ
Θίασος Μουσῶν ἔνδον μελάθρων
Τῶν δεσποσύνων μελοποιῶν.
Ἐχέτω δὲ πνοὰς νήνεμος αἰθήρ, 5
Κῦμα δὲ πόντου μὴ κελαδείτω
Γλαυκόν.
μν. Βομβάξ.
ευ. Σίγα, τί λέγεις.

θε. Πτηνῶν τε φῦλα κατακοιμάσθω,
θηρῶν τ' ἀγρίων πόδες ὑλοδρόμων
μὴ λυέσθων.
μν. Βομβαλοβομβάξ.
θε. Μέλλει γὰρ ὁ καλλιεπὴς Ἀγάθων
πρόμος ἡμέτερος.
μν. Μῶν βινεῖσθαι;
θε. Τίς ὁ φωνήσας;
μν. Νήνεμος αἰθήρ.
Δρυόχους τιθέναι δράματος ἀρχάς.
Κάμπτει δὲ νέας ἁψῖδας ἐπῶν.
Τὰ δὲ τορνεύει, τὰ δὲ κολλομελεῖ.
Καὶ γνωμοτυπεῖ, κἀντονομάζει.
Καὶ κηροχυτεῖ, καὶ γογγύλλει.
Καὶ χοανεύει.
μν. Καὶ λαικάζει.
θε. Τίς ἀγροιώτας πελάθει θριγκοῖς;
μν. Ὃς ἑτοῖμος σοῦ τοῦ τε ποιητοῦ
τοῦ καλλιεποῦς, τοῦ θριγκοῦ,
γογγύλας καὶ συστρέψας
τουτὶ τὸ πέος χοανεῦσαι.
θε. Ἦ που νέος γ' ὢν ἦσθ' ὑβριστής, ὦ γέρον.
ευ. Ὦ δαιμόνιε, τοῦτον μὲν ἔα χαίρειν, σὺ δὲ
Ἀγάθωνά μοι δεῦρ' ἐκκάλεσον πάσῃ τέχνῃ.
θε. Μηδὲν ἱκέτευ'· αὐτὸς γὰρ ἔξεισιν τάχα.
Καὶ γὰρ μελοποιεῖν ἄρχεται. χειμῶνος οὖν
ὄντος κατακάμπτειν τὰς στροφὰς οὐ ῥᾴδιον,
ἢν μὴ προίῃ θύρασι πρὸς τὸν ἥλιον.
μν. Τί οὖν ἐγὼ δρῶ; ευ. περίμεν', ὡς ἐξέρχεται.
μν. Ὦ Ζεῦ, τί δρᾶσαι διανοεῖ με τήμερον;
ευ. Νὴ τοὺς θεοὺς ἐγὼ πυθέσθαι βούλομαι
τί τὸ πρᾶγμα τουτί; τί στένεις; τί δυσφορεῖς;
οὐ χρῆν σε κρύπτειν ὄντα κηδεστὴν ἐμόν.
ευ. Ἔστιν κακόν μοι μέγα τι προπεφυραμένον.
μν. Ποῖόν τι; ευ. τῇδε θἠμέρᾳ κριθήσεται,
εἴτ' ἔστ' ἔτι ζῶν εἴτ' ἀπόλωλ' Εὐριπίδης.
μν. Καὶ πῶς; ἐπεὶ νῦν γ' οὔτε τὰ δικαστήρια
μέλλει δικάζειν, οὔτε βουλῆς ἐσθ' ἕδρα,
ἐπεὶ τρίτη 'στὶ Θεσμοφορίων ἡ μέση.
ευ. Τοῦτ' αὐτὸ γάρ τοι κἀπολεῖν με προσδοκῶ.
αἱ γὰρ γυναῖκες ἐπιβεβουλεύκασί μοι,
κἀν Θεσμοφορίοιν μέλλουσι περὶ μου τήμερον
ἐκκλησιάζειν ἐπ' ὀλέθρῳ. μν. τιὴ τί δή;
ευ. Ὁτιὴ τραγῳδῶ καὶ κακῶς αὐτὰς λέγω.
μν. Νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ δίκαιά γ' ἂν πάθοις.
ἀτὰρ τίν' ἐκ ταύτης σὺ μηχανὴν ἔχεις;
ευ. Ἀγάθωνα πεῖσαι τὸν τραγῳδοδιδάσκαλον
ἐς Θεσμοφορίου ἐλθεῖν. μν. τί δράσοντ'; εἰπέ μοι.
ευ. Ἐκκλησιάσοντ' ἐν ταῖς γυναιξί, κἂν δέῃ
λέξονθ' ὑπὲρ ἐμοῦ. μν. πότερα φανερὸν ἢ λάθρα;
ευ. Λάθρα, στολὴν γυναικὸς ἠμφιεσμένον.
μν. Τὸ πρᾶγμα κομψὸν, καὶ σφόδρ' ἐκ τοῦ σοῦ τρόπου·
τοῦ γὰρ τεχνάζειν ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.
ευ. Σίγα. μν. τί δ' ἐστίν; ευ. Ἀγάθων ἐξέρχεται.
μν. Καὶ ποῖός ἐστιν; ευ. οὗτος οὑκκυκλούμενος.
μν. Ἀλλ' ἦ τυφλὸς μέν εἰμ'; ἐγὼ γὰρ οὐχ ὁρῶ
ἄνδρ' οὐδέν' ἐνθάδ' ὄντα, Κυρήνην δ' ὁρῶ.
ευ. Σίγα· μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται.
μν. Μύρμηκος ἀτραπούς, ἢ τί διαμινυρίζεται;

Ser. *Volatilium genera consopiantur,*
Ferarum sylvestrium pedes per sylvas currentium
Ne soluantur.
Mn. *Bombalobombax.*
Ser. *Futurus enim est pulchriloquus Agatho*
Primus noster.
Mn. *Nunquid subagitari?*
Ser. *Quis locutus?*
Mn. *Quietus aether,*
Clauos ponere fabulae principia,
Flectit autem noua scuta verborum.
Alia vero tornat.
Alia vero conglutinat membratim.
Et sententias format, et antonomasiis vtitur.
Et ceram infundit, et rotundat in modum rapi,
Et infundit.
Mn. *Et futuit.*
Ser. *Quis agrestis accedit ad atria?*
Mn. *Qui promptus tibi & poetae,*
Pulchriloquo atrii.
Rotundans in modum rapi, & contorquens
Hoc veretrum infundere.
Ser. *Nae quid nouum certamen fuisse contumeliator ô senex?*
Eu. *O bone, hunc quidem sine valere, tu vero*
Agathonem mihi huc euoca omni arte.
Ser. *Nihil precare. ipse enim egredietur cito.*
Etenim modulari incipit. hyeme enim
Existente est flectere conuersiones non facile,
Nisi processerit foras ad solem.
Mn. *Quid igitur ego faciam?* Eu. *Expecta, quoniam egreditur.*
Mn. *O Iupiter, quid facere cogitas me hodie?*
Eu. *Per Deos ego audire volo*
Quidnam res haec. quid gemis, quid aegre fers?
Non ne oportebat te celare existentem socerum meum?
Mn. *Est malum mihi magnum quoddam praeparatum.*
Eu. *Qualenam?* Mn. *hac die iudicabitur,*
Siue est adhuc viuens, siue periit Euripides.
Eu. *Et quomodo? quoniam nunc quidem neque iudicia*
Iudicatur. nunc, neque senatus erit sedes,
Quoniam tertia est dies Cerealium media.
Mn. *Hoc ipsum enim.*
Expertire me expecto.
Mulieres enim insidiatae sunt mihi,
Et in sacris Cereris futurae sunt hodie
Concionari de caede mea. Eu. *qua de causa vero?*
Mn. *Quoniam Tragoedias facio, & male ipsis dico.*
Eu. *Per Neptunum vel iusta patereris.*
Sed quamnam ex hac die tu machinationem habes?
Mn. *Agathonem persuadere Tragicum poetam*
Ad sacra Cereris ire. Eu. *Quid facturum? dic mihi.*
Mn. *Concionaturum inter mulieres. et si opus fuerit*
Dicturum pro me. Eu. *Vtrum manifeste, an clam?*
Mn. *Clam veste mulieris indutum.*
Res venusta & valde ex tuis moribus.
Machinandi enim nostra est placenta.
Eu. *Tace.* Mn. *Quid vero est?* Eu. *Agatho egreditur.*
Mn. *Et quisnam est iste?* Eu. *Ille euolutus.*
Mn. *Sed profecto caecus quidem sum: ego enim non video*
Virum nullum hic existentem, Cyrenem autem video.
Eu. *Tace, modulari vtique parat.*
Mn. *Formica vias aut quid cantillat.*

ΑΓΑΘΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

αγ. Ἱερὰν χθονίαις δεξάμεναι
λαμπάδα κοῦραι ξὺν ἐλευθέρᾳ

AGATHON, CHORVS.

Ag. *Sacram infernis deabus Cereri & Proserpinae accipientes,*
Facem puellae cum libera.

Patri tripudiate cum clamore.

Ch. Cuinam deorum comessatio & tripudium dic, nunc fiat?
Fideliter autem quoad meum officium,
Deos potes colere.

Ag. Age nunc arma Musa
Aureorum praesidem arcuum
Phoebum, qui extruxit regionis
Colles Phrygiae terrae.

Ch. Salue pulcherrimis cantilenis
Phoebe, in canoris honoribus
Munus sacrum praeferens.

Ag. Et laudate eam, quae in montibus nemorosis versatur virginem, canentes Dianam agrestem.

Ch. Sequor celebrans venerandam,
Prolem beatam praedicans Latonae,
Dianam expertem lecti & virginem.

Ag. Latonamque laudate, pulsationes Asiaticae terrae
Pedes exercete discordes, concordes, & numerosas,
Nutus & rotationes Gratiarum.

Ch. Colo Latonamque reginam,
Citharam matrem hymnorum,
Masculo clamore approbato.
Qua lux excitata est diuinis oculis,
Nostram per subitam vocem.
Quorum hymnorum regem vnusquisque Phoebum honorat.
Salue beate fili Latonae, iubilato senex.

πατρὶ χορεύσατε βοᾷ.

χο. Τίνι δαιμόνων ὁ κῶμος; λέγε νυν.
Εὐπίστως δὲ τοὐμὸν
Δαίμονας ἔχει σεβίσαι.

αγ. Ἄγε νυν ὄλβιζε Μοῦσα
Χρυσέων ῥύτορα τόξων,
Φοῖβον, ὃς ἱδρύσατο χώρας
Γύαλα Σιμουντίδι γᾷ.

χο. Χαῖρε καλλίσταις ἀοιδαῖς
Φοῖβ' ἐν εὐμούσοισι τιμαῖς
Γέρας ἱερὸν προφέρων.

αγ. Τάν τ' ἐν ὄρεσι δρυογόνοισι
Κόραν ἀείσατ' Ἄρ-
τεμιν ἀγροτέραν.

χο. Ἕπομαι κλῄζουσα σεμνὸν
Γόνον ὀλβίζουσα Λατοῦς
Ἄρτεμιν ἀπειρολεχῆ.

αγ. Λατώ τε κρούματά τ' Ἀσιάδος
Ποδὶ παράρυθμ' εὔρυθμα Φρυγίων
Διὰ νεύματα Χαρίτων.

χο. Σέβομαι Λατώ τ' ἄνασσαν
Κίθαράν τε ματέρ' ὕμνων
Ἄρσενι βοᾷ δοκίμων.
Τᾷ φῶς ἔσσυτο δαιμονίοις ὄμμασιν,
Ἡμετέρας τε δι' αἰφνιδίου ὀπός.
Ὧν χάριν ἄνακτ' ἄγαλλε Φοῖβον τιμᾷ.
Χαῖρ' ὄλβιε παῖ Λατοῦς.
Ὀλολύζει γέρων.

MNESILOCHVS, AGATHON, Euripides.

Mn. Quam suauis cantilena, ô venerandae genitabiles,
Et effeminata & lasciua
Et inquies, vt mei quidem audientis
Sub sedem ipsum subierit titillatio.
Et te ô adolescens, quisnam secundum Aeschylum
Ex Lycurgia tragoedia interrogare volo,
Cuias feminis? quaenam patria? quis amictus?
Quaenam confusio vitae? quid barbitos
Loquitur cum crocotula? quid vero lyra cum vitta?
Quid lecythus & olearia ampulla & strophium? quoniam non congruum est.
Quaenam vero speculi ac ensis societas?
Quisnam vero ipse ô adolescens, vtrum tanquam vir aleris,
Et vbinam est penis? vbi laena? vbi Laconica?
Sed tanquam mulier profecto? deinde vbi papilla?
Quid dicis? quid taces? sed profecto ex cantu
Quaero & exquiro te, quoniam quidem ipse non vis dicere.

Ag. O senex senex, inuidia quidem vituperium
Audiui, dolorem autem & molestiam tibi non praebui:
Ego vero vestem simul cum sententia gestio.
Oportet poetam virum ad fabulas
Quas oportet facere & repraesentare, ad has mores habere.
Statim muliebres si fecerit aliquis fabulas,
Participationem oportet morum corpus habere.

Mn. Igitur equo veheris, & cum egeas, cum Phaedram feceris.

Ag. Viriles autem fabulas si fecerit aliquis, in corpore
Inest existens hoc. quae vero non possidemus,
Imitatio iam haec conquirit.

Mn. Cum Satyros igitur repraesentaris, vocato me,
Vt adiuuem te a tergo erectus in Venerem ego.

Ag. Praeterea insuaue res est, poetam videre
Agrestem existentem, & villosum. considera vero quod

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΑΓΑΘΩΝ, Εὐριπίδης.

μν. Ὡς ἡδὺ τὸ μέλος ὦ πότνιαι Γενετυλλίδες
Καὶ θηλυδριῶδες καὶ κατεγλωττισμένον
Καὶ μανδαλωτὸν, ὥστ' ἐμοῦ γ' ἀκροωμένου
Ὑπὸ τὴν ἕδραν αὐτὴν ὑπῆλθε γάργαλος.
Καί σ' ὦ νεανίσχ' ὅστις εἶ, κατ' Αἰσχύλον,
Ἐκ τῆς Λυκουργείας ἐρέσθαι βούλομαι.
Ποδαπὸς ὁ γύννις; τίς πάτρα; τίς ἡ στολή;
Τίς ἡ τάραξις τοῦ βίου; τί βάρβιτος
Λαλεῖ κροκωτῷ; τί δὲ λύρα κεκρυφάλῳ;
Τί λήκυθος καὶ στρόφιον; ὡς οὐ ξύμφορον.
Τίς δαὶ κατρόπτου καὶ ξίφους κοινωνία;
Σύ τ' αὐτὸς ὦ παῖ, πότερον ὡς ἀνὴρ τρέφει;
Καὶ ποῦ πέος; ποῦ χλαῖνα; ποῦ Λακωνικαί;
Ἀλλ' ὡς γυνὴ δῆτ'· εἶτα ποῦ τὰ τιτθία;
Τί φής; τί σιγᾷς; ἀλλὰ δῆτ' ἐκ τοῦ μέλους
Ζητῶ σ', ἐπειδή γ' αὐτὸς οὐ βούλει φράσαι;

αγ. Ὦ πρέσβυ πρέσβυ, τοῦ φθόνου μὲν τὸν ψόγον
Ἤκουσα, τὴν δ' ἄλγησιν οὐ παρεσχόμην.
Ἐγὼ δὲ τὴν ἐσθῆθ' ἅμα γνώμῃ φορῶ.
Χρὴ γὰρ ποιητὴν ἄνδρα πρὸς τὰ δράματα
Ἃ δεῖ ποιεῖν, πρὸς ταῦτα τοὺς τρόπους ἔχειν.
Αὐτίκα γυναικεῖ' ἢν ποιῇ τις δράματα,
Μετουσίαν δεῖ τῶν τρόπων τὸ σῶμ' ἔχειν.

μν. Οὐκοῦν κελητίζεις, ὅταν Φαίδραν ποιῇς.

αγ. Ἀνδρεῖα δ' ἢν ποιῇ τις ἐν τῷ σώματι
Ἔνεσθ' ὑπάρχον τοῦθ'. ἃ δ' οὐ κεκτήμεθα,
Μίμησις ἤδη ταῦτα συνθηρεύεται.

μν. Ὅταν σατύρους τοίνυν ποιῇς, καλεῖν ἐμὲ,
Ἵνα συμποιῶ σοὔπισθεν ἐστυκὼς ἐγώ.

αγ. Ἄλλως τ' ἄμουσόν ἐστι ποιητὴν ἰδεῖν
Ἀγρεῖον ὄντα καὶ δασύν. σκέψαι δ' ὅτι

Ἴβυκος

Ἴβυκος ἐκεῖνος, κ' Ἀνακρέων ὁ Τήϊος,
Κ' Ἀλκαῖος, οἵπερ ἁρμονίαν ἐχύμισαν,
Ἐμιτροφόρουν τε καὶ διεκλῶντ' Ἰωνικῶς.
Καὶ Φρύνιχος, τοῦτον γὰρ οὖν ἀκήκοας, 35
Αὐτός τε καλὸς ἦν καὶ καλῶς ἠμπίσχετο.
Διὰ τοῦτ' ἄρ' αὐτοῦ καὶ καλὰ ἦν τὰ δράματα.
Ὅμοια γὰρ ποιεῖν ἀνάγκη τῇ φύσει.
μν. Ταῦτ' ἄρ' ὁ Φιλοκλῆς αἰσχρὸς ὢν αἰσχρῶς ποιεῖ.
Ὁ δ' αὖ Ξενοκλῆς ὢν κακὸς κακῶς ποιεῖ. 40
Ὁ δ' αὖ Θέογνις ψυχρὸς ὢν ψυχρῶς ποιεῖ.
αγ. Ἅπασ' ἀνάγκη. ταῦτα γάρ τοι γνοὺς ἐγὼ
Ἐμαυτὸν ἐθεράπευσα. μν. πῶς πρὸς τῶν θεῶν;
αγ. Παῦσαι βαΰζων. καὶ γὰρ ἐγὼ τοιοῦτος ἦν
Ὢν τηλικοῦτος ἡνίκ' ἠρχόμην ποιεῖν. 45
μν. Μὰ τὸν Δί' οὐ ζηλῶ σε τῆς παιδεύσεως.
Ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' ἦλθον ἔα μ' εἰπεῖν. αγ. λέγε.
μν. Ἀγάθων σοφοῦ πρὸς ἀνδρός, ὅστις ἐν βραχεῖ
Πολλοὺς καλῶς οἷός τε συντέμνειν λόγους.
Ἐγὼ δὲ καινῇ ξυμφορᾷ πεπληγμένος 50
Ἱκέτης ἀφῖγμαι πρὸς σέ. αγ. τοῦ χρείαν ἔχων;
μν. Μέλλουσί μ' αἱ γυναῖκες ἀπολεῖν τήμερον
Τοῖς Θεσμοφορίοις, ὅτι κακῶς αὐτὰς λέγω.
αγ. Τίς οὖν παρ' ἡμῶν ἐστιν ὠφέλειά σοι;
μν. Ἡ πᾶσα. ἐὰν γὰρ ἐγκαθεζόμενος λάθρα. 55
Ἐν ταῖς γυναιξὶν ὡς δοκῶν εἶναι γυνή,
Ὑπεραποκρίνῃ μου σαφῶς σώσεις ἐμέ.
Μόνος γὰρ ἂν λέξειας ἀξίως ἐμοῦ.
αγ. Ἔπειτα πῶς οὐκ αὐτὸς ἀπολογεῖ παρών.
μν. Ἐγὼ φράσω σοι. πρῶτα μὲν γιγνώσκομαι. 60
Ἔπειτα πολιός εἰμι καὶ πώγων' ἔχω.
Σὺ δ' εὐπρόσωπος, λευκὸς, ἐξυρημένος,
Γυναικόφωνος, ἁπαλός, εὐπρεπὴς ἰδεῖν.
αγ. Εὐριπίδη. ευ. τί ἐστιν; αγ. ἐποίησάς ποτε,
Χαίρεις ὁρῶν φῶς. πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς. 65
ευ. Ἔγωγε. αγ. μή νυν ἐλπίσῃς τὸ σὸν κακὸν
Ἡμᾶς ὑφέξειν. καὶ γὰρ μαινοίμεθ' ἄν.
Ἀλλ' αὐτὸς ὅ γε σόν ἐστιν οἰκείως φέρε.
Τὰς συμφορὰς γὰρ οὐχὶ τοῖς τεχνάσμασιν
Φέρειν δίκαιον, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν. 70
μν. Καὶ μὴν σύ γ' ὦ κατάπυγον εὐρύπρωκτος εἶ
Οὐ τοῖς λόγοισιν ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν.
ευ. Τί δ' ἐστὶν ὅτι δέδοικας ἐλθεῖν αὐτόσε;
αγ. Κάκιον ἀπολοίμην ἂν ἢ σύ. ευ. πῶς; αγ. ὅπως;
Δοκῶν γυναικῶν ἔργα νυκτερείσια 75
Κλέπτειν, ὑφαρπάζειν τε θήλειαν Κύπριν.
ευ. Ἰδού γε κλέπτειν. νὴ Δία βινεῖσθαι μὲν οὖν.
Ἀτὰρ ἡ πρόφασίς γε νὴ Δί' εἰκότως ἔχει.
αγ. Τί οὖν ποιήσεις ταῦτα. ευ. μὴ δόκει γε σύ.
αγ. Ὦ τρισκακοδαίμων ὡς ἀπόλωλ' Εὐριπίδης. 80
μν. Ὦ φίλτατ' ὦ κηδεστὰ μὴ σαυτὸν προδῷς.
ευ. Πῶς οὖν ποιήσω δῆτα. μν. τοῦτον μὲν μακρὰ
Κλάειν κέλευ'. ἐμοὶ δ' ὅ,τι βούλει χρῶ λαβών.
ευ. Ἄγε νυν ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδίδως ἐμοί
Ἀπόδυθι τουτὶ θοἰμάτιον. μν. καὶ δὴ χαμαί. 85
Ἀτὰρ τί μέλλεις δρᾶν με; ευ. ἀποξυρεῖν ταδί.
Τὰ κάτω δ' ἀφεύειν. μν. ἀλλὰ πρᾶττ' εἴ σοι δοκεῖ.
Ἢ μὴ 'διδόναι γ' αὑτὸν ὤφελόν ποτε.
ευ. Ἀγάθων, σὺ μέντοι ξυροφορεῖς ἑκάστοτε,
Χρῆσόν τι νυν ἡμῖν ξυρόν. αγ. αὐτὸς λάμβανε. 90
Ἐντευθενὶ ἐκ τῆς ξυροδόκης. ευ. γενναῖος εἶ.
Κάθιζε. φύσα τὴν γνάθον τὴν δεξιάν.
μν. Ὤμοι. ευ. τί κέκραγας; ἐμβαλῶ σοι πάτταλον

Ibicus ille, & Anacreon Teius,
Et Alcaeus, qui circa musica & concentum versati sunt,
Muliebres mitras gestabántque, & mouebant se Ionica,
Et Phrynichus: hunc enim quidem audisti,
Ipseq; pulcher erat, & pulchrè induebatur.
Ob id igitur ipsius & pulchra erant poemata.
Similia enim facere necesse est naturæ.
Mn. *Propterea igitur Philocles turpis existens, turpiter facit:*
Et rursus Zenocles existens malus, malè facit:
Et rursus Theognis frigidus existens, frigidè facit.
Ag. *Omnis necessitas est ita facere. hæc igitur cognoscens ego,*
Meipsum curaui. Mn. *quomodo obsecro?*
Ag. *Desine baubare: etenim ego talis eram,*
Existens tam grandis natu, concepi fabulas agere.
Mn. *Non per Iouem non æmulor, & admiror te ob eruditionem.*
Sed quibus de causis veni, sine me dicere. Ag. *dic.*
Mn. *Agatho, sapientis est viri officium, quicunque in breui*
Multas bene potest comprehendere orationes:
Ego autem communi calamitate percussus,
Supplex perueni ad te. Ag. *Cuius nam rei opus habens?*
Mn. *Mulieres me perdituræ sunt hodie*
In Cerealibus festis, quoniam male ipsis dico.
Ag. *Quod nam igitur à nobis esse potest auxilium tibi?*
Mn. *Omne, si enim sedens clàm*
Inter mulieres quasi visus esse mulier,
Responderis pro me, planè seruabis me.
Solus enim diceres dignè pro me.
Ag. *Deinde quomodo non ipse defendis te, & causam tuam dicis præsens?*
Mn. *Ego dicam tibi, primùm quidem agnoscor,*
Deinde canus sum, & barbam habeo:
Tu verò formosus, candidus derasus,
Muliebri voce præditus, mollis, speciosus ad videndum.
Ag. *Euripides.* Eu. *quid est?* Ag. *scripsistíne aliquando,*
Lætaris videre lucem, patrem autem non lætari putas?
Eu. *Equidem hoc scripsi in quadam Tragœdia.* Ag. *ne hunc speres tuum malum*
Nos subituros esse, etenim insaniremus.
Sed ipse quod tuum est familiariter feras:
Calamitates enim non gemitibus
Ferre iustum est, sed passionibus.
Mn. *Verùm tu quidem ô impudice laxipodex es, & cinadus*
Non verbis, sed passionibus.
Eu. *Quid verò est quod times ire illuc?*
Ag. *Peius perirem quàm tu* Eu. *quomodo?* Ah. *quo modo*
Visus mulierum opera nocturna
Furari, surripere'que fœmineam Venerem.
Eu. *Hei furari? per Iouem subagitari, immò dicere debebas,*
Sed prætextus profectò rectè se habet.
Quid igitur facies hæc? Ag. *ne existima quidem tu.*
Eu. *O infelicissimum me, quam perij Euripides.*
Mn. *O charissime ô socer, ne te ipsum prodas.*
Eu. *Quomodo igitur faciam profectò?* Mn. *hunc quidem longum*
Flere iube, me verò quomodocunque vis vtere accipiens.
Eu. *Age verò, quando teipsum offers mihi*
Exuere hoc pallio. Mn. *& profectò humi adijcio,*
Sed quid facturus es mihi? Eu. *Abradere has partes,*
Inferiores autem exurere. Mn. *sed fac, si tibi videtur.*
Vel nisi volebam pati hæc, non dare me ipsum debebam vnquam.
Eu. *Agatho, tu quidem nouaculam gestas frequenter,*
Bonam aliquam nunc nobis nouaculam da. Ag. *ipse sume*
Hinc ex theca nouacularia. Eu. *Egregius es,*
Sed insla buccam dexteram.
Mn. *Heu mihi.* Eu. *quid clamasti? inijciam tibi paxillum,*

Nisi taceas. Mn. *at at, papa.*

Eu. *Heus tu, quonam curris?* Mn. *in templum seuerarum Dearum.*
Non enim non per Cererem hic manebo
Caesus. Eu. *nónne igitur ridiculus profectò eris*
Malam alteram leuem habens?

Mn. *Parum cura est mihi.* Eu. *nequaquam obsecro,*
Prodas me, veni huc. Mn. *infelix ego.*

Eu. *Habe quietè teipsum, & suspice, quò auerteris facie.*

Mn. *My. My.* Eu. *quid mussitas?* Mn. *omnia facta sunt bene.*
Heu me miserum, leuis armaturae miles rursus militabo.

Eu. *Ne sollicitus sis, quoniam speciosus videberis valde,*
Vis spectare te ipsum ad speculum? Mn *si videtur, age.*

Eu. *Vides teipsum?* Mn. *non per Iouem, sed Clisthenem.*

Eu. *Surge vt aduram te, & sursum aspiciens te habe.*

Mn. *Heu me miserum, porcellus vel pudendum muliebre fiam.*

Eu. *Afferat aliquis ab interiori parte facem, vel lucernam.*
Inclina & despice, caudam custodi nunc summam.

Mn. *Mihi curae erit profectò, nisi hoc curae mihi esse non debet quòd vror.*
Heu me miserum, aquam aquam ô vicini,
Priusquam apprehendat podex flammam.

Eu. *Confide.* Mn. *quid confidam igni consumptus.*

Eu. *Sed non amplius vlla res & molestia tibi superest, plurima enim*
Exantlasti. Mn. *heu ob fuliginem,*
Exustus factus sum omnes partes eas quae sunt circa anum.

Eu. *Ne labores, alter enim ipsas spongia abstergét.*

Mn. *Flebitis igitur, si meum podicem lauabit alter.*

Eu. *Agathe quando teipsum tradere recusas,*
Saltem pallium accommoda nobis huic,
Et pectoris ornamentum: non enim haec quidem quòd non sunt, dices.

Ag. *Sumite & vtimini, non recuso.* Eu. *quid igitur sumam?*

Ag. *Quidnam? Crocotulam primùm induere accipiens.*

Eu. *Per Venerem suaue quidem olet membrum virile.*

Ag. *Succinge expediens, tolle nunc pectoris ornamentum.* Eu. *Ecce.*

Mn. *Age nunc compone me, & indue in his partibus, quae sunt circa crura.*

Eu. *Reticulo opus est & mitra.* Ag. *haec quidem est*
Capiti quae circumponitur, quam ego noctu gesto.

Eu. *Per Iouem, sed & conueniens valde.*

Mn. *Nunquid conueniet mihi?* Ag. *profectò, sed optime se habet.*

Eu. *Age vestem rotundam.* Ag. *hanc sume è lectulo.*

Eu. *Calceis opus est.* Ag. *meos hos accipe.*

Mn. *Nunquid congruent mihi?* Ag. *laxos quidem calceos non gaudes gestare,*
Tu hoc cognosce. verum tamen habes, quibus opus est tibi.

Mn. *Intrò aliquis quàm citissimè me inuoluat.*

Eu. *Vir quidem nobis hic & iam foemina est*
Hac specie. si autem locutus fueris, vide vt locutione
Mulierem agas bene & verisimiliter. Mn. *conabor.*

Eu. *Vade igitur.* Mn. *non per Apollinem, non, siquidem non*
Iuraueris mihi. Eu. *Quamnam rem?* Mn. *conseruaturum te esse me*
Omnibus modis, si mihi aliquod acciderit malum.

Eu. *Iuro igitur aetherem, habitationem Iouis,*

Mn. *Quid magis quàm Hippocratis contubernium?*

Eu. *Iuro igitur omnes funditus deos.*

Mn. *Memento igitur haec, quòd mens iurauit:*
Lingua autem non iurauit, neque iureiurando obstrinxi te ego.

Ἢν μὴ σιωπᾷς. μν. ἀτταταῖ, ἀτταταῖ.
ευ. Οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; μν. εἰς τὸ τῶν σεμνῶν θεῶν. 95
Οὐ γὰρ μὰ τὴν Δήμητρα ἐνταυθοῖ μενῶ.
Τεμνόμενος. ευ. οὐκ οὖν καταγέλαστος δῆτ' ἔσει
Τὴν ἡμίκραιραν τὴν ἑτέραν ψιλὴν ἔχων.
μν. Ὀλίγον μέλει μοι. ευ. μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν
Προδῷς με. χώρει δεῦρο. μν. κακοδαίμων ἐγώ. 100
ευ. Ἔχ' ἀτρέμα σαυτὸν, κἀνάκυπτε. ποῖ στρέφει;
μν. Μῦ, μῦ. ευ. τί μύζεις; μν. πάντα πεποίηται καλῶς.
Οἴμοι κακοδαίμων ψιλὸς αὖ στρατεύσομαι.
ευ. Μὴ φροντίσῃς, ὡς εὐπρεπὴς φανεῖ πάνυ
Βούλει θεᾶσθαι σαυτόν; μν. εἰ δοκεῖ φέρε. 105
ευ. Ὁρᾷς σεαυτόν; μν. οὐ μὰ Δί' ἀλλὰ Κλεισθένην.
ευ. Ἀνίστασ' ἵν' ἀφεύσω σε, κἀγκύψας ἔχε.
μν. Οἴμοι κακοδαίμων δελφάκιον γενήσομαι.
ευ. Ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν δᾷδ' ἢ λύχνον.
Ἐπίκυπτε. τὴν κέρκον φυλάττου νῦν ἄκραν. 110
μν. Ἐμοὶ μελήσει νὴ Δία. πλήν γ' ὅτι κάομαι.
Οἴμοι τάλας. ὕδωρ ὦ γείτονες
Πρὶν ἀντιλαβέσθαι πρωκτὸν τῆς φλογός.
ευ. Θάρρει. μν. τί θαρρῶ καταπεπυρπολημένος;
ευ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ' οὐδὲν πρᾶγμά σοι. τὰ πλεῖστα γὰρ 115
Ἀποπεπόνηκας. μν. φῦ ἰοὺ τῆς ἀσβόλης.
Αἰθὸς γεγένημαι πάντα τὰ περὶ τὴν τράμιν.
ευ. Μὴ φροντίσῃς, ἕτερος γὰρ αὐτὰ σπογγιεῖ.
μν. Οἰμώξετ' ἄρ' εἴ τις τὸν ἐμὸν πρωκτὸν πλυνεῖ.
ευ. Ἀγάθων, ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδοῦναι φθονεῖς. 120
Ἀλλ' ἱμάτιον γοῦν χρῆσον ἡμῖν τουτῳὶ
Καὶ στρόφιον. οὐ γὰρ ταῦτα γ' ὡς οὐκ ἔστ' ἐρεῖς.
αγ. Λαμβάνετε; καὶ χρῆσθ'. οὐ φθονῶ. ευ. τί οὖν λάβω;
αγ. Ὅ, τι; τὸν κροκωτὸν πρῶτον ἐνδύου λαβών.
ευ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἡδύ γ' ὄζει ποσθίου. 125
αγ. Σύζωσον ἀνύσας. αἶρε νῦν στρόφιον. ευ. ἰδού.
μν. Ἴθι νῦν κατάστειλόν με τὰ περὶ τὼ σκέλη.
ευ. Κεκρυφάλου δεῖ καὶ μίτρας. αγ. ἥδε μὲν οὖν
Κεφαλὴ περίθετος, ἣν ἐγὼ νύκτωρ φορῶ.
ευ. Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ κἀπιτηδεία πάνυ. 130
μν. Ἆρ' ἁρμόσει μοι. αγ. νὴ Δί' ἀλλ' ἄριστ' ἔχει.
ευ. Φέρ' ἔγκυκλον. αγ. τουτὶ λάμβαν' ἀπὸ τῆς κλινίδος.
ευ. Ὑποδημάτων δεῖ. αγ. τἀμὰ ταυτὶ λάμβανε.
μν. Ἆρ' ἁρμόσει μοι. αγ. χαλαρὰ γοῦν χαίρεις φορῶν.
Σὺ τοῦτο γίνωσκ'. ἀλλ' ἔχεις γὰρ ὧν δέει. 135
μν. Εἴσω τις ὡς τάχιστά μ' εἰσκυκλησάτω.
ευ. Ἀνὴρ μὲν ἡμῖν οὑτοσὶ καὶ δὴ γυνὴ
Τό γ' εἶδος. ἢν λαλῇς δ', ὅπως τῷ φθέγματι
Γυναικιεῖς εὖ καὶ πιθανῶς. μν. πειράσομαι.
ευ. Βάδιζε τοίνυν. μν. μὰ τὸν Ἀπόλλω οὔκ, ἤν γε μὴ
Ὀμόσῃς ἐμοί. Ευ. τί χρῆμα. μν. συσσώσειν ἐμὲ 140
Πάσαις τέχναις, ἤν μοί τι περιπίπτῃ κακόν.
ευ. Ὄμνυμι τοίνυν αἰθέρ' οἴκησιν Διός.
μν. Τί μᾶλλον, ἢ τὴν Ἱπποκράτους ξυνοικίαν
ευ. Ὄμνυμι τοίνυν πάντας ἄρδην τοὺς θεούς
μν. Μέμνησο τοίνυν ταῦθ' ὅτι ἡ φρὴν ὤμοσεν. 145
Ἡ γλῶττα δ' οὐκ ὀμώμοκ'. οὐδ' ὥρκωσ' ἐγώ.

Ολολύ

Ὀλολύζουσι γυναῖκες. Ἱερὸν αἴθεται.

ευ. Ἐπαπόδυε ταχέως. ὡς τὸ τῆς ἐκκλησίας
Σημεῖον ἐν τῷ θεσμοφορείῳ φαίνεται.
Ἐγὼ δ' ἄπειμι. Μν. δεῦρο νῦν ὦ Θρᾶττ' ἕπου, 150
μν. Ὦ Θρᾶττα θέασαι. καομένων τῶν λαμπάδων
Ὅσον τὸ χρῆμ' ἀνέρχεθ' ὑπὸ τῆς λιγνύος.
Ἀλλ' ὦ περικαλλῆ θεσμοφόρω. δέξασθέ με
Ἀγαθῇ τύχῃ. καὶ δεῦρο πάλιν οἴκαδε.
Ὦ Θρᾶττα τὴν κίστην κάθελε. κᾆτ' ἔξελε 155
Τὸ πόπανον ὅπως λαβοῦσα θύσω ταῖν θεαῖν.
Δέσποινα πολυτίμητε Δήμητερ φίλη.
Καὶ Περσέφαττα. πολλὰ πολλάκις μέ σοι
Θύειν ἔχουσαν. εἰ δὲ μή. ἀλλὰ νῦν λαθεῖν.
Καὶ τὴν θυγατέρα χοῖρον ἀνδρός μοι τυχεῖν 160
Πλουτοῦντος ἄλλως τ' ἠλιθίου κἀβελτέρου.
Καὶ πρὸς θάληκον νοῦν ἔχειν μοι καὶ φρένας.
Ποῦ ποῦ καθίζωμ' ἐν καλῷ τῶν ῥητόρων.
Ἵν' ἐξακούω. σὺ δ' ἄπιθ' ὦ Θρᾶττ' ἐκποδών.
Δούλοις γὰρ οὐκ ἔξεστ' ἀκούειν τῶν λόγων. 165

Iubilant & clamant mulieres, & sacra pompa paratur & agitur.

Eu. *Festina citò, quoniam concionis*
Signum in templo Cerealis apparet:
Ego verò abibo. Mn. huc veni nunc ò Threicia ancilla sequere
O ancilla specta, ardentium facum
Quanta copia ascendit è fuligine.
Sed ò perpulchra Ceres & Proserpina, suscipite me
Bona fortuna, & huc rursus domum concedite redire
O ancilla cistam detrahe, & depone, & deinde detrahe
Placentam, vt accipiens sacrificem deabus.
Domina veneranda Ceres chara,
Et Proserpina, concede multa sæpenumero me tibi
Sacrificare habentem: sin minus, saltem nunc latêre,
Et fac filiam meam puellam nubilem virum mihi consequi
Diuitem, alioqui stolidum & stultum,
Et ad rem Veneream animum habere mihi & mentem.
Vbi vbinam sedeam in opportuno loco, Rhetores
Vt exaudiam? Tu verò abi ò ancilla è medio,
Seruis enim non licet audire verba.

ΚΗΡΥΞ, ΧΟΡΟΣ, ΓΥΝΗ ΤΙΣ, Ἄλλη γυνή, Μνησίλοχος.

κη. Εὐφημία ἔστω
Εὐφημία ἔστω
Εὔχεσθε ταῖν θεσμοφόροιν.
Τῇ Δήμητρι. καὶ τῇ Κόρῃ
Καὶ τῷ Πλούτῳ καὶ τῇ Καλλιγενείᾳ 5
Καὶ τῇ Κουροτρόφῳ τῇ γῇ.
Καὶ τῷ Ἑρμῇ, καὶ Χάρισιν.
Ἐκκλησίαν τήνδε, καὶ σύνοδον τὴν νῦν,
Κάλλιστα καὶ ἄριστα ποιῆσαι.
Πολυωφελῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων 10
Τυχηρῶς δ' ἡμῖν αὐταῖς,
Καὶ τὴν δρῶσαν, τὴν ἀγορεύουσαν
Τὰ βέλτιστα περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων
Καὶ τὸν τῶν γυναικῶν
Ταύτην νικᾶν. 15
Ταῦτ' εὔχεσθε. καὶ ὑμῖν αὐταῖς τἀγαθά,
Ἰὴ παιών. ἰὴ παιών. ἰὴ παιών. χαίρωμεν.
χο. Δεχόμεθα καὶ θεῶν γένος
Λιτόμεθα τῆσδ' ἐπ' εὐχαῖς
Φανέντας ἐπιχαρῆναι. 20
Ζεῦ μεγαλώνυμε, χρυσολύρα τε
Δῆλον ὃς ἔχεις ἱεράν.
Καὶ σὺ παγκρατὲς κόρα
Γλαυκῶπι χρυσόλογχε,
Πόλιν οἰκοῦσα περιμάχητον ἐλθὲ δεῦρο. 25
Καὶ πολυώνυμε, θηροφόνε παῖ
Λατοῦς χρυσώπιδος ἔρνος.
Σύ τε πόντιε σεμνὲ Πόσειδον
Ἁλιμέδον, προλιπὼν
Μυχὸν ἰχθυόεντ' οἰστροδόνητον 30
Νηρέος εἰναλίου τε κόραι.
Νύμφαι τ' ὀρεσσίπλαγκτοι,
Χρυσέα τε φόρμιγξ. ἰαχήσειεν ἐπ' εὐχαῖς
Ἡμετέραις. τελέως
Δ' ἐκκλησιάσαιμεν Ἀθηναίων 35
Εὐγενεῖς γυναῖκες.
κη. Εὔχεσθε τοῖς θεοῖσι τοῖς ὀλυμπίοις
Καὶ ταῖς ὀλυμπίαισι. καὶ τοῖς πυθίοις
Καὶ ταῖσι πυθίαισι. καὶ τοῖς δηλίοις

PRÆCO, CHORVS, MVLIER quaedam, Altera mulier, Mnesilochus.

Præ. *Bona ominatio esto,*
Bona ominatio esto,
Preces fundite legiferis,
Cereri & Proserpinæ.
Et Pluto deo diuitiarum & nobilitati,
Et altrici puerorum terræ,
Et Mercurio & Gratiis.
Concionem hanc & conuentum hunc præsentem
Pulcherrime & optime facere,
Ad multam vtilitatem quidem ciuitati Atheniensium,
Fortunatè autem nobisipsis.
Et precamini ex his mulieribus facientem, dicentem
Optima circa populum Atheniensium,
Et circa populum mulierum
Hanc vincere.
Hæc precamini & vobisipsis bona.
Io Pæan, io Pæan, io Pæan gaudeamus.
Cho. *Admittimus & deorum genus,*
Precamur has ob preces
Apparentes lætari.
Iupiter magni nominis, aureaq́; lyra vtens,
Delum qui habes sacram.
Et tu omnipotens Puella
Diana, cæsia oculos, aurea lancea vtens,
Vrbem habitans celeberrimam, & de qua omnes certant, veni huc.
Et celebris Pythonis feræ interfector fili,
Latonæ, aureos oculos habentis germen.
Túque maxime venerande Neptune
Mari imperans, relinquens
Secessum piscosum, tempestuosum:
Nerei mariniq́ filiæ,
Nymphæq́ montiuagæ,
Aureaq́ lyra polleat in precibus
Nostris, perfectéque
Concionemur Atheniensium
Nobiles mulieres.
Præ. *Preces fundite diis cœlestibus,*
Et deabus Olympiis & Pythiis,
Et Pythiis deabus, & Deliis.

Et Deliis deabus, & reliquis diis:
Si quis per insidias struit aliquod populo malum,
Populo inquam mulierum, vel inducias & amicitias facit
Cum Euripide & Medis, ob damnum aliquod
Mulierum, vel tyrannidem occupare cogitat.
Vel tyrannum restituere: vel infantem
Supponentem indicauit aliqua, vel serua alicuius
Lena mulgauit domino:
Vel missa aliqua nuncios falsos affert,
Vel adulter si quis decipit falsa dicens.
Et non dederit, quæ pollicitus fuerit vnquam:
Vel dona aliqua dederit adultero anus mulier,
Vel etiam accipit prodens meretrix amicum:
Et si quis caupo, vel cauponis vxor mensuram,
Vel heminarum institutum & morem lædit,
Malè perire hunc ipsum & domum
Precamini, reliquis verò vobis deos
Precamini omnibus multa dare bona.

Cho. *Simul precamur ratas quidem*
Vrbi, perfectásque populo
Has preces fieri.
Et fieri quoque ratas, optima quibuscunque conuenit,
Vincere dicentibus & consulentibus. & fieri ratas his quæ-
cunque
Decipiunt, violántq; fœdera & iuramenta
Sancita ac constituta legibus
Lucrorum causa in damnum.
Vel decreta & legem
Quærunt immutare,
Arcanáque
Hostibus nostris dicunt.
Vel Persas inducunt
In regionem nostram: quoniam in detrimentum,
Impiè se gerunt, iniuriáque afficiunt
Ciuitatem. Sed ô omnipotens
Iupiter hæc confirmes, vt
Nobis dij assistant,
Quamuis mulieribus existentibus.

Præ. *Audi vnusquisque, visa sunt senatui hæc,*
Mulierum inquam senatui. Timocles præerat,
Lysilla scriba officium exercebat. Dixit Sostrata,
Concionem facere manè media die
Cerealium festorum, quæ erit satis nobis otium,
Et agere primùm de Euripide, (tur
Quidnam oporteat pati illum, iniuriam facere enim vide-
Nobis omnibus. quis concionari vult?

MVLIER QVÆDAM.

Ego. Præ. Circumpone nunc hoc indumentum primùm
priusquam dicas.

Mul. *Tace, sile, adhibe mentem. exscreat enim iam, (dictura.*
Quod quidem faciunt oratores. longam orationem videtur

Mul. *Ambitione quidem nulla non per deas Cererem & Proser-*
pinam,
Grauiter fero misera, multum iam tempus
Contumeliis affectas videns vos ab
Euripide, filio olerum venditricis,
Et multa & varia audiens maledicta.
Quo enim iste nos non inspergit conuiciorum?
Vbi verò non vituperauit? vbi quidem in breui & paruo
Sunt spectatores & Tragœdi & chori,
Dolosas & mores occultantes: meretrices appellans,
Vinolentas, proditrices, loquaces,
Nihil sanum vel bonum, magnum viris malum.
Quare statim ingredientes à tabulatis theatri
Toruè aspiciunt nos, explorantq; protinus,
Num mœchus intus sit aliquis occultatus.
Facere autem amplius nobis nihil quemadmodum & an-
tehac

Καὶ ταῖσι Δηλιάσι. καὶ ταῖς ἄλλαις θεοῖς 40
Εἴ τις ἐπιβουλεύει τι τῷ δήμῳ κακὸν
Τῷ τῶν γυναικῶν. ἢ 'πικηρυκεύεται
Εὐριπίδῃ, Μήδοις ἐπὶ βλάβῃ τινὶ,
Τῇ τῶν γυναικῶν. ἢ τυραννεῖν ἐπινοεῖ.
Ἢ τὸν τύραννον συγκατάγειν. ἢ παιδίον 45
Ὑποβαλλομένης κατεῖπέν τις, ἢ δούλη τινὸς
Προαγωγὸς οὖσ' ἐνεθρύλλισεν τῷ δεσπότῃ.
Ἢ πεμπομένη τις ἀγγελίας ψευδεῖς φέρει.
Ἢ μοιχὸς εἴ τις ἐξαπατᾷ ψευδῆ λέγων.
Καὶ μὴ δίδωσιν ἃ ἂν ὑπόσχηται ποτε. 50
Ἢ δῶρά τις δίδωσι μοιχῷ γραῦς γυνή.
Ἢ καὶ δέχεται προδιδοῦσ' ἑταίρα τὸν φίλον.
Κεἴ τις κάπηλος, ἢ καπηλὶς τοῦ χοὸς
Ἢ τῶν κοτυλῶν τὸ νόμισμα διαλυμαίνεται
Κακῶς ἀπολέσθαι τοῦτον αὐτὸν κ' οἰκίαν 55
Ἀρᾶσθε. ταῖς δ' ἄλλαισιν ὑμῖν τοὺς θεοὺς
Εὔχεσθε πάσαις πολλὰ δοῦναι κἀγαθά.

χο. Ξυνευχόμεθα τέλεα μὲν
Πόλει, τέλεα τε δήμῳ
Τάδ' εὔγματα γενέσθαι. 60
Τὰ δ' ἄρισθ' ὅσαις προσήκει
Νικᾶν λεγούσαις, ὁπόσαι
Δ' ἐξαπατῶσι παραβαίνου-
σί τε τοὺς ὅρκους
Τοὺς νενομισμένους 65
Κερδῶν οὕνεκ' ἐπὶ βλάβῃ,
Ἢ ψηφίσματα καὶ νόμον
Ζητοῦσ' ἀντιμεθιστάναι,
Τἀπόρρητά τε τοῖσιν ἐ-
χθροῖς ἡμετέροις λέγουσιν, 70
Ἢ Μήδους ἐπάγουσι τῆς
Χώρας οὕνεκ' ἐπὶ βλάβῃ.
Ἀσεβοῦσιν, ἀδικοῦσίν τε τὴν
Πόλιν. ἀλλ' ὦ παγκρατὲς
Ζεῦ ταῦτα κυρώσειας, ὥσ- 75
θ' ἡμῖν θεοὺς παραστατεῖν
Καίπερ γυναιξὶν οὔσαις.

κη. Ἄκουε πᾶς. ἔδοξε τῇ βουλῇ τάδε
Τῇ τῶν γυναικῶν. Τιμόκλει' ἐπεστάτει.
Λύσιλλ' ἐγραμμάτευεν. εἶπε Σωστράτη 80
Ἐκκλησίαν ποιεῖν ἕωθεν τῇ μέσῃ
Τῶν Θεσμοφορίων, ᾗ μάλισθ' ἡμῖν σχολῇ.
Καὶ χρηματίζειν πρῶτα περὶ Εὐριπίδου
Ὅ,τι χρὴ παθεῖν ἐκεῖνον. ἀδικεῖν γὰρ δοκεῖ
Ἡμῖν ἁπάσαις. τίς ἀγορεύειν βούλεται; 85

ΓΥΝΗ ΤΙΣ.

Ἐγώ. κη. περίθου νυν τόνδε πρῶτον πρὶν λέγειν.
Σίγα, σιώπα. πρόσεχε τὸν νοῦν. χρέμπτεται γὰρ
ἤδη
Ὅπερ ποιοῦσ' οἱ ῥήτορες. μακρὰν ἔοικε λέξειν.

γυ. Φιλοτιμίᾳ μὲν οὐδεμιᾷ μὰ τὼ θεὼ
Λέξουσ' ἀνέστην ὦ γυναῖκες. ἀλλὰ γὰρ
Βαρέως φέρω τάλαινα, πολὺν ἤδη χρόνον 90
Προπηλακιζομένας ὁρῶσ' ὑμᾶς ὑπὸ
Εὐριπίδου τοῦ τῆς λαχανοπωλητρίας,
Καὶ πολλὰ καὶ παντοῖ' ἀκουούσας κακά.
Τί γὰρ οὗτος ἡμᾶς οὐκ ἐπισμῇ τῶν κακῶν;
Ποῦ δ' οὐχὶ διαβέβληχ' ὅπουπερ ἐν βραχὺ 95
Εἰσὶν θεαταὶ καὶ τραγῳδοὶ καὶ χοροί.
Τὰς μοιχοτρόπους, τὰς ἀνδρεραστρίας καλῶν.
Τὰς οἰνοπότιδας, τὰς προδότιδας, τὰς λάλους.
Τὰς οὐδὲν ὑγιές, τὰς μέγ' ἀνδράσι κακόν.
Ὡς εὐθὺς εἰσιόντες ἀπὸ τῶν ἰκρίων 100
Ὑποβλέπουσ' ἡμᾶς σκοποῦνταί τ' εὐθέως
Μὴ μοιχὸς ἔνδον ᾖ τις ἀποκεκρυμμένος.
Δρᾶσαι δ' ἔθ' ἡμῖν οὐδὲν ὧνπερ καὶ πρὸ τοῦ

Ἔξεσ.

Ἔξεστι. τοιαῦθ' οὗτος ἐδίδαξεν κακὰ 105
Τοὺς ἄνδρας ἡμῶν, ὥς ἐάν τις πλέκῃ
Γυνὴ στέφανον, ἐρᾶν δοκεῖ. κἂν ἐκβάλῃ
Σκεῦός τι κατὰ τὴν οἰκίαν πλανωμένη,
Ἀνὴρ ἐρωτᾷ· τῷ κατέαγεν ἡ χύτρα;
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τῷ Κορινθίῳ ξένῳ. 110
Κάμνει κόρη τις, εὐθὺς ἀδελφὸς λέγει·
Τὸ χρῶμα τοῦτό μ' οὐκ ἀρέσκει τῆς κόρης.
Εἶεν, γυνή τις ὑποβαλέσθαι βούλεται,
Ἀποροῦσα παίδων. οὐδὲ τοῦτ' ἔστιν λαθεῖν.
Ἄνδρες γὰρ ἤδη παρακάθηνται πλησίον. 115
Πρὸς τοὺς γέροντάς θ', οἳ πρὸ τοῦ τὰς μείρακας
Ἤγοντο, διαβέβληκεν. ὥστ' οὐδεὶς γέρων
Γαμεῖν θέλει γυναῖκα διὰ τοῦπος τοδί.
Δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.
Εἶτα διὰ τοῦτον ταῖς γυναικωνίτισιν 120
Σφραγῖδας ἐπιβάλλουσιν ἤδη καὶ μοχλοὺς
Τηροῦντες ἡμᾶς, καὶ προσέτι μολοττικοὺς
Τρέφουσι μορμολυκεῖα τοῖς μοιχοῖς κύνας.
Καὶ ταῦτα μὲν ξυγγνώσθ'. ἃ δ' ἦν ἡμῖν πρὸ τοῦ
Αὐταῖς ταμιεύσαισι προαιρούσαις λαβεῖν. 125
Ἄλφιτον. ἔλαιον. οἶνον. οὐδὲ ταῦτ' ἔτι
Ἔξεστιν. οἱ γὰρ ἄνδρες ἤδη κλειδία
Αὐτοὶ φοροῦσι κρυπτὰ κακοηθέστατα,
Λακωνίκ' ἄττα τρεῖς ἔχοντα γομφίους.
Πρὸ τοῦ μὲν οὖν ἦν ἀλλ' ὑποῖξαι τὴν θύραν 130
Ποιησαμέναισι δακτύλιον τριωβόλου.
Νῦν δ' οὗτος αὐτοὺς ᾠκότριψ Εὐριπίδης
Ἐδίδαξε θριπήδεστ' ἔχειν σφραγίδια
Ἐξαψαμένους. νῦν οὖν ἐμοὶ τοῦτο δοκεῖ
Ὄλεθρόν τιν' ἡμᾶς κυρκανᾶν ἁμῶς γέ πως 135
Ἢ φαρμάκοισιν, ἢ μιᾷ γέ τῳ τέχνῃ,
Ὅπως ἀπολεῖται. ταῦτ' ἐγὼ φανερῶς λέγω.
Τὰ δ' ἄλλα μετὰ τῆς γραμματέως συγγράψομαι.

Χο. Οὔπω ταύτης
Ἤκουσα πολυπλοκωτέρας 140
Γυναικὸς οὐδὲ δεινότερον λεγούσης.
Πάντα γὰρ λέγει δίκαια. πάσας δ' ἰδέας
Ἐξήτασεν. πάντα δ' ἐβάστασε φρενί.
Πυκνῶς τε ποικίλους λόγους
Ἀνηῦρεν εὖ διεζητημένους. 145
Ὥστ' ἂν εἰ λέγοι παρ' αὐτὴν Ξενοκλῆς ὁ Καρκίνου,
Δοκεῖν ἂν αὐτὸν
Ὡς ἐγᾦμαι πᾶσιν ὑμῖν ἄντικρυς μηδὲν λέγειν.

ΕΤΕΡΑ ΓΥΝΗ.

ἑτ. γυ. Ὀλίγων ἕνεκ' αὐτὴ παρῆλθον ῥημάτων.
Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, αὕτη κατηγόρηκεν εὖ. 150
Ἃ δ' ἐγὼ πέπονθα ταῦτα λέξαι βούλομαι.
Ἐμοὶ γὰρ ἀνὴρ ἀπέθανεν μὲν ἐν Κύπρῳ.
Παιδάρια πέντε καταλιπών. ἃ γὼ μόλις
Στεφανηπλοκοῦσ' ἔβοσκον ἐν ταῖς μυρρίναις.
Τέως μὲν οὖν ἀλλ' ἡμιμόχθηρως ἐβοσκόμην. 155
Νῦν δ' οὗτος ἐν ταῖσι τραγῳδίαις ποιῶν
Τοὺς ἄνδρας ἀναπέπεικεν οὐκ εἶναι θεούς.
Ὥστ' οὐκέτ' ἐμπολῶμεν οὐδ' εἰς ἥμισυ.
Νῦν οὖν ἁπάσαισιν παραινῶ καὶ λέγω,
Τοῦτον κολάσαι τὸν ἄνδρα πολλῶν οὕνεκα. 160
Ἄγρια γὰρ ἡμᾶς ὦ γυναῖκες δρᾷ κακά,
Ἅτ' ἐν ἀγρίοισι λαχάνοις αὐτὸς τραφείς.
Ἀλλ' εἰς ἀγορὰν ἄπειμι. δεῖ γὰρ ἀνδράσιν
Πλέξαι στεφάνους συνθηματιαίους εἴκοσιν.
Χο. Ἕτερον αὖ τι λῆμα τοῦτο 165

Licet. Talia iste docuit mala
Viros nostrûm, vt si aliqua texat
Mulier coronam, amare videatur. & si eiecerit
Vasculum aliquod per domum errans,
Maritus interrogat, cuinam fracta est olla?
Non est, quomodo non Corinthio hospiti.
Laborat morbo virgo aliqua, statim frater dicit,
Color hic mihi non placet puellæ.
Esto, mulier aliqua supponere vult,
Carens filijs: ne hoc quidem licet occultum esse,
Viri enim iam assident propè.
Ad senesq́, qui antehac puellas
Ducebant, vituperauit, vt nullus senex
Ducere velit vxorem propter carmen hoc,
Domina enim seni sponso vxor.
Deinde ob id mulieribus cubiculis
Signacula inijciunt, & obsignant iam & pessulos,
Obseruantes nos, & insuper molossos
Alunt, laruas ac terricula adulteris canes.
Et hæc quidem cognoscite affatim nobis antehac,
Ipsis cellam promptuariam custodire proponentibus & volentibus accipere
Farinam, oleum, vinum, ne hæc quidem amplius
Licet. viri enim iam claniculas
Ipsi gestant occultas, callidissimas, ac maximè malignas,
Laconicas quasdam treis habentes claniculos.
Sed prius quidem certè licebat aperire fores,
Facientibus annulum triobolo & vili precio.
Nunc verò iste ipsos verna Euripides
Docuit minuta, & quasi à tineis corrosa habere sigilla
Appensa habentes. Nunc igitur mihi hoc videtur
Perniciem aliquam nos miscere ac moliri quomodocunque
Vel venenis, vel vna quidem arte,
Vt pereat. hæc ego apertè dico,
Reliqua verò cum scriba simul scribam.

Ch. *Nunquam hac*
Audiui callidiorem
Muliere, neque facundius dicentem.
Omnia enim dicit iusta, omnesq́ species eloquentiæ
Examinauit, omniaq́ gestauit mente,
Denséq́ & prudenter varias orationes
Inuenit bene exquisitas:
Vt si diceret ad comparationem ipsius Xenocles, filius Carcini
Videretur ipse,
Vt ego puto, omnibus vobis planè nihil dicere.

ALTERA MVLIER.

Al. m. *Paucorum causa ipsa prodij verborum,*
Alia enim hæc accusauit bene.
Quæ verò passa sum, hæc dicere volo.
Mihi enim vir mortuus est quidem in Cypro,
Puerulos quinque quos reliquit, quos ego vix
Coronas texens pascebam in Myrtis.
Tunc quidem igitur, sed semimale alebar,
Nunc verò iste in Tragœdijs faciens,
Viros persuasit non esse Deos.
Vnde non amplius vendimus ne dimidium quidem coronarum.
Nunc igitur omnes admoneo, & dico
Hunc punire virum multis de causis.
Agrestibus enim nos ô mulieres, afficit malis,
Vtpote in agrestibus oleribus ipse nutritus.
Sed in forum abibo, oportet enim viris
Texere coronas consacrificatorias viginti.
Ch. *Altera rursus quadam audacia hæc*

Facundior adhuc quàm prior apparuit.
Qualia facunde dixit,
Non importuna, mentem habens,
Et varium multiplicémque sensum, neque imprudentia, sed
Probabilia omnia. oportet autem huius
Iniuriæ nobis virum manifestò dare pœnam.

Mn. Quòd quidem ô mulieres acriter irascamini admodum
Euripidi, talia audientes conuicia,
Non mirum est, neque quòd inferuescat bilis.
Etenim ipsa ego ita adiuuer filiorum causa, & ipsis fruar
Odi virum illum, nisi insaniam.
Veruntamen inter nos inuicem oportet dare & reddere rationem,
Ipsæ enim sumus, & nulla enunciatrix orationis nostræ.
Quid hæc vitia habentes, illum accusamus?
Grauiterque ferimus, si duo nostrûm vel tria
Mala cognoscens dixit, cùm fecerit infinitas fabulas.
Ego enim ipsa primùm, vt ne aliam dicam,
Conscia sum mihipsi multorum malorum. Illud verò certè
Indignissimum est, cùm sponsa quidem fui tres dies,
Et maritus apud me erat dormiens, erat mihi amicus,
Qui quidem me vitiauit septem annorum existentem
Hic desiderio & amore mei leuiter pulsabat, cùm venisset fores,
Et deinde protinus agnoui, deinde descendo clàm.
Vir autem rogat, quonam tu descendis? quò?
Tormina me habent circa ventrem ô marite, & dolor,
Ad latrinam igitur eo. vade nunc,
Et deinde hic quidem terebat fructus cedri, anethum & sphacum.
Ego vero cùm infudissem supra cardinem aquam,
Egressa sum ad mœchum, deinde innixa sum
Iuxta viam fortiter adhærens lauro.
Hæc nunquam deprehendit Euripides,
Neque quòd à seruisque & mulionibus
Subagitamur, si non habuerimus alterum, non dicit.
Neque quòd cùm maximè ab aliquo subagitatæ fuerimus
Nocte, mane allia mandimus,
Vt olfaciens vir à muro vrbis ingressus domum
Nihil mali facere suspicetur, hæc videns
Nunquam dixit, si verò Phædram maledicit,
Nobis quid hoc est? neque illud dixit vnquam,
Quòd vxor ostendens viro circularem tunicam,
Ad radios solis qualis est, occultatum
Adulterum emisit, non dixit vnquam:
Alteram verò noui, quæ dicebat dolores partus habere mulier
Per decem dies, donec emit infantem.
Maritus autem obibat vrbem medicamenta celerem partum facientia emens,
Intulit autem anus in olla infantem,
Vt ne clamaret cerula obturatum.
Deinde vt annuit capitê anus quæ ferebat, vxor statim clamat,
Abi abi iam enim ô vir mihi videor
Paritura esse, imum ventrem enim infans calcib. percussit.
Et hic quidem lætatus cucurrit, hæc verò traxit
Ex ore infantis cerulam, ille verò clamauit.
Deinde scelesta anus quæ ferebat infantem,
Currit ridens ad maritum, & dicit,
Leo leo tibi natus est, ipsa effigies tua,
Et in reliquis omnia, & membrum virile
Tuo persimile tortum & compactum quemadmodum nucamentum
Hæc si facimus mala per Dianam,
Nos quidem contra Euripidem irascimur,
Nihil passæ plus quàm fecimus.

Ch. Hoc tamen mirum est,
Vnde inuenta sit res hæc,
Et quænam educarit regio
Hanc arrogantem ita.

Κομψότερος ἔτ' ἢ τὸ πρότερον ἀναπέφηνεν.
Οἷα κατεστωμύλατο
Οὐκ ἄκαιρα φρένας ἔχουσα
Καὶ πολύπλοκον νόημα, οὐδ' ἀσύνετ' ἀλλὰ
Πιθανὰ πάντα. δεῖ δὲ ταύτης 170
Τῆς ὕβρεως ἡμῖν τὸν ἄνδρα περιφανῶς δοῦναι δίκην.

μν. Τὸ μὲν ὦ γυναῖκες ὀξυθυμεῖσθαι σφόδρα
Εὐριπίδῃ τοιαῦτ' ἀκουσάσας κακὰ
Οὐ θαυμάσιόν ἐστ', οὐδ' ἐπιζεῖν τὴν χολήν.
Καὐτὴ γὰρ ἔγωγ' οὕτως ὀναίμην τῶν τέκνων, 175
Μισῶ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον εἰ μὴ μαίνομαι.
Ὅμως δ' ἐν ἀλλήλαισι χρὴ δοῦναι λόγον.
Αὐταὶ γάρ ἐσμεν, κοὐδεμί' ἐκφορὸς λόγου.
Τί ταῦτ' ἔχουσαι κεῖνον αἰτιώμεθα,
Βαρέως τε φέρομεν, εἰ δύ' ἡμῶν ἢ τρία 180
Κακὰ ξυνειδὼς εἶπε δρώσας μυρία.
Ἐγὼ γὰρ αὐτὴ πρῶτον ἵνα μὴ ἄλλην λέγω
Ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πολλά· ἐκεῖνο δ' οὖν
Δεινότατον, ὅτε νύμφη μὲν ἦν τρεῖς ἡμέρας,
Ὁ δ' ἀνὴρ παρ' ἐμοὶ καθηῦδεν· ἦν δέ μοι φίλος, 185
Ὅσπερ με διεκόρευσεν ἑπτέτιν οὖσαν.
Οὗτος πόθῳ μ' ἔκνυεν ἐλθὼν τὴν θύραν.
Κἆτ' εὐθὺς ἔγνων. εἶτα καταβαίνω λάθρα.
Ὁ δ' ἀνὴρ ἐρωτᾷ. ποῖ σὺ καταβαίνεις; ὅποι;
Στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρ' ὦνερ κὠδύνη. 190
Ἐς τὸν κοπρῶν' οὖν ἔρχομαι. βάδιζέ νυν.
Κᾆθ' ὁ μὲν ἔτριβε κεδρίδας, ἄνηθον, σφάκον.
Ἐγὼ δὲ καταχέασα τοῦ στροφέως ὕδωρ,
Ἐξῆλθον ὡς τὸν μοιχόν. εἶτ' ἠρειδόμην
Παρὰ τὸν Ἀγυιᾶ κύβδ' ἐχομένη τῆς δάφνης. 195
Ταῦτ' οὐδεπώποτ' εἶφ' ὁρᾷς Εὐριπίδης.
Οὐδ' ὡς ὑπὸ τῶν δούλων τε κὠρεωκόμων
Σποδούμεθ' ἢν μὴ 'χωμεν ἕτερον, οὐ λέγει.
Οὐδ' ὡς ὅταν μάλισθ' ὑπό του βινώμεθα
Τὴν νύχθ' ἕωθεν σκόροδα μασώμεθα. 200
Ἵν' ὀσφραινόμενος ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ τείχους εἰσιὼν
Μηδὲν κακὸν δρᾶν ὑποτοπῆται. ταῦθ' ὁρᾷς
Οὐπώποτ' εἶπεν. εἰ δὲ Φαίδραν λοιδορεῖ
Ἡμῖν τί τοῦτ' ἔστ'; οὐδ' ἐκεῖν' εἴρηκέ πω.
Ὡς ἡ γυνὴ δεικνῦσα τἀνδρὶ τοὔγκυκλον 205
Ὑπ' αὐγὰς οἷόν ἐστιν, ἐγκεκαλυμμένον
Τὸν μοιχὸν ἐξέπεμψεν. οὐκ εἴρηκέ πω.
Ἑτέραν δ' ἐγᾦδ' ἣ 'φασκεν ὠδίνειν γυνὴ
Δέχ' ἡμέρας ἕως ἐπρίατο παιδίον.
Ὁ δ' ἀνὴρ περιῄει ὠκυτόκι' ὠνούμενος. 210
Τὸ δ' εἰσέφερε γραῦς ἐν χύτρᾳ τὸ παιδίον
Ἵνα μὴ βοῴη κηρίῳ βεβυσμένον.
Εἶθ' ὡς ἔνευσεν ἡ φέρουσ' εὐθὺς βοᾷ
Ἄπελθ' ἄπελθ'. ἤδη γὰρ ὦνερ μοι δοκῶ
Τέξειν. τὸ γὰρ ἦτρον τῆς χύτρας ἐλάκτισεν. 215
Χ' ὁ μὲν γεγηθὼς ἔτρεχεν, ἡ δ' ἐξέσπασεν
Ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου. τὸ δ' ἀνέκραγεν.
Εἶθ' ἡ μιαρὰ γραῦς ἣ 'φερε τὸ παιδίον
Θεῖ μειδιῶσα πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ λέγει.
Λέων λέων σοι γέγονεν αὐτέκμαγμα σόν. 220
Τά τ' ἄλλ' ἀπαξάπαντα καὶ τὸ πόσθιον
Τῷ σῷ προσόμοιον στρεβλὸν ὥσπερ κύτταρον.
Ταῦτ' οὐ ποιοῦμεν τὰ κακά; νὴ τὴν Ἄρτεμιν
Ἡμεῖς γε. κᾆτ' Εὐριπίδῃ θυμούμεθα
Οὐδὲν παθοῦσαι μεῖζον ἢ δεδράκαμεν. 225

χο. Τουτὶ μέντοι θαυμαστόν
Ὁπόθεν εὑρέθη τὸ χρῆμα
Χ' ἥτις ἐξέθρεψε χώρα
Τήνδε τὴν θρασεῖαν οὕτω.

Τάδε

Τάδε γὰρ εἰπεῖν τὴν πανοῦργον
κατὰ τὸ φανερὸν ὧδ᾽ ἀναιδῶς 230
οὐκ ἂν ᾠόμην ἐν ἡμῖν οὐδὲ τολμῆσαι ποτ᾽ ἄν.
ἀλλ᾽ ἅπαν γένοιτ᾽ ἂν ἤδη.
τὴν παροιμίαν δ᾽ ἐπαινῶ
τὴν παλαιάν· ὑπὸ λίθῳ γὰρ
παντί που χρὴ μὴ δάκῃ ῥήτωρ ἀθρεῖν. 235
ἀλλ᾽ οὐ γάρ ἐστι τῶν ἀναισχύντων φύσει γυναικῶν
οὐδὲν κάκιον εἰς ἅπαντα πλὴν ἄρ᾽ ἢ γυναῖκες.
γυν. Οὔτοι μὰ τὴν Ἄγλαυλον ὦ γυναῖκες εὖ φρονεῖτε
ἀλλ᾽ ἢ πεφάρμαχθ᾽ ἢ κακόν τι μέγα πεπόνθατ᾽ ἄλλο.
ταύτην ἐῶσαι τὴν φθόρον τοιαῦτα περιυβρίζειν 240
ἡμᾶς ἁπάσας. εἰ μὲν οὖν τις ἔστιν· εἰ δὲ μή, ἡμεῖς
αὐταί τε καὶ τὰ δουλάρια τέφραν ποθὲν λαβοῦσαι,
ταύτης ἀποψιλώσομεν τὸν χοῖρον, ἵνα διδαχθῇ
γυνὴ γυναῖκας οὖσα μὴ κακῶς λέγειν τὸ λοιπόν.
μν. Μὴ δῆτα τόν γε χοῖρον ὦ γυναῖκες. εἰ γὰρ οὔσης 245
παρρησίας κἀξὸν λέγειν ὅσαι πάρεσμεν αὐταί,
εἶτ᾽ εἶπον ἃ γιγνώσκον ὑπὲρ Εὐριπίδου δίκαια
διὰ τοῦτο τιλλομένην με δεῖ δοῦναι δίκην ὑφ᾽ ὑμῶν;
γυν. Οὐ γάρ σε δεῖ δοῦναι δίκην, ἥτις μόνη τέτληκας
ὑπὲρ ἀνδρὸς ἀντειπεῖν ὃς ἡμᾶς πολλὰ κακὰ δέδρακεν 250
ἐξεπίτηδες εὑρίσκων λόγους ὅπου γυνὴ πονηρὰ
ἐγένετο, Μελανίππας ποιῶν Φαίδρας τε. Πηνελόπην δὲ
μν. οὐπώποτ᾽ ἐποίησεν ὅτι γυνὴ σώφρων ἔδοξεν εἶναι.
ἐγὼ γὰρ οἶδα τἄτιον. μίαν γὰρ οὐκ ἂν εἴποις
τῶν νῦν γυναικῶν Πηνελόπην, Φαίδρας δ᾽ ἁπαξαπάσας. 255
γυν. Ἀκούετ᾽ ὦ γυναῖκες οἷ᾽ εἴρηκεν ἡ πανοῦργος
ἡμᾶς ἁπάσας αὖθις αὖ. μν. καὶ νὴ Δί᾽ οὐδέπω γε
εἴρηχ᾽ ὅσα ξύνοιδ᾽, ἐπεὶ βούλεσθε πλεῖον εἴπω;
γυν. Ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἔτ᾽ ἔχοις. ὅσα γὰρ ᾔδεις ἐξέχεας ἅπαντα.
μν. Μὰ Δί᾽ οὐδὲ τὴν μυριοστὴν μοῖραν ὧν ποιοῦμεν. 260
ἔπειτα γ᾽ οὐκ εἴρηχ᾽, ὁρᾷς, ὡς στλεγγίδας λαβοῦσαι
μν. ἔπειτα σιφωνίζομεν τὸν σῖτον. γυν. ἐπιτριβείης.
ὥς τ᾽ αὖ τὰ κρέ᾽ ἐξ Ἀπατουρίων ταῖς μαστροποῖς διδοῦσαι
ἔπειτα τὴν γαλῆν φαμεν. γυν. τάλαιν᾽ ἐγὼ φλυαρεῖς.
μν. Οὐδ᾽ ὡς τὸν ἄνδρα τῷ πελέκει γυνὴ κατεσπόδησεν. 265
οὐκ εἶπον. οὐδ᾽ ὡς φαρμάκοις ἑτέρα τὸν ἄνδρ᾽ ἔμηνεν.
οὐδ᾽ ὡς ὑπὸ τῇ πυέλῳ κατώρυξέν ποτε. γυν. ἐξόλοιο.
μν. Ἀχαρνικὴ τὸν πατέρα. γυν. ταυτὶ δῆτ᾽ ἄνεκτ᾽ ἀκούειν;
μν. Οὐδ᾽ ὡς σὺ τῆς δούλης τεκούσης ἄρρεν εἶτα σαυτῇ
τοῦθ᾽ ὑπεβάλου, τὸ σὸν δὲ θυγάτριον παρῆκας αὐτῇ.
γυν. Οὔτοι μὰ τὼ θεὼ σὺ καταπροίξει λέγουσα ταυτὶ
ἀλλ᾽ ἐκποκιῶ σου τὰς ποκάδας. μν. οὐ δὴ μὰ Δία σύ γ᾽ ἅψει.
γυν. Καὶ μὴν ἰδού. μν. καὶ μὴν ἰδού. λαβὲ θοἰμάτιον Φιλίστη.
μν. κη. Πρόσθες μόνον. κἀγώ σε νὴ τὴν Ἄρτεμιν. γυν. τί δράσεις;
μν. κη. Τὸν σησαμοῦνθ᾽ ὃν κατέφαγες τοῦτον χεσεῖν ποιήσω.
χο. Παύσασθε λοιδορούμεναι. καὶ γὰρ γυνή τις ἡμῖν
ἐσπουδακυῖα προστρέχει. πρὶν οὖν ὁμοῦ γενέσθαι,
σιγᾶθ᾽ ἵν᾽ αὐτῆς κοσμίως πυθώμεθ᾽ ἅττα λέξει.

Hæc enim declaram fuisse versutam
Apertis ita impudenter,
Non existimassem inter nos, neque ausuram fuisse vnquam
Sed omne fieri & euenire posset iam.
Prouerbium autem laudo
Vetus, Sub lapide enim
Omni alicubi oportet, ne mordeat orator, spectare.
Veruntamen est impudentibus natura mulieribus
Nihil peius ad omnia, præterquam scilicet mulieres.
Mul. *Non per agrestem & venatricem Dianam ô mulieres, bene sapitis.*
Sed vel venenatæ estis, vel malum aliquod maius passæ estis aliud,
Hanc permittentes perniciem talibus iniurijs afficere
Nos omnes. si igitur aliqua est, sin minus, nos
Ipsæ quidem & ancillulæ cinerem alicunde accipientes,
Huius expilabimus vuluam, vt doceatur
Mulier mulieres existens non vituperare posthac.
Soc. *Ne profectò genitale muliebre ô mulieres. si enim existente*
Dicendi libertate, & cùm liceat dicere omnibus quæcunque adsumus ipsæ,
Deinde dixi, quæ sentiebam pro Euripide iusta,
Propter hoc vulsam me oportet dare pœnas à vobis?
Mul. *Non enim te oportet dare pœnas, quippe quæ solo ausa es*
Pro viro contradicere, qui nos multis malis affecit,
Dedita opera excogitans verba vbi mulier improba
Fuit Menalippas, repræsentans Phædrasque, Penelopémque,
Nunquam egit, quòd mulier temperans visa est esse.
Soc. *Ego enim scio causam. vnam enim non scilicet diceres*
Huius ætatis mulierum Penelopem, Phædras simul omnes.
Mul. *Audite ô mulieres, qualia dixit scelesta.*
Nobis omnibus rursus. Soc. *Et profectò nondum quidem*
Dixi, quæcunque cognosco: nam vultis, plus dicam?
Mul. *Sed non amplius posses, quæcunque enim sciebas, effudisti omnia.*
Soc. *Non per Iouem, ne millesimam quidem partem eorum quæ facimus,*
Deinde quidem non dixi: vides, quòd strigiles accipientes,
Postea quasi per siphonem & fistulam attrahimus cibum.
Mu. *Perdaris.*
So. *Quódque ipsas carnes Apaturiis festis lenis dantes,*
Deinde felem dicimus abstulisse. Mul. *Miseram me, nugaris.*
So. *Neque quòd maritum securi vxor percussit,*
Non dixi: neque quòd potionibus altera maritum insanire fecit,
Neque quod sub solio defodit olim. Mul. *Pereas.*
So. *Acharnica patrem.* Mul. *Hæc verò tolerabilia sunt ne ad audiendum?*
So. *Neque quòd tu ancilla pariente marem, deinde tibi ipsi*
Hunc supposuisti, tuam verò filiolam dimisisti ipsi.
Mul. *Non per deas tu impunè feres, dicens hæc,*
Sed euellam tui pilos.
So. *Neque per Iouem tu quidem attinges me.*
Mul. *Verùm ecce, verùm ecce te tangam, sume pallium Philisthe ancilla.*
So. *Accede modò, & ego te per Dianam.* Mul. *Quid facies?*
So. *Sesaminam placentam quam deuorasti, hanc cacare faciam.*
Cho. *Desinite conuiciantes, etenim mulier quædam ad nos*
Festinans accurrit: priusquam igitur simul fiamus,
Tacete, vt ipsam modestè audiamus quænam dicet.

CLEISTHENES, CHORVS, MVLIER, ALTERA MVLIER.

Cl. Chara mulieres cognata meorum morum,
Quòd quidem amicus sum vobis, manifestus sum malis.
Ob imitationem enim mulierum insanio, interpresque vestrûm sum semper.
Et nunc cùm audierim rem de vobis magnam,
Paulo quid prius in foro prædicatam,
Venio dicturus hoc, nunciaturúsque vobis, vt
Videatis & obseruetis, & ne accidat
Nobis imparatis & immunitis res grauis & magna.
Ch. Quid verò est ô puer? puerum enim te conueniens est appellare,
Quousque ita genas depiles habueris.
Cli. Euripidem dixit quidam virum socerum quendam
Ipsius senem huc misisse hodie.
Cho. Ad quam nam rem, vel cuiúsnam consilij causa?
Cli. Vt quænam consuleretis, & factura essetis,
Ille esset verborum & consiliorum explorator.
Cho. Et quomodo latuit inter mulieres existens vir?
Cli. Adussit ipsum, & euellit pilos Euripides,
Et in aliis omnibus quasi mulierem induit & ornauit.
Soc. Creditísne isti hæc? quis verò ita vir
Stultus, qui sibi pilos euelli pateretur?
Non arbitror equidem quenquam esse ita stultum, ô veneranda dea.
Cli. Nugaris, ego enim non venissem nunciaturus,
Nisi audiuissem hæc ab his qui certò sciunt.
Cho. Res hæc grauis & indigna annunciatur.
Sed ô mulieres non morari oportet:
Sed explorare virum & quærere, vbi
Latuit nos occultus sedens.
Et tu simul inueni ipsum, vt gratiam
Hancque & illam habeas ô amice.
Cli. Age videam, quænã es prima tu? So. quò aliquis vertet se?
Cli. Excutiendæ enim estis & inuestigandæ. Soc. miser ego.
Mul. Me quænam es, rogasti? Cleonymi vxor sum.
Cli. Cognoscitis vos, quænam est hæc mulier?
Cho. Cognoscimus profectò, sed alias inspice.
Cli. Ista verò quænam est infantem
Habens? Mul. nutrix ista est mea. Soc. pereo.
Cli. Heus tu, quò verteris, & fugis? mane hic, quod malum?
Soc. Sinito mingere me. Cli. impudens es.
Tu igitur fac hoc, expecto enim hic.
Ch. Expecta verò, & inuestiga ipsam vehementer,
Solam enim ipsam ô vir, non cognoscimus.
Cl. Multum quidem tempus mingis tu. Soc. Profectò ô miser,
Vrinæ enim stillicidium patior, heri comedi nasturtia.
Cl. Quid, nasturtia? nónne venies huc ad me?
Soc. Quid verò me trahis ægrotantem? dic mihi.
Cl. Quisnam est maritus tibi? Soc. meum maritum rogas?
Ipsum illum nosti ex Cothocidis?
Cl. Ipsum illum quem? éstne ipse ille, qui & olim?
Soc. Certum quendam filium certi cuiusdam. Cl. nugari mihi videris.
Ascendistine iam huc ad hoc mysterium prius? So. Per Iouem ascendi.
Cl. Quot anni quidem sunt? & quænam est tui contubernalis?
So. Certa quadã mihi quidem. Cl. heu me miserum, nihil dicis.
Mul. Abs, ego enim torquebo, & examinabo hanc adductam ad quæstionem bene,
Ex sacris superioris anni: tu verò discede mihi,
Vt ne audias existens vir. Tu vero dic mihi,
Quódnam primùm nobis sacrorum ostendebatur.
Age videam, quidnam primum erat? So. bibebamus.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΓΥΝΗ, ΑΛΛΗ ΓΥΝΗ.

κλ. Φίλαι γυναῖκες, ξυγγενεῖς τοὐμοῦ τρόπου,
Ὅτι μὲν φίλος εἴμ' ὑμῖν, ἐπίδηλος ταῖς γνάθοις.
Γυναικομανῶ γὰρ, προξενῶ θ' ὑμῶν ἀεί.
Καὶ νῦν ἀκούσας πρᾶγμα περὶ ὑμῶν μέγα
Ὀλίγῳ τι πρότερον, κατ' ἀγορὰν λαλούμενον 5
Ἥκω φράσων τοῦτ' ἀγγελῶν θ' ὑμῖν ἵνα
Σκοπῆτε καὶ τηρῆτε, καὶ μὴ προσπέσῃ
Ἡμῖν ἀφράκτοις πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα.
χο. Τί δ' ἔστιν ὦ παῖ; παῖδα γάρ σ' εἰκὸς καλεῖν
Ἕως ἂν οὕτως τὰς γνάθους ψιλὰς ἔχῃς. 10
κλ. Εὐριπίδην φάσ' ἄνδρα κηδεστήν τινα
Αὑτοῦ γέροντα δεῦρ' ἀναπέμψαι τήμερον.
χο. Πρὸς ποῖον ἔργον ἢ τίνος γνώμης χάριν;
κλ. Ἵν' ἅττα βουλεύοισθε καὶ μέλλοιτε δρᾶν
Ἐκεῖνος εἴη τῶν λόγων κατάσκοπος. 15
χο. Καὶ πῶς λέληθεν ἐν γυναιξὶν ὢν ἀνήρ;
κλ. Ἀφεῦσεν αὐτὸν κἀπέτιλ' Εὐριπίδης,
Καὶ τἄλλ' ἅπανθ' ὥσπερ γυναῖκ' ἐσκεύασεν.
μν. Πείθεσθε τούτῳ ταῦτα; τίς δ' οὕτως ἀνὴρ
Ἠλίθιος, ὅς τις τιλλόμενος ἠνείχετο; 20
Οὐκ οἴομ' ἔγωγ'. ὦ πολυτιμήτω θεώ.
κλ. Ληρεῖς. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ἦλθον ἀγγελῶν,
Εἰ μὴ 'πεπύσμην ταυτὶ τῶν σάφ' εἰδότων.
χο. Τὸ πρᾶγμα τουτὶ δεινὸν εἰσαγγέλλεται.
Ἀλλ' ὦ γυναῖκες οὐκ ἐλινύειν ἐχρῆν 25
Ἀλλὰ σκοπεῖν τὸν ἄνδρα καὶ ζητεῖν ὅπου
Λέληθεν ὑμᾶς κρυπτὸς ἐγκαθήμενος.
Καὶ σὺ συνέξευρ' αὐτὸν ὡς ἂν τὴν χάριν
Ταύτην τε κἀκείνην ἔχῃς ὦ πρόξενε.
κλ. Φέρ' ἴδω τίς εἶ πρώτη σύ. μν. κη. ποῖ τις τρέψεται. 30
κλ. Ζητητέαι γάρ ἐστε. μν. κη. κακοδαίμων ἐγώ.
γυ. Ἔμ' ἥτις εἰμί; Κλεωνύμου γυνή.
κλ. Γιγνώσκεθ' ὑμεῖς ἥτις ἔσθ' ἥδ' ἡ γυνή.
χο. Γιγνώσκομεν δῆτ', ἀλλὰ τὰς ἄλλας ἄθρει.
κλ. Ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν ἡ τὸ παιδίον 35
Ἔχουσα; γυ. τιτθὴ νὴ Δί' ἐμή. μν. διοίχομαι.
κλ. Αὕτη σὺ ποῖ στρέφει; μέν' αὐτοῦ. τί τὸ κακόν;
μν. Ἔασον οὐρῆσαί μ'. κλ. ἀναίσχυντός τις εἶ.
Σὺ δ' οὖν ποίει τοῦτ', ἀναμενῶ γὰρ ἐνθάδε.
χο. Ἀνάμενε δῆτα καὶ σκόπει γ' αὐτὴν σφόδρα. 140
Μόνην γὰρ αὐτὴν ὦνερ οὐ γιγνώσκομεν.
κλ. Πολύν γε χρόνον οὐρεῖς σύ. μν. νὴ Δί' ὦ μέλε.
Στραγγουριῶ γάρ, ἐχθὲς ἔφαγον κάρδαμα.
κλ. Τί καρδαμίζεις; οὐ βαδιεῖ δεῦρ' ὡς ἐμέ;
μν. Τί δῆτά μ' ἕλκεις ἀσθενοῦσαν; εἰπέ μοι. 45
κλ. Τίς ἐστ' ἀνήρ σοι. μν. τὸν ἐμὸν ἄνδρα πυνθάνει;
Τὸν δεῖνα γιγνώσκεις τὸν ἐκ Κοθωκιδῶν;
κλ. Τὸν δεῖνα; ποῖον; ἔσθ' ὁ δεῖν' ὅς καί ποτε;
μν. Τὸν δεῖνα τὸν τοῦ δεῖνα. κλ. ληρεῖν μοι δοκεῖς.
Ἀνῆλθες ἤδη δεῦρο πρότερον; μν. νὴ Δία. 50
κλ. Ὅσ' ἔτη; καὶ τίς σοῦ 'στι συσκηνήτρια;
μν. Ἡ δεῖν' ἔμοιγε. κλ. οἴμοι τάλας οὐδὲν λέγεις.
γυ. Ἄπελθ', ἐγὼ γὰρ βασανιῶ ταύτην καλῶς
Ἐκ τῶν ἱερῶν τῶν πέρυσι. σὺ δ' ἀπόστηθί μοι
Ἵνα μὴ 'πακούσῃς ὢν ἀνήρ. σὺ δ' εἰπέ μοι. 55
Ὅτι πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν ἐδείκνυτο.
Φέρ' ἴδω τί πρῶτον ἦν. μν. ἐπίνομεν.

γυ. τί δαὶ μετὰ τοῦ δεύτερον; μν. προὐπίνομεν.
γυ. ταυτὶ μὲν ἤκουσάς τινος· τί δαὶ τρίτον;
μν. Σκάφιον Ξένυλλ' ᾔτησεν, οὐ γὰρ ἦν ἁμίς. 60
γυ. Οὐδὲν λέγεις. δεῦρ' ἐλθὲ δεῦρ' ὦ Κλείσθενες,
Ὅδ' ἐστὶν ἁνὴρ, ὃν λέγεις. κλ. τί οὖν ποιῶ;
γυ. Ἀπόδυσον αὐτὸν, οὐδὲν ὑγιὲς γὰρ λέγει.
μν. Κἄπειτ' ἀποδύσετ' ἐννέα παίδων μητέρα;
κλ. Χάλα ταχέως τὸ στρόφιον ὦναίσχυντε σύ. 65
Ὡς καὶ στιβαρά τις φαίνεται καὶ καρτερά.
Καὶ νὴ Δία τιτθούς γ' ὥσπερ ἡμεῖς οὐκ ἔχει.
μν. Στερίφη γάρ εἰμι κοὐ κεκύηκα πώποτε.
γυ. Νῦν· τότε δὲ μήτηρ ἦσθα παίδων ἐννέα.
Ἀνίστασ' ὀρθός. ποῖ τὸ πέος ὠθεῖς κάτω. 70
μν. Τοδὶ διέκυψε καὶ μάλ' εὔχρων ὦ τάλαν.
κλ. Καὶ ποῦ 'στιν; γυ. αὖθις ἐς τὸ πρόσθεν οἴχεται.
κλ. Οὐκ ἐνγεταυθί. γυ. ἀλλὰ δεῦρ' ἧκει πάλιν.
κλ. Ἰσθμόν τιν' ἔχεις ἄνθρωπ'· ἄνω τε καὶ κάτω
Τὸ πέος διέλκεις πυκνότερον Κορινθίων. 75
γυ. Ὦ μιαρὸς οὗτος· ταῦτ' ἄρ' ὑπὲρ Εὐριπίδου
Ἡμῖν ἐλοιδορεῖτο. μν. κακοδαίμων ἐγώ,
Εἰς οἷ' ἐμαυτὸν εἰσεκύλισα πράγματα.
γυ. Ἄγε δὴ τί δρῶμεν; κλ. τουτονὶ φυλάττετε
Καλῶς, ὅπως μὴ διαφυγὼν οἰχήσεται. 80
Ἐγὼ δὲ ταῦτα τοῖς Πρυτάνεσιν ἀγγελῶ.

ΧΟΡΟΣ.

Ἡμᾶς τοίνυν μετὰ τοῦτ' ἤδη τὰς λαμπάδας ἁψαμένας χρὴ
Ξυζωσαμένας εὖ κἀνδρείως, τῶν θ' ἱματίων ἀποδύσας
Ζητεῖν, εἴ που κἄλλος τις ἀνὴρ εἰσελήλυθεν, καὶ περιθρέξαι
Τὴν Πύκνα πᾶσαν, καὶ τὰς σκηνὰς, καὶ τὰς διόδους διαθρῆσαι. 85

ΗΜΙ. ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Εἶα δὴ πρώτιστα μὲν χρὴ κοῦφον ἐξορμᾶν πόδα
Καὶ διασκοπεῖν σιωπῇ, μόνον δὲ χρὴ πανταχῇ
Μὴ βραδύνειν, ὡς ὁ καιρός ἐστι μὴ μέλλειν ἔτι.
Ἀλλὰ τὴν πρώτην τρέχειν χρὴ ὡς τάχιστ' ἤδη κύκλῳ.
Εἶα νυν ἴχνευε καὶ μάτευε ταχὺ πάντ'. 90
Εἴ τις ἐν ἕδραισιν ἄλλος αὖ λέληθεν ὤν.
Πανταχῇ δὲ ῥῖψον ὄμμα.
Καὶ τὰ τῇδε, καὶ τὰ δεῦρο πάντ' ἀνασκόπει καλῶς.
Ἢν γὰρ με λάθῃ, δράσας ἀνόσια.
Δώσει τε δίκην, καὶ πρὸς τούτῳ 95
Τοῖς ἄλλοις ἔσται
Παράδειγμ' ὕβρεως ἀδίκων τ' ἔργων,
Ἀθέων τε τρόπων.
Φήσει δ' εἶναί τε θεοὺς φανερῶς.
Δείξει τ' ἤδη 100
Πᾶσιν ἀνθρώποις σεβίζειν δαίμονας
Δικαίως τ' ἐφέποντας
Ὅσια καὶ νόμιμα μηδομένους
Ποιεῖν ὅτι καλῶς ἔχει.
Κἂν μὴ ποιῶσι ταῦτα, τοιάδ' ἔσται· 105
Αὐτῶν ὅταν ληφθῇ τις ἀνόσια δρῶν
Μανίαις φλέγων
Λύσσῃ παράκοπος.
Εἴ τι δρῴη πᾶσιν ἐμφανὴς ὁρᾶν
Ἔσται γυναιξὶ καὶ βροτοῖς 110
Ὅτι τὰ παράνομα τάτ' ἀνόσια θεὸς
Ἀποτίνεται.
Παραχρῆμά τε γίνεται.

Mul. Quid verò post hoc secundum? So. propinabamus.
Mul. Hæc quidem audiuisti de quo? quid verò tertium?
60 So. Vasculum peregrina mulier à me petiit, non enim erat matula.
Mul. Nihil dicis. Huc veni huc ô Clisthenes,
Hic est vir, quem dicis. Cli. quid igitur faciam?
Mul. Exue ipsum, sanum enim ne verbum nihil dicit.
65 So. Et deinde exuetis nouem puerorum matrem?
Mul. Relaxa cito strophium o impudens tu.
Quàm & robusta quædam videtur & fortis.
Et profectò mammas quidem sicut nos non habet.
So. Sterilis enim sum, & non uterum gestaui vnquam.
70 Mul. Nunc dicis te esse sterilem, tunc verò mater eras puerorum nouem.
Surge erecta, quò membrum virile impellis deorsum?
Hoc iam veretrum inclinauit, & bene magnum & coloratum est ô miser.
75 Cl. Et ubinam est? Mul. rursus in anteriorem partem abiit.
Cl. Non est hic. Mul. sed huc rursus venit rursus.
Cli. Veretrum distrahis frequentius Corinthiis.
Mul. Scelestus hic propterea igitur pro Euripide
Nobis conuitia faciebat. Mn. miser ego
80 In qualia meipsum totum impuli negotia.
Mul. Age verò quid faciamus? hunc custodite
Bene, ne fugiens me elapsus abeat.
Ego verò hæc consulibus nunciabo.

Chorvs.

Nos igitur post hoc iam faces accensas habentes oportet,
Succinctas bene & viriliter, indumentisque exutas
Quærere, si ubi iam alius aliquis vir ingressus est, & circumcurrere
Curiam totam, & scenas & transitus lustrare.

Semichorvs Mvlierum.

Eia verò, primùm quidem oportet leuem excitare pedem,
Et dispicere silentio: solum autem oportet quocunque
Non tardare, quoniam occasio est non morandi amplius:
Sed primo quoque tempore currere oportet quam citissimè iam circumcirca,
Eia, nunc inuestiga, & inquire celeriter omnia,
Si quis in locis subsessor alius rursus latet existens,
Quocunque dejice oculum:
Et quæ hac parte sunt, & illa omnia explora bene.
Si enim non latuerit nos agens iniqua & impia,
Dabitque pœnas, & ad hoc
Aliis omnibus erit
Exemplum iniuriæ, iniustorúmque operum
Impiorumque morum?
Dicet autem esse que deos manifestò,
Ostendétque iam
Omnibus hominibus colere deos,
Iustéque administrantes,
Sancta & legitima consulentes,
Facere quod bene se habet.
Et si non fecerint hæc, talia supplicia erunt.
Ipsorum deprehensus fuerit aliquis, impia faciens
Furoribus ardens,
Rabie insanus & furiosus,
Si quid faceret omnibus manifestus visu
Erit mulieribus & mortalibus,
Quòd iniqua & impia Deus
Vlciscitur,
Statimque fit vltio.

Cho. *Sed videntur nobis omnia quodammodo explorata fuisse bene,*
Non video quidem igitur alium nullum sedentem.

χο. Ἀλλ' ἔοικεν ἡμῖν ἅπαντα κατεσκέφθαι καλῶς,
Οὐχ ὁρῶ μέν γ' οὖν ἔτ' ἄλλον οὐδέν' ἐγκαθήμενον. 105

MVLIER, MNESILOCHVS, CHORVS, Altera mulier.

Mul. *AH ah quò tu fugis, heus tu, heus tu non manebis?*
Misera ego misera, & infantem
Mn. *Cum eripuerit mihi à papilla, euanidus est, & fugit.*
Clama, hunc verò nunquam tu Mania nutries,
Nisi me dimiseritis, sed hic in cruribus
Vulneratus gladio hoc rubras & cruentas venas
Cruentabit aram. Mul. O me miseram me,
Mulieres nonne auxiliabimini? nonne per permultum clamorem
Erigetis trophæum, sed vnico
Filio me negligetis priuatam?
Cho. *Sine sine.*
O venerandæ Parcæ, quid autem video
Nouum rursus prodigium?
Quàm totum enim est audaciæ opera & impudentiæ;
Mn. *Qualem rursus fecit rem, qualem rursus amicæ hanc?*
Cho. *Qualiter vestrâ ausim tabo nimia insolentia?*
Mul. *Hæc verò nonne indigna res sunt & vlterius?*
Indigna quidem, quòd habet mei, cum eripuerit infantem.
Cho. *Quid igitur diceret adhuc aliquis, cum*
Talia faciens hic non erubescit?
Mn. *Et nondum quidem cessans.*
Mul. *Sed certe venisti, vnde non dices, quòd abis,*
Facilèque aufugies, non dices.
Quale cum feceris, subterfugisti facinus?
Mn. *Accipies autem pœnas.*
Cho. *Hoc tamen ne fiat, nequaquam abominor.*
Quis igitur tibi, quis adiutor ex diis
Mn. *Immortalibus veniret cum iniustis factis?*
Ch. *Frustra loquimini, hanc autem puellam ego non dimittam.*
Sed non per Cererem & Proserpinam fortasse non
Gaudens, fortasse inquam insultabis,
Verbaque dices impia,
Impius factus enim es.
Mutterabimus te, quemadmodum par est procis.
Fortasse autem te mutata,
In malum diuersum
Inhibebit aliqua fortuna.
Sed hæc quidem accipere oportet te, efferréque lignorum,
Et comburere maleficum, ignéque consumere quàm celerrime.
Eamus ad sarmenta vitium ô Mania ancilla,
Mn. *Et ego te reddam titionem hodie.*
Succende & combure. Tu ô puella hoc Cretico indumento
Exuere citò: mortis autem ô infans,
In solam mulierum culpam confer matrem.
Hoc quidnam est? vter facta est puella
Vini plenus, præsertim habens Persicos calceos,
O callidissimæ mulieres, ô bibacissimæ,
Et omni arte machinantes bibere.
O magnum cauponibus bonum, vobis autem rursus malum.
Malum autem & vasculis & opibus nostris, & subtegmini vestium.
Mul. *Admoue multa sarmenta ô Mania,*
Admoue ac proijce profectò. Mn. tu verò responde mihi hoc,
Hanc puellulam peperisse dicis? Mu. Decem menses ipsam ego

ΓΥΝΗ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΛΛΗ ΓΥΝΗ.

γυ. Ἆ, ἆ, ποῖ ποῖ σὺ φεύγεις; οὗτος, οὗτος, οὐ μενεῖς;
Τάλαιν' ἐγὼ τάλαινα, καὶ τὸ παιδίον
Ἐξαρπάσας μοι φροῦδος ἀπὸ τοῦ τιτθίου.
μν. Κέκραχθι, τοῦτο δ' οὐδέποτε σὺ ψωμιεῖς.
Ἢν μή μ' ἀφῆτ'. ἀλλ' ἐνθάδ' ἐπὶ τῶν μηρίων 5
Πληγὲν μαχαίρᾳ τῇδε φοινίας φλέβας
Καθαιματώσει βωμόν. γυ. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Γυναῖκες οὐκ ἀρήξετ'; οὐ πολλὴν βοὴν
Στήσεσθε, καὶ τροπαῖον, ἀλλὰ τοῦ μόνου
Τέκνου με περιόψεσθ' ἀποστερουμένην; 10
χο. Ἔα ἔα.
Ὦ πότνιαι Μοῖραι, τί δέδορκα
Νεοχμὸν αὖ τέρας;
Ὡς ἅπαντ' ἄρ' ἐστὶ τόλμης ἔργα κἀναισχυντίας.
Οἷον αὖ δέδρακεν ἔργον, οἷον αὖ φίλαι τόδε. 15
μν. Οἷον ὑμῶν ἐξαράξω τὴν ἄγαν αὐθαδίαν.
χο. Ταῦτα δῆτ' οὐ δεινὰ πράγματ' ἐστὶ καὶ περαιτέρω;
γυ. Δεινὰ δῆθ', ὅστις γ' ἔχει μου ἐξαρπάσας τὸ παιδίον.
χο. Τί ἂν οὖν εἴποι πρὸς ταῦτά τις, ὅτε
Τοιαῦτα ποιῶν ὅδ' ἀναισχυντεῖ; 20
μν. Κοὔπω μέντοι γε πέπαυμαι.
γυ. Ἀλλ' οὖν ἥκεις γ' ὅθεν οὐ φαύλως
Ἀποδρὰς λέξεις
Οἷον δράσας διέδυς ἔργον.
Λήψει δὲ κακόν. 25
μν. Τοῦτο μέντοι μὴ γένοιτο μηδαμῶς ἀπεύχομαι.
χο. Τίς οὖν σοι, τίς ἂν σύμμαχος ἐκ θεῶν
Ἀθανάτων ἔλθοι ξὺν ἀδίκοις ἔργοις;
μν. Μάτην λαλεῖτε· τήνδ' ἐγὼ οὐκ ἀφήσω.
χο. Ἀλλ' οὐ μὰ τὼ θεὼ τάχ' οὐ 30
Χαίρων ἴσως ἐνυβριεῖς
Λέξεις τε λέξεις ἀνοσίους.
Ἀθέοις ἔργοις γὰρ αἴτια
Ἀνταμειψόμεσθά σε, ὥσπερ εἰκὸς ἀντὶ τῶνδε.
Τάχα δὲ μεταβαλοῦσ' ἐπὶ κακὸν 35
Ἑτερότροπον
Ἐπέχει τις τύχη.
Ἀλλὰ τάσδε μὲν λαβεῖν χρῆν σ' ἐκφέρειν τε τῶν ξύλων,
Καὶ καταίθειν τὸν πανοῦργον, πυρπολεῖν θ' ὅσον τάχος.
Ἴωμεν ἐπὶ τὰς κληματίδας ὦ Μανία. 40
μν. Κἀγώ σ' ἀποδείξω θυμάλωπα τήμερον.
Ὕφαπτε καὶ κατάιθε. σὺ δὲ τὸ Κρητικὸν
Ἀπόδυθι ταχέως. τοῦ θανάτου δ' ὦ παιδίον,
Μόνην γυναικῶν αἰτιῶ τὴν μητέρα.
Τουτὶ τί ἐστιν; ἀσκὸς ἐγένεθ' ἡ κόρη 45
Οἴνου πλέως, καὶ ταῦτα Περσικὰς ἔχων.
Ὦ θερμόταται γυναῖκες, ὦ ποτίσταται,
Κἀκ παντὸς ὑμεῖς μηχανώμεναι πιεῖν.
Ὦ μέγα καπήλοις ἀγαθόν, ἡμῖν δ' αὖ κακόν.
Κακὸν δὲ καὶ τοῖς σκευαρίοις, καὶ τῇ κρόκῃ. 50
γυ. Παράβαλλε πολλὰς κληματίδας ὦ Μανία.
μν. Παράβαλλε δῆτα. σὺ δ' ἀπόκριναί μοι τοδί.
Τουτὶ τεκεῖν φῄς; γυ. καὶ δέκα μῆνας αὔτ' ἐγὼ

Ἤνεγκον. μν. ἐκύησας σύ; γυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν.

μν. Τρικότυλον ἢ πῶς; εἰπέ μοι. γυ. τί μ' εἰργάσω; 55

Ἀπέδυσας ὦναίσχυντέ μου τὸ παιδίον

Τυννοῦτον ὄν. μν. τυννοῦτο; γυ. μικρὸν νὴ Δία.

μν. Πόσ' ἔτη γέγονε; γυ. τρεῖς χοᾶς ἢ τέτταρας;

γυ. Σχεδὸν τοσοῦτον, χὤσον ἐκ Διονυσίων.

Ἀλλ' ἀπόδος αὐτό. μν. μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονί. 60

γυ. Ἐμπρήσομεν τοίνυν σε. μν. πάνυ γ' ἐμπίπρατε.

Αὕτη δ' ἀποσφαγήσεται μάλ' αὐτίκα.

γυ. Μὴ δῆθ' ἱκετεύω σ'. ἀλλ' ἐμὲ ὅ τι χρῄζεις ποίει,

Ὑπέρ γε τούτου. μν. φιλότεκνός τις εἶ φύσει.

Ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἥδ' ἀποσφαγήσεται. 65

γυ. Οἴμοι τέκνον. δός μοι τὸ σφαγεῖον Μανία,

Ἵν' οὖν τό γ' αἷμα τοῦ τέκνου τοῦ γ' ἐμοῦ λάβω.

μν. Ὕπεχ' αὐτό, χαριοῦμαι γὰρ ἕν γε τοῦτό σοι.

γυ. Κακῶς ἀπόλοιο, ὡς φθονερὸς εἶ καὶ δυσμενής.

μν. Τουτὶ τὸ δέρμα τῆς ἱερείας γίγνεται. 70

γυ. Τί τῆς ἱερείας γίγνεται; μν. τουτὶ λαβέ.

ἄλ. γυ. Ταλαιτάτη Μίκα, τίς σ' ἐξεκόρισε;

Τίς τὴν ἀγαπητὴν παῖδά σου 'ξηρήσατο;

γυ. Ὁ πανοῦργος οὗτος. ἀλλ' ἐπειδήπερ πάρει,

Φύλαξον αὐτόν, ἵνα λαβοῦσα Κλεισθένη 75

Τοῖσιν πρυτάνεσιν ἃ πεποίηχ' οὗτος φράσω.

μν. Ἄγε δὴ τίς ἔσται μηχανὴ σωτηρίας;

Τίς πεῖρα, τίς ἐπίνοια; ὁ μὲν γὰρ αἴτιος

Κἄμ' ἐσκυλίσας ἐς τοιαυτὶ πράγματα

Οὐ φαίνετ' ἔτι. φέρε τίν' οὖν ἄγγελον 80

Πέμψαιμ' ἐπ' αὐτόν; οἶδ' ἐγὼ καὶ δὴ πόρον

Ἐκ τοῦ Παλαμήδους. ὡς ἐκεῖνος τὰς πλάτας

Ῥίψω γράφων. ἀλλ' οὐ πάρεισιν αἱ πλάται.

Πόθεν οὖν γένοιντ' ἄν μοι πλάται; πόθεν; πόθεν;

Τί δ' ἂν εἰ ταδὶ τἀγάλματ' ἀντὶ τῶν πλατῶν 85

Γράφων διαρρίπτοιμι; βέλτιον πολύ.

Ξύλον γέ τοι καὶ ταῦτα, κἀκεῖν' ἦν ξύλον.

Ὦ χεῖρες ἐμαί,

Ἐγχειρεῖν χρὴ ἔργῳ πορίμῳ.

Ἄγε δὴ πινάκων ξεστῶν δέλτοι 90

Δέξασθε σμίλης ὁλκούς,

Κήρυκας ἐμῶν μόχθων. οἴμοι

Τουτὶ τὸ ῥῶ μοχθηρόν.

Χώρει, χώρει. ὁποίαν αὔλακα

Βάσκετ' ἐπείγετε πάσας κατ' ὁδούς, 95

Κείνᾳ, ταύτᾳ. ταχέως χρή.

Παράβασις στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν κθ'.

χο. Ἡμεῖς τοίνυν ἡμᾶς αὐτὰς εὖ λέξωμεν παραβᾶσαι.

Καίτοι πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φῦλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει

Ὡς πᾶν ἐσμὲν κακὸν ἀνθρώποις, κἀξ ἡμῶν ἐστιν ἅπαντα,

Ἔριδες, νείκη, στάσις ἀργαλέα, λύπη, πόλεμος. φέρε δή νυν 100

Εἰ κακόν ἐσμεν, τί γαμεῖθ' ἡμᾶς, εἴπερ ἀληθῶς κακόν ἐσμεν;

Κἀπαγορεύετε μήτ' ἐξελθεῖν, μήτ' ἐκκύψασαν ἁλῶναι.

Ἀλλ' οὑτωσὶ πολλῇ σπουδῇ τὸ κακὸν βούλεσθε φυλάττειν.

Κἂν ἐξέλθῃ τὸ γύναιόν ποι, κᾆθ' εὕρητ' αὐτὸ θύρασιν,

Gestaui. Mn. Gestasti tu? Mul. per Dianam.

Mn. Tres heminas capientem, an quid? dic mihi. Mul. quid mihi fecisti?

Exuisti impudens ô meam puellulam

Tantulam existentem? Mn. tantulam? Mul. paruam profectò.

Mn. Quot annos verò nata est? tres congios, an quatuor?

Mul. Ferè tantum & quantum spacium temporis, ex Liberalibus est.

Sed redde ipsam. Mn. non per Apollinem hanc quidem puellam.

Mul. Incendemus igitur te. Mn. valde quidem incendite,

Hac autem iugulabitur valde statim.

Mul. Ne profectò precor te, sed me quocunque vis affice,

Pro hac quidem puellula mea. Mn. indulgens in liberos quadam es natura,

Sed nihilominus haec iugulabitur.

Mul. Heu mihi ô filia, da mihi vas ad excipiendum sanguinem ô Mania,

Vt saltem quidem sanguinem filiae meae excipiam.

Mn. Subijce ipsum vas, gratificabor enim vnum quidē hoc tibi.

Mul. Male pereas, quam inuidus es & inimicus.

Mn. Haec pellis sacerdotis est.

Mul. Quid nam sacerdotis est? Mn. hanc accipe.

Al. Mul. Miserrima Mica, quis puella priuauit te?

Quis dilectam & vnicam puellam tuā abstulit?

Mul. Scelestus iste. Sed posteaquam ades hic,

Custodi ipsum, vt assumens Clisthenem,

Consulibus quae fecit iste, dicam.

Mn. Age verò, quis erit modus salutis?

Quae experientia & conatus, quae excogitatio? autor enim,

Et qui me inuoluit in talia negocia,

Non apparet nondum. age quemnam igitur nuncium

Mitterem ad ipsum, noui ego & iam viam.

Ex Palamede ad illum remos

Mittam scribens, sed non adsunt remi.

Vnde igitur fierent mihi remi, vnde?

Quid verò, si statuas & simulacra pro remis

Scribens transmitterem? melius multo esset.

Lignum quidem & haec, & illa erant lignum.

O manus mea,

Aggredi oportet re expedita,

Age verò tabellarum leuigatarum pagina,

Accipite cultri sutorij tractus & versus,

Nuncios meorum laborum hos mihi,

Haec rho litera praua est.

Vade, vade, qualicunque via & vico.

Ite, festinate per omnes exitus viarum,

Et illac, & hac citò oportet.

PARABASIS, VEL PROgressus.

Cho. Nos igitur vos ipsas commendabimus progressae,

Et si vnusquisque muliebri generi mala multa dicit,

Quòd omne sumus malum hominibus, & ex nobis sunt omnia:

Lites, contentiones, seditiones, difficilis molestia, bellum. age verò nunc,

Si malum sumus, quid ducitis vxores nos, si modò reuera malum sumus?

Et prohibetis ac praecipitis neque egredi, neque prospicientem è fenestra deprehendi.

Sed ita multo studio malum vultis custodire.

Et si egressa fuerit muliercula aliquò, & deinde inueneritis ipsam foris,

Insanias insanitis, quos oportet sacrificare & lætari, si modò reuera,
Ab interiori parte inuenistis euanidum malum, & non offendistis intus.
Et si dormierimus in alienarum mulierum ædibus ludentes, elaborantes ac fessæ,
Vnusquisque malum hoc quærit, circa lectos obambulans.
Et si ex fenestra prospexerimus, quæris malum spectare.
Et si erubescens recesserit, multo magis vnusquisque cupit
Rursus promouentem caput videre malum. Ita nos perspicuè
Vobis sumus multo meliores, experimentúmque adest, vt videatur.
Quæstionem ac periculum damus, vtri peiores. nos enim dicimus vos,
Vos verò nos. Consideremus verò & contendamus, ac comparemus ad vnamquamque rem,
Comparantes & mulieris ac viri nomen vnumquodque.
Nausimacha quidem inferior est Charmino, manifesta quidem sunt facta vtriusque.
Et Cleophon quidem peior omnino videlicet Salabaccha meretrice.
Aduersus Aristomachem tempore multo præterito aduersus illam, quæ pugnauit in Marathone,
Et aduersus Stratonicem vestrûm nemo audet bellare.
Sed Eubule ex senatoribus superioris anni quis senator, est melior,
Tradens alteri consilium? ne ipse hoc quidem dices.
Ita nos multo meliores viris gloriamur esse.
Neque si furata mulier accusatur, ad quinquaginta talenta
In vrbem veniret ex publicis pecunijs. sed si maxima surripuerit,
Sportulam triticorum viri furata, eodem die ipsa ea quæ furata sit, reddidit.
Sed nos multos ex his
Ostenderemus hæc facientes,
Et ad hæc helluones vobis
Existentes magis, & fures,
Et scurras, & prædones.
Et quidem profectò etiam paterna quidem bona
Peiores nobis sunt seruare.
Nobis enim salua adhuc etiam nunc est
Phiala, regula vel calamistrus, quasilli,
Vmbella.
Nostris autem viris his
Perijt quidem multis lorum & retinaculum scuti
E domibus cum ipsa lancea:
Multis verò alijs ab humeris
In militijs
Proiectum est scutum.

Μανίας μαίνεσθ᾽ οὓς χρὴ σπένδειν καὶ χαίρειν, εἴπερ ἀληθῶς 109
Ἔνδοθεν εὕρετε φροῦδον τὸ κακὸν, καὶ μὴ κατελαμβάνετ᾽ ἔνδον.
Κἂν καταδαρθῶμεν ἐν ἀλλοτρίων παίζουσαι καὶ κοπιῶσαι,
Πᾶς τις τὸ κακὸν τοῦτο ζητεῖ, περὶ τὰς κλίνας περινοστῶν.
Κἂν ἐκ θυρίδος παρακύπτωμεν, ζητεῖ τὸ κακὸν τεθεᾶσθαι.
Κἂν αἰσχυνθεῖσ᾽ ἀναχωρήσῃ, πολὺ μᾶλλον πᾶς ἐπιθυμεῖ 110
Αὖθις παρακύψαν ἰδεῖν τὸ κακόν. οὕτως ἡμεῖς ἐπιδήλως
Ὑμῶν ἐσμὲν πολὺ βελτίους. βάσανός τε πάρεστιν ἰδέσθαι.
Βάσανον δῶμεν πότεροι χείρους. ἡμεῖς μὲν γὰρ φαμὲν ὑμᾶς.
Ὑμεῖς δ᾽ ἡμᾶς. σκεψώμεθα δὴ κἀντιτιθῶμεν πρὸς ἕκαστον
Παραβάλλουσαι τῆς τε γυναικὸς καὶ τἀνδρὸς τοὔνομ᾽ ἕκαστον. 115
Ναυσιμάχης μὲν ἥττων ἐστὶ Χαρμῖνος, δῆλα δὲ τἄργα.
Καὶ μὲν δὴ καὶ Κλεοφῶν χείρων πάντως δήπου Σαλαβακχοῦς.
Πρὸς Ἀριστομάχην δὲ χρόνου πολλοῦ πρὸς ἐκείνην τὴν Μαραθῶνι,
Καὶ Στρατονίκην ὑμῶν οὐδεὶς οὐδ᾽ ἐγχειρεῖ πολεμίζειν,
Ἀλλ᾽ Εὐβούλης τῶν πέρυσιν τις βουλευτής ἐστιν ἀμείνων, 120
Παραδοὺς ἑτέρῳ τὴν βουλείαν. οὐδ᾽ αὐτὸς τοῦτό γε φήσεις.
Οὕτως ἡμεῖς πολὺ βελτίους τῶν ἀνδρῶν εὐχόμεθ᾽ εἶναι
Οὐδ᾽ ἂν κλέψασα γυνὴ ζεύγει κατὰ πεντήκοντα τάλαντα
Ἐς πόλιν ἔλθοι τῶν δημοσίων. ἀλλ᾽ ἢν τὰ μέγιστ᾽ ἀφέληται,
Φορμὸν πυρῶν τἀνδρὸς κλέψασα αὐθημερὸν αὐτ᾽ ἀπέδωκεν. 125
Ἀλλ᾽ ἡμεῖς ἂν πολλοὺς τούτων
Ἀποδείξαιμεν ταῦτα ποιοῦντας
Καὶ πρὸς τούτοις γαστρίδας ἡμῶν
Ὄντας μᾶλλον, καὶ λωποδύτας
Καὶ βωμολόχους κἀνδραποδιστάς. 130
Καὶ μὲν δήπου καὶ τὰ πατρῷά γε
Χείρους ἡμῶν εἰσι σώζειν.
Ἡμῖν μὲν γὰρ σῶν ἔτι καὶ νῦν
Τἀντίον, ὁ κανὼν, οἱ καλαθίσκοι,
Τὸ σκιάδειον. 135
Τοῖς δ᾽ ἡμετέροις ἀνδράσι τούτοις
Ἀπόλωλε μὲν πολλοῖς ὁ κανὼν
Ἐκ τῶν οἴκων αὐτῇ λόγχῃ.
Πολλοῖς δ᾽ ἑτέροις ἀπὸ τῶν ὤμων
Ἐν ταῖς στρατιαῖς
Ἔρριπται τὸ σκιάδειον. 140

REPREHENSIO, VEL INuectiuus sermo.

MVlta mulieres nos iure accusare possemus
In viris iustè, vnum verò supra modum maximum.
Oportet enim nostrûm, si pepererit aliqua virum bonum & frugi ciuitati,
Centurionem vel imperatorem exercitus, accipere honorem aliquem,
Primamq́; sellam & honoratiorem locum ipsi dari in Thesis & Sciris festis,
Et in alijs festis, quæ nos agere & celebrare solemus.
Si verò timidum & malum virum aliqua pepererit mulier,

ΕΠΙΡΡΗΜΑ ἐκ στίχων τροχαϊκῶν καταληκτικῶν ιϛ´.

ΠΟλλ᾽ ἂν αἱ γυναῖκες ἡμεῖς ἐν δίκῃ μεμψαίμεθ᾽ ἂν
Τοῖσιν ἀνδράσιν δικαίως, ἓν δ᾽ ὑπερφυέστατον.
Χρὴ γὰρ ἡμῶν εἰ τέκοι τις ἄνδρα χρηστὸν τῇ πόλει,
Ταξίαρχον ἢ στρατηγὸν, λαμβάνειν τιμήν τινα.
Προεδρίαν ταύτῃ δίδοσθαι, Θεσινίοισι, καὶ Σκίροις,
Ἐν τε ταῖς ἄλλαις ἑορταῖς, αἷσιν ἡμεῖς ἤγομεν. 5
Ἢν δὲ δειλὸν καὶ πονηρὸν ἄνδρα τις τέκοι γυνὴ

Ἡ τεκοῦ-

Ἢ τριήραρχον πονηρὸν, ἢ κυβερνήτην κακόν,
Τὴν ἔπαρ' αὐτὴν καθῆσθαι σκάφιον ἀποκεκαρμένην
Τῆς τ' ἀνδρείου τεκούσης. τῷ γὰρ εἰκὸς ὦ πόλις, 10
Τὴν Ὑπερβόλου καθῆσθαι μητέρ' ἠμφιεσμένην
Λευκὰ καὶ κόμας καθεῖσαν πλησίον τῆς Λαμάχου,
Καὶ δανείζειν χρήματ' ᾗ χρῆν, εἰ δανείσειέ τινι,
Καὶ τόκον πράττοιτο, διδόναι μηδέν' ἀνθρώπων τόκον
Ἀλλ' ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ τὰ χρήματ' εἰπόντας τοδί. 15
Ἀξία γοῦν εἶ τόκου τεκοῦσα τοιοῦτον τόκον.

Vel trierarcham prauum, vel gubernatorem improbum.
Prætorem ipsam sedere scaphio detonsam.
Ea quæ forte pepererit. Qua enim ratione par est ô ciuitas,
Hyperboli sedere matrem indutam
Albis indumentis, & capillos demissos habentem prope matrem Lamachi? (cui,
Et fœnori dare pecunias, cui oportebat si fœnori daret ali-
Et fœnus exigeret, dare nullum hominum fœnus,
Sed auferre vi pecunias dicentes hoc,
Digna scilicet es fœnore, cum pepereris talem fœtum.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΓΥΝΗ.

μν. Ἰλλὸς γεγένημαι προσδοκῶν, ὁ δ' οὐδέπω.
Τί δῆτ' ἂν εἴη τοὐμποδών; οὐκ ἔσθ' ὅπως
Οὐ τὸν Παλαμήδην ψυχρὸν ὄντ' αἰσχύνεται.
Τῷ δῆτ' ἂν αὐτὸν προσαγαγοίμην δράματι;
Ἐγᾦδα· τὴν καινὴν Ἑλένην μιμήσομαι. 5
Πάντως ὑπάρχει μοι γυναικεία στολή.
γυ. Τί αὖ σὺ κυρκανᾷς; τί κοικύλλεις ἔχων;
Πικρὰν Ἑλένην ὄψει τάχ', εἰ μὴ κοσμίως
Ἕξεις, ἕως ἂν τῶν πρυτάνεών τις φανῇ.

MNESILOCHVS, MVLIER.

Mn. Strabo factus sum, expectans Euripidem, hic verò nondum venit.
Quid verò esse posset impedimento, non est quomodo
Non Palamedem frigidum existentem non erubescat.
Qua verò ipsum adducerem fabula?
Ego scio, nouam fabulam, Helenam imitabor.
Prorsus adest mihi muliebris amictus.
Mul. Quid rursus tu moliris, vel quid machinaris?
Amaram Helenam videbis citò, nisi modestè
Te habebis, donec supremorum magistratuum aliquis appareat.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ὡς ΕΛΕΝΗ.

μν. Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαί,
Ὃς ἀντὶ δίας ψακάδος Αἰγύπτου πέδον
Λευκῆς νοτίζει μελανοσυρμαῖον λεών.
γυ. Πανοῦργος εἶ, νὴ τὴν Ἑκάτην τὴν φωσφόρον.
μν. Ἐμοὶ δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος 5
Σπάρτη, πατὴρ δὲ Τυνδάρεως. γυ. σοί γ', ὤλεθρε,
Πατὴρ ἐκεῖνός ἐστι; Φρυνώνδας μὲν οὖν.
μν. Ἑλένη δ' ἐκλήθην. γυ. αὖθις αὖ γίγνει γυνή,
Πρὶν τῆς ἑτέρας δοῦναι γυναικίσεως δίκην;
μν. Ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίαις 10
Ῥοαῖσιν ἔθανον. γυ. ὤφελες δὲ καὶ σύ γε.
μν. Κἀγὼ μὲν ἐνθάδ' εἰμ'. ὁ δ' ἄθλιος πόσις
Οὑμὸς Μενέλεως οὐδέπω προσέρχεται.
Τί οὖν ἔτι ζῶ τῶν κοράκων πονηρίᾳ;
Ἀλλ' ὥσπερ αἰκάλλει τι καρδίαν ἐμήν. 15
Μὴ ψεῦσον ὦ Ζεῦ τῆς ἐπιούσης ἐλπίδος.

MNESILOCHVS vt HELENA.

Mn. Nili quidem hæc pulchra virginea fluenta sunt.
Qui pro cælesti pluuia Ægypti pessum
Candidæ humectat, irrigat nigrum populum.
Mul. Scelestus es per Hecaten luciferam.
Mn. Mihi verò terra quidem patria non ignobilis
Sparta, pater verò Tyndarus. Mul. Tibi ne ô perniciose
Pater ille est, Phrynondas immò.
Mn. Helena verò appellata sum. Mul. Rursus fis fœmina,
Priusquam alterius des simulationis muliebris pœnas?
Mn. Animæ autem multæ propter me in Scamandrij
Fluentis perierunt. Mul. Vtinam verò tu quoque.
Mn. Et ego quidem hic sum, miser verò maritus
Meus Menelaus nondum accedit.
Quid igitur amplius viuo in coruorum improbitate?
Sed quasi blanditur quiddam res cordi meo,
Ne frustreris ô Iupiter superuentura spe.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος,
Ὅστις ξένους δέξαιτο ποντίῳ σάλῳ
Κάμνοντας ἐν χειμῶνι καὶ ναυαγίαις;
μν. Πρωτέως τάδ' ἐστὶ μέλαθρα. ευ. ποίου Πρωτέως;
γυ. Ὦ τρισκακόδαιμον, ψεύδεται νὴ τὼ θεώ. 5
Ἐπεὶ τέθνηκε Πρωτέας ἔτη δέκα.
ευ. Ποίαν δὲ χώραν εἰσεκέλσαμεν σκάφει;
μν. Αἴγυπτον. ευ. ὦ δύστηνος, οἷ πεπλώκαμεν.
γυ. Πείθει τι τῷ κακῶς ἀπολουμένῳ
Ληροῦντι λῆρον; Θεσμοφόριον τουτογί. 10
ευ. Αὐτὸς δὲ Πρωτεὺς ἔνδον ἐστ', ἢ 'ξώπιος;
γυ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ ναυτιᾷς ἔτ' ὦ ξένε,
Ὅστις ἀκούσας ὅτι τέθνηκε Πρωτέας,
Ἔπειτ' ἐρωτᾷς, ἔνδον ἢ 'ξώπιος.
ευ. Αἰαῖ· τέθνηκε. ποῦ δ' ἐτυμβεύθη τάφῳ; 15
μν. Τόδ' ἐστὶν αὐτοῦ σῆμ' ἐφ' ᾧ καθήμεθα.

EVRIPIDES TANQVAM Menelaus.

Quis harum occlusarum ædium habet imperium,
Qui hospites exciperet hospitio marina agitatione fluctuantes in procella & naufragijs? (Euripides?
Mn. Protei hæc sunt palatia. Eu. Cuiusnam Protei?
Mul. O infelicissimum, mentitur per Cererem & Proserpinam,
Quoniam mortua est Protea mulier annos iam decem.
Eu. In quam autem regionem appulimus nauigio?
Mn. In Ægyptum. Eu. O infelicem me, quo nauigauimus?
Mul. Credis ne aliquid male perdito
Nuganti nugas? delubrum Cereris hoc quidem est.
Eu. Ipse verò Proteus est, an externus & absens?
Mul. Non est, quomodo non nauseam patiaris adhuc ô hospes,
Quippe qui cum audieris, quòd mortua est Protea,
Deinde rogas, intus est, an absens?
Eu. Heu heu, mortua est. vbi verò tumulata est tumulo?
Mn. Hoc est ipsius sepulchrum, in quo sedemus.

OOo 2

Mul. Male quidem perdaris, & perderis quidem,
Quippe qui audes sepulchrum, ara[m] appellare.
Eu. Quid vero tu sedes hasce sepulchrales sedes
Pallio tectus o hospita? Mn. Cogor
Nuptijs Protei filio commiscere lectum.
Mul. Quid o miser decipis ipsum ho[s]pitem?
Iste versute se gerens huc ascendit o hospes,
Ad mulieres ob furtum pecuniæ.
Mn. Baubo meum corpus feriens vituperio.
Eu. Hospita, quænam est hæc anus vituperans te?
Mn. Hæc Theonoe Protei filia. Mul. Non per Deas
Sum Critylla quidem loco dea Theonoes e Gargete vico,
Tu vero es sceiestus. Mn. Quæcunque quidem vis, dic.
Non enim nubam tuo fratri unquam,
Proditus ac destituens Menelaum meum in Troia maritum.
Eu. Mulier, quid dixisti? cõuerte aduersa acie oculorũ pupillas.
Mn. Erubesco te maxillas iniurias affecta,
Eu. Hoc quid est? Stuporem quoddam ac stupor me habet.
O Dij quamnam faciem video, quænam es mulier?
Mn. Tu vero quisnam es? eadem enim te & me habet oratio.
Eu. Græcanica es aliqua, an indigena mulier?
Mn. Græcanica, sed & tuum genus volo discere.
Eu. Helenæ te similem quidem maxime vidi mulier.
Mn. Ego vero Menelaum, quantum quidem colligere possum ex supercilio.
Eu. Cognouisti igitur recte virum infortunatissimum.
Mn. O tarde veniens tuæ uxoris in manus.
Apprehende, apprehende me o marite,
Circumcede [illegible].
Age, te osculator, abduc me, abduc abduc me,
Apprehendens cito valde. Mul. plorabis profecto,
Quicunque te abducet [illegible] face.
Eu. Tu meam uxorem prohibebis me
Tyndaream filiam in Spartam ducere?
Mul. Hei es mihi, quam versutus & tu esse mihi videris.
Et huiusce aliquis socius consiliorum, non temere dudum
De Ægypto multa dicebatis, sed hic quidem dabit pœnas,
Accedit enim consul & satelles.
Eu. Hoc malum est, sed latenter discedendum.
Mn. Ego vero infelix quid faciam? Eu. mane quietus:
Non enim prodam te unquã si modo spirauero & vixero,
Nisi defecerint infinitæ me machinationes.
Mul. Hic quidem funis [illegible] traxit.

PRYTANIS, MNESILOCHVS.

Pr. Hic est maleficus, quem dicebat nobis Clisthenes.
Hic heus tu quid facitis? ha[n]g ipsum introducens
O tortor intro affere, & deinde hic
Constituens custodi, & accedere neminem
Sine ad ipsum, sed flagellum habens
Feri, si accesserit aliquis. Mul. Per Iouem recte facis, quoniam nunc certe vir
Fere mihi abstulit ipsum,
Vela & fraudes suens.
Mn. O Prytanis per dexteram, quam quidem soles
Concauam porrigere, pecuniam si quis dederit,
Gratificare, & concede paruam quandam rem mihi quanquam morituro.
Pry. Quid tibi gratificabor? Mn. Nudum exuentem me
Iube ad tabulam vincire satellitem,
Ut ne crocotulis & mitris senex vir
Risum præbeam, coruis conuiuium exhibens.
Pry. Habentem hæc visum est Senatui te ligare,
Ut præsentibus manifestus sit maleficus existens.
Mn. Papæ o Crocotula, qualia fecisti:
Et non est amplius spes ulla salutis.

γυ. Κακῶς ἄρ' ἐξόλοιο, κἀξολεῖ γέ τοι
Ὅστις γε τὸ σῆμα βωμὸν οὐ φῇς εἶναι, κακὲ. [illegible]
εὐ. Τί δ' ὦ ξένη σὺ τάσδε τυμβήρεις ἕδρας
Φάρει καλυπτὸς ἧσαι; μν. βιάζομαι
Γάμοισι Πρωτέως παιδὶ συμμῖξαι λέχος. 20
γυ. Τί ὦ κακόδαιμον ἐξαπατᾷς αὖ τὸν ξένον;
Οὗτος πανουργῶν δεῦρ' ἀνῆλθεν ὦ ξένε
Ὡς τὰς γυναῖκας ἐπὶ κλοπῇ τοῦ χρυσίου.
μν. Βαΰζε τοὐμὸν σῶμα βάλλουσα ψόγῳ. 25
εὐ. Ξένη τίς ἡ γραῦς ἡ κακορροθοῦσά σε;
μν. Αὕτη Θεονόη Πρωτέως. γυ. μὰ τὼ θεώ.
Εἰ μὴ Κρίτυλλά γ' Ἀντιθέου Γαργηττόθεν.
Σὺ δ' εἶ πανοῦργος. μν. ὁπόσα τοι βούλει λέγε.
Οὐ γὰρ γαμοῦμαι σῷ κασιγνήτῳ ποτὲ, 30
Προδοῦσα Μενέλεων τὸν ἐμὸν ἐν Τροίᾳ πόσιν.
εὐ. Γύναι τί εἶπας; στρέψον ἀνταυγεῖς κόρας.
μν. Αἰσχύνομαί σε τὰς γνάθους ὑβρισμένη.
εὐ. Τουτὶ τί ἐστιν; ἀφασία τίς τοί μ' ἔχει.
Ὦ θεοὶ τίν' ὄψιν εἰσορῶ; τίς εἶ γύναι; 35
μν. Σὺ δ' εἶ τίς; αὐτὸς γὰρ σὲ κἄμ' ἔχει λόγος.
εὐ. Ἑλληνὶς εἶ τις, ἢ 'πιχωρία γυνή;
μν. Ἑλληνὶς. ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν βούλομαι μαθεῖν.
εὐ. Ἑλένῃ σ' ὁμοίαν δὴ μάλιστ' εἶδον γύναι.
μν. Ἐγὼ δὲ Μενελάῳ σ' ὅσα γ' ἐκ τῶν ἀφύων. 40
εὐ. Ἔγνως ἄρ' ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.
μν. Ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας.
Λαβέ με, λαβέ με πόσι.
Περίβαλε χεῖρας.
Φέρε σε κύσω. ἄπαγέ μ' ἄπαγ' ἄπαγ' ἄπαγέ με. 45
Λαβὼν ταχύ πάνυ. γυ. κλαύσετ' ἄρα νὴ τὼ θεὼ,
Ὅστις σ' ἀπάξει τυπτόμενος τῇ λαμπάδι.
εὐ. Σὺ τὴν ἐμὴν γυναῖκα κωλύσεις ἐμὲ
Τὴν Τυνδάρειον παῖδ' ἐπὶ Σπάρτην ἄγειν;
γυ. Οἴμ' ὡς πανοῦργος καὐτὸς εἶναί μοι δοκεῖς, 50
Κἀκείνου τις ξυμβολεὺς, οὐκ ἐτὸς πάλαι
Ἠγυπτιάζετ'. ἀλλ' ὅδε μὲν δώσει δίκην.
Προσέρχεται γὰρ ὁ πρύτανις, χὠ τοξότης.
εὐ. Τουτὶ πονηρόν. ἀλλ' ὑπαποκινητέον.
μν. Ἐγὼ δ' ὁ κακοδαίμων τί δρῶ; εὐ. μέν' ἥσυχος. 55
Οὐ γὰρ προδώσω σ' οὐδέποτ' ἤνπερ ἐμπνέω,
Ἢν μὴ προλείπωσ' αἱ μυρίαι με μηχαναί.
γυ. Αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν.

ΠΡΥΤΑΝΗΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πρ. Ὅδ' ἔσθ' ὁ πανοῦργος ὃν ἔλεγεν ἡμῖν Κλεισθένης.
Οὗτος τί κύπτεις; δῆσον αὐτὸν εἰσάγων.
Ὦ τοξότ' ἐν τῇ σανίδι, κἄπειτ' ἐνθαδὶ
Στήσας φύλαττε, καὶ προσιέναι μηδένα
Ἔα πρὸς αὐτὸν, ἀλλὰ τὴν μάστιγ' ἔχων 5
Παῖ', ἢν προσίῃ τις. γυ. νὴ Δί' ὡς νῦν δὴ 'νὴρ
Ὀλίγου μ' ἀφείλετ' αὐτὸν ἱστιορράφος.
μν. Ὦ πρύτανι πρὸς τῆς δεξιᾶς, ἥνπερ φιλεῖς
Κοίλην προτείνειν ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
Χάρισαι βραχύ τί μοι καίπερ ἀποθανουμένῳ. 10
πρ. Τί σοι χαρίσωμαι; μν. γυμνὸν ἀποδύσαντά με
Κέλευε πρὸς τῇ σανίδι δεῖν τὸν τοξότην,
Ἵνα μὴ 'ν κροκωτοῖς καὶ μίτραις γέρων ἀνὴρ
Γέλωτα παρέχω τοῖς κόραξιν ἑστιῶν.
πρ. Ἔχοντα ταῦτ' ἔδοξε τῇ βουλῇ σε δεῖν, 15
Ἵνα τοῖς παριοῦσι δῆλος ᾖς πανοῦργος ὤν.
μν. Ἰατταταιάξ. ὦ κροκώθ' οἷ' εἴργασαι.
Κοὐκ ἔστ' ἔτ' ἐλπὶς οὐδεμία σωτηρίας.

ΣΤΡΟΦΗ

ΣΤΡΟΦΗ.

χο. Ἄγε νυν ἡμεῖς παίσωμεν ἅπερ νόμος ἐνθάδε

Ταῖς γυναιξὶν, 20

Ὅτ' ἂν ὄργια σεμνὰ θεαῖν ἱεραῖς ὥραις ἀνέχωμεν ἅπερ καὶ

Παύσων σέβεται καὶ νηστεύει.

Πολλάκις αὐταῖν ἐκ τῶν ὡρῶν

Ἐς τὰς ὥρας ξυνεπευχόμενος 25

Τοιαῦτα μέλλειν θάμ' ἑαυτῷ.

Ὅρμα χώρει

Κοῦφα ποσὶν ἄγ' ἐς κύκλον,

Χειρὶ σύναπτε χεῖρα ῥυθμὸν χορείας

Ὕπαγε πᾶσα. βαῖνε καρπαλίμοιν ποδοῖν, 30

Ἐπισκοπεῖν δὲ πανταχῇ

Κυκλοῦσαν ὄμμα χρὴ χοροῦ κατάστασιν.

Ἅμα δὲ καὶ

Γένος ὀλυμπίων θεῶν

Μέλπε καὶ γέραιρε φωνῇ πᾶσα χορομανεῖ τρόπῳ. 35

Εἰ δέ τις

Προσδοκᾷ κακῶς ἐρεῖν

Ἐν ἱερῷ γυναῖκά μ' οὖσαν ἄνδρας,

Οὐκ ὀρθῶς φρονεῖ.

Ἀλλὰ χρὴ, 40

Ὥσπερ ἔργον αὖ τι καινὸν.

Πρῶτον εὐκύκλου χορείας εὐφυᾶ στῆσαι βάσιν.

Πρόβαινε ποσὶ, τὸν εὐλύραν,

Μέλπουσα, καὶ τὴν τοξοφόρον

Ἄρτεμιν ἄνασσαν ἁγνήν. 45

Χαῖρ' ὦ ἑκάεργε. ὄπαζε δὲ νίκην.

Ἥραν τε τὴν τελείαν

Μέλψωμεν. ὥσπερ εἰκός.

Ἣ πᾶσι τοῖς χοροῖσιν ἐμ-

Παίζει τε, καὶ κλῇδας γάμου φυλάττει. 50

Ἑρμῆν τε Νόμιον ἄντομαι,

Καὶ Πᾶνα. καὶ Νύμφας φίλας.

Ἐπιγελάσαι προθύμως

Ταῖς ἡμετέραις χαρέντα χορείαις.

Ἔξαιρε δὴ προθύμως 55

Διπλῆν χάριν χορείας.

Παίσωμεν ὦ γυναῖκες οἷ-

Απερ νόμος, νηστεύομεν δὲ πάντως.

Ἀλλ' εἶ' ἐπ' ἄλλ' ἀνάστρεφ' εὐρύθμῳ ποδὶ

Τόρευε πᾶσαν ᾠδήν, 60

Ἡγοῦ δέ γ' ὧδ' αὐτὸς.

Σὺ κισσοφόρε Βακχεῖε δέσποτ', ἐγὼ δὲ κώμοις

Σὲ φιλοχόροισι μέλψω

Εὔιον ὦ Διόνυσε

Βρόμιε καὶ Σεμέλας παῖ, 65

Χοροῖς τερπόμενος, κατ' ὄρεα Νυμφᾶν

Ἐρατοῖς ἐν ὕμνοις

Εὔιον. εὔιον. εὐοῖ ἀναχορεύων

Ἀμφὶ δὲ σοὶ κτυπεῖται

Κιθαιρώνιος ἠχὼ 70

Μελάμφυλλά τ' ὄρη δάσκια, καὶ νάπαι

Πετρώδεις βρέμονται).

Κύκλῳ δὲ περὶ σὲ κισσὸς

Εὐπέταλος ἕλικι θάλλει.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

CONVERSIO.

Ch. Age, nunc nos feriamus terram, & tripudiemus, quæ quidem lex hic est

Mulieribus,

Cum Orgia veneranda dearum Cereris & Proserpinæ sacris temporibus celebrauerimus.

Quas quidem sacras saltationes etiam

Pauson colit, & ieiunat

Sæpenumero vnà cum ipsis ex temporibus,

In tempora simul precans,

Talia tripudia curæ esse frequenter sibijpsi.

Incita te, procede.

Leuiter pedibus duc te in orbem.

Manus coniunge manum, rhythmum choreæ

Subduc vnaquaque, incede celeribus pedibus.

Explorare autem, quamcunque in partem

Voluentem oculum oportet choreæ constitutionem & ordinem:

Simul autem &

Genus cœlestium Deorum

Cane, & venerare voce vnaquaque tripudiatoriè furentique more.

Si verò aliquis

Sperat maledicturam

In templo hoc mulierem me existentem viris,

Non rectè sentit.

Sed oportet

Quasi rem rursus quondam nouam

Primum benè orbicularis, & rotundæ choreæ aptum ac concinnum constituere gressum.

Procede pedibus aurea lyra vtentem, Apollinem

Canens, & arciferam

Dianam, reginam castam.

Salue ô longè feriens Apollo, præbe autem victoriam

Iunonemq́, perfectam.

Canamus quemadmodum operæ precium est,

Quæ omnibus choris

Colluditq́, & claues nuptiarum seruat:

Mercuriumq́, pastoralem precor,

Et Pana, & Nymphas charas

Arridere promptè

Nostris lætatas choreis.

Extolle autem promptè

Duplicibus manibus choream:

Feriamus terram ô mulieres,

Quale quidem est institutum nostrum, ieiunemus autem prorsus.

Sed eia, ad alia genera saltationis conuerte te concinno pede:

Torna, & concinna totam cantilenam.

Dux sis autem ita ipse

Tu hederifer Bacche domine, ego verò comessationibus

Te chorealibus celebrabo.

Euion ô Bacche,

Bromie, & Semeles fili,

Choris qui oblectaris per montes Nympharum

Amabilibus in hymnis.

Euion Euion, Euœ tripudians.

Circa te verò crepitat

Citheronia responsatio,

Nemorosiq́, montes, densi atque vmbrosi, & colles

Saxosi strepunt.

In orbe autem circum te hedera

Frondosa capreolo floret.

SATELLES QVI LOQVItur Scythicè.

Hic nunc plorabis sub dio.
Mn. O Satelles rogo te. Sat. Ne me roges tu.
Mn. Relaxa clauum. Sat. sed hæc faciam ego?
Mn. Hei mihi misero, magis infiges tu quidem.
Sat. Adhuc magis vis. Mn. At at, papæ papæ
Male pereas. Sat. Tace infelix senex,
At ego feram stoream, ut custodiam te.
Mn. Hæc optima consequutus sum ab Euripide.
Sine ô dij, Iupiter seruator, sunt spes,
Vir videtur non proditurus, sed mihi
Signum latenter ostendit Perseus prætercurrens,
Quod oportet me fieri Andromedam. prorsus autem mihi
Vincula adsunt. perspicuum igitur est, quod
Veniet me seruaturus, non enim præteruolasset.

ΕΝταῦθα νῦν οἰμώξει πρὸς τὴν αἰθρίαν. 75
μν. Ὦ τοξόθ' ἱκετεύω σε. τξ. μή μ' ἱκετεύσῃ σύ.
μν. Χάλασον τὸν ἧλον. τξ. ἀλλὰ ταῦτα δρᾷς ἐγώ.
μν. Οἴμοι κακοδαίμων, μᾶλλον ἐπικρούεις σύ γε.
τξ. Ἔτι μᾶλλον βούλει; μν. ἀτταταῖ. ἰατταταῖ.
Κακῶς ἀπόλοιο. τξ. σίγα κακόδαιμον γέρον 80
Πέρ' ἐγὼ ξενίγκω φορμὸς ἵνα φυλάξω σοι.
μν. Ταυτὶ τὰ βέλτιστ' ἀπολέλαυκ' Εὐριπίδου.
Ἔα θεοί. Ζεῦ σῶτερ, εἰσὶν ἐλπίδες.
Ἀνὴρ ἔοικεν οὐ προδώσειν, ἀλλά μοι
Σημεῖον ὑπεδήλωσε Περσεὺς ἐκδραμὼν 85
Ὅτι δεῖ με γίγνεσθ' Ἀνδρομέδαν, πάντως δέ μοι
Τὰ δέσμ' ὑπάρχει. δῆλον οὖν ἔσθ' ὅτι
Ἥξει με σώσων. οὐ γὰρ ἂν παρέπτατο.

EVRIPIDES TANQVAM Perseus, Mnesilochus tanquam Andromeda.

Eu. CHaræ virgines charæ,
Quomodo abirem, &
Scytham comprehenderem?
Audias vtinam Diana, quæ inspicis Nymphas tuas in antris,
Annue, sine ad
Vxorem me ire.
Mn. Inclemens qui me vinxit
Multo laboriosissimam mortalium.
Vix autem anum cum effugerim
Putidam, perij tamen.
Hic enim Scytha custos
Iamdiu assistit, perditam,
Ab amicis destitutam, suspendit coruis
Cœnam, vides? non choreis,
Neque cum æqualibus adolescentulis
Suffragiorum cistam sto habens,
Sed in densis vinculis implicata,
Ceto cibus cæruleo exposita sum.
Nuptiali quidem non cum
Carmine, sed vinculari, & nexili versu.
Deplorate me ô mulieres, quoniam
Misera quidem passa sum, misera,
O misera ego misera.
Ab autem cognatis, sed
Impias calamitates, virum precantem
Lachrymosum Plutonis gemitum fugientem.
Heu heu heu heu
Qui me totondit primùm,
Qui me croceis vestimentis induit.
Ad hæc verò hoc emisit
Ad templum, vbi mulieres.
Hei mihi, fati mei dura & aspera fortuna.
O scelestam me, quis meam non intuebitur
Calamitatem ingentem ob malorum præsentiam?
Vtinam me ignita ætheris stella
Barbarum perdat:
Non enim amplius immortalem flammam videre
Est mihi gratum, quoniam suspensus sum,
Guttur abscindentes dolores, dæmonum nigrum
Inter mortuos ad iter.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς ΠΕΡΣΕΥΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ὡς Ἀνδρομέδη.

μν. ΦΙλαι παρθένοι φίλαι,
Πῶς ἂν ἀπέλθοιμι, καὶ
Τὸν Σκύθην λάβοιμι.
Κλύεις ὦ
Προσᾴδουσα τὰς ἐν ἄντροις 5
Κατάνευσον, ἔασον ὡς
Τὴν γυναῖκά μ' ἐλθεῖν.
μν. Ἀνοικτὸς ὅς μ' ἔδησε τὸν
Πολυπονώτατον βροτῶν,
Μόλις δὲ γραῖαν ἀποφυγὼν 10
Σαπρὰν ἀπωλόμην ὅμως.
Ὅδε γὰρ ὁ Σκύθης φύλαξ
Πάλαι ἐφεστὼς ὀλοὸν
Ἄφιλον ἐκρέμασε κόραξι
Δεῖπνον, ὁρᾷς; οὐ χοροῖσιν 15
Οὐδ' ὑφ' ἡλίκων νεανίδων
Ψῆφον κημὸν ἕστηκ' ἔχουσ',
Ἀλλ' ἐν πυκνοῖς δεσμοῖσιν ἐμπεπλεγμένη
Κήτει βορὰ τῷ γλαυκέτῃ πρόσκειμαι.
Γαμηλίῳ μὲν οὐ ξὺν 20
Παιῶνι, δεσμίῳ δὲ
Γοᾶσθέ μ' ὦ γυναῖκες, ὡς
Μέλεα μὲν πέπονθα μέλεος
Ὦ τάλας ἐγὼ τάλας,
Ἀπὸ δὲ συγγόνων ἄλλ' ἂν
Ἄνομα πάθεα φῶτα λιτομένα. 25
Πολυδάκρυτον ἀίδα γόον φεύγουσαν
Αἰαῖ αἰαῖ
Ὅς ἔμ' ἀπεξύρησε πρῶτον,
Ὅς ἐμὲ κροκόεντ' ἐνέδυσεν,
Ἐπὶ δὲ τοῖσδε τόδ' ἀνέπεμψεν 30
Ἱερὸν ἔνθα γυναῖκες.
Ἰώ μοι μοίρας ἂν ἔτεκε δαίμων.
Ὦ κατάρατος ἐγώ. τίς ἐμὸν οὐκ ἐπόψεται
Πάθος ἀμέγαρτον ἐπὶ κακῶν παρουσίᾳ. 35
Εἴθε με πυρφόρος αἰθέρος ἀστὴρ
Τὸν βάρβαρον ἐξολέσειεν.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀθανάταν φλόγα λεύσσειν
Ἐστὶν ἐμοὶ φίλον, ὡς ἐκρεμάσθην
Λαιμότμητ' ἄχη δαιμόνων αἰόλαν
Νέκυσιν ἐπὶ πορείαν. 40

EVRIPIDES TANQVAM ECHO, Mnesilochus tanquam Andromeda, Scytha.

Salue ô chara filia, patrem autem Cepheum
Qui te exposuit, perdant dij.
Mn. Tu vero quænam es, quæ meam miserata es calamitatem?

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΩΣ ΗΧΩ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ὡς Ἀνδρομέδη, Σκύθης.

ΧΑῖρ' ὦ φίλη παῖ. τὸν δὲ πατέρα Κηφέα,
Ὅς σ' ἐξέθηκεν, ἀπολέσειαν οἱ θεοί.
μν. Σὺ δ' εἶ τίς ἥτις τοὐμὸν ᾤκτειρας πάθος.

ηχ. Ἠχὼ λόγων ἀντῳδὸς ἐπικοκκύστρια.
Ἥπερ πέρυσιν ἐν τῷδε ταὐτῷ χωρίῳ 5
Εὐριπίδῃ καὐτὴ ξυνηγωνιζόμην.
Ἀλλ᾽ ὦ τέκνον σὲ μὲν τὸ σαυτῆς χρὴ ποιεῖν,
Κλάειν ἐλεινῶς. μν. σὲ δ᾽ ἐπικλάειν ὕστερον.
ηχ. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ᾽. ἀλλ᾽ ἄρχου λόγων.
μν. Ὦ νὺξ ἱερά. 10
Ὡς μακρὸν ἵππευμα διώκεις
Ἀστεροειδέα νῶτα διφρεύουσ᾽
Αἰθέρος ἱερᾶς,
Τοῦ σεμνοτάτου δι᾽ Ὀλύμπου. ηχ. Δι᾽ Ὀλύμπου.
μν. Τί ποτ᾽ Ἀνδρομέδα περίαλλα κακῶν 15
Μέρος ἐξέλαχον. ηχ. Μέρος ἐξέλαχον.
Θανάτου τλήμων. ηχ. Θανάτου τλήμων.
μν. Ἀπολεῖς μ᾽ ὦ γραῦ στωμυλλομένη.
ηχ. Στωμυλλομένη.
μν. Νὴ Δία. ὀχληρά γ᾽ εἰσήρρηκας 20
Λίαν. ηχ. Λίαν.
μν. Ὦ 'γαθ᾽ ἔασόν με μονῳδῆσαι.
Καὶ χαριεῖ μοι.
Παῦσαι ηχ. Παῦσαι.
μν. Βάλλ᾽ ἐς κόρακας. ηχ. Βάλλ᾽ ἐς κόρακας. 25
μν. Τί τὸ κακόν. ηχ. Τί τὸ κακόν
μν. Ληρεῖς. ηχ. Ληρεῖς.
μν. Οἴμωζε. ηχ. Οἴμωζε.
μν. Ὀτότυζε. ηχ. Ὀτότυζε.
σκ. Οὗτος τί λαλεῖς; ηχ. Οὗτος τί λαλεῖς; 30
σκ. Πρυτάνεις καλέσω. ηχ. Πρυτάνεις καλέσω.
σκ. Σὶ κακόν. ηχ. Σὶ κακόν.
σκ. Πωτε τὸ πωνή. ηχ. Πωτε τὸ πωνή.
σκ. Σὶ λαλεῖς. ηχ. Σὶ λαλεῖς.
σκ. Κλαύσαιμι. ηχ. Κλαύσαιμι. 35
σκ. Κακκάσκιμοι. ηχ. Κακκάσκιμοι.
σκ. Μὰ Δί᾽ ἀλλὰ γυνὴ πλησίον αὐτή. ηχ. Πλησίον αὐτή.
σκ. Ποῦ θ᾽ ἡ μιαρά.
Καὶ δὴ φεύγει.
Ποῖ ποῖ φεύγεις οὐ χαιρήσεις. 40
Ἔτι γὰρ γρύζεις. ηχ. Ἔτι γὰρ γρύζεις.
σκ. Λάβε τῇ μιαρᾷ. ηχ. Λάβε τῇ μιαρᾷ.
Λάλο καὶ κατάρατο τὸ γυναίκο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΩΣ ΠΕΡΣΕΥΣ, Σκύθης.

Ὦ θεοί, τίν᾽ ἐς γῆν βαρβάρων ἀφίγμεθα
Ταχεῖ πεδίλῳ; διὰ μέσου γὰρ αἰθέρος
Τέμνων κέλευθον πόδα τίθημ᾽ ὑπόπτερον,
Περσεὺς πρὸς Ἄργος ναυστολῶν τὸ Γοργόνος
Κάρα κομίζων. σκ. τί λέγει τὴ Γοργόνος πέρ; 5
Τὸ γραμματέο σὺ τὴ κεφαλὴ τὴν Γοργόνος.
ευ. Ἔγωγε φημί. σκ. Γοργό τοι κἀγὼ λέγω.
ευ. Ἔα, τίν᾽ ὄχθον τόνδ᾽ ὁρῶ καὶ παρθένον
Θεαῖς ὁμοίαν ναῦν ὅπως ὡρμισμένην;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ΩΣ ΑΝΔΡΟΜΕΔΗ.

Ὦ ξεῖνε κατοίκτειρόν με τὴν παναθλίαν. 10
Λῦσόν με δεσμῶν. σκ. οὐκὶ μὴ λαλῆς σύ.
Κατάρατο τολμᾷς, ἀποτανουμένη λαλᾷς.
ευ. Ὦ παρθέν᾽, οἰκτείρω σε κρεμαμένην ὁρῶν.
σκ. Οὐ παρθένος ἐστίν, ἀλλ᾽ ἁμαρτωλὴ γέρων 5

Echo. *Echo verborum resonans assibilatrix,*
Quæ quidem superiori anno in hoc eodem loco
Euripidem & ipsa defendi.
Sed ô filia, te quidem tua oportet facere,
Flere miserabiliter. Mn. *te verò in*
Fletu respondere postea.
Ech. *Mihi erunt cura quidem hæc, sed incipe & auspicare verba.*
Mn. *O nox sacra,*
Quàm longam equitationem impellis,
Stellata dorsa curru
Pertransiens ætheris sacri,
Venerabilissimum per Olympum. Ech. *per Olympum.*
Mn. *Quidnam ego Andromeda de aliis malis,*
Partem sortita sum? Ech. *Partem sortita sum.*
Mn. *Mortis misera.* Echo. *Mortis misera.*
Mn. *Perdis me ô anus blaterans.*
Ech. *Blaterans.*
Mn. *Profectò molesta quidem in malam crucem ingressa es*
Valde. Ech. *Valde.*
Mn. *O bone, sine me neniam canere,*
Et gratificaberis mihi.
Desine. Ech. *Desine.*
Mn. *Abi in malam rem.* Ech. *Abi in malam rem.*
Mn. *Quidnam est hoc malum?* Ech. *Quidnam est hoc malum?*
Mn. *Nugaris.* Ech. *Nugaris.*
Mn. *Plora.* Ech. *Plora.*
Mn. *Geme.* Ech. *Geme.*
Sc. *Heus tu quid nugaris?* Ech. *Heus tu quid nugaris?*
Sc. *Principes ciuitatis vocabo.* Ech. *Principes ciuitatis vocabo.*
Sc. *Quidnam hoc malum est?* Ech. *Quidnam hoc malum est?*
Sc. *Quænam est hæc vox?* Ech. *Quænam est hæc vox?*
Sc. *Quid nugaris?* Ech. *Quid nugaris?*
Sc. *Plorabis.* Ech. *Plorabis.*
Sc. *Lamentaberis.* Ech. *Lamentaberis.*
Sc. *Non per Iouem, sed mulier prope hæc.* Ech. *Propè hæc.*
Sc. *Vbi est scelesta? & quidem fugit,*
Quò quò fugis? nónne capies?
Adhuc enim mussas? Ech. *Adhuc enim mussas?*
Sc. *Comprehende scelestam.* Ech. *Comprehende scelestam.*
Loquacem & scelestam mulierem.

EVRIPIDES VT PERSEVS, Scytha.

O Dij quámnam in terram Barbarorum peruenimus
Celeri talari? per medium enim ætherem
Secans viam, pedem pono alatum
Perseus ad Argos nauigans, Gorgonis
Caput ferens. Sc. *Quid dicis tu Gorgone de?*
Horribile tu caput Gorgonis?
Eu. *Equidem dico.* Sc. *Gorgonem quidem etiam ego dico.*
Eu. *Sine quémnam aggerem hunc video & virginem*
Deabus similem, nauim tanquam appulsam & littori alligatam?

MNESILOCHVS TANQVAM Andromeda.

O Hospes miserere mei miserrime,
Solue me vinculis. Sc. *ne nugeris tu,*
Scelesta audes? moritura nugaris.
Eu. *O virgo misereor te suspensam videns esse.*
Sc. *Non virgo est, sed scelestus senex,*

Et fur, & maleficus. Eu. Nugaris ô Scytha,
Hæc enim est Andromeda filia Cephei.
Sc. Specta virile membrum, nunquid paruum videtur?
Eu. Age huc huc mihi manum, vt tangam puellam.
Age Scytha, hominibus enim morbi
Omnibus sunt, me verò etiam ipsius puellæ
Huius amor cepit. Sc. Non æmulor quicquam te:
Sed si podicem huc conuersum
Non inuidisses, ipsum subagitares abducens.
Eu. Quid verò non permittis soluentem me ipsam ô Scytha,
Cadere & in lectum, & in nuptiale cubile?
Sc. Si valde cupis, senem subagita:
Tabulam perforans à tergo subagita.
Eu. Non per Iouem, sed soluam corpus. Sc. flagellabo te quidem.
Eu. Verùm faciam hoc. Sc. caput igitur
Ensis abscindet hic.
Mn. Heu heu, quid faciam? ad quásnam conuertar rationes & consilia?
Sed non admitteret barbara natura.
Imperitis enim & asperis noua afferens consilia,
Frustra tempus & laborem consumeres: sed aliud quoddã
Huic conueniens consilium afferendum est.
Sc. Scelesta vulpes vt simiam agit mihi.
Mn. Memento Perseu, me quod deseres miseram.
Sc. Adhuc enim tu flagellum cupis accipere.
Cho. Palladem amicam chorearum mihi
Huc vocare lex est,
Ad chorum, virginem,
Inconiugatam puellam,
Quæ vrbem nostram habet,
Et imperium manifestum sola,
Tutelarísque appellatur.
Appare ô tyrannos
Odio prosequens, quemadmodum conueniens est,
Populus quidem te inuocat
Mulierum, habens autem mihi venias,
Pacem amicam festorum.
Venite lætæ, propitiæ,
Venerandæ lucum in vestrum.
Cuius quidem viris non
Fas est intueri
Sacra veneranda Dearum,
Vt facibus
Luceatis immortali aspectu.
Venite, accedite, precamur,
O Ceres & Proserpina longè veneranda.
Si prius vnquam propitiæ & exaudientes
Venistis, nunc venite,
Oramus huc nobis.

Καὶ κλέπτο καὶ πανοῦργο. Ευ. ληρεῖς ὦ Σκύθα. 15
Αὕτη γάρ ἐστιν Ἀνδρομέδα ἡ παῖς Κηφέως.
Σκ. Σκέψαι τὸ κύσθο μή τι μικρὸ φαίνεται.
Ευ. Φέρε δεῦρο, δεῦρό μοι τὴν χεῖρ' ἵν' ἅψωμαι κόρης.
Φέρε Σκύθ' ἀνθρώποισι γὰρ νοσήματα
Ἅπασιν ἐστίν. ἐμὲ δὲ καὐτὸν τῆς κόρης 20
Ταύτης ἔρως εἴληφε. Σκ. οὐ ζηλῶ τί σε.
Ἀτὰρ εἰ τὸ πρωκτὸ δεῦρο περιεστραμμένον
Οὐκ ἐφθόνησά σ' αὐτὸ πυγίζειν ἄγων.
Ευ. Τί δ' οὐκ ἐᾷς λύσαντά μ' αὐτὴν ὦ Σκύθα
Πεσεῖν ἐς εὐνὴν καὶ γαμήλιον λέχος. 25
Σκ. Εἰ σφόδρ' ἐπιθυμεῖς τὴν γέροντο πυγίσαι,
Τὴν σανίδο τρήσας ἐξόπισθο πρώκτισον.
Ευ. Μὰ Δί' ἀλλὰ λύσω δεσμά. Σκ. μαστιγῶ σ' ἄρα.
Ευ. Καὶ μὴν ποιήσω τοῦτο. Σκ. τὸ κεφαλὴν ἄρα
Τὸ ξιφομάχαιρ' ἀποκεκόψω τουτοΐ. 30
Μν. Αἰαῖ τί δράσω; πρὸς τίνας στρεφθῶ λόγους;
Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐνδέξαιτο βάρβαρος φύσις.
Σκαιοῖσι γάρ τοι καινὰ προσφέρων σοφὰ
Μάτην ἀναλίσκοις ἄν. ἀλλ' ἄλλην τινὰ
Τούτῳ πρέπουσαν μηχανὴν προσοιστέον. 35
Σκ. Μιαρὸς ἀλώπηξ οἷον ἐπιτήκιζέ μοι.
Μν. Μέμνησο Περσεῦ μ' ὡς καταλείπεις ἀθλίαν.
Σκ. Ἔτι γὰρ σὺ τὴν μάστιγα ἐπιθυμεῖς λαβεῖν.
Χο. Παλλάδα τὴν φιλόχορον ἐμοὶ
Δεῦρο καλεῖν νόμος ἐς 40
Χορόν, παρθένον
Ἄζυγα κούρην,
Ἣ πόλιν ἡμετέραν ἔχει,
Καὶ κράτος φανερὸν μόνη,
Κληδοῦχός τε καλεῖται. 45
Φάνηθ' ὦ τυράννους
Στυγοῦσ' ὥσπερ εἰκός.
Δῆμός τοι σὲ καλεῖ γυναι-
Κῶν, ἔχουσα δέ μοι μόλοις
Εἰρήνην φιλέορτον. 50
Ἥκετ' εὔφρονες, ἵλαοι
Πότνιαι ἄλσος ἐς ὑμέτερον.
Οὗ δὴ ἀνδράσιν οὐ
Θέμις εἰσορᾶν
Ὄργια σεμνὰ θεαῖν. 55
Ἵνα λαμπάσι φαί-
Νετον ἄμβροτον ὄψιν.
Μόλετον, ἔλθετον, αἰτόμεθ' ὦ
Θεσμοφόρω πολυπότνια.
Εἰ γὰρ πρότερόν ποτ' ἐπηκόω 60
Ἤλθετον, νῦν ἀφίκε-
σθον ἱκετεύομεν ἐνθάδ' ἡμῖν.

EVRIPIDES, CHORVS.

Eu. Mulieres, si vultis in reliquum tempus
Fœdera facere mecum, nunc licet
Hac conditione, vt audiatis nullam à me vnquam
Malum postbac. hæc fœdera compono.
Cho. Qua verò necessitate hanc affers nobis orationem?
Eu. Hic est quidem tabulæ alligatus socer meus,
Si igitur accepero hunc, nihil vnquam
Malè audietis: si verò non parueritis mihi,
Quæ domi occultè agitis, maritis
Ab exercitu reuersis & præsentibus vestrûm calumniabor.
Cho. Quæ quidem à nobis desideras, scias à te persuasa esse nobis.
Barbarum autem hunc ipse persuadendo moue tu.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ευ. Γυναῖκες εἰ βούλεσθε τὸν λοιπὸν χρόνον
Σπονδὰς ποιήσασθαι πρὸς ἐμέ, νυνὶ πάρα.
Ἐφ' ᾧτε μηδὲν μηδέποθ' ὑπ' ἐμοῦ μηδαμὰ
Κακὸν τὸ λοιπὸν ταῦτ' ἐπικηρυκεύομαι.
Χο. Χρείᾳ δὲ ποίᾳ τόνδ' ἐπεισφέρεις λόγον. 5
Ευ. Ὅδ' ἐστὶν οὑν τῇ σανίδι κηδεστὴς ἐμός.
Ἢν οὖν κομίσωμαι τοῦτον, οὐδὲν μή ποτε
Κακῶς ἀκούσητ', ἢν δὲ μὴ πείθησθέ μοι,
Ἃ νῦν ὑποικουρεῖτε, τοῖσιν ἀνδράσιν
Ἀπὸ τῆς στρατιᾶς παροῦσιν ὑμῶν διαβαλῶ.
Χο. Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν ἴσθι σοι πεπεισμένα. 10
Τὸν βάρβαρον δὲ τοῦτον αὐτὸς πεῖθε σύ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς ΓΡΑΥΣ.

ευ. Ἐμὸν ἔργον ἐστὶ καὶ σὸν, ὦ Ἐλάφιον, ἅ σοι
Καθ' ὁδὸν ἔφραζον, ταῦτα μεμνῆσθαι ποιεῖν.
Πρῶτον μὲν οὖν διελθὲ κἀνακόλπασον.
Σὺ δ', ὦ Τερηδὼν, ἐπαναφύσα Περσικόν.
σκ. Τί τὸ βόμβον τοῦτο; κωμό τίς ἀνεγείρι μοι. 5
ευ. Ἡ παῖς ἔμελλε προμελετᾶν, ὦ τοξότα.
Ὀρχησομένη γὰρ ἔρχεθ' ὡς ἄνδρας τινάς.
σκ. Ὀρχῆσι καὶ μελετῆσι, οὐ κωλύσ' ἐγώ.
Ὡς ἐλαφρός, ὥσπερ ψύλλος κατὰ τὸ κώδιον.
ευ. Φέρε θοἰμάτιον ἄνωθεν, ὦ τέκνον, τοδί· 10
Καθιζομένη δ' ἐπὶ τοῖσι γόνασι τοῦ Σκύθου,
Τὼ πόδε πρότεινον, ἵν' ὑπολύσω. σκ. ναίκι ναί,
Κάθησο, κάθησο, ναίκι, ναί, θυγάτριον.
Οἴμ' ὡς στερεὸ τὸ τιττί', ὥσπερ γογγύλη.
ευ. Αὖλει σὺ θᾶττον. ἔτι δέδοικας τὸν Σκύθην; 15
σκ. Καλή γε τὸ πυγή. ευ. κλαυσεῖγ' ἂν μὴ ἔνδον μένῃς.
Ἀνάκυπτε καὶ κατάκυπτε ἀπεψωλημένος.
σκ. Εἶεν, καλὸν τὸ σχῆμα περὶ τὸ πόσθιον.
ευ. Καλῶς ἔχει. λαβὲ θοἰμάτιον· ὥρα 'στὶ νῷν
Ἤδη βαδίζειν. σκ. οὐχὶ φιλήσει πρῶτά με; 20
ευ. Πάνυ γε. φίλησον αὐτόν. σκ. ὢ παπαπαπαῖ,
Ὡς γλυκερὸ τὸ γλῶσσ', ὥσπερ Ἀττικὸς μέλις.
Τί οὐ κατεύδει παρ' ἐμέ; ευ. χαῖρε, τοξότα.
Οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν τοῦτο. σκ. ναὶ ναί, γράδιον,
Ἐμοὶ χάρισαι σὺ τοῦτο. ευ. δώσεις οὖν δραχμήν; 25
σκ. Ναὶ ναίκι δῶ σοι. ευ. τἀργύριον τοίνυν φέρε.
σκ. Ἀλλ' οὐκ ἔχω ᾽γὼ οὐδέν· ἀλλὰ τὸ συβήνην λαβέ.
ευ. Ἔπειτα κομιεῖς αὐτόν; σκ. ἀκολούθει, τέκνον.
Σὺ δὲ τοῦτο τήρει τὴν γέροντα, γράδιο.
Ὄνομα δέ σοι τί ἐστιν; ευ. Ἀρτεμισία. 30
σκ. Μεμνήσι τοίνυν τοὔνομ', Ἀρτομυξία.

EVRIPIDES ut ANVS.

Eu. Meum quidem officium est & tuum, ô Elaphion, quæ tibi
In itinere dixi, hæc recordari facere.
Primum igitur procede ad saltandum, & succinge vestem.
Tu verò ô Teredon insla Persicum in morem.
Sc. Quisnam bombus hic est? comessationem & saltationem quis excitat mihi?
Eu. Puella prælusura est ô Satelles,
Saltatura enim venit ad viros quosdam.
Sc. Saltet & præludat, non prohibebo ego.
Quam agilis, tanquam pulex super pellem & stragulum cum villis.
Age pallium sursum ô filia hoc,
Sedensque in genibus Scythæ,
Pedes protende, vt detraham tibi calceos. Sc. certè certè
Sede, sede, næ næ filiola.
Hei mihi, quàm duræ & solidæ papillæ tanquam rapum.
Eu. Infla tibiam tu citò. adhuc times Scytham.
Sc. Pulchræ quidem sunt nates. Mul. plorabis quidem nisi intus maneris.
Sc. Exurabit & attrahit penem nudatus & erectus.
Mul. Isto pulchra est forma circa præputium.
Eu. Rectè se habet res, sume pallium, hora est nobis
Iam abeundi. Sc. quid non osculaberis primum me?
Valde quidem osculare ipsum. Sc. Papæ papæ,
Quam dulcis lingua tanquam Atticum mel,
Quid non dormis apud me? Mul. Vale Satelles.
Non enim fieri posset hoc. Sc. Næ anicula
Mihi gratificare hoc. Mul. dabis igitur drachmam?
Sc. Næ næ dabo tibi. Mul. Pecuniam igitur affer.
Mul. Sed non habeo quicquam, sed concumbere accipe.
Deinde feres ipsis? Sc. sequere filia, hunc
Tu verò hunc serua senem.
Sc. Nomen verò tibi quodnam est? Mul. Artemisia.
Meminero igitur nomen Artomuxia.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ευ. Ἑρμῆ δόλιε, ταυτὶ μὲν ἔτι καλῶς ποιεῖς.
Σὺ μὲν οὖν ἀπότρεχε, παιδάριον, τουτὶ λαβών.
Ἐγὼ δὲ λύσω τόνδε. σὺ δ' ὅπως ἀνδρικῶς
Ὅταν λυθῇς τάχιστα φεύξει, καὶ τενεῖς
Ὡς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδί' οἴκαδε. 5
μν. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ' ἢν ἅπαξ λυθῶ.
ευ. Λέλυσο. σὸν ἔργον, φεῦγε πρὶν τὸν τοξότην
Ἥκοντα καταλαβεῖν. μν. ἐγὼ δὴ τοῦτο δρῶ.

EVRIPIDES, MNESILOCHVS.

Eu. Mercuri fraudum præses, hæc quidem hactenus rectè facis.
Tu igitur celeriter aufuge, puellam hanc accipiens.
Ego verò soluam hunc. tu verò da operam, vt viriliter
Cum solutus fueris, citissimè aufugias, & tendas
Ad vxorem & liberos domum.
Mn. Mihi curæ erunt hæc, si semel solutus fuero.
Eu. Soluare, tuum est officium, fuge priusquam satelles
Veniens comprehendat. Mn. Ego quidem hoc facio.

ΣΚΥΘΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

σκ. Ὦ γράδι', ὡς χαρίεντό σοι τὸ θυγάτριον,
Κοὐ δύσκολ', ἀλλὰ πρᾶο. ποῦ τὸ γράδιον;
Οἴμ' ὡς ἀπόλωλα. ποῦ τὸ γέροντ' ἐντευτενί;
Ὦ γράδι', ὦ γραῦ. οὐκ ἐπαινῶ, γράδιο.
Ἀρταμουξία. 5
Διέβαλλέ μ' ὁ γραῦς. ἀπότρεχ' ὡς τάχιστα σύ.
Ὀρθῶς δὲ συβήνη 'στι· καταβινῆσι γάρ.
Οἴμοι, τί δράσι; ποῖ τὸ γράδιο;
Ἀρταμουξία.
χο. Τὴν γραῦν ἐρωτᾷς, ἣ φέρεν τὰς πηκτίδας; 10
σκ. Ναὶ ναίκι, εἶδες αὐτό; χο. ταύτῃ γ' οἴχεται
Αὐτή τ' ἐκείνη, καὶ γέρων τις εἵπετο.
σκ. Κροκωτ' ἔχοντο τὴ γέροντι; χο. φήμ' ἐγώ.
Ἔτ' ἂν καταλάβοις, εἰ διώκοις ταυτηνί.
σκ. Ὦ μιαρὸ γραῦ, πότερα τρέξι τὴν ὁδό; 15

SCYTHA, CHORVS.

Sc. O Anicula, quàm venusta tibi filiola,
Et non morosa, sed mitis. vbinam est anicula?
Hei mihi quàm perij, vbi est senex hinc?
O anicula ô anus, non laudo ô anicula Artamuxia.
Decepit me anus, curre quàm celerrimè tu.
Rectè autem tu concumbis, defraudasti enim.
Hei mihi, quidnam faciam? quo anicula
Artamuxia?
Cho. Anum rogas, quæ attulit tibias & sonos?
Sc. Næ næ, vidisti ipsam? Cho. Hac quidem abit.
Sc. Ipsaque illa. Cho. & senex quidem sequebatur.
Sc. Crocotulam habebat ne senex? Cho. assero ego.
Adhuc ipsum comprehenderes, si insequereris hac.
Sc. O scelesta anus, vtrum excurrit hac via.

Artamuxia?

Cho. *Recta via sursum insequere, quo curris? nonne rursum*

Hac insequeris? contrario modo curris tu.

Sc. *Infelix ego, alia aufugit Artamuxia.*

Cho. *Curre nunc in coruos, secundo vento profectus.*

Sed audiuum est satis nobis, unde tempus quidem est abeundi

Domum vnicuique.

Ceres autem & Proserpina legifera, nobis bonam

Horum gratiam retribuant.

F I N I S.

Αρξαμυξία.

χο. Ορθὴν ἄνω δίωκε. ποῖ φεύγεις; οὐ πάλιν

Τῇδε διώξεις; τοὔμπαλιν τρέχεις σύ γε.

σκ. Κακόδαιμον, ἄλλα τρέξι Αρξαμυξία.

χο. Τρέχε νυν κατὰ τοὺς κόρακας ἐπουρίσας. 20

Αλλὰ πέπαισται μετρίως ἡμῖν. ὥσθ᾽ ὥρα δή ᾽στι βαδίζειν

Οἴκαδ᾽ ἑκάστῳ.

Τὼ θεσμοφόρω δ᾽ ἡμῖν ἀγαθὴν

Τούτων χάριν ἀνταποδοίτην.

Τ Ε Λ Ο Σ.

HYPOTHESIS, VEL ARGVMENTVM, VT VOCANT, LYSISTRATÆ, FABVLÆ ARISTOPHANICÆ, Græcis Iambis & in Acrostichidem facta, per Q. Sep. Fl. Chr.

Λ ίαν λαχοῦσιν ἤδη Ἀθηναίων πόλεις

Υ φ᾽ ὅλμον ἄρευς δηθάκις τετριμμένας

Σ πονδὰς γυναιξὶν Ἑλλάδος Λυσιστράτη

Ι δοῦσα εἰς ἰατρεῖα ξυμβουλεύεται.

Σ υνωμοσίαν δ᾽, αἵ γ᾽ ἀκρατεῖς ἐβούλοντο

Τ ούς τ᾽ ἄνδρας ἕξειν ἐκποδὼν ἰσχυκότας,

Ρ ιψάσας ἐν μέσῳ πᾶσιν φέρουσαι φρενί

Α κρόπολιν ὡς εἷλον ἠδὲ χρήματα

Τ αῦτα ταῦτα, καὶ γέροντας ἐχθροὺς ἤλασαν.

Η δ᾽ ἦλθεν δ᾽ ἄρ᾽ εἰρήνη κύπρις ἐν διαλλαγαῖς.

ALIVD ARGVMENTVM LATINIS IAMBIS AB EODEM.

L ongo duello Graeciae quum lumina

Y rbes Athenae & Sparta se colliderent

S ecessionem foeminis Lysistrata

I ndicit ut de publico deliberent.

S parso inde libamine atque coniurant mero

T andem, femur se nemini applicassere,

R edire Graecos ne velint in gratiam:

A rx occupatur atque Thesaurus, senes

T umultuantes cum Probulo nil agunt:

A t cum Lacone Pax fit, & redit Venus.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

Λυσιστράτη.
Καλονίκη.
Μυρρίνη.
Λαμπιτώ.
Χορὸς ἀνδρῶν γερόντων.
Δράκης.
Στυμμόδωρος.
Χορὸς γυναικῶν.
Στρατυλλίς.
Πρόβουλος.
Ἄγγελος γερόντων.
Ὑπηρέτης.
Ἄλλη τις γυνή.
Κινησίας.
Ἀθηναῖος.
Λάκων.
Θεράπων.
Χορὸς Λακεδαιμονίων.

DRAMATIS PERSONÆ.

Lysistrata.
Calonice.
Myrrhina.
Lampito.
Chorus senum.
Draces.
Symmodorus.
Chorus mulierum.
Stratyllis.
Probulus.
Nuntius senum.
Minister.
Alia quædam mulier.
Cinesias.
Atheniensis.
Laco.
Seruus.
Chorus Lacedæmoniorum.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ARISTOPHANIS LVSISTRATA.

Ex versione Q. Sept. Flor. Christ.

Προλογίζει Λυσιστράτη καλέσασα τὰς πολίτιδας.

Proloquitur Lusistrata, conuocatis conciuibus.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

ΛΥ. Ἀλλ' εἴ τις εἰς Βακχεῖον αὐτὰς ἐκάλεσεν,
Ἢ 'ς Πανὸς ἢ 'πὶ Κωλιάδ' ἢ 'ς Γενετυλλίδος,
Οὐδ' ἂν διελθεῖν ἦν ἂν ὑπὸ τῶν τυμπάνων.
Νῦν δ' οὐδεμία πάρεστιν ἐνταυθοῖ γυνή·
Πλὴν ἥ γ' ἐμὴ κωμῆτις ἥδ' ἐξέρχεται. 5
Χαῖρ' ὦ Καλονίκη. ΚΑ. καὶ σύ γ' ὦ Λυσιστράτη.
Τί συντετάραξαι; μὴ σκυθρώπαζ' ὦ τέκνον.
Οὐ γὰρ πρέπει σοι τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς.
ΛΥ. Ἀλλ' ὦ Καλονίκη κάομαι τὴν καρδίαν,
Καὶ πόλλ' ὑπὲρ ἡμῶν τῶν γυναικῶν ἄχθομαι. 10
Ὅτι παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσιν νενομίσμεθα
Εἶναι πανοῦργοι. ΚΑ. καὶ γάρ ἐσμεν νὴ Δία.
ΛΥ. Εἰρημένον δ' αὐταῖς ἀπαντᾶν ἐνθάδε
Βουλευσομέναισιν οὐ περὶ φαύλου πράγματος,
Εὕδουσι κοὐχ ἥκουσιν. ΚΑ. ἀλλ' ὦ φιλτάτη 15
Ἥξουσι· χαλεπή τοι γυναικῶν ἔξοδος.
Ἡ μὲν γὰρ ἡμῶν περὶ τὸν ἄνδρ' ἐκύπτασεν.
Ἡ δ' οἰκέτην ἤγειρεν, ἡ δὲ παιδίον
Κατέκλινεν, ἡ δ' ἔλουσεν, ἡ δ' ἐψώμισεν.
ΛΥ. Ἀλλ' ἕτερα γὰρ ἦν τῶνδε προὐργιαίτερα 20
Αὐταῖς. ΚΑ. τί δ' ἐστὶν ὦ φίλη Λυσιστράτη,
Ἐφ' ὅ τι ποθ' ἡμᾶς τὰς γυναῖκας συγκαλεῖς;
Τί τὸ πρᾶγμα; πηλίκον τι; ΛΥ. μέγα. ΚΑ. μῶν καὶ παχύ;
ΛΥ. Καὶ νὴ Δία παχύ. ΚΑ. κᾆτα πῶς οὐχ ἥκομεν;
ΛΥ. Οὐχ οὗτος ὁ τρόπος· ταχὺ γὰρ ἂν ξυνήλθομεν. 25
Ἀλλ' ἔστιν ὑπ' ἐμοῦ πρᾶγμ' ἀνεζητημένον,
Πολλαῖσί τ' ἀγρυπνίαισιν ἐρριπτασμένον.
ΚΑ. Ἦ πού τι λεπτόν ἐστι τοὐρριπτασμένον.
ΛΥ. Οὕτω γε λεπτὸν ὥσθ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος
Ἐν ταῖς γυναιξίν ἐστιν ἡ σωτηρία. 30
ΚΑ. Ἐν ταῖς γυναιξίν; ἐπ' ὀλίγου γ' ὠχεῖτ' ἄρα.
ΛΥ. Ὡς ἔστ' ἐν ἡμῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα,
Ἢ μηκέτ' εἶναι μήτε Πελοποννησίους.
ΚΑ. Βέλτιστα τοίνυν μηκέτ' εἶναι νὴ Δία.
ΛΥ. Βοιωτίους τε πάντας ἐξολωλέναι. 35
ΚΑ. Μὴ δῆτα πάντας, ἀλλ' ἄφελε τὰς ἐγχέλεις.
ΛΥ. Περὶ τῶν Ἀθηνῶν δ' οὐκ ἐπιγλωττήσομαι
Τοιοῦτον οὐδέν· ἀλλ' ὑπόνοησον σύ μοι.
Ἢν δὲ ξυνέλθωσ' αἱ γυναῖκες ἐνθάδε
Αἵ τ' ἐκ Βοιωτῶν, αἵ τε Πελοποννησίων, 40
Ἡμεῖς τε, κοινῇ σώσομεν τὴν Ἑλλάδα.
ΚΑ. Τί δ' ἂν γυναῖκες φρόνιμον ἐργασαίατο
Ἢ λαμπρόν, αἳ καθήμεθ' ἐξηνθισμέναι,
Κροκωτὰ φοροῦσαι καὶ κεκαλλωπισμέναι
Καὶ Κιμβερίκ' ὀρθοστάδια καὶ περιβαρίδας, 45
Χ' ἔγχουσαν καὶ τὰ διαφανῆ χιτώνια.
ΛΥ. Ταῦτ' αὐτὰ γάρ τοι κἄσθ' ἃ σώσειν προσδοκῶ,
Τὰ κροκωτίδια, καὶ τὰ μύρα, καὶ περιβαρίδες.
ΚΑ. Τίνα δὴ τρόπον ποθ'; ΛΥ. ὥστε τῶν νῦν μηδένα
Ἀνδρῶν ἐπ' ἀλλήλοισιν αἴρεσθαι δόρυ. 50

LVSISTRATA, CALONICA.

Lus. *At si quis ipsas Bacchi ad sacra aduocet*
Aut Panos, aut Coliados, aut Genetullidos,
Vix colloqui esset, sic sonarent tympana:
Nunc nulla prorsum fœmina hoc adest loco,
Nisi illa quam video egredi è vicinia.
Calonica salue. Ca. *Tu quoque ô Lusistrata.*
Quid turbulenta es, quidue tristis, filia?
Ah desine, haud contracta te frons addecet.
Lu. *Mihi Calonica, pectus vnum accenditur,*
Nostrisq; sexus multa contristor vicem,
Quod versipelles esse nos putant viri
Vafrasq;. Cal. *Tales quippe per Iouem sumus.*
Lus. *Quia nunc huc locus prodire dictum illis sit,*
Vt nempe de re non leui deliberent,
Tamen venire negligunt, & dormiunt.
Cal. *Venient sed illa, fœminis haud est facul*
Eliminare: vel vir istam detinet,
Vel illa seruum exsuscitat, vel collocat
Pusum in cubili, aut ingerit cibum, aut lauat.
Lu. *His omnibus res serias praeuortere*
Debent mulieres. Cal. *Sed quid est Lusistrata*
Quod nos in vnum conuocasti fœminas?
Quae tanta causa? Lu. *Magna.* Cal. *Num crassa est quoq;?*
Lu. *Et crassa certe.* Ca. *Quid nisi ergo accedimus?*
Lu. *Non sic solent, nam conueniremus cito:*
Excogitatum sed mihi est negotium
Iactumq; cura insomniaq; plurima.
Ca. *Forsan minutum est si quid est iactum tibi.*
Lus. *Adeo est minutum, vt vniuersae Graeciae*
In fœminis iam tota versetur salus.
Ca. *In fœminis? nae quippe paulatim perit.*
Lus. *Res vrbis huius sunt manu in nostra sita,*
Et nulla Peloponnesiorum gens erit.
Ca. *At vtile esset, esse nullam per Iouem.*
Lus. *Pereant & omnes funditus Bœotij.*
Ca. *Nolim quidem omnes, excipe anguillas modo.*
Lus. *Aduersum Athenas tale nil effutiam.*
Tu suspicaci mente mecum cogita.
Sin huc vocatae fœminae conuenerint.
Ca. *Bœotiae simulq; Peloponnesiae*
Communiter nos Graeciam seruabimus.
Ca. *Quod facinus ausint fœminae illustre aut catum*
Cultu sedentes quae nitemus florido
Comptis capillis & crocota lutea,
Tunicam gerentes rectam & altos mulleos
Et purpurissum, transque lucentes sinus?
Lus. *Haec ipsa sunt seruanda quae nobis puto*
Crocotula atque vnguenta, & alti calcei.
Ca. *Qui fiet istud?* Lus. *vt vir isto tempore*
Nemo ausit hastam tollere aduersus virum.

Ca. *Ergo crocotam per deos infecerim.*
Lus. *Clypeumve sumat.* Ca. *induamque castulam.*
Lus. *Paruum vel ensem.* Cal. *Possidebo calceos.*
Lus. *Nonne huc adesse fœminas oportuit?*
Ca. *Imo volantes conuenire iamdiu.*
Lus. *At prorsus ipsas esse noris Atticas*
Nil non agentes, praeter id quod expedit,
Sed ex maritimis nulla praesens fœmina
Neque Salamine. Ca. *Quas tamen certò scio*
Luce appetente progredi è celocibus.
Lus. *Tum quas priores assore autumaueram*
Sperauerámque nempe Acharnenses nurus,
Desiderantur. Ca. *vxor at Theagenis*
Leu.buinr gabat huc velut contenderet.
Sed cerne etiam fœmina aduenant tibi,
Aliaeque rursum fœminae accedant, huc.
Vnde esse dicam? Lus. *Ab Anagyro.* Cal. *ergo per Iouem*
Commotus esse Anagyrus apparet mihi.

MVRRINA, LVSISTRATA, Lampito, Calonica.

Mur. *ECquid venimus posterâ Lysistrata?*
Quid ais, taces, ue? Lus. *Non pudet te Murrina*
Nunc tantum adesse, cum vocant res seria?
Mu. *Vix in tenebris cinctus inuentus mihi est,*
Sed si quid instat, fare iam praesentibus.
Lus. *Imò parumper potius expectemus hic,*
Bœotiae dum éque Peloponnesiae
Adsint mulieres. Mur. *Euge dicis optimè.*
Sed en Laecaena Lampito tibi aduenit.
Lus. *Lacaena salue Lampito, ô charissima,*
Mellita, qualis haec tua est formositas!
Vt corpus habitum pollet, vt nitet cutis!
Vel colla tauri strangules. La. *Pol me labor*
Exercet vsque, & podici adsultant pedes.
Lus. *O bellula ista quas habes papillula!*
La. *At vos manu explorate ceu sacrum solent.*
Lus. *At altera haec iuuencula, vnde gentium.*
La. *Veneranda multum Ecastor est Bœotia,*
Et visit ad vos Lus. *per Iouem ô Bœotia*
Horto eleganti praedita es. La. *Quin per Iouem,*
Bene compta vulsis pulegi ramusculis.
Lus. *Quaenam altera est puella?* La. *per Deos bona est,*
Atque è Corintho. Lus. *stirps vetusta & optima,*
Talisque certè apparet & nata indidem.
La. *Verum quis istum conuocauit ordinem*
Tot fœminarum? Lus. *Ego ipsa.* La. *Quid nos velis*
Iam fare. Lus. *Fabor per Iouem ô dulcissima.*
Mur. *Dic serium illud quod te habere dixeras.*
Lus. *Dicam repentè, sed priusquam dixerim,*
Est quod rogem vos paululum. Mur. *vt lubet roga.*
Lus. *Nunquid patres desideratis liberûm*
Exercitum nunc incolentes? Mur. *nam procul*
Cessere nostri ab omnibus nobis viri.
Lus. *Iam quinque menses vir mihi infelix abest*
Thraciamque in asperis seruat oris Eucratem.
Mur. *Mensem at meus iam septimum exegit Pyli.*
La. *Meus at cohortes forte si reliquerit,*
Statim arma sumit, & reuersus auolat.
Lus. *Quin nulla moechi restat hinc scintillula,*
Nam tempore ex quo nos fides Milesia
Prodens fefellit, ex eo ad palmos duos
Non vidi olisbum, (scorteum auxilium fuit)
Vultis ne mecum, si quid hic inuenero,
Bella ista prorsus soluere? Mur. *Hoc, testor deos,*
Velim libenter, vel si opus sit, linquere
Munimen illud, integrum vt potem diem.

κα. Κροκωτὸν ἄρα νὴ τὼ θεὼ 'γὼ 'κβάψομαι.
λυ. Μηδ' ἀσπίδα λαβεῖν. κα. κιμβερικὸν ἐνδύσομαι.
κα. Μηδὲ ξιφίδιον. κα. κτήσομαι περιβαρίδας.
λυ. Ἆρ' οὐ παρεῖναι τὰς γυναῖκας δῆτ' ἐχρῆν.
κα. Οὐ γὰρ μὰ Δί' ἀλλὰ πετόμενας ἥκειν πάλαι.
λυ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ὄψει τοι σφόδρ' αὐτὰς Ἀττικάς,
Ἅπαντα δρώσας τοῦ δέοντος ὕστερον.
Ἀλλ' οὐδὲ Παράλων οὐδεμία γυνὴ πάρα
Οὐδ' ἐκ Σαλαμῖνος. κα. ἀλλ' ἐκεῖναί γ' οἶδ' ὅτι
Ἐπὶ τῶν κελήτων διαβεβήκασ' ὄρθριαι. 60
λυ. Οὐδ' ἃς προσεδόκων κἀλογιζόμην ἐγὼ
Πρώτας παρέσεσθαι δεῦρο τὰς Ἀχαρνέων
Γυναῖκας, οὐχ ἥκουσιν. κα. ἡ γοῦν Θεαγένους
Ὡς δεῦρ' ἰοῦσα θοὐκάτειον ἤρετο.
Ἀτὰρ αἵδε καὶ δή σοι προσέρχονταί τινες 65
Αἱ δ' αὖθ' ἕτεραι χωροῦσί τινες. ἰοὺ ἰού.
Πόθεν εἰσί. λυ. Ἀναγυρουντόθεν. κα. νὴ τὸν Δία
Ὁ γοῦν Ἀνάγυρός μοι κεκινῆσθαι δοκεῖ.

ΜΥΡΡΙΝΗ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΛΑΜΠΙΤΩ, ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

μυ. ΜΩν ὕστεραι πάρεσμεν ὦ Λυσιστράτη;
Τί φῄς; τί σιγᾷς; λυ. οὔ σ' ἐπαινῶ Μυρρίνη
Ἥκουσαν ἄρτι περὶ τοιούτου πράγματος.
μυ. Μόλις γὰρ ηὗρον ἐν σκότῳ τὸ ζώνιον.
Ἀλλ' εἴ τι πάνυ δεῖ, ταῖς παρούσαισιν λέγε. 5
λυ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἐπαναμείνωμεν ὀλίγου γ' οὕνεκα
Τάς τ' ἐκ Βοιωτῶν τάς τε Πελοποννησίων
Γυναῖκας ἐλθεῖν. μυ. πολὺ σὺ κάλλιον λέγεις.
Ἡδὶ δὲ καὶ δὴ Λαμπιτὼ προσέρχεται.
λυ. Ὦ φιλτάτη Λάκαινα χαῖρε Λαμπιτοῖ. 10
Οἷον τὸ κάλλος γλυκυτάτη σου φαίνεται.
Ὡς δ' εὐχροεῖς, ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου.
Κἂν ταῦρον ἄγχοις. λα. μάλα γὰρ οἰῶ ναὶ τὼ σιώ
Γυμνάδδομαί γα καὶ ποτὶ πυγὰν ἅλλομαι.
λυ. Ὡς δὴ καλὸν τὸ χρῆμα τιτθίων ἔχεις. 15
λα. Ἅπερ ἱερεῖόν τοι μ' ὑποψαλάσσετε.
λυ. Ἡδὶ δὲ ποδαπή 'σθ' ἡ νεᾶνις ἡτέρα.
λα. Πρέσβειρά τοι ναὶ τὼ σιὼ Βοιωτία.
Ἵκει ποθ' ὑμέ. λυ. νὴ Δί' ὦ Βοιωτία.
Καλόν γ' ἔχουσα τὸ πεδίον. λα. καὶ νὴ Δία 20
Κομψότατα τὴν βληχώ γε παρατετιλμένη.
λυ. Τίς δ' ἡτέρα παῖς. λα. χαΐα μὲν ναὶ τὼ σιώ
Κορινθία δ' αὖ. λυ. χαΐα νὴ τὸν Δία
Δήλη 'στὶν οὖσα ταυταγὶ τἀντευθενί.
λα. Τίς δ' αὖ ξυναλίαξε τόνδε τὸν στόλον 25
Τὸν τᾶν γυναικῶν. λυ. ἥδ' ἐγώ. λα. μύσιδδέ τοι,
Ὅ τι λῇς ποθ' ἁμέ. λυ. νὴ Δί' ὦ φίλη γύναι.
μυ. Λέγοις ἂν ἤδη τὸ σπουδαῖον ὅτι τοῦτ' ἐστί σοι.
λυ. Λέγοιμ' ἂν ἤδη. πρὶν λέγειν ὑμᾶς τοδί
Ἐπερήσομαι τι μικρόν. μυ. ὅ τι βούλει γε σύ. 30
λυ. Τοὺς πατέρας οὐ ποθεῖτε τοὺς τῶν παιδίων
Ἐπὶ στρατιᾶς ἀπόντας; μυ. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
Πάσαισιν ὑμῖν ἐστιν ἀποδημῶν ἀνήρ.
λυ. Ὁ γοῦν ἐμὸς ἀνὴρ πέντε μῆνας ὦ τάλαν
Ἄπεστιν ἐπὶ Θρᾴκης φυλάττων Εὐκράτην. 35
μυ. Ὁ δ' ἐμός γε τελέους ἑπτὰ μῆνας ἐν Πύλῳ.
λα. Ὁ δ' ἐμός γα καὶ κ' ἐκ τᾶς ταγᾶς ἔλσῃ ποκά,
Πορπακισάμενος φροῦδος ἀμπτάμενος ἔβα.
λυ. Ἀλλ' οὐδὲ μοιχοῦ καταλέλειπται φεψάλυξ.
Ἐξ οὗ γὰρ ἡμᾶς προὔδοσαν Μιλήσιοι 40
Οὐκ εἶδον οὐδ' ὄλισβον ὀκταδάκτυλον.
Ὃς ἦν ἂν ἡμῖν σκυτίνη 'πικουρία.
Ἐθέλοιτ' ἂν οὖν εἰ μηχανὴν εὕροιμ' ἐγὼ
Μετ' ἐμοῦ καταλῦσαι τὸν πόλεμον; μυ. νὴ τὼ θεώ
Ἔγωγ' ἂν οὖν κἂν εἴ με χρείη τοὔγκυκλον
Τουτὶ καταθεῖσαν ἐκπιεῖν αὐθημερόν. 45

Ἐγὼ

κα. Ἐγὼ δέ γ' ἂν κἂν ὥσπερ ἡ ψῆττα δοκῶ
Δοῦναι ἂν ἐμαυτῆς παρταμοῦσα θἤμισυ.
λα. Ἐγὼ δὲ καί κα ποττὸ Ταΰγετόν γ' ἄνω
Ἔλσοιμ' ὅπα μέλλοιμί γ' εἰράναν ἰδεῖν. 50
λυ. Λέγοιμ' ἄν· οὐ δεῖ γὰρ κεκρύφθαι τὸν λόγον.
Ἡμῖν γὰρ ὦ γυναῖκες, εἴπερ μέλλομεν
Ἀναγκάσειν τοὺς ἄνδρας εἰρήνην ἄγειν,
Ἀφεκτέ' ἐστί. κα. τοῦ; φράσον. λυ. ποιήσετ' οὖν;
κα. Ποιήσομεν, κἂν ἀποθανεῖν ἡμᾶς δέῃ. 55
λυ. Ἀφεκτέα τοίνυν ἐστὶν ἡμῖν τοῦ πέους.
Τί μοι μεταστρέφεσθε; ποῖ βαδίζετε;
Αὗται, τί μοι μυᾶτε κἀνανεύετε;
Τί χρὼς τέτραπται; τί δάκρυον κατείβεται;
Ποιήσετ' ἢ οὐ ποιήσετ'; ἢ τί μέλλετε; 60
μυ. Οὐκ ἂν ποιήσαιμ', ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
κα. Μὰ Δί' οὐδ' ἐγὼ γάρ, ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
λυ. Ταυτὶ σὺ λέγεις ὦ ψῆττα; καὶ μὴν ἄρτι γε
Ἔφησθα σαυτῆς κἂν παρατεμεῖν θἤμισυ.
κα. Ἄλλ' ἄλλ' ὅ τι βούλει· κἄν με χρῇ διὰ τοῦ πυρὸς 65
Ἐθέλω βαδίζειν· τοῦτο μᾶλλον τοῦ πέους.
Οὐδὲν γὰρ οἷον ὦ φίλη Λυσιστράτη.
λυ. Τί δαὶ σύ; λα. κἀγὼ βούλομαι διὰ τοῦ πυρός.
λυ. Ὦ παγκατάπυγον θἠμέτερον ἅπαν γένος.
Οὐκ ἐτὸς ἀφ' ἡμῶν εἰσιν αἱ τραγῳδίαι. 70
Οὐδὲν γάρ ἐσμεν πλὴν Ποσειδῶν καὶ σκάφη.
Ἀλλ' ὦ φίλη Λάκαινα, σὺ γὰρ ἐὰν γένῃ
Μόνη μετ' ἐμοῦ, τὸ πρᾶγμ' ἀνασωσαίμεσθ' ἔτι,
Ξυμψήφισαί μοι. λα. χαλεπὰ μὲν ναὶ τὼ σιὼ
Γυναῖκάς ἐσθ' ὑπνῶν ἄνευ ψωλᾶς μόνας. 75
Ὅμως γε μάν· δεῖ τᾶς γὰρ εἰράνας μάλ' αὖ.
λυ. Ὦ φιλτάτη σὺ καὶ μόνη τούτων γυνή.
κα. Εἰ δ' ὡς μάλιστ' ἀπεχοίμεθ' οὗ σὺ δὴ λέγεις,
Ὃ μὴ γένοιτο, μᾶλλον ἂν διὰ τουτογὶ
Γένοιτ' ἂν εἰρήνη; λυ. πολύ γε νὴ τὼ θεώ. 80
Εἰ γὰρ καθοίμεθ' ἔνδον ἐντετριμμέναι,
Κἀν τοῖς χιτωνίοισι τοῖς ἀμοργίνοις
Γυμναὶ παρίοιμεν, δέλτα παρατετιλμέναι,
Στύοιντ' ἂν ἄνδρες κἀπιθυμοῖεν πλεκοῦν,
Ἡμεῖς δὲ μὴ προσίοιμεν, ἀλλ' ἀπεχοίμεθα, 85
Σπονδὰς ποιήσαιντ' ἂν ταχέως, εὖ οἶδ' ὅτι.
λα. Ὁ γ' ὦν Μενέλαος τᾶς Ἑλένας τὰ μᾶλά πα
Γυμνᾶς παρενιδὼν ἐξέβαλ' οἰῶ τὸ ξίφος.
κα. Τί δ' ἢν ἀφιῶσ' ἄνδρες ἡμᾶς, ὦ μέλε;
λυ. Τὸ τοῦ Φερεκράτους κύνα δέρειν δεδαρμένην. 90
κα. Φλυαρία ταῦτ' ἐστὶ τὰ μεμιμημένα.
Ἐὰν λαβόντες δ' ἐς τὸ δωμάτιον βίᾳ
Ἕλκωσιν ἡμᾶς; λυ. ἀντέχου σὺ τῆς θύρας.
κα. Ἐὰν δὲ τύπτωσιν; λυ. παρέχειν χρὴ κακὰ κακῶς.
Οὐ γὰρ ἔνι τούτοις ἡδονὴ τοῖς πρὸς βίαν. 95
Κἄλλως ὀδυνᾶν χρή· κἀμέλει ταχέως πάνυ
Ἀπεροῦσιν. οὐ γὰρ οὐδέποτ' εὐφρανθήσεται
Ἀνήρ, ἐὰν μὴ τῇ γυναικὶ συμφέρῃ.
κα. Εἴ τοι δοκεῖ ταῦτα σφῷν, ταῦτα χἡμῖν ξυνδοκεῖ.
λα. Καὶ τὼς μὲν ἁμῶν ἄνδρας ἁμὲς πείσομες 100
Παντᾷ δικαίως ἄδολον εἰράναν ἄγειν.
Τὸν τῶν Ἀσαναίων γα μὰν ῥυάχετον
Πᾶ κά τις ἀμπείσειεν αὖ μὴ πλαδδιῆν;
λυ. Ἡμεῖς ἀμέλει σοι τά γε παρ' ἡμῖν πείσομεν.
λα. Οὐχ ἇς πόδας γ' ἔχωντι ταὶ τριήρεες, 105
Καὶ τἀργύριον τὤβυσσον ᾖ πὰρ τᾷ σιῷ.
λυ. Ἀλλ' ἔστι καὶ τοῦτ' εὖ παρεσκευασμένον.
Καταληψόμεσθα γὰρ τὴν ἀκρόπολιν τήμερον.
Ταῖς πρεσβυτάταις γὰρ προστέτακται τοῦτο δρᾶν,
Ἕως ἂν ἡμεῖς ταῦτα συντιθώμεθα, 110
Θύειν δοκούσαις καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν.
λα. Παντᾷ κ' ἔχοι, καὶ τᾷδε γὰρ λέγεις καλῶς.
λυ. Τί δῆτα ταῦτ' οὐχ ὡς τάχιστα Λαμπιτοῖ
Ξυνωμόσαμεν, ὅπως ἂν ἀρρήκτως ἔχῃ;
λα. Πάρφαινε μὰν τὸν ὅρκον, ὡς ὀμιόμεθα. 115

Ca. Ego more Rhombi diuidi in partes duas
Nunquam recusem, ut bella prorsus occidant.
La. At ego, ut amica Pacis ora conspicer
Ascendere ausim longa Taygeti iuga.
Lus. Nunc eloquar, nec illa vos celauerim,
Nam si velimus ut viri pacem colant
Nobis carendum & abstinendum ô fœminæ.
Ca. Quid superat nos facere? Lu. num parebitis?
Ca. Faciemus, & si nos mors necesse sit.
Lus. Est ergo nobis abstinendum mentula.
Quid nunc abitis, quidve vultum auertitis?
Quid contrahentes ora me respicitis?
Quid pallida estis, lachrymasq; funditis?
Hoc agitis, an non? quid iuuat cunctarier?
Mur. Non fecerim istud, bella pergant protinus.
Cal. Nec ego istud, inquam, signa mauelim canant.
Lus. Tune ista dicas lingulaca? qua modò
Medium inquiebas corporis secasse te?
Cal. Aliud iubeto quod libet, parata sum
Potius per ignes ire, quàm sic mentula
Carere, cui nil compares Lysistrata.
Lus. Quid tu Lacæna? Lam. vellem in ignes non mittus.
Lus. Quàm fœminæ omnes vrimur libidine!
Abominantur iure nos Tragœdiæ,
Nam præter æquor alueosq; nil sumus.
At ô Lacæna, namq; si mecum voles
Vel sola adesse, nostra erit res in vado,
Tuum adde nostro calculum. La. Durum est nimis
Dormire solas mentula absque fœminas,
Lus. Tamen necesse est, Pax enim valde expedit.
Ca. O omnium harum sola dulcis fœmina.
Quòd si abstinemus maximè à re quam modò
Dixti (quod absit) Paxne propterea statim est
Ventura nobis? Lus. per deos multò magis:
Nam si sedemus intus extersa cute
Stamusq; nudæ linea in subucula,
Vulsis nitentes Eugy ex horto pilis,
Tunc arrigentes iungere ardebunt viri,
Sed temperemus abnuentes iungier,
Fœdus ferire mox volent, certo scio.
La. Sic mala nuda quum videret coniugis
Abiecit ensem victus Atrides minor.
Ca. Quid si, ô misella, nos viri reliquerint?
Lu. Glubas canem degluptam ait Pherecrates.
Ca. Nugæ ista tantùm & stulta sunt simulamina,
Quid si in cubiculum nos trahant ingratiis.
Manu prehensas? Lu. ad fores obnitere.
Ca. Si verberassint? Lus. Tum maligne illud duis
Nam vis vbi adsit, & voluntas exsulat
Quin & dolendum est, illicò ille maximè
Tum defetiscent, non enim oblectarier
Poterit vir vnquam, fœminam hoc si non iuuat.
Ca. Vos si probatis ista, nos probabimus.
La. Et ista nostris nos viris suadebimus
Vt absque fraude Pacem vbique sanciant:
Nam quis posesset hunc Atheniensium
Torrentem abactum arcere ne nos impetat.
Lus. Tecum hoc apud nos exsequemur sedulò.
La. Non quo modo triremibus sunt fœdera
Cum copia auri sub deæ templo latet.
Lus. At optimè isti iam res prouidimus,
Hodie vrbis arces huius occupabimus,
Mandata quippe senibus hæc prouincia est,
Arces potiri, sacra dum patrant deæ
Consulta donec ista perfecerimus.
La. Pulchrè ista dicis, & benè hæc se res habet.
Lus. Cur Lampito ergo, iureiurando hæc simul
Non sanximus nos vt fient firma & rata?
La. Iuremus vt nos, verba iuranda incipe.

Lus. *Benè ais, vbi est Scythæna? quò nunc respicis?*
Clypeum supinum ponito anterius ferens,
Quis hostias huc sistet? Cal. *ô Lysistrata,*
Cui adigas nos iureiurando? Lus. *Cui?*
Quod factitatum in Æschylo ferunt, super
Clypeo pecus mactabimus. Ca. *Lysistrata*
Iurare Pacem aut fœdus in clypeo caue.
Lus. *Quod ergo iusiurandum erit?* Ca. *si fortè equum*
Album exsecantes immolemus victimam.
Lus. *Sed vnde equum album?* Ca. *at quo modo iurabimus?*
Lus. *Iam per Iouem istud si lubet dicam tibi,*
Sistet supinum grande nigrum poculum,
Thasii immolantes seriam super meri
Iuremus hunc nil aqua instillassere.
Ca. *Quàm suauis & laudanda coniuratio est!*
Lus. *Huc sistat aliquis poculum cum seria:*
Proh quanta, charæ fœminæ, fidelia est
Quam nempe si quis sumpserit, lætabitur,
Porcum apprehendens tu meum, pone amphoram
O Suada Domina, tum propinator calix
Cape has benignè victimas nobis fauens.
Ca. *Color cruoris optimus pulcrum strepit.*
La. *Quin & suauis est per Castor odos.*
Lus. *Vt prima iurem, ô fœmina, concedite.*
Ca. *Ni forte cedat, per Cyprin non sinerim.*
Lus. *Calicem hunc age omnes sumitote, Lampito*
Sequatur vna verba pro cunctis mea
Iurabitis post atque habebitis rata.
Nullus sit, inquam, siue adulter siue vir.
Ca. *Nullus sit, inquam, siue adulter siue vir.*
Lus. *Rigente neruo qui mihi accedat. Taces?*
Cal. *Rigente neruo qui mihi accedat. Papæ.*
Genua mihi eheu succidunt, Lysistrata.
Lus. *Innupta degam postea ætatem domi.*
Ca. *Innupta degam postea ætatem domi.*
Lus. *Crocotam amicta, ornata, compta maximè.*
Cal. *Crocotam amicta, ornata, compta maximè.*
Lus. *Vt vir meus me vehementer ardeat.*
Cal. *Vt vir meus me vehementer ardeat.*
Lus. *Nec spontè morem coniugi geram meo.*
Cal. *Nec spontè morem coniugi geram meo.*
Lus. *Sin fortè per vim cogat inuitam ferox.*
Cal. *Sin fortè per vim cogat inuitam ferox.*
Lus. *Dabo hoc malignè, nec me habebit mobilem.*
Cal. *Dabo hoc malignè, nec me habebit mobilem.*
Lus. *Neque in lacunar sandala extollam pedum.*
Cal. *Neque in lacunar sandala extollam pedum.*
Lus. *Nec ceu leæna statuar in secespita.*
Cal. *Nec ceu leæna statuar in secespita.*
Lus. *Hæc sanciens firmánsque nunc illinc bibam.*
Cal. *Hæc sanciens firmánsque nunc illinc bibam.*
Lus. *Quòd si sciens fallo impleatur aqua calix.*
Cal. *Quòd si sciens fallo, impleatur aqua calix.*
Et ista vos iuratis? Mur. *Ista per Iouem.*
Lus. *Age ergo libem sacrimam.* Ca. *partem modò*
O chara, amica vt simus exemplò inuicem.
La. *Quis hic clamor?* Lus. *Quem tibi antè dixeram,*
Nam fœminæ arcem possident Palladis
Hæc subsila edunt: nunc amica Lampito
Domum facesse, res hîc vestras dirige
Nobis relinquens interim istas obsides,
Nos cæteris quæ sunt in vrbe fœminis
Repagula inferamus ingressæ simul.
Ca. *Virosne censes non fore istis aduenos*
Vi opprimant nos? Lus. *Quin eos parui æstimo.*
Nec est vt vllis vel minis vel ignibus
Cogi potesse nos putent, vt hæ fores
Pateant nisi illa lege quam rogauimus.

λυ. Καλῶς λέγεις. ποῦ 'σθ' ἡ Σκύθαινα. ποῖ βλέπεις.
Θὲς ἐς τὸ πρόσθεν ὑπτίαν τὴν ἀσπίδα.
Καί μοι δότω τὰ τόμιά τις. κα. Λυσιστράτη.
Τίν' ὅρκον ὁρκώσεις ποθ' ἡμᾶς. λυ. ὅντινα;
Εἰς ἀσπίδ', ὥσπερ φάσ' ἐν Αἰσχύλῳ ποτέ, 120
Μηλοσφαγούσας. κα. μὴ σύ γ' ὦ Λυσιστράτη
Εἰς ἀσπίδ' ὀμόσῃς μηδὲν εἰρήνης πέρι.
λυ. Τίς ἂν οὖν γένοιτ' ἂν ὅρκος. κα. εἰ λευκόν ποθεν
Ἵππον λαβοῦσαι τόμιον ἐκτεμοίμεθα.
λυ. Ποῖ λευκὸν ἵππον. κα. ἀλλὰ πῶς ὀμούμεθα 125
Ἡμεῖς. λυ. ἐγώ σοι νὴ Δί' ἢν βούλει φράσω.
Θεῖσαι μέλαιναν κύλικα μεγάλην ὑπτίαν,
Μηλοσφαγοῦσαι Θάσιον οἴνου σταμνίον
Ὀμόσωμεν ἐς τὴν κύλικα μὴ 'πιχεῖν ὕδωρ.
κα. Φεῦ δᾶ, τὸν ὅρκον ἄφατον ὡς ἐπαινέσω. 130
Φερέτω κύλικά τις ἔνδοθεν καὶ σταμνίον.
λυ. ὦ φίλταται γυναῖκες, ὁ κεραμεὼν ὅσος.
Ταύτην μὲν ἄν τις εὐθὺς ἡσθείη λαβών.
Καταθεῖσα ταύτην, προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου.
Δέσποινα Πειθοῖ, καὶ κύλιξ φιλοτησία 135
Τὰ σφάγια δέξαι ταῖς γυναιξὶν εὐμενής.
κα. Εὔχρων γε θαἷμα κἀποπυτίζει καλῶς.
λα. Καὶ μὰν ποτόδδει γ' ἁδὺ ναὶ τὸν Κάστορα.
λυ. Ἐᾶτε πρώτην μ' ὦ γυναῖκες ὀμνύναι.
κα. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ, ἐάν γε μὴ λάχῃς. 140
κα. Λάζυσθε πᾶσαι τῆς κύλικος ὦ Λαμπιτοῖ.
Λεγέτω δ' ὑπὲρ ὑμῶν μί' ἅπερ ἂν κἀγὼ λέγω.
Ὑμεῖς δ' ἐπομεῖσθε ταὐτὰ κἀμπεδώσετε.
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὔτε μοιχὸς οὔτ' ἀνήρ.
κα. Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὔτε μοιχὸς οὔτ' ἀνήρ. 145
λυ. Ὅστις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. λέγε.
κα. Ὅστις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. παπαῖ.
Ὑπολύεταί μου τὰ γόνατ' ὦ Λυσιστράτη.
λυ. Οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον.
κα. Οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον. 150
λυ. Κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη.
κα. Κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη.
λυ. Ὅπως ἂν ἁνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου.
κα. Ὅπως ἂν ἁνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου.
λυ. Κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τὠμῷ πείσομαι.
κα. Κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τὠμῷ πείσομαι. 155
λυ. Ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ.
κα. Ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ.
λυ. Κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσκινήσομαι.
κα. Κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσκινήσομαι.
λυ. Οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὼ περσικά. 160
κα. Οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὼ περσικά.
λυ. Οὐ στήσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος.
κα. Οὐ στήσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος.
λυ. Ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν πίοιμ' ἐντευθενί.
κα. Ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν πίοιμ' ἐντευθενί. 165
λυ. Εἰ δὲ παραβαίην, ὕδατος ἐμπλησθῇ ἡ κύλιξ.
κα. Εἰ δὲ παραβαίην, ὕδατος ἐμπλησθῇ ἡ κύλιξ.
Συνεπόμνυθ' ὑμεῖς ταῦτα πᾶσαι. μυ. νὴ Δία.
λυ. Φέρ' ἐγὼ καθαγίσω τήνδ'. κα. τὸ μέρος γ' ὦ φίλα. 170
Ὅπως ἂν ὦμεν εὐθὺς ἀλλήλων φίλαι.
λα. Τίς ὡλολυγά. λυ. ταῦτ' ἐκεῖν' οὑγὼ 'λεγον.
Αἱ γὰρ γυναῖκες τὴν ἀκρόπολιν τῆς θεοῦ
Ἤδη κατειλήφασιν. ἀλλ' ὦ Λαμπιτοῖ,
Σὺ μὲν βάδιζε καὶ τὰ παρ' ὑμῶν εὖ τίθει. 175
Τασδὶ δ' ὁμήρους κατάλιφ' ἡμῖν ἐνθάδε.
Ἡμεῖς δὲ ταῖς ἄλλαισι ταῖσιν ἐν πόλει
Ξυνεμβάλωμεν εἰσιοῦσαι τοὺς μοχλούς.
κα. Οὔκουν ἐφ' ἡμᾶς ξυμβοηθήσειν οἴει
Τοὺς ἄνδρας εὐθύς. λυ. ὀλίγον αὐτῶν μοι μέλει. 180
Οὐ γὰρ τοσαύτας οὔτ' ἀπειλὰς οὔτε πῦρ
Ἥξουσ' ἔχοντες ὥστ' ἀνοῖξαι τὰς πύλας
Ταύτας, εἰ μὴ 'φ' οἷσιν ἡμεῖς εἴπομεν.

Κα. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐδέποτέ γ', ἄλλως γὰρ ἂν
Ἄμαχοι γυναῖκες καὶ μιαραὶ καλοίμεθ' ἄν. 185

Χορὸς ἀνδρῶν γερόντων.

ΔΡΑΚΗΣ, ΣΤΡΥΜΜΟΔΩΡΟΣ.

Χο. Χώρει Δράκης, ἡγοῦ βάδην, εἰ καὶ τὸν ὦμον ἀλγεῖς,
Κορμοῦ τοσουτονὶ φέρων βάρος χλωρᾶς ἐλαίας.
Δρ. Ἦ πόλλ' ἄελπτ' ἔνεστιν ἐν
Τῷ μακρῷ βίῳ. φεῦ.
Ἐπεὶ τίς ἄν ποτ' ἤλπισ' ὦ 5
Στρυμμόδωρ' ἀκοῦσαι.
Γυναῖκας ἃς ἐβόσκομεν
Κατ' οἶκον ἐμφανὲς κακόν,
Κατὰ μὲν ἅγιον ἔχειν βρέτας,
Κατά τ' ἀκρόπολιν ἐμὰν λαβεῖν, 10
Μοχλοῖσι δὲ καὶ κλήθροισι
Τὰ προπύλαια πακτοῦν.
Στ. Ἀλλ' ὡς τάχιστα πρὸς πόλιν σπεύσωμεν ὦ Φιλοῦργε,
Ὅπως ἂν αὐταῖς ἐν κύκλῳ θέντες τὰ πρέμνα ταυτί,
Ὅσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐνεστήσαντο καὶ μετῆλθον, 15
Μίαν πυρὰν νήσαντες ἐμπρήσωμεν αὐτόχειρες
Πάσας ἀπὸ ψήφου μιᾶς, πρῶτον δὲ τὴν Λύκωνος.
Οὐ γὰρ μὰ τὴν Δήμητρ' ἐμοῦ
Ζῶντος ἐγχανοῦνται.
Ἐπεὶ οὐδὲ Κλεομένης ὃς αὐ- 20
Τὴν κατέσχε πρῶτος
Ἀπῆλθεν ἀψάλακτος, ἀλλ'
Ὅμως Λακωνικὸν πνέων
Ὤχετο θὤπλα παραδοὺς ἐμοί,
Σμικρὸν ἔχων πάνυ τριβώνιον. 25
Πινῶν, ῥυπῶν, ἀπαράτιλτος.
Ἓξ ἐτῶν ἄλουτος.
Οὕτως ἐπολιόρκησ' ἐγὼ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον ὠμῶς
Ἐφ' ἑπτακαίδεκ' ἀσπίδων πρὸς ταῖς πύλαις καθεύδων.
Τασδὶ δὲ τὰς Εὐριπίδῃ θεοῖς τε πᾶσιν ἐχθρὰς 30
Ἐγὼ οὐκ ἄρα σχήσω παρὼν τολμήματος τοσούτου.
Μή νυν ἔτ' ἐν Τετραπόλει τοὐμὸν τρόπαιον εἴη.
Ἀλλ' αὐτὸ γάρ μοι τῆς ὁδοῦ
Λοιπόν ἐστι χωρίον
Τὸ πρὸς πόλιν τὸ σιμὸν οἷ σπουδὴν ἔχω. 35
Χὤπως ποτ' ἐξαμπρεύσομεν
Τοῦτ' ἄνευ κανθηλίου.
Ὡς ἐμοῦ γε τὼ ξύλω τὸν ὦμον ἐξιπώκατον.
Ἀλλ' ὅμως βαδιστέον
Καὶ τὸ πῦρ φυσητέον 40
Μή μ' ἀποσβεσθὲν λάθῃ πρὸς τῇ τελευτῇ.
Φῦ. φῦ.
Ἰοὺ ἰοὺ τοῦ καπνοῦ.
Ὡς δεινὸν ὦναξ Ἡράκλεις
Προσπεσόν μ' ἐκ τῆς χύτρας, 45
Ὥσπερ κύων λυττῶσα τὠφθαλμὼ δάκνει.
Κἄστιν Λήμνιον τὸ πῦρ
Τοῦτο πάσῃ μηχανῇ.
Οὐ γὰρ ἄν ποθ' ὧδ' ὀδὰξ ἔβρυκε τὰς λήμας ἐμοῦ.
Σπεῦδε πρόσθεν ἐς πόλιν 50
Καὶ βοήθει τῇ θεῷ.
Εἴποτ' αὐτῇ μᾶλλον ἢ νῦν ὦ Λάχης ἀρήξομεν.
Φῦ. φῦ.
Ἰοὺ ἰοὺ τοῦ καπνοῦ.
Τουτὶ τὸ πῦρ ἐγρήγορεν θεῶν ἕκατι καὶ ζῇ. 55
Οὔκουν ἂν εἰ τὼ μὲν ξύλω θείμεσθα πρῶτον αὐτοῦ,
Τῆς ἀμπέλου δ' ἐς τὴν χύτραν τὸν φανὸν ἐγκαθέντες,
Ἅψαντες εἶτ' ἐς τὴν θύραν κριηδὸν ἐμπέσοιμεν.

Ca. *Nunquam, per almam Cyprin, vt ne nos vocent*
Frustra scelestas atque inexpugnabiles.

Chorus virorum senum.

DRACES, STRVMMODORVS.

Ch. *Perge gradum lentum Draces humero licet dolente*
Hunc ponderosum stipitem glauca gerens oliuæ.
Dr. *Quàm multa possunt senes*
Præter spem videre.
Quis hoc putasset obsecro,
Strummodore demum
Vt fœminæ (certum malum
Quod educauimus domi)
Sacrum obtinerent delubrum,
Et vrbis arcem inuaderent?
Et claustris repagulisque
Aditus obserarent?
St. *Sed quam citissimè petamus vrbem, age ô Philurge,*
Vt trunca in orbem robora ista nostra collocantes
Pyram aggregemus fœminas quotquot negotium istud
Nobis facessunt, propriaque nos manu crememus
Omnes & ordine vno, & imprimis Lyconis illam.
Nam me, Cerere, ludibrio
Non videntem habebunt.
Nec enim ipse Cleomenes ea
Quæ prius potitus
Inultum id abstulit: tamen
Laconicè superbiens
Cessit, armaque dedit mihi
Palliolum tolerans scissile
Impexus, inluuie & squale
Sex onustus annos.
Certè virum illum obsedi ego expugnans licet cubarem ad
Portas super septemdecim scutis sopore vinctus:
Hostes sed has Euripidæque & omnium deorum
Non ergo præsens reprimam ferociámque tantam,
Ne vnquam in Tetrapoli prostet meum trophæum?
Sed restat acclinis mihi
Tractus hic adhuc via
Vt vrbs petatur anxia quo mens aduolat:
An hocce protelum pote vt
Absque iumento traham?
Tam mihi sunt pressa colla ligni inique pondere.
Metiendum iter tamen,
Atque flandus ignis est
Ne mihi extinguatur ille incogitanti.
Fu fu
Fafa fafa, vah fumus
Quam sæuus ô Rex Hercules.
Qui mihi ex olla accidens
Oculos momordit acta vt in rabiem canis:
At certè omnibus modis
Ignis iste est Lemnius.
Non enim sic mordicus lemas meas inuaderet.
Occupa vrbem concitus
Ocyus fer Diua opem
Si quid in nobis opis sit, ô Laches nunc quum expetit.
Fufu.
Fafa fafa acer fumus.
Hic viuit ignis, atque adhuc vigil videt.
Nunc robora ergo nostra deponimus hic vterque,
Et lampada olla viteam immittamus excitantes,
Et ianuas more arietum pulsemus incidentes

Ni fœminæ laxauerint repagula atque funes,
Fumo opprimendæ sunt fores & funditus creman-
dæ.
Collum leuemus fasce, væ fuliginis Bebaiæ.
Quis ex Samiis Prætoribus robur prehendat istud?
Tam pondus illud desiit dorsum quod hoc premebat.
Nunc, olla partes sunt tuæ, fac carbo ut excitetur
Tedamque succensam mihi fer primulus propinquans,
Adsis hera o Victoria adiuua & fauens, trophæum
De fœminarum audacia per urbem ut efferamus.

CHORVS MVLIERVM,
Semichorus mul.

Ch.m. *Ocyus nunc properandum, vuit ignis ardens*
O fœminæ, fuliginem & fumum puto intueri.

Sem. *Vola vola Nicodica*
Prius quàm vratur Calyce.
Simul Critulla, a que eas absumunt
Malitia legum aspera tum
Misera senum pernicies.

Sem. *Quàm metuo ne iam venio huc serior adiuuatrix.*
Nam vix aquale è fonte vix impleueram in tenebris
(Adeò erat ingens tumultus, turba, & fre-
itúsque sonus per ollas)
Quum pressam iniquus spacijs
Stigmatiæ me & famulæ
Eripiunt, unde meis
Auxilians nunc fero aquam
Tribulibus propinquis.
Audiui enim non bene sanos
Hacce venisse senes
Sudésque in vrbem tetulisse ad ta-
Lenta velut tria pondo graues.
Verbáque minari grauia.
Fœminas esse igne malos scelestas vstulandas.
Ne si is, ò Diua, vt eas intuear crematas,
Sed subitò bellis furijs eripiant
Helladáque incolásque:
Ob hæc tuas vrbicola ò
Galeata sedes teneo
Téque voco nunc sociam ô
Trisogeneia, vt si quis eas vir
Populare igne velit
Aquam feras vt & nos.

STRATVLLIS, CHORVS SE-
num virorum, Chorus mulierum.

St. *Dimittite ô, quid istud ? ô nequam viri malique,*
Nam nec bonorum hæc facta possunt esse nec pio-
rum.

Ch.s.v. *Quid hoc negotij ingruit? repente nobis*
En fœminarum exámina aduentántia huc propinquant.

Ch.m. *Quid temnitis nos: forsitan videmur esse paucæ.*
At non decem millesimam cohortium videtis.

Ch.s.v. *O Phædria, an sinemus has garrire iam superbè?*
Non frangere his oportuit fustem reuerberandis?

Ch.m. *Ponamus & nos hydrias, vt si manus quis*
Nobis nocentes inferat, nil impedire possit.

Ch.s.v. *At per Iouem si bis, vel ter ve verberentur*
Illis genæ (vt mulis solet) vox clara desit ipsis.

Str. *Accedat ergo verberator, præbeo os & adsto,*
Faxo vt canis te nulla porrò testibus prehendat.

Ch.s.v. *At, ni taces, dispuluerabo iam tuam senectam,*

Str. *Tantum Stratyllida attigas, & indicem propinques.*

Κἂν μὴ καλούντων τοὺς μοχλοὺς χαλῶσιν αἱ γυναῖ-
κες,
Ἐμπιπρέναι χρὴ τὰς θύρας καὶ τῷ καπνῷ πιέζειν. 60
Θώμεσθα δὴ τὸ φορτίον. φεῦ τοῦ καπνοῦ βαβαιάξ.
Τίς ξυλλάβοιτ' ἂν τοῦ ξύλου τῶν ἐν Σάμῳ στρατηγῶν;
Ταυτὶ μὲν ἤδη τὴν ῥάχιν θλίβοντά μου πέπαυται.
Σὸν δ' ἔργον ἐστὶν ὦ χύτρα τὸν ἄνθρακ' ἐξεγείρειν
Τὴν λαμπάδ' ἡμμένην ὅπως πρώτιστ' ἐμοὶ προσοί-
σεις. 65
Δέσποινα Νίκη ξυγγενοῦ τῶν τ' ἐν πόλει γυναικῶν
Τοῦ νῦν παρεστῶτος θράσους θεῖσαι τρόπαιον ἡμᾶς.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ,
Ἡμιχορος γυν.

χο. γυν. Ὣς πυρὸς καομένου σπευστέον ἐστὶ θᾶττον
λιγνὺν δοκῶ μοι καθορᾶν, καὶ καπνὸν ὦ γυ-
ναῖκες.

ημ. γυν. Πέτου πέτου Νικοδίκη.
Πρὶν ἐμπεπρῆσθαι Καλύκην
Τε καὶ Κρίτυλλαν περιφυσήτω 5
Ὑπό τε νόμων ἀργαλέων,
Ὑπό τε γερόντων ὀλέθρων.

ημ. Ἀλλὰ φοβοῦμαι τόδε, μῶν ὑστερόπους βοηθῶ;
Νῦν δὴ γὰρ ἐμπλησαμένη τὴν ὑδρίαν κνεφαία
Μόγις ἀπὸ κρήνης ὑπ' ὄχλου καὶ θορύβου, 10
Καὶ πατάγου χυτρείου,
Δούλαισιν ὠστιζομένη
Στιγματίαις θ' ἁρπαλέως
Ἀραμένη ταῖσιν ἐμαῖς
Δημότισιν καομέναις 15
Φέρουσ' ὕδωρ βοηθῶ.
Ἤκουσα γὰρ τυφογέροντας
Ἄνδρας ἔρρειν στελέχη
Φέροντας ὥσπερ βαλανεύσοντας
Εἰς πόλιν ὡς τριτάλαντον βάρος. 20
Δεινότατ' ἀπειλοῦντας ἐπῶν.
Ὡς πυρὶ χρὴ τὰς μυσαρὰς γυναῖκας ἀνθρακεύειν.
Ἃς ὦ θεὰ μή ποτ' ἐγὼ πιμπραμένας ἴδοιμι.
Ἀλλὰ πολέμου καὶ μανιῶν ῥυσαμένας
Ἑλλάδα καὶ πολίτας. 25
Ἐφ' οἷσπερ ὦ χρυσολόφα
Πολιοῦχε σὰς ἔσχον ἕδρας
Καί σε καλῶ σύμμαχον ὦ
Τριτογένει', ἤν τις ἐκείνας
Ὑποπίμπρησιν ἀνήρ, 30
Φέρειν ὕδωρ μεθ' ἡμῶν.

ΣΤΡΑΤΥΛΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝ-
των, Χορὸς Γυναικῶν.

στρ. Ἔασον ὤ. τουτὶ τί ἦν; ὦνδρες πονωπόνηροι.
Οὐ γάρ ποτ' ἂν χρηστοί γ' ἔδρων οὐδ' εὐσεβεῖς
τάδ' ἄνδρες.

χο. αν. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα ἡμῖν ἀπροσδόκητον ἥκει.
Ἑσμὸς γυναικῶν οὑτοσὶ θύρασιν αὖ βοηθεῖ.

χο. γυν. Τί βδύλλεθ' ἡμᾶς; οὔ τί που πολλαὶ δοκοῦμεν εἶναι. 5
Καὶ μὴν μέρος γ' ἡμῶν ὁρᾶτ' οὔπω τὸ μυριοστόν.

χο. αν. Ὦ Φαιδρία, ταύτας λαλεῖν ἐάσομεν τοσαυτί;
Οὐ περικατᾶξαι τὸ ξύλον τύπτοντ' ἐχρῆν τιν' αὐταῖς;

χο. γυν. Θώμεσθα δὴ τὰς κάλπιδας χ' ἡμεῖς, ὅπως ἂν
Ἢν προσφέρῃ τὴν χεῖρά τις, μὴ τοῦτό μ' ἐμποδίζῃ. 10

χο. αν. Εἰ νὴ Δία τὰς γνάθους τούτων τις ἢ δὶς ἢ τρὶς
Ἔκοψεν ὥσπερ Βουπάλου, φωνὴν ἂν οὐκ ἂν εἶχον.

στρ. Καὶ μὴν ἰδοὺ παταξάτω τις· καὶ στᾶσ' ἐγὼ παρέξω.
Κοὐ μή ποτ' ἄλλη σου κύων τῶν ὄρχεων λάβηται.

χο. αν. Εἰ μὴ σιωπήσει, θενὼν ἐκκοκκιῶ τὸ γῆρας σου. 15

στρ. Ἅψαι μόνον Στρατυλλίδος τῷ δακτύλῳ προσελθών.

χο. αν. Τί δ᾽ ὦ ποδῶ τοῖς δακτύλοις, τί μ᾽ ἐργάσῃ τὸ δεινόν;
στρ. Βρύκουσά σου τοὺς πνεύμονας καὶ τ᾽ ἔντερ᾽ ἐξαμήσω.
χο. αν. Οὐκ ἔστ᾽ ἀνὴρ Εὐριπίδου σοφώτερος ποιητής.
Οὐδὲν γὰρ ὧδε θρέμμ᾽ ἀναιδές ἐστιν, ὡς γυναῖκες. 20
στρ. Αἰρώμεθ᾽ ἡμεῖς ὕδατος τὴν κάλπιν ὦ Ῥοδίππη.
χο. αν. Τί δ᾽ ὦ θεοῖσιν ἐχθρὰ σὺ δεῦρ᾽ ὕδωρ ἔχουσ᾽ ἀφίκου.
στρ. Τί δαὶ σὺ πῦρ ὦ τύμβ᾽ ἔχων ὡς σαυτὸν ἐμπυρεύσων.
χο. αν. Ἐγὼ μὲν ἵνα νήσας πυρὰν τὰς σὰς φίλας ὑφάψω.
στρ. Ἐγὼ δέ γ᾽ ἵνα τὴν σὴν πυρὰν τούτῳ κατασβέσαιμι 25
χο. αν. Τοὐμὸν σὺ πῦρ κατασβέσεις. στρ. τοὔργον τάχ᾽ αὐτὸ δείξει.
χο. αν. Οὐκ οἶδά σ᾽ εἰ τῇδ᾽ ὡς ἔχω τῇ λαμπάδι σταθεύσω.
στρ. Εἰ ῥύμμα τυγχάνεις ἔχων, λουτρὸν ἐγὼ παρέξω.
χο. αν. Ἐμοὶ σὺ λουτρὸν ὦ σαπρά; στρ. καὶ ταῦτα νυμφικόν γε.
χο. αν. Ἤκουσας αὐτῆς τοῦ θράσους. στρ. ἐλευθέρα γάρ εἰμι. 30
χο. αν. Σχήσω σ᾽ ἐγὼ τῆς νῦν βοῆς. στρ. ἀλλ᾽ οὐκ ἔθ᾽ ἡλιάξεις.
χο. αν. Ἔμπρησον αὐτῆς τὰς κόμας. στρ. σὸν ἔργον ὦ Ἀχελῷε.
χο. αν. Οἴμοι τάλας.
στρ. Μῶν θερμὸν ἦν;
χο. αν. Ποῖ θερμόν; οὐ παύσει; τί δρᾷς; 35
στρ. Ἄρδω σ᾽ ὅπως ἀναβλαστάνῃς.
χο. αν. Ἀλλ᾽ αὖός εἰμ᾽ ἤδη τρέμων.
στρ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ πῦρ ἔχεις σὺ χλιανεῖς σεαυτόν.

Ch. s. v. *Quid si manu te comprimam? quod mi malum parabis?*
Str. *Euiscerem te protinam pulmonibus voratis.*
Ch. s. v. *Iam nullus est Euripida praestantior poeta*
Qui foeminis nil censet impudentius per orbem.
Str. *At nos aqualem hunc vrceum tollamus ô Rhodispa.*
Ch. s. v. *O dira dijsq; inuisa foemina, ad quid huc aquam fers?*
Str. *At tu quid ignem ô bustuarie, vt paratus vri?*
Ch. s. v. *Vnam pyram nunc instruens, vram tuas amicas?*
Str. *Pyram tuam illam exstinxerim faeculi fluente riuo.*
Ch. s. v. *Ignem meum tu exstinxeris?* Str. *hoc res statim docebit.*
Ch. s. v. *At stulta nescis quo modo fax quam gero ista torret.*
Str. *Si squallidas sordes habes, en balneum parabo.*
Ch. s. v. *Tu spurca balneum mihi?* Str. *Quin-imò nuptuale.*
Ch. s. v. *Audin' ferocem audaciam.* Str. *sum nempe libera, inquam.*
Ch. s. v. *Has comprimam voces tibi.* Str. *At iam desines foro v-ti.*
Ch. s. v. *Huius comam vre teda.* Str. *Accingere, vnda, iam labori.*
Ch. s. v. *Hei hei mihi.*
Str. *Num feruet hoc?*
Ch. s. v. *Quò feruor? auffer, quid facis?*
Str. *Nam te irrigo vt regermines.*
Ch. s. v. *Quin aridus sum & iam tremens.*
Str. *Ignem ergo qui geras, habebis vnde mox tepescas.*

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ
Γερόντων.

πρ. Ἆρ᾽ ἐξέλαμψε τῶν γυναικῶν ἡ τρυφὴ,
Χ᾽ ὁ τυμπανισμὸς χ᾽ οἱ πυκνοὶ Σαβάζιοι.
Ὅ, τ᾽ Ἀδωνιασμὸς οὗτος οὑπὶ τῶν τεγῶν.
Οὗ γώ ποτ᾽ ὢν ἤκουον ἐν τῇ ᾽κκλησίᾳ.
Ἔλεγεν δ᾽ ὁ μὴ ὥρασι μὲν Δημόστρατος 5
Πλεῖν εἰς Σικελίαν. ἡ γυνὴ δ᾽ ὀρχουμένη
Αἰαῖ Ἄδωνιν φησίν. ὁ δὲ Δημόστρατος
Ἔλεγεν ὁπλίτας καταλέγειν Ζακυνθίων.
Ἡ δ᾽ ὑποπεπωκυῖα, ἡ γυνὴ ᾽πὶ τοῦ τέγους
Κόπτεσθ᾽ Ἄδωνιν φησίν. ὁ δ᾽ ἐβιάζετο 10
Ὁ θεοῖσιν ἐχθρὸς, καὶ μιαρὸς Χολοζύγης
Τοιαῦτ᾽ ἀπ᾽ αὐτῶν ἐστιν ἀκόλαστ᾽ ᾄσματα.
αγγ. Τί δῆτ᾽ ἂν εἰ πύθοιο καὶ τὴν τῶνδ᾽ ὕβριν
Αἳ τἄλλα θ᾽ ὑβρίκασι. κἀκ τῶν καλπίδων
Ἔλουσαν ἡμᾶς. ὥστε θ᾽ αἱματίδια 15
Σείειν πάρεστιν ὥσπερ ἐνεουρηκότας.
πρ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ τὸν ἁλυκὸν δίκαιά γε.
Ὅταν γὰρ αὐτοὶ ξυμπονηρευώμεθα
Ταῖσιν γυναιξὶ καὶ διδάσκωμεν τρυφᾶν,
Τοιαῦτ᾽ ἀπ᾽ αὐτῶν βλαστάνει βουλεύματα. 20
Οἳ λέγομεν ἐν τῶν δημιουργῶν τοιαδί.
Ὦ χρυσοχόε τὸν ὅρμον ὃν ἐσκεύασας
Ὀρχουμένης μου τῆς γυναικὸς ἑσπέρας,
Ἡ βάλανος ἐκπέπτωκεν ἐκ τοῦ τρήματος.
Ἐμοὶ μὲν οὖν ἔστ᾽ ἐς Σαλαμῖνα πλευστέα 25
Σὺ δ᾽ ἢν σχολάσῃς πάσῃ τέχνῃ πρὸς ἑσπέραν
Ἐλθὼν, ἐκείνῃ τὴν βάλανον ἐνάρμοσον.
Ἕτερος δέ τις πρὸς σκυτοτόμον ταδὶ λέγει
Νεανίαν καὶ πέος ἔχοντ᾽ οὐ παιδικόν.
Ὦ σκυτοτόμε, τῆς μου γυναικὸς τοὺς πόδας 30
Τὸ δακτυλίδιον πιέζει τὸ ζυγὸν,
Ἅθ᾽ ἁπαλὸν ὂν τοῦτ᾽ οὖν σὺ τῆς μεσημβρίας
Ἐλθὼν χάλασον ὅπως ἂν εὐρυτέρως ἔχῃ.
Τοιαῦτ᾽ ἀπήντησ᾽ εἰς τοιαυτὶ πράγματα.
Ὅτι γ᾽ ὢν ἐγὼ πρόβουλος ἐκπορίσας ὅπως 35
Κωπῆς ἔσονται τἀργυρίου νυνὶ δέον

PROBVLVS vel PROVISOR,
Nuntius à senibus.

Prob. *Ergo illi luxus foeminarum promicat*
Sonusq; tympani & frequens bacchatio
Adonidisq; dessu in tectis strepens
In concione nuper auditus mihi,
Dum se in Sicanos autumat Demostratus
Haud tempori ire, saltat vxor interim
Eheuq; Adoni dicit, armites viros
Zacynthiorum idem inquijt Demostratus
Legisse, vt vxor temulenta per domum
Lugeri Adonin inquiat vt ducitur
Odium deorum ille improbus Cholozuges.
Has cantiones impudicas efferunt.
Nun. *Quid si ô Probule caeteras iniurias*
Quas hae patrarunt rescias? lauere nos
Suis matellis, sintque nostra pallia
Quassanda tersim, vt illa quum perminxímus.
Pr. *Testor marinum Troffuli numen dei,*
Iure ista patrant, namque nos cùm nequiter
Hortemur illas viuere, ac vitam parem
Agamus, inde exempla manant talia.
Nam sic opifices saepè compellant viri,
Quod aurifex monile fabricaueras,
Dum nostra fero saltat vxor vespere
Elapsa pendens fibula è foramine est,
Mihi Salamina nauigandum protinus:
Quod si tibi opera est, te rogo vt prima face
Visens ad hanc spinther reconcinnes fluens:
Quidam alter ista verba sutori inquiet
Iuuenti, & habenti grandiorem mentulam.
O sutor, vrit coniugis meae pedem
Corrigia nexi calcei substrictior
Tenella nempe: sed veni ad meridiem
Et laxiorem redde sodes, annulum.
Ego incidi istis ista designantibus
Postquam ergo victum comparaui in remiges
Prouisor, & nunc vsus argenti expetit,

Mihi impudentes fœmina occludunt fores.
Quid stamus ociosi? age huc vectes cedo
Vt arceam harum facile contumeliam.
Quid oscitas misselle, quóve respicis?
Nihil facis, tantúmque caupona imminens.
Vectes age istos ianuis supponite,
Reuellite isthinc, hinc ego euellam simul
Et adiuuabo. Lus. Parcite hoc conuellere,
Vltrò egredi parata sum, quid vectis opus?
Plus mente sana nunc opus quàm vectibus.

Ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀποκέκλεισμαι τῶν πυλῶν.
Ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ἑστάναι. φέρε τοὺς μοχλοὺς
Ὅπως ἂν αὐτὰς τῆς ὕβρεως ἐγὼ σχέθω.
Ποῖ κέχηνας ὦ δύστηνε; ποῖ δ' αὖ σὺ βλέπεις, 40
Οὐδὲν ποιῶν ἀλλ' ἢ καπηλεῖον σκοπῶν.
Οὐχ ὑποβαλόντες τοὺς μοχλοὺς ὑπὸ τὰς πύλας
Ἐντεῦθεν ἐκμοχλεύσετ', ἐνθένδ' ἐγὼ
Συνεκμοχλεύσω. λυ. μηδὲν ἐκμοχλεύετε.
Ἐξέρχομαι γὰρ αὐτομάτη. τί δεῖ μοχλῶν. 45
Οὐ γὰρ μοχλῶν δεῖ μᾶλλον, ἢ νοῦ καὶ φρενῶν.

PROBVLVS, LVSISTRATA, Stratullis.

Prob. *Placet nefanda? lictor arcitenens vbi est?*
Heus tu prehende hanc & liga à tergo manus.
Lus. *Testor Dianam, si quis admorit manum*
Liturgus in me tantulum, flebit nimis.
Pr. *Quid extimescis? non prehendis ocyus?*
Non ibis & tu colligaturus statim?
Str. *Per Pandroson, si tu manum isti inieceris*
Vel paululum calcatus hic cacans eris.
Pr. *Hui cacans! vbi alter est sagittifer?*
Primus volo istam vincias quæ sic blatit.
Str. *Per albicantis lucis auctorem deam,*
Si taxis istam, forsit vt cotulam petas.
Pr. *Quid istud est? vbi ille lictor? heus istam tene,*
Eruptionem hanc per faxo repressero.
Str. *Per Tauricam si pergis huc accedere*
Crines reuellam flebilem in modum tuos.
Pr. *Heu me misellum, hic arquitum penuria est,*
At non oportet fœminis sic cedere,
Age irruamus, ô Scythæ, instructo ordine
Aduersus illas. Lus. Per deos videbitis
Lectas cohortes esse nobis quattuor
Pugnacium intus fœminarum & armitum.
Pr. *Vos fœminarum auertite, ô Scythæ, manus.*
Lus. *Exite sociæ fœminæ, huc concurrite*
Vos seminiforipsifolecipola, simul
Vos allicaupopanivendula aduoco.
Ecquid venutis, caditis, succurritis,
Conuiciamini, impudenter pergitis?
Cessate, cessim abite, nec prædemini.
Pr. *Cessit meis eheu, male sagittarijs.*
Lus. *Nam quid putabas? rem tibi cum seruulis*
Fore autumabas? tune bilem fœminis
Non esse credis? Pr. Imò per Phœbum adfatim
Inesse credo, caupo si prope adsiet.
Ch.S.V. *O multa frustra verba qui mutaueris*
Probule, cur his applicans te bestiis moraris?
Nescisne quali balneo nos alluere nuper
Per nostra pallia, idque labe sordidata nulla?
Ch.mu. *Nam proximo stulte sua vis inferenda non est*
Miselle, quod si feceris, os vapulans tumebis
Velim quidem modeste, & instar virginis sedere
Nulli molesta, ne quidem festuculam mouendo,
Dum ne quis vt vespariam irritans clepat meum mel.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, Στρατυλλίς.

πρ. Ἄληθες ὦ μιαρὰ σύ. ποῦ 'σθ' ὁ τοξότης;
Ξυλλάμβαν' αὐτὴν κ' ὀπίσω τὼ χεῖρε δεῖ.
λυ. Εἴτ' ἄρα νὴ τὴν Ἄρτεμιν τὴν χεῖρά μοι
Ἄκραν προσοίσει δημόσιος ὢν κλαύσεται.
πρ. Ἔδεισας οὗτος; οὐ ξυναρπάσει μέσην, 5
λυ. Καὶ σὺ μετὰ τούτου κ' ἀνύσαντε δήσετον.
στρ. Εἴτ' ἄρα νὴ τὴν Πάνδροσον ταύτῃ μόνον
Τὴν χεῖρ' ἐπιβαλεῖς, ἐπιχεσεῖ πατούμενος.
πρ. Ἰδού γ' ἐπιχεσεῖ. ποῦ 'στιν ἕτερος τοξότης;
Ταύτην προτέραν ξύνδησον ὁτιὴ καὶ λαλεῖ. 10
λυ. Εἴτ' ἄρα νὴ τὴν Φωσφόρον τὴν χεῖρ' ἄκραν
Ταύτῃ προσοίσεις, κύαθον αἰτήσεις τάχα.
πρ. Τουτὶ τί ἦν. ποῦ τοξότης. ταύτης ἔχου.
Παύσω τιν' ὑμῶν τῆσδ' ἐγὼ τῆς ἐξόδου.
στρ. Εἴτ' ἄρα νὴ τὴν Ταυροπόλον ταύτῃ πρόσει, 15
Ἐκκοκκιῶ σου τὰς στενοκωκύτους τρίχας.
πρ. Οἴμοι κακοδαίμων ἐπιλέλοιφ' ὁ τοξότης.
Ἀτὰρ οὐ γυναικῶν οὐδέποτ' ἔσθ' ἡττητέα
Ἡμῖν. ὁμόσε χωρῶμεν αὐταῖς ὦ Σκύθαι,
Ξυνταξάμενοι. λυ. νὴ τὼ θεὼ γνώσεσθ' ἄρα 20
Ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν εἰσὶ τέσσαρες λόχοι
Μαχίμων γυναικῶν ἔνδον ἐξωπλισμένων.
πρ. Ἀποστρέφετε τὰς χεῖρας αὐτῶν ὦ Σκύθαι.
λυ. Ὦ ξύμμαχοι γυναῖκες ἐκθεῖτ' ἔνδοθεν
Ὦ σπερμαγοραιολεκιθολαχανοπώλιδες 25
Ὦ σκοροδοπανδοκευτριαρτοπώλιδες.
Οὐχ ἕλξετ'. οὐ παιήσετ'. οὐκ ἀράξετε.
Οὐ λοιδορήσετ'. οὐκ ἀναισχυντήσετε.
Παύσασθ', ἐπαναχωρεῖτε. μὴ σκυλεύετε.
πρ. Οἴμοι κακῶς πέπραγέ μου τὸ τοξικόν. 30
λυ. Ἀλλὰ τί γὰρ ᾤου. πότερον ἐπὶ δούλας τινὰς
Ἥκειν ἐνόμισας, ἢ γυναιξὶν οὐκ οἴει
Χολὴν ἐνεῖναι; πρ. μὰ τὸν Ἀπόλλω καὶ μάλα
Πολλήν, ἐάν γε πλησίον κάπηλος ᾖ.
χο. Ὦ πόλλ' ἀναλώσας ἔπη Πρόβουλε τῆσδε γῆς 35
Τί τοῖσδε σαυτὸν εἰς λόγους τοῖς θηρίοις συνάπτεις,
Οὐκ οἶσθα λουτρὸν οἷον αἵδ' ἡμᾶς ἔλουσαν ἄρτι
Ἐν τοῖσιν ἱματιδίοις. καὶ ταῦτ' ἄνευ κονίας.
χο.γ. Ἀλλ' ὦ μέλ'. οὐ χρὴ προσφέρειν τοῖς πλησίοισιν εἰκῇ
Τὴν χεῖρ'. ἐὰν δὲ τοῦτο δρᾷς, κυλοιδιᾶν ἀνάγκη. 40
Ἐπεὶ θέλω 'γὼ σωφρόνως ὥσπερ κόρη καθῆσθαι
Λυποῦσα μηδέν' ἐνθαδὶ κινοῦσα μηδὲ κάρφος.
Ἢν μή τις ὥσπερ σφηκιὰν βλίττῃ με κἀρεθίζῃ.

COMMATION. CHORI.

Ch.V. *O Iuppiter ecquid faciam*
Talibus nunc bestijs?
Non enim hæc ferenda, sed huius ineunda iam
Tibi causa mali, mihiq;
Quid enim Cranai vrbem vt ita acciperent
Adigere potuit has?
Et Acropolin aditu haud

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.

χο.ἀν. Ὦ Ζεῦ τί ποτε χρησόμεθα
Τοῖσδε τοῖσι κνωδάλοις.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνεκτὰ τάδ', ἀλλὰ βασανιστέον 45
Τόδε σοι τὸ πάθος μετ' ἐμοῦ.
Ὅτι βουλόμεναί ποτε τὴν Κραναὰν
Κατέλαβον. ἐφ' ὅτι τε
Μεγαλόπετρον ἄβατον

Ἀκρόπολιν ἱερὸν τέμενος.
Ἀλλ' ἀνερώτα καὶ μὴ πείθου καὶ πρόσφερε πάντας ἐλέγχους
Ὡς αἰσχρὸν ἀκωδώνιστον ἐᾶν τὸ τοιοῦτο πρᾶγμα μεθέντας.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, Αλλη Γυνή.

πρ. Καὶ μὴν αὐτῶν τοῦτ' ἐπιθυμῶ νὴ τὸν Δία πρῶτα πυθέσθαι
Ὅτι βουλόμεναι τὴν ἀκρόπολιν ἡμῶν ἀπεκλείσατε μοχλοῖς.
λυ. Ἵνα τἀργύριον σῶν παρέχοιμεν καὶ μὴ πολεμοῖτε δι' αὐτό.
πρ. Διὰ τἀργύριον πολεμοῦμεν γάρ; λυ. καὶ τἄλλα τε πάντ' ἐκυκήθη.
Ἵνα γὰρ Πείσανδρος ἔχοι κλέπτειν χοἰ ταῖς ἀρχαῖς ἐπέχοντες 5
Ἀεί τινα κορκορυγὴν ἐκύκων. οἱ δ' οὖν τοῦδ' οὕνεκα δρώντων
Ὅ τι βούλονται. τὸ γὰρ ἀργύριον τοῦτ' οὐκέτι μὴ καθέλωσιν.
πρ. Ἀλλὰ τί δράσεις; λυ. τοῦτό μ' ἐρωτᾷς; ἡμεῖς ταμιεύσομεν αὐτό.
πρ. Ὑμεῖς ταμιεύσετε τἀργύριον; λυ. τί δὲ δεινὸν τοῦτο νομίζεις;
Οὐ καὶ τἄνδον χρήματα πάντως ἡμεῖς ταμιεύομεν ὑμῖν; 10
πρ. Ἀλλ' οὐ ταὐτόν. λυ. πῶς οὐ ταὐτόν; πρ. πολεμητέον ἔστ' ἀπὸ τούτου.
λυ. Ἀλλ' οὐδὲν δεῖ πρῶτον πολεμεῖν. πρ. πῶς γὰρ σωθησόμεθ' ἄλλως;
λυ. Ἡμεῖς ὑμᾶς σώσομεν. πρ. ὑμεῖς; λυ. ἡμεῖς μέντοι. πρ. (σχέτλιόν γε.
λυ. Ἀλλ' ἀποδεικτέα ταῦτ' ἐστὶν ὅμως. πρ. νὴ τὴν Δήμητρ' ἄδικόν γε.
λυ. Σωστέον ὦ τᾶν. πρ. κεἰ μὴ δέομαι. λυ. τοῦδ' εἵνεκα πολὺ μᾶλλον. 15
πρ. Ὑμῖν δὲ πόθεν περὶ τοῦ πολέμου τῆς τ' εἰρήνης ἐμέλησεν.
λυ. Ἡμεῖς φράσομεν. πρ. λέγε δὴ ταχέως ἵνα μὴ κλάῃς. λυ. ἀκροῶ δή
Καὶ τὰς χεῖρας πειρῶ κατέχειν. πρ. ἀλλ' οὐ δύναμαι. χαλεπὸν γὰρ
Ὑπὸ τῆς ὀργῆς αὐτὰς ἴσχειν. λυ. κλαύσει τοίνυν πολὺ μᾶλλον.
πρ. Τοῦτο μὲν ὦ γραῦ σαυτῇ κρώξαις, σὺ δέ μοι λέγε. λυ. ταῦτα ποιήσω. 20
Ἡμεῖς τὸν μὲν πρότερον πόλεμον καὶ τὸν χρόνον ἀνεσχόμεθα (ποιεῖτε.
Ὑπὸ σωφροσύνης τῆς ἡμετέρας τῶν ἀνδρῶν ἅττ' ἂν
Οὐ γὰρ γρύζειν εἰᾶθ' ἡμᾶς. κἄτ' οὐκ ἠρέσκεθ' ὑμᾶς,
Ἀλλ' ᾐσθανόμεσθα καλῶς ὑμῶν. καὶ πολλάκις ἔνδον ἂν οὖσαι
Ἠκούσαμεν ἄν τι κακῶς ὑμᾶς βουλευσαμένους μέγα πρᾶγμα 25
Εἶτ' ἀλγοῦσαι τἄνδοθεν ὑμᾶς ἐπανηρόμεθ' ἂν γελάσασαι
Τί βεβούλευται περὶ τῶν σπονδῶν ἐν τῇ στήλῃ παραγράψαι (ἁνήρ.
Ἐν τῷ δήμῳ τήμερον ὑμῖν. τί δὲ σοὶ ταῦτ' ἦ δ' ὃς
Οὐ σιγήσει; κἀγὼ 'σίγων. αλλ. γυν. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγώ ποτ' ἐσίγων.
λυ. Κἂν ᾤμωζές γ' εἰ μὴ 'σίγας. τοιγὰρ ἔγωγ' ἐσίγων. 30
Ἕτερόν τι πονηρότερον βούλευμ' ἐπυθόμεσθ' ἂν ὑμῶν.
Εἶτ' ἠρόμεθ' ἄν· πῶς ταῦτ' ὦνερ διαπράττεσθ' ὧδ' ἀνοήτως.
Ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκε. κεἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω
Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν. πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.

Facilis vbi nemus petra habet?
Sed rogita, nec persuadetor, quin omnibus vtere elenchis,
Nam turpe quidem est si res eiusmodi inexplorata sinatur.

PROBVLVS, LVSISTRATA, Altera Mulier.

Pr. *Ergo hoc primùm cupio scitari ab eis & quærere caussas.*
Quæ spe quidve petentes nostram ferreo obice clauditis vrbem?
Lus. *Seruemus vt argentum, nec propterea mala bella geratis.*
Pr. *Quid? an argentum caussa est belli?* Lus. *Quin omnia cætera turbat,*
Pisander enim Prætoresq́; vt quò furarentur haberent,
Turbas semper mouere aliquas: nunc propter id incipiant hi
Quicquid libeat facere? argentum aufferri amplius haud patiemur.
Pr. *Quid facis ergo?* Lus. *Rogas? nos scilicet adseruabimus illud.*
Pr. *Vos asseruabitis argentum?* Lus. *Quid dicitis inesse periculi?*
Nónne bona domestica opésque intus vobis seruare solemus?
Pr. *Haud eadem res.* Lus. *Cur non eadem?* Pr. *Nam hinc est belligerandum.*
Lus. *At nil opus est belligerare.* Pr. *vnde igitur saluabimur omnes?*
Lus. *Nos vestra salus erimus.* Pr. *vos?* Lus. *nos certè.* Pr. *Miserum hoc equidem esset.*
Lus. *Tamen hæc conditio accipienda est.* Pr. *Haud certè iurè nec æquum est.*
Lus. *Quærenda salus.* Pr. *si non placet?* Lus. *hoc ideò est mage solicitanda.*
Pr. *Sed quid vos tantopere pacem & bellum curare coegit?*
Lus. *Age dicemus.* Pr. *properatò opus est, ne plores.* Lus. *admoueo aurem*
Conorq́; manus inhibere. Pr. *at vix ego possum, nam quis in ira*
Sibi temperet? Lus. *Ergo tantò magis ipsum te flere iubebo.*
Pr. *O vetula tibi hoc crocita, mihique illa edissere.* Lus. *Iam faciam istud:*
Nos tempore belloq́; superiori omnia tolerauimus acta
Vestra, viri, tam summe patientes & mentis moderata
Quum nos nec sineretis mussare, nihil tum gratificantes,
Verùm fallere non poteratis, vos sæpè audiuimus intus
Magna de re captantes pessima consilia, atque agitantes,
Deinde dolentes intus scitabamur, sed non sine risu,
A vobis, Quid de fœderibus consultum hodie inq́; columna
Scriptum à populo est? quid pertinet hoc ad te, mox dixerat ille,
Potin' vt taceas? tacui assiduum. Al. m. *Certè nunquam tacuissem.*
Lus. *Ni faceres, flendum erat, ac fletum velut vitare silendo:*
Sed longè aliud peius consilium vestrum audiuimus, inde
Ista rogabamus, Quî constituistis, ô vir, tam temerè illa:
Tum me ille tuens torua minatur, nisi lanæ munia tractẽ
Mihi multa caput doliturum, Cura viris erat vnica belli.

Pr. *Huius bona certè verba viri.* Lus. *Quid bona fanatice censes?*
Si neque monitis mala nostris consulta emendare licebat?
Vbi per nostras hac fama vias, liquidò istas accidit aures,
Certè in tota regione virum non est vllum reperire:
Hinc est quod nobis mulieribus visum est communiter omnem
Hellada seruare coactis, nam quorsum durabimus vltra?
Quòd si nobis meliora suadentibus auscultare velitis
Inque vicem mussetis vt & nos, rem vobis restituemus.
Pr. *Vos nobis? mira quidem res & mihi non toleranda.* Lus. *sile ergo.*
Caue musses impie. Pr. *Ego vt sileam?* Lus. *Quin hac velamina cinge*
Capiti tegmen. Pr. *potius moriar.* Lu. *Quòd si nimis impedit istuc,*
Cape, sis, vicam tibi quam dedero
Circum caput hac inuolue tuum,
Deinde taceto.
Sume hunc manibus calathiscum,
Cinctusque vna lanam carre
Fabulo vescens.
Muliebre secus geret arma.

πρ. Ὀρθῶς γε λέγων νὴ Δί' ἐκεῖνος. λυ. πῶς ὀρθῶς ὦ κακόδαιμον, 35
Εἰ μὴ δὲ κακῶς βουλευομένοις ἐξῆν ὑμῖν ὑποθέσθαι;
Ὅτε δ' ἤδη ὑμῶν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς φανερῶς ἠκούομεν ἤδη·
Οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ χώρᾳ μὰ Δί' οὐ δῆθ' ἕτερός τις.
Μετὰ ταῦθ' ἡμῖν εὐθὺς ἔδοξεν σῶσαι τὴν Ἑλλάδα κοινῇ
Ταῖς γυναιξὶν συλλεχθείσαις. ποῖ γὰρ καὶ χρὴν ἀναμεῖναι. 40
Ἢν οὖν ἡμῶν χρηστὰ λεγουσῶν ἐθελήσητ' ἀντακροᾶσθαι
Κἀντισιωπᾶθ' ὥσπερ χ' ἡμεῖς, ἐπανορθώσαιμεν ἂν ὑμᾶς.
πρ. Ὑμεῖς ἡμᾶς; δεινόν γε λέγεις κοὐ τλητόν ἔμοιγε. λυ. σιώπα.
Σοί γ' ὦ κατάρατε. πρ. σιωπῶ 'γώ; λυ. καὶ ταῦτα καλυμμα φέρο.
Περὶ τὴν κεφαλήν. μή νυν ζῴην. λυ. ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἐμποδών ἐστι, 45
Παρ' ἐμοῦ τουτὶ τὸ κάλυμμα λαβὼν
Ἔχε καὶ περίθου περὶ τὴν κεφαλήν,
Κᾆτα σιώπα.
Καὶ τουτονὶ τὸν καλαθίσκον.
Κᾆτα ξαίνειν ξυζωσάμενος 50
Κυάμους τρώγων.
Πόλεμος δὲ γυναιξὶ μελήσει.

CHORVS MVLIERVM.

Haurite, quaeso, è trulleis ô fœminæ & matellis
Vt adiuuemus fœminas de parte nostra amicas.
Ego quidem vsque saltisubsula haud fessa sim,
Nec mea genua capsat ignauia lassa,
Penitus mihi eundum ad eas,
Simul esse iuuat quibus ingenita charis habitat
Quibus anima sapit
Rigida, cata, patria &
Pietatis amans.
Sed vos matricum vrticarum & generosarum vetularum
Ite ira, nusquam cedite, namque secunda curritis aura.
Lus. *At si flexanimus Amor materque Venus dea candida Cypris*
Nostra in femora atque sinus desiderij dulce inlicium afflet
Dein suaue viris tentum ingeneret, rigidique rutabula penis,
Nos Lysimachas, vt opinor, Græcia quondam tota vocabit.
Pr. *Ob quod facinus?* Lus. *si desierint emere & mercarier armis*
Induti atque insanis similes Paphia per numen amicum.
Quippe soleni nunc ollarum olerumque instar circum ire macellum,
Et in armis omne forum celebrare, putes esse hos Corybantas.
Pr. *Etenim fortes sic ire decet.* Lus. *Sed certè hæc ridicula est res.*
Si quis clypeo & galea armatus mercetur deinde saperdas.
Al. m. *Vidi & ego Tribunum Celerum crinicomantem in equoque vehentem*
Ouum à vetula quadam sumptum in petasum demittere ahenum:
Alter quatiens peltam & iaculum velut esset Tereus alter
Terrebat anum ficus vendentem, maturasque vorabat.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Αἴρεσθ' ὦ γυναῖκες ἀπὸ τῶν καλπίδων ὅπως ἂν
Ἐν τῷ μέρει χ' ἡμεῖς τι ταῖς φίλαισι ξυλλάβωμεν.
Ἔγωγε γὰρ οὔποτε κάμοιμ' ἂν ὀρχουμένη, 55
Οὐδὲ τὰ γόνατα κόπος ἕλοι μου καματηρός.
Ἐθέλω δ' ἐπὶ πᾶν ἰέναι
Μετὰ τῶνδ' ἀρετῆς ἕνεχ' αἷς
Ἔνι φύσις, ἔνι χάρις,
Ἔνι δὲ θράσος, ἔνι δὲ 60
Σοφὸν, ἔνι φιλόπολις
Ἀρετὴ φρόνιμος.
Ἀλλ' ὦ τηθῶν ἀνδρειοτάτων καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν.
Χωρεῖτ' ὀργῇ καὶ μὴ τέγγεσθ'· ἔτι γὰρ νῦν οὔρια θεῖτε.
λυ. Ἀλλ' ἤν περ ὅ γε γλυκύθυμος Ἔρως χ' ἡ Κυπρογένει' Ἀφροδίτη 65
Ἵμερον ἡμῶν κατὰ τῶν κόλπων καὶ τῶν μηρῶν καταπνεύσῃ
Κᾆτ' ἐντέξῃ τέτανον τερπνὸν τοῖς ἀνδράσι καὶ ῥοπαλισμούς,
Οἶμαί ποτε Λυσιμάχας ἡμᾶς ἐν τοῖς Ἕλλησι καλεῖσθαι.
πρ. Τί ποιησάσας; λυ. ἢν παύσωμεν πρώτιστον μὲν ξὺν ὅπλοισιν
Ἀγοράζοντας καὶ μαινομένους. πρ. νὴ τὴν Παφίαν Ἀφροδίτην. 70
Νῦν μὲν γὰρ δὴ καὶ ταῖσι χύτραις καὶ τοῖς λαχάνοισιν ὁμοίως
Περιέρχονται κατὰ τὴν ἀγορὰν ξὺν ὅπλοις ὥσπερ Κορύβαντες.
πρ. Νὴ Δία· χρὴ γὰρ τοὺς ἀνδρείους. λυ. καὶ μὴν τό γε πρᾶγμα γέλοιον,
Ὅταν ἀσπίδ' ἔχων καὶ γοργόνα τις, κᾆτ' ὠνῆται κορακίνους.
αλ. γυν. Νὴ Δί' ἐγὼ γοῦν ἄνδρα κομήτην φυλαρχοῦντ' εἶδον ἐφ' ἵππου 75
Ἐς τὸν χαλκοῦν ἐμβαλλόμενον πῖλον λέκιθον παρὰ γραός.
Ἕτερος δὲ Θρᾷξ πέλτην σείων κἀκόντιον ὥσπερ ὁ Τηρεύς
Ἐδεδίττετο τὴν ἰσχαδόπωλιν, καὶ τὰς δρυπεπεῖς κατέπινεν.

πρ. Πῶς οὖν ὑμεῖς δυνάσεσθε παῦσαι τεταραγμένα πρά-
γματα πολλά.
Εν ταῖς χώραις καὶ διαλῦσαι; λυ. φαύλως πάνυ. πρ. πῶς;
ἀπόδειξον. 80

λυ. Ὥσπερ κλωστῆρ' ὅταν ἡμῖν ᾖ τεταραγμένος, ὧδε λαβοῦσαι
Ὑπενεγκοῦσαι τοῖσιν ἀτράκτοις, τὸ μὲν ἐνταυθοῖ, τὸ δ'
ἐκεῖσε.
Οὕτως καὶ τὸν πόλεμον τοῦτον διαλύσομεν ἤν τις ἐάσῃ,
Διενεγκοῦσαι διὰ πρεσβειῶν, τὸ μὲν ἐνταυθοῖ, τὸ δ'
ἐκεῖσε.

πρ. Ἐξ ἐρίων δὴ καὶ κλωστήρων καὶ ἀτράκτων πράγμα-
τα δεινά 85
Παύσειν οἴεσθ' ὦ ἀνόητοι; λυ. κἂν ὑμῖν γ' εἴ τις γ' ἐνῆν
νοῦς
Ἐκ τῶν ἐρίων τῶν ἡμετέρων ἐπολιτεύεσθ' ἂν ἅπαντα.

πρ. Πῶς δή; φέρ' ἴδω. λυ. πρῶτον μὲν ἐχρῆν ὥσπερ πόκον
ἐν βαλανείῳ
Ἐκπλύναντας τὴν οἰσυπίαν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ κλίνης
Ἐκραβδίζειν τοὺς μοχθηροὺς καὶ τοὺς τριβόλους ἀπο-
λέξαι 90
Καὶ τούς γε συνισταμένους τούτους καὶ τοὺς θλίβοντας
ἑαυτοὺς
Ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖσι διαξῆναι καὶ τὰς κεφαλὰς ἀποτῖλαι.
Εἶτα ξαίνειν εἰς καλαθίσκον κοινὴν εὔνοιαν ἅπαντας,
Καταμιγνύντας τούς τε μετοίκους κεἴ τις ξένος ἢ φίλος ὑμῖν
Κεἴ τις ὀφείλῃ τῷ δημοσίῳ καὶ τούτους ἐγκαταμεῖξαι. 95
Καὶ νὴ Δία τάς γε πόλεις ὁπόσαι τῆς γῆς τῆσδ' εἰσὶν ἄ-
ποικοι
Διαγιγνώσκειν ὅτι ταῦθ' ἡμῖν ὥσπερ κατάγματα κεῖται,
Χωρὶς ἕκαστον. κᾆτ' ἀπὸ τούτων πάντων τὸ κάταγμα
λαβόντας
Δεῦρο ξυνάγειν καὶ συναθροίζειν εἰς ἕν. κἄπειτα
ποιῆσαι
Τολύπην μεγάλην. κᾆτ' ἐκ ταύτης τῷ δήμῳ
χλαῖναν ὑφῆναι. 100

πρ. Οὔκουν δεινὸν ταυτὶ ταύτας ῥαβδίζειν καὶ τολυ-
πεύειν
Αἷς οὐδὲ μετῆν πάνυ τοῦ πολέμου. λυ. καὶ μὴν ὦ παγ-
κατάρατε
Πλεῖν ἤ γε διπλοῦν αὐτὸν φέρομεν. πρώτιστον μέν γε
τεκοῦσαι (κακήσῃς.
Κἀκπέμψασαι παῖδας ὁπλίτας. πρ. σίγα μὴ μνησι-

λυ. Εἶθ' ἡνίκα χρῆν εὐφρανθῆναι καὶ τῆς ἥβης ἀπολαῦ-
σαι, 105
Μονοκοιτοῦμεν διὰ τὰς στρατιάς. καὶ θἠμέτερον μὲν
ἐᾶτε,
Περὶ τῶν δὲ κορῶν ἐν τοῖς θαλάμοις γηρασκουσῶν ἀ-
νιῶμαι.

πρ. Οὔκουν χ' ἄνδρες γηράσκουσι; λυ. μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ εἶ-
πας ὅμοιον.
Ὁ μὲν γὰρ ἥκων κἂν ᾖ πολιός, ταχὺ παῖδα κόρην γε-
γάμηκεν. (ται, 110
Τῆς δὲ γυναικὸς μικρὸς ὁ καιρός. κἂν τούτου μὴ 'πιλάβη-
Οὐδεὶς ἐθέλει γῆμαι ταύτην, ὀττευομένη δὲ κάθηται.

πρ. Ἀλλ' ὅστις ἔτι στῦσαι δυνατός.

ἄλ. γυν. Σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν οὐκ ἀποθνήσκεις.
Χωρίον ἐστί· σορὸν ὠνήσει.
Μελιτοῦτταν ἐγὼ καὶ δὴ μάξω. 115
Λαβὲ ταυτὶ καὶ στεφάνωσαι.
Καὶ ταυτασὶ δέξαι παρ' ἐμοῦ.
Καὶ τουτονὶ λαβὲ τὸν στέφανον.
Τοῦ δεῖ; τί ποθεῖς;
Χώρει εἰς τὴν ναῦν. 120
Ὁ Χάρων σε καλεῖ.
Σὺ δὲ κωλύεις ἀνάγεσθαι.

πρ. Εἶτ' οὐχὶ ταῦτα δεινὰ πάσχειν ἔστ' ἐμέ.
Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ τοῖς προβούλοις ἄντικρυς
Ἐμαυτὸν ἐπιδείξω βαδίζων ὡς ἔχω. 125

λυ. Μῶν ἐγκαλεῖς ὅτι οὐχὶ προὐθέμεσθά σε;

Pr. *Qui vos igitur nunc possitis turbata negotia multa*
Sedare & soluere? nil minus, at mihi demonstra tamen il-
lud.

Lus. *Confusa velut subtemina filorum persaepe solemus*
Subducere fusis, atque huc atque illuc deuoluere tracta,
Sic huncce glomum belli facile exsoluemus, ni prohibe-
mur,
Distractum, & per feciales pacificos huc diditum & il-
luc.

Pr. *Ergo ex pensis & staminibus fusisque imponere fi-*
nem,
O stultae, creditis hisce malis. Lus. *ac mentis si quid ines-*
set
Vobis, ex lanis prorsus gereretur respublica nostris.

Pr. *Qui dum? videam.* Lu. *Primum vt quum imposita est suc-*
cida lana lauacro,
Eluimus sordes, ita oportuit auersos pellere ab vrbe
Homines nequam & prauos, & tribulos prorsus perdere
duros
Et prensatores istos, & qui praetura studio, se
Pilatim pressant, carrere, tractim, capita vellere, deinde
Nere in calatho atque operari communem omnes plebis
amorem,
Commiscentes siue quis aduena, seu peregrinus siet inter,
Seu debitor ignominiosus, & hi sunt hic annumerandi:
Quin & medius fidius quascunque colonia nostra habet
vrbes
Dignoscere singula quaeque, iacent enim ceu lanea tra-
cta
Temere huc illuc, mox omnia singillatim carpere, opor-
tet,
Atque huc glomerata referre, & in vnum cogere, lani-
tiumque
Grande efficere, atque hinc vtibilem populo subtexere pal-
lium.

Pr. *Non mirum est si laudatur Pax & perficiatur ab i-*
stis
Quas nulla solet pars tangere belli. Lus. *Quin ô ter scele-*
rate
Mage quàm duplex ferimus bellum, nam partus edere a-
cerbos
Solitae, natos mittimus arma gerentes. Pr. *parce haec me-*
morare.

Lus. *Et cum potius laetari opus esset, & aetati dare ludum,*
Ob militiam solae sumus in lecto: sed mittite nostra,
Pro virginibus quae veterascunt in thalamo, hoc maceror
vitium.

Pr. *Quid? nonne viros senium attingit?* Lus. *Sanè equidem*
non eadem haec sunt.
Nam vir procus, & si canus erit, teneram tamen ille puel-
lam
Nuptum accipiet: breuis aetas mulieribus, qua ni potian-
tur,
Non sit qui ducere curet, sed amat sedem & vaticinatur.
Ni forte qui potest arrigere.

Al.m. *Age tu quid agis? nec moreris dum.*
Nunc opus empta funeris arca,
Ego melle ceram respersam offam:
Cape tu hunc frontis honorem,
Istaque à me pro munere habe,
Istamque simul sume coronam.
Quid eges, quid aues?
Vade ad cymbam; te
Vocat ecce Charon,
Tamen oram soluere non vis.

Pr. *Non est vt istam diritatem vltrà feram,*
Mihi ire certum est ad meos Proconsules
His me ipse coràm ostendam, & hunc rerum statum.

Lus. *Te conlocatum non fuisse expostulas?*

Sed si die adsis tertia, ad diluculum
Parata habebis ad viaticum tria.

CHORVS SENVM.

Non decet nunc esse segnes qui sciunt se liberos:
Sed nos age incumbamus huic negotio
Quod plura præsagire & maxima
Iam videtur mala:
Maximè hæc olent mihi nunc Hippiæ tyrannidem.
Quin metuo prorsus vt
Huc Lacones statim
Fortè simul & veniant
Clisthenes alteri
Qui dolo malo incitent has impiatas fœminas,
Rapere quas opes habemus
Præmium meiq. victus.
Prorsus hæc indigna res est, Iam monent & increpant
Fœmina ciues, viriùmque scuta & æra garriunt,
Ac volunt ferire fœdus gente cum Laconica
Gente non magis fideli quàm lupi patens gula.
Ista sed struxere nobis qui viri tyrannidi
Imminent, sed non ero his obnoxius, cauens magis
Posthàc hac, ensémque clausum fronde myrtea geram
In forúmque armatus ibo, post Aristogitona
Propter astans in statu isto, quippe fas erit mihi
Huius inuisissimam Dijs verberare anus genam.

Ch.mu. *Tella namq; intro petentes non agnouerit parens.*

PARABASIS.

Primùm humi ponamus ista, quæso vos amicæ anus:
Nam principes occupamus loqui quod expedit
Ciuitatis incolæ,
Quæ me delicatè splendidéq; enutriit:
Ersifera eram, simul
Septennis fui,
Mox vbi decennis eram,
Liba dux permolens
Tenuem amicta crocotulam vrsa eram in Brauroniis
Quæ tuli canistra quondam
Scita puella habens fiscinam ficuum.

Pr. *Suadeámne ciuitati quod videtur optimum?*

Ch.mu. *Ne mihi inuidete ciues nata quòd sum fœmina*
Si statu præsente dicta saniora conferam,
Namque symbola mihi est ius cùm viros communicem,
Vos senes ius non habetis tale, quippe symbolam
(Quæ Patrita nominatur) bella contra Medica
Deinde consumpsistis, haud redhostientes munera:
Quin periculum est vt & nos abrogetis funditus.
Numquid ergo mussitatis? Si molestus sis mihi
Hoc tibi duro cothurno verberauerim genas.

Pr. *Sunt ne ista contumeliosa*
Valdè tres sed hæc augescere
Magis videtur.
Sed tamen iam vindicanda, si tamen viri sumus.

Ch.s. *Expeditè exomidem exuamus, omnino virum*
Qui vir est olere debet, nec decet circumtegi.
Verùm agite Lupipedes
Qui simul in Lepsydrium
Venimus alacriter
Nunc est
Rursum opus pubescere,
Totumq. corpus
Tollere aliè, & hanc senecta
Sarcinam ponere.
Quippe si quis vel pusillum fœminis ansam duit

Ἀλλ᾽ ἐς τρίτην γ᾽ οὖν ἡμέραν πρωὶ πάνυ
Ἥξει παρ᾽ ὑμῶν ταῦτ᾽ ἐσκευασμένα.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

Οὐκ ἔτ᾽ ἔργον ἐγκαθεύδειν ἔσθ᾽ ὅστις ἔστ᾽ ἐλεύθερος.
Ἀλλ᾽ ἐπαποδυώμεθ᾽ ἄνδρες τουτῳὶ τῷ πρα-
γματι 130
Ἤδη γὰρ ὄζειν ταδὶ πλειόνων καὶ μειζόνων
Πραγμάτων μοι δοκεῖ.
Καὶ μάλιστ᾽ ὀσφραίνομαι τῆς Ἱππίου τυραννίδος.
Καὶ πάνυ δέδοικα μὴ
Τῶν Λακώνων τινὲς 135
Δεῦρο συνεληλυθότες
Ἄνδρες ἐν Κλεισθένους
Τὰς θεοῖς ἐχθρὰς γυναῖκας ἐξεπαίρωσιν δόλῳ
Καταλαβεῖν τὰ χρήμαθ᾽ ἡμῶν,
Τόν τε μισθὸν ἔνθεν ἔζων ἐγώ. 140
Δεινὰ γάρ τοι ταῖσδέ γ᾽ ἤδη τοὺς πολίτας νουθετεῖν,
Καὶ λαλεῖν γυναῖκας οὔσας ἀσπίδος χαλκῆς πέρι.
Καὶ διαλλάττειν πρὸς ἡμᾶς ἀνδράσιν Λακωνικοῖς
Οἷσι πιστὸν οὐδὲν εἰ μὴ περ λύκῳ κεχηνότι.
Ἀλλὰ ταῦθ᾽ ὕφηναν ἡμῖν ἄνδρες ἐπὶ τυραννίδι. 145
Ἀλλ᾽ ἐμοῦ μὲν οὐ τυραννεύσουσιν. ἐπεὶ φυλάξομαι
Καὶ φορήσω τὸ ξίφος τὸ λοιπὸν ἐν μύρτου κλαδί.
Ἀγοράσω τ᾽ ἐν τοῖς ὅπλοις ἑξῆς Ἀριστογείτονι
Ὡδέ θ᾽ ἑστήξω παρ᾽ αὐτόν, αὐτὸς γάρ μοι γίνεται
Τοῖσι ϑεοῖσιν ἐχθρᾶς πατάξαι τῆσδε γραὸς τὴν γνάθον. 150

χο.γ. Οὐ γὰρ εἰσιόντας οἴκαδ᾽ οὐ τεκοῦσα γνώσεται.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

Ἀλλὰ θώμεσθ᾽ ὦ φίλαι γρᾶες ταδὶ πρῶτον χα-
μαί,
Ἡμεῖς γὰρ ὦ πάντες ἀστοὶ λόγων κατάρχομεν
Τῇ πόλει χρησίμων
Εἰκότως ἐπεὶ χλιδῶσαν ἀγλαῶς ἔθρεψέ με. 155
Ἑπτὰ μὲν ἔτη γεγῶσα
Εὐθὺς ἠρρηφόρουν.
Εἶτ᾽ ἀλετρὶς ἦ δεκέτις
Οὖσα τἀρχηγέτι
Κᾆτ᾽ ἔχουσα τὸν κροκωτὸν ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις. 160
Κἀκανηφόρουν ποτ᾽ οὖσα
Παῖς καλὴ ἔχουσ᾽ ἰσχάδων ὁρμαθόν.

πρ. Ἆρα προὐφείλω τι χρηστὸν τῇ πόλει παραινέσαι;

χο.γυν. Εἰ δ᾽ ἐγὼ γυνὴ πέφυκα, τοῦτο μὴ φθονεῖτέ μοι
Ἢν ἀμείνω γ᾽ εἰσενέγκω τῶν παρόντων πραγμάτων. 165
Τοὔρανου γάρ μοι μέτεστι. καὶ γὰρ ἄνδρας εἰσφέρω
Τοῖς δὲ δυστήνοις γέρουσιν οὐ μέτεστ᾽ ὑμῖν. ἐπεὶ
Τὸν ἔρανον τὸν λεγόμενον παππῷον ἐκ τῶν Μηδικῶν
Εἶτ᾽ ἀναλώσαντες οὐκ ἀντεισφέρετε τὰς εἰσφοράς
Ἀλλ᾽ ὑφ᾽ ὑμῶν διαλυθῆναι προσέτι κινδυνεύομεν. 170
Ἆρα γρυκτόν ἐστιν ὑμῖν; εἰ δὲ λυπήσεις τί με
Τῷδέ γ᾽ ἀψήκτῳ πατάξω τῷ κοθόρνῳ τὴν γνάθον.

πρ. Ταῦτ᾽ οὐχ ὕβρις τὰ πράγματ᾽ ἐστὶ
Πολλή; κἀπιδώσειν μοι δοκεῖ
Τὸ χρῆμα μᾶλλον. 175
Ἀλλ᾽ ἀμυντέον τὸ πρᾶγμ᾽ ὅστις γ᾽ ἐνόρχης ἔστ᾽ ἀνήρ.

χο.γε. Ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδ᾽ ἐκδυώμεθ᾽ ὡς τὸν ἄνδρα δεῖ
Ἀνδρὸς ὄζειν εὐθύς. ἀλλ᾽ οὐκ ἐντεθριῶσθαι πρέπει.
Ἀλλ᾽ ἄγετε λυκόποδες
Οἵπερ ἐπὶ Λειψύδριον 180
Ἤλθομεν ὅτ᾽ ἦμεν ἔτι
Νῦν δεῖ
Νῦν ἀνηβῆσαι πάλιν
Κἀναπτερῶσαι
Πᾶν τὸ σῶμα κἀποσείσασθαι 185
Ἐθαι τὸ γῆρας τόδε.
Εἰ γὰρ ἐνδώσει τις ὑμῶν ταῖσδε κἂν σμικρὰν λαβήν

Οὐδὲν

Οὐδὲν ἐλλείψουσιν αὗται λιπαρῶς χειρουργίας.
Ἀλλὰ καὶ ναῦς τεκτανοῦνται, κἀπιχειρήσουσ' ἔτι
Ναυμαχεῖν καὶ πλεῖν ἐφ' ἡμᾶς, ὥσπερ Ἀρτεμισία. 190
Ἢν δ' ἐφ' ἱππικὴν τράπωνται, διαγράφω τοὺς ἱππέας.
Ἱππικώτατον γάρ ἐστι χρῆμα κἄποχον γυνή,
Κοὐκ ἂν ἀπολίσθοι τρέχοντος. τὰς δ' Ἀμαζόνας σκόπει,
Ἃς Μίκων ἔγραψ' ἐφ' ἵππων μαχομένας τοῖς ἀνδράσι.
Ἀλλὰ τούτων χρῆν ἁπασῶν ἐς τετρημένον ξύλον 195
Ἐγκαθαρμόσαι λαβόντας τουτονὶ τὸν αὐχένα.
χο.γυ. Εἰ νὴ τὼ θεὼ με ζωπυρήσεις
Λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν ἐγὼ δὴ, καὶ
Ποιήσω τήμερον
Τοὺς δημότας βωστρεῖν σ' ἐγὼ πεκτούμενον. 200
Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ὦ γυναῖκες θᾶττον ἐκδυώμεθα,
Ὡς ἂν ὄζωμεν γυναικῶν αὐτοδὰξ ὠργισμένων.
Νῦν πρὸς ἐμ' ἴτω τις ἵνα
Μήποτε φάγῃ σκόροδα,
Μηδὲ κυάμους μέλανας. 205
Ὡς εἰ
Καὶ μόνον κακῶς ἐρεῖς,
Ὑπερχολῶ γάρ,
Αἰετὸν τίκτοντα κάνθα-
ρός σε μαιεύσομαι. 210
ἀλλ.γ. Οὐ γὰρ ὑμῶν φροντίσαιμ' ἂν ἕως ἐμοὶ ζῇ Λαμπιτὼ
Ἥ τε Θηβαία φίλη παῖς εὐγενὴς Ἰσμηνία.
Οὐ γὰρ ἔσται δύναμις οὐδ' ἢν ἑπτάκις σὺ ψηφίσῃ
Ὅστις ὦ δύστην' ἀπήχθου πᾶσι καὶ τοῖς γείτοσι.
Ὥστε κἀχθὲς τῇ Ἑκάτῃ ποιοῦσα παιγνίαν ἐγὼ 215
Τοῖσι παισὶ τὴν ἑταίραν ἐκάλεσ' ἐκ τῶν γειτόνων
Παῖδα χρηστὴν κἀγαπητὴν ἐκ Βοιωτῶν ἔγχελυν.
Οἱ δὲ πέμψειν οὐκ ἔφασκον διὰ τὰ σὰ ψηφίσματα.
Κοὐχὶ μὴ παύσησθε τῶν ψηφισμάτων οὐδ' ἔσται ἂν
Τοῦ σκέλους λαβών τις ὑμᾶς ἐκτραχηλίσῃ φέρων. 220

Nil remittent impudentis postmodum ferocia,
Quin statim instruentque classem seq; mox ad prælium
Comparabunt nauigantes instar Artemisiæ.
Sin equestris cura pugnæ, Trossulos nihil moror,
Namque equis peritia gaudet, ac ubiquque firmiter
Fœmina, haud cursu mouetur: non vides Amazonas
Quas Micon equis sedentes pinxit, & contra viros
Præliantes fortiter. Quid multa? ceruix omnium
Fœminarum perforato est vincienda stipite.
Ch.m. *Si bilem mihi adepol mouebis*
Emittam meam ipsa porcam in te,
Et hac faxo die, vt
Clames tribules vellicatus proximos.
Verum age, & nos exuamur ô sodales fœminæ
Fœminas vt sentiant nos oppidò irritabiles.
Nunc veniat huc aliquis,
Non comedet allia post,
Sed neque nigrum fabulum.
Quin si
Verba dixeris mala
Vt ira turget
Altum reges tibi obste-
Trix ero cantharus.
Al.m. *Nam nihil vos ipsa curem, si valens est Lampito*
Nobilisq; nata Thebis chara alumna Ismenia.
Nam potestas defutura est, septies sciscas licet
Quum, miser, te prorsus omnis oderit vicinia.
Quin heri dum festa Diuæ ludicra instauro infera
Forte pueris sodalem accersi de proximis
Optimam puellulam anguillam velut Copaida:
Seque missurum negarunt vestra propter scita, qua
Vos senes nunquam rogare desinetis ante quam
Crure sit qui vos prehenso praecipes pessum duit.

ΓΥΝΗ ΤΙΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ,
Ἄλλη Γυνή, Ἄλλη, Χορὸς
Γυναικῶν.

γυν. Ἄνασσα πράγους τοῦδε καὶ βουλεύματος,
Τί μοι σκυθρωπὸς ἐξελήλυθας δόμων;
λυ. Κακῶν γυναικῶν ἔργα καὶ θήλεια φρὴν
Ποιεῖ μ' ἄθυμον περιπατεῖν τ' ἄνω κάτω.
ἀλλ.γυν. Τί φῄς; τί φῄς; 5
λυ. Ἀληθῆ, ἀληθῆ.
ἀλλ.γυν. Τί δ' ἐστὶ δεινόν; φράζε ταῖς σαυτῆς φίλαις.
λυ. Ἀλλ' αἰσχρὸν εἰπεῖν, καὶ σιωπῆσαι βαρύ.
ἀλλ.γυν. Μή νυν με κρύψῃς ὅ τι πεπόνθαμεν κακόν;
λυ. Βινητιῶμεν, ἡ βραχύστατον τοῦ λόγου. 10
ἀλλ.γυν. Ἰὼ Ζεῦ.
λυ. Τί Ζῆν' ἀϋτεῖς; ταῦτα δ' οὖν οὕτως ἔχει.
Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτὰς ἀποσχεῖν οὐκέτι
Οἵα τ' ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν· διαδιδράσκουσι γάρ.
Τὴν μέν γε πρώτην διαλέγουσαν τὴν ὀπὴν 15
Κατέλαβον, ἣ τοῦ Πανός ἐστι ταὐλίον.
Τὴν δ' ἐκ τροχιλίας αὖ κατειλυσπωμένην,
Τὴν δ' αὐτομολοῦσαν, τὴν δ' ἐπὶ στρουθοῦ μίαν
Ἤδη πέτεσθαι διανοουμένην κάτω
Εἰς Ὀρσιλόχου χθὲς τῶν τριχῶν κατέσπασα. 20
Πάσας τε προφάσεις ὥστ' ἀπελθεῖν οἴκαδε
Ἕλκουσιν. ἤδη γοῦν τις αὐτῶν ἔρχεται.
Αὕτη σὺ ποῖ θεῖς; γυν. οἴκαδ' ἐλθεῖν βούλομαι.
Οἴκοι γάρ ἐστιν ἔριά μοι Μιλήσια
Ὑπὸ τῶν σέων κατακοπτόμενα. λυ. ποίων σέων; 25
Οὐκ εἶ πάλιν; γυν. ἀλλ' ἥξω ταχέως νὴ τὼ θεώ,
Ὅσον διαπετάσασα ἐπὶ τῆς κλίνης μόνον.
λυ. Μὴ διαπετάννυ, μηδ' ἀπέλθῃς μηδαμῇ.
Ἀλλ' ἐῶ πολέσθαι τἄρια, τοῦτο δέῃ.
ἀλλ.γυν. Τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινα τῆς ἀμόργιδος. 30
Ἣν ἄλοπον οἴκοι καταλέλοιπ'. λυ. αὖθ' ἑτέρα

MVLIER QVÆDAM, LVSISTRATA, ALTERA MVLIER,
Altera, Chorus mulierum.

Mul. *Sed ô rei huius auctor atque consili,*
Quid vultuosa & tristis egressa es foras?
Lus. *Muliebris animus, quæq; designant mala*
Sus déq; agunt me concutiam ægritudine.
Al.m. *Quid inquis? hem.*
Lus. *At hæc vera verè.*
Al. *Fac vt sciamus nos amicæ quidquid est.*
Lus. *Hoc turpe dictu est, & tacere res grauis.*
Al. *Quod nos malum vrget? quæso ne celaueris.*
Lus. *Prurit libido nostra, quid verbis opus?*
Al.m. *Quirites!*
Lus. *Quorsum quiritare? ista sanè vera sunt.*
Non est vt illas à viris auellere
Possim furentes, praui instruunt fugam.
Primum hanc foramen fortè quum pertunderet
Modò apprehendi, septa quæ sunt Incubi,
Istámque tractim deuolutam è trochlea,
Et illam ad hostes transfugam: vnam in passere
Iam cogitantem conuolare infra, & domum
Inuadere Orsilochi, retraxi crinibus;
Domum itionis nempe prætextum trahunt
Quemcunque: & ista quærit hinc facessere.
Quò curris? heus tu? quóve abis? Mul. *domum peto,*
Lana mihi sunt nam domi Milesia
Vermes minuti quas secant. Lus. *Quid verminat?*
Potin' redire? Mul. *pol statim reuertero,*
Super cubili si modò has extendero.
Lus. *Nec in cubili extende, nec pedem hinc moue,*
Lanam perire, si tibi est vsui, sinas.
Al.mul. *Heu me misellam, cui seges byssi intus est*
Nec delibrata. Lus. *Rursus en tibi alteram*

Ad corticatam quæ facessit cannabin,
Reuortere huc. Al.m. per Noctiluculam, postquam ego
Deglubsero illam, huc ocyus concessero.

Lus. *Deglubere auffer, quippe ad exemplum tuum,*
Idem alia iuris postulabit fœmina.

Al.mul. *Lucina quæso. Diua partum sustine*
Ad tesqua donec templa sanctè accessero.

Lus. *Quid ista tu nugaris? Al.mu. Instat partio.*

Lus. *At non eras heri inciens. Al.m. hodie fui,*
Sed iam domum me quàm citò Lysistrata
Ad obstetricem mitte. Lus. Honesta oratio
Quid duri habes hic? Al.m. Masculum infantem puta.

Lus. *Haud tu quidem illum, per Cyprin, sed ferreum,*
Atque id videtur concauum, experiar modò:
O rem iocosam! cassidem sacram gerens
Vterum inquiebas ferre te. Al.m. Et certè fero.

Lus. *Cur hanc ferebas? Mul. partitudo vt si occupet*
In ciuitate, enixa fœtum congeram
In cassidem istam ceu palumbes factitant.

Lus. *Quid ais amabò, & fingis apparentia,*
Non lustricum manebis in galea diem?

Al. mu. *Ego certè in vrbe non lubenter dormio,*
Ex quo mihi ille visus æditui draco est.

Al. mu. *At me misellam perditéque macerant*
Somnoque priuant caccabantes noctuæ.

Lus. *Ab mittite ista ostenta, vana, inania,*
Viros habere, credo, concupiscitis:
Nos nolle creditis? cùm mali noctes trahant
Duro labore? at sustinete fortiter,
Et paululum durate chara fœminæ:
Diuina nam nos dictio imperare vult
Consentientes, tale certè oraculum est.

Al. mu. *Effare quæso, quid ferat Lus. Silete iam:*
Ast vbi hirundinum se grex compellet in vnum
Atque Epopas fugiet, spernétque Ithyphallica iussa,
Pausa malorum aderit, tunc & supera ima locabit
Iuppiter altifremens. Mu. Supra ergo iacebimus & nos.

Lus. *Sin fugiant, subitóque ex æde Chelidones alis*
Dissidium faciant sacra, tunc nulla volucris
Mobilior poterit vel clune salacior esse.

Ch. mu. *Responsum apertum, testor omnes cœlites:*
Nunquam ergo victa defetiscamur: simul
Regressa carnis fœmina ô dulcissima.
Turpe esset illud prodere oraclum Dei.

Ἐπὶ τὴν ἀμοργὶν τὴν ἄλοπον ἐξέρχεται.
Χώρει πάλιν δεῦρο. γυ. ἀλλὰ νὴ τὴν φωσφόρον
Ἔγωγ᾽ ἀποδείρασ᾽ αὐτίκα μάλ᾽ ἀπέρχομαι.

λυ. Μὴ μὴ ἀποδείρῃς. ἢν γὰρ ἄρξῃς τοῦτο σὺ 35
Ἑτέρα γυνὴ ταυτὸ ποιεῖν βουλήσεται.

αλ.γυ. Ὦ πότνι᾽ Εἰλείθυι᾽ ἐπίσχες τοῦ τόκου
Ἕως ἂν εἰς ὅσιον μόλω γὼ χωρίον.

λυ. Τί ταῦτα ληρεῖς; γυ. αὐτίκα μάλα τέξομαι.

λυ. Ἀλλ᾽ οὐκ ἐκύεις σύ γ᾽ ἐχθές. γυ. ἀλλὰ τήμερον. 40
Ἀλλ᾽ οἴκαδ᾽ ἐμ᾽ ὡς τὴν μαῖαν ὦ Λυσιστράτη
Ἀπόπεμψον ὡς τάχιστα. λυ. τίνα λόγον λέγεις;
Τί τοῦτ᾽ ἔχεις τὸ σκληρόν; γυ. ἄρρεν παιδίον.

λυ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐ σύ γ᾽ ἀλλὰ χαλκίον.
Ἔχειν τι φαίνει κοῖλον. εἴσομαι δ᾽ ἐγώ. 45
Ὦ καταγέλαστ᾽ ἔχουσα τὴν ἱερὰν κυνῆν
Κυεῖν ἔφασκες; γυ. καὶ κυῶ γε νὴ Δία.

λυ. Τί δῆτα ταύτην εἶχες; γυ. ἵνα μ᾽ εἰ καταλάβοι
Ὁ τόκος ἐν πόλει, τέκοιμ᾽ εἰς τὴν κυνῆν
Ἐσβᾶσα ταύτην, ὥσπερ αἱ περιστεραί. 50

λυ. Τί λέγεις; προφασίζει; περιφανῆ τὰ πράγματα.
Οὐ τἀμφιδρόμια τῆς κυνῆς αὐτοῦ μενεῖς;

αλλ.γυ. Ἀλλ᾽ οὐ δύναμαι γ᾽ ἔγωγ᾽ οὐδὲ κοιμᾶσθ᾽ ἐν πόλει.
Ἐξ οὗ τὸν ὄφιν εἶδον τὸν οἰκουρόν ποτε.

αλλ.γυ. Ἐγὼ δ᾽ ὑπὸ τῶν γλαυκῶν γε τάλαιν᾽ ἀπόλλυμαι 55
Ταῖς ἀγρυπνίαισι κακκαβιζουσῶν ἀεί.

λυ. Ὦ δαιμόνιαι παύσασθε τῶν τερατευμάτων.
Ποθεῖτ᾽ ἴσως τοὺς ἄνδρας. ἡμᾶς δ᾽ οὐκ οἴει
Ποθεῖν ἐκείνους; ἀργαλέας γ᾽ εὖ οἶδ᾽ ὅτι
Ἄγουσι νύκτας. ἀλλ᾽ ἀνάσχεσθ᾽ ὦ γαθαί. 60
Καὶ προσταλαιπωρήσατ᾽ ἔτ᾽ ὀλίγον χρόνον,
Ὡς χρησμὸς ἡμῖν ἐστιν ἐπικρατεῖν, ἐὰν
Μὴ στασιάσωμεν. ἔστι δ᾽ ὁ χρησμὸς ούτοσί.

αλλ.γυ. Λέγ᾽ αὐτὸν ἡμῖν ὅτι λέγει. λυ. σιγᾶτε δή.
Ἀλλ᾽ ὁπότ᾽ ἂν πτήξωσι χελιδόνες εἰς ἕνα χῶρον, 65
Τοὺς ἔποπας φεύγουσαι, ἀπόσχωνται τε φαλήτων.
Παῦλα κακῶν ἔσται. τὰ δ᾽ ὑπέρτερα νέρτερα θήσει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. γυ. ἐπάνω κατακεισόμεθ᾽ ἡμεῖς.

λυ. Ἢν δὲ διαστῶσιν κἀναπτῶνται πτερύγεσσιν
Ἐξ ἱεροῦ ναοῖο χελιδόνες, οὐκέτι δόξει 70
Ὄρνεον οὐδ᾽ ὁτιοῦν καταπυγωνέστερον εἶναι.

χο.γυ. Σαφής ὁ χρησμὸς νὴ Δί᾽ ὦ πάντες θεοί.
Μή νυν ἀπείπωμεν ταλαιπωρούμεναι.
Ἀλλ᾽ εἰσίωμεν. καὶ γὰρ αἰσχρὸν τουτογὶ
Ὦ φίλταται, τὸν χρησμὸν εἰ προδώσομεν. 75

STROPHE.

Ch.v. *QVandam fabulam vobis*
Volo enarrare, qualem
Audiui ego, pusius
Cùm essem.
Quidam adolescens Melanion fugi-
ens nuptias
Iuga incolebat alta sola
Adsiduus erro, ac
Sæpe leporem ibat
Decipere, reti
Sine cane captans.
Nec rediit vnquam ad sua tecta paterna.
Tantum est
Fœminas abominatus
Et perosus: nec minus nos
Quàm Melanion honesti sumus.
Te volo osculari anus.

Ch.m. *Quippe cæpe non edis.*

Ch.v. *Crusque tendens calcibus cadere.*

Ch.m. *At syluam densam geri.*

Ch.v. *Sic Myronides erat*
Horridis ater natibus, sed

ΣΤΡΟΦΗ.

χο.αν. ΜΥθον βούλομαι λέξαι
Τιν᾽ ὑμῖν ὅν ποτ᾽ ἤκου-
σ᾽ αὐτὸς ἔτι παῖς ὤν
Οὕτως.
Ἦν νεανίσκος Μελανίων τις ὃς 80
Φεύγων γάμον
Ἀφίκετ᾽ εἰς ἐρημίαν. κἀν
Τοῖς ὄρεσιν ᾤκει.
Κᾆτ᾽ ἐλαγοθήρει
Πλεξάμενος ἄρκυς 85
Καὶ κύνα τιν᾽ εἶχεν.
Κοὐκέτι κατῆλθεν πάλιν οἴκαδ᾽ ὑπὸ μίσους.
Οὕτω
Τὰς γυναῖκας ἐβδελύχθη
Κεῖνος. ἡμεῖς τ᾽ οὐδὲν ἧττον 90
Τοῦ Μελανίωνος οἱ σώφρονες.

πρ. Βούλομαί σε γραῦ κύσαι
Κρόμμυον γὰρ οὐκ ἔδει.
Κἀνατείνας τὸ σκέλος λακτίσαι
Τὴν λόχμην πολλὴν φορεῖς. 95
Καὶ Μυρωνίδης γὰρ ἦν
Τραχὺς ἐντεῦθεν μελάμπυ-

Τάς

Τοῖς τε τοῖς ἐχθροῖς ἅπασιν
Ὡς δὲ καὶ Φορμίων.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

χο. γυν.	Κἀγὼ βούλομαι	100
	Μῦθόν τιν' ὑμῖν ἀντιλέξαι	
	Τῷ Μελανίωνι.	
	Τίμων τις	
	Ἦν ἀΐδρυτος, ἀβάτοισιν ἐν	
	Σκώλοις	105
	Τὸ πρόσωπον περιειργμένος,	
	Ἐριννύων ἀπορρώξ.	
	Οὗτος οὖν ὁ Τίμων	
	Ὤχεθ' ὑπὸ μίσους	
	Πολλὰ καταρασάμενος ἀνδράσι πονηροῖς.	110
	Οὕτω	
	Κεῖνος ὑμῶν ἀντεμίσει	
	Τοὺς πονηροὺς ἄνδρας ἀεί.	
	Ταῖσι δὲ γυναιξὶν ἦν φίλτατος.	
	Τὴν γνάθον βούλει θένω;	115
χο. αν.	Μηδαμῶς· ἔδεισά γε.	
χο. γυν.	Ἀλλὰ κρούσω τῷ σκέλει.	
χο. αν.	Τὸν σάκανδρον ἐκφανεῖς.	
χο. γυν.	Ἀλλ' ὅμως ἂν οὐκ ἴδοις	
	Καίπερ οὔσης γραὸς ὄντ' αὐ-	120
	Τὸν κομήτην, ἀλλ' ἀπεψι-	
	Λωμένον τῷ λύχνῳ.	

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΓΥΝΗ ΤΙΣ, Ἄλλη γυνή, Μυρρίνη.

λυ.	Ἰοὺ ἰοὺ γυναῖκες ἴτε δεῦρ' ὡς ἐμὲ	
	Ταχέως. γυν. τί δ' ἐστὶν εἰπέ μοι τίς ἡ βοή.	
λυ.	Ἄνδρ' ὁρῶ προσιόντα παραπεπληγμένον.	
	Τοῖς τῆς Ἀφροδίτης ὀργίοις εἰλημμένον.	
αλλ. γυν.	Ὦ πότνια Κύπρου καὶ Κυθήρων καὶ Πάφου	5
	Μεδέουσ'. ἴθ' ὀρθὴν ἥνπερ ἔρχει τὴν ὁδόν.	
γυν.	Ποῦ δ' ἐστὶν ὅστις ἐστί. λυ. παρὰ τὸ τῆς Χλόης.	
	Ὢ νὴ Δί' ἐστὶ δῆτα τίς κἄστιν ποτέ.	
	Ὁρᾶτε. γιγνώσκει τις ὑμῶν. μυ. νὴ Δία	
	Ἔγωγε. κἄστιν οὑμὸς ἀνὴρ Κινησίας.	10
λυ.	Σὸν ἔργον εἴη τοῦτον ὀπτᾶν καὶ στρέφειν.	
	Καὶ ξυνηπεροπεύειν. καὶ φιλεῖν καὶ μὴ φιλεῖν.	
	Καὶ πάνθ' ὑπέχειν πλὴν ὧν σύνοιδεν ἡ κύλιξ.	
μυ.	Ἀμέλει, ποιήσω ταῦτ' ἐγώ. λυ. καὶ μὴν ἐγὼ	
	Συνηπεροπεύσω παραμένουσ' ἐνθαδί.	15
	Καὶ ξυσταθεύσω τοῦτον. ἀλλ' ἀπέλθετε.	

ΚΙΝΗΣΙΑΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, Μυρρίνη, Ὁ παῖς.

κι.	Οἴμοι κακοδαίμων οἷος ὁ σπασμός μ' ἔχει.	
	Χὠ τέτανος ὥσπερ ἐπὶ τροχοῦ στρεβλούμενον.	
λυ.	Τίς οὗτος οὑντὸς τῶν φυλάκων ἑστώς; κι. ἐγώ.	
λυ.	Ἀνήρ; κι. ἀνὴρ δῆτα. λυ. οὐκ ἄπει δῆτ' ἐκποδών;	
κι.	Σὺ δ' εἶ τίς ἡ 'κβάλλουσά με; λυ. ἡμεροσκόπος.	5
κι.	Πρὸς τῶν θεῶν νυν ἐκκάλεσόν μοι Μυρρίνην.	
λυ.	Ἰδού. καλέσω 'γὼ τὴν Μυρρίνην σοι. σὺ δὲ τίς εἶ;	
κι.	Ἀνὴρ ἐκείνης, Παιονίδης Κινησίας.	
λυ.	Ὦ χαῖρε φίλτατ'· οὐ γὰρ ἀκλεὲς τοὔνομα	
	Τὸ σὸν παρ' ἡμῖν ἐστιν οὐδ' ἀνώνυμον.	10
	Ἀεὶ γὰρ ἡ γυνή σ' ἔχει διὰ στόμα.	
	Κἂν ᾠὸν ἢ μῆλον λάβῃ. Κινησίᾳ	
	Τουτὶ γένοιτο φησίν. κι. ὦ πρὸς τῶν θεῶν.	
λυ.	Νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἢν δ' ἐκεῖ ἀνδρῶν γ' ἐμπέσῃ	

Hostibus passim timendus
Vt suus Phormio.

ANTISTROPHE.

Ch. mu.	Atqui fabulam vobis
	Libet narrare contrà
	Hunc Melanionem.
	Vir Timon
	Ardua & obsita colebat loca
	Spinis
	Malè sedens septus & vndique
	Erinnydum propages:
	Solus ergo Timon
	Vixit, odioq,
	Magno homines oderat abominans scelestos,
	Sicq,
	Ille vos est exsecratus
	Et malos mores virorum:
	Sed mulieres amabat,
	Visi' genam vt pulsem tib.?
Ch. v.	Non metu me contrahis.
Ch. mu.	Crure agam tantummodò.
	Vt sit Inguum patens.
Ch. m.	Non videbis hoc tamen
	(Etsi anus sum) nunc comans,
	Sed pilis cassum, atque purè
	Ad lucernam comptum.

LVSISTRATA, MVLIER QVÆdam, Altera mulier, Murrina.

Lus.	Heu fœmina eheu conuenite, adeste dum
	Omnes citò ad me. Mu. Dic quid est quod clamitas.
Lus.	Virum furentem proximantem conspicor.
	Veneris rigente percitum mysterio.
Al. mu.	O Diua Cyprum quæ tenes Cytheráque,
	Paphumq, rectam insiste quam graderis viam.
Mul.	Vbi ille quisquis est? Lus. Prope est fanum Chloes:
	Prò Iuppiter supreme certè aliquis vir est.
	Videtisnum quæ norit hunc. Mur. Ego per Iouem,
	Meusq, certè est ille vir Cinesias.
Lus.	Assandus ergo nunc tibi & versandus est,
	Fallendus etiam, amandus haud amandus est,
	Nil abnuendum præter hæc quæ scit calix.
Mur.	Ego ista prudens exsequar. Lus. Quin hic ego
	Etiam manebo, vnáque decipiam virum,
	Assumq, reddam, vos modò hinc absistite.

CINESIAS, LVSISTRATA, MVRrina, Puellus.

Cin.	Heu quanta miserum me tenet conuulsio!
	Tentigine eheu rumpor vt tortus rota.
Lus.	Quis ille qui stat ante custodes? Cin. ego.
Lus.	Quid? virne? Cin. vir planè est. Lus. abin' hinc protinus?
Cin.	Quæ me eijcis, quis es? Lus. Diurna sum vigil.
Cin.	Nunc per Deos huc Murrinam mihi aduoca.
Lus.	Bona verba, Murrinam vt tibi aduocem, hem quis es?
Cin.	Vir illius Paeonides Cinesias.
Lus.	O salue amice, cuius haud ignobile
	Ingloriúmue nomen est nobis quidem,
	Quum sis in ore semper vxoris tuæ,
	Quæ si vel ouum sumpsit aut pomum manu,
	Cinesiæ, inquit, seruo. Cin. Dij vestram fidem.
Lus.	Sin institutus de viris sermo incidat,

Venerem fauentem sic habessim, vt ais statim,
Hos esse nugas præ sua Cinesia.

Cin. *Abi ergo, & illam accerse.* Lus. *Quid dabis mihi?*

Cin. *Quod habeo habebis si voles hoc per Iouem,*
Istud tibi inquam, quod habeo en dono libens.

Lus. *Regressa, age hanc vocabo.* Cin. *sed properè admodum*
Ingrata namque vita prorsus est mihi
Ex quo vxor illa eliminauit, ac domum
Intrare tædet, nam videntur omnia
Deserta in illa, nec cibis alebribus
Iuuat frui sci: scilicet tentus nimis.

Mur. *Amo hunc, amo inquam plurimum: hic à me tamen*
Non vult amari, ne me ad hunc vocaueris.

Cin. *Mellitula ô mea Myrrinilla, quid facis?*
Accede sis huc Mur. *Non ego istuc per Iouem.*

Cin. *Non me vocante accedis huc ô Myrrina?*

Mur. *Nam tu vocas me nullius rei indigens.*

Cin. *Ego nullius egens? imò detritus magis.*

Mur. *Facesso.* Cin. *Noli, infantulum saltem audias.*
Heus tu pusille non vocabis Mammiam.

Puel. *O mamma, mamma, mamma, mamma, mammia.*

Cin. *Nec pusionis te, malum! miseret tui?*
Sex lacte egentis iam dies, & pædidi.

Mur. *Miseret quidem me, verùm inertem habet patrem*
Segnemque. Cin. *ades misella & ad puerum redi.*

Mur. *Proh parere quanti est! ergo eundum.* Ci. *Quippini?*
Mihi, vt videtur, hæc puellascit magis
Magisque scita est, intuensque pulcrius:
Sed quòd superbit, & mihi est morosula
Hoc plus amore pectus exercet meum.

Mur. *O pulle dulcis improbi proles patris*
Da basiem te, ô suaue mammiæ volup.

Lus. *Quid improba audes, fœminisque obtemperans*
Aliis, mihi sic anxitudinem creas?

Cin. *Mihi hæc molesta est.* Mur. *auffer hinc manum tuam,*
Iam tu meas res & tuas quæ sunt domi
Male ordinasti. Cin. *Paululùm has curauerim.*

Mur. *Parùmne curas alites quòd differunt*
Detexta pulli licia? Cin. *at certè parum.*
Sed sacra Veneris non celebrasti orgia
Consueta tanto tempore: ecquid ire vis?

Mur. *Non ierim vnquam bella ni cessent prius,*
Pacemque componatis. Cin. *ergo si placet,*
Illuc abiero, iamque deiurauero:
Mecum accuba ergo, iamdiu hoc non fecimus.

Mur. *Non persuades, etsi amem, nam quid negem?*

Cin. *Amas? age ergo Murrinilla decubes.*

Mur. *Præsente pusione? numquid te pudet?*

Cin. *Imò hunc puellum seruus asportet domum:*
Manes abi & fer paruolum: en abest puer,
Nec decubas nunc. Mur. *obsecrò qua perfici*
Hoc sede possit? Cin. *Commodè ad Panos specum.*

Mur. *Qui tandem in vrbem pura sic reuorterer?*

Cin. *Rectè atque bellè ad Clepsydram fontem lauans.*

Mur. *An peierem vis ineptè quæ iurauerim?*

Cin. *Depone curam hanc, iste erit mecum labor.*

Mur. *Ibo afferamque culcitam nobis.* Ci. *sine,*
Humus ipsa nobis sufficit. Mu. *nullo modo*
Ne te reclinem quamlibet grandem solo.

Ci. *Apparet hanc me pulchrè amare fœminam.*

Mu. *Eia recumbe, quæso, donec exuor,*
Tamen ferenda nescio vnde stragula.

Ci. *Quæ stragula? haud quidem mihi.* Mu. *attamen*
In pelle turpe est per Dianam. Ci. *Da osculum.*

Mur. *Eccum.* Ci. *Papaax, nunc adesdum huc ocyus.*

Mur. *En stragula, en nunc accubes, mox exuar.*
Sed nullus hic puluillus est adhuc tibi.

Ci. *Nil certè opus nunc est mihi.* Mu. *Certè est mihi.*

Ci. *Nisi mentula instar hospitis sit Herculis.*

Λόγος τις, εἴρηκ' εὐθέως ἡ σὴ γυνή, 15
Ὅτι λῆρός ἐστι τἄλλα πρὸς Κινησίαν.
κι. Ἴθι νυν κάλεσον αὐτήν. λυ. τί οὖν δώσεις τί μοι;
κι. Ἔγωγε νὴ τὸν Δί', ἢν βούλῃ γε σύ.
Ἔχω δὲ τουθ' ὅπερ οὖν ἔχω δίδωμί σοι.
λυ. Φέρε νυν καλέσω καταβᾶσά σοι. κι. ταχύ νυν πάνυ 20
Ὡς οὐδεμίαν ἔχω γε τοῦ βίου χάριν,
Ἐξ οὗπερ αὕτη 'ξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας.
Ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιών, ἔρημα δὲ
Εἶναι δοκεῖ μοι πάντα. τοῖς δὲ σιτίοις
Χάριν οὐδεμίαν οἶδ' ἐσθίων. ἔστυκα γάρ. 25
μυ. Φιλῶ φιλῶ 'γὼ τοῦτον. ἀλλ' οὐ βούλεται
Ὑπ' ἐμοῦ φιλεῖσθαι. σὺ δέ με τούτῳ μὴ κάλει.
κι. Ὦ γλυκύτατον Μυρρινίδιον. τί ταῦτα δρᾷς;
Κατάβηθι δεῦρο. μυ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν αὐτόσ' οὔ.
κι. Ἐμοῦ καλοῦντος οὐ καταβήσει Μυρρίνη; 30
μυ. Οὐ γὰρ δεόμενος οὐδὲν ἐκκαλεῖς ἐμέ.
κι. Ἐγὼ οὐ δεόμενος; ἐπιτετριμμένος μὲν οὖν.
μυ. Ἄπειμι. κι. μὴ δῆτ', ἀλλὰ τῷ γ' οὖν παιδίῳ
Ὑπάκουσον. οὗτος οὐ καλεῖς τὴν μαμμίαν;
Παῖς. Μαμμία μαμμία. μαμμία. 35
κι. Αὕτη τί πάσχεις; οὐδ' ἐλεεῖς τὸ παιδίον
Ἄλουτον ὂν κἄθηλον ἕκτην ἡμέραν;
μυ. Ἔγωγ' ἐλεῶ δῆτ'. ἀλλ' ἀμελὴς αὐτῷ πατὴρ
Ἐστίν. κι. κατάβηθ' ὦ δαιμονία τῷ παιδίῳ.
μυ. Οἷον τὸ τεκεῖν. καταβατέον. κι. τί γὰρ πάθω; 40
Ἐμοὶ γὰρ αὕτη καὶ νεωτέρα δοκεῖ
Πολλῷ γεγενῆσθαι κἀγανωτέρα βλέπειν.
Χ' ἃ δυσκολαίνει πρὸς ἐμὲ καὶ βρενθύεται,
Ταῦτ' αὐτὰ δή 'σθ' ἃ κἄμ' ἐπιτρίβει τῷ πόθῳ.
μυ. Ὦ γλυκύτατον σὺ τεκνίδιον κακοῦ πατρός. 45
Φέρε σε φιλήσω γλυκύτατον τῇ μαμμίᾳ.
λυ. Τί ὦ πόνηρα ταῦτα ποιεῖς χ' ἁτέραις
Πείθει γυναιξὶν, κἀμ' μετ' ἄχθεσθαι ποιεῖς.
κι. Αὕτη με λυπεῖ. μυ. μὴ πρόσαγε τὴν χεῖρά μοι.
κι. Τὰ δ' ἔνδον ὄντα τἀμὰ καὶ σὰ χρήματα 50
Χεῖρον διατιθεῖς. μυ. ὀλίγον αὐτῶν μοι μέλει.
κι. Ὀλίγον μέλει σοι τῆς κρόκης φορουμένης
Ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων; μυ. ἔμοιγε νὴ Δία.
Τὰ τῆς Ἀφροδίτης ἱερ' ἀνοργίαστά σοι
Χρόνον τοσοῦτόν ἐστιν. οὐ βαδιεῖ πάλιν; 55
μυ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἢν μὴ διαλλαχθῆτέ γε
Καὶ τοῦ πολέμου παύσησθε. κι. τοιγάρ, ἢν δοκῇ,
Καὶ ταῦτ' ἄπειμι ἐκεῖσε. μυ. νυν δ' ἀπομώμοκα.
κι. Σὺ δ' ἀλλὰ κατακλίνηθι μετ' ἐμοῦ διὰ χρόνου.
μυ. Οὐ δῆτα. καίτοι σ' οὐκ ἐρῶ γ' ὡς οὐ φιλῶ. 60
κι. Φιλεῖς; τί οὖν οὐ κατεκλίνης ὦ Μυρρίνιον.
μυ. Ὦ καταγέλαστ' ἐναντίον τοῦ παιδίου;
κι. Μὰ Δί' ἀλλὰ τοῦτό γ' οἴκαδ' ὦ Μανῆ φέρε.
Ἰδοὺ τὸ μέν σοι παιδίον καὶ δὴ 'κποδών.
Σὺ δ' οὐ κατακλίνει. μυ. ποῦ γὰρ ἄν τις καὶ τάλαν 65
Δράσειε τοῦτο. κι. ὅπου τοῦ Πανὸς καλόν.
μυ. Καὶ πῶς ἔθ' ἁγνὴ δῆτ' ἀνέλθοιμ' ἐς πόλιν.
κι. Κάλλιστα δήπου λουσαμένη τῇ Κλεψύδρᾳ.
μυ. Ἔπειτ' ὀμόσασα δῆτ' ἐπιορκήσω τάλαν;
κι. Εἰς ἐμὲ τράποιτο. μηδὲν ὅρκου φροντίσῃς. 70
μυ. Φέρε νυν ἐνέγκω κλινίδιον νῷν. κι. μηδαμῶς.
Ἀρκεῖ χαμαὶ νῷν. μυ. μὰ τὸν Ἀπόλλω μή σ' ἐγὼ
Καίπερ τοιοῦτον ὄντα κατακλινῶ χαμαί.
κι. Ἥ τοι γυνὴ φιλεῖ με δήλη 'στὶ καλῶς.
μυ. Ἰδοὺ κατάκεισ' ἀνύσας τι, κἀγὼ 'κδύομαι. 75
Καίτοι τὸ δεῖνα ψίαθός ἐστ' ἐξοιστέα.
κι. Ποία ψίαθος; μὴ μοί γε. μυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
Αἰσχρὸν γὰρ ἐπὶ τόνου γε. κι. δός μοί νυν κύσαι.
μυ. Ἰδού. κι. παπαιάξ. μυ. ἧκε νυν ταχέως πάνυ.
Ἰδοὺ ψίαθος. κατάκεισο, καὶ δὴ 'κδύομαι. 80
Καίτοι τὸ δεῖνα προσκεφάλαιον οὐκ ἔχεις.
κι. Ἀλλ' οὐ δέομ' οὐδὲν ἔγωγε. μυ. νὴ Δί' ἀλλ' ἐγώ.
κι. Ἀλλ' ἢ τὸ πέος τοδὶ Ἡρακλῆς ξενίζεται.

Ἀνίστασ'

Ἀνίστασ' ἀναπήδησον. μυ. ἤδη πάντ' ἔχω.
κι. Ἅπαντα δῆτα; δεῦρό νυν ὦ χρυσίον. 85
μυ. Τὸ στρόφιον ἤδη λύομαι. μέμνησό νυν.
Μή μ' ἐξαπατήσῃς τὰ περὶ τῶν διαλλαγῶν.
κι. Νὴ Δί' ἀπολοίμην ἆρα. μυ. σισύραν οὐκ ἔχεις;
κι. Μὰ Δί' οὐδὲ δέομαί γ', ἀλλὰ βινεῖν βούλομαι.
μυ. Ἀμέλει ποιήσεις τοῦτο. ταχὺ γὰρ ἔρχομαι. 90
κι. Ἅνθρωπος ἐπιτρίψει με διὰ τὰ στρώματα.
μυ. Ἔπαιρε σαυτόν. κι. ἀλλ' ἐπῆρται τοῦτό γε.
μυ. Βούλει μυρίσω σε; κι. μὰ τὸν Ἀπόλλω μή μέ γε.
μυ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἤν τε βούλει γ' ἤν τε μή.
κι. Εἴθ' ἐκχυθείη τὸ μύρον ὦ Ζεῦ δέσποτα. 95
μυ. Πρότεινε δὴ τὴν χεῖρα κἀλείφου λαβών.
κι. Οὐχ ἡδὺ τὸ μύρον μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτογί.
Εἰ μὴ διατριπτικόν τε κοὐκ ὄζον γάμων.
μυ. Τάλαιν' ἐγώ, τὸ ῥόδιον ἤνεγκον μύρον.
κι. Ἀγαθόν. ἔα αὔτ' ὦ δαιμονία. μυ. ληρεῖς ἔχων. 100
κι. Κάκιστ' ἀπόλοιθ' ὁ πρῶτος ἑψήσας μύρον.
μυ. Λαβὲ τόνδε τὸν ἀλάβαστρον. κι. ἀλλ' ἕτερον ἔχω.
Ἀλλ' ὦζυρὰ κατάκεισο καὶ μή μοι φέρε
Μηδέν. μυ. ποιήσω ταῦτα νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
Ὑπολύομαί γ' οὖν. ἀλλ' ὅπως ὦ φίλτατε 105
Σπονδὰς ποιεῖσθαι ψηφιεῖ. κι. βουλεύσομαι.
Ἀπολώλεκέν με κἀπιτέτριφεν ἡ γυνή.
Τά τ' ἄλλα πάντα κἀποδείρασ' οἴχεται.
Οἴμοι τί πάθω; τίνα βινήσω
Τῆς καλλίστης πασῶν ψευσθείς; 110
Πῶς ταυτηνὶ παιδοτροφήσω;
Ποῦ Κυναλώπηξ;
Μίσθωσόν μοι τὴν τιτθήν.

Exsurge, prosili. Mur. Omnia hic parata sunt.
Cin. An omnia inquis? huc ades mea aurea.
Mur. Strophium resolue pectorale, tu modo
Nec falle me, nec fœderum obliuiscere.
Cin. Aut Iuppiter me perdat. Mur. Haud mastrucam habes.
Cin. Nihil necesse est. sed libens coierim.
Mur. Hoc ergo facies, quippe mox illuc eo.
Cin. Homo iste propter stragula hic me deteret.
Mur. Tete parumper surrige. Cin. arrectum hoc quidem est.
Mur. Vin' ut te inungam? Cin. per Iouem nullus velim.
Mur. Per Cyprin almam, seu velis seu non velis.
Cin. O si vnguen illud effluat Rex Iuppiter.
Mur. Manum ergo porrige, accipe istud vnctui.
Cin. Per Apollinem ista vnguenta non sunt suauia,
Intrita ni sint, nuptias ;; olentia.
Mur. Rhodium vnguen eheu mecum inepta detuli.
Cin. Bonum est. sed aliud mitte, sis. Mur. nugas agis.
Cin. Vtinam perisset primus vnguentarius.
Mur. Alabastrum age istud sume. Cin. sed habeo alterum,
Tu tum supina accumbe, vam ne quidquam mihi
Adferre cura. Mur. Hoc exsequar per Artemin,
En calceos resoluo, at ò charissime
Vide vt illa fiant fœdera. Cin. animum aduertero,
Hæc perdidit me, & prorsus extritum dedit
Mulier facesse is, meq; nudum excodicans.
Heu me miserum! quam permolam, vbi
Formosissima me decepit?
An cum puero hanc ego tollam?
Volpa-ser heus tu,
Vulnam mi nunc conduce.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.
Κινησίας.

χο. γε. Ἐν δεινῷ γ' ὦ δύστηνε κακῷ
Τείρει ψυχὴν ἐξαπατηθείς.
Κἄγωγ' οἰκτείρω σ'. αἰαῖ.
Ποῖος γὰρ ἂν ἢ νεφρὸς ἀντίσχοι
Ποία ψυχή, ποῖοι δ' ὄρχεις; 5
Ποία δ' ὀσφύς, ποῖος δ' ὄρρος
Κατατεινόμενος
Καὶ μὴ κινῶν τοὺς ὄρθρους.
κι. Ὦ Ζεῦ δεινῶν ἀντισπασμῶν.
χο. γε. Ταυτὶ μέντοι νυνί σ' ἐποίει- 10
Σ' ὁ παμβδελυρὰ καὶ παμμυσαρά.
κι. Μὰ Δί' ἀλλὰ φίλη καὶ παγγλυκερά.
χο. γε. Ποία γλυκερά; μιαρὰ μιαρά.
Ὦ Ζεῦ, ὦ Ζεῦ.
Εἴθ' αὐτὴν ὥσπερ τοὺς θωμοὺς 15
Μεγάλῳ τυφῷ καὶ πρηστῆρι
Ξυστρέψας καὶ ξυγγογγυλίσας
Οἴχοιο φέρων. εἶτα μεθείης.
Ἡ δὲ φέροιτ' αὖ πάλιν εἰς τὴν γῆν.
Κᾆτ' ἐξαίφνης 20
Περὶ τὴν ψωλὴν περιβαίη.

CHORVS SENVM.
Cinesias.

Ch.s. MAgno is felix angore animus
Tuis deceptus nunc cruciatur.
Miseror q; tuam sortem, heu heu
Quis enim illud ferre vnquam possit?
Quæ mens? quod pectus? qui testes?
Quæ vis lumborum? quis penis
Ita distentus?
Atque in lucem productus.
Cin. O tormina dira reuulsiua.
Ch.s. Scilicet horum causa malorum est
Mulier scelerata atque nefanda.
Cin. Sed amica mihi totaque dulcis.
Ch. Quid dulcis? at exsecranda, mala:
O diuûm rector
Tu fulminei turbine venti
Illam contorquens atque rotans
Sublime feras & agas, deinde
Mittas, illa in terram redeat
Atque subinde
Curtum penem vndique fraxet.

ΚΗΡΥΞ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ,
Πρόβουλος, Ἀθηναῖος.

κη. Πᾷ τᾶν Ἀθανᾶν ἐστιν ἁ γερωχία
Ἢ τοὶ Πρυτάνιες; λῶ τι μυσίξαι νέον.
πρ. Σὺ δ' εἶ τίς; πότερον ἄνθρωπος ἢ Κονίσαλος;
κη. Κᾶρυξ ἐγὼν ὦ κυρσάνιε ναὶ τὼ σιὼ
Ἔμολον ἀπὸ Σπάρτας περὶ τᾶν διαλλαγᾶν. 5
πρ. Κἄπειτα δόρυ δῆθ' ὑπὸ μάλης ἥκεις ἔχων;
κη. Οὐ τὸν Δί' οὐκ ἐγών γα. πρ. ποῖ μεταστρέφει;
Τί δὴ προβάλλει τὴν χλαμύδ'; ἦ βουβωνιᾷς
Ὑπὸ τῆς ὁδοῦ; κη. παλαιὸς ὀργᾷ ναὶ τὸν Κάστορα

CADVCEATOR LACED. PRObulus, Atheniensis.

Cad. VBi est Senatus, Principésve qui regunt
Hanc vrbem Athenas, rem nouam fari volo.
Prob. Verùm quis es tu, homóne es an Conissalus.
Cad. Caduceator, ò puer. sum per deos
Sparta profectus Pacis ergo & fœderum.
Pr. Hastile, credo, subter axilla ferens.
Cad. Minime, Iouem altum testor. Pr. Ecquò verteris?
Aut quò sagum prætendis? an labor via
Tibi inguen inflat. Cad. Iamdiu ecastor homo

Turgescit ardens. Prob. at scelestè & arrigis.
Cad. Non certè ego, ah ne rursus accedas propè.
Pr. Quid hic habes? Cad. Laconicam Scytalam puta.
Prob. Scytala iste ramus si tamen Laconica est:
Mihi vt scienti vera nunc edissere.
Quis est apud vos publicæ status rei?
Cad. Arrecta tota est Sparta, neruus omnibus
Socijs rigore tenditur, Pallena opus est
Prob. Quis ergo vobis istud inuexit mali?
A Pane credo est. Cad. Lampito princeps, puto
Hoc fecit, vnà plurimaq; fœmina
Spartana in vrbe quæ viros ab Eugys
Vnà expulerunt missione carcerum.
Pr. Quid facitis ergo? Cad. vrgemur anxitudine,
Totam per vrbem cernui ocquinisc imus
Vt qui lucernas præferunt: nam fœminæ
Nos horto abarcent, donec armis destitis
Coeat in vnum fœdus tota Græcia.
Ath. Hac propter ergo vbique coniurauerant
Vno ordine istud fœminæ, iam intelligo.
Sed iam facesse, dic statim legent viros
Ius summum habentes, fœdera hac qui sanciant,
Alios Senatus ipse, dicam vt eligat
Ch.m. Hinc faciales, hoc rutabulum indicans.
Læta efferor, nam dicis omnino optima.

Ἄνθρωπος. πρ. ἀλλ' ἔστυκας ὦ μιαρώτατε. 10
κη. Οὐ τὸν Δί' οὐκ ἔγωγα. μὴ δ' αὖ πλαδδίη.
πρ. Τί δ' ἐστί σοι τοδί. κη. σκυτάλα Λακωνικά.
πρ. Εἴπερ γε χ' αὕτη 'στι σκυτάλα Λακωνική.
Ἀλλ' ὡς πρὸς εἰδότα με σὺ τἀληθῆ λέγε.
Τί τὰ πράγμαθ' ὑμῖν ἐστι τἀν Λακεδαίμονι; 15
κη. Ὀρσὰ Λακεδαίμων πᾶα, καὶ τοὶ σύμμαχοι
Ἅπαντες ἐστύκαντι, πελλάνας δὲ δεῖ.
πρ. Ἀπὸ τοῦ δὲ τουτὶ τὸ κακὸν ὑμῖν ἔπεσεν.
Ἀπὸ Πανός; κη. οὐκ. ἀλλ' ἀρχὰ μὲν οἰῶ Λαμπιτώ.
Ἔπειτα δ' ἄλλαι ταὶ κατὰ Σπάρταν ἅμα 20
Γυναῖκες αἵπερ ἀπὸ μιᾶς ὑσπλάτιδος
Ἀπήλασαν τοὺς ἄνδρας ἀπὸ τῶν ὑσσάκων.
πρ. Πῶς οὖν ἔχετε; κη. μογίομες. ἂν γὰρ τὰν πόλιν
Αἵπερ λυχνοφορίοντες ἀποκεκύφαμες.
Ταὶ γὰρ γυναῖκες οὐδὲ τῶ μύρτω θιγῆν 25
Ἐῶντι, πρὶν ἅπαντες ἐξ ἑνὸς λόγω
Σπονδὰς ποιησώμεθα ποττὰν Ἑλλάδα.
αθην. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα πανταχόθεν ξυνομώμοται
Ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἄρτι νυνὶ μανθάνω.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα φράζε περὶ διαλλαγῶν 30
Αὐτοκράτορας πρέσβεις πέμπειν ἐνθαδί.
Ἐγὼ δ' ἑτέρους ἐνθένδε τῇ βουλῇ φράσω
Πρέσβεις ἑλέσθαι τὸ πέος ἐπιδείξας τοδί.
κη. Ποτάομαι κράτιστα γὰρ παντᾷ λέγεις.

CHORVS SENVM,
Chorus Mulierum.

Ch.se. Nil inexpugnabile est praut mulier improba
Sed nec ignis ita m potens, nec fera adeò impudens.
Ch.m. Qui sciebas ista, qui sit bella mihi vt excites?
Quum me amicam certam habere posses, moleste homo.
Ch.s. Quippe in omnem fœminam implacabile odium . gero.
Ch.m. Hoc quidem fac vt lubet, sed nunc misereor tui,
Cum tuor nudum esse, ridendúmque penitus virum
Quin propinquans induam te exomide lacernula.
Ch.se. Per Iouem vos istud vnum non facitis improbe,
Nam mala ira bulliente deposita vestis est.
Ch.m. Iam videris esse vir, nec ludibrio habendus es,
Sin molestus non fuisses, hunc tibi ego bestiam
Eruissem comprehensam quæ tuo oculo sedet.
Ch.se. Hinc premens hinc me atterebat annulus , age aspice,
Excute atque ostende primùm quum fuerit eruta.
Namque bestia illa pungit iamdiu oculum meum.
Ch. mu. Hæc ego exsequar licet sis asper homo & improbus:
Iuppiter, quàm magna res est qui tibi inerat culex,
Non vides? non hæc rogo est tipulla Tricorysia?
Ch.s. Per Iouem multùm fuisti commoda mihi adiuua.
Iamdiu me lancinabat, nunc lacrymor adfatim.
Ch. m. At te ego abstergam, licet sis vir malus & improbus,
Quin & osculabor. Ch.s. auffer oscula. Ch.m. imò ingratijs.
Ch.s. Ne venite, namque noui vos adulanti nimis
Esse natura, & benè illud dicitur vulgarium,
Nec simul cum pessimis sis, sed nec absque pessimis.
Nunc libens tecum paciscor fœderatus, nec malum
Postmodum vobis creare, nec pati à vobis volo.
Nunc in vnum nos coacti age insecemus canticum.
Ch.mu. Neminem, ô viri, paramus ciuitatis lædere.
Oratione vel re
Sed potius oppidò
Omnimoda dicere, &
Patrare bona, præteriti
Quippe satis est mali:
Sed vir & fœmina
Omnis hic imperet:

ΧΟΡΟΣ ΑΝΔΡΩΝ,
Χορὸς γυναικῶν.

χο.αν. Οὐδέν ἐστι θηρίον γυναικὸς ἀμαχώτερον,
Οὐδὲ πῦρ, οὐδ' ὧδ' ἀναιδὴς οὐδεμία πάρδαλις.
χο.γυν. Ταῦτα μέντοι ξυνιείς. εἶτα πολεμεῖς εἰπέ μοι;
Ἐξὸν ὦ πόνηρε σὺ βεβαίαν νῦν μ' ἔχειν φίλην.
χο.αν. Ὡς ἐγὼ μισῶν γυναῖκας οὐδέποτε παύσομαι. 5
χο.γυν. Ἀλλ' ὅταν βούλῃ σύ. νυνὶ δ' οὔ σε περιόψομαι
Γυμνὸν ὄνθ' οὕτως. ὁρῶ γὰρ ὡς σὺ καταγέλαστος εἶ.
Ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδ' ἐνδύσω σε προσιοῦσ' ἐγώ.
χο.αν. Τοῦτο μὲν μὰ τὸν Δί' οὐ πονηρὸν ἐποιήσατε.
Ἀλλ' ὑπ' ὀργῆς γὰρ πονηρᾶς καὶ τότ' ἀπέδυν ἐγώ. 10
χο.γυν. Πρῶτα μὲν φαίνει γ' ἀνήρ. εἶτ' οὐ καταγέλαστος εἶ.
Κἂν μή με λυπῇς, ἐγώ σου γ' ἂν τόδε τὸ θηρίον
Τοὐπὶ τῷ φθαλμῷ λαβοῦσ' ἐξεῖλον ἂν ὃ νῦν ἔνι.
χο.αν. Τοῦτ' ἄρ' ἦν τοὐπιτρῖβον ὁ δακτύλιος οὑτοσί.
Ἐκσκάλευσον αὐτὸ κᾆτα δεῖξον ἀφελοῦσά μοι. 15
Ὡς τὸν ὀφθαλμόν γέ μου νὴ τὸν Δία πάλαι δάκνει.
χο.γυν. Ἀλλὰ δράσω ταῦτα. καίτοι δύσκολος γ' ἔφυς ἀνήρ.
Ἦ μέγ' ὦ Ζεῦ χρῆμ' ἰδεῖν τῆς ἐμπίδος ἔνεστί σοι.
Οὐχ ὁρᾷς; οὐκ ἐμπίς ἐστιν ἥδε Τρικορυσία;
χο.αν. Νὴ Δί' ὤνησάς γέ μ' ὡς πάλαι γέ μ' ἐφρεωρύχει. 20
Ὡς ἐπειδὴ 'ξῃρέθη, ῥεῖ μου τὸ δάκρυον πολύ.
χο.γυν. Ἀλλ' ἀποψήσω σ' ἐγώ. καίτοι γε πάνυ πονηρὸς εἶ.
Καὶ φιλήσω. χο.αν. μὴ φιλήσῃς. χο.γυν. ἤν τε βούλῃ γ' ἤν τε μή.
χο.αν. Ἀλλὰ μὴ ὥρασ' ἵκοισθ'. ὡς ἐστὲ θωπικαὶ φύσει
Κἄστ' ἐκεῖνο τοὔπος ὀρθῶς κοὐ κακῶς εἰρημένον. 25
Οὔτε ξὺν πανωλέθροισιν οὐδ' ἄνευ πανωλέθρων.
χο.γυν. Ἀλλὰ νυνὶ σπένδομαί σοι τὸ λοιπὸν οὐκέτι
Οὔτε δράσω φλαῦρον οὐδὲν οὐδ' ὑφ' ὑμῶν πείσομαι.
Ἀλλὰ κοινῇ συσταλέντες τοῦ μέλους ἀρξώμεθα.
Οὐ παρασκευαζόμεθα τῶν πολιτῶν οὐδέν' ὦ ν- 30
δρες φλαῦρον εἰπεῖν οὐδὲ ἕν.
Ἀλλὰ πολὺ τοὔμπαλιν
Πάντ' ἀγαθὰ καὶ λέγειν
Καὶ δρᾶν. ἱκανὰ γὰρ τὰ κακὰ
Καὶ τὰ παρακείμενα. 35
Ἀλλ' ἐπαγγελλέτω
Πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνή

Εἴ τις ἀργυρίδιον
Δεῖται λαβεῖν μνᾶς ἢ δύ' ἢ
Τρεῖς. ὡς πόλλ' ἔσω 'στὶν 40
Κἄχομεν βαλάντια.
Κἄν ποτ' εἰρήνη φανῇ,
Ὅς τις ἂν νυνὶ δανείσηται
Παρ' ἡμῶν ἂν λάβῃ
Μηκέτ' ἀποδιδῷ. 45
Ἑστιᾶν δὲ μέλλομεν ξένους τινὰς Καρυστίους
Ἄνδρας καλούς τε κἀγαθούς.
Κἄστιν ἔτνος τι. καὶ
Δελφάκιον ἦν τί μοι
Καὶ τοῦτο τέθυχ', ὥστε τὰ κρέα 50
Ἔξεσθ' ἁπαλὰ καὶ καλά.
Ἥκετ' εἰς ἐμοῦ, ἐς
Τήμερον. πρῲ δὲ χρὴ
Τοῦτο δρᾶν λελουμένους,
Αὐτούς τε καὶ τὰ παιδί', εἶτ' 55
Τὰ ἔσω βαδίζειν.
Μηδ' ἐρέσθαι μηδ' ἕνα
Ἀλλὰ χωρεῖν ἄντικρυς
Ὥσπερ οἴκαδ' εἰς
Ἑαυτῶν γεννικῶς. 60
Ἴσως δ' ἡ θύρα κεκλείσεται.

Si quis sumere velit
Argentum egenus, binas minas
Aut tres, plurimi intus
Quos habemus sacculi.
Sin resurgat alma Pax
Fœnerator quisquis à nobis
Habebit, reddere
Insuper habeat.
Quin & inuitamus ad cœnam hospites Carystios
Frugi catos bonos viros.
Pultem habemus, & sacres
Porculus adest mihi
Mactatus: ita habebitis bona
Et molliculа carnium.
Ergo adeste huc mihi.
Hoc die, mane agant,
Hoc idem qui lauerint
Ipsis simul puellulis.
Veniant & intus,
Nec rogassint quempiam,
Sed palàm incedant, velut
In suam domum
Solent prognariter.
Sic vobis aperta erit foris.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ, ΛΑΚΩΝΕΣ, Ἀθηναῖοι, Λυσιστράτη.

χο.γε. Καὶ μὴν ἀπὸ τῆς Σπάρτης οἱδὶ πρέσβεις ἕλκοντες ὑπήνας
Χωροῦσ' ὥσπερ χοιροκομεῖον περὶ τοῖς μηροῖσιν ἔχοντες.
Ἄνδρες Λάκωνες, πρῶτα μέν μοι χαίρετε,
Εἶτ' εἴπαθ' ἡμῖν πῶς ἔχοντες ἥκετε.
λα. Τί δεῖ ποθ' ὑμὲ πολλὰ μυσίδδην ἔπη. 5
Ὁρῆν γὰρ ἔξεσθ' ὡς ἔχοντες ἵκομες.
χο.γε. Βαβαί. νενεύρωται μὲν ἡ συμφορὰ
Δεινῶς, τεθερμῶσθαί τε χεῖρον φαίνεται.
λα. Ἄφατα. τί κα λέγοι τις. ἀλλ' ὅπᾳ σέλει
Παντᾷ τις ἐλσὼν ἁμὶν εἰράναν σέτω. 10
χο.γε. Καὶ μὴν ὁρῶ καὶ τούσδε τοὺς αὐτόχθονας
Ὥσπερ παλαιστὰς ἄνδρας ἀπὸ τῶν γαστέρων
Θαἰμάτι' ἀποστέλλοντας, ὥστε φαίνεται
Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος.
αθ. Τίς ἂν φράσειε ποῦ 'στιν ἡ Λυσιστράτη; 15
Ὡς ἄνδρες ἡμεῖς οὑτοιὶ τοιουτοιί.
χο.γε. Χ' αὕτη ξυνάδει χἀτέρα ταύτη νόσος.
Ἦ που πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει;
αθην. Μὰ Δί', ἀλλὰ ταυτὶ δρῶντες ἐπιτετρίμμεθα.
Ὥστ' εἴ τις ἡμᾶς μὴ διαλλάξει ταχύ, 20
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ Κλεισθένη βινήσομεν.
χο.γε. Εἰ σωφρονεῖτε, θαἰμάτια λήψεσθ', ὅπως
Τῶν Ἑρμοκοπιδῶν μή τις ὑμᾶς ὄψεται.
αθην. Νὴ τὸν Δί' εὖ μέντοι λέγεις. λα. ναὶ τὼ σιὼ
Παντᾷ γα. φέρε τὸ ἔσθος ἀμβαλώμεθα. 25
αθην. Ὦ χαίρετ' ὦ Λάκωνες. αἰσχρά γ' ἐπάθομεν.
λα. Ὦ Πολυχαρείδα, δεινά γ' αὖ πεπόνθαμες.
Αἴ κ' εἶδον ἁμὲ τὤνδρες ἀναπεφλασμένως.
αθην. Ἄγε δὴ Λάκωνες αὔθ' ἕκαστα χρὴ λέγειν.
Ἐπὶ τί πάρεστε δεῦρο; λα. περὶ διαλλαγᾶν 30
Πρέσβεις. αθην. καλῶς δὴ λέγετε. χ' ἡμεῖς τουτογί.
Τί οὐ καλοῦμεν δῆτα τὴν Λυσιστράτην,
Ἥπερ διαλλάξειεν ἡμᾶς ἂν μόνη.
λα. Ναὶ τὼ σιὼ, κἂν λῆτε, τὸν Λυσίστρατον.
χοδιω. Ἀλλ' οὐδὲν ἡμᾶς ὡς ἔοικε δεῖ καλεῖν. 35
Αὕτη γὰρ ὡς ἤκουσεν ἤδ' ἐξέρχεται.
Χαῖρ' ὦ πασῶν ἀνδρειοτάτη. δεῖ δὴ νυνί σε γενέσθαι

CHORVS SENVM, LACONES, Athenienses, Lysistrata.

Ch.s. *EN adueniunt à Sparta legati, barbámque trahentes*
Incedunt, circumque femora habent paxillum immane regentem.
Saluete primùm vos viri Laconici,
Dein vt valentes, huc venitis, dicite.
La. *Cur frustra amatis multa verba fundere,*
Videre fas est quo venimus in statu.
Ch.s. *Papæ calamitas ista nunc virescere*
Videtur, atque in peius exardescere.
La. *Quid plura narres perperam? adsit qui velit*
Modo ille nobis optimam pacem duit.
Ch.s *At verò, & istos intuor Aborigines*
Quinquertionum more de finibus suas
Retrahere vestes, prorsus hoc morbi genus
Videtur esse exercitamenti vicem.
Ath. *Quis inficet nobis vbi est Lysistrata?*
Adesse dicat nos viros eiusmodi.
Ch.s. *Et ista morbo & altera isti concinit:*
Estisne capti manè vos tentigine?
Athen. *Minimè, sed ista, dum facimus, absumimur.*
Quin si ista nemo bella componat, statim
Nobis necesse est Clisthenem perdepsere.
Ch. *Si sapere vultis, induetis pallia,*
Ne, signa qui truncare amant, vos viderint.
Ath. *Benè per Iouem inquis.* La. *Per gemellos cælites*
Rectè mones, amictus inducendus est.
Ath. *Lacones ô saluete, turpia patimur.*
La. *O Polycharida, quàm graue anclamus malum,*
Mutoniatos si viri nos viderint!
Ath. *Agedum, Lacones, sciscitemur singula.*
Quare huc adestis? Lac. *Pacis ergo & fœderum*
Legati. Ath. *Honestus sermo, idipsum quærimus.*
Quid ni vocamus ocyus Lysistratam
Quæ sola fœdus hoc ferre possiet?
Lac. *Pol huc vocate, & si lubet, Lysistratum.*
Ch.mu. *Sed nil necesse est hanc vocari, nam simul*
Vestram aure vocem accepit, egredi incipit.
O salue mulier fortissima, certè nunc te decet esse

Formidandam atque bonam, prauam atque grauem, placidam atque peritam,
Nam flos Graecae nobilitatis virtute tua inlice capti
In te vna spes nostras, & communes posuere querelas.
Lus. *Sed facilis est res, si tamen possunt capi*
Rigentes neruo, nec calentes inuicem:
Intelligam mox Pacis & locum & modum.
Ch. *Duc & prehende Principes Laconicos,*
Sed non molestè aut arroganter, nec velut
Nostri solebant, hoc inurbanè viri,
Sed beneuolè omnino, vt decet nos foeminas
Si quis manum non praebeat, duc mentula.
Athenienses deinde & istos accipe,
Et proxima illos parte ducens quam dabunt.
Lus. *Viri Lacones huc adeste proximè,*
Enstate, & hinc audite sermonem meum,
Mulier quidem sum, mens inest tamen mihi,
Opinionem nec meam malam autumo:
Tum saepè dicta patris audiui mei
Atque seniorum haud instituta perperam
Nunc increpabo, & iure vos communiter
Probris lacessam, quippe congeneres velut
Altaria aspersistis vno trulleo
Olympijs, Pylisq; Pythijsq; quot
Referre possem, si velim esse longior.
Et barbarorum exercitu praesentium
Hostili, & vrbes perdidistis & viros
In Graecia, iste hac clauditur sermo tenus.
Athen. *At ego veretri glande nugata occidi.*
Lus. *Deinde ô Lacones (namque vos nunc alloquor)*
Nescitis vt quondam Periclides Laco
Oratione Athenienses supplices
Sedens ad aram, in Punico pallens sago
Exercitum rogabat: illo tempore
Messena vobis imminebat, & dei
Premebat ira, mille quatuor viris
Cimon coactis, vniuersae reddidit
Spartae salutem: vos tamen solum Atticum
In vos beneficum & mune vastastis diu.
Athe. *Iniurij sunt, per Iouem, ô Lysistrata.*
Lac. *Lata ista culpa, at culus est latissimus.*
Lus. *Nec culpa abesse Athenienses dixerim.*
Nescis vt olim vos quoque in Catonacis
(Seruili amictu) adiuuerint Laconici
Armis coruscis, plurimisq; Thessalis
Occisione perditis, socijs, equis
Depraeliantes fortiter soli die
Vos, inquam, in illa liberarant pallio
Plebem induentes pro schema vilis pretij.
La. *Melior mihi vnquam visa non est foemina.*
Ath. *At vulua nunquam pulcrior visa est mihi.*
Lus. *Quum tot bona ergo accepta sint & praebita*
Cur sic libet pugnare, cur non desinit
Aerumna? quid vos esse concordes vetat?
La. *Hac nos auemus, si quid illum reddere*
Velis ambitum munimini. Lus. Sed quem? La. Pylon
Quam flagitantes iamdiu affectauimus.
Ath. *Te Conse testor, nunquam id impetrabitis.*
Lus. *Concedite illis. Ath. Porrò quid mouebimus?*
Lus. *Huius vicem poscendus est alter locus.*
Ath. *Cede ergo quemuis alterum, nobis date*
Echinunta primum, deinde Maliacum sinum
Bonè adiacentem, & crura vtrinque Megarica.
La. *Non per gemellos, omnia ô insanissime.*
Lus. *At mittite haec: pro cruribus ne sit mora.*
Ath. *Me, nudus vt colam arua, prolubium subit.*
La. *At, per Deos, me primum vt arua stercorem.*
Lus. *Mox ista fient, pacta si sint foedera:*
Hoc si videtur expedire, inite iam

Δεινὴν, ἀγαθὴν, φαύλην, σεμνὴν, ἀγανὴν, πολύπειρον
Ὡς οἱ πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων τῇ σῇ ληφθέντες ἴυγγι
Συνεχώρησάν σοι καὶ κοινῇ τἀγκλήματα πάντ' ἐπέτρεψαν.
λυ. Ἀλλ' οὐχὶ χαλεπὸν τοὔργον, εἰ λάβοι γέ τις 40
Ὀργῶντας, ἀλλήλων τε μὴ 'κπειρωμένους.
Τάχα δ' εἴσομαι 'γώ. ποῦ 'στιν ἡ Διαλλαγή;
χο. Πρόσαγε λαβοῦσα πρῶτα τοὺς Λακωνικοὺς,
Καὶ μὴ χαλεπῇ τῇ χειρὶ μηδ' αὐθαδικῇ. 45
Μηδ' ὥσπερ ἡμῶν ἅνδρες ἀμαθῶς τοῦτ' ἔδρων
Ἀλλ' ὡς γυναῖκας εἰκὸς οἰκείως πάνυ,
Ἢν μὴ διδῷ τὴν χεῖρα, τῆς σάθης ἄγε.
Ἴθι καὶ σὺ τούτους τοὺς Ἀθηναίους ἄγε
Οὗ δ' ἂν διδῶσι, πρόσαγε τούτους λαβομένη. 50
λυ. Ἄνδρες Λάκωνες, στῆτε παρ' ἐμὲ πλησίον,
Ἐνθένδε θ' ὑμεῖς· καὶ λόγων ἀκούσατε.
Ἐγὼ γυνὴ μέν εἰμι, νοῦς δ' ἔνεστί μοι.
Αὐτὴ δ' ἐμαυτῆς οὐ κακῶς γνώμης ἔχω.
Τοὺς δ' ἐκ πατρός τε καὶ γεραιτέρων λόγους 55
Πολλοὺς ἀκούσασ' οὐ μεμούσωμαι κακῶς.
Λαβοῦσα δ' ὑμᾶς λοιδορῆσαι βούλομαι
Κοινῇ δικαίως, οἱ μιᾶς ἐκ χέρνιβος
Βωμοὺς περιρραίνοντες ὥσπερ ξυγγενεῖς
Ὀλυμπίασιν, ἐν Πύλαις, Πυθοῖ, πόσους 60
Εἴποιμ' ἂν ἄλλους, εἴ με μηκύνειν δέοι.
Ἐχθρῶν παρόντων βαρβάρων στρατεύματι
Ἕλληνας ἄνδρας καὶ πόλεις ἀπόλλυτε.
Εἷς μὲν λόγος μοι δεῦρ' ἀεὶ περαίνεται.
αθην. Ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαί γ' ἀπεψωλημένος. 65
λυ. Εἶτ' ὦ Λάκωνες, πρὸς γὰρ ὑμᾶς τρέψομαι,
Οὐκ ἴσθ' ὅτ' ἐλθὼν δεῦρο Περικλείδας ποτὲ
Ὁ Λάκων Ἀθηναίων ἱκέτης καθέζετο
Ἐπὶ τοῖς βωμοῖς ὠχρὸς ἐν φοινικίδι
Στρατιὰν προσαιτῶν; ἡ δὲ Μεσσήνη τότε 70
Ὑμῖν ἐπέκειτο, χ' ὁ θεὸς σείων ἅμα.
Ἐλθὼν δὲ σὺν ὁπλίταισι τετρακισχιλίοις
Κίμων ὅλην ἔσωσε τὴν Λακεδαίμονα.
Ταυτὶ παθόντες τῶν Ἀθηναίων ὕπο
Δῃοῦτε χώραν ἧς ὑπ' εὖ πεπόνθατε. 75
αθην. Ἀδικοῦσιν οὗτοι νὴ Δί' ὦ Λυσιστράτη.
λα. Ἀδικίομες, ἀλλ' ὁ πρωκτὸς ἄφατον ὡς καλός.
λυ. Ὑμᾶς δ' ἀφήσειν τοὺς Ἀθηναίους οἴεις;
Οὐκ ἴσθ' ὅθ' ὑμᾶς οἱ Λάκωνες αὖθις αὖ
Κατωνάκας φοροῦντας, ἐλθόντες δορὶ 80
Πολλοὺς μὲν ἄνδρας Θετταλῶν ἀπώλεσαν,
Πολλοὺς δ' ἑταίρους Ἱππίου καὶ ξυμμάχους
Ξυνεκμαχοῦντες τῇ τόθ' ἡμέρᾳ μόνοι,
Κἠλευθέρωσαν, κἀντὶ τῆς κατωνάκης
Τὸν δῆμον ὑμῶν χλαῖναν ἠμπέσχον πάλιν. 85
λα. Οὔπα γυναῖκ' ὄπωπα χαϊωτέραν.
αθην. Ἐγὼ δὲ κύσθον γ' οὐδέπω καλλίονα.
λυ. Τί δῆθ' ὑπηργμένων γε πολλῶν κἀγαθῶν
Μάχεσθε, κοὐ παύεσθε τῆς μοχθηρίας;
Τί δ' οὐ διηλλάγητε; φέρε, τί τοὐμποδών; 90
λα. Ἀμές γα λῶμες, αἴ τις ἀμὶν τὤγκυκλον
Λῇ τοῦτ' ἀποδόμεν. λυ. ποῖον ὦ τᾶν; λα. τὰν Πύλον,
Ὥσπερ πάλαι δεόμεθα καὶ βλιμάττομες.
αθην. Μὰ τὸν Ποσειδῶ, τοῦτο μέν γ' οὐ δράσετε.
λυ. Ἄφετ' ὦγάθ' αὐτοῖς. αθην. κᾆτα τίνα κινήσομεν; 95
λυ. Ἕτερόν γ' ἀπαιτεῖτ' ἀντὶ τούτου χωρίον.
αθην. Τὸ δεῖνα τοίνυν παράδοθ' ἡμῖν τουτονὶ
Πρώτιστα τὸν Ἐχινοῦντα καὶ τὸν Μηλιᾶ
Κόλπον τὸν ὄπισθεν, καὶ τὰ Μεγαρικὰ σκέλη.
λυ. Οὐ τῷ σιῷ, οὐχὶ πάντα γε, ὦ Λυσιστράτη.
λυ. Ἐᾶτε, μηδὲν διαφέρου περὶ σκελοῖν. 100
αθην. Ἤδη γεωργεῖν γυμνὸς ἀποδὺς βούλομαι.
λα. Ἐγὼ δὲ κοπραγωγεῖν γα πρῶ ναὶ τὼ σιώ.
λυ. Ἐπὴν διαλλαγῆτε, ταῦτα δράσετε.
Ἀλλ' εἰ δοκεῖ δρᾶν ταῦτα, βουλεύσασθε καὶ 105

Ταῖς

Τοῖς ξυμμάχοις ἐλθόντες ἀνακοινώσατε.
ἀθην. Ποίοισιν ὦ τᾶν ξυμμάχοις; ἐστύκαμες.
Οὐ ταὐτὰ δόξει τοῖσι συμμάχοισι νῷν,
Βινεῖν ἅπασιν. λα. τοῖσι γοῦν ναὶ τὼ σιὼ
Ἁμοῖσι. ἀθην. καὶ γὰρ ναὶ μὰ Δία Καρυστίοις. 110
λυ. Καλῶς λέγετε. νῦν οὖν ὅπως ἁγνεύσετε.
Ὅπως ἂν αἱ γυναῖκες ὑμᾶς ἐν πόλει
Ξενίσωμεν ὧν ἐν ταῖσι κίσταις εἴχομεν.
Ὅρκους δ' ἐκεῖ καὶ πίστιν ἀλλήλοις δότε.
Κἄπειτα τὴν αὐτοῦ γυναῖχ' ὑμῶν λαβὼν 115
Ἄπεισ' ἕκαστος. ἀθην. ἀλλ' ἴωμεν ὡς τάχος.
λα. Ἄγ' ὅπα τὺ λῆς. ἀθην. νὴ τὸν Δί' ὡς τάχιστά γε.
λυ. Στρωμάτων δὲ ποικίλων καὶ χλανιδίων καὶ ξυστίδων
Καὶ χρυσίων ὅσ' ἐστὶν ἐμοί
Οὐ φθόνος ἔνεστί μοι 120
Πᾶσι παρέχειν φέρειν τοῖς
Παισὶν ὁπότ' ἄν τε θυγάτηρ
Τινὶ κανηφορῇ.
Πᾶσιν ὑμῖν λέγω.
Λαμβάνειν τῶν ἐμῶν 125
Χρημάτων νῦν ἔνδοθεν
Καὶ μηδὲν οὕτως
Εὖ σεσημάνθαι, τὸ μὴ οὐχὶ τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι
Χ' ἅττ' ἂν ἔνδον ᾖ φορεῖν.
Ὄψεται δ' οὐδὲν σκοπῶν εἰ μή τις 130
Ὑμῶν ὀξύτερον ἐμοῦ βλέπει.
Εἰ δέ τῳ μὴ σῖτος ὑμῶν ἐστι, βόσκει δ' οἰκέτας
Καὶ σμικρὰ πολλὰ παιδία,
Ἔστι παρ' ἐμοῦ λαβεῖν
Πυρίδια λεπτὰ μέν, 135
Ὁ δ' ἄρτος ἀπὸ χοίνικος
Ἰδεῖν μάλα νεανίας.
Ὅστις οὖν βούλεται
Τῶν πενήτων ἴτω
Εἰς ἐμοῦ, σάκους ἔχων καὶ κωρύκους. ὡς 140
Λήψεται πυρούς. ὁ Μανῆς δ' αὐτοῖς οὑμὸς ἐμβαλεῖ.
Πρός γε μέντοι τὴν θύραν
Προαγορεύω μὴ βαδίζειν τὴν ἐμήν,
Ἀλλ' εὐλαβεῖσθαι τὴν κύνα.

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΧΟΡΟΣ, Ἀθηναῖος, Λάκων.

θε. Ἄνοιγε τὴν θύραν. οὐ παραχωρεῖν θέλεις;
Ὑμεῖς τί κάθησθε; μῶν ἐγὼ τῇ λαμπάδι
Ὑμᾶς κατακαύσω; φορτικὸν τὸ χωρίον.
Οὐκ ἂν ποιήσαιμ'. εἰ δὲ πάνυ δεῖ τοῦτο δρᾶν,
Ὑμῖν χαρίζεσθαι προσταλαιπωρήσομεν. 5
χο. Χ' ἡμεῖς γε μετὰ σοῦ ξυνταλαιπωρήσομεν.
θε. Οὐκ ἄπιτε; κωκύσεσθε τὰς τρίχας μακρά.
Οὐκ ἄπιθ', ὅπως ἂν οἱ Λάκωνες ἔνδοθεν
Καθ' ἡσυχίαν ἀπίωσιν εὐωχημένοι.
ἀθην. Οὔπω τοιοῦτον συμπόσιον ὄπωπ' ἐγώ. 10
Ἦ καὶ χαρίεντες ἦσαν οἱ Λακωνικοί.
Ἡμεῖς δ' ἐν οἴνῳ συμπόται σοφώτατοι.
χο. Ὀρθῶς γ', ὅτι νήφοντες οὐχ ὑγιαίνομεν.
Ἢν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων,
Μεθύοντες ἀεὶ πανταχοῦ πρεσβεύσομεν. 15
Νῦν μὲν γὰρ ὅτ' ἂν ἔλθωμεν ἐς Λακεδαίμονα
Νήφοντες, εὐθὺς βλέπομεν ὅ τι ταράξομεν.
Ὥσθ' ὅτι μὲν ἂν λέγωσιν οὐκ ἀκούομεν,
Ἃ δ' οὐ λέγουσι ταῦθ' ὑπονενοήκαμεν.
Ἀγγέλλομεν δ' οὐ ταὐτὰ τῶν αὐτῶν πέρι. 20
Νυνὶ δ' ἅπαντ' ἤρεσκεν. ὥστ' εἰ μέν γέ τις
Ἄδοι Τελαμῶνος, Κλειταγόρας ᾄδειν δέον,
Ἐπῃνέσαμεν ἂν καὶ προσεπιωρκήσαμεν.
Ἀλλ' οὑτοιὶ γὰρ αὖθις ἔρχονται πάλιν
Ἐς ταυτόν. οὐκ ἐρρήσετ' ὦ μαστιγίαι. 25
θε. Νὴ τὸν Δί' ὡς ἤδη γε χωροῦσ' ἔνδοθεν.

Consilia, socios aduocate caeteros.
Ath. *Quos, quaeso, socios dicis? arrecti sumus,*
Nostris placebunt ista militibus satis,
Pruritus omnes tentat. La. *Ecastor is est*
Sensus meorum. Ath. *Idem volunt Carystij.*
Lys. *Pulchrè refertis, interim expurgemini,*
Vt vos in vrbe muneremur foeminae,
Et praebeamus lautia in cistis sita.
Iurate & illic mutuam fidem date,
Vnusq; vestrûm quisque sumpta coniuge
Exin facessat. Ath. *Ergo eamus quàm citò.*
La. *Duc vt voles tu.* Ath. *Per Iouem citissimè.*
Lys. *Stragulas sed discolores, siue vallas, lanulas*
Quicquid & auri inest mihi, non
Inuideo haec munera
Cunctis dare, liberisq;
Ferre, vt habeat puera fi-
Lia canephora.
Nempe vestro omnibus,
Ex meo sumere
Intus auro nunc licet.
Nil obseratum
Sic erit, quin signa vobis sit facul reuellere
Simul quod intus est
Ferre, nil videbit hic scrutator
Ni me fortè videt acutius.
Sin quis est vestrum farinas non habens, seruos alens
Et pusa plura pignora,
Accipiat hinc licet
Far tenue: Panis at
(Vt e, l ratio Choenicis)
Erit valida magnitas:
Quisquis ergo expetet
Pauperum, me petat
Cum canistris sacciperisq;:
Aufferet fruges meus quas metietur seruolus.
Hoc tamen denuntio,
Petere vt nemo postulet portam meam,
Sed si sapit, vitet canem.

FAMVLVS, CHORVS, Atheniensis, Laco.

Fam. *REclude ianuam, an recusas cedere?*
Vos quid sedetis? an maneatis dum face
Vos ure aduram? asperrimus sed est locus,
Nunquam istud ausim, sed tamen si opus siet,
Vestra adlaborem perlubenter gratia.
Ch. *Tecum labores hauriemus insimul.*
Fam. *Non hinc abitis? de capillis flebitis:*
Abitis inquam? dum Lacones hospites
Intus quiescant, lautè & accepti sient?
Ath. *Nunquam antè tale videram conuiuium,*
Fuere honesti scilicet Laconici,
Nosq; inter ipsa vina conuiuae cati.
Ch. *Benè ista certè, sobrij insani sumus,*
Athenienses fortè si persuasero,
Legationem semper ebrij obibimus:
Nam sobrij cùm venimus Lacedaemona
Statim videmus vnde turbemus nimis:
Quae sunt ab illis dicta non attendimus,
Quae dicta non sunt, suspicamur perperam
Renunciantes aliter atque dicta sunt,
At nunc probantur omnia, ac si quis canat
Telamoniam pro Clitagorica naenia
Laudemus atque deieremus falsiter.
Fam. *Sed ecce, ad vnum idémque nunc isti simul*
Redeunt, abitis flagriones ocyus?
Nam per Iouem intrò iámque procedunt viri.

La. *O Polycharida, sume sodes tibias:*
Saltatione bipede, vt adsultem tibi,
Et Athenienses nósque pulchrè concinam.
Ath. *Tu sume potius tibias insiatiles,*
Sic nos iuuat videre saltantes simul.
La. *O Musa*
Nunc puberibus monstra tuum
Canticum, notum nobis
Ciuibúsque notum Athenarum
O quæ illustria ad Artemisium
Facta, gens qua Attica
Gessit illa, quum Medósque vicit,
Quùmque nos Leonidas
Duxit apros centruces
Dentem asperantes rigidum, fluebat
Plurima vndique per ora spuma.
Simúlque per
Crura pedésque multa ferocia:
Namque immensa tanquam arena
Apparebant Persæ.
Artemi Diua ferarum tremor
Age virgo, age huc Dea veni
Ad fœdus nostrum, vt
Sit vtrisque diu stabile,
Vt nunc
Animúsque æquus & facilis sit
Semper his pactis
Quin & desinamus volpium
Fallacium, ô
Huc agedum adsis
Canum ô virago dux.
Lus. *Age ergo quando bellè habent se cætera*
Abducite illas ô Lacones, hasq; vos:
Vir fœminæ adstet, & viro adstet fœmina:
Exinde Diuis ritè perfecta simul
Saltatione, quod quidem vortat benè,
Porrò cauendum est ne quod erratum siet.
Age statue chorum, age Charitas,
Iterum & age, voca Artemin,
Etiam age, chorum Ieion age Didymum
Lenificum, age Nysium.
Cuique micantia cum Mænadum choro
Lumina, i-
gnéque rutilum age Iouem, age,
Pariter inclytam sobole coniugem,
Indigetesq; deos quibus vtimur
Testibus hic meminentibus.
Pacis ad ardua consilia optima
Quam dea constituit Cypris.
Alala io Pæana
Extollite altum, io
Victor vt omnis abit.
Euæ Euæ, Eua Euan.
Age effer ergo cantilenam
Laco nouissimam.

CHORVS LACONVM.

TAygeti amata tesqua, Musa nunc relinquens
Mihi Lacæna, ades nitentem
Apollinem in Amyclis celebrans deum
Cantu, æreas & Athenas.
Tyndaridásque bonos.
Qui propter Eurotam vacant ludis
Et leuia in altum ab-
Legmina multa vibrant.
O cantemus Spartam vbi bem

λα. Ὦ Πολυχαρίδα, λαβὲ τὰ φυσατήρια
Ἵν' ἐγὼ διποδιάξω τε κἀείσω καλὸν
Ἐς τὼς Ἀθαναίως τε καὶ ὑμᾶς ἅμα.
ἀθην. Λαβὲ δῆτα τὰς φυσαλλίδας πρὸς τῶν θεῶν 30
Ὡς ἥδομαί γ' ὁρῶν ὑμᾶς ὀρχουμένους.
λα. Ὅρμαον
Τὼς κυρσανίως ὦ Μναμόνα
Τὰν τεὰν μῶαν, ἅτις
Οἶδεν ἁμὲ τώς τ' Ἀθαναίως, 35
Ὅκα τοὶ μὲν ἐπ' Ἀρταμιτίῳ
Πρόκροον θείκελοι
Ποττὰ κᾶλα, τὼς Μήδως τ' ἐνίκων.
Ἁμὲ δ' αὖ Λεωνίδας
Ἆγεν, ἅπερ τὼς κάπρως 40
Θάγοντας, οἰῶ, τὸν ὀδόντα, πολὺς
Δ' ἀμφὶ τὰς γένυας ἀφρὸς ἤνσεε
Πολὺς δ' ἅμα
Καὶ κατὰ τῶν σκελῶν ἀφρὸς ἵετο.
Ἦν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως 45
Τᾶς ψάμμας τοὶ Πέρσαι.
Ἀγροτέρ' Ἄρτεμι σηροκτόνε
Μόλε δεῦρο παρσένε σιὰ
Ποττὰς σπονδάς,
Ὡς συνέχῃς πολὺν ἁμὲ χρόνον. 50
Νῦν δ' αὖ
Φιλία δ' αἰὲς εὔπορος εἴη
Ταῖσι συνθήκαις.
Καὶ τᾶν αἱμύλαν ἀλωπέκων
Παυσαίμεθ' ὦ 55
Δεῦρ' ἴθι, δεῦρ' ὦ
Κυναγὲ παρσένε.
λυ. Ἄγε νυν ἐπειδὴ τἄλλα πεποίηται καλῶς
Ἀπάγεσθε ταύτας ὦ Λάκωνες, τάσδε τε
Ὑμεῖς. ἀνὴρ δὲ παρὰ γυναῖκα καὶ γυνὴ 60
Στήτω παρ' ἄνδρα, κᾆτ' ἐπ' ἀγαθαῖς συμφοραῖς
Ὀρχησάμενοι θεοῖσιν, εὐλαβώμεθα
Τὸ λοιπὸν αὖθις μὴ 'ξαμαρτάνειν ἔτι.
Πρόσαγε χορόν. ἔπαγε Χάριτας.
Ἐπὶ δὲ κάλεσον Ἄρτεμιν. 65
Ἐπὶ δὲ Δίδυμον ἄγε χορὸν ἰήϊον
Εὔφρον'. ἐπὶ δὲ Νύσιον.
Ὃς μετὰ Μαινάσι Βάκχιος ὄμμασι
Δαίεται.
Δία τε πυρὶ φλεγόμενον 70
Ἐπί τε πότνιαν ἄλοχον ὀλβίαν.
Εἶτα δὲ δαίμονας, οἷς ἐπιμάρτυσι
Χρησόμεθ' οὐκ ἐπιλήσμοσιν
Ἡσυχίας πέρι τῆς μεγαλόφρονος.
Ἣν ἐποίησε θεὰ Κύπρις.
Ἀλαλαὶ ἰὴ παιήων. 75
Αἴρεσθ' ἄνω ἰαί.
Ὡς ἐπὶ νίκῃ ἰαί.
Εὐοῖ εὐοῖ, εὐαὶ εὐαί.
Λάκων πρόφαινε δὴ σὺ μοῦσαν
Ἐπὶ νέᾳ νέαν. 80

ΧΟΡΟΣ ΛΑΚΩΝΩΝ.

ΤΑΰγετον αὖτ' ἐραννὸν ἐκλιπῶα μῶα
Μόλε Λάκαινα πρεπτὸν ἁμὶν
Κλέωα τὸν Ἀμύκλαις Ἀπόλλω σιὸν
Καὶ χαλκίοικον Ἀσάναν,
Τυνδαρίδας τ' ἀγασώς. 85
Τοὶ δὴ πὰρ Εὐρώταν ψιάδδοντι.
Εἶα μάλ' ἔμβη,
Ὢ εἶα κοῦφα πᾶλον.
Ὡς Σπάρταν ὑμνίωμες. 90

Τᾷ σιῷ χοροὶ μέλλοντι.		*Quæ choros amat deorum*
Καὶ ποδῶν κτύπος.		*Et pedum sonos:*
Αἶτε πῶλοι ταὶ κόραι		*Tum puellæ atque innuptæ*
Πὰρ τὸν Εὐρώταν		*Ad vada Eurotæ*
Αμπάλλοντι πυκνὰ ποδοῖν	95	*Alternante crebrò pede*
Αγκονεῦσαι.		*Puluerem vibrant.*
Ταὶ δὲ κόμαι σείονθ' ἅπερ Βακχᾶν		*His coma quassatur ceu Bacchis*
Θυρσαδδωᾶν καὶ παδδωᾶν.		*Cum thyrso & hasta percitis.*
Αγεῖται δ' ἁ Λήδας παῖς		*Dux est Ledæ alma proles*
Αγνὰ χοραγὸς εὐπρεπής. 100	100	*Præsul chori pulcherrima:*
Αλλ' ἄγε κόμαν		*Cui coma nitet*
Παραμπυκίδδετε.		*Plicata nexibus.*
Χειρὶ ποδοῖν τε πᾶ δὴ		*Et manus & pes ardet*
Αἶτις ἔλαφος		*Cerua veluti:*
Κρότον δ' ἅμα πο-	105	*Sonum simul e-*
Η χορωφελῖταν		*dens terripauium,*
Καὶ τὰν σιὰν δ' αὖ τὰν κρατίσταν		*Ipsámque diuam præpotentem*
Χαλκίοικον ὕμνει		*Cantat ære tectam, &*
Τὰν πάμμαχον.		*Fortissimam.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

Μωσῆς.
Σεπφώρα.
Χοῦς.
Ραγουήλ.
ὁ Θεὸς ἀπὸ βάτου.
ἄγγελος.
σκοπός.

DRAMATIS PERSONÆ.

Moses.
Sepphora.
Chus.
Raguel.
DEVS è rubo.
Nuncius.
Explorator.

ΕΖΕΚΙΗΛΟΥ ΤΟΥ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΟΙΗΤΟΥ, ΕΞΑΓΩΓΗ.

EZEKIELIS IVDAICARVM HISTORIARVM POETÆ, Eductio Hebræorum.

ΜΩΥΣΗΣ ΠΡΟΛΟΓΙΖΕΙ.

Ἀφ' οὗ Ἰακὼβ γῆν λιπὼν Χαναναίαν
Κατῆλθ' ἐς Αἴγυπτον, ἔχων ἑπτάκις δέκα
Ψυχὰς σὺν αὐτῷ, καὶ ἐγέννησεν πολὺν
Λαὸν, κακῶς πράσσοντα καὶ τεθλιμμένον,

MOSES PRÆFATVR.

EX quo Iacob terram linquens Chananaam,
Venit in Ægyptum habens septuaginta
Animas secum, & genuit insuper multum
Populum male habentem & afflictum,

In hac vsque tempora malis oneratum
Malis à viris & potenti manu.
Videns enim nostrum genus satis amplificatum,
Dolum in nos magnum excogitauit
Rex Pharao, alios lateritijs
Ædibus & grauibus laedens homines,
Vrbes & turres, ipsorum infœlicium causa.
Deinde iussit vt Hebraeorum gens
Masculos iaceret in flumen profundum.
Ibi mater quae me peperit, abscondit me
Tres menses, vt dixit: cum autem latere non posset,
Exposuit, habitum circumdans mihi
Iuxta litus fluuij herbosum, in vlnam densam.
Maria autem soror mea speculata est prope.
Inde filia regis pedissequis cum suis
Descendit, vt lauacro ablueret suum corpus.
Puellum autem videns & accipiens sustulit,
Agnouitque quod Hebraeus essem: & dicit haec
Maria soror adcurrens ad reginam:
Vt nutricem tibi puero inueniam statim
Et Hebraeis? ipsa autem annuit puella.
Gemens autem dixit matri: & aderat statim
Ipsa mater, & accepit me in vlnas.
Dixit autem filia regis: Hunc mulier
Ale, & ego mercedem dabo tibi,
Nomine autem Mosen appellauit, eo quod
Humido sustulit fluuiali à littore.
Postquam autem tempus infantiae abijt mihi,
Duxit me mater regina ad aedes
Omnia narrans, & dicens mihi
Genus paternum & Dei dona.
Quandiu itaque puerilem egimus aetatem,
Vt illa regio & institutione
Omnia promittebat, tanquam de suis visceribus.
Postquam autem plenus finis dierum aderat,
Exij regias aedes. Nam ad opus
Animus me adigebat & artificium regis.
Video igitur primum viros manus conserere:
Vnum Hebraeum genere, alterum Ægyptium.
Videns autem solos, & praesentem neminem,
Liberaui quidem fratrem, alterum autem occidi ego,
Et arena contexi, ne videret
Alius aliquis nos, & detegeret caedem.
Postridie autem rursus videns duos viros,
Maximè per meos fratres afflictos,
Dico, quid verberas imbecilliorem te?
Ille autem dixit nobis, quis te misit iudicem,
Aut inspectorem huc? num occides tu me
Sicut heri virum? & metuens ego
Dixi, quomodo apertum hoc factum est?
Quis omnia haec regi nunciauit mox?
Quaerebat autem Pharao animam meam capere.
Ego autem audiens, è medio abibam,
Et nunc erro in terra aliena.
Video autem illas septem virgines quasdam.
Seph. *Libya vocatur tota terra ô hospes,*
Habitant autem illam tribus variorum generum
Aethiopes nigri homines: Rex autem terrae est
Vnus & gubernator & dux solus.
Praesidet autem vrbi huic, & iudicat homines
Sacerdos, qui est meus & harum pater.
Chus. *Tamen dicere oportet te Sepphora haec.*
Seph. *Hospiti pater me huic dedit coniugem.*
Mos. *Videbar videre in monte thronum magnum*
Quendam esse, ad coelum tendentem,
In quo sederet vir quidam generosus

Ἐς ἄχρι τούτου τοῦ χρόνου κακούμενον 5
Κακῶν ὑπ' ἀνδρῶν καὶ δυναστείας χερός.
Ἰδὼν γὰρ ἡμῶν γένος ἄλις ηὐξημένον,
Δόλον καθ' ἡμῶν πολὺν ἐμηχανήσατο
Βασιλεὺς Φαραώ, τοὺς μὲν ἐν πλινθεύμασιν
Οἰκοδομίαις τε βαρέσιν αἰκίζων βροτούς, 10
Πόλεις τε πυργοῖς, σφῶν ἕκατι δυσμόρων.
Ἔπειτα κηρύσσει μὲν Ἑβραίων γένει
Τ' ἀρσενικὰ ῥιπτεῖν ποταμὸν ἐς βαθύρροον.
Ἐνταῦθα μήτηρ ἡ τεκοῦσ' ἐκρύπτετό με
Τρεῖς μῆνας, ὡς ἔφασκεν. ὡς λαθεῖν δέ, 15
Ὑπεξέθηκε, κόσμον ἀμφιθεῖσά μοι,
Παρ' ὄχθην ποταμοῦ, λάσιον εἰς ἕλος, δασύ.
Μαριὰμ δ' ἀδελφὴ μου κατώπτευεν πέλας.
Κἄπειτα θυγάτηρ βασιλέως ἅβραις ὁμοῦ
Κατῆλθε λουτροῖς φαιδρύναι τὸ νεὸν δέμας· 20
Νέον δ' ἰδοῦσα καὶ λαβοῦσ' ἀνείλετο.
Ἔγνω δ' Ἑβραῖον ὄντα· καὶ λέγει τάδε
Μαριὰμ ἀδελφὴ προσδραμοῦσα βασιλίδι·
Θέλεις τροφόν σοι τῷδε παιδὶ εὕρω ταχὺ
Ἐκ τῶν Ἑβραίων; ἡ δ' ἐπέσπευσεν κόρη. 25
Μολοῦσα δ' εἶπε μητρί· καὶ παρῆν ταχὺ
Αὐτή γε μήτηρ, καὶ ἔλαβέ μ' ἐς ἀγκάλας.
Εἶπεν δὲ θυγάτηρ βασιλέως, τοῦτον γύναι
Τρόφευε, κἀγὼ μισθὸν ἀποδώσω σοι.
Ὄνομα δὲ Μωσῆν ὠνόμαζε, τοῦ χάριν 30
Ὑγρᾶς ἀνεῖλε ποταμίας ἀπ' ᾐόνος.
Ἐπεὶ δὲ καιρὸς νηπίου παρῆλθέ μοι,
Ἦγέν με μήτηρ βασιλίδος πρὸς δώματα,
Ἅπαντα μυθεύσασα, καὶ λέξασά μοι
Γένος πατρῷον, καὶ θεοῦ δωρήματα. 35
Ἕως μὲν οὖν τὸ παιδὸς εἴχομεν χρόνον,
Τροφαῖσι βασιλικαῖσι καὶ παιδεύμασιν
Ἅπανθ' ὑπισχνεῖθ' ὡς ἀπὸ σπλάγχνων ἑῶν.
Ἐπεὶ δὲ πλήρης κύκλος ἡμερῶν παρῆν,
Ἐξῆλθον οἴκων βασιλικῶν. πρὸς ἔργα γὰρ 40
Θυμός μ' ἀνῆγε καὶ τεχνάσματα βασιλέως.
Ὁρῶ δὲ πρῶτον ἄνδρας ἐν χειρῶν νόμῳ,
Τὸν μὲν γένος γ' Ἑβραῖον, τὸν δ' Αἰγύπτιον.
Ἰδὼν δ' ἐρήμους, καὶ παρόντα μηδένα,
Ἐρρυσάμην μὲν ἀδελφόν, τὸν δ' ἔκτεινα ἐγώ. 45
Ἔκρυψα δ' ἄμμῳ τοῦτον, ὥστε μὴ εἰσιδεῖν
Ἕτερόν τιν' ἡμᾶς, κἀξελέγξαι φόνον.
Τῇ δ' αὔριον δὲ πάλιν ἰδὼν ἄνδρας δύο,
Μάλιστα δὲ αὐτὸν συγγενεῖς κακουμένους,
Λέγω, τί τύπτεις ἀσθενέστερον σέθεν; 50
Ὁ δ' εἶπεν ἡμῖν, τίς σ' ἀπέστειλε κριτὴν,
Ἢ 'πιστάτην ἐνθάδε; μὴ κτενεῖς σύ με
Ὥσπερ τὸν ἐχθὲς ἄνδρα; καὶ δείσας ἐγὼ
Ἔλεξα, πῶς ἐγένετο συμφανὲς τόδε;
Τίς πάντα βασιλεῖ ταῦτ' ἀπήγγειλεν ταχύς; 55
Ζητεῖ δὲ Φαραὼ τὴν ἐμὴν ψυχὴν λαβεῖν.
Ἐγὼ δ' ἀκούσας, ἐκποδὼν μεθίσταμαι,
Καὶ νῦν πλανῶμαι γῆν ἐπ' ἀλλοτέρμονα.
Ὁρῶ δὲ ταύτας ἑπτὰ παρθένους τινάς.
Σεπφ. Λιβύη μὲν ἡ γῆ πᾶσα κλήζεται, ξένε. 60
Οἰκοῦσι δ' αὐτὴν φῦλα παντοίων γενῶν,
Αἰθίοπες ἄνδρες μέλανες. ἄρχων δ' ἐστὶ γῆς
Εἷς, καὶ τύραννος, καὶ στρατηλάτης μόνος.
Ἄρχει δὲ πόλεως τῆσδε, καὶ κρίνει βροτοὺς
Ἱερεὺς ὅς ἐστ' ἐμοῦ τε καὶ τούτων πατήρ. 65
Χούς. Ὅμως κατειπεῖν χρή σε Σεπφώρα τάδε.
Σεπφ. Ξένῳ πατήρ με τῷδ' ἔδωκεν εὐνέτιν.
Μωυσ. Ἐδόκουν ὁρᾶν κατ' ἄκρα τι θρόνον μέγαν
Τιν' εἶναι, μέχρις οὐρανοῦ βεβηκότα,
Ἐν ᾧ καθῆσθαι φῶτα γενναῖόν τινα
70

Διάδημ'

Διάδημ' ἔχοντα, καὶ μέγα σκῆπτρον χερὶ
Εὐωνύμῳ μάλιστα. δεξιᾷ δέ μοι
Ἔνευσε, κἀγὼ πρόσθεν ἐστάθην θρόνου.
Σκῆπτρον δέ μοι παρέδωκε, καὶ εἰς τὸν θρόνον
Μέγαν καθῆσθαι μ' εἶπε. βασιλικὸν δέ μοι 75
Ἔδωκε διάδημα. καὶ αὐτὸς ἐκ θρόνων
Χωρίζεται. * * *
Ἐγὼ δ' ἐσεῖδον γῆν ἅπασαν ἔγκυκλον
Καὶ ἔνερθε γαίας, κ' ἐξύπερθεν οὐρανοῦ,
Καί μοί τι πλῆθος ἀστέρων πρὸς γούνατα 80
Ἔπιπτ', ἐγὼ δὲ πάντας ἠριθμησάμην,
Κἀμοὶ παρῆγεν ὡς παρεμβολὴ βροτῶν.
Εἶτ' αὖ φοβηθεὶς ἐξανίσταμαι ἐξ ὕπνου.

Ραγu. Ὦ ξεῖνε, καλόν σοι τοῦτ' ἐσήμηνεν θεός.
Ζώην δ' ὅταν σοι ταῦτα συμβαίνῃ ποτέ. 85
Ἆρά γε μέγαν τιν' ἐξαναστήσεις θρόνον,
Κ' αὐτὸς βραβεύσεις, καὶ καθηγήσῃ βροτῶν.
Τὸ δ' εἰσε τεθεᾶσθαι γῆν ὅλην οἰκουμένην,
Τά θ' ὑπένερθε τά θ' ὑπὲρ οὐρανὸν θεοῦ,
Ὄψῃ τά τ' ὄντα, τά τε πρὸ τοῦ, τά θ' ὕστερον. 90

Μωυσ. Ἔα. τί μοι σημεῖον ἐκ βάτου τόδε,
Τεράστιόν τε καὶ βροτοῖς ἄπιστον ὄν;
Ἄφνω βάτος μὲν καίεται πολλῷ πυρί,
Αὐτοῦ δὲ χλωρὸν πᾶν μένει τὸ βλαστάνον.
Τί δή; προελθὼν ὄψομαι τεράστιον 95
Μέγιστον· οὐ γὰρ πίστιν ἀνθρώποις φέρει.

Θεός. Ἐπίσχες, ὦ φέριστε, μὴ προσεγγίσῃς
Μωσῆ, πρὶν ἢ τῶν σῶν ποδῶν λῦσαι δέσιν.
Ἁγία γὰρ ἡ γῆ, ἐφ' ἧς σὺ ἐφέστηκας, πέλει.
Ὁ δ' ἐκ βάτου σοι θεῖος ἐκλάμπει λόγος. 100
Θάρσησον, ὦ παῖ, καὶ λόγων ἄκου' ἐμῶν.
Ἰδεῖν γὰρ ὄψιν τὴν ἐμὴν ἀμήχανον
Θνητὸν γεγῶτα· τῶν λόγων δ' ἔξεστί σοι
Ἐμῶν ἀκούειν, τῶν ἕνεκεν ἐλήλυθα.
Ἐγὼ θεὸς σῶν, ὧν λέγεις, γεννητόρων, 105
Ἀβραάμ τε καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τρίτου.
Μνησθεὶς δ' ἐκείνων, καὶ ἔτ' ἐμῶν δωρημάτων.
Πάρειμι σῶσαι λαὸν Ἑβραίων ἐμόν,
Ἰδὼν κάκωσιν καὶ πόνον δούλων ἐμῶν.
Ἀλλ' ἕρπε, καὶ σήμαινε τοῖς ἐμοῖς λόγοις 110
Πρῶτον μὲν αὐτοῖς πᾶσιν Ἑβραίοις ὁμοῦ.
Ἔπειτα βασιλεῖ, τὰ ὑπ' ἐμοῦ τεταγμένα,
Ὅπως σὺ λαὸν τὸν ἐμὸν ἐξάγῃς χθονός.

Μωυσ. Οὐκ εὔλογος πέφυκα, γλῶσσα δ' ἐστί μοι
Δύσφραστος, ἰσχνόφωνος, ὥστε μὴ λόγους 115
Ἐμοὺς γενέσθαι βασιλέως ἐναντίον.

Θεός. Ἀαρῶνα πέμψον σὸν κασίγνητον τάχυ,
Ὧ πάντα λέξεις τἀξ ἐμοῦ λελεγμένα,
Καὐτὸς λαλήσει βασιλέως ἐναντίον·
Σὺ μὲν πρὸς ἡμῶν, ὁ δὲ λαβὼν σέθεν πάρα. 120
Τί δ' ἐν χεροῖν σὺ τοῦτ' ἔχεις, λέξον τάχυ.

Μωυσ. Ῥάβδον τετραπόδων, καὶ βροτῶν κολαστρίαν.

Θεός. Ῥίψον πρὸς οὖδας, καὶ ἀποχώρησον τάχυ.
Δράκων γὰρ ἔσται φοβερός, ὥστε θαυμάσαι.

Μωυσ. Ἰδοὺ βέβληται. σὺ δέ μοι ἵλεως γενοῦ. 125
Ὡς φοβερός, ὡς πέλωρος· οἴκτειρον σύ με.
Πέφρικ' ἰδών, μέλη δὲ σώματος τρέμει.

Θεός. Μηδὲν φοβηθῇς· χεῖρα δ' ἐκτείνας λαβοῦ
Οὐρᾶς, πάλιν δὲ ῥάβδος ἔσται, ὥσπερ ἦν.
Ἔνθες δὲ χεῖρ' εἰς κόλπον, ἐξένεγκέ τε. 130

Μωυσ. Ἰδοὺ τέθεικα, ἐγένετο ὡσπερεὶ χιών.

Θεός. Ἔνθες πάλιν δ' εἰς κόλπον, ἔσται δ' ὥσπερ ἦν.
Ἐν τῇδε ῥάβδῳ πάντα ποιήσεις κακά.

Diadema gerens, & magnum sceptrum in manu
Sinistra maxime: dextra autem me
Vocauit, & ego ante thronum constiti.
Sceptrum autem mihi dedit, & in throno
Magno me iussit sedere. Regium autem mihi
Dedit diadema, & ipse volens de throno
Cessit. * * *
Ego verò intuitus sum terram vniuersam
Rotundam, & infra terram & supra
Cœlum, & quadam multitudo stellarum
Ad pedes mihi cecidit, ego vero ordine omnes
Numeraui, & mihi adstitit tanquam
Exercitus hominum. Deinde territus experrectus sum somno.

Raguc. *O hospes, bona tibi prædixit Deus.*
Viuam vtinam, cum tibi accident hæc aliquando.
Nam magnum quendam euertes thronum,
Et ipse præmium auferes & dux eris hominum,
Quòd autem vidisti terram totam habitabilem,
Et quæ infra & supra cœlum Dei sunt,
Videbis præsentia, præterita & futura.

Mos. *Age quondam mihi signum ex rubo istud.*
Quod prodigiosum & hominibus incredibile fuit?
Repente rubus ardet multo igne,
Ipsius tamen viride manet omne germen.
Quid tum? progressus videbo miraculum
Ingens, neque enim credibile hominibus est.

Deus. *Siste ò bone, noli appropinquare*
Moses, priusquam tuorum pedum soluas calces.
Sancta enim terra, in qua stas, est.
Ex rubo verò tibi diuinus splendet sermo.
Confide ò fili, & sermones meos audi.
Videre enim faciem meam non potes,
Cum sis mortalis: verba autem mea licet tibi
Audire ob quæ huc veni.
Ego Deus tuorum, vt me vocas, patrum
Abrahami, & Isaaci & Iacobi tertij.
Memor illorum & meorum donorum,
Adsum vt saluem populum meum Hebraïcum,
Videns afflictionem, & laborem seruorum meorum.
Sed abi, & significa meis verbis
Primò ipsis Hebraïs omnibus simul,
Deinde regi, mea mandata,
Vt tu populum meum educas de terra.

Mos. *Non sum promptus loquendo, lingua mihi est*
Impedita, gracilis, vt meus sermo
Non fieri possit coram rege.

Deus. *Aaronem mittes tuum fratrem statim,*
Cui omnia dices à me dicta;
Et ipse loquetur coram rege.
Tu quidem accipies à me, ille à te.
Quid autem in manibus habes, dic statim?

Moses. *Virgam, qua quadrupedes & homines abigo.*

Deus. *Abijce in terram, & recede statim,*
Serpens enim fiet terribilis, vt mireris.

Moses. *Ecce abieci, tu autem mihi propitius sis:*
Quàm terribilis, quàm magnus: miserere mei.
Horresco videns, membra corporis tremunt.

Deus. *Ne timeas, manum extendens accipe*
Caudam, rursumque virga fiet. sicut fuit.
Mitte manum in sinum, & profer.

Mos. *Ecce quod iniunctum fuit: est tanquam nix.*

Deus. *Remitte rursus in sinum, erit sicut fuit.*
In hac virga omnia facies mala.

Primò sanguine fluuius fluet,
Fontésque omnes,& aquarum stagna.
Ranarum autem multitudinem & culices immittam terra.
Deinde cinerem tanquam ex camino spargam,
Erumpéntque in hominibus vlcera mala.
Musca canina veniet,& homines Ægyptiorum
Multos affliget. Post hæc autem rursus
Pestis, morientur quibus inest cor
Durum. Acerbum faciam cœlum. Grando nunc
Cum igne cadet,& mors faciet homines.
Fructúsque peribunt,& quadrupedum corpora.
Tenebras autem ponam diebus tribus totis,
Locustasq; mittam, quæ circumcirca frumenta
Omnia absument,& fructuum herbam.
Super hæc omnia filios occidam hominum
Primogenitos :delebóque iniuriam hominum malorum.
Pharao autem rex patietur nihil eorum quæ dico,
Nisi quòd filius eius primogenitus morietur:
Et tunc perterritus populum dimittet statim,
Ad hæc, dices omnibus Hebræis simul.
Mensis hic vobis primus anni erit,
In quo abducam populum in aliam terram,
Quam promisi patribus vestris.
Dices autem populo omni, mensis quem dico
Nouilunio postquàm pascha celebraueris Deo
Priore nocte, sanguine tingite ianuas,
Vt transeat signum iratus angelus.
Vos autem noctu assas comedetis carnes.
Libenter autem rex emittet totum populum.
Cúmque iam aufugietis, dabo gratiam
Populo:& mulier à muliere petet
Vasa, ornatúmque omnem, quem homo fert,
Aurum & argentum,& vestes, vt
Pro eis quæ fecerunt, mercedem eis soluant:
Cum autem in vestram terram ingrediemini,
A quo die aufugiebatis ex Ægypto,
Septem diebus iter facientes,
Omnes tot diebus morem quotannis,
Azyma comedetis & Deo seruietis,
Primogenita animantia sacrificantes Deo,
Quæcunque pepererint primitus virgines
Mascula aperientia ventres matrum.
Virorum Hebræorum hoc mense accipe
Secundum cognationes oues & vitulos boum,
Integra decima,& seruentur vsque ad
Decimum quartum diem:& vesperi
Sacrificantes offa omnia cum visceribus,
Tum comedetis ea cincti,
Et calceos pedibus induetis,& manu
Baculum habentes. Nam ocyus,
Rex iubebit omnes eiicere è terra.
Vocabitur autem quisque, & postquàm sacrificaueritis, oportet
Fasciculum manibus accipere hyssopi frondis,
Et sanguine tingere & tangere postes duos,
Vt transeat mors ab Hebræis.
Hoc festum Domino seruabitis
Septem diebus azyma, neque comedetur
Fermentum: nam liberabimini ab his malis.
Ex hoc mense exitum dabit Deus:
Initium autem mensium & temporum hic erit.
Angel. *Postquam enim cum turba ista prorupit ex ædibus*
Rex Pharao cum multis millibus armatorum,
Omniq; equitatu & quadrigis,
Et ducibus & militibus simul,

Πρῶτον μὲν αἷμα ποτάμιον ῥυήσεται,
Πηγαί τε πᾶσαι καὶ ὑδάτων συστήματα.
Βατράχων τε πλῆθος, καὶ σκνῖπας ἐμβαλῶ χθονί. 135
Ἔπειτα τέφραν τὴν καμιναίαν σπερῶ.
Ἀναβλύσεται δ' ἐν βροτοῖς ἕλκη πικρά.
Κυνόμυια δ' ἥξει, καὶ βροτοὺς Αἰγυπτίων
Πολλοὺς κακώσει. μετὰ δὲ ταῦτ' ἔσται πάλιν
Λοιμός, θανοῦνται δ' οἷς ἔνεστι καρδία 140
Σκληρά. πικρανῶ δ' οὐρανόν. χάλαζα νῦν
Σὺν πυρὶ πεσεῖται, καὶ νεκροὺς θήσει βροτούς.
Καρποί τ' ὀλοῦνται, τετραπόδων τε σώματα.
Σκότος δὲ θήσω τρεῖς ἐφ' ἡμέρας ὅλας,
Ἀκρίδας τε πέμψω, αἳ πέριξ τὰ βρώματα 145
Ἅπαντα ἀναλώσουσι, καὶ καρποῦ χλόην.
Ἐπὶ πᾶσι τούτοις τέκν' ἀποκτενῶ βροτῶν
Πρωτότοκα. παύσω δ' ὕβριν ἀνθρώπων κακῶν.
Φαραὼ δὲ βασιλεὺς πείσετ' οὐδὲν ὧν λέγω,
Πλὴν τέκνον αὐτοῦ πρωτόγονον ἕξει νεκρόν. 150
Καὶ τότε φοβηθεὶς λαὸν ἐκπέμψει ταχύ.
Πρὸς τοῖσδε, λέξεις πᾶσιν Ἑβραίοις ὁμοῦ,
Ὁ μεὶς ὅδ' ὑμῖν πρῶτος ἐνιαυτοῦ πέλει·
Ἐν τῷ δ' ἀπάξω λαὸν εἰς ἄλλην χθόνα
Εἰς ἣν ὑπέστην πατράσιν Ἑβραίων γένους. 155
Λέξεις δὲ λαῷ παντί, μηνὸς οὗ λέγω
Διχομηνίᾳ τὸ πάσχα θύσαντας θεῷ
Τῇ πρόσθε νυκτί, αἵματι ψαῦσαι θύρας,
Ὅπως παρέλθῃ σῆμα δεινὸς ἄγγελος·
Ὑμεῖς δὲ νυκτὸς ὀπτὰ δαίσεσθε κρέα. 160
Σπουδῇ δὲ βασιλεὺς ἐκβαλεῖ πρόπαντ' ὄχλον.
Ὅταν δὲ μέλλητ' ἐκτρέχειν, δώσω χάριν
Λαῷ· γυνή τε παρὰ γυναικὸς λήψεται
Σκεύη, κόσμον τε πάνθ' ὃν ἄνθρωπος φέρει,
Χρυσοῦν τε κἀργυροῦν, ἰδὲ στολάς, ἵνα 165
Ἀνθ' ὧν ἔπραξαν, μισθὸν ἀποδῶσι βροτοῖς.
Ὅταν δ' ἐς ἴδιον χῶρον εἰσέλθηθ' ὅπως
Ἀφ' ἧσπερ ὑμεῖς ἐφύγετ' Αἰγύπτου ἄπο,
Ἑπτὰ διοδοιποροῦντες ἡμερῶν ὁδόν,
Πάντες τοσαύτας ἡμέρας ἔτος κατὰ 170
Ἄζυμα ἔδεσθε, καὶ θεῷ λατρεύσετε,
Τά τε πρωτότοκα ζῷα θύοντες θεῷ,
Ὅσα τ' ἂν τέκωσι παρθένοι πρώτως, τέκνα
Τ' ἀρσενικά, διανοίγοντα μήτρας ματέρων.
Ἀνδρῶν Ἑβραίων τοῦδε τοῦ μηνὸς λαβὲ 175
Κατὰ συγγενείας πρόβατα καὶ μόσχους βοῶν
Ἄμωμα δεκάτῃ· καὶ φυλαχθέντων μέχρι
Τετρὰς ἐπιλάμψει δεκάδι· καὶ πρὸς ἑσπέραν
Θύσαντες ὀπτὰ πάντα σὺν τοῖς ἔνδοθεν,
Οὕτω φάγεσθε ταῦτα περιεζωσμένοι, 180
Καὶ κοῖλα ποσὶν ὑποδεδεμένοι, καὶ χερσὶ
Βακτηρίαν ἔχοντες. ἐν σπουδῇ τε γὰρ
Βασιλεὺς κελεύσει πάντας ἐκβαλεῖν χθονός.
Κεκλήσεται διαβάσις· καὶ ὅταν θύσητε, δεῖ
Δέσμην λαβόντας χερσὶν ὑσσώπου κόμης, 185
Εἰς αἷμα βάψαι, καὶ θιγεῖν σταθμῶν δυοῖν,
Ὅπως παρέλθῃ θάνατος Ἑβραίων ἄπο.
Ταύτην δ' ἑορτὴν δεσπότῃ τηρήσετε
Ἑπθ' ἡμέρας ἄζυμα. κοὐ βρωθήσεται
Ζύμη· κακῶν γὰρ τῶνδ' ἀπαλλαγὴ ἔσται, 190
Καὶ τοῦδε μηνὸς ἔξοδον δίδωσι θεός.
Ἀρχὴ δὲ μηνῶν καὶ χρόνων οὗτος πέλει.
ἄγγελος. Ὡς γὰρ σὺν ὄχλῳ τῷδ' ἀφώρμησεν δόμων,
Βασιλεὺς Φαραὼ μυρίων ὅπλων μέτα,
Ἵππους τε πάσας ἁρμάτων τε τετραόρων,
Καὶ προστάταισι καὶ παραστάταις ὁμοῦ, 195

Ην

Ἦν πᾶσι φρικτὸς ἐντεταγμένων ὄχλος.
Πεζοὶ μὲν ἐν μέσοισι, καὶ φαλαγγικοί,
Διεκδρομὴν ἔχοντες ἁρμάτων τόπους.
Ἱππεῖς δ᾽ ἔταξε, τοὺς μὲν ἐξ εὐωνύμων, 200
Ἐκ δεξιῶν δὲ τινὰς στρατοῦ Αἰγυπτίου.
Τὸν πάντα δ᾽ ἀριθμὸν αὐτὸς ἠρόμην ἐγώ.
Στρατοῦ μυριάδες ἑκατὸν εὐάνδρου λεώς.
Ἐπεὶ δ᾽ Ἑβραίων ἡμῖν ἤντησεν στρατός,
Οἱ μὲν παρ᾽ ἀκτὴν πλησίον τεθλημένοι 205
Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἦσαν ἠθροισμένοι.
Οἱ δὲ τέκνοισι νηπίοις δίδουν βοράν,
Ὁμοῦ τε καὶ δάμαρσιν, ἔμπονοι κόπῳ,
Κτήνη τε πολλά, καὶ δόμων ἀποσκευή.
Αὐτοὶ δ᾽ ἄνοπλοι πάντες εἰς μάχην χερός, 210
Ἰδόντες ἡμᾶς, ἠλάλαξαν ἔνδακρυν
Φωνήν, πρὸς αἰθέρα τ᾽ ἐστάθησαν ἀθρόοι
Θεὸν πατρῷον· πολὺς δ᾽ ἦν ἀνδρῶν ὄχλος.
Ἡμᾶς δὲ χάρμα πάντας εἶχεν ἐν μέρει.
Ἔπειθ᾽ ὑπ᾽ αὐτοὺς θήκαμεν παρεμβολήν, 215
Βεελζεφών τις κλήζεται πόλις βροτοῖς.
Ἐπεὶ δὲ Τιτὰν ἥλιος δυσμαῖς προσῆν,
Ἐπέσχομεν θέλοντες ὄρθριον μάχην,
Πεποιθότες λαοῖσι καὶ φρικτοῖς ὅπλοις.
Ἔπειτα θείων ἄρχεται τεραστίων 220
Θαύματ᾽ ἰδέσθαι. καί τις ἐξαίφνης μέγας,
Στῦλος νεφώδης ἐστάθη πρὸς γῆς μέγας,
Παρεμβολῆς ἡμῶν τε καὶ Ἑβραίων μέσος.
Κἄπειθ᾽ ὁ κείνων ἡγεμὼν Μωσῆς λαβὼν
Ῥάβδον θεοῦ, τῇ δὴ πρὶν Αἰγύπτῳ κακὰ 225
Σημεῖα καὶ τέρατ᾽ ἐξεμηχανήσατο.
Ἔτυψ᾽ ἐρυθρᾶς νῶτα, καὶ ἔσχισεν μέσον
Βάθος θαλάσσης. οἱ δὲ σύμπαντες σθένει
Ὥρμησαν, ὠκεῖς ἁλμυρᾶς δι᾽ ἀτραποῦ.
Ἡμεῖς δ᾽ ἐπ᾽ αὐτοὺς ᾐχόμεσθα συντόμως, 230
Κατ᾽ ἴχνος τ᾽ αὐτῶν νυκτὸς εἰσεδύομεν
Βοηδρομοῦντες· ἁρμάτων δ᾽ ἄφνω τροχοὶ
Οὐκ ἐστρέφοντο, δέσμιοι δ᾽ ὡς ἥρμοσαν.
Ἀπ᾽ οὐρανοῦ δὲ φέγγος ὥς πυρὸς μέγα
Ὤφθη τι ἡμῖν· ὡς μὲν εἰκάζειν παρῆν, 235
Αὐτοῖς ἀρωγὸς ὁ θεός. ὡς δ᾽ ἤδη πέραν
Ἦσαν θαλάσσης, κῦμα δ᾽ ἐρροίβδει μέγα
Σύνεγγυς ἡμῶν· καί τις ἠλάλαξ᾽ ἰδών,
Φεύγωμεν οἴκοι πρόσθεν ὑψίστου χερός.
Τοῖς μὲν γάρ ἐστ᾽ ἀρωγός, ἡμῖν δ᾽ ἀθλίοις 240
Ὄλεθρον ἔρδει· καὶ συνεκλύσθη πόρος
Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, καὶ στρατὸν διώλεσε.
σκοπός. Κράτιστε Μωσῆ πρόσχες οἷον εὕρομεν
Τόπον πρὸς αὐτῇ τῇδ᾽ εὐαεῖ νάπῃ.
Ἔστι γὰρ ὥσπερ καὶ σὺ τυγχάνεις ὁρῶν, 245
Ἐκεῖ τόθεν δὲ φέγγος ἐξέλαμψέ νιν,
Καὶ εὐφροσύνης σημεῖον ὡς στῦλος πυρός.
Ἐνταῦθα λειμῶν᾽ εὕρομεν κατάσκιον,
Ὑγράς τε λιβάδας. δαψιλὴς χῶρος βαθύς,
Πηγὰς ἀφύσσων δώδεκ᾽ ἐκ μιᾶς πέτρας. 250
Στελέχη δ᾽ ἐρυμνὰ πολλὰ φοινίκων πέλει
Ἔγκαρπα, δεκάκις ἑπτά, καὶ ἐπίρρυτος
Πέφυκε χλόη οἷς θρέμμασι χορτάσματα.
Ἕτερον δὲ πρὸς τούτοισιν εἴδομεν ζῷον ξένον,
Θαυμαστόν, οἷον οὐδέπω ὥρακέ τις. 255
Διπλοῦν γὰρ ἦν τὸ μῆκος αἰετοῦ σχεδόν,
Πτεροῖσι ποικίλοισιν ἠδὲ χρώμασι.
Στῆθος μὲν αὐτοῦ πορφυροῦν ἐφαίνετο·
Σκέλη δὲ μιλτόχρωτα, καὶ κατ᾽ αὐχένα

Omnibus metuenda erat acies exercitus.
Pedites quidem in medio & Phalangitæ
Excursus habentes curruum spatium,
Equites autem locauit, alios à sinistra,
Alios autem à dextra, quosdam ex Ægyptio exercitu:
Omnium autem illorum numerum dicam ego
Exercitus myriades centum erant, fortium virorum.
Postquàm autem Hebræorum nobis obuiam factus exercitus,
Alÿ iuxta lutum, propè iacentes,
Rubri maris, erant congregati.
Alÿ liberis infantibus dabant cibum,
Simul & vxoribus, fatigati labore,
Iumentáq; simul & domorum supellex,
Ipsi autem inermes omnes ad pugnam,
Videntes nos exclamarunt lachrymabilem
Vocem, & ad cœlum conuersi innumeri,
Deum paternum: multa autem & hominum turba.
Nos autem omnes gaudium cepit sigillatim,
Deinde contra illos fecimus castra,
Beelzephontis appellatur vrbs à mortalibus.
Postquam autem ingens sol occidisset,
Quieuimus expectantes crastinam pugnam,
Confisi populo & horrendis armis.
Deinde diuinorum incipiunt miraculorum
Prodigia videri: & aliqua repente magna
Columna nubis stetit in terra,
Inter nostra & Hebræorum castra.
Deinde illorum dux Moses, accipiens
Virgam Dei, qua prius Ægypto mala
Monstra & signa machinatus fuerat,
Verberauit rubri terga, & diuisit medium
Profundum maris, ipsi verò omnes fortiter
Ruebant celeres per salsum vadum:
Nósque in ipsos sequebamur statim,
In vestigia ipsorum nocte ingressi,
Cum clamore currentes, curruum autem rota
Non vertebantur, tanquam vinculis illigatæ.
De cœlo autem lumen tanquam ignis magnum
Videbatur nobis: vt conÿcere licet, aderat
Ipsis auxiliator Deus. Postquàm autem vltra
Mare erant, fluctus illidebat magnus
Iuxta nos: & aliquis clamauit videns,
Fugiamus domum ab omnipotenti manu,
Quæ his auxiliatrix est, nobis autem miseris
Perniciem affert. Et inundauit vadum
Rubri maris, & exercitum perdidit.
Explor. *Optime Moses attende, qualem locum*
Inuenerimus iuxta hunc salubrem campum:
Vidíne vnquam similem huius
Illic? Tunc lumen circumfluxit illum
Et lætitiæ signum, sicut columna ignis.
Illic campum inuenimus opacum
Humidosq; fontes: liberalis locus profundus
Fontes ebulliens duodecim ex vna petra.
Arbores autem multæ palmarum sunt
Fructuosæ, septuaginta, & abundans
Est herba iumentis in pabulum.
Aliud autem præterea vidimus animal nouum.
Mirabile, quale nunquam quisquam vidit.
Duplum enim erat longitudine ad aquilam,
Pennis varÿs & coloribus.
Pectus quidem ipsius purpureum erat,
Crura milto similia, & in ceruice

Crocea lanugine variatum erat,	Κροκωτέοις μαλλοῖσιν ἐπεποίκιλτο,	260
Caput autem pica mansueta simile,	Κάρα δὲ κοττοῖς ἡμέροις παρεμφερές,	
Et melina pupilla aspiciebat.	Καὶ μηλίνῃ μὲν τῇ κόρῃ προσέβλεπε	
Circumcirca: pupilla autem sicut granum videbatur.	Κύκλῳ· κόρη δὲ κόκκος ὡς ἐφαίνετο.	
Vocem autem omnium habuit optimam,	Φωνὴν δὲ πάντων εἶχεν ἐκπρεπεστάτην.	
Rexque videbatur omnium auium,	Βασιλεὺς δὲ πάντων ὀρνέων ἐφαίνετο,	265
Quantum licebat intelligere. Omnes enim volucres simul	Ὡς ἦν νοῆσαι· πάντα γὰρ τὰ πτῆν᾽ ὁμοῦ,	
Post ipsum timida incedebant:	Ὄπισθεν αὐτοῦ δειλιῶντ᾽ ἐπῄεσαν,	
Ipse autem primus tanquam taurus superbus	Αὐτὸς δὲ πρόσθεν, ταῦρος ὡς γαυρούμενος,	
Ingrediebatur, celerem gressum gerens pedum.	Ἔβαινε κραιπνὸν βῆμα βαστάζων ποδός.	
Cætera desiderantur.	Λείπει τἄλλα.	